Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΜΕΓΑ ΛΕΞΙΚΟΝ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ
ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ
ΑΡΧΑΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Θ

«Τὸ πρῶτον βιβλίον παντὸς Ἕλληνος εἶναι τὸ Λεξικὸν τῆς γλώσσης του».
Κοραῆς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΔΟΜΗ - Α.Ε.
Ναυαρίνου 20 τηλ. 637 389 - 612 056
ΑΘΗΝΑΙ

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

α.	=ἄλλως
αἰολ.	=αἰολικός,-όν
αἰτ.	=αἰτιατική
ἄκλ.	=ἄκλιτος,-ον
ἀλβ.	=ἀλβανική,-ικός
ἀλληλοπθ.	=ἀλληλοπαθής
ἀλχημ.	=ἀλχημιστής,-ικός
ἀμτβ.	=ἀμετάβατος,-ον,-ως
ἀμφ.	=ἀμφίβολον
ἀναγν.	=ἀναγνωστέον
ἀ ατ.	=ἀνατομική,-ός
ἀνέκδ.	=ἀνέκδοτος,-ον
ἀντικ.	=ἀντικείμενον
ἀντικειμ.	=ἀντικειμενικός,-ή,όν,-ῶς
ἀντιδ.	=ἀντιδιαστολή
ἀντίθ.	=ἀντίθετον,-ος,-ως
ἀντίστ.	=ἀντίστοιχος-ον
ἀντων.	=ἀντωνυμία
ἀνών.	=ἀνώνυμος-οι
ἀόρ.	=ἀόριστος
ἀπ.	=ἀπόσπασμα,-ματα
ἀπαρφ.	=ἀπαρέμφατον
ἀποθ.	=ἀποθετικὸν ῥῆμα
ἀπόκρ.	=ἀπόκρισις
ἀπολ.	=ἀπολύτως
ἀπρόσ.	=ἀπρόσωπον
ἀραβ.	=ἀραβική,-ικός
ἀρ·μ.	=ἀραμαϊκή,-ός
ἀρκ.	=ἀρκαδικός,-ή,-όν
ἀρσ.	=ἀρσενικόν
ἀρχ.	=ἀρχαῖος,-α,-ον
ἀρχ. λεξ.	=ἀρχαῖα λεξικὰ
ἀρχιτ κτ.	=ἀρχιτεκτονική,-ός
ἀσσίζ.	=ἀσσίζαι
ἀστρολ.	=ἀστρολογία,-ικός
ἀστρον.	=ἀστρονομία,-ικός
ἀσυν.	=ἀσυναίρετος,-ον
αὔξ.	=αὔξησις
αὐτοπθ.	=αὐτοπαθής
ἄχρ.	=ἄχρηστος
β.	=βίος
βιολ.	=βιολογία,-ικός,-ῶς
βλ.	=βλέπε
βλ. λ.	=βλέπε λέξιν
βλ. λς.	=βλέπε λέξε ς
βοιωτ.	=βοιωτικός,-ή,-όν
βυζ.	=βυζαντινός,-ή,-όν
βοταν.	=βοτανική,-ικός
γαλλ.	=γαλλική,-ικός
γεν.	=γενικός,-ή,-όν,-ῶς
γενικ.	=πτῶσις γενική
γερμ.	=γερμανική, ός
γεωδ.	=γεωδαισια,-ικός
γεωλ.	=γεωλογία,-ικός,-ῶς
γεωμ.	=γεωμετρία,-ικός
γλωσσ	=γλωσσάριον,-α
γνωμ.	=γνωμικὸν
γρ.	=γραφή
γραμμ.	=γραμματική,-ός,-ῶς
γρπ.	=γραπτέον
δ. ἀνάγν.	=διάφορος ἀνάγνωσις
δ.γρ.	=διάφορος γραφή
δεικτ.	=δεικτικός,-όν
δηλ.	=δηλαδή
δημ.	=δημοτική,-ός,-όν
διάθ.	=διάθεσις
δ. δίστ.	=δημοτικὸν δίστιχον
δ.ἑρμ.	=διάφορος ἑρμηνεία
δ. μυρ.	=δημοτικὸν μυρολόγι
δίγ.	=δίγεστον
διορ.	=διορισμός
διόρθ.	=διόρθωσις
δ.προφ.	=διάφορος προφορά
δ.τραγ.	=δημοτικὸ τραγούδι
δοτ.	=δοτική
δυϊκ.	=δυϊκός
δυν.	=δυνητικός
δωρ.	=δωρικός,-όν
ἑβρ.	=ἑβραϊκή,-ικός
ἐγκλ.	=ἐγκλιτικόν,-ός
εἰδ.	=εἰδικός,-ῶς
εἰκ.	=εἰκασία
εἰρων.	=εἰρωνικός,-ῶς
ἐκδ.	=ἔκδοσις
ἐκκλ.	=ἐκκλησιαστικός,-ῶς
ἐκφ.	=ἐκφορ
Ἔκφρ.	=Ἔκφρασις,-εις
ἐλεγ.	=ἐλεγεῖον,-εία,-ειακός
ἐμπρόθ.	=ἐμπρόθετος,-έτως
ἑν.	=ἑνικός
ἐνάρθρ.	=ἐνάρθρως
ἐνεργ.	=ἐνεργητικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐνεστ.	=ἐνεστώς
ἐνν.	=ἐννοεῖται
ἔνν.	=ἔννοια
ἐντ.	=ἐντεῦθεν
ἐξορκ.	=ἐξορκισμός,-οί
ἐπ.	=ἐπικός,-όν
ἐπέκτ.	=ἐπέκτασις
Ἐπιγρ.	=Ἐπιγραφή
ἐπίγρ.	=ἐπίγραμμα
ἐπίθ.	=ἐπίθετον
ἐπιθετ.	=ἐπιθετικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐπίρρ.	=ἐπίρρημα
ἐπιφ.	=ἐπιφώνημα
ἑρμ.	=ἑρμηνεία
ἐρώτ.	=ἐρώτησις
ἐσφ.γρ.	=ἐσφαλμένη γραφή
ἑτερόκλ.	=ἑτερόκλιτον
εὐκτ.	=εὐκτική
εὐφημ.	=εὐφημισμός
εὔχρ.	=εὔχρηστος,-ον
ἐφετ.	=ἐφετικόν
ζῳολ.	=ζῳολογία,-ικός
θ.	=θέμα
θεοδ.	=θεοδοσιανός
θηλ.	=θηλυκόν
θρησκειολ.	=θρησκειολογία,-ικός
ἰατρ.	=ἰατρική,-ικός,-ῶς
ἰδ.	=ἰδίως
ἱσπ.	=ἱσπανικός,-ή,-όν
ἱστ.	=ἱστορία,-ικός,-ῶς
ἰταλ.	=ἰταλική,-ικός
ἰων.	=ἰωνικός,-όν
κ.	=καί
κ.ἄ.	=καὶ ἄλλα
κ.ἀλλαχ.	=καὶ ἀλλαχοῦ
κατ.	=κατηγορούμενον
κατηγ.	=κατηγορηματικός,-ή-,όν
κρητ.	=κρητικός,-όν
κτ.	=κατά
κτλ.	=καὶ τὰ λοιπὰ
κττ.	=καὶ τὰ τοιαῦτα
κύρ.	=κύριος,-ον
κυρ.	=κυρίως
κῶδ.	=κῶδιξ, -ικες
κωμ.	=κωμικός-ῶς.
λ.	=λέξις
λ.τραγ.	=λαϊκὸν τραγούδι
λακων.	=λακωνικός,-ικῶς
λατ.	=λατινική,-ικός
λεγόμ.	=λεγόμενος,-ον
Λειτουργ.	=Λειτουργικὰ βιβλία
λόγ.	=λόγος, λόγιον
λυρ.	=λυρικός,-ή,-όν,-ῶς
μ.	=μόνον
μαγ.	=μαγικός
μαθημ.	=μαθηματικός,-ά
μγθ.	=μεγεθυντικόν
ΜΜ	=Μανιάτικα Μυρολόγια
μεθομ.	=μεθομηρικός,-ή,-όν,-ῶς
μέλλ.	=μέλλων
μέσ.	=μέσος,-ον
μετεωρ.	=μετεωρολογικός-ῶς
μετοχ.	=μετοχικός,-κῶς
μετων.	=μετωνυμία,-ός,-ῶς
μουσ.	=μουσική,-ικός,-ικῶς
μσν.	=μεσαιωνικόν,-ικός
μτ.	=μετά
μτβ.	=μεταβατικός,-ή,όν,-ῶς
μτγν.	=μεταγενέστερον,-ος
μτφ.	=μεταφορικῶς
μτφρ.	=μετάφρασις
μτχ.	=μετοχή
ναυτ.	=ναυτικός,-ή,-όν,-ῶς

νεώτ. =νεώτερ -ος
νομ. =νομική,-ικῶς
νομοκ. =νομοκάνων
ὅθ. =ὅθεν
οἰκογ. =οἰκογένεια
ὅμ. =ὅμοιος,-ὁμοίως
ὁμοιογ. =ὁμοιογένεια
ὄν. =ὄνομα
ὀνομαστ. =ὀνομαστική
ὅρ. =ὅρος
ὀρθότ. =ὀρθότερον,-ος
ὁριστ. =ὁριστική
ὀρυκτολ. =ὀρυκτολογία,-ικός
οὐδ. =οὐδέτερον
ούσ =οὐσιαστικό
π. =παρά
παθ. =παθητικός,-ικῶς
Πάπ. =Πάπυροι
παράγ. =παράγωγον, -α
παραθ. =παράθεσις,-ετικός
παρακ. =παρακείμενος
παράλλ. =παράλληλος,-ον
παρατ. =παρατατικός
παρερμ. =παρερμηνεία
παρισ. =παρισινός
παροιμ. =παροιμία
περίφρ. =περίφρασις,-ικῶς
περσ. =περσική,-ός
πιθ. =πιθανός,-ῶς
πλάγ. =πλάγιος
πληθ. =πληθυντικός
ποι. =ποιητικός,-ικῶς
πραγμ. =πρᾶγμα,-ατα
πρβλ. =παράβαλε
πρόσ. =πρόσωπον,-α
προσηγ. =προσηγορικός,-ῶς
προστ. =προστακτική
πρότασ. =πρότασις
ρ. =ρῆμα
ρηματ. =ρηματικός,-ή,-όν
ρηματ. π. =ρηματικὰ παράγωγ*
ρητορ. =ρητορικός,-ικῶς
ρίζ. =ρίζα
σ. =σελίς
σανσκρ. =σανσκριτικός
σατυρ. =σατυρικός,-ικῶς
σημ. =σημασία
σημιτ. =σημιτι ός
σκώλ. =σκώλιον
σλαβ. =σλαβική,-ικός
σπαν. =σπάνιος,-ως
στερ. =στερητικόν
στρ. =στροφή
στρατ. =στρατιωτικός,-ῶς
συγγ. =συγγενικός,-ῶς
συγκ. =συγκοπή
συγκεκ. =συγκεκομμένος,-ως
συγκρ. =συγκριτικός,-ικῶς
συλλ. =συλλαβή
Συναξ. =Συναξάριον,-ιστής
σύνδ. =σύνδεσμος
συνεκδ. =συνεκδοχική,-ικῶς
συνεκφ. =συνεκφορά
συνήθ. =συνήθης,-ως
συνηρ. =συνηρημένος
συνθ. =σύνθεσις, συνθετικός
σύντ. =σύνταξις
συχν. =συχνάκις
σχόλ. =σχόλιον,-α
Σχολ. =Σχολιαστής
τ. =τύπος
τμ. =τμῆσις
τελικ. =τελικός
τοπογρ. =τοπογραφία,-ικός
τουρκ. =τουρκική,-ικός
τροπ. =τρ κός,-ῶς
Τυπικ. =ΤυπικὸνΜοναστηρίων
ὑπερθ. =ὑπερθετικόν,-ῶς
ὑπερσ. =ὑπερσυντέλικος
ὑποθετ. =ὑποθετικός
ὑποκ. =ὑποκείμενον
ὑποκειμ. =ὑποκειμενικός,-ῶς
ὑποκορ. =ὑποκοριστικόν,-ῶς
ὑποτ. =ὑποτακτική
φαρμακ. =φαρμακολογία,-ικός
φαρμακευτ. =φαρμακευτικός,-όν
φιλοσ. =φιλοσοφία,-ικός
φρ. =φράσις
φυσ. =φυσικός,-ῶς
χειρόγρ. =χειρόγραφον,-α
χημ. =χημεία,-ικός
χρ. =χρῆσις
χρν. =χρόνος
χρησμ. =χρησμός
χρον. =χρονικός,-ῶς
Χρονογρ. =Χρονογραφία,-φος,-οι
Ψ =Ψευδο-
ψήφ. =ψήφισμα
ὡσ. =ὡσαύτως

* Τὰ ρηματ. π. τίθενται ἐν τέλει τοῦ ἑρμηνεύματος ὑπὸ ἴδιον ἀριθμὸν πρὸς εὐχέρειαν τῆς ἀναζητήσεως.
Αἱ λοιπαὶ ἐν τῷ κειμένῳ συντετμημέναι λέξεις εἶναι εὐδιάγνωστοι.

λήθιος-ον ὁ ἐπιφέρων λήθην· Ζωναρ.1305 **λήθιαν πόμα**· **2)** λαθραῖος· Ἡσ.

ληθομέριμνος-ον ὁ κάμνων νὰ λησμονῶνται αἱ μέριμναι : Ὀρφ.Ὕμν.3,6.

λῆθον Ἡσ. «βαλιόν».

λῆθος-εος (τὸ) μτγν., δωρ. **λᾶθος** ἡ λήθη βλ.λ.1) : Θεόκρ.23,24 **ξυνὸν τοῖσιν ἐρῶσι τὸ φάρμακον, ἔνθα τὸ λᾶθος.**

ληθοσύνη (ἡ) ἐσφ. γρ. τοῦ λαθοσύνα βλ.λ.

ληθότης-ητος (ἡ) ἡ λήθη βλ.λ.1)· Σουΐδ., Ζωναρ.

λήθω δ.τ. τοῦ λανθάνω βλ.λ.

ληθώδης-ους-ες (λήθη) ὁ ληθαργικὸς βλ.λ.· Ἡσ. ἐν λ. κῶμα.

ληϊάνειρα Ἡσ. «ἡ ποιοῦσα τοὺς ἄνδρας γυναικῶν ἐρᾶν».

ληϊάς-άδος (ἡ), ἐπ. δοτ. πληθ. **-άδεσσι**, θηλ. τοῦ ληΐδιος βλ.λ., ἡ συλληφθεῖσα αἰχμάλωτος, ἡ αἰχμάλωτος : Ἰλ.Υ 193 **ληιάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,** Ἀπολλ.Ρ 1,612.

ληϊβοτήρ-ῆρος (ὁ) (λήϊον) ὁ κατατρώγων, ἀφανίζων, καταστρέφων τὰ σπαρτά· Σουΐδ. : Ὀδ.Σ 29 **πάντας ὀδόντας γναθμῶν ἐξελάσαιμι συὸς ὡς ληιβοτείρης.**

ληΐδιος-α-ον (ληΐς) μτγν. ὁ συλληφθεὶς ὡς λεία, αἰχμάλωτος : Ἰουλ.Αἰγ.ΑΠ 6,20 **Λαῒς θῆκεν ἐῷ καλλεῖ ληϊδίην,** ΑΠλ.4,203.

ληϊδιώδεις Ἡσ. «τριβωνιώδεις».

ληΐζομαι κ. μσν., κυρ. ἐπ. κ. ἰων., κ. **λεΐζ-**, ἀττ. **λῄζομαι,** παρατ. **ἐλῃζόμην,** ἐπ.μέλλ. **ληΐσσομαι,** ἀόρ. **ἐληϊσάμην,** ἐπ. **ληΐσσατο** κ. ἀττ. **ἐλῄσατο,** παρακ. ἐν παθ. σημ. **λέλῃσμαι,** λαμβάνω ὡς λάφυρον, ἀπάγω ὡς λείαν εἴτε ἀνθρώπους, εἴτε πράγματα : Ἰλ.Σ 28 **δμωαὶ δ', ἃς Ἀχιλλεὺς ληΐσσατο Πάτροκλός τε,** Ἡρ.3,47 **θώρηκα ἐληΐσαντο τῷ προτέρῳ ἔτεϊ,** Εὐρ.Τρῳ.866 **δόμων δάμαρτα ξεναπάτης ἐλῄσατο·** ‖ γεν. λαμβάνω διὰ τῆς βίας, κερδαίνω, κτῶμαι : Ἡσίοδ.Ἔργ.322 **ὄλβον ἕληται ἢ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληΐσσεται,** αὐτ.702 **οὐ γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ ληΐζετ' ἄμεινον τῆς ἀγαθῆς,** Σιμων.6· **2)** ληστεύω, λεηλατῶ, ἐρημώνω, λαφυραγωγῶ, ἰδ. δι' ἐπιδρομῶν : Θουκ.1,5 **ἐλῄζοντο δὲ καὶ κατ' ἤπειρον ἀλλήλους,** Ἀνδοκ.1,101 **ἔτεμες τὴν χώραν, καὶ ἐλῄσω . . τοὺς πολίτας τοὺς σεαυτοῦ ;,** Ξεν.Ἀν.4,8,23 **κἀντεῦθεν ὁρμώμενοι ἐλῄζοντο τὴν Κολχίδα,** Διόδ.Σ 11,88 **Τυρρηνῶν ληϊζομένων τὴν θάλατταν,** Ἰούλ.Λόγ.7,210Α· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ.Ἐπιν.976Α **ληΐζονται τὴν τῶν ζῴων φύσιν·** ‖ ἀπολ. λαφυραγωγῶ, λεηλατῶ : Ἐπιγρ. Ἡρ.4,112 **ζόην ἔζωον τὴν αὐτὴν ἐκείνῃσι, θηρεύοντές τε καὶ ληϊζόμενοι,** Λυσ.20,24 **ἐλῃζόμην ὁρμώμενος ἐντεῦθεν καὶ τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίουν,** Θεοφύλ.Σ Ἱστ.3,16,3 **τὴν πολεμίαν ληΐσοντας·** **3)** τὸ ἐνεργ. **ληΐζω** π. πλείστοις ἀντιγράφοις τοῦ Θουκ.· ἐν χρ. τὸ παθ. ἀπάγομαι λῃστρικῶς : Εὐρ.Μήδ.256 **ἐκ γῆς βαρβάρου λελῃσμένη,** αὐτ.Ἑλ.475 **οὔ τί που λελῄσμεθ' ἐξ ἄντρων λέχος;** (δὲν μοῦ ἡρπάγη, νομίζω, ἡ σύνευνος γυνὴ ἐκ τοῦ σπηλαίου ;), Λουκ.Ὄνειρ.14 **ληϊζομένους ἡμᾶς ὁρῶν.**

ληΐη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ λεία βλ.λ.

λήϊμνος Ἡσ. «εὔβοτος».

ληΐνη (ἡ) πάπ. χλαῖνα, ἱμάτιον.

ληϊνόμος-ον μτγν. ὁ κατοικῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἀγρότης : Ἀρχί.ΑΠλ.4,94.

λήϊον (τὸ), δωρ. **λᾶον** οἱ ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ ὑπάρχοντες ἀθέριστοι καρποί, σπαρτὰ ἐν ἀκμῇ θερισμοῦ : Ἰλ.Β 147 **ὡς δ' ὅτε κινήσῃ Ζέφυρος βαθὺ λήϊον ἐλθών,** Ἡρ.1,19 **ληΐου ἐμπιπραμένου ὑπὸ τῆς στρατιῆς,** Φερεκρ.20, Ἀριστλ.ΖΙ 612a,32 **ἐσθίουσι τοῦ σίτου τὸ λήϊον,** Ἀρρ.Ἀν.1,4,1 **λήιον σίτου βαθύ,** Ἐπιγρ. **λήϊά τε σταχύων·** ‖ π. τοῖς μετέπ. ποι. ὁ μὲ σῖτον ἐσπαρμένος ἀγρός : Θεόκρ. 10,42 **τοῦτο τὸ λᾷον εὔεργόν τ' εἴη καὶ κάρπιμον ὅττι μάλιστα,** Βάβρ.88,3 **ληΐου κόμη·** **2)** Ἐπιγρ. ἡ λεία βλ.λ.· **3)** τὸ λήδιον βλ.λ.

ληΐς-ίδος (ἡ), δωρ. **λᾶΐς** ἐπ. τ. τοῦ λεία, λάφυρον, τὸ δι' ἁρπαγῆς λαμβανόμενον, ἰδ. ἐπὶ κτηνῶν : Ἰλ. Λ 677 **ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,** Ξεν.Λακ.13,11· ‖ κ. ἐπὶ παντὸς εἴδους λείας : Ἰλ.Ι 138 **ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί,** Ὀδ.Γ 106 **πλαζόμενοι κατὰ ληΐδα·** κ. συγκρ. ἀντὶ τοῦ αἰχμάλωτοι : Αἰσχ.Ἑπτ.331 **λαΐδος ὀλλυμένας μιξοθρόου·** **2)** ἄνευ ἐνν. λῃστεύσεώς τινος ἢ λαφυραγωγήσεως, ποίμνια, ἀγέλαι : Ἡσίοδ.Θ 444 **ληΐδ' ἀέξειν, βουκολίας τ' ἀγέλας τε καὶ αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν,** Θεόκρ.25,97 **ληΐδος ἐρχομένης, στείνοντο . . πίονες ἀγροὶ μυκηθμῷ.**

ληϊσθιών Ἡσ. «τρεπόμενος».

ληϊσμαδία Ἡσ. «αἰχμάλωτος, λεληϊσμένη».

ληϊστήρ-ῆρος (ὁ) λῃστὴρ βλ.λ. : Ὀδ.Γ 72 **οἷά τε ληιστῆρες, ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται.**

ληϊστός-ή-όν κ. ἐν Ἐπιγρ. **λεϊστός** ὃν δύναταί τις νὰ κερδήσῃ διὰ τῆς βίας, νὰ πάρῃ ὡς λείαν : Ἰλ.Ι 406 **ληιστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα.**

ληϊστοσάλπιγγες Ἡσ. «οἱ Τυρρηνοί· ἐπειδὴ πρῶτοι σάλπιγγος εὑρεταὶ γεγόνασιν».

ληιστύς-ύος (ἡ) λῃστεία, λεηλασία : Ἡρ.5,6 **τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληιστύος κάλλιστον.**

ληΐστωρ-ορος (ὁ) κ. π. πεζ. **λῄστωρ** ὁ ληϊστὴρ βλ.λ. : Ὀδ.Ο 427 **ληΐστορες ἄνδρες·** **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ δι' οὗ ληΐζεταί τις : Μακεδ.ΑΠ 9,649 **ληΐστορι χαλκῷ.**

ληΐτη (ἡ) κ. **λητή** Ἡσ. ἡ ἱέρεια.

ληϊτιαί Ἡσ. «ἡγεμονίαι, στρατιαί».

ληΐτις-ιδος (ἡ) ἡ συνεργοῦσα εἰς τὴν λείαν, ἡ λαφυραγωγοῦσα, ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς : Ἰλ.Κ 460 **καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεύς,** Παυσ.5,14,5 **Ἀρτέμιδι θύουσι καὶ Ληΐτιδι Ἀθηνᾷ·** **2)** ληϊὰς βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 1,818, Λυκόφρ.105.

ληϊτοάρχαι Ἡσ. «οἱ καθηγούμενοι τῶν θυσιῶν καὶ ἑστιάσεων, καὶ ἀρχαὶ καὶ ἱερεῖς».

λήϊτον (τὸ) (λαός, λεώς), π. Ἡσ. **λάϊτον** βουλευτήριον, πρυτανεῖον ὡς ἐκάλουν τοῦτο οἱ Ἀχαιοὶ τῆς Ἀχαΐας τῆς Φθιώτιδος : Ἡρ.7,197 **ἔργεσθαι τοῦ ληΐτου αὐτοὶ φυλακὸς ἔχουσι (λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήιον οἱ Ἀχαιοί)·** ‖ Ἡσ. «λάϊτον· τὸ ἀρχεῖον» κ. «λαΐτων· τῶν δημοσίων τόπων»· **2)** τὸ δημόσιον, ἡ πολιτεία : Πλούτ.Ρωμ.26 **λήϊτον γὰρ τὸ δημόσιον ἔτι νῦν Ἕλληνες καὶ λαὸν τὸ πλῆθος ὀνομάζουσιν.**

ληϊτουργῶ-έω δ. τ. τοῦ λειτουργῶ βλ.λ.

ληκάω (ληκῶ), ἀπαρφ. ἀορ. **ληκῆσαι,** λαικάζω βλ.λ. : Φερεκρ.117· ‖ ἰδ. **παθ.** ἐπὶ γυναικός : Ἀριστφ.Θεσμ.493 **ὅταν μάλισθ' ὑπό του ληκώμεθα τὴν νύκτα,** Φερεκρ.177 **ληκούμεσθ'·** **2)** Ἡσ. «ληκᾶν· τὸ πρὸς ᾠδὴν ὀρχεῖσθαι».

λήκημα-ατος (τὸ) (ληκάω) λαγνεία, πορνεία, ἀφροδισιασμός : Ἐπίκ.ἀπ.414 (πληθ.)· **2)** ἡ δ.ἑρμ. πιθ. (ληκέω) ἀνακραύγασμα, σκούξιμο.

ληκητής (ὁ) (ληκέω) μτγν. ὁ κραυγάζων, φωνακλάς : Τίμων Φλ.42 **ἀγοραίων ληκητὴς ἐπέων.**

λήκινδα παίζειν μτγν. παίζω μὲ χρόνον, κρατῶ τὸν χρόνον : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.152,11, Λουκ Λεξιφ.8 **ὁ δὴ λήκινδα ἔπαιζεν, ἄλλος ἐρρικνοῦτο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφῦν.**

ληκτήριος-α-ον (λήγω) μτγν. ἔσχατος : Λυκόφρ. 966 **νῆσον εἰς ληκτηρίαν** (εἰς τὰ τελευταῖα ὅρια τῆς νήσου).

ληκτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων τέρμα εἴς τι : (ἐσφ.ἀν.) Ἱππ.Ὑγρ.ὁ **ληκτικὸς ὀδύνης·** **2)** κ. νεώτ. ὁ εἰς τὸ τέλος εὑρισκόμενος, τελικός : Ἀπολλ. Δύσκ.Σύντ.7,10 **ληκτικαὶ συλλαβαί,** Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,194,18 **ληκτικὸν ζῴδιον, - ληκτικὸν σημεῖον.**

ληκτός Ἡσ. «καταληπτός»

ληκύθειος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς λήκυθον βλ.λ.˙ || ἐπὶ λόγου, πομπώδης : Καλλ.άπ.319 **ληκύθειος** Μοῦσα (ἡ τραγῳδία).

ληκυθιάδες Ἡσ. «ἐνώτιο ποιά».

ληκυθίζω μτγν. ὁμιλῶ διὰ κούφης φωνῆς, βοῶ ὡς ἐντὸς ληκύθου : Καλλ.άπ.10,13Ρ **τραγῳδὸς** Μοῦσα **ληκυθίζουσα**, Φρύν.Σοφ.Παρ.86Β, Πολυδ. 4,114,7˙ || μτ. αἰτ. **θέσεις ληκυθίζειν** λέγειν κοινοτοπίας : Στράβ.13,1,54 **μηδὲν ἔχειν φιλοσοφεῖν πραγματικῶς, ἀλλὰ θέσεις ληκυθίζειν.**

ληκύθιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λήκυθος βλ.λ., μικρὸν δοχεῖον, φιαλίδιον ἐλαίου : Δημ.736 **ἱμάτιον ἢ ληκύθιον ἢ ἄλλο τι . . ,** Ἀνών.π.Σουΐδ.˙ **2**) ὀν. τῆς τροχαϊκῆς ἐφθημιμερίδος, λαβούσης τὴν ἀρχὴν ἐκ τοῦ **ληκύ | θιον. ἀπ | ώλεσ | εν** : Ἀριστφ.Βάτρ.1246, Ἡφαιστ.6,2.

ληκυθίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ληκυθοειδῶν.**

ληκυθισμός (ὁ) μτγν. τὸ φωνοσκεῖν, ὁμιλεῖν ἢ φωνάζειν ἢ ψάλλειν μετὰ δυνατῆς καὶ λαρυγγώδους φωνῆς : Πλούτ.Ἠθ.1086Ε, Ἀνών.π.Σουΐδ.

ληκυθιστής (ὁ) ὁ μεγαλοφώνως ὁμιλῶν, κομπορρήμων, ἀλαζών : Σοφ.άπ.1063.

ληκυθοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **μυρτανθῶν.**

ληκυθοποιός (ὁ) μτγν. ὁ κατασκευάζων ληκύθους βλ.λ. : Στράβ.15,1,67 **στλεγγιδοποιούς τε καὶ ληκυθοποιοὺς ταχὺ γενέσθαι πολλούς.**

ληκυθοπώλης (ὁ) μτγν. ὁ πωλῶν ληκύθους βλ.λ.: Πολυδ.7,182.

λήκυθο(ς) (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., δωρ. **λάκυθος** ἐλαιοδόχον ἀγγεῖον, δοχεῖον ἐλαίου, ροΐ : Ὀδ.Ζ 79 **δῶκεν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,** Ἱππ. Νούσ.4,51, Φίλ.Βελοπ.102,41, Πορφύρ.Σκ.15 **καὶ τὴν πηγὴ στὸ κοίλωμα | τοῦ βράχου, ἐκεῖ στὴν ἄκρια, νὰ χύνῃ σὰ σὲ λήκυθο | τὰ μουσικά της δάκρυα˙** || ὁμ. θήκη μύρου, φιμυθίου κττ. : Σοφ.άπ.130, Ἀριστφ.Πλ.810 **αἱ δὲ λήκυθοι μύρου γέμουσι˙** || τοιούτου εἴδους ἀγγεῖα συνεθάπτοντο ἢ συνεκαίοντο μετὰ τοῦ νεκροῦ : αὐτ. Ἐκκλ.538 **μόνον οὐ στεφανώσασ᾽ οὐδ᾽ ἐπιθεῖσα λήκυθον˙** || νεώτ. φυσ. φιαλίδιον ὑάλινον ὡρισμένης χωρητικότητος, ὅπερ χρησιμεύει διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς πυκνότητος τῶν στερεῶν καὶ ὑγρῶν σωμάτων˙ **2**) ἐν τῷ πληθ. ρητορικὰ σχήματα, ἐπιτήδευσις περὶ τὸν λόγον, ρητορικὸς καλλωπισμός : Κικ.Ἀττ.1,14,3, Πλίν.Ἐπιστ.1,2,4˙ πρβλ. ληκύθειος, ληκυθισμός˙ **3**) ὁ προέχων χόνδρος τοῦ λάρυγγος, τὸ μῆλον τοῦ Ἀδάμ, τὸ καρύδι : Κλέαρχ.72˙ || **λήκυθος ἀπευθυσμένου** νεώτ. ἀνατομ. ληκυθοειδὲς ἀνεύρυσμα κατὰ τὸ δύο κάτω τριτημόριο τῆς ἐνδοπυελικῆς μοίρας τοῦ ἀπευθυσμένου˙ ἄ. κοπροδόχος λήκυθος.

ληκυθοφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων λήκυθον : Πολυδ.3,154.

ληκύτια (ἡ) πάπ. ἡ λήκυθος βλ.λ.1).

ληκῶ-άω (1) βλ. ληκάω.

ληκῶ-έω (2) μ. ἐν δωρ. τ. λασκῶ βλ.λ.

ληκῶ-οῦς (ἡ) τὸ ἀνδρικὸν μόριον˙ Ἡσ., Φώτ.

λῆμα-ατος (τὸ) (λῶ) θέλησις, ἐπιθυμία, ἀπόφασις, ἰσχυρὰ θέλησις : Ἐπίχ.182,Εὐρ.Μήδ.348 **ἥκιστα τοὐμὸν λῆμα ἔφυ τυραννικόν˙** ἐν φρ. **λῆμα Κορωνίδος** ἡ Κορωνίς : Πίνδ.Π 3,25˙ **μητρῷον λῆμα** ἡ μητρικὴ ὑπερηφάνεια : Σοφ.άπ.1427˙ **λήματος κάκη** ἀδυναμία θελήσεως, δειλία : Αἰσχ.Θεσμ.616˙ **2**) κατάστασις πνεύματος, διάθεσις, οἷον ἐν καλῇ σημ. θάρρος, ἀποφασιστικότης : Σιμων.140 **εὐτόλμου ψυχῆς λῆμα,** Πίνδ.Π 8,45 **γενναῖον λῆμα,** Αἰσχ.Ἑπτ.448 **αἴθων τέτακται λῆμα** (θερμός, ὑπέρθερμος κατὰ τὸ θάρρος), αὐτ.Πέρσ.55 **τοξουλκῷ λήματι πιστοὶ** (πεποιθότες ἐπὶ τὴν τοξευτικὴν αὐτῶν ἱκανότητα), Ἀριστφ.Νεφ.457 **λῆμα οὐκ ἄτολμον˙** || ἐν κακῇ σημ. θρασύτης, ὀλαζονεία, αὐθάδεια : Σοφ.ΟΚ 877 **ὅσον λῆμα ἔχων ἀφίκου,** Ἀριστφ.Νεφ.1350 **δῆλον . . τἀνθρώπου 'στὶ τὸ λῆμα˙** || ποι. λ. ἐν χρ. κ. π. πεζ. πνεῦμα, θάρρος, διάθεσις πρόθυμος : Ἡρ.5,72 **ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος,** Διόδ.Σ 2,58 **τοῖς ἄλλοις τῆς ψυχῆς λήμασιν ἀξιόλογα,** Ἰώσ.ΠΙ 3,10,4, Λουκ. Δημ.Ἐγκώμ.50 **ἀνδρεῖον μὲν αὐτῷ τὸ λῆμα.**

λημάλεος-α-ον (λήμη) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης λήμης, τσιμπλιάρης, τσιμπλιασμένος : Λουκ.Λεξιφ.4 **τοὺς ὀφθαλμοὺς . . μηκέτι λημαλέους εἶναι μηδὲ διερὸν βλέπειν.**

λημάτιας (ὁ) πλήρης λήματος βλ.λ.1) κ.2), φρονήματος, ἀποφάσεως, θαρραλέος, ἀποφασιστικός : Ἀριστφ.Βάτρ.494 **λημάτίας κἀνδρεῖος εἶ** (ἑσφ.γρ. λημα τιᾷς).

λημάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λῆμα βλ.λ.2)˙ Ἡσ. «φρόνημα».

λημα τιῶ-άω ἔχω λῆμα, θάρρος, τόλμην : Ἀριστφ. Βάτρ.494 **λημα τιᾷς κ᾽ ἀνδρεῖος εἶ** (ἑσφ. ἀνάγν., διόρθ. λημάτίας).

λημα τοῦμαι-όομαι μ. ἐν παθ. παρακ. π. Ἡσ. «λελημάτωμαι˙ λῆμα ἔχω εἰς τὸ ἔργον».

λημέρι (τὸ) δημ. τὸ καταφύγιον ἢ κρησφύγετον τῶν ἀρματωλῶν καὶ κλεφτῶν : Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.45,7 **πέσαν τὰ φύλλ᾽ ἀπ᾽ τὰ κλαριά, ξεσκιώσαν τὰ λημέρια,** Ζαλοκ.167,13 **ἀμέριμνοι κοιμῶντ᾽ ἐδῶ εἰς τὸ κρυπτὸν λημέρι˙** || καταφύγιον ἢ κρησφύγετον, ἐνδιαίτημα τῶν ληστῶν : Παπαδ.Χρ.Μηλ.80 **εἶχε στήσει ὁ Χρῆστος τὸ λημέρι του ἐπὶ ὑψηλοῦ ζυγοῦ ἑνοῦντος δύο ἐξηρμένας κορυφάς˙** **2**) φωλεὰ ἀγρίων θηρίων.

λημεριάζω δημ. κ. -εύω κάμνω λημέρι, διέρχομαι τὴν ἡμέραν ἐν ἀποκρύφῳ τόπῳ : Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.47,2 **κλαῖνε τὰ δένδρα, κλαῖνε, κλαῖνε τὰ κλαριὰ | κλαῖνε καὶ τὰ λημέρια ποὺ λημέριαζα.**

λήμη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ περὶ τοὺς κανθοὺς τῶν ὀφθαλμῶν πεπηγυῖα ὕλη, ἡ τσίμπλα : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ. 19 **καὶ λήμη ἐπ᾽ αὐτῶν** (τῶν ὀφθαλμῶν) **ἦ˙** || κτ. πληθ. **αἱ λῆμαι** ὀφθαλμοὶ πάσχοντες : Ἀριστφ. Λυσ.301 **οὐ γὰρ ἂν ποθ᾽ ὧδ᾽ ὀδὰξ ἔδρυκε τὰς λήμας ἐμοῦ˙** || μτφ. **ἡ τοῦ Πειραιῶς λήμη** ἡ Αἴγινα : Περικλῆς π.Ἀριστλ.Ρητ.1411α,15, Πλούτ.Περ. 8 **τὴν Αἴγιναν ὡς λήμην τοῦ Πειραιῶς ἀφελεῖν κελεῦσαι˙** || ὁμ. **λῆμαι Κρονικαὶ** ἀρχαῖαι προλήψεις ἐμποδίζουσαι τὴν πνευματικὴν ὅρασιν : Ἀριστφ. Πλ.581˙ **2**) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν **χρησομηλιδῶν.**

λημίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λήμη βλ.λ. : Ἱππ.Ἐπιδ.1,5 **λημία δυσκόλως πολλοῖσιν ἐκρηγνύμενα.**

λῆμμα-ατος (τὸ) (λαμβάνω) κ. νεώτ. πᾶν τὸ λαμβανόμενον, εἰσόδημα, πρόσοδος : Αἰσχ.Ἱκ.363 **λήμματ᾽ ἀπ᾽ ἀνδρὸς ἁγνοῦ,** Λυσ.32,20 **λῆμμα καὶ ἀνάλωμα,** Πλάτ.Νόμ.920C **λῆμμά τε καὶ ἀνάλωμα τί ποτε τῷ καπήλῳ κέρδος ποιεῖ τὸ μέτριον,** Ἀντίγ.Καρ.π.Πλούτ.Ἠθ.182Ε˙ || γεν. κέρδος, ὠφέλεια : Δημ.60 **οὐδὲν λῆμμ᾽ ἂν οὐδεὶς ἔχοι πρὸς οἷς ἐγὼ πεπολίτευμαι˙** || ἰδ.ἐπὶ ἀδίκου κέρδους : Δείν.1,45, Δημ.450 **ἐπὶ . . πονηροῦ καὶ παντὸς ἥττονος λήμματος** (μὴ δυνάμενος νὰ ἀντιστῇ εἰς τὸν πειρασμὸν τοῦ κέρδους)˙ κ. συχν. κτ. πληθ.: Σοφ.Ἀντ.313 **τῶν αἰσχρῶν λημμάτων,** Ἀντιφάν.196 **τἀπὸ Θρᾴκης λήμματα ἕλκουσι δεῦρο,** Δημ.96 **φασὶ δ᾽ εὐνοίας διδόναι, καὶ τοῦτο τοὔνομ᾽ ἔχει τὰ λήμματα ταῦτα˙** **2**) πᾶν ὅ,τι λαμβάνεται ὡς δεδομένον˙ κυρ. ἐν τῇ λογ. ἡ μία τῶν δεδομένων προτάσεων τοῦ συλλογισμοῦ : Ἀριστλ.Τοπ. 101α,14 **τὰ οἰκεῖα τῇ ἐπιστήμῃ λήμματα,** Ἀπολλ. Δύσκ.Σύντ.245 **ἐπὶ λήμματι τῷ τοιούτῳ˙** ἰδ. ἡ μείζων πρότασις : Κρίν.3,269˙ κ. π. μτγν. : Γαλ.14,627 **ἀποδεικτικὰ λήμματα παρασχεῖν** (ἀπόδειξιν . .)˙ **3**) ἡ ὕλη ἢ οὐσία προτάσεως, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ

ῦφος : Διον.'Αλ.Δημ.20, Λογγῖν.15,20· || δθ. ἡ ἐπιγραφὴ ἢ ὑπόθεσις ἐπιγράμματος : Μαρτιάλ.14,2· || θέμα τι πρὸς ἐξέτασιν : Πλίν.'Επιστ.4,27,3, Μαρτιάλ.10,59· || βαυκαλισμός, νανούρισμα : Αὐσ.'Επιστ.12,90· || νεώτ. ἐν τῇ λεξικογραφίᾳ ὁ ἀρχικὸς καὶ κυριώτερος τύπος λέξεως, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ὑπάγονται ἄλλοι τύποι τῆς αὐτῆς λέξεως κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἠλλοιωμένοι φωνητικῶς· κ. ἐν τοῖς μαθημ. πρότασις, ἥτις ἅπαξ ἀποδειχθεῖσα λαμβάνεται ὡς ἀλήθεια πρὸς ἀπόδειξιν ἄλλης προτάσεως· **4)** ἐντολὴ ἢ παραγγελία ἐπιβαλλομένη εἴς τινα, προφητικὸν ἔργον, προφητεία : ΠΔ·Να.1,1 λῆμμα **Νινευή, βιβλίον ὁράσεως Ναοὺμ τοῦ 'Ελκεσαίου,** αὐτ.'Αμβ.1,1 **τὸ λῆμμα ὃ εἶδεν 'Αμβακοὺμ ὁ προφήτης.**

λημματίζω μτγν. παρέχω πίστωσιν, πιστώνω : Πάπ. **ἀλλὰ θέλομέν σε ἐξ ὀλίγου λημματισθῆναι κερδῆναι·** **2)** λαμβάνω, δέχομαι ὡς ὑπόθεσιν : 'Απολλ.Δύσκ.Σύντ.101,27 **τὰ λελημματισμένα** (αἱ προτάσεις).

λημματικός-ή-όν ὁ γνωρίζων νὰ ἐπιλαμβάνηται τῆς καταλλήλου εὐκαιρίας : 'Ιππ.Εὐσχ.3.

λημμάτιον(τό) ὑποκορ.τοῦ λῆμμα βλ.λ.1):Πτολ.Μαθ. 1,10, Δαμασκ.'Αρχ.233, 'Ολυμπ.Μετ.261,27, Ζωναρ.

λημματισμός (ὁ) μσν. κτῆσις, κέρδος, ὠφέλεια : Νικ.Χων.Χρον.43Α.

λημματιστής (ὁ) πάπ. ὁ εἰσπράκτωρ φόρων.

λημνία γῆ (ἡ) νεώτ. γεωλ. εἶδος γῆς ὑπερύθρου εὑρισκόμενον ἐν τῇ νήσῳ Λήμνῳ.

λημνιακός-ή-όν μτγν., δωρ. **λαμνιακός** ὁ λήμνιος βλ.λ. : Καλλ.ἀπ.1,44Ρ.

λήμνιος-α-ον κ. νεώτ., θηλ. κ. **λημνιάς-άδος** κ. **λημνίς-ίδος** ὁ κάτοικος τῆς νήσου Λήμνου· || ὁ ἐκ τῆς Λήμνου προερχόμενος ἢ ὁ ἐν Λήμνῳ : Σοφ.Φιλ.800 **Λήμνιον πῦρ,** 'Αριστφ.Εἰρ.1162 **Λήμνιοι ἄμπελοι·** κ. παροιμ. **ἔργα** Λήμνια ἀνόσια ἔργα, ὡς ἐκ τῆς κακίας γυναικῶν τινων Λημνίων : 'Ηρ.6,138 **ἀνὰ τὴν 'Ελλάδα τὰ σχέτλια ἔργα πάντα Λήμνια καλέεσθαι·** || τὸ θηλ. **Λημνιάς** (Λαμνιάς) ἡ γυνὴ τῆς Λήμνου : Πινδ.Ο 4,18 **Κλημένοιο παῖδα Λαμνιάδων γυναικῶν ἔλυσεν ἐξ ἀτιμίας·** || κ. **Λημνίς** ἡ ἐκ Λήμνου προερχομένη : Νίκ.Θηρ. 865 **λημνὶς μίλτος.**

λημνίσκος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. στενὴ ἐξ ἐρίου ταινία, δι' ἧς ἀνεδοῦντο τὰ κομβολόγια : 'Επιγρ.· || ταινία δι' ἧς ἀνεδεῖτο ἡ κόμη : Πολύβ.18,46,12 **στεφάνους ἐπιρριπτοῦντες καὶ λημνίσκους,** Ποσειδών.9J, Πλούτ.Σύλλ.27 **λημνίσκων δύο κατηρτημένων,** ΑΠ 12,123· || ὁμ. ταινία πρὸς δέσιν τῶν ποδῶν τῶν πτηνῶν : Κάλλιξ.2· || χειρουργικὸς ἐπίδεσμος : Μνησίθ.'Αθ.π.'Ορειβ.15,16· μοτόν, μοτάρι, ξαντό : 'Ηλιόδ.π.'Ορειβ.50,49,1, Γαλ. 19,97· **2)** νεώτ. ἐν τῇ παλαιογρ. σημεῖον ἀποτελούμενον ἐκ παύλας μεταξὺ μιᾶς ἄνω καὶ μιᾶς κάτω στιγμῆς· **3)** ἀντικείμενα ἔχοντα σχῆμα λημνίσκου (οἷον μαθηματικαὶ καμπύλαι, ὀρυκτολογικαὶ διαμορφώσεις, ἀνατομικαὶ διαπλάσεις).

λημνόθεν ἐπίρρ., δωρ. **λαμνόθεν** ἐκ τῆς Λήμνου: Πινδ.Π 1,52 **φαντὶ δὲ Λαμνόθεν ἕλκει τειρόμενον μετανάσσοντας ἐλθεῖν.**

λημότης-ητος (ἡ) (λήμη) σχόλ. πόνος τῶν ὀφθαλμῶν, ὀφθαλμία : Σχόλ.'Αριστ.Νεφ.326.

λημψαπόδοσις-εως (ἡ) πάπ. λῆψις καὶ ἀπόδοσις, συντέλεσις δοσοληψίας : **τὴν πᾶσαν λημψαπόδοσιν ὑπὲρ ἐμοῦ ποιήσασθαι.**

λῆμψις (ἡ) μτγν. τ. τοῦ λῆψις βλ.λ. : Πάπ.

λήμψομαι λήψομαι, μέλλ. τοῦ λαμβάνω βλ.λ.

λημῶ-άω (λήμη) κ. νεώτ. ἔχω λήμας, τσίμπλες ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : 'Ιππ.Προρρ.2,18· || εἶμαι τσιμπλιάρης, σχεδὸν τυφλὸς ἢ μύωψ, κοντόφθαλμος : 'Αριστφ.Νεφ.327 **εἰ μὴ λημᾷς κολοκύνταις** (ἐὰν μὴ ἔχῃς τσίμπλες ὡς κολοκύνθας τὸ μέγεθος), Λουκ.Τίμ.2 **λημᾶν καὶ ἀμβλυώττειν·** || κ. μτφ. **λημῶ Κρονικαῖς λήμαις** τυφλώττω τὸν νοῦν ἐκ τῶν παλαιῶν προλήψεων : 'Αριστφ.Πλούτ.581 **Κρονικαῖς λήμαις ὄντως λημῶντες τὰς φρένας.**

λημώδης-ους-ες (λήμη) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης λήμης, τσιμπλιάρης : 'Αλέξ.Τραλλ.2.

λῆν ἀπαρφ. τοῦ λῶ βλ.

λήν 'Ησ. «λίαν».

λῆναι (αἱ) (ληνός) μτγν. αἱ Βάκχαι : 'Ηράκλειτ. 14, Στράβ.10,3,10 **Λῆναί τε καὶ Θυῖαι καὶ Μιμαλλόνες,** Διον.Περ.702, Θεόκρ.26 τίτλ. Λῆναι ἢ **Βάκχαι·** || 'Ησ. «ληναί· βάκχαι. 'Αρκάδες».

λήναια (τὰ) βλ. λιναῖος.

ληνάΐζω μτγν. ἑορτάζω τὴν ἑορτὴν τοῦ Βάκχου : 'Ηράκλειτ.15.

ληνάϊκός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὰ Λήναια βλ.λ. : Ποσείδ.π.'Αθήν.10,414E **ἐκ γὰρ ἀγώνων τῶν τότε ληναϊκῶν ἦλθ' ὑπὸ καλλιάπην,** Πλούτ.'Ηθ. 839D, Πολυδ.4,121 **θέατρον Ληναϊκόν.**

ληναῖος-α-ον (ληνός) ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ληνόν, τὸ πατητήρι· ἰδ. ἐπίθ. τοῦ Διονύσου ὡς θεοῦ τοῦ ληνοῦ : Διόδ.Σ 3,63 **τὸν δ' οὖν Διόνυσον ἐπελθόντα . . διδάξαι τήν τε φυτείαν τῆς ἀμπέλου, καὶ τὴν ἐν ταῖς ληνοῖς ἀπόθλιψιν τῶν βοτρύων, ἀφ' οὗ Ληναῖον αὐτὸν ὀνομασθῆναι·** || **Λήναια** (ἱερά) (τὰ) ἑορτὴ ἐν 'Αθήναις ἀγομένη κατὰ τὸν μῆνα Ληναιῶνα (Γαμηλιῶνα) εἰς τιμὴν τοῦ Βάκχου, καθ' ἣν ἐτελοῦντο δραματικοὶ ἀγῶνες, ἰδ. μεταξὺ τῶν κωμικῶν ποιητῶν : 'Αριστφ.'Αχ.1155 **ὅς γ' ἐμὲ τὸν τλήμονα Λήναια χορηγῶν ἀπέλυσ' ἄδειπνον·** || **Λήναιον** (τὸ) τόπος ἐν 'Αθήναις ἔνθα τὰ Λήναια ἑωρτάζοντο : 'Αριστφ.'Αχ.504 **αὐτοὶ γάρ ἐσμεν οὑπὶ Ληναίῳ τ' ἀγών, κοὔπω ξένοι πάρεισιν** (ὁ τῶν Ληναίων δραματικὸς ἀγών, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸν κατ' ἄστυ), Πλάτ.Πρωτ.327 **ἐπὶ Ληναίῳ,** Νόμ. π. Δημ.517 **ἡ ἐπὶ Ληναίῳ πομπή.**

ληναΐτης (ὁ) ὁ ληναϊκὸς βλ.λ. : 'Αριστφ.'Ιππ. 547 **θόρυβον χρηστὸν ληναΐτην.**

ληναιών-ῶνος (ὁ) ὄν. τοῦ ἑβδόμου ἀττ. μηνὸς Γαμηλιῶνος, καθ' ὃν τὰ ἐν 'Αθήναις Λήναια ἑωρτάζοντο (ἀντιστοιχῶν περίπου πρὸς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ 'Ιανουαρίου καὶ τὸ πρῶτον τοῦ Φεβρουαρίου) : 'Ησίοδ.'Εργ.504 **μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ' ἤματα, βουδόρα πάντα.**

ληνεύς-έως (ὁ) 'Επιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διονύσου.

ληνεύω 'Ησ. βακχεύω.

ληνεών-ῶνος (ὁ) μον. **ὁ τόπος** τοῦ ληνοῦ βλ.λ.1) : Γεωπ.6,1,3.

ληνιάτικο (τὸ) δημ. ἡ ἀντὶ χρημάτων εἰς ἔλαιον ἀμοιβὴ εἰς ἐλαιοτρίβην διὰ τὴν τριβὴν τῶν ἐλαιῶν.

ληνίδιον (τὸ) πάπ. ὑποκορ. τοῦ ληνὸς βλ.λ.

ληνίς-ίδος (ἡ) μσν. ἡ βακχεύουσα, βάκχη· Εὐστ. 629,30, Σουΐδ.· **2)** ληνὸς βλ.λ.2) : Πάπ.· || ὁμ. ληνὸς βλ.λ.3)· ΕΜ 478,28.

ληνοβάτης (ὁ) μτγν. ὁ πατῶν τὰς σταφυλὰς ἐν τῷ ληνῷ βλ.λ.1) : 'Ιμέρ.Λόγ.6,3,21.

ληνοβατῶ-έω, δ.γρ. **-πατῶ** πατῶ σταφυλὰς ἐν τῷ ληνῷ βλ.λ.1)· 'Ησ. ἐν λ. τραπεῖν.

ληνόπιθος (ὁ) πάπ. μέγας πίθος ἐν εἴδει ληνοῦ βλ.λ.1).

ληνοποιός (ὁ) γλωσσ. ὁ ληνοβάτης βλ.λ.

λῆνος-εος (τὸ) ἔριον, μαλλί· δθ. περίδεσμος δικτυωτός, δίκτυον : Αἰσχ.Εὐμ.44 **λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένον,** 'Επίκ.π.Πάπ.· || κτ. πληθ. ἔρια, μαλλιά : 'Απολλ.Ρ 4,173.

ληνός (ἡ, μτγν. κ. νεώτ. κ. ὁ) κ. νεώτ., δωρ. **λᾱνός** πᾶν ἔχον σχῆμα κάδου ἢ σκάφης : 'Ιππ. Μοχλ.38· || μέγα ξύλινον δοχεῖον, ἐν ᾧ ἐκθλίβονται αἱ σταφυλαὶ πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ γλεύκους : Πάπ.,-Θεόκρ.7,25 **λανὸν ἔπι θρώσκεις;,** Διόδ.Σ 3,63 **τὴν ἐν τοῖς ληνοῖς ἀπόθλιψιν τῶν βοτρύων·** || ὁμ. ὄρυγμα ἐν τῇ γῇ προωρισμένον ἐπὶ τούτῳ : ΚΔ Ματθ.21,33 **ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα**

καὶ .. ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνόν· ‖ κ. συνεκδ. αἱ πρὸς πάτησιν σταφυλαί : αὐτ.'Απ.14,20 **καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως** |μτφ.φρ.|· **2**) σκάφη πρὸς πότισιν κτηνῶν, ποτίστρα : 'Υμν.'Ερμ.104, ΠΔ Γέν.30,38 **καὶ παρέθηκε τὰς ῥάβδους ἃς ἐλέπισεν ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος**· ‖ κ. κάρδοπος, σκάφη ζυμώματος : Μέν. 116· **3**) τὸ μέρος τὸ ὑποδεχόμενον τὸν ἱστὸν πλοίου, ἱστοθήκη, ἱστοπέδη : 'Ασκληπιάδ.Μ π.'Αθήν. 11,474F **τοῦ γὰρ ἱστοῦ τὸ μὲν κατωτάτω πτέρνα καλεῖται, ἡ ἐμπίπτει εἰς τὸν ληνόν**, Πολυδ.1,91· **4**) σορός, νεκροθήκη : Φερεκρ.5, 'Επιγρ.· **5**) μέρος τι τοῦ ἐγκεφάλου, πιθ. τὸ ἔτι καλούμενον ληνὸς 'Ηροφίλου : 'Ηρόφ.π.Γαλ.2,712· **6**) κτ. πληθ. 'Ησ. «ληνοί· σοροί, πύελοι, καὶ τῶν ἁρματείων δίφρων αἱ κοιλότητες»· **7**) κτ. πληθ. τὸ κατώτερον μέρος τῆς ῥινός : Πολυδ.2,80· **8**) Σουΐδ. «ληνὸς καὶ προλήνιον, αἱ ἐκκλησίαι παρὰ τῷ Δαβίδ» : ΠΔ Ψαλμ.8,1 **εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληνῶν.**

ληνών-ῶνος |ὁ| πάπ. ὁ ληνεὼν βλ.λ. : **ἀμπελῶνας .. καὶ φρεάτων καὶ ἐποικιῶν καὶ ληνῶνος.**

ληξιαρχεῖο(ν) |τὸ| κ. νεώτ. κ. δημ., 'Ησ. «γραμματεῖον εἰς ὃ τοὺς νόμους ἐνέγρασφον»· **2**) νεώτ. εἰδικὸν δημόσιον γραφεῖον ἐν ἑκάστῳ δήμῳ καὶ ἐν ἑκάστῃ κοινότητι, ἐν τῷ ὁποίῳ τηροῦνται τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

ληξιαρχία |ἡ| ΑΒ 191,7 «ληξιαρχικόν· κατεγράφοντο οἱ μέλλοντες ὀνομαστί, καὶ τοῦτό ἐστι ληξιαρχία».

ληξιαρχικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ληξίαρχον βλ.λ.· ‖ **ληξιαρχικὸν γραμματεῖον** ὁ δημόσιος κατάλογος ἑκάστου ἀθηναϊκοῦ δήμου, εἰς ὃν τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν |δημοτῶν| ἐνεγράφοντο ὅτε ἤρχοντο εἰς νόμιμον ἡλικίαν καὶ τοῦ ὁποίου τὴν φροντίδα εἶχεν ὁ δήμαρχος : 'Ισαῖ.7,27, Δημ.1091 **ἐγγραφῆναι καὶ ἐν τῷ ληξιαρχικῷ γραμματείῳ τῷ τῶν 'Οτρυνέων**· ‖ νεώτ. ἐπὶ ἐγγράφου, ὁ χρησιμεύων πρὸς βεβαίωσιν τῶν γεγονότων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν ἀστικὴν κατάστασιν τῶν πολιτῶν |οἷον γεννήσεων, γάμων, θανάτων, υἱοθεσιῶν, διαζυγίων κττ.| : **ληξιαρχικὴ πρᾶξις, - ληξιαρχικὰ βιβλία** |τὰ ἐν οἷς καταχωρίζονται αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις|.

ληξίαρχος |ὁ| μτγν. κ. νεώτ. ἄρχων ἐν 'Αθήναις, ὅστις ἐνέγραφε τοὺς ἐνήλικας νέους εἰς τὸ ληξιαρχικὸν βιβλίον τοῦ δήμου : Πολυδ.8,104· ‖ νεώτ. ὁ δημόσιος ἢ δημοτικὸς ὑπάλληλος, ὁ ἐντεταλμένος τὴν τήρησιν τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων.

ληξίπονος |ὁ| μσν. ὁ καταπαύων τοὺς πόνους : Σωφρόν.ἐν Spicil.Rom.3,210 **ληξίπονος ὄνειρος.**

ληξιπρόθεσμος-ον νεώτ. ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ προθεσμία ἔληξε : **ληξιπρόθεσμον γραμμάτιον, - ἀπαίτησις ληξιπρόθεσμος.**

ληξιπύρετος-ον |λῆξις| μτγν. κ. νεώτ. κ. **ληξοπύρετος** ὁ τὸν πυρετὸν καταπαύων : 'Ασκληπιάδ.Ν π. Γαλ.14,136, Γαλ.13,68.

λῆξις-εως |ἡ| |1| |λαγχάνω|, ἰων.**λάξις** ὁ καθορισμὸς ἢ διορισμὸς διὰ κλήρου, ἡ διὰ κλήρου ἀπόκτησις : Πλάτ.Νόμ.765D **ἀρχῆς λῆξιν καὶ κρίσιν**· ‖ ἡ διὰ κλήρου διανομὴ : αὐτ.Κριτ.109C **μίαν ἄμφω λῆξιν τήνδε χώραν εἰλήχατον ὡς οἰκείαν**· ‖ κ. τμῆμα γῆς ἢ ἐν γέν. σώματος, διανεμόμενον διὰ κλήρου : 'Αριστλ.'Αθ.30,3 **νεῖμαι δὲ καὶ τοὺς ἄλλους καὶ τὴν λῆξιν ἑκάστην**· ‖ κτ. πληθ. τύχαι : Σιμπλίκ.Ψυχ.4,6 **αἱ διάφοροι τῆς ἀνθρωπείας ψυχῆς λήξεις**· **2**) ἄνευ τῆς ἐνν. τοῦ κλήρου ἢ τῆς τύχης, τόπος παραχωρηθεὶς πρὸς διαμονήν : 'Ιουλ.Λόγ.6,187C **θεῶν καὶ τῶν εἰς θείαν λῆξιν πορευθέντων**, 'Ερμεί.'Αλ.Φαῖδρ.104A **εἰ . . αἱ λήξεις τῶν ψυχῶν . . ὑποσέληνοί εἰσιν**· ἐν φρ. **ἡ ἑτέρα λῆξις** ἕτερος τόπος, ἄλλος κόσμος : 'Ηλιόδ.Αἰθ.2,24 **ταύτης εἰς τὴν ἑτέραν λῆξιν ἀναλυθείσης**· ‖ **ἡ ἑῴα λῆξις** τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ κράτους : Προκ.Γαζ.'Αναστ.497,3 **λήξεις θεῶν** περιοχή, χώρα : 'Ερμεί.'Αλ.Φαῖδρ.74A· **3**) δικαν. **λῆξις δίκης** ἢ μ. **λῆξις** ἔγγραφος κατηγορία ἐγχειριζομένη εἰς τὸν ἄρχοντα ὡς πρώτη ἔνδικος πρᾶξις ἐν ἰδιωτικῇ δίκῃ : Πλάτ.Πολ.425D **δικῶν λήξεις καὶ δικαστῶν καταστάσεις**, 'Ισαῖ.11,10, Αἰσχίν.1,63 **ὅταν δ' ἐξίωσιν αἱ λήξεις, κρινάτωσαν**· σπαν. ἐπὶ δημοσίων δικῶν : Δημ.999 **κατὰ τοὐνόματος τοῦ ἐμαυτοῦ πατρόθεν δέχεσθαι τὴν λῆξιν**· ‖ **λῆξις τοῦ κλήρου** ἡ πρὸς ἄρχοντα γινομένη αἴτησις πρὸς νόμιμον κατοχὴν κληρονομίας : 'Ισαῖ.3,2 **τοῦ κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσεν**, 'Αριστλ.'Αθ.43,4 **τὰς λήξεις τῶν κλήρων καὶ τῶν ἐπικλήρων.**

λῆξις-εως |ἡ| |2| |λήγω| κ. νεώτ. ἡ παῦσις, τὸ τέλος πράξεώς τινος : Αἰσχ.Εὐμ.505 **λῆξιν ὑπόδοσίν τε μόχθων**, 'Απολλ.Ρ 1,1086, Γαλ.Φιλ.'Ιστ.17 **ἐνεργείας λῆξιν λαμβανούσης, - λῆξις ἐργασίας - προθεσμίας**· ‖ νεώτ. **λῆξις γραμματίου** ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ γίνεται ἀπαιτητή· ἐν χρ. κ. ἀπολ. : **ἔκαμα τὰς λήξεις μηνιαίως**· **2**) εἰδ. τὸ τέλος ῥεύματος ἢ ποταμοῦ : Φίλ.1,175· **3**) ὁμ. πάπ. θάνατος· **4**) γραμμ. κατάληξις : 'Απολλ.Δύσκ.Σύντ.104,28,αὐτ.'Επίρρ.195,27 **λῆξις εἰς σ**· **5**) ἔσχατον σημεῖον : Σωρ.1,7 **λῆξις τοῦ κόλου.**

ληξιφάρμακον |τὸ| μτγν. τὸ ληξιπύρετον βλ.λ. : 'Ασκληπιάδ.Ν π. Γαλ.14,136.

ληξίφωτος-ον μτγν. ὁ οὗ τὸ φῶς τείνει νὰ λήξῃ, ὁ σβηνόμενος : 'Ηφαιστ.'Αστρ.2,34.

ληξιφωτῶ-έω μτγν. ὑφίσταμαι λῆξιν, ἐλάττωσιν τοῦ φωτός μου, χάνω τὸ φῶς μου, σβήνω : 'Ανουβ.π.'Ηφαιστ.'Αστρ 2,5.

ληός ὁ| ἰων. τ. τοῦ λαὸς βλ.λ.· ‖ π. 'Ησ. «ληόν· ἔθνη καὶ ὄχλον».

λήπτης |ὁ| κ. νεώτ. ὁ λαμβάνων : Ζωναρ.

ληπτικός-ή-όν |λαμβάνω| ὁ διατεθειμένος νὰ λάβῃ, νὰ δεχθῇ : 'Αριστλ.ΗΝικ.1120b15· **2**) ἀφομοιωτικός, ἀντίθ. ἐκκριτικός : αὐτ.Φυσ.243b,14.

ληπτός-ή-όν |λαμβάνω| εἰδ. ὃν δύναταί τις νὰ ἀντιληφθῇ : Πλάτ.Πολ.529D **λόγῳ καὶ διανοίᾳ ληπτά**, Μαξ.Τύρ.7,5 **ληπτὸς τῷ λογισμῷ**, Γαλ.8,741· ‖ ὃν δύναταί τις νὰ ἀντιληφθῇ διὰ τῶν αἰσθήσεων, ἀντίθ. νοητός : 'Αγαθ.ΑΠ 11,354· ‖ ὃν δύναταί τις νὰ ἀποδεχθῇ, ἀποδεκτός : Στωϊκ.άπ.3,32· **2**) ἐπίληπτος βλ.λ. : 'Αριστλ.Πρ.896b,6.

λήπτωρ-ορος |ὁ| νεώτ. ὁ λαμβάνων, ὁ δεχόμενος, ὁ ἀποδέκτης, ἄ. λήπτης.

ληραίνω μτγν. ληρῶ βλ.λ. : Φίλ.1,77,'Ησ.· ‖ ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ ληναΐζω : 'Ηράκλειτ.15.

ληρεία |ἡ| μτγν. λήρησις βλ.λ. : Φιλόδ.Μουσ.92Κ.

λήρημα-ατος |τὸ| κ. νεώτ. ἀνόητος ὁμιλία, μωρολογία : Πλάτ.Γοργ.486C **εἴτε ληρήματα χρὴ φάναι εἶναι εἴτε φλυαρίας**, Φιλόδ.Μουσ.72Κ, Γαλ.8,651.

λήρησις-εως |ἡ| μτγν. ἀνόητος ὁμιλία, φλυαρία : Πλούτ.'Ηθ.504B, Διογ.Λ 7,118· ‖ **λήρησις τοῦ γήρατος** γεροντικὸν παραλήρημα, παλιμπαιδεία : 'Αρετ.Χρον.Παθ,1,6.

ληρολόγημα-ατος |τὸ| νεώτ. λόγος μωρός, λήρημα, παραλήρημα.

ληρολόγος-ον νεώτ. ὁ λέγων λήρους, ὁ μωρολόγος, ὁ φλύαρος, ὁ ἀερολόγος.

ληρομυθουργίαι |αἱ| μσν. ἀνόητος, φλύαρος μῦθος : Πρόδρ.Κτ.'Ηγουμέν.1,54.

ληροπετώδη 'Ησ. «ληρώδη».

λῆρος |ὁ| |1| κ. νεώτ. πρᾶγμα ἐπιδεικτικόν, ἀλλ' ἄνευ ἐσωτερικῆς ἀξίας : 'Αριστφ.Πλ.589 **λήροις ἀναιδῶν τοὺς νικῶντας**· **2**) ἀνόητος ὁμιλία, ἀνοησία, μωρολογία : αὐτ.Βάτρ.1005 **κοσμήσας τραγικὸν λῆρον**, αὐτ.809 **λῆρόν τε τἄλλ' ἡγεῖτο γνῶναι περὶ φύσεις ποιητῶν** |φλυαρία ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γνῶσιν|, 'Αντιφάν.232,1, 'Αριστλ.Πολιτ.

1257b,10 λῆρον εἶναι δοκεῖ τὸ νόμισμα φύσει δ' οὐδέν (μόνον λόγια), 'Αλεξ.261 παραφίδες καὶ λῆροι (παροφίδες καὶ παρόμοιαι ἀνοησίαι), 'Αρχέστρ.ἀπ.24 παρεὶς λῆρον πολὺν ἀστακὸν ὠνοῦ, ΚΔ Λουκ.24,11 καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν· ἐν χρ. κ. ὡς ἐπιφ. : 'Αριστφ.Πλ.23 λῆρος! (ἀνοησία! κολοκύθια! κουραφέξαλα!)· || ἰατρ. παραλήρημα : 'Ιππ.'Επιδ.1,26 ἱδρώς, φῦξις, λῆρος παρέμενεν (ἴδ.γρ. παράληρος)· || κ. κτ. πληθ. ἐπὶ τῶν ἀνοησιῶν τῶν σοφιστῶν : 'Αριστφ.Νεφ.359 λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ· ὁμ. τῶν αὐλητῶν εἰς τὰ συμπόσια : Πλάτ. Πρωτ.347D τῶν λήρων τε καὶ παιδιῶν τούτων διὰ τῆς αὐτῶν φωνῆς· || γεν. ἐλαφραὶ ἀνοησίαι, μωρολογήματα : αὐτ.'Ιππ.Μ 304Β, Δημ.36 τὰς ἐπάλξεις, ἃς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας καὶ λήρους· 3) ἐπὶ προσ., ὁ φλύαρος, ὁ ἀνόητος, ὁ μωρός, τὸ κωθώνι : 'Αριστφ.Λυσ.860 λῆρός ἐστι τἄλλα πρὸς Κινησίαν (αὐτὸς εἶναι κώθων παραβαλλόμενος πρὸς τὸν Κινησίαν), Κρατῖν.306 ποιητῶν λῆροι, Πλάτ.Χαρμ.176Α ἐμὲ μὲν λῆρον ἡγεῖσθαι, Ξέναρχ.7,1, Λουκ.'Εταιρ.Δ 10,3 μὴ ὤρασιν ἵκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον· || ὡς ἐπίθ. μωρός : αὐτ.'Ονειρ.6 ἐᾶ χαίρειν τὸν λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν οὐδὲν εἰδότα ὀνείρων πέρι.

λῆρος (ὁ) (2) μτγν., ἐν 'Επιγρ. λεῖρος κόσμημα μικρὸν ἐκ χρυσοῦ, πιθ. κροσσωτόν, ὃ ἐφόρουν αἱ γυναῖκες : 'Ηδυλ.ΑΠ 6,292 πέπλοι καὶ λήρων οἱ χρύσεοι κάλαμοι, Λουκ.Λεξιφ.9 λῆρόν τινα ἐκρότουν καὶ ἐλλόβια, Πολυδ.5,101, 'Ησ.

ληρόσοφος (ὁ) νεώτ. ὁ σοφὸς εἰς λήρους, εἰς φλυαρίας, μωρολογίας.

ληρῶ-έω (λῆρος) εἶμαι ἀνόητος, μωρός, ὁμιλῶ ἢ φέρομαι ἀνοήτως, μωρολογῶ : Σοφ.Τρ.435 τὸ γὰρ νοσοῦν τι ληρεῖν ἀνδρὸς οὐχὶ σώφρονος, 'Αριστφ.'Ιππ.536 μὴ ληρεῖν, ἀλλὰ θεᾶσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσῳ, Πλάτ.Θεαίτ.152Β εἰκὸς μέντοι σοφὸν ἄνδρα μὴ ληρεῖν, 'Ισοκρ.12,11 ἄλλοι τινὲς ληροῦσι, Πάπ. μὴ ληρήσῃς τὸν ἐκτιναγμόν σου· κ.μτ. τοῦ λῆρος : 'Αριστφ.Πλ.517 λῆρον ληρεῖς· || ἐπὶ νοσοῦντος ἀνθρώπου, παραληρῶ, παραμιλῶ : 'Ιππ.'Επιδ.1,26, γ' ἕκτῃ ἐλήρει.

ληρώδημα-ατος (τό) ληρωδία βλ.λ. : Σουΐδ. ἐν λ. Λεόντιος.

ληρώδης-ους-ες κ. νεώτ. μάταιος, μωρολόγος, ἀνόητος : Πλάτ.Θεαίτ.174D τῷ ὄντι γελῶν ἔνδηλος γιγνόμενος ληρώδης δοκεῖ εἶναι, 'Αριστλ.Ρητ. 1414b,15, Πάπ., Φιλόδ.'Οργ.16W.

ληρωδία (ἡ) μτγν. ματαία ὁμιλία, φλυαρία ἀκατάσχετος, μωρολογία : 'Ηρωδιαν.'Επιμ.77.

ληρωδῶ-έω μσν. ὁμιλῶ ἀνοήτως, λέγω ἀνοησίας, φλυαρῶ : Φώτ.Βιβλ.4Β.

λησθέων 'Ησ. «στρεφόμενος».

λησίμβροτος-ον (λήθω, βροτός) ὁ τοὺς ἀνθρώπους κρυφίως ἀπατῶν, ὁ ἀγύρτης, ὁ λαοπλάνος : 'Υμν.'Ερμ.339.

λῆσις-εως (ἡ) (1) (λήθω) λῆστις βλ.λ.· 'Ησ. ἐν λ. ληθεδών (ἀμφ. ἀνάγν. π.Κριτί.6,12D).

λῆσις-εως (ἡ) (2) (λῶ) βούλησις, αἵρεσις· 'Ησ.

λησμαδία 'Ησ. «ἐλελησμένη».

λησμονηθέντες γλωσσ. ἀκονηθέντες (ἀμφ.).

λησμονησιά (ἡ) δημ. λησμοσύνη, λήθη· ἄ. λησμονιὰ βλ.λ.

λησμονιά (ἡ) δημ. κ. ἀλησμονιά λησμοσύνη βλ.λ. : Βάρν.'Απολ.Σ 70 ἐκεῖ μέσ' ἀγοράζει καθένας πολὺ φτηνὰ τὴν τελειότητα, δηλ. τὴ λησμονιὰ τοῦ ἑαυτοῦ του· || λαογρ. ἡ βρύση τῆς (ἀ)λησμονιᾶς τὸ κτ. τὸν ἀρχ. μῦθον ἐν τῷ 'Αδῃ ὕδωρ τῆς λήθης· || κτ. ἐπέκτ. κ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν ὕμνον ἢ κ. γενικῶτ. : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 21,16 κεῖ ποὺ κλαφάρικη τοῦ ὕπνου ἡ βρύση τῆς λησμονιᾶς στολάζει τὸ νερό, αὐτ.48 μὸν' κήκιδο εἶσαι ἀλησμονιᾶς, πικρόμηλο τοῦ θρήνου.

λησμονιάρης-α-ικο δημ. ὁ ἐπιλήσμων.

λησμονοβότανο (τό) δημ. μυθολογουμένη βοτάνη φυομένη ἐν τῷ 'Αδῃ, ἣν τρώγοντες οἱ νεκροὶ λησμονοῦσι τὰ ἐπίγεια.

λησμονῶ-έω μσν., νεώτ., δημ. ἀσυναίρ. -άω κ. ἀλησμονῶ χάνω τὴν μνήμην, τὴν ἐνθύμησιν γεγονότος ἢ πράγματος : λησμόνησε τί τοῦ ἔλεγε, - λησμόνησα πῶς λένε τὸ χωριὸ ποὺ κάθεσαι· || ἀπαλείφω, ἀφήνω τι νὰ χαθῇ ἐκ τῆς μνήμης μου, δὲν τὸ σκέπτομαι : 'Ερωτόκρ.5,1233 θυμώντας πῶς τὴν εἴχασι καὶ πῶς τὴν λησμονῆσαν, - ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τὶς εὐκολίες ποὺ μοῦ ἔκανε· || ὀλιγωρῶ, παραλείπω τι ἐξ ἀπροσεξίας, ἀμελῶ ἢ παραβαίνω ὑποχρέωσιν : λησμόνησα νὰ περάσω - νὰ εἰδοποιήσω, - λησμονεῖ τὰ χρέη του - τὶς ὑποχρεώσεις του, φρ. μ' ἐλησμόνησες (ἴδ. ἐν τῇ σημ. παρέλειψες νὰ ἐξοφλήσῃς τὸ πρός με χρέος σου)· || συνήθ. κτ. ἐνεστ. εἶμαι ἐπιλήσμων, ἔχω ἔλλειψιν μνήμης, ἐπιλανθάνομαι : γέρασε καὶ λησμονεῖ, - λησμονάει εὔκολα· κ. παροιμ. ὁ θεὸς ἀργεῖ μὰ δὲν ἀλησμονεῖ (ἡ θεία δίκη βραδέως μέν, ἀλλ' ἀσφαλῶς ἐπέρχεται)· || τὸ παθ. λησμονοῦμαι κ. (ἀ)λησμονοῦμαι ἢ -ιέμαι περιπίπτω εἰς λήθην, δὲν μνημονεύομαι, ξεχνιέμαι : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 15,32 καὶ λησμονιέται, θέ μου, ἡ προσευχή· ἐν παροιμ φρ. τὰ βάσανα λησμονιοῦνται, μὰ ὁ καλὸς λόγος δὲν λησμονιέται· κ. κτ. μτχ. : Πολίτ. 'Εκλ.Τραγ.187,1 λησμονημένη σ' εἶχα γώ.

λησμοσύνη (ἡ), δωρ. τ. π. τραγ. -να κ. νεώτ. λήθη, ἐπιλησμοσύνη, λησμονιά : 'Ησίοδ.Θ 55 λησμοσύνην τε κακῶν ἄμπαυμά τε μερμηράων, Σοφ. 'Αντ.151 τῶν νῦν θέσθε λησμοσύναν, - περιέπεσεν εἰς λησμοσύνην· || νεώτ. τὸ λησμονεῖν, ξέχασμα, ξεχασιά : ἡ παράλειψις ὀφείλεται εἰς λησμοσύνην· || νεώτ. κ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἐπιλήσμονος : γεροντικὴ λησμοσύνη.

λήσμων-ονος-ον (λήθω) μτγν. ὁ ἐπιλήσμων, ξεχασιάρης : Θεμίστ.Λόγ.22,268C.

λῆσος 'Ησ. «ὁ ἐν τῷ ῥάχει τοῦ σκορπίου λαμπρὸς ἀστήρ».

λησταντάρτης (ὁ) νεώτ. ληστὴς ἀντάρτης, στασιάζων κατὰ τοῦ κράτους.

λησταντάρτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀποτελούμενος ἢ ἐκτελούμενος ὑπὸ λησταντάρτων : λησταντάρτικὸν σῶμα - κίνημα.

λησταπάδοχος (ὁ) δημ. ληστοποδόχος βλ.λ.

λησταποδοχή (ἡ) νεώτ. ἀποδοχὴ καὶ ἀπόκρυψις ληστοῦ ἢ ἐκ ληστείας προερχομένων ἀντικειμένων.

λησταποδόχος-ον νεώτ.,δημ. κ. -όδοχος κ. ληστοπάδοχος ὁ ἀποδεχόμενος καὶ κρύπτων ληστὴν ἢ τὰ ἐκ ληστείας προερχόμενα πράγματα.

λησταρχεῖον (τό) νεώτ. καταφύγιον τοῦ λησταρχου καὶ τῶν ληστῶν τῆς συμμορίας του.

λησταρχης (ὁ) μτγν. ὁ ἀρχηγὸς ληστρικῆς συμμορίας, ἄ. λήσταρχος : Πλούτ.Κράσσ.22 τὴν στρατιὰν ὁδὸν ὁδεύειν Νομάδι λησταρχη.

λησταρχία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀρχηγία ληστῶν, ληστρικῆς συμμορίας : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.3,72.

λήσταρχος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. δημ. -ῖνα λησταρχης βλ.λ. : Διόδ.Σ 33,1 ὁ λήσταρχος ὁ Λυσιτανὸς δίκαιος ἦν ἐν ταῖς διανομαῖς τῶν λαφύρων, 'Αππ.'Ιβηρ.68, Πολύαιν.4,9,3.

ληστεία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ δι' ἀσκήσεως σωματικῆς ἢ ψυχικῆς βίας ἀφαίρεσις καὶ ἰδιοποίησις ἀλλοτρίων κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων : Θουκ.1,5 οἱ γὰρ 'Ελληνες . . ἐτράποντο πρὸς ληστείαν, Ξεν.'Αν.7,7,9 πρὶν ἡμῖν φίλον γενέσθαι ἀπὸ ληστείας τὸν βίον ἔχοντα, Πλάτ.Νόμ.823Ε: ληστείας τε ἵμερος ἐπελθὼν ὑμῖν θηρευτὰς ὠμοὺς καὶ ἀνόητους ἀποτελοῖ, 'Αριστλ.Πολιτ.1256a,

36 οἱ δ' ἀπὸ θήρας ζῶσι..., οἷον οἱ μὲν ἀπὸ λῃστείας, οἱ δ' ἀφ' ἁλιείας· κ. κτ. πληθ.: Θουκ. 8,40 πόλιν.. κατὰ γῆν λῃστείαις πορθουμένην· || νεώτ. ἡ ἄσκησις τοῦ ἔργου τῶν ληστῶν, ὁ ληστρικὸς βίος: καταδίωξις - ἐξόντωσις τῆς ληστείας· || νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὑπερβολικὴ αἰσχροκέρδεια: αὐτὸ εἶναι ληστεία!

λῄστευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ βιαία ὁπογύμνωσίς τινος διὰ ληστείας, βιαίας κλοπῆς· || κτ. ἐπέκτ. ἡ δι' αἰσχροκερδείας κλοπή.

λῃστεύω κ. νεώτ. κ. δημ., παρατ. **ἐλῄστευον,** μέλλ. -εύσω, παθ. παρατ. **ἐλῃστευόμην,** ἀόρ. **ἐλῃστεύθην,** δημ. **(ἐ)λῃστεύθηκα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **λῃστεμένος,** εἶμαι ληστής ἢ πειρατής, διαπράττω ληστείαν: Θουκ.7,18 **ἄλλα ἐδῄωσαν καὶ ἐκ Πύλου ἐλῃστεύοντο,** Δημ.46 **λῃστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην,** Δίων Κ 36,3 **λῃστεύειν ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, - τοὺς ἐλῄστευσαν Ἀλβανοὶ ἐν Ἠπείρῳ·** || παθ. ὑφίσταμαι ληστείαν, μὲ ληστεύουν: Θουκ.4,2 **οἳ ἐλῃστεύοντο ὑπὸ τῶν ἐν τῷ ὄρει φυγάδων,** Διόδ.Σ 2,55 **ὕστερον δ' ὑπό τινων Αἰθιόπων μετὰ τοῦ συνόντος λῃστευθείς·** 2) μτ. αἰτ. λεηλατῶ, λαφυραγωγῶ, ἁρπάζω: Θουκ.4,45 **καὶ φρούριον καταστησάμενοι ἐλῄστευον τὸν ἔπειτα χρόνον τὴν Τροιζηνίαν γῆν,** Ἀπη.Λιβ.5· 3) ἐπὶ ὁδοῦ, πιθ. κατέχομαι ὑπὸ ληστῶν: Ἀρρ. Ἐπικτ.4,1,91 **λῃστεύεται ἡ ὁδός·** 4) νεώτ. κ. δημ. μτφ. αἰσχροκερδῶ καθ' ὑπερβολὴν εἰς βάρος ἄλλου: **μᾶς λῄστεψαν στὸ ἐξοχικὸ κέντρο.**

λῃστήρ-ῆρος (ὁ), θηλ. λῄστειρα, π. Ὁμ. **ληιστήρ** ληστής βλ.λ., κυρ. ὁ πειρατής: Ὀδ.Γ 73 **οἷά τε ληιστῆρες ὑπεὶρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται,** αὐτ.Ρ 425 **ληιστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν,** ΑΠ 7,737, Μαν. 3,258· κ. θηλ.: Αἰλ.ΖΙ 8,19 **λῄστειρα ναῦς.**

λῃστήριον (τὸ), δωρ. **λᾳστήριον** συμμορία ληστῶν: Ξεν.Ἑλλ.5,4,42 **ὁ Φοιβίδας ἐκπέμπων μὲν λῃστήρια ἔφερε καὶ ἦγε τοὺς Θηβαίους,** Αἰσχίν. 1,191 **πληροῖ τὰ λῃστήρια·** || κτ. πληθ. **λῃστήρια** πειρατικὰ πλοῖα: Κλειτόδ.5, Ἐπιγρ.· || ὁμ. καταφύγιον ἢ φωλεὰ ληστῶν · Ἐπιγρ., Στράβ.14,1,32 **φασὶ δὲ τὸν παράπλουν τοῦ Κωρύκου πάντα λῃστήριον ὑπάρξαι τῶν Κωρυκαίων·** 2) μτγν. κτ. πληθ. ληστεία: Λουκ.Χάρ.11 **λῃστήρια καὶ ἐπιορκίαι καὶ φόνοι.**

λῃστής (ὁ) (λῃίς, ληΐζομαι) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ληιστής,** δωρ. **λᾳστής,** δημ. πληθ. -ές κ. **-άδες,** ὁ διαπράττων ληστείαν, ὁ διαρπάζων: Εὐρ. Ἀλκ.766 **πανοῦργον κλῶπα καὶ λῃστήν τινα,** Ξεν.ΚΠ 2,4,23 **εὐζώνους ἄνδρας λῃσταῖς ἐοικότας,** Πλάτ.Πολ. 351C **λῃστὰς ἢ κλέπτας ἢ ἄλλο τι ἔθνος·** || ἰδ. ληστὴς κατὰ θάλασσαν, πειρατής: Ἀνδοκ.1,138 **ἔτι δὲ πολέμου γενομένου καὶ τριήρων ἀεὶ κατὰ θάλασσαν οὐσῶν καὶ λῃστῶν·** κ. π. Ἡρ.6,17 **ληιστὴς κατεστήκεε τῶν Καρχηδονίων** ἤρξατο πειρατικῶν κατὰ τῶν Καρχηδονίων ἐπιδρομῶν· || κ. ἐν Ἐπιγρ. γεν. ἐπὶ ἀτάκτων στρατευμάτων· || μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὁ διαιτώμενος εἰς τὰ ὄρη καὶ ἀπὸ συστήματος ληστεύων, κλέπτων βίᾳ ἢ δι' ἀπειλῆς τοὺς ἐντυχόντας· ὁμ. ὁ συλλαμβάνων ἀνθρώπους πρὸς ἐξαναγκασμὸν αὐτῶν εἰς πληρωμὴν λύτρων: ΚΔ Λουκ.10,30 **λῃσταῖς περιέπεσεν οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, - ἐπικεκηρυγμένος ληστής·** 2) μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ διαρπάζων, ὁ ἅρπαξ, ὁ κλέπτης: Σοφ.ΟΤ 535 **λῃστής τ' ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος,** Λυκόφρ.1143 **λῃστὴς Κύπριδος·** κ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος: Μαικ.ΑΠλ.4,198· || νεώτ. κ. δημ. ὁ ἅρπαξ ἢ λίαν αἰσχροκερδής.

λῃστικός-ή-όν ὁ ἐπιρρεπής, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ λῃστεύειν, ἁρπάζειν, ὁ πειρατικός: Δημ.668 **λῃστικόν ποτε πλοῖον ἔχων ἐλῄζετο τοὺς συμμάχους,** Πάπ. **λῃστικῷ τρόπῳ·** || τὸ θηλ. **ἡ λῃστική** ληστεία βλ.λ.: Πλάτ.Σοφ.222C **τὴν λῃστικὴν καὶ ἀνδραποδιστικὴν καὶ τυραννικήν·** || κ. τὸ οὐδ. **τὸ λῃστικὸν** ὡς οὐσ. πειρατεία: Θουκ.1,4 **τό τε λῃστικὸν καθῄρει ἐκ τῆς θαλάσσης·** κ. πειρατικὰ πλοῖα: αὐτ.2,69 **τὸ λῃστικὸν τῶν Πελοποννησίων·** πρβλ. ληστρικός.

λῃστικῶς ἐπίρρ. κατὰ τὸν τρόπον τῶν πειρατῶν, μὲ ληστρικὸν τρόπον, ἰδ. συγκρ.: Θουκ.1,10 **τῷ παλαιῷ τρόπῳ λῃστικώτερον παρεσκευασμένα·** πρβλ. αὐτ.6,104.

λῆστις-εως (ἡ) λήθη βλ.λ.): Εὐρ.Κύκλ.172 **ὀρχηστύς θ' ἅμα κακῶν τε λῆστις·** ἐν φρ. **λῆστιν ἴσχειν** ἐπιλανθάνεσθαι, λησμονεῖν: Σοφ.ΟΚ 584 **ἡ λῆστιν ἴσχεις ἢ δι' οὐδενός ποιεῖ.**

λῃστοδιώκτης (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ διώκτης ληστῶν.

λῃστοδιωκτικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς δίωξιν ληστῶν ἀναφερόμενος ἢ ἀσχολούμενος: **λῃστοδιωκτικὸν ἀπόσπασμα.**

λῃστοδίωκτος-ον μτγν. ὁ καταδιωκόμενος ὑπὸ ληστῶν: Ξεν.Ἐφ.1,6.

λῃστοδόχος-ον μτγν. ὁ δεχόμενος ληστάς, ὁ λησταποδόχος: Σωκρ.Σχ.Ἐκκλ.Ἱστ.5,285,12 **τοὺς λῃστοδόχους οἴκους καταστραφῆναι ἐκέλευσε.**

λῃστοκτόνος-ον μτγν. ὁ ἀποκτείνων, ὁ φονεύων ληστάς: Παλλδ.ΑΠ 11,280.

λῃστοπιαστής (ὁ) πάπ. ὁ συλλαμβάνων τοὺς κλέπτας, εἰδικὸν τμῆμα τῆς ἀστυνομίας ἐν Αἰγύπτῳ.

λῃστοπραξία (ἡ) νεώτ. πᾶσα πρᾶξις δυναμένη νὰ χαρακτηρισθῇ συμφώνως πρὸς τὸν ποινικὸν νόμον ὡς ληστεία βλ.λ.

λῃστοσαλπιγκτής (ὁ) μτγν. ληστὴς σαλπιγκτής, ἐπὶ τῶν Τυρρηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἐφεῦρον τὴν σάλπιγγα, κωμ. λ.· πρβλ. ληϊστοσάλπιγγες: Μέν.1030.

λῃστοσυμμορία (ἡ) νεώτ. συμμορία ληστῶν.

λῃστοτροφῶ-έω μτγν. τρέφω, περιθάλπω, περιποιοῦμαι ληστάς: Τατιαν.23.

λῃστουργία (ἡ) μσν. ληστεία: ΚΠορφ.3,33,12.

λῃστοφυγόδικος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπὶ ληστείᾳ κατηγορούμενος καὶ φυγοδικῶν.

λῃστρικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ λῃστικός βλ.λ. (μτ. τοῦ ὁποίου ἐναλλάσσεται) ἐπὶ πλοίων: Θουκ.4,9 **ἐκ λῃστρικῆς Μεσσηνίων τριακοντέρου,** Διόδ.Σ 3,43 **λῃστρικὰ σκάφη κατασκευάζοντες ἐλῄστευον·** || κ. ἐπὶ λαῶν ἢ ὁμάδων ἀνθρώπων: Στράβ.7,2,2 **λῃστρικοὶ ὄντες καὶ πλάνητες οἱ Κίμβροι·** || μτφ. ἐπὶ τῶν ἑταιρῶν: Ρουφῖν. Ἐπιγρ.ΑΠ 5,43 **πανδημὶ τὰ λῃστρικὰ τῆς Ἀφροδίτης φεύγετε·** || γεν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ληστήν, ὁ τοῦ ληστοῦ: Ἀριστλ. Πολιτ.1256b,1 (βίος) **γεωργικός, λῃστρικός, ἁλιευτικός, θηρευτικός,** Στράβ.12,8,4 **τὸ λῃστρικὸν ἦθος ἐπεδείξατο εὐθύς,** Πλούτ.Μιθριδ.96 **ὁ λῃστρικὸς πόλεμος·** || νεώτ. ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα ληστείας: **ληστρικὴ πρᾶξις·** || ἐπὶ ἀφηγήσεως προφορικῆς ἢ γραπτῆς, ὁ περὶ ληστῶν καὶ τῶν πράξεων αὐτῶν πραγματευόμενος: **ληστρικὴ φιλολογία·** || μτφ. αἰσχροκερδής: **ληστρικαὶ τιμαί.**

λῃστρικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** κατὰ τρόπον ληστρικόν: Στράβ.2,5,26 **λῃστρικῶς ἡμεροῦται.**

λῃστρίς-ίδος (ἡ) ἀνώμ. θηλ. τοῦ ληστρικὸς βλ.λ.: Δημ.1237 **ὑπὸ λῃστρίδων νεῶν** (πειρατικῶν πλοίων), Πλούτ.Νικ.29 **ὑπὸ λῃστρίδων διωκομένου μὴ δέχεσθαι τὸ πρῶτον,** αὐτ.Θησ.9 **λῃστρίδα γενέσθαι γυναῖκα φονικὴν καὶ ἀκόλαστον·** πρβλ. Ἡρώνδ.6,10.

λῃστρών γλωσσ. ἄφοδος, ἀπόπατος (ἀμφ.).

λῄστωρ-ορος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ λῄστωρ βλ.λ.

λήσω μέλλ. τοῦ λανθάνω βλ.λ.

λήταρχος (ὁ) μτγν. δημόσιος ἱερεύς : Λυκόφρ. 991 (πρβλ. λήϊτον).
λήτειρα (ἡ) μτγν. δημοσία ἱέρεια : Καλλ.ἀπ. 123, 'Ησ.' πρβλ. λείτειραι.
λήτη (ἡ) δ.γρ. τοῦ ληΐτη βλ.λ.
λητῆρες 'Ησ. «ἱεροὶ στεφανηφόροι».
λῆτο 'Ησ. «ἐπελάθετο» (πρβλ. αὐτ. «λήιτο· ἐπέθετο»).
λητογενής-οῦς-ές, δωρ. **λᾱτ**- ὁ γεννηθεὶς ἐκ τῆς Λητοῦς, ἐπίθ. τοῦ 'Απόλλωνος κ. τῆς 'Αρτέμιδος : Εὐρ."Ιων 465 **σὺ καὶ παῖς ἁ Λατογενής**, ΑΠ 9,525, 12· ‖ θηλ. κ. **λατογένεια** : Αἰσχ.'Επτ.148 **ὦ Λατογένεια κούρα.**
λητόν 'Ησ. «δημόσιον».
ληтουργῶ-έω ἀρχ. ἀττ. τ. τοῦ λειτουργῶ βλ.λ.
λητῷος-α-ον, δωρ. **λᾱτ-**, θηλ. κ. **λητωϊάς-άδος** κ. **λητωΐς**, δωρ. **λᾱτωΐς-ίδος** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Λητὼ ἢ γεγεννημένος ἐκ τῆς Λητοῦς : Αἰσχ.ἀπ.170 **λητῴα κόρη**, Καλλ."Αρτ.83 **καὶ γὰρ ἐγὼ Λητωϊὰς ὥσπερ 'Απόλλων**, Πέρσ.ΑΠ 6,272 **ὦ Λατωΐ**, 'Απολλ.Ρ 2,938· **2)** **λητῷον** (τὸ) ὁ ναὸς τῆς Λητοῦς : 'Αριστλ.ΗΕὐδ.1214a,2, Στράβ.14,3,6 **ἀναπλεύσαντι δ' ὑπηρετικοῖς δέκα σταδίους τὸ Λητῷον ἐστιν·** **3)** **Λητῷα** (τὰ) 'Επιγρ. ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Λητοῦς.
ληχμός (ὁ) λῆξις βλ.λ., παῦσις : 'Αντίμ.53.
λῆψις-εως (ἡ) (λαμβάνω-λήψομαι) κ. νεώτ., ἐν πάπ. **λῆμψις** τὸ λαμβάνειν, τὸ ἁρπάζειν, ἡ πιασιά, τὸ πιάσιμο : 'Αριστλ.ΖΜ 662b,9 **ῥύγχος πρὸς τὰς λήψεις τῶν ζῳδαρίων**, αὐτ.687b,10 **αἱ καμπαὶ τῶν δακτύλων καλῶς ἔχουσι πρὸς τὰς λήψεις καὶ πιέσεις·** ‖ σύλληψις : Θουκ.5,110 **τῶν κρατούντων ἀπορώτερος ἡ λῆψις** (ἡ σύλληψις τῶν κρατούντων θὰ εἶναι δυσκολωτέρα)· ‖ κατάληψις, ἅλωσις : αὐτ.4,114 **τὴν λῆψιν τῆς πόλεως·** **2)** ἀποδοχή, παραδοχή, παραλαβή : Σοφ.ἀπ.356 **ἥδιστον ὅτῳ πάρεστι λῆψις ὧν ἐρᾷ καθ' ἡμέραν**, Πλάτ.Πολ.346D **ἡ τοῦ μισθοῦ λῆψις**, αὐτ. 332B **ἐάνπερ ἡ ἀπόδοσις καὶ ἡ λῆψις βλαβερὰ γίγνηται**, 'Αριστλ.Ρητ.1362a,35 **λήψεις καὶ ἀποβολαί**, ΚΔ Φιλ.4,15 **οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως**, - **λῆψις ἐπιστολῆς - ἠλεκτρικοῦ ρεύματος - χρέους·** ‖ ἐν τῷ πληθ. παραλαβαί, εἰσπράξεις : Πλάτ.Πολ.343D **ὅταν τε λήψεις** (ὦσιν), **ὁ μὲν οὐδέν, ὁ δὲ πολλὰ κερδαίνει**, 'Αριστλ.ΗΝικ.1122a,13· ‖ κ. νεώτ. **ἡ λῆψις φαρμάκου** τὸ λαμβάνειν, τὸ πίνειν τὸ φάρμακον : Πάπ. **προλούσας πρὸ τῆς λήψεως·** ‖ **λῆψις αἰτία θανάτου** νεώτ. νομ πᾶν ὅ,τι λαμβάνει τις ἐπ' εὐκαιρίᾳ θανάτου ἑτέρου προσώπου· **3)** ἰατρ. προσβολὴ πυρετοῦ ἢ νόσου : 'Ιππ.'Επιδ.1, 6 **ἀπὸ τῆς πρώτης λήψιος**, 'Αριστλ.Πρ.866a,26· **4)** ἐν τῇ λογ. τὸ λαμβάνειν τι ὡς δεδομένον : αὐτ. Α Πρ.24a,23 (πρβλ. λῆμμα 2))· φρ. **τῇ ἡμετέρᾳ λήψει** ἀπὸ τῆς ἀπόψεώς μας, κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀντίληψιν : 'Ασκληπιόδ.7,8· ‖ νεώτ. λογ. **λῆψις τοῦ ζητουμένου** σφάλμα περὶ τὴν ἀπόδειξιν, ὁ φαῦλος κύκλος· **5)** ἐκλογὴ ὕλης ἐν ποιήματι κττ. : Λογγῖν.10,3 **ἡ λῆψις δ' ὡς ἔφην τῶν ἄκρων καὶ ἡ εἰς ταὐτὸ συναίρεσις ἀπειργάσατο τὴν ἐξοχήν·** πρβλ. λῆμμα 3)· **6)** γεωμ. **ἡ τοῦ κέντρου τοῦ ἐκκέντρου λῆψις** ὁ προσδιορισμὸς κέντρου τοῦ ἐκκέντρου κύκλου : Πρόκλ.'Υποτ.5,56.
ληψοδοσία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. δόσις καὶ λῆψις, τὸ λαμβάνειν καὶ διδειν μεταξὺ δύο τινῶν ἰδ. ἐμπόρων· ‖ συναλλαγὴ ἐμπόρων· πρβλ. δοσοληψία.
ληψολιγόμισθος (τέχνη) (ἡ) ἡ παρέχουσα ὀλίγον μισθόν : ''Εφιππ.14,4 (κτ. Meineke ληψι-λογό-μισθος ὁ λαμβάνων μισθὸν ἀπέναντι τῶν λέξεων).
λῖ ἐπίρρ. λίαν : 'Επίχ.223· πρβλ. λιπόνηρος.
λιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κληματὶς ἢ λευκάμπελος.
λιάζομαι, ἀόρ. **ἐλιάσθην**, γ' πληθ. **λίασθεν**, γ' ἐν. ὑπερσ. **λελίαστο**, κλίνω, ἰδ. ἐπὶ προσ., ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι, ἀποχωρῶ : 'Ιλ.Ψ 231 **ἀπὸ πυρκαϊῆς ἑτέρωσε λιασθείς**, 'Οδ.Ε 462 **ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς σχοίνῳ ὑπεκλίνθη·** ‖ ἐκκλίνω : 'Ιλ.Ο 520 **ὁ δ' ὕπαιθα λιάσθη** (εἰς πλάγιον ἢ ἐκ τοὔμπροσθεν ἐξέκλινεν)· ‖ ἐπὶ φάσματος, ἐξαφανίζομαι : 'Οδ.Δ 838 **παρὰ κληΐδα λιάσθη ἐς πνοιὰς ἀνέμων** (ἠφανίσθη διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλείθρου)· ‖ π. τραγ. ἅπαξ ἔρχομαι : Εὐρ.'Εκ.98 **ἐλιάσθην πρὸς σέ** (ἦλθον πρὸς σέ)· **2)** μτφ. ἐκτρέπομαι, παρεκτρέπομαι τῆς εὐθείας ὁδοῦ : 'Εμπ.2,8· κ. ἐπὶ χωρισμοῦ, χωρίζομαι ἀπὸ τῶν ἄλλων : 'Απολλ.Ρ 194· **3)** πίπτω : 'Ιλ.Ο 543 **ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐλιάσθη**, Μόσχ.4,118 **ἐλιάσθη ἐν γῇ·** **4)** ἐπὶ πραγμ., ὑποχωρῶ : 'Ιλ.Ω 96 **ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης·** ‖ καταπίπτω : αὐτ.Ψ 879 **σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν** (ἀντὶ ἐλιάσθησαν) (αἱ χονδραὶ πτέρυγες τοῦ θνήσκοντος πτηνοῦ κατέπεσον) (κτ. τὸν 'Αρίσταρχ. **λίασσεν** ἐκρέμασε τὰς πτέρυγάς του, ἐσφ. πιθ. διότι τὸ ἐνεργ.μ. ἐν τῷ παρατ. **λίαζον** ἀπαντᾷ : Λυκόφρ.21).
λιάζω (I) μτγν. μ. παρατ. **λίαζον**, ἐνεργ. τοῦ λιάζομαι βλ.λ., χαλαρῶ, λύω : Λυκόφρ.21.
λιάζω μτγν. κ. δημ. ἐνθουσιῶ ὑπερμέτρως : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.34,27 (παρὰ τὸ **λίαν λιάζειν·** ‖ Φώτ. «λιάζειν· λίαν ἐσπουδακέναι»· **2)** δημ. ἠλιάζω βλ.λ.
λιαίνω χλιαίνω· 'Ησ. ἐν λ. ἐλιάνθη (συγγ. τῷ λιαρός).
λιακάδα (ἡ) δημ. τὸ ἡλιακὸν φῶς καὶ ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ἐν πλήρει εὐδίᾳ, ἰδ. κατὰ τὸ φθινόπωρον, τὸν χειμῶνα καὶ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀνοίξεως.
λιακός (ὁ) δημ. κ. **λιακό** (τὸ) ὁ ἡλιακὸς βλ.λ.· ‖ τὸ οὐδ. **λιακά** ὡς οὐσ. ἡ λιάστρα βλ.λ.
λιακωτό (τὰ) δημ. ὁ ἡλιακωτὸς βλ.λ.
λίαν ἐπίρρ. κ. νεώτ., ἰων. κ. ἐπ. **λίην** πολύ, πάρα-πολύ, καθ' ὑπερβολήν, π. 'Ομ. μτ. ἐπιρρ. : 'Οδ. Ξ 496 **λίην.. ἑκὰς ἤλθομεν·** μτ. ἐπιθ. : αὐτ.Γ 227 **λίην γὰρ μέγα εἶπες**, αὐτ.Ν 243 **λίην λυπρή·** μ. μτ. ρ. πολύ, πάρα πολύ : 'Ιλ.Ε 361 **λίην ἄχθομαι ἕλκος**, 'Οδ.Σ 20 **χερσὶ δὲ μή τι λίην προκαλίζεο·** ‖ π. 'Ομ. ἐπιτεταμ. **καὶ λίην** τιθέμενον χάριν ἐμφάσ. ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως ἢ στίχου : 'Οδ. Α 46 **καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ** (κεῖται ἐν ὀλέθρῳ καὶ τοῦτο λίαν δικαίως)· ‖ μεθ' 'Ομ. πολύ, ἄγαν, πάνυ : 'Αρχίλ.66,7 **ἀσχάλα μὴ λίην**, 'Ανακρ.π.Πτολ.'Αακ.409Η, Πίνδ.Π 1,90 **μὴ κάμνε λίαν**, Σοφ.'Ηλ.1172 **μὴ λίαν στένε**, Λυσ.24,15 **λίαν ἀσελγῶς**, Θουκ.7,5 **λίαν τῶν τεχνῶν ποιήσας**, Πλάτ.Πρωτ.310C **λίαν πόρρω ἔδοξε τῶν νυκτῶν εἶναι·** ‖ κ. ὡς τὸ κάρτα : 'Ηρ.4,96 **πιστεύω τι λίην** (πιστεύω τι ἀδιστάκτως), μτ. ἄ. λ. τῆς αὐτῆς σημ. : 'Ισοκρ.9,48 **μὴ πολὺ λίαν ἀπολειφθῶ τῶν πεπραγμένων**, 'Αντιφάν.184,2 **λίαν πάνυ·** ‖ νεώτ. **λίαν καλῶς** ἡ δευτέρα κατὰ σειρὰν ἀξίας βαθμολογία τῶν σχολείων· ‖ π. τραγ. κ. κωμ. συχν. μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ προσδιοριζομένου ὀνόματος : Αἰσχ.Πρ.123 **διὰ τὴν λίαν φιλότητα βροτῶν** (διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀγάπην), Κρατῖν.187 **τὸ λίαν ποτόν**, Θεόπομπ.Κωμ.29 **τὰ λίαν μειράκια**, Μεν.587 **ἡ λίαν τρυφή·** ‖ κ. ἐν ρητ. λόγῳ : Δημ.71 **αἱ πρὸς τοὺς τυράννους.. λίαν ὁμιλίαι·** ‖ **τὸ λίαν** ἡ ὑπερβολή, ἡ βία : Εὐρ.'Ανδρ. 866 **τὸ λίαν οὔτ' ἐκεῖν' ἐπῄνεσα** (τὸ ι π. 'Ομ. κ. μτγν. ἐπ. κ. τραγ. ὁτὲ μὲν μακρόν, ὁτὲ δὲ βραχύ).·
λιανκύω δημ. μτβ. καθιστῶ τι λεπτὸν ἢ λεπτότερον, κάμνω τι λιανὸν βλ.λ. : **ἐλιάνεψα τὸ ξύλο·** **2)** ἀμτβ. γίνομαι λεπτός, λιανός, λεπτύνομαι : **ἀρρώστησε καὶ λιάνεψε.**
λιάνη (ἡ) νεώτ. βοταν. περιληπτικὸς ὅρος διαφόρων ἀναρριχητικῶν φυτῶν τῶν τροπικῶν.

λιανίζω δημ. μεταβάλλω τι εἰς λεπτὰ τεμάχια, κατακόπτω, κομματιάζω : **λιανίζω κρέας**.

λιανικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ μικρὰς ποσότητας διδόμενος ἢ γινόμενος (ἀντίθ. χονδρικός) : **λιανικὴ πώλησις,-λιανικὸν ἐμπόριον**· ἐπίρρ. **-ῶς**, δημ. κ. **-ά** : **πωλεῖ κρασὶ λιανικῶς**.

λιάνισμα-ατος (τὸ) δημ. τεμαχισμός, κομμάτιασμα.

λιανοκάμωτος-η-ο δημ. κ. λιανοκαμωμένος ὁ λεπτός, λεπτοκαμωμένος, λεπτοφυής.

λιανοκέρι (τὸ) δημ. μακρὸν καὶ λεπτὸν κηρίον.

λιανοκλάδι (τὸ) δημ. λεπτὸς κλάδος τῶν δένδρων, λεπτὸ κλαδί.

λιανοπούλημα (τὸ) δημ. ἡ εἰς μικρὰς δόσεις λιανικὴ πώλησις, ἄ. λιανοπούλι βλ.λ.

λιανοπουλητής (ὁ) δημ. ὁ πωλῶν λιανικῶς, ὁ μικροπωλητής.

λιανοπούλι (τὸ) δημ. λιανοπούλημα βλ.λ.

λιανοπουλῶ-άω δημ. πωλῶ τι κατὰ μικρὰς ποσότητας, πωλῶ λιανικῶς.

λιανός-ή-ό(ν) δημ. ὁ λεπτός, ὁ ἰσχνός : **λιανὸς καὶ ψηλός,-λιανὸ ξύλο,-λιανὴ σανίδα, - μέση λιανὴ σὰ δαχτυλίδι**· ‖ **λιανὰ** (τὰ) ὡς οὐσ. μικρὰ τεμάχια, εἰς ἃ διαμελίζεταί τι : **τὰ κανα τὰ ξύλα λιανὰ-λιανά**· κ. μτφ. ἐν φρ. **τὸν ἔκανε λιανὰ** τὸν ἐμαστίγωσε, τὸν ἔδειρεν ἀνηλεῶς· **2)** εἰδ. ἐπὶ χρημάτων, κέρματα ἢ μικρᾶς ἀξίας νομίσματα, ἄ. φιλά : **ἔχω ἕνα κατοστάρικο λιανά**· κ. μτφ. ἐν φρ. **κάμε τα λιανὰ** ἐξήγησε τὸ ζήτημα λεπτομερῶς· ‖ δημ. ἐν φρ. **ἔχει λιανά** ἔχει χρήματα.

λιανοσταφίδα (ἡ) δημ. ποικιλία τις τοῦ φυτοῦ ἄμπελος ἡ οἰνοφόρος.

λιανοτούφεκο (τὸ) δημ. ἀραιοὶ τυφεκισμοί· ‖ πυροβολισμοὶ ριπτόμενοι ὑπὸ τῶν ἀκροβολιστῶν, ἀκροβολισμοί.

λιανοτράγουδο (τὸ) δημ. δίστιχον δημῶδες ᾀσμάτιον : Μαλακ.Μπαταριᾶς 13 **κι ὡς . . νὰ συγκαιριστοῦνε τ᾽ ἄργανα, σιγαλὰ τὰ λιανοτράγουδα ἄρχιζαν**.

λιανοτρεμούλα (ἡ) δημ. λεπτή, ἀνεπαίσθητος, ἐλαφρὰ τρεμούλα.

λιανοτρέμουλος (ὁ) δημ. ὁ λιανὸς καὶ τρομώδης ἐξ ἀδυναμίας, ὁ λιγνὸς καὶ τρέμων.

λιανοτρέμω δημ. τρέμω ἐλαφρῶς, σιγανά : Γρυπ.Σκ.Τερρ.18 **τὸ κῦμα λιανοτρέμει κι ἀνάρια ἡ θάλασσα ἡ στρωτὴ τὸ σύγκρυο μελανιάζει**.

λιαντήρ-ῆρος (ὁ) γλωσσ. λεαντὴρ βλ.λ.

λιάνωμα-ατος (τὸ) δημ. πᾶν πρᾶγμα λιανόν, λεπτὸν πρᾶγμα, μικρόπραγμα· ‖ εἰδ. σφάγιον μικρόν, οἷον πρόβατον, αἶξ κττ.· ‖ κτ. πληθ. **λιανώματα** (τὰ) πολλὰ ὁμοειδῆ πράγματα, ἰδ. χρηματικὰ κέρματα, ἄ. λιανά.

λίαξ (ὁ) δ.γρ. τοῦ λείαξ βλ.λ.

λῐᾱρός-ά-όν θερμός, ὑπόθερμος, χλιαρός : Ἰλ. Λ 477 **ὄφρ᾽ αἷμα λιαρὸν καὶ γούνατ᾽ ὀρώρῃ**, Ὀδ.Ω 45 **ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι**· κ. **οὖρος** λιαρὸς θερμὸς καὶ ἐλαφρὸς ἄνεμος : αὐτ.Ε 268· **2)** ἥσυχος, ἤρεμος : Ἰλ.Ξ 164 **τῷ δ᾽ ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε**· πρβλ.Ἀπολλ.Ρ 3,300 **λιαροῖσιν ἐφαιδρύναντο λοετροῖς**.

λιάσιμο (τὸ) δημ. ἔκθεσις εἰς τὸ φῶς καὶ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου πρὸς ξήρανσιν : **λιάσιμο τοῦ καπνοῦ - τῆς σταφίδας, - ἐβγάλαμε τὰ ροῦχα ἔξω γιὰ λίγο ἀέρα καὶ γιὰ λιάσιμο**.

λιάσιος ὑποδιάπλασις (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ ἀρχαιοτέρα ἐκ τῶν τριῶν ὑποδιαπλάσεων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ Ἰουράσιος διάπλασις τοῦ μεσοζωϊκοῦ· ‖ κ. **λιάσιος ὑποπερίοδος** ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν τριῶν ὑποπεριόδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ Ἰουράσιος περίοδος τοῦ μεσοζωϊκοῦ αἰῶνος, ἡ καθ᾽ ἣν ἐσχηματίσθη ἡ λιάσιος ὑποδιάπλασις.

λίασις (ὁ) νεώτ. γένος ἑρπετῶν τῶν πυθωνιδῶν.

λιαστός-ή-ό δημ. ὁ παρασκευασθεὶς διὰ τῆς ἐκθέσεως εἰς τὸν ἥλιον, ὁ ἀποξηρανθεὶς εἰς τὸν ἥλιον : **λιαστὰ σῦκα, - λιαστὴ ντομάτα**· ‖ **λιαστὸ κρασί** οἶνος παρεσκευασμένος ἐκ σταφυλῶν ἐκτεθεισῶν προηγουμένως εἰς τὸν ἥλιον.

λιάστρα (ἡ) δημ. συσκευὴ πρὸς ἔκθεσιν εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἀποξήρανσιν καρπῶν, ἄ. λιασταριά, λιακό.

λιάτικο ἄσπρο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἄμπελος βλ.λ. ἡ οἰνοφόρος.

λιατρίς (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **συνθέτων** φυτῶν.

λίβα αἰτ. τοῦ λὶψ βλ.λ.

λιβάδα (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ λιβάδι βλ.λ.

λιβαδάκι (τὸ) δημ. μικρὸ λιβάδι.

λιβαδερό (τὸ) δημ. ἀγρὸς ἢ τόπος ὑγρὸς καὶ λασπώδης.

λιβαδήσιος-α-ο δημ. ὁ τοῦ λειμῶνος, ὁ τοῦ λιβαδιοῦ, ὁ ἐκ τοῦ λειμῶνος, ὁ ἀναφερόμενος εἰς λιβάδι.

λιβάδι(ον) (τὸ) (λιβάς) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. μικρὰ ἀσήμαντος πηγή : Πλούτ.Ἠθ.913C **ὀρύττοντες παρὰ τὸν αἰγιαλὸν ἐντυγχάνουσι ποτίμοις λιβαδίοις**· ‖ μικρὸς ρύαξ : Στράβ.8,8,4 **λιβάδιον ὀλεθρίου ὕδατος**· **2)** μσν. κ. νεώτ., δημ. **λιβάδι** τόπος ἄνυδρος, λειμών· Εὐστ.1358,54, Θωμ.Μ 223R· πρβλ. Ἡσ. « χωρίον βοτανῶδες »· **3)** δημ. ἀβαθὴς καὶ μικρὰ λιμνοθάλασσα, ὅπου διατρέφονται ἰχθύες, εἶδος ἰχθυοτροφείου· πρβλ. λιβαδήσια φάρια· **4)** τὸ φυτὸν κενταύριον βλ.λ. τὸ μικρόν : Πλίν.Φ125,68.

λιβάζω μτγν. λείβω, ἀφήνω τι νὰ πέσῃ κατὰ σταγόνας, σταλάζω· Ἡσ., Φώτ.· ‖ μέσ. πίπτω κατὰ σταγόνας, στάζω : Ἀντιφάν.Μεγ.ΑΠ 9,258· **2)** **γῆ λιβάζουσα** γῆ πλήρης λιμναζόντων ὑδάτων : Πολυδ.1,238.

λιβανάς (ὁ) πάπ. ὁ πωλῶν λίβανον βλ.λ.2), ὁ λιβανοπώλης.

λιβανέλαιον (τὸ) νεώτ. φαρμακολ. τὸ αἰθέριον ἔλαιον τὸ λαμβανόμενον ἐκ τοῦ φυτοῦ κέδρου βλ.λ. τοῦ ἀτλαντικοῦ.

λιβάνι (τὸ) δημ. ὁ λίβανος βλ.λ.2), λιβανωτός, θυμίαμα, δημ. θυμιάμα : **ἕνα σπυρὶ λιβάνι** (χόνδρος λιβανωτοῦ), Γρυπ.Σκ.Τερρ.12,4 **ξανθὴ μητέρα τῶν ἐρώτων, σὲ σὲ λιβάνι ἁγνό, στὶς κόρες σου χρυσὸ κομίζουν**· ‖ ἐν φρ. **μυρίζει λιβάνι** εἶναι ἑτοιμοθάνατος· **κερὶ καὶ λιβάνι** (κατάρα συνήθ. ὡς ἀπάντησις ὀργίλη εἰς τοὺς ἐπαναλαμβάνοντας τὴν λ. κύριε).

λιβανιά (ἡ) δημ. εὐωδία, μυρουδιὰ λιβάνου, λιβανιοῦ : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.157 **φοβοῦμαι σ᾽, ἀδερφάκι μου, καὶ λιβανιὲς μυρίζεις**.

λιβανίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ λίβανος βλ.λ. : Μέν.260.

λιβανίζω μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἔχω ὀσμὴν λιβανωτοῦ : Διοσκ.1,171, Γαλ.13,475· **2)** νεώτ. κ. δημ. καίω λιβανωτόν, θυμιῶ, θυμιατίζω : **λιβάνισε τὰ κονίσματα**, Γρυπ.Σκ.Τερρ.19,3 **μὲ λιβανίζουν μὲ χρυσὸ παπάδες θυμιατήρι**· κ. παθ. : **λιβανισμένες εἰκόνες**· **2)** μτφ. ἐγκωμιάζω τινὰ πρὸς κολακείαν, κολακεύω ταπεινῶς : **τὸν λιβανίζει ἀπ᾽ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ ὥσπου νὰ τὸν καταφέρῃ, - τ᾽ ἀρέσει νὰ τὸν λιβανίζουν**.

λιβάνινος-η-ον γλωσσ. ὁ παρεσκευασμένος ἐκ λιβανωτοῦ.

λιβάνισμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λιβανίζω βλ.λ., ἡ διὰ λιβανωτοῦ θυμίασις· ‖ μτφ. ταπεινή, εὐτελὴς κολακεία : **ἄς λείπουν, σὲ παρακαλῶ, τὰ λιβανίσματα**.

λιβανιστήρι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. σκεῦος, δι᾽ οὗ λιβανίζομεν, θυμιῶμεν, θυμιατήρι, θυμιατό : Κάλβ.Λύρ.3,6 **σβησθὲν λιβανιστήριον, κερία σβηστὰ καὶ κόλλυβα ἔχει τὸ μνῆμα**.

λιβανιστής (ὁ) νεώτ. ὁ λιβανίζων, ὁ θυμιῶν τινα· **2)** μτφ. ὁ ταπεινός, ὁ εὐτελὴς κόλαξ.

λιβανοδένδρι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν δενδρολίβανον βλ.λ. τὸ φαρμακευτικόν.

λῖβᾰνοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ λιβανώδης βλ.λ. : Διοσκ.3,83.

λῖβᾰνοθήκη (ἡ) πάπ. κ. νεώτ. θήκη λιβανωτοῦ, ὅ. λιβανωτρίς.

λῖβᾰνοκᾰΐα (ἡ) γλωσσ. τὸ καίειν λιβανωτόν.

λιβανόκεδρος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῶν **κωνοφοριδῶν.**

λιβανομάννα (ἡ) ὁ εἰς κόνιν τετριμμένος λιβανωτὸς βλ.λ.1) : Ὀρφ.Ὕμν.19 **Διὸς ἀστραπέως θυμίαμα λιβανομάνναν.**

λιβανομαντεία (ἡ) νεώτ. ἡ μαντεία, ἡ μάντευσις τῶν μελλόντων ἐκ τῆς διευθύνσεως ἢ τοῦ σχήματος τοῦ καπνοῦ τοῦ καιομένου λιβανωτοῦ.

λιβανόμαντις-εως (ὁ,ἡ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῆς διευθύνσεως ἢ τοῦ σχήματος τῶν καπνῶν τοῦ καιομένου λιβανωτοῦ μαντευόμενος : Εὐστ.1346,38 **θυοσκόους, ἐμπυρασκόους καὶ λιβανομάντεις.**

λιβανοπώλης (ὁ) Ἐπιγρ., δωρ. **-ᾶς,** γεν. πληθ. **-πωλᾶν,** ὁ πωλῶν λίβανον, λιβανωτόν, λιβάνι, λιβανωτοπώλης, λιβανᾶς.

λίβανος (ὁ) κ. νεώτ. τὸ φυτὸν βοσουελλία βλ.λ., ἐξ οὗ παράγεται τὸ λιβάνι, ὁ λιβανωτός : Ἡρ.4,75 **αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν ὕδωρ παραχέουσαι κατασώχουσι περὶ λίθον τρηχὺν τῆς κυπαρίσσου καὶ κέδρου καὶ λιβάνου ξύλου,** Θεόφρ.Φ19,4,2, Διοσκ.1,83 **φλοιὸς λιβάνου· 2)** λιβανωτὸς βλ.λ.1), ὡς θηλ. : Πίνδ.ἀπ.122,3, Εὐρ.Βάκχ.144 **ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον, ῥεῖ δ᾽ οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν νέκταρι, Συρίας δ᾽ὡς λιβάνου καπνός·** κ. ὡς ἀρσ. : Πάπ., Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 6,231 **μελίπνους λίβανος·** κ. ἀπροσδιόριστον : Σαπφ.206,2, Σοφ.ἀπ.1064, Ἀναξανδρ.41,37, ΚΔ Ματθ.2,11 **προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.**

λιβανοῦμαι-όομαι μτγν. εἶμαι ἀναμεμειγμένος, ἀνακατωμένος μετὰ λιβάνου : ΠΔ Μακκ.3,5,45 **εὐωδεστάτοις πόμασιν οἴνου λελιβανωμένου φαβεραῖς κατεσκευασμένα σκευαῖς·** ‖ τὸ ἐνεργ. λιβανῶ μειγνύω εἴς τι λίβανον : Ἡρωδιαν.1,451.

λῖβᾰνοφόρος-ον ὁ φέρων, ὁ παράγων λίβανον : Ἡρακλ.Κωμ.4 **λιβανοφόρος χώρα,** Περίπλ. Ἐρ.Θαλ.29 **λιβανοφόρα δένδρα,** Διοσκ.1,81 **ἐν Ἀραβίᾳ τῇ λιβανοφόρῳ·** ‖ ὁ παρέχων ὡς φόρον λιβανωτόν: Ἐπιγρ. **λιβανοφόροι βάρβαροι.**

λιβανόχρους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ λιβανωτοῦ : Στράβ.15,1,37 **λίθους δ᾽ ὀρύττεσθαι λιβανόχρους γλυκυτέρους σύκων.**

λιβανώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς λίβανον, πρὸς θυμίαμα : Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.807 **ἐν ἡδείᾳ καὶ λιβανώδει πόᾳ.**

λιβανωτίδιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ λιβανωτοῦ βλ.λ.2).

λιβανωτίζω μτγν. καπνίζω, θυμιῶ διὰ λιβανωτοῦ, λιβανίζω : Στράβ.16,4,28 **σπένδοντες ἐν αὐτῷ καθ᾽ ἡμέραν καὶ λιβανωτίζοντες· 2)** εἶμαι ὅμοιος λιβάνῳ : Διοσκ.3,94 **ἐγκριτέον δὲ αὐτοῦ τὸ εὔχρουν, λιβανωτίζον τοῖς χόνδροις.**

λιβανωτικός-ή-όν πάπ. ὁ ἀπὸ λιβανωτὸν ἀποτελούμενος, ὁ συγκείμενος ἐκ λιβανωτοῦ, ἀπὸ λιβάνι : **λιβανωτικὰ φορτία·** ‖ ὁ τοῦ λιβανωτοῦ ἢ ὁ διὰ τὴν κατεργασίαν τοῦ λιβανωτοῦ.

λιβανώτινος-η-ον μτγν. ὁ παρεσκευασμένος διὰ λιβανωτοῦ : Ἀπολλ.π.Ἀθήν.15,689Β **ἐσκευάσθη λιβανώτινον μύρον.**

λιβανωτίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ φυτὸν λεκακία βλ.λ. ἡ κρητική : Θεόφρ.Φ19,11,10 **λιβανωτὶς κάρπιμος,** Διοσκ.3,74,1,Γαλ.12,60· ‖ **λιβανωτὶς καχρυφόρος** ἕτερον εἶδος ἀρωματικοῦ φυτοῦ : Νίκ.Θηρ. 850 **ἄμμιγα καχρυφόρῳ λιβανωτίδι·** **2)** λιβανωτὶς (κάρπιμος) **ἑτέρα** τὸ φυτὸν νάρθηξ ἡ ναρθηκία βλ.λ. : Διοσκ.3,74,2· **3) λιβανωτὶς ἄκαρπος** τὸ φυτὸν δενδρολίβανον τὸ φαρμακευτικόν : αὐτ.· **4)** τὸ φυτὸν θρίδαξ βλ.λ. : Θεόφρ.Φ19,11, 11,Διοσκ.3,74,4· **5)** τὸ φυτὸν κόνυζα βλ.λ. ἡ λεπτόφυλλος : ΨΔιοσκ.3,121· **6)** νεώτ. γένος φυτῶν **σκιαδανθῶν· 7)** Ἐπιγρ. ἡ λιβανωτρὶς βλ.λ.

λιβανωτοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν λιβανωτὸν βλ.λ. : Κρῖτ.70D,Κρατῖν.Νεώτ.π.Ἀθήν.14,661Ε **οἰκεῖ τις, ὡς ἔοικεν, ἐν τῷ χάσματι λιβανωτοπώλης.**

λιβανωτοπωλῶ-έω πωλῶ λιβανωτόν, εἶμαι λιβανωτοπώλης βλ.λ. : Ἀριστφ.ἀπ.807.

λιβανωτός (ὁ κ. ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ῥητινώδης οὐσία ἡ ἐκκρινομένη ἐκ τοῦ δένδρου λιβάνου βλ.λ., ἐν χρ. πρὸς καῦσιν κατὰ τὰς θυσίας : Ξενοφ.1,7, Ἡρ.1,183 **ἐπὶ δὲ τοῦ μέζονος βωμοῦ καταγίζουσι λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα,** Ἀριστφ.Νεφ.426 **οὐδ᾽ ἂν θύσαιμ᾽.. οὐδ᾽ ἐπιθείην λιβανωτόν,** Θεόφρ. Φ14,4,14· κ. γεν. : Ἀντιφ.1,18 **σπονδὰς τε ἐποιοῦντο καὶ λιβανωτὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπετίθεσαν·** ‖ **χόνδροι λιβανωτοῦ** μικρὰ τεμάχια λιβάνου : Λουκ.Ἐπ.Κρον.16 **λιβανωτοῦ χόνδρους πεμπόντων·** κ. **μάννα λιβανωτοῦ** ὁ τετριμμένος εἰς κόνιν λιβανωτός : Γεωπ.6,6,1· πρβλ. λιβανομάννα· ‖ **λιβανωτὸς ἄρρην** τὸ ἄριστον εἶδος τοῦ λιβανωτοῦ : Διοσκ.1,68,Ἀλκίφρ.2,4 **λιβανωτὸν ἄρρενα καὶ στύρακα· 2)** νεώτ. μτφ. ἐν φρ. **καίω λιβανωτὸν εἰς τὸν Α** τὸν κολακεύω ταπεινῶς δι᾽ ἐγκωμίων· **3)** ὁ λίβανος βλ.λ.1) : Θεόφρ.Φ19,1,6· **4)** ὁ τόπος ἔνθα ἐπωλεῖτο ὁ λιβανωτός : Εὔπ.304,Χαμαιλ. π.Ἀθήν.9,374Β **λαμβάνων ἔδωκεν εἰς τὸν λιβανωτὸν κατατεμεῖν· 5)** λιβανωτρὶς βλ.λ. : ΚΔ Ἀπ. 8,3 **ἄγγελος ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν.**

λιβανωτοφόρος-ον ὁ φέρων, ὁ παράγων λιβανωτὸν βλ.λ. : Ἡρ.2,8 **τὰ δὲ πρὸς τὴν ἠῶ λιβανωτοφόρα αὐτοῦ τὰ τέρματα εἶναι,** Στράβ.16,4,25 **ἡ μὲν σμυρνοφόρος, ἡ δὲ λιβανωτοφόρος** (χώρα), Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.31.

λιβανωτρίς-ίδος (ἡ) μτγν. λιβανοθήκη, σκεῦος, ἐν ᾧ ἐκαίετο λίβανος· πρβλ. θυμιατήριον, λιβανιστήρι : Πλούτ.Ἠθ.477Β **αἱ λιβανωτρίδες κἂν ἀποκενωθῶσι τὴν εὐωδίαν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀναφέρουσι,** Ἐπιγρ., Ἡσ.

λιβάρι (τὸ) δημ., ὅ. βιβάρι βλ.λ.

λίβας (ὁ) μσν κ. δημ. ἄνεμος ἐκ Λιβύης : Cod. Reg.2147,59V **ὁ δὲ λίβας ἐκ τοῦ πυρὸς θερμὸς καὶ ξηρός·** ‖ δημ. ἄνεμοι διαφόρων διευθύνσεων ἔχοντες ἰδιότητας θερμοῦ, καυστικοῦ κ. λίαν καταθλιπτικοῦ ἀνέμου· πρβλ. λίψ : **ὁ προχθεσινὸς λίβας ἔκαψε τ᾽ ἀμπέλια.**

λιβάς-άδος (ἡ) (λείβω) σταλαγμὸς ὑγροῦ, ἰδ. ὕδατος ἐκ πηγῆς ῥύακος, ῥυακίου : Σοφ.Φιλ.1215 **ὅς γε σὰν λιπὼν ἱερὰν λιβάδ᾽ ἐχθροῖς ἔβαν Δαναοῖς ἀρωγός,** Εὐρ.Ἀνδρ.116 **τάκομαι ὡς πετρίνα πιδακόεσσα λιβάς·** ‖ **λιβὰς νυμφαία** καθαρὸν πηγαῖον ὕδωρ : Ἀντιφάν.52,13· ‖ ὁμ. στάσιμον ὕδωρ : Βάβρ.24,6· ‖ κτ. πληθ. λιβάδες ῥύακες, ῥυάκια : Αἰσχ.Πέρσ.613 **λιβάσιν ὑδρηλαῖς παρθένου πηγῆς,** Εὐρ.ΙΤ 1106 **πολλαὶ δακρύων λιβάδες** (ῥυάκια δακρύων), Ἔφορ.65J **ἀραιὰ ἡ Αἴγυπτος καὶ ῥᾳδία λιβάδας διαδοῦναι·** ‖ κ. ἐπὶ γάλακτος : Ἀπολλ.Ρ 4,1735 **λιβὰς γάλακτος·** ‖ λιμνάζοντα ὕδατα συναγόμενα ἐκ βροχῆς : Στράβ.8,6,21 **φρέατα καὶ ὑπόνομοι λιβάδες,** Γαλ.6,627,Γεωπ.2,6, 14· ‖ ἕλη : Θεόφρ.Φ12,4,4 **ξηραινομένων τῶν λιβάδων·** πρβλ. λιβάζω· **2)** ἀγγεῖον, σταλάζον ὅταν τελῇ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν θερμότητος, εἶδος στοιχειώδους θερμομέτρου : Ἥρων Πνευμ.2,8.

λιβδύειν Ἡσ. «ἀφορίζειν».

λιβεθενίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν βασικὸν φωσφορικὸν ἅλας τοῦ χαλκοῦ.

λιβελλογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. δημοσίευμα ἐν εἴδει λιβέλλου βλ.λ., δυσφημητικὸν δημοσίευμα, ἄρθρον ἢ πραγματεία.

λιβελλογραφία (ἡ) νεώτ. συγγραφὴ λιβέλλου δημοσιεύματος δυσφημητικοῦ ἢ ἐξυβριστικοῦ.

λιβελλογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιβελλογραφίαν βλ.λ., δυσφημητικός, ἐξυβριστικός : **λιβελλογραφικὸν δημοσίευμα-ἄρθρον**· ‖ ἐπιρρ. **-ῶς** ἐξυβριστικῶς, δυσφημητικά.

λιβελλογράφος-ον νεώτ. ὁ γράφων λιβέλλους βλ.λ., δυσφημητικὰ καὶ ὑβριστικὰ δημοσιεύματα.

λιβελλογραφῶ-έω νεώτ. γράφω λίβελλον, εἶμαι λιβελλογράφος.

λίβελλος (ὁ) (λατ.) πάπ. κ. νεώτ. αἴτησις, ἀναφορά· ‖ νεώτ. δυσφημητικὸν ἢ ὑβριστικὸν δημοσίευμα.

λιβερκύνειοι ἀδένες (οἱ) νεώτ. ἰατρ. μικροὶ σωληνοειδεῖς ἀδένες τοῦ βλεννογόνου τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου ἐκκρίνοντες τὸ ἐντερικὸν ὑγρόν.

λίβερνος (ὁ) πάπ., λιβουρνὶς (ναῦς) βλ.λ.

λιβερτῖνος (ὁ) (λατ.) μτγν. ὁ ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀπελευθέρων, ἀπελεύθερος : Ἐπιγρ., ΚΔΠράξ. 6,9 **ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων.**

λίβερτος (ὁ) (λατ.) μτγν. λιβερτῖνος βλ.λ. : Πολύβ. 30,16,3 **οἱ προσφάτως ἠλευθερωμένοι παρὰ Ῥωμαίοις, οὓς καλοῦσι λιβέρτους.**

λίβηθρον (τὸ) δ.γρ. τοῦ λείβηθρον βλ.λ.

λῑβηρός-ά-όν λιβρός, ὑγρός : Ἱππ.π.Γαλ.19,118,ΕΜ 564,50.

λιβία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος **φυλλιδῶν** ἐντόμων.

λίβιανόν (τὸ) μτγν. εἶδος ἀλοιφῆς θεραπευτικῆς ὀφθαλμικῆς νόσου : Γαλ.12,762,Ἀλέξ.Τραλλ.2.

λιβικός-ή-όν (λίψ) πάπ. ὁ δυτικός.

λιβιστονία (ἡ) νεώτ. γένος **φοινίκων** φυτῶν.

λιβλάριος (ὁ) πάπ. ὁ γραμματεύς.

λιβοζέφυρος (ὁ) νεώτ. ἄνεμος πνέων ἀπὸ μέσης τινὸς κατευθύνσεως μεταξὺ λιβὸς καὶ ζεφύρου, ὁ πονεντογάρμπης.

λιβόνοτος (ὁ) κ. νεώτ. ἄνεμος πνέων μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ νοτιοδυτικοῦ σημείου τοῦ ὁρίζοντος : Ἀριστλ.Κόσ.394b,34, Ἀγαθρχ.2,7, Περιπλ. Ἐρ.Θαλ.57,Γεωπ.1,11,5 **ὁ νότος ἀπὸ τῆς μεσημβρίας φερόμενος ἔχει μεσάζοντας αὐτὸν τὸν λιβόνοτον καὶ εὐρόνοτον**· πρβλ. λιβοφοῖνιξ.

λίβος-εος (τὸ) (λείβω) λιβὰς βλ.λ.1)· ‖ κτ. πληθ. δάκρυα : Αἰσχ.Χο.448 **ἑτοιμότερα γέλωτος ἀνέφερον λίβη**· **2)** Γαλ.19,118 «ἐπίσταγμά τι τῶν ὀμμάτων», εἶδος κολλυρίου· **3)** (λατ.) πλακούντιον ἐκ μέλιτος προσφερόμενον τοῖς θεοῖς : Χρυσ. Τυαν.π.Ἀθήν.14,647D **γίνεται πλακούντηρα τάδε.. ἀργυροτρύφημα, λίβος, κίρκος, αἰξάφας.**

λιβός γεν. τοῦ λίψ βλ.λ.

λιβοῦρνο (τὸ) δημ. φυτόν τι κοσμητικὸν ἐν κήποις.

λῑβοφοῖνιξ-ικος (ὁ) ὁ ἐκ Φοινίκης λίβας, λιβόνοτος βλ.λ. : Ἀριστλ.Κόσ.394b,34.

λίβρα (ἡ) (λατ.) νεώτ. μέτρον βάρους καὶ χωρητικότητος διάφορον κατὰ τόπους καὶ ἐποχάς.

λιβρέα (ἡ) (γαλλ.) νεώτ. εἰδικὴ στολὴ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἀνακτόρων, πρεσβειῶν, ξενοδοχείων, μεγάρων κτλ., · ‹οστολή.

λιβρός-ά-όν Ἱππ.π.Ἐρωτιαν.242 «σκοτεινὸς καὶ μέλας» (πιθ. ἀναφέρεται εἰς τὸ π. κώδ. Ἱππ.Ἀέρ.15 ἔνθα **διερῷ** κ. **θολερῷ** ὡς ἐπίθ. τοῦ ἠέρι· ‖ **λιβρὰ νύξ** σκοτεινὴ ἢ ζοφώδης, ζοφερὰ νύξ : ΕΜ 564,49· κ. **λιβρὸν σέλας** ἀμυδρὸν σέλας : Τραγ. Ἀδέσπ.232· ‖ **ὀλὸς λιβρός** μαῦρον αἷμα : Βησαντ.ΑΠ15,25,1 πρβλ. λιμβρός.

λιβύηθε(ν) ἐπίρρ. μτγν., δωρ. **λιβύᾱθε** ἐκ Λιβύης: Θεόκρ.1,24 **ὡς ὄκα τὸν Λιβύαθε ποτὶ Χρόμιν ᾆσας ἐρίσδων,** Νίκ.Ἀλεξ.368.

λιβυκός-ή-όν ὁ ἐκ τῆς Λιβύης : Ἡρ.2,8 **ἐκ τοῦ Ἀραβίου ὄρεος ἐς τὸ Λιβυκὸν καλεόμενον**· ‖ **Λιβυκὸν ὄρνεον** ξένον καὶ παράδοξον πτηνόν: Ἀριστφ.Ὄρν.65 **ὑποδεδιὼς ἔγωγε Λιβυκὸν ὄρνεον**· ‖ **Λιβυκοὶ λόγοι** εἶδος μύθων ὁμοίων τοῖς τοῦ Αἰσώπου : Ἀριστλ.Ρητ.1393a,30· ‖ **λιβυκοὶ πόλεμοι** οἱ τῶν Ῥωμαίων κατὰ τῆς Καρχηδόνος· **2)** δυτικός : Πτολ.Τετράβ.119.

λίβυον (τὸ) μτγν. ἄγριος λωτός : ΨΔιοσκ.4,111 (ἐσφ. ἀνάγν.).

λιβυός (ὁ) ἄγνωστόν τι εἶδος πτηνοῦ : Ἀριστλ.Ζ) 609a,20 **κελεὸς καὶ λιβυός, ἰκτῖνός τε καὶ κόραξ.**

λιβυρνάριος (ὁ) Πάπ. ὁ κυβερνήτης λιβυρνίδος.

λιβυρνικός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς Λιβυρνούς, ὁ τῶν Λιβυρνῶν : Αἰσχ.ἀπ.364· ‖ **λιβυρνικὸν** (πλοῖον) (τὸ) ἐλαφρὸν καὶ ταχὺ σκάφος, ἐν χρ. π. τοῖς Λιβυρνοῖς : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.54 **λιβυρνικὰ δὲ καὶ κατασκοπικὰ καὶ ἄφρακτα παμπληθῆ.**

λιβυρνίς (ναῦς) **-ίδος** (ἡ) ταχύπλουν πλοῖον ἐν χρ. π. Λιβυρνοῖς : Πλούτ.Ἀντ.67 **λιβυρνίδες ὤφθησαν διώκουσαι παρὰ Καίσαρος**· ‖ κ. γεν. κτ. πληθ. ὡς ἐπίθ. αἱ ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Λιβυρνούς : Στράβ.7,5,5 **αἱ Λιβυρνίδες** (νῆσοι) **περὶ τετταράκοντα τὸν ἀριθμόν.**

λίβυς-ῠος (ὁ), θηλ. **-υσσα** κ. **λιβυστίς-ίδος** ὁ ἐκ Λιβύης : Σοφ.Ἠλ.702 **δύο Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται,** Ἡρ.4,181 **τῶν νομάδων Λιβύων**· ‖ θηλ.: Πίνδ.Π 9,105 **Λιβύσσας ἀμφὶ γυναικὸς ἔβαν,** Ἡρ.4,189 **αἰγέας γὰρ περιβάλλονται .. θυσανωτὰς αἱ Λίβυσσαι,** Καλλ.Ἀπόλλ.86 **ὠρχήσαντο μετὰ ξανθῇσι Λιβύσσης,** Ἀπολλ.Ρ 4,1753.

λιβυστιάς-άδος (ἡ) μτγν. εἶδος βοτάνης : Ἀνδρομ.π.Γαλ.14,40.

λιβυστικᾶτον (τὸ) μτγν. μσν. ποτὸν παρεσκευασμένον ἐκ τῆς βοτάνης λιβυστικὸν βλ.λ.4) : Ἀλέξ. Τραλλ.8,2.

λιβυστικός-ή-όν ὁ τῆς Λιβύης, Λιβυκός : Αἰσχ. Εὐμ.292 ἐν **τόποις Λιβυστικοῖς**· **2)** εἶδος ὄφεως μὴ δηλητηριώδους : Νίκ.Θηρ.490· **3)** λουτροφόρος βλ.λ.2)· Ἡσ.· **4)** τὸ οὐδ. **λιβυστικόν** (τὸ) εἶδος βοτάνης : Γαλ.6,267.

λιβυφοῖνιξ-ικος (ὁ) μτγν. ὁ ἐκ Λιβύης, ὁ ἐν Λιβύῃ ἐγκατεστημένος Φοῖνιξ, ὁ Καρχηδόνιος : Πολύβ.3,33,15 **ἱππεῖς Λιβυφοινίκων.**

λιβυφοίτης (ὁ) μτγν. ὁ φοιτῶν, ὁ συχνάζων, ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν Λιβύην : Ἰούβ.π.Ἡσ.

λίβω δ.γρ. τοῦ λείβω βλ.λ.

λιγᾰ ἐπίρρ. τοῦ λιγὺς βλ.λ. (πρβλ. τάχα, ὦκα) μετὰ λιγυρᾶς, διαπεραστικῆς φωνῆς, λιγυρῶς, ὀξυφώνως, δυνατά : Ἰλ.Τ 284 **ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγ' ἐκώκυε** (σχόλ. «ἐθρήνει ὀξέως»), Ὀδ.Κ 254 **λίγ' ἄειδεν** (μὲ καθαράν, ἠχηρὰν καὶ γλυκεῖαν φωνήν), Θέογν.939 **φωνῇ λίγ' ἀειδέμεν ὥσπερ ἀηδών,** Ἀπολλ.Ρ 4,837 **ζεφύρου λίγα κινυμένοιο.**

λιγαδούρα (ἡ) δημ. ὁ ἐπίδεσμος βλ.λ.3).

λιγαίνω (λιγύς) ποι. κράζω, φωνάζω μετὰ λιγυρᾶς φωνῆς, καλῶ μεγαλοφώνως, δυνατά, ἐπὶ κηρύκων : Ἰλ.Λ685 **κήρυκες δ' ἐλίγαινον ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι**· κ. ἐπὶ θρηνούντων : Αἰσχ.Ἑπτ.873 **δόλος οὐδεὶς μὴ 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν**· κ. ἐπὶ ποιμένων : Μόσχ.3,81 **βούταις ἐλίγαινε καὶ ἀείδων ἐνόμευε**· ‖ **φόρμιγγι ἢ σύριγγι λιγαίνειν** παίζειν φόρμιγγα ἢ σύριγγα : Ἀπολλ.Ρ 1,740, Μελέαγρ.ΑΠ 9,363,7· ‖ κ. μτ. συστοίχ.αἰτ.: Βίων 2,1 **Σικελὸν μέλος ἁδὺ λιγαίνειν,** Μόσχ.3,120 **Σικελικόν τι λίγαινε καὶ ἁδύ τι βουκολιάζευ,** Διον. Ἀλ.Δημ.44 (οὐκ) **ᾤετο δεῖν τὸν ἐν δικαστηρίοις λόγον κωτίλλειν καὶ λιγαίνειν**· **2)** παθ. ἐπὶ προσ., γίνομαι, καθίσταμαι λιγὺς βλ.λ. : Μάξ.Τύρ.3,8 **Ὁμήρῳ ὑπὸ Καλλιόπης λιγαινομένῳ**· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἄρατ.1007 **βοόωσι λιγαινομένοισι ὁμοῖα**· **3)** μτβ ᾄδω, ψάλλω τι ἢ

περί τινος: ΑΠ 9,197· **4)** θέλγω, κατακηλῶ, τέρπω· Ἡσ. «λιγαίνει· τέρπει. ᾄδει. μαστιγοῖ. κηρύττει. κλαίει. ὀξέως ἐξορμᾷ»: Φίλ.2,267 **ὦτα φθεγξαμένη λιγαίνει.**

λιγάκι δημ. ὑποκορ. τοῦ λίγο, ὡς ἐπίρρ. ἢ ὡς ἐλλειπτ. ἐπίθ. μ. κτ. ὀνομαστ. κ. αἰτ. ἐπὶ ποσοῦ, ὀλίγον τι, πολὺ ὀλίγον, εἰς μικρὰν ποσότητα: **λιγάκι φωμί-τυρί, - πιὲς λιγάκι, - ἦρθε λιγάκι σουρωμένος, - δεῖξε λιγάκι διαφέρο, - τὸν ὕβρισε λιγάκι, - πῆραν ἀπὸ λιγάκι** (μικρὸν μέρος ἕκαστος)· **2)** ἐπὶ χρόνου: **θά 'ρθω σὲ λιγάκι** (μετ' ὀλίγον, ἐντὸς ὀλίγου), **- περίμενε - στάσου λιγάκι.**

λιγάνταρ (λιγαίνειν)· Ἡσ. «εἶδος τέττιγος Λάκωνες».

λιγᾶρε (λατ.) μτγν.: Πλούτ.Ρωμ.26 «τὸ δὲ δῆσαι Λατῖνοι πάλαι μὲν λιγᾶρε, νῦν δὲ ἀλλιγᾶρε καλοῦσιν».

λιγᾶτος (ὁ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ. ὁ λεγᾶτος βλ.λ.

λιγγούριον (τό) γρ. κώδ. ἀντὶ λυγγούριον βλ.λ.

λίγδα (ἡ) Ἡσ. «ἡ ἀκόνη, καὶ ἡ κονία».

λίγδα (ἡ) δημ. τὸ λίπος, τὸ πάχος κ. ἰδ. τὸ χοίρειον, ἄλειμμα, ἀλοιφή, γλίνα· **2)** ἡ λιπώδης ἀκαθαρσία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· || λιπώδης κηλίς, ἀκαθαρσία, ρύπος: **γέμισε λίγδες τὸ φόρεμά του·** **3)** μτφ. ὁ ἄνθρωπος οὗ ἡ συναναστροφὴ ρυπαίνει τοὺς ἄλλους: **σοῦ εἶναι μιὰ λίγδα αὐτός·** **4)** **λίγδα** κ. **λιγδοπούλα** ὁ ἰχθὺς χρύσοφρυς ὁ κοινός.

λιγδαρεοχύται Ἡσ. «οἱ ἐν ταῖς λίγδαις τὰς (σ)άρκας χέοντες, τουτέστι χοάναις».

λιγδερός-ή-ό δημ. ὁ ἔχων, ὁ περιέχων πολλὴν λίγδαν βλ.λ.(I), ὁ λιπαρός: **λιγδερὸ φαΐ·** **2)** ὁ ρυπαρός, ὁ λιγδιάρης· **3)** κτ. ἐπέκτ. ὁ ὀλισθηρός, ὁ γλιστερός.

λιγδεύει Ἡσ. «ἀπηθεῖ».

λίγδην (λίζω) ἐπίρρ. ἀκροθιγῶς, ἐπιπολαίως, ξώπετσα: Ὀδ.Χ 278 **βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ λίγδην.**

λιγδής (ὁ) δημ. κ. **λίγδης,** τὸ θηλ. **λιγδού** ὁ λιγδιάρης βλ.λ.

λιγδιά (ἡ) δημ. λιπώδης κηλίς, λίγδα.

λιγδιάζω δημ., ἀόρ. (ἐ)**λίγδιασα,** μτχ. παθ. παρακ. **λιγδιασμένος,** ἀμτβ. ρυπαίνομαι διὰ λιπωδῶν κηλίδων, κηλιδοῦμαι, λερώνω μὲ λίγδες: **λίγδιασε ὁ γιακάς σου - τὸ φόρεμά μου·** **2)** μτβ. ρυπαίνω διὰ λιπωδῶν κηλίδων, λερώνω μὲ λίγδες, λιγδώνω: **λίγδιασες τὴν ποδιά σου·** **3)** ρηματ. π. λίγδιασμα.

λιγδιάρης-α-ικο δημ. ὁ φέρων λιπώδεις κηλῖδας, λίγδες, ὁ ρυπαρός, ὁ ἀκάθαρτος.

λίγδος (ὁ) μτγν. ἡ θυεία, τὸ ἰγδίον, τὸ γουδί: Νίκ.Θηρ.589, αὐτ.618, πρβλ. ἴγδις· **2)** τύπος ἐκ πηλοῦ, χοάνη, καλούπι: Ἀλ.Δ ἀπ.249, Πολυδ.10,189· **3)** στακτὴ κονία, ἀλισίβα ἐν χρ. ἀντὶ σάπωνος: Εὐστ.1229,27· πρβλ. κ. λίγδα.

λιγδώνω δημ., ἀόρ. (ἐ)**λίγδωσα,** παθ. ἀόρ. **λιγδώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **λιγδωμένος,** ρυπαίνω μὲ λίγδαν, λιγδιάζω: Καρκβ.Ζητ.153 **ἕνα λιγδωμένο φέσι·** || ἐνεργ. κ. ἀμτβ. **λίγδωσε τὸ σεντόνι - τὸ μαξιλάρι** (ἐρρυπάνθη).

λίγεια (ἡ) νεώτ. γένος μαλακοστράκων τῆς οἰκογεν. τῶν **ὀνισκιδῶν.**

λίγειος-α-ον μτγν. τ. τοῦ λιγὺς βλ.λ.: Ἡλιόδ. Αἰθ.6,5 **λίγειόν τι ἀνακωκύσασα** (διόρθ.Κορ. ἀντὶ λίγιον, λύγιον), Ὀππ.Κυν.4,41) **λιγήϊα συρίζουσι** (διόρθ. ἀντὶ λιγέα)· κ. ἐπίρρ. **-είως**: Σουΐδ.

λιγέριος βαθμίς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ δευτέρα βαθμὶς τῆς τουρωνείου σειρᾶς τῆς νεοκρητιδικῆς ὑποδιαπλάσεως τοῦ μεσοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων - τοῦ στερεοῦ φλαιοῦ τῆς γῆς.

λιγερός-ή-ό δημ. δ.γρ. τοῦ λυγερὸς βλ.λ.: Παπαντ. Ἀγ. Ὀρ.102 **γυρίζουν τὸ χορό τους οἱ ἄγγελοι, ὅλοι λεπτὲς καὶ λιγερὲς σιλουέττες.**

λιγεύω δημ., ἀόρ. (ἐ)**λίγεφα,** μτχ. παθ. παρακ. **λιγεμένος,** ἀμτβ. ἐλαττοῦμαι, μειοῦμαι κατὰ ποσὸν ἢ μέγεθος, λιγοστεύω: Κσζ.Ν ΘΚωμ.1,5,45 **ἐλπίδα | ὄχι νά πάφη, νά λιγέφη ὁ πόνος, - εἶναι φέτος λιγεμένος.**

λιγέως ἐπίρρ. διὰ λιγείας, διαπεραστικῆς φωνῆς, ὀξέως, δυνατά: Ἰλ.Γ 214 **ἀγόρευεν, . . μάλα λιγέως,** αὐτ.Τ 5 **κλαίοντα λιγέως,** αὐτ.Ψ 218 **φυσῶντες λιγέως** (οἱ ἄνεμοι), Ἡσίοδ.Α 233 **ἰάχεσκε σάκος . . λιγέως,** Ἀπολλ.Ρ 3,463 **ἦκα δὲ μυρομένη λιγέως ἀνενείκατο μῦθον,** Μαν.2,334 **λιγέως μέλποντες ἐν αὐλοῖς.**

λιγιπενές Ἡσ. «ἀσθενές, ἀγεννές»· πρβλ. ὀλιγηπελής.

λιγιώτης (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

λίγκα (ἡ) (λατ.) νεώτ. ἕνωσις, συνασπισμός.

λιγκία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀστεροειδῶν **λιγκιιδῶν** ἐχινοζῴων.

λιγνάδα (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ λιγνοῦ, ἡ ἰσχνότης, ἡ λεπτότης, ἡ ἀδυναμία.

λίγνεμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λιγνεύω, ἡ λέπτυνσις, ἡ ἴσχνανσις.

λιγνεύω (λιγνός) δημ., ἀόρ. (ἐ)**λίγνεφα,** μτβ. καθιστῶ τι(να) λιγνόν, ἰσχνόν, ἀπισχαίνω, λεπτύνω· **2)** ἀμτβ. γίνομαι λιγνός, λεπτύνομαι, ἰσχναίνομαι: Παπαντ. Ἀγ. Ὀρ.95 **τὰ σχήματα λιγνεύουν πάρα πολύ, ὀξύνονται καὶ συνθέτονται μὲ δεξιοτεχνία, - λίγνεφε μὲ τὴ νηστεία.**

λιγνίνη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **λιγνόνη** τὸ σπουδαιότερον ἐκ τῶν συστατικῶν τοῦ ξύλου, ἀποτελούμενον ἐξ ἄνθρακος, ὑδρογόνου καὶ ὀξυγόνου, μὴ ἀνῆκον ὅμως εἰς τοὺς ὑδατάνθρακας.

λιγνιτέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. κατωτέρας ποιότητος λιπαντικὸν ἔλαιον λαμβανόμενον δι' ἀποστάξεως τῆς λιγνιτοπίσσης.

λιγνίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. κατωτέρας ποιότητος γαιάνθραξ, ἄ. φαιάνθαξ, συγγ. τοῦ ξυλίτου.

λιγνιτόπισσα (ἡ) νεώτ. ἐλαιῶδες ὑγρὸν λαμβανόμενον δι' ἀποστάξεως τοῦ λιγνίτου.

λιγνιτωρυχεῖον (τὸ) νεώτ. ὀρυχεῖον λιγνίτου.

λιγνιτωρύχος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐν λιγνιτωρυχείῳ ἐργαζόμενος, ἐργάτης λιγνιτωρυχείου.

λιγνοβεργολυγερή (ἡ) δημ. ἡ λιγνὴ καὶ λυγερὴ σὰν βέργα, μ. ἐν δ. τραγ.

λιγνοκηρικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. κεκορεσμένον ὀργανικὸν ὀξύ, ἐξαγόμενον ἐκ τῆς ἀκαθάρτου παραφφίνης δι' ἐκχυλίσεως μετ' οἰνοπνεύματος.

λιγνοκλώνια (τά) δημ. οἱ λεπτοὶ κλαδίσκοι, τὰ μικρὰ καὶ λεπτὰ κλωνάρια: Παλαμ.Παράκ.14,15 **τά γυμνά λιγνοκλώνια, | σάμπως χέρια ἁπλωτά.**

λίγνον (τό) γλωσσ. σημαία, παντιέρα.

λιγνός-ή-ό(ν) μσν. κ. δημ. λεπτός, ἰσχνός, λιπόσαρκος: Διήγ.Ἀχιλλ.99 **μακρὺς ἔναι ὡς κυπάρισσος, λιγνὸς ὡς πρώτη μέση,** δ.τραγ. **μακρύς, λιγνὸς εἰς τὸ κορμὶ κι ὁλόχρουσα ζωαμένος.**

λιγνούτσικος-η-ο δημ. ὑποκορ. τοῦ λιγνός, ὁ μετρίως λιγνός, ὁ ὀλίγον τι λιγνός.

λιγνύζων (ὁ) ἀντὶ λιθίζων, βλ. λιθίζω: Καλλίστρ. π.Πλίν.Φl 37,94.

λιγνυόεις-εντος-εσσα-εν (λιγνύς) μτγν. ὁ πλήρης λιγνύος, καπνοῦ, αἰθάλης, αἰθαλώδης: Ἀπολλ. Ρ 2,133 **λιγνυόεις καπνός,** αὐτ.3,1291.

λιγνύς-ύος (ἡ) κ. νεώτ. πυκνὸς καπνὸς μετὰ φλογῶν, σκοτεινόμαυρον πῦρ: Αἰσχ.Ἑπτ.494 **ἱέντα πύρπνοον διὰ στόμα λιγνὺν μέλαιναν,** Σοφ. Ἀντ.1127 **στέροψ λιγνύς** (ἐπὶ τῶν φλογῶν τῶν φαινομένων κατὰ τὴν νύκτα ἐπὶ τῶν δύο κορυφῶν τοῦ Παρνασσοῦ), αὐτ.Τρ.794 **ἐκ προσέδρου λιγνύος . . ὀφθαλμὸν ἄρας** (κτ.σχόλ. ἐπὶ τοῦ καπνοῦ τῶν θυσιῶν, δ. ἑρμ. μτφ. ἐπὶ τοῦ σκότους τοῦ θανάτου), Ἀριστφ. Ὀρν.1241 **λιγνὺς δὲ σῶμα . . καταιθαλώσῃ** αὐτ.Λυσ.319 **λιγνὺν δοκῶ μοι καθο-**

ρᾶν καὶ καπνόν, 'Απολλ.Ρ 1,389 **περὶ δὲ σφιν αἰ-δνη κήκιε λιγνύς**, Πολυβ.34,11,18 αἱ φλόγες καὶ αἱ λιγνύες, Στράβ.6,2,11 **φλόγας ἐκπιπτούσας καὶ καπνοὺς καὶ λιγνύας**, Τρυφιόδ.322 **λιγνὖν·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. αἰθάλη, καπνιά, ἀσβόλη· 'Ερωτιαν. ἐν λ. γλῶσσα «λιγνυώδης, λιγνύς ἐστι καπνώδης αἰθάλη», ἐν ἰατρ. χρ. : Διοσκ.2,72, Γαλ.12,61.

λιγνυώδης-ους-ες (λιγνύς) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης λιγνύος, αἰθαλώδης, ὀθ. ὁ μελάγχρους : 'Ιππ.Κωακ.255 **λιγνυῶδες πνεῦμα**, αὐτ.'Επιδ.3, 17, 12 **γλῶσσα λιγνυώδης**· ὁμ. ἀντίθ. καπνώδης : Γαλ.470, 'Αγαθ.2,15 **λιγνυώδεις ἀναθυμιάσεις**, αὐτ. 5, 8 **λιγνυώδη πνεύματα**.

λίγξ πλάγιος κτ.·'Ησ. καμπτὴρ πλάγιος.

λίγξε μ. ἀόρ. α' ἐν φρ. λίγξε βιός ἔκλαγξεν, ἐσφύριξε τὸ τόξον : 'Ιλ.Δ 125 **λίγξε βιός, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν**.

λιγο- πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων τῆς δημ. προσδίδον εἰς τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον τὴν ἔννοιαν τοῦ ὀλίγου κατὰ ποσότητα ἢ χρονικὴν διάρκειαν, βλ. ὀλιγο-.

λιγόζωος-η-ο δημ. κ. λιγοζώητος ὁ ὀλιγόζωος, ὁ βραχύβιος βλ.λς : Σολωμ.Μοναχ.47 **γιά νά 'ναι τοῦ λιγόζωου | ἀνθρώπου ἡ κατοικιά**.

λιγοθυμία (ἡ) μσν., δημ. κ. **λιγοθυμιά** ἡ λιποθυμία : Λίβ.Ροδ 3117 **πάλιν ψυχονεκρώνεται μετά λιγοθυμίας**, δ.τραγ. **τρεμούλα καὶ λιγοθυμιά πιάνει τὴν πρώτη νύφη**.

λιγοθυμῶ-έω μσν., δημ. λιγοθυμῶ-άω κ. λιγοθυμάω λιποθυμῶ : Λίβ.Ροδ.3115 **καὶ πάλιν ἡ παράξενος λιγοθυμεῖ καὶ πέφτει**.

λίγος-η-ο δημ. τ. τοῦ ὀλίγος βλ.λ.

λιγόστεμα (τὸ) δημ. ἡ μείωσις, ἡ ἐλάττωσις.

λιγοστεύω δημ. ὀλιγοστεύω βλ.λ.

λιγοστός-ή-ό(ν) μσν. κ. δημ. ὁ ὀλιγοστὸς βλ.λ.: Λίβ.Ροδ.3368 **καὶ ἔνε ὁ πόθος λιγοστὸς καὶ πλεονάζει ὁ πόνος**.

λιγουδιάρης-α-ικο δημ. λιχουδιάρης βλ.λ.

λιγουλάκι δημ. κ. λιγούλι ἀντὶ λιγάκι βλ.λ.

λιγούρα (ἡ) δημ. τάσις πρὸς ἔμετον, ναυτία, ἀναγούλα· || εἰδ. ἐν περιφρ. ἐπὶ γυναικός : **τὴν πιάσανε οἱ λιγοῦρες** (εἶναι ἔγκυος)· || τάσις πρὸς λιποθυμίαν, ἀτονία, λιγοψυχιά· **2)** ἡ ἐκ τῆς ἐντόνου πείνης προερχομένη ἐνόχλησις, διατάραξις τοῦ στομάχου· || μτφ. ζωηρὰ ἐπιθυμία, πόθος : **γέρος ποὺ εἶναι σά βλέπει ὄμορφη τὸν πιάνουν λιγοῦρες**.

λῖγουρά βοιωτ. θηλ. τοῦ λιγυρὸς βλ.λ. : Κόρινν.21.

λιγουρευτός-ή-ό δημ. ὁ προκαλῶν τὸν πόθον, ὁ γεννῶν τὴν ἐπιθυμίαν : **λιγουρευτὴ κοπέλλα**.

λιγουρεύω δημ., ἀόρ. **(ἐ)λιγούρεψα**, μτχ. παθ. παρακ. **λιγουρεμένος**, καταλαμβάνομαι ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας ν' ἀποκτήσω ἢ νὰ φάγω τι, μὲ πιάνουν λιγοῦρες, ποθῶ, λιμπίζομαι : **λιγουρεύει τά φροῦτα - τὶς γυναῖκες**· || τὸ μέσ. **λιγουρεύομαι**, ἀόρ. **(ἐ)λιγουρεύτηκα**, ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : **λιγουρεύεται τὶς ὄμορφες**· **2)** μαραίνομαι, χαυνοῦμαι· **3)** ρηματ. π. λιγουρευτός.

λιγουριάζω δημ., ἀόρ. (ἐ)λιγούριασα, προκαλῶ λιγούραν, ἐπιφέρω ναυτίαν, ἀηδίαν· || ἀμτβ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ λιγούρας.

λιγοῦρνο (τὸ) ἄ. λιβοῦρνο βλ.λ.

λῖγουροκώτῖλος-α-ον βοιωτ. καθαρός, εὐκρινὴς καὶ παραπονετικός : Κόρινν.20,4 **λιγουροκώτιλαι ἐνοπαί**.

λιγούστρον (τὸ) νεώτ. γένος ἐλαιοειδῶν φυτῶν.

λιγόφυτρος-η-ο δημ. ἐπὶ τόπων, ὁ ἐν ᾧ φύονται ὀλίγα δένδρα ἢ φυτά : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 28,17 **κι ἂν εἶναι λιγόφυτρος ὁ τόπος** (ἡ 'Αττική).

λιγόχρονος-η-ο δημ. ἀντὶ ὀλιγόχρονος βλ.λ. : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1,54 **ἐρωτογιόρτι . . καὶ λιγόχρον' ὅσο | τὰ πρώιμα τ' ἄνθια τῶν δεντρῶν**

λιγοψυχιά (ἡ) δημ. ἡ ἔλλειψις θάρρους, δειλία· **2)** τάσις πρὸς ἔμετον ἢ λιποθυμίαν.

λιγόψυχος-η-ο δημ. ὁ ὀλιγόψυχος, ὁ δειλός.

λιγοψυχῶ δημ. κ. -άω ἔχω ἔλλειψιν θάρρους, τόλμης, εἶμαι λιγόψυχος, δειλιῶ, φοβοῦμαι· **2)** αἰσθάνομαι τάσιν πρὸς ἔμετον ἢ λιποθυμίαν, ἔχω λιγοψυχιά· || φθίνω κατ' ὀλίγον, διαλύομαι σιγὰ σιγά : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 3,2 **τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι τρεμοσβήνει, | λιγοψυχᾷ τὸ φῶς τοῦ Αὐγερινοῦ**.

λιγρόν 'Ησ. «πικρόν, λιγυρόν, ἡδύ, γλυκύ».

λιγυάοιδος-ον (λιγύς-ἀοιδός) μτγν. ὁ λιγυρῶς ἢ εὐκρινῶς ᾄδων : 'Αρκάδ.86.

λῖγῠαστάδης (ὁ) (λιγύς) ἐπίθ. τοῦ Μιμνέρμου, διὰ τὸ ἐμμελὲς καὶ λιγύ : Σόλ.20,3 **λιγυαστάδη, ὧδε . . ἄειδε**.

λῖγῠηχής-οῦς-ές (λιγύς - ἦχος) κ. ποι. **λιγυαχής** ὁ λιγυρῶς, δυνατὰ ἠχῶν : 'Επιγρ. **ἐν λιγυαχέσι Μούσαις**, Βιάν:ΑΠ 9,308 **λιγυηχὴς κιθάρη**.

λῖγῠθρους-οος-ουν-οον (λιγύς - θροῶ) μτγν. ὁ λιγυρῶς ἠχῶν : Διον.Περ.574,Κόλουθ.276,Νόνν.Δ 8,377 **λιγύθροος πηκτίς**.

λῖγῠκλαγγής-οῦς-ές (λιγύς - κλάζω) ὀξύς, διάτορος, διαπεραστικός : Βακχ.5,73· || ὁ λιγύφθογγος, λιγύφωνος, καθαρόφωνος : αὐτ.13,14.

λῖγύκορτος-ον ὁ λιγύκροτος βλ.λ. : 'Αλκμ.85Β.

λῖγύκροτος-ον (λιγύς - κροτῶ) λεξ. ὁ λιγυρῶς κροτῶν, ὁ δυνατὰ ἠχῶν, θορυβῶν, γλώσσ. ἐπὶ τοῦ λιγυρώτατον : Σουΐδ.

λιγυμακρόφωνος-ον (λιγύς - μακρόφωνος) ὁ ἔχων λιγυρὰν καὶ μακρὰν φωνήν, ἐπὶ τῶν κηρύκων : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.232 **λωβητῆρας ἀοιδῶν κηρύκων λιγυμακροφώνων τείνοντας ἰυγάς**.

λῖγύμολπος-ον (λιγύς - μέλπω) ὁ λιγυρῶς, ἠχηρῶς μέλπων, ὁ δυνατά, διαπεραστικὰ ψάλλων : "Υμν."Ομ.19,19 **λιγύμολποι νύμφαι**.

λῖγύμυθος-ον (λιγύς - μῦθος) μτγν. ὁ εὐκρινῶς, καθαρὰ ὁμιλῶν : ΑΠ 7,343.

λῖγύπνοιος-ον (λιγύς - πνοή) ὁ λιγέως πνέων, συρίζων, ἔχων λιγυράν, ἡδεῖαν πνοήν : "Υμν.'Απόλλ.28 **λιγύπνοιοι ἄνεμοι**.

λῖγύπνοος-ον μτγν. κ. συνηρ. **λιγύπνους-ουν** ὁ λιγύπνοιος βλ.λ. : Κόλουθ.309.

λῖγυπτερόφωνος-ον (λιγύς - πτερόν - φωνή) μτγν. ὁ λιγυρῶς ἠχῶν διὰ τῶν πτερῶν, ὁ διὰ τῶν πτερύγων βομβῶν : Χρησμ.Σιβ.Προοίμ.48.

λῖγυπτέρυγος-ον (λιγύς - πτέρυξ) μτγν. ὁ λιγέως ἠχῶν διὰ τῶν πτερύγων, ἐπὶ τοῦ τέττιγος : Μελέαγρ.ΑΠ 7,195.

λῖγῠρίζω μτγν. ᾄδω λιγυρῶς, ψάλλω ἠχηρῶς ἢ δι' εὐκρινοῦς φωνῆς, μελῳδῶ : Λουκ.Λεξιφ.2 **κατέλαβον γάρ τοὺς ἐργάτας λιγυρίζοντας τὴν θερινὴν ᾠδήν**.

λιγύριον (τὸ) μτγν. εἶδος πολυτίμου λίθου : ΠΔ "Εξ.28,19 **λιγύριον, ἀχάτης, ἀμέθυστος**,'Ιώσ.Πἰ 5,5,7

λῖγῠρόθροος-ον (λιγυρός - -θροῶ) μτγν. ὁ λιγύθροος βλ.λ. : Χρησμ.Σιβ.Προοίμ.47.

λῖγῠρόπνοος-ον (λιγυρός - πνοή) μτγν. ὁ λιγύπνοος : Πολυδ.4,72.

λῖγῠρος (ὁ) μτγν. τὸ λιγύριον βλ.λ. : 'Ιώσ.Αἰ 3,7,5.

λῖγῠρός-ά-όν κ. νεώτ., δημ. **λιγερός**, βοιωτ. θηλ. **λιγουρά** ὁ εὐκρινῶς καὶ ὀξέως ἠχῶν, ὁ ὀξύς, ὁ ἠχηρός, ὁ ἰσχυρός, ὁ διαπεραστικός : 'Ιλ.Ψ 215 **ὦρτο δὲ κῦμα πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ**, αὐτ.Λ 532 **ἴμασεν . . ἵππους μάστιγι λιγυρῇ**, Πίνδ.Ο 6,82 **ἀκόνας λιγυρᾶς**, Σοφ.Αἶ.242 **παίει λιγυρᾷ μάστιγι**, Εὐρ.Μήδ.205 **λιγυρὰ . . ἄχεα** (οἱ δι' ὀξυφώνων θρήνων ἐκδηλούμεναι θλίψεις)· || ὁ λιγύς, ὁ εὐκρινὴς καὶ ἡδύς, ὁ εὔηχος ὁ μελῳδικός, ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν Σειρήνων : 'Οδ Μ 44 **λιγυρῇ θέλγουσιν ἀοιδῇ**· κ. ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν πτηνῶν : 'Ιλ.Ξ 290 **ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος**· κ. ἐπὶ τῶν τεττίγων : 'Ησίοδ. "Εργ.583 **τέττιξ . . λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδήν**,

αὐτ.Α 278 τοὶ **μὲν ὑπὸ λιγυρῶν** συρίγγων **ἴεσαν αὐδὴν,** Πλάτ.Φαῖδρ.230C **θερινόν τε καὶ λιγυρὸν ὑπηχεῖ τῷ τῶν τεττίγων χορῷ,** 'Αριστλ.Ζl 6(6),31 **αἱ δ' ἀκανθίδες . . φωνὴν . .** λιγυρὰν **ἔχουσι** (ἀντίθ. λαμπράν), Θεόκρ.15,135 **λιγυρᾶς ἀρξεύμεθ' ἀοιδᾶς,** Πλούτ.'Ηθ.974A, Λουκ.'Ορχ.72 **εἴτε αὐλοῦ καὶ σύριγγος τὸ λιγυρώτερον,** αὐτ.Φάλ.Ι,11,'Ανακρεόντ.32,14 **λιγυρὴν δ' ἔδωκεν οἴμην·** || μτφ. ἐπὶ ποιητῶν : 'Ησίοδ.'Εργ.659 **τόν μεν ἐγὼ Μούσαις . . ἀνέθηκα, ἔνθα με τὸ πρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν ἀοιδῆς·** || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. λιγυρά ὡς ἐπίρρ. λιγυρῶς βλ.λ. : Θέογν.939 **οὐ δύναμαι φωνῇ λιγυρ' ἀειδέμεν ὥσπερ ἀηδών** (δ.γρ. ἀντὶ λίγ' ἀειδέμεν)· **2)** μτφ. εὐάρεστος, εὐχάριστος: 'Ισοκρ.'Επιστ.4,4 **συμβιῶναι . . ἥδιστον καὶ λιγυρώτατον· 3)** κ. δημ. εὔκαμπτος, εὔστροφος, εὐλύγιστος, ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τῶν κυνῶν : Ξεν.Κυν.4,1.

λῖγυρότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ λιγυροῦ βλ.λ.(ι : Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ.1677,21 **λιγυρότητα . . ἣν "Ομηρος (τ)ετήρηκε.**

λῖγυροφθογγῶ-έω (λιγυρός - φθέγγομαι) μσν. λιγυρῶς φθέγγομαι : Μελιτην.Γ 73,2802.

λῖγυρόφωνος-ον νεώτ. ὁ ἔχων λιγυρὰν φωνήν, ὀξύφωνος, ἄ. λιγύφωνος.

λῖγυρῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον λιγυρόν, εὐκρινῶς καὶ ἡδέως, μελῳδικῶς : Θεόκρ.8,71 **λιγυρῶς ἀνεβάλλετ' ἀείδειν.**

λῖγύς-έος-λίγειά (κτ. 'Ηρωδιαν.Τεχν.Λειφ.1,249 οὐχὶ **λιγεῖα,** ἀλλὰ νεώτ. κ. **λιγεῖα**), **λιγύ,** ποι.κ.νεώτ. ἐπὶ ἤχου, ὁ λιγυρός, ὁ εὐκρινῶς καὶ ὀξέως ἠχῶν, ὁ ὀξύς, διαπεραστικός, δυνατός : 'Ιλ.Ξ 17 **λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα,** 'Οδ.Γ 176 **ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος·** || συνήθ. ἐπὶ καθαροῦ, εὐαρέστου, ἡδέος ἤχου, ὁ εὔηχος, ὁ μελῳδικός : 'Ιλ.Ι 186 **φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,** 'Οδ.Θ 67 **κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν·** || ὁμ. ἐπὶ ἐνάρθρων ἤχων, ὁ ἔχων καθαρὰν καὶ εὐάρεστον φωνήν, ὁ καλλίφωνος, ὁ γλυκόφωνος : 'Οδ.Ω 62 **τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια,** 'Αλκμ.Ι, αὐτ.7 **λίγεια Σειρήν,** Πίνδ.Ο 9,47 **ἐπέων . . οἶμον λιγύν·** Πλάτ.Φαῖδρ.237Α **ἄγετε δή, ὦ Μοῦσαι, . . λίγειαι,** κ. ἐπὶ προσ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Νέστορος : 'Ιλ.Α 248 **λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,** αὐτ.Δ 293· ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ Θερσίτου : 'Ιλ.Β 246 **λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής·** || μτ. 'Ησίοδ. συνήθ. ἐπὶ λυπηρῶν, θρηνῳδῶν ἤχων : Αἰσχ.Πέρσ.332 **λιγέα κωκύματα,** αὐτ.468 **κἀνακωκύσας λιγύ,** αὐτ.'Ικ.113 **πάθεα . . λιγέα·** κ. ἐπὶ τῆς ἀηδόνος : αὐτ.'Αγ.1146, Σοφ.ΟΚ 671 **ἁ λίγεια μινύρεται . . ἀηδών·** || ὁμ. κ. ἐπὶ μουσικῆς ἁρμονίας : Εὐρ.'Ηρακλ.892 **λίγεια λωτοῦ χάρις ἐνὶ δαιτί,** Μόσχ.2,98 **αὐλοῦ . . λιγὺν ἦχον** (δ. γρ. ἀντὶ γλυκύν)· || τὸ οὐδ. **λιγὺ** ὡς ἐπίρρ. ὀξέως, δυνατά : 'Οδ.Δ 567 **λιγὺ πνείοντας ἀήτας,** 'Ησίοδ. Α 206 **λιγὺ μελπομένης εἴκυῖαι,** Μόσχ.4,24 **κλάζουσα μάλα λιγύ·** ὁμ. κ. **λιγέα** : 'ΑπαλλΡ 4,1299.

λίγυσμα-ατος (τὸ) μτγν. ὁ εὐκρινής, καθαρὸς ἦχος : Γρηγ.Ναζ.

λῖγυστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ΒΔ 'Ιταλίας τὴν Λιγυστικήν, τὴν Λιγυρίαν, ὁ τῆς Λιγυρίας, ὁ ἐκ Λιγυρίας : Σοφ.ἀπ.598, Στράβ.2,4,3 **τὸ Λιγυστικὸν πέλαγος** (ὁ νῦν κόλπος τῆς Γενούης)· || τὸ θηλ. **Λιγυστική** ὡς οὐσ. χώρα τῆς ΒΔ 'Ιταλίας κατοικουμένη ὑπὸ τῶν Λιγύων, ἡ Λιγυρία : 'Αριστλ.Μετ. 351a,162· **2)** τὸ οὐδ. λιγυστικόν ὡς οὐσ. τὸ ποῶδες φυτὸν λασαριόφυτον τὸ γαργανικόν : Διοσκ. 3,51· || νεώτ. γένος ποωδῶν **σκιαδανθῶν** φυτῶν.

λῖγυστῖνος-η-ον μτγν. κ. . **λιγυστικός** βλ.λ. : Στράβ.4,6,2 **οἱ λιγυστῖνοί τε χιτῶνες καὶ σάγοι.**

λῖγυσφάραγος-ον (λιγύς - σφάραγος) ὁ λιγέως, ὀξέως ἠχῶν : Πίνδ.Παρθ.2,ἀπ.1,34 **λιγυσφαράγων . . φορμίγγων·** πρβλ. βαρυσφάραγος.

λῖγύτης-ητος (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ λιγέος βλ.λ., ἡ εὐκρίνεια, ἡ ἡδύτης : Εὐστ.Μαν.Κομν. ἐν Taf. de Thes. 430.

λῖγύφθογγος-ον (λιγύς - φθόγγος) κ. νεώτ. ὁ ἔχων λίγειαν, καθαρὸν καὶ διαπεραστικὴν φωνήν, ὁ λιγύφωνος, ὁ ὀξύφωνος, ὁ μεγαλόφωνος, π. 'Ομ. πάντοτε ἐπὶ κηρύκων : 'Ιλ.Ι 10 **κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων,** αὐτ.Β 50, 'Οδ.Β 6, Θέογν.241 **σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις,** Βάκχ.5,23 **λιγύφθογγοι ὄρνιθες,** αὐτ.9,10 **λιγύφθογγος μέλισσα** (ἐπὶ ποιητοῦ τινος), 'Αριστφ.'Ορν.1380 **ὄρνις γενέσθαι βούλομαι λιγύφθογγος ἀηδών,** 'Οππ.'Αλ.5,620 **λιγύφθογγος αὐδή,** Καλδ.'Ωδ.5,10 **τοῦ Παρνασσοῦ λιγύφθογγον | Σπήλαιον ἐσίγα.**

λῖγυφωνία (ἡ) (λιγύφωνος) σχόλ. ἡ ἰδιότης τοῦ λιγυφώνου, ἡ λιγυρά, καθαρὰ καὶ ἠχηρὰ φωνή : Σχόλ.Κλήμ.'Αλ.125,14.

λιγύφωνος-ον (λιγύς - φωνή) κ. νεώτ. ὁ ἔχων λιγυράν, καθαρὰν καὶ διαπεραστικὴν φωνήν, ὀξύφωνος, μελῳδικός : 'Ιλ.Τ 350 **ἅρπῃ ἐικυῖα τανυπτέρυγι λιγυφώνῳ,** 'Υμν.'Ερμ.478 **λιγύφωνος ἑταίρη·** || ὁμοίως κ. ἐπὶ εὐαρέστων, ἡδέων ἤχων : 'Ησίοδ. Θ 275 **'Εσπερίδες λιγύφωνοι,** αὐτ.518,'Ορφ.'Αργ.5 **λιγύφωνος ἀοιδή,** Θεόκρ.12,7 **ἀηδὼν συμπάντων λιγύφωνος ἀοιδοτάτη πετεηνῶν.**

λῖγυφωνῶ-έω (λιγύς - φωνῶ) σχόλ. φωνάζω ἰσχυρῶς ἢ εὐκρινῶς, ἠχῶ καθαρὰ ἢ δυνατά : Σχόλ. Θεόκρ.8,30.

λίγω λεξ. ὑμνῶ : ΕΜ 565,11,'Αν.Βοασσ.2,355,291.

λίγωμα (τὸ) δημ. κ. **λιγωμός** (ὁ) τάσις πρὸς λιποθυμίαν, λιγούρα.

λιγωμάρα (ἡ) δημ. ἔντονος πεῖνα συνοδευομένη ὑπὸ στομαχικῶν ἐνοχλήσεων, λιγούρα βλ.λ. 2) : **μ' ἔπιασε λιγωμάρα ἀπὸ τὴ νηστεία· 2)** λιποθυμία, ἐξάντλησις : δ. κάλανδ. **δούλα νὰ φέρνῃ τὸ νερό, δούλα τὴ σαπουνάδα, | μὴ σὲ πιάσῃ λιγωμάρα.**

λιγωμός (ὁ) δημ. τὸ λίγωμα βλ.λ.

λιγώνω δημ.,ἀόρ. (ἐ)λίγωσα, παθ.ἀόρ. **λιγώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **λιγωμένος,** μτβ. ἐπιφέρω λιγούραν βλ.λ., προκαλῶ τάσιν πρὸς ἔμετον : **ἔφαγε χοιρινὸ καὶ τὸν λίγωσε, - τὰ πολλὰ γλυκὰ μὲ λιγώνουν· 2)** ἐπιφέρω τάσιν πρὸς λιποθυμίαν, προκαλῶ, φέρω ζάλην : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 21,12 **λιγώνουν τῶν ἀνθῶν οἱ εὐωδιὲς - ἔχει ἕνα ἄρωμα πάνω της ποὺ σὲ λιγώνει· 3)** ἀμτβ. αἰσθάνομαι τάσιν πρὸς ἔμετον, λιγούρα : **λίγωσα ἀπ' τὴν πεῖνα·** || αἰσθάνομαι μείωσιν τῶν ζωϊκῶν μου δυνάμεων, τάσιν πρὸς λιποθυμίαν, ζάλην· || τὸ μέσ. **λιγώνομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : **ὅσοι τὴν εἶδαν λιγώθηκαν, - λιγώθηκε στὰ γέλια.**

λίγωση (ἡ) δημ. ἡ περίοδος τῆς βαθμιαίας ἐλαττώσεως τοῦ φωτεινοῦ δίσκου τῆς σελήνης, ἄ. χάση, ἀντίθ. γιόμιση.

λίδα (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ ζιζάνιον φυτὸν περιαλλόκαυλον τὸ ἀλθαιοειδές.

λιδριον 'Ησ. «τρύβλιον».

λιεβρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν πυριτικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου καὶ ἀσβεστίου.

λιζάρι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἐρυθρόδανον τὸ βαφικόν.

λίζει 'Ησ. «παίζει».

λιζία (ἡ) (ἰταλ.) μσν. ὑποτέλεια τῶν λιζίων βλ.λ., ἐκδηλουμένη διὰ σωματικῶν καὶ ἠθικῶν ὑποχρεώσεων πρὸς τὸν αὐθέντην : Χρον.Μορ.3185 **κι ἐκεῖνος γὰρ τοῦ ἐχάρισεν τὸ ὁμάτζιο καὶ λιζίαν.**

λίζιος (ὁ) (ἰταλ.) μσν. κ. ἰδ. κτ. πληθ. **λίζιοι** οἱ εἰς βαρώνους ὑποτελεῖς κ. ἰδ. οἱ **εἰς** μεγάλους βαρώνους ὑποτελεῖς εὐπατρίδαι ἱππόται : Χρον.Μορ. 2562 **λίζιος του γὰρ νὰ δουλωθῇ καὶ νὰ κρατῇ ἀπὸ ἐκεῖνον | τὸν τόπον καὶ τὴν ἀφεντίαν.**

λιζόν 'Ησ. «ἔλαττον» (δηλ. ὀλίζον).

λίζουσι Ἡσ. «παίζουσι».
λίζω σχόλ. ἐπιφαύω ἢ σχίζω **ἐπιπολαίως**, τσουγγρανίζω· Εὐστ.1926,37.
λιζῶνες Ἡσ. «ἐλάττονες», πρβλ. ὀλείζων, ὀλίγος.
λίημος Ἡσ. «φάμαθος» (πιθ. ἄμμος).
λίην Ἰων. κ. ἐπ. ἀντὶ λίαν βλ.λ. : Ἱππῶν.20,1, Ἡρ. 4,205 **αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρίαι.**
λίηνος Ἡσ. «λιθοπυργία».
λίηφος Ἡσ. «δεινός».
λιθάγρα (ἡ) νεώτ. λιθαγωγὸς βλ.λ.2).
λῐθᾰγωγία (ἡ) (λιθαγωγός) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἡ μεταφορὰ λίθων : Ἐπιγρ. **ἐπὶ τὴν λιθαγωγίαν ὑποζωμάτων τέτταρας τόνους ἐλάβομεν ἐγ νεωρίων·** **2)** νεώτ. ἡ ἰδιότης ἣν κέκτηνται φάρμακά τινα εἰς τὸ νὰ διευκολύνωσι τὴν κάθοδον καὶ ἔξοδον τοῦ οὐρολίθου ἢ ἄλλου τινὸς λίθου.
λιθαγωγός-όν (λίθος-ἄγω) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ χρήσιμος, ὁ χρησιμεύων πρὸς μεταφορὰν λίθων : Ἐπιγρ. **λιθαγωγὸς ναῦς,** Πολυδ.10,148 **λιθαγωγὸς μηχανή·** **2)** κ. νεώτ. τὸ ἀρσ. **λιθαγωγός** ὡς οὐσ. σιδηροῦν ἐργαλεῖον φέρον δύο ἢ περισσοτέρους βραχίονας καὶ χρησιμεῦον πρὸς συγκράτησιν καὶ ἀνύψωσιν ὀγκωδῶν λίθων εἰς λατομεῖα, λιμενικὰ ἔργα κττ., ἄ. λιθάγρα : Ἐπιγρ.· **3)** νεώτ. ἐπὶ φαρμάκων, ὁ ὑποβοηθῶν, ὁ συντελῶν εἰς τὴν ἔξοδον τῶν οὐρολίθων, χολολίθων,ἐντερολίθων κττ.
λῐθάζω (λίθος) βάλλω, ρίπτω λίθους, πετῶ πέτρες, λιθοβολῶ : Ἀριστλ.Πρ.881b,1, Πολύβ.10,29,5 **τοὺς ἀκοντίζειν καὶ λιθάζειν δυναμένους,** Στράβ.15,1, 43 **λιθάζειν ἐπὶ σκοπὸν μανθάνειν καὶ ὅπλοις χρῆσθαι·** **2)** ρίπτω τι ὡς λίθον, πετροβολῶ μὲ κάτι : Ἀπη.Βασιλ.4 **χρυσὸν λιθάζειν εἰς τὴν παῖδα·** **3)** βάλλω, πλήττω τινὰ διὰ λίθων, λιθοβολῶ : Ἀναξανδρ.16, ΠΔ Βασ.2,16,6 **λιθάζων ἐν λίθοις τὸν Δαυίδ,** ΚΔ Ἰω.10,31 **ἐβάστασαν . . λίθους . . ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν,** αὐτ.Πράξ.14,19· κ. παθ. : αὐτ.5,26 **ἵνα μὴ λιθασθῶσιν,** αὐτ.Ἑβρ.11,37 **ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν·** **4)** ρηματ. π. λιθασμός, λιθαστής.
λιθᾰκός (ὁ) λίθαξ βλ.λ. : Στησίχ. ἐν πάπ., Ἡρωδιαν.Τεχν.Λειφ.1,150.
λιθαναβολεύς-έως (ὁ) (λίθος-ἀναβολεύς) μτγν. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐξαγωγὴν τῶν λίθων: Ἀέτ.16,110(100).
λιθανθρακαέριον (τὸ) νεώτ. τὸ κατὰ τὴν ξηρὰν ἀπόσταξιν τῶν λιθανθράκων παραγόμενον ἀέριον, ἄ. φωταέριον ἢ ἀεριόφως.
λιθανθρακόπισσα (ἡ) νεώτ ἡ ἐξ ἀποστάξεως τῶν λιθανθράκων λαμβανομένη πίσσα.
λιθανθρακοφόρος-ον νεώτ. ἐπὶ ἐδάφους, ὁ φέρων, ὁ περιέχων λιθάνθρακας : **λιθανθρακοφόρα στρώματα·** || **λιθανθρακοφόρος περίοδος** (ἡ) γεωλ. ἡ προτελευταία ἐκ τῶν πέντε γεωλογικῶν περιόδων τοῦ παλαιοζωϊκοῦ αἰῶνος τῆς προϊστορίας τῆς γῆς, **-λιθανθροκοφόρος διάπλασις** ἡ τετάρτη κατὰ σειρὰν διάπλασις τοῦ παλαιοζωϊκοῦ ἢ πρωτογενοῦς ἀθροίσματος στρωμάτων ἡ σχηματισθεῖσα κατὰ τὴν λιθανθρακοφόρον περίοδον τοῦ παλαιοζωϊκοῦ αἰῶνος.
λιθανθρακωρυχεῖον (τὸ) νεώτ. ὀρυχεῖον λιθανθράκων.
λιθάνθραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ὁ γαιάνθραξ βλ.λ., τὸ πετροκάρβουνο.
λίθαξ-ᾰκος (ὁ,ἡ) (λίθος) λιθώδης, βραχώδης, σκληρός : Ὀδ.Ε 415 **μή πώς μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ κῦμα** (Εὐστ. «μήπως με προσρίψῃ πέτρᾳ τινὶ ἐχούσῃ προβολὰς ὀξείας, τοιαύτη γὰρ ἡ λίθαξ πέτρα»)· **2) λίθαξ** (ἡ) ὡς οὐσ. ὁ λίθος : Ὀρφ.Ἀργ.613, Ἀρατ.1112· ὁμ. ἐπὶ ἐπιταφίου λίθου : Ἡρακλ.Σιν.ΑΠ 7,392, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,66 **λίθακα τρητήν, σπόγγῳ ἐειδομένην** (ἐπὶ τῆς κισήρεως, τῆς ἐλαφρόπετρας)· κ. ἐπὶ πολυτίμου λίθου : Μαν.6,343· **3)** κτ. πληθ. πετρώδης, βραχώδης γῆ : Ἐπικ.ἐν Πάπ. **λίθακές τε καὶ ἔρμακες,** Νίκ.Θηρ.150 **τῶν οἱ μὲν λίθακάς τε καὶ ἔρμακας ἐνναίοντες** (δ.γρ.)· πρβλ. ἔρμαξ.
λιθαράκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ λιθάρι, μικρὸν λιθάρι, πετρίτσα, χαλίκι.
λῐθαργύρεος-α-ον ὁ λιθαργύρινος βλ.λ. : Στησίχ.30 **λιθαργύρεον ποδονιπτῆρα.**
λῐθαργύρῐνος-η-ον ὁ ἐκ τοῦ λιθαργύρου ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς λιθάργυρον : Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.164b,23.
λιθάργυρος (ἡ) κ. νεώτ. ὀρυκτὸν ὀξίδιον τοῦ μολύβδου χρησιμοποιούμενον νῦν πρὸς κατασκευὴν ἀλοιφῶν καὶ ἐμπλάστρων : Νίκ.Ἀλεξ.594, Γαλ. 13,397· σπαν. κ. **λιθάργυρος ἀργυρῖτις** πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ **λιθάργυρος χρυσῖτις** (ἐν ᾧ ὑπῆρχε καὶ μῖγμα χρυσοῦ) : Διοσκ.5,87· **2)** ὡς ἐπίθ. λιθαργύρινος βλ.λ. : Ἀχαι.19 **λιθάργυρος δ' ὄλπη παρῃωρεῖτο χρίματος πλέα.**
λῐθαργῠροφᾰνής-οῦς-ές (λιθάργυρος-φαίνομαι) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς λιθάργυρον, ὁ ἔχων ὄψιν λιθαργύρου : Διοσκ.5,85.
λιθάρι (τὸ) δημ. μικρὸς λίθος, πετραδάκι : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 65,29 **πετάει κρυφὰ λιθάρια στὰ νερά,** Παπαντ.Ἅγ.Ὄρ.177 **ἡ θάλασσα . . κατάπινε τὸ λιθάρι τοῦ νέου καλόγερου·** || γεν. λίθος, πέτρα : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.21,5 **στρῶμά 'χουνε τὴ μαύρη γῆς, προσκέφαλο λιθάρια·** || παροιμ. **λιθάρι ποὺ κυλάει δὲ μαλλιάζει** (οἱ ἐργαζόμενοι φθείρονται ὀλιγώτερον τῶν ἀνέργων)· **2)** ὁ λίθος ὁ χρησιμοποιούμενος ὡς δίσκος λιθοβολίας· || τὸ ἀγώνισμα τῆς λιθοβολίας· **3)** ὁ μυλόλιθος, ἡ μυλόπετρα.
λῐθᾰρίδιον (τὸ) μτγν. τὸ λιθάριον βλ.λ. : Ἀλέξ. Τραλλ.8,3.
λῐθάρι(ο)ν (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λίθος βλ.λ., μικρὸς λίθος, λιθάρι, πετραδάκι : Θεόφρ.Φ 13,7,5, Φιλόδ.Ποιημ.ἐν Ἡρακλ.1675,5, Διοσκ.1,68, αὐτ.5,40, Πάπ.· || νεώτ. μικρὸν τεμάχιον ἢ θραῦσμα πετρώματός τινος· || νεώτ. ἀνάβλημα ἡφαιστείου, μικρὸν τεμάχιον λάβας· **2)** εἶδος πολυτίμου λίθου : Ἐπιγρ., Πάπ.· || πολύτιμος λίθος εἰς σχῆμα δακτυλίου : Λίβ.Ροδ.2526 **νά γίνεται πολύτιμον λιθάριν | αὐτόφυον αὐτοκόμματον νά ὁμοιάζῃ ὡς δακτυλίδιν,** αὐτ.2541 **ἐκεῖνος πάλε νά ὀρεχθῇ τοῦ λιθαριοῦ τὸ χρῶμαν, | ἐπάρει θέλει νά τὸ ἰδῇ, καὶ εἰς ἕναν του δακτύλιν | θέλει τὸ βάλειν.**
λῐθάς-άδος (ἡ) λίθος, βράχος πέτρα : Ὀδ.Ξ 36 **σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλον πυκνῇσιν ἐν λιθάδεσσιν,** αὐτ.Ψ 193 **θάλαμον δέμον . . πυκνῇσιν λιθάδεσσιν·** **2)** ὁμ. περιληπτ. ἐπὶ ἀθρόως πιπτόντων ἢ ριπτομένων λίθων, βροχὴ λίθων : Αἰσχ.Ἑπτ. 158 **ἀκροβόλων ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται·** || σωρὸς λίθων : Νίκ.Θηρ.150 **τῶν οἱ μὲν λιθάδας τε καὶ ἔρμακας ἐνναίοντες** (δ.γρ. λίθακας).
λιθάσβεστος (ὁ) γλωσσ. ἀσβεστόλιθος, ἀσβεστόπετρα.
λῐθασμός (ὁ) (λιθάζω) σχόλ. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λιθάζειν βλ.λ.3), ὁ λιθοβολισμός, λιθοβόλημα : Σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ.676.
λῐθαστής (ὁ) (λιθάζω) μτγν. κ. μσν. ὁ λιθάζων, ὁ λιθοβολῶν : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.135,25, Πρόδρ. Ἐπιγρ.210,8F (ἐκδ.Souvigny).
λῐθαστικός-ή-όν ὁ τῆς λιθοβολίας, ὁ διὰ λιθοβολίας γινόμενος : Σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ.199.
λῐθεία (ἡ) μτγν. κ. **λιθία** εἶδος λεπτοφυοῦς λίθου ἢ μαρμάρου πρὸς οἰκοδομήν : Πολύβ.4,52,7 **τὰ ξύλα καὶ τὴν λιθείαν καὶ τὸν κέραμον,** Στράβ.9,5,16 **μονολίθους γὰρ κίονας καὶ πλάκας . . τῆς ποικίλης λιθείας,** Ἰώσ.ΑΙ 8,2,9· ὁμ. κ. περιληπτ. : Ἐπιγρ. **τὴν λιθείαν τὴν εἰς τὴν στοάν·** **2)** περιληπτ. πολύτιμος λίθος : Ἐπιγρ., Στράβ.15,1,

67 φέρει δὲ καὶ λιθείαν ἡ χώρα πολυτελῆ κρυστάλλων, αὐτ.16,4,22, Διόδ.Σ 1,46 τὸν δ' ἄργυρον καὶ χρυσὸν καὶ τὴν δι' ἐλέφαντος καὶ λιθείας πολυτέλειαν ὑπὸ Περσῶν σεσυλῆσθαι, Περίπλ. Ἐρ.Θαλ.56.

λίθειος-α-ον κ. -ος-ον σχόλ. κ. λεξ. ὁ λίθινος βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.561, αὐτ.677, Σουΐδ.

λιθέμπορος (ὁ) (λίθος- ἔμπορος) Ἐπιγρ. ἔμπορος λίθων.

λιθένδυσις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **λιθένδυτον** (τὸ) ἡ διὰ λιθοδομῆς μετὰ ἢ ἄνευ κονιάματος ἐπένδυσις τῶν πρανῶν ἐπιχωματώσεων ἢ ἐκσκαφῶν πρὸς συγκράτησιν τῆς πτώσεως τῶν χωμάτων· πρβλ. λιθιά, ξερολιθιά.

λίθεος-α-ον (λίθος) ὁ λίθινος, ὁ ἐκ λίθου, ὁ πέτρινος : Ἰλ.Ψ 202 ἐπέστη βηλῷ ἔπι λιθέῳ, Ὀδ.Ν 107 ἐν δ' ἱστοὶ λίθεοι περιμήκεες.

λιθεύω λεξ. λεύω, λιθοβολῶ : ΕΜ ἐν λ. λευρόν.

λιθηγός (ναῦς) (ἡ) Ἐπιγρ. κ. πάπ. πλοῖον μεταφέρον λίθους, λιθαγωγόν : Ἐπιγρ., Πάπ. αἱ λιθηγοὶ οὐ προσάγουσι τοὺς λίθους· κ. κτ. πληθ. : Ἐπιγρ.

λιθηλογής-οῦς-ές (λίθος-λέγω) μτγν. ὁ ᾠκοδομημένος διὰ λίθων, ὁ ἀνιδρυμένος ἐκ λίθων : Κριναγ.ΑΠ 6,253 λιθηλογέες θ' Ἑρμέω ἱδρύσιες.

λιθήσιος (ὁ) κτ. Σουΐδ. ὁ Ἀπόλλων ὁ ἐν τῷ Μαλέᾳ λίθῳ προσιδρυμένος.

λιθία (ἡ) μτγν. κ.νεώτ. δ.γρ. λιθεία βλ.λ.· **2**) νεώτ. ἡ λιθιὰ βλ.λ.

λιθιά (ἡ) δημ. ἡ ἄνευ κονιάματος λιθένδυσις βλ.λ., ἄ. ξερολιθιά· **2**) τοῖχος, μανδρότοιχος ἐκ λίθων ἄνευ κονιάματος : Ζερ.Τραγ.ΚΚ 13,2 μά θαρρῶ κάποιος βιγλίζει | ἐκεῖ ἀπάνω στὴ λιθιά.

λιθιακός-ή-όν σχόλ. ὁ λιθικὸς βλ.λ.(1) : Εὐστ.Διον. Περ.Προοίμ. λιθιακὰ βιβλία (τίτλος ποιημάτων τοῦ Ὀρφέως περὶ λίθων κ. ἰδ. πολυτίμων).

λιθίασις-εως (κ. ἰων. -ιος) (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. νόσος τῆς κύστεως, καθ' ἣν σχηματίζεται λίθος ἐν αὐτῇ παρακωλύων τὴν ἔκκρισιν τοῦ οὔρου, ἡ πέτρα : Ἱππ.Ἀφορ.3,26, Γαλ.10,917, Μηνσῖ.3,12 Συνξ. ἀσθενείᾳ τινὶ παραδίδοται, ἥτις ἦν λιθίασις κύστεως, καὶ νεφρικῆς ἀκολουθίας σύμπτωμα· || νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν σχηματίζονται λίθοι ἐν τοῖς διαφόροις ὀργάνοις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ ἰδ. ἐν τῇ κύστει, τοῖς νεφροῖς, τῷ ἥπατι καὶ τῷ ἐντέρῳ· **2**) σκληρὸν σάρκωμα, τύλωμα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν βλεφάρων : Γαλ.14,771, Ἀέτ.7,82.

λιθίδιον (τὸ) κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ λίθος βλ.λ., λιθάρι, χαλίκι, πετραδάκι : Ἀριστλ.Πρ.934b,22, Πλούτ.Ἠθ.979Β, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.4 πρὸς μικρόν τι λιθίδιον προσπταίσαντα συλλέγειν τὰ ὄστρακα· **2**) πολύτιμος λίθος : Πλάτ.Φαίδ.110D τὰ ἐνθάδε λιθίδια εἶναι ταῦτα τὰ ἀγαπώμενα μόρια, σάρδιά τε καὶ ἰάσπιδας καὶ σμαράγδους· **3**) ἄμμος ἐν τῷ οὔρῳ, πρβλ. λιθίασις : Ἱππ.Κωακ.578· || λίθος ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει : Παῦλ.Αἰγ.6,60.

λιθίζω ὁμοιάζω πρὸς λίθον, ἔχω ὄψιν λίθου : Καλλίστρ.π.Πλίν.Φ) 37,94 λιθίζων (δ.γρ. ἀντὶ λιγνύζων) ὀνομασία εἴδους τινὸς ἰνδικοῦ ἄνθρακος ἀμυδρῶς λάμποντος καὶ χρώματος φαιοῦ).

λιθικός-ή-όν (λίθος) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τοὺς λίθους : Πάπ. λιθικὰ ἔργα, - λιθικὴ ἐποχή (μία τῶν μεγάλων περιόδων τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ἣν οὗτος ἐχρησιμοποίει λίθινα ἐργαλεῖα, ἄ. λιθίνη ἐποχή, ἡ ἐποχὴ τοῦ λίθου)· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. λιθικά (βιβλία) πραγματεία περὶ πολυτίμων λίθων, τίτλος ὀρφικῶν ποιημάτων π. Τζέτζ. (κώδ. περὶ λίθων)· πρβλ. λιθιακός· || ὁμ. Λιθικά τίτλος ἔργου τοῦ Διον.Περ. : Σχόλ.Ὀδ.Κ 322· **2**) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἐν τῇ κύστει λίθον : Παῦλ.Αἰγ.660.

λίθινος-η-ον κ. -ος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ λίθου κατεσκευασμένος, πέτρινος : Ἰθυκ.22, Ἱππῶν.10, Πίνδ.Ο 7,86 λιθίνα ψάφος, αὐτ.Ν 3,53 τράφε λιθίνῳ . . ἔνδον τέγει, αὐτ.Ι 1,25 λιθίνους ὁπότε δίσκους ἵεν, Ἡρ.3,88 τύπον ποιησάμενος λίθινον ἔστησε, Θουκ.3,68 νεὼν ἑκατόμπεδον λίθινον ᾠκοδόμησαν, Ἡρῶνδ.7,109 ἐόντα λίθινον εἰς θεοὺς ἀναπτῆναι, Διογ.Λ 2,33, ΑΠ 9,719, Πάπ.· ὁμ. ἐπὶ ἀγαλμάτων : Ἡρ.2,141 ὁ βασιλεὺς ἕστηκε ἐν τῷ ἱρῷ . . λίθινος, Εὔβουλ.96 Ἑρμῆς λίθινος, Μηναΐ.3,5 Ὠδ.4 ὁ λίθινος φρίξας σου ψευδὴς θεὸς τὸ ἐμβρίμημα· || τὰ λίθινα τὰ ἐκ μαρμάρου ἀγάλματα : Ξεν.Λακ.3,5· || λ. θάνατος ὁ ἐκ τῆς ὄψεως τῆς κεφαλῆς τῆς Γοργόνος προκαλούμενος : Πίνδ.Π 10,48 νασιώταις λίθινον θάνατον φέρων· || ὁμ. μτφ. ὁ ἀναίσθητος, ἀνάλγητος, σκληρός : ΠΔ Ἰεζ.11,19 ἐκσπάσω τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν· || νεώτ. λιθίνη ἐποχή ἄ. λιθική, βλ. λιθικὸς 1).

λιθινότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ φύσις, ἡ ἰδιότης τοῦ λίθου : Φιλόδ. ἐν Ἡρακλ.862,6 (ἀμφ γρ.).

λιθίνως ἐπίρρ. ὁμοίως πρὸς λίθον, σὰν τὸ λιθάρι : Ξεν.Συμπ.4,24 ὥσπερ οἱ τὰς Γοργόνας θεώμενοι λιθίνως ἔβλεπε πρὸς αὐτόν.

λίθιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λίθος βλ.λ., πετραδάκι, λιθαράκι : Παυσ.2,25,8 λίθια δὲ ἐνήρμοσται πάλαι, ὡς μάλιστα αὐτῶν ἕκαστον ἁρμονίαν τοῖς μεγάλοις λίθοις εἶναι· **2**) νεώτ. χημ. μονατομικὸν στοιχεῖον ἐκ τῶν ἀλκαλίων.

λιθιονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν πολυπυριτικὸν ἅλας ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν μαρμαρυγιῶν, ἄ. ζιννβαλδίτης.

λίθιος-α-ον Ἐπιγρ. θεσσαλ. ἀντὶ λίθινος βλ.λ. : ἐν στάλλας λιθίας δύας (δύο λιθίνας στήλας).

λιθίς-ίδος (ἡ) ἡ λιθίασις βλ.λ. : Ἱππ.Νούσ.4,55.

λιθιστίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. τρηματοσπογγιδῶν σπόγγων ἐχόντων παχέα καὶ συμπαγῆ σαρκώματα καὶ ἀκτινοειδῆ σκελετόν.

λιθιῶ-άω κ. νεώτ. μ. κτ. ἐνεστ. πάσχω ἐκ λιθιάσεως βλ.λ.1), ἔχω πέτραν εἰς τὴν κύστιν, τοὺς νεφρούς κτπ. : Ἱππ.Ἀφορ.4,79, Ἀριστλ.Πρ. 895a,37, Ἐπιγρ., Ῥοῦφ.Νεφρ.Κύστ.3· **2**) πάσχω ἐξ ἀρθρίτιδος : Φιλόστρ.Σοφ.25,11 λιθιώντων αὐτῷ τῶν ἄρθρων.

λιθοβάσις-εως (ἡ) (λίθος-βάσις) Ἐπιγρ. λιθίνη βάσις τρίποδος.

λιθόβιος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος χηλοπόδων σκολοπενδριδῶν μυριαπόδων.

λιθοβλής-ῆτος (ὁ, ἡ) (λίθος - βάλλω) μσν. ὁ διὰ λίθων βληθείς, ὁ λιθοβοληθείς : Τζέτζ.Χιλ.3,246 θνῄσκει λιθοβλής.

λιθόβλητος-ον (λίθος -βάλλω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιθοβολίαν : ΑΠ 9.3 καρύην . . παισὶ λιθοβλήτου παίγνιον εὐστοχίης (παιγνίδιον εὐστόχου λιθοβολισμοῦ)· **2**) νεώτ. ὁ διὰ λίθων βληθείς, ὁ λιθοβοληθείς· **3**) ὁ κεκοσμημένος διὰ λίθων, λιθοκόλλητος : Παῦλ.Σιλ. αὐτ.5,269 λιθοβλήτων . . κεκρυφάλων.

λιθοβόλημα-ατος (τὸ) (λιθοβολῶ) μσν. κ. νεώτ. τὸ λιθοβολεῖν, ἡ λιθοβολία, τὸ πετροβόλημα : Πρόδρ.286.

λιθοβολήσιμος-ον (λιθοβολῶ) σχόλ. ὁ λιθοβάλος βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.50.

λιθοβόλησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ λιθοβολία βλ.λ. : Ἱππ.Ἀγμ.2 λιθοβολήσεις (διορθ. ἀντὶ λιθοβολία).

λιθοβόλητος-ον (λιθοβολῶ) ἀρχ. λεξ. κ. μσν. ὁ λιθόβλητος βλ.λ. : Ἡσ.ἐν λ.λευσίμου δίκης, Μοσχόπ.Ἡσίοδ.Ἔργ.538.

λιθοβόλια (τὰ) μτγν. κ. νεώτ. ἑορτὴ ἐν Τροιζῆνι πρὸς τιμὴν τῶν παρθένων Δαμίας καὶ Αὐξησίας : Παυσ.2,32,2 ἑορτὴν ἄγουσι σφισι Λιθοβόλια ὀνομάζοντες.

λιθοβολία (ἡ) (λιθοβολῶ) κ. νεώτ. ἡ βολή, τὸ ρίψιμον λίθων : Ἱππ.Ἀγμ.2 **λιθοβολίαι** (ἴδ. γρ. ἀντὶ λιθοβολήσεις), Διόδ.Σ 3,49 **εὐθετώτατοι πρὸς δρόμον εἰσὶ καὶ λιθοβολίαν**· ‖ νεώτ. ἀγώνισμα καθ' ὃ βάλλεται λίθος, τὸ λιθάρι· **2)** σχόλ. κ. νεώτ. τὸ βάλλειν, τὸ φονεύειν τινὰ διὰ λίθων : Σχόλ.Αἰσχ.Εὐμ.189.

λῐθοβολισμός (ὁ) σχόλ. κ. νεώτ. ἡ λιθοβολία βλ.λ.1) : Σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ.546· **2)** νεώτ. τὸ βάλλειν, τὸ φονεύειν τινὰ διὰ λίθων, ὁ διὰ τῆς βολῆς λίθων φόνος, λιθασμός.

λῐθοβολίτης Ἡσ. γλῶσσ. ἀντὶ τοῦ λιθολεύστης.

λῐθόβολος-ον (λιθοβολῶ) παθ. ὁ βληθεὶς διὰ λίθων, ὁ λιθόβλητος, ὁ λιθοβοληθείς : Εὐρ.Φοίν. 1063 **ἃ δράκοντος αἷμα λιθόβολον κατειργάσω** (τὸ αἷμα τοῦ διὰ λίθων φονευθέντος δράκοντος).

λῐθοβόλος-ον (λιθοβολῶ) κ. νεώτ. ὁ βάλλων, ὁ ρίπτων λίθους· ‖ τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. λιθοβόλοι ὡς οὐσ. ἐλαφροὶ στρατιῶται βάλλοντες λίθους διὰ τῶν χειρῶν, ἄλλοι παρὰ τοὺς σφενδονήτας : Θουκ.6,69 **οἵ τε λιθοβόλοι καὶ σφενδονῆται καὶ τοξόται προυμάχοντο**, Πλάτ.Κριτί.119Β **γυμνῆτας δὲ λιθοβόλους καὶ ἀκοντιστάς**, Ἰώσ.ΠΙ 3,7,18· ‖ Ἐπιγρ. κτ. ἐν. **λιθοβόλος** ὡς οὐσ. νικητὴς εἰς τὸ ἀλώνισμα τῆς λιθοβολίας· **2)** τὸ ἀρσ. **λιθοβόλος** ὡς οὐσ. πολιορκητικὴ ἀφετηρία μηχανὴ ἐξακοντίζουσα μεγάλους λίθους κατὰ τῶν ἐχθρικῶν τειχῶν : Πολύβ.8,5,2 **μείζοσι λιθοβόλοις καὶ βέλεσι τιτρώσκων**, Διόδ.Σ 20,48 **κατασκευάζειν, καὶ καταπέλτας ὀξυβελεῖς, καὶ λιθοβόλους παντοίους**, Ἀθήν.Μιχ.18,6, Μοσχί.Παραδ.π.Ἀθήν. 5,208C **τεῖχος .. ἐφ' οὗ λιθοβόλος ἐφειστήκει**· ὁμ. μτ. τοῦ **μηχανή** : Ἰώσ.ΠΙ 5,6,3 **λιθοβόλοι μηχαναί**· ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. **λιθοβόλον** ὡς οὐσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ΠΔ Μακκ.1,6,51 **ἔστησεν ἐκεῖ . . μηχανὰς καὶ πυροβόλα καὶ λιθοβόλα**, Ἰώσ.ΠΙ 5,6,3· **3)** νεώτ.τὸ ἀρσ. **λιθοβόλος** ὡς οὐσ. εἶδος ὅλμου ἢ πρωτογόνου πυροβόλου βάλλοντος λιθίνας σφαίρας.

λῐθοβολῶ-έω (λίθος - βάλλω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ἐλιθοβόλησα**, βάλλω, πλήττω τινὰ διὰ λίθων, ρίπτω, ἐξακοντίζω λίθους κατά τινος, πετροβολῶ : ΠΔ Λευῖτ.20,2 **τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν. αὐτὸν ἐν λίθοις**, Πλούτ.Ἠθ.1011Ε, ΚΔ Ματθ.23,37 **ἡ ἀποκτέννουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους**, αὐτ. Πράξ.7,59 **ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον**, Λίβ.Ροδ. 1873 **ἂν εἴπῃ ὅτι ἦτον ἄτυχος, ἂς τὸν λιθοβολήσουν**· κ. παθ. : ΠΔ Ἔξ.8,26 **ἐὰν . . θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν λιθοβοληθησόμεθα**, ΚΔ Ἑβρ.12,20 **κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους λιθοβοληθήσεται**, Μηναῖ.3,4 Συνξ. **κελεύσαντος δὲ τοῦ τυράννου ἐν αὐτῷ τῷ πυρὶ λιθοβοληθῆναι αὐτούς**· **2)** ρηματ.π. λιθοβολία, λιθοβόλησις, λιθοβόλος, λιθόβολος, λιθοβόλητος, λιθοβολήσιμος, λιθοβόλημα.

λιθογένεσις-εως (ἡ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὁ σχηματισμὸς τῶν πετρωμάτων τῶν ἀποτελούντων τὸν στερεὸν φλοιὸν τῆς γῆς· **2)** τὸ μέρος τῆς ὀρυκτολογίας τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν νόμων τῆς συστάσεως τῶν λίθων.

λιθογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐκ λίθου γενόμενος ἢ προερχόμενος.

λῐθόγληνος-ον (λίθος - γλήνη) μτγν. ὁ ἔχων λιθίνους ὀφθαλμούς : Νόνν.Δ 48,456 **λιθόγληνον πρόσωπον Ταντα λίδος**· **2)** ὁ ἀπολιθῶν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν : αὐτ.47,592 **λιθόγληνος Μέδουσα**, πρβλ. λιθοδερκής.

λῐθογλύπτης (ὁ) (λίθος - γλύπτης) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ γλύπτης λίθων, λιθογλύφος.

λῐθογλῠφής-οῦς-ές (λίθος - γλύφω) μτγν. ὁ γεγλυμμένος ἐπὶ λίθου : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.20,8 **λιθογλυφής κενεών**.

λῐθογλῠφία (ἡ) (λιθογλύφος) μτγν. κ. νεώτ. τὸ γλύφειν, τὸ σκαλίζειν ἐπὶ λίθου : Μαν.4,130 **λιθογλυφίαις** (διόρθ.Rigler λιθογλυφέεσσι)· ‖ νεώτ. ἡ τέχνη τῆς διὰ γλυπτῶν διακοσμήσεως διὰ δακτυλίους κ. δι' ἄ. κοσμήματα λίθων.

λιθογλυφίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. ὑδροβίων μαλακίων.

λιθογλυφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λιθογλύφον ἢ τὴν λιθογλυφίαν βλ.λ. : **λιθογλυφικὰ ἐργαλεῖα - ἔργα**.

λιθογλύφος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ γλύπτης λίθων: Λουκ.Ἐνύπν.18 **οὐδενὸς γοῦν τῶν λιθογλύφων ἀδοξότερος**, Γαλ.1,7· ‖ ἴδ. ὁ γλύφων πολυτίμους λίθους, τεχνίτης χαράσσων παραστάσεις ἐπὶ πολυτίμων ἴδ. λίθων : Διοσκ.5,147 (ἴδ.γρ. λιθογράφος)· ‖ ὁμ. τίτλος ἔργου τοῦ Φιλήμ. : Δίδ.Ἀλ.Δημ.9,62· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος γαστεροπόδων **λιθογλυφιδῶν** μαλακίων τῶν γλυκέων ὑδάτων.

λῐθογλώχῑν-ῖνος (ὁ,ἡ) (λίθος - γλωχίν) μτγν. ὁ ἔχων λιθίνας γλωχῖνας, ὁ ἡρμοσμένος, ἐστερεωμένος δι' ὀξέων λίθων : Νόνν.Δ 40,354 **λιθογλώχινες ἀγυιαί**, αὐτ.6,138.

λιθογνωμικός-ή-όν λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς λιθογνώμονα, ὁ δεξιὸς περὶ τὴν γνῶσιν καὶ διάκρισιν τῶν πολυτίμων λίθων· ‖ τὸ οὐδ. **λιθογνωμικὸν** (βιβλίον) ὡς οὐσ. σύγγραμμα ἀναφερόμενον εἰς τὴν γνῶσιν τῶν πολυτίμων λίθων, ὑπὸ Φιλοστρ. : Σουΐδ. ἐν λ. Φιλόστρατος.

λιθογνώμων-ονος-ον (λίθος - γνώμη) μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰδήμων, ὁ ἔμπειρος περὶ τοὺς πολυτίμους λίθους : Ἰουλ.Λόγ.2,91Β.

λιθογόμωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ χωμάτων καὶ λίθων πλήρωσις τῶν κενῶν τῶν σχηματιζομένων ἐκ τῆς ἐξορύξεως τῶν μεταλλευμάτων ἐν τοῖς ὀρυχείοις, τὸ μπάζωμα.

λιθογονία (ἡ) νεώτ. γεωλ. κλάδος τῆς χθονογραφικῆς γεωλογίας, ἔχων ἀντικείμενον τὴν μελέτην τῶν τρόπων καὶ φαινομένων τῆς γενέσεως τῶν πετρωμάτων, ἄ. πετρογονία.

λῐθογόνος-ον (λίθος - γίγνομαι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ γεννῶν, ὁ παράγων λίθους ἴδ. ἐν τῇ κύστει : Διοσκ. Εὐπ.2,118, - **λιθογόνος κατάρρους** (καταρροϊκὴ φλεγμονὴ τῆς χοληδόχου κύστεως, προερχομένη ἐκ μικροβιακῆς λοιμώξεως καὶ ἐπιφέρουσα τὸν σχηματισμὸν χολολίθων).

λιθογραφεῖο(ν) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ λιθογράφου.

λιθογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. λιθογραφημένη εἰκών.

λιθογράφησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λιθογραφεῖν βλ.λ.

λιθογραφία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ τέχνη τῆς ἐκτυπώσεως ἐπὶ χάρτου εἰκόνος χαραχθείσης ἐπὶ λιθίνης πλακός· **2)** ἡ λιθογραφημένη εἰκών.

λιθογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λιθογράφον ἢ τὴν λιθογραφίαν : **λιθογραφικὴ μελάνη**· ‖ τὸ θηλ. **λιθογραφικὴ** ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ λιθογράφου, ἡ λιθογραφία· κ. ἐπίρρ. **-ῶς**.

λῐθογράφος (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. δ.γρ. ἀντὶ λιθογλύφος βλ.λ.1) : Διοσκ.5,147· **2)** νεώτ. κ. δημ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὴν λιθογραφίαν, ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὴν λιθογραφίαν.

λιθογραφῶ-έω (λίθος - γράφω) νεώτ. ἐκτυπῶ εἰκόνας τῇ βοηθείᾳ ἐγχαράκτου λιθίνης πλακός : **λιθογραφημέναι σημειώσεις** (τυπωμέναι διὰ λιθογραφίας).

λῐθοδαίδαλος-ον (λίθος - δαίδαλος) Ἐπιγρ. ὁ τεχνηέντως κατεσκευασμένος ἐν λίθῳ : ΑΠ Παραρτ.5,534.

λῐθόδενδρον (τὸ) (λίθος - δένδρον) μτγν. δενδροειδὲς κοράλλιον : Διοσκ.5,121.

λιθοδερκής-οῦς-ές (λίθος - δέρκομαι) μτγν. ὁ ἀπολιθῶν διὰ τοῦ βλέμματος : 'Αντίφιλ.ΑΠλ.4,137,3 λιθοδερκής Γοργώ.

λιθόδερμος-ον (λίθος - δέρμα) ὁ ἔχων λιθῶδες, στερεόν, σκληρὸν δέρμα : 'Αριστλ.Ρητ.post 1377a,7.

λιθοδιάλυσις-εως (ἡ) νεώτ. Ιατρ. θεραπευτικὴ μέθοδος πρὸς διάλυσιν τῶν ἐν τῷ ὀργανισμῷ λίθων καὶ ἰδ. τῶν οὐρολίθων· || ἐγχείρησις σκοποῦσα τὴν διαίρεσιν τῶν λίθων τῆς κύστεως εἰς μικρὰ τεμάχια, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐξέλθωσιν ἀφ' ἑαυτῶν, ἄ. λιθοτριψία.

λιθοδικτῶ-έω (πιθ. λιθοδικῶ) Σουΐδ. βάλλω, ρίπτω λίθους κατά τινος, λιθοβολῶ τινα.

λιθόδμητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ λίθων οἰκοδομηθείς, κτισθείς, ὁ λιθόκτιστος : Φιλόδ.ΑΠ 9,570.

λιθοδομή (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ λίθων δομή, ἡ κατασκευὴ τοίχου διὰ λίθων μετὰ ἢ ἄνευ κονιάματος, τὸ κτίσιμο μὲ πέτρες.

λιθοδόμημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ διὰ λίθων οἰκοδομηθέν, κτισθέν.

λιθοδόμητος-ον (λίθος - δέμω) μτγν. ὁ λιθόδμητος βλ.λ. : 'Ιώσ.ΑΙ 15,11,5.

λιθοδομία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ λίθων οἰκοδόμησις, ἡ διὰ λίθων τοιχοποιία· **2)** τὰ ἐκ λίθων κατεσκευασμένα μέρη οἰκοδομήματός τινος.

λιθοδόμος (ὁ) (λίθος - δέμω) κ. νεώτ. ὁ οἰκοδομῶν διὰ λίθων, ὁ κτίζων μὲ λίθους, κτίστης : Ξεν.ΚΠ 3,2,11 **τέκτονές τε καὶ λιθοδόμοι** (κῶδ. ἀντὶ λιθοτόμοι)· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἐλασματοβραγχίων **μυτιλιδῶν** μαλακίων.

λιθοδομῶ-έω (λίθος - δέμω) μσν. κ. νεώτ. οἰκοδομῶ, κτίζω διὰ λίθων : Μιχ.'Ακομ.2,48,17 (ἐκδ. Λάμπρου)· **2)** ρηματ.π. λιθοδόμητος, λιθοδόμημα, λιθοδομία, λιθοδόμος.

λιθοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ πρὸς λίθον ὅμοιος, ὁ ἔχων τὰ γνωρίσματα τοῦ λίθου, ὁ ὡσεὶ ἐκ λίθου : 'Ιππ.Νούσ.4,55,Πλάτ.Τίμ.74Α **λιθοειδεῖ περιβόλῳ ξυνέφραξεν** (τὸ σῶμα), Γαλ.2,745.

λιθοεργής-οῦς-ές μτγν. λιθοεργὸς βλ.λ. 2) : 'Οππ.Κυν.3,222 **λιθοεργὴς Μέδουσα.**

λιθοεργός-όν μτγν. ὁ μεταβάλλων εἰς λίθον, ὁ ἀπολιθώνων : Διοσκ.ΑΠ 6,126 **Γοργόνα τὰν λιθοεργόν**· **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἐργαζόμενος τοὺς λίθους, λιθοξόος, πελεκητής : Μαν.1,77.

λιθοθεσία (ἡ) μτγν. ἡ θέσις, τοποθέτησις λίθων: 'Αλέξ.Πολ.14.

λιθοθήρας (ὁ) μσν. ὁ συλλέγων, συναθροίζων, λίθους : Τζέτζ.Χιλ.11,518.

λιθοθραύστης (ὁ) νεώτ. ὁ θραύων λίθους, ἐργάτης ἢ μηχάνημα πρὸς θραῦσιν λίθων.

λιθοθρυψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **λιθοτριψία** ἡ χειρουργικὴ ἐπέμβασις δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται δι' εἰδικοῦ ἐργαλείου ὁ τεμαχισμὸς τῶν ἐν τῇ κύστει οὐρολίθων πρὸς διευκόλυνσιν τῆς οὐρήσεως.

λιθοικοδόμητος-ον μτγν. ὁ διὰ λίθων ᾠκοδομημένος, ἐκτισμένος, λιθόδμητος : 'Αλέξ.'Αφρ.Τοπ. 261,29 **λιθοικοδόμητος οἰκία.**

λιθοκαλλής-οῦς-ές (λίθος - κάλλος) ὁ ἐξ ὡραίου λίθου ὤν : ΑΠ Παραρτ.2,534 **λιθοκαλλὴς μορφή.**

λιθοκαρδία (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ λιθοκαρδίου βλ.λ. : Γερμ.688.

λιθοκάρδιος-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ ἔχων λιθίνην καρδίαν, σκληρόκαρδος : Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.121,Διήγ. 'Αχιλλ.1591 **ἦτον λιθοκάρδιος ἢ φύσιν εἶχεν ξύλου.**

λιθοκέραμος (ὁ κ.ἡ) νεώτ. κέραμος ἐξ ἀργίλλου κατεσκευασμένη, λίαν συμπαγὴς ὡς ἀναμεμειγμένη μετὰ ὑελωδῶν οὐσιῶν κατὰ τὴν καμίνευσιν.

λιθοκέφἄλος-ον ὁ ἔχων λίθον ἐν τῇ κεφαλῇ : 'Αριστλ.ἀπ.294 **λιθοκέφαλος χρέμυς.**

λιθόκλασις-εως (ἡ) νεώτ. πετρολογ. χάσμα ἢ ρωγμὴ ἐντὸς τῆς μάζης πετρώματός τινος.

λιθόκολλα (ἡ) κ. νεώτ. μεῖγμα μαρμάρου ἢ λίθου καὶ ταυροκόλλης πρὸς συγκόλλησιν λίθων : Διοσκ.5,145· || γεν. νεώτ. συγκολλητικὴ οὐσία τῶν λίθων· || ὁμ. κόλλα πρὸς στερέωσιν τῶν πολυτίμων λίθων.

λιθοκόλλησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ πολυτίμων λίθων διακόσμησις· τιμαλφῶν ἀντικειμένων, ἄ. ἐνθετικὴ διακόσμησις.

λιθοκόλλητος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένος: Θεόπομπ.'Ιστ.283(a) **λιθοκόλλητοι κρατῆρες,** Θεόφρ.Χαρ.23,3 **λιθοκόλλητα ποτήρια,** Καλλίξ.2 **λιθοκόλλητος χιτών,** Παρμενί.π.'Αθήν.11,782Α,'Αγαθαρχ.102 **φιάλαι λιθοκόλλητοι,** Πλούτ.'Αλέξ.32 **περιτραχήλιον . . λιθοκόλλητον**· || ἐπὶ χάλυβος, ὁ ἔχων ἐπ' αὐτοῦ ἐγκεκολλημένους ὀξεῖς λίθους : Σοφ.Τρ.1261 **χάλυβος λιθοκόλλητον στόμιον**· **2)** τὸ λιθοκόλλητον ψηφοθέτημα, μωσαϊκόν : πιθ.π.Στράβ.16,4,19 **θυρώματα καὶ τοῖχοι καὶ ὀροφαὶ δι' ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου λιθοκολλήτου τυγχάνει διαπεποικιλμένα**· πρβλ. Θεόφρ.Λίθ.35 (...ληθ.).

λιθόκολλος-ον 'Επιγρ. ὁ λιθοκόλλητος βλ.λ.

λιθοκονία (ἡ) νεώτ. μεῖγμα σιμέντου, ἄμμου καὶ μικρῶν σκύρων ἐν χρ. δι' ἐπιστρώσεις ἢ διὰ τοιχοποιΐαν, σκυρόδεμα.

λιθόκονις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ τοῦ ἀλέσματος λίθων προερχομένη κόνις, χρησιμεύουσα πρὸς παρασκευὴν κονιαμάτων.

λιθοκοπία (ἡ) λεξ. κ. νεώτ. Σουΐδ. «ἡ ἐκ λίθων βολή»· **2)** νεώτ. ἡ κοπὴ λίθων, σπάσιμο πέτρας εἰς χαλίκια.

λιθοκοπικός-ή-όν μσν., ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιθοκοπίαν : Εὐστ.1533,10 **λιθοκοπικὸν σκεῦος.**

λιθοκόπος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ κόπτων, πελεκῶν, θραύων λίθους : 'Αντιφ.Σοφ.92, Δημ.1159 **ἦλθέ μοι λιθοκόπος τις**· || νεώτ. ὁ ἀποκόπτων ἢ τέμνων λίθους, δημ. πετράς· **2)** ἐργαλεῖον δι' οὗ θρύονται οἱ λίθοι.

λιθοκοπῶ-έω πάπ. (λίθος, κόπτω) ρίπτω λίθους, λιθοβολῶ.

λιθοκράνιος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀρτιοδακτύλων, θηλαστικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **κοιλοκέρων.**

λιθοκρήδεμνος-ον μτγν. ὁ ἔχων στέφανον ἐκ λίθων, ἐστεφανωμένος, περιτριγυρισμένος μὲ λίθους, ἐπὶ κρημνοῦ : Κόλουθ.103.

λιθόκτιστος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ λίθων ἐκτισμένος,λιθόδμητος: **λιθόκτιστος οἰκία-μάνδρα.**

λιθοκτονία (ἡ) ὁ διὰ λιθοβολίας θάνατος: ΑΠ 9,157.

λιθολαβίς-ίδος (ἡ) νεώτ. Ιατρ. ἡ μετ' αὐλακωτῶν ἄκρων λαβὶς πρὸς σύλληψιν καὶ ἐξαγωγὴν τῶν λίθων **ἐκ** τῆς οὐροδόχου ἢ χοληδόχου κύστεως.

λιθολάβος (ὁ) μτγν. ἐργαλεῖον πρὸς ἐξαγωγὴν οὐρολίθων ἐκ τῆς κύστεως : Γαλ.14,787.

λιθολαμπής-οῦς-ές μσν. ἐπὶ πραγμ., ὁ λάμπων ἐκ πολυτίμων λίθων : Κ Μανασσ.Χρον.4,787 **στέφος καταμάργαρον λιθολαμπές.**

λιθολαπαξία (ἡ) νεώτ. Ιατρ. ἡ τελειοτέρα μέθοδος λιθοθρυψίας, καθ' ἣν συντρίβεται ὁ ἐν τῇ κύστει λίθος καὶ συγχρόνως ἐξάγεται δι' εἰδικοῦ ἐκκενωτικοῦ καθετῆρος.

λιθολεπιδοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ λιθοειδὲς ἅμα καὶ λεπιδοειδὲς μέρος τοῦ κροταφικοῦ ὀστοῦ.

λιθολεύστης 'Ησ. «λιθοβολίτης».

λιθόλευστος-ον ὁ λιθόβλητος, ὁ διὰ λιθοβολισμοῦ φονευθείς : Διόδ.Σ 3,47 **γίνονται λιθόλευστοι ὑπὸ τῶν ὄχλων κατά τινα χρησμὸν ἀρχαῖον,** Πλούτ.'Ηθ.313Β **λιθόλευστον ποιῆσαί τινα**· **2)** συνεκδ. ἐπὶ θανάτου, ὁ διὰ λιθοβολίας ἐπερχόμενος : Σοφ.Αἶ.254 **λιθόλευστος Ἄρης**· **3)** ὁ λιθοβολισμοῦ ἄξιος : 'Αλέξ.Αἴτ.3,12, Καλλ.'Επιγρ. 42,5 **ἡ λιθόλευστος κείνη.**

λῐθολευστῶ-έω σχόλ. λιθοβολῶ : Σχόλ.'Αριστφ. 'Αχ.233.

λῐθολόγημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ἡ ἐξ ὀργῶν λίθων θεμελίωσις τοίχου οἰκίας ἢ τειχῶν πόλεως : Ξεν.ΚΠ 6,3,25 **ὥσπερ γὰρ οἰκίας οὔτε ἄνευ λιθολογήματος ὀχυροῦ**, 'Επιγρ.

λιθολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐξ ἀργῶν λίθων θεμελίωσις : 'Επιγρ.' **2)** αωρὸς λίθων : 'Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.78(79),1· **3)** νεώτ. ἡ ἀ. πετρολογία ἡ πετρογραφία βλ.λς' **4)** νεώτ. ἰατρ. τμῆμα τῆς ἐσωτερικῆς παθολογίας πραγματευόμενον περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἐν τῷ ὀργανισμῷ λίθων ὡς καὶ περὶ τῶν ἐξ αὐτῶν προκαλουμένων νόσων.

λιθολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιθολογίαν, ἀ. πετρογραφίαν : **λιθολογικὴ ἔρευνα - μελέτη.**

λιθολόγος (ὁ) (λέγω) κ. νεώτ. ὁ συλλέγων λίθους πρὸς οἰκοδομήν, ὀθ. ὁ διὰ λίθων οἰκοδομῶν κατὰ τρόπον, ὥστε ἕκαστος τούτων νὰ ἐφαρμόζηται πρὸς τοὺς ἄλλους, καίτοι μὴ πεπελεκημένος εἰς τετράγωνον σχῆμα : 'Επιγρ.' ‖ ὀθ. γεν. λιθοδόμος, κτίστης : Θουκ.6,44 **λιθολόγους καὶ τέκτονας** (κτίστας καὶ ξυλουργούς), Ξεν.'Ελλ.4,4,18 **μετὰ λιθολόγων καὶ τεκτόνων,** Πλάτ.Νόμ.858Β· **2)** νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἔρευναν καὶ ἐπιστημονικὴν ἐξήγησιν τῶν πετρωμάτων.

λῐθολογῶ-έω μτγν. οἰκοδομῶ δι' ὀργῶν λίθων : Πολυδ.7,118,'Επιγρ. **λιθολογεῖν ὀπτάνιον**· **2)** παθ. ἐπὶ κτιρίου, κατεδαφίζομαι : 'Ακύλ.ΠΔΜιχ.3,12.

λιθολυσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πᾶσα θεραπεία σκοποῦσα τὴν διάλυσιν τῶν ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει λίθων εἴτε δι' ἐγχύσεως χημικῶν οὐσιῶν εἴτε δι' ἠλεκτρικοῦ ρεύματος εἴτε ἄ.

λιθομαλάκυνσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δι' οἱουδήποτε τρόπου μαλάκυνσις τῶν ἐν τῇ κύστει ὑπαρχόντων οὐρολίθων.

λῐθομανής-οῦς-ές μτγν. ὁ μετὰ μανίας ἀγαπῶν τοὺς λίθους, δηλ. τὰς ἐκ λίθων οἰκοδομάς : 'Ισίδ. Πηλ.'Επ.1,152.

λῐθομανία (ἡ) μτγν. ἡ ὑπερβολικὴ ἀγάπη διὰ τὰς λιθίνους οἰκοδομάς:Παλλάδ.ἐν Βίῳ 'Ιω.Χρυσ.5).

λῐθομαντεία (ἡ) νεώτ. ἡ διάγνωσις τοῦ μέλλοντος τῇ βοηθείᾳ λίθων τινῶν πεπροικισμένων μὲ ἰδιαιτέρας ἰδιότητας, συνηθ. χρησιμοποιουμένου πρὸς τοῦτο τοῦ σιδηρίτου λίθου (μαγνήτου).

λῐθομάργαρον (τὸ) μσν. κ. **λιθομάργαρος** (ὁ) πολύτιμος λίθος, ὁ μαργαρίτης : 'Εφραὶμ 93,3762, Διήγ.'Αχιλλ.337 **καὶ ἄλλον χρυσοπράσινον μετὰ λιθομαργάρων,** Διγεν.'Ακρ.1215.

λιθομέλισσα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκτινοζῴων.

λιθόμετρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παλαιὸν χειρουργικὸν ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἐξηκριβοῦντο αἱ διαστάσεις τῶν ἐν τῇ κύστει λίθων.

λιθομύλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐργαλεῖον δι' οὗ συντρίβονται οἱ ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστεὶ λίθοι.

λῐθόξεστος-ον (ξέω) μτγν. ὁ ἐσκαμμένος εἰς λίθον ἢ ἐκ τούτου κατεσκευασμένος:Χρησμ.Σιβ.4,7.

λῐθοξόανος-ον μτγν. ὁ κεκοσμημένος διὰ λιθίνων ξοάνων, ἀγαλμάτων : Νόνν.Δ 273.

λῐθοξοεῖον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ λιθοξόου.

λῐθοξοϊκός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἔργον τοῦ λιθοξόου : Εὐστ. 341,28 **λιθοξοϊκὰ ἐργαλεῖα.**

λῐθοξόος (ὁ) (ξέω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ξέων, κατεργαζόμενος, πελεκῶν λίθους : Μάξ.Τύρ.38,7, Λουκ.'Ενύπν.9 **τἀγαθὰ πορίῃ λιθοξόος γενόμενος** (ἐν Τίμων Φλ.25 ἐσφ.γρ.)· **2)** γλύπτης : Πλούτ. 'Ηθ 74Ε **οἱ λιθοξόοι τὰ πληγέντα καὶ περικοπέντα τῶν ἀγαλμάτων ἐπιλεαίνοντες καὶ γανοῦντες,** Ρουφῖν.'Επιγ.ΑΠ 5,14 **ποῦ δ' εἰσὶ λιθοξόοι ;,** 'Επιγρ.

λῐθοξύστης (ὁ) μτγν. ὁ λιθοξόος βλ.λ. : Κατ. 'Αστρλ.Κ 7,117.

λιθόπαγος (ὁ) νεώτ. πάγος μετὰ κρυσταλλικοῦ κοκκώδους ἀστρώτου ἱστοῦ καὶ πως μεγάλης περιεκτικότητος ἀέρος, παρουσιαζόμενος εἰς ὑψηλὰ γεωγραφικὰ [illegible] ἐντὸς κοιλοτήτων τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ εἰς μεγάλα πάχη.

λιθοπαίδιον (τὸ) νεώτ. τὸ τεθνεὼς ἐν τῇ μήτρᾳ ἔμβρυον, τὸ ἀποτιτανωθὲν διὰ διηθήσεως ἀσβεστούχων ἀλάτων.

λιθοπελεκητής (ὁ) νεώτ. ὁ πελεκῶν λίθους, λιθοξόος, πετροπελεκητής, πετράς.

λιθοπηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπὸ μορφὴν ἀποστημάτων ἐντὸς τῶν φυσικῶν κοιλοτήτων ἢ τῶν ἱστῶν καθίζησις λιθωδῶν οὐσιῶν, αἵτινες δὲν δύνανται τελείως νὰ ἀπεκκριθῶσι διὰ τὸ ὑπερκεκορεσμένον τοῦ ὀργανισμοῦ.

λιθοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ κατασκευὴ μεγάλων τεχνητῶν λίθων, ὀγκολίθων.

λῐθοποιός-όν μτγν. ὁ μεταβάλλων τι εἰς λίθον, ὁ ἀπολιθώνων : Λουκ.Εἰκ.1 **λιθοποιὸς Μέδουσα**· **2)** ἰατρ. ἐπὶ νοσηρᾶς λειτουργίας τοῦ ὀργανισμοῦ, ὁ παράγων λίθον ἐν τῇ κύστει : 'Αλέξ.'Αφρ. Πρ.1,109.

λῐθοποιῶ-έω μτγν. μεταβάλλω εἰς λίθον, ἀπολιθώνω : Λουκ.'Ενάλ.Δ 14,3 **λίθον ἐποίει** (δ.γρ.).

λιθοπόνιον (τὸ) νεώτ. χημ. εἶδος λευκοῦ χρώματος ζωγραφικῆς.

λῐθοπρίστης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πριονίζων λίθους ἢ μάρμαρα, μαρμαροπρίστης : Πολυδ.10,148.

λιθοπυργία 'Ησ. ὡς γλώσσ. τοῦ λίηνος· πιθ. ἡ διὰ λίθων πύργωσις, τοιχοποιΐα.

λιθόρρῑνος-ον ἐπὶ ὀστρακοδέρμων, ὁ ἔχων ρινόν, δέρμα λίθινον, ὀστρακῶδες : 'Εμπ.π.Πλούτ. 'Ηθ.618Β **κηρύκων τε λιθορρίνων χελύων τε,** 'Υμν.'Ερμ.48 **πειρήνας διὰ νῶτα λιθορρίνοιο χελώνης** (διόρθ. Pierson, κῶδ. διὰ ρινοῖο).

λίθος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. συμπαγὲς γαιῶδες σῶμα μεγάλης ἢ μετρίας σκληρότητος ἄνευ μεταλλικῆς στίλβης, τεμάχιον βράχου, πέτρα, λιθάρι· π.'Ομ. εἰδ. ἐπὶ τῶν λίθων, οὓς ἔρριπτον οἱ πολεμισταί : 'Ιλ.Ε 308 **τρηχὺς λίθος,** αὐτ.Θ 327 **βάλεν λίθῳ ὀκριόεντι,** ΚΔ 'Ιω.8,7 **ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτήν**· παροιμ. Σοφ.ἀπ.37 **ἐν παντὶ γάρ τοι σκορπίος φρουρεῖ λίθῳ**· ‖ ὁμ. ἐπὶ ματαιοπονίας : 'Αριστφ.Σφ.280 **λίθον ἕψειν** (πρβλ. δημ. καβουρντίζω ἀέρα)· ‖ εἰδ. ἐπὶ βαλλομένου δίσκου λιθίνου : 'Οδ.Θ 190 **βόμβησεν δὲ λίθος,** Αἰσχ.ἀπ.199,4 **ἑλέσθαι . . ἐκ γαίας λίθου**· ‖ ἐπὶ τῶν οἰκοδομικῶν λίθων : ΠΔ Ψαλμ.117,22 **λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας,** Πάπ. **λίθοι βασιλικοί**· **2)** περιληπτ. πετρώδης τόπος : Ξεν.Προσ.1,4 **πέφυκε λίθος ἄφθονος ἐξ οὗ . .**· **3)** μτφ. ὡς χαρακτηρισμὸς προσώπων ἠλιθίων (πρβλ. δημ. ντουβάρι, κοτρώνι) : 'Αριστφ. Νεφ.1202 **ἡμέτερα κέρδη τῶν σοφῶν, ὄντες λίθοι,** Πλάτ.Γοργ.494Α **ὥσπερ λίθον ζῆν**· παροιμ. ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων : Μακάρ.Χρυσ.5,61 **λίθῳ λαλεῖς**· ‖ εἰδ. ἐπὶ τῆς ἀπολιθωθείσης Νιόβης : Φιλήμ.101 **προσηγορεύθη διὰ τὸ μὴ φρονεῖν λίθος**· ‖ δημ. **σὰν τὸ λίθο** ἐμβρόντητος κατάπληκτος, ἐνεός, ἀναίσθητος (πρβλ. μάρμαρο) : 'Ερωτόκρ.1,548 **καὶ σὰ βουβή, καὶ σὰν τυφλή, καὶ σὰν τὸ λίθο στέκει**· **4)** ὁ λίθος ὡς οὐσία, ὡς ὕλη, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ξύλον, τὴν σάρκα : 'Ιλ.Δ 510 **ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς οὐδὲ σίδηρος,** αὐτ. Ω 611 **λαοὺς δὲ λίθους ποίησε,** 'Οδ.Ν 156· **5)** μτφ. ὡς ἔμβλημα σκληροκαρδίας : 'Οδ.Ψ 103 **σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο**· **6)** κ. ὡς θηλ. **λίθος** (ἡ) π. 'Ομ. δὶς ὡς τὸ ἀρσ. : 'Ιλ.Μ 287 **λίθοι . . θαμειαί,** 'Οδ.Τ 494 **στερεὴ λίθος**· ὁμ.

ἐν Θεοκρ.7,26 **πᾶσα λίθος πταίοισα ποτ' ἀρβυλίδεσσιν ἀείδει,** Βίων ἀπ.1,2· || π. ἀττ. κ. μτγν. τὸ θηλ. ἐν χρ. ἐπὶ ἰδιαιτέρου τινὸς εἴδους λίθου, μτ. ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ ἢ ἄνευ· οὕτω **μαγνῆτις λίθος** ὁ μαγνήτης βλ.λ. : Εὐρ.ἀπ.567· ἀ. π. Σοφ.ἀπ.800 **λυδία λίθος**· ὁμ. κ. ἁπλῶς λίθος : Δημόκρ.11Κ, Ἀριστλ.Φυσ.267a,2· **7)** κ. νεώτ. **λυδία λίθος** μελαφός λίθος σκληρός, ὢν παραλλαγὴ τοῦ μέλανος ἰάσπιδος, ἐν χρ. ἀρχικῶς ἐν Λυδίᾳ, εἶτα δὲ γεν. κ. μέχρι νῦν πρὸς ταχὺν ἔλεγχον τοῦ βαθμοῦ καθαρότητος τῶν κραμάτων τοῦ χρυσοῦ, ἀ. βασανίτης βλ.λ., ἀσημόπετρα : Βακ.ἀπ.10· πρβλ. Πλάτ.Γοργ.486D **εὑρεῖν τούτων τινὰ τῶν λίθων, ᾗ βασανίζουσι τὸν χρυσόν**· **8)** νεώτ. μτφ. ἐν ἀναφ.πρὸς πρόσ.**λυδία λίθος** γεγονός, κατάστασις, ἐκδήλωσις, δοκιμασία, ἐξ ἧς σαφῶς ἐλέγχεται ἡ εὐθύτης, ἡ εἰλικρίνεια, ἡ ἐντιμότης τοῦ χαρακτῆρος : **λυδία λίθος τῆς εὐθύτητος τῶν πολιτικῶν εἶναι τὸ ἀνένδοτον εἰς χαριστικὰς παροχάς**· **9)** **ἡρακλεία λίθος** ἡ μαγνῆτις λίθος βλ. ἀνωτ.6): Πλάτ.Ἴων 533D, Ἐπικ.ἀπ.293· **10)** **διαφανὴς λίθος** (ἡ) τεμάχιον κρυστάλλου ἐν χρ. πρὸς ἀνάφλεξιν διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, εἶδος φακοῦ: Ἀριστφ.Νεφ.767 **τὴν λίθον.. τὴν διαφανῆ, ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι;**· πρβλ.Λουκ.Ἀλέξ.21· **11)** **χυτὴ λίθος** εἶδος ὑάλου, ὅθ. πιθ. τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα τῆς ὑάλου : Ἐπιν.1,8 (πρβλ.Ἡρ.2,69 ἀρτύματα λίθινα χυτὰ κ. Πλάτ.Τίμ.61B τὴν ὕαλον . . ὅσα τε λίθων χυτὰ εἴδη καλεῖται)· **12)** εἰδ. πολύτιμος λίθος : Ἡρ.2,44 **σμαράγδου λίθου λάμποντος**· ὁμ. κ. θηλ. : Ἱππ.Γυν.Φύσ.6,99, Ἐπιγρ.· **13)** **λευκὸς λίθος** (συνήθ. ὡς ἀρσ.) τὸ μάρμαρον : Ἡρ.4,87 **λίθου λευκοῦ,** Σοφ.ἀπ.330· || ὁμ. **Πάριος λίθος** τὸ ἐκ Πάρου περίφημον μάρμαρον : Πίνδ.Ν 4,81, Ἡρ.3,57 **ἡ ἀγορὴ καὶ τὸ πρυτανήϊον Παρίῳ λίθῳ ἠσκημένα**· κ. ὡς θηλ. : Θεόκρ.6,38 **Παρίας ὑπέφαινε λίθοιο,** Λουκ.Ἔρωτ. 13· || **Ταινάριος λίθος** πιθ. ἔγχρωμον μάρμαρον : Στράβ.8,5,7 **εἰσὶ δὲ λατομίαι λίθου πολυτελοῦς**· || ὁμ. **λίθος Θάσιος - Αἰγύπτιος** (πιθ. γρανίτης) : Παυσ.1,18,6· || ὁμ. κ. ἁπλῶς λίθος : Ἡρ.1,164· || **μυλίτης λίθος** ἡ μυλόπετρα : Μηναῖ.3,2 Συνξ., Ἡσ.· || **πώρινος λίθος** πωρόλιθος : Ἡρ.5,62· || νεώτ. **λίθος καυστικὴ** τὸ καυστικὸν κάλιον· || ὁμ. νεώτ. **λίθος τῆς κολάσεως** ὁ νιτρικὸς ἄργυρος· || ὁμ. νεώτ. **λίθος κυανοῦς** ὁ θειϊκὸς χαλκός, λόγῳ τοῦ χρώματος αὐτοῦ· **14)** ἐν φρς κ. νεώτ. συνήθ. κτ. μτφ. οἷον εἰς ἔκφρασιν πλήρους καταστροφῆς **λίθος ἐπὶ λίθου,** μτ. ῥήμ. ἀρνητικῶς ἐκφερομένου : **δὲν ἀπέμεινε λίθος ἐπὶ λίθου**· || ὁμ. **βάλλω λίθον** λιθοβολῶ· || ὁμ. νεώτ. ἐν φρ. **συγκομίζω - φέρω λίθον** συντελῶ, συμβάλλω εἰς τὸν ἀπαρτισμὸν ἔργου τινός (παραβαλλομένου οὕτω πρὸς οἰκοδόμημα)· **15)** (θηλ.) ἐπιτάφιος λίθος, ταφόπετρα : Καλλ.Ἐπιγρ.8,1· κ.ἀρσ.:ΚΔ Ματθ.27,66 **ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας,** Ἀπολυτ.Ὀκτωήχου **τοῦ λίθου σφραγισθέντος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων**· **16)** (ἀρσ.) λίθος ἐν Ἀθήναις ὄνομα ποικίλων ὀγκολίθων οἵτινες ἦσαν ἐν χρ. ὡς βῆμα ἢ ὡς ἐξέδρα, οἷον τὸ βῆμα τῆς Πνυκός : Ἀριστφ.Ἀχ.683 **τῷ λίθῳ προσέσταμεν,** αὐτ.Εἰρ 680 **τοῦ λίθου τοῦ 'ν τῇ πυκνί**· || ἕτερός τις ὀγκόλιθος ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐν χρ. ὑπὸ τῶν κηρύκων : Πλούτ.Σόλ.8 **ἀναβὰς ἐπὶ τὸν τοῦ κήρυκος λίθον**· || πιθ. τὸ αὐτὸ καὶ ὁ **πρατὴρ λίθος,** ἐφ' οὗ ἱστάμενος ὁ τῆς δημοπρασίας κῆρυξ ἐπώλει δούλους : Πολυδ.3,78· **17)** βωμὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ, παρ' ᾧ ὠρκίζοντο οἱ θεσμοθέται, διαιτηταὶ καὶ οἱ μάρτυρες, πρβλ. λιθωμότης : Δημ. 1265 **πρὸς τὸν λίθον ἄγοντες καὶ ἐξορκοῦντες,** Ἀριστλ.Ἀθ.7,1 **ὀμνύντες πρὸς τῷ λίθῳ,** Πλούτ. Σόλ.25 **ἕκαστος τῶν θεσμοθετῶν ἐν ἀγορᾷ πρὸς τῷ λίθῳ καταφατίζων**· || δύο λίθοι ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐφ' ὧν ἵσταντο οἱ διάδικοι : Παυσ. 1,28,5 **τοὺς δὲ ἀργοὺς λίθους, ἐφ' ὧν ἑστᾶσιν ὅσοι δίκας ὑπέχουσι καὶ οἱ διώκοντες, τὸν μὲν Ὕβρεως τὸν δὲ Ἀναιδείας αὐτῶν ὀνομάζουσι**· || φρ. **Δία λίθον ὀμνύναι** ὁρκίζεσθαι εἰς τὸν Δία λίθον (λατ. Jovem lapidem jurare) : Πολύβ.3,25,6· **18)** πεσσὸς ἄβακος : Ἀλκ.82, Θεόκρ.6,18 **καὶ τὸν ἀπὸ γραμμᾶς κινεῖ λίθον**· πρβλ. γραμμή· **19)** ὅθ. κ. νεώτ. παροιμ. : Ζηνόβ.5.63 **πάντα λίθον κινεῖν** (προσπαθῶ παντὶ τρόπῳ νὰ κερδήσω, καταβάλλω πᾶσαν προσπάθειαν)· **20)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἰατρ. ὁ ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ ὀργανισμοῦ σχηματιζόμενος οὐρόλιθος : Ἱππ.Νούσ.4,55, Ἀριστλ.Ζ1 519b,19 **ἐξ ὧν οἱ λίθοι γίγνονται τοῖς κάμνουσιν**· || κ. δημ. **ἔχει λίθο** πάσχει ἐκ λιθιάσεως· **21)** οἱ ἐκ χαλάζης λίθοι, χαλαζόλιθοι : *ΠΔ Ἰησ.10,11* **ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ**· **22)** *μτγν.* ἀλχημ. **λίθος ὁ οὐ λίθος** ἡ φιλοσοφικὴ λίθος, βλ. κατωτ. : Ζώσ.Ἀλχ.122B· || νεώτ. ***φιλοσοφικὴ λίθος*** φανταστικός τις λίθος, ὃν ἀνεζήτουν *οἱ* ἀλχημισταὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα, δοξάζοντες ὅτι δι' αὐτοῦ θὰ ἠδύναντο νὰ μετατρέπωσι τὰ εὐτελῆ μέταλλα εἰς χρυσόν.

λιθοσειρά (ἡ) νεώτ. σειρὰ λίθων.

λιθοσκόπιον (τὸ) νεώτ. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον δι' οὗ εἰσαγομένου ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει γίνεται καταφανὴς ἡ ὕπαρξις λίθου ἐν αὐτῇ· πρβλ. ἐνδοσκόπιον, κυστεοσκόπιον.

λῐθοσπάδὴς ἁρμὸς (ὁ) χάσμα σχηματισθὲν ἐν θόλῳ διὰ τῆς ἀποσπάσεως λίθων : Σοφ.Ἀντ.1216 **ἁρμὸν χώματος λιθοσπαδῆ.**

λιθόσπερμον (τὸ) κ. νεώτ. φυτὸν τῆς οἰκογεν. τῶν **τραχυφυλλιδῶν,** οὗ ἀξιολογώτερα εἴδη **λ- τὸ ζάνειον** δημ. δσδάκι,**- λ- τὸ παχύμισχον** δημ. ἀλουπόθρουμπος, **- λ- τὸ πορφυροκύανον** δημ. σκυλλόγλωσσο, **- λ- τὸ φαρμακευτικὸν** τὸ τοῦ Διοσκ. **λιθόσπερμον,** οὗ τὸ σπέρμα «λιθῶδες, στρογγύλον, λευκόν, ὀρόβῳ μικρῷ ἴσον..»: Διοσκ. 3,141, ΨΓαλ.19,694.

λῐθοσόος-ον μτγν. ὁ διὰ λίθων ἀποδιώκων τινά : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.8,59.

λιθοστεγής-οῦς-ές σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἐστεγασμένος, κεκαλυμμένος μὲ λίθους : Σχόλ.Λυκόφρ. 350 **λιθοστεγὴς θάλαμος.**

λῐθοστερέμνιος-ον μσν. ὁ ὡς λίθος σκληρός : Νικήτ.Εὐγ.6,552.

λιθόστρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἐπίστρωμα λίθων, λιθόστρωσις, λιθόστρωτο.

λιθοστρώνω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐλιθόστρωσα,** ἐπιστρώνω διὰ λίθων ὁδόν, αὐλήν κτλ.

λιθόστρωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-η** ἡ διὰ λίθων ἐπίστρωσις, ἐπιχαλίκωσις, ακυρόστρωσις.

λῐθόστρωτος-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ λίθων ἐστρωμένος : Σοφ.Ἀντ.1204 **πρὸς λιθόστρωτον κόρης νυμφεῖον . . εἰσεβαίνομεν,** Πάπ. **λιθόστρωτος δρόμος, - λιθόστρωτος αὐλή - ἀλώνιον,** Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.19 **πρὶν ἀνεβοῦμε στὰ μουλάρια μας ποὺ χτυποῦν τὰ πέταλά τους στὸ λιθόστρωτο**· πιθ. κ. ὡς τοπωνύμ. : ΚΔ Ἰω.19,13 **εἰς τόπον λεγόμενον λιθόστρωτον**· **2)** εἰδ. ὁ ἐστρωμένος διὰ ποικίλου ψηφοθετήματος : Στράβ.17,1,28 **λιθόστρωτόν ἐστιν ἔδαφος,** Πολυδ.7,121· || **λιθόστρωτον** (τὸ) ἔδαφος ἐστρωμένον διὰ μωσαϊκοῦ ἢ ψηφοθετήματος : ΠΔ Ἄσμ 3,10 **ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον,** Ἀρρ.Ἐπικτ.4,7,37 (δ.γρ.), Ἐπιγρ. (-στρατ-).

λῐθοσύνθετος-ον Ἐπιγρ. ὁ ἐκ λίθων σύνθετος, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ λίθων : Ἐπιγρ.Κερκ. **λιθοσύνθετος τάφος.**

λιθόσφαιρα (ἡ) νεώτ. γεωλ. ὁ ἐκ πετρωμάτων ἀποτελούμενος ἐξώτερος στερεὸς φλοιὸς τῆς γηΐνης σφαίρας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἐν τήξει μᾶζαν καὶ τὴν ἀτμόσφαιραν.

λιθοτέκτων-ονος (ὁ) σχόλ. ὁ λιθοδόμος : Σχόλ.Ἰλ.

λῐθοτομεῖον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. γλωσσ. λατομεῖον : Ἐπιγρ.˙ **2)** λιθοτομία βλ.λ.2) : Γλωσσ.

λῐθοτομία, ἰων. -ίη κ. νεώτ. λατομία, ἐξόρυξις λίθων : Ἐπιγρ.˙ **2)** συνήθ. κτ. πληθ. λατομεῖα : Ἡρ.2,8 ἐν τῷ **αἱ λιθοτομίαι ἔνεισι,** Θουκ.7,86 **καὶ τῶν συμμάχων ὁπόσους ἔλαβον κατεβίβασαν ἐς τὰς λιθοτομίας,** Δημ.1252 **καὶ ὠθεῖ με εἰς τὰς λιθοτομίας**˙ || μαρμάρου λατομεῖα : Θεόφρ. Λίθ.6, Παυσ.1,32,1 **Πεντελικόν, ἔνθα λιθοτομίαι** [κτ. ἐν. αὐτ.1,18,9 κ.1,19,6], πρβλ. λατομία˙ **3)** ἰατρ. τομὴ πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ἐν τῇ κύστει λίθου : Γαλ. 18(1),29, Παῦλ.Αἰγ.6,60.

λῐθοτομικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιθοτομίαν βλ.λ.1), ὁ τῆς λιθοτομίας, ὅθ. **ἡ λιθοτομική** (ἐνν. **τέχνη**), ἡ τέχνη **τοῦ κόπτειν** λίθους : Πορφ.Ἱστ.ἀπ.11˙ **2)** κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς ἢ χρήσιμος διὰ τὴν τομὴν καὶ τὴν ἐκ τῆς κύστεως ἐξαγωγὴν οὐρολίθου : Γαλ.Θρασ.24.

λῐθοτόμιον (τὸ) λιθοτόμον βλ.λ. : Ἑρμ.Τρισμ.38,282.

λῐθοτόμος-ον μτγν. ὁ κατάλληλος πρὸς λιθοτομίαν : Ἀγαθ.1,10˙ || ὡς οὐσ. **λιθοτόμος** (ὁ) κ. νεώτ. ὁ τέμνων, ὀρύσσων λίθους, λατόμος : Ἐπιγρ., Ξεν.ΚΠ 3,2,11 (πιθ γρ. λιθοδόμος)˙ **2)** κτίστης : Γαλ.Θρασ.43, Πάπ.˙ **3)** ὡς οὐσ. ὁ διὰ τομῆς ἐξάγων τοὺς ἐν τῇ κύστει λίθους : Γαλ.1,125˙ || ὁ θραύων τὸν ἐντὸς τῆς κύστεως ὑπάρχοντα λίθον : Κέλσ.Ἰατρ.7,26,3 **Ammonins ὁ λιθοτόμος.**

λιθοτόμον (τό) μτγν. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ἐν χρ. διὰ τὴν τομὴν πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ἐν τῇ κύστει λίθου : Παῦλ.Αἰγ.6,60.

λιθοτομῶ-έω μτγν. ὀρύσσω λίθους, λατομῶ : Φίλ.1,235, Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,48˙ παθ. τέμνομαι ἐκ λίθου : Λουκ.ΖΤραγ.10 **λίθου τοῦ λευκοῦ Πεντέληθεν, οἶμαι, λιθοτομηθεῖσα**˙ **2)** ἰστρ. διὰ τομῆς ἀφαιρῶ τὸν ἐν τῇ κύστει λίθον : Γαλ.1,168˙ παθ. διὰ τομῆς, ἐγχειρήσεως ἀφαιρεῖται ἀπ᾿ ἐμοῦ ὁ ἐν τῇ κύστει λίθος : Διοσκ.5,15, Παῦλ.Αἰγ.6,60.

λῐθοτράχηλος-ον μτγν. ὁ ἔχων λίθινον τράχηλον, ὅθ. συνεκδ. δύσκαμπτον, κ. μτφ. ὁ σκληροτράχηλος : Ἰουλ.Γαλ.213Β.

λῐθοτριβικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν στίλβωσιν τοῦ λίθου, ὅθ. **ἡ λιθοτριβική** (ἐνν. **τέχνη**), ἡ τέχνη τοῦ τρίβειν, στιλβώνειν τοὺς λίθους : Λυσ.ἀπ.69.

λῐθοτρίπτης (ὁ) νεώτ. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον δι᾿ οὗ συντρίβονται οἱ ἐν τῇ οὐροδόχῳ κύστει σχηματιζόμενοι λίθοι.

λιθοτριπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς λιθοτριψίας, ὁ κατάλληλος πρὸς λιθοτριψίαν : **λιθοτριπτικὸν ἐργαλεῖον.**

λιθοτριψία (ἡ) νεώτ. λιθοθρυψία βλ.λ.

λιθουλκία (ἡ) Ἐπιγρ. τὸ λιθουλκεῖν βλ.λ.

λῐθουλκός-όν (ἕλκω) μτγν. ὁ ἕλκων, ἐκβάλλων ἔξω λίθους : Πολυδ.7,118˙ **2)** ὡς οὐσ. **λιθουλκός** κ. νεώτ. ἰατρ. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον δι᾿ οὗ συλλαμβάνονται καὶ ἐξέλκονται οἱ λίθοι κατὰ τὰς ἐγχειρήσεις τῆς οὐροδόχου κύστεως : Ἡλιόδ.Χειρ. π. Ὀρειβ.45,6,2, Ἀέτ.16,111(101), Παῦλ.Αἰγ.6,60.

λῐθουλκῶ-έω λεξ. ἕλκω, ἀποσπῶ, ἀποκόπτω λίθους : Σουΐδ.˙ **2)** μτφ. σύρω βραδέως˙ Ἡσ.

λῐθουργεῖον (τὸ) τὸ λατομεῖον. : Ἰσαΐ.5,44, Στράβ.5,2,5 **οὐκ ὀδοξεῖ διά τε εὐκαρπίαν καὶ τὰ λιθουργεῖα καὶ τὴν ὕλην τὴν ναυπηγήσιμον.**

λῐθουργής-οῦς-ές ὁ εἰργασμένος ἐκ λίθου : Σοφ.ἀπ.574 **λιθουργὲς εἰκόνισμα,** Ἀριστέ.170 **λιθουργὴς βότρυς.**

λῐθουργία (ἡ) μτγν. κ. μσν. γλυφὴ ἐπὶ λίθου, μαρμάρου : Διόδ.Σ 4,76 **καὶ τὴν τῶν ἀγαλμάτων κατασκευὴν καὶ λιθουργίαν,** Ἐπιγρ.˙ || τὸ ἐργάζεσθαι τὸν λίθον ἢ τι ἐκ λίθου : Θωμ.Μ 221R˙ **2)** κτ. πληθ. λατομεῖα : Βροῦτ.37.

λῐθουργικός-ή-όν ὁ τοῦ λιθουργοῦ ἢ ὁ ἐκ τοῦ λιθουργοῦ : ΠΔ Ἐξ.28,11 **ἔργον λιθουργικῆς τέχνης**˙ || τὸ θηλ. λιθουργική ὡς οὐσ. (ἐνν. **τέχνη**) : Λυσ.ἀπ.69˙ || ὁμ. **τὰ λιθουργικά** (ἐνν. ἔργα) : ΠΔ Ἐξ.31,5˙ **2) λιθουργικόν** (τὸ) ἡ ἀμοιβὴ τῶν λιθουργῶν : Ἐπιγρ.

λῐθουργός (ὁ) ὁ ἐργαζόμενος τὸν λίθον, λιθοξόος : Ἀριστφ.Ὄρν.1134 **οὐκ Αἰγύπτιος πλινθοφόρος, οὐ λιθουργός,** Θουκ.4,69 **παρεγένετο .. ἐκ τῶν Ἀθηνῶν .. καὶ λιθουργοί**˙ || ὁ γλύπτης ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὸν ἀνδριαντοποιὸν (ἐργαζόμενον τὸν ὀρείχαλκον) : Ἀριστλ.ΗΝικ.1141a,10˙ **2) σιδήρια λιθουργά** τὰ ἐργαλεῖα τῶν τεκτόνων : Θουκ.4,4.

λιθουργῶ-έω μτγν. ἐργάζομαι, πελεκῶ λίθους : ΠΔ Ἐξ.35,33 **καὶ λιθουργῆσαι τὸν λίθον**˙ κ.ἀπολ. : Πορφ.Ἱστ.ἀπ.11˙ || εἰδ. γλύφω πολύτιμον λίθον : Πάπ.˙ **2)** μεταβάλλω εἰς λίθον, ἀπολιθῶ : ΑΠ 3,11 **γυῖα λιθουργήσας ματρὶ χαριζόμενος**˙ πρβλ. Φιλόστρ.Εἰκ.1,11.

λῐθουρία (ἡ) σχόλ. τὸ ἀποβάλλειν λίθους μετὰ τῶν οὔρων : Σχόλ.Πίνδ.Π 1,87.

λιθοφάγα (τὰ) νεώτ. ζωολ. μαλάκια διαφόρων γενῶν ἔχοντα τὴν ἰδιότητα νὰ διατρυπῶσι τοὺς βράχους καὶ νὰ διεισδύωσιν ἐντὸς αὐτῶν.

λεθοφαρυγγικός μῦς (ὁ) νεώτ. ἀνατ. κυλινδροειδὴς καὶ λεπτὸς μῦς, ἐκφυόμενος ἐκ τῆς κάτω ἐπιφανείας τοῦ λιθοειδοῦς ὀστοῦ καὶ τελευτῶν ὑπὸ τὸν βλεννογόνον τοῦ φάρυγγος.

λῐθοφόρος-ον μτγν., Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ φέρων μεταφέρων λίθους : Διόδ.Σ 13,78 **ὁλκάδας .. λιθοφόρους,** Μοσχί.π.Ἀθήν.5,203D **κεραῖαι λιθοφόροι**˙ **2)** ὡς οὐσ. ὄνομα ἱερατικοῦ ἀξιώματος : Ἐπιγρ. **λιθοφόρος ἱερεύς**˙ **3)** ὡς οὐσ. **λιθοφόρος** (ὁ) λιθοβόλος βλ.λ.1) κ.2) : Πολύβ.4,56,3 **ἔτι δὲ λιθοφόρους τέτταρας.**

λῐθοφορῶ-έω φέρω, κουβαλῶ λίθους : Θουκ. 6,98 **ἐκώλυον τοὺς Ἀθηναίους λιθοφορεῖν.**

λῐθοφρύγιον (τό) μτγν. κ. μσν. λίθος φρύγιος βλ.λ. : Ὀλυμπ.Ἀλχ.93Β, Παῦλ.Αἰγ.3,59.

λιθοχαλκῆ περίοδος (ἡ) νεώτ. ἡ ἀπὸ τῶν νεολιθικῶν χρόνων εἰς τοὺς χρόνους τοῦ ὀρειχάλκου μεταβατικὴ ἐποχή, καθ᾿ ἣν γίνεται ἔναρξις τῆς χρήσεως τοῦ χαλκοῦ ἀποτελοῦσα τὴν τελευταίαν φάσιν τῆς νεολιθικῆς ἐποχῆς.

λιθοχαράκτης (ὁ) νεώτ. ὁ χαράσσων λίθους.

λῐθόχρους-ουν μσν. ὁ πρὸς λίθον ὅμοιος κατὰ τὸ χρῶμα : Τζέτζ.Μεθ᾿ Ὅμ.272 (διόρθ. μιλτόχρους).

λῐθόχρυσος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ διὰ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων κεκοσμημένος : ΚΜανασσ.Χρον.696 **πολυτελέσι σκεύεσιν ἐχρῆτο λιθοχρύσοις.**

λιθοχρωμία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔγχρωμος λιθογραφία, ἄ. χρωμολιθογραφία.

λῐθοφήκτης (ὁ) (φήχω) μτγν. ὁ στιλβώνων λίθους : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),216 (κῶδ. -φύκτ-).

λῐθόφωκτος-ον (φώχω) ὁ πρὸς στίλβωσιν λίθων ἀποβλέπων : Μαν.4,326 **λιθοφώκτῳ καμάτῳ.**

λιθραία (ἡ) νεώτ. γένος **ἀνακαρδιδῶν** φυτῶν.

λῐθῶ-άω (1) δ.τ. τοῦ λιθιῶ-άω βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.916Α.

λῐθῶ-όω (2) κ.νεώτ. μεταβάλλω τι εἰς λίθον, ἀπολιθῶ, μόνον ἐν τῷ παθ. λιθοῦμαι ἀπολιθοῦμαι : Ἀριστλ.ΖΜ 641a,21 **καπάθερ τὰ μυθευόμενα λιθοῦσθαι,** Πλούτ.Ἠθ.577F, Λουκ.Ὄν.4 **ἢ πετόμενον ἄνθρωπον ἢ λιθούμενον**˙ || ἀπροσ. **λιθοῦται** συμβαίνει, γίνεται ἀπολίθωσις : Ἀριστλ.Πρ.937a,17.

λῐθώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πρὸς λίθον ὅμοιος, πετρώδης : Ἡρ.4,23 **γῆ .. λιθώδης τέ ἐστι καὶ τρηχέα,** Ξεν.Ἱππ.4,4 **λιθώδης ὁδός,** Ἀριστλ.ΖΙ

590b,23 **τόποι τραχεῖς καὶ λιθώδεις**· κ. ὡς κύριον ὄνομα : Στράβ.4,1,7 **πεδίον . . Λιθῶδες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος**· ‖ κ. συγκρ. **-έστερος** : 'Αριστλ. ΖΓ783a,31 **τὰ φυόμενα . . συμβαίνει γίνεσθαι καὶ γεωδέστερα, καὶ λιθωδέστερα**· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ.Θεοίτ.194Ε **λιθῶδες** (κέαρ), 'Ιω.Λυδ.Ρωμ. 3,61 **Νιόβης αὐτῆς λιθωδέστερος.**

λῐθωδῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον λιθώδη : Ρούφ. άπ.66,16 **ὅσα** (ἐνν. ὕδατα) **προσπήγνυται τοῖς χαλκείοις λιθωδῶς.**

λῐθωδία (ἡ) μσν. σκληρότης ὡς ἡ τοῦ λίθου : Εὐστ.24,7.

λῐθωμότης (ὁ) ὁ ὀρκιζόμενος ἐπὶ βωμοῦ : Κωμ. 'Αδέσπ.667.

λιθών-ῶνος (ὁ) νεώτ. τόπος, ἐν ᾧ ἀπόκεινται πολλοὶ λίθοι, ἕρμαξ, πετροσωρός.

λῐθώπης-ους-ες (ὤψ) ὁ κεκοσμημένος διὰ πολυτίμων λίθων, λαμπρὸς ἐκ λιθοκοσμήσεως, ἐπὶ τοῦ δουρείου ἵππου : Τρυφιόδ.68 **λιθώπεις ὀφθαλμοί.**

λιθῶπις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ λιθώπης, ἡ δι' ἑνὸς βλέμματος ἀπολιθοῦσα : Νόνν.Δ 30,265.

λίθωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ εἰς λίθον μεταβολή, ἀπολίθωσις : Πλούτ.'Ηθ.953Ε· **2)** κατεργασία λίθου : 'Αριστέ.1 74 **λίθωσις ποικίλη.**

λιθωτός-ή-όν ἀντὶ λίθινος βλ.λ. : δ.γρ. π.'Ηρ.2,69.

λικανία (ἡ) νεώτ. γένος **ροδοειδῶν** φυτῶν.

λικέρ (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ἡδύποτον βλ.λ.2).

λικερτίζειν 'Ησ. «σκιρτᾶν».

λίκηνον 'Ησ. «ἀγγεῖον ὀστράκινον».

λίκι (τὸ) δημ. ὁ μίσχος τῆς σταφίδος, ἄ. κοτσάνι : **βγάζω τὰ λίκια ἀπὸ τὶς σταφίδες.**

λίκιγξ Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.1034 «ἡ ἐλαχίστη βοὴ τῶν ὀρνέων».

Λικίνιοι Εὐστ.1834,29 «οὕτω καλοῦνται ἰδιωτικῶς ἀπὸ τοῦ Λικινίου οἱ ἀγρίως κολάζοντες».

λικμάζειν 'Ησ. «περιλείχειν».

λικμαῖος-α-ον ὁ προϊστάμενος ἐπὶ τῆς λικμήσεως, ὁ προστατεύων τὴν λίκμησιν, ἐπὶ τῆς Δήμητρος : Διόδ.Ζων.ἐν ΑΠ 6,98 **Δηοῖ λικμαίῃ καὶ ἐναυλακοφοίτισιν Ὥραις.**

λικμάς-άδος (ἡ) ριπίδιον λικμήσεως· 'Ησ. «θριναξ» (κῶδ.λιχμάς).

λίκμησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ λικμᾶν, λίχνισμα τοῦ σίτου : Γρηγ.Ναζ.1,386.

λικμήτειρα (ἡ) νεώτ. μηχανὴ δι' ἧς γίνεται ἡ λίκμησις τοῦ σίτου.

λικμητήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ λικμῶν, λιχνίζων τὸν σῖτον, λιχνιστής : 'Ιλ.Ν 590 **πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ καὶ λικμητῆρος ἐρωῇ.**

λικμητήριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος πτύου δι' οὗ λικμᾶται, λιχνίζεται ὁ σῖτος, λιχνιστήρι : Σύμμ.ΠΔ'Ιερ.15,7, Θεοδοτ.ΠΔ'Ησ.30,14, 'Ησ.

λικμητηρίς-ίδος (ἡ) μτγν. λικμητήριον βλ.λ. : Πολυδ.1,245.

λικμητής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. λικμητὴρ βλ.λ. : Πολυδ.1,222, Σύμμ.ΠΔ'Ιερ.51(28),2, Σέρβ.1,166, Πάπ.

λικμητικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λίκμησιν βλ.λ., ὁ κατάλληλος πρὸς λίκμησιν : Εὐστ.135,43 **λικμητικὸν πτύον,-μηχανὴ λικμητική.**

λικμητός (ὁ) μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ ὁ καιρὸς τῆς λικμήσεως βλ.λ. : Νικαίν.ἐν ΑΠ 6,225 **ἀπὸ λικμητοῦ δεκατεύεται**· **2)** μτφ. ἀπώλεια : 'Ιω.Λυδ. Διοσ.20 **λικμητὸν ἀνθρώποις ἀπειλεῖ.**

λικμητρίς-ίδος (ἡ) γλωσσ. κ. πάπ. λικμὸς βλ.λ.

λικμήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. λικμητὴρ βλ.λ.· **2)** μτφ. ὁ ὀλοθρευτής : ΠΔ Παροιμ.20,26 **λικμήτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφός.**

λικμίζει 'Ησ. «ἀλοᾷ».

λικμίζω νεώτ. ἀποχωρίζω τὸ ἄχυρον ἀπὸ τοῦ σίτου **διὰ** λικμητηρίου.

λικμός (ὁ) μτγν. λίκνον βλ. : ΠΔ'Αμ.9,9 **ὃν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ**, Σέρβ.1,166, 'Ησ.

λικμῶ-άω, μέλλ. λικμήσω, ἀόρ. **ἐλίκμησα,** χωρίζω, καθαρίζω τὸν σῖτον ἀπὸ τοῦ ἀχύρου διὰ λικμήσεως, λικμίζω, λιχνίζω : 'Ιλ.Ε 500 **ἀνδρῶν λικμώντων,** Βακχ.άπ.34 **καρπὸν ἀπ' ἀσταχύων,** Ξεν. Οἰκ.18,6 **καθαροῦμεν τὸν σῖτον λικμῶντες**· **2)** μτφ. διασκορπίζω ὡς ἄχυρον : ΠΔ 'Ιεζ.29,12 **καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας**· ‖ ἀποβάλλω, ἀπορρίπτω, καταστρέφω : ΠΔ'Ησ.30,22 **καὶ λικμήσῃς ὡς ὕδωρ,** ΚΔ Λουκ.20,18 **ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ** (ἐνν. ὁ λίθος) **λικμήσει αὐτόν,** Πάπ. **ἐλίκμησάν μου τὸ λάχανον.**

λικνάριον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ λίκνον βλ.λ.

λικναφόρος-ον ἀντὶ λικνοφόρος βλ.λ.

λικνίζω γλωσσ., πάπ. κ. νεώτ. λικμῶ βλ.λ. : Πάπ., Γλωσσ. **2)** νεώτ. κινῶ παλινδρομικῶς τὸ λίκνον, ὅπως κοιμηθῇ τὸ ἐν αὐτῷ βρέφος, κουνάω· **3)** ὁμ. νεώτ. μτφ. καθησυχάζω τινὰ δι' ἀπατηλῶν ἢ μεμακρυσμένων ἐλπίδων : **τὸν ἐλίκνισε διὰ πολλῶν ὑποσχέσεων**· πρβλ. βαυκαλίζω.

λίκνισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ λικνίζειν, αἰώρησις, ταλάντωσις, κούνημα.

λικνίτης (ὁ) μτγν. ὁ θεὸς τοῦ λίκνου, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου : 'Ορφ. 'Υμν.46,1, Πλούτ. 'Ηθ.365Α· **2)** τὸ θηλ. ὡς ἐπίθ. **λικνῖτις** ἡ τοῦ λίκνου, ἡ διὰ τὸν ἔτι ἐν λίκνῳ ὄντα: Σοφ.'Ιχν.269 **λικνῖτις τροφή.**

λικνοειδής-ές-ές λεξ. κ. νεώτ. ρυπαρός : Σουΐδ.,Ζωναρ.· **2)** νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα λίκνου, ὁ ὅμοιος πρὸς λίκνον.

λίκνον (τὸ) κ.**λεῖκνον** (κτ.'Ηρωδιαν.2,543) κ.νεώτ. εὐρὺ κάνιστρον ἐν ᾧ ἐτίθετο ὁ σῖτος ἐκ τοῦ ἀλωνίου καὶ ἐκεῖ ἀνερρίπτετο πρὸς τὸν ἄνεμον, ὥστε νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τοῦ ἀχύρου : 'Αριστλ.Μετ.368b, 29· ἐθεωρεῖτο ἱερὸν τοῦ Διονύσου, ἔφερον δὲ τοῦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ : Φάλαικ.ΑΠ 6,165 **λεῖκνον ὕπερθε κόμης Εὐάνθη Βάκχῳ**· ὁμ. κ. τῆς 'Αθηνᾶς : Σοφ.άπ.844· πρβλ. λικνίτης, λικνοφόρος· **2)** κοιτίς, κλίνη βρέφους, αἰώρα, κούνια : 'Υμν.'Ερμ.21,150, Καλλ.Δία 48, Ἄρατ.268, Γολ.6,37, Παπαδ.Χρ.Μηλ.139 **ἐρράντιζε μὲ τὸ ἡγιασμένον νερὸν τὴν λεχώ, τὸ βρέφος, τὴν κλίνην, τὸ λίκνον**· ‖ φρ. **ἀπὸ τοῦ λίκνου** (ἀπὸ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας, ἀπὸ κούνια).

λικνοστεφεῖ 'Ησ. «λίκνον στεφανούμενος θρησκεύει».

λικνοφόρος-ον ὁ φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του τὸ ἱερὸν λίκνον βλ.λ.1) κατὰ τὴν πομπήν : Δημ.313 **κιττοφόρος καὶ λικνοφόρος,** Καλλ.Δήμ.127.

λικνοφορῶ-έω μτγν. φέρω τὸ ἱερὸν λίκνον βλ.λ.1) : Πολ.π.'Αθήν.11,478D **ὁ δὲ τοῦτο βαστάσας, οἷον λικνοφορήσας τούτων γεύεται.**

λικνῶ-όω ἢ **λικνῶ-έω** λικμῶ βλ.λ., κτ. μτχ. δοτ. πληθ. **λιγνοῦσιν** (sic) : Πάπ. (ἀμφ.).

λῑκριφίς ἐπίρρ. πλαγίως, εἰς τὸ πλάγιον, ἀπὸ τὸ πλάγιον : 'Ιλ.Ξ 463 **λικριφὶς ἀΐξας,** 'Οδ.Τ 451.

λικροί κ. **λεκροί** 'Ησ. «οἱ ὄζοι τῶν ἐλαφείων κεράτων».

λίκτης (ὁ) (λείχω) γλωσσ. ὁ λείχων, δημ. γλείφων, ὀρθότ. λείκτης.

λιλά (τό, ἄκλ.) (γαλλ.) δημ. ὁ ἔχων χρῶμα ἐρυθρόγλαυκον, διακρινόμενον εἰς βαθὺ λιλὰ καὶ ἀνοικτόν.

λῑλαίομαι ἐν χρ. μόνον κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. ἐπιθυμῶ ἢ ποθῶ σφοδρῶς, συχν. π. Ὅμ., συνήθ. μτ. ἀπαρφ., ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι ἢ νὰ πράξω : 'Ιλ.Γ 399 **τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;** αὐτ.Π 89 **λιλαίεσθαι πολεμίζειν,** αὐτ.Ξ 331, 'Οδ.Α 15 **λιλαιομένη πόσιν εἶναι** (σφοδρῶς ἐπιθυμοῦσα νὰ ἦτο αὐτὸς σύζυγός της)· ‖ μτφ. ἐπὶ δόρατος ἢ λόγχης : 'Ιλ.Φ 168 **λιλαιομένη χροὸς ἆσαι** (ἐπιθυμοῦσα τοῦ σώματος κορεσθῆναι)· ‖ μτ. γενικ. ἐπιθυμῶ τινος, ποθῶ τι : 'Ιλ.Γ 133 **ὀλοοῖο λιλαιόμενοι**

πολέμοιο, 'Οδ.Λ 315 **λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο**, αὐτ. Μ 328, αὐτ.Λ 223 **φόωσδε τάχιστα λιλαίεο** (ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ "Ἅδου καὶ εἰς τὸ φῶς αὖθις ἐπανελθεῖν)· ‖ μτγν. ἐπ. μτ. ἀπαρφ. : 'Απολλ.Ρ 3,394· κ.μτ. αἰτ. : Νόνν.Δ 28,144· ‖ κ. ἀπολ. : αὐτ. 42,132, πρβλ. λελίημαι.

λιλεῖ 'Ησ. «φθονεῖ, ἐπιθυμεῖ».

λιλί (τό) δημ. ἀθυρμάτιον βρέφους, παιχνιδάκι (σκωπτικῶς)· ‖ ἐν τῷ πληθ. σκωπτ. παράσημα· **2)** ὁμ. πληθ. μτφ. τὰ χρήματα : παροιμ. **ἔχεις λιλιά, ἔχεις λαλιά.**

λιλλιπούτειος-ον νεώτ. ὁ πολὺ μικρὸς τὸ σῶμα ἢ τὰς διαστάσεις· **2)** μτφ. μηδαμινός, περιφρονητέος διὰ τὴν σμικρότητά του.

λιλουργετά 'Ησ. «ἐν τῷ σώματι ἐξανθήματα».

λίλυ 'Ησ. «ὕδωρ» (λιβυκὴ λέξις).

λίμα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. ρίνη βλ.λ.· **2)** μτφ. ἀκατάσχετος φλυαρία : **μᾶς πέθανε στὴ λίμα**· ‖ ὅθ. κ. ὁ πολὺ φλύαρος ἄνθρωπος : **αὐτὸς εἶναι μιὰ λίμα!**· **3)** (λιμός) μεγάλη πεῖνα, βουλιμία, λαιμαργία· πρβλ. λιμάζω· ‖ μτφ. ἀπληστία.

λῑμαγχία (ἡ) μτγν. ἡ ἐξ ἀσιτίας προερχομένη ἀδυναμία, ἐξασθένησις : Ῥοῦφ.Νεφρ.Κύστ.1,6.

λῑμαγχικός-ή-όν ὁ πεινασμένος : 'Ιππ.'Επιδ.2,1,8.

λῑμαγχόνη (ἡ) βλ. λιμαγχία.

λῑμαγχόνησις-εως (ἡ) βλ. λιμαγχία.

λῑμαγχονία (ἡ) μτγν. λιμαγχία : Γαλ.15,478.

λῑμαγχονικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιμαγχονίαν βλ.λ., ὁ τῆς λιμαγχονίας : Γαλ.1,605.

λῑμαγχονῶ-έω λιμαγχῶ βλ.λ. : 'Ιππ."Αρθρ.81, 'Αντισθ.π.Στοβ.3,8,26, ΠΔ Δευτ.8,3 **καὶ ἐκάκωσέ σε καὶ ἐλιμαγχόνησέ σε,** Γαλ.15,573.

λῑμαγχῶ-έω μ. κτ. παθ. λιμαγχοῦμαι ἐκ πείνης καθίσταμαι, γίνομαι ἰσχνός, ἀδύνατος, ἀδυνατίζω : 'Ιππ."Αρθρ.8, αὐτ.Προρρ.2,4, Γαλ.10,584, Πάπ.

λιμαδόρος (ὁ) κ. **-ώρος** (λίμα) δημ. ὁ φλύαρος, πολυλόγος, πολυλογάς.

λιμάζω (λιμός) δημ., ἀόρ. **(ἐ)λίμαξα,** μτχ. παθ. παρακ. **λιμασμένος,** βουλιμιῶ, πεινῶ ἀκορέστως, κατέχομαι ὑπὸ λαιμαργίας, λιχνεύομαι : Γρυπ. Σκ.Τερρ.70,9 **λιμασμέν' ἀγρίμια,** 'Αρτ.Βατοπ.1, 124 **σὰ λιμάξουν .. τάϊζέ τους ποῦ καὶ ποῦ.**

λῑμαίνω (λιμός) κ. μσν., ἀόρ. α' **ἐλίμηνα,** ὑποφέρω ἐκ λιμοῦ, πείνης, ἐπὶ στρατευμάτων : 'Ηρ. 6,28 **ἐκ Λέσβου δὲ λιμαινούσης οἱ τοῖς στρατιῆς πέρην διαβαίνει·** κ. ἐπὶ χώρας : Νικόλ.Δαμ.45J.

λῑμαλέος-α-ον λεξ. ὁ πειναλέος, ὁ ὑπὸ λιμοῦ καταβεβλημένος, ρυσός, λεπτός· 'Ησ.

λιμάνδη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **πλευρονηκτιδῶν** ἰχθύων.

λιμάνι (τό) μσν. κ. δημ. ὁ λιμήν, ὁ λιμένας· ‖ παραθαλάσσιος ἐμπορικὴ πόλις, συνήθης σταθμὸς τῶν πλοίων : **τὸ λιμάνι τοῦ Πειραιῶς - τῆς Μασσαλίας - τῆς Γένοβας.**

λιμάρης (ὁ) δημ. ὁ λαίμαργος, ὁ βουλιμιῶν.

λιμάρικος-η κ.**-ια-ο** δημ. ὁ λαίμαργος, λιμάρης.

λιμάρισμα-ατος (τό) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λιμάρω βλ.λ.), ρίνισις· **2)** μτφ. φλυαρία, πολυλογία.

λιμάρω (λίμα) δημ., ἀόρ. **(ἐ)λιμάρισα** κ. **ἐλίμαρα,** μτχ. παθ. παρακ. **λιμαρισμένος,** ρινίζω, περιτρώγω μὲ τὴν λίμαν· ‖ μτφ. φλυαρῶ.

λίμασμα-ατος (τό) (λιμός) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λιμάζω, πεῖνα ἀκόρεστος, βουλιμία.

λιμβεία (ἡ) μτγν. λιχνεία : 'Ηρωδιαν.'Επιμ.77.

λιμβεύω μτγν. λιχνεύω βλ.λ. : 'Ηρωδιαν.'Επιμ.77.

λιμβίζομαι (λατ.) μσν. λιμπίζομαι βλ.λ. : Μοσχόπ.Σχεδ.166.

λίμβος ἢ **λιμβός-όν** μτγν. 'Ησ. «λίχνος», 'Ανών.εἰς ΗΝικ.182,9· **2)** **λιμβός** παρυφή, θύσανος, κράσπεδον : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.3,4.

λιμβουργίτης (ὁ) νεώτ. πυριγενὲς πέτρωμα ἀπαρτίζον μετὰ τοῦ αὐγίτου ἰδίαν οἰκογένειαν τῆς κατηγορίας τῶν ἡφαιστειογενῶν σχηματισμῶν.

λιμβρός-ά-όν λεξ. λιβρὸς βλ.λ. : ΕΜ 564,52, Σουΐδ.

λιμεναρχεῖον (τό) νεώτ. τὸ κατάστημα ὅπου εἶναι ἐγκατεστημένη ἡ ὑπηρεσία τοῦ λιμεναρχείου· **2)** συνεκδ. ἡ διοικοῦσα τὸν λιμένα δημοσία ἀρχή.

λῑμενάρχης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιθεωρητὴς ἢ ἐπόπτης τοῦ λιμένος, ὁ προϊστάμενος τῆς κρατικῆς ὑπηρεσίας τοῦ λιμένος : Πάπ.,Κῶδ.'Ιουστιν.7,16 38,Γλωσσ.· ‖ νεώτ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ λιμενικοῦ σώματος.

λιμεναρχία (ἡ) νεώτ. τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ λιμενάρχου· ‖ τὸ χρονικὸν διάστημα παραμονῆς τινος ὡς λιμενάρχου εἴς τινα λιμένα.

λιμεναρχῶ-έω 'Επιγρ. κ. νεώτ. ἄρχω τοῦ λιμένος, προΐσταμαι τῆς διοικήσεως τοῦ λιμένος : 'Επιγρ.· ‖ νεώτ. ἡ μτχ. ὡς οὐσ. **λιμεναρχῶν** (ὁ) ἀξιωματικὸς ἢ ὑπαξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ἀσκῶν καθήκοντα προϊσταμένου λιμενικῆς ὑπηρεσίας.

λιμενεύομαι μσν. προσορμίζομαι εἰς λιμένα, ἀράζω· **2)** μτφ. εὑρίσκω που καταφύγιον : Μιχ. 'Ατταλ. ἐν Σάθ.1,15 **ἵνα ἐν τῷ τοιούτῳ πτωχοτροφείῳ .. λιμενεύωνται.**

λῑμενήοχος-ον (ἔχω) μτγν. ὁ περιέχων, περικλείων τὸν λιμένα: 'Απολλ.Ρ 2,965 **λῑμενήοχος ἄκρη.**

λῑμενίζω σχηματίζω λιμένα : Πολύαιν.4,7,7.

λῑμενικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λιμένα, ὁ τοῦ λιμένος : **λιμενικὰ τέλη,- ἀξιωματικὸς τοῦ λιμενικοῦ σώματος.**

λιμένιον (τό) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λιμὴν βλ.λ. : Στράβ.5,2,6, **πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ ὄρους λιμένιον ἔχον καὶ νεωσοίκους δύο,** Μαρκιαν.'Επιτ.8· ‖ νεώτ. γεν. λιμήν, ὅθ. κ. τοπωνύμ. **λιμένι** κ. **λιμένιον.**

λῑμένιος-α-ον, ὁ τοῦ λιμένος, ὁ ἐφορεύων εἰς τοὺς λιμένας, ἐπίθ. τῆς 'Αφροδίτης : Παυσ.2,34,11 **'Αφροδίτης ναός ἐστιν ἐπίκλησιν Ποντίας καὶ Λιμενίας τῆς αὐτῆς·** ‖ ὁμ. τοῦ Διός : 'Αχιλλ.Τάτ. Εἰσαγ."Αρατ.84Μ· πρβλ. λιμενίτης.

λῑμενίσκιον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ λιμενίσκος βλ.λ. : Συνέσ.167F.

λῑμενίσκος (ὁ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ λιμὴν βλ.λ.

λῑμενίτης (ὁ), κλητ. **λιμενῖτα,** ἐπὶ τοῦ Πριάπου, ὁ θεὸς τοῦ λιμένος : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 10,1· **2)** ὑπάλληλος τελωνείου : Δσμάσκ.'Ισιδ.186.

λιμενῑτικός-ή-όν μτγν. ὁ τοῦ λιμένος : Κῶδ. 'Ιουστιν.10,30,4 (κῶδ.-ητικός) **λιμενιτικὰ** χρήματα (λιμενικὰ τέλη).

λιμενῖτις-ιδος (ἡ) ἐπὶ τῆς 'Αρτέμιδος, ἡ θεὰ τοῦ λιμένος : 'Απολλωνίδ. ἐν ΑΠ 6,105 **λιμενῖτι "Αρτεμι** (κτ. συγκ.).

λιμενοβραχίων-ονος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς ἀκτῆς λιμένος τινὸς ἐκπορευόμενος ἐν εἴδει ὀγκώδους τοίχου πρόβολος, εἰσχωρῶν ἱκανῶς εἰς τὸ πέλαγος, ἄ. μῶλος ἀπὸ τοῦ ὁποίου διαφέρει ὡς πρὸς τὸν προορισμόν.

λιμενοδείκτης (ὁ) νεώτ. ναυτ. βιβλίον ναυτικὸν ἐν ᾧ περιέχονται λεπτομερεῖς λιμενικοὶ χάρται καὶ περιγραφαὶ ἀκτῶν, μετὰ πλωτικῶν καὶ πολλῶν ἄ. ὁδηγιῶν χρησίμων εἰς τοὺς πλοϊζομένους, ἄ. πορτολάνο.

λῑμενοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς λιμένα, ὁ ἔχων σχῆμα λιμένος : Στράβ.5,1,9 **ἵδρυται .. ἐν κόλπῳ λιμενοειδεῖ, - λιμενοειδὴς μυχός.**

λῑμενοποιΐα (ἡ) μσν. ἡ κατασκευὴ λιμένος : Τζέτζ.Χιλ.2,8 (πληθ.).

λῑμενοποιικός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς τὴν λιμενοποιΐαν, ὁ τῆς λιμενοποιΐας : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.49,3.

λῑμενορμίτης (ὁ) (λιμὴν-ὅρμος) ὁ θεὸς τῶν λιμένων καὶ τῶν ὅρμων, ἐπίθ. τοῦ Πριάπου : Θύιλλ. ἐν ΑΠ 10,5.

λῑμενοσκόπος-ον ὁ ἐφορῶν, ἐπιτηρῶν καὶ προστατεύων τοὺς λιμένας, ἐπίθ. τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Φοίβου : Καλλ.ἀπ.114,ΑΠ 10,25· || κ. ὡς θηλ. : Καλλ.Ἄρτ.259 **πότνια Μουνιχίη λιμενοσκόπε χαῖρε Φεραίη.**

λιμκνουργία (ἡ) μσν. ἡ λιμενοποιΐα βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.11,621.

λιμενόφραγμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἐκ σχεδιῶν ἢ κορμῶν δένδρων κινητὸν πλωτὸν ζεῦγμα, δι' οὗ φράσσεται ὁ λιμὴν καὶ ἐμποδίζεται ὁ εἴσπλους.

λῑμενοφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ **φύλαξ** τοῦ λιμένος : Αἰν.Τακτ.29,12· || νεώτ. ὑπαξιωματικὸς τοῦ λιμενικοῦ σώματος· **2)** τίτλος ἄρχοντος ἐν Καρύστῳ : Ἐπιγρ.

λῑμήν-ένος (ὁ) κ. νεώτ. φυσικὴ ἢ τεχνικὴ διαμόρφωσις θαλασσίας ἀκτῆς ἢ μεγάλου ποταμοῦ ἢ λίμνης περικλείουσα καὶ προστατεύουσα ἀπὸ τῶν σφοδρῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμάτων ἀνάλογον ἔκτασιν ὑδάτων, ἔνθα τὰ πλοῖα εἰσερχόμενα καὶ ἀγκυροβολοῦντα παραμένουσιν ἐν ἀσφαλείᾳ, δ. λιμάνι, λιμένας, λιμιώνας, σκάλα, πόρτο : Ἰλ.Α 432 **λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,** Πλάτ.Τίμ.25A **φαίνεται λιμὴν στενόν τινα ἔχων εἴσπλουν**· || νεώριον καὶ λιμὴν ἐν Πειραιεῖ κτ. λογοπαίγνιον ἐπὶ τῆς λ. κάνθαρος : Ἀριστφ.Εἰρ.145 **τὸ δὲ πλοῖον . . κάνθαρος..-Λιμὴν δὲ τίς σε δέξεται φορούμενον; - Κανθάρου λιμήν**· || συχνάκις κτ. πληθ. : Ὀδ.Ε 404 **λιμένες νηῶν ὄχοι,** αὐτ.Ν 195 **λιμένες τε πάνορμοι,** Σοφ.Φιλ.936 **ὦ λιμένες**· || ὁμ. μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Ὀδ.Ε 418 **λιμένας τε θαλάσσης** (ὡς καταφύγια ἀπὸ τῆς θαλάσσης), Ἡσίοδ.Α 207 λιμὴν **εὔορμος ἀμαιμακέτοιο θαλάσσης**· **2)** μτφ. ὅρμος, καταφύγιον : Θέογν.460,Σοφ.Αἴ.683 **ἄπιστός ἐσθ' ἑταιρείας λιμήν,** Εὐρ.Μήδ.769 **οὗτος.. λιμὴν πέφανται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων**· || μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Αἰσχ.Ἱκ.471 **λιμὴν κακῶν** (ἀπὸ κακῶν), Εὐρ.Ἀνδρ.891 **ὦ ναυτίλοισι χείματος λιμὴν φανείς,** Κριτί.6,20D **ὕπνον .. τῶν καμάτων λιμένα,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,58 λιμὴν **τῆς πλάνης ἥδε ἡ γῆ μόνη λείπεται**· **3)** μέρος ὅπου συνάγει τίς τι, ταμεῖον: Αἰσχ.Πέρσ.250 **πλούτου λιμήν,** Σοφ.Ἀντ.1000 **παντὸς οἰωνοῦ λιμήν,** αὐτ.1284 **Ἅιδου λιμὴν** (λιμὴν θανάτου), Ἐμπ.112,3 **ξείνω αἰδοῖοι λιμένες,** Εὐρ.Ὀρ.1077 **καὶ δῶμα πατρὸς καὶ μέγας πλούτου λιμήν**· || ἐν Σοφ.ΟΤ 420 **βοῆς τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμήν;** (ποῖος τόπος δὲν θὰ δεχθῇ τὴν κραυγήν σου;)· **4)** ἀγορά, ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Πάφῳ : Γαλ.Θρασ.32, Ἐπιγρ.· **5)** μτφ. ποι. ἡ πηγὴ τῆς γεννήσεως, ἡ μήτρα : Σοφ.ΟΤ 1208 **ἢ στέγας λιμήν,** Ἐμπ.98,3.

λῑμηρός-ά-όν (1) (λιμός) ὁ πειναλέος, ὁ παράγων πεῖναν : Θεόκρ.10,57 **πρέπει λιμηρὸν ἔρωτα μυθίσδεν τᾷ ματρὶ κατ' εὐνὰν ὀρθρευοίσᾳ,** Ἀντίπ. Σιδ.ἐν ΑΠ 6,47 **λιμηρῆς ἄρμενον ἐργασίης.**

λῑμηρός-ά-όν (2) (λιμήν) ὁ ἔχων καλὸν λιμένα· εἰδ. τὸ ἐπίθ. τῆς Ἐπιδαύρου ἐν Λακωνικῇ : Θουκ.4,56, Ἀπολλδ.π.Στράβ.8,6,1 **εὐλίμενον δὲ οὖσαν, βραχέως . . λιμηράν εἰρῆσθαι, ὡς ἂν λιμενηράν.**

λίμινθες Ἡσ. «ἕλμινθες».

λιμιταναῖοι (οἱ) (λατ.) μσν. π. Ρωμαίοις τὰ στρατεύματα τὰ ἐντεταλμένα τὴν φρούρησιν τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς· ὁμ. κ. π. Βυζαντ. ἡ φρουρὰ τῶν ἄκρων δηλ. τῶν συνόρων τῆς αὐτοκρατορίας, μετέπειτα ὅμως ἐξελληνισθεῖσα ἡ λ. ἀντικατεστάθη διὰ τῆς λ. ἀκρῖται βλ.λ.

λίμιτον (τὸ) νεώτ. ἡ π. ἀρχ. Ρωμαίοις ὁροθετικὴ γραμμὴ τῆς αὐτοκρατορίας, ἡ διὰ γραμμῆς φρουρίων προστατευομένη καὶ φρουρουμένη ὑπ' ἀναλόγων στρατευμάτων, τῶν λιμιταναίων βλ.λ.

λιμιώνας (ὁ) δημ. λιμήν, λιμάνι : Ἐφταλ.Ὀδ.Ε 405 **μήτε ἀράγματα εἶχε ἐκεῖ, μήτε λιμιῶνες εἶχε,** Παλαμ.Παράκ.70,5 **σάμπως μιᾶς πολύκοσμης πολιτείας λιμιώνας**· || παροιμ. **τ' ἀπορριξιμιὸ καράβι πρῶτο στὸ λιμιώνα μπαίνει** (ἐπὶ περιφρονουμένου ἀνθρώπου ὅστις προάγεται καὶ εὐδοκιμεῖ περισσότερον τῶν τιμωμένων).

λιμνᾱγενής-οῦς-ές Ἐπιγρ., Ἡσ. ὁ γεννηθεὶς ἐν Λίμναις (βλ. λίμνη 4).

λιμνάζω κ. νεώτ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἢ ποταμοῦ, καταλείπω, ἀφήνω στάσιμα ὕδατα, σχηματίζω λίμνην : Ἀριστλ.Μετ.351b,8, αὐτ.352a,5· **2)** εἰδ. ἐπὶ αἵματος, μένω στάσιμον, δὲν κυκλοφορῶ : Ἀριστλ. Ζ(5)13b,4 **ἐν ᾧ λιμνάζει τὸ αἷμα,** Γαλ.Χρ.Μορ.(4,10· **3)** νεώτ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου ἀδρανοῦς : **αὐτὸς εἶναι λιμνάζον ὕδωρ**· **4)** μτ. αἰτ. σχηματίζω λίμνην, μεταβάλλω εἰς λίμνην : Φίλ.2,98 ὁ **ποταμὸς λιμνάζει τὰς ἀρούρας,** Δίων Χρ.11,76· || παθ. ἐπὶ ξηρᾶς, κατακλύζομαι ὑπὸ ὑδάτων : Ἰώσ.ΑΙ 1,3,5,Πάπ· **5)** ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ. ἐπὶ τόπων, μεταβάλλομαι εἰς λίμνην, ἕλος : Ἀριστλ.Μετ.340b,37, Στράβ.8,5,1 **οὐδέν γε μέρος αὐτοῦ λιμνάζει, τὸ δὲ παλαιὸν ἐλίμναζε τὸ προάστειον,** Διόδ.Σ 4,18 **ἐπὶ πολὺν τόπον λιμναζούσης.**

λιμναία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος γαστεροπόδων μαλακίων τῆς οἰκογεν. τῶν λιμναιιδῶν.

λιμναιίδαι (οἱ) νεώζ. ζωολ. οἰκογεν. **γαστεροπόδων** μαλακίων τῆς τάξ. τῶν ὑδροβίων.

λιμναῖον (τὸ) δ.γρ. τοῦ λιμνήσιον βλ.λ. : Διοσκ.3,7.

λιμναῖος-α-ον (λίμνη) κ. νεώτ. ὁ τῆς λίμνης, ὁ ἐκ τῆς λίμνης, ὁ ζῶν ἢ ὑπάρχων ἐν αὐτῇ : Ἡρ. 7,119 **ὄρνιθας χερσαίους καὶ λιμναίους,** Ἀριστφ. Ὄρν.272· || ἐπὶ τοῦ κροκοδείλου : Ἡρ.2,68 **ἐὸν . . τετράπουν χερσαῖον καὶ λιμναῖόν ἐστι**· || ἐπὶ τῶν βατράχων : Ἀριστφ.Βάτρ.211 **λιμναῖα κρηνῶν τέκνα**· || ἐπὶ τοῦ κάστορος : Νίκ.Ἀλεξ.307 || ἐπὶ τοῦ ἐγχέλεως: Δίφιλ.Σ π.Ἀθήν.8,355D **λιμναία ἔγχελυς** (ἀ. λιμνία)· || **λ- φυτόν** ὑδροχαρὲς φυτόν : Πλούτ.Ἠθ.399F· **2)** κ. νεώτ. ἐπὶ ὕδατος, στάσιμος, λιμνάζων : Ἱππ.Ἀέρ.7 **στάσιμα καὶ λιμναῖα**· **3)** κ. νεώτ. ὁ τῶν λιμνῶν ἢ ὁ διὰ τὰς λίμνας προωρισμένος : Ἡλιόδ.Αἰθ.1,31 **οὐ γὰρ πλείονας οἷά τε φέρειν τὰ λιμναῖα σκάφη,** Πάπ. **λιμναῖον πλοῖον,** Ἡσ. **λιμναῖοι ἄνεμοι** (οἱ ἀπὸ τῶν λιμνῶν πνέοντες)· **4)** (Λίμναι) ἐκ τῶν Λιμνῶν, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου ἐκ τοῦ ἐκεῖ ναοῦ αὐτοῦ : Καλλ. ἀπ.37P· || **Λιμναῖον** (τὸ) ὁ ἐν Λίμναις ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, εἰς τὰ μεθόρια Λακωνικῆς καὶ Μεσσηνίας : Στράβ.8,4,9 **τὸ ἐν Λίμναις τῆς Ἀρτέμιδος ἱερόν . . ἐν μεθορίοις ἐστὶ τῆς τε Λακωνικῆς καὶ τῆς Μεσσηνίας ὅπου κοινὴν συνετέλουν πανήγυριν καὶ θυσίαν,** Παυσ.3,2,6· ἐντεῦθεν ἡ Ἄρτεμις ἐκαλεῖτο **Λιμνᾶτις**· || ὁμ. Λιμναία ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Σικυῶνι κ.ά. : Παυσ.2,7,6.

λιμνάνθεμον (τὸ) νεώτ. γένος **γεντιανοειδῶν** φυτῶν, ὧν εἴδη καλλιεργοῦνται ὡς λαχανικὰ καί τινα ἐξ αὐτῶν ἐν χρ. εἰς τὴν φαρμακευτικήν.

λιμνάς-άδος (ἡ) ποι. θηλ. τοῦ **λιμναῖος** : Θεόκρ. 5,17 **οὐ ταύτας τὰς λιμνάδας . . Νύμφας,** Βάβρ. 115,1,Παυσ.3,7,4 **ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Λιμνάδος.**

λιμνᾱσία (ἡ) κ. νεώτ. πλημμυρισμένον ἔδαφος, τέναγος : Ἀριστλ.Πρ.938a,7.

λίμνασμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ λιμνάζειν, ἀκινησία, στασιμότης ὕδατος, ὅθ. συνεκδ. κ. τὸ στάσιμον ὕδωρ, τέναγος : **λίμνασμα τῆς πεδιάδος**· **2)** μτφ. ἀδράνεια, ἀπραξία.

λιμνασμός (ὁ) πάπ. πλήμμυρα.

λιμναστεία (ἡ) πάπ. ἀρδευτικὰ ἔργα.

λιμναστής (ὁ) πάπ. ἐπόπτης ἀρδευτικῶν ἔργων.

λιμνεία (ἡ) κ. λίμνευσις Ζωναρ. λιμνασία βλ.λ.

λίμνη (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐδαφικὴ λεκάνη πλήρης στασίμου καὶ ἀκινητοῦντος ἢ ἐν μικρᾷ κινήσει ὕδατος, σχηματισθεῖσα ἐκ ποταμίων ῥοῶν ἢ ἐκ τῆς θαλάσσης : Ἰλ.Φ 317 **τά που μάλα νειόθι λίμνης κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα,** Παλαμ,

'Ασάλ.Ζ 'Εκατὸ φωνές ὦ **λίμνες, φιόρδες, τῆς Φραγκιᾶς παλάτια, ναοί, λιμάνια·** || ἑλώδης λίμνη, τέναγος, διακρινομένη ἀπὸ τοῦ ἕλους : Πλάτ.Κριτ(.114Ε), (αὐτ.Νόμ.824C), Αἰσχ.'Αγ.302 λίμνη Γοργῶπις, 'Ηρ.4,86 **παρέχεται δὲ καὶ λίμνην ὁ Πόντος,** αὐτ.2,170 **λίμνη τροχοειδής** (ἐν Δήλῳ), Θουκ.4,103 ἡ **Βόλβη λίμνη,** Ξερβ.Τραγ.ΚΚ 27,10 **κοντὰ σὲ λίμνες σκεπασμένες μ' ἄσπρες νυμφαῖες καὶ μὲ λωτούς·** || κ. νεώτ. τεχνητὴ δεξαμενή : 'Ηρ.1,185 **ὤρυσσε ἔλυτρον λίμνη,** 'Επιγρ., - **ἡ λίμνη τοῦ Μαραθῶνος· 2)** νεώτ. μτφ. ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀθρόα ἔκχυσις παντὸς ὑγροῦ : λίμνη **αἵματος - ἐλαίου· 3)** π.'Ομ. κ. ἄ. ποι. ἡ θάλασσα : 'Ιλ.Ω 79 **ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη,** Αἰσχ.'Ικ.529 **λίμνᾳ δ' ἔμβαλε πορφυροειδεῖ,** Σοφ.ἀπ.371 **Πόσειδον, ὃς γλαυκᾶς μέδεις . . λίμνας,** αὐτ.Τρ.636 **Μηλίδα πὰρ λίμναν** (ἀπὸ τὸν Μαλιακὸν κόλπον), Εὐρ.'Εκ.446 **θοὰς ἀκάτους ἐπ' οἶδμα λίμνας· 4) Λίμναι** (αἱ) (ἐν χρ. ἄνευ ἄρθρου) μέρος τῶν 'Αθηνῶν (πιθ. ἄλλοτε ἑλῶδες) παρὰ τὴν 'Ακρόπολιν, ὅπου τὸ Λήναιον : 'Αριστφ.Βάτρ.216 **Λήμναις ἰαχήσαμεν,** Θουκ.2,15 **τὸ ‹τοῦ› ἐν Λίμναις Διονύσου,** 'Ισαῖ.8,35· || συνοικία ἢ προάστειον τῆς Σπάρτης : Στράβ.8,5,1 **καὶ ἐκάλουν αὐτὸ Λίμνας·** || τόπος τις ἐν Μεσσηνίᾳ : Στράβ.8,4,9.

λίμνηθεν ἐπίρρ. ἐκ τῆς λίμνης ἢ τῆς θαλάσσης : 'Απολλ.Ρ 4,1579.

λιμνησία (ἡ) ἀδάρκη βλ.λ. : Γαλ.7,600.

λιμνήσιον (τὸ) κενταύρειον τὸ μικρόν : Διοσκ.3,7· || κενταύρειον τὸ μέγα : ΨΔιοσκ.3,6· **2)** ἀδάρκη βλ.λ. : Δημόκρ.π.Γαλ.13,1051.

Λιμνήσιος (ὁ) κ. δημ. ὁ ἐκ ἢ τῆς λίμνης, ὡς ὄνομ. βατράχου ἐν Βατραχομ.223, - **λ- φάρια.**

λίμνησις-εως (ἡ) ἀδάρκη, δ.γρ. ἐν Γαλ.6,434.

λιμνήστινον (τὸ) (ἐνν. ἄκοπον) φάρμακον παρασκευασθὲν ἐξ ἀδάρκης : 'Ηρόδ.'Ιατρ. ἐν 'Επιγρ.

λιμνήστιον (τὸ) τὸ λιμνήστινον βλ.λ. : 'Ηρόδ. 'Ιατρ. ἐν 'Επιγρ.

λιμνῆστις-εως (ἡ) κενταύριον τὸ μέγα : ΨΔιοσκ. 3,6· πρβλ. 'Αρετ.'Οξ Νούσ.1,2· **2)** ἀδάρκη βλ.λ. : Γαλ.6,434.

λιμνηστρίς-ίδος (ἡ), γενικ. κ. **λημνίτιδος** (sic) ('Ηρόδ.'Ιατρ.ἐν 'Επιγρ.) ἀδάρκη βλ.λ. : 'Ανδρόμ.π.Γαλ. 13,1036.

λίμνηστρον (τὸ) ἀδάρκη βλ.λ. : Γαλ.12,424.

λιμνήτης (ὁ), θηλ. **-ῆτις,** δωρ. **-ᾶτις-ιδος** ὁ ζῶν ἐν λίμναις : Θεόκρ.2,56 **λιμνᾶτις . . βδέλλα·** || ἐπίθ. τῆς 'Αρτέμιδος ἐκ τοῦ ἐν Λίμναις ναοῦ της : Παυσ.3,23,10 **'Αρτέμιδος ἱερόν ἐστιν ἐν τῇ 'Επιδουρίων Λιμνάτιδος,** 'Αρτεμίδ.Δαλδ.2,35,Σχόλ. Θουκ.ἐν Πάπ., ΑΠ 6,280 **Λιμνᾶτι** (κλητ.).

λιμνιάρχης πάπ. κ. **λιμνίαρχος** ὁ ἄρχων, ὁ ἐπόπτης λίμνης.

λιμνίον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λίμνη βλ.λ. : 'Αριστλ.Θαυμ.840b,33, Φιλόδ.Θαν.32 (ἀμφ.).

λίμνιος-α-ον κ. νεώτ. λιμναῖος βλ.λ.· **2)** νεώτ. ζῳολ. **λίμνιος** (ὁ) ὡς οὐσ. γένος κολεοπτέρων παρνιδῶν ἐντόμων.

λιμνιτικός-ή-όν πάπ. ὁ τῆς λίμνης, ὁ περὶ τὴν λίμνην : **γῆ λιμνιτική** (πιθ. ἡ περὶ τὴν λίμνην γῆ)· || **λιμνιτικά** (τὰ) φόρος ἐπὶ γῆς παρὰ λίμνην : Πάπ.

λιμνῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ποι. ἐπίθ. τῆς Σελήνης : 'Υμν.Μαγ.5,46.

λιμνοβιΐδαι (οἱ) οἰκογέν. διπτέρων ὑδροχαρῶν ἐντόμων, ὧν γνωστότερον εἶδος ὁ λιμνόβιος βλ.λ.

λιμνόβιος-ον κ. νεώτ. (ἀντίθ. χερσόβιος) ὁ ζῶν ἐν τῇ λίμνῃ ἢ παρὰ τῇ λίμνῃ : Αἰλ.Ζ16,10, Φιλούμ. 36,1· || νεώτ. ζῳολ. **λιμνόβιος** (ὁ) γένος ἐντόμων τῆς τάξ. τῶν **λιμνοβιιδῶν.**

λιμνογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον αὐτογραφικὸν σημειοῦν ἐπὶ ταινίας χαρτίνης τὰς μεταβολὰς τῆς στάθμης τῶν λιμναίων ὑδάτων.

λιμνοδίαιτος-ον νεώτ. ὁ ἐντὸς λίμνης διαιτώμενος, ὁ λιμνόβιος.

λιμνοειδής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὁ λιμνώδης, ὁ ὅμοιος πρὸς λίμνην, ὁ ἔχων σχῆμα λίμνης : Εὐστ. εἰς Διον.Περ.48.

λιμνοειδῶς μσν. ἐπίρρ. κατὰ λιμνοειδῆ τρόπον : Εὐστ.εἰς Διον.Περ.48.

λιμνοθάλασσα κ. νεώτ., ἀττ. -ττα (ἡ) λίμνη σχηματισθεῖσα ἐκ θαλασσίων ὑδάτων : Ξάνθ.3, 'Αριστλ.Ζ1 598a,20 **γίνονται δὲ καὶ ἐν ταῖς λιμνοθαλάτταις πολλοὶ τῶν ἰχθύων,** αὐτ.Ζ1 761b,7, Γαλ.6,711· || μτγν. ἐπὶ τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης : 'Αέτ.1 Προοίμ.· || νεώτ. εὐρεῖα ἔκτασις λιμνάζοντος παρὰ τὴν θάλασσαν ὕδατος, ἀμέσως ἐπικοινωνοῦντος μετ' αὐτῆς : **ἡ λιμνοθάλασσα τοῦ Μεσολογγίου·** || ὁμ. νεώτ. ἀβαθὴς θαλάσσιος δίαυλος μεταξὺ νησίδων ἢ ἄλλων φυσικῶν ἢ τεχνητῶν ἐμποδίων· || ὁμ. νεώτ. λίμνη ἐκ γλυκέος ἀρχικῶς ὕδατος, ὅπερ βραδύτερον κατέστη ἁλμυρὸν δι' ἐξατμίσεως καὶ συγκεντρώσεως.

λιμνολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἥτις ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῶν λιμνῶν.

λιμνομάχης (ὁ) 'Ησ. ὁ ὑποψήφιος κατὰ τοὺς ἐν τῷ Ληναίῳ ἀγῶνας· πρβλ. λίμνη 4).

λίμνος (ἡ) πάπ. πιθ. ἡ λίμνη.

λιμνόστρεον (τὸ) τὸ ἐδώδιμον ὄστρεον, τὸ ὁποῖον ἐφυλάσσετο καὶ ἐπολλαπλασιάζετο ἐντὸς λιμνοθαλασσῶν : 'Αριστλ.Ζ1 528a,23 **τὰ δὲ τραχυόστρακα, οἷον τὰ λιμνόστρεα,** αὐτ.Ζ1 763a,30.

λιμνοσώματος-ον ἐπὶ ἰχθύων, ὁ τραφεὶς ἐν λίμνῃ : Εὔβουλ.37 **λιμνοσώματοι ἐγχέλεις** (πιθ. δ. ἀνάγν.).

λιμνοῦλα (ἡ) δημ. μικρὰ λίμνη.

λιμνουργός (ὁ) ὁ ἐργαζόμενος ἐν λίμναις, ἁλιεύς : Πλούτ.Μάρ.37 **ἐπιτυγχάνει καλύβῃ λιμνουργοῦ γέροντος.**

λιμνοφυής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ φυόμενος ἐντὸς λίμνης : ΑΠ 6,23 **λιμνοφυῆ δόνακα, - λιμνοφυῆ φυτά.**

λιμνοχαλαζίτης (ὁ) νεώτ. ἰζηματογενὲς πέτρωμα χημικῆς προελεύσεως.

λιμνόχαρις-ιτος (ὁ) ἡ χάρις, τὸ ἐγκαλλώπισμα τῆς λίμνης, ἢ **λιμνοχαρής-οῦς** ὁ ἀγαπῶν τὴν λίμνην, ὡς ὄνομα βατράχου ἐν Βατραχομ.12,212.

λιμνῶ-όω μεταβάλλω εἰς λίμνην, μ.τὸ παθ. **λιμνοῦμαι-όομαι** καλύπτομαι ὑπὸ ὑδάτων, γίνομαι λίμνη : Θεόφρ.Φ1 5,4,6, αὐτ.ΦΑἰτ.5,12,3, Στράβ.5,3,13 **ἀναψύχειν τοὺς λιμνωθέντας τόπους καὶ γεωργεῖσθαι παρέχειν.**

λιμνώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς λίμνην· **2)** ἐπὶ τόπου, ὁ πλήρης λιμνῶν, ἑλώδης, τελματώδης : 'Ιππ.'Αέρ.10 **ὕδασί τε ἑλείοισι χρέονται καὶ λιμνώδεσι,** 'Αριστλ.Πρ.932a,28 **ὁ Πόντος ἐστὶ λιμνώδης διὰ τὸ πολλοὺς ποταμοὺς εἰς αὐτὸν ῥεῖν·** || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἑλῶδες ἔδαφος : Θουκ.5,7 **τὸ λιμνῶδες τοῦ Στρυμόνος.**

λῑμοδοξία (ἡ) (λιμός, δόξα) πεῖνα (ὑπερβολικὴ ἐπιθυμία) δόξης, φιλοδοξία, δοξομανία : Φίλ.1,290.

λῑμοδοξῶ-έω ἐπιθυμῶ ὑπερβολικῶς (πεινῶ διὰ) δόξαν, διὰ φήμην : Φίλ.2,273.

Λῑμοδωριεῖς (οἱ) 'Ησ. ὄνομα τῶν ἐκ Πελοποννήσου Δωριέων ἀναγκασθέντων νὰ ἀποικήσουν ἕνεκα μεγάλης **ἀφορίας,** πείνης.

λιμόδωρον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος **ὀρχεοειδῶν** φυτῶν, οὗ ἓν μ. εἶδος **λιμόδωρον τὸ ἐκτρωτικόν**

λιμόζη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος καλοβατικῶν **σκολοπακιδῶν** πτηνῶν.

λῑμοθνής-ῆτος (ὁ,ἡ) (λιμός, θνήσκω) ὁ ἀποθνήσκων ἐκ πείνης, ποὺ πεθαίνει ἀπὸ τὴν πεῖνα : Αἰσχ.'Αγ.1274 **μαινὰς λιμοθνής.**

λιμόθριξ-τριχος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ἔντομον τῆς ὁμοιογενείας τῶν **θυσανοπτέρων,** οὗ κυριώτεροι

ποικιλίαι εἶναι ὁ λιμόθριξ τῶν σιτηρῶν καὶ ὁ λιμόθριξ τοῦ καπνοῦ.

λῑμοκίμβιξ-ῖκος (ὁ,ἡ) ὁ ἀποθνήσκων ἐκ πείνης ἕνεκα φιλαργυρίας : Κωμ.'Αδέσπ.1073.

λῑμοκόλαξ-ἄκος (ὁ) ὁ πειναλέος κόλαξ : Κωμ. 'Αδέσπ.1074.

λιμοκοντόρος (ὁ) (λίμα-κόντες) δημ. σκωπτ. νέος, ὅστις καίπερ πενόμενος κομψεύεται καὶ ἐρωτοτροπεῖ· **2)** μτφ. τὸ παλαιὸν μονόδραχμον χαρτονόμισμα : **διπλός** λιμοκοντόρος τὸ δίδραχμον.

λιμοκτόνησις-εως (ἡ) (λιμός, κτείνω) μσν. λιμοκτονία βλ.λ. : Στουδ.Θεόδ.325Β, αὐτ.381D.

λῑμοκτονία (ἡ), Ἰων.-ίη (λιμοκτόνος) κ. νεώτ. ἡ θεραπεία δι' ἀποχῆς ἀπὸ τροφῆς, δι' ἀπαγορεύσεως τροφῆς : Ἱππ.Διαίτ.24 **παραφυλάσσειν τῇ λιμοκτονίῃ**, αὐτ.Δι.3,71, Πλάτ.Πρωτ.354Α **τὰς ὑπὸ τῶν ἰατρῶν θεραπείας τὰς διὰ καύσεών τε καὶ τομῶν καὶ φαρμακειῶν καὶ λιμοκτονιῶν γενομένας**, Γαλ.11,182· **2)** νεώτ. ὁ ἐκ πείνης, ἐξ ἀσιτίας θάνατος· **3)** ὁμ. νεώτ. συνεκδ. μεγάλη καὶ παρατεταμένη πεῖνα, προερχομένη ἐκ στερήσεως τῶν πρὸς διατροφὴν μέσων.

λιμοκτόνος-ον κ. νεώτ. ὁ κτείνων ἢ φονεύων διὰ λιμοῦ, ὁ ἐπιβάλλων τὸν διὰ τῆς πείνης θάνατον.

λῑμοκτονῶ-έω (λιμός, κτείνω) κ. νεώτ. θεραπεύω τινὰ διὰ τοῦ λιμοῦ, τοῦ ἐπιβάλλω αὐστηρὰν δίαιταν : Ἱππ.Διαίτ.56 **ἀφαιρεῖν καὶ λιμοκτονεῖν**, Πλάτ.Πολ.589Α **τὸν δὲ ἄνθρωπον λιμοκτονεῖν καὶ ποιεῖν ἀσθενῆ**· || παθ. βασανίζομαι ἐκ λιμοῦ, ζῶ ἐν αὐστηροτάτῃ διαίτῃ : Ἱππ.Γυν.1,12· **2)** φονεύω διὰ τῆς πείνης : ΠΔΠαροιμ.10,3· || κ. παθ. ἀποθνήσκω ἐκ πείνης ἐλλείψει τῶν πρὸς διατροφὴν ἀναγκαίων : Στράβ.11,11,3 **ἐγκλεισθέντας** λιμοκτονεῖσθαι, Προκ.Μυστ.25· || ὁμ. νεώτ. ἐνεργ. ἀποθνήσκω ἐκ πείνης.

λῑμόξηρος-ον ὁ ἐκ τῆς πείνης κατεσκληκώς, κατάξηρος, πεινασμένος : Ἱεροκλ.'Αστ.219.

λῑμοξήρως ἐπίρρ. γλωσσ. κατὰ λιμόξηρον τρόπον.

λῑμοποιός-όν ὁ διεγείρων, προξενῶν λιμόν, πεῖναν : Ἐρωτιαν.ἐν λ. λεβηρίδος : Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.6,7 **λιμοποιὸς Ζεύς**.

λῑμός (ὁ) δωρ. (ἡ) (κτ. τὸν Φρύν.164) κ. μσν. κ. νεώτ. ἔλλειψις τροφῆς, πεῖνα μεγάλη. ἀνώτερος βαθμὸς πείνης, σιτοδεία : Ἰλ.Τ 166 **δίψα τε καὶ λιμός**, Ὀδ.Μ 342 **λιμῷ δ' οἴκτιστον θανέειν**, Ἡσίοδ.Ἔργ.243 **λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν**, Πίνδ.1), 49 λιμὸν **αἰανὴ τέταται**, Αἰσχ.'Αγ.1642 **σκότῳ λιμὸς ξύνοικος**, Ἡρ.7,170 **λιμῷ συνεστεῶτας**, Ἀντιφάν.217,23 **δείπνου προφήτην λιμόν**, αὐτ.293, αὐτ.86,6 **ὁ δὲ λιμὸς ἐστιν ἀθανασίας φάρμακον**, Μηναϊ.3,21 Συνξ. **λιμῷ.. προσπαλαίων**, Βί.'Αλεξ.2137 **καὶ κορεσθῆναί τε τροφῆς καὶ μὴ λιμῷ φθαρῆναι**· παροιμ. φρ. λιμὸς Μήλιος ἐσχάτη πεῖνα (ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν πολιορκίαν τῆς Μήλου) : Ἀριστφ. Ὄρν.186· **2)** μτφ. ἔλλειψις ἀγαθῶν : Εὐρ.Ἠλ. 371 **λιμόν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονήματι, γνώμην δὲ μεγάλην ἐν πένητι σώματι**· **3)** πειναλέος ἄνθρωπος, πεινασμένος, λιμασμένος : Μέν. Κόλ.78, Ποσειδ.26,12, Εὐστ.1828,6· **4)** παράγ. λιμώττω, λιμαίνω, βουλιμία, λιμοκτονῶ. Ἐκ. ρ. λιπ- (λίπ-τ-ομαι, λίψ, λατ. libet, libido).

λιμοταγισμένος-η-ον (λιμός, ταγίζω) μσν. ὁ λιμωδῶς τρεφόμενος, ὁ πειναλέος συνεχῶς ἐλλείψει ἐπαρκοῦς τροφῆς : Πρόδρ.2,318 **καὶ 'γὼ νὰ ὁμοιάζω πάντοτε τὸν λιμοταγισμένον**.

λιμουζίνα (ἡ) δημ. ἐπιβατικὸν κλειστὸν αὐτοκίνητον ὄχημα μὲ σταθερὸν καὶ οὐχὶ πτυκτὸν ἐπιστέγασμα.

λιμουργός-όν λιμοποιὸς βλ.λ. : Δίων Χρ.Λόγ.34.

λιμουρίτης (ὁ) νεώτ. πυριγενές τι πέτρωμα.

λῑμοφορεύς-έως (ὁ) (φέρω) ὁ φέρων, προξενῶν λιμόν, πεῖναν : Παλλδ.ΑΠ 11,371.

λῑμοφώρα (ἡ) μσν. λιμόφωρος βλ.λ. : Ἱππιατρ.69.

λῑμόφωρος (ὁ) (φώρα) μτγν. εἶδος φώρας τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων προερχομένη ἐκ πείνης ἢ κακῆς τροφῆς : Πολύβ.3,87,2 **καὶ τοῖς ἀνδράσιν ὁ λεγόμενος λιμόφωρος καὶ τοιαύτη καχεξία**.

λιμπάνω ἕτερος τ. τοῦ λείπω βλ.λ. : Ἱππ.Νοῦσ. 4,55, Ἄρατ.128, Ἡρωδιαν.2,10 (ἀλλαχοῦ εὔχρηστον μόνον ἐν τοῖς συνθέτοις (ἀπο-,κατα-, ὑπο-λιμπάνω), οὐχὶ εἰς τὸν Ὅμηρον, πλὴν ὡς δ. ἀνάγνωσις ἐν Ἰλ.Λ 604 ἐν Πάπ.).

λιμπάρριζα (ἡ) δημ. ὀνομασία τοῦ φυτοῦ ὄρχις ὁ μακροσκελής.

λιμπερία (ἡ) δημ. ὀνομ[ασ]ία τοῦ φυτοῦ ἀνδρ[ο]πώγων ὁ ἀρουραῖος.

λιμπίζομαι (λατ.) μσν. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)λιμπίσθηκα** ἐν ἀναφ. πρὸς πράγμ. κ. ἰδ. ἐδώδιμα, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ πολύ, λαχταρῶ κάτι, λιγουρεύω : **εἶδα κάτι ἀφράτα μῆλα καὶ τὰ λιμπίστηκα**· || κ. ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. ἰδ. πρὸς γυναῖκα, ἐρωτικῶς ποθῶ : δ.δίστ. **υἱός, γέρος σὲ λιμπίζεται ὄντας περνᾷς στηθάτη, | γιὰ ταῦτο βάνε φυλαχτὸ μὴ σ' ἀβασκάνῃ μάτι**· || ὁμ. θέλγομαι ἔκ τινος, εὑρίσκω εἴς τινα θέλγητρον : φρ. **τί τῆς (ἢ τοῦ)** λιμπίσθηκε (ἐπὶ ἐρῶντος ἢ νυμφευθέντος δυσειδῆ οὐχὶ ἑλκυστικὴν γυναῖκα, κ. τἀνάπαλιν).

λίμπιντο (τό) λατ. διεθν. ὅρος ἐν τῇ φυσιολογ. ψυχολογίᾳ (libido) δηλῶν τήν τε συνειδητὴν καὶ τὴν ὑποσυνείδητον ὁρμὴν φιλότητος, ἱμέρου βλ.λς, γενικευθεὶς διὰ τῆς θεωρίας τοῦ Freud, δογματίζοντος ὅτι ἡ πρωτογενὴς ἀφετηρία (αἰτία) πάσης ἐνεργείας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ ἔμφυτος οὗτος καὶ καθολικὸς ἵμερος, οἷον ἡ στοργὴ τοῦ υἱοῦ πρὸς τὴν μητέρα, τῆς θυγατρὸς πρὸς τὸ πατέρα, ἡ φιλία, ὁ πόθος τῆς ἐπικρατήσεως, τῆς κυριότητος, ὅτι δὲ ἐκτροπαὶ προερχόμεναι ἐκ τοῦ γενικοῦ τούτου ὁρμεμφύτου καὶ ἐξ αἰτίας ψυχικῆς πιέσεως εἶναι αἱ ἐκ τοῦ νευρικοῦ συστήματος προκύπτουσαι νοσηραὶ ἐκδηλώσεις καὶ δὴ καὶ αἱ μεταβιβαστικαὶ (οἷον ὑστερία, ἰδεοληψία) καὶ αἱ ναρκισσικαὶ (οἷον αὐτισμός, σχιζοφρενία) ψυχοπάθειαι. Κατὰ τῆς πανσεξουαλιστικῆς ταύτης φροϋδικῆς δοξασίας ἀντιτίθεται ἡ θεωρία τοῦ Adler, ἡ δεκτὴ ὑπὸ πλείστων συγχρόνων φυσιολόγων καὶ νευρολόγων, καθ' ἣν τὸ φροϋδικὸν λίμπιντο (libido) δὲν εἶναι ὡς δογματίζεται καθολική τις φυσιολογικὴ πραγματικότης, ἀλλὰ συμβολισμὸς προσαρμοζόμενος ὑπὸ τοῦ Φρόϋδ καὶ τῶν συνεχιστῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἔμφυτον παντὶ ἀτόμῳ τάσιν πρὸς ἀναπλήρωσιν ψυχικὴν ἐλαττώματός τινος (ἐλλείψεως, στερήσεως) σωματικοῦ ἢ ψυχικοῦ.

λιμπιστός-ή-ό (λιμπίζομαι) δημ. ὁ προκαλῶν τὴν ὄρεξιν, τὸν πόθον, ζηλευτός, ὀρεκτικός : Ἐφταλ.'Οδ.Ζ 76 **τῆς βάζει ἡ μάννα λιμπιστὸ φαγὶ μέσ' σὲ κανίστρι**· || ἐπὶ γυναικός, ὁ προκαλῶν τὸν ἵμερον, ποθεινός : **λιμπιστὴ κοπέλλα**.

λίμπο (τό) δημ.ναυτ. πρόσκαιρος ἐκφόρτωσις μέρους τοῦ φορτίου πλοίου πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ βυθίσματος προκειμένου νὰ διέλθῃ τὸ πλοῖον ἐξ ἀβαθοῦς θαλάσσης ἢ ποταμίας διαβάσεως.

λιμπρεττίστας (ὁ) δημ. μελοδραματικὸς ποιητής, ὁ συνθέτης λιμπρέττων.

λιμπρέττο τό (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. κείμενον μελοδράματος ἢ ὀρατορίου.

λιμφεύειν Ἡσ. «ἀπατᾶν».

λιμφός Ἡσ. «συκοφάντης, ἢ μηνυτὴς παρανόμων».

λῑμώδης-ους-ες (λιμός) κ. νεώτ. πειναλέος, πεινασμένος : Ἱππ.Προγν.2 **λιμῶδές τι ἔχει τινά**, Πλούτ.'Ηθ.751Α **λιμῶδές τι ἀναφθέγγεσθαι**, αὐτ. 'Ηθ.703F **λιμώδης τράπεζα** (λιτή, πενιχρά), αὐτ. 'Ηθ.325C **λεπτὸς καὶ λιμώδης ὕπνος**, Ἀθήν.6,270F **λιμῶδες γὰρ ὄντως ἡ ῥαψῳδία**, Ἀλκίφρ.1,25 **λιμῶδες ἐρυγγάνειν**.

λίμωξις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. θάνατος ἐκ πείνης, λιμοκτονία : Κατ.'Αστρλ.Κ7,230, Πάπ.· **2)** μσν. λιμός : Γερμ.κτ.Βογομίλ.113C **τῆς ψυχωλέθρου λ-.**
λιμώσσω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. **λιμώττω,** ἀόρ. α' **ἐλίμωξα,** μέσ. μέλλ. λιμώξομαι, πάσχω ἐκ πείνης, εἶμαι πολὺ πεινασμένος δι' ἀπορίαν τροφῆς:Βάβρ. 45,8,Στράβ.15,2,5 **ἐπεχορηγεῖτο μικρὰ . . ὥστε λιμώττειν τὸ στράτευμα,** 'Ιώσ.ΑΙ 2,1,1,Φανί. ἐν ΑΠ 6, 307,8 **ὤλετο δ' ἄν που λιμώσσων,** 'Αλκίφρ.1,21, Λουκ.Πένθ.9 **ἄσιτος οὗτος νεκρὸς καὶ λιμώττων.**
λῖν 'Ησ. «λέοντα».
λῖναγερτουμένη (πιθ. λῖναγρετουμένη) 'Ησ. «ἐνημμένη λινᾶ, κακοείμων, λινεργοῦσα».
λῖναγρέτης (ὁ) ὁ συνηλειμμένος (πιασμένος) εἰς τὰ δίκτυα : Λυκόφρ.237.
λιναῖος-α-ον ὁ τοῦ, ὁ ἐπὶ τοῦ λίνου : Πάπ. λιναῖος φόρος· **2)** ὁ ἐκ λίνου παρεσκευασμένος, ἢ ἐκ λινοϋφάσματος : 'Ιππ.'Αφ.221, αὐτ.Νούσ.2,38, Αἰν.Τακτ.29,88 **θώρακες λιναῖοι.**
λιναλέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. αἰθέριον ἔλαιον τοῦ ξύλου τῆς λιναλόης.
λίναμαι 'Ησ. «τρέπομαι».
λιναμαρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζίτης ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ λίνου.
λιναρήθρα (ἡ) δημ. ὀνομασία τοῦ φυτοῦ δελφινίου τοῦ βρουλοειδοῦς καὶ δ- τοῦ ξενικοῦ.
λινάρι (τὸ) δημ. ὁ λίνος βλ.λ. : Πορφύρ.Σκ.76,11 **νὰ γνέθουν τὸ λινάρι οἱ γριὲς στὴν πόρτα καθισμένες·** || φρ. **τοῦ λιναριοῦ τὰ πάθη** (ἐπὶ ἀλλεπαλλήλων δυστυχημάτων).
λινάριον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **-άρι** ὑποκορ. τοῦ λίνον, ἡ τοῦ λίνου κλωστή, κ. γεν. κλωστή : Διοσκ.2,171, 'Επιγρ., Πάπ.· || νεώτ. κ. δημ. τὸ λίνον βλ.λ.· **2)** δίκτυον: Δίων Χρ.7,71,Εὐστ.574,32.
λιναρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν βασικὸν θειϊκὸν ἅλας τοῦ μολύβδου καὶ τοῦ χαλκοῦ.
λινάρμενον (τὸ) πάπ. ἱστίον.
λιναρόσπορος (ὁ) δημ. ὁ σπόρος τοῦ φυτοῦ λίνου.
λινάτσα (ἡ) δημ. χονδρόν, στερεὸν καὶ εὐθηνὸν ὕφασμα ἐκ λίνου ἢ καννάβεως χρησιμεῦον διὰ τὴν συσκευασίαν τῶν ἐμπορευμάτων κ. εἰδ. διὰ τὴν κατασκευὴν σάκκων· || κτ. ἐπέκτ., τὸ σφουγγαρόπανον ὡς ἔχον τὴν προέλευσίν του ἐκ παλαιῶν καὶ ἐφθαρμένων σάκκων.
λίνδεσθαι 'Ησ. «ἁμιλλᾶσθαι».
λινδιακός (ὁ) (ἐνν. λόγος) 'Επιγρ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Λίνδον.
λινδιασταί (οἱ) 'Επιγρ. θρησκευτικὸς σύλλογος ἐν Λίνδῳ.
λίνδιος-α-ον ὁ τῆς Λίνδου, ἢ ἐκ Λίνδου, κάτοικος τῆς Λίνδου : 'Επιγρ. **'Αθάνα Λινδία.**
λινδόθεν ἐπίρρ. ἐκ Λίνδου : Καλλ. Αἴτ. ἐν Πάπ.
λίνδος (ὁ) κ. μσν. ἀρωματικόν τι φυτόν : Μνησίμ.4,63,Εὐστ.315,18.
λίνεα (ἡ) νεώτ. ἡ λίννεα βλ.λ.
λίνειος-α-ον Σουΐδ. λίνεος βλ.λ.
λινέλαιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐκ σπερμάτων τοῦ λίνου λαμβανόμενον λιπαρὸν ἔλαιον, λιναρόλαδο, ἐν χρ. πρὸς κατασκευὴν χρωμάτων κ. ἄ.
λινέμπορος (ὁ) πάπ. ἔμπορος λίνου.
λίνεος-α-ον, συνηρ.**-οῦς-ῆ-οῦν** (λίνον) κ.νεώτ. ὁ ἐκ λίνου,ἐκ λιναρίου:'Ηρ.1,195 **κιθῶνι ποδηνεκέϊ λινέῳ,** αὐτ.7,36 **ὅπλα ἐμβριθέστατα τὰ λίνεα,** Πλάτ. Κρατ.389 Β **ἱματίῳ λινῷ,** 'ΑριστλΖΙ 616a,6 **σφαῖρα λινῆ,** Καλλ.Αἴτ.3,1,37 **νεφέλαι λ-** (δηλ. δίκτυα), Πάπ. **λινῆ στολή·** || ὁμ. : Αἰσχ.ἀπ.206 **λινᾶ** (τὰ) 'Αριστφ.ἀπ.19· || ὡς οὐσ. **λινέη** (ἡ) λινοῦν μέτρον, κορδέλλα, ἐν χρ. εἰς τὰς οἰκοδομάς : 'Επιγρ.
λινεργής-οῦς-ές (λίνον, ἐργάζομαι) ὁ ἐκ λίνου εἰργασμένος, λινοΰφαντος, λινοῦς : Λυκόφρ.716, Διον.Περ.1116.
λινεργῶ-έω 'Ησ. ὡς γλῶσσ. τοῦ λιναγερτουμένη, κατεργάζομαι λίνον (πιθ.).
λινεύς-έως (ὁ) κεστρεύς βλ.λ. : Καλλ.Κωμ.3, Φώτ.
λινεύω μτγν. συλλαμβάνω διὰ τῶν δικτύων, ἁλιεύω, φαρεύω : Περίπλ.'Ερ.Θαλ.15 **λινεύουσιν γυργαθοῖς.**
λινέφιον (τὸ) 'Επιγρ. φόρος, καταβολὴ χρημάτων διὰ τὴν ἔψησιν, καθάρισμα τοῦ λίνου.
λινεψός (ὁ) πάπ. ὁ ἕψων, καθαρίζων τὸν λίνον.
λινίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λίνος βλ.λ. : Βίτ.περὶ Μηχ.106Β.
λινικός-ή-όν πάπ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λίνον· || **λινική** (ἡ) φόρος ἐπὶ τοῦ λίνου.
λινίνη (ἡ) νεώτ. χημ. δύσχρωστος οὐσία τοῦ κυτταρικοῦ πυρῆνος, ἀπαντῶσα εἰς τὰ φύλλα τοῦ λίνου τοῦ καθαρτικοῦ.
λίνινος-η-ον 'Επιγρ. ὁ λίνεος βλ.λ.
λινίς-ίδος (ἡ) δ.γρ. τοῦ ληνίς βλ.λ.ἐν κώδ.ΕΜ 478,28.
λινῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. χρονία πάθησις τοῦ στομάχου, χαρακτηριζομένη ἐκ τῆς ἰνώδους παχύνσεως τοῦ βλεννογόνου κατ' ἀρχὰς καὶ τῶν λοιπῶν χιτώνων αὐτοῦ βραδύτερον.
λινναία (ἡ) νεώτ. γένος **αἰγοκλληματιδῶν** φυτῶν.
λινναΐτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. κ. **λινεΐτης** θειοῦχον ὀρυκτὸν τοῦ κοβαλτίου καὶ νικελίου.
λί(ν)νεα (ἡ) νεώτ. ναυτ. ὅρος τῶν τοῦ ἀγῶνος ναυμάχων δηλῶν τὴν ναυτικὴν παράταξιν ἐν γένει· || εἰδ. ἐν χρ. διὰ τὴν γραμμὴν παραγωγῆς, συχνότ. ἐν τοῖς ναυτικοῖς ἐγγράφοις τῆς ἐπαναστάσεως· **2)** γεωγρ. ὡς διεθν. ὅρος ἡ γραμμὴ τοῦ 'Ισημερινοῦ καὶ κατ' ἐπέκτ. ἡ τοῦ τροπικοῦ τοιαύτη.
λινοβάμβακος-ον νεώτ., δημ. **λινομπάμπακος-η-ο** ὁ ἐξ ἰνῶν λίνου καὶ βάμβακος κατεσκευασμένος, ὑφασμένος· πρβλ. λινομέταξος, μαλλομπάμπακος.
λῖνογενής-οῦς-ές ὁ γεννηθείς, κατεσκευασμένος ἐκ λίνου : Σοφ.ἀπ.439 **λινογενεῖς ἐπενδῦται.**
λινογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀποτύπωσις ἐγχρώμων παραστάσεων ἢ σχεδίων ἐπὶ λινοῦ ἢ βαμβακεροῦ ὑφάσματος.
λινόδεσμος-ον λινόδετος βλ.λ.: Αἰσχ.Πέρσ.68 **λινοδέσμῳ σχεδίᾳ πορθμὸν ἀμείψας.**
λινόδετος-ον (δέω) κ. νεώτ. ὁ διὰ λινῶν σχοινίων δεδεμένος : Εὐρ.ΙΤ 1043 **οὗ ναῦς χαλινοῖς λινοδέτοις ὁρμεῖ σέθεν,** 'Αριστφ.Νεφ.764 **λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδὸς** (διὰ σχοινίου ἀπὸ τοῦ ποδὸς δεδεμένος), Τιμόθ.Μιχ.Πέρσ.85 **λινόδετος πέδη** (ἐπὶ τοῦ 'Ελλησπόντου).
λῖνόδρυς-υος (ἡ) μτγν. χαμαίδρυς βλ.λ. : Διοσκ. 3,98.
λινοειδῆ (τὰ) νεώτ. οἰκογ. **δικοτυληδόνων** φυτῶν.
λινοεργής-οῦς-ές λινεργὴς βλ.λ. : 'Οππ.'Αλ.3,444 (δ.γρ. λινοερκής).
λινοερκής-οῦς-ές μτγν. ὁ περιπεφραγμένος ὑπὸ δικτύων ἢ παγίδων : Νόνν.Δ 26,55· πρβλ. λινοεργής.
λινόζευκτος-ον μτγν. ὁ μὲ λινᾶς κλωστὰς συνδεδεμένος: 'Οππ.'Αλ.4,79 **λινόζευκτος δεσμός.**
λῖνόζωστις (κώδ. **-ζῶστις**)**-εως** κ. **-ιδος,** ἰων. **-ιος** (ἡ) κ.νεώτ. τὸ φυτὸν λινόζωστις ἡ ἐτησία, ἄ. σκαρολάχανο ἢ σκαρόχορτο : 'Ιππ.Γυν.2,135,αὐτ.'Επιδ. 7,92· ἐν δοτ. **-ώστῳ** ὡς δ.γρ.π.'Αρετ.'Οξ.Νούσ.1,2· **2)** λινόζωστις ἡ πολυετής, ἄ. σκιλλόχορτο : Ψ Διοσκ.4,190· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **γρομφαδιοειδῶν,** οὗ γνωστότερα εἴδη λινόζωστις ἡ ἐτησία καὶ λ- ἡ πολυετής.
λινόζωστος-ον ὁ διὰ σχοινίων λίνου ἐζωσμένος, δεδεμένος, ἐπὶ πλοίων : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.16 **λινόζωστοι πλευραί·** **2)** τὸ ἀρσ. **λινόζωστος** ὡς οὐσ. λινόζωστις βλ.λ.1.
λῖνοθήρας (ὁ) ὁ θηρεύων διὰ δικτύων : ΑΠ 7,172.
λῖνοθώραξ-ακος (ὁ, ἡ), ἐπ. κ. ἰων. **-θώρηξ-ηκος** ὁ φέρων, ὁ ἔχων θώρακα ἐκ λίνου : 'Ιλ.Β 529 λι-

νοθώρηξ, ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο, Στράβ.3,3,6 λινοθώρακες οἱ πλείους (Λυσιτανοί), ΑΠ 14,73 λινοθώρακες Ἀργεῖοι.

λῐνοκαλάμη (ἡ) κ. δημ. **λινοκαλάμι** (τὸ) ἡ ἀμοργίς, λεπτὸς λίνος, λινάρι : Κλεοπ.π.Γαλ.12,433,Σχόλ. Ἀριστφ.Λυσ.736, Πάπ.· || περιληπτικῶς, ἡ κολάμη, τὸ ἄχυρον τοῦ λίνου ἐν χρ. πρὸς στέγασιν καλύβης : ΠΔ'Ἰησ.2,6 **καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν τῇ λινοκαλάμῃ τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος**· πρβλ. Εὐστ.π.Διον.Περ.525,Πάπ.

λῐνοκᾰλᾰμίς-ίδος (ἡ) ὄνομα τοῦ φυτοῦ λίνον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.2,103.

λῐνοκάλᾰμον (τὸ) Πάπ. ἡ λινοκαλάμη βλ.λ.

λινοκάρυκες Ἡσ. «οἱ τὰ λινὰ πωλοῦντες».

λινόκλως βλ. λινουλκός.

λινόκλωστος-ον ὁ κλώθων λίνον, λινάριον : ΑΠ 7,12 **λινόκλωστος ἠλακάτη.**

λινοκρῑθή (ἡ) πάπ. λίνον ἀνάμεικτον μετὰ κριθῆς.

λινόκροκος-ον ὁ ὑφασμένος ἐκ λίνου, λινῆς κρόκης, κλωστῆς : Εὐρ.Ἑκ.1081 **λινόκροκον φᾶρος στέλλων.**

λινόλαιον (τὸ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀλέσματος φελλοῦ καὶ βερνικίου λινελαίου συνισταμένη συμπαγὴς ὕλη, ἐν χρ. ὡς κάλυμμα δαπέδων.

λινομέταξος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξ ἰνῶν λίνου καὶ μετάξης κατεσκευασμένος, ὑφασμένος : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.103,159 **καὶ στρώσετε τὴν κλίνη μου τὴ λινομέταξή μου, - ὕφασμα λινομέταξο.**

λῖνον (τὸ) κ. νεώτ. πᾶν πρᾶγμα κατεσκευασμένον, πεποιημένον ἐκ λίνου· δθ. σχοινίον, ὁρμιὰ ἁλιευτική : Ἰλ.Π 408 **ἰχθὺν ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ καὶ ἤνοπι χαλκῷ**· || ἡ κλωστὴ ἥτις κλώθεται ἀπὸ τῆς ἠλακάτης : Εὐρ.Ὀρ.1431 **ἃ δὲ λίνον ἠλακάτᾳ**, Ἄρχιππ.38· || λινὴ κλωστὴ δι' ἧς ἐνείρουσιν ἐν εἴδει περιδεραίου χάνδρας ἢ καὶ ἄλλα κοσμήματα : Ὕμν.Ἀπόλλ.103 **ὅρμον χρυσείοισι λίνοισιν ἐερμένον**,Ἐπιγρ. **ἄλλα παντοδαπὰ χρυσᾶ ἀνηρμένα ἐπὶ λίνου**· || κλωστὴ χρησιμεύουσα ὡς σχοινίον : Γαλ.2,669· || μτφ. ποι. ἡ κλωστὴ τῆς τύχης, ἣν κλώθουσιν αἱ Μοῖραι : Ἰλ.Υ 128 **γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ**, Ὀδ.Η 198 **γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ**· ἐν τῷ πληθ. : Θεόκρ.1,139 **τά γε μὰν λίνα πάντα λελοίπει ἐκ Μοιρᾶν**, πρβλ. Καλλ.Λουτρ.Παλ.104· πιθ. παροιμ. ἐν Λουκ.Ζ'Ἔλεγχ.2 **οὐδὲν ὑπὲρ τὸ λίνον** (ὑπὲρ μόρον)· **2)** παροιμ. **λίνον λίνῳ συνάπτειν** τὸ συνάπτειν ὅμοια, τὸ πραγματεύεσθαι περὶ ὁμοιογενῶν πραγμάτων, ἐν χρ. κ. ἀρνητ. ἐπὶ ἀνομοίων : Στράττ.38, Πλάτ. Εὐθ.298C **οὐ λίνον λίνῳ συνάπτει**, Ἀριστλ.Φυσ. 207a,17· **3)** ἁλιευτικὸν δίκτυον : Ἰλ.Ε 487 **ἀψῖσι λίνου ἁλόντε**· πρβλ. κλωστὴρ 2)· || όμ. θηρευτικὸν δίκτυον : Θεόκρ.8,58 **ἀγροτέροις δὲ λίνα**· || εἰδ. ἐπὶ πτηνῶν : Διόδ.Σ 1,60 **λίνα κατεσκευάζον . . τὰς θήρας τῶν ὀρτύγων ἐποιοῦντο**, Παῦλ. Σιλ. ἐν ΑΠ 9,396· || τὰ πρὸς σύλληψιν τῶν δορκάδων δίκτυα : Πάπ. **λίνα δορκάδεια**· **4)** ὕφασμα λινοῦν : Ἰλ.Ι 661 **κῶεά τε ῥῆγός τε λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον**, Ὀδ.Ν 73 **λίνον τε νηός**· || ἔνδυμα λινοῦν : ΚΔ Ἀπ.15,6 **ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρόν**· || κ. ἐν τῷ πληθ. λινᾶ ἐνδύματα : Αἰσχ.Ἱκ.121 **ξὺν λακίδι λίνοισιν ἢ Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ**· **5)** εἰδ. ὕφασμα ἱστίου, καραβόπανον : Ἀριστφ.Βάτρ.364 **ἀσκώματα καὶ λίνα καὶ πίτταν διαπέμπων**, Ἀπολλ.Ρ 1,565· **6)** κλωσθὲν λίνον : Ἀριστφ.Βάτρ.1347 **λίνου μεστὸν ἄτρακτον**, Πάπ.· || **λίνον καρπάσιον** βλ.λ. : Παυσ.1,26,7 **καὶ οἱ λίνου Καρπασίου θρυαλλὶς ἔνεστιν**· **7)** τὸ φυτὸν λίνον τὸ χρησιμώτατον βλ. κατωτ. : Ἡρ. 2,105 **λίνον . . ἐργάζονται**, Θουκ.4,26 **λίνου σπέρμα κεκομμένον** (λινόσπορον), Πλάτ.Πολιτ.280C **ἡ ἐκ τῶν λίνων δημιουργία**· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **λινοειδῶν**, οὗ ἀξιολογώτερα εἴδη εἶναι **λίνον τὸ στενόφυλλον**, δημ. ἀγριολίναρο κ. **λίνον τὸ χρησιμώτατον** (φυτὸν ἐτήσιον ὠφελιμώτατον λόγῳ τῶν λεπτοτάτων ἰνῶν του χρησιμοποιουμένων εὐρύτατα εἰς τὴν ὑφαντουργικήν, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν κλωστικῶν καὶ φαρμακευτικῶν του ἰδιοτήτων)· **8)** τὸ φυτὸν θυμελαία βλ.λ. : Διοσκ.4,172· **9)** τὸ φυτὸν χρυσόγονον βλ.λ. : αὐτ.56· **10)** **λίνον πύρινον** ἄγνωστόν τι φυτόν : Θεόφρ.ΦΙ 9,18,6· **11)** **λίνον ἀπὸ τῶν δένδρων** ὁ βάμβαξ βλ.λ. : Νέαρχ.π.Ἀρρ.Ἰνδ. 1,16,1· **12)** ἐν Ἰλ.Σ 570 **λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν** ὁ Ζηνόδ. ἀνέγνωσε **λίνος** καὶ μετέφρασεν χορδὴν τοῦ ὀργάνου, ἥτις κατὰ τὸν Σχολ. ἦτο ἐκ λίνου.

λινόξυλα (τὰ) δημ. τὰ μετὰ τὴν σπάθισιν τοῦ λίνου μένοντα ξύλα (ἄχυρα, φρύγανα), χρησιμεύοντα ὡς προσάναμμα : Ἐρωτόκρ.1,282 **τ' ἄχερα τὰ λινόξυλα.**

λῑνόπεπλος-ον ὁ φέρων, ὁ ἔχων λινῆν ἐσθῆτα : Φίλιππ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 6,231 **λινόπεπλε δαῖμον.**

λινόπλεκτος-ον ὁ πεπλεγμένος ἐκ λίνου : Νόνν.Δ 26,56 (κῶδ.).

λῑνόπληκτος-ον μτγν. ὁ φοβούμενος, ὁ ἀποφεύγων τὸ δίκτυον, κυρ. ἐπὶ ζῴων ἅτινα συλληφθέντα διέφυγον : Πλούτ.Ἠθ.642A.

λινοπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) λινόπληκτος βλ.λ.· Ἡσ.· κ. ὑπερθ. : Νουμήν.Ἡρ.π.Ἀθήν.7,321B **σαργὸν ἐπικέλσοντα, λινοπληγέστατον ἰχθύν.**

λῑνοπλόκος-ον πάπ. ὁ πλέκων δίκτυα.

λῑνοπλύνας Ἡσ. «τριβεύς».

λῑνοπλῦτής (ὁ) μτγν. ὁ πλύνων ἢ διαβρέχων λίνον· πιθ. π. Ἀέτ.8,16 (γεν. πληθ. **λινοπλήτων** κῶδ.).

λινοποιός-όν ὁ κατασκευάζων, ὑφαίνων λινὰ ὑφάσματα : Σχόλ.Ἀριστφ.Θεσμ.942.

λινοπόρος-ον ποι. ἐπὶ ἀνέμου, ὁ τὰ ἱστία τοῦ πλοίου πληρῶν, ποὺ φουσκώνει τὰ πανιά : Εὐρ.ΙΤ 410 **νάιον ὄχημα λινοπόροισι τ' αὔραις.**

λινοπτάζει Ἡσ. « ἐπιλινεύει· περιβλέπει».

λῑνόπτερος-ον ὁ ἔχων τὰ λινᾶ ἱστία ὡς πτέρυγας : Αἰσχ.Πρ.468 **λινόπτερα ναυτίλων ὀχήματα.**

λῑνοπτέρυξ-υγος μτγν. ὁ λινόπτερος:Ὀππ.Κυν.1,121.

λῑνόπτης (ὁ) (ὄψομαι) ὁ παραφυλάττων τὰ δίκτυα, ὅπως ἴδῃ ἂν συνελήφθη τ ι: Ἀριστλ.π.Σχόλ. Ἀριστφ.Εἰρ.1178, Πολυδ.5,17, Ἡσ.

λινοπτῶμαι-άομαι (λινόπτης) παρατηρῶ τὰ δίκτυα, παραφυλάττω ὅπως ἴδω ἂν συνελήφθη τι : Ἀριστφ.Εἰρ.1178 **ἐγὼ δ' ἕστηκα λινοπτώμενος.**

λῑνόπῡρος (ὁ) πάπ. λίνον ἀνάμικτον μετὰ πυροῦ, σίτου.

λινοπώλης (ὁ) πάπ. ὁ πωλητὴς λίνου.

λῑνορρᾰφής-οῦς·ές (ῥάπτω) ὁ διὰ λίνου ἐρραμμένος : Σοφ.ἀπ.468 **λινορραφῆ τυλεῖα**, Αἰσχ. Ἱκ.134 **λινορραφής τε δόμος** (ὁμφ. σημ.)· **2)** μτγν. ὁ κατασκευάζων δίκτυα : Νόνν.Δ 23,131 **λινορραφεῖς ἁλιῆες.**

λίνος (ὁ) κ. **λῖνος** ΕΓουδ. «τὸ λινάριον» : Γεωπ. 2,40,3· **2)** Σουΐδ. «λίνος· τὸ δίκτυον»· **3)** **λίνοι** (οἱ) ὀν. ἀστερισμοῦ τινος : Γέμιν.3,7.

Λίνος (ὁ) μυθικός τις ἀοιδός, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Καλλιόπης : Ἡσίοδ.ἀπ.192, Θεόκρ. 24,105 **γράμματα μὲν τὸν παῖδα γέρων Λίνος ἐξεδίδαξεν**, Ἀπολλδ.1,3,2· **2)** ὡς προσηγορ. τὸ ᾆσμα, ἡ ᾠδὴ τοῦ Λίνου, ἡ ὑπ' αὐτοῦ συντεθεῖσα ἢ εἰς αὐτὸν ἀναφερομένη : Ἰλ.Σ 570 **λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν λεπταλέῃ φωνῇ**, Πίνδ.ἀπ.139,5, Ἡρ.2,79 **ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λίνον ὁκόθεν ἔλαβον τὸ ὄνομα**, Εὐρ.Ἡρ.348 **αἴλινον μὲν ἐπ' εὐτυχεῖ μολπᾷ Φοῖβος ἰαχεῖ**, Ἀριστφ.Βυζ.π.Ἀθήν 14,619C **λίνος δὲ καὶ αἴλινος οὐ μόνον ἐν πένθεσιν ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπᾷ.**

λινός-ή-ό(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατασκευασμένος, ὑφασμένος ἐκ λινοῦ : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.180,11

ἔχω κι ἐγὼ λινὸ παννὶ σαρανταπέντε πήχες· || τὸ οὐδ. λινό(ν) (τὸ) ὡς οὐσ. τὸ ἐκ λινοῦ ὕφασμα: Διήγ.'Αχιλλ.1244 **καὶ ὀλόγυμνην τὴν ἐκδυσεν μετὰ λινοῦ καὶ μόνου, τὸ δὲ λινὸν εἰς τὸ ἐκ παντὸς ἦτον ὡς ἄχνη μόνον.**

λῑνόσαρκος-ον ὁ ἔχων σῶμα λευκόν, ἁπαλόν, ἁπαλόσαρκος: 'Αντιφάν.49 **λινόσαρκος τροφαλίς.**

λῑνόσπαρτον (τὸ) τὸ φυτὸν σπάρτιον τὸ κοινὸν ἢ βρουλοειδές: Θεόφρ.ΦΙ 1,5,2.

λινόσπερμα-ατος (τὸ) μτγν. ὁ λιναρόσπορος: Κλεοπ.π. Γαλ.12,433, 'Αλέξ.Τράλλ.12, 'Ιππιατρ.12.

λινοσπέρμινος-η-ον μτγν. ὁ ἐκ λιναροσπόρου παραγόμενος: 'Αέτ.1,101 **λινοσπέρμιον ἔλαιον.**

λινόσπερμον (τὸ) μτγν. τὸ λινόσπερμα βλ.λ.: Διοσκ.2,103, Γαλ.6,549, 'Αρτεμίδ.Δαλδ.1,68, 'Αλέξ. 'Αφρ.Πρ.1,67, Πάπ.

λινόσπορος (ὁ) νεώτ. τὸ σπέρμα τοῦ λίνου, ά. λιναρόσπορος.

λινοστάσία (ἡ) μτγν. τὸ στήσιμον τῶν κυνηγετικῶν δικτύων, τὸ κυνήγιον διὰ δικτύων: 'Αρχί. ΑΠ 6,179 **αὔθαιμοι τρισσοὶ δῶρα λινοστασίης.**

λινοστατῶ-έω (ἵστημι) μτγν. τοποθετῶ δίκτυα, στήνω βρόχια: 'Οππ.Κυν.4,64, Λογγ.2,13· || παθ. περικλείομαι καὶ συλλαμβάνομαι διὰ δικτύου: 'Αθήν.5,219D **ἀλλ' οὐκ αὐτὸς θηρεύεται.. λινοστατούμενος ὑπὸ 'Αλκιβιάδου.**

λινοστολή (ἡ) νεώτ. ἐσωτερικὴ ἐνδυμασία ἐκ λινοῦ ὑφάσματος· || εἰδ. ἐν τῷ στρατῷ, τὸ ἐσώβρακον καὶ τὸ ὑποκάμισον ὁμοῦ.

λινοστολία (ἡ) μτγν. τὸ φορεῖν λινᾶ ἐνδύματα: Πλούτ.'Ηθ.352C, Μαν.4,344, Βέττ.Βάλ.4,27.

λινόστολος-ον ὁ ἐνδεδυμένος λινᾶ ἐνδύματα: Βακχ.18,43, 'Υμν.'Ισ.1.

λινόστροφος-ον μτγν. ὁ συνεστραμμένος ἐκ λίνου: 'Οππ.'Αλ.3,76· **2)** τὸ οὐδ. **λινόστροφον** ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν πράσιον: Πλίν.ΦΙ 20,241.

λινοσυρίς (ἡ) νεώτ. γένος **προσωπανθῶν** φυτῶν.

λινόσωμον (τὸ) νεώτ. ἡ λινίνη τοῦ κυτταρικοῦ πυρῆνος, θεωρουμένη ὑπό τινων ὡς φορεὺς τῆς κληρονομικότητος.

λῑνοτειχής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων λινᾶ τείχη: Διον.Σάμ.π.Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Γαζός.

λινοτόμοι 'Ησ. «οἱ τὰ λινᾶ διατέμνοντες καὶ ὑγιῆ δεικνύντες».

λινοτύπης (ὁ) νεώτ. ἐργάτης τυπογράφος ἐργαζόμενος **εἰς** μηχανὰς λινοτυπίας βλ.λ.

λινοτυπία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. μηχανικὴ στοιχειοθέτησις καὶ στερεοτύπησις ἐνιαίων συμπαγῶν γραμμῶν δι' εἰδικῶν τυπογραφικῶν μηχανῶν.

λινοτυπικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λινοτυπίαν βλ.λ.: **λινοτυπικὴ μηχανή**· ἐπίρρ. **-ῶς**, δημ. **-ά.**

λῑνούγιον (τὸ) πάπ. πιθ. τὸ λινούδιον βλ.λ.

λῑνούδιον (τὸ) πάπ. λινοῦν ἐσώρουχον, ὑποκάμισον.

λινουλκός-όν (ἕλκω) ὁ ἐκ κεκλωσμένου λίνου κατεσκευασμένος: 'Ιων ΧΤραγ.π.'Αθήν.10,451D **βόσκει λινουλκὸς χλαῖνα, θήραργος πέδη.**

λῑνουργεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐργοστάσιον κατεργασίας τοῦ λίνου, κλωστήριον: Στράβ.4,2,2 **παρὰ δὲ τοῖς Καδούρκοις λινουργεῖα** (δ.γρ. λινουργία).

λινουργία (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευὴ λινῶν ὑφασμάτων, ἡ κατεργασία τοῦ λιναρίου: Στράβ.11,2, 17 **ἡ δὲ λινουργία καὶ τεθρύληται.**

λινουργός-όν κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος τὸν λίνον, ὁ ὑφαίνων λινᾶ ὑφάσματα: 'Αλεξ.35 **λινουργὸς γυνή**· **2)** ὡς οὐσ. **λινουργός** (ὁ) ὁ ὑφάντης: Στράβ.3,4,9 **λινουργοὶ δὲ ἱκανῶς οἱ 'Εμποριῖται**, Πάπ., Κατ.'ΑστρλΚ 8(4),137· || λινουργοί (οἱ) ὀνομ.διδομένη εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν: Δίων Χρ.34,21· **3)** εἶδος χηνός: Διον.Φυσ.3,23· **4)** εἶδος λίθου: ΨΠλούτ.Ποτ.22,3.

λινουργῶ-έω σχόλ. κ νεώτ. μεταβάλλω εἰς λίνον: Σχόλ.Πίνδ.Π 4,376 **λινουργεῖν τὴν καλάμην**· **2)** νεώτ. κατασκευάζω λινᾶ ὑφάσματα.

λινοῦς-ῆ-οῦν κ. νεώτ., συνηρ τοῦ λίνεος βλ.λ., ὁ λινός.

λινοϋφεῖον (τὸ) μον. τὸ λινουργεῖον βλ.λ.: Εὐστ.Βί.Κωνστ.2,34.

λινοϋφής-οῦς-ές μτγν κ. **λῑνόϋφος-ον** ὁ ἐκ λίνου ὑφασμένος: Κατ.'ΑστρλΚωδ.8(4),216, ΑΒ 302, ΕΜ 558,49· πρβλ. λίνυφος.

λινοϋφικός-ή-όν πάπ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ὕφανσιν τοῦ λίνου· || **τὸ ἀρσ. λινοϋφικός** ὡς οὐσ. **ὁ** ὑφαίνων τὸ λίνον· || τὸ οὐδ. **λινοϋφικόν** φόρος **ἐπὶ** τῆς ὑφάνσεως τοῦ λίνου, **ἐπὶ** τῶν λινῶν ὑφασμάτων.

λινοΰφιον (τὸ) γλωσσ. πιθ. τὸ **ἐκ** λίνου ὑφασμένον ἢ ἡ διὰ λίνου **ὕφανσις.**

λινοῦχος-ον γλωσσ. ὁ ἔχων ἢ μεταχειριζόμενος δίκτυα.

λῑνοφακός (ὁ) πάπ. λίνον μεμιγμένον μετὰ φακῶν.

λῑνοφάντης (ὁ) πάπ. ἐσφ. ἀνάγν. ἀντὶ λινυφάντης, ὁ ὑφαίνων λινᾶ ὑφάσματα.

λινόφαντος-η-ο δημ. ὁ διὰ λινοῦ ὑφασμένος: 'Εφταλ.'Οδ.Κ 353 **μὲ ἀποκάτουθε λινόφαντα** ἁπλωμένα.

λινοφθόρος-ον ὁ **φθείρων**, καταστρέφων τὰ λινᾶ: Αἰσχ.Χο.27 **λινοφθόροι δ' ὑφασμάτων λακίδες ἔφλαδον.**

λινοφόρος-ον πάπ. ἐπὶ γῆς, ὁ φέρων, ὁ παράγων λίνον.

λινοφορῶ-έω νεώτ. φορῶ λινᾶ φορέματα.

λινοχίτων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ φορῶν λινοῦν χιτῶνα· 'Ησ. (ἀμφ.ἀνάγν.), 'Ιμέρ.Λόγ.11,1.

λινόχλαινος-ον μτγν. ὁ ἔχων λινῆν χλαῖναν: Διον.Περ.1096, Νόνν.Δ 26,58.

λινόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἐρυθραία ἢ **παραθαλάσσιος.**

λινόχορτος (ὁ) πάπ. κ **-χορτον** (τό) δέσμη λίνου **καὶ** χόρτου.

λίνοψις-εως (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν **ἐκ** τῶν **σκροφουλαριοειδῶν.**

λίντεον δ.γρ. τοῦ λέντιον βλ.λ.

λῑνϋφαντεῖον (τὸ) πάπ. ἐργοστάσιον λινῶν ὑφασμάτων, ὑφαντήριον λινῶν.

λινυφάντης (ὁ) πάπ. ὁ ὑφαίνων λινᾶ ὑφάσματα.

λινυφαντικός-ή-όν ὁ διὰ τὴν ὕφανσιν τῶν λινῶν χρησιμεύων: πάπ. **λινυφαντικὰ ἐργαλεῖα.**

λινϋφάριος (ὁ) μτγν. ὁ λίνυφος βλ.λ.

λινυφεῖον (τὸ) πάπ. τὸ λινυφαντεῖον βλ.λ.: **ἐπ' ἀμφόδου λινυφείων.**

λινυφία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀρθροζώων ἀραχνοειδῶν.

λίνυφος (ὁ) πάπ. κ.'Επιγρ. ὁ λινοϋφής βλ.λ.: Πάπ. ἡ **συντεχνία τῶν λινύφων**, 'Επιγρ.

λινῶ-άω, μ. ἐν συνθ. μτ. τῶν προθ. δια-, ἐκ-, ἐπι-.

λῑνῳδία (ἡ) σχόλ. ἡ ᾠδή, τὸ ᾆσμα τοῦ Λίνου: Σχόλ.'Ιλ.Σ 570.

λῑνωνία (ἡ) πάπ. ἀγορὰ λίνου.

λίξ 'Ησ. «πλάγιος, καὶ λίθος πλατύς»· **2)** 'Ησ. «πνευμονία, νόσος».

λιξεύω δημ. κ. **-εύγω** λαιμαργῶ, λιχουδεύω: 'Ερωτόκρ.1,780 **λιξεύγει τοῦ τραγουδιστῆ τὰ κάλλη καὶ τὴ νιότη.**

λίξης (ὁ) δημ. κ. **λιξιάρης**, θηλ. **-ισσα** κ. οὐδ.**-ικο** ὁ λίχνος, λιχούδης.

λιξιάρης-α-ικο δημ. λίχνος, λιχούδης, λίξης βλ.λ.

λίξος (ὁ) κ. νεώτ. ἡ ἐν τῇ δυτικῇ 'Αφρικῇ χώρα ἐν ᾗ κατὰ τὰ μυθολογούμενα ἦσαν οἱ κῆποι τῶν 'Εσπερίδων· οἱ κάτοικοι λιξῖται· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος μικρῶν μαύρων **κουρκουλιο-ιδῶν** κανθάρων, ἀπαντώντων πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης.

λιο- δημ. πρῶτον συνθετικὸν λ., κτ. συγκ. τοῦ ἥλιο-(ς), δηλοῦν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετι-

κού ἐκφροζόμενον α') ἀνήκει ἢ ἀναφέρεται εἰς τὸν ἥλιον, οἷον (ἡ)λιοβασίλεμα, λιοκάθισμα· β') προκύπτει ἢ προέρχεται ἢ γίνεται ἐκ τοῦ ἡλίου, οἷον λιοβόρι, (ἡ)λιογέννητος, λιόκαμα, λιοκρούγομαι, λιόκρουση, λιόκαφτος· γ') ἔχει λαμπρότητα αἰνετικῶς παραβαλλομένην πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου, οἷον λιόκαλος, λιόλαμπρος· δ') εἰδ. ἐπὶ φυτῶν ἅτινα στρέφονται πρὸς τὸν ἥλιον ἢ ἀναπτύσσονται διὰ θερμῆς τοῦ ἡλίου ἀκτινοβολίας, οἷον λιόδρομος, λιόχαρο(-α), λι(ο)άγκαθο· **2)** πρῶτον συνθετικὸν λ., κτ. συγκ. τοῦ ἐλιο-(ἐλαία) δηλοῦν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ ἐκφραζόμενον ἀνήκει ἢ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐλαίαν (τὸ δένδρον ἢ τὸν καρπὸν) ἢ προέρχεται ἐξ αὐτῆς, οἷον λιοκούκκουτσο, λιόλοδο, λιόκλαδα, λιόξυλα (ἄ. λίτσινα), λιοτριβειό, λιοστάσι.

λιοβασίλεμα (τὸ) δημ. ἡλιοβασίλε(υ)μα βλ.λ.

λιοβόρι (τὸ) δημ. ἄνεμος πνέων ἐκ βορειανατολῶν, καιρὸς πνιγηρὸς καὶ ξηρός : Παλαμ.Τάφ.30, 7 **τώρα τὰ καρδιόφυλλα | βοριὰς τὰ ξετινάζει, | τὸ λιοβόρι τὰ 'καψε, | τὰ δέρνει τὸ χαλάζι.**

λιογέννητος-η-ο δημ. ὁ ἡλιογέννητος βλ.λ.

λιόδεντρο (τὸ) δημ. τὸ ἐλαιόδενδρον βλ.λ.

λιόδρομο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἡλιοτρόπιον.

λιοκάθισμα (τὸ) δημ. ἡ στιγμὴ καθ' ἣν ὁ δύων ἥλιος ἐφάπτεται τοῦ ὁρίζοντος.

λιόκαλος-η-ο δημ. ὁ ἔχων ὑπέροχον καλλονήν, ὁ ἔχων καλλονὴν ἐφάμιλλον τῇ τοῦ ἡλίου.

λιόκαμα (τὸ) δημ. ἡ ὑπερβολικὴ θερμότης τοῦ ἡλίου, καύσων ὑπερβολικός· || τὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου στίγματα ἕνεκα τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἄ. λειχῆνα, πανάδες.

λιοκαμένος-η-ο δημ. κ. **λιοκσημένος** ὁ ὑπὸ τοῦ ἡλίου κεκαυμένος, ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ χροιὰ μετεβλήθη ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἡλιοκαής.

λιόκαυτος-η-ο δημ. ὁ ἐκτεθεὶς εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ ξηρανθείς, ἰδ. ἐπὶ ἰχθύων ταριχευομένων καὶ ξηραινομένων : **φάρι λιόκαυτο**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἡλιοκαής, ὁ ἀποκτήσας χρῶμα μελανὸν ἕνεκα τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.

λιόκλαδο (τὸ) δημ. ἄ. λιόκλαρο βλ.λ.

λιόκλαρο (τὸ) δημ. κλάδος ἐλαίας.

λιόκλημα τὸ) δημ. τὸ φυτὸν αἰγόκλημα **τὸ περικλύμενον.**

λιοκόκκι (τὸ) δημ. τὸ ὑπόλειμμα, ὁ πυρὴν τῶν ἐλαιῶν μετὰ τὴν ἔκθλιψιν των εἰς τὸ ἐλαιοτριβεῖον, οἱ ἐλαιοπυρῆνες· || ἐλαιόπιττα, ἐλαιοπλακοῦς.

λιοκούκκουδο (τὸ) δημ. κ.**-κκουτσο** ὁ πυρήν, τὸ κουκούτσι τῆς ἐλαίας.

λιόκουρο (τὸ) δημ. ἡ νόσος ἴκτερος· **2)** κτ. πληθ. **λιόκουρα** (τὰ) μαγικὰ ἀντικείμενα ἐμβαλλόμενα εἰς τὸ ὕδωρ, δι' οὗ ποτίζουν τὸν πάσχοντα ἐξ ἰκτέρου.

λιόκρουγμα (τὸ) δημ κ. **λιοκρουσμα** αἱ πρῶται ἀκτῖνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου· **2)** ἡ νόσος ἴκτερος.

λιοκρούζομαι δημ., μτχ. παρακ. **λιοκρουσμένος** ἄ. λιοκρούγομαι βλ.λ.

λιοκρούγομαι δημ. προσβάλλομαι ἀπὸ ἴκτερον.

λιόκρουση (ἡ) δημ. κ. **λιόκριση** ἡ κραῦσις τοῦ ἡλίου, ἡμέρα πανσελήνου, ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ὁ ἥλιος ἀνατέλλων ρίπτει τὰς ἀκτῖνάς του ἐπὶ τῆς δυούσης σελήνης· **2)** ἡ νόσος ἴκτερος.

λιόκρουσμα (τὸ) δημ. ἄ. λιόκρουγμα βλ.λ.

λιολεθρία Ἡσ «παντελεῖ ὀλέθρῳ».

λιομάζωμα (τὸ) δημ. ἡ συλλογὴ τοῦ ἐλαιοκάρπου.

λιομαζώχτρα (ἡ) δημ. ἡ συλλέγουσα ἐλαίας ἐργάτις, γυνὴ ἐλαιολόγος.

λιοντάρι (τὸ) δημ. τὸ ζῷον λέων βλ.λ. : Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.46,4 **δὲ σᾶς τρομάζει ὁ πόλεμος, πηδᾶτε σὰ λιοντάρια**· **2)** μτφ. ὡς χαρακτηρισμὸς παντὸς γενναίου : Βαλαωρ.Βραχ.Κῦμ.20.

λιόντας (ὁ) μσν. δημ. ὁ λέων βλ.λ. : Ἐρωτόκρ. 21,286 **λιόντες θεριὰ καὶ κεῖνοι.**

λιοντόκαρδος (ὁ) δημ. ὁ ἔχων λέοντος καρδίαν, γενναῖος, θαρραλέος.

λιόξανθος-η-ο δημ. ὁ ξανθὸς ὡς ὁ ἥλιος.

λιόξυλα (τὰ) δημ. τὰ ἐκ δένδρου ἐλαίας καυσόξυλα, ἄ. λίτσινα· πρβλ. πουρναρόξυλα.

λιοπέτριον Ἡσ. «λίθος λεῖος».

λιοπύρι (τὸ) δημ. σφοδρὸς καύσων, λιόκαμα.

λιοστάσι (τὸ) δημ. ἐλαιοφυτεία, ἐλαιών, ἐλαιοπερίβολο : Ζερβ.μτφρ.Βύρ.72 **τὰ πυκνὰ λιοστάσια σκόρπια ἐκεῖθε πέρα.**

λιοστρόφι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἡλιοτρόπιον τὸ τριχωτόν.

λιοτριβάρης (ὁ) δημ. κ. **λιτρουβιάρης** ὁ εἰδικὸς ἐργάτης τῆς ἐκθλίψεως τῶν ἐλαιῶν.

λιοτριβειό δημ. λιοτρίβι βλ.λ.

λιοτρίβι (τὸ) δηλ. τὸ ἐλαιοτριβεῖον βλ.λ.

λιοτριβόπετρα (ἡ) δημ. ἡ μυλόπετρα τοῦ ἐλαιοτριβείου.

λιοτρόπι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἡλιοτρόπιον τὸ τριχωτόν, ἄ. λιοστρόφι.

λιούρατζης (ὁ) δημ. κ. **-ής** ὁ παίζων λύραν : Θρᾳκικὰ 3,248.

λιόφις (ὁ) νεώτ. γένος **κουλουβριιδῶν** ἑρπετῶν.

λιοφάγος (ὁ) δημ. ὁ ἐλαιοφάγος.

λιόχαρος-η-ο δημ. ὁ ἡλιοχαρής, ὁ γεμάτος ἥλιο καὶ χαρά : Πορφύρ.Σκ.84 **κι ἐκείνη ἐκέντσε κάμπους καὶ βουνὰ | καὶ λιόχαρο στὸν κάμπο μονοπάτι**· **2)** γεν. ὀνομ. τῶν ἀγρίων φυτῶν, τῶν κατὰ τὸ θέρος ἐν ξηρασίᾳ ἀναπτυσσομένων

λιόχεντρα (ἡ) δημ. ἡ ἔχιδνα.

λίπα ἐν χρ.π.Ὁμ.συνήθ.ἐν φρ. **λίπ' ἐλαίῳ** ἐν ἐπιρρ σημ. ἐν ἀφθονίᾳ ἐλαίου : Ἰλ.Κ 577 **ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ** (χρίειν, ἀλείφειν μὲ ἄφθονον ἔλαιον), Ὀδ.Γ 466 **ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,** Ἡσίοδ.Ἔργ.522 **χρόα καὶ λίπ' ἐλαίῳ χρισαμένη**· μ. ἅπαξ ἄνευ τοῦ **ἐλαίῳ** : Ὀδ.Ζ 227 **λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειφεν**· ὁμ. μτ. δοτ. ἢ ἄνευ κ. π. τοῖς μετέπειτα : Ἱππ.Γυν.2,150 **τῷ ῥοδίνῳ ἀλείφεσθαι λίπα,** αὐτ. 1,35 **χρίεσθαι λίπα,** Θουκ.1,6 **λίπα μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι ἠλείψαντο**· πρβλ. Θεόφρ.Φ(9,8,5· || π. Ἱππ. σπαν. ὡς οὐσ. οὐδ. ὀνομαστ. ἢ αἰτ. : αὐτ.Γεν.2,133 **χρῖσμα λίπα ἔστω,** αὐτ.145 **μηδ' ἄλλο τι πῖον μηδὲ λίπα ἔχον.**

λιπάδελφος-ον (λείπω) Ἐπιγρ. ὁ μὴ ἔχων ἀδελφόν, ὁ ἐστερημένος ἀδελφοῦ.

λιπάζη (ἡ) νεώτ. ὑδρολυτικὸν ἔνζυμον ἀποσυνθέτον τὰς λιπαρὰς οὐσίας.

λιπάζω μτγν. κ. νεώτ. λιπαίνω βλ.λ.:Νίκ.Θηρ.90,112.

λιπαίνω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐλίπηνα** κ. **ἐλίπανα,** μέσ. ἀόρ. **ἐλιπήνατο,** μτχ. **λιπηνάμενος,** παθ. ἀόρ. **ἐκ-λιπανθῆναι,** παρακ. **λελίπασμαι,** ἀλείφω διὰ λίπους ἢ ἄλλης οὐσίας, χρίω : Ἱππ.Γυν.1,35 **λιπαίνειν τὴν κεφαλὴν ἐλαίῳ,** Ἀναξίλ.18,1 **λιπαίνειν χρῶτα μύροις**· || κ. μτφ. λαμπρύνω : **Ἀσπασία** π. Ἀθήν.5,219C **χαρᾶς ὕπο σῶμα λιπαίνειν,** Μηναῖ.3,1 Ὠδ.6 **τῷ τῆς ἀθλήσεως πυρὶ σεαυτὴν λιπάνασα, βασάνοις ἀνάλωτος . . ἀνεδείχθης**· || ἀλείφω διὰ λίπους, λαδώνω τοὺς τόνους μηχανῆς πρὸς συντήρησιν : Φίλ.Βελοπ.61,37· || μέσ. ἀλείφω ἐμαυτόν, χρίομαι : ΑΠλ.4,273· **2)** ἐπὶ ποταμῶν, ἐν ἀναφ. πρὸς χώραν, καθιστῶ παχὺν διὰ τῆς ἰλύας, δθ. κ.γόνιμον : Εὐρ.Βάκχ.575 **εὔιππον χώραν ὕδασιν καλλίστοισι λιπαίνειν**· || κ. νεώτ. καὶ δημ. καθιστῶ τι λιπαρὸν διὰ φυσικοῦ ἢ τεχνητοῦ λιπάσματος, κοπρίζω : **ἐφέτος ἐλίπανα τὰ χωράφια μου καὶ εἶχα περισσότερη παραγωγή**· **3)** μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς κατάποσιν, οἱονεὶ διὰ λίπους ἐπιχρίων τέρπω τὸν λάρυγγα, ἐπὶ τοῦ Σκίρωνος, ὃν κατέπιε χελώνη τῆς θαλάσσης : Εὐφορ.9,9 **χέλυος . . ἐλιπήνατο λοιμὸν** (ἐλίπανε, ηὐχαρίστη

σε τὸν λαιμὸν τῆς χέλυος]· **4)** ἀμτβ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, στίλβω ἐκ δακρύων, γυαλίζω ἀπὸ τὰ δάκρυα : Ἐπίκ.ἀπ.120.

λιπαλγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐλεύθερος ἄλγους ἢ θλίψεως : Παῦλ.Σιλ.891.

λιπαλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄλγος τοῦ ὑποδορίου κυτταρώδους ἱστοῦ, παρατηρούμενον κατὰ τὴν μέσην ἡλικίαν τοῦ βίου εἰς ἀρθριτικοὺς ρευματοπαθεῖς ἢ τοὺς ἐνδοκρινικούς.

λιπανάβατος-η-ο δημ. ἄ. λει- ἐπὶ τοῦ ἄρτου, ὁ ἐλλιπὴς ὡς πρὸς τὸ ἀνέβασμα, λειψός.

λιπανδρία (ἡ) μτγν. ἡ ἔλλειψις ἀνδρῶν : Στράβ. 13,1,32 **ἡ γὰρ χρεία λιπανδρία τίς ἐστιν, οὐκ ἀφανισμὸς τέλειος.**

λιπανδρῶ-έω ἔχω, πάσχω ἔλλειψιν ἀνδρῶν, ἔχω λειψανδρίαν, ἐπὶ χώρας : Ἔφορ.216J.

λιπανθρωπία (ἡ) μσν. ἐπὶ χώρας, ἡ ἔλλειψις ἀνθρώπων : Εὐστ.23,29.

λιπανίνη (ἡ) νεώτ. ἔλαιον ἐλαιῶν, ὑποβληθὲν εἰς σαπωνοποίησιν, ἐν χρ. ὡς φάρμακον κατὰ τῶν χολολιθικῶν κολικῶν.

λίπανσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐπάλειψις διὰ λίπους, χρῖσις, ἐπίχρισις : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.10,29,1· || νεώτ. πυροβ. συνεχὴς παροχὴ ἐλαίου ἢ οἱασδήποτε λιπαντικῆς οὐσίας εἰς τοὺς διαφόρους τριβεῖς πρὸς ἐλάττωσιν τῆς τριβῆς καὶ πρόληψιν ὑπερθερμάνσεως· **2)** νεώτ. γεωπ. προσθήκη ὑλῶν εἰς τὸ ἔδαφος περιεχουσῶν στοιχεῖα χρήσιμα εἰς τὴν διατροφὴν τῶν φυτῶν.

λιπαντήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. συσκευὴ χρησιμεύουσα διὰ τὴν αὐτόματον λίπανσιν μηχανῶν ἐν λειτουργίᾳ.

λιπαντής (ὁ) νεώτ. ἐργάτης παρέχων ἢ ἐπιβλέπων τὴν λίπανσιν διαφ. μηχανημάτων ἢ ἄ. πραγμ.

λιπαντικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων, ὁ χρησιμεύων εἰς λίπανσιν : Σχόλ.Ὀδ.Ζ 227, - **λιπαντικὸν ἔλαιον - δοχεῖον**· || τὸ οὐδ. λιπαντικὰ (τὰ) ὡς οὐσ. οὐσίαι χρησιμεύουσαι πρὸς ἐλάττωσιν τῆς τριβῆς μεταξὺ τῶν κινουμένων τεμαχίων τῶν μηχανῶν ὡς καὶ πρὸς ἀποσόβησιν τῆς σκωρίας.

Λῐπᾰραῖος-α-ον ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μεγαλυτέραν τῶν νήσων τοῦ ἀθροίσματος ὅπερ καλεῖται νῆσοι Λιπάραι, ἄ. Λιπαραῖοι : Ἀριστλ.Μετ.367a,6 **ἡ Λιπαραίων πόλις,** Πολύβ.1,25,4· **2) λίθος** Λιπαραῖος λίθος τις ὅμοιος πρὸς ἡφαιστειώδη ὕαλον ἢ ὀψιδιανὸν λίθον : Θεόφρ.Λιθ.692.

Λῐπᾰράμπυξ-ῦκος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων λιπαρὰν ἄμπυκα, λαμπρὸν διάδημα : Πίνδ.Ν 7,15 **εἰ Μναμοσύνας ἕκατι λιπαράμπυκος**· || παρῳδ.π.Ἀριστφ. ὡς ἐπίθ. καρυκεύματός τινος ἰχθύων : αὐτ.Ἀχ.671 **οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκῶσι λιπαράμπυκα.**

λιπαραυγής-οῦς-ές ὁ λαμπρῶς ἀκτινοβολῶν, στιλπνός, φωτεινός : Φιλόξ. π. Ἀθήν.14,643A **τὰς δὲ πρόσθεν μολούσας .. λιπαραυγεῖς πορθμίδας.**

λιπαρής-οῦς-ές ὁ ἐπιμόνως ἐμμένων ἔν τινι, ἐπίμονος, ἔνθερμος, ἀκούραστος, συνεχής : Πλάτ. Κρατ.413A **ὅτε λιπαρὴς ὢν περὶ αὐτοῦ,** αὐτ.Ἱππ. Ε 369D **εὑρήσεις γάρ με λιπαρῆ ὄντα περὶ τὰ λεγόμενα**· κ.μτ. γενικ. : Λουκ.Ἔρωτ.6 **παιδείας λιπαρὸς ὄχλος**· || ἐπὶ πραγμ., διαρκής, ἐκτενής, ἀδιάλειπτος : Ἀριστφ.Λυσ.672 **οὐδὲν ἐλλείψουσιν αὗται λιπαροῦς χειρουργίας,** Λουκ.Ἀποκ.4 **προθυμίᾳ λιπαρεῖ χρησάμενος,** αὐτ.Ἱστ.Συγγρ.1 **λιπαρὴς πυρετός** (διαρκής, ἐπίμονος πυρετός)· **2)** ὁ θερμῶς αἰτῶν, ἐνθέρμως παρακαλῶν, ὁ γινόμενος φορτικός, ἐνοχλητικός, μτ. μτχ. : Πλούτ. Γράκχ.6 **λιπαρεῖς ἦσαν δεόμενοι μηκέτι νομίζειν αὐτοὺς πολεμίους**· || **λιπαρὰ χείρ** ἡ ἐπιμένουσα ἐν τῇ δεήσει, τῇ ἱκεσίᾳ : Σοφ.Ἠλ.1378· || τὸ οὐδ. **λιπαρὲς** (τὸ) ἐπίμονος ἱκεσία : Λουκ. Ἑρμότ.24 **τὸ λιπαρὲς καὶ τὸ μὴ ἐνδοῦναι**· **3)** μτ. γενικ. ὁ χαμερπῶς κολακεύων : Πλούτ.Ἠθ. 776B **τῶν ἐν ἐξουσίᾳ λιπαρῶν**· || πρὸς τὸ λιπαρὲς ὡς ἐπίρρ. λιπαρῶς βλ.λ.2) : Σοφ.ΟΚ 1119.

λιπάρησις-εως (ἡ) μτγν. ἐπίμονος παράκλησις, ἱκεσία : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,81.

λῑπᾰρία (ἡ) (λιπαρός) μτγν. παχύτης : Διοσκ.1,40.

λιπαριοειδῆ (τὰ) νεώτ. οἰκογ. δικοτυληδόνων σωληνανθῶν φυτῶν.

λιπαρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων ἰχθύων τῆς οἰκογ. τῶν **κυκλοπτεριδῶν.**

λῑπάρισχιος-ον ἀμφ. ἐνν. π. λυρ. : Φιλόλ.80,338.

λιπαρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. πέτρωμα ἡφαιστειογενὲς ἱστοῦ πορφυριτικοῦ.

λῑπᾰροβῶλαξ-ακος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἔχων λιπαρούς, παχεῖς βώλους : ΚΜανασσ.Χρον.226 **λιπαροβῶλαξ ἄρουρα.**

λῑπᾰρόγειος-ον σχόλ. ἐπὶ χώρας, ὁ ἔχων πλούσιον ἔδαφος : Σχόλ.Ἰλ.Σ 541.

λιπαρόζωνος-ον ὁ ἔχων λιπαράν, λαμπρὰν ζώνην, εὐπρεπής : Βάκχ.8,49 **λιπαρόζωνοι θύγατρες,** Εὐρ.Φοίν.175 **ὦ λιπαροζώνου θύγατερ ἁ Λατοῦς Σελαναία.**

λιπαρόθρονος-ον ὁ ἔχων λαμπρὸν θρόνον : Αἰσχ.Εὐμ.806 **λιπαροθρόνοισιν ἡμένας ἐπ' ἐσχάραις,** Ἀριστόν.2,16, Λυρ.Ἀδέσπ.140,6.

λιπαροκρήδεμνος-ον ὁ ἔχων λαμπρὸν κρήδεμνον, κεφαλόδεμα : Ἰλ.Σ 382 **Χάρις λιπαροκρήδεμνος καλή,** Ὑμν.Δημ.25,459.

λῑπᾰρόμμᾰτος-ον ὁ ἔχων λαμπροὺς ὀφθαλμούς : Λικύμν.4, Ἀριστλ.Φυσιογν.808a,34.

λιπαροπλόκᾰμος-ον ὁ ἔχων στιλπνοὺς πλοκάμους : Ἰλ.Τ 126 **αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο,** Πίνδ.ἀπ.88,1.

λιπαροποιῶ-έω Ἡσ. γλῶσσ. τοῦ καταλιπαίνειν.

λῐπᾰρός-ά (δημ.-ή)-ό(ν) (λίπα) κ.νεώτ. κ. δημ. κυρ. ὁ ἐλαιώδης, ὁ στίλβων ἢ λάμπων ἐκ τοῦ ἐλαίου ἢ λίπους (κτ. συνήθειαν, ἣν εἶχον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες νὰ ἀλείφωσι τὸ σῶμα ἐν τῇ παλαίστρᾳ μετὰ τὸ λουτρὸν κ. οἱ μτγν. κατὰ τὴν εὐωχίαν) : Ὀδ.Ο 332 **αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,** Ἀριστφ.Ἱππ.536 **θεᾶσθαι λιπαρὸν παρὰ τῷ Διονύσῳ**· **2)** ἐπὶ ἐλαίου ἢ ἐλαιωδῶν ἀντικειμένων, ὁ στίλβων, γυαλιστερός : Ξεν Ἀπομν.2,1,31 **ἀπόνως λιπαροὶ διὰ νεότητος τρεφόμενοι,** Πλάτ.Τίμ.60A **λαμπρὸν καὶ στίλβον λιπαρόν τε φανταζόμενον ἐλαιηρὸν εἶδος,** Ἀριστλ.ΖΙ 520a,27 **οἱ δ' ἐγκέφαλοι τῶν πιμελωδῶν λιπαροί**· **3)** ὁ ἔχων λίπος, λιπώδης, ἐλαιώδης : Ἀριστφ.ἀπ.109 **λιπαρὸς ἄρτος**· **τὰ λιπαρὰ** φαγητὰ ἐλαιώδη, λιπώδη : αὐτ.506,1· **τὸ λιπαρὸν** λιπαρά, λιπώδης οὐσία : Ἀριστλ.ΖΜ 651a, 24 **εὔπεπτον καὶ εὔτραφές, δηλοῖ δὲ τὸ λιπαρὸν αὐτῶν**· || **λιπαραὶ** (ἔμπλαστροι) (αἱ) ἐλαιώδη ἔμπλαστρα : Διοσκ.1,112, Γαλ.12,468· || κ. ἐπὶ φυτῶν βεβρεσμένων μὲ λίπος : Ἱππ.Γυν.1,66· || λιπαρὰ ὀξέα νεώτ. χημ. τὰ ἐκ τῶν κεκορεσμένων ὑδρογονανθράκων λαμβανόμενα κεκορεσμένα μονοκαρβονικὰ ὀξέα· **4)** ἐπὶ ὑγιοῦς καταστάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἢ δέρματος, εὔρωστος, στιλπνός, ζωηρός· π.Ὁμ. ἐν φρ. **λιπαροὶ πόδες** λαμπροί, ἁπαλοί, εὔρωστοι κ. ἄνευ ρυτίδων ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος (τὸ πλεῖστον ἐπὶ ἀνδρικῶν ποδῶν) : Ἰλ.Β 44 **ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα**· || κ. ἐπὶ τῆς Ἥρας : αὐτ.Ξ 186· || κ.ἐπὶ τῆς Θέμιδος : Ἡσίοδ.Θ 901 **δεύτερον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέμιν**· || π. Ἀττ. γεν. λαμπρός, εὔρωστος : Ἀριστφ.Νεφ.1012 **λιπαρὸν στῆθος,** Ξεν.ΚΠ 1,4,11 **τὰ δὲ ἐν τοῖς ὄρεσι .. θηρία, ὡς μὲν καλά, .. ὡς δὲ λιπαρὰ ἐφαίνετο,** Λουκ. Ἔρωτ.13 **λιπαροῖς τοῖς χείλεσιν .. κατεφίλει**· **5)** ὁ στιλπνός, ὁ ἀκτινοβολῶν, οἷον ἐκ κάλλους, ὑγείας, νεότητος : Βακχ.7,1 **λιπαρὰ θυγάτηρ Χρόνου,** αὐτ.5,169 **λιπαρὰ ἄκοιτις**· **6)** ἐπὶ καταστάσεως τοῦ βίου, πλούσιος, ἀναπεπαυμένος, ἡσυ-

χος, εὐμαρής, οὐδενὸς στερούμενος: 'Οδ.Λ 136 **γήραϊ ὕπο λιπαρῷ ἀρήμενον,** Πίνδ.Ν 7,99 **ἥβα λιπαρῷ τε γήραϊ διαπλέκοις,**Μακεδ.ΑΠ 11,63 **λιπαρὰ εὐφροσύνη·** || ὁμ. ἐπὶ προσφορᾶς, πλούσιος πολυτελής : 'Ιλ.Ι 196 **λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας·** **7)** ἐπὶ πραγμ., λαμπρός, κομψός, ὡραῖος, πολυτελής : 'Ιλ.Χ 406 **ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην τηλόσε,**'Ησίοδ.Θ 63 **λιπαροί τε χοροὶ καὶ δώματα καλά,** Βακχ.15,29 **λιπαρὸς δρόμος,** αὐτ.1,47 **λιπαροὶ στέφανοι,** ΚΔ'Αποκ.18,15 **πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ·** || ἐπὶ τῶν τειχῶν φρουρίου,ὁ καλῶς, ἰσχυρῶς ἐκτισμένος, ὀγκώδης, παχύς : 'Οδ.Ν 388 **Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα·** || ἐπὶ τῆς ἐλαιώδους ὁμαλότητος τῆς ἠρεμούσης θαλάσσης, εὐχάριστος : Θεόκρ. 22,19 **λιπαρὴ δὲ γαλήνη ἄμ πέλαγος·** πρβλ. Γαλ. 'Επιγρ.6,5· || κ.γενικ.: Καλλ.Δῆλ.155 **λιπαρὸς ὅρμος,** 'Ορφ.'Υμν.59,4· || κ. ἐπὶ ὀσμῶν : 'Αριστλ.Ψυχ.421a, 30 **λιπαρὰ ὀσμή·** **8)** κ. νεώτ. ἐπὶ ἐδάφους, παχύς, γόνιμος, εὔφορος, ὡς ἐπίθ. χωρῶν : 'Υμν. 'Απολλ.38 **ἡ νήσων λιπαρωτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται,** Θέογν.947 **λιπαρὰ πόλις,** Πίνδ.Ο 14,2 **λιπαρὸς 'Ορχομενός,** αὐτ.Π 2,3 **λιπαρὰ Νάξος·** || **λιπαραὶ 'Αθῆναι** ἐπίθ. τῶν 'Αθηνῶν, πιθ. κτ. ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἐν 'Αττικῇ βλάστησιν καὶ καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας : Πίνδ.Ι 2,20 **ταῖς λιπαραῖς ἐν 'Αθάναις·** πρβλ. 'Αριστφ.Νεφ.300 **ἔλθωμεν λιπαρὰν χθόνα Παλλάδος·** || **λιπαρὸν τὸ χρῆμα τῆς πόλεως** ἐπὶ τῆς Νεφελοκοκκυγίας : αὐτ.'Ορν.826· || ἐπὶ τῶν ποταμῶν, ἄφθονος : Αἰσχ.'Ικ.1028 **λιπαροῖς χεύμασι γαίας.**

λιπαροστέλεχος-ον μσν. ὁ ἔχων παχὺ στέλεχος : Κ Μανασσ.Χρον.92 **λιπαροστέλεχος πίτυς.**

λιπαρότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ πάχος, ἡ παχύτης : 'Αριστλ.ΖΙ 522a,21 **ὑπάρχει ἐν γάλακτι λιπαρότης·** || κτ. πληθ. παχεῖαι οὐσίαι : 'Ιππ.Προγν. 40· **2)** λαμπρότης, λάμψις : Πλούτ.'Ηθ.670Ε.

λῐπᾰρότραφος-ον ὁ εὔσαρκος : Πίνδ.ἀπ.1,6.

λιπαρόχρους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἔχων λαμπρόν, στιλπνὸν δέρμα, σῶμα : Θεόκρ.2,165 **χαῖρε, Σελαναία λιπαρόχροε.**

λιπαρόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ λιπαρόχρους βλ.λ. : Θεόκρ.2,102 **ἄγαγε τὸν λιπαρόχρων.**

λιπαρῶ-έω ἐπιμένω, ἐμμένω, ἐπὶ ἐπιμόνου ἀντιστάσεως : 'Ηρ.8,144 **λιπαρήσωμεν οὕτω, ὅκως ἂν ἔχωμεν·** μτ. μτχ. : αὐτ.1,94 **τοὺς Λυδοὺς τέως μὲν διάγειν λιπαρέοντας** (ὅτι οἱ Λυδοὶ ἐξηκολούθουν ἐπιμένοντες, καίπερ πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς πείνης)· κ. ἀντιστρόφως ὡς ὀρθολεκτικὸν ρ.μτ.μτχ. : αὐτ.9,45 **λιπαρέετε μένοντες** (ἐπιμένετε διατηροῦντες τὴν θέσιν σας)· κ. μτ. δοτ. αὐτ.5,19 **μηδὲ λιπάρεε τῇ πόσει** (μηδὲ ἐξακολούθει νὰ πίνῃς), Διογ.Λ 6,66 **λιπάρει τῇ ἑταίρᾳ·** **2)** ἐπὶ ἐπιμόνου δεήσεως, ἀπολ. ἐπιμένω δεόμενος, ἐπιμόνως παρακαλῶ, γίνομαι φορτικός, ἐνοχλητικός (νεώτ. σύνθ. προσλιπαρῶ) : 'Ηρ.1,86 **λιπαρεόντων δὲ αὐτῶν καὶ ὄχλον παρεχόντων,** Αἰσχ.Πρ.520 **τοῦτ' οὐκ ἂν ἐκπύθοιο μηδὲ λιπάρει,** 'Αριστφ.'Αχ.452 **γενοῦ γλίσχρος προσαιτῶν λιπαρῶν τε,** Πλάτ.Κρατ.413C **λιπαροῦντος οὖν ἐμοῦ,** Μέν.'Επιτρ.54, 'Ηρώνδ.6, 28· || μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. ἱκετεύω, παρακαλῶ θερμῶς τινα νὰ πράξῃ τι : Αἰσχ.Πρ.1004 **λιπαρήσω τὸν μέγαν στυγούμενον . . λῦσαί με δεσμῶν τῶνδε·** || μτ. γενικ. κ. ἀπαρφ. : Σοφ.ΟΤ 1435 **τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν;** (τίνα χάριν τόσον ἐπιμόνως ἱκετεύεις νὰ ἔχῃς παρ'ἐμοῦ;), Τελεκλ. 38 **ξυγγενέσθαι . . μ' ἐλιπάρει . . μάζαις** (θερμῶς μὲ παρεκάλει νὰ λάβω γνωριμίαν τῶν πλακουντίων)· || μ.μτ.αἰτ. : Δημ.581 **ἐξαιτήσεσθαι καὶ λιπαρήσειν παρ' ὑμῶν αὐτὸν** (νὰ ἐκλιπαρήσῃ ἀπὸ ὑμᾶς αὐτόν)· κ. παθ. : Ξεν.'Ελλ.3,5,12 **λιπαρούμενοι ὑπ' ἐκείνων πάντων.**

λιπαρωμένος-η-ον μσν. ὁ πλήρης λίπους, παχύς : Πρόδρ.1,197 **καὶ μονοκύθρου μερτικὸν ἐκ τὰ λιπαρωμένα.**

λιπαρῶς ἐπίρρ. ἐν λίπει, εἰς λίπος : 'Ιππ.Γυν.1,66 **λιπαρῶς ἕψειν,** Γαλ.9,677 **λιπαρῶς ἠρτυμένον·** || μετὰ λίπους, μὲ λίπος : 'Ιππ.'Αρθρ.9 **λιπαρῶς ἀνατρίβειν·** **2)** λαμπρῶς, εὐμαρῶς : 'Οδ.Δ 210 **λιπαρῶς γηρασκέμεν,** 'Ελλ.'Επιγράμμ.451 **πλήσαντα λιπαρῶς κύκλον ἐτῶν ἑκατόν.**

λῑπᾰρῶψ-ῶπος (ὁ) ὁ ἔχων λαμπρὰν ὄψιν : Φιλόξ.2,1 **λιπαρῶψ τράπεζα.**

λῖπᾰς (τὸ) μτγν., γενικ. λίπαος, δοτ. λίπαϊ, τὸ λίπος βλ.λ. : 'Αρετ.Χρον.Νούσ.2,3, αὐτ.'Οξ.Νούσ.1,1.

λιπάση (ἡ) νεώτ. χημ. ἔνζυμος βλ.λ. ὕλη.

λῖπασμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. παχύτης, πάχος : 'Ιππ.Τροφ.16, 'Ηλιόδ.π.'Ορειβ.46,22,Γαλ.15,316· || οὐσία παχύνουσα : Πλούτ.'Ηθ.771Β, ΠΔΝε.8,10 **πορεύεσθε, φάγετε λιπάσματα, καὶ πίετε γλυκάσματα·** || ἀλοιφή : Μαν.4,345· || **λίπασμα ὀφθαλμῶν** τὰ δάκρυα : 'Επίκ.Π.Κλεομήδ.2,1· **2)** εἰδ.νεώτ. οὐσία προστιθεμένη εἰς τὸ ἔδαφος πρὸς αὔξησιν τῶν θρεπτικῶν διὰ τὰ φυτὰ οὐσιῶν αὐτοῦ.

λιπασμός (ὁ) μτγν. νεώτ. ἐπάλειψις, ἄλειμμα διὰ λίπους, ἀλοιφή : Διοσκ.'Αλεξ.14, Παῦλ.Αἰγ.2,48· **2)** εἰδ. νεώτ. πλουτισμὸς τοῦ ἐδάφους δι' οὐσιῶν πρὸς αὔξησιν τῶν θρεπτικῶν διὰ τὰ φυτὰ οὐσιῶν αὐτοῦ, ἄ. λίπανσις.

λῑπαυγής-οῦς-ές ὁ στερούμενος φωτός, σκοτεινός : 'Ορφ.'Υμν.18,2· **2)** τυφλός : Πλάτ.Νεώτ. ΑΠ 9,13.

λιπαυγῶ-έω μτγν. χάνω τὸ φῶς μου, τυφλώνομαι : Βασ.Βί.'Αγ.Θέκλης 1,266.

λιπαυρῶ-έω (αὔρα) εἶμαι ἥσυχος, διατελῶ ἐν νηνεμίᾳ· 'Ησ. «λιπαυρεῖ· αὔρα ἐπιλέλοιπεν».

λῑπάω (λίπας - λίπος), ἐπ. ἐνεστ. **λιπόω** (δ.γρ. ἐν 'Οδ.Τ 72), μτχ. **λιπόων,** ὁμαλὸς τ. γ' πληθ. ἐνεστ. ὁριστ. **λιπῶσιν** κ. μτχ. **λιπῶν,** λάμπω, γυαλίζω : 'Οδ.Τ 72 **ἦ ὅτι οὐ λιπόω** (δ.γρ. ἀντὶ ῥυπόω)· **2)** εἶμαι παχύς, ἔγχυμος, ζουμερός : Φρύν.Κωμ.38, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,324 **πέμματα .. λιπόωντα,** Καλλ. ἀπ.141, Νίκ.'Αλεξ.487, Φίλ.1,542, Πλούτ.'Ηθ.206F· **3)** μτβ. χρίω, ἀλείφω, λιπαίνω : Νίκ.Θηρ.81 **κεδρίδας ἐνθρύπτων λιπόοις εὐηρέα γυῖα.**

λιπέλαιον (τὸ) μτγν. γλῶσσ. τοῦ pingnis olivi, λιπαρόν, παχὺ ἔλαιον : Σέρβ.εἰς Οὐεργίλ.'Εκλογ.5,68.

λιπεμβόλιον (τὸ) νεώτ. ἐμβόλιον παρασκευαζόμενον δι' ἐναιωρήσεως τῶν μικροβιακῶν σωμάτων ἐντὸς λιπαρᾶς οὐσίας.

λῖπεργάτης (ὁ) ὁ λείπων, ἐγκαταλείπων τὸ ἑαυτοῦ ἔργον· (διορθ. εἰς λιπερνήτης βλ.λ.) : Λόγγ.2,22.

λιπερνής-ῆτος (ὁ) παρίας, ἀπόβλητος, ἀπερριμμένος: 'Αρχίλ.50 **ὦ λιπερνῆτες πολῖται·** **2)** γλωσσ. ὀρφανός.

λιπερνήτης (ὁ) μτγν., θηλ. **λιπερνῆτις-ιδος** ὁ λιπερνὴς βλ.λ. : Μακεδ.ΑΠ 9,649, ΕΜ 566,50 (διορθ. π. Λόγγ.2,22 ἀντὶ λιπεργάτης).

λῑπεσάνωρ-ορος (ἡ) κ. -ήνωρ ἡ ἐγκαταλιποῦσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, ἐπὶ τῆς 'Ελένης : Στησίχ. 26,5.

λιπήμεροι 'Ησ. «οἱ ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ μὴ γεννώμενοι».

λιπιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν φιλύρα ἡ ὡραιοανθής.

λιπῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. τὰ λιποειδῆ βλ.λ.

λιποαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ παρουσία λίπους ἐν τῷ αἵματι, ἄ. λιφαιμία.

λιποβαρής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐλλιπὴς κατὰ τὸ βάρος, ὁ μὴ ἔχων τὸ προσδιωρισμένον βάρος : **ἄρτος λιποβαρής, - λιποβαρῆ σταθμά.**

λῑπόθεοι 'Ησ. «νεκροί».

λιποβλάστημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ λίπωμα βλ.λ.

λιποβλέφαρος-ον μτγν. ὁ ἄνευ βλεφάρων, ὁ ἐστερημένος τῶν ὀφθαλμῶν, τυφλός, ἀόμματος : Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.9,1.

λιποβοτανῶ-έω μτγ. εἶμαι ἄνευ βοτάνης, χλόης· Πλούτ.'Ηθ.182Ε **χιονοβόλος ἡ ὥρα γενομένη λιποβοτανεῖν ἐποίησε τὴν χώραν.**

λιπογάλακτος-ον μσν. ὁ λιπόθηλος βλ.λ. : Εὐστ.1752,01.

λιπογαμία (ἡ) νεώτ. βλάστησις ἐμβρυοειδοῦς φυτοῦ ἄνευ γονιμοποιήσεως είς τὴν θέσιν τοῦ ἐκ γονιμοποιήσεως παραγομένου ἐμβρύου.

λιπόγἄμος-ον ὁ καταλιπὼν τοὺς δεσμοὺς τοῦ γάμου· τὸ θηλ. **ἡ λιπόγαμος** ἡ μοιχαλίς, ἐπὶ τῆς Ἑλένης : Εὐρ.'Ορ.1305 **τὰν λιποπάτορα λιπόγαμόν τε·** πρβλ. λιπεσάνωρ.

λἴπόγεως-ω-ων μτγν. ὁ ἔχων ἔλλειψιν γῆς, ὁ ἐστερημένος γῆς : Μακάρ.'Ομ.145.

λιπόγληνος-ον μτγν. ὁ ἄνευ γληνῶν, ἀόμματος, τυφλός : Νόνν.Δ 37,517.

λιπόγλωσσος-ον μτγν. ὁ στερούμενος γλώσσης : Νόνν.Δ 26,281.

λιπογνώμων-ονος (ὁ) δ.γρ. τοῦ λειπογνώμων βλ.λ.

λιπογονία (ἡ) νεώτ. ἡ παραγωγὴ ἢ ἐναπόθεσις λίπους ἐν τῷ ὀργανισμῷ.

λιπογράμμἄτος-ον μσν. ὁ ἐξ οὗ ἐλλείπει ἓν γράμμα· Σουΐδ. ἐν λ. Νέατωρ : Εὐστ.1379,55.

λιπόγυιος-ον μτγν. ὁ ἐστερημένος ἑνὸς μέλους τοῦ σώματος, ἠκρωτηριασμένος, χωλός : Πλάτ.Νεώτ.ΑΠ 9,13.

λιποδεής-οῦς-ές ὁ ἐξ οὗ ἐλλείπουσι τὰ ἀναγκαῖα τοῦ βίου : Πυθ.'Επιστ.2.

λιπόδερμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἄνευ δέρματος, ὁ μὴ ἔχων δέρμα : 'Ιππιατρ.26· || ὁ μὴ ἔχων ἐπιδερμίδα, ἐπὶ ἑλκῶν : Σωρ.1,103· **2)** ὁ περιτετμημένος : Διοσκ.2,82, Κρῖτ.'Ιατρ. π. Γαλ.12,449, Γαλ.19,445, Παῦλ.Αἰγ.6,53.

λιποδερμῶ-έω μσν. εἶμαι ἄνευ δέρματος, χωρὶς δέρμα : 'Ιππιατρ.26.

λιποδεψία (ἡ) νεώτ. κατεργασία δερμάτων ἀγρίων ζώων ἢ ἡμέρων διὰ λιπῶν.

λιποδόχη (ἡ) νεώτ. ἀγγεῖον δεχόμενον τὸ λίπος.

λιποδρἄνής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἔλλειψιν δυνάμεως : 'Αρετ.Χρον.Παθ.2,6 (πρβλ. ἀδρανής).

λιποδρανῶ-έω μτγν. ἔχω ἔλλειψιν δυνάμεως : Γαλ.10,842.

λιποειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ προσομοιάζων πρὸς λίπος· || ὁ ἔχων λίπος.

λιποζύγων 'Ησ. «μοναζόντων».

λιπόθηλος-ον (θηλή) μσν. ὁ ἐστερημένος τῆς θηλῆς, τοῦ μαστοῦ, ἐπὶ χοιριδίων γεννηθέντων τὸν χειμῶνα ἅτινα ἀπωθοῦσιν αἱ μητέρες αὐτῶν, διότι οἱ μαστοὶ αὐτῶν σπανίζουσι γάλακτος : Γεωπ.19,6,8.

λιπόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) [λείπω, θρίξ] μτγν. ὁ μὴ ἔχων τρίχας, ἄτριχος : Αἰλ.Ζ 17,4, Νόνν.Δ 11,510.

λιπόθρους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἄνευ φωνῆς, ἄλαλος, ἄφωνος, ἐπὶ τῆς 'Ηχοῦς : Νόνν.Δ 4,327.

λιποθύμημα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ., δημ. λιποθύμισμα ἡ λιποθυμία βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.12,391.

λιποθυμία (ἡ) κ. νεώτ., δημ. κ. **λιποθυμιά** αἰφνιδία καὶ παροδικὴ ἀπώλεια τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς κινητικότητος, ὀφειλομένη εἰς ἐγκεφαλικὴν ἀναιμίαν, λιγοθυμιά : 'Ιππ.'Αφορ.1,23, Πλούτ. Πομπ.49 **ὥσπερ ἐκ λιποθυμίας αὐτοῦ μαραινομένην τὴν δύναμιν ἀρχῇ νέᾳ πάλιν ἀναζωπυροῦντας.**

λιποθυμικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς λιποθυμίαν : 'Ιππ.'Υγρ.2, 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.7,7,7.

λιποθύμισμα (τὸ) δημ. τὸ λιποθύμημα βλ.λ.

λιπόθυμος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ περιπεσὼν εἰς λιποθυμίαν, ὁ ἀποβαλὼν τὰς αἰσθήσεις του αἰφνιδίως : **ἔπεσε λιπόθυμος ἀπὸ τὸ(ν) φόβο(ν).**

λἴποθυμῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. πάσχω λιποθυμίαν, ἀποβάλλω αἰφνιδίως τὰς αἰσθήσεις μου, λιγοθυμάω : 'Ιππ.'Αρθρ.68, Πλούτ.Θεμ.10 **λιποθυμήσας ἀποθανεῖν εὐθύς,** Γαλ.1,139· || δημ. μτχ. **λιποθυμισμένος** ἐπὶ ἤχου, ὁ πολὺ σιγανός, ξεψυχισμένος : Σολωμ.'Ελ.Πολ.3,6,4 **ἀνάκουστος κελαϊδισμὸς καὶ λιποθυμισμένος.**

λιποϊωδίνη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ βεχενικὸν βλ.λ. οξύ.

λἴπόκεντρος-ον μτγν. ὁ ἐγκαταλείπων, ἀφήνων τὸ κέντρον αὐτοῦ ἐν τῇ πληγῇ : Λυρ.'Αλ.'Αδέσπ.7,15 **λιπόκεντροι μέλισσαι.**

λιποκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ πρόπτωσις λιπώδους ἱστοῦ, συνήθ.προπεριτοναϊκοῦ, διά τινος σχισμῆς τῆς λευκῆς γραμμῆς.

λιποκιβώτιον (τὸ) νεώτ. ὁ χῶρος τῶν ἑδράνων τῶν ἀξόνων τῶν τροχῶν τῶν σιδηροδρόμων, ὁ ὁποῖος πληροῦται δι' ἐλαίου διὰ τὴν αὐτόματον λίπανσιν τῶν τριβέων αὐτῶν.

λιπόκοπρος-ον βλ. λιπόκωπος.

λιπόκρεως-ω-ων μτγν. κ. μσν., αἰτ. πληθ. **λ(ε)ιποκρέους**, ὀνομαστ. οὐδ. **-κρεα**, ὁ ἀποβάλλων σάρκα, ὁ ἰσχναινόμενος, γινόμενος ἰσχνός, ἀδύνατος· πρβλ. Σουΐδ. : Τζέτζ.Χιλ.11,60 **λίσποι δ' εἰσὶν οἱ τὰς πυγὰς ἔχοντες λιποκρέους·** || κ. κτ. πληθ. οὐδ. : Φιλόπ.'Ιω.'Υπομν.ΖΓ 200,22.

λἴποκτέᾰνος-ον μτγν. ὁ ἄνευ κτημάτων, ἀκτήμων, πτωχός, πένης : Παῦλ.Σιλ.'Εκφρ.576.

λἴπόκωπος-ον μτγν. ὁ ἄνευ κώπης, λαβῆς : Φανί.ΑΠ 6,307 **λιποκώπους φοσγανίδας** (διόρθ. ἀντὶ λιποκόπτους ἢ λιποκόπρους).

λιπολυσία (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ ἐν τῷ ἐντέρῳ τελουμένη χημικὴ ἀποσύνθεσις τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν εἰς γλυκερίνην καὶ λιπαρὰ ἢ πιμελικὰ ὀξέα.

λιπολυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ διαλύων, ὁ καταστρέφων τὸ λίπος δι' ἀποσυνθέσεως.

λιπομαρτυρία (ἡ) νεώτ. νομ. ὅρος (ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἀττ. δικ. λιπομαρτυρίου βλ.λ.) ἡ μὴ προσέλευσις ἐν ποινικῇ δίκῃ μάρτυρος νομίμως κλητευθέντος καὶ μὴ ὑποβαλόντος ἐγγράφως ἀποδεδειγμένην βάσιμον αἰτιολογίαν τῆς ἀπουσίας του, ἐπάγουσα κατ' αὐτοῦ ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ ποιν. νόμου ποινὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τοῦ εἰς ὃ ἔδει νὰ προσέλθῃ δικαστηρίου.

λιπομαρτύριον (τὸ) ἀττ. δίκ. κ. λειπομαρτύριον ἡ μὴ εἰς ποινικὴν ἢ ἀστικὴν δίκην προσέλευσις κλητευθέντος μάρτυρος, ὅστις εἶχεν ἤδη ὁμολογήσει (ἀνακοινώσει ἀλλ' οὐχὶ ἐνώπιον δικαστηρίου) γνωστὰ αὐτῷ γεγονότα ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐκδικαζομένην ὑπόθεσιν· Πολυδ.1,8,36 **«λειπομαρτύριον δὲ κατὰ τῶν ἰδόντων μὲν καὶ μαρτυρήσειν ὁμολογησάντων, ἐν δὲ τῷ καιρῷ τὴν μαρτυρίαν ἐκλειπόντων»** : Δημ.1190 **ἔλιπε** (ὁ 'Αντιφάνης) **τὴν μαρτυρίαν πεισθεὶς ὑπὸ τούτου· τιθέντος δέ μου αὐτῷ τὴν δραχμὴν τοῦ λιπομαρτυρίου, κατὰ τὸν νόμον..'** || **λιπομαρτυρίου δίκη** ἀττ. δικ. ἡ ὑπὸ διαδίκου ἐγειρομένη δίκη κατὰ τοῦ ὑποσχομένου ὅπως μαρτυρήσῃ καὶ μὴ κατὰ τὴν διαδικασίαν προσελθόντος : Λυσ.ἀπ.32(S.

λιπομάρτυς-υρος (ὁ) νεώτ., δημ. **-υρας** ὁ ἔνοχος λιπομαρτυρίας βλ.λ. : ΜΜ **νὰ πάῃ στὴν Τρίπολη ποὺ ἦτανε λιπομάρτυρας.**

λἴπόμαστος-ον μτγν. ὁ καταλιπὼν τοὺς μαστοὺς τῆς μητρός, ὁ ἀπότιτθος : Γρηγ.Ναζ.(,139.

λἴπομήτωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἐστερημένος μητρός, ὀρφανὸς ἀπὸ μάννα : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,20 **λιπομήτωρ παῖς.**

λἴπομορία (ἡ) 'Ησ. «δένδρον τὸ ἐκ τοῦ θωρακίου κατεσχός, ἐκ δὲ τῆς ῥίζης φέρον βλαστούς».

λιπόναυς-αος (ὁ,ἡ) ὁ ἐγκαταλείπων τὴν ναῦν, ὁ λιποτάκτης ἀπὸ τοῦ ἐν ᾧ ὑπηρέτει πλοίου : Αἰσχ. 'Αγ.212 **πῶς λιπόναυς γένωμαι ξυμμαχίας ἁμαρτών;** (ἰδ.ἑρμ.π.'Ερμ. ὡς παθ. ὁ ἐγκαταλελειμμένος ὑπὸ τοῦ πλοίου)· πρβλ. λιπόνεως.

λἴποναύτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐγκαταλείπων τὴν ἐν τῷ πλοίῳ ὑπηρεσίαν του, λιποτάκτης : Θεόκρ.13,73 **'Ηρακλῆν δ' ἥρωες ἐκερτόμεον λιποναύταν,** 'Ανών.π.Σουΐδ.· || νεώτ. ναυτ. λιπο-

ναύτης ἔνδημος ὁ ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ ἐπὶ τρεῖς συνεχῶς ἡμέρας ἀδικαιολογήτως ἀπουσιάζων τῆς ὑπηρεσίας του ναύτης· || λιποναύτης ὑπερόριος ὁ ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ ἐπὶ τρεῖς συνεχῶς ἡμέρας ἀδικαιολογήτως ἀπουσιάζων τῆς ὑπηρεσίας του ναύτης καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἄνευ ἀδείας.

λῐποναυτίου ἡ λειπ- γραφὴ ἀγωγὴ κατὰ τοῦ ἐγκαταλείποντος τὸ πλοῖον ἢ τὸ καθῆκόν του ἐν τῇ θαλάσσῃ· Πολυδ.8,42 «λειποναυτίου μὲν ἐκρίνετο ὁ τὴν ναῦν ἐλλείπων, ὥσπερ ὁ τὴν τάξιν λειποταξίου».

λῑπόνεως-ων ὁ λιπόναυς βλ.λ., ὁ λιποτάκτης: Δημ.1226 **ἀναγνώσεται δὲ καὶ τὸν νόμον.. καὶ τοὺς λιπόνεως,** Λουκ.Κατάπλ.4 **τουτονὶ τὸν ἀλιτήριον ἀποδράντα μεταδιώκων ὀλίγου δεῖν λιπόνεως ὑμῖν τήμερον ἐγενόμην** (δ.γρ. λειπόνεως).

λῑπόνηρος Ἡσ. «λίαν πονηρός».

λῑπόξῠλος-ον ὁ ἐστερημένος ξύλου· **2)** μτφ. ὁ ἐλλιπής, ἀδύνατος, ἀνεπαρκής: Ἐμπ.71,1 **λιπόξυλος πίστις**· πρβλ. αὐτ.21,2.

λῑπόπαις-παιδος (ὁ,ἡ) μτγν. κτ. πληθ. μτ. τοῦ οὐδ. ὁ ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν παίδων, ἄπαις, ἄτεκνος: Μαν 4,584 **λέχη λιπόπαιδα.**

λῑπόπατρις-ιδος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἐγκαταλείπων τὴν πατρίδα του, ὁ φυγάς: Νόνν.Δ 1,131· **2)** ἐπὶ τοῦ λωτοῦ, ὁ ἐπιφέρων λήθην τῆς πατρίδος: Λέων Φιλ.ΑΠ 15,12 **λωτοφάγων γλυκερὴν λιπόπατριν ἐδωδήν.**

λῑπoπάτωρ-ορος (ὁ,ἡ) ὁ ἐγκαταλείπων τὸν ἑαυτοῦ πατέρα: Εὐρ.Ὀρ.1305 **λιποπάτορα λιπόγαμόν τε.**

λιποπίναξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς συλλογὴν γραμματοσήμων, πίναξ τῶν ἐλλιπόντων ἀπό τινος συλλογῆς γραμματοσήμων.

λῑποπνόη (ἡ) ὁ θάνατος, ἡ καταστροφή: Τιμόθ. Πέρσ.106.

λῑπόπνους-οος-ουν-οον ὁ ἐγκαταλελειμμένος ὑπὸ τῆς πνοῆς, ἄπνους, νεκρός: Μελέαγρ.ΑΠ 12,132, αὐτ.ΑΠλ.4,110,5· **2)** ἐπὶ τοῦ Ἅδου, ὁ ἄνευ πνοῆς, ὅπου ἐπικρατεῖ νεκρικὴ σιγή: Ὀρφ.Ὕμν.18,9.

λιπόπολις-ιος (ὁ,ἡ) κ. **λιπόπτολις** βλ.λ. ὁ λείπων, ἐγκαταλείπων τὴν πόλιν· Ἡσ. ἐν λ. λιπερνής.

λῑποπτόλεμος-ον μτγν. ὁ ἐγκαταλείπων, ὁ παραιτήσας τὸν πόλεμον: Νόνν.Δ 35,389.

λῑπόπτολις-ιος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. π. Ἡσ. **λιπόπολις** ὁ ἐγκαταλείπων τὴν ἑαυτοῦ πόλιν: Νόνν.Δ 9,78.

λιποπωγωνία (ἡ) ἡ ἔλλειψις πώγωνος: Κράτ.22.

λῑπόρρῑνος-ον (λείπω, ῥινός) μτγν. ἐπὶ τοῦ Μαρσύου, ὁ ἐστερημένος δέρματος, ὁ ἐκδορείς: Νόνν.Δ 1,44· **2)** (λίπος) ἐπίθ. τῆς σαλαμάνδρας, ὁ ἔχων παχύ, λιπῶδες δέρμα: Νίκ.Ἀλεξ.537.

λίπορτος Ἡσ. «βακτηρία».

λῖπος-ους-εος (τὸ) κ.νεώτ.εὔτηκτος ὀργανικὴ οὐσία εἰς τὸ σῶμα τῶν ζῴων, στέαρ, πάχος, ξύγκι: Ἀριστλ.Μακροβ.467a,3, Παλλ.ΑΠ 9,377,8 **χηνὸς λίπη**· πρβλ.Ἀριστλ.Πρ.935b,20· || ἐπὶ αἵματος, ἡ πυκνότης αὐτοῦ: Αἰσχ.Ἀγ.1428 **λῖπος αἵματος** (δ. ἑρμ. κηλὶς αἵματος), Σοφ.Ἀντ.1022 **βεβρῶτες αἵματος** λῖπος (πρόσφατον αἷμα φονευθέντος)· **2)** ἐπὶ φυτικῶν οὐσιῶν κ. ἄ., πᾶσα οὐσία ἔχουσα ἀνάλογον πρὸς τὸ λῖπος σύστασιν, τὸ ἐκ τῶν φυτῶν ἔλαιον: Σοφ.άπ.398 **λῖπος ἐλαίας,** Θεόφρ.Φl 3,18,3,Καλλ.Ἀπόλλ.39 **οὐ λῖπος Ἀπόλλωνος ἀποστάζουσιν ἔθειραι, - φυτικὰ λίπη**· **3)** νεώτ. λῖπος **πτωματικόν** τὸ προϊὸν τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν λευκωματωδῶν οὐσιῶν τοῦ πτώματος.

λῑποσαρκής-οῦς-ές μτγν. ὁ λιπόσαρκος, ἰσχνός, κοκκαλιάρης: Μαν.1,55, Μακεδ.ΑΠ 11,374 λιποσαρκὴς παρειά, Ὀππ.Κυν.2,106 (δ.γρ.).

λῑποσαρκία (ἡ) σχόλ. κ. νεώτ. ἡ ἔλλειψις σαρκός, ἰσχνότης: Σχόλ.Ἡσίοδ.Α 268· **2)** νεώτ. γενικὴ ὑπερτράφεια τοῦ ἐν τῷ ὀργανισμῷ λιπώδους ἱστοῦ· πρβλ. παχυσαρκία, πιμέλωσις.

λῑπόσαρκος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων πολλὰς σάρκας, ἰσχνός, κοκκαλιάρης: Ἱππ.Ἐπιστ. 17,Ὀππ.Κυν.2,106 (δ.γρ.)· **2)** κτ. περίφρ. **σκῆνος λιπόσαρκον** ὁ σκελετός: Ἐπιγρ.· **3)** ἐπὶ πληγῶν, ὁ ἀφήνων ὀπήν: Ἱππιατρ 77.

λῑποσαρκῶ-έω κ.μσν. γίνομαι λιπόσαρκος, ἀντίθ. ἀδρύνομαι: Θεόφρ.Φl 8,11,4 (ἀμφ.γρ.), Ἱππιατρ.26.

λῑπόσαρξ-ακος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ λιπόσαρκος βλ.λ.: Ὀππ.Κυν.2,106 (πιθ.).

λιποσθενής-οῦς-ές μτγν. ὁ μὴ ἔχων σθένος, δύναμιν, ἀδύνατος, ἀνίσχυρος: Νόνν.Δ 14,101.

λῑποσῑτῶ-έω λεξ. στεροῦμαι σίτου, ἔχω, πάσχω ἔλλειψιν τροφῆς: Σουΐδ.

λῑπόσκῑος-ον μτγν. ὁ καταλιπὼν τὴν σκιάν, ὁ μὴ σκιαζόμενος, φωτεινός, ἐμφανής: Νόνν.Δ 10,186 **λιπόσκιος αὐχήν**· **2)** ὁ μὴ ῥίπτων σκιάν, ὁ μὴ σκιάζων: Νόνν.Δ 2,93 **λιπόσκια δένδρεα.**

λιποσταγονίδιον (τὸ) νεώτ. μικροσκοπικὸν συστατικὸν τῆς λιπώδους οὐσίας τοῦ γάλακτος τῶν θηλαστικῶν ζῴων, ἄ. λιποσφαίριον.

λῑποστέφᾰνος-ον μτγν. ἐπὶ φύλλων, ὁ λιπὼν τὸν στέφανον, ὁ πεσὼν ἐκ τοῦ στεφάνου: Παῦλ. Σιλ.ΑΠ 6,71 **σοὶ τὰ λιποστεφάνων διατίλματα μυρία φύλλων.**

λῑποστρᾰτία (ἡ), ἰων. -ίη ἡ πρᾶξις τοῦ λιποστρατῶ, ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ στρατοῦ: Ἡρ.5,27 **τοὺς μὲν λιποστρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιεύμενος,** Θουκ.6,76 **ὡς ἐπὶ τοῦ Μήδου τιμωρίᾳ, τοὺς μὲν λιποστρατίαν, τοὺς δὲ ἐπ' ἀλλήλους στρατεύειν.**

λιποστράτιον (τὸ) ἡ λιποστρατία βλ.λ.: Θουκ.1, 99 **αἰτίαι δὲ ἄλλαι τε ἦσαν τῶν ἀποστάσεων.. καὶ λιποστράτιον εἴ τῳ ἐγένετο**· || **λιποστρατίου δίκη** καταγγελία καὶ δίκη κατά τινος, ὅστις ἐγκατέλιπε τὸν στρατὸν εἰς ὃν ἦτο κατατεταγμένος, ἄ. λιποστρατίου γραφή: Πολυδ 8,40.

λῑποστρᾰτιώτης (ὁ) μτγν. ὁ ἐγκαταλείπων τὸν στρατόν, λιποτάκτης: Ἀππ.Λιβ.195 **τοῦ νόμου λιποστρατιώτην ἐν τοῖς πολέμοις ἡγουμένου τὸν ἀποχωροῦντα πορρωτέρω σάλπιγγος ἀκοῆς.**

λιπόστρατος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀποφυγὼν τὴν στράτευσιν, φυγόστρατος.

λῑποστρᾰτῶ-έω σχόλ. ἐγκαταλείπω τὸν στρατόν, ἀρνοῦμαι νὰ ὑπηρετήσω ἐν τῷ στρατῷ, λιποτακτῶ: Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.226.

λιποσφαίριον (τὸ) νεώτ. **ἄ.** λιποσταγονίδιον βλ.λ.

λῑποσωμᾰσία (ἡ) μσν. ἴσχνανσις, λεπτότης τοῦ σώματος: Ἀχμ.Ὀνειροκρ.113.

λῑποτάκτης (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ καταλείπων ἄνευ ἀδείας τὴν τάξιν του ἐν τῷ στρατῷ: Διον. Ἁλ.Ρωμ.8,79,Φιλ.1,144,Ἰώσ.Πl 5,3,4· || κ.μτφ.: Ἰουλ. Ἐπιστ.183 **λιποτάκτης Μουσῶν**· **2)** συνεκδ. νεώτ. ὁ ἐγκαταλείπων τοὺς συναγωνιστάς του ἢ ἰδεολογικόν τινα ἀγῶνα.

λῑπόταχτος (ὁ) γλωσσ. ὁ λιποτάκτης.

λῑποτακτῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ. ἐγκαταλείπω τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐν ᾧ ὑπηρετῶ: ΠΔ Μακκ. 4,9,23 **μή μου τὸν αἰῶνα λιποτακτήσετε** (δ. γρ. λειποτακτήσετε)· || κ. μτφ.: Πλούτ.Ἠθ.241Α,Φιλ. 1,268 **λ- τῆς τοῦ θεοῦ τάξεως**· **2)** μτφ. νεώτ. ἐγκαταλείπω τοὺς συναγωνιστάς μου ἢ ἰδεολογικόν τινα ἀγῶνα: **ἐλιποτάκτησε ἐκ τοῦ κόμματός του**· **3)** ῥηματ. π. λιποτάκτης, λιποταξία, λιποτάξιον.

λιποταξία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ λιποτακτῶ βλ.λ.1): Δημ.568 **λιποταξίαν καὶ στρατείας ἀπόδρασιν**· **2)** μτφ. διάσπασις προσηρμοσμένων μερῶν: Ἀνατόλ. ἐν Θεολ.Ἀριθμ.35 **διάλυσις τῶν ἐν τῷ ζῴῳ πάντων καὶ λιποταξία συμβαίνει** (μετὰ θάνατον)· **3)** όμ. μτφ. νεώτ. ἡ ἐγκατάλειψις συναγωνιστῶν ἐν ἰδεολογικῷ ἀγῶνι.

λιποτάξιον (τὸ) μτγν. ἡ λιποταξία βλ.λ.1): Φιλ. 2,132 **λιποτάξιον διαπεπραγμένοι**· || **λιποταξίου γραφὴ** καταγγελία διὰ λιποταξίαν, ἄ. λιποστρα-

τίου δίκη : Λυσ.14,5 ὡς οὐδεὶς ἔνοχός ἐστι λιποταξίου οὐδὲ δειλίας (δ.γρ. λειποταξίου), Πλάτ. Νόμ.943D λιποταξίου τούτων εἶναι γραφάς ἐν τοῖς αὐτοῖς οἷσπερ τῆς ἀστρατείας, Δημ.547 ὅτι μὲν δὴ λιποταξίου γραφὴν κατεσκεύασεν κατ' ἐμοῦ· || ἐν κωμ. φρ. : Ἀντιφάν.129,9 τὰ δ' ἐγχέλεια γράφομαι λιποταξίου.

λῐπότεκνος-ον ὁ ἐστερημένος, ὁ ἄνευ τέκνων : Πίνδ.Πυθ.1,16 λιπότεκνος οἶκος.

λῐποτελῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι ὀφειλέτης, δὲν πληρώνω τὰ χρέη μου.

λῐπότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ παχύτης, τὸ πάχος : Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,225,4.

λῐποτονῶ-έω μτγν. χαλαροῦμαι, ὑποχωρῶ : Νικόμ.Ἁρμον.4 (δ.γρ. λειποτονῶ).

λῐποτρῐχής-οῦς-ές μτγν. ὁ λιπόθριξ, ὁ ἀπεφιλωμένος : ΚαρφυλλΑΠ 9,52.

λῐπότριχος-ον μτγν. κ.-ιχής βλ.λ. : Νόνν.Δ 26,159 λιπότριχον ἄντυγα κόρσης.

λῐποτριχῶ-έω μτγν. εἶμαι λιπόθριξ, χάνω τὰς τρίχας μου : Γαλ.14,530.

λιπατροπικός-ή-όν νεώτ. χημ. ὁ κατ' ἐπιλογὴν ἐπιδρῶν ἐπὶ τοῦ λιπώδους συνδετικοῦ ἱστοῦ καὶ ἐπὶ τῶν λιπαρῶν ἐν γένει στοιχείων τοῦ ὀργανισμοῦ.

λιπουργία (ἡ) μτγν. ἡ ἐλλιπής, ἡ κακὴ θεραπεία : Ἀσκληπιάδ.Ν π.Γαλ.13,525.

λῐπουργός-όν μτγν. ὁ ἀτελῶς, πλημμελῶς, κακῶς θεραπευθείς : Γαλ.13,815.

λιπουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν τοῖς οὔροις παρουσία λίπους μέχρι σημείου θολώσεως αὐτῶν.

λίπουρος-ον μτγν. ὁ ἐστερημένος οὐράς, ὁ κολοβός : Κολλ.ἀπ.28,21.

λιποφεγγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἄνευ φωτός, σκοτεινός : Μαν.1,65, Μουσαῖ.238 λιποφεγγής ὁμίχλη.

λῐπόφθογγος-ον μτγν. ὁ λιπὼν τὸ φθέγγεσθαι, ὁ ἄφωνος : Νόνν.Δ 26,288.

λιποχόνδρωμα-ατος (τὸ) (λίπος) νεώτ. νεόπλασμα, οὗτινος ὁ διάμεσος ἱστὸς ἀποτελεῖται ἐκ χονδρικοῦ ἱστοῦ.

λιποχρωμία (ἡ) (λίπος) νεώτ. ἡ κιτρίνη χρυσίζουσα χροιὰ τοῦ καλυπτηρίου συστήματος τοῦ σώματος καὶ ἰδίως τῆς παλάμης τῶν χειρῶν καὶ τοῦ πέλματος τῶν ποδῶν.

λιπόχρωμον (τὸ) (λίπος, χρῶμα) νεώτ. φυσιολ. λιπαρὰ οὐσία ἐνυπάρχουσα εἰς τὰ νευρικὰ κύτταρα τοῦ ἀνθρώπου.

λιπόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) (λίπος, χρώς) μτγν., σίτ. **λιποχρόα** ὁ ἄνευ χρωτός, δέρματος : Νόνν.19,65 λιπόχρως ταῦρος.

λιποχρωστική (ἡ) νεώτ. χρωστικὴ οὐσία τῶν κυττάρων ἐν λίπει οὖσα.

λῐποψῡχία (ἡ) (λείπω) κ. νεώτ., δημ. -ιά ἡ λιποθυμία, δημ. λιγοψυχιά : Ἡρ.1,86 (δ.γρ.), Ἱππ.Ἀφορ. 7,8, Ἀριστλ.Ὕπν.455b,5 ἀδυναμία γάρ αἰσθήσεων ἡ λιποψυχία, Ἀρρ.Ἀν.6,10,2 ἰλιγγός τε αὐτὸν καὶ λιποψυχία κατέσχε καὶ πίπτει αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ξυννεύσας (δ.γρ. λειποψυχία)· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀποθάρρυνσις, δείλιασμα, λιγοψυχιά.

λῐπόψυχος-ον (λείπω) νεώτ. ὁ εὐκόλως χάνων τὸ θάρρος του, ὁ ἔχων ψυχικὴν δειλίαν, ὁ δειλός· **2)** ὁ λιπόθυμος.

λῐποψῡχῶ-έω κ. μσν., νεώτ., δημ., ἀόρ. (ἐ)λιποψύχησα, μτχ. παθ. παρακ. λιποψυχισμένος, λιποθυμῶ, περιπίπτω εἰς ἀναισθησίαν : Θουκ.4,12 τραυματισθεὶς πολλὰ ἐλιποψύχησε, Ξεν.Ἑλλ.5,4,58 οὐκ ἐδύναντο σχεῖν τὸ ῥεῦμα πρὶν ἐλιποψύχησε, Ξέναρχ.7,12 καὶ λιποψυχεῖν δοκῶν ἔκειτο μετὰ τῶν ἰχθύων, Ἀρρ.Ἀν.6,11,2 ὥστε λιποψυχῆσαι αὖθις Ἀλέξανδρον καὶ οὕτω σχεθῆναι αὐτῷ τὸ αἷμα ὑπὸ τῇ λιποψυχίᾳ· **2)** ἀποθαρρύνομαι, δειλιῶ, λιγοψυχῶ : Ἡρ.7,229 Ἀριστόδημον δὲ λιποψυχέοντα λειφθῆναι (δ.γρ. λειποψυχέοντα)· || δημ. κ. μέσ. κτ. μτχ. παθ. παρακ. : Καρκθ.178 ἐξεδίπλωσε λιποψυχισμένη τῇ σκόνῃ καὶ τὴν ἐκατάπιεν ὅλη μὲ ἀχορταγιά· **3)** μσν. χάνω τὰς δυνάμεις μου, ἐξασθενῶ : Μηναῖ.3,5 Συνξ. ὅθεν λειποψυχήσας καὶ ἐπὶ γόνυ κλιθείς, προσευξάμενος τῷ Θεῷ τὸ πνεῦμα παρέδωκεν.

λῐποψῡχώδης-ους-ες (λείπω) ὁ ὅμοιος πρὸς λιποψυχίαν βλ.λ. : Ἱππ.Διαίτ.42 λιποψυχώδεα πονηρά (ἐνν. συμπτώματα) (δ.γρ. λειποψυχώδεα).

λιππία (ἡ) νεώτ. γένος ἱεροβοτανοειδῶν φυτῶν.

λίπτω τὸ ἐνεργ. π. μτγν. ποι., παθ. παρακ. λέλιμμαι, σφοδρῶς ἐπιθυμῶ : Νίκ.Θηρ.126· κ.μτ. γενικ. : Ἀπολλ.Ρ 4,813· || κ. μέσ. : Αἰσχ.Ἑπτ.355 οὔτε μεῖον οὔτ' ἴσον λελιμμένοι· || μτ. γενικ. εἶμαι πρόθυμος πρός τι, ἐφίεμαί τινος, ποθῶ : Αἰσχ. Ἑπτ.380 Τυδεὺς δὲ μαργῶν καὶ μάχης λελιμμένος.

λῑπῡρία (ἡ), ἰων. -ίη ἀντὶ λιποπυρία, κακοήθης διαλείπων πυρετός : Ἱππ.Κρισ.11.

λιπυρίας (ὁ) ὁ πάσχων ἐκ λιπυρίας βλ.λ. : Γαλ. 17(2),728, ΨΓαλ.19,399.

λιπυρικός-ή-όν κ. **λειπυρικός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιπυρίαν : Ἱππ.Κωακ.117.

λιπύριον (τὸ) ἡ λιπυρία : Ἱππ.Νοῦσ.2,51.

λιπυριώδης-ους-ες (εἶδος) κ. **λειπυριώδης** ὁ παρουσιάζων συμπτώματα λιπυρίας βλ.λ. : Ἱππ. Ἐπιστ.21 λιπυριώδης πυρετός.

λῐπῶ-άω συνηρ. τ. τοῦ ἐπ. λιπάω βλ.λ.

λῐπώδης-ους-ες (λίπος) κ. νεώτ. ὁ πλήρης λίπους, λιπαρός, παχύς· κ. συγκρ. **ἐστερος** : Θεόφρ. Φ) 3,12,1· || νεώτ. ἀνατ. **λιπώδης κάψα** ἓν τῶν τεσσάρων περιβλημάτων τοῦ νεφροῦ· **2)** νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς λίπος, ὁ ἔχων τὰς ἰδιότητας τοῦ λίπους : **λιπώδης οὐσία.**

λίπωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὄγκος λοβωτὸς χροιᾶς κιτρινωπῆς ἐκ λιπώδους ἱστοῦ.

λιπωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνάπτυξις λιπωμάτων εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ σώματος.

λιπωτίς-ίδος (ἡ) νεώτ. γένος ἰνιδῶν ζῴων.

λίρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. χρυσοῦν νόμισμα διαφόρου κατὰ τόπους ἀξίας : **λίρα Ἀγγλίας - Αἰγύπτου - Τουρκίας**· || μτφ. ἐν φρ. **λίρες μὲ οὐρά** ἄμετρος πλοῦτος, ἰδίως εὐκόλως κερδηθείς· **2)** χαρτονόμισμα ἢ τραπεζογραμμάτιον ἔχον ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν ἴσην πρὸς μίαν λίραν χρυσῆν· **3)** τὸ ἀργυροῦν ἢ χάρτινον Ἰταλικὸν φράγκον, ἡ λιρέττα.

λῑραίνω (λιρός) εἶμαι θρασύς, ἀναιδής· Ἡσ. «ἀναιδεύομαι».

λιρέττα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. νομισματικὴ μονὰς τῆς Ἰταλίας ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἑλλην. δραχμὴν καὶ τὸ γαλλικὸν φράγκον, ἡ ἰταλικὴ λίρα.

λίρινος-η-ον ἐσφ.γρ. τοῦ λείρινος βλ.λ.

λιριόεις-εντος-εσσα-εν ἐσφ.γρ.τοῦ λειριόεις βλ.λ.

λίριον (τὸ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ λείριον βλ.λ.

λῑρός-ά-όν μτγν. (οὐχὶ λῖρος κτ. Ἡρωδιαν.1,191) θρασύς, ἀναιδής, ἀναίσχυντος· Σουΐδ. «ὁ παρὰ τὸ δέον πολυλόγος» : Ἀλέξ.Αἰτ.3,30, Καλλ.ἀπ.229.

λῑρόφθαλμος-ον λεξ. μσν. ὁ ἔχων ἀναιδεῖς ὀφθαλμούς : Μελέτ.Γολ. ἐν Ἀν.Ὀξ.3,70, Σουΐδ.

λίς (ὁ) (1), ἐπ. αἰτ. **λῖν**, κτ.πληθ. π. μτγν. ἐπ. ὀνομαστ. λῖες, δοτ. **λίεσσι**, ὁ λέων, τὸ λιοντάρι : Ἰλ.Λ 480 ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων, αὐτ.Ο 275 ἐφάνη λὶς ἠυγένειος, Ἡσίοδ.Α 172 ἤδη γάρ σφιν ἔκειτο μέγας λὶς (Ἀρίσταρχ. λίς), Εὐρ.Βάκχ.1173 ἔμαρψα τόνδ' ἄνευ βρόχων.. νέον λῖν (δ.γρ. λίν), Θεόκρ. 13,6 ὃς τὸν λῖν ὑπέμεινε τὸν ἄγριον.

λίς (ἡ) (2), ἐπ. δοτ.λῑτί, αἰτ. **λῖτα,** ἐπίθ. ἀρχ. συγκεκ. τ. ἀπαντῶν μ. ἐν τῷ θηλ. ἀντὶ λισσή, ἡ λεία : Ὀδ.Μ 64 **λὶς πέτρη**, αὐτ.Μ 69· **2)** λεῖον, λεπτὸν περιβόλαιον, ἁπλοῦν ὕφασμα ἄνευ ἐνυφασμένων κοσμημάτων, ὅπερ π. Ὁμ. ῥιπτόμενον ἐπὶ τοῦ

θρόνου ἦτο τὸ πρῶτον ἐπικάλυμμα, ἐφ' οὗ ἐρρίπτοντο οἱ τεχνικῶς ὑφασμένοι τάπητες : Ὀδ.Α 130 **αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας, καλὸν, δαιδάλεον,** αὐτ.Κ 353 **ὑπένερθε δὲ λῖθ' ὑπέβαλλεν·** πρβλ.Θουκ.2,97 **χωρὶς δὲ ὅσα ὑφαντά τε καὶ λεῖα,** Ἀθήν.2,48C· || ὁμ. ἁπλοῦν ὕφασμα πρὸς ἐπικάλυψιν τῆς ἁμάξης : Ἰλ.Θ 441 **ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας·** **3)** λευκὴ ὀθόνη, δι' ἧς ἐκαλύπτετο ὁ νεκρὸς ἐπὶ τῆς νεκρικῆς κλίνης, τὸ σάβανο : Ἰλ.Σ 352 **ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς·** || ὁμ. λευκὴ ὀθόνη δι' ἧς ἐκάλυπτον τὴν φιάλην τὴν περιέχουσαν τὰ ὀστᾶ τοῦ νεκροῦ : Ἰλ.Ψ 254 **ὀστέα λευκὰ ἄλλεγον ἐς χρυσέην φιάλην καὶ δίπλακα δημόν, ἐν κλισίῃσι δὲ θέντες ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν·** || κ. ὡς ἐπίθ. **σινδῶν λίς** : Ἐπιγρ.Σάμου.

λίσας ἐπ. β' ἐν. προστ. ἀόρ. τοῦ **λίσσομαι** βλ.λ. : Ἰλ.Α 394.

λίσβατο (τὸ) δημ. σμῖλαξ βλ.λ. ἡ τραχεῖα.

λισγάρι(ον) (τὸ) σχόλ. κ. δημ., ὑποκορ. τοῦ λίσγος, σιδηροῦν βωλοκόπιον ἐργαλεῖον ἐν χρ. π. τοῖς κηπουροῖς, ἡ σκαπάνη : Σχόλ.Θεοκρ.4,10, Σουΐδ. ἐν λ. σκαφείδιον.

λίσγος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. εἰδικὸν γεωργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς καλλιέργειαν τοῦ ἐδάφους, τὰ λισγάρι : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,21.

λίση β' ἐν. ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ λίσσομαι βλ.λ.

λισκεαρδίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἀρσενικικὸν ἅλας τοῦ ἀργιλίου, περιέχον καὶ σίδηρον.

λίσκος Ἡσ. «δίσκος. Περγαῖοι».

λίσπη (ἡ) κ. νεώτ., κτ. πληθ. ἀστράγαλοι ἀποτετριμμένοι καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἀπεξυσμένοι· π. Πλάτ. ἀστράγαλοι, κεχωρισμένοι ἐν τῷ μέσῳ, ὧν τὰ τεμάχια ἐλάμβανον ἑκάτερος τῶν δύο φίλων, ἵνα μετέπειτα διὰ τῆς συναρμογῆς αὐτῶν πείθωνται αὐτοί τε καὶ οἱ παῖδες τούτων περὶ τῆς γνησιότητος τῆς συναφθείσης φιλίας· Σουΐδ. «οἱ μέσον διαπεπρισμένοι ἀστράγαλοι» : Πλάτ.Συμπ.193Α **διαπεπρισμένοι κατὰ τὰς ῥῖνας, γεγονότες ὥσπερ λίσπαι·** **2)** νεώτ. ζωολ. γένος μυιιδῶν ἐντόμων.

λισπόπυγος-ον μτγν. ἐπίθ. τῶν κιναίδων, ὁ ἔχων λείαν, ἀποτετριμμένην τὴν πυγήν, ὁ λεπτὸς τὰ ὀπίσθια : Φρύν.Σοφ.Παρ.86Β, Πολυδ.2,184.

λισπόπυξ-υγος (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ λισπόπυγος βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστοφ.Ἱππ.2365,Εὐστ.1288,46.

λίσπος-η-ον (λίς, ἡ) ὁ λεῖος, ἐστιλβωμένος : Ἀριστφ.Βάτρ.826 **ἔνθεν δὴ στοματουργὸς ἐπῶν βασανίστρια λίσπη γλῶσσα** (σχόλ.«ἐκτετριμμένη καὶ λεία»)· **2)** ὁ λισπόπυγος βλ.λ. : Πολυδ.2, 184· **3)** ἡ λίσπη ὡς οὐσ. βλ.λ.

λισσάνιος-η ον Ἡσ. ἀγαθός. Λάκωνες»:Ἀριστφ. Λυσ.1171 **οὐ τὼ σιώ, οὐχὶ πάντα γ', ὦ λυσσάνιε** (ἀγαθὲ ἢ φίλε).

λισσάς-άδος (ἡ), βοιωτ. λιττάς, ἀνώμ. θηλ. τοῦ λισσός λεία : Αἰσχ.Ἱκ.794 **λισσὰς .. πέτρα,** Εὐρ. Ἡρ.1148 **κοὐκ εἶμι πέτρας λισσάδος πρὸς ἅλματα,** Θεόκρ.22,37 **εὗρον δ' ἀέναον κρήνην ὑπὸ λισσάδι πέτρῃ ὕδατι πεπληθυῖαν ἀκηράτῳ·** **2)** ὡς οὐσ. ἐπὶ κρημνοῦ, ὁ λεῖος, γυμνός, ἀπότομος : Πλούτ.Μάρ.23 **κατὰ κρημνῶν ὀλισθήματα καὶ λισσάδας ἀχανεῖς ἐχόντων,** Ὀππ.Ἁλ. 2,320· || κ. ἐπὶ τοῦ ἐπιταφίου λίθου : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.256.

λισσέσκετο ἰων. παρατ. τοῦ λίσσομαι, ἀντὶ ἐλίσσετο : Ἰλ.Ι 451.

λίσσομαι, παρατ. ἰων. **λισσέσκετο,** ἀόρ. **ἐλισάμην** κ. ἐπ. **ἐλλισάμην,** ἀόρ. β' **ἐλιτόμην** κ. ἐν ἀπαρφ. **λιτέσθαι** κ. ἐν εὐκτ. **λιτοίμην,** μτ. αἰτ. προσ. ἢ κ. ἀπολ., παρακαλῶ ἐπιμόνως, καθικετεύω, ἐξαιτοῦμαι : Ἰλ.Α 502 **λισσομένη προσέειπε Δία,** Ὀδ.Λ 35 **εὐχωλῇσι λιτῇσί τε ἔθνεα νεκρῶν ἐλλισάμην·** || τὸ ὑπὲρ οὗ ἱκετεύει τις ἐκφέρεται διὰ γενικ. ἢ προστιθεμένης κ. τῆς προθ. ὑπὲρ κ. π. τραγ. πρό : Ἰλ.Ι 451 **ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων παλλακίδι προμιγῆναι,** αὐτ.Ο 660 **λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων,** αὐτ.Ω 467 **καί μιν ὑπὲρ πατρὸς καὶ μητέρος ἠυκόμοιο λίσσεο καὶ τέκεος,** Ὀδ.Β 68, Εὐρ.Τρῳ.1045 **ἐγὼ πρὸ κείνων καὶ τέκνων σε λίσσομαι·** συνήθ. μτ. ἀπαρφ. κ. σπαν. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Α 174 **ὡς οὐδέ σ' ἔγωγε λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν,** αὐτ.Ι 511 **λίσσονται Δία .. Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι,** Πίνδ.Π 4,207 **ἐς δὲ κίνδυνον βαθὺν ἱέμενοι δεσπόταν λίσσοντο ναῶν,** Εὐρ.Ἀλκ.202 **καὶ μὴ προδοῦναι λίσσεται** (καθικετεύει αὐτὴν ὁ Ἄδμητος νὰ μὴ τὸν ἐγκαταλίπῃ)· || μτ. ἐξηρτ. προτ. ἐκφερομένης διὰ τοῦ ὅπως, ἵνα : Ὀδ.Γ 19 **λίσσεσθαί μιν, ὅπως νημερτέα εἴπῃ,** αὐτ.327 **λίσσεσθαι δέ μιν αὐτός, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπῃ·** κ. μτ. μτχ. : Ἡρ.Ι,24 **τὸν δὲ συνέντα τοῦτο λίσσεσθαι .., ψυχὴν δὲ παραιτεόμενον·** || μτχ. αἰτ. πράγμ. κ. δοτ. προσ. ἢ μτ. αἰτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. (κτ. Πόρσον οὐδέποτε μτ. δοτ. προσ.) : Ἰλ.Π 47 **οἷ αὐτῷ θάνατον καὶ κῆρα λιτέσθαι,** Ὀδ.Β 210 **ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι** (διὰ ταῦτα δὲν σᾶς παρακαλῶ πλέον)· || π. Ὁμ. συνήθ. μτ. αἰτ. προσ. κ. δοτ. τοῦ τρόπου : Ἰλ.Φ 98 **ὣς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος υἱὸς λισσόμενος ἐπέεσσιν·** πρβλ.Ὀδ.Λ 35· || π. Ἀττ. παρενθετικῶς : Αἰσχ.Ἱκ.748 **μὴ πρόλειπε, λίσσομαι, πάτερ,** Σοφ.Αἴ. 368 **μή, λίσσομαί σ', αὔδα τάδε,** Ἀριστφ.Εἰρ.382· **2)** ρηματ. π. λιτὴ (ἐξ οὗ λιτανεύω), λιτήρ, λιτός, λιστὸς (ἐξ οὗ τὰ σύνθ. τρίλλιστος, πολύλλιστος).

λισσός-ή-όν (λίς), ποι. κ. ἀνώμ. θηλ. **λισσάς,** π. Ὁμ. μ. ἐν Ὀδ. τὸ θηλ., λεῖος, ὁμαλός, ὀλισθηρός : Ὀδ.Γ 293 **λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη** (λεία πέτρα ἀποτόμως καθήκουσα εἰς τὴν θάλασσαν), αὐτ.Ε 412 **λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη,** Ἀπολλ.Ρ 2,382 **λισσῇ ἐπικέλσετε νήσῳ,** Βησαντ. ΑΠ 15,25,11 **λισσαὶ δειράδες·** || Ἡσ.«λισσόν· ἄναντες. ἀπότομον. ὑψηλόν. ἔλασσον. ἄθλιον»· **2)** Ἐπιγρ. ὁ μὴ φερέγγυος, ἀναξιόχρεως.

λισσόχειλος-ους (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ὀρχεοειδῶν.**

λισσῶ-όω Ἐπιγρ. πιθ. καθιστῶ τινα ἀφερέγγυον, ἀναξιόχρεων· πρβλ. λισσός 2)· **2)** ρηματ. π. λίσσωμα, λίσσωσις.

λίσσωμα-ατος (τὸ) (λισσῶ) ἡ κορυφὴ τῆς κεφαλῆς, τὸ σημεῖον τῆς κεφαλῆς, ἀφ' οὗ αἱ τρίχες χωρίζονται καὶ καταβαίνουσι κατὰ διαφόρους διευθύνσεις : Ἀριστλ.Ζ) 491b,6 **τοῦ δὲ κρανίου κορυφὴ καλεῖται τὸ μέσον καὶ λίσσωμα τῶν τριχῶν.**

λίσσωμεν Ἡσ.«ἐάσωμεν».

λίσσωσις-εως (ἡ) λισσῶ, ἡ πρὸς τὰ κάτω ἀπὸ τῆς κορυφῆς κατάβασις ἢ τὸ χώρισμα τῶν τριχῶν πρβλ. λίσσωμα : Ἀριστλ.Ζ) 491b,8 **γίγνονται γάρ τινες δικόρυφοι .. τῇ τριχῶν λισσώσει.**

λίστα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. κατάλογος ὀνομάτων ἢ πραγμάτων, ἰδίως φαγητῶν, ὀφολόγιον.

λιστέρα (ἡ) νεώτ. γένος ὀρχεοειδῶν φυτῶν.

λιστός-ή-όν (λίσσομαι) συνήθ. ἐν συνθ. ἄλλιστος, τρίλλιστος, ὁ ὃν δύναται νὰ συγκινήσῃ ἡ ἱκεσία : Ἰλ.Ι 497 (διορθ. στρεπτοί)· πρβλ. Πλάτ.Πολ. 364D **λιστοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί** (μνημονεύεται ἐκ τῆς Ἰλ.Ι 497).

λιστραίνω Σουΐδ. «σκάπτω», Εὐστ.

λιστρεύω ἐπ. σκάπτω περί τι φυτόν, σκαλίζω· Ἡσ.«ξύειν, περισκάπτειν» : Ὀδ.Ω 227 **τὸν δ' οἷον πατέρ' εὗρεν .. ἐν ἀλωῇ λιστρεύοντα φυτόν.**

λιστρῆρες Ἡσ. «οἱ λιστρεύοντες, καὶ οἱ πρὸς ταῖς ὑποκαιομέναις χύτραις ἱστάμενοι σπινθῆρες».

λιστρίον (τὸ) κ. λίστριον ὑποκορ. τοῦ λίστρον, τὸ κοχλιάριον· ΑΒ 51,9 «ὅμοιον πτύῳ στρογγύλῳ». Ἀριστφ.ἀπ.809· πρβλ. λείστριον.

λίστρον (τό) (λίς) κ. νεώτ. κ. **λίστρος** πτύον σιδηροῦν πρὸς ἐξομάλυνσιν κ. ἐπιπέδωσιν τοῦ ἐδάφους, σκαφίον, ἐδαφίστριον, ξύστρα : Ὀδ.Χ 455 **λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο ξῦον,** Λυκόφρ.1348,Μόσχ.4,101· **2)** νεώτ. πᾶν ἐργαλεῖον χρησιμεῦον διὰ τὴν λείανσιν ἢ λειοποίησιν ἐν ἀναφ. πρὸς διάφ. πράγμ., οἷον ὑφάσματα, δέρματα, χάρτην, ἐξ ἀσφάλτου καταστρώματα κ. ἄ.

λίστρος (ὁ) σχόλ. κ. νεώτ. τὸ λίστρον βλ.λ., ἢ ξύστρα : Σχόλ.Νίκ.Θηρ 29,ΕΜ 587,43· **2)** νεώτ. γένος κανθάρων **δασυτιδῶν.**

λιστρῶ-όω μσν. κ. νεώτ., δημ. **λιστρώνω** ἰσοπεδῶ, ἰσώνω τὸ ἔδαφος : Εὐστ. 1229,26· **2)** νεώτ. κ. δημ. λειαίνω, στιλβώνω· **3)** ρηματ.π. λιστρωτός.

λιστρωτός-ή-όν (λιστρῶ) μτγν. ὁ ὁμαλός, ἰσοπεδωμένος : Νίκ.Θηρ.29 **λιστρωτὸς ἅλω δρόμος** (σχόλ. «ὁμαλὸν καὶ ἐξυσμένον»).

λισφακιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν φλωμίς ἢ θαμνώδης.

λίσφος-η-ον ἀττ. ἀντὶ τοῦ ἄπυγος, λίσπος βλ.λ.· πρβλ. Μοῖρ.245Ρ : Τζέτζ.Ἡσιόδ.156· **2) οἱ λίσφοι** ὡς οὐσ. τὰ ἰσχία : ΕΜ 567,20.

λισφώσασθαι Ἡσ. «ἐλαττώσασθαι».

λίσχρος (ὁ) Σουΐδ. «λίσχρος· φειδωλός»· **2)** κτ. πληθ. φυτὰ διὰ τοῦ ἀρότρου ἀναστρεφόμενα ὑπὸ τῶν γεωργῶν ἐντὸς τῆς γῆς πρὸς πάχυνσιν αὐτῆς, οἷον οἱ θέρμοι· Ἡσ.«τὰ τροφικὰ τῶν σπερμάτων».

λισχρῶς ἐπίρρ. Ἡσ. «φειδωλῶς, σκνιφῶς».

λῖτα αἰτ. τοῦ λίς βλ.λ. (2).

λῖτάζομαι ἀποθ. λίσσομαι βλ.λ., καθικετεύω : Ὀππ Κυν.2,373,Ὀρφ.ἀπ.333, Γρηγ.Ναζ.ΑΠ 8,192.

λῖταίνω (λιτή) σπαν. ἀντὶ τοῦ λιτανεύω βλ.λ., παρακαλῶ : Εὐρ.Ἠλ.1215 **τέκος ἐμόν, λιταίνω.**

λιταῖος (ὁ) πάπ. κ. λιθ- Ἐπιγρ. Βιθυν. ἐπίθ. τοῦ Διός, ὁ ἐπακούων λιτάς, ἱκεσίας.

λῐτάνεία (ἡ) (λιτανεύω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. δέησις, ἱκεσία, παράκλησις· Συμεὼν Θεσσ. « παράκλησις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἱκεσία κοινὴ καὶ δι' ὀργὴν ἐπιφερομένην καὶ χάριν εὐχαριστίας ὑπὲρ ἀγαθῶν ἐκδωρηθέντων» : ΠΔΜακκ.2,3,20 **πᾶσαι δὲ προτείνουσαι τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐποιοῦντο λιτανείαν,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,67, Κορνοῦτ.Φύσ. Θε.12, Ἰουλ.Ἐπιστ.114 **λιτανεῖαι πρὸς τοὺς θεούς·** || νεώτ. θρησκευτικὴ πομπή, καθ' ἣν περιφέρεται ἁγία εἰκὼν εἴτε ἐν ἑορτῇ εἴτε πρὸς κατάπαυσιν κακοῦ, οἷον ἐπιδημίας, ἀνομβρίας : Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 40,25 **λιτανεία σὰ νὰ περνάῃ μπροστά σου | σ' ἀνθόσπαρτο πρὸς τὸ ναὸ ἀνηφόρι,** αὐτ. Μῦθ.Ζ 139 **ἔτσι ἀποφάσισεν ὁ Σαργὼν νὰ γίνῃ μεγάλη λιτανεία σ' ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ στὸν καθένα χωριστά.**

λῐτάνευτικός-ή-όν σχόλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιτανείαν : Σχόλ.Αἰσχ.Ἱκ.809.

λῐτάνευτός-ή-όν (λιτανεύω) ὁ ὃν παρακαλεῖ τις, ἱκετεύει· π. Ἡσ. ἐν λ. ἀμφιλίτην.

λῐτάνεύω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. δημ. (ἐ)λιτάνεψα· π.Ὁμ. ἐν τοῖς μετ'αὐξήσεως χρόνοις τὸ λ διπλασιάζεται χάριν τοῦ μέτρου, οἷον παρατ. **ἐλλιτάνευε,** ἀόρ. **ἐλλιτάνευσα·** μτ. αἰτ. προσ. ἢ κ. ἀπολ. ἱκετεύω, παρακαλῶ : Ἰλ.Ι 581 **πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεύς,** Ὀδ.Η 145 **ὁ δὲ λιτάνευεν Ὀδυσσεύς·** || κτ. γενικ. τὸ περὶ οὗ ἱκετεύει τις : Ὀδ.Κ 357 **ἤ μιν ἔπειτα γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ·** || κ. μτ. ἀπαρφ. ἢ μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Ψ 196 **πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ λιτανεύειν ἐλθέμεν,** Ἡσίοδ.Θ 469 **τότ' ἔπειτα φίλους λιτάνευε τοκῆας,** Πίνδ.Ν 8,8 **πολλά νιν πολλοὶ λιτάνευον ἰδεῖν·** || ὁμ. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Πίνδ.Ν 5,32 **πολλὰ γάρ νιν παντὶ θυμῷ παρφαμένα λιτάνευεν,** Ξεν. Ἑλλ.2,4,26 **πολλὰ λιτανεύοντας καὶ πολλῶν χαλεπῶς φερόντων ἱππέων,** Στράτ.15,1,60 **δι' ἐκείνων λιτανεύουσι τὸ θεῖον·** **2)** ποιῶ, κάμνω λιτανείαν βλ.λ., μετέχω αὐτῆς : Μηναῖ.3,23 Θεοτ. **δείξας σε Μητέρα αὐτοῦ, ἣν καὶ λιτανεύουσι δῆμοι Ἀθλητῶν εὐπρεπέστατα,** Ζερβ Λυρ.Σάτ.1,77 **καὶ ἡμίθεους καὶ κένταυρους μπλεγμένους μὲ θνητοὺς καὶ κόρες λιτανεύουσες γύρω στὸ πανωτοίχι,·λιτανέψαμε τὴ Χάρη της·** **3)** λιτανεία, λιτανευτός, λιτανευτικός.

λῐτάνικός-ή-ό(ν) μσν.,νεώτ.κ.δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιτανείαν, ὁ τῆς λιτανείας βλ.λ.2) ΚΠορφ.Ἐκθ.349, Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.113 **τὸ λιτανικὸ βάδισμα, τὸ καμπύλωμα τῶν σωμάτων.**

λιτάνιος-ον μσν. ὁ λιτανικός, ὁ τῆς λιτανείας βλ.λ. : Κ Πορφ.764 **λιτάνιος ὑμνῳδία,** αὐτ.775.

λῐτᾰνός-ή-όν (λιτή) ὁ παρακλητικός, ἱκετευτικός: Αἰσχ.Ἱκ.809 **μέλη θεοῖσι λιτανά·** || **τὰ λιτανὰ** ὡς οὐσ. αἱ λιταί : Αἰσχ.Ἑπτ.102 **πότ' ἀμφὶ λιτάν' ἕξομεν.**

λῖταργίζω (λίταργος) σπεύδω, τρέχω· Ἡσ. «λιταργίζειν· τροχάζειν» : Ἀριστφ.Εἰρ 562 **εἴθ' ὅπως λιταργιοῦμεν οἴκαδ' εἰς τὰ χωρία** (σχόλ. «συντόμως δραμούμεθα»)· **2)** ρηματ.π. λιταργισμός.

λῖταργισμός (ὁ) σχόλ. σπουδή, δρόμος· Σχόλ. Ἀριστφ.Νεφ.1255 «σκιρτήματα».

λῖταργος-ον (λιτή) λεξ. ὁ ταχέως τρέχων, σπεύδων : Ἀν.Ὀξ.2,236,ΕΜ 567,38.

λῖτασμός (ὁ) (λιτάζομαι) μσν. προσευχή, παράκλησις : Νικ.Χων.Χρον.197D.

λιτέσθαι ἐπ. ἀπαρφ. ἀόρ. β' τοῦ λίσσομαι βλ.λ.: Ἰλ.Π 47.

λῐτή (ἡ) (λίτομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. συνήθ. κτ. πληθ. παράκλησις, δέησις, ἱκεσία : Ὀδ.Λ 34 **λιτῇσι λίσσεσθαι,** Ἡρ.1,116 **καταβαίνειν ἐς λιτάς,** Πίνδ.Ο 2,80 **λιταῖς ἔπεισε,** Αἰσχ.Πέρσ.499 **θεοὺς δέ τις τὸ πρὶν νομίζων οὐρανοῦ τότ'** ηὔχετο λιταῖσι, Εὐρ.Ἱκ.262 **ὡς οὐδὲν ἡμῖν ἤρκεσαν λιταὶ θεῶν·** || μτ. γενικ. πράγμ. εἰς ὃ ἢ ἐφ' οὗ δέεταί τις : Εὐρ.Ὀρ.290 **γενείου τοῦδ'.. ἐκτεῖναι λιτάς·** **2)** π.Ὁμ. προσευχαὶ θλίψεως καὶ μετανοίας προσωποποιούμεναι ὡς θεαί : Ἰλ.Ι 502 **καὶ γάρ τε λιταί εἰσι, Διὸς κοῦραι μεγάλοιο, χωλαί τε ῥυσαί τε παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·** **3)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. εἶδος λιτανείας μετὰ τροπαρίων καὶ μεγάλης δεήσεως, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀρτοκλασίας, τελουμένης κατὰ τὰς ὁλονυκτίας καὶ ἀγρυπνίας : Μόσχ.Ι 3101Β, Πασχ.Χρον.702,9· **4)** νεώτ. ἐπὶ βυζαντινῶν ναῶν, ὁ ἐσωτερικὸς νάρθηξ, ἐσωνάρθηξ: Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.26 **στὸν πρῶτο νάρθηκα, στὴ λιτή, στέκουν οἱ κουρασμένοι, οἱ ὀλιγώτερο χρήσιμοι γιὰ τὴν ἀκολουθία.**

λῖτήρ-ῆρος (ὁ) (λίσσομαι) ὁ ἱκέσιος, ἱκετήριος· Ἡσ. «λιτῆρα θαλὸν· τὸν ἱκέσιον»: Τραγ.Ἀδέσπ.234.

λιτήσιος-ον μτγν. ὁ ἱκετεύων, ὁ παρακαλῶν : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.2,23 **λιτήσιος αὐχήν.**

λῖτί δοτ. τοῦ λίς βλ.λ. (2).

λῑτόβιος-ον (λιτός) μτγν. ὁ λιτῶς ζῶν, ὁ λιτοδίαιτος· τὸ οὐδ. **τὸ λιτόβιον** ὡς οὐσ. ὁ λιτὸς βίος, ἡ λιτότης : Στράβ.15,1,34 **τὸ μακρόβιον ὥστε καὶ τριάκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν προσλαμβάνειν .. καὶ τὸ λιτόβιον καὶ τὸ ὑγιεινόν.**

λῑτοβόρος (λιτός - βορά) ὁ τρεφόμενος διὰ λιτῶν ἐδεσμάτων· Ἡσ. «εὐτελῶς τραφείς».

λῑτόγραφος-ον μσν. ὁ λιτῶς, ἀπερίττως, ἄνευ κοσμημάτων γεγραμμένος : Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,49 **τετραευάγγελον λιτόγραφον, ἔχον σταυροὺς δύο μετὰ γραμματίων ὀκτώ.**

λῑτοδίαιτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ λιτῶς διαιτώμενος, ὀλιγαρκής· || τὸ οὐδ. ἐνάρθρ. ὡς οὐσ. ὁ λιτὸς βίος, ἡ λιτότης : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,49 **τὸ λιτοδίαιτον τῶν Λακεδαιμονίων.**

λῖτομαι κ. -λίσσομαι βλ.λ. παρακαλῶ : Ἀριστφ. Θεσμ.313 **θεῶν γένος λιτόμεσθα ταῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς φανέντας ἐπιχαρῆναι,** Μελέαγρ.ΑΠ 5,150

βαιὸν Ζηνοφίλαν, λίτομαι, πάρεθ' **ἥσυχον ὕπνῳ εὕδειν,** Ὀππ.Κυν.2,367.

λιτοτρέλλη (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. **ἀρνογλωσσωδῶν.**

λῖτός-ή-όν κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ὑφασμάτων, ὁ λεῖος, ἁπλοῦς, εὐτελής, ἀντίθ. ποικίλος κ. δαίδαλος : Μέν.442 **λιτὸν χλαμύδιον,** Ἰουλ.Καίσ. 317C **τὰ ἱμάτια λιτὰ καὶ σώφρονα·** **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ δισίτης ἢ τοῦ τρόπου τοῦ βίου, ἁπλοῦς, ἀπέριττος : ΨΦωκυλ.81 **ξενίζειν ταχέως λιταῖσι τραπέζαις,** Ἐπικ.Ἐπιστ.3,63U **οἱ λιτοὶ χυλοί,** Μέν.633 **λιτὰς βίος,** Πλούτ.Ἠθ.668F **λιτὴ δίαιτα,** Νόνν.Δ 17,59 **λῖτὰ δεῖπνα·** κ. ὑπερθ. : Ἀθήν.191F **τροφῇ τῇ λιτοτάτῃ καὶ ὑγιεινοτάτῃ χρώμενοι·** ‖ **τὸ λιτόν** ὡς οὐσ. ἡ λιτότης, ἡ ἁπλότης : Μᾶρκ.Αὐρ.1,3 **ἔτι δὲ τὸ λιτὸν κατὰ τὴν δίαιταν καὶ πόρρω τῆς πλουσιακῆς διαγωγῆς·** ‖ κ. νεώτ. μτφ. ἐπὶ τοῦ ὕφους, ὁ ἀπηλλαγμένος περιττῶν πραγμάτων, ἁπλοῦς, ἀπέριττος, ἀκαλλώπιστος : Ἀριστλ. Ρητ.1416b,25, Διον.Ἀλ.Θουκ.23· **3)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ὁ ἀρκούμενος εἰς ὀλίγην κ. ἁπλῆν τροφήν,ὁ ὀλιγαρκής : Διον. Κωμ.10 **λιτὸς γενόμενος τοῖς ἔχουσι μὴ φθόνει,** Πολύβ.6,48,7 **λιτὸς καὶ αὐτάρκης** (ἀντίθ. πολυτελής, ἀκόλαστος), αὐτ.11,10,3 **λιτὸς κατὰ τὴν ἐσθῆτα καὶ σίτησιν, - οἱ Σπαρτιᾶται ἦσαν λιτοί,** Πλούτ. Ἠθ.709B **λ- περὶ δίαιταν·** **4)** ὁ μικρός, ὁ ὀλίγου ἄξιος, ὀλιγοδάπανος : Καλλ.Λουτρ.Παλ.25 **ἐμπεράμως ἐνετρίψατο λιτὰ λαβοῖσα χρίματα,** Γέμιν. ΑΠ 7,73 **λιτὸς τάφος·** **5)** κ. ἐπὶ πόλεων κ. προσ., μικρός, ἄσημος, ἀντίθ. μέγας : Καλλ.Ἀπόλλ.10 **ὅς μιν ἴδῃ, μέγας οὗτος, ὃς οὐκ ἴδε, λιτὸς ἐκεῖνος,** Πολύβ.32,23,3 **εἰς ὀλίγα καὶ λιτὰ πολισμάτια·** **6)** ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἀκαλλιέργητος : Ὀρφ.Ἀργ.92 **λῖτὴ γαῖα·** ‖ Ἡσ. «λιτὴ χθών» ἀπὸ τοῦ προσκυνεῖσθαι κ. λιτανεύεσθαι».

λῖτός-ή-όν (2) (λίσσομαι) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λιτὴν βλ.λ., ὁ ἱκετευτικός, παρακλητικός : Πίνδ.Ο 6,78 **ἐδώρησαν λιταῖς θυσίαις,** αὐτ.Π 4,217 **λιτάς τ' ἐπαοιδὰς ἐκδιδάσκησεν.**

λῑτότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ λιτοῦ, ἡ ἁπλότης, τὸ ἀπέριττον, ἡ ὀλιγάρκεια : Δημόκρ. 274 **λ- κόσμου,** Θεόφρ.ἀπ.142 **διὰ τὴν λιτότητα καὶ καθαριότητα τῶν στεφάνων,** Διόδ.Σ 2,59 **τὴν λιτότητα διώκουσι, - ἡ λιτότης τῆς διαίτης·** **2)** κ. νεώτ. γραμμ. σχῆμα ρητορικόν, εἰς ὃ ἡ ἐκφραζομένη ἔννοια εἶναι στενωτέρα τῆς πραγματικῶς ὑπονοουμένης, ἡ μείωσις, οἷον ἐν Θουκ.2,34,6 **ὃς ἂν γνώμῃ τε δοκῇ μὴ ἀξύνετος εἶναι** (ξυνετώτατος), Σέρβ.2,125,Δονάτ.775, **- δὲν εἶναι κακὸς** (ὑπονοουμένου οὕτω ὅτι εἶναι καλός).

λιτούργημα-ατος (τὸ) (λιτουργῶ) κ. δ. γρ. **λειτούργημα** βλ.λ. πανούργημα.

λιτουργός-όν κ. δ. γρ. **λειτουργός** ὁ πανοῦργος : Σιμων.Ἀμ.6,12· ‖ Ἡσ. «λιτουργόν· κακοῦργον».

λιτουργῶ-έω κ. δ γρ. λειτουργῶ πανουργῶ· Δίδ.Ἀλ.π.Ἀμμων.88V «κακὰ λέγειν» (κακολογεῖν)· **2)** ρηματ. π. λιτούργημα.

λῑτοφαγία (ἡ) (λιτός) μσν. λιτή, πενιχρά, ἁπλῆ δίαιτα τοῦ φαγητοῦ : Θαλάσ.Ἑκατ.4,31.

λίτρα (ἡ) (λατ. libra) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἐπιγρ. Βοσπ. κ. **λείτρα** ἀργυροῦν νόμισμα τῆς Σικελίας ἔχον βάρος 0,875 γραμμαρίων, ἴσον πρὸς τὸν αἰγιναῖον ὀβολόν· Ἡσ. «λίτρα, ὀβολός, οἱ δὲ νόμισμα παρὰ Σικελοῖς» : Ἐπίχ.9, Σωφρ.72, Ποσείδ.8, Ἀριστλ.ἀπ.476· **2)** Φώτ.«λίτρα,τὴν νομισματοδόκην καλοῦσι· τὴν δὲ αὐτὴν καὶ λιτροδόκην καλοῦσι»· **3)** σταθμὸς βάρους 12 οὐγγιῶν ἐν Ρώμῃ : Σιμων. ΑΠ 6,214,3 **τὸν τρίποδ' ἀνθέμεναι ἐξ ἑκατὸν λιτρῶν καὶ πεντήκοντα ταλάντων Δαρετίου χρυσοῦ,** Πολύβ.21,43,19,Διόδ.Σ 14,116 **χιλίας λαβόντες λίτρας χρυσίου,** ΚΔ Ἰω.19,39 **φέρων μεῖγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν,** Πλούτ.Τ Γράκχ.2 **ὅτι δέλφικας ἀργυροῦς ἐπρίατο τιμῆς εἰς ἑκάστην λίτραν δραχμῶν χιλίων καὶ διακοσίων πεντήκοντα,** Ἰώσ.ΑΙ 14,7,1,Πρόδρ.2,200 **καὶ λίτραν μίαν ἐλαίου,** Βί.Ἀλεξ.1217 **αὐταῖς λιτράσιν ἑκατὸν ἔχοντα τοῦ χρυσίου·** ‖ κ. μτφ. : Παλλδ.ΑΠ 10,97 **λίτρᾶν ἐτῶν ζήσας** (ζήσας 72 ἔτη, διότι ἐκ μιᾶς λίτρας χρυσοῦ ἐκόπτοντο ἐν τοῖς μτγν. χρόνοις 72 χρυσᾶ νομίσματα)· **4)** νεώτ. κ. δημ. μετρικὴ μονὰς βάρους ποικίλων κατὰ τόπους καὶ ἐποχὰς τιμῶν· ‖ **φαρμακευτικὴ λίτρα** εἰδικὴ μονὰς βάρους τῶν φαρμάκων ἰσουμένη πρὸς 360 γραμμάρια· ‖ **μεγάλη ἢ βαρεῖα ἐνετικὴ λίτρα** μονὰς βάρους εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς σταφίδος, ἰσουμένη πρὸς 477,05 γραμμάρια· ‖ **μικρὰ ἢ ἐλαφρὰ ἐνετικὴ λίτρα** ἐν χρ. παλαιότ. ὡς μονὰς βάρ. τῶν πολυτίμων μετάλλων καὶ λίθων, ἰσουμένη πρὸς 301,23 γραμμάρια· ‖ **ἀγγλικὴ ἐμπορικὴ λίτρα** ἐν χρ. ἐν Ἑπτονήσῳ ὡς μονὰς βάρους κ. ἰσουμένη πρὸς 453,56 γραμμάρια· **5)** μτγν. μέτρον χωρητικότητος ἰσοδυναμοῦν πρὸς μίαν ἰταλικὴν κοτύλην : Γαλ.6,287· **6)** νεώτ. κ. δημ. μετρικὴ μονὰς ὄγκου ἢ χωρητικότητος ἰσουμένη πρὸς μίαν κυβικὴν παλάμην, λίτρον, κυβικὸν ὑποδεκάμετρον· **7)** Ἐπιγρ. ὁ ἀστερισμός, τὸ ζῴδιον Ζυγός.

λῑτραῖος-α-ον μτγν. ὁ ζυγίζων ἢ ἀξίζων μίαν λίτραν : Παλλδ.ΑΠ 11,204 **λιτραῖα χείλη,** Γαλ.13,415· **2)** ὁ ἔχων χωρητικότητα μιᾶς λίτρας : Γαλ.13,435 **λιτραῖον κέρας.**

λιτρασμός (ὁ) γλωσσ. ἰσοσταθμία, ἰσορρόπησις.

λιτριαῖος-α-ον μτγν. ὁ λιτραῖος βλ.λ. : Διον.Ἀλ. Ρωμ.9,27 **λίτρα, ἦν δὲ ἀσσάριον χάλκεον νόμισμα, βάρος λιτριαῖον.**

λιτρίζω (λίτρα) πάπ. ἀποριθμῶ κατὰ λίτρας· **2)** ρηματ. π. λιτρισμός.

λιτρίς Ἡσ. «πυξὶς σαματοδόχος» (πιθ. πυξὶς σημματοδόχος).

λιτρισμός (ὁ) (λιτρίζω) πάπ. ἡ κατὰ λίτρας ἀπαρίθμησις.

λιτροδόκη (ἡ) (δέχομαι) λεξ. κιβώτιον πρὸς φύλαξιν λιτρῶν· Φώτ.ἐν λ. λίτρα «νομισματοδόκη».

λιτρομήλης (ὁ) π.βυζαντ. ὁ ἔχων καὶ τρώγων μῆλα.

λιτρόμηλον (τὸ) μσν. μῆλον ζυγίζον μίαν λίτραν : Τζέτζ.Χιλ.9,347.

λίτρον (τὸ) κ. νεώτ. ἀρχ. τ. ἀντὶ νίτρον βλ.λ. : Ἡρ.2,86 **ταῦτα δὲ ποιήσαντες ταριχεύουσι λίτρῳ,** Ἀριστφ.ἀπ.320,1,Πλάτ.Τίμ.60D **τὸ μὲν ἐλαίου καὶ γῆς καθαρτικὸν γένος λίτρον,** Θεόφρ.Φl 3,7,6· **2)** πάπ. μέτρον χωρητικότητος ἰσούμενον πρὸς μίαν ἰταλικὴν κοτύλην βλ.λ., ἡ λίτρα· **3)** νεώτ. μετρικὴ μονὰς ὑγρῶν καὶ στερεῶν ἰσουμένη πρὸς ἓν κυβικὸν ὑποδεκάμετρον, λίτρα.

λιτροπώλης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ πωλῶν λίτρον, νίτρον.

λιτροσκόπος (ὁ) (λίτρα) ὁ ἐξετάζων τὰς λίτρας, τὰ νομίσματα, ἀργυραμοιβός : Σοφ.ἀπ.1065.

λιτρώδης-ους-ες ἀρχ. τ. ἀντὶ νιτρώδης : Πλάτ. Τίμ.65E **τὰ δὲ ὑποδεέστερα τῆς λιτρώδους ἕξεως ἐπὶ τὸ μέτριόν τε τῆς ῥύψει χρώμενα ἁλυκὰ ἄνευ πικρότητος τραχείας . . φαντάζεται,** Θεόφρ.ἀπ.159,Γαλ.6,559· κ. συγκρ. : Ἀθήν.2,43B **τραχύτερά ἐστι καὶ λιτρωδέστερα.**

λιτσάρμο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ὑοσκύαμος βλ.λ. ὁ μελανός.

λίτσεα (ἡ) νεώτ. γένος **δαφνιδῶν** φυτῶν.

λίτσι (τὸ) νεώτ. γένος **σαπινδωδῶν** φυτῶν.

λιτσιθέρι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ράμνος ὁ ἑλληνικός.

λιττορίνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων γαστεροπόδων, εἶδος κοχλίου.

λιττορινίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια μαλακίων γαστεροπόδων προσθιοβραγχίων περιλαμβάνουσα κοχλίας ὑδροβίους.

λιττρΐτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῶν οὐρηθραίων ἀδενίσκων τοῦ ἀνδρός.

Λῐτυέρσης (ὁ), δωρ. **-έρσας** ᾆσμά τι τῶν θεριστῶν : Μέν.264, Θεόκρ.10,41 **θᾶσαι δὴ καὶ ταῦτα τῶ θείω Λιτυέρσα·** **2)** ὡς κύρ. ὄν. υἱὸς τοῦ Μίδου, περίφημος θεριστής, ἀναγκάζων τοὺς διαβάτας ν' ἀγωνίζωνται πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ θέρισμα καὶ δένων τὰς κεφαλὰς τῶν ἡττωμένων εἰς τὰ δεμάτια, μέχρις οὗ ὁ Ἡρακλῆς ἐνίκησεν αὐτόν : Ἀθήν.10,415B.

λίτυον (τὸ) (λατ.) μτγν. ἡ καμπύλη μαντικὴ ράβδος τῶν οἰωνοσκόπων : Πλούτ.Ρωμ.22.

λιτῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. μετὰ λιτότητος, ἁπλῶς, ἀπερίττως : Ἐφορ.149J **λιτῶς καὶ σωφρόνως ζῆν,** Ἰσίδ. Αἰγ. ΑΠ 7,156, Διογ.Λ 6,105 **λιτῶς βιοῦν·** **2)** ἐλαφρῶς, μετρίως, ὀλίγον τι : Ἀρτεμίδ.Δαλδ. 1,70 **λιτῶς ἡφημένα,** Διοκλ.ἀπ.141 **λιτῶς ἑφθά.**

λῑφαιμία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἔλλειψις αἵματος, χλομάδα : Φίλ.2,512· **2)** νεώτ. ἡ ἐν τῷ αἵματι παρουσία λίπους.

λῑφαιμος-ον ὁ λειπόμενος, στερούμενος αἵματος: Ἐμπ.100,1· ‖ ὠχρός, χλομός : Ἱππ.Γυν.2,119.

λῑφαιμῶ-έω χάνω τὸ αἷμά μου, γίνομαι χλομός : Ἀριστλ.Πρ.877a,30, Γαλ.12,693· ‖ αἱμορροῶ : Ἰώσ.ΑΙ 8,15,5, Ἀππ.Κελτ.10 **καὶ λιφαιμῶν ἐδίωκε τὸν Βαλέριον.**

λιφερνῶ-έω μτγν. ἑτ. τ. τοῦ λιπερνῶ βλ.λ., εἶμαι ἰσχνός, ἀδύνατος, λεπτοφυής : Ἰώσ.ΑΙ 2,5,5· **2)** Ἡσ. «λιφερνοῦντες· ἐν συνδένδρῳ τόπῳ προσφιλῶς διάγοντες».

λιχάζω (1) (λείχω) λιλαίομαι γλίχομαι· Ἡσ. «λιχάζει· ἐπιθυμεῖ».

λιχάζω (2) (λιχάς) ἀόρ. ἐν ἀπαρφ. **λιχάξαι,** κατακρημνίζω ἐκ κρημνοῦ· Ἡσ. «λιχάξαι, ῥῖψαι, βάλαι. Κρητικοί».

λιχανοειδής-οῦς-ές ἐπὶ τόνου λύρας ἢ κιθάρας, τῶν ἑπταχόρδων ἐντατῶν μουσ. ὀργάνων, ὁ εἰς τὴν χορδὴν λίχανον βλ.λ. ἀνήκων, ὁ εἰς τὴν λίχανον ὑπαγόμενος : Ἀριστόξ.Ἁρμ.36M **λιχανοειδὴς τόνος·** **2)** ἐπὶ ἤχου τῶν ὀργάνων τούτων, ὁ ἐκ τῆς λιχάνου ἀναδιδόμενος : Βακχεῖ.Ἁρμ.43 **λιχανοειδὴς φθόγγος** ὁ ὕπατος φθόγγος τοῦ πυκνοῦ βλ.λ.

λίχανος (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τελευταία τῆς λύρας ἢ τῆς κιθάρας χορδή, ἡ διὰ τοῦ λιχανοῦ τῆς ἀριστερᾶς δονουμένη, ὡς καὶ ὁ ἐκ τῆς δονήσεως ταύτης ἀναδιδόμενος ἦχος : Ἀριστόξ.Ἁρμον.116M, Ἀριστλ.Πρ.919a,17 **ἐὰν δὲ τὴν λίχανον κινήσῃ, ἤ τινα ἄλλον φθόγγον, τότε φαίνεται διαφέρειν,** Διόδ.Σ 3,59 **ταύτης δ' ὕστερον Μούσας μὲν ἀνευρεῖν τὴν μέσην, Λίνον δὲ τὴν λίχανον,** Πλούτ.Ἠθ.1029A.

λῐχᾰνός-όν (λείχω) κ. νεώτ. ὁ λείχων· ‖ μτ. τῆς λ. δάκτυλος ἢ ἄνευ αὐτῆς, ὁ δάκτυλος, δι' οὗ τις λείχει, ὁ δεύτερος μετὰ τὸν ἀντίχειρα, ὁ δείκτης : Ἱππ.Ἄρθρ.37, Λουκ.Τίμ.54 **ἀκριβῶς τὰ τρύβλια τῷ λιχανῷ ἀποσμήχων,** Ἀθήν.1,15D **ἐπικροτούντων τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις·** ‖ **λιχανὸς φθόγγος** ὁ ἐκ τῆς χορδῆς λιχάνου ἀναδιδόμενος· **2)** **λιχανὸς σωλὴν** σωλήν τις προέχων τοῦ ἄμβυκος : Ζωσ.Ἀλχ.225,236B.

λῐχάς-άδος (ἡ) λεξ. ὁ χῶρος ὁ μεταξὺ τοῦ ἐντεταμένου ἀντίχειρος καὶ λιχανοῦ, ἡ μικρὰ σπιθαμή, τὸ ρούπι· Πολυδ. 2,158 «εἰ δὲ τὸν μέγαν δάκτυλον τῷ λιχανῷ ἀντιτείνας ἀπὸ τοῦ μεγάλου πρὸς τὸν λιχανὸν μετρεῖς, τὸ μέτρον λιχός»· **2)** Ἡσ. «ἀπότομος»· **3)** Ἡσ.«λιχάδες· ὄστρεα πάντα, οἱ δὲ λίθοι καὶ ψῆφοι καὶ κογχύλια».

λιχήν-ῆνος (ὁ) κ. **λειχήν** βλ.λ.

λιχία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων **ἀκανθοπτερυγίων** τῆς οἰκογ. τῶν **σκομβριδῶν.**

λιχμάζω (λείχω), ἰων. παρατ. **λιχμάζεσκον,** συνήθ. ἐπὶ ὄφεων, περιστρέφω τὴν γλῶσσαν, γλείφω, λιχμῶ· Ἡσ. «λιχμάζειν· περιλείχειν τὸ ἴδιον στόμα» : Ἡσίοδ.Α 235 **λίχμαζον δ' ἄρα τώγε· μένει δ' ἐχάρασσον ὀδόντας** (δράκοντε δοιώ), Νίκ.Θηρ. 229 **γλώσσῃ λιχμάζων·** ‖ κ. μτβ. λείχω, γλείφω: Μόσχ.2,94 **καί οἱ λιχμάζεσκε δέρην,** Ὀππ.Ἁλ. 2,250 **ὃν πόδα λιχμάζουσιν,** Νόνν.Δ 44,111 **γλῶσσα πέριξ λίχμαζεν ὑπήνην.**

λιχμαίνω μτγν. λείχω, λιχμῶ : Ὀππ.Κυν.3,174 **βόσιος χατέουσα πόδας χεῖράς τε λιχμαίνει.**

λιχμάς-άδος (ἡ) Ἡσ. «θρῖναξ, καὶ ἁπαλὴ πόα καὶ χαμαιπετής, ἣν τὰ ἑρπετὰ ἐπιλείχουσι».

λιχμήμων-ονος-ον μτγν. ἐπὶ μυῶν, ὁ **λείχων** : Νίκ.Ἀλεξ.37.

λιχμήρης-ους-ες μτγν. ἐπὶ ὄφεων, ὁ τὴν γλῶσσαν ἀνακινῶν, σείων, ὡσεὶ λείχων : Νίκ.Θηρ.206 **τῆμος δ' ἠὲ κάρη λιχμήρεος ἑρπηστᾶο Σμερδαλέης ἔβρωξεν ἐπάλμενος.**

λιχμῶ-άω, ἐπ. μτχ. λιχμώωντες (Κόϊντ.5,40), μέσ. μέλλ. **λιχμήσομαι** ἐν συνθ. (Ἰώσ.ΑΙ 8,15,4), ἀόρ. ἐν ἀπαρφ. **λιχμῆσαι** κ. μέσ. **ἐλιχμησάμην** (Διογ. Λ 8,91), μτχ. παρακ. **λελιχμότες** (Ἡσίοδ.Θ 826) (π. Ὁμ. μ. ἐν συνθ. ἀπολιχμῶμαι), ἐπὶ ὄφεων, παίζω διὰ τῆς γλώσσης : Ἡσίοδ.Θ 826 **γλώσσῃσι δνοφερῇσι λελιχμότες** (δ.γρ. λελειχμότες), Κόϊντ.5,40 **δράκοντες αἰνὸν λιχμώωντες·** ‖ κ. μέσ. : Ἀριστφ.Σφ.1033 **ἑκατὸν .. κεφαλαὶ κολάκων .. ἐλιχμῶντο περὶ τὴν κεφαλὴν** (ἔπαιζον ὁλόγυρα ὡς ὄφεις ..)· πρβλ. Θεόκρ.24,20 **ἀλλ' ὅτε δὴ παίδων λιχμώμενοι ἐγγύθεν ἦλθον·** **2)** μτβ. λείχω, γλείφω : Εὐρ.Βάκχ.698 **καταστίκτους δορὰς ὄφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσιν γένυν,** Ὀππ.Κυν. 3,168 **ὡς ἄρκτος λιχμῶσα φίλους ἀνεπλάσσατο παῖδας·** ‖ κ. μέσ. : Νίκ.Ἀλεξ.569 **λιχμώμενος ἕρσην,** Διογ.Λ 8,91 **ἐλιχμήσατο στολήν,** Ἀππ.Ἰβηρ. 96 **δέρματα ἕψοντες ἐλιχμῶντο.**

λιχνάζων Ἡσ. «περιλείχων τὸ στόμα».

λιχνεία (ἡ) (λιχνεύω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ λαιμαργία ἐν βρώσει καὶ πόσει, λιχουδιά : Ξεν.Λακ. 5,4 **λιχνείας ἢ οἰνοφλυγίας,** Λουκ.Τίμ.55 **ὅ,τι περὶ λιχνείας καὶ ἀπληστίας ὄφελος·** κ. κτ. πληθ. : Ξεν.Οἰκ.1,22 **οἱ μὲν λιχνειῶν, οἱ δὲ λαγνειῶν, οἱ δὲ οἰνοφλυγιῶν,** Πλάτ.Πολ.519B **αἳ δὴ ἐδωδαῖς τε καὶ τοιούτων ἡδοναῖς τε καὶ λιχνείαις προσφυεῖς γιγνόμεναι·** ‖ κ. μτ. προθ. : Ἀθήν.5,220C **καὶ περὶ τὰ φαῦλα λιχνείας ἐμφανίσαι τὴν τῶν παιδευσάντων διδασκαλίαν·** **2)** κτ. πληθ. λιχνεύματα, ὀρεκτικὰ φαγητά, λιχούδια : Πλούτ.Ἠθ.225C **εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔθηκεν ἀκάνθας καὶ λιχνείας τινάς·** κ. σπαν. κτ. ἑν. : Νικόλ.Δαμ.56J.

λίχνευμα-ατος (τὸ) (λιχνεύω) κ. νεώτ. ὀρεκτικὸν φαγητόν, λιχούδι : Σώφρ.24 **γλυκύκρεων κογχύλιον χηρᾶν γυναικῶν λίχνευμα.**

λίχνευσις-εως (ἡ) (λιχνεύω) μσν. τὸ **λίχνευμα** βλ.λ. : Νίκ.Χων.Χρον.155D.

λιχνεύω (λίχνος) μτγν., μσν. κ. νεώτ. λείχω, γλείφω : Λουκ.Ἀλ.48 **εἴληφαι λιχνεύων περὶ τὰς πέτρας·** **2)** λείχω ἐντελῶς : Πλούτ.Ἠθ.713C **τὸ δὲ μέλος καὶ τὸν ρυθμὸν ὥσπερ ὄψον ἐπὶ τῷ λόγῳ καὶ μὴ καθ' αὑτὰ προσφέρεσθαι μηδὲ λιχνεύειν·** **3)** μτφ. λαιμάργως, ζωηρῶς ἐπιθυμῶ : Πλούτ.Σύγκρ.Δημ.Κικ.2 **ἀγαπᾶν δ' ἀγεννὲς καὶ λιχνεύειν τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου δόξαν·** ‖ κ. μέσ. μτ. ἀπαρφ. ὑπερεπιθυμῶ, εἶμαι λιχούδης : Πλούτ.Ἠθ.347A **ἐκπληκτικὰ καὶ ταρακτικὰ πάθη τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἐνεργάσασθαι λιχνευόμενος·** ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. ἢ μτ.προθ. : Λιβάν.Ἔκφρ. 30,3 **τῶν ὀφθαλμῶν λιχνευομένων εἰς ὅρασιν τὸ κάλλος εἰς τὴν ψυχὴν διωλίσθαινε,** Εὐστ.Πον.198, 61 **Θεὸς τοῖς λιχνευομένοις τὴν πρόγνωσιν ἀνεκάλυψε,** αὐτ.208,39 **ὁ τὰ θεῖα λιχνευόμενος·** **4)** ρηματ. π. λίχνευμα, λιχνεία.

λιχνία (ἡ) Ἡσ. «λιχνεία, ἀπληστία».

λιχνίζω δημ. λικμίζω βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. λίχνισμα, λιχνιστής, λιχνιστικός, λιχνιστήρι, λιχνιστής.
λίχνισμα-ατος (τὸ) (λιχνίζω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λικμίζειν βλ.λ.
λιχνιστήρι (τὸ) δημ. ὄργανον δι' οὗ γίνεται τὸ λίχνισμα, λικμητήριον.
λιχνιστής (ὁ) (λιχνίζω) δημ. ὁ ἐργάτης τοῦ λιχνίσματος, ὁ λικμίζων.
λιχνιστικός-ή-ό δημ. ὁ λικμητικός βλ.λ.
λιχνοβόρος-ον (βιβρώσκω) μτγν. ὁ τρώγων λιχνεύματα, ὀρεκτικὰ φαγητά : Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,86 **λιχνοβόρος μῦς.**
λιχνόγραυς-ᾶος (ἡ) μτγν. λίχνος, λαίμαργος γραῖα : Τίμ.Φλ.38,1 **Φοίνισσαν ἴδον λιχνόγραυν.**
λίχνος-η-ον (λείχω) κ. **λίχνος-ον** (Εὐρ.Ἱππ.913) ὁ σφόδρα ὀρεγόμενος τῶν ἐκλεκτῶν φαγητῶν, λαίμαργος, λιχούδης· Σουΐδ. «ὁ προαπτόμενος τῶν ὄψεων» : Ξεν.Ἀπομν.1,2,2 **πῶς οὖν αὐτὸς ὢν τοιοῦτος ἄλλους ἂν ἢ ἀσεβεῖς . . ἢ λίχνους . . ἐποίησεν,** Πλάτ.Πολ.354B **οἱ λίχνοι τοῦ αἰεὶ παραφερομένου ἀπογεύονται ἁρπάζοντες·** κ. μτ. γενικ. : Ἐπίκ.Δόξ.69 **τῶν ἐν διαίτῃ ποικιλμάτων λ.·** ‖ κ. μτφ. : Πλάτ.Πολ.579B **λίχνῳ ὄντι αὐτῷ τὴν ψυχήν·** ‖ κ. συγκρ. : Σώφρ.62 **λιχνοτέρα τᾶν πορφυρᾶν·** ‖ κ. ὑπερθ. : Ἀριστλ.ΖΙ 594a,6 **οἱ δὲ ὄφεις καὶ λιχνότατοι τῶν ζῴων εἰσίν·** ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ λιξιάρης, ὁ λιχούδης : Πολύβ. 3,57,7 **παραπλήσιόν τι πάσχοντες τοῖς λίχνοις τῶν δειπνητῶν·** **2)** μτφ. ὁ περίεργος, ἄπληστος : Εὐρ.Ἱππ.913 **ἡ γὰρ ποθοῦσα πάντα καρδία κλύειν κἀν τοῖς κακοῖσι λίχνος οὖσ' ἁλίσκεται,** Καλλ.ἀπ.107 **ὄμματα λίχνα,** Μελέαγρ.ΑΠ 12,106· ‖ κ.μτ.γενικ. : Εὐρ.ἀπ.1063,8 **τό τ' ἄρσεν ἀεὶ τοῦ κεκρυμμένου λίχνον·** ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. : Καλλ. ἀπ.98D **λίχνος εἰμὶ καὶ τὸ πεύθεσθαι·** **3)** ἐπὶ φαγητῶν, ὀρεκτικός, ὅθ. δαπανηρός : Κλήμ.Ἀλ. Παιδ.170 **ἀφεκτέον τῶν λίχνων . . βρωμάτων.**
λιχνοτένθης (ὁ) (λίχνος, τένθης) μτγν. λαίμαργος, λιξιάρης, λιχούδης : Πολυδ.6,122.
λιχνότης-ητος (ἡ) σχόλ. ἡ ἰδιότης τοῦ λίχνου, ἡ λαιμαργία, λιχνεία : Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.1690.
λιχνοφιλάργυρος-ον ὁ λίχνος, λαίμαργος ἅμα καὶ φιλάργυρος : Φιλύλλ.17 (δ.γρ.).
λιχνώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐπιρρεπὴς πρὸς τὴν λιχνείαν, λαιμαργίαν, ὁ λίχνος· κ. ὑπερθ. : Αἰλ.ἀπ. 325· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ λιχνεία : Ἰω.Κλίμ.13,2 **οὐ γὰρ πάντων τὰ κοινόβια, διὰ τὸ λιχνῶδες.**
λιχνῶμαι-άομαι δ.γρ. ἀντὶ λιχμῶμαι βλ.λ., λείχω : Ἀριστφ.Εἰρ.756.
λίχνως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. λαιμάργως, ἀδηφάγως : Βασ.1,403A **λίχνως ἔχεις περὶ τὰ ἄνθη,** ASS Μαΐου 5,352,23 **λίχνως τε περὶ τὴν ὄρεξιν ἔχον.**
λῖχος-ους-εος (τὸ) μτγν. νόστιμον, ὀρεκτικὸν φαγητόν : Πολυδ.6,61 **ἔλεγον δέ τι καὶ ἐπίπαστα λίχη, ἣν δὲ ἔτνος, καὶ ἐπιπάττοντες ἀλφίτων λεπτῶν καὶ ἐλαίου, ἤσθιον** (δ.γρ. λείχειν).
λιχουδεύομαι δημ. ὀρέγομαι σφόδρα φαγητοῦ τινος, λιχνεύω, εἶμαι λιχούδης· ‖ κ. μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς γυναῖκα, ποθῶ, ὀρέγομαι.
λιχούδης (ὁ) δημ., θηλ. -**α** κ. οὐδ. -**ικο** ὁ σφόδρα ἐπιθυμῶν ἐκλεκτὰ καὶ ὀρεκτικὰ φαγητά, ὁ λίχνος· ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐρωτικά.
λιχουδιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ λιχούδη βλ.λ., ἡ λιχνεία· **2)** κτ. πληθ. **λιχουδιὲς** ἐκλεκτὰ φαγητά, λιχνεύματα.
λιχουδιάρης-α-ικο δημ. ὁ λίχνος, ὁ λιχούδης.
λίψ-λιβός (ὁ) κ. νεώτ., δημ. **λίβας** ἄνεμος νοτιοδυτικός : Ἡρ.2,25 **ὅ τε νότος καὶ ὁ λίψ, ἀνέμων πολλὸν τῶν πάντων ὑετιώτατοι,** Ἀριστλ.Μετ. 364b,2, Θεόκρ.9,11 **λίψ κόμαρον τρωγοίσας ἀπὸ σκοπιᾶς ἐτίναξε·** κ. κτ. πληθ. : Πολύβ.10,10,3 **οἱ λίβες καθ' ἑκάτερον τὸν εἴσπλουν παρεισπίπτοντες κλύδωνας ἀποτελοῦσι·** ‖ νεώτ. ἄνεμος διαφόρων διευθύνσεων θερμὸς καὶ ξηραντικός : Ζαλοκ.155,2 **καθὼς τὸ πνεῦμα τοῦ λιβὸς τὸν νάρκισσον μαραίνει·** **2)** ὁ νότος : ΠΔ Γεν.13,14 **πρὸς βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν·** **3)** ἡ δύσις (ἀντίθ. ἀπηλιώτης) : Πάπ., Βέττ.Βάλ.8,5,Παῦλ.Ἀλ.2, ΚΔ Πράξ.6,12 **λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον·** ‖ αἱ δυσμαί : ΠΔ Παραλ.2,32,30 **κατηύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίβα τῆς πόλεως Δαυΐδ·** ‖ ἐν πάπ. ἐν φρ. **λιβὸς ἢ λίβα εἰς ἀπηλιώτην** ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς· **4)** ἀστρον. **πρωϊνὸς λίψ, - μεσημβρινὸς λίψ, - ὀψινὸς λίψ** θέσις ἀστέρος πρὸς δυσμὰς τοῦ ὁρίζοντος κατὰ τὴν ἀνατολήν, μεσημβρίαν καὶ δύσιν : Πτολ.Μαθ.8,4.
λίψ-λιβός (ἡ) (λείβω) μ. ἐν χρ. κτ. γενικ. κ.αἰτ. ρυάκιον, ρεῦμα : Αἰσχ.Εὐμ.54 **ἐκ δ' ὀμμάτων λείβουσι δυσφιλῆ λίβα,** Ἀπολλ.Ρ 4,1454 **μέλιτος λίβα·** **2)** λοιβή, σπονδή : Αἰσχ.Χο.292 **φιλοσπόνδου λιβός,** οὔτ.ἀπ.55· **3)** Ἡσ. «ἐπιθυμία, πέτρα ἀφ' ἧς ὕδωρ στάζει»· πρβλ. λίπτομαι.
λιφός-ή-ό δημ. ἐσφ.γρ. τοῦ λειφὸς βλ.λ.
λιφουρία (ἡ) (λίπτομαι, οὖρον) ἡ ἐπιθυμία πρὸς οὔρησιν : Αἰσχ.Χο.756 **εἰ λιμός, ἢ δίψη τις, ἢ λιφουρία.**
λιώδης Ἡσ. «λιθόλευστος» (πιθ. λιώλης· πρβλ. λεώλης).
λιωργός Ἡσ. «κακοῦργος»· πρβλ. λεωργός.
λό' κτ. ἀποκοπ. τοῦ λόε, ἔλουε παρατ. τοῦ λούω.
λόβαι Ἡσ. «χεῖρες».
λοβάνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. λιπαρὰ οὐσία χρησιμεύουσα ὡς βάσις πρὸς κατασκευὴν ἀλοιφῶν.
λοβελία (ἡ) νεώτ. γένος **κωδωνανθῶν** φυτῶν.
λόβερ (τὸ) νεώτ. ναυτ. ἱστιοφόρον πλοῖον δίστηλον ἢ τρίστηλον.
λόβιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λοβὸς βλ.λ.2)· Ἡσ. «τὸ ἄκρον τοῦ ἥπατος»· ‖ κ. νεώτ. ἀνατομ. **λόβια ἡπατικά - πνευμονικά - παρεγκεφαλίδος** διάφορα μικρὰ ὀγκίδια, κυστίδια ἢ ὁμάδες ἑλίκων τοῦ ἥπατος, τῶν πνευμόνων, τῆς παρεγκεφαλίδος· **2)** ὁ καρπὸς τῆς κηπαίας σμίλακος : Διοσκ.2,146.
λοβιόφασα (ἡ) νεώτ. γένος **φασιανιδῶν** πτηνῶν.
λοβιτούρα (ἡ) (ρουμαν.) δημ. ἀπάτη, τέχνασμα ἢ παρασκηνιακὴ ἐνέργεια, πρὸς ἀνάληψιν κρατικῆς ἢ ἄ. προμηθείας ἢ ἐπικερδῆ ἐπίλυσιν ὑποθέσεως· **2)** συνεκδ. κέρδος διὰ δόλου ἐπιτευχθέν· πρβλ. βουτιά, ματσαράγγα.
λοβιτουρατζής (ὁ) δημ. ὁ ζῶν διὰ λοβιτούρας βλ.λ., ὁ πλουτῶν διὰ λοβιτούρας, ὁ ἐπιδιώκων λοβιτούρας.
λοβιώδης-ους-ες νεώτ. ὁ πλήρης λοβίων ἢ ὁ ὁμοιάζων πρὸς λοβόν : **λοβιώδη ἐπιθηλιώματα, - λοβιώδης ἢ καταρροϊκὴ πνευμονία.**
λοβός (ὁ) (λέπω) κ. νεώτ. τὸ σαρκῶδες κάτω μέρος τοῦ ὠτός : Ἰλ.Ξ 182 **ἐυτρήτοισι** (ὅπως φέρωσιν ἐνώτια) **λοβοῖσιν,** Ὕμν.Ὁμ.6,8, Ἱππ.Προγν.2, Ἀριστλ.ΖΙ 492a,16 **ὠτὸς δὲ μέρος τὸ μὲν ἀνώνυμον, τὸ δὲ λοβός,** Λυκόφρ.1401 **ἄκροι λοβοί·** **2)** ὁ λοβός, τὸ ἄκρον τοῦ ἥπατος, εἰς ὃ ἰδιαιτέραν προσοχὴν ἔδιδον κατὰ τὴν μαντείαν : Αἰσχ. Πρ.495 **λοβοῦ τε ποικίλην εὐμορφίαν,** Εὐρ.Ἠλ. 827, Πλάτ.Τίμ.71C **λοβὸν δὲ καὶ δοχὰς . . καταμάπτουσα καὶ ξεσπῶσα·** ‖ κ. γεν. τὸ ἧπαρ : Αἰσχ.Εὐμ.158 **ὑπὸ λοβὸν πάρεστι μαστίκτορος δαΐου δαμίου·** **3)** ὁ λοβὸς τοῦ πνεύμονος : Γαλ.Χρ.Μορ.6,4· ‖ κ. γεν. ὁλόκληρος ὁ πνεύμων : Ἱππ.Τόπ.Ἄνθρ.14· **4)** κ. νεώτ. τὸ κέλυφος τῶν ὀσπρίων, τὸ λουβί : Θεόφρ.ΦΙ 1,11,2 (πρβλ. ἔλλοβος)· ‖ ἰδ. **λοβοὶ** οἱ φασίολοι ἢ δόλιχοι (ἐπειδὴ ἐτρώγοντο μετὰ τοῦ κελύφους αὐτῶν) : Γαλ.6,557, Ἰουλ.Λόγ.5,175C· **5)** ἐν τοῖς πετάλοις τῶν ρό-

δων τὸ λευκὸν μέρος, ἀ. ὄνυξ : Γαλ.12,748· **6)** νεώτ. ἀρχιτεκτ. τὸ εἰς σχῆμα λοβοῦ μικρὸν τόξον τῶν ἀψίδων· **7)** νεώτ. ναυτ. ξύλινος δακτύλιος ἢ τροχίλος, δι' οὗ διέρχονται ἀγόμενα τῆς ἐξαρτίας, ἡ μπιγότα.

λοβόστεμον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **τραχυφυλλωδῶν**.

λοβοῦμαι-όομαι μσν. διαιροῦμαι ἐν εἴδει λοβῶν : Νικ.Χων.21,3 **ὄφις εἰς ὁλκοὺς λοβούμενος**.

λοβώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος λοβῷ ἢ ἔχων λοβόν, κέλυφος ὀσπρίου : Θησ.Στεφ. ἐν λ.

λογάδες (αἱ) τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν : Σώφρ. 49, Καλλ.ἀπ.132, Νίκ.Θηρ.292· ‖ γεν. οἱ ὀφθαλμοί : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,269 **τεῶν λογάδων πολλὸν ἀφαυροτέρην**.

λογάδην (λογάς) ἐπίρρ. κατ' ἐκλογήν, ἐπιλέκτως, ἐπὶ στρατιωτῶν : Πλούτ.'Οθ.6 **καὶ τὴν γυναῖκα παρέπεμπον αὐτῷ λογάδην ἱππεῖς ὀχουμένην ἵππῳ κεκοσμημένην ἐπιφανῶς**· ‖ ἰδ. ἐπὶ λίθων πρὸς οἰκοδομήν : Θουκ.4,4 **εἰργάζοντο λογάδην φέροντες λίθους καὶ ξυνετίθεσαν ὡς ἕκαστόν τι ξυμβαίνοι**, Διον.'Αλ.Συνθ.22.

λογαδικός-ή-όν μσν. ὁ ἐκλεκτός, ὁ ἐξαίρετος : Εὐστ.Πον.205,41.

λογάδι (τὸ) δημ. κ. λογαδιακὸ πρᾶγμα ἐκλεκτόν, διαλεχτό.

λογαῖος-α-ον μτγν. λογάς, ἐκλεκτός : Στράβ.1, 3,18 **λογαίου λίθου**.

λογάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ λόγος βλ.λ., μικρὸς λόγος, μικρὴ κουβέντα : Πορφύρ.Σκ.14,12 **νὰ κελαηδοῦν τ' ἀμίλητα | λογάκια τὰ σβησμένα**, Παλαμ.Τάφ.34,12 **σὰν φευδά παιδιάτικα | λογάκια ποὺ μεθᾶνε**.

λογᾶμαι δημ. κ. λογιέμαι λογίζομαι βλ.λ., θεωροῦμαι : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.125,16 **μὲ τὴ δουλεύτρα μου ἔπεσες καὶ δοῦλος μου λογᾶσαι**.

λογανίνη (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζίτης ἀπαντῶν εἰς τὰ σπέρματα ψευδοστρύχνου τοῦ ἐμετικοῦ, παρὰ τὴν στρυχνίνην καὶ τὴν βρυκίνην.

λογαοιδικός-ή-όν μτγν. στίχος, οὗ ὁ ἰσχυρότερος δακτυλικὸς ρυθμὸς μεταβαίνει εἰς τὸν ἀσθενέστερον τροχαϊκὸν καὶ φαίνεται ἱστάμενος μεταξὺ λόγου καὶ ἀοιδῆς, τ. ἔ. τοῦ ρυθμοῦ τοῦ πεζοῦ λόγου καὶ τῆς ποιήσεως : 'Ηφαιστ.7, Διογ.Λ 4,65, 'Αριστείδ.Κ 1,23,Πάπ.

λογαρᾶς (ὁ) μσν. ὁ λέγων πολλὰ λόγια, πολυλογάς : Πρόδρ.2,552 **ὥσπερ αὐτὸς ὁ λογαρᾶς ἀτζαλοπεριπάτης**.

λογάρι (τὸ) μσν. κ. δημ. μετρητὸν κ. ἰδ. ἀποθησαυρισμένον χρῆμα : Πρόδρ.2,89 **αὐτὸς κἂν δέκα κέκτηται λίτρας χρυσᾶς λογάριν**· ‖ θησαυρὸς καὶ πλοῦτος, τιμαλφῆ ἀντικείμενα : 'Ερωτόκρ. 4,1939 **δὲν ἐλυπᾶτο τὴν ἐξά, ποὺ'χασε καὶ λογάρι**, Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.123,1 **ἐννιὰ μουλάρια ἐφόρτωσε νάσῆμι καὶ λογάρι**, Θρακ.3,258,3 **σέρνει . . κι ἡ μοῦλα ἡ κανακαριὰ ἀμέτρητο λογάρι, λογάρι κι ἀλογάριαστο κι ὅλο μαργαριτάρι**, Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Μέρμ.154 **μέσ' στὸ δισάκκι μου καλὰ νὰ κρύψω τὸ λογάρι**.

λογαριάζω μσν. κ. δημ. ὑπολογίζω, ἀριθμῶ, μετρῶ, κάμνω ἀριθμητικὰς πράξεις : Εὐστ. εἰς Διον.Περ.907, Σχόλ.'Αριστοφ.Πλ.381, - **λογαριάζω τὰ ἔξοδα καὶ τὰ ἔσοδα τοῦ μηνός - τοὺς τόκους τοῦ χρόνου - τὶς ἡμέρες μὲ τὰ δάχτυλα**· ‖ δημ. περιλαμβάνω εἰς λογαριασμόν, συνυπολογίζω : **μὲ τὰ μεταβατικὰ νὰ λογαριάσῃς καὶ τὰ ἔξοδα τροφῆς**· ‖ παροιμ. **ἂν ἐλογάριαζε ὁ λύκος τ' ἀχνάρια του, ἔπεφτε κι ἐφόφαγε** ἐπὶ τῶν καθ' ὑπερβολὴν διστακτικῶν, οἵτινες δὲν προκόπτουν· **2)** ἀναλογίζομαι, ἀναμετρῶ τὰς συνεπείας : **πολὺ τὸ λογαριάζει νὰ πῇ τὸ ναί**· ‖ καταλογίζω, ἀποδίδω εὐθύνην : **ποιὸς λογαριάζει τὰ λόγια μεθυσμένου**· **3)** σκέπτομαι, προτίθεμαι, μελετῶ, ἔχω σκοπόν : 'Ερωτόκρ.3,172 **κακὸ θεμέλιον ἔχουσι τοῦτα, ποὺ λογαριάζεις**, Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.15,16 **τὸν Τοῦρκο λογαριάζουν νὰ τὸν μοιράσουνε**· ‖ φρ. **λογαριάζω μὲ τὸ νοῦ μου** συλλογίζομαι· **4)** τὸ μέσ. **λογαριάζομαι** ἐκκαθαρίζω τὰς μετ' ἄλλου τινὸς δοσοληψίας μου : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.60 **ἔχει νὰ λογαριαστῇ μὲ τὸν οὐρανό, - λογαριάστηκαν μὲ τὸ σύντροφό του καὶ χώρισαν**· **5)** μτφ. λύω τὰς διαφορὰς μου μετά τινος : **θὰ λογαριαστοῦμε μιὰ μέρα**· **6)** μτφ. λαμβάνω τινὰ ὑπ' ὄψιν, τὸν θεωρῶ ἄξιον προσοχῆς, ἄξιον ὑπολογισμοῦ, τὸν ἐκτιμῶ ἰδιαζόντως : **δὲν λογαριάζουν τὸν πατέρα τους γιὰ τίποτε**· κ. παθ. λαμβάνομαι ὑπὸ τῶν ἄ. ὑπ' ὄψιν, ἔχω ἐκτίμησιν, ὑπόληψιν, σημασίαν : **στὸν τόπο του λογαριάζεται πολύ**· **7)** ὁμ. παθ. συγκαταλέγομαι : **στὸ χωριό του λογαριάζεται μέσ' στοὺς προεστούς**· **8)** ρηματ. π. λογάριασμα, λογαριασμός.

λογαριασμός (ὁ) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. λογισμός, ὑπολογισμός, ἀρίθμησις, μέτρημα : Σχόλ. Λουκ.Κατάπλ.4,Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.134,3 **καὶ τὰ κρυφὰ τῆς μάνας της λογαριασμοὺς δὲν ἔχουν, - ὁ λογαριασμὸς βγῆκε σωστός, - ἔκανε λάθος στὸ λογαριασμό**· **2)** εἰδ. ἡ μερίς, ἣν ἀνοίγει τις εἰς λογιστικὰ βιβλία δι' ὡρισμένον πρόσωπον ἢ εἶδος : **ἀνοικτός - ἀλληλόχρεος - τρεχούμενος λογαριασμός** (πίστωσίς τινος παρὰ προσώπῳ ἢ ἱδρύματι, ἥτις δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ μέχρις ἀνωτάτου ὁρίου καὶ κανονίζεται συνήθ. κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους)· ‖ πίναξ ἀπεικονίζων ἔξοδα ἢ ἔσοδα ἢ τὰ ὀφειλόμενα ὑπό τινος ἢ πρός τινα : **στεῖλέ μου τὸ λογαριασμό**· ‖ **λογαριασμὸς ἐσόδων ἢ ἐξόδων** ὁ εἰδικὸς λογαριασμὸς τῶν ἐσόδων ἢ ἐξόδων ἐνεργείας ἢ ἐπιχειρήσεώς τινος· ‖ δοσοληψία, σχέσις οἰκονομικῆς καὶ ἠθικῆς φύσεως : **δὲν ἔχω λογαριασμοὺς μαζί του, - ἔχουμε ἕνα μικρὸ λογαριασμὸ οἱ δυό μας**· **3)** μτφ. σκέψις, δισλογισμός : 'Ερωτόκρ.1,267 **μηλιὸ μπόρεση ὁ λογαριασμὸς δὲν ἔχει νὰ βοηθήσῃ**, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 56 **οἱ ἄνδρες, ὁ καθένας γιὰ λογαριασμό του, ἀγανακτοῦσαν γιὰ τὴν κατάσταση**· **4)** εὐθύνη, καταλογισμός, λογοδοσία, κανονισμὸς ὑποθέσεων : **δὲν δίδω λογαριασμὸ σὲ κανένα, - αὐτὸ εἶναι δικός μου λογαριασμὸς** (ἰδική μου, ἀτομική μου ὑπόθεσις, δι' ἣν ἀναλαμβάνω εὐθύνην)· **5)** φρ. **μπῆκε σὲ λογαριασμὸ** συνεμορφώθη, ἐτακτοποιήθη· ὁμ. **τὸν ἔβαλε σὲ λογαριασμὸ** τὸν ἔθεσε εἰς τάξιν· ὁμ. **δὲν βρίσκω λογαριασμὸ** δὲν δύναμαι νὰ τακτοποιήσω ὑπόθεσίν τινα· ὁμ. **ἑβραίικος λογαριασμός** πολὺ ἀκριβὴς καὶ πάντοτε ὑπὲρ ἐκείνου ὁ ὁποῖος τὸν κάμνει· ‖ παροιμ. φρ. **οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ κάνουν τοὺς καλοὺς φίλους** (ἡ ἀκρίβεια εἰς τὰς δοσοληψίας διατηρεῖ τὴν φιλίαν), - **κάνει τὸ λογαριασμὸ χωρὶς τὸν ξενοδόχο** (ἐπὶ κακοῦ ὑπολογισμοῦ, κακῆς ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων), **λογαριασμός, ἁγιασμὸς** (ὁ κανονισμὸς τῶν δοσοληψιῶν ἀπαλλάσσει τῶν προστριβῶν).

λογαριαστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ λογιστής : Πρόδρ.2,61 **ἐκεῖνος ἐν λογαριαστής, σὺ δὲ εἶσαι θερμοδότης**, Μοσχόπ.Λεξ.Χειρογρ.ἐνCod.Reg.1078.

λογαρίδιον (τὸ) πάπ. τὸ λογάριον βλ.λ.

λογαριθμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς λογαρίθμους βλ.λ. : **λογαριθμικὴ ἕλιξ, - λογαριθμικοὶ πίνακες**· ἐπίρρ. -ῶς κατὰ τρόπον λογαριθμικόν.

λογάριθμος ἀριθμοῦ (ὁ) νεώτ.μαθημ. ὁ ὡς πρὸς βάσιν Α (ἀριθμ. θετ.) ἐκθέτης ὁ δηλῶν τὴν δύναμιν εἰς ἣν πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Α, ἵνα ἡ δύναμις αὕτη τοῦ Α γίνῃ ἴση πρὸς τὸν δοθέντα ἀριθμόν,

λογάριον κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ λόγος βλ.λ.: 'Αριστφ.άπ.810, Δημ.254 **λογάρια δύστηνα μελετήσας καὶ φωνασκήσας** (ἀθλίους καὶ εὐτελεῖς λόγους μελετήσας), Θεόγνητ.1,2 **τὰ ἐκ στοᾶς λογάρια,** 'Αθήν.6.270D **λογάρια δειπνεῖν** (δειπνεῖν μόνον μὲ λόγια)· **2)** πάπ. λογαριασμός· **3)** μσν., δημ. **-άρι** χρηματικὸν ποσόν: Μιχ.'Ατταλ. ἐν Σάθ. 1,25 **λογάριον δὲ οὐκ ὀφείλει τις ἐγχειρίζεσθαι τῶν μοναχῶν ἢ τῶν προεστώτων ὅλως,** Διγεν. 'Ακρ.2273 **καὶ κτήματα ἀρίθμητα ἐπέδωκεν νὰ ἔχουν, λογάριόν τε περισσόν, καὶ δούλους.**

λογάς-άδος (ὁ,ἡ) (λέγω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκλεκτός, ἐπίλεκτος, διαλεχτός· ἰδ. κτ. πληθ. ἐπὶ ἐπιλέκτων ἀνδρῶν: 'Ηρ.1,36 **λογάδας νεηνίας καὶ κύνας συμπέμψαι ἡμῖν,** Εὐρ.'Εκ.544 **λογάσι δ' 'Αργείων στρατοῦ νεανίαις,** αὐτ.'Ανδρ.324 **στρατηγῶν λογάσιν 'Ελλήνων,** Θουκ.5,67 **'Αργείων οἱ χίλιοι λογάδες,** Μιχ.'Ατταλ. ἐν Σάθ.1,18 **ἵνα διοικῶνται παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν λογάδων μοναχῶν ὡς προείρηται·** κ. μτ. ἀθροιστικῶν ὀν.: 'Αρχ.ΑΠ 15,51 **στρατιὴ λογάδων ἡμιθέων·** ἐν τῷ ἑν.: Γρηγ. Νύσσ.2,225D **ἀνδρὸς λογάδος καὶ ὀνομαστοῦ·** κ. ἀπολ. ἐκλεκτὴ ὁμάς: Εὐστ.Πον.14,75· || ἐν πάπ. κ. ἐπὶ κτηνῶν· **2)** **φωναὶ λογάδες** ἐκλεκταὶ φράσεις: Φώτ.Βιβλ.491B· || **λογάδες λίθοι** ἄξεστοι, ἀπελέκητοι λίθοι: Παυσ.7,22,5 **ἐν τῷ ἄλσει βωμὸς λίθων λογάδων ἐστί.**

λογάς-ού-ούδικο δημ. ὁ πολλὰ καὶ ἀσήμαντα λέγων, ὁ φλύαρος, ὁ φαφλατάς, ὁ πολυλογάς· **2)** συνεκδ. ὁ πολλὰ καὶ ἀξιόλογα ὑποσχόμενος καὶ μὴ ἐκτελῶν ταῦτα· || εἰδ. ὁ διὰ λόγων, δι' ἀπειλητικῶν ἐκφράσεων ἐμφανίζων ἑαυτὸν ὡς ἀνδρεῖον ἀλλ' οὐδαμῶς εἰς ἔργον προβαίνων· **3)** ὁ αὐθάδης εἰς λόγους.

λογάτε δημ. μόριον διηγηματ. λοιπόν, μαθές.

λογάω κ. δημ. ἐπιθυμῶ, θέλω νὰ ὁμιλῶ: Λουκ. Λεξιφ.15 **ἐμοὶ δὲ ἡ γλῶττά τε ἤδη λογᾷ·** **2)** **-άω** ἢ **-έω,** γ' ἑν. μέλλ. **λογήσει,** πιθ. ὑπολογίζω, λογαριάζω: Τυρτ.άπ.1,42· || δημ. λογαριάζω, στοχάζομαι: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 43,11 **τώρα λογάω καλόκαρδος τὶς θημωνιές.**

λογγάζω λαγγάζω βλ.λ.: Αἰσχ.άπ.112, 'Αριστφ. άπ.811· πρβλ. Φρύν.Σοφ.87Β.

λογγάσια (τὰ) λίθοι διάτρητοι δι' ὧν ἔδενον τὰ πρυμνήσια τῶν νεῶν· 'Ησ., Φώτ.ἐν λ. λογγάζειν.

λογγάσιη (ἡ) 'Ησ. τὰ λογγάσια βλ.λ.

λογγήσιος-ια-ιο δημ. ὁ εἰς τὸν λόγγον ὑπάρχων ἢ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος· πρβλ. βουνήσιος, καμπήσιος.

λογγιά (ἡ) δημ. ὁ λόγγος βλ.λ.: Κρυστ.12,22 **γυρνοῦνε ἀπὸ τὰ ἔργα τους οἱ λυγερές, γυρνοῦνε | μὲ τὰ ζαλίκια ὀχ τὴ λογγιά, μὲ τὰ σκουτιὰ ὀχ τὰ πλύμα.**

λογγοβαρδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Λογγοβάρδους ἢ τὴν Λογγοβαρδίαν: **Λογγοβαρδικὸν δίκαιον.**

λόγγος (ὁ) μσν., νεώτ. κ. δημ. πυκνὸν καὶ πλῆρες θάμνων δάσος: Διγεν.'Ακρ.1413 **ἐκεῖνα τότε πήδησαν μέσα ἀπὸ τὸν λόγγον,** Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.39,9 **νὰ πάρω δίπλα τὰ βουνά, νὰ περπατήσω λόγγους,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 24,6 **ὡς νά μ' ὁδηγήση, στὸ λόγγο τὸ μυριόδεντρο τοῦ λυτρωμοῦ.**

λογγῶνες (οἱ) συρακοσσ. λ. τὰ λογγάσια βλ.λ.· ΕΜ 569,42.

λογεία (ἡ) μτγν. κ. **λογία** συλλογὴ φόρων ἢ ἑκουσίων εἰσφορῶν: Πάπ.· || συλλογὴ ἐράνων διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοπούς: ΚΔ Κορινθ. 1,16,1 **περὶ δὲ τῆς λογίας εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε·** || ὁμ. ἔρανος, εἰσφορὰ κ. διὰ θρησκευτικοὺς σκοποὺς ἢ ἐκκλησιαστικὰς δαπάνας: 'Επιγρ.· **2)** ἔκτακτα κέρδη, τυχηρά: Πάπ.

λογεῖον (τὸ) (λογεύς) μτγν. κ. μσν. κυρ. τόπος ἔνθα ὁμιλεῖ τις ἐν τῷ θεάτρῳ, τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς σκηνῆς, ἔνθα οἱ κωμῳδοὶ καὶ οἱ τραγῳδοὶ ἠγωνίζοντο: Βιτρ.5,7,2,Πλούτ.Θησ.16 **πολλὴν ἀπὸ τοῦ λογείου καὶ τῆς σκηνῆς ἀδοξίαν αὐτοῦ κατεσκέδασαν·** || κ. γεν. ἐξέδρα: Πάπ.· **2)** Σουΐδ. «δικαστήριον»· **3)** Μοσχόπ. «διδασκαλεῖον»· **4)** τὸ στόμα· Πολυδ.2,98 «τὸ δὲ ἔνδον τῶν χειλέων, στόμα, ὥσπερ καὶ ἡ τῶν χειλέων τομή· ὑπὸ δὲ ἐνίων καὶ λογεῖον κέκληται μάσταξ»· **5)** **τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως** τὸ μαντικὸν ἐπιστήθιον, ὅπερ ἐφόρει ὁ 'Εβραῖος ἀρχιερεύς, ἐν ᾧ ἦσαν ἐγκεκολαμμένοι οἱ δώδεκα λίθοι: ΠΔ"Εξ. 28,26 **καὶ λήψεται 'Ααρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν 'Ισραήλ, ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους,** Γρηγ.Νύσσ.2,926C **τὸν ἐπὶ τοῦ στήθους κόσμον, ᾧ ὄνομα λογεῖόν τε, καὶ δήλωσις.**

λογέμπορος (ὁ) μτγν. κ. μσν. κ. **-εμπόρος** (Εὐστ. 463,40) ὁ ἐμπορευόμενος ἐν λόγοις: 'Αρτεμίδ. Δαλδ.2,70,Σχόλ.Εὐρ.'Ιππ.950 **ἐν λόγοις ἐμπορεύου, καθάπερ οἱ λεγόμενοι λογέμποροι.**

λόγευμα-ατος (τὸ) πάπ. φόροι συλλεγέντες.

λογεύς-έως (ὁ) ὁ λέγων, ὁμιλητής, ῥήτωρ: Κριτί. 54D, Πλούτ.'Ηθ.813Α **καὶ γὰρ εἰ λογεὺς ἀγαθός, ἀλλὰ μὴ φαῦλος ἦν, ἔδει τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις δόξαν ἀγαπῶντα τῆς σχολῆς ἐξίστασθαι τοῖς σοφισταῖς·** **2)** ὁ πεζογράφος: Σχόλ.Διον.Περ.π. ΑΒ 658,15 «λογεῖς δὲ λέγουσι τοὺς ἱστορικοὺς καὶ φιλοσόφους καὶ ἰατροὺς καὶ ὅσους ἐν τῷ χορῷ τῶν λογίων τιθέναι δίκαιον».

λογευτήριον (τὸ) πάπ. τὸ ἀρχεῖον τοῦ λογευτοῦ.

λογευτής (ὁ) πάπ. ὁ συλλέκτης φόρων.

λογευτικόν (τὸ) πάπ. τὰ ἔξοδα τῆς συλλογῆς.

λογεύω πάπ. κ. 'Επιγρ. συλλέγω συνεισφοράς, φόρους κττ.: Πάπ. **διαιτωμένων δὲ καὶ ἐξ ὧν ἐλόγευεν·** κ.παθ.: 'Επιγρ. **ὠνῆς τῶν λογευομένων δι' αὐτῶν χάριν τῶν κειμένων νεκρῶν.**

λογῆς δημ. γενικ.ἑν. τῆς ὀχρ. ὀνομαστ. λογή, γενικ. πληθ. **λογιῶν,** δ.γρ. **λογίς,** εἶδος, κυρ. ἐν φρ.: Διγεν.'Ακρ.3828 **καὶ τί λογῆς βοήθειαν ὁ πλαστουργὸς παρέσχεν** (ποίου εἴδους), 'Ερωτόκρ. 1,212 **κι ἀγάπησες ἔτοιας λογῆς μιὰ μας κερὰ μεγάλη** (τέτοιου εἴδους), αὐτ.4,220 **πολλῶν λογιῶν παρηγοριὲς μὲ γνῶσ' ἀναθιβάνει** (πολλῶν εἰδῶν), Καρκβ.Ζητ.49 **παλιοπάπουτσα καὶ παλιοσίδερα καὶ κάθε λογῆς νομίσματα** (παντὸς εἴδους), 'Αρτ.Βατοπ.Προλ.8 **κι' ἂν ἀθέλητά μου λογῆς τέτοια χωρατὰ | βρέθηκαν δικά μου·** ἐν φρ. **λογῆς λογῆς κ. λογιῶν λογιῶν** διαφόρων εἰδῶν, παντοειδεῖς: Ζερβ.Μῦθ.Ζ 49 **νὰ βάλουν καὶ αὐτοὶ λογῆς λογῆς τρομεροὺς θεούς, - ὑπάρχουν στὸν κόσμο λογιῶν λογιῶν ἄνθρωποι.**

λόγια (τὰ) μσν. κ. δημ. (ἐξ ἑνικ. λόγιον βλ.λ., μηδέποτε ὄντος ἐν χρ. εἰς τὰς κατωτέρω σημ.) λόγοι, λέξεις, ἐκφράσεις, ὁμιλίαι, κουβέντες, τὰ ὑπό τινος λεγόμενα: **μὲ πολλὰ λόγια εἶπε ἀσήμαντα πρά(γ)ματα,** 'Αραβ.Μῦθ.Χσλ.1,168 **μὲ λόγια ἀγανακτιστικὰ καλεῖ τὸν προφήτην αἴτιον τῆς δυστυχίας,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 6,1 **ἀγάπης λόγια θενὰ ποῦμε στὴν κόρη ποὺ θ' ἀργοξυπνήσῃ·** || συνηθέστ. ἐν φρς κτ. διαφ. συνεκδ. σημασίας, οἷον παρακελευστικῶς **ἄλλα λόγια** (ἄλλο ἔστω τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας, λ. τραγ. **ἄλλα λόγια, βρὲ παιδιά**), - **μ(ὲ) ἄλλα λόγια** (ἐν ἄλλαις λέξεσιν, τουτέστι, δηλαδή),- **λόγια τοῦ ἀέρος ἢ τοῦ ἀγέρα** (ἀνεμώλιος λόγος· πρβλ. ἔπεα πτερόεντα: Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1,138 **λόγια τ' ἀγέρα ποὺ περνᾶν μὰ δὲν ἀλησμονιοῦνται**),-**λόγια τῆς καραβάνας** (καυχησιολογίαι ἢ ἄ. διαβεβαιώσεις περὶ ἀνυπάρκτων, δθ. φληναφήματα), - **κακὰ λόγια** (αἰσχρολογίαι), - **παχιὰ ἢ μεγάλα λόγια** (ἐκφράσεις πομπώδεις, στομφώδεις κατ' οὐσίαν δὲ ἀσήμαντοι, δθ. ἐν αναφ. πρὸς ὑποσχέ-

σεις, ψευδεῖς ἐπαγγελίαι), - **λόγια μετρημένα** (συνετὴ καὶ εἰς τὴν πραγματικότητα ἢ εἰς τὸ πρέπον περιοριζομένη βραχυλογία), - **μὲ λίγα λόγια** (ἐν συντομίᾳ), - **λόγια τῶ(ν) λογιῶ(ν)** (φλυαρία ἐστερημένη νοήματος, ὁμιλία ἐστερημένη σοβαροῦ περιεχομένου : λ. τραγ. **λόγια τῶ λογιῶ θά ποῦμε | τὸ κρασί μας ὡς νά πιοῦμε), - λόγια τοῦ κόσμου** (ἀσύσταται φῆμαι ἰδ. ἐπικριτικαί)· || ὁμ.κ. μτ. ρ. οἷον **εἶναι ὅλο λόγια** (ὑπόσχεται ἀλλὰ δὲν ἐκτελεῖ),-**εἶναι μόνο λόγια** (ἐμφανίζει ἑαυτὸν ὡς γενναῖον, ἀλλὰ δὲν εἶναι), - **μασάει τά λόγια του** (ἀποφεύγει νὰ ὁμολογήσῃ ἢ νὰ μαρτυρήσῃ ἢ νὰ ὑποσχεθῇ τι), - **(δὲν) παίρνει ἀπὸ λόγια** ((δὲν) εἰσακούει χαριστικὰς συστάσεις ἢ (δὲν) πείθεται, (δὲν) συμμορφοῦται εἰς συμβουλὰς ἢ ἄ. (δὲν) εἶναι ἤπιος), - **βάζει λόγια** (ζητεῖ νὰ προκαλέσῃ, ἰδ. διὰ διαβολῶν, ἔριδας, ἐχθρότητας μεταξὺ τῶν εἰς οὓς ἀπευθύνεται), - **ἤρθανε σὲ λόγια** (ἐφιλονίκησαν, ἀντήλλαξαν λόγους ἀμοιβαίως ὑβριστικούς), -**ἀπὸ τὰ λόγια ἤρθαν στὰ χέρια** (ἀλληλοϋβρισθέντες συνεπλάκησαν),-**δὲν μοῦ ἀρέσουν τὰ λόγια** (ἀποφεύγω τὰς ἀντεγκλήσεις ἢ ἄ. ἀποστέργω τὸ ν' ἀκούω δυσφημήσεις), - **τέτοια ὥρα τέτοια λόγια** (ἐπὶ ἀκαίρως ἢ ἀναρμόστως λεγομένων), -**κρύβε λόγια** (μὴ ἐκφράζεσαι ἀπροκαλύπτως, ἀπόφυγε νὰ ἐκφέρῃς χαρακτηρισμὸν ἢ γνώμην, ἡ φρ. κ. σκωπτ. πρὸς κρυψίνουν), **ἦρθε - προσπαθεῖ - τὸν ἔστειλαν νά πάρῃ λόγια** (ἦλθε κλπ. διὰ νὰ προκαλέσῃ ἢ διὰ νὰ ἀκούσῃ διαμειβομένας ὁμιλίας, γνώμας ἐπὶ τηρουμένων μυστικῶν ζητημάτων ἢ διαθέσεων)· || παροιμ. **τὰ πολλὰ λόγια εἶναι φτώχεια** (ἐπὶ πολυλογοῦντος ἢ ἐπιμένοντος εἰς συζήτησιν πρὸς ὑπεκφυγήν), ὁμ. **χίλια λόγια ἕνα ἄσπρο** (ματαία ἡ πολυλογία), ὁμ. **ὁ ἀδούλης (ἢ ὁ χαζούλης ἢ ὁ Μανόλης) μὲ τὰ λόγια χτίζει ἀνώγια καὶ κατώγια** (οἱ ὀκνηροὶ ἢ οἱ μωροὶ ἀρέσκονται εἰς κενοὺς λόγους), κ. ἄ.

λογία (ἡ) δ.γρ. τοῦ λογεία βλ.λ. : ΚΔΚορ.1,16,1.

λογιάζω μσν. δημ. λογίζομαι, λογαριάζω, σκέπτομαι, στοχάζομαι : Διγεν.'Ακρ.1715 **μὴ λογιάσῃς, πάτερ μου, ὅτ' ἦλθον ἁρπάσαι ταύτην,** Χρον. Μορ.736 **ἐλόγιασεν τὴν βασιλείαν μὲ** πονηρίαν **νὰ ἐπάρῃ,** 'Ερωτόκρ.1,106 **κι ἀντρεύγετο, κι ἐλόγιαζε νὰ τοῦ βοηθήσ' ἡ γνώση,** Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.84,13 **κυράδες τί λογιάζετε, κυράδες, τί τηράτε·** || βλέπω, παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς : δ.τραγ. **κάνε πέρα νὰ περάσω, τὸ χορὸ γιὰ νὰ λογιάσω·** || τὸ παθ. **λογιάζομαι** κ. **λογιέμαι** λογίζομαι, λογαριάζομαι, θεωροῦμαι : Ζερβ. μτφ. 'Ιλ.Α 57 **τὸν βασιλέα, ποὺ μητέρα του λογιέται | ἡ Λητὼ ἡ ὀμορφομαλλοῦσα νὰ εἶναι, - δὲ λογιέσαι γιὰ ἄνθρωπος.**

λογιασμός (ὁ) δημ. κ. λόγιασμα ὁ συλλογισμός, ἡ σκέψις, ἡ περίσκεψις.

λογιατρεία (ἡ) μτγν. ἡ διὰ λόγων ἰατρεία : Φίλ. 1,526 (ἐσφ. ἀνάγν. λογοϊατρεία).

λογίατρος (ὁ) μτγν. ὁ ἰατρὸς μόνον ἐν λόγοις : Γαλ.'Ιδ.Βιβλ.1.

λογίδιον (τό) ὑποκορ. τοῦ λόγος βλ.λ., μικρὸς λόγος : 'Ισοκρ.13,20 **τοιαῦτα λογίδια διεξιόντες,** Πλάτ.'Ερυξ.401F **ἐτάραττέ γε αὐτὸν σφόδρα τὸ λογίδιον·** || μικρὸς μῦθος ἢ διήγησις : 'Αριστφ. Σφ.64 **ἔστιν ἡμῖν λογίδιον γνώμην ἔχον.**

λογιέμαι δημ. κ. λογᾶμαι βλ.λ.

λογιεύς-έως (ὁ) μτγν. ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ λογεὺς βλ.λ.· Πολυβ.2,122.

λογίζομαι (λόγος) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀποθετ. ἐν μέσ. σημ. (συχν. κ. σύνθ., ἐκ-, προσ-, ἀνα-, ἀντι-, δια-, κατα-, παρα-, ἐγκατα-), παρατ. **ἐλογιζόμην** (συχν. κ. σύνθ. ἀν-, ἀντ-, δι-, συν(λ)-, ὑπ-), μέλλ. **λογιοῦμαι** (κ. σύνθ. ἐπι-, ὑπο-), ἀόρ. παθ. **ἐλογίσθην** (κ. σύνθ. συν-), παρακ. μτ. ἐνεργ. κ. μτ παθ. διαθέσεως **λελόγισμαι** (κ. σύνθ. ἐνεργ. συν(λ)-, παθ. ἀπο-), ἡ μτχ. ἐνεστ. οὐδ. **λογιζόμενον ἐν** χρ. κυρ. ἐπὶ ἀριθμητικοῦ λογισμοῦ, ὑπολογίζω, λογαριάζω, μετρῶ : 'Ηρ.2,16 **"Ιωνας ἀποδείκνυμι οὐκ ἐπισταμένους λογίζεσθαι·** κ. μτ. δοτ. δηλούσης τὸν τρόπον, τὸ μέσον, τὸ ὄργανον, δι' οὗ γίνεται ὁ ὑπολογισμός, ἡ μέτρησις, ὁ λογαριασμός : αὐτ. 2,36 **γράφουσι καὶ λογίζονται ψήφοισι "Ελληνες·** ὁμ. μτ. τοῦ ἔμπροθ. διορ. **ἀπὸ χειρὸς** (διὰ τῶν δακτύλων, ἐκ τοῦ προχείρου) : 'Αριστφ.Σφ.656 **πρῶτον μὲν λογίσαι φαύλως, μὴ ψήφοις, ἀλλ' ἀπὸ χειρός·** || μτ. αἰτ. πράγμ. δι' ὑπολογισμοῦ εὑρίσκω ποσόν τι, ἰδ. προσθετέον εἰς ἄ. ποσόν, δθ. προσθέτω : αὐτ.Νεφ.20 **κἄκφερε τὸ γραμματεῖον, ἵν' ἀναγνῶ λαβὼν ὁπόσοις ὀφείλω καὶ λογίσωμαι τοὺς τόκους,** σύτ. Πλ.381 **τρεῖς μνᾶς ἀναλώσας λογίσασθαι δώδεκα,** Λουκ.Νεκρ.Δ 4,1 **λογισώμεθα, ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη·** || μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. ὑπολογίζω, ἐκτιμῶ, ἐξ ὑπολογισμοῦ συνάγω, θεωρῶ ὅτι . . : 'Ηρ. 2,145 **πεντακισχίλια καὶ μύρια** (ἔτη) **λογίζονται εἶναι ἐς "Αμασιν βασιλέα,** Δημ.552 **προσετιμήσατε τὰς βλάβας, ἃς . . ἐλογίζεθ' ἑαυτῷ γεγενῆσθαι·** || κ. ἄνευ αἰτ. ἐν λογισμῷ ἔχω, ὑπολογίζω νά . . : αὐτ.819 **Θηριππίδῃ . . μισθὸν ἀποδεδωκέναι λογίζεται·** || μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. θέτω τι εἰς τὸν λογαριασμόν τινος, ὑπολογίζω ὡς μερίδιόν του,βάζω στὸ μερτικό του:Λυσ.32, 24 **τὸ ἥμισυ τούτων ὀρφανοῖς οὖσι λελόγισται·** || ὁμ. μτ. αἰτ. πράγμ., ἐξυπονοουμένης προσ. ἀντων. κτ. δοτ. : Δημ.264 **τἀνηλωμένα ἐπέδωκα καὶ οὐκ ἐλογιζόμην** (ἐμοί, ὑπὲρ ἐμοῦ)· || κ. μτφ.: ΚΔ Κορινθ.2,5,19 **μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν·** κ. μτ. δοτ. ἐλέγχω τοὺς λογαριασμούς τινος : 'Αριστλ.'Αθ.54,2 **τοῖς ὑπευθύνοις λογιζόμενοι·** **2**) ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς ἀριθμοὺς ἢ ποσά, ὑπολογίζω, θεωρῶ : 'Ηρ.9,53 **ταῦτα λογιζόμενοι ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον** Σοφ.Αἴ.816 **εἴ τῳ καὶ λογίζεσθαι σχολή,** Θουκ.1,76 **τὰ ξυμφέροντα λογιζόμενοι·** **λογίζεσθαί τι πρός τινα** μετά τινος : Δημ.63 **πρὸς δὲ τοὺς θρασέως ὁτιοῦν οἰομένους ὑπομεῖναι δεῖν . . τὸν πόλεμον, ἐκεῖνα βούλομαι λογίσασθαι·** || ὁμ. **λογίζεσθαι περί τινος** λογαριάζω, κάμνω λογαριασμούς, ὑπολογισμοὺς περί τινος : 'Ηρ.2,22 **ἀνδρί γε λογίζεσθαι τοιούτων πέρι οἵῳ τε ἐόντι,** Ξεν.'Απομν.4,3,11 **ᾧ περὶ ὧν αἰσθανόμεθα λογιζόμενοί τε καὶ μνημονεύοντες·** || ὁμ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. λογαριάζω, θεωρῶ, νομίζω ὅτι . . : 'Ηρ. 1,38 **τὸν γὰρ δὴ ἕτερον διεφθαρμένον** (τὴν ἀκοὴν) **οὐκ εἶναί μοι λογίζομαι,** Μηναῖ,3,5 Συνξ. **λογισαμένων χρυσὸν περιέχειν·** κ. μτ. τοῦ **ὅτι** ἢ **ὡς** : 'Ανδοκ.1,52 **ἐλογιζόμην πρὸς ἐμαυτόν, τοὺς ἐξημαρτηκότας, . . ὅτι οἱ μὲν αὐτῶν ἐτέθνασαν,** Ξεν. 'Ελλ.2,4,28 **Λύσανδρος λογισάμενος ὅτι οἷόν τε εἴη ταχὺ ἐκπολιορκῆσαι τοὺς ἐν τῷ Πειραιεῖ·** || ὁμ. κ. μτ. αἰτ. κ. μτχ. : 'Ηρ.3,65 **Σμέρδιν τὸν Κύρου μηκέτι ὑμῖν ἐόντα λογίζεσθε·** κ. ἄνευ τῆς ἀπαρφ. θεωρῶ, λογαριάζω τι οὕτω καὶ οὕτω : Εὐρ.'Αλκ.789 **τὸν καθ' ἡμέραν βίον λογίζου σὸν** (εἶναι), **τὰ δ' ἄλλα τῆς τύχης,** 'Αριστφ.Σφ.745 **λογίζεταί τ' ἐκεῖνα πάνθ' ἁμαρτίας,** Ξεν.ΚΠ 1,2,11 **μίαν ἄμφω τούτω τὼ ἡμέρα λογίζονται·** **3**) μτ. ἀπαρφ. λογαριάζω ὅτι θὰ πράξω τι, ὑπολογίζω, περιμένω ὅτι . . : 'Ηρ.7,176 **ἐκ ταύτης δὲ ἐπισιτιεῖσθαι ἐλογίζοντο οἱ "Ελληνες,** Εὐρ.ΙΑ 922 **λελογισμένοι γὰρ οἱ τοιοίδ' εἰσὶν βροτῶν . . διαζῆν,** Ξεν.'Αν.2,2,13 **λογιζόμενοι ἥξειν ἅμα ἡλίῳ δύνοντι,** Μέν.564 **τί λογίζομ' . . προσδοκῶν χάριν παρὰ γυναικὸς κομιεῖσθαι;·** || νεώτ. μέσ. θεωροῦμαι, νομίζομαι : **λογίζομαι εὐτυχής-πλούσιος·** **4**) συμπεραίνω συλλογιζόμενος, συμπεραίνω, σκέπτομαι

ὅτι (μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ.) : Ξεν.'Αγησ.7,3 **δῆλος ἦν εὐδαίμονα μὲν ἀεὶ ἔσεσθαι τὴν πατρίδα λογιζόμενος**, Πλάτ.Γοργ.524Β **τοιόνδε τι λογίζομαι συμβαίνειν**· || κ. μτ. τοῦ **ὅτι** : Ξεν.'Ελλ.6,1,5 **ὅτι μέν, . . ἀκουσαν . . δυναίμην ἂν παραστήσασθαι ἔξεστί σοι ἐκ τῶνδε λογίζεσθαι**· κ. ἀπολ. : 'Αρχύτ.3 **τοὺς ἐπισταμένους λογίζεσθαι**, Πλωτῖν. 3,8,6 ὁ **σπουδαῖος λελόγισται** (ἔπαυσε νὰ λογικεύεται)· **5)** παθ. μ. κτ. ἀόρ. **ἐλογίσθην**, παρατ. κ. μτχ. ἐνεστ., ὑπολογίζομαι : Ξεν.ΚΠ 3,1,33 **χρήματα εἰς ἀργύριον λογισθέντα** (ὑπολογιζόμενα εἰς ἄργυρον), αὐτ.'Ελλ.6,1,19 **ὁπλῖται ἐλογίσθησαν οὐκ ἐλάττους δισμυρίων**, Πλάτ.Φαῖδρ.246C **ἀθάνατον δὲ οὐδ' ἐξ ἑνὸς λόγου λελογισμένου**, ΚΔ Ρωμ.4,5 **λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην**, Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,15 **ἀντ' οὐδενὸς τὸ γενησόμενον λογισθήσεται**· || τὸ **λελογισμένον** ὁ λογισμός : Εὐρ.ΙΑ 386 **τὸ λελογισμένον παρεὶς καὶ τὸ καλόν**, Λουκ.Νιγρ.Προοίμ. **ὀκνηροὺς τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεται**· **7)** νεώτ. ἡ μτχ. παρακ. **λελογισμένος** ἐπὶ ἐνεργείας, ὁ ἐσταθμημένος καλῶς, μετὰ μέτρου : **λελογισμένη ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων**· **8)** ρηματ. π. λόγισις, λόγισμα, λογισμός, λογιστής.

λογικά ἐπίρρ. δημ. λογικῶς βλ.λ., μὲ νοῦν, φρόνησιν, σκέψιν : **δὲν ἐνήργησες - δὲν σκέπτεσαι λογικά**· || κατὰ λογικὴν ἐπακολουθίαν.

λογικεύομαι κ. νεώτ. σκέπτομαι, συλλογίζομαι κατὰ τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς : Κράτ.Θηβ. 'Επιστ.7 ἐν Χειρογρ. Σημ.2,25 **καὶ τἄλλα δὲ ὧδε ποιεῖν μαθήσῃ, μὴ φοβεῖσθαι ἐθιζόμενος, μὴ μόνον λογικεύεσθαι**, 'Ολυμπιόδ.Φιλ.239 **θεολογεῖ καὶ νοῦ πέρι καὶ ψυχῆς διαλέγεται καὶ ἠθολογεῖ καὶ φυσιολογεῖ καὶ λογικεύεται πολλαχοῦ**, Δσμάσκ.'Αρχ.320 **λογικεύεσθαι πρὸς ἐπίδειξιν**· || νεώτ. γίνομαι λογικός, σώφρων, σωφρονῶ : **ἤρχισε νὰ λογικεύεται**.

λογίκευσις-εως (ἡ) μσν. τὸ νὰ σκέπτεταί τις κατὰ λογικὸν τρόπον : Μιχ.'Ακομ.1,30.

λογικοκρατία (ἡ) νεώτ. φιλοσοφικὴ σχολὴ θεωροῦσα τὴν λογικὴν ὡς βάσιν τῆς φιλοσοφίας.

λογικός-ή-ό(ν) (λόγος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὸν λόγον : Πλούτ.Κοριολ. 38 **μέρεσι λογικοῖς γέγονεν ἠχεῖν καὶ διαλέγεσθαι**· || **λογικὴ** (ἡ) ὁ λόγος : Διον.'Αλ.Σύνθ.64,15 **δεδειγμένης τῆς διαφορᾶς ᾗ διαφέρει μουσικὴ λογικῆς**· || κ. **λογικὴ φαντασία** ἡ διὰ λόγων ἐκφερομένη : Στωϊκ.ἀπ.2,61· || ὁ εἰς εὐγλωττίαν ἀνήκων ἢ περὶ εὐγλωττίας : Φιλόστρ.Σοφ.1,22,1 **λογικοὶ ἀγῶνες**, 'Επιγρ. **ἀκροάσεις λογικαὶ καὶ ὀργανικαί**· || ὁ ἁρμόζων εἰς τὸν πεζὸν λόγον : Δημήτρ.42 **ὁ μὲν ἡρῷος, σεμνὸς καὶ οὐ λογικὸς ἀλλ' ἠχώδης, οὐδὲ ἔρρυθμος, ἀλλ' ἀνάρρυθμος**· || ἐπὶ προσ., ὁ γράφων ἐν πεζῷ λόγῳ : Διογ.Λ 5,85 **καὶ οὗτοι μὲν λογικοί· ποιηταὶ δέ**· || ἐν 'Επιγρ. **ἐγκώμιον λογικὸν** ἐγκώμιον ἐν πεζῷ· **2)** ὁ ἔχων ὀρθὸν λόγον, ὀρθὴν κρίσιν, σκέψιν : Τίμ.Λοκρ.99Ε **τᾶς μὲν γὰρ ἀνθρωπίνας ψυχᾶς τὸ μὲν λογικόν ἐστι καὶ νοερόν, τὸ δ' ἄλογον καὶ ἄφρον**, ΚΔ Ρωμ.12,1 **παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς . . παραστῆσαι . . εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν**, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 16 **οἱ δὲ θιασῶται τῆς τακτικῆς λογικῆς . . ἂς παραβλέφουν**· || ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ ὀρθῶς διανοεῖσθαι : Χρύσ.Στωϊκ.3,95 **τὸ λογικὸν ζῷον**· || **ἀρεταὶ λογικαὶ** διανοητικαί, ἀντίθ. ἠθικαί : 'Αριστλ.ΗΝικ. 1108b,9· || νεώτ. μέτριος, οὐχὶ ὑπερβολικός : **λογικὴ τιμὴ ἀγορᾶς**· || ἐπὶ ἀνθρ., ὁ σκεπτόμενος, ὁμιλῶν ἢ ἐνεργῶν ὀρθῶς, σώφρων, μετριοπαθής : **ὁ Α εἶναι λογικὸς ἄνθρωπος**· || ὁ ἁρμόδιος εἰς λογικὴν σκέψιν ἢ συζήτησιν, διαλεκτικός : Διογ.Λ 3,58 **οἱ λογικοὶ διάλογοι** (τοῦ Πλάτωνος, οἷοι ὁ Θεαίτητος καὶ ὁ Κρατύλος)· || ἰδ. π. 'Αριστλ. διαλεκτικός : αὐτ.Α'Υστ.93a,15 **λογικὸς συλλογισμός**, αὐτ.ΖΓ 747b,28 **λογικὴ ἀπόδειξις**· ἀντίθ. ρητορικός : αὐτ.Ρητ.1355a,13 **λογικοὶ συλλογισμοί**· **3)** **λογικὴ** (τέχνη) (ἡ) ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐξετάζουσα τοὺς λόγους καὶ κανόνας τοῦ ὀρθῶς διανοεῖσθαι : Κικ.'Ορ.1,7,22· **4)** τὸ οὐδ. **λογικὸν** κ. κτ. πληθ. **τὰ λογικὰ** ὁ λόγος τοῦ ὀρθῶς κρίνειν καὶ ὀρθῶς σκέπτεσθαι : αὐτ.Τουσκλ.4,14,33· || μσν., νεώτ. κ. δημ. νοῦς, φρένες : Λίθ.Ροδ.535 **ἂς μὴ φοβῆσαι, λέγει με, φέρε τὰ λογικά σου**, 'Ερωτόκρ.3,182 **ἔχεις πολέμους κι ὀχθρίτες τὰ λογικὰ γεμάτα, - ἔχασε τὸ λογικόν του ἢ τὰ λογικά του** (παρεφρόνησε), **-ἔλα στὰ λογικά σου** (σύνελθε, σκέφου ὀρθῶς)· || **περὶ λογικῶν** τίτλ. ἔργου : Δημόκρ.10b· || **τὸ λογικὸν** ἡ λογικὴ σκέψις, ἀντίθ. **τὸ φυσικόν, τὸ ἠθικόν** : Ζήν.1,15· **5)** ἐπὶ τῆς δογματικῆς ἰατρικῆς σχολῆς : Γαλ.Αἱρ. Εἰσ.) ἡ **λογικὴ αἵρεσις**.

λογικότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ λογικοῦ, ἡ φρόνησις : Γαλ.Αἱρ.Εἰσ.19, 481, 'Αλέξ.'Αφρ.Μεταφ.205,33, Εὐστ.1953,44 **προσώπων ποιότητι πρέποντα . . ἐν σκιαῖς εἰδώλων σωζόντων τὴν λογικότητα**.

λογικῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. μὲ λογικήν, ὀρθὴν συζήτησιν, διαλεκτικῶς : 'Αριστλ.Μεταφ. 6,1,32,12 **πρῶτον εἴπωμεν ἔνια περὶ αὐτοῦ λογικῶς, ὅτι ἔστι τὸ τί ἦν εἶναι ἕκαστον ὃ λέγεται καθ' αὑτό**, αὐτ.Γεν.Φθορ.316a,11 **φυσικῶς καὶ λογικῶς**· || μτγν., δημ. κ. νεώτ. μὲ λογικὴν σκέψιν, διανόησιν : Μηναῖ.3,3 'Ορθρ.'Ωδ.8 **ἡ ἀλόγων λογικῶς φύσις ἐφέστηκεν**, Στουδ.Θεόδ.409Α **πραγματικῶς καὶ λογικῶς λυττῶσα**· || συγκρ. **λογικώτερον** : 'Αριστλ.Οὐρ.275b,12.

λόγιμος-ον κ.-η-ον (λόγος) ὁ ἄξιος λόγου, ἀξιόλογος, περίφημος: 'Ηρ.1,143 **πόλισμα λόγιμον**, αὐτ.9,16 **λογίμου ἐς τὰ πρῶτα ἐν 'Ορχομενῷ**· || κ. ὑπερθ. **-ώτατος** : αὐτ.37 **ἄνδρα . . τῶν Τελλιαδέων ἐόντα λογιμώτατον**· || ὡς ἐπίθ. ναῶν ἐν Αἰγύπτῳ : Πάπ. **Ἱερὸν λόγιμον**.

λόγιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. παράδοσις, χρησμός, ἰδ. ἀρχαῖος : 'Ηρ.4,178 **ταύτην δὲ τὴν νῆσον Λακεδαιμονίοισί φασι λόγιον εἶναι κτίσαι**, Πλούτ. Θησ.26 **λόγιόν τι πυθόχρηστον ἀνενεγκεῖν πρὸς αὐτόν**· || συνήθ. κτ. πληθ. χρησμοί : 'Ηρ.1,64 **τὴν νῆσον Δῆλον καθήρας ἐκ τῶν λογίων**, Εὐρ.'Ηρακλ.405 **λόγια παλαιά**, 'Αριστφ.'Ιππ.120 **ὦ λόγια**, Πλούτ.Φάβ.4 **τῶν ἀποκειμένων ἐν αὐταῖς λογίων πρὸς τὰς τύχας**· || διακρίν. τῶν χρησμῶν, διότι τὰ λόγια ἦσαν ἐν πεζῷ λόγῳ, οἱ δὲ χρησμοὶ ἔμμετροι : Θουκ.2,8 **πολλὰ λόγια ἐλέγετο, πολλὰ δὲ χρησμολόγοι ᾖδον**, Πλούτ.Πελ.20 **χρησμοὶ καὶ λόγια τοῖς Σπαρτιάταις ἀεὶ προὔφαινον εὐλαβεῖσθαι**· **2)** **λόγια Κυρίου** ἢ **Θεοῦ,-θεῖα λόγια** ἢ ἁπλῶς **λόγια** γνωμικὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὸν Θεὸν ἢ τὸν 'Ιησοῦν Χριστόν : ΠΔΨαλμ.11(12),6 **τὰ λόγια κυρίου λόγια ἁγνά**, ΚΔ Πράξ.7,38 **οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ . . , ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν**, αὐτ.Πέτρ.4,11 **εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ**, Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,102 **ἐν τῇ μελέτῃ τῶν θείων λογίων**· **3)** τὸ **λόγιον τῶν κρίσεων** τὸ λογεῖον βλ.λ.3).

λόγιος-α-ον (λόγος) κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς λόγους, ἔμπειρος, ἐπιτήδειος εἰς διηγήσεις ἢ ἱστορίας : Πίνδ.Π 1,94 **καὶ λογίοις καὶ ἀοιδοῖς**· κ. ὑπερθ. : αὐτ.2,3 **'Ηλιοπολῖται λέγονται Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι**, Πολύβ.6,45,1 **οἱ λογιώτατοι τῶν ἀρχαίων συγγραφέων**, Διόδ.Σ 2,4 **οἱ λογιώτατοι τῶν ἐγχωρίων**· || δθ. ὁ χρονογράφος κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸν ἐπικὸν ποιητήν : 'Ηρ.1,1 **Περσέων μέν νυν οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους φασὶ γενέσθαι διαφορῆς** || νεώτ. ὁ λογοτέχνης, πε-

ζογράφος ἢ ποιητής· 2) κ. νεώτ. γεν. πεπαιδευμένος, εὐπαίδευτος : Δημόκρ.30, Ἀριστλ. Πολιτ.1267b,28 λόγιος δὲ καὶ περὶ τὴν ὅλην φύσιν εἶναι βουλόμενος, Πλούτ.Σύλλ.7 Τυρρηνῶν δὲ οἱ λόγιοι μεταβολὴν ἑτέρου γένους ἀπεφαίνοντο [ἐπὶ τῶν Τυρρηνῶν οἰωνοσκόπων], Ἀρρ.Ἀν.7,16,15 Χαλδαίων οἱ λόγιοι, Ἡλιόδ.Αἰθ.4,7 ὁ λόγιος Ἀκεστῖνος [ὁ πεπαιδευμένος ἰατρὸς Ἀκεστῖνος]· ‖ ἐν Ἐπιγρ. λογιώτατος ὡς τίτλος· 3) ἔμπειρος εἰς λόγους, εὔγλωττος : Δημήτρ.38 ἄρξομαι δ' ἀπὸ τοῦ μεγαλοπρεποῦς, ὅνπερ νῦν λόγιον ὀνομάζουσι, Στράβ.13,2,4 ἅπαντας μὲν γὰρ λογίους ἐποίησε τοὺς μαθητὰς Ἀριστοτέλης, Πλούτ. Πομπ.51 λόγιος ἐξ ἀφώνου . . γενόμενος, ΚΔ Πράξ.18,24 Ἰουδαῖος δέ τις . . ἀνὴρ λόγιος· ‖ ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ ὡς θεοῦ τῆς εὐγλωττίας : Λουκ.Ὄνειρ.2 Ἑρμοῦ . . λαλιστάτου καὶ λογιωτάτου θεῶν· 4) ὁ μαντικός, χρησμοδοτικός : Ἐπιγρ. Ἀπόλλωνος δῶμα λόγιον.

λογιότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ εὐγλωττία : Φίλ. 615A ἡ ἀνθρωπίνη λογιότης κατὰ σύγκρισιν τῆς θείας ἀφωνίας, Πλούτ.Ἠθ.205A· ‖ ἡ ἀγάπη εἰς τοὺς λόγους, χαρακτηριστικὸν διδόμενον ὑπὸ τοῦ Πλούτ.εἰς τὸν Σοφ. : αὐτ.348D· ‖ νεώτ. γεν. ἡ ἰδιότης τοῦ λογίου, ἡ ἱκανότης εἰς τὸ λέγειν καὶ γράφειν· ‖ πάπ. κ. νεώτ. ὡς τίτλος, προσφώνησις : Πάπ. ἡ σὴ λογιότης (σεῖς ὁ λόγιος, ὁ πεπαιδευμένος).

λογίς-ίδος (ἡ) μτγν., θηλ. παραγόμενον ἐκ τοῦ λόγος· Ἀνών. π. Ἀν.Ὀξ.1,224 «Κηφισίδι : ὄνομα παρώνυμον ἀποτελεῖται ἀπὸ τῶν εἰς ις θηλυκὸν ὀξύτονα· δρυμὸς δρυμίς, ἀφ' οὗ δρυμίδες νύμφαι· λόγος, λογίδες σεμναί».

λόγισις-εως (ἡ) μτγν. ὁ λογισμὸς βλ.λ. : Φρύν. Σοφ.Παρ.65B.

λόγισμα-ατος (τὸ) ὑπολογισμός, λογαριασμός : Ἀντιφάν. π. Ἀθήν.1,8D τἀλλότρια δειπνεῖν μὴ προσέχων λογίσμασιν, Ἐπιγρ. ἐπὶ λόγισμα ἀργυρίου.

λογισμομαχῶ-έω μσν. γνωσιμαχῶ βλ.λ.: Τζέτζ.π. Ἀν.Κρ.3,367,4.

λογισμός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπολογίζειν, μέτρησις : Θουκ.4,122 Σκιωναίους δὲ αἰσθόμενος ἐκ λογισμοῦ τῶν ἡμερῶν ὅτι ὕστερον ἀφεστήκοιεν, Πλάτ.Πολ.340D ἐν λογισμῷ ἁμαρτάνῃ, αὐτ.Εὐθ.7B ἐπὶ λογισμὸν ἐλθόντες, Αἰσχίν.3,59 διὰ πολλοῦ χρόνου καθεζώμεθα ἐπὶ τοὺς λογισμούς· ‖ κτ. πληθ. ἀριθμοί, ἀρίθμησις, ἀριθμητική : Ξέν.Ἀπομν.4,7,8 ἐκέλευε δὲ καὶ λογισμοὺς μανθάνειν, Πλάτ.Πρωτ.318E λογισμούς τε καὶ ἀστρονομίαν . . διδάσκοντες· ‖ λογαρισσμός, ὑπολογισμός : Λυσ.32,19 ἀξιῶ . . τῷ λογισμῷ προσέχειν τὸν νοῦν, Δημ.264 ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς εὐθυνῶν καὶ τῶν ἐξετασόντων προσδεῖται· ‖ λογοδοσία : Ἀριστλ.Πολιτ.1322b,9 ἀναγκαῖον ἑτέραν εἶναι τὴν ληψομένην λογισμὸν καὶ προσευθυνοῦσαν· 2) ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς ἀριθμόν, τὸ λαμβάνειν τι ὑπὸ σκέψιν καὶ ἐξέτασιν, τὸ λογικεύεσθαι, ἡ σκέψις, ὁ στοχασμός : Θουκ.2,40 οὐ τοῦ ξυμφέροντος μᾶλλον λογισμῷ ἢ τῆς ἐλευθερίας τῷ πιστῷ ἀδεῶς τινα ὠφελοῦμεν, Λυσ.3,23 οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ δόντες τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους (μὴ λογαριάσαντες, μὴ ἀναλογισθέντες τοὺς κινδύνους), Πλάτ.Νόμ.805A λογισμὸν δὲ πρὸς τούτοις περὶ τούτων τοιόνδε τινὰ ἔχω, Δημ.325 ὅσον ἦν ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ δυνατόν, Μέν.380 τοῖς λογισμοῖς τοῖς ἰδίοις πταίων ἀεί, ΚΔ Ρωμ.2,15 ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,6 ὕλην ἐπισωρεύων ἀπονενοημένου λογισμοῦ, Βαλαωρ.117,1 πῶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος; ποῦ τρέχει ὁ λογισμός σου, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 33,28 καὶ στὴν ψυχή σου ἐξέκρινα σὰν σὲ καθάρια βρύση | τὸν πιὸ ὄμορφό μου λογισμὸ γλυκὰ καθρεφτισμένο· ‖ λόγος, σκοπός : Ξεν.Ἑλλ.3,4,27 τοῦτο δ' ἐποίησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοιῷδε λογισμῷ, Πλάτ. Τίμ.34A οὗτος δὴ πᾶς ὄντος ἀεὶ λογισμὸς θεοῦ περὶ τὸν ποτὲ ἐσόμενον θεὸν λογισθείς· 3) τὸ λογικόν, ὁ ὀρθὸς λόγος, ὁ νοῦς : Δημόκρ.187, Ξεν. Ἀπομν.4,3,11 λογισμὸν ἡμῖν ἐμφῦσαι, Ἐπίκ.π.Διογ. Λ 10,144 τὰ δὲ μέγιστα καὶ κυριώτατα ὁ λογισμὸς (τοῦ σοφοῦ) διώκει, Ἐπίγρ.ΑΠ 11,43,2 μήτε λόγον κοινόν, μήτε λογισμὸν ἔχων, Στουδ.Θεόδ. 507B τοὺς λογισμοὺς ἀπώλεσα, Διήγ.Ἀχιλλ.779 ἐξαπορεῖ μου ὁ λογισμός, αἱ χεῖρες καὶ ἡ γλῶσσα, Σολωμ.Ὕμν.Ἐλ.45 ἆ! τί νύκτα ἦταν ἐκείνη, | ποὺ τὴν τρέμει ὁ λογισμός; 4) μσν. ἐξομολόγησις τῶν ἁμαρτημάτων : Κομν.Ἀλέξ. εἰς Νεαρ.Ἐκλ.21 ἵνα μὴ ἀντὶ ποιμένων λύκοι εὑρεθῶσί τινες τοὺς λογισμοὺς ἀνθρώπων ἀναδεχόμενοι· 5) μσν. λογισμοί ψῆφοι : Τζέτζ.Χιλ.6,546 μετὰ μικρὸν ἐν λογισμοῖς τὸν ἄνδρα ζημιοῦσιν.

λογιστεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἔργον ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ λογιστοῦ βλ.λ. : Ἐπιγρ. τετιμαμένον καὶ ἀπὸ τοῦ μεγίστου αὐτοκράτορος καθέδρᾳ καὶ λογιστείᾳ τᾶς ἱερᾶς συνόδου ἐς Νέμεα καὶ Πύθια, Κῶδ.Ἰουστιν.10,56,1· ‖ νεώτ. τὸ ἔργον, ἡ ὑπηρεσία λογιστοῦ ἢ λογιστηρίου βλ.λ.4) : ἡ λογιστεία τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

λογιστευτής (ὁ) μτγν. ὁ λογιστής βλ.λ. : Ἀποστ.Διατ.2,25 τὰ εἰσφερόμενα ἐπὶ προφάσει πενήτων ἑκούσια καλῶς οἰκονομείτω . . ὡς ἔχων θεὸν λογιστευτὴν τούτων τὸν ἐγχειρίσαντα αὐτῷ ταύτην τὴν οἰκονομίαν.

λογιστευτικός-ή-όν μσν. ἀκριβής : Μιχ.Ἀκομ. 1,339 λογιστευτικὴ εὐθύνη.

λογιστεύω μτγν. διοικῶ, κυβερνῶ ὡς λογιστής : Φιλόστρ.Σοφ.1,19,2 ἐλογίστευε πικρῶς τοὺς Σμυρναίους· ‖ μτ. γενικ. εἶμαι φροντιστής, ἐπιμελητής τινος : Ἐπιγρ. λογιστεύω τῆς κολωνίας· 2) μτφ. διευθύνω, κυβερνῶ, διαχειρίζομαι : Σευῆρ.Ἰατρ.6D ἡ φύσις λογιστεύει τὰ μόρια.

λογιστήριον (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. τόπος ἐν Ἀθήναις ἔνθα συνεκάθιζον οἱ λογισταί : Ψήφ.π. Ἀνδοκ.1,78 ὅσων εὖθυναί τινές εἰσι κατεγνωσμέναι ἐν τοῖς λογιστηρίοις ὑπὸ τῶν εὐθύνων καὶ τῶν παρέδρων, Λυσ.20,10 χρηστοὶ ἐν τῷ λογιστηρίῳ γεγένηνται· ‖ ἐπὶ παντὸς ἀρχείου : Ἐπιγρ. λογιστήριον τῶν νομαρχικῶν· ‖ στρατιωτικὸν λογιστήριον τὸ ὑπουργεῖον στρατιωτικῶν : Στράβ.16,2,10 ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ λογιστήριον τὸ στρατιωτικὸν καὶ τὸ ἱπποτροφεῖον· ‖ κτ. πληθ. λογιστήρια (τὰ) οἱ λογισταί, οἱ ἐξετάζοντες τοὺς λογαριασμούς : Ἀριστλ.ἀπ.446, Ἐπιγρ. ἀνενεγκάτω ὁ ταμίας . . τῷ πρώτῳ λογιστηρίῳ· 2) μτγν. τόπος πρὸς φιλοσοφικὰς συζητήσεις : Συνέσ.Ἐπιστ.54 καὶ οἶσθά τινας ἐν λογιστηρίοις ἀποδύντας, ἢ πάντας ἀπὸ μιᾶς γέ του συμφορᾶς ἀναπεισθέντας ἐν μεσημβρίᾳ τοῦ βίου φιλοσοφεῖν· 3) ἀβάκιον ἐφ' οὗ ἐτέλουν ἀριθμητικὰς πράξεις : Διόδ.Σ 30,15· ‖ π.Πολυδ.10,158 κ. τράπεζα λογιστηρία· 4) νεώτ. κ. δημ. γραφεῖον δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἱδρύματος, ἐπιχειρήσεως κττ., ἔνθα διεξάγεται ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία : τὸ λογιστήριον τοῦ ὑπουργείου - τῆς ἑταιρείας· ‖ Γενικὸν Λογιστήριον ἡ ἀνωτάτη λογιστικὴ ἀρχὴ τοῦ κράτους, ἄ. διεύθυνσις δημοσίου λογιστικοῦ.

λογιστής (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ λογαριαστής, ὑπολογίζων, διδάσκαλος ἀριθμητικῆς : Πλάτ.Πολιτ. 260A μηδ' ἀπηλλάχθαι, καθάπερ ὁ λογιστὴς ἀπήλλακτο· ‖ ὁ ὑπολογίζων, λογικῶς σκεπτόμενος, κριτής : Ἀριστφ.Ὄρν.318 ἄνδρε γὰρ λεπτὼ λογιστὰ δεῦρ' ἀφῖχθον ὡς ἐμέ, Δημ.11 δι-

καιος λογιστὴς τῶν . . ὑπηργμένων· 2) ὁ ἐλεγκτής, ἰδ. ἐν Ἀθήναις, κτ. πληθ., σωματεῖόν τι ἐκ δέκα ἀνδρῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς βουλῆς διὰ κλήρου, εἰς οὓς οἱ ἄρχοντες κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀρχῆς αὐτῶν ὑπέβαλλον τοὺς λογαριασμούς των: Αἰσχίν.3,15 **εὐθύνας ἐγγράφειν πρὸς τὸν γραμματέα καὶ τοὺς λογιστάς**, Δημ.266 **ὅτε μ' εἰσῆγον οἱ λογισταί**· || ἐκαλοῦντο κ. εὔθυνοι: Ἀριστλ. Πολιτ.1322b,11 **καλοῦσι δὲ τούτους οἱ μὲν εὐθύνους οἱ δὲ λογιστάς οἱ δ' ἐξεταστάς**· ἀλλαχοῦ διαφέροντες τούτων: αὐτ.Ἀθ.48,3 **κληροῦσι δὲ καὶ λογιστάς ἐξ αὐτῶν οἱ βουλευταὶ δέκα . . κληροῦσι δὲ καὶ εὐθύνους ἕνα τῆς φυλῆς ἑκάστης**· || κ. μτφ. τὸ ἀκροατήριον θεάτρου: Εὐπ.223 **λογισταὶ τῶν . . χορῶν**· || π.Ρωμ. οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν πόλεων, οἵτινες εἶχον καθήκοντα δικαστικὰ καὶ οἰκονομικά: Ἐπιγρ.· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκτελῶν, διεξάγων τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν οἰκονομικοῦ τινος ὀργανισμοῦ: **λογιστὴς τραπέζης - ἐμπορικῆς ἑταιρείας.**

λογιστικισμός (ὁ) νεώτ. σχέδιον ὀργανώσεως κοινωνικῆς οἰκονομίας, δι' οὗ τὸ χρῆμα ἀντικαθίσταται διὰ πιστοχρεωστικῶν λογαριασμῶν.

λογιστικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιτήδειος ἢ ἔμπειρος περὶ τὸ λογίζεσθαι, εἰς ὑπολογισμούς: Ξεν.Ἀπομν.1,1,7 **λογιστικὸν ἢ οἰκονομικὸν ἢ στρατιωτικὸν γενέσθαι**, Πλάτ.Θεαίτ.145A **ἦ καὶ ἀστρονομικὸς καὶ λογιστικός τε καὶ μουσικός**· || ἐπὶ μαθηματικοῦ: ΑΠ 11,267 **κερκίδος οὐ χρήζεις ὁ λογιστικός**· || νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ λογίζεσθαι, ἐκτελεῖν λογαριασμούς, ἰδ. ἐμπορικούς: **λογιστικὸν γραφεῖον, - λογιστικὰ βιβλία, - λογιστικὰ ἢ καρτεσιανὰ ἀβάκια** (γραφικαὶ παραστάσεις χρησιμεύουσαι διὰ τὴν ἐπίλυσιν διαφόρων προβλημάτων κατὰ προσέγγισιν ἱκανὴν εἰς τὰς ἐφαρμογάς)· || τὸ θηλ. ἡ **λογιστική** (τέχνη) ἡ πρακτικὴ ἀριθμητική, οἱ λογαριασμοί: Πλάτ. Γοργ.450D **ἀριθμητικὴ καὶ λογιστικὴ καὶ γεωμετρική**· κ. ἀντίθ. ἡ γεωμετρία: Ἀρχύτ.4· || νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ κρατεῖν τὰ λογιστικὰ βιβλία καὶ τοῦ καταστρώνειν πιστοχρεωστικοὺς ἢ ἄλλους λογαριασμούς: **λογιστικὴ ἁπλογραφική**· || ὁμ. τὸ οὐδ. **λογιστικόν**: Πλάτ.Χαρμ.174B· 2) ὁ πεπροικισμένος μὲ λογικόν, λογικός, ἔλλογος: Ἀριστλ.Ψυχ. 434a,7 **λογιστικὰ ζῷα,** αὐτ.Ρητ.1369a,2 **λογιστικὴ ὄρεξις** (λογικὴ ἐπιθυμία)· || τὸ οὐδ. **λογιστικόν** (τῆς ψυχῆς) ἡ ἱκανότης τοῦ λογικεύεσθαι: Πλάτ. Πολ.439D· || ὁμ. τὸ βουλευτικόν: Ἀριστλ.Η Νικ.1139a,12· || ὁ ἐξησκημένος εἰς τὸ σκέπτεσθαι, ὁ λογικός: Ξεν.Ἑλλ.5,2,28 **οὐ μέντοι λογιστικός γε οὐδὲ πάνυ φρόνιμος ἐδόκει εἶναι,** Μεν. Ἐπιτ.541· 3) Ἐπιγρ. **λογιστικόν** (τὸ) δαπάναι τῆς λογιστείας.

λογιστικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ λογιστικοῦ, ἡ ἱκανότης περὶ τὰς λογιστικὰς πράξεις.

λογιστικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον λογιστικὸν βλ.λ., μὲ ὑπολογισμόν.

λογιστονόμος-ον μτγν. ὁ τακτοποιῶν τοὺς λογαριασμούς: Μαν.4,160 **ἔν τε λογιστονόμοισιν ἀεὶ πολυπρήκτορας ἔργοις.**

λογιστορικόν (τὸ) μτγν. ὄν. συγγραφῆς τινος τοῦ Οὐάρρωνος ἀπολεσθείσης: Γέλλ.ΝΑ 4,19.

λογιῶν δημ. γενικ. πληθ. τοῦ λογή· ἰδ. ἐν διπλῇ ἐκφ. **λογιῶν λογιῶν** διαφόρων εἰδῶν· κ. μ.: Ἀρτ. Βατοπ.3,37 **πλάθει κι αὐτὸς . . λογιῶνε ξωτικά**· πρβλ. λογῆς.

λογίως ἐπίρρ. μτγν. εὐγλώττως: Πλούτ.Ἠθ.405A· κ. ὑπερθ.: αὐτ.968C **ὡς ἐνῆν λογιώτατα** (ὅσον ἦτο δυνατὸν νὰ παραστήσῃ διὰ λόγου).

λογιωτατίζω νεώτ. θέλω νὰ φαίνωμαι λογιώτατος, κάμνω τὸν λογιώτατον· || εἶμαι σχολαστικὸς ὡς λογιώτατος.

λογιωτατισμός (ὁ) νεώτ. ἡ τάσις λογίων τινῶν, ἰδ. εἰς παλαιοτέρους χρόνους, ὅπως μεταχειρίζωνται ἐν τῷ γραπτῷ καὶ προφορικῷ λόγῳ λέξεις, τύπους καὶ φράσεις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, ἄ. σχολαστικισμός.

λογιώτατος-η-ον νεώτ. προσηγορία ἀνθρώπων τυχόντων ὁπωσδήποτε παιδείας ἐπὶ τουρκοκρατίας· || προσωνυμία ἐμπαικτικὴ τῶν σχολαστικῶν ὀπαδῶν τῆς ὑπερκαθαρευούσης.

λογκούριον Ἡσ. «ὕαλος»· (πρβλ. λυγκούριον, λογούριον).

λογογρᾰφεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ λογογράφος βλ.λ.2): Διον.Ἀλ.Δειν.11 **ὥστε Δεινάρχῳ λογογραφεῖ χρῆσθαι.**

λογογράφημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. σύγγραμμα ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ: Ἀνών. εἰς Ρήτ.3,571W **οἶμαι δὲ ὡς τὰ τοιαῦτα προοίμια παρεισέδυσαν τὴν ἀρχὴν ἐν τοῖς λογογραφήμασιν ὑπὸ τῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς ῥήτορσι πραγμάτων ἐν τοῖς αὐτῶν λόγοις ἱστορικοῖς**· || νεώτ. ἐπιμεμελημένον εἰς φράσιν καὶ ὕφος σύγγραμμα, δοκίμιον, ἄρθρον κτλ.· πρβλ. λογοτέχνημα.

λογογραφία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ γράφειν, τὸ συντάσσειν λόγους: Πλάτ.Φαῖδρ.257E **λογογραφίας τε καὶ καταλείψεως συγγραμμάτων,** Ἑρμογ.Ἰδ.2,344 **πανηγυρικὸν ἐν λογογραφίᾳ καὶ τὸ ἐν ζητήμασι πολιτικοῖς**· || ἰδ. τὸ γράφειν λόγους ἐπὶ χρήμασι: Δημάδ.79 **προσελθὼν δὲ τοῖς κοινοῖς οὐκ ἐς δίκας καὶ τὴν ἀπὸ τῆς λογογραφίας ἐργασίαν ἔθηκα τὸν πόνον**· || νεώτ. ἡ ἐν πεζῷ ἐπιμεμελημένῳ λόγῳ συγγραφή· πρβλ. λογοτεχνία.

λογογραφικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν σύνταξιν λόγων ἢ πεζοῦ λόγου Πλάτ.Φαῖδρ.264B **σὺ δ' ἔχεις ἀνάγκην λογογραφικὴν** (ἀναποφεύκτους κανόνας συνθέσεως)· || ἡ **λογογραφικὴ** (τέχνη) ἡ τέχνη τοῦ συγγράφειν: Πλάτ.π.Πολυδ.2,121, Ἀμμών.Φιλ.Ἑρμ.4,30· || νεώτ. **λογογραφικὰ ἢ πνευματικὰ παίγνια** τὰ διὰ λέξεων, κεκρυμμένων νοημάτων κ. γεν. διὰ λόγου καταρτιζόμενα παίγνια.

λογογράφος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ γράφων πεζὸν λόγον, πεζογράφος (κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸν ἐπ. ποι.): Ἀριστλ.Ρητ.1388b,22,Διον.Ἀλ.Σύνθ.16,1· 2) π.Θουκ. **λογογράφοι** οἱ πρῶτοι Ἕλληνες ἱστορικοὶ ἀπὸ Κάδμου τοῦ Μιλησίου μέχρις Ἡροδότου: Θουκ. 1,21 **οὔτε ὡς ποιηταὶ ὑμνήκασι . . , οὔτε ὡς λογογράφοι ξυνέθεσαν**· πρβλ. κ. λογοποιός· || γεν. ὁ ἱστορικὸς συγγραφεύς: Πολύβ.7,7,1 **ὅτι τινὲς τῶν λογογράφων τῶν ὑπὲρ τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἱερωνύμου γεγραφότων,** Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.181 **συγγραφεῖς, λογογράφοι, ἀντίκρυσαν τὸ μεσαιωνικό μας μνημεῖο**· || συνάπτ. μτ. τοῦ συγγραφεύς: Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,73 **παλαιὸς μὲν οὖν οὔτε συγγραφεὺς οὔτε λογογράφος ἐστὶ Ῥωμαίων οὐδὲ εἷς**· 3) ὁ λογοποιός, ὁ γράφων, συντάσσων λόγους ἐπὶ χρήμασι: Ἀλεξ.124,19,Αἰσχίν.1,94 **καίτοι λογογράφος γέ τις φησὶν . . ἐναντία με λέγειν αὐτῷ**· || ὡς λοιδορία, ψόγος: Πλάτ. Φαῖδρ.257C **διὰ πάσης λοιδορίας ἐκάλει λογογράφον,** Δείν.1,111 **ἀντὶ λογογράφου καὶ μισθοῦ τὰς δίκας λέγοντος**· || κ. ἄνευ ψόγου: Ἀριστλ. Ρητ.1413b,13 **Χαιρήμων ἀκριβὴς ὥσπερ λογογράφος**· 4) πάπ. ὁ κρατῶν λογαριασμούς, λογιστής· 5) ὁμ. πάπ. ὁ κρατῶν τὰ πρακτικὰ δίκης, πρακτικογράφος ἐν δικαστηρίῳ.

λογογραφῶ-έω κ. νεώτ. εἶμαι λογογράφος βλ.λ.2), συγγράφω δικανικοὺς λόγους ἀντὶ ἀμοιβῆς: Πλούτ.Σύγκρ.Δημ.Κικ.3 **Δημοσθένης μὲν ἐπιψόγως λέγεται λογογραφῶν κρύφα τοῖς . . ἀντιδίκοις,** αὐτ.Δημ.6 **τοῖς ἐπιτρόποις ἤρξατο δικάζεσθαι καὶ λογογραφεῖν**· 2) νεώτ. εἶμαι συγγραφεύς· 3) ἐν φρ. διατυπῶ ἐν συγγραφῇ ψευ-

δές τ. ὡς ἱστορικὸν γεγονός : Ἰουλ.Λόγ.7,208 λογογραφεῖν μυθάρια.

λογογριφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς λογόγριφον βλ.λ.· **2)** αἰνιγματώδης, ἀκατανόητος.

λογόγριφος (ὁ) νεώτ. γρῖφος, ἐν ᾧ ἐκ τῶν γραμμάτων μιᾶς ἢ περισσοτέρων λέξεων ζητεῖται νὰ εὑρεθῇ ἄλλη λέξις ἢ φράσις.

λογοδαιδαλία (ἡ) μτγν., Ἰων. **-ίη** ἐμπειρία, ἱκανότης περὶ τὴν διακόσμησιν λόγου : Αὐσ.Ἐπιστ.10,26.

λογοδαίδαλος-ον ὁ ἔμπειρος, ἱκανὸς περὶ τὴν διακόσμησιν λόγου : Πλάτ.Φαῖδρ.266Ε **τὸν βέλτιστον λογοδαίδαλον Βυζάντιον ἄνδρα.**

λογοδεής-οῦς-ές ὁ ἔχων ἔλλειψιν λόγου ἢ λογικότητος : Ἀριστλ.Πνευμ.481b,27 (ἀμφ.).

λογόδειπνον (τὸ) μτγν. δεῖπνον λόγων, συμπόσιον λογίων ἀνδρῶν : Ἀθήν.1Β **τοῦ λόγου οἰκονόμος Ἀθήναιος ἥδιστον λογόδειπνον εἰσηγεῖται.**

λογοδηρία (ἡ) μτγν. πόλεμος λόγων, λογομαχία : Ἀθήν.1,22Ε **ἕως ἂν τῆς λογοδηρίας ἀπαλλαγῶσιν** (διόρθ. λογοδιαρροίας).

λογοδιάρροια (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. διάρροια λόγων, ἀκατάσχετος φλυαρία : Ἀθήν.4,159Ε ὑπὸ λογοδιαρροίας **ἐνοχλούμενοι μὴ πεινῶσιν,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.144 **λογοδιάρροια γεμάτη τέχνη καὶ στεῖρα σοφία.**

λογοδιδάσκαλος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ διδάσκαλος λόγων, εὐγλωττίας : Πολυδ.2,125, Μετοχ.Θ Ἀνσλ.732 **κατηγοριῶν λογοδιδάσκαλος.**

λογοδοσία (ἡ) νεώτ. ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων καὶ ἀπόδοσις λογαριασμῶν ὑπευθύνου τινὸς διαχειριστικῆς ἀρχῆς ἢ ἐπιτροπῆς συμβουλίου κττ. : **λογοδοσία τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.**

λογοδότης (ὁ) μσν. ὁ δίδων λόγον τῶν πεπραγμένων : Ἡλ.Κρήτ. εἰς Ἰω.Κλίμ. Cod.Coisl.87,300.

λογοδοτῶ-έω νεώτ. κ. δημ. δίδω λόγον, εὐθύνας δι' ὡρισμένας πράξεις, ἐκθέτω τὰ ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένα : **ἐλογοδότησε τὸ διοικητικὸ(ν) συμβούλιο(ν), - ὁ ἐπίτροπος τῶν ἀνηλίκων.**

λογοείδεια (ἡ) μτγν. ἡ ὁμοιότης πρὸς τὸν πεζὸν λόγον : Διον.Ἁλ.Σύνθ.420 **κακία ποιήματος ἡ καλουμένη λογοείδεια δοκεῖ τις εἶναι.**

λογοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ ὅμοιος τῷ πεζῷ λόγῳ, πεζός : Σχόλ.Ἡφαιστ.292C, Εὐστ.Ἰλ.718, 25 **τὸ κοινὸν τῆς γραφῆς, ἐξ ἧς οἱ λογοειδεῖς γίνονται στίχοι·** ‖ **τὸ λογοειδές** ἡ πεζογραφία : Διογ.Λ.7,60· ‖ **τὸ λογοειδές** ἡ δύναμις, τὸ ἐπιτακτικὸν τῆς ἐκφράσεως : Φιλόστρ.Ἀπολλ.1,19 **φωνὴ δὲ ἦν τῷ Ἀσσυρίῳ ξυμμέτρως πράττουσα· τὸ γὰρ λογοειδὲς οὐκ εἶχεν, ἅτε παιδευθεὶς ἐν βαρβάροις·** **2)** ὁ ὅμοιος πρὸς λόγον : Δαμάσκ.Ἀρχ. 18 **λογοειδεῖς ἐνέργειαι·** **3)** λογικός, εὔλογος : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.111.

λογοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. μὲ λογογραφικὸν ὕφος, ρητορικῶς : Ἀνών. εἰς Ἀριστλ.Ρητ.15 **ὁ Περικλῆς καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ῥητορικαῖς χάρισιν ἐκόσμουν τὸν λόγον καὶ λογοειδῶς ἀφηγοῦντο τὰ τῆς πόλεως,** Εὐστ.Ἰλ.873 **ἐν οἷς ὅρα ὅτι τε λογοειδῶς καὶ σαφῶς τὰ κατὰ τὴν λεῖαν ἀπαριθμεῖται.**

λογοθεσία (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ κρατεῖν λογαριασμόν, ἡ λῆψις λογαριασμοῦ : Πάπ.· ‖ λογοδοσία : Πάπ.· **2)** περιγραφή, ἀφήγησις : Βίτ.44,9· **3)** πολιτικαὶ διατάξεις : Ἀρμενόπ.1,4,48.

λογοθέσιος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. κτ. ἄρα. ὁ λογιστής : Πάλχ.π.Κατ.ἈστρλΚ 1,94,26· **2) λογοθέσια** (τὰ) βιβλία λογαριασμοῦ, λογιστικά : αὐτ.1, 19,17· **3)** κυρ. κτ. οὐδ. λογοθέσιον (τὸ) ἢ λογοδοσία : Βασ.Σελευκ.Λόγ.27,150 **λογοθέσιον ἡμᾶς ἀπεκδέχεται καὶ κρίσις ἀπαράτρεπτος·** ‖ **λογοθεσίου ἡμέρα** ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως, τῆς δευτέρας παρουσίας : Ἰω.Χρυσ.Ὁμιλ.18 ἐν ΚΔΡωμ.· **4)** ὁμ. λογοθέσιον σημειωματάριον : Εὐστ. εἰς Διον.68,17 **ἀνελίξας σου τὸ τῆς ψυχῆς λογοθέσιον, καὶ ἡμᾶς ἐγγράπτους ὀφειλέτας ἐφευρηκώς, βαρὺς ἐμπίπτεις.**

λογοθέτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ λαμβάνων ἢ ἐλέγχων λογαριασμόν : Πάπ., Κῶδ.Ἰουστιν. 10,30,4, Προκ.Μυστ.8· ‖ π. Βυζ. ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς αὐτοκρατορίας : Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,58 **καὶ εἰς τὸ σεκρέτον τοῦ γενικοῦ λογοθέτου κατὰ τὴν ιδ' μηνὸς Ἰνδικτιῶνος β',** Χρον.Μορ. 6733 **ὥρισεν γὰρ ὁ πρίγκιπας, λαλοῦν τὸν λογοθέτην, ἐκεῖνον τὸν μισὲρ Λινάρτ·** **2)** πατριαρχικὸν ἀξίωμα ἢ τιμητικὸς τίτλος : **ὁ ποιητὴς Χριστόπουλος ἦτο ἄρχων μέγας λογοθέτης.**

λογοθετικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων εἰς λογοθέτην βλ.λ. : Νικ.Χων.147,12 **λογοθετικὸν ἀξίωμα.**

λογοθετῶ-έω μτγν. κ. μσν. καλῶ τινα εἰς λογαριασμόν : Ἐπιμύθ. εἰς Αἰσωπ.282 **πρὸς τοὺς ἄρχοντας λογοθετοῦντας τοὺς ὑπ' αὐτούς,** Φώτ. 325 **οὐ δεῖ οὖν λογοθετεῖν τὸν δημιουργὸν ἐφ' οἷς οἰκονομεῖ τὸν κόσμον·** ‖ παθ. καλοῦμαι, ἵνα δώσω λογαριασμόν, ἐλέγχομαι : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.130,96 **ἐὰν ἴδῃ τις νεκρὸν ἀσθενοῦντα, τοῦτο νοείτω ὅτι λογοθετεῖται παρὰ θεοῦ ὑπὲρ ὧν ἔπραξε,** Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,25 **καὶ γὰρ λογοθετεῖσθαι ὀφείλει παρ' αὐτῶν·** **2)** λαμβάνω λογαριασμόν : Ἀντίοχ.Ἀστρ. π. Κατ.ἈστρλΚ 7,110,29· **3)** μσν. ἐξασκῶ τὸ ἀξίωμα τοῦ λογοθέτου βλ.λ.1) : Νικ.Χων. εἰς Μούρτζουφλον Ι **ἡμᾶς μὲν ἀπὸ οὐδεμιᾶς εὐσχήμονος προφάσεως τοῦ τοῖς σεκρέτοις λογοθετεῖν παραλέλυκεν.**

λογοθεώρητος (ὁ) μτγν. ὁ δυνάμενος νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸς ὑπὸ μόνου τοῦ νοῦ, ἐπὶ τῶν πόρων τοῦ σώματος : Καὶλ.Αὐρ Χρον.3,2,19.

λογοθήρας (ὁ) μτγν. ὁ θηρεύων λόγους : Φίλ. 3,685Α **οὐχ ὅπερ μεθοδεύουσιν οἱ λογοθῆραι.**

λογοθωπεία (ἡ) μσν. ἡ διὰ λόγων κολακεία : Γρηγ.Νεοκαισ.π.Ἀλλατ. **εἰς Ἀγ.Εὐστ.136,1.**

λογοϊατρεία (ἡ) δ.γρ. τοῦ λογιατρεία βλ.λ.

λογοκλοπία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ κλοπή, ἰδιοποίησις ξένων λόγων ἢ σκέψεων, ἀποδιδομένη τῷ Ἐμπεδοκλεῖ ὑπὸ Τιμ.Ἰστ.81· ‖ νεώτ. νομ. ἡ ἐν γνώσει ἢ δολίως γενομένη ἰδιοποίησις ξένων λόγων ἢ διδασκαλίας ἄλλου.

λογοκλόπος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἰδιοποιούμενος, ὁ παρουσιάζων ὡς ἰδικήν του ξένην συγγραφικὴν ἐργασίαν.

λογοκλοπῶ-έω νεώτ. διαπράττω λογοκλοπίαν.

λογοκόπος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ λέγων μεγάλους καὶ κενοὺς λόγους, ὁ μεγαληγορῶν, ὁ ἐπιδεικτικὴν φλυαρίαν ἀσκῶν.

λογοκοπῶ-έω μσν. ἐπαναλαμβάνω λόγους, γνωστούς, κοινούς, τετριμμένους : Εὐστ.Πον.279,74 **συχνὰ τοῦτο λογοκοπήσας.**

λογοκρίνω νεώτ. κρίνω λόγους γραπτούς, ὡς ὑπάλληλος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς λογοκρισίας βλ.λ., ὑποβάλλω εἰς ἔλεγχον ἐφημερίδα, βιβλίον, ἰδιωτικὴν ἀλληλογραφίαν κττ.

λογοκρισία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ κρατικῆς ἐπὶ τούτῳ ὑπηρεσίας ἀσκούμενος πολιτικός, θρησκευτικὸς ἢ ἠθικὸς ἔλεγχος, ἰδ. προληπτικῶς, ἐπὶ τῶν γραφομένων ἐφημερίδων, βιβλίων, θεατρικῶν ἔργων, ἀλληλογραφίας κττ.

λογοκριτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκτελῶν τὴν λογοκρισίαν.

λογοκριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λογοκρισίαν βλ.λ., ὁ τῆς λογοκρισίας : **λογοκριτικὸς νόμος.**

λογολέσχης (ὁ) μτγν. ὁ ἀδολέσχης, φλύαρος : Λουκίλλ.ΑΠ 11,140 **τούτοις τοῖς παρὰ δεῖπνον ἀοιδομάχοις, λογολέσχαις.**

λογολεσχῶ-έω μσν. μωρολογῶ, φλυαρῶ : Κ Μανασσ.Χρον.336 **καὶ τί μακρὰ λογολεσχεῖν;**

λογομάγειρος (ὁ) ὁ μαγειρεύων λόγους· Σουΐδ. ἐν λ. Ἀντιφῶν Ἀθηναῖος.

λογομανῶ-έω ἔχω μανίαν, ζωηρὰν ἔφεσιν πρὸς τὴν τοῦ λόγου μελέτην, πρὸς τὴν σπουδήν: Χίων 15,3.

λογομαχία (ἡ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ διὰ λόγων μάχη, φιλονικία, ἔρις : ΚΔ Τιμ.1,6,4 **νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας,** Πορφ.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.14,10, Εὐστ.Πον.205,61· || τίτλ. Μενιππείου σατίρας ὑπὸ τοῦ Οὐάρρωνος: Νόν.Μ 2681.

λογομάχος (ὁ) νεώτ. ὁ διὰ τῶν λόγων μαχόμενος, ἐρίζων, ἐριστικός.

λογομαχῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. μάχομαι διὰ λόγων, περιέρχομαι εἰς ἔριν διὰ λόγων πρός τινα : ΚΔ Τίμ.2,2,14 **μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον.**

λογόμιμος (ὁ) μτγν. ὁ συγγραφεὺς ἢ ἠθοποιὸς μίμων ὁμιλούντων : Ἡγήσ.π.Ἀθήν.1,13 **Ἡρόδοτος ὁ λογόμιμος.**

λογομύθιον (τὸ) μτγν. μυθώδης διήγησις : Πολυδ.2,123.

-λογα δημ. δεύτερον συνθετικὸν λ. ἐκφερομένων συνήθ. κτ. πληθ., ὧν ἡ σημασία χαρακτηρίζεται διὰ τοῦ πρώτου συνθετικοῦ : **ἀερόλογα - γλυκόλογα - ἐρωτόλογα.**

λογοπάθεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. αἱ διαταραχαὶ τοῦ λόγου, ἰδ. αἱ ἀναγόμεναι εἰς δισρκεῖς ἢ παροδικὰς ἀφασίας.

λογοπαίγνιον (τὸ) νεώτ. παίγνιον διὰ λέξεων ἐχουσῶν πολλαπλῆν σημασίαν ἢ διαφόρου σημασίας ὁμοήχων, καλαμπούρι, οἷον δεῖται πινακίου καινοῦ (καὶ νοῦ), σὰν εἶδα τὸ κεφάλι σου (σανίδα).

λογοπαίκτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιτυγχάνων λογοπαίγνια, καλαμπουριστής.

λογοπαικτῶ-έω νεώτ. κάμνω λογοπαίγνια, καλαμπουρίζω.

λογοπείθεια (ἡ) μτγν. ἡ διὰ λόγων πειθώ : Ἀθανάσ.2,311.

λογοπλάθος (ὁ) μτγν. ὁ μύθους καὶ λόγους πλάθων ὡς ὁ Αἴσωπος : Φρύν.Σοφ.Πσρ.86Β.

λογοπληγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κινητικὴ ἀφασία.

λογοπλοκῶ-έω μσν. πλέκω λόγους, συγγράφω : Τζέτζ. εἰς Ἑρμογ.π.Ἀν.Κρ.4,144.

λογοποίημα-ατος (τὸ) κ. μσν. ἀδολεσχία, φλυαρία, κουβεντολόϊ : Ἀντιφάν.π.Ἀθήν.6,224C **ἐγὼ τέως μὲν ᾤόμην τὰς γοργόνας εἶναί τι λογοποίημα,** Τζέτζ.Χιλ.9,624.

λογοποιΐα (ἡ) κ. μσν. διήγησις, ἐφεύρεσις, σύνθεσις πλαστῶν εἰδήσεων· Θεόφρ.Χαρ.8,1 «ἡ δὲ λογοποιΐα ἐστὶ σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων ὧν (πιστεύεσθαι) βούλεται ὁ λογοποιῶν» : Εὐστ.Πον.24,70 **κατά τινα παλαιὰν λογοποιΐαν·** **2)** φλυαρία, ἀδολεσχία : Νικόλ.Δαμ.130,20J, Χαρίτ.3,2· **3)** ἐν φρ. παράκλησις, δέησις : Σύμμ. ΠΔ Ψαλμ.101(102),1· **4)** ἀπόδοσις λογαριασμοῦ, λογοδοσία : Πάπ.

λογοποιϊκός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς λογοποιὸν ἢ ὅμοιος πρὸς λογοποιόν· || **ἡ λογοποιϊκὴ τέχνη** ἡ λογογραφική : Πλάτ.Εὐθ.289C **εἰ τὴν λογοποιϊκὴν τέχνην μάθοιμεν.**

λογοποιός (ὁ) ὁ γράφων ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ὁ πεζογράφος, ἰδ. ὁ ἱστορικὸς συγγραφεύς : Πλάτ. Πολ.392Α **ποιηταὶ καὶ λογοποιοὶ κακῶς λέγουσι περὶ ἀνθρώπων τὰ μέγιστα,** Ἰσοκρ.5,109 **οὔτε τῶν ποιητῶν οὔτε τῶν λογοποιῶν οὐδεμίαν φανήσεται μνείαν πεποιημένος·** || εἰδ.περὶ τοῦ Ἑκαταίου : Ἡρ.2,143 **Ἑκαταίῳ τῷ λογοποιῷ .. γενεηλογήσαντι·** κ. περὶ τοῦ Ἡρ. : Ἀρρ.Ἀν.3,30,8 **Ἡρόδοτος ὁ λογοποιός·** || ὁμ. ὁ μυθογράφος : Ἡρ.2,134 **σύνδουλος δὲ Αἰσώπου τοῦ λογοποιοῦ·** **2)** ἐν Ἀθήναις ὁ λογογράφος βλ.λ.2), ἐπαγγελματίας λογογράφος : Πλάτ.Εὐθ.289D **ὁρῶ τινας λογοποιούς, οἳ τοῖς ἰδίοις λόγοις .. οὐκ ἐπίστανται χρῆσθαι·** **3)** ὁ ἐφευρίσκων, ὁ διαδίδων ψευδεῖς εἰδήσεις, τὸ νεώτ. διαδοσίας : Δημ.705 **κατὰ τὴν ἀγορὰν λογοποιοὺς καθίεσαν,** Θεόφρ.Χαρ.8,1 **ὁ δὲ λογοποιὸς τοιοῦτός τις, οἷος ἀπαντήσας τῷ φίλῳ,** Πλούτ.Νίκ.30 **δόξας λογοποιὸς εἶναι καὶ ταράττειν τὴν πόλιν.**

λογοποιῶ-έω γράφω, συντάσσω, συγγράφω : Πλάτ.Πολ.378D **τοὺς ποιητὰς .. ἀναγκαστέον λογοποιεῖν·** || ἰδ. γράφω λόγους ῥητορικούς, ὁμιλίας : αὐτ.Εὐθ.289D **οἱ λογοποιεῖν αὐτοὶ ἀδύνατοι·** **2)** ἐπινοῶ, διαδίδω, ἀναφέρω μύθους, ψευδῆ, ἀνυπόστατα : Θουκ.6,38 **ἄνδρες .. λογοποιοῦσιν,** Ἀνδοκ.1,54 **ἐλογοποίουν οἱ ἐχθροὶ περὶ ἐμοῦ,** Δημ.54 **ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες,** Θεόφρ.Χαρ.8,1 **ἡ δὲ λογοποιΐα ἐστὶ σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων ὧν (πιστεύεσθαι) βούλεται ὁ λογοποιῶν,** Πολύβ.28,2,4 **οἱ βουλόμενοι λογοποιεῖν κατὰ τῆς πόλεως·** κ. παθ. : Δίων Κ 37,35· **2)** μέσ. δίδω λογαριασμόν : Πάπ.· **3)** κάμνω προτάσεις : Λουκ. Ἑταιρ.Δ 10,4 **συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τῶν νέων καὶ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι πρὸς τὸν Κλεινίαν ὑποσχέσεις τινάς.**

λογοπραγία (ἡ) μσν. ἡ λογοποιΐα βλ.λ. : Ἀνν. Κομν.15,485 **λογοπραγίαι τῶν προνοουμένων.**

λογοπραγμονῶ-έω μτγν. λογοπραγῶ βλ.λ. : Βασ.π.Ἀν.Ἑλλ.4,336,2 **οἱ τὰ σὰ λογοπραγμονοῦντες οὐδεμίαν ἕξουσι λαβὴν τοῦ μέμφεσθαι.**

λογοπραγῶ-έω μσν. γράφω ἀφθόνως, πολλά : Εὐστ.Ὀδ.1759,5 **οὗ (ἦν) τὸ κοινὸν καὶ τετριμμένον ἦν μετὰ τοῦ ν, ὃ πολλὰ λογοπραγήσας Ἡρακλείδης ἐσπάραξεν·** **2)** ἀπαιτῶ, ζητῶ λογαριασμόν, εὐθύνας : αὐτ.Πον.22,57 **οὐκ ἀνακρίνομεν λογοπραγοῦντες ὑμᾶς αὐτούς·** κ. παθ. : Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,13 **ἀφαιρεθήσεταί τινι τῶν ἁπάντων, ἢ λογοπραγηθήσεται ἢ ἐφορασθήσεται ..,** Εὐστ.Πον.248 **δέδιας μή ποτε ἁμαρτὼν λογοπραγηθῇς.**

λογοπράκτωρ-ορος (ὁ) ἀμφ.ἐνν. ἐν πάπ.

λογοπώλης (ὁ) μτγν. ὁ πωλῶν λόγους : Φίλ. 1,526, Φιλόστρ.Σοφ.1,23,1.

λογόρροια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ταχεῖα καὶ διαρκὴς ὁμιλία, ἡ παρατηρουμένη ἐπὶ ἀτόμων ψυχοπαθῶν ἢ καὶ ὅλως παροδικῶς ἐπὶ φυσιολογικῶς διακειμένων, διατελούντων ἐν διεγέρσει.

λόγος (ὁ) (λέγω 2) κ. 1)) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. αἱ διὰ τῆς λαλιᾶς ἐν συνεχείᾳ ἐκφερόμεναι λέξεις, ἡ προφορικὴ ἔκφρασις, ἡ ὁμιλία, ἡ κουβέντα (λατ. **vox, oratio**), ἐπίσης δὲ καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς· π. Ὁμ. μ. δὶς κ. πληθ. κ. μ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ, ὁμ. κ. ἐν Ὁμ. Ὕμν. εἰς Ἑρμῆν 317, ὁμ. π. Ἡσιόδ. ἅπαξ, τῆς λ. σπανίας οὔσης π. τοῖς ἐπ. ἀνθ' ἧς κεῖται ἡ λ. μῦθος : Ἰλ.Ο 393 **ὁ γ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο ἧστό τε καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις,** Ὀδ.56 **αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν θέλγει,** Ἡσιόδ.Θ 890 **φρένας ἐξαπατήσας αἱμυλίοισι λόγοισιν** (ἡ π. τῷ αὐτ. φρ. ἐν Ἔργ. 106 **ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω,** ἔνθα ἡ λ. λόγος = διήγημα ψευδὲς ἢ μῦθος, κρίνεται νόθος)· || π. Θέογν., Πίνδ., τραγ., ἀρχ. φιλοσόφοις κ. ἱστορικοῖς ἡ λ. συνήθης κτ. ἑν. κ. κτ. πληθ. κ. ἐν τῇ σημ. διήγησις, διήγημα, ἀφήγησις : Πίνδ.Ο 1,29 **ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγον δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι .. μῦθοι,** αὐτ.Π 4,101 **τὸν δὲ θαρσήσας ἀγανοῖσι λόγοις ὧδ' ἀμείφθη,** Σιμων.Γυν.91 **οὐδ' ἐν γυναιξὶν ἥδεται καθημένη ὅκου λέγουσιν ἀφροδισίους λόγους,** Αἰσχ.Πρ.214 **τοιαῦτ' ἐμοῦ λόγοισιν ἐξηγουμένου,** αὐτ.Ἑπτ.410 **στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας λόγους,** Σοφ.ΟΚ 1120 **μὴ θαύμαζε .. εἰ .. μηκύνω λόγον,** Ξεν.ΚΠ 1,4,25 **πάντες τὸν Κῦρον διὰ στόματος εἶχον καὶ ἐν λόγοις καὶ ἐν ᾠδαῖς·** || συνήθ. ἐν φρ. κτ. ἑν. οἷον **ὡς ἁπλῷ λόγῳ** δι' ἁπλῆς, συντόμου ἐκφράσεως **οὐ πολλῷ λόγῳ**

οὐχὶ διὰ μακρᾶς ἀφηγήσεως, οὐχὶ ἐκτενῶς, μὲ λίγα λόγια, **λόγου ἄξιος-ία-ον** (εὔχρ. κ. νεώτ.) δι' ὃν προσήκει, ἀξίζει νὰ γίνῃ ὁμιλία, ἰδία μνεία, ὅθ. ὁ σημαντικός, ὁ ἀξιόλογος, ὁ ἀξιοσημείωτος βλ.λς, **ἐνὶ λόγῳ** περιληπτικῶς, ἐν συντομίᾳ, ὁμ. **ἐν ἑνὶ λόγῳ** (εὔχρ. κ. ἐν τῇ νεωτ.) κατὰ συγκεφαλαίωσιν, ἐν βραχυλογίᾳ, μὲ σύντομον χαρακτηρισμόν, **ἕνεκα λόγου ἢ λόγου χάριν** (ἀντίθ. **ὡς ἀληθῶς**) ἁπλῶς ὡς ἔκφρασις, ὡς ὀνομασία, ὡς ὁμιλία μὴ ἐκφράζουσά τι τὸ πραγματικόν, σὰν κουβέντα, ὁμ. κ. νεώτ. **λόγου χάριν** ὡς ἐν παραδείγματι εἰπεῖν : Ἡρ.1,6) **μετὰ δέ, οὐ πολλῷ λόγῳ εἰπεῖν, χρόνος διέφυ**, αὐτ.2,37 **ἄλλας τε θρησκηίας ἐπιτελέουσι μυρίας ὡς εἰπεῖν λόγῳ**, αὐτ. 4,28 ἐν τῷ (χειμῶνι) **τὴν μὲν ὡραίην οὐκ ὕει λόγου ἄξιον οὐδέν**, Θουκ.6,64 **ὅθεν ὑπὸ τῶν ἱππέων οὐ βλάψονται ἄξια λόγου**, Αἰσχ.Πρ.46 **πόνων γάρ, ὡς ἁπλῷ λόγῳ, τῶν νῦν παρόντων οὐδὲν αἰτία τύχη**, Πλάτ.Κρίτ.46Β **ἕνεκα λόγου ἐλέγετο, ἦν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία**, αὐτ.Φαῖδρ. 241Ε **λέγω οὖν ἑνὶ λόγῳ, ὅτι . .**, Ἀριστλ.ΗΝικ. 1103b,21 **ἁπλῶς περὶ πάντων ἑνὶ λόγῳ**, αὐτ. Πολ.1280b,8 **δεῖ περὶ ἀρετῆς ἐπιμελὲς εἶναι τῇ γ' ὡς ἀληθῶς ὀνομαζομένῃ πόλει, μὴ λόγου χάριν**, αὐτ.1114a,33 **λόγου χάριν** (ὡς ἐν παραδείγματι), νεώτ. **διήρπασαν, ἔκαυσαν, ἐφόνευσαν γυναικόπαιδα, ἐν ἑνὶ λόγῳ ἠρήμωσαν τὴν χώραν, - ἂν ἐσύ, λόγου χάριν, ἀπεφάσιζες ν' ἀλλάξῃς ἐπάγγελμα, - ἂς ὑποθέσωμεν λόγου χάριν ὅτι δέχεται**· ὁμ. φρ. δημ. **ὁ λόγος τὸ λέει** εἶναι τρόπος ἐκφράσεως· ‖ ἀλλὰ λόγος οὐδέποτε ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ **λέξις** ἐν τῇ γραμματικῇ αὐτῆς σημ. (ἀνθ' ἧς ἐν χρ. αἱ λ. **ἔπος, ὄνομα, ῥῆμα**), ἤτοι **λόγος** οὐδέποτε τίθεται ἀντὶ τοῦ **λέξις** ἐν τῇ σημ. ὄνομα, ὀνομασία πράγματος ἢ πράξεως, τῆς λ. **λόγος** οὔσης ἐν χρ. προκειμένου περὶ τοῦ περιεχομένου, τουτέστι τοῦ πραγματικοῦ οὐχὶ τοῦ τυπικοῦ μέρους τῆς λέξεως· ‖ οὕτω κ. πολλάκις ἐν φρ. **λόγος-οι** ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ **ἔργον-α** : Ἡρ.4,8 **λόγῳ μὲν λέγουσι . . ἔργῳ δὲ οὐκ ἀποδεικνῦσι**, Αἰσχ.Πρ.336 **ἔργῳ κοὐ λόγῳ τεκμαίρομαι**, Σοφ.Ἠλ.59 **ὅταν λόγῳ θανὼν ἔργοισι σωθῶ**, Ξεν.Ἀπομν.1,2,59 **τοὺς μήτε λόγῳ μήτε ἔργῳ ὠφελίμους ὄντας**, Δημ.108 **ἔστι δ' οὐδὲν ἀλλ' ἢ λόγοι τὰ παρ' ἐμοῦ, δεῖ δ' ἔργων τῇ πόλει**· ὁμ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ **νόῳ** : Ἡρ.2,100 **ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα περίμηκες ὑπόγαιον καινοῦν τῷ λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανᾶσθαι**· ὁμ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ **ἀλήθεια** : Λυκοῦργ.150 **ἵνα μὴ λόγον οἴκοθε εἶναι, ἀλλ' εἰδῆτε τὴν ἀλήθειαν**· **2)** ὅθ. τὸ κατ' ἐπίφασιν λεγόμενον, πρόφασις, ψευδὴς αἰτιολογία, προσποίησις : Σοφ.ΟΚ 620 **τὰ νῦν ξύμφωνα δεξιώματα δόρει διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγῳ**, Θουκ.1,128 **τῷ μὲν λόγῳ ἐπὶ τὸν Ἑλληνικὸν πόλεμον, τῷ δὲ ἔργῳ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα πράγματα βουλόμενος πράσσειν**, Ἰσοκρ.12,211 **λόγῳ μὲν ἐπὶ θήραν, ἔργῳ δ' ἐπὶ κλοπείαν**· **3)** κ. γενικώτ., φραστικὴ διατύπωσις, πρότασις (λατ. oratio) πλῆρές τι ἐκφράζουσα νόημα : Πλάτ.Θεαίτ.202Β **ἀδύνατον εἶναι ὁτιοῦν τῶν πρώτων ῥηθῆναι λόγῳ**· ‖ φρ. **λόγον ἔχειν τι** δεκτικὸν διατυπώσεως διὰ προτάσεως : αὐτ.201Ε· 1. **λόγος (ὁριστικός)** ὁρισμός, οἷον Ἀριστλ.Μεταφ. 7,3,8 **λόγος ἐστὶ φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην**· **4)** ὁμιλία, συνδιάλεξις, συνεννόησις ῥηματική : Σοφ.Ἠλ.20 **πρὶν οὖν τιν' ἀνδρῶν ἐξοδοιπορεῖν στέγης, ξυνάπτετον** (ἐνν. ἀλλήλοιν) **λόγοισιν** (ἑρμ.Βερναρδ.Γρ. «πρὶν λοιπὸν ν' ἀρχίσουν οἱ ἄνθρ. νὰ ἐξέρχωνται ἐκ τῆς οἰκίας των συνεννοήθητε»· ‖ φρ. **εἰς λόγους ἐλθεῖν - ἰέναι** προελθεῖν εἰς συζήτησιν, ἰδ. κτ. ἀντιγνωμίαν ἢ πρὸς διαπραγμάτευσιν : Ἡρ.9,41 **ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαρδόνιός τε . . καὶ Ἀρτάβαζος**, Εὐρ.Ἑλ. 905 **οὐκ ἐς λόγους ἐλήλυθ', ἀλλὰ σὲ κτενῶν**· ὁμ. **ἐς λόγους συνελθεῖν τινι** : αὐτ.1,86· ὁμ. **ἐς λόγους ἀπικέσθαι** προελθεῖν εἰς ὁμιλίαν, προφορικὴν ἔκθεσιν πρός τινα : αὐτ.5,49 **ἀπικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε**· ὁμ. **ἐς λόγους ἄγειν τινά** φέρειν, πείθειν εἰς διαπραγμάτευσιν, εἰς συνεννόησιν : Ξεν.Ἑλλ. 4,1,2 **τὸν τῶν Παφλαγόνων βασιλέα καὶ εἰς λόγους ἄξοι καὶ σύμμαχον ποιήσοι**· ὁμ. **διὰ λόγων γίνομαί τινι** ἔρχομαι εἰς συνομιλίαν, συνδιαλέγομαι : Πολύβ.22,18,16· ‖ νεώτ. φρ. **ἦλθον εἰς λόγους ἀντήλλαξαν κατ' ἀλλήλων δριμείας ἐκφράσεις, ἐλογομάχησαν**· **5)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκτενὴς πρὸς ἀνάπτυξιν θέματός τινος ὁμιλία ἐνώπιον πολλῶν γινομένη, προφορικὴ διὰ σειρᾶς ἐπιχειρημάτων καὶ συλλογισμῶν διατύπωσις πρὸς ὑποστήριξιν ἢ ἀντίκρουσιν γνώμης· ὅθ. **ῥητορικὸς λόγος** ἡ κατὰ τοὺς τρόπους τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἐκτενὴς ὁμιλία, ἀγόρευσις : Ἡρ.8,59 **πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς ἐν τοῖσι λόγοισι**, Ἀριστφ.Νεφ. 1408 **ἐκεῖσε δ' ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου μέτειμι**, Ξεν.Ἑλλ.4,1,30 **ἤρξατο λόγου ὁ Φαρνάβαζος καὶ γὰρ ἦν πρεσβύτερος**, Δημ.477 **πρῶτος πάλιν περὶ τῆς ἡγεμονίας ἐποίησε τῇ πόλει τὸν λόγον, - ἐξεφώνησε πανηγυρικὸν λόγον, - δι' ἐκτενοῦς λόγου ἐστηλίτευσε τοὺς ἀντιδραστικούς, - αὔριο θὰ βγάλῃ λόγο, - θρησκευτικὸς - πολιτικὸς - δικανικὸς - πρυτανικὸς - ἐγκωμιαστικὸς - ἐπιτάφιος λόγος** κττ.· ‖ φρ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ : **τῷ λόγῳ διελθεῖν - διϊέναι** : Πλάτ. Πρωτ.329, αὐτ.Γοργ.505· **λόγον ἐμβάλλειν περί τινος** : Ξεν.ΚΠ 2,2,1 **εὐχαριστότατοί τε ἅμα λόγοι ἐμβληθήσονται**· κ. νεώτ. **περὶ οὗ ὁ λόγος**, Πλάτ. Φαῖδρ.235, **- ἡ θεωρία περὶ ἧς ὁ λόγος**· **6)** ὁμ. κτ. ἐπέκτ. **λόγος** κ. ἡ γραπτὴ θέματός τινος διατύπωσις, ἀνάπτυξις, ἀφήγησις, ἐξιστόρησις, πραγματεία· ὅθ. **ὁ γραπτὸς λόγος** ἡ ἔγγραφος ἔκφρασις, ἀνάπτυξις, διατύπωσις, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν **προφορικὸν λόγον** τὸν διὰ ζώσης : Ἡρ.5,36 **ὡς δεδήλωταί μοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων**, αὐτ.1,184 **τῶν ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοις μνήμην ποιήσομαι**, αὐτ.2,38 (κτ. ἑν.) **τὰ ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ ἐρέω**, Θουκ.1,97 **ἔγραψα δὲ αὐτὰ καὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ λόγου ἐποιησάμην διὰ τόδε**, Ξεν.ΚΠ 4,5,26, αὐτ.Ἀν.2,1,1,1, Ἰσοκρ.9,57 **περὶ μὲν οὖν Κόνωνος ἄλλος ἡμῖν ἔσται λόγος**, Ἀριστλ. Ρητ.2 **περὶ ὧν γὰρ ἴσμεν καὶ κεκρίκαμεν οὐδὲν ἔτι δεῖ λόγου**· κ. νεώτ. φρ. **εἰς τοῦτο τοῦ λόγου ἀφικόμενοι**· ‖ ὅθ. μτ. ἐπιθ. προσδ. ἡ περί τινος εἰδικοῦ θέματος αὐτοτελὴς πραγματεία : **ἱππαρχικὸς - κυνηγετικὸς - οἰκονομικὸς λόγος**· κ. κτ. πληθ. : **ἐρωτικοὶ λόγοι** (πραγματεία περὶ ἔρωτος)· ὁμ. λ- **περί τινος** : **λόγος περὶ ἱππικῆς - περὶ μαντείας**· **7)** εἰδ. διήγησις εἰς πεζὸν περὶ γεγονότος, ἀφήγησις, περιγραφή, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸν μῦθον, ἤτοι τὴν διήγησιν ἀνυπάρκτων, καὶ πρὸς τὴν ἀληθῆ, τὴν ἐξηκριβωμένην ἱστορίαν : Ἡρ.2,32 **ἀμφὶ δὲ τῷ θανάτῳ αὐτῆς διξὸς . . λέγεται λόγος** (διττῶς ἀφηγοῦνται τὰ τοῦ θανάτου αὐτῆς), Θουκ.2,50 **γενόμενον γὰρ κρεῖσσον λόγου τὸ εἶδος τῆς νόσου** (ἀνώτερον περιγραφῆς)· ὅθ. οἱ παλαιότεροι μέχρις Ἡροδότου ἱστορικοί, οἱ ἄνευ κριτικῆς ἐρεύνης καὶ ἐξακριβώσεως ἀφηγούμενοι, ἐκλήθησαν λογογράφοι ἢ λογοποιοί· ἐξ ἄλλου, ἐπειδὴ ἡ ἑλληνικὴ πεζογραφία ἤρξατο δι' ἱστοριογραφίας, ὁ **λόγος** (ἀφήγησις, διήγησις, ἐξιστόρησις) ἔλαβε κτ. ἐπέκτ. τὴν σημ. πεζογραφίας, ἐν ἀντιθ. κτ. ἀρχὰς μὲν πρὸς τὸ ἔπος (τὴν ἔμμετρον, ποιητικῶς περιγραφικὴν καὶ μύθοις συμπεπλεγμένην ἀφήγησιν), εἶτα δὲ κ. γεν. πρὸς πᾶν ἔμμετρον εἶδος· **8)** διήγησις πλαστὴ μὲν κατὰ πλοκήν,

ἀλλὰ διὰ ταύτης παραστατικῶς ἀληθῆ τινα γνώμην ἐπιτυγχάνουσα ἢ σκοποῦσα νὰ ὑποδηλώσῃ : Ἡρ.1,141 **Κῦρος μὲν τοῦτον τὸν λόγον** [τὸν τοῦ αὐλητοῦ καὶ τῶν ἰχθύων] **τοῖσι Ἴωσι . . τῶνδε εἵνεκα ἔλεξε,** Πλάτ.Ἀπολ.26D **οὐκ εἰδέναι ὅτι τά Ἀναξαγόρου βιβλία τοῦ Κλαζομενίου γέμει τούτων τῶν λόγων,** αὐτ.Φαίδ.60 **τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους,** πρβλ. αὐτ.61Β· **9)** τμῆμα, βιβλίον, μέρος κεχωρισμένον, κεφάλαιον συγγραφῆς, ἰδ. ἱστορικῆς : Ἡρ.7,93 **οὗτοι δὲ οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων εἴρηται,** αὐτ.2,161 **τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι Λυβικοῖσι λόγοισι ἀπηγήσομαι** (εἰς τὰ περὶ Λιβύης κεφάλαια)· **10)** κ. μσν. κ. δημ. φήμη, διάδοσις περί τινος γεγονότος ἢ προσ. : Εὐρ.Ῥῆσ.493 **λόγος γ᾽ ἦν ὡς ἔπλευσεν εἰς Ἴλιον,** Βακχ.14,44 **αὐδάεις λόγος,** Θουκ.6,46 **περὶ θεῶν διῆλθεν ὁ λόγος ὅτι . . ,** Πλούτ.Ἠθ.419D **ταχὺ τὸν λόγον ἐν Ῥώμῃ σκεδασθῆναι,** αὐτ.Σερτ.25, Ἡρωδιαν.1,14,7 **κομισθὲν ἀπὸ Τροίας, ὡς λόγος, - ἐβγῆκε λόγος πὼς τὸ καράβι πνίγηκε - πὼς ὁ γυιός τους παντρεύτηκε στὰ ξένα·** **11)** διαπίστωσις, ἰσχυρισμός, διαβεβαίωσις, ἀναφορικῶς πρός τι : Θουκ.1,2 **καὶ παράδειγμα τόδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι διὰ τὰς μετοικήσεις τὰ ἄλλα μὴ ὁμοίως αὐξηθῆναι,** Ἀπολυτίκ.Θεοφανίων **καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές·** **12)** ἐπαγγελία, ὑπόσχεσις : Σοφ.ΟΚ 651 **οὔκουν πέρα γ᾽ ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις·** **13)** ἀπόκρισις μαντείου, μάντευμα, ῥῆσις χρησμοδοτική : Πίνδ.Π 4,59 **σὲ δ᾽ ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ χρησμὸς ὤρθωσεν . . ,** πρβλ. Πλάτ.Φαῖδρ.275Β· ‖ ὁρισμός, προσδιορισμός : Πλάτ.Φαίδ.78D **αὕτη ἡ οὐσία, ἧς λόγον δίδομεν·** ‖ κ. δημ. ἀπόφθεγμα, γνωμικόν, παροιμία : Πίνδ.9,6 **ἔστι δέ τις λόγος ἀνθρώπων, τετελεσμένον ἐσθλὸν μὴ χαμαὶ σιγᾷ καλύψαι,** Αἰσχ.Πρ.750 **παλαίφατος δ᾽ ἐν βροτοῖς γέρων λόγος τέτυκται,** φρ. συνήθ. **τὸ τοῦ λόγου** (τὸ ἐν τῇ παροιμίᾳ ἢ ἐν τῷ γνωστῷ γνωμικῷ), φρς δημ. **κατά πὼς τὸ λέει ὁ λόγος, - λέει ἕνας λόγος πώς . .·** **14)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐντολὴ πρός τινα, διαταγή, προσταγή : Αἰσχ. Πρ.17 **εὐωριάζειν γὰρ πατρὸς λόγους βαρύ,** αὐτ. 40, αὐτ.Πέρσ.363 **πᾶσιν προφωνεῖ τόνδε ναυάρχοις λόγον** (δίδει προφορικῶς πρὸς πάντας τοὺς ναυάρχους τὴν ἑξῆς διαταγήν), **- παρέβη τὸν λόγον τοῦ θεοῦ - τοῦ διδασκάλου - τοῦ προϊσταμένου του, - λόγο πασᾶ δὲν ἄκουσε, δὲ σκιάχτηκε βεζίρη·** ‖ ἀπόφασις : Ἡρ.7,9 **οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον ὥστε μάχεσθαι·** ὅθ. φρ. **κοινῷ λόγῳ** (κοινῇ ἀποφάσει, κοινῇ συναινέσει), αὐτ.1,141 **τοῖσι δὲ λοιποῖσι Ἴωσι ἔδοξε κοινῷ λόγῳ πέμπειν ἀγγέλους·** **15)** ὅρος συμφωνίας : αὐτ.7,158 **ἐπὶ δὲ λόγῳ τοιῷδε τάδε ὑπόσχομαι, ἐπ᾽ ᾧ στρατηγός . . ἔσομαι·** ‖ πρότασις ὅρων : αὐτ.9,4 **πέμπει ἐς Σαλαμῖνα Μουρυχίδην . . φέροντα τοὺς αὐτοὺς λόγους·** **16)** ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ., ἀγαθή, ἔνδοξος φήμη, αἶνος, κοινὸς ἔπαινος, τιμή, μτ. ἐπιθ. προσδ. : αὐτ.9,78 **ὅπως λόγος τέ σε ἔχει μέζων,** αὐτ.7,5 **ἵνα λόγος τέ σε ἔχει πρὸς ἀνθρώπων ἀγαθός·** ‖ ἀλλ᾽ ἐνίοτε, ὁμ. μτ. ἐπιθ. προσδ., κ. ἀντιθέτως κακὴ φήμη, κοινῇ λεγόμενος ψόγος, δυσυποληψία : Σοφ.Αἴ.138 **ὅταν . . λόγος ἐκ Δαναῶν κακόθρους ἐπιβῇ,** Εὐρ.Ἡρακλ.165 **κακὸν λόγον κτήσει πρὸς ἀστῶν.**

17) τὸ πρᾶγμα, τὸ θέμα περὶ οὗ γίνεται ἡ ὁμιλία, ἡ συζήτησις, ἡ διήγησις, ἡ τῆς προφορικῆς ἢ γραπτῆς συνθέσεως ὑπόθεσις, τὸ διὰ τῆς ἐκφράσεως διατυπούμενον, ἡ οὐσία του, οἷον ἔννοια, ἰσχυρισμός, συλλογισμός, πρᾶγμα, γεγονός : Ἡρ.1,95 **τὸν ἐόντα λέγειν λόγον,** Σοφ.Ἀντ.1046 **ὅταν λόγους αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρδους χάριν,** Ἀριστφ.Νεφ.657 **τὸν ἀδικώτατον λόγον,** Πλάτ.Φίλ.38Α **προθύμως ἀμύνεις τῷ τῆς ἡδονῆς . . λόγῳ τὰ νῦν,** συνήθ. φρ.π.Πλάτ., Ἀριστλ. κ.ἄ. **τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖν·** ὁμ. **οὐδὲν πρὸς λόγον** (ἄσχετον, ἀνοίκειον πρὸς τὴν ὑπόθεσιν), **πρὸς λόγον τινός** (ὡς πρὸς . .), **-λόγον ὑπολειπεῖν τινι** (ἀφιέναι θέμα, ἐπιχείρημα εἴς τινα πρὸς ἀνάπτυξιν, πρὸς διατύπωσιν ὑπ᾽ αὐτοῦ), **-περὶ λόγον διαλέγεσθαι** (συζητεῖν, πραγματεύεσθαι περὶ θέματός τινος), **- λόγου δεῖσθαι** (ἔχειν ἀνάγκην ὑποθέσεως, θέματος, ἐπιχειρημάτων)· **18)** κτ. πληθ. γνώσεις, ὅθ. ἐν φρ. σύνολον γνώσεων, μόρφωσις, μάθησις παιδεία : Ἡρωδιαν.6,1 **οἱ ἐπὶ λόγοις εὐδόκιμοι·** ὁμ. κ. κτ. προσωποπ. **Λόγοι** : ΑΠ 9,171· ‖ **οἱ ἐν λόγοις ὄντες** ἐπιστήμονες (λατ. literati), **- οἱ θύραθεν λόγοι** (ἑλληνικαὶ ἐπιστῆμαι), **- οἱ περὶ τοὺς λόγους** (οἱ λόγιοι, οἱ γραμματικοί)· πρβλ. λόγιος· **19)** ἔκφρασις προσδιοριστικὴ πράγματος, διὰ φράσεως καθορισμός : Πλάτ. Φαίδ.88D **ὁ λόγος οὗτος . . τὸ ἁρμονίαν τινὰ ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχήν,** αὐτ.Θεαίτ.172 **τὸν Πρωταγόρου λόγον,** πρβλ. Ἀριστλ.Μεταφ.3,4,3.

20) ὁ ἐν τῇ φράσει, ἐν τῷ λέγειν ἐκδηλούμενος λογισμός, ἡ λογικὴ σκέψις, ἡ δύναμις τοῦ νοῦ ἡ διὰ τοῦ λογικοῦ εἱρμοῦ τῆς φράσεως ἐκφαινομένη, τὸ λογικὸν (λατ. ratio), πολλάκις ἐν φρς οἷον **ὀρθὸς λόγος, ὁ ἐοικὼς λόγος, μετὰ λόγου** (λογικῶς), **κατὰ λόγον** (συμφώνως πρὸς τὸ λογικόν, ὅθ. φρονίμως ἢ εὐλόγως), **ἐκ τῶν κατὰ λόγον** (ἐκ τῶν λογικῶς πιθανῶν), **παρὰ λόγον** (παρὰ τὸ εὔλογον ἢ τὸ πιθανόν), **ἔχειν λόγον** (ἔχειν εὔλογον αἰτίαν) : Πλάτ.Φαίδ.73, αὐτ.Νόμ.647D, αὐτ. Πρωτ.324, αὐτ.Πολ.500C, Ἀριστλ.Ἠθ.9,8, Δημ.1090· ‖ κ. νεώτ., ὡς ὅρος ἐν τῇ λογικῇ, **ἀποχρῶν λόγος** (εὔλογος αἰτία), νεώτ. κ. **ἐπαρκὴς λόγος** (συλλογιστικὴ σειρὰ ἐπαρκοῦσα τό γε νῦν ἔχον πρὸς αἰτιολογίαν, πρὸς ἐξήγησιν, οἷον ὑποθέσεως, φαινομένου κτπ.)· ‖ π. Ἡρ. ἡ φρ. **ὁ λόγος αἱρέει ἢ ὁ λόγος οὕτως αἱρέει** μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. (εἶναι λογικὸν ὅτι)· ὁμ. **ὁ λόγος αἱρέει με** (ἡ αἰτιολογία τοῦ πράγματος μὲ πείθει)· **21)** γνώμη, ἰδέα, προσδοκία : Ἡρ.8,6 **ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον τῷ ἐκείνων λόγῳ ἐκφυγόντα περιγενέσθαι** (κατὰ τὴν προσδοκίαν ἐκείνων), αὐτ.3,36 **ἐπὶ τῷ λόγῳ ὥστε . .** (ἐν τῇ προσδοκίᾳ ὅτι)· **22)** σκέψις, κρίσις, συλλογιστικὴ σύνθεσις τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ ἐξετάζουσα : αὐτ.8,86· ὅθ. **λόγον ἑαυτῷ διδόναι** (ἡσύχως καθ᾽ ἑαυτὸν καὶ συνετῶς διαλογίζεσθαι, σκέπτεσθαι) : αὐτ.2,162, Πλάτ.Ἀπολ.34Ε **ἄλλος λόγος** (ἑτέρα κατὰ λογικὸν εἱρμὸν κρίσις)· **23)** δικαιολογία, αἰτιολογία, δικαίωμα λογικῶς προκύπτον : Σοφ.Φιλ.352 **χὠ λόγος καλὸς προσῆν,** Πλάτ.Πολ.366Β **κατὰ τίνα λόγον;** (ἐπὶ τίνι βάσει;)· ἐν τῇ αὐτ. περίπου σημ. κ. νεώτ. κ. δημ. **οὐδένα ἔχει λόγον νὰ ἐπιμένῃ, - ἔχει κάποιο λόγο νὰ λέῃ πὼς τὸν ἀδίκησαν·** **24)** κ. νεώτ. κ. δημ. λογοδοσία, ὅθ. κ. εὐθύνη πρὸς λογοδοσίαν, λογαριασμοῦ δόσις, ἀπολογία, συνήθ. κ. ἐν φρ. **λόγον αἰτεῖν παρά τινος, - λόγον ἀπαιτεῖν τινα περί τινος, - λόγον διδόναι ἢ ἀποδιδόναι (περί) τινος, - λόγον παρέχειν - λαμβάνειν - ἀποφέρειν - δέχεσθαι, -εἰς λόγον καθίστασθαι** κ.ἄ.: Ἡρ.4,102, αὐτ.5,75, αὐτ.6,86 (. . ὅτι), Πλάτ.Σοφ.230Α, αὐτ. Πρωτ.336C, αὐτ.Πολ.344D, Δημ.101,17, αὐτ.371,20, Δείναρχ.97,41· ὁμ. **ὑπὸ λόγον ἄγειν τι** (ὑποβάλλειν εἰς ἔλεγχον, εἰς λογοδοσίαν) : Δημ.101 **λόγον . . τῶν ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ** (λαμβάνειν), Λυσ.183,25 **τῆς αὐτῶν ἀρχῆς κατὰ πρυτανείαν λόγον ἀναφέρουσι,** Πολύβ.15,34,2 **τὸ παράδοξον τῶν συμβεβηκότων ὑπὸ λόγον ἄγοντες·** βλ. ἀνωτ. φρς **λόγον ἄγειν - διδόναι - λαμβάνειν** κλπ. οὔσας ἐν χρ. προκειμ. π. τῆς σημ. ταύτης· ‖ ὁμ.

κ. νεώτ. κ. δημ. **ἔδωκε λόγον τῶν πεπραγμένων - τῆς διοικήσεώς του,** φρ. **δὲν ἔχω νὰ δώσω λόγο σὲ κανένα·** || δθ. **λόγος** εὐθύνη : **ὑπέχει λόγον τῆς παρανομίας τῶν ὑφισταμένων του·** πρβλ. ὑπόλογος, λογιστής· **25**) εἰδ. **ἐν** ἀναφ. πρὸς διαχείρισιν περιουσιακῶν πραγμ. κ. ἰδ. χρημάτων, λογιστικὴ κατάστασις, λογαριασμός, ἀπόδοσις λογαριασμοῦ, πολλάκις ἐν φρ. **χρημάτων - ἀργυρίου λόγος** : Δημ.101 **τὸν μὲν τῶν χρημάτων λόγον παρὰ τούτων λαμβάνειν,** Πάπ. **τάλαντα Χ ὧν λόγον τάξομεν,** αὐτ. **λόγος οἰναρίων δαπανηθέντων,** αὐτ. **Φαῶφι μετὰ λόγον κς,** Ἀθῦρ **μετὰ λόγον κς..** (μετὰ ἐκκαθάρισιν λογαριασμοῦ), αὐτ. **λόγος ἐνοικίων·** || ἰσολογισμός, κατάστασις δοῦναι καὶ λαβεῖν : αὐτ. **ὁ τῆς οὐσίας λόγος,** αὐτ **λόγος ἀργυρικὸς λημμάτων καὶ ἀναλωμάτων·** || ὑπολογισμὸς κτ. ἰσοδυναμίαν ἀξίας εἰς χρήματα, ἰδ. ἀναγωγὴ νομίσματος εἰς ἄ. νόμισμα : αὐτ. **φερνὴ εἰς λόγον ἀργυρίου δραχμῶν διακοσίων,** αὐτ. **φερνὴ λόγον χρυσοῦ ..·** **26**) γεν. κατάστασις ποσοτικῶς πως ἢ ποιοτικῶς ὡρισμένη ἢ δεκτικὴ ὁρισμοῦ: Ἡρ.3,99 **ἐς δὲ τούτου** (τοῦ γήραος) **λόγον οὐ πολλοὶ ἀπικνέονται.**

27) κ. νεώτ. ἡ κατὰ λογικὴν συμμέτρως ἔχουσα σχέσις τινὸς πρὸς ἄλλο, συμμετρία, ἀναλογία, ἰδ. μαθηματική, δθ. ἡ φρ. **κατὰ λόγον τινός** (ἀναλόγως πρός) : Ἡρ.1,134 **κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ οἱ Πέρσαι τιμῶσι,** αὐτ.2,109· ὁμ. **ἀνὰ λόγον τινὸς ἤ τινί** : Πλάτ.Τίμ.29C, αὐτ.Ἀλκ.2,145D· ὁμ. **πρὸς λόγον τινός** : Αἰσχ.Ἐπτ.519· ὁμ. **εἰς τὸν αὐτὸν λόγον** : Πλάτ.Πολ.353D **τίθεμεν οὖν καὶ τἆλλα πάντα εἰς τὸν αὐτὸν λόγον;, - ὁ λόγος τῆς περιφερείας πρὸς τὴν διάμετρον - τῆς αἰτίας πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα, - κατὰ λόγον ἡλικίας - χρόνου ὑπηρεσίας·** || ὁμ. π. γραμμ. ἀναλογία : ΑΒ 1193 **τῷ λόγῳ τῶν μετοχικῶν** (κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν μετοχῶν).

28) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. αἰτία, δθ. ἡ δοτ. **λόγῳ** ἐξ αἰτίας, ἀπὸ τὴν αἰτίαν : Πάπ. **οὐκ οἶδα τίνι λόγῳ .. οἱ δεῖνα ἀπεσύλησαν,** αὐτ. **μηδενὶ λόγῳ χρησάμενος,** Ἀρμενόπ.1,4,80 **λόγῳ διατροφῆς στρατιωτῶν, - λόγῳ κληρονομικῶν διαφορῶν,** φρς νομ. **λόγῳ προικὸς - δανείου - ἀνηλικότητος - συγχύσεως τῶν φρενῶν** κ.ἄ.· ὁμ. ποιν. δίκ. **ἐπιβαρυντικοὶ - ἐλαφρυντικοὶ λόγοι·** || νεώτ. κτ. ἐπέκτ. αἰτιολογία εἴτε βάσιμος, εἴτε ἀναληθής : **προέβαλε τὸν λόγον τῆς ἀνεχείας - τῆς ἀνάγκης·**

29) λόγος φιλοσοφ. π. Ἡρακλείτῳ κ. τοῖς Στωϊκοῖς, ὅρος ἐκφράζων τὴν λογικὴν καὶ ὑπὸ αἰωνίων νόμων διεπομένην τάξιν τοῦ παντός, ὡς ἔννοια περιλαμβάνουσα τὸ αἴτιον ἅμα καὶ τὸ αἰτιατόν, προσωπικὸς ἅμα καὶ ἀπρόσωπος. «Ἡ αὐστηρὰ ἰδέα τῆς προσωπικότητος (ἐν τῇ σημ. τοῦ λόγος - θεός) ἐλλείπει ἐν γένει π. τοῖς ἀρχ., οὐχὶ δὲ σπανίως ὁ λόγος, ὡς καθολικὸς παγκόσμιος λόγος κατανοεῖται ἐπισφαλῶς κυμαινόμενος μεταξὺ προσωπικοῦ καὶ ἀπροσώπου» (Zeller der Philos. der Griechen)· || ὁμ. μτγν. π. γνωστικοῖς κ. π. ἐκκλ. **Λόγος ὁ θεός,** ἡ δημιουργικὴ τοῦ παντὸς ὑποστατὴ δύναμις : ΚΔ Ἰω.1 **ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος·** || π.Φίλων. τῷ Ἰουδαίῳ καί τισι γνωστικοῖς **Λόγος** μέση τις θεία δύναμις (ὑπόστασις) μεσιτεύουσα μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κόσμου.

30) γραμμ. κ. νεώτ. μτ. ἐπιθ. προσδ. **Ἴων - ἀττικὸς λόγος** ἡ ὅλη γλῶσσα ἡ ἑλληνική· μσν. (ὁ) **κοινὸς λόγος** ἡ λαλουμένη, νεώτ. κ. **μεσαιωνικὸς - καθαρεύων - δημοτικὸς λόγος·** || δθ. ὁμ. γραμμ. **μέρη τοῦ λόγου** οἱ τύποι εἰς οὓς ὑπάγονται αἱ λέξεις, **ἔχουσαι ἑκάστη ἐν τῇ συνθέσει τῆς** ἐκφράσεως ἰδίαν θέσιν, συνάφειαν, ἐξάρτησιν, εἰδ. σημ. κττ. : **τὰ μέρη τοῦ λόγου εἶναι δέκα·** || ὁμ. γραμμ. νεώτ. **εὐθὺς - πλάγιος - ἐρωτηματικὸς λόγος** χαρακτηρισμὸς τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐν τῇ συνθέσει φράσις αὐτοτελοῦς νοήματος ἐκφέρεται.

31) νεώτ. κ. δημ. **λόγος** πολλάκις ἐν τῇ σημ. σκοπός, πρόθεσις : **διὰ ποῖον λόγον τὸ ἔκαμες;, - εἶχε τὸν λόγον του νὰ παντρευτῇ·** **32**) ὁμ. νεώτ. κ. δημ. λόγος προφορικῶς διδομένη ὑπόσχεσις : φρ. **λόγος τιμῆς, - ἔδωκα τὸ λόγο μου, - ὁ λόγος τοῦ τιμίου ἀνθρώπου εἶναι ἱερός, - δὲν παραβαίνει - κρατεῖ** (δὲν βγαίνει ἀπὸ) **τὸ(ν) λόγο(ν) του, - ἔχει λόγο, - στάθηκε στὸ λόγο του·** **33**) νεώτ. κ. δημ. ἐν ποικίλαις φρ. κ. σημ. οἷον **ζητῶ - λαμβάνω - ἀφαιρῶ τὸν λόγον** (ἐπὶ ἀγορεύσεων),- **ἐν τῇ ρύμῃ τοῦ λόγου** ἐν τῇ σειρᾷ τῆς ἀγορεύσεως,-**κάμνω λόγον** (τοῦ ἢ εἴς τον) (ὁμιλῶ εἴς τινα περί τινος ζητήματος ἰδιαιτέρως) **- ἰσχύει** (δημ. **ἔχει πέραση, μπόρεση) ὁ λόγος του** (ἡ αἴτησις, ἡ σύστασις αὐτοῦ), **- δὲν ἔχω λόγους νὰ σᾶς εὐχαριστήσω** (σύνηθ. φιλοφρόνημα), φρ. νεωτ. **περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος** (δὲν δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις), φρ.δημ. **μὴν πῇς δεύτερο λόγο** (μὴν ἀντιλογήσῃς)· ὁμ. **δὲν σοῦ πέφτει λόγος** κ.ἄ.· ὁμ. κ. ἐν παροιμ. οἷον **ὁ λόγος σου μ' ἐχόρτασε καὶ τὸ ψωμί σου φά' το, - ὁ λόγος κάνει φίλους μας, ὁ λόγος κάνει ἐχτρούς μας, - λόγο ἄκουσες, ὅλος φευτιά δὲν εἶναι, - μεγάλη μπουκιὰ φάε, μεγάλο λόγο μὴν πῇς·**

34) μσν. κ. δημ. **τοῦ λόγου μου-σου-του** κ. κτ. πληθ. ἡ **ἐλόγου μου-σου-του** πλαγία ἐκφρ. ἀντὶ τῆς προσωπ. ἀντων. συνήθ. κτ. **τὸ** α' πρόσ. πρὸς μετριοφροσύνην ἐκφερομένη, κτ. β' δὲ κ. γ' πρόσ. φιλοφρονητικῶς, σπαν. δὲ ἐπιτιμητικῶς· ὁμ. ἄνευ ἄρθρ. ἐμπροθέτως : **ἀπὸ λόγου του τ' ἀποφάσισε,-καθένας γιὰ λόγου του γνοιάζεται,** παροιμ. **ἀνύπαντρος προξενητὴς γιὰ λόγου του γυρεύει.**

-λόγος κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. β' συνθετ. πολλῶν προπαροξυτόνων ὀν. κ. ἐπιθ. ἐπέχον, ὅταν τὸ α' συνθετ. εἶναι ρ., τὴν θέσιν ἀντικειμένου, οἷον δωσίλογος (δίδωμι λόγον), κρυψίλογος (κρύπτω λόγον), φιλόλογος (φιλῶ λόγον)· **2**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὡς β' συνθετ. ἐπιθ. σχηματιζομένων ἀπ' εὐθείας ἐκ προθ. κ. τοῦ **λόγος** ἐν τῇ σημ. λογισμὸς (λογικόν) ἢ λογαριασμός, οἷον παράλογος, ἀνάλογος, ὑπόλογος· || ὁμ. (λόγος λογικόν) εἰς τὰ ἀπ' εὐθείας σχηματιζόμενα σύνθετα **ἄλογος, εὔλογος·** **3**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὡς β' συνθετ. ὀν. κ. ἐπιθ. παραγώγων ἐκ ρ. συνθέτων ἐκ προθ. κ. τοῦ λέγω-ομαι, ὁπότε τὸ παράγωγον δηλοῖ τὴν ἐνέργειαν ἢ τὴν ἰδιότητα ἢ τὸ ἀποτέλεσμα κτ. τὴν τοῦ ρ. σημ., οἷον ἀντίλογος (ἀντιλέγω), ἐπίλογος (ἐπιλέγω), διάλογος, κατάλογος, πρόλογος, σύλλογος· || ἐν τούτοις καταλεκτέον καὶ τὸ ἀπ' εὐθείας σύνθ. **ὁμόλογος.**

-λόγος κ. μσν. κ. δημ. β' συνθετ. πολλῶν ὀν. κ. ἐπιθ. δηλοῦν τὸν λέγοντα ὅ,τι ἢ ὡς τὸ α' συνθετ. δηλοῖ, οἷον αἰσχρολόγος, εὐφυολόγος, μικρολόγος, πολυλόγος, κακολόγος· **2**) τὸν φροντίζοντα ἢ ἀσχολούμενον περί τι, ἰδ. περὶ ἐπιστήμην ἢ τέχνην, κατὰ σύστημα ἢ ἐπάγγελμα, οἷον ἀστρολόγος, βιολόγος, βοτανολόγος, γεωλόγος, ἠλεκτρολόγος, γυρολόγος· **3**) νεώτ. κ. ἰδ. δημ. τὸν συλλέγοντά τι, οἷον χορταρολόγος, καρπολόγος, πουλολόγος, αὐγολόγος, πλιατσικολόγος· **4**) δημ. διάφ. ἐργαλεῖα κ. σκεύη εἰδ. χρ., οἷον βιδολόγος, ἁλατολόγος, σπιρτολόγος.

λογοσημάδι (τὸ) δημ. σημεῖον ὑποσχέσεως, σημάδι πὼς δίνω τὸ λόγο μου.

λογοσκόπος (ὁ) μτγν. ὁ κατασκοπεύων καὶ ἀκούων λόγους, ὠτακουστής : Παλλάδ.Βι.Χρυσ.51·

οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ἐλάνθανε τῶν πανταχοῦ .. λαλουμένων, ἔχοντι . . λογοσκόπους.
λογόσπασμος (ὁ) νεώτ. Ιατρ. διαταραχὴ τοῦ λόγου ἐκ νευρώσεως ἢ συγκινήσεως.
λογόστεμα (τὸ) δημ. ὑπόσχεσις γάμου, ἀρραβών.
λογοστεμένη (ἡ) δημ. ἡ μεμνηστευμένη, ἀρραβωνιασμένη.
λογοστρόφος (ὁ) μσν. ὁ στρέφων ἐπιτηδείως τοὺς λόγους : Μετοχ.Θ 'Ανάλ.732 συνηγοριῶν καὶ κατηγοριῶν λογοδιδάσκαλος καὶ λογοστρόφος.
λογοσυλλεκτάδης (ὁ) μσν. ὁ συλλέγων λόγους καὶ φράσεις πανταχόθεν : Εὐστ.'Οδ.1309,3 οἱ μὴ γεννῶντες ῥητορείας οἰκείας, ἀλλ', ὡς εἰπεῖν, λογοσυλλεκτάδαι ὄντες.
λογοσυνάκτης (ὁ) μσν. ὁ λογιστής : Βασιλικ.18,2,5.
λογοσυντυχία (ἡ) μσν. ἀνταλλαγὴ λόγων, συζήτησις : Λίβ.Ροδ.3615 πῶς δυνηθῶ τῶν ἑκατὸν τὰς λογοσυντυχίας ἐκ στόματος νὰ τὰς εἰπῶ καὶ νὰ τὰς ἑρμηνεύσω;
λογοτερπής-οῦς-ές μσν. ὁ τερπόμενος, εὐχαριστούμενος εἰς τοὺς λόγους : Λάσκ.Θεόδ.767 λογοτερπὴς ὁ θεός.
λογοτέχνης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ μετὰ τέχνης κοσμῶν τὸν λόγον, ὁ τεχνίτης λόγων, ῥήτωρ : Δοξαπ.) π. Ρητ.2,90,6 πῶς οὐχὶ καὶ τὸ δίκην ὕλης τὸν λόγον αὐτὸν κοσμοῦντα λογοτέχνην εἶναι νομίσομεν ;' ‖ νεώτ. κυρ. ὁ ἔχων ὡς ἔργον τὴν συγγραφὴν ἔργων αἰσθητικῆς ἀξίας.
λογοτεχνία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ λόγου, ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐντέχνου λόγου : Νικήτ.Εὐγ. 'Επιστ.2,8 εὐνοΐας ἄρα τῆς σῆς τὸ πρᾶγμα, οὐ τῆς ἐμῆς λογοτεχνίας λογίζομαι' **2)** ἡ λογοτεχνικὴ παραγωγὴ μιᾶς χώρας ἢ μιᾶς ἐποχῆς ὡς ἓν ὅλον : ἡ γαλλικὴ λογοτεχνία, - ἡ λογοτεχνία τῆς 'Αναγεννήσεως.
λογοτεχνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λογοτεχνίαν βλ.λ. : λογοτεχνικὴ ἐπιθεώρησις' ‖ ἐπίρρ. -ῶς, δημ. -ά.
λογοτριβή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. φιλονικία, ἔρις διὰ λόγων, λογομαχία.
λογοτρίβημα (τὸ) μσν. ἡ λογοτριβὴ βλ.λ. : Λάσκ. Θεόδ. ἐν Cod.Par.3048,55.
λογότροπος (ὁ) σύντομος τ.συλλογισμοῦ:Κρίν.3,269
λογοῦμαι μσν. δημ. λογαριάζομαι, νομίζομαι, θεωροῦμαι : 'Ερωτόκρ.1,729 ἄλλος κανεὶς δὲν τοὺς ψηφᾷ, καὶ τοῦ κακοῦ λογοῦνται.
λογούριον 'Ησ. «ὕελος»· πρβλ. λογκούριον.
λογόφερμα (τὸ) δημ. λόγος, ὁμιλία, συζήτησις, κατ' ἀντιλογίαν ὁμιλία : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Μέρμ. 91 ἡ γλῶσσα σὰν ἀρχινάη λογόφερμα ποτὲ τῆς δὲν τελειώνει.
λογοφέρνω δημ. συζητῶν ἀντιλέγω, ἔρχομαι εἰς ἔριν διὰ λόγων, λογομαχῶ, φιλονικῶ : Ζερβ. μτφρ.'Ιλ.Β 311 μόνος μὲ τοὺς βασιλιάδες σὺ νὰ λογοφέρνῃς.
λογοφίλης (ὁ) μτγν. ὁ φιλῶν, ἀγαπῶν τοὺς λόγους, τὰς ὁμιλίας : Φίλ.1,58 Μωϋσῆς δὲ λογόφιλην μὲν αὐτὸν οἶδε, φρόνιμον δὲ οὐδαμῶς.
λογόφιλος-ον μτγν. ὁ λογοφίλης βλ.λ. : Ζήν. π. Στοβ.'Εκλ.2,414 μηδ' εἶναι φιλόλογον, λογόφιλον δὲ μᾶλλον, μέχρι λαλιᾶς ἐπιπολαίου προβαίνοντα.
λογοφόρος (ὁ) μσν. ὁ φέρων, κομίζων λόγους, ἀγγελίας, ἀγγελιαφόρος : Βί.'Αλεξ.1692 καὶ προσυπήντησαν αὐτῷ Δαρείου λογοφόροι.
λογοχαρής-οῦς-ές μσν. ὁ χαίρων τοῖς λόγοις : Μιχ.'Ακομ.2,214,17.
λογόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν τραγοπώγων ὁ πρασόφυλλος.
λογύδριον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. λογίδιον, ὁ μικρός, σύντομος λόγος : Ζώσ.'Αλχ.190Β, 'Ολυμπ. 'Αλχ.79Β, 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.3,73, Τζέτζ.Χιλ.12,247.
λογυρίστρα (ἡ) δημ. ἡ παρωνυχία βλ.λ.
λόγχαγος (ὁ) μσν. ὁ κρατῶν λόγχην, λογχοφόρος : Βί.'Αλεξ.3422 ἑδόων δὲ κηρύσσοντες καὶ λόγχαγοι μυρίοι.
λογχάζω μάχομαι διὰ τῆς λόγχης· 'Ησ. ἐν λ. δοράζει.
λογχαῖος-α-ον (λόγχη) Σουΐδ. ὁ τῆς λόγχης ἢ ὁ μετὰ λόγχης, λογχίτης.
λογχάριον (τὸ) μτγν., ὑποκορ. τοῦ λόγχη βλ.λ.) : Ποσειδών.π.'Αθήν.4,176Β παραζωνίδια καὶ λογχάρια, Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.25 οὐ ξιφίδιον, οὐ λογχάριον εὗρεν' ‖ ἐν Πάπ. ὡς κοσμητικόν.
λογχάσθη Σουΐδ. «εἶδος ὅπλου».
λογχεύω κ. μσν. κ. νεώτ. διατρυπῶ διὰ λόγχης : 'Επιγρ.ΑΠ 9,300 εἰς Πευκέστην ταῦρον τὸν καλούμενον ζόμβρον λογχεύσαντα' κ. παθ. : Εὐστ.Πον.166,30 σὺν λογχευθέντι λαλοῦσα Δημητρίῳ, Στουδ.Θεόδ.148Β.
λόγχη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ σιδηρᾶ τριγωνοειδὴς αἰχμὴ τοῦ δόρατος, ἡ ἐπιδορατίς : 'Ηρ.7,69 ὀξὺ πεποιημένον τρόπον λόγχης, Σοφ.Τρ.856 ἰὼ κελαινὰ λόγχα προμάχου δορός' ἰδ. κτ. πληθ. ἐπὶ μιᾶς μόνης λόγχης, ἡ αἰχμὴ λόγχης μετὰ τῶν ἑκατέρωθεν γλωχίνων ἢ ἀκίδων : 'Ηρ.1,52 τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἐὸν ὁμοίως χρύσεον, 'Αριστφ. ἀπ.404 λόγχαι δ' ἐκαυλίζοντα καὶ ξυστὴ κάμαξ' κ. κτ. ἑν. : Ξεν.Κυν.10,16 οἱ κνώδοντες τῆς λόγχης (αἱ ἑκατέρωθεν ἀκίδες τῆς λόγχης)' ‖ νεώτ. χαλύβδινον αἰχμηρὸν ἔλασμα προσαρμοζόμενον εἰς τὸ ἄκρον τῆς κάννης τοῦ στρατιωτικοῦ τυφεκίου : ἐφ' ὅπλου λόγχην (στρατιωτικὸν παράγγελμα δι' οὗ διατάσσονται οἱ στρατιῶται νὰ θέσωσι τὰς λόγχας των ἐπὶ τῶν τυφεκίων των)' **2)** σημεῖόν τι ἐπὶ τοῦ σώματος ἐκ γενετῆς, ἔχον σχῆμα λόγχης : Τραγ.'Αδέσπ.84' **3)** δόρυ, ἀκόντιον, λόγχη : Πίνδ.Ν 10,60 ἔτρωσεν χαλκέας λόγχας ἀκμᾷ, Σοφ.Τρ.512 τόξα καὶ λόγχας ῥόπαλόν τε τινάσσων, ΚΔ 'Ιω.19,34 εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, 'Ακολουθ.Μεγ.Παρασκ. λόγχῃ ἐκεντήθη ὁ υἱὸς τῆς παρθένου' ‖ κ. μτφ. : Σοφ.ἀπ.157 ὀμμάτων ἄπο λόγχας ἵησιν' κ. παροιμ. π. Τιμοκλ.12,5 λόγχας ἐσθίων (ἐπὶ θρασυδείλου κομπαστοῦ)' ‖ μσν. κ. νεώτ. ἁγία λόγχη ἢ λόγχη ἱερατικὴ ἱερὸν σκεῦος τῆς ἐκκλησίας ἔχον σχῆμα λόγχης· **4)** σῶμα λογχοφόρων : Σοφ.ΟΚ 1312 λόγχαις τὸ Θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν, Εὐρ.Φοίν.442 μυρίαν ἄγων λόγχην, αὐτ.ἀπ.286,12 λόγχης ἀριθμῷ πλείονος κρατούμεναι' **5)** (λέλογχα) ἰων. τ. τοῦ λάχος, λαχνός, κλῆρος : 'Ιων Χ'ίστ.15, 'Επιγρ., 'Ησ.' **6)** 'Ησ. «λόγχαι· ἀπολαύσεις».
λογχήνυκτος-ον μσν. ὁ νυχθείς, τρυπηθεὶς διὰ λόγχης : Φιλῆς 2,414.
λογχήρης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὡπλισμένος διὰ λόγχης : Εὐρ.ΙΑ 1067 ἥξει χθόνα λογχήρεσι .. ἀσπισταῖς (μὲ ὡπλισμένους διὰ λόγχης καὶ ἀσπίδος)' **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν μυΐδῶν.
λογχηφόρος-ον σχόλ. ὁ λογχοφόρος βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.147.
λογχίας (ὁ) μσν. ὁ λογχοειδὴς κομήτης ἢ μετέωρον : Πασχ.Χρον.597,14 τῷ αὐτῷ ἔτει ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ σημεῖον μέγιστον ἀπὸ τινων λεγόμενον σάλπιγξ, ἀπὸ τινων δὲ λογχίας, καὶ ἀπὸ τινων δοκίς.
λογχίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λόγχη βλ.λ.' 'Ησ. ἐν λ. ζιφύνια «λογχίδια μικρά».
λογχίζω νεώτ. κ. δημ. πλήττω, τρυπῶ διὰ τῆς λόγχης, λογχεύω.
λόγχιμος-ον ὁ ἀνήκων εἰς λόγχην βλ.λ. : Αἰσχ. 'Αγ.404 κλόναυς λογχίμους (κλαγγήν, κρότον τῶν λογχῶν).

λογχίον (τό) Ἐπιγρ. αἰχμὴ δόρατος· **2)** κτ. πληθ. ἐπὶ κοσμημάτων ἀποτελούντων περιδέραιον· **3)** όμ. πληθ. γεν. μικρὰ δόρατα.

λογχίς-ίδος μτγν. ἡ λόγχη βλ.λ.Ι) : Λυκοφρονίδ. π. Ἀθήν.15,670E **τὰν θηροφόνον λογχίδα.**

λογχισμός (ὁ) νεώτ. πλῆγμα διὰ λόγχης.

λογχίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., θηλ. **-ῖτις** ὁ λογχοφόρος βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.78 «λογχίτης, ὁ λόγχην βαστάζων» **2)** **λογχῖτις-ιδος** (ἡ) τὸ φυτὸν σεραπιὰς ἡ γλῶσσα : Διοσκ.3,144, Γαλ.12,63· ‖ τὸ φυτὸν ἀσπίδιον ἡ λογχῖτις : Διοσκ.3,145, Γαλ.12,63· ‖ θάμνος τις προσοδοφόρος, τὸ Ἰνδικὸν·λύκιον : Διοσκ.1,100· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **πολυποδιοειδῶν.**

λογχοβόλος (ὁ) μσν. ὁ διὰ τῆς λόγχης βάλλων, κτυπῶν, στρατιώτης λογχοφόρος : Βί.Ἀλεξ. 2222 **χιλίοις σὺν ἀνδράσι γενναίων τε σφενδονητῶν καὶ μετὰ λογχοβόλων.**

λογχοβολῶ-έω μτγν. βάλλω, πλήττω, κτυπῶ διὰ λόγχης : ΨΧρυσ.7,269,40.

λογχοδόκη (ἡ) νεώτ. μικρὰ δερματίνη θήκη ἐν τῇ σαγῇ τῶν λογχοφόρων ἱππέων, ἐν ᾗ στηρίζεται τὸ κατώτερον ἄκρον τῆς λόγχης κατὰ τὴν πορείαν, ἀ. λογχοφόριον.

λογχοδρέπᾰνον (τό) (λόγχη.δρέπανον) σχόλ., μσν. κ. νεώτ. λόγχη ἔχουσα κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος αὐτῆς προσκεκολλημένον δρέπανον, λόγχη φέρουσα δρεπανοειδῆ αἰχμήν, δορυδρέπανον : Σχόλ. Ἀριστφ.Θεσμ.1112, Σχόλ.Λυκόφρ.836, Σουΐδ.ἐν λ. Γοργόνες· ‖ μσν. ὡς ἐπίθ. : Πασχ.Χρον.70,14 **λογχοδρέπανον ξίφος.**

λογχοειδής-οῦς-ές (λόγχη-εἶδος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα λόγχης : Διοσκ.4,144.

λογχοθήκη (ἡ) νεώτ. ἡ θήκη τῆς λόγχης, ὁ κολεός.

λογχομαχία (ἡ) νεώτ. μάχη διὰ τῆς λόγχης· ‖ ἄσκησις εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς λόγχης.

λογχομαχῶ-έω νεώτ. μάχομαι διὰ τῆς λόγχης.

λογχοπέλεκυς-εως (ὁ) νεώτ. εἶδος μακρᾶς λόγχης φερούσης κάτωθεν τῆς αἰχμῆς ἀμφίστομον πέλεκυν, ἡ ἀλαβάρδα.

λογχοποιία (ἡ) (λογχοποιός) Ἀν.Ὀξ.4,255 (πιθ.γρ.) ἡ κατασκευὴ λογχῶν.

λογχοποιός (ὁ) (λόγχη, ποιῶ) ὁ κατασκευάζων λόγχας : Εὐρ.Βάκχ.1208 **λογχοποιῶν ὄργανα κτᾶσθαι χρεών.**

λογχότρωτος-ον (λόγχη, τιτρώσκω) μσν. ὁ διὰ λόγχης τρωθείς, πληγωθείς : Ἐφραὶμ 4091.

λογχοφόριον (τό) νεώτ. ἡ λογχοδόκη βλ.λ.

λογχοφόρος-ον (λόγχη, φέρω) κ. νεώτ. ὁ φέρων λόγχην, ὁ ὡπλισμένος μὲ λόγχην : Εὐρ.Ἑκ.1089 **λογχοφόρον ἔνοπλον . . γένος,** Πάπ. **χιλίαρχοι λογχοφόροι·** ‖ τὸ ἀρσ. **λογχοφόροι** ὡς οὐσ. ἱππεῖς στρατιῶται ὡπλισμένοι διὰ λόγχης καὶ ἀποτελοῦντες εἰδικὸν σῶμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἱππικοῦ : Ἀριστφ.Εἰρ.1294 **ἄπερρε καὶ τοῖς λογχοφόροισιν ᾆδ' ἰών,** Ξεν.ΚΠ 2,1,5 **λογχοφόρους δὲ σὺν πελτασταῖς,** Πολύβ.3,84,14 **ἀποσταλέντος ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ μετὰ τῶν Ἰβήρων καὶ λογχοφόρων·** ‖ νεώτ. στρατ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ., ὄν. στρατιώτου ἱππέως ἀνήκοντος εἰς εἰδικὸν σῶμα ἐφίππων ὡπλισμένων οὐχὶ διὰ σπάθης, ἀλλὰ διὰ λόγχης· **2)** νεώτ. κτ. πληθ. **λογχοφόροι** ὡς οὐσ. εἶδος τετραχόρου, οἱ λανσιέδες.

λογχόφυλλος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων φύλλα ὅμοια πρὸς λόγχην.

λογχῶ-όω (λόγχη) ἐπιτίθημι, προσαρμόζω λόγχην ἐπὶ δόρατος· ‖ παθ. κτῶμαι λόγχην, αἰχμήν : Ἀριστλ.ΗΝίκ.3,1,17 **ἐσφαιρῶσθαι τὸ λελογχωμένον δόρυ.**

λογχωτός-ή-όν (λόγχη) κ. νεώτ. ὁ ὀξύς, αἰχμηρὸς ὡς λόγχη, ὁ φέρων ἐπὶ τοῦ ἄκρου αὐτοῦ ἐφηρμοσμένην σιδηρᾶν αἰχμήν : Βακχ.3,8 **λογχωτὰ ἔγχεα,** Εἰρ.Βάκχ.761 **τοῖς μὲν γὰρ οὐχ ᾕμασσε λογχωτὸν βέλος,** ΑΠ 6,172 **τὰ δίθυρσον τοῦτο τὸ λογχωτόν·** ‖ ὁ λογχοειδής : Παῦλ.Αἰγ.6,88· **2)** ὁ ἀποτελούμενος, ἢ κεκοσμημένος διὰ λογχῶν : Ἐπιγρ. **ὅρμος λογχωτός,** Ἐπιγρ. **φιάλη λογχωτή,** Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,17 **λογχωτοὶ χιτῶνες·** **3)** τὸ οὐδ. **λογχωτὸν** ὡς οὐσ. εἶδος μελαίνης μεταλλικῆς βαφῆς τῶν ὑποδηματοποιῶν παρασκευαζομένης **ἐκ χαλκοῦ** : Διοσκ.5,98, πρβλ. Πλίν.ΦΙ 34,124.

λογῶ-όω (λόγος) μτγν. εἰσάγω λόγον εἴς τι, παρεμβάλλω, παρενείρω, παρεισάγω : Πρόκλ.Τίμ. 2,244D **λογοῦν τὸν κόσμον·** κ. παθ. : Πλωτῖν.3,8,2, αὐτ.6,8,17, αὐτ.3,2,16 **λελόγωται, τοῦτο δέ ἐστι μεμόρφωται·** **2)** εἰδ. μαθημ. καθιστῶ τι ἔλλογον : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.91P (παθ.)· **3)** τὸ μέσ. **λογοῦμαι** εἶμαι προικισμένος διὰ λογικοῦ, εἶμαι λογικός : Κύριλλ.· **4)** όμ. τὸ μέσ. ἀναλαμβάνω τὴν οὐσίαν τοῦ θείου Λόγου : Ἀθανάσ.Ἀρειαν.4,1,486 **οὐκέτι ὡς γηΐνης, ἀλλὰ λοιπόν, λογωθείσης τῆς σαρκὸς διὰ τὸν τοῦ θεοῦ λόγον·** **5)** ῥηματ. ἡ. λόγωσις.

λογώδης-ους-ες (λόγος) ὁ λογοειδής βλ.λ.Ι) : Ἀριστόξ.Ἁρμον.18M **λογῶδες μέλος·** **2)** ῥηματικός, προφορικός, ἐπὶ ἐπιχειρήματος : Θεόφρ. Μεταφ.16.

λόγωσις-εως (ἡ) (λογῶ) μτγν. τὸ καθίστασθαι, γίγνεσθαι μέτοχον τοῦ Λόγου, τοῦ Χριστοῦ : Κύριλλ. Τριάδ.24,20 **ὅτε περὶ τῆς σαρκὸς τὸν λόγον ποιούμεθα, θέωσιν καὶ λόγωσιν καὶ . . φαμέν.**

λόε ἐπ. γ' ἐν. προσ. παρατ. τοῦ λούω βλ.λ.

λοέσσαι ἐπ. ἀόρ. ἀπαρφ. τοῦ λούω βλ.λ., ἀντὶ λοῦσαι.

λοέσσας ἐπ. ἀόρ. μτχ. τοῦ λούω βλ.λ.

λοεσσάμενος ἐπ. μέσ. ἀόρ. μτχ. τοῦ λούω.

λοέσσομαι ἐπ. μέσ. μέλλ. τοῦ λούω βλ.λ.

λοετρόν (τό) ἐπ. τ. τοῦ λουτρὸν βλ.λ. : Ἰλ.Ξ 6 **θερμὰ λοετρά.**

λοετροχόος-ον ἐπ. τ. τοῦ λουτροχόος βλ.λ. : Ἰλ.Σ 346 **λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν.**

λοέω ἐπ. τ. τοῦ λούω βλ.λ.

λοιάδες Θεόγνωστ.Καν.22 **«αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν»,** πρβλ. λογάς.

λοίαξ Ἡσ. **«ὁ ξηρὸς χόρτος».**

λοιβαῖος-α-ον ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λοιβὴν βλ.λ., ὁ δι' οὗ προσφέρεται λοιβή : Μεγακλείδης π.Ἀθήν.12,512F **τῆς λοιβαίας κύλικος.**

λοιβάσιον (τό) ἀ. λοιβεῖον βλ.λ. : Ἀθήν.11,486A **«κύλιξ . . ᾧ τὸ ἔλαιον ἐπισπένδουσι τοῖς ἱεροῖς»** : Ἐπίχ.79.

λοιβεῖον (τό) μτγν. τὸ πρὸς λοιβὴν χρησιμεῦον ἀγγεῖον· Πολυδ.10,65 **«σπονδεῖον, ᾧ οἶνον ἐπισπένδεις, καὶ λοιβεῖον, ᾧ τοὔλαιον»** : Πλούτ.Αἰμ.33 **ἀργυρᾶ λοιβεῖα . . κομίζοντες,** αὐτ.Μάρκελλ.2 **ἀργυρᾶ λοιβεῖα . . τοῖς θεοῖς καθιέρωσεν.**

λοιβείτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἔνυδρον ὀρυκτὸν θειικὸν ἅλας τοῦ μαγνησίου καὶ νατρίου.

λοιβή (ἡ) (λείβω) τὸ λείβειν, σπένδειν, ἰδ. ἡ δι' ὑγρῶν προσφερομένη εἰς τοὺς θεοὺς ἀναίμακτος θυσία, χοή, σπονδή : Ἰλ.Δ 49 **βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης, λοιβῆς τε κνίσης τε,** αὐτ.Ι 500 **λοιβῇ τε κνίσῃ τε** (διὰ σπονδῆς καὶ θυσίας), αὐτ.Ω 70, Ὀδ.Ι 349 **σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον,** Πίνδ.Ν 11,6 **λοιβαῖσιν ἀγαζόμενοι,** Αἰσχ.ἀπ.55 **λοιβαὶ Διὸς** (προσφερόμεναι εἰς τὸν Δία), Σοφ.Ἠλ.52 **λοιβαῖσι . . καὶ καρατόμοις χλιδαῖς στέψαντες,** αὐτ. Φιλ.Β, Πλάτ.Νόμ.906D **λοιβῇ τε οἴνου κνίσῃ τε παρατρεπομένοις αὐτοῖς·** ‖ γεν. ἐπὶ ὕδατος : Ἀπολλ.Ρ 2,291 **λοιβὴν Στυγὸς ὤμοσεν.**

λοιθιγίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτόν, οὗ ἡ σύστασις εἶναι διπλοῦν βασικὸν θειικὸν ἅλας τοῦ ἀργιλλίου καὶ καλίου.

λοιβίς-ίδος (ἡ) τὸ λοιβεῖον βλ.λ. : 'Αντίμ.π.'Αθήν. 11,486A, 'Επιγρ.

λοιβῶμαι-άομαι 'Ησ. «λείβω, σπένδω, θύω».

λοιγήεις-εντος-εσσα-εν (λοιγός) μτγν. κ. **λοιγής** ὁ λοίγιος βλ.λ. : Νίκ.'Αλεξ.207.

λοιγής-οῦς-ές (λοιγός) μτγν. ὁ λοίγιος βλ.λ. : Νίκ.'Αλεξ.256, αὐτ.Θηρ.921.

λοίγιος-ον (λοιγός) ὁ λοιμικός, ὁ ὀλέθριος, ὁ φθοροποιός, ὁ καταστρεπτικός : 'Ιλ.Α 518 **λοίγια ἔργα,** αὐτ.Φ 533 **οἴω λοίγι' ἔσεσθαι** (νομίζω ὅτι θὰ εἶναι ὀλέθριον), αὐτ.Ψ 310, Λυκόφρ.795 **λοίγιος στόνυξ,** 'Απολλ.Ρ 1,469 **λοίγιον πῆμα,** Νόνν.Εὐαγγ. 'Ιω.7,44 **λοίγιος ὥρη·** ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **λοίγια** ἐπὶ δηλητηρίων : 'Ανδρόμ.π.Γαλ.14,37.

λοιγίστρια 'Ησ. «ὀλοθρεύτρια».

λοιγολαμπής-οῦς-ές (λοιγός, λάμπω) μτγν. ὁ ὀλεθρίως, καταστρεπτικῶς λάμπων, εἰκ. ἀντὶ λογολαμπὴς ἐν Δωροθ. π. Κατ.'Αστρλ.Κ 1,173,7.

λοιγός (ὁ) (πρβλ. λυγρός) ὄλεθρος, καταστροφή, βλάβη, φθορά, θάνατος.ἐκ νόσου ἢ ἐν πολέμῳ : 'Ιλ.Α 67 **ἡμῖν ἀπο λοιγὸν ἀμῦναι** (ἐπὶ τοῦ διὰ λοιμοῦ θανάτου), αὐτ.Ε 603 **αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει** (Γαζ.Θ «τούτῳ δὲ ἀεὶ πάρεστιν εἷς ἀπὸ τῶν θεῶν, ὅστις ἀποσοβεῖ τὸν ὄλεθρον»), αὐτ.Π 80, Πίνδ.Ν 9,37 **ἀμύνειν λοιγὸν 'Ενυάλιον,** Αἰσχ.Χο.402 **βοᾷ γὰρ λοιγὸς 'Ερινύν,** αὐτ.'Ικ.679 **μηδὲ τις ἀνδροκμὴς λοιγὸς ἐπελθέτω.**

λοιγός-όν μτγν. ὁ λοίγιος βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.6, 733 **λοιγὸν ὀδόντα,** 'Ερύκ.ΑΠ 7,368 **λοιγὸς 'Αρης.**

λοιγῶ-έω 'Επιγρ. βλάπτω.

λοιγωντίαν 'Ησ. «φρατρίαν».

λοιδόρημα-ατος (τὸ) (λοιδορῶ) τὸ λοιδορεῖν, ἡ λοιδορία, ὀνειδιστικὸς λόγος, ψόγος, ὕβρις, κακολογία, χλευασμός : 'Αριστλ.ΗΝικ.1128a,30 **τὸ γὰρ σκῶμμα, λοιδόρημά τί ἐστι·** ‖ συνεκδ. ἀντικείμενον λοιδορίας : Πλούτ.'Ηθ.607Α **τὸν πτωχὸν λοιδόρημα ποιοῦνται** (λοιδοροῦσι).

λοιδορημάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λοιδόρημα βλ.λ. : 'Αριστφ.ἀπ.90.

λοιδόρησις-εως (ἡ) (λοιδορῶ) τὸ λοιδορεῖν, ἐμπαίζειν, χλευάζειν, σκώπτειν, ἡ λοιδορία βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.967C **λοιδορήσεις γε ἐπῆλθον ποιηταῖς·** ‖ κτ. προσωποπ. ὡς τοπωνύμιον : ΠΔ 'Εξ.17,7 **ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, πειρασμὸς καὶ λοιδόρησις.**

λοιδορησμός (ὁ) (λοιδορῶ) λοιδορία, ὕβρις, κακολογία : 'Επίχ.122 Ahr. **ἐκ διαβολᾶς λοιδορησμός,** 'Αριστφ.Βάτρ.758 **τίς οὗτος οὐνδον ἐστὶ θόρυβος χὠ βοὴ χὠ λοιδορησμός;**

λοιδορητικός-ή-όν ὁ ὑβριστικός, ὁ ὀνειδιστικός : 'Αριστλ.ΗΕὐδ 1221b,14, Φιλόδ. 'Οργ.72W, 'Ιάμβλ.Πυθ.30,171, Σχόλ.'Ηφαιστ.300C.

λοιδορία (ἡ) (λοιδορῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ λοιδορεῖν, ὕβρις, κακολογία, χλεύη, ὀνειδισμός, ἐμπαιγμός : 'Αριστφ.ἀπ.346, 'Αντίφ.2,1,4 **οὐδεὶς διέφθειρεν αὐτὸν .. οὐδὲ μὴν οὐδ' ἐκ λοιδορίας,** Θουκ.2,84 **βοῇ τε χρώμενοι καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀντιφυλακῇ τε καὶ λοιδορίᾳ οὐδὲν κατήκουον .. τῶν παραγγελλομένων,** Λυσ.21,8,Πλάτ. Εὐθ.288Β **φοβηθείς, μὴ λοιδορία γένηται,** αὐτ. Θεαίτ.174C, Δημ.151 **τὸ πρᾶγμ' εἰς γέλωτα καὶ λοιδορίαν ἐμβαλόντες,** Φιλόδ.Παρρ.290, ΚΔΤιμ.1,5,14 **μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν,** αὐτ.Πέτρ.1,3,9, Βί.'Αλεξ.2504 **ὕβρεις κατ' 'Αλεξάνδρου | καὶ λοιδορίας ἔχεον.**

λοιδοριστής (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ ὑβριστής, ὁ κακολόγος· 'Ησ. ἐν λ. κόβειρος.

λοίδορος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑβριστικός, ὀνειδιστικός, χλευαστικός : Εὐρ.Κύκλ.534 **ὁ κῶμος λοίδορόν τ' ἔριν φιλεῖ,** Μέν.Περινθ.ἀπ.4 **λοίδοροι πομπεῖαι,** 'Επιγρ. **λοίδορα ῥήματα,** Φιλόδ.'Οργ. 74W **λοίδοροι φωναί·** **2)** τὸ ἀρσ. **λοίδορος** ὡς οὐσ. ὁ ὑβριστής, ὁ ὀνειδιστής, ὁ κακολόγος : Πλούτ.'Ηθ.177D **τὸν δὲ λοίδορον ἐξελάσαι τῶν φίλων κελευόντων,** ΚΔ Κορινθ.1,5,11 **μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ᾖ πόρνος .. ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος,** αὐτ.6,10· **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ λοιδορία : 'Αριστλ.Φυσιογν. 808b,37 **τὸ λοίδωρον,** Μελέαγρ.ΑΠ 5,175 **ἢν .. εἴπω λοίδορα,** Πλούτ.'Ηθ.810D.

λοιδορῶ-έω (λοίδορος) κ. νεώτ., μέλλ. **λοιδορήσω,** ἀόρ. **ἐλοιδόρησα,** παρακ. **λελοιδόρηκα,** μέσ. κ. παθ. **λοιδοροῦμαι,** μέσ. μέλλ. **λοιδορήσομαι,** ἀόρ. **ἐλοιδορησάμην,** ἀττ.συνηθέστ. **ἐλοιδορήθην,** μτχ. παθ. παρακ. **λελοιδορημένος,** ὑβρίζω, ὀνειδίζω, χλευάζω, σκώπτω, προπηλακίζω, ἐμπαίζω, κακολογῶ, μτ.αἰτ. : Πίνδ.Ο 9,37 **τό γε λοιδορῆσαι θεούς,** 'Ηρ.3,145 **λοιδορέων τε καὶ κακίζων μιν,** Αἰσχ.Εὐμ.206 **τὰς προπομπαὺς .. τάσδε λοιδορεῖς,** Εὐρ.'Εκ.1237, 'Αριστφ.Νεφ.1140 **λοιδοροῦσί με ὡς ἄδικός εἰμι,** Ξεν.'Αν.3,4,49 **λοιδοροῦσι τὸν Σωτηρίδαν,** ΚΔ 'Ιω.9,28 **ἐλοιδόρησαν αὐτόν,** αὐτ. Πράξ.23,4 **τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς;,** Πάπ.· κ. μτ. δοτ. : ΠΔ 'Εξ.17,2, αὐτ.Μακκ.2,12,14 **τοῖς περὶ τὸν 'Ιούδαν λοιδοροῦντες,** 'Επίκτ.'Εγχ. 34,'Αντωνῖν.Λιθ.22,5· κ. ἀπολ. : Εὐρ.Μήδ.873 **ἐγὼ δ' ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἀφικόμην, κἀλοιδόρησα·** ὁμ. κ. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Εὐρ.'Ελ.1171 **ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν πόλλ' ἐλοιδόρησα,** Πλάτ.Θεαίτ.174C **ἴδιον ἔχει οὐδένα λοιδορεῖν οὐδέν,** 'Αριστλ.ΗΝικ.1128a,31 **λοιδορεῖν ἔνια·** ὁμ. προατιθεμένου τοῦ κατηγορουμένου : Πλούτ.'Ηθ.98Α **εἰ ὑπὸ τῇ τύχῃ πάντα ἐστίν, ἣν τυφλὴν λοιδοροῦμεν** (ὀνειδίζ[illegible] τύχην ὅτι εἶναι τυφλή)· κ. παθ. : Πλάτ.Φαιδρ.275E **ἐν δίκῃ λοιδορηθείς,** 'Ισοκρ.2,47 **εὕροι δ' ἄν τις αὐτοὺς ἐν μὲν ταῖς πρὸς ἀλλήλους συνουσίαις ἢ λοιδοροῦντας ἢ λοιδορουμένους,** Φιλόδ.Παρρ. 290, ΚΔΚορινθ.1,4,12 **λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα,** αὐτ.Πέτρ.1,2,23 **ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει·** ‖ σπάν. ἁπλῶς, ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω, ἐλέγχω : 'Αριστφ.'Ιππ.90 **οἶνον σὺ τολμᾷς εἰς ἀπόνοιαν λοιδορεῖν,** Ξεν ΚΠ 1,4,8 **οἱ δὲ .. ἐλοιδόρουν αὐτόν,** Πλούτ.'Ηθ.175Β· κ. παθ.:Ξεν.ΚΠ 1,4,9,αὐτ.'Ελλ.5,4,29 **μὴ λελοιδορημένος ὑπὸ 'Αγησιλάου εἴη·** ‖ τὸ μέσ. ὡς ἀλληλοπαθές : 'Αριστφ.Βάτρ.857 **λοιδορεῖσθαι δ' οὐ πρέπει ἄνδρας ποιητὰς** (δὲν πρέπει ἄνδρες ποιηταὶ νὰ ὀνειδίζωσιν ἀλλήλους), 'Αντιφ.2,1,4,Δημ.1262 **ἵνα μὴ λοιδορούμενοι τύπτειν ἀλλήλους προάγωνται·** **2)** τὸ μέσ. **λοιδοροῦμαι** μτ. παθ. ἀορ. ἐν ἐνεργ. σημ. μτ. δοτ. προσ. ἐκφέρω λοιδορίας κατά τινος : 'Αριστφ.'Ιππ.1400 **μεθύων τε ταῖς πόρναισι λοιδορήσεται,** αὐτ.'Εκκλ.248,αὐτ.Πλ.456, Πλάτ.Πολ.395D **ἀνδρὶ λοιδορουμένην,** Δημ.1257 **λοιδορηθέντος δ' αὐτοῖς ἐκείνου καὶ κακίσαντος αὐτούς,** Λουκ.'Ενύπν.4 **ἀγανακτησαμένης .. τῆς μητρὸς καὶ πολλὰ τῷ ἀδελφῷ λοιδορησαμένης·** κ. μτ. γενικ. : 'Αχίλλ.Τάτ.1,6 **λοιδορεῖσθαί τινος·** ὁμ. κ. ἐμπροθ. (ἐπί τινι, πρός, εἴς τινα) : Ξεν. 'Αγησ.7,3 **ἐλοιδορεῖτο .. ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασιν,** ΠΔ 'Εξ.17,2 **ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν,** Λουκ.'Ανάχ.22 **ἀποσκώπτειν καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν εἰς τοὺς πολίτας·** ὁμ. κ. μτ. αὐστοίχ. αἰτ. : 'Ηρ.4,184 **πάντα τὰ αἰσχρὰ λοιδορέονται,** ὅτι (μεταχειρίζονται παντὸς εἴδους ἀπρεπεῖς λοιδορίας, λέγοντες ὅτι), Δημ.558 **τὴν λοιδορίαν ἣν ἐλοιδορήθη Κρατίνῳ περὶ τούτων·** **3)** ῥηματ. π. λοιδορητέον, λοιδόρημα, λοιδόρησις, λοιδορησμός, λοιδορία.

λοιδόρως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον λοίδορον, ὑβριστικόν: Στράβ.14,2,28 **τῷ κοινῷ ὀνόματι ἰδίως καὶ λοιδόρως ἐχρῶντο.**

λοῖθον 'Ησ. «λιμός».

λοῖκορ 'Ησ. «κέχρος. Λάκωνες».

λοιλιγγίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸς ἀρσενικοῦχος σίδηρος.
λοιμέη (ἡ) ἡ λοιμίη ἐσφ. γρ.' ἀντὶ λοίμη ἢ λύμη βλ.λς : Ἱππ.Παραγγ.13.
λοιμεύομαι (λοιμός) μτγν. εἶμαι λοιμικός, ὀλέθριος, ἐπιφέρω φθοράν, διαφθείρω : ΠΔ Παροιμ. 19,19 **κακόφρων ἀνὴρ πολλὰ ζημιωθήσεται, ἐὰν δὲ λοιμεύηται, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ προσθήσει.**
λοίμη (ἡ) Ἡσ. ὁ λοιμός, ἡ λοιμικὴ νόσος.
λοιμική (ἡ) δημ. κ. **λοιμικό** (τὸ) ἡ λοιμική, μολυσματικὴ νόσος, θανατηφόρος ἐπιδημικὴ νόσος.
λοιμικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λοιμόν, λοιμώδης : Ἱππ.Ἐπιστ. I,Πολύβ.1,19,1 **ἀσθενῶς διακειμένους διὰ τὸ λοιμικὴν εἶναι παρ' αὐτοῖς κατάστασιν,** Φίλ.2,102, Γαλ.17(2),168 λοιμικὴ διήγησις (περὶ τοῦ λοιμοῦ), Ἐπιγρ. λοιμικὴ **περίστασις,** αὐτ. **λοιμικὴ διάθεσις,** Λογγῖν.44,9,'Αραβ.Μυθ.Χαλ.1,215 **εἰς τὴν πολιτείαν ἐκυρίευεν ἕνα εἶδος λοιμικῆς νόσου'** ‖ δημ. τὸ θηλ. λοιμικὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.' **2)** ὁ φθοροποιός, ὁ καταστρεπτικός, ὁ ὀλέθριος : Λυκόφρ.1205 **λοιμικὰ τοξεύματα.**
λοιμικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν εἴδει ἢ εἰς κατάστασιν λοιμοῦ : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,79.
λοίμιος-ον (λοιμός) μτγν. ὁ λοιμικὸς βλ.λ.(I), ἐπίθ. τοῦ 'Απόλλωνος ἐν Λίνδῳ : Μακρόβ.1,17,15.
λοιμόβλητος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ προσβληθείς.
λοιμογόνος-ον νεώτ. ἐπὶ μικροβίων, ὁ γεννῶν, ὁ προκαλῶν λοιμόν.
λοιμοκαθαρτήριο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ μέρος ἔνθα σταθμεύουσι πρὸς ὑγειονομικὴν κάθαρσιν τὰ πλοῖα καὶ οἱ ταξιδιῶται οἱ ἐκ χωρῶν ἐν αἷς ὑπάρχει ἐπιδημία, τὸ λαζαρέτο.
λοιμοποιός-όν (λοιμός, ποιῶ) μτγν. ὁ φέρων, ὁ προκαλῶν λοιμόν : Βέττ.Βάλ.6,29.
λοιμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ λοιμώδης, ἐπιδημικὴ νόσος πανώλης, ἡ πανούκλα, τὸ θανατικό : Ἰλ.Α 61 **πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς 'Αχαιούς,** Ἡσίοδ. Ἔργ.243 **λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι,** Αἰσχ.Πέρσ.715 **λοιμοῦ τις ἦλθε σκῆπτος,** Θουκ.2.47 **οὐ μέντοι τοσοῦτός γε λοιμὸς οὐδὲ φθορὰ οὕτως ἀνθρώπων οὐδαμοῦ ἐμνημονεύετο γενέσθαι,** αὐτ.54,Πλάτ. Συμπ.201D **'Αθηναίοις ποτὲ θυσαμένοις πρὸ τοῦ λοιμοῦ δέκα ἔτη ἀναβολὴν ἐποίησε τῆς νόσου,** αὐτ.188B, Χρησμ.π.Αἰσχίν.3,135 **τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων, λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν,** ΚΔ Ματθ.24,7 **καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοί,** Πλούτ.Κοριολ.13 **τοὺς μὲν ὑπὸ λιμοῦ διολλύναι τῶν πολιτῶν, τοὺς δὲ λοιμῷ προσβάλλειν,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.15 **λοιμὸν τοῖς μὴ τὰ 'Ρωμαίων αἱρουμένοις ἐπήγαγε'** ‖ γεν. πᾶσα μολυσματικὴ καὶ θανατηφόρος νόσος, λοιμῶδες νόσημα, θανατικό' **2)** ὄλεθρος, καταστροφή : Πολύβ.38, 2,9 **οἱ χείριστοι καὶ τοῖς θεοῖς ἐχθροὶ καὶ λοιμῶν αἴτιοι'** **3)** ἐπὶ προσ., φθοροποιός, λυμεών : Δημ.794 **οὗτος οὖν αὐτὸν ἐξαιρήσεται, ὁ φαρμακός, ὁ λοιμός,** Λιβάν.Λόγ.33' **4)** ὡς ἐπίθ. ἐπὶ προσ., ὁ ὀλέθριος, ὁ καταστρεπτικός : ΠΔΒασ.1,1, 16 **μὴ δῷς τὴν δούλην σου εἰς θυγατέρα λοιμήν,** αὐτ.30,22 **πᾶς ἀνὴρ λοιμὸς καὶ πονηρός,** ΚΔ Πράξ.24,5 **εὑρόντες .. τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦντα στάσιν'** ‖ κ. ἐπὶ πραγμ.: Σύμμ.ΠΔ Παροιμ.20,1 λοιμὸς οἶνος.
λοιμότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ λοιμώδης κατάστασις : ΠΔ'Ἐσθ.8,13(16,7) **ὅσα ἐστὶ .. συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀνάξια δυναστευόντων λοιμότητι.**
λοιμοφόρος-ον (λοιμός, φέρω) γλωσσ. ὁ φέρων λοιμόν, φθοροποιός, ὀλέθριος, θανατηφόρος.
λοιμώδης-ους-ες (λοιμός) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς λοιμόν, ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ συμπτωμάτων λοιμοῦ, μολυσματικός, ὀλέθριος, θανατηφόρος : Ἱππ.Διαίτ.5 **λοιμώδης νόσος** (ὁ λοιμός), Θουκ.1,23 **βλάψασα καὶ μέρος τι φθείρασα ἡ λοιμώδης νόσος,** 'Αριστλ.Πρ.862a,5 **ἔτος λοιμῶδες,** Φίλ.1, 408, **-λοιμώδεις νόσοι** (αἱ ἐκ παθογόνων μικροβίων προερχόμεναι καὶ συνοδευόμεναι ὑπὸ βαρέων συμπτωμάτων).
λοίμωξις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ κατάστασις προερχομένη ἐκ τῆς εἰσβολῆς καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ μικροβίων ἐν τῷ ὀργανισμῷ.
λοιμώσσω (λοιμός) μτγν., ἀττ. **λοιμώττω,** μέλλ. **λοιμώξω,** πάσχω ἐκ λοιμοῦ, ἔχω λοιμόν : Μάξ. Τύρ.41,4,Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.15 **τῶν τειχῶν . . , ἐν οἷς οἱ τότε λοιμώξαντες ᾤκησαν,** αὐτ.Σκύθ.2, Γαλ.10, 362, Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.627 **'Αθηναῖοι δὲ λοιμώξαντες,** Πρόκλ.'Αλκ.627 **ἐν λοιμώττοντι χωρίῳ** (ἐν τόπῳ ἔνθα ὑπάρχει ἐπιδημία λοιμοῦ)' **2)** ρηματ. π. λοίμωξις.
λοιπάδάριον (τὸ) λεξ. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ λοιπὰς βλ.λ. : Σουΐδ., Εὐστ.Πον.358,5.
λοιπάδάριος (ὁ) πάπ. ὁ καθυστερῶν τὴν πληρωμὴν τῶν παρ' αὐτοῦ ὀφειλομένων φόρων.
λοιπάδιος-α-ον σχόλ. πιθ. λοιπός, ὁ ὑπολειπόμενος : Σχόλ.Διον.Θρ.542Η.
λοίπαδος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀκάτιος ἱστός : Πολυδ.1,91' **2)** νεώτ. ναυτ. εἶδος τραπεζοειδοῦς ἱστίου, ἡ σακκολαίφη, σακκολέβα βλ.λς.
λοιπάζω μτγν. κ. γλωσσ. ἀφήνω, ἐγκαταλείπω' ‖ τὸ παθ. μένω ἔλλειμμα, ὑπόλοιπον, ἀπομένω : Πάπ.,Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.227 **ὅπερ ἧκον ἄγοντες λοιπασθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας'** ‖ τὸ παθ. **λοιπάζομαι** εἶμαι, εὑρίσκομαι ἐν ἀνάγκῃ, ἐνδείᾳ : 'Ανών. 'Αριστλ.ΗΝικ.448,23 (δ.γρ. λειπάζεσθαι)' **2)** ρηματ. π. λοιπασμός.
λοιπάς-άδος (ἡ) πάπ., μσν. κ. νεώτ. ὑπόλοιπον, ἔλλειμμα ὀφειλῆς μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ μείζονος ποσοῦ : Πάπ.,'Ιω.Χρυσ.5,149 **ὁ βασιλεὺς λοιπάδας χρημάτων ἀφίησι'** **2)** εἰδ. νεώτ. νομ. **ἡ περὶ λοιπάδος ἀγωγή** ἡ κατὰ τοῦ πατρὸς ἀσκουμένη, ἐφ' ὅσον οὗτος κατέστη πλουσιώτερος ἐκ τῶν πράξεων τοῦ ὑπεξουσίου.
λοιπασμός (ὁ) (λοιπάζω) μτγν. καθυστέρησις πληρωμῆς χρέους : Λουκ.Φιλόπ.20 **τοὺς τῶν ἐξισωτῶν καταλείπει λοιπασμοὺς** (εἰκ. ἀντὶ ἐλλειποσμούς).
λοίπημα-ατος (τὸ) πάπ. λοιπὰς βλ.λ.
λοιπογράφή (ἡ) πάπ. ἡ λοιπογραφία βλ.λ.
λοιπογράφία (ἡ) (λοιπογραφῶ) πάπ. κ. γλωσσ. ἡ καθυστέρησις πληρωμῆς χρέους' γλωσσ.: Πάπ.' **2)** ἡ μεταφορά, μεταβίβασις χρέους εἰς τὰ καθυστερημένα : Πάπ.
λοιπογράφῶ-έω (λοιπάς, γράφω) μτγν. ἐπιτρέπω νὰ μείνῃ ὡς ὑπόλοιπον χρέους, γράφω ὡς λοιπάδα, παρέχω ἀναβολὴν πληρωμῆς χρέους τινός : Νεχέφ.π.Βέττ.Βάλ.279,12, Πάπ.,'Επιγρ.' **2)** ρηματ. π. λοιπογραφία.
λοιπό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. οὐδ. τοῦ λοιπὸς βλ.λ. ὡς ἐπίρρ. μτ. ἢ ἄνευ ἄρθρου, εἰς τὸ ἑξῆς, ἀπωτέρω, ἤδη, ἔπειτα : Πλάτ.Πρωτ.321C **λοιπὸν δὴ ἀκόσμητον ἔτι αὐτῷ ἦν τὸ ἀνθρώπων γένος,** αὐτ.Γοργ.458D **αἰσχρὸν δὴ τὸ λοιπὸν . . γίγνεται,** ΚΔ Κορινθ.1,7,29 **ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπόν ἐστι, ἵνα . . ὦσι'** **2)** ὁμ. ὡς ἐπίρρ. τότε, ὡς ἐκ τούτου, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει : Πολύβ.1, 15,11 **λοιπὸν ἀνάγκη συγχωρεῖν τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις εἶναι ψευδεῖς,** Διοσκ.2,83,'Αρρ. 'Επικτ.1,23,1,Πάπ. **οὐδεμία λοιπὸν ἀμφισβήτησίς ἐστιν'** ‖ τέλος, ἐπὶ τέλους, τέλος πάντων : ΚΔ Κορινθ.2,13,11 **λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε'** **3)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὡς σύνδ. συλλογιστικὸς κ. μεταβατικός, οὖν, ἄρα, ὅθεν, ὥστε, κατ' ἀκολουθίαν, μτ. ἢ ἄνευ τοῦ ἄρθρου :

ΚΔ Ἐφεσ.6,10 τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, αὐτ.Φιλ.4,8 τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ.. ταῦτα λογίζεσθε, αὐτ. Θεσσ.1,4,1 τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς, Μηναῖ.3,12 Συνξ. ἐκ τούτου λοιπὸν τοῦ χαλεποῦ νοσήματος, ἔμεινε.. κλινήρης, Διγεν.'Ακρ. 36 καὶ ἐκαρτέρησαν λοιπὸν παρὰ Θεοῦ δοθῆναι | θήλεα παῖδα, Ἐρωτόκρ.1,17 ἀφουκρασθῆτε τὸ λοιπό, κι ἄς πιάνῃ ὁπού 'χει γνώση, | γιά νά κατέχῃ ἀλλοῦ βουλή κι ἀπόκριση νά δώσῃ, αὐτ. 4,1204 γνωρίζω το, πῶς σφάνω, | λοιπό συμπάθειον ὁλωνῶ ζητῶ σ' τ' ἀναθιβάνω,-ἀφ' οὗ λοιπόν δέν δέχεσαι, φεύγω κι ἐγώ, - ἄς φύγωμεν λοιπόν· 4) νεώτ. κ. δημ. ὡς ἐπιφ. ἐνισχυτικὸν ἢ προκλητικὸν τῆς προσοχῆς ἐπὶ τὸ προκείμενον : πήγαινε λοιπόν,-μίλα λοιπόν!,-θά 'ρθῇς λοιπόν;.

λοιπονίς μσν. κ. δημ. τ. τοῦ λοιπὸν βλ.λ.3) ὡς σύνδ. μτ. τοῦ ἄρθρου : Στάθης 3,554 ἐν Σάθ. Κρητ.Θέατρ.,'Ερωφ.'Αφιέρωσ.53 παρακαλῶ τὸ λοιπονίς τήν 'Εξοχότητά σου | μὲ πρόσωπο πασίχαρο τὰ χέρια τσι νά πιάσουν.

λοιπός-ή-ό(ν) (λείπω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπολειπόμενος μετ' ἀφαίρεσιν ἢ χωρισμόν, ὁ ὑπόλοιπος, ὁ ἐπίλοιπος : Πίνδ.Ο 1,100 λοιπὸν ἀμφὶ βίοτον ἔχει.. εὐδίαν, αὐτ.4,12 θεὸς εὔφρων εἴη λοιπαῖς εὐχαῖς, αὐτ.2,16 λοιπῷ γένει· ὁμ. λοιποί οἱ ἀπόγονοι : αὐτ.Ι 3(4).57 ὅς αὐτοῦ.. ὀρθώσαις ἀρετὰν κατὰ ῥάβδον ἔφρασεν θεσπεσίων ἐπέων λοιποῖς ἀθύρειν· ὁμ. π. 'Αττ., μτγν. κ. νεώτ. μτ. τοῦ ἄρθρου : Αἰσχ.Πρ.784 καὶ τῇδε μὲν γέγωνε τὴν λοιπὴν πλάνην, αὐτ. 'Αγ.573 ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖσιν 'Αργείων στρατοῦ νικᾷ τὸ κέρδος, Θουκ.7,72 πληρώσαντας.. τὰς λοιπὰς τῶν νεῶν, Ξεν.'Αν.3,4,46 ὀλίγον πονήσαντες ἀμαχεὶ τὴν λοιπὴν πορευσόμεθα (ὁδόν), ΚΔ Ματθ.25,11 ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, αὐτ.Λουκ.18,11 οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, αὐτ.'Απ.8,13 ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος, - πέντε τοῦ πληρώματος ἐπνίγησαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐσώθησαν· || φρ. λοιπόν (ἐστι) μτ. ἀπαρφ. ὑπολείπεται νά.. : Ξεν.Συμπ.4,1 λοιπὸν ἂν εἴη ἡμῖν ἃ ἕκαστος ὑπέσχετο, ἀποδεικνύναι, Πλάτ.Πολ.466D ἐκεῖνο λοιπὸν διελέσθαι· ὁμ. κ. μτ. τοῦ ἄρθρου : αὐτ.444Ε τὸ δὴ λοιπὸν.. ἡμῖν ἐστὶ σκέψασθαι (ὅ,τι μᾶς ὑπολείπεται εἶναι νά), αὐτ.535Α διανομὴ τοίνυν.. τὸ λοιπὸν σοι· ὁμ. κ. ἄνευ ἀπαρφ. : Αἰσχ.'Αγ.1571 ὃ δὲ λοιπὸν (ἐκεῖνο ποὺ μένει), αὐτ.Πρ 684 εἰ δ' ἔχεις εἰπεῖν ὅ,τι λοιπὸν πόνων, Πλάτ.Φαῖδρ.274Β τὸ δ' εὐπρεπείας δὴ γραφῆς πέρι.. λοιπόν· || συνήθ. ἐπὶ χρόνου, ὁ λοιπὸς χρόνος τὸ μέλλον : Πίνδ.Ν 7,67 ὁ δὲ λοιπὸς εὔφρων ποτὶ χρόνος ἕρποι, Σοφ.Φιλ. 84 τὸν λοιπὸν χρόνον κέκλησο.. εὐσεβέστατος (διὰ τὸ μέλλον), αὐτ.'Ηλ.817 οὔ τι μὴν ἔγωγε τοῦ λοιποῦ χρόνου ξύνοικος, Πλάτ.'Επιστ.358Β ἐπιμέλειαν.. εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἕξομεν, Δημ. 1360 ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου φίλους εἶναι ἀλλήλοις· ὁμ. κ. ἄνευ οὐσ. κτ. οὐδ. : Πίνδ.Π 5,118 τὸ λοιπὸν ὁμοῖα.. διδοῖτε (εἰς τὸ ἑξῆς), Αἰσχ.Εὐμ. 1031, αὐτ.Εὐμ.763 τὸ λοιπὸν εἰς ἅπαντα.. χρόνον ὁρκωμοτήσας, αὐτ.'Επτ.66,αὐτ.Πέρσ.526 ἐς τὸ λοιπὸν εἴ τι δὴ λῷον πέλοι, Σοφ.ΟΤ 795 ἄστροις τὸ λοιπὸν τεκμαρούμενος, αὐτ.'Ηλ.1226 ὡς τὰ λοίπ' ἔχοις ἀεί, Θουκ.8,21 τὰ λοιπὰ διώκουν τὴν πόλιν, ΚΔ Ματθ.26,45 καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε, αὐτ.Μάρκ.14,41, 'Ιουλ.Λόγ.1,24C ἑσπέρα δὲ ἦν λοιπὸν καὶ (ἦτο ἤδη ἑσπέρα καὶ)· ὁμ. ἐν φρ. τοῦ λοιποῦ (εἰς τὸ ἑξῆς, εἰς τὸ μέλλον, νεώτ. ὡς ἐπίρρ.) : 'Ηρ.1,189 ὥστε τοῦ λοιποῦ καὶ γυναῖκάς μιν εὐπετέως τὸ γόνυ οὐ βρεχούσας διαβήσεσθαι, αὐτ.2,109,'Αριστφ.Εἰρ.1084 οὔποτε δειπνήσεις ἔτι τοῦ λοιποῦ 'ν πρυτανείῳ, ΚΔ Γαλ. 6,17 τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, - τοῦ λοιποῦ θά σᾶς γράφω συχνότερον· || ὁμ. ἐκ τοῦ λοιποῦ : Ξεν.'Ελλ.3,4,9 τάδε οὖν μοι ἐκ τοῦ λοιποῦ χάρισαι· ὁμ. κ. ἐκ τῶν λοιπῶν : Πλάτ.Νόμ.709Ε ὥστ' ἐκ τῶν λοιπῶν αὐτὸς τὴν πόλιν ἱκανῶς διοικῆσαι, αὐτ.'Επιστ.316D ἐκ τῶν λοιπῶν τὰ μὲν πολιτικὰ χαίρειν ἐᾶν· || ὁμ. τὸ λοιπόν κ. τὰ λοιπά τὸ ὑπόλοιπον : Αἰσχ.Πρ.476 τὰ λοιπά μου κλύουσα θαυμάσει πλέον, αὐτ.697, αὐτ.699 τοῖς νοσοῦσί τοι γλυκὺ τὸ λοιπὸν ἄλγος προυξεπίστασθαι τορῶς· φρ. κ. νεώτ. κ. δημ. καὶ τὰ λοιπά (ἐπὶ τῶν εὐκόλως νοουμένων καὶ παραλειπομένων ὡς ἐκ τούτου ἐν τῷ λόγῳ, γραφομένη ἐν συντομογραφίᾳ κτλ. ἢ κλπ.ἢ κλ.) : 'Αριστέ.1, 190, Πλούτ.'Ηθ.1084C.

λοιπός (τὸ) μσν. κ. δημ. τ. τοῦ λοιπὸν βλ.λ.3) : Στάθης,1,208 ἐν Σάθ.Κρητ.Θέατρ.

λοισθήϊος-ον (λοῖσθος) ἐπ. τ. τοῦ λοίσθιος, λοῖσθος βλ.λς, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἔσχατον ἢ ὁ προωρισμένος διὰ τὸν τελευταῖον : 'Ιλ Ψ 785 λοισθήιον ἔκφερ' ἄεθλον (πῆρε τὸ τελευταῖο βραβεῖο)· || ὁμ. κτ. πληθ. τὸ διὰ τὸν τελευταῖον προωρισμένον βραβεῖον : αὐτ.751 ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθήι' ἔθηκεν.

λοίσθημα-ατος (τὸ) 'Ησ.«τέλος, πέρας, ἔσχατος».

λοίσθιος-ία-ον κ.-ος-ον κ.νεώτ. ὁ ὑπολειπόμενος, ὁ μένων ὀπίσω, ὁ φθάνων τελευταῖος, ὁ ὕστατος, ὁ ἔσχατος, ὁ τελευταῖος : Πίνδ.Π 4,266 εἴ ποτε χειμέριον πῦρ ἐξίκηται λοίσθιον, Αἰσχ.'Αγ.120 βλαβέντα λοισθίων δρόμων, αὐτ.Χο.500 τῆσδ' ἄκουσον λοισθίου βοῆς, Σοφ.'Αντ.895, αὐτ.1220, αὐτ.ΟΚ 583 τὰ λοίσθι' αἰτεῖ τοῦ βίου, Εὐρ.'Ιππ. 57 φάος τε λοίσθιον βλέπων τόδε, Μαν.4,578 λοίσθια ὑπὸ τέρματα γαίης· || νεώτ. μ. ἐν τῇ φρ. πνέει τὰ λοίσθια ψυχορραγεῖ· || τὸ οὐδ. λοίσθιον ὡς ἐπίρρ. ὕστατον, ἔσχατον, τελευταῖον : Σοφ.Αἰ.468 εἶτα λοίσθιον θάνω;, αὐτ.'Αντ. 1304· ὁμ. μτ. ἄρθρ. : Εὐρ.'Ηρ.23 τὸ λοίσθιον δὲ Ταινάρου διὰ στόμα βέβηκ' ἐς "Αιδου· ὁμ. κ. κτ. πληθ. : Θεόκρ.5,13 καὶ νῦν με τὰ λοίσθια γυμνὸν ἔθηκας.

λοῖσθος-ον (πρβλ. λοιπός) ὁ λοίσθιος βλ.λ. : 'Ιλ. Ψ 536 λοῖσθος ἀνὴρ ὤριστος ἐλαύνει μώνυχας ἵππους, 'Ησίοδ.Θ 921 λοισθοτάτην δ' "Ηρην.. ποιήσατ' ἄκοιτιν (τελευταίαν πασῶν), Σοφ.ἀπ.698 ὁ θάνατος λοῖσθος ἰατρὸς κακῶν, Λυκόφρ.163, Εὐφορ.51,13,'Επιγρ. λοισθοτάτας χάριτας (τὰς ὑστάτας τιμὰς τοῦ νεκροῦ).

λοῖσθος (ὁ) δοκός : 'Επιγρ. λοῖσθοι ἐξ ὥστε μοχλοῖς χρῆσθαι· || κεραία ἢ ἱστός : Εὐρ.'Ελ.1597 οὐκ εἶ ὁ μέν τις λοῖσθον ἀρεῖται δόρυ.

λοίσθων-ωνος (ὁ) 'Ησ. «λοίσθωνας· τοὺς ἀκρατεῖς περὶ τὰ ἀφροδίσια».

λοισθώνη Σουΐδ. «ἡ θρασεῖα».

λοιτεύειν 'Ησ. «θάπτειν».

λοίτη 'Ησ. «τάφος».

λόκαλος (ὁ) εἶδος ἀγνώστου πτηνοῦ : 'Αριστλ.ΖΙ 509α,21 πέρδιξ, νῆττα, νυκτικόραξ, λόκαλος.

λοκάντα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. παλαιότ. ἑστιατόριον, ξενοδοχεῖον τοῦ φαγητοῦ· 2) γεν. ξενοδοχεῖον, πανδοχεῖον.

λοκαντιέρης (ὁ) (ἰταλ.) δημ. παλαιότ. τὸ θηλ. λοκαντιέρα ὁ ἰδιοκτήτης ἢ διευθυντὴς λοκάντας.

λόκ-άουτ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. ἀνταπεργία, ἀποκλεισμὸς βλ.λς.

λόκκη (ἡ) κτ. 'Ησ. χλαμύς, ἐφαπτίς, ἀπηρχαιωμένη λ. ἐν 'Αντιπ.Θεσσ.ΑΠ 11,20 ὅσοι λόκκας ἢ λοφνίδας.. ᾄδετε (κτ. 'Αρκάδ.106,23 λόκη).

λόκκο· (ἰταλ.) νεώτ. μουσ. ὅρος σημειούμενος μετὰ μουσικὴν περίοδον μετατεθειμένης ὀκτάβας καὶ σημαίνων ὅτι τὰ φθογγόσημα θά ἐκτελεσθῶσι ἐφεξῆς ἄνευ μεταθέσεως.

λοκός Ἡσ. «λοκρός, φαλακρός».
λοκοῦστα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ὀρθοπτέρων πηδητικῶν **λοκουστιδῶν** ἀκρίδων.
λοκουστέλλα (ἡ) νεώτ. γένος **συλβιιδῶν** ᾠδικῶν πτηνῶν.
λοκρικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Λοκροὺς ἢ τὴν Λοκρίδα: Πολυδ.4,65, - **λοκρικαὶ πόλεις,** - **λοκρικὴ διάλεκτος** (ἡ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Λοκρῶν λαλουμένη).
λόκριος-(α-ιον μτγν. κ. νεώτ. ὁ λοκρικὸς βλ.λ.: Στράβ.6,1,6 **ἔστιν ἐκεῖ κρήνη Λοκρία.**
λοκρὶς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ὡς θηλ. τοῦ Λοκρὸς βλ.λ.: Πίνδ.Π 2,19 **Λοκρὶς παρθένος·** || ὀμ. **ἡ Λοκρὶς** (γῆ), ἡ χώρα ἣν κατῴκουν οἱ ἀρχαῖοι Λοκροί: Ἀριστφ.Ὄρν.152 **εἰσὶν ἕτεροι τῆς Λοκρίδος** Ὀπούντιοι.
λοκριστί ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὸν τρόπον τῶν Λοκρῶν: Ἀθήν.14,625Ε **δεῖ δὲ τὴν ἁρμονίαν εἶδος ἔχειν ἤθους ἢ πάθους καθάπερ ἡ λοκριστὶ** (τὸ ἕβδομον τῶν ἑπτὰ εἰδῶν τῶν διαπασῶν συστημάτων τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς, ἔχον ὡς χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ ἕβδομον τὸν τόνον ἐπὶ τὸ ὀξύ).
λοκρός-ά-όν κ. νεώτ. ὁ λοκρικὸς βλ.λ.: Λυκόφρ. 1429· **2)** τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. **Λοκροὶ** ὡς οὐσ. οἱ κάτοικοι τῆς ἀρχαίας Λοκρίδος ἀποτελοῦντες τρεῖς φυλάς, ὧν οἱ Ὀπούντιοι περὶ τὸν Εὔριπον ἀπέναντι τῆς Εὐβοίας: Ἰλ.Ν 686 **Λοκροὶ καὶ Φθῖοι καὶ Ἐπειοί,** αὐτ.Β 535, Θουκ.1,108 **Λοκρῶν τῶν Ὀπουντίων . . ὁμήρους . . ἔλαβον,** Στράβ.9,3,1 **νῦν δὲ Λοκρῶν ἐστιν ἡ χώρα·** ὀμ. οἱ Ἐπικνημίδιοι, ἐπὶ τοῦ ὄρους Κνημὶς ἐπὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου: Ἰλ.Β 527 **Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,** Στράβ.9,3,17 **τοὺς Ἐπικνημιδίους** Λοκρούς· ὀμ. οἱ Ὀζόλαι, περὶ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον: Θουκ.1,5 **περί τε Λοκροὺς τοὺς Ὀζόλας,** αὐτ.103· ὀμ. οἱ Ἐπιζεφύριοι ἢ Ζεφύριοι, ἄποικοι ἐν Βρεττίᾳ τῆς κάτω Ἰταλίας περὶ τὸ ὄρος Ζεφύριον: Πίνδ.Ο 10(11),13 **πόλιν Λοκρῶν Ζεφυρίων,** Θουκ.4,24 **ἐνῆγον οἱ Λοκροὶ τῶν Ῥηγίνων κατὰ ἔχθραν,** αὐτ.7,1· || παροιμ. **Λοκρῶν σύνθημα** ἐπὶ ἀπάτης, δόλου· Ἡσ., Σουΐδ., Εὐστ.275,43.
λολιγοφις-εως (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος διβραγχιακῶν **οἰγοφιδῶν** κεφαλοπόδων μαλακοζῴων.
λόλλα (ἡ) πάπ. εἶδος φυτοῦ: **ἡ βοτάνη σου ἡ λόλλα.**
λολλῶ (ἡ) λ. τῶν παιδίων δι' ὅ,τι ἀρέσκει ἐξαιρέτως, θεῖος, ἐξαιρετικός· Ἡσ. «τὰ παιδία τῶν θεῶν (βρῶμα)»: Ἑρμιππ.89.
λολός-ή-ό δημ. ἀντὶ λωλὸς βλ.λ.
λόμβαι Ἡσ. «αἱ τῇ Ἀρτέμιδι θυσιῶν ἀρχουσαι, ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν παιδιὰν σκευῆς. οἱ γὰρ φάλητες οὕτω καλοῦνται».
λομβαρδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν χώραν τῆς βορείου Ἰταλίας Λομβαρδίαν ἢ τοὺς Λομβαρδούς, ὁ ἐκ Λομβαρδίας προερχόμενος: **λομβαρδικὴ σχολή,** - **λομβαρδικαὶ πόλεις.**
λομβούς Ἡσ. «τοὺς ἀπεσκολυμμένους».
λομβρός-όν ἀρχ. λεξ. κτ. συγκρ. **λομβρότερον** ἐπὶ ἀσέμνου τινὸς ὀρχήσεως· Πολυδ.4,105 «ἀπρεπέστερον, αἰσχρότερον».
λομπότι (τὸ) δημ. ἢ **λομποτή** (ἡ) τὸ φυτὸν ἀτράφαξις ἡ κηπαία.
λονδίνιος-α-ον κ.-ος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἀγγλίας Λονδῖνον, ὁ ἐκ Λονδίνου προερχόμενος: **λονδίνιος συνθήκη,** - **λονδινία ἢ λονδίνιος βαθμὶς** (ἡ τελευταία καὶ νεωτέρα βαθμὶς τῆς παλαιοηωκαίνου ὑποδιαπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τῆς γῆς, παρουσιαζομένη ἰδίως ἐν Ἀγγλίᾳ).
λόνδις Ἡσ. «βωμολόχος, εἴρων».

λονδρέζικος-η-ο δημ. ὁ τῆς Λόντρας, ὁ λονδίνιος βλ.λ.
λόξα (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ λοξοῦ, ἡ λοξότης· **2)** τεμάχιον ὑφάσματος λοξῶς κεκομμένον· **3)** στενὸν τεμάχιον ἐδάφους ἔχον πλευρὰς λοξῶς τεμνομένας· **4)** μτφ. ἰδιότροπος ἀντίληψις, παράδοξος ἰδέα, ἰδιοτροπία, παραξενιά, ἐλαφρὰ τρέλλα: **ὁ καθένας ἔχει καὶ τὶς λόξες του,** φρ. **εἶμαι λόξα** (εἶμαι ἰδιότροπος, παράξενος).
λοξά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον λοξὸν βλ.λ., λοξῶς, πλαγίως, δίπλα: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 66,7 **ὅλο τραβάει στραβά, λοξὰ καὶ πλάι,** · **κοιτάζω λοξὰ** (στραβοκοιτάζω).
λοξαρθρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διαστροφὴ ἢ ἐλαττωματικὴ κατεύθυνσις ἀρθρώσεως ἢ μέλους τινός.
λόξε(υ)μα-ατος (τὸ) (λοξεύω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λοξεύω βλ.λ., ἡ λοξή, ἡ πλαγία διεύθυνσις, ἡ λοξότης: Μαν.), 307 **λοξεύματα,** αὐτ.4,479 **λοξεύματα πόλου.**
λόξευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ λοξεύω, ἡ λοξὴ κατεύθυνσις.
λοξεύω (λοξός) μτγν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐλόξευσα,** δημ. **(ε)λλόξεψα,** καθιστῶ τι λοξόν, λοξῶ: Λιβάν.Ἐκφρ.30,18 **λοξεύειν τὸν ὀφθαλμόν·** || κ. παθ. **λελοξευμένη** ἀσαφὴς ἢ συμβολικὴ γλῶσσα: Συνέσ.Ἀλχ.63Β· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. ἐξέρχομαι τῆς εὐθείας πορείας κατὰ μικρὰν γωνίαν, βαίνω λοξῶς ἐκτρεπόμενος τῆς εὐθείας, παρεκκλίνω· **3)** ρηματ. π. λόξευμα, λόξευσις.
Λοξίας (ὁ) (λοξός) κ. νεώτ., ἰων. **Λοξίης** ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, κτ. Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.8 «**τῷ δὲ Λοξίᾳ**: Ἢ τῷ Ἀπόλλωνι λοξὰ μαντευομένῳ ἢ ἐπειδὴ ὁ Ἀπόλλων εἰς τὸν ἥλιον ἀλληγορεῖται, Λοξίαν τοῦτον εἴποις ὡς λοξὴν τὴν πορείαν ποιούμενον»: Βάκχ.12,148, Ἡρ.1,91 **προθυμεομένου δὲ Λοξίεω,** Αἰσχ.Εὐμ.19 **Διὸς προφήτης δ' ἐστὶ Λοξίας πατρός,** Σοφ.ΟΤ 410 **οὐ γάρ τι σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξίᾳ,** Ἀριστφ.Πλ.8 **τῷ δὲ Λοξίᾳ, . . ὅτι ἰατρὸς ὢν καὶ μάντις,** Κλεάνθ.1,123 (ἐκ τῆς λοξότητος τῆς ἐκλειπτικῆς), Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.32 (διὰ τὸ διφορούμενον τῶν χρησμῶν αὐτοῦ)· **2)** ὁ ζῳδιακὸς κύκλος ἢ ἡ ἐκλειπτικὴ ὡς ἐκ τῆς λοξότητος πρὸς τὸν ἰσημερινόν: Ἀνών.Εἰσαγ.Ἀράτ. 96Μ· **3)** νεώτ. γένος σπιζιδῶν ᾠδικῶν πτηνῶν.
λοξικός-ή-όν μτγν. ὁ λοξός, ὁ πλάγιος: Κατ. Ἀστρλ.Κ 7,194.
λόξις (ἡ) μτγν. ἡ λοξότης: Ὄκελλ.2 ἐν τέλει.
λοξόβαμος-ον (λοξός-βαίνω) μτγν. ὁ λοξοβάμων βλ.λ.: Γρηγ.Ναζ.2;55a,713.
λοξοβάμων-ονος-ον (λοξός, βαίνω) ἀρχ. λεξ. ὁ βαίνων πλαγίως, ὁ περιπατῶν λοξῶς ὡς ὁ καρκίνος· Ἡσ. «λοξοβάμοσι· πλαγίως περιπατοῦσιν» (διόρθ. λοξοβάμοισι).
λοξοβάτης (ὁ) (λοξός, βαίνω) ὁ λοξοβάμων βλ.λ.: Βατραχομ.295.
λοξοβάλλω νεώτ. βάλλω λοξῶς, ῥίπτω πλαγίως.
λοξοβλεπτῶ-έω (λοξός, βλέπω) λεξ. βλέπω λοξῶς πρός τι, στραβοκοιτάζω: Θωμ.Μ 93R.
λοξοβλέπω δημ. βλέπω τινὰ λοξῶς, κοιτάζω λοξά, στραβοκοιτάζω· || μτφ. βλέπω τινὰ δυσαρέστως ἢ μὲ κακίαν.
λοξοδρόμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λοξοδρομῶ, ἡ λοξοδρομία.
λοξοδρομία (ἡ) νεώτ., δημ **-ιά** τὸ λοξοδρομεῖν, τὸ νὰ βαίνῃ τις λοξῶς ἐκτρεπόμενος τῆς εὐθείας· || εἰδ. ναυτ. ἡ σταθερὰ πλεῦσις τοῦ πλοίου κατὰ τὸν μέγιστον κύκλον τῆς ὑδρογείου τὸν ἑνοῦντα τὸ ἀφετήριον πρὸς τὸ κατιτήριον σημεῖον· || ὀμ. ναυτ. ἐπὶ ἱστιοφόρου, ἡ κατὰ **τεθλασμένην** γραμμὴν πλεῦσις διαδρομοῦντος **πλοίου** καὶ ἰδίως ὅταν πλέῃ τὴν ἐγγυτάτην, ἡ πλαγιοδρομία, τὸ ἀρμένισμα μὲ βόλτες· **2)** μτφ.

τὸ λέγειν ἢ πράττειν τι οὐχὶ ἀπ' εὐθείας, ἀλλὰ διὰ περιστροφῶν καὶ ἑλιγμῶν.

λοξοδρομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λοξοδρομίαν ἢ ὁ κατὰ τὴν λοξοδρομίαν γινόμενος, ὁ τῆς λοξοδρομίας: **λοξοδρομικὴ ἀπόστασις** (τὰ εἰς μίλλια μῆκος τοῦ τμήματος τοῦ τόξου λοξοδρομίας τοῦ ἑνοῦντος τὸ ἀφετήριον σημεῖον πρὸς τὸ κατιτήριον), - **λοξοδρομικὴ πλεῦσις** (καθ' ἣν ἡ πυξὶς δεικνύει σταθερῶς τὴν αὐτὴν πορείαν), - **λοξοδρομικὸς πίναξ** (χρήσιμος πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ δρόμου ὃν διανύει τὸ πλοῖον)· κ. ἐπίρρ. **λοξοδρομικῶς**.

λοξοδρόμος-ον μσν. ὁ τρέχων, ὁ βαίνων λοξῶς, πλαγίως : Πισίδ.Γ 5) **βροντῶν ἐκ νεφῶν λοξοδρόμων.**

λοξόδρομος-η-ο δημ. ὁ λοξεύων, λοξός, πλάγιος ποὺ πάει λοξά : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 52,27 **θὰ βρῆς δυὸ κατηφόρες, μιὰ μὲ ροδιὲς λοξόδρομη κι ἄλλη μὲ κυπαρίσσια.**

λοξοδρομῶ-έω νεώτ., δημ. κ. **λοξοδρομάω** τρέχω κατὰ λοξὴν διεύθυνσιν, βαίνω λοξῶς ἐκτρεπόμενος τῆς εὐθείας : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 65,22 **λοξοδρομάει μὲ δόλο κάθε στράτα,** [**παιγνιδάει στὶς πλαγιὲς μὲ** μαργιολιά· ‖ εἰδ. ναυτ. πλέω κατὰ λοξοδρομίαν βλ. ἐν εἰδ. σημ.· **2)** ρηματ. π. λοξοδρομία, λοξοδρόμησις.

λοξοειδής-οῦς-ές (λοξός) μτγν. ὁ λοξός, σκολιὸς τὸ εἶδος, ἐπὶ τῶν κατωτέρων πλευρῶν : Ῥοῦφ.'C στ.25.

λοξοειδῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον λοξοειδῆ, σκολιόν : Νικήτ.Εὐγ.2,217.

λοξοεργῶ-έω (λοξός, ἔργον) ἐργάζομαι λοξῶς ἢ φέρομαι σκολιῶς, διαπράττω κακὰς πράξεις : Στουδ.Θεόδ.188Β.

λοξοκέλευθος-ον (λοξός, κέλευθος) μτγν. ὁ ἔχων λοξὰς κελεύθους, λοξός, πλάγιος, λοξοδρόμος : Νόνν.Δ 5,233.

λοξόκερως-ωτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος διπτέρων **ἀκαλυπτέρων μυιιδῶν** ἐντόμων.

λοξοκίνητος-ον (λοξός-κινῶ) σχόλ. ὁ λοξῶς, πλαγίως κινούμενος : Σχόλ.Ἡσίοδ.Ἔργ.381(208G) **λοξοκίνητος κύκλος** (ἡ ἐκλειπτική).

λοξόκλαστον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν πολυπυριτικὸν ἅλας ἐκ τῶν ἀστρίων.

λοξοκοιτάζω δημ. λοξοβλέπω βλ.λ.

λοξόκοσμος (ὁ) νεώτ. ἀστρον. ἀστρονομικὸν ὄργανον, δι' οὗ δεικνύεται ἡ ἡμερησία περιστροφὴ καὶ ἡ ἐτησία κίνησις τῆς γῆς, ἡ κλίσις τοῦ ἄξονος αὐτῆς πρὸς τὸν Ἰσημερινόν, αἱ σχετικαὶ θέσεις τῶν πλανητῶν κττ.

λοξολαβὴ (ἡ) νεώτ. κ. **λοξολάβος** (ὁ) εἶδος καμπυλωτῆς ἡλάγρας βλ.λ.

λοξονοῶ-έω (λοξός, νοῶ) μσν. φρονῶ λοξά, ἔχω λοξάς, σκολιὰς σκέψεις, ἔχω λόξες : Στουδ. Θεόδ.131Β.

λοξοπεριπάτητος-ον (λοξός, περιπατῶ) ὁ λοξοβάμων, γλώσσ. εἰς Βατραχομ.295.

λοξοπολῶ-έω φέρομαι λοξῶς, περιπλανῶμαι, ἐν Θησ.Στεφ.

λοξόπορος-ον (λοξός - πορεύομαι) Ἐπιγρ. κ. μτγν. ὁ πορευόμενος λοξῶς, ὁ κινούμενος πλαγίως, ἐπὶ τῆς σελήνης : Ὑμν.Ἰσ.30.

λοξοπορῶ-έω (λοξόπορος) μτγν. πορεύομαι λοξῶς, βαίνω, περιπατῶ πλαγίως, λοξοδρομῶ : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,23,6 **δι' οὗ φέρεται λοξοπορῶν ὁ ἥλιος.**

λοξός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ εὐθὺς ἢ ὀρθός, ὁ σχηματίζων ὀξεῖαν γωνίαν πρός τινα εὐθεῖαν, ὁ πλαγίως κεκαμμένος, ὁ πλάγιος, ὁ κεκλιμένος, ὁ ἐλλειψοειδής : Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.ΙΙ,Εὐρ.382,9 **λοξαὶ δ' ἐπ' αὐτῆς τρεῖς κατεστηριγμέναι** (γραμμαί) (αἱ ἐγκάρσιαι γραμμαί), Ἀριστλ.Μεταφ.1071ε, 16 **ὁ λοξὸς κύκλος** (ἡ ἐκλειπτική), αὐτ.Μετ.342α,27 **τῶν ἀστέρων λοξὴ γίνεται φορά,** Θεόφρ.Αἰσθ. 73 **λοξὸς τῇ θέσει πρός τι** (σχηματίζων ὀξεῖαν γωνίαν πρός τι), Κλεάνθ.Ι,112, Καλλ.Ἐπιγρ.24 **λοξὸν ὄφιν καὶ μοῦνον ἔχων ξίφος,** Βάβρ.109,1 **λοξὰ βαίνειν** (ἐπὶ τοῦ καρκίνου), Γέμιν.5,68 (ἐπὶ τοῦ γαλαξίου), Πλούτ.Φωκ.2 **τὸν ἥλιον .. λοξῷ καὶ παρεγκεκλιμένῳ πορείας σχήματι χρώμενον,** Ἀσκληπιόδ.10,1 **λοξὴ φάλαγξ** (ἧς ἡ μία πτέρυξ ἔχει προελάσει πέραν τῆς ἑτέρας), Αἰλ.Τακτ.30,3, Γαλ. 2,518 **οἱ λοξοὶ μύες** (οἱ λοξοὶ κοιλιακοὶ μύες), Διογ.Οἰν.8 **λοξὸς δρόμος,** - **λοξὸν ἐπίπεδον,** - **λοξὴ φλὲψ τῆς καρδίας,** - **λοξὴ χορδή,** - **λοξὴ κεροὐλκησις** (εὐθέτησις τῶν σταυρωτῶν κεραιῶν ἱστιοφόρου πλοίου, ὑπὸ γωνίαν διάφορον τῆς ὀρθῆς ὡς πρὸς τὸ διάμηκες ἐπίπεδον τοῦ πλοίου)· **2)** ἐπὶ βλεμμάτων ὑπόπτων, φθονερῶν, κακῶν, ἐν φρ. : Σόλ.34 **λοξὸν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν** (νὰ στραβοκοιτάζῃς), Ἀνακρ.75,1 **λοξὸν ὄμμασιν βλέπειν τινά,** Θεόκρ.20,13 **ὄμμασι λοξὰ βλέπαισα** (ρίπτουσα κρυφὰ ἐρωτικὰ βλέμματα), Ἀπολλ.Ρ 4,475 **λοξῷ ὄμματι ἰδεῖν,** - **λοξὸν βλέμμα** (τὸ διευθυνόμενον πλαγίως, τὸ στραβοκοίταγμα), - **λοξὴ ματιά**· ὁμ. φρ. μτφ. ἐν Τυρτ.11,2 **οὔπω Ζεὺς αὐχένα λοξὸν ἔχει** (δὲν ἀπέσυρε ἀκόμη τὴν εὔνοιάν του)· ὁμ. Θέογν.536 **οὔποτε δουλείη κεφαλὴ ἰθεῖα πέφυκεν, ἀλλ' αἰεὶ σκολιή, καὐχένα λοξὸν ἔχει** (ὁ δοῦλος πάντοτε κάμπτει τὸν αὐχένα)· **3)** ὅθ. δύσπιστος, ὕποπτος, τὸ οὐδ. συγκρ. ὡς ἐπίρρ. : Πολύβ.4,86,8 **πρὸς δὲ τὸν Ἀπελλῆν λοξότερον εἶχε** (ἦτο δύσπιστος, τὸν ὑπώπτευε)· **4)** ἐπὶ λόγου, ὁ ἔμμεσος, ὁ πλάγιος, ὁ σκολιός, ὁ μὴ εὐθὺς καὶ σαφής, ὁ ἀμφίβολος, ὁ ἀσαφής, ἰδ. ἐπὶ χρησμῶν· πρβλ. λοξίας : Λυκόφρ.14,1467, Λουκ. Ἀλέξ.10 **διττούς τινας καὶ ἀμφιβόλους καὶ λοξοὺς χρησμοὺς συγγράφων,** αὐτ.Θε.Δ 16,1 **λοξὰ καὶ ἐπαμφοτερίζοντα πρὸς ἑκάτερον τῆς ἐρωτήσεως ἀποκρινόμενος,** αὐτ.ΖΤραγ.28 **ἐν τοῖς χρησμοῖς λοξὸς ὢν καὶ γριφώδης** (ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος)· **5)** δημ. ἐπὶ προσ., ὁ οὐχὶ ἄρτιον ἔχων τὸν νοῦν, ὁ ἔν τισι παράφρων· πρβλ. ζαβός : παροιμ. **ἀπὸ κλέφτη μὴν πάρῃς δανεικὰ κι ἀπὸ λοξὸ μὴν πάρῃς γνώμη.**

λοξοσύστροφος-ον (λοξός, συστρέφω) μσν. ὁ σκολιῶς συνεστραμμένος,ὁ πολύπλοκος, ὁ δύσκολος, ἐπὶ τῶν δημηγοριῶν τοῦ Θουκυδίδου : Τζέτζ.584 (ἔκδ. Βεκκήρου).

λοξοτέμνω νεώτ. τέμνω λοξῶς, λοξοτομῶ.

λοξοτενής-οῦς-ές (λοξός, τείνω) ὁ ἐκτεινόμενος λοξῶς, πλαγίως, ὁ ἔχων λοξὴν διεύθυνσιν, σκολιός : Παῦλ.Σιλ.Ἔκφρ.213 **λοξοτενεῖς κελεύθους.**

λοξότης-ητος (ἡ) (λοξός) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ λοξοῦ, ἡ λοξή, ἡ πλαγία διεύθυνσις : Γέμιν.2,24, Στράβ.2,1,37 **ἥ τε γὰρ λοξότης τῆς διαμέτρου ἧττον ἀπελέγχεται,** Πλούτ.Ἀρέσκ. Φιλ.5,9,2 **κατὰ λοξότητα τοῦ καυλοῦ,** - **λοξότης τῆς ἐκλειπτικῆς** (ἡ ὑπὸ τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἐκλειπτικῆς καὶ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἰσημερινοῦ σχηματιζομένη γωνία)· **2)** μτφ. ἡ σκολιότης περὶ τὴν ἔκφρασιν, ἡ ἀσάφεια, ἡ διλημματικότης : Πλούτ. Ἠθ.409C **λοξότης χρησμῶν.**

λοξότμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ λοξὴ τμῆσις, ἡ λοξοτομία.

λοξότμητος-ον νεώτ. ὁ λοξῶς τετμημένος.

λοξοτομία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λοξοτομεῖν, ἡ λοξή, πλαγία τομή.

λοξοτομῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ἐλοξοτόμησα,** τέμνω τι λοξῶς, **πλαγίως,** **ὅ.** λοξοτέμνω· **2)** ρηματ.π. λοξότμησις, λοξοτομία, λοξότμητος.

λοξοτρόχις-ιδος (ἡ) (λοξός, τρέχω) μτγν. ἡ λοξῶς, πλαγίως τρέχουσα, ἐπὶ τοῦ ποιήματος τοῦ Λυκόφρονος Κασσάνδρα : ΑΠ 9,191· πρβλ. λοξός 4).

λοξόφαυλος-ον [λοξός, φαῦλος] μτγν. ὁ σκολιὸς καὶ φαῦλος : Σωρ.143 (ἔκδ. Erm.).

λοξόφθαλμος-ον [λοξός, ὀφθαλμός] μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων λοξοὺς τοὺς ὀφθαλμούς, ὁ ἀλλοίθωρος : Πρόκλ.Τετράβ.204.

λοξοχρήσμων-ονος-ον [λοξός, χρησμός] σχόλ. ὁ φέρων λοξούς, σκολιούς, ἀσαφεῖς χρησμούς, ὁ λοξίας : Σχόλ.Λυκόφρ.1466.

λόξηγγας [ὁ] δημ. ἡ λὺγξ βλ.λ.

λοξό-όω [λοξός] κ. νεώτ. καθιστῶ τι λοξόν, σκολιόν, ρίπτω λοξῶς, πλαγίως, λοξεύω : Σώφρ.49 **λοξῶν τὰς λογάδας** [ὃ.γρ. λογχάδας]· κ. παθ. εἶμαι ἢ γίνομαι λοξός : Ἱππ.Γυν.1,33; Εὐδοξ.π.Ἀριστλ. Μεταφ.1073b,20, αὐτ.29, Στράβ.6,2,1 **ἱκανῶς ἂν καὐτὴ λοξοῖτο ἀπὸ τοῦ μεσημβρινοῦ σημείου πρὸς τὴν ἑσπέραν· 2)** ρημοτ.π. λόξωσις.

λοξῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **λοξά** κατὰ τρόπον λοξόν, πλάγιον, πλαγίως : Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.11 **λοξῶς τὰ λοξά** [ἐπιδεῖν].

λόξωσις-εως [ἡ] [λοξῶ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια **καὶ τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ λοξοῦν, ἡ λοξὴ διεύθυνσις, ἡ λοξότης : Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,40U **κατὰ λόξωσιν οὐρανοῦ·** ὁμ. ἐπὶ τῆς ἐκλειπτικῆς : Ὀκελλ.2,23, Στράβ.6,2,1 **ἀναρμόστως ἔχειν τὰ κλίματα διὰ τὴν λόξωσιν,** Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,12,2 **πρῶτος ἐπινενοηκέναι λέγεται τὴν λόξωσιν τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου,** Πτολ.Τετράβ.982· **2)** μσν. μτφ. ἐπὶ λόγου, ἡ σκολιότης, ἡ ἀσάφεια, ἡ διλημματικότης : Τζέτζ.Ἡσιόδ.412.

λόουν-τέννις [τὸ] [ἀγγλ.] δημ. ἄκλ. ἡ ἀντισφαίρισις βλ.λ.

λοπαδάγχης [ὁ] [λοπάς, ἄγχω] ὁ πνίγων ἢ πνιγόμενος ἐκ τῆς σπουδῆς ἐπὶ τῶν λοπάδων βλ.λ., ὁ ἀδηφάγος, κωμ. ἐπίθ. παρασίτου : Εὔβουλ.139.

λοπαδαρπαγίδης [ὁ] [λοπάς, ἁρπάζω] ἐπίγρ. ὁ ἁρπάζων τὰς λοπάδας βλ.λ., ὁ ἀδηφάγος, κωμ. ἐπίθ. παρασίτου καὶ φιλοσόφου : Ἐπίγρ.ἐν Ἡγησ.1 **σακκογενειοτρόφοι καὶ ˚λοπαδαρπαγίδαι.**

λοπαδεύω [λοπάς] μτγν. ἑτοιμάζω, παρασκευάζω φαγητόν, μαγειρεύω : Φιλούμ.π.Ὀρειβ.45,29, 25· κ. παθ. : ΑΒ 105 **βρωμάτιόν τι λοπαδευόμενον.**

λοπάδιον [τὸ] κ. μσν., ὑποκορ. τοῦ λοπὰς βλ.λ.2) : Ἀριστφ.Πλ.812 **ὀξὶς δὲ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα χαλκῆ γέγονε** | σχόλ. «λοπάδιον δὲ καὶ αὐτὸ εἶδος κεραμίου»), Εὔβουλ.9,38, ˚Ἀλεξ.186,7, Πάπ.· **2)** μσν. εἶδος ὀστρέου : Γεωπ.20,18.

λοπαδίσκος [ὁ] σχόλ. ὑποκορ. ἀ.λοπάδιον βλ.λ.1), τηγανάκι : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.962.

λοπαδοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς λοπάδα βλ.λ.

λοπαδοτεμαχοσελαχογαλεοκρανιολειψανοδριμυποτριμματοσιλφιοκαραβομελιτοκατακεχυμενοκιχλεπικοσσυφοφαττοπεριστεραλεκτρυονοπτοκεφαλλιοκιγκλοπελειολαγῳοσιραιοβαφητραγανοπτερύγων-ονος [ὁ] κωμ. ὀνομασία ἐδέσματος ἀποτελουμένου ἐξ ἰχθύων, κρεάτων, πτηνῶν καὶ διαφόρων καρυκευμάτων : Ἀριστφ.Ἐκκλ.1169 [κτ. διόρθ. Meineke].

λοπαδοφυσητής [ὁ] [λοπάς, φυσῶ] ὁ οἱονεὶ φυσῶν τὰς λοπάδας, λαίμαργος, ἀδηφάγος ἐπὶ τοῦ διαβοήτου γαστριμάργου αὐλητοῦ Δωρίωνος : Μνησίμ.10 **καὶ τῆς νυκτὸς ἔσται Δωρίων ἔνδον παρ' ἡμῖν λοπαδοφυσητής.**

λοπάς-άδος [ἡ] [λέπω] κ. νεώτ. πήλινον ἐπιτραπέζιον **ἀβαθὲς** καὶ ἀνοικτὸν σκεῦος, ἐν ᾧ παρετίθετο τροφή, φαγητόν, γαβάθα, πιατέλλα : Ἀριστφ. Ἱππ.1034 **κυνηδὸν . . τὰς λοπάδας καὶ τὰς νήσους διαλείχων,** αὐτ.Σφ.511,Μέν.Σαμ.150,Διοσκ.2, 142· || μαγειρικὸν σκεῦος : Γαλ.6,653· **2)** τὸ τήγανον· Ἡσ. ελοπάς· τὸ τήγανον. Συρακόσιοι» : Ἀρχέδικ.2,4 **τὰς λοπάδας ἐπιθεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ . . ἑφθὸν τὸν ἰχθὺν ἀποδίδωμι·** ὁμ. μαγειρικὸν σκεῦος διάφορον τοῦ τηγάνου:Εὔβουλ.109 **λοπὰς παφλάζει βαρβάρῳ λαλήματι·** πηδῶσι δ' ἰχθῦς ἐν μέσοισι τηγάνοις, Πλάτ.Κωμ.173,12 **οὐδὲ λοπὰς κακόν ἐστιν· ἀτὰρ τὸ τήγανον ἄμεινον· 3)** π. κωμ. ἡ σορός : Θεόπομπ.Κωμ.92· **4)** εἶδος νόσου τῶν δένδρων κ. ἰδ. τῆς ἐλαίας : Θεόφρ.Φ1 4,14,3· || ἀσθένεια ἐπιφέρουσα σῆψιν τῶν ριζῶν τῆς συκῆς : αὐτ.5· **5)** εἶδος ὀστρακοδέρμου : Θεόφρ.Φ1 4, 6,7 **λοπὰς** [δ.γρ. ἀντὶ λεπάς], Λουκ ˚Ον.47 **καταφαγεῖν κρέα λοπάδας ζωμοὺς ἰχθῦς,** Γαλ.4,670 **ὄστρεα καὶ λοπάδας.**

λοπητός [ὁ] [λοπῶ] ἡ περίοδος καθ' ἣν λοπῶσι τὰ δένδρα, ὅταν ὁ φλοιὸς τῶν δένδρων φουσκώνῃ καὶ ξεφλουδίζεται εὔκολα : Θεόφρ.Φ1 5,1,1.

λόπια [τὰ] δημ. συνήθ. μτ. τοῦ **φασόλια** ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ **φασίολος** ὁ κοινός.

λοπίδιον [τὸ] Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ λοπὶς βλ.λ.3) : **λοπίδια παντοδαπὰ ἀπ' ἀνδριάντων.**

λοπίζω [λοπός] ἀφαιρῶ τὸν λοπόν, τὸν φλοιόν, ξεφλουδίζω· Ἡσ. «λοπίξαι· λαμπρῦναι ἢ λεπιδῶσαι» [μτ. δ.γρ. λεπίζω, ἀπορριπτομένης ὑπὸ τοῦ · Φώτ.]· κ. παθ. : Θεόφρ.Φ1 3,13,1,αὐτ.4.

λόπιμος-ον [λοπῶ] μτγν. ὃν δύναταί τις νὰ ἐκλεπίσῃ, ὁ εὐκόλως ἐκλεπιζόμενος, εὐκολοξεφλούδιστος, ἐπὶ καρύων ἐχόντων φλοιὸν ἢ ἐπιδερμίδα καὶ οὐχὶ κέλυφος : Νίκ.ἀπ.76 **λόπιμον κάρυον.**

λοπίς-ίδος [ἡ] λεπίς, φλοιός, φλοῦδα : Ἀριστφ. Σφ.790 **ἐπέθηκε τρεῖς λοπίδας μοι κεστρέων,** Νίκ.Θηρ.154, αὐτ.Ἀλεξ.467· **2) λοπὶς σιδηρᾶ** σιδηρᾶ περόνη πρὸς συγκράτησιν τῆς βαλάνου ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει : Αἰν.Τακτ.20,3· **3)** τμῆμα ἀκροβάσεως : Ἐπιγρ.· **4)** Ἐπιγρ ἡ λοπὰς βλ.λ.1).

λόπισμα-ατος [τὸ] [λοπίζω] λεξ. λοπός, λέπυρον· Φώτ., Εὐστ.1863,51.

λοπός [ὁ] [λέπω] ἢ **λόπος** ὁ φλοιός, ἡ φλοῦδα, τὸ τσώφλι : Ὀδ.Τ 233 **κρομύοιο λοπόν· 2)** δέρμα, δορά: Ἱππ.˚Ἄρθρ.33 **λοπὸς δέρματος** [τὸ ἐξώτατον μέρος τεμαχίου δέρματος, ἀντίθ. αὐτὸ τὸ δέρμα]· **3)** ἡ ἐκλέπισις τῆς ἐπιδερμίδος μετά τινα ἀσθένειαν : Ἱππ.Ἐπιδ.2,1,7.

λοποτιά [ἡ] δημ. κ. **λουποτιά** τὸ ποῶδες φυτὸν χηνοπόδιον βλ.λ. τὸ λευκόν.

λοπουρνιά [ἡ] δημ. τὸ ἀειθαλὲς δένδρον ἐλαιόπρινος ὁ ὀξύφυλλος.

λοπό-άω [λοπός] ἀποβάλλω τὸν λοπόν, τὸν φλοιόν, λεπίζομαι, ξεφλουδίζομαι, ἐπὶ τῶν δένδρων ἅτινα κατὰ τὸ ἔαρ ἕνεκα τῆς ἀφθονίας τοῦ χυμοῦ ἐκλεπίζονται εὐκόλως : Θεόφρ.Φ1 3,5,1,αὐτ.5, 1,1· **2)** ἐπὶ συκῶν, σήπομαι εἰς τὴν ρίζαν· Θεόφρ.Φ Αἰτ.5,9,9 «τῇ δὲ συκῇ καὶ νόσημά τι συμβαίνει περὶ τὰς ρίζας καὶ μικρὸν ἐπάνω, ὃ καλοῦσι λοπᾶν· τοῦτο δὲ οἷον μύδησίς τίς ἐστι τῶν ριζῶν διὰ τὴν πολυυδρίαν»· **3)** ρημστ. π. λοπητός.

λορανδίτης [ὁ] νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν θειοαρσενικῶδες **ἅλας** τοῦ θαλλίου.

λόρδα [ἡ] δημ. ἰσχυρά, μεγάλη πεῖνα, ἰδ. ἐν φρ. **(μὲ) κόβει λόρδα** [πεινῶ ὑπερβολικὰ ἢ στεροῦμαι τῶν πρὸς διατροφὴν ἀναγκαίων].

λορδαίνω λορδῶ βλ.λ. : Ἱππ.˚Ἄρθρ.46.

λορδός-ή-όν ὁ κυρτὸς πρὸς τὰ πρόσω τοσοῦτον, ὥστε τὸ στῆθος ἐξέχον ν' ἀποτελῇ κύρτωμα, ἀντίθ. κυφός : Ἱππ.Ἀγμ.16, αὐτ.˚Ἄρθρ.48, Ἀριστλ. ΖΠ 707b,18· πρβλ. λορδῶ.

λόρδος [ὁ] [ἀγγλ.] νεώτ. κ. δημ., θηλ. **λαίδη** τίτλος εὐγενείας ἐν Ἀγγλίᾳ : **ἡ Βουλὴ τῶν λόρδων** [τὸ ἕτερον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐν Ἀγγλίᾳ], **-λόρδος καγκελλάριος** [ὁ ἀνώτατος ἔφορος τῆς δικαιοσύνης **καὶ** μέλος ἁπάντων τῶν δικαστηρίων, ἐκπληρῶν καθήκοντα ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης **καὶ προέδρου** τῆς ἄνω Βουλῆς], **- λόρδος δήμαρχος** [τίτλος τοῦ δημάρχου ὡρισμένων πόλεων τῆς Ἀγγλίας].

λορδῶ-έω (λορδός) ὡς οὐδ. κάμπτομαι ὑπτίως, κυρτῶ ἐμαυτὸν πρὸς τὰ πρόσω, κορδώνω τὸ σῶμα μου οὕτως, ὥστε ν' ἐξέχῃ τὸ στῆθος καὶ ἡ κοιλία πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ν' ἀποτελῇ κύρτωμα : Ἱππ.Ἄρθρ.46,Μνησίμ.4,55 **πίνει, σκιρτᾷ, λορδοῖ, κεντεῖ** (βινεῖ)· κ. παθ. : Ἱππ.Ἄρθρ.48,Προκ.Μυστ.9 **λορδουμένη τε καὶ τὰ ὀπίσω ἀποκεντῶσα τοῖς διάπειραν αὐτῆς ἔχουσιν·** ὁμ. **ἐν** αἰσχρ. σημ. : Ἀριστφ.Ἐκκλ.10 **λορδουμένων.. σωμάτων· 2)** ρηματ. π. λόρδωμα, λόρδων, λόρδωσις, λορδωτός.

λόρδωμα-ατος (τὸ) (λορδῶ) **ἡ ἐνέργεια** καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λορδῶ, τὸ πρὸς τὰ πρόσω κύρτωμα τοῦ σώματος : Ἱππ.Μοχλ.38,αὐτ.Ἄρθρ.48.

λόρδων-ωνος (ὁ) (λορδῶ) ὡς κύρ. **ὄν. ὁ** δαίμων τῆς αἰσχρᾶς λορδώσεως : Πλάτ.Κωμ.174,17 **Λόρδωνι δραχμή, Κυβδάσῳ τριώβολον.**

λόρδωσις-εως (ἡ) (λορδῶ) κ.νεώτ. ἡ πρὸς τὰ πρόσω κύρτωσις τῆς ὀσφυϊκῆς μοίρας **τῆς** σπονδυλικῆς στήλης, ἀντίθ. κύφωσις : Ἱππ.Ἄρθρ.48,Γαλ.18 (1),493· ὁμ. κ. ἐν αἰσχρ. σημ. : Σχόλ.Θεόκρ.5,43· ‖ **νεώτ.** ἰατρ. ἡ ὑπερβολικὴ πρὸς τὰ πρόσω κύρτωσις τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἐξ οὗ κοίλανσις τῆς ράχεως καὶ κλίσις τοῦ ἄνω μέρους τοῦ σώματος πρὸς τὰ ὀπίσω.

λορίκουλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος **ψιττακῶν** τῆς ὁμοιογεν. τῶν **ψιττακιδῶν.**

λοσιόν (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. **ἀκλ.** ἀρωματικὸν ὕδωρ πρὸς πλύσιν τῆς κεφαλῆς **ἢ** ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος.

λοσοφάνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. λευκὴ κρυσταλλικὴ κόνις ἐν χρήσει ὡς ἀντισηπτικὸν καὶ στυπτικὸν φάρμακον ἐπὶ δερματικῶν παθήσεων.

λοσσενίτης (ὁ) νεώτ. ἔνυδρον ὀρυκτὸν ἀρσενικικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου μετὰ θειικοῦ μολύβδου.

λοστός (ὁ) δημ. σιδηροῦς μοχλὸς πρὸς μετακίνησιν βαρῶν ἢ ἀπόσπασιν βράχων ἐκ τοῦ ἐδάφους·. ‖ μακρὰ κυλινδρικὴ σιδηρᾶ ράβδος αἰχμηρὰ κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον πρὸς διάνοιξιν ὀπῶν εἰς πετρώματα κατὰ τὴν κατασκευὴν ὑπονόμων.

λοστρόμος (ὁ) (ἰταλ.) δημ.κ. **νοστρόμος** ὁ πρῶτος ὑπαξιωματικὸς τοῦ πληρώματος, ἰδ. ἐμπορικοῦ πλοίου, ὁ πρῳρεὺς ἐν πολεμικοῖς, **ὁ** ναύκληρος ἐν ἐμπορικοῖς πλοίοις : **λοστρόμος τῆς βάρδιας** (ἔμπειρος ναύκληρος ἐκτελῶν ὑπηρεσίαν τρίτου πλοιάρχου εἰς ἱστιοφόρο), Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 52,19 **μέσ' στ' ἀνοιχτὰ τὰ πέλαγα οἱ λοστρόμοι | τὰ βλέπουν . . σὰ γλάροι νὰ περνᾶνε** (τὰ καράβια).

λοταρία (ἡ) (ἰταλ.) ἀ. μπαλλόκια, τυχηρὸν παιγνίδιον ἐνεργούμενον δι' ἐξαγωγῆς ἐναρίθμων κλήρων ἢ πεσσῶν ἐκ σακκιδίου ἢ κυτίου, ὅπερ ἔχει ὁ προτείνων τὸ παιγνίδιον (λοταρ(ι)τζῆς) καὶ ἐξ οὗ ἐπὶ καταβολῇ τιμήματος ἐξάγει ὁ παίκτης ἀριθμόν, ὅστις ἂν εἶναι τῆς σειρᾶς (λ.χ.20, 30 ἢ 40 κλπ.) ἣν ὁ παίκτης ὥρισε, κερδίζει οὗτος τὸ ὡρισμένον ὡς βραβεῖον ἀντικείμενον, συνήθ. ἐδώδιμον ἢ χρηματικὸν ποσόν : **ἔχασα ἑκατὸ δραχμὲς στὴ λοταρία γιὰ μιὰ συναγρίδα· 2)** πᾶν εἶδος μικροῦ λαχείου, ἀ. λότο(ς) : **ἔβαλαν ἕνα ρολόϊ τοῦ τοίχου στὴ λοταρία, - τὸ κέρδισα (ἢ μοῦ 'πεσε) στὴ λοταρία.**

λοταρ(ι)τζῆς (ὁ) δημ. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὸ νὰ διενεργῇ πρὸς ἴδιον ὄφελος λοταρίαν βλ.λ.1) : **ἡ ἀστυνομία καταδιώκει τοὺς λοταρτζῆδες.**

λότζα (ἡ) (ἰταλ.) μον. κ. δημ. κ. **λόντζα** ὑπόστεγον παράπηγμα ὑαλόφρακτον ἐν μέρει ἢ ἐξ ὅλου συνήθ. κυκλικὸν ἢ πολύγωνον, κιόσκι : Ἀραβ.Μυθ. Χαλ.1,167 **τὸν ἔφερεν εἰς μίαν λόντζαν μέσα εἰς τὸ περιβόλιον· 2)** δημ. θεωρεῖον θεάτρου.

λότος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. λαχεῖον, τυχηρὸν παιγνίδιον, λοταρία : **ἔπαιξε - τὰ κέρδισε στὸ λότο.**

λουβί (τὸ) δημ. κ. **λουβίδι** ὁ λοβός, τὸ περικάλυμμα τῶν ὀσπρίων· **2) ὁ** καρπὸς τῆς λουβιᾶς.

λουβιά (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν **φασίολος ὁ** μικρανθής· ‖ τὸ ποῶδες φυτὸν φασίολος ὁ ἐπιμήκης· **2)** τὸ ποῶδες φυτὸν δόλιχος ὁ λοβός.

λουβιάζω δημ. κ. **λωβιάζω,** ἀόρ. **(ἐ)λούβιασα ἢ (ἐ)λώβιασα,** προσβάλλομαι ἢ πάσχω ἐκ λώβης.

λουβιάρης-α-ικο δημ. κ. **λωβιάρης ὁ** λεπρός.

λουβίδι (τὸ) δημ. τὸ λουβὶ βλ.λ.1).

λουβίον (τὸ) γλωσσ. δόλιχος βλ.λ.: Κορ.Ἀτ.4Α,295.

λουβουδιά (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν χηνοπόδιον βλ.λ. τὸ λευκόν.

λουγγαβόλτα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἡ ἐπὶ μακρότατον διάρμα διατήρησις τῶν αὐτῶν προπόδων εἰς πλοῖον πλαγιοδρομοῦν ἐν ὠκεανῷ ὑπὸ σταθεροὺς ἀνέμους.

λουγδουνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν Λούγδουνον (Λυών),ὁ **ἐκ** Λουγδούνου προερχόμενος : **λουγδουνικὴ λάγηνος** (εἰδικὸς τύπος ἠλεκτρικοῦ συμπυκνωτοῦ).

λουγδούνιος-ον νεώτ. ὁ λουγδουνικὸς βλ.λ.· ‖ εἰδ. **λουγδούνιος (ἢ λουγδουνικός) κῶδιξ** (πολύτιμόν τι χειρόγραφον τῆς βιβλιοθήκης τῆς Λυών, ἰδ. ὡς **περιέχον** λατινικὴν μετάφρασιν τῆς Πεντατεύχου).

λούγκρα (ἡ) δημ. εἶδος ὀξυδερκοῦς σαρκοφάγου ζῴου, τσακάλι.

λουδβιγία (ἡ) νεώτ. γένος **μυρτωδῶν** φυτῶν.

λουδβιγίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν βορικὸν ἅλας τοῦ μαγνησίου καὶ σιδήρου.

λούδιος βαθμίς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ νεωτέρα τῶν πέντε βαθμίδων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ ἠώκαινος ὑποδιάπλασις τῆς τριτογενοῦς διαπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τῆς γῆς.

λουδλώϊος βαθμίς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ τρίτη κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν τεσσάρων βαθμίδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ ἀνωτέρα σιλούριος ὑποδιάπλασις τοῦ παλαιοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τῆς γῆς.

λουδοβίκειον (τὸ) νεώτ. ἡ λουΐζιον χρυσοῦν γαλλικὸν νόμισμα κοπὲν τὸ πρῶτον τὸ 1640 **ἐπὶ** Λουδοβίκου ΙΓ' καὶ ἔχον κατὰ καιροὺς διάφορα βάρη καὶ ἀξίας· πρβλ. ναπολεόνι, εἰκοσάφραγκον.

λουδοβίκειος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας Λουδοβῖκον· ‖ τὸ οὐδ. **λουδοβίκειον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** νεώτ. ἰατρ. **λουδοβίκειος κυνάγχη** λίαν μολυσματικὸς **φλέγμων** τοῦ ἐδάφους τοῦ στόματος ἐπιφέρων ἀπότομον καὶ ἔντονον ἐξοίδησιν τῆς ὑπὲρ τὸ ὑοειδὲς ὀστοῦν χώρας, δυσχέρειαν ἀναπνοῆς καὶ βαρύτατα γενικὰ φαινόμενα, ἄνευ διαπυήσεως.

λουδοτρόφος γλωσσ. ἐπιστάτης, γυμναστὴς μονομάχων.

λουέω, παρατ. **ἐλούεον ἐπ.** ἀντὶ λοέω, λούω βλ.λ. : Ὑμν.Δήμ.289.

λούζα (ἡ) δημ. κ. **λούτζα ἢ λόζα** κ. **λότζα** εἶδος ἀλλᾶντος **ἐκ** χοιρείου φιλέτου βλ.λ. παρασκευαζομένου εἰς πλείστας νήσους τοῦ Αἰγαίου.

λούζω δημ. τ. τοῦ λούω βλ.λ.· **2)** μτφ. ἐλέγχω, ἐπιτιμῶ σφοδρῶς, ὑβριστικῶς : **τὸν ἔλουσε πατόκορφα.**

λουθηρανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὸν Γερμανὸν θρησκευτικὸν μεταρρυθμιστὴν Λούθηρον, ὁ ἀνοφερόμενος εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ θρησκευτικὸν δόγμα τοῦ Λουθήρου : **λουθηρανικὴ ἐκκλησία** (ἡ ἐκ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Λουθήρου προελθοῦσα).

λουθηρανός-ή-όν νεώτ. κ. **λουθηρανικὸς** βλ.λ.· ‖ τὸ ἀρσ. κ. θηλ. **λουθηρανός-ή** ὡς οὐσ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ λουθηρανικοῦ δόγματος.

λουθουνάρι (τὸ) δημ. δαθιήν, γιόθος.

λουΐζα (ἡ) δημ. τὸ θαμνῶδες φυτὸν λιππία **βλ.λ.** ἡ κίτροσμος.

λουΐζι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. λουδοβίκειον βλ.λ.

λοῦκα Ἡσ. «ρόφημα ἐξ ἀλφίτων, ὡς Καύκωνες».

λουκανίδαι (οἱ) νεώτ. οἰκογ. κολεοπτέρων **φυλλοκέρων** ἐντόμων.
λουκάνικο(ν) (λατ.) δημ. εἶδος μικροῦ καὶ λεπτοῦ ἀλλᾶντος, τὸ σουτζούκι : παροιμ. **πέρασε ὁ καιρὸς ποὺ δέναν τοὺς σκύλλους μὲ τὰ λουκάνικα** (ἡ ἐποχὴ τῆς ἀφθονίας, τῶν εὐκόλων ἐπιτυχιῶν ἢ τῆς εὐήθους εὐπιστίας τῶν ἀνθρώπων).
λουκᾶνος (ὁ) νεώτ. ζωολ. κ. **λουκανός** γένος κολεοπτέρων **λουκανιδῶν** ἐντόμων.
λουκέτο (τὸ) (Ιταλ.) δημ. εἶδος ἀφαιρετοῦ κλείθρου θυρῶν, κιβωτίων κττ.' ‖ φρ. **τοῦ 'βαλε τὸ λουκέτο στὸ στόμα** (τοῦ ἐπέβαλε σιωπήν).
λούκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ὑδροσωλήν, σωλήν, κιούγκι' **2)** στενὸν αὐλακωτὸν κοίλωμα ἐπὶ ξύλου ἢ μετάλλου, αὐλάκι' **3)** εἰδ. τυπογρ. ἕκαστον τῶν μεταλλικῶν τεμαχίων τῶν χρησιμοποιουμένων πρὸς αφίγξιν τῆς φόρμας ἐν τῷ πιεστηρίῳ.
λουκινία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν **καρδιιδῶν**.
λουκιοπέρκη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος σαρκοφάγων ἀκανθοπτερυγίων **περκιδῶν** ἰχθύων.
λοῦκος (ὁ) (λατ.) μτγν. ἄλσος : Πλούτ Ρωμ.20 **τὰ δ' ἄλση λούκους ὀνομάζουσιν.**
λουκουλία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **ἐρυθροδανοειδῶν** φαρμακευτικῶν καὶ κοσμητικῶν φυτῶν.
λουκούλλειος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ πολυτελής, ἄφθονος καὶ ποικίλος, ἐπὶ ἑστιάσεων' (ἡ λ. ἐκ τοῦ Ρωμαίου Λουκούλλου), ὁ τοῦ Λουκούλλου : **λουκούλλειον γεῦμα** (πολυτελές, πλουσιώτατον καὶ χορταστικόν)' **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **λουκούλλεια** ὡς οὐσ. ἀγῶνες πρὸς τιμὴν τοῦ Λουκούλλου : Πλούτ.Λουκ.23 **Λουκούλλειά τε ἦγον ἐπὶ τιμῇ τοῦ ἀνδρός** (αἱ πόλεις).
λουκούμα (ἡ) νεώτ. γένος **σαποτοειδῶν** φυτῶν.
λουκ(ου)μᾶς (ὁ) (τουρκ.) δημ. εἶδος κοινοῦ μικροῦ γλυκίσματος παρασκευαζομένου ἐξ ἀραιᾶς ζύμης εἰς βώλους ἐφθοὺς ἐντὸς ζέοντος ἐλαίου καὶ ἐπαλειφομένους εἶτα διὰ μέλιτος.
λουκουματζῆς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς καὶ πωλητὴς λουκουμάδων βλ.λ.
λουκουματζίδικο (τὸ) δημ. τὸ καταστημα, ἔνθα κατασκευάζονται καὶ πωλοῦνται λουκουμάδες.
λουκοῦμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδος κοινοῦ μικροῦ γλυκίσματος παρασκευαζομένου ἐκ μείγματος σιροπίου σακχάρεως μετὰ πολτοποιηθέντος ἀμύλου : **λουκούμια Σύρου, - λουκούμια ἀμυγδάλου**' **2)** μτφ. ἐπὶ παντὸς πράγματος ἔχοντος ἰδιότητας παρεμφερεῖς πρὸς τὰς τοῦ λουκουμιοῦ : **κρέας λουκοῦμι** (τὸ τρυφερὸν καὶ εὔγευστον), **- πεπόνι λουκοῦμι**' **3)** ὁμ. μτφ. ἐν φρ. **μοῦ 'ρθε λουκοῦμι** (ἐπικαίρως, εὐαρέστως δι' ἐμὲ ἐπῆλθέ τι).
λουκούμων-ωνος (ὁ) (λατ.) νεώτ. τίτλος ἄρχοντος, δυνάστου παρ' Ἐτρούσκοις.
λούκουντλος (ὁ) (λατ.) μτγν. εἶδος πλακοῦντος : Χρύσ.Τυαν.π.'Αθήν.14,647D **λούκουντλοι, ἀργυροτρύφημα,.. καὶ ὀρυζίτης πλακοῦς.**
λουλακάτος-η-ο δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ λουλακιοῦ ἢ βεβαμμένος μὲ λουλάκι βλ.λ.
λουλάκι (τὸ) δημ. τὸ ἰνδικὸν βλ.λ.
λουλακιάζω δημ. ἐμβαπτίζω ὑφάσματα ἢ ἐνδύματα, ἰδ. λευκά, ἐντὸς διαλύματος λουλακιοῦ πρὸς ἀπόκτησιν ἐλαφρῶς κυανῆς χροιᾶς : **λουλάκιασε τὰ ροῦχα.**
λουλάκιον (τὸ) μτγν. εἶδος φυτοῦ, ἐξ οὗ ἐξήγετο χρωστικὴ οὐσία' Ἰω.Λυδ.Μην.Ι,21 «ἰσατίδος βοτάνης, ἣ παρά τοῖς πολλοῖς λουλάκιον λέγεται».
λουλακύς-ιά-ύ δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ λουλακιοῦ βλ.λ., ὁ κυανοῦς, ὁ ἀνοιχτὸς γαλάζιος' ‖ τὸ οὐδ. **λουλακύ** ὡς οὐσ. χρῶμα ὅμοιον πρὸς τὸ τοῦ λουλακιοῦ, τὸ κυανοῦν, τὸ ἀνοιχτὸ γαλάζιο χρῶμα· πρβλ. βυσσινύ.

λουλᾶς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἡ πηλίνη ἑστία τοῦ ναργιλέ, ἐν ᾗ τίθενται ὁ καπνὸς καὶ οἱ ἄνθρακες' ‖ ἡ ἑστία τῆς σύριγγος δι' ἧς καπνίζεται τὸ ὄπιον καὶ τὸ χασίς : λ.τραγ. **ὁ λουλᾶς καὶ τὸ χασίσι | μ' ἔφερε σ' αὐτὴ τὴν κρίση**' **2)** τὸ κοῖλον μέρος τῆς καπνοσύριγγος ἢ τοῦ τσιμπουκιοῦ ἔνθα τίθεται ὁ καπνός.
λουλουδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ λουλούδι, μικρὸν ἄνθος, ἀνθύλλιον, ἀνθάκι' **2)** μτφ. κτ. ἀντίφρασιν, ἐπὶ προσ., αἰσχρός, ἀνήθικος : **σοῦ εἶναι ἕνα λουλουδάκι**' **3)** τὸ ποῶδες φυτὸν σιληνὴ ἡ ἔγχρους' ‖ **λουλουδάκι ἢ λουλούδι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου** τὸ ποῶδες φυτὸν χαμαίμηλον τὸ κοινόν, τὸ χαμομήλι.
λουλουδάτος-η-ο δημ. ἐπὶ ὑφασμάτων, ὁ ἔχων ἔντυπα ἢ ἐνυφασμένα σχήματα ἀνθέων.
λουλουδένιος-ια-ιο δημ. κ. **λουλούδινος-η-ο** ὁ ὁμοιάζων πρὸς λουλούδι ἢ ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ λουλούδια, ὁ ἄνθινος.
λουλούδι (τὸ) μσν. κ. δημ. κ. **λελούδι** κ. **λαύλουδο** ἄνθος : Ἐρωτόκρ.5,1107 **σὰν τὸ λουλούδι π' ὄμορφο παρ' ἀλλ' ἡ φύση κάνει, | κι ἔρθ' ἄνεμος μὲ τὴ χιονιὰ νὰ τὸ φυγομαράνῃ,** Σολωμ. Ἐθν.Ὕμν.86 **μέσ' στὰ χόρτα, στὰ λουλούδια | τὸ ποτήρι δὲν βαστῶ,** αὐτ.Κρητ 22,28, Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 14,4, Γρυπ. Σκ.Τερρ.93,4' **2)** μτφ. ἐπὶ παντὸς ἐκλεκτοῦ, ἀγλάϊσμα, κόσμημα, στολίδι : δ.τραγ. **λουλούδι τῆς Μονεβασιᾶς καὶ κάστρο τῆς Ἀθήνας**' **3)** **λουλούδι τῆς ἁγίας Ἄννας** τὸ ποῶδες φυτὸν βατράχιον τὸ σπρουνεριανόν ‖ **λουλούδι ἢ λουλουδάκι τοῦ ἁγίου Γεωργίου** τὰ ποῶδες φυτὸν χαμαίμηλον τὸ κοινόν' ‖ **λουλούδι κόκκινο** τὰ ζιζάνιον καὶ κοσμητικὸν φυτὸν νεκράνθεμον τὸ ἀρουραῖον' ‖ **λουλούδι τοῦ Μάη** τὸ πολυετὲς φυτὸν στατικὴ ἡ κολπώδης' ‖ **λουλούδι τοῦ οὐρανοῦ** τὸ ποῶδες φυτὸν ἀναγαλλὶς ἡ κυανῆ.
λουλουδιά (ἡ) δημ. τὸ δένδρον ψευδομέλια ἡ Ἀζεδαράχη.
λουλουδίζω δημ. κ. **λουλουδιάζω,** ἀόρ. (ἐ)λουλούδι(α)σα, μτχ. παθ. παρακ. **λουλουδι(α)σμένος,** ἀμτβ. ἀνθῶ, θάλλω : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 15,3) **σὰ λουλουδίσ' ἡ γῆ τώρα τὴν ἄνοιξη**' **2)** μτφ. εὑρίσκομαι εἰς ἀνθηρὰν καταστασιν, ἀκμάζω' **3)** μτβ. συντελῶ εἰς τὴν ἄνθησιν, τὸ λουλούδισμα, κάνω κάτι νὰ λουλουδίσῃ' **4)** ρηματ. π. λουλούδισμα, λουλουδιστός.
λουλούδισμα (τὸ) (λουλουδίζω) δημ. ἡ ἄνθησις' **2)** μτφ. ἡ θαλερότης, ἡ ἀκμή.
λουλουδιστός-ή-ό δημ. ὁ ἀνθιστὸς βλ.λ.
λούλουδο (τὸ) μσν. κ. δημ. τὸ λουλούδι βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.2,266 **γεμάτ' ἀθοὺς δεντρῶ καὶ λούλουδα τοῦ κάμπου,** δ.φρ. **τὴ θάλασσα μὲ τὰ κύματα, - τὸν κάμπο μὲ τὰ λούλουδα, τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα,** Σολωμ.Δὲ Μ' ἀγαπᾷς! **ὅσα λούλουδα εἶν' τὸ Μάη | μαδημένα ἐρωτηθῆκαν.**
λουλουδόχορτο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἀνθεμὶς ἡ ξενική.
λουλουδῶ δημ. κ. **λουλουδάω** λουλουδίζω.
λοῦμα-ατος (τὸ) (λούω) ἐπίγρ. κ. ἀρχ. λεξ. κ. μσν. ρεῦμα, ροή, ρύαξ : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.903,2' **2)** μσν. λουτρόν, βαλανεῖον : ΨΚωδ.242,8 (ἔκδ. Preg.), αὐτ.283,4' **3)** Ἡσ. «λούματα· τὰ τῶν πτισσομένων κριθῶν ἄχυρα. Κύπριοι».
λοῦμαι ἀττ. ἀντὶ λούομαι βλ.λ. : Ξεν.ΚΠ 1,3,11 **λέγοιμ' ἂν ὅτι λοῦται.**
λούμακας (ὁ) δημ. ἐπὶ ἐφήβων, ὁ ὑψηλὸς καὶ συμμέτρου σωματικῆς διαπλάσεως, λεβέντης, παλληκάρι.
λοῦμεν (τὸ, ἄκλ.) (λατ.) νεώτ. φυσ. φωτομετρικὴ μονὰς πρὸς μέτρησιν τῆς φωτεινῆς ῥύσεως.
λουμενάριον (τὸ) (λατ.) πάπ. θυρίς, παράθυρον.

λουμινάλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. λευκὴ κρυσταλλικὴ κόνις παρεχομένη ὡς ὑπνωτικὸν καταπραϋντικὸν καὶ ἀντισπασμωδικὸν φάρμακον, ἄ. φαινολαιθυλομηλονυλουρία.

λουμίνι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἐλλύχνιον, θρυαλλίς, ἰδ. μικρὰ διερχομένη διὰ τοῦ κέντρου μικροῦ δίσκου ἐκ χαρτονίου, δι' οὗ στηρίζεται ἐπὶ τῆς κανδηλήθρας· **2)** ὁ κάλυξ τοῦ φυτοῦ βαλλωτὴ ἡ κρατηροφάρος, ἐν χρήσει ὡς ἐλλύχνιον.

λοῦμιξ γλωσσ. τὸ λάπατον.

λουμπάρδα (ἡ) δημ. κ. **λομβάρδα** ἢ βομβάρδα.

λούμπαρδο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ ζιζάνιον φυτὸν κίρσιον τὸ ἀστρωτόν.

λουμπινάρι (τὸ) δημ. λουπινάρι βλ.λ.

λούμπουνας (ὁ) δημ. κ. **λουμπούνι** (τὸ) ἡ ἀκροχορδών, ἡ κρεατοελιά.

λουμπουνιάζω δημ. ἔχω πολλὰς ἀκροχορδόνας κ. κτ. ἐπέκτ. μελανά, σαρκώδη ἐξανθήματα, βγάνω, κρεατοελιὲς ἢ σπυριὰ μαῦρα ἀποκτῶ, γεμίζω σπυριά: **λουμπούνιασε τὸ πρόσωπό του.**

λουμπρικίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. **ὀλιγοχαίτων** δακτυλιοσκωλήκων.

λουμπρίκουλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος δακτυλιοσκωλήκων.

λουνάδα (ἡ) (ἰταλ.) δημ., ναυτ. εἶδος κυρτότητος τῶν γραμμῶν τοῦ σκάφους, πρβλ. σιμότης.

λουναρία (ἡ) νεώτ. γένος **σταυρανθῶν** φυτῶν.

λουννίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν φωσφορικὸν ἅλας τοῦ χαλκοῦ.

λουνόν Ἡσ. «λαμπρόν».

λούνω δημ. ἀντὶ λούζω, λούω βλ.λ.

λούξ (τό, ἄκλιτ.) (λατ.) νεώτ. κ. δημ. μονὰς μετρήσεως τοῦ μεγέθους τοῦ φωτισμοῦ φωτιζομένης ἐπιφανείας· **2)** ἡ πολυτέλεια, ἡ χλιδή: **ταξιδεύει πάντα σὲ καμπίνα λούξ.**

λουξόμετρον (τὸ) νεώτ. φυσ. εἰδικὸν φωτόμετρον, δι' οὗ προσδιορίζεται ἡ εἰς λαὺξ ἔντασις τοῦ φωτισμοῦ φωτιζομένης ἐπιφανείας.

λούπα (ἡ) (λατ.) μτγν. λύκαινα καὶ ἑταίρα, πόρνη: Πλούτ.Ρωμ.4 **λούπας γὰρ ἐκάλουν οἱ Λατῖνοι τῶν τε θηρίων τὰς λυκαίνας καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ἑταιρούσας,** Εὐστ.Ὀδ.1961,16 **λύκαινα ἡ παρὰ Ἰταλιώταις λούπα· ὃ δὴ ὄνομα μετῆκται ἀστείως εἰς ἑταιρίδων προσηγορίαν.**

λούπα (ἡ) (γαλλ.) νεώτ. ἀμφίκυρτος μεγεθυντικὸς φακὸς χρησιμεύων ὡς ἁπλοῦν μικροσκόπιον.

λουπερίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. **φυτοφάγων** κολεοπτέρων ἐντόμων.

λαύπης (ὁ) μτγν., μσν. κ. δημ. τὸ ἁρπακτικὸν πτηνὸν Ικτῖνος: Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.46, Ἱεροκλ.Ἀστ. 257, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.291 **ἐὰν ἴδῃ τις ὅτι κατέσχε λαύπην καὶ ἔσφαξεν αὐτόν.**

λουπινάρι (τὸ) δημ. ἄ. λουμπινάρι, τὸ ποῶδες φυτὸν θέρμος ὁ λευκὸς καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ.

λουπιναριά (ἡ) δημ. τὸ λουμπινάρι βλ.λ.

λουπίνι (τὸ) δημ. λουμπινάρι βλ.λ.

λουπινιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν λουπινάρι βλ.λ.

λουπινίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς τοῦ φυτοῦ θέρμου τοῦ λευκοῦ παρουσιαζόμενον ὑπὸ μορφὴν λευκῆς κόνεως.

λούπινο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. κ. **λούπινος** (ὁ) τὸ φυτὸν θέρμος βλ.λ. ὁ λευκὸς κ. ὁ καρπὸς αὐτοῦ.

λουπουλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἢ **λυκισκίνη** κιτρίνη ρητινώδης, ἀρωματικὴ καὶ πικρὰ κόνις ἐν χρήσει ὡς τονωτικὸν τοῦ στομάχου καὶ ἀντιαφροδισιακὸν κατὰ τῶν σπερματορροιῶν καὶ τῶν ὀνειρώξεων.

λούππις γλωσσ. τὸ ἁρπακτικὸν πτηνὸν ἰκτῖνος.

λούρα (ἡ) δημ. μεγεθ. τοῦ λουρί, μέγας ἱμάς, μεγάλο λουρί· **2)** μτφ. λεπτὸς καὶ εὐθὺς βλαστὸς δένδρου ἢ θάμνου, βέργα.

λουράκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ λουρί, μικρὸ λουρί.

λουρδεύω μσν. λεξ. γαλιφεύω βλ.λ., ἐπιτηδείως ἐξαπατῶ: Κορ.Ἀτ.4Α,74· || γίνομαι λοῦρδος βλ.λ., ἐκτρέπομαι εἰς ἀπάτας.

λουρδιά (ἡ) δημ. ἀπάτη πρὸς χρηματισμόν, μπαγαμποντιά, μπερμπαντιά.

λοῦρδος (ὁ) δημ. ὁ δι' ἀπατῶν χρηματιζόμενος, ὁ ἐπιτήδειος φαῦλος.

λουρί (τὸ) δημ. ἱμάς, τελαμών, λωρίον: Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.ΚΚ 92,7 **στ' ἄλλο της στριφογύρισμα ἔσπασε τὸ λουρί της, - κοπῆκαν τὰ λουριὰ τῶν παπουτσιῶν του** (οἱ στενοὶ δερμάτινοι ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων του)· || στενὴ δερματίνη ζώνη· **2)** μτφ. φρ. **τοῦ ἔσφιξε** ἢ **τοῦ μάζωξε τὰ λουριά** (τὸν περιώρισε)· **3)** γεν. λωρίς, ταινία: **τοῦ 'βγαλε λουριὰ ἀπ' τὴ ράχη του'** **4)** στενὴ καὶ ἐπιμήκης λωρὶς ἐπιφανείας τινὸς κ. ἰδ. ἀγροῦ: ΜΜ **ἐτότε δα' ἐσκάφτατε ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ λουριοῦ, | καὶ κεῖνος καταμόναχος ἔβανε τὸ λουρὶ** μπροστὰ (ὤργωνε).

λουρίδα (ἡ) δημ. λωρίς, ταινία: **τῆς ἔκομε τὸ φόρεμα λουρίδες'** **2)** στενὸν καὶ ἐπίμηκες τμῆμα ἐπιφανείας τινός: Κρυστ.Τραγ.Κέντημ.Μαντηλιοῦ 9 **βάφεται ἡ κορφὴ καὶ τ' οὐρανοῦ ἡ λουρίδα | ροδόλευκη, - ἔχει μιὰ λουρίδα γῆς καὶ κάνει τὸ χτηματία.**

λουριδιάζω δημ. σχίζω εἰς μικρὰς λωρίδας, κάνω λουρίδες.

λουριδωτός-ή-ό δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἢ πεπλεγμένος διὰ λωρίδων· **2)** ἐπὶ ζώου, ὁ ἔχων, ὁ φέρων λωρίδας ἐπὶ τοῦ τριχώματος: **λουριδωτὴ γάτα.**

λουρίκιον (τὸ) (λατ.) μσν. μετάλλινος θώραξ: Διήγ.Ἀχιλλ.209 **τῶν λουρικίων τὴν ἀστραπήν, τῶν σκουταρίων τοὺς κτύπους.**

λουροδένω δημ. δένω διὰ λωρίων, μὲ λουριά.

λουρόπετσο (τὸ) δημ. δερμάτινος ἱμάς, λουρὶ ἀπὸ πετσί.

λοῦρος μτγν. εἶδος πλακοῦντος: Ἀρκάδ.70,4.

λοῦρος (ὁ) δημ. ἐπιμήκης ράβδος δι' ἧς ρίπτουσι τὰς ἐλαίας ἐκ τοῦ δένδρου.

λουρώνω δημ. κτῶμαι σκληρότητα δερματίνου ξηροῦ λωρίου.

λουσ(σ)αρίζω (ἰταλ.) δημ. κ. **λουσάρω,** ἀόρ. **(ἐ)λουσάρισα,** κ. **(ἐ)λούσαρα,** παθ. ἀόρ. **(ἐ)λουσαρίστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **λουσαρισμένος,** ἐνδύω τινὰ πολυτελῶς, καλλωπίζω τινά, τοῦ κάμνω λοῦσα· παθ. ἐν μέσ. σημ. ἐνδύομαι πολυτελῶς: **λουσαρίστηκε καὶ πάει νὰ κάμῃ βόλτα.**

λουσ(σ)άτος-η-ο (ἰταλ.) δημ. ἐπὶ προσ., ὁ πολυτελῶς ἐνδεδυμένος, ὁ κεκαλλωπισμένος, ὁ λουσαρισμένος· || ἐπὶ πραγμ., ὁ πολυτελῶς κατεσκευασμένος, ὁ πλουσίως διακεκοσμημένος, ὁ πολυτελής, ὁ φιγουράτος: **λουσάτη φορεσιά.**

λουσέρνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος λυχνίας ἐλαίου, συνήθ. πολυφώτου, καντηλέρι.

λούσιμο (τὸ) (λούω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λούειν, ἡ λοῦσις, τὸ λουτρὸν κ. ἰδ. τῆς κεφαλῆς· **2)** μτφ. πλῆθος ὕβρεων λεγομένων κατά τινος, ἐξύβρισις: **τοῦ τράβηξα ἕνα λούσιμο, ποὺ δὲ θὰ τὸ ξεχάσῃ ποτέ.**

λοῦσις-εως (ἡ) (λούω) Ἐπιγρ., πάπ. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λούειν ἢ τοῦ λούεσθαι, τὸ λούσιμο: Πάπ.· || τὸ καθάρισμα, τὸ πλύσιμο: Ἐπιγρ. **λοῦσις τῶν βαλανείων.**

λοῦσ(σ)ο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. πολυτελὴς καλλωπισμός, ἰδ. περὶ τὴν ἐνδυμασίαν: **ἡ γυναίκα του ἀγαπάει τὰ λοῦσα'** || κτ. ἐπέκτ. πολυτέλεια, μεγαλοπρέπεια: **φορεῖ γυαλιὰ γιὰ τὸ λοῦσο** (πρὸς ἐπίδειξιν)· || φρ. **ἄσ' τὰ λοῦσα** ἢ **ἂς σοῦ λείπουν τὰ λοῦσα** (ἄφες κατὰ μέρος τὰ προσχήματα, τὰς ἐπιτηδεύσεις, τὰς πομπώδεις **φράσεις,** μίλα καθαρά, σταράτα).

λοῦσον 'Ησ. «κόλουρον, κολοβόν, τεθραυσμένον. Κύπριοι» : Εὐστ.'Ιλ.1246,38.

λοῦσσον (τὸ) ἡ λευκὴ ρητινώδης ἐντεριώνη τῆς ἐλάτης, τὸ δαδὶ τοῦ ἐλάτου : Θεόφρ.Φl 3,9,7.

λούστης (ὁ) (λούω) ὁ ἀρεσκόμενος ἢ συνηθίζων νὰ λούηται συχνάκις, ἐπί τινων πτηνῶν:'Αριστλ. Ζl 633a,29 (ἀντίθ. κονιστικοί), Μάρκ.Αὐρ.l,16 **οὐκ ἐν ἀωρεὶ λούστης, οὐχὶ φιλοικοδόμος.**

λουστικὰ (τὸ) δημ. τὸ ἀντίτιμον τοῦ λουσίματος ἐν βαλανείῳ, τὸ ἐπίλουτρον.

λουστραρίζω (ἰταλ.) δημ. λουστράρω βλ.λ.· ‖ ρηματ. π. λουστράρισμα.

λουστράρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λουστραρίζω, ἡ διὰ λούστρου ἐπάλειψις, ἡ στίλβωσις, τὸ γυάλισμα : **τὸ λουστράρισμα τῶν ἐπίπλων - τῶν παπουτσιῶν.**

λουστράρω (ἰταλ.) δημ. κ. **λουστραρίζω,** ἀόρ. **(ἐ)λούστραρα,** κ. **(ἐ)λουστράρισα,** μτχ. παθ. παρακ. **λουστραρισμένος,** καθιστῶ τι στιλπνὸν ἐπαλείφων τοῦτο διὰ λούστρου, στιλβῶ, στιλπνῶ, γυαλίζω : **λουστράρω τὰ ἔπιπλα - τὰ παπούτσια - τὰ χαλκώματα.**

λουστράτος-η-ο δημ. ὁ στιλπνός, ὁ γυαλιστερός, ὁ λουστραρισμένος.

λουστρίζω δημ., ἀόρ. **(ἐ)λούστρισα,** λουστράρω.

λουστρὶν (τὸ) (γαλλ.) δημ. κ. **λουστρίνα** (ἡ) λεπτὸν καὶ ἐλαφρὸν ὕφασμα ἐκ μετάξης ἢ βάμβακος, τοῦ εἴδους τῶν ἐλαφρῶν ταφτάδων βλ.λ.

λουστρίνι (τὸ) δημ. στιλπνὸν βερνικωτὸν δέρμα· ‖ κτ. πληθ. **λουστρίνια** ὑποδήματα ἐκ λουστρινίου.

λοῦστρο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. **λοῦστρος** (ὁ) λιπαρὰ καὶ στιλπνὴ ρευστὴ σκευασία ἐπιτιθεμένη εἰς λεπτὸν στρῶμα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἀντικειμένου τινὸς πρὸς προφύλαξιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὑγρασίας ἢ πρὸς στίλβωσιν καὶ ἐξωραϊσμόν, τὸ βερνίκι· **2)** στιλπνὸν ἐπίχρισμα ἐπιφανείας τινός, βερνίκι· ‖ συνεκδ. στίλβη, στιλπνότης, γυαλάδα· **3)** κτ. ἐπέκτ. τὸ λουστράρισμα· **4)** μτφ. ἐπὶ προσ., ἐπίκτητον, ψευδὲς καὶ ἐπιφανειακὸν προσόν, ἐπιπολαία πνευματικὴ ἢ κοινωνικὴ κατάρτισις, ἀπατηλὴ ἐμφάνισις : **ἔζησε τόσα χρόνια στὴν Εὐρώπη καὶ πῆρε μόνο ἕνα λοῦστρο.**

λοῦστρον (τὸ) (λατ.) μτγν. καθαρμός, πάστρα : 'Ιω.Λυδ.Μην.3,22,61,10.

λοῦστρος (ὁ) δημ. καθαριστής, στιλβωτὴς ὑποδημάτων· **2)** τὸ λοῦστρο βλ.λ.

λουσαρίζημα 'Ησ. «ὅ τινες, ὄλισθον».

λουτεΐνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ χρωστικὴ τοῦ κρόκου τῶν ᾠῶν.

λουτέκιον (τὸ) νεώτ. χημ. τριατομικὸν στοιχεῖον ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν σπανίων γαιῶν.

λουτεολίνη (ἡ) νεώτ. χημ. χρωστικὴ οὐσία εὑρεθεῖσα εἰς πλεῖστα φυτά, οἷον τὸν ἐχινόποδα τὸν βαφικόν, σησαμοειδὲς τὸ ὠχρὸν κττ.

λούτζα (ἡ) δημ. κ. **λούζα** βλ.λ.· **2)** τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς φυτὸν δίκταμνον τὸ λευκόν.

λουτὴρ-ῆρος (ὁ) (λούω) κ. μσν. κ. νεώτ. κινητὸν ἢ κτιστὸν σκεῦος, ἐν ᾧ λούεταί τις ἢ ἀφ' οὗ λαμβάνων ὕδωρ ἐπιχέει ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ πρὸς λοῦσιν, μπάνιο, γούρνα : Καλλίξ.2 **λουτῆρες μεγάλοι δέκα καὶ κρατῆρες ἑκκαίδεκα,** ΠΔ 'Εξ.30,18 **ποίησον λουτῆρα χαλκοῦν καὶ βάσιν αὐτῷ χαλκῆν, ὥστε νίπτεσθαι,** Μοσχί.Παραδ.π.'Αθήν.5,207F **βαλανεῖον τρίκλινον πυρίας χαλκᾶς ἔχον τρεῖς καὶ λουτῆρα πέντε μετρητὰς δεχόμενον,** 'Επιγρ. **διάκτοις ἐκ λουτήρων ἐπιρύτοις·** **2)** μσν. τὸ βαπτιστήριον : Δουκάγγ.

λουτηρίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ λουτὴρ βλ.λ.: 'Ηρων Πνευμ.1,37,Διοσκ.1,43,Πάπ.

λουτήριον (τὸ) (λούω) κ., μσν., δωρ. **λωτήριον** ὁ λουτὴρ βλ.λ. : Αἰσχ.ἀπ.366 **λουτήρια μέγιστα,** 'Αντιφάν.208, 'Επιγρ.,'Ηρακλεωτ.Πίν.1,184 **λωτήριον,** Πάπ.· **2)** μσν. τὸ δοχεῖον ἐν ᾧ πλύνονται τὰ ποτήρια : Εὐστ.Πον.329,40 **ζητηθὲν δὲ τὸ λουτήριον, τὸ περίβλημα, ἔστιν οὐδαμοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἄφαντον καὶ ἡ λοιπὴ δὲ ἀποσκευή·** **3)** εἶδος ποτηρίου : 'Επιγέν.6 **ἐν τῷ τῶν ποτηρίων καταλόγῳ φησὶ . . κρουνεῖα . . λουτήρια.**

λουτηρίσκος (ὁ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ λουτήρ.

λουτήσιος βαθμὶς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ δευτέρα ἐκ τῶν πέντε βαθμίδων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ ἠώκαινος ὑποδιάπλασις τῆς τριτογενοῦς διαπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ ἄθρσμ. στρωμάτων τῆς γῆς.

λουτιὰ (ἡ) δημ. τὸ δένδρον κελτὶς ἡ νότιος.

λουτιδικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. διτανθρακικὸν ὀξὺ τῆς πυριδίνης.

λουτιδῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. χημικαὶ καὶ ὀργανικαὶ ἑνώσεις ἔχουσαι ἰσχυρὰς βασικὰς ἰδιότητας καὶ ἀπαντῶσαι ἐν τῇ πίσσῃ τῶν λιθανθράκων κ. ἄ.

λουτιῶ-άω μτγν. ἐφετ. τοῦ λούω βλ.λ., ἐπιθυμῶ νὰ λουσθῶ : Λουκ.Λεξιφ.2 **κἀγὼ.. τρίπαλαι λουτιῶ.**

λουτὸς (ὁ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς ἐξωτικὸν φυτὸν λωτὸς ὁ νότιος.

λοῦτρ (τό, ἄκλ.) (γαλλ.) δημ. εἶδος μηλωτῆς ἐκ δορᾶς ἐνυδρίδος ἐχούσης στιλπνὸν καὶ λεῖον τρίχωμα· **2)** εἶδος ὑφασμάτων κατασκευαζομένων κατ' ἀπομίμησιν τοῦ λοῦτρ ἐκ μετάξης, ἐρίου ἢ βάμβακος καὶ χρησιμευόντων ἰδίως πρὸς κατασκευὴν γυναικείων ἐπενδυτῶν.

λοῦτρα (ἡ) μσν. ὁ λουτήρ, ἡ γούρνα τοῦ λουτροῦ : Διήγ.'Αχιλλ.781 **πορφυροχρυσομάρμαρον ἐποίησεν τὴν λοῦτραν.**

λουτράρης (ὁ) μσν. κ. δημ. κ. **λουτρατζῆς,** θηλ. **λουτράρισσα,** ὁ ἰδιοκτήτης, ἐπιστάτης ἢ ὑπάλληλος λουτρῶν, βαλανεύς.

λουτρεὼν-ῶνος (ὁ) μσν. λουτρών : Θεόγνωστ. Καν.28,28.

λουτρικίζομαι μσν. λούομαι : Πρόδρ.1,64 **οὐδὲν ἴδεν τοῦ λουτροῦ τὸ κατώφλιν, | καὶ τώρα λουτρικίζεται τρίτον τὴν ἑβδομάδα.**

λουτρικὸς-ή-ό(ν) ἀρχ. λεξ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τὸ λουτρόν : 'Ησ. ἐν λ. ξυστρολήκυθον, 'Εφταλ.'Οδ.Θ 435 **κι αὐτὲς τὸ χάλκωμα ἔστησαν τὸ λουτρικὸ στὴ φλόγα·** ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **λουτρικό(ν)** ὡς οὐσ. ὀθόνη ἢ εἶδος ἐπενδύτου, δι' οὗ σπογγίζεταί τις μετὰ τὸ λουτρόν· ‖ δημ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **λουτρικὰ** ὡς οὐσ. τὸ σύνολον τῶν κατὰ ἢ μετὰ τὸ λουτρὸν χρησιμοποιουμένων εἰδῶν.

λούτριον (τὸ) τὸ πρὸς λοῦσιν τινὸς χρησιμοποιηθὲν ὕδωρ, τὸ μετὰ τὸ λουτρὸν ὑπολειφθὲν ρυπαρὸν ὕδωρ, ἀπόλουτρον, ἀπόλουμα, ἀπολουσίδι : 'Αριστφ.'Ιππ.1401 **κἀκ τῶν βαλανείων πίεται τὸ λούτριον,** Λουκ.Λεξιφ.4 **δέος μὴ ἐν λουτρίῳ ἀπολουσώμεθα·** **2)** λουτήρ : Πάπ. **λούτριον χαλκοῦν μέγα.**

λουτρὶς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἑκάστη ἐκ τῶν δύο παρθένων, ὧν ἔργον ἦτο ὁ καθαρισμὸς καὶ ἡ περιποίησις τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ ξοάνου τῆς 'Αθηνᾶς· 'Ησ. «λουτρίδες· αἱ περὶ τὸ ἔδαφος δύο παρθένοι», Φώτ. «δύο κόραι περὶ τὸ ἕδος τῆς 'Αθηνᾶς», ἄ. πλυντρίδες, ἀντλητρίδες· **2)** κ. νεώτ. **λουτρὶς ᾦα** τὸ περίζωμα ἢ σκελέα, ἣν ἔφερον περὶ τὴν ἥβην κατὰ τὸ λουτρόν· Πολυδ.7,66 «τὸ περὶ τοῖς αἰδοίοις (περίζωμα) οὐ μόνον γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν, ὁπότε σὺν ταῖς γυναιξὶ λούοιντο» : Θεόπομπ.Κωμ.37 **τήνδε περιζωσάμενος ᾦαν λουτρίδα κατὰ δεσμὸν ἥβης.**

λούτρισμα-ατος (τὸ) (λουτρίζομαι) μσν. ἡ λοῦσις, τὸ λούσιμο : Στουδ.Θεόδ.689 (ἔκδ. Mi).

λουτροδάϊκτος-ον (λουτρόν, δαΐζω) ὁ ἐν τῷ λουτρῷ φονευθεὶς : Αἰσχ.Χο.1071 **λουτροδάϊκτος δ' ὤλετ' 'Αχαιῶν πολέμαρχος ἀνήρ.**

λουτροθεραπεία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ χρῆσις λουτρῶν πρὸς θεραπευτικὸν σκοπόν· ‖ εἰδ. ἡ διὰ μεθοδικῆς χρήσεως λουτρῶν θεραπεία τῶν ἐμπυρέτων ἰδίως νοσημάτων.

λουτροκάμινος (ἡ) (λουτρόν, κάμινος) μσν. κάμινος λουτροῦ : Φιλῆς 2,302 (ἐκδ. Mi.).

λουτρολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἔχων ἀντικείμενον τὴν μελέτην τῆς χρήσεως τῶν ἰαματικῶν πηγῶν πρὸς θεραπευτικοὺς σκοπούς.

λουτρό(ν) (λούω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., π. Ὀμ. μ. **λοετρόν,** συνηρ. λουτρὸν ἐν Ὕμν.Δήμ.50, δωρ. **λωτρόν** τὸ ὕδωρ ἐν ᾧ ἢ δι' οὗ λούεταί τις, ὕδωρ πρὸς λοῦσιν : Ἰλ.Ξ 6 **εἰς ὅ κε θερμὰ λοετρὰ . . θερμήνῃ,** αὐτ.Χ 444, αὐτ.Σ 489 **ἄμμορός ἐστι λοετρῶν ὠκεανοῖο,** Ὀδ.Θ 249, Ἡσιόδ.Ἔργ.753, Ὕμν. Δήμ.50 **οὐδὲ χρόα βάλλετο λουτροῖς,** Πινδ.Ο 12,19 **θερμὰ Νυμφᾶν λουτρὰ βαστάζεις,** Αἰσχ.Χο. 670 **πάρεστι . . δόμοισι τοῖσδ' ἐπεικότα, θερμὰ λουτρά,** Σοφ.Τρ.634 **θερμὰ λουτρὰ . . Οἴτας,** αὐτ.ΟΚ 1599, αὐτ.Ἀντ.1201 **λούσαντες ἁγνὸν λουτρόν,** Εὐρ.Ἑκ.780 **λούτρ' ᾤχετ' οἴσουσ' ἐξ ἁλός,** Ἀριστφ.Νεφ.1051 **ποῦ ψυχρὰ . . εἶδες Ἡράκλεια λουτρά,** Ἀλεξ.9 **λουτρὸν ἐστιν, οὐ πότος,** Ξεν. Οἰκ.5,9 **χειμάσαι δὲ πυρὶ ἀφθόνῳ καὶ θερμοῖς λουτροῖς ποῦ πλείων εὐμάρεια ἢ ἐν χώρῳ τῳ;,** Πλούτ.Ἠθ.1109B **λουτρῷ γε τῷ αὐτῷ τοὺς μὲν ὡς θερμῷ, τοὺς δὲ ὡς ψυχρῷ χρωμένους ἰδεῖν ἐστιν,** Πολυδ.3,43 **νυμφικὰ λουτρά** (ἡ μεταφορὰ ὕδατος διὰ τὴν νύμφην)· **2)** ἡ ἐντὸς θερμοῦ ἢ ψυχροῦ ὕδατος ἐμβάπτισις τοῦ σώματος ἢ ἡ δι' ἀφθόνου θερμοῦ ἢ ψυχροῦ ὕδατος πλύσις αὐτοῦ πρὸς καθαρισμὸν ἢ θεραπευτικὸν σκοπόν, τὸ λούσιμο : Ἡρ.6,52 **τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι,** Αἰσχ.ἀπ.366 **λοῦσθαι λουτρόν,** Ἀριστφ.Λυσ.377 **λουτρόν γ' ἐγὼ παρέχω,** Πλάτ.Φαίδ.115A **καὶ σχεδόν τί μοι ὥρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν,** Ξεν.ΚΠ 7,5,59 **οὐδαμοῦ ἄνθρωποι εὐχειρωτότεροί εἰσιν ἢ ἐν σιτίοις καὶ ποτοῖς καὶ λουτροῖς·** **3)** μτγν. κ. μσν. τὸ βάπτισμα : ΚΔ Ἐφεσ.5,26, αὐτ.Τίμ.3,5 **ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας,** Μηναῖ.3,1 Ὠδ.5 **τὸν βόρβορον τῶν πράξεων δάκρυσιν ἐκπλυθεῖσα λουτρῷ τοῦ βαπτίσματος ἡλίου πλέον ἐξέλαμψας·** **4)** νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ἡ ἐμβύθισις τοῦ σώματος ἐντὸς ἄμμου ἢ ἰλύος, ἢ ἡ παρατεταμένη ἔκθεσις τοῦ γυμνοῦ σώματος εἰς ἀτμούς, εἰς τὸ ἡλιακὸν φῶς ἢ τὸν ἀέρα, πρὸς θεραπευτικοὺς σκοπούς, ἄ. ἀμμόλουτρον, λασπόλουτρον, ἀτμόλουτρον, ἡλιόλουτρον, ἀερόλουτρον· **5)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἡ ἐν ὕδατι ἢ ἄλλαις χημικαῖς οὐσίαις ἐμβάπτισις ἀντικειμένου τινὸς δι' ὡρισμένον φυσικὸν ἀποτέλεσμα : **λουτρὸν χάλυβος, - λουτρὸν φωτογραφικῆς πλακός·** **6)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τόπος ἢ τὸ ἵδρυμα ἔνθα λούονται, ὁ λουτρών, τὸ βαλανεῖον, ὁ λουτρός : Ξεν.Ἀθ.2,10 **γυμνάσια καὶ λουτρά,** Πάπ. **τὰ δημόσια λουτρά,** Πρόδρ.1,63 **αὐτὸς μικρὸς οὐδὲν εἶδεν τοῦ λουτροῦ τὸ κατώφλιν,** Διήγ.Ἀχιλλ.776 **ἐποίησεν δὲ καὶ τὸ λουτρὸν ἐρωτικὸν καὶ ὡραῖον,** Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.120,9 **μιὰ πίσημην ἡμέρα, | ποῦ βγῆκε ἡ κόρη ἀπὸ λουτρὸ κι ὁ νιὸς ἀπὸ μπαρμπέρη,** αὐτ. 136,3 **πανέμνοστα κορίτσια, | βγῆκαν νὰ περπατήσουνε καὶ στὸ λουτρὸ νὰ πᾶνε, - οἰκία μετὰ λουτροῦ,-τουρκικὰ - εὐρωπαϊκὰ λουτρά·** ‖ νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. τὸ μέρος τῆς θαλάσσης ἔνθα συνήθ. λούονται μετὰ τῶν πρὸς χρῆσιν τῶν λουομένων οἰκημάτων : **τὰ λουτρὰ τῆς Γλυφάδας - τῆς Βουλιαγμένης·** ‖ νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. **λουτρὰ** αἱ ἰαματικαὶ πηγαὶ μετὰ τῶν χάριν τῶν ἀσθενῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῶν : **τὰ λουτρὰ τῆς Ὑπάτης - τῆς Αἰδηψοῦ - τῶν Μεθάνων·** ‖ δημ. φρ. **ἔμεινε στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ** (διεψεύσθησαν αἱ ἐλπίδες αὐτοῦ, ἀπέτυχε), παροιμ. **ὅποιος μπῆ στὸ λουτρό, θὰ ἱδρώσῃ** (ὁ ἀναλαμβάνων δύσκολον ἐγχείρημα θὰ κοπιάσῃ πολύ)· **7)** π. ποιηταῖς, σπονδαί, χοαί, προσφερόμεναι εἰς τοὺς νεκρούς : Σοφ.Ἠλ.84 **πατρὸς χέοντες λουτρά,** αὐτ.434, Εὐρ. Φοίν.1667 **νεκρῷ λουτρὰ περιβαλεῖν μ' ἔα.**

λουτροπαροχή (ἡ) νεώτ. ὁ ἀριθμὸς τῶν λουτρῶν, ἅτινα δύναται νὰ παράσχῃ ἀνέτως τὸ ὕδωρ μεταλλικῆς τινος πηγῆς ἐπὶ ἓν εἰκοσιτετράωρον.

λουτροποιός (ὁ) (λουτρόν, ποιῶ) μτγν. ὁ παρασκευάζων τὸ λουτρόν, ὑπηρέτης λουτροῦ, ὀνομασία κωμῳδίας τοῦ Ἀναξίλα : Πολυδ.7,167.

λουτροποκάμισο (τὸ) δημ. τὸ ὑποκάμισον ὅπερ φέρουσι κατὰ τὸ λουτρόν, ἡ λουτρίς.

λουτρόπολις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -**η** πόλις ἐκτισμένη πλησίον ἰαματικῆς πηγῆς, ἔνθα προσέρχονται οἱ πάσχοντες πρὸς λουτροθεραπείαν· ‖ πόλις παρὰ θάλασσαν, λίμνην ἢ ποταμόν, ἐν ᾗ ὑπάρχουσι πολυσύχναστα λουτρά.

λουτρός (ὁ) δημ. τὸ ἵδρυμα ἔνθα λούονται, λουτρών, βαλανεῖον, λουτρόν· **2)** μτφ. ἐπὶ λίαν θερμοῦ οἴκου, δωματίου : **αὐτὸ τὸ σπίτι εἶναι λουτρός.**

λουτροῦμαι-οῦμαι Ἐπιγρ. λούομαι : **παρήμην θερμοῖς λουτρώσασθαι Αἰδέψου.**

λουτροφόρος-ον (λουτρόν, φέρω) κ. νεώτ. ὁ φέρων ὕδωρ πρὸς λοῦσιν : Παυσ.2,10,4 **λουτροφόρον τὴν παρθένον ὀνομάζουσι,** Πολυδ.3,43, Ἁρποκρ. ἐν λ. **λουτροφόρος παῖς** (ἐν Ἀθήναις, παῖς ἄρρην ἐγγύτατα συγγενὴς τοῦ γαμβροῦ, κομίζων εἰς αὐτὸν ὕδωρ ἐκ τῆς κρήνης Καλλιρρόης κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου αὐτοῦ)· ‖ θθ. **λουτροφόρος χλιδή** ἡ γαμήλιος πομπή : Εὐρ.Φοίν.348 **ἀνυμέναια δ' Ἰσμηνὸς ἐκηδεύθη λουτροφόρου χλιδᾶς·** **2)** κ. νεώτ. ἀρχαιολ. τὸ θηλ. **λουτροφόρος** ὡς οὐσ. ἄγαλμα κόρης ἢ παιδίου φερούσης ὑδρίαν, τιθέμενον ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν ἀγάμων· Πολυδ.8,66 «**τῶν δ' ἀγάμων λουτροφόρος τῷ μνήματι ἐφίστατο, κόρη ἀγγεῖον ἔχουσα ὑδροφόρον ἢ ὑδρίον**», Φώτ.κ.Σουΐδ. ἐν λ. «**ἔθος δὲ ἦν καὶ ἀγάμων ἀποθανόντων λουτροφόρον ἐπὶ τὸ μνῆμα ἐφίστασθαι· τοῦτο δὲ ἦν παῖς ὑδρίαν ἔχων**»· **3)** ὁμ. τὸ θηλ. **λουτροφόρος** ὡς οὐσ. μέλαινα ὑδρία τιθεμένη ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἀγάμων : Δημ. 1086 **λουτροφόρος ἐφέστηκεν ἐπὶ τῷ τοῦ Ἀρχιάδου τάφῳ** (ἐπειδὴ ἀπέθανεν ἄγαμος), αὐτ.1089· ‖ νεώτ. ἀρχαιολ. ἀγγεῖον μετὰ δύο λαβῶν, δι' οὗ ἐκομίζετο ὕδωρ πρὸς λοῦσιν τῆς νύμφης πρὸ τοῦ γάμου· ‖ ὁμοιόσχημον τούτῳ ἀγγεῖον τιθέμενον καὶ ὡς ἐπιτύμβιον ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν ἀγάμων.

λουτροφορῶ-έω (λουτροφόρος) ἀρχ. λεξ. κομίζω, φέρω ὕδωρ πρὸς λοῦσιν τῆς μελλονύμφου· Ἁρποκρ., Φώτ., Σουΐδ. «**ἔθος ἦν τοῖς γαμοῦσι λουτρὰ μεταπέμπεσθαι ἑαυτοῖς κατὰ τὴν τοῦ γάμου ἡμέραν· ἔπεμπον δ' ἐπὶ ταῦτα τὸν ἐγγύτατα γένους παῖδα ἄρρενα, καὶ οὗτοι ἐλουτροφόρουν**».

λουτροχόος-ον (λουτρόν-χέω) π. Ὀμ. **λοετροχόος** κ. δωρ. **λωτροχόος** ὁ ἔχων λουτρά, ὕδωρ πρὸς λοῦσιν· θθ. **λοετροχόος τρίπους** (ὁ ἐν ᾧ ἐθερμαίνετο τὸ πρὸς λοῦσιν ὕδωρ) : Ἰλ.Σ 346 **οἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρί·** ‖ τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ὡς οὐσ. δοῦλος, ὑπηρέτης ἔχων ἔργον νὰ ἑτοιμάζῃ τὸ λουτρόν : Ὀδ.Υ 297 **ὄφρα . . λοετροχόῳ δώῃ γέρας ἠέ τῳ ἄλλῳ δμώων,** Ξεν. ΚΠ 8,8,20 **οἰνοχόους καὶ λουτροχόους,** Καλλ. Λουτρ.Παλ.1, Ἀθήν.12,518C **παρ' οἷς πρώταις εἰσήχθησαν εἰς τὰ βαλανεῖα λουτροχόοι.**

λουτρόχορτο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες, πολυετὲς καὶ φαρμακευτικὸν φυτὸν τεύκριον τὸ πόλιον.

λουτροχοῶ-έω (λουτροχόος) μτγν. χέω ὕδωρ ἐν τῷ λουτῆρι, χύνω νερὸ στὸ μπάνιο : Μαριαν.ΑΠ 9,627,6 **θερμόν,. Νύμφαι . . λουτροχοεῦσιν ὕδωρ.**

λουτρών-ῶνος (ὁ) (λουτρόν) κ. νεώτ. χῶρος, οἴκημα καταλλήλως διερρυθμισμένον καὶ χρησιμεῦον, ὅπως λούωνται ἐν αὐτῷ ἄνθρωποι, βαλανεῖον, λουτρόν, λουτρός : Ξεν.'Αθ.2,10 **λουτρῶνας,** Λυκόφρ.1103 **θερμὴν δ' ὑπαὶ λουτρῶνος ἀρνεύων στέγην,** Πτολ.Εὐεργ.3J **ἐλούετό τε καὶ εἰς τοὺς κοινοὺς λουτρῶνας,** Πλούτ.'Ηθ.734B **ἐν τῷ λουτρῶνι .. ἐκάθευδε,** Πάπ.,Προκ.Κτισμ.5,3· **2)** μτγν. τὸ βαπτιστήριον, ἡ κολυμβήθρα : Προκ.Μυστ.17.

λουτρωνικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν δημόσιον λουτρῶνα, ὁ τοῦ δημοσίου λουτρῶνος : 'Ιουστιν.Κῶδ.Ι,4,26 **λουτρωνικὰ χρήματα.**

λούτσα (ἡ) δημ. μικρὰ κοιλότης τοῦ ἐδάφους πλήρης ἀκαθάρτου ὕδατος : **ἦταν σκοτεινὰ κι ἔπεσα σὲ μιὰ λούτσα·** || φρ. **ἔγινα λούτσα** (ἐβράχην μέχρις ὀστέων, ἔγινα μούσκεμα)· **2)** βόθρος ἢ δεξαμενὴ κατασκευαζομένη πλησίον πηγῆς ὑπὸ τῶν ποιμένων, εἰς ἣν ὁδηγοῦσι τὰ αἰγοπρόβατα κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας τῶν θερινῶν ἡμερῶν, ἵνα δροσισθῶσιν εἰσερχόμενα ἐντὸς αὐτῆς.

λουτσιά (ἡ) δημ. τὸ θαμνῶδες, ἀκανθῶδες καὶ φαρμακευτικὸν φυτὸν βερβερὶς ἡ κρητική· **2)** τὸ θαμνῶδες φυτὸν λύκιον τὸ βάρβαρον.

λουτσίζω δημ. βρέχω, καταβρέχω τινὰ ραντίζων αὐτὸν δι' ὕδατος καὶ ἰδίως ἀκαθάρτου· || ὁδηγῶ, εἰσάγω τὰ αἰγοπρόβατα εἰς τὴν λούτσαν βλ.λ.2)· **2)** ρηματ. π. λούτσισμα.

λούτσισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λουτσίζω βλ.λ.

λοῦτσος ὁ) δημ. ὁ ἰχθὺς ἔσοξ βλ.λ.

λούφα (ἡ) δημ. σιγή, σιωπὴ ἐκ φόβου ἢ ἀμηχανίας.

λουφάζω (λωφῶ) δημ., ἀόρ. **(ἐ)λούφαξα** μένω σιωπηλὸς καὶ ἀκίνητος, σιωπῶ, ἀκινητῶ, πτήσσω, ἰδ. ἐκ φόβου ἢ ἀμηχανίας : Σημηρ.ΜΚρ.146,11 **κι ἡ στρίγγλα . . στῆς ψυχῆς μου λούφαξε τὰ βάθη.**

λουφάρι (τὸ) δημ. τὸ γουφάρι βλ.λ.

λουφαχτός-ή-ό δημ. ὁ πτώξ, ὁ συνεσταλμένος, ὁ συμμαζεμένος : Βλ.Συνμ.207 ἐν λ. συμαζεμένος.

λουφές (ὁ) (ἀραβ.) δημ. ὁ μισθὸς τῶν ἀρματολῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας· **2)** κατ' ἐπέκτ. φιλοδώρημα ἢ κέρδος ἐπιτυγχανόμενον ἀκόπως· || δωροδοκία.

λούφφα (ἡ) δημ. τὸ ἀναρριχητικὸν φυτὸν ἐλλύφη ἡ αἰγυπτιακή.

λουχτούκισμα (τὸ) μσν. δημ. λυγμός : 'Ερωτόκρ.3,1504 **λόγια μὲ λουχτουκίσματα καὶ δάκρυα ζυμωμένα.**

λουχτουκιῶ μσν. δημ. λύζω, κλαίω μετὰ λυγμῶν : 'Ερωτόκρ.1,1266 **τὸν ἔχει ἀγκαλιαστό, καὶ λουχτουκιᾷ καὶ κλαίει,** αὐτ.3,1353.

λούω (ῥίζ. λοϜ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **λούζω** κ. **λούνω,** ἀσυν. **λοέω,** ἐξ οὗ π. 'Ομ. παρατ. **λόεον,** ἀόρ. ἀπαρφ. **λοέσσαι,** ἐν μτχ. **λοέσσας,** μέσ. μέλλ. **λοέσσομαι,** γ' ἐν. ἀορ. **λοέσσατο,** μτχ. **λοεσσάμενος,** ὁμ. ἐπ. παρατ. **ἐλούεον** ('Υμν.Δήμ.289), οἱ λοιποὶ τ. ἐνεστ. **λούει,** ἀπαρφ. **λούειν,** μέλλ. **λούσω,** δωρ. **λουσῶ** (Θεόκρ.5,146), ἀόρ. **ἔλουσα** κ. ἐπ. **λοῦσα** ('Ιλ.Π 679), μέσ.ἐνεστ. **λούονται,** ἀπαρφ. **λούεσθαι,** ἐν μτχ. **λουόμενοι,** μέλλ. **λούσομαι,** ἀόρ. ἐλουσάμην κ. ἐπ. **λούσαντο** ('Ιλ.Κ 576), δωρ. μτχ. **λωσάμενος** ('Επιγρ.), παθ. ἀόρ. **ἐλούθην,** μτγν. κ. νεώτ. **ἐλούσθην** (Λυκόφρ.446), δημ. **(ἐ)λούστηκα,** παρακ. **λέλουμαι,** γ' ἐν. **λέλουται,** μτχ. **λελουμένος,** μτγν. παρακ. **λέλουσμαι,** νεώτ. ἐν μτχ. **λελουσμένος** κ. δημ. λουσμένος· ἀρχικὸς τ. ἐνεστ. **λόω,** ἐξ οὗ γ' ἐν. **λόει** (κ. ἐν συνθέσει **καταλόει**), γ' ἐν. παρατ. **λόε** ('Οδ.Κ 361), γ' πληθ. **λόον** ('Υμν. 'Απόλλ.120), μέσ. ὑποτ. γ' ἐν. **λόηται,** ἀπαρφ. **λόεσθαι** ('Ησίοδ.'Εργ.749)· || ὁμ. ἐκ τοῦ τ. **λόω** οἱ συνηρ. τ. γ' ἐν. παρατ. ἐν συνθέσει **ἀπέλου** ('Αριστφ.Σφ.118), α' πληθ. **ἐλοῦμεν,** παθ. ἐνεστ. **λοῦται, λοῦνται,** παρατ. **ἐλούμην, ἐλοῦτο,** γ' πληθ. **ἐλοῦντο,** δωρ. **λῶντο, λώοντο** (Καλλ.Λουτρ.Παλ. 72, αὐτ.73), ἀπαρφ. **λοῦσθαι,** μτχ. **λούμενος,** π. 'Ησ. προστ. **λοῦ** (=λοῦσαι, κτ. συναίρεσιν ἐκ τοῦ **λόε**), ἐμβαπτίζω ἐν ὕδατι ἢ πλύνω δι' ἐπιχύσεως ἀφθόνου ὕδατος τὸ σῶμα ἢ τὰ μέλη αὐτοῦ πρὸς καθαρισμὸν ἢ καὶ πρὸς ἁπλῆν τέρψιν : 'Ιλ.Ε 905 **τὸν δ' Ἥβη λοῦσεν,** 'Οδ.Δ 49 **τοὺς δ' ἐπεὶ . . δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,** αὐτ.Κ 361 **λό' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο** (μὲ ἔλουσε δι' ὕδατος λαμβανομένου ἐκ μεγάλου λέβητος), αὐτ.Η 296 **λοῦσ' ἐν ποταμῷ,** Σιμων.106 **ὀϊστοὺς λοῦσεν φοινίσσᾳ . . Ἄρης φακάδι,** 'Ηρ.2,86 **λούσαντες τὸν νεκρόν,** Αἰσχ.'Επτ.739 **τίς ἂν σφε λούσειεν,** Σοφ.'Αντ.901 **αὐτόχειρ ὑμᾶς ἐγὼ ἔλουσα κἀκόσμησα,** Εὐρ.'Εκ.613,ΚΔ Πράξ.9,37 **λούσαντες δὲ ταύτην,** αὐτ.16,33 **αὐτοὺς . . ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν,** Λουκ.Νεκυομ.7 **παραλαβὼν δέ με ὁ ἀνὴρ . . ἔλουε,** αὐτ.Πένθ.11 **λούσαντες αὐτούς,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.135,25 **βάλτε νερὸ καὶ λοῦστε τη, σύρτε τη στὸ χαμάμι, - ἔλουσε τὸ κεφάλι του·** ὁμ. κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Σοφ.'Αντ.1201 **λούσαντες ἁγνὸν λουτρόν·** ὁμ. μτ. διπλῆς αἰτ. : 'Ανακρεόντ. 22 **ὕδωρ θέλω γενέσθαι, ὅπως σὲ χρῶτα λούσω·** || μτγν., μσν. κ. δημ. περιλούω, περιβρέχω, μουσκεύω : Ζερβ.μτφρ.Βύρ.63 **καὶ τὰ σπιθόβολα κύματα φωτᾶν τ' ἀκρογιάλι ποὺ λούζουν, - τὰ κύματα ἔλουζαν τὸ καράβι, - ἦρτε ἕνα μεγάλο κῦμα καὶ μᾶς ἔλουσε·** κ. παθ. : Μηναῖ.3,21 'Ωδ.4 **τῶν δακρύων τοῖς ῥεύμασι διηνεκῶς λουόμενος,** Λίβ.Ροδ.52 **λούεται ἐκ τὰ δάκρυά του,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.103,10 **στὴ δροσιὰ τοῦ ἀπόβραχου λουσμένη** | **σὰ θᾶμα νέο πεντοβολᾷ κι ἀναγαλλιάζ' ἡ γῆ, - λούστηκα στὸν ἱδρῶτα·** || πάπ. ἐπὶ πραγμ., πλύνω τι δι' ἐπιχύσεως ὕδατος : **λούειν τὰ δύο μέρη τοῦ βαλανείου·** **2)** μτγν. μτφ. καθαίρω, καθαρίζω : ΚΔ 'Απ.1,5 **λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν·** **3)** δημ. ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω δριμέως, ἐξυβρίζω : **μὲ βρῆκε στὸ δρόμο καὶ μ' ἔλουσε πατόκορφα χωρὶς καμιὰν αἰτία·** **4)** μέσ. κ. παθ. λούομαι κ. δημ. **λούζομαι** λούω ἐμαυτόν, κάμνω λουτρόν, μπάνιο : 'Οδ.Ζ 216 **λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσιν·** ὁμ.μτ. γενικ.: 'Ιλ.Ε 6 **λελουμένος Ὠκεανοῖο** (ἐπὶ ἀστέρος μόλις ἀνατείλαντος, προσφάτως λουσθεὶς ἐν τῷ ὠκεανῷ), αὐτ.Ζ 508 **λούεσθαι . . ποταμοῖο** (λούεσθαι ἐντὸς ὕδατος ποταμοῦ)· ὁμ. κ. μτ. αἰτ. : 'Ησίοδ.'Εργ.522 **λοεσσαμένη τέρενα χρόα,** 'Ηρ.4,75 **οὐ . . λούονται ὕδατι . . τὸ σῶμα,** Εὐρ.'Αλκ.160 **ὕδασι ποταμίοις λευκὸν χρόα ἐλούσατο·** ὁμ. κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : 'Αρρ.Τακτ.33,4 **τὸ λουτρὸν ἡ 'Ρέα λοῦται·** || κ. ἀπολ. : 'Οδ.Δ 48 **ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες . . λούσαντο,** 'Ηρ.5,20 **εἰ ὑμῖν φίλον ἐστί, ἄπετε λούσασθαι, λουσαμένας δὲ ὀπίσω προσδέκεσθε,** Ξεν.'Ελλ.7,2,22 **κατελάμβανον . . τοὺς ἐν τῷ τείχει πολεμίους τοὺς μὲν λουομένους,** ΚΔ 'Ιω.13,10 **ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι,** Πλούτ.'Ηθ.148B **λούσασθαι μὲν ὁ Θαλῆς οὐκ ἠθέλησεν,** 'Ιμέρ.Λόγ.21,742 **ἥλιον, ὅταν ἐξ Ὠκεανοῦ λουσάμενος ὑπὲρ γῆς ἱππεύῃ,** Πρόδρ. 2,128 **ἅπαξ τὸν χρόνον ἂν λουσθῶ, πολλάκις δι' ἀρρωστίαν·** || κ. ἐμπροθ. (ἀπό, ἐν, εἰς) : 'Ηρ. 3,23 (κρήνης) **ἀπ' ἧς λουόμενοι,** Πλάτ.Πολ.495E **ἐν βαλανείῳ δὲ λελουμένου,** 'Αριστλ.Ζ1 595a,31 **τὰς δὲ ὗς καὶ τὸ λούεσθαι ἐν πηλῷ,** Καλλ.Δῆλ.124 **οἶδα καὶ ἄλλας λουσαμένας ἀπ' ἐμεῖο λεχωΐδας,** Πτολ.Εὐεργ.3J **ἐλούετό τε καὶ εἰς τοὺς κοινοὺς λουτρῶνας,** ΚΔ Πέτρ.2,2,22 **ὗς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου,** Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 61,7 **καὶ κεῖ ποὺ πάει ὁ θεὸς γιὰ νὰ λουστῇ στοῦ 'Ωκε-**

ανοῦ **τὰ τρίσβαθα νερά·** ‖ παθ. μτχ. παρακ. **λελουμένος** ὁ ἄρτι, ὁ πρὸ μικροῦ λουσθείς, μετὰ τὸ λουτρόν : Ἡρ.I,126 **προεῖπε εἰς τὴν ὑστεραίην παρεῖναι λελουμένους,** Ἀριστφ.Λυσ.1064 **πρῴ δὲ χρὴ τοῦτο δρᾶν λελουμένους,** Πλάτ.Συμπ.174A **ἐντυχεῖν λελουμένον τε καὶ τὰς βλαύτας ὑποδεδεμένον·** ‖ νεώτ. κ. δημ. πλύνω ἐπιμελῶς τὴν κεφαλήν μου· **5)** μτφ. τὸ μέσ. περιχέομαι, ἢ διαβρέχομαι, βάπτομαι δι᾿ αἵματος : Σιμων.143 **τόξα . . αἵματι λουσάμενα,** Λουκ.Ἑταιρ.Δ 13,3 **λελουμένος τῷ φόνῳ· 6)** τὸ μέσ. μτγν. ἐκκλ. βαπτίζομαι, λαμβάνω τὸ θεῖον βάπτισμα : ΚΔ Ἑβρ.10,23 **λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ· 7)** ἐν καθαρῶς παθ. σημ. λούομαι ὑπό τινος : Ἡρ.3,124 **λοῦσθαι . . ὑπὸ τοῦ Διός** (ὑπὸ τῆς βροχῆς), αὐτ. 125· **8)** ρηματ. π. λουτρόν, λουτήρ, λούστης, λοῦμο, λῦμα, λύθρον, λοῦσις, λούσιμο.

λόφα Ἡσ. «μίαχος, τὸ περίπτισμα, καὶ τὸ τῆς γῆς ἔσπρμα».

λοφάδεια Ἡσ. « . . αὐχήν, οἷον κατὰ τοῦ αὐχένος, ἢ χωρίον ὃ καλοῦσι Λίβυασσα», γλῶσσ. τοῦ κατὰ λοφάδεια, ὅπερ δ.γρ. ἀντὶ καταλοφάδεια ἐν Ὀδ.Κ 169.

λοφαδίας (ὁ) μτγν. κ. **λοφίας** ὁ πρῶτος ραχιαῖος σπόνδυλος ὡς καὶ τὸ ἐπ᾿ αὐτοῦ δέρμα : Πολυδ.2,178.

λοφαετός (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἁρπακτικῶν ἱερακιδῶν πτηνῶν.

λοφεῖον (τὸ) ἡ θήκη ἐν ᾗ ἔθετον τὸν λόφον : Ἀριστφ.Ἀχ.1109 **τὸ λοφεῖον ἐξένεγκε τῶν τριῶν λόφων·** ‖ γεν. πᾶσα θήκη· Πολυδ.10,126 «τοῦ κατόπτρου ἡ θήκη» : Ἀριστφ.Νεφ.751 **τὴν σελήνην . . καθείρξαιμ᾿ ἐς λοφεῖον στρογγύλον, ὥσπερ κάτοπτρον.**

λόφη (ἡ) μτγν. λόφος, λοφιά : Διόδ.Σ 17,90 **οἱ δὲ τὴν λόφην δασεῖαν εἶχον τριχώδη** (ἐπὶ ὄφεων).

λοφηφόρος-ον (λόφη-φέρω) μτγν. ὁ ἔχων λόφον, λοφωτός, ἐπὶ κορυδαλοῦ : Βάβρ.88,8.

λοφιά (ἡ) (λόφος) κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. **λοφιή** ἡ χαίτη ἢ αἱ ἐπὶ τῆς ράχεως ζώων τινῶν τρίχες· Εὐστ. «ἡ περὶ τὸν αὐχένα τρίχωσις», Γεωπ.19,6,3 «**λοφιὰν δὲ καλοῦμεν τὰς κατὰ τοῦ αὐχένος ἐγειρομένας τρίχας**» : Ὀδ.Τ 446 **φρίξας εὖ λοφιὴν** (ἐπὶ ἀγρίου χοίρου), Ἡσίοδ.Α 391 **ὀρθὰς δ᾿ ἐν λοφιῇ φρίσσει τρίχας ἀμφί τε δειρήν,** Ἡρ.7,70 **ἀντὶ μὲν λόφου ἡ λοφιὴ κατέχρα** (ἡ χαίτη ἐχρησίμευεν ἀντὶ λόφου), Ἀριστλ.Ζ1 579b,16 **ἡ δὲ ὕαινα . . λοφιὰν ἔχει δι᾿ ὅλης τῆς ράχεως,** Γεωπ.19,6,5 **ἐπιγινώσκουσιν ἐκ τῶν ἀποσπωμένων ἐκ τῆς λοφιᾶς τριχῶν· 2)** τὸ πτερύγιον τῆς ράχεως τῶν δελφίνων κ. ἄ. παρομοίων ἰχθύων : Διόδ.Σ 3,41 **κήτη. . οὐ μέντοι λυποῦντα τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν μή τις ἀκουσίως αὐτῶν ταῖς λοφιαῖς περιπέσῃ,** Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,222 **ἀνέρα θὴρ χερσαῖον ὁ πόντιος ἄπνοον ἔμπνους ἀράμενος λοφιῆς ὑγρὸν ὕπερθε νέκυν,** Φιλόστρ.Εἰκ.1,19 **τῷ δ᾿ ἐκφύεται λοφιὰ παρὰ τῷ μεταφρένῳ· 3)** νεώτ. ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πτηνῶν τινων θύσανος πτερῶν, κατσούλα, σκούφια· **4)** κορυφὴ λόφου, ἀκρώρεια, ὕφωμα, ράχις : ΠΔ Ἠσ.15,2 **ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς φερούσης ἐπὶ Λίβα,** Μαικ.ΑΠ 9,249 **παρ᾿ ἄκραις ἱδρυθεὶς λοφιαῖς.**

λοφίας (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., Ἰων. **λοφίης** ὁ ἔχων λοφιὰν βλ.λ.2) : Νουμήν.Ἡρ.π.Ἀθήν.7,322F **φάγρον λοφίην· 2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων **λοφιιδῶν** ἰχθύων· **3)** ὁ λοφαδίας.

λοφίδιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λόφος, μικρὸς λόφος, λοφίσκος : Αἰλ.Ζ1 16,15· **2** νεώτ. ἀνατ. τὸ κατὰ τὴν μέσην μοῖραν τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς παρεγκεφαλίδος προέχον ἐξόγκωμα

λοφίζω Ζωναρ. «λόφον καὶ ὕφος ποιῶ».

λοφιήτης (ὁ) (λόφος) μτγν. κ. μσν. ὁ κατοικῶν ἐπὶ τῶν λόφων, τῶν βουνῶν, ἐπίθ. τοῦ Πανός: Ἀγαθ.ΑΠ 6,79 **Πὰν λοφιῆτα.**

λοφίνη (ἡ) νεώτ. χημ. χημικὴ ὀργανικὴ ἔνωσις, λαμβανομένη διὰ θερμάνσεως τοῦ ὑδροβενζαμιδίου ἄνω τῶν 360ο.

λοφιόμυς-υος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν μυϊδῶν τρωκτικῶν.

λόφιον (τὸ) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ λόφος, μικρὸς λόφος, κορυφή : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.1108· **2)** Σχόλ. Διον.Θρ.196H «λόφιον, τὸ κάλλαιον τοῦ ἀλέκτορος»· **3)** Ἡσ. «θήκη τοῦ λόφου, περικεφαλαία, ἔλυτρον».

λοφίον (τὸ) νεώτ. ἀντὶ λόφιον, θύσανος ἐξ ἱππείων τριχῶν, πτερῶν ἢ νημάτων, ὃν φέρουσιν οἱ στρατιωτικοὶ ἐπὶ τοῦ πηληκίου αὐτῶν· **2)** ἡ λοφιὰ τῶν πτηνῶν.

λόφιος Ἡσ. «ἀκρώμιον, ἢ ἀκρώνιον».

λοφιοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων λοφίον βλ.λ.1) : λοφιοφόροι **ἀξιωματικοί.**

λοφίς Ἡσ. «περικεφαλαίας θήκη».

λοφίσκος (ὁ) νεώτ. μικρὸς λόφος, λοφίδιον.

λοφίτης (ὁ) νεώτ. ἐπίθ. τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων.

λοφνία (ἡ) μτγν. ἡ λοφνὶς βλ.λ. : Κλείταρχ.Γλωσσ. π.Ἀθήν.15,701A **λοφνίδα φησὶ καλεῖν Ῥοδίους τὴν ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ἀμπέλου λαμπάδα.**

λοφνίδιον (τὸ) λεξ. ὑποκορ. τοῦ λοφνὶς βλ.λ.· Ἡσ. «λοφνίδια· λαμπάδια».

λοφνίς-ίδος (ἡ) μτγν. λαμπὰς ἐκ φλοιοῦ δένδρου καὶ ἰδ. ἐξ ἀμπέλου· Εὐστ.Ὀδ.1653,17 «ἡ ἐξ δρυὸς μονόξυλος λαμπάς» : Λυκόφρ.48 **σάρκας καταίθων λοφνίσιν,** Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 11,20,1 **φεύγεθ᾿ ὅσοι . . λοφνίδας ἢ κομισῆνας ᾄδετε.**

λοφοδρόμος-ον (λόφος, τρέχω) μσν. ὁ τρέχων ἀνὰ τὰ ὄρη : Θεοδόσ.Διάκ.Ἀκρ.157 **λοφοδρόμοι δράκοντες.**

λοφόεις-εντος-εσσα-εν (λόφος) μτγν. ὁ ἔχων λόφον, ὁ λοφηφόρος : Τρυφιόδ.68 **ἡ δ᾿** (θρὶξ) **ἐπικυμαίνουσα μετήορος αὐχένι κυρτῷ ἐκ κορυφῆς λοφόεντι κατεσφρηγίζετο δεσμῷ· 2)** ὁ ἔχων λόφον, λοφώδης : Νόνν.Δ 2,37 **πολυσφαράγῳ δὲ κυδοιμῷ Ταυρείου λοφόεντος ἀρασσομένου κενεῶνος,** αὐτ.Εὐαγγ.Ἰω.6,6 **δαπέδου λοφόεντος.**

λοφόκασσα (ἡ) νεώτ. βοταν γένος διπτεροκαρπιδῶν φυτῶν.

λοφοηλία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἑξακοραλλίων **σκουλινιδῶν** κοραλλίων.

λοφοπίθηκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **σεμνοπιθηκιδῶν** πιθήκων.

λοφόποδα (τὰ) νεώτ. κατηγορία μαλακιδιοζώων ἐκ τῶν ἐξωπρώκτων βρυοζώων.

λοφοποιός (ὁ) (λόφος, ποιῶ) ὁ κατασκευαστὴς λόφων περικεφαλαιῶν : Ἀριστφ.Εἰρ.545 **ἐκεινονὶ γοῦν τὸν λοφοποιὸν οὐχ ὁρᾷς.**

λοφοπτέρυξ-υγος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος νυκτοβίων λεπιδοπτέρων **νωτοδοντιδῶν ἐντόμων.**

λοφοπωλῶ-έω (λόφος, πωλῶ) πωλῶ λόφους περικεφαλαιῶν : Ἀριστφ.ἀπ.812.

λοφόρνις-ιθος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **τροχιλιδῶν** πτηνῶν.

λοφόρρινος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **παραδεισιδῶν** ᾠδικῶν πτηνῶν.

λοφορρώγα Ἡσ. «τὸν ἀπερρωγότα τοὺς ὤμους».

λοφόρτυξ-υγος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **φασιανιδῶν** πτηνῶν.

λόφος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τράχηλος τῶν ὑποζυγίων, τὸ μέρος τοῦ λαιμοῦ τὸ ὑπὸ τὸν ζυγὸν περικλειόμενον καὶ ὑπὸ τούτου τριβόμενον,

ἐπὶ ἵππου, τὸ ἀκρώμιον, ἡ χαίτη : Ἰλ.Ψ 508 **πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρὼς ἵππων ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμᾶζε,** Διοσκ.4,185· ‖ ἐπὶ ἀνδρός, τὸ ἐξέχον σημεῖον τοῦ αὐχένος ὀπίσω, τράχηλος, σβέρκος: Ἰλ.Κ 573 **αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ ἐσβάντες, κνήμας τε ἰδὲ λόφον ἀμφί τε μηρούς·** ‖ μτφ. : Σοφ.Ἀντ.292 **οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ λόφον δικαίως εἶχον** (Βερναρδ.Γρ.ἐν λ.«εἶχον τὸν τράχηλον ὑπὸ τὸν ζυγόν, ὡς ἦτο δίκαιον, εὐπαθῶς»)· πρβλ. εὔλοφος· **2)** λόφος περικεφαλαίας, θύσανος, φούντα τῆς κόρυθος ἐκ τριχῶν τῆς χαίτης ἢ τῆς οὐρᾶς ἵππου : Ἰλ.Ζ 469 **ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,** αὐτ.Ο 537 **ῥῆξαι δ' ἀφ' ἵππειον λόφον αὐτοῦ,** αὐτ.Π 138,Ὀδ.Χ 124,Ἀλκ.15,2 **λεῦκοι ἵππιοι λόφοι,** Αἰσχ.Ἑπτ.384 **τοιαῦτ' ἀϋτῶν τρεῖς κατασκίους λόφους σείει·** ἀλλὰ κ. ἐξ ἄ. ὕλης ὡς πολυτελεστέρα καὶ λαμπροτέρα διακόσμησις τῆς περικεφαλαίας : Ἰλ.Σ 612 **τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρὴν κροτάφοις ἀραρυῖαν . . ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἧκε·** πρβλ.Ἀριστφ.Ἀχ 575,αὐτ.586, Θεόκρ.22,186 **ἀμφοτέροις δὲ λόφων ἐπένευον ἔθειραι·** (ἱ καθ' Ἡρ. ὁ λόφος ἐπενοήθη ὑπὸ τῶν Καρῶν : αὐτ.1,171 **καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ κράνεα λόφους ἐπιθέεσθαι Κᾶρές εἰσι οἱ καταδέξαντες,** Ἀλκ.22 **λόφον τε σείων Κάρικον,** Ξεν.ΚΠ 6,4,2 **καὶ χιτῶνα πορφυροῦν ποδήρη στολιδωτὸν τὰ κάτω καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῆ** (ἀναφέρεται εἰς περσικὴν περικεφαλαίαν)· ‖ κ. ὁ Ἀριστφ. σκώπτει τοὺς λόφους τοῦ Λαμάχου ὡς εἰ ἦσάν τι ἀσύνηθες ἐν Ἀθήναις κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους : αὐτ.Ἀχ.575,αὐτ.586,αὐτ.965,αὐτ.1074 **ἰέναι σ' ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ τήμερον λαβόντα τοὺς λόχους καὶ τοὺς λόφους·** **3)** μεθ' Ὅμ. λοφίον, σκούφια, κουκκούλα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πτηνῶν ἐκ πτίλων, ἐκ πτερῶν οἷον τοῦ κορυδαλλοῦ : Σιμων.68,Ἀριστλ.ΖΙ 617b,20 **κορυδαλῶν δὲ ἐστὶ δύο γένη· ἡ μὲν ἑτέρα ἐπίγειος καὶ λόφον ἔχουσα·** ‖ λειρίον ἐκ σαρκὸς ὡς τοῦ ἀλεκτρυόνος : Ἀριστφ.Ἱππ.496 **μέμνησό νυν δάκνειν, διαβάλλειν,τοὺς λόφους κατεσθίειν,**αὐτ.Ὄρν.1366,Ἀριστφ.ΖΙ 486b,13 **καὶ τὰ μὲν λόφον ἔχει τὰ δ' οὐκ ἔχει,** Φιλόδ.Ρητ.2,188S· ‖ κ. μτφ. : Ἀριστφ.Βάτρ. 925 **ῥήματ' ἂν βόεια δώδεκ' εἶπεν, ὀφρῦς ἔχοντα καὶ λόφους, δειν' ἄττα μορμορωπά·** **4)** ἐπὶ ἀνθρώπων, πλέγμα ἐκ τριχῶν τῆς κεφαλῆς, πλεξίς, πλεξούδα ἐξέχουσα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς, ἥτις εἶναι πέριξ κ. κάτωθεν ἐξυρημένη : Ἡρ.4,175 **Μάκαι, οἳ λόφους κείρονται τὸ μὲν μέσον τῶν τριχῶν ἀνιέντες αὔξεσθαι τὰ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν κείροντες ἐν χροΐ·** ‖ Εὐστ.1462,38 **Χῖος λόφος** εἶδος κουρᾶς καθ' ἣν ἐκείρετο τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς· **5)** κ. μσν., νεώτ κ. δημ. ὕψωμα τῆς ἐπιφανείας τῆς ξηρᾶς μικρότερον τοῦ ὄρους, ὕψους κάτω τῶν 300 μ., μικρὸν βουνόν, γήλοφος, βουναλάκι, τούμπα : Ὀδ.Λ 596 **ἤ τοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον,** αὐτ.Π 471,Ἡρ.2,124 **ταύτης τε δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου ἐπ οὗ ἑστᾶσι αἱ πυραμίδες·** οὕτως ἀείποτε π. Πινδ. ὡς ἐν Ο 8,17 **Ἀλκιμέδοντα δὲ πὰρ Κρόνου λόφῳ θῆκεν Ὀλυμπιονίκαν,** αὐτ.Ν 5,46· κ. ἐν Θουκ.4,124 **καὶ ἐχόντων τῶν μὲν πεζῶν λόφον ἑκατέρωθεν,** Πλάτ.Νόμ.682Β **ἐπὶ λόφον τινὰ οὐχ ὑψηλὸν καὶ ἔχοντα ποταμοὺς πολλοὺς ἄνωθεν ἐκ τῆς Ἴδης ὡρμημένης,** Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,248 **καὶ προχωρῶντας ἕως ὅπου ἔφθασεν εἰς ἕνα λόφον ὑψηλόν,** Ζερβ.Μῦθ.Ζ 135 **οὔτε βουνά, οὔτε λόφοι κι οὔτε λόγγοι κι οὔτε ξέφωτα ὑπῆρχαν στὴ χώρα, - εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου·** μσν. κ. μτφ. ἐπὶ τῶν κυμάτων : Πρόδρ.349 **λόφους κυμάτων·** **6)** ἐπὶ μεγάλων ἰχθύων, ἡ λοφιὰ βλ.λ. : Πλούτ. Ἠθ.978A.

λοφοῦμαι-όομαι μτγν. ὑφοῦμαι, γίνομαι λόφος : Εὐσ.π.Διον.Περ.638 (ἐπὶ τοῦ ὄρους Ταύρου).

λόφουρος-ον κ. λοφοῦρος (Ἀριστλ.ΖΙ 501a,6) κ. νεώτ. ὁ ἔχων λοφωτήν, δασεῖαν, φουντωτὴν οὐράν· ‖ τὸ οὐδ. πληθ. **λόφουρα** (τὰ) ζῷα ἔχοντα πυκνὴν χαίτην καὶ δασεῖαν οὐρὰν ὡς ὁ ἵππος, ὁ ὄνος, ὁ ἡμίονος : αὐτ.491a,1 **ἐπεί ἐστιν ἕν τι γένος καὶ ἐπὶ τοῖς ἔχουσι χαίτην, λοφούροις καλουμένοις, οἷον ἵππῳ καὶ ὄνῳ καὶ ὀρεῖ,** αὐτ.ΖΓ 755b, 18,Ἐπιγρ.· ‖ οὕτω ὀνομάζονται ἐπίσης καὶ τὰ ὑποζύγια : Ἀριστλ.Πρ.895b,12, Θεόφρ.ΦΙ 5,7,6 **τὰ ζυγὰ τῶν λοφούρων** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ μυρηκάζοντα βλ.λ.), αὐτ.3,10,2· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος σαυριδῶν ἑρπετῶν.

λοφοφανής-οῦς (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος **αἰγιθαλιδῶν** πτηνῶν.

λοφῶ-άω (λόφος) ἔχω λόφον βλ.λ.3), **φέρω** λοφίον, σκούφιαν ἐκ πτίλων, ἐπὶ τῶν κορυδαλλῶν : Βάβρ.88,4· **2)** ὑποφέρω, διότι ἔχω βαρὺν λόφον, λοφίον (κωμ. λ. κτ. τὸ βραγχῶ-άω, λιθῶ-άω) : Ἀριστφ.Εἰρ.1211 **τί δ' ἐστιν, ὦ κακόδαιμον; οὔ τί που λοφᾷς;** **3)** Ἡσ.«λοφᾷ· λόφου ἐπιθυμεῖ».

λοφώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πρὸς λόφον ὅμοιος: Ἀριστλ.Μετ.367a,4 **ἐν ταύτῃ ἐξανῴδει τι τῆς γῆς καὶ ἀνῄει οἷον λοφώδης ὄγκος μετὰ ζόφου,** - **λοφῶδες ὕψωμα·** **2)** ὁ ἐπὶ λόφου κείμενος, ὁ ἐκτισμένος ἐπάνω εἰς λόφον : Προκ.Κτισμ.5,6· **3)** μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων λόφους, ὁ πλήρης λόφων : Σχόλ. Πινδ.Ο 11,17 **λοφώδης καὶ ἐπιθαλασσίδιος** (πόλις), - **νῆσος - χώρα - ἔκτασις λοφώδης.**

λόφωσις-εως (ἡ) ποι. τὸ ἔχειν λόφους, λοφία, λειριά : Ἀριστφ.Ὄρν.291 **ἀλλὰ μέντοι τίς ποθ' ἡ λόφωσις ἡ τῶν ὀρνέων;** (οἱ λόφοι αὐτῶν).

λοφωσός Ἡσ. «ἐπιστήμων» (πιθ. λοφωτός· «ἐπισήμων»).

λοφωτός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων λόφον βλ.λ.3), ὁ φέρων λοφίον, ὁ σκουφάτος.

λοχᾶγενεῖς Ἡσ. «ἡγεμόνες, στρατηγοί, ταξίαρχοι, ἄρχοντες τῆς ἐνέδρας, οἱ συνάγοντες τοὺς στρατιώτας» (πιθ. λοχαγερεῖς ἐκ τοῦ ἀγείρω).

λοχαγέτας (ὁ) δωρ. τ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. **λοχηγέτης** λοχαγὸς βλ.λ. : Αἰσχ.Ἑπτ.42 **ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ θούριοι λοχαγέται, ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον σάκος,** Εὐρ.Ἱκ.502 **ἄλλοι τε κεῖνται πρὸς πύλαις λοχαγέται πέτροις καταξανθέντες ὀστέων ῥαφάς,** αὐτ.Φοίν.974.

λοχαγία (ἡ) δωρ. τ. ἐν χρ. κ. π. Ἀττ. ἀντὶ **λοχηγία** ἀξίωμα, λειτούργημα, θέσις τοῦ λοχαγοῦ βλ.λ.: Ξεν.Ἀν.1,4,15 **ὑμῖν δὲ ὡς μόνοις πειθομένοις χρήσεται καὶ εἰς φρουραρχίας καὶ εἰς λοχαγίας,** αὐτ.3,1,130,Ἀριστλ.Πολιτ.1322b,4 **καὶ κατὰ μέρος δὲ αἱ ὑπὸ ταύτας τριηραρχίαι καὶ λοχαγίαι καὶ φυλαρχίαι καὶ ὅσα τούτων μόρια.**

λοχαγεύω νεώτ. ἐκτελῶ καθήκοντα λοχαγοῦ, διοικῶ λόχον πεζικοῦ, πλὴν ἢ πυροβολαρχίαν μὴ ὢν λοχαγός, ἀλλὰ κατωτέρου βαθμοῦ, ἀναπληρῶ εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ λόχου τὸν λοχαγόν.

λοχαγός (ὁ) (λόχος, ἄγω) κ. νεώτ. κ. δημ. δωρ. τ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. **λοχηγός** ἀρχηγός, ἡγήτωρ, διοικητὴς στρατιωτικοῦ σώματος : Σοφ.Ἀντ.141 **ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους,** Θεόφιλ.3· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἀρχηγός, διοικητὴς λόχου στρατιωτῶν πεζικοῦ, πλὴς ἢ πυροβολαρχίας βλ.λς, νεώτ. δημ. ὁ τρίτος κατ' ἀνιοῦσαν βαθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς : Ξεν.Ἀν.3,1,32 **οἱ δὲ ἄλλοι . . , ὅπου μὲν στρατηγὸς σῶος εἴη, τὸν στρατηγὸν παρεκάλουν . . , ὅπου δ' αὖ λοχαγὸς σῶος εἴη, τὸν λοχαγόν,** Ἀσκληπιόδ.2,2,Πάπ (πρβλ. ταξίαρχος).-**ἀπὸ λοχαγὸς καὶ κάτω οἱ ἀξιωματικοὶ ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ὀνομάζονται κατώτεροι·** ‖ ἐν τῷ σπαρτιατικῷ στρατῷ διοικητὴς λόχου, ὧν τέσσαρες ἀπε-

τέλουν μόραν βλ.λ. : Θουκ.5,66 **καὶ τοῖς μὲν πολεμάρχοις αὐτὸς φράζει τὸ δέον, οἱ δὲ τοῖς λοχαγοῖς**, Ξεν.Λακ.11,4· ‖ ἐν τῷ περσικῷ στρατῷ διοικητὴς στρατιωτικοῦ τμήματος ἀποτελουμένου ἐξ 24 ἀνδρῶν : αὐτ.ΚΠ 6,3,21 **παραγγείλατε δὲ τοῖς ταξιάρχοις καὶ λοχαγοῖς ἐπὶ φάλαγγας καθίστασθαι**· ‖ ἐν τῷ ρωμαϊκῷ στρατῷ ἑκατόνταρχος βλ.λ. : Πλούτ.Καμ.37 **Λευκίου δὲ . . συνεξορμῶντος ἅμα ταξιάρχους καὶ λοχαγούς**· ‖ κ. φρατρίαρχος βλ.λ. : Διον.᾽Αλ.Ρωμ.2,7. [᾽Η λ. **λοχαγὸς ὡς κ. τὸ κυναγὸς** ἦσαν ἀείποτε ἐν χρ. π.᾽Αττ. κτ. τὸν δωρ. τ.᾽ σχετικῶς ὁ Λοβέκ.ἐν Φρύν.430 παρατηρεῖ ὅτι αἱ λ. αὗται ἦσαν κοιναὶ ἐν πολεμικαῖς φρ. κ. θηρευτικαῖς, ὅπου ἡ δωρ. φυλὴ ἐπεκράτει].

λοχαγῶ-έω δωρ. τ. ἐν χρ. κ. π. ᾽Αττ. ἀντὶ τοῦ ἰων. **λοχηγῶ** (᾽Ηρ.9,53) ἡγοῦμαι λόχου, ὁδηγῶ, διοικῶ λόχον [συνήθ. στρατ. σῶμα ἐξ 100 ἀνδρῶν] : Ξεν.᾽Αν.6,1,30 **ἐπεὶ εἰ οὕτω γε τοῦτο ἔχει, ἔφη, οὐδὲ λοχαγεῖν ἡμῖν ἔξεστιν . , ὅτι ᾽Αρκάδες ἐσμέν**, αὐτ.᾽Απ.3,1,5,᾽Ισαῖ.9,14· **2**) μτγν. σύγκειμαι, ἀπαρτίζομαι, ἀποτελοῦμαι ἐκ λοχαγῶν : ᾽Ασκληπιόδ. 10,13 **λοχαγοῦν ζυγόν**, αὐτ.11,1.

λοχάδην (λοχῶ) ἐπίρρ. ἐξ ἐνέδρας, ἀπίστως, δολίως, προδοτικῶς, δι᾽ ἐπιβουλῆς : Νίκ.Θηρ.125 **ὅτε σὺν τέκνοισι θερειομένοισι ἀβοσκὴς φωλειοῦ λοχάδην ὑπὸ γωλεᾷ διψάς ἰαύει.**

λοχάζομαι λοχῶ βλ.λ. : ᾽Εμπ.84,8, ΑΠ 9,251 **τίπτε κελαινόχρως ἱεροῖς ψήφοισι λοχάζῃ, σίλφη**· ‖ ἐνεργ. ᾽Ησ. «**λοχάζει**· ἐνεδρεύει».

λοχαῖος-α-ον ὁ λόχιος βλ.λ. : Εὐρ.᾽Αλκ.846 **κἄνπερ λοχαίας αὐτὸν ἐξ ἕδρας συθεὶς μάρψω**, ᾽Αλκ.846,πρβλ.᾽Αρτεμ.5,73 [ὡς δ.γρ. ἀντὶ λοχείους βλ.λ.], Κῦρ.Φλ.ΑΠ 15,9 **πάντα μὲν Αἰακίδαο φέρεις ἀριδείκετα ἔργα νόσφι λοχαίου ἔρωτος** [λαθραίου, κρυφοῦ ἔρωτος]· **2**) ὁ κλίνων, ὁ γέρνων πρὸς τὰ κάτω, ἐπὶ τῶν μεστῶν σταχύων τοῦ σίτου· ᾽Ησ. «**κλινόμενος εὔσιτος** ἀπὸ τοῦ εὐτροφεῖν»· πιθ. κ. ἐν Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,2), αὐτ.5,23,5· ‖ ἀρχ. λεξ. ὁ βαθύς, ὁ ὑψηλός, ὁ πυκνὸς ἢ ὁ ἐκ τῆς βροχῆς κεκλιμένος, πεσμένος σῖτος· Φώτ. «λοχαῖος σῖτος ὁ βαθύς· ἢ ὁ δι᾽ ἐπομβρίαν κεκλιμένος»· **3**) μτγν. ὁ πλούσιος εἰς ἄνθη, ὁ ἀφθόνως ἀνθῶν, ὁ εὐανθής, ὁ εὐθαλής : ῎Αρατ.1057.

λογάρχης (ὁ) (λόχος, ἄρχω) μσν. λοχαγὸς βλ.λ. : Κ Μανασσ.Χρον.35,89.

λοχεία (ἡ) κ. μτγν., ἐπ. **λοχίη** κ. μσν. κ. νεώτ. τοκετός, γέννησις, γέννα : Πλάτ.Θεαίτ.149Β **αἰτίαν δέ γε τούτου φασὶν εἶναι τὴν ῎Αρτεμιν ὅτι ἄλοχος οὖσα τὴν λοχείαν εἴληχεν**, αὐτ.Πολιτ.268Β,Καλλ. Δῆλ.251 **ἐπήεισαν δὲ λοχείῃ Μουσάων ὄρνιθες ἀοιδότατοι πετεηνῶν**, Μηναῖ.3,22 Θεοτ. **φρικτὸς ὁ τρόπος ὁ τῆς λοχείας σου !**· **2**) μτγν. κ. ἐπὶ φυτῶν, ἄνθησις, ἐξάνθησις, καρποφορία : Θεαίτ. ΑΠ 10,16 **ἤδη καλλιπέτηλον ἐπ᾽ εὐκάρποισι λοχείαις λήϊον ἐκ ροδέων ἀνθοφορεῖ καλύκων**· **3**) μτγν. λόχευμα βλ.λ., τόκος, τέκνον : Θεοδωρίδ. ΑΠ 4,132 **ἃς ἐπὶ γᾶς ἔτρωσε δυωδεκάπαιδα λοχείαν ἄρτι τὰ μὲν Φοίβου τόξα, τὰ δ᾽ ᾽Αρτέμιδος**· **4**) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατάστασις τῆς λεχοῦς βλ.λ., ὁ χρόνος καθ᾽ ὃν τεκοῦσα γυνὴ μένει λεχώ, λεχωνιά : Διόδ.Σ 5,14 **ὅταν γὰρ γυνὴ τέκῃ ταύτης μὲν οὐδεμία γίνεται περὶ τὴν λοχείαν ἐπιμέλεια**· **5**) μτγν. τὸ φυτὸν ἀρτεμισία βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,113.

λοχεῖος-α-ον μτγν. -ος-ον ὁ λόχιος βλ.λ. : Εὐρ. ΙΤ 1241 **λοχεῖα** [χωρία] **κλεινὰ λιποῦσ᾽ ἀστάκτων μάτηρ ὑδάτων** [ἐγκαταλιποῦσα τὸν τόπον, ἔνθα ἔτεκε τὸ παιδίον], Πλούτ.᾽Ηθ.377C **τὰς λοχείους ἡμέρας ἑορτάζειν μετὰ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν** [τὰς καθιερωμένας πρὸς εὐχαριστίαν δι᾽εὐτυχῆ τοκετὸν ἡμέρας], ᾽Επιγρ. **θυέτωσαν . αἱ τὰ λοχεῖα ἐκπορευόμεναι καὶ ζωννύμεναι**· **2**) τὸ οὐδ. πληθ. **λοχεῖα** (τὰ) ὡς οὐσ. κ. **λόχια** βλ.λ. τὸ μετὰ τὸν τοκετὸν καὶ καθ᾽ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς λοχείας ἐκχεόμενα ὑγρὰ ἀπὸ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τῆς τεκούσης : ῾Ιππ.Γυν.1,29,Ροῦφ.π.᾽Ορειβ.5,3, 16· **3**) τὸ θηλ. **Λοχεία** κ. **Λοχία** (ἡ) προσωνυμία τῆς ᾽Αρτέμιδος τῆς Δικτύννης ὡς προστατευούσης τὰς λεχοῦς : ᾽Ορφ.῞Υμν.36,3 **θεὰ Δίκτυννα λοχεία**, Πολυδ.3,49,᾽Επιγρ.

λοχεός (ὁ) λόχος βλ.λ., ἐνέδρα, καρτέρι, ἡ λ. ἀπαντᾷ μόνον π. ῾Ησιόδ.Θ 178 **ὁ δ᾽ ἐκ λοχεοῖο πάϊς ὠρέξατο χειρὶ σκαιῇ.**

λόχευμα-ατος (τὸ) (λοχεύω) ποι. τὸ τεχθέν, τὸ τέκνον, τὸ γεννώμενον, τὸ γέννημα : Εὐρ.῎Ιων 921 **ἔνθα λοχεύματα σέμν᾽ ἐλοχεύσατο Λατὼ Δίοισί σε καρποῖς**, αὐτ.Φοίν.816, ᾽Επιγρ.· **2**) τὸ οὐδ. πληθ. **λοχεύματα** (τὰ) ἡ λοχεία βλ.λ.1), τοκετός, γέννα : Εὐρ.᾽Ηλ.1124 **ἤκουσας, οἶμαι, τῶν ἐμῶν λοχευμάτων· τούτων ὕπερ μοι θῦσον ὡς νομίζεται**· **3**) κτ. ἐπέκτ. ἡ ἐμφάνισις τοῦ κάλυκος, τὸ ἄνοιγμα τῶν μπουμπουκιῶν : Αἰσχ.᾽Αγ.1392 **χαίρουσαν οὐδὲν ἧσσον ἢ διοσδότῳ γάνει σπορητὸς κάλυκος ἐν λοχεύμασιν.**

λοχεύτρια (ἡ) (λοχεύω) λεξ. κ. σχόλ. ἡ λεχώ, ἡ τίκτουσα, ἡ γεννῶσα, ἡ μήτηρ· ‖ μτφ. ἐπὶ τῆς ποιήσεως : ᾽Ανῶν.π.Σουΐδ. ἐν λ. ᾽Αδὰμ **ἡ τοῦ ψεύδους λοχεύτρια ποίησις**· **2**) σχόλ. μαῖα, μαμμή : Σχόλ.᾽Ιλ.Π 187.

λοχεύω (λόχος), παθ. ἀόρ. **ἐλοχεύθην**, μτχ. **λοχευθείς**, τίκτω, γεννῶ : ῞Υμν.῾Ερμ.230 **Νύμφη ἐλόχευσε Διὸς παῖδα**, ᾽Οργ.᾽Αργ.184 **Τελαμών, τὸν ῥ᾽ ἐλόχευσεν Αἰακῷ . . Αἴγινα**· ‖ ἐπὶ πατρός, ἀποκτῶ τέκνον, παῖδα, γεννῶ : ᾽Ορφ.᾽Αργ.136· κ. ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν γονέων : αὐτ.159· ‖ τὸ παθ. **λοχεύομαι** [ἰδ. ἡ μτχ. **λοχευθείς**] ἐπὶ τέκνων, τίκτομαι, γεννῶμαι : Σοφ.ΟΚ 1322 **ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ μητρὸς λοχευθείς, πιστὸς ᾽Αταλάντης γόνος**, Εὐρ.῎Ιων 455 **Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευθεῖσαν κατ᾽ ἀκροτάτας κορυφᾶς Διὸς** [γεννηθεῖσαν διὰ τῆς μαιευτικῆς τέχνης τοῦ Τιτᾶνος Προμηθέως], ᾽Ορθ.῞Υμν.55,9, αὐτ.26,7 **ἐκ σέο δ᾽ ἀθανάτων τε γένος θνητῶν τ᾽ ἐλοχεύθη**, ΑΠ 7,729· **2**) μτγν. ἐπὶ γυναικός, συλλαμβάνω, φέρω ἐν γαστρί, βαστάζω ἐν τῇ κοιλίᾳ, εἶμαι ἔγκυος : ΑΠ 9,126 **γαστήρ, ἥ σ᾽ ἐλόχευσε**· **3**) ἐπὶ τῆς μαίας, βοηθῶ τὴν ἐπίτοκον νὰ γεννήσῃ, ξεγεννῶ, ἐλευθερώνω : Εὐρ.῎Ιων 948 **ποῦ; τίς λοχεύει σ᾽; ἢ μόνη μοχθεῖς τάδε;**, αὐτ.1596, πρβλ. αὐτ.᾽Ηλ. 1129· **4**) τὸ παθ. φθάνω εἰς τὴν ὥραν τοῦ τοκετοῦ, κοιλοπονῶ, τίκτω, γεννῶ : αὐτ.Τρῳ.602 **νῦν τέλος οἰκτρὸν ὁρᾷς καὶ ἐμὸν δόμον ἔνθ᾽ ἐλοχεύθην**, Πλούτ.Πελ.16 **ὧν τὸ μὲν Φοίνικα, τὸ δὲ ᾽Ελαίαν ἄχρι νῦν ὀνομάζομεν, οὐ φυτῶν μεταξὺ δυεῖν, ἀλλὰ ρείθρων, τῆς θεοῦ λοχευθείσης**, αὐτ.Κικ.2· **5**) ποι. τὸ μέσ. ἐπὶ τόπου, γεννῶ, εἶμαι πατρίς τινος : Αἰσχ.ἀπ.π.῞Ηφαιστ.7 **῎Ιστρος τοιαύτας παρθένους λοχεύεται**, Φίλ. Ταρσ.π.Γαλ.13,608 **χῶρος ὁ τὸν Πίσσῃ Ζῆνα λαχευσάμενος**, ΑΠλ.4,295,1 **οὐχὶ πέδον Σμύρνης ἐλοχεύσατο θεῖον ῞Ομηρον**· **6**) τὸ μέσ. γεν. κεῖμαι, εἶμαι κατακεκλιμένος, ἐξηπλωμένος, πλαγιάζω : ᾽Αριστφ.Εἰρ.1014 **ὀλόμαν, ὀλόμαν ἀποχηρωθεὶς τᾶς ἐν τευτλοῖσι λοχευομένας**· **7**) μτγν. τὸ ἐνεργ. μέσ. μτφ. παράγω, δίδω, ἀναδίδω : Κόλουθ.179 **οὐ φλόγες ῾Ηφαίστοιο καὶ εἰ φλογὸς ἄσθμα λοχεύει**, ΑΠ 7,12 **ἄρτι λοχευομένην σε μελισσοτόκων . . ἔαρ ὕμνων**· ‖ μτγν. κ. ἐπὶ γῆς ἐξ ἧς ἐξάγεται μάρμαρον, παράγω, δίδω, ἐξάγω : Παῦλ.Σιλ.῎Εκφρ.Σοφ.380 **κίονες, οὓς ποτε Θήβης ἐλόχευσαν ἐρίπναι**· **8**) μένω κλινήρης ὡς λεχὼ ἢ ἀντὶ τῆς λεχοῦς : Διόδ.Σ 5,14 **ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀναπεσὼν ὡς νοσῶν λοχεύεται τακτὰς ἡμέρας**· **9**) ῾Ησ. «**λοχεύοντες**· ἐνεδρεύοντες»· πρβλ. ἐλλοχεύω.

λόχη (ἡ) μτγν., μον. κ. δημ. λόχμη βλ.λ. : Ἐπιγρ.' **2**) μον. κ. δημ. φλόξ, γλῶσσα πυρός : Ἐρωφ. Ἰντερμ.A 12, Ἐρωτόκρ.I,877 **γιατί χώνε μὲ φρόνεφη τσ' ἀναλαμπῆς τὴ λόχη** ‖ μον. θερμότης τῆς πυρᾶς ἢ τοῦ ἡλίου : αὐτ.I,2214 **ὥρες σ' ἀέρα δροσερὸ κι ὥρες σ' φωτιὰ καὶ λόχη** ‖ κ. μτφ. : Ἐρωφ.I,173 **κι ἀλλιῶς νὰ μᾶς κρατοῦσι τυραννισμένους καὶ τσὶ δυὸ σ' μιὰ λόχη.**

λοχή (ἡ) Ἐπιγρ. λόχμη βλ.λ.

λοχηγέτης βλ. λοχαγέτας.

λοχηγετῶ-έω βλ. λοχαγετῶ.

λοχηγός βλ. λοχαγός.

λοχηγῶ-έω ἰων. τ. τοῦ λοχαγῶ βλ.λ., μτ. γενικ. : Ἡρ.9,53 **Ἀμομφάρετος .. λοχηγέων τοῦ Πιτανήτεω λόχου.**

λόχησις Σουΐδ. «ἐνέδρα».

λοχητής βλ. λοχίτης 2).

λοχητικός-ή-όν μτγν. ἐνεδρευτικός, ἐπιτήδειος εἰς τὸ λοχᾶν, εἰς τὸ ἐλλοχεύειν· ‖ μτφ. ἐπίβουλος, πανοῦργος, δόλιος : Ἀδαμ.2,2.

λόχια (τά) κ. **λοχία** (ἡ) οὐδ. κ. θηλ. τοῦ λόχιος βλ.λ.

λοχιᾷ Ἡσ. «κρυφαία, γεννᾷ, αὔξει, καὶ ὄρτος τῇ Ἀρτέμιδι γινόμενος καὶ ἁδροὺς ἀστάχυας ἔχουσα».

λοχιάδες Ἡσ. «αἱ ὗλαι».

λοχίας (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὑπαξιωματικὸς ἐν τῷ ἑλληνικῷ στρατῷ ἔχων τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ δεκανέως βλ.λ.

λοχίδιον (πάπ. -ιν) (τὸ) ἀμφ. σημ. ἐν Πάπ.

λοχίζω λοχῶ βλ.λ., ἐκ τούτου τὸ πσθ. **λοχίζομαι** ἐνεδρεύομαι, παραφυλάττομαι, παγιδεύομαι, πίπτω θῦμα ἐνέδρας: Θουκ.5,115 **λοχισθέντες ὑπό τε Φλειασίων καὶ τῶν σφετέρων φυγάδων διεφθάρησαν ὡς ὀγδοήκοντα**, πρβλ.Δίων K 41,5(· **2**) τοποθετῶ τινα δι' ἐνέδραν : Θουκ.3,107 **δείσας μὴ κυκλωθῇ λοχίζει ἐς ὁδόν τινα κοίλην καὶ λοχμώδη ὁπλίτας**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,55· κ. μτ. δοτ. τοῦ τόπου : αὐτ.3,64, Πλούτ.Ὄθ.7 **τοῦ δὲ Κεκίνα λοχίσαντος εἰς λάσια χωρία καὶ ὑλώδη πολλοὺς ὁπλίτας**· **3**) μτγν. περιβάλλω τι δι' ἐνέδρας, περικυκλώνω δι' ἀνδρῶν ἐνεδρευόντων: Διον. Ἀλ.Ρωμ.1,79 **λελοχισμένον χωρίον**· **4**) διαμοιράζω ὁπλίτας εἰς στρατιωτικὰ σώματα, συγκροτῶ λόχους καὶ παρατάσσω τούτους πρὸς μάχην : Ἡρ.1,103 **καὶ πρῶτός τε ἐλόχισε κατὰ τέλεα τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ πρῶτος διέταξε χωρὶς ἑκάστους εἶναι**, Αἰν.Τακτ.1,5, Πλούτ.Σύλλ.27 **ὁ Σύλλας οὔτε τάξιν ἀποδοὺς οὔτε λοχίσας τὸ οἰκεῖον στράτευμα .. ἐτρέψατο τοὺς πολεμίους**· ‖ παθ. δισμερίζομαι εἰς λόχους, συγκροτοῦμαι κατὰ λόχους : Ἀγαθρχ.π.Ἀθήν.6,272C **ἐν πολέμῳ δὲ λοχίζεσθαι ἡγεμόνα νέμοντας τὸν ἴδιον δεσπότην**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,14· **5**) Ἡσ. «λοχίζει· ἐπιβουλεύεται».

λοχικός-ή-όν λόχιος βλ.λ. : Στέφ.Ἱππ.1,201D **λοχικὴ κάθαρσις** (ἀμφ. οἱ κώδ. λογ-).

λοχιόμητρα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μήτρα, ἐν ᾗ ἐπίσχονται ἢ διακρατοῦνται τὰ λόχια βλ.λ.

λοχιορραγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπέρμετρος καὶ παθολογικὴ σχεδὸν ῥύσις λοχίων βλ.λ. μετὰ τὸν τοκετόν.

λοχιόρροια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κανονικὴ ἐκροὴ τῶν λοχίων βλ.λ. τῆς λεχοῦς.

λόχιος-α-ον ὁ τοῦ λόχου βλ.λ.,ὁ τῆς λοχείας βλ.λ. I), ὁ τοῦ τοκετοῦ, ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν τοκετόν, τὴν γένναν : Εὐρ.Ἠλ.656 **ἥξει κλύουσα λόχι' ἐμοῦ νοσήματα**, αὐτ.Βάκχ.89, πρβλ. αὐτ.Ἴων 452, αὐτ.IT 206, Ἀπολλ.Ρ 4,706 **λοχίης ἐκ νηδύος**· **2**) τὸ θηλ. **λοχία** (ἡ) ὡς προσωνυμία τῆς Ἀρτέμιδος : Εὐρ.Ἰκ.958 **οὐδ' Ἄρτεμις λοχία προσφθέγξαιτ' ἂν τὰς ἀτέκνους**, πρβλ. Ἐπιγρ.' ἄ. **λοχεία** βλ. λοχεῖος 3· ‖ ἐν πληθ. **λόχιαι** (αἱ) λοχεῖαι βλ.λ. : Ἔφορ.9,11· **3**) τὸ θηλ. **λοχία** κ. -η ὡς οὐσ. νεοτόκος, λεχώ : Ὀππ.Κυν.3,292· **4**) Ἡσ. «μαῖα»· **5**) αὐτ. «λοχίαν τὴν εὔτραφῆ καὶ ἁδροὺς στάχυας φέρουσαν»· **6**) αὐτ. «κρυφαία»· **7**) τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **λόχια** (τά) τὸ ἔκκριμα τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τῆς νεωστὶ τεκούσης γυναικός : Ἱππ.Φύσ.Παιδ.18 **ἡ κάθαρσις τῶν λοχίων**, Ἀριστλ.Ζ1 573a,9 **ἵππος δὲ τῶν τετραπόδων ἁπάντων εὐτοκώτατον καὶ λοχίων καθαρώτατον**, Διοσκ.3,6 **καὶ τὰ ἐν μήτρᾳ συνιστάμενα πάντα λόχια καὶ ἔμμηνα καὶ ἔμβρυα ἐκβάλλει ποθεῖσα μετὰ πεπέρεως καὶ σμύρνης**· **8**) μτγν. τοκετός, γέννησις, γέννα : Ἀντίφιλ.ΑΠ 7, 375 **μαῖα δ' ἐμοὶ λοχίων αὐτὴ φύσις**, Φίλιππ.Θεσσ. αὐτ.9,311 **Ἀρτέμιδος λέλυται λοχίων χάρις.**

λοχισμός (ὁ) (λοχίζω) μτγν. τοποθέτησις δι' ἐνέδραν, ἐνέδρευσις, στήσιμο παγίδος, καρτέρι : Πλούτ.Φιλ.13 **ἀλλὰ τὸ Κρητικὸν ἦθος ἐνδὺς καὶ τοῖς ἐκείνων σοφίσμασι καὶ δόλοις κλωπείαις τε καὶ λοχισμοῖς χρώμενος.**

λοχίτης (ὁ) κ. μτγν., θηλ. **λοχῖτις**-ιδος (ἡ) (νεώτ. μόνον ἐν συνθέσει **δευτερολοχίτης - τριτολοχίτης**) ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόχου βλ.λ., τοῦ αὐτοῦ στρατιωτικοῦ σώματος, συστρατιώτης, παραστάτης, σύντροφος : Αἰσχ.Ἀγ.1650 **εἶα δή, φίλοι λοχῖται, τοὔργον οὐχ ἑκὰς τόδε**, Ξεν.ΚΠ 2,2,7 **καὶ ὃς ἀκούσας τοῦτο μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς λοχίτας εἶπεν**· ‖ ἁπλοῦς στρατιώτης, ὁπλίτης : Αἰσχ.Χο. 768 **εἰ ξὺν λοχίταις, εἴτε καὶ μονοστιβῆ** (μὲ στρατιώτας ἢ μόνος), Πλούτ.Ἀριστ.17 **ἀλλ' αὐτόθι μένων μετὰ τῶν ἑαυτοῦ λοχιτῶν ὑποστήσεσθαι Μαρδόνιον**· **2**) μτγν. κ. μσν. ὁ διατελῶν ἐν ἀναμονῇ γεγονότος τινός, ὁ ἐνεδρεύων, ὁ συμμορίτης ποὺ κάνει καρτέρι· Ἡσ. «ἐνεδρευτής» : Συνέσ.Ἐπιστ.44,182B **καὶ σαυτὸν ἐπίδος τῷ δικαστῇ μετὰ ἀθρόων τῶν λοχιτῶν**, Εὐστ.104,75 **καί τις ἐκεῖθεν ὁδοιπορῶν ἀπέριττος ἄνθρωπος περιπεσέτω τοῖς λοχίταις**· **3**) μτγν. τὸ θηλ. **λοχῖτις** ἐκκλησία ἡ μεγάλη τῶν Ῥωμαίων συνέλευσις, ἡ ἐν τῷ Ἀρείῳ πεδίῳ γινομένη, ἐν ᾗ οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ λόχους ἐψηφοφόρουν περὶ αἱρέσεως τῶν μειζόνων ἀρχῶν, περὶ πολέμου καὶ εἰρήνης καὶ περὶ σπουδαιοτάτων διεσκέπτοντο, οἷον περὶ ἐπιβολῆς θανατικῆς ποινῆς, λατ. comitia centuriata : Διον. Ἀλ.Ρωμ.4,20, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.3,30.

λοχμάζω ἐπ. κτῶμαι λόχμην, ἰούλους, χνοῦν γενείου, χνούδι : Πείσ.π.Σχόλ.Ἰλ.Δ 147 **ἄρτι παρειά(ν) λοχμάζων.**

λοχμαῖος-α-ον ποι. ὁ ἀνήκων εἰς λόχμην βλ.λ., ὁ ἐν λόχμῃ διατρίβων, διαμένων, ὁ κρυπτόμενος ἐν αὐτῇ : Ἀριστφ.Ὄρν.737 **Μοῦσα λοχμαία, τιό, τιό .. τιοτίγξ, ποικίλη** («ἐγκεκρυμμέναι ἐν ταῖς λόχμαις φωνεῖν εἰώθασι»).

λόχμη (ἡ) (λέχομαι) κ. νεώτ. μέρος δάσους ἐκ πυκνῶν ἰδίως θάμνων, ἀπρόσβατον, χρησιμεῦον ὡς ἐκ τούτου ὡς κοίτη ἀγρίων θηρίων· Ἡσ. «σύμφυτος τόπος ἢ κρύφιος δασεῖαν ὕλην ἔχων ὥστε ἐλλοχῆσαι» : Ὀδ.Τ 439 **ἔνθ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς**, Πίνδ.Ο 6,40 **λόχμας ὑπὸ κυανέας τίκτε θεόφρονα κοῦρον**, πρβλ. αὐτ.Π 4, 244, Σοφ.Ἰχν.121 **ἐχῖνος ὥς τις ἐν λόχμῃ κεῖσαι πεσών**, Ἀριστφ.Ἐκκλ.61 **ἔχω τὰς μασχάλας λόχμης δασυτέρας**, Ἀριστλ.Ζ1 615a,17 **ὁ δὲ τροχίλος καὶ λόχμας καὶ τρώγλας οἰκεῖ**, Πλούτ.Ἠθ. 552C **χώραν ἰδὼν λόχμης ἔμπλεων δασείας καὶ φυτῶν ἀγρίων καὶ θηρία πολλά**, Κρεόφυλ.π. Ἀθήν.8,361D **καὶ ἀφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ λόχμην ἐν τῇ ἔτυχε ὗς ἄγριος ἐών**, Αἰλ.Ζ1 13,14, Ἡρωδιαν. Ἱστ.8,1,2, Ἰουλ.Μισ.338C **λόχμη τῶν θηρίων**, Γρηγ. Ναζ.Ἄσμ.14,14 **λόχμης ἐν λαγόσιν** παροιμ. π. Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.922 **μία λόγχμη δύο ἐριθάκους οὐ τρέφει**· **2**) μτφ. ποι. πυκνόν τι, δασύ. φουν-

τωτό : 'Αριστφ.Λυσ.800 **τὴν λόχμην φορεῖς·** **3)** 'Ησ. «ἐνέδρα, ἐπιβουλή».

λόχμιος-ον μτγν. λοχμαῖος βλ.λ.· Σουΐδ. «δασύς» : 'Αγαθ.ΑΠ 6,32 **δασυκνάμῳ δασυχαῖταν ἴξαλον εὐσκάρθμῳ, λόχμιον ὑλοβάτᾳ Πανὶ φιλοσκοπέλῳ·** **2)** μτγν. τὸ οὐδ. πληθ. **λόχμια** (τὰ) ὡς οὐσ. λόχμη βλ.λ.) : Λουκ.Φιλοπ.10 **τῶν Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπεδείκνυντό μοι τοῦ Διός σου καὶ τὰ τὴν μητέρα θρέψαντα λόχμια, ὡς ἀειθαλεῖς οἱ λόχμαι αὗται διαμένουσι** (κῶδ. δόχμια).

λοχμοῦμαι-οῦμαι ἄχρ. ὡς ἁπλοῦν, ἀπαντῶν μόνον ἐν συνθέσει ὡς ἀπολοχμοῦμαι βλ.λ.

λοχμώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει λόχμης βλ.λ.), ὁ πυκνός, ὁ δασὺς ὡς λόχμη, ὁ ἔχων πυκνὴν βλάστησιν, ὁ σύνδενδρος, ὁ πυκνοφυτευμένος : Θουκ.3,107 **δείσας μὴ κυκλωθῇ λοχίζει ἐς ὁδόν τινα κοίλην καὶ λοχμώδη ὁπλίτας καὶ ψιλοὺς ξυναμφοτέρους ἐς τετρακοσίους,** Δίων Κ 40,2 **ἐς τὸ λασιώτατον καὶ λοχμωδέστατον,** Σχόλ.Πίνδ.Ο 7,60 **λοχμῶδες χωρίον·** **2)** ὁ σχηματίζων λόχμην βλ.λ.), ὁ εἰς λόχμην ἐξαπλούμενος (ἐπὶ τῶν δονάκων κ. ἄ. ὑδροχαρῶν φυτῶν κ. μή) : Θεόφρ.ΦΙ 4,11,11 **φύονται δ' ἐξ ἑνὸς πυθμένος πολλοὶ καὶ οὐ λοχμώδεις,** ΕΜ 796,28 **φλόνος λοχμῶδες φυτόν·** **3)** τὸ οὐδ. πληθ. **λόχμια** (τὰ) ὡς οὐσ. τάξις ὑδροχαρῶν φυτῶν ὡς οἱ δόνακες κ. ἄ. : Θεόφρ.ΦΙ 4,8,1.

λοχόζεμα-ατος (τὸ) μσν. τὸ παρεχόμενον, τὸ διδόμενον ἐν Βυζαντίῳ πρὸς πόσιν ἐπὶ τῇ λοχείᾳ βασιλίδος, ἤτοι τῇ γεννήσει πορφυρογεννήτου παιδός, ζεατὸν ποτόν : ΚΠορφ."Εκθ.619.

λόχον ἀντὶ λάχον, ἔλαχον, ἀόρ. τοῦ λαγχάνω βλ.λ. : 'Εύμετρος Αἰολ.'Επιγρ.Αἰγύπτου.

λόχονδε ἐπίρρ. ἐπ. πρὸς ἐνέδραν, διὰ καρτέρι : 'Ιλ.Α 227 **οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν 'Αχαιῶν τέτληκας θυμῷ,** 'Οδ.Ξ 217.

λόχος (ὁ) (λέχομαι) κ. νεώτ. κ. δημ. τόπος, ἐν ᾧ τοποθετεῖται στῖφος στρατιωτῶν, ἵνα ἐνεδρεύσῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐπιπέσῃ κατ' αὐτοῦ αἰφνιδίως, μέρος ἐνέδρας, τόπος ὅπου στήνεται καρτέρι : 'Ιλ. Ν 277 **εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι ἐς λόχον,** αὐτ.Λ 379 **ἐκ λόχου ἀμπήδησε** ἐκ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐνήδρευεν, ἀνεπήδησε· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐκλήθη οὕτω κ. ὁ πρὸ τῆς Τροίας ἀφεθεὶς ὑπὸ τῶν 'Ελλήνων δούρειος ἵππος ὡς τόπος ἐν ᾧ ἐκρύπτοντο ἐνεδρεύοντες ἔνοπλοι : 'Οδ. Δ 277 **τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,** αὐτ.Θ 515, Εὐρ.Τρῳ.534 **πᾶσα δὲ γέννα Φρυγῶν πρὸς** πύλας ὡρμάθη πεύκᾳ ἐν οὐρείᾳ **ξεστὸν λόχον 'Αργείων καὶ Δαρδανίας ἄταν,** Λυκόφρ.34 **ὠδίνων λόχος·** ‖ ὁμ. οὕτω καλοῦνται καὶ τὰ ἐχθρικὰ πλοῖα : Χρησμ.π.'Ηρ.3,57 **τότε δὴ δεῖ φράδμονος ἀνδρὸς φράσσασθαι ξύλινόν τε λόχον κήρυκά τ' ἐρυθρόν·** **2)** ἡ πρᾶξις τοῦ ἐνεδρεύειν, ἡ ἐνέδρα, ἡ παγίδευσις, τὸ καρτέρι : 'Ιλ.Ζ 189 **κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους εἷσε λόχον,** 'Οδ.Δ 392, αὐτ.531, 'Ησίοδ.Θ 174 **εἷσε δέ μιν κρύψασα λόχῳ,** Πίνδ.Ν 4,60 **φύτευέ οἱ θάνατον ἐκ λόχου,** Σοφ.'Ηλ.490 **ἥξει καὶ πολύπους καὶ πολύχειρ ἁ δεινοῖς κρυπτομένα λόχοις χαλκόπους 'Ερινύς,** αὐτ.ΟΚ 1089, Πλούτ. Συγκρ.Πελ.κ.Μαρκέλλ.1 **κρυφαίῳ δὲ σὺν λόχῳ κατωρθωμένην πρᾶξιν οὐκ ἔχομεν τοῦ Μαρκέλλου παραβαλεῖν·** ἐνίοτε ἐν τῇ σημ. ταύτῃ μτ. γενικ. ἀντικειμ. : 'Οδ.Δ 395 **λόχος θείοιο γέροντος** ὁ τρόπος τοῦ ἐνεδρεῦσαι, ἡ ἐνέδρα, τὸ καρτέρι πρὸς φόνον τοῦ θείου γέροντος· **3)** ἐπ. κ. ποι. τὸ κατασκοπεῦον, τὸ ἐνεδρεῦον στῖφος στρατιωτῶν ἢ ἄ. ἐνόπλων μὲ κακὰς διαθέσεις, συμμορία : 'Ιλ.Θ 522 **φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω, μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν λαῶν ἀπεόντων,** Εὐρ.'Ανδρ.1114 **τῷ δὲ ξιφήρης ἄρ' ὑφειστήκει λόχος δάφνῃ σκιασθείς·** **4)** π. 'Ομ. τραγ. ἔνοπλον σῶμα στρατιωτῶν, τμῆμα ὁπλιτῶν ἀείποτε πεζῶν, οὐχὶ ἱππέων : 'Οδ.Υ 49 **εἴ περ πεντήκοντα λόχοι ἀνθρώπων νῶϊ περισταῖεν,** Αἰσχ.'Επτ.56 **ὅπως πάλῳ λαχὼν ἕκαστος αὐτῶν πρὸς πύλας ἄγοι λόχον,** αὐτ.460, Σοφ.ΟΚ 1371 **εἴ περ οἵδε κινοῦνται λόχοι πρὸς ἄστυ Θήβης·** ‖ π. τοῖς ἱστορικοῖς συγγραφεῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπόσπασμα πεζῶν στρατιωτῶν σπανίως ἱππέων ('Αρρ.'Αλαν.20), ἀριθμοῦ μὴ σταθεροῦ π. πᾶσι τοῖς στρατοῖς, διότι ἐν ταῖς ἑλληνικοῖς πολιτείαις κ. φυλαῖς ὑπῆρχον διάφοροι διαιρέσεις τοῦ στρατεύματος ὡς κ. τῶν πολιτῶν· συνήθ. τμῆμα ὁπλιτῶν ἐξ ἑκατὸν ἀνδρῶν : 'Ηρ.9, 53 **δεινότερον δὲ ἔτι ἐκείνου ταῦτα νενωμένου ἀπολιπεῖν τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην,** Ξεν.'Αν.3,4, 21, αὐτ.4,8,15· π. Θουκ. ὁ λόχος περιέχει τέσσαρας πεντηκοστύας ἤτοι ἀποτελεῖται ἐκ διακοσίων ἀνδρῶν : αὐτ.5,68· ‖ π.Σπαρτιάταις **λόχος** ἦτο ἡ κυρία στρατ. μονάς, ἐκαλεῖτο δὲ οὕτω ὑπὸ ἴδιον ὄνομα τὸ τέταρτον ἢ κτ. ἄ. τὸ πέμπτον μέρος τῆς μόρας βλ.λ. : 'Ηρ.9,57,'Αριστλ.ἀπ.541· ‖ ἐν Θήβαις ἀπὸ τῆς ἀπελάσεως ἐκ τῆς πόλεως τῶν Σπαρτιατῶν ἤτοι ἀπὸ 379 π.Χ. συνεκροτήθη ἐπίλεκτον στρατιωτικὸν σῶμα ἐκ τριακοσίων ἀνδρῶν διαρκῶς τελοῦν ὑπὸ τὰ ὅπλα ὑπὸ τὸ ὄν. **Ιερὸς λόχος** : Δείν.1,73 **ὅτε Πελοπίδας, ὥς φασιν, ἡγεῖτο τοῦ Ιεροῦ λόχου καὶ 'Επαμεινώνδας ἐστρατήγει,** Πλούτ.Πελ.18 **τὸν δ' Ιερὸν λόχον, ὥς φασι, συνετάξατο Γοργίδας πρῶτος ἐξ ἀνδρῶν ἐπιλέκτων τριακοσίων·** ‖ ὁμ.κ.π.Καρχηδονίοις : Διόδ.Σ 16,80, αὐτ.20,10 **τῶν εἰς τὸν Ιερὸν λόχον συντεταγμένων·** ‖ ὁμ. νεώτ. σῶμα, ὁ κατηρτίσθη τὸ 1821 ὑπὸ 'Αλ. 'Υψηλάντου ἐκ 500 'Ελλήνων ἐθελοντῶν καὶ ἀπεδεκατίσθη ἡρωϊκῶς ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Δραγατσανίου τὸν 'Ιούνιον τοῦ 1821 : Κάλβ.'Ωδ.4 **εἰς τὸν 'Ιερὸν Λόχον·** ὁμ. σῶμα φοιτητῶν κ. μαθητῶν ὀργανωθὲν τὸ 1886 ὑπὸ τὴν ἐπων. **Ιερὸς λόχος φοιτητῶν·** ‖ μτγν. σύνολον 16 μόλις ἀνδρῶν : 'Ασκληπιόδ.2,7, Αἰλ.Τακτ.4,3, 'Αρρ.Τακτ.5,5 **εἴη ἂν οὖν ὁ λόχος στίχος ἐξ ἐπιστατῶν καὶ πρωτοστατῶν ἐν μέσῳ λοχαγοῦ τε καὶ οὐραγοῦ συντεταγμένος·** ‖ κ.ἀπόσπασμα ἐξ ὀκτὼ ἐλαφρῶς ὡπλισμένων ἀνδρῶν : 'Ασκληπιόδ.2,7, 'Αρρ.Τακτ.14,2· **5)** νεώτ. κ. δημ. στρατιωτικὴ μονὰς πεζικοῦ ἔχουσα ἰδίαν οἰκονομικὴν διαχείρισιν, διοικουμένη ὑπὸ λοχαγοῦ βλ.λ. καὶ ἀποτελοῦσα μέρος τῆς δυνάμεως τοῦ τάγματος : **τὸ 11 τάγμα ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν 5ον, 6ον κ. 7ον λόχον κ. ἀπὸ τὴν 11 πολυβολαρχίαν, - λόχος διοικήσεως·** ‖ κτ. ἐπέκτ. κ. πᾶσα ἀνάλογος στρατ. μονὰς ἐκ διακοσίων περίπου πεζῶν ὁπλιτῶν : **λόχος σκαπανέων - τηλεγραφητῶν - μεταγωγῶν·** **6)** ποι. γεν. πᾶν σύνολον, πλῆθος εἴτε γυναικῶν, εἴτε ἀνδρῶν, εἴτε παίδων : Αἰσχ.'Επτ.111 **ἴδετε παρθένων ἱκέσιον λόχον,** αὐτ.Εὐμ.46 **θαυμαστὸς λόχος εὕδει γυναικῶν,** πρβλ. αὐτ.1026, 'Επιγρ. **ἐμῶν προγόνων λόχος·** ‖ κ. ἐπὶ πτηνῶν, σμῆνος : 'Αριστφ.'Ορν.589 **ἀλλὰ γλαυκῶν λόχος εἰς αὐτοὺς καὶ κερχνήδων ἐπιτρίψει·** ‖ μτγν. κ. ἐπὶ ζῴων, πλῆθος, ποίμνιον, κοπάδι : 'Απολλωνίδ. ΑΠ 9,244 **ἐλάφων κεραὸς λόχος·** **7)** πᾶν συγκεκροτημένον ἄθροισμα πολιτῶν, σωματεῖον πολιτικόν, ἑταιρεία : Ξεν.'Ιέρ.9,5 **διῄρηνται ἅπασαι αἱ πόλεις αἱ μὲν κατὰ φυλάς, αἱ δὲ κατὰ μόρας, αἱ δὲ κατὰ λόχους,** 'Αριστλ.Πολιτ.1309a,12 **καὶ ἀντίγραφα κατὰ φρατρίας καὶ λόχους καὶ φυλὰς τιθέσθωσαν,** Δημ.261 **τοὺς τριηράρχους καλεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη συνεκκαίδεκα ἐκ τῶν ἐν τοῖς λόχοις συντελειῶν** (ἔνθα λόχος φαίνεται ὅτι σημαίνει συμμορία ἐν τῇ ἀρχ. σημ. τῆς λ.), Πλούτ. Κοριολ.20 **πρῶτον μὲν οὐ κατὰ λόχους, ἀλλὰ κατὰ φυλὰς ἐβιάζοντο γίγνεσθαι τὴν ψηφοφορίαν·** **8)** μτγν. ἑκατοντὰς στρατιωτῶν, λόχος π. Ρωμαί-

οις ἐξ ἑκατὸν ὁπλιτῶν : Διον.'Αλ.Ρωμ.2,7· **9)** ποι. τὸ κεῖσθαι ἐν λέχει, ἐν κλίνῃ, τοκετός, γέννησις, γέννα : Αἰσχ.'Αγ.137,αὐτ.'Ικ.677 **Ἄρτεμιν θ' ἑκάταν γυναικῶν λόχους ἐφορεύειν**· **10)** ἀρχ. λεξ. μακεδονικός τις μὴν ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀττ. μαιμακτηριῶνα βλ.λ.· 'Ησ.· **11)** ἀμφ. σημ. ἐν Ἐπιγρ. Μιλήτου.

λοχός (ἡ) μτγν. τ. ἀντὶ λεχὼ βλ.λ., νεοτόκος, λεχώνα· Μοῖρ.247 «λεχὼ Ἀττικῶς, λοχὸς Ἕλληνες» (κῶδ. λόχος)· πρβλ. λοχώ : Διοσκ.3,4 **Ἀριστολοχία ὠνόμασται μὲν ὑπὸ τοῦ δοκεῖν ἄριστα βοηθεῖν ταῖς λοχοῖς**, Πασχ.Χρον.294 **θεοποιοῦσι Παρθένον λοχόν**.

λοχοῦσα (ἡ) μσν. λεχώ, λεχοῦσα, λεχώνα : Κορ. Ἄτ. 296.

λοχώ (ἡ) πάπ. λεχὼ βλ.λ. (ἡ γενικ. **λοχοῦς** ἐν Πάπ. ἐν χρ. ὡς ὀν. ἑν.)· οὕτω πιθ. **λοχὼ** δέον νὰ ἀναγνωσθῇ μᾶλλον παρὰ λόχῳ ἐν Πάπ.· ἡ ὀν. ἐν. λοχὼς εἶναι δ.ἀνάγν. ἐν ΠΔ'Ἐπιστ.28 **τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθημένη καὶ λεχὼς ἅπτονται**.

λοχῶ-άω ἐπ. ἀόρ. ὑποτ. τοῦ μέσ. **λοχήσομαι** ('Οδ.Δ 670) (τὸ ρ. σπάν. ἐν τῷ δοκίμῳ ἀττ. λόγῳ, ἀλλὰ συχν. π. μτγν. πεζογράφοις ὡς π. Πολύβ.3, 40,6, Διον.'Αλ.Ρωμ.2,55, Πλούτ.'Αντ.46· τὸ παθ. π. Ἐπίκ.Φύσ.15,22,'Ιὼσ.ΠΙ 3,6,2· κ. τὸ μέσ. εὔχρηστον μ. π. ἐπ. ποιηταῖς), ἐνεδρεύω, παραφυλάττω, παραμονεύω, στήνω καρτέρι : αὐτ.Π 369, πρβλ. αὐτ. Ξ 18), αὐτ.Δ 670 **ὄφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχήσομαι ἠδὲ φυλάξω ἐν πορθμῷ Ἰθάκης**, 'Ηρ.6,138 **πεντηκοντέρους κτησάμενοι ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βαυρῶνι ἀγούσας ἑορτὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας**, Σοφ.'Αντ.1075 **τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι λοχῶσιν Ἅδου καὶ θεῶν Ἐρινύες**· || ἀπολ. ἐνεδρεύω, τοποθετοῦμαι δι' ἐνέδραν : 'Ιλ.Σ 520 **οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι, ἐν ποταμῷ**, 'Ηρ.4,22 **λοχᾷ ἐπὶ δένδρεον ἀναβάς**, Εὐρ.'Ηλ.225 **καὶ πῶς ξιφήρης πρὸς δόμοις λοχᾷς ἐμοῖς;**, Φερεκρ.141 **λ- πρὸς τοῖσι βωμοῖς**, Πλούτ.'Ηθ.772C **τότε δὴ συνδραμόντες πάντες οἱ λοχῶντες ἐκείνῳ συνελάμβανον αὐτήν**, Λουκ. Μὴ Πιστ.Διαβ.9 **ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες ἐξ ἀφανοῦς πόθεν τοξεύων**, 'Οππ.Κυν. 3,453· || κ. τὸ παθ. ἐνεδρεύομαι, παγιδεύομαι, μοῦ στήνουν παγίδα, ἐνέδραν : Ἐπίκ.Φύσ.15,22, 'Ιωσ.ΠΙ 3,6,2· || κτ. τὸ πλεῖστον ὅμως ἡ μτχ. ἀόρ. μτ. ἄ. τινὸς ρ. : 'Οδ.Χ 53 **ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας**, 'Ηρ.6,87 **λοχήσαντες ὤν τὴν θεωρίδα νέα εἷλον πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων**, Θουκ.1,65 **καὶ Σερμυλιῶν λοχήσας πρὸς τῇ πόλει πολλοὺς διέφθειρεν**· κ. τὸ μέσ. ὁμ. : 'Οδ.Δ 388 **τόν γ' εἴπως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι**, αὐτ.Ν 268· || μτγν. κ. ἄ. χρόνων ἡ μτχ. ὡς **λοχώμενος, λελοχημένος** ἐνεδρεύων, ἐν ἐνέδρᾳ, παραμονεύων : 'Απολλ.Ρ 1, 991 **οἷά τε θῆρα λοχώμενοι ἔνδον ἐόντα**, αὐτ.3,7· || μτ. αἰτ. τόπου καταλαμβάνω τι ἵνα ἐνεδρεύσω, πρὸς ἐνέδραν, πιάνω γιὰ καρτέρι, πιάνω καὶ στήνω καρτέρι: 'Ηρ.5,121 **ἐλόχησαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν**· **2)** μτγν. τὸ μέσ. συλλαμβάνω δι' ἐνέδρας : 'Απολλ.Ρ 2,967 **Μελανίππην Ἥρως Ἡρακλέης ἐλοχήσατο**· **3)** μτγν. λοχίζω βλ.λ., ἐγκαθιστῶ που ἐνόπλους ἵνα ἐνεδρεύσουν, τοποθετῶ ἐνεδρευτάς : Πλούτ.'Οθ.7 **τοῦ δὲ Καικίνα λοχήσαντος εἰς λάσια χωρία καὶ ὑλώδη πολλοὺς ὁπλίτας**· **4)** μτγν. κ. μτφ. : Πολύβ.3,40,6 **πάλαι οἷον λοχῶντες τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν** (στήνοντες παγίδα εἰς τοὺς Ρωμαίους διὰ τῆς φιλικῆς των συμπεριφορᾶς)· **5)** μτγν. κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ τῶν ἡδονῶν : Πλούτ.'Ηθ.705D **ἡδοναὶ . . λοχῶσαι**.

λύα (ἡ) αἰολ. κ. δωρ. τ. τοῦ λύη βλ.λ. : 'Αλκ.Συμπλ. 23,10,αὐτ.5,11 (πληθ.), Πίνδ.Ν 9,14 **ἀρχοὶ δ' οὐκ ἔτ' ἔσαν Ταλαοῦ παῖδες, βιασθέντες λύᾳ**.

λυάζει 'Ησ. «φλυαρεῖ, μωρολογεῖ, στασιάζει».

λυαῖος-α-ον (λύω) ὁ λύων τι, ὅθ. ὁ λυτρώνων, ὁ ἐλευθερώνων, ὁ λυτρωτής, ἐλευθερωτής· προσων. τῆς Μεγάλης Μητρός : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.132 **κακῶν λυαία**· **2)** ὡς ἐπίθ. τοῦ Διονύσου (πρβλ. λατ. Lyaeus), ἐκλήθη δὲ οὕτω ὁ θεὸς κτ. τὸν Σχολ. ἢ «ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ῥάμματος» τοῦ μηροῦ τοῦ Διός, ἢ «ὡς ἐκλύων τὰ μέλη ἐν τῷ ἀμέτρως πίνεσθαι»· || εἶτα Λυαῖος ἀπεκλήθη αὐτὸς ὁ οἶνος : 'Ανακρεόντ.(),9 **ἐγὼ δὲ τοῦ Λυαίου καὶ τοῦ μύρου κορεσθείς**, Ἐπιγρ. Μαντινείας· || Θεόγνωστ.Καν.22,2 «λυαῖα, παύσιμα».

λυβάζειν 'Ησ. «λοιδορεῖν».

λύβερνος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. **λύβερνον** (τὸ) μσν. ὁ λιβυρνὸς βλ.λ., εἶδος πολεμικῆς νεώς, πολεμικοῦ πλοίου, τριήρης, κάτεργον : Ἐπιγρ.,Βι.'Αλεξ.1170 **ναῦς πολλάς, λύβερνα καὶ τριήρεις**.

λύγαια 'Ησ. «τὰ περὶ ταῖς χερσὶ φέλια».

λυγαῖος-α-ον (λύγη) σκιώδης, σκιερός, σκοτεινός, συννεφιασμένος, σκοῦρος, μέλας· πρβλ. 'Ησ. «λυγαίαν· σκοτεινήν, συννεφῆ, ἀφανῆ» : Σοφ.ἀπ.525 **νέφος λυγαῖον**, Εὐρ.'Ηρακλ.855, αὐτ.ΙΤ 110 **ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγαίας μόλῃ**, Λυκόφρ.973 **πᾶς δὲ λυγαίαν λεὼς ἐσθῆτα προστρόπαιον ἐγχλαινούμενος**, αὐτ.351, 'Απολλ.Ρ 2,1120 **μετ' ἠιόνας βάλε νήσου Νὺξ θ' ὑπὸ λυγαίην**, Ἐπιγρ.''Ιμβρου **λυγαῖος θάλαμος**· **2)** μτγν. τὸ θηλ. **λυγαία** (ἡ) ὡς οὐσ. πόα τις : Ἀθήν.9,393Ε **ἐντίθεσθαι αὐτὸν τῇ νεοττιᾷ πόαν τὴν λεγομένην λυγαίαν**.

λυγαίως (λυγαῖος) ἐπίρρ. 'Ησ. «σκοτεινῶς, ἀφανῶς, λεληθότως» (κωδ. -γαῶς) : Εὐστ.1756,28.

λύγαος ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ λύγδος βλ.λ.· 'Ησ.

λυγαριά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἄγνος βλ.λ.

λυγγανόμενον 'Ησ. «λύζοντα ἐν τῷ κλαίειν»· πρβλ. λυγκαίνω.

λυγγιάζομαι δημ. κ. **λυγκιάζομαι** βλ.λ.

λύγγιος-α-ον μτγν. ὁ τοῦ λυγκὸς (βλ. λύγξ (1)), ὁ ἐκ τοῦ λυγκός, ὁ ἀναφερόμενος εἰς λύγκα : Διοκλητ.''Εδικτ. ἐν Ἐπιγρ. **δέρμα λύγγιον**.

λυγγούριον (τὸ) (λύγξ, οὖρον) κ.**λυγκούρ-** (Διοσκ. 2,81) κ. λιγγούριον, (Στράβ.4,6,2), κ. **λιγκούριον** κ. **λογγούριον** ('Αέτ.2,35) κ.'**λαγγούριον** ἢ **λαγούριον** ('Επιφάν.Λίθ.7) πολύτιμος λίθος, εἶδος ἐξαιρετικοῦ ἠλέκτρου σκληροτάτου, στερεωτάτου, διαφανοῦς καὶ λίαν ψυχροῦ, θεωρούμενον ὡς προερχόμενον ἐξ ἀποκρυσταλλωθέντος οὔρου τοῦ λυγκὸς βλ.λ.(1) καὶ ἀναλόγως τῆς προελεύσεώς του διακρινόμενον εἰς ἄρρεν ἢ θῆλυ,ἥμερον ἢ ἄγριον· **ἐκ τούτων** τὸ πρῶτον καὶ τὸ τελευταῖον ἐθεωροῦντο τὰ πολυτιμότερα (Διοσκ.2,81 **τὸ δὲ τῆς λυγκὸς οὖρον, ὃ δὴ λυγκούριον καλεῖται, ἅμα τῷ ἐξουρηθῆναι λιθοῦσθαι πεπίστευται**)· ἄλλοι ἀρχ. κ. νεώτ. τὸ θεωροῦν εἶδος ἠλέκτρου ἢ ὑακίνθου κ. ἄλλοι τὸ ταυτίζουν πρὸς τὴν τουρμαλίνην βλ.λ., 'Ησ. «ἤλεκτρον» : Θεόφρ.Λίθ.28, Στράβ.4,5,3 **ταῦτα δ' ἐστὶν ἐλεφάντινα ψάλια καὶ περιαυχένια καὶ λυγγούρια καὶ ὑαλᾶ σκεύη καὶ ἄλλος ῥῶπος τοιοῦτος**, Πλούτ.'Ηθ.692F, Σέξ.'Εμπ.Πυρρ.1,119.

λυγγώδης-ους-ες (λύγξ) ὁ παρακολουθούμενος, ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ λυγκὸς βλ.λ.(2), ὁ μετὰ λυγγός, ὁ ἔχων λύγγα, λόξυγγα βλ.λ. : 'Ιππ.'Αγμ.11 **λυγγώδεις πυρετοί**, πρβλ. αὐτ.Διαίτ.30.

λύγδη 'Ησ. «τὸ δένδρον ἡ λεύκη».

λύγδην (λύζω) ἐπίρρ. ποι. μετὰ λυγμῶν, μὲ στεναγμούς, μὲ ἀναφιλητό, λυγμωδῶς : Σοφ.ΟΚ 1621 **τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι λύγδην ἔκλαον πάντες**· πρβλ.ΑΠ 15,28.

λυγδίνεος-α-ον μτγν. ποι. λύγδινος βλ.λ.2), μαρμάρινος, λευκός, λεῖος, στιλπνός, χυτὸς ὡς τὸ ἐξειργασμένον μάρμαρον, ἐπὶ τοῦ σώματος : Ρουφῖν.ΑΠ 5,47,3 **δειρὴ λυγδινέη καὶ στήθεα μαρμαίροντα καὶ πόδες . . λευκότεροι Θέτιδος**.

λύγδινος-η-ον (λύγδος) μτγν. ὁ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου κατεσκευασμένος, ὁ ἐπὶ μαρμάρου ἐξειργασμένος, μαρμάρινος, μαρμαρένιος : Ἐπιγρ.Κυρήνης **λύγδινος βωμός**, ΑΠ 6,209 **Βιθυνὶς Κυθέρη με τεῆς ἀνεθήκατο, Κύπρι, μορφᾶς εἴδωλον λύγδινον εὐξαμένα,** Βάβρ.30,1, Φιλόστρ.Εἰκ.Προοίμ. **λυγδίνη λίθος·** **2)** ὁ λευκός, ὁ κατάλευκος ὡς λύγδος βλ.λ., ὁ στιλπνὸς ὡς τὸ ἐξειργασμένον μάρμαρον, ὁ ἀστραφτερός, ὁ χιονάτος, ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου, ἰδ. τοῦ γυναικείου σώματος : Φιλόδ.ΑΠ 5,12 **κἂν στέρνοις ἔτι κεῖνα τὰ λύγδινα κώνια μαστῶν ἕστηκεν,** Ἀνακρεόντ.15,27 **περὶ λυγδίνῳ τραχήλῳ Χάριτες πέτοιντο πᾶσαι.**

λύγδος (ἡ) μτγν. λευκὸν μάρμαρον, λαμπρός, στιλπνός, κατάλευκος λίθος : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.24, Ρουφῖν.ΑΠ 5,27 **ὅτε σου τὸ πρόσωπον ἀπῆλθεν κεῖνο τὸ τῆς λύγδου, βάσκανε, λειότερον,** Ποσείδιππ. ἢ Ἀσκληπ.ΑΠ 5,193,Διόδ.Σ 2,52 **διόπερ οὔτε ἡ Παρία λύγδος, οὔτ' ἄλλη θαυμαζομένη πέτρα τοῖς Ἀραβίοις λίθοις ἐξισωθῆναι δύναται·** πρβλ. Μαρτιάλ.6,13, αὐτ.42.

λυγέα (ἡ) μσν. τὸ φυτὸν ἡ λύγος βλ.λ. : Εὐστ. 834,37 **ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου λύγου καὶ τὸ λυγίζειν λέγεται δὲ λυγέα ἰδιωτικῶς, ἧς οἱ ἁπαλοὶ ἀκρεμόνες. . εἰς πλέγμα συστρέφονται.**

λύγειος-α-ον μσν. ὁ λυγαῖος βλ.λ.:Τζέτζ.Χιλ.5,725.

λυγερός-ή-ό μσν. κ. δημ. ὁ εὐμήκης, ὁ λεπτὸς καὶ εὐλύγιστος ὡς οἱ κλάδοι τῆς λύγου βλ.λ., τῆς λυγαριᾶς· || συνεκδ. ὁ ὑψηλός, ὁ λεπτός, ὁ κομψός, ὁ εὐκίνητος, ὁ εὐσταλής, ἰδ. ἐπὶ νεονίδων : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.93,2 **ποιὸς εἶδε κόρη λυγερὴ στὰ κλέφτικα ντυμένη,** ὁμ. **τρεῖς κοπέλλες λυγερὲς περπατοῦσαν μοναχές,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 56 **κάποια νιά, ποὺ βρικολάκιασε, σγουρομάλλα, λυγερὴ λέει τὴ νύχτα μυρολόγια·** || συνήθ. τὸ θηλ. λυγερὴ ὡς οὐσ. ἐπὶ γυναικός, ἰδ. νεάνιδος λεπτῆς, ὑψηλῆς, εὐκινήτου, κομψῆς κ. εὐζώνου : Ἐρωτόκρ. I,1167, αὐτ.1758, αὐτ.1833 **ἐβάλθηκεν ἡ λυγερὴ σὰ φρόνιμη νὰ χώσῃ τσ' ἀγάπης τσι τὰ βάσανα νὰ μὴν τὰ φανερώσῃ,** αὐτ.2,695, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.87,10 **ξεχάνεις καὶ τῆς λυγερῆς τῆς γλυκοποθητῆς σου,** ὁμ. δ.τραγ. **μιὰ λυγερὴ καυχήστηκε πὼς χάρο δὲ φοβᾶται.**

λύγη (ἡ) μτγν. σκιά, σκιόφως, ἀμφιλύκη : Ἀππ. Ἰλλυρ.25 **νυκτὸς ἐμπίπτουσι τοῖς φύλαξιν εὐναζομένοις καὶ κτείνουσιν αὐτοὺς καὶ τῷ Καίσαρι κατέσεισαν ὑπὸ λύγῃ·** πρβλ. Σουΐδ.,Εὐστ.689,18.

λύγημα (τὸ) (λυγῶ) δημ. τὸ λυγᾶν, τὸ λυγίζειν, τὸ λύγισμα, ἡ κάμψις.

λυγηρός-ά-όν (λύγος) κ. μσν. ὁ εὔκαμπτος, ὁ εὐλύγιστος, ὁ εὐκαμπής : Ἀρχ.Μαθ.46· **2)** μσν. ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. **λυγηρὸν** ὡς ἐπίρρ. μαλακῶς, λεπτῶς, οὐχὶ ὀξέως κ. ἀγρίως : Βί.Ἀλεξ.750 **δεύτερον ἐχρεμέτισεν οὐ φοβερὸν ὡς πάλαι, ἀλλ' ἥμερον καὶ λυγηρὸν καὶ ταπεινὸν καὶ πρᾶον.**

λυγιά (ἡ) δημ. λύγος, λυγαριὰ βλ.λ.

λυγιέμαι βλ. λυγίζω.

λυγίζομαι (λύγη) μσν. περιβάλλομαι ὑπὸ σκότους, γίνομαι ἀφανής, δὲν φαίνομαι, κρύπτομαι : Θεόγν.ωστ.Καν.22.

λυγίζω (λύγος) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **λυγῶ** κ. ἀσυναιρ. **λυγάω,** μτγν. δωρ. μέλλ. ἀπορφ. **λυγιξεῖν** (Θεόκρ.1,97), μέσ. κ. παθ. **λυγίζομαι,** δημ. κ. **λυγιέμαι,** μτγν. δωρ. παθ. ἀόρ. **ἐλυγίχθην** (αὐτ. 23,54), δημ. **(ἐ)λυγίστηκα,** δημ. παθ. παρακ. λυγισμένος· τὸ ρ. ἀπαντᾷ κ. ὡς μτβ. κ. ὡς ἀμτβ.· ὅθ. μτβ. κάμνω τι νὰ καμφθῇ, κάμπτω, κυρτώνω, διπλώνω : Ἀριστφ.Σφ.1487 **πλευρὰν λυγίσαντος ὑπὸ ῥώμης, οἷον μυκτὴρ μυκᾶται καὶ σφόνδυλος ἀχεῖ,** Γεωπ.7,18,2 **λυγίζουσι τὰ κλήματα,** - **λυγίζω τὸ γόνυ - τὴν ράβδον - τὰ κλαδιά,** φρ. **λυγάει καὶ τὸ σίδερο** (ἐπὶ ἔχοντος μεγίστην μυϊκὴν ἰσχύν)· || τὸ παθ. **λυγίζομαι** κάμπτομαι, κυρτοῦμαι, συστρέφομαι : Φάλ.Ἐπιστ.147,3 **ἐλυγίσθησαν κατὰ τροχῶν,** Ἱππ.Μοχλ.4 **ἐκπίπτει δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ νεῦρα ἐν πλαγίῳ καὶ λελυγισμένα συνδιδοῖ,** Μαίκ.ΑΠ 6,33,Λουκ.Ὀρχ.77,Γαλ.Προτρ.11 **τὰ λυγισθέντα τῶν ἄκρων** (τὰ ὑποστάντα διάστρεμμα), Ζερβ μτφρ.Ἰλ.Β 335 **καὶ μὲ τὸ σκῆπτρο ἐχτύπησέ τον στὴ ράχη καὶ στοὺς ὤμους κι ἐλυγίσθη ἐκεῖνος μαζεύοντας τοὺς ὤμους,** - **εἶναι χοντρὸ τὰ κλαδὶ κι ὅση δύναμη νὰ βάλῃς δὲν λυγίζεται·** **2)** μτγν. κ. δημ. κάμπτω, ρίπτω χαμαί, καταβάλλω, νικῶ, εἰδ.ἀναφ.πρὸς τὸν Ἔρωτα: Θεόκρ. 1,97 **τύ θην τὸν Ἔρωτα κατεύχεο, Δάφνι, λυγιξεῖν,** - **τόσα ποὺ τοῦ 'καμε καὶ δὲν κατάφερε νὰ τὸν λυγίσῃ·** τὸ παθ. κάμπτομαι, καταβάλλομαι, ἡττῶμαι : Θεόκρ.1,98,αὐτ.23,54 **οὐδ' ἐλυγίχθη τὰν ψυχάν, οὐ κλαῦσε νέον φόνον·** **3)** ποι. στρέφομαι, κλίνω, κάμνω ἐπιτηδείας κάμψεις πρὸς ἀποφυγὴν κτυπήματος : Εὐπ 339 **λυγίζεται καὶ συστρέφει τὸν αὐχένα·** || κ.μτφ.: Σοφ.Ἰχν.362 **στρέφου, λυγίζου τε μύθοις,** Πλάτ.Πολ.405C **πάσας δὲ διεξόδους διελθὼν ἀποστραφῆναι λυγιζόμενος ὥστε μὴ παρέχειν δίκην·** **4)** ἀμτβ. μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. κυρτοῦμαι, κάμπτομαι, διπλώνομαι, ἰδ. ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν παλαιστῶν, διαφεύγω τὰ πλήγματα τοῦ ἀντιπάλου δι' ἐπιτηδείων κάμψεων καὶ στροφῶν : Λουκ.Ἀνάχ.1 **οἱ μὲν αὐτῶν περιπλεκόμενοι ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν, οἱ δ' ἄγχουσι καὶ λυγίζουσι,** Φιλόστρ.Εἰκ.857 **ταυτὶ γὰρ ἀγέρωχα σκιρτᾷ περὶ τὴν παλαίστραν ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ ἐς αὐτὴν λυγίζοντα·** || δημ.γεν. κάμπτομαι, κυρτοῦμαι : Γρυπ.Σκ.Τερρ.39,12 **καὶ δὲ λυγίζει, οὐδ' ὅσο ἀπ' τὰ βελοῦδα π' ἀκουμπᾷ σ' ἕναν κρίνο ἡ πεταλούδα,** - **λύγισαν τὰ κλαδιὰ ἀπ' τὸν ἄφθονο καρπό,** - **αὐτὸ τὸ μπαστοῦνι λυγίζει μὰ δὲ σπάει·** παροιμ. **βέργα ποὺ λυγᾷ δὲν τσακίζεται** (ὁ εὐλύγιστος καὶ ἐλαστικὸς δὲν ὑπάρχει ποτὲ φόβος νὰ καταστραφῇ)· **5)** δημ. μτφ. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω· κ. μτ. ἀρν. **δὲν λυγίζω** ἐμμένω εἴς τι, ἐπιμένω, μένω σταθερός, εἶμαι ἀλύγιστος βλ.λ.2)· ὁμ. δημ. μτφ. λιποψυχῶ, χάνω τὸ ἠθικόν μου, ἀποθαρρύνομαι, κάμπτομαι : **ἐλύγισ' ἀπ' τὰ βάσανα, τὶς πίκρες καὶ τὰ χρόνια·** **6)** τὸ μέσ. **λυγίζομαι** ποι. στρέφομαι, συστρέφομαι, παίζω ὡς τὸ ὀστοῦν ἐντὸς τῆς κοτύλης : Σοφ.Τρ.779 **μάρψας ποδός νιν, ἄρθρον ᾗ λυγίζεται, ῥιπτεῖ πρὸς ἀμφίκλυστον ἐκ πόντου πέτραν·** **7)** τὸ μέσ. **λυγίζομαι,** δημ. κ. **λυγιέμαι** ἀκκίζομαι, διαθρύπτομαι, κάμνω ἐπιχαρίτους κλίσεις, κουνιέμαι : Λουκ.Λεξιφ.5 **λίπα χρισάμενον ἐλυγίζετο,** Θεμιστ.Λόγ.20,238C **τὸν αὐχένα λυγίζοιτο ὑπὸ τρυφῆς καὶ ἀκρασίας,** αὐτ.249B, Ἐρωτόκρ.2,1208 **'πειδὴ καὶ τότες δὲν μπορεῖ νὰ δῇ τὸν ἐρωτάρη, νὰ λυγιστῇ, ν' ἀποφτειαστῇ,** αὐτ.Γ 60, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.125,6 **σειέται, λυγιέται ἡ λυγερή, γεμίζει ἡ γῆς λουλούδια,** λ. τραγ. **σειέσαι καὶ λυγιέσαι σὰν τὴ πάπια στὸ γιαλό·** || δημ. κ. τὸ ἐνεργ. **λυγῶ** : Κρυστ.Ἀγροτ. Χορὸς τῆς Λαμπρῆς 20 **λυγερὲς καὶ παλληκάρια σειοῦνται καὶ λυγοῦν·** **8)** εἰδ. τὸ ἐνεργ. μτβ. ἐπὶ τῶν τεχνικῶν κάμψεων τῆς φωνῆς κ. τῶν στροφῶν καὶ κλίσεων τοῦ ᾄσματος, μεταβάλλω ταχέως κ. μτ. εὐστροφίας τὸν ἦχον τῆς φωνῆς, ἐναλλάσσω τὸ χρῶμα, τοὺς τόνους τοῦ ᾄσματος : Αἰλ.Ζ1 2,11· || ἀμτβ. ἐναλλάσσομαι κτ. τὸν τόνον ταχέως κ. μτ. εὐστροφίας· **9)** ρηματ. π. λυγιστός, λυγισμός, λύγισμα, λύγημα (λυγῶ), λυγιστικός.

λύγινος-η-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ κλάδων ἢ ἀνθέων λύγου βλ.λ., ἐκ λυγιᾶς, ἀπὸ λυγοριά· πρβλ. Ἡσ. «ἄρριχος, ἀγγεῖον λύγινον» : Ἡφαιστ.π.Ἀθήν.15,673E **καὶ σύγγραμμα ἐξέδωκεν ἐπιγράφας περὶ τοῦ παρ' Ἀνακρέοντι λυγίνου στεφάνου,** - **λύγινο καλάθι - κοφίνι.**

λύγιαν (τό) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ λύγος βλ.λ., ἀλλ' ἄνευ ὑποκορ. σημ.· λεπτὴ ράβδος, βέργα ἴδ. λύγου : Σχόλ.Διον.Θρ.195Η.

λύγιος-α-ον μτγν. διωλύγιος βλ.λ. : Ἡλιόδ.Αἰθ.6,5 **λύγιόν τι ἀνακωκύσασα,** Εὐάγρ.4,36 **ποτνιωμένη καὶ λύγιον κωκύουσα.**

λύγισμα-ατος (τό) (λυγίζω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λυγίζειν, κάμψις, καμπύλωσις, κύρτωσις, ἐξάρθρησις : Διοσκ.5,117,-**τὸ λύγισμα τοῦ γόνατος - τοῦ σώματος-τοῦ μπαστουνιοῦ - τοῦ κλαδιοῦ·** **2)** μτφ. κάμψις, στροφή, ἐναλλαγή, τσάκισμα, λίγωμα τῆς φωνῆς ἢ τοῦ ᾄσματος, ἄσεμνον καὶ αἰσχρὸν ᾆσμα· Σουΐδ. «λύγισμα· αἰσχρὰ φωνή, βδελυρὸν ᾆσμα, ὃ λέγουσιν 'Αλεξανδρεῖς» : Γρηγ.Ναζ.'Ασμ.τετράστιχα 2,157Β **κηρῷ τὰ ὦτα φράσσε πρὸς φαύλους λόγους ᾠδῶν τε τερπνῶν ἐκμελῆ λυγίσματα·** ‖ **λυγίσματα πορνικά** Κανον.Δίκ. «αἱ ἄσεμνοι ὀρχήσεις ἢ τὰ ἐν ταῖς ᾠδαῖς λυγίσματα φωνῶν», Ζωναρ. εἰς Καν.22 τῆς Γ' Οἰκουμ. Συνόδου ἐν Ράλλη καὶ Ποτλῆ Σύνταγμ. Ἱερῶν Κανόνων 2,644· **3)** μσν. κ. δημ. τὸ κλίνειν ἐπιχαρίτως, τὸ θρύπτεσθαι, τὸ ἀκκίζεσθαι : Διήγ.'Αχιλλ.825 **τὸ σεῖσμαν καὶ τὸ λύγισμαν ἀνθρώπους κατασφάζει,** Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.124,6 **μὲ σεῖσμα καὶ μὲ λύγισμα τὴ σκάλα ν' ἀνεβαίνῃ·** **4)** εἶδ. ἓν τῶν τεσσαράκοντα ἀφώνων μεγάλων σημαδίων τοῦ ἀρχαίου στενογραφικοῦ συστήματος τῆς Βυζαντ.μουσικῆς.

λυγισμός (ὁ) (λυγίζω) μτγν. κ. νεώτ. κάμψις, στροφή, συστροφή, κλίσις, λύγισμα βλ.λ., ἰδ. περὶ τῶν ἐπιτηδείων κάμψεων καὶ στροφῶν, δι' ὧν ὁ παλαιστὴς διαφεύγει τὸν ἀντίπαλον ἢ καταβάλλει αὐτόν· πρβλ. λυγίζω 3) : Λουκ.'Ανάχ.24 **ὠθισμοὺς καὶ περιπλοκὰς καὶ λυγισμούς,** Φιλόστρ.Εἰκ.2,6· κ. ἐπὶ ὀρχηστῶν : αὐτ.'Απολλ.4,21 **ἐπεὶ δὲ ἤκουσεν ὅτι αὐτοῦ σημήναντος λυγισμοὺς ὀρχοῦνται,** Πάπ. **γονάτων λυγισμοί,** Εὐστ.834,37 **οἱ κωμῳδούμενοι ἐν φαύλαις ὀρχήσεσι λυγισμοί·** **2)** μτφ. ποι. ἐπὶ τῶν ἐπιτηδείων στροφῶν τῶν σοφιστῶν ἐν ρητ. ἀγῶσι, αἱ τεχνικαὶ ὑπεκφυγαί : 'Αριστφ.Βάτρ. 775 **οἱ δὲ ἀκροώμενοι τῶν ἀντιλογιῶν καὶ λυγισμῶν καὶ στροφῶν ὑπερεμάνησαν·** **3)** νεώτ. κ. δημ. κάμψις ἣν δύναται νὰ ὑποστῇ σῶμα ἐπίμηκες πιεζόμενον, λύγισμα.

λυγιστής (ὁ) (λύγος) γλωσσ. ὁ λυγοπλόκος βλ.λ., ὁ πλέκων ἐκ κλώνων λύγου διάφ. πράγμ., οἷον καλάθους, ἐπενδύσεις φιαλῶν, καλαθοποιός.

λυγιστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εὐκόλως καμπτόμενος, εὔκαμπτος, ὁ κατάλληλος διὰ πλέξιμον, εὐλύγιστος· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ τῶν ὀρχηστῶν : Πολυβ.4,97 **ὑγρομελῆ, εὐκαμπῆ, λυγιστικόν·** **2)** νεώτ. βοταν. γένος **σκιαδοφόρων φυτῶν.**

λυγιστός-ή-ό(ν) γλωσσ. κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ καμφθῇ, ὁ κεκαμμένος, ὁ εὔκαμπτος, ὁ εὐλύγιστος· **2)** δημ. ὁ ἀκκιζόμενος, ὁ θρυπτόμενος, ὁ ναζιάρης : φρ. **κουνιστὸς καὶ λυγιστός,** ὁμ. **σειστὸς καὶ λυγιστός.**

λυγκαίνω λεξ. λύζω, ὀλολύζω, κλαίω μετὰ λυγμῶν· Σουΐδ. ἐν λ. ἀνολύζουσα.

λυγκαστήσει Ἡσ. «αὔξει παραπλησίως, ἢ λυγκάσσι, ρεῦσαι» (ἴσως . . ἢ λύγκας ἀγρεῦσαι).

λυγκίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. μαλακοστράκων τῆς τάξεως τῶν **φυλλοπόδων.**

λύγκειος-α-ον μτγν. ὁ τοῦ λυγκός βλ.λ.‖ ἢ τοῦ Λυγκέως, ὁ τῷ λυγκὶ ὅμοιος, ὀξυδερκὴς ὡς ὁ λύγξ: Ποσειδιππ.π.ΑΠ Συμπλ.3,79 **λυγκείου βλέμματος.**

λυγκεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. φάρμακον πρὸς ἴασιν ὀφθαλμικῶν νοσημάτων : Γαλ.12,778,Παῦλ. Αἰγ.7,16· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακοστράκων ἐκ τῶν **λυγκεϊδῶν.**

λυγκιάζομαι δημ. κ.λυγγ- κατέχομαι ἀπὸ λύγγα, ἔχω λόξυγγα, ὅπερ κτ. λαϊκὴν πίστιν εἶναι δεῖγμα ὅτι ἄλλοι συζητοῦσι περὶ ἐμοῦ : Κρυστ.Τραγ. Ὁ Γέννος 128 **φτάνει, κὺρ Ἰάκη, φτάνει, τί τὰ καημένα τὰ παιδιὰ λυγκιάζονται.**

λυγκικός-ή-όν μσν. ὁ λύγκειος βλ.λ. : Πρόδρ. Γαλ.32.

λυγκίον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ λὺγξ βλ.λ.‖ νεογνὸν τοῦ λυγκός, νεαρὸς μικρὸς λύγξ : Καλλίξ π. 'Αθήν.5,201C **παρδάλεις τεσσαρεσκαίδεκα, πάνθηρες ἑκκαίδεκα, λυγκία τέσσαρα, ἄρκηλοι τρεῖς.**

λυγκούριον (τό) δ.γρ. τοῦ λυγγούριον βλ.λ.

λυγμός (ὁ) (λύζω) κ. νεώτ. κ. δημ. λύγξ βλ.λ.(2)‖) ἡ ἐκ συσπάσεως τοῦ διαφράγματος καὶ τῶν λοιπῶν μυῶν τοῦ στήθους προκαλουμένη διακεκομμένη ἠχητικὴ ὀδύνησις τῶν φωνητικῶν χορδῶν : Ἱππ.'Αφ.5,3, 'Αριστλ.Πρ.961b,9, αὐτ.963a,38, Νίκ. Θηρ.434 **λυγμοῖσι βαρυνόμενοι θαμέεσσιν,** Ἰώσ. ΠΙ 6,2,2 **λυγμῷ τὴν φωνὴν ἀνεκόπη,** Πλούτ.'Ηθ. 515A **ὅπου καὶ λυγμὸν καὶ βῆχα ἄνθρωποι τῷ μὴ προσέχειν ἀσπαζόμενοι μετὰ πόνου καὶ ἀλγηδόνος ἐξεκρούσαντο,**Αἰλ.ΖΙ 6,38,Θωμ.Μ 586**λὺγξ ὅπερ ἐστὶ κάλλιον τοῦ λυγμός·** **2)** **λεξ.,** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ λύζειν βλ.λ., σπασμὸς τοῦ στήθους κτ. τὸν παρατεταμένον θρῆνον, ἀναφιλητό· Ἡσ. «θρῆνος», Σουΐδ. «ὀλολυγμός» : **καὶ ἀφ' οὗ ἐκόπασεν ὁ θρῆνος, ἠκούοντο ποῦ καὶ ποῦ μόνον λυγμοί, - ἐξέσπασεν εἰς λυγμούς.**

λυγμώδης-ους-ες κ. νεώτ. λυγγώδης βλ.λ. : Ἱππ 'Αρθρ.86· **2)** νεώτ. ὁ μετὰ λυγμῶν βλ.λ.2), ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ λυγμῶν : **λυγμώδης θρῆνος, - λυγμῶδες κλάμα.**

λυγνός-ή-ό(ν) (λυγέα, πρβλ. λυγερός) δ.γρ. τοῦ λιγνὸς βλ.λ., ὁ λυγερός, ὁ **εὐμήκης κ. λεπτός,** ὁ ὑψηλόσωμος, ἰσχνὸς ἀλλ' ἅμα καὶ κομψός : Ἐρωτόκρ.2,378 **σγουροί, ξαθοί, μακροί, λυγνοὶ κι ὀμορφοκαμωμένοι.**

λύγξ-γκός (ὁ,ἡ) (I) κ.νεώτ. (αἰτ.ἐν. **λύγγα** ἐν Εὐρ.ἀπ. 863 ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ λύγκα, πρβλ. κ. λύγγιος) γένος θηλαστικῶν ζῴων ἁρπακτικῶν διακρινομένων διὰ τὴν ὀξυδέρκειάν των τῆς **οἰκογ. τῶν αἰλουροειδῶν** : Ὁμ.'Υμν.19,24 **λαῖφος δ' ἐπὶ νῶτα δαφοινὸν λυγκὸς ἔχει,** Εὐρ.'Αλκ.579 **σὺν δ' ἐποιμαίνοντο χαρᾷ μελέων βαλιαί τε λύγκες,** πρβλ.'Αριστλ. ΖΙ 500b,15, Θεόφρ.ἀπ.175· **2)** εἶδος αἰλούρου, ἀγρία τις γαλῆ : Αἰλ.ΖΙ 14,6, Ὀππ.Κυν.3,85 (πρβλ. λυγγούριον)· **3)** νεώτ. **εἰδ.** ἀστρον. ἀστερισμὸς ἐν τῷ βορείῳ ἡμισφαιρίῳ μεταξὺ τῆς Μ. Ἄρκτου καὶ τοῦ Ἡνιόχου πρὸς Β. τῶν **Διδύμων.**

λύγξ-γγός (ὁ) (2) (λύζω) λυγμὸς βλ.λ.‖, λόξυγγας : Ἱππ.'Αφ.5,58,Θουκ.2,49 **λύγξ τε τοῖς πλείοσιν ἐνέπεσε κενή, σπασμὸν ἐνδιδοῦσα ἰσχυρὸν** (ματαία σύσπασις πρὸς ἔμετον μὴ παρακολουθουμένη ὑπὸ ἐμέτου)· πρβλ. 'Αρετ.Χρον.Παθ.2,4, Γαλ.1,356 **τοῖς λυγξί, ἀλλὰ** αὐτ.15,846 **αἱ λύγκες·** **2)** λύγγα θανατηρίαν ἀμφ. ἀνάγν. ἐν Σοφ.ἀπ.474,1.

λυγόδεσμος-η (δωρ. -α)-ον (λύγος, δεσμός) μτγν. ὁ δεδεμένος, ὁ περιτετυλιγμένος διὰ κλάδων λύγου βλ.λ., ἐπίθ. τῆς 'Αρτέμιδος ἐν Λακεδαίμονι : Παυσ.3,16,11 **καλοῦσι δὲ οὐκ Ὀρθίαν μόνον ἀλλὰ καὶ Λυγοδέσμαν τὴν αὐτὴν ὅτι ἐν θάμνῳ λύγων εὑρέθη περιειληθεῖσα δὲ ἡ λύγος ἐποίησε τὸ ἄγαλμα ὀρθόν.**

λυγοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν εἴδει λύγου βλ.λ. ὁ ὅμοιος· πρὸς λύγον, πρὸς λυγαριάν, πρὸς λυγιάν : Διοσκ.4,144 κλωνία **λυγοειδῆ.**

λυγοπλόκος-ον γλωσσ. ὁ λυγιστὴς βλ.λ., ὁ κατασκευάζων διὰ πλέγματος κλάδων λύγου διάφορα κοινῆς χρ. ἀντικείμενα, καλαθοποιός.

λυγόνα (ἡ) δημ. λεπτὴ κ. εὐλύγιστος ράβδος, βίτσα ἐκ λύγου ἢ ἀγριελαίας, ἀ.λεγούνα : **τὸν ἔδειρε ἀλύπητα μὲ τὴ λυγόνα.**

λύγος (ἡ κ. ὁ : Λόγγ.3,271 (I) κ. νεώτ τὸ θαμνῶδες παραποτάμιον φυτὸν ἄγνος βλ.λ. ἡ κοινή, δημ. λυ-

γιά, λυγαριὰ καναπίτσα· ἐν τῷ πληθ. ἀείποτε οἱ κλῶνες αὐτῆς κ. κτ. ἐπέκτ. νέοι εὔκαμπτοι καὶ πρόσφοροι εἰς πλοκὴν κλῶνες, κλωνάρια εὐλύγιστα, ῥάβδοι ἁπαλαί : Ὀδ.Ι 427 (τοὺς τράγους) **συνέεργον ἐϋστρεφέεσσι λύγοισι**, πρβλ. αὐτ.Κ 166, Εὐρ.Κύκλ.225 **ὁρῶ γέ τοι τούσδ' ἄρνας ἐξ ἄντρων ἐμῶν στρεπταῖς λύγοισι σῶμα συμπεπλεγμένους**, Λυκόφρ.213 **ἴχνος ἐμπλέξας λύγοις**· ἐν τῷ ἐν Ἰλ.Λ 105 **δίδη μόσχοισι λύγοισι** (διὸ τοῦ λύγοισι δηλοῦται τὸ εἶδος, διὰ δὲ τοῦ μόσχοισι τὸ γένος· πρβλ. σῦς κάπρος, ἴρηξ κίρκος)· ἐν τῇ μτγν. πεζογραφίᾳ ἡ λ. συχνοτάτη : Ἀρρ.ἀπ.153J, Στράβ.4,3,5 **κατὰ δὲ τὰς πολεμικὰς ἐφόδους συμπλέκοντες τὰς τῶν θάμνων λύγους βατώδεις οὔσας**· **2)** μτ. τοῦ ρ. στεφανοῦσθαι κ. ἄ. ὁμ. σημαίνει στέφανον ἐκ κλάδων λύγου : Ἀνακρ. π. Ἀθήν.15,673D **Μεγίστης ὁ φιλόφρων δέκα δὴ μῆνες ἐπειδὴ στεφανοῦταί τε λύγῳ καὶ τρύγα πίνει μελιηδέα**· ‖ οἱ τοιοῦτοι στέφανοι φαίνεται ὅτι ἐχρησιμοποιοῦντο ὑπὸ τῶν πτωχῶν : αὐτ.672A **Ταίναρος δὲ ἀγροίκων εἶναι λέγει στεφάνωμα τὴν λύγον**· **3)** μτγν. πᾶσα ῥάβδος ἔστω κ. ἐκ μετάλλου : Ἰώσ.Α) 14,6,3 **καθῆστο μέντοι λύγον χρυσέαν ἔχων αὐτὸς ὁ βασιλεύς**· **4)** Σουΐδ. «λύγους· τὰς μάστιγας αἷς οἱ ἀθληταὶ τύπτονται»· **5)** λύγος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τῶν **καφιδῶν** ἡμιπτέρων ἐντόμων.

λύγος-ους (τὸ) (2) μτγν. σκότος, σκοτάδι, πρβλ. λύγη· Ἀπολλ.Ρ 1,218 «λύγος τὸ σκότος», ΕΜ 571,23.

λυγοσίνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κόνις ἄμορφος κιτρίνη χρησιμοποιουμένη ἄλλοτε ὡς ἀντισηπτικὸν ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν τραυμάτων.

λυγοτευχής-οῦς-ές μτγν. ὁ πεποιημένος, κατεσκευασμένος ἐκ κλώνων λύγου βλ.λ. : Κριναγ.ΑΠ 9,562 **λυγοτευχὴς κύρτος**.

λυγουνιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν παιωνία βλ.λ. ἢ κοραλλιόχρους.

λυγροπαθής-οῦς-ές Ἐπιγρ. ὁ πάσχων δεινά, ὁ ὑφιστάμενος ἢ ὑποστὰς συμφοράς.

λυγρός-ά-όν (τὸ υ φύσει βραχὺ ἐν Πίνδ.Ν 8,25, Μόσχ.4,73 κ.ἀ.) κ.μσν. ὁ ἐλεεινός, λυπηρός, ἄθλιος, ὀλέθριος, φθοροποιός, δεινός, χαλεπός : Ἰλ.Κ 174 **ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι**, Ὀδ. Ω 250· συχν. ἐκφέρεται ὁμοῦ μτ. λ. δηλουσῶν κτ. τὸ πλεῖστον κατάστασιν σώματος ἢ ψυχῆς : Ἰλ.Ν 346 **ἀνδράσιν ἡρώεσσι τετεύχετον ἄλγεα λυγρά**, αὐτ.Ψ 86 **ἀνδροκτασίης ὑπὸ λυγρῆς**, Ἀρχίλ. 74,4 **λυγρὸν δέος**, Σαπφ.Ι,10 ὀνίαν.. **λύγραν** (γενικ. πληθ.), Πίνδ.Ν 8,35,Βακχ.10,68, Αἰσχ.Χο.17, αὐτ.835, Σοφ.ΟΤ 185 **ἐν δ' ἄλοχοι πολιαί τ' ἔπι ματέρες ἀχὰν παραβώμιον . . λυγρῶν πόνων ἱκετῆρες ἐπιστενάχουσι**, αὐτ.Φιλ.1424 **πρῶτον μὲν νόσου παύσει λυγρᾶς**· **2)** τὸ οὐδ. ἐν πληθ. **λυγρά** (τὰ) ὡς οὐσ. δυστυχία, ἀθλιότης, κακομοιριά : Ἰλ. Ω 531 **ᾧ δέ κε τῶν λυγρῶν δοίη, λωβητὸν ἔθηκε**, Ὀδ.Ξ 222· ‖ ὄλεθρος, καταστροφή : αὐτ.Γ 303 **τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά, κτείνας Ἀτρείδην**, αὐτ.Λ 432 **ἔξοχα λυγρὰ εἰδυῖα** (ἔχουσα βαθεῖαν γνῶσιν κακούργων ἐπινοημάτων), πρβλ. Ἡσίοδ.Θ 313,αὐτ.Ἔργ.261 **λυγρὰ νοεῦντες ἄλλῃ παρακλίνουσι δίκας**· κ. καθ' ἑν. : Μόσχ.4,73 **καί σε μάλ' ἐκπάγλως ὀλοφύρομαι ἠδ' ἐλεαίρω οὕνεκεν ἡμετέροιο λυγροῦ μετὰ δαίμονος ἔσχες**· ‖ κ. μτ. ἐνεργ. σημ. τὰ ὀλέθρια, ἐπαγόμενα ἄφευκτον ὄλεθρον, καταστροφήν : Ἰλ.Ζ 168 **πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅ γε σήματα λυγρά**, Ὀδ.Δ 230, αὐτ.Κ 236 **φάρμακα λυγρά** (φθοροποιά, ἀντιθ. ἐσθλὰ βλ.λ.), αὐτ. Ρ 473 **γαστὴρ λυγρή** (κοιλία προξενοῦσα συμφοράν, αἰτία τοῦ ὀλέθρου τινός)· **3)** σπαν. ἐπὶ ἐξωτερικῶν ἀντικειμένων, ἄθλιος : αὐτ.Π 457 **λυγρὰ δὲ εἵματα ἕσσε περὶ χροΐ**· **4)** ἐπὶ προσ.,ὀλέθριος, ἐπιβλαβής, βλαβερός : αὐτ.Ι 454 **τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσεν σὺν λυγροῖς ἑτάροισι**· ‖ συνηθέστ. ὁ ἀνίκανος πρὸς μάχην, ὁ ἐλεεινός, ὁ δειλός : Ἰλ. Ν 119 **οὐδ' ἂν ἔγωγε ἀνδρὶ μαχησαίμην, ὅστις πολέμοιο μεθείη λυγρὸς ἐών**, αὐτ.237, Ὀδ.Σ 107, Αἰσχ.ἀπ.361· κ. ἄθλιος, ἐλεεινός, ἀξιολύπητος : Σοφ.Ἀντ.823 **ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι τὰν Φρυγίαν ξέναν Ταντάλου Σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ**, Βι.Ἀλεξ.2317 **ἐν ταύτῃ δὲ προσέδειμε δυσδαίμων, πατροφόνον Οἰδίπου, μήτηρ ἡ λυγρά**.

λυγρῶς ἐπίρρ. ἀθλίως, ἐλεεινά, οἰκτρῶς : Ἰλ.Ε 763 **αἴ κεν Ἄρηα λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξ ἀποδίωμαι**.

λυγῶ-άω (1) δ. τ. τοῦ λυγίζω βλ.λ.

λυγῶ-όω (2) μτγν. δένω στερεῶς, ἑνώνω σφιγκτά : Ἀντίπ.ΑΠ 9,150 **ἱμάντι κατ' αὐχένος ἅμμα ἐλύγωσε**· ‖ τὸ παθ. προσδένομαι ἰσχυρῶς : ΑΠλ.Ι,15 **ἀλυκτοπέδῃσι λυγωθείς**· **2)** μτφ. καταβάλλω, δαμάζω : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,216 **Δανάας ἐλύγωσεν ὅδε** (χρυσὸς) **φρένα**.

λυγώδης-ους-ες (λύγος) μτγν. ὁ ὁμοιάζων, ὁ πρὸς λύγον βλ.λ. ὅμοιος, ὁ λυγοειδὴς βλ.λ. : Διοσκ. 4,80 **ῥάβδοι λυγώδεις**, Εὐστ 834,32 **λυγώδη φυτά**.

λυγών-ῶνος (ὁ) Ἐπιγρ. τόπος ἐν ᾧ ὑπάρχουν ἐν ἀφθονίᾳ λύγοι, μέρος κατάφυτον ἀπὸ λυγαριές.

λυγώνω ἐσφ. γρ. τοῦ λιγώνω βλ.λ. : Κρυστ. Ἡ ἁρπαγὴ 88 **λυγωμέν' ἡ ματιὰ τῆς παιδούλας**.

λυγῶς (οὕτως οἱ κώδ., πιθ. λυγὸς ἢ λυγῶ(δε)ς), Ἡσ. «ὄργανον ἐν ᾧ τὰ κολλώμενα ἐμβάλλεται, στρεβλωτήριον ὄργανον».

λύδειος-α-ον λύδιος βλ.λ. : Ἡσ. λυδεία ἐσθής.

λυδδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἐκρηκτικὴ ὕλη ἐκ πικρικοῦ βλ.λ. ὀξέος χρησιμοποιουμένη ὡς διαρρηκτικὸν γέμισμα ὀβίδων.

λύδη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **τενθρηδονιδῶν** ὑμενοπτέρων ἐντόμων.

λυδιάζω δ. τ. π. Φώτ. κ. Σουΐδ. τοῦ λυδίζω βλ.λ.

λυδιακός-ή-όν μτγν. λύδιος βλ.λ.Ι)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **λυδιακά** ὡς οὐσ. ἡ Ἱστορία τῆς Λυδίας ἡ ὑπὸ Ξάνθου συγγραφεῖσα : Ἀθήν.12,515Ε **ὁ δ' οὖν Ξάνθος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Λυδιακῶν Ἀδραμύτην φησὶ τὸν Λυδῶν βασιλέα πρῶτον γυναῖκας εὐνουχίσαντα**.

λυδίζω ὁμιλῶ τὴν λυδικὴν γλῶσσαν : Ἱππῶν. ἐν Πάπ.· **2)** μιμοῦμαι τοὺς Λυδούς, φέρομαι ὡς οἱ Λυδοί· ἐπίθ. τοῦ Μάγνητος δοθὲν αὐτῷ ἐκ κωμῳδίας του ἐπιγραφομένης Λυδοί : Ἀριστφ.Ἱππ. 523 **καὶ λυδίζων καὶ ψηνίζων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις οὐκ ἐξήρκεσεν**, Φιλόστρ.Ἀπολλ.5,32 **λυδίζων τὴν στολήν**.

λυδικός-ή-όν σχόλ., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Λυδίαν, ὁ τῆς Λυδίας ἢ τῶν Λυδῶν : Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ 1174 **διαφέρουσι γὰρ αἱ λυδικαὶ βαφαί**, Τζέτζ.Χιλ.6,600 **ὄρει Σιπύλῳ τῷ λυδικῷ**, - ἡ λυδικὴ γλῶσσα.

λυδικῶς ἐπίρρ. μσν. λυδιστὶ βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.6, 482 **τὸ δὲ Κανδαύλης λυδικῶς τὸν σκυλλοπνίκτην λέγει**.

λύδιος-α-ον κ. -ος-ον ὁ εἰς τὴν Λυδίαν ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ὁ τῆς Λυδίας, ὁ ἐκ Λυδίας καταγόμενος, ὁ λυδικὸς βλ.λ. : Πίνδ.Ο 5.19 **ἱκέτας σέθεν ἔρχομαι Λυδίοις ἀπύων ἐν αὐλοῖς**, Αἰσχ.Ἱκ. 550 **Λύδιά τ' ἄγ γύαλα καὶ δι' ὀρῶν Κιλίκων Παμφύλων τε διορνυμένα**, Ξεν.Ἀν.Ι,5,6 **ἐν τῇ λυδίᾳ ἀγορᾷ**, αὐτ.ΚΠ 6,2,22 **τῶν λυδίων ἀγαθῶν**, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.Ι.8, αὐτ.Ἁρμ.Ι, Πάπ. **λύδια** σύκινα, κ. παροιμ. π. Διογεν.6,28 **παρὰ τὸ Λύδιον ἅρμα θέειν**, πρβλ. Πίνδ.ἀπ.206, π. Πλουτ.Νικ.Ι **παρὰ Λύδιον ἅρμα πεζὸς οἰχνεύων** (μένω πολὺ ὀπίσω, καθυστερῶ), Γρηγ.Κύπρ.2,99,Τζέτζ.Χιλ.3,432 **Συλέα τὸν Λύδιον**· ‖ νεώτ. **Λύδιος τρόπος** (ὁ) εἶδ. εἰς τῶν τρόπων τῆς ἀρχαίας ἑλλ. μουσικῆς ἔχων ἀφετη-

ρίαν τὸν φθόγγον do **2**) Λυδία λίθος (ἡ) κ. νεώτ. βλ. λίθος, ἄ. βασανίτης· || ὁμ. σημ. κ. **λυδίη πέτρη** : Θεόκρ.12,36 **λυδίη ἶσον ἔχειν πέτρη στόμα, χρυσὸν ὁποίη πεύθονται μὴ φαῦλος ἐτήτυμον**· || κ. ἁπλῶς **ἡ Λυδία** ἄνευ τοῦ λίθος : Ἀνών.ἐν Ἀν. Οξ.3,216 **θεωρητέον οἷον Λυδία τῷ λόγῳ ταυτί,** αὐτ.223,29 **τάχα ἡ Λυδία ἐλέγξει τὸ κίβδηλον**· **3**) ὁμ. **Λυδία λίθος** (ἡ) εἶδος μαγνήτου: Σοφ.ἀπ.800· **4**) **λύδιον εἶδος** κ. **λ- μέλος** (τὸ) βλ. λυδιστί· **5**) **λύδιον** (τὸ) Ἐπιγρ. εἶδος δοχείου, ἀγγεῖόν τι, βάζο.

λυδιστί ἐπίρρ. κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Λυδῶν, ὅπως ὁμιλοῦν οἱ Λυδοί, κατὰ τὸν τρόπον τῶν κατοίκων τῆς Λυδίας : Κροτῖν.π.Ἀθήν.14,638F **τραγῳδίας .. διδάσκαλος παρατιλτριῶν ἔχων χορὸν λυδιστὶ τιλλουσῶν μέλη πονηρά**· **2**) ἐν τῇ μουσικῇ **λυδιστὶ ἁρμονία** (ἡ) κ. **λύδιον εἶδος** ἢ **λ- μέλος** (τὸ) ἓν τῶν ἑπτὰ διὰ πασῶν συστημάτων τῆς ἀρχ. ἑλλ. μουσικῆς, ἀντιστοιχοῦν πληρέστατα εἰς τὸ μεῖζον γένος τῆς νεωτέρας μουσικῆς : Πλάτ. Λάχ.188D **ἀτεχνῶς δωριστί, ἀλλ᾿ οὐκ ἰαστί, οἴομαι δὲ φρυγιστὶ οὐδὲ λυδιστί, ἀλλ᾿ ἥπερ μόνη Ἑλληνική ἐστιν ἁρμονία,** αὐτ.Πολ.398E, πρβλ. Ἀριστλ.Πολιτ.1342b,32, Πλούτ.Ἠθ.1134B.

λυδίων-ωνος (ὁ) μτγν. κωμικὸς ὑποκριτὴς π. Ρωμ., μῖμος, ὀρχηστής, διονυσιακὸς τεχνίτης : Διον. Ἀλ.Ρωμ.2,71 ἐν **ἁπάσαις** (ταῖς πομπαῖς) **πρόσηβοι κόροι . . στοιχηδὸν πορεύονται καλούμενοι πρὸς αὐτῶν . . λυδίωνες**· πρβλ. λυδός.

λυδοκαρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Λυδίαν κ. τὴν Καρίαν : **λυδοκαρικὴ μᾶζα** (ἡ ὀρεινὴ περιοχὴ τῆς Δυτ.Μ.Ἀσίας).

λυδοπαθής-οῦς-ές (ἡ σύνθ. κτ. τὸ ταυτόσημον ἡδυπαθής) ποι. ὁ ἡδυπαθὴς ὡς ὁ Λυδός, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς σαρκικὰ πάθη, ὁ φιλήδονος, ὁ τρυφηλός, ὁ μαλθακός : Ἀθήν.15,690C **τὸ παρ᾿ Ἀνακρέοντι λυδοπαθὴς ἀκούουσιν ἀντὶ τοῦ ἡδυπαθής.**

λυδός-ή-όν ὁ ἐκ Λυδίας, ὁ κάτοικος τῆς Λυδίας : Ἀλκ. Συμπλ.21,1, Σαπφ. Συμπλ.5,19, Πίνδ.Ο 1,24 **λάμπει δέ οἱ κλέος ἐν εὐάνορι Λυδοῦ Πέλοπος ἀποικίᾳ,** Ἡρ.1,10 **παρὰ γὰρ τοῖσι Λυδοῖσι, σχεδὸν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοισι βαρβάροισι**· **2**) ὡς ἐπίθ. λύδιος βλ.λ. : Σαπφ.Συμπλ.25,6 **λύδαισιν ἐμπρέπεται γυναίκεσσιν,** Σοφ.ἀπ.45 **ἄχνην λυδῆς κερκίδος,** αὐτ 412 **λυδὴ πυκτίς**· **3**) λυδίων βλ.λ. : Ἀππ.Λιβ.66 **καὶ χορὸς κιθαριστῶν τε καὶ τιτυριστῶν . . λυδοὺς δὲ αὐτοὺς καλοῦσι**· **4**) ἐσφ.ἀνάγν. τῆς λ. αὐλός : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,33.

λυζόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. σκεύασμσ ἀνάλογον πρὸς τὴν σαπωνοῦχον κρεσόλην βλ.λ.

λύζω, ἀόρ. **ἔλυγξα** (Γαλ.15,846) (πρβλ. ὀλολύζω) ἔχω λύγγα βλ.λ.1), εἶμαι προσβεβλημένος ὑπὸ λυγγός, ὑποφέρω ὑπὸ λόξυγγα : Ἱππ.Νούσ.3,10 **καὶ λύζει καὶ ἀναΐσσει θαμινά,** Λουκ.Περεγρ.6, Ἀλέξ. Ἀφρ.Πρ.1,48 **λύζειν ὑπ᾿ ἄρτου,** Λιβάν.1,137,4 **οὔτε λύζων ἄνθρωπος, οὔτε χρεμπτόμενος,** Θωμ.Μ 585 **λύζω τὸ τῷ κοινῶς λεγομένῳ κλώζω κατέχομαι**· πρβλ.Πολυδ.4,185 **βήξ, λύξ, βήττειν, λύττειν**· **2**) ἐκ φόβου ἢ ἐκ ψύχους ἀφήνω φωνὴν τραχεῖαν κ. σπασμωδικὴν ὁμοιάζουσαν λυγμῷ : Ἀριστφ.Ἀχ.690 **εἶτα λύζει καὶ δακρύει καὶ λέγει πρὸς τοὺς φίλους** (σχόλ. «φωνὴν τραχεῖαν ἀφίησιν, ἢ λυγμῷ συνέχεται»), Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,218 **καὶ γοερὸν λύζων ἐστονάχισεν ἔρως.**

λύη (ἡ) (λύω) (αἰολ. κ. δωρ. **λύα** βλ.λ.) μτγν. διάλυσις, χωρισμός, ὅθεν στάσις, διαφορά, διαμάχη, διχόνοια : Ἡρωδιαν.1,306.

λυθάζω γλώσσ. τοῦ λύζω· Ἡσ.

λύθεν ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀόρ. α' τοῦ ρ. λύω βλ.λ.

λύθιος Ἡσ. «ἠθμός» παρ᾿ Ἡρακλεώταις.

λυθρία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **γεωμετριδῶν** λεπιδοπτέρων ἐντόμων.

λυθριάζω (λύθρος) μσν. κ. δημ. μουχλιάζω, βγάζω ὑγρασίαν, μοῦχλα : Κορ.Ἄτ.4Α,297 (πρβλ. λυθρῶ 1).

λυθρίνι (τὸ) κ. **λεθρίνι** δημ. ὁ ἰχθὺς ἐρυθρῖνος.

λυθρόβαπτος (ὁ,ἡ) (λύθρος, βάπτω) μσν. ὁ ἔχων κηλῖδας λύθρου βλ.λ., ὁ λυθροβαφὴς βλ.λ. : Κ Μανασσ.Ἐρωτ.9,46 **καὶ φόνοις σφῶν λυθρόβαπτον ἀμπέχεσθαι χιτῶνα.**

λυθροβαφής-οῦς-ές μσν. ὁ διὰ λύθρου βλ.λ. βαφείς, ὁ ἐρρυπωμένος διὰ λύθρου, ὁ πιτσιλισμένος ἀπὸ λύθρον : Φιλῆς 1,222.

λύθρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **λύθρον** (τὸ) (ΑΠλ.4,112) (π.Ὁμ. ἐν χρ. μόνον ἡ δοτ., ὡς ἐκ τούτου τὸ γένος ἀβέβαιον) αἷμα πεπηγὸς μτ. κόνεως κ. ἱδρῶτος, λάσπη ἐξ αἵματος κ. ὁ ἐκ ταύτης ῥύπος, μολυσμός, κηλίς : Ἰλ.Λ 169 **ἕπετ᾿ αἰεὶ Ἀτρεΐδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους,** αὐτ.Υ 503, αὐτ.Ζ 268, Ὀδ.Χ 402 **εὗρεν ἔπειτ᾿ Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισιν νέκυσσιν αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον ὥς τε λέοντα,** Καλλ.Λουτρ.Παλ.7, Ἀντίπ.ΑΠ 9,323 **σκῦλά μοι ἀμφίδρυπτα καὶ ὀλλυμένων ἅδε λύθρος,** Φίλ.π.Γαλ.13,268, Μᾶρκ.Αὐρ. 3,3 **τὸ μὲν γὰρ νοῦς καὶ δαίμων, τὸ δὲ γῆ καὶ λύθρος,** Ἰουλ.Λόγ.2,71Α,. Ἐπίγρ. ἐν ΑΠλ.4,112 **τρύχος, λύθρον, ἕλκος, ἀνίη**· || οἱ ἰατρ. συγγραφεῖς μεταχειρίζονται τὴν λ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ἐν τῇ μήτρᾳ τῆς γυναικὸς ἀκαθάρτου αἵματος : Ἱππ. Ἐπιδ.17 **ἐκ μητρῴων λύθρων ἐξέθορε τοιοῦτος,** Πλούτ.Ἠθ.496Π, αὐτ.997Α· **2**) μτγν. γεν. τὸ αἷμα : Μᾶρκ.Αὐρ.2,2 **ἀλλ᾿ ὡς ἤδη ἀποθνήσκων τῶν μὲν σαρκίων καταφρόνησον· λύθρος καὶ ὀστάρια καὶ κροκύφαντος**· **3**) μτγν. ὁ ἰός, τὸ δηλητήριον τῆς ὕδρας βλ.λ. : Εὐφορ.502· **4**) μτγν. ὁ χυμὸς τῆς πορφύρας βλ.λ. : Πολυδ.1,46. (Τὸ υ φύσει βραχὺ ἐν ΑΠλ.4,112 κ. Ἑλλ. ἐπιγράμμ.).

λύθρον (τὸ) νεώτ. γένος **λυθροειδῶν** φυτῶν.

λυθροστάλακτος-ον μσν. ὁ μεθ᾿ αἵματος μεμειγμένος, ὁ βεβρεγμένος, ὁ ῥαντισμένος δι᾿ αἵματος : Κ Μανασσ.Χρον.57,140 **λυθροστάλακτοι χεῖρες.**

λυθρόφυρτος-ον μσν. ὁ μεθ᾿ αἵματος μεμειγμένος, ὁ ἀνακατωμένος μὲ λύθρον βλ.λ.1) : Κ Μανασσ.Χρον.81,123, αὐτ.137· πρβλ. αἱμόφυρτος.

λυθρῶ-όω, μτγν. παθ. παρακ. **λελυθρωμένος,** μολύνω, κηλιδῶ μὲ λύθρον βλ.λ.1)· **2**) Ἐπιγρ., ἐσφ. γρ. τοῦ λυτρῶ, ἀπελευθερῶ δοθὲν ἐνέχυρον.

λυθρώδης-ους-ες μτγν. ὁ μεμολυσμένος δι᾿ αἵματος πληγῆς, ὁ κηλιδωμένος διὰ λύθρου βλ.λ.1), ὁ αἱμόφυρτος : ΠΔ Σοφ.Σαλ.11,7 **ἀντὶ μὲν πηγῆς ἀενάου ποταμοῦ αἵματι λυθρώδει ταραχθέντες εἰς ἔλεγχον νηπιοκτόνου διατάγματος,** Ἀντιφάν. Μεγ.ΑΠ 9,258 **λυθρώδεις ἐνίψατο τὰς χεῖρας.**

λυκάβας-αντος (ὁ). (λύκη, βαίνω) αἰτ. **λυκάβαν** (Ἐπιγρ. Μυτιλήνης) ἔτος, ἐνιαυτός· πρβλ. ΑΒ 1095, ἔνθα ἡ λ. χαρακτηρίζεται ὡς ἀρκαδ.: Ὀδ.Ξ 161 **τοῦ δ᾿ αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται Ὀδυσσεύς,** αὐτ. Τ 306 (καθ᾿ ἑρμ. τοῦ Δίωνος τοῦ Χρυσ.7,84 «ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνός», ἴσως δέ, ἐὰν οἱ δύο στίχοι αὐτ.Ξ 161-2 εἶναι νόθοι, σημαίνει κ. ἡμέρα 1), Βίων ἀπ.15,15 **εἴαρ . . ὅλῳ λυκάβαντι παρείη,** Ἀπολλ. Ρ 1,198 **αὐθι μένων λυκάβαντα,** Τρυφιόδ.6 **δεκάτοιο κυλινδομένου λυκάβαντος**· ἡ λ. ἀπαντᾷ συχν. ἐν ἐμμέτροις ἐπιταφίοις : Ἐπιγρ.Ἄργους, Χίου, Ἐφέσου. (Ἐπὶ νομισμάτων μτγν. κ.ρωμ. τὸ ἀρχικὸν τῆς λ. γράμμα Λ προτάσσεται τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ἔτους σημαῖνον λυκάβας, ὡς ἀποδεικνύεται ἔκ τινος νομίσματος τοῦ Βεσπασιανοῦ, ἔνθα φαίνεται πλήρης ἡ λ.· ἀλλὰ κτ. Heed ἐν «Ἱστορία Νομισμάτων» (μτφρ. Σβορώνου) τὸ Λ τοῦτο εἶναι σύμβολον αἰγυπτιακὸν τιθέμενον ἐπὶ τῶν παπύρων πρὸς δήλωσιν ὅτι οἱ ἀκολουθοῦντες χαρακτῆρες εἶναι ἀριθμητικοί).

λυκαβαντίς-ίδος (ἡ) (λυκάβας) μτγν., μ. κτ. πληθ. λυκαβαντίδες ὧραι (αἱ) αἱ τὸν ἐνιαυτόν, τὸ ἔτος ἀποτελοῦσαι ὧραι, δθ. ἐνιαυτός, ἔτος : Φιλόδ.ΑΠ 5,12 **ἑξήκοντα τελεῖ Χαριτὼ λυκαβαντίδας ὥρας.**

λυκάγχη (ἡ) (λύκος, ἄγχω) μτγν. κυνάγχη βλ.λ., εἶδος συνάγχης : Καῖλ.Αὐρ.'Οξ.Παθ.3,1.

λυκαγχόνη (ἡ) μσν. λυκάγχη βλ.λ. : Πρόδρ. ἐπιγρ.69.

λυκαδοῦρος (ὁ) δημ. τὸ ὄρνεον ἰκτῖνος βλ.λ.

λύκαια (τὰ) ἑορτὴ τοῦ Λυκαίου Διός : Ξεν. 'Αν.1,2,10 **ἐνταῦθ' ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς, ἐν αἷς Ξενίας ὁ 'Αρκὰς τὰ Λύκαια ἔθυσε καὶ ἀγῶνα ἔθηκε,** πρβλ.'Επιγρ.' ‖ ὁμοία ἑορτὴ πρὸς τὰ λατ. Lupercalia : Διον.'Αλ.Ρωμ.180,Πλούτ.'Αντ.12 **ἦν μὲν γὰρ ἡ τῶν Λυκαίων ἑορτή Ρωμαίοις, ἣν Λουπερκάλια καλοῦσι.**

λύκαινα (ἡ) κ. νεώτ. θῆλυς λύκος βλ.λ. : 'Αριστλ.ΖΙ 580a,18 **ὅτι ἐν τοσαύταις ἡμέραις τὴν Λητὼ παρεκόμισαν ἐξ ὑπερβορείου εἰς Δῆλον λύκαιναν φαινομένην διὰ τὸν τῆς Ἥρας φόβον,** Βάβρ.16,8, Πλούτ.Ρωμ.2 **εἶτα λύκαιναν μὲν ἐπιφοιτᾶν μαστὸν διδοῦσαν'** ‖ κ. προσων. τῆς 'Αρτέμιδος ἐν τῇ λατρείᾳ τοῦ Μίθρα : Πορφ. 'Αποχ.4,16' **2)** μσν. **λύκαιναι** (αἱ) αἱ χωρικαὶ τῆς 'Ιταλίας αἱ βόσκουσαι πρόβατα : Μαλάλ.1179,4 **εἰς δὲ τὴν χώραν ἐκείνην** (τὴν 'Ιταλίαν) **λυκαίνας καλοῦσιν ἕως ἄρτι τὰς χωρικὰς τὰς βοσκούσας πρόβατα ὡς ἀεὶ τὸν βίον καὶ τὴν διαγωγὴν ἐχούσας μετὰ τῶν λύκων.**

λυκαίνιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λύκαινα βλ.λ.), μικρὰ ἢ νέα λύκαινα, ὄν. κωμ. προσωπείου γραϊδίου : Πολυδ.4,150 **τὸ μὲν λυκαίνιον ὑπόμηκες' ῥυτίδες λεπταὶ καὶ πυκναί' λευκόν, ὕπωχρον, στρεβλὸν τὸ ὄμμα'** ‖ κ. θηλ **Λυκαίνιον** (ἡ) ὡς κυρ. ὄν. : ΑΠ 7,298 **ἀγαθήν τε Λυκαίνιον.**

λυκαινίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ λύκαινα βλ.λ.), λυκαίνιον βλ.λ.,μικρὰ ἢ νεαρὰ λύκαινα : Καλλ.'Επιγρ. 56, Μελέαγρ.ΑΠ 5,186 **εἰπὲ Λυκαινίδι, Δορκάς, ἴδ' ὡς ἐπίτηκτα φιλοῦσα ἥλως.**

λυκαινόμορφος-ον (λύκαινα, μορφή) μτγν. ποι. ὁ ἔχων μορφήν, σχῆμα, σουλούπι λυκαίνης, ὁ ὁμοιάζων πρὸς λύκαιναν : Λυκόφρ.481.

Λύκαιον (τὸ) ὄρος ἐν 'Αρκαδίᾳ : Πίνδ.όπ.100, Θεόκρ.1,123 **ὦ Πάν, Πάν, εἴτ' ἐσσὶ κατ' ὤρεα μακρὰ Λυκαίω'** ‖ ὁμ. κ. ἱερόν, ναὸς τοῦ Λυκαίου Διός : Πλούτ.'Ηθ.300Α.

λυκαιονίκης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ νικητὴς τῶν Λυκαίων.

λυκαῖος-α-ον ὁ ἐξ 'Αρκαδίας, ὁ ἀρκαδικός, ἐπίθ. τοῦ Διός : Πίνδ.Ο 9,96 **θαυμαστὸς ἐὼν φάνη Ζηνὸς ἀμφὶ πανάγυριν Λυκαίου,** 'Ηρ.4,203 **ἐς ὃ διεξελθοῦσι καὶ ἱζομένοισι ἐπὶ Διὸς Λυκαίου ὄχθον μετεμέλησέ σφι οὐ σχοῦσι τὴν Κυρήνην,** Στράβ.8,8,2,Παυσ.8,2,1 **Λυκάων Λυκόσουραν πόλιν ᾤκισεν ἐν τῷ ὄρει τῷ Λυκαίῳ καὶ Δία ὠνόμασε Λυκαῖον καὶ ἀγῶνα ἔθηκε Λύκαια.**

λυκαιχλίας 'Ησ. «ὁ λυκόβροτος» (ἴσως λυκόβρωτος, πρβλ. αἶκλον).

λυκαμβὶς ἀρχή φράσις χρησιμοποιηθεῖσα διὰ τὸν πολέμαρχον ὑπὸ Κρατῖν.130.

λυκανθρωπία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. εἶδος ζωανθρωπίας, μονομανία, καθ' ἣν ὁ πάσχων πιστεύων ὅτι ἔχει μεταβληθῆ εἰς λύκον ἢ κύνα ἢ ἄλλο ἄγριον ζῷον ἀπομιμεῖται τὴν φωνὴν καὶ τὰς κινήσεις τοῦ ζῴου τούτου καὶ ἀναπτύσσει διαθέσεις ἢ προβαίνει εἰς ἐνεργείας προσιδιαζούσας εἰς αὐτό : Γαλ.19,719,'Ορειβ.Σύνοψ.8,9,Παῦλ.Αἰγ.3,16 **οἱ τῇ λυκανθρωπίᾳ κατεχόμενοι** (ἡ νόσος αὕτη συνεδέετο μτ. τοῦ Λυκάονος πρβ. 'Ερατοσθ.Κατ.1,8, Παυσ.8,2,3)' **2)** δημ. κτ. λαϊκὴ δοξασίαν μεταμόρφωσις ἀνθρώπου εἰς λύκον ἢ ἄλλο ζῷον.

λυκάνθρωπος (ὁ,ἡ) μτγν. κυρ. ὁ λαμβάνων τὸ σχῆμα καὶ τὴν φωνὴν τοῦ λύκου, εἶτα ὁ πάσχων ἐκ λυκανθρωπίας βλ.λ.) : Μάρκελλ.Σιδ.π.Γαλ.19,719, 'Αέτ.6,11 **περὶ λυκανθρώπου ἤτοι κυνανθρώπου Μαρκέλλου' οἱ τῇ λεγομένῃ κυνανθρώπῳ νόσῳ κατεχόμενοι,** Παῦλ.Αἰγ.3,16.

λυκαονικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐκ τῆς Λυκαονίας : Στράβ.12,2,5 **ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων τῶν Λυκαονικῶν τὰ Γαρσαύιρα κωμόπολις.**

λυκαονιστὶ ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὴν διάλεκτον τῶν κατοίκων τῆς Λυκαονίας : ΚΔ Πράξ.14,11 **ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λυκαονιστὶ λέγοντες.**

λυκάστη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ὀρχεοειδῶν διακοσμητικῶν φυτῶν.

λυκαυγής-οῦς-ές (λύκη, αὐγή) κ. νεώτ. ὁ ἀμυδρῶς φωτίζων, ὁ ἐλάχιστα φέγγων: 'Ηράκλειτ.'Αλληγ.7' ‖ τὸ οὐδ. **λυκαυγές** (τὸ) ὡς οὐσ. **τὸ μεταξὺ** τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας ἑωθινὸν ἀμυδρὸν φῶς ἢ τὸ μεταξὺ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἑσπερινὸν φῶς, χαραυγή, γλυκοχάραμα ἢ σούρουπο, σουρούπωμα' νεώτ. ἀείποτε ἡ χαραυγή, διὰ τὸ σουρούπωμα δὲ ἡ λ. λυκόφως : Πλούτ.'Ηθ.941D **σκότος ἔχουσαν** (τὴν νύκτα) **ἐλαφρὸν καὶ λυκαυγὲς ἀπὸ δυσμῶν περιλαμπόμενον,** Λουκ.'Αλ.'Ιστ. 2,12 **οὐδ' ἡμέρα πάνυ λαμπρά, ἀλλὰ καθάπερ τὸ λυκαυγὲς ἤδη πρὸς ἕω,** 'Αγαθ.4,20,Κρυστ.'Αναμνήσεις 17 **μόνον τὸ φῶς τοῦ λυκαυγοῦς ἐφαίνετο λευκάζον'** ‖ νεώτ. μτφ. ἐν τῇ φρ. **τὸ λυκαυγές τῆς ζωῆς** ἡ πρώτη νεότης, ἡ ἐφηβικὴ ἡλικία.

λύκαφος (ἡ) κ. **λυκαφός** (Διοσκ.4,26,Παῦλ.Αἰγ.7,3) κ. **λυκοφὶς-ίδος** (ἡ) (Γαλ.11,811) μτγν. τὸ φυτὸν ἔχιον βλ.λ. τὸ ἰταλικόν : Νίκ.Θηρ.840.

λυκάων-ονος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. λυκάνθρωπος βλ.λ. : Παῦλ.Αἰγ.3,16 **περὶ λυκάονος ἢ λυκανθρώπου' 2)** νεώτ. ζωολ. γένος **κυνιδῶν** ἁρπακτικῶν θηλαστικῶν.

λυκέη δορά (ἡ) κ. συνηρ. **λευκῆ** ('Απ.'Ιθηρ.48, Πολυδ.5,16) δέρμα λύκου : 'Ιλ.Κ 459 **καὶ λυκέην καὶ τόξα παλίντονα καὶ δόρυ μακρόν,** 'Ησ.

λυκεία (ἡ) μτγν. περικεφαλαία ἐκ δέρματος λύκου : Πολύβ.6,22,3 **ποτὲ δὲ λυκείαν . . ἐπιτίθεσθαι σκέπης ἅμα καὶ σημείου χάριν.**

λυκεῖον 'Ησ. «φοβερόν».

λυκειάρχης (ὁ) νεώτ. διευθυντὴς ἢ διευθύνων λύκειον βλ.λ., ἰδ. ἰδιοκτήτης λυκείου, δηλ. ἰδιωτικοῦ σχολείου μέσης ἐκπαιδεύσεως.

λύκειον (τὸ) κ. νεώτ. περίφημον ἐν ἀρχ. 'Αθήναις π. τὸν 'Ιλισὸν γυμνάσιον, κληθὲν οὕτως ἀπὸ τοῦ περιβόλου ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἱδρύθη, ἀφιερωμένου εἰς τὸν Λύκειον 'Απόλλωνα, οὗ περικαλλὴς ναὸς ἔκειτο πλησίον, κείμενον δὲ κτ. μὲν τὸν Στράβ. π. τὰς πηγὰς τοῦ 'Ηριδανοῦ κ. ἔξωθι τῆς πύλης τοῦ Διοχάρους ἤτοι Δ ἢ ΝΔ τοῦ Λυκαβηττοῦ, κτ. δὲ τὸν Ξεν. π. τὸν 'Αρδηττόν' κτ. ταῦτα ἔκειτο πρὸς Α τοῦ ἀρχαίου ἄστεως κ. ὀλίγον πρὸς Ν τοῦ Κυνοσάργους' ἀπὸ τοῦ Πεισιστράτου ἐγένετο τὸ κύριον τῶν ἐν 'Αθήναις γυμνασίων : 'Αριστοφ. Εἰρ.356 **καὶ κατατετρίμμεθα πλανώμενοι ἐς Λύκειον κἀκ Λυκείου σὺν δόρει, σὺν ἀσπίδι,** Ξεν. 'Ελλ.1,1,33 **Θράσυλλος δὲ ἐξαγαγὼν 'Αθηναίους . . ἅπαντας παρέταξε παρὰ τὸ Λύκειον ὡς μαχούμενος'** ἐκεῖ ἐσύχναζεν ὁ Σωκράτης : Πλάτ.Εὐθφρ. 2Α **τὰς ἐν Λυκείῳ καταλιπὼν διατριβὰς ἐνθάδε νῦν διατρίβεις,** Εὐθ.271Α' βραδύτερον δὲ ὁ 'Αριστοτέλης ἐδίδασκεν ἐκεῖ, συνήθως ἐν περιπάτῳ, δθ. ἡ σχολὴ αὐτοῦ ἐκλήθη τῶν περιπατητικῶν ἢ τῶν ἐπὶ Λυκείῳ ἢ τὸ Λύκειον : 'Ηλί.Κατ 112,31' **2)** λύκιον βλ.λ.3)' **3)** ὄν. διαφόρων εἰδῶν ἐκπαιδευτηρίων ἐν τῇ Δύσει κτ. τὴν 'Αναγέννησιν' ‖ νεώτ. σχολεῖον ἰδ. ἰδιωτικὸν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως' ‖ **πρακτικὸν λύκειον** σχολὴ δημοσία μέσης ἐκπαιδεύσεως ἰσόβαθμος πρὸς τὰ γυμνάσια βλ.λ., ἐν ᾗ διδάσκονται κατὰ προτίμησιν **τὰ** μαθήματα τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν.

λύκειος-ον κ. α-ον (Πολύβ.6,22,2) ὁ ἀνήκων εἰς λύκον, ὁ ἐκ λύκου : Εὐρ.Ρῆσ.208 **λύκειον ἀμφὶ νῶτον ἅψομαι δορὰν καὶ χάσμα θηρὸς ἀμφ' ἐμῷ θήσω κάρᾳ**, Γεωπ.2,19,5 **λυκείου δέρματος** 2) Λύκειος κ. Λύκηος (Ἐπιγρ. Μιλήτου) ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος δοθὲν αὐτῷ κτ. τὸν Σχολ.Σοφ.ΟΤ 203 «ἢ διὰ τὸ ἐν τῇ Λυκίᾳ τῇ πόλει τιμᾶσθαι αὐτὸν ἢ διὰ τὸ ἀνατίθεσθαι αὐτῷ λύκον ὡς ἱερόν, ἢ διὰ τὸ λύκους ἀνελεῖν ἢ ὅ γε κρεῖττόν ἐστι διὰ τὸ λυκόφως ποιεῖν τῆς νυκτὸς ἀποχωρησάσης» : Πίνδ. Π1,39 **Λύκιε καὶ Δάλοι' ἀνάσσων Φοῖβε, Παρνασοῦ τε κράναν Κασταλίαν φιλέων**, Αἰσχ.'Αγ.1257 **ὀτοτοῖ, Λύκει' Ἄπολλον, οἲ ἐγὼ ἐγώ**, αὐτ.'Ικ.686· ὑπάρχει λογοπαίγνιον ἐπὶ τῆς διπλῆς σημ. τῆς λ. ἐν αὐτ.'Επτ.145 **καὶ σύ, Λύκει' ἄναξ, Λύκειος γενοῦ στρατῷ δαΐῳ στονωνaύτας** (γενοῦ ὡς λύκος, προξένησον θάνατον καὶ φθορὰν εἰς τὸν ἐχθρικὸν στρατόν), Σχόλ.'Αριστφ.'Ορν.368 **τὸν Ἀπόλλωνα λύκειον καὶ λυκοκτόνον**· ‖ ἐν Ἄργει ἀγορὰ Λύκειος χῶρός τις ἀνοικτὸς πλησίον τοῦ Λυκείου Ἀπόλλωνος· Εὐστ.446,1 «Λύκειος ἐκαλεῖτο.. αὐτός τε ὁ Ἀπόλλων καὶ ἀγορά δή τις ἐν Ἄργει» : Σοφ.'Ηλ.7 **αὕτη δ', Ὀρέστα, τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ ἀγορὰ Λύκειος**· πρβλ. λύκειον· 3) Ἐπιγρ. κ. πρασων. τοῦ Πανός· 4) **λύκειος** κ. **λύκεος** (μήν) (ὁ) Ἐπιγρ. μὴν ἐν Χσλείῳ ἀντιστοιχῶν τῷ ἐν Δελφοῖς Βυσίῳ· κτ.ἄ. Ἐπιγρ. μήν τις ἐν Ἐπιδαύρῳ Λιμηρᾷ· 5) **λυκεῖον** κ. **λύκιον ποτόν** Ἡσ.«ἀπὸ κρήνης τῆς ὑπὸ Ἀπόλλωνος εὑρεθείσης (ἢ) ὑπὸ λύκων πινομένης ἀπὸ οἴνου καὶ μέλιτος».

λύκη. λ. ῥιζικὴ ἀπαντῶσα μόνον π. Μακρόβ.Σατουρν.1,17,37, ἐξ ἧς παράγονται αἱ λ. λυκάβας, λευκός, λυκόφως, ἀμφιλύκη βλ.λ.· πρβλ. λυκαυγής, λυκοειδής, λύκειος.

λυκῆ (ἡ) ἀττ. συνηρ. τ. τοῦ λυκέη βλ.λ.

λυκηγενής-οῦς-ές (λύκη) ὁ φωτογενής, ὁ ἐν τῷ φωτὶ γεννηθείς, ὁ λάμπων, ὁ λαμπρός, ὁ ἀστραφτερός, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς θεοῦ τοῦ φωτός· κτ. ἄ. ὁ ἐν Λυκίᾳ γεννηθείς, δηλ. ἐν Πατάροις : 'Ιλ.Δ 101 **εὔχεο δὲ Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ**, αὐτ.119,'Ηράκλειτ.'Αλληγ.7.

λυκηδόν (λύκος) ἐπίρρ. ποι. κατὰ τὸν τρόπον τοῦ λύκου, ὡς λύκος : Αἰσχ.ἀπ.39 **εἷλκον ἄνω λυκηδὸν ὥσπερ διπλόοι λύκοι νεβρὸν φέρουσιν ἀμφὶ μασχάλαις**.

λυκηθμός (ὁ) φωνή, κραυγή, ὠρυγμός, οὔρλιασμα τοῦ λύκου· Σουΐδ. «ἡ τῶν λύκων βοή».

λυκηλάτους Ἡσ. «τὰς ἐγχέλεις».

λυκιακός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Λυκίαν, ὁ ἐκ ταύτης προερχόμενος : Στράβ.14, 3,9 **ἔστι μὲν οὖν καὶ αὕτη ἡ πόλις Λυκιακή**, Λουκ. Πλ.8 **τῆς Λυκιακῆς θαλάσσης**· 2) τὸ οὐδ. πληθ. **Λυκιακά** (τὰ) ὡς οὐσ. Ἱστορικὸν σύγγραμμα τοῦ Πολυχάρμου περὶ Λυκίας : Ἀθήν.8,333D **περὶ ὧν ἱστορεῖ Πολύχαρμος ἐν δευτέρῳ Λυκιακῶν**· 3) νεώτ. ἀρχαιολ. **λυκιακοὶ τάφοι** (οἱ) ἰδιότυποι τάφοι λαξευτοὶ ἐν Λυκίᾳ.

λυκιάδες-ων (**κόραι**) (αἱ) Ἡσ. «τριάκοντα παρθένοι κομίζουσαι ὕδωρ εἰς τὸ Λύκειον».

λυκιάρχης (ὁ), θηλ. **λυκιάρχισσα** (Ἐπιγρ.) μτγν. ὁ ἔχων τὸ ἀνώτατον πολιτικὸν ἀξίωμα ἐν Λυκίᾳ, ὁ ἀνώτατος ἄρχων τῶν Λυκίων : Στράβ.14,3,3 **ἐν δὲ τῷ συνεδρίῳ** (τοῦ Λυκιακοῦ συστήματος) **πρῶτον Λυκιάρχης αἱρεῖται**, Ἐπιγρ.

λυκιαρχία (ἡ) Ἐπιγρ. τὸ ἀξίωμα τοῦ λυκιάρχου.

λυκιάρχισσα (ἡ) Ἐπιγρ. θηλ. τοῦ λυκιάρχης βλ.λ.

λυκιαρχῶ-έω Ἐπιγρ. ἀσκῶ τὸ ἀξίωμα τοῦ λυκιάρχου, τὴν λυκιαρχίαν βλ.λ.

λυκίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὑποδιαίρεσις τῆς ὁμοιογ. τῶν μαλακοδέρμων κολεοπτέρων ἐντόμων.

λυκιδεύς-έως (ὁ) (λύκος) κ. νεώτ. νεογνὸν τοῦ λύκου, λυκόπουλο : Σόλ.π.Πλούτ.Σόλ.23 **λύκον δὲ τῷ κομίσαντι, πέντε δραχμὰς ἔδωκε, λυκιδέα δέ, μίαν**, Θεόκρ.5,38 **θρέψαι καὶ λυκιδεῖς, θρέψαι κύνας ὥς τυ φάγωντι**, Πλούτ.'Ηθ.462E **λυκιδεῖς καὶ σκύμνους**, Πολυδ.5,15.

λυκίηθεν ἐπίρρ. ἐκ τῆς Λυκίας : 'Ιλ.Ε 105 **εἰ ἐτεόν με ὦρσεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπορνύμενον Λυκίηθεν**.

λυκίηνδε ἐπίρρ. πρός, εἰς τὴν Λυκίαν : 'Ιλ.Ζ 168 **πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε**, αὐτ.171.

λυκιοεργής, συνηρ. -ουργής-οῦς-ές ὁ κατὰ τὸν τρόπον τῶν κατοίκων τῆς Λυκίας κατεσκευασμένος ἢ ὅπως ἐν Λυκίᾳ κατασκευάζεται : Ἡρ.7,76 **ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον σμικράς, καὶ προβόλους δύο λυκιοεργέας ἕκαστος εἶχε** (κῶδ. λυκοεργέας κ. λυκεργέος), Δημ.1193 **δίδωσιν ἀποθεῖναι τῷ Φορμίωνι μετ' ἄλλων χρημάτων καὶ φιάλας λυκιουργεῖς δύο**· 2) εἶδος ποτηρίου ἢ φιάλης λυκιακῆς : Ἀθήν.11,784C **ποτήρια μικρά, ῥυτὰ καὶ βῆτια καὶ λυκιουργεῖς ἐπίχρυσοι καὶ θυμιατήρια** (δ.γρ. βατιάκαι Λυκιουργοί).

λύκιος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ Λυκίας, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Λυκίαν, ὁ προερχόμενος ἐκ ταύτης· τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. **λύκιοι** (οἱ) οἱ κάτοικοι τῆς Λυκίας : 'Ιλ Β 876 **Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων τηλόθεν ἐκ Λυκίης**, - **Λύκιον πέλαγος**· 2) Ἡσ. «κολοιοῦ εἶδος» (πρβλ. λύκος 2)· 3) μτγν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **λύκιον** γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **σολανοειδῶν**, λύκιον τὸ **εὐρωπαϊκόν**, ἡ πυξάκανθα βλ.λ., δημ. λουτσιά, ξιλύκι : Διοσκ. 1,100,Πλίν.ΦΙ 12,30,αὐτ.24,125,Γαλ.12,63· ‖ ὁμ. λύκιον τὸ ἰνδικόν, λογχῖτις βλ.λ.: Διοσκ.1,100,Γαλ.12,216· δ.γρ. λύκειον : Ἀπολλ.'Ιατρ.π.Γαλ.12,616· 4) μτγν. ἀφέψημα ἐκ τοῦ λυκίου τοῦ ἰνδικοῦ ἐν χρ. π. τοῖς ἀρχ. ἰατροῖς : αὐτ.63,Ἐπιγρ.

λυκιουργής-οῦς-ές συνηρ. τ. τοῦ λυκιοεργὴς βλ.λ.

λυκισκίνη (ἡ) νεώτ. ἡ λουπουλίνη βλ.λ., ῥητίνη χρώματος κιτρίνου καὶ γεύσεως πικρᾶς ἐκκρινομένη ἐκ τῶν ἀνθέων τοῦ φυτοῦ λυκίσκος βλ.λ.

λυκίσκος (ὁ) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ., Ἡσ. «ἡ μὴ ἔχουσα ἀξονίσκον τροχαλία, τρῆμα δὲ μόνον ἢ ἄνοδος δόματος»· 2) νεώτ. μεγάλου μεγέθους σιδηρόδετος τροχίλος· 3) νεώτ. βοταν. γένος **μορεοειδῶν** φυτῶν.

λυκοβατίας δρυμός Ἡσ. «ἐν ᾧ οἱ λύκοι διατρίβουσι», μτ. τὸ λυκαιχλιας, λυκοπάτητος.

λυκόβρωτος-ον ὁ ὑπὸ λύκων βρωθείς, ὁ λυκοφαγωμένος : Ἀριστλ.ΖΙ 596b,7, Πλούτ.'Ηθ.624B, Ὀρειβ.Εὐπόρ.4,88,11· πιθ. οὕτως ἀναγν. κ. π. Ἡσ. ἐν λ. λυκαιχλίας.

λυκόδεσμος (ὁ) νεώτ. ναυτ. εἶδος ἀγκύρας διὰ τοῦ μέσου σχοινίου σχηματιζομένης εἰς ἣν περᾶται σύσπαστον, μοχλός, ἢ σκαλμὸς πρὸς ἔντασιν τοῦ μέσου σχοινίου.

λυκοδίωκτος-ον ὁ καταδιωχθεὶς ὑπὸ λύκου, κυνηγημένος ἀπὸ λύκο : Αἰσχ.'Ικ.351 **λυκοδίωκτον ὡς δάμαλιν ἂμ πέτραις ἠλιβάτοις** (διόρθ. τοῦ λευκοδικτος).

λυκόδοντες (οἱ) μτγν. οἱ κυνόδοντες, τὰ σκυλλόδοντα : Γαλ.Χρ.Μορ.11,1.

λυκοδοντίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. ὄφεων μὴ ἰοβόλων ἔχουσα τοὺς προσθίους ὀδόντας μακροτέρους τῶν ἄλλων.

λυκόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ἰσχυρὸς σφὴν κρατῶν τοὺς τελαμῶνας τῆς ἁμάξης· ‖ ζωολ. γένος **λυκοδοντιδῶν** βλ.λ. ὄφεων.

λυκοειδής-οῦς-ές ἀρχ. λεξ. ὁ πρὸς λύκον ὅμοιος, ὁ ἔχων μορφήν, σχῆμα λύκου : Εὐστ.856,51· 2) ποι. π. Ἡσ. «λυκαυγής».

λυκοεργής-οῦς-ές ἐσφ.γρ. τοῦ λυκιοεργὴς βλ.λ. : Ἡρ.7,76.

λυκοέρια Ἡσ. «ἐκ λύκου δέρματος πεπονημένα» (πιθ. λυκοεργέα).

λυκοθαρσής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων θάρρος λύκου : Μυρῖν.ΑΠ 7,703· π. Ἡσ. λυκοθρασύς.
λυκόθηρ-ηρος (ὁ) μτγν. λυκοθήρας : Μεθόδ.393C.
λυκοθήρας (ὁ) γλωσσ. ὁ θηρεύων λύκους.
λυκοκάντζαρος (ὁ) λαογρ. μία ἐκ τῶν πολυπληθῶν ὀνομ. τῶν καλλικαντζάρων βλ.λ., ἐπιχωριάζουσα ἐν Μεσσηνίᾳ καὶ Κυνουρίᾳ.
λυκόκαπρος στωμυλία (ἡ) μσν. ὀγρία καὶ ὁρμητικὴ ρητορεία : Νικολ.Κερκ.Κερκυρ.'Ανέκδ. (ἔκδ. Λάμπρου) 41,307.
λυκοκαρίς Ἡσ. «θερμὸν ἀπ' ἀλφίτων πιεῖν».
λυκοκτόνος-ον (λύκος, κτείνω) ὁ ἀποκτείνων, ὁ φονεύων λύκους, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Σοφ. Ἠ λ.6 **αὕτη δ', Ὀρέστα, τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ ἀγορὰ Λύκειος,** Πλούτ.'Ηθ.966Α, Πορφ.'Αποχ.Ι,22 (βλ. κ. Λύκειος), Φαίδιμ.ΑΠ 13,22 **λυκοκτόνος φαρέτρη·** || τὸ οὐδ. **λυκοκτόνον** ὡς οὐσ. φυτόν τι δηλητηριάζον τοὺς λύκους, ἀκόνιτον βλ.λ. : Γαλ.ΙΙ,820.
λυκοκτονῶ-έω σχόλ., μέλλ. **λυκοκτονήσω,** ἀποκτείνω, φονεύω λύκους : Σχόλ.'Αριστφ.'Ορν.368.
λυκόλυγξ-υγκος (ὁ) πάπ. μιγὰς λύκου καὶ λυγκός.
λυκομίδαι (οἱ) παλαιὸν γένος εὐπατριδῶν, ἐν τῷ δήμῳ Φλυέων τῆς Ἀττικῆς ἔχον τὸ κέντρον : Πλούτ.Θεμ.Ι **ὅτι μέντοι τοῦ Λυκομιδῶν γένους μετεῖχε δῆλός ἐστι·** **2)** Ἡσ. «γένος ἰθαγενῶν».
λυκόμορφος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ἢ μορφὴν λύκου, ὁ ὁμοιάζων πρὸς λύκον : Τζέτζ. Λυκόφρ.481· / || νεώτ. **λυκόμορφος κύων** λυκόσκυλλο βλ.λ.
λυκονόρα (ἡ) δημ. ὀνομ. βρόμου βλ.λ. τοῦ κριθοειδοῦς.
λυκοπάνθηρας (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων σχῆμα λύκου καὶ πάνθηρος, ὁ γεννηθεὶς ἐκ λύκου καὶ πάνθηρος, ὁ μεταξὺ λύκου καὶ πάνθηρος, συνών. τοῦ θὼς βλ.λ. : Ἡρωδιαν.'Επιμ.60· πρβλ. Εὐστ.856,51.
λυκόπερδον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος **λυκοπερδοειδῶν** μυκήτων.
λυκοπερσικόν (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος **σολανοειδῶν** φυτῶν, ἐν οἷς λυκοπερσικὸν τὸ ἐδώδιμον ἢ σολανόν τὸ λ-, ἡ (ν)τομάτα βλ.λ.
λυκοπέρσιον (τὸ) μτγν. αἰγυπτιακὸν φυτὸν ἔχον ἰσχυρὰν ἀρωματώδη ὀσμὴν καὶ κιτρινωπὸν χυμόν, εἶδος ὑοσκυάμου βλ.λ. : Γαλ.ΙΙ,682.
λυκοπίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ χρωστικὴ οὐσία τοῦ λυκοπερσικοῦ, τῆς (ν)τομάτας.
λυκόποδες (οἱ) ἐσφ.ἀνάγν. ἀντὶ λευκόποδες, γυμνόποδες ἢ φοροῦντες λευκὰ ὑποδήματα : 'Αριστφ. Λυσ.665 **ἀλλ' ἄγετε, λυκόποδες, οἳ περ ἐπὶ Λειψύδριον ἤλθομεν, ὅτ' ἦμεν ἔτι** (ἐξηγούμενον ἐν 'Αριστλ.ἀπ.394 οἱ τῶν τυράννων δορυφόροι λαβόντες τὴν ὀνομασίαν ταύτην ἢ διότι ἐφόρουν ὑποδήματα ἐκ δέρματος λύκου, ἢ διότι εἶχον ἐπὶ τῆς ἀσπίδος σχῆμα λύκου).
λυκοποδικά (τὰ) κ. **λυκοποδιοειδῆ** (τὰ) οἰκογέν. πτεριδοφύτων ὁμοσπόρων ἢ ἑτεροσπόρων.
λυκοπόδιον (τὸ) νεώτ. γένος **λυκοποδιοειδῶν** φυτῶν· **2)** κόνις λεπτοτάτη καὶ ἄγευστος ἐκ τῶν σπορίων τοῦ λυκοποδίου τοῦ σελαγίνου ἐν χρ. ὡς δρόγη ἐπὶ δερματικῶν νόσων καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν καταποτίων.
λυκόπορδον νεώτ. βοταν. γένος **λυκοπερδοειδῶν** μυκήτων, δημ. ἀλεπουπορδή, λαγομάνα.
λυκόπουλο (τὸ) δημ. λυκιδεὺς βλ.λ.
λυκόπους-οδος νεώτ. βοταν. γένος **χειλανθῶν** φυτῶν.
λυκορίνι (τὸ) δημ., συνήθ. πληθ. **λυκορίνια** κ. **λυκουρίνια** εἶδος ἰχθύος, ἴσως ἐκ τοῦ λευκορίνια ὡς ἔχοντα λευκὴν τὴν **ρῖνα,** πιθ. **οἱ** λευκίσκοι βλ.λ. : Κορ.'Ατ.4Α,297.
λυκορίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ἀμαρυλλιδοειδῶν φυτῶν.

λυκόρνιο (τὸ) δημ. γὺψ ὁ μοναχός, βλ. γύψ, ἁρπακτικὸν πτηνὸν ἐνδημοῦν καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἀ. μαῦρο ὄρνιο.
λυκορραίστης (ὁ) ποι. ὁ διαφθείρων, ὁ καταστρέφων, ὁ φονεύων λύκους, ὁ λυκοκτόνος βλ.λ. : Ἴων Χ π. ΑΠ 7,44 **καί σε λυκορραῖσται δεῖπνον ἔθεντο κύνες·** πρβλ.Διόδ.Ζων.αὐτ.6,106.
λύκος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., θηλ. **λύκαινα** βλ.λ. γένος θηλαστικῶν σαρκοφάγων τῆς οἰκογ. τῶν **κυνιδῶν,** σύμβολον τῆς ἀπληστίας καὶ τῆς ἀγριότητος : Ἰλ.Κ 334 **ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην,** αὐτ. Π 156, Ὀδ.Κ 218 **ὡς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἠδὲ λέοντες σαῖνον,** αὐτ.212, Αἰσχ.'Επτ.1035 **οὐδὲ κοιλογάστορες λύκοι πάσονται,** ΚΔ Ἰω.10,13 **ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν . . θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα καὶ φεύγει,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.65,12 **πᾶμε νὰ λημεριάζωμε ὅπου φωλιάζουν λύκοι,** Ζαμπ.Σπ.Δημ.'Ασμ. 675 **ἐκεῖ 'ναι λύκωνε φωλιὲς καὶ συντυχιὰ θεριῶνε,** Ζερβ.Τραγ ΚΚ 21 **κλέφτης μὴν μπῇ εἴτε λύκος μέσ' στὴ** στάνη· · εἶδος μικροσώμου λύκου ἐν Αἰγύπτῳ, πιθ. θὼς βλ.λ.:'Ηρ.2,67 **τὰς δὲ ἄρκτους.. σπανίας καὶ τοὺς λύκους οὐ πολλῷ τεῳ ἐόντας ἀλωπέκων μέζονας αὐτοῦ θάπτουσι τῇ ἂν εὑρεθέωσι κείμενοι·** || ποικίλα εἴδη διακρίνονται ὑπὸ τοῦ 'Οππ.Κυν.3,293· ¦ παροιμ. φρ.: 'Αριστφ. Λυσ.629 **εἰ μή περ λύκῳ κεχηνότι,** Εὔβουλ.15,1) ὡς **λύκος χανὼν** (ἐπὶ ματαίας ἀναμονῆς, ἐπὶ ματαίας προσδοκίας), πρβλ. 'Αριστλ ἀπ.337, Εὔφρ. 1,3(, 'Αριστφ.Εἰρ.1076 **πρὶν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ** (ἐπὶ ἀδυνάτου, ἀνισχύρου νὰ ἐπιτελέσῃ τι), αὐτ.1112, πρβλ.'Ιλ.Χ 263, Πλάτ.Πολ.336D **λύκον ἰδεῖν** (κωφᾶσθαι, ἄφωνον γίγνεσθαι, βωβὸν μένειν (διότι κτ. λαϊκὴν δοξασίαν ὁ ἰδὼν λύκον ἢ ὁ ὃν εἶδε λύκος ἔχανε τὴν φωνήν του), Θεόκρ.13,22 **οὐ φθεγξῇ; λύκον εἶδες;,** Ποι. π. Πλάτ.Φαῖδρ.241D **ὡς λύκοι ἄρν' ἀγαπῶσι** (ἐπὶ ἀγάπης δολίας, ὑπούλου καὶ ὀλεθρίας), Πολύβ.16,24,4 **λύκου βίον ζῆν** (ἐπὶ τῶν ζώντων ἀπὸ τῆς ἁρπαγῆς καὶ τῆς κλοπῆς), Ζηνόβ.3,48 **ἐκ λύκου στόματος** (ἐπὶ τῶν παρὰ προσδοκίαν ἐρχομένων), Σουΐδ. **λύκου πτερά** (ἐπὶ πραγμ. ἀνυπάρκτων, πρβλ. τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα)· κ. δημ. φρς **γλύτωσα ἀπ' τοῦ λύκου τὸ στόμα** (ἐσώθην ἐκ βεβαίου κινδύνου), - **μπῆκε στὸ στόμα τοῦ λύκου** (ἔφθασε, διέτρεξε μέγιστον κίνδυνον), - **τρώει - ἔφαγε σὰ λύκος** (ἐπὶ ἀπλήστων, ἀδηφάγων, λαιμάργων), - **μπᾶ ποὺ νὰ σὲ φάῃ ὁ λύκος** (ἀρὰ ὡς ἀστεϊσμός)· || ὁμ. ἐν παροιμ. : Διογεν.6,19 **λύκος ἀετὸν φεύγει** (ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς διαφυγῆς), αὐτ.21 **λύκος περὶ φρέαρ χορεύει** (ἐπὶ τῶν ἐπιδιωκόντων ἀνέφικτα), 'Απολλδ.Καρ.18 **τῶν ὤτων ἔχειν τὸν λύκον** (ἐπὶ τοῦ ἀσυλλήπτου), πρβλ.Πολύβ.30,20,8· ὁμ. Διογεν. 5,96 **λύκος καὶ οἶν ποιμαίνει·** ὁμ. δημ. φρς **βάλανε τὸ λύκο νὰ φυλάξῃ τὰ πρόβατα** (ὅταν ἀνατίθεται ἡ φροντὶς καὶ ἡ φύλαξις εἰς ἅρπαγα), - **ὁ λύκος στὴν ἀναμπουμπούλα** (ἀ. **ἀνεμοζάλη**) **χαίρεται** (ἐπὶ τῶν ἐπωφελουμένων τῶν ἀνωμαλιῶν), - **ὁ λύκος κι ἂν ἐγέρασε κι ἄλλαξε τὸ μαλλί του μήτε τὴ γνώμη του ἄλλαξε μήτε τὴ βουλή του** (**ἢ τὴν κεφαλή του**) (ἐπὶ τῶν ἀδιορθώτων, τῶν μὴ ἀποβαλλόντων τὰς κακάς των ἕξεις), - **θρέφε λύκο τὸ χειμώνα νὰ σὲ φάῃ τὸ καλοκαίρι** κ.ἀ. **θρέφε λύκο νὰ σὲ φάῃ** (ἐπὶ τῶν ἀχαρίστων ἢ τῶν κακοποιούντων τοὺς εὐεργέτας των), - **ἀπὸ τὰ μετρημένα τρώει ὁ λύκος** (ἡ ἀπώλεια πολλάκις εἶναι μοιραία καὶ εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσιν αἱ πολλαὶ προφυλάξεις, κ. κτ. παιγνιώδη ἔκφρ. ὑπονοουμένου ὅτι μ. ὁ γνωρίζων τὰ ὅσα ἔχει γνωρίζει τὰς ἀπωλείας ὅς ὑφίσταται), - **ὁ λύκος ἔχει τὸ σβέρκο του χοντρό,** γιατὶ **κάνει τὴ δουλειά του**

άτός **του** (ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναμένωμεν παρ' ἄλλων ὅσα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι δυνάμεθα νὰ πράξωμεν), - **λύκος εἰς δέρμα προβάτου** (ἐπὶ τῶν ὑποκρινομένων, τῶν ὑποκριτῶν)· **2**) μτγν. πᾶν πρᾶγμα ἔχον τὸ σχῆμα ἀγκίστρου, ἁρπάγης, οἷον αἱ σιδηραῖ αἰχμαὶ ἐν τῷ χαλινῷ τῶν σκληροτραχήλων ἵππων· Ἡσ. «τὸ ἐν τοῖς χαλινοῖς σιδήριον» (λατ. lupus) : Πλούτ.Ἠθ.641F· πρβλ. λυκοσπάς 2)· ‖ ἁρπάγη, ἄγκιστρον, δι' οὗ ἀνασύρεται ἐκ τοῦ φρέατος ὁ πεσὼν κάδος, τσιγγέλι· Πολυδ.10,31 «σκεῦος, ᾧ τοὺς ἐκπεσόντας τῶν κάδων ἐκ τῶν φρεάτων ἀνέσπων», Ἡσ.· ‖ λαβὶς κρέατος, εἶδος κρεάγρας βλ.λ. : αὐτ.10,98· ‖ ἀρχ. λεξ. κόραξ, μάνδαλος θύρας· Ἡσ.· **3**) μτγν. παρωνύμιον τῶν παιδεραστῶν : Στράτ.ΑΠ 12,250, πρβλ.Πλάτ.Φαῖδρ 241D· **4**) εἶδος κολοιοῦ βλ.λ., καλιακούδα : Ἀριστλ.ΖΙ 617b,17 **κολοιῶν δ' ἐστὶν εἴδη τρία ἓν μὲν ὁ κορακίας . . ἄλλος δὲ ὁ λύκος καλούμενος** (δ.γρ. λύκιος)· **5**) ὁ ἰχθὺς καλλιώνυμος βλ.λ. : Ἱκέσ.π.Ἀθήν.7,282D **Ἱκέσιος δ' ἐν τοῖς περὶ ὕλης ὑπὸ μέν τινων λύκον, ὑπὸ δ' ἄλλων καλλιώνυμον,** Γεωπ.18,14,1· ‖ δημ. ὁ ἰχθὺς ἀναρρίχας βλ.λ.· **6**) εἶδος ἀράχνης : Ἀριστλ.ΖΙ 623a,2 **τῶν δ' ἀραχνίων καὶ τῶν φαλαγγίων ἔστι μὲν πολλὰ γένη . . τὸ μὲν ἕτερον ὅμοιον τοῖς καλουμένοις λύκοις**· **7**) τὸ ἄνθος τῆς ἴριδος βλ.λ. : Φιλῖν.π. Ἀθήν.15,682A **Φιλῖνος δέ φησι τὰ ἄνθη τῆς ἴριδος λέγεσθαι λύκους διὰ τὸ ἐμφερῆ εἶναι λύκου χείλεσι**· **8**) μτγν. κ. μσν. εἶδος βρόχου, θηλειά : Γαλ.Χρ.Μορ.7,14 **βρόχος ὁ ἐκ δυοῖν διανταίων· τοῦτο γὰρ αὐτοῦ τὸ παλαιὸν ὄνομα, προσαγορεύουσι δ' ἔνιοι λύκον αὐτόν,** Ἡρακλᾶς π. Ὀρειβ.48,4, Ἱππιατρ.74 **καὶ δεσμεύειν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἅμματι τῷ λεγουένῳ λύκῳ**· **9**) μτγν. καταπότιον, παστίλια, λαμβανόμενον πρὸς θεραπείαν τῆς δυσεντερίας : Ἀέτ.9,49· **10**) μτγν. κ. δημ. τὸ φυτὸν ὀροβάγχη βλ.λ. ἡ καρυόφυλλος (δ.γρ. ἐν τῇ ᾤᾳ τοῦ Διοσκ.2,142)· ‖ δημ. τὸ φυτὸν κύτινος βλ.λ. ἡ ὑποκύστις : **λύκος τοῦ κριθαριοῦ, - λύκος τοῦ λαδάνου**· **11**) μτγν. πολεμικὴ μηχανὴ ἀμύνης πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ φρούρησιν τῶν πυλῶν τοῦ τείχους : Προκ.Γοτθ.1,21· **12**) νεώτ. μηχάνημα χειροκίνητον ἢ μηχανοκίνητον πρὸς κατεργασίαν τοῦ ἐρίου· **13**) νεώτ. κ. δημ. ἡ σφῦρα τοῦ μηχανισμοῦ σκανδάλης τοῦ ἐμπροσθογεμοῦς κυνηγετικοῦ ὅπλου, ἄ. κόκκορας βλ.λ.· **14**) μοχλὶς στομίδος βλ.λ.· **15**) νεώτ. ἰατρ. δερματικὴ νόσος μολυσματικῆς φύσεως, ὀφειλομένη εἰς τὸν βάκιλλον τοῦ Κὼχ καὶ ὑπαγομένη νοσογραφικῶς εἰς τὰς φυματιώσεις τοῦ δέρματος, δημ. λοῦπος· **16**) **πρῶτος λύκος** ὅρος χαρτοπαικτικὸς τῆς πασσέτας βλ.λ., ἡ ἀπώλεια εὐθὺς μτ. τὸ πρῶτον τράβηγμα.

λυκόσκορδον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ἀμπελόπρασον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.2,150.

λυκόσκυλλο (τὸ) δημ. ποικιλία τις τοῦ ποιμενικοῦ κυνός, ἐν χρ. κ. ὡς κατοικιδίου.

λυκοσκυτάλιον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν σησαμοειδὲς βλ.λ. τὸ μέγα : ΨΔιοσκ.4,149.

λυκοσπάς-άδος (ὁ,ἡ) (λύκος, σπῶ) μτγν. ὁ διεσπασμένος, ὁ κατεσπαραγμένος ὑπὸ λύκων, εἶτα ὁ γεννώμενος, ὁ δημιουργούμενος ἐπὶ τῶν πτωμάτων βοῶν κατασπαραχθέντων ὑπὸ λύκων, ἐπὶ τῶν μελισσῶν : Νίκ.Θηρ.742 **σκήνεσι πυθομένοισι λυκοσπάδες ἐξεγένοντο**· **2**) ἐπὶ τῶν ἵππων, ὁ συρόμενος, ὁ ἑλκόμενος διὰ τοῦ λύκου βλ.λ.2), διὰ χαλινοῦ : Γαλ.ἀπ.474 **Ἀτράκιον δἤπειτα λυκοσπάδα πῶλον ἐλαύνει** (ὁ Χοιροβ. ἐν Θεο.1,287 ἑρμηνεύει « ἀποσπασθεῖσαν ἀπὸ λύκου»)· πρβλ. Πλούτ.Ἠθ.2,641F (ὅπου λέγεται ὅτι ἵπποι δηχθέντες ὑπὸ λύκων γίνονται εὐκινητότεροι καὶ ταχύτεροι)· **3**) κτ. πληθ. **λυκοσπάδες** (οἱ) εἶδος, ράτσα εὐκινήτων ἵππων τῆς Κάτω Ἰταλίας· Φώτ. «ἵπποι αἱ ἐνετίδες», πρβλ.Αἰλ.ΖΙ 16,24, Ἡσ.

λυκόσπαστος-ον λυκοσπὰς βλ.λ.1)· Ἡσ. «λελυκωμένα πρόβατα τὰ λυκόσπαστα».

λυκόστομα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ἡ βαρυτέρα μορφὴ τοῦ λαγωχείλους βλ.λ.

λυκόστομο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἀντίρρινον βλ.λ. τὸ μεῖζον.

λυκόστομος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων στόμα λύκου, εἶδος μικροῦ ἰχθύος, ἔγγραυλις βλ.λ., σαρδέλλα : Αἰλ.ΖΙ 8,18, Γεωπ.20,46,1.

λυκόστρατος Ἡσ. «ὁ μόναρχος παρ' Ἱπποχάρμῳ».

λυκοτρίβολα (τὰ) δημ. κτ. πληθ. κοινὴ ὀνομασία διαφόρων εἰδῶν ναρδιδίου ἢ βαλεριανέλλης βλ.λ.· ‖ εἰδ. κτ. ἑνικ. τὸ φυτὸν ναρδίδιον βλ.λ. τὸ κηπαῖον.

λυκότρυπα (ἡ) δημ. ἐνδιαίτημα, φωλεὰ λύκων· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ εὐτελοῦς καὶ πτωχῆς κατοικίας.

λυκοτσάκαλο (τό) δημ. ποικιλία τοῦ θωὸς βλ.λ. προερχομένη κατὰ τὴν λαϊκὴν δοξασίαν ἐκ διασταυρώσεως θωὸς κ. λύκου, τσακαλόλυκος βλ.λ.

λυκούργεια (ἡ) τετραλογία τοῦ Αἰσχύλου πραγματευομένη τὸν μῦθον τοῦ Λυκούργου τοῦ βασιλέως τῆς Θρᾴκης, ἐχθροῦ τοῦ Βάκχου : Ἀριστφ. Θεσμ.135 **κατ' Αἰσχύλον ἐκ τῆς Λυκουργείας ἐρέσθαι βούλομαι ποδαπὸς ὁ γύννις** (κῶδ. Λυκουργία)· πρβλ. Ὀρέστεια.

λυκούργειος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ τοῦ Λυκούργου, ὁ ἐκ τοῦ Λυκούργου, ὁ ἀφορῶν τὸν Λ. : Πολύαιν.6,6,12 **τὴν Λυκούργειον πολιτείαν, - λυκούργειας νομοθεσία - δίαιτα - λυκούργειοι νόμοι.**

λυκουρῖνος (ὁ) δημ. ὀν. τοῦ καπνιστοῦ κεφάλου τῆς Αἴνου, ἄ. νίτικο βλ.λ.

λυκοφαγωμένος-η-ο δημ. ὁ λυκοσπὰς βλ.λ., ὁ κατασπαραχθεὶς ὑπὸ λύκων.

λυκόφανος (ὁ) μτγν. καθ' Ἡσ. τὸ φυτὸν ἐχινόπους βλ.λ. : Πλούτ.Λυκ.16 **ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τοὺς λεγομένους λυκοφάνους ὑπεβάλλοντο καὶ κατεμίγνυσαν ταῖς στιβάσι,** πρβλ. λυκόφως.

λυκόφθαλμος (ἡ) μτγν. ἡ ἔχουσα ὀφθαλμοὺς λύκου, ἡ λυκομάτα, εἶδος πολυτίμου λίθου : Πλίν. ΦΙ 37,187.

λυκοφιλία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. μτφ. φιλία μεταξὺ ἀνθρώπων ἐχθρικῶς πρὸς ἀλλήλους διακειμένων, ψευδὴς καὶ ὕπουλος φιλία : Πλάτ.Ἐπιστ.318E **ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταύτῃ γενόμενα τὴν ἐμὴν καὶ σὴν λυκοφιλίαν καὶ ἀκοινωνίαν διὰ σὲ ἀπειργάσατο,** Μᾶρκ.Αὐρ.11,15 **οὐδέν ἐστιν αἴσχιον λυκοφιλίας.**

λυκοφίλιος-ον ποι. ὁ ὅμοιος πρὸς τὴν φιλίαν τοῦ λύκου, δόλιος, ὕπουλος : Μεν.833 **λυκοφίλιοι διαλλαγαί.**

λυκοφιλίως ἐπίρρ. μτγν. ὑπόπτως, ὑπούλως, δολίως : Αἰλ.Δ ἀπ.251.

λυκοφόρος-ον μτγν. ὁ ἔχων, ὁ φέρων ἐπὶ τοῦ δέρματος **ἐγκεκαυμένον** σχῆμα λύκου, ὁ σεσημασμένος διὰ σήματος λύκου, γένος ταχυπόδων ἐνετικῶν ἵππων (πρβλ. λυκοσπάς 3)) : Στράβ.5,1,9 **τὸν δὲ . . καυτηριάσαι τε τὰς ἵππους λύκον καὶ κληθῆναι λυκοφόρους.**

λυκοφρόνως ἐπίρρ. ὑψηλοφρόνως, γενναίως, ἀνδρείως : Εὐστ.508.

λυκόφρυς-υος μτγν. κ. **λευκόφρυς** (ΨΔιοσκ. 3,113) ὀν.τοῦ φυτοῦ ἀρτεμισία βλ.λ. (κτ. εἰκ. ἀντὶ τοῦ λυσίκοπον) : Ποιητ.Βοταν.28.

λυκόφρων-ονος-ον (λύκος, φρήν) μτγν. ὁ ἔχων φρόνημα λύκου, ὁ δεινά, ὑψηλὰ φρονῶν, ὁ λίαν γενναῖος, ἀνδρειότατος· Ἡσ. «δεινόφρων, ὑψηλόφρων» : Πλούτ.Ἠθ.988D **οἱ ποιηταὶ τοὺς κράτιστα τοῖς πολεμίοις μαχομένους λυκόφρονας καὶ θυμελέοντας προσαγορεύουσι**· π. Ὁμ. μόνον ὡς κύριον ὄν. ἀπαντᾷ.

λυκοφωλιά (ἡ) δημ. παλαιοτ. δ.γρ. **-ηά** φωλεός, χηραμὸς λύκων· πρβλ. ἀλεπουφωλιά, λαγοφωλιά· **2**) κυρ. μτφ. ἐπὶ προσ., οἰκογένεια ἢ ὁμὰς συνεργαζομένων ἀποτελουμένη ἐκ κακοποιῶν, ἐπιβούλων καὶ κοινωνικῶς ἐπιβλαβῶν· πρβλ. ληστοφωλιά.

λυκόφων-ωνος μτγν. λυκόφανος βλ.λ. : Πλούτ. Λυκ.16, αὐτ.'Ηθ.237Β (ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις οἱ κώδ. ἔχουν λυκόφονας, λυκοφάνας).

λυκόφως-ωτος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀμυδρὸν φῶς, σκιόφως τὸ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ τὸ μετὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ· Εὐστ.689,21 «τὸ παρ' ἡμῖν ἰδιωτικώτερον λεγόμενον λυκόφως ὅπερ οὔτε ἡμέρα ἤδη ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ νὺξ ἐστιν ἁπλῶς, νὺξ δὲ ἀμφιλύκη»· πρβλ. 'Ησ. «λυκοειδέος ἀοῦς, τοῦ λυκόφωτος» : Αἰλ.ΖΙ 20,26 **ἔνθεν τοι καὶ λυκόφως κέκληται ὁ καιρὸς οὗτος τῆς νυκτὸς ἐν ᾧ μόνος ἐκεῖνος τὸ φῶς ὑπὸ τῆς φύσεως προσλαβὼν ἔχει,** Σχόλ.'Αριστφ.1385· || νεώτ. τὸ μεταξὺ τῆς ἡμέρας κ. τῆς νυκτὸς σκιόφως, σούρουπο, σουρούπωμα· || μτφ. νεώτ. δύσις, παρακμή : **τὸ λυκόφως τῆς δόξης, - τὸ λυκόφως τῶν θεῶν.**

λυκόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἄγχουσα βλ.λ. ἡ ἀρουραία.

λυκόχροος-ους-οον-ουν μσν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ λύκου, τοῦ τριχώματος τοῦ λύκου, πυρρόξανθος : Εὐστ.689,20 **ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἰδιωτικῶς λεγομένη λυκόχροος βαφή.**

λυκοφία (ἡ) (ὄφις) ποι. λυκόφως βλ.λ. : Λυκόφρ. 1432 **ὡς λυκοφίαν Κόρη κνεφαίαν.**

λύκοφις-εως (ἡ) μτγν. κ.νεώτ. κ. **λύκοφος** δ.ἀνάγν. τοῦ **λύκαφος** (Νίκ.Θηρ.840) ἢ **λυκαφός** (Παῦλ. Αἰγ.7,3) τὸ φυτὸν ἔχιον βλ.λ. τὸ ἰταλικόν : Διοσκ.4, 26· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βοραγινοειδῶν.**

λυκτά 'Ησ. «οὐκ ἀνεκτά».

λυκτός (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων **κολεοπτέρων.**

λυκῶ-οῦς (ἡ) πάπ. ἡ θήλεια τοῦ λύκου, ἡ λύκαινα, προσωνυμία τῆς Σελήνης.

λυκῶ-όω (λύκος) ὁρμῶ ὡς λύκος καὶ ξεσχίζω, κατασπαράττω δίκην λύκου· || παθ. **λυκοῦμαι -όομαι** κ. μσν. κατασπαράττομαι ὑπὸ λύκων : Ξεν. ΚΠ 8,3,41 **ἥκει δέ τις ἢ τῶν προβάτων λελυκωμένα φέρων ἢ τῶν βοῶν κατακεκρημνισμένα,** 'Ισίδ. Πηλ.5,679Ε **μὴ θαύμαζε εἰ τὰ πρόβατα λυκοῦται·** **2**) μσν. μεταβάλλομαι εἰς λύκον, λαμβάνω τὰς αἱμοβόρους ἰδιότητας τοῦ λύκου : Στουδ. Θεόδ.780 **ὡς πρόβατον ἐν μέσῳ λύκων ἀποσταλεὶς οὔτε αὐτὸς ἐλελύκωτο καὶ τοὺς λύκους εἰς ἄρνας μετέπλαττεν.**

λυκώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς λύκον, ὁ λυκοειδὴς βλ.λ. : 'Αριστλ.ΖΙ 579b,15 **ἡ δὲ ὕαινα τῷ μὲν χρώματι λυκώδης ἐστί·** **2**) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων τῶν **λυκωδιδῶν** ἀνακανθίνων.

λυκωρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **λυκωριδῶν** δακτυλιοσκωλήκων.

λῦμα-ατος (τὸ) (I) κ. νεώτ. κτ. τὸ πλεῖστον ἐν πληθ. (ἐν ἐν. ἐν 'Επιγρ. Κυρήνης) ὕδωρ χρησιμεῦον πρὸς πλύσιν, διὰ νίψιμον, ἢ ὁ ἀποπλυθεὶς ῥύπος, ἀκαθαρσία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἣν ἀποπλύνει τις, κάθαρμα, λέρα, ξεπλύματα, ἀποπλύματα· 'Ησ. «ῥυπάσματα τοῦ σώματος» : 'Ιλ.Α 314 **οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον,** αὐτ.Ξ 171 **ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος λύματα πάντα κάθηρεν,** Καλλ. Αἴτ.3,1,25 **ἔκλυζεν ποταμῷ λύματα·** || ἐπὶ τῶν ἐκ καταρροῆς ἐκκριμάτων, ἀποκαθάρσεις : 'Ιππ. 'Αδ.12 **οὗτοι (οἱ ῥόοι) τοῦ ἐγκεφάλου λύματά εἰσιν ἀπιόντες·** || ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ αἵματος κηλίδων : Σοφ.Αἴ.655 **ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλύξωμαι θεᾶς·** || μτ. τῆς γενικ. **τόκοιο** τὰ λόχια βλ.λ. : Καλλ.Δία 17 **ᾧ κε τόκοιο λύματα χυτλώσαιτο·** **2**) μτγν. κ. νεώτ. ἅπαντα τὰ περιττωματικὰ ὑγρὰ τῶν πόλεων καὶ οἰκοδομῶν ἅτινα ἀπάγονται δι' ὑπογείου συμπλέγματος ὀχετῶν, τῶν ὑπονόμων, ἀποπλύματα : Καλλ.'Απόλλ. 109 **ἀλλὰ τὰ πολλὰ λύματα γῆς καὶ πολλὸν ἐφ' ὕδατι συρφετὸν ἕλκει,** 'Απολλ.Ρ 4,710 **δόμων ἐκ λύματ' ἔνεικαν,** Στράβ.5,3,8 **οὗτοι προὐνόησαν.. ἐκκλύζειν τὰ λύματα τῆς πόλεως εἰς τὸν Τίβεριν·** **3**) μτ. τῆς γενικ. **δαιτός** τὰ ὑπόλοιπα τῆς τροφῆς, τὰ κατάλοιπα τοῦ φαγητοῦ, ἀποφάγια : Καλλ.Δημ.115 **καὶ τόχ' ὁ τῶ βασιλῆος ἐνὶ τριόδοισι καθῆστο αἰτίζων ἀκόλως τε καὶ ἔκβολα λύματα δαιτός,** Νίκ.Θηρ.919 **ἡμίβρωτα βάλοις ἀπὸ λύματα δαιτός·** **4**) μτφ. κηλίς, μίασμα, μόλυσμα, ἠθικὸν στίγμα, ἠθικὸς ῥύπος, μάλιστα ἐν τῷ ἐν. : Σοφ.ΟΚ 805 **ὦ δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανεῖ φρένας ποτ' ἀλλὰ λῦμα τῷ γήρᾳ τρέφει;** || νεώτ. μτφ. βδελυρὸς καὶ ὀχρεῖος ἄνθρωπος, κάθαρμα, λέρα· **5**) ποι. λύμη, καταστροφή, ὄλεθρος : Αἰσχ.Πρ.691 **οὐδ' ὧδε δυσθέατα καὶ δύσοιστα πήματα, λύματα, δείματα κέντρῳ ψύχειν ψυχὰν ἀμφάκει·** ἐν τῷ ἐν. ἐπὶ προσ. : Εὐρ.Τρῳ.591 **σύ τ' ὦ λῦμ' 'Αχαιῶν** (Ἕκτορ), 'Ορφ.'Υμν.13,14 **εἰρήνην κατάγουσα.. λύματα καὶ κῆρας πέμπουσ' ἐπὶ τέρματα γαίης·** **6**) **λῦμα-ατος** (τὸ) (λύω) Σουΐδ. «ἐνέχυρον».

λυμαίνομαι κ. μσν. κ. νεώτ. ἀποθ. μτ. ἐνεργ. διαθ., σπον. δὲ μτ. ποθ. ('Αντιφ.5,63,Λυσ.28,14), παρατ. **ἐλυμαινόμην,** μέλλ. λυμανοῦμαι ('Ισοκρ.11,49, Δημ.700), μέσ. ἀόρ. α' **ἐλυμηνάμην** ('Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ. 20· δ.γρ. **-αίνετο,** Εὐρ.'Ανδρ.719,'Ηρ.8,28,'Ισοκρ.20, 12), παθ. ἀόρ. **ἐλυμάνθην** (Δημ.1466 δι-), μτχ. οὐδ. λυμανθέν (Αἰσχ.Χο.290), παρακ. **λελύμασμαι,** γ' ἐν. λελύμανται (Δημ.120,αὐτ.507), ἀπαρφ. **λελυμάνθαι** (αὐτ.500,Πάπ.), μτχ. **λελυμασμένος** (Ξεν. 'Ελλ.7,5,18,Δημ.1109) (πρβλ. ἀπο-διολυμαίνομαι), καθαρίζω τι ἀπὸ λῦμα, λύμην βλ.λ., ἀφαιρῶ τινος τὸν ῥύπον, καθιστῶ τι καθαρόν, ἐπὶ τῶν γναφέων βλ.λ.: 'Ιππ.Δι.1,14 **πολλοὺς οἶδα ἰητρούς, οἳ πολλὰ ἤδη ἐλυμήναντο** (πρβλ. ἀπολυμαίνομαι)· **2**) μεταχειρίζομαί τινα μὲ τρόπον ἐπονείδιστον, κακομεταχειρίζομαι, κακοποιῶ, μάλιστα διὰ μαστιγώσεως, διὰ δεσμῶν κττ. : 'Ηρ.5,33 **ἐξαγγέλλει δέ τις τῷ 'Αρισταγόρῃ ὅτι τὸν ξεῖνόν οἱ τὸν Μύνδιον Μεγαβάτης δήσας λυμαίνοιτο,** Δημ.630 **τὸ μὲν δὴ μὴ λυμαίνεσθαι γνώριμον οἶδ' ὅτι πᾶσι μὴ μαστιγοῦν·** κ. παθ. : 'Αντιφ.5,63 **οὐ γὰρ δήπου ἑπτὰ μὲν μνᾶς οὐκ ἀπέτεισα ὑπὲρ αὐτοῦ δεδεμένου καὶ λυμαινομένου·** **3**) ἐν ἀναφ. πρὸς πράγματα, καταστρέφω, φθείρω, σπῶ, ἀφανίζω : 'Ιππ.'Ιερ.Νούσ.11 **οὐχ ὁ θεὸς τὸ σῶμα λυμαίνεται, ἀλλ' ἡ νοῦσος,** Ξεν.'Απ.1,3,6 **καὶ γὰρ τὰ λυμαινόμενα γαστέρας καὶ κεφαλὰς καὶ ψυχὰς ταῦτ' ἔφη εἶναι,** Καλλ.'Αρτ.156 **σύες φυτὰ λυμαίνονται,** Θεόφρ ΦΑἴτ.6,17,5 **ἡ τῶν καυμάτων ὑπερβολὴ τοὺς χυμοὺς λυμαίνεται,** 'Ηρωδιαν.3,6,20, αὐτ.3, 3,6, αὐτ.7,12,16 **τοσοῦτον δὲ μέρος τῆς πόλεως τὸ πῦρ ἐλυμήνατο,** Συνέσ.'Επιστ.57 **τὴν ἀκρίδα τὴν λυμαινομένην ἡμῶν τοὺς καρπούς,** Γεωπ.18,2,4 **πρὸς δὲ τὸ μὴ ἕρπειν τὰ θηρία τὰ λυμαινόμενα θυμιαστέον ἐν τοῖς σηκοῖς τρίχας γυναικῶν ἢ κέρας ἐλάφων·** || τὸ παθ. μτγν. : Πουσ.7,5,4 **θαῦμα δὲ ὅμως ἦσαν καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς λελυμασμένοι** (οἱ ναοί)· **4**) μτγν. ἐν ἀναφ.πρὸς πρόσ. ἀποκτείνω, φονεύω : 'Ηρωδιαν.4,15,6,αὐτ.7,12,11 **τῷ τε κεράμῳ βάλλοντες αὐτοὺς καὶ λίθων βολαῖς τῶν τε ἄλλων ὀστράκων ἐλυμαίνοντο·** **5**) καταστρέφω, σχίζω : 'Αριστλ.ΖΙ 623a,20 **ἐὰν δέ τις λυμήνηται τοῦ ἀραχνίου, πάλιν ἄρχεται τῆς ὑφῆς καταφερομένου τοῦ ἡλίου ἢ ἀνατέλλοντος·** **6**) ἐπὶ νόμων, ἀλλοιῶ, τροποποιῶ, μετα-

βάλλω ἐπὶ τὸ χεῖρον, καταστρέφω : Λυσ.30 **οὗτος αὐτοῦ μένων τοὺς Σόλωνος νόμους ἐλυμαίνετο,** πρβλ. Δημ.329, Εὐρ.Πειρίθους π. Στοβ.2,53 **τὸν [νόμον] δ᾽ ἄνω τε καὶ κάτω** λόγοις ταράσσων **πολλάκις λυμαίνεται,** Λιβάν.4,630,28 **μὴ λυμαίνου τὸν νόμον· λύμη γάρ ἐστιν ἡ προσθήκη·** **7)** κ. ἐπὶ ἠθοποιοῦ, παραμορφώνω, διαστρέφω, καταστρέφω διὰ τῆς κακῆς μου ἀπαγγελίας : Δημ.315 **παρ᾽ ἃς παρανάγνωθι καὶ σύ μοι τὰς ῥήσεις ἃς ἐλυμήνου·** **8)** κ. ἀπολ. προξενῶ φθοράν, ἐπιφέρω ὄλεθρον, καταστροφήν, καταστρέφω, βλάπτω : Ἡρ.8,28 **ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώρην τὴν ἵππον αὐτῶν ἐλυμήναντο** ἀνηκεστέως, Θουκ. 5,103 **μαντικήν τε καὶ χρησμοὺς καὶ ὅσα τοιαῦτα μετ᾽ ἐλπίδων λυμαίνεται,** Μέν.540,3 **πᾶν τὸ λυμαινόμενόν ἐστιν ἔνδοθεν,** Φιλόδ.Παρρ.100, ΚΔ Πράξ. 8,3 **Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος σύρων τε ἄνδρας** καὶ γυναῖκας **παρεδίδου εἰς τὴν φυλακήν,** - οἱ λησταὶ λυμαίνονται τὴν ὕπαιθρον, - αἱ μολυσματικαὶ **νόσοι λυμαίνονται τὰς πενεστέρας τάξεις·** **9)** κ. ἐπὶ ἠθ. ἐνν. μεταχειρίζομαι ἀπρεπῶς, προσβάλλω, ὑβρίζω, διασύρω, ἀτιμάζω, καταισχύνω, μτ. αἰτ. : Σοφ.ΟΚ 855 **οὔτε πρόσθεν εἰργάσω βίᾳ φίλων, ὀργῇ χάριν δοὺς ἥ σ᾽ ἀεὶ λυμαίνεται,** Εὐρ. Βάκχ.354· κ. μτ. δοτ. : Ἡρ.1,214 **λυμαινομένη δὲ τῷ νεκρῷ ἔλεγε τάδε,** αὐτ.9,79, Ἀριστφ.Νεφ.928 **τῆς σῆς πόλεώς θ᾽, ἥτις σε τρέφει λυμαινόμενον τοῖς μειρακίοις,** Ξεν.Ἑλλ.2,3,26 **εἰ δέ τις λυμαίνεται ταύτῃ τῇ καταστάσει,** Ἰσοκρ.20,9, Δημ.327, Ἐπίκ.Γνωμολογ.Βατικαν.53 **πονηροὶ . . αὐτοῖς . . λυμαίνονται,** Πάπ.· (ἡ σύνταξις μτ. δοτ. θεωρεῖται ὡς αὐστηρῶς ἀττ., Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.925· π. Ξεν. ἀείποτε μτ.αἰτ. συχνῆς κ. π. τοῖς ῥήτορσι· ὁ Πλάτ. οὐδόλως μεταχειρίζεται τὴν λ.)· **10)** μτ. δοτ. τοῦ τρόπου, μεταχειρίζομαι μὲ τὸν πλέον ἐπονείδιστον, μὲ τὸν χειρότερον τρόπον : Ἡρ.6,12 **ὁ δὲ παραλαβὼν ἡμέας λυμαίνεται λύμῃσι ἀνηκέστοισι·** **11)** μτ. οὐδ. ἐπιθ. ἐπιφέρω πᾶσαν δυνατὴν βλάβην, ἀτιμίαν : Ἡρ.3,16 **μαστιγοῦν ἐκέλευε καὶ τὰς τρίχας ἀποτίλλειν καὶ κεντροῦν τε καὶ τἆλλα πάντα λυμαίνεσθαι,** Εὐρ.Βάκχ.632 **πρὸς δὲ τοῖσδ᾽ αὐτῷ τάδ᾽ ἄλλα Βάκχιος λυμαίνεται,** πρβλ. Ἀριστφ.Ὄρν.100· **12)** τὸ παθ. ταλαιπωροῦμαι, βασανίζομαι ὑπό τινος : Αἰσχ.Χο.290 **καὶ διώκεσθαι πόλεως χαλκηλάτῳ πλάστιγγι λυμανθὲν δέμας·** **13)** ὁμ. τὸ παθ. ἐξευτελίζομαι, καταρρακοῦμαι : Δημ.500 **πότερον δεῖ σῶν εἶναι καὶ ὅμοιον τῷ προτέρῳ ἢ μεθεστάναι ἢ λελυμάνθαι,** Δίων Κ 39,11 **ἐλελύμαντο** (πρβλ. διαλυμαίνομαι 2)· **14)** μτφ. μολύνω, λερώνω : Ἀριστφ. Ἱππ.1284 **τὴν γὰρ αὐτοῦ γλῶτταν αἰσχραῖς ἡδοναῖς λυμαίνεται ἐν κασαυρίοισι λείχων τὴν ἀπόπτυστον δρόσον·** **15)** ἐπιβάλλω ζημίαν, πρόστιμον, ζημιῶ : Ἐπιγρ. Τεγέας· ‖ ἐπιβάλλω ποινήν, τιμωρίαν, τιμωρῶ : αὐτ.· **16)** τὸ ἐνεργ. **λυμαίνω** μτγν. κ. μον. : Λιβάν.Προγ.13,6 **καὶ γὰρ οὐδὲ ἄλλα ἐστὶ τὰ λυμήναντα τοῖς πράγμασι,** Ἀκροπ.Γ 25D **μικρὸν ἢ μηδὲν λυμήναντες·** **17)** ῥηματ.π. λυμαντήρ, -ήριος, λυμαντής, λυμαντικός, λυμάντωρ.

λυμαντήρ-ῆρος (ὁ) ὁ λυμαινόμενός τι, φθορεύς, ἀφανιστής, καταστροφεύς, λυμεών· Σουΐδ. «ὁ βλαπτικός» : Ξεν.Ἱερ.3,3 **λυμαντῆρας αὐτοὺς νομίζουσι τῆς τῶν γυναικῶν φιλίας πρὸς ἄνδρας.**

λυμαντήριος-α-ον ποι. ὁ ἀτιμαστικός, ὁ φθοροποιός, ὁ ὀλέθριος, ὁ βλαπτικός, ὁ καταστρεπτικός : Αἰσχ.Πρ.991 **οὐκ ἔστιν αἴκισμ᾽ οὐδὲ μηχάνημ᾽ ὅτῳ προτρέψεταί με Ζεὺς γεγωνῆσαι τάδε πρὶν ἂν χαλασθῇ δεσμὰ λυμαντήρια·** μτ. γενικ. ὁ καταστρέφων, ὁ ἀφανίζων : αὐτ.Ἀγ.1438 **κεῖται γυναικὸς τῆσδε λυμαντήριος,** αὐτ.Χο.764 **ἄνδρα τῶνδε λυμαντήριον οἴκων.**

λυμαντής (ὁ) ποι. λυμαντήριος βλ.λ. : Σοφ.Τρ. 793 **καὶ τὸν Οἰνέως γάμον οἷον κατακτήσαιτο λυμαντὴν βίου.**

λυμαντικός-ή-όν μτγν. ὁ λυμαντήριος βλ.λ. : Μουσων.ἀπ.8,34Η, Ἐπικτ.Γνωμ.9· μτ.γενικ.: Φίλ.2,429, Ἀρρ.Ἐπικτ.3,7,20 **δόγματα λυμαντικὰ οἴκων.**

λυμάντωρ-ορος μτγν. λυμαντήρ βλ.λ. : Τίμων Φλ.65, Μαν 2,267, αὐτ.305.

λῦμαξ, πληθ. λύμακες Ἡσ. «πέτραι» (πρβλ. καταλυμακοῦμαι).

λῦμαρ (τὸ) μτγν. ποι. ἀντὶ λῦμα, λύμη βλ.λ. : Μάξιμ.238 **μηδέ τι λῦμαρ ἐν ἰσχίῳ ἐμπελάσειεν.**

λύμασις ἐσφ. ἀνάγν. ἐν Αἰσχ.Ἱκ.877.

λυμάχη Ἡσ. «ἡ εἰς διαφθορὰν λύπη καὶ ὕβρις».

λυμεών-ῶνος (ὁ) (λύμη) κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων λύμην, καταστροφήν, καταστροφεύς, διαφθορεύς, ἀφανιστής, ὀλετήρ, ἐκμεταλλευτής : Σοφ.Αἶ.573 **καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ᾽ ἀγωνάρχαι τινὲς θήσουσ᾽ Ἀχαιοῖς μήθ᾽ ὁ λυμεὼν ἐμός,** Εὐρ.Ἱππ.1068, αὐτ. ἀπ.260 **ἔπαυσ᾽ ὁδουροὺς λυμεῶνας** (ἐπὶ τῶν ἐν ὁδῷ κακουργούντων δηλ. τῶν ληστῶν), Ξεν.Ἱερ.6,6 **φόβος . . πάντων τῶν ἡδέων . . λυμεὼν γίγνεται,** Τιμόθ.Μιλ.Περσ.81 **λυμεῶνι σώματος θαλάσσᾳ,** Ἰσοκρ.8,141· πρβλ.4,80, Ἐπιγρ. **κοινὸς λυμεὼν τῆς πόλεως,** Γαλ.9,916 **λυμεῶνες τῆς τέχνης** (ἐπὶ τῶν ἀμαθῶν, τῶν κακῶν ἰατρῶν), Ἰουλ.Λόγ.2,87Α **σκύλακας . . λυμεῶνας τῶν ποιμνίων,** αὐτ.Γαλ. 93D,-**οἱ λυμεῶνες τῆς κοινωνίας.**

λυμεωνεύομαι ἀποθ. μτγν. ἔχω τὴν διάθεσιν νὰ ἐνεργήσω καταστρεπτικῶς, ὡς λυμεὼν βλ.λ. : Πολύβ.5,5,8 **οὗτοι μὲν οὖν λυμεωνευόμενοι ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα συνεβούλευον.**

λύμη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ διὰ λόγων καὶ ἔργων ὑβριστικὴ μεταχείρισις, κακοποίησις, ὀνειδισμός, ἀτιμία, φθορά, ὄλεθρος, καταστροφή, βλάβη (δ. δι᾽ ἀκρωτηριασμοῦ : Αἰσχ.Ἑπτ.880 **μέλεοι δῆθ᾽ οἳ μελέους θανάτους ηὕροντο δόμων ἐπὶ λύμῃ,** αὐτ. Εὐμ.377, Ἡρ.2,121D **τό τε σῶμα τοῦ ἀδελφεοῦ καταλῦσαι καὶ τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ πάντων ξυρῆσαι τὰς δεξιὰς παρηΐδας,** αὐτ.2,162, Ἱππ.Ἀγμ.3 **χωρὶς τῆς ἄλλης λύμης** (ἄνευ τῆς ἄλλης ζημίας), Ξεν.Οἰκ.5,6, Πλάτ.Νόμ.919C **ὧν διαφθειρομένων οὐκ ἂν γίγνοιτο μεγάλη λύμη τῇ πόλει,** Ἀπολλ.Ρ 2,218 **ῥύσασθαι δυσάμμορον ἀνέρα. λύμης,** Ῥοῦφ. ἀπ.64,-**ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κατήντησε λύμη τῆς κοινωνίας·** συχν. ἐν πληθ. βλάβαι, ὕβρεις, ἀτιμώσεις, προσβολαί : Αἰσχ.Πρ.148 **πέτρᾳ προσαυαινόμενον ταῖσδ᾽ ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις,** πρβλ. αὐτ.427, Σοφ.Ἠλ.1196 **χερσὶ καὶ λύμαισι καὶ πᾶσιν κακοῖς,** Ἡρ.6,12 **ὁ δὲ παραλαβὼν ἡμέας λυμαίνεται λύμῃσι** ἀνηκέστοισι, Ἀριστφ.Ὄρν.1068 **κτείνω δ᾽ οἳ κήπους εὐώδεις φθείρουσιν λύμαις ἐχθίσταις,** Φιλόδ.Παρρ.80 **ἐπὶ ταῖς ἐρεθιζούσαις τὸν νουθετούμενον λύμαις·** **2)** μτγν. λῦμα βλ.λ., ῥύπος, ἀκαθαρσία : Πολύβ.6,10,3 **καθάπερ γὰρ σιδήρῳ μὲν ἰός, ξύλοις δὲ θρῖπες καὶ τερηδόνες συμφυεῖς εἰσι λῦμαι·** **3)** μτγν. ζημία, ἐν τῇ γλώσσῃ τῇ οἰκονομικῇ : Πάπ. **πρὸς λύμην τῶν βασιλικῶν φόρων.**

λύμην βλ. λύω.

λυμήτης (ὁ) μτγν. ποι. λυμαντήρ βλ.λ. : Χρησμ. Σιβ.3,470.

λυμνός Ἡσ. «γυμνός».

λύμπινος (ὁ) κ. **λυμπούνι** (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λούπινος βλ.λ. ἢ θέρμος βλ.λ. ὁ λευκός.

λύμπρωσχος Ἡσ. «τὸ λυχνίον ἢ ὁ λυχνοῦχος».

λυμφα- βλ. λεμφα-.

λυμφαγγῖτις βλ. λεμφαγγῖτις.

λυμφαδενία βλ. λεμφαδενία.

λυμφαδένωμα βλ. λεμφαδένωμα.

λυμφατικός βλ. λεμφατικός.

λυμφατισμός βλ. λεμφατισμός.

λύμφη (ἡ) νεώτ. λέμφος βλ.λ.
λύμφωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ., κτ. πληθ. **λυμφώματα** (τὰ) ὄγκοι σχηματιζόμενοι εἰς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τοῦ ὀφθαλμοῦ ὅπου ὑπάρχουν ἀθροίσματα λυμφατικῶν βλ.λ. κυττάρων.
λυντσάρισμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ λυντσείου νόμου, θανάτωσις κακούργου, ἢ κ. μ. παίστου ἀπέναντι τῆς λαϊκῆς συνειδήσεως, ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν πολιτῶν ἐπὶ τόπου, ἄνευ οὐδεμιᾶς διαδικασίας.
λυντσάρω νεώτ. ἀσκῶ τὸν λύντσειον βλ.λ. νόμον, φονεύω ἐγκληματίαν ἐπὶ τόπου ἄνευ δίκης.
λύντσειος νόμος (ὁ) νεώτ. ὅρος πρὸς δήλωσιν τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας καὶ τῆς ἀμέσου ἐπὶ τόπου ἐκτελέσεως τῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς νομικῆς διατυπώσεως ληφθείσης ἀποφάσεως ὑπὸ ὁμάδος πολιτῶν.
λύνω μτβ. δημ. τ. τοῦ λύω βλ.λ.
λύξ Ἡσ. «λύτρον».
λυόσπυρο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν βερονίκη βλ.λ. ἡ κοινή.
λυόσφαιρα (ἡ) νεώτ. γένος διοδοντιδῶν ἰχθύων.
λυπάκη ἐφθορμένη λ. ἐν Λουκ.Ψευδολ.16.
λύπεια Ἡσ. «τὰ λιπαρά».
λύπη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δυσάρεστον συναίσθημα ἐκ σωματικοῦ πόνου προερχόμενον, ἀντίθ. ἡδονή βλ.λ. : Πλάτ.Φίλ.31C ἐν τῷ κοινῷ μοι **γένει ἅμα φαίνεσθον λύπη τε καὶ ἡδονὴ γίγνεσθαι κατὰ φύσιν·** ‖ ἔκδηλος ἢ λανθάνουσα θλῖψις, πόνος ψυχικός, πικρία, ἀθυμία, ἄλγος : Αἰσχ.Ἀγ.791 **δῆγμα δὲ λύπης οὐδὲν ἐφ' ἧπαρ** προσικνεῖται, αὐτ.ἀπ.177 **τί γὰρ καλὸν ζῆν βίοτον, ὃς λύπας φέρει;** αὐτ.Ἱκ.442, Σοφ.ΟΤ 1074 **τί ποτε βέβηκεν, Οἰδίπους, ὑπ' ἀγρίας ᾄξασα λύπης ἡ γυνή;**, αὐτ.Φιλ.67,Ἡρ.7,16,α' **ἐμὲ δὲ ἀκούσαντα πρὸς σεῦ κακῶς οὐ τοσοῦτο ἔδακε λύπη**, Εὐρ.Ὀρ.1105 **Ἑλένην κτάνωμεν,· Μενελάῳ λύπην πικράν**, Θουκ.6,59 τοιούτῳ **μὲν τρόπῳ δι' ἐρωτικὴν λύπην ἥ τε ἀρχὴ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ ἡ ἀλόγιστος τόλμα** ἐκ τοῦ παραχρῆμα περιδεοῦς . . ἐγένετο, Ἀντιφ.2,2,2 **ἀποθανὼν τε, κἂν ἀποφύγω, ἱκανὰς λύπας καὶ φροντίδας προσβέβληκεν**, Ἀνδοκ.2,8, Ξεν Ἑλλ.7,1,32 **οὕτω** κοινόν τι **ἄρα χαρᾷ καὶ λύπη** δάκρυά ἐστιν, ΚΔ Πέτρ.1,2, 19 **τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ** ὑποφέρει τις **λύπας πάσχων ἀδίκως**, Διήγ.Ἀχιλλ.1566 **καὶ μετὰ ταῦτα θάνατος καὶ μετὰ ταῦτα λύπη**, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,181, Σολωμ. Ἡ τρελλὴ μάννα 34 **μὲ λύπη ἐγκάρδια ἐθεωροῦσε ὅλα τὰ μνήματα**, Κονδυλ.Πατ.44 **καὶ τὴν λύπην αὐτῶν συνώδευσε σφοδρὰ ἀγανάκτησις**, Παλαμ.Τάφ.16,4 ὁ **τρανὸς καημὸς ἡ πιὸ καρδιοφλογίστρα λύπη**, Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 14,17 **καὶ πῶς ξέχασα τὴ λύπη σὰν ἀγάπησα ξανά**, αὐτ.Μῦθ.Ζ 7 **γιατὶ γνωστὸν εἶναι μόνον ὅτι εἰς τὰς εὐγενικὰς ψυχὰς ἡ σκέψις φέρνει λύπην**, Γρυπ Σκ.Τερρ.51,2· **2**) ποι. κ. δημ. κατ' ἐπέκτασιν, πένθος : Εὐρ.Ἀνδρ.1270 **παῦσαι δὲ λύπης τῶν τεθνηκότων ὕπερ, - δὲν πήγανε στὸ πανηγύρι, γιατὶ ἔχουν λύπη·** **3**) κακὴ κατάστασις, δυστυχία, δυσπραγία : Ἡρ.7,152 **Ἀργεῖοι ἦσαν οἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέρσην . . πὰν δὴ βουλόμενοί σφι εἶναι πρὸ τῆς παρεούσης λύπης**, Σοφ.Ἠλ.822 **ὡς χάρις μέν, ἢν κτάνῃ, λύπη δ', ἐὰν ζῶ·** **4**) νεώτ. κ. δημ. ἔλεος, οἶκτος, οἰκτιρμός, συμπάθεια, εὐσπλαγχνία, συμπόνια : **αὐτὸς δὲ νιώθει λύπη γιὰ κανένα, - δὲν αἰσθάνονται καμμίαν λύπην διὰ τοὺς πάσχοντας, - ἡ λύπη μας εἶναι μεγάλη γιὰ τὸ τραγικὸ δυστύχημα ποὺ σᾶς βρῆκε·** **5**) νεώτ. στενοχωρία διὰ γενόμενον ἄτοπον : **ἡ κυβέρνησις ἐξέφρασε τὴν λύπην της** εἰς τὸν κ. πρεσβευτήν,- **αἰσθάνομαι εἰλικρινῆ λύπην δι' ὅ τι συνέβη.**

λύπημα-ατος (τὸ) γενικ. δημ. -άτου κ. μον. κ. δημ. πόνος, θλῖψις, ἀντικείμενον λύπης, λύπη : Σοφ.Τρ.554 **ᾗ δ' ἔχω, φίλαι, λυτήριον λύπημα, τῇδ' ὑμῖν φράσω**, Ἀντιφ.Σοφ.49, Δίων Κ 55,17 **πολλὰ δὲ καὶ τῶν δειλοτάτων καὶ ἀσθενεστάτων λυπήμασί τε καὶ φόβοις καὶ ἐκταράττεται καὶ παροξύνεται**, Εὐστ. 330,32 **λιχνείας ταῦτα ποίνη λυπήματα**, παροιμ. **λυπήσου, λυπήσου, ἔγινα τοῦ λυπημάτου.**
λυπημένα (λυπῶ) ἐπίρρ. δημ. λυπηρῶς, λυπητερά : **τὴν ἐκοίταζε λυπημένα καὶ σὲ λίγο ἔβαλε τὰ κλάματα.**
λυπημένος-η-ο (λυπῶ) δημ. ὁ ἔχων λύπην, ὁ περίλυπος, ὁ ἀλγῶν, ὁ κατώδυνος, ὁ τεθλιμμένος. ὁ ἔχων πένθος : **τόσο λυπημένο τὸν βρήκαμε ποὺ μὲ τίποτα δὲν καταφέραμε νὰ τὸν τραβήξουμε ἀπ' τὸν πόνο του, - εἶναι λυπημένοι καὶ δὲν πῆγαν στὸ γάμο.**
λυπημός (ὁ) δημ. οἶκτος, εὐσπλαγχνία, συμπόνια ‖ ὅ,τι κινεῖ εἰς οἶκτον : **εἶναι λυπημὸς νὰ τὴν βλέπῃ κανεὶς σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση.**
λυπηρά (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν σκροφουλαριοειδῶν.
λυπηρά δημ. κατὰ τρόπον λυπηρὸν βλ.λ. · Σολωμ.Θάνατος ὀρφανῆς 8 **ποὺ καθισμένη εὑρήκαμε στὸ ἔρμο περιγιάλι καὶ λυπηρὰ ἐτραγούδαε τῆς ἄνοιξης τὰ κάλλη.**
λυπήρανθος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ὀρχεοειδῶν.
λυπηρός-ά-όν (λυπῶ, πρβλ. λυπρός) κ. νεώτ. ὁ προξενῶν λύπην, ὁ ἀλγεινός, ὁ θλιβερός, ὁ ὀδυνηρός, ὀχληρός, λίαν δυσάρεστος, ἐπὶ πραγμάτων : Ἡρ.5,106 **ἐμὲ βουλεῦσαι πρῆγμα ἐκ τοῦ σοί τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἔμελλε λυπηρὸν ἀνασχήσειν;**, Σοφ.Ἠλ.553 **ἐρεῖς μὲν οὐχὶ νῦν γέ μ' ὡς ἄρξασά τι λυπηρὸν εἶτα σοῦ τάδ' ἐξήκουσ'** ὕπο, αὐτ ΟΚ 1176, Εὐρ.Ἴων 623 **τυραννίδος δὲ τῆς** μάτην **αἰνουμένης τὸ μὲν πρόσωπον** ἡδύ, **τὰν δόμοισι δὲ λυπηρά**, Θουκ.2,37 **λυπηρὰς δὲ τῇ ὄψει ἀχθηδόνας προστιθέμενοι**, Ξεν.Ἱέρ.1,8, Πλάτ.Νόμ.733A **βίον δὲ χρὴ παρὰ βίον ἡδίω καὶ λυπηρότερον ὧδε σκοπεῖν·** κ. τὸ οὐδ. **λυπηρὸν** ὡς οὐσ. : αὐτ' Πολ.584Ε **ὅταν μὲν ἐπὶ τὸ λυπηρὸν φέρωνται, ἀληθῆ τε οἴονται καὶ τῷ ὄντι λυποῦνται·** ἀντίθ. τὸ ἡδὺ βλ.λ. : Ἀντιφ.Σοφ 49· **2**) ἐπὶ προσ. ἐπὶ καλῆς σημ., ὁ προξενῶν λύπην, ὁ φέρων λύπην, ἄλγος : Εὐρ.Ἱππ.796 **ἀλλ' ὅμως ἔτ' ἂν λυπηρὸς ἡμῖν τοὐσδ' ἂν ἐκλίποι δόμους·** **3**) ἐπὶ προσ. ἐπὶ κακῆς σημ., ὁ προξενῶν ἐνόχλησιν, ἐνοχλητικός : Σοφ.Ἠλ.557 **εἰ δέ μ' ὧδ' ἀεὶ λόγους ἐξῆρχες οὐκ ἂν ἦσθα λυπηρὰ κλύειν**, Εὐρ.Ἱκ.893 **λυπηρὸς οὐκ ἦν οὐδ' ἐπίφθονος πόλει οὐδ' ἐξεριστὴς τῶν λόγων**, πρβλ. Ἀριστφ.Ἀχ.456, Θουκ.1,76 **εὖ ἴσμεν μὴ ἂν ἧσσον ὑμᾶς λυπηροὺς γενομένους τοῖς ξυμμάχοις·** κ. ἐπὶ τῶν ζηλοτυπουμένων καὶ φθονουμένων : αὐτ.6,16 **ἐν μὲν τῷ κατ' αὐτοὺς βίῳ λυπηροὺς ὄντας**, πρβλ.2,64· ‖ νεώτ. ἡ λ. ἐν μέσ. σημ. : **πόσον λυπηρὰ ἦταν τὰ λόγια σου·** **4**) ἐπὶ προσ., λυπημένος, τεθλιμμένος· Ἡσ. **«ἄθυμος»** : ΠΔ Παροιμ.17,22 **καρδία εὐφραινομένη εὐεκτεῖν ποιεῖ, ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ξηραίνεται τὰ ὀστᾶ.**
λυπηρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **λυπηρὰ** βλ.λ. μὲ λύπην, θλιβερῶς, κατὰ τρόπον λυπηρόν, οὕτως ὥστε νὰ προξενῇ τις ἤ τι πόνον, ἄλγος, ἐνόχλησιν, λύπην : Σοφ.Φιλ.912 **λυπηρῶς δὲ μὴ πέμπω σε μᾶλλον, τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι**, αὐτ.Ἠλ.767, Εὐρ. Βάκχ.1263 **τί δ' οὐ καλῶς τῶνδ' ἢ τί λυπηρῶς ἔχει;** **2**) μετὰ πόνου, ὀδυνηρῶς, οὕτως ὥστε νὰ αἰσθάνεται πόνον ἢ νὰ φαίνεται πονῶν : Ἰσοκρ.9,54 **ὁρῶντες γὰρ αὐτὴν . . μεγάλῃ μεταβολῇ κεχρημένην λυπηρῶς καὶ βαρέως ἔφερον·** πρβλ. Ἀρ[illegible] .ΗΝικ.1110b,12.

λύπηση (ἡ) μσν. κ. δημ. οἶκτος, εὐσπλαγχνία, ἔλεος, συμπόνια : Ἐρωτόκρ.4,391 **ἡ Ἀρετοῦσα κλαίοντας πρὸς τὸ γονὴν ἐμίλειε . . μὲ τ' ἄρματα τσὶ λύπησης τότες τὸν ἐπολέμα, - λύπηση μοῦ κάνει νὰ τὸν βλέπω σὲ τέτοια χάλια·** **2)** θλῖψις, μεγάλη λύπη : Ἐρωτόκρ.1,440 **ἐμέρων' ὅλα τ' ἄγρια, τὰ δυνατὰ 'παλένα, στὸ νοῦ τ' ἀνθρώπου ὅ,τ' ἤλεγε μὲ λύπηση πομένα.**

λυπησιάρης (ὁ) δημ. ὁ αἰσθανόμενος οἶκτον, εὐσπλαγχνίαν, λύπηση βλ.λ.1).

λυπησίλογος-ον ποι. ὁ διὰ τῶν λόγων αὐτοῦ φέρων, προξενῶν λύπην, ὁ διὰ λόγων ἀνιῶν, ὁ ἐνοχλῶν μὲ λόγια : Κρατῖν.343.

λυπητερά ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κατὰ τρόπον φέροντα λύπην, προξενοῦντα τὸν ἔλεον, τὴν συμπόνια : Ἐρωτόκρ.5,338 **ἡ κόρ' ἀναδακρυώνει καὶ πρὸς αὐτοὺς λυπητερὰ τ' ἀνάβλεμμα σηκώνει,** Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.73,4 **κι ἀκῶ μιᾶς πέρδικας λαλιά, μιᾶς ἀηδονολαλούσας καὶ τὸ 'λεγε λυπητερὰ σὰ μαῦρο μυρολόγι,** λ.τραγ. **ἄκου πῶς λυπητερὰ χτυπάει ἡ καμπάνα.**

λυπητερός-ή-ό μσν. κ. δημ. ὁ θρηνώδης, ὁ γοώδης, ὁ παραπονιάρικος, ἰδ. ἐπὶ φωνῆς : Ἐρωτόκρ.4,86 **ἐξύπνησε τρεμάμενη, δείχνει πὼς θὲ νὰ φύγῃ, σέρνει φωνὴ λυπητερή, - πάψε, σὲ παρακαλῶ, τὸ τραγούδι αὐτὸ τὸ λυπητερό, μοιάζει μὲ θρῆνο, μὲ μυρολόϊ·** **2)** ὁ λυπηρός, ὁ προκαλῶν λύπην, ὁ προξενῶν βαρυθυμίαν, μελαγχολίαν, ὁ συγκινητικός, ὁ ἐπισύρων τὸν ἔλεον, ὁ ἐκφράζων λύπην : Ἐρωτόκρ.4,811 **λόγια πολλὰ λυπητερὰ λέει τὴν ὥρα ἐκείνη, - μᾶς εἶπε μιὰ τόσο λυπητερὴ ἱστορία, ποὺ κανεὶς στὸ τέλος δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα, - λυπητερὰ κλάματα·** **3)** συνεκδ. ὁ ἐλεημονητικός, ὁ εὐσυμπάθητος, ὁ ἐλεήμων, οἰκτίρμων, εὔσπλαγχνος.

λυπητήριος-α-ον μτγν. ὁ λυπητικὸς βλ.λ. : Ἰω. Χρυσ.5,368,36 **τὸ λυπητήριον πρόσκαιρον, τὸ δὲ ὠφέλιμον διηνεκές.**

λυπητικά ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κατὰ τρόπον προξενοῦντα λύπην, μὲ λύπην, λυπηρῶς : Ἀραβ. Μυθ.Χαλ.1,77 **τὴν εὑρίσκω ἐνδεδυμένην λυπητικὰ μὲ τὰ μαλλιὰ ξέπλεγα.**

λυπητικός-ή-όν (λύπη) ὁ αἰσθανόμενος λύπην, κόπον : Ἀριστλ.ΗΜ 1192b,22· **2)** μτγν. τὸ οὐδ. **τὸ λυπητικὸν** ὡς οὐσ. ἡ ἱκανότης τοῦ αἰσθάνεσθαι λύπην : Πλούτ.Ἠθ.657A **ὁ ἐπικήδειος αὐλὸς . . ἐξαιρεῖ καὶ ἀναλίσκει τὸ λυπητικόν.**

λυπικός-ή-όν (λύπη) μσν. λυπηρὸς βλ.λ. : Δαμασκ.13,688A.

λυπινάριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λούπινος ἄνευ ὑποκορ. σημ., λούπινος βλ.λ. ὁ λευκός, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ, λουπινάρι : Σουΐδ. ἐν λ.

λυπομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάντοτε αἰσθανόμενος λύπην, ὁ διαρκῶς κατεχόμενος ὑπὸ νοσηρᾶς λύπης, ὁ μελαγχολικός.

λυπομανία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τὸ γνώρισμα τοῦ λυπομανοῦς, ψυχικὴ πάθησις καθ' ἣν τις κατέχεται διαρκῶς ὑπὸ λύπης, μελαγχολία βλ.λ., ἥτις χαρακτηρίζεται ὑπὸ μεγάλης λύπης.

λυποτόκος-ον (λύπη, τίκτω) ὁ τίκτων, ὁ προξενῶν, ὁ προκαλῶν λύπην, ὁ λυπηρὸς βλ.λ. : Ἐπιγρ. **ἐκτὸς ἐὼν δακρύων καὶ λυποτόκων ὀδυνάων.**

λυπρόβιος-ον μτγν. ὁ ζῶν λυπρῶς, ὁ διάγων βίον ἄθλιον, ὁ ζῶν στενοχωρημένα : Στράβ.7,5,12 **καὶ ὑπὸ τῶν λῃστῶν λῃσταὶ προσαγορεύονται καλυβῖταί τινες καὶ λυπρόβιοι.**

λυπρόγεως-ω-ων, ἀττ. τ. τοῦ **λυπρόγαιος-ον** μτγν. ὁ ἔχων λυπράν, ἄπαχον, ἰσχνήν, ἄγονον γῆν· || τὸ οὐδ. **λυπρόγεων** κ. **λυπρόγαιον** (τὸ) ὡς οὐσ. ἡ ξηρότης, ἡ ἰσχνότης, τὸ ἄγονον τῆς γῆς : Φιλ.2.294, Ἀππ.Ἰβηρ.59 **τὸ γὰρ λυπρόγεων** (Σουΐδ. λυπρόγαιον) **καὶ πενιχρὸν ὑμᾶς εἰς λῃστείαν ἄγει· δώσω δὲ ἐγὼ πενομένοις φίλοις γῆν ἀγαθήν,** Κ Μανασσ.Χρον.6637 **λυπρογέῳ νησιδίῳ.**

λυπρός-ά-όν (λυπῶ, πρβλ. λυπηρός) ἐλεεινός, ἄθλιος, πτωχός, ἰδ. ἐπὶ γῆς, ἄκαρπος, ἄγονος, ἄφορος, φτενός : Ὀδ.Ν 243 **ἦ τοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν, οὐδὲ λίην λυπρή,** πρβλ. Ἡρ. 9,122, Ἀριστλ.ΖΙ 556a,4 **οὐ γίγνονται δὲ ἀκρίδες οὔτε ἐν τῇ ὀρεινῇ οὔτ' ἐν τῇ λυπρᾷ ἀλλ' ἐν τῇ πεδιάδι καὶ κατερρωγυίᾳ·** || κ. ἐπὶ οἰκίας, πενιχρός, εὐτελής : Σουΐδ. περὶ τοῦ Κουϊντίου Κιγκιννάτου **οὕτω δὲ ἦν μέτριος καὶ σώφρων ὡς ἐπὶ καλύβῃ λυπρᾷ καὶ ὀλίγῳ γῆς μέτρῳ ζῆν·** **2)** ἐπὶ τῶν φυτῶν, ὁ ἰσχνός, ὁ ἀδύνατος, ὁ μὴ θαλερός : Θεόφρ.ΦΑἴτ.2,4,5· **3)** κ. ἐπὶ τροφῶν, ὁ μὴ ἔχων θρεπτικὰς οὐσίας ἀρκετάς, ὁ πτωχός, ὁ πτωχικός: αὐτ.6 **λυπραὶ τροφαί·** || κ. ἐπὶ ἰχθύων : ΑΒ 203,16 **ἰχθύδιον φαῦλον καὶ λυπρόν·** κ. ἐπὶ κιβδήλων νομισμάτων:αὐτ.Χαρ.4,11 (ἀμφ. ἀνάγν.)· || ἐπὶ μισθοῦ: Διογ.Λ 10,4 **λυπροῦ τινος μισθαρίου·** **4)** ἐπὶ προσ., λυπηρὸς βλ.λ., ὁ προξενῶν, προκαλῶν λύπην, ὁ φέρων ἐνόχλησιν, ὁ ἐνοχλητικός : Αἰσχ.Εὐμ.174 **κἀμοί γε λυπρὸς καὶ τὸν οὐκ ἐκλύσεται,** Εὐρ.Μήδ. 301 **κρείσσων νομισθεὶς λυπρὸς ἐν πόλει φανεῖ·** **5)** ἐπὶ καταστάσεων καὶ περιστάσεων, ὁ ἐλεεινός, ὁ θλιβερός, ὁ πικρός : Αἰσχ.Πέρσ.1034 **λυπρά, χάρματα δ' ἐχθροῖς,** Εὐρ.Ἄλκ.370 **καὶ μὴν ἐγὼ σοι πένθος ὡς φίλος φίλῳ λυπρὸν συνοίσω τῆσδε,** αὐτ.Ἱκ.38, ἐσφ.ἀνάγν. ἐν Αἰσχ.Χο.835, Πλούτ.Πελ.28 **κουρᾷ δὲ καὶ στολῇ καὶ διαίτῃ τεκμαιρομένη λυπρὰ καὶ μὴ πρέποντα τῇ δόξῃ πάσχειν αὐτόν.**

λυπρότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἀθλιότης, ἡ πενιχρότης, ἡ πτωχεία, τὸ ἄγονον τῆς γῆς : Στράβ.2,5,32 **χώρα ἐστὶ συχνή, φαύλως οἰκουμένη διὰ λυπρότητα ὑπ' ἀνθρώπων τελείως βαρβάρων.**

λυπρόχωρος-ον μτγν. λυπρόγεως βλ.λ. : Στράβ. 9,4,11 **τέως μὲν οὖν ἦσαν ἐν ἀξιώματι αἱ πόλεις, καίπερ οὖσαι μικραὶ καὶ λυπρόχωροι.**

λυπρῶς (λυπρός) ἐπίρρ. λυπηρῶς, πικρῶς, κατὰ τρόπον προξενοῦντα λύπην, πενιχρῶς· Ἡσ. «εὐτελῶς, λυπηρῶς» : Εὐρ.Ἱκ.898 **χὠπότ' εὖ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἰ δυστυχοῖ,** Πλούτ.Δίων 58 **ἐκεῖ δὲ λυπρῶς πράττων καὶ κακῶς διατρέφων τοὺς μισθοφόρους ὑπὸ Λεπτίνου . . ἀνῃρέθη.**

λυπτά Ἡσ. «ἑταίρα, πόρνη».

λυπῶ-έω (λύπη) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παρατ. **ἐλύπουν**, δημ. **(ἐ)λυποῦσα**, μέλλ. **λυπήσω**, ἀόρ. α' **(ἐ)λύπησα**, παρακ. **λελύπηκα**, μέσ. κ. παθ. **λυποῦμαι**, δημ. κ. **λυπᾶμαι** κ. **λυπιέμαι**, παρατ. **ἐλυπούμην**, δημ. **(ἐ)λυπόμουν(α)**, μέλλ. **λυπήσομαι**, ἐξ ἀρχ.ἀόρ. **ἐλυπησάμην** ἢ δημ.προστ. **λυπήσου**, παθ. μέλλ. μτγν. **λυπηθήσομαι**, παθ. ἀόρ. **ἐλυπήθην**, δημ. **(ἐ)λυπήθηκα**, παρακ. **λελύπημαι**, μτχ. κ. νεώτ. κ. δημ. **(λε)λυπημένος**, κάμνω τινὰ νὰ αἰσθανθῇ λύπην, προξενῶ λύπην, προκαλῶ θλῖψιν, ἐνόχλησιν εἴτε εἰς τὸ σῶμα εἴτε εἰς τὴν ψυχήν, δυσαρεστῶ, πικραίνω : Ἡσίοδ.Ἔργ.401 **ἣν δ' ἔτι λυπῇς, χρῆμα μὲν οὐ πρήξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις,** Σαπφ. ἐν Λυρ.Συμπλ.2,4, Σοφ.ΟΤ 1231 **τῶν δὲ πημονῶν μάλιστα λυποῦσ' αἳ φανῶσ' αὐθαίρετοι,** Εὐρ.Ἄλκ.239, Ξεν.Ἀπ.3,10,15 **λέγεις, ἔφη, ἁρμόττειν οὐ τοὺς ἀκριβεῖς** (θώρακας) **ἀλλὰ τοὺς μὴ λυποῦντας ἐν τῇ χρείᾳ** (τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας ἐν τῇ χρήσει), ΚΔ Κορινθ.2,29 **βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς,** Διήγ.Ἀχιλλ.62 **ἀλλὰ λυπεῖ με τὸ ἄτεκνον, τρώγει μου τὴν καρδίαν, - μὲ λύπησε ἐξαιρετικὰ τὸ ἄσκημο φέρσιμό σου·** μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Εὐρ.Κύκλ.338 **Ζεὺς οὗτος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι, λυπεῖν δὲ μηδὲν αὑτόν,** πρβλ. Ἡρ.8,144, Ξεν.ΚΠ 3,3,50, Πλάτ.Ἀπολ.41E **ταὐτὰ ταῦτα λυποῦντες, ἅπερ ἐγὼ ὑμᾶς ἐλύπουν·** μτ. μτχ. : Ξεν

'Αν.7,7,12 ἐλύπει αὐτὸν ἡ χώρα πορθουμένη, Δημ. 559 ούκ αὐτὸς σκοπεῖς τί μὴ λυπήσεις τοὺς ἄλλους ποιῶν· κ. ἑπομένης ἐξηρτημένης προτάσεως: Σοφ.ΟΤ 74 καί μ' ἦμαρ ἤδη ξυμμετρούμενον χρόνῳ λυπεῖ τί πράσσει, πρβλ. αὐτ.'Ηλ.59, Πλάτ. Κρατ.393E οὐδὲν ἐλύπησεν [αὐτό], ὥστε μή.., 'Επιγρ. οὐδένα λυπήσας ἢ λυπήσασα [καθιερωμένοι τύποι ἐν ἐπιταφίοις κ. ἐπιτυμβίοις]· ‖ ἀπολ. προξενῶ πόνον ἢ λύπην : Σοφ.Αἴ.589 ἄγαν με λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος, 'Αντιφάν.107 ἅπαν τὸ λυποῦν ἐστιν ἀνθρώπῳ νόσος ὀνόματ' ἔχουσα πολλά, Μέν.410· ‖ τὸ παθ. μτ. μέσ. μέλλ. [Εὐρ.Μήδ.474] ἀνιῶμαι, θλίβομαι, ἀλγῶ, ἀθυμῶ, ὀδυνῶμαι, δυσαρεστοῦμαι, πικραίνομαι : μήτε λυπέεο, μήτε συμφορὴν μηδεμίαν μεγάλην ποιεῦ τοῦδε τοῦ γεγονότος εἵνεκεν πρήγματος, Θέογν. 593 λυπεῖσθαι φρένα, Εὐρ.Μήδ.474 ἐγώ τε γὰρ λέξασα κουφισθήσομαι ψυχὴν κακῶς σε καὶ σὺ λυπήσῃ κλύων, 'Αριστφ.ἀπ.266 τῷ μήτε χαίρειν, μήτε λυπεῖσθαι βροτούς, 'Ηρ.8,100, Πλάτ.Γοργ.494A Λυσ.),(1) μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τὸ παιδίον ἐβόα καὶ ἐδυσκόλαινεν ὑπὸ τῆς θεραπαίνης ἐπίτηδες λυπούμενον, ἵνα ταῦτα ποιῇ, ΚΔ 'Ιω.16,20 ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται, Κάλβ.Λύρ.6,3 ὡς ὅτε ἀπὸ τὸ στόμα κρέμεται τῶν θνητῶν αὐλὸς λελυπημένος καὶ ἡ φωνή του μὲ κόπον τρέμουσα ἐκβαίνει, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 62 καὶ πάλι κοιτάζοντάς το κάτω ἔβλεπες νὰ λυπιέται, - λυπᾶμαι ποὺ σᾶς ἔκανα νὰ περιμένετε τόση ὥρα, - λυπήθηκα παραπολὺ γιὰ ὅ,τι ἔγινε χθὲς τὸ βράδυ· ‖ μτ. αἰτ. συστοίχ. ἀντικειμένου : Πλάτ.Φίλ.36A ἀλλὰ διπλῇ τι λύπῃ λυπούμενον· κ. μτ. αἰτ. πράγμ. λυποῦμαι διά τι : Σοφ. Αἴ.1086 καὶ μὴ δοκῶμεν δρῶντες ἂν ἡδώμεθα οὐκ ἀντιτίσειν αὖθις ἂν λυπώμεθα, Θουκ.2,64 ὡς οἵτινες πρὸς τὰς ξυμφορὰς γνώμῃ μὲν ἥκιστα λυποῦνται, ἔργῳ δὲ μάλιστα ἀντέχουσι, Πλάτ. Φίλ.52B, Ξεν.'Απ.3,9,8 θαυμαζόντων δέ τινων εἴ τις φίλων τινα ἐπὶ τῇ εὐπραξίᾳ αὐτοῦ λυποῖτο· μτ. μτχ. : Εὐρ.Μήδ.286 λυπῇ δὲ λέκτρων ἀνδρὸς ἐστερημένη· ‖ ἀπολ. αἰσθάνομαι πόνον, θλῖψιν : αὐτ."Ιων 632 εἴη δ' ἔμοιγε μέτρια μὴ λυπουμένῳ· **2)** παρ' ἱστορικοῖς συγγραφεῦσιν ἐπὶ ἱππικοῦ καὶ ψιλῶν στρατιωτῶν, ἐνοχλῶ, ταράττω, βλάπτω στράτευμά τι διὰ συνεχῶν ἐπιθέσεων : 'Ηρ.9,40 ἡ μέντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου αἰεὶ προσεκέετό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας, Θουκ.6,66 καὶ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων ἥκιστα αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ ἔργῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ λυπήσειν, Ξεν.'Ελλ.6,3,14, αὐτ.'Αν.2,3,23· ‖ ἐπὶ λῃστῶν, ἐνοχλῶ, πειράζω, βλάπτω, προξενῶ καταστροφάς : Θουκ.4,53 καὶ λῃσταὶ ἅμα τὴν Λακωνικὴν ἧσσον ἐλύπουν ἐκ θαλάσσης, πρβλ. 'Αριστφ."Ορν.1427· **3)** τὸ μέσ. λυποῦμαι ὡς μτβ. μτγν., νεώτ. κ. δημ. οἰκτίρω, ἐλεῶ, συμπαθῶ, σπλαχνίζομαι : Διόδ.Σ 1,84 λυπούμενοι τοὺς αἰλούρους καὶ τοὺς ἱέρακας, - κανέναν ἄλλο δὲν λυπᾶμαι ὅσο τὰ παιδιά του ποὺ εἶναι μικρά, - εἶναι σκληρός, οὔτε τὴ μάννα του τὴν ἴδια δὲν λυπᾶται, παροιμ. λυπήσου λυπήσου, ἔγινα τοῦ λυπημάτου [ἐπὶ τῶν δυστυχούντων ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς καλωσύνης των]· **4)** τὸ μέσ. ὡς μτβ. νεώτ. κ. δημ. φείδομαι, φειδωλεύομαι, τσιγκουνεύομαι : οὔτε χρήματα, οὔτε κόπους λυποῦμαι, - λυπᾶται καὶ τοῦ ἀγγέλου του νερὸ νὰ δώσῃ· ‖ δὲν λυπᾶμαι ἀφειδῶ, δὲν λογαριάζω, δὲν ψηφάω : αὐτὸς δὲν τὰ λυπᾶται τὰ λεπτά· **5)** τὸ οὐδ. τῆς μτχ. λυπούμενον ἡ λύπη, αἱ λῦπαι : Πλάτ.Νόμ.689B τὸ γὰρ λυπούμενον καὶ ἡδόμενον αὐτῆς ὅπερ.. πλῆθος πόλεώς ἐστιν· **6)** τὸ ἀπαρφ. λυπεῖσθαι ἐνάρθρ. ὡς οὐσ.: αὐτ.Πρωτ.354D ἄλλο τι οὖν πάλιν καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ λυπεῖσθαι ὁ αὐτὸς τρόπος; **7)** δημ. ἡ μτχ. τοῦ παθ. παρακ. λυπημένος ὁ κατεχόμενος ὑπὸ λύπης : πάντα εἶναι λυπημένος· ‖ ὁ πενθῶν : ὡς πότε πιὰ θά 'σαι λυπημένη; **8)** ρηματ. π. λύπημα, λυπημός, λύπηση, λυπησιάρης, λυπηρός, λυπητερός, λυπητήριον, λυπητικός, λυπικός.

λύρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἔγχορδον ἐντατὸν μουσικὸν ὄργανον ἔχον ὁμοιότητα πρὸς τὴν κίθαριν βλ.λ., ἀλλὰ μὲ βαθὺ ἠχητικὸν ἔδαφος καὶ μὲ ἀνδροπρεπέστερον, ἀλλὰ ξηρότερον τόνον τοῦ τῆς κιθάρας ἢ τῆς σαμβύκης βλ.λ.· κτ. τὴν παράδοσιν ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ 'Ερμοῦ καὶ ἐδωρήθη ὑπ' αὐτοῦ τῷ 'Απόλλωνι· ἡ κανονικὴ λύρα εἶχεν ἑπτὰ ἕως ἐννέα χορδάς· ἐπαίζετο διὰ κρούσεως διὰ πλήκτρου ἢ διὰ μόνων τῶν δακτύλων· εἰς θρήνους καὶ εἰς μουσικήν, οἷα τοῦ Φρυγίου βλ.λ. τρόπου, δὲν μετεχειρίζοντο τὴν λύραν καθόλου, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ μουσικὴ τοῦ τρόπου αὐτοῦ καλεῖται ἐν Αἰσχ.'Αγ.990 ὁ ἄνευ λύρας θρῆνος (διότι ὁ θρῆνος, τὸ μυρολόϊ συνωδεύετο πάντοτε ὑπ' αὐλοῦ] : 'Υμν.'Ερμ.423, Μαργίτ.1, Πίνδ.Ο 10(11),93 τὶν δ' ἀδυεπής τε λύρα γλυκύς τ' αὐλὸς ἀναπάσσει χάριν, αὐτ.Ν 10,21 ἀλλ' ὅμως εὔχορδον ἔγειρε λύραν, Εὐρ.ΙΤ 1129 ὁ Φοῖβος θ' ὁ μάντις ἔχων κέλαδον ἑπτατόνου λύρας ἀείδων ἄξει λιπαρὰν εὖ σ' 'Αθηναίων ἐπὶ γᾶν, Πλάτ.Πολ.399D λύρα δή σοι, ἦν δ' ἐγώ, καὶ κιθάρα λείπεται καὶ κατὰ πόλιν χρήσιμα, 'Αριστφ.ἀπ.11D ἀνὴρ δὲ φεύγων οὐ μένει λύρας κτύπον, παροιμ. ὄνος λύρας ἤκουε καὶ σάλπιγγος ὗς [ἐπὶ τῶν ἀπροσδιονύσων], Πλούτ.'Ηθ.743C συνήσαμεν τῷ 'Εράτωνι πρὸς τὴν λύραν, Βί.'Αλεξ.2211 καὶ τοὺς παρὰ τ' 'Αμφίωνος καὶ Ζήθου συντεθέντας.. λύρας τε λίθους μεγιστατάτους καταχαλᾶν, Σολωμ.'Ελ.Πολ.Σχεδ. Α' 1, στίχ. 3 τὸ χάραμα ἐπῆρα τοῦ Ἥλιου τὸ δρόμο κρεμῶντας τὴ λύρα τὴ δίκαιη στὸν ὦμο, Κάλβ.Λυρ.65,3 ἂν χωριστή, μετέωρος ἐπὶ τὴν δέλφιον πέτραν ἀστράφῃ ἡ λύρα, Ζερβ. Μῦθ.Ζ 45 καὶ στὰ παράλια ἐκεῖνα, ὅπου ἀκούστηκε πρώτη φορὰ μαγευτικὴ ἡ Αἰολικὴ λύρα καὶ ὁ 'Ιωνικὸς ρυθμός, Γρυπ.Σκ.Τερρ.20,9 τὴν λύρα γιὰ παντοτινὸ προσκέφαλό της ἔχει· ‖ μτφ. μσν. : Μηναῖ.3,25 "Ορθρ.'Ωδ.1 ᾀδέτω σοι, Δέσποινα, κινῶν τὴν λύραν τοῦ Πνεύματος Δαυΐδ ὁ Προπάτωρ σου· **2)** ἔγχορδον ὄργανον ἐν χρ. ἀπὸ τοῦ 16ου μέχρι τοῦ 18ου αἰ. ἔχον σχῆμα ὁμοιάζον πρὸς τὸ τοῦ βιολίου, μὲ τὸ ὁποῖον συγγενεύει καὶ λόγῳ χρησιμοποιήσεως τόξου, δοξαριοῦ· **3)** τρίχορδον λαϊκὸν μουσικὸν ὄργανον παιζόμενον διὰ τόξου ἀπὸ τὸν λυράρην ἢ λυρατζὴν βλ.λ., σύνηθες ἐν Κρήτῃ, δι' ὃ καὶ κρητικὴ λύρα καλεῖται : Κονδυλ.Πατ.19 προσπαθῶν νὰ μιμηθῇ μὲ τὸ στόμα του τὸν ἦχον τῆς λύρας, δ.τραγ. ἔπαρε σὺ τὴ λύρα σου καὶ γὼ τὸ νταμπουρά μου νὰ πᾶμε νὰ χορέψουμε κάτω στὴ γειτονιά μου· **4)** σύγχρονον κρουστὸν ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ σειρᾶς πλακιδίων ἐκ χάλυβος ἀποτελούντων χρωματικὴν κλίμακα, ἐφ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις γίνεται διὰ μικροῦ ξυλίνου σφυρίου· **5)** συνεκδ. ἡ λυρικὴ ποίησις βλ.λ. καὶ μουσική : Πλάτ.Νόμ. 809C τὰ δὲ περὶ τὰ γράμματα πρῶτον καὶ δεύτερον λύρας πέρι καὶ λογισμῶν· **6)** κ. νεώτ. ἄστρον. μικρὸς ἀλλ' εὐδιάκριτος ἀστερισμὸς τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου κείμενος μεταξὺ τοῦ Κύκνου, τοῦ 'Ηρακλέους καὶ τοῦ Δράκοντος : 'Ανακρ.99, "Αρατ.269· ‖ Μουσῶν λύρα ὁ ἀστερισμὸς τῶν πλειάδων, ἡ πούλια : Πυθ.π.'Αριστλ. ἀπ.196· **7)** εἶδος ἰχθύος, πιθ. τρίγλη ἢ λύρα : 'Αριστλ.ΖΙ 635b,17 ψόφους δέ τινας ἀφιᾶσι καὶ τριγμοὺς οὓς λέγουσι φωνεῖν, οἷον λύρα καὶ χρόμις· οὗτοι γὰρ ἀφιᾶσι ὥσπερ γρυλλισμόν· **8)** νεώτ. ζωολ. ᾠδικὸν πτηνὸν ἐκ τῶν κεκρακτῶν, ὁ μήνουρος βλ.λ.· **9)** νεώτ. στρατ. σῆμα τῆς

στολῆς τῶν ὀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τοῦ σώματος τῆς στρατ. μουσικῆς.

λυραῖος (ὁ) ὁ τῆς λύρας, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ ὡς εὑρετοῦ τῆς λύρας : Πρόκλ.᾿Αλκ.195C **ἔφορος ὁ θεός (ὁ Ἑρμῆς) μουσικῆς διὸ καὶ** Λυραῖος **ἐν οὐρανῷ τετίμηται.**

λυραοιδός (ὁ) μτγν. κ. συνηρ. **λυρῳδός** βλ.λ. (ὀρθότ. λυράοιδος, Ἡρωδιαν.1,229) ὁ πρὸς λύραν ᾄδων : Ἀγαθ.ΑΠ 7,212,ΑΠλ.4,279.

λυράρης (ὁ) δημ. λαϊκὸς ὀργανοπαίκτης, ὁ παίζων τὴν λύραν βλ.λ.3), ὁ ἐν Κρήτῃ λυρατζῆς.

λυρατζῆς (ὁ) δημ. ὁ ὀργανοπαίκτης τῆς λύρας βλ.λ.3) ἐν Κρήτῃ, συνήθως νέος καλλίφωνος καὶ ἐπιτήδειος συνοδεύων τοὺς χοροὺς τῶν γάμων καὶ τῶν ἄλλων κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς διασκεδάσεων μὲ τὸ μουσικόν του ὄργανον, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχων μὲ τοὺς τυφλοὺς ραψῳδοὺς τῶν δρόμων ἢ τοὺς ποιητάρηδες βλ.λ. τῆς Κύπρου ἢ καὶ τοὺς ριμαδόρους βλ.λ. τῆς Κρήτης.

λυριάζω, ὀρθότ. **λειριάζω** δημ. γίνομαι ἰσχνός, ἀδυνατίζω, γίνομαι χλωμός : **ἦρθε καὶ λύριασε ἀπὸ τὴν ἀρρώστια.**

λυρίδαι (αἱ) νεώτ. ἀστρον. διάττοντες ἐμφανιζόμενοι ἐν τῷ ἀστερισμῷ τῆς λύρας βλ.λ.6).

λυρίζω μτγν. παίζω τὴν λύραν ἢ πρὸς λύραν ᾄδω : Φάλαρ.᾿Επιστ.67,1 **ἤκουσα τῶν Στησιχόρου θυγατέρων ποιήματα λυριζουσῶν,** Χρυσ.Στωϊκ. 3,140, Ἀνακρεόντ.42,12 **στέφον οὖν με καὶ λυρίζων παρὰ σοῖς, Διόνυσε, σηκοῖς,** Τεῦκρ.Βαβ. ἐν Κατ.᾿Αστρλ.Κ 7,202.

λυρικός-ή-ό(ν) (λύρα) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ συνθέτων ποιήματα ᾀδόμενα ὅλα πρὸς λύραν· οὕτως ὥστε ὁ πρωτεύων χαρακτὴρ τῶν κατ' ἀνάγκην ποικίλων τὸ μέτρον καὶ οὐχὶ ἐκτενῶν τούτων συνθέσεων ἦτο ἀρχικῶς ᾠδικός· ὅθεν καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν οὑτωσεὶ πρὸς μέλος λύρας συνθετομένων καὶ ᾀδομένων ποιημάτων δὲν ἦτο διηγηματικόν, ὡς τὸ τοῦ ἔπους, ἀλλ' ἐκδηλωτικὸν ποικίλων ὑποκειμενικῶν συναισθημάτων· σὺν τῷ χρόνῳ δὲ τὰ τοιούτου περιεχομένου καὶ οὐχὶ ἐν ἐπικῷ μέτρῳ ποιήματα τά τε ἄλλως ἢ πρὸς λύραν ᾀδόμενα, οἷον τὰ χορικὰ καὶ τὰ πρὸς ἀπαγγελίαν μόνον πεποιημένα, ὠνομάσθησαν λυρικά· ὅθ. **λυρικὴ ποίησις** τὸ εἶδος τῆς ποιήσεως τὸ ἀποδοτικὸν κυρίως ὑποκειμενικῶν συναισθημάτων ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. ἢ γεγονότα, πρὸς πράγμ. ἢ φαινόμενα, περιγραφικὸν δ' ἐπακολούθως ἔν τινι μέτρῳ τῶν ἐκ τοῦ περιβάλλοντος κόσμου ἀμέσων ἐντυπώσεων, ὡς καὶ τῶν ἐκ τῆς οὑτωσὶ πνευματικῆς διεγέρσεως τοῦ ποιητοῦ προκαλουμένων ἀναμνήσεων· συλλήβδην εἰπεῖν ἡ λυρικὴ ποίησις εἶναι ἐκδηλωτικὴ καὶ περιγραφικὴ τῆς ψυχῆς κυρίως μὲν τῆς τοῦ ἀτόμου, πολλάκις ὅμως καὶ τῆς ὁμαδικῆς ἑνὸς λαοῦ ἢ καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν συνόλῳ· ἐν ταύτῃ τῇ κτ. ἐπέκτ. σημ. ὁ ὅρος **λυρικὴ ποίησις** κεῖται κ. π. τοῖς νεωτ. : Διον.Θρ.ἐν ΑΒ 751,19 **λυρικὴ ποίησις**· ὁμ. κ. ἀπολ. : ἐπιγρ.ἐν ΑΠ 9,184,9 **πάσης ἀρχὴν οἱ λυρικῆς καὶ πέρας ἐσπάσατε**· ὁμ. κ. μτ. τοῦ μοῦσα ἐν τῇ σημ. ποίησις : Ἀνακρεόντ.49,2 **λυρικῆς ἄκουε μούσης**· ὁμ. **λυρικὰ ᾄσματα-μέλη** : Σχόλ.Διον.1,-**ἡ λυρικὴ ποίησις ἤκμασε κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν ἐν Ἰταλίᾳ**· ‖ ὁμ. κ. νεώτ. **λυρικὸς ποιητὴς** ὁ τὴν λυρικὴν ποίησιν θεραπεύων, ὁ γράφων λυρικὰ ποιήματα, ἰδ. ὁ **ἐν τῇ λυρικῇ** ποιήσει εὐδοκιμῶν, ἐν χρ. κ. ἀπολ. : Ἐπιγρ. **ἑπτὰ λυρικοί,** Κικ.Λογ.183 **poetarum qui lyrikoi a Graecis nominantur,** - **ὁ Γκαῖτε ἦτο κυρίως λυρικὸς - Ἕλληνες λυρικοί**· ‖ **λυρικὰ ποιήματα** τὰ ἔχοντα περιεχόμενον οἷον ὥρισται τὸ τῆς λυρικῆς ποιήσεως (βλ. ἀνωτ.)· κ. ἀπολ. λυρικά : **Χριστοπούλου λυρικά**· **2)** συνθέτης μελῶν ἐκτελουμένων διὰ λύρας· ὅθ. ἐν διαστολ. πρὸς τὸ ποιητής : Λουκιλλ.ἐν ΑΠ 11,78,4 **γράμματα τῶν λυρικῶν Λύδια καὶ Φρύγια,** Πλούτ.Νομ.4 **ποιηταῖς δὲ καὶ λυρικοῖς μινυρίζουσιν,** αὐτ.᾿Ηθ.1142Β **ὅσοι τῶν λυρικῶν ἄνδρες ἐγένοντο ποιηταὶ κρουμάτων ἀγαθοί**· κ.μτ. προσδ. : αὐτ.Λυκ.4 **ποιηταὶ λυρικῶν μελῶν**· **3)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ πεζοῦ λόγου, ὁ ποιητικῶς διηνθισμένος : **ὁ λόγος του εἶχε λυρικὰς παρεκβάσεις, - λυρικὸν ὕφος λόγου**· **4)** νεώτ. συνεκδ. **λυρικὸν δρᾶμα** τὸ μελόδραμα βλ.λ.· ‖ ὁμ. **λυρικὸν θέατρον** τὸ θέατρον ἐν ᾧ ἐκτελοῦνται μελοδράματα· ‖ κ. γεν. **λυρικὸν θέατρον** τὸ σύνολον τῶν μελοδραματικῶν συνθέσεων ἐν ἀναφ. πρός τε τὴν ἐμμέτρως διεσκευασμένην πλοκὴν αὐτῶν καὶ πρὸς τὴν μουσικὴν κυρίως ἔκφρασιν· νεώτ. ἐπίρρ. -ῶς, δημ. -ά.

λύριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λύρα βλ.λ. : Ἀριστφ. Βάτρ.1304 **τάχα δὲ δηλωθήσεται. ἐνεγκάτω τις τὸ λύριον,** Ἐπιγρ. Συνέσ.᾿Επιστ.148 **λύριόν τι ποιμενικὸν λιτὸν καὶ αὐτόσκευον.**

λυρίς-ίδος (ἡ) ὑποκορ. τοῦ λύρα, λύριον βλ.λ. : Ἡρωδιαν.1,86.

λύρισμα-ατος (τὸ) μτγν. λυρισμὸς βλ.λ. : Γρηγ. Ναζ.3,1332Α.

λυρισμός (ὁ) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. τὸ λυρίζειν, τὸ παίζειν λύραν ἢ ᾄδειν πρὸς λύραν· Σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.242 «ἀπὸ τῶν κρουσμάτων τῶν διαπεπτωκότων τοῦ ἐναρμονίου λυρισμοῦ»· **2)** νεώτ. γνώρισμα τῆς λυρικῆς ποιήσεως· ‖ κτ. ἐπέκτ. συναισθηματικὴ διάθεσις καὶ ἔκφρασις αὐτῆς, περιπαθὴς ἔκφρασις, αἰσθηματολογία, χρῆσις ἐν τῷ λόγῳ εἰκόνων, μεταφορῶν κττ. καὶ γενικῶς ποιητικοῦ ὕφους : **ὡμίλησε μὲ μιὰ ἔξαρση, μ' ἕναν λυρισμὸ σπάνιο, - τὸ ὕφος του διακρίνεται διὰ τὸν ἔξοχον λυρισμόν,-ἄφησε τοὺς λυρισμοὺς καὶ πές μας τίποτε πιὸ ζουμερό.**

λυριστής (ὁ) μτγν. κ. δημ. ὁ παίζων τὴν λύραν : Πλίν.᾿Επιστ.9,17,3, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,72 (καθ' Ἑλλάδ.π.Φώτ.Βιβλ.529Β δὲν εἶναι ἀττ.).

λυρίστρια (ἡ) θηλ. τοῦ λυριστὴς βλ.λ. : Σχόλ. Ἰούβ.(1),162.

λυριτζῆς (ὁ) δημ. λυράρης, λυρατζῆς βλ.λ.

λυρίτης Ἡσ. «ζῷόν τι ταῖς δρυσὶν ἐντίκτον» (πιθ. δρυΐτης).

λυρογηθής-οῦς-ές ὁ χαίρων, ὁ τερπόμενος κρούων, παίζων λύραν : ΑΠ 9,525,12, Ἀν.Παρ.4,350.

λυρόδμητος-ον (λύρα, δέμω) μτγν. ὁ οἰκοδομηθείς, ὁ κτισθεὶς τῇ βοηθείᾳ ἢ συνοδείᾳ λύρας, ἐπίθ. τῶν Θηβῶν· πρβλ. λυρόκτιτος : Νόνν.Δ 25,415.

λυρόεις-εντος-εσσα-εν (λύρα) ὁ ὅμοιος, ὁ ὁμοιάζων πρὸς λύραν : Θεόπομπ.Κολ.π.᾿Αθήν.4,183Β **σκινδαψὸν λυρόεντα μέγαν χείρεσσι τινάσσων ὀξύϊνον**· **2)** μτγν. ὁ τῆς λύρας, ὁ ἁρμόζων εἰς τὴν λύραν, ὁ λυρικὸς βλ.λ. : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,30 **ἀκμὴν οἱ λυρόεν τι μελίζεται ἀμφὶ Βαθύλλῳ** (πιθ.γρ. ἀντὶ λυράθεν).

λυροεργός-όν ὁ κατασκευάζων λύρας, ὁ λυροποιός : Ὀρφ.᾿Αργ.7 **νῦν γάρ σοι, λυροεργέ, φίλου μέλος ἀείδοντα.**

λυροθελγής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ θελγόμενος, παίζων λύραν ἢ ἀκούων ὑπ' ἄλλου παιζομένην : Ὄνεστ.ΑΠ 9,250.

λυρόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς λύρας : ΑΠ 7,30.

λυροκιθάρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. κιθάρα ἔχουσα σχῆμα, ὁμοιάζουσα πρὸς λύραν.

λυρόκτιτος μτγν. ὁ κτισμένος, ὁ ἱδρυθεὶς διὰ τῆς λύρας, λυρόκτιστος, λυρόδμητος, ἐπίθ. τῶν Θηβῶν, ἐπειδὴ ὁ Ἀμφίων διὰ τῆς λύρας λέγεται ὅτι προσείλκυσε τοὺς διὰ τὴν κτίσιν τῶν τειχῶν αὐτῆς λίθους : Χριστόδ.᾿Εκφρ.261.

λυροκτυπία (ἡ), Ἰων. **λυροκτυπίη** μτγν. ποι. τὸ κρούειν λύραν, τὸ παίξιμο τῆς λύρας : Παῦλ.Σιλ.

ΑΠ 6,54,10 **τάν δὲ πάρος λαλαγεῦσαν ἐν ἄλσεσιν ἀγρότιν ἀχὼ πρὸς νόμον ἁμετέρας τρέφε** λυροκτυπίας, αὐτ.ΑΠλ.4,277.

λυρόκτυπος-ον κ. **-ύπος** μτγν. ὁ κρούων, ὁ παίζων λύραν: Ἐπιγρ.· **2)** μτγν. ὁ ἠχῶν ὡς ἡ λύρα, ἐπὶ τῆς χορδῆς τοῦ τόξου : Λυκόφρ.918, Νόνν. Εὐαγγ.Ἰω.7,165 **λυροκτύπος Δαβίδ.**

λύρον (τὸ) μτγν. εἶδος βοτάνης, τὸ ἄλισμα βλ.λ. : Διοσκ.3,152.

λυροπηγός (ὁ) (λύρα, πήγνυμι) σχόλ. ὁ λυροποιὸς βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.491.

λυροποιητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπιδέξιος εἰς τὸ κατασκευάζειν λύρας, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὴν κατασκευὴν λυρῶν : Πολυδ.7,153· || **λυροποιητική** (τέχνη) ἡ τέχνη τοῦ λυροποιοῦ : αὐτ.· || κ. ἐπίρρ. **-κῶς** κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς τὴν λυροποιίαν ἢ τὸν λυροποιὸν βλ.λ. : αὐτ.

λυροποιΐα (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τοῦ λυροποιοῦ, ἡ λυροποιητική, τὸ κατασκευάζειν λύρας:Πολυδ.7,153.

λυροποιικός-ή-όν ὁ ἀποβλέπων εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς λύρας, ὁ λυροποιητικὸς βλ.λ. : **λυροποιική** (τέχνη) (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη, τὸ ἐπιτήδευμα, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ λυροποιοῦ : Πλάτ.Εὐθ.289C: **ἡ γὰρ λυροποιική καὶ ἡ κιθαριστικὴ πολὺ διαφέρετον ἀλλήλοιν.**

λυροποιός (ὁ) ὁ ποιῶν, ὁ κατασκευάζων λύρας, κατασκευαστὴς λυρῶν βλ.λ. : Ἀνδοκ.1,146 **ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τότ' ἦν ὄνειδος, ὅτ' ἐμοῦ φεύγοντος Κλεοφῶν αὐτὴν ὁ λυροποιὸς ᾤκει,** Πλάτ.Εὐθ.289D **οὐκ ἐπίστανται χρῆσθαι, ὥσπερ οἱ λυροποιοὶ ταῖς λύραις,** αὐτ.Κρατ.390B, Ἀνακρ. 30· **2)** μσν. λυρικὸς ποιητής : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.65,14.

λυροφοινίκιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ λυροφοῖνιξ βλ.λ. : Πολυδ.4,59.

λυροφοῖνιξ-ικος (ὁ) μτγν. εἶδος λύρας : Ἰουβ. 73 **Σύρων εὕρημά φησιν εἶναι ὡς καὶ τὸν καλούμενον λυροφοίνικα σαμβύκην.**

λυρτός (ὁ) μτγν. ἠπειρωτ. λ. ἀντὶ σκύφος βλ.λ. : Σέλευκ.π.Ἀθήν.11,500B **καλεῖται δὲ ὁ σκύφος ὑπὸ Ἠπειρωτῶν, ὥς φησι Σέλευκος, λυρτός.**

λυρώδης-ους-ες (λύρα, εἶδος) μτγν. λυρόεις βλ.λ. : Ἐπιγρ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.11,6 **Χέλυς, ἣ τὰ λυρώδη ἡρμοσάμην δίνης οὐρανίοιο μέλη.**

λυρῳδία (ἡ) μτγν. ᾆσμα ᾀδόμενον πρὸς λύραν, συνοδευόμενον ὑπὸ λύρας : Πολυδ.4,58, Ἀριστείδ. Λόγ.37(2),21, Καλλίστρ.7.

λυρῳδός (ὁ) συνηρ. τ. τοῦ λυραοιδὸς βλ.λ., ὁ ᾄδων πρὸς λύραν : Ἀντίπ.ΑΠ 6,118 **χὼ μὲν διστευτὴρ κεραὸν βίον, ἃ δὲ λυρῳδὸς τὰν χέλυν,** Πλούτ. Σύλλ.33 **καὶ γυναιξὶν εὐμόρφοις καὶ λυρῳδοῖς καὶ μίμοις . . χώρας καὶ πόλεων χαριζομένου προσόδους·** || κ. ὡς ἐπίθ. : Καλλίστρ.7 **λυρῳδὸς ἁρμονία.**

λυρῳδῶ-έω μσν. ᾄδω πρὸς λύραν, παίζω τὴν λύραν, ἐνῷ συγχρόνως ᾄδω : Τζέτζ.Χιλ.10,410.

λυρωνία (ἡ) (λύρα, ὠνοῦμαι) ποι. τὸ ἀγοράζειν λύρας, ἡ ἀγορὰ λύρας : Ἀριστφ.άπ 240.

λυσαλγής-οῦς-ές μσν. ὁ λύων, ὁ καταπαύων τοὺς πόνους, τὸ ἄλγος : Νικήτ.Εὐγ.6,245.

λυσανίας (ὁ) (λύω, ἀνία) ὁ λύων, ὁ διασκεδάζων, ὁ σκορπίζων, ὁ καταπαύων τὰς ἀνίας, τὰς λύπας, τὰ δεινά : Ἀριστφ.Νεφ.1162 **πρόβολος ἐμός, σωτὴρ δόμοις, ἐχθροῖς βλάβη, λυσανίας πατρῴων μεγάλων κακῶν,** πρβλ. Ἡσ., ἀμφ. εἰκ. ἐν Θεόπομπ.Κωμ.30,4.

λύσειοι τελεταί Ἡσ. «οὕτως ἐλέγοντο τινὲς τελεταί, ἐπεὶ καὶ Λύσιος ἐλέγετο ὁ Διόνυσος».

λυσεντερία κ. **λυσαντερία** κ. **λυσοντερία** (ἡ) δημ. ὄν. τῆς νόσου δυσεντερίας βλ.λ.

λυσέρως-ωτος (ὁ) (λύω, ἔρως) σχόλ. ὁ λύων, ὁ ἀπαλλάττων, ὁ ἐλευθερῶν ἀπὸ τὸν ἔρωτα : Σχόλ.Οὐεργ.Αἰν.4,520.

λυσετόλη (ἡ) νεώτ. φάρμακον ἐκ χημικῆς συνθέσεως τῆς μεθυλικῆς πιπεραζίνης μετὰ τρυγικοῦ ὀξέος, ἔχον ἐξαιρέτους ἰδιότητας διαλυτικὰς τοῦ οὐρικοῦ ὀξέος.

λυσήνωρ-ορος (ὁ,ἡ) (λύω, ἀνήρ) μτγν. ὁ ἐκλύων, ὁ ἐκνευρίζων, ὁ ἐξασθενῶν τοὺς ἄνδρας, τοὺς ἀνθρώπους : Τρυφιόδ.449.

λυσιγάμος-ον μτγν. ὁ διαλύων τὸν γάμον : Ἀγαθ.ΑΠ 5,301,14 **ἔχουσα δὲ λείψανον αἰδοῦς ἀφ᾽ ἐπὶ λυσιγάμους χάζεται ἀγγελίας.**

λυσιγυΐα (ἡ) (λύω, γυῖα) χαλάρωσις, ἐξασθένησις, ἔκλυσις, χαύνωσις τῶν μελῶν τοῦ σώματος : Ἱππ.Τοπ.Ἄρθρ.14 **ὁ κίθαρος συγκεκαμμένος ἐστὶ καὶ λυσιγυΐα γίνεται.**

λυσίδι (τὸ) ὀρθότ. **λησίδι** δημ. ἀγαθὶς βλ.λ., δέσμη ράμματος ἢ στήμονος μικρὰ ποσότης ὑφαντικοῦ νήματος, μέρος τῆς κούκλας βλ.λ. : **ἡ κούκλα ἔχει τέσσερα λυσίδια.**

λυσίδρως-ωτος (ὁ) (λύω, ἱδρώς) μτγν. ὁ ἀπαλλάττων ἀπὸ τοῦ ἱδρῶτος, ὁ διαλύων τὸν ἱδρῶτα : Χοιροβ.Θεο.1,252.

λυσίέθειρα (ἡ) μτγν. ἡ ἔχουσα λελυμένην, ἀτημέλητον τὴν κόμην : Νόνν.Δ 19,331.

λυσίζωνος-ον μτγν. ὁ λύων τὴν ζώνην, ἰδ. περὶ νύμφης, ἡ καταθέτουσα τὴν παρθενικὴν ζώνην, ἡ διαπαρθενευθεῖσα, ἐπὶ παρθένου, ἥτις ἀφιέρωσε τὴν παρθενικὴν ζώνην της εἰς τὴν Ἄρτεμιν· Ἡσ. «γυνὴ ἥτις ἐνυμφεύθη» Σουΐδ. «ἡ ἀνδρὶ πλησιάσασα»· ἐντεῦθεν ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀρτέμιδος εἰς ἣν αἱ παρθένοι αἱ μέλλουσαι νὰ ἔλθωσιν εἰς μεῖξιν μετ' ἀνδρὸς ἀνετίθεσαν τὰς παρθενικὰς αὐτῶν ζώνας, ὁμ. κ. τῆς Εἰλειθυίας ὡς βοηθούσης τὰς ὠδινούσας γυναῖκας : Θεόκρ.17,60 **ἔνθα γὰρ Εἰλείθυιαν ἐβώσατο λυσίζωνον Ἀντιγόνας θυγάτηρ βεβαρημένα ὠδίνεσσιν,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.34, Ὀρφ.Ἀλ.2,7· **2)** ἐπὶ στρατιώτου, ὁ καταθέσας, ὁ ἀποβαλὼν τὴν πανοπλίαν, ὁ ἄνευ ζώνης, ὁ ἄοπλος : Πολύαιν.8,24,3 **Σεβαστὸς τοὺς ἐπὶ στρατοπέδου διαμαρτόντας ἐκέλευε πρὸ τοῦ στρατηγείου λυσιζώνους ἑστάναι.**

λυσίθριξ-τριχος (ὁ, ἡ) μσν. ὁ ἔχων λυτήν, ἀτημέλητον τὴν κόμην : Γεωπ.12,8,5.

λυσίκακος-ον ὁ καταπαύων τὸ κακόν, ὁ λύων, ὁ ἀπαλλάττων ἀπὸ τὰ κακά : Θέογν.476 **αὐτὰρ ἐγώ, μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου, ὕπνου λυσικάκου μνήσομαι οἴκαδ' ἰών.**

λυσίκομος-ον μτγν. κ. νεώτ. λυσίθριξ βλ.λ. : Φιλόστρ.Ἐπιστ.16, Νόνν.Δ 19,331,-**λυσίκομος ἡ μήτηρ ἐθρήνει τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της.**

λυσίκοπος-ον μτγν. ὁ ἀπηλλαγμένος τοῦ κόπου: Ποιητ.Βοταν.28 (κῶδ.).

λυσιλαΐδες Πολ.91 «θέρμοι. Λάκωνες».

λυσίλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἐλλοβοκάρπων,** οὗ ἀξιολογώτερον εἶδος εἶναι **λυσίλωμα τὸ σαβίκιον** καλλιεργούμενον διὰ τὸ πολύτιμον ξύλον του, **ὅπερ** χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν ἐπιπλοποιΐαν, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα **σαβικόν.**

λυσιμάχειος-α-ον μτγν. **-εος** (Ἐπιγρ.) ὁ τοῦ Λυσιμάχου : Ἐπιγρ. **λυσιμάχεος χρυσοῦς· 2)** ὡς οὐσ. λυσιμάχειος (ὁ) ἡ βοτάνη λυσιμάχιον βλ.λ. τὸ κοινόν : Διοσκ.4,3,Γαλ.12,64· || ὁμ. **λυσιμάχειον** (τὸ) : Παῦλ.Αἰγ.7,3 (συχνάκις εἰς κῶδ. -ιον).

λυσιμάχιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. βλ. λυσιμάχειος 2)· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἡρανθιδῶν, οὗ εἶδος λυσιμάχιον τὸ κοινόν.**

λυσίμαχος-ον μτγν. ὁ λύων, καταπαύων τὴν μάχην· συνήθ. ὡς κύρ. ὄν. : Ρουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,70 **ζήτει Λυσίμαχον μοιχὸν φίλον,** αὐτ.Λουκίλλ. 11,210· || θηλ. κ. **λυσιμάχη** : Ἀριστφ.Εἰρ.992 **λῦσον δὲ μάχας καὶ κορκορυγάς, ἵνα Λυσιμάχην σε καλῶμεν,** αὐτ.Λυσ.554 (πληθ.).

λυσίμαχος (ἡ) μτγν. πολύτιμός τις λίθος : Πλίν. ΦΙ 37,172.

λυσίμβροτος-ον πιθ. λυσήνωρ : Πίνδ.Παιάν. (ἐν Πάπ.).

λῡσιμελής-οῦς-ές ὁ λύων τὰ μέλη τοῦ σώματος, ἐπίθ. τοῦ ὕπνου : Ὀδ.Υ 57 **λυσιμελής, ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κεδνὰ ἰδυῖα,** Μόσχ.2,4· ‖ ἐπὶ τοῦ ἔρωτος : Ἡσίοδ.Θ 911 **τῶν καὶ ἀπὸ βλεφάρων ἔρος εἴβετο δερκομενάων λυσιμελής,** Ἀρχίλ.85, Σαπφ.40· ‖ ἐπὶ δίψης : Θέογν.838· ‖ ἐπὶ τοῦ θανάτου : Εὐρ.Ἰκ.47 **οἳ καταλείπουσι μέλη θανάτῳ λυσιμελεῖ θηρσὶν ὀρείοισι βοράν**· ‖ ὁμ. ἐπὶ οἴνου, ἐπὶ ἀσθενείας κ. ἄ. ἐξασθενητικῶν τοῦ ἀνθρώπου· Ἡδυλ.ΑΠ11,414· ‖ ἐπὶ τῶν Ἐρινύων : Ὀρφ.Ὕμν.70,9.

λῡσιμέριμνος-ον μτγν. ὁ λύων τὰς μερίμνας, ἐπὶ τοῦ Διονύσου : ΑΠ 9,524,12· ‖ ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ : Ὀρφ.Ὕμν.28,6· ‖ ἐπὶ τῆς Ἀρτέμιδος : αὐτ. 36,5· ‖ ἐπὶ τοῦ ὕπνου : αὐτ.85,5.

λύσιμο-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λύειν, τὸ διαλύειν τι εἰς τὰ μέρη του: λύσιμο τοῦ **ὅπλου - μηχανῆς,** φρ. **δὲν εἶναι γιὰ δέσιμο, εἶναι γιὰ λύσιμο** (ἐπὶ ἀνιάτως ἀνισορρόπων ἀνθρώπων).

λῡ́σῐμος-ον ὁ ἱκανὸς νὰ λύῃ ἢ ἀνακουφίζῃ : Αἰσχ.Ἰκ.811 **λύσιμά μ' ἄχειμ' ἔπιδε, πάτερ**· 2) παθ. ὃν δύναταί τις νὰ ἐξαγοράσῃ, λυτρώσιμος : Πλάτ. Νόμ.820Ε **ἐνέχυρα λύσιμα ἐκ τῆς ἄλλης πολιτείας**· 3) ἐπὶ συλλογισμῶν, ὁ δυνάμενος ν' ἀνατραπῇ, ν' ἀνασκευασθῇ, ἀναιρέσιμος : Ἀριστλ.Α Πρ.70a,31· 4) ὁ δεόμενος ἑρμηνείας : Ἀγαθ. ΑΠ 5,291 **διὰ τὰ λύσιμα τῶν νόμων ὑπομνηστικόν**· 5) ἐπὶ πραγμ., ὁ δυνάμενος νὰ τακῇ, νὰ λειώσῃ : Ἰουλ.Ἐπιστ.193 **λύσιμος κηρός.**

λυσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. οὐσία διαλύουσα πᾶν εἶδος ξένων κυττάρων εἰσδυσάντων εἰς τὸν ὀργανισμὸν ζῴου· 2) ἀμινικὸν ὀξὺ ἀπομονωθὲν ἐκ τῶν φύτρων τοῦ λουπίνου, βικίου καὶ τοῦ πίσου, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν φύλλων τοῦ λαχάνου καὶ τῶν κονδύλων τῶν γεωμήλων.

λῡσίνομος-ον μτγν. ὁ λύων, παραβαίνων τὸν νόμον : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.9,28.

λῡ́σιος-α-ον (λύσις) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **λύσειος** (Ὀρφ.Ὕμν.42,4), κλητ. **λυσεῦ** (αὐτ.52,2) ὁ ἐλευθερώνων, ἀπολυτρώνων : Πλάτ.Πολ.366Α **λύσιοι θεοί** (οἱ θεοὶ οἱ ἀπολυτροῦντες ἀπὸ κατάρας ἢ ἁμαρτίας)· ‖ εἰδ. **Λύσιος** ὡς ἐπίθ. τοῦ Διονύσου : Πλούτ.Ἠθ.613C,Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.30,Ὀρφ.Ὕμν.50,2, Παυσ.9,16,6 **καὶ ἐγγυτάτω τοῦ θεάτρου Διονύσου ναός ἐστιν ἐπίκλησιν Λυσίου**· ‖ ὁ τοῦ Διονύσου Λυσίου : Φώτ. **λύσιοι τελεταί,** Κάλθ.9,18 **τὸ λύσιον φύλλον αὐτῶν τὴν λύραν . . στεφανώνει.**

λῡσίπαιγμων-ονος-ον (λύσις, παίζω) μτγν. ὁ λύων, δηλ. ὁ παρέχων παίγνιον, παιδιάν, διασκέδασιν : Ἀνακρεόντ.48,9.

λῡσιπήμων-ονος-ον (λύσις, πῆμα) μτγν. ὁ λύων, καταπαύων τὴν θλῖψιν ἢ τὸν πόνον : Ὀρφ.Ὕμν.2,11 (κώδ.) [λαθιπήμων Ἕρμανν]· πρβλ. λυσιπαίγμων.

λυσιπλόκαμος (ἡ) μσν. ἡ ἔχουσα τοὺς πλοκάμους λελυμένους, λυσίθριξ βλ.λ. : Φιλῆς 2,267 (ἔκδ. Mill.).

λυσιπνεῖ Ἡσ. «φοβεῖται».

λῡσίποθος-ον μτγν. ὁ λύων, καταπαύων, μὴ ἱκανοποιῶν τὸν πόθον : Ἀγαθ.ΑΠ 5,268 **καὶ τὰς λυσιπόθους ἔτρεμον ἀγγελίας.**

λυσιπόλεμος (ὁ) πάπ. ὄνομα πολεμικῆς μηχανῆς ὑπὸ Δωρίωνος ἐφευρεθεῖσα.

λυσιπόνιον (τὸ) μτγν. ἰατρική τις, πιθ. ναρκωτική, ἀλοιφή : Γαλ.12,771, Ἀλέξ.Τραλλ.1,16· ‖ ὁμ. **λυσίπονον** (τὸ) Ἐπιγρ. κολλύριον.

λῡσίπονος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀπαλλάσσων ἀπὸ κόπου, ἀνακουφίζων ἀπὸ τῶν κόπων καὶ ταλαιπωριῶν : Πίνδ.Π 4,41 **λυσιπόνοις θεραπόντεσσιν φυλάξαι,** αὐτ.ἀπ.131,1 **λυσίπονος τελευτὰ** (ὁ θάνατος ὁ ἀπαλλάσσων ἀπὸ φροντίδων), **-λυσίπονος ὕπνος.**

λῡ́σις-εως, ἰων. -ιος (ἡ) (λύω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀπελευθέρωσις, ἀπαλλαγή, ἀπολύτρωσις, εἰδ. ἐξαγορά: Ἰλ.Ω 655 **ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένοιτο,**Λυσ.4,13 **εἰς μὲν λύσιν τοῦ σώματος ἔδωκα τὸ ἀργύριον ἐκ τῶν πολεμίων,** Ἀριστλ.Ὕπν.454b,27 **ἡ λύσις τῆς αἰσθήσεως ἐγρήγορσις**· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Ὀδ.Ι 421 **θανάτου λύσιν** (ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ θανάτου),Ἡσίοδ.Θ 637 **ἔριδος χαλεπῆς λύσις,** αὐτ.Ἔργ.404 **χρειῶν τε λύσιν λιμοῦ τ' ἀλεωρήν,** Θέογν.180 **πενίης λύσιν,** Πινδ.Ν 10,76 **λύσις πενθέων,** Σοφ.Τρ.1171 **μόχθων τῶν ἐφεστώτων ἐμοὶ λύσιν τελεῖσθαι,** Ἡρ.6,139 **λύσιν τινὰ τῶν παρεόντων κακῶν,** Θουκ.2,102 **λύσιν τῶν δειμάτων,** Πλάτ.Πολ.515C **λύσιν τε καὶ ἴασιν τῶν δεσμῶν καὶ τῆς ἀφροσύνης,** Δημ.Ἐπιστ.1484 **λύσιν τῆς γεγονυίας . . βλασφημίας,** Πάπ. **λύσις μάχης**· κ. ἀπολ. : Σοφ.Ἠλ.573 **οὐ γὰρ ἦν λύσις ἄλλη στρατῷ πρὸς οἶκον** (διότι οὐδὲν ἄλλο μέσον ὑπῆρχεν ὅπως ὁ στρατὸς **ἀπαλλαχθεὶς** τοῦ λιμένος, ἤτοι ἐγκαταλείψας τὸν λιμένα, **ἀπέλθῃ εἰς** τὴν πατρίδα)· 2) ἀπαλλαγὴ **ἀπὸ ἐνοχῆς** τινος, ἐγκλήματος, πταίσματος, ἁμαρτήματος, **δι' ἐξιλαστικῶν** θυσιῶν : Σοφ.ΟΤ 921 **ὅπως λύσιν τιν' ἡμὶν εὐαγῆ πόρῃς** (ὅπως παράσχῃς ἡμῖν ἀπαλλαγήν, ἥτις νὰ μᾶς καθαρίσῃ), αὐτ.Ἀντ.597 **οὐδ' ἔχει λύσιν** (τὰ πήματα) (οὐδ' ἐπιδέχονται ἐξιλέωσιν), Πλάτ. Πολ.364Ε **λύσεις τε καὶ καθαρμοὶ ἀδικημάτων,** αὐτ.Φαίδ.82D **τῇ** (τῆς φιλοσοφίας) **λύσει καὶ καθαρμῷ** (διὰ τῆς ὑπὸ τῆς φισολοφίας προσφερομένης ἐξιλεώσεως), Ἀριστλ.Πολιτ.1262a,32 **τὰς νομιζομένας . . λύσεις** (ἐν περιπτώσει ἀνθρωποκτονίας), Φίλ.2,151 **λύσεις ἁμαρτημάτων** (ἄφεσις ἁμαρτημάτων)· 3) ἐξαγορὰ ἀπὸ ὑποθήκης ἢ ἐνεχύρου : Ἐπιγρ. (χωρίον) **πεπραμένον ἐπὶ λύσει**· ‖ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ οἰκονομικῆς ὑποχρεώσεως : Πάπ. **λύσιν ποιήσασθαι τῆς συγχωρήσεως**· 4) ἀποχωρισμός, ἀναχώρησις : Πλάτ.Φαίδ.67D **λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος**· ‖ κ. ἁπλῶς : Πλάτ. Ἀξ.371Α **τὴν τοῦ σώματος λύσιν**· ‖ δθ. κ. διάσπασις, διάλυσις : Πλάτ.Νόμ.945C **πολλοὶ καιροὶ πολιτείας λύσεώς εἰσι,** Ἀριστλ.Πολιτ.1268b,30 **νόμων λύσιν ἢ πολιτείας,** Λουκ.Ἀλέξ.20 **τῶν σφραγίδων τὰς λύσεις** (ὁ τρόπος τοῦ ἀφαιρεῖν αὐτάς), Φιλόπ.Ἰω. ἐν Μετ.86,25 **λύσις κομήτου** (διάλυσις, ἀποκοπή, σκόρπισμα)· ‖ δθ. φρ. **βίου λύσιν ἔσχε** (ἀπεβίωσε) : Ἐπιγρ.Συρακουσ.· ‖ νεώτ. γεν. ἀποχωρισμὸς τῶν μερῶν ἐξ ὧν ἀποτελεῖταί τι: **λύσις ὅπλου - μηχανῆς - συσκευῆς**· ‖ ὁμ. νεώτ. **λύσις συνεχείας** διάσπασις συνεχοῦς ἐπιφανείας, ὥστε νὰ σχηματισθῇ ρῆγμα· 5) κένωσις, ἐκκένωσις, ἄδειασμα : Πλάτ.Φίλ.31Ε **πείνη μέν που λύσις καὶ λύπη,** Ἀριστλ.Πρ.947b,29 **ἡ λύ ις τῶν κοιλιῶν,** Διοσκ.1,64· 6) ἐκπομπὴ σπέρματος : Ἀλεξ.Ἀφρ.Πρ.1,125 (πληθ.)· 7) ἐπὶ πυρετοῦ, χαλάρωσις, πτῶσις : Γαλ.11,28,αὐτ.9,732 (ἀντίθ. κρίσις)· ‖ νεώτ. **λύσις τῆς νόσου** βαθμιαῖος τερματισμὸς τῆς νόσου· 8) ἴασις, θεραπεία : Ἀνών.Λονδ.3,20· 9) ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀτονία, μαλθακότης : Ζήν.Τ 3,113 (=),51 **πάθη . . συστολαὶ καὶ λύσεις** (δ.γρ. χύσεις) **τῆς ψυχῆς** (ἀντίθ. κρίσεις)· 10) κ. νεώτ. ὡς τεχνικὸς ὅρος, ἐξήγησις δυσχερείας τινὸς ἢ ἀκατανοήτου φαινομένου : Ἀριστλ.ΗΝικ.1146b,7 **ἡ λύσις τῆς ἀπορίας,** αὐτ.1153b,5 **οὐ συμβαίνει ἡ λύσις,** αὐτ.Ψυχ.422b,28 **ἔχει τινὰ λύσιν πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ὅτι . . ,** Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,29U **ὅταν τὸ θάμβος . . μὴ δύνηται τὴν λύσιν λαμβάνειν**· ‖ κ. νεώτ. εὕρεσις τοῦ ζητουμένου ἔν τινι προβλήματι ἢ ἐξισώσει, αἰνίγματι, γρίφῳ : Πολύβ.30,17,5 **εὕροντο λύσιν τοῦ προβλήματος, - λύσις ἐξι**

σώσεως˙ || ὁμ. νεώτ. διευκρίνησις σκοτεινῆς, μυστηριώδους καταστάσεως ἢ γεγονότος περιπλόκου˙ **11)** νεώτ. διευθέτησις, ἐκκαθάρισις: **λύσις διαφορᾶς, - τὸ ζήτημα βαίνει πρὸς τὴν λύσιν του˙** **12)** ἡ ἀναίρεσις, ἀνασκευὴ ἐπιχειρήματός τινος : Ἀριστλ.Σοφ.Ἐλ.179a,27, αὐτ.Ρητ. 1402b,23˙ **13)** ἡ ἔκβασις, τὸ τέλος τῆς ὑποθέσεως τραγῳδίας, ἀντίθ. δέσις : Ἀριστλ.Ποιητ.1454a, 37 (πληθ.), αὐτ.1455b,25 **ἔστι δὲ πάσης τραγῳδίας τὸ μὲν δέσις, τὸ δὲ λύσις˙** **14)** ὁ κολασμός, μετρίασις ἰσχυρᾶς τινος ἐκφράσεως : Λογγῖν.38,5 **λύσις τολμήματος λεκτικοῦ** (ἐπιμέλεια, θεράπευμα τῶν τολμημάτων κατὰ τὸ λέγειν)˙ **15)** ἡ διάλυσις φωνήεντος εἰς δύο, οἷον ἥλιος, ἠέλιος, ὡς ἡ διαίρεσις : Δημήτρ.70˙ **16)** ἀνειμμένη, χαλαρὰ σύνθεσις ἐν γραπτῷ λόγῳ, εἰδ. τὸ ἀσύνδετον σχῆμα : Δημήτρ.192˙ **17)** ἐν τῇ μετρικῇ, διάλυσις ἑνὸς μακροῦ (—) εἰς δύο βραχέα (υυ) : Ἡφαιστ.6˙ **18)** διαζύγιαν : ΚΔ Κορινθ.1,7,27 **δέδεσαι γυναικί, μὴ ζήτει λύσιν˙** || διάλυσις ἠθικοῦ τινος ἢ ὑλικοῦ δεσμοῦ, τερματισμὸς περιορισμοῦ τινος ἢ ὑποχρεώσεως : Ἰουστιν.Νεαρ.140 Προοίμ. **λύσις γάμου, - λύσις συμμαχίας - πολιορκίας˙** **19)** βυζ. μουσ. **λύσις** ἡ εἴς τι φθορικὸν μέλος τιθεμένη φθορὰ ἤχου τινός, δυνάμει τῆς ὁποίας τὸ μέλος ἐπανέρχεται εἰς τὸν ἀρχικόν του ἦχον˙ **20)** **δόρπου λύσις** τόπος, μέρος κατάλληλον διὰ συμπόσιον : Πίνδ.Ο 10(11),48˙ **21)** ὄνομα μέλους ἀρχιτεκτονικοῦ : Βιτρ.3,4,5.

λῡσῐσωμᾰτῶ-έω χαλαροῦμαι κατὰ τὸ σῶμα, ἔχω ἠτονισμένον τοῦτο : Ἱππ.Ἐπιδ 5,82.

λῡσῐτέλεια (ἡ) κ. νεώτ. ὠφέλεια, κέρδος : Θεόφρ.π.Διογ.Λ 5,54, Διόδ.Σ 1,36 **τοῖς δ' ἀνθρώποις λυσιτέλειαν,** ΠΔ Μακκ.2,2,27 **καὶ ζητοῦντι τὴν ἑτέρων λυσιτέλειαν,** Ἰώσ.Α(16,9,1˙ || **λυσιτέλεια περὶ τὸν χρόνον** ἀναβολὴ πληρωμῶν μέχρις οὗ καταστοῦν ὑποχρεωτικαὶ αὗται : Πολύβ. 32,13,11˙ || ἐξοικονόμησις, οἰκονομία : Διοσκ.5,8 **διὰ λυσιτέλειαν**)χάριν οἰκονομίας(. (Ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τῶν ἀττικιζόντων, Πολυδ.5,136, Μοῖρ. 248Ρ, Φώτ.)

λῡσιτελής-οῦς-ές (λύω, τέλος) κ. νεώτ. κυρ. ὁ πληρώνων τὰ γινόμενα ἔξοδα, τὰς τρεχούσας δαπάνας, ὅθ. ὠφέλιμος, ἐπωφελής, ἐπικερδής : Ἀξιόν.6,8 **τὸ πρᾶγμά μοι λυσιτελές, - λυσιτελὴς ἐπιχείρησις˙** κ. συγκρ. : Ξεν.Ἱέρ.9,11 **ἐμπορεύματα λυσιτελέστερα,** Πλάτ.Πολ.354Α **οὐδέποτ' ἄρα .. λυσιτελέστερον ἀδικία δικαιοσύνης˙** κ. ὑπερθ. : αὐτ.Πολ.344Ε **λυσιτελεστάτην ζωὴν ζῆν,** Δημ. 46) **λυσιτελέστατον πρὸς ἀργύριον** (ὅ,τι ἦτο ὠφελιμώτατον ὡς πρὸς τὰ χρήματα), Πολύβ.4,38,8 **λυσιτελῆ** (πλεονεκτήματα), Φιλόδ.Μουσ.6,93Κ **τὰ λυσιτελῆ καὶ ἀλυσιτελῆ πρός τι,** αὐτ.Οἰκ.68J **κτήσεις λυσιτελέστεραι˙** || σπανίως ἐπὶ προσ., ἐπωφελής : Πλάτ.Φαῖδρ.239C **λυσιτελὴς ἀνήρ˙** **2)** εὐθηνός : Ξεν.Προσ.4,30, Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,37.

λυσιτελούντως ἐπίρρ. χρησίμως, ὠφελίμως, ἐπωφελῶς : Ξεν.Οἰκ.20,21 **τὰ δὲ ἔργα μὴ τελεῖσθαι λυσιτελούντως πρὸς τὴν δαπάνην,** Πλάτ. Ἀλκ.2,146Β **παρέπηται .. τὸ ὠφελίμως, καὶ λυσιτελούντως,** Δίων Κ 56,40 **λυσιτελούντως ἑαυτοῖς.**

λῡσιτελῶ-έω κ. νεώτ. κυρ. ἀποζημιώνω διὰ γενομένην δαπάνην, ἢ πληρώνω τὸ ὀφειλόμενον, ὅθ. πληρώνω, δηλ. παρέχω κέρδος, ὠφέλειαν, μτ.δοτ. προσ. κ. ἀπαρφ. : Ἡρ.1,97 **οὐ γάρ οἱ λυσιτελέειν .. δικάζειν,** Ἀριστφ.Πλ.509 **οὔ φημ' ἂν λυσιτελεῖν σφῷν** (τοῦτο), Ξεν.Ἀπομν.2,1,15 **δοῦλος τοιοῦτος εἶναι οἷος μηδενὶ δεσπότῃ λυσιτελεῖν,** Ανδοκ.1,125 **τεθνάναι νομίσασα λυσιτελεῖν ἢ ζῆν** (εἶναι καλύτερον νὰ ἀποθάνῃ τις παρὰ νὰ ζῇ), Πλάτ.Θεαίτ.181Β **εἰ λυσιτελεῖ εἰς τοσοῦτον προϊέναι κίνδυνον,** αὐτ.Ἀπολ.22Ε **ὅτι μοι λυσιτελοῖ ὥσπερ ἔχω ἔχειν,** αὐτ.Πρωτ.327Β **λυσιτελεῖ ἡμῖν ἡ δικαιοσύνη˙** || τὸ πλεῖστον ἀπροσ.: **λυσιτελεῖ μοι** μὲ ὠφελεῖ, εἶναι καλύτερον δι' ἐμέ, μὲ συμφέρει, μτ. μτχ. : Λυσ.25,27 **οὐδὲ ἅπαξ ἐλυσιτέλησε πειθομένοις,** Πλάτ.Ἀλκ.1,113D **πολλοῖς δὴ ἐλυσιτέλησεν ἀδικήσασι˙** || ἐνίοτε μετ' αἰτ. προσ. : Ἱππ.Ἀγμ.19 **λυσιτελεῖ τὸν μέλλοντα κακῶς ἰητρεύεσθαι ἀμφότερα καταγῆναι τὰ σκέλεα˙** κ. ἀπολ. : Ἀξιόν.6,6 **ἐλυσιτέλει γάρ˙** || ἐν κακῇ ἐννοίᾳ, συνωμοτῶ, ὡς γλώσσ.. τοῦ ἐς τὸ κακὸν ἀλλήλοισι συντιμωρεῖ (Ἱππ.Διαίτ.17), Γαλ.15, 494 (δ.ἀνάγν. συντελεῖ)˙ || τὸ οὐδ. τῆς μτχ. ἐν χρ. ὡς οὐσ. **τὸ λυσιτελοῦν** ὠφέλεια, κέρδος, πλεονέκτημα : Θουκ.6,85, Πλάτ.Πολ.336D, Δημ.26 **τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν.**

λυσιτελῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ λυσιτελῆ, συμφέροντα τρόπον : Διόδ.Σ 14,102 **οὐ λυσιτελῶς δὲ Διονυσίῳ συντεθεικὼς τὸν πόλεμον˙** κ. ὑπερθ. **λυσιτελέστατα** : Ἡρωδιαν.3,5,1.

λῡσίτοκος-ον μτγν. ὁ ἀπελευθερωθεὶς διὰ τοῦ τοκετοῦ, ὅθ. ὁ τεχθείς : Ὀππ Κυν.3,128 **θάλαμοι λυσίτοκοι** (δηλ. ᾠὰ τεχθέντα).

λῡσῐτόκος-ον μτγν. ὁ λύων, ὁπαλλάττων ἀπὸ τοὺς πόνους ἢ τὰς ὠδῖνας τοῦ τοκετοῦ : Νόνν Δ 41,166 **λυσιτόκος θέαινα.**

λυσιφάρμακον (τὸ) πάπ. φάρμακον **δι' οὗ** λύονται οἱ μαγικοὶ κατάδεσμοι κττ.

λῡσιφλεβής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐπιφέρων τὴν λύσιν συνεχείας τῶν φλεβῶν, ὁ ἀνοίγων τὰς φλέβας: Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,94 **λυσιφλεβῆ τε σάγαριν.**

λῡσίφρων-ονος-ον μτγν. ὁ ἀπαλλάττων, ἐλευθερώνων ἐκ τῶν φροντίδων : Ἀνακρεόντ.47,2.

λῡσιχαίτης (ὁ) μσν. λυσίκομος, λυσίθριξ: Νικ. Χων.Χρον.12,5.

λῡσῐχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ φορῶν λυτὸν χιτῶνα, δηλ. ἄνευ ζώνης : Νόνν.Δ 5,407.

λῡσῐῳδός (ὁ) ὁ ἐν θεάτρῳ ὑποκρινόμενος γυναικείους χαρακτῆρας, ρόλους, ἐν ἀνδρικῇ περιβολῇ: Ἀριστόξ.Ἱστ.ἀπ.57, Ποσειδών.4J, Φιλόδ.Στωϊκ.Π 7˙ || διακρίνεται τοῦ μαγῳδοῦ : Στράβ.14,1,41˙ **ἀλλὰ** ταυτίζεται πρὸς τὸν μαγῳδὸν ὑπὸ Ἀριστοκλ.Ἱστ.7˙ || **Μητρόβιος ὁ λυσιῳδός** οὕτως ἐκλήθη ἐκ τοῦ Λύσιδος γράφαντος ᾠδὰς διὰ τοιούτους ὑποκριτάς : Πλούτ.Σύλλ.36˙ || θηλ. **λυσιῳδός** : Ἀθήν. Ναυκρ.(Ἱστ.ἀπ.166)J˙ **2)** ὡς ἐπίθ. **λυσιῳδοὶ αὐλοί** οἱ αὐλοὶ οἱ συνοδεύοντες τοιαύτας ᾠδάς : Ἔφορ.3J (πιθ. ἀνάγν. λυσιῳδικῶν).

λυσκάζει Ἡσ. «περιφεύγει».

λύσσα (ἡ), ἀττ. **λύττα** κ. νεώτ. μανία, ὀργή, ὁρμή, π. Ὁμ. πάντοτε ἐπὶ πολεμικῆς μανίας : Ἰλ.) 239 **κρατερὴ δὲ ἑ λύσσα δέδυκεν,** αὐτ.305 **λύσσαν ἔχων ὀλοήν,** αὐτ.Φ 542 **λύσσα δέ οἱ κῆρ αἰὲν ἔχε κρατερή˙** **2)** μεθ' Ὁμ. μανιώδης ὁρμή, μανία, παρσφροσύνη : Αἰσχ.Πο.883 **λύσσης πνεύματι μάργῳ, γλώσσης ἀκρατής.** ἐπὶ τῆς Ἰοῦς), αὐτ.Χο.288 **λύσσαν τε καὶ ματαίους ἐκ νυκτῶν φόβους κινεῖν** (ἐπὶ τοῦ Ὀρέστου), Εὐρ.Ὀρ.254, Βακχ.10,102 (ἐπὶ τῶν Προιτίδων) : Εὐρ.Βάκχ.851 **ἐνεὶς ἐλαφρὰν λύσσαν** (ἐπὶ βακχικῆς μανίας), Ἀριστφ. Θεσμ.681 **λύσσῃ παράκοπος˙** || κ. ἐνισχυμ. διὰ συνωνύμ. λ. : Σοφ.Ἀπ.941,4 **λύσσα μανιάς,** Πλάτ Νόμ.839Α **λύττης δὲ ἐρωτικῆς καὶ μανίας˙** || ἁπλῶς **λύσσα** ἐπὶ ἐρωτικῆς μανίας : Θεόκρ.3,47 **Ὥδωνις ἐπὶ πλέον ἄγαγε λύσσας˙** **3)** φανατισμός : Γαλ.8,148 **λ- περὶ τὰς αἱρέσεις˙** **4)** κτ. προσωποπ. **Λύσσα** ἡ θεὰ τῆς λύσσης, τῆς μανίας : Εὐρ.Ἡρ.823 **θαρσεῖτε Νυκτὸς τήνδ' ὁρῶντες ἔκγονον Λύσσαν˙** **5)** κ. νεώτ. μολυσματικὴ νόσος προσβάλλουσα τὰ ζῷα καὶ ἰδίως τοὺς κύνας, μεταδιδομένη δὲ εἰς τοὺς ἀνθρώπους διὰ δήγματος : Ξεν.Ἀν.5,7,26 **ἔδεισαν δὲ μὴ λύττα τις ὥσπερ κυσὶν ἡμῖν ἐμπεπτώκοι,** Ἀριστλ.21 604a,5

τούτων ἡ λύττα ἐμποιεῖ μανίαν, Γαλ.Ι,296· || ὁμ. ἐπὶ ἵππων : Πορφ.᾿Αποχ.3,7· **6)** ἡ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν τῶν κυνῶν ἔκφυσις, ἥτις καὶ ἀφῃρεῖτο ἐπειδὴ ἐπιστεύετο ὅτι παρῆγε τὴν λύσσαν : Πλίν.ΦΙ 29,100· **7)** νεώτ. συνεκδ. ἀκόρεστος γενετήσιος ὁρμή· **8)** δημ. πρὸς χαρακτηρισμὸν φαγητοῦ λίαν ἁλμυροῦ : **μυζήθρα - πιλάφι λύσσα.**

λυσσάζω δημ. κ. **-ιάζω** κ. **λυσσάω,** ἀόρ. **(ἐ)λύσσ(ι)αξα,** μτχ. παθ. παρακ. **-ασμένος,** ἐπὶ κυνῶν κ.ἄ. ζώων, πάσχω ἐκ λύσσης : **ἐλύσσαξε τὸ σκυλλί μας καὶ δάγκασε ἕνα διαβάτη· 2)** καταλαμβάνομαι ὑπὸ μανιώδους ὁρμῆς πρός τι: Χριστόπ.65,9 **εὐθὺς ποὺ τὲς φιλήσω, λυσσιάζουν καὶ γελοῦν,- αὐτὸ τὸ κορίτσι λύσσαξε γιὰ νὰ τὸν πάρῃ· 3)** κατέχομαι ὑπὸ μανιώδους ὀργῆς : **λύσσαξε ἀπὸ τὸ θυμό της·** || ὡς μτβ. **τὸν ἐλύσσαξα στὸ ξύλο** τὸν ἔδειρα ἀγρίως.

λυσσαίνω εἶμαι μανιώδης, σφόδρα ὠργισμένος, διατελῶ ἐν παραφορᾷ ἐναντίον τινός : Σοφ.᾿Αντ. 633 **πατρὶ λυσσαίνων πάρει.**

λυσσαλέος-α-ον κ. νεώτ. ὁ λυσσῶν, μανιώδης ἐκ λύσσης, ὁ πλήρης λύσσης : ᾿Απολλ.Ρ 4,1393 **λυσσαλέοι κύνες· 2)** κ. νεώτ. μτφ. ὁ πλήρης μένους, παραφορᾶς : Μαν.4,539 **λυσσαλέα μανίη,** - **λυσσαλέος ἐπέπεσε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.**

λυσσαλέως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ λυσσαλέον τρόπον, μετὰ μανίας, παραφόρως : **ὥρμησαν λυσσαλέως κατὰ τῶν ἐχθρῶν.**

λυσσάρης (ὁ) δημ., θηλ. **-άρα,** οὐδ. **-άρικο** ὁ πάσχων ἐκ λύσσης, λυσσασμένος.

λυσσάρικος-η-ο δημ. λυσσασμένος, λυσσάρης βλ.λ. : **τὸν ἐδάγκωσε ἕνα λυσσάρικο σκυλλί.**

λυσσάς-άδος (ἡ) κ. μσν. λυσσώδης, μανιώδης, λυσσασμένη : Εὐρ.῾Ηρ.1024 **λυσσάδι μοίρᾳ,** Τιμόθ. Μιλ.ἀπ.3,ΑΠλ.4,289.

λύσσασμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λυσσῶ : **τὸ λύσσασμα τοῦ σκυλλιοῦ μοῦ στοίχισε ἕνα χιλιάρικο.**

λυσσασμένος-η-ο δημ. κ. **λυσσιασμένος** μτχ. παθ. παρακ. τοῦ λυσσάζω βλ.λ., ὁ λυσσαλέος, ὁ πάσχων ἐκ λύσσης· **2)** μτφ. ὁ μανιώδης εἴς τι, ὁ μαινόμενος· || ὁ διατελῶν ἐν ἐξάψει, ἐν παραφορᾷ : Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.156 **λυσσασμένοι ἀπὸ τὴν πύρα τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ κρασιοῦ.**

λύσσεται ῾Ησ. «μαίνεται».

λυσσηδόν ἐπίρρ. λυσσωδῶς, μανιωδῶς, μετὰ μανίας : ᾿Οππ.᾿Αλ.2,573.

λυσσήεις-εντος-εσσα-εν ῾Ησ. «μανιώδης».

λύσσημα-ατος (τὸ) παροξυσμὸς ἢ προσβολὴ μανίας, παραφροσύνη· ἐν τῷ πληθ. μανιώδεις κινήσεις, ὁρμαί : Εὐρ.᾿Ορ.270 **εἰ μ᾿ ἐκφοβοῖεν μανιάσιν λυσσήμασιν.**

λυσσήρης-ους-ες λυσσαλέος : ᾿Ορφ.῞Υμν.69,6, Μαν.6,560, αὐτ.599.

λυσσητήρ-ῆρος (ὁ) λυσσώδης, μανιώδης : ᾿Ιλ.Θ 299 **οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα,** Παῦλ. Σιλ.ΑΠ 5,265 ἀνέρα **λυσσητῆρι κυνὸς βεβολημένον ἰῷ,** Εὐστ.Πον.107,29.

λυσσητής (ὁ) ἐπίγρ. ὁ λυσσητήρ βλ.λ. : ΑΠ Παράρτ.5,47· δωρ. **λυσσᾱτάς** : ᾿Αριστόδικ.ΑΠ 7,473.

λυσσητικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς λύσσης, μανιώδης, ὁρμητικός· πρβλ. δημ. λυσσιασμένος : Αἰλ.ΖΙ 12,10 **λυσσητικὸς πρὸς τἀφροδίσια.**

λυσσιάζω δημ. λυσσάζω βλ.λ.

λυσσιακὸ (τὸ) δημ. ἡ λύσσα : **λυσσιακὸ τὸν ἔπιασε καὶ κάνει ἔτσι.**

λυσσιατρεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. εἰδικὸν θεραπευτήριον οὗ σκοπὸς εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀντιλυσσικῆς παστερείου θεραπείας εἰς τοὺς δηχθέντας ὑπὸ λυσσῶντος ἢ ὑπόπτου λύσσης ζῴου.

λυσσικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν λύσσαν, ὁ τῆς λύσσης : **λυσσικὸς ἰός.**

λυσσοδάκτης (ὁ) μσν. ὁ ἐκ λύσσης δάκνων : ΚΜανασσ. ἐν Αnnu.9,65 **λυσσοδάκτης κύων.**

λυσσόδηκτος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς δηχθείς : Δαμοκράτ.π.᾿Αέτ.15,14, Διοσκ.Ι,100, Μᾶρκ.Αὐρ.6,57 **καὶ λυσσοδήκτοις τὸ ὕδωρ φοβερόν,** Γεωπ.12,17.14.

λυσσοδίωκτος-ον μτγν ὁ ὑπὸ μανίας, μάλιστα ἐρωτικῆς διωκόμενος : Χρησμ.π.Ξεν.᾿Εφ.Ι,6.

λυσσομάνημα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λυσσομανῶ βλ.λ.

λυσσομανής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπὸ μανίας λελυσσηκώς, μανιώδης, λυσσώδης, ἐν μτφ. χρ. : Καλλί. ΑΠ ΙΙ,232 **ἐξ ἀπίνης ἐγένου λυσσομανές τι κακόν,** ᾿Αντίπ.ΑΠ 6,219 **ῥομβητοὺς δονέων λυσσομανεῖς πλοκάμους.**

λυσσομανία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. παροξυσμὸς τῆς παραφροσύνης, λύσσα μανιώδης : ᾿Ιουλ.᾿Επ.114.

λυσσομανῶ-έω μτγν., δημ. **λυσσομανάω** λυσσῶ, μαίνομαι, εἶμαι λυσσομανής : Μαν.4,216· || δημ. κατέχομαι ὑπὸ μανιώδους ὁρμῆς, μαίνομαι, ὁρμητικῶς φέρομαι : Παλαμ.Παράκ.105,20 **ἐκεῖ ποὺ ἡ μπόρα, ἐκεῖ ποὺ ἡ ξέρα λυσσομανᾶνε στὰ μπουγάζια· 2)** ὁμ δημ. μτφ. σφοδρῶς ἐπιθυμῶ τι : **αὐτὸς λυσσομανάει γιὰ γυναίκα.**

λυσσομαχῶ-έω μσν. ὡς λυσσῶν μάχομαι, μετὰ λύσσης πολεμῶ : Παχυμ.Γ 1,466.

λυσσοφοβία (ἡ) νεώτ. παθολογικὸς φόβος ὑφ᾿ οὗ κατέχεταί τις μήπως προσβληθῇ ὑπὸ λύσσης.

λυσσόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν δακτυλῖτις ἡ σκωριώδης.

λυσσῶ-άω (Ι), ἀττ. **λυττῶ,** ἐπ. μτχ. **λυσσώων** (Μαν. Ι,244, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,265) κ. μσν., δημ. **λυσσάω** κ. **λυσσάζω** βλ.λ., εἶμαι πλήρης μανίας ἢ ὁρμῆς ἐν τῇ μάχῃ, πρβλ. λύσσα : ῾Ηρ.9,71 **λυσσῶντά τε καὶ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα· 2)** εἶμαι μανιώδης, μαίνομαι : Σοφ.ΟΤ 1258 **λυσσῶντι δ᾿ αὐτῷ δαιμόνων δείκνυσί τις,** αὐτ.᾿Αντ.492,Πλάτ.Πολ.329C **ὥσπερ λυττῶντά τινα καὶ ἄγριον δεσπότην ἀποφυγών,** αὐτ.586C **ἔρωτες λυττῶντες,** ᾿Επίκ.Δόξ.ΙΙ,ΨΦωκυλ.214 **λυσσώδης πρὸς μεῖξιν,** Διγεν.᾿Ακρ.3494 **ἐλύσσασας καὶ ἤρχισες τοῦ δάκνειν·** || δημ. κατέχομαι ὑπὸ μανιώδους ὁρμῆς, φέρομαι ὁρμητικῶς : Κάλβ.3,4 **ἀκούω τοῦ λυσσῶντος ἀνέμου τὴν ὁρμήν·** || μτ. ἀπαρφ. μανιωδῶς ἐπιθυμῶ νὰ πράξω τι : ῾Ηλιόδ.Αἰθ.2,20 **ἐπιθέσθαι τε μετὰ τοῦτον καὶ τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην ἐλύττα· 3)** ἐπὶ κυνῶν, πάσχω ἐκ λύσσης : ᾿Αριστφ.Λυσ.298 **ὥσπερ κύων λυττῶσα τὠφθαλμὼ δάκνει,** ᾿Αριστλ.ΖΙ 604a,6 **λυττῶσιν ἅπαντα τὰ δηχθέντα·** || ὁμ. ἐπὶ λύκων : Θεόκρ.4,11 **καὶ τὼς λύκους αὐτίκα λυσσῆν·** || κ. ἐπὶ ἵππων : ᾿Αριστλ.ΖΙ 604b,13 **κατηφεῖ δὲ ἀεί, κἂν λυττήσῃ· 4)** μτβ. καθιστῶ τινα μανιώδη : Δαμοκράτ.π.Γαλ.13,821 **κἂν λελυσσήκῃ τινὰ** (ἐνν. τὰ δήγματα).

λυσσῶ-όω (2) μτγν. καθιστῶ τινα λυσσαλέον, μανιώδη· παθ. εἶμαι, γίνομαι μανιώδης : ΨΦωκυλ.122.

λυσσώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πλήρης λύσσης, μανίας, πολεμικῆς ὁρμῆς : ᾿Ιλ.Ν 53 **ᾗ ῥ᾿ ὅ γ᾿ ὁ λυσσώδης φλογὶ εἴκελος ἡγεμονεύει ῞Εκτωρ,** - **λυσσώδης μάχη διεξήχθη κατὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Τριπόλεως· 2)** ὁ τῆς παραφροσύνης, μανίας : Σοφ.ΑΙ.452 **ἐμβαλοῦσα λυσσώδη νόσον·** || ἐπὶ τοῦ Διονύσου, ὁ πλήρης μανίας : Εὐρ.Βάκχ.981 **Μαινάδων κατάσκοπον λυσσώδη·** || τὸ οὐδ. τὸ λυσσῶδες ὡς οὐσ. ἡ λύσσα, ἡ μανιώδης ὁρμή : Πλούτ.ἀπ.18,12 τὸ **λυσσῶδες τῶν ἡδονῶν.**

λυσσωδῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον λυσσώδη, μετὰ μεγάλης μανίας, ἀκαταβλήτου ὁρμῆς : **ἐμάχοντο λυσσωδῶς ἐπὶ δύο ἡμέρας.**

λυσσῶπις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ ἔχουσα λυσσῶδες ὄμμα, βλέμμα : ᾿Ορφ.᾿Αργ.979.

λῦται (οἱ) μτγν. οἱ σπουδασταὶ τῆς νομικῆς, οἱ διανύοντες τὸ τέταρτον ἔτος των σπουδῶν αὐτῶν· πρβλ. προλύται : Ἰουστιν. Const. omnem 5.

λυταῖος (ὁ) τίτλος τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Θεσσαλίᾳ : Βακχ.17,21· πρβλ.Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Λυταί· || λυταίη (ἡ) Ἡσ. «Θετταλή».

λυτάρι (τό) δημ. ἐσφ.γρ. τοῦ λητάρι, σχοινίον, λωρίον δι' οὗ δένονται τὰ ζῷα.

λυταρίς Ἡσ. «μήκωνος εἶδος».

λυταῶς Ἡσ. «σκοτεινῶς».

λύτειρα θηλ. τοῦ λυτήρ βλ.λ. : Ὀρφ.Ὕμν.9,17 **πεπαινομένων τε λύτειρα,** αὐτ.31,13 **Τριτογένεια λύτειρα κακῶν.**

λυτεχῖνος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ζῴων τῆς συνομοταξ. τῶν **ἐχινοδέρμων,** οὗ λείψανα εὑρέθησαν κ. ἐν Ἑλλάδι ἐντὸς τάφων.

λυτήρ-ῆρος (ὁ) (λύω) ὁ λύων, ὁ ἀπαλλάττων : Αἰσχ.Ἱκ.807 **πόρον . . γάμου λυτῆρα** (διόρθ. ἀντὶ καὶ λυτήριαι), Εὐρ.Ἠλ.136 **τῶνδε πόνων ἐμοὶ τῷ μελέᾳ λυτήρ·** **2)** διαιτητής, κριτής : Αἰσχ.Ἑπτ.941 **πικρὸς λυτὴρ νεικέων.**

λυτηριάς-άδος (ἡ) μτγν. ἡ λύτειρα βλ.λ. : Ὀρφ. Ὕμν.13,8 **ψευδομένη σώτειρα, λυτηριάς.**

λυτήριος-ον κ. -α-ον (Ὀρφ.Ὕμν.35,7) ὁ λύων, ἀπαλλάττων, ἀνακουφίζων : Αἰσχ.Ἑπτ.175 **δαίμονες λυτήριοι,** αὐτ.Ἱκ.268 **ἄκη τομαῖα καὶ λυτήρια,** αὐτ.Χο.820 **πλοῦτον δωμάτων λυτήριον,** Ἱππ. Προγν.24 **σημείων γενομένων λυτηρίων** (συμπτώματα θεραπείας)· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.Εὐμ.298 **ὅπως γένοιτο τῶνδ' ἐμοὶ λυτήριος** (ἵνα μὲ ἀπαλλάξῃ ἐκ τούτων), Σοφ.Ἠλ.635 **λυτηρίους εὐχὰς . . δειμάτων,** αὐτ.ἀπ.758 **τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον,** αὐτ.Τρ.554 **λυτήριον λύπημα,** Εὐρ.Ἄλκ.224 **λυτήριος ἐκ θανάτου γενοῦ** (σῶσον ἐκ τοῦ θανάτου)· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **λυτήριον** λύτρον, ἀνταμοιβή, ἀποζημίωσις : Πίνδ.Π 5,106 **τὸ καλλίνικον λυτήριον δαπανᾶν,** Ἀπολλ.Ρ 4,704 **λυτήριον φόνοιο** (ἱλαστήριος προσφορά, θυσία).

λύτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. π. μτγν. μ. κτ. πληθ. λύται βλ.λ.· || νεώτ. ὁ λύων, ὁ ἐξευρίσκων τὴν λύσιν προβλήματος, αἰνίγματος, ἀπορίας κ. γεν. παντὸς δυσχεροῦς ζητήματος : **λύτης σταυρολέξου.**

λυτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανὸς πρὸς λύσιν, ὁ προκαλῶν κίνησιν, κάθαρσιν, εὐκοιλιότητα : Ἀριστλ.Πρ.949a,5 **λυτικὰ φάρμακα,** Μνησίθ.Ἀθ. π.Ἀθήν.3,92C **τῆς δὲ κοιλίας ἐστὶ λυτικὰ καὶ οὐρήσεως κινητικά·** **2)** ἐπὶ φαρμάκου, ὁ διαλύων οἴδημά τι : Γαλ.11,751 **φάρμακον φλεγμονῆς λυτικόν·** || εἰδ. **λυτικὸν φάρμακον** ἀντίδοτον δηλητηρίων : Θεόφρ.Φὶ 9,16,5· **3)** ὁ ἱκανὸς νὰ ἀναιρέσῃ, ν' ἀνασκευάσῃ, ἐπὶ ἐπιχειρημάτων : Ἀριστλ.Ρητ.1403d,25· **4)** ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ λύῃ, ἐξηγῇ· ὡς οὐσ. **λυτικός** (ὁ) γραμματικὸς τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς ἀσχολούμενος περὶ τὴν λύσιν δυσκόλων ζητημάτων.

λύτις-ιδος (ἡ) μσν. ἡ λύουσα, ἐλευθεροῦσα, ἀπαλλάττουσα : Ἐφραὶμ Καισ.1178 **χρεῶν λύτις.**

λυτός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὃν δεδεμένον δύναταί τις νὰ λύσῃ, νὰ ξεδέσῃ : Πλάτ.Τίμ.41B **τὸ δεθὲν πᾶν λυτόν·** **2)** ὃν δύναταί τις νὰ διαλύσῃ, εὐδιάλυτος : αὐτ.60D **καὶ λυτῷ πάλιν ὑφ' ὕδατος·** **3)** ἐπὶ ἐπιχειρημάτων, ὁ δυνάμενος ν' ἀνασκευασθῇ, ἢ ἐπὶ προβλημάτων, νὰ λυθῇ : Ἀριστλ. Ρητ.1357b,13· **4)** νεώτ. κ. δημ. ὁ λελυμένος, ὁ ἐλεύθερος δεσμῶν, ἀπολυτός : **ἀφήσατε λυτὸ τὸ σκυλλὶ καὶ θὰ φάῃ κανέναν ἄνθρωπο** || φρ. **ἔβαλε λυτοὺς καὶ δεμένους** κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν, πᾶν ἰδ. δι' ἐπεμβάσεως προσ. μέσον.

λύτρα (ἡ) δημ. ἡ λυτρώνουσα, ἐλευθεροῦσα, σώζουσα : δ.τραγ. **ὦ κάτω Παναγιά μου, λύτρα καὶ καλοθωριά μου.**

λύτρον (τό) (λύω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κυρ. ἐν τῷ πληθ. **λύτρα,** χρήματα διδόμενα πρὸς λύτρωσίν τινος, πρὸς ἐξαγορὰν αἰχμαλώτου : Ἡρ.5,77 **τῶν λύτρων τὴν δεκάτην** (τὸ δέκατον τῶν χρημάτων τῆς ἀπολυτρώσεως), Θουκ.6,5 **λύτρα .. αἰχμαλώτων λαβὼν τὴν γῆν Καμαριναίων,** Ξεν. Ἑλλ.7,2,16 **ἀφιέναι ἄνευ λύτρων,** Πλάτ.Πολ.393D **τῆς θυγατρὸς λύτρα φέρων,** Δημ.1250 **λύτρα ἀποδιδόναι,** αὐτ.1248 **εἰσενεγκεῖν εἰς τὰ λύτρα** (εἰσφέρειν, συνεισφέρειν εἰς λύτρα), ΠΔ Ἐξ.30,12 **καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ κυρίῳ,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 30,21 **τοῦ ἐλευθερωμοῦ τὰ λύτρα, - οἱ λησταὶ ἐζήτησαν ὡς λύτρα μέγα χρηματικὸν ποσόν·** || μτγν. κ. κτ. ἑν. : Διόδ Σ 20,84, Πλούτ.Ἠθ.295C, ΚΔ Μάρκ.10,45 **καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν,** Ἐπίγρ. **λύτρον ὑπὲρ γαμέτου·** || κτ. πληθ. τὸ πρὸς ἀπελευθέρωσιν δούλου διδόμενον ὑπ' αὐτοῦ ποσὸν πρὸς τὸν κύριόν του : Πάπ.· || ποσὸν διδόμενον πρὸς ἀνάληψιν ἐνεχύρου : Πάπ.· **2)** ἀντίποινα, τιμωρία : Αἰσχ.Χο.48 **τί γὰρ λύτρον πεσόντος αἵματος ;·** || ἡ ἐπιβαλλομένη χρηματικὴ ποινὴ εἴς τινα διὰ χυθὲν αἷμα πρὸς διάσωσιν τῆς ζωῆς του : ΠΔ Ἐξ.21,30 **ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ·** **3)** γεν. ἀμοιβή, ἀντσμοιβή : Πίνδ.Ι 8(7),1 **λύτρον καμάτων,** αὐτ.Ο 7,77 **λύτρον συμφορᾶς·** **4)** τὸ φυτὸν λυσιμάχειος βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,3.

λυτροχαρής-οῦς-ές μτγν. ὁ χαίρων ἐπὶ τοῖς λύτροις : Χρησμ.Σιβ.8,494 (δ.γρ. λυθροχαρής).

λυτρῶ-όω (λύτρον) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παρατ., **ἐλύτρουν,** ἀόρ. α' (ἀπ-)**ἐλύτρωσα,** μέσ.ἀόρ. **ἐλυτρωσάμην,** ἀπαρφ. μέσ. παρακ. **λελυτρῶσθαι** (σπαν.), ἀπολύω τινά, ἀφήνω αὐτὸν ἐλεύθερον λαμβάνων λύτρα : Πλάτ.Θεαίτ.165E **ἐλύτρου χρημάτων ὅσων σοί τε κἀκείνῳ ἐδόκει·** || καταβάλλω τὸ ὀφειλόμενον πρὸς ἀπελευθέρωσιν ἐνυποθήκου, ἐνεχύρου : Πάπ. **λυτροῦν τὰ ἱμάτια·** || μτφ. ἀπαλλάσσω τινὰ κακοῦ τινος : **ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1821 ἐλύτρωσε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς τυραννίας·** || μέσ. ἐλευθερῶ τινα ἢ τι πληρώνων λύτρα, ἀπολυτρώνω : Πολύβ.18,16,1 **τὴν χώραν ἐλυτρώσατο χρημάτων οὐκ ὀλίγων,** ΚΔ Τίτ. 2,14 **ἵνα λυτρώσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας,** Βι.Ἀλεξ.3714 **διὰ πολλῶν χρημάτων λυτρώσασθαι τοὺς συγγενεῖς·** || παθ. ἀπελευθεροῦμαι, ἀπαλλάσσομαι ἔκ δεινοῦ τινος : Δημ.394 **μηδ' ἐκ τῶν ἰδίων λελυτρῶσθαι πένητες ἄνθρωποι,** ΚΔ Πέτρ.1,18 **ἐλυτρώθητε . . τιμίῳ αἵματι,** Πρόδρ. 2,533 **καὶ λυτρωθοῦμέν τον γοργόν,** Ἐρωτόκρ. 1,48 **κι ὁ Ρήγας ὄχ τὸ λογισμὸ καὶ βάρος ἐλυτρώθη, - ἐλυτρώθηκε ἀπὸ τὴ γυναίκα του·** || ὁμ. παθ. ἀπαλλάσσομαι ἐξ ὑποχρεώσεως : Πάπ.· **2)** κακὴ μετάφρασις ἑβραϊκῆς λέξεως σημαινούσης ρήγνυμι τὸν αὐχένα, δημ. σπάζω τὸν σβέρκο μου : ΠΔ Ἐξ.13,13 **ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξῃς, λυτρώσῃ αὐτό.**

λύτρωμα-ατος (τό) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ λυτροῦν, λυτρωμός.

λυτρωμός (ὁ) δημ. λύτρωσις, ἀπαλλαγή, σωτηρία, γλυτωμός : Ἐρωτόκρ.1,996 **νὰ 'βγω ἀπὸ τέτοιο μπερδεμό, καὶ λυτρωμὸ δὲν ἔχω,** Βόρν.Φῶς 71 **κι ἂν πρόσμενες τὸ λυτρωμὸ σου ἀπὸ τὴν ἄδικη θανή.**

λυτρών-ῶνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀπόπατος βλ.λ.2): ΠΔ Βασ.4,10,27 **καὶ ἔταξαν αὐτὸν εἰς λυτρῶνα.**

λυτρώσιμος-η-ον λεξ. ὃν δύναται νὰ λυτρώσῃ τις· Σουΐδ.ἐν λ. λύματα, Φώτ. «λύσιμα ἐνέχυρα, τὰ λυτρώσιμα».

λύτρωσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ διὰ λύτρων ἀπελευθέρωσις : Πλούτ.Ἄρατ.11 **καὶ λύτρωσιν αἰχμαλώτων·** || ἀπαλλαγὴ ἀπὸ δεινοῦ τινος, ἡ ἀπολύτρωσις : ΚΔ Λουκ.1,68 **καὶ ἐποίησε**

λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, αὐτ.'Εβρ.9,12 αἰωνίαν λύτρωσιν, Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,45 κινδύνων λύτρωσις, Μηναῖ.3,1 Σταυροθ. λύτρωσιν δωρούμενος· **2)** πάπ. ἡ διὰ καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων ἀπελευθέρωσις ἐνυποθήκου πράγματος· **3)** πάπ. ἀπαλλογὴ ἐξ ὑποχρεώσεως· **4)** πηγή, ἀνάβρα ὕδατος : ΠΔ Κριτ.1,15 καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος.

λυτρωτήριος-α-ον μσν. ὁ ἀπολυτρώνων, σωτήριος : Πασχ.Χρον.18,20.

λυτρωτής (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ λυτρῶν, ὁ διὰ λύτρων ἀπελευθερῶν, ἐλευθερωτής, σωτήρ : ΠΔ Ψαλμ.18(19),15 κύριε βοηθέ μου καὶ λυτρωτά μου, ΚΔ Πράξ.7,35 ὁ θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 25,19 σάν ὑπόσχεση δοσμένη στό λυτρωτή τόν ἀγαπητικό.

λυτρωτικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς λυτρωτήν : Πρόδρ.'Επιστ.98.

λυτρωτός-ή-όν μτγν. ὁ δυνάμενος νὰ λυτρωθῇ : ΠΔ Λευϊτ.25,31 λυτρωταὶ διὰ παντὸς ἔσονται.

λύττα, λυττῶ, λυττητικός κλπ. βλ. λύσσα, λυσσῶ λυσσητικὸς κλπ.

λυτταῖ 'Ησ. «πολλὰ λαλεῖ».

λυττητικός λυσσητικὸς βλ.λ.

λύττος-η-ον λεξ. κρητικὴ λ. ἀντὶ ὑψηλός : Στέφ.Βυζ.ἐν λ. λύκτος· ‖ καθ' 'Ησ. λυττοὶ «οἱ ὑψηλοὶ τόποι».

λύτωρ-ορος (ὁ) μτγν. λυτὴρ βλ.λ., ἐσφ. γρ. ἀντὶ ῥύτωρ : Λεωνίδ.'Αλ.ΑΠ 9,351.

λυτῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον εὐδιάλυτον : 'Αριστλ. ΖΜ 649a,32.

λυχνά (τὰ) δημ. δ.γρ. ἀντὶ λινὰ τὰ λεπτά, λεπτότερα ῥοῦχα, ἐνιαχοῦ τὰ μεταξωτά : Πολίτ. 'Εκλ.Τραγ.100,14 παίρνουν τά ροῦχά του δροσιά καί τά λυχνά του πάχνη.

λυχναῖος-α-ον μτγν. ὁ τῆς λυχνίας : Πρόκλ. 'Ιερ.149B λυχναῖον φῶς· **2)** κ. λυχνεύς 'Ησ. «ὁ διαυγὴς λίθος».

λυχνάπτης (ὁ) 'Ησ. γλώσσ. τοῦ δᾳδοῦχος· πληθ. Πάπ. λυχνάπτοι (ἐσφ. ἀνάγν. ἀντὶ λυχνάπται).

λυχνάπτιον (τὸ) πάπ. τόπος συναντήσεως, κέντρον τῶν λυχναπτῶν.

λυχναπτοῦμαι-έομαι 'Επιγρ. ἀνάπτω λύχνον.

λυχνάπτρια (ἡ) 'Επιγρ. θηλ. τοῦ λυχνάπτης.

λυχναράκι (τὸ) δημ. μικρὸς λύχνος παρέχων ἀσθενὲς φῶς· **2)** ἡ φυτικὴ θρυαλλίς, δ. λουμίνι.

λυχνάρι (τὸ) δημ. λύχνος : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.186, 11 τί τό θέλει ἡ μάννα σου τή νύχτα τό λυχνάρι.

λυχνάριον (τὸ) πάπ. ὑποκορ. τοῦ λυχνία βλ.λ.

λυχναύγημα-ατος (τὸ) αὐγή, λάμψις λύχνου : Acta et Diplom. Gr. ed. Miclos. et Mül.6,61.

λυχναψία (ἡ) κτ. 'Αθήν.15,701B σπαν. τ. ἀντὶ λυχνοκαυτία βλ. : Κηφισόδ.11.

λυχνέα κ. **λυχνεία** (ἡ) πάπ. ἀντὶ λυχνία βλ.λ.

λυχνείδιον (κῶδ. -ίδιον) (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λυχνεῖον βλ.λ. : Κράτ.3, 'Ερμιππ.62, 'Αριστφ.ἀπ.14,281.

λυχνεῖον (τὸ) κ. 'Επιγρ. κ. νεώτ. τὸ ἐφ' οὗ τοποθετεῖται ἢ ἀναρτᾶται ὁ λύχνος, λυχνοστάτης, λυχνοῦχος : Φερεκρ.85· **2)** εἶδος στηρίγματος, βάσις ἐφ' ἧς ἐτοποθετεῖτο ψηφοδόχος κάλπη, πρβλ. λυχνίον : 'Αριστλ.'Αθ.68,4.

λυχνέλαιον (τὸ) μτγν. ἔλαιον διὰ λύχνον : 'Αλέξ.Τραλλ.1,1.

λυχνεύς-έως (ὁ) μτγν. λυχνίτης : Καλλίξ.1· πρβλ. 'Αθήν.15,699D, 'Ησ.ἐν λ. λυχναῖος.

λυχνεύω (λύχνος) μσν. φωτίζω διὰ λύχνου : 'Αρέθ.ἐν 'Αποκ.905 λυχνεύουσα τοὺς εἰσαγομένους.

λυχνεών-ῶνος (ὁ) μτγν. ὁ τόπος ἔνθα εἶναι συνηγμένοι καὶ ἐναποτεθειμένοι οἱ λύχνοι, μέρος ἐν ᾧ οὗτοι φυλάσσονται : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.1,29 οἰκήσεις . . καὶ λυχνεῶνες ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηντο.

λυχνία (ἡ) μτγν. 'Επιγρ. πάπ., μσν. κ. νεώτ. λυχνοστάτης : ΠΔ"Εξ.25,31 καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, Πλούτ.Δίων 9 ἁμάξια καὶ λυχνίας καὶ δίφρους ξυλίνους καὶ τραπέζας τεκταινόμενον, Λουκ."Ον.40 ἀνατρέπω . . καὶ λυχνίαν καὶ τραπέζας, ΚΔ Ματθ.5,15 οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸ μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, αὐτ.'Απ.1,12, Μηναῖ.3,8 Θεοτοκ. λυχνία χρυσοφαής (ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ Φρυν. 289)· ‖ νεώτ. πᾶσα συσκευὴ παράγουσα φῶς διὰ καύσεως ῥευστῶν οὐσιῶν (ἐλαίου, βενζίνης, πετρελαίου) ἢ ἀερίων (φωταερίου, ἀσετυλίνης) ἢ κ. δι' ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, λύχνος, λαμπτήρ, λάμπα : λυχνία πετρελαίου, - ἠλεκτρική.

λυχνιαῖος-α-ον μτγν. ὁ εἰς λύχνον ἀνήκων : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,119 λυχνιαῖον φῶς, πρβλ. Γαλ. 17(2),413, 'Ολυμπ.ἐν Μετ.18,12.

λυχνίας λίθος (ὁ) λυχνίτης : Πλάτ.Κωμ.146.

λυχνίδες (οἱ) δημ. ὄνομα τοῦ φυτοῦ σιληνὴ βλ.λ. ἡ ἀρμερία.

λυχνίδιον (τὸ) λυχνείδιον βλ.λ.

λυχνικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λύχνον ἢ τὴν λυχνίαν, ὁ τοῦ λύχνου· ὅθ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. λυχνικὸν ἢ ὥρα, καθ' ἣν ἀνάπτονται οἱ λύχνοι ἐν τῷ ναῷ κατὰ τὸν ἑσπερινόν : Παλλάδ.Λαυσ.1100B, Κύριλλ.Σκυθ.ἐν Βίῳ Σάβ.325A· **2)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ λυχνικόν, εἰς τὴν ἑσπερινὴν ὥραν : 'Επιφάν.829A λυχνικοὶ ψαλμοὶ καὶ προσευχαὶ (ἑσπερινοὶ ψαλμοί).

λυχνίον ἢ -ιον (τὸ) κ. 'Επιγρ., πάπ. κ. νεώτ. λυχνεῖον βλ.λ. : 'Αντιφάν.55,2, Θεόκρ.21,36 τό τε λύχνιον ἐν πρυτανείῳ, Λουκ.Συμπ.46 ἀνατρέψας τὸ λυχνίον σκότος μέγα ἐποίησε· ‖ νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λύχνος, λυχναράκι **2)** πάπ. λύχνος, λυχνία.

λυχνιοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων τὴν λυχνίαν ἢ τὸν λύχνον, ὁ κρατῶν αὐτόν.

λυχνίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ φυτὸν λυχνὶς ἡ στεφανωματική, ἐν χρ. εἰς στεφάνους : Θεόφρ.Φl 6, 8,3, Μελέαγρ.ΑΠ 4,1,23 λυχνίδα τ' Εὐφορίωνος, Διοσκ.3,100· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν καρυοφυλλοειδῶν ἢ καρυοφυλλιδῶν, οὗ ἀξιολογώτερα εἴδη ἐν 'Ελλάδι εἶναι λυχνὶς ἡ στεφανωματική, λυχνὶς ἡ σαρτόρειος κ. λυχνὶς τὸ ἄνθος τοῦ κόκκυγος· **2)** λυχνὶς ἡ ἀγρία πιθ. τὸ φυτὸν ἀγρόστεμμα τὸ κοινόν : Διοσκ.101· πρβλ. Νίκ.Θηρ.899· ‖ τὸ φυτὸν ἀντίρρινον βλ.λ. : Πλίν.Φl 25,129, Διοσκ.4,130· **3)** πολύτιμός τις καὶ λάμπων λίθος, πιθ. τὸ ῥουβίνιον : Λουκ.Συρ.32 λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται· ὁμ. λύχνις (ὁ) : Διον.Περ.329, 'Ορφ.Λιθ.271.

λυχνίσκος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ λύχνου βλ.λ.31:Λουκ.'Αλ.'Ιστ.2,30 τοὺς δὲ μικροὺς ἄνθρακι πεπυρωμένους, ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς λυχνίσκους· **2)** νεώτ. μικρὸς λύχνος, λυχναράκι.

λυχνιτάριον (τὸ) μσν. ὁ λυχνίτης λίθος : Ψελλ. 'Αγ.Σοφ.258 εἶχε δὲ καὶ τροῦλλον χρυσοῦν μετὰ μαργαριταρίων καὶ λυχνιταρίων καὶ σμαράγδων, Διήγ.'Αχιλλ.122 τὸ σελλοχάλινον χρυσὸν μετὰ λυχνιταρίων.

λυχνιταρόχρους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ἔχων χρῶμα λυχνιταρίου : Λίβ.Ροδ.2,162 λυχνιταρόχρους ἄνθρωπος κόκκινος νά βαστάξῃ.

λυχνίτης (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. πολύτιμός τις λίθος ἐρυθροῦ χρώματος : Πλάτ.'Ερυξ.400D τοῦ λυχνίτου λίθου κεκτημένος εἴη, Στράβ.17,3,11 λίθους εὑρίσκεσθαί φασι τοὺς λυχνίτας, Πλίν.Φl 37,104, Εὐστ. εἰς Διον.Περ.327· **2)** λυχνίτης λίθος ὄνομα παρίου μαρμάρου ὅπερ ἐλατομεῖτο ὑπὸ τὸ φῶς λύχνων : Βάρρ.π.Πλίν.Φl 36,14· ‖ νεώτ. ὀρυκτολ. τὸ τῆς Πάρου μάρμαρον, οὗ χαρακτηριστικὸν τὸ λευκὸν χιονόχρουν χρῶμα καὶ τὸ ὅτι εἰς λεπτὰ τεμάχια εἶναι διαφώτιστον.

λυχνῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. πάπ. τὸ φυτὸν βαλλωτὴ ἡ κρατηροφόρος, δημ. ἀγκαρδιά, λυχναράκι, φάσσα, οὗ οἱ κάλυκες χρήσιμοι ὡς θρυαλλίδες λύχνων: Πλίν.Φ1 25,121· ‖ τὸ φυτὸν φλομίς: Διοσκ.4,103.
λυχνόβιος-ον μτγν. ὁ ζῶν, διάγων παρὰ τὸ φῶς τοῦ λύχνου : Σενέκ.᾿Επιστ.122.
λυχνοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς λύχνον, ὁ ἔχων σχῆμα λύχνου : ᾿Ιάμβλ.Προτρ.21,24.
λυχνοκαΐα (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ΐη τὸ ἀνάπτειν λύχνους, λυχναφία, φωταφία : Κρατῖν.227, Δίων Κ 79,16· **2)** ἑορτή τις ἐν Σάϊδι τῆς Αἰγύπτου καθ' ἣν ἥναπτον καὶ ἔκαιον λύχνους : ῾Ηρ.2,62· ὁμ. κ. κτ. πληθ. **αἱ λυχνοκαΐαι**· ᾿Ιώσ. ᾿Απ.2,9.
λυχνοκαυστῶ-έω λυχνοκαυτῶ βλ.λ. : Κρατῖν.9D.
λυχνοκαυτία (ἡ) μτγν. λυχνοκαΐα, λυχναφία : ᾿Αθήν.15,701A **λυχνοκαυτίαν δὲ ἣν οἱ πολλοὶ λέγουσι λυχναφίαν.**
λυχνοκαυτῶ-έω μτγν. καίω λύχνους : Δίων Κ 63,20 **τῆς πόλεως λυχνοκαυτούσης.**
λυχνοκῶσα Τελεκλ.20 «λυχνοκαυτοῦσα».
λυχνομαντεία (ἡ) πάπ. κ. νεώτ. ἡ διὰ λύχνων μαντεία, εἶδος ἀρχ. μαντικῆς καθ' ἣν ὁ μάντις διὰ σταθερᾶς ἐνατενίσεως καὶ προσηλώσεως εἰς λύχνον **ἐφαντάζετο** ὅτι ἐπεκοινώνει δι' αὐτοψίας πρὸς τὸ θεῖον.
λύχνον (τὸ) κ. πάπ. λύχνος : ᾿Ιππῶν.22.
λυχνοπέτα (ἡ) δημ. ὀνομασία τῆς νυκτερίδος κτ. παρετυμολ. ἐκ τοῦ νυχτοπέτα (ἡ ἱπταμένη κατὰ τὴν νύκτα).
λυχνοποιΐα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., ἐσφ.γρ. ἀντὶ λυχνοκαΐα βλ.λ. : Θεμίστ.Λόγ.4,49A· **2)** νεώτ. τὸ ἔργον τοῦ λυχνοποιοῦ, τὸ κατασκευάζειν λύχνους.
λυχνοποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς λύχνων ἢ λυχνιῶν : ᾿Αριστφ.Εἰρ.690 **τυγχάνει λυχνοποιὸς ὤν,** Φιλέτ.4, Καν.᾿Αστρλ.Κ Β(4),215.
λυχνοποιῶ-έω κατασκευάζω λύχνους καὶ λυχνίας : ᾿Ανδοκ.ἀπ.5(6).
λυχνόπολις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πόλις τῶν λύχνων : Λουκ.᾿Αλ.᾿Ιστ.1,29 **περὶ ἑσπέραν ἀφικόμεθα εἰς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην.**
λυχνοπώλης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ πωλῶν λύχνους ἢ λυχνίας : ᾿Αριστφ.῾Ιππ.739 **λυχνοπώλαισι καὶ νευρορράφοις.**
λυχνοπωλῶ-έω μτγν. πωλῶ λύχνους ἢ λυχνίας : Σχόλ.Λουκ.Τίμ.30.
λύχνος (ὁ), πληθ. **λύχνοι** κ.ἑτερογεν. **λύχνα** (τὰ) κ. νεώτ. κ. δημ. φῶς δυνάμενον νὰ μεταφέρηται, κινητὴ συσκευὴ παράγουσα φῶς διὰ καύσεως ἐλαίου ἢ λίπους μέσῳ θρυαλλίδος, λυχνάρι, καντηλιέρι : ᾿Οδ.Τ 34 **χρύσεον λύχνον,** ῾Ηρ.2,62 **λύχνα καίειν,** αὐτ.7,215 **περὶ λύχνων ἀφάς** (κατὰ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀνάπτονται οἱ λύχνοι, δηλ. ὅταν ἀρχίζῃ νὰ νυκτώνῃ), αὐτ.2,130, ᾿Αριστφ.Νεφ.18 **ἅπτε, παῖ, λύχνον,** αὐτ.Πλ.668, Πλάτ.Συμπ.218B **λύχνος ἀπεσβήκει** (εἶχε σβεσθῆ), Διόδ.Σ 19,3), ΚΔ Ματθ.5,15 **οὐδὲ καίουσι λύχνον,** ᾿Αρρ.᾿Επικτ. 2,17,37, Κρυστ.Γκόλφω 4 **ἀνάερε λύχνε, ὁπ' ἄγγελος ἐσένα πρῶτο ἀνάφτει,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 63,20 **κι οἱ λύχνοι μου διαμάντια στολισμένοι τὰ παλάτια πέρα ὡς πέρα θὰ φωτᾶνε, - φιτίλι - καυτρίλα - φαλίδι τοῦ λύχνου**· **2)** ἐν τῷ πληθ. **λύχνοι** (οἱ) ἢ **λύχνα** (τὰ) τὸ μέρος τῆς ἀγορᾶς ἔνθα **ἐπωλοῦντο** οἱ λύχνοι : ᾿Αριστφ.Νεφ.1065 **῾Υπέρβολος δ' οὐκ τῶν λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολλά**· **3)** ἰχθύς τις : Στράβ.17,2,4 **κεστρεὺς λύχνος,** ῾Ησ.· πρβλ. λατ. lucerna : Πλίν.Φ1 9,82.
λυχνοστάτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑποστάτης λύχνου ἢ λυχνίας, κινητὸς στῦλος ἀφ' οὗ ἀναρτῶσι τὸν λύχνον : Παλαμ.Παράκ.72,4 **οἱ λυχνοστάτες ἀδειανοί, τὰ μάτια σου σβηστά.**
λυχνούδι (τὸ) δημ. ὀνομασία τοῦ φυτοῦ σιληνὴ ἡ παραθαλάσσιος.
λυχνοῦχος (ὁ) (ἔχω) λυχνοστάτης ἐφ' οὗ ἐτοποθετεῖτο ὁ λύχνος : Φερεκρ.40 **καὶ τὸν λυχνοῦχον ἐκφερ' ἐνθεὶς τὸν λύχνον,** ᾿Αριστφ.ἀπ.8 **διαστίλβονθ' ὁρῶμεν ὥσπερ ἐν καινῷ λυχνούχῳ,** ῎Αλεξ.102 **ἐξελὼν ἐκ τοῦ λυχνούχου τὸν λύχνον**· πρβλ.Λυσ.ἀπ.83.
λυχνοφαής-οῦς (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **χρυσομηλιδῶν.**
λυχνοφόρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ φέρων, κρατῶν λύχνον : Ποσειδών.36J, ᾿Ιώσ.᾿Απ.2,9, Πλούτ. Πομπ.52 **ἀπέκτειναν.. τὸν προηγούμενον λυχνοφόρον**· **2)** νεώτ. βοταν. **λυχνοφόρος** (ὁ) γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **προσωπανθῶν.**
λυχνοφορῶ-έω φέρω λύχνον : ᾿Αριστφ.Λυσ. 1003 **ἂν γὰρ τὰν πάλιν ᾇπερ λυχνοφορίοντες ἀποκεκύφαμες** (λακων.).
λυχνόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἄγχουσα ἡ πεποικιλμένη.
λυχνώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς λύχνον, ὁ ἔχων σχῆμα λύχνου, ἀντίθ. πυρώδης : ῞Ηφαιστ. ᾿Αστρ.1,23.
λύχνωμα-ατος (τὸ) σχόλ. ὀθόνιον : Σχόλ.᾿Αριστφ. ᾿Αχ.1175· πρβλ. λαμπάδιον.
λυχόχορτο (τὸ) δημ. λυχνόχορτο βλ.λ.
λύω (ρίζ. λυ-, πρβλ. λατ. luo κ. reluo(κ. μσν. κ. νεώτ. δημ. κ. **λύνω** κ. **λυῶ**, ποι. προστ. λῦθι (Πίνδ. ἀπ.55), παρατ. **ἔλυαν** (συχν. κ. σύνθ., ὁμ. κ. ὁ ἐνεστ. ἀπ-, δι-, ἐπ-, κατ-, παρ-), δημ. **ἔλυα** (προφ. κ. δισυλλ.) κ. **ἔλυνα,** μέλλ. **λύσω** (συχν. κ. σύνθ. ἀπο-, δια- κατα-), ἀόρ. **ἔλυσα** (συχν. κ. σύνθ. ἀπ-, δι-, ἐξ-, ἐπ-, κατ-, παρ-, προκατ-, συγκατ-), παρακ. **λέλυκα** (ἐνίοτε κ. σύνθ. ἀπο-, κατα-), ὑπερσυντ. μ. κτ. εὐκτ. (σπαν.) **λελυκὼς εἴην** (Θουκ.1,67)· μέσ. **λύομαι** (ἐνίοτε κ. σύνθ. ἀπο-, δια-, ἐκ-, ἐπι-, κατα-, παρα-, ὑπο-), δημ. **λυέμαι** κ. **λύνομαι,** παρατ. σπαν. ὡς μέσ. **ἐλυόμην** (κ. σύνθ. ἀπ-), μέλλ. **λύσομαι** (ἐνίοτε κ. σύνθ. ἀνα-, ἀπο-, δια-, ἐπι-), ἀόρ. **ἐλυσάμην** (συχν. κ. σύνθ. ἀπ-, δι-, ἐξ-) κ. **ἐλύθην** (συχν. κ. σύνθ. δι-), παρακ. **λέλυμαι** (ἐνίοτε κ. σύνθ. δια-, κατα-), ὑπερσυντ. μ. σύνθ. **διελελύμην** (῾Ισ. 14,27, Αἰσχίν.2,134), μτ. ὀλίγ. μέλλ. σπαν. **λελύσομαι** (κ. σύνθ. ἀπο-, κατα-)· παθ. **λύομαι** σπαν. (συνήθ. σύνθ. ἀπο-, δια-, κατα-, νεώτ. δημ. κ. ἀνα- παρα-, νεώτ. κ. ἐπι-), παρατ. **ἐλυόμην** σπαν. (συνήθ. σύνθ. ἀπ-, δι-, κατ-, νεώτ. δημ. κ. ὡς ὁ ἐνεστ.), δημ. **ἐλυόμουν κ. ἐλυνόμουν,** μέλλ. **λυθήσομαι** (ἐνίοτε κ. σύνθ. ἀπο-, δια-, κατα-), ὁμ. ἐν παθ. σημ. κ. **διαλύσομαι** (Θουκ.2,12), **ἐπιλύσομαι** (Λυσ.174,38), **καταλύσομαι** (Ξεν.ΚΠ 1,6,9), ἀόρ. **ἐλύθην** (συχν. κ. σύνθ. ἀπ-, δι-, ἐξ-, κατ-, παρ-, νεώτ. δημ. κ. ἀν-, νεώτ. κ. ἐπ-), δημ. **ἐλύθηκα,** παρακ. **λέλυμαι** (συχν. κ. σύνθ. ἀπο-, δια-, ἐκ-, κατα-, παρα-), ἐπ. γ' εὐκτ. σπαν. **λέλῦτο** ἀντὶ **λελύοιτο** (᾿Οδ.Σ 238), μτχ. παθ. παρακ. μ. π. μτγν., μσν. κ. νεώτ. **λελυμένος,** δημ. **λυμένος,** ὑπερσυντ. **ἐλελύμην** σπαν. (κ. σύνθ. ἀπ-, δι-, κατ-)· ἐπ. παθ. ἀόρ. (κτ. τ. ὑπερσυντ.) **ἐλύμην** κ. **λύμην** (᾿Ιλ.Φ 80), **λῦτο** (αὐτ.114) κ. **λύτο** (αὐτ.Ω 1), λύντο (αὐτ.Η 16)· π.᾿Ομ. πάντες οἱ τ. πλὴν τοῦ ἐνεργ. παρακ. μὲ τὸ υ ὡς κ. π. ἀ. ἐπ. βραχύ, πλὴν δὶς ἐν ἄρσει (ἔλῦεν ᾿Ιλ.Ψ 513 κ. **λῦει** ᾿Οδ.Η 74) ὡς κ. ἐν συνθέτοις θέσει μακρὸν (ἀλλύεσκεν ᾿Ιλ.Β 105 κ. ἀλλύουσαν αὐτ. 109), ἐν τοῖς ἀ. χρόνοις τὸ υ βραχύ, πλὴν ἐν τοῖς τ. **λέλῦτο, λῦτο, λελῦμένος,** ἀνοίγω ἢ χαλαρῶ τι δεδεμένον, ἐζωσμένον, συνεπτυγμένον ἐφ' ἑαυτὸ ἢ ἐπὶ ἄλλου, ἀφαιρῶ τοὺς συνέχοντας δεσμούς, ξελύνω, ξελυῶ, ξεζώνω, ἰδ. ἐπὶ ἐνδυμάτων κ. ἐπὶ ὁπλισμοῦ : ᾿Ιλ.Δ 215 **λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον,** αὐτ.Π 804 **λῦσε δὲ οἱ θώρηκα.. ᾿Απόλλων**· ὁμ. κ. μέσ. : αὐτ.Ξ 214 **λύσασθαι ἱμάντα** (τὴν ἑαυτοῦ ζώνην), αὐτ.Ρ 318 **λύοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὤμων** (ἀφῄρουν τὰ ὅπλα ἀπὸ τῶν ἀ. διὰ νὰ τὰ λάβωσιν

ὡς λάφυρα]· 2) εἰδ. μτφ. ἐπὶ ἀνδρὸς λύω ζώ-
νην παρθενίην, - λύω παρθένεια κορεύματα δι-
ακορεύω, συγγίνομαι παρθένῳ κ. συνεκδ. συγγί-
νομαι τῇ συζύγῳ ἄλλου τινός : Ὀδ.Λ 245 λῦσε δὲ
παρθενίην ζώνην (ὁ Ποσειδῶν τῆς Τυροῦς, συζύ-
γου τοῦ Κρηθέως), Εὐρ.Ἀλκ.177 ἔνθα παρθένει᾽
ἔλυσ᾽ ἐγὼ κορεύματα, Πλούτ.Λυκ.15 ὁ δὲ νυμ-
φίος . . παρεισελθών, ἔλυε τὴν ζώνην· || ὁμ.
ἐπὶ γυναικός, μέσ. λύομαι ζώνην - χαλινὸν παρ-
θενίας - ἄγνευμα συγγίνομαι ἀνδρί : Πίνδ.Ι 8(7),95
λύοι χαλινὸν ὑφ᾽ ἥρωϊ παρθενίας, Εὐρ.Τρῳ.501
ἔλυσας ἄγνευμα σόν, ΑΠ 7,324 μούνῳ ἐνὶ ζώναν
ἀνέρι λυσαμένα· πρβλ. δημ. τῆς ἔλυσε τὸ βρακί,
- σ᾽ ὅποιον τύχῃ τὸ λύνει· || ὁμ. ἐπὶ γυναικὸς
λύειν, μτγν. λύεσθαι (ἢ ἀπολύεσθαι) ζώνην ἐν
ἀναφ. πρὸς τοκετόν : Ὑπερείδ.ἀπ.67,Καλλ.Δηλ 209
λύσατο δὲ ζώνην, Ὀππ.Κυν.3,56 (ἀπολύεσθαι)·
3) συχν. ἐπὶ τῶν σχοινίων τῶν πλοίων, χαλαρῶ, ξε-
λύνω (οὐδαμοῦ ἐν τῇ χρ. ταύτῃ ἐν Ἰλ.) : Ὀδ.Β 418
τοὶ δὲ πρυμνήσι᾽ ἔλυσαν, αὐτ.Ο 496,Ὁμ.Ὕμν.Ἀ-
πόλλ.405· 4) λύειν ἀσκόν (ἀνοίγειν τὸ στόμιον
τοῦ ἀσκοῦ)· ὁμ. φρ. κ. νεώτ. κ.δημ.: Ὀδ.Κ 47· || ὁμ.
ἐν χρ. π.Ἀττ. λύειν στολάς-πέπλον : Σοφ.ΟΚ 1597
εἶτ᾽ ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς, αὐτ.Τρ.924· || ὁμ.
ἐν ἀναφ. πρὸς ἵππον, λύειν ἡνίαν = χαλαροῦν τὰ
ἡνία : αὐτ.Ἠλ.743 λύων ἡνίαν ἀριστερὰν κάμπτον-
τος ἵππου· 5) ἀνοίγω τι κεκλεισμένον ἢ ἐσφρα-
γισμένον, χαλῶ, χαλαρώνω, ξεδένω τινὰ ἤ τι δεδε-
μένον : Αἰσχ.Εὐμ.645 πέδας μὲν ἂν λύσειεν, αὐτ.
Ἀγ.876 ἀρτάνας ἐμῆς δέρης ἔλυσαν (ἔλυσαν ἐκ
τοῦ τραχήλου μου), Εὐρ.ΙΑ 38,αὐτ.307 οὐ χρῆν σε
λῦσαι δέλτον, ΚΔ Λουκ.3,16 οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ, αὐτ.
Πράξ.22,30 ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν· ὁμ.
κ. νεώτ. κ. δημ., ἀντίθ. δένω : λύω τὸ σχοινίον -
τὸν κόμβον, - λῦσέ του τὴ γραβάτα - τὸ ζωνά-
ρι - τὰ παπούτσια· || κ. παθ. ἀνοίγομαι, χαλα-
ροῦμαι, ξεδένομαι : Αἰσχ.Ἑπτ.396 κλήθρων λυθέν-
των, ΚΔ Ἀπ.9,15 λῦσον τοὺς . . δεδεμένους καὶ
ἐλύθησαν, - ἐλύθη τὸ σχοινίον, - λύθηκε ὁ λαι-
μοδέτης σου· || μέσ. λύομαι τεύχεα π. Ὁμ.
κ. ἄ. ποι. ἐκβάλλω, ἀφαιρῶ τὰ ἐπὶ ἄλλου (φονευ-
θέντος) ἡρμοσμένα ὅπλα, ἵνα τὰ λάβω δι᾽ ἐ-
μαυτόν: Ἰλ.Ρ 318, βλ.ἀνωτ.· || ὁμ.μέσ.ἐν φρ.ἐλύσατο
κεστὸν ἱμάντα ἐν ᾗ σημ. λύομαι ζώνην βλ. ἀνωτ.·
|| μτγν. ὁμ. μέσ. λύσασθαι τρίχα - κόμας - πλο-
καμίδας ἐκπλέκειν τὴν κόμην : Βίων 1,20· 6) εἰς
διαφ. φρς μτφ. : Εὐρ.Ἱππ.1060 τοὐμὸν οὐ λύω
στόμα, Ἰσοκρ.12,96 λέλυκα τὸ στόμα καὶ τοιαύ-
την τὴν ὑπόθεσιν ἐποιησάμην, Κριτ.2,10 λύειν
γλῶσσαν εἰς αἰσχροὺς μύθους (πρβλ. κ. νεώτ. ἔ-
λυσε τὴν σιωπὴν κ. δημ. λύθηκε ἡ γλῶσσά του)·
ὁμ. λύειν βλεφάρων ἕδραν (ἀνοίγειν τοὺς ὀφθαλ-
μούς, ἐξυπνᾶν) : Εὐρ.Ῥῆσ.8· λύειν ὀφρύν (χαλα-
ροῦν τὰς ὀφρῦς) : αὐτ.Ἱππ.290· ἄχος λύειν ἀπ᾽
ὀμμάτων : Σοφ.Αἶ.706· 7). ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ.,
ἀπαλλάττω ἐκ δεσμῶν, ἐξάγω ἐκ φυλακῆς, ἐκ πε-
ριορισμοῦ, δθ. συνεκδ. ἀπολυτρῶ, ἀπαλλάττω ἐκ
κινδύνου, ἐκ δεινῆς δυσχερείας : Ἰλ.Ο 22 λῦσαι δ᾽
οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν, Ὀδ.Θ 346,Αἰσχ.Πρ.
1006,Σοφ.Τρ.181· πρβλ. Πίνδ.Ο 4,34,Πλάτ.Πολ.360C·
δθ. ὁ λύσων ὁ ἐλευθερωτὴς ἐν τῷ μέλλοντι :
Αἰσχ.Πρ.771 κ. 785· || κ. μτφ. ἐν φρ. : Πίνδ.Π 11,
11,51 ἔλυσε δόμους ἀβρότατος (διέλυσε)· λύειν τι-
νὰ τῆς ἀρχῆς (καταλύειν τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καθαι-
ρεῖν) : Διόδ.Σ 13,92· || μέσ. ὁμ. ἐπὶ προσ., πράττω
οὕτως ὥστε νὰ ἐλευθερωθῇ τις, ν᾽ ἀπαλλαγῇ δε-
σμῶν, ζυγοῦ, περιορισμοῦ : Ἡσίοδ.Θ 578 Αἰσχ.
Ἱκ.1066 ὅσπερ Ἰὼ πημονᾶς ἐλύσατο· || ὁμ. κ.
παθ. ἐλευθεροῦμαι, ἀφίεμαι ἐλεύθερος, ἀπαλλάτ-
τομαι ἀπὸ δεσμῶν, ζυγοῦ κτλ. : Αἰσχ.Πέρσ.592 λέ-
λυται γὰρ λαὸς ἐλεύθερα βάζειν, Διόδ.Σ 17,116,
ΚΔ Λουκ.13,16 οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ
τούτου, αὐτ.Ἀπ.20,7 λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς
φυλακῆς αὐτοῦ· || ἐν ἀναφ. πρὸς αἰχμαλώτους,
ἀφήνω τινὰ ἐλεύθερον λαμβάνων λύτρα : Ἰλ.Α 20
λῦσαί τε φίλην τά τ᾽ ἄποινα δέχεσθαι· || ὁμ.
μέσ. ἀπελευθερῶ τινα καταβάλλων ἐγὼ ὑπὲρ αὐ-
τοῦ λύτρα : αὐτ.13 λυσόμενός τε θύγατρα φέ-
ρων τ᾽ ἀπερείσι᾽ ἄποινα· ὁμ. ἐμαυτὸν λύομαι
ἀπαλλάσσω ἐμαυτὸν τῆς αἰχμαλωσίας καταβάλλων
ἐξ ἰδίων λύτρα, ἀπολυτροῦμαι· || γεν. ἐνεργῶ
ὥστε νὰ ἐλευθερωθῇ τις ἀπὸ αἰχμαλωσίας κ. γενι-
κώτ. ν᾽ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ δεινοῦ : Δημ.364 φέρε δὴ
καὶ ὅσους αὐτὸς ἐλυσάμην τῶν αἰχμαλώτων εἴ-
πω πρὸς ὑμᾶς, Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.1533 «λυσάμενος»
ἐλευθερώσας ἐκ τοῦ πορνοβοσκείου· 8) ἐν
ἀναφ. πρὸς ἵππον ἢ ἄ. ζῷον ἐζευγμένον, ἀποχαλι-
νῶ, ἀποζεύγνυμι, ξεζεύγω : Ἰλ.Ε 369 ἵππους ἔστη-
σε . , λύσασ᾽ ἐξ ὀχέων, αὐτ.Σ 244 Τρῶες . . ἔλυ-
σαν ὑφ᾽ ἅρμασιν ὠκέας ἵππους, αὐτ.Ω 576 ὑπὸ
ζυγόφιν, Ὀδ.Δ 39,Ἡσίοδ.Ἔργ.608 καὶ βόε λῦσαι·
ὁμ. κ. μέσ. : Ἰλ.Ψ 7 μὴ δή πω ὑπ᾽ ὄχεσφι λυώμε-
θα μώνυχας ἵππους· || γεν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ
ζῴου δεδεμένου, ἀπαλλάττω τοῦ δεσμοῦ, ἀφίημι
ἐλεύθερον : Ξεν.Κυν.6,13,-λύω τὸν βοῦν - τὸν ὄνον,
- λῦσε τὸ σκυλλί· 9) μτφ. παραχωρῶ θρόνον,
ἀρχὴν κατειλημμένην, οἱονεὶ ἀφίημι αὐτὴν ἐλευθέ-
ραν : Πίνδ.Π 4,275 (θρόνον) λῦσον ἄμμιν· 10) κ.
νεώτ. κ.δημ. ἀποχωρίζω τὰ συνεχόμενα, τὰ συνηρ-
μοσμένα μέρη, τμήματα ὅλου τινὸς συγκεκροτη-
μένου, ἀποσυνθέτω : Ἡρ.4,97 ἐκέλευσε τοὺς Ἴω-
νας τὴν σχεδίην λύσαντας ἕπεσθαι,Ξεν.Ἀν.2,4,17
ὡς διανοεῖται αὐτὴν (τὴν γέφυραν) λῦσαι Τισσα-
φέρνης, - ἔλυσε τὴν μηχανὴν - τὴν σκηνὴν - τὸ
παράπηγμα - τὸ ρολόγι· || συνεκδ. ἀφίημι,
παραιτῶ, ἀποσυνθέτω. δθ. κ. ἐξαλείφω (πρβλ.
διαλύω) σύνολόν τι καταστάσεως ἀπορρεούσης
ἐκ συνδυασμοῦ πραγμάτων κ. ἐνεργείας προσ., γι-
νομένης δὲ πρὸς περιορισμὸν ἄλλων ἰδ. πολεμίων :
Ξεν.Ἀν.4,2,25 ὄπισθεν ἐκβαίνων πρὸς τὰ ὄρη ἔ-
λυε τὴν ἀπόφραξιν τῆς ὁδοῦ, - ἠναγκάσθη νὰ
λύσῃ τὴν πολιορκίαν· κ. παθ. : ἐλύθη ὁ ἀποκλει-
σμός· || εἰδ. ἐπὶ συγκεκροτημένης συναθροί-
σεως ἀνθρώπων, ἐπιβάλλω, ἐνεργῶ, ὁρίζω τὴν ἀ-
ποχώρησιν τῶν συγκροτούντων, τὴν λῆξιν τῆς ἐν
τῇ συναθροίσει συμπράξεως (πρβλ. διαλύω, ἀπο-
λύω) : Ἰλ.Α 305 λῦσαν δ᾽ ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν
Ἀχαιῶν· ἀντίθ. καθίζω : Ὀδ.Β 69 ἥ τ᾽ ἀνδρῶν
ἀγορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει, - ὁ πρόεδρος ἔλυ-
σε τὴν συνεδρίασιν· κ. παθ. : Ξεν.Οἰκ.12,1 οὐκ ἂν
ἀπέλθοιμι πρὶν ⟨ἂν⟩ παντάπασιν ἡ ἀγορὰ λυθῇ
ἐπὶ ἐμπορικῆς ἀγορᾶς), - ἐλύθη ἡ συνεδρίασις·
11) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ
σῶμα ἢ πρὸς μέλη αὐτοῦ, χαλαρῶ, καθιστῶ ἄτο-
νον, λίαν ἐξασθενῶ : Ἰλ.Ρ 29, Ὀδ.Υ 118 οἳ
δή μοι καμάτῳ . . γούνατ᾽ ἔλυσαν· || δθ.
κτ. ἐπέκτ. ἐν φρ. καθιστῶ ἀδρανές, νεκρὸν κ.συν-
εκδ. φονεύω : Ἰλ.Χ 335 ὅς τοι γούνατ᾽ ἔλυσα
(τὸν ἐφόνευσα), αὐτ.Ε 195 ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐ-
σθλῶν γούνατ᾽ ἔλυσεν, αὐτ.Π 332 ἀλλά οἱ αὖθι
λῦσε μένος· κ.ἐπὶ ζῴου : Ὀδ.Γ 450 πέλεκυς λῦσε
βοὸς μένος· || ὁμ. κ. παθ. ἐν τῇ σημ. καθί-
σταμαι λίαν χαλαρός, ἄτονος, ἀδρανής, ὡς κ. ἐν
τῇ σημ. νεκροῦμαι : Ἰλ.Φ 114 αὐτοῦ λύτο γούνατα
καὶ φίλον ἦτορ, αὐτ.Ν 85 γυῖα λέλυντο, Ὀδ.Δ
794 λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα, Αἰσχ.Πέρσ.913 λέ-
λυται γυίων ῥώμη, Σοφ.Ἀντ.1302 λύει κελαινὰ
βλέφαρα (ὁ ὕπνος), Εὐρ.Ἑκ.438 λύεται δέ μοι μέ-
λη, Ξεν.Ἑλλ.7,5,22 τοῦτο δὲ ποιήσας ἔλυσε μὲν
τῶν πλείστων πολεμίων τὴν ἐν ταῖς ψυχαῖς πρὸς
μάχην παρασκευήν· κ. δημ. ὁμ. ἐν τῇ σημ. καθι-
στῶ ἄτονον, ἀδρανῆ ἢ καθίσταμαι ἄτονος, εἰς
τὰς φρς : λυῶ τὰ γόνατα κ. λυόνται τὰ γόνατα:

ὁ φόβος - ἡ συγκίνηση τοῦ **ἔλυσε τὰ γόνατα**, - ἀπὸ τὴν ἀρρώστια **λύθηκαν τὰ γόνατά του**, - τοῦ **ἔλυσε τὸν ἀφαλὸ στὸ ξύλο**· **12)** δίδω εἴς τι λύσιν, τέλος, πέρας· δθ. κ. κατευνάζω, καταπαύω (πρβλ. ἐπιλύω, καταλύω κ. ἐν εἰδ. σημ. διαλύω): Ἰλ.Ξ 205 **τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω**, αὐτ.Ψ 62 **ὕπνος . . λύων μελεδήματα θυμοῦ**, Ὀδ.Η74, αὐτ.Υ 56, Πινδ.Ο 10(11),9 **ὅμως δὲ λῦσαι δυνατὸς ὀξεῖαν ἐπιμομφὰν τόκος**, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,316,12 **λύειν τὴν ἔριν ἀμφοτέρων**· ὁμ. **λύειν μοχθήματα - ἀνάγκας - φόβον**: Αἰσχ.Ἐπτ.270, Σοφ.ΟΚ 1616· ὁμ. **λύειν ἄλγος - φόβον - ὕβριν - αἰσχύνην - ὑποψίαν**· κ. παθ.: Πλάτ. Πολ.571C **ἀπὸ πάσης λελυμένον τε καὶ ἀπηλλαγμένον αἰσχύνης**, Δημ.178 **πᾶς ὁ παρὼν φόβος λελύσεται**, ΠΔ'Ἐξ.82,15 **ἐπειδὰν τῇ πρώτῃ ψήφῳ μὴ λυθῇ τὸ παράνομον**· ὁμ. νεώτ. κ. δημ. **λύω διαφοράν**: **τὴ(ν) διαφορά(ν) μας θὰ τὴν λύσουν τὰ δικαστήρια**· κ. παθ.νεώτ.: ἡ **διαφορὰ των θὰ λυθῇ διὰ μονομαχίας**· ‖ φρς **λύειν βίον** ἢ **τὸ τέλος βίου** ἀποθνήσκειν: Σοφ.ΟΚ 1720, Εὐρ.ΙΤ 692· ὁμ. **λύειν μάχας** παύεσθαι τοῦ πολεμεῖν: Ἀριστφ. Εἰρ.991 **λῦσον δὲ μάχας καὶ κορκορυγάς**· ὁμ. **λύειν νόσον** θεραπεύειν: Πλούτ.Ἠθ.662C **ποῖον δηλητήριον οὕτω ῥᾳδίως καὶ ἀφελῶς νόσον ἔλυσεν**· ὁμ. π. πεζογρ. **λύειν νόμους** καταργεῖν: Ἡρ.3,82· ὁμ. **λύειν διαθήκας** ἀκυροῦν: Ἰσαῖ.59, 29· ὁμ. **λύειν ψῆφον** καθιστάναι ἄκυρον, ἐκμηδενίζειν: Δημ.704 **τὴν γὰρ ἡμετέραν ψῆφον . . λύει καὶ ποιεῖ τοῦ μηδενὸς ἀξίαν ὁ τουτουὶ νόμος**· ὁμ. **πάντα λέλυται** πάντες οἱ δεσμοὶ ἔχουσιν ἐκλείψει, δθ. κεῖνται πεφυρμένα: Δημ.777 **13)** ἐν ἀναφ. πρὸς νόμον, συνθήκην, συμφωνίαν κττ., καταργῶ, ἀκυρῶ, δθ. κ. παραβιάζω: Ἡρ.6,106 **οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον**, Θουκ.1,23 **λύσαντες τὰς τριακοντούτεις σπονδάς**, αὐτ.78 **σπονδὰς μὴ λύειν μηδὲ παραβαίνειν τοὺς ὅρκους**· **14)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς τεχνικὸς ὅρος **λύω** δίδω λύσιν, ἐξήγησιν, λογικὴν ἑρμηνείαν, ὁριστικὴν διευκρίνησιν εἰς ζήτημα, πρόβλημα, αἴνιγμα, ἀπορίαν κττ.: Πλάτ.Πρωτ.324Ε, - **ἔλυσα τὸ πρόβλημα - τὸ αἴνιγμα - τὴν ἀπορίαν σου**· κ.παθ.: **ἐλύθη τὸ ζήτημα**· ‖ μτγν. **λύω ὄνειρον** ἐξηγῶ: Εὐστ.Ἰλ.532,42· ‖ ἀνασκευάζω λογικόν τι ἐπιχείρημα: Ἀριστλ. Ρητ.2,25,10· **15)** εἰδ. ἐκθέτω ἐν ἀναλύσει τὴν ὑπόθεσιν, τὴν πλοκὴν ἔργου τινός, εἰδ. τραγῳδίας (πρβλ. ἀναλύω): αὐτ.Ποιητ.18,Η· ἀντίθ. πλέκω· **16)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ ὅσια, οἷον πρὸς χρησμόν, θείαν ἐντολήν, ὅρκον κττ., ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ: Σοφ.ΟΤ 407 **ὅπως τὰ τοῦ θεοῦ μαντεῖ' ἄριστα λύσομεν**, Πολύβ.6,58,4 **τετηρηκέναι τὴν πίστιν καὶ λελυκέναι τὸν ὅρκον**· **17)** ἐν ἀναφ. πρὸς ὑποχρέωσιν πληρωμῆς οἷον μισθῶν, τελῶν κττ., καταβάλλω πρὸς ἐξόφλησιν, πληρώνω, ἐξοφλῶ: Ξεν.Ἀγησ.2,31 **μισθὸν οὐδέτερος λύσει τοῖς Ἕλλησι**· ‖ δθ. **τέλη λύειν** λυσιτελεῖν: Σοφ. ΟΤ 316· κ.ἄνευ τοῦ **τέλη** ἐν τῇ αὐτ.σημ.: Εὐρ.Μήδ. 1112· **18)** ποιοῦμαι ἐπανόρθωσιν κακοῦ ὑπ' ἐμοῦ γενομένου, προσφέρω ἐξιλέωσιν ἁμαρτήματός μου: Σοφ.Φιλ.1224, αὐτ.ΟΤ 101, Εὐρ.Ὀρ.510 **φόνῳ φόνον λύσει**, Ἀριστφ.Βάτρ.691 **λῦσαι τὰς πρότερον ἁμαρτίας**· ὁμ. κ. μέσ.: Αἰσχ.Χο.804 **τῶν πάλαι πεπραγμένων λύσασθ' αἷμα**· ‖ παρέχω ἐξιλέωσιν, ἄφεσιν, συγχώρησιν εἴς ἄλλον, οἱονεὶ ἐλευθερῶ ἀπὸ εὐθύνης δι' ἁμάρτημα: ΚΔ Ματθ.16,19 **καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τῷ οὐρανῷ**· ‖ δημ. φρ. **λυῶ** ἢ **λύνω τὰ μάγια** ἀπαλλάττω τινὰ ἀπὸ τῆς ἐπηρείας ἣν ἤσκουν ἐπ' αὐτοῦ γοητεῖαι, μαγεῖαι, τελέσματα κττ.· ὁμ. κ. παθ. **λύονται - λύθηκαν - θὰ λυθοῦν τὰ μάγια**· **19)** ἐν ἀναφ.πρὸς ὕλην, τήκω, ἀναλυῶ, λειώνω, ἀντίθ. πήγνυμι: Ἀριστλ.Μετ.4,7,15· κ. παθ. λύεται, ἀντίθ. πήγνυται· **20)** παθ. ἐπὶ πραγμ., ἀποσυνθέτομαι, ἀποσαθροῦμαι, σαπίζω, λειώνω: Ἰλ.Β 135 **δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται**.

λυῶμα-ατος (τὸ) δημ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ λειῶμα βλ.λ.

λυωνία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἐρεικιοειδῶν.

λυώνω δημ ἐσφ. γρ. τοῦ λειώνω βλ.λ.

λυώσιμο (τὸ) δημ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ λειώσιμο βλ.λ.

λῶ (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἀσυναιρ. **λάω**) δωρ., **λῇς, λῇ**, α' πληθ. **λῶμες**, γ πληθ. **λῶντι**, ὑποτ. β' ἑν. **λῇς**, γ' ἑν. **λῇ**, β' πληθ. πρόσ. **λῆτε**, γ' πληθ. **λῶντι** κ. **λείωντι**, εὐκτ. α' ἑν. πρόσ. **λέῳμι**, γ' ἑν. **λεῖοι**, **λέοι** κ. **λῴη**, γ' πληθ. **λείοιεν**, Ἠλ. γ' δυϊκ. **λεοίταν** ἢ **ληοίταν**, ἀπαρφ. **λῆν**, μτχ. **λέων**, γενικ. **λείοντος**, δοτ. **λείοντι** κ. **λῶντι**, αἰτ. **λείοντα**, θηλ. **λῶσα** (Ἡσ.), μέσ. γ' ἑν. ὑποτ. **λάηται**, γ' πληθ. **λῶνται**, θέλω, ἐπιθυμῶ: Ἐπίχ.170,8 **λῇ . . λαβεῖν**, Ἀριστφ.Λυσ.1162 **ἀμές γε λῶμες, αἴ τις ἀμὶν τοὔγκυκλον λῇ τοῦτ' ἀποδῶμεν**, Θεόκρ.5,21 **αἴ κα λῇς ἔριφον θέμεν**, Πλούτ.Λυκ.21 **αἰ δὲ λῇς πεῖραν λαβέ**, Ἐπιγρ. **ἐξέστω καὶ ἄλλῳ τῷ λῶντι**· ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ. **λάηται** Ἡσ. «**βούληται**».

λώβα (ἡ) δημ. ἡ λώβη, ἡ λέπρα.

λωβάζω ἐσφ.γρ. ἀντὶ λωβῶμαι βλ.λ.: Ἱππ.Ἐπιδ.17.

λωβεία (ἡ) Ζωναρ. ἡ νόσος λέπρα.

λωβεύω σκώπτω, περιπαίζω, ὀπατῶ τινα: Ὀδ. Ψ 15 **τίπτε με λωβεύεις πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν**, αὐτ.26.

λώβη (ἡ) κ. μσν. ἡ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀτίμωσις, χλεύη, ὕβρις, προσβολή, κακοποίησις: Ἰλ.Λ 142 **τίσετε λώβην** (θὰ τιμωρηθῆτε διὰ τὴν προσβολήν, ὕβριν), αὐτ.Τ 208 **ἐπὴν τισαίμεθα λώβην**, Ὀδ.Σ 225 **σοί κ' αἶσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο**, Ἡσίοδ.Θ 165 **πατρὸς κε κακὴν τισαίμεθα λώβην**, Σοφ.ΑΙ.181 **ἐτίσατο λώβαν**, αὐτ. Ἀντ.792, Εὐρ.Ἡρ.882 **ὡς ἐπὶ λώβᾳ**, Πλάτ.Μέν.91C **λώβη τε καὶ διαφθορά**· **2)** εἰδ. ἀκρωτηριασμός, ἀποκοπὴ μέλους, εἰδ. μτ. συστοίχ. αἰτ.: Ἡρ.3,154 **λωβᾶται λώβην ἀνήκεστον**· ὁμ. κτ. πληθ.: Σοφ.Αἴ.1392 **τὸν ἄνδρα λώβαις ἐκβαλεῖν ἀναξίως**, Πλάτ.Γοργ.473C **λώβας λωβηθείς**· **3)** ἐπὶ προσ., ὁ ἀποτελῶν αἶσχος, ὄνειδος, ἀτιμίαν: Ἰλ.Γ 42 **λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων**· ‖ ἐπὶ τῶν γραμματικῶν **ποιητῶν λῶβαι**: Ἀντιφάν. Μεγ.ΑΠ 11,322· **4)** εἶδος λέπρας: Γαλ.14,757· ‖ π. Βυζαντινοῖς ἡ λέπρα, λώβα: Φιλῆς 54,56· **5)** παράγ. λωβῶμαι, λωβεύω, πρβλ. (abes (κηλίς, αἶσχος). Ἐκ ρίζ. λωβ-. (Κατά τινας λώβη ἀντὶ βλώβη, ἐκ τοῦ βλάπτω, ὡς κώπη ἐκ τοῦ capio).

λωβήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. βλαβερός, ὑβριστικός: Ἀπολλ.Ρ 3,801, Τρυφιόδ.261 **ἴχνια λωβήεντα**.

λώβημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὄνειδος, βλάβη, ἀτιμία: Ἐπιφάν.1,550C **τοῖς αἴσχεσι καὶ λωβήμασι**, Μετοχ.Θ 228 **τὰ τῶν ἄλλων λωβήματα καὶ τὰς συμφοράς**.

λωβήμων-ονος-ον μτγν. λωβήεις βλ.λ.: Νίκ. Ἀλεξ.536 **λωβήμονα κῆρα** (δ.ἀνάγν. λωβήτορα).

λώβησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. λώβη βλ λ.4): Χρησμ.Σιβ.203,71 **καὶ σε λωβήσει μᾶλλον παρὰ πάντας ὀλέσσει**, Πτολ.Τετράβ.151.

λωβήτειρα (ἡ) θηλ. τοῦ λωβητὴρ βλ.λ.: Ἐβ.ΑΠ 9,251.

λωβητήρ-ῆρος (ὁ,ἡ) ὁ ὑβριστής: Ἰλ.Β 275 **ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων**, αὐτ.Λ 385· ‖ γεν. ὀλέθριος, καταστροφεύς, ἐπὶ τῶν Ἐρινύων: Σοφ.Ἀντ.1074 **τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι**, Τιμόθ.Μιλ.Περσ.231 **λωβητὴρ ἀοιδᾶν**· **2)** ἀχρεῖος, ἐλεεινός, οὐτιδανὸς ἄνθρωπος: Ἰλ.Ω 239 **ἔρρετε, λωβητῆρες ἐλεγχέες**, Ἀπολλ.Ρ 2,372.

λωβητής (ὁ) ὁ λωβητὴρ βλ.λ., ὁ ὑβρίζων, ἀτιμάζων: Ἀριστφ.Βάτρ.93 **λωβηταὶ τέχνης**.

λωβητός-ή-όν ὁ ἠτιμασμένος, κεκακωμένος, βεβλαμμένος: Ἰλ.Ω 531 **λωβητὸν ἔθηκε** (ἐλωβήσατο),

Ἡσίοδ.Α 366 **λωβητὸς ἐν ἀθανάτοισιν ἐτύχθη,** Σοφ.Τρ.1069 **κείνης ὁρῶν λωβητὸν εἶδος,** αὐτ.Αἴ. 1388· **2)** ἐνεργ. ὑβριστικός, ὀνειδιστικός : Σοφ. Φιλ.607 **αἰσχρὰ καὶ λωβήτ' ἔπη,** αὐτ.Τρ.538 **λωβητὸν ἐμπόλημα τῆς ἐμῆς φρενός.**

λωβήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. λωβητὴρ βλ.λ. : Ὀππ. Ἁλ.4,684, Παῦλ.Σιλ. ἐν ΑΠ 6,168 **λωβήτορα κάπρον·** ὡς θηλ. **λωβήτορα κῆρα** ἐν Νίκ.Ἀλεξ.536 (δ.ἀνάγν. λωβήμονα).

λωβιά (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ λώβα βλ.λ. : **τοῦ παπᾶ μας τὸ γαδούρι, ἔβγαλε λωβιὰ στὴ μούρη**

λωβιάζω δημ. πάσχω ἀπὸ λώβαν, λέπραν, εἶμαι λωβισσμένος.

λωβιάρης (ὁ) δημ., θηλ. **-άρα,** οὐδ. **-άρικο** ὁ πάσχων ἐκ λώβας, λεπρός.

λωβοκομεῖον (τὸ) νεώτ. νοσοκομεῖον διὰ τοὺς ἐκ λώβης πάσχοντας, λεπροκομεῖον.

λωβός-ή-ό(ν) λεξ. κ. δημ. λωβητὸς βλ.λ., πεπλασμένη λ. ἐν ΕΜ 570,37· **2)** δημ. ἐπὶ καρπῶν, ἐλαττωματικός, κακῆς ποιότητος : **χώρια τὰ καλὰ σῦκα, καὶ χώρια τὰ λωβά·** **3)** ὁμ. δημ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ μὴ ἄρτιος ἢ ὁ μὴ τέλειος, ἀδύνατος, λεπτοφυὴς ἢ καὶ ἀνάπηρος : **καὶ τὰ δυὸ του παιδιὰ εἶναι λωβά·** **4)** ὁμ. ὁ ἀσήμαντος, ὁ ἀνάξιος, ὁ μὴ τυγχάνων ἐκτιμήσεως : ΜΜ **καὶ μεῖς γυναῖκες καὶ λωβὲς τὰ λόγια μας τὰ χάνομε.**

λωβοτροφεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ ἵδρυμα ἢ ὁ τόπος ἔνθα οἱ λωβοὶ τρέφονται, λεπροκομεῖον.

λωβῶμαι-άομαι, ἰων. **λωβεῦμαι** (ὡς δ.γρ. ἐν Ἱππ. Ἄρθρ.35) κ. **λωβεῦμαι** (λώβη), δωρ. παρατ. **ἐλωβῆτο,** μέλλ. **λωβήσομαι,** ἀόρ. **ἐλωβησάμην,** παθ. ἰων. γ' πληθ. πρόσ. ἐνεστ. **λωβέονται,** παθ. ἀόρ. **ἐλωβήθην,** παθ. παρακ. **λελώβημαι,** ὑβρίζω, κακομεταχειρίζομαι, βλάπτω, μτ. αἰτ. προσ., ὁμ. προστιθεμένης συστοίχ. αἰτ. : Ἰλ.Ν 623 **λώβης . . ἣν ἐμὲ λωβήσασθε** (ὕβρις . . μὲ τὴν ὁποίαν μὲ ὑβρίσατε)· || σπαν. μτ. δοτ. : Ἀριστφ.Ἱππ.1408 **ἵν' ἴδωσιν αὐτόν, οἷς ἐλωβᾶθ', οἱ ξένοι·** || κ. ἀπολ. ἐνεργῶ ὑβριστικῶς : Ἰλ.Α 232 **ὕστατα λωβήσαιο,** αὐτ.Β 242· || ἀτιμάζω : Εὐρ.Ὀρ.929 **ἀνδρῶν εὐνίδας λωβώμενοι·** **2)** εἰδ. καταστρέφω, ἀκρωτηριάζω, διαφθείρω : Σοφ.Ἀντ.54 **ἀρτάναισι λωβᾶται βίον** (θέτει ἄτιμον πέρας εἰς τὴν ζωήν του διὰ τῆς ἀγχόνης), Πλάτ.Πρωτ.318D **λωβῶνται τοὺς νέους·** || κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Ἡρ.3,154 **ἑωυτὸν λωβᾶται λώβην ἀνήκεστον·** || ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐργασίας ὑπὲρ τὸ δέον βαρείας : Ἀριστλ.Πολιτ.1258b,37 **τὰ σώματα λωβῶνται·** || δηῶ, λαφυραγωγῶ : Πολύβ.4,54,2 **τὴν πόλιν ἐμπρήσαντες καὶ κατασκάψαντες καὶ λωβησάμενοι·** || ἐνεργ. **λωβῶ** μ. ἐν ΨΦωκυλ.38 κ. σύνθ. π.Πολυβ.15,33,9 **κατελώβησαν πάντας αὐτούς·** ὁ παρακ. εἶναι ἐν χρ. ὡς παθ. **λελωβημένος** (ἠκρωτηριασμένος) : Ἡρ.3,155 **ἄνδρα δοκιμώτατον λελωβημένον,** Πλάτ.Γοργ.511Α **λελωβημένῳ διὰ τὴν μίμησιν τοῦ δεσπότου,** αὐτ.Πολ. 611C· || εἰδ. ἐπὶ προσ., πάσχω λώβην βλ.λ.4), εἶμαι λεπρός : Μαν.π.Ἰωσ.Ἀπ.1,28.

λωγάλιοι Ἡσ. «ἀστράγαλοι ἢ πόρνοι»· πρβλ. λωγάνιον κ. λωγάς.

λωγάνιον (τὸ) μτγν. τὸ ἐκ τοῦ λαιμοῦ τῶν βοῶν κρεμάμενον λιπῶδες δέρμα, λαμυρίς (ἀμβρακιωτικὴ κ. ἠπειρωτικὴ λ.) : Λουκ.Λεξιφ.3 **καὶ λωγάνιον καὶ τοῦ βοὸς τὸ πολύπτυχον ἔγκατον.**

λωγάς Ἡσ. «πόρνη»· πρβλ. λωγάλιοι.

λώγασος Ἡσ. «ταυρεία μάστιξ».

λώγη Ἡσ. «καλάμη καὶ συναγωγὴ σίτου».

λωγῶ-άω μσν. λέγω· Ἡσ. «ἐλώγη· ἔλεγεν» (συνηρ. δωρ. τ. ἀντὶ ἐλώγαε· κωδ. ἐλωγή· ἔλεγον) : Θεόγνωστ.Κᾱν.149.

λωδίκιν πάπ. (πιθ.) ὑποκορ. τοῦ λῶδιξ βλ.λ.

λωδίκιον πάπ. ὑποκορ. τοῦ λῶδιξ βλ.λ.

λῶδιξ-ῖκος (ἡ) μτγν. κ. πάπ. κλινοσκέπασμα, κουβέρτα : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.24.

λώεσσαν Ἡσ. «τὴν ἄμαξαν» (κ. λώλεσσαν).

λώθρα (ἡ) νεώτ. τὸ ἀποκοπτόμενον ὀξὺ μέρος τῶν ἥλων, δι' ὧν προσηλοῦνται τὰ πέταλα εἰς τὴν ὁπλὴν τῶν ἵππων, ὄνων κ. ἡμιόνων· **2)** μτφ. ἐλάχιστον, μικρόν τι μέρος, ἀνάξιον προσοχῆς, εὐκαταφρόνητον· **3)** φρ. **δὲν ἔμεινε λώθρα** συνετελέσθη πλήρης καταστροφή : Βαλαωρ.Ἀθ.Διάκ. 1,59 **μουγγρίζουν, φοβερίζουνε πὼς δὲ θὰ μείνῃ λώθρα·** κ. κατάρα : **νὰ μὴ μείνῃ λώθρα·** **4)** περισπασμός, βάσανα : **ἔχει πολλὲς λῶθρες.**

λωθροκόβομαι νεώτ. ἐπὶ τῶν ὑποζυγίων, ὅταν ὁ ἧλος δὲν ἀποκοπῇ καλῶς καὶ τούτου ἕνεκα τραυματίζῃ κατὰ τὴν βάδισιν τὸν ἔναντι πόδα.

λωϊσμόν Ἡσ. «χῶμα ἢ κλωσμένον».

λωΐτερος λωΐων βλ.λ.

λωϊτήνη Ἡσ. «συμφερωτέρα».

λωΐων-ονος-ῖον (λῶ), ἀττ. **λῴων, λῷον,** αἰτ. ἑν. κ. οὐδ. πληθ. **λῴω,** αἰτ. πληθ. **λῴους·** ὁμ. ἐκ θέμ. εἰς **ο λώϊος,** ἐξ οὗ τὸ οὐδ. πληθ. **λώϊα** κ. **λῷα** (πιθ. ἐν Θέογν.96), γεν. πληθ. **τῶν λῴων** (Ἐπιγρ.), εὐαρεστότερος, ἐπιθυμητότερος κ. ἐν γένει καλύτερος, π. Ὁμ. μ. κτ. οὐδ. : Ἰλ.Α 229 **πολὺ λώϊόν ἐστι,** Ὀδ.Β 169 **τόδε λώϊόν ἐστι,** αὐτ.Ρ 417 **τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λώϊον ἠέ περ ἄλλοι σίτου·** κ. ὡς ἐπίρρ. : Ὀδ.Ψ 109 **γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον,** Ἡσίοδ.Ἔργ.350· || κ. κτ. θηλ. : Σιμων.Ἀμ.7,30 **τῆσδε λωΐων γυνή·** || κ. συγκρ. **λωΐτερος-α-ον** ἐπίσης π.Ὁμ. κτ. οὐδ. μ. : Ὀδ.Α 376 **λωΐτερον καὶ ἄμεινον·** τὸ ἀρσ. ἐν Ἀπολλ.Ρ 3,850· τὸ θηλ. ἐν Καλλ.Αἴτ.4,1,7, Φιλόδ.ΑΠ 5,111,6 **λωϊτέρης φροντίδος ἀψόμεθα·** || π. τραγ. **λῴων** ἦτο ἐν χρ. γεν. ὡς συγκρ. τοῦ ἀγαθός : Αἰσχ.Πέρσ.526 **εἴ τι δὴ λῷον πέλοι,** Σοφ.Φιλ.1079 **φρόνησιν ἐν τούτῳ λάβοι λῴω,** αὐτ.Τρ.736 **λῴους φρένας . . ἀμείψασθαι,** Εὐρ.Μήδ.911 **εἰς τὸ λῷον σὸν μεθέστηκεν κέαρ·** || ἐνίοτε κ. π. πεζογράφοις : Ξεν.Ἀν.6, 2,15 **λῷον καὶ ἄμεινον,** Πλάτ.Νόμ.828Α **ἄμεινον καὶ λῷον θυούσῃ τῇ πόλει γίγνοιτ' ἄν,** Ἐπιγρ.· || κ. ὑπερθ. **λῷστος-η-ον** : Θέογν.255 **λῷστον δ' ὑγιαίνειν,** Αἰσχ.Πρ.204 **τὰ λῷστα βουλεύων πιθεῖν Τιτᾶνας,** Σοφ.ἀπ.356 **λῷστον δὲ τὸ ζῆν ἄνοσον,** Πλάτ.Γοργ.467Β **ὦ λῷστε Πῶλε** (ὦ καλέ μου φίλε)· πρβλ. Ξεν.Συμπ.4,1.

λωλαγγρίζω (λωλός-ἀγγρίζω) δημ. ἐρεθίζω μέχρι τρέλλας, εἰς μέγαν βαθμόν· πρβλ. Ἡσ. «ἀγγρίζειν . . ἐρεθίζειν».

λωλάδα (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ λωλοῦ, μωρία, ἀνοησία : **τί λωλάδα σ' ἔπιασε καὶ κάνεις ἔτσι·** **2)** ζάλη : **χθὲς μ' ἔπιασε μιὰ λωλάδα καὶ δὲ μποροῦσα νὰ σταθῶ στὰ πόδια μου.**

λωλαίνω, ἀόρ. (ἐ)λώλανα, παθ. ἀόρ. (ἐ)**λωλάθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **λωλαμένος,** δημ. καθιστῶ τινα λωλόν, ἀνόητον, μωρόν, ἄ. τρελλαίνω : **αὐτὴ ἡ μητέρα λώλανε τὸ παιδί της ἀπ' τὸ πολὺ ξύλο·** **2)** ζαλίζω : **τὸ πολὺ τσιγάρο μὲ λώλανε.**

λωλαμάρα (ἡ) δημ. λωλάδα βλ.λ.

λώλεσσαν βλ. λώεσσαν.

λωλοδιακόνιον (τὸ) μτγν. εἶδός τι γλυκίσματος : Πολυδ.6,76.

λωλοκόριτσο (τὸ) δημ. κόρη λωλή, ἀνόητος, ἄνευ συνέσεως, ἄ. τρελλοκόριτσο.

λῶλον Ἡσ. «βρῶμα ἐκ γιγάρτων καὶ σύκων γενόμενον, παιδίοις πεφωσμένον».

λωλός-ή-ό δημ. ὁ διανοητικῶς ἐλλιπής, παράφρων, τρελλός, μωρός, ἀνόητος : Ἐρωτόκρ.3,921 **λωλὲ μισαφορμάρη,** Χριστόπ.27,10 **ὡσὰν λωλὸ παιδάκι·** κ. ἐπίρρ. **λωλὰ** κατὰ τρόπον λωλόν.

λωλῶ Ἡσ. «ὅταν σῦκα μετὰ γιγάρτων φωσθῇ».

λῶμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κράσπεδον, ἄκρα τοῦ ἐνδύματος, κρόσσια, οὖγια, σειρήτι : ΠΔ Ἔξ

28,29|33| καὶ ποιήσεις ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν, ὡσεὶ ἐξανθούσης ῥόας ῥοΐσκους ἐξ ὑακίνθου· καθ' Ἡσ. «λῶμα· ῥαφή. κλωσμὸς ἡ εἰς τὸ κατώτερον τοῦ ἱματίου . .»· κτ. τὸ ΜΕ 570, 53 «λῶμα τὸ γυναικεῖον ὃ ὑπὸ τῶν ἀττικῶν ὄχθοβος (ἢ ὄχθοιβος) λέγεται καὶ τὸ εἰς τὸ κατώτερον τοῦ ἱματίου ἐπίβλημα ἐκ βύσσου καὶ πορφύρας»· **2)** νεώτ. ναυτ. σχοινίον ῥαπτόμενον πέριξ τοῦ ἱστίου πρὸς ἐνδυνάμωσιν καὶ προφύλαξιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἀνέμου διαρρήξεως, γραντί.

λωματία (ἡ) νεώτ. γένος τῶν **πρωτοειδῶν** φυτῶν.

λωματίζω νεώτ. μτβ. ἐπὶ ἱστίου, ἐφοδιάζω τοῦτο διὰ λώματος βλ.λ 2), γραντολογῶ· ἀντίθ. ἐκλωματίζω τὸ ἱστίον, ἀφαιρῶ τὸ φθαρὲν λῶμα.

λωμάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ λῶμα βλ λ.1), λεπτὸν σειρήτι, λεπτὰ κρόσσια, λεπτὴ γαρνιτούρα τῶν ἄκρων τῆς ἐσθῆτος : Λουκίλλ.ΑΠ 11,210.

λωμάτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἐργασία ἐπιρράφῆς λώματος βλ.λ.2), περὶ τὸ ἱστίον, γραντολόγημα.

λωμέχουσα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **σταφυλινιδῶν** ἐντόμων κολεοπτέρων.

λών-**τέννις** (τό, ἄκλιτ.) (ἀγγλ.) νεώτ. **εἶδος** ἀγωνιστικῆς παιδιᾶς, ἀντισφαίρισις βλ.λ.

λῶντι βλ. λῶ.

λῷος (ὁ) (πρβλ. Ἡρωδιαν.1,112, Θεόγνωστ.Καν.52) ὀνομασία μηνὸς π. Μακεδόσι ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν π. Ἀττ. βοηδρομιῶνα βλ.λ. : Ἐπιστ.Φιλίππ.π.Δημ.280 **ἔχοντες ἐπισιτισμὸν ἡμερῶν τετταράκοντα τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς λῴου ὡς ἡμεῖς ἄγομεν, ὡς δ' Ἀθηναῖοι βοηδρομιῶνος,** Καλλ. Ἐπιγρ.46, Πάπ.· κ. πρὸς τὸν π. Ἀττ. ἑκατομβαιῶνα βλ.λ. : Πλούτ.Ἀλέξ.3 **ἐγεννήθη δ' οὖν Ἀλέξανδρος ἱσταμένου μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ὃν Μακεδόνες Λῷον καλοῦσιν,** Ἰώσ.ΑΙ 4,4,7, Γαλ.17(1),21, Ἐπιγρ., Ἰούλ.Μισ.361D.

λωπεκδύτης (ὁ) μσν. λωποδύτης βλ.λ. : Τζέτζ. Ἴαμβ.150.

λωπεύει Ἡσ. «ψεύδεται».

λώπη (ἡ) (λέπω) ποι. ἱμάτιον, περιβόλαιον, γούνα, σάλι, μποξάς : Ὀδ.Ν 224 **δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην,** πρβλ. Θεόκρ.25,254 **ἐγὼ δ' ἐτέρηφι βέλεμνα χειρὶ προεσχεθόμην καὶ ἀπ' ὤμων δίπλακα λώπην,** Ἀπολλ.Ρ 2,32· ἁ. λῶπος βλ.λ.· ‖ Εὐστ.Ὀδ Ν 224 «λώπη κυρίως λεπτὸν ὕφασμα κατὰ τὸν τοῦ κρομμύου λοπὸν (Ὀδ.Τ 233), ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν διὰ τοῦ ο γράφεται, ὡς γεγονὸς ἐκ τοῦ λέπω (λεπίζω), τοῦτο δὲ μεγεθύνεται κατ' ἔκτασιν».

λωπία (ἡ) (λῶπος) δέρμα, δορὰ ζώου : ΕΜ 571,1 «λῶπος τὸ ἱμάτιον· ἀναλογεῖ γὰρ τῇ λωπίᾳ τῷ δέρματι».

λωπίζω (λῶπος) ἐκδύω, γυμνώνω, **ὅπλων** ἢ ἱματίων, λωποδυτῶ βλ.λ.· Ἡσ., Σουΐδ. νῦν μόνον ἐν συνθέτοις εὑρισκόμενον ἀπολωπίζω, περιλωπίζω βλ.λ., ἐκλωπίζω : Σοφ.Τρ.925 **ἐκ δ' ἐλώπισεν πλευρὰν ἅπασαν ὠλένην τ' εὐώνυμον·** πρβλ. λοπίζω.

λώπιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λώπη βλ.λ.· Σουΐδ. «εὐτελὲς ἱμάτιον» : Ἀριστλ.Μεταφ.1006b,26, αὐτ.Τοπ. 103a,10, Διοδ.Ταρ.ΑΠ 6,245 **χειμερίης ἄνθεμα ναυτιλίης ἀρτήσειν ἁγίοις τόδε λώπιον ἐν προπυλαίοις Διογένης·** ‖ **ἐς τὰ λώπια** Ἡσ. «ἡ τῶν ἱματίων ἀγορά».

λωπιστός-όν ὁ ἐνδεδυμένος ἐμβαλωμένα ἱμάτια, ὁ φορῶν μπαλωμένα ροῦχα : Κωμ.Ἀδέσπ.78· ‖ Ἡσ. «λωπιστὸς ὁ Παλαμήδης ἐκ τῆς τῶν ἱματίων ἐπιρράφεως».

λωποδυσία (ἡ) (λῶπος, δύω) μτγν. γύμνωσις ἐξ ἐνδυμάτων, ξεγύμνωμα, ἡ πρᾶξις τοῦ λωποδυτεῖν βλ.λ., κλοπὴ ἐνδυμάτων, λήστευσις : Ἰώσ.Π 4,3,4, Γλωσσ.· ‖ **λωποδυσίου δίκη** καταγγελία, μήνυσις ἐπὶ κλοπῇ, ἐπὶ λῃστείᾳ : Ἑρμογ.Ἰδ.2,6.

λωποδύτης (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. **νεώτ. κ.** δημ. **λωποδύτρια,** δημ. κ. **λωποδύτρα** κ. **λωποδύτισσα,** ὁ εἰσερχόμενος εἰς ξένα ἐνδύματα, ὁ τὰ ἱμάτια ἀποδύων, ὁ ἐνδεδυμένον ἀποδύων, **κυρ.** ὁ κλέπτων τὰ ἱμάτια τῶν ἐν βαλανείοις λουομένων ἢ ὁ βιαίως ἀφαιρῶν τοὺς ἐπενδύτας (λώπας) τῶν διαβατῶν : Σοφ.Ἐπιγρ.4· ‖ καθόλου κλέπτης, λῃστής : Ἀντιφ.5,9 **περὶ γὰρ τῶν κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν ὁ νόμος κεῖται,** Κρατῖν.206, Ἀριστφ.Ὄρν.497, αὐτ.Βάτρ.772 **ἐπεδείκνυτο τοῖς λωποδύταις καὶ τοῖσι βαλλαντιοτόμοις καὶ τοῖσι πατραλοίαισι καὶ τοιχωρύχοις,** Λυσ.10,10 **εἴ τις ἀπάγοι τινὰ φάσκων θοἰμάτιον ἀποδεδύσθαι ἢ τὸν χιτωνίσκον ἐκδεδύσθαι, ἀλλ' ἀφείης ἄν . . , ὅτι οὐ λωποδύτης ὀνομάζεται,** Φιλόδ.Ρητ.2,144S, Δημ.116, ΑΠ 11,130 λωποδύτης **ἀλλοτρίων ἐπέων** (ὁ κλέπτων, ὁ ἰδιοποιούμενος ξένας ἐκφράσεις καὶ ἰδέας), πρβλ. Ἀρρ.Ἐπικτ.2,19,28· ‖ νεώτ. κ. δημ. κλέπτης ἐνεργῶν κρύφα, διὰ πανουργίας, οὐχὶ διὰ τῆς βίας, ὁ ἐπιτήδειος κλέπτης καὶ δὴ ἀντικειμένων μικρᾶς ἀξίας : **μπῆκαν στὸ σπίτι λωποδύτες καὶ πῆραν ὅλα τὰ ἀσπρόρουχα, - σεσημασμένος λωποδύτης, - σύλληψις μικρᾶς λωποδυτρίας.**

λωποδυτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ τοῦ λωποδύτου, ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς λωποδύτην βλ.λ. : **λωποδυτικὸς τρόπος, - λωποδυτικὸ κόλπο.**

λωποδυτικῶς νεώτ., δημ. -ά κατὰ τὸν τρόπον τοῦ λωποδύτου βλ.λ., ὅπως ὁ λωποδύτης.

λωποδυτῶ-έω κ. νεώτ. διαπράττω λωποδυσίαν βλ.λ., εἶμαι λωποδύτης, κυρ. κλέπτω τὰ ἐνδύματα τῶν λουομένων ἐν τῷ λουτρῷ ἢ ἀφαιρῶ καθ' ὁδὸν τοὺς ἐπενδύτας (λώπας) τῶν διαβατῶν : Ξεν.Ἀπ.1,2,62 **κατὰ γὰρ τοὺς νόμους ἐάν τις φανερὸς γένηται κλέπτων ἢ λωποδυτῶν ἢ βαλλαντιοτομῶν . . τούτοις θάνατός ἐστιν ἡ ζημία,** Πλάτ.Πολ.575B, Ἀριστλ.Πολιτ.1267a,4, Λουκ.Δὶς Κατ.34 **ἠδίκουν γὰρ ἂν τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν παρανομῶν καὶ τὴν πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶν,** Φιλόστρ.Ἀπολλ.8,7· ‖ καθόλου κλέπτω, λῃστεύω, διαρπάζω : Ἀριστφ.Ἐκκλ.565, αὐτ.Πλ. 165 **ὁ δὲ λωποδυτεῖ γε νὴ Δί', ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ,** Δίφιλ.32,14, ΠΔ Ἔσδρ.1,4,24 **καὶ ὅταν κλέψῃ καὶ ἁρπάσῃ καὶ λωποδυτήσῃ τῇ ἐρωμένῃ ἀποφέρει·** μτ. αἰτ. προσ. : Ἀριστφ.Βάτρ.1075 **καὶ μινθῶσαι τὸν ξύσσιτον, κἀκβὰς τινὰ λωποδυτῆσαι,** Δημ. 116· ‖ μτφ. ἐπὶ τῶν ἐπιδιδομένων εἰς τὴν λογοκλοπίαν, ἐπὶ τῶν λογοκλόπων : ΑΠ 11,130 **τὸν Ὅμηρον ἀναιδῶς λωποδυτοῦσιν·** ‖ νεώτ. κλέπτω κρυφίως καὶ ἐπιτηδείως ἀντικείμενα ὄχι μεγάλης ἀξίας· **2)** ῥηματ. π. λωποδυσία.

λῶπος-ους (τὸ) μικρὰ χλαίνη, ἱμάτιον, περίβλημα, βλ. λώπη : Ἀλκ.Συμπλ.18,2 (ἀμφ.), Ἱππῶν.3, Ἀνακρ. 80, Θεόκρ.14,66 **ὥστ' εἴ τοι κατὰ δεξιὸν ὦμον ἀρέσκει λῶπος ἄκρον περονᾶσθαι,** Λουκ.Φιλόπ.22.

λώπτω μσν. ἅλλομαι, πηδῶ : Κύριλλ., Ζωναρ.1326.

λώρανθος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος **λωρανθοειδῶν** φυτῶν.

λωρίζω μσν. δέρω διὰ λωρίου, μαστιγώνω : Βί.Χειρογρ.Συμεὼν τοῦ Σαλοῦ **ἐβάσταζεν αὐτὸν μία προϊσταμένη καὶ ἄλλη ἐλώριζεν αὐτόν,** Λεόντ.Νεάπ.1725D.

λωρικάτος (ὁ) μσν. κ. **λουρ-** ὁ φέρων λωρίκιον βλ.λ., ὁ ἐνδεδυμένος θώρακα, θωρακίτης.

λωρίκιον (τὸ) μτγν. κ. μσν., ὑποκορ. τοῦ λατ. lorica, ἐν χρ. δὲ ἄνευ τῆς ὑποκορ. σημ., θώραξ : Πάπ., Ἰουστιν.Νεαρ.85,4, Διγεν.Ἀκρ.3544 **ἐφόρει καὶ λωρίκιον μετὰ χρυσῶν γαστρίων.**

λωρίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ λῶρος βλ.λ. ἐν χρ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. ἱμάς, λουρί : Μαλάλ.189,7, Μαυρίκ. 1,2, Λέων Σοφ.5,4, Διγεν.Ἀκρ.3739 **λωρίον θαυμαστότατον καὶ κατωχυρωμένον.**

λωρίς-ίδος (ἡ) νεώτ., δημ. **λουρίδα** ταινία στενὴ ἐκ δέρματος, ἱμάς. λουρί, εἶτα ταινία στενὴ ἐξ ὑφάσματος, χάρτου καὶ στενὸν καὶ μακρὸν τμῆμα ἐπιφανείας τινός : **λωρὶς γῆς, - λωρὶς ἐδάφους·** ‖ νεώτ. στρατ. ἐδαφικὴ ἔκτασις, ἣν καταλαμβάνει καὶ καλύπτει δύναμις τάγματος πεζικοῦ ἐν ταῖς προφυλακαῖς βλ.λ.

λωροκάπιστρον (τὸ) σχόλ. δερματίνη ἡνία, καπίστρι ἐκ δέρματος : Σχόλ.Σοφ.ΑΪ.235.

λῶρον (τὸ) μσν. λῶρος βλ.λ., πληθ. **τὰ λῶρα** τὰ ἡνία : Ψελλ.Στιχ.362.

λωρόν Ἡσ. «πικρόν».

λωροπεδῶ-έω μσν. δένω διὰ λωρίων : Νικ. Χων.163Β **τοὺς πόδας λωροπεδούμενος.**

λωροπέταλον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος ἀμαμηλιδοειδῶν φυτῶν.

λῶρος (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ λατ. lorum, ἱμάς, ταινία, λωρίον, λουρίδα : Μοῖρ.195Β, Παλλάδ.Ἰατρ.Ἱππ.12,278C Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.724, Στέφ.Ἀθ.Ἱππ.1,211D· **2)** νεώτ. λουρωτόν, λουριδωτὸν ἔνδυμα, ἐπενδύτης **τῶν ὑπάτων καὶ αὐτοκρατόρων·** **3)** χρυσήλατος ἐπωμὶς : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,2· **4)** μσν. εἶδος ἀψῖδος : Προκ.Κτισμ.1,1 **τῶν ἀψίδων, ὥνπερ ἐμνήσθην ἀρτίως λώρους δὲ αὐτὰς οἱ μηχανοποιοὶ ἐπικαλοῦσι·** **5)** νεώτ. ἰατρ. κ. δημ. **λῶρος ὀμφάλιος** μακρὸν καὶ λεπτὸν στέλεχος ἁπαλὸν καὶ εὔκαμπτον συνδέον τὸ ἔμβρυον πρὸς τὸν πλακοῦντα βλ.λ.

λωροτόμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τέμνων, ὁ χωρίζων, ὁ κόπτων λωρία : Ἡσ. ἐν λ. σκυτοτόμος, Σχόλ.Πλάτ.Γοργ.517Ε,Ρητόρ.ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),216.

λωροτομῶ-έω μτγν. μ. μσν. κόπτω λωρία, χωρίζω εἰς μέρη, εἰς τεμάχια, κομματιάζω, βγάζω λουρίδες, παθ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.764, Μηναῖ. 3,22 Συνξ. **λωροτομηθῆναι δίδοται.**

λωρυμνόν Ἡσ. «βαθύτατα, κατώτατα».

λωρωτός-ή-όν μσν. ὁ ἔχων λωρούς βλ.λ., ὁ μετὰ λωρίων, ὁ λωριδωτός, ὁ λουριδᾶτος : Κ Πορφ. Ἐκθ.469,9.

λῷστος βλ. λωΐων.

λωστύς-ύος (ἡ) ἀμφ. σημ. ἐν Ἀρχ.Ἐφ.1923,39.

λῶταξ-ακος (ὁ) Ζωναρ. «ὁ λῃστὴς ἢ ὁ πόρνος, ἢ ὁ μύρα ἀλειφόμενος, ἢ ὁ καταδαπανῶν ἐν τοῖς αἰσχροῖς τὸν βίον αὐτοῦ ὡς ὁ πόρνος καὶ ὁ ἀνδρόγυνος ἢ ὁ αὐλητής», αὐλητής : Εὐστ.344,37.

λωτάριον (τὸ) μτγν. τὸ ἄνθος τοῦ λωτοῦ βλ.λ. : Στέφ.Ἀθ.Γαλ.1,335D,Παῦλ.Αἰγ.3,59,αὐτ.7,12.

λωτήριον βλ.λ. **λουτ-.**

λωτίζομαι ὡς τὸ καρπίζομαι βλ.λ., κόπτω λωτοὺς βλ.λ., ἄνθη λωτῶν, ἐν γέν. ἐκλέγω δι' ἐμαυτόν, ἀποδέρπω τὸ ἄριστον : Αἰσχ.Ἱκ.963 **τὰ θυμηδέστατα πάρεστι, λωτίσασθε,** Σοφ.ἀπ.724 **Ἄρης γὰρ οὐδὲν τῶν κακῶν λωρίζεται·** ‖ κ. ἐνεργ. : Ἡσ. «λωτίζειν· ἀπανθίζεσθαι, ἀπολύειν» πρβλ. ἀπολωτίζω.

λωτίκιον (τὸ) πάπ. λωδίκιον ὑποκορ. τοῦ λῶδιξ.

λώτινος-η-ον (λωτός) μτγν. ὁ ἐκ τοῦ δένδρου λωτοῦ βλ.λ. : Θεόφρ.Φ(4,2,9,αὐτ.5,5,6 **λώτινον ξύλον,** Πάπ. **λώτινος χόρτος,** Διοσκ.2,76 **καρπὸς λώτινος·** **2)** πεποιημένος, κατεσκευασμένος ἐκ λωτοῦ : Ἀνακρ.39 **λώτιναι ὑποθυμίδες,** Θεόκρ. 24,45 **κουφίζων ἑτέρᾳ κολεὸν μέγα, λώτινον ἔργον,** Ἀθήν.4,182D **οἱ δὲ καλούμενοι λώτινοι αὐλοὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ὑπὸ Ἀλεξανδρέων καλούμενοι φώτιγγες· ἐξ οὗ λώτιναι ἀηδόνες** οἱ αὐλοί : Εὐρ.ἀπ.923, Ἡσ. «ἀηδόνα· γλωσσίδα μεταφορικῶς Εὐριπίδης Οἰδίποδι· καὶ τοὺς αὐλοὺς δὲ «λωτίνας ἀηδόνας» που ἔφη»· ‖ ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ λωτοῦ : Σαπφ.44 **λώτινοι ὄχθοι Ἀχέροντος·** ‖ ὁ πεποιημένος, ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἀνθέων τῆς νυμφαίας λωτοῦ βλ.λ.: Ἀθήν.15,677D **ἐκ τούτου δὲ ὁ πλεκόμενος στέφανος . . Ἀντινόειος καλεῖται· ὁ δ' ἕτερος λώτινος . . κυανέαν ἔχων τὴν χροιάν.**

λῶτις-εως (ἡ) ἀμφ. σημ. πιθ. λοῦσις : Ἐπιγρ.

λώτισμα-ατος (τὸ) ἄνθος· μτφ. ὡς τὸ ἄνθος καὶ ἄωτος, τὸ ἀπάνθισμα, τὸ ὡραιότατον, τὸ ἐκλεκτότατον, τὸ ἐξοχώτατον, τὸ ἄριστον τοῦ εἴδους του· Ἡσ. «οἱ πρῶτοι, καὶ ἐπίλεκτοι» : Εὐρ.Ἑλ.1593 **τί μέλλετ', ὦ γῆς Ἑλλάδος λωτίσματα, σφάζειν . . βαρβάρους νεώς τ' ἄπο ῥίπτειν ἐς οἶδμα ;·** πρβλ. Αἰσχ.ἀπ.99,17a.

λωτοβοσκός-όν κ. **λωτόβοσκος-ον** ὁ τρεφόμενος διὰ λωτῶν βλ.λ. : Τραγ.Ἀδέσπ.236.

λωτόδεντρο (τό) δημ. τὸ φυτὸν κελτὶς ἡ τουρνεφόρτιος βλ.λ.

λωτοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς λωτόν, ὁ ὁμοιάζων μὲ λωτόν : Θεόφρ.Φ(4,2,12.

λωτόεις-εντος-εσσα-εν ὁ εὔφορος εἰς λωτούς, ὁ κατάφυτος ἀπὸ λωτούς : Ἰλ.Μ 283 **καὶ πεδία λωτοῦντα καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα** (πεδιάδες κατάφυτοι, πλήρεις λωτῶν· ἕτεροι ἑρμηνεύουσι διὰ τοῦ θαλερός, εὐανθὴς) (πρβλ. λωτῶ).

λωτόμηλα (τά) νεώτ., δημ. **λωτός** ὀνομασία τῶν καρπῶν λωτοῦ τοῦ ἐδωδίμου κ. τῆς κελτίδος.

λωτομήτρα (ἡ) μτγν. ἡ σάρξ, ἡ ῥίζα τοῦ καρποῦ τοῦ λωτοῦ βλ.λ. : Πλίν.Φ(22,56, Πάπ.

λωτός (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἑλλοβοκάρπων** περιλαμβάνον θάμνους κ. πόας ἐτησίους ἢ πολυετεῖς· π. ἀρχ. ὄν. διαφόρων εἰδῶν φυτῶν κ. δένδρων ἐσφαλμένως πολλάκις συγχεομένων, ἅτινα διέφερον «καὶ φύλλοις καὶ καυλοῖς καὶ ἄνθεσι καὶ καρποῖς» (Θεόφρ. Φ(7,15,3)· διακρίνονται πέντε κυρίως εἴδη, ἐξ ὧν τὸ α' περιέχει φυτὰ νομῆς, νομευτικὰ φυτά, ἅτινα εἶναι **τριφύλλιον** βλ.λ. ὁ **χαμαικέρασος** : Ὀδ.Δ 603 **σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολύς,** Θεόφρ.Φ(7,8,3, Διοσκ.4,111· ‖ **λωτὸς ὁ κερατιοφόρος** δημ. ἀγριοτριφύλλι : Ἰλ.Ξ 348 **λωτὸν θ' ἑρσήεντα ἰδὲ κρόκον ἠδ' ὑάκινθον πυκνὸν καὶ** μαλακόν, Πλίν.Φ(22,55· ‖ **τριγωνίσκος** βλ.λ., δημ. μοσχοσίταρο : Διοσκ.2,02· ‖ **λωτὸς ἄγριος** ἕτερον εἶδος τριγωνίσκου : αὐτ. 4,111, Γαλ.12,65· ‖ **τριγωνίσκος ὁ ἑλληνικὸς** ὁ μελίλωτος βλ.λ. : Θεόφρ.Φ(9,7,3· ‖ **μελίλωτος** βλ.λ. **ὁ μεσσηνιακός** : Διοσκ.4,110, Γαλ.12,65· ‖ **μηδικὴ** βλ.λ. ἡ **δενδρώδης** κύτισσος ἢ κύτισος βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,112· **2)** νυμφαία βλ.λ. ὁ λωτός : Ἡρ.2,92 **ἐπεὰν πλήρης γένηται ὁ ποταμὸς καὶ τὰ πεδία πελαγίσῃ, φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεα πολλά, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι λωτόν,** Θεόφρ.Φ(4,8,9, Πάπ., Διοσκ.4,113, Πλίν.Φ(13,107, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 27,11 **κοντὰ σὲ λίμνες σκεπασμένες μ' ἄσπρες νυμφαῖες καὶ μὲ λωτούς·** ‖ νυμφαία βλ.λ. ἡ ἀστεροειδής : Θεόφρ.Φ(4,8,11· ‖ νυμφαία βλ.λ. ἡ ἐρυθρά : Ἀθήν.3,73Α **γίνεται δὲ ὄντως ἐκ τῶν κιβωρίων καὶ ἄνθος στεφανωτικόν, καλοῦσι δ' Αἰγύπτιοι μὲν αὐτὸ λωτόν, Ναυκρατῖται δὲ . . μελίλωτον·** **3)** ἐπὶ δένδρων κ. θάμνων φυομένων ἐν Λιβύῃ οἷον ὁ θάμνος κελτὶς βλ.λ. ἡ νότιος : Θεόφρ.Φ(1,5,3, αὐτ.4,3,1, Διοσκ. 1,117· ‖ ἐκ τοῦ σκληροῦ μέλανος ξύλου τοῦ θάμνου τούτου κατεσκευάζοντο ἀνδριάντες καὶ αὐλοί : Θεόφρ.Ζ(4,3,4· ὅθ. π. Εὐρ. κ. μτγν. ποιηταῖς μεταπίπτει εἰς τὴν σημ. αὐλός : Εὐρ.Ἡλ.716 **λωτὸς δὲ φθόγγον κελάδει κάλλιστον, Μουσᾶν θεράπων,** πρβλ. Παιὰν Δελφ.12,ΑΠ 7,182, Εὐρ Τρω.544 **Λίβυς τε λωτὸς ἐκτύπει Φρύγιά τε μέλεα,** αὐτ. Ἑλ.170, αὐτ.ΙΑ 1036· πιθ. ἐν Λιμεν.13· ‖ σωληνοειδὲς ὄργανον, αὐλὸς ἀποτελῶν μέρος τοῦ ἀσιατικοῦ μουσικοῦ ὀργάνου νάβλας βλ.λ. : Σώπ. 10· **4)** τὸ θαμνῶδες δένδρον ζίζυφος βλ.λ. λωτός : Ὀδ.Ι 94 **τῶν δ' ὅς τις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελε οὐ-**

δὲ νέεσθαι, πρβλ. Ἡρ.2,96, αὐτ.4,177, Θεόφρ.Φl 4,3,1-4, Πολύβ.12,2,2 ἔστι δὲ τὸ δένδρον ὁ λωτὸς οὐ μέγα, τραχὺ δὲ καὶ ἀκανθῶδες.

λωτοτρόφος-ον (λωτός) ποι. ὁ τρέφων, ὁ παράγων λωτὸν βλ.λ., ὁ εὔφορος εἰς λωτόν : Εὐρ. Φοίν.1571 πῦρε δ' ἐν Ἠλέκτραισι πύλαις τέκνα λωτοτρόφον κατὰ λείμακα λόγχαις κοινὸν ἐνυάλιον μάτηρ.

λωτοφαγία μτγν. τὸ τρώγειν λωτὸν βλ.λ., τὸ τρέφεσθαι ἀπὸ λωτόν, ἡ χώρα ἧς οἱ κάτοικοι τρέφονται ἀπὸ λωτόν : Θεόφρ.Φl 4,3,2· || ὀθ. ἐπίθ. θηλ. -ῖτις : Στράβ.17,3,17 συνεχὴς δ' ἐστὶν ἡ μικρὰ σύρτις ἣν καὶ Λωτοφαγῖτιν σύρτιν λέγουσιν.

λωτοφάγος-ον (λωτός) ὁ ἐσθίων λωτὸν βλ.λ., ὁ τρεφόμενος ἀπὸ λωτόν· || ὡς οὐσ. οἱ λωτοφάγοι τὸ πλεῖστον μυθολογούμενος εἰρηνικός τις καὶ φιλόξενος λαὸς κατοικῶν ἐν Ἀφρικῇ τὰ παράλια τῆς Κυρηναϊκῆς καὶ ἔχων ὡς κυρίαν τροφὴν τοὺς καρποὺς τοῦ δένδρου λωτοῦ βλ.λ. : Ὀδ.1 84 αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν γαίης Λωτοφάγων, οἵτ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν, Ἡρ.4,177 ἀκτὴν δὲ προέχουσαν . . νέμονται Λωτοφάγοι, οἳ τὸν καρπὸν μοῦνον τοῦ λωτοῦ τρώγοντες ζώουσι, πρβλ. Ξεν. Ἀν.3,2,25, Σκύλ.22, Πολύβ.1,39,2 ἐν αἷς οὐδὲν ἀξιόλογον πράττοντες παρεγίγνοντο πρὸς τὴν τῶν Λωτοφάγων νῆσον ἣ καλεῖται . . Μῆνιγξ.

λωτοφαγῶ-έω τρώγω, τρέφομαι ἀπὸ καρποὺς τοῦ δένδρου λωτοῦ : Εὐστ.375.

λωτοφλαβίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐρυθρὰ χρωστικὴ οὐσία προκύπτουσα ἐκ τῆς ὑδρολύσεως ἑνὸς γλυκοζίτου λωτοῦ βλ.λ. τοῦ ἀραβικοῦ.

λωτοφόρος-ον ποι. ὁ φέρων, ὁ παράγων λωτὸν βλ.λ. : Φερεκρ.π.'Αθήν.15,685B ὑπ' ἀναδενδράδων ἁπαλὰς ἀσπαλάθους πατοῦντες ἐν λειμῶνι λωτοφόρῳ.

λωτρόν, λωτροχόος δωρ. τ. ἀντὶ λουτρ-.

λωτῶ-έω (λωτός) ἀνθῶ, ἀνθίζω : Ἰλ.Μ 283 καὶ πεδία λωτεῦντα καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα (δ.ἀνάγν. ἀντὶ λωτοῦνται), πρβλ. λωτόεις· **2)** αὐλῶ, παίζω αὐλόν : Ζωναρ.· **3)** Ἡσ. «λωτεῦσι δέ, πάχνη, ἀνθεῖ ποιοῦσιν αἰσχρότητες».

λωφάζω μσν., δημ. λουφάζω λωφῶ, συμπτύσσομαι, μαζεύομαι, ἀποσύρομαι ἀπὸ τὴν μέσην : Σημειώσ.Προδρ.2,190 ἐν Κορ.Ἄτ.1.258 καὶ φοβηθεὶς ἐλώφαξα μήπως μ' ἐκβάλουν ἔξω.

λωφάξαλος Ἡσ. «ἐμπηδήσας».

λῶφαρ Ἡσ. «λώφημα».

λωφέω Ἰων. ἐπ. μτγν. τ. ἀντὶ τοῦ λωφῶ-άω βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 2,648, αὐτ.4,1627, Νόνν.Δ 1,172.

λωφήϊος-α-ον μτγν. ὁ ἀνακουφίζων, ὁ καταπραΰνων : Ἀπολλ.Ρ 2,485 λωφήϊα ἱερὰ (θυσίαι ἱλαστήριοι, καταπραϋντικαὶ τῆς ὀργῆς τῶν θεῶν).

λώφημα-ατος(τὸ) ἀνακούφισις,ἀνάπαυσις, ἡσυχία· Ἡσ. ἐν. λ. λῶφαρ, κατ' εἰκασίαν ἐν Σοφ.Τρ.554.

λώφησις-εως(ἡ) ἀνάπαυσις, ἄνεσις, παῦσις : Θουκ.4,81 ὥστε τοῖς Λακεδαιμονίοις γίγνεσθαι ξυμβαίνειν τε βουλομένοις . . ἀνταπόδοσιν . . καὶ τοῦ πολέμου ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου λώφησιν, Ἀέτ.11,5 λώφησις τῶν ὀδυνῶν.

λωφῶ-άω, μέλλ. -ήσω παύομαι, λήγω : Ἰλ.Φ 292 ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὺ δὲ εἴσεαι αὐτός, Φιλόδ.ἐν Ἡρακλ.1251,18 εἰ λωφήσω τρεῖς ὥρας (ἀμφ.)· || μτ. γενικ. (πρβλ. καταλωφῶ) ἀναπαύομαι, ἡσυχάζω ἀπό . . : Αἰσχ.Πρ.378, αὐτ.654 ὡς ἂν τὸ Δῖον ὄμμα λωφήσῃ πόθου, Σοφ.Αἶ.61 κἄπειτ' ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν πόνου, Πλάτ. Φαῖδρ.251C, αὐτ.Πολ.620C μνήμῃ δὲ τῶν προτέρων πόνων φιλοτιμίας λελωφηκυῖαν ζητεῖν περιιοῦσαν χρόνον πολὺν βίον ἀνδρὸς ἰδιώτου ἀπράγμονος· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (ἀπό τινος) : Θουκ.6,12 καὶ μεμνῆσθαι χρὴ ἡμᾶς ὅτι νεωστὶ ἀπὸ νόσου μεγάλης καὶ πολέμου βραχύ τι λελωφήκαμεν· || μτγν. μτ. μτχ. παύομαι πράττων τι, παύω νὰ κάμνω τι : Ἀπολλ.Ρ 4,819· πρβλ. Λεων.π. ΑΠ 5,187· || καταπίπτω, κατασπαύομαι, καταπραΰνομαι, ἐπὶ πόνου, ἐπὶ ἄλγους : Ἱππ.Ἐντ.Παθ. 49· ἐπὶ ἀσθενείας : Θουκ.2,49 λύγξ τε τοῖς πλείοσιν ἐνέπιπτε κενὴ σπασμὸν ἐνδιδοῦσα ἰσχυρόν, τοῖς μὲν μετὰ ταῦτα λωφήσαντα, Πλάτ.Νόμ.854C· ἐπὶ δυστυχήματος, ἀτυχίας : Θουκ.7,77 αἱ δὲ ξυμφοραὶ οὐ κατ' ἀξίαν δὴ φοβοῦσιν. τάχα δὲ ἂν καὶ λωφήσειαν· ἐπὶ ἀνέμου : Ἀριστλ.Μετ.362a,7· ἐπὶ τῆς θαλάσσης : αὐτ.Πρ.934b,15· κ. ἐπὶ ῥιπτομένων λίθων : Ξεν.Ἀν.4,7,6 ὅταν λωφήσωσιν οἱ λίθοι· **2)** μτβ. ἀνακουφίζω, ἀπαλλάττω, ἐλαφρύνω, ἐλευθερώνω : Αἰσχ.Πρ.27 ὁ λωφήσων γὰρ οὐ πέφυκέ πω· μτ. γενικ. : Ἐμπ.145,2 οὔποτε δειλαίων ἀχέων λωφήσετε θυμόν· **3)** ῥηματ.π. λώφησις, λώφημα, λῶφαρ, λωφήϊος πιθ. συγγ. τῷ levis, levitas, levare.

λώφ Ἡσ. «χλαμύς».

λῴων, οὐδ. λῷον ἀττ. συνηρ. τ. ἀντὶ λωΐων, λώϊον.

M

M, μ, μῦ [Καλλί. π. 'Αθήν.10,453] (τὸ, ἀκλ.) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. μῶ (Δημόκρ.19) τὸ δέκατον τρίτον κτ. τάξιν κ. εἶτα τὸ δωδέκατον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, προελθὸν ἐκ τοῦ δεκάτου τρίτου γράμματος τοῦ φοινικικοῦ ἀλφαβήτου μέμ σημαίνοντος τὸ ὕδωρ· ‖ σύμφωνον ἔνρινον ἢ ὀρθότ. ἔνρινον χειλικόν ἡμίφωνον ἐκφωνούμενον, ὡς τὰ ἐπίσης χειλικὰ π κ. β, διὰ συμμύσεως τῶν ἄκρων τῶν χειλέων, ἐν ᾧ καταβιβαζόμενον τὸ ὑπερῷον ἱστίον ἐπιτρέπει νὰ ἐξέλθῃ διὰ τοῦ ρινικοῦ κοιλώματος ἡ ἐκ τοῦ λάρυγγος πνοή· Διον.'Αλ. Συνθ.14 «τοῦ μὲν στόματος τοῖς χείλεσι πιεσθέντος, τοῦ δὲ πνεύματος, διὰ τῶν ρωθώνων μεριζομένου»· ‖ ὑπὸ τῶν ἀρχ. γραμματικῶν χαρακτηρίζεται ὡς ἀμετάβολον, διότι ὡς χαρακτὴρ τῶν ρ. τῆς ἑλλ. γλώσσ. παραμένει ἀμετάβλητον: **νέμω - νεμῶ - ἔνειμα**· **2**) ἐν τῇ ἰσπετικῇ γλώσσ. ἦχει ὡς ἔνρινον ἡμίφωνον κ. δὴ ἐν τέλει λ. διασωθὲν εἰς τὰς λατ. λ. septem (ἑπτά), decem (δέκα), εἰς τὰς γερμ. jesem, diesem κ. εἰς τὰ π. ἡμῖν ξενικὰ ὀν. **'Αδάμ, Σήμ, Χάμ, 'Ιερουσαλήμ** ὡς ἔνρινον σύμφωνον, εἰς δὲ τὴν 'Ελλην. ἐξελιχθὲν εἰς ἁπλοῦν φωνῆεν ἤτοι εἰς -α· **3**) ἐν τῇ ἀρχ. 'Ελλην., ἐπειδὴ ἡ σύμμυσις τῶν χειλέων κτ. τὴν ἐκφώνησιν τοῦ τελικοῦ ἐνρίνου μ δὲν ἐγίνετο ἀρκούντως, μετέπεσεν εἰς τὸ ὀδοντικὸν ν, ἐξ οὗ κ. ἡ ἀντιστοιχία τῶν ἰνδ. κ. λατ. καταλήξεων am-um-em πρὸς τὰς ἑλλην. -αν-ον-ων: ἰνδ. yugam, λάτ. jugum, ἑλλ. **ζυγὸν** (ἀντὶ ζυγόμ) -ἰνδ. abharam, ἑλλ. **ἔφερον**· ‖ ὁμ. ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ ν κ. ἐν ἀρχῇ λ.: **μιν**, δωρ. **νιν** - ἑλλ. **μή**, λατ. ne - ἑλλ. **μῶν**, λατ. num· ‖ ὁμ. κ. δημ. ἐν μέσ. λ.: **ὑπολήνιον, πολήνι, πολήμι**· ‖ ὁμ. εἰς ν μεταβάλλεται κ. ἐν συμπλοκῇ πρὸς ἄ. σύμφωνα: **στάθμη**, δημ. **στάφνη - ἀναρίθμητος**, δημ. **ἀρίφνητος - ἀτμός**, δημ. **ἀχνός - λικμίζω**, δημ. **λιχνίζω**· **4**) τὸ μ ἐτράπη εἰς ν κ. πρὸ τῶν συμφ. σ κ. τ κ. τοῦ ἡμιφ. j: **βρέμω, βροντή - ἕμ-ς - ἕνς, εἷς - κομ-j-ός, κοινός**· **5**) ἐν ταῖς διαλέκτοις τῆς ἀρχ. ἑλλην. ἰδ. ἐν ἀρχ. λ. ἐναλλάσσεται πρὸς τὰ χειλικὰ π κ. β κ. ἐν τῇ δημ. πρὸς β ἰδ. μτ. τὰ αυ- κ. ευ-: **μύρμηξ, βόρμαξ - μάρναμαι, βάρναμαι - βάρβιτος βάρμιτος - ὄμμα, ὄππα - μετά**, αἰολ. **πεδά - Πεντέλη** δημ. **Μεντέλη - μέσπολα, μούσμουλα - ἔλμινς, λεβίθα - μυζῶ, βυζαίνω - ματινάδα, πατινάδα - χαῦνος, ἀχαμνός - ἐλαύνω, λάμνω**· ‖ ἡ ἐναλλαγὴ αὕτη κ. κτ. μετάπτωσιν: **μαλακός, βλάξ, βληχρός - μεμβράς, βεμβράς - βροτός, μορτός**· ‖ ὁμ. κτ. μετάθεσιν: **μόλυβδος ἢ μόλιβος, βόλιμος**, λατ. plumbum - δημ. **μολύβι ἢ μολίβι, βολίμι**· **6**) ἐξ ἀτελοῦς ἀφομοιώσεως τῶν χειλ. β κ. π πρὸς τὸ ἑπόμενον ν ἀπαντᾷ κ. ὑστερογενὲς μ: **ἔρεβ-ος, ἐρεβ-νός, ἐρεμ-νός - σέβ-ω, σεβ-νός, σεμ-νός**· **7**) τὸ μ διπλασιάζεται π. ποιητ. χάριν τῆς προσῳδίας μτ. τὰ ἀ-,εὐ-, κ.-ο- ἐν συνθ.: **ἄμμορος - ἐϋμμελίης, φιλομμειδής**· ‖ ὁμ. κ. μτ. τὴν αὔξησιν: **ἔμμορα**· ‖ ὁμ. κ. ἐν αἰολ. κ. π. 'Ομ. κ. ἐπ., τοῦ πρὸ αὐτοῦ φωνήεντος ὅμως βραχυνομένου: **ἡμεῖς, ἄμμες - ὑμεῖς, ὔμμες - εἶμαι, ἔμμα -εἰμί, ἐμμί**· **8**) ἐν διαλέκτοις ἀρχ. συχν. τὸ μ προστίθεται ἢ ἀποσιωπᾶται ἐν ἀρχῇ λ.: **μία, ἴα -μόσχος, ὄσχος - μονθυλεύω, ὀνθυλεύω - μοχλεύς, ὀχλεύς**· ‖ ὁμ. προστίθεται ἐν μέσῳ λ. κ. πρὸ τῶν χειλικῶν π κ. β χάριν εὐφωνίας: **ὄβριμος, ὄμβριμος - λαβεῖν, λαμβάνω - κύβη, κύμβη - ἀρύβας, ἀρύμβας - τύπανον, τύμπανον** - (ρίφα) **ρίμφα**· δημ. **ἀμποδένω - ὀμπλή**· ‖ μτγν. κ. πρὸ τοῦ φ: Πάπ. **λῆμφις - λήμφεται**· ‖ ἰδ. μτ. ἀναδιπλασιασμόν: **πίμπλημι - πίμπρημι**· ‖ ὁμ. κ. ἐν συνθ.: **φθισίμβροτος - ἀλεξίμβροτος**· ‖ ὁμ. ἐν ἀρχ. κ. δημ. μεταξὺ τοῦ μ κ. ἄ. ὑγρῶν παρεμβάλλονται β ἢ π ὡς εὐφωνικά: **γαμβρός**, δημ. **γαμπρός - μεσημβρία - ἀμβλύς**, δημ. **φλάμμουλο, φλάμπουρο - ζουμρούτι, ζουμπρούτι - χαμηλός, χαμπλός**· ‖ ἀποσιωπᾶται τὸ μ ἐν μέσῳ λ.: **ἐμπίπρημι - ἐμπίπλημι**· ‖ ὁμ. ἀποβάλλεται τὸ μ ἀνομοιωτικῶς κ. εἴς τινας τῶν διαλέκτων τῆς νέας 'Ελληνικῆς ὡς εἰς τὴν Κρητικήν, 'Ικαρικὴν κ. Χιακήν: **καμωμένος, καωμένος - ψωμί, ψωΐ - τὸ κάωμα - ἡ (μ)άννα μου**· **9**) εἴς τινας διαλέκτους τῆς νέας 'Ελλην., Δωδεκανησιακὴν κ. Κυπριακήν, πρὸ τοῦ φ τὸ μ εὑρεθὲν ἀφωμοιώθη πρὸς αὐτό: **νύμφη, νύφφη - ὀμφαλός, ἀφφάλι**· εἰς πλείστας ὅμως νεοελλ. διαλέκτους ἡπλοποιήθη πιθ. τὸ διπλοῦν φφ κ. ἀπαντᾷ ἤδη ὡς ἁπλοῦν φ κ. ἐν τῇ δημ.: **νύφη, ἀφαλός**· **10**) ἐν τῇ δημ. τὸ μ ἀπεβλήθη ἐκ τοῦ συμφωνικοῦ συμπλέγματος μπτ τοῦ ψιλοῦ π τραπέντος εἰς δασὺ πρὸ τοῦ τ: **πέμπτη, πέφτη**· **11**) κ. ἐν τῇ νεωτ. κ. δημ. τὸ ν πρὸ τῶν χειλικῶν κ. τοῦ μ τρέπεται εἰς μ: **συμβαίνω - ἐμμένω - σύμφημι-ἔμπεδος - μπαίνω**· **12**) πρὸ τοῦ μ τὰ χειλικὰ π, β,φ ἀφομοιοῦνται πρὸς αὐτό: **τρῖβ-μα, τρῖμμα -ὄπ-μα, ὄμμα - γράφ-μα, γράμμα**· **13**) μτγν. τὸ τελ. ν πρὸ τῶν μ, π κ. φ τρέπεται εἰς μ: Πάπ. **προσιδοῖσαμ φάος**, EM 3,2533B **τῶμ πρεσβευτῶν**· **14**) ἐνίοτε πρὸ τοῦ μ προστίθεται α,ο ἢ ι εὔφων.: **μέλγω, ἀμέλγω- μέρδω, ἀμέρδω-μόργνυμι, ὀμόργνυμι - μίχω, ὀμιχῶ - μάσθλη, ἱμάσθλη**· **15**) κ. ἐν τῇ δημ.λ. ἀρχόμεναι ἀπὸ μ προσλαμβάνουν πρὸ αὐτοῦ σ: **μάραγδος, σμάραγδος - μύραινα, σμύραινα - μικρός, σμικρός** - δημ. **σμίγω**· **16**) πρὸ τοῦ μ ἐνίοτε φωνῆεν βραχὺ μηκύνεται: Αἰσχ.'Επτ.488 **'Ιππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος**· **17**) τὸ Μ, μ χρησιμοποιεῖται βραχυγραφ. κ. συμβολ. εἰς πλείστας περιπτώσεις, ὅθ. ὡς ἀριθμ. σύμβολον ἔχει ἣν κ. τὸ ἑβρ. ἢ ἀραβ. μήμ ἀξίαν ἤτοι Μ' ἢ μ'=40, 40στός, 40άκις· ,Μ ἢ ,μ=40000 ἢ τεσσαρακοντάκις χιλιοστὸς ἢ τεσσαρακοντάκις χιλιάκις· ‖ σπαν.πρὸ τοῦ β' ἢ γ' δηλοῖ μυριάδας: μγ'=30.000· ‖ ὁμ. ἐντὸς τοῦ Π σημαίνοντος 5 ἤτοι |M| = 50,000· ‖ ἐν βιβλίοις ἃ ἔχουν οἰασδήποτε ὑποδιαιρέσεις διὰ τοῦ ἀλφαβήτου ἠριθμημένας σημαίνει τὴν 40ὴν σειράν· ‖ εἰς τὰς ἐκδόσεις τοῦ 'Ομ. σημαίνει τὴν 12ην ραψῳδίαν, εἰδ. δὲ διὰ τοῦ Μ τὴν 12 ραψῳδ. τῆς 'Ιλ., διὰ δὲ τοῦ μ τὴν 12 ραψῳδ. τῆς 'Οδ.· **18**) μτγν. ἐν τῇ ἀλφαβητικῇ παρασημαντικῇ τῆς ἀρχ. μουσικῆς τὸ Μ προτασσόμενον ἑτέρου εὕρηται κτ. τρεῖς τρόπους π. 'Αλυπίῳ· **19**) νεώτ. κ. δημ. τὸ Μ τίθεται ὡς ἀρχικὸν πολλῶν κυρ. ὀν. (Μαρία, Μενέλαος, Μιχαήλ)· πρβλ. λατ.: M=Mars Mercurius ἢ Maximus, Marcus κττ.· **20**) κτ. ἐπίτμησιν τῶν λ. Μεγαλειότης κ. Μακαριότης: ἡ **ΑΜ ὁ βασιλεύς - ἡ ΑΜ ὁ ἀρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν**· ‖ ὁμ. κτ. ἐπίτμησιν τῆς λ. Μέγας - Μεγάλη: **Μ. 'Αλέξανδρος, - ἡ ἀκολουθία τῆς Μ.'Εβδομάδος, - Μ. Παρασκευή**· ‖ ὁμ. τὸ μ κ. κτ. ἐπί-

τμησιν τῆς λ. μῆκος πρὸ ἀριθμῶν προαδιοριζόντων γεωγραφικὸν μῆκος : **Μ 23° 30'Α·** || ὁμ. κ. τῆς λέξεως μέτρον κατόπιν ἀριθμοῦ : **τοῖχος πλάτους 1 μ., μ³·** **21)** νεώτ. διεθν. τὸ **μ** ὡς συντετμημένη γραφὴ τοῦ προθέματος **μικρο-** σημαίνει τὸ ἑκατομμυριοστὸν μονάδος τινός : μm = μικρόμετρον ἢ μικρόν, ἤτοι τὸ ἑκατομμυριοστὸν τοῦ μέτρου· κ. τὸ **Μ** ὡς συντετμημένη γραφὴ τοῦ μεγα- σημαίνει τὸ ἑκατομμυριοπλάσιον μονάδος τινός : Mm = μεγάμετρον ἤτοι 1000000 μ.· **22)** νεώτ. ὡς χημ. τ. σημαίνει μονοσθενές τι μέταλλον· **23)** νεώτ. ἰατρ. ἀναγραφόμενον εἰς τὸ ἄνω μέρος συνταγῆς σημαίνει μεῖξιν (λατ. **misce** ἢ **misceantur**)· **24)** νεώτ. εἰδ. μία τῶν τριῶν σειρῶν εἰς ἃς κατατάσσονται τὰ φάσματα τῶν ἀκτίνων Ραῖντγκεν ἀναλόγως μὲ τὴν σκληρότητα τῆς ἀκτινοβολίας των· **25)**. Πάπ. Μ μάλιστα.

μ' κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. ἐκθλίψεως ἀντὶ τοῦ **με** σπαν. κ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον π. ἐπ. κ. λυρ. ἀντὶ τοῦ **μοι** : Ἰλ.Ζ 165 **ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ,** Σαπφ.2,13· π. τραγ. ἔτι σπανιώτερον ἢ πιθανῶς οὐδ' ἅπαξ, διότι θεωροῦνται ὡς ἀμφ. τά: Σοφ.Αἴ.190, Εὐρ.Μήδ.721, αὐτ.ΙΑ 814.

ΜΑ νεώτ. ἠλεκτρολογ. διεθνὲς σύμβολον τῆς μονάδος μεγαμπέρ = ἓν ἑκατομ. ἀμπέρ.

μΑ νεώτ. διεθν. σύμβολ. τῆς μονάδος μικροαμπέρ.

μά κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπίρρ. ἐπευκτικόν, ὀμοτικὸν μόριον, ὅρκου εἰσαγωγικὸν ἐν χρ. κ. ἐπὶ ἰσχυρᾶς διαμαρτυρίας, ἑπομένου κτ. αἰτ. τοῦ ὀν. ἢ τοῦ πράγμ., ὃ ἐπικαλεῖται ὁ ὀμνύων· καθ' αὑτὸ λαμβανόμενον δὲν εἶναι οὔτε καταφατικόν, οὔτε ἀρνητικόν, ἀλλὰ γίνεται διὰ τῆς προσθήκης τοῦ **ναί** ἢ τοῦ **οὔ**, ἢ π. Ἀττ. ἁπλῶς διὰ τῶν συμφραζομένων· ὅθεν μτ. τοῦ **ναί** ἐπὶ καταφάσεως ὡς κατωμοτικόν, βεβαιωτικόν : Ἰλ.Α 234 **ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον,** πρβλ. Ὕμν.Ἑρμ.460, Πίνδ.Ν 11,24 **ναὶ μὰ γὰρ ὅρκον,** Ἀριστφ.Ἀχ.88, Πλάτ.Πολ.407Β **ναὶ μὰ τὸν Δία, - ναὶ μὰ τὴν Παναγία, - ναὶ μὰ τὸ λάδι ποὺ βάλαμε·** || κ. **μὰ ναί** : Ἐπιγρ.Κύπρου· **2)** μτ. τοῦ **οὐ** κ. δημ. **ὄχι** ἀπωμοτικόν : Ἰλ.Α 86 **οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σύ, Κάλχαν, εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,** αὐτ.Ψ 43, Σοφ.Ἠλ.626 **οὐ μὰ τὴν δέσποιναν Ἄρτεμιν,** Ἀριστφ.Ἱππ 235 **οὔ τοι μὰ τοὺς δώδεκα θεούς,** Πλάτ.Θεαίτ.142Ε **οὐ μὰ τὸν Δία, οὔκουν οὕτω γε . . , - ὄχι μὰ τὸ ψωμί, ποὺ φάγαμε, - ὄχι μὰ τὴν ἀδερφοσύνη·** **3)** μεθ' Ὅμ. ἰδ.π. Ἀττ. τὸ μά ἐν χρ. καθ' αὑτὸ ὡς ἀπωμοτικὸν ἀκολουθούσης ἀρνήσεως : Σοφ.Ἠλ.881 **μὰ τὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀλλ' οὐχ ὕβρει λέγω τάδε,** Εὐρ.Μήδ.1059, Ἀριστφ. Θεσμ.269, πρβλ.Αἰσχ. Ἀγ.1432, Εὐρ.Κύκλ.262, Πλάτ. Πρωτ.312Ε, Ἐπιγρ. **μὰ Δί', οὐκ εἶδον ἐμαυτοῦ ἀμείνω ὑλοτόμον,** Ἀναξίλ.9 **μὰ τὴν γῆν μὴ σύ γε δῷς,** Καλλ.Ἐπιγρ.44 **μὰ δαίμονας οὐκ ἀπὸ ῥυσμοῦ εἰκάζω,** Δίων Κ 61,20 **μὰ σέ, Καῖσαρ, οὐδείς σε νικᾷ·** || ὁμ. ὅταν προηγῆται ἄρνησις : Ἡρώνδ.1,11 **οὐδ' ὄναρ, μὰ τὰς Μοίρας·** || ὁμ. εἰς ἀπαντήσεις ὅταν ἡ ἄρνησις ἐνυπάρχῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις : Ἀριστφ.Ἱππ.336 **οὐκ αὖ μ' ἐάσεις; ΑΛΛ. μὰ Δί', ἐπεὶ κἀγὼ πονηρός εἰμι·** || κ. ὡς ἀρνητικὴ ἀπάντησις εἴς τι προσταττόμενον : αὐτ.Θεσμ.748 **ἀλλ' ἀπόδος αὐτό. ΜΝΗ. μὰ τὸν Ἀπόλλω τουτονί·** || ὁμ. τὸ **μά** τίθεται μόνον ἄνευ τοῦ **ναί** ἐπὶ διαβεβαιώσεως : Ἀρισταίν.1,10 **μὰ τὴν Ἄρτεμιν Ἀκοντίῳ γαμοῦμαι,** πρβλ. Ἀχιλλ.Τάτ.8,5, Ἐπιγρ. **δακρύω μὰ σέ, δαῖμον·** **4)** ἐν τῇ καθ' ἡμέραν, τῇ κοινῇ ὁμιλίᾳ, ἰδ. π. Ἀττ. (Γρηγ.Κορ.150S) τὸ ὄνομα τῆς θεότητος εἰς ἣν ὀμνύει τις παραλείπεται, ἵνα μὴ ματαίως καὶ ἀνωφελῶς μνημονεύσῃ τούτου, ἅτε τοῦ ὅρκου ὄντος ὡς μὴ γενομένου· Φίλ.2,27(«εἰώθασι γὰρ ἀναφθεγξάμενοι τοσοῦτον μόνον νὴ τὸν ἢ μὰ τὸν μηδὲν παραλαβόντες ἐμφάσει τῆς ἀποκοπῆς τρανοῦν ὅρκον οὐ γενόμενον» : Ἀριστφ.Βάτρ.1374 **μὰ τόν, ἐγὼ μέν, οὐδ' ἂν εἴ τις ἔλεγέ μοι τῶν ἐπιτυχόντων, ἐπιθόμην,** Πλάτ.Γοργ.466Ε, Μέν.369 **μὰ τήν,** Καλλ.ἀπ.66D **ναὶ μὰ τόν,** Αἰλ.ΖΙ 3,19, Στράτ.ΑΠ 12,201 **οὐ μὰ τόν, οὐκ ὀμόσω,** πρβλ.αὐτ.7,112· **5)** τὸ **μά** ἐνίοτε μτ. τὸ **ναί** παραλείπεται : Εὐρ.Μήδ.1277 **ναί, πρὸς θεῶν, ἀρήξατ',** Ἀριστφ.Σφ.1438 **εἰ ναὶ τὰν κόραν τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἐάσας ἐν τάχει ἐπίδεσμον ἐπρίω·** || ὁμ. παραλείπεται μτ. τὸ **οὐ** : Σοφ.ΟΤ 660 **οὐ τὸν πάντων θεῶν θεὸν πρόμον Ἅλιον,** αὐτ.1088, αὐτ.Ἀντ.758 **οὐ τόνδ' Ὄλυμπον·** **6)** μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. κ. ὡς ἀπωμοτικόν : Θεοφάν. 153,13 **μὰ τὴν σωτηρίαν σου ἔφαγον αὐτό, - μὰ τὸ σταυρό, δὲν τὴν πείραξα ἐγώ, - θὰ στὶς βρέξω, - μὰ τὸν Ἅγιο.**

μά Ἐπιγρ., μσν. κ. δημ. μόριον ἀρνητ., ἠλειακὸς τ. τοῦ **μή** βλ.λ. : Ἐπιγρ.· **2)** σύνδεσμος ἀντιθετ. ἀλλά, ὅμως, δέ : Ἐπιγρ. Θεσσ., Ἐρωτόκρ. 1,315 **μὰ ἐδά 'χει τόση δύναμη κι ἔτσι μεγάλη ἐγίνη,** αὐτ.2,797, αὐτ.4,5· ἐν τῇ δημ. συνδέουν πρότ. ἢ ἐνν. μτ. ἀ. προτ. ἢ ἐνν. καταφατικὴν μτ. καταφατικῆς : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.92,12 **φρόνιμος εἶσαι, Κωσταντῆ, μὰ ἄσκημ' ἀπηλογήθης·** || ὁμ. ἀρνητ. μὲ προηγουμένην καταφατικήν : Καρκβ. Παλ.Ἀγάπες 164 **στάθηκε πατέρας, μὰ ὄχι χριστιανός·** || ὁμ. καταφατικὴν μτ. προηγουμένης ἀρνητ. : Δροσ.Ἀμαρυλ.121 **δὲν εἶναι σπουδαῖα, μὰ ἐσὺ τὰ πῆρες ἔτσι·** **3)** συνδέει συχν. κῶλα περιόδου ἢ περίοδον μτ. τῆς ἀμέσως προηγουμένης περιόδου: Καρκβ.Παλ.Ἀγάπ.36 **ἡ Κίσσα ἁρπάζει ἕνα μαχαίρι καὶ τρέχει στὸ κλουβί. Μὰ τὴν ἴδια ὥρα . . μπαίνει ὁ βασιλιάς·** **4)** συχν. τίθεται ἐν ἀρχ. φρ. ἰδ. ἐρωτηματικῆς εἰς ἔνδειξιν ἀμφιβολίας, ἐκπλήξεως κ. ἀπορίας, ὁπότε καὶ παραλείπεται ἡ πρότασις, πρὸς ἣν ἡ ἀντίθεσις : **μὰ τί νὰ σοῦ κάμω; - μὰ τί εἶν' αὐτὰ ποὺ λές; - μὰ μίλησε ἐπὶ τέλους!·** **5)** κ. ὡς ἐπιτατ. ἀκολουθούσης ἐνν. : **δὲν μοῦ 'δωκε τίποτα, μὰ οὔτε μιὰ δραχμή, - δὲν μοῦ εἶπε τίποτε, μὰ τίποτε·** **6)** μτ. δ. μορίων εἰς ἐπιδοτικὰς συμπλοκὰς ἐννοιῶν : **μὰ πῶς τὰ κατάφερε ἔτσι; - ὄχι μόνο μὲ εἶδε, μὰ καὶ μοῦ μίλησε.**

μᾶ (ἡ) συντετμημένος τ. αἰολ. κ. δωρ. τοῦ **μάτηρ** βλ.λ. : Αἰσχ.890 **μᾶ γᾶ, μᾶ γᾶ** (μῆτερ γῆ)· **2)** κ. ὡς ἐπιφώνημα χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἐπικαλουμένων πιθ. τὴν Δήμητρα : Ἡρώνδ. 1,85, αὐτ.4,20, Θεόκρ.15,89 **μᾶ, πόθεν ὤνθρωπος·** **3)** μτγν. ἡ Ῥέα : Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Μάσταυρα **ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἡ Ῥέα Μᾶ καὶ ταῦρος αὐτῇ ἐθύετο παρὰ Λυδοῖς·** **4)** Ἡσ. «πρόβατσ. Φρύγες. ἀντὶ μᾶζα»· **5)** ἰδιωμ. ἡ μήτηρ ἐν Χίῳ κ. ἀλλαχοῦ ἐν στίχοις (συγκεκομμένος τ. τοῦ μάννα) : Χιακ.Γλωσσ.220 **κι ἡ μᾶ του ἡ ἀναμαλλαριά.**

μαατρόν Ἡσ. «μωρόν. Λάκωνες».

μάβα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **ἐβενοειδῶν** φυτῶν.

μαβύς-ιά-υ δημ. ὁ ἔχων χρῶμα βαθὺ κυανοῦν, ὁ μενεξεδένιος, ἄ. γερανὺς ἢ γεράνιος βλ.λ.: **μαβιὰ κορδέλλα - βράκα, - μαβὺ φόρεμα.**

μαγάδης (ὁ) ποι. μάγαδις βλ.λ. : Ἀνακρ.π. Ἀθήν.14,634C **ψάλλω δ' εἴκοσι χορδαῖσιν μαγάδην ἔχων** (διορθ. μάγαδιν).

μαγαδίζω (μάγαδις) παίζω ἐπὶ τῆς μαγάδιδος, παίζω τὴν μάγαδιν βλ.λ., διαψάλλω τῇ μαγάδει : Θεόφιλ.7· **2)** παίζω, συνοδεύω, συμψάλλω εἰς τὸν διὰ πασῶν τόνον (διότι αἱ χορδαὶ τῆς μαγάδιδος ἦσαν πρὸς ἀλλήλας κεχορδισμέναι κτ. ὀκτὼ τόνους ἢ κτ. μίαν διὰ πασῶν) : Ἀριστλ.Πρ.921a,12 **μαγαδίζειν ἐν τῇ διαπασῶν συμφωνίᾳ.**

μαγάδιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. μτγν. ὑποκορ. τοῦ μαγὰς βλ.λ., μικρὸν τεμάχιον ἐκ ξύλου ὑποβαστάζον τὰς χορδὰς τῶν μουσικῶν ὀργάνων : Πτολ.Ἁρμ.

I,8, αὐτ.3,1, Λουκ.Θε.Δ 7,4 **χελώνην που νεκρὰν εὑρὼν ὄργανον ἀπ᾽ αὐτῆς συνεπήξατο· πήχεις γὰρ ἐναρμόσας καὶ μαγάδιον ὑποθείς**, Ἐπιγρ.

μάγαδις (ἡ), γενικ. μαγάδιδος ('Αθήν.14,634C), δοτ. μαγάδῑ (πιθ. ἐν Ξεν.'Αν.7,3,32, 'Αναξανδρ.35), αἰτ. μάγαδιν ('Αλκμ.91, 'Ανακρ.18, πρβλ. Πολυδ.4,61) (-ῖν Διογ.'Αθ.1,10, -ῖν ἀμφ. ἐν 'Ανακρ.18), ὀν. πληθ. μαγάδιδες (Σοφ.ἀπ.238, 'Αθήν.14,636Β) κ. **μαγάδεις** ('Ησ.), μουσικὸν ἐντατὸν ὄργανον σχήματος τριγωνικοῦ ὁμοιάζον πρὸς τὴν ἅρπαν, μὲ εἴκοσι χορδὰς τοξινομημένας κτ. ὀγδόας, παιζόμενον διὰ τῶν δύο χειρῶν, τῆς μὲν ἀριστερᾶς πληττούσης τὰς χορδὰς τῶν βαρέων τόνων, τῆς δὲ δεξιᾶς τῶν ὀξέων, ὥστε ν᾽ ἀποδίδεται ἡ διὰ πασῶν συμφωνία· κτ. τὸν 'Αθήν.14,634F, λυδικῆς προελεύσεως· ὑπὸ τοῦ Κάνθ.(9) ἀποδίδεται εἰς τοὺς Θρᾷκας, τοῦ ὀν. προερχομένου κτ. Δοῦρ.28J ἀπὸ τοῦ κυρίου θρᾳκικοῦ ὀν. Μάγδις : Σοφ.ἀπ.238 **πηκταί τε λύραι καὶ μαγάδιδες**, 'Αριστόξ.ἀπ.Ιστ. 66· ‖ πηκτὶς βλ.λ. : αὐτ., Μέναιχμ.4J· **2)** λύδιος αὐλός, πλαγίαυλος παράγων ἅμα χαμηλὸν κ. ὑψηλόν, βαρὺν ἢ ὀξὺν φθόγγον : "Ιων Χ π.'Αθήν.14, 634C **λυδός τε μάγαδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς**, 'Αναξανδρ.35· πρβλ.Διδ.'Αλ.π.'Αθήν.14,634E, 'Ησ.

μαγαζάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μαγαζιοῦ βλ.λ., μικρὸν κατάστημα πωλήσεως ἢ πτωχικὸν ἐργαστήριον, μικρομάγοζο : **αὐτὸς μὲ τὸ μαγαζάκι του ἔκανε σπιταρῶνες.**

μαγαζί (τὸ) (ἐκ τοῦ ἐνετικοῦ magezen, magazin ὃ πάλιν ἐκ τοῦ ἀραβ. maxzen) δημ. οἴκημα, οἰκίσκος ἐν ἀγροκτήματι ἢ ἀμπελῶνι χρησιμοποιούμενος ὡς ἀποθήκη· **2)** ἐμπορικὸν κατάστημα ἢ ἐργαστήριον: **ποῦ ἄνοιξε μαγαζί; - γιατί τὸ 'κλεισες τὸ μαγαζί;** ‖ κτ. πληθ. **μαγαζιά** (τὰ) ὁ τόπος ἔνθα εἶναι συγκεντρωμένα πολλὰ ἐμπορικὰ καταστήματα ἢ ἄ. ἐργοστήρια Ιδ. εἰς χωρία κ. κωμοπόλεις, ἡ ἀγορά : **εἶναι στὰ μαγαζιά, - γύρισε ἀπ᾽ τὰ μαγαζιά.**

μαγαζ(ι)άτικο (τὸ) κ.συνήθ.κτ. πληθ. **μαγαζ(ι)άτικα** (τὰ) δημ. χρηματικὸν ποσὸν πληρωνόμενον ὡς ἐνοίκιον διὰ τὴν ἐν ἀποθήκῃ παραμονὴν ἐμπορευμάτων, δαπάνη ἐναποθηκεύσεως : **θὰ πληρώσῃς μαγαζιάτικα.**

μαγαζ(ι)άτορας (ὁ) (μαγαζί) δημ. ὁ ἰδιοκτήτης ἢ διευθυντὴς καταστήματος πωλήσεως ἢ ἐργαστηρίου, μαγαζιοῦ βλ.λ., μικροκαταστηματάρχης : **νὰ πῇς τοῦ μαγαζάτορα νὰ 'ρθῃ ἔξω.**

μάγάζω ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ μαγαδίζω π. 'Ησ. ἐν λ. μαγάδεις.

μαγάρα (ἡ) δημ. ῥύπος, ἀκαθαρσία, κόπρος, μόλυσμα, μαγάρισμα βλ.λ., λέρα· **2)** μαγικὴ ἐπήρεια κατά τινος : **μοῦ 'καμε μαγάρα αὐτὴ ἡ παλιογυναίκα καὶ δὲν μπορῶ νὰ ἰδῶ μέρα καλή·** **3)** μτφ. ἡ πορνευομένη, ἡ αἰσχρῶς βιοῦσα γυνή, ἡ πόρνη, πολλάκις ὡς ὕβρις: φρ.**τὴ μαγάρα τοῦ κερατᾶ·** **4)** ὁμ. ἐπὶ ἀνθρώπου εὐτελοῦς χαρακτῆρος, ἀχρείου, φαύλου, αἰσχροῦ κ. ἀτίμου : **ξέρεις τί μαγάρα σοῦ εἶν᾽ αὐτός;**

μαγάρι μσν. κ. δημ., δ. τ. τοῦ μακάρι βλ.λ.· συντάσσεται μτ. τοῦ νὰ κ. ὑποτ. : 'Ερωτόκρ.1,346· μτ. τοῦ **ἂς** ἢ **νὰ** κ. παρατ. ὁριστ. ἐπὶ εὐχῆς ἀνεκπληρώτου : αὐτ.1001 **μαγάρι ἂς ἦτο βολετό, μαγάρι νὰ τὸ μπόρου**, αὐτ.1655, αὐτ.4,216· κ. μτ. προστ. : αὐτ.5.394 **μαγάρι βοήθησέ μου.**

μαγαρίζω δημ., ἀόρ. **(ἐ)μαγάρισα**, μέσ. κ. παθ. **μαγαρίζομαι**, ἀόρ. **(ἐ)μαγαρίστηκα**, παρακ. **μαγαρισμένος**, μτβ. μολύνω, ῥυπαίνω, λερώνω· κ. παθ. μολύνομαι, ῥυπαίνομαι, λερώνομαι : δ. τραγ. **σῦρε, κόρη, τὰ σαγιά σου**, μὴ μαγαριστῇ ἡ **ποδιά σου·** κ. παροιμ. **χέρι καὶ μαχαίρι δὲ μαγαρίζεται** (τὸ χέρι κ. τὸ μαχαίρι δύναταί τις νὰ τὰ μεταχειρισθῇ ἀφόβως δι᾽ οἱανδήποτε χρῆσιν)· ὁμ. **μαγάρισε τὴ θάλασσα, μαγαρισμὸ δὲν ἔχει·** **2)** μιαίνω, ἰδ. ἐπὶ θρησκευτικῶν χώρων : Πολίτ. 'Εκλ.Τραγ.5,15 **μὴ μᾶς τὴν πάρουν τὰ σκυλλιὰ καὶ μᾶς τὴ μαγαρίσουν**, δ.τραγ. **φύγε ἀπὸ δῶ, κακὸ σκυλλί, κοκό, μαγαρισμένο, μὴ μαγαρίσῃς ἐκκλησιά, μὴ γιώσῃς μοναστήρι·** ‖ μιαίνω, ἀναγκάζω τινὰ νὰ παραβῇ καθιερωμένην νηστείαν : μ᾽ **ἐμαγάρισε τὴ Μ. Παρασκευὴ** (μοῦ ἔδωσε κ. ἔφαγα ἀπηγορευμένην τροφήν), **-μαγαρίζω τὴ νηστεία - τὴν Μ. Βδομάδα·** ‖ κ. τὸ παθ. : **μὴν τρῶς κρέας καὶ μαγαρίζεσαι μέρα ποὺ 'ναι σήμερα·** ‖ παρέχω τροφὴν ἀκάθαρτον, δίδω εἴς τινα, ἀναγκάζω τινὰ νὰ γευθῇ τι μὴ ἐσθιόμενον, οἷον σάρκα ἑρπετοῦ, βατράχου, ὄνειον ἢ ἵππειον κρέας κττ. : **στὸν πόλεμο πούλαγε λουκάνικα ἀπὸ ἀλογήσιο κρέας καὶ μαγάρισε τὸν κόσμο·** ‖ κ. ἐπὶ μαγείας, μολύνω, μιαίνω : **κάτι μοῦ 'ριξε ἡ σκύλλα ἡ μάγισσα στὸν καφὲ καὶ μὲ μαγάρισε·** **3)** ἀφοδεύω, ἀποπατῶ, κοπρίζω, ἀφήνω νὰ ἐξέλθουν ἀποχωρήματα, ἰδ. ἐπὶ βρεφῶν : **τρέξε γρήγορα, γιατὶ μαγάρισε τὸ παιδί·** ‖ κ. τὸ παθ. : **μαγαρίστηκε τὸ παιδὶ ἀπάνω του·** ‖ μολύνω, ῥυπαίνω δι᾽ ἀποχωρήματος, ἐπὶ νηπίων κ. οἰκιακῶν ζῴων : **ἄφησε τὴ γάτα μέσα καὶ μαγάρισε τὸ σπίτι, - ἡ κόττα μαγάρισε τὸ πάτωμα·** **4)** μολύνων καθιστῶ τι ἄβρωτον, ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς μιαρὰ ἢ μιαινόμενα ζῷα : **ὁ ποντικὸς μαγάρισε τὸ τυρὶ - τὸ φωμὶ - τὸ γλυκό,- πρόσεξε μὴν πάῃ ἡ γάτα καὶ μαγαρίσῃ τὸ γάλα·** κ. παθ. : **τὸ νερὸ εἶναι μαγαρισμένο, γιατὶ ἔρριξαν-ἔπεσε στὸ πηγάδι ἕνα φοφίμι·** **5)** ἡ μτχ. τοῦ παθ. παρακ. **μαγαρισμένος-η-ο** ὁ ἀλλόθρησκος ἢ ἀρνησίθρησκος, γενικ. ὁ ἀλλόδοξος, ἰδ. περὶ Μωαμεθανῶν κ. 'Εβραίων : **'Οβριὲ μαγαρισμένε, - πάτησαν τὸ χωριὸ οἱ μαγαρισμένοι κι ἅρπαξαν κοπέλλες·** **6)** ὁ παρεκτραπεὶς ἀφροδισιακῶς : δ. τραγ. **τὴν εἶπεν ἄσκημη, λωλή, γριὰ μαγαρισμένη, - δὲν ντρέπεσαι, μαγαρισμένε, νὰ πᾷς μὲ τὸ νήπιο;** **7)** γεν. ὡς ὕβρις : **ἄφησέ τον τὸν μαγαρισμένο, - μωρὴ μαγαρισμένη, ποὺ τρέχεις στοὺς δρόμους·** πρβλ. μαγάρα· **8)** ὁ παραβὰς τὴν καθιερωμένην νηστείαν : **ἄσ᾽ τον, εἶναι μαγαρισμένος μέρα ποὺ 'ναι σήμερα.**

μαγαρικα (ἡ) δημ. μέγα πήλινον ἀγγεῖον κωνοειδοῦς σχήματος κ. ἄωτον.

μᾰγᾰρικός (ὁ) πάπ. κ.ἀρχ. λεξ. ὁ μεγαρικὸς βλ.λ.· δθ. **μεγαρικὸς κέραμος** πήλινον ἀγγεῖον μεγαρικῆς κατασκευῆς· Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Μέγαρα «οὕτω δὲ τοὺς Μεγαρικοὺς κεράμους διὰ τοῦ ε χρὴ λέγειν οὐ διὰ τοῦ α ὡς οἱ ἔμποροι τὴν ἀρχοῦσαν παραφθείροντες» : Πάπ.

μαγαρίς-ίδος 'Ησ. «μικρὰ σπάθη».

μαγαρισιά (ἡ) δημ. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαγαρίζω βλ.λ., μόλυνσις, μαγάρισμα· ‖ τὸ δι᾽ οὗ μαγαρίζεταί τι, ἀποχώρημα, ἀκαθαρσία, ῥύπος, κόπρος : **τὸ παιδὶ ἐγέμισε τὸ σπίτι μαγαρισιές·** **2)** μετων. κλοπὴ γενομένη ἐν οἰκίᾳ ὑπὸ ξένων ἢ κ. οἰκείων : **κάποια μαγαρισιὰ μᾶς ἔγινε καὶ τρῶν οἱ ποντικοὶ τὰ ροῦχα.**

μαγαρίσκος (ὁ) 'Ησ. «πινακίσκος», πρβλ. μαργαρίσκος.

μαγάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαγαρίζω βλ.λ., ῥύπανσις, ἀποχώρημα, κόπρος· ‖ πληθ. **μαγαρίσματα** (τὰ) νόσος τις ὀφθαλμικὴ τῶν ζῴων : **τ᾽ ἄλογό μου ἔχει μαγαρίσματα, - ἔβγαλε μαγαρίσματα.**

μαγαρισμένος-η-ο μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μαγαρίζω βλ.λ.

μαγαρίτης (ὁ) μσν. ὁ ἐξωμότης, ὁ ἀρνησίθρησκος, ὁ ἀπαρνούμενος τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν κ. ἀσπαζόμενος τὸν 'Ισλαμισμόν· **2)** ὕβρ ἀντὶ τοῦ μακαρίτης βλ.λ.

μάγαρον βλ. μέγαρον.

μαγάς-άδος (ἡ) μτγν. ξύλινον ἐξάρτημα τῆς κιθάρας ἢ τῆς λύρας ὑποβαστάζον τὰς χορδὰς τούτων, γέφυρα, καβαλλάρης βλ.λς· Ἡσ. «σανὶς τετράγωνος ὑπόκυφος δεχομένη ἐφ' ἑαυτῇ τῆς κιθάρας τὰς νευρὰς καὶ ἀποτελοῦσα τὸν φθόγγον» : Πτολ.Ἁρμ.Ι,8 **κανὼν ἁρμονικὸς αβγδ, εὐθεῖα τοῦ κανόνος αεηδ χορδή, εθ, ηγ κάθετοι μαγάδες**, αὐτ.2,16, Φιλόστρ.Σοφ.Ι,7,Ι, αὐτ.Ι,2Ι,3 **πάσης τῆς Ἰωνίας . . πεπολισμένης ἀρτιωτάτην ἐπέχει τάξιν ἡ Σμύρνα, καθάπερ ἐν τοῖς ὀργάνοις ἡ μαγάς**· || κ. μτφ. : Γρηγ.Ναζ.Λόγ.34,553 **τίς ὁ δοὺς τέττιγι τὴν ἐπὶ στήθους μαγάδα;**

μαγγάλι δ.γρ. τοῦ μαγκάλι βλ.λ.

μαγγάνα (ἡ) μσν. κ. δημ. Ἰταλ. λ. σημαίνουσα δοχεῖον ἢ βαρέλιον οἴνου, βῖκος βλ.λ.· Σουΐδ. «οἰνηρὸν ἀγγεῖον ἐκ ξύλων κατεσκευασμένον».

μαγγανάρης (ὁ) (μάγγανον) μσν. ὁ κατασκευάζων μάγγανα βλ.λ.· **2)** ὁ ἐπιμελούμενος τοῦ μαγγάνου, ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸ μάγγανον.

μαγγανάριος (ὁ) (μάγγανον) μτγν. ὁ μαγγανείας βλ.λ. ἐκτελῶν, μαγγανευτής, ἐξορκιστής, μάγος : Ρητόρ. ἐν Κατ.Ἀστρλ Κ 8(4),2Ι3, Πάπ.· **2)** μηχανικός, μηχανουργός : Πάπ.Ι024,Ι4· **3)** π. Βυζ. μαγγανάριοι κ. **μηχανάριοι** κ. **μαγγανᾶραι** (οἱ) μηχανικοὶ ὡς δημόσιοι λειτουργοὶ κατασκευάζοντες τὰς πολεμικὰς μηχανάς, τὰ λεγόμενα μάγγανα.

μαγγανεία (ἡ) (μαγγανεύω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαγγανεύω βλ.λ., φαρμακεία, γοητεία, μαγεία, Ἰδ. διὰ τῆς χρ. φίλτρων μαγικῶν, ἀπάτη δι' ἰατρικῶν κ. ἄ. μέσων : Πλάτ.Νόμ.908D, αὐτ.933Α **ἄλλη δὲ ἡ μαγγανείαις τέ τισι καὶ ἐπῳδαῖς καὶ καταδέσεσι λεγομέναις** πείθει, Φίλ.2,267 **περίαπτα καὶ μαγγανεῖαι**, Γαλ.ΙΙ, 792, Θεμίστ.Λόγ.26,330Β **τῆς Κίρκης ἡ μαγγανεία**, πρβλ.Ἰουλ.Γαλ.340Α, Βί.Ἀλεξ.369 **ὅθεν ἱέραξ προσελθὼν ἱπτάμενος, ὡς ἔφη, πολλῷ τῷ διαστήματι, μεγάλῃ μαγγανείᾳ, - κατεδιώχθη ὡς ἐξασκῶν μαγγανείας**· **2)** μτγν. ἡ ἔντεχνος, ἡ τεχνικὴ παρασκευὴ Ἰδ. φαγητοῦ : Ἀθήν.Ι,9C **παντὶ σθένει τὰς μαγειρικὰς μαγγανείας**· **3)** νεώτ. ἀποκρυφ. κλάδος τῆς μαύρης μαγείας πρὸς ἣν πολλάκις κ. συγχέεται, ἐπιδιώκουσα τὴν ἐπέμβασιν κ. χρησιμοποίησιν τῶν κακοποιῶν κ. κατωτέρων ὄντων τοῦ ἀοράτου κόσμου· **4)** νεώτ. τέχνη ἐπικοινωνίας μτ. τοῦ ἀοράτου κόσμου.

μαγγανέλ(λ)ο(ν) (τὸ) (Ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. ὄν. τοῦ ἐν εἴδει ὀνάγρου κατασκευαζομένου μεσαιωνικοῦ λιθοβόλου βλ.λ., ἤτοι μετὰ σφενδόνης εἰς τὸ ἄκρον τοῦ μοχλοῦ· **2)** ρόπαλον, εἶδος κλώμπη.

μαγγάνευμα-ατος (τὸ) ἔργον τῆς μαγγανείας, μαγεία, γοητεία, ἀγυρτεία, ἀπάτη : Πλάτ.Γοργ.484Α **τὰ ἡμέτερα γράμματα καὶ μαγγανεύματα καὶ ἐπῳδαί**, αὐτ.Νόμ.933C, Μάξ.Τύρ.23,3 **φάρμακα καὶ μαγγανεύματα** (φάρμακα κ. μέσα ἀγυρτῶν, κομπογιαννίτικα), Πλούτ.Ἀντ.25 **ἐν τοῖς περὶ αὐτὴν μαγγανεύμασι καὶ φίλτροις ἐλπίδας θεμένη** (ἐπὶ τῶν τεχνασμάτων τῆς Κλεοπάτρας).

μαγγανευτήριον (τὸ) μτγν. τόπος ἐν ᾧ μαγγανεῖαι βλ.λ. τελοῦνται : Θεμίστ.Λόγ.5,70Β **ἱερὰ ἀνοίγων ἀποκλείει μαγγανευτήρια.**

μαγγανευτής (ὁ), θηλ. **μαγγανεύτρια** (ἡ) (Ἡσ. ἐν λ. βαμβακεύτρια) ἀρχ. λεξ. ὁ μετερχόμενος μαγγανείας, ὁ φενακίζων διὰ μαγγανειῶν, γόης, ἀπατεών, μάγος, ὁ ἐνεργῶν μαγγανείας· Φώτ., Σουΐδ. «ὁ μειγνὺς παντοδαπὰ πρὸς φενακισμόν».

μαγγανευτικός-ή-όν μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἀνήκων εἰς μαγγανείας, ὁ τῶν μαγγανειῶν, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μαγγανεύειν βλ.λ. : Καρκβ.Ζητ.Ι43 **καὶ οἱ παράδοξοι ἤσκιοι ἦσαν γυναῖκες, ποὺ ἐβγῆκαν νὰ κάμουν στοῦ μεσονύχτου τὴν ἄγρια προστασία τὶς μαγγανευτικές τους ὁδηγίες**· || μτγν. τὸ θηλ. **μαγγανευτική** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ μαγγανεύειν, θαυματοποιΐα, ταχυδακτυλουργία : Πολύδ.7,209· || ἐπίρρ.νεώτ. **-ῶς**, δημ. **-ά**.

μαγγανεύω (μάγγανον), ἀόρ. **ἐμαγγάνευσα**, ποιοῦμαι χρῆσιν μαγγανειῶν βλ.λ., μεταχειρίζομαι σαγηνευτικὰ φίλτρα ἢ θέλγητρα, μαγγανευτικὰ τεχνάσματα : Ἀριστφ.Πλ.3Ι0 **οὐκοῦν σέ τὴν Κίρκην γε τὴν φάρμακ' ἀνακυκῶσαν καὶ μαγγανεύουσαν μολύνουσάν τε τοὺς ἑταίρους**· || διὰ τεχνικῶν μέσων, δι' ἰατρικῶν ἢ μαγευτικῶν ποτῶν, διὰ μαγγανευτικῶν τρόπων φενακίζω, ἀπατῶ, δολιεύομαι : Δημ.794 **μαγγανεύει καὶ φενακίζει καὶ τοὺς ἐπιλήπτους φησὶν ἰᾶσθαι**· || κ. μ. **ἐπί τινα** : Λουκ.Θε.Δ 2,Ι, αὐτ.Δὶς Κατ.2Ι **καὶ ἀδικεῖν ἐκέκριτο ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐραστὰς μαγγανεύουσα**· || μτγν. μεταχειρίζομαι δεισιδαίμονας τρόπους ἢ μέσα πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ θείου : Πολυβ.Ι5,29,9 **τὸ μὲν πρῶτον ἐλιπάρει γονυπετοῦσα καὶ μαγγανεύουσα πρὸς τὰς θεάς**· **2)** μτγν. μτ. συστοίχου αἰτ. μ. **ἀπάτην** μηχανῶμαι, ἐπινοῶ μέσα πρὸς ἀπάτην : Ἀχιλλ.Τάτ.2,38 **τὰ δὲ** (παιδικὰ) **φιλήματα σοφίαν μὲν οὐκ ἔχει γυναικείαν, οὐδὲ μαγγανεύει τοῖς χείλεσι μωρὰν ἀπάτην**· **3)** μτγν. μτ. αἰτ. νοθεύω : Πλούτ.Ἠθ.Ι26Α **τὰ σιτία καὶ τὰ ὄψα μονονοὺ μαγγανεύειν καὶ φαρμάττειν.**

μαγγάνη (ἡ) δημ. μάγγανον βλ.λ.3).

μαγγανήσιον (τὸ) νεώτ. χημ. μαγγάνιον βλ.λ

μαγγάνι (τὸ) δημ. μάγγανον βλ.λ.2).

μαγγανίζω (μάγγανον) δημ. μτβ. θέτω ἢ σφίγγω εἰς τὸν μάγγανον βλ.λ. ἢ περῶ τι ἀπὸ μάγγανον· || συσφίγγω, θλίβω, πιέζω, μαγγώνω βλ.λ.· **2)** μτφ. στενοχωρῶ, βασανίζω, πιέζω, βιάζω τινά.

μαγγανικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ μαγγανευτικός, ὁ μαγικὸς βλ.λς : Ἐπιφάν.Καθ' Αἱρετ.69D **μαγγανικαῖς μηχανίαις**· || τὸ οὐδ. πληθ. **μαγγανικὰ** (τὰ) ὡς οὐσ. Στέφ.Βυζ. «τὰ μάγγανα» βλ.λ.3)· **2)** νεώτ. χημ. ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μέταλλον μαγγάνιον βλ.λ., ὁ ἐκ μαγγανίου : **μαγγανικὸν ὀξύ**· || ὁ περιέχων μαγγάνιον.

μαγγάνιο(ν) (τὸ) νεώτ. χημ. κ. δημ. ἀνοικτότεφρον μαυρωπὸν μέταλλον φέρον εἰς τὰς θραύσεις συχνάκις ὡραῖα χρώματα ὡς τὰ τῆς Ἴριδος.

μαγγανιοπυρίτης (ὁ) νεώτ. μαγγανοπυρίτης.

μαγγανιοῦχος-ον (μαγγάνιον, ἔχω) νεώτ. χημ. ὁ περιέχων μαγγάνιον βλ.λ.

μαγγανιοχάλυψ-υβος (ὁ) νεώτ. τριμερὴς χάλυψ ἀπατελούμενος Ἰδ. ἐκ σιδήρου, ἐξ ἄνθρακος κ. ἐκ μαγγανίου, τούτου ὄντος εἰς ἀναλογίαν μεγαλυτέραν τῆς συνήθους.

μαγγάνισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαγγανίζω βλ.λ., πίεσις, σύνθλιψις, σφίξιμο μὲ μάγγανον.

μαγγανίτης (ὁ) (μαγγάνιον) νεώτ. κ. δημ. ὀρυκτὸν ὑδροξείδιον τοῦ μαγγανίου βλ.λ.· **2)** δημ. (μαγγανίζω) δευτερίας βλ.λ. οἶνος.

μαγγανοδαίμων-ονος (ὁ) μσν. ὁ μαγικός, ὁ τῆς μαγείας δαίμων, ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὰ μαγγανεύματα : Λεόντ.Νεαπ.2,Ι980Β.

μάγγανο(ν) (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μάγγανος** (ὁ) κ. **μαγγάνη** (ἡ) κ. **μαγγάνι** (τὸ) πᾶν μέσον δι' οὗ ἐνεργεῖ τις μαγικῶς, δι' οὗ θέλγει ἢ γοητεύει, μαγγανεία, φίλτρον, γοήτευμα, φάρμακον· Ἡσ. «μάγγανα· φάρμακα, γοητεύματα» : Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.28 **πολλοῖς μαγγάνοις ἑκατέρων κινεῖ τὸν πόθον**· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἄξων τροχαλίας ἢ στρόφαλος μηχανῆς, ἁπλοῦν χειροκίνητον βαροῦλκον ξύλινον ἢ συνηθέστ. σιδηροῦν πρὸς ἀνέλκυσιν βαρῶν ἢ ἄντλησιν ἐκ φρέατος ὕδατος : Ἥρων Βελοπ.84,Ι2 **ἐξάψαντες τὸ μὲν ἐν μάγγανον τοῦ πολυσπάστου πρὸς χελωνίῳ**, Πάπ., **- θέλει λάδωμα τὸ μαγγάνι**· || δημ. σύστημα

τροχῶν μηχανικοῦ κομβολογίου βλ.λ., ἴδ. εἰς μαγγανοπήγαδο βλ.λ.· || συνεκδ. τὸ μαγγανοπήγαδο· **3)** γλῶσσ. **μάγγανον πολεμικὸν** ἀμυντικὴ πολεμικὴ μηχανὴ πρὸς βολὴν λίθων κ. βελῶν· **4)** σχόλ. βάλανος μοχλοῦ θύρας, μάνδαλος: Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.155, αὐτ."Ορν.1159· **5)** 'Ησ. «γάγγαμον» (ἁλιευτικὸν δίκτυον)· **6)** μσν. κ. δημ. πᾶν χειροκίνητον ἢ ζῳοκίνητον συμπιεστικὸν μηχάνημα, πιεστήριον ἁπλοῦν, συσφιγκτήρ: 'Ερωτόκρ.4, 1851 **μηδὲ στροφάδι μάγγανον ἔτοιο σφιγμὸ δὲν κάνει,** Καρκδ.Ζητ.134 **τὰ θηλυκωμένα κουμπιὰ ἔσφιγγαν σὰν μάγγανα τὸ στῆθός του·** πρβλ. ἡ μέγγενη τῶν σιδηρουργῶν· **7)** δημ. στρόφαλος ἐργαλείου ἢ μηχανήματος δι' οὗ κλώθονται, καλαμίζονται ἢ ἀναπηνίζονται νήματα ἢ συστρέφονται κλώσματα σχοινίου, ροδάνι, σβίγα, θρομύλι· || ἡ κλωστικὴ μηχανή· || ἁπλοῦν μηχάνημα, δι' οὗ ἀναπηνίζεται ἡ μέταξα ἀπὸ τὰ βομβύκια· **8)** δημ. ἱστός, ἀργάλειός ἴδ. κεντήματος, τελάρο· **9)** π. Βυζ. ἡ ἀφετηρία ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ κτ. τὴν ἱππάφεσιν βλ.λ.

μαγγανοπήγαδο (τὸ) δημ. φρέαρ εὐρύτερον τοῦ κοινοῦ ἴδ. ἐν ἀγροκτήμασι, πηγάδι ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀντλεῖται ὕδωρ διὰ μαγγάνου βλ.λ.2), διὰ συστήματος ἔχοντος πολλοὺς κάδους κρεμαμένους εἰς μέγαν τροχόν· **2)** συνεκδ. μάγγανον βλ.λ.2), μαγγάνι: Παπαντ.Πεζ.Ρ 64 **α' ὅλη μου τὴ ζωὴ μὲ δεμένα τὰ μάτια γύριζα μαγγανοπήγαδο.**

μαγγανοποιοί (οἱ) μσν. οἱ μαγγανείας ἐκτελοῦντες, οἱ ποιοῦντες μαγείας, οἱ μάγοι βλ.λ.: Θεόδ. Βαλσ. ἐν Συντ.4,251.

μάγγανος (ὁ) δημ., δ. τ. τοῦ μάγγανον βλ.λ.2): φρ. μτφ. **τὸ νοῦ σου μὴ σὲ πιάσῃ ὁ μάγγανος** (ἡ καταδιωκτικὴ δικαστικὴ ἀρχή).

μαγγανωσιά (ἡ) δημ. ἰκρίωμα πρὸς στερέωσιν τοῦ μαγγάνου κτ. τὴν ὄρυξιν φρέατος.

μαγγαφάνα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν δρυπὶς βλ.λ. ἡ ἀκανθώδης.

μαγγιφόρος (ὁ) κ. μαγγοφόρος νεώτ. βοταν. γένος ἐκ τῶν **ἀνακαρδιοειδῶν** φυτῶν.

μαγγλάβιον (τὸ) μσν. ράβδος, βακτηρία, ρόπαλον, εἶδος κλώμη· **2)** συνεκδ. ὁ ἐκ ροπάλου δαρμός, ραβδισμός: Πρόδρ.2,270 **νὰ ὥρισαν νὰ τὰς ἔδωκαν μαγγλάβια στὸν Εὐγένιν.**

μαγγούρα (ἡ) δ.γρ. τοῦ μαγκούρα βλ.λ.: Πολίτ. 'Εκλ.Τραγ.104 **ροκάνισε τὸ σίδερο σὰ σκύλλα τὴ μαγγούρα.**

μαγγούφης δ.γρ. τοῦ μαγκούφης βλ.λ.

μαγγρόβια δάση (τὰ) νεώτ. δάση ἐκ φυτῶν ἀβαθῶν λιμνῶν, ἑλῶν, στομίων ποταμῶν τῶν τροπικῶν χωρῶν τοῦ παλαιοῦ κόσμου.

μάγγωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαγγώνω βλ.λ., συμπίεσις, σύνθλιψις, σύσφιγξις, ἐν χρ. κ. μτφ.

μαγγώνω δημ., ἀόρ.(ἐ)μάγγωσα, παθ. μαγγώνομαι, ἀόρ. (ἐ)μαγγώθηκα, παρακ. μαγγωμένος, συμπιέζω, συσφίγγω τι ἰσχυρῶς ὡς διὰ μαγγάνου βλ.λ., συνθλίβω, συνθλῶ: **μοῦ μάγγωσε τὸ χέρι ἡ πόρτα, - τοῦ μάγγωσε ἡ μηχανὴ τὰ δάχτυλα·** || κ. ἐπὶ ἐμψύχων: **τὸν ἐμάγγωσε στὴν ἄκρη καὶ τὸν ἔκανε τοῦ ἀλατιοῦ·** || τὸ παθ. μαγγώνομαι ὑφίσταμαι τὴν συμπίεσιν, τὴν σύνθλιψιν: **μαγγώθηκε τὸ πόδι μου, - μαγκώθηκα στὴν ἄκρη καὶ ποῦ νὰ βγῶ, - χέρι μαγγωμένο·** **2)** κ. μτφ. πιέζω τινὰ ἰσχυρῶς, φέρω εἰς ἀδιέξοδον: **τὸν ἐμάγγωσε ὁ ἀνακριτὴς καὶ τὰ ὡμολόγησε ὅλα·** κ. παθ.: **κοίταξε πῶς κάθεται στὴν ἄκρη μαγγωμένος** (ἀμίλητος, συνεσταλμένος ὡσεὶ πιεζόμενος ὑπό τινος).

μαγδαλένιος ἢ μαγδαληναία **ἡλικία** (ἡ) νεώτ. ἡ νεωτέρα ἐκ τῶν τριῶν ἡλικιῶν, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ νεωτέρα ἢ ἀνωτέρα παλαιολιθικὴ ἐποχὴ βλ.λ.

μαγδαληνικός-ή-όν κ. μαγδαληναῖος-α-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ προϊστορικὰ ἄντρα τῆς Μαγδαληνῆς τῆς Γαλλίας.

μαγδαλιά (ἡ) (μάσσω) μτγν., μσν. κ. **μαγδαλέα** ('Ιππιατρ.62) μτγν. τ. τοῦ ἀπομαγδαλιὰ βλ.λ., τεμάχιον ψίχας ἄρτου, δι' οὗ ἀπομάσσομεν τὰ λίπη ἐκ τῶν δακτύλων κ. τῶν πινακίων μτ. τὸ φαγητόν: Γαλ.19,119, πρβλ. Δαμόκρ. π. αὐτ.13,823, Κάσσ.Φ 66, Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.412, Τζέτζ.Χιλ.5,549.

μαγδώλ-ῶλος (ὁ) πάπ. μάγδωλος βλ.λ.

μάγδωλος (ὁ) πύργος, μικρὸν στρατιωτικὸν φρούριον, οἰκοδόμημα χρησιμεῦον ὡς φυλακεῖον: 'Επιγρ., Πάπ., ΠΔ'Αριθμ.33,7 **καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου** (ὡς τοπωνύμιον· ἑβρ. migdol).

μαγδωλοφυλακία (ἡ) πάπ. στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ἀποτελοῦν τὴν φρουρὰν φυλακείου ἐν πύργῳ, ἐν μαγδώλῳ βλ.λ.

μαγδωλοφύλαξ-ακος (ὁ) πάπ. ὁ φύλαξ, ὁ φρουρός, ὁ σκοπὸς ἐν μαγδώλῳ βλ.λ.

μαγεία (ἡ) (μαγεύω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ παιδεία, ἡ θεολογία καὶ ἡ θεολατρεία τῶν μάγων: Πλάτ.'Αλκ.1,122Α **ὧν ὁ μὲν μαγείαν τε διδάσκει τὴν Ζωροάστρου τοῦ 'Ωρομάζου·** **2)** κ. νεώτ. κ.δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μαγεύειν βλ.λ., ἡ μαγικὴ τέχνη, ἡ χρησιμοποίησις φίλτρων, φαρμάκων, μαγγανειῶν, ἐπῳδῶν κ. ἄ. μυστηριωδῶν μεθόδων πρὸς πρόκλησιν ὑπερφυσικῆς ἐνεργείας τῶν μυστικῶν τῆς φύσεως δυνάμεων ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, μάγια βλ.λ.· Σουΐδ. «ἐπίκλησις δαιμόνων ἀγαθοποιῶν πρὸς ἀγαθοῦ τινος σύστασιν»: 'Αριστλ.ἀπ. 36 **τὴν γοητικὴν μαγείαν οὐδ' ἔγνωσαν** (οἱ μάγοι), Θεόφρ.Φ1 9,15,7 **χρῆσθαι πρὸς τὰ ἀλεξιφάρμακα καὶ τὰς μαγείας,** ΚΔ Πράξ.8,11 **προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.87 **καὶ ἐκείνη μὲν ἡ σεβδισμέκ θὰ ἔφυγε διὰ μαγείας, διότι τὰς κλεῖδας τοῦ χαρεμίου τὰς κατέχει ἡ Φατμά·** || κτ. τοὺς ἀλχημ. **λευκὴ** κ. **μαύρη μαγεία** (ἡ διὰ ἐπικλήσεως ἀγαθοποιῶν δαιμόνων ἢ ἀντιθέτως διὰ συνεργείας κακοποιῶν, διαβολικῶν δυνάμεων)· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἰσχυρὰ ἐπὶ τῆς φυχῆς ἐπίδρασις τοῦ κάλλους, ἐξαίρετος εὐαρέστησις τῆς ψυχῆς, ἡδονικὴ κ. αἰσθητικὴ ἀπόλαυσις, γοητεία: Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 'Ύμνος - 'Αττικὴ 2 **τὰ μυστικὰ τῆς ὀμορφιᾶς δικά μας καὶ ὁ κόσμος ὅλος μαγεία ὁλόγυρά μας ἁπλώνεται, - τὰ ταξίδι μας ἦταν μαγεία, - τὸ φεγγάρι ἀπόψε εἶναι μαγεία·** || φρ. νεωτ. **ὡς διὰ μαγείας** αἰφνιδίως, ἀδοκήτως, λεληθότως, κτ. τρόπον προκολοῦντα ἔκπληξιν, οἱονεὶ ὑπερφυσικόν· πρβλ. **ὡς ἐκ θαύματος.**

μαγεῖον (τὸ) (μάσσω) ἐκμαγεῖον βλ.λ.: Λογγῖν. 'Ύμ.32,5 **τὸν γε μὴν σπλῆνα τῶν ἐντὸς μαγεῖον, ὅθεν πληρούμενος τῶν ἀποκαθαιρομένων μέγας καὶ ὕπουλος αὔξεται.**

μαγείραινα (ἡ) ποι. θηλ. τοῦ μάγειρος.

μαγκιρεία (ἡ) (μαγειρεύω) μτγν. κ. μσν. μαγείρευμα βλ.λ.: Κάτων π.Φρόντ.223Ν,'Ηρωδιαν.'Επίμετρ. 19,'Αχμ.'Ονειροκρ.242 **εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι τρώγει λιπαρὰν μαγειρείαν καὶ πίνει τοῦ ζωμοῦ.**

μαγειρεῖον (τὸ) (μάγειρος) κ. **μαγιρεῖον** (πάπ.) κ. **μαγιρέον** ('Επιγρ.) κ.νεώτ., δημ. **μαγε(ι)ρειό** κ.ἐν ἄ. σημ. **μαγέρικο,** κρεοπωλεῖον, χασάπικο, κ. ἐν ταυτῷ ἀρτοπωλεῖον: 'Αριστλ.Ζ1 629a,33 **λίχνον δ' ὂν καὶ πρὸς τὰ μαγειρεῖα καὶ τοὺς ἰχθύας.. προσπέτεται,** αὐτ.Θαύμ.833a,3, Βάβρ.79,1), Λογγῖν.'Ύφ. 43,3 **παραμείξας τοὺς θυλάκους καὶ τὰ ἀρτύματα καὶ τὰ σακκία μαγειρείου τινὰ φαντασίαν ἐποίησεν·** **2)** νεώτ. δημ. μαγερειό, μέρος, διαμέρισμα ἔνθα παρασκευάζονται διὰ βρασμοῦ ἢ ἑψήσεως τὰ φαγητά, κουζίνα: 'Επιγρ.,Διοσκ.Εὐπ.1, 34,Γαλ.6,721, - **τὸ μαγειρεῖον τῆς οἰκίας - τοῦ ξενοδοχείου·** **3)** κτ. πληθ. μαγειρεῖα (τὰ) τόπος,

μέρος ἔνθα κατῴκουν οἱ δημόσιοι μάγειροι, συνοικία τῶν μαγείρων ἐν Ἀθήναις, τόπος ὅθεν ἐμισθοῦντο τοὺς μαγείρους : Ἀντιφάν.203,Θεόφρ. Χαρ.6,9 **καὶ ἐφοδεύειν τὰ μαγειρεῖα·** **4**) νεώτ., δημ. μαγέρικο κατάστημα ἐν ᾧ μαγειρεύονται κ. πωλοῦνται φαγητὰ κτ. μερίδας, μικρὸν λαϊκὸν ἑστιατόριον, συνήθ. μτ. οἰνοπωλείου (πρβλ. οἰνομαγειρεῖον) : μαγειρεῖον **«τὰ πέντε ἀδέλφια».**

μαγείρε(υ)μα-ατος ἀρχ. λεξ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μαγέρεμα** τὸ μαγειρευμένον φαγητόν· Ἡσ. «ὄψον, ζωμός, προσφάγιον» : Εὐστ.1402,16, **-τί μαγείρεμα ἔχουμε σήμερα;·** **2**) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μαγειρεύω βλ.λ. : **ἔχω μαγείρεμα καὶ θ' ἀργήσω·** **3**) ὁμ. μαγεριὰ βλ.λ.2).

μαγειρευτικός-ή-όν μτγν. μαγειρικὸς βλ.λ. : Ρητ.6,52W.

μαγε(ι)ρευτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ μαγειρευμένος, ὁ παρεσκευασμένος διὰ μαγειρεύματος κ. καρυκευμάτων : **μαγειρευτὰ ἐδέσματα, - τὰ χόρτα νὰ τὰ κάμῃς μαγειρευτὰ κι ὄχι σαλάτα.**

μαγε(ι)ρεύω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. κ. μαγερεύγω, ἀόρ.**ἐμαγε(ί)ρευσα**, δημ. **(ἐ)μαγέρεφα,** μέσ. κ. παθ. **μαγε(ι)ρεύομαι,** ἀόρ. **ἐμαγειρεύθην,** δημ. (ἐ)**μαγε(ι)ρεύτηκα,** παρακ. **μεμαγειρευμένος,** δημ. **μαγε(ι)ρεμένος,** εἶμαι μάγειρος βλ.λ., ἔχω ὡς ἀσχολίαν τὴν παρασκευὴν φαγητοῦ, ὑπηρετῶ ὡς μάγειρος, ἀσχολοῦμαι μὲ τὸ μαγείρευμα : Θεόφρ. Χαρ.6,6 **δεινὸς δὲ . . , κηρύττειν μαγειρεύειν κυβεύειν,** Πλούτ.Ἠθ.284F **ἐν ταῖς ἄλλαις ὁμολογίαις καὶ τοῦτο ἐγράφη, μή τε ἀλεῖν ἀνδρὶ Ρωμαίῳ γυναῖκα, μήτε μαγειρεύειν,** Πορφ.Ἀποχ.3, 18, **-τώρα ποιός σοῦ μαγειρεύει ;·** || μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. παρασκευάζω ἔδεσμα, φαγητὸν δι' ὀπτήσεως ἢ βρασμοῦ κ. δὴ κ.μτ. τέχνης κ. χρ. καρυκευμάτων : Ἀθήν.4,173D **παρόσον τὰ ἱερὰ περιτέμνοντες δῆλον ὡς ἐμαγείρευον αὐτὰ καὶ ἐκαρύκευον,** Πρόδρ.1,270 **εἰς τοῦ πατρός μου τὸ κελλὶν ἀκρόπαστον ἀπάκιν σύμπλευρον ἐμαγέρευσαν,** αὐτ.2,397, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,170 **οἱ σύντροφοί μου ἄναφαν καὶ φωτίαν ἐπάνω εἰς τὸ νησίον διὰ νὰ μαγειρεύσουν, - μαγειρεύει περίφημα, - μαγειρεύω κρέας - φασόλια - φάρι, - σήμερα δὲν ἐμαγέρεφα τίποτα·** παροιμ. **ὅ,τι μαγερεύεις τρῶς** (κατὰ τὴν ἐργασίαν σου θὰ εἶναι καὶ ἡ ἀπολαβή σου, πρβλ. ὅπως στρώσῃς θὰ κοιμηθῇς), **- δὲν μαγερεύουν ὅλες οἱ γωνιὲς ποὺ καπνίζουν** (πρβλ. ὅ,τι λάμπει δὲν εἶν' καὶ χρυσάφι),**-ὁποὺ καλὰ καθούμενος καλύτερα γυρεύει ὁ διάολος στὴ ράχη του κουκκιὰ τοῦ μαγερεύει, - ποὺ μαγερεύει φέματα ἡ κοιλιά του τὸ ξαίρει·** || κ. τὸ παθ. σχόλ., μσν., νεώτ. κ. δημ. : Σχόλ.Ἀριστφ. Πλ.1207 **τὰ μαγειρευόμενα ὄσπρια,** Ἀχμ.Ὀνειροκρ.206 **εἰ δὲ ἴδῃ τις ὅτι ἤσθιεν ἐξ αὐτῶν μεμαγειρευμένα, - πῶς μαγερεύτηκε τὸ φάρι χωρὶς νερό ;·** **2**) μτγν. δαιτρεύω βλ.λ., κόπτω κρέας εἰς μερίδας, διανέμω κρέατα : Βάβρ.122,6· **3**) μτγν. κρεουργῶ, σφαγιάζω, σφάζω : ΠΔ Θρῆν.2,21 **ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς σου ἐμαγείρευσας, οὐκ ἐφείσω·** **4**) μτφ. μαν., νεώτ. κ. δημ. παρασκευάζω ὑπούλως τι, δολίως, δολοπλοκῶ, μηχανορραφῶ : Χρον. Μορ.2941 **ἐκεῖνος ὁ πανάπιστος, ὁ μέγας δημηγέρτης, ὅπου τὰ ἐμαγείρεφεν αὐτὰ ὅπου σᾶς λέγω, - αὐτὸς κάτι μᾶς μαγειρεύει, - κάτι τοῦ μαγειρεύουν·** || ὁμ. κ. παθ. μόνον ἀπροσώπως : **κάτι μαγειρεύεται τὶς τελευταῖες μέρες.**

μαγειρικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἀνήκων, ὁ ἁρμόζων εἰς τὸν μάγειρον ἢ τὴν μαγειρικήν, τὸ μαγειρεύειν, ὁ τοῦ μαγείρου ἢ τῆς μαγειρικῆς : Ἀριστφ.Ἱππ.216 **καὶ τὸν δῆμον ἀεὶ προσποιοῦ ὑπογλυκαίνων ῥηματίοις μαγειρικοῖς,** Πλάτ.Πολ.332C **ἡ δὲ τίσι τί ἀποδιδοῦσα ὀφειλόμενον καὶ προσῆκον τέχνη μαγειρικὴ καλεῖται,** αὐτ.Μέν.316E **μαγειρικοὶ νόμοι,** Ἀριστλ. Πνεύμ.485a,35 **μαγειρικὸν πῦρ,** Πλούτ.Λυκ.2 **μαγειρικῇ κοπίδι ἀπέθανε,** Ἀθήν.4,169B **μαγειρικὰ σκεύη,** αὐτ.7,308F **μαγειρικὴ διδασκαλία** (βιβλίον περὶ μαγειρικῆς Παρμένωνος τοῦ Ροδίου), Πάπ. **μαγειρικὰ τάβλια, - μαγειρικὰ σκεύη, - μαγειρικὴ ἑστία, - μαγειρικὸν ἅλας** (κοινὸν ἅλας δι' οὗ ἀρτύονται τὰ φαγητά, χλωριοῦχον νάτριον βλ.λ.)· **2**) ἐπὶ προσ., ὁ ἔμπειρος, ὁ πεπειραμένος εἰς τὴν μαγειρικήν, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μαγειρεύειν : Πλάτ. Θεαίτ.178D **τοῦ μέλλοντος ἑστιάσεσθαι μὴ μαγειρικοῦ ὄντος·** **3**) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ θηλ. **μαγειρική** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ ἐμπειρία κ. ἡ τέχνη τοῦ μαγείρου εἰς τὴν παρασκευὴν ἐδεσμάτων εὐγεύστων κ. εὐπέπτων : αὐτ.Πολιτ.389A **γεωργικῇ δὲ . . καὶ ἰατρικῇ . καὶ μαγειρικῇ πᾶν ὑποτιθέντες,** Διον. Κωμ.2,30· **4**) πάπ. τὸ ἐμπόριον τοῦ κρέατος· **5**) αὐτ. φόρος καταβαλλόμενος ὑπὸ τῶν κρεοπωλῶν· **6**) νεώτ. κ. δημ. βιβλίον περὶ μαγειρικῆς τέχνης, βιβλίον ἐν ᾧ περιέχονται συνταγαὶ κ. ὁδηγίαι παρασκευῆς διαφόρων φαγητῶν : **ἡ μεγάλη Μαγειρική - Μαγειρικὴ καὶ Ζαχαροπλαστική·** **7**) τὸ οὐδ. πληθ. **μαγειρικά** (τὰ) ὡς οὐσ. ἡ μαγειρική : Πλάτ.Θεάγ.125C **εἰ ἠρόμεθα τῶν τί σοφῶν (σοφοὶ οἱ μάγειροι) .. ; οὐχ ὅτι τῶν μαγειρικῶν ;·** **8**) Ἐπιγρ. τὸ οὐδ. **μαγειρικόν** (τὸ) ὡς οὐσ. μαγειρεῖον βλ.λ.· **9**) αὐτ. αἱ δαπάναι πρὸς παρασκευὴν φαγητοῦ ἐκ κρέατος

μαγειρικῶς ἐπίρρ. κτ. τὸν τρόπον τοῦ μαγείρου, μτ. μαγειρικῆς τέχνης : Ἀριστφ.Ἀχ.1015 **ἤκουσας ὡς μαγειρικῶς κομψῶς τε καὶ δειπνητικῶς αὑτῷ διακονεῖται ;,** αὐτ.Ἱππ.376,Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,56 **μαγειρικῶς ἐσκευασμένη τροφή** (ἀντίθ. ὠμὴ βλ.λ.).

μαγειρίσκιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μάγειρος βλ.λ., ἀργυροῦν σκεῦος ὅλως ἰδιαζούσης μορφῆς κ. κατασκευῆς : Πλίν.Φ1 33,157.

μαγειρίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μάγειρος βλ.λ., ἀπαντᾷ μόνον ὡς ἐπων. σοφιστῶν : Ἀθήν. 7,292E **καὶ παρ' Ἀρχεδίκῳ δὲ ἐν Θησαυρῷ ἄλλος σοφιστὴς μαγειρίσκος τάδε λέγει.**

μαγείρισσα (ἡ) θηλ. τοῦ μάγειρος βλ.λ.

μαγε(ι)ρίτσα (ἡ) δημ. εἶδος φαγητοῦ, **εἶδος** σούπας παρασκευαζομένης διὰ τῶν ἐντοσθίων **ἀμνοῦ, κ. κτ. ἔθιμον** παρατιθεμένης **εἰς τὸ τελούμενον** δεῖπνον εὐθὺς μτ. τὴν Ἀνάστασιν.

μάγειρορ (ὁ) Ἐπιγρ. μάγειρος βλ.λ.

μάγε(ι)ρος (ὁ) (ἐκ ρίζ. μακ-, ἐξ ἧς κ. τὸ μάσσω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. μάγῑρος (Ἐπιγρ.), αἰολ. μάγοιρος, μσν. **μάγερος** (Ἐρωτόκρ.3,337), δημ. κ. **μάγερας,** θηλ. **μαγείρισσα** (ΠΔ Βασ.1,8,13) κ. **μαγείραινα** (Φερεκρ.64), δημ. κ. **μαγέρισσα** (ἡ λ. δὲν ἀπαντᾷ π. Ὁμ., μνημονεύεται ὅμως ἐν Βατραχομ.40), σφαγεύς, κρεουργός, ὁ σφάζων τὰ πρὸς τροφὴν ζῷα, χασάπης, εἶτα καὶ ὁ παρασκευάζων ἐκ τούτων φαγητά, ὁ μαγειρεύων (διότι ἐν ἀρχῇ τὸ αὐτὸ πρόσ. ἐξετέλει ἀμφοτέρας τὰς ἐργασίας) : Πλάτ.Εὐθ.301D **τί δὲ σφάττειν τε καὶ ἐκδέρειν καὶ κατακόψαντα ἕψειν καὶ ὀπτᾶν ; Μάγειρον, ἦν δ' ἐγώ,** αὐτ.Νόμ.849D, Βάβρ.51,8, Ἀθήν.14,659C, Πλούτ.175D **βοῦν ἰδὼν σφαττόμενον ὑπὸ μαγείρου,** Δίων Χρυσ.4,44, Μάξ. Τύρ.25,2 **γέρων πρὸς τὸν μάγειρον, Σὺ μὲν γὰρ δήμιός τις εἶ καὶ μιαιφόνος τῆς ἀρνῶν ποίμνης·** || δθ. **Ἅδου μάγειρος** καλεῖται ὁ Πολύφημος ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, διότι ἐκρεούργει ἅμα καὶ ἐμαγείρευε τοὺς συντρόφους του : Εὐρ.Κύκλ.397 **ὡς δ' ἦν ἕτοιμα πάντα τῷ θεοστυγεῖ Ἅδου μαγείρῳ·** || κ. τὸ θηλ. **μαγείραινα** (ἡ) : Φερεκρ.64 **οὐδεὶς μαγείραιναν εἶδε πώποτε·** || μτγν. ὁ δημόσιος μάγειρος, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν ἰδιώτην : Φίλ. Μηχ.Βελοπ.86,38 **παρὰ τῶν μαγείρων·** **2**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἔργον νὰ μαγειρεύῃ, ὁ πα-

ρασκευάζων φαγητά, ὁ ὀψοποιός : Ἡρ.4,71 **ἐν δὲ τῇ λοιπῇ εὐρυχωρίῃ τῆς θήκης.. ἀποπνίξαντες θάπτουσι καὶ τὸν οἰνοχόον καὶ μάγειρον.. καὶ διήκονον,** Ἀλεξ.149,14, Νικόμ.1,6, Πλούτ. Ἠθ.708D **ὄψα μὲν γὰρ οἱ μάγειροι σκευάζουσιν ἐκ χυμῶν διαφόρων αὐστηρὰ καὶ λιπαρὰ καὶ γλυκέα καὶ δριμέα συγκεραννύντες,** Πρόδρ.2, 390 **στάσσει γὰρ τρὶς ὁ μάγειρος τὸ ἔλαιον ἀπέσω καὶ βάλλει καὶ θρυπτόξυλα τινὰ διὰ μυρωδίαν,** Ἐρωτόκρ.3,337 **κι ὁ Ἔρωτας εἶν' ὁ μάγερος, συμπαίνει καὶ σπουδάζει, - εἶναι μάγειρος στοῦ τάδε·** ‖ κ.τὸ θηλ. **μαγείρισσα** : ΠΔΒασ.1,8,13 **καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν λήψεται εἰς μυρεψοὺς καὶ μαγειρίσσας, - ζητεῖται μαγείρισσα·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ γνωρίζων τὴν μαγειρικὴν τέχνην, ὁ εἰδήμων εἰς τὴν μαγειρικήν· ‖ δημ. ὁ ἔχων, ὁ διευθύνων μικρὸν λαϊκὸν ἑστιατόριον, μαγειρεῖον βλ.λ.· ‖ πάπ. **λόγος μαγείρου** κατάλογος φαγητῶν, λίστα βλ.λ.· **3)** ὁ τῶν τραπεζῶν ἐπιμελητής, ὁ διάκονος, ὁ τραπεζοκόμος : Ἀριστλ.Πλ.517 **ἀλλ' εἶσιθ' ὡς ὁ μάγειρος ἤδη τὰ τεμάχη ἤμελλ' ἀφαιρεῖν χὴ τράπεζ' εἰσῄρετο,** Μάτρ.Δεῖπν.11,46· **4)** μτγν. ὁ μαγειρεύων, ὁ παρασκευάζων ἐδέσματα ἐκ κρέατος καὶ ἰχθύων, ἀντίθ. οἰνοχόος καὶ σιτοποιὸς βλ.λ. : Φίλ.1,390· ‖ μτγν. συνήθ. π. κωμ. ἡ λ. ἀπαντᾷ ἐν σημ. ἀντιθ. τῆς τοῦ ὀψοποιοῦ βλ.λ. : Διον.Κωμ.2,9· **5)** ὁ κρεοπώλης, ὁ χασάπης : Ἀλεξ.98,23, Μάχ.π.Ἀθήν.6,243F **καὶ τοῦ μαγείρου.. ὀστῶδες σφόδρα αὐτῷ τι προσκόπτοντες.. κρέας εἶπεν, μάγειρε, μὴ προσίστα τοῦτό μοι τοὐστοῦν,** Αἰσώπ.Μῦθ.301 **καὶ τοῦ μαγείρου περισπασθέντος ὁ ἕτερος ὑφελόμενος τὸ κρέας εἰς τοῦ ἑτέρου τὸν κόλπον καθῆκεν·** **6)** μτγν. ὁ θύτης κατὰ τὰς θυσίας, ὁ σφαγιάζων πρὸς θυσίαν ζῷα : Ἀθηνί.1,40.

μαγειροχιτών-ῶνος (ὁ) νεώτ. χιτών, ἔνδυμα, εἶδος ὑποκαμίσου φερομένου ὑπὸ τοῦ μαγείρου κατὰ τὴν ἐν τῷ μαγειρείῳ ἐργασίαν του ‖ χιτὼν ὃν φέρουσιν οἱ στρατιῶται οἱ ἐκτελοῦντες χρέη μαγείρου κατὰ τὴν παραμονὴν των ἐν τοῖς στρατ. μαγειρείοις· **2)** κτ. ἐπέκτ. χιτὼν ἐκ χονδροῦ βαθέος κυανοῦ ὑφάσματος φερόμενος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν κτ. τὰς ὥρας τῶν ἀσκήσεων ἢ κτ. τὰς ὥρας τῆς καθαριότητος, ἰδ. τοῦ ὁπλισμοῦ.

μαγειρώδης-ους-ες [εἶδος] μτγν. ὁ ὁμοιάζων πρὸς μάγειρον, ὁ ὅμοιος μαγείρῳ : Εὐνάπ.ΒΣοφ. 480Β **φονικὴν καὶ μαγειρώδη ψυχήν.**

μάγεμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαγεύειν βλ.λ., μάγευμα βλ.λ. : Παλαμ.Τάφ. 42,3 **ἀπ' τὸ προσωπάκι σου τὸ ζαχαροχυμένο στάλαζ' ἕνα μάγεμα σὰ μακρινό, σὰν ξένο.**

μάγερας (τὸ) δημ. μάγειρος βλ.λ.

μαγερειό (τὸ) δημ. μαγειρεῖον βλ.λ. : Παπαντ. Ἀγ.Ὄρ.137 **κατεβήκαμε κάποτε στὸ μαγερειὸ μήπως μᾶς μιλήσῃ κανένας.**

μαγέρεμα (τὸ) βλ. μαγείρευμα.

μαγερκύ(γ)ω μσν. κ. δημ. μαγειρεύω βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.1,278.

μαγεριά (ἡ) μσν. κ. δημ., μσν. κ. **μαγερία** (Πρόδρ. 2,108, αὐτ.170) ἔδεσμα, φαγητόν : Πρόδρ.2,170 **καὶ συναγρίδα πεπανή, ὢ θεέ μου, μαγερία,** Ἐρωτόκρ.1,278 **φαρμακεμένες μαγεριὲς πάντα μᾶς μαγερεύει, - τί μαγεριὰ ψήνεις σήμερα;** **2)** μσν. κ. δημ. ποσὸν τροφίμων ὅπερ ἀρκεῖ διὰ τὴν παρασκευὴν ἑνὸς γεύματος, τὸ περιεχόμενον ἑνὸς μαγειρικοῦ σκεύους, ὅλον τὸ παρεσκευασμένον ἔδεσμα· πρβλ. γκιουβετσάδα, φουρνιά : Πρόδρ. 2,108 **καμμάτια, βλέπω, ἀπέγδαρες τρανὰ καὶ γωνιδάτα καὶ μαγερίαν διπίνακον.**

μαγέρικο (τὸ) δημ. λαϊκὸν ἑστιατόριον, μαγειρεῖον βλ λ.2ι : **πᾶνε νὰ φᾶνε στὸ μαγέρικο.**

μαγερίτσα (ἡ) δημ. δ.τ. τοῦ μαγειρίτσα βλ.λ.

μάγερος (ὁ) μσν. δ.τ. τοῦ μάγειρος βλ.λ., μάγερας : Ἐρωτόκρ.3,337 **κι ὁ Ἔρωτας εἶν' ὁ μάγερος, συμπαίνει καὶ σπουδάζει.**

μαγέτας αὐλός (ὁ) Ἡσ. ὁ κατακηλῶν, ὁ γοητεύων, ὁ καταθέλγων τοὺς ἀκροωμένους.

μάγευμα-ατος (τὸ) [μαγεύω] κ. νεώτ., δημ. μάγεμα βλ.λ. ἀποτέλεσμα μαγικῆς τέχνης, τέχνασμα μαγευτικόν· ἐν πληθ. θέλγητρα, μαγικὴ ἀπάτη, μαγεία, μάγια : Εὐρ.Ἱκ.1110 **βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασι παρεκτρέποντες ὀχετὸν ὥστε μὴ θανεῖν** (δ.ἀνάγν. ἐν Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.18)· **2)** μτγν. τεχνικὴ παρασκευὴ τοῦ φαγητοῦ, ἔντεχνον μαγείρευμα : Πλούτ.Ἠθ.752C **εἰς μακελεῖα καὶ κοπίδας καὶ φάρμακα καὶ μαγεύματα καθειργνύμενον ἀκολάστων γυναικῶν·** **3)** νεώτ. γοητεία, αἰσθητικὴ ἕλξις, αἰσθητικὴ ἀπόλαυσις.

μαγεύς-έως (ὁ) [μάσσω] μτγν., αἰτ.-**ῆα** (ΑΠ 6,306,5), ὀν. πληθ. -**ῆες** (Ἡσ.), ὁ τὰ ἄλφιτα μάττων, ὁ ζυμώνων ἄρτον, ὁ ζυμωτής· πρβλ. Ἡσ. «μαγῆες· τὰ ἄλφιτα μάττοντες» : Πολυδ.6,64· **2)** ποι. ὁ ἀπομάσσων, ὁ σφογγίζων : Ἀρίστων ΑΠ 6,306,5 **τόν τε μαγῆα σπόγγον ὑπὸ στιβαρᾷ κεκλιμένον κοπίδι·** **3)** Ἡσ. «μαγῆες· οἰκονόμοι δείπνου».

μαγευτής (ὁ) [μαγεύω], μτγν., μσν. κ. δημ. θηλ. **μαγεύτρια** (ἡ), δημ. **μαγεύτρα,** μάγος βλ.λ. : Δίων Κ 52,36 **ἱερόπτας καὶ οἰωνιστὰς ἀπόδειξον.., τοὺς δὲ δὴ μαγευτὰς πάνυ οὐκ εἶναι προσήκει,** Ἀχμ.Ὀνειροκρ.275 **φαρμακίσσης καὶ μαγευτρίας·** **2)** δημ. τὸ θηλ. **μαγεύτρα** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ μάγισσα βλ.λ. : Παλαμ.Ἀσάλ.Ζ Στὴν ἀκροποταμιὰ ὁ Παράλυτος 25 **κι ἤμουνα σὰ νὰ μ' ἄγγιξε ραβδὶ κακῆς μαγεύτρας·** ‖ κ. ὡς ἐπίθ. ἡ μαγικὴ βλ.λ. : αὐτ. Ἡ πρώτη ἀγάπη 4 **ἀγνάντια στὴ μαγεύτρα βέργα ἑνὸς Ἀράπη·** ‖ ὁμ. μτφ. ἡ καταμαγεύουσα, ἡ καταθέλγουσα : **ἡ μαγεύτρα ἡ φύση.**

μαγευτικά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον μαγεύοντα, γοητευτικῶς, θελκτικῶς : **μιλοῦσε καὶ τραγουδοῦσε μαγευτικά.**

μαγευτικός-ή (δημ. κ. -ιά) -ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. μαγικὸς βλ.λ., ὁ τῆς μαγείας, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μάγους ἢ τὴν μαγείαν· τὸ θηλ. **μαγευτική** ὡς οὐσ. ἡ μαγικὴ τέχνη : Πλάτ.Πολιτ.280Ε **τὴν μαγευτικὴν τὴν περὶ τὰ ἀλεξιφάρμακα·** **2)** μτγν. ὁ ρέπων, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὴν μαγικήν, εἰς τὰ μάγια : Πτολ.Τετράβ.70· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ οἱονεὶ προξενῶν μαγείαν ἤτοι ψυχικὴν εὐχαρίστησιν, ὁ θελκτικός, ὁ γοητευτικός : **μαγευτικὸν τοπίον, - μαγευτικὴ θέα.**

μαγεύω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐμάγευσα,** δημ. **(ἐ)μάγεψα,** παθ. μαγεύομαι, ἀόρ. **ἐμαγεύθην,** δημ. **(ἐ)μαγεύθηκα,** παρακ. μεμάγευμαι, μτχ. **(με)μαγε(υ)μένος,** ἐνεργῶ ὡς μάγος, μεταχειρίζομαι μαγικὰ μέσα, μαγικὰ τεχνάσματα, μαγγανείας, κάνω μάγια : Εὐρ.ΙΤ 1338 **ἀνωλόλυξε καὶ κατῇδε βάρβαρα μέλη μαγεύουσ', ὡς φόνον νίζουσα δή,** Πλούτ.Νόμ.15 **ἔνιοι δὲ οὐ τοὺς δαίμονας φασὶν ὑποθέσθαι τὸν καθαρμὸν ἀλλ' ἐκείνους μὲν καταγαγεῖν τὸν Δία μαγεύσαντας,** ΚΔ Πράξ 8,9 **ἀνὴρ δέ τις.. προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων,** δ.τραγ.Χασ.Συλλ.58 **θὰ κάψω καὶ τὴ μάγισσα ποὺ ξέρει καὶ μαγεύει·** **2)** μτγν. γοητεύω, ὑποβάλλω τινὰ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν μαγικῆς δυνάμεως, δεσμεύω διὰ μαγικῶν φίλτρων, δένω, ἀμποδένω βλ.λ. : Ἀχιλλ.Τάτ.5,22· ‖ κ. τὸ παθ. : Κλέαρχ.π. Ἀθήν.6,256Ε **μαγευόμεναι καὶ μαγεύουσαι,** Λουκ. Ὄν.54 **ἔλεγον κάτωθεν ὅτι γυνή με Θετταλὴ.., χρίσματι μεμαγευμένῳ ἐπαλείψασα, ὄνον ἐποίησε,** Δίων Κ 50,26, Ἀπολλδ.1,9,28 **πέπλον φαρμάκῳ μεμαγευμένον,** Σκίπ.Λιμ.Στ.40,1 **ξέρω μιὰ πόλη μαγεμένη ποὺ 'χει σμαράγδινα παλάτια·** **3)** μτγν. γεννῶ, παράγω, προκαλῶ τι διὰ μαγικῆς τέχνης : ΑΠ 12,57 **ἔμψυχα μαγεύων,** Λουκ.Ὄν.11 **τίς γὰρ**

ᾠδὴ δύναται μαγεῦσαι τὸν ἔρωτα;· 4) ἀμτβ. εἶμαι μάγος, κάτοχος μαγικῆς σοφίας ἢ δυνάμεως : Πλούτ.'Αρτξ.3 ὃς ἐν παισὶ Κύρου τῆς νομιζομένης ἀγωγῆς ἐπιστάτης γενόμενος καὶ διδάξας μαγεύειν αὐτόν, αὐτ.6, Φιλόστρ.'Απολλ.1,2 Πλάτων . . οὔπω μαγεύειν ἔδοξε καίτοι πλεῖστα τῶν ἀνθρώπων φθονηθεὶς ἐπὶ σοφίᾳ· 5) μσν. κ. νεώτ. κ. δημ., μτφ. θέλγω, κάμνω τινὰ νὰ αἰσθανθῇ ἐξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν, ἑλκύω: τὸν ἐμάγευσε μὲ τὰ λόγια της καὶ μὲ τὸν τρόπο της· κ. τὸ παθ. : Πρόδρ.2,432 Ἴδε κεφάλιν σκορδαλοῦ, ὀκάτι ἐγὼ ἐμαγεύθην, Κρυστ.'Αγροτ.Τὸ μαγεμένο μαντῆλι 148 κρατιέται ἀπ' τὸ μαντῆλι σου, μαγεύεται, λιγώνει· 6) ρηματ.π. μαγεία, μάγευμα, μαγευτής, μαγευτικός.

μαγῆες βλ. μαγεύς.

μάγια (τὰ) δημ. μαγεῖαι, μαγεύματα, μαγγανεῖαι, φίλτρα, πᾶν μέσον χρησιμοποιούμενον πρὸς μαγικὸν σκοπόν : Παλαμ.'Ασάλ.Ζ τὰ δακτυλίδι 40 τά ξορκολόγια λύθηκαν, τά μάγια φύγαν, Ζερβ. Τραγ.ΚΚ Σειληνοί 40 καὶ στὴ γῆν ὅλη πέρα ὡς πέρα ρίξανε μάγια ἐρωτικά, - τοῦ 'καναν μάγια, - πιστεύει στά μάγια, - λύθηκαν τά μάγια· || κ. μτφ. πᾶν τὸ θέλγον, τὸ γοητεῦον, τὸ εἰς ὑπερβολικὸν βαθμὸν ὡραῖον κ. θαυμαστόν : Σολωμ.'Ο πειρασμὸς 16 νύχτα γιομάτη θαύματα, νύχτα σπορμένη μάγια, Παλαμ.'Ασάλ.Ζ Χαιρετισμὸς τῆς ρίμας 4 δένετ' ἀπό τὰ μάγια σου κι ἀπὸ τά ροδοκάλια σου.

μαγιά (ἡ) δημ. γεν. ὀν. τῶν ζυμομυκήτων βλ.λ. : μαγιὰ τῆς μπύρας (ἡ ζυθοζύμη)· 2) ὄξινον φύραμα ἀλεύρου, προζύμι βλ.λ. : ἔχεις μαγιά, ποὺ θέλεις νὰ ζυμώσῃς;· 3) ὕλη πρὸς πῆξιν τοῦ γάλακτος εἰς τυρόν, πυτία, πυτιὰ βλ.λ.· 4) μικρὰ ποσότης ὀξυγάλακτος πρὸς παρασκευὴν νέου διὰ γάλακτος· 5) μτφ. τὰ πρῶτα κεφάλαια, ἡ ἀφορμὴ βλ.λ. πρὸς ἔναρξιν ἐπιχειρήσεώς τινος, σερμαγιὰ βλ.λ.· 6) ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πέλματος τῆς ὁπλῆς τῶν ὑποζυγίων κερατώδης ὄγκος, ἡ χελιδὼν βλ.λ.

μαγιανός-ή-όν 'Επιγρ., Πάπ. ὁ φέρων γεγραμμένα, ἐζωγραφημένα μάγια, ξόρκια : 'Επιγρ. μαγιανὸν φέλιον.

μαγιάπριλο (τὸ) δημ. ἡ ἐποχὴ ἡ περιλαμβάνουσα τοὺς μῆνας 'Απρίλιον κ. Μάϊον, ἄ. ἀπριλομάης : τὸ μαγιάπριλο εἶναι τὸ πολὺ γάλα, παροιμ. τῶν καλῶν ναυτῶν οἱ γυναῖκες τὸ μαγιάπριλο χηρεύουν· || ποι. τὸ ἔαρ, ἡ ἄνοιξις : Σολωμ. Εἰς Μοναχὴν 89 πετιέται . . καὶ μέσ' στὸ λάκκο ἀφήνει τοὺς μόσχους τοῦ μαγιάπριλου.

μαγιασίλι (τὸ) δημ. ἔκζεμα· || δερματικὴ νόσος τῶν ζῴων, ἰδ. τῶν ἵππων, μάλκη βλ.λ.

μαγιασιλόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν γλαύκιον βλ.λ. τὸ κίτρινον.

μαγιάτικος-η (κ. -ια)-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μῆνα Μάϊον, ὁ τοῦ μηνὸς τούτου, ὁ γινόμενος, ὁ συμβαίνων κτ. Μάϊον : μαγιάτικος γάμος δὲν ἔχει ποτὲ προκοπή· 2) μαγιάτικη τριανταφυλλιὰ (ἡ) ὀν. ποικιλίας ροδῆς βλ.λ. τῆς ἑκατομφύλλου ἀνθούσης κτ. μῆνα Μάϊον· μαγιάτικο τριαντάφυλλο τὸ ἄνθος τῆς ροδῆς ταύτης, τὸ ἑκατόμφυλλο τριαντάφυλλο· 3) τὸ οὐδ. μαγιάτικο ὡς οὐσ. ὁ κτ. Μάϊον ἁλιευόμενος θύννος.

μαγίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μαγὶς βλ.λ. : Περίπλ.'Ερ.Θαλ.30 πινακίδια καὶ μαγίδια, Σχόλ.'Αριστφ.Νεφ.1250.

μαγικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μάγους, ὁ τῶν μάγων : Πλούτ.Θεμ.29 διακοῦσαι δὲ καὶ τῶν μαγικῶν λόγων, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος· || τὸ ἀρσ. Μαγικὸς (ὁ) (λόγος) τίτλος συγγράμματος τοῦ 'Αρισταινέτου (Σουίδ. ἐν λ.'Αντισθένης), ἢ τοῦ 'Αριστοκλέους τοῦ 'Επ. : Διογ.Λ 1,1· 2) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μαγείαν, ὁ τῆς μαγείας : Μαν.4,211 ἀστρολόγους μαγικούς τε θύτας, αὐτ. 5,303 μαγικῇ συνέσει, ΨΦωκυλ.149 μαγικαὶ βίβλοι, ΠΔ Σοφ.Σαλ.17,7 μαγικῆς δὲ ἐμπαίγματα κατέκειτο τέχνης, Διήγ.'Αχιλλ.79 διδάσκαλον πρώτιστον γεγονέναι μεγάλης τέχνης μαγικῆς καὶ λεκανομαντείας, Μαλακ.Σύντρ.59,3, Καρκβ.Ζητ. 64 ποὺ κρύβονται γιὰ μῆνες . . στὸ καρύδι ἀπὸ ξόρκια μαγικὰ εἴτε θεῖα θελήματα· || μαγικὸς καθρέπτης ἢ μαγικὸν κάτοπτρον ὁ μαγεμένος καθρέπτης τῶν μύθων ἐν ᾧ ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ ἢ τοὐλάχιστον νὰ διακρίνῃ πᾶν ὅ,τι ἐπεθύμει νὰ γνωρίζῃ : Παλαμ.'Ασάλ.Ζ Στὸ σπίτι μας 9 στὸ σπίτι μας ἀστράφτει ὁ μαγικὸς καθρέφτης· || μαγικὴ ράβδος ἡ ράβδος τῶν μάγων τῇ βοηθείᾳ τῆς ὁποίας ἐπιτελοῦν οὗτοι τὰ θαύματά των· || μαγικὴ εἰκὼν εἰκὼν ἐν ᾗ ὑπάρχει παράστασις ἐπιτηδείως ἀποκεκρυμμένη· || μαγικὸς φανὸς συσκευὴ δι' ἧς προβάλλονται φωτειναὶ εἰκόνες· || μαγικοὶ πάπυροι πάπυροι περιέχοντες μαγείας, ἐπῳδούς, μάγια, ξόρκια· 3) μτγν. τὸ θηλ. μαγικὴ (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τῆς μαγείας : Φίλ.2,316· || δημ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μαγικὰ (τὰ) ὡς οὐσ. τὰ μάγια βλ.λ. : δ.δίστ. μὰ θὰ σοῦ κάμω μαγικὰ στὴ σκάφη, ὁποὺ ζυμώνεις, ν' ἀφήσῃς τὸ ζυμωταριό, νὰ 'ρθῇς νὰ μὲ ζυγώνῃς· 4) ἐπὶ προσ.,ὁ ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος εἰς τὴν μαγείαν:Πτολ. Τετράβ.72· 5) νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ προξενῶν ὑπερτάτην ἀπόλαυσιν ἢ ἔκστασιν, ὁ θελκτικός, ὁ γοητευτικός, ὁ μαγεύων : μαγικὴ βραδιὰ ἀπόψε !

μαγικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -ά, κτ. τρόπον μαγικὸν βλ.λ.1) : Βί.'Αλεξ.252 .τίλλει καὶ πράττει μαγικῶς πολλὴ κακοτεχνία· 2) νεώτ. γοητευτικῶς, σαγηνευτικῶς, θελκτικῶς.

μάγιλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐκ τῶν πουρπουριδῶν προσωβραγχίων γαστεροπόδων.

μάγιν 'Ησ. «ἀσπίδα».

μαγιό (τὸ) δημ. περισκελὴς ἐκ φανέλλας ἥτις φέρεται κτ. τὴν λῆψιν θαλασσίων λουτρῶν.

μαγιόλικα (ἡ) νεώτ. εἶδος σκευῶν κ. πλακῶν ἰδιαζούσης κεραμικῆς τέχνης ἐκ πηλοῦ λαμπρῶς ἐστιλβωμένου κ. πλουσίως διακεκοσμημένου.

μαγιολικὴ τέχνη (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν εἴδη μαγιόλικας.

μαγιονέζα (ἡ) δημ. εἶδος ἐμβάμματος ψυχροῦ, εἶδος ψυχρᾶς σάλτσας κ. πηκτῆς παρασκευαζομένης ἐξ ἐλαίου, κόνεως μουστάρδας, κρόκων ᾠοῦ, ὄξους κ. ἄ. : φέρε μου μιὰ μερίδα ψάρι μαγιονέζα.

μαγιόξυλο (τὸ) δημ. κοντός, ὃν ἐκράτουν κεκοσμημένον δι' ἀνθέων οἱ παῖδες δίκην φαλλοῦ κ. τὸν περιῆγον κτ. τὴν παραμονὴν τὴν 1ης Μαΐου· 2) κτ. ἐπέκτ. ὁ φαλλός : τὸ 'πιασες τὸ μαγιόξυλο;

μαγιοπούλι (τὸ) δημ. εἶδος μικροῦ ᾠδικοῦ πτηνοῦ : Σκίπ.Λιμ.Στ.88,3 σπίνοι, γαλιάντρες, μαγιοπούλια ἀπὸ τὸν ὕπνο τους ξυπνοῦνε.

μαγιρέον βλ. μαγειρεῖον.

μάγιρος βλ. μάγειρος.

μαγίς-ίδος (ἡ) (μάσσω) πᾶν ζυμωνόμενον φύραμα, πᾶσα πλαττομένη ζύμη, ζυμαρικόν, πλακοῦς, γλύκισμα· 'Ησ. «παλαθίς, ἄρτος»· ἰδ. τὸ εἰς τὴν 'Εκάτην κ. τὸν Τροφώνιον προσφερόμενον πλακούντιον, περιγραφόμενον ἐν 'Ιππ.Γυν.2,133 ὡς ζυμαρικὸν περιέχον τυρόν : Σοφ.ἀπ.734, 'Αριστφ.ἀπ.813, 'Αθήν.14,663Β ἀπὸ τοῦ μάττειν, ἀφ' οὗ καὶ ἡ μᾶζα αὐτὴ ὠνομάσθη καὶ ἡ παρὰ Κυπρίοις καλουμένη μαγίς· || ἄρτος, γλύκισμα ἐξ ἀλεύρου : ΠΔ Κριτ.7,13 καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρτου κριθίνου στρεφομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιάμ· 2) μάκτρα, σκάφη, πινάκι, ζυμωταριά· Πολύδ.7,10,22 «τὸ ἀγ-

γεῖον, οὗ ἔματτον μαγὶς καὶ μυλήκορον καὶ μάκτρα καὶ σκάφη καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ληνός» : Κρατῖν. 21, Ἐπιγρ.· **3)** μικρὰ τράπεζα, τραπεζάκι : Ἐπίχ. 118, Κερκ.12, Ἑλλάδ.π.Φῶτ.533,10 καὶ ἡ **μαγὶς δὲ ἀντὶ τῆς τραπέζης.. Ἐπίχαρμος δὲ ὁ Δωριεὺς καὶ Κερκίδας ὁ μελοποιὸς ἐπὶ τῆς αὐτῆς διανοίας ἐχρήσαντο τῇ λέξει καὶ μὴν καὶ ὁ Ἀττικὸς Σοφοκλῆς**· ‖ ὁμ. τράπεζα τιθεμένη ἐπὶ τρίποδος: Πολυδ.6,83 **αἱ δὲ ἐπιτιθέμεναι καὶ αἰρόμεναι τράπεζαι, ἃς νῦν μαγίδας καλοῦσι**· **4)** Ἡσ. «μαγίδες αἷς ἀπομάττουσι καὶ καθαίρουσι»· **5)** Σουΐδ. «μάχαιρα».

μάγισσα (ἡ) θηλ. τοῦ μάγος βλ.λ.

μάγιστρος (ὁ) μσν. ἀξίωμα κ. τίτλος π. Ρωμαίοις· π. Βυζαντ. τὸ ἀνώτατον τῆς πολιτικῆς ἱεραρχίας ἀξίωμα : Σάθ.Ι,56 **λόγοι δὲ καὶ τὸ περὶ τούτους εὐδόκιμον τῷ μαγίστρῳ Μιχαὴλ**· ‖ συχν. **τὸ ἀξίωμα** τοῦτο **συνδυάζεται** μτ. τινος ἀ. : **μάγιστρος καὶ δομέστικος τῶν Σχολῶν**, - **μάγιστρος καὶ λογοθέτης τοῦ δρόμου**· ‖ **μάγιστρος τοῦ κήνσου** ἄρχων, θεματοφύλαξ τῶν ἀρχετύπων συμβολαίων : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.230· ‖ **μάγιστρος τῶν ὀφφικίων** ἄρχων τῶν αὐλικῶν στρατευμάτων : αὐτ.23· ‖ **μάγιστρος τῶν ἱππέων** : Πάπ.

μαγίστωρ Ἡσ. «διδάσκαλος, ἐπιστάτης».

μαγιωμένος βλ. μαγιώνω.

μαγιώνω δημ., μτχ. παθ. παρακ. μαγιωμένος μαγεύω βλ.λ. : Ροδιακὰ 114 **βρίσκει Ἀρμενοπούλα, μιᾶς μάγισσας παιδί, τὸν οὐρανὸ μαγιώνει, ἄστρα δὲν βγάζει**· ‖ **μαγιωμένος-η-ο** ὁ πλήρης μαγείας, ὁ γεμάτος γοητείαν, ὁ μαγευτικός : Γρυπ.Σκ.Τερρ.7,10 **ἡ μαγιωμένη ξάπλωσε βραδιὰ στὸ ἁγνό σου στῆθος κάτω ἀπ' τὰ πεῦκα.**

μάγκα (ἡ) (ἀλβαν.)δημ. ἄθροισμα ὁπλοφορούντων, ὁμὰς ἢ μονὰς πολεμικὴ τοῦ ἀτάκτου στρατοῦ κτ. τὴν Ἑλλην.Ἐπανάστασιν τοῦ 1821· **2)** ὁ μάγκας: **σοῦ εἶναι αὐτὸς μιὰ μάγκα.**

μαγκάλι (τὸ) (ἀραβ.μανκάλ) δημ. πύραυνον βλ.λ., σκεῦος μεταλλικὸν ἐν εἴδει λεκάνης μτ. ποδῶν, ἐν ᾧ τίθενται ἀνημμένοι ἄνθρακες πρὸς θέρμανσιν κλειστοῦ χώρου· ‖ παικτ. φρ. ἐπὶ σφοδροῦ ψύχους **ἢ ἀγκάλη ἢ μαγκάλι.**

μαγκανίζω δημ. πιέζω εἰς μάγγανον κ. γεν. συνθλίβω μεταξὺ δύο σκληρῶν σωμάτων, συλλαμβάνω καὶ κρατῶ ἰσχυρῶς.

μαγκανῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. χημ. στρατ. συνθηματικὴ ὀνομ. μείγματος ἐξ ὑδροκυανίου καὶ τριχλωριούχου ἀρσενικοῦ.

μαγκαρία (ἡ) δημ. σύνολον μαγκῶν βλ.λ. ἢ πλῆθος μαγκῶν, ὁμὰς ἀπὸ μάγκες : **μαζεύτηκε ὅλη ἡ μαγκαρία.**

μάγκας (ὁ) κ. **μάγκα** (ἡ) δημ. ἄτακτος στρατιώτης ἀνήκων εἰς μίαν μάγκαν βλ.λ.· **2)** νέος ἄνευ βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος περιφερόμενος εἰς τὰς ὁδοὺς κ. ἀποζῶν ἀπὸ θελήματα ἢ κ. μικροαπάτας, χασομέρης, πρόχειρος εἰς βροχείας μικρὰς ὑπηρεσίας ἀλλὰ κ. εἰς μικρολωποδυσίας κ. μικροαπάτας· **3)** ἀλητόπαις, ἀγυιόπαις, ἀμέριμνος, ζωηρὸς κ. εὐφυής, ἰδ. μυκτηρίζων κυνικῶς: **πολὺ τὸ μάγκα μᾶς κάνεις καὶ δὲ σοῦ πάει**· **4)** ὁ ἐπιτήδειος, λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης εὐφυΐας του, εἰς τὴν διεξαγωγὴν δισφόρων ὑποθέσεων, κυρ. ἐρωτικῶν, πρβλ. τσαχπίνης, μπερμπάντης : **εἶναι μάγκας καὶ θὰ τὰ καταφέρῃ**· **5)** συνεκδ. ἄνθρωπος πονηρός, τολμηρίας, διεφθαρμένος, κατεργάρης, ἀκόλαστος.

μαγκατζῆς (ὁ) (μάγκα) δημ. ἀρχηγὸς μάγκας βλ.λ., ὁ ἡγούμενος σώματος ἀτάκτων κτ. τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 (ἀργότερον ὁ ὅρος ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἑκατόνταρχος βλ.λ. καὶ εἶτα διὰ τοῦ λοχαγὸς βλ.λ.).

μαγκεύω (μάγκας) δημ. γίνομαι μάγκας, ζῶ ἢ συμπεριφέρομαι ὡς μάγκας, μπιρμπαντεύω : **τώρα τελευταῖα σὰν πολὺ μᾶς μάγκεψες.**

μαγκιά (ἡ) (μάγκας) δημ. ἐνέργεια, συμπεριφορὰ τοῦ μάγκα βλ.λ., πρᾶξις, λόγος μάγκικος βλ.λ., διαγωγὴ ἰδιάζουσα εἰς μάγκαν, φέρσιμο μάγκικο : **δὲν παρατᾶς τὶς μαγκιές, λέω γώ;.**

μάγκικος-η κ. -ια-ο (μάγκας) ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἁρμόζων, ὁ ἰδιάζων εἰς μάγκαν βλ.λ., ὁ τοῦ μάγκα : **μάγκικος τρόπος**, - **μάγκικο τραγούδι** - **φέρσιμο**· ‖ τὸ οὐδ. ἐν πληθ. **μάγκικα** (τὰ) ὡς οὐσ. οἱ μαγκιές, οἱ τσαχπινιές, οἱ μπιρμπαντιές.

μαγκιπ(π)ικός-ή-όν μσν. ὁ τοῦ μαγκιππίου βλ.λ., τοῦ μάγκιπος, τοῦ μαγκίπου βλ.λς : Σάθ.Ι,19 **ὀφείλουσι δὲ εἶναι προσκεκυρωμένα τούτοις καὶ τὸ μαγκιπικὸν ἐργαστήριον τῆς πόλεως** (τὸ ἐργαστήριον ἀρτοποιΐας, ἀρτοποιεῖον).

μαγκίπ(π)ιον (λατ., πρβλ.μάγκιψ) κ. **μαγκιπεῖον** (τὸ) γλωσσ., μσν., δημ. μαγκιπειὸ μυλῶν βλ.λ., ἀρτοποιεῖον, κατάστημα ἐν ᾧ παρασκευάζεται κ. πωλεῖται ὁ λαϊκὸς ἄρτος : Πρόδρ.Ι,176 **καὶ γὰρ διέβαινα προχθὲς πλησίον μαγκιπίου**, - **τὸ μαγκιπειὸ τῆς μονῆς** (ἐν ταῖς μοναῖς τοῦ Ἄθω τὸ διαμέρισμα ὅπου παρασκευάζεται ὁ ἄρτος).

μαγκίπισσα θηλ. τοῦ μάγκιψ βλ.λ.

μάγκιπος μάγκιψ βλ.λ.

μαγκίτης (ὁ) δημ. δ. τ. τοῦ μάγκας βλ.λ. : λ. τραγ. **μαγκίτης θέλω κι ἀλανάκι νὰ περνῶ.**

μάγκιψ-πος (λατ.) κ. **μάγκιπος** μτγν. κ. μσν., θηλ. μαγκίπισσα ἀρτοποιός, κατασκευαστὴς κ. πωλητὴς χονδροειδοῦς λαϊκοῦ ἄρτου, ἀρτοπώλης, φούρναρης, ψωμάς· Ἰω.Λυδ.Ρωμ.3,7 «μάγκιπες· δημώδους ἄρτου δημιουργοί» : Εὐσ.Ἀλ.4440, Κύριλλ. Σκυθ. ἐν Βίῳ Σάβ.225C, Διγεν.Ἀκρ.4186 **ὁμοίως καὶ οἱ μάγκιπες ἐκόμιζον τοὺς ἄρτους**· ‖ μσν. τὸ θηλ. **μαγκίπισσα** (ἡ) ἀρτοπῶλις, φουρνάρισσα: Πρόδρ.Ι,177 **καὶ βλέπω τὴν μαγκίπισσαν ἔσωθεν ἱσταμένην καὶ ταῖς χερσὶ κατέχουσαν ἄσπρον σεμιδαλᾶτον**, αὐτ.182· ‖ ἐκκλ. **μάγκιπος** (ὁ) ὁ μοναχὸς ὁ παρασκευάζων τὸν ἄρτον τῆς μονῆς.

μαγκλάβιον (τὸ) μσν. σιδηροῦν ρόπαλον, ὅπλον δι' οὗ ἦσαν ὡπλισμένοι οἱ μαγκλαβῖται βλ.λ.· **2)** τὸ σύνταγμα τῶν μαγκλαβιτῶν.

μαγκλαβῖται κ. **μαγγλαβῖται** κ. **μαγλαβῖται** (οἱ) μσν. αὐτοκρατορικοὶ σωματοφύλακες π. Βυζαντινοῖς· **2)** οἱ ἀπαρτίζοντες τὸ πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως κ. τῆς εὐκοσμίας κτ. τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς ἀστυνομικὸν σῶμα.

μαγκλάρας κ. **μαγκλαράς** (ὁ) δημ. ἄνθρωπος, ἰδ. νέος, ὑψηλόσωμος, λίαν ἄκομψος, ἄχαρις, ἄνοστος, ἀσουλούπωτος, ἰδ. ὀκνὸς τὰς κινήσεις· ‖ ἁπλῶς ὑψηλόσωμος κ. ρωμαλέος : **μαγκλαρὰς ὡς κεῖ πάνω καὶ δουλειὰ τίποτα.**

μαγκόπαιδο (τὸ) δημ. μικρὸς παῖς μάγκας, ἀλητόπαις, χαμίνιον, παιδὶ τοῦ δρόμου.

μάγκορον (τὸ) σχόλ. σάκχαρ βλ.λ. : Σχόλ. Ὀρειβ.2,745D.

μαγκούρα (ἡ) δημ. χονδρὴ κ. ὀζώδης ράβδος κυρτὴ κτ. τὸ ἕτερον ἄκρον, ἐξ οὗ κρατεῖται, κοινὴ βακτηρία· ‖ φρ. μτφ. κ. ἐπὶ προσ. **ἔγινε σὰ μαγκούρα** ἐκυρτώθη, ἐστράβωσε.

μαγκουριά (ἡ) δημ. πλῆγμα, κτύπημα καταφερόμενον διὰ μαγκούρας βλ.λ. : **ἔφαγε μιὰ μαγκουριὰ στὸ κεφάλι.**

μαγκουροφόρος (ὁ) (φέρω) δημ. ὁ φέρων, ὁ κρατῶν μαγκούραν βλ.λ., ὁ ὡπλισμένος μὲ μαγκούραν· συνεκδ. σωματοφύλαξ ἰδιώτου, μπράβος βλ.λ. : **τότε πλακώσανε οἱ μαγκουροφόροι καὶ τὰ κάνανε γῆς Μαδιάμ.**

μαγκουρώνω (μαγκούρα) κτυπῶ, πλήττω διὰ μαγκούρας βλ.λ., καταφέρω ἰσχυρὰ κτυπήματα μὲ μαγκούραν, δέρνω.

μαγκούστα κ. μαγούστα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. ὄν. τοῦ σαρκοφάγου θηλαστικοῦ ἑρπηστοῦ ἐκ τῶν μοσχογαλιδῶν.
μαγκοῦστις-ιδος(ἡ) νεώτ.βοταν. τὸ φυτὸν κώνειον.
μαγκοῦτα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κώνειον βλ.λ τὸ στικτόν· **2**) τὸ φυτὸν νάρθηξ ἢ φερούλη βλ.λ. ἡ κοινή· **3**) τὸ φυτὸν θαψία βλ.λ. ἡ γαργανική· **4**) τὸ φυτὸν τοριλὶς βλ.λ. ἡ ἀρουραία.
μαγκούφης-α (κ. -ισσα)-ικο δημ. ἐπὶ ἀνθρ. ὁ ζῶν ἄνευ οἰκογενείας, μόνος, ἔρημος : **ἀπόμεινε μαγκούφης** (ἐπὶ ἀνθρ. γηράσαντος ἀγάμου)· **2**) μτφ. ἄνθρωπος μὴ προοδεύσας, ἄθλιος, κακομοίρης, ἐλεεινός, ἀχαΐρευτος· Ἰδ. ὡς ὕβρις : **φύγε ἀπὸ δῶ, μαγκαύφη**· **3**) ἐπὶ κτηνῶν,ἀδέσποτος.
μαγκουφιά (ἡ) δημ. τὸ γνώρισμα, ἡ ἰδιότης τοῦ μαγκούφη βλ.λ., κακορριζικιά, κακομοιριά.
μαγκοφέρνω δημ. φέρομαι, συμπεριφέρομαι ὡς μάγκας βλ.λ., ἔχω μάγκικα φερσίματα.
μάγλα (ἡ) μτγν. εἶδος μπαχαρικοῦ : Περίπλ.᾿Ερ. Θαλ.12.
μαγλαβῖται βλ. μαγκλαβῖται.
μάγμα-ατος (τό) (μάσσω) μτγν. κ. νεώτ. πᾶν τὸ μαλασσόμενον ἢ δυνάμενον νὰ ζυμωθῇ, ὕλη πυκνὴ κ. εὐμάλακτος ὡς ἡ ζύμη, ὁ κηρός· ‖ Ἰδ. παχεῖα, πηκτὴ ἀλοιφή, ἀντιθ. ρευστή : Πλίν.Φ(13,19, Πάπ.· ‖ **μάγμα ἡδύχρουν** συστατικόν τι ἀναφερόμενον ἐν τοῖς Θηριακοῖς τοῦ ᾿Ανδρομάχου : αὐτ.π.Γαλ.14,39· **2**) ἔμπλαστρον, καταπλασμα : αὐτ.13,925· **3**) νεώτ. ὑποστάθμη ἢ πυκνόρρευστος ὕλη ἀπομένουσα, ὅταν ἀπό τινος οὐσίας ἀφαιρεθῇ δι' ἐκθλίψεως τὸ ὑγρὸν αὐτῆς μέρος· **4**) ὁμ. νεώτ.γεωλ. μᾶζα τετηκυῖα κ. διάπυρος διαπεποτισμένη ἀπὸ ἀέρια οἷα ὑποτίθεται, εὑρισκομένη εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς.
μαγματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μάγμα βλ.λ., ὁ τοῦ μάγματος, ὁ ἐκ τοῦ μάγματος ἀποτελούμενος, ὁ εὐμάλακτος.
μαγμός (ὁ) (μάσσω) ἀρχ. λεξ. ἀπόμαξις, κάθαρσις, καθαρμός, σφούγγισμα· Ἡσ. «τὸ καθάρσιον».
μαγμόσφαιρα (ἡ) νεώτ. εἷς τῶν τεσσάρων χιτώνων, οἵτινες συνιστῶσι κτ. τὴν νεωτέραν γεωχημείαν τὸν φλοιὸν τῆς γῆς.
μαγνάδι (τὸ) μσν. κ. δημ. λεπτή, ἀραχνοΰφαντος καλύπτρα τῆς κεφαλῆς, πέπλος, μπόλια, μαντήλι : Λίβ.Ροδ.2024 **βλέπω τὴν κόρην, ρίκτει με μαγνάδιν ἐδικόν της**, Διγεν.᾿Ακρίτ.2987 **καὶ μὲ τὸ μαγνάδι της τὴν ὄψιν της σκεπάζει**, δ.τραγ. **βάζει τὸν οὐρανὸ μαντή(λι), τὴ θάλασσα μαγνάδι**· ‖ ἐν Θράκῃ ἐρυθρὸν λεπτοΰφαντον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς· ‖ κ. μτφ. : Παλαμ.Τάφ.70,3 **τῆς παράδοσης ἀχνοϋφαίνει καὶ ἀργοκεντᾷ τὰ μαγνάδια**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 74,32 **ἡ διαμαντόσκονη τρεμάμενη . . στὰ αἰθέρια ἁπλώνεται τοῦ κόσμου διάφανο μαγνάδι**.
μαγνάλιον (τὸ) νεώτ. κρᾶμα· μαγνησίου βλ.λ. κ. ἀργιλίου βλ.λ., ἄ. μαγνησιαργίλιον.
μαγνέζια δημ. μαγνησία βλ.λ.
μάγνης-ητος (ὁ), θηλ. **μάγνησσα** (Θεόκρ.22,79), ὁ κάτοικος τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μαγνησίας : ᾿Ιλ.Β 756, Σοφ.᾿Ηλ.705· κ. ὁ κάτοικος τῆς Μαγνησίας τῆς Λυδίας : ῾Ηρ.3,90· **2**) μτγν. ἡ μαγνῆτις λίθος, ὁ μαγνήτης βλ.λς : ᾿Αλέξ.᾿Αφρ.Πρ.2,59 **ἕλκεται ὑπὸ μάγνητος σίδηρος**· κ. **μάγνης λίθος** : Πορφύρ. ᾿Αποχ.4,20 **ὁ μάγνης λίθος** σιδήρῳ ψυχὴν δίδωσι· **3**) μτγν. εἶδος εὐγεύστου οἴνου τῆς Μαγνησίας : ῞Ερμιππ.82· **4**) ῾Ησ. ὄν. κυβευτικοῦ βόλου.
μαγνησία (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. -η, δημ. **μαγνέζια**, π. ῾Ιππ.᾿Εντ.Παθ.21 ἀπαντᾷ ὡς ἐπιθ. **μαγνησίη λίθος** ἡ μαγνῆτις βλ.λ. λίθος, ὁ μαγνήτης· **2**) μτγν. ὄνομα διαφ. ὀρυκτῶν κ. ἄ. μεταλλικῶν ἀμαλγαμάτων : Ζώσ.᾿Αλχ.188Β, Μαρία ᾿Αλχ. ἐν αὐτ.192Β· **3**) νεώτ. χημ. ὄν. δ. ἑνώσεων τοῦ μαγνησίου : θειϊκὴ μαγνησία· ‖ νεώτ., δημ. κ. **μαγνέζια** τὸ ὀξίδιον τοῦ μαγνησίου βλ.λ., τὸ κιτρικὸν μαγνήσιον ἐν χρ. ὡς ἤπιον κ. εὔγευστον καθαρτικόν.
μαγνησιακός-ή-όν νεώτ. ὁ τοῦ μαγνησίου, τῆς μαγνησίας, ὁ περιέχων μαγνήσιον.
μαγνησιαργίλιον (τὸ) νεώτ. χημ. μαγνάλιον βλ.λ.
μαγνήσιον (τὸ) νεώτ. μέταλλόν τι λευκὸν καὶ στιλπνὸν ὡς ὁ ἄργυρος.
μαγνησιοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων μαγνήσιον.
μαγνησίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀνθρακικὸν μαγνήσιον βλ.λ.
μαγνητεγερτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐγείρων μαγνητικὸν κύκλωμα βλ.λς· ‖ **μαγνητεγερτικὴ δύναμις** ἡ δύναμις ἡ χαρακτηρίζουσα ἕκαστον μαγνητικὸν κύκλωμα.
μαγνήτης (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., θηλ. **μαγνῆτις** (τὸ πρῶτον ἐν χρ. ὡς ἐπιθ. τοῦ λίθος, Εὐρ.ἀπ.567, Διόσκ.5,130) ὀρυκτὸν μελανωπὸν συγκείμενον ἐκ συνδυασμοῦ δύο ὀξιδίων τοῦ σιδήρου κ. ἔχον τὴν ἰδιότητα νὰ ἕλκῃ τὸν σίδηρον, τὸν χάλυβα, τὸ νικέλιον κ. ἄ. τινὰ μέταλλα (φυσικὸς μαγνήτης) : Εὐρ.ἀπ.567,Πλάτ.᾿Ιων 533D **ὥσπερ ἐν τῇ λίθῳ, ἣν Εὐριπίδης μὲν Μαγνῆτιν ὠνόμασεν, οἱ δὲ πολλοὶ ῾Ηρακλείαν**, Εὔβουλ.π.᾿Αθήν.3,112F **μαγνῆτις γὰρ λίθος ὡς ἕλκει τοὺς πεινῶντας**· κ. **μαγνῆτις πέτρα** : Διοσκ.5,126,αὐτ.5,130 **τοῦ μαγνήτου λίθου, ὃς τὸν σίδηρον εὐχερῶς ἕλκει**· κ. ἄνευ τοῦ λίθος: ᾿Ορφ.Λιθ.302, Λίβ.Ροδ.1656 **βλέπεις ἐδῶ παράξενον, τῷ λέγει, δακτυλίδιν νὰ ἔχῃ χρυσάφιν, σίδηρον, λυχνίτην καὶ μαγνήτην**· ‖ νεώτ. πᾶν σῶμα ἔχον τὴν ἰδιότητα νὰ ἕλκῃ τὰ μέταλλα (τεχνητὸς μαγνήτης ἢ ἠλεκτρομαγνήτης)· **2**) μτφ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ ἐξ ἀποστάσεως ἰσχυρῶς προσελκῦον, τὸ σαγηνεῦον, τὸ θέλγον, τὸ γοητεῦον : Παλαμ. ᾿Ασάλ.Ζ Διπλὸ τραγούδι 13 **τυφλέ, δὲ βλέπεις μέσ' στὰ μάτια μου ὅλους τοὺς μαγνῆτες, - τὰ μάτια της εἶναι μαγνῆτες**· **3**) μτγν. μαγνῆτις λίθος (ἡ) ὀρυκτὸν ὁμοιάζον πρὸς ἄργυρον, πιθ. εἶδος στεατίτου : Θεόφρ.Λιθ.41 **ἡ μαγνῆτις αὕτη λίθος ἡ καὶ τῇ ὄψει τὸ περιττὸν ἔχουσα καὶ . . τὴν ὁμοίωσιν τῷ ἀργύρῳ μηδαμῶς οὖσαν συγγενῆ**.
μαγνητίζω (μαγνήτης) νεώτ. κ. δημ. ἐπιδρῶ διὰ μαγνήτου, μεταδίδω τὰς ἰδιότητας τοῦ μαγνήτου εἰς ἔλασμα σιδήρου, μετατρέπω εἰς μαγνήτην· **2**) ἐπὶ ἐμψύχων, ἕλκω ἰσχυρῶς τινα, ἐπιδρῶ μυστηριωδῶς ἐπί τινος οὕτως, ὥστε τὸν κάμνω νὰ περιπέσῃ εἰς εἶδος καταληπτικῆς καταστάσεως, προκαλῶ τὰ φαινόμενα τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ βλ.λ.· **3**) μτφ. ἕλκω, σαγηνεύω, γοητεύω, καταθέλγω : Παπαντ.᾿Αγ.᾿Ορ.165 **τὸ ὄρος τὸν μαγνήτισε καὶ πῆγε καὶ καλογέρεψε πρῶτα στὴ Λαύρα**· κ. παθ. : Παλαμ.᾿Ασάλ.Ζ Τὸ καλύβι 20 **ὦ διψασμένα μάτια καὶ μαγνητισμένα**.
μαγνητικός-ή-όν κ.νεώτ. κ. δημ., θηλ. κ.-ῆτις-ιδος ὁ ἐκ Μαγνησίας, ὁ κατοικῶν ἐν Μαγνησίᾳ : Αἰσχ. Πέρσ.492,Πινδ.Π 2,45 **μαγνήτιδες ἵπποι**· πρβλ.Σοφ. ἀπ.1066· **2**) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μαγνήτην ἢ τὰ φαινόμενα τοῦ μαγνητισμοῦ, ὁ ἔχων ἰδιότητας μαγνήτου : **μαγνητικὴ βελόνη** ρομβοειδὴς λεπτὸς μαγνήτης περιστρεπτὸς ἐπὶ κατακορύφου ἄξονος, ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ στρέφεται πάντοτε πρὸς βορρᾶν· **μαγνητικὰ ἀστεροσκοπεῖα** ἐπιστημ. ἱδρύματα πρὸς παρακολούθησιν τῶν φαινομένων τοῦ γηΐνου μαγνητισμοῦ· **μαγνητικαὶ διαταραχαὶ** βίαιαι κ. ἀπότομοι μεταβολαὶ τῶν στοιχείων τοῦ γηΐνου μαγνητισμοῦ· **μαγνητικαὶ θύελλαι** αἱ αἰφνίδιοι, ἀκανόνιστοι, ταχεῖαι κ. μὴ περιοδικαὶ μεταβολαὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης· **μαγνητικὴ ἀνάφλεξις** ἡ δι' ἠλεκτρικοῦ σπινθῆρος ἀνάφλεξις τοῦ μείγματος ἐντὸς τῶν κυλίνδρων τῶν μηχανῶν τῶν αὐτοκινήτων· **μαγνητικὴ ἐπαγωγὴ** τὸ φαιν. τῆς ἐξ ἀποστάσεως μαγνητί-

σεως σώματός τινος ὑπὸ μαγνήτου· **μαγνητικὴ καταιγὶς** ἐξαιρετικῶς ἰσχυρὰ μαγνητικὴ διαταραχή· **μαγνητικὴ μᾶζα** μέγεθος εἰς οὗ τὴν συσσώρευσιν ἐπὶ τῶν μαγνητικῶν πόλων ἀποδίδονται αἱ μαγν. δυνάμεις· **μαγνητικὴ ῥάβδος** μαγνήτης μόνιμος εἰς σχῆμα ῥάβδου· **μαγνητικὸς ἰσημερινὸς** ἡ γραμμὴ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὑδρογείου ἥτις ἑνώνει πάντας τοὺς τόπους εἰς οὓς ἡ ἔγκλισις τῆς μαγνητικῆς βελόνης εἶναι μηδέν· **μαγνητικὸς πόλος** σημεῖον τοῦ μαγνήτου, εἰς ὃ ἡ μ- δύναμις εἶναι ἰσχυροτάτη· **μαγνητικὸν πεδίον** χῶρος ἐν ᾧ ἀσκοῦνται μαγνητικαὶ δυνάμεις· **3)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μαγνητικὴν βελόνην : **μαγνητικὴ ἀπόκλισις**· **4)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμὸν βλ.λ. : **μαγνητικὸς ὕπνος** ὁ δι' ὑπνωτισμοῦ· **5)** μτφ. ὁ ἀσκῶν ἰσχυρὰν κ. μυστηριώδη ἐπιβολήν : **μαγνητικὸν βλέμμα**.

μαγνήτινος-η-ον πάπ. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μαγνήτου λίθου.

μαγνῆτις (ἡ) βλ. μαγνήτης κ. μαγνητικός.

μαγνήτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαγνητίζειν, ἡ μετάδοσις τῶν ἰδιοτήτων τοῦ μαγνήτου εἰς ἄ. σώματα· **2)** μτφ. ἔλξις, γοητεία ἐπί τινος.

μαγνήτισμα (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαγνητίζω βλ.λ.

μαγνητισμός (ὁ) (μαγνητίζω) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἑλκτικὴ ἰδιότης τοῦ μαγνήτου· **2)** τὸ σύνολον τῶν φαινομένων ἅτινα προέρχονται ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ μαγνήτου : **μαγνητισμὸς γήινος** (τὸ ὑποθετικὸν αἴτιον ὅπερ προκαλεῖ τὴν πρὸς βορρᾶν ἀπόκλισιν τῆς μαγνητικῆς βελόνης)· **μαγνητισμὸς ζωϊκὸς** ὀν. μυστηριώδους δυνάμεως συνισταμένης κτ. τινας εἰς ἀόρατόν τι ρευστόν, εἰς ὃ παλαιότερον ἀπεδίδοντο τὰ διὰ τοῦ ὑπνωτισμοῦ προκαλούμενα φαινόμενα· πρβλ. μεσμερισμός· **3)** τὸ τμῆμα τῆς φυσικῆς τὸ ἀσχολούμενον περὶ τῶν μαγνητῶν, τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν κ. τῶν ἐκ τούτων φαινομένων.

μαγνητιστής (ὁ) (μαγνητίζω) νεώτ. κ. δημ. ὁ μαγνητίζων, ὁ μεταδίδων τὰς ἰδιότητας τοῦ μαγνήτου εἰς ἄλλο σῶμα· **2)** ὁ ὑπνωτιστής, ὁ ὑπνωτίζων· **3)** δημ. μτφ. ὁ ἕλκων, ο γοητεύων, ὁ θέλγων : Παλαμ.Ἀσάλ.Ζ Ὁ ποιητὴς ὁ **τὸν αὐτὸ νὰ τόνε σέρνῃ στὰ ὕφη του μαγνητιστής**.

μαγνητίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ὀξίδιον τοῦ σιδήρου ἔχον ἰσχυροτάτας μαγνητικὰς ἰδιότητας.

μαγνητοηλεκτρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μαγνητοηλεκτρισμὸν βλ.λ., ἠλεκτρομαγνητικός : **μαγνητοηλεκτρικὴ** μηχανή.

μαγνητοηλεκτρισμός (ὁ) νεώτ. ἠλεκτρισμὸς παραγόμενος δι' ἠλεκτρομαγνητικῆς ἐπαγωγῆς, ἄ. ἠλεκτρομαγνητισμός.

μαγνητοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ θεραπεία ἡ γινομένη δι' ἐπιδράσεως **εἴτε** μαγνητῶν εἴτε τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ.

μαγνητόμετρον (τὸ) **νεώτ.** ὄργανον **δι' οὗ** μετρεῖται ἡ μαγν. ἀπόκλισις τοῦ γηΐνου μαγνητισμοῦ.

μαγνητόνιον (τὸ) νεώτ. ὑποθετικὸς στοιχειώδης μαγνήτης μὲ μᾶζαν μικροτέραν τῆς τοῦ ἀτόμου.

μαγνητο(ο)πτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ὁ ἀναφερόμενος εἰς **τὴν** ἐπίδρασιν τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου ἐπὶ τῶν ὀπτικῶν ἰδιοτήτων τῶν σωμάτων : **μαγνητοπτικὰ φαινόμενα** (φαινόμενα ὀπτικὰ προκαλούμενα ὑπὸ μαγνητικῶν δυνάμεων)· ‖ τὸ θηλ. **μαγνητοοπτική** ὡς οὐσ. τὸ τμῆμα τῆς φυσικῆς τὸ πραγματευόμενον τὰ μαγνητοπτικὰ φαινόμενα.

μαγνητοπυρίτης (ὁ) **νεώτ.** ὀρυκτὸν θειοῦχον τοῦ σιδήρου παρουσιάζον μαγνητικὰς ἰδιότητας.

μαγνητοστατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ἰδιότητας τῶν μονίμων μαγνητῶν· ‖ τὸ θηλ. **μαγνητοστατική** (ἡ) ὡς οὐσ. τμῆμα τῆς φυσικῆς ἐξετάζον τοὺς μαγνήτας.

μαγνητόφωνον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ ἥτις **τῇ ἐνεργείᾳ** μαγνήτου ἢ μαγνητῶν παράγει ἤχους.

μαγνητοχάλυψ-υβος (ὁ) νεώτ. εἰδικὸς χάλυψ κατάλληλος διὰ τὴν παρασκευὴν μαγνητῶν.

μαγνητοχημεία (ἡ) νεώτ. ἡ μελέτη τῶν μαγνητικῶν ἰδιοτήτων διαφόρων χημικῶν ἑνώσεων πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτῶν εἰς χημικοὺς σκοπούς.

μαγνιά (ἡ) μαν. κ. δημ. λεπτὸν κ. ἀραιόν, ἀραχνοΰφαντον ὕφασμα· πρβλ. μαγνάδι : Ἐρωτόκρ.Ι, 275, αὐτ.2,507 **καὶ τ' ἄρματά του μὲ μαγνιὰ ἦσανε σκεπασμένα**, αὐτ.576 **καὶ μὲ μαγνιὰ τὰ μάτια τζι κι ἀράχνη τὰ κουκλώνει**, Ἐρωφ.5,200 **καὶ τ' ἄλλα ἀπ' ἀπομείνασι τὰ μέλη τὰ καημένα μὲ μιὰ μαγνιὰ τὰ σκέπασε**.

μαγνολία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ἐκ τῶν **μαγνολιοειδῶν** φυτῶν, δημ. μανόλια.

μάγος (ὁ) κ. μσν.,νεώτ. κ. δημ. ,θηλ. **μάγισσα**, μσν. κ. μάγη (Διγεν.Ἀκρ.663), ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μηδικὴν φυλὴν τῶν Μάγων : Ἡρ.Ι,101, Στράβ.15,3,1· ‖ **ὅθεν, ἐκ τῆς ἰδιότητος τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν φυλὴν αὐτήν**, ὁ ἐκ τῶν ἱερέων καὶ σοφῶν τῆς Περσίας,ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἀστρονομίαν, ὀνειροκριτίαν κ. ἄ. μυστικὰς καὶ μαγευτικὰς τέχνας· Λουκ.Μακρόβ.4 «καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι γένος τοῦτο μαντικὸν καὶ θεοῖς ἀνακείμενον παρά τε Πέρσαις . . καὶ Μήδοις» : Ἡρ.7,37 **καὶ εἴρετο τοὺς μάγους τὸ ἐθέλοι προφαίνειν τὸ φάσμα**, Φοίνιξ 1,5, ΚΔΜατθ.2,1 **ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα**· ‖ ὅμοιοι πρὸς τοὺς μάγους ἦσαν οἱ μάντεις τῶν Ἑλλήνων, οἱ γυμνοσοφισταὶ κ. βραχμᾶνες τῶν Ἰνδῶν, οἱ Χαλδαῖοι τῶν Ἀσσυρίων, οἱ Τυρρηνικοὶ ὡροσκόποι, οἱ ἱερογραμματεῖς τῶν Αἰγυπτίων, οἱ νεκυομάντεις, οἱ λεκανομάντεις : Στράβ.16,2,39· **2)** ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν μαγείαν, μὲ τὰ μάγια κ. γεν. τὰς ἀποκρύφους τέχνας, ὁ γνωρίζων νὰ τελῇ μαγικὰς πράξεις, ὁ μετερχόμενος τὴν μαγείαν, μάντις : Πλάτ. Ἀξ.371Α **Γωβρύης ἀνὴρ μάγος**, Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,23 **μάγων τοὺς ἀρίστους ζητήσαντα νεκυίᾳ τε χρησάμενον μαθεῖν περὶ τοῦ τέλους τοῦ βίου αὐτοῦ**, Βί.Ἀλεξ.41 **ὁ προρρηθεὶς Νεκταναβὼ μάγος ἦν ἐξ Αἰγύπτου**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 36,13 **ποὺ ὁ γέρο μάγος (τὶς στοίχειωσε ἀκατάλυτες σὰν τὰ βουνὰ νὰ μένουν**· κ. τὸ θηλ. : Ρητ.2,3,2 **διαβάλλει τὸν Αἰσχίνην ὅτι ἡ μήτηρ . . μάγισσα ἦν καὶ ἐκράτει ὄφεις**, Διγεν.Ἀκρ.663 **καὶ ὅταν γενέσθαι βασιλεὺς ἔμελλες τῆς Συρίας διὰ πόθου ρωμανίτιδος καὶ γοητείας μάγης**, Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.100 **πῆγε νὰ βρῇ τὶς μάγισσες ποὺ ξέρουν ἀπὸ μάγια**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 46,14 **φιδάγκαθο εἶναι σὲ λιθιὰ κι ἡ μάγισσα κρεμᾷ κακκάβι**· **3)** κ.θηλ. -ος, ὁ ἀπατεών, ὁ γόης, ὁ ἀγύρτης : Ἡράκλειτ.14, Σοφ.ΟΤ 387 **ὑφεὶς μάγον τοιόνδε μηχανορράφον, δόλιον ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσι μόνον δέδορκε**, Εὐρ.Ὀρ.1498, Πλάτ.Πολ.572Ε, ΚΔ Πράξ. 13,6 **διελθόντες δὲ τὴν νῆσον . . εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην**, Βέττ.Βάλ.74,17· κ. τὸ θηλ. : Λουκ.Ὄν.4 **μάγος γὰρ ἐστι δεινὴ** καὶ μάχλος **καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλει τὸν ὀφθαλμόν**· **4)** μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. κ. ὡς ἐπίθ. **μάγος**, θηλ.-ος κ.δημ.**-ισσα**, οὐδ.μάγο(ν) ὁ μαγικός: Σωσιφ.π.Σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 3,533 **μάγοις ἐπῳδαῖς**, Φιλόστρ.Ἀπολλ.Ι,2 **φασὶν ὡς μάγῳ τέχνῃ ταῦτ' ἔπραττε**· κ. ἐν συγκρ. βαθμῷ : Φιλόδ.ΑΠ 5,124 **καὶ κεστοῦ φωνεῦσα μαγώτερα**· ‖ νεώτ. δημ. ὁ γοητευτικός, ὁ θελκτικός, ὁ σαγηνευτικός : **μάγος λόγος**, Παλαμ. Τάφ.65 **θαμπωτικὴ μι ὀπορφύρα στὴ μάγισσα γύμνια τῶν κύκλων**.

μαγοόλα (ἡ) δημ. μεγάλη παρειά, μέγα κ. ἀκανόνιστον μάγουλον· **2)** ὕψωμα ἐδαφικὸν μὲ ὁμαλὰς κλιτῦς, γήλοφος.

μαγουλάδα (ἡ) δημ. **ἡ** νόσος παρωτῖτις βλ.λ.

μαγουλάκι (τό) δημ. ὑποκορ. τοῦ μάγουλον βλ.λ. μικρόν, τρυφερόν, ἁπαλὸν μάγουλον: Σολωμ.Ψυχούλα 22 **ἀλλά, νά, τοῦ 'δωσε ἕνα ἀγγελάκι τὸ φιλ) ἀθάνατο στὸ μαγουλάκι.**

μαγουλᾶς (ὁ) δημ., θηλ. -ού ὁ ἔχων ἐξέχοντα τὰ μῆλα τῶν παρειῶν, ὁ ἔχων φουσκωτὰ μάγουλα.

μαγουλήθρα (ἡ) δημ. ἅ. μαγουλάδα βλ.λ.

μαγουλίκα (ἡ) δημ. ἐπίδεσμος περιβάλλων τὰς παρειάς, τὰ ὦτα καὶ τὸν πώγωνα : σοῦ πονοῦν τ'ἀφτιὰ ἢ **τὰ δόντια σου κι ἔβαλες μαγουλίκα;** 2) καλύπτρα τῆς κεφαλῆς, μαντήλα τῶν χωρικῶν γυναικῶν.

μάγουλο(ν) (τό) μαν. κ. δημ. παρειὰ βλ.λ. : Λίβ. Ροδ.1912,Πρόδρ.Ι,324 **ὡς ἐκατέστησε .. τὸ μάγουλόν μου ἡ πεῖνα,** Διγεν.'Ακρ.1993 **χείλη κόκκινα μὲ μάγουλα ροδάτα,** 'Ερωτόκρ.Ι,1652 **σιμώνει καὶ τὸ μάγουλο βάνει στὴν κεφαλή τζι,** αὐτ.2,1447, Σολωμ.Πρὸς τὸν κ.Λουδ.Στράνη 7 **ἔχει μάγουλο ὡσὰν μῆλο,** Παλαμ.'Ασάλ.Ζ Εἰδύλλιο 27 **κι ἦταν τὰ δυὸ γραμμένα δίδυμα λακκάκια τοῦ χαμογέλιου ξέχειλα στὰ μάγουλά της,** αὐτ.Τάφ.36,9 **θέλει μῆλο μάγουλο, θέλει χειλάκι ρόδι,** παροιμ. **ὠμὸ κρέας κόκκινα μάγουλα** (ὁ τρώγων κρέας οὐχὶ τελείως ἑψημένον ἀποκτᾷ ρόδινον χρῶμα)· 2) τὰ καμπυλωτὰ πλάγια τῆς πρώρας τῶν πλοίων.

μαγοφόνια (τά) κ. **μαγοφονία** (ἡ) φόνος τῶν μάγων, ἑορτὴ περσικὴ εἰς ἀνάμνησιν ὁμαδικοῦ φόνου μάγων ἀπατεώνων : 'Ηρ.3,79 **Πέρσαι . . ἐν αὐτῇ** (τῇ ἡμέρᾳ) **ὁρτὴν μεγάλην ἀνάγουσι ἢ κέκληται . . μαγοφόνια,** Κτησ.ἀπ.29,15.

μαγυαρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μαγυάρους, ὁ ἰδιάζων εἰς αὐτούς, ὁ τῶν Μαγυάρων· κτ. ἐπέκτ. οὐγγρικός : **μαγυαρικὴ ὡραιότης.**

μαγύδαρις (ἡ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀπόρος τοῦ σιλφίου βλ.λ. : Θεόφρ.Φl 6,3,4· || ἡ ρίζα τοῦ σιλφίου· Διοσκ.3,80 «τὴν ῥίζαν τοῦ σιλφίου μαγύδαριν· τὰ δὲ φύλλα μάσπετα»· || ὁ χυμὸς αὐτοῦ : 'Ησ.· 2) μτγν. κ. μσν. ἕτερον φυτὸν διάφορον τοῦ σιλφίου, πράγκος βλ.λ. ὁ νομευτικός : Θεόφρ.Φl 1,6,12,αὐτ.6,37,Διοσκ.3,80,Γεωπ.2,35,9.

μαγχεστριανός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀγγλικὴν πόλιν Μαγχεστρίαν, ὁ προερχόμενος ἐκ ταύτης· || ὡς οὐσ., θηλ. **-ή,** ὁ κάτοικος τῆς Μαγχεστρίας.

μαγῳδή 'Ησ. «ὄρχησις ἁπαλή».

μαγῳδία (ἡ) μτγν. εἶδος ἀσέμνου τῇ συνοδείᾳ κυμβάλων κ. τυμπάνων παντομίμας : 'Αριστόξ. 'Ιστ.ἀπ.53· || μτγν. ἡ τέχνη, τὸ παίξιμο τοῦ μαγῳδοῦ βλ.λ. : 'Αθήν.14,621C **ἔσχε δὲ τοὔνομα ἡ μαγῳδία ἀπὸ τοῦ οἱονεὶ μαγικὰ προσφέρεσθαι καὶ φαρμάκων ἐμφανίζειν δυνάμεις.**

μαγῳδός (ὁ) μτγν. ὑποκριτής, εἶδος μίμου κωμικοῦ ὅστις φέρων γυναικεῖα ἐνδύματα ὑπεδύετο ἀσέμνους τύπους τῇ συνοδείᾳ τυμπάνων κ. κυμβάλων : Στράβ.14,1,41 **καθάπερ ἔτι μᾶλλον λυσιῳδοὶ καὶ μαγῳδοί,** 'Αθήν.14,621C.

μαγῶτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πιθήκων τῆς οἰκογεν. τῶν **μακάκων** βλ.λ.

μᾰδᾰγένειος-ον λεξ. δωρ. τ. τοῦ μαδηγένειος βλ.λ.· Φώτ. «μαδαγένειον, τὸν μαδαρὰ ἔχοντα γένεια».

μᾰδαῖος-α-ον ποι. τ. τοῦ **μαδαρός** ὑγρός : Ποιητ.περὶ Δυνάμ.Βοταν.83 **πρὸς τὰ μαδαῖα ἕλκη καὶ μυσαρὰς δὲ νομάς.**

μαδαϊρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πέτρωμα πυριγενὲς πλουτώνειον τῆς οἰκογεν. τῶν **ἐσσεξιτῶν.**

μᾰδάλλει 'Ησ. «τίλλει, ἐσθίει» (κῶδ. μαγδάλλει).

μάδαρα (τά) μτγν. εἶδος πλοίου : Περίπλ.'Ερ. Θαλ.36 (κῶδ. μαδαράτε).

μαδάρα (ἡ) (μαδαρός) δημ. κ. **μαντάρα** τόπος ἀπεψιλωμένος, γυμνὸς δένδρων κατάλληλος πρὸς βοσκήν : **μαδάρα δέκα ὀκάδων** (ἔκτασις βοσκῆς, δι' ἣν ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ δίδῃ κατ' ἔτος εἰς τὸν ἰδιοκτήτην δέκα ὀκάδας τυροῦ)· 2) μτφ. ἐρήμωσις, καταστροφή· ἐν φρ. **τά 'κανε μαδάρα** (τὸ πᾶν κατέστρεφε)· || κ. φρ. **μαντάρα μᾶς ἔκαμες** (μᾶς ἐρεζίλεψες).

μαδάρεις 'Ησ. «τὰ πλατύλογχα τῶν κρεάτων. Κελτοί» (κῶδ. πλατύτερα λόγχα)· πρβλ. Στράβ.4,4,3.

μαδαρίζω δημ. ἀναβαίνω τὴν μαδάραν βλ.λ.

μᾰδᾰριῶ-άω μτγν. πάσχω πτῶσιν τῶν τριχῶν, γίνομαι φαλακρός : Κλεοπ.π.Γσλ.12,405.

μᾰδᾰροκέφαλος(-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀραιόθριξ, φαλακρός : Τζέτζ.7,851.

μᾰδᾰρός-ά-όν (μαδῶ) κ. νεώτ., δημ. **-ός** ὑγρός, πυώδης : 'Ιππ.Χυμ.14 **ἕλκεα μαδαρά·** 2) ὁ μαλακός, πλαδαρός : 'Αριστλ.Ζl 531b,14 **γίγνονται γὰρ μαδαραί·** 3) κ. νεώτ. κ. δημ. φαλακρός· 'Ησ. «ἀραιόθριξ, φεδνός» : Λουκ.'Επιγρ.37 **κεφαλὴν μαδαράν·** 4) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τόπων, ὁ ἀπεψιλωμένος, γυμνός.

μᾰδᾰρότης-ητος (ἡ) ἡ ἰδιότης τοῦ μαδαροῦ, ἡ φαλακρότης : 'Ιππ.Χυμ.1· πρβλ.Γαλ.16,88· 2) ἡ πτῶσις τῶν τριχῶν τῶν βλεφάρων : **αὐτ.**14,767.

μᾰδᾰρῶ-όω (μαδαρός) μτγν. κ. νεώτ. καθιστῶ τινα μαδαρόν, φαλακρόν, μαδίζω : ΠΔ Νε.13,25 **ἐμαδάρωσα αὐτοὺς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ θεῷ** (δ. ἀνάγν.)· 2) ρηματ. π. μαδάρωσις.

μᾰδάρωσις-εως (ἡ) (μαδαρῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ φαλακρότης : Γαλ.18(1),55,Βέττ.Βάλ.109,31· || εἰδ. ἡ τῶν τοῦ βλεφάρου τριχῶν ἀπόπτωσις, μίλφωσις, πτίλωσις : Γαλ.14,413,Παῦλ.Αἰγ.3,22.

μᾰδάσκομαι μσν. ἐπὶ ἑλκῶν, εἶμαι ὑγρός, πυώδης : Στέφ.'Αθ.'Ιππ.2,488D· πρβλ. μαδῶ Ι|.

μάδδα (ἡ) δωρ. τ. τοῦ μᾶζα βλ.λ. : 'Αριστφ.'Αχ. 732 **ἄμβατε ποττὰν μάδδαν.**

μάδευμα 'Ησ. «δέλεαρ, πρόβλημα, οἱ δὲ μάδευμα».

μαδέρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. οἶνος ἐπιδόρπιος παραγόμενος ἐν τῇ νήσῳ Μαδέρᾳ.

μαδέρι (τό) (Ισπ.) δημ. σανὶς παχεῖα χρησιμοποιουμένη ὡς βάθρον, ὑποστήριγμα κ. εἰς στρῶσιν πατωμάτων, κατασκευὴν ἰκριωμάτων κτλ.

μαδηγένειος-ον πιθ. ἀντὶ μαδιγένειος βλ.λ.

μάδημα-ατος (τό) (μαδῶ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαδῶ βλ.λ., ἡ ἀφαίρεσις ἢ ἡ πτῶσις τῶν τριχῶν, τῶν πτερῶν, τῶν φύλλων : **τὸ μάδημα τῆς κεφαλῆς - τῆς κόττας - τῆς μουριᾶς.**

μαδημένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μαδῶ.

μάδησις-εως (ἡ) (μαδῶ) κ. νεώτ. ἡ πτῶσις τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, φαλάκρωσις : 'Ιππ.'Επιδ.3,4 **μάδησίς τε ὅλης τῆς κεφαλῆς ἐγένετο.**

μαδητής (ὁ) (μαδῶ) νεώτ. κ. δημ. ὁ μαδῶν, ὁ ἀφαιρῶν τὰς τρίχας, τὰ πτερά, τὰ φύλλα.

μαδιβός 'Ησ. ὁ μάδισος βλ.λ.

μᾰδῐγένειος-ον (μαδαρός, γένειον) κ. **μαδηγένειος,** δωρ. **μᾰδᾰγένειος** ὁ ἔχων μαδαρά, φεδνὰ γένεια, ὁ ἀγένειος, ἀντίθ. εὐγένειος, βαθυγένειος : 'Αριστλ.Ζl 518b,20 **ἧττον δὲ γίγνονται φαλακροὶ οἱ μαδιγένειοι** (πιθ. μαδηγένειοι).

μαδίζω κ.μσν. ἀποσπῶ τὰς τρίχας· 'Ησ.«μαδίσας· τὰς τρίχας ἀποβαλών» : Salmas Tertull. ball.338. **ὁ τὸν πώγωνα μαδίζων·** κ. παθ. : 'Ιππιατρ.2· 2) μτφ. κατανικῶ : Χρον.Μορ.4800 **ἀπέστειλεν φουσσάτα του, τὸν πρίγκιπα μαδίζει·** 3) ἀμτβ. ἐπὶ τριχῶν, πίπτω, μαδῶ: 'Ιππ.Γυν.2,189 **καὶ ἢν μαδίσῃ, κύμινον ἔμπλασσε** (ἐσφ. γρ. ἀντὶ μαδήσῃ)· 4) ρηματ. π. μάδισις, μαδιστήριον.

μάδῐσις-εως (ἡ) (μαδίζω) ἡ πτῶσις τῶν τριχῶν : 'Ιππ.'Επιδ.2,1,7 **μάδισις τριχῶν** (δ.γρ. μάδησις)· 2) νόσημα τῶν ριζῶν τῶν δένδρων, ἡ λοπάς : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,9,9 **νόσημά τι . . μάδισίν τινα τῶν ῥιζῶν. . διὰ τὴν πολυυδρίαν·** πρβλ. μαδῶ ΙΙ.

μάδισος (ὁ) Ἡσ. «δίκελλα».
μαδιστήριον (τὸ) (μαδίζω) σχόλ. ἐργαλεῖον πρὸς μάδησιν τριχῶν, ἡ τριχολαβίς: Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.1233· **2)** ὁ τόπος, ὅπου ἐκτελεῖται ἡ μάδησις τριχῶν : Ἐπιγρ.
μάδον (τὸ) Ἡσ. «ἡ μαδωνία» : Πλίν.Φl 25,37.
μάδον Ἡσ. «λεῖον» (δ.γρ. μαδόν).
μαδόνη (ἡ) μτγν. πιθ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὁ μάδος βλ.λ. : Ζώπυρ.π.Ὀρειβ.14,62,1.
μάδος (ὁ) μτγν. ἄμπελος λευκή : Εὐπ.1,171, Ἡρακλ. Ταρ.π.Γαλ.14,186, Διοσκ.4,182 **μάδος ἀπὸ βυρσοδεψῶν κατοντλούμενος**· **2)** ἡ μαδωνάϊς βλ.λ. : Πλίν.Φl 25,75.
μάδος-ους (τὸ) Ἡσ. «ψίλωθρον, μαδιατήριον».
μαθός-ή-όν (μαδῶ) Ἡσ. «μαδαρός».
μαδουπίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πέτρωμα ἡφαιστειογενές.
μαδοῦρα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις ἐνδημικὴ τῶν τροπικῶν χωρῶν, μυκήτωμα.
μαδρεπόραι (αἱ) νεώτ. ζῳολ. τάξις κοραλλίων ζώντων κατὰ μεγάλας ἀποικίας, ἐξ ὧν ἀπετελέσθησαν αἱ κοραλλιογενεῖς νῆσοι, λιθοκοράλλια.
μαδρεπορικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς μαδρεπόρας· ‖ ὁ περιέχων μαδρεπόρας ἢ ὁ ἀποτελούμενος ἐξ αὐτῶν : **μαδρεπορικός ἀσβεστόλιθος**.
μαδριγάλιον (τὸ) (ἰταλ.) νεώτ. εἶδος βραχέος καὶ χαρίεντος ἐρωτικοῦ ᾄσματος.
μάδρυα (τὰ) μτγν. κ. μσν. ἀντὶ μαλόδρυα, τὰ βράβυλα, κοκκύμηλα, κορόμηλα : Σέλευκ.π.Ἀθήν. 2,50A **βράβυλά φησιν ἦλα κοκκύμηλα μάδρυα τὰ αὐτὰ εἶναι**, Εὐστ.Ὀδ.1963,32.
μαδρυνθήσομαι Ἡσ. «κολασθήσομαι, ἐπιτριβήσομαι».
μαδῶ-άω (μαδός) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. μαδάω, ἀόρ. **ἐμάδησα** κ. παθ. **ἐμαδήθην** κ. δημ. **(ἐ)μαδήθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **μαδημένος**, ἐπὶ νόσου τινὸς τῶν συκῶν, εἶμαι μυδαλέος, κάθυγρος, διάβροχος : Θεόφρ.Φl 4,14,5 **νοσεῖ δὲ συκῆ καὶ ὅταν ἐπομβρία γένηται· τὰ γὰρ πρὸς τὴν ῥίζαν ὥσπερ μαδᾷ**· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν τριχῶν, πτίλων καὶ φύλλων κτλ., ἐκπίπτω, πέφτω : Αἰλ.Ζl 15,18 **θρὶξ μαδῶσα**, Πορφύρ.Σκ.34,2 **τ' ἄνθια μαδοῦνε κι ἀνθίζουνε πάλι στὴ γλάστρα, - μαδήσανε τὰ πούπουλα**· ‖ κ. ἐπὶ προσ. ἢ πραγμάτων, ἀποβάλλω τὰς τρίχας, τὰ πτίλα, τὰ φύλλα, ἄ. τριχορροῶ, πτερορροῶ, φυλλορροῶ : Ἀριστφ.Πλ.266 **ἔχων ἀφῖκται δεῦρο πρεσβύτην τιν'... ῥυσόν, μαδῶντα, νωδὸν** (σχόλ. «κόμην μὴ ἔχοντα»), ΠΔ Λευ.13,40 **ἐὰν δέ τινι μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, φαλακρός ἐστιν, καθαρός ἐστιν**· ‖ κ. μέσ. ἢ παθ.: Σολωμ.Δὲ μ' ἀγαπᾷς 2 **ὅσα λούλουδα εἶν' τὸ Μάη μαδημένα ἐρωτήθῆκαν**, Κάλβ.17,9 **ἔχουσι τῶν στεφάνων τους μαδημένα τὰ ῥόδα**· ‖ μτβ. ἀποσπῶ τὰς τρίχας, τὰ πτίλα, τὰ φύλλα : Κρυστ.Γκόλφω 60 **μάδησα ἐφτὰ ἀσπρολούλουδα πολιώρα στὸ ποτάμι**· **3)** μτφ. ἀπογυμνῶ τινα τῆς περιουσίας του : **τὸ κατάστημα αὐτὸ μαδάει τοὺς πελάτες του**, φρ. **τὸν μαδήσανε στὰ χαρτιὰ** (τοῦ πῆραν τὰ χρήματα)· **4)** ρηματ.π. μάδησις, μάδημα, μαδητής, μαδητός.
μαδών-ῶνος (ὁ) (ἑβρ.) μτγν. ἄνθρωπος φιλόνικος : ΠΔ Βασ.2,21,20 **καὶ ἦν ἀνὴρ Μαδών**.
μαδωνάϊς (ἡ) βοιωτ.. τὸ φυτὸν νυμφαία : Θεόφρ.Φl 9,13,1.
μαεῖται Ἡσ. «μωρολογεῖ».
μαεστρία (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τὸ γνώρισμα τοῦ μαέστρου, μουσικοσυνθέτου· ‖ συνεκδ. μεγάλη δεξιοτεχνία, ἱκανότης, ἰδίως εἰς τὰς εἰκαστικὰς τέχνας, τὴν μουσικὴν καὶ τὴν λογοτεχνίαν.
μαεστρικός-ή-ό δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μαέστρον, ὁ τοῦ μαέστρου : Παναντ.Ἀγ.Ὀρ.57 **ἡ τέχνη του, ἀφοῦ φτάσῃ σὲ μερικὲς μαεστρικὲς σελίδες,.. μένει ὡς τὸ τέλος ἀξιοσημείωτη**.
μαέστρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ὁ διευθυντὴς ὀρχήστρας, μουσικοσυνθέτης.
μᾶζα (ἡ) (μάσσω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **μάδδα** μτγν. **μάζα** (Μοῖρ.384 «μᾶζαν προπεριασπωμένως καὶ μακρῶς Ἀττικοί, βαρυτόνως καὶ βραχέως Ἕλληνες») κρίθινος ἄρτος, κρίθινον πλακούντιον, φύραμα· Ἐρωτιαν.248 «φύραμα ἐξ ἀλφίτων γινόμενον, ποτὲ μὲν μετ' ὀξυμέλιτος, ποτὲ δὲ μετ' ὀξυκράτου ἢ ὑδρομέλιτος, ἢ μεθ' ὕδατος», Ἡσ. «μᾶζαν· ἄλφιτα πεφυρμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ» : Ἡρ.1,200 **ἄτε μᾶζαν μαξάμενος ἔχει**, Ἡσίοδ. Ἔργ.590 **μᾶζά τ' ἀμολγαίη** (Ἀθήν.3,115A «τὴν ποιμενικὴν λέγων ἀκμαίαν»), Αἰσχ.Ἀγ.1041 **δουλίας μάζης τυχεῖν**, Ἀριστφ.Σφ.610 **φυστὴν μᾶζαν προσενέγκῃ**, Πολίοχ.π.Ἀθήν.2,60B **μεμαγμένην μικρὰν μελαγχρῆ μᾶζαν ἠχυρωμένην**, Ξεν.ΚΠ 1,2,11 **ἀναμνησθήτω πῶς ἡδὺ μὲν μᾶζα καὶ ἄρτος πεινῶντι φαγεῖν**· ‖ κ. ἐν παροιμ. ἐπὶ τῶν τὰ δευτερεῖά τισι διδόντων : Ζηνόβ.1,12 **ἀγαθὴ καὶ μᾶζα μετ' ἄρτον**· πρβλ. δημ. παροιμ. **στὴν ἀβροχιὰ καλὸ καὶ τὸ χαλάζι**· ‖ ὁμ. Ἀριστφ.Ἱππ.55 **μᾶζαν μεμαχὼς** (κατασκευάσας πλακοῦντα, μετὰ λογοπαιγνίου ἐπὶ τοῦ μάχην μεμαχημένος)· **2)** γεν. ὄγκος, βῶλος : ΠΔ Βήλ 27, Ἰώσ.ΑΙ 5,1,10 **μᾶζα χρυσοῦ**, Λέων Σοφ.19,7 **σίδηρα βαρεῖα, οἷον μάζας ξιφοειδεῖς**, Σουΐδ. ἐν λ. παλάθαι **μᾶζαι σύκων**, - **οἱ μαρίδες γινήκανε ὅλες μία μάζα**· **3)** εἰδ. ἐν τῇ ἀλχημείᾳ, τὸ ἀμάλγαμα : Πάπ. **ἀνέκλειπτος μᾶζα**· **4)** νεώτ. φυσ. τὸ ἔν τινι σώματι περιεχόμενον ποσὸν ὕλης· **5)** νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. ἐπὶ προσ., τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κ. ἰδίως αἱ ἐργαζόμεναι κοινωνικαὶ τάξεις, ἀντίθ. ἡ ἄρχουσα : **αἱ κατευθύνσεις τῶν λαϊκῶν μαζῶν**.
μαζαγόας (ὁ) Ἡσ. «ὁ ἐπὶ μάζῃ μεμψίμοιρος».
μαζαγρέτας-α (ὁ) (ἀγείρω) δωρ. ὁ ἀγείρων, ὁ ζητῶν κριθίνους ἄρτους, ἐπαίτης, ζητιάνος : Ἀριστί.3 **σύνδειπνος ἢ πίκωνος ἢ μαζαγρέτας**· πρβλ. ἱππαγρέτας, κωλαγρέτας.
μαζάκις Ἡσ. «δόρυ Παρθικόν».
μάζαλη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **μαζαλίς** ἄμορφος ζελατινώδης μᾶζα εἰς ἣν μετατρέπεται τὸ ἄμυλον θερμαινόμενον.
μαζαλίζω (μαζαλίς) δημ. ὑγραίνω, μουσκεύω, διὰ κόλλας, κολλαρίζω : **μαζαλίζει τὰ ὑποκάμισα**· **2)** ρηματ.π. μαζάλισμα.
μαζαλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **μάζαλη** βλ.λ.
μαζάλισμα-ατος (τὸ) (μαζαλίζω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαζαλίζω, τὸ κολλάρισμα.
μαζάρυγξ Ἡσ. «τὰ ἐπὶ τῷ πότῳ ἐπιόντα».
μαζέας (ὁ) μτγν. ὁ ἧπατος : Ξενοκρ. π. Ὀρειβ. 2,58,27 **ἧπατος ἢ μαζέας τρυφερὸς μέσως**.
μαζεινὸς βοῦς (ὁ) Ἡσ. « ὁ ἐξ ἀλφίτων».
Μαζεύς Ἡσ. «Ζεύς. Φρύγες».
μαζδαϊσμός (ὁ) νεώτ. κ. **μαζδεϊσμός** ἡ θρησκεία τῶν ἀρχαίων Ἰρανίων στηριζομένη ἐπὶ τοῦ δυϊσμοῦ, ἤτοι δύο ἀρχῶν ἀντιπαλαιουσῶν.
μάζεμα-ατος (τὸ) (μαζεύω) δημ. κ. **μάζευμα** κ. **μάζωμα** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαζεύω, συνάθροισις, συλλογή : **ἀπάνω στὸ μάζεμα τῶν ἐλιῶν**· **2)** κτ. πληθ. πράγματα εὐτελῆ, κατωτέρας ποιότητος· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ προσ., περιτρίμματα, καθάρματα.
μαζεμένος-η-ο μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μαζεύω βλ.λ.
μαζέτ(τ)α (ἡ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. μικρὸν καὶ ἄθλιον ἱππάριον· **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ ἄνευ ἱκανότητος, ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος, ἀτζαμής.
μαζετ(τ)ιά (ἡ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀνικανότης, ἀδεξιότης, ἀνεπιτηδειότης.

μαζεύω δημ. κ. μαζώνω, ἀόρ. (ἐ)μάζεψα κ. παθ. (ἐ)μαζεύτηκα, μτχ. παθ. παρακ. μαζευμένος κ. μαζεμένος, συναθροίζω, συλλέγω, συνάγω : Κρυστ.ὁ Ἥλιος κ. ἡ Νύκτα 73 μιὰ μέρα τὴν ἐκοίταξε ποὺ ἐμάζευε λουλούδια, ΜΜ ποὺ συγκαλέσασι βουλὴ καὶ μάζεψαν στρατὸ πολύ, - μαζεύω ἐλιές, - μάζεψες τὸν κόσμο μὲ τὶς φωνές σου, - τοὺς μαζεύει καὶ παίζουν χαρτιά· ‖ κ. μέσ. ἢ παθ. : Ζερβ. μτφ. Ἰλ.Α 91 ἡμέρες ὁ Ἀχιλλεὺς ἐκάλεσε τὸ πλῆθος νὰ μαζευθῇ, ΜΜ μαζεύτηκε πολὺς λαὸς | μέσ' στὸ Κριαλιάνικο δεντρό, - τὰ βερεσέδια μαζεύτηκαν πολλά· ‖ κτ. ἐπέκτ. συγκεντρώνω, σωρεύω, ἀποταμιεύω : μαζεύω χρήματα - γραμματόσημα - δημοτικὰ τραγούδια· ‖ παροιμ. μάζευε κι ἂς εἶν' καὶ ρῶγες (πρέπει τις ἀδιακρίτως νὰ συναθροίζῃ, ν' ἀποταμιεύῃ ὅ,τιδήποτε)· ‖ φρ. μαζεύει γράμματα γιὰ τοὺς ἀποθαμένους (ἐπὶ τῶν ἑτοιμοθανάτων)· ὁμ. τοῦ ἔχω πολλὰ μαζεμένα ἔχω παράπονα ἐναντίον του· **2)** ἀναλαμβάνω τὸ πεσὸν ἢ τὸ κείμενον κατὰ γῆς, αἴρω, σηκώνω : μάζεψε τὰ τσιγάρα σου, ποὺ πέσανε· ‖ κ. μτφ. περισυλλέγω, περιθάλπω : τὸν ἐμάζεψε ἀπὸ τοὺς δρόμους· **3)** συστέλλω, συμπτύσσω, περιστέλλω : μάζεψε τὸ φουστάνι σου, - μαζεύω τὴν τέντα - τὰ πανιὰ τοῦ καϊκιοῦ· ‖ κ. ἀμτβ. συνήθ. ἐπὶ ὑφασμάτων, συστέλλομαι, βραχύνομαι, στενεύω, ζαρώνω : τὸ παννὶ μὲ τὸν καιρὸ μαζεύει, - τὰ λινὰ μαζεύουν στὴν πλύση· ‖ κ. μέσ. σύσπειρῶμαι, συστέλλομαι : Ζερβ.Λυρ Σάτ.6 κι ὅπως μαζεύεται ὁ κοχλιός μέσ' στ' ἄχαρο καβούκι· **4)** μτφ. περιορίζω, χαλιναγωγῶ : μάζεψε τὸ παιδί σου - τὴ γλῶσσά σου· ‖ κ. μέσ. ἢ παθ. περιορίζομαι, ἐπανέρχομαι εἰς τὸν οἶκόν μου : τὸ βράδυ νὰ μαζευτῇς ἐνωρίς, - θὰ σὲ παντρέψουμε νὰ μαζευτῇς λιγάκι· ‖ περιορίζω τὰς δαπάνας μου, ζῶ οἰκονομικώτερον : μαζευτήκαμε γιατὶ οἱ δουλειὲς δὲν πᾶνε καλά· **5)** ἀμτβ. ἐπὶ μέλους τοῦ σώματος, πληγῆς, ἐξανθήματος, σχηματίζω πύον, ἐμπυοῦμαι, ἐμπυάζω : ἡ πληγὴ μαζεύει, - τὸ δάκτυλό μου μαζεύει· **6)** ρηματ.π. μάζεμα.

μαζηρὸς πίναξ (ὁ) μτγν. πινάκιον ἐφ' οὗ τιθέμεναι αἱ μᾶζαι διενέμοντο : Πολυδ.10,84.

μαζί ἐπίρρ., μσν.κ.δημ.κ.ἐσφ. μαζῆ ἢ μαζύ ἢ μαζεῖ (Πρόδρ.) ὁμοῦ, ἀντάμα, ὁμάδι : Πρόδρ.2,164 καὶ δεύτερον ἀκρόβραστον μαζεῖ μ' ἀρβελισμέναν, Ἐρωτόκρ.Ι,41 γιατ' ἦσανε χρόνους μαζί, καὶ τέκνο δὲν ἐκάμα, δ.τραγ. μαζί, μαζὶ τοὺς βάλανε σὲ ἕνα μνημουράκι, - φέρε μαζὶ μὲ τὸν καφὲ κι ἕνα παξιμάδι· ‖ παροιμ. μαζὶ μιλοῦμε καὶ χώρια καταλαβαίνουμε (ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ συνεννοηθοῦν)· **2)** ἅμα, συγχρόνως : ἀρρωστήσαν ὅλα τὰ παιδιά μου μαζί.

μαζικὰ ἐπίρρ. δημ. ἀπὸ κοινοῦ, ἀπὸ μαζί.

μαζικός-ή-ό(ν) (μαζός) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μαζόν, μαστόν : μαζικαὶ ἀρτηρίαι (αἱ δύο ἀρτηρίαι τοῦ μαστοῦ)· **2)** (μᾶζα) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μᾶζαν ἢ τὰς μάζας, τὸν λαόν, κ. ἰδίως τὰς ἐργαζομένας τάξεις : νὰ ὑπερασπίσωμεν τὰ μαζικά μας συμφέροντα· **3)** (μαζί) κοινός, συνεταιρικός, συντροφικός : ἔχουμε τὸ καφενεῖο μαζικό· ‖ παροιμ. τὸ μαζικὸ γαϊδούρι δὲν τὸ τρώει ὁ λύκος (διότι ἔχει πλείονας τοῦ ἑνὸς φύλακας)· ‖ κ. ἐπίρρ. -ῶς κ. δημ. -ά.

μαζίνης (ὁ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ μάξεινος, εἶδος ὀνίσκου, καλλαρίας : Θεόφρ.ἀπ.171,2.

μαζίον (τό) κ. μσν., ὑποκορ. τοῦ μᾶζα : Φρύν. Κωμ.61 ἢ μαζίου τι μικρὸν ἢ κολοκυντίου, Ἀθήν. 14,646Α πλακουντῶδες μαζίον ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐσθιόμενον, Γεωπ.20.33 μόσχου χολὴν φυράσας μετὰ ἀλφίτου καὶ ἐλαίου καὶ ὕδατος ποίει μαζία· ‖ ἐπὶ τοῦ σχήματος καὶ τῶν διαστάσεων ὑποθέτου : Ἱππ.Γυν.Ι,78 σικύου ἀγρίου τὸν ὀπὸν ὡς μαζίον ἐμπλάσασα.

μαζίσκη (ἡ) ὑποκορ. τοῦ μᾶζα, μικρὸν ζυμαρικὸν ἐκ κριθίνου ἀλεύρου : Ἀριστφ.Ἱππ.1166 ἰδοὺ φέρω σοι τήνδε μαζίσκην ἐγὼ τῶν ὀλῶν τῶν ἐκ Πύλου μεμαγμένην (σχόλ. «ἄρτον πεφυραμένον»), αὐτ.1105 μαζίσκας διαμεμαγμένας.

μαζοβόλιον (τό) λεξ. τὸ μαζονόμον βλ.λ. : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. οὐλοχύτας ὁ μὲν Ἀπίων τὰ μαζοβόλια· ἐν τούτοις γὰρ ἀνακέχυνται αἱ οὐλαί.

μαζονομεῖον (τό) κ. μαζονόμιον τὸ μαζονόμον βλ.λ.· ΕΜ 573,33 «μαζονομεῖον, ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἡ μᾶζα φυρᾶται, ἢ ξύλινον πινάκιον καὶ κανοῦν» : Ἀριστφ.ἀπ.417, Πλάτ.Κωμ.162.

μαζονόμιον (τό) μτγν. κ. μαζονομεῖον τὸ μαζονόμον βλ.λ. : Καλλιξ.2 μαζονόμια πεντήκοντα.

μαζονόμον (τό) (μᾶζα, νέμω) πίναξ, δίσκος, ἐφ' οὗ ἐπετίθεντο τὰ ἐκ κριθίνου ἀλεύρου πλακούντια καὶ διενέμοντο : Ἁρμόδιος π.Ἀθην.4,149Α τυρὸς καὶ φυστὴ μᾶζα νόμου χάριν ἐπὶ χαλκῶν κανῶν τῶν παρά τισι καλουμένων μαζονόμων.

μαζονόμος (ὁ) πάπ. τὸ μαζονόμον βλ.λ.

μαζοπέπτης (ὁ) ὁ ὀπτῶν κριθίνους ἄρτους· Ἡσ. «ἀρτοκόπος».

μαζοποίησις-εως (ἡ) (μαζοποιῶ) νεώτ. ἡ μεταβολὴ ὕλης τινὸς εἰς μᾶζαν : μαζοποίησις πυρίτιδος.

μαζοποιὸς (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ παρασκευάζων μᾶζαν, ἄρτον κρίθινον· **2)** νεώτ. στρατιώτης παρασκευάζων τὴν ζύμην τῶν ἄρτων, ζυμωτής.

μαζοποιῶ-έω μσν. κ. νεώτ. παρασκευάζω μᾶζαν, ἄρτον ἐκ κριθίνου ἀλεύρου : Εὐστ.1766.42, Σχόλ.Ὀδ.14,429· **2)** νεώτ. μεταβάλλω τι εἰς μᾶζαν, εἰς φύραμα : μαζοποιῶ τὰ ἄλευρα - τὴν πυρίτιδα· **3)** ρηματ.π. μαζοποίησις.

μαζὸς (ὁ) ὁ μαστὸς βλ.λ.· **2)** εἶδος ἰχθύος, ὁ μάξεινος : Ἐπίχ.69.

μαζουράνα (ἡ) δημ. κ. ματζουράνα τὸ φυτὸν ὀρίγανος ἢ μαζοράνα.

μαζούρκα (ἡ) (πολων.) νεώτ. κ. δημ. πολωνικὸς ἐθνικὸς χορός.

μαζούσιος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων σχῆμα, μορφὴν μαζοῦ, μαστοῦ : Λυκόφρ.534 μαζουσία ἀκτή.

μαζοὺτ (τό) νεώτ. κ. δημ. ὑπόλειμμα τῆς ἀποστάξεως πετρελαίων, ἀ. βαρὺ πετρέλαιον.

μαζοφάγος-ον (μᾶζα, φαγεῖν) ὁ ἐσθίων, τρώγων ἄρτον κρίθινον : Ἱππ.Νούσ.2,48, Πορφ.Ἀποχ. 1,47, Ἰουλ.Λόγ.6,198D.

μαζοφαγῶ-έω ἐσθίω, τρώγω ἄρτον κρίθινον : Ἱππ.Διαίτ.37 οἷον ἄρτος βάρος καὶ στάσιν κοιλίης τῷ μαζοφαγεῖν εἰθισμένῳ.

μαζοφορὶς-ίδος (ἡ) (μᾶζα, φέρω) τὸ μαζονόμιον βλ.λ.· Ἡσ. «ὅμοιον κανῷ».

μαζοχισμὸς (ὁ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ διαστροφὴ τῆς γενετησίου ὁρμῆς, καθ' ἣν ὁ πάσχων δὲν αἰσθάνεται τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς ἡδονὴν διέγερσιν εἰμὴ κατόπιν βιαιοπραγιῶν καὶ ἰδίως μαστιγώσεως ἐπὶ τῶν ἰδίων γλουτῶν.

μαζόχορτο (τό) δημ. τὸ φυτὸν ἀνδροπώγων ὁ δασέως ἠθόεις.

μαζύ ἐσφ.γρ. ἀντὶ μαζὶ βλ.λ.

μαζύγιον (τό) μτγν. κ. μαζύς ἡ μᾶζα βλ.λ.3), ἀμάλγαμα : Ζώσ.Ἀλχ.216Β.

μάζω δημ., ἀόρ. ἔμασα συναθροίζω, συνάγω : πάω νὰ μάσω ἐλιές, - ἔμασα ἀπὸ τὸν κῆπο λουλούδια.

μαζῶ-άω (μᾶζα) πάπ. κ. λεξ. μάττω τὰς μάζας, ζυμώνω κριθίνους ἄρτους ἢ κρίθινα πλακούντια· Ἡσ. «μαζῶντα· τὸν μάττοντα τὰς μάζας»· **2)** Σουΐδ. «μαζῶντες· τρυφῶντες»· πρβλ. κριθῶ

μάζωμα-ατος (τὸ) (μαζώνω) δημ. κ. **μάζεμα** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαζώνω βλ.λ.· **2)** φορά, παλμός, φόρα : **πῆρα μάζωμα καὶ πήδησα τὸ χαντάκι.**

μαζωμένος-η-ο δημ. κ. **μαζεμένος** μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μαζώνω.

μαζῶνες-ων (οἱ) μτγν. θίασος τῶν μυστῶν τοῦ Διονύσου ἐν Φιγαλείᾳ τῆς Ἀρκαδίας, μετὰ ὁμωνύμων ἑορταστικῶν δείπνων : Ἁρμόδιος π. Ἀθήν. 4,149Β **ἐνόμιζον δ' ἐν ἅπασι τοῖς δείπνοις, μάλιστα δὲ τοῖς λεγομένοις μαζῶσι, τοῦτο γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἡ διονυσιακὴ σύνοδος ἔχει τοὔνομα.**

μαζώνω μσν. κ. δημ. κ. **μαζεύω**, ἀόρ. (ἐ)**μάζωξα** κ.παθ. (ἐ)**μαζώχτηκα**, μτχ.παθ. παρακ. **μαζωμένος**, σχηματίζω μᾶζαν, ὁμάδα, συλλέγω, συναθροίζω, μαζεύω βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.4,858 **καταρδινιάζουν πόλεμο, μαζώνουν τὰ φουσσάτα·** ‖ κ. μέσ. ἢ κ. παθ. : αὐτ.1,581 **κάτεχε 'γὼ 'μουν ἀφορμή, καὶ μαζωχτῆκαν ὅλοι·** **2)** συστέλλω, συμπτύσσω : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.182,6 **οὐδὲ μαζώνει τὰ παννιά, οὔτε κι ὀμπρὸς τραβάει·** **3)** μτφ. κ. παθ. ἕλκω, σύρω, ἀποσύρω : **μάζωξε τὰ πόδια σου,-μαζώχτηκε στὴ γωνιά του·** **4)** ρηματ. π. μάζωμα, μάζωξη, μαζωχτός, μαζώχτρα.

μάζωξη (ἡ) (μαζώνω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαζώνω, συνάθροισις, συλλογή· ‖ ἐπὶ προσ., συγκέντρωσις, συνέλευσις, συρροή, σύναξη βλ.λ. : δ.τραγ. **πὤχουν οἱ κλέφτες μάζωξη κι οἱ καπεταναρέοι.**

μαζωχτός-ή-ό (μαζώνω) δημ. ὁ συνηθροισμένος, ὁ ὅλος μαζί, μαζεμένος : Ἐφταλ.Ὀδ.Α 43 **μὰ ὁ Αἴγιστος ν' ἀκούσῃ δὲν ἤθελε, καὶ μαζωχτὰ τὰ πλέρωσε κατόπι,** - **μᾶς ἦρθαν μαζωχτὰ τὰ βάσανα·** **2)** συνεσταλμένος, συσπειρωμένος.

μαζώχτρα (ἡ) (μαζώνω) δημ. ἡ συλλέκτρια.

Μάης (ὁ) δημ. ὁ μὴν Μάϊος : δ.δίστ. **θὰ κάτσω Μάη καὶ Θεριστὴ κι ὅλον τὸν Ἁλωνάρη, θὰ πάρω κι ἀπ' τὸν Αὔγουστο πέντ' ἕξη δέκα μέρες,** Σολωμ.Πρὸς δὲ Ρώσση 4 **μέρα πρώτη τοῦ Μαϊοῦ·** ‖ παροιμ. **στὸν καταραμένο τόπο τὸ Μάη τὰ μῆνα βρέχει** (αἱ κατὰ Μάϊον βροχαὶ εἶναι λίαν ἐπιζήμιοι εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ἀμπελουργίαν)· ‖ φρ. **τὸν κόκκινο Μάη** οὐδέποτε : **πότε θὰ παντρευτῇς; - Τὸν κόκκινο Μάη·** **2)** στέφανος κατασκευαζόμενος ἐξ ἀνθέων καὶ ἀναρτώμενος ἀπὸ τοῦ ὑπερθύρου τῆς οἰκίας ἢ ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τὴν πρώτην Μαΐου : **κόψαμε τριαντάφυλλα γιὰ νὰ φτιάξωμε τὸ Μάη·** ‖ φρ. **πιάνω τὸ Μάη** ἐξέρχομαι εἰς τὸ ὕπαιθρον, εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸς ἑορτασμὸν τῆς πρωτομαγιᾶς· **3)** **εἶδος** ἀκάνθης, ἀγριοσγκυνάρας.

μαθαίνω μσν. κ. δημ. ἀντὶ μανθάνω βλ.λ.

μαθαλίς-ίδος (ἡ) μτγν. εἶδος ἐκπώματος, ποτηρίου ἢ μέτρου· Ἡσ. «**μαθαλίδες**· ἐκπώματά τινα, οἱ δὲ μέτρα, ὡς κύαθοι» : Βλαῖσ.2 **ἑπτὰ μαθαλίδας ἐπίχε' ἀμῖν τῷ γλυκυτάτῳ.**

μαθᾶμαι Ἡσ. «ζητῶ».

μαθέ ἐπίρρ. δημ. κ. **μαθές** βεβαίως, τῷ ὄντι, προφανῶς : **δὲν εἶπε μαθὲς τίποτα γιὰ νὰ τὸν μαλώσῃς, - θέλει μαθὲς νὰ μᾶς κάνῃ τὸ μεγάλο·** ‖ **ναὶ μαθές** βεβαιότατα.

μαθετάς (ὁ) Ἐπιγρ. δωρ. τ. ἀντὶ μαθητής.

μάθη (ἡ) ἡ μάθησις· Ἡσ. «**μάθας**· μαθήσεως» : Ἐμπ.17,14 **ἀλλ' ἄγε μύθων κλῦθι· μάθη γάρ τοι φρένας αὔξει.**

μάθημα-ατος (τὸ) (μανθάνω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πᾶν ὅ,τι ἔμαθέ τις ἢ μανθάνει : Ἡρ.1,207 **τὰ δέ μοι παθήματα ἐόντα ἀχάριτα μαθήματα γεγόνεε,** Σοφ.Φιλ.918 **μὴ στέναζε, πρὶν μάθῃς· - Ποῖον μάθημα;,** Πλάτ.Συμπ.211C **ἀπὸ τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ μαθήματα, ἕστ' ἂν ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο τὸ μάθημα τελευτήσῃ, ὅ ἐστιν οὐκ ἄλλου ἢ αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ καλοῦ,** Πάπ. **προσηγορεύεται πρὸς τὰ λοιπὰ μαθήματα·** ‖ παροιμ. **τὰ παθήματα μαθήματα** (αἱ ἀτυχίαι τοῦ παρελθόντος σωφρονίζουν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ μέλλον)· **2)** παιδεία, γνῶσις, ἐπιστήμη : Ἀριστφ.Νεφ.1231 **τί γὰρ ἄλλ' ἂν ἀπολαύσαιμι τοῦ μαθήματος;** Θουκ.2,39 **οὐκ ἀπείργομέν τινα ἢ μαθήματος ἢ θεάματος,** Πλάτ.Λάχ. 182Β **τὸ μάθημα τὸ περὶ τὰς τάξεις,** Ἰσοκρ.12,27 **ὡς εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο δύναται τὰ μαθήματα ταῦτα ποιεῖν ἀγαθόν,** Φιλήμ.232 **μαθημάτων φρόντιζε μᾶλλον χρημάτων· τὰ γὰρ μαθήματ' εὐπορεῖ τὰ χρήματα·** **3)** ἰδίως αἱ μαθηματικαὶ ἐπιστῆμαι, ἀριθμητική, γεωμετρία καὶ ἀστρονομία : Πλάτ.Νόμ.817Ε **τοῖς ἐλευθέροις ἔστι τρία μαθήματα, λογισμοὶ μὲν καὶ τὰ περὶ ἀριθμοὺς ἓν μάθημα, μετρικὴ δὲ μήκους καὶ ἐπιπέδου καὶ βάθους ὡς ἓν αὖ δεύτερον, τρίτον δὲ τῆς τῶν ἄστρων περιόδου πρὸς ἄλληλα ὡς πέφυκε πορεύεσθαι,** Ἀριστλ.Φυσ.194a,8 **τὰ φυσικώτερα τῶν μαθημάτων, οἷον ὀπτικὴ καὶ ἁρμονικὴ καὶ ἀστρονομία,** αὐτ.Μεταφ.997b,21 **ἡ ἐν τοῖς μαθήμασι ἁρμονική,** Κλεομήδ.1,8 **οἱ ἀπὸ τῶν μαθημάτων·** **4)** ἡ ἀστρολογία : Παλλδ.ΑΠ 7,687· **5)** δόγμα : Κῶδ.Ἰουστιν.1,1,7,11· **6)** ἡ διδασκαλία, δίδαγμα, παράδοσις : **αὔριον διακόπτονται τὰ μαθήματα·** ‖ φρ. **κάνω μάθημα** διδάσκω· **παίρνω μάθημα** διδάσκομαι· **7)** ἡ ἔκ τινος ὡρισμένου κλάδου διδασκομένη ὕλη : **δὲν μοῦ ἀρέσει τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν·** **8)** ἕξις, συνήθεια, ἰδίως κακή : **τὸ 'χει μάθημα νὰ τρώῃ τὰ νύχια του, - τὸ πῆρε μάθημα νὰ ξύνῃ τὴ μύτη του.**

μαθηματάριον (τὸ) νεώτ. μουσ. ἓν ἐκ τῶν τμημάτων τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ἐγκύκλιον ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν σειράν.

μαθηματικά (τὰ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιστήμη ἀσχολουμένη περὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς ἐπιδεχομένας μέτρησιν ποσότητας, ἡ μαθηματική· πρβλ. μάθημα 4) : Ἀριστλ.ΗΝικ.1151a,17.

μαθηματικεύομαι μτγν. ποιῶ, κάνω μαθηματικοὺς συλλογισμούς : Δομάσκ.Ἀρχ.396 **μ- πέρα τοῦ δέοντος·** ‖ καταγίνομαι εἰς τὰ μαθηματικά : Ρήτ.2,132W **θεολογεῖ ἢ μαθηματικεύεται.**

μαθηματικός-ή ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μάθησιν, ὁ ἀγαπῶν τὴν μάθησιν : Πλάτ.Τίμ.88Β **τὸν μαθηματικὸν ἤ τινα ἄλλην σφόδρα μελέτην διανοίᾳ κατεργαζόμενον·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μαθήματα βλ.λ.3) : Ἀριστλ.Φυσ. 194a,11 **ἡ δ' ὀπτικὴ μαθηματικὴν μὲν γραμμήν, ἀλλ' οὐχ ᾗ μαθηματική, ἀλλ' ᾗ φυσική,** Ἀριστλ. ΑΠρ.79a,1 **ἁρμονικὴ ἥ τε μαθηματικὴ καὶ ἡ κατὰ τὴν ἀκοήν,** αὐτ. Μεταφ.1076a,17, Πλούτ.Ἠθ.410C **περὶ τῆς κοινῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης, - μαθηματικὴ σχολή, -** μαθηματικὰ ἀξιώματα· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς ἐπιδεχομένας μέτρησιν ποσότητας : Ἀριστλ.Φυσ.193b,31 **περὶ τούτων μὲν οὖν πραγματεύεται καὶ ὁ μαθηματικός·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ σπουδάσας ἢ διδάσκων τὰ μαθηματικὰ βλ.λ., ὁ καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν· ‖ ὁ ἔχων ἰδιοφυΐαν, κλίσιν πρὸς τὰς σπουδὰς αὐτάς· ‖ **ἡ μαθηματικὴ** ὡς οὐσ. τὰ μαθηματικὰ βλ.λ. : Ἀριστλ. Μεταφ.1026a,14· ‖ **τὰ μαθηματικὰ** ὡς οὐσ. βλ.λ. : Ἀριστλ.ΗΝικ.1151a,17· **3)** μτγν. ὁ ἀστρονομικός : Πλούτ.Ἠθ.974F **οἱ μαθηματικοὶ κανόνες** (αἱ ἀστρονομικαὶ διαιρέσεις τοῦ χρόνου)· ‖ **ἡ μαθηματικὴ** ὡς οὐσ. ἡ ἀστρονομία : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.5,104· **4)** ὁ ἀστρολογικός : Σαλλ.9 **ἡ μαθηματικὴ τέχνη·** πρβλ. Γαλ.19,529· ‖ **ὁ μαθηματικὸς** ὡς οὐσ. ὁ ἀστρολόγος : Μᾶρκ.Αὐρ.4,48 **πόσοι δὲ μαθηματικοί, ἄλλων θανάτους, ὥς τι μέγα, προειπόντες,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,2, Πορφ.π.Εὐσ.

Εὐαγγ.Προπ.6,1 ἐξ ἄστρων ἐπιτηρήσεως κατὰ τοὺς μαθηματικῶν λόγους· **5)** ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Πυθαγόρου, ἀντίθ. ἀκουσματικοί βλ.λ.2) : Πορφ.Πυθ. 5,37 μαθηματικοὶ μὲν (ἐκαλοῦντο) οἱ τὸν περιττότερον καὶ πρὸς ἀκρίβειαν διαπεπονημένον τῆς ἐπιστήμης λόγον ἐκμεμαθηκότες,'Ιάμβλ.Πυθ.18,81.

μαθηματικῶς κ. μσν. κ. νεώτ., μσν., συγκρ. μαθηματικωτέρως, κατὰ τρόπον μαθηματικὸν βλ.λ.2): 'Αριστλ.Μεταφ.995a,6 ἐὰν μὴ μαθηματικῶς λέγῃ τις, Στράβ.2.5,1 δεῖ τὸν χωρογραφεῖν ἐπιχειροῦντα πολλὰ τῶν φυσικῶς τε καὶ μαθηματικῶς λεγομένων ὑποθέσθαι, Πλούτ.'Ηθ.934Α, Πτολ.Μαθ. 1,149Α τῶν ὀφειλόντων περί τε οὐρανοῦ καὶ γῆς μαθηματικῶς προληφθῆναι· κ. συγκρ.: Τζέτζ. Χιλ.2,195.

μᾰθημᾰτοπωλικός-ή-όν ὁ πωλῶν, ἐμπορευόμενος τὰς ἐπιστήμας : Πλάτ.Σοφ.224Ε ὅ τί περ ἂν ᾖ περὶ τὰ τοιαῦτα μαθηματοπωλικὸν γένος· || ἡ μαθηματοπωλική ὡς οὐσ. (ἐνν. τέχνη), τὸ ἐμπόριον τῆς ἐπιστήμης, ἡ ἀντὶ χρημάτων διδασκαλία : Πλάτ.Σοφ.224Β ταύτης τοίνυν τῆς μαθηματοπωλικῆς.

μαθημένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μανθάνω βλ.λ.

μαθημοσύνη (ἡ) 'Επιγρ. ἡ μάθησις, ἡ γνῶσις.

μαθησείοντες-ων (οἱ) μσν. οἱ ἐφιέμενοι τοῦ μαθεῖν : Παχυμ.Γ 1,143,1).

μαθησιά (ἡ) μτγν. ἡ μάθησις : Γρηγέντ.Διάλ.1.

μάθησις-εως (ἡ) κ.νεώτ., δημ.κ.μσν.-ή, Ιων.γεν.-ιος, ἡ πρᾶξις τοῦ μανθάνειν, ἡ κτῆσις γνώσεως : 'Αλκμ. 63 πεῖρά τοι μαθήσιος ἀρχά, Σοφ.Τρ.450 μάθησιν οὐ καλὴν ἐκμανθάνεις, Εὐρ.'Ικ.915 λέγειν ἀκούειν θ' ὧν μάθησιν οὐκ ἔχει, Θουκ.1,68 οὐ περὶ ὧν ἐδιδάσκομεν ἑκάστοτε τὴν μάθησιν ἐποιεῖσθε, Πλάτ.Πολ.525Α ἡ περὶ τὸ ἓν μάθησις, Πάπ. μάθησις τέχνης· || κ. κτ. πληθ. : Πλάτ.Θεαίτ. 144Β νωθροὶ ἀπαντῶσι πρὸς τὰς μαθήσεις, αὐτ. Νόμ.908C μνῆμαι τε ἰσχυραὶ καὶ ὀξεῖαι μαθήσεις, 'Εφορ.54J ὁπλομαχίας μαθήσεις· **2)** γνῶσις, ἐπιστήμη : Σοφ.'Ηλ.1032 ἀλλὰ σοὶ μάθησις πάρα, Ξεν.'Απομν.4,2,20 δοκεῖ δέ σοι μάθησις καὶ ἐπιστήμη τοῦ δικαίου εἶναι ὥσπερ τῶν γραμμάτων;, Διόδ.Σ 1,1 ἡ ἐκ τῆς πείρας ἑκάστου μάθησις· **3)** παιδεία, διδασκαλία : Πλάτ.'Απολ.26Α οἱ νόμος ἐστὶν εἰσάγειν τοὺς κολάσεως δεομένους, ἀλλ' οὐ μαθήσεως, Ξεν.ΚΠ 3,3,53 τοῦ φόβου τὴν μάθησιν κρείττονα παρέξεσθαι, 'Αριστλ. Πολιτ.1341a,32 τὴν αὐλητικὴν ἤγαγον πρὸς τὰς μαθήσεις, 'Ερωτόκρ.1,25 πού 'τονε τσὶ μάθησης ἡ βρῶσις . . κι ὁ ποταμὸς τσὶ γνώσης, Ζερβ.Λυρ. Σάτ.1,37 κι ὅσοι ὀρεγόνταν γράμματα καὶ μάθηση καὶ γνώση· **4)** ἕξις, συνήθεια, μάθος : 'Ιππ. 593,8 ἐπὴν ταλαιπωρήσῃ πλείονα τῆς μαθήσιος.

μαθητάριον (τὸ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ μαθητής μτ. εἰρων. σημ., μικρὸς μαθητής, μαθητοῦδι : Παπαδ.Χρ.Μηλ.147 τὸ παπαδόπαιδον, μικρὸν μαθητάριον δέκα ἢ ἕνδεκα χρόνων, ἦτο πολὺ περίεργον καὶ ἐπίμονον πλάσμα.

μαθηταροῦδι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μαθητάριον βλ.λ. : πλάκωσαν τὰ μαθηταρούδια.

μᾰθητεία (ἡ) (μαθητεύω) κ. μσν. κ. νεώτ., ποι. -είη ἡ διδασκαλία ἡ παραδιδομένη τῷ μαθητῇ· Σουΐδ. «ἡ μάθησις» : Τιμ.Λοκρ.54, Δίων Χρ.1,155 τὴν τροφὴν αὐτῶν, ἣν ἔφη εἶναι διδασκαλίον καὶ μαθητείαν, Στουδ.Θεόδ.537Α ἐκπέσατε ἀπὸ τῆς μαθητείας Χριστοῦ· **2)** νεώτ. τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ τις μαθητεύει, σπουδάζει.

μαθητεῖον (τὸ) μτγν. μσν. ἐκκλ. τόπος συναθροίσεως τῶν μαθητῶν τοῦ 'Ιησοῦ : 'Αποστ.Διατ. π.Θησ.Στεφ.ἐν λ. αὐτὰ τὰ γράμματα ἐγράφησαν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν εἰς τὸ μαθητεῖον ἐν πέτρᾳ ὑπὸ . . τοῦ δεσπότου Χριστοῦ.

μαθητευόμενος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. μέσ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ μαθητεύω, ὁ μανθάνων τέχνην τινὰ ἢ ἐπάγγελμα παρά τινι προϊσταμένῳ, μαθητοῦδι, παραγιός, τσιράκι· **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁ μὴ ἀποκτήσας ἀκόμη τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιδεξιότητα, πεῖραν, ἄπειρος, ἀρχάριος· **3)** νεώτ. ναυτ. παλαιότερον, ἐθελοντὴς νεοσύλλεκτος.

μαθητεύω (μαθητής) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. μαθητεύγομαι εἶμαι μαθητής, σπουδάζω, διδάσκομαι παρά τινι : Πλούτ.'Ηθ.837C ἐμαθήτευσε δ' αὐτῷ καὶ Θεόπομπος ὁ Χῖος, ΚΔ Ματθ.27,57 ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ 'Ιησοῦ· **2)** μτβ. καθιστῶ τινα μαθητήν, διδάσκω, κατηχῶ : ΚΔ 28, 19 πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, αὐτ.Πράξ.14,21 μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν· κ. παθ. : ΚΔ Ματθ.13,52 πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· || νεώτ. κ. δημ. μέσ. κτ. μτχ. ἐνεστ. ὁ μαθητευόμενος βλ.λ.· **3)** μσν. παθ. διαδίδομαι, γίνομαι γνωστός : 'Ερωτόκρ.1,253 κατέχω, κι ἃ μαθητευτῇ ἐκεῖ ο ποὺ ξετρέχω, ἐσίμωσε τὸ τέλος μου· **4)** ρηματ. π. μαθητεία.

μαθητής (ὁ) (μανθάνω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. μαθετάς, θηλ. -ητρίς κ. -ήτρια, ὁ μανθάνων, ὁ διδασκόμενος, ἀντίθ. διδάσκαλος : 'Ηρ.4,77 τῆς 'Ελλάδος μαθητὴς γένοιτο, 'Αριστφ.Νεφ.140 οὐ θέμις πλὴν τοῖς μαθηταῖσιν λέγειν, Πλάτ.Πρωτ. 315Α ὥσπερ εὐδοκιμεῖ μάλιστα τῶν Πρωταγόρου μαθητῶν, αὐτ.'Απολ.33Α, 'Ερωτόκρ.2,1869 κι ὁ μαθητὴς πολλὲς φορὲς κομπώνει· || μτ. γενικ. πράγματος, ὁ σπουδαστής τινος : Πλάτ.Πολ.618C τούτου τοῦ μαθήματος καὶ ζητητὴς καὶ μαθητὴς ἔσται, Διόδ.Σ 2,52 τὰς τέχνας μαθητρίας γενομένας τῆς φύσεως, Θεοφύλ.Σ π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. ἀνθρωπείων διδαγμάτων μαθητὴν ἐπιδέξιον· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ φοιτῶν εἴς τι σχολεῖον : μαθητὴς ἐπιμελὴς - τακτικός - ἄτακτος· **3)** ὁ ἀκολουθῶν τὰς θεωρίας, τὸ σύστημα ἀρχηγοῦ τινος ἢ διδασκάλου ἢ τὴν τεχνοτροπίαν μεγάλου τινὸς καλλιτέχνου, συγγραφέως κτλ. : ΚΔ Ματθ.8, 25 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ (οἱ ἀπόστολοι), - μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος - τοῦ 'Αριστοτέλους - τοῦ Ραφαήλου - τοῦ Δάντη.

μᾰθητικεύομαι μτγν. κάμνω ἐπίδειξιν, ἀνάπτυξιν μαθήματος : Δσμάσκ.'Αρχ.192.

μᾰθητικός-ή-ό(ν) (μανθάνω) κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. γενικ. ὁ ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ, ὁ ἀγαπῶν τὴν μάθησιν, ὁ φιλομαθής : Πλάτ.Πολ.475Ε καὶ ἄλλους τοιούτων τινῶν μαθητικοὺς καὶ τοὺς τῶν τεχνυδρίων φιλοσόφους φήσομεν· **2)** ἐπὶ ζῴων, ὁ εὐκόλως μανθάνων, ὁ εὐκολοδίδακτος : 'Αριστλ. Μεταφ.980b,21· κ. συγκρ. : αὐτ.Ζ) 608a,27 μαλακώτερόν τε γὰρ τὸ ἦθός ἐστι τὸ τῶν θηλειῶν, . . καὶ μαθητικώτερον· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μαθητὰς ἢ ὁ ἰδιάζων εἰς αὐτούς : μαθητικὸς φίλος - ζωή - περίοδος - ἦθος, - μαθητικὰ χρόνια - θρανία.

μᾰθητιῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ. ἐφετ. τοῦ μανθάνω, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, νὰ γίνω μαθητής : 'Αριστφ. Νεφ.183 καὶ δεῖξον ὡς τάχιστά μοι τὸν Σωκράτην, μαθητιῶ γάρ· **2)** μσν. κ. νεώτ. εἶμαι μαθητής, μαθητεύω : Στουδ.Θεόδ.359D ἡμεῖς οἱ ταπεινοί, ὡς μαθητιῶντες αὐτῷ, Κομητ.ΑΠ 15,38, - ἡ μαθητιῶσα νεολαία.

μαθητολόγιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἐπίσημον βιβλίον ἐν δημοσίῳ ἢ ἰδιωτικῷ σχολείῳ, ἐν ᾧ ἐγγράφονται οἱ μαθηταὶ ἑκάστου σχολικοῦ ἔτους.

μαθητοῦδι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μαθητής, μικρὸς μαθητής, μαθητάριον· **2)** μαθητευόμενος, τσιράκι· **3)** μτφ. ἀδαής, ἄπειρος, ἀδόκιμος.

μαθήτρια (ἡ) θηλ. τοῦ μαθητής βλ.λ. : Διόδ.Σ 2, 52, ΚΔ Πράξ.9,36.

μαθητρίς-ίδος (ἡ) μτγν. μαθήτρια : Φίλ.1,273.
μαθιόλη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν σταυρανθῶν, ἡ βιολέττα.
μάθος-ους (τὸ) ποι. κ. ἰων. κ. δημ., ἰων. γενικ. -**εος** ἡ μάθησις, ἡ φρόνησις· Φώτ. «μάθος· λέγουσι τὴν μάθησιν» : Ἀλκ.104, Αἰσχ.Ἀγ.177 **Ζῆνα, . . τῷ πάθει μάθος θέντα κυρίως ἔχειν** (τὸν διδάσκοντα διὰ τοῦ πάθους), Ἀριστφ.ἀπ.814· **2)** ἔθος, ἕξις, συνήθεια : Ἱππ.Γυν.1,6 **πλείων τοῦ μάθεος**, αὐτ.1,61 **ἐπὴν πλέονα τοῦ μάθεος φάγῃ**.
μαθός-ή-ό (ἐκ τῆς μτχ. μαθὼν) δημ. συνήθ. τὸ ἄρα. ἐν παροιμ. φρ. ὁ μαθών, ὁ γινώσκων τι ἐκ πείρας : φρ. **ὁ παθὸς γίνεται μαθὸς** (ὁ παθὼν τὶ πραφυλάσσεται νὰ μὴ τὸ πάθῃ ἐκ δευτέρου).
Μαθουσάλας (ὁ) νεώτ. κ.δημ. ὄν. μακροβίου πατριάρχου ἐν τῇ ΠΔ· ‖ μετων. ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ζῶν, ὁ μακρόβιος, οἷος ὁ Μαθουσάλας.
μαθουσάλειος-ον (Μαθουσάλας) νεώτ. ἐπὶ ἡλικίας, ὁ διαρκῶν πολὺ χρονικὸν διάστημα, ὁ μακρός : **μαθουσάλειος ἡλικία - γῆρας**· ‖ συνήθ. ὡς εὐχὴ δηλοῦσα μακροζωΐαν : **εὔχομαι ἔτη μαθουσάλεια**.
μάθυιαι Ἡσ. «γνάθοι».
μαθῶμαι Ἡσ. «ζητῶ» (κῶδ. μαθᾶμαι).
μαί Ἡσ. «μέγα. Ἰνδοί».
μάϊ (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν προύμνη ἡ δαφνοκέρασος.
μαῖα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., π. Ὁμ. (μ. ἐν Ὀδ.) πάντοτε κτ.κλητ.φιλικὴ καὶ τιμητικὴ προσφώνησις πρὸς γυναῖκας πρεσβυτέρας, ἰδίως τροφοὺς καὶ δούλας τῶν παίδων, μάννα, μαννούλα : Ὀδ.Β 349 **μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον ἡδύν**, αὐτ.Υ 129 **μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ εὐνῇ καὶ σίτῳ**, Ὑμν.Δήμ.147, Ἀριστφ.Ἐκκλ. 915 **ὦ μαῖ', ἱκετεύομαι, κάλει τὸν Ὀρθαγόραν**· **2)** τροφός, θηλάστρια, παραμάννα· Πολυδ.3,41 «ἡ δὲ τροφὸς τῆς κόρης, τιθήνη, καὶ ἡ γάλα παρέχουσα, τίτθη καὶ μαῖα», Ἡσ. «τροφός» : Εὐρ. Ἱππ.243 **μαῖα, πάλιν μου κρύψον κεφαλάν**· **3)** ἡ μήτηρ : Εὐρ.Ἀλκ.393 **μαῖα δὴ κάτω βέβακεν**· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ τῆς γῆς : Αἰσχ.Χο.45 **ἰὼ γαῖα μαῖα**· πρβλ. Σοφ.ἀπ.959· **4)** π. Δωρ. ἡ μάμμη, ἡ προμήτωρ, ἡ γιαγιά : Ἰάμβλ.ΠυΘ.11,56 «τὴν παῖδα ἐκ παίδων ἐπιδοῦσαν κατὰ τὴν δωρικὴν διάλεκτον (καλέσαι) μαῖαν», Εὐστ. «τήθην οἱ Ἕλληνες τὴν πατρὸς ἢ μητρὸς μητέρα, οἱ δὲ παλαιοὶ ἀκύρως μάμμην καὶ μαῖαν»· **5)** κ. νεώτ. ἡ ἔχουσα ὡς ἐπάγγελμα τὸ μαιεύειν, μαιεύτρια, μαμμή· Ἡσ. «περὶ τὰς τικτούσας ἰατρὸς καὶ ὀμφαλοτόμος» : Πλάτ.Θεαίτ.149Α **ὡς ἐγὼ εἰμι υἱὸς μαίας μάλα γενναίας τε καὶ βλοσυρᾶς**, Ἰσυλλ.54, Σωρ. 2,3· **6)** κ. νεώτ. εἶδος μεγάλου καρκίνου, καβουρομάννα : Ἀριστλ.ΖΙ 525b,4 **τῶν καρκίνων . . τὸ γένος . . μέγιστον μὲν οὖν ἐστιν, ἃς καλοῦσι μαίας**· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακοστράκων ποδοφθάλμων τῆς οἰκογ. τῶν μαιιδῶν· **7)** ἐπὶ φυτῶν, τὸ λεπίδιον : Ὀρειβ.ἀπ.102· **8)** ὄν. κύρ. ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Πληϊόνης, μήτηρ τοῦ Ἑρμοῦ : Ὑμν.Ἑρμ.3, Ἡσίοδ.Θ 938 **Ζηνὶ δ' ἄρ' Ἀτλαντὶς Μαίη τέκε κύδιμον Ἑρμῆν**.
μαιανδρίνη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἑξακοραλλίων τῆς οἰκογ. τῶν **ἀστεροειδῶν**.
μαιάνδριος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ποταμὸν Μαίανδρον : Διον. Περ.837 **μαιάνδριον πεδίον**, Σουΐδ. **μ- ὕδωρ**.
μαιανδροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μαίανδρον, ὁ ἔχων σχῆμα μαιάνδρου : **μαιανδροειδὲς κόσμημα**· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς**.
μαίανδρος (ὁ) κ. νεώτ. ὀφιοειδὴς ῥοῦς τῶν ὑδάτων, ἑλιγμός, οἷον ὁ τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ : Φιλόστ.Εἰκ.1,9 **μαιάνδρους πολλοὺς ἑλίττει, σελίνου βρύοντας, ἀγαθοὺς ναυτίλλεσθαι τοῖς ὄρνισι τοῖς ὑγροῖς**· **2)** κ. νεώτ. εἶδ. ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, γεωμετρικὸν κόσμημα συνιστάμενον ἐκ συνελισσομένων ὀρθῶν γωνιῶν, γκρέκα : Στράβ. 12,8,15 **σκολιὸς ὢν εἰς ὑπερβολὴν ὥστε ἐξ ἐκείνου τὰς σκολιότητας ἁπάσας μαιάνδρους καλεῖσθαι**, Ἰώσ.ΑΙ 12,2,8,9 **μαίανδρος ἐν κρατῆρσι πηχυαῖος τὸ ὕφος ἐξειργάσατο κατὰ σύνθεσιν λίθων παντοίων τὴν ἰδέαν**· **3)** ὄν. ποταμοῦ τῆς Καρίας, περιφήμου διὰ τὸν ὀφιοειδῆ δρόμον του : Ἰλ.Β 869, Ἡρ.2,29.
μαιανδρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μαίανδρον, ἑλικοειδής : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.86,5 **ἄλλη γὰρ ἄλλῃ ἁρμόττει** (τειχοποιΐα), **οἷον ἡ μὲν μαιανδρώδης τῇ πεδινῇ**.
μαϊάνθεμον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **λειριοειδῶν**.
μαιάς-άδος (ἡ) θηλ. τοῦ μαιευτικὸς βλ.λ. : Νόνν. Δ 3,403 **καὶ τεκέων κλάζουσα μέλος θελκτήριον ὕπνου . . ἐκοίμισε μαιάδι τέχνῃ**· **2)** ὡς οὐσ. Σουΐδ. «μάμμη, τροφός»· **3)** ἡ Μαῖα, μήτηρ τοῦ Ἑρμοῦ : Ὀδ.Ξ 435, Εὐρ.Ὀρ.997.
μαϊδανός (ὁ) δημ. κ. **μαϊντανός** βλ.λ.
μάϊδε ἐπίρρ. δημ. μηδέ, μήτε : δ.τραγ. **μάϊδε σὲ πέτραν ἔκατσε, μάϊδε σ' ἐλιᾶς κλωνάρι**.
μαιεία (ἡ) (μαιεύομαι) ἡ μαίευσις, τὸ ξεγέννημα : Πλάτ.Θεαίτ.150D **τῆς μέντοι μαιείας ὁ θεός τε καὶ ἐγὼ αἴτιος**, αὐτ.210C.
μαίευμα-ατος (τὸ) (μαιεύομαι) κ. μσν. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μαιεύσεως, τοῦ ξεγεννήματος, τὸ ὑπὸ τῆς μαίας ἐξενεχθὲν βρέφος: Πλάτ.Θεαίτ.160Ε **σὸν μὲν παιδίον, ἐμὸν δὲ μαίευμα**· πρβλ. Ἰάμβλ.Μυστ. 8,3· ‖ κ. μτφ. : Εὐστ.Πον.325,39 **ὁ ἐν σωματίοις κείμενος λόγος . . ἔστι τοῦ ὑποδεξαμένου κώδικος μαίευμα, σπαργανοῦντος οἷον αὐτόν**.
μαιεύομαι (μαῖα) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐνεργῶ ὡς μαῖα : Διόδ.Σ 19,34 **οἱ δ' οὖν στρατηγοὶ διὰ τῶν μαιεύεσθαι δυναμένων γνόντες τὴν πρεσβυτέραν ἔγκυον οὖσαν**, Λουκ.Θέ.Δ 26,2· **2)** προκαλῶ τοκετόν : Φιλόστρ.Ἀπολλ.1,5 **ἱκανὴ δὲ πᾶσα ἔκπληξις μαιεύσασθαι πρὸ τῆς ὥρας**· **3)** μτ.αἰτ. τίκτω : Μαρῖν.Πρόκλ.6· **4)** νεοττοτροφῶ, βάζω κλῶσσα νὰ βγάλῃ πουλιά : Ἀνών.π.Σουΐδ. **εὗρον γυναῖκα ὄρνιθας μαιευομένην**· ‖ παροιμ. : Ἀριστφ.Λυσ.695 **ἀετὸν τίκτοντα κάνθαρός σε μαιεύσομαι** (σχόλ. «τὰ γὰρ ᾠὰ τῶν ἀετῶν οἱ κάνθαροι κυλίοντες διαφθείρουσι») (ἐπὶ τῶν ἐκδικουμένων κατ' ἰσχυροῦ ἐχθροῦ)· **5)** μτ. αἰτ. προσ. βοηθῶ ἐπίτοκον γυναῖκα νὰ γεννήσῃ, ξεγεννῶ· **6)** μτφ. ἐπὶ τῆς μαιευτικῆς τέχνης τοῦ Σωκράτους, ἐξάγω παρά τινος τὴν ὀρθὴν ἀπάντησιν διὰ καταλλήλων ἐρωτήσεων, ἐκμαιεύω : Πλάτ.Θεαίτ.149Β **οἶσθα γάρ που ὡς οὐδεμία αὐτῶν ἔτι αὐτὴ κυϊσκομένη τε καὶ τίκτουσα ἄλλας μαιεύεται**· **7)** ὁμ. μτφ. φέρω εἰς φῶς : Δαμασκ. Ι 111Α **ὡς αὐτὴ τοῦτον προενεγκοῦσαν ῥιζόθεν καὶ μαιεύσασα πλέον τὰ πρὸς εὐσέβειαν ἢ τὴν σωματικὴν ὕπαρξιν**· κ. παθ. : Πλάτ.Θεαίτ. 150Ε **τὰ ὑπ' ἐμοῦ μαιευθέντα κακῶς τρέφοντες ἀπώλεσαν**· **8)** ῥηματ. π. μαίευμα, μαίευσις, μαιεία, μαιεύτρια, μαιευτικός, μαιευτήρ, μαίευτρα.
μαίευσις-εως (ἡ) (μαιεύομαι) κ. νεώτ. τὸ ἔργον τῆς μαίας, τὸ ξεγέννημα : Πλάτ.Θεαίτ.150Β **τῇ δὲ γ' ἐμῇ τέχνῃ τῆς μαιεύσεως τὰ μὲν ἄλλα ὑπάρχει ὅσα ἐκείναις**.
μαιευτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ., δημ. **-ῆρας**, θηλ. **μαιεύτρια** ἐπιστήμων ἰατρός, εἰδικὸς διὰ τοκετοὺς καὶ λοχείας, μάμμος.
μαιευτήριο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. εἰδικὸν νοσοκομεῖον δι' ἐπιτόκους καὶ λεχωΐδας γυναῖκας.
μαιευτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων, ὁ κατάλληλος εἰς τὸ μαιεύεσθαι : Πλάτ.Θεαίτ.151C **προσφέρου οὖν πρός με ὡς πρὸς μαίας υἱὸν**

καὶ αὐτὸν μαιευτικόν· || **ἡ μαιευτικὴ τέχνη** κ. ἁπλῶς **μαιευτικὴ** ἡ τέχνη τῆς μαίας : Πλάτ.Πολιτ.268Β **περὶ τοὺς τῶν γιγνομένων τόκους καὶ λοχείας μόνος ἐπιστήμων τῆς μαιευτικῆς·** **2)** μτφ. ἡ διδακτικὴ μέθοδος τοῦ Σωκράτους, δι' ἧς οὗτος διὰ καταλλήλων ἐρωτήσεων ἐξῆγε παρὰ τῶν ἄλλων τὴν ὀρθὴν ἀπάντησιν : Πλάτ. Θεαίτ.161Ε **τὸ δὲ δὴ ἐμόν τε καὶ τῆς ἐμῆς τέχνης τῆς μαιευτικῆς σιγῶ,** Διογ.Λ 3,49· || **οἱ μαιευτικοὶ διάλογοι** τοῦ Πλάτωνος, οἷον Ἀλκιβιάδης Ι, Λάχης, Λύσις, Θράσυλλος : Διογ.Λ 3,59· **3)** νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μαίευσιν ἢ ὁ πρὸς ταύτην κατάλληλος : **μαιευτικὰ ἐργαλεῖα, - μαιευτικὴ κλινική - μέθοδος·** || **ἡ μαιευτικὴ** ὡς οὐσ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ἀσχολούμενος μὲ τὴν κύησιν, τὸν τοκετὸν καὶ τὴν λοχείαν τῶν γυναικῶν· **4)** νεώτ. ἰατρ. **μαιευτικὰ σχήματα** αἱ σχέσεις τοῦ ἐπιμήκους ἄξονος τοῦ ἐμβρύου πρὸς τὸν κάθετον ἄξονα τῆς ἐγκύμονος μήτρας.

μαιευτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τὸν τρόπον, τὴν μέθοδον τῆς μαίας : Πολυδ.4,208.

μαίευτρα (τὰ) μσν. κ. νεώτ. ἀμοιβὴ τοῦ μαιευτῆρος ἰατροῦ διὰ τὴν μαίευσιν : Ψελλ.ἐν Σάθ.5,87.

μαιεύτρια (ἡ) θηλ. τοῦ μαιευτήρ, ἡ μαῖα : Σοφ. ἀπ.99, Γαλ.Φυσ.Δυν.3,3.

μαιευτρικῶς ἐπίρρ. λεξ. κατὰ τὸν τρόπον τῆς μαίας· Σουΐδ. «ἰατρικῶς» (πιθ.).

μαιεύω, συνήθ. **μαιεύομαι** βλ.λ.

μαϊζένα (ἡ) νεώτ. κ. **μαϊσένα** λευκότατον ἄμυλον ἀραβοσίτου εἰδικῶς ἀπολιπανθέν.

μαιήιος-ον μτγν. ὁ μαιευτικὸς βλ.λ. : Νόνν.Δ 9,167 **σακέων μαιήιον ἠχώ·** **2)** ὁ ἐκ τῆς Μαίας γεννηθεὶς : Νόνν.Δ 9,17.

μαιήτωρ-ορος (ὁ) (μαίομαι) ὁ εἰς φῶς ἐκφέρων, ἐρευνητής : Χρησμ.π.Πορφ.Πλωτ.22 **ὅσσοι σοφίης μαιήτορες ἔπλευν.**

μαιθαῦ Ἡσ. «οἴμοι».

μαίθη Ἡσ. «καρδία πρὸς τοῖς ἱεροῖς».

μαικήνας (ὁ) νεώτ. κ. δημ. (ἐκ τοῦ ὀν. πλουσιωτάτου Ρωμαίου προστάτου τῶν γραμμάτων) πλούσιος προστάτης τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν ἢ εὐεργέτης, χορηγὸς ὡρισμένου συγγραφέως ἢ καλλιτέχνου.

μαίμα Ἡσ. «τῶν ὀρνίθων ἡ κοιλία».

μαιμάζω μαιμῶ βλ.λ.· Σουΐδ. «μαιμάζει· σφύζει, κλονεῖται, πηδᾷ, κυματοῦται, καχλάζει, καταδαπανᾶται, καταναλίσκει» : Φίλ.1,391 **ἡ ὄρεξις ὥσπερ ἔτι λιμώττουσα μαιμάζει.**

μαίμακος-ον βίαιος· Φώτ. «μαίμακον τὸ χαλεπὸν καὶ δύσμαχον» : Τραγ.Ἀδέσπ.593 (ἀμφ.).

μαιμακτήρ-ῆρος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. **μαιμάκτης** ὄνομα μηνὸς εἰς τὴν Φώκαιαν.

Μαιμακτήρια (τὰ) ἑορτὴ ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις τελουμένη κατὰ τὸν μῆνα Μαιμακτηριῶνα πρὸς τιμὴν τοῦ Διὸς Μαιμάκτου.

μαιμακτηριών-ῶνος (ὁ) ὁ πέμπτος μὴν τοῦ Ἀττικοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ ἀπὸ τῶν μέσων Ὀκτωβρίου μέχρι τῶν μέσων Νοεμβρίου διάστημα, ὀνομασθεὶς ἐκ τοῦ Διὸς Μαιμάκτου, καθ' ὃν ἐτελεῖτο ἡ ἑορτὴ Μαιμακτήρια : Ἀριστλ. ΖΙ 578b,13 **ἡ δ' ὀχεία γίγνεται μετ' ἀρκτοῦρον περὶ τὸν Βοηδρομιῶνα καὶ Μαιμακτηριῶνα,** Διόδ. Σ 3,48 **ἀπὸ γὰρ μηνός, ὃν καλοῦσιν Ἀθηναῖοι Μαιμακτηριῶνα·** πρβλ. Ἁρποκρ.ἐν λ. «ἀρχὴν δὲ λαμβάνοντος τοῦ χειμῶνος ἐν τούτῳ τῷ μηνί, ὁ ἀὴρ ταράττεται καὶ μεταβολὴν ἴσχει».

μαιμάκτης (ὁ) (μαιμάσσω) ἐπίθ. τοῦ Διὸς ἐν Ἀθήναις, θυελλώδης, ταραχώδης, ὡς θεὸς τῶν ἀνέμων καὶ τῶν καταιγίδων, εἰς τιμὴν τοῦ ὁποίου ἐτελοῦντο τὰ μαιμακτήρια· Ἁρποκρ. «ἐνθουσιώδης καὶ ταρακτικός» : Πλούτ.Ἠθ.458Β **διὸ καὶ τῶν θεῶν τὸν βασιλέα μειλίχιον, Ἀθηναῖοι δὲ μαιμάκτην, οἶμαι, καλοῦσι.**

μαιμάξ-ᾶκος (ὁ,ἡ) Ἡσ. «ταραχώδης».

μαιμάσσω μτγν. σφοδρῶς ἐπιθυμῶ, εἶμαι ἐν σφοδρᾷ καὶ ὁρμητικῇ κινήσει, μαιμῶ : Βιάν.ΑΠ 9,272 **ἔφθανε μαιμάσσων λαοτίνακτον ὕδωρ,** ΠΔ Ἰώβ 38,8 **ὅτε ἐμαίμασσε ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς ἐκπορευομένη·** || Ἡσ. «προθυμεῖται, σφύζει». **2)** ρηματ. π. μαιμάκτης.

μαιμάχης Ζωναρ. «ὑβριστής».

μαϊμοῦ (ἡ) (μιμῶ) δημ., ὑποκορ. **μαϊμουδάκι, μαϊμουδίτσα,** ὁ πίθηκος· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., πονηρός, ἄσχημος, κωμικός.

μαϊμουδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μαϊμοῦ βλ.λ.

μαϊμουδήσιος-ια-ιο δημ. ὁ μαϊμουδίστικος.

μαϊμουδιάρης (ὁ) δημ., θηλ. **-άρα** ὁ ἐκτρέφων καὶ ἐπιδεικνύων ἐξησκημένους πιθήκους πρὸς ἀργυρολογίαν· πρβλ. ἀρκουδιάρης.

μαϊμουδίζω (μαϊμοῦ) δημ. ἀμτβ. ἔχω τρόπους, πονηρίαν μαϊμοῦς, κάμνω σὰν τὴν μαϊμοῦ, πιθηκίζω· **2)** μτβ. μιμοῦμαι ὡς ἡ μαϊμοῦ, πιθηκίζω· **3)** ρηματ. π. μαϊμουδισμός.

μαϊμουδισμός (ὁ) (μαϊμουδίζω) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μαϊμουδίζω, ἀνόητος καὶ γελοία μίμησις, πιθηκισμός.

μαϊμουδίστικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μαϊμοῦν, ὁ ὁμοιάζων πρὸς μαϊμοῦν, ὁ πιθηκοειδής : **ἔχει κάτι μάτια λοξά, μαϊμουδίστικα, - μαϊμουδίστικα καμώματα.**

μαϊμουδίτσα (ἡ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μαϊμοῦ βλ.λ. || ἐν χρ. κ. μτφ. ἐπὶ γυναικός.

μαιμῶ-άω, ἐπ. γ' πληθ. **μαιμώωσι,** μτχ. **μαιμώων,** κ. αἰολ. **μαιμάεντι,** ἐπ. ἀόρ. **μαίμησα** (Ἰλ.Ε 670), ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, κινοῦμαι ὁρμητικῶς, μαίνομαι, ἐνθουσιῶ, λαχταρῶ· Σουΐδ. «μαιμᾶν, ἐνθουσιᾶν, ὀξέως ὁρμᾶν» : Ἰλ.Ε 670 **μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ,** αὐτ.Ν 75 **μαιμώωσι πόδες καὶ χεῖρες** («μετὰ προθυμίας ὁρμῶσιν»), Χρησμ.π.Ἡρ.8,77 **δεινὸν μαιμώοντα,** Αἰσχ.Ἱκ.895 **μαιμᾷ πέλας, . . δίπος ὄφις·** || κ. μτ. γενικ. : Σοφ.Αἶ.50 **ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου,** Ἀπολλ.Ρ 2,269 **μαιμώωσαι ἐδητύος·** || κ. μτ. ἀπαρφ. : Θεόκρ.25,253 **λῖς μαιμώων χροὸς ἆσαι·** || κ. μτφ. ἐπὶ τῆς λόγχης : Ἰλ.Ε 661 **αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα·** || κ. παθ. : Διον.Περ.1156 **ἐς δὲ σίδηρον θύρσοι μαιμώοντο** (ἀμφ., μετεβλήθησαν εἰς σίδηρον).

μαιμώσσω (ἐκ τοῦ μαιμῶ) μτγν. ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, μαιμῶ βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.470 **οὔρεα μαιμώσσων ἐπινίσσεται ὀκρυόεντα.**

μάϊνα προστ. τοῦ μαϊνάρω βλ.λ.· || ναυτικὸν κέλευσμα, ὑπόστειλον, χάλα : **μάϊνα τὰ παννιά·** || ἐν τοῖς ἐλαιοτριβείοις, κέλευσμα πρὸς τοὺς στρέφοντας τὸν μοχλὸν ἐργάτας, παῦσον, χάλα· **2)** εἶδος παιδιᾶς, καθ' ἣν οἱ παίζοντες χωρίζονται εἰς δύο ἀντίθετα στρατόπεδα καὶ κυνηγοῦσιν οἱ μὲν τοὺς δέ, ὅταν εἰσέρχωνται εἰς τὴν περιφέρειάν των, σκλαβάκια : Θρακ.3,294.

μαιναδογενής-οῦς-ές μσν. ἐπὶ τῆς θυγατρὸς τῆς Ἡρῳδιάδος, ἡ ἐκ Μαινάδος γεννηθεῖσα ὀρχήστρια : Θεοφάν.Κερ.1065.

μαιναΐτης (ὁ) νεώτ. πέτρωμα πυριγενές.

μαίνανδρος-ον μτγν. ἐπὶ γυναικός, ἡ μαινομένη δι' ἄνδρα, ἡ πόρνη : Ἡρῳδιαν.Ἐπιμ.83.

μαϊνάρισμα-ατος (τὸ) (μαϊνάρω) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαϊνάρω βλ.λ.

μαϊνάρω (ἰταλ.) δημ., προστ.β' ἐν. **μάϊνα** βλ.λ., ἀόρ. **(ἐ)μαϊνάρισα** κ. **(ἐ)μάϊναρα** κ. προστ. **μαϊνάρισε,** μτχ. παθ. παρακ. **μαϊναρισμένος,** ἀφήνω ἐλεύθερον τὸ σχοινίον, χαλῶ : **μαϊνάρισε τὸ σχοινί** (ἀπόλυσον) **-τὰ παννιά·** **2)** ἀμτβ. κοπάζω, καθησυχάζω, γαληνεύω : **μαϊνάρισε ἡ φορτούνα - ὁ ὄερας·** **3)** ρηματ. π. μαϊνάρισμα.

μαινάς-άδος (ἡ) (μαίνομαι) κ. νεώτ. μανική, μαινομένη, τρελλή : Σοφ.914,4 λύσσα μαινάς (ὁ ἔρως), Εὐρ.Βάκχ.915 σκευὴν γυναικός μαινάδος Βάκχης ἔχων· ‖ ὡς οὐσ.· Εὐστ. «μαινάδες, αἱ Βάκχαι, αἱ Διονύσου ὀπαδοί» : Ἰλ.Χ 460 μεγάροιο διέσσυτο μαινάδι ἴση, Ὑμν.Δήμ.387, Σοφ.ΟΤ 212 Βάκχον μαινάδων ὁμόστολον· ‖ ἐπὶ τῶν Ἐρινύων : Αἰσχ.Εὐμ.500 οὐδὲ γάρ βροτοσκόπων μαινάδων τῶνδ' ἐφέρψει κότος τις ἐργμάτων· ‖ ἐπί τῆς Κασάνδρας : Εὐρ.Τρῳ.172· **2)** ἡ πόρνη : Πολυδ.7,203,Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.83· **3)** ἐνεργ. ὁ διεγείρων μανίαν, μανιώδη ἔρωτα : Πίνδ.Π 4,216 μαινάς ὄρνις, Τρυφιόδ.375 μαινάδι φωνῇ· **4)** νεώτ. ζωολ. εἶδος καρκίνου ἐκ τῶν βραχυούρων.

μαινάτης (ὁ) νεώτ. ζωολ. εἶδος πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν φαριδῶν, ἄ. γράκουλα ἤ θρῆσκος.

μαίνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μικρὸς θαλάσσιος ἰχθύς, ἐκ τοῦ γένους τῆς ἀφύης, ἁλατιζόμενος, ἡ γρέτσα : Φιλόδ.ΑΠ 9,412· ‖ νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. ἰχθύων τῆς κατηγορίας τῶν ἀκανθοπτερυγίων, οὗ εἶδος μ- ἡ κοινή· πρβλ. μαινομένη.

μαινίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μαίνη βλ.λ. : Φερεκρ. 56 τοῖς σοῖσι συνῶν κορακινιδίοις καὶ μαινιδίοις, Ἀριστφ.ἀπ.247,Ἀριστλ.Ζ) 569a,18.

μαινίς-ῖδος (ἡ) κ. -ῖδος (Ὀππ.Ἁλ.1,108) ὑποκορ. τοῦ μαίνη βλ.λ., συνήθ.π.κωμ. : Ἀριστφ.Βάτρ. 985 τίς τὴν κεφαλὴν ἀπεδήδοκεν τῆς μαινίδος, Σπεύσ.π.Ἀθήν.7,313Α ὁμοιά φησιν εἶναι τῇ μαινίδι βόακα καὶ σμαρίδας, Αἰλ.ΖΙ 12,28,Ἀλκίφρ.1,6.

μαινόλης (ὁ) (μαίνομαι), θηλ. μαινόλις, ὁ μαινόμενος, παράφρων, τρελλός· Ἡσ. «παράκοπος, ἔνθεος» : Σαπφ.1,18 μαινόλᾳ θυμῷ, Αἰσχ.Ἱκ.109 διάνοιαν μαινόλιν, Εὐρ.Ὀρ.823 τὸ δ' αὖ κακουργεῖν ἀσέβεια μαινόλις κακοφρόνων τ' ἀνδρῶν παράνοια· ‖ ἐπίθ. τοῦ Βάκχου : Φίλ.1,351,Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.30· **2)** ἐνεργ. ἐπὶ οἴνου, ὁ καθιστῶν τινα μανιώδη : Πλούτ.Ἠθ.462Β προσγενόμενος ὁ θυμὸς ὠμηστὴν καὶ μαινόλην ἀντὶ λυαίου καὶ χορείου ποιήσῃ τὸν ἄκρατον.

μαινόλιος-ον ἐπίγρ. ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὁ μαινόλης βλ.λ. : ΑΠ 9,524,13 μαινόλιος Βάκχος.

μαινόλις (ἡ) ἄνευ γενικ. θηλ. τοῦ μαινόλης βλ.λ.

μαίνομαι κ. μσν. κ. νεώτ., μέσ. μέλλ. μᾰνοῦμαι (Ἡρ.1,109) κ. παθ. μέλλ. β' μᾰνήσομαι (Λουκίλλ.ΑΠ 11,216), ἐνεργ. ἀόρ. α' μτ. μτβ σημ. ἔμηνα (Εὐρ. Ἴων 520), κ. μέσ. ἐμηνάμην (Θεόκρ.20,34) κ. παθ. ἀόρ. β' ἐμάνην, παρακ. μὲ σημ. ἐνεστ. μέμηνα (Ἀλκμ.68) κ. παθ. μεμᾰ́νημαι (Θεόκρ.10,31), ἐπὶ προσ., εἶμαι, γίνομαι μανιώδης, κατέχομαι ὑπὸ μανίας, κάνω σὰν τρελλός, ἐν Ἰλ. συνήθ. ἐπὶ ἀγρίας ὀργῆς θεοῦ τινος ἤ ἥρωος, ὅστις ὡς μανιώδης φέρεται εἰς τὰς μάχας : Ἰλ.Ε 717 μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον, αὐτ.Ο 128 μαινόμενε, φρένας ἠλέ, διέφθορας, αὐτ.Φ 5 ὅτ' ἐμαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ· κ. μτφ. : Ἰλ.Θ 111 καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν, αὐτ.Π 245 χεῖρες ἄαπτοι μαίνονται· ‖ ὁμ. περὶ τοῦ σφοδροῦ θυμοῦ : Ἰλ.Θ 360 πατὴρ .. φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι, αὐτ.Θ 413 ἐν φρεσὶ μαίνεται ἦτορ, Αἰσχ.Ἑπτ.781 μαινομένᾳ καρδίᾳ, Εὐρ.Βάκχ.999 μανείσᾳ πραπίδι, Πλάτ. Συμπ.173Ε μαίνομαι καὶ παραπαίω· ‖ μσν.μέχρι μανίας ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαί τι : Πρόδρ.2,405 καὶ πίστευσον, ἐμάνην το, καὶ θέλω νὰ τὸ φάγω· ‖ ἐπὶ τοῦ οἴνου, γίνομαι παράφρων ἕνεκα οἰνοποσίας: Ὀδ.Σ 406 μαίνεσθε καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα, Λουκ.Θε.Δ 18,2 καὶ ὅλως μεμηνότες ὑπὸ τοῦ ποτοῦ· ‖ ἐπὶ βακχικῆς μανίας, εἶμαι ἐν βακχικῷ ἐνθουσιασμῷ : Ἰλ.Ζ 132 ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήιον, Σοφ.Ἀντ.1152 αἵ σε μαινόμεναι πάννυχοι χορεύουσι τὸν ταμίαν Ἴακχον, Παυσ. 2,7,5 ταύτας τὰς γυναῖκας ἱεράς εἶναι καὶ Διονύσῳ μαίνεσθαι λέγουσιν· ‖ ἐμπνέομαι, γίνομαι ἔνθεος· πρβλ. βακχεύω : Ἡρ.4,79 καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαίνεται· ‖ ἡ μτχ. τοῦ παθ. ἀορ. β' μανεὶς κ. σπαν. τοῦ ἐνεστ. ὡς ἐπίθ. ὁ παράφρων, ὁ τρελλός : Σοφ.Αἶ.726 τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατῷ ξύναιμον ἀποκαλοῦντες, Μαλάλ.1 432,10 μανέντες οἱ ἱερεῖς τῶν αὐτῶν Οὔννων ἔσφαξαν τὸν ῥῆγα, Κάλβ.2,1 καὶ τὸν ἄνδρα μαινόμενον τὸν πρὸ τοιαύτης καίοντα θεᾶς τὴν σμύρναν· κ. τὸ ἀπαρφ. τοῦ ἐνεστ. ὡς οὐσ. μανία, παραφροσύνη : Σοφ.ΟΚ 1537 ὅταν τὰ θεῖ' ἀφείς τις εἰς τὸ μαίνεσθαι τραπῇ· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. προσδ. ἤ τροπικοῦ ἐπιρρ. : Ἰλ.Θ 355 ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς, Εὐρ.Φοίν.535 ἐφ' ᾗ σὺ μαίνει, Διόδ.Σ 14,109 σφόδρα γὰρ εἰς τὴν ποιητικὴν ὑπῆρχε μεμηνώς, Λουκ.Ἀποκ.1 κατ' ἐμοῦ δὲ τοῦ θεραπεύσαντος μόνου μαίνεται, Λίβ.Ῥοδ.2885 ἀπὸ ἐντροπῆς του μαίνεται καὶ ἄλλην μανίαν μεγάλην· ‖ μτ. συστ. αἰτ. : Αἰσχ.Πρ.977 κλύω σ' ἐγὼ μεμηνότ' οὐ σμικράν νόσον, Ἀριστφ.Θεσμ. 793 μανίας μαίνεσθ', Λουκ.Ἀπαίδ.22 ὅτι δὲ μανίαν ἐρρωμένην ἔτι καὶ νῦν μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι· ‖ κ.μτ. δοτ.: Αἰσχ.Ἑπτ. 967 μαίνεται γόοισι φρὴν (ἡ λύπη τρώγει τὴν καρδίαν), Ξεν.ΚΠ 1,4,24 μαινόμενον δὲ γιγνώσκων τῇ τόλμῃ· ‖ κ. ἐνεργ. ἐμβάλλω εἰς μανίαν, κάνω κάποιον τρελλόν : Εὐρ.ΙΑ 581 ὅτι σε κρίσις ἔμηνε θεᾶν, Ξεν.Ἑλλ.3,4,8 ὅτι μὲν οὖν ἔμηνε καὶ τὸν Ἀγησίλαον ταῦτα ἐδήλωσεν ὕστερον· **2)** ἐπὶ πραγμ., συνήθ. ἐπὶ τοῦ πυρός, φέρομαι μανιωδῶς, μετ' ἀκρατήτου καταστρεπτικῆς ὁρμῆς ἐπιφέρω βλάβην : Ἰλ.Ο 606 ὡς ὅτ' .. ὀλοὸν πῦρ οὔρεσι μαίνηται· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, οἷον τῆς θαλάσσης, τοῦ ἀνέμου : Τρυφιόδ. 230· ‖ ὁμ. ἐν μτχ. ἐνεστ., οἷον ἐπὶ οἴνου, ὁ μανιοποιός, ἄγριος, ἰσχυρός, δυνατός : Πλάτ.Νόμ.773D μαινόμενος οἶνος· ‖ κ. ἐπὶ αἰσθημάτων : Αἰσχ. Ἑπτ 936 διανομαῖς ἀφίλοις ἔριδι μαινομένᾳ, Σοφ. Αἶ.957 γελᾷ δὲ τοῖσδε μαινομένοις ἄχεσιν πολὺν γέλωτα (σχόλ. «τοῖς διὰ μανίαν συμβεβηκόσι»), Χρησμ.π.Ἡρ.8,77 μαινομένη ἐλπίς· **3)** ἐπὶ ἀμπέλου, ἥτις οὐδέποτε παύεται καρποφοροῦσα : Ἀριστλ Θαυμ.846a,38,Θεόφρ.ΦΑἴτ.1,22 ἕτερον δὲ τὸ τῶν ἀμπέλων τῶν μαινομένων καλουμένων, αἳ οὐ μόνον βλαστάνουσιν, ἀλλὰ καὶ πέπτουσι καὶ ἀνθοῦσι καὶ βοτρυοῦνται, καὶ οὐ δύνανται τελειοῦν· **4)** τὰ μαινόμενα ἕλκη κακοήθεις πληγαί : Ἀσκληπιάδ.Πρ.π.Ἀέτ.15,14· **5)** ῥηματ. π. μαινάς, μαινόλης, μαίνανδρος.

μαινομένη (ἡ) ἡ μαίνη βλ.λ. : Σχόλ.Λουκ.Ὄνειρ.22.

μαινομένιον (τὸ) μτγν. ἡ μαίνη βλ.λ. : Ἀλέξ. Τραλλ.Πυρ.7.

μαίνουλα (ἡ) δημ. ἡ μαίνη.

μαϊντανός (ὁ) δημ. κ. μαϊδανός τὸ φυτὸν πετροσέλινον τὸ ἥμερον, τὸ μακεδονήσι· **2)** εἰρων. ἐπὶ προσ., ὁ ἀναμειγνυόμενος πανταχοῦ καὶ οὐδεμίαν ἔχων ἁρμοδιότητα καὶ εἰδικότητα· **3)** μαϊντανός τοῦ βουνοῦ τὸ φυτὸν μαλαβαΐζα ἤ χρυσῆ.

μαϊόλικα (τὰ) κ. μαγιόλικα βλ.λ.

μαϊολίκη (ἡ) κ. μαγιολίκη βλ.λ.

μαίομαι ποι. (π. πεζ. μ. Πλάτ.Κρατ.421Α), αἰολ. κ. μά-, μέλλ. μάσσομαι, ἀόρ. ἐμασσάμην (ἐν συνθ.), μτ. αἰτ. ἀναζητῶ, ζητῶ, ἐρευνῶ : Ὀδ.Ν 367 μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος, Ἡσίοδ.Ἔργ.532 οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχουσι, Ἀλκ.25,1 ὁ μαιόμενος τὸ μέγα κρέτος· ‖ κ. μτ. δοτ. κ. αἰτ. : Νίκ.Θηρ.197 ἤ τ' ὄρνισι κατοικιδίῃσιν ὄλεθρον μαίεται (ζητεῖ νὰ παρασκευάσῃ ὄλεθρον εἰς τὰ κατοικίδια πτηνά)· ‖ κ.μτ. γενικ. ἐπιδιώκω, ἐπιζητῶ : Ἀπολλ.Ρ 4,1275 πάρα γάρ οἱ ἐπ' οἰήκεσσι θοάσσειν, μαιομένῳ κομιδῆς· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. : Πίνδ.Ο 8,5 μαιομένων μεγάλαν ἀ-

ρετὰν θυμῷ λαβεῖν· || κ. ἀπαλ. : 'Οδ.Ξ 356 **οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι μαίεσθαι προτέρω,** Πίνδ.Ο Ι,73, Αἰσχ.Χο.786 **τυχεῖν δέ μου κυρίως τὰ σώφροσυνευ μαιομένοις ἰδεῖν,** Σοφ.άπ. 658 **χρόνος πόλλ' ἀνευρίσκει μαιομένοις·** **2)** ρηματ. π. ἐν συνθ. αὐτόματος.

μαῖον (τό) μτγν. φυτόν τι, εἶδος κυμίνου, τὸ λαγοκύμινον : Γαλ.Ι,649,'Αλέξ.Τραλλ.9,Ι.

Μάϊος (ὁ) (λατ. Maius) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. Μάης ὁ τρίτος μὴν τοῦ ρωμαϊκοῦ ἔτους, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν Θαργηλιῶνα τοῦ ἀττικοῦ ἡμερολογίου : Διον.'Αλ.Ρωμ.Ι,38,Πλούτ.Νομ.19 **τὸν μὲν Μάϊον καλοῦσιν ἀπὸ Μαίας·** || ὡς ἐπίθ. : Πλούτ.Ρωμ.12 **ὅτι μὲν οὖν ἡ κτίσις ἡμέρᾳ γένοιτο τῇ πρὸ ἕνδεκα καλανδῶν Μαΐων ὁμολογεῖται·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ πέμπτος μὴν τοῦ ἔτους.

μαϊούλιον (τό) πιθ. ἐσφ.γρ. τοῦ μαρούλιον βλ.λ.· 'Ησ. ἐν λ. θριδακίναι.

μαιοῦμαι-όομαι, μέλλ. **μαιώσομαι,** ἐπὶ τῆς μαίας, μαιεύομαι, ἐξάγω τὸ τικτόμενον, βοηθῶ γυναῖκα ἐπίτοκον νὰ γεννήσῃ, ξεγεννῶ : Καλλ. Δία 35 **νυμφέων, αἵ μιν τάτε μαιώσαντο,** Λουκ. Θε.Δ 16,2 **τὰς τε τεκούσας ἐμαιοῦτο·** || ἐπὶ τοῦ 'Ηφαίστου εἰς τὴν γέννησιν τῆς 'Αθηνᾶς : Κορνοῦτ. Φυσ.Θε.19 **λέγεται δὲ ὁ "Ηφαιστος μαιώσασθαι τὸν Δία ὅτε ὤδινε τὴν 'Αθηνᾶν·** || κ. ἀπολ. : Σωρ Ι,80· || κ. μτφ. : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,80 **ὑμέας ἀφροσύνη μαιώσατο, τόλμα δ' ἔτικτε·** κ. παθ. : 'Απολλ.Ι,4,Ι **ὑφ' ἧς μαιωθεῖσα·** **2)** ἐπὶ τῆς μητρός, ἐλευθεροῦμαι, γεννῶ : Κόλουθ.181 **ἣν γάμος οὐκ ἔσπειρε καὶ οὐ μαιώσατο μήτηρ·** πρβλ. Νόνν.Δ 4,437 **ὥπλισεν Εἰλείθυια τὸν οὐ μαιώσατο μήτηρ·** || μτγν. μτφ. ἐπὶ τῆς 'Ηοῦς, ἥτις γεννᾷ τὴν ἡμέραν : 'Ιω.Γαζ.Ι,58· **3)** ἐπὶ τροφοῦ, θηλάζω, βυζαίνω : Νόνν.Δ 8,186 **μαζῷ μαιώσατο·** **4)** ρηματ. π. μαίωσις.

μαϊουμᾶς (ὁ) μτγν. κ. μσν. νυκτερινὴ συριακὴ ἑορτή, τελουμένη κατὰ τὴν ρωμαϊκὴν κ. βυζαντινὴν ἐποχὴν ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος πρὸς τιμὴν τοῦ Βάκχου καὶ τῆς 'Αφροδίτης : Μαλάλ.Ι 285,2· **2)** Σουΐδ. «μαϊουμᾶς πανήγυρις ἐγένετο ἐν τῇ Ρώμῃ κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα. τὴν παράλιον καταλαμβάνοντες πόλιν τὴν λεγομένην 'Οστίαν, οἱ τὰ πρῶτα τῆς πόλεως τελοῦντες ἡδυπαθεῖν ἠνείχοντο ἐν τοῖς θαλαττίοις ὕδασιν ἀλλήλους ἐμβάλλοντες· ὅθεν καὶ Μαϊουμᾶς ὁ τῆς τοιαύτης ἑορτῆς καιρὸς ὠνομάζετο».

μαῖρα (ἡ) (μαρμαίρω) ὁ σείριος ἀστήρ, ὁ. κύων : Καλλ.Αἴτ.3,Ι,35, Κριναγ.ΑΠ 9,555 **ὑπὸ μαίρῃ εὐάνεμον,** Νόνν.Δ 5,221 **λόγιον ἀστέρα Μαίρης·** || ὁμ. ἐπὶ τῆς 'Εκάβης μεταβληθείσης εἰς κύνα : Λυκόφρ. 334 **μαίρας ὅταν φαιουρὸν ἀλλάξῃς δομήν·** **2)** π. 'Ομ. ὡς κύρ. ὄν. : 'Ιλ.Σ 48.

μαιριῶ-άω, δωρ. μαρίω· 'Ησ. «Ταραντῖνοι δὲ μαιριῆν τὸ κακῶς ἔχειν» || αὐτ. «μαιριῆν· ὀχλεῖσθαι, πυρέττειν».

μαιρούα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **καππαριδοειδῶν.**

μαῖσα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μυρσινοειδῶν.**

μαϊσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. λευκωματοειδὴς οὐσία λαμβανομένη δι' ἐκχυλίσματος.

μαισοβότρυς-υος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **εὐφορβιοειδῶν.**

μάϊσσα (ἡ) μαν. ἡ μάγος, ἡ μάγισσα : 'Ερωτόκρ. 2,·87 **σὲ μιᾶς λαλᾶς του μάϊσσας τὸ σπίτιν.**

μαΐστρα (ἡ) δημ. ναυτ. ἡ μεγίστη σταυρωτὴ κεραία ἱστιοφόρου καὶ τὸ μέγιστον αὐτοῦ ἱστίον.

μαϊστράλι (τό) δημ. ὑποκορ. τοῦ μαΐστρος, ἐλαφρὸς μαΐστρος βλ.λ. : Παρφύρ.Σκ.109,Ι **τὰ κύματα ποὺ ἀπαλὸ μαϊστράλι | τὰ τραβάει.**

μαστρίχτιος (ἡ) νεώτ. γεωλ. (ἐνν. βαθμὶς) ἡ τρίτη ἐκ τῶν τεσσάρων βαθμίδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ σενόνιος σειρὰ στρωμάτων τῆς νεοκρητιδικῆς ὑποδιαπλάσεως.

μαΐστρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. βορειοδυτικὸς ἄνεμος, ὁ σκίρων, ἀργέστης : δ.τραγ. **φύσηξε βοριάς, μαΐστρος, τραμουντάνα.**

μαϊστροτραμουντάνα (ἡ) δημ. ὁ μεταξὺ βορρᾶ καὶ σκίρωνος ἄνεμος, σκιρωνοβορρᾶς.

μαΐστωρ-ορος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. διδάσκαλος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χοροῦ, δομέστικος : ΨΚωδ.284,4· || ἐπών. τοῦ 'Ιω.Δαμασκηνοῦ κ. 'Ιω.Κουκουζέλη.

μαισωλὸς (ὁ) 'Ησ. «ζῷον τετράπουν, γινόμενον ἐν τῇ 'Ινδικῇ, ὅμοιον μόσχῳ».

μαίσων-ωνος (ὁ) ὁ ἐντόπιος μάγειρος ἐν 'Αθήναις : 'Αθήν.14,659Α **ἐκάλουν δ' οἱ παλαιοὶ τὸν μὲν πολιτικὸν μάγειρον Μαίσωνα, τὸν δ' ἐκτόπιον Τέττιγα·** πρβλ. 'Ησ. ἐν λ. τέττιξ «μαίσωνες· παρὰ 'Αττικοῖς οἱ τῶν μαγείρων ὑπηρέται ξένοι (τέττιγες λέγονται), οἱ δὲ ἐντόπιοι Μαίσωνες» **2)** εἰδ. ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, τὸ κωμικὸν προσωπεῖον μαγείρου, ναύτου, ἔκ τινος ὑποκριτοῦ Μαίσωνος : αὐτ. **ἀγνοῶν ὅτι Μαίσων γέγονε κωμῳδίας ὑποκριτὴς Μεγαρεὺς τὸ γένος, ὃς καὶ τὸ προσωπεῖον εὗρε τὸ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενον μαίσωνα.**

μαισωνικὸς-ή-όν (μαίσων) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μαίσωνα ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς αὐτόν, εἰδ. ἐπὶ σκωμμάτων, ὁ χονδροειδής : 'Αθήν. 14,659Β **καὶ εἰκότως καὶ τὰ τούτοις πρέποντα σκώμματα καλεῖται μαισωνικά.**

μαϊτάπι (τό) (τουρκ.) δημ. μέγα πυρεῖον παράγον φῶς ἔγχρωμον, μικρὸν πυροτέχνημα· **2)** μτφ. εἰρωνεία, κοροϊδία : **τὸν πήρανε στὸ μαϊτάπι.**

μαῖτρ (ὁ) (γαλλ.) δημ. ὁ διευθύνων, ὁ ἔχων ὑπηρέτας, ἐργάτας· **2)** ὁ κατέχων γνώσεις ἢ τέχνην εἰς μέγαν βαθμόν, οἱονεὶ ὁδηγητὴς τῶν ἄ. κ. διδάσκαλος.

μαιτρέσσα (ἡ) (γαλλ.) δημ. ἡ μετὰ τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς κατ' ἐλευθέραν ἕνωσιν συνοικοῦσα, ἡ ἐρωμένη, φιλενάδα· || ἡ ὑπὸ τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς ἐν ἰδίῳ οἴκῳ συντηρουμένη.

μαιτρεσσάρω δημ. καθιστῶ γυναῖκά τινα μαιτρέσσαν μου.

μαϊτυρῶ-έω 'Επιγρ. ἀντὶ μαρτυρῶ βλ.λ.

μαΐτυς-υρος (ὁ) 'Επιγρ. κρητ. ἀντὶ μάρτυς βλ.λ., αἰτ. πληθ. **μαιτύρανς.**

μαίωσις-εως (ἡ) (μαιοῦμαι) μτγν. ἡ μαίευσις, ἡ μαιεία : Πλούτ.'Αλέξ.3 **εἰκότως γὰρ ἔφη καταφλεχθῆναι τὸν νεὼν τῆς 'Αρτέμιδος ἀσχολουμένης περὶ τὴν 'Αλεξάνδρου μαίωσιν,** Σωρ.168.

μαιωστῆ 'Ησ. «ἐρευνᾷ τῇ φύσει».

μαιώτης (ὁ) ἐν ἐπιθ. χρ., ἰων. μαιήτης, θηλ. μαιῶτις ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν χώραν τῶν πρὸς τὰ βόρεια παράλια τοῦ Εὐξείνου πόντου κατοικούντων Σκυθῶν : 'Ηρ.4,45 **οἱ δὲ Τάναϊν ποταμὸν τὸν Μαιήτην·** || κτ. πληθ. φυλὴ σκυθικὴ πρὸς τὰ βόρεια παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου κατοικοῦσα : 'Ηρ.4,123 **ποταμοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν τέσσερες μεγάλοι ρέοντες διὰ Μαιητέων,** Ξεν.'Απομν.2,Ι,10· **2)** εἶδος ἰχθύος ἀλιευόμενον ἐν τῇ 'Αζοφικῇ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῷ Νείλῳ : "Αρχιππ.26, Αἰλ.ΖΙ 10,19 **οἱ δὲ οἰκοῦντες τὴν καλουμένην 'Ελεφαντίνην τοὺς μαιώτας, φῦλον . . τοῦτο ἰχθύων.**

μαιωτικὸς-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μαιώτας βλ.λ. : Αἰσχ.Πρ.731 **ὃν . . σε χρὴ λιποῦσαν αὐλῶν' ἐκπερᾶν Μαιωτικόν·** **2)** ὁ μαιευτικὸς βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.1000Ε **μαιωτικὴ τέχνη,** "Αντυλλ.π.'Ορειβ.10,19,2 **μαιωτικοῦ δίφρου·** || **ὁ μαιωτικὸς** (ἐνν. λόγος), πραγματεία περὶ μαιευτικῆς τοῦ 'Ηροφίλου : Σωρ.2.3.

μαιώτιος (ἡ) νεώτ. γεωλ. (ἐνν. υποβαθμίς) ὑποβαθμὶς ἀνήκουσα εἰς τὴν ἀνωτ. μειόκαινον σειρὰν τῆς νεογενοῦς ὑποδιαπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ.

μαιῶτις-ιδος (ἡ), ἰων. μαιῆτις, θηλ. τοῦ μαιώτης, ἡ Ἀζοφικὴ θάλασσα : Αἰσχ.Πρ.419 **οἳ γᾶς ἔσχατον τόπον ἀμφὶ Μαιῶτιν ἔχουσι λίμναν.**

μαιωτιστί ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὸν Σκυθικὸν τρόπον : Θεόκρ.13,56 **Μαιωτιστὶ λαβὼν . . τόξα.**

μαίωτρα (τὰ) μτγν. ὁ μισθός, ἡ ἀμοιβὴ τῆς μαίας : Λουκ.Θε.Δ 8,2 **ὥστε, ὦ Ζεῦ, μαίωτρά μοι ἀπόδος, ἐγγυήσας μοι αὐτήν.**

μάκα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πτερογένιον καὶ ὕπνος.

μακάβριος(-α)-ο(ν) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς νεκρούς, εἰς τὸν θάνατον, ὅθ. ὁ ἐμπνέων τὴν φρίκην τοῦ θανάτου : μακάβριον **θέαμα οἷον τοῦ τεμαχισθέντος νεκροῦ·** || ὁ λίαν πένθιμος· || εἰδ. μακάβριος **χορὸς** εἰκὼν παριστῶσα χορὸν νεκρῶν, βασιλέων ἅμα καὶ ἰδιωτῶν, πλουσίων ἅμα καὶ πενήτων, συμβολίζουσα οὕτω τὴν ἀνθρωπίνην ματαιότητα.

μακαδάμ (τὸ) δημ. κ. μακαντάμ διεθν. ὁρ. εἶδος ὁδοστρώματος ἐκ σκύρων.

μακαδαμία (ἡ) νεώτ. γένος **πρωτεοειδῶν** φυτῶν.

μακάκος (ὁ) νεώτ. γένος **κερκοπιθηκιδῶν** πιθήκων.

μακαλοῦβαι (αἱ) νεώτ. γεωλ. κωνοειδῆ χθαμαλὰ τοῦ ἐδάφους ὑψώματα ἐν εἴδει ἡφαιστείων.

μακαντάσης (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. μαρκαντάσης φίλος, ἑταῖρος, σύντροφος εἰς ἔργον ἢ εἰς διασκεδάσεις : **εἴμαστε παλαιοὶ μακαντάσηδες μὲ τὸ γείτονά** σου.

μάκαρ-ἄρος (ὁ,ἡ) κ. μσν., αἰολ. **μάκαρς** (Ἀλκμ.10, 11), θηλ. κ. **μάκαιρα** κ. βοιωτ. **μάκηρα,** συνάπτεται κ. μτ. οὐδ. οὐσ. ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι, (Νόνν.Δ 21,261), συγκρ. μακάρτερος κ. ὑπερθ. μακάρτατος, ἐπίθ. τῶν θεῶν, ὁ ἀπολαμβάνων ἄκρας εὐημερίας, εὐδαίμων, εὐτυχής : Ἰλ.Α 339 **πρός τε θεῶν μακάρων,** Αἰσχ.Ἱκ.1019 **μάκαρας θεοὺς γανάοντες πολιούχους,** Καλλ.Δία 72 **τὰ μὲν μακάρεσσιν ὀλίζοσιν αὖθι παρῆκας ἄλλα μέλειν ἑτέροισι·** || κ. ἀπολ. **οἱ μάκαρες** οἱ εὐδαίμονες θεοί : Ὀδ.Κ 299 **μακάρων μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,** Ἡσίοδ.Ἔργ.136 **οὐδ᾽ ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,** Πίνδ.Ο 1,52 **ἐμοὶ δ᾽ ἄπορα γαστρίμαργον μακάρων τιν᾽ εἰπεῖν·** || ὁ ἐν. μ. ἐν προσφωνήσει πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν θεῶν : Ὁμ.Ὕμν. 8,16,Σοφ.Φιλ.400 **ἰὼ μάκαιρα ταυροκτόνων λεόντων ἔφεδρε,** Ἐπιγρ. **μάκαρ Παιάν·** κ. ὑπερθ. : Αἰσχ.Ἱκ.524 **μακάρων μακάρτατε καὶ τελέων τελειότατον κράτος, ὄλβιε Ζεῦ·** **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., ὁ ἔχων τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας, μακάριος, εὐδαίμων, ὄλβιος, ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. προσφωνήσεως φιλοφρονητικῆς : Ἰλ.Γ 182 **ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη,** αὐτ.Ω 377 **ὀλβιόδαιμον, μακάρων δ᾽ ἐξ ἔσσι τοκήων,** Πίνδ.Π 4,59 **ὦ μάκαρ υἱὲ Πολυμνάστου,** αὐτ.Ι 7(6),1 **μάκαιρα Θήβα·** || ἰδίως πλούσιος, εὐτυχής: Ἰλ.Λ 68 **ἀνδρὸς μάκαρος κατ᾽ ἄρουραν·** κ. ὑπερθ. : Ὀδ.Ζ 158 **κεῖνος δ᾽ αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων·** **3)** ἐπίθ. τῶν νεκρῶν, ἰδίως τῶν πιπτόντων ἐν μάχῃ ἡρώων καὶ ἡμιθέων τῆς τετάρτης γενεᾶς, ὁ κάτοχος τῆς μακαριότητος, ὁ μακαρίτης : Ἡσίοδ.Ἔργ. 141 **τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται,** Πλάτ.Γοργ.523Β **ἀπιὼν εἰς μακάρων δή τινας εὐδαιμονίας·** || **μακάρων νῆσοι** νῆσοι φανταστικαὶ τοποθετούμεναι ὑπὸ τῶν μετὰ τὸν Ὅμηρον ἐν τῷ Ὠκεανῷ μακρὰν πρὸς δυσμάς : Ἡσίοδ.Ἔργ.171 **ἐν μακάρων νήσοισι παρ᾽ Ὠκεανὸν βαθυδίνην·** ὁμ. κτ. ἐν. : Πίνδ.Ο 2,79 **ἔνθα μακάρων νᾶσος ὠκεανίδες αὖραι περιπνέοισιν·** || κτ. ἐν. κ. μεγάλη τις ὄασις τῆς Ἀφρικανικῆς ἐρήμου : Ἡρ.3,26 **οὐνομάζεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος κατὰ Ἑλλήνων γλῶσσαν Μακάρων νῆσος.**

μακαρᾶς (ὁ) μσν. κ. δημ. τρόχιλος, τροχαλία, καρρούλι : Καρκβ.Ζητ.86 **κάθε μακαρᾶς καὶ τὸ ξυλοφύλλι του·** **2)** κουβαρίστρα.

μακάρι ἐπίρρ. λεξ. κ. δημ. εἴθε, ἄμποτε· Σουΐδ. ἐν λ. ὄφελες «ὄφελες καὶ ὄφελον. εἴθε, μακάρι, εὐκτικῶς. τὸ δὲ μακάρι τῶν ἀπαιδεύτων εὐκτικὸν ἐπίρρημα, ἀντὶ τοῦ εἴθε καὶ αἴθε» : **μακάρι νὰ εἶχα καὶ θὰ σοῦ ἔδιδα, - μακάρι νὰ ᾽ρθῃ·** **2)** ἔστω καί, οὔτε καί : **δὲ(ν) θέλω νὰ τὸν βλέπω, μακάρι καὶ ζωγραφιστό.**

μᾰκᾰρία (ἡ) (μάκαρ) κ. νεώτ. ἡ μακαριότης, εὐδαιμονία, εὐτυχία : Λουκ.Ἑρμότ.71 **πάσχουσι δ᾽ αὐτὸ καὶ οἱ τὴν κενὴν μακαρίαν ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες,** αὐτ.Πλ.12· || κωμ. εὔφημος ἔκφρασις ἀντὶ τοῦ ὕπαγ᾽ ἐς κόρακας, **ὕπαγ᾽ ἐς μακαρίαν** ὕπαγε εἰς τὴν αἰωνιότητα, εἰς τὸν διάβολον, εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ : Ἀριστφ.Ἱππ.1151 **ὕπαγ᾽ ἐς μακαρίαν ἐκποδών,** Πλάτ.Ἱππ.Μ 293Α **βάλλ᾽ εἰς μακαρίαν,** Ἀντιφάν.245 **ἐς μακαρίαν τὸ λουτρόν·** **2)** κτ. πληθ. ἀνοησίαι : Σιμπλίκ.Οὐρ.140,31 **κεναὶ μακαρίαι·** **3)** Ἡσ. «βρῶμα ἐκ ζωμοῦ καὶ ἀλφίτων»· **4)** νεώτ. ἄρτος διανεμόμενος μετὰ τὴν κηδείαν εἰς τοὺς παρακολουθήσαντας αὐτήν, φυχόπιττα· πρβλ. Κορ.Ἄτ.4Α,301· **5)** νεώτ. δεῖπνον παρατιθέμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀποθανόντος μετὰ τὴν κήδευσιν αὐτοῦ, νεκρόδειπνον, παρηγοριά.

μακαριά (ἡ) δημ. ἡ μακαρία βλ.λ.4) κ. 5).

μᾰκᾰρίζω (μάκαρ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παθ. παρακ. **μεμακάρισμαι** (Στουδ.Θεόδ.315C), θεωρῶ, ἀποκαλῶ τινα μακάριον, εὐτυχῆ, εὐδαιμονίζω, καλοτυχίζω : Ὀδ.Ο 538 **ὡς ἄν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι,** Ἡρ.7,45 **ἐνταῦθα Ξέρξης ἑωυτὸν ἐμακάρισε,** Σοφ.ΟΤ 1195 **βροτῶν οὐδὲν μακαρίζω,** Ἀντιφ.2,4,4 **ἀξιῶ δ᾽ ὑμᾶς ἀπολύσαντάς με μακαρίσαι μᾶλλον ἢ καταλαβόντας ἐλεῆσαι,** ΚΔ Λουκ.1,48 **ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί,** Μηναῖ.3,2 Ὠδ.9 **ὅθεν σε πίστει μακαρίζομεν,** δ.τραγ. **οὗλοι νὰ φᾶν κι οὗλοι νὰ πιοῦν κι οὗλοι νὰ μακαρίσουν·** || παροιμ. **μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε** (ὅτι τὸ τέλος τῶν ἤδη εὐτυχούντων ἐνδέχεται νὰ εἶναι κακόν, οἷον τὸ τοῦ Κροίσου)· || ὁμ. μτ. αἰτ. προσ. κ.γενικ. τοῦ πράγμ. κ. μτ. τῆς ἐπὶ κ. δοτ. : Ἀριστφ.Σφ.429 **φήμ᾽ ἐγὼ τὰς χελώνας μακαρίσαι σὲ τοῦ δέρματος,** Λυσ. 2,81 **ἐγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θανάτου,** Πλάτ.Εὐθ.274Α **μακαρίζω ἄρ᾽ ὑμᾶς ἔγωγε τοῦ κτήματος·** || ὁμ. μτ. οὐδ. ἐπίθ. : Ἀριστφ. Σφ.588 **τουτὶ γάρ τοι σὲ μόνον τούτων ὧν εἴρηκας μακαρίζω·** || κ. εἰρων. : Θουκ.5,105 **μακαρίσαντες ὑμῶν τὸ ἀπειρόκακον, οὐ ζηλοῦμεν τὸ ἄφρον** (καλοτυχίσαντές σας διὰ τὴν ἄγνοιαν)· κ. παθ. : Θουκ.2,51 **ἐμακαρίζοντό σε ὑπὸ τῶν ἄλλων,** Διογ.Λ 6,45, Στουδ.Θεόδ.315C **καὶ μνημονεύονται καὶ μεμακάρινται·** || κ. παθ. μτ. δοτ. τρόπου : Ξεν.ΚΠ 1,11 **σωφροσύνῃ καὶ ὁσιότητι μακαρισθείς·** **2)** ρηματ. π. μακαριστέον, μακαριστός, μακαρισμός, μακάρισμα.

μακαρίνη (ἡ) Ἡσ. «ἀνδράχνη».

μᾰκαριοποιός-όν μτγν. ὁ καθιστῶν τινα μακάριον : Κύριλλ.238.

μᾰκάριος-α-ον κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **μακάριος-ον** (Πλάτ.Νόμ.803C), συγκρ. μακαριώτερος κ. ὑπερθ. μακαριώτατος, ἐπὶ προσ., ὁ ἀπολαύων μακαριότητος, εὐδαίμων, εὐτυχής, καλότυχος, ὅ,τ. μάκαρ : Πίνδ.Π 5,46 **μακάριος, ὃς ἔχεις καὶ πεδὰ μέγαν κάματον λόγων φερτάτων μναμήια,** Εὐρ.Ὀρ.86 **σὺ δ᾽ εἶ μακαρία μακάριός θ᾽ ὁ σὸς πόσις,** Πλάτ.Πολ.335Ε **σοφοί τε καὶ μακάριοι ἄνδρες,** ΚΔ Λουκ.6,21 **μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε,** ΚΔ Ματθ.5,3 **μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι . .** (κ. ἐφεξ.)· || ὅθ. ἐκκλ. μακάριος ὁ ἐν θανάτῳ δεδικαιωμένος· συνήθ. ἐν φρ. : Μέν.114 **μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει·** || συχνὰ ὡς κολακευτικὴ ἔκφρασις, **ὦ μακάριε** πολλάκις καί πως εἰρων. ὦ θαυμάσιε, φίλτατε : Πλάτ.Πρωτ.

309C πῶς δ' οὐ μέλλει, ὦ μακάριε, τὸ σοφώτατον κάλλιον φαίνεσθαι;' || μτ. γενικ. : Ἀριστφ. Ἱππ.186 ὦ μακάριε τῆς τύχης (διὰ τὴν τύχην σου), αὐτ.Σφ.1292 ἰὼ χελῶναι μακάριαι τοῦ δέρματος, Πλάτ.Εὐθ.303C ὦ μακάριοι σφῶ τῆς θαυμαστῆς φύσεως (εὐτυχεῖς ὑμεῖς διὰ τὴν θαυμαστὴν φύσιν)' || κ. μτ. αἰτ. : Ξεν.ΚΠ 8,3,39 ὦ μακάριε σύ τά τε ἄλλα καὶ αὐτὸ τοῦτο' || ὁμ. ἐπὶ πραγμ., κατα στάσεων, ἰδιοτήτων κτλ. : Εὐρ.'Ορ.1208 ζῶν μακάριον κτήσει λέχος, Κρατῖν.Νεώτ.238 μακάριος ἦν ὁ πρὸ τοῦ βίος, Ἀριστλ.ΗΝικ.1178b,26 τοῖς θεοῖς ἅπας ὁ βίος μακάριος, Φιλόδ.Θαν.18 μακάριος διάθεσις, Παπαντ.'Αγ.'Ορ.5 ὡς που νὰ φτάση στὴ μακάρια κατάσταση τῆς ἀνυπαρξίας' κ. ὑπερθ. : Εὐρ.Τρῳ.327 ὡς ἐπὶ πατρὸς ἐμοῦ μακαριωτάταις τύχαις' || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ εὐδαιμονία, εὐτυχία : Ἀριστλ.ΗΝικ.1099b,2' **2)** ἐπὶ τῶν νεκρῶν, ὁ μακαρίτης : Πλάτ.Νόμ.94D οὐ δὴ τὸν μακάριον γεγονότα θέντες, Ἀθανάσ 1,198C ὁ μακάριος ἀπόστολος, Μηναῖ 3,8 Συνξ. ἐκεῖσε ὁ μακάριος οὗτος ὁμολογητὴς Θεοφύλακτος χρόνους διαρκέσας τριάκοντα **3)** συνήθ. π. Πλάτ. κ.κτ. πληθ. οἱ ὄλβιοι, ἀντίθ. ἐνδεεῖς : Πλάτ. Πολ.354A ὅ γε εὖ ζῶν μακάριός τε καὶ εὐδαίμων, Ἀριστλ.ΗΝικ.1157b,21, Μέν.Κιθ.ἀπ.1,6 τοὺς μακαρίους καλουμένους ὁρῶ πονοῦντας ἡμῖν ἐμφερῆ' κ. συγκρ. : Εὐρ.Τρῳ.365 πόλιν δὲ δείξω τήνδε μακαριωτέραν' κ. ὑπερθ. : Πολύβ.3,91,6 τὴν . . μακαριωτάτην . . πόλιν Καπύην' **4)** νεώτ. ἤρεμος, γαλήνιος, ἀσυγκίνητος, κατευχαριστημένος : Καρκθ.Ζητ.25 νὰ μετράῃ τὰ πλούτη . . καὶ τὶς διασκεδάσεις ποὺ θὰ ἔκανε μακάριος, ἂν αὐτὴ ἡ τύχη . . δὲν τὸν ἐκατάτρεχε' **5)** τὸ ὑπερθ. τοῦ ἀρσ. μακαριώτατος τίτλος τοῦ αὐτοκράτορος : Ἰουλ.379A, Κ Πορφ.'Εκθ.156,7' || τίτλος ἐπισκόπων : Ἀθανάσ.1,353C, Βασ.4,980A, Κὼδ.Ἰουστιν.5 ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἐπιφανίῳ τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ' || νεώτ. τίτλος τῶν πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων, Ἀντιοχείας καὶ Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν ἀρχιεπισκόπων Κύπρου κ. Ἀθηνῶν.

μᾰκᾰριότης-ητος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ εὐδαιμονία, εὐτυχία : Πλάτ.Νόμ.661B καὶ τὸ δὴ τέλος ἁπάσης μακαριότητος εἶναι, Ἀριστλ.ΗΝικ. 1178b,22, Ἐπίκ.'Επιστ.1,28U εἰς τὴν τοῦ ὅλου βίου μακαριότητα' **2)** νεώτ. εἴρων. κατάστασις ἀνθρώπου μὴ βασανιζομένου ἀπὸ φροντίδας ἢ ἀνησυχίας, πνευματικὴ νωθρότης, ἀδιαφορία' **3)** τίτλος ἐπισκόπων' πρβλ. μακάριος 5) : Ἱερών. Ἐκκλ.1,358 ἡ ὑμετέρα μακαριότης, Κὼδ.Ἰουστιν. 1,1,6 ἡ σὴ γινώσκει μακαριότης, Στουδ.Θεόδ. 233B τῆς μακαριότητός σου' || νεώτ. τίτλος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν : ἡ αὐτοῦ μακαριότης ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

μακαρίς ἀρχ. λεξ. τόπος ἐν τῷ Ἅδῃ, ὅπου παρέμενον οἱ μακάριοι, ἄ. μακαρία.

μακάρισμα-ατος (τὸ) σχόλ. ὁ μακαρισμὸς βλ.λ. : Σχόλ.Δημ.κ.Αἰσχίν.1,147.

μακαρισμός (ὁ) (μακαρίζω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μακαρίζειν, ἡ εὐδαιμονία, τὸ καλοτύχισμα : Πλάτ.Πολ.591D οὐκ ἐκπληττόμενος ὑπὸ τοῦ τῶν πολλῶν μακαρισμοῦ, Ἀριστλ.Ρητ.1367b,33, Πλούτ.'Ηθ.471C ἔξωθεν οὗτος ὁ μακαρισμὸς ὅπλων καὶ ἵππων καὶ στρατείας περικεχυμένης, ΚΔ Ρωμ.4,6 Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων' **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. κτ. πληθ. οἱ ἐννέα σύντομοι ἀφορισμοί, δι' ὧν ἄρχεται ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ : Ἐπιφάν.13 διὰ τί δέκα μὲν εἰσιν αἱ νομικαὶ ἐντολαί, ἐννέα δὲ οἱ μακαρισμοί, Ἀνών. Βί.Παχωμίου 12 ἦν σχολάζων λίαν σὺν τοῖς ἄλλοις μακαρισμοῖς καθαρὸς τῇ καρδίᾳ εὑρεθῆναι' πρβλ. ΚΔ Ματθ.5,3-11.

μακαριστής (ὁ) (μακαρίζω) μτγν., θηλ. μακαρίστρια, γλῶσσ.τοῦ Ἀσήρ : Ἰώσ.ΑΙ 1,19,8.

μακαρίστρια (ἡ) μσν., θηλ. τοῦ μακαριστής ἡ μακαρίζουσα, καλοτυχίζουσα : Ἰω.Κλίμ.860A, Στουδ.Θεόδ.172¹ μακαρίστρια κοσμικῶν ἡ ἀηδία.

μᾰκᾰριστός-ή-όν (μακαρίζω), συγκρ. μακαριστότερος κ. ὑπερθ. -ότατος, ὁ θεωρούμενος, νομιζόμενος μακάριος, εὐδαίμων, ὁ μακαριζόμενος: Ἡρ.7,18 μακαριστὸς πρὸς πάντων ἀνθρώπων, Ξεν.ΚΠ 7,2,6 ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς ἐμοὶ συστρατευομένους πᾶσι Χαλδαίοις μακαριστοὺς ποιῆσαι, Πλάτ.Φαῖδρ.256C τὴν ὑπὸ τῶν πολλῶν μακαριστὴν αἵρεσιν' || κ. ἀπολ. ὁ ἐπίφθονος, ζηλευτός : Ἀριστφ.Σφ.550 τί γὰρ εὐδαιμόν γ' ἢ καὶ μακαριστὸν μᾶλλον νῦν ἐστὶ δικαστοῦ, αὐτ.'Αριστφ.'Ορν.1725, Θεόκρ.7,83 ὦ μακαριστὲ Κομᾶτα' || κ. συγκρ. : Ἰσοκρ.8,143 τοσούτῳ δὲ μακαριστότεροι τυγχάνουσιν ὄντες τῶν βίᾳ τὰς τυραννίδας κατεχόντων' κ. ὑπερθ. : Ξεν.'Απομν. 2,1,33 τὴν μακαριστοτάτην εὐδαιμονίαν κεκτῆσθαι, Ἰσοκρ.9,70 Εὐαγόρας δ' οὐ μόνον θαυμαστότατος, ἀλλὰ καὶ μακαριστότατος ἐξ ἀρχῆς ὢν διετέλεσεν, Φιλόδ.ἐν'Ηρακλ.1232,7 αἱ μακαριστόταται φύσεις.

μακαριστῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον μακαριστὸν βλ.λ. : Ἰώσ.ΑΙ 2,6,1.

μακαρίτης (ὁ) (μακαρίζω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. -τᾶς, θηλ. -ῖτις κ. δημ. -ίτισσα, οὐδ. δημ. -ίτικο, ὁ ἀποθανών, ὡς ἀπαλλαγεὶς τῶν δεινῶν τοῦ βίου καὶ γενόμενος μακάριος, π. ἀρχ. συνήθ. ἐπὶ τοῦ νεωστὶ ἀποθανόντος· Ἡσ. «ὁ τεθνεώς, ὁ μακάριος, ὁ νεκρός» : Αἰσχ.Πέρσ.633 ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρίτας ἰσοδαίμων βασιλεύς, Ἀριστφ ἀπ. 488,10, Μέν.1032, Πλούτ.'Ηθ.120B καλὰς ἐλπίδας ἔχειν σε δεῖ περὶ τοῦ μακαρίτου υἱέος σου, Ἀθήν.3,113E μακαρίους αὖν αὐτούς, μᾶλλον δὲ μακαρίτας εἶναι, . Παχυμ.Γ Χρον.438,13 ὁ μακάριος Πέτρος, Μιχ.'Ατταλ. ἐν Σάθ.1,69 παρὰ τοῦ μακαρίτου μοναχοῦ' || παροιμ. στὶς ἐννιὰ τοῦ μακαρίτη μπῆκε ἄλλος μέσ' στὸ σπίτι (ἐπὶ ἀσέμνων γυναικῶν)' **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ μακάριος, ὁ εὐτυχής : Ἀριστφ.Πλ.555 ὡς μακαρίτην, . . τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας.

μακαρίτικος-η-ο δημ. εἴρων. ἐπὶ πραγμάτων, ὁ μὴ ὑπάρχων πλέον : τὸ μακαρίτικο τὸ μαγαζί μου - τὸ παλτό σου.

μακαρῖτις-ιδος (ἡ), θηλ. τοῦ μακαρίτης βλ.λ.,δημ. μακαρίτισσα : Λουκ.Φιλοψ,27 τὴν μακαρῖτίν μου γυναῖκα, Συνέσ.'Επιστ.44,183C τότε τοίνυν εἰκὸς ἐστι τῆς μακαρίτιδος Αἰμυλίου ψυχῆς συγγνωμονεστέρας τυχεῖν, Παχυμ.Γ Μιχ.Παλαιολ.205B.

μακαριῶ-όω μσν. καθιστῶ τινα μακάριον, εὐτυχῆ : ΨΧρυσ.9,862A.

μακαριωνυμία (ἡ) νεώτ. τὸ ὀνομάζειν τινὰ μακάριον.

μακαρίως ἐπίρρ. κ. νεώτ.,συγκρ. -ώτερον, ὑπερθ. -ώτατα, κατὰ τρόπον μακάριον, εὐδαιμόνως : Ἀριστφ.Πλ.629 ὡς μακαρίως πεπράγατε, Ἀριστλ. Πολιτ.1324a,24 κἂν ὁστισοῦν ἄριστα πράττοι καὶ ζῴη μακαρίως' κ. ὑπερθ. : Πλάτ.Νόμ.733E ζῆν ὡς οἷόν τ' ἐστὶν ἄνθρωπον μακαριώτατα' **2)** νεώτ. μετ' εὐχαριστήσεως, εὐχαρίστως' κ. ὑπερθ. : Καρκθ.Ζητ.171 τοὺς τινάζει ψηλὰ καὶ πάλιν ἀκολουθεῖ τὸ πέσιμό τους μακαριώτατα.

μακαριωσύνη (ἡ) μτγν. ἡ μακαριότης, ἡ εὐδαιμονία : Ἡρωδιαν.'Επιμ.232.

μακαριώτατος (ὁ) ὑπερθ. τοῦ μακάριος βλ.λ.5).

μακαρονάδα (ἡ) δημ. κ. μακαρουνάδα βλ.λ.

μακαρόνι(ον) (τὸ) (Ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ., συνήθ. κτ. πληθ. εἶδος ζυμαρικοῦ παρασκευαζομένου ἐκ

σιταλεύρου, ὕδατος καὶ ἅλατος, ἔχοντος δὲ σχῆμα λεπτοῦ σωλῆνος, ἐπιμήκους.
μακαρονίζω νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. μεταχειρίζομαι ἐν τῷ λόγῳ μακαρονισμοὺς βλ.λ., γλωσσικὰ στοιχεῖα ἀσυμβίβαστα· **2)** ρηματ. π. μακαρονισμός, μακαρονιστής, μακαρονιστικός.
μακαρονικός-ή-ό(ν) (ἰταλ.) ἐπὶ γλωσσικοῦ ὕφους, ἐπὶ λόγου, ὁ περιέχων μακαρονισμοὺς βλ.λ.· **2)** ἐπὶ συγγραφέως, ὁ οὗ τὰ γραφόμενα ἔχουσι μακαρονισμούς· **3)** εἰδ. μακαρονικὴ ποίησις ὡς ὅρος ἐν τῇ διεθν. γραμματολογίᾳ ἡ εἰς τὸ εἶδος τῆς **σατυρικῆς εὐθυμογραφίας** πολλάκις ἐν στιχουργίᾳ ἐν ᾗ ἐγίνετο χρ. λέξεων τῆς κοινῶς λαλουμένης παραμεμορφωμένων διὰ λατινικῶν καταλήξεων (οἷον degringoles, degringolat, πάπας, πάπαρδους), βραδύτερον δὲ καὶ λέξεων ἢ φράσεων μιξοβαρβάρων λατινικῶν, τοῦ ὅρου εἶτα ἐπεκταθέντος καὶ προκειμένου περὶ παρεμβολῆς λ. ἢ φρ. ἐξ ἄ. γλώσσης (οἷον Σολωμ. Ἰατροσυμβούλιο 176-7 cher ami vons êtes un fon | τσαμπουνίζεις τοῦ κακοῦ, αὐτ.208 καὶ τοῦ δίνω ἕνα πουργάντε καὶ τοῦ μπήχνω un vescicante) καὶ παρ' ἡμῖν πρὸς τούτοις προκειμένου περὶ εὐτραπέλως ἢ ἀτόπως παρεμβαλλομένων ἀρχ. ἀήθων ἑλλ. λ. ἢ φρ. (οἷον, τοιοῦτον λοιπὸν γλέντι ὁλοήμερον | ἐρωτικὸν ἔφερ' εἰς ὅλους ἵμερον)· πρβλ. μακαρονισμός.
μακαρονισμός (ὁ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. ὁ κοινισμὸς βλ.λ.· πρβλ., δατισμός, βαρβαρισμός· **2)** εἰδ. ἐπὶ ὕφους λόγου ἐν τῇ νεωτ. ἡ ἀτόπως, συνήθ. δὲ κ. πλημμελῶς γινομένη παρεμβολὴ λέξεων καὶ γραμματικῶν τύπων τῆς ἀρχ. ποι. ἢ ἀττ. γλώσσης, ἐπιτηδεύοντος ἀδαῶς κ. ἀκαλαισθήτως τοῦ γράφοντος ὕφος δόκιμον, οἷον εἱμαρτό μοι νὰ καταντήσω κλητήρ, - προσήκει μοι δι' ὅσα ἔκαμα ὁ ἔπαινος.
μακαρονισμός (ὁ) (μακαρονίζω) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀναμὶξ χρῆσις ἐν τῷ λόγῳ διαφόρων διαλέκτων ἢ γλωσσῶν, σχολαστικισμός· πρβλ. κοινισμός.
μακαρονιστής (ὁ) (μακαρονίζω) νεώτ. κ. δημ. συνήθ. ἐπὶ συγγραφέων, ὁ χρησιμοποιῶν ἐν τῷ λόγῳ μακαρονισμοὺς βλ.λ.2).
μακαρονιστί ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον μακαρονικὸν βλ.λ.
μακαρονοποιεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς μακαρονίων καὶ λοιπῶν ζυμαρικῶν, μακαρουνάδικο.
μακαρονοποιΐα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ βιομηχανία ἡ ἀσχολουμένη εἰς τὴν παραγωγὴν ζυμαρικῶν καὶ ἰδίως μακαρονίων.
μακαρονοποιός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τεχνίτης ἢ βιομήχανος κατασκευάζων μακαρόνια καὶ ἄλλα ζυμαρικά.
μάκαρος-α-ον Ἐπιγρ. κ. ἐπίγρ. ὁ μακάριος, ὁ εὐδαίμων : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.454.
μακαρο(υ)νάδα (ἡ) δημ. ἔδεσμα ἐκ μακαρονίων βρασθέντων ἐν ὕδατι ἢ ζωμῷ κρέατος καὶ καρυκευμένων δι' ἐμβάμματος.
μακαρουνάδικο (τὸ) δημ. τὸ μακαρονοποιεῖον.
μακαρουνᾶς (ὁ) δημ. ὁ μακαρονοποιός· **2)** ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν βρῶσιν μακαρονίων, ὁ ἔχων ὡς κυρίαν τροφὴν τὰ μακαρόνια· ‖ εἴρων, ἐπὶ τῶν Ἰταλῶν, ὡς τρωγόντων πολλὰ μακαρόνια· **3)** μτφ. ὁ μακαρονικὸς βλ.λ.
μάκαρς (ὁ) αἰολ. τ. τοῦ μάκαρ βλ.λ. : Ἀλκμ.10,11.
μακαρτός-ή-όν μτγν. ὁ μακαριστός : Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠ 7,740,5.
μακάσι (τὸ) δημ. ἡ δοκίς, δοκάρι.
μακάστα (ἡ) δημ. τὸ ζευκτὸν τῆς στέγης, τὸ φαλίδι.
μακασφαλτικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ τῶν ὁδοστρωμάτων, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σκυροστρώσεως, ὁ ἐμποτισθεὶς διὰ καθαρᾶς θερμῆς ἀσφάλτου.
μακάσφαλτος (ἡ) νεώτ. ἐπίστρωμα ὁδῶν ἐκ σκυροστρώματος, μακαδάμ, ἐμποτισθέντος διὰ θερμῆς ἀσφάλτου.
μακάτι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. κάλυμμα, ἐπίστρωμα λευκὸν καναπέδων, ἀνακλίντρων κ. ἄ.
μᾰκεδνός-ή-όν (ἐξ οὗ θέμ. καὶ τὸ μακρός) μακρός, ὑψηλός : Ὀδ.Η 106 **οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο,** Λυκόφρ.1273 **μακεδνὰς ἀμφὶ Κιρκαίου νάπας,** Νίκ.Θηρ.472 **ἐλάτῃσι μακεδναῖς**· **2)** Ἡσ. «μακεδνὰ σκῦλα τὰ οὐράνια καὶ μεγάλα, ἢ ὅτι τρόπαια μετέωρα ἵσταται»· **3)** ὁ δωρικός : Ἡρ.1,56 **οἴκεε ἐν Πίνδῳ, Μακεδνὸν καλεόμενον.**
μακεδονήσι(ον) (τὸ) μσν. κ. δημ. τὸ φυτὸν πετροσέλινον τὸ ἥμερον : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.206 **εἰ δὲ ἴδῃ ὅτι ἤσθιε σέλινον ἢ μακεδονήσιον.**
μακεδονιάνειον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. **μακεδονιανόν** τὸ δόγμα τῆς ρωμαϊκῆς συγκλήτου, δι' οὗ ἀπηγορεύθη ἡ ὑπὸ ὑπεξουσίου, ὡς ὀφειλέτου, συνομολόγησις δανείων ἐχόντων ὡς ἀντικείμενον χρηματικὰς ποσότητας : Βασιλικὰ 11,1,64, Θεοφύλ.Βουλγ.ΠΒ 4,7,259.
μακεδονιανοί (οἱ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. οἱ ὀπαδοὶ τῆς αἱρέσεως τοῦ Μακεδονίου, πνευματομάχοι : Θησ.Στεφ.ἐν λ.
μᾰκεδονίζω μτγν. κ. νεώτ. φρονῶ τὰ τῶν Μακεδόνων, εἶμαι πρὸς τὸ μέρος τῶν Μακεδόνων: Πολύβ.20,5,5 **οὗτοι γὰρ ἦσαν οἱ μάλιστα τότε μακεδονίζοντες,** Πλούτ.Ἀλέξ.30 **εἰ μὴ καὶ σὺ μετὰ τῆς Περσῶν . . τύχης μακεδονίζεις; - μακεδονίζοντες ρήτορες - στρατηγοί**· ‖ ὁμιλῶ τὴν διάλεκτον τῶν Μακεδόνων : Πλούτ.Ἀντ.27 **ἐνίων δὲ καὶ τὸ μακεδονίζειν ἐκλιπόντων,** Ἀθήν.3,122Α **μακεδονίζοντάς τ' οἶδα πολλοὺς τῶν Ἀττικῶν διὰ τὴν ἐπιμιξίαν**· **2)** ρηματ. π. μακεδονισμός, μακεδονιστί.
μακεδονικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μακεδονίαν ἢ τοὺς Μακεδόνας, ὁ τῶν Μακεδόνων : Ἡρ.7,131 **τὸ γὰρ δὴ οὖρος τὸ Μακεδονικὸν ἔκειρε τῆς στρατιῆς τριτημορίς,** Ξεν Ἑλλ.5,2,43 **τὸ Μακεδονικὸν στράτευμα,-μακεδονικὴ διάλεκτος - μέτωπον**· ‖ **Μακεδονικὸς ἀγών** (ὁ ἔνοπλος ἀμυντικὸς ἀγὼν τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βουλγαρικῶν συμμοριῶν),**-Μακεδονικὸν κομιτάτον** (ἡ βουλγαρικὴ ἐν Μακεδονίᾳ προπαγάνδα)· ‖ νεώτ. **ἡ μακεδονικὴ** κ. τὰ **μακεδονικὰ** ὡς οὐσ. ἡ διάλεκτος τῶν Μακεδόνων· **2)** τὸ **μακεδονικὸν** ὡς οὐσ. ὄνομα φαρμάκου : Γαλ.10,883.
μακεδονικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** κατὰ τρόπον μακεδονικόν, συμφώνως πρὸς τὰ ἤθη κ. ἔθιμα τῶν Μακεδόνων : Ἀρρ.Ἀν.7,12,2 **ὡς ἐκτρέφοιντο Μακεδονικῶς,** Πλούτ.Κλεομ.23 **δισχιλίους δὲ προσκαθοπλίσας Μακεδονικῶς,** Ἀθήν.13,560F **τὴν δ' Εὐρυδίκην μακεδονικῶς καθωπλισμένην.**
μακεδόνιος-α-ον, θηλ. ἀνώμ. **μακεδονίς** ὁ μακεδονικὸς βλ.λ. : Ἡρ.7,9.
μακεδονίς-(ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ **μακεδόνιος** ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ ἀνήκουσα εἰς τοὺς Μακεδόνας : Ἡρ.7, 127 **οἳ οὐρίζουσι γῆν . . Μακεδονίδα.**
μακεδονιστί ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ μακεδονικῇ διαλέκτῳ : Πλούτ.Ἀλέξ.51 **μακεδονιστὶ καλῶν τοὺς ὑπασπιστάς.**
μακεδονῖτις-ιδος (ἡ) ἡ ἀνήκουσα εἰς τοὺς Μακεδόνας ἢ εἰς τὴν Μακεδονίαν : Αἰλ.ΖΙ 15,20 **Θεσσαλονίκῃ τῇ Μακεδονίτιδι.**
μακεδονομάχος (ὁ) νεώτ. ὁ πολεμήσας εἰς τὸν μακεδονικὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ δρωσῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν.
Μᾱκεδών-όνος (ὁ,ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ας,** ποι. **Μακηδών,** θηλ. **-όνισσα** (Στράττ.32), ὁ κάτοικος τῆς Μακεδονίας : Ἡρ.6,44· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ μακεδονικὸς βλ.λ. : Θουκ.ΑΠ 7,45 **γῆ Μακεδών.**

μᾰκέλας (ὁ) μτγν. εἶδος ἱερέως ἐν Λυδίᾳ : Ἀλέξ.Αἰτ.9,2 (κῶδ.).

μᾰκέλη (ἡ) ἡ μάκελλα βλ.λ., ἡ τσάπα : Ἡσίοδ. Ἔργ.470 **ὁ δὲ τυτθὸς ὄπισθεν δμωὸς ἔχων μακέλην**, Θεόκρ.16,32 **ὡσεί τις μακέλᾳ τετυλωμένος ἔνδοθι χεῖρας ἀρχὴν ἐκ πατέρων πενίην ἀκτήμονα κλαίων**, Ἀπολλ.Ρ 4,1533.

μᾰ́κελλα (ἡ) (μία, κέλλω· πρβλ. δίκελλα) κ. νεώτ. κ. **μακέλη** γεωργικὸν ἐργαλεῖον, σκαφεῖον, τσάπα, τσαπί, σκαπέτι· Ἡσ. «δίκελλαν πλατεῖαν» : Ἰλ.Φ 259 **χερσὶ μάκελλαν ἔχων ἀμάρης ἐξ ἔχματα βάλλων**, Λουκ.Ἡσίοδ.7 **θεράπων μακέλλην ἔχων ἐπιφοροίη τῆς γῆς αὐτοῖς**· **2**) μτφ. ὁ κεραυνός : Αἰσχ.Ἀγ.526 **Τροίαν κατασκάψαντα Διὸς μακέλλῃ**, Ἀριστφ.Ὄρν.1240 **μή σου γένος πανώλεθρον Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναστρέφῃ Δίκη.**

μακελλάρης (ὁ) (λατ.) (μάκελλος 2)) μσν. κ. δημ., θηλ. **-ισσα**, σφαγεὺς ζῴων, κρεοπώλης, χασάπης : Πρόδρ.1,335 **τοῦ μακελλάρη τὴν γυνὴν ἠρξάμην κολακεύειν**, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,195 **μὲ ἐκλωθογύρισεν ὡσάν ὁ μακελλάρης ὅταν πιάνῃ τά πρόβατον ἀπὸ τὸν λαιμόν, καὶ τὸ δοκιμάζῃ ἂν εἶναι παχὺ διὰ νὰ τὸ σφάξῃ**· **2**) μτφ. θηριώδης, αἱμοχαρής, φονεύς, ἀπάνθρωπος.

μακελλάριος (ὁ) (λατ.) μτγν. ὁ σφαγεὺς ζῴων, ὁ κρεοπώλης, ὁ μακελλάρης : Αἰσώπ.Μῦθ.134 **ἔδει γάρ με, μακελλάριον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.**

μακελλεῖον (τὸ) (λατ.) γλωσσ. κ. μσν., μσν. κ. δημ. **μακελλειό**, τόπος, ὅπου σφάζονται τὰ ζῷα, σφαγεῖον, κρεοπωλεῖον, χασάπικο : Πρόδρ.1,333 **τὴν τζίκναν ἠκολούθησα, κι εἰς μακελλεῖον μὲ πάγει**, δ.τραγ. **κι ὡσάν σφαχτὸ στὸ μακελλειό χάμαι τὸν ἐχτυποῦσαν**· **2**) μτφ. μεγάλη σφαγὴ ἀνθρώπων : **ἔγινε τρομερὸ μακελλειό.**

μακελλεύω δημ., κρητ. **μακελλεύγω** σφάζω, σκοτώνω : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.88,18 **ἂν εἶν' πενήντα κι ἑκατὸ χύσου μακέλλεψέ τους**· **2**) γεν. κακοποιῶ, δέρνω.

μακελλικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μακελλεῖον, ὁ κρεοπωλικός : Ἀθανάσ.2,290Β **κύων μακελλικός.**

μάκελλον (τὸ) Ἐπιγρ., μτγν. κ. **μάκελ(λ)ος** τόπος περιπεφραγμένος, φραγμός, τὸ κιγκλίδωμα τῆς θύρας· Ἡσ. «μάκελλα· φράγματα, δρύφρακτοι»· **2**) τὸ κρεοπωλεῖον, χασάπικο, τὸ μακελλειό· Δίων Κ 61,18 «τὴν ἀγορὰν τῶν ὄψων, τὸ μάκελλον» : ΚΔ Κορινθ.1,10,25 **πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες.**

μάκελλος (ὁ) (λατ.) σχόλ. κ. δημ. τὸ **μάκελλον** βλ.λ. ὁ φραγμός : Ἀριστφ.Ἱππ.137· **2**) τὰ σφαγεῖον, κρεοπωλεῖον.

μακελλωτός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ φέρων μάκελλον, κιγκλίδωμα, κιγκλιδωτός, καγκελλωτός : **μακελλωταὶ θύραι.**

μάκελος (ὁ) κ. **μάκελλος** βλ.λ.

μάκενα (ἡ) δημ. κ. **μάκινα** βλ.λ. μηχάνημα· **2**) μτφ. μηχανή, πονηρία : **τί μάκενα πάλε μᾶς κούρτισες** (τί πονηριὰ μᾶς ἔστησες).

μάκερ (τὸ) μτγν. κ. **μάκειρ** (Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.8) κ. **μάκιρ** βλ.λ. : Γαλ.12,66.

μᾰκεσίκρᾱνος-ον (μᾶκος, κράνος) ἐπὶ τοῦ ἔποπος, ὁ ἔχων μακρὸν κράνος, λόφον, ὑψηλὴν κουκκούλαν· Ἡσ. «ὁ ἔποψ· διὰ τὸ ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καθάπερ λόφον».

μᾰκεστήρ-ῆρος (ὁ) κ. **μακιστήρ** βλ.λ.

Μᾰκέτης (ὁ) μτγν., θηλ. **Μᾰκέτις** κ. **Μακέτη** ὁ Μακεδών : Γέλλ.9,3.

Μακέτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ Μακέτης βλ.λ. : Βιάν. ΑΠ 7,49,1 **Μακέτις σε κέκευθε τάφου κόνις.**

μακέττα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. προσχέδιον ἐν μικρῷ καλλιτεχνικῶν ἔργων, οἷον ἀρχιτεκτονικῆς, πλαστικῆς, ζωγραφικῆς, διακοσμητικῆς κ. σκηνογραφίας.

μακιαβελλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μακιαβέλλην, ὁ σύμφωνος πρὸς τὸ πολιτικὸν δόγμα αὐτοῦ : **μακιαβελλικὴ πολιτική - πρᾶξις**· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς.**

μακιαβελλισμός (ὁ) νεώτ. ἡ διδασκαλία τοῦ Μακιαβέλλη, ἡ διὰ παντὸς μέσου προαγωγὴ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ κράτους ἄνευ ἀναφορᾶς πρὸς τὰς ἠθικὰς ἀρχάς· ‖ γεν. πολιτικὴ πονηρὰ ὑπὸ μηδενὸς δεσμευομένη ἠθικοῦ φραγμοῦ.

μακιδοποιός (ὁ) νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς μακίδων, ἐλασματουργός.

μάκινα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. κ. **μάκενα** μηχανή· ‖ εἶδ. ἡ πρὸς καθαρισμὸν τῆς σταφίδος.

μακιναρισμένος-η-ο μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μακινάρω βλ.λ.

μακινάρω (μάκινα) δημ., ἀόρ. **(ἐ)μακινάρισα,** μτχ. παθ. παρακ. **μακιναρισμένος,** καθαρίζω τὴν σταφίδα διὰ τῆς μάκινας βλ.λ. ἀπὸ τῶν μίσχων καὶ τῶν ἄλλων ἀκαθαρσιῶν.

μάκιπας (ὁ) δημ. ὁ ζυμωτὴς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει· πρβλ. μάγκιπος.

μάκιρ μτγν. κ. **μάκειρ** (Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.8) ἡ εὐώδης ῥητίνη τοῦ φυτοῦ αἴλαντας ὁ μαλαβαρικός : Διοσκ.1,82, Πλίν.Φ 12,32.

μακίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. σπέρμα τοῦ δρυποειδοῦς καρποῦ μυριστικῆς τῆς εὐόσμου, τὸ μοσχοκάρυον· **2**) ἔλασμα μετάλλου.

μᾰκιστήρ-ῆρος (ὁ) (μᾶκος) μακρός, σχοινοτενής, ἐκτεταμένος : Αἰσχ.Πέρσ.698 **μή τι μακιστῆρα μῦθον, ἀλλὰ σύντομον λέγων εἰπὲ καὶ πέραινε πάντα** (δ.γρ. μακεστήρ)· ‖ ὀχληρός, ἐνοχλητικός, δηκτικός : αὐτ.Ἱκ.466 **μακιστῆρα καρδίας λόγον** (σχόλ. «καρδίας δηκτικόν») (διόρθ. μαστικτῆρα) (δ.ἑρμ. εἰσχωροῦντα βαθέως εἰς τὴν καρδίαν, διαπερῶντα αὐτήν).

μάκιστι Ἡσ. «λοιμός».

μάκιστος δωρ. ὑπερθ. τοῦ μακρὰς ἀντὶ **μήκιστος**· Ἡσ. «μάκιστος· πορρώτατος· ὄφελος ἔχοντα».

μάκκορ Ἡσ. «ἐργαλεῖον γεωργικὸν ὡς δίκελλα».

μακκάς (ὁ) δημ. ξύλον ἄνωθεν τοῦ ἀξονίου τοῦ μαγγανοπήγαδου καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐρειδόμενον.

μακκασαίτης (ὁ) δημ. ξύλα ἐρειδόμενα ἐπὶ τῶν λιθίνων ἐρεισμάτων τοῦ μαγγάνου.

μάκκος (ὁ) (λατ.) νεώτ. ὁ ἀνόητος, μωρός, **βλάξ**· **2**) ὡς πρόσωπον ἐν τοῖς ἀτελλανοῖς βλ.λ. δράμασι καὶ ὁ ἀδηφάγος, ὁ κτηνώδης.

μακκοῦρα Ἡσ. «χεὶρ σιδηρᾶ ᾗ χρῶνται πρὸς τοὺς ἵππους».

μακκοῶ-άω (πιθ. ἐκ τοῦ Μακκώ), μτχ. παρακ. **μεμακκοηκώς,** ἀνοηταίνω, μωραίνω, παραφρονῶ· Ἡσ. «μακκοᾶν· παραφρονεῖν. προσποιεῖσθαι μὴ ἀκούειν» : Ἀριστφ.Ἱππ.62 **αὐτὸν ὡς ὁρᾷ μεμακκοηκότα** (δ.γρ. μεμακκοακότα) (σχόλ. «τὰ μακκοῦς φρονοῦντα»), αὐτ.396 **καὶ τὸ τοῦ δήμου πρόσωπον μακκοᾷ καθήμενον,** Λουκ.Λεξιφ.19 **ὃς προφανῶς μακκοᾷ.**

μακλοῦρα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **κνιδοειδῶν.**

μακονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν **βερμικοπλιτῶν.**

μάκος (ὁ) νεώτ. βοταν. τὸ φυτὸν παιωνία ἡ φαρμακευτική.

μᾶκος (τὸ) δωρ. τ. τοῦ μῆκος βλ.λ.

μακούνιον Ἡσ. «δίκτυον κιχλῶν, ὅπερ τινὲς νεφέλην».

μάκρα (ἡ), δ.γρ. **μακρά** ἡ μάκτρα βλ.λ., ἡ σκάφη τοῦ ζυμώματος : Εὐπ.136 **σμικρᾶς δὲ νοτίδος γενομένης, εἰς τὴν μακρὰν καθείς** (δ.γρ.), Ἀρτεμίδ.Δάλδ.5,58 **ἔδοξέ τις ἐπὶ μακρᾶς, τῆς λεγομένης καρδόπου, μεστῆς αἵματος ἀνθρωπίνου**· **2**) Ἐπιγρ. ἡ σαρκοφάγος.

μακραίνω μσν. κ. δημ. κ. -ένω κ. -ύνω, όόρ ἐμάκρυνα, μτχ. ποθ. παρακ. μακρεμένος κ. δημ. -υσμένος, καθιστῶ τι μακρόν, μακρότερον, μηκύνω, μακρύνω, ἀντίθ. βραχύνω, κονταίνω : πολὺ μοῦ τὰ ἐμάκρυνες τὰ μανίκια, - ἐμάκρυνα τὸ σχοινί· || ἀμτβ. γίνομαι μακρός, μακρότερος, ἀναπτύσσομαι : Ἐρωτόκρ.4,841 μακρένου γένεια καὶ μαλλιά, ἀλλάσσ' ἡ στόρησή ντου, - δὲ(ν) μακραίνει περισσότερο τὸ φόρεμα· **2)** μτφ. παρατείνω τι, δίδω εἰς τι ἔκτασιν : τὴν ἐμάκρυνες τὴν περιγραφή - τὴν κουβέντα· || κ. ἀμτβ. λαμβάνω ἔκτασιν, παρατείνομαι, τραβῶ σὲ μάκρος . ἡ ὑπόθεσις μακραίνει πολύ, - μὴν ἀναβάλετε τὸ γάμο, γιατὶ μακραίνει ὁ καιρός· **3)** ἀπομακρύνομαι, ξεμακραίνω : Ἐρωτόκρ.1,184 καὶ νὰ μακρύνῃς ἀπὸ 'πὰ νὰ περπατῇς στὰ ξένα, Σολωμ. Λὸρδ Μπάϋρ.3,3 ἀπ' τὸ λείψανον αὐτὸ | ἂς μακραίνουνε οἱ προδότες | κι ἀπ' τὰ λόγια ὁποὺ θὰ πῶ· **4)** ρηματ. π. μάκρεμα.

μακραίων-ωνος (ὁ,ἡ) (μακρός, αἰών) κ. νεώτ. ὁ διαρκῶν ἐπὶ πολύ, μακροχρόνιος, πολυχρόνιος : Αἰσχ.ἀπ.350 μακραίων βίος, Σοφ.ΟΤ 518 οὔτοι βίου μοι τοῦ μακραίωνος πόθος, - ἡ μακραίων δουλεία τοῦ ἔθνους· **2)** κ. ἐπὶ προσ., ὁ ζῶν ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας, ὁ μακρόβιος, πολύχρονος : Σοφ. ΟΚ 150 μακραίων γ', ὅσ' ἐπεικάσαι, Τιμόθ.Μιλ. Πέρσ.219 μακραίων λαός· πρβλ.Σοφ.ΟΤ 1099 τίς σ' ἔτικτε τῶν μακραιώνων ἄρα (Νυμφῶν) (αἵτινες καίπερ μὴ ἀθάνατοι, ἦσαν λίαν μακρόβιοι).

μακράκανθα (τὰ) νεώτ. βοταν. φυτὰ φέροντα μακρὰς ἀκάνθας.

μακρακές Ἡσ. «τὸ εὔκυκλον».

μακράν (αἰτ. θηλ. τοῦ μακρός) ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. κ. δημ. κ. μακρά, Ἰων. μακρήν, συγκρ. μακροτέραν κ. ὑπερθ. μακροτάτην, εἰς μακράν, εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, πόρρω, μακριά, ἀλάργα : Αἰσχ.Πρ.314 μακρὰν ἀνωτέρω θακῶν, Σοφ.ΟΤ 16 οὐδέπω μακρὰν πτέσθαι σθένοντες, Ἀριστφ.Ὄρν.1184 κἄστ' οὐ μακρὰν ἄπωθεν, Ξεν. Ἀν.3,4,17 ἐμελέτων τοξεύειν ἄνω ἱέντες μακρόν, Ἐρωτόκρ.3,1668 οὐδὲ μακρὰ νὰ ξοριστῇς ποτὲ δίχως μ' ἐμένα· || κ. μτ. γενικ. ἢ μτ. τῆς ἀπὸ κ. γενικ., ἐν μσν. κ. δημ. ἀπὸ κ. αἰτ. : Εὐρ.ΙΤ 629 μακρὰν γὰρ βαρβάρου ναίει χθονός, Πλάτ. Κωμ.192 κἂν ᾖ τοῦ γένους μακράν, Πολύβ.3,45,2 οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς στρατοπεδείας, αὐτ.3,50,8 οὐ μακρὰν τῶν πολεμίων κατεστρατοπέδευσε, ΚΔ Ματθ.8,30 ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη, Ἐρωτόκρ.1,1125 μακρά 'τον ὁ Ρωτόκριτος ἀπού τὴν Ἀρετοῦσα, - διαμένω μακρὰν τῆς πόλεως - τῆς πατρίδος· || κ. συγκρ. εἰς μεγαλυτέραν ἀπόστασιν : Θουκ. 6,98 ἐκώλυον τοὺς Ἀθηναίους . . ἀποσκίδνασθαι μακροτέραν, Ξεν.Ἀν.2,2,11 ἐπινοοῦμεν πορεύεσθαι μακροτέραν· || κ. ὑπερθ. μτ. γενικ. τόπου : Ξεν.Ἀν.7,8,20 ὅτι μακροτάτην ἔλθοι τῆς Λυδίας (ὅσον τὸ δυνατὸν μακράν)· || νεώτ.συνεκδ. ἔξω, ἐκτός : μακρὰν πάσης ὑπονοίας· || κ. ἐν φρ. μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ τοιαύτη σκέψις πρὸς δήλωσιν ἀποδοκιμασίας (οὐδὲ κἂν διενοήθην τοιοῦτόν τι)· **2)** ἐπὶ τοῦ λόγου, μτ. τῶν ρ. λέγειν, τείνειν, ἐκτείνειν, πάνυ, λίαν, πολύ : Αἰσχ.Ἑπτ.713 οὐδὲ χρὴ μακρὰν (λέγειν) (δὲν χρειάζονται πολλὰ λόγια), αὐτ.1296 μακρὰν ἔτεινας, Σοφ.Ἠλ.1259 μὴ μακρὰν βούλου λέγειν· **3)** ἐπὶ χρόνου, εἰς μεγάλην χρονικὴν ἀπόστασιν, εἰς παρῳχημένον χρόνον, ἐπὶ πολύ : Ἡρ.5,108 Ἴωνες οὐκ ἐς μακρὴν βουλευσάμενοι ἧκον, Σοφ.Ἠλ.323 ἐπεὶ τἂν οὐ μακρὰν ἔζων ἐγώ (ὀλίγον χρόνον), Ἀριστφ.Σφ. 454 οὐκέτ' ἐς μακράν, Δημ.237 τί οὖν συνέβη μετὰ ταῦτ' εὐθύς, οὐκ εἰς μακράν, Λουκίλλ.ΑΠ 11,160,3· **4)** νεώτ. κ. δημ. ἔξω, ἐκτός.

μακρανθῆ-ῶν (τὰ) νεώτ. βοταν. φυτὰ φέροντα μακρὰ ἄνθη.

μακραπόδοτος-ον κ. μακροαπόδοτος βλ.λ. : Ρήτ.6,195W.

μακραυχενοπλος-ον ὁ φέρων μακρὸν κοντόν, κοντάρι, ὅθ. μακρός, πρβλ. μακραύχην : Τιμόθ.Μιλ. Πέρσ.100 μ- πόδες ναὸς (κῶπαι).

μακραύχην-ενος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μακρὸν αὐχένα, μακρόλαιμος : Ἀθήν.1,6C ηὔξατο τῆς μακραύχενος ὄρνιθος τὸν τράχηλον ἔχειν· || κ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ.: Ἱππ.Ἐπιδ.2,1,8, Ἀριστλ.Ζ1 595a,11 καὶ τῶν ὀρνέων . . τὰ μὲν μακραύχενα διαλείποντα καὶ αἴροντα τὴν κεφαλήν· || γεν. ὁ μακρός : Εὐρ.Φοίν.1173 μακραύχενα κλίμακα.

μακράχερο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν βίκος ὁ λεπτόφυλλος.

μάκρεμα ατος (τὸ) (μακραίνω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μακραίνω, ἡ εἰς μῆκος ἐπαύξησις, μήκυνσις : τὸ μάκρεμα τοῦ σχοινιοῦ - τὸ φόρεμα θέλει μάκρεμα· **2)** ἐπὶ τόπου, ἡ ἀπόστασις, τὸ μάκρος : Ἐρωτόκρ.1,1117 τὰ μάτια δὲν καλοθωροῦ στὸ μάκρεμα τοῦ τόπου, Κρυστ. Τραγ.Τραγουδιστής 12 γιὰ νὰ περνάῃ τὸ μάκρεμα, τέτοια τραγούδια λέγει· || κ. ἐπὶ χρόνου, τὸ μακρύ πως χρονικὸν διάστημα.

μακρέτειος-ον (ἔτος) λεξ. ὁ διαρκῶν πολλούς, μακροὺς χρόνους· π. Σουΐδ.

μακρηγόρημα-ατος (τὸ) (μακρηγορῶ) μσν. ἡ μακρηγορία βλ.λ., ἡ μακρολογία : Τζέτζ. ἐν Ἀν. Κρ.4,68,1 τοῦτο δὲ μακρηγόρημα τοῦ τεχνικοῦ τυγχάνει.

μακρηγορής-οῦς-ές (ἀγορεύω) μσν. ὁ μακρήγορος βλ.λ., ὁ μακρολόγος· Στουδ.Θεόδ.221B ἃ παρέλκον ἐστὶ γράφειν διὰ τὸ μακρηγορές.

μακρηγορία (ἡ) (ἀγορεύω) κ. νεώτ., δωρ. μακρᾱγορία μακρός, ἐκτεταμένος λόγος, μακρολογία· Ζωναρ. «ἡ μακρὰ διάλεξις» : Πίνδ.Π 8,30 εἰμὶ δ' ἄσχολος ἀναθέμεν πᾶσαν μακραγορίαν λύρᾳ τε καὶ φθέγματι μαλθακῷ, Πολυδ.2,121.

μακρήγορος-ον (ἀγορεύω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μακρηγορῶν, ὁ ὁμιλῶν διεξοδικῶς, μακρολόγος : Φίλ.2,268, Τζέτζ.Χιλ.10,5 οἱ Ἀττικοὶ ὁμοίως δὲ πάλιν τῶν μακρηγόρων.

μακρηγορῶ-έω (ἀγορεύω) κ. νεώτ., δωρ. μακρᾱγορῶ ὁμιλῶ διὰ μακρῶν, διεξοδικῶς, ἐπὶ πολὺν χρόνον, μακρολογῶ, πολυλογῶ : Αἰσχ.Ἑπτ. 1057 μὴ μακρηγόρει, Εὐρ.Ἱππ.704, Θουκ.1,68 νῦν δὲ τί δεῖ μακρηγορεῖν, Ἡρώνδ.2,61 ὅπως ἂν μὴ μακρηγορέων ὑμέας, τῇ παροιμίῃ τρύχω, Πλούτ. Ἠθ.115E οὐκ ἀναγκαῖον μακρηγορεῖν· κ. παθ. : Πορφ.Χριστ.23· **2)** ρηματ.π. μακρηγόρημα.

μακρηγόρως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον μακρήγορον, διὰ μακρῶν, διεξοδικῶς : Τζέτζ. ἐν Ἀν. Κρ.4,53,19 ληρήσας μακρηγόρως.

μακρημερία (ἡ), ἰων. -ίη ἡ ὥρα, ὁ χρόνος τῶν μακρῶν ἡμερῶν : Ἡρ.4,86 νηῦς ἐπίπαν μάλιστά κῃ κατανύει ἐν μακρημερίῃ ὀργυιὰς ἑπτακισμυρίας, νυκτὸς δὲ ἑξακισμυρίας.

μακρημύτικα (τὰ) μσν. κ. μακρομύτικα εἶδος πολυτελῶν ὑποδημάτων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐχόντων μακρὰς μύτας : Πρόδρ.1,62 καὶ τώρα (βλέπεις τον) φορεῖ τὰ μακρημύτικά του.

μακριά ἐπίρρ. δημ. κ. μακρυά εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, πόρρω, μακράν, ἀλάργα : Σολωμ. Κρητικὸς 7,6 μακριά 'ναι τὸ σπαθί, μακριά ναι τὸ τουφέκι, - μακριὰ ἀπὸ τὸ χωριό· || μτφ. ἐν φρ. ἔξω : μακριὰ ἀπὸ μᾶς (εἰς δήλωσιν ἀποτροπῆς)· || ζῇ-μακριὰ ἀπ' τὸν κόσμο ζῇ βίον μονήρη, ἀκοινώνητον : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 23,2 σκλάβες μαρμαρωμένες ἐκεῖ κάτου, μακριὰ 'π' τοῦ κόσμου τὴ χαρά· **2)** ἐπὶ χρόνου, εἰς μεγάλην χρονικὴν ἀπόστασιν, μακράν : εἶναι μακριὰ ἡ Λαμπρή

ἀκόμα (ἀργεῖ νὰ ἔλθῃ)· **3**) μτφ. ἐν φρ. **εἴμαστε μακριά** διιστάμεθα, δὲν συμφωνοῦμεν· ‖ φρ. **μακριά ποὺ εἶσαι νυχτωμένος** (οὐδὲν ἐννοεῖς)· ‖ φρ. **εἶσαι μακριά** πόρρω ἀπέχεις τῆς ἀληθείας, τῆς πραγματικότητος.

μακρινάρι (τὸ) δημ. κ. μακρυνάρι τετράπλευρον ἔχον μῆκος δυσαναλόγως μέγα ἐν σχέσει πρὸς τὸ πλάτος του, μακρὸς διάδρομος : Γρυπ. Σκ.Τερρ.55,(**στοὺς ὄχτους καὶ τὰ μακρινάρια**) **ποὺ ἀνθομανοῦν οἱ στουρακιὲς προσμένουν τ' ἄξια παλληκάρια τὶς νιὲς τὶς τρισπονετικές**, Πορφύρ.Σκ.84,10 **καὶ ματωμένα κένταε μακρινάρια.**

μακρινός-ή-ό δημ. κ. μακρυνός ὁ εὑρισκόμενος εἰς μακρὰν ἀπόστασιν ἀπό τινος, ὁ ἀπομεμακρυσμένος, ὁ ἀπόμακρος : Κρυστ.Γκόλφω 240 **καὶ κάπου κάπου στὴ θαμπὴ καὶ μακρινὴ του φέξη | τὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ ξεχώριζε στοὺς βράχους, - μακρινοὶ** τόποι, - **μακρινὴ χώρα**· **2**) ἐπὶ χρόνου, ὁ ἀπέχων πολὺ χρονικῶς, ὁ παρῳχημένος : **αὐτὰ συνέβησαν εἰς μακρινὴν ἐποχήν**· **3**) μτφ. ἐν φρ. **μακρινὸ ταξίδι** ὁ θάνατος.

μακριός-ιά-ιό δημ. ὁ μακρός, μακρύς.

μακρ(ο)- σύνηθες πρῶτον συνθετικὸν δηλοῦν μακρότητα, μέγα μῆκος ἢ ὕψος τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ ἢ ὅτι γίνεται ἐντὸς μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἢ διήκει εἰς μακρὸν χῶρον, οἷον μακροβόλος, μακρογένειος, μακρόκαμος, μακρόλαιμος, μακρόπεπλος· ‖ ἐν ἐπιστημονικοῖς ὅροις τίθεται ἐν τῇ σημ. τοῦ μεγάλου, ἀντίθ. μικρο-, οἷον μακρόκαρπος, μακροκεφαλία, μακροτόμος.

μακροαπόδοτος-ον (δίδωμι) μτγν. κ. μσν. κ. μακραπόδοτος ὁ ἔχων πολὺ μακράν, ἀπομεμακρυσμένην τὴν ἀπόδοσιν : Φιλόπ.᾽Ιω.᾽Υπομν.Ψυχ. 582,32 **μακροαπόδοτος λέξις**, Εὐστ.᾽Οδ.1491,49 **μακροαπόδοτος σύνταξις**, Σχόλ.Διον.Τραγ.114Η.

μακροβάμων-ονος-ον (βαίνω) ὁ βαίνων, ὁ περιπατῶν μὲ μακρά, μεγάλα βήματα : ᾽Αριστλ. Φυσιογν.813a,3.

μακρόβιος-ον (βίος) κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. **μακροβιώτερος** κ. ὑπερθ. -**ώτατος**, ὁ ζῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, μακρόζωος, πολύχρονος : ῾Ιππ.᾽Αέρ.4 **μακροβίους δὲ τοὺς ἀνθρώπους τούτους μᾶλλον εἰκὸς εἶναι τῶν ἑτέρων**, ᾽Αριστλ.Ρητ.1361a,33 **πολλοὶ ἄνευ τῶν τοῦ σώματος ἀρετῶν μακρόβιοί εἰσιν**, ᾽Απολλδ.2,15 **οὗτος μακρόβιος γενόμενος** (ὁ Ναύπλιος), Λουκ.Μακρόβ.6 **καὶ κατὰ πάντα ἀέρα μακρόβιοι γεγόνασιν ἄνδρες**, Βί. ᾽Αλεξ.4699 **ἔρχεται πρὸς Βραχμάνους, τοὺς μακροβίους τε φημί**· κ. συγκρ. : Στράβ.15,1,34 **καὶ γὰρ τοὺς Σῆρας ἔτι τούτων μακροβιωτέρους τινὲς φασι**· κ. ὑπερθ. : ῾Ηρ.3,114 **ἄνδρας μεγίστους καὶ καλλίστους καὶ μακροβιωτάτους**· ‖ **οἱ Μακρόβιοι** αἰθιοπικὴ φυλή : ῾Ηρ.3,23· ‖ ῾Ησ. «Μακρόβιοι· αἱ νύμφαι. Ρόδιοι». ‖ κ. ἐπὶ φυτῶν : Θεόφρ.Φ) 4,13,1)· ‖ τίτλος ἔργου τοῦ Λουκιανοῦ· **2**) (βιός) ὁ ἔχων μακρὸν τόξον· ΕΜ 3,23.

μακροβιότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μακροβίου, μακρὰ διάρκεια ζωῆς, μακροζωΐα : ᾽Αριστλ.Ρητ.1361b,32, Γαλ.14,297· ‖ κ. ἐπὶ φυτῶν : Θεόφρ.Φ) 4,13,2.

μακροβιοτία (ἡ) μτγν. ἡ μακροβιότης, ἡ μακροζωΐα : Κλήμ.᾽Αλ.Παιδ.2,180 **᾽Αρτώριός τις ἐν τῷ περὶ μακροβιοτίας.**

μακροβίοτος-ον (βίοτος) ὁ μακρόβιος, ὁ μακροχρόνιος, μακρός : Αἰσχ.Πέρσ.262 **ἦ μακροβίοτος ὅδε γέ τις αἰὼν ἐφάνθη γεραιοῖς.**

μακροβίωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ μακροβιότης βλ.λ. : ΠΔ Βαρ.3,14 **τοῦ γνῶναι ἅμα ποῦ ἐστι μακροβίωσις καὶ ζωή.**

μακροβιωτική (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς βιολογίας ἀποσκοπῶν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν φυσιολογικῶν ὅρων τῶν συντελούντων εἰς τὴν παράτασιν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου πέρα τοῦ μέσου ὅρου διαρκείας αὐτῆς· ‖ ἡ **τέχνη τῆς παρατάσεως** τῆς ζωῆς μέχρι βαθυτάτου γήρατος.

μακροβίωτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ὀραχνιδῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ἀρκτισκιδῶν.**

μακροβολία (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ μακροβολεῖν βλ.λ. : Στράβ.3,5,1 **τὴν μὲν μακρόκωλον πρὸς τὰς μακροβολίας, τὴν δὲ βραχύκωλον πρὸς τὰς ἐν βραχεῖ βολάς.**

μακροβόλος-ον (βάλλω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ βάλλων, ρίπτων μακράν· κ. συγκρ. : Στράβ.8,3,33 **μακροβολωτέρας δ᾽ οὔσης τῆς σφενδόνης πεσεῖν τὸν Δέγμενον**, Εὐστ.᾽Ιλ.311,19.

μακροβολῶ-έω (βάλλω) μτγν. βάλλω, ρίπτω μακράν : Φιλ.Μηχ.Βελοπ.50,2 **τὰ μακροτονώτερα τούτων μακροβολεῖν.**

μακροβούτι (τὸ) δημ. κατάδυσις, βουτιὰ μετὰ κολυμβήματος ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος· **2**) μτφ. λαθρεμπορία, κατάχρησις, κλοπή : **ἔκαμε μεγάλα μακροβούτια.**

μακροβραχιόνιος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μακροὺς βραχίονας : **μακροβραχιόνιος στομίς.**

μακρογαμέται (οἱ) νεώτ. μεγάλα γενετήσια κύτταρα, ἀπαντῶντα ἰδίως εἴς τινας τάξεις πρωτοζῴων.

μακρογένειος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν γένειον, πηγοῦνι ἢ μακρὰν γενειάδα : Πολυδ.4,145.

μακρογένης (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων μακρὸν γένειον, πηγοῦνι, μακροπώγων.

μακρογένι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν αἰγίλωψ ὁ φοειδής.

μακρογένυς-υος-υ μτγν. ὁ ἔχων μακρὰς γένυς, σιαγόνας : ᾽Αδαμ.2,23.

μακρογηραία (ἡ) πάπ. τὸ ἔσχατον γῆρας.

μακρογηρῶ-άω πάπ. φθάνω εἰς τὸ ἔσχατον γῆρας, εἰς πολὺ μεγάλην ἡλικίαν.

μακρόγηρως-ω-ων (γῆρας) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐλθὼν εἰς μακρὸν γῆρας, ὑπέργηρος, ἐσχατόγηρος : Λουκίλλ.ΑΠ 11,159,) **τὸν ἀδελφὸν οἱ ἀστρολόγοι μακρόγηρων πάντες ἐμαντεύσαντο**, Διοσκ. 2,16, ΚΜανασσ.5614 **τοὺς μακρογήρως**, αὐτ.6334 **κορώναις μακρογήρως.**

μακρογήρως ἐπίρρ. μτγν. εἰς μακρὸν γῆρας : ᾽Αρτεμίδ.Δαλδ.5,74 **μακρογήρως καὶ λιπαρῶς κατεβίωσε.**

μακρογλωσσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις τῆς γλώσσης μετὰ ἢ ἄνευ προεκβολῆς αὐτῆς ἔξω τοῦ στόματος.

μακρόγλωσσος-ον νεώτ. ἰατρ. ὁ ἔχων μακρὰν γλῶσσαν, ὁ πάσχων ἐκ μακρογλωσσίας βλ.λ.

μακρόγναθος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μακρὰν γνάθον.

μακρογόγγυλος-ον μακρὸς καὶ κυλινδρικός : ᾽Επιχ.42,7 **μακρογογγύλους σωλῆνας**, Σώφρ 24.

μακρογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ μακροσκοπία βλ.λ.

μακροδακτυλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις ἑνὸς ἢ πολλῶν δακτύλων ἢ ἐκδήλωσις ἀκρομεγαλίας εἰς τοὺς δακτύλους.

μακροδακτυλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια σκωλήκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν πλατελμίνθων.

μακροδάκτυλος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακροὺς δακτύλους : ᾽Αριστλ.ΖΜ 690b,7 **οἱ πόδες τῶν ἀνθρώπων οὐ μακροδάκτυλοι δ᾽ εἰσίν**, αὐτ. 694b,16 **καὶ μακροδάκτυλα δ᾽ ἔνια αὐτῶν ἐστι**, Δαμασκ.) 114· **2**) νεώτ. ἰατρ ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἐκ μακροδακτυλίας βλ.λ.

μακροδαπής-οῦς-ές μτγν. μσν. ἐκκλ. ὁ εἰς τόπον ἀπομεμακρυσμένον κείμενος· ‖ τὸ οὐδ. **τὸ μακροδαπὲς** ὡς οὐσ. ἡ μακρὰ ἀπόστασις : Κανόνες τῆς ἐν Καρθαγ.Συνόδου 17 **ὡς ἑκάστην ἐπαρχίαν διὰ τὸ μακροδαπὲς πρωτεύοντα ἔχειν ἴδιον.**

μακροδία (ἡ) μτγν. ἡ μακρὰ ὁδός : ᾽Επιφάν.1,503ı).

μακροδιπτέρυξ-υγος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **πιγοθηλιδῶν.**

μακροδρόμος-ον ὁ διονύων πολὺν δρόμον, ὁ τρέχων μακράν· κ. ὑπερθ. : Ξεν.Κυν.5,21 **μακροδρομώτατοι οἱ ἐκ τῶν φιλῶν.**

μακρόδων-οντος (ὁ) νεώτ. ζωολ. κ. **μακρόδους** γένος ἰχθύων χαρακυνιδῶν.

μακροειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν σχῆμα, μορφήν : Ἐρωτιαν.208 **κοιλότητες μακροειδεῖς . παρ' ἑκάτερον μέρος τῆς μήτρας.**

μακροείκελος-ον μτγν. ὁ μᾶλλον, ὁπωσοῦν μακρός : Ἐμιφάν.Ι,457D **ἑρπετὸν πολύπουν καὶ** μακροείκελον.

μακροετίζω μτγν. διαρκῶ πολλὰ ἔτη : Στουδ. Θεόδ.356Ε.

μακροζαμία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. **τῶν κυκαδοειδῶν.**

μακροζωΐα (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ μακρὰ ζωή, ἡ μακροβιότης : Εὐστ.Πον.14,20.

μακρόηλος-ον μσν. ὁ ἔχων μακροὺς ἥλους, μακρόκαρφος : Θεόγνωστ.Καν.84,23.

μακροημέρκυσις-εως (ἡ) (μακροημερεύω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ παράτασις τῶν ἡμερῶν τοῦ βίου, ὁ μακρὸς βίος, ἡ μακροβιότης : ΠΔ Σοφ.Σειρ.Ι,12 **χαρὰν καὶ** μακροημέρευσιν, Ἀθανάσ.Ι,1035Ε **ζωὴ καὶ** μακροημέρευσις.

μακροημερεύω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ζῶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ζῶ πολλὰ ἔτη : ΠΔ Δευτ.5,33 **καὶ** μακροημερεύσητε **ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν κληρονομήσετε,** Ἰω.Χρυσ.6,999 **ὅπως ὁ θεὸς χαρίσηται αὐτοὺς ταῖς ἁγίαις αὐτοῦ ἐκκλησίαις σώους, ἐντίμους,** μακροημερεύοντας, Στουδ.Θεόδ.233Α· **2)** ρηματ. π. μακροημέρευσις.

μακροημερία (ἡ) μσν. ἡ μακροημέρευσις βλ.λ.: Δαμασκ.Ι ἐν Mi 95,852.

μακροήμερος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ διαρκῶν πολλὰς ἡμέρας : Εὐστ.(129,) **πανδαισίαν πολυτελῆ μακροήμερον· 2)** ὁ μακρόβιος, μακροχρόνιος : ΠΔ Δευτ.4,40 **ὅπως μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς.**

μακρόθεν ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως, ἀπὸ μακριά : Χρύσ.Στωϊκ.3,199 **ὡς μακρόθεν οὐκ ὀστείας παρεισδύσεως γινομένης,** Στράβ.3,3,4 **μακρόθεν τε ῥέων** (ποταμός), ΚΔ Λουκ. 18,13 **καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι,** Σολωμ. τὰ δύο Ἀδέλφια 45 **στὸ μάτι μακρόθεν ὁ τοῖχος ἀσπρίζει,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.40 **τυχαίως χωρικοί τινες εἶδον μακρόθεν τὸν ἵππον φεύγοντα·** || κ. μτ. τῆς ἀπό : ΚΔ Ματθ.26,58 **ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως,** Λίθ.Ροδ.1811 **ἀπὸ μακρόθεν ἐκ τὴν τέντα μου πεζεύγει ὡς παιδευμένος· 2)** ἐπὶ χρόνου, ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ : Πολύβ.1,65,7 **φυλάττεσθαι μακρόθεν ἐναργέστατ' ἂν ἐκ τῆς τότε περιστάσεως συνθεωρήσειε.**

μακροθήριον (τό) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ζώων ὁπληφόρων **περιττοδακτύλων.**

μακρόθι ἐπιρρ. μσν. ἐν μακρᾷ ἀποστάσει, μακράν : Τζέτζ.Χιλ.8,37 **μακρόθι κεῖται.**

μακρόθριξ-τριχος (ὁ, ἡ) μσν. ὁ ἔχων μακρὰς τρίχας : Γεωπ.18,9,6, Σχόλ.Πίνδ.Ο 2,46.

μακροθυμία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἡ ἀναβολὴ τῆς ὀργῆς, ὑπομονή, ἀνοχή, ἀντίθ. ὀξυθυμία: Μέν.549 **ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε τὴν ἀλυπίαν αὐτοῦ παρὰ θεῶν, ἀλλὰ τὴν μακροθυμίαν,** Στράβ. 5,4,10 **ἐθαύμαζεν, . . ὁ Ἀννίβας τῆς μακροθυμίας,** ΚΔ Κολ.1,11 **εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν,** Ἰωσ.ΠΙ 6,1,5, Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,1, Μηναῖ.3,7 Συνξ. **ὁ δὲ Παῦλος μετὰ μακροθυμίας καὶ σπουδῆς ἀποπλέξας τὴν σειράν, . . ἐξέπληξε τὸν Ἅγιον· 2)** ἡ ἐπιείκεια : ΠΔ Παροιμ.25,15 **ἐν μακροθυμίᾳ εὐοδία βασιλεῦσι,** ΚΔ Ἐφεσ.4,2 **μετὰ μακροθυμίας ἀνεχόμενοι ἀλλήλων.**

μακρόθυμος-ον μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μακροθυμίαν, ἀνεκτικός, ὑπομονητικός, ἀνεξίκακος, ἀντίθ. ὀξύθυμος, ἡ λ. ἐν χρ. 1δ ὡς ἐπίθ. τοῦ Θεοῦ : ΠΔ Ἔξ.34,6 **κύριος ὁ Θεὸς .. μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός,** Παλλδ.ΑΠ 11,317,1 **ἀντίσπαστον ἐμοί τις ὄνον μακρόθυμον ἔδωκεν,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.Ἑστιάδες 32 **καὶ στ' ἄωρα τῆς νυχτὸς μακρόθυμος τὸν κεραυνό του κάτω στείλῃ.**

μακροθυμῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. μτ. προθ. εἶμαι μακρόθυμος, ἀναβάλλω τὴν ὀργήν, ὑπομένω τὰ σφάλματα ἢ τὰς ἀδικίας τῶν ἄλλων : ΠΔ Σοφ. Σειρ.18,11 **διὰ τοῦτο ἐμακροθύμησε κύριος ἐπ' αὐτοῖς,** ΚΔ Ματθ.18,26 **μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοι ἀποδώσω,** αὐτ.Θεσσ.1,5,14 **μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας,** Λίθ.Ροδ.441 **τὸ πῶς εἰς ἕνα ἄνθρωπον μακροθυμεῖ τοσοῦτον· 2)** ὀκνῶ νὰ ἔλθω εἰς βοήθειαν : ΚΔ Λουκ.18,7 **ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ ἐκδίκησιν . . καὶ** μακροθυμῶν **ἐπ' αὐτοῖς· 3)** καρτερῶ, ἐπιμένω : Πλούτ.Ἠθ.593F **ἐξαμιλλᾶσθαι καὶ** μακροθυμεῖν· **4)** μτ. αἰτ. ἐγκαρτερῶ εἴς τι : ΠΔ Βαρ.4,25 **τέκνα μακροθυμήσατε τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργήν·** || κ. ἐν προστ. : Ἀστράμφ.Χρησμ.90,7.

μακροθύμως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μετὰ μακροθυμίας, ὑπομονητικῶς, ἀνεκτικῶς : ΚΔ Πράξ. 26,3 **δέομαί σου μακροθύμως ἀκοῦσαί μου.**

μακροθώραξ-ακος (ὁ, ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν θώρακα : Φιλόστρ.Γυμν.36.

μακροϊαμβεῖον (τό) μτγν. μακρὸς ἴαμβος : Ρητ.6,103W.

μακροκάλυκα (τά) νεώτ. βοταν. φυτά, ὧν τὰ ἄνθη φέρουσι μακροὺς κάλυκας.

μακροκάματος-ον μσν. ὁ μακρὸν κάματον, κόπον ἀπαιτῶν : ΚΜανασσ.Χρον.6418 **ἔργοις μ-.**

μακροκαμπυλαύχην-ενος (ὁ, ἡ) ἐπίθ. τῶν πτηνῶν, ὁ ἔχων μακρὸν καὶ καμπύλον αὐχένα : Ἐπίχ.46 **ἦν δ' ἐρῳδιοί τε πολλοὶ μακροκαμπυλαύχενες.**

μακροκάνης-α-ικο δημ. ὁ ἔχων μακρὰ σκέλη, κανιά, μακροπόδαρος.

μακροκάρηνος-ον ὁ ἔχων μακρὰν κεφαλήν, μακροκέφαλος : Μέν.11.

μακρόκαρπος-ον νεώτ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ παράγων μακρούς, μεγάλους καρπούς, ἀντίθ. μικρόκαρπος : **μακρόκαρπος ἀμυγδαλῆ.**

μακροκατάληκτος-ον μτγν., μσν. κ.νεώτ. γραμμ. ὁ καταλήγων εἰς μακρὰν συλλαβήν, ἀντίθ. βραχυκατάληκτος : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.11,10, Ἡρωδιαν. Ἐπιμ.258,Στέφ.Βυζ.ἐν λ.Πνύξ,Εὐστ.Ὀδ.1441,21,-**λέξις** μακροκατάληκτος.

μακροκαταληκτῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. γραμμ. καταλήγω εἰς μακρὰν συλλαβήν, ἀντίθ. βραχυκαταληκτῶ : Σχόλ.Ἀριστοφ.Βάτρ.317, Εὐστ.Ἰλ.26,36· || κ. μέσ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.ἐν Ἀν.Ὀξ.3,229 **ἐπειδὴ πᾶσα γενικὴ ἰσοσυλλάβως κλινομένη** μακροκαταληκτεῖσθαι **θέλει.**

μακροκαταληξία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. τὸ καταλήγειν εἰς μακρὰν συλλαβήν, ἀντίθ. βραχυκαταληξία : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.ἐν Ἀν.Ὀξ.4,381 **τῆς μακροκαταληξίας ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς.**

μακρόκαυλος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν καυλόν· κ. συγκρ. : Διοσκ.2,175.

μακροκέντης (ὁ) γλώσσ. τοῦ γαιὸς βλ.λ. : Ἡσ.

μακροκεντίτης πυρός (ὁ) μσν. ὁ σῖτος, τὸ μακροσίταρο : Ψελλ.ἐν Σάθ.2,266.

μακρόκεντρος-ον ἐπὶ τοῦ σκορπίου, ὁ ἔχων μακρὸν κέντρον : Ἀριστλ.ΖΙ 532a,17 **καὶ μόνον δὴ τῶν ἐντόμων τοῦτο μακρόκεντρόν ἐστι· 2)** ἐπὶ πραγμάτων, ὁ ἔχων μακρὸν μίσχον, κοτσάνι : Ἰουλ. Ἐπιστ.180 **ἰσχάδων τὰς μακροκέντρους.**

μακροκέρατα (τά) νεώτ. ζωολ. ἄθροισμα ἐντόμων διακρινομένων διὰ τὴν καταπληκτικὴν ἀνάπτυξιν τῶν κεραιῶν των.

μακρόκκερκος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων μακρὰν οὐράν : Στράττ.66,4 **σατυριδίων μακροκέρκων**, Ἀριστλ.ΖΙ 596b,5 **εἰσὶ δ' εὐχειμερώτεραι αἱ πλατύκερκοι ὄϊες τῶν μακροκέρκων.**

μακροκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις τῆς κεφαλῆς, περιοριζομένη εἰς τὴν ἐπιμήκυνσιν τοῦ κρανίου, δολιχοκεφαλία.

μακροκέφαλος-ον κ. νεώτ. συνήθ. ἐπὶ τῶν Σκυθῶν, ὁ ἔχων μακρὰν κεφαλήν : Ἡσίοδ.ἀπ.62, Ἱππ.Ἀέρ.14 **περὶ τῶν Μακροκεφάλων· τούτων γὰρ οὐκ ἔστιν ἄλλο ἔθνος ὁμοίας τὰς κεφαλὰς ἔχον οὐδέν·** κ. ὑπερθ. : Στράβ.11,11,8 **τινὰς δ' ἐπιτηδεύειν φασὶν ὅπως ὡς μακροκεφαλώτατοι φανοῦνται·** **2)** νεώτ. ἰατρ. ὁ πάσχων ἐκ μακροκεφαλίας βλ.λ., ὁ δολιχοκέφαλος.

μακροκοίλιος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλην γαστέρα, κοιλιά : Ἡφαιστ.Ἀστρ.2,2.

μακροκοίμητος-ον λεξ. κ. μσν. ὁ πολὺ κοιμώμενος· Ἡσ. ἐν Ἰλ.Θ 70 (ἐξήγ. τοῦ τανηλεγής), Κ Μανασσ.2742 **βαθὺν καὶ μακροκοίμητον ὕπνον.**

μακροκομῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἔχω, τρέφω μακρὰν κόμην, ἀντίθ. βραχυκομῶ : Στράβ.11,11,8 **τοὺς ἄνδρας μελανειμονεῖν καὶ μακροκομεῖν.**

μακρόκομπος-ον μσν. ὁ ὑπερήφανος : Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.4,52,22 **εἰ μή που χρήζω φληναφοῦς καὶ** μακροκόμπου **λόγου.**

μακροκόντιον (τὸ) μσν. τὸ μακρὸν ἀκόντιον : Πισίδ.Γ 414 (δ.γρ. μακρακόντιον).

μακρόκοσμος (ὁ) νεώτ. ὁ μέγας κόσμος, τὸ σύμπαν, ἀντίθ. μικρόκοσμος.

μακρόκρανοι (οἱ) μτγν. οἱ μακροκέφαλοι : Ἀπολλδ.π.Τζέτζ.Χιλ.7,763.

μακροκύτταρον (τὸ) νεώτ. τὸ μακροφάγον κύτταρον.

μακροκυττάση (ἡ) νεώτ. οὐσία ἐκκρινομένη ὑπὸ τῶν μακροφάγων κυττάρων.

μακροκωλία (ἡ) μτγν. τὸ μακρὸν κῶλον περιόδου : Ἑρμογ.π.Ρητ.6,305.

μακρόκωλος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρὰ κῶλα, σκέλη, ὁ μακροσκελής, **ἀντίθ.** βραχύκωλος : Γεωπ.19,2,1 **τῶν κυνῶν ἐγκρίνουσι τοὺς μακροκώλους·** ‖ ἐπὶ τῆς σφενδόνης, ὁ ἔχων μακροὺς ἱμάντας : Στράβ.3,5,1 **τὴν μὲν μακρόκωλον πρὸς τὰς μακροβολίας** (σφενδόνην)· **2)** γραμμ. ἐπὶ φράσεων, προτάσεων λόγου, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μακρῶν κώλων : Ἀριστλ.Ρητ.1409b,30 **μακρόκωλοι περίοδοι καὶ βραχύκωλοι·** ‖ **οἱ μακρόκωλοι** οἱ τοιαῦτα κῶλα μεταχειριζόμενοι : αὐτ.

μακρόκωπος-ον λεξ. ὁ ἔχων μακρὰς κώπας· ΕΜ 282,15 γλώσσ. τοῦ δολιχήρετμος.

μακρολαίμης (ὁ) δημ., θηλ. **-ισσα,** οὐδ. **-ικο** ὁ ἔχων μακρὸν λαιμόν, ὁ μακρόλαιμος.

μακρόλαιμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μακρὸν λαιμόν.

μακρόλεκτρος-ον μσν. ὁ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν τῇ κλίνῃ ὢν ἢ γινόμενος : Κ Μανασσ.Χρον.2737 **ἐξ ὕπνου μακρολέκτρου.**

μακρολεξία (ἡ) μσν. ἡ μακρολογία, πολυλογία: Εὐστ.684.

μακρολεπιδόπτερα (τὰ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία ἐντόμων **λεπιδοπτέρων.**

μακρολόβιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **χεδροπῶν.**

μακρόλοβος-ον ὁ ἔχων μακρὸν λοβόν, φλούδαν: Θεόφρ.ΦΙ 8,5,2.

μακρολογία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ μακρά, διεξοδικὴ ὁμιλία, μακρηγορία, ἀντίθ. βραχυλογία : Πλάτ.Νόμ.655B **ἵνα δὴ μακρυλογία τις γίγνηται περὶ ταῦθ' ἡμῖν,** Ἀριστλ.Ρητ.1418b,25.Γαλ.10,425.

μακρολογικῶς ἐπίρρ. μσν. διὰ τρόπου ἐν τῇ ὁμιλίᾳ διεξοδικοῦ, ἐν μακρολογίᾳ : Εὐστ.712.

μακρολόγος-ον κ. νεώτ. ὁ λέγων πολλά, ὁ ὁμιλῶν διεξοδικῶς, ὁ μακρήγορος : Κωμ.Ἀδέσπ. 14,1D· κ. συγκρ. : Πλάτ.Σοφ.268B **τίνα οὖν ἀποφαινώμεθα τὸν μακρολογώτερον εἶναι;** Φιλόστρ. Σοφ.1,10 **μακρολογώτερος τοῦ συμμέτρου.**

μακρολογῶ-έω κ. νεώτ. λέγω πολλὰ λόγια, ὁμιλῶ διεξοδικῶς, μακρηγορῶ : Πλάτ.Θεαίτ.163D **μακρολογῶ δέ, . . βουλόμενος ἐρέσθαι, εἴ μαθών τίς τι μεμνημένος μὴ οἶδεν,** Ἰσοκρ.3,63 **τί δεῖ περὶ τῶν συμβησομένων μακρολογεῖν;** Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1440b,36 ‖ κ. ἐμπροθ. : Ἱππ. Ἄρθρ.43· ‖ κ. μτ. αἰτ. πράγματος : Ξεν.Ἑλλ. 4,1,13 **τὰ μὲν ἄλλα τὰ ῥηθέντα τί ἂν τις μακρολογοίη·** **2)** ῥημ. π. μακρολογητέον.

μακρολόγως μτγν. ἐν μακρολογίᾳ, μακρολογικῶς : Γαλ.17(1),744.

μακρομάλλης (ὁ) δημ θηλ. **-λοῦσα** κ. **-λοῦ** ὁ ἔχων μακρὰν κόμην, μακρὰ μαλλιά : Ζεϋδ.μτφρ.Ἰλ. Β 82 **τοὺς μακρομάλληδες Ἀχαιοὺς νὰ ὁπλίσῃς.**

μακρόμαλλος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρόν, πυκνὸν μαλλόν, ὁ λίαν μαλλώδης : Στράβ.4,4,3 (κῶδ. ἀκρόμαλλος).

μακρομάνικος-η-ο δημ. ὁ ἔχων μακρὰς χειρίδας, μανίκια.

μακρομάργο (τὸ) δημ. βαλλωτὴ βλ.λ. ἡ τριχωτή.

μακρομελία (ἡ) νεώτ. τερατόμορφος διάπλασις συνισταμένη εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ἐπιμήκυνσιν ἄκρων ἢ μελῶν τινων.

μακρομεσοκύνιος-ον νεώτ. ἐπὶ ὄνων κ. ἵππων, ὁ ἔχων μακρὰ τὰ μεσοκύνια, τὰς φάλαγγας τῶν ἔμπροσθεν ποδῶν.

μακρομεγέθης-ους-ες μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν μέγεθος, μακρός : Ὠριγ.3,450.

μακρόμετρον (τὸ) νεώτ. εἶδος πρωτογόνου διαστημομέτρου, τηλεμέτρου, δι' οὗ καθορίζουσι τὴν ἀπόστασιν τὴν χωρίζουσαν δύο πλοῖα.

μακρομηλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἐξόγκωσις τῶν μήλων τῶν παρειῶν.

μακρομικρόμετρον νεώτ. ἀστρον. εἶδος μικρομέτρου πρὸς μέτρησιν τῶν λεπτομερειῶν ἐπὶ τῶν οὐρανίων φωτογραφημάτων.

μακρόμισθος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρόν, μέγαν μισθόν : Προκ.Γοτθ.4,25 (πιθ.).

μακρόμισχα (τὰ) νεώτ. βοταν. **φυτά, ὧν τὰ** φύλλα ἔχουσι μακροὺς μίσχους.

μακρομούρης (ὁ) δημ., θηλ. **-μούρα** ὁ ἔχων μακρὸν πρόσωπον, μούρην, ὁ μακροπρόσωπος.

μακρομούτσουνος-η-ο δημ. ὁ μακρομούρης, ὁ μακροπρόσωπος.

μακρομύτης (ὁ) δημ., θηλ.**-μύτα** ὁ ἔχων μακρὰν ῥῖνα, μύτην.

μακρόμυτος-η-ο δημ. ὁ ἔχων μακρὰν ῥῖνα ἢ μακρὸν ῥύγχος, οἷον ὁ κώνωψ : Καρκβ.Ζητ.181 **κουνούπια μακρόμυτα καὶ μυρμήγκια χιλιοπόδαρα ἔτρεχαν ἐπάνω κάτω στὸ δέρμα της μὲ γοργάδα.**

μακρονήχια Ἡσ. «τὸν μακρόν, τὸν συνέχοντα».

μακρονοσία (ἡ) μτγν. ἡ ἐπὶ μακρὸν παραμένουσα νόσος, πολυχρόνιος νόσος : Διοσκ.1,183, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,33.

μακρονοσῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἔχω νόσον πολυχρόνιον, εἶμαι πολὺν χρόνον ἄρρωστος : Ἀρρ.Ἐπίκτ.3,16,Δομασκ.1792.

μακρόνυχος-ον Ἀν.Βοασσ.3,39 ὁ ἔχων μακροὺς ὄνυχας.

μακρόξυλος-ον μσν. ὁ ἔχων μακρὸν ξύλον : Εὐστ.Ἰλ.1107,32 (ἐξήγ. τοῦ δολίχαυλος).

μακρόουρα (τὰ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία μαλακοστράκων δεκαπόδων **ποδοφθάλμων.**

μακροπαράληκτος-ον μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ λέξεων, ὁ ἔχων μακρὰν τὴν παραλήγουσαν, ἀντίθ. βραχυπαράληκτος : Φαβωρ.133.

μακροπαραληκτῶ-έω μτγν. γραμμ. ἐπὶ λέξεων, ἔχω μακρὰν τὴν παραλήγουσαν, ἀντίθ. βραχυπαραληκτῶ : Δράκ.30,6.

μακροοαροίνιος-ον λεξ. ὑβριστικώτατος ἐκ μέθης : Θησ.Στεφ.ἐν λ.
μακροπέπερι-εως (τό) μτγν. τὸ φυτὸν πέπερι τὸ μακρόν : Γαλ.ΙΙ,881.
μακρόπεπλος-ον μσν. ὁ ἔχων μακρὸν πέπλον, μακρὰν ἐσθῆτα : Εὐστ.'Ιλ.682,1.
μακροπεριοδεύτως ἐπίρρ. μτγν. διὰ μακρῶν περιόδων, ἑλιγμῶν : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.261Β **τὰ μακροπεριοδεύτως ὑπ' ἐνίων εἰρημένα.**
μακροπερίοδος-ον σχόλ. ὁ ποιῶν, κάμνων, μεταχειριζόμενος μακρὰς περιόδους : Σχόλ.'Ιλ.Ν 172 **"Ο διακόπτει τὰς φράσεις, ἵνα μὴ μακροπερίοδος γένηται.**
μακροπέταλα (τά) νεώτ. βοταν. φυτά, ὧν τὰ ἄνθη φέρουσι μακρὰ πέταλα.
μακρόπλεκτος-ον σχόλ. ὁ εἰς μῆκος πεπλεγμένος : Σχόλ.'Οππ.'Αλ.1,33 (ἐξήγ.τοῦ τανύπλεκτος).
μακρόπνοια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μακρὰ ἀναπνοή, βαθιὰ ἀνάσα : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.6,36,4 **μέγιστον δ' ἐπάγγελμα τοῦδε τοῦ γυμνασίου μακρόπνοια καὶ συντονία τοῦ σώματος,** Γαλ.7,836.
μακρόπνους-οος-ουν-οον κ. νεώτ. ὁ μακρὸν ἢ διὰ μακροῦ ἀναπνέων, ὁ ἀναπνέων μὲ βαθεῖαν ἀναπνοήν, ἀντίθ. βραχύπνους : 'Ιππ.'Επιδ.2,3,7,αὐτ. 6,2,4 **Ιητήριον χασμέων συνεχέων, μακρόπνους·** **2)** μτφ.ὁ ἐπὶ πολὺν χρόνον, μακρός : Εὐρ.Φοίν.1535 **ἕλκεις μακρόπνουν ζωὰν** (δ.γρ. μακρόπονον).
μακροπόδαρος-η-ο δημ. ὁ μακρόπους, ὁ μακροπόδης, μακροκάνης.
μακροπόδης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. -α ὁ ἔχων μακροὺς πόδας, μακρόπους· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων ἀκανθοπτερυγίων τῆς οἰκογεν. τῶν λαβυρινθιδῶν.
μακροποδία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις τοῦ ἄκρου ποδός.
μακροποιῶ-έω καθιστῶ τι μακρόν, μηκύνω : 'Αριστλ.Μεταφ.1090b,30 **ἔστι δ' οὐ χαλεπὸν ὁποιασοῦν ὑποθέσεις λαμβάνοντας μακροποιεῖν.**
μακρόπολις-εως (ἡ) μσν. μεγάλη πόλις : Νικηφ. Πατρ.14,20 **ἡ .. 'Αλεξανδρέων .. μακρόπολις.**
μακρόπολος-ον ὁ μακρὰν ἐξικνούμενος, μακρός : Εὐρ.'Υψιπ.3,1 **μακρόπολοι πίτυλοι.**
μακροπόνηρος-ον λεξ. ὁ τρέφων πονηρὰς διαθέσεις ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ὁ πολὺ κακός· Φώτ. «ὁ εἰς μακρὸν ἐκτείνων τὴν πονηρίαν καὶ μνησικακῶν».
μακροπονία (ἡ) μακρὸς κόπος, μακρὰ καὶ διαρκὴς φιλοπονία, σπουδή : Αἴσωπ.353 ***ἐκ σπουδῆς καὶ μακροπονίας πολλοὶ περιεγένοντο τῆς φύσεως*** (δ.ἀνάγν.).
μακροπόρευτος-ον πάπ. ὁ μακρὰν πορευόμενος, ὁ ἐπὶ μακρὸν ἐκτεινόμενος.
μακροπορία (ἡ) μτγν. τὸ μακροπορεῖν, μακρὰ ὁδοιπορία, μακρὸς δρόμος, μακρινὸν ταξίδιον : Στράβ.14.1,9 **ἔχει μακροπορίαν ὁ παρὰ γῆν πλοῦς.**
μακρόπορος-ον μτγν. ὁ γινόμενος διὰ μακρᾶς ὁδοιπορίας, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μακρᾶς ὁδοιπορίας, ἀντίθ. βραχύπορος βλ.λ., ἐν χρ. μόνον τὸ συγκρ. **-ώτερος** : Πρόκλ.Παρμ.472S **δι' ἐλάττονος παρασκευῆς τὸν θεὸν ἐτίμων** (ἐν τοῖς μικροῖς Παναθηναίοις) **μακροπορωτέραις τε καὶ βραχυπορωτέραις αὐτὴν περιόδοις γεραίροντες.**
μακροπορῶ-έω μτγν. βαδίζω, πορεύομαι, πηγαίνω, ὁδοιπορῶ μακράν, κάμνω μακρὰν ὁδοιπορίαν : Στράβ.8,3,29 **πῶς δὲ ἐπὶ τὴν λεηλασίαν ἐξιὼν Νέστωρ τοσαύτην περιελάσας λείαν συῶν τε καὶ προβάτων ὧν οὐδὲν ὠκυπορεῖν οὐδὲ μακροπορεῖν δύναται.**
μακρόπους-οδος-ουν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακροὺς πόδας, ὁ μακροπόδαρος : 'Ησ. ἐν λ ναύποδα, Εὐχολ.697· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν μαρσιποφόρων, ἄ. καγκουρῶ βλ.λ.
μακροπρόθεσμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μακρὰν προθεσμίαν, ὁ μετὰ ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα μέλλων νὰ ἐξοφληθῇ : **τὸ κράτος συνῆψε μακροπρόθεσμον δάνειον, - μακροπρόθεσμος συναλλαγματική.**
μακροπροσωπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μακροπροσώπου, τερατοπλαστικὴ ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις τοῦ προσώπου.
μακροπρόσωπος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρὸν πρόσωπον, μακρομούρης : Πάπ.,Περίπλ.'Ερ. Θαλ.62,'Ανατόλ.ἐν Κατ.'Αστρλ.Κ 8(3),188· ‖ νεώτ. ὁ ἔχων τερατοπλαστικὴν μακροπροσωπίαν βλ.λ.
μακρόπτερος-ον ὁ ἔχων μακρὰς πτέρυγας, μακρὰ πτερὰ ἢ πτερύγια : 'Αριστλ.ΖΜ 644a,20 **τὸ μὲν μακρόπτερον τὰ δὲ βραχύπτερον.**
μακροπτόλεμος-ον μτγν. ὁ μακρόθεν πολεμῶν, ὡς μτφρ. τοῦ ὀν. τοῦ Τηλεμάχου : Θεόκρ. Σῦρ.1 **μακροπτολέμοιο δὲ μάτηρ** ἡ μήτηρ τοῦ Τηλεμάχου (ἡ Πηνελόπη).
μακροπτύστης-ου (ὁ) (μακρός, πτύω) σχόλ. ὁ εἰς μακρὰν ἀφ' ἑαυτοῦ ἀπόστασιν πτύων, παροιμ. ἐπὶ ἀλαζόνος, ἐπὶ ὑψηλόφρονος ἀνθρώπου : Σχόλ. Λουκ.'Αλ.15,αὐτ.'Απολ.7«καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν κούφως φερομένων καὶ ἀλαζόνων φησὶ τὸ μὴ εἰς τὸν κόλπον πτύειν, οὓς καὶ διὰ τοῦτο ἡ συνήθεια μακροπτύστας σκωπτικῶς ὀνομάζει».
μακρόπυλος-ον σχόλ. ὁ ἔχων μακράς, ὑψηλὰς πύλας : Σχόλ.'Οδ.Κ 82.
μακροπυρήν-ῆνος (ὁ) νεώτ. ὁ μεγαλύτερος ἐκ τῶν δύο πυρήνων, τοὺς ὁποίους ἔχουν πολλοὶ κατώτεροι μονοκύτταροι ὀργανισμοί, ὡς τὰ ἐγχυματικὰ βλ.λ. ζῶα.
μακροπώγων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν πώγωνα, μακρογένειος, χαρακτηρισμὸς φυλῆς : Στράβ.11,2,1 **μετὰ δὲ ταύτην 'Αχαιοὶ καὶ Ζυγοὶ καὶ 'Ηνίοχοι Κερκέται τε καὶ Μακροπώγωνες.**
μακρορρημονῶ-έω μτγν. μακρηγορῶ βλ.λ., ὁμιλῶ διεξοδικῶς, διὰ μακρῶν ἢ ἐπὶ πολὺν χρόνον, λέγω δυσαναλόγως πολλὰ ἐν σχέσει πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῆς ὑποθέσεως, μακρολογῶ.
μακρορριζία (ἡ) (μακρόρριζος) τὸ ἔχειν μακρὰς ρίζας, ἀντίθ. βραχυρριζία : Θεόφρ.Φ) 1,7,1.
μακρόρριζος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρὰς ρίζας : Θεόφρ.Φ1 7,11,3· παραθ. **-ότερος** κ. **-ότατος** : αὐτ.1,7,2.
μακρόρριν-ινος (ὁ,ἡ) κ. **μακρόρρις-ινος** (Τζέτζ. Μεθ' 'Ομ.363, αὐτ.472) μακρόρρινος βλ.λ.) : 'Ια. Πορφ.π.'Αλλατ.305.
μακρορρινία (ἡ) (μακρός, ρίς) νεώτ. τοπικὴ ἐκδήλωσις γιγαντισμοῦ βλ.λ. ἢ μεγαλακρίας βλ.λ., περιοριζομένη εἰς τὴν ρῖνα, ἧς ὁ σκελετὸς καὶ τὰ ἁπαλὰ μέρη προσλαμβάνουν ἐνίοτε ὑπερόγκους διαστάσεις ἐπὶ ζημίᾳ τῆς αἰσθητικῆς.
μακρόρρινος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακράν, μεγάλην ρῖνα : Μαλάλ.1 1,132, αὐτ.330· **2)** νεώτ. ζωολ. ὡς οὐσ. γένος θηλαστικῶν πτερυγιοπόδων ἐκ τῶν **φωκιδῶν.**
μακρόρρυγχος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρὸν ρύγχος, συγκρ. **-ότερος** : 'Αθήν.7,294F **ἀλλ' οὗτος μὲν μικρὸς καὶ μακρορρυγχότερός ἐστι.**
μάκρος-ους, δημ. **-ου** (τό) κ.μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μακροῦ, μακρότης βλ.λ., μῆκος, ἔκτασις ἀντικειμένου τινὸς κατὰ τὴν μεγίστην του ὁριζοντίαν διάστασιν : 'Αριστφ.'Ορν.1131 **ὦ Πόσειδον, τοῦ μάκρους,** Νικ.Χων.557,24 **πλάτους καὶ μάκρους,** Διγεν.'Ακρ.1511 **πρόσωπον ἄσπρον ροδινόν, κατάμαυρον ὀφρύδιν, στῆθος ὡς κρύσταλλον κρυοῦ ὀργυίαν εἰς τὸ μάκρος, - τὸ μάκρος τοῦ δρόμου - τοῦ σπιτιοῦ - τοῦ χωραφιοῦ·** ‖ ἡ γενικ. **τοῦ μάκρου(ς)** κατὰ μῆκος : **μέτρησέ τα τοῦ μάκρου·** **2)** δημ. μήκυνσις, ἐπιμήκυνσις, μάκρεμα: **τὸ φουστάνι δὲν σηκώνει ἄλλο μάκρος·** **3)** νεώτ.

κ. δημ. μεγάλη ἀπόστασις, ἔκτασις, συνήθ. κ. εἰς τὸν πληθ. : τῆς θάλασσας τά μάκρη, - βλέπω εἰς τὸ μάκρος ἓν ἀτμόπλοιον· 4) μσν., νεώτ. κ. δημ. χρον. μακρὰ διάρκεια, παράτασις : Ἐρωτόκρ.3,1494 παρηγοριά καὶ θάρρος μου καὶ μάκρος τῆς ζωῆς μου, αὐτ.5,581,- ἡ ὑπόθεσις παραπῆρε μάκρος, - αὐτὴ ἡ δουλειὰ τραβάει πολὺ σὲ μάκρος (παρατείνεται πολύ).

μακρός-ά (Ιων. -ή)-όν (τὰ ᾰ φύσει, μηκύνεται ὅμως χάριν τοῦ μέτρου) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων πολύ, μέγα μῆκος τοπικῶς ἢ χρονικῶς, μακρὺς βλ.λ., ὅθ. ἐπὶ τόπου, ἐκτεταμένος κατὰ μῆκος, μακρός, θεωρούμενος κατ' εὐθεῖαν γραμμήν : Ἰλ.Η 140 οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ, Ἡρ.7,21 τοῖσι δὲ ἐς τάς γεφύρας μακράς νέας παρέχειν, τοῖσι δὲ σῖτά τε καὶ νέας, αὐτ.5,30, Αἰσχ.Πέρσ.380 τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς (περιληπτικὸν ἐν τῷ ἑν.), Θουκ. 1,41 νεῶν γάρ μακρῶν σπανίσαντές ποτε πρός τὸν Αἰγινητῶν πόλεμον παρά Κορινθίων εἴκοσι ναῦς ἐλάβετε, Κονδυλ.Πατ.40 ἦσαν παρατεταγμένοι ναργιλέδες καὶ φιάλαι καὶ ἡ μακρά τενεκεδένια ἀντλία, δ.δίστ. καλῶς τονε πού πρόβαλε μὲ τίς μακρές χεροῦκλες, μὲ τά μεγάλα μάγουλα καὶ μὲ τίς ποδαροῦκλες, - μακρά ὁδός, - μακρά ἄλυσις, - μακρά σανίς· || μακρά πλοῖα πολεμικὰ πλοῖα μακρὰ μετὰ μιᾶς σειρᾶς ἑκατέρωθεν, ἀλλὰ μεγάλου ἀριθμοῦ κωπῶν μέχρι πεντήκοντα ἐν συνόλῳ, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρός τὰς στρογγύλας ναῦς, ἤτοι τὰς φορτηγίδας : αὐτ.1,14 πεντηκοντέροις δ' ἔτι καὶ πλοίοις μακροῖς ἐξηρτυμένα ὥσπερ ἐκεῖνα· || ἐπὶ τά μακρότερα διά μετρήσεως κατὰ τὰς μακροτέρας πλευράς, δηλ. κτ. μῆκος : Ἡρ.1,50· || τά μακρὰ τείχη τὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἑνοῦντα τὰς Ἀθήνας μετὰ τοῦ Πειραιῶς : Θουκ.8,71 διά τόν . . γενησόμενον θόρυβον τῶν γοῦν μακρῶν τειχῶν διά τὴν κατ' αὐτά ἐρημίαν λήψεως οὐκ ἄν ἁμαρτεῖν· || ἡ μακρά (ἐνν. γραμμή) γραμμὴ χαραχθεῖσα ὑπὸ τῶν δικαστῶν ὅπως ὑποδεικνύῃ τὰς μεγαλυτέρας, τάς βαρυτέρας τῶν ποινῶν : Ἀριστφ.Σφ.106 ὑπὸ δυσκολίας δ' ἅπασι τιμῶν τὴν μακρὰν (γραμμὴν) ὥσπερ μέλιττ' ἢ βομβυλιός εἰσέρχεται· || Ἐπιγρ. Πάτμου ὁ μακρός δρόμος ἡ λαμποδηφορία τῆς ὁποίας ἡ διαδρομὴ εἶναι μεγάλη· 2) ὁ καθέτως ἐκτεινόμενος εἰς ὕψος ἀπὸ τοῦ εἰς ὃ ἱστάμεθα ἐπιπέδου, ὁ ὑψηλός : Ἰλ.Ο 193 γαῖα . . ξυνὴ . . καὶ μακρὸς Ὄλυμπος, αὐτ.Ν 18, αὐτ.Ι 541, Ὀδ.Α 127 ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρός κίονα μακρὴν δουροδόκης ἔντοσθεν ἐΰξόου· || ἐπὶ ἀνδρός : αὐτ.Θ 20 τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη θεσπεσίην κατέχευε χάριν . . καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι, πρβλ. αὐτ.Σ 195, Πάπ. μακρὸς πύκτης, - μακρὸς στῦλος, - ἡ καμηλοπάρδαλις ἔχει μακρόν λαιμόν· 3) ὁ καθέτως ἐκτεινόμενος κάτωθεν τοῦ ἐπιπέδου ἐφ' οὗ εὑρισκόμεθα, ὁ βαθύς : Ἰλ.Φ 197 ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρά νάουσιν, Ἡρώνδ.8,17 μακρά φάραγξ· 4) ὡς πρὸς τὴν ἀπόστασιν, ὁ ἐκτεταμένος, ὁ ἐπὶ πολὺ ἐκτεινόμενος, ὁ μακρὸς κατά τὸ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον διανυόμενον διάστημα : Ἰλ.Ο 358 γεφύρωσεν δὲ κέλευθον μακρὴν ἠδ' εὐρεῖαν, Ἡσίοδ.Ἔργ.290 μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτὴν καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον, ἀρχ. γνωμ. βίος ἀνεόρταστος μακρά ὁδός ἀπανδόκευτος, - μακρά δενδροστοιχία· || μακρινός : Σοφ.Φιλ.490 κἀκεῖθεν οὗ μοι μακρὸς εἰς Οἴτην στόλος, Ἡρ.1,1 αὐτίκα ναυτιλίῃσι μακρῇσι ἐπιθέσθαι, Ξεν.ΚΠ 5,4,47 καὶ τοῖς μὲν ἐπὶ μακρὸν πορευομένοις μακραὶ αἱ ἐπιβοήθειαι (μακρόθεν ἐρχόμεναι, ἀπὸ μακρὰν φερόμεναι)· || ὁ μακρινός, ὁ μακρὰν ἀπέχων, ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν εὑρισκόμενος ἀπὸ τινος : Αἰσχ.Πρ.814 οὗτός σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα Νειλῶτιν, οὗ δὴ τὴν μακρὰν ἀποικίαν, Ἡρ.2,32 καὶ εἴ τι πλέον ἴδοιεν τῶν τὰ μακρότατα ἰδομένων (τὰ μάλιστα ἀπέχοντα, τὰ λίαν ἀπομεμακρυσμένα μέρη), ΚΔΛουκ.15,13 καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· 5) μτφ. μτγν. κ. νεώτ. ὁ λίαν ἐκτεταμένος, ὁ ἐκτενής, ὁ διεξοδικός . Λογγῖν.Ὕψ.22,3 καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὸν κίνδυνον τῶν μακρῶν ὑπερβατῶν τούς ἀκούοντας συνεπισπώμενος, - μακρὰ περιγραφή· 6) γεν. ὁ μέγας, ὁ πολὺς κτ. ποσὸν ἢ βαθμὸν κ. κτ. πᾶσαν ἄ. ἐνν., ὁ ἄφθονος : Πίνδ.Π 2,26 μακρὸν οὐχ ὑπέμεινεν ὄλβον, μαινομέναις φρεσὶν Ἥρας ὅτ' ἐράσσατο, Αἰσχ.Εὐμ.75, Σοφ.Αἴ.130 μηδ' ὄγκον ἄρῃ μηδέν', εἴ τινος πλέον ἢ χειρὶ βρίθεις ἢ μακροῦ πλούτου βάθει, Ἀριστλ.Πολιτ.1278a,23 ἀπὸ τιμημάτων γάρ μακρῶν αἱ μεθέξεις τῶν ἀρχῶν, πρβλ. αὐτ.1297b,4 (ὑπερθ.), αὐτ.1290b,16 ἐκεῖ γάρ ἐκέκτηντο μακρὰν οὐσίαν οἱ πλείους πρὶν γενέσθαι τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Λυδούς, αὐτ.1321a,11, Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,222 μακροὶ τραπεζῖται (πιθ. μεγάλοι τραπεζῖται)· || κ.μτφ. : Πίνδ.Ι 4(3),13 μακρὰν δ' ἀρετὰν σύμφυτον οὐ κατελέγχει, Θουκ.3,39· 7) ἐπὶ χρόνου, κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ πολύ, ἐπὶ μέγα χρονικὸν διάστημα διαρκῶν, ὁ παρατεταμένος, ὁ διαρκής, ὁ μακροχρόνιος : Ὀδ.Κ 470 μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρά τελέσθη, Ἡρ.1,32 ἐν γάρ τῷ μακρῷ χρόνῳ πολλά μέν ἐστι ἰδεῖν τά μή τις θέλει, πολλὰ δὲ καὶ παθεῖν, Αἰσχ. Πέρσ.741, αὐτ.Ἱκ.582, αὐτ.Πρ.449, αὐτ.1022 μακρὸν δὲ μῆκος ἐκτελευτήσας χρόνου, Σοφ.Ἀντ.1078, αὐτ.Αἴ.473 αἰσχρὸν γὰρ ἄνδρα τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου, κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται, Κάλβ.85,6 μακρὰν καὶ σκοτεινὴν ζωὴν τά παλληκάρια μισοῦν, - αἱ μακραὶ νύκτες τοῦ χειμῶνος, - μακρά περιήγησις, - μακρά ταξίδια· || κ. κτ. ἐπέκτ. : Ὀδ.Ψ 54 νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται (ἡ μακρὰ ἐπιθυμία, ἡ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐνυπάρχουσα ἐπιθυμία), Πίνδ. Ι 4,56 οὗτοι τετύφλωται μακρὸς μόχθος ἀνδρῶν, Σοφ.Ἠλ.375, Εὐρ.Ἑκ.297· 8) ὁ ὑπὲρ τὸ δέον μακρός, ὁ ἐνοχλητικός, ὁ ὀχληρός, ὁ ἀνιαρος, ὁ κοπιαστικός : Πινδ.Ν 4,33 τὰ μακρὰ δ' ἐξενέπειν ἐρύκει με τεθμὸς ὧραί τ' ἐπειγόμεναι, Σοφ.Ἠλ. 1335 καὶ νῦν ἀπαλλαχθέντε τῶν μακρῶν λόγων καὶ τῆς ἀπλήστου τῆσδε σὺν χαρᾷ βοῆς εἴσω παρέλθετ', Θουκ.3,60, Ἀριστφ.Θεσμ.382, Φιλήμ. 97,7 οὐδὲ εἰς Ὅμηρον εἴρηκεν μακρόν, ΚΔ Μᾶρκ. 12,40 οἱ κατεσθίοντες τάς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· || ἡ ἀπροσ. ἔκφρ. μακρόν (ἐστι) μτ. ἀπαρφ. εἶναι ὀχληρόν, εἶναι δύσκολον νά : Πίνδ.Ι 6(5),56 ἐμοὶ δὲ μακρὸν πάσας ἐνεργήσασθ' ἀρετάς, Ξεν.Ἀγησ.7,1 μακρὸν ἂν εἴη γράφειν· 9) κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ συλλαβῶν, φωνηέντων κ. προσῳδίας, ὁ μακρός, ἐκτεταμένος ποσοτικῶς : Ἀριστλ.Ποιητ.1458a,11 μακρά φωνήεντα (τὰ προφερόμενα π. ἀρχ. εἰς χρόνον μακρότερον τοῦ λεγομένου βραχέος), Διον. Ἁλ.Σύνθ.15, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.92,11 μακρὰ (συλλαβή), αὐτ.Ἐπίρρ.179,16 ἡ φύσει μακρά,- μακρά συλλαβὴ (ἡ ἔχουσα φωνῆεν φύσει ἢ θέσει μακρόν)· κ. συγκρ. : Ἀριστλ.Ποιητ.1458a,1 φωνήεντι μακροτέρῳ· || ἡ μακρά (προσῳδία) τὸ σημεῖον, τὸ σημάδι τοῦ μακροῦ, τῆς μακρότητος : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.1,113· 10) συχν. ἡ αἰτ. τοῦ ἑν. τοῦ οὐδ. μακρόν κ. ἡ αἰτ. τοῦ πληθ. μακρά ὡς ἐπίρρ. : Ἰλ.Η 213 νέρθε δὲ ποσσὶν ἤϊε μακρά βιβάς κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος, αὐτ.Γ 81 αὐτάρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων (ἐβόα, ἐφώναζεν, ὥστε ἠκούετο μακρόθεν, ἑπομένως ἐφώναζε μὲ

ἰσχυρὰν φωνήν, δυνατά), αὐτ.Β 224, αὐτ.Σ 580, Πίνδ. Π 1,45 **μακρά δὲ ῥίφαις ἀμεύσασθ' ἀντίους,** Πλάτ.Πρωτ.329Α **ὥσπερ τὰ χαλκεῖα πληγέντα μακρὸν ἠχεῖ καὶ ἀποτείνει·** ‖ μτγν. κ. κτ. αναλ.: Λουκ.Πλ.2 **γλαφυρὸν οὕτω θέαμα ἐκεῖνος ἰδὼν μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ Αἰγυπτίῳ ναυπηγῷ,** Δίων Κ 46,3· πρβλ. μακράν· ‖ ὁμ. κ. τὸ συγκρ. **μακρότερον** : Ξεν.᾿Αν.3,4,16 **μακρότερον γὰρ οἵ τε Ρόδιοι τῶν Περσῶν ἐσφενδόνων καὶ τῶν τοξοτῶν,** Πλάτ.Πολ.487D **ἀλλὰ μακρότερον ἐνδιατρίψωσι·** **11)** ἡ δοτ. **μακρῷ** ὡς τὸ ἐπίρρ. πολὺ βλ.λ., κεῖται πρὸς ἐπίτασιν τοῦ συγκρ. κ. ὑπερθ. κ. σημαίνει κατὰ πολύ, λίαν : Αἰσχ.Πρ.514 **τέχνη δὲ ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ,** ῾Ηρ.1,34 **ὁ δὲ ἕτερος τῶν ἡλίκων μακρῷ τὰ πάντα πρῶτος,** αὐτ. 9,71· ‖ ὁμ. μτ. ἐπιρρ. συγκρ. κ. ὑπερθ. : ῾Ηρ. 1,171 **τὸ Καρικὸν ἦν ἔθνος λογιμώτατον τῶν ἐθνέων ἁπάντων κατὰ τοῦτον ἅμα τὸν χρόνον μακρῷ μάλιστα,** Αἰσχ.Εὐμ 30, Σοφ.᾿Αντ.895 **ὧν λοισθία γὼ καὶ κάκιστα δὴ μακρῷ κάτειμι, πρίν μοι μοῖραν ἐξήκει βίου,** Γαλ.8,958 **μακρῷ πρότερον·** ‖ ὁμ. κ. μτ. ρημ. ἐχόντων συγκρ. ἔνν. : Αἰσχ.Πρ. 890 **καὶ γλῶσσα διεμυθολόγησεν ὡς τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν ἀριστεύει μακρῷ,** πρβλ.Διον.᾿Αλ. Ρωμ.1,2, Παυσ.10,20,8 **εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλως οἱ Κελτοὶ μακρῷ πάντας ὑπερηρκότες μήκει τοὺς ἀνθρώπους·** **12)** κ. νεώτ. τὸ ἐπίθ. μακρός ἀπαντᾷ συχν. κ. ἐμπροθέτως ἐν ἐπιρρ. σημ. : Φάλ.᾿Επιστ.139 **κἂν διὰ μακροῦ τὸ πραχθὲν κομίσῃ ἄγγελος θεός,** Εὐρ.᾿Εκ.320,αὐτ.Φοίν.1069 **διὰ μακροῦ μέν, ἀλλ' ὅμως ἔξελθ', ἄκουσον, Οἰδίπου κλεινὴ δάμαρ** (μτ. μακρὸν χρόνον, μτ. παρέλευσιν μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος, μτ μακρὰν ἀργοπορίαν), Θουκ.6,15,Πλάτ.᾿Αλκ.2,151Β,Λουκ.Θε.Δ 10,1 **ἀνάπαυε διὰ μακροῦ σεαυτόν·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τόπου : Φάλ. ᾿Επιστ.69,1 **οὐ διὰ μακρᾶς ἥξοντα πρὸς σέ,** Διον. ᾿Αλ.Ρωμ.9,56 **οὐ διὰ μακροῦ τῆς ῾Ρώμης·** ‖ ὁμ. κ. **διὰ μακρῶν** ἐκτενῶς, ἐν ἐκτάσει, διεξοδικῶς : Πλάτ.Γοργ.449Β **διὰ μακρῶν τοὺς λόγους ποιεῖσθαι,** ᾿Αριστλ.Πολιτ.1279b,11 **μικρῷ διὰ μακρῶν** (διὰ μακρῶν κάπως),**-περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὡμίλησα διὰ μακρῶν· κ. διὰ μακροτέρων** : αὐτ. Φίλ.28C **διὰ μακροτέρων τὴν σκέψιν ποιησώμεθα,** ᾿Ισοκρ.4,106· ‖ ὁμ. κ. **ἐπὶ μακρόν** μακράν, εἰς μακρὰν ἀπόστασιν : Ξεν.ΚΠ 5,4,47 **καὶ τοῖς μὲν ἐπὶ μακρὸν πορευομένοις μακραὶ καὶ αἱ ἐπιβοήθειαι· κ.** ἐπὶ χρόνου, ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, ἐπὶ πολύ : Καλλ.Δῆλ.255 **αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν νύμφαι Δηλιάδες.. εἶπαν ᾿Ελειθυίης ἱερὸν μέλος, - τὸν ἠνείχετο ἐπὶ μακρόν·** κ. συγκρ. : Θουκ.4,41· κ. τὸ ὑπερθ. : ῾Ηρ.4,16 **ἀλλ' ὅσον μὲν ἡμεῖς ἀτρεκέως ἐπὶ μακρότατον οἷοί τε ἐγενόμεθα ἀκοῇ ἐξικέσθαι·** πρβλ. αὐτ.2,34, αὐτ. 2,29· ‖ **οὐκ ἐς μακρὸν** οὐχὶ ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα : Πίνδ.Π 3,105 **ὄλβος οὐκ ἐς μακρὸν ἀνδρῶν ἔρχεται,** ᾿Αλκίφρ.49 **οὐκ ἐς μακρὸν ὁ περίβλεπτος οὗτος γάμος,** Φιλόστρ.Εἰκ.843· κ.οὐδ. πληθ. ὑπερθ. **ἐς τὰ μακρότατα** εἰς τὸ ἔπακρον : Θουκ.6,31 **καὶ ἐς τὰ μακρότατα προθυμηθέντος ἑνὸς ἑκάστου·** **13)** παραθ. ὁμαλὰ **μακρότερος, μακρότατος** κ.ἀνωμ. **μάσσων, μήκιστος** βλ.λς.

μακρόσημος-ον πάπ. ὁ μετὰ μακροῦ κρασπέδου, μετὰ μακροῦ γύρου.

μακροσίδηρος-ον γλωσσ ὁ ἔχων μακρὸν σίδηρον, ὁ μετὰ μακρᾶς σιδηρᾶς αἰχμῆς, ἐπὶ τοῦ δολιχαύλου βλ.λ. : Εὐστ.1620,36.

μακροσκελής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρὰ σκέλη, μακροὺς πόδας : Αἰσχ.ἀπ.62, ᾿Αριστλ.ΖΜ 692b,5 αὐτ.ΖΙ 623a,26 **τὸ μὲν οὖν μακροσκελέστερον κάτωθεν κρεμάμενον τηρεῖ,** Στράβ.2,1,9 **οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ τοὺς ἐνωτοκοίτας καὶ τοὺς ἀστόμους.. ἱστοροῦντες μονοφθάλμους τε καὶ μακροσκελεῖς·** **2)** νεώτ. ἐπὶ προφορ. ἢ γραπτοῦ λόγου, ὁ συγκείμενος, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μακρῶν περιόδων· ‖ κτ. ἐπέκτ. ὁ ἐκτεταμένος, ὁ ἄγαν διεξοδικός, ὁ σχοινοτενής : **μακροσκελὴς λόγος, - μακροσκελὲς ἄρθρον, - μακροσκελὴς περιγραφή.**

μακροσκελία (ἡ) νεώτ. ἡ μορφὴ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καθ' ἣν τὸ ἄκρα κ. ἰδ. τὰ κάτω εἶναι ὑπερβολικῶς μακρὰ ἐν σχέσει πρὸς τὸν κορμόν, ἀντίθ. βραχυσκελία.

μακροσκελίζω δημ. ἁπλώνω τὰ σκέλη μου μακράν : Θρακ.3,342.

μακροσκελόρραμφοι (οἱ) μσν. οἱ ἔχοντες μακρά, ἐπιμήκη σκέλη καὶ ράμφη, ἐπὶ τῶν γεράνων : Κ Μανασσ.Χρον.9,56.

μακρόσκιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρὰν σκιάν, ὁ ρίπτων, ὁ κάμνων μακρὰν σκιάν (λέγεται περὶ τῶν λαῶν οἱ ὁποῖοι οἰκοῦντες μακρὰν τοῦ ᾿Ισημερινοῦ, ἤτοι εἰς μεγάλα γεωγραφικὰ πλάτη, δέχονται τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου πολὺ πλαγίως καὶ ἑπομένως σχηματίζουν μακρὰς σκιάς) : ᾿Αχιλλ.Τάτ. ᾿Αρ.Φαιν.31 **οἱ μὲν εἰσιν ἄσκιοι, οἱ δὲ βραχύσκιοι, οἱ δὲ** μακρόσκιοι.

μακροσκοινίζω δημ. δένω μακρὸν σχοινίον, ἁπλώνω μακρὸ σκοινί· **2)** μτφ. ἀργοπορῶ, βραδύνω, ἀναβάλλω : Θρακ.3,342.

μακροσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἐξέτασις τῶν ἀντικειμένων κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μικροσκοπίαν βλ.λ.

μακροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς μακροσκοπίας βλ.λ., ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μακροσκοπίαν : **μακροσκοπικὴ ἐξέτασις** (ἡ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἐξέτασις, ἀντίθ. ἡ μικροσκοπικὴ βλ.λ.).

μακροσκοπικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον μακροσκοπικὸν βλ.λ., ἀντίθ. μικροσκοπικῶς βλ.λ.

μακρόσπαρτον (τὸ) μτγν. μηχανὴ συρομένη διὰ μακρῶν σχοινίων, κτ. εἰκ. ἐκ τοῦ μακρὸν σπάρτον : Καῖλ.Αὐρ.Χρον.5,134.

μακροστάφυλο (τὸ) δημ. ποικιλία τοῦ φυτοῦ ἄμπελος βλ.λ. ἡ οἰνοφόρος.

μακροστέλεχος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρόν, ἐπίμηκες, μέγα στέλεχος : Μιχ.᾿Ακομ.2,410,16.

μακρόστενος-η-ο δημ. ὁ στενὸς κ. ἅμα ἐπιμήκης, ὁ στενόμακρος : **ἡ κάμαρα αὐτὴ εἶναι μακρόστενη καὶ δὲν μᾶς κάνει.**

μακροστενῶς ἐπίρρ. μσν. μακρῶς κ. ἅμα στενῶς : Ψελλ.ἐν Σάθ.5,71.

μακρόστιχος-ον μσν. ὁ ἔχων μακρούς, μακροσκελεῖς ἢ πολλοὺς στίχους : Φώτ.Βιβλ.187.

μακροστομία (ἡ) νεώτ. δυσμορφία τοῦ στόματος καθ' ἣν ἡ σχισμὴ τούτου ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῆς παρειᾶς ἢ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν παρειῶν : **μονόπλευρος - ἀμφίπλευρος μακροστομία.**

μακρόστομος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **μακροστομιδῶν** σκωλήκων.

μακρόστυλος-ον νεώτ. ὁ ἔχων στύλους κατὰ μακρὰ σχετικῶς ἀπ' ἀλλήλων διαστήματα τοποθετημένους, ἐπὶ ναοῦ· πρβλ. ἀραιόστυλος.

μακροσύλλαβος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρὰν συλλαβήν, ὁ συγκείμενος, ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ μακρὰν ἢ μακρὰς συλλαβάς : Διον.᾿Αλ.Δημ.38 **μακροσύλλαβον ὄνομα.**

μακροσύνθετον (τὸ) μτγν. τὸ χρῆσθαι μακροῖς, πολλοῖς συνθέτοις, ἡ χρησιμοποίησις μακρῶν, ἀφθόνων συνθέτων : Φιλόδ.ἐν ῾Ηρακλ.1676.

μακρόσφυκτος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρούς, ἀραιοὺς σφυγμούς : Γαλ.9,100.

μακροσωμία (ἡ) νεώτ. ποικιλία τοῦ γιγαντισμοῦ χαρακτηριζομένη ὑπὸ ὑπερβολικῆς μεγεθύνσεως ὁλοκλήρου τοῦ σώματος.

μακροτάξιδος-η-ο δημ. ὁ ἐπιχειρῶν μακρά, μακρινὰ ταξίδια, ὁ μακρὸν ταξιδεύων.

μακροταξιδευτής (ὁ), θηλ. μακροταξιδεύτρα (ἡ) μακροτάξιδος βλ.λ.

μακροταξιδεύω δημ. ἐπιχειρῶ μακροὺς πλοῦς, μακρινὰ ταξίδια, ταξιδεύω εἰς μακρινὰς χώρας· ‖ μτφ. : δ.τραγ. (Ρόδ.) **πέμπω τὸν νοῦν μου πέμπω τον καὶ μακροταξιδεύω τον.**

μακροτάτω ἐπίρρ. ὑπερθ. τοῦ μακρῶς βλ.λ., παρὰ πολὺ μακράν, εἰς μεγίστην ἀπόστασιν, ὅσον τὸ δυνατὸν μακράν : Κράτ.1ί, Λόγγ.3,17 **ἡ δὲ ἡγεῖτο ὡς μακροτάτω τῆς Χλόης.**

μακροτενής-οῦς-ές μτγν. ὁ μακρὰν ἐκτεινόμενος, ὁ ἐπὶ πολὺ ἐκτεταμένος, ὁ σχοινοτενής, ὁ διεξοδικός, τὸ οὐδ. **τὸ μακροτενὲς** ὡς οὐσ. : Δαμάσκ.'Αρχ.263 **τὸ μακροτενὲς τῶν συμπερασμάτων.**

μακροτένων-οντος (ὁ) μτγν. ὁ μακρὰν ἐκτεταμένος, ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐκτεινόμενος, ὁ μακρός : 'Ερύκ.ΑΠ 6,96 **καὶ οἱ δωδεκάδωρα κέρα ἄλῳ μακροτένοντι ποτὶ πλατάνιοτον ἔπαξαν εὐρεῖαν.**

μακροτενῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον μακροτενῆ, σχοινοτενῆ, μακρῶς : Ψελλ.ἐν Σάθ.5,71.

μακροτέρω ἐπίρρ. συγκρ. τοῦ μακρῶς βλ.λ., μακρότερον, περαιτέρω, παρέκει : 'Αριστλ. Πρ.901a,22.

μακροτέρως ἐπίρρ. μακροτέρω βλ.λ., ἐπὶ μακρὸν χρόνον : 'Ιππ.Προρρ.1,117 **μακροτέρως διανοσέει·** **2)** εἰς μέγιστον βαθμόν : Πλάτ.Σοφ. 258C **οἶσθ' οὖν ὅτι Παρμενίδῃ μακροτέρως τῆς ἀπορρήσεως ἠπιστήσαμεν·** **3)** εἰς τὸ ἀπώτερον σημεῖον : 'Αριστλ.Ρητ.1410b,18 **διὸ ἧττον ἡδὺ** (ἡ εἰκὼν) **ὅτι μακροτέρως.**

μακρότης-ητος (ἡ) (μακρός) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μακροῦ, μεγάλη κατὰ μῆκος ἔκτασις εἴτε τοπικὴ εἴτε χρονική, μακρὰ διάρκεια, μῆκος, ἀπόστασις, μάκρος : ΠΔ Δευτ.30,20 **ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου . . καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἡ ζωή σου, ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν σου,** Φιλόδ.Παρρ.280, Σολωμ.Ξανθοῦλα 4,3 **καὶ τὸ χαιρετισμὸ της ἐστάθηκα νὰ ἰδῶ, ὡς που ἡ πολλὴ μακρότης μοῦ τὸ 'κρυφε κι αὐτό·** ‖ γραμμ. ἐπὶ τῶν συλλαβῶν : 'Απολλ.Δύσκ.'Επιρρ. 187,15, Πλούτ.'Ηθ.947Ε **ὡς δὲ τῶν ἐν τῇ γραμματικῇ στοιχείων βραχύτητές εἰσι καὶ μακρότητες,** - ἡ μακρότης **τῶν συλλαβῶν - τῶν φωνηέντων.**

μακρότομος-ον (τέμνω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κλαδευμένος οὕτως, ὥστε οἱ κλάδοι νὰ μένουν ἱκανῶς μακροί, ἀντίθ. βραχύτομος βλ.λ. : Θεόφρ.Φ ΑΙτ.3,2,3 **μακρότομος ἄμπελος** (κούρβουλον τοῦ ὁποίου τὰ κλήματα δὲν εἶναι κλαδευμένα βαθιὰ ἢ δὲν εἶναι πλησίον τοῦ **στελέχους** κομμένα).

μακροτόμας (ὁ) νεώτ. ἰατρ. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον χρησιμεῦον πρὸς τομὴν μεγάλων ὄγκων ἐγκεφάλου ἢ σπλάγχνων **εἰς βάθος.**

μακροτομῶ-έω (μακρότομας) μτγν. τέμνω, κόπτω, κλαδεύω οὕτως, ὥστε ν' ἀφήνω μακροὺς τοὺς κλάδους : Θεόφρ.ΦΑΙτ.3,14,2 **μακροτομεῖν τὴν ἄμπελον.**

μακροτονία (ἡ) (μακρότονος) μτγν. μακρόπνοια, τὸ ἔχειν μακράν, βαθεῖαν, ἰσχυρὰν ἀναπνοήν : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.6,35,1 **ἔστι δὲ καὶ μακροτονίας παρασκευαστικὸν** (τὸ γυμνάσιον).

μακρότονος-ον (τείνω) μτγν. ὁ μακρὰν ἐκτεταμένος, ὁ τεταμένος, ὁ τεντωμένος, ὁ μακρός : Φιλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,299 **μακροτόνων σχοίνων ἅμμα·** **2)** ὁ ἔχων μακρὸν τόνον βλ.λ.· ἀντίθ. βραχύτονος βλ.λ. : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.53,32 (συγκρ.).

μακροτονῶ-έω μτγν. καθιστῶ μακρὸν τὸν τόνον, τὸ σχοινίον ἔν τινι πολεμικῇ μηχανῇ : Φίλ. Μηχ.Βελοπ.68,15 **μακροτονεῖ τὸ μῆκος τῶν τόνων·** **2)** διατείνομαι, ἰσχυρίζομαι περισσότερον, ἐπιμένω : ΠΔ Μακκ.2,8,26 **ἦν γὰρ ἡ πρὸ τοῦ σαββάτου, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐμακροτόνησαν** (διορθ. ἐμακροθύμησαν) **κατατρέχοντες αὐτούς.**

μακροτόνως ἐπίρρ. μτγν. μὲ μακρὸν τόνον (προσῳδίαν) : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.1,6 **ὅταν κοινὸν ἔχῃ τὸ στοιχεῖον μακροτόνως παρειλημμένον ὡς ἐπὶ τοῦ "Αρης** (ᾶ).

μακροτράχηλος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρὺν τράχηλον, μακρὸν λαιμόν, ὁ μακραύχην, ὁ μακρολαίμης βλ.λς, συγκρ.-**ότερος** : ΑΠ 5,134 **εὐτόρνευτε, μονούατε, μακροτράχηλε, ὑψαύχην** (ἐπὶ λαγύνου)· ἐπὶ ἵππων κ. βοῶν : Στράβ.17,3,19 **καὶ ἵπποι δὲ καὶ βόες μακροτραχηλότεροι τῶν παρ' ἄλλοις·** ἐπὶ στρουθοκαμήλων : Διόδ.Σ 2,50 **μακροτράχηλον δ' ὑπάρχον, ῥύγχος ἔχει βραχὺ παντελῶς καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένον,** Γαλ.2,429 (συγκρ.).

μακρουλός-ή-ό δημ. ὁ μακρός, ὁ λίαν μακρός, ὁ ἐπιμήκης, ὁ στενόμακρος : **μακρουλὸ τραπέζι,-μακρουλὴ μύτη,-μακρουλὲς ρῶγες.**

μακροϋπνία (ἡ) μσν. τὸ ἐπὶ μακρὸν ὑπνώττειν, τὸ νὰ κοιμᾶταί τις ἐπὶ **πολύ, ὁ** μακρὸς κ. διαρκὴς ὕπνος : Εὐστ.1951,19.

μακροφάγα (τὰ) νεώτ. εἶδος κυττάρων μονοπυρήνων ἅτινα ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ προσελκύουν πρὸς ἑαυτὰ διαφόρους οὐσίας, ἃς χωνεύουν κ. ἀπορροφοῦν.

μακροφάρυγξ-υγγος μτγν. ὁ μὲ μακρὸν φάρυγγα, ὁ ἔχων μακρόν, ὑψηλὸν λαιμόν, ἐπὶ φιάλης: Μᾶρκ.'Αργ.ΑΠ 9,229.

μακροφλυαρήτης (ὁ) μτγν. ὁ εἰς μέγιστον βαθμὸν φλύαρος, ὁ τὰ μάλιστα πολυλόγος, ὁ πολυλογάς : Λουκιλλ.ΑΠ 11,134 **καὶ γὰρ ἔμ' ὄφει μακροφλυαρήτην 'Ηλιοδωρότερον.**

μακροφυής-οῦς-ές ὁ φύσει μακρός, ὁ ἔχων σχῆμα ἐπίμηκες, ὁ ἐπιμήκης· τὸ συγκρ. -**έστερα** : 'Αριστλ.ΖΜ 696a,4 **ὅσα δ' ἐστὶ μακροφυέστερα καὶ ὀφιώδη μᾶλλον·** ‖ πάπ. ἐπὶ δημητριακῶν, ὁ ὑψηλός, ὁ καλῶς ἀνεπτυγμένος, ὁ θρεμμένος.

μακρόφυλλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρά, ἐπιμήκη, μεγάλα φύλλα : Διοσκ.3,26 (συγκρ.), Σχόλ.'Οδ.Ν 102, - **μακρόφυλλον φυτόν·** **2)** τὸ οὐδ. **μακρόφυλλον** (τὸ) ὡς οὐσ. νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντομοφάγων χειροπτέρων τῶν **φυλλαστομιδῶν.**

μακροφυῶ-έω πάπ. φύομαι, αὐξάνομαι, ἀναπτύσσομαι, γίνομαι, καθίσταμαι μακρός, φηλώνω.

μακρόφωνος-ον λεξ. ἐκεῖνος οὗ ἡ φωνὴ ἀκούεται μακράν, ὁ ἔχων ἰσχυρὰν φωνήν, ὁ μεγαλόφωνος· 'Ησ. ἐν λ. τανύγλωσσοι.

μακροφωνῶ-έω φωνάζω δυνατά, κραυγάζω, φωνάζω μεγαλοφώνως : 'Ιππ.Κρε.18.

μακροχαράκτηρος-ον μσν. ὁ ἔχων μακρά, ἐπιμήκη, χαρακτηριστικά, ὁ ἔχων μακρόν, μακρουλὸν πρόσωπον, μακρομούρης: Μαλάλ.I 106,12.

μακροχειλία (ἡ) νεώτ. ὑπερτροφία τῶν χειλέων, ὑπερβολικὴ αὔξησις, **ἀνάπτυξις τοῦ χείλους.**

μακρόχειλος-αν νεώτ. ὁ ἔχων μακρά, ὑπερτροφικὰ χείλη, ὁ ἔχων μακροχειλίαν βλ.λ.

μακρόχειρ-ειρος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ ἔχων μακρὰς ἢ ὑπερμέτρως μακρὰς τὰς χεῖρας, ὁ ἔχων τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν μακράν, προσων. τοῦ 'Αρταξέρξου τοῦ Α' : Πλούτ.'Αρτξ.1 **ὁ μὲν πρῶτος 'Αρτοξέρξης τῶν ἐν Πέρσαις βασιλέων . . Μακρόχειρ ἐπεκαλεῖτο τὴν δεξιὰν μείζονα τῆς ἑτέρας ἔχων·** κ. ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν : Φιλόστρ.Γυμν.31,34.

μακροχειρία (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς ὑπερβολικὸν βαθμὸν ἀνάπτυξις τῶν ἄκρων **χειρῶν, εἶδος τῆς** ἀκρομεγαλίας βλ.λ.

μακρόχηλος-ον (χηλή) μτγν. ὁ ἔχων μακράς, ἐπιμήκεις χηλὰς βλ.λ. : Στράβ.17,3,19 (δ.ἀνάγν.).

μακροχλόη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ἀγρωστιδῶν ἢ ἀγρωστοειδῶν φυτῶν.

μακροχρονίζω μτγν. κ. νεώτ. μακροχρονῶ βλ.λ., ζῶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, **γίνομαι** μακροχρόνιος

διαρκῶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη : ΠΔ Δευτ.17,20 ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ **τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ ὅπως ἂν μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ,** αὐτ.32, 27, Πάπ.· **2)** νεώτ. παρατείνω ἐπὶ μακρὸν διάστημα ἐνέργειάν τινα, χρονίζω, βραδύνω.

μακροχρόνιος(-η)-ο(ν) κ.νεώτ. κ.δημ. ὁ διαρκῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὁ ἀργῶν νὰ ἐγκαταλείψῃ τι, νὰ φύγῃ, ὁ ἐπὶ πολὺ παραμένων : Ἱππ.Ἐπιδ.3,7 **ὀφθαλμίαι ὑγραὶ μακροχρόνιοι μετὰ πόνων,** Γαλ.17(2), 739 **μακροχρονιώτατος πυρετός, - μακροχρόνιος ἀσθένεια,** Ζερβ.μτφρ.Βύρ.59 **ποιὸς θ' ἀφήσῃ τὶς συνήθειες μακροχρόνιας σκλαβιᾶς·** ‖ τὸ οὐδ. μακροχρόνιον ὡς οὐσ. ἡ μακροχρονιότης βλ.λ., ἡ μεγάλη διάρκεια : Ἀγαθρχ.83· **2)** ὁ ζῶν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, πολυχρόνιος, μακρόβιος : ΠΔ Ἔξ. 20,12 **τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς·** **3)** νεώτ. ὁ ἀπορρέων, ὁ κτηθεὶς διὰ τῆς παρελεύσεως πολλῶν ἐτῶν : **μακροχρόνιος πεῖρα.**

μακροχρονιότης-ητος (ἡ) γλωσσ. τὸ γνώρισμα τοῦ μακροχρονίου βλ.λ., μέγα διάστημα χρόνου, μακρὰ διάρκεια, μακρὸς βίος, μακροζωΐα.

μακρόχρονος-ον μσν. ὁ μακροχρόνιος βλ.λ.: Τζέτζ.Μεθ'Ὁμ.744 **αὐτὰρ ἐπεὶ τετέλεστο μακρόχρονον ἔργον Ἄρηος.**

μακροχρονῶ-έω μτγν. διαρκῶ ἐπὶ μακρόν, ἐπὶ πολὺν χρόνον : Συμμ.ΠΔ Ἰὼβ 12,12.

μακροψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐλαττωματικότης τοῦ ὀφθαλμοῦ, καθ' ἣν βλέπομεν τὰ ἀντικείμενα μεγαλύτερα τοῦ φυσικοῦ μεγέθους, ἀ. μεγαλοψία.

μάκροφις-εως (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἔχων μακράν, ἐπιμήκη ὄψιν, μακρουλον πρόσωπον : Τζέτζ.Μεθ' Ὁμ.369.

μακροψυχία (ἡ) ἐσφ. ἀνάγν. ἐν κώδ. Κικ.Ἀττ.9, 11,4· ἀντὶ μικροψυχία.

μακρόψυχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπομένων, ὁ ὑπομονητικός· ὅθ. ὁ βραδυκίνητος, ὁ ὀκνός : Πάπ., Λίβ.Ροδ.997 **καλὸς ἔνι ὁ μακρόψυχος καὶ ὁποὺ χρόνου ὑπομένει παρὰ τὸν ὀλιγόψυχον εἰς τὴν ἐρωτοτέχνην.**

μακροψυχῶ-έω πάπ. ἔχω ὑπομονήν, εἶμαι ὑπομονητικός, ἐγκαρτερῶ.

μακρυά ἐπίρρ. ἐσφ.γρ. τοῦ μακριὰ βλ.λ.

μακρύθωρος-η-ο δημ. ὁ βλέπων, ὁ δυνάμενος νὰ διακρίνῃ ἀντικείμενα μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ κείμενα, ὁ ἔχων ὀξεῖαν ὅρασιν, ἀντίθ.κοντόθωρος.

μάκρυμμα-ατος (τὸ) μτγν. πᾶν ὅ,τι κεῖται, εὑρίσκεται μακράν, πᾶν τὸ ἀπέχον· Ἡσ. «ἐν μακρύμμασιν, ἐν ἀποστασίαις» ὅθ. πᾶν ὅ,τι ἀπομακρύνει τις, ἀπορρίπτει μακρὰν ὡς βδέλυγμα : ΠΔ Ἔσδρ. 9,1, αὐτ.11 **γῆ μετακινουμένη ἐστὶν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν ὧν ἔπλησαν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν.**

μακρυνάρι (τὸ) ἐσφ.γρ. τοῦ μακρινάρι βλ.λ.

μακρυνός-ή-ό ἐσφ.γρ. τοῦ μακρινὸς βλ.λ.

μακρύνω, μέλλ. **μακρυνῶ** (ΠΔ Ἐκκλ.8,13), παθ.μέλλ. **μακρυνθήσομαι** (αὐτ.Ἡσ.49,19), παθ. παρακ. **μεμάκρυμμαι** (αὐτ.Ψαλμ.55(56), μτβ. ἐκτείνω, μηκύνω, αὐξάνω εἰς μέγεθος ἢ εἰς πλῆθος, μακραίνω, πληθύνω : αὐτ.Ἐκκλ.8,13 **καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ καὶ οὐ μακρυνεῖ ἡμέρας ἐν σκιᾷ,** αὐτ. Ψαλμ.127(128),3 **οἱ ἁμαρτωλοί, ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, - μακρύνω τὸν λόγον·** ‖ νεώτ. πολυλογῶ : Κορ.Ἄτ.4,306· **2)** γραμμ. ἐκτείνω συλλαβήν τινα ὥστε νὰ γίνῃ μακρά : Σχόλ.Ἰλ.Ρ 390 (παθ.)· **3)** ἀπομακρύνω, βραδύνω, ἀναβάλλω : ΚΔ Ψαλμ.21(22),20 **σὺ δέ, κύριε, μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν μου, εἰς τὴν ἀντίληψίν μου πρόσχες·** **4)** θέτω μακρὰν ἓν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀπὸ ἄλλου, πρβλ. ἀπομακρύνω : αὐτ.87(88),9 **ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς·** **5)** ἀμτβ. μακρύνω κ. μέσ. μακρύνομαι εὑρίσκομαι, κεῖμαι, εἶμαι μακράν, ἀπομακρύνομαι : αὐτ.Κριτ.18,22 **αὐτοὶ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου Μιχαία,** Ἥρων Προοίμ.Πνευμ. **μακρύνομαι τόπου,** ΠΔ Ψαλμ.118(119),150 **προσήγγισαν οἱ καταδιώκοντές με ἀνομίᾳ, ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου ἐμακρύνθησαν,** πρβλ. αὐτ.54(55),7.

μακρύς-ιά-ύ μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων μῆκος, ὁ μακρός, ὁ ἐπιμήκης, ὁ μακρουλός, ὁ μέγας καθ' ὕψος, ὁ ὑψηλός, ὁ ὑψηλόσωμος : Διήγ.Ἀχιλλ.99 **ἡ ἀνδρεία του ἐξαιρημένη, μακρὺς ἔναι ὡς κυπάρισσος,** Ἐρωτόκρ.Β 378 **σγουροί, ξαθοί, μακροί, λυγνοὶ κι ὀμορφοκαμωμένοι,** φρ. **ψηλὸς σὰν τὴ μακριὰ σαρακοστή** (σκωπτ. ἐπὶ ὑψηλοσώμων κ. ἀκόμψων ἀνθρ.), αἴνιγμ. δημ. **μακρὺς μακρὺς καλόγερος καὶ κόκκαλα δὲν ἔχει** (ὁ καπνός)· ‖ μέγας κατὰ μῆκος, ὁ ἐπιμήκης : Σολωμ.154,3 **μακρὺς ὁ λάκκος π' ἄνοιξε καὶ κλεῖ τὸν γίγαντά μου,** **-μακριὰ κλωστή·** παρῳμ. ἐπὶ γυν. **μακριὰ μαλλιὰ καὶ λίγη γνώση,** φρ. **μακριὰ παντελόνια** τὰ φθάνοντα μέχρι τῶν ἄκρων ποδῶν· **2)** ἐπὶ χρόνου, ὁ ἔχων μεγάλην διάρκειαν, ὁ διαρκῶν ἐπὶ πολύ : Ἐρωτόκρ.5,701 **ἐκεῖν' ἡ νύκτα πρὶ διαβῇ χρόνος μακρὺς τσὶ φάνη, - σήμερα μοῦ φάνηκαν μακριὲς οἱ ὧρες, σὰν χρόνος ὁλάκαιρος, - μακρὺ ταξίδι** (διαρκέσαν πολύ)· ‖ τὸ οὐδ. **μακρὺ** ὡς οὐσ. μσν. μακροημέρευσις, ἀναβολή, ἀναβλητικότης : Ἐρωτόκρ.1,1753 **καὶ τὸ μακρὺ πολλὲς φορὲς εἶδα καλὸ νὰ φέρῃ·** **3)** τὸ οὐδ. πληθ. **μακριὰ** ὡς ἐπίρρ. βλ.λ.

μακρυσμός (ὁ) μτγν. ἀπομάκρυνσις, ἀπομακρυσμός, μάκρσιμα : Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.55(56),1, αὐτ. 119(120),5, Στουδ.Θεόδ.317Α **διὰ τὴν ἐν τοσούτῳ μακρυσμῷ πάροδον.**

μάκρων-ωνος (ὁ) ὁ ἔχων μακράν, μεγάλην, δυσανάλογον πρὸς τὸ λοιπὸν σῶμα κεφαλήν, ὡς κύρ. ὄν. κτ. πληθ. **Μάκρωνες** (οἱ) ἀρχαῖος βαρβαρικὸς λαὸς οἰκῶν π. τὸν Πόντον : Ἡρ.2,104 **Σύριοι δὲ οἱ περὶ Θερμώδοντα ποταμὸν καὶ Παρθένιον καὶ Μάκρωνες οἱ τούτοισι ἀστυγείτονες.**

μακρών-ῶνος (ὁ) μσν. πιθ. στοὰ ἀνοικτὴ ἢ κλειστὸς διάδρομος, ἀ. ἔμβολος τῶν Βυζαντινῶν : Κ Πορφ.Ἔκθ.1,46, αὐτ.47, αὐτ.53.

μακρῶς (μακρός) ἐπίρρ. κ. νεώτ. εἰς μέγα χρον. διάστημα, ἀντίθ. συντόμως : Ἀριστλ.Ρητ.1416b,4 **δεῖ μὴ μακρῶς διηγεῖσθαι·** ‖ μτγν. βραδέως, ἀργά : Πολύβ.3,51,2 **θεωροῦντες .. τοὺς ἱππεῖς δυσχερῶς ἐκμηρυομένους καὶ μακρῶς τὰς δυσχωρίας, ἐξεκλήθησαν ὑπὸ τοῦ συμβαίνοντος ἐξάπτεσθαι τῆς πορείας·** ‖ Φιλόστρ.Γυμν.31 **μακρῶς ἔχειν τοῖν σκέλοιν** (τὸ ἔχειν μακρὰ τὰ δύο σκέλη)· ‖ ἐπὶ προφορᾶς : Διον.Ἁλ.Σύνθ.15 **τῶν διχρόνων ὅταν μακρῶς ἐκφέρηται,** Στράβ.13,1,68 **δεῖ δὲ μακρῶς τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἐκφέρειν Αἰγάν·** (ἀλλὰ τὸ ἐπίρρ. συνήθως ἐκφέρεται διὰ τοῦ οὐδ. **μακρὸν** ἢ **μακρὰ** (βλ. μακρὸς 10) κ. διὰ τοῦ μακρὰν βλ.λ. ἢ δι' οὐδ. ἐμπροθέτου (βλ.μακρὸς(2))· συγκρ. **μακροτέρω(ς),** ὑπερθ. **μακροτάτω** βλ.λς.

μάκρωσις-ώσεως (ἡ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἀκρόασις ἐν Πολύβ.15,36,2.

μακρώτης (ὁ) (οὖς) μαν. ὁ ἔχων μακρά, μεγάλα, ἐπιμήκη, δυσανάλογα ὦτα, προσων. τοῦ Μίδα : Τζέτζ.Χιλ.1,125.

μακρωτία (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις τοῦ πτερυγίου τοῦ ὠτός, ὡς τοπικὴ ἐκδήλωσις μεγαλακρίας ἢ γιγαντισμοῦ βλ.λς.

μακτήρ-ῆρος (ὁ) Ἡσ. «μάκτρα, ἡ κάρδοπος, ἡ πυελίς»· **2)** αὐτ. «διφθέρα»· **3)** αὐτ. «μακτρισμός, σχῆμα ὀρχήσεως».

μακτήριος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων **εἰς ζύμωμα·** ‖ τὸ οὐδ. **μακτήριον** ὡς οὐσ. μά-

κτρα βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.159D τὰ δὲ (κοιλία, στόμαχος, ἧπαρ) . . καμίνοις καὶ φρεωρύχοις καὶ μακτηρίοις ἔοικεν· || κτ. πληθ. μακτήρια (τὰ) πιθ. τροφή, τρόφιμα : Καλλ.άπ.7,32Ρ· **2)** 'Ησ. «μακτήριον· ἱλαστήριον, κάλυμμα, ἱερὸν κρύφιον».

μάκτης (ὁ) (μάσσω) λεξ. ὁ μαγεύς, ὁ μάττων βλ.λς, ὁ ζυμώνων τὰς μάζας, ὁ ζυμωτὴς π. 'Ησ.· **2)** κτ. πληθ. **μάκται** (οἱ) γλωσσ. οἱ λαίμαργοι.

μακτός-ή-όν μτγν. ὁ ἐζυμωμένος, ὁ ζυμωτός, ὁ μαλαγμένος (ἀλλ' ὄχι βρασμένος ἢ ἑφημένος), ἐπὶ καταπλασμάτων : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.9,24,3 καλεῖται δὲ τὰ ἄνεφθα (καταπλάσματα) μακτά, αὐτ. 4· κ. ἐπὶ τῆς κριθῆς : Σωρ.1,86.

μάκτρα (ἡ) (μάσσω) κ. νεώτ. σκάφη ξυλίνη, σπανιώτ. λιθίνη, πινάκιον ζυμώματος, ζυμωταριά· 'Ελλάδ. π. Φώτ.Βιβλ.533,5 «ὅτι τὸ μάκτραν καλεῖν, ἐν αἷς τὰς μάζας μάττουσιν, 'Αττικὸν καὶ οὐχ ὡς ἔνιοι δοκοῦσιν ἰδιωτικόν» : 'Αριστφ.Βάτρ.1159 χρῆσον σὺ μάκτραν, εἰ δὲ βούλει, κάρδοπον, αὐτ. Πλ.545, 'Ερμιππ.57, Ξεν.Οἰκ.9,7 ἄλλη τῶν ἀμφὶ λουτρόν, ἄλλη ἀμφὶ μάκτρας, ἄλλη ἀμφὶ τραπέζας· **2)** ἴγδη, ἰγδίον βλ.λς, γουδὶ φαρμάκων : Νίκ.Θηρ.708 ἐκ δὲ πελιδνὸν οὖρον ἀπηθῆσαι πλαδόωντ' εὐεργεῖ (διορθ. -ων λαεργέϊ) μάκτρῃ· **3)** νεώτ. ζωολ. γένος μακτριδῶν μαλακοζώων.

μακτρισμός (ὁ) μτγν. ἀσελγής, ἀκόλαστος ὄρχησις, ἀπόκινος βλ.λ. : 'Αθήν.14,629C τὴν δ' ἀπόκινον καλουμένην ὄρχησιν . . ὕστερον μακτρισμὸν ὠνόμασαν.

μακτρίστρια (ἡ) μτγν. ἡ ὀρχουμένη, ἡ χορεύουσα τὸν μακτρισμὸν βλ.λ. : 'Αθήν.14,629C ἣν καὶ πολλαὶ γυναῖκες ὠρχοῦντο ἃς καὶ μακτριστρίας ὀνομαζομένας οἶδα (δ.γρ. μακτροκτυπίας, γρ. κώδ. μαρκτυπίας).

μάκτρον (τὸ) (μάσσω) μτγν. κ. νεώτ. ὑφάσματος τεμάχιον, δι' οὗ μάσσεται, σπογγίζεταί τις, προσόψιον, πετσέτα· **2)** νεώτ. στρατ. ξύλινος κοντὸς φέρων κυλινδρικὴν ψήκτραν στερρῶς προσηρμοσμένην εἰς τὸ ἓν ἄκρον δι' ἧς καθαρίζεται ἢ ἐπαλείφεται διὰ λίπους τὸ κοῖλον τῶν πυροβόλων, εἰς δὲ τὸ ἕτερον ἄκρον ὀρειχάλκινον ἐμβολέα διὰ τὴν ἐν ἀνάγκῃ ἀπογέμισιν.

μακύνω δωρ. τ. ἀντὶ μηκύνω βλ.λ.· 'Ησ. «μακύνεται· μεγαλύνεται, ὀρθοῦται».

μάκω (ἡ) δημ. ἡ μάμμη, ἡ προμήτωρ, ἡ γιαγιά.

μακῶδες-ους (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος ὀρχεοειδῶν φυτῶν.

μάκων (ὁ) δωρ. τ. μήκων βλ.λ.

μᾰκών μτχ. ἀορ. β' τοῦ μηκῶμαι βλ.λ.

μᾰκώνειον (τὸ) δωρ. τ. τοῦ μηκώνειον βλ.λ.

μᾰκωνίς-ίδος (ἡ) δωρ. τ. τοῦ μηκωνὶς βλ.λ.

μάλα (μᾰλᾰ· ὁ 'Ομ. ὅμως ενίοτε ἐν ἄρσει ἔχει τὴν λήγουσαν μακρὰν πρὸ λ. ἀρχομένης ἀπὸ λ : 'Ιλ. Γ 214, αὐτ.Δ 379· κ. ἀπὸ μ : αὐτ.Κ 172) ἐπίρρ. κ. νεώτ. λίαν, ἄγαν, σφόδρα, εἰς μέγαν βαθμόν, πολύ, πάρα πολύ· συνάπτεται συνηθέστατα μτ. ἐπιθ., ρήμ. κ. ἐπιρρ., προτασσόμενον ἢ ἐπιτασσόμενον αὐτῶν, ἐν δὲ τῇ νεωτ. ἐκφέρεται κ. ἐνάρθρως· μτ. ἐπιθ. ἐπιτείνει ἁπλῶς τὴν ἔνν. τῆς λ., μεθ' ἧς συντάσσεται, ὅθ. κ. ἑρμηνευτέον ἀναλόγως τῇ ὅλῃ φρ. : 'Ιλ.Α 554 ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλῃσθα, αὐτ.Σ 322, αὐτ.Τ 11, αὐτ. Ν 741 ἔνθεν δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν, 'Οδ.Α 1 ἄνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη (πάρα πολλά), αὐτ.Β 306 ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν 'Αχαιοί (ὅλα ὁμοῦ, ὅλα μέχρις ἑνός, ὅλα ἄνευ ἐξαιρέσεως), αὐτ.Ε 26 ὡς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται (ὅλως διόλου, τελείως, παντελῶς ἀβλαβής), αὐτ.Λ 135, αὐτ.Υ 302 μείδησε δὲ θυμῷ σαρδάνιον μάλα τοῖον (τόσον πολὺ σαρκαστικῶς), αὐτ.Ο 556 ὄες μάλα μυρίαι (λίαν, πάρα πολλαί), Πλάτ.Πολ.531Ε οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, εἰ μὴ μάλα γέ τινες ὀλίγοι, ὧν ἐγὼ ἐντετύχηκα, αὐτ.Φαῖδρ.230Β, Παρμ.126Β οἶδ', εἶπον ἐγώ, πολῖταί μοί εἰσι μάλα φιλόσοφοι, Ξεν.ΚΠ 8,7,1 οὕτω δὲ τοῦ αἰῶνος προκεχωρηκότος, μάλα δὴ πρεσβύτης ὢν ὁ Κῦρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσας (λίαν, πολὺ γέρων)· **2)** ἐνίοτε κ. μετ' οὐσ. : 'Ιλ.Ι 197 ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον (ἤ τι μάλα χρεών) (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «τῷ ὄντι εἶναι μεγάλη τις χρεία»), 'Οδ.Σ 370 ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «ἕως γίνῃ ὅλως διόλου σκότος, μέχρις ἐντελοῦς σκότους»)· **3)** κ. μτ. ἐπιρρ. : 'Ιλ.Μ 165 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο πάγχυ μάλ' (ὁλοσχερῶς, ἐντελῶς, τελείως, ὅλως διόλου), αὐτ.Ξ 143, 'Οδ.Χ 190 εὖ μάλα (πολὺ καλά), Πλάτ.Φαίδ.92D εὖ μάλα ἐξαπατῶσι, αὐτ.Θεαίτ.156Α μάλ' εὖ ἄμουσοι (ἀμουσότατοι, λίαν ἀπαίδευτοι)· || κ. ἐν χρον. ἐκφρ. : 'Ιλ.Ν 557 οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ σειόμενον ἐλέλικτο (ὁείποτε διὰ παντός, ἐσαεί, διαρκῶς), 'Οδ.Κ 111 ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ (εὐθὺς τώρα, τώρ' ἀμέσως), 'Ηρ.7,103 σὺ ὦν ἐθελήσεις αὐτίκα μάλα πρὸς ἄνδρας δέκα μάχεσθαι;, Πλάτ.Πολ.338Β ὡς δὲ προθύμως τοῦτο δρῶ ἐάν τίς μοι δοκῇ εὖ λέγειν, εὖ εἴσει αὐτίκα δὴ μάλα, ἐπειδὰν ἀποκρίνῃ· || κ. ἐν τροπ. ἐκφρ. : 'Ιλ.Υ 362 ἀλλὰ μάλα στιχὸς εἶμι διαμπερές (ἐντελῶς διὰ μέσου, πέρα καὶ πέρα), 'Οδ.Ζ 258 ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν (ὅλως διόλου οὕτως, ἐντελῶς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀκριβῶς ἔτσι)· || μάλα μόλις μόλις καὶ μετὰ βίας : Πλάτ.Θεαίτ.142Β ζῶντι καὶ μάλα μόλις· || ἐπὶ ἐπαναλήψεως πρὸς ἐπίτασιν προστίθεται εἰς τὸ αὖθις ἢ τὸ αὖ τὸ μάλα : Αἰσχ.'Αγ.1345 ὤμοι μάλ' αὖθις δευτέραν πεπληγμένος, αὐτ.245, αὐτ.Χο.654, Σοφ. 'Ηλ.1410 ἰδοὺ μάλ' αὖ θροεῖ τις· ὁμ. ἐπὶ ἐπαναλήψεως κ. ἄνευ τοῦ αὖθις ἢ τοῦ αὖ : Αἰσχ.Πέρσ. 1045 οἳ μάλα καὶ τόδ' ἀλγῶ, 'Αριστφ.Εἰρ.460 εἶα μάλα, αὐτ.462· || κ. μτ. ἐμπροθ. προσδ. : 'Ηρ. 1,181 ἐπὶ τούτῳ τῷ πύργῳ ἄλλος πύργος ἐπιβέβηκε καὶ ἕτερος μάλα ἐπὶ τούτῳ, μέχρι οὗ ὀκτὼ πύργων (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «καὶ ἄλλος πάλιν ἐπάνω εἰς τοῦτον κατ' ἐπανάληψιν μέχρις ὀκτὼ πύργων»), αὐτ.1,134· || πρὸς ἔκφρασιν ἰσχυροτέρας ἐπιτάσεως συνεκφέρεται μετὰ τοῦ καί : Αἰσχ.Πρ. 728 αὗταί σ' ὁδηγήσουσι καὶ μάλ' ἀσμένως (καὶ μάλιστα πολὺ εὐχαρίστως), πρβλ.αὐτ.Χο.879, Πλάτ. Φαῖδρ.265Α καὶ μάλ' ἀνδρικῶς· || ὁμ. ὡς ἐπιτατικὸν προστίθεται καὶ εἰς τὴν ἄρνησιν : 'Ιλ.Β 241 ἀλλὰ μάλ' οὐκ 'Αχιλλῆϊ χόλος φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων, 'Οδ.Ε 103, Σοφ.Φιλ.676 λόγῳ μὲν ἐξήκουσ', ὄπωπα δ' οὐ μάλα, 'Ηρ.1,93, αὐτ.2,37 κυάμους δὲ οὔτε τι μάλα σπείρουσι Αἰγύπτιοι ἐν τῇ χώρῃ, Ξεν.'Αν.2,6,15· **4)** μτ. ρημ. σπανιώτερον : 'Ιλ.Κ 249 Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει, αὐτ.Α 218, 'Οδ.Ζ 319, Αἰσχ.'Επτ.915 μάλα . . προπέμπει (εἰλικρινῶς, ἐνθέρμως), πρβλ. αὐτ.Εὐμ.368, 'Ηρ.1,93 θώματα δὲ γῆ ἡ Λυδίη ἐς συγγραφὴν οὐ μάλα ἔχει, Ξεν.ΚΠ 6,1,36 καὶ μάλα δοκοῦντας φρονίμους εἶναι, αὐτ.'Ελλ.7,1,25· **5)** πολλάκις τίθεται πρὸς ἐπίτασιν ἰσχυρισμοῦ τινος, ὃν ἐκφράζει οὐχὶ μία λ., ἀλλ' ὅλη πρότασις : 'Ιλ.Π 492 Γλαῦκε πέπον, πολεμιστὰ μετ' ἄνδράσι, νῦν σε μάλα χρὴ αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν (δηλ. τώρα πρὸ πάντων πρέπει νὰ εἶσαι . .), 'Οδ.Δ 733 τῷ κε μάλ' ἤ κεν ἔμεινε (ὅθεν ἀναμφιβόλως θὰ εἶχε μείνει)· || συνήθ. συνεκφερόμενον μτ. ἄ. λ. τίθεται ὡς βεβαιωτικὸν μτ. μείζονος ἐμφάσεως, ἰδ. ἐν ἀρχῇ προτάσεως : 'Ιλ.Ε 422 ἦ μάλα δή τινα Κύπρις 'Αχαιϊάδων ἀνι-

εἶσα Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι (τώρα κατ' ἀλήθειαν, τώρα ἀληθῶς), αὐτ.Φ 583· κ. ἄνευ τοῦ δή : αὐτ. Γ 204 **ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες**· **6)** παρ' Ὅμ. συχνάκις συνεκφέρεται μτ. τοῦ συνδ. **εἰ, εἰ μάλα, εἰ καὶ μάλα, καὶ εἰ μάλα, εἰ καὶ μάλα περ** μεθ' ὁριστ. ἐπὶ τοῦ βεβαίου, τοῦ ἀναμφισβητήτου, τοῦ πραγματικοῦ : Ἰλ.Α 178 **εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τό γ' ἔδωκεν** (ἂν εἶσαι πολὺ ἰσχυρός, ὅπερ οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ)· || μετ' εὐκτ. ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι: αὐτ.399 **οὐδέ κ' Ἀθήνη τόν γε ἰδοῦσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἵκοι** (καὶ ἂν ἀκόμη ὁ θυμὸς τόσον πολὺ τὸν κυριεύσῃ), Ὀδ.Ε 485 **ὅσον τ' ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι ὥρῃ χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι**· || κ. τὸ (καὶ) **μάλα περ** μτ. μτχ. : Ἰλ.Ν 317 **αἰπύ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι**, αὐτ.Ξ 58, αὐτ.Ρ 710, αὐτ.Α 217 **καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον**, πρβλ.Ρ 571), Ὀδ.Σ 385 **αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα**· **7)** π. Ἀττ. συχν. κατόπιν ἐρωτηματικῶν προτάσεων, διὰ τοῦ μάλα **γε, μάλα τοι, καὶ μάλα, καὶ μάλα γε, καὶ μάλα δή** δίδεται ἀπάντησις καταφατική, ὁπότε σημαίνουν βεβαίως, μάλιστα, ναί, ἐννοεῖται : Ξεν.Ἀπ. 1,2,46 **μάλα τοι, φάναι τὸν Περικλέα, ὦ Ἀλκιβιάδη**, Πλάτ.Πολ.564Β **μάλα γε, ἦ δ' ὅς**, αὐτ. Φαῖδρ.258C, αὐτ.Θεαίτ.148C, αὐτ.Συμπ.189Α **ἐκδεξάμενον οὖν ἔφη εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνη ὅτι, Καὶ μάλ' ἐπαύσατο**· **8)** νεώτ. ἐνάρθρ. τὰ μάλα λίαν, πάρα πολύ, εἰς μέγαν βαθμόν : **εἶμαι τὰ μάλα εὐτυχὴς διὰ τὴν συνάντησιν, - τὰ μάλα πλούσιος - ἡγεμονικός**· **9)** συγκρ. μᾶλλον (ᾱ φύσει, Ἡρωδιαν.2,932), ἰων. μάλιον (ᾰ) (Τυρτ.12,6, πρβλ.Χοιροβ. ἐν Ἀν.Ὀξ.2,240), μτγν. δωρ. **μαλλότερον** (Πέμπελ.π.Στοβ.4,25,52), κ. νεώτ. περισσότερον, πλέον, πλειότερον, πολὺ περισσότερον, ἰσχυρότερον, προτιμότερον· τίθεται ὡς τὸ θετικὸν **μάλα**, ἵνα δείξῃ μείζονα βαθμόν : αὐτ.Ε 231 **μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα οἴσετον**, Ὀδ.Α 351 **τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι**, **- μᾶλλον ἰσχνός**· κυρίως ἑπομένου β' ὅρου συγκρίσεως διὰ τοῦ **ἤ**, ἢ κ. διὰ γενικ. : Ἡρ.7,46 **τῷ οὐ παραστήσεται πολλάκις καὶ οὐκὶ ἅπαξ τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ ζώειν**, Εὐρ.άπ.394 **οὐ πώποτ' ἔργου μᾶλλον εἱλόμην λόγους**, Ἀντιφ.5,1 **μᾶλλον τοῦ ξυμφέροντος** (περισσότερον παρ' ὅσον συμφέρει), Ξεν.Ἀπ. 4,3,8 **μή τι μᾶλλον τοῦ δέοντος θερμαίνων βλάφθῃ**, Πλάτ.Γοργ.487Β **μᾶλλον τοῦ δέοντος**, αὐτ. Νόμ.715D **παντὸς μᾶλλον** (βεβαίως, βεβαιότατα)· || ἐν αὐτ.Ἀπολ.36D **οὐκ ἔσθ' ὅτι μᾶλλον πρέπει οὕτως ὡς** ὑπάρχει ἀνάμειξις τῶν δύο συντάξεων : **οὐκ ἔσθ' ὅτι μᾶλλον πρέπει ἢ . . καὶ οὐκ ἔσθ' ὅτι οὕτως πρέπει ὡς . .**· || συχν.π.Πλάτ. ἀπαντᾷ ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **ἧττον** β.λ. : αὐτ.Πολ.585Β **πλήρωσις δὲ ἀληθεστέρα τοῦ ἧττον ἢ τοῦ μᾶλλον ὄντος**· || νεώτ. ἐπιρρ. φρ. **κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἢ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον** ὁπωσδήποτε, ἀπάνω - κάτω : **τώρα εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἥσυχος - εὐχαριστημένος**· || ὅταν δηλοῦται αὔξησις συνεχής, ἐπίδοσις, πρόοδος διαρκής, ἐπαναλαμβάνεται : Εὐρ.ΙΤ 1406 **μᾶλλον δὲ μᾶλλον πρὸς πέτρας ᾔει σκάφος**, Ἀριστφ. Βάτρ.1001 **εἶτα μᾶλλον μᾶλλον ἄξεις καὶ φυλάξεις ἡνίκ' ἂν τὸ πνεῦμα λεῖον καὶ καθεστηκὸς λάβῃς**, Ἀλεξ.29· || κ. νεώτ. **ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον** κτ. αὔξοντα βαθμόν : **ἡ κρίσις ἐπιτείνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον**· || μ. ἐν θετικῇ ἐνν., σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν : Ἰλ.Ι 300 **εἰ δὲ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον**, Ὀδ.Ο 370 **φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον**· **10)** πολλάκις ἐπιτείνεται δι' ἄ. λ., οἷον διὰ τοῦ **καὶ** ἢ **καὶ ἔτι** : Ἰλ.Ι 700 **πολὺ μᾶλλον**, αὐτ.Ξ 97 **ἔτι μᾶλλον**, Ὀδ. Α 322 **μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν**, Πίνδ.Π 10,57 **τὸν Ἱπποκλέαν ἔτι καὶ μᾶλλον σὺν ἀοιδαῖς ἕκατι στεφάνων θαητὸν ἐν ἅλιξι θησέμεν ἐν καὶ παλαιτέροις**· || ὁμ. κ. διὰ τοῦ **ἔτι καὶ πολύ** : Ἰλ.Ψ 386, αὐτ.429, Ἡσίοδ.Θ 428 **ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον**· || ὁμ. διὰ τοῦ **ἐπὶ** ἢ **ἔτι ἐπὶ** : Ἡρ.3,104 **ἐπὶ μᾶλλον**, αὐτ.1,94 **ἔτι ἐπὶ μᾶλλον**· || ὁμ. κ. διὰ τοῦ **πολλῷ** : Πλάτ.Φαίδ.80Ε **πολλῷ μᾶλλον**, ΚΔ Κορινθ.Ι,12,22· **11)** τὸ **μᾶλλον** πολλάκις κ.μτ. **συγκρ.** εἴτε ὑπάρχοντος ἐν τῇ φρ. εἴτε παραλειπομένου τοῦ β' ὅρου τῆς συγκρίσεως : Ἰλ.Ω 243 **ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν δὴ ἔσεσθε κείνου τεθνηῶτος, ἐναιρέμεν**, Αἰσχ.Ἑπτ.673 **τίς ἄλλος μᾶλλον ἐνδικώτερος**, αὐτ.Ἱκ.279, Σοφ.Ἀντ.1210 **τῷ δ' ἀθλίας ἄσημα περιβαίνει βοῆς ἕρποντι μᾶλλον ἆσσον**, πρβλ.Ἡρ.1,32, Εὐρ.Ἠλ.222 **ἄλλους κτάνοιμ' ἂν μᾶλλον ἐχθίους σέθεν**, Πλάτ.Φαίδ. 79Ε **ὅτι ὅλῳ καὶ παντὶ ὁμοιότερόν ἐστι ψυχὴ τῷ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντι μᾶλλον ἢ τῷ μή**, Ἰσαῖ. 4,14, Ἀριστλ.Τοπ.116b,24· **12)** κ. νεώτ. τὸ **μᾶλλον δὲ** συνήθ. τίθεται ὡς ἐπανορθωτικόν, πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἠπιώτερον λεχθέντων, ὁπότε=διὰ νὰ εἴπω δὲ καλύτερον : Ἀριστφ.Πλ.634 **ὁ δεσπότης πέπραγεν εὐτυχέστατα, μᾶλλον δ' ὁ Πλοῦτος αὐτός**, Δημ.246 **ἀλλὰ καὶ τούτων πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες, χεῖρον ἡμῶν ἀπηλλάχασι**, πρβλ.Πλάτ.Συμπ.173Ε, **- ἄκουε, μᾶλλον δὲ πρόσεχε**· || οὕτω μτγν. κ. **ἢ μᾶλλον** : Κορνοῦτ.Φύσ. Θε.20, Σιμπλίκ.Φύσ.25,16· || κ. **οὐχὶ μᾶλλον ἤ**. οὐχὶ οὕτως, ἀλλὰ μᾶλλον οὕτως : Θουκ.2,87 **καὶ οὐχὶ ἐς ναυμαχίαν μᾶλλον ἢ ἐπὶ στρατείαν ἐπλέομεν**· || **μᾶλλον δὲ καὶ ἡσυχαίτερα** κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἡσύχως, ἠρέμως : αὐτ.3,82· || **οὐδὲν μᾶλλον** κατ' οὐδέν, οὐδόλως περισσότερον : Πλάτ.Γοργ.464 **ὅ,τι ποιεῖ μὲν δοκεῖν εὖ ἔχειν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἔχει δὲ οὐδὲν μᾶλλον**, αὐτ.Φαίδ.87D **οὐδέν τι μᾶλλον**, Σοφ.ΑΙ.280 **πῶς γάρ, εἰ πεπαυμένος μηδέν τι μᾶλλον ἢ νοσῶν εὐφραίνεται**· π. Ἡρ. συχν. εὕρηται ἐπακολουθοῦν κ. τὸ **ἢ οὐ** : αὐτ.4,118 **ἥκει γὰρ ὁ Πέρσης οὐδέν τι μᾶλλον ἐπ' ἡμέας ἢ οὐ καὶ ἐπ' ὑμέας**· || **οὐδὲν μᾶλλον** οὐδόλως : Θουκ.3,79 **τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν οὐδὲν μᾶλλον ἐπέπλεον**· **13)** τὸ **μᾶλλον ἢ** πολὺ συχνὰ ἀκολουθεῖται ὑπὸ τοῦ ἀρν. **οὐ** ἐπειδὴ ἡ ἐνν. τῆς προτιμήσεως ἐν πάσῃ συγκρίσει περιέχει καὶ τὴν ἐνν. τῆς ἀπορρίψεως ἢ ἀρνήσεως : αὐτ.3,36 **διαφθεῖραι μᾶλλον ἢ οὐ τοὺς αἰτίους**· || σημειωτέον ὅτι τοῦ **μᾶλλον ἢ οὐ** ἀεί ποτε προηγεῖται ἑτέρα ἄρνησις ἢ ἐρώτησις ἐνέχουσα ἄρνησιν : Ἡρ.4,118, αὐτ.5,94 **Ἀθηναῖοι δὲ οὔτε συγγιγνωσκόμενοι, ἀποδεικνύντες τε λόγῳ οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης ἢ οὐ καὶ σφίσι καὶ τοῖσι ἄλλοισι**, αὐτ.7,16, γ', Ξεν.Ἑλλ.6,3,15· **14)** **τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον** εἰδ. σχῆμα συλλογισμοῦ ὅπερ καλεῖται νῦν «τὸ κατ' ἰσχυρότερον λόγον» : Ἀριστλ.Ρητ.1397b,12· **15)** **παντὸς μᾶλλον** ὑπὲρ πᾶν ἄλλο : Πλάτ.Κριτ.49Β, αὐτ.Γοργ. 527Β **παντὸς μᾶλλον οὐ**, αὐτ.Φαῖδρ.228D· ὁμ.**παντός γε μᾶλλον**, αὐτ.Φαίδ.67Β· **16)** νεώτ. συχν. μτ. ὀν. ἐπιθ. ἐνν. πρὸς δήλωσιν συγκριτ. βαθμοῦ : **ὁ μᾶλλον ἀναιδής - ἐπιμελής - δυστυχής, - οἱ μᾶλλον ζημιωθέντες - τιμηθέντες**· **17)** ὑπερθ. **μάλιστα** κ. νεώτ. κ. δημ. κατ' ἐξοχήν, πρὸ πάντων, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον, ὑπὲρ πάντα : Ὀδ.Φ 353 **τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί**· || ὁμ. ἀπαντᾷ **μάλιστα μὲν.. ἔπειτα (δὲ)** πρῶτον καὶ πρὸ πάντων . . ἀκολούθως δὲ : Σοφ.ΟΤ 647 **μάλιστα μὲν τόνδ' ὅρκον αἰδεσθεὶς θεῶν, ἔπειτα κἀμὲ τούσδε θ' οἳ πάρεισί σοι**· ὁμ. Ἰω.Χρυσ. Λόγος εἰς Εὐτρόπιον Ι

ἀεὶ μὲν μάλιστα δὲ νῦν εὔκαιρον εἰπεῖν' || ὁμ. μάλιστα μὲν . . δεύτερον δὲ : Ἰσαῖ.2,20' || συχνότερον τὸ μάλιστα μὲν . . εἰδὲ μή : Ἡρ.8,22, Θουκ.1,40 καίτοι δίκαιοί γ' ἐστὲ μάλιστα μὲν ἐκποδὼν στῆναι ἀμφοτέροις, εἰδὲ μή, τοὐναντίον ἐπὶ τούτους μεθ' ἡμῶν ἰέναι, Πλάτ.Πολ. 590D, Δημ.464' || ὁμ. μάλιστα μὲν . . μᾶλλον μέντοι : Πλάτ.Συμπ.180B μᾶλλον μέντοι θαυμάζουσι καὶ ἄγανται καὶ εὖ ποιοῦσι' || ὁμ. μάλιστα . . εἰμὴ δὲ : Σοφ.Φιλ.617 οἴοιτο μὲν μάλισθ' ἑκούσιον λαβών, εἰ μὴ θέλοι δ', ἄκοντα' || ὁμ. κ. μτ. ἀπαρφ. βεβαίως : Ἡρ.3,53 δοκέων μιν μάλιστα ταύτης ἂν πείθεσθαι' || κ. ἐν ἐρωτήσει τί μάλιστα; τί ἀκριβῶς χρειάζεται (ἵνα πράξω;) : Πλάτ.Γοργ.448D, πρβλ.αὐτ.Μέν.80B, αὐτ.Συμπ.218C τί μάλιστα; ἔφη' || μτ. γενικ. διαιρετικῆς : Ἡρ. 2,37 θεοσεβέες δὲ περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων νόμοισι τοιοισίδε χρέωνται, Πλάτ.Πρωτ.327A ἔχει δὲ μάλιστα πάντων οὕτως, πρβλ.Θουκ.4,86'· || κ. μτ. τοῦ ἄρθρ. ἐμπροθ. κ. ἀπροθέτως : αὐτ.8,90 Ἀρίσταρχος, ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ ἐκ πλείστου ἐναντίος τῷ δήμῳ' **18)** ἐπιτείνεται πολλάκις δι' ἄ. λ. οἷον διὰ τοῦ ὡς, ὡς δύναμαι, ὡς οἷόν τε, εἰς ὅσον δυνατόν, πολλῷ, μακρῷ : Ἡρ.1,185 προεφυλάξατο ὅσα ἐδύνατο μάλιστα, αὐτ.1,171 μακρῷ μάλιστα, Αἰσχ.Ἰκ.294 ὡς μάλιστα (βεβαίως), Αἰσχ.Πρ.524 ὅσον μάλιστα, Πλάτ.Πολ.460A τὸ δὲ πλῆθος τῶν γάμων ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι ποιήσομεν, ἵν' ὡς μάλιστα διασῴζωσι τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνδρῶν, αὐτ.Πολ.367B ὡς δύναμαι μάλιστα, αὐτ. Γοργ.510B ὡς οἷόν τε μάλιστα, αὐτ.Φαῖδρ.277A εἰς ὅσον ἀνθρώπῳ δυνατὸν μάλιστα, αὐτ.Συμπ. 239B ὅτι μάλιστα δύνασαι, Παυσ.1,42,3 παρέσχε δὲ πολλῷ μάλιστα (θαυμάσαι) Αἰγυπτίων ὁ κολοσσός, Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,35 παντὸς μάλιστα' **19)** κ.νεώτ. πολλάκις ἐκφέρεται μτ. ἄρθρ.ἐμπροθ. ἢ ἀπροθέτως ἐς τὰ μάλιστα κατὰ τὸ πλεῖστον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον : Ἡρ.1,20, αὐτ.2,76 πρόσωπον δὲ ἐς τὰ μάλιστα ἐπίγρυπνον, Θουκ.6,104, αὐτ. 8,6, Δημ.582 εἰσὶ μὲν εἰς τὰ μάλιστ' αὐτοὶ πλούσιοι' || συχν. κ. ἄνευ τῆς προθ. εἰς μέγιστον, εἰς ὑπέρτατον βαθμόν : Ἡρ.2,147 φίλοι τὰ μάλιστα, πρβλ.Θουκ.1,92, Δημ.534 καί τοι φασὶν Ἰφικράτην ποτ' ἐκεῖνον Διοκλεῖ τῷ Πιτθεῖ τὰ μάλιστα ἐλθεῖν εἰς ἔχθραν, Πλάτ.Νόμ.794D τά γε μάλιστα, - τὰ μάλιστα εὐτυχής, - τὰ μάλιστα πλούσιος - ἀγενής, - τὰ μάλιστα πεπαιδευμένος' || ὁμ. εὑρίσκεται ἐνάρθρως κτ. πάσας τὰς πτώσεις : Ἡρ.7,118 τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα (ἀνὴρ πεφημισμένος ὡς ὁ τὰ μέγιστα), αὐτ.3,8, Δημ.1473 ἀλλὰ καὶ εὔνουν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ τοῖς μάλισθ' ὁμοίως' πρβλ. ὁ πάνυ' || ὁμ. κ. ἐμπροθέτως ἐν τοῖς μάλιστα μεταξὺ τῶν πρώτων, ἰδίως, προπάντων, ὡς οἷόν τε : Θουκ. 8,90 ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ ἐκ πλείστου ἐναντίος τῷ δήμῳ, Πλάτ.Συμπ.173B Σωκράτους ἐραστὴς ὢν ἐν τοῖς μάλιστα τῶν τότε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ' || μτγν. κ. μτ. ὑπερθ. : Αἰλ.ΠΙ 14,40 ἐν τοῖς μάλιστα ὠμότατος, Προκ.Μυστ.4 φιλτάτη καὶ ἀναγκαιοτάτη ἐν τοῖς μάλιστα' **20)** τὸ μάλιστα συνάπτεται σπαν. μτ. ὑπερθ. (βλ. ἀνωτ.9), πλεῖστον) : Ἰλ.Β 220 ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν ἠδ' Ὀδυσῆϊ, αὐτ.Ω 334 σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι, Ἡρ.2,76 ἀλλὰ τοῖσι τῆς νυκτερίδος πτεροῖσι μάλιστά κῃ ἐμφερέστατα, Εὐρ.Ἱππ.1421 ὃς ἂν μάλιστα φίλτατος κυρῇ βροτῶν' || ὁμ. κ. μτ. συγκρ. : Θουκ.4,55 εἴπερ ποτέ, μάλιστα δὴ ὀκνηρότεροι ἐγένοντο' **21)** ἐνίοτε τίθεται τὸ μάλιστα ἀντὶ τοῦ συγκρ. μᾶλλον : Εὐρ.ΙΑ 1594 ταύτην μάλιστα τῆς κόρης ἀσπάζεται, Ἀπολλ.Ρ 3,91 μάλιστα ἢ ἐμοί' **22)** μτ. τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ὡς ἔγγιστα, τὸ περίπου, τὸ σχεδόν, τὸ πολὺ πολύ : Ἡρ.8,65 ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσῖνος ὡς ἀνδρῶν μάλιστά κῃ τρισμυρίων, Θουκ.3,92 ἀπέχουσα Θερμοπυλῶν σταδίους μάλιστα τεσσαράκοντα, τῆς δὲ θαλάσσης εἴκοσι, Ξεν.Ἑλλ.5,2,31 τότε δὴ ἀπεχώρησαν εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ ταὐτὰ γιγνώσκοντες Ἀνδροκλείδᾳ . . μάλιστα τριακόσιοι' || κ. ἐπὶ προσδιορισμοῦ τῶν διαστάσεων τοῦ χώρου, ὡς ἔγγιστα, σχεδόν, περίπου : Ἡρ.1,191 ὡς ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κῃ, Θουκ.1,93 τὸ δὲ ὕψος ἥμισυ μάλιστα ἐτελέσθη, οὗ διενοεῖτο' || κατὰ ἓν ἐπὶ ἔλαττον : Θουκ.1,118 πεντήκοντα μάλιστα (τεσσαράκοντα ἐννέα), αὐτ.8,68 ἑκατοστὸς μάλιστα (ἐνενηκοστὸς ἔνατος)' κ. μτ.ἐπιρρ. ἢ τροπ. : Ἡρ.7,22 κου μάλιστα, Πολύβ.2,41,13 μετὰ δὲ ταῦτα μάλιστά πως ἔτει πέμπτῳ τὴν φρουρὰν ἐκβαλόντες Αἰγιεῖς' || κ. κτ. ἐπέκτ. : Πλάτ.Συμπ.175C ἥκειν αὖν αὐτὸν οὐ πολὺν χρόνον ὡς εἰώθει διατρίψαντα, ἀλλὰ μάλιστα σφᾶς μεσοῦν δειπνοῦντας (ὅτε εὑρίσκοντο εἰς τὸ μέσον τοῦ δείπνου)' **23)** κ. νεώτ. κ. δημ. κεῖται πολλάκις ἐν ἀποκρίσεσιν ὡς βεβαιωτικόν, ὁπότε ἀποδοτέον διὰ τοῦ βέβαια, βεβαιότατα, ἢ (νεώτ. δημ.) ἁπλῶς καταφατικὸν ἀντὶ τοῦ ναί : Ἀριστφ.Πλ.827 δῆλον ὅτι τῶν χρηστῶν τις, ὡς ἔοικας, εἶ.-Μάλιστ',- θὰ μᾶς ἔλθετε;-Μάλιστα' || ἐνίοτε ἐπιτείνεται διὰ τοῦ γε : Σοφ.ΟΤ 994 μάλιστά γ', Ἀριστφ.Νεφ.253 μάλιστά γε, αὐτ. Ὄρν.1531 μάλιστα πάντων, Πλάτ.Γοργ.453D οὐ δῆτα, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ πάντων μάλιστα πείθει' **24)** νεώτ. πρὸ πάντων, ἰδίως, κτ. ἐξοχήν : ὅταν μάλιστα πρόκειται περὶ τῆς οἰκογενείας' **25)** νεώτ. ἀκόμη, πρὸς τούτοις, ἐκτὸς τούτου : εἶναι μάλιστα πολὺ γνωστός μου.

μαλᾰβάθρῐνος-ον μτγν. ὁ πεποιημένος, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μαλαβάθρου βλ.λ. : Κρίτ.Ἰατρ. π.Γαλ.12,448 μαλαβάθρινον μύρον, πρβλ. Διοσκ. 1,63' **2)** μτγν. ὁ ἐξαχθεὶς ἐκ μαλαβάθρου : Σωρ. 2,38 μαλαβάθρινον ἔλαιον.

μαλάβαθρον (τό) μτγν. τὸ φυτὸν κιννάμωμον βλ.λ. τὸ μαλαβάθρινον ἢ κιννάμωμον τὸ ἀμβλυόφυλλον : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.56,65, Διοσκ.1,12, Γαλ.12,66.

μαλαγάνα (ἡ) δημ. κ. **μαλαγάνας** (ὁ) ὁ πειρώμενος, ὁ προσπαθῶν νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοπουμένου διὰ χαμερπῶν κολακειῶν, δι' ἐκφράσεως εὐαρεσκείας διά τι, διὰ μικροπονηριῶν, δι' ὑποκριτικῆς ἀγαθότητος, δι' εὐτελοῦς περιποιήσεως' πρβλ. γαλίφης : μωρ' τί μαλαγάνα ποὺ σοῦ εἶναι,- σοῦ εἶναι ἕνας μαλαγάνας !.

μαλαγανεύω δημ. φέρομαι ὡς μαλαγάνας βλ.λ., κολακεύω ἐκ συμφέροντος, ὑστεροβούλως ἐπιδεικνύω ἀγαθότητα καὶ ἀγάπην, καλοπιάνω ἵνα ἐπιτύχω τι, γαλιφεύω.

μαλαγανιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μαλαγάνα βλ.λ., μικροπονηρία, ἐπίδειξις ἀγαθότητος καὶ ἀγάπης ἐξ ὑστεροβούλων ἐλατηρίων, κολακεία ἐκ λόγων συμφέροντος, καλόπιασμα πρὸς ἐπίτευξίν τινος ὠφελείας, γαλιφιά, ἰδ. κτ. πληθ. : κοιτάει μὲ τὶς μαλαγανιὲς νὰ καταφέρῃ τὸ γέρο νὰ τοῦ γράφῃ τὸ σπίτι, - οἱ μαλαγανιές σου δὲν περνοῦν σὲ μένα.

μαλάγας Ἡσ. «θύλαξ, ἀσκός».

μαλαγή (ἡ) μτγν. κ. μσν. μάλαξις βλ.λ. : Καισάρ. 1052' **2)** μσν. ἁπαλὴ θωπεία, μαλακὸν θώπευμα, τρυφερὸ χάδι: Στουδ.Θεόδ.78A τοῖς κατὰ μικρὸν ποππυσμοῖς τε καὶ κολακεύμασι, μαλαγοῖς τε καὶ ἐπικλήσεσι τὸν τῶν τοιούτων χρώμενον.

μάλαγμα-ατος (τό) (μαλάσσω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. μαλακτικὸν φάρμακον, καταπραϋντικὸν ἐπίθημα, κατάπλασμα, ἔμπλαστρον : Θεόφρ.Ὀσμ. 59 μίσγεται τοῖς μαλάγμασι τοῖς ἁρμόζουσι πρὸς

τὰς σκληρίας καὶ δέσεις τῶν νεύρων, Γαλ.13,946, Πάπ.· **2)** μτγν. σῶμα μαλακόν, οἷον σάκκος διφθέρινος, ἀσκὸς πεπληρωμένος ἐκ ρακῶν, μαλλίων ἢ φρυγάνων, χρησιμοποιούμενας ὑπὸ τῶν πολιορκουμένων πρὸς ἀμβλυνσιν τῆς δυνάμεως τῆς προσβαλλούσης πολιορκητικῆς μηχανῆς· Διόδ.Σ 17,45 «διπλᾶς διφθέρας πεφυκωμένας», αὐτ.43 «μαλακαὶ καὶ συνενδιδοῦσαι συσκευαί», αὐτ.20,92 «ἐκ βυρσῶν περιερραμμένα πλήρη ἐρίων εἰς τὸ τῇ πληγῇ ἐνδιδόναι τῶν λιθοβόλων» : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.91,7, αὐτ.95.47, Πλούτ.'Ηθ.618F **μάλαγμα τῆς ἀντιτυπίας,** πρβλ.Πλάτ.Τίμ.70D π. Λογγίν.'Υψ.32,5· **3)** μτγν. κ. μσν. ὑπόρραμμα, διάσαξις, βάτα : Ροῦφ.π. 'Ορειβ.49,28,10 **μαλάγματος χάριν·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν ὑποδημάτων : Διήγ.'Αχιλλ.345 **γύρωθεν τὰ ὑποδήματα μάλαγμα μετὰ μαργάρων·** **4)** σχόλ. μαλακὸν ἔνδυμα φερόμενον ἔνδοθεν τοῦ πολεμικοῦ θώρακος : Σχόλ.'Ιλ.Φ 31· **5)** ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. πᾶν μαλακὸν ἢ **ἐλαστικὸν** ἀντικείμενον χρησιμεῦον ὅπως τιθέμενον ἐπὶ σκληροῦ ἀντικειμένου ἀμβλύνῃ καὶ ἐξουδετεροῖ τὰς ὑφ' ἑτέρου ἐξασκουμένας προσκρούσεις, ἰδ. τὰ παρὰ τὰς πλευρὰς τῶν ἐλλιμενισμένων πλοίων κρεμάμενα ἐκ σχοινίων πλέγματα, ἄ. παράβλημα βλ.λ., δημ. στρωμάτσο· Ἡσ. «σπεῖραι, σειραί, δράγματα καὶ τὰ μαλάγματα τῶν νεῶν»· συνήθη **μαλάγματα** εἶναι σφαῖραι σχοινόπλοκοι καλούμεναι μπαλόνια· **6)** νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μαλάσσειν, τὸ μαλάσσειν, ἡ μάλαξις.

μαλαγματένιος-α-ον μσν. τ. τοῦ μαλαματένιος βλ.λ. : Διηγ.'Αχιλλ.769 **εἶχεν . . καὶ κράβατον πανώραιαν . . χρυσόν, μαλαγματένιον.**

μαλαγματίζω μτγν. ἐπιθέτω μαλάγματα βλ.λ.1), ἀπαλύνω, μετριάζω, μαλακώνω, θεραπεύω δι' ἐπιθημάτων : Ζώσ.'Αλχ.164Β.

μαλαγματώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος μαλάγματι, ὁ ἐν εἴδει μαλάγματος, ὁ ὡς μαλακὸν κατάπλασμα : Γαλ.12,409, 'Αλέξ.Τραλλ.12.

μαλάγρα (ἡ) δημ. μεῖγμα ἐκ ζύμης λευκοῦ ἄρτου, τυροῦ κ. διαφόρων ἰχθύων πολτοποιημένον ριπτόμενον ὑπὸ τῶν ἁλιέων εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς συγκέντρωσιν τῶν ἰχθύων, ἄ. πλάνος, πασμός.

μαλαγρώνω ἀμτβ. δημ. ρίπτω, πετῶ εἰς ὡρισμένα μέρη τῆς θαλάσσης, διασκορπίζω μαλάγραν βλ.λ. πρὸς προσέλκυσιν τῶν ἰχθύων.

μαλάζω, δημ. ἀόρ. **ἐμάλαξα,** μτχ. παθ. παρακ. **μαλαγμένος,** μαλάσσω βλ.λ.

μαλάθα (ἡ) δημ. πλεκτὸν κάνιστρον πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν, καλάθα, καλαθούνα βλ.λς : Καρκβ. Ζητ.216 **ἀνάμεσα στὸ σπίτι στὴ θέση ποὺ ἐκρεμόταν πρὶν ἡ μαλάθα τοῦ φωμιοῦ.**

μαλαθοῦνα (ἡ) δημ. μικρὸν πλεκτὸν ἐκ τῶν στελεχῶν τῶν σταχύων τοῦ σίτου κάνιστρον σχήματος στρογγύλου ἰσοπλατοῦς ἢ τετραπλεύρου

μαλαθρίτης (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν τροχίλος βλ.λ., τρυποκάρυδο : Κορ.''Ατ.4Α,306.

μάλαθρο(ν) μσν. κ. δημ. τὸ φυτὸν φαινίκουλον βλ.λ. τὸ τριχῶδες : 'Αγάπ. ἐν Γεωπ.97.

μαλαθρόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πολύγονον βλ.λ. τὸ πτηνοφιλές.

μαλαϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μαλαίους, ὁ τῶν Μαλαίων : **μαλαϊκὴ γλῶσσα.**

μαλάκα (ἡ) δημ. μαλάκυνσις τοῦ ἐγκεφάλου, ἀποβλάκωσις προελθοῦσα ἐκ μαλακίας βλ.λ. ἢ ἐκ γεροντικῆς καταπτώσεως, χαύνωσις, διανοητικὴ νωθρότης, ἀποβλάκωσις : **ἔπαθε μαλάκα·** ‖ κ. ὡς οὐσ. **εἶναι μαλάκα.**

μαλακά ἐπίρρ. δημ. μαλακῶς βλ.λ., κατὰ τρόπον μαλακόν, ἀπαλά, εὐχάριστα : **πατάει - χαϊδεύει μαλακά·** ‖ ἀθορύβως, χωρὶς κραδασμούς, **ἠρέμα : αὐτὸ τὸ αὐτοκίνητο πηγαίνει τόσο μαλακά, ποὺ δὲν σὲ ἐνοχλεῖ διόλου·** ‖ μτφ. **οὐχὶ βιαίως,** ὄχι μὲ ὀξύτητα, πράως, ἠπίως, γλυκά.

μαλακαίνω μσν. καθιστῶ τι μαλακόν, μαλακώνω βλ.λ. : Διγεν.'Ακρ.2675 **ὡσὰν ἡ φωτιὰ τὸ σίδηρον ὁποὺ τὸ μαλακαίνει.**

μαλακαίπους-οδος-ουν μτγν. ποι. ἀντὶ μαλακόπους βλ.λ., ὁ ἔχων μαλακούς, τρυφεροὺς πόδας, ὁ περιπατῶν ἐλαφρὰ ἢ ἀργά : Θεόκρ.15,103 **οἷόν τοι τὸν Ἄδωνιν ἀπ' ἀενάω Ἀχέροντος μηνὶ δυωδεκάτῳ μαλακαίποδες ἄγαγον Ὧραι.**

μαλάκανθα (ἡ) νεώτ. γέν. σαποτοειδῶν φυτῶν.

μαλάκας (ὁ) δημ. ὁ ἀποχαυνωμένος, ὁ πάσχων ἐκ μαλακύνσεως τοῦ ἐγκεφάλου, ὁ εἰς κατάστασιν ἡμιηλιθιότητος περιελθὼν λόγῳ καταχρήσεων ἰδ. ἐξ αὐνανισμοῦ ἢ λόγῳ γεροντικῆς καταπτώσεως, ὁ εὐήθης, ὁ βλάξ· ‖ ἰδ. ἐν συνήθ. χρ. ὡς ἀνειδισμός : **εἶναι μαλάκας, - χάσου, μαλάκα.**

μᾰλᾰκαύγητος-ον (αὐγή) ὁ προσβλέπων μαλακῶς, τρυφερά, ὁ ἔχων ὄμμα μαλακόν, νωθρόν, ὁ ἔχων βλέμμα χαῦνον, λιγωμένο : 'Αριστλ.**ἀπ.**675 **καρπὸν τ' ἀθάνατον χρυσοῦ τε κρείσσω καὶ γονέων μαλακαυγήτοιό θ' ὕπνου.**

μαλάκεια (τὰ) μτγν. μαλάκια βλ.λ. : 'Οππ.'Αλ.1, 638 **ἀλλ' ὅσα μὲν μαλάκεια φατίζεται.**

μαλακευνῶ-έω (εὐνή) εὐνάζομαι, κατακλίνομαι, κοιμῶμαι ἐπὶ μαλακῆς κλίνης, κοιμῶμαι μαλακά, ἥσυχα, πράως : 'Ιππ.'Εν.90, πιθ. ἐν Διαίτ.2,66.

μαλακευτικός-ή-όν σχόλ. ὁ καθιστῶν τι μαλακόν, ὁ μαλακύνων, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν δεξιότητα νὰ μαλακώνῃ, νὰ καταπραΰνῃ : Σχόλ.'Ιλ.Α 582 **πραέσι, μαλακευτικοῖς** (εἰ μὴ ἀναγνωστέον μαλακτικοῖς).

μαλάκια (τὰ) κ. νεώτ. ζωολ. συνομοταξία τοῦ ὑποβασιλείου τῶν μετοζώων, ὅσα τῶν ἐνύδρων δὲν ἔχουν ὀστᾶ· Γαλ. ἐν Λεξ.'Ιππ. «μαλάκια ὅσα τῶν ἐνύδρων ἄκανθαν οὐκ ἔχει καθάπερ πολύπους καὶ τευθὶς καὶ σηπία καὶ ἀκαλήφη· ταῦτα δὲ καὶ ἄναιμα καὶ ἄσπλαγχνά ἐστι» : 'Αριστλ.ΖΙ 523b,2 **ἔστι δὲ γένη ταῦτα πλείω· ἓν μὲν τὸ τῶν καλουμένων μαλακίων· ταῦτα δ' ἐστὶν ὅσα ἄναιμα ὄντα ἐκτὸς ἔχει τὸ σαρκῶδες,** ΖΜ 654a,10, Διοκλ. Καρ ἀπ.132· **2)** βλ. μαλάχιον.

μαλακία (ἡ), ἰων. -ίη (μαλακός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μαλακότης βλ.λ. : 'Ιππ.'Αέρ.20· ‖ ἠθ. ἐπὶ προσ. τὸ φεύγειν τὰ ἐπίπονα, τὸ ἀποφεύγειν τοὺς κόπους, τὸ μὴ ὑπομένειν τὰ δυσχερῆ, ἀντίθ. καρτερία βλ.λ., θρύψις, μαλθακότης, λεπτότης, ἐκθήλυνσις, χαυνότης, ἀνανδρία· 'Αριστλ.ΗΝικ.1150a,31 «τὸ φεύγειν τὰ ἐπίπονα» : 'Ηρ.6,11 **εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ διαχρήσησθε, οὐδεμίαν ὑμέων ἔχω ἐλπίδα μὴ οὐ δώσειν δίκην,** Θουκ.1,122, αὐτ.2,40 **φιλοκαλοῦμέν τε γὰρ μετ' εὐτελείας καὶ φιλοσοφοῦμεν ἄνευ μαλακίας,** Λυσ.10,11, Ξεν.Συμπ.8,8, Δημ. 158 **τούτους διὰ ῥᾳθυμίαν ἢ μαλακίαν ἐγκαταλείπειν τά τε τῶν προγόνων ἔργα καὶ τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος,** Μεν.201,5 **τῇ σαυτοῦ ζυγομάχει μαλακίᾳ·** **2)** μτγν. κιναιδεία βλ.λ. : Φίλ. 2,306, Πλούτ.Γρακχ.4 **ἐπεὶ δὲ διαβεβλημένος ἦν εἰς μαλακίαν ὁ λοιδορηθείς,** Δίων Κ 58,4· **3)** μτγν. κ. μσν. σωματικὴ ἢ ψυχικὴ ἐξασθένησις, ἀδυναμία, ἀσθένεια, νόσος : ΠΔ Γεν.42,4 **τὸν δὲ Βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν 'Ιωσὴφ οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ . . μήποτε συμβῇ αὐτῷ μαλακία,** ΚΔ Ματθ.4,23 **καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ,** Ψ'Ηρ.Βί.'Ομ.36 **συνέβη τὸν Ὅμηρον τελευτῆσαι τῇ μαλακίῃ,** Πάπ., Φιλόδ.Μουσ.30Κ **μαλακία σώματος** (ἀντίθ. ψυχῆς), Μηναῖ.3,2 Συνξ. μάρτ. Κοΐντου **ἐν ᾧ περιῄει πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἰώμενος·** **4)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀναφλᾶν βλ.λ., τὸ μαλάσσειν, τὸ χειροτριβεῖν τὸ αἰδοῖον, αὐνανισμός : Ποιν.Νομοκάνων 'Ιω.Χρυσ. **ἐὰν γυνὴ εἰς μαλακίαν ἑαυτὴν ἐκδώσασα ταῖς ἰδίαις χερσί, ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη στ',** Νηστ.1 79 μαλακίας, ἧς δύο

εἰσὶν διαφοραί, μία ἡ διὰ οἰκείας χειρὸς ἐνεργουμένη, ἑτέρα δὲ δι' ἀλλοτρίας· **5)** μτγν. κ. νεώτ. διαστροφὴ τῆς ὀρέξεως, πάθος ἰδ. τῶν ἐγκύων γυναικῶν καθ' ὃ ὁ πάσχων ἐπιθυμεῖ ὄξινα ἢ διεγερτικὰ ἐδέσματα : Πλίν.28,7· **6)** μτγν. γαλήνη, ἀπόλυτος ἠρεμία, ἀταραξία τῆς θαλάσσης, κάλμα, μπουνάτσα βλ.λ.ς : Καισόρ.3,15,3.

μαλακίζομαι, μέλλ. **μαλακισθήσομαι** (Δίων Κ 38,18), ἀόρ. **ἐμαλακίσθην** (Θουκ.2,42, Πλάτ.Συμπ. 267Α, Δημ.754), σπανιώτερος ὁ μέσ. ἀόρ. α' **ἐμαλακισάμην** (Ξεν.'Απολ.33, αὐτ.ΚΠ 4,2,21) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γίνομαι μαλακός, τρυφηλός, χαυνοῦμαι, ἐξασθενῶ, εἶμαι ἀσθενής, ἀδύνατος, δεικνύω ἀδυναμίαν, δειλίαν : Θουκ.2,42 **τῶνδε δὲ οὔτε πλούτου τις τὴν ἔτι ἀπόλαυσιν προτιμήσας ἐμαλακίσθη οὔτε πενίας ἐλπίδι**·κ. ἐπὶ στρατιωτῶν : Θουκ.7,7, Ξεν.ΚΠ 2,3,3 **ὅταν δ' ἕκαστος διανοηθῇ ὡς ἄλλος ἔσται ὁ πράττων καὶ ὁ μαχόμενος, κἂν αὐτὸς μαλακίζηται,** αὐτ.'Απολ.33 **πρὸς τὸν θάνατον ἐμαλακίσατο** (ἔδειξε δειλίαν πρὸς τὸν θάνατον), Μηναῖ.3,3 Συνξ. μάρτ.Εὐτροπίου **οὐδέν τι μᾶλλον ὁ Ἅγιος μαλακισθεὶς ἀλλὰ καὶ παροξυνθεὶς κατεγέλασε μὲν τῆς ἀνοίας τοῦ ἡγεμόνος·** **2)** κ. μσν. γίνομαι μαλακώτερος, ἠρεμώτερος, ἠπιώτερος, ἡσυχάζω, πραΰνομαι, πρβλ. μαλακώνω : Θουκ.2,40 **νῦν ἀνταπόδοτε μὴ μαλακισθέντες πρὸς τὸ παρὸν αὐτίκα μηδὲ τοῦ ἐπικρεμασθέντος ποτὲ δεινοῦ ἀμνημονοῦντες,** αὐτ. 6,29, Διήγ.'Αχιλλ.1358 **οὕτως ἀκούσας παρευθὺς ὁ 'Αχιλλεὺς τοὺς λόγους, ἐμαλακίσθη τὴν ψυχήν, ἔπαυσε τοῦ πολέμου·** **3)** εἶμαι ἀδύνατος, ἀσθενής, ἀσθενῶ, ἀδιαθετῶ· 'Ησ. «μαλακίζεσθαι· ἀσθενῶς διακεῖσθαι, νοσηλεύεσθαι», Φώτ. «ταῖς νόσοις φασὶν 'Αττικοὶ τὰς γυναῖκας μαλακίζεσθαι· τοὺς δὲ ἄνδρας ἀσθενεῖν» : 'Αριστλ.ΖΙ 605a,25 **καὶ ἐὰν γῆν ἐσθίῃ** (ὁ ἐλέφας), **μαλακίζεται,** Θεόφρ.Χαρ.1,4 **ἀλλὰ φῆσαι βουλεύεσθαι καὶ προσποιήσασθαι ἄρτι παραγεγονέναι καὶ ὀψὲ γενέσθαι καὶ μαλακισθῆναι,** 'Επιγρ., Πάπ.· **4)** μτγν. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ., εἶμαι μαλακός, κίναιδος : Κύριλλ.1108C· **5)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀναφλῶ βλ.λ., μαλάσσω, χειροτριβῶ τὸ αἰδοῖον, κάμνω μαλακίαν, αὐνανίζομαι : Ποιν.Νομοκάνων 'Ιω. Χρυσ. **γυνὴ δὲ ἡ μεθ' ἑτέρας γυναικὸς μαλακισθεῖσα,** Νηστ.1 1904C· **6)** τὸ ἐνεργ. **μαλακίζω** μτγν. κ. δημ. καθιστῶ τινα ἀδύνατον, ἐκθηλύνω, χαυνῶ τινα : Γρηγ.Ναζ. ἐν ΠΔ Μακκ. **ἣν οὐδὲν ἔκαμψεν οὐδὲ ἐμαλάκισεν, οὐδὲ ἀτολμοτέραν ἐποίησε·** || δημ. αὐνανίζω βλ.λ. τινά· || ἡ μτχ. τοῦ παθ. παρακ. **μαλακισμένος-η-ο** δημ. ὁ ἐκ καταχρήσεως αὐνανισμοῦ, ἢ ἄλλως ἀποβλακωθείς, ὁ μαλάκας βλ.λ.· **7)** ἀμ. τὸ ἐνεργ. **μαλακίζω** μαν. μαλάσσω βλ.λ. : Λίβ.Ροδ.2035 **ὀλίγον τὸ μαλάκισεν ἐκεῖνος τὸ κοντάριν.**

μαλακίννης 'Ησ. «παρθένος», πρβλ. μαλκενίς.

μαλάκιον (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὄν. γενικὸν τῶν ζῴων τῶν ἀνηκόντων εἰς ἕνα τῶν πρώτων τύπων ἐν τῇ ζῳολογικῇ ταξινομήσει, ἰδ. πληθ. μαλάκια βλ.λ.ΙΙ· **2)** 'Ησ. «μαλάκιον ἢ μαλάχιον· κόσμος χρυσοῦς γυναικεῖος»· **3)** μτγν. σπυρίς, κάλαθος, καλαθίσκος πεπλεγμένος ἐκ τρυφερῶν φύλλων, ἰδ. φοινίκων : Παλλάδ.Λαυσ.1105 Β **ἄλλος πλέκων σπυρίδας τὰς μεγάλας, ἄλλος τὰ λεγόμενα μαλάκια, τὰ σπυριδάλια τὰ μικρά·** **4)** δημ. ὀνειδιστικῶς ἢ περιφρονητικῶς (λογοπαικτ. πρὸς τὰς λ. μαλάκας-α) ὁ εἰς μέγιστον βαθμὸν μαλάκας.

μαλάκιος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος **μαλακοδέρμων** ἐντόμων κολεοπτέρων.

μαλακίσκιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ μαλάκιον βλ.λ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. : Στουδ.Θεόδ.290C.

μαλάκισμα (τὸ) δημ. τὸ μαλακίζειν ἢ μαλακίζεσθαι βλ.λ.5)· **2)** ἀποχαύνωσις, ἐκθήλυνσις.

μαλακισμός (ὁ) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ μαλακίζειν ἢ μαλακίζεσθαι βλ.λ.5), ἐξασθένησις, τρυφηλότης, ἀνανδρία : 'Ιω.Χρυσ.1,1048,25.

μαλακιῶ-άω (μαλακία) εἶμαι ἢ καθίσταμαι μαλακός, ἀδύνατος, ἀσθενής : Ξεν.Κυν.5,2 **αἱ κύνες μαλακιῶσαι τὰς ῥῖνας οὐ δύνανται αἰσθάνεσθαι,** Πλούτ.'Ηθ.559F **τῶν βοῶν, ἂν εἰς τὰς χηλὰς μαλακιῶσι, προσαλείφειν τὰ ἄκρα τῶν κεράτων** (ἀντὶ μαλκιῶσι, βλ.λ. μαλκιῶ), Λουκ.Λεξιφ.2.

μαλακίων-ωνος (ὁ) ποι. ὑποκορ. τοῦ μαλακὸς βλ.λ. ἄνευ ὑποκορ. σημ., ὁ μαλακός, ὁ ἁβρός, ὁ θηλυδρίας, ἄνανδρος : 'Αριστφ.'Εκκλ.1058 **ἔπου μαλακίων, δεῦρ' ἀνύσας καὶ μὴ λάλει.**

μαλακόγειος-ον (γῆ) μτγν. ὁ ἔχων μαλακὴν γῆν, χῶμα ἀφράτο, ὁ εὔφορος : Στράβ.1,3,7 **οὐ πολλὴν καὶ μαλακόγειον χώραν ἐπιόντες.**

μαλακόγνᾰθος-ον μτγν. ὁ ἔχων μαλακὴν γνάθον, ἐπὶ ἵππου, ὁ πρᾶος, ὁ πειθήνιος : Πολυδ.1,219 **μαλακόγναθος ἵππος.**

μαλακογνώμων-ονος-ον (γνώμη) ὁ ἔχων μαλακὴν γνώμην, ὁ μαλακὸς τὴν διάθεσιν, ὁ εὐκόλως ἐνδίδων, ὁ ἐνδοτικός, ὁ πρᾶος· γλωσσ. «εὔκολος»: Αἰσχ.Πρ.188 **ἔμπας . . μαλακογνώμων ἔσται ποθ' ὅταν ταύτῃ ῥαισθῇ,** Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.82.

μαλακόδερμα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοιογ. ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν **πενταμερῶν.**

μαλακόδερμος-ον (δέρμα) ὁ ἔχων μαλακόν, ἁπαλὸν δέρμα ἢ φλοιόν : 'Αριστλ.ΖΙ 489b,15 **τὰ δὲ μαλακόδερμα μονόχροα, οἷον τὰ τῶν σελαχῶν.**

μαλακοειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ μαλακὸς τὸ εἶδος, ὁ ἁπαλὸς τὴν φύσιν, ὁ θηλυπρεπής : Σχόλ. 'Εφορ.292C **μαλακοειδὴς στίχος** («ὁ καλῶς καὶ οὐ βιαίως ἀλλὰ λείως ἐμπίπτων ταῖς ἀκοαῖς»).

μαλακόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μαλακάς, ἁπαλάς, λεπτὰς τρίχας : 'Αριστλ.ΖΓ 783a,13.

μαλακοκάρδιος-ον μσν. ὁ ἔχων μαλακήν, τρυφερὰν καρδίαν, ὁ μαλακός : Κ Μανασσ.628.

μαλακόκισσος (ὁ) μσν. σμῖλαξ βλ.λ. ἡ λεία : Γεωπ.2,6,31.

μαλακοκόλαξ-ακος (ὁ) ποι. ὁ μαλακὸς κόλαξ, ὁ μαλθακὸς ἅμα καὶ κόλαξ, ὁ φιλήδονος παράσιτος : Κλέαρχ.π.'Αθήν.6,258Λ **εἴη οὖν ἂν ὁ τοῦ προειρημένου μειρακίου κόλαξ μαλακοκόλαξ.**

μᾰλᾰκοκρᾱνεύς-έως (ὁ) εἶδος πτηνοῦ ἔχοντος μαλακὸν κρανίον, εἶδος κίσσης, λάνιος βλ.λ. ὁ μικρός, ὁ κεφαλάς, ὁ ἀετομάχος : 'Αριστλ.ΖΙ 617a, 32 **ὁ δὲ μαλακοκρανεὺς ἀεὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ καθιζάνει καὶ ἁλίσκεται ἐνταῦθα.**

μᾰλᾰκόλᾰλος-ον μσν. ὁ ὁμιλῶν μαλακῶς, ὁ ἔχων φωνὴν λεπτήν, γυναικείαν, θηλυπρεπῆ : Κατ. 'Αστρλ.Κ 1,116.

μαλακοποιός-όν σχόλ. ὁ καθιστῶν, ὁ ποιῶν τι μαλακόν, ἁπαλόν, ὁ ἐκθηλύνων, ὁ μαλακύνων : Σχόλ.Θεόκρ.5,51, Εὐστ.155,33.

μαλακοποιῶ-έω μτγν. καθιστῶ τι μαλακόν, ἁπαλόν, μαλακώνω, ἐκθηλύνω : Δίων Χρ.32,57.

μαλακόπους-οδος-ουν (πούς) μσν. ὁ μαλακαίπους βλ.λ. : 'Ιππιατρ.95,104.

μαλακοπροσωπιά (ἡ) δημ. μτφ. ἡ ἰδιότης τοῦ μαλακοπροσώπου βλ.λ. : Θρακ.3,342 **μαλακοπροσωπιά πολὺ-πολὺ δὲν χρειάζεται.**

μαλακοπρόσωπος (ὁ) δημ. μτφ. ὁ ἔχων μαλακὸν χαρακτῆρα, ὁ ἤπιος, ὁ ἐνδοτικός : Θρᾳκ. 3,342 **αὐτὸς δὲν κάνει, εἶναι μαλακοπρόσωπος.**

μαλακοπτυχής-οῦς-ές ποι. ὁ ἔχων ἁπαλάς, μικρὰς πτυχάς, μικρὰς ῥωγμάς, μικρὰ σκασίματα: Φιλόξ.2,36 **περδίκων φασσῶν τε . . παρεβάλλετο θερμὰ πολλὰ καὶ μαλακοπτυχέων ἄρτων.**

μαλακοπύρηνος-ος (πυρήν) μτγν. ὁ ἔχων μαλακὸν πυρῆνα, μαλακόν, εὔθραυστον κουκούτσι : Θεόφρ.ΦΑἴτ.2,11,7, αὐτ.ΦΙ 2,8 **οἱ μὲν γὰρ** (φοίνικες) **ἀπύρηνοι, οἱ δὲ μαλακοπύρηνοι.**

μαλακός-ή-ό(ν) κ. μον., νεώτ. κ. δημ., θηλ. κ. -ιά, ὁ ἁπαλὸς εἰς τὴν ἁφήν, ὁ ὑποχωρῶν, ὁ ὑπείκων εἰς πίεσιν, ἀντίθ. σκληρός, τραχύς : Ἰλ.Ι 618 **οὗτοι δ᾽ ἀγγελέουσι, σὺ δ᾽ αὐτόθι λέξεο μίμνων εὐνῇ ἔνι μαλακῇ,** Ὀδ.Γ 38 **καὶ ἵδρυσε παρὰ δαιτὶ κώεσσιν ἐν μαλακοῖσιν ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν,** αὐτ.Δ 124 **τάπης μαλακοῦ ἐρίοιο,** Θεόκρ. 15,125 **«μαλακώτεροι (τάπητες) ὕπνῳ» ἁ Μιτᾶλις ἐρεῖ,** Πρόδρ.2,609 **ὁλόγυμνος ἀπέμεινα διὰ τὴν ὀνειδισίαν, ἀφῆκα καὶ τὰ μαλακὰ στρώματα νὰ κοιμοῦμαι, - μαλακὸ κρεβάτι - προσκέφαλο, - μαλακὸς καναπές·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἐνδυμάτων : Ἰλ.Β 42 **μαλακὸν δ᾽ ἔνδυνε χιτῶνα,** αὐτ.Ω 796 **μαλακοὶ πέπλοι,** ΚΔ Ματθ.11,8 **ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον;·** **2**) ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος, τοῦ σώματος, τῆς σαρκός, ὁ τρυφερός, ὁ ἁπαλός : Σοφ.Ἀντ. 783 **Ἔρως, ὃς ἐν πλεύμοσι πίπτεις, ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς νεάνιδος ἐννυχεύεις,** Εὐρ.Μήδ. 1403 **δός μοι πρὸς θεῶν μαλακοῦ χρωτὸς ψαῦσαι τέκνων,** Ξεν.Ἀπ.3,10,1 **τὰ γοῦν κοῖλα . . καὶ τὰ σκληρὰ καὶ τὰ μαλακὰ σώματα, - μαλακὸ δέρμα σὰ βελοῦδο·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν προβάτων, ὁ ἔχων ἁπαλόν, λεπτὸν ἔριον : Δημ.1155 **ὁ δὲ Θεόφημος . . ἐλθών μου τὰ πρόβατα λαμβάνει ποιμαινόμενα πεντήκοντα μαλακά·** **3**) ἐπὶ ἐδάφους, ὁ εὔγειος, ὁ ἔχων παχὺ κ. ἀφράτο χῶμα, ὁ μὴ πετρώδης : Ἰλ.Σ 541 **ἐν δ᾽ ἐτίθει νειὸν μαλακήν, πίειραν ἄρουραν, εὐρεῖαν τρίπολον,** Ξεν.Οἰκ.19,8 **οἴει τὸν βλαστὸν τοῦ κλήματος θᾶττον χωρεῖν διὰ τῆς μαλακῆς ἢ διὰ τῆς ἀργοῦ εἰς τὸ σκληρόν,** Πλάτ.Κριτί.111Β, Ἀριστλ.ΖΙ 607a,10 **ποιοῦσι δὲ καὶ οἱ τόποι διαφέροντα τὰ ἤθη, οἷον οἱ ὀρεινοὶ καὶ τραχεῖς τῶν ἐν τοῖς πεδιναῖς καὶ μαλακοῖς,** αὐτ.615b,31 **τίκτει δὲ ἐν τοῖς κρημνοῖς τοῖς μαλακοῖς** (ἐπὶ τῶν κρημνῶν τῶν μαλακογείων, τῶν μὴ καθ᾽ ὅλα πετρωδῶν), Πάπ., **- τὸ πέρα χωράφι ἔχει πολὺ μαλακὸ χῶμα·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν κεκαλυμμένων διὰ χλόης τόπων : Ὀδ.Ε 72 **ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου θήλεον·** εἶτα κ. ἐπὶ τῆς πόας : Σαπφ.54 **πόας μαλακῆς ἄνθος, - μαλακὸ χορτάρι·** ‖ δημ. ὁ εὐμάλακτος : **μαλακιὰ ζύμη,- μαλακὸ ψωμί·** ‖ μτγν. τὸ οὐδ. πληθ. **μαλακὰ** (τὰ) ὡς οὐσ. τὰ οἰκιακὰ σκεύη : Μέν.Περικ.3, Δίφιλ.19· ‖ ὁμ. νεώτ. τὰ μαλακὰ μέρη τοῦ κορμοῦ, τὸ ὑπογάστριον· κ. ἐν. **μαλακόν** (τὸ) ὡς οὐσ. τὸ βρέγμα τῆς κεφαλῆς· ‖ νεώτ. ἰατρ. **μαλακὸν ἕλκος** βλ.λ.· ‖ δημ. τὰ ἀφοδεύματα : **νὰ φᾶς τὰ μαλακά μου·** ‖ ὁμ. δημ. κ. φρ. **ἔπεσα στὰ μαλακὰ** ἐπὶ ἀποτυχίας μὴ συνεπαγομένης μεγάλας ζημίας· **4**) ὁ ἤρεμος, ὁ ἤπιος, ὁ καταπραΰνων, ὁ μαλάσσων, ὁ πραΰντικός : Ἰλ.Κ 2 **εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ,** αὐτ.Ξ 359, Ὀδ.Σ 202 **αἴθε μοι. ὣς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ αὐτίκα νῦν·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ λόγων : Ἰλ.Α 582 **ἀλλὰ σὺ τόν γ᾽ ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσι,** Πίνδ.Π 3,52 **λύσαις ἄλλον ἀλλοίων ἀχέων ἔξαγεν, τοὺς μὲν μαλακαῖς ἐπαοιδαῖς ἀμφέπων,** Αἰσχ.Ἀγ.95· **5**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῆς φωνῆς, ὁ μὴ τραχύς, ὁ εὐχάριστος εἰς τὴν ἀκοήν : Ἀριστλ.Ἀκουστ.803a,8 **μαλακωτέρα φωνή·** **6**) ἐπὶ τοῦ βλέμματος, ὁ προσηνής, ὁ τρυφερός, ὁ γλυκύς : Ἀριστφ.Πλ.1022 **τὸ βλέμμα θ᾽ ὡς ἔχοιμι μαλακὸν καὶ καλόν·** **7**) ἐπὶ τῆς σκέψεως, τῆς ψυχ. διαθέσεως, ὁ ἤπιος, ὁ φιλικός : Πίνδ.Ν 4,95 **μαλακὰ μὲν φρονέων ἐσλοῖς·** **8**) ἐπὶ τοῦ οἴνου, ὁ γλυκύς, ὁ ἡδύς : Ἀριστλ.Πρ.873b,34 **μαλακὸς οἶνος·** ‖ μτγν. κ. ἐπὶ τῆς ὀσμῆς, ὁ ἡδύς, ὁ εὐάρεστος : Θεόφρ.ΦΙ 6,7,4· **9**) μτγν. ἐπὶ τοῦ κλίματος, ὁ ἤπιος, ὁ γλυκύς, ὁ εὐκραής : αὐτ.6,8,1· **10**) ἐπὶ πυρός, ὁ καιόμενος ἀθορύβως, ἠρέμα, μὴ ζωηρῶς : Ἀνδρόμαχ.π.Γαλ.13,26 **μαλακὸν πῦρ,** Διοσκ.2,76 **μαλακὴ ἀνθρακιά·** κ. **μαλακὴ τέφρα** : Φίλ.Μηχ. Βελοπ.89,36· ‖ δημ. κ. ἐπὶ τοῦ φωτός : **τὸ καντήλι - ὁ λύχνος ἔχει μαλακὸ φῶς·** **11**) ἐπὶ ὕδατος, ὁ μὴ κινούμενος, ὁ λιμνάζων, ὁ τελματώδης : Ἀριστφ.ἀπ.192,8 **ὕδωρ μαλακόν·** κ. ὁ ἀραιᾶς συστάσεως : Πλάτ.Τίμ.59D **τὸ πυρὶ μεμιγμένον ὕδωρ . . μαλακόν τε αὖ τῷ τὰς βάσεις ἧττον ἑδραίους οὔσας·** ‖ νεώτ. **μαλακὸν ὕδωρ** τὸ ἔχον κανονικὴν τὴν σύστασιν κ. ἑπομένως πρόσφορον εἰς τὴν πόσιν, πόσιμον· ‖ μτγν. κ. ἐπὶ ἀνέμου, ὁ ἁπαλός, ὁ ἤρεμος, ὁ αἰγανός, ὁ εὐχάριστος : Πλούτ.Σερτῶρ.17 **ἅμα δ᾽ ἡμέρᾳ πρῶτον μὲν αὔρα μαλακὴ προαπέπνει·** **12**) ἐπὶ προσ., τρόπου τοῦ ζῆν, ὁ ἤπιος, ὁ πρᾶος, ὁ εὔκολος, ὁ ὑπείκων, ὁ ἀσθενικοῦ χαρακτῆρος : Ἰλ.Χ 373 **ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι Ἕκτωρ ἢ ὅτε νῆας ἐνέπρησεν πυρὶ κηλέῳ** (μᾶλλον εὐχείριστος πλέον εὐκολομεταχείριστος), Ἡρ.9,122 **ἐκ τῶν μαλακῶν χωρῶν μαλακοὺς ἄνδρας γίγνεσθαι,** Πλάτ.Νόμ.666Β, Ἀριστλ.ΖΙ 608a,25 **μαλακώτερον τὸ ἦθος τὸ τῶν θηλειῶν,** Φιλιππδ.29 **ἀρνίου μαλακώτερος,** Φιλόδ.Μουσ.92Κ **ἀρρένων καὶ μαλακῶν ἠθῶν καὶ πράξεων·** ‖ **ἐπὶ** κακῆς σημ. ὁ ὑπείκων, ὁ ὑποχωρῶν, ὁ ἐνδοτικός, ὁ ἀμελής : Θουκ.2,18 **αἰτίαν δὲ οὐκ ἐλαχίστην Ἀρχίδαμος ἔλαβεν ἀπ᾽ αὐτοῦ δοκῶν καὶ ἐν τῇ ξυναγωγῇ τοῦ πολέμου μαλακὸς εἶναι καὶ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιτήδειος,** αὐτ.8,29 **μαλακὸς ἦν περὶ τοῦ μισθοῦ,** Ξεν.Ἀπ.1,2,2 **πρὸς τὸ πονεῖν μαλακοὺς ἐποίησεν; - νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο μαλακός·** ‖ ὁ μαλακὸς τὴν καρδίαν, ὁ ἄτολμος, ὁ δειλός : Θουκ.6,13 **εἴ τῳ τις παρακάθηται τῶνδε, ὅπως μὴ δόξῃ, ἂν μὴ ψηφίζηται πολεμεῖν, μαλακὸς εἶναι,** Ξεν.Ἑλλ. 4,5,16· **13**) ὁ ἀδυνάτου κράσεως, ὁ ἀσθενικὸς τὸ σῶμα, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ κόπους : Ἡρ. 7,153 **ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς Σικελίης τῶν οἰκητόρων τὰ ὑπεναντία τούτων πεφυκέναι θηλυδρίης τε καὶ μαλακώτερος ἀνήρ,** Ἀριστλ.ΗΝικ. 1150a,33 **ἀντίκειται τῷ μαλακῷ ὁ καρτερικός·** ‖ ἐνίοτε συντάσσεται μτ. ἀπαρφ.: Πλάτ.Πολ.556C **μαλακὸς καρτερεῖν πρὸς ἡδονάς τε καὶ λύπας·** **14**) μτ. τοῦ ρ. **ἐνδίδω** σημαίνει ὑποχωρῶ ἐξ ἀδυναμίας, ἐξ ἐλλείψεως θάρρους : Ἡρ.3,51 **Περίανδρος δὲ νόῳ λαβὼν καὶ τοῦτο καὶ μαλακὸν ἐνδιδόναι βουλόμενος οὐδέν,** Ἀριστφ.Πλ.488 **μαλακὸν δ᾽ ἐνδώσεται μηδέν·** ‖ δημ. ὁ οὐχὶ αὐστηρός, ὁ σπλαχνικός : **φταίει ὁ πατέρας τους, ποὺ πῆραν αὐτὸ τὸ δρόμο, γιατὶ ἦταν ἀπέναντί τους πολὺ μαλακός·** ‖ σπαν. τὸ οὐδ. πληθ. **μαλακὰ** (τὰ) ὡς οὐσ. αἱ ὑποχωρήσεις, τὸ ἐνδίδειν κ. εἶτα κτ. ἐπέκτ. αἱ τρυφαί : Ἐπίχ.288· πρβλ. Ξεν.ΚΠ 7,2,28· **15**) μτγν. κ. ἐπὶ αἰσχρ. σημ., ὁ κίναιδο βλ.λ., ὁ παθητικός : ΚΔ Κορινθ. Ι,6,9 **οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοί, οὔτε μαλακοί,** Βέττ.Βάλ.113,22, Διογ.Λ 7,173, Πάπ.· **16**) κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν πολιτευμάτων, ὁ ἤπιος, ὁ ἀνειμένος, ὁ μὴ αὐστηρὸς κ. δεσποτικός : Ἀριστλ.Πολιτ.1290a,28 **τὰς δὲ τῆς ἀρίστης πολιτείας ὀλιγαρχικὰς μὲν καὶ δεσποτικωτέρας, τὰς δὲν ἀνειμένας καὶ μαλακὰς δημοτικάς·** **17**) ἐπὶ μουσικῆς, ὁ ἐκτεθηλυμμένος, ὁ μὴ ἀρρενωπός, ὁ μὴ ἀνδροπρεπής, ὁ ἁπαλός, ὁ γλυκύς : Πλάτ.Πολ.398, αὐτ.411Α **ἃς νῦν δὴ ἡμεῖς ἐλέγομεν τὰς γλυκείας τε καὶ μαλακὰς καὶ θρηνώδεις ἁρμονίας, - μαλακὸν διάτονον, - μαλακὸν χρῶμα** (χρωματισμοὶ τῶν ἀντιστοίχων μουσ. γενῶν τῆς ἀρχ. ἑλλ. μουσικῆς)· **18**) ἐπὶ λόγου, ὁμιλίας, ἐπιχειρημάτων, ὁ χαλαρός, ὁ ἀσθενικός, ὁ μὴ πειστικός : Ἰσοκρ.12,4 **ἵν᾽ ἦν τισιν ὁ μέλλων δειχθήσεσθαι λόγος μαλακώτερος ὧν φαίνηται τῶν πρότερον διαδεδομένων,** πρβλ.αὐτ.5,149, Ἀριστλ.

Μεταφ.1090b,8 **λόγοι λίαν μαλακοί**· 19) μτγν.κ. ἐπὶ ὕφους, ὁ ἀδύνατος, ὁ χαλαρός, ὁ μὴ πυκνός: Φιλόδ.Ρητ.Ι,197S **τὸ μαλακώτερον καὶ ταπεινότερον**· 20) ἐπὶ χρωμάτων, ὁ ἀδύνατος, ὁ μὴ ζωηρός, ὁ ξεθωριασμένος: Κλεωνίδ.7 **χρῶμα μαλακόν**· 21) μτφ. ὁ ἐλαφρός, ὁ μικρός, ὁ ἀσήμαντος: Θουκ.3,45 **τὸ πάλαι τῶν μεγίστων ἀδικημάτων μαλακωτέρας κεῖσθαι αὐτάς** (τὰς ζημίας)· 22) Ἡσ. «μαλακὸν ἱμάτιον· τετριμμένον, Κῷοι δ' εὐμετακόμιστον ἢ πολυτελὲς ἢ ἁπαλόν»·

μᾰλᾰκόσαρκος-ον ὁ μαλακὴν σάρκα ἔχων, ἁπαλόσαρκος, ἀντίθ. σκληρόσαρκος βλ.λ.: Ἀριστλ.ΖΙ 486b,9 **τὰ μὲν γάρ ἐστι μαλακόσαρκα αὐτῶν, τὰ δὲ σκληρόσαρκα**, αὐτ.Ψυχ.421a,26,Διοκλ.π.Ἀθήν.7,309C **Διοκλῆς φησι τοὺς πετραίους αὐτῶν μαλακοσάρκους εἶναι.**

μᾰλᾰκόστρᾰκος-ον κ. νεώτ. ὁ μαλακὸν ἢ εὔθρυστον ὄστρακον ἔχων: Ἀριστλ.ΖΙ 490b,11 **ἄλλο τὸ τῶν μαλακοστράκων, ἀνώνυμον ἑνὶ ὀνόματι, οἷον κάραβοι καὶ γένη καρκίνων καὶ ἀστακῶν**, Σπεύσ.π.Ἀθήν.3,105B **παραπλήσιά φησιν εἶναι τῶν μαλακοστράκων κόρακον, ἀστακόν**· 2) τὸ οὐδ. πληθ. μαλακόστρακα (τὰ) ὡς οὐσ. νεώτ. ζωολ. ὁμοταξία ἀρθροζώων βλ.λ.

μαλακόσωμος-ον μτγν. ὁ ἔχων μαλακὸν σῶμα, ὁ ἐκτεθηλυμμένος: Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,113.

μαλακότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μαλακοῦ, ἡ ἁπαλότης, ἀντίθ. σκληρότης: Πλάτ.Πολ. 523 Ε **καὶ ὡσαύτως πάχος καὶ λεπτότητα ἢ μαλακότητα καὶ σκληρότητα ἡ ἁφή**, αὐτ.Θεαίτ.186Β, Ἀριστλ.Μετ.382a,9 **σκληρότητα ἢ μαλακότητα**, Ἡρώνδ.6,71 **ἡ μαλακότης ὕπνος**, Διογ.Λ 5,67 μαλακότης ἱματίων, Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.40 **ἁπλώνεται γύρω μὲ βελουδένια μαλακότητα ὅλος ὁ σμαραγδένιος Ἄθως τῶν μοναστηριῶν**· κ. πληθ.: Πλάτ.Κρατ.432Β· 2) ἠπιότης, γλυκύτης, τὸ εὔκρατον, ἐπὶ τοῦ κλίματος: Θεόφρ.ΦΙ 3,5,4· 3) μτγν. ἀσθενικότης, ἀδυναμία, ἐκθήλυνσις: Πλούτ.Ὄθ.9 **μηδ' αὐτός Ὄθων .. ὑπομένειν ἀηθείᾳ καὶ μαλακότητι τοὺς περὶ τῶν δεινῶν ἐκλογισμούς.**

μαλακοτρεφής-οῦς-ές πάπ. ὁ διάγων βίον μαλακόν, τρυφηλόν.

μαλακότριβος-ον μσν. ὁ ἔχων μαλακήν, λείαν τρίβον, ὁδόν· ὅθ. μτφ. **ὁ εἰς ὃν τις εὐκόλως προβαίνει**: Θεοδ.Βαλσ. ἐν Cotel. Mon. 3,494.

μαλακότριχος-ον μτγν. ὁ ἔχων μαλακὰς τρίχας, ἁπαλήν, λεπτὴν κόμην: Γαλ.4,605.

μαλακοτροφία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ἰχθυοτροφίας βλ.λ. σκοπῶν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ἐν περιωρισμένοις θαλασσίοις τόποις ἐδωδίμων μαλακίων.

μαλακούτσικος-ια-ο δημ. ὑποκορ. τοῦ μαλακὸς βλ.λ., ὁ ὁπωσοῦν, ὁ ὀλίγον μαλακός: **μαλακούτσικο φωμί - στρῶμα.**

μᾰλᾰκόφθαλμος-ον ποι. ὁ ἔχων μαλακούς, ὑγροὺς ὀφθαλμούς, ὁ ἔχων τρυφερόν, ἡδυπαθὲς βλέμμα, ἐσφ.ἀνάγν.ἐν Θεοδέκτ.π.Ἀθήν.10,454 **γραφῆς ὁ πρῶτος ἦν μαλακόφθαλμος κύκλος.**

μᾰλᾰκόφιλος-ον νεώτ. ὁ ἀγαπῶν τὰ μαλάκια βλ.λ.· || ἐν εἰδ.σημ. χαρακτηρίζονται οὕτω τὰ ἄνθη ὧν ἡ ἐπικονίασις γίνεται διὰ γαστεροπόδων κ. κυρίως κοχλιῶν βλ.λς.

μᾰλᾰκόφλοιος-ον ὁ ἔχων μαλακὸν φλοιόν, λεπτόφλουδος: Φιλόξ.3,20, Θεόφρ.ΦΑἴτ.1,6,4.

μαλακοφορῶ-έω μσν. φορῶ μαλακὰ ἐνδύματα, ἐνδύομαι ἐλαφρὰ φορέματα: Στουδ.Θεόδ. 200Α **μαλακοφορούντων τε καὶ ῥακοδυτούντων.**

μαλακόφρων-ονος (ὁ,ἡ) (μαλακός, φρήν) ὁ μαλακὸν φρόνημα ἔχων, ἁβρός, μειλίχιος: Ὀρφ. Ὕμν.59,15,αὐτ.69,13 **μαλακόφρονα δόξαν.**

μαλακόφωνος-ον (μαλακός, φωνή) μτγν. ὁ ἔχων μαλακήν, τρυφεράν, γλυκεῖαν φωνήν, ὁ ἐκβάλλων ἁπαλόν, γλυκὺν ἦχον: Διον.Ἀλ.Δημ.40.

μαλακόχειρ-ειρος (ὁ,ἡ) ποι. ὁ ἔχων μαλακάς, ἐλαφρὰς χεῖρας, ἐπὶ τῆς τέχνης κ. τῆς ἐπιτηδειότητος τοῦ ἰατροῦ: Πίνδ.Ν 3,55 **Ἀσκλαπιόν, τὸν φαρμάκων δίδαξε μαλακόχειρα νόμον.**

μαλακόψυχος-ον μτγν. ὁ ἔχων μαλακὴν ψυχήν, ὁ δειλός, ὁ μικρόψυχος, ὁ ἄτολμος: Κάτ. Ἀστρλ.Κ 1,145,Κ Μανασσ.Χρον.5033.

μαλακοψυχῶ-έω (μαλακόψυχος) μτγν. ἔχω μαλακὴν ψυχήν, εἶμαι ἄτολμος κ. δειλός, μικρόψυχος: ΠΔ Μακκ.4,6,17 **μὴ οὕτως κακῶς φρονήσαιμεν οἱ Ἀβραὰμ παῖδες, ὥστε μαλακοψυχήσαντες ἀπρεπὲς ἡμῖν δρᾶμα ὑποκρίνασθαι.**

μαλακτήρ-ῆρος (ὁ) (μαλάσσω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ δι' ἐργασίας καθιστῶν τι μαλακόν, ὁ μαλάσσων, ὁ μαλακώνων, ὁ κατεργαζόμενός τι: Πλούτ.Περ.12 **αἱ δὲ ταύτην κατεργαζόμεναι τέχναι, τέκτονες, πλάσται, χαλκοτύποι, λιθουργοί, .., χρυσοῦ μαλακτῆρες** (χρυσοχόοι)· 2) νεώτ. εἰδ. μηχάνημα, δι' οὗ ἀναμειγνύονται κ. μαλάσσονται διάφοροι ὗλαι.

μαλακτικός-ή (δημ. κ. -ιά)-ό(ν) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. μαλαχτ- ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ μαλακώνειν, τοῦ καταπραΰνειν, τοῦ καταπαύειν: Ἱππ.Διαίτ.2,66 **τοῖσι χρίσμασι καὶ τοῖσι ἱδρωτικοῖσι καὶ μαλακτικοῖσι χρῆσθαι καὶ μαλακύνειν ξυμφέρει**, Πλούτ.Ἠθ.659C **μαλακτικὴν δύναμιν**· || μτγν. **μαλακτικὸς οἶκος ὁ ἐξωτερικὸς** θάλαμος βαλανείου, λουτῆρος: Ἀλέξ.Τραλλ.Πυρ.5· || μσν. κ. μτφ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς: Κ Μανασσ.Χρον. 5019 **λόγους ψυχῆς μαλακτικούς**· 2) νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. μαλακτικόν, δημ. μαλαχτικό (τὸ) ὡς οὐσ. ῥόφημα ἢ ἔμπλαστρον ἔχον μαλακτικὰς ἰδιότητας: **μαλακτικὸν διὰ τὸν βῆχα, - πράσα ποὺ εἶναι μαλαχτικά.**

μαλακτικότης-ητος κ. νεώτ. τὸ γνώρισμα, ἡ ἰδιότης τοῦ μαλακτικοῦ βλ.λ., ἡ ἱκανότης, ἡ ἀποτελεσματικότης πρὸς μάλαξιν, μαλάκωμα: **ἡ μαλακτικότης τοῦ φαρμάκου αὐτοῦ εἶναι μεγάλη**· 2) ἐπὶ μετάλλων, μαλακτότης βλ.λ.

μαλακτός-ή-όν (μαλάσσω) ὁ δυνάμενος νὰ μαλαχθῇ, νὰ μαλακώσῃ: Ἀριστλ.Μετ.385a,13 **μαλακτὰ δ' ἐστὶ τῶν πεπηγότων ὅσα μὴ ἐξ ὕδατος.**

μαλακτότης-ητος (ἡ) νεώτ. εἰδ. ἡ μηχανικὴ ἰδιότης τῶν μετάλλων, καθ' ἣν δύνανται νὰ ὑποστῶσι ταῦτα ἀλλοίωσιν τοῦ σχήματος αὐτῶν.

μαλάκυνσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαλακύνειν, μάλαξις, μαλάκωμα, ἀπάλυνσις βλ.λς: Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,90· 2) νεώτ. **μαλάκυνσις ἐγκεφαλικὴ ἢ τοῦ ἐγκεφάλου** ἀνίατος ἐγκεφαλικὴ πάθησις ἔχουσα ἀνατομικὸν μὲν γνώρισμα τὴν ἐλάττωσιν τῆς συστάσεως καὶ τῆς συνοχῆς τῶν ἱστῶν τοῦ ἐγκεφάλου, κλινικὸν δὲ διαφόρους διαταραχάς, οἷον ἡμιπληγίαν κττ.

μᾰλᾰκύνω, μέλλ. -υνῶ, ἁπαλύνω, μετριάζω, δ. ἀνάγν.τοῦ μαλακευνῶ βλ.λ.ἐν Ἱππ.Διαιτ.2,66· || μτγν. μαλακώνω, μαλάσσω: Φίλ.Μηχ.Βελοπ.71,43 **αἱ πυρώσεις τὸν σίδηρον μαλακύνουσιν**· 2) μτγν. μτφ. καθιστῶ μαλακόν τι, ἄτολμον, δειλόν: ΠΔ Ἰὼβ 23,16 **κύριος ἐμαλάκυνε τὴν καρδίαν μου**· || μτγν. ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω τι, καθιστῶ μαλθακόν: Μουσών.ἀπ.19,107Η **χεῖράς τε καὶ πόδας περιδέσει πίλων ἢ ὑφασμάτων τινῶν μαλακύνειν**· 3) τὸ παθ. μαλακύνομαι καθίσταμαι ἁπαλός, μαλακὸς βλ.λ., ἀποχαυνοῦμαι, ἐκλύομαι, ἐξασθενῶ, ὀκνεύω: Ξεν.ΚΠ 3,2,5 **ὄπισθεν ἕπεσθε .. ἢν δέ τις μαλακύνηται, μὴ ἐπιτρέπετε**, Διόδ.Σ 17,10 **οὐ μὴν ταῖς ψυχαῖς ἐμαλακύνοντο.**

μαλακῶ-όω μτγν. κ. νεώτ., δημ. **μαλακώνω**, ἀόρ. **ἐμαλάκωσα**, δημ. **παθ.** παρακ. μαλακωμένος, καθιστῶ τι μαλακόν, ἁπαλόν, μαλακύνω, ἁπαλύνω: Καισάρ.865,-**ἡ ἀλοιφὴ μαλακώνει τὸ δέρμα, - μαλακώνω τὸ πετσί - τὸ χταπόδι**· || νεώτ. κ. δημ. **ἀμτβ. καθίσταμαι** μαλακός, ἁπαλός: **τόση**

ῶρα τὸ χτυπῶ κι ἀκόμα νὰ μαλακώσῃ τὸ χταπόδι· || ὁμ. κ. ἐπὶ φλεγμονῶν, ἑλκῶν, δοθιήνων: **τώρα ποὺ μαλάκωσε θ' ἀνοίξῃ καὶ θὰ γίνῃς καλά·** **2)** ἀρχ. λεξ. κ. δημ. μαλάσσω, καθιστῶ τι εὐμάλακτον: Ἡσ., - **μαλάκωσα τὸ κερί - τὴ λάσπη - τὸ ζυμάρι·** || δημ. κ. ἀμτβ.: **τὸ κερὶ μαλάκωσε στὰ χέρια μου·** **3)** νεώτ. κ. δημ. ἀνακουφίζω, καταπραΰνω, μετριάζω: **τὰ ζεστὰ μαλακώνουν τὸ βήχα, - λίγο μοῦ μαλάκωσε τὸν πόνο·** || κ. ἀμτβ.: **σὰ νὰ μαλάκωσε λίγο ὁ βήχας·** **4)** δημ. κ. ἐπὶ ἀνθρώπων, κατευνάζω, πραΰνω: **τὸν μαλάκωσα μὲ τὰ κλάματα·** || κ. ἀμτβ.: **μαλάκωσε τέλος πάντων τὸ ἀφεντικό, - ἅμ ποῦ θὰ πάῃ, θὰ μαλακώσῃ·** **5)** δημ. ἀμτβ. καθίσταμαι ἤπιος, γλυκύς, μετριάζεται ἡ δριμύτης μου: **ὁ καιρὸς ἀρχίζει νὰ μαλακώνῃ, - σὰ νὰ μαλάκωσε λίγο τὸ κρύο.**

μαλακώδης-ους-ες ἀρχ. λεξ. ὁ μαλακοειδὴς βλ.λ., ὁ εὔπλαστος, ὁ εὔθρυπτος: Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Μονόγισσα.

μαλάκωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαλακώνω βλ.λ., τὸ νὰ καθιστᾷ τίς τι μαλακόν, μαλάκυνσις, μάλαξις, λάπαξις βλ.λ.: **τὸ μαλάκωμα τῆς λάσπης - τοῦ κερισοῦ - τοῦ ψωμιοῦ - τῶν σπυριῶν·** **2.** κτ. ἐπέκτ. ἡ πτῶσις, ὁ κατευνασμός, ἡ χαλάρωσις: **τὸ μαλάκωμα τοῦ πυρετοῦ - τοῦ θυμοῦ·** **3)** κ. ἐπὶ τοῦ καιρικοῦ ψύχους, γίνομαι ὀλιγώτερον δριμύς, πλέον ἤπιος, γλυκύς: **τὸ μαλάκωμα τοῦ καιροῦ.**

μαλακώνω δημ. βλ. μαλακῶ.

μαλακῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ.-**ά** ἁπαλῶς, ἀνακουφιστικῶς: Ὀδ.Γ 350 **ᾧ οὔ τι χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐν οἴκῳ...οὔτ' αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν·** || ἁπαλῶς, οὐχὶ σκληρῶς: Ἀριστφ. Ἱππ.785 **ἀλλ' ἐπαναίρου κᾆτα καθίζου μαλακῶς,** Ξεν.ΚΠ 8,8,16· κ. παραθ. **-ώτερον,** κ.**-ωτέρως - ώτατα**: αὐτ.Ἀπ.2,1,24 **καὶ πῶς ἂν μαλακώτατα καθεύδοις καὶ πῶς ἂν ἀπονώτατα τούτων πάντων τυγχάνοις,** Ἀθήν.1,23Ε **ἐπίνομεν μετὰ ταῦτα κατακείμενοι μαλακώτατ' ἐπὶ τρικλινίῳ·** **2)** πράως, ἠπίως, ἠρέμα, γλυκά: Ἀριστλ.Ἀκουστ.803a,20 **μαλακῶς αὐλεῖν,** αὐτ.Ρητ.1408b,9,Πλούτ.Ἠθ.411Γ **τῆς ὕλης ἅπτεται μαλακῶς καὶ καταναλίσκει βράδιον·** **3)** ἀσθενῶς, οὐχὶ ἐρρωμένως, ἀδύνατα: Θουκ.6,78 **ὁμόρους ὄντας καὶ τὰ δεύτερα κινδυνεύσοντας προορᾶσθαι αὐτὰ καὶ μὴ μαλακῶς ὥσπερ νῦν ξυμμαχεῖν,** αὐτ.8,50 **μαλακωτέρως ἀνθήπτετο,** Ξεν.Ἀπ.3,11,10,Δίων Χρυσ.Λόγ. 11,345 **οἱ Τρῶες μαλακώτερον ἐφείποντο·** **4)** χαλαρῶς, ἀνειμένως: Ἀριστλ.Ρητ.1396b,1 **ἐάν τε ἀκριβέστερον, ἐάν τε μαλακώτερον συλλογίζωνται,** αὐτ.Ἀθ.8,5 **πρὸς δὲ τὰς μαλακωτέρως τὴν διάνοιαν οἷον πρὸς τὰς ἀνειμένας,** αὐτ.Μετ. 1025b,13· **5)** **μαλακῶς ἔχω ἢ διάκειμαι** εἶμαι ἀσθενής: Ἑρμιππ.58,Ψ'Ηρ.Βί.Ὁμ.34 **συνέβη τῷ Ὁμήρῳ κατὰ πολύ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν,** Λουκ.Θε.Δ 9,1 **ἀλλὰ μαλακῶς ἔχει αὐτός,** Πλάτ. **μαλακῶς διάκειται·** **6)** δημ. μαλακά ἡσύχως, μὲ προσοχήν, προσεχτικά: **νὰ περπατᾷς μαλακά.**

μαλακωσιά (ἡ) (μαλακώνω) δημ. στρῶμα μαλακόν, ἁπαλόν, ἀναπαυτικόν.

μαλακωσύνη (ἡ) (μαλακός) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μαλακοῦ, μαλακότης, ἁπαλότης, ἰδ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., ἐνδοτικότης, ἠπιότης: **ἡ μαλακωσύνη αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου δὲν περιγράφεται.**

μάλαμα (τὸ) δημ. χρυσός, χρυσάφι: Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.165,1 **ἕνα κομμάτι μάλαμα, ἕνα κομμάτι ἀσήμι ἐκόπη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κι ἔπεσε μέσ' στὴ διάβα,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 32,28 **μόν' εἶναι ἡ δέση μάλαμα κι ἀπάνω της ταιριάζει διαμάντι ὁ νοῦς, χρυσάχτινο τῆς ὀμορφιᾶς στολίδι,** δ.δίστ. **τὸ χῶμα σου εἶναι μάλαμα κι ἡ πέτρα σου διαμάντι, - καρφίτσα ὅλο μάλαμα,** παροιμ. **ὅσο στέκεται τὸ μάλαμα βαραίνει** (ἡ πραγματικὴ ἀξία αὐξάνει σὺν τῷ χρόνῳ)· **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., ὁ ἐξαιρετικῆς καλωσύνης καὶ ἀγαθότητος ἄνθρωπος, ὁ ἐξαιρετικὰ καλός, εὐγενικός, ὁ ἐξαίρετος: **ἄνθρωπος - κορίτσι - παιδὶ μάλαμα, - καρδιὰ μάλαμα, - αὐτὸς εἶναι ἕνα κομμάτι μάλαμα·** **3)** ἰδιωμ. τὸ γέννημα ὡς σωρεύεται μτ. τὸν ἀλωνισμὸν πρὸς λίχνισμα, ἄ. λαμνί.

μαλαματένιος-ια (κ. -η)-ιο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ μάλαμα, ὁ χρυσοῦς: Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 87,2 **ἄρχοντες τρῶν καὶ πίνουσι σὲ μαρμαρένη τάβλα, σὲ μαρμαρένη κι' ἀργυρὴ καὶ σὲ μαλαματένη,** Ροδ 9,16 **μὲ τὸ δεξὸ μὲ τὸ ζερβὸ μὲ τὸ μαλαματένιο,** δ.τραγ. **μαλαματένιος ἀργαλειὸς κι ἀλαφαντένιο χτένι, - μαλαματένιος σταυρός, - μαλαματένιο ρολόϊ - δακτυλίδι·** **2)** μτφ. ὁ εἰς μέγαν βαθμὸν εὐγενὴς κ. ἀγαθός, ὁ ἐξαίρετος: **καρδιὰ μαλαματένια.**

μαλαματικά (τὰ) δημ. τὰ ἐκ χρυσοῦ κ. κτ. ἐπέκτ. κ. ἐξ ἀργύρου κοσμήματα τῶν γυναικῶν, τὰ χρυσαφικά, τὰ ἀσημικά: **τὰ 'χασα μὲ τὰ μαλαματικά, ποὺ φοροῦσε.**

μαλαμ(ατ)οκαπνίζω δημ., παθ. παρακ. **μαλαμ(ατ)οκαπνισμένος,** ἐπιχρυσῶ βλ.λ.: **σταυρὸς μαλαματοκαπνισμένος.**

μαλαμ(ατ)οκάπνισμα (τὸ) δημ. ἐπιχρύσωσις.

μαλαματώνω δημ. ἐπιχρυσῶ, κοσμῶ μὲ μάλαμα: Ἐφταλ.Ὀδ.Γ 426 **τρίτος ἐδῶ τὸ χρυσοχὸ Λαέρτη νὰ 'ρθῇ ἃς κράξῃ τοῦ δαμαλιοῦ τὰ κέρατα γιὰ νὰ μαλαματώσῃ.**

μαλαντρίζω δημ. θραύω τοὺς βώλους, βωλοκοπῶ, ἐπιπεδώνω τὸν ἀροθέντα ἀγρόν.

μάλαξις-εως (ἡ) (μαλάσσω) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η τὸ μαλάσσειν, μαλάκωσις, ἁπάλυνσις, μαλάκωμα, τῆξις: Θεόφρ.Φλ 5,3,3,Πλούτ.Ἠθ.436Α **διὰ πυρὸς μάλαξις,** αὐτ.436С **μάλαξις σιδήρου·** **2)** μτγν. **μάλαξις τροφῆς** πέψις, χώνευσις: αὐτ.700Β· **3)** νεώτ. διάφοροι διὰ τῶν χειρῶν ἢ δι' ἐργαλείων μαλακτικαὶ ἐργασίαι ἐπὶ τοῦ ἀνθρ. σώματος χάριν ὑγιεινῶν ἢ θεραπευτικῶν σκοπῶν, διεθν. ὅρος μασσάζ.

μαλάρια (ἡ) (Ἰταλ. malaria = κακὸς ἀήρ) δημ. ἑλονοσία βλ.λ.· || εἶδος μεσογειακοῦ πυρετοῦ.

μαλάς (ὁ) δημ. ὄργανον δι' οὗ μαλάσσεται ὁ πηλός, ἐργαλεῖον τῶν κτιστῶν εἰδ. διὰ τὸ ἐπικονίαμα τῶν τοίχων, μύστρον, μυστρὶ βλ.λς.

μάλασσος Ἡσ. «τράχηλος».

μαλάσσω (μαλακός), ὀττ. **μαλάττω,** κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μαλάζω,** μέλλ. **μαλάξω** (Εὐρ.Ὀρ. 1201), δημ. ἀόρ. **(ἐ)μάλαξα,** παθ. ἀόρ. **ἐμαλάχθην,** δημ. **(ἐ)μαλάχτηκα,** παθ. παρακ. **(με)μαλαγμένος,** καθιστῶ τι μαλακὸν διὰ μαλάξεως ἢ χειροτριβῆς, μαλακώνω, ἀντίθ. σκληρύνω· ἰδ. ἐπὶ τῆς κατεργασίας τῶν δερμάτων, δέψω, κάμνω μαλακόν, ἁπαλόν: Ἱππ.Ἀφορ.5,22· κ. τὸ παθ.: Λουκ.Ἀνάχ.24 **εἰ τὰ μὲν σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τῷ ἐλαίῳ μαλαττόμενα·** || κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου δέρματος, ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ βυρσοδεψικὸν ἐπάγγελμα τοῦ Κλέωνος, ἀργάζω, δέρω, καταβάλλω: Ἀριστφ.Ἱππ.388 **ὡς ἐὰν νυνὶ μαλάξῃς αὐτὸν ἐν τῇ προσβολῇ, δειλὸν εὑρήσεις** (ἐὰν τὸν ἀργάσῃς, ἐὰν τοῦ τὶς βρέξῃς)· || τὸ παθ. μωλωπίζομαι, πλακώνομαι, ἐπὶ βατράχου: Βάβρ.286 **χηλῇ μαλαχθείς·** **2)** παθ. μτφ. καταβάλλομαι, ἡττῶμαι: Πίνδ.Ν 3,16 **οὐκ ἐλεγχέεσσιν Ἀριστοκλείδας ἐὰν ἐμίανε κατ' αἶσαν ἐν περισθενεῖ μαλαχθεὶς παγκρατίου στόλῳ,** Ἐριφ.π.Στοβ.7,7 **ἀνδρῶν ἐσθλῶν στέρνον οὐ μαλάσσεται·** **3)** μσν. κ. δημ. χειραπτάζω, χειρίζομαι, ἀναμειγνύων διὰ τῶν χειρῶν παρασκευάζω τι, ἰδ. ἐπὶ τοῦ φυράματος, μάσσω, βλ.λ.: Ἐρωτόκρ.4,893 **μὲ τὰ χορτάρια κάτεχε**

σάν τά 'θελε μαλάξει νά κάμη τ' ἄσπρο μελανό, - μαλάζω τὸ ζυμάρι - τὸ κερί - τὴ λάσπη· 4) καθιστῶ τι μαλακόν, μαλακύνω, κάμνω τι ἐπεξεργάσιμον, ἴδ. μέταλλον : Πλάτ.Πολ.411B ὥσπερ σίδηρον ἐμάλαξε καὶ χρήσιμον ἐξ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ ἐποίησεν, Μηναῖ.3,12 Συνξ.Θεοφάνους τῆς Σιγγριανῆς κηρῷ μαλάξαι σίδηρον ἢ πεῖσαι τὸν ἄνδρα μεταθεῖναι πρός τὸ σοὶ ἐφετόν· || ὁμ. κ. τὸ παθ.: 'Αριστλ.Μετ.383a,31, Πλούτ.'Αλκ.6 ὁ σίδηρος ἐν τῷ πυρὶ μαλασσόμενος αὖθις ὑπὸ ψυχροῦ πυκνοῦται· 5) μτφ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πραΰνω, καθιστῶ ἤπιον, εὐμενῆ : Εὐρ.'Ορ.1201 καί νιν δοκῶ, τὸ πρῶτον ἦν πολὺς παρῇ, χρόνῳ μαλάξειν σπλάγχνον, αὐτ.'Αλκ.771, παρεμβ. ἐν Πλάτ.Νόμ.633D |θωπεῖαι| τοὺς θυμοὺς μαλάττουσαι ποιοῦσι κηρίνους, Πολύβ.4,21,3 μαλάττειν τὸ τῆς φύσεως σκληρόν, Πλούτ.'Ηθ.156D ὁ Διόνυσος ὥσπερ ἐν πυρὶ τῷ οἴνῳ μαλάσσων τὰ ἤθη καὶ ἀνυγραίνων, - οὔτε τὰ δάκρυα τῆς μητέρας του δὲν τὸν ἐμάλαξαν, - μαλάσσω τὴν καρδίαν· || ὁμ. κ. παθ. καταπραΰνομαι, ἐξιλεώνομαι, γίνομαι εὐμενής, ἡσυχάζω : Σοφ.Αἴ.594 πρὸς θεῶν μαλάσσου, 'Αριστφ.Σφ.973 αἰβοῖ, τί κακόν ποτ' ἔσθ' ὅτῳ μαλάττομαι ;, Φιλόδ.Μουσ. 33K τῶν ψυχῶν μαλαττομένων, Λίβ.Ροδ.2957 ἐκ τῆς σκληροκαρδίας του μαλάσσεται μεγάλως,- μὲ τά παρακάλια καὶ τὶς κλάψες μαλάχτηκε· 6) ἐλαφρύνω, ἀνακουφίζω : Εὐρ.'Αλκ.381 χρόνος μαλάξει σ'· οὐδέν ἐσθ' ὁ κατθανών· || τὸ παθ. μαλάττομαι νόσου ἀνακουφίζομαι, ἀπαλλάττομαι ἐξ ἀσθενείας, θεραπεύομαι : Σοφ.Φιλ.1334 καὶ τοῖν παρ' ἡμῖν ἐντυχὼν 'Ασκληπίδαιν νόσου μαλαχθῇς τῆσδε· || ὁμ. κ. ἐπὶ πυρετοῦ, χαλαροῦμαι, ἐλαττοῦμαι,πέφτω: 'Ιππ.'Επιδ.3,17, στ' πυρετὸς ἐμαλάχθη, πρβλ.αὐτ.Κῳακ.380· 7) ποι.γαληνεύω, καλμάρω, ἐπὶ τῶν Διοσκούρων : Λυρ.'Αδέσπ.133 μαλάξοντες βιατὰν πόντον· 8) μσν. κ. δημ. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ., χειροτριβῶ, πασπατεύω ἴδ. νεάνιδα : Πρόδρ.2,261 πάλιν ἐξαναπιάνω την, μαλάσσω καὶ τσιμπῶ την· πρβλ. ἀμάλαγος· 9) δημ. ψαύω διὰ τῶν χειρῶν, ψηλαφῶ, πασπατεύω, ὅθ. μιαίνω, λερώνω, ἴδ. ἐπὶ ἐδωδίμων : ψωμὶ μαλασμένο· 10) ρηματ. π. μάλαξις, μάλαγμα, μαλακτός, μαλακτικός.

μαλατῆρες 'Ησ. «ναῦται».

μαλατθᾷ 'Ησ. «αἱμωδιᾷ».

μαλαφράντζα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. ἀφροδισιακὸν νόσημα, ἴδ. ἡ σύφιλις.

μαλαφῶν 'Ησ. «ζητῶν».

μαλάχη (ἡ) (μαλάσσω) κ. νεώτ., δ. τ. μολόχη τὸ φυτὸν μαλάχη, μολόχα, βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν μαλαχοειδῶν : 'Ησίοδ."Εργ.41 οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ, Βατραχομ.161 φύλλοις μαλαχῶν, Φερεκρ.131,1, Θεόφρ.Φ| 7,7,2, αὐτ.7,8,1, Μοσχ.3,106· || μαλάχη ἡ ἀγρία ἀλθαία βλ.λ. : Θεόφρ.Φ| 9,15,5, ΨΔιοσκ.3,146· || μαλάχη κηπευτή λαβατερία βλ.λ. ἡ δενδρώδης : Διοσκ.2,118, Γαλ.6,628· || ὁμ. μαλάχη ἀποδενδρουμένη : Θεόφρ.Φ| 1,3,2· || κ. ἐνδεικτικῶς ὡς τροφὴ τῶν πτωχῶν : 'Αριστφ.Πλ.544 σιτεῖσθαι ἀντὶ μὲν ἄρτων μαλάχης πτόρθους.

μαλαχικά (τὰ) νεώτ. βοταν. τάξις δικοτυληδόνων φυτῶν ἐχόντων ἄνθη κυκλικὰ ἑτεροχλαμύδεια, συνήθ. ἑρμαφρόδιτα καὶ κανονικά, σπαν. ἀπέταλα.

μαλαχίνεια (τὰ) βοταν. ὑποδιαίρεσις τῆς τάξεως τῶν μαλαχικῶν βλ.λ.

μαλάχιον (τὸ) κ. μαλάκιον βλ.λ. κ. μολόχιον γυναικεῖον ἔνδυμα ἔχον τὸ χρῶμα τῆς μαλάχης : 'Αριστφ.ἀπ.320,10 (π. Φωτ.).

μαλάχιος (ὁ) 'Ησ. «ἰχθύς ποιός».

μαλαχίτης (ὁ) νεώτ. ἡμιπολύτιμος λίθος πρασίνου χρώματος ἐκ βασικοῦ ἅλατος τοῦ χαλκοῦ.

μαλαχοειδῆ (τὰ) νεώτ. οἰκογ. δικοτυληδόνων φυτῶν.

μαλαχτάρι (τὸ) δημ. ἐργαλεῖον τῶν κτιστῶν δι' οὗ μαλάσσεται ὁ πηλός, ἀ. μαλαχτήρα.

μαλαχτικός-ή-ό δημ μαλακτικὸς βλ.λ.

μάλθαξ-ακος (ὁ) μαλάχη βλ.λ. : Λουκ.'Αλέξ.25 μάλθακα χοιρείων ἱερῇ κυμίνευε σιπύδνῳ.

μάλδακον (τὸ) βδέλλιον βλ.λ. : Διοσκ.1,67, Πλίν. Φ| 12,35.

μαλδάνη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος σκωλήκων τῆς οἰκογ. τῶν μαλδανιιδῶν.

μάλε-βράσε (τὸ) δημ. ἄκλ. μ. ἐν φρ. μτ. τοῦ γίνομαι εἰς γ' πρόσ.ἐνάρθρως ἢ κ.ἀνάρθρ. φιλονικία θορυβώδης καὶ μετ' ἀνταλλαγῆς ὕβρεων· ἴδ. μεταξὺ συγγενῶν ἢ οἰκείων ἢ συνεταίρων ἢ συνοίκων : πιάστηκαν στά κληρονομικὸ καὶ γίνηκε μάλε-βράσε, - μαζεύτηκαν στὴν αὐλὴ πολλὲς κυράτσες καὶ θά γίνῃ μάλε - βράσε.

μαλεΐνη (ἡ) νεώτ. ἰστρ. ἐμβόλιον δι' οὗ διαγινώσκεται ἡ νόσος μᾶλις ἐπὶ τῶν ζῴων.

μαλεϊνισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἐμβολίασις διά μαλεΐνης πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀσθενείας μάλιος.

μαλερός-ά-όν ἰσχυρός, ὁρμητικός, ὅθ. εἰδ. ἐπὶ τοῦ πυρός φλογερός, καταστρεπτικός : 'Ιλ.Ι 242 αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός, αὐτ.Υ 316 μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται δαιομένη, 'Ησίοδ.Α 18 μαλερῷ δὲ κατοφλέξας πυρὶ κώμας, Αἰσχ.Χο 325 πυρὸς μαλερά γνάθος· || ἐπὶ ἐμψύχων, ὁρμητικός, φλογερός, βίαιος : Αἰσχ.'Αγ.141 μαλερῶν λεόντων, Σοφ.ΟΤ 190 "Αρεά τε τὸν μαλερόν, ὃς νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων φλέγει με· 2) μτφ. ἐνθουσιώδης, φλογερός, σφοδρός, κ. ἐπὶ κακοῦ, δεινός, τρομερός, λίαν ἰσχυρός : Πινδ.Ο 9,22 μαλεραῖς ἀοιδαῖς (ἐνθουσιώδεις ἀοιδαί), Αἰσχ.Πέρσ.62 πόθῳ στένεται μαλερῷ (φλογερὸς πόθος), 'Αριστλ.ἀπ.675,5 πόνους τλήνας μαλεροὺς ἀκάμαντας (τρομεροὺς πόνους), ΑΠ 6,287 μαλερὸν θάλπος (σφοδρὸν θάλπος), Διον Περ.40 μαλεροῖσι κεκαυμένοι ἠελίοισι (καυστικώτατοι ἥλιοι)· || τό οὐδ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. σφοδρῶς : Εὐρ.Τρῳ.1300 μαλερά μέλαθρα πυρὶ κατάδρομα· 3) μαλεραὶ φρένες 'Ησ. «ἀσθενεῖς' καὶ ξηραὶ καὶ καυστικαί» : Καλλ.ἀπ.ἀνών.198.

μαλέτσικο (τὸ) δημ. ὁ βοηθὸς τοῦ κτίστου, πηλοφόρος, ἀπουργὸς βλ.λς.

μάλευρον (τὸ) ἄλευρον βλ.λ. : 'Αλκ.70, 'Αχσι 51, Θεόκρ.15,116 ἄνθεα μίσγουσαι λευκῷ παντοῖα μαλεύρῳ, 'Ελλάδ.π.Φώτ.Βιβλ.531B.

μαλέω (μάλα) ΕΜ 76,41 «μαλεῖν· τὸ αὐξάνειν».

μάλη (ἡ) κ. νεώτ. μασχάλη· συνήθ. μ. ἐν τῇ φρ. ὑπὸ μάλης κ. μτγν. ὑπὸ μάλην ὑπὸ τὴν μασχάλην, μετὰ τῆς ἐννοίας τοῦ κρυφίως ὑπὸ τὴν μασχάλην φέρειν τι, ἰδίως φονικὰ ὅπλα: Ξεν.'Ελλ.2,3,23 ξιφίδια ὑπὸ μάλης ἔχοντας, Πλάτ.Γοργ.469D λαβὼν ὑπὸ μάλης ἐγχειρίδιον, 'Αριστφ.Λυσ.985 δόρυ δῆθ' ὑπὸ μάλης ἥκεις ἔχων; Δίφιλ.3,3 λαγύνιον ἔχων ὑπὸ μάλης· || ὁμ. μτφ. : Λουκ.Νεκρ. Δ 10,9 ἓν ἔτι τὸ βαρύτατον ὑπὸ μάλης ἔχει, τὴν κολακείαν· || ἐν φρ. ὑπὸ μάλης λαβεῖν, - ὑπὸ μάλης κρύπτειν κρύπτω, ἔχω τι κρυφίως : Πλάτ. Νόμ.789C πρός γὰρ τούτοις λαβόντες ὑπὸ μάλης ἕκαστοι, τοὺς μὲν ἐλάττονας εἰς τάς χεῖρας, Λουκ.'Απαιδ.23 θᾶττον δ' ἂν πέντε ἐλέφαντας ὑπὸ μάλης κρύψειας ἢ ἕνα κίναιδον· || ὅθ. ἡ φρ. ὑπὸ μάλης ἐπίρρ. κρυφίως, λάθρα : Δημ. 845 ἀλλά μὴν οὐχ εἷς οὐδὲ δύο τοῦτ' ἴσασιν, οὐδ' ὑπὸ μάλης ἡ πρόκλησις γέγονεν, ἀλλ' ἐν τῇ ἀγορᾷ μέσῃ, Πλούτ.'Ηθ.64E ἐν ταῖς ὑπὸ μάλης πράξεσιν ἀπροφάσιστός ἐστι, καὶ πιστὸς ἔρωτος ὑπηρέτης, Δίων Κ 46,23 οὔτε γὰρ ὑπὸ μάλης τι αὐτῶν ἐπράχθη ἀλλ' εἰς στήλας .. πάντ' ἀνεγράφη· || νεώτ. ὑπὸ μάλης ὑπὸ τὴν μα-

σχάλην, ἄνευ τῆς ἐννοίας τοῦ κρυφίως : **ἔρχεται μὲ τὰ βιβλία ὑπὸ μάλης**· || νεώτ. εἰδ. στρατ. ἐπὶ τοῦ ὅπλου : **ἠκολούθησαν τὴν κηδείαν οἱ στρατιῶται μὲ τὰ ὅπλα ὑπὸ μάλης**· κ. εἰδ. στρατιωτικὸν παράγγελμα : **ὑπὸ μάλης, ἀρμί**· || ὁμ. **ὑπὸ τὴν μάλην** ὑπὸ τὴν μασχάλην : Πολύβ.άπ.202 **ὑπὸ τὴν μάλην πατάξας**· || ὁμ. **παρὰ τὴν μάλην** : Ἱππιατρ.26 **παρὰ τὴν μάλην ἢ ὑπὸ ζώνην**· || μσν. **ἐπὶ μάλης** ὑπὸ μάλης : Στουδ.Θεόδ.536 **τὸ ἐπὶ μάλης ἐπιστόλιον ἐξαγαγών.**

μάληκος (ὁ) ὄνομα ὀρνέου : Ἡρωδιαν.Ἑλλ.Ι.151, Θεόγνωστ.Καν.59,26 **μάληκος ὄνομα ὀρνέου βαρυτονούμενον, ὀξυνόμενον δὲ ἀπὸ τοῦ μαλακὸς γέγονεν τροπῇ τοῦ α εἰς η.**

μαλητέον Ἡσ. «ζητητέον»· πρβλ. μαλαφῶν, μαλιεῖς.

μάλθα (ἡ) κ. **μάλθη** κ. νεώτ. μεῖγμα κηροῦ καὶ πίσσης ἢ ἀμόργης πρὸς ἐπάλειφιν, καλοφάτισμα τῶν πλοίων· Σχόλ.Θεόκρ.7,105 «μαλθακός· ὁ τρυφερός, ἐκ τῆς μάλθης. αὕτη δέ ἐστι κηρὸς ἀμόργῃ συνηφημένος» : Ἱππῶν.50 **μάλθῃ τὴν τρόπιν παραχρίσας**· || ὁμ. μεῖγμα κηροῦ καὶ πίσσης πρὸς ἐπάλειφιν τῶν πρὸς γραφὴν χρησιμοποιουμένων πινακίδων· Πολύδ.10,59 «ὁ δὲ ἐνὼν τῇ πινακίδι κηρὸς μάλθη ἢ μάλθα» : Ἀριστφ.άπ.157 **τὴν μάλθαν ἐκ τῶν γραμματείων ἤσθιον,** Δημ. 1132 **ἐν μάλθῃ γεγραμμένην τὴν μαρτυρίαν, ἵνα εἴ τι προσγράφαι ἢ ἀπαλεῖφαι βουληθῇ, ῥᾴδιον ἦν**· **2)** νεώτ. ἡ καθαρὰ ἄσφαλτος· **3)** Ἡσ. «μάλθη· μαλακία, τρυφερή»· **4)** αὐτ. «ῥύπος ξηρός»· **5)** εἶδος θαλασσίου κήτους : Αἰλ.ΖΙ 9,49, Ὀππ.Ἀλ.Ι,371· || Σουΐδ. «πρῆστις» βλ.λ.

μαλθάζω μαλθάσσω βλ.λ. : Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,8 **μαλθάζω τὸ δέρμα.**

μαλθαίνω μαλθάσσω βλ.λ. : Διοτογ.π.Στοβ.4,7,62 **τὸ ἀπότομον τᾶς βλάβας μαλθαίνοισα.**

μαλθακευνία (ἡ) μαλακὴ εὐνή, μαλακότης τῆς κλίνης : Κωμ.Ἀδέσπ.56.

μαλθακεύομαι μτγν. εἶμαι ἢ φέρομαι ὡς μαλθακός : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.325 **βλάξ ἐστιν ὁ μαλθακευόμενος ἐν ὑποκρίσει τὸ σῶμα.**

μαλθακία (ἡ) μαλακία βλ.λ.(1) : Πλατ.Πολ.590Β **τρυφὴ καὶ μαλθακία,** Διογ.Λ 2,5 **ὁ δ' αὐτὸν ἐξάγαγεν βίοτον, μαλθακίῃ σοφίης.**

μαλθακίζομαι παθ. ἐπὶ προσώπων, γίνομαι μαλθακός, μαλακώνω,καταπραΰνομαι, κατευνάζομαι : Αἰσχ.Πρ.79 **σὺ μαλθακίζου,** αὐτ.952 **Ζεὺς τοῖς τούτοις οὐχὶ μαλθακίζεται,** Εὐρ.Μήδ.291 **κρεῖσσον δέ μοι νῦν πρός σ' ἀπεχθέσθαι, γύναι, ἢ μαλθακισθένθ' ὕστερον μεταστένειν**· || ὁμ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου, χαυνοῦμαι, μπαϊλντίζω : Γαλ.17(1),388· **2)** γίνομαι μαλθακός, χοῦνος, ὀκνηρός : Πλάτ.Πολ.458Β, Πλούτ.Ἠθ.663Ε **ἤδη δὲ κάμνουσαν πρὸ καιροῦ καὶ μαλθακιζομένην καὶ ἀπολείπουσαν τὸ οἰκεῖον ἐντεῖναι καὶ ἀναζωπυρῆσαι παγχάλεπον,** Εὐστ.Πον.176,55 **μαλθακιζομένους εἰς τὸ χειρόηθες**· **3)** ὅθ. μτφ. εἶμαι ἄτολμος, δειλός : Πλάτ.Συμπ.179D **ὅτι μαλθακίζεσθαι ἐδόκει, ἅτε ὢν κιθαρῳδός, καὶ οὐ τολμᾶν ἕνεκα τοῦ ἔρωτος ἀποθνήσκειν ὥσπερ Ἄλκηστις**· || ὁμ. εἶμαι ἀπρόθυμος, ἀναβλητικός : Πλάτ.Ἐπιστ.317C **δεῖν ἐμὲ πλεῖν καὶ μὴ μαλθακίζεσθαι,** αὐτ.Ἀλκ.Ι,124D **οὐκ ἀποκνητέον οὐδὲ μαλθακιστέον,** Ἀριστφ.Νεφ.727 **οὐ μαλθακιστέ', ἀλλὰ περικαλυπτέα.**

μαλθάκινος-η-ον ποι. τ. ἀντὶ μαλθακός βλ.λ.: ΑΠ 9,567 **μαλθακίνῃ χάριτι.**

μαλθακίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τοῦ ἀλλοφανοῦς.

μαλθακός-ή-όν κ.μσν. κ.νεώτ., αἰολ.τ. μόλθακος ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὴν ἀφὴν ὑποκειμένων, μαλακός : Ὁμ.Ὕμν.30,15 **καὶ ἄνθεα μαλθακὰ ποίης,** Πίνδ.Π 5,9 **δρόσῳ μαλθακᾷ,** αὐτ.Ν 4,4 **μαλθακὰ γυῖα,** Ἀλκ 34 **μαλθακὸν γνόφαλλον,** Σαπφ.50 **μαλθακὰ τύλα,** Σοφ.άπ.112 **σιαγόνας μαλθακὰς τίθησι,** Ἱππ.Ἀέρ.7 **μαλθακαὶ νηδύες,** Πολυδ.2,182 **μαλθακαὶ πλευραί,** Πλούτ.Ἠθ.467D **οὐδὲ θερμὸν ὕδωρ τοσόνδε τέγγει μαλθακὰ γυῖα, κατὰ Πίνδαρον,** Ἡρόδ.Ἰατρ.8,8 **μέχρις οὗ .. τὸ βρέγμα τῷ σκίπωνι μαλθακὸν θῶμαι**· || ὡς ἀντίθ. τοῦ στερεὸς καὶ τοῦ σκληρός : Πλάτ.Συμ.195D **ὅτι οὐκ ἐπὶ σκληροῦ βαίνει, ἀλλ' ἐπὶ μαλθακοῦ,** αὐτ.Φαῖδρ.239C **μαλθακὸν καὶ οὐ στερεόν,** αὐτ.Ἐπιστ.1111D **ὅταν συνέλθωσιν εἰς αὐτὸ καὶ ξυμπέσωσι ξηροῖς ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ θερμοῖς καὶ στερεὰ μαλθακοῖς**· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ μαλακός, πρᾶος, ἄτολμος, ἀπρόθυμος, ὀλιγόψυχος : Ἰλ. Ρ 588 **οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας, ὃς τὸ πάρος περ μαλθακὸς αἰχμητής,** Αἰσχ Εὐμ.74 **μηδὲ μαλθακὸς γένῃ**· || νεώτ. εἰδ. ὁ ἀβροδίαιτος, τρυφηλός, ἐκτεθηλυμμένος: **οἱ Πέρσαι ἦσαν μαλθακοί**· || ὁμ.ἐπὶ ἀφηρημ. : Ἀλκ.ἐν Πάπ.**μαλθακὸς ὄκνος,** Πλάτ.Νόμ.778Ε **μαλθακὴν ἕξιν, - μαλθακὸς βίος**· || φρ. **μαλθακόν τι ἐνδιδόναι** ὑποχωρῶ, ἐνδίδω ἐκ μαλθακότητος : Εὐρ.Ἑλ.508 **ἢν δ' ἐνδιδῷ τι μαλθακὸν τὰ πρόσφορα τῆς νῦν παρούσης συμφορᾶς αἰτήσομαι**· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ μαλθακόν** ἡ μαλθακότης : Εὐρ.Ἱκ.884 **πρὸς τὸ μαλθακὸν τοῦ βίου**· **3)** ἀδύνατος, ἀσθενής : Ἀριστφ Σφ.714 **καὶ τὸ ξίφος οὐ δύναμαι κατέχειν, ἀλλ' ἤδη μαλθακός εἰμι**· **4)** κίναιδος βλ.λ. : Καιλ.Αὐρ.Χρον.4,131, Δημήτρ.97 **ὁ τὰ τύμπανα καὶ τὰ ἄλλα τῶν μαλθακῶν ὄργανα, κιναιδείας εἰπών**· **5)** μτφ. ἐπὶ πραγμ., πρᾶος, ἥρεμος, ἥσυχος, γλυκύς : Ἡσίοδ.άπ.121,4 **φιλεῖ δέ ἑ μαλθακὸς ὕπνος,** Θέογν.852 **μαλθακὰ κωτίλλων,** Πίνδ.Π 1,98 **κοινωνίαν μαλθακάν,** Αἰσχ.Ἀγ.742 **μαλθακὸν ὀμμάτων βέλος** (γλυκιὰ ματιά), Σοφ. άπ.894 **ὀργὴ γέροντος μαλθακή**· || ὁμ. ἐπὶ τῆς φωνῆς, τῶν λόγων, τῆς ὁμιλίας κτλ. : Πίνδ.Π 4,137 **μαλθακᾷ φωνᾷ** (μὲ γλυκιὰ φωνή), αὐτ.Ν 9,49 **νεοθαλὴς δ' αὔξεται μαλθακᾷ νικαφορία σὺν ἀοιδᾷ,** Σοφ.Φιλ.629 **λόγοισι μαλθακοῖς** (μὲ γλυκὰ λόγια), Εὐρ.Μήδ.316 **λέγεις ἀκοῦσαι μαλθακά,** Εὐρ.π.Στοβ.1,320 **πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω ἢ σκλήρ' ἀληθῆ,** Ἀριστφ.Ὀρν.233 **μαλθακὴν ἱέντα γῆρυν**· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ πόνου, τῆς ὀδύνης, τῆς θλίψεως κτλ., πρᾶος, μέτριος, ἥρεμος : Πλάτ.Θεαίτ.149D **μαλθακωτέρας τὰς ὠδῖνας ποιεῖν,** Γαλ.493,44 **μαλθακὸς ὀδύνας**· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ πυρός, σιγανὴ φωτιά : Ἱππ.Ἑλκ.12 **μαλθακὸν πῦρ**· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ οἴνου, ἀδύνατο κρασί : Ἱππ.Νούσ. 2,44 **οἶνος ὡς μαλθακώτατος**· || ἐπὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ἠρεμοῦν καὶ ἀκίνητον ὕδωρ τῶν ἑλῶν : Ἱππ.Ἀερ.1 **ὕδατι μαλθακῷ ἐν εὐδίᾳ καὶ μὴ σφόδρα βρέχεσθαι**· || ἐπὶ τοῦ ῥυθμοῦ, ἄτονος, χαλαρός : Διον.Ἀλ.Δημ.39 **τοὺς ῥυθμοὺς τοὺς καταμετροῦντας τὰ κῶλα μὴ ταπεινοὺς μηδὲ μαλθακοὺς εἶναι**· || ἐπὶ τοῦ ἔτους καὶ τῶν ἐποχῶν αὐτοῦ, μέτριος, εὔκρατος, γλυκύς : Ἱππ.Ἐπιδ.3 **μαλθακὸν ἔτος . . ἄπνουν καὶ θερμόν**· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ μαλθακόν** ἡ ἥρεμος διάθεσις, ἡ πραότης, ἡ γλυκύτης : Εὐρ.Ὀρ.714 **εἰς τὸ μαλθακὸν προσάγεσθαι** (γίνομαι πρᾶος, ἤπιος), Ἀριστφ. Βατρ.539 **τὸ δὲ μεταστρέφεσθαι ἀεὶ πρὸς τὸ μαλθακώτερον δεξιοῦ πρὸς ἀνδρός ἐστι** (σχόλ. «πρὸς τὸ ἡδύτερον τοῦ βίου καὶ εὖ ἔχον», Φώτ. «μαλθακὸν ἀντὶ τοῦ ἀγαθόν· οὕτω Ἀριστοφάνης»)· || ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον πρᾶον, ἥρεμον, γλυκά, ἠπίως : Αἰσχ.Ἀγ.1642 **ἀλλ' ὁ δυσφιλὴς σκότῳ λιμὸς ξύνοικος μαλθακόν σφ' ἐπόψεται**· **6)** ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁμαλός, λεῖος : Αἰσχ.άπ.199,5 **πᾶς χῶρος ἐστι μαλθακός,** Εὐρ.Ἱππ.1226 **καὶ μὲν εἰς τὰ μαλθακὰ γαίας ἔχων οἴακας εὐθύ-**

νοι δρόμον· || ἐπὶ τοῦ δέρματος, λεῖος, τρυφερός : Εὐρ.Μήδ.1075 **ὡς μαλθακὸς χρώς.**

μαλθακότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. μαλακότης βλ.λ.1): Ἱππ.Ἀέρ.21 **μαλθακότης κοιλίης,** αὐτ.896Ε **σκληρότητι καὶ μαλθακότητι·** **2)** ἐπὶ ἐδάφους, ἡ ἰδιότης τοῦ μὴ συμπαγοῦς, τοῦ ἔχειν ρωγμάς : Ἀρρ.Τακτ.34,1.

μαλθακόφωνος-ον ὁ ἔχων φωνὴν μαλακήν, ὁ μαλακόφωνος, γλυκόφωνος : Πίνδ.Ι 2,8 **μαλθανόφωνος ἀοιδά.**

μαλθακτήριος-α-ον εὔχρ. τὸ οὐδ. μαλθακτήριον ὡς οὐσ. μάλαγμα βλ.λ., φάρμακον μαλακτικόν : Ἱππ.Ἐπιк.27,29, Ἀρετ.Χρον.Νούσ.1,3.

μαλθακτικός-ή-όν μαλακτικός βλ.λ. : Ἱππ.Διαίτ. 53 **μαλθακτικὰς πνεύμονος,** αὐτ.395,33 **μαλθακτικὸν ἄρθρων,** Ἀρετ.Χρον.Νούσ.1,3.

μαλθακύνω μτγν. μαλακύνω βλ.λ. : Σχόλ.Διον. Τραγ.173Η **ἐπείπερ τινὲς ἀναγινώσκοντες μαλθακύνουσιν ἑαυτῶν τὰς φωνάς.**

μαλθακώδης-ους-ες (μάλθα) μαλθακοειδής, ὁ ὁμοιάζων πρὸς μάλθαν ἢ ἐκ συστατικῶν ὁμοίων πρὸς τὰ τῆς μάλθης συγκείμενος : Ἱππ.Ἑλκ.2,21 **φάρμακα μαλθακώδη** (ἐλαιώδη, συγκείμενα ἐκ πιμελῆς, οἰσύπου, ρητίνης, βουτύρου, κηροῦ καὶ διαφέροντα τῶν μαλακτικῶν), Γαλ.π.Ὀρειβ.5,36,25.

μαλθακῶς ἐπίρρ. μαλακῶς, μαλακά : Ἀριστφ. Ἀχ.70 **μαλθακῶς κατακείμενοι** (κατακεῖσθαι ἐπὶ μαλακῶν στρωμάτων), αὐτ.1200 **φιλήσατόν με μαλθακῶς·** **2)** μτφ. ἠπίως, ἠρέμα, πράως, γλυκά : Αἰσχ.Ἀγ.951 **τὸν κρατοῦντα μαλθακῶς,** Σοφ.ΟΚ 77 **σκληρὰ μαλθακῶς λέγειν** (λέγειν τὰ δυσάρεστα δι' ἁπαλῶν, ἡδέων λόγων)· κ. συγκρ. : Πλάτ.Σοφ.230Α **τὰ μὲν χαλεπαίνοντες τὰ δὲ μαλθακωτέρως παραμυθούμενοι.**

μάλθαξις-εως (ἡ) μάλαξις βλ.λ. : Ἱππ.Διαίτ.22, Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,14· || εἰδ. ἐν παθολ. ἐννοίᾳ : Ἀρχιγ.π.Ἀέτ.9,28, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,6.

μαλθάσσω μαλάσσω, μαλακώνω, ποιῶ τι μαλακόν : Μανέθ.6,391 **χαλκὸν μαλθάσσοντες·** || ἰατρ. χαλαρῶ, μαλακώνω : Ἱππ.Διαιτ.16 **μαλθάσσω κοιλίην** (μαλακώνω τὰ ἔντερα ἢ τὰ σπλάγχνα)· **2)** μτφ. καταπραΰνω, καθησυχάζω, μαλακώνω : Αἰσχ.Πρ. 381 **ἐάν τις ἐν καιρῷ γε μαλθάσσῃ κέαρ,** Σοφ. Ἀντ.1194 **τί γάρ σε μαλθάσσοιμ' ἂν ὧν ἐς ὕστερον ψεῦσται φανούμεθ';** (πρὸς τί νὰ σὲ καθησυχάσω, νὰ σὲ περιποιηθῶ διὰ λόγων, οἵτινες ὕστερον θ' ἀποδειχθῶσι ψευδεῖς;), Εὐρ.Ἡρ.298 **ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμεν ἄν,** Διογ.Λ 4,8 **τοὺς μὲν δώροις μαλθασσομένους καὶ εἰς τὰς κτήσεις συνιέναι,** Σουΐδ. **τὸ γὰρ δυνάμενον ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα μαλθάξαι ἓν μόνον ἦν·** κ. παθ. : Αἰσχ. Πρ.1008 **τέγγει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσει λιταῖς ἐμαῖς,** αὐτ.Εὐμ.134 **μαλθαχθεῖσ' ὕπνῳ.**

μάλθη (ἡ) κ. νεώτ. μάλθα βλ.λ.

μαλθῖνος (ὁ) νεώτ. γένος **καραβιιδῶν** ἐντόμων.

μαλθουσιανικός-ή-όν νεώτ. κ. **μαλθουσιανός** ἐπὶ θεωρητικῶν οἰκονομολόγων, ὁ **πρεσβεύων,** ὁ αἰτιολογῶν τὴν θεωρίαν τοῦ Μάλθου, ὀπαδὸς τοῦ μαλθουσιανισμοῦ βλ.λ.

μαλθουσιανισμός (ὁ) **νεώτ.** ἡ θεωρία τοῦ Ἄγγλου οἰκονομολόγου Μάλθου ἡ ὡς μέσον θεραπευτικὸν ἢ τοὐλάχιστον ἀνακουφιστικὸν τῆς κοινωνικῆς κακοδαιμονίας ὑποστηρίζουσα τὸν περιορισμὸν τῶν γεννήσεων.

μαλθώ-όω Ἡσ. «μαλθώσω· μαλακώσω».

μαλθώδης-ους-ες μαλακὸς καὶ κολλώδης ὡς ἡ μάλθα βλ.λ., μαλθακώδης βλ.λ. : Ἱππ.π.Γαλ.19,120 **μαλθώδεα μαλακτικὰ ἢ κηρώδη.**

μάλθων-ωνος (ὁ) μτγν. μαλθακός, τρυφηλός, μαλακίων βλ.λ. : Σωκρ.π.Στοβ.4,15,16 **ἂν μή τις ᾖ μάλθων, ἀλλὰ ἐργάτης·** || γλωσσ. «ὁ τὰ ἴδια λάθρᾳ καταφαγών».

μαλία (ἡ) Ἡσ. «μαλιασμός, μᾶλις».

μαλιά (ἡ) μσν. κ. δημ. ἔρις, φιλονικία, συμπλοκή, μάλωμα : Ἐρωτόκρ.1,640 **ὁ Ρήγας θέλει τὸ ζημιὸ νὰ μάθῃ, κάθα πρᾶμα | καὶ πῶς ἐπῆεν ἡ μαλιὰ τὴ νύχτα κι ἴντα κάμα,** Ἐρωφ.Ἰντερμ. 1,74 **κι ἀπὸ μαλιὲς . . περίσσια ἀναπαυμένοι.**

μαλιάγκος (ὁ) δημ. ὁ θηλυδρίας, ἐκτεθηλυμμένος.

μάλιαν Ἡσ. « εὔφημον, ἥσυχον, πραεῖον».

μαλιάρικος-η-ο δημ. μ. τὸ οὐδ. **μαλιάρικο** ἐπὶ ζῴων, τὸ προσβληθὲν ὑπὸ τῆς νόσου μάλιος.

μαλίασις-εως γλωσσ. μαλιασμὸς βλ.

μαλιασμός (ὁ) Σουΐδ «νόσος περὶ τοὺς ὄνους γινομένη, κατάρρους διὰ τῶν μυκτήρων καὶ στρόφος περὶ αὐτούς».

μαλιεῖς· Ἡσ. «ζητεῖς».

μαλιή (ἡ) μαλιασμὸς βλ.λ.· Ἡσ. «**τὸ περὶ τὰ ὑποζύγια** πάθος».

μαλικιανές (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἀκίνητον κτῆμα παραχωρούμενον ἐν Τουρκίᾳ εἰς ἀξιωματικοὺς ἢ δημοσίους ὑπαλλήλους ὡς ἰδιοκτησία των.

μαλιναθάλλη (ἡ) μτγν. αἰγυπτιακόν τι φυτόν, πιθ. μνάσιον : Θεόφρ.ΦΙ 4,8,12, Πλίν.ΦΙ 21,88.

μάλινος-η-ον μήλινος βλ.λ.

μαλιοβράσι (τὸ) δημ. ἄκλ. μάλε-βράσε βλ.λ. : **τσακώθηκαν κι ἔγινε μεγάλο μαλιοβράσι.**

μάλιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ἀχρ. μᾶλός (=μαλλός) βόστρυχος : ΑΠ 11,157, Ἑρμ.Τριαμ.ἐν Rev.Phil.32,256, 264· **2)** ἰων. τ. τοῦ μᾶλλον βλ.λ. μάλα.

μαλιός (ὁ) δημ. εἶδος ἁλιείας.

μαλίρ Ἡσ. «γῆ Κιμωλιά».

μᾶλις-ιος (ἡ) κ. νεώτ. μηλὶς βλ.λ.2) : Ἱππιατρ.2· || νεώτ. ἐπιδημικὴ νόσος τῶν μονύχων ἰδίως ζῴων, καθ' ἣν ἐκρέει ἐκ τῶν μυκτήρων των πυῶδες ὑγρόν, μαλιασμὸς βλ.λ., σαρατζάς.

μάλιστα ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ., ὑπερθ. τοῦ μάλα βλ.λ.· || νεώτ. κ. δημ. ὡς βεβαιωτικὸν μόριον, ναί : **ἐδιάβασες τὸ μάθημά σου; - Μάλιστα, τὸ διάβασα.**

μαλίτζι (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ μαλλίον βλ.λ. : Πρόδρ.2,616 **καὶ τὰ μαλίτζια μου ἔπεσαν ἀπὸ τὴν ἀλουτζίαν.**

μαλιωτέρα Ἡσ.«προσφιλεστέρα»· πρβλ. μάλιαν.

μαλκάω ναρκάω βλ.λ. : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.382.

μαλκενίς Ἡσ. «παρθένος. Κρῆτες».

μάλκη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἕνεκα ὑπερβολικοῦ ψύχους νάρκη· ἐν εἰδ. σημ., κυρίως τὰ ἕνεκα τοῦ ψύχους γινόμενα εἰς τοὺς πόδας καὶ χεῖρας χίμετλα ἢ γενικῶς κρυοπαγήματα, ξεπάγιασμα : Νίκ.Ἀλεξ. 553 **ἄψ δ' ὑπὸ μάλκης δάμναται,** αὐτ.Θηρ. 382 **ὅτ' ἐν παλάμῃσιν ἀεργοὶ μάλκαι ἐπιπροθέωσιν ὑπὸ κρυμοῖο δαμέντων** (σχόλ. «τὰς μαλακίας καὶ δυσκινησίας διὰ τὴν τοῦ κρύους ὑπερβολήν· ἢ τὰ χίμετλα, τὰς ρήξεις τῶν ποδῶν»), αὐτ.724 **ἰσχία δ' αὔτη μάλκη ἐνισκίμπτουσα κατήριπεν ἔχματα γούνων·** **2)** Ἡσ. «μάλκην· τὸ ἐπικόπανον. Πάριοι».

μάλκιος-ον (μάλκη), ὑπερθ. **μαλκίστατος** κ. **μαλκιώτατος,** ὁ προκαλῶν, ὁ ἐπιφέρων μάλκην, νάρκωσιν λόγῳ τῆς ψυχρότητος αὐτοῦ· ὅθ. κ. γεν. ὁ λίαν ψυχρός· Σουΐδ. «μάλκιον· ψυχρόν· μαλκίστατον· ψυχρότατον» : Ἀνών.π.Σουΐδ. **πιὼν φάρμακον ἀσθενὲς καὶ μάλκιον, βραδέως τὴν ἰσχὺν ἀπεδείκνυτο,** Καλλ.ἀπ.ἀνών.45 **τόδε μοι μαλκίστατον ἦμαρ·** **2)** Ἡσ.«μαλκιώτατον· μαλακώτατον».

μαλκίω ναρκοῦμαι ἐκ τοῦ ψύχους, μαργώνω, κοκκαλώνω (τὸ ρ. εὑρίσκεται σχεδὸν πανταχοῦ τῶν κωδ. ἐφθαρμένον)· Φρύν.Σοφ.Παρ.89Β «μαλκίειν· τὸ ὑπὸ κρύους ναρκᾶν» : Αἰσχ.ἀπ.332 **ἔλα, δίωκε, μή τι μαλκίων ποδί,** Ξεν.Κυν.5,2 **αἱ κύνες μαλκίουσαι τὰς ῥῖνας οὐ δύνανται αἰσθάνεσθαι,** Ποιητ.π.Σχόλ.Νίκ.Θηρ.382 **πνεύματος ἀργαλέοιο**

πόνοιό τε μαλκίοντες (κῶδ. Α μαλκείονται), Λουκ. Λεξ.2 οἶσθα δὲ ὡς ἐν κρύει σφοδρῷ γίνεται τά καύματα . . ἰδίω θ' ἅμα καὶ μαλκίω τό σῶμα (κῶδ. μαλακιῶ), Αἰλ.Ζ15,12 μαλκίει τά μέλη (κῶδ. μαλακιεῖ), αὐτ.9,4 ἀμβλύνεσθαι τὸ κέντρον καὶ μαλκίειν (κῶδ. μαλκιεῖν), αὐτ.16 μαλκίουσαν ἐκ τῶν κρυμῶν τοῦ ζῴου τὴν ὄφιν, Θεμίστ.Λόγ.4,50C κεῖσθαί που ἐν κλινιδίῳ τρέμοντα καὶ μαλκίοντα (κῶδ. μαλακιῶντα, μαλκιῶντα)· **2)** ὁμ. μτφ. παραλύω ὡς ὁ ἐκ τοῦ ψύχους νεναρκωμένος· πρβλ.'Ησ. «μαλκίετον· μαλακῶς καὶ ἀσθενῶς ἔχετον» : Δημ.120 ταῦτα τοίνυν πάσχοντες ἅπαντες, μέλλομεν καὶ μαλκίομεν καὶ πρὸς τοὺς πλησίον βλέπομεν, ἀπιστοῦντες ἀλλήλοις.

μαλκιῶ-άω, ἐπ. δοτ. τῆς μτχ. μαλκιόωντι, μαλκίω βλ.λ. : Ἄρατ.294, Κράτ. εἰς 'Ησίοδ.Ἔργ.530.

μαλκομία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν σταυρανθῶν.

μαλκόν 'Ησ. «μαλκόν· μαλακόν»· πρβλ. κ.μάλκιος.

μάλλά κρᾶσις τοῦ μὴ ἀλλά.

μαλλαθόντες 'Ησ. «ἐσθίοντες».

μαλλάκι (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μαλλί βλ.λ., συνήθ. κτ πληθ. μαλλάκια : Παλαμ.Τάφ 19 πάρτε ἀπ' τὴ μανούλα σας | μαλλάκια μεταξένια, Πορφύρ.Σκιές 59 τά νυφικά μαλλάκια τους μαδοῦν οἱ ἰτιές,-τί λεπτά μαλλάκια πού 'χει, δ.τραγ. μὲ τρίχ' ἀπ' τὰ μαλλάκια σου τά μάτια μου νά ράφω.

μαλλεΐνη (ἡ) νεώτ. ἐσφ.γρ. τοῦ μαλεΐνη.

μαλλεϊνισμός (ὁ) νεώτ. ἐσφ.γρ. τοῦ μαλεϊνισμός.

μαλλί (τὸ) δημ. μαλλίον βλ.λ.

μαλλιάζω δημ. ἀποκτῶ μαλλιά, τρίχωμα : ἐμάλλιασε τὸ πρόσωπό του, - ἐμάλλιασε ὁλόκληρος, - ἔχει ἕνα πρόσωπο μαλλιασμένο· || ὁμ. μτφ. ἐν φρ. μαλλιάζει ἡ γλῶσσά μου συχνάκις καὶ μετ' ἐπιμονῆς λέγω τι μέχρις ἀπαυδήσεως, ἐξαντλήσεως : δ.τραγ. καὶ θά μαλλιάση ἡ γλῶσσά σου ρωτώντας τοὺς διαβάτες, - ἐμάλλιασε ἡ γλῶσσά μου νά σοῦ τὸ λέω καὶ νὰ σοῦ τὸ ξαναλέω· || εἰδ. ἐπὶ τῶν πτηνῶν, ἀποκτῶ τὸ πρῶτον πτίλωμα : δὲν ἐμαλλιάσανε ἀκόμα τά πουλιά· εἶν' ἀκόμα ἀμάλλιαγα, ὅπως βγήκανε ἀπ' τ' αὐγό.

μαλλιαρίζω νεώτ. κ. δημ. μιμοῦμαι τοὺς μαλλιαρούς, τοὺς γράφοντας εἰς δημοτικὴν γλῶσσαν αὐθαιρέτως πεπλασμένην καὶ παρεισάγοντας λέξεις αὐθαιρέτως ὑπ' αὐτῶν σχηματιζομένας.

μαλλιαρισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ κίνημα τῶν μαλλιαρῶν, τῶν χρησιμοποιούντων τὴν ἄκρατον καὶ ὑπερβολικὴν δημοτικὴν γλῶσσαν : ἡ ἐπικράτησις τοῦ μαλλιαρισμοῦ δὲν κατέστη δυνατή· || τά ἐν τῇ γλώσσῃ ἄκρα καὶ ὑπερβολικὰ δημοτικά στοιχεῖα : γράφε τὴ δημοτική, ἀλλά χωρὶς μαλλιαρισμούς.

μαλλιαρόκωλος-η-ο δημ. ὁ δασύπρωκτος· || ὡς προσφώνησις ἀστεία παιδός πρὸς δήλωσιν ὅτι ὑπερέβη τὴν πρώτην παιδικὴν ἡλικίαν· πρβλ. μαντράχαλος κττ. : ἔλα, βρὲ μαλλιαρόκωλε, ἄσε τά παιδιαρίσματα καὶ βάλε γνώση.

μαλλιαρός-ή-ό δημ. ὁ ἔχων πυκνὸν τρίχωμα : μιὰν ἀρκούδα μαλλιαρή, - ἕνα μαλλιαρό ἀγρίμι· **2)** σκωπτική ὀνομασία τῶν παλαιοτέρων δημοτικιστῶν, ἰδ. τῶν ὀπαδῶν τῆς ἀκράτου δημοτικῆς γλώσσης, τῶν τεινόντων ν' ἀντικαταστήσωσι πολλάκις καὶ λέξεις ἤδη κοινοχρήστους δι' ἄλλων ἀήθων ἀλλὰ κατεσκευασμένων κτ. τὸ τυπικόν τῆς δημοτικῆς : νά εἶσαι δημοτικιστής, ἀλλ' ὄχι μαλλιαρός.

μαλλιαρωσύνη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μαλλιαροῦ βλ.λ.2) : ὁ Πάλλης ἐκαυχᾶτο διά τὴν μαλλιαρωσύνην του· **2)** τὸ σύνολον τῶν μαλλιαρῶν βλ.λ.2) : αὐτά τά λέω γιά νά τ' ἀκούῃ ὅλη ἡ μαλλιορωσύνη.

μάλλινος-η-ο δημ. ὁ ἐξ ἐρίου, μαλλίου κατεσκευασμένος, ὑφασμένος : μάλλινον ὕφασμα, - μάλλινα ροῦχα.

μαλλίον (τὸ) (μαλλός-μᾶ(ῆ)λον) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. μαλλί, μτγν. κ. μσν. κ. μάλιον, μσν. κ. μαλίον (Δουκάγγ.), τὸ ἔριον, εἰδ. τὸ τῶν μήλων (προβάτων) τρίχωμα· 'Ηρωδιαν. «εἰρίον, τὸ μαλλίον» (δ.γρ. μάλιον)· γεν. ζῴου τρίχωμα, ἰδ. μαλακόν, οἷον γαλῆς, κυνός, ἀλώπεκος, αἰγός : Ὀρνεοσοφ 37,218 ὑγρόπισσαν μετά μαλίου, - ἡ ἀρκούδα ἔχει μακρὺ μαλλί· || κ. τὸ κατά τόπους τρίχωμα τοῦ σώματος ἀνθρ., ἰδίως τὸ τῆς κεφαλῆς, ἡ κόμη, συνηθέστ. κτ. πληθ. μαλλία (τά) ἢ μάλια, δημ. μαλλιά : ΑΠ 11,157 καὶ στόλιον, μάλιον, πωγώνιον, ὦμιαν ἔξω, Σχόλ.Θεόκρ.11,10 τοῖς μαλλίοις, τῇ κόμῃ, Νικ.Χων.Κωνσταντινουπ.382 καὶ τά μάλια αὐτῶν εἰς ἕνα πλόκαμον πλέκοντες, - πυκνὸν μαλλίον ἁπλούμενον καθ' ὅλον τὸ στῆθος, Σολωμ.'Αγνώριστη 25 καὶ τῶν μαλλιῶνε της τ' ὡραῖο πλῆθος, - σγουρά - ξανθά - μαῦρα - ἄσπρα - πυκνά μαλλιά· || δημ. ἡ λ. εἰς πολλὰς παροιμ. ἰδ. μτφ., οἷον : πῆγε γιά μαλλί κι ἔφυγε κουρεμένος (ἐπὶ ὑποστάντος ζημίαν ἀντὶ τοῦ ἐπιδιωχθέντος κέρδους), - ὁ πνιγμένος ἀπὸ τά μαλλιά του πιάνεται (ὁ ἐν ἀπεγνωσμένῃ καταστάσει ἐπιχειρεῖ ὅ,τι δήποτε ἔστω καὶ μάταιον πρὸς σωτηρίαν του), - ὁπού 'χει μαλλιά καὶ γένια ἔχει γνοιάση καὶ γιά χτένια (ὁ ἔχων ἀγαθὰ μεριμνᾷ πρὸς διατήρησιν αὐτῶν, ἢ κτ. ἄ. ἐκδοχὴν ἔχει καὶ πολλάς μερίμνας),-πολλά μαλλιά, λίγα μυαλά (ἰδ. ἐπὶ γυναικῶν),-τ' ἄσπρα μαλλιά δὲ δίνουνε τὴ γνώση στὸν δὲν ἔχει (τὸ γῆρας δὲν καθιστᾷ φρονίμους τοὺς ἀνοήτους) κ. ἄ.· || ὁμ. κ. φρς οἷον μαλλιά βγάζει ἡ γλῶσσά μου (καταπονοῦμαι λέγων πολλὰ ἢ ἐπιμόνως διά τι),-μαλλιά κουβάρια (πρὸς δήλωσιν ἀκαταστασίας ἢ ἄ. ταραχῆς προερχομένης ἐκ συμπλοκῆς ἢ κ. μ. διενέξεως=ἄνω κάτω), - πιάνομαι μαλλιά μὲ μαλλιά (συμπλέκομαι),-ἁρπαχτήκαμε ἀπὸ τά μαλλιά (συνεπλάκημεν), - χρωστῶ τά μαλλιά τῆς κεφαλῆς μου (ὑπερμέτρως πολλά), κ. ἄ.· **2)** δημ. ἐπὶ πτηνῶν, κτ. ἑνικ. τὸ μόλις φυόμενον πτίλωμα τῶν νεογνῶν : βγάλανε μαλλί τά κλωσσόπουλα· **3)** κτ. πληθ. αἱ παρεμφερεῖς πρὸς τρίχωμα σμήριγγες φυτῶν τινων ἢ καρπῶν, ὁ πάππος βλ.λ.: παραμεγάλωσαν οἱ ἀγκινάρες κι ἔχουνε πολλά μαλλιά.

μαλλιοξαίνω δημ.κ. μαλλο- ξαίνω μαλλιά, ἔρια.

μάλλιος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. τῶν ἀβικουλιδῶν.

μάλλιος ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. μᾶλλον, περισσότερον, καλύτερον: Ἐρωτόκρ.1,117 λίγο νερὸ ποτὲ φωτιά μεγάλη δὲν τὴ σβήνει, | μάλλιος τὴν ξάφτει, Ἐρωφ.1,591 μάλλιος τὰ τόσα βρόχια.

μαλλιοστάς ἐπίρρ. μσν. μᾶλλον, καὶ μάλιστα : Ἐρωφ.1,883 καὶ δὲν ἀλάφρων' ὁ καημός, μαλλιοστάς πλιό πληθένει.

μαλλιοτράβηγμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μαλλιοτραβῶ βλ.λ., ἡ φιλονικία, ὁ διαπληκτισμός.

μαλλ(ι)οτραβῶ δημ., ἀόρ. (ἐ)μαλλιοτράβηξα, ἰδ. εὔχρ. τὸ μέσ. κ. τὸ παθ. μαλλιοτραβιέμαι-ιοῦμαι, ἀόρ. μαλλιοτραβήχτηκα, μτχ.παρακ. μαλλιοτραβηγμένος, σύρω τινά, τραβῶ ἀπὸ τὰ μαλλιά : τὴ μαλλιοτράβηξε μέσα στὴν αὐλή, - κάθε μέρα τὴ μαλλιοτραβάει ὁ ἄντρας της· || τὸ παθ. μαλλιοτραβιέμαι ὡς ἀλληλοπαθὲς σύρομαι ἐκ τῆς κόμης ἀμοιβαίως κ. γεν. διαπληκτίζομαι μετά τινος : ἄσ' τους νά μαλλιοτραβιοῦνται.

μαλλιόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἀδίαντος ἡ κόμη τῆς 'Αφροδίτης.

μαλλοβάμβακος-η-ο δημ. ὁ ἐκ μαλλίου καὶ βάμβακος κατεσκευασμένος ἢ ὑφασμένος : μαλλοβάμβακο ὕφασμα - φόρεμα κττ.

μαλλόδετος-η-ον ὁ δεδεμένος διὰ μαλλίου ἢ διὰ μαλλίνου δέματος : Σοφ.άπ.394 **τάς μαλλοδέτας κύστεις.**

μαλλοειδής-οῦς-ές πάπ. ὁ πλήρης μαλλίων, μαλλωτός, μαλλιαρός.

μαλλοκέφαλα (τά) δημ. κ. **μαλλιοκέφαλα** τά μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς συνήθ. μτφ. ἐν φρ. **τά μαλλοκέφαλά μου** μέγα ποσόν, πολλά : **ἐξόδεψα - ἐπλήρωσα τά μαλλοκέφαλά μου.**

μαλλοκοπιοῦμαι δημ. μαλλοτραβιοῦμαι, βλ. μαλλοτραβῶ.

μαλλοκρέμασμα (τὸ) δημ. τὸ κρέμασμα ἐκ τῆς κόμης : Καρκβ.Ζητ.176 **τ' ἄλογό τους νά ἐπατοῦσε μόνον στό χωράφι, καί ἀμέσως** τὸ μαλλοκρέμασμα **καί οἱ ραβδισμοί.**

μαλλομέταξος-η-ο δημ. ὁ ἐκ μετάξης καὶ μαλλίου κατεσκευασμένος : **ὕφασμα μαλλομέταξο, - φόρεμα** μαλλομέταξο.

μᾶλλον κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. συγκρ. τοῦ μάλα.

μαλλοξάνω δημ. μαλλιοξαίνω βλ.λ.

μαλλός (ὁ) (μᾶλ-ῆλον) μαλλίον, τρίχωμα προβάτου : Ἡσιοδ.Ἔργ.234 **εἰροπόκοι δ' ὄιες μαλλοῖς καταβεβρίθασι,** Ἐπιγρ., Αἰσχ.Εὐμ.45 **ἀργῆτι μαλλῷ,** Σοφ.ΟΚ 475 **οἰὸς νεαλοῦς νεοπόκῳ μαλλῷ βαλών,** Αἰν.Τακτ.18,19,Ἡρώνδ.8,13· **2)** ἐπὶ ἀνθρ., βόστρυχος, πλόκαμος, μαλλιά : Εὐρ.Βάκχ.113 **στέφετε λευκοτρίχων πλοκάμων μαλλοῖς.**

μαλλοτραβῶ δημ.κ.**μαλλιοτραβῶ** βλ.λ. : Καρκβ. Ζητ.154 **ἐμαντάλωσε τὴν πόρτα καί ἀπελπισμένος ἄρχισε νά μαλλοτραβιέται.**

μαλλούσης-α-ικο δημ. εὔχρ. κυρ.τὸ θηλ. ὁ ἔχων πολλά μαλλιά, πλουσίαν κόμην· || εἰδ. ἐπὶ νεογεννήτου **μαλλούσικο** τὸ γεννηθὲν μετὰ πλείονος ἢ συνήθως τριχώματος.

μαλλοφάγα (τά) νεώτ. ζωολ. ἔντομα ρυγχωτὰ ζῶντα παρασιτικῶς ἐπὶ τῶν θηλαστικῶν.

μαλλῶ-όω μσν. εἶμαι πλήρης μαλλίων, τριχωτός, μαλλιαρός, ἐν χρ. τὸ παθ. : Εὐστ.Ἰλ.1056,63 **οὖλοι τάπητες ἢ οἱ δασεῖς καὶ τριχωτοί, ὁποῖα τὰ κοινῇ νῦν λεγόμενα ἐπεύχια, τὰ ἀπὸ τῶν δύο μερῶν μεμαλλωμένα.**

μάλλωμα (τὸ) δ.γρ. τοῦ μάλωμα βλ.λ.

μαλλώνω δ.γρ. τοῦ μαλώνω βλ.λ.

μάλλωσις-εως (ἡ) σχόλ. ἡ διὰ μαλλίου κάλυψίς τινος, σκέπασμα, κάλυμμα ἀπὸ μαλλί : Σχόλ. Πίνδ.Π 4,407 **τῇ χρυσῇ μαλλώσει** (περὶ τοῦ χρυσοῦ δέρατος).

μαλλωτάριον (τὸ) πάπ. δέρμα προβάτου.

μαλλωτός-ή-ό(ν) κ νεώτ.κ.δημ. ὁ πλήρης μαλλίων, τριχωτός, μαλλιαρός· Πολυδ.7,57 **«ὁ μαλλοῖς δασύς»** : Πλάτ.Κωμ.13 **μαλλωταὶ χλαμύδες,** Στράβ. (Ι,2,19 **μαλλωταὶ δοραί,**Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,72 **μαλλωτοὶ χιτῶνες·** **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **γρομφαδιοειδῶν.**

μάλμιος **ὑποδιάπλασις** (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ νεωτέρα τῶν τριῶν διαπλάσεων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ ἰουράσιος διάπλασις, ἅ. ἀνωτέρα ἢ λευκὴ ἰουράσιος.

μαλόβαθρον (τὸ) βλ. μαλάβαθρον.

μαλοθήρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν σιδηρῖτις ἡ συριακή.

μαλόκεδρο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἄρκευθος ὁ κάκοσμος.

μαλοκόμος (ὁ) δωρ. τ. τοῦ μηλοκόμος βλ.λ. : Ὕμν.Ἰσ.164.

μᾶλον (τὸ) δωρ. τ. τοῦ μῆλον βλ.λ.

μαλοπάραυος-ον αἰολ.τ. τοῦ μηλοπάρειος βλ.λ · Ἡσ. **«μαλοπάραυος· λευκοπάρειος»** : Θεόκρ.26,1 **ἁ μαλοπάραυος Ἀγαύα·** **2)** πάπ. μτ. αἰτ. τοῦ ἐν. μαλοπαρούαν κ. **μαλοπαραύαν** ἐπὶ φορβάδος, λευκὸς καὶ καστανός.

μαλοπάρηος δ.γρ. τοῦ μαλοπάραυος βλ.λ.

μαλός-ή-όν (1) λευκός : Θεόκρ.Ἐπιγρ.1,5 **βωμὸν δ' αἱμάξει κεραὸς τράγος οὗτος ὁ μαλὸς** (πρβλ.· Ἡσ. **«μάλουρος· λεύκουρος»**).

μαλός-ή-όν (2) ἀμαλός, τρυφερός, μαλακός : Ἰλ.Χ 310 **ἁρπάζων ἢ ἄρνα μαλὴν ἢ πτῶκα λαγωὸν** (δ.γρ. ἄρν' ἀμαλήν· πρβλ. Εὐστ.Ἰλ.Χ 310 **ἄρνα μαλὴν** = ἄρν' ἀμαλήν).

μαλοσσόα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἡ βοτὴ εἰς τὰ πρόβατα ὁδός· Ἡσ. «μαλοσσόα ὁδός· ᾗ τὰ πρόβατα βαδίζει», (κῶδ. μαλόσαι)· πρβλ. ἱπποσόα, μηλοσόη.

μαλουρίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκ. ᾠδικῶν πτηνῶν.

μάλουρις-ιδος κ. **μαλουρίς** θηλ. τοῦ μάλουρος.

μάλουρος-ον, θηλ. **μάλουρις,** ὁ ἔχων οὐρὰν λευκήν· Ἡσ. «μάλουρος· λεύκουρος», αὐτ. «μαλουρίς· λευκόκερκος, ἥτις τὴν οὐρὰν ἔχει λευκήν».

μάλουρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν ᾠδικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μαλουριδῶν.**

μαλοφόρος-ον δωρ. τ. τοῦ μηλοφόρος βλ.λ.

μαλοφύλαξ-ακος (ὁ) δωρ. τ. τοῦ μηλοφύλαξ.

μαλόχιον Ἡσ. **«σπαθητόν».**

μαλπιγία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογ. τῶν μαλπιγιοειδῶν φυτῶν **δικοτυληδόνων.**

μαλτάση (ἡ) νεώτ. χημ. ἔνζυμον διασπῶν τὴν μαλτόζην.

μαλτέζικος-η-ο δημ. ὁ καταγόμενος ἢ ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς νήσου Μάλτας : **γίδα μαλτέζικη·** || ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μάλταν ἢ τοὺς Μαλτέζους : **μαλτέζικα ἔθιμα - τραγούδια - καΐκια.**

μαλτεζόπλακα (ἡ) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. **μαλτεζόπλακες** πλάκες προερχόμεναι ἐκ Μάλτας ἢ ὅμοιαι πρὸς τὰς ἐκ Μάλτας.

μαλτέζος (ὁ), θηλ. **μαλτέζα** ὁ κάτοικος τῆς Μάλτας.

μαλτεσίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀποτελούμενον ἐκ βιοτίτου καὶ μαγνητίτου.

μαλτόζη (ἡ) νεώτ. χημ. δισακχαρίτης ὅμοιος πρὸς τὸ καλαμοσάκχαρον.

μαλτσίνα (ἡ) δημ. νεώτ. κ. **μαντσίνα** ἱστοθέτις.

μαλχίτης (ὁ) νεώτ. πέτρωμα φλεβικὸν μετριοκοκκῶδες.

μαλῶ-όω (μάλη) πάπ. φέρω ὑπὸ τὴν μασχάλην, φέρω ὑπὸ μάλης.

μάλωμα-ατος (τὸ) (μαλώνω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαλώνω βλ.λ., ἐπίπληξις, ἐπιτίμησις : μ' **ὅλο τὸ μάλωμα αὐτὸς τὰ ἴδια καὶ χειρότερα, - τὰ παιδιά θέλουν καί κάπου κάπου μάλωμα·** **2)** διαπληκτισμός, ἔρις, φιλονικία : **τὰ μικρὰ μαλώματα εἶναι συχνά στοὺς φίλους, - εἴχαμε μαλώματα μὲ τὸ φορατζή.**

μαλώνω δημ. ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ : Παπαδ.Χρ. Μπλ.53 **καί τί σοῦ κάμαμε ; Ποιός σ' ἐμάλωσε ;** Παλαμ.Γάφ.38 **μαλωμένο μιὰ βραδιὰ** | **..μοῦ ἀποκοιμήθη, - τὸ μαλώνω τὸ μαλώνω κι ὕστερα τὸ μετανοιώνω·** **2)** ἀμτβ. διαπληκτίζομαι, ἐρίζω, φιλονικῶ πρός τινα : Ἐρωτόκρ.2,914 **νὰ δοῦν ἰντά 'χου διαφορὲς ἐτοῦτ' · οἱ μαλωμένοι,** δ. τραγ. **τοῦ Κίτσου ἡ μάννα κάθονταν στὴν ἄκρη στὸ ποτάμι,** | **μὲ τὸ ποτάμι μάλωνε,** λ.τραγ. **μὲ μαλών' ἡ πεθερά μου, πού 'ναι λίγα τὰ προικιά μου·** || διακόπτω τὰς σχέσεις μου πρός τινα : **μάλωσα μὲ τὸ φίλο μου, - εἴμαστε μαλωμένοι·** || ὁμ. μτ. γενικ. προσ. : **θά σοῦ μαλώσω καί δὲν θά σοῦ ξαναμιλήσω·** || μσν. μτβ. μαλώνω τινά, πολεμῶ τινα, ἀγωνίζομαι πρός τινα : Ἐρωτόκρ.1,1094 **λίγοι 'ναι, ποὺ τόνε νικοῦ, ὄντε τόνε μαλώνου.**

μαλώπη (ἡ) μαλάχη βλ.λ. : Πλίν.ΦΙ 20,21,84.

μαλωπή (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκ. τῶν **μαλοχοειδῶν.**

μαμά (τὸ) (1) δημ. κ. **μαμμά** εἰς τὴν βρεφ. ἡλικίαν ἡ βρῶσις, τὸ φαγητόν, ἰδ. ὁ ἄρτος.

μαμά (ἡ) (2) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. θωπευτ. μήτηρ.
μαμάκουλα δημ. κ. μαμακουλιά τὸ δένδρον κερκὶς ἡ κερατοειδής.
μαμαλίγκα (ἡ) (βλαχ.) δημ. ἔδεσμα παρασκευαζόμενον ἐξ ἀραβοσίτου, ὕδατος καὶ ζωϊκοῦ λίπους : Καρκθ.Ζητ.96 **κι ἐγὼ ἔχω γαλοτύρι νὰ σοῦ φέρω· κι ἐγὼ κάμποση μαμαλίγκα.**
μάματα (τὸ) Ἡσ. «μάματα· ποιήματα, βρώματα» πρβλ. μάμματα.
μαματίδες Ἡσ. «ἀναδενδράδες».
μαμάτραι Ἡσ. «οἱ στρατηγοί, παρὰ Ἰνδοῖς».
μάμελεῖν ἀττ. κράσις τοῦ μὴ ἀμελεῖν.
μαμελετζῆς (ὁ) δημ. ὁ τοκογλύφος, ὁ τοκιστής.
μαμελούκα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κρόκος ὁ λεῖος.
Μάμερσα (ἡ) ἀρχ. ἐπών. τῆς Ἀθηνᾶς : Λυκόφρ. 1417 **οἱ δὲ Λαφρίας οἶκοι Μαμέρσας.**
μαμηρά (ἡ) δ.γρ. τῆς λ. μαμιρὰ βλ.λ.
μαμιρά (ἡ) κ. μαμηρὰ ἢ μαμιρὰς (ιατρική τις ρίζα : Ἀέτ.(2,64, Ἀλέξ.Τραλλ.2,Παῦλ.Αἰγ.7,3 **μαμιρὰς οἷον ῥιζιόν τι πόας ἐστίν, ἔχον ὥσπερ κονδύλους πυκνούς, ὅπερ οὐλάς τε καὶ λευκώματα λεπτύνειν πεπίστευται δηλονότι ῥυπτικῆς ὑπάρχον δυνάμεως.**
μάμμα (ἡ) δ. τ. τοῦ μάμμη βλ.λ.
μαμμά δημ. κ. μαμὰ βλ.λ.(1).
μαμμάκυθος (ὁ) κωμ. λέξις πρὸς δήλωσιν τοῦ ἠλιθίου : Ἀριστφ.Βάτρ.990 **κεχηνότες Μαμμάκυθοι, Μελιτίδαι καθῆντο·** ‖ τίτλος ἔργου τοῦ Πλάτωνος Κωμικοῦ ἢ τοῦ Ἀρισταγόρου.
μαμμᾶν ἐπὶ τῶν νηπίων, αἰτεῖν τροφήν, μαμμᾶ· Ἡσ. «μαμμᾶν ἐπὶ τῆς παιδικῆς φωνῆς· ἐσθίειν», Φώτ. «μαμμᾶν· Ἀργεῖοι τὸ ἐσθίειν· οὕτω Καλλίας», πρβλ. μάμμη 3).
μαμμάριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μάμμη βλ.λ.
μάμματα (τὰ) Σχόλ.Πλάτ.Ἀλκ.Ι,118Ε «βρώματα».
μάμμη (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. μάμμα κ. μαμμία ἐν τῇ παιδικῇ ἐκφρ. ἡ μήτηρ· Φρύν.258 «μάμμην καὶ μαμμίαν τὴν μητέρα Ἀττικοί, Ἕλληνες τὴν μάμμην», Εὐστ.Ἰλ.971,29 «ὀκνοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ μάμμην καλεῖν, ὡς τῶν πολλῶν οὕτω τὴν μητέρα λεγόντων» : Φερεκρ.70 **ὦ μάμμη,** Μέν.Σαμ.28,ΑΓΙ ΙΙ,67 **Σισύφου ὦ μάμμη,** Ἐπικ.ἀπ.176· **2)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς μήτηρ, ἡ προμήτωρ, γιαγιά, κυρούλα· Φρύν.Ἐκλ.135 «μάμμην τὴν τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς μητέρα οὐ λέγουσιν οἱ ἀρχαῖοι, ἀλλὰ τίτθην· μάμμην δὲ καὶ μαμμίον τὴν μητέρα», Ἡσ. «μάμμη, ἡ μήτηρ τῶν γονέων ἢ ὑποκόρισμα μητρὸς ἐκ παιδίου» : Πάπ., Φίλ.2,301, Πλούτ.Ἀγ.4 **τῆς τε μητρὸς Ἀγησιστράτας καὶ τῆς μάμμης Ἀρχιδαμίας,** ΠΔ Μακκ.4,16,9 **οὐκ ὀδύρομαι ὑμῶν τέκνα, οὐδὲ μάμμη κληθεῖσα μακαρισθήσομαι,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.160 **εἶχεν ἐρωτήσει τὴν μάμμην του ἂν ὅλα τὰ φαντάσματα κάμνουν κακόν·** **3)** ὁ τῆς μητρὸς μαστός : Ἀρριαν.Ἐπικτ.2,16,43.
μαμμή (ἡ) δημ. μαῖα βλ.λ. : παροιμ. **ἐπῆγε γιὰ μαμμὴ κι ἔκατσε γιὰ λεχώνα** (σκωπτικῶς ἐπὶ τῶν βραδυνόντων νὰ ἐπιστρέψωσιν ἔκ τινος μέρους).
μαμμία (ἡ) ἡ μήτηρ, μάμμη βλ.λ.1)· Σουΐδ. «τὴν μητέρα μαμμίαν ἀπὸ τοῦ τὰ παιδία μαμμᾶν τὸ φαγεῖν λέγειν» : Ἀριστφ.Λυσ.878 **οὗτος οὐ καλεῖς τὴν μαμμίαν;** ΠΑ). μαμμία, μαμμία, μαμμία, αὐτ.890 **φέρε σε φιλήσω, γλυκύτατον τῇ μαμμίᾳ.**
μαμμίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μαμμία βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.858C **τὴν δὲ παῖδα πρὸς τὴν μητέρα φράσαι τὴν ἑαυτῆς ὅτι, ὦ μαμμίδιον, οὐ μίγνυταί μοι κατὰ νόμον,** Ἡλιόδ.7,10.
μαμμικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μάμμην βλ.λ.1), τὴν μητέρα· Ἡσ. «μαμμικός· μητρικός»· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μάμμην βλ.λ.2), τὴν προμήτορα, τὴν γιαγιάν : Πάπ.
μαμμίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μαμμία : Φρύν.110.
μαμμόθρεπτος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τῆς μάμμης, τῆς προμήτορος ἀνατραφείς, ὅθ.συνεκδ. ὁ διὰ τῶν πολλῶν περιποιήσεων κακοανατεθραμμένος, τηθελαδοῦς βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ. 1021, Αὐγ. ἐν Ψολμ.30, Φρύν.267 **μαμμόθρεπτον μὴ λέγε τηθελαδοῦν δέ,** Πολυδ.3,20, **- δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτε μονάχος, εἶναι μαμμόθρεπτος, - μαζέψαν ὅλα τὰ μαμμόθρεπτα καὶ τὰ βυζανιάρικα ἐκεῖ ποὺ χρειάζονται ἄνδρες.**
μαμμοπάτωρ-ορος Ἐπιγρ. μητροπάτωρ βλ.λ., ὁ παππούς.
μάμμος Ἡσ. «οἰκέτης».
μάμμος (ὁ) δημ. ὁ μαιευτὴρ ἐκ τοῦ θηλ. μαμμή: **εἶναι γιατρὸς μάμμος στὸ μαιευτήριο.**
μαμμοσύνη (ἡ) δημ. τὸ ἐπάγγελμα τῆς μαίας, ἡ μαιευτική.
μαμμούδι (τὸ) δημ. κ. **μαμμούνι** μικρὸν ἔντομον.
μαμμούθ (τὸ) νεώτ. παλαιοζωολ. εἶδος ἐκλειφάντων ἐλεφάντων.
μαμμούνι (τὸ) δημ. μαμμούδι βλ.λ.
μαμμωνυμικός-ή-όν ὁ ἔχων τὸ ὄνομα τῆς μάμμης, τῆς προμήτορος· ‖ ὅθ. τὸ οὐδ. **τὸ μαμμωνυμικὸν** ὡς οὐσ. κτ. παράλ. τοῦ οὐσ. **ὄνομα** τὸ ἐκ τῆς μάμμης λαμβανόμενον ὄνομα : Σχόλ. Βεν.Ἰλ.Α 43.
μαμμωνυμικῶς ἐπίρρ. κατὰ τὸ ὄνομα τῆς μάμμης, τῆς προμήτορος : ΕΜ 796,57.
μαμμῷος-α-ον πάπ. μαμμικὸς βλ.λ.
μάμος (ὁ) νεώτ. μάμμος βλ.λ.
μαμούδι (τὸ) δημ. μαμμούδι βλ.λ.
μαμούκι (τὸ) δημ. τὸ γυναικεῖον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἐν Τουρκίᾳ.
μαμούνι (τὸ) δημ. ἄ. μαμμούνι βλ.λ.
μαμουρεύω δημ. ὑπηρετῶ ἐπὶ μισθῷ εἰς ξένον: **ἔζησε ὅλη τὴ ζωή της μαμουρεύοντας·** ‖ εἰδ. καλλιεργῶ τὴν γῆν : **τὰ γονικά τ' ἀμοίραστα μαζὶ τὰ μαμουρεύουν.**
μαμούρης (ὁ) δημ., θηλ. **μαμούρα,** οὐδ. **μαμούρι** κ. **μαμούρικο** ὁ ὑπηρέτης, δοῦλος : **τί εἶναι, μιὰ μαμούρα καὶ μᾶς κάνει τὴν κυρά·** συνήθ. ἐπὶ γυναικῶν ὡς ὕβρις : **πάψε, μωρὴ μαμούρα·** ‖ εἰδ. ὁ ἐπὶ μισθῷ προσλαμβανόμενος **πρὸς καλλιέργειαν ἀγροῦ.**
μαμουριάζω δημ., μτχ. παθ. παρακ. μαμουριασμένος ὁ συνεσταλμένος, ζαρωμένος, κακομοιριασμένος : Σολωμ.Πρωτοχρονιὰ Ι **ἔν τονε μαμουριασμένος στὰ γραφίματα γυρμένος.**
μαμουσιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν προύμνη ἡ ἀκανθώδης.
μαμουτιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν περιαλλόκαυλον ἡ σκαμμονία.
μαμωνᾶς (ὁ) (ἀραμαϊκ.) ὁ θεὸς τοῦ πλούτου (μαΐαμούν), ὅθ. γεν. πλοῦτος : ΚΔ Ματθ.6,24, Λουκ. 16,9 **ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας.**
μάν δωρ. κ. ἐπ. τ. τοῦ μήν.
μάνα (ἡ) δημ. δ.γρ. τοῦ μάννα βλ.λ.
μαναβέλλα (ἡ) δημ. κ. μανιβέλλα κοντὸς ἐφ' οὗ βασταζομένου ἐπὶ τῶν ὤμων δύο ἀνθρώπων ἀναρτᾶται ὁ στατήρ, ἀνάφορον βλ.λ. : **φέρε τὴ μαναβέλλα νὰ κρεμάσωμε τὸ καντάρι·** ‖ φρ. **μαναβέλλα ποὺ σοῦ (τοῦ) χρειάζεται** ἤτοι ξυλοκόπημα διὰ μαναβέλλας· **2)** μοχλὸς διὰ τοῦ ὁποίου περιστρέφεται χειροκίνητος συνήθως μηχανή : **μαναβέλλα τοῦ ἐλαιοτριβείου.**
μανάβης (ὁ) δημ., θηλ. -ισσα λαχανοπώλης, ὀπωροπώλης.
μαναβική (ἡ) δημ. τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μανάβη.
μανάβικο (τὸ) δημ. τὸ κατάστημα τοῦ λαχανοπώλου κ. ὀπωροπώλου.
μανάκιν πάπ. μανιάκιον βλ.λ.
μανακῖνος (ὁ) νεώτ. γένος πτηνῶν αἰγιθαλιδῶν.

μανάκις (μανός) ἐπίρρ. Ἡσ. «ὀλιγάκις, σπανίως»: Πλάτ.Κωμ.200 **καὶ ταῦτα μανάκις τῆς ἡμέρας.**
μανάρα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ μανάρι βλ.λ.
μανάρι (τὸ) δημ. ἀμνὸς σιτευτός, ἄ. θρεφτάρι.
μανάσιος (ὁ) Ἐπιγρ. μέτρον σίτου: *φάρην κριθᾶν μανασίως δύο* **καὶ Fίκατι.**
μανάτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος κητῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **σειρηνιδῶν.**
μάνατραπῆναι Ἀττ. κρᾶσ. ἀντὶ μὴ ἀνατραπῆναι.
μαναύεται Ἡσ. «παρέλκεται».
μάνδα (ἡ) ἡ ἐπίκληρος· Εὐστ.Ἰλ.674,30 «ἡ δὲ ἐπίκληρος καὶ μάνδα πρός τινων ἐκαλεῖτο».
μανδαϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μανδαίους: **μανδαϊκὴ γλῶσσα.**
μανδακηδόν ἐπίρρ. ὑπὸ μορφὴν μανδάκου βλ.λ., κατὰ δέματα: Ἱππιατρ.52.
μανδάκης (ὁ) μτγν. ὁ δεσμὸς δι' οὗ δένουαι τὰς θημωνιὰς τοῦ χόρτου· Εὐστ.Ἰλ.818,23 «μανδάκῃ δὲ ἔοικεν ὁ ῥηθεὶς δεσμὸς τῶν φυτῶν (δονάκων καὶ ὄζων) ὃς δὴ μανδάκης κυρίως, ὡς φησὶ καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς Γεώργιος, δεσμὸν χόρτου δηλοῖ κατά τινα γλῶσσαν», αὐτ.1162,32 «ἐλλεδανοὶ δὲ οἱ μανδάκαι, οἷς δεσμοῦνται τὰ δράγματα»: Ἱππιατρ.26 **τὸν ἵππον ἐκβολῇ τοῦ ὤμου κάμνοντα θεραπεύειν διὰ τοῦ καίειν ἐμπλέκοντα μανδάκῃ,** Πάπ., Ἐπιγρ.
μανδάκιον (τὸ) πάπ. ὑποκορ. τοῦ μανδάκης βλ.λ.
μανδαλάκι (τὸ) δημ. ὑποκ. τοῦ μάνδαλος βλ.λ.2I, ξύλιναι λαβίδες πρὸς συγκράτησιν τῶν ρούχων κατὰ τὸ ἅπλωμα.
μανδαλιά (ἡ) δημ. κ. **μανταλιά** ξύλον διὰ τοῦ ὁποίου διέρχεται ἡ ἄνω ἄκρα τοῦ ἀτράκτου.
μανδάλιον (τὸ) νεώτ., συνήθ. κτ. πληθ. **μανδάλια** κ. δημ. **μαντάλια,** τὸ ὑπὲρ τὴν παρέδραν τεμάχιον τοῦ ἑτέρου ἐπιπέδου ἑκάστου νομέως, παρατεθειμένου κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν ἐπὶ τῆς ἕδρας τῶν νομέων καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἐπὶ τῆς πρώτης σταμῖνος πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν.
μανδαλοδέτης (ὁ) νεώτ. ὁ δεσμὸς τοῦ μανδάλου.
μάνδαλο(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ. ὁ μάνδαλος βλ.λ., δημ. κ. **μάνταλο: βάλε τὸ μάνταλα στὴν πόρτα νὰ μὴν ἀνοίξῃ·** **2)** εἰδ. ἐπὶ τῶν πυροβόλων, ὁ μηχανισμὸς τοῦ κλεισίματος τοῦ κλείστρου τῶν πυροβόλων.
μάνδαλος (ὁ) κ. μσν., **νεώτ.** κ. δημ. κ. **μάνδαλον** (τὸ), δημ.κ. **μάνταλος** κ. **μάνταλον** τὸ τῆς θύρας κλεῖθρον, λύκος, βάλανος βλ.λς· Ἡσ. «λύκος· ὁ τῆς θύρας μάνδαλος», Φώτ. «μάνδαλος γὰρ ὁ θύραν κλείων»· πρβλ. Κορ.Ἄτ.4,308 : Ζην.Ἰατρ.π. Ἐρωτιαν. ἐν λ. ἄμβων, Ἀρτεμίδ.2,10 **θύρα μάνδαλον ἔχουσα, - ὁ μάνταλος τοῦ παραθυριοῦ δὲν πιάνει καλά.**
μανδαλῶ-όω Ἡσ. μανδαλώνω βλ.λ.
μανδάλωμα (τὸ) δημ. κ. **μαντάλωμα** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανδαλώνω βλ.λ.
μανδαλώνω (μάνδαλος) μσν., νεώτ. κ. δημ., συνηθεστ. προφ. **μανταλώνω,** ἀόρ. **(ἐ)μανδάλωσα,** παθ. κ. ἐν μέσ. σημ. **μανδ(τ)αλώνομαι,** ἀόρ. **(ἐ)μανδ(τ)αλώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **μανδ(τ)αλωμένος,** μανδαλῶ βλ.λ., συζυγῶ, ἐπιζυγῶ, βαλανῶ, τυλαρῶ θύραν, θυρίδα, παράθυρον, κλείω μὲ μάνδαλον βλ.λ.: **διὰ τὸν φόβον αἰφνιδίας ἐπιδρομῆς ἐμανδάλωναν καὶ τὴν ἡμέραν τὴν αὐλαίαν θύραν τῆς μονῆς,** φρ. παροιμ. **κλειδώνω, μανταλώνω καὶ τὸν κλέφτη βρίσκω μέσα·** ‖ δημ. συνεκδ. κ. ἐπὶ γυναικός, ἰδ. συζύγου ἢ θυγατρός, περιορίζω ἐν τῷ οἴκῳ, ὅθ. αὐστηρῶς ἐπιβλέπω: **τοῦ κάκου μανταλώνει τὴ γυναίκα του·** ‖ τὸ παθ. ἐπὶ πραγμ. ὡς ἀνωτ. κ. κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ οἰκίας, γεν. ἐπὶ οἰκοδομῆς: **μανταλώθηκαν τὰ παράθυρα καὶ μὲ διπλᾶ λουκέττα σφαλίστηκε ἡ πόρτα, - αὐλόθυρα - καλύβα μανταλωμένη·** ‖ ἐπὶ προσ. τὸ παθ. ἐν μέσ. σημ.: παροιμ. **ἀπ' ὅταν τὴν ἔπαθε ἡ γριὰ μανταλώνεται** (ἐπὶ παρακαίρου προνοίας)· ‖ δημ. συνήθ. ἐν χρ. κ. ἐπιτατ. **διπλομανταλώνω-ομαι, τριπλομανταλώνω-ομαι.**
μανδαλωτός-ή-όν κ. νεώτ., δημ. κ. **μανταλωτός** ὁ κεκλεισμένος διὰ μανδάλου· Φώτ.«μανδαλωτόν, μήποτε κλειστόν· μάνδαλος γὰρ ὁ θύραν κλείων» ‖ ὅθ. μτφ. τὸ οὐδ. **μανδαλωτόν** ὡς οὐσ. ἀκόλαστον φίλημα γινόμενον διὰ τῆς γλώσσης προεχούσης καὶ εἰσερχομένης ἐντὸς τοῦ στόματος τοῦ φιλουμένου· Φώτ. «μανδαλωτόν, εἶδος φιλήματος· ὡς γιγγλυμωτὸν καὶ δράπετον καὶ ἕτερα»· πρβλ. Τηλεκλ.13· **2)** ὅθ. ἀσελγής: Ἀριστφ.Θεσμ.132 **ὡς ἡδὺ τὸ μέλος..κατεγλωττισμένον καὶ μανδαλωτόν.**
μανδαρινέα (ἡ) νεώτ. δημ. **μανταρινιὰ** γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ἑσπεριδοειδῶν.
μανδαρίνιον (τὸ) νεώτ..δημ. **μανταρίνι** ὁ καρπὸς τῆς μανδαρινέας.
μανδαρινισμός (ὁ) (μανδαρῖνος) νεώτ. μτφ. ἡ ἀποκλειστικὴ προσήλωσις εἰς τὴν παράδοσιν, ἄγνοια τῆς ζώσης πραγματικότητος: **ὁ μανδαρινισμὸς τῶν διεπόντων τὰ τῆς παιδείας·** ‖ ἡ νοοτροπία καὶ ὁ τρόπος λογοτεχνῶν κυρίως ἢ γενικῶς πνευματικῶν ἀνθρώπων, οἵτινες φυλάττουσι δι' ἑαυτοὺς τὴν ἀποκλειστικότητα τοῦ κύρους καὶ περιφρονοῦν τοὺς νέους: **ὁ μανδαρινισμὸς τῶν παλαιοτέρων λογοτεχνῶν.**
μανδαρῖνος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τίτλος Κινέζων ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων· ‖ μτφ. περιφρονητικῶς ἀποδίδεται εἰς ἄνθρωπον ἢ κύκλον ἀνθρώπων φυλαττόντων δι' ἑαυτοὺς τὴν ἀποκλειστικότητα τοῦ κύρους καὶ περιφρονούντων τοὺς νέους: **οἱ μανδαρῖνοι τῆς τέχνης - τῆς λογοτεχνίας - τῆς ἐπιστήμης·** ‖ ὁμ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου ἢ κύκλου ἀνθρώπων ἐχομένων στερρῶς τῆς παραδόσεως καὶ ἔξω τῆς πραγματικότητος εὑρισκομένων: **οἱ μανδαρῖνοι τῆς παιδείας-τῆς φιλολογίας - τῆς ἐπιστήμης.**
μανδάτωρ-ωρος (ὁ) μσν. τίτλος ὑπαλλήλου τῆς βυζαντινῆς **αὐλῆς**: Σάθ.1,55 **καὶ βεστιαριτῶν καὶ μανδατώρων, καὶ λοιπῶν βασιλικῶν ἀνθρώπων,** αὐτ.1,56 **βεστιαριτῶν, μανδατώρων τοῦ δρόμου πρέσβεις ἀγόντων.**
μανδήλη (ἡ) Ἐπιγρ. μανδήλιον βλ.λ.
μανδήλιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., μσν. κ. **μανδήλιν,** δημ. **μαντήλι** τεμάχιον ὑφάσματος κανονικοῦ σχήματος χρησιμοποιούμενον ποικιλοτρόπως ὡς ἐξάρτημα τῆς ἀμφιέσεως ἀνδρικῆς καὶ γυναικείας· γλωσσ. «μανδήλιν· μανδήλιον»· Πρόδρ.1,350 **καὶ τὸ τραπέζι μέθηκεν καὶ σύρνει μὲ μανδήλιν,** δ.τραγ. **φέρε μου ἕνα μαντήλι νὰ βάλω στὸ λαιμό, - φοροῦσε στὸ στῆθος ἕνα πλουμιστὸ μαντήλι, - δῶσε μου τὸ μαντήλι τοῦ κεφαλιοῦ μου νὰ φύγω·** **2)** εἰδ. μάκτρον, ρινόμακτρον: Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.20 **κι ἐσφούγγιζε τὰ μάτια του μ' ἕνα χρυσὸ μαντήλι.**
μανδηλοθήκη (ἡ) νεώτ. θήκη μανδηλίων.
μανδόλα (ἡ) νεώτ., δημ. **μαντόλα** ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον κατά τι μεγαλύτερον τοῦ μανδολίνου.
μανδολάτον (τὸ) νεώτ., δημ. **μαντολάτο** εἶδος γλυκίσματος ἐκ τοῦ λευκώματος τοῦ ᾠοῦ καὶ ἀμυγδάλων κατασκευαζόμενον.
μανδολινάτα (ἡ) νεώτ., δημ. **μαντολινάτα** ὀρχήστρα ἐκ μανδολίνων: **Ἀθηναϊκὴ μανδολινάτα·** **2)** ᾆσμα ἐν συνοδείᾳ μανδολίνου: **κάθε βράδυ ἀκοῦμε μαντολινάτες κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα.**
μανδολῖνον (τὸ) νεώτ., δημ. **μαντολῖνο** ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον παιζόμενον διὰ πλήκτρου
μανδοτά Ἡσ. «σημεῖα».

μάνδρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. μάντρα τόπος περιπεφραγμένος, σηκός, εἰδ. πρὸς σταβλισμὸν κτηνῶν, μανδρί· Ἡσ. «μάνδροι· σηκοὶ βοῶν καὶ ἵππων, ἕρκη, φραγμοί, ὗλαι» (διορθ. αὐλαί) : Σοφ.ἀπ.659,3 **μάνδραις ἐν ἱππείαισιν,** Καλλ.Δημ. 106 **χῆραι μὲν μάνδραι,** Θεόκρ.4,61 **καὶ ποτὶ τᾷ μάνδρᾳ κατελάμβανον ἆμος ἐνάργει,** Πλούτ.Ἠθ. 648Α **λέγεται καὶ ποιμνίοις ἀγαθὴ καὶ αἰπολίοις παραφυτευομένη ταῖς μάνδραις,** Θεοδώρ.204,20 **βαρεῖς ἡμῖν λύκοι καὶ μετὰ τὸ τῆς μάνδρας ἐξωσθῆναι κατὰ τὰς νάπας τὰ ποίμνια διαρπάζοντες,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.170 **ἀπὸ τὸ πρωΐ εὑρίσκοντο εἰς τὴν μάνδραν, εἰς τὸ βουνό·** **2)** μτφ. μοναστήριον, μονή : Νείλου Ἐπιστ.3,241 **Ἱερὰ μάνδρα,** Ἰω.Ἀντ.183 **ἁγία μάνδρα,** Ἐπιφαν.Αἱρεσ.80 **ἐν μοναστηρίοις ὑπάρχοντες εἶτουν μάνδραις·** **3)** ὁμ. μτφ. εἰδ. τὸ περιέχον τὸν λίθον κοίλωμα τοῦ δακτυλίου : Πλάτ.Ἐπιγρ.21 **νῦν δὲ κρατεῖται τῇ χρυσῇ μάνδρῃ τὸ βραχὺ βουκόλιον,** Ἡλιόδ. Αἰθ.5,14 **ὅσοι δὲ αὐτῶν πρωτόγονοι καὶ θρασύτεροι καὶ ὑπεράλλεσθαι βουλομένοις τὸν κύκλον ἐῴκεσαν, εἰργομένοις δὲ ὑπὸ τῆς τέχνης ὥσπερεὶ μάνδραν χρυσῆν τὴν σφενδόνην αὐτοῖς τε καὶ τῇ πέτρᾳ περιβαλλούσης·** **4)** εἰδ. ἄβαξ πεσσῶν : Μαρτ.7,72,8.

μανδραγόρα (ἡ) μσν. μανδραγόρας βλ.λ. : Ἰω.Σικελ.6,21 **ἔστι δὲ ἡ μανδραγόρα βοτάνη καρωτικὴ καὶ ἀναιρετική.**

μανδραγόρας (ὁ) κ. νεώτ., δημ. μαντραγόρας φυτόν τι ναρκωτικὸν τῆς οἰκογ. τῶν **στρυχνοειδῶν,** οὗ εἴδη μ- **ὁ φαρμακευτικὸς** κ. μ- **φθινοπωρινός** : Διοσκ.4,75 **μανδραγόρας ἄρρην** (μ- ὁ φαρμακευτικός), αὐτ. **μανδραγόρας θῆλυς** (μ- ὁ φθινοπωρινός), Θεόφρ.ΦΙ 9,8,8, αὐτ.ΦΑἰτ.6,4,5· || τὸ φυτὸν ἄτροπος βλ.λ. ἡ εὐθάλεια : Θεόφρ.ΦΑἰτ. 6,2,9· || γεν. κοινὸν ὄνομα τῶν ἄνω φυτῶν εἰς ἃ ἀπεδίδοντο ναρκωτικαὶ ἰδιότητες : Ἱππ.Τοπ. Ἄνθρ.39 **μανδραγόρου ῥίζα,** Ξεν.Συμπ.2,24 **ὁ μανδραγόρας τοὺς ἀνθρώπους κοιμίζει,** Πλάτ.Πολ. 488 **μανδραγόρᾳ ἢ μέθῃ συμποδίσαντας,** Δημ. 131,1 **ἀλλ᾿ οὐδ᾿ ἀνεγερθῆναι δυνάμεθα, ἀλλὰ μανδραγόραν πεπωκόσιν, ἢ τι φάρμακον ἄλλο τοιοῦτον, ἐοίκαμεν ἀνθρώποις,** Ἰουλ.Ἐπ.21 **εἶτα μετὰ τοῦ φιλάνδρου, τὰ φιλόθεον τίς ἐν γυναικὶ δεύτερον τίθησι, καὶ οὐ φανεῖται πολὺν πάνυ τὸν μανδραγόραν ἂν ἐκπεπωκώς;,** Λιβάν.4,298,4 **ὥσπερ μανδραγόραν πεπωκὼς καὶ πολὺν ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ὕπνον κεκοιμημένος,** Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 46 **μαζὶ μ᾿ ἀζόῦρα χλωρὸ ἰ καὶ μαντραγόρα πελεκούδια·** || φρ. **ἐκ μανδραγόρου,** ὑπὸ **μανδραγόρᾳ καθεύδειν** περιπίπτειν εἰς βαθεῖαν νάρκην, μέθην : Λουκ.Δημ.Ἐγκ.36 **ἀνίστασιν ἄκοντας οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας,** αὐτ.Τίμ.2 **πῶς γάρ, ὅπου γε καθάπερ ὑπὸ μανδραγόρου καθεύδεις, ὃς οὔτε τῶν ἐπιορκούντων ἀκούεις, οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας ἐπισκοπεῖς·** **2)** ὡς ἐπίθετον τοῦ Διός : Ἡσ.

μανδραγοριζομένη (ἡ) πιθ. ἡ μανδραγόραν πιοῦσα, τίτλος ἔργου τοῦ κωμ. Ἀλέξιδος : Σουΐδ.

μανδραγορικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐκ μανδραγόρου κατεσκευασμένος : Ἀλέξ.Τραλλ.1,10.

μανδραγόρινος-η-ον μσν. ὁ ἐκ μανδραγόρου γινόμενος, παραγόμενος : Θεοφάν.Νόνν.1,454 **μανδραγορίνου ἐλαίου.**

μανδραγορίτης (ὁ) ἐπὶ τοῦ οἴνου, ὁ μετὰ ῥίζης μανδραγόρου, ὁ εἰς ὃν ἐρρίφθησαν, ὅτε ἦτο γλεῦκος, ῥίζαι μανδραγόρου : Διοσκ.5,81 **μανδραγορίτης οἶνος·** πρβλ. ῥητινίτης.

μανδραγορῖτις (ἡ) Ἡσ. ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης.

μανδραρχαΐζω μσν. κυβερνῶ, διοικῶ μονήν, μάνδραν βλ.λ.2) : Στουδ.Θεόδ.611 **μανδραρχαΐζεις τῶν μοναστῶν πατρόθεν.**

μάνδρευμα (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανδρεύω· ὅθ. τόπος μεμανδρευμένος, μάνδρα κ. μτφ. μονή : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,79 **ἐπὶ τὰ μανδρεύματα αὐτῶν νύκτωρ ἐπέβαλον,** Κ Μανασσ.1611· **2)** νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μανδρεύω: **τὸ μάνδρευμα τοῦ ἀγροῦ.**

μανδρεύω μσν. κ. νεώτ. ἐγκλείω εἰς μάνδραν: ΨΧρυσ.Λόγ.38 **ὥρμησε κατ᾿ αὐτῶν ἐν τῇ πύλῃ, καθάπερ κατὰ μεμανδρευμένων προβάτων·** **2)** μτφ. ἐγκλείω τινὰ εἰς μονὴν ὡς μοναχόν : Νικ.Χων.1,3 **αὐτὴν ἐκεῖσε ὡς ἀμνάδα τῷ θεῷ ἱερώσας ἐμάνδρευσε.**

μανδρί (τὸ) δημ. τὸ μαντρὶ βλ.λ.

μανδρίζω νεώτ., δημ. μαντρίζω κλείω εἰς τὸ μαντρί, σύλιζω· || καθόλου περικλείω, περιορίζω ἐντὸς χώρου· **2)** περιβάλλω διὰ μάνδρας : **χωράφι μανδρισμένο.**

μάνδρισμα (τὸ) νεώτ., δημ. μάντρισμα ἡ ἐνέργει καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανδρίζω βλ.λ.

μανδρόσκυλλον (τὸ) νεώτ. μαντρόσκυλλο βλ.λ.

μάνδρωμα (τὸ) νεώτ. μάντρευμα βλ.λ., ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανδρώνω βλ.λ.

μανδρώνω νεώτ., δημ. **μαντρώνω** ἐγκλείω ἐντὸς μάνδρας : **μανδρώνω τὰ πρόβατα·** **2)** περιβάλλω διὰ μάνδρας : **μανδρώνω τὸν κῆπο - τὸ χωράφι - τ᾿ ἀμπέλι.**

μανδύα (ἡ) μτγν. κ. **μανδύη,** δημ. **μαντύα** μανδύας βλ.λ.· Πολυδ.7,60, Δίων Κ 57,13, Φώτ. «μανδύη, τήβεννος», Γλωσσ.Μοῖρις 139 «ἐφεστρίς, τὴν μανδύαν» : Αἰσχ.ἀπ.364 **Λιβυρνικῆς μίμημα μανδύης χιτών·** || δημ. εἰδ. στρατ. ἡ **μαντύα** ὁ στρατιωτικὸς ἐπενδύτης, ἡ χλαῖνα : **ἀπὸ τὰ ρούχα τοῦ στρατοῦ μονάχα τὴ μαντύα ἐγυρίσαμε.**

μανδύας (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., μτγν. κ. **μανδύης,** δημ. **μαντύας** ἐπανωφόριον ἐξ ἐνιαίου τεμαχίου μαλλίνου ὑφάσματος, ὅπερ ἐκρατεῖτο διὰ πόρπης ἐπὶ τοῦ ὤμου ἢ ἐπὶ τοῦ στήθους : Αἰλ. Διον.ἀπ.252, π.Εὐστ.Ὀδ.1854,32 **Αἴγιος δὲ Διονύσιος λέγει ὅτι περσικὸν ὄνομα καὶ ὁ μανδύας, ἔοικε δέ, φησί, φαινόλῃ·** || μσν. ἐπίσημος καὶ πολυτελὴς ἐπενδύτης τῶν ἡγεμόνων : Δουκάγγ.· **2)** ἐκκλ. νεώτ. κ. δημ. μσν., ἐξωτερικὸς ἄνευ χειρίδων ἐπενδύτης τῶν μοναχῶν ὅμοιος πρὸς φελόνιον, περιδενόμενος περὶ τὸν τράχηλον, κ. ἀμφιον μεγαλοπρεπὲς τῶν ἐπισκόπων φερόμενον εἰς εἰδικὰς ἱεροπραξίας : Γερμ.ἐν Mi.98,396· **3)** στρατ. χλαῖνα : **ἐπῆρε τὸν μανδύαν καὶ τὸ πηλήκιόν του καὶ ἔφυγε.**

μανδυοειδής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα μανδύου· Εὐστ.198,42, αὐτ.Ὀδ.1398,11 **μανδυοειδῆ περιβλήματα,** - **μανδυοειδὴς χιτών.**

μανδυοφόρος-ον νεώτ. ὁ φορῶν μανδύαν : **ἐνεφανίσθη αἴφνης μανδυοφόρος τις ἀνήρ.**

μανδυοφορῶ-έω μσν. κ. νεώτ. φέρω μανδύαν, φορῶ μανδύαν : Jus Graec.3,328 **οἱ δεπουτᾶτοι μανδυοφοροῦντες . . προπορεύονται.**

μανδυώτης (ὁ) μσν. ἐπὶ μοναχοῦ, ὁ φορῶν μανδύαν : Εὐστ.Πον.216,70 **ὁ ὡς εἰπεῖν δευτεροσχήμων μανδυώτης.**

μανδυωτικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μανδυώτην βλ.λ.· || ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μανδύαν τοῦ μανδυώτου μοναχοῦ : Εὐστ.Πον.257,39 **δυσὶν οἷον πτέρυξι, τῇ τε μονδυωτικῇ καὶ τῇ καθ᾿ ἡγουμενείαν.**

μανερῶς-ῶτος (ὁ) εἶδος θρηνητικοῦ ᾄσματος τῶν Αἰγυπτίων, παραβαλλόμενον πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λίνον· Πλούτ.Ἠθ.357Ε **«ὃν γὰρ ᾄδουσιν Αἰγύπτιοι παρὰ τὰ συμπόσια Μανερῶτα τοῦτον εἶναι· τινὲς . . δὲ τὸν ᾀδόμενον Μανερῶτα πρῶτον εὑρεῖν μουσικὴν ἱστοροῦσιν. Ἔνιοι δέ φασιν ὄνομα μὲν οὐδενὸς εἶναι, διάλεκτον δὲ πίνουσιν ἀνθρώποις καὶ θαλειάζουσιν πρέπουσαν»** : Ἡρ.2,79 **ἔστι δὲ**

Αἰγυπτιστὶ ὁ Λίνος καλεύμενος Μανερῶς, Εὐθ. 46, Νύμφις 9, Παυσ 9,29,7 καλοῦσι δὲ τὸ ᾆσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανερῶν.

μανές (ὁ) (τουρκ.) ὁ ἀμανὲς βλ.λ.

μανέστρα (ἡ) εἶδος ζυμαρικοῦ : θὰ βράσωμε σήμερα μανέστρα μὲ λάδι - μανέστρα μὲ κρέας.

μάνη κ. μάνα μανία βλ.λ. : Ἀριστφ.άπ.816.

μάνης (ὁ), αἰτ. μάνην, ὀν. πληθ. μάνητες, αἰτ. κ. μάνας εἶδος ποτηρίου : Νίκων) μάνην δ' εἶχε κεραμεοῦν ἁδρόν, χωροῦντα κοτύλας πέντε· 2) μικρὸν χάλκινον ἀγαλμάτιον χρησιμοποιούμενον κατὰ τὸ παίγνιον κότταβος : Ἕρμιππ.47, Ἀντιφάν.55,(1) αὐτῆς ἐπὶ τὸν μάνην πεσεῖται καὶ ψόφος ἔσται πάνυ πολὺς πρὸς θεῶν τῷ κοττάβῳ, Νικοχ.10· 3) ὡς κύριον ὄνομα Μάνης συνήθ. π. κωμικοῖς ὡς ὄνομα δούλου Φρυγός : Στράβ. 7,3,12 ἐξ ὧν γὰρ ἐκομίζετο (ἐνν. τὰ ἀνδράποδα) ἢ τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις ὁμωνύμως ἐκάλουν τοὺς οἰκέτας ὡς Λυδὸν ἢ Εὖρον ἢ τοῖς ἐπιπολάζουσιν ἐκεῖ ὀνόμασιν προσηγόρευον ὡς Μάνην ἢ Μίδαν τὸν Φρύγα, Τίβιον δὲ τὸν Παφλαγόνα· ‖ ὅθ. γεν. ὡς προσηγ. ὁ δοῦλος· Εὐστ.'Ιλ.1220,40 «μάνητες· ἀπὸ τοῦ μαίνομαι, διὰ τὸ μὴ φρενήρεις εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοὺς δούλους, καὶ μᾶλλον εἴπερ οἴνου κατάκοροι γίνωνται» : Σχόλ.'Αριστφ. Ὄρν.523 πρότερον μεγάλους ἁγίους τ' ἐνόμιζον, νῦν δ' ἀνδράποδ', ἠλιθίους, μάνας, ὥσπερ δ' ἤδη τοὺς μαινομένους· ‖ ὅθ. ἐπὶ ἀπολιτίστων καὶ βαρβάρων λαῶν : Ἀριστφ.Βάτρ.965 τουτουμενὶ Φορμίσιος Μεγαίνετός θ' ὁ Μάνης· 4) βολή τις ἐν τῷ παιγνίῳ τῶν κύβων : Εὐθ.59.

μανθάνω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. μαθαίνω, μέλλ. μαθήσομαι, δωρ. μαθεῦμαι, μτγν. μαθήσω, ἀόρ. ἔμαθον, ἐπ. ἔμμαθον κ. μάθον, δημ. ἔμαθα, παρακ. μεμάθηκα, δημ. μτχ. παρακ. μαθημένος, κατόπιν σπουδῶν ἢ δι' ἐρεύνης ἢ δι' ἀσκήσεως ἢ κατόπιν πείρας ἀποκτῶ γνῶσίν τινα ἢ γνώσεις τινάς, διδάσκομαι : Ὀδ.Ρ 226 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει ἔργον ἐποίχεσθαι, αὐτ.Σ 362, Αἰσχ.'Αγ.251 δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσιν μαθεῖν ἐπιρρέπει, αὐτ.584 ἀεὶ γὰρ ἡβᾷ τοῖς γέρουσιν εὖ μαθεῖν, 'Ηρακλ.17 οὐδὲ μαθόντες γινώσκουσιν, Ἀριστφ.Νεφ.876 ταλάντου τοῦτ' ἔμαθεν, Ἀριστλ.ΗΝικ.1103a,32, αὐτ.Μεταφ.980b,23 φρόνιμα μὲν ἄνευ τοῦ μανθάνειν, ὅσα μὴ δύναται τῶν ψόφων ἀκούειν, - ἔμαθε τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό, - δὲν τό'χω πῶς πεθαίνω παρ' ὅσο ζῶ μαθαίνω· ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Ἰλ. Ζ 444 οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλός, Πίνδ.Π 4,284 ἔμαθε δ' ὑβρίζοντα μισεῖν, Αἰσχ.Πρ.1068 τοὺς προδότας γὰρ μισεῖν ἔμαθον, Σοφ.Αἰ.167 μαθησόμεσθα δ' Ἀτρείδας σέβειν, -ἔμαθα νὰ σέβωμαι τοὺς γονεῖς μου, - νὰ μάθης ν' ἀγαπᾷς τὴν πατρίδα σου· ‖ ὁμ. μτ. γενικ.κ. αἰτ. : Πίνδ.Π 3,80 μανθάνων οἶσθα προτέρων, Αἰσχ.Πρ.701 μαθεῖν γὰρ τῆσδε πρῶτ' ἐχρῄζετε τὸν ἀμφ' ἑαυτῆς ἆθλον ἐξηγουμένης, Σοφ. ΟΤ 575 μαθεῖν δίκαιῶ ταῦθ' ἅπερ κἀμοῦ σὺ νῦν, Ξεν.ΚΠ 1,6,44 μάθε δέ μου, ὦ παῖ, καὶ τάδε· ‖ ὁμ. μτ. ἐμπροθ. προσδ. μανθάνω τι ἔκ τινος, ἀπό τινος, παρά τινος, πρός τινος κττ. : Θέογν.35 ἐσθλῶν ἄπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι, Αἰσχ.'Αγ.859 οὐκ ἄλλων πάρα μαθοῦσ', ἐμαυτῆς δύσφορον λέξω βίον, Σοφ.'Ηλ.352 μάθ' ἐξ ἐμοῦ, αὐτ.'Αντ.1012 τοιαῦτα παιδὸς τοῦδ' ἐμάνθανον πάρα, αὐτ.ΟΚ 12 μανθάνειν γὰρ ἥκομεν ξένοι πρὸς ἀστῶν, Πλάτ.Κρατ.438Α ἐκ ποίων ὀνομάτων μεμαθηκὼς ἦν τὰ πράγματα· ‖ ὁμ. μανθάνειν κατά τινα : Ξενοφ.10 μανθάνειν καθ' Ὅμηρον· ‖ ὁμ. μεθ' ὁλοκλήρου προτάσεως ὡς ἀντικειμένου : Σοφ.Φιλ.961 ὄλοιο μήπω, πρὶν μάθοιμ' εἰ καὶ πάλιν γνώμην μετοίσεις, Ἰσοκρ.8,67 ὅτι μὲν οὖν οὐ δικαίας ἀρχῆς ἐπιθυμοῦμεν, παρ' ὑμῶν μαθών, ὑμᾶς ἔχω διδάσκειν· ‖ ἡ μτχ. ἀπολ. οἱ μανθάνοντες οἱ μαθηταί : Ξεν.'Απ.1,2,17 πάντας δὲ τοὺς διδάσκοντας ὁρῶ αὐτοὺς δεικνύντας τε τοῖς μανθάνουσιν ᾗπερ αὐτοὶ ποιοῦσιν ἃ διδάσκουσι· 2) ἐκμανθάνω, γίνομαι κύριος γνώσεώς τινος, ἀφομοιῶ τὸ διδασκόμενον : Ξεν.Συμπ. 3,5 ὁ πατὴρ .. ἠνάγκασέ με πάντα τὰ Ὁμήρου ἔπη μαθεῖν, Ἀριστφ.Ὄρν.1461 μανθάνω βέμβικα, αὐτ.Νεφ.879 ταλάντου ταῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος, Ἀριστλ Μεταφ.1049b,31 ὁ γὰρ μανθάνων κιθαρίζειν κιθαρίζων μανθάνει κιθαρίζειν, Πρόδρ.2,194κι ἔμαθα τὰ γραμματικὰ μετὰ πολλοῦ τοῦ κόπου, ἔμαθα τὸ μάθημά μου, - πέντε χρόνια τώρα πάει στὸ πανεπιστήμιο καὶ τίποτε δὲν ἔμαθε, - ἔμαθε γαλλικὰ στὴν ἐντέλεια· ‖ τὸ παθ. ἀναφ. πρὸς τὰς ἐκμανθανομένας γνώσεις : Πλάτ. Ἀλκιβ.1,387 οἴεται ἀνωφελῆ εἶναι τὰ μανθανόμενα· 3) μτγν., νεώτ. κ. δημ. διδάσκω, κάμνω τινὰ νὰ μάθῃ τι : Δημόκρ.244 μανθάνειν σεαυτὸν αἰσχύνεσθαι, - τὸν ἔμαθε νὰ διαβάζῃ καὶ νὰ γράφῃ, - ἡ ζωὴ μ' ἔμαθε πολλά, - θὰ σοῦ μάθω ἐγὼ πόσα ἀπίδια παίρνει ὁ σάκκος· 4) συνηθίζω, κατόπιν μαθήσεως ἀποκτῶ τὴν ἕξιν, τὴν συνήθειαν· συνήθ. μτ. ἀπαρφ. : Ἐμπ.96 ἐν ἐκ πλεόνων μεμάθηκε φύεσθαι, αὐτ.178 τὰ πρὶν μάθον ἀθάνατ' εἶναι, Ἱππ.'Αρχ.'Ιητρ.10, αὐτ.Διαίτ.28 τοὺς μεμαθηκότας ἀριστᾶν, ΚΔ Τιμ.1,5,13 ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, - ἔμαθε νὰ σηκώνεται πρωΐ, παροιμ. ἔμαθε γυμνὸς καὶ ντρέπεται ντυμένος· ‖ τὸ οὐδ. τῆς μτχ. τοῦ παρακ. τὸ μεμαθηκὸς ἡ συνήθεια : Ἱππ. Γυν.2,128 τὰ ἐπιμήνια πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ μεμαθηκότος γίνεται· 5) ἀντιλαμβάνομαι, παρατηρῶ, λαμβάνω γνῶσίν τινος εἴτε ἀμέσως διὰ τῶν αἰσθήσεων, εἴτε ἐμμέσως ἐκ πληροφοριῶν ἢ διδασκαλίας : Ἡρ.7,208 ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἔκειτο, Ξεν.'Ελλ.2,1,1 ἵνα ἀλλήλους μάθοιεν ὁπόσοι εἴησαν, - δὲν ἔμαθες τὴν κήρυξιν τοῦ πολέμου;, - πρέπει νὰ ταξιδεύσῃ κανεὶς διὰ νὰ μάθῃ· ‖ ὁμ. μτ. μτχ. κατηγ. : Ἡρ.8,88 λέγεται γὰρ βασιλέα θηεύμενον μαθεῖν τὴν νέα ἐμβάλλουσαν, αὐτ.3,1 διαβεβλημένος ὑπὸ Ἀμάσιος οὐ μανθάνεις, αὐτ.1,160 Κυμαῖοι γὰρ ὡς ἔμαθον ταῦτα πρησσόμενα ἐκ τῶν Μυτιληναίων, Αἰσχ.Πρ.62 ἵνα μάθῃ σοφιστὴς ὢν Διὸς νωθέστερος, Σοφ.Φιλ.13 μὴ μάθῃ μ' ἥκοντα, αὐτ.'Ηλ.1342 εἰς τῶν ἐν Ἅιδου μάνθαν' ἐνθάδ' ὢν ἀνήρ, Εὐρ.Βακχ.1113 κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν ἐμάνθανε, Θουκ 6,39 εἰ μὴ μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες, ἢ ἀμαθέστατοί ἐστε ὧν ἐγὼ οἶδα Ἑλλήνων· ‖ ὁμ. μτ. προτ. εἰσ. διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς : Θουκ.1,34 μαθόντων ὡς πᾶσα ἀποικία εὖ μὲν πάσχουσα τιμᾷ τὴν μητρόπολιν, Πλάτ. Πολ.394Β μάνθανε τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι ταύτης αὖ ἐναντία γίγνεται, - ἔμαθον ὅτι πράκειται νὰ ἐκραγῇ ὁ πόλεμος, - μάθε ὅτι ἡ τιμιότης εἶναι πολύτιμον πρᾶγμα· 6) ἐννοῶ, καταλαμβάνω : Πίνδ.Ο 9,75 ὥστ' ἔμφρονι δεῖξαι μαθεῖν Πατρόκλου βιατὰν νόον, αὐτ.Ν 7,18 σοφοὶ δὲ μέλλοντα τριταῖον ἄνεμον ἔμαθον, Αἰσχ.Πρ.586 οὐδ' ἔχω μαθεῖν ὅπᾳ πημονὰς ἀλύξω, αὐτ.Χο.767 λέγ' αὖθις, ὡς μάθω σαφέστερον, Εὐρ.Βάκχ.1345 Διόνυσε, λισσόμεθά σ', ἠδικήκαμεν. ὀψ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς, ὅτε δ' ἐχρῆν, οὐκ ᾔδετε, αὐτ.Ὀρ.1130 μανθάνω τὸ σύμβολον, Λυσ.10,15 τοῦτον δὲ οὕτω σκαιὸν εἶναι, ὥστε οὐ δύνασθαι μαθεῖν τὰ λεγόμενα, Πλάτ.'Ιππ.Μ 365Β νῦν δή, ὦ Ἱππία, κινδυνεύω μανθάνειν ὃ λέγεις· ‖ ὁμ. συχν. ἐν διαλόγοις μανθάνεις; ἐννοεῖς; κατάλαβες ; (πάνυ) μανθάνω ἐννοῶ, ναί, κατάλαβα : Ἀριστφ. Βάτρ.195 μανθάνεις; - Πάνυ μανθάνω, Πλάτ.Πολ.

372E **εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, μανθάνω**, αὐτ.Φαιδ.117B **«μανθάνω» ἦ δ' ὅς·** **7**) φρ. τὶ μαθὼν ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσεως μετά τινος εἰρωνείας, τί σὲ ἔπεισεν ὥστε νὰ . . , διατί, κατόπιν ποίου μαθήματος ἐσκέφθης νὰ . . , τί σοῦ κατέβηκε, πῶς σοῦ ἦλθε κττ.· πρβλ. τί παθών· Ἡσ. «τί μαθών· τί βουλόμενος» : Ἀριστφ.Ἀχ.826 **τί δὴ μαθὼν φαίνεις ἄνευ θρυαλλίδος;**, αὐτ.Νεφ.402 **τί μαθών; οὐ γὰρ δὴ δρῦς γ' ἐπιορκεῖ**, αὐτ.Λυσ.599 **σὺ δὲ δὴ τί μαθὼν οὐκ ἀποθνῄσκεις;**, Δημ.495 **τί τοῦτο μαθὼν προσέγραφεν;**· || ὁμ.κ.ἐν πλαγίῳ λόγῳ: Εὐπ.357 **ὅ,τι μαθόντες τοὺς ξένους μὲν λέγετε ποιητὰς σοφούς**, Πλάτ.Ἀπ.36B **ὅ,τι μαθὼν ἐν τῷ βίῳ οὐχ ἡσυχίαν ἦγον**, αὐτ.Εὐθυδ.283E **ὅ,τι μαθών μου καὶ τῶν ἄλλων καταψεύδῃ τοιοῦτο πρᾶγμα**, αὐτ.299A **πολὺ δικαιότερον ἂν τὸν ὑμέτερον πατέρα τύπτοιμι, ὅ,τι μαθὼν σοφοὺς υἱεῖς οὕτως ἔφυσεν·** **8**) ῥηματ.π. μάθησις, μαθητής, μαθητός, μάθημα, ἀμαθής, ἀμαθία, προμηθής. Ἐκ ῥίζ. μενθ-, μενθήρη=μέριμνα (Ἡσ.)· ἐκ ταύτης ἡ ῥίζ. μαθ-.

μανία (ἡ) [μεν-, μένος] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. -ίη τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ κατάστασις, ἡ διάθεσις τοῦ μαίνεσθαι, ὀξεῖα διατάραξις τῶν φρενῶν παραφόρως ἐκδηλουμένη, παραφροσύνη εἰς βιαιότητα ἄγουσα, ἄγρια τρέλλα (ἡ λ. δὲν ἀπαντᾷ π. Ὁμ. κ. Ἡσιοδ.) : Θέογν.1231 **μανίαι σε τιθηνήσαντο λαβοῦσαι**, Ἱππ.Ἀφορ.7,5, Αἰσχ.Πρ.879 **φρενοπληγεῖς μανίαι**, Σοφ.Ἀντ.958 **τᾶς μανίας δεινὸν ἀποστάζει ἀνθηρόν τε μένος**, αὐτ.Αἶ.216 **μανίᾳ . . ἁλοὺς . . Αἴας ἀπελωβήθη**, Λουκ.Ὀρχ. 83 **οὐκ Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχηστοῦ μανίας τὰ γιγνόμενα ἦν**, Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,14,8 **ἐς τοσοῦτόν τε μανίας καὶ παροινίας προὐχώρησεν·** || γεν. παραφροσύνη, ἀπώλεια τοῦ λογικοῦ, τρέλλα, παλαβομάρα : Ἡρ.6,112 (οἱ Πέρσαι) **μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον** (ἐθεώρουν, ἔκρινον, ἐπίστευαν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι κατελήφθησαν ἀπὸ τρέλλαν), Ἰσοκρ.4,133 **πολλὴν ἂν αὐτοὺς καταγνῶναι μανίαν ἀμφοτέρων ἡμῶν**, ΚΔ Πράξ.26,24 **τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει·** || κτ. πληθ. φρενοπάθειαι : Νόμος π. Δημ.1133 **τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι . . ἂν μὴ μανιῶν . . ἕνεκα, ἢ γυναικὶ πειθόμενος·** || νεώτ. ψυχοπαθ. ὁρισμὸς μανία ὑπερδιέγερσις καὶ ἔξαφις φρενῶν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον βιαία, μετ' ἀσυναρτησίας ἰδεῶν· || ὁμ. νεώτ. κ. δημ. εἰδικὸς ἔμμονος παραλογισμός, μερικὴ εἴς τι παραφροσύνη, μὴ ἀποκλείουσα τὴν κατὰ τ' ἄλλα ἐχεφροσύνην : **μανία καταδιώξεως - ἐρωτισμοῦ - ἐπιδεικτισμοῦ - βιαιογαμίας** (μαζοχισμοῦ)· **2**) παραφορὰ πάθους συσκοτίζουσα τὸν νοῦν καὶ εἰς παραλόγους πράξεις ἄγουσα, πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ κατάστασις ἔξαλλος : Πλάτ.Φίλ.45E **μέχρι μανίας ἡ σφοδρὰ ἡδονὴ κατέχουσα·** || γεν. σφοδρὰ κίνησις τοῦ θυμικοῦ, μανικὸν πάθος : Πίνδ.Ο 9,39, αὐτ.Ν 11,48 **ἐρώτων ὀξύτεραι μανίαι**, Εὐρ.Ἡρακλ.904 **ἐγγὺς μανιῶν ἐλαύνειν**, Πλάτ.Φαῖδρ.265B, Ἀνακρεόντ. 59,2· || μσν. κ. δημ. εἰδ. σφοδρὰ ὀργὴ εἰς βιαιότητα ἐκτρεπομένη, ἐχθρότης παράφορος ἢ ἐπίμονος : Μηναῖ.3,14 Συνξ. **τὴν μανίαν τῶν δυσσεβῶν διήλεγξε**, Πρόδρ.2,230 **καὶ ἀπὸ μανίας μου ῥίπτω το ἀπὸ τοῦ σκουτελίου, - ἀπὸ τὴ μανία του ἐναντίον τοῦ γείτονα χάλασε τὸ δρόμο, - πάνω στὴ μανία του ἔσπασε τὰ πιάτα ὅλα·** **3**) μτ. γενικ. προσ. ἐμμανὴς ἐπιθυμία διά τι : Ἑρμησιάν.7,85 **μανίη κατέδησε Θεανοῦς Πυθαγόρην·** || νεώτ. κ. δημ. κλίσις, ἕξις πρός τι παράφορος, πάθος ἔμμονον καὶ σφοδρόν : **ἔχει μανία μὲ τὸ ποδόσφαιρο - μὲ τὸ κρασί - μὲ τὴ μουσικὴ - νὰ κάνῃ συλλογὴ παλαιῶν ἀντικειμένων-γιὰ τὰ γλέντια - γιὰ τὶς γυναῖκες·** || δημ. ἡ μανικὴ ἐπιθυμία τοῦ πολέμου, τὸ πολεμικὸν μένος : Κρυστ.Σκ.Ἀδ.2,299 **βγάζω τὸ δαμασκὶ σπαθὶ κι ἀνάφτω μὲ μανία | τὸν πόλεμο**, αὐτ.302 **στοῦ Χαϊδάρη τὰ βουνὰ ὅλο μανία φθάνω·** **4**) ἐπίπνοια, ἐνθουσιασμός, ἔμπνευσις : Εὐρ.Βάκχ. 305 **μανία δὲ καὶ τοῦτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα**, Ξεν. Ἀπομν.1,1,16 **τί σωφροσύνη, τί μανία**, Πλάτ.Φαῖδρ. 245A **ὃς δ' ἂν ἄνευ μανίας Μουσῶν ἐπὶ ποιητικὰς θύρας ἀφίκηται**, αὐτ.256B **οὔτε σωφροσύνη ἀνθρωπίνη οὔτε θεία μανία**, αὐτ.Συμπ.218B **κεκοινωνήκατε τῆς φιλοσόφου μανίας τε καὶ βακχείας·** **5**) ὡς ἐπίθ. μανιακός : Ἡρ.6,75.

μανιάζω δημ. κ. μανίζω, ἀόρ. (ἐ)μάνιασα κ. (ἐ)μάνισα, μτχ. παθ. παρακ. μανιασμένος, καταλαμβάνομαι, κατέχομαι ὑπὸ μανίας, μαίνομαι, παραφέρομαι, ὀργίζομαι : Καζ.Ν ΘΚωμ.1,7,111 **ὅλοι γυμνοὶ μὲ μανιασμένο θώρι·** **2**) ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, μαίνομαι, φέρομαι ὁρμητικῶς, ἀκαθέκτως : Μαλακ.Συντρ. **καὶ τώρα σὰν μανιάζει ἡ θάλασσα**, Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.136 **σηκώθηκε ἕνας ἀέρας μανιασμένος·** **3**) ἔρχομαι εἰς διάστασιν πρός τινα, δυσαρεστοῦμαι κατά τινος, διακόπτω σχέσεις, μαλώνω· **4**) ῥηματ.π. μάνιασμα.

μᾰνιάκης (ὁ) μτγν. χρυσοῦν κόσμημα, ὅπερ ἔφερον περὶ τὸν τράχηλον ἢ τὸν βραχίονα οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Γαλάται· Πολυδ.2,31,5 **«τοῦτο δ' ἐστὶ χρυσοῦν ψέλιον, ὃ φοροῦσι περὶ τὰς χεῖρας καὶ τὸν τράχηλον οἱ Γαλάται»** : ΠΔ Ἔσδρ.1,3,6 **μανιάκην περὶ τὸν τράχηλον**, αὐτ.Δαν.5,7 **πορφύραν ἐνδύσεται, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ**, Πολύβ.2,29,7 **χρυσοῖς μανιάκαις καὶ περιχείροις ἦσαν κατακεκοσμημένοι**, αὐτ.2,31,5, Πλούτ.Κίμ.9 **τῶν μὲν συμμάχων ψέλια χρυσᾶ καὶ μανιάκας . . φερομένων**, Ἰουλ. Ἀπ.284D, Βασ.1,344D **μανιάκας χρυσοῦς**, Ἰω.Λυδ. Ῥωμ.1,46.

μᾰνιάκη (ἡ) πάπ. ἀντὶ μανιάκης βλ.λ.

μᾰνιάκιον (τὸ) σχόλ. κ. μσν. ὁ μανιάκης βλ.λ. : Σχόλ.Θεόκρ.11,41 **ὁ περιτραχήλιος κόσμος, τὸ λεγόμενον μανιάκιον·** || μσν. περιαυχένιον κόσμημα, ὅπερ ἔφερον ὡρισμένοι βαθμοῦχοι τῆς Ἱεραρχίας τῆς βυζαντινῆς αὐλῆς.

μᾰνιακός-ή-ό(ν) (μανία) γλωσσ., νεώτ. κ. δημ. κ. μανικός-ή-όν ὁ κατεχόμενος ὑπὸ μανίας, ὁ μαινόμενος, παράφρων, τρελλός, παράφορος || ὡς οὐσ. ἄνθρωπος παράφρων, ἀνισόρροπος **2**) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων πάθος, ὑπερβολικὴν ἀγάπην πρός τι : **εἶναι μανιακὸς στὸ ποδόσφαιρο.**

μᾰνιαξ γλωσσ. μανιάκης.

μανιάς-άδος (ἡ) (μανία) ἐμμανής, μανιώδης : Σοφ.Αἶ.59 **ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις ὤτρυνον**, Εὐρ.Ὀρ.327 **γόνον ἐάσατ' ἐκλαθέσθαι λύσσας μανιάδος·** || μτ. οὐδ. οὐσ. κτ. δοτ. πληθ. : αὐτ.270 **μανιάσιν λυσσήμασιν.**

μάνιασμα (τὸ) δημ. ἡ μανιώδης ὀργή· || ὁ χόλος ἐναντίον τινός· **2**) ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, ἡ ὁρμητικὴ φορά, ἡ θυελλώδης ὁρμή : **τὸ μάνιασμα τῶν κυμάτων - τοῦ ἀέρα.**

μανιβέλλα δημ. κ. μαναβέλλα βλ.λ.

μανιγόρδος (ὁ) (Ἰταλ.) μσν. ὁ μετακομίζων πρὸς ταφὴν τὰ πτώματα τῶν ἐκ λοιμωδῶν νόσων ἀποθνησκόντων : Γεωργιλ.Θαν.Ρ ἐν Κορ.Ἄτ. 2,237 **μανιγόρδους καὶ βλεπίους περισσοὺς νὰ ῥογεύσῃ | διατὶ τοῦ δώκασι πολλοὶ φρόνιμοι νὰ γρηκήσῃ, | κυρίως ἦν κολλητικὸν σὰ φώρα νὰ κεντήσῃ.**

μανίζω Ἐπιγρ. λυμαίνομαι, βλάπτω.

μανίζω μσν. κ. δημ. κ. μανιάζω ὀργίζομαι, θυμώνω : Ἐρωτόκρ.1,1702 **ὁ Ἔρωτας μανίζει μου, πῶς θὲ νὰ τὸν ἀφήσω**, αὐτ.3,1547 **ὁ κύρις μ' ἂ μανίσῃ**, δ.τραγ. **νὰ τὸν εἰπῇ τῆς χήρας γιό; φοβοῦνταν μὴ μανίσῃ·** **2**) ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, μαίνομαι, φέρομαι ὁρμητικῶς, ἀκαθέ-

κτως: Ἐρωτόκρ.4,1675 μάχουνται **μὲ τὴ θάλασσα, μανίζουν καὶ φουσκώνουν** (οἱ ἄνεμοι)· ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. μανισμένος ὡς ἐπίθ. βλ.λ.

μάνικα (ἡ) (λατ.) μτγν. κ. δημ. χειρίς, περιχειρίς: Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,17· **2**) δημ. ὁ ἐξ ὑφάσματος ἢ καουτσοὺκ ὑδροθωλὴν ἀντλιῶν.

μανίκα (ἡ) (λατ.) δημ. μεγεθυντ. τοῦ μανίκι, μεγάλη καὶ εὐρεῖα περιχειρίς, φαρδύ, μεγάλο μανίκι.

μανικέτ(τ)ι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. τὸ περιαιρετὸν ἢ συνερραμμένον ἄκρον τῶν χειρίδων τῶν ὑποκαμίσων, περιχειρὶς ὑποκαμίσου.

μανίκι(ον) (λατ.) μσν. κ. δημ. ἡ περιχειρίς, τὸ μανικέτι : Ἀνών.Ἀριστλ.Ρητ.106,1 **μανίκια**, Διγεν. Ακρ.3013 **καὶ σείων τὰ μανίκια ἠρχόμουν πρὸς τὴν τένταν**· ‖ μσν. κ. δημ. χειρὶς ἐνδυμάτων : Πρόδρ.2,53 **ἀπέσω τὰ μανίκια σου, καὶ ἀπέσω τραχηλία σου**, Μηνσῖ.3,2 Συνξ. **μάλλινον χιτωνίσκον χωρὶς μανίκια**, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.164,15 **λάμπαν τὰ μανίκια της κι ἀστράφτ' ἡ τραχηλιά της, - τὸ μανίκι τοῦ σακακιοῦ - τοῦ παλτοῦ**, φρ. **τῆς γούνας του μανίκι** (ἐξάρτημά τινος, ἀκόλουθος)· **2**) δημ. λαβὴ τεμνόντων, νυσσόντων καὶ ἄλλων ὀργάνων : **τὸ μανίκι τοῦ μαχαιριοῦ, - τῆς ὀμβρέλλας**· **3**) ἐν αἰσχρ. σημ. ἡ συνουσία : **τῆς τράβηξε δυὸ μανίκια**· ‖ φρ. **αὐτὸ εἶναι μανίκι** λίαν δύσκολον, δυσκατόρθωτον.

μανικιούρ (τό, ἄκλ.) (γαλλ.) δημ. ἡ περιποίησις τῶν ὀνύχων τῶν χειρῶν, χειροκομία.

μανικοκάπ(π)ι (τὸ) δημ. ἡ χειρίς, τὸ μανίκι τῆς κάππας : φρ. **ἔχει τὴν τράπουλα στὸ μανικοκάππι του** (ἐπὶ μανιώδους χαρτοπαίκτου).

μᾰνικός-ή-όν (μανία) κ. νεώτ. κ. **μανιακός** ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς μανίαν, ὁ μανιώδης, ὁ παράφρων, ἐπὶ πραγμάτων, διαθέσεων, καταστάσεων, πράξεων κττ.: Ἱππ.Ἀφορ.3,20 **μανικὸν νόσημα**, Ἀριστφ.Σφ.1496 **μανικὰ πράγματα**, αὐτ.Πλ.424 **βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικὸν** (ὡς μανιακός), Ἀναξανδρ.28 **οὐ μανικὸν ἔστ' ἐν οἰκίᾳ τρέφειν ταῶς**, Πλάτ.Πολ.403Α **ἡδονὴν . . μανικωτέραν**, Τιμοκλ.6,12 **νοσῶν τι μανικόν**· ‖ τὸ θηλ. **μανική** ὡς οὐσ. ἡ μανία, ἡ παραφροσύνη : Πλάτ.Φαῖδρ.244C **τοῦτο τοὔνομα ἐμπλέκοντες μανικὴν ἐκάλεσαν**· ‖ τὸ οὐδ. μανικὸν σύμπτωμα μανίας, παραφροσύνης: Ἱππ.Προγν.3· **2**) γεν. ὁ παράφορος, ὁ ὑπέρμετρος, ὁ ὑπερβολικός, ὁ ἰδιότροπος : Ξεν.Ἀγησ.5,4 **σωφρόνημα καὶ λίαν μανικὸν** (ἀμφ. γρ. ἀντὶ καὶ δαιμόνιον), αὐτ.Ἱππ.1,12 **μανικῶν ἱππωνιῶν**, Πλάτ. Πρωτ.343C **τὸ πρῶτον τοῦ ᾄσματος μανικὸν ἂν φανείη**, Ἰσοκρ.1,15 **μήτε γέλωτα προπετῆ στέργε μήτε λόγον μετὰ θράσους ἀποδέχου· τὸ μὲν γὰρ ἀνόητον, τὸ δὲ μανικόν**· **3**) ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων διάθεσιν ἢ τάσιν πρὸς τὴν μανίαν, ὁ μανιακός, ὁ παράφορος, ὁ ἀνισόρροπος, ὁ τρελλός : Πλάτ.Συμπ.173D **ταύτην τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβες τὸ μανικὸς καλεῖσθαι**, αὐτ.Σοφ.242Α **μή ποτε διὰ ταῦτά σοι μανικὸς εἶναι δόξω**, Λουκ.Ἱστ. Συγγρ.38 **ὀλέθριος καὶ μανικὸς ἄνθρωπος οὗτος ἦν**· **4**) ὁ διατελῶν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἐμπνεύσεως, ὁ ἔνθους, ὁ ἐμπνευσμένος, ὁ ἐνθουσιῶν : Ἀριστλ. Ποιητ.1455a,33 **εὐφυοῦς ἡ ποιητική ἐστιν ἢ μανικοῦ**, αὐτ.Ρητ.1390b,29 **ἐξίσταται τὰ εὐφυᾶ γένη εἰς μανικώτερα ἤθη**, αὐτ.Πρ.954a,36 **νοσήματα μανικὰ καὶ ἐνθουσιαστικά**· **5**) ἐνεργ. ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν μανίαν : Θεόφρ.Φ1 9,11,5 **μανικὸς στρύχνος**, Πλούτ.Ἄρατ.54 **μανικοῖς ἐξέστησε τοῦ λογισμοῦ φαρμάκοις**, Διοσκ.4,73, Γαλ.11,767· ‖ τὸ οὐδ. μανικὸν ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν δορύκνιον βλ.λ.4) : Πλίν.Φ1 21,179.

μανικώδης-ους-ες ὁ ὁμοιάζων πρὸς μάνικόν, ὁ ὅμοιος πρὸς μαινόμενον, μανιώδης : Ἱππ.195C **ἐν τοῖσι μανικώδεσι**.

μανικώνω δημ. ράπτω χειρίδα ἐπὶ ἐνδύματος, ἐφοδιάζω ἔνδυμά τι μὲ χειρίδας, προσθέτω τὸ μανίκι εἰς φόρεμα, χειριδῶ· **2**) προσθέτω, ἐφαρμόζω λαβὴν ἐπὶ ὀργάνου ἢ σκεύους τινός.

μανικῶς ἐπίρρ. κ. μσν., συγκρ. **μανικώτερον**, κατὰ τρόπον μανικόν, ἐμμανῶς, μανιωδῶς : Ξεν. Κυν.3,5 **μανικῶς περιφερόμεναι ὑλακτοῦσι**, Πλούτ. Ἀλέξ.75 **πυρέττοντα μανικῶς**, Στουδ.Θεόδ.343Α **ταῦτα μανικώτερον ἐξείργασται νῦν**, Πρόδρ.213· **2**) παραφόρως, ὑπερμέτρως, ὑπερβολικῶς, ἰδιοτρόπως : Πλάτ.Φαῖδρ.249D **αἰτίαν ἔχει ὡς μανικῶς διακείμενος**, αὐτ.Σοφ.216D **ὡς παντάπασιν ἔχοντες μανικῶς**, Ἰσοκρ.5,65 **ἐπιθυμήσας μοναρχίας ἀλόγως καὶ μανικῶς**, Φιλόδ.Ὀργ.82W.

μάνι μάνι (λατ.) ἐπίρρ. δημ. ταχέως, γρήγορα, ἀμέσως : **ἔφαγε μάνι μάνι κι ἔφυγε**.

μᾰνιόκηπος-ον (μανία, κῆπος) ἐπὶ γυναικός, ἡ μέχρι μανίας ἀσελγής, λάγνος,ἡ πάσχουσα ἐκ νυμφομανίας, ἀνδρομανής· Εὐστ.Ἰλ.536,21 «ἡ περὶ μείξεις μεμηνυῖα» : Ἀνακρ.158, Κωμ.Ἀδέσπ.1366.

μᾶνιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ.πόπ.ὑποκορ.τοῦ μάνης βλ.λ.1), εἶδος ἀγγείου : Πάπ. μανίον οὖς **οὐκ ἔχον**

μᾰνιοποιός-όν (μανιοποιῶ) μτγν. ὁ καθιστῶν τινα μανιώδη, ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν μανίαν : Πολύαιν.8,43,Σχόλ.Ἰλ.Ζ 132.

μᾰνιοποιῶ-έω (μανία, ποιῶ) μτγν. καθιστῶ τινα μανιώδη, παράφρονα, ἐμποιῶ, ἐμβάλλω μανίαν εἴς τινα : Φιλοδ.Ὀργ.71W.

μᾰνιουργῶ-έω (μανία, ἔργω) μτγν. καθιστῶ τινα μανικόν, μανιώδη, μτ. αἰτ. : Πολύαιν.8,43 **τὸ φάρμακον τοὺς γευσαμένους αὐτοῦ μανιουργεῖν ἔμελλεν**.

μᾶνις (ἡ) δωρ. τ. τοῦ μῆνις βλ.λ. : Πίνδ.Π 4,159 **ἀφελεῖν μᾶνιν χθονίων**.

μάνισμα (τὸ) δημ. κ. **μάνιασμα** ἡ ὀργή, ὁ θυμός.

μανισμένος-η-ο μσν. κ. δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μανίζω βλ.λ., ὡς ἐπίθ. ὁ ὠργισμένος, ὁ θυμωμένος : Ἐρωτόκρ.1,1951 **πήγαινε νὰ δῇς καὶ νὰ ξανοίξῃς | τοῦ Βασιλιοῦ τὸ πρόσωπο, ἂν εἶναι μανισμένος**, αὐτ.2151 **ἂν ἔχῃ μάχη καὶ κακιά, κι ἂν εἶναι μανισμένη** (ἡ κόρη), αὐτ.3,857.

μανισουρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν ἀγρωστοειδῶν φυτῶν, ὧν αἱ ρίζαι ἐν χρ. ὡς φάρμακον κατὰ τοῦ ἰκτέρου καὶ τῶν χολολίθων.

μανιστικά ἐπίρρ. μσν. δημ. μετ' ὀργῆς, ὀργίλως, μὲ θυμό, μὲ μάνιτα : Ἐρωτόκρ.5,484 **ἡ γλῶσσα τζι μανιστικὰ τέτοιας λογῆς ἀρχίζει**.

μάνιτα (ἡ) μσν. κ. δημ. κ. **μάννητα** ὀργή, θυμός, μανία : Ἐρωτόκρ.1,2014,αὐτ.2,934,αὐτ.944 **ἄς σιγανέφ' ἡ μάνιτα, κι ἡ ὀργιτ' ἄς μερώσῃ**· **2**) ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, ἡ ὁρμητικὴ φορά, ἡ μανιώδης ὁρμή : Ἐρωτόκρ.1,1673 **καὶ τὸ καράβ' ἀμπώθουσι μὲ μάνιτα μεγάλη** (τὰ κύματα), αὐτ.2, 271 **ἡ θάλασσα κι ὁ ἄνεμος μὲ μάνιτα τὸ δέρνα** (τὸ νησί)· **3**) δημ. τὸ πολεμικὸν μένος : Κρυστ. Ἀγροτ.Πεντάμορφ.68 **χιλιάδες παλληκάρια, | ποὺ πολεμοῦν μὲ μάνιτα, ποὺ μάχονται μὲ δίψα**, Ζερβ.μτφ.Ἰλ.Β 479 **ὡς ποὺ ἡ νύχτα τὴ μάνιτα τῶν ἀνδρῶν νὰ ξεχωρίσῃ**.

μανιτάρι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν μύκης βλ.λ. ‖ δ. γνωμ. **χόρτα ὅσα βρίσκεις, | καὶ μανιτάρια ὅσα γνωρίζεις**, φρ. **φυτρώνει σὰν τὸ μανιτάρι** (ἐπὶ τῶν ἀπροσδοκήτως ἢ αἰφνιδίως παρουσιαζομένων)· **2**) ναυτ. εἶδος ἀγκυρίου ἔχοντος σχῆμα μύκητος ἢ ἀνοικτοῦ ἀλεξιβρόχου ἐν χρήσει, ἰδ. πρὸς πόντισιν φωτοβόλων σημαντήρων.

μανιτιά (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν χείρανθος ὁ κοινός· **2**) τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς φυτὸν ματθαιολία ἡ πολιά.

μανιτόμπα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἐκ τοῦ ὀν. ἐπαρχίας τοῦ Καναδᾶ· ὡς προσηγ. εἶδος ἀρίστου σκληροῦ σίτου παραγομένου ἰδίως ἐκεῖ.

μανίτσα (ἡ) μσν. κ. δημ., μσν. κ. -τζα ὑποκορ. τοῦ μάνα βλ.λ., ἐν θωπευτ. σημ., μανούλα : Γεωργιλ.Θαν.Ρ ἐν Κορ.῞Ατ.2,394 **οἱ ἄνδρες των νὰ πᾶν ἐμπρός, πίσω των οἱ μανίτζες**˙ ‖ μτ. κτητ. ἀντων. α΄ προσ. πολλάκις ἐν χρ. ὡς θωπευτικὴ ἐπιφώνησις πρὸς τέκνον ἢ ἄ. προσφιλῆ : **σοῦ πέρασε ὁ πόνος, μανίτσα μου;**

μανιφατ(τ)ούρα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. γεν. πᾶν εἶδος χειροτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν προϊόντων, ἰδ. ὑφασμάτων.

μανιφέστο(ν) (τὸ) (Ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. ἔγγραφος ἀναγγελία ἢ προκήρυξις πολιτικοῦ ἢ κοινωνιολογικοῦ περιεχομένου ἐν ᾧ προγραμματικῶς ἐκτίθενται δοξασίαι ἢ διατυποῦνται διαμαρτυρίαι : **τὸ κομμουνιστικὸν μανιφέστον.**

μανιχαΐζω μσν. εἶμαι ὀπαδὸς τοῦ μανιχαϊσμοῦ βλ.λ., ἀκολουθῶ τὴν θρησκευτικὴν αἵρεσιν τῶν μανιχαίων : Στουδ.Θεόδ.162Α,αὐτ.523C.

μανιχαϊκός-ή-όν μτγν. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μανιχαίους ἢ τὸν μανιχαϊσμὸν βλ.λ. : Γρηγ.Νύσσ.3,57C, Στουδ.Θεόδ.151Α.

μανιχαῖοι (οἱ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὀπαδοὶ τοῦ μανιχαϊσμοῦ βλ.λ. : Ἐπιφάν.2,19Α,Πασχ.Χρον.663,13.

μανιχαϊσμός (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. χριστιανικὴ θρησκευτικὴ αἵρεσις, ἱδρυθεῖσα τὸν 3ον μ.Χ. αἰῶνα ὑπὸ τοῦ Πέρσου Μάνεντος, καὶ ἧς οἱ ὀπαδοὶ προσκλίνοντες εἰς τὴν ζωροαστρικὴν δοξασίαν ἐπίστευον εἰς τὴν ὕπαρξιν δύο ἀρχῶν, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, διεξαγουσῶν ἀδιάκοπον πρὸς ἀλλήλους πόλεμον, εἰς ὃν παρίστανται καὶ οὐ μετέχουσιν οἱ ἄγγελοι, οἱ προφῆται καὶ ὁ ἄνθρωπος : Γρηγ.Νύσσ.2,116D, Στουδ.Θεόδ.512C.

μανιώδης-ους-ες (μανία) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μανίαν : Ἱππ.Ἀέρ.7 **περιπνευμονίαι τε καὶ μανιώδεα νοσεύματα,** αὐτ.Κωακ.475˙ **2)** κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ μανίας κατεχόμενος, ὁ πλήρης μανίας, ὁ μανισκός, ὁ παράφρων, ὁ τρελλός, ὁ ἀνόητος : Εὐρ. Βάκχ.299 **τὸ μανιῶδες μαντικὴν πολλὴν ἔχει,** Θουκ.4,39 **τοῦ Κλέωνος καίπερ μανιώδης οὖσα ἡ ὑπόσχεσις ἀπέβη** (ἀνόητος), Ξεν.Ἀπομν.4,1,3 **μανιώδεις καὶ δυσπειθεστάτας** (κύνας), ῞Αλεξ.219,9 **μανιώδη πάντα τἀνθρώπων ὅλως,** Ἰώσ Αἰ 2,12,2 **μανιωδέστερον ἢ κατά,** Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω 5,57 **Ἑβραῖοι μανιώδεες ἄφρονι θυμῷ,** Παπαδ.Χρ.Μηλ. 44 **ἀφῆκε μανιώδη κραυγήν**˙ **3)** νεώτ. ὁ ἐν παροξυσμῷ ὀργῆς διατελῶν, ὁ εἰς μέγαν βαθμὸν ἐξωργισμένος˙ **4)** νεώτ. ὁ μέχρι μανίας ἀρεσκόμενος εἴς τι, ὁ μανιακὸς εἴς τι˙ **5)** μτγν. ὁ καθιστῶν τινα μανιακόν, ὁ ἐπιφέρων μανίαν : Διοσκ. 1,68,αὐτ.4,68 **ἀμφότεροι δὲ οὗτοι μανιώδεις ὑπάρχουσι καὶ καρωτικοί,** Νόν.Δ 10,4 **μανιώδης Ἱμάσθλη Πανός.**

μανιωδῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μανιώδη, μὲ μανίαν, ἐμμανῶς : Γαλ.5,415, Φιλωνίδ.Ἰατρ. ἐν Ἀθήν.15,675Β **οἱ μὲν αὐτῶν μανιωδῶς ἐκτρεπόμενοι παρέπαιον,** Σχόλ.Θεόκρ.1,83, Παῦλ.Αἰγ.3,6, Μηναῖ.3,9 Ὠδ.8 **μανιωδῶς τοῖς ἀθληταῖς ἐποτρύνας.**

μανιώνω δημ., ἀόρ. (ἐ)**μάνιωσα,** καταλαμβάνομαι ὑπὸ μανίας, τρέλλας ἢ παροξυσμοῦ ὀργῆς, γίνομαι ἔξω φρενῶν, μανίζω˙ **2)** τὸ μέσ. ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, ὁρμῶ, ἐπέρχομαι βιαίως, φέρομαι ὁρμητικῶς : Καρκβ.Ζητ.23 **ἄγριος ἐφύσηξε τρελλοβοριὰς ἔξαφνα κι ἐσυνεπῆρε στὰ μανιωμένα φτερά του ὅλους τοὺς πιστούς**˙ **3)** ρηματ. π. τὸ μάνιωμα.

μάνιωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανιώνω βλ.λ.

μανκάρω (Ἰταλ.) δημ. ἐπὶ ἀνέμων, κοπάζω ἀπροσδοκήτως : **μανκάρισε ὁ ἀέρας**˙ **2)** ἐπὶ ναυτικῶν χειρισμῶν, ἀποτυγχάνω : **μανκάρισε ἡ βόλτα μας.**

μάνλιχερ (τό) (γερμ.) νεώτ. κ. δημ. εἶδος ὀπισθογεμοῦς ἐπαναληπτικοῦ τυφεκίου (ἢ ἀραβίδος), λαβὸν τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ἐφευρόντος αὐτὸ Αὐστριακοῦ ὁπλομηχανικοῦ Φερδινάνδου Μάνλιχερ˙ **μάνλιχερ πιστόλιον** αὐτογεμὲς πιστόλιον εἰς ὃ ἡ αὐτόματος διαγέμισις διενεργεῖται διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας ἐπενεργείας τῶν ἀερίων τοῦ γεμίσματος ἐπὶ τοῦ κλείστρου.

μάν(ν)α (ἡ) (Ι) μσν. κ. δημ., θωπευτ. **μαν(ν)ούλα** κ. **μαν(ν)ίτσα, μαν(ν)ιώ,** ἡ μήτηρ : Κεδρ.Γεώργ.2,105,10, αὐτ.556,7,Γεωργιλ.Θρ.Κ ἐν Σκαρλ.Βυζαντ. ἐν λ. **ἔχασ' ἡ μάννα τὸ παιδὶ καὶ τὸ παιδὶ τὴν μάνναν** (νῦν ὡς παροιμ. ἐπὶ μεγάλης κοσμοσυρροῆς καὶ ἀταξίας), Ἐρωτόκρ.1,69 **ἐκαμαρώνασίν τηνε ὁ κύρις τσι κι ἡ μάννα,** αὐτ.472,Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 47,) **τοῦ Κίτσου ἡ μάννα κάθονταν στὴν ἄκρη στὸ ποτάμι,** Σολωμ.Τρελλὴ Μάννα 5 **ἔχασε ἡ μάννα τους | τὰ λογικά,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 55,12 **ὅπως ξεχνοῦνε μιὰ μάννα ποὺ πιὰ γέρασε | μπροστὰ στὴ νέα, τὴν ὄμορφή της γέννα**˙ ‖ κτ. ἐπέκτ. ὡς ἐπίκλησις προσφιλοῦς προσώπου πρεσβυτέρου ἢ καὶ νεωτέρου : Ἐρωτόκρ.2,1242, αὐτ.3,192, αὐτ.1046 **νὰ τὴ χαροῦμε, μάννα μου, τοῦ γάμου σου τὴ σκόλη** (ὁ Ρήγας πρὸς τὴν θυγατέρα του), αὐτ.4,267 **ὁ λογισμός σου, μάννα μου, πάντα 'ναι μετὰ μένα | νὰ σὲ τιμήσω, καὶ νὰ δῶ κλερονομιὰ 'πὸ σένα**˙ ‖ δημ. ὁμ. ἰδ. τὰ θωπευτ. **μαν(ν)ούλα κ. μαν(ν)ίτσα,** ἐν φρ. **μανούλα μου, μανίτσα μου, μαν(ν)ιώ μου** πρὸς δήλωσιν στοργῆς πρὸς παιδία ἢ κ. πόθου πρὸς ἐρώμενον πρόσωπον, ἀντὶ ψυχή μου, ἀγάπη μου, πουλί μου κττ.˙ ‖ δημ. φρ. **εἶμαι μάνα στὴν . .** (εἰς ἄκρον ἐπιτήδειος, λίαν ἱκανὸς εἴς τι), - **ὅπως τὴ γέννησε ἡ μάννα της** (ὁλόγυμνη), παροιμ. **λούζεις με χτενίζεις με, ξαίρω ποιά 'ναι ἡ μάνα μου** (αἱ ὑπὸ ξένου περιποιήσεις δὲν ἐπάγουσι στοργὴν πρὸς αὐτόν), - **κατὰ μάνα κατὰ κύρη, κατὰ γιὸ καὶ θυγατέρα** (ἐπὶ τέκνων ἐχόντων τὰ αὐτὰ πρὸς τοὺς γονεῖς ἐλαττώματα)˙ **2)** δημ. **μάνα μου !** ὡς ἐπιφ. πόνου, λύπης, φόβου, ἐκπλήξεως, θαυμασμοῦ ἢ ἀπολαύσεως˙ **3)** δημ. συνεκδ. πηγὴ ὕδατος, τὸ σημεῖον τοῦ ἐδάφους, ἐξ οὗ ἀναβλύζει τὸ ὕδωρ, ἄ. νερομάνα˙ ‖ ἡ κυρία αὔλαξ ὕδατος, δι' οὗ ἀρδεύονται κῆποι, λαχανόκηποι κττ.˙ **4)** δημ. τὸ λεπτὸν σχοινίον, ἐξ οὗ ἀναρτῶνται τὰ ἄγκιστρα τοῦ παραγαδιοῦ, ἡ δετηρία τοῦ παραγαδιοῦ˙ **5)** δημ. τὸ μονίμως προσδεδεμένον ἄκρον τοῦ σχοινίου συσπάστου ἢ πολυσπάστου˙ **6)** δημ. μήτρα πολυεμβόλου σχοινίου, ἄ. φιτίλι, κολαούζος˙ **7)** δημ. ὁ ξύλινος σκελετὸς τοῦ χαρταετοῦ˙ **8)** δημ. πρωτότυπον ἔγγραφον˙ ‖ ἡ χαρτογραφικὴ πλάξ, ἐξ ἧς ἐκτυποῦνται οἱ γεωγραφικοὶ χάρται˙ **9)** δημ. ἐπὶ παιδίων τινῶν, ὁ πρῶτος τῶν παικτῶν, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος˙ ‖ ὁμ. ἐπὶ παιδιῶν, σημεῖον ἀφετηρίας ἢ τέρματος, στόχος κττ.˙ **10)** δημ. ἐπὶ εἴδους παιγνίου τοῦ ταβλιοῦ, ὁ πρῶτος κατὰ σειρὰν κατατάξεως πεσσός : **μοῦ 'πιασε τὴ μάνα.**

μάννα (ἡ) (2) ἐν φρ. **μάννα λιβάνου** κόνις ἢ μικρὸν τεμάχιον, κόκκος λιβάνου : Διοσκ.1,68,6˙ ὁμ. **μάννα λιβανωτοῦ** (τὸ κόμμι τοῦ δένδρου λίβανος) : Αἰν Τακτ.35˙ ‖ ὁμ. μ. **μάννα** ἐπὶ τῆς κόνεως˙ ΑΕ 108,23 «**μάνναν,** τοῦ λιβάνου τὸ λεπτόν» : Ἱππ.῞Αρθρ. 36,αὐτ.Ἐπιδ.2,2,18,Γαλ.12,722,῞Αντυλλ.π.Ὀρειβ.7,21,8.

μάννα (τὸ, ἄκλ.) (Ι) (ἑβρ.) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀντικαταστήσασα τὸν ἄρτον ἐν τῇ ἐρήμῳ θεόπεμπτος τροφὴ τῶν Ἑβραίων : ΠΔ ῎Εξ.16,35 **οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔφαγον τὸ μάννα** (δ.γρ. μάν), αὐτ. Ἀρ.11,6 **εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν,** ΚΔ Ἰω. 6,31 **οἱ πατέρες ἡμῶν μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ,** αὐτ.Ἑβρ.9,4, Ἀκολουθ Μ Πέμπτ. πρωῒ **φαγόντων τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ γογγυζόντων,**

πρβλ.᾿Ιώσ.Αἱ 3,1,6· || νεώτ.μτφ. αἱ θεῖαι **εὐεργεσίαι**: ᾿Ακολουθ.Μ Πέμπτ.᾿Αντίφων.12 **λαός μου, τί ἐποίησά σοι καὶ τί μοι ἀνταπέδωκας; ἀντὶ τοῦ μάννα χολήν** (κ. ἐν τῇ δημ. φρ. ἐπὶ τῶν ἀγνωμόνων)· || νεώτ. ὁμ. μτφ. πᾶν ἀπροσδόκητον ἀγαθόν· **2**) νεώτ. φαρμακ. ὀπὸς ἐκρέων ἐκ τῶν ἐγκοπῶν τοῦ φλοιοῦ τοῦ δένδρου μελία ἡ εὐρωπαϊκὴ καὶ χρησιμεύων ὡς καθαρτικὸν τῶν παίδων· **3**) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν κύπειρος ἡ ἐδώδιμος.

μανναδότης (ὁ) (μάννα, δίδωμι) μσν. ὁ δοτήρ, ὁ δότης τοῦ μάννα βλ.λ. : ᾿Ακολουθ.Μ Σαββάτου Στάσ.Ι,56 **ἐν λάκκῳ κατέθεντο τὸν τροφέα μανναδότην ᾿Ιησοῦν.**

μανναδοτῶ-έω (μάννα, δίδωμι) μσν. δίδωμι μάννα . Δαμασκ.᾿Ι. 3,689D.

μαννάκιον (τὸ) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ μανιάκης βλ.λ., ἄνευ ὑποκορ. σημ. : Σχόλ.Θεόκρ.ΙΙ,4Ι **ὁ περιτραχήλιος κόσμος, τὸ λεγόμενον μαννάκιον** (δ.γρ. μανιάκιον).

μαννάναι (αἱ) νεώτ. χημ. φυσικοὶ σύνθετοι ὑδατάνθρακες περιέχοντες δι᾿ ὑδρολύσεως μαννόζην ἢ καὶ ἄλλους προσέτι μονοσακχαρίτας.

μαννάρι (τὸ) δημ. ἐσφ.γρ. τοῦ μανάρι βλ.λ.

μαννάριον (τὸ) μτγν. θωπευτ. τ. τοῦ μάννα βλ.λ.Ι), μητερούλα, μαννούλα: Λουκ.᾿Εταιρ.Δ 6,Ι **ναί, μαννάριον** (πιθ. ἐσφ.γρ.), αὐτ.7,4 **οὐκ ἔχει, ὦ μαννάριον.**

μαννεκέν (τὸ) (γαλλ.) δημ. μεγάλη πλαγγὼν χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν ραπτῶν, ραπτριῶν καὶ ἐμπόρων εἰδῶν ἱματισμοῦ πρὸς ἐπίδειξιν καὶ διαφήμισιν ἐνδυμάτων, πίλων κττ., ἡ κούκλα· **2**) εὔσταλὴς καὶ κομψὴ νεᾶνις χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν καταστημάτων γυναικείου συρμοῦ, ὅπως ἐνδυομένη ἐπιδεικνύῃ εἰς τὰς πελάτιδας ἢ εἰς κοσμικὰς συγκεντρώσεις τὰ πρότυπα (μοντέλα) φορέματα νέου συρμοῦ.

μάννινον (τὸ) μτγν. ἡ μάννα βλ.λ. (2) : ᾿Ασκληπιάδ.Πρ.π.Γαλ.13,648.

μαννινοτριόζη (ἡ) νεώτ. χημ. τρισακχαρίτης εὑρισκόμενος εἰς τὸ μάννα τοῦ φυτοῦ μελία ἡ εὐρωπαϊκή.

μαννίτης (ὁ) νεώτ. χημ. ἑξατομικὴ ἀλκοόλη ἐξαγομένη ἐκ τοῦ μάννα.

μαννιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μάννα ἢ ὁ περιέχων μάννα : **μαννιτικὰ φάρμακα.**

μαννοβρύτις στάμνος (ἡ) μσν. στάμνος βρύουσα θεῖον μάννα : Φιλῆς Ι,13 (ἔκδ. Mil.).

μαννοδότης (ὁ) μτγν. κ. **μανναδότης** βλ.λ. : Χρησμ. Σιβ.2,348 **῞Αγιε μαννοδότα.**

μαννοδοτῶ-έω μτγν. κ. μσν. κ. **μανναδοτῶ** βλ.λ.: ᾿Αποστ.Διατ.6,3,943 **τὸν ἐξ οὐρανοῦ μανναδοτήσαντα αὐτοῖς,** ΚΜανασσ.Χρον.1067.

μαννόζη (ἡ) νεώτ. χημ. σάκχαρον τοῦ τύπου τῶν ἑξοζῶν λαμβανόμενον δι᾿ ὑδρολύσεως τῶν μαννανῶν

μάν(ν)ος (ὁ) κ. **μόννος** δωρ. ὅρμος, περιδέραιον ἢ φέλιον· Πολυβ.5,99,Σχόλ.Θεόκρ.ΙΙ,4) «μάννος δέ ἐστιν ὁ περιτραχήλιος κόσμος, τὸ λεγόμενον μαννάκιον».

μαννοφορῶ μσν. φέρω μάννα βλ.λ.3) ἐν φρ. μαννοφορεῖ **ἡ κιβωτός** : Εὐστ.Μαν.Κομν. ἐν Taf. de Thes. 423,426.

μαννοφόρος-ον (μάννος, **φέρω**) μτγν. κ. μσν. ὁ φέρων μάννον, ὁ φορῶν περιδέραιον : Θεόκρ.ΙΙ, 4Ι **ἔνδεκα νεβρὼς πάσας μαννοφόρως** (δ.γρ. ἀντὶ ἀμνοφόρως)· **2**) (μάννα, φέρω) μσν. ὁ περιέχων, ὁ φέρων μάννα : Δαμασκ.Ι 2,845B **μαννοφόρος στάμνος χρυσῆ.**

μαννώδης-ους-ες (μάννα) ὁ περιέχων μάνναν βλ.λ. (2)· ὅθ. **τὸ μαννῶδες** φάρμακον ἐκ μάννας λιβάνου ἔχον στυπτικὴν δύναμιν : ῾Ιππ.᾿Επιδ.7,47 **πρὸς τὸ στόμα μαννῶδες . . ξυνήνεγκεν.**

μαννωμένος-η-ο δημ. ἀντὶ μανωμένος βλ.λ.

μαννωτός-ή-ό δημ. ἀντὶ μανωτὸς βλ.λ.

μανοδυναμόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον χρήσιμον πρὸς μέτρησιν μεγάλων πιέσεων ἢ ἰσχυρῶν ἐφελκυσμῶν, ἄ. μανομετρικὸν δυναμόμετρον.

μανολάτα (τὰ) μσν. χρυσᾶ βυζαντινὰ νομίσματα, κοπέντα ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, οὗ ἔφερον καὶ τὴν εἰκόνα : Πρόδρ. Ι,66 **ὁ κόρφος του βουρβούριζεν φεῖρας ἀμυγδαλάτας,) καὶ τώρα τὰ ὑπέρπυρα γέμει τὰ μανολάτα,** αὐτ.2,583· πρβλ. κωνσταντινάτα.

μανόλι (τὸ) μσν. ὁ ἰχθὺς μαίνη βλ.λ. : Λεξ. Σομαυέρα π.Κορ.᾿Ατ.4Α,309 ἐν λ.

μανομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μανόμετρον, ὁ τοῦ μανομέτρου: **μανομετρικὴ φλὸξ** (ἡ ἐκ τῆς μανομετρικῆς κάψης τοῦ Καίνιγκ ἐξερχομένη).

μανόμετρον (τὸ) νεώτ. φυσ. ὄργανον μετρήσεως τῆς πιέσεως ὑγρῶν καὶ ἀερίων : **ἀνοικτὸν - κλειστὸν μανόμετρον, - μανόμετρα μοριακά.**

μανός-ή-ό(ν) κ. δημ., συγκρ. **μανάτερος** κ. μτγν. **μανώτερος** (Γαλ.18(Ι),83Ι, ὑπερθετ. **μανότατος,** ἐπὶ τῆς συστάσεως πράγματός τινος, ὁ χαλαρός, ὁ ἁπαλός, ὁ χαῦνος, ὁ πορώδης, ὁ ἄτονος, ἀντίθ. πυκνός : ῾Ιππ.᾿Αρχ.᾿Ιητρ.22, ᾿Εμπ.75,Ι, Πλάτ.Τίμ.75C **μανῷ μὲν ὀστῷ,** αὐτ.79C **διὰ μανῶν τῶν σαρκῶν,** αὐτ.78D **ὄντος τοῦ σώματος μανοῦ,** αὐτ.53A **τὰ μὲν πυκνὰ καὶ βαρέα ἄλλῃ, τὰ δὲ μανὰ καὶ κοῦφα εἰς ἑτέραν ἕξει φερόμενα ἕδραν,** ᾿Αριστλ. Ζ Ι 492b,33 **ἔστι δὲ γλῶττα σὰρξ μανὴ καὶ σομφή,** αὐτ.493a,14 **ὁ δὲ μαστὸς μανός,** ᾿Αρετ.Χρον. Παθ.Ι,10 **μανὸς καὶ πολύτρητος ὁ πνεύμων**· **2**) δημ. ὁ ἀδρανής, ὁ ὀκνηρός, ὁ νωθρός, ἀκαμάτης : Βαλαωρ.Φωτ.Ι,196 **αὐτὸ τὸ βόϊδι τὸ μανό, - εἶναι ἄνθρωπος μανός**· **3**) ὁ ἀραιός, ὁ σπάνιος, ὁ μὴ πυκνός : Ξεν.Κυν.5,4 **μανότατα ἴχνη** (τὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εὑρισκόμενα), Πλάτ.Νόμ.734C **σμικρότερα καὶ μανότερα ἔχων ἀμφότερα** (ἐπὶ ἡδονῆς καὶ λύπης), ᾿Αριστλ.Ζ Ι 498b,25 **κάτωθεν τοῦ βλεφάρου ἐνίοις μαναὶ τρίχες πεφύκασιν**· || κ.ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἀραιῶς πεφυτευμένος : Θεόφρ. ΦΙ 1,8,2 **τὰ μανὰ καὶ πυκνὰ κατὰ τὴν φυτείαν**· || ὁμ. ἐπὶ δένδρων ἢ φυτῶν, ὁ ἐξαπλούμενος : Θεόφρ.ΦΙ 3,11,5· **4**) δημ. τὸ ἀρσ. μανὸς ὡς οὐσ. ὁ ἀραιὸς βρόχος τῶν μανωτῶν δικτύων.

μανόσπορος-ον (μανοσπορῶ) ὁ ἀραιῶς ἐσπαρμένος : Θεόφρ.ΦΑΙτ.3,21,5.

μανοσπορῶ-έω (μανός, σπείρω) σπείρω ἀραιῶς: Θεόφρ.ΦΙ 8,6,2.

μανόστημος-ον (μανός, στήμων) ὁ ἔχων λεπτὸν στήμονα, ὁ ἐκ λεπτοῦ στήμονος, ὁ λεπτῶς ὑφασμένος : Αἰσχ.ἀπ.297 **μανόστημοι πέπλοι.**

μανότης-ητος (ἡ) ἡ ἰδιότης τοῦ μανοῦ βλ.λ.Ι), χαλαρότης συστάσεως, τὸ πορῶδες, ἡ μαλακότης, ἡ χαυνότης, ἀντίθ. πυκνότης : Πλάτ.Τίμ.72C **σπληνός . . μανότης,** αὐτ.86D **ὑπὸ μανότητος ὀστῶν,** ᾿Αριστλ.ΗΝικ.1129a,22 **μανότης σαρκός,** πρβλ. Θεόφρ.ΦΙ 1,5,4· **2**) ἡ σπάνις, ἡ ὀλιγότης, ἡ διασπορά, ἡ ἀραιότης : Πλάτ.Νόμ.812D **πυκνότητα μανότητι καὶ τάχος βραδυτῆτι,** Θεόφρ.ΦΑΙτ.3, 7,Ι **μανότης τῶν φυτευομένων.**

μανουάλι(ον) (τὸ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μανάλι** σιδηροῦν ἢ ὀρειχάλκινον ἢ ἐξ ἄ. μετάλλου μέγα κηροπήγιον ἐν χρήσει ἐν τοῖς χριστιανικοῖς ναοῖς : Κ Πορφ.῎Εκθ.75,3, Παπαντ.῞Αγ.῎Ορ.28 **καντηλέρια καὶ μανουάλια γυαλίζονται.**

μανούβρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἑλιγμός, χειρισμὸς πλοίου ἐντὸς λιμένος πρὸς ἀγκυροβολίαν ἢ ἀπόπλουν· **2**) κίνησις ἁμαξοστοιχίας ἐν σιδηροδρομικῷ σταθμῷ πρὸς ἀλλαγὴν γραμμῆς, προσθήκην ἢ ἀφαίρεσιν βαγονίων κττ.· || μτφ. πλαγία ἐνέργεια καὶ ἰδίως ἀθέμιτος, πρὸς ἐπίτευξιν σκο-

ποῦ τινος· **3)** ἀσκήσεις στρατιωτικῶν μονάδων· || ἑλιγμοὶ στρατευμάτων πρὸ ἢ μετὰ τὴν μάχην.
μανουβράρω (ἰταλ.) δημ. ἐκτελῶ ἑλιγμοὺς ἢ κινήσεις πρὸς ἀγκυροβολίαν, ὁπόπλουν ἢ ἀποφυγὴν συγκρούσεως πλοίων, κυβερνῶ πλοῖον· **2)** χειρίζομαι, διευθύνω μηχανήν, ἁμαξοστοιχίαν· || μτφ. προσπαθῶ νὰ ἐπιτύχω τι διὰ πλαγίων ἐνεργειῶν, κάνω μανοῦβρες.
μανουδιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ὑπερικὸν τὸ οὖλον.
μανουηλάτον (τὸ) κ. μανουλ- μανολάτον βλ.λ.
μανούθιον (τὸ) μσν. εἶδός τι θάμνου : Κύριλλ. Σκυθ.ἐν Βί.Σάβ.229C, αὐτ.883Α.
μανούλα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν βερβάσκον τὸ μαλλοφόρον.
μανούνι (τὸ) δημ. τὸ ζιζάνιον ἔχιον τὸ ἰταλικόν.
μανούρα (ἡ) δημ. ὁ ἐφοπλισμὸς τοῦ πλοίου.
μανούρι (τὸ) δημ. εἶδος πλουσίου εἰς λίπος τυροῦ, τοῦ εἴδους τῶν μυζηθρῶν.
μανουρία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **χερσομυδιδῶν** χελωνίων ἑρπετῶν.
μανουσάκι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ κοσμητικὸν φυτὸν ἴον τὸ εὔοσμον· || τὸ ποῶδες καὶ κοσμητικὸν φυτὸν νάρκισσος ὁ κυπελλοφόρος : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.129,7 **ὡσὰν τὸ ρόδο τ' ἀνοιχτό, τὸ μανουσάκι τ' ἄσπρο.**
μανοῦσι (τὸ) δημ. τὸ μανουσάκι βλ.λ.
μανόφυλλος-ον (μανὸς, φύλλον) ὁ ἔχων ἀραιὰ φύλλα, ὁ ὀλιγόφυλλος : Θεόφρ.Φ(7,6,3.
μανόχρους-οος-ουν-οον (μανός, χρώς) ὁ ἔχων ἀραιὸν δέρμα, ὁ ἀραιόσαρκος : Θεόφρ.Ἱδρ.19.
μανταλίνα (ἡ) δημ. τὸ κοσμητικὸν φυτὸν χρυσάνθεμον τὸ στεφανωματικόν.
μάνταλο (τὸ) δημ. κ. μάνταλος (ὁ) μάνδαλος βλ.λ.· **2)** **μάνταλο** (τὸ) ἢ **μάνταλα** (ἡ) τὸ ἐτήσιον, νομευτικὸν καὶ κοσμητικὸν φυτὸν λωτὸς ὁ τετραγωνόβολος.
μάνταλος (ὁ) δημ. ὁ μάνδαλος βλ.λ.
μαντάλωμα (τὸ) δημ. κ. **μανδάλωμα** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανταλώνω, τὸ κλείσιμο τῆς πόρτας ἢ τοῦ παραθύρου μὲ μάνταλο.
μανταλωμός (ὁ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανταλώνω βλ.λ.
μανταλώνω μσν. κ. δημ. μανδαλῶ βλ.λ., βαλανῶ, ἐπιζυγῶ, κλείω ἔσωθεν τὴν θύραν ἢ τὸ παράθυρον διὰ μανδάλου : Ἐρωτόκρ.1,1481 **δείχνει τσι κι ἐμαντάλωσε,** αὐτ.3,1747 **τὰ παραθύρια κάρφωσε, τσὶ πόρτες μανταλώνει,** Καρκβ.Ζητ.154 **ἐμαντάλωσε τὴν πόρτα·** κ. παθ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 157,28 **βρίσκει τὴν πόρτα σφαλιστὴ καὶ τὰ κλειδιὰ παρμένα, | καὶ τὰ σπιτοπαράθυρα σφιχτὰ** μανταλωμένα· πρβλ. διπλομανταλώνω· **2)** ρηματ. π. μαντάλωμα, μανταλωμός, μανταλωτός.
μανταλωτός-ή-ό δημ. μανδαλωτός.
μαντάνι (τὸ) δημ. εἶδος μηχανῆς κινουμένης διὰ τεχνητοῦ καταρράκτου, χρησιμευούσης δὲ πρὸς ἐπεξεργασίαν μαλλίνων ὑφασμάτων, ταπήτων καὶ ἰδίως κλινοσκεπασμάτων.
μανταπόδαρο (τὸ) ἐν ναυτ. σημ. ὁ κρεμαστήρ.
μαντάρα (ἡ) δημ. ἡ μαδάρα βλ.λ.
μαντάρι (τὸ) δημ. ἡ πρὸς ἄρσιν τῆς κεραίας χρησιμεύουσα ὑπέρα.
μανταρίζω δημ. ὅ. μαντάρω βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. μαντάρισμα.
μαντάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανταρίζω, ἡ διὰ κλωστῆς ἐπιδιόρθωσις τετριμμένων εἰδῶν ἱματισμοῦ κ. κυρ. ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἐφθαρμένων νημάτων αὐτῶν διὰ νέων· πρβλ. καρίκωμα.
μαντάρω δημ. κ. μανταρίζω, ἀόρ. (ἐ)**μάνταρα,** κ. **(ἐ)μαντάρισα,** μτχ. παθ. παρακ. **μανταρισμένος,** ἐπιδιορθῶ διὰ κλωστῆς τετριμμένα εἴδη ἱματισμοῦ, οὐχὶ ράπτων, ἀλλὰ πλέκων τὰς σχισμὰς καὶ τὰς ὀπάς, πρβλ. καρικώνω.
μαντάτε(υ)μα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαντατεύω, καταγγελία, κατηγορία.
μαντατευτής (ὁ) δημ., θηλ. μαντατεύτρα ὁ μαντατεύων, ὁ καταγγέλλων τινὰ εἰς προϊστάμενόν του, ὁ καταδότης.
μαντατεύ(γ)ω (μαντάτο) μσν. κ. δημ., ἀόρ. (ἐ)**μαντάτεψα,** μαρτυρῶ τι κατά τινος, καταγγέλλω, προδίδω : Ἐρωτόκρ.1,1743 **ἂν τὸ πῶ τοῦ βασιλιοῦ, κι ἂν τήνε μαντατέψω, | σκοτώνει τη,** αὐτ.2186· || φανερῶ, ἐμφανίζω : αὐτ.3,1512 **τὸ φῶς τοῦ ἡλιοῦ σιμώνει, | ποὺ μαντατεύγει τὰ κουρφά, κι ὁπού τὰ φανερώνει·** **2)** ρηματ. π. μαντάτευμα, μαντατευτής, μαντατούρης.
μαντᾶτο (τὸ) (λατ.) μσν., δημ.κ.-**άτο** ἀγγελία, εἴδησις περὶ γεγονότος, χαμπέρι, συνηθέστ. κτ. πληθ. : Χρον.Μορ.339 **χαρὰν μεγάλην ἔλαβε τὸ ἀκούσει τὸ μαντᾶτο,** Ἐρωτόκρ.1,636 **ἄλλοι τοῦ ρηγὸς κακὰ μαντᾶτα φέρνου,** αὐτ.3,1355, - **τί μαντᾶτα μοῦ φέρνεις; - καλὰ - ἄσχημα - κακὰ** μαντᾶτα· || ἀνακοίνωσις, πληροφορία : Ἐρωτόκρ.3,1674 **μὰ σ' ὅτι μάθω, σ' ὅτι 'δῶ** μαντᾶτο νὰ σοῦ πέψω· || εἴδησις ἅμα καὶ πρόσκλησις : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 124,20 **μαντᾶτα πᾶνε κι ἔρχονται στῆς Ἀρετῆς τὴν πόρτα, στὸ φόρο γιὰ νὰ κατεβῇ τι ὁ Μαυριανὸς χαλιέται·** || κτ. ἐπέκτ. πρώτη ἐκδήλωσις, προμήνυμα : Ἐρωτόκρ.1,376 **καὶ νὰ μακρύνω ὅσο μπορῶ τοῦ πόθου τὰ μαντᾶτα,** φρ. παροιμ. **πέσιμο τῶν πριγουλιῶ** μαντάτα γερατειῶ.
μαντατουρεύω (λατ.) δημ. ἔχω τὴν ἕξιν, τὸ ἐλάττωμα νὰ μαντατεύω, εἶμαι μαντατούρης βλ.λ.
μαντατούρης-α-ικο (λατ.) δημ. ὁ ρέπων εἰς τὸ νὰ μαντατεύῃ βλ.λ., ὁ κατὰ κλίσιν, καθ' ἕξιν καταδότης : **τὸ μαντατούρικο παιδὶ τ' ἄλλα παιδιὰ δὲν τὸ κάνουν συντροφιά·** **2)** τὸ θηλ. **μαντατούρα** ὡς οὐσ. ὁ ἀκτινωτὸς ἀνεμόφορος σπόρος διαφ. φυτῶν, ἰδ. ἀγρίων, οἷον ἀκανθῶν, σκόλυμος κττ., πάππος, γήρειον, ἀνεμόσπορο, κλέφτης.
μαντατοφόρος-α (μαντᾶτο, φέρω) μσν. κ. δημ. ὁ φέρων μαντάτα, εἰδήσεις, ἀγγελιαφόρος : Χρον. Μορ.300 **πιττάκια γράφει παρευτύς, μαντατοφόρους στέλλει,** Διήγ.Ἀχιλλ.386 **μαντατοφόροι ἐφθάσασι ὥρα μεσονυκτίου,** Ἐρωτόκρ.4,195 **ὄχ τὸ Βυζάντιο πέφασι μαντατοφόρους τότες . . ,** αὐτ. 5,299,Ζερβ.μτφ.Ἰλ.Β 117 **ἔτρεχε δ' ἀναμέσο τους τοῦ Δία ἡ μαντατοφόρα | ἡ Φήμη.**
μαντατοφοροῦμαι μσν. στέλλω μαντάτα, ἀγγελίαν, εἰδοποιῶ, ἀνακοινῶ : Χρον.Μορ.306 **ἐν τούτῳ ἐμαντατοφορήστησαν τὸ ποῦ νὰ ἐσμίξουν ὅλοι** (κῶδ. Παρισ. εὐτὺς μαντᾶτα ἔστειλαν· πρβλ. μαντᾶτα = ἀνακοίνωσις).
μανταφοῦνι (τὸ) δημ. μικρὸν ἀγκυλωτὸν ὀξὺ εἰς τὸ ἄκρον ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἀνοίγονται ὀπαὶ ἐν τῷ ἐδάφει πρὸς ἀναφύτευσιν ἐκ φυτωρίου ἢ πρὸς φύτευσιν βολβῶν, σπόρων, ἰδ. ὀσπρίων· || ὅθ. ὁ εἰς τοῦτο καταγινόμενος μανταφούνης (ἐν χρ. πολλαχοῦ κ. ὡς ἐπώνυμ.)· **2)** ναυτ. κτ. πληθ. **μανταφούνια** τὰ ἐπὶ τῶν μεγάλων ἱστίων προσερραμμένα βραχέα λεπτὰ σχοινία, δι' ὧν δενομένων κατὰ τόπους πρὸς ἄλληλα συστέλλεται τὸ ἱστίον ἐν ὥρᾳ σφοδροῦ ἀνέμου.
μαντεία (ἡ) (μαντεύομαι) κ. νεώτ. κ. δημ., ἐπ. **μαντείη,** ἰων. **μαντηίη** τὸ μαντεύεσθαι, τὸ προφητεύειν, τὸ προλέγειν τὰ μέλλοντα ἢ ἀποκαλύπτειν τὰ ἄγνωστα, προφητικὴ δύναμις, μαντικὴ ἰδιότης : Ὑμν.Ἑρμ.533, αὐτ.547, Σοφ.ΟΤ 394 **τό γ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν ἀνδρὸς διειπεῖν, ἀλλὰ μαντείας ἔδει,** Πλάτ.Τίμ.71D **μαντείᾳ χρωμένην καθ' ὕπνον,** αὐτ.Συμπ.206B **μαντείας . . δεῖται ὅ,τι ποτὲ λέγεις,** Αἰσχίν.1,76 **ταῦτα μαντείας προσδεῖται·** || κτ. πληθ. αἱ χρησμοδοτήσεις, αἱ

προγνώσεις, αἱ ἐξηγήσεις τῶν σημείων : Ὑμν.Ἑρμ. 472, Ἡρ.2,83 **οὐ μέντοι αἵ γε μαντηίαι σφι κατὰ τὠυτὸ ἑστᾶσι,** Σοφ.Ἠλ.499 **ἤ τοι μαντεῖαι βροτῶν οὐκ εἰσὶν ἐν δεινοῖς ὀνείροις·** ‖ ὁ τρόπος, καθ' ὃν παρέχεται ἡ προφητεία, ὁ χρησμός : Ἡρ. 2,57 **ἡ δὲ μαντηίη ἥ τε ἐν Θήβῃσι τῇσι Αἰγυπτίῃσι καὶ ἐν Δωδώνῃ παραπλήσιαι ἀλλήλῃσι·** **2)** εἰκασία, πιθανολογία, συμπερασμός : Ἀριστλ.Οὐρ.284b,3 **ἡ περὶ τὸν θεὸν μαντεία,** Λουκ.Ἑρμότ.49 **τάν γε ἄνευ πείρας αἱρούμενον μαντείᾳ μᾶλλον ἢ κρίσει τἀληθὲς ἀναζητοῦντα·** **3)** τὸ περιεχόμενον τῆς προφητείας, χρησμός, μάντευμα : Τυρτ.4,2 **Φοίβου ἀκούσαντες Πυθωνόθεν οἴκαδ' ἔνεικαν μαντείας τε θεοῦ καὶ τελέεντ' ἔπεα,** Σοφ.ΟΤ 149 **Φοῖβος δ' ὁ πέμψας τάσδε μαντείας,** αὐτ.Τρ.238, Εὐρ.ΙΤ 1255 **μαντείας βροτοῖς θεσφάτων νέμων ἀδύτων ὕπο,** Λυσ.6,33 **συμβουλεύει εἰς τὴν βουλὴν εἰσιὼν περὶ θυσιῶν καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντειῶν,** Πλάτ. Φίλ.66Β **ὡς ἡ ἐμὴ μαντεία** (ὅπως ἐγὼ μαντεύομαι, προλέγω), αὐτ.Ἀπολ.29Α **οὐ νομίζω θεοὺς εἶναι ἀπειθῶν τῇ μαντείᾳ,** Πλούτ.Ἀλέξ.27 **γεγονέναι τινὰς αὐτῷ μαντείας ἀπορρήτους,** Ζερβ.μτφρ.Ἰλ.Α 141 **γιὰ νὰ εἰπῇς στοὺς Δαναοὺς μαντεῖες·** **4)** χρησμώδης, σκοτεινὴ ἔκφρασις, δυσνόητος λόγος : Πλάτ.Κρστ.384Α **εἰ οὖν πῃ ἔχεις συμβαλεῖν τὴν Κρατύλου μαντείαν.**

μαντεῖο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. κ. ἰων. **μαντήϊον** μαντικὴ ἀπόκρισις, χρησμός, πρόρρησις, προφητεία, μαντεία, μάντευμα : Ὀδ.Μ 272 **ὄφρ' ὔμῖν εἴπω μαντήϊα Τειρεσίαο,** Ἡσίοδ.ἀπ. 134,9, Ἡρ.2,174 **πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηίων, πολλὰ δὲ καὶ ἀπέφευγε,** αὐτ.111, Αἰσχ.Εὐμ.716 **μαντεῖα δ' οὐκέθ' ἁγνὰ μαντεύσει νέμων,** Σοφ.Τρ.77 **ὡς ἔλειπέ μοι μαντεῖα πιστὰ τῆσδε τῆς ὥρας πέρι,** Εὐρ.Ἴων 739, Πλάτ.Ἀπολ. 33C **προστέτακται ὑπὸ τοῦ θεοῦ πράττειν καὶ ἐκ μαντείων καὶ ἐξ ἐνυπνίων,** Φιλόδ.Μουσ.87Κ· **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τόπος ἱερὸς ἢ ναός, ἔνθα οἱ θεοὶ διὰ τῶν ἱερέων αὐτῶν ἢ τῶν μάντεων προέλεγον τὰ μέλλοντα ἢ ἀπεκάλυπτον τὰ ἄγνωστα, χρηστήριον : Ἡράκλ.Φιλ.93, Ἡρ.1,46 **ταῦτα μέν νυν τὰ Ἑλληνικὰ μαντήια,** Αἰσχ.Εὐμ.4. Σοφ. Ἠλ.33 **ἱκόμην τὸ Πυθικὸν μαντεῖον,** Θουκ.2,17 **Πυθικοῦ μαντείου ἀκροτελεύτιον τοιόνδε διεκώλυε,** Ἰσοκρ.6,17, Βί.Ἀλεξ.2161 **ἧς μὴ χρησμοδοτεῖν αὐτῷ λεγούσης τὸ μαντεῖον, - τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν - τῆς Δωδώνης·** ‖ ὁμ. κτ. πληθ. ἐπὶ ἑνὸς μ. ἱεροῦ : Αἰσχ.Πρ.831 **ἵνα μαντεῖα θᾶκός τ' ἐστὶ .. Διός,** Εὐρ.Ἴων 66 **ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τάδε·** **3)** πάπ. ὁ τρόπος, ἡ μέθοδος τοῦ μαντεύεσθαι, ἡ πορεία τῆς μαντικῆς· **4)** κτ. πληθ. **μαντεῖα** ἡ ἀμοιβὴ τοῦ μάντεως διὰ μαντείαν τινά, δῶρα διδόμενα ὡς ἀμοιβὴ τοῖς μαντευομένοις τι : ΠΔ Ἀρ.22,7 **ἐπορεύθη ἡ γερουσία .. καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.**

μαντεῖος-ον κ. -α (ἰων. -η)-ον ποι. τ. τοῦ μαντικὸς βλ.λ., προφητικός : Πίνδ.Ο 6,5 **βωμῷ τε μαντείῳ,** αὐτ.Π 5,69 **μυχόν τ' ἀμφέπει μαντεῖον,** Αἰσχ.Ἀγ.1265 **μαντεῖα περὶ δέρῃ στέφη** (στέφανοι τοῦ μάντεως), Σοφ.ΟΤ 21 **ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ** (ἐπὶ τῆς τέφρας τοῦ βωμοῦ), Εὐρ. Τρῳ.454 **ὦ μαντεῖ' ἄναξ** (ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος), Ἀριστφ.Ὄρν.722 **μαντεῖος Ἀπόλλων,** Παιὰν Δελφ.18 **μαντεῖος τρίπους,** Μάξ.Τύρ.14,2.

μαντέκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος κηρώδους ἀρωματικῆς ἀλοιφῆς εἰς σχῆμα μικροῦ κυλίνδρου χρησίμου πρὸς καλλωπισμὸν καὶ στερέωσιν τῶν τριχῶν τῆς κόμης ἢ τοῦ μύστακος εἰς τὴν θέσιν, ἣν ἔλαβον κομμωθεῖσαι.

μαντεμένιος-ια-ιο δημ. ὁ ἐκ χυτοσιδήρου, ἀπὸ μαντέμι, κατεσκευασμένος, ὁ χυτοσιδηροῦς.

μαντέμι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. γεν. ὀρυκτὸν περιέχον μέταλλον πρὸς καμίνευσιν, μετάλλευμα· **2)** ὁ χυτοσίδηρος, ἀντίθ. σφυρήλατος.

μαντεμτζῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ ἰδιοκτήτης μεταλλείου, ὁ μεταλλουργός, μεταλλευτής.

μάντε(υ)μα-ατος (τὸ) (μαντεύομαι) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀπόκρισις τοῦ μαντείου, χρησμός, προφητεία : Πίνδ.Π 4,73 **ἦλθε δὲ οἱ κρυόεν πυκινῷ μάντευμα θυμῷ,** αὐτ.8,60 **μαντευμάτων τ' ἐφάψατο συγγόνοισι τέχναις,** Αἰσχ.Πρ.669 **πεισθεὶς Λοξίου μαντεύμασιν,** Σοφ.ΟΤ 992, Εὐρ.Μήδ.685 **τούτῳ θεοῦ μάντευμα κοινῶσαι θέλω,** Πλάτ.Ἐπιστ.311D **κυριώτερα δὲ τὰ τῶν θείων ἀνδρῶν μαντεύματα.**

μαντεύομαι (μάντις), μέλλ. **μαντεύσομαι,** ἀόρ. **ἐμαντευσάμην,** κ. ποι. **μαντευσάμην** (Πίνδ.Ο 7,31), παρακ. **μεμάντευμαι,** χρησμοδοτῶ, προφητεύω, προλέγω τὰ μέλλοντα, ἀποκαλύπτω τι : Ἰλ.Α 107 **κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι,** αὐτ.Β 300, αὐτ.Τ 420 **τί μοι θάνατον μαντεύεαι,** αὐτ.Π 859, Σοφ.Αἶ.746 **εἴπερ τι Κάλχας .. μαντεύεται,** Πλάτ. Ἐπιστ.323C **φήμην ἀγαθὴν μαντεύομαι·** ὁμ. ἀπολ.: Ὀδ.Β 170 **οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι,** ΚΔ Πράξ.16,16 **ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτοῖς μαντευομένη·** ὁμ. μτ. δοτ. : Ὀδ. Β 178 **εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν οἴκαδ' ἰών,** Ἡρ.9,36 **τοῖσι Ἕλλησι .. ἐμαντεύετο,** Πλάτ.Ἀπολ.39D **ταῦτα μὲν οὖν ὑμῖν τοῖς καταψηφισαμένοις μαντευσάμενος ἀπαλλάττομαι,** Λουκ. Φιλόπ.5 **ἀμφίλοξα πᾶσι μαντευόμενον·** ὁμ. μτ. συστοιχ.αἰτ. : Αἰσχ.Εὐμ.716 **μαντεῖα δ' οὐκέθ' ἁγνὰ μαντεύσει νέμων·** ‖ μτ. δοτ. τρόπου, ἐξάγω προρρήσεις ἔκ τινος ἢ διὰ μέσου τινός : Ἡρ.4,67 **οἳ μαντεύονται ῥάβδοισι ἰτεΐνῃσι .. ὧδε·** **2)** γεν. προμαντεύω, προαισθάνομαι, εἰκάζω, συμπεραίνω, πιθανολογῶ, ἐπὶ σκοτεινοῦ καὶ ἀορίστου προαισθήματος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πραγματικὴν γνῶσιν : Αἰσχ.Ἀγ.1367 **ἐξ οἰμωγμάτων μαντευσόμεσθα τἀνδρὸς ὡς ὀλωλότος,** Πλάτ. Κρατ.411Β **δοκῶ γέ μοι οὐ κακῶς μαντεύεσθαι ὃ καὶ νῦν δὴ ἐνενόησα,** Ἀριστλ.Ῥητ.1373b,7 **ἔστι γὰρ ὃ μαντεύονταί τι πάντες φύσει κοινὸν δίκαιον,** αὐτ.ΖΓ 765a,27 **μαντεύεσθαι τὸ συμβησόμενον ἐκ τῶν εἰκότων·** **3)** ἐπὶ ζῴων, ὀσφραίνομαι, ἀνιχνεύω : Θεόκρ.21,45 **ἐν ὕπνοις πᾶσα κύων ἄρτον μαντεύεται·** **4)** ἐρωτῶ, συμβουλεύομαι τὸ μαντεῖον, ζητῶ χρησμόν : Πίνδ.Ο 7,31 **μαντεύσατο δ' ἐς θεὸν ἐλθών,** αὐτ.Π 4,163 **μεμάντευμαι δ' ἐπὶ Κασταλίᾳ,** Ἡρ.1,46 **τὰ Ἑλληνικὰ μαντήια ἐς τὰ ἀπέπεμψε μαντευσόμενος,** αὐτ.4,172, αὐτ.6,76 **μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι,** Ἀριστφ.Σφ. 159 **ὁ γὰρ θεὸς μαντευομένῳ μοὔχρησεν ἐν Δελφοῖς ποτέ,** Ξεν.Ἀπομν.1,1,3 **εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις·** ὁμ. μτ. αἰτ. : Εὐρ.Ἴων 346 **ταῦτα καὶ μαντεύομαι** (αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα, περὶ οὗ ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον), Πλάτ.Ἀπολ.21Α **εἰς Δελφοὺς ἐλθὼν ἐτόλμησε τοῦτο μαντεύσασθαι·** ὁμ. κ. μτ. συστοιχ. αἰτ. : Αἰσχίν.3,107 **μαντείαν ἐμαντεύσαντο παρὰ τῷ θεῷ·** ‖ ὁμ. κ. ἐμπροθ. (περί, ὑπέρ τινος) : Πίνδ.Ο 6,38 **μαντευσόμενος ταύτας περ' ἀτλάτου πάθας,** Ἡρ.8,36 **ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱρῶν χρημάτων,** Εὐρ.Ἴων 431 **ἧς ὑπὲρ μαντεύεται** (δ.γρ. ἀντὶ ὑπερμαντεύεται), Ἱππ. Ἐρ.π.Ἀθήν.6,259Α **μαντευομένῳ περὶ σωτηρίας·** **5)** τὸ παθ. ἐν ἀορ. **ἐμαντεύθη** ἐδόθη χρησμός : Ἡρ.5,114 **ἐμαντεύθη σφι τὴν μὲν κεφαλὴν .. θάψαι·** ‖ ὁ παρακ. ἐν μτχ. **τὰ μεμαντευμένα** αἱ λέξεις τῶν χρησμῶν, οἱ λόγοι τοῦ μαντείου : Ἡρ. 5,45 **παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιέων διεφθάρη·** ὁμ. κ. ἐν παθ. ἀορ. : Ἐπιγρ. **τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαντευσθέντα** (sic), Ἡλιόδ.Αἰθ.7,1 **τῶν μαντευθέντων ἕνεκεν ἐπισπεύδοντες·** **6)** ῥηματ.π.μάντευμα, μαντευτής, μαντευτός, μαντευτέον.

μαντεύσιμος-ον νεώτ. ὃν δυναταί τις νὰ μαντεύσῃ, νὰ προείπῃ.
μαντευτής (ὁ) (μαντεύομαι) μτγν. μάντις : Ἡλιόδ. Αἰθ.9,1 **εὐμενὴς αὐτόθεν πρὸς τὰ ἴδια, καὶ οὐκ εἰδώς, ὑπὸ τοῦ μαντευτοῦ τῆς ψυχῆς γινόμενος** (δ.γρ. μαντευτικοῦ).
μαντευτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν μαντείαν, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μαντεύεσθαι : Εὐρ.Βάκχ.299 **τὸ μανιῶδες μαντευτικὴν . . ἔχει** (ἐνν. τέχνην) (ἐσφ.γρ. ἀντὶ μαντικήν, π. Πλούτ.Ἠθ 432E).
μαντευτός-ή-όν (μαντεύομαι) ὁ ὑπὸ χρησμοῦ ἢ μαντείου προρρηθεὶς : Εὐρ.Ἴων 1209 **ἦχ' ὁ μαντευτὸς γόνος**, Ἀριστείδ.Λόγ.37(2) τίτλ. **μαντευτοὶ λόγοι** (ἄθροισμα λόγων τοῦ Ἀριστείδ.), Μέν.Ρήτ. 344S· || ὁ ὡρισμένος, διατεταγμένος ὑπὸ τοῦ μαντείου, τοῦ χρησμοῦ : Ξεν.Ἀν.6,1,22 **ἱερεῖα ἐθύετο τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, ὅσπερ αὐτῷ μαντευτὸς ἦν ἐκ Δελφῶν**, Ἀριστλ.Ἀθ.54,6 **τά τε μαντευτὰ ἱερὰ θύουσιν**, Φιλόστρ.Ἡρ.2,18 **μαντευτὰ λουτρά**.
μαντεύτρια (ἡ) σχόλ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. μαντεύτρα ἐπὶ γυναικός, ἡ μαντευτικὴν βλ.λ. ἱκανότητα ἔχουσα, ἡ εἰς τὸ μαντεύειν ἀσχολουμένη· γλώσσ. ἐπὶ τοῦ φοιβάστρια : Σχόλ Λυκόφρ.1468, Νίκ.Χων.Χρον.759,25· **2**) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἔχουσα τὴν ἱκανότητα νὰ διαγινώσκῃ, νὰ διακρίνῃ ψυχικὰς ἢ καὶ πραγματικὰς καταστάσεις οἰκείων ἢ γνωρίμων προσώπων, ἄ. μάντισσα βλ.λ.
μαντεύω (μάντις) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ τοῦ μέσ. μαντεύομαι βλ.λ.(1) : Πλούτ.Ἀλέξ.75 **θυομένων καὶ καθαιρόντων καὶ μαντευόντων μεστὸν ἦν τὸ βασίλειον**, Ἀρρ.Ἰνδ.11,5, Ξεν.Ἐφ.5,4, Ἱμέρ.Λόγ.10,5, αὐτ.14,34, Γρηγ.Νύσσ.2,36A **τὸν τὴν ἄνοδον τῆς ψυχῆς αὐτοῦ μαντεύσαντα**· **2**) νεώτ. κ. δημ. μαντεύομαι βλ.λ.2) : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 37,9 **στὴν ὄψη σου ἔτσι μάντεψα τῆς νίκης τὸ σημάδι**, Πορφύρ. Σκ.94,6 **μαντεύω γνώριμες φωνές, πνιγμένες στὸ σκοτάδι**.
μα(ν)τζούνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τὸ ἔκλειγμα βλ.λ.
μαντζουράνα (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες πολυετὲς καὶ ἀρωματικὸν φυτὸν ὀρίγανον τὸ ἀμάρακον : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.103,19 **καὶ στρῶσε πάτους βασιλκό, καὶ πάτους μαντζουράνα**, παροιμ. **μαντζουράνα στὸ κατῶϊ; γάϊδαρος στὰ κεραμίδια** (ἐπὶ ἀσυναρτήτου ἢ παραλόγου ὁμιλίας).
μαντηΐη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ μαντεία βλ.λ. : Ἡρ.2,57 **ἡ δὲ μαντηΐη ἥ τε ἐν Θήβῃσι . . καὶ ἐν Δωδώνῃ**.
μαντήϊον (τὸ) ἐπ. κ. ἰων. τ. τοῦ μαντεῖον βλ.λ. : Ὀδ.Μ 272 **μαντήϊα Τειρεσίαο**, Ἡρ.2,174 **ψευδέα τε μαντήια ἐκτημένοισι**.
μαντήϊος-η-ον ἰων. τ. τοῦ μαντεῖον βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 2,493 **μαντήϊος Ἀπόλλων**.
μαντήλα (ἡ) δημ. μέγα μανδήλιον· **2**) συνεκδ. καλύπτρα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν, κεκρύφαλος, κεφαλοπάνι· **3**) τραπεζομάντηλον κ. ἰδ. τὸ κάλυμμα τῆς Ἁγίας Τραπέζης· **4**) ἡ ὑπὸ τὸν λαιμὸν τῶν βοῶν κρεμαμένη ὑποδερίς, τραχηλιά· **5**) εἶδος φυτοῦ ὁμοιάζοντος πρὸς τὸ χαμομήλι.
μαντηλίδα (ἡ) δημ. τὸ ἐτήσιον φυτὸν χρυσάνθεμον τὸ στεφανωματικόν.
μαντήλι(ον) (τὸ) (λατ.) μσν. κ. δημ. κ. **μαντίλι(ον)**, τὸ μάκτρον, τὸ χειρόμακτρον, τὸ προσόψι, ἡ πετσέτα : Θεοφάν.728,17 **μαντίλιν**, Κ Πορφ.Ἐκθ.465, 11· || **ἅγιον μαντήλιον** τὸ ἐφ' οὗ ἀπετυπώθη, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, τὸ πρόσωπον τοῦ Σωτῆρος καὶ ὅπερ ἀπεστάλη πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ἐδέσσης Ἄβγαρον : Συνεχ.Θεοφάν.432,12, Ὡρολόγ.Μέγ.8,16 **ἅγιον μανδήλιον**· **2**) δημ. τὸ ρινόμακτρον : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.20,2 **ἐσφούγγιζε τὰ μάτια του μ' ἕνα χρυσὸ μαντήλι**, Ξανθούλ.3 **καὶ αὐτὴ μὲ τὸ μαντήλι | τοὺς ἀποχαιρετᾷ**, **μαντήλι καλαματιανὸ-μεταξωτὸ-λινό**· || φρ. **τὸ ἔδεσε στὸ μαντήλι** (θεωρεῖ βεβαίαν τὴν ἐκτέλεσιν δοθείσης ὑποσχέσεως)· **3**) καλύπτρα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν, μαντήλα, κεφαλοπάνι, τσεμπέρι : Πορφύρ.Σκ.16,2 **τὰ σκλαβωμένα σου ἐξεχείλισαν μαλλιὰ | . . ἀπ' τὸ μαῦρό σου μαντήλι**.
μαντηλοῦσα (ἡ) δημ. κ. μαντιλοῦσα γυνὴ φοροῦσα μαντήλιον βλ.λ.3)· || ὡς ἐπίθ. τῆς Παναγίας : Μαλακ.Μεταμόρφ.2 **τὴν Παναγία τὴν μαντηλοῦσα | ποὺ ταπεινὰ τὴν προσκυνοῦσα**.
μαντηλώνω δημ. κ. μαντιλώνω καλύπτω, περιβάλλω τὴν κεφαλὴν διὰ μαντηλίου βλ.λ.3), σκεπάζω τὸ κεφάλι μὲ μαντήλι, κουκουλώνω : Βλ.Συνμ. 97 ἐν λ. καπελώνω.
μαντηλωτός-ή-ό δημ. ὁ διὰ μαντηλίου κεκαλυμμένος, ὁ μαντηλοδεμένος : Βλ.Συνμ.129 ἐν λ. μαντιλοδεμένος.
μάντης (ὁ) δημ., θηλ. **μάντισσα** μάντις βλ.λ.· **2**) τὸ μέγα δένδρον πεύκη ἡ λαρικοειδής.
μαντιάρχης (ὁ) (μάντις, ἄρχω) Ἐπιγρ. κ. **μαντίαρχος** ὁ ἀρχηγὸς τῶν μάντεων.
μαντίαρχος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ μαντιάρχης βλ.λ.
μαντιζέλο (ὁ) δημ. ὁ ἔκφορος βλ.λ.9) : **φάλτσο μαντιζέλο** (ὁ παρέκφορος βλ.λ.).
μαντική (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. θηλ. τοῦ μαντικὸς ὡς οὐσ., ἡ τέχνη τοῦ μάντεως, ἡ ἰδιότης τοῦ μαντεύεσθαι, ἡ ἱκανότης τοῦ νὰ προλέγῃ τις τὰ μέλλοντα ἢ νὰ ἀποκαλύπτῃ τὰ ἄγνωστα : Ἡρ.2,49 **ἄνδρα σοφὸν μαντικήν**, αὐτ.4,68, Αἰσχ.Πρ.484 **τρόπους τε πολλοὺς μαντικῆς ἐστοίχισα**, Σοφ.ΟΤ 311, Θουκ.5,103 **μαντικήν τε καὶ χρησμοὺς . . λυμαίνεται**, Πλάτ.Συμπ.197A **ἰατρικὴν καὶ μαντικὴν Ἀπόλλων ἀνεῦρεν**, αὐτ.Φαῖδρ.244B, αὐτ.Ἀπολ.40A **μαντικὴ ἡ τοῦ δαιμονίου**.
μαντίκι (τὸ) δημ. ὁ κεροίαξ βλ.λ.
μαντικός-ή-ό(ν) (μάντις) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μάντιν ἢ τὴν μαντείαν, προφητικός : Αἰσχ.Ἀγ.1098 **ἦμεν κλέος σου μαντικὸν πεπυσμένοι**, αὐτ.Εὐμ.180 **μαντικῶν μυχῶν**, αὐτ.616 **μαντικοῖσιν ἐν θρόνοις**, Σοφ.ΟΤ 723 **φῆμαι μαντικαὶ** (προφητικοὶ λόγοι), αὐτ.Ἀντ.1055 **τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάργυρον γένος** (οἱ μάντεις), Εὐρ.ΙΑ 520, Πλάτ.Φαῖδρ.265B **μαντικὴν . . ἐπίπνοιαν** (προφητικὴ ἔμπνευσις), αὐτ.275B, Πλούτ. Ἠθ.736A **τὸ μαντικὸν μέρος τῆς ψυχῆς**, Πορφ. Ἀποχ.2,48 **μαντικὰ ζῷα**· **2**) **μαντικὴ τέχνη** ἡ μαντικὴ βλ.λ. : Σοφ.ΟΤ 709, Ἀριστλ.Πολιτ.1274a,28 **γυμνασθῆναι δ' αὐτὸν . . κατὰ τέχνην μαντικήν**· || κ. ἁπλῶς μαντικὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.· **3**) ἐπὶ προσ., ὁ ὅμοιος πρὸς μάντιν, μάντις προφήτης : Πλάτ. Ἀλκ.Ι,115A **μαντικὸς γὰρ εἶ**, αὐτ.Φαίδ.85B, Λουκ. Ἡσίοδ.7 **τά γε τοιαῦτα πολὺ μαντικώτεροι ὑμῶν οἱ γεωργοί**.
μαντικῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τὸν τρόπον τοῦ μάντεως : Ἀριστφ.Εἰρ.1026 **μαντικῶς τὸ φρύγανον τίθεσθαι**, Πλάτ.Συμπ.198A **μαντικῶς μοι δοκεῖς εἰρηκέναι**, αὐτ.Θεαίτ.142C, Τζέτζ.Ἐξήγ. Ἰλ.84,20.
μαντίλη (ἡ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ Μαντίας ἐν Πλάτ.Κωμ.185.
μαντιλίδα (ἡ) δημ. ἄ. μαντηλίδα βλ.λ.
μαντίλλια (ἡ) (ἱσπαν.) νεώτ. κ. δημ. καλύπτρα τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων ἐκ δαντέλλας ἢ πλεκτοῦ δενομένη ὑπὸ τὸν λαιμόν.
μα(ν)τινάδα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἑωθινὸν ᾆσμα ᾀδόμενον ὑπὸ τὰ παράθυρα ἐρωμένης· || ἐν Κρήτῃ, ὁμοιοκατάληκτον δίστιχον, συνήθ. αὐτοσχέδιον, ᾀδόμενον εἰς χοροὺς καὶ εὐωχίας, πρβλ. λιανοτράγουδα, πατινάδες.
μαντίον (τὸ) μτγν. κ. μσν. χλαμύς, μανδύας, τὸ ἐπένδυμα ὅπερ οἱ στρατηγοὶ κ. ἄ. ἀρχηγοὶ τοῦ στρατοῦ περιεβάλλοντο ὑπὲρ τὴν πανοπλίαν : Ἰω. Λυδ.Ρωμ.2,13 **ὁ δὲ μανδύης ἐστὶ τὸ παρὰ τῷ πλήθει μαντίον λεγόμενον**, Μόσχ.1 2945A.

μαντιπόλος-ον (μάντις, πέλομαι) ὁ μαινόμενος, ὁ ἔνθους, ὁ θεόπνευστος, ὁ ἐμπνευσμένος, ὁ ἐνθουσιῶν : Εὐρ.'Εκ.121 **τῆς μαντιπόλου Βάκχης ἀνέχων λέκτρα,** Χρησμ.π.Λουκ.ΖΤραγ.31 **κέκλυτε μαντιπόλου τόδε θέσφατον 'Απόλλωνος'** ‖ μτγν. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. οἱ μάντεις : Μαν.6,306.

μαντιπολῶ-έω (μαντιπόλος) ἀσχολοῦμαι περὶ τὴν μαντικήν, προφητεύω : Αἰσχ.'Αγ.979 **μαντιπολεῖ δ' ἀκέλευστος ἄμισθος ἀοιδά.**

μάντῖς-εως (ὁ,ἡ) κ. ἰων. -ιος (μαίνομαι) κ. μσν. κ. νεώτ., κλητ. **μάντῖ,** πληθ. γεν. **μάντεων,** δοτ. **μάντεσι·** ὁμ. κ. ὡς θηλ. αἰτ. ἑν. **μάντιδα,** ὀνομαστ. πληθ. **μάντιδες,** δημ. κ. **μάντης,** θηλ. **μάντισσα,** ὁ μαντευόμενος, ὁ προλέγων τὰ μέλλοντα, ὁ προφήτης· κ. γεν. ὁ ἐκ τῶν ἱερείων, τῶν οἰωνῶν ἢ ἄλλων σημείων τεκμαιρόμενος τὴν θέλησιν τῶν θεῶν : 'Ιλ.Α 62 **ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα ἢ καὶ ὀνειροπόλον,** αὐτ.106 **μάντι κακῶν,** 'Οδ.Ρ 384, Θέογν.545 **μάντεσί τ' οἰωνοῖς τε καὶ αἰθομένοις ἱεροῖσιν,** Σιμων.94, Πίνδ.Ι 5(6),51 **μάντις ἀνήρ,** Αἰσχ.'Επτ.24 **ὡς ὁ μάντις .. οἰωνῶν βοτήρ,** Θουκ.8,1 **ὠργίζοντο δὲ καὶ τοῖς χρησμολόγοις καὶ μάντεσι,** Πλάτ.Τίμ.72Β **οὐ τι μάντεις προφῆται δὲ μαντευομένων δικαιότατα ὀνομάζοιντ' ἄν,** αὐτ.Νόμ.871D **νομοφύλακες μετ' ἐξηγητῶν καὶ μάντεων,** Πλούτ.Λυκ.9 **οὐ σοφιστὴς λόγων, οὐ μάντις ἀγυρτικός,** Παυσ.1,34,4 **μάντεων γ' οὐδεὶς χρησμολόγας ἦν·** ὁμ. ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος : Αἰσχ.'Αγ.1202 **μάντις μ' 'Απόλλων τῷδ' ἐπέστησεν τέλει,** αὐτ.Χο.559, αὐτ.'Αγ.1275 **ὁ μάντις μάντιν ἐκπράξας ἐμέ** (ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος καὶ τῆς Κασσάνδρας)· κ. ἐπὶ τῆς Πυθίας ἱερείας : αὐτ. Εὐμ.29· ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ 'Αμφιαράου : αὐτ.'Επτ.382 **θείνει δ' ὀνείδει μάντιν Οἰκλείδην σοφόν·** κ. μτ. δοτ. προσ. : Εὐρ.'Εκ.1267 **ὁ Θρῃξὶ μάντις,** αὐτ. 'Ορ.363· ὁμ. μτ. αἰτ. οὐδ. ἀντων. : αὐτ.'Ηρακλ.65 **μάντις δ' ἦσθας οὐ καλὸς τάδε·** ‖ ὁμ.κ.θηλ. : Πίνδ.Π 11,33 **μάντιν τ' ὄλεσσε κόραν,** Αἰσχ.'Αγ. 1275, αὐτ.'Επτ.808 **οἲ 'γω τάλαινα, μάντις οὖσα τῶν κακῶν,** Σοφ.'Ηλ.472, Εὐρ.Μήδ.239, ΑΠ Παράρτ.6,122 **μάντιδα δάφνην,** Σουΐδ. ἐν λ. Σίβυλλα **μάντιδες·** **2**) μτφ. ὁ προαισθανόμενος, προαγγέλλων, προλέγων, προμηνύων, προμαντεύων τι : Αἰσχ.'Επτ.402 **τάχ' ἂν γένοιτο μάντις ἀνοίᾳ τινί,** Σοφ.ΟΚ 1080 **μάντις εἴμ' ἐσθλῶν ἀγώνων,** αὐτ. 'Αντ.1160, αὐτ.Αἴ.1419 **πρὶν ἰδεῖν δ' οὐδεὶς μάντις τῶν μελλόντων,** Εὐρ.'Ελ.757 **γνώμη δ' ἀρίστη μάντις, - οἱ ἡγεμόνες κατά τόν μεσαίωνα εἶχον ἀστρολόγους καὶ μάντεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των,** παροιμ. **κάμε με μάντη νὰ σὲ κάνω ἀφέντη** (ἢ **πλούσιο**)· **3**) δημ. **-ης,** θηλ. **μάντισσα** κ. ὁ διὰ λογικῆς, διὰ τῆς κρίσεως προβλέπων κατ' ἀντίληψιν καὶ συμπερασματικῶς συμβησόμενα ἐν ἀναφ. πρὸς παρόντα πράγμ. ἢ σχέσεις ὧν ἔχει γνῶσιν : **μάντης ἤσουν καὶ πρόβλεφες πὼς θὰ τσακωθοῦν οἱ σύντροφοι, - πὼς θά πάρουν κακὸ δρόμο τά κορίτσια τους·** ‖ ὁμ. κ. ὁ ὀρθῶς διαγιγνώσκων μὴ σαφῶς καθωρισμένα ἢ ἐκ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου δυσδιάκριτα συμβάντα : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 33, 21 **γιατ' εἶναι μάντισσα στὰ πρὶν ἡ ἀγάπη μοναχή της·** **4**) ἐπίθ. ὁ προφητικὸς βλ.λ. : Σοφ.ἀπ. 113 **τοῦδε μάντεως χοροῦ** (τοῦ προφητικοῦ τούτου ὁμίλου)· **5**) ὡς θηλ. τὸ ὀρθόπτερον ἔντομον μάντις ἡ θρησκευτική : Θεόκρ.10,18 **μάντις τοι τὰν νύκτα χροΐξεῖθ' ἁ καλαμαία,** Διοσκ.Εὐπ. 1,149 **μάντις· ἔστι δὲ ὅμοιος ἀκρίδι 'Ινδικῇ·** ‖ νεώτ. ζωολ. **ἡ μάντις** γένος ὀρθοπτέρων μαντιδῶν ἐντόμων· **6**) **ἡ μάντις** 'Ησ. «ὁ ἐν τοῖς κήποις βάτραχος» καλούμενος οὕτως ὡς προαγγέλλων τὴν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ· **7**) ὡς θηλ. εἶδος κράμβης, λαχάνου : Νίκ.ἀπ.85,7 **ἣν μάντιν λαχάνοισι παλαιογόνοι ἐνέπουσιν,** 'Αθήν.9,370Α **μάντιν κέκληκε τὴν κράμβην ἱερὰν οὖσαν·** **8**) κ. ἐπὶ κομητῶν : 'Ερμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,21,9.

μαντισία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **ζιγγιβεριδῶν** φυτῶν.

μάντισσα (ἡ) μον. κ. δημ., θηλ. τοῦ μάντις βλ.λ.ΙΙ : γλωσσ. ἑλληνοβάρβ. ἐν λ. 'Αρουραία μάντις **μάντισσα τῆς στράτας καὶ ὁδοῦ·** πρβλ. χειρομάντισσα, χαρτομάντισσα.

μαντῖχώρας (ὁ) δ.γρ. ἀντὶ μαρτιχόρας βλ.λ. : 'Αριστλ.ΖΙ 501a,26.

μάντοι δωρ. τ. τοῦ μέντοι βλ.λ. : 'Επιγρ.

μαντόλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **μανδόλα** βλ.λ.

μαντολάτο (ἰταλ.) δημ. γλύκισμα συμπαγὲς ἐν εἴδει λεπτοῦ πλακοῦντος, κατεσκευασμένον ἐκ λευκώματος ᾠῶν ἐντὸς μέλιτος ἢ σακχάρεως καὶ φέρον παρεμβεβλημένα πυκνῶς ἀμύγδαλα.

μαντολινάτα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἡ μανδολινάτα.

μαντολῖνο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. **μανδολῖνον** βλ.λ.

μαντολόγια (τὰ) δημ. λαογρ. ἅπαντα τὰ ἀπορρίμματα κώμης ἢ χωρίου τινός, ἅτινα ἐν καιρῷ ἐπιδημίας περισυλλεγόμενα ὡς συμβολίζοντα τὴν μαστίζουσαν τὴν κώμην νόσον, ἐτίθεντο ἐντὸς χύτρας καὶ ἐθάπτοντο εἰς χῶρον ἠροτριωμένον ἔξω τοῦ συνοικισμοῦ, ὅπου καὶ ὑψοῦτο εἶτα ἐνδεικτικὸς ὀβελίσκος, κολωνάκι.

μαντομάγος (ὁ) (μάντις, μάγος) μσν. ὁ μάντις καὶ μάγος ὁμοῦ, ὁ κεκτημένος ἰδιότητας μάντεως καὶ μάγου : Εὐδοκ.287.

μαντοπόδαρο (τὸ) δημ. σύσκευον ἀποτελούμενον ἐκ τεμαχίου ἰσχυροῦ σχοινίου, οὗ τὸ μὲν ἓν ἄκρον τραχηλοῦται ἐπὶ ἀκροκεραίου ἢ λαιμοῦ στήλης, τὸ δ' ἕτερον ἐπὶ ἀγκύλης περιβαλλούσης φέλιον, εἰς ὃ ἀγκυρίζεται ὁ ἀνώτερος τρόχιλος συσπάστου ἢ πολυσπάστου χρησίμου πρὸς ἄρσιν βαρέων ἀντικειμένων, κρεμαστήρ.

μάντος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. τὸ πολύσπαστον, τὸ παλάγκο· ‖ **μάντος τοῦ πεσκαρούδου** τὸ πρὸς χειρισμὸν τῆς ἀγκύρας σύσπαστον τοῦ μασχαλιστῆρος.

μαντοσύνη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ μάντεως, ἡ ἱκανότης τοῦ μαντεύεσθαι, ἡ μαντική : 'Ιλ.Α 72 **ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε .. 'Απόλλων,** 'Οδ.Ι 509, Πίνδ.Ο 6,66 **θησαυρὸν δίδυμον μαντοσύνας,** 'Εμπ.112,10, Μαν.6,317, Λουκ.'Αστρολ.1 **ὅκως ταύτην τὴν μαντοσύνην διενεκτέον·** ‖ μαντεία, προφητεία, πρόρρησις : 'Ιλ.Β 832 **ὃς περὶ πάντων ᾔδεε μαντοσύνας,** αὐτ.Λ 330.

μαντόσῦνος-η-ον ὁ μαντεῖος, ὁ μαντικός : Κόρινν. ἐν Λυρ.Συμπλ.2,64 **μαντόσυνος τρίπους,** Εὐρ.'Ανδρ.1032 **θεοῦ νιν κέλευσμ' ἐπεστράφη μαντόσυνον,** αὐτ.ΙΑ 761 **ὅταν θεοῦ μαντόσυνοι πνεύσωσ' ἀνάγκαι.**

μαντοῦρα (ἡ) δημ. αὐλὸς ἐκ καλάμου φέρων πέντε ὀπάς.

μάντρα (ἡ) (λατ.) δημ. τόπος περίφρακτος, ἐν ᾧ σταβλίζονται ζῷα, ποιμνιοστάσιον, μαντρί· **2**) περίφρακτον οἰκόπεδον, ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχει οἰκοδόμημά τι· ‖ αὐλὴ χρησιμεύουσα ὡς ἀποθήκη οἰκοδομικῶν ὑλῶν, ὡς ξυλοθήκη, καρβουνοθήκη, οἰναποθήκη ἢ ταβέρνα· ‖ συνεκδ. ὁ τοῖχος τῆς μάντρας, ὁ μαντρότοιχος· **3**) ἔκτασις βοσκησίμων γαιῶν, βοσκοτόπι· ‖ ὁ σταθμὸς τοῦ βοσκοῦ ἐν τῇ περιοχῇ τῶν βοσκησίμων γαιῶν: **περάσαμε ἀπ' τὴ μάντρα γιά χλωροτύρι.**

μαντραβίτσα (ἡ) δημ. ἡ ἀκροχορδὼν βλ.λ., ἡ μερμηγκιά.

μαντρακοῦκος (ὁ) δημ. λαογρ. ὁ ἀρχηγὸς τῶν καλλικαντζάρων.

μαντράχαλος (ὁ) δημ. εἰρων. ἐπὶ προσ. ὁ ὑψηλὸς καὶ εὔρωστας ἀλλ' ἄχαρις.

μάντρεμα (τὸ) δημ. τὸ μάνδρευμα βλ.λ.

μαντρεύω δημ. κ. **μανδρεύω** βλ.λ.

μαντρί (τὸ) δημ. ἡ μάντρα βλ.λ.ΙΙ: δ.τραγ. **κλέφτες μπῆκαν στὸ μαντρί,) κλέφανε τὸ λάγι' ἀρνί,** Καρκβ.Ζητ.163 **σὰν κοπάδι προβάτων.. στὸ μαντρί.**
μαντρίζω δημ. ἐγκλείω ζῷα ἐντὸς μάντρας βλ.λ.ΙΙ' ‖ μτφ. ἐγκλείω, περιορίζω τινὰ ἔν τινι χώρῳ' ‖ **ἐγκλείω** μοναχὸν ἔν τινι μονῇ' **2)** περιβάλλω χῶρον τινὰ διὰ τοίχου, μάντρας, μαντρώνω' **3)** ρηματ.π. μάντρισμα.
μάντρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαντρίζω, ὁ ἐντὸς μάντρας, μαντριοῦ ἐγκλεισμὸς ζῴων.
μαντρόσκυλ(λ)ο (τὸ) δημ.κ. μαντρόσκυλ(λ)ος (ὁ) ὁ ποιμενικὸς κύων, μολοσσός, ὁ σκύλλος τῆς μάνδρας: Κρυστ.Τραγ.Κοῦρος 59 **τὸ πλιὸ τρανὸ μαντρόσκυλλο νὰ σ' ἀκλουθάῃ σοῦ πρέπει,** Καρκβ. Ζητ.44 **δαγκώματα μαντροσκύλων.**
μάντρωμα (τὸ) δημ. κ. μάνδρωμα ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαντρώνω βλ.λ.
μαντρώνω δημ. κ. μανδρώνω περιβάλλω γήπεδόν τι διὰ μάνδρας, μαντρίζω.
μαντώδης-ους-ες (μάντις) μτγν. ὁ μαντεῖος, ὁ μαντικός, ὁ προφητικός: Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.4,122 **μαντώδης φωνή.**
μαντῷος-α-ον μτγν. κ. μσν ὁ μαντεῖος: 'Αγαθ. ΑΠ.5,295 **βόμβος γαστέρα μαντῴου μάξατο κισσυβίου,** Λεων.Φιλ.αὐτ.9,201,1 **μαντῴης Φοιβηίδος ὄργια τέχνης.**
μάνυ 'Ησ. «πικρόν' 'Αθσμᾶνες» (πιθ.ἀνάγν. μικρόν).
μάνυζα (ἡ) 'Ησ. «μονοκέφαλον σκόροδον, ὅπερ ἔνιοι μώλυζαν».
μᾱνύω, μᾱνυτής, μᾱνυτικός, μάνυσις δωρ. κ. ἀντὶ μηνύω, μηνυτής, μηνυτικός, μήνυσις βλ.λς.
μανῶ-όω (μανός) καθιστῶ τι μανόν, πορῶδες ἢ ἀραιόν, ἀραιώνω, χαλαρώνω, μαλακώνω: Θεόφρ. ΦΑΙτ.3,6,1 **ἡ κόπρος μανοῖ τὴν γῆν,** 'Ορειβ.Σύνοψ. 6,8 **τὸ σῶμα μανοῦν**' κ. παθ. : Θεόφρ.ΦΙ 9,14,3 **ἀμαυροῦσθαι δὲ τῶν ῥιζῶν τὰς δυνάμεις μανουμένων καὶ κενουμένων,** αὐτ.Αἰσθ.3' ‖ τὸ παθ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς, εἶμαι ἠραιωμένος : Δαμάσκ. 'Αρχ.400' **2)** ρηματ.π. μάνωσις.
μανώδης-ους-ες (μανός) ὁ μανοειδής, ὁ ἀραιός, ὁ μαλακός: 'Αριστλ.ΖΜ 695b,26 **μανώδη οὐράν.**
μανωμένος-η-ο δημ. ἐπὶ δικτύων, ὁ ἔχων μανούς, ἀραιοὺς βρόχους : **μανωμένα ἢ μανωτὰ δίκτυα** (σύνθετα δίκτυα ἀποτελούμενα ἐκ τριῶν ἁπλῶν δικτύων ἐπ' ἀλλήλων διατεταγμένων).
μανῶς ἐπίρρ., συγκρ **μανότερον** ἀραιῶς, σπανίως: Ξεν.ΚΠ 7,5,6 **ὅσῳ δὲ προσωτέρω ἐγίγνοντο, τόσῳ δὲ μανότερον μετεβάλλοντο** (τόσον ἀραιότερα, ἧττον συχνάκις),'Αριστλ.'Αναπν.475b,25 **τῇ ἀναπνοῇ χρῆται μανότερον,** Θεόφρ.Σημ.32 **ἐὰν μὲν σφόδρα καὶ ἰσχυρὸν ἀστράπτῃ .. ἐὰν δ' ἠρέμα καὶ μανῶς.**
μάνωσις-εως (ἡ) (μανῶ) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μανουν, ἡ μανότης, ἡ ἀραίωσις, ἀντίθ. πύκνωσις : 'Αριστλ.Φυσ.212b,3 **ὅσα ἔχει πύκνωσιν καὶ μάνωσιν,** Θεόφρ.ΦΑΙτ.4,14,2 **διὰ τὸ τὴν ὑγρότητα μάλισθ' ἕλκειν εἰς ἑαυτὴν τὴν μάνωσιν'** ὁμ. ἀντίθ. τῷ πυκνότης : Πλούτ.'Αρέσκ. Φιλ.1,3,6 **τὴν περὶ αὐτὸν πυκνότητα καὶ μάνωσιν.**
μανωτός-ή-ό δημ. ἐπὶ δικτύων, ὁ μανωμένος.
μάξατε νεώτ. προστ. τοῦ μάσσω βλ.λ., ὡς στρατ. παράγγελμα πρὸς καθαρισμὸν τοῦ κοίλου τῶν πυροβόλων διὰ τοῦ μάκτρου.
μάξεινος (ὁ) ὁ γαλλερίας βλ.λ. : Θεόφρ.ἀπ.171,2 (πιθ.γρ. ἀντὶ μαζίνης), Δωρί.π.'Αθήν.7,315F **ὃν καλοῦσί τινες ὀνίσκον τε καὶ μάξεινον** (δ.γρ. ἀντὶ μυξῖνον).
μαξιλλάρα (ἡ) δημ. μεγεθυντ. τοῦ μαξιλλάρι, μέγα, ἐπίμηκες προσκεφάλαιον, μαξιλλάριον διῆκον καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς κλίνης ἢ ἐν χρ. ὡς ἐπινώτιον ἀνακλίντρου.
μαξιλλαράκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μαξιλλάρι, μικρὸν προσκεφάλαιον' ‖ **μαξιλλαράκι γιὰ τὶς καρφίτσες** μικρὰ τύλη, ἐν ᾗ ἐμπηγνύουσι τὰς καρφίδας, ἡ καρφιτσοθήκη.
μαξιλλάρι(ον) (λατ.) μον. κ. δημ. εἶδος σάκκου πεπληρωμένου διὰ πτίλων, ἐρίου, βάμβακος ἢ ἄλλων ἐλαστικῶν ὑλῶν καὶ χρησιμεύοντος πρὸς στήριξιν τῆς κεφαλῆς, τῶν βραχιόνων, τῆς ράχεως κττ., προσκέφαλον : 'Αχμ.'Ονειροκρ.224, ΚΠορφ. 'Εκθ.672,7, **- χρυσοκέντητο μαξιλλάρι.**
μαξιλλαροθήκη (ἡ) δημ. τὸ ἐξ ὑφάσματος περιαιρετὸν ἐξωτερικὸν περίβλημα τοῦ μαξιλλαρίου, τὸ κλύφι.
μαξιλλαρομάννα (ἡ) δημ. μέγα προσκεφάλαιον διῆκον καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς κλίνης, ἡ προσκεφαλάδα.
μαξιλλάρωμα (τὸ) (μαξιλλαρώνω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαξιλλαρώνω βλ.λ., τρόπος ἀποδοκιμασίας τῶν συγγραφέων καὶ ἠθοποιῶν ἐν τῷ θεάτρῳ διὰ τῆς ὑπὸ τῶν θεατῶν ἐξακοντίσεως μαξιλλαρίων ἐπὶ τῆς σκηνῆς.
μαξιλλαρώνω δημ. πλήττω, κτυπῶ τινα διὰ μαξιλλαρίου, ρίπτω μαξιλλάριον κατά τινος' ‖ ἰδ.ἀποδοκιμάζω θεατρικόν τι ἔργον ἢ ἠθοποιὸν ρίπτων ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ μαξιλλαράκια τῶν ἑδράνων' **2)** ρηματ.π. μαξιλλάρωμα.
μάξιμουμ (τὸ) (λατ.) νεώτ. τὸ μέγιστον ὅριον, ἀντίθ. μίνιμουμ.
μάξις-εως (ἡ) (μάσσω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μάσσω βλ.λ., ἰδ. ἡ διὰ τοῦ μάκτρου κάθαρσις τοῦ κοίλου τοῦ σωλῆνος τοῦ πυροβόλου καὶ ἡ διὰ λίπους ἐπάλειψις αὐτοῦ.
μαξούλι (τὸ) δημ. ἐσοδεία, συγκομιδή : **δὲν πῆγαν καλὰ ἐφέτος τὰ μαξούλια μας.**
μάομαι αἰολ. τ. τοῦ μαίομαι βλ.λ. : Σαπφ.ἐν Λυρ. Συμπλ.23 **καὶ ποθήω καὶ μάομαι.**
μαόνι (τὸ) δημ. κυρ. τὸ ξύλον τοῦ δένδρου σουϊετενία τὸ μαόνιον, τὸ ἀκαΐον ξύλον, ἐν χρ. ἐν τῇ ἐπιπλοποιΐᾳ' ‖ κτ. ἐπέκτ. τὸ ξύλον τῶν δένδρων χαΰα ἢ σενεγάλειος, μελία, κεδρέλη κ.ἄ., χρήσιμον ἐν τῇ ἐπιπλοποιΐᾳ, τῇ κατασκευῇ μουσικῶν ὀργάνων κττ.
μαούνα (ἡ) (ἀραβ.) δημ. φορτηγίς, φορτίς' ‖ **μαούνα τῆς φαγάνας** εἰδικὴ φορτηγὶς τῆς βυθοκόρου, ἧς ὁ πυθμὴν τοῦ κύτους ἀνοίγεται διὰ γιγγλυμῶν πρὸς τὰ κάτω πρὸς αὐτόματον ἀπόρριψιν τῶν προϊόντων τῆς ἐκσκαφῆς.
μαουνιέρης (ὁ) δημ. ὁ κυβερνήτης ἢ ἰδιοκτήτης μαούνας βλ.λ., κ. γεν.- ναυτεργάτης λιμένος ἐργαζόμενος ἐπὶ φορτηγίδων.
μάπα (ἡ) δημ. κ. μάππα βλ.λ.
μαπέειν ἐπ. ἀόρ. β' ἀπαρφ. τοῦ μάρπτω βλ.λ.
μάπ(π)α (ἡ) (λατ.) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐκμαγεῖον, χειρόμακτρον, τεμάχιον λευκοῦ ὑφάσματος ὅπερ ἀνυψῶν ὁ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ εἰδικὸς ὑπάλληλος ἔδιδε τὸ σημεῖον τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.1,33, αὐτ Μην.1,12, Κεδρ.Γεώργ.1,297,2' **2)** ἡ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ ἱπποδρομία, ἱπποδρομικὸς ἀγὼν ἢ ἡ θέα τῶν ἁμιλλητηρίων ἵππων : 'Ιουστιν.Νεαρ.105,1 **μετ' ἐκείνην δὲ δευτέραν ἄξει θέαν τῶν ἁμιλλητηρίων ἵππων, ἣν δὴ μάππον προσαγορεύουσι'** **3)** νεώτ.χάρτης ἐπιπεδογραφῶν τὰ δύο ἡμισφαίρια ἢ καὶ ἥσσονας αὐτῶν ἐκτάσεις τῆς ὑδρογείου' **4)** δημ. τὸ πολώδες φυτὸν κράμβη ἢ λαχανώδης κεφαλωτή' **5)** δημ. ναυτ. πόρπη' **6)** εἶδος σφαίρας ἐκ τεμαχίου δέρματος πεπληρωμένη ἐρίου ἢ ἄλλης ἐλαστικῆς ὕλης.
μαππάριος (ὁ) (λατ.) μτγν. κ. μσν. ὁ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ εἰδικὸς ὑπάλληλος, οὗ ἔργον ἦτο νὰ δίδῃ τὸ σημεῖον τῆς ἐνάρξεως τῶν ἱπποδρομικῶν ἀγώνων δι' ἀνυφώσεως τῆς μάππας βλ.λ.)'

'Ιω.Λυδ.Μην.Ι,12 «μαππάριος καλεῖται ὁ ἐν τῷ μέσῳ ἱστάμενος καὶ τοῦ δρόμου ἔχων τὸ σύνθημα».

μάπ(π)ας (ὁ) δημ. χλευαστ. ἀφελής, εὐήθης, βλάξ, ἀνόητος.

μαππίον (τὸ) πάπ. ὑποκορ. τοῦ μάππα βλ.λ.Ι).

μάρα (ἡ) δημ. μαρασμός, στενοχώρια, μαράζι· **2)** μ. ἐν φρ. **ἡ σάρα καὶ ἡ μάρα καὶ τὸ κακὸ συναπάντημα ἢ μ. ἡ σάρα καὶ ἡ μάρα** ὁ συρφετός, ὁ ὄχλος· ὁμ. κ. κτ. πληθ. **ἄρες μάρες κουταμάρες**, βλ. ἄρες - μάρες.

μαραθίλια (ἡ) δημ. ὁ ἐπάρτης, ὁ ἐνθέτης βλ.λ.2).

μάραγδος (ὁ) Ἐπιγρ. ἀντὶ σμάραγδος βλ.λ.

μαραγκιάζω δημ. κ. **μαραγγιάζω**, ἀόρ. (ἐ)μαράγκιασα, μτχ. παθ. παρακ. **μαραγκιασμένος**, ἀμτβ. ἐπὶ φυτῶν, ἀνθέων κ. καρπῶν, μαραίνομαι, ρικνοῦμαι, ρυτιδοῦμαι ἐκ μαρασμοῦ, χάνω τὴν χλοερότητα, τὴν δροσερότητά μου, ξηραίνομαι : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.222,9 **μῆλο ἂν σοῦ στείλω σέπεται, τριαντάφυλλο μαδιέται, | σταφύλι ξερωγιάζεται, κυδώνι μαραγκιάζει·** || μτφ. ἀποβάλλω τὴν εὐρωστίαν, τὴν θαλερότητά μου, γηράσκω, ἀποκόμνω : Κρυστ.'Αγροτ.'Ηλιος κι ἡ νύκτα 93 **νὰ μὴν ἁπλώσῃ ἀπάνου της, . . τί μαραγκιάζει ὁ κόρφος της, χαλάει ἡ ἐμορφιά της, - μαράγκιασε ἡ καρδιά μου, - μαραγκιασμένο πρόσωπο·** **2)** μτβ. μαραίνω, ξηραίνω τι : **ἡ ζέστη μαράγκιασε τὰ ἀγγούρια.**

μαραγκόδεμα (τὸ) δημ. ὁ ξυλόδεσμος βλ.λ.

μαραγκός (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ξυλουργός.

μαραγκοσύνη (ἡ) δημ. ἡ τέχνη ἢ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μαραγκοῦ βλ.λ., ἡ ξυλουργική : **ἔστειλε τὸ παιδί του στὴ μαραγκοσύνη.**

μαραγκούδικο (τὸ) δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ μαραγκοῦ, τὸ ξυλουργεῖον.

μάραγνα (ἡ) κ. νεώτ. ἡ σμάραγνα, ἡ μάστιξ, τὸ μαστίγιον· 'Ησ. «μάραγνα· μάστιξ, ράβδος, ταυρεία» : Αἰσχ.Χο.375 **διπλῆς γὰρ τῆσδε μαράγνης δοῦπος**, Εὐρ.Ρῆσ.817 **μάραγνά γ' ἢ καρανιστὴς μόρος μένει σε δρῶντα τοιάδ'**, Πλάτ.Κωμ.63, Πολυδ.15,56· || νεώτ. ἡ ὑπὸ τοῦ ἱπποδαμαστοῦ ἐν τοῖς ἱππασκητηρίοις χρησιμοποιουμένη μάστιξ.

μάραγοι 'Ησ. «οἱ ἀπόκρημνοι τόποι».

μάραζα (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν μάραθον τὸ τριχοειδές.

μαράζι (τὸ) δημ. μαρασμός, φθίσις· **2)** συνήθ. μτφ. μεγάλη στενοχωρία, μακροχρόνιος θλῖψις, μελαγχολία : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.175,4 **τὸ ντέρτι τό 'χω στὴν καρδιά, στὰ χείλη τὸ μαράζι**, δ. δίστ. **κρέμεται μιὰ καπότα στὴν ἀλυγαριά, ντέρτι καὶ μαράζι πό 'χω στὴν καρδιά.**

μαραζιάζω δημ., μτχ. παθ. παρακ. μαραζιασμένος, μτβ. ἐπιφέρω μαρασμόν, προκαλῶ μαράζι, μαραίνω· **2)** ἀμτβ. ὑφίσταμαι μαρασμόν, πάσχω ἀπὸ μαράζι, φθίνω, μαραζώνω, ἐπὶ φυτῶν : Σημηρ.Μ Κρῖν.98,3 **μαράζιασε ἡ μηλιὰ καὶ ρίχνει τὸν καρπό της·** || κ. μτφ. : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.168, 4 **οἱ τσοῦπες μαραζιάζουνε, σὰν τὸ φλωρὶ γίνονται**, Κρυστ.Καλόγ.46 **μὲ τὴν καρδιά του τρώγεται, τὸ δόλιο, μαραζιάζει** (τὸ Μεσολόγγι).

μαραζιάρης (ὁ) δημ., θηλ. **-άρα** ὁ πάσχων ἐκ μαρασμοῦ, φθίσεως· **2)** μτφ. ὁ ρέπων εἰς ἰσχυρὰν καὶ διαρκῆ μελαγχολίαν, μελαγχολικός.

μαράζωμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαραζώνω, ἡ μεγάλη θλῖψις, στενοχωρία.

μαραζώνω δημ., μτχ. παθ. παρακ. **μαραζωμένος**, ὅ. μαραζιάζω κ. ἰδ. ἐν μτφ. σημ.· **2)** ἀμτβ. ὑφίσταμαι μαρασμόν, περιπίπτω εἰς μελαγχολίαν, μὲ πιάνει μαράζι, φθίνω, μαραίνομαι : Μαλακ. Συντρ.32,Ι **μαράζωσε ἡ ἄραχλη γιὰ νὰ τὸν πάρῃ·** **3)** ρηματ. π. μαράζωμα.

μᾰραθίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς φυτὸν ἱππομάραθον : ΨΔιοσκ.3,71.

μαραθίτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ παρεσκευασμένος ἐκ μαράθου ἢ ἀρωματισμένος διὰ μαράθου : Διοσκ.5,65 **μαραθίτης οἶνος**, Γεωπ.8,9.

μαραθοειδής-οῦς-ές (μάραθον) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μάραθον, ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ μαράθου : Διοσκ.3,139 **μαραθοειδῆ** (δ.γρ. ἀντὶ μαράθῳ ὅμοια)· ἐπίρρ. μτγν. **-ῶς** : αὐτ.2,139 **μαραθοειδῶς** (δ. γρ. ἀντὶ μαράθῳ ὅμοια).

μάραθο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἀττ. μάραθρον τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς φυτὸν μάραθον τὸ κοινόν : 'Επίχ.156 **μάραθα, τραχέες τε κάκτοι**, αὐτ.159, 'Αναξανδρ.41,58, Δημ.313 **ἐστεφανωμένους τῷ μαράθῳ**, Θεόφρ.ΦΙ Ι,12,2· || νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν **σκιαδανθῶν** φυτῶν.

μάραθος (ὁ) τὸ μάραθον βλ.λ. : Πύθων Ι,13 **τὸν μάραθον ἔσθουσι·** || ὁμ. ὡς θηλ. : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.Ι,42· || ὁμ. ἀμφ. γένους : 'Ερμιππ.81 **πάντες ἐμβαλοῦσιν ἀεὶ μάραθον εἰς τὰς ἁλμάδας**, Λύκ.π.'Ορειβ. 8,32,4.

μαραθόσπορος (ὁ) νεώτ. τὰ σπέρματα τοῦ φυτοῦ μάραθον τὸ κοινὸν ἐν χρ. ὡς φάρμακα, πρβλ. μαράθρου σπέρματα.

μᾰρᾰθρίτης (ὁ) μσν. δ.γρ. ἀντὶ μαραθίτης βλ.λ. : Γεωπ.8,9.

μαραθροειδής-οῦς-ές (μάραθρον) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ μαραθοειδής βλ.λ. : Διοσκ.3,156 **φύλλα μ-.**

μάραθρον (τὸ) ἀττ. κ.νεώτ. τ. τοῦ μάραθον βλ.λ. : 'Αλεξ.127,5,Διοσκ.3,70 (κῶδ.), Γαλ.12,67, 'Ηλιόδ.Αἰθ. 6,14 **δάφνῃ καὶ μαράθρῳ καταστέφασα**, Πάπ.· **2)** νεώτ. φαρμακ. **μαράθρου σπέρματα** τὰ σπέρματα τοῦ φυτοῦ μάραθον τὸ κοινὸν παρεχόμενα ὑπὸ διαφόρους μορφὰς ὡς ἀποχρεμπτικόν, διεγερτικὸν τοῦ στομάχου καὶ ἀντιφυσῶδες φάρμακον· || **μαράθρου ἔλαιον** αἰθέριον ἔλαιον λαμβανόμενον δι' ἀποστάξεως μεθ' ὑδρατμῶν ἐκ τῶν κονιοποιηθέντων σπερμάτων τοῦ φυτοῦ μάραθρον τὸ κοινόν, χορηγούμενον, ὡς καὶ τὰ σπέρματα αὐτοῦ, ὡς φάρμακον κατὰ σταγόνας.

Μᾰρᾰθών-ῶνος (ὁ κ. ἡ) (μάραθον) κ. νεώτ., δημ. Μαραθώνας (ὁ), εἷς ἐκ τῶν μεγάλων καὶ ἀρχαιοτάτων δήμων κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς 'Αττικῆς, πιθ. κληθεὶς οὕτως ὡς κατάφυτος ἐκ μαράθου, ἤδη κωμόπολις· Θωμ.Μ 597 «ἀρσενικῶς οἱ 'Αττικοὶ τὸν Μαραθῶνα λέγουσιν, . . "Ιωνες δὲ θηλυκῶς» : 'Οδ.Η 80 **ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα**, Πίνδ. Ο 13,110 **'Ελευσὶς καὶ λιπαρὰ Μαραθών**, 'Ηρ.Ι,62 **πρῶτον 'Αττικῆς ἴσχουσι Μαραθῶνα**, αὐτ.9,27, Αἰσχ.Πέρσ.475 **οὓς πρόσθε Μαραθὼν βαρβάρων ἀπώλεσεν**, Εὐρ.'Ηρακλ.32,Θουκ.Ι,18 **ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη Μήδων πρὸς 'Αθηναίους ἐγένετο**, Στράβ. 3,4,9 **τοῦ Μαραθῶνος καλουμένου πεδίου . ., φύοντος πολὺ τὸ μάραθον·** || ἡ δοτ. **Μαραθῶνι**, ὡς ἐπίρρ. ἐν Μαραθῶνι : 'Αριστφ.'Ιππ.781 **ὅς Μήδοισι διεξιφίσω περὶ τῆς χώρας Μαραθῶνι.**

Μαραθῶνάδε ἐπίρρ. εἰς Μαραθῶνα βλ.λ. : 'Ανδοκ.Ι,107 **ἀπαντῆσαι τοῖς βαρβάροις Μαραθῶνάδε**, Δημ.1377 **Πλαταιῆς . . ἐβοήθησαν Μαραθῶνάδε.**

μαραθώνιος-α-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μαραθῶνα, ὁ τοῦ Μαραθῶνος· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **μαραθώνια** ἑορταὶ εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Μαραθῶνι νίκης τῶν 'Ελλήνων κατὰ τῶν Περσῶν : Διον.'Αλ.Ρωμ.5,17· || νεώτ. **μαραθώνιος δρόμος ἢ μ. μαραθώνιος** ἀγὼν δρόμου ἀντοχῆς ἀπὸ Μαραθῶνος μέχρις 'Αθηνῶν ἢ ἀλλαχοῦ τῆς αὐτῆς ἀποστάσεως· || τὸ ἀρσ. κ. θηλ. **Μαραθώνιος-ία** ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τοῦ Μαραθῶνος.

Μαραθωνόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ Μαραθῶνος : 'Αριστείδ.2,218 J.

μᾰρᾰθωνομάχης (ὁ) (Μαραθὼν-μάχομαι) ὁ μαραθωνομάχος βλ.λ. : 'Αριστφ.'Αχ.181 **ἀτεράμονες,**

Μαραθωνομόχαι, **σφενδάμνινοι** (παροιμ. ἐπὶ ἀρχαίου γενναίου στρατιώτου), αὐτ.Νεφ.986,'Αθήν.6, 253F **ταῦτ' ᾖδον οἱ μαραθωνομάχαι.**

μαραθωνομάχος (ὁ) κ. νεώτ. πολεμιστὴς μετασχὼν τῆς ἐν Μαραθῶνι κατὰ τῶν Περσῶν μάχης : 'Αριστφ.Νεφ.986 **ἄνδρας Μαραθωνομάχους** (δ.γρ. ἀντὶ μαραθωνομάχας), Θεαίτ.ΑΠλ.4,233,8, Διογ.Λ 1,56,·**ὁ τύμβος τῶν μαραθωνομάχων**· ‖ γεν. γενναῖος πολεμιστὴς δυνάμενος νὰ παραβληθῇ πρὸς τοὺς ἐν Μαραθῶνι πολεμήσαντας κατὰ τῶν Περσῶν Έλληνας.

μαραίνω (ρίζ. μαρ-, πρβλ. μαρίλη) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. (μτγν.) **μᾰρᾰνῶ,** ἀόρ. **ἐμάρᾱνα,** παθ. **μαραίνομαι,** μέλλ. **μᾰρανθήσομαι** (μτγν.), ἀόρ. **ἐμᾰράνθην,** δημ. **(ἐ)μαράθηκα,** μέσ. ἀόρ. ποι. (μτγν.) **ἐμᾰρήνατο,** παρακ. (μτγν.) **μεμάραμμαι** (γρ. κώδ. Κλημ.'Αλ.43,25 **μεμαραμένος**) κ. **μεμάρασμαι,** δημ. μτχ. **μαραμένος,** ὑπερσυντ. (μτγν.) **μεμάραντο** (Κόϊντ.9,371), π. 'Ομ. μ. παθ. παρατ. κ. ἀόρ. ἐν 'Ιλ., σβέννυμί τι καῖον, σβήνω, σβηῶ, κάνω νὰ σβήσῃ κάτι ποὺ ἔκαιε : 'Υμν.'Ερμ. 140 **ἀνθρακιὴν δ' ἐμάρανε**· ὁμ. κ. παθ. ἐπὶ πυρὸς ἢ φλογός, σβέννυμαι κατὰ μικρόν, ἐξασθενίζων βαθμηδὸν ἐκλείπω, σβήνομαι σιγὰ σιγά, δθ. ἰδ. ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἐν διαστολῇ οὕτω πρὸς τὸ σβέννυμαι : 'Ιλ.Ι 212 **ἀτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,** αὐτ.Ψ 228 **τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο,** 'Ορφ.Λιθ.131 **μαρανθὲν πῦρ,** 'Αριστλ. Οὐρ.305a,11 **πῦρ ἐὰν μή τι κινῇ μαραίνεται,** Διον.'Αλ.Ρωμ.4,79 **πρὶν ἢ μαρανθῆναι τὰς πυράς**· ‖ ἐπὶ ἀκτίνων φωτός, ἐπὶ ἀκτινοβολίας, ἐξασθενίζω, ἐλαττοῦμαι, ὠχριῶ : 'Αρατ.862· **2)** μτφ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. βαθμηδὸν ἐξασθενίζω, ἐνεργῶ, συντελῶ ὥστε ν' ἀπολέσῃ τις ἢ τι τὴν ζωηρότητα, τὴν ἀκμὴν αὐτοῦ, κατατρώγω, φθείρω, μαραζιάζω, μαραζώνω (μτβ.), ἰδ. ἐπὶ νόσου, γήρατος, ταλαιπωρίας, πάθους κττ. : Αἰσχ. Πρ.597 **νόσον . . ἅ μαραίνει με,** Σοφ.ΟΤ 1328, αὐτ.Αἴ.714 **πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει,** Σώφρ. 54 **γῆρας ἀμὲ μαραῖνον ταριχεύει,** Πλάτ.Πολ. 604D **ἀδικία . . φθείρει αὐτὴν καὶ μαραίνει,** 'Ισοκρ.1,6 **κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνήλωσεν ἢ νόσος ἐμάρανε,** Διήγ.'Αχιλλ.1813 **πάντα μαραίνει ὁ θάνατος,** 'Ερωτόκρ.1,1908 **καὶ κάθ' ἀργά νὰ τραγουδῇ, ἡ ἀγάπη πὼς μαραίνει, - τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ἐμάρανε τὴν ὀμορφιά της**· κ. παθ. : Αἰσχ. Εὐμ.280 **βρίζει γὰρ αἷμα καὶ μαραίνεται χερός** (Βερναρδ.Γρ. «τὸ αἷμα, δι' οὗ ἐμολύνθη ἡ χείρ, κοιμᾶται καὶ ἀποξηραίνεται (ἐξαφανίζεται)», Εὐρ. 'Αλκ.203 **φθίνει γὰρ καὶ μαραίνεται νόσῳ,** 'Εμπ. 156,3 **μαραίνεσθαι καμάτοισι,** Θουκ.2,49 **τὸ σῶμα, ὅσονπερ χρόνον καὶ ἡ νόσος ἀκμάζοι, οὐκ ἐμαραίνετο, ἀλλ' ἀντεῖχε,** Πλάτ.Πολιτ.270E, 'Αριστλ.Πρ.901a,26 **μαραίνεται ἡ κίνησις,** αὐτ.921b,15 (ἐπὶ μουσικοῦ ἤχου), αὐτ.Ψυχ.408b,24 **τὸ νοεῖν μαραίνεται,** Λυκόφρ.1231 **κῦδος μαρανθέν,** αὐτ.1127 **σέβας μαρανθέν,** Πλούτ.Φάβ.2 **μαραίνεσθαι τὴν ἀκμὴν τοῦ 'Αννίβου,** αὐτ.Καῖσ.3, ΚΔ'Ιακ.1,11 **ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται,** Λουκ.'Ανάχ.25 **γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾷ μεμαρασμένα,** Πορφ.'Αποχ.3,26 **τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ὀργῶν μεμαρασμένων,** Στατύλλ.ΑΠ 5,4 **ἧς παρὰ νῦν λεχέεσσι μαραίνομαι,** 'Ερωτόκρ.2,192 **ἤδειχνε πὼς μαραίνεται γιὰ μιᾶς Νεράϊδας κάλλη,** Σολωμ. Θάνατ.Βοσκοῦ 14 **ποὺ τὸ χαρούμεν' ἄνθι) τῆς νιότης μας τῆς τρυφερῆς ὀγλήγορα ἐμαράνθη,** Κρυστ.'Αγροτ.'Ηλιος κι ἡ νύκτα 86 **ὅσοι τὴν βλέπουν, νιοὶ καὶ νιές, μαραίνονται ἀπὸ ζήλεια**· **3)** ὁμ. τὸ παθ. ἐπὶ ποταμῶν, ξηραίνομαι, ἀποξηραίνομαι, στεγνώνω : 'Ηρ.2,24 **τὰ ἐγχώρια ῥεύματα μαραίνεσθαι τῶν ποταμῶν**· ‖ ἐπὶ ἀνέμων κ. κυμάτων, κοπάζω, καταπαύω, ἡσυχάζω : Πλούτ. Πύρρ.15 **μαραινομένου τοῦ πνεύματος,** αὐτ.Μάρ. 37 **τοῦ πελαγίου μαραινομένου**· **4)** ὁμ. ἐπὶ οἴνου, ἀποβάλλω, χάνω τὴν δύναμίν μου : Πλούτ. 'Ηθ.692D· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Επιγρ. **νέους ἐμαρήνατο δαίμων**· **5)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἰδ. ἐπὶ φυτῶν, συντελῶ εἰς τὸ ν' ἀπολέσῃ τις τὴν θαλερότητά του, τὴν δροσερότητά του, νὰ ξηρανθῇ : **ὁ ἥλιος μᾶς μάρανε τὰ ἄνθη**· κ. παθ. : 'Ερμογ.416 **ἐπὶ ἀνθέων τῶν μαραινομένων,** 'Ερωτόκρ.2,208 **ἕνα δεντρὸ . . φυμένο μαραμένο,** αὐτ.4,1892 **ὡσάν ἀθὸς καὶ λοῦλουδο . . φυγῇ καὶ μαραθῇ,** Λεγκρ.Ch.Pop.64 **ἐσεῖς πλατάνια φουντωτά, ὅλα νὰ μαραθῆτε**· **6)** ρηματ. π. μαρασμός, μάρανσις, μαραντικός. 'Εκ ρίζ. μαρ- (μαρίλη, ἡ τῶν ἀνθράκων τέφρα) λατ. marcio, marcidus (μαραίνω, μεμαρασμένος), μερ- μόρος (λατ.mors, morior), βροτὸς (μορ-τός), ἄμβροτος.

μαραίπους 'Ησ. «ὁ μεμαρασμένος τοὺς πόδας».

μάραμ(μ)α (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαραίνεσθαι, ὁ μαρασμός.

μαρὰν ἀθᾶ συριακ. φρ. ὁ Κύριος ἥκει : ΚΔ Κορινθ.1,16,22 **εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον . . , ἤτω ἀνάθεμα· μαρὰν ἀθᾶ.**

μαρανθίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ ποῶδες φυτὸν ὠκιμοειδές : ΨΔιοσκ.4,28 (δ.γρ. ἀντὶ ἀμαρανθίς).

μάρανσις-εως (ἡ) (μαραίνω) κ. νεώτ. τὸ μαραίνεσθαι, ἡ κατὰ μικρὸν ἐλάττωσις, σμίκρυνσις, ἔκλειψις, ὁ μαρασμός : 'Αριστλ.Νεότ.469b,22 **μάρανσις πυρὸς** (ἀντίθ. σβέσις), αὐτ.'Αναπν.474b,20· ὁμ. ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἡλίου ἐπὶ τοῦ ἀνέμου : αὐτ.Μετ.361b,21· **2)** παρακμή, φθορά, ἀδυναμία : 'Αριστλ.Μετ.372b,19, αὐτ.Πρ.871b,17 **μαράνσει τὸν βίον ἐκλείπειν,** Πορφ.'Αποχ.1,32 **διὰ μαράνσεως καὶ λήθης.**

μαραντάμυλον (τὸ) νεώτ. τὸ ἀραρούτι βλ.λ.

μαραντία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν κονδυλορριζων **μαραντοειδῶν** φυτῶν.

μαραντικός-ή-όν (μάρανσις) σχόλ. ὁ μαραίνων, ὁ ἐξασθενίζων : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.59 **πόθῳ μαραντικῷ καὶ καυστικῷ**· **2)** μεμαραμμένος, κατεσκληκώς, ἀδύνατος : Φρύν.Σοφ.Παρ.57B **γέρων ῥυσὸς καὶ μαραντικός.**

μαραντοειδῆ-ῶν (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. **μονοκοτυληδόνων σκιταμινείων** φυτῶν.

μαράξας 'Ησ. «μήν, ὁ 'Απελλαῖος».

μάραον (τὸ) ἢ **μάραος** (ὁ) σχόλ. πίτταξις βλ.λ. : Εὐστ.1657,20.

μαρασκῖνο(ν) (τὸ) (Ιταλ.) νεώτ. κ. δημ. ἡδύποτον παρασκευαζόμενον διὰ ζυμώσεως τῶν καρπῶν τοῦ ἐν Δαλματίᾳ αὐτοφυοῦς φυτοῦ κέρασος τὸ μαρασκῖνον.

μᾰρασμός (ὁ) (μαραίνω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ μάρανσις, ἡ ἕνεκα γήρατος ἢ ἀσθενείας ἐξασθένησις τῶν σωματικῶν δυνάμεων : Γαλ.7,666· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἡ προϊοῦσα ἀδυναμία καὶ ἀπίσχνανσις τοῦ ὅλου σώματος προερχομένη συνήθ. ἐκ νόσου μακρᾶς διαρκείας : **ἔπαθε μαρασμό(ν)**· **2)** ἡ ἀπώλεια τῆς θαλερότητος, τῆς ἀκμῆς : Διοσκ.2,166 **μαρασμὸς τῆς ἀνθήσεως.**

μᾰρασμώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐπιφέρων μαρασμόν, ὁ μαραντικός, ὁ ἐξασθενίζων : 'Αντυλλ. π.'Ορειβ.8,17,1 **μαρασμώδεις πυρετοί,** Γαλ.7,315· **2)** νεώτ. ὁ ἔμπλεος μαρασμοῦ, ὁ πάσχων **ἐκ** μαρασμοῦ, μαραζιασμένος.

μᾰράσσαι 'Ησ. «κύνες, ὄρνιθες».

μᾰράσσω σμαραγῶ : 'Ερωτιαν. ἐν 'Ιππ.Γυν.2,154.

μαραύγεια (ἡ) ἢ μαραυγεία μτγν. εἶδος ἰχθύος : Ξενοκρ.π.'Ορειβ.2,58,7.

μαραυγία (ἡ) (μαραυγῶ) ἡ ἕνεκα λαμπροῦ φωτὸς θάμβωσις, ἀμαύρωσις τῶν ὀφθαλμῶν : 'Αρχύτ.π.Στοβ.3,1,196 **τὸ λαμπρὸν φάος μαραυγίαν περιτίθησι τοῖς ὀφθαλμοῖς.**

μαραυγῶ-έω μτγν. θαμβοῦμαι ἐκ τοῦ πολλοῦ φωτός, σκοτίζομαι, θαμπώνουν τὰ μάτια μου: Πλούτ.Ἠθ.376F **αἱ ἐν τοῖς ὄμμασιν αὐτοῦ κόραι.. δοκοῦσι . . μαραυγεῖν,** αὐτ.599F **χρώματα λυπηρὰ . . πρὸς ἃ γίνεται τὸ . . μαραυγεῖν.**

μαραφέτι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. μέσον, τέχνασμα, γνῶσις τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐπιτυγχάνεταί τι: **ἡ δουλειά μας ἔχει πολλὰ μαραφέτια·** || ἐν τῷ πληθ. τὸ σύνολον τῶν ἀπαιτουμένων πραγμάτων καὶ ἐργαλείων πρὸς ἐπιτέλεσιν ἔργου, τὰ σύνεργα.

μαραφοῦντι (τὸ) δημ. ὁ παραδέτης βλ.λ.

μάργα (ἡ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἰζηματογενὲς πέτρωμα ἐκ κρυσταλλικοῦ ἀσβεστίου καὶ ἀργίλου.

μαργαϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μάργην, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μάργης, ὁ τῆς μάργης.

μαργαίνω (μάργος) κτ. ἐνεστ. μαίνομαι, μανιωδῶς φέρομαι, ὁρμῶ ἀκράτως: Ἰλ Ε 882 **μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,** Δημόκρ. 147 **σύες ἐπὶ φορυτῷ μαργαίνουσιν** (λαιμάργως φέρομαι πρός τι)· κ. ἀπολ.: Κόλουθ.198 **μαργαίνοντι χαριζόμενος βασιλῆϊ.**

μαργαρένιος-ια-ο δημ. ὁ μαργάρῳ βλ.λ.3) ὅμοιος, ὁ δίκην μαργάρου στιλπνός: Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 29,7 **μαργαρένια ἡ αὐγή, φιλντισένιο τὸ δείλι.**

μαργαρίδης (ὁ) μτγν. ἰων. ἀντὶ μαργαρίτης βλ.λ.: Πραξαγ.π.Φώτ.Βιβλ.22Β.

μαργαρίνη (ἡ) νεώτ. λιπαρὸν χημικῶς παρασκευαζόμενον μεῖγμα διαφόρων λιπῶν ζωϊκῆς καὶ φυτικῆς προελεύσεως ὡς καὶ ἰχθυελαίων ὑποστάντων σκλήρυνσιν, προστιθεμένων εἰς αὐτὸ σακχάρου, λευκώματος, λεκιθίνης κ. ἄ., προσόμοιον τὴν ὄψιν καὶ τὴν γεῦσιν μὲ τὸ βούτυρον καὶ χρησιμοποιούμενον λόγῳ τῆς εὐθηνίας του ἐν τῇ μαγειρικῇ ἀντὶ βουτύρου.

μαργαρινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς τὴν μαργαρίνην βλ.λ.: **μαργαρινικὸν ὀξύ.**

μαργαρίνωτος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **καραβιδῶν.**

μαργαρίς-ίδος (ἡ) μτγν. εἶδος φοίνικος: Πλίν. ΦΙ 13,42· **2)** μαργαρίτης βλ.λ.1).

μαργαρίσκον Ἡσ. «πινακίσκον»· πρβλ. μαγαρίσκος.

μαργαρίτα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἄνθεμις ἢ λευκανθὶς Γρυπ.Σκ.Τερρ 33,11 **τὴν ἐλπίδα τῆς ἀγάπης, ποὺ δίνει μὲ τὸ στερνό της φύλλο ἡ μαργαρίτα.**

μαργαριτάνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογεν. τῶν **μυτιλιδῶν.**

μαργαριταρένιος(-α)-ιο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἢ πεποικιλμένος διὰ μαργαριτῶν ἢ μαργάρων: Ἐρωτόκρ.Ι,1383 **ἕνα στεφάν' ὁλόχρυσο καὶ μαργαριταρένιο,-μαργαριταρένια καρφίτσα.**

μαργαριτάριον (τὸ) πάπ., μσν. κ. δημ. κ. μαργαριτάρι(ν) ὁ μαργαρίτης βλ.λ.: Θεοφάν.351,(1), Διήγ.Ἀχιλλ.1115 **ρευστὰ μαργαριτάρια εἶχεν ἡ σέλλα γῦρον,** Διγεν.Ἀκρ.263 **λευκὸ μαργαριτάριν,** Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.Ι,211 **καὶ μὲ ἄλλους στολισμοὺς ἀπὸ μαργαριτάρια,** Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.209,16 **νὰ σοῦ τὰ κάνῃ κόκκινα μὲ τὸ μαργαριτάρι·** || κ. μτφ. πᾶν ὅ,τι προσομοιάζει πρὸς μαργαρίτην: Ἐρωτόκρ.1058 **μαργαριτάρια φαίνουνταν ὅλα τὰ δάκρυα κεῖνα,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 3,5 **μαργαριτάρι τῆς αὐγῆς ἡ πάχνη.**

μαργαριταρόδοντος-ον μσν. ὁ ἔχων ὀδόντας προσομοιάζοντας πρὸς τὰ μαργαριτάρια: Διγεν.Ἀκρ.154 **καὶ μαργαριταρόδοντος καὶ γέννημα χαρίτων.**

μαργαριταρόρριζα (ἡ) δημ. κ. μαργαροκόγχη ὁ μάργαρος, σεντέφι: Γρυπ.Σκ.Τερρ.20.8 **ἀνάμεσα στὰ συντεφένια θάμπη τῆς μαργαριταρόρριζας, κοιμᾶται ἡ Μοῦσα.**

μαργαρίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ὀστρέων τινῶν σχηματιζομένη σκληρὰ οὐσία λευκοῦ ἢ ὑποκιτρίνου χρώματος, ἐν χρ. εἰς τὴν κοσμηματοποιΐαν ὡς πολύτιμος λίθος, τὸ μαργαριτάρι: Θεόφρ.Λίθ.36, ΑΙλ.ΖΙ 10,13, ΚΔΜατθ.13,45 **ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας·** || **μαργαρίτης χερσαῖος** πολύτιμός τις λίθος ἀγνώστου νῦν εἴδους: ΑΙλ.ΖΙ 15,8· **2)** νεώτ. μτφ. σκωπτ. βαρὺ γλωσσικὸν ἢ μετσφραστικὸν σφάλμα: **τὸ βιβλίον του γέμει μαργαριτῶν.**

μαργαρῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. μτ. τῆς λ. **λίθος** μαργαρίτης βλ.λ.: Ἀνδροσθέν.π.Ἀθήν.3,93Β **βέρβερι, ἐξ οὗ ἡ μαργαρῖτις λίθος γίνεται·** || κ. ἁπλῶς μαργαρῖτις: Ἰσίδ.Χαρ.20.

μαργαρίς-ίδος (ἡ) μτγν. μτ. τῆς λ. **λίθος** μαργαρίτης βλ.λ.: Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,53· || κ. ἁπλῶς μαργαρίς: Ἡλιόδ.Αἰθ.2,30 **μαργαρίδες τε γὰρ ἐνῆσαν εἰς καρύου μικροῦ μέγεθος.**

μαργαριτίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια ὀρθοπτέρων ἐντόμων τῆς τάξεως τῶν **δρομικῶν.**

μαργαριτοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος μαργαρίτῃ: Ἐπιφάν.2,299D.

μαργαριτόπλεκτος-ον νεώτ., δημ. **μαργαριτόπλεχτος-η-ο** ὁ οὗ ἡ πλοκή, τὸ πλέξιμον, ἔχει διακόσμησιν ἐκ μαργαριτῶν: Σολωμ.ᾠδὴ τοῦ Πετράρχη 59 **ποιὸ στὰ μαργαριτόπλεχτα λαμπρόξανθα μαλλιά της.**

μαργαριτοφόρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ φέρων, παράγων μαργαρίτας: Ὠριγ.3,450.

μαργαρίτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ φυματίωσις τῶν βοῶν.

μαργαρογονία (ἡ) μσν. ἡ παραγωγὴ τῶν μαργαριτῶν: Τζέτζ.Χιλ.11,460.

μαργαροδίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν πολυπυριτικὸν ἅλας.

μάργαρον (τὸ) μτγν., πάπ. κ. νεώτ. μαργαρίτης βλ.λ.: Ἀνακρέοντ.22,14· **2)** νεώτ.μάργαρος βλ.λ.3).

μαργαρόρριζα (ἡ) δημ. μαργαριταρόρριζα βλ.λ.

μάργαρος (ὁ κ.ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὄστρεον περιέχον μαργαρίτην: ΑΙλ.ΖΙ 15,8· **2)** μαργαρίτης: Τζέτζ.Χιλ.11, Διήγ.Ἀχιλλ.103 **ἐφόρεσε καὶ στέφανον ἐκ λίθων καὶ μαργάρων·** **3)** νεώτ. κ. δημ. σκληρά, στιλπνὴ καὶ ἰριδίζουσα οὐσία ἀποτελοῦσα τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν ὀστρέων τινῶν καὶ χρησιμοποιουμένη εἰς **κατασκευὴν κομβίων,** λαβῶν μαχαιρίων καὶ διαφόρων διακοσμήσεων, δημ. μαργαριταρόρριζα, σεντέφι.

μαργαροσανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν διπλοῦν ἅλας μεταπυριτικοῦ ἀσβεστίου καὶ μεταπυριτικοῦ μολύβδου..

μαργαρόστερνος-ον μσν. ἐπὶ γυναικός, ὁ ἔχων στέρνον, στῆθος λεῖον καὶ στιλπνὸν ὡς ὁ μαργαρίτης: Νικήτ.Εὐγ.4,373 **μαργαρόστερνοι κόραι.**

μαργαρόστρωτος-ον μσν. ὁ ἐστρωμένος, κεκοσμημένος διὰ μαργαριτῶν: ΚΜανασσ.Χρον. 105 **πέπλος μαργαρόστρωτος.**

μαργαρώδης-ους-ες μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος μαργάρῳ ἢ μαργαρίτῃ: Στουδ.Θεόδ.172C **τοὺς μαργαρώδεις τῆς ἀληθείας λόγους,** Παπαδ.Χρ. Μηλ.152 **στρωμένος μὲ χαλίκια μαργαρώδη.**

μαργάς (ἡ) Ἡσ. ἐν λ. μαργαίνω «δεσμός».

μαργελίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. **δισκομεδουσῶν** μεδουσῶν.

μαργέλ(λ)ι (τὸ) δημ. κράσπεδον, περιθώριον, γεῖσον, χεῖλος (φρέατος)· **2)** ἐρραμμένη ὀναδίπλωσις φορέματος, στρίφωμα, ρέλιασμα.

μαργέλλια (τὰ) δ.γρ. **ἀργέλλια** μτγν. **εἶδος** φοινικοδένδρου ἢ ὁ καρπὸς αὐτοῦ, πιθ. τὸ κοκκοκάρυον: Κοσμ.9.

μαργελ(λ)ώνω δημ. σχηματίζω μαργέλλι εἰς τὸ ἄκρον πράγματός τινος, περιρράπτω, στριφώνω, ρελιάζω: **μαργελλώνω τὸ φόρεμα.**

μάργη (ἡ) λεξ. κ. νεώτ. κτ. πληθ. **μάργαι** Ἡσ. «ὕβρεις»· **2)** νεώτ. μάργα βλ.λ.
μαργήεις-εσσα-εν Ἡσ. «μάργος».
μάργηλις-εως ἡ -ιδος (ἡ) μτγν. μαργαρίτης : Φιλόστρ.Εἰκ.1,6.
μάργης ἡ μαργῆς ·συνῃρ. τ. τοῦ μαργήεις· Σουΐδ. μάργος βλ.λ.
μαργιά (ἡ) δημ. θῆλυ πρόβατον, προβατῖνα, ἥτις ἔπαυσε νὰ γεννᾷ, ἄ. σκολάδα.
μαργινέλλη (ἡ) νεώτ. γένος γαστεροπόδων μαλακίων.
μαργιόλεμα-ατος (τὸ) δημ. μαργιολιὰ βλ.λ.
μαργιολεύω δημ. πράττω μαργιολιές βλ.λ., πονηρεύομαι, καμώνομαι, ἀπατῶ.
μαργιολιά (ἡ) ἡ ἰδιότης τοῦ μαργιόλου, ἡ εὐστροφία, πονηρία, τέχνασμα, πανουργία, ἰδ. εἰς τὸν ἔρωτα, νάζι : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 65,23 **παιγνιδάει στὶς πλαγιὲς μὲ μαργιολιά, - τὸν ξεμυάλισε μὲ τὶς** μαργιολιές της.
μαργιόλικος-η-ο δημ. ὁ εὔστροφος, πονηρός, πανοῦργος, ἰδ. εἰς τὸν ἔρωτα, ναζιάρης, παιγνιδιάρης : **μαργιόλικα μάτια**, δ.τραγ. **γιὰ δές το τὸ μαργιόλικο καὶ τὸ μαργιολεμένο.**
μαργιόλος (ὁ), δημ., θηλ. -ιόλα ὁ μὲ πονηρίαν φερόμενος, ἐνεργῶν, πανοῦργος, κατεργάρης : φρ. **ἐγὼ ἡ μαργιόλα δὲ μιλῶ.**
μαργῖτεία (ἡ) μτγν. μαργιτομανία : Φιλόδ.Ρητ.1, 139S· πρβλ. μαργίτης.
μαργίτης (ὁ) (μάργος) δημ. μανικός, ἠλίθιος ἄνθρωπος, ἥρως κωμικοῦ τινος ἡρωϊκοῦ ποιήματος ταυτωνύμου καὶ ἀποδιδομένου εἰς τὸν Ὅμηρον : Ἀριστλ.Ποιητ.1448b,30.
μαργῖτομανής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων μανίαν μαργίτου : Φιλόδ.Κσκ.35J.
μαργιτομανία (ἡ) μτγν. μαργιτεία βλ.λ. : Φιλόδ. Ρητ.1,207S.
μαργόνιον (τὸ) μσν. ὁ σάκκος : Μόσχ.1 2988Β.
μάργος-η-ον κ. -ος-ον (Αἰσχ.Εὐμ.67,Πλάτ.Νόμ. 792Ε), ποι ἐπίθ. (ἐν χρ. π. Πλάτ. ἅπαξ) ἐμμανής, μαινόμενος : Ὀδ.Π 421 **μάργε** (μαινόμενε), αὐτ. Ψ 11 **μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν**, Θέογν.1301 **θυμὸς μάργος**, Πινδ.Ο 2,106 **ἀλλὰ μάργων ὑπ' ἀνδρῶν**, Αἰσχ.Πρ.884 **λύσσης πνεύματι μάργῳ**, αὐτ. Εὐμ.67 **τάσδε τὰς μάργους** (ἐπὶ τῶν Ἐρινύων),Πλάτ. Νόμ.792Ε **μάργαι ἡδοναί**· ‖ ἐπὶ ἵππων, ἐμμανής, ὁρμητικός : Ὁμ.Ἐπίγρ.4,4 **μάργων ἐπιβήτορες ἵππων**, πρβλ.Αἰσχ.Ἑπτ.475· ‖ ἐπὶ οἴνου : Ἡσίοδ. ἀπ.121 **οἶνος δέ οἱ ἔπλετο μάργος**· **2)** ἐπὶ ὀρέξεως, ἄπληστος, ἀδηφάγος : Ὀδ.Σ 2 **μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ**, Εὐρ.Κύκλ.310 **πάρες τὸ μάργον σῆς γνάθου**· ‖ κ. μτφ. : Φρύν.Τραγ.5,4 **μάργοις φλὸξ ἐδαίνυτο γνάθοις**, Ἐμπ.100,7 **οἴδματι μάργῳ**· **3)** αἰσχρός, ἀσελγής : Θέογν.581, Αἰσχ.Ἱκ.741 **ἐξῶλές ἐστι μάργον . . γένος**, Εὐρ.Ἠλ. 1027 **οὕνεχ' Ἑλένη μάργος ἦν.**
μαργοσύνη (ἡ) ἡ λαιμαργία : Ἀνακρεόντ.87,Λουκ. Ἐπιγρ.2,10 **τῇ θ' ὑπὸ τὴν μακρὰν γαστέρα μαργοσύνῃ**· **2)** ἀκολασία : Θέογν.1271 (πληθ.), Ἀπολλ. Ρ 3,797 **μαργοσύνῃ εἴξασα.**
μαργότης-ητος (ἡ) (μάργος) μανιῶδες πάθος, παραφροσύνη . Σοφ.ἀπ.846· **2)** λαιμαργία : Πλάτ.Τίμ.72Ε **διὰ μαργότητα πολλῷ χρησοίμεθα πλέονι**· **3)** ἀκολασία, αἰσχρὰ ἐπιθυμία : Εὐρ. Ἀνδρ.949 **πολλαὶ δὲ μαργότητι.**
μαργοῦμαι-όομαι παθ. μαργῶ βλ.λ. : Πινδ.Ν 9, 19 **ἐξελίξαις οἴκοθεν μαργουμένους**, Αἰσχ.Ἱκ.758 **φυσίφρονες . . ἀνιέρῳ μένει μεμαργωμέναι.**
μαργόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν σκορπίουρος ὁ αὐλακωτός.
μαργραβάτον (τὸ) (γερμ.) νεώτ. τὸ ἀξίωμα τοῦ μαργράβου βλ.λ.2), ἡ ἐπαρχία, περιοχὴ ἐφ' ἧς ἠσκεῖτο ἡ ἐξουσία τούτου.
μαργράβος (ὁ) (γερμ.) νεώτ. ὁ διοικητὴς παραμεθορίου ἐπαρχίας, μαργραβάτου, κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐν Εὐρώπῃ, ἔχων εὐρεῖαν στρατιωτικήν, διοικητικὴν καὶ δικαστικὴν ἐξουσίαν, τίτλος ἀνάλογος πρὸς τοὺς Βυζαντινοὺς ἀκρίτας.
μαργῶ-άω (μάργος), μ. κτ.μτχ. **μαργῶν** μαινόμενος, ἰδ. ἐν μάχῃ : Αἰσχ.Ἑπτ.380 **μαργῶν καὶ μάχης λελιμμένος**, αὐτ.ἀπ.258 **μαργῶσα γνάθος** (ὀδόντες λαίμαργοι), Σοφ.ἀπ.842 **οἱ μαργῶντες**, Εὐρ. Ἡρ.1005 **φόνου μαργῶντ' ἐπέσχε κεἰς ὕπνον καθῆκε**, αὐτ.Ἑκ.1128,αὐτ.Ἱππ.1230· μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Φοίν.1247 **μαργῶντ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἱέναι δόρυ** (ἐμμανῶς πρόθυμοι νὰ . .).
μαργώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἐκ μάργης συνιστάμενος ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς μάργαν.
μάργωμα-ατος (τὸ) δημ. τὸ τοῦ ψύχους αἴσθημα, ἡ ἐκ τοῦ ψύχους ἐπερχομένη νάρκη, ψῦξις, μούδιασμα· **2)** ἡ κατὰ φθινόπωρον γενομένη γεωργικὴ ἐργασία, καθ' ἣν τὸ ἔδαφος μεταπλάσσεται τῇ ἀναμείξει μάργης.
μαργώνω δημ., μτχ. παθ. παρακ **μαργωμένος**, μτβ. κ. ἀμτβ. ναρκώνω, παγώνω, μουδιάζω, ναρκοῦμαι ἐκ τοῦ ψύχους : Ἐρωτόκρ.1,1787 **ἐμάργωνεν εἰς τὴ φωτιά, κι ἤβραζε στὸν ἀέρα**, Ζερβ. Λυρ.Σάτ.Τραγούδι τῆς Πόλης 21 **τὰ ὄνειρα σβεῖ κι ὅμως μαργώνει, τὸν κόσμο ποὺ βαριοξυπνᾷ**· **2)** μεταπλάσσω ἔδαφός τι διὰ μάργης.
μαργωσάρης-άρα-αρικο δημ. ὁ εὐπαθὴς εἰς τὸ ψῦχος.
μαργωτήρα (ἡ) δημ. ὁ ἰχθὺς νάρκη ἢ μαρμαίρουσα.
μαργωτίδες (αἱ) νεώτ. τὰ χείμετλα, χιονίστρες : Κορ.Ἄτ.4Α,311.
μάρδος (ὁ) μτγν. εἶδος αὐλοῦ : Ἡρωδιαν.1,142.
μαρέα (ἡ) δημ. ἡ παλίρροια.
μαρέγγα (ἡ) δημ. εἶδος γλυκίσματος γαλλικοῦ ἐκ λευκώματος ᾠῶν καὶ σακχάρεως.
μάρες δημ. ἐν φρ. ἄρες-μάρες βλ.λ.
μάρη (ἡ) ἡ χείρ : Πινδ.ἀπ.310.
μαρήγει Ἡσ. «λαμβάνει».
μαρηγηλλᾷ Ἡσ. «ἀμφιπονεῖ, στραγγεύεται».
μάρης (ὁ) μτγν. αἰγυπτ. μέτρον ἴσον πρὸς 20 ξέστας : Ἐπιφάν.3,292Α.
μαριανδυνίζω Ἡσ. «εἰρωνεύω».
μαριανδυνός (ὁ) ὁ κάτοικος τῆς Μαριανδυνίας, χώρας τῆς Βιθυνίας : Ἡρ.1,28· **2)** ὡς ἐπίθ. **μαριανδυνὸς θρηνητὴρ** ὁ θρηνῶν κατ' ἄγριον, βάρβαρον τρόπον, ὡς οἱ Μαριανδυνοί : Αἰσχ.Πέρσ. 938· ‖ κ.ἐπὶ αὐλοῦ : Κωμ.Ἀδέσπ.415 **μαριανδυνοὶ κάλαμοι.**
μαριγώχορτο (τὸ) δημ. ὀνομ. τοῦ φυτοῦ σκορπίουρος βλ.λ.
μαρίδα (ἡ) δημ. κ. **σμαρίδα** ὁ ἰχθὺς σμαρίς· ‖ κτ. ἐπέκτ. σμῆνος μικρῶν ἰχθύων· **2)** μτφ. σμῆνος μικρῶν παιδίων : **εἰς τὰς διαδηλώσεις πάντοτε προηγεῖται ἡ μαρίδα.**
μάριεύς-έως (ὁ) λίθος τις ὃς ἐπισταζομένου ὕδατος φλέγεται : Ἀριστλ.Θαυμ.833a,27, Ἡσ. (κῶδ. μαριζεύς).
μαρίκα (ἡ) νεώτ., βοταν. γένος κοσμητικῶν φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἰριδοειδῶν.**
μάρῖκᾶς (ὁ) ξεν. λ. ἀντὶ κίναιδος· Ἡσ.· οὕτως ὁ Εὔπολις καλεῖ τὸν Ὑπέρβολον : Ἀριστφ.Νεφ.553 **Εὔπολις μὲν τὸν Μαρικᾶν . . παρείλκυσεν.**
μάρῖλευτής (ὁ) ὁ ἀνθρακεύς, καρβουνιάρης : Σοφ.ἀπ.908, Πολυδ.7,110.
μαριλεύω κ. νεώτ. κατασκευάζω μαρίλην, κόνιν ἀνθράκων : Πολυδ.7,110.
μαρίλη (ἡ) κ. νεώτ. Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.349 «**ἡ ἐξ ἀνθράκων τέφρα**» : Ἰουλ.Λόγ.7,233Β **χαλκεὺς γέμων καπνοῦ καὶ μαρίλης**· ὅθ. **ὦ Μαριλάδη** (ὦ υἱὲ τῆς μαρίλης), κωμ. ὄνομα ἀνθρακέως ἐξ Ἀχαρνῶν :

'Αριστφ.'Αχ.609· **2)** τετριμμένοι ἄνθρακες, κορβουνόσκονη· Σουΐδ. «ἀμαυρὸν πῦρ, ὁ χνοῦς καὶ τὸ λεπτότατον τῶν ἀνθράκων» : 'Ιππῶν.59, Κρατῖν. 257,Κωμ.'Αδέσπ.443· ‖ ὁμ. κ. **μαρίλη** ἀνθράκων : 'Ιππῶν.7(, πρβλ.'Αριστφ.'Αχ.350· ‖ διακρίνεται ἀπὸ τῶν ἀνθράκων καὶ τῆς σποδιᾶς : 'Ιππ.Γυν.2,133· ‖ νεώτ. ἡ λεπτὴ κόνις τῶν ἀνθράκων ἡ χρησιμοποιουμένη πρὸς κατασκευὴν τῆς πυρίτιδος· **3)** διάπυρος τέφρα, χόβολη : 'Αριστλ. Πρ.962b,5,Ρούφ.π.'Ορειβ.4,2,20.

μαρίλιον (τὸ), πληθ. γεγραμμένον **μαρύλλια**, ἡ μαρίλη βλ.λ. : Πάπ. **λαβὼν μ- ποίησον τέφραν.**

μᾰρῑλοκαύτης (ὁ) ὁ καίων μαρίλην, ὁ ἀνθρακεύς : Σοφ.ἀπ.1067 (πιθ.'Ιχν.34).

μαρῑλοπότης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ καταπίνων μαρίλην, κόνιν ἀνθράκων, ἐπὶ σιδηρουργοῦ : ΑΠλ.1,15.

μαρίν 'Ησ. «τὴν αὔν. Κρῆτες».

μαρινάρισμα-ατος (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαρινάρω βλ.λ.

μαρινάρω (Ἰταλ.) δημ., ἀόρ. **(ἐ)μαρινάρισα,** μτχ. παθ. παρακ. **μαριναρισμένος,** παρασκευάζω ἰχθῦς ἢ κρέας ἐντὸς εἰδικοῦ ἐμβάμματος, ἐξ ὄξους καὶ ἅλατος κυρ., πρὸς διατήρησίν των.

μαρινάτος-άτη-άτο (Ἰταλ.) δημ. τεταριχευμένος, μαριναρισμένος, ὁ διατετηρημένος ἐν ἐμβάμματι παρασκευασθέντι δι' ὄξους καὶ ἄ. ἀρτυμάτων : **φάρια μαρινάτα.**

μαρινατούρα (ἡ) δημ. ὁ τρόπος συντηρήσεως τῶν ἰχθύων ἐντὸς ἅλατος καὶ ὄξους.

μᾰρῖνος (ὁ) εἶδος θαλασσίου ἰχθύος : 'Αριστλ.Ζ) 570a,32 (ἀμφ., δ.ἀνάγν. ἀντὶ μύρινος : αὐτ.602a,1).

μαριολιά (ἡ) δημ. δ.γρ. τοῦ μαργιολιὰ βλ.λ.

μαριόλος-α-ο δημ. δ.γρ. τοῦ μαργιόλος βλ.λ.

μαριονέττα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. ἀνδρείκελον κινούμενον τῇ βοηθείᾳ μερμίθων ἢ συρμάτων, νευρόσπαστον, κούκλα, φασουλῆς· **2)** μτφ. ἄνθρωπος ἄνευ θελήσεως, ἐνεργῶν κατὰ τὰς θελήσεις ἄλλων προσώπων.

μάρις-εως (ὁ) μέτρον ρευστῶν, χωροῦν ἓξ κοτύλας : 'Αριστλ.Ζ) 596a,6 **ἔστι δὲ ὁ μάρις ἓξ κοτύλαι,** Πολυδ.10,184· ‖ κτ. ἄλλους περιελάμβανε δέκα χόας : Πολύαιν.4,3,32.

μαρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. γένος μικρῶν ἰχθύων, ἄ. σμαρίς, δημ. μαρίδα βλ.λ.

μαρίσκος (ὁ) μτγν. τὸ φυτὸν κλαδίον βλ.λ. τὸ γερμανικόν : Πλίν.Φ) 21,112.

μαρίω, δωρ. μαιριάω 'Ησ. «πυρέσσω».

μάρκα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. τὰ ἀρχικὰ γράμματα κυρ. ὀνόματος ἢ ἄλλη συμβολικὴ παράστασις, σῆμα κεντημένον ἢ τυπωμένον ἢ κ. κεχαραγμένον ἐπί τινος ἀντικειμένου πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ εἰς τίνα ἀνήκει ἢ ἐκ τίνος καταστήματος προέρχεται, στάμπα· **2)** ὀστέϊνον, μετάλλινον ἢ κ. ἐξ ἄλλης ὕλης κέρμα ἀντιπροσωπεῦον ὡρισμένην χρηματικὴν ἀξίαν καὶ χρησιμοποιούμενον εἰς ἑστιατόρια, ζαχαροπλαστεῖα, καφενεῖα κττ. ὡς καὶ εἰς τὰ χαρτοπαικτεῖα ὑπὸ τῶν παιζόντων· **3)** φιλλανδικὸν κ. γερμανικὸν νόμισμα, ἄ. μι ρ ον.

μαρκαδόρος (ὁ) (Ἰταλ.) δημ. ὑπάλληλος ἑστιατορίου, καφενείου, ζαχαροπλαστείου ἐντεταλμένος νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῶν ὑπηρετῶν μάρκας ἀναλόγους πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ὑπ' αὐτῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἐν τῷ καταστήματι καταναλωτάς· ‖ ὑπάλληλος χαρτοπαικτικῆς λέσχης διαχειριζόμενος τὰς ἀντὶ μετρητοῦ χρήματος ἐν χρ. μάρκας.

μαρκαλίζω δημ. κ. **μαρκαλάω** ἐπὶ τράγων καὶ κριῶν, ὀχεύω, βατεύω.

μαρκάλισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαρκαλίζω, ἐπίβασις, ὀχεία.

μάρκαλος (ὁ) δημ. ἡ ἐποχὴ τοῦ γενετησίου ὀργασμοῦ τῶν αἰγοπροβάτων : Κρυστ.Τραγ.149,104 **ἔμπε ὁ μάρκαλος πίσω.**

μαρκάρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαρκάρω βλ.λ. : **τελείωσα τὸ μαρκάρισμα τῶν σεντονιῶν.**

μαρκάρω κ. μαρκαρίζω, δημ., ἀόρ. **(ἐ)μάρκαρα** κ. **(ἐ)μαρκάρισα,** μτχ. παθ. παρακ. **μαρκαρισμένος,** θέτω μάρκαν ἐπί τινος ἀντικειμένου, στίζω, κεντῶ, ἐπισημαίνω : **(ἐ)μαρκάρισα ὅλα μου τὰ μαντήλια·** **2)** καταγράφω, σημειώνω τὰ ποσὰ τῶν εἰσπράξεων, κερδῶν, εὐθὺς ὡς ταῦτα πραγματοποιηθῶσι· **3)** μτφ. διακρίνω τινὰ ἤ τι μεταξὺ πολλῶν ἄλλων εὑρισκόμενον : **τὸν μαρκάρισα μιὰ ὥρα δρόμο** (ἄ. τὸν πῆρε τὸ μάτι μου)· ‖ **αὐτὸς εἶναι μαρκαρισμένος πορτοφολάς** (δημ. σεσημασμένος, γνωστὸς πολύ).

μαρκάς 'Ησ. «μακάριος, εὔμοιρος» (πιθ. μάκαρς).

μαρκασίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν διθειοῦχον ἕνωσιν τοῦ σιδήρου.

μαρκελλῖνα (ἡ) (γαλλ.) νεώτ. τὸ ἐκ φυσικῆς ὀπτῆς μετάξης ἐλαφρὸν καὶ μαλακὸν ὕφασμα, εἶδος ταφτᾶ.

μαρκήσιος (ὁ) (λατ.) νεώτ., θηλ. **μαρκησία** ὁ γενικὸς διοικητὴς μαρκιονίας, δηλ. παραμεθορίου περιοχῆς, ἐπαρχίας· ‖ τίτλος εὐγενείας π. Εὐρωπαίοις κατέχων τὴν μεταξὺ δουκὸς καὶ κόμιτος βαθμίδα· ἐν 'Αγγλ. τὸν τίτλον τοῦ μαρκησίου **φέρουν οἱ πρεσβύτεροι υἱοὶ τῶν δουκῶν, κτ.** συνήθειαν ἥτις μετεδόθη καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν.

μαρκίων-ωνος (ὁ) νεώτ. μαρκήσιος βλ.λ.

μαρκιωνία (ἡ) νεώτ. τὸ τιμάριον τοῦ μαρκίωνος ἢ μαρκησίου, ἄ. μαργραβάτον.

μάρκον (τὸ) νεώτ. νομισματικὴ μονὰς τῆς Γερμανίας, βάρους 5,555 γραμμαρ.· πρβλ. μάρκα 3).

μαρκοῦτσι (τὸ) (περσ.) δημ. ἡ καπνοσύριγξ τοῦ ναργιλέ.

μαρλέα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. **τῶν ἀλαγγιοειδῶν.**

μαρμάγκα (ἡ) δημ. εἶδος δηλητηριώδους ἀράχνης ἧς τὸ δῆγμα, κατὰ πρόληψιν, εἶναι θανατηφόρον, ἄ. μαῦρο ἢ χοντρὸ σφαλάγγι : φρ. **θὰ σὲ φάῃ ἡ μαρμάγκα** (ὡς ἀπειλή).

μαρμάζω δημ. σείομαι, σαλεύομαι : Κορ.'Ατ.2,237.

μαρμαίρω κ. νεώτ., μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., παρατ. κ. **μαρμαίρεσκον** (Κόϊντ.1,(,50) (κτ. ἀναδιπλασ. ἐκ τοῦ **μαρ-,** πρβλ. μάρμαρος), λάμπω, ἀστράπτω, ἀκτινοβολῶ, ἐπὶ **φωτὸς τρέμοντος** ἢ παλλομένου, π.'Ομ. (μ.ἐν 'Ιλ.) : 'Ιλ.Μ 195 **ἔντεα μαρμαίροντα,** αὐτ.Σ 617 **τεύχεα μαρμαίροντα,** αὐτ.Γ 397 **ὄμματα μαρμαίροντα** (οἱ ἀπαστράπτοντες ὀφθαλμοὶ τῆς 'Αφροδίτης), 'Ησιόδ.Θ 699 **αὐγὴ μαρμαίρουσα κεραυνοῦ,** 'Αλκ.15,1 **μαρμαίρει δὲ δόμος χάλκῳ,** Αἰσχ.'Επτ.401 **νύκτα . . ἄστροισι μαρμαίρουσαν,** Βακχ.όπ.16,9 **χρυσῷ ἐλέφαντί τε μαρμαίρουσιν οἶκοι,** Εὐρ.'Ιων 888 **χρυσῷ χαίταν μαρμαίρων** (ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος), Διον.Περ.329 **ἀστὴρ μαρμαίρων,** 'Αγαθ. ἐν ΑΠ 5,281 **μαρμαίρουσι παρηΐδες·** ὁμ. κ. π. μτγν. πεζοῖς : Φιλόδ. Ποιημ.2,40, Πλούτ.Καῖσ.6 **μαρμαίροντα πάντα χρυσῷ,** Λουκ.'Εταιρ.Δ 13,3 **ἡ πέλτη ἐμάρμαιρεν,** 'Αλκίφρ.3,67· **2)** ρηματ. π. μαρμαρίζω, μάρμαραν, μάρμαρος, μαρμαρυγή, μαρμαρύσσω (μαρμαρύγ-jω). 'Εκ ρίζ. μαρ- μάρ-jω=μαίρω, μαρ-μαρ -jω=μαρμαίρω· ἐκ ταύτης καὶ ἀμαυρὸς (ἀ-μαρ-Fός), μαῦρος, μαυρῶ.

μάρμαρ 'Ησ. «στερεόν».

μαρμαράδικο (τὸ) δημ. τὸ ἐργαστήριον ὅπου κατεργάζονται τὰ μάρμαρα· ‖ τὸ μέρος ἔνθα πωλοῦνται μάρμαρα.

μαρμάραι 'Ησ. «αἱ τῷ ἐρυθροδάνῳ βεβαμμέναι».

μαρμαράκια (τὰ) δημ. τὸ φυτὸν πράσιον τὸ κοινόν.

μαρμᾰράριος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ μαρμαρογλύφος.

μαρμαράς (ὁ) δημ. εἰδικὸς τεχνίτης εἰς τὴν κατεργασίαν τοῦ μαρμάρου, μαρμαρογλύφος.

μαρμάρειος-α-ον Ἡσ. ὁ μαρμάρεος βλ.λ.

μαρμαρένιος-ια-ιο δημ. ὁ ἐκ μαρμάρου κατεσκευασμένος, μαρμάρινος : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.132,5 **βρίσκω μιὰ κόρη πὄπλενε σὲ μαρμαρένια γούρνα,** Καρκβ.Ζητ.12 **καὶ τὶς μαρμαρένιες θύρες,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 35,12 **καὶ βγαίνει ὡς τὸ παλάτι τὸ μαρμαρένιο, τὸ ἀφηλό.**

μαρμάρεος-α-ον (μαρμαίρω) κ. Ἐπιγρ. ὁ ἀπαστράπτων, λάμπων, ἀκτινοβολῶν, ἰδ. ἐπὶ μετάλλων : Ἰλ.Ρ 594 **αἰγίδα θυσανόεσσαν μαρμαρέην,** αὐτ.Ξ 273 **ἅλα μαρμαρέην** (στιλπνὴν θάλασσαν), Ἀριστφ. Νεφ.286 **μαρμαρέαις ἐν αὐγαῖς,** Ὀρφ.ἀπ.168,13 **μαρμάρεα ἄστρα·** **2)** ὁ ἐκ μαρμάρου, μαρμάρινος βλ.λ. : Ἀνύτ.ΑΠ 6,123 **μαρμάρεον δόμον,** Ἐπιγρ. **μαρμάρεος λίθος,** αὐτ. **μαρμαρέα στήλη.**

μαρμαρεργατῶ-έω μσν. ἐργάζομαι ἐπὶ μαρμάρου : Τζέτζ.Χιλ.9,127 **καὶ ῥάβδος δὲ τετράγωνος τῶν μαρμαρεργατούντων.**

μαρμαρίζω μαρμαίρω βλ.λ. : Πίνδ.ἀπ.123,2 **ἀκτῖνας ὄσσων μαρμαριζοίσας δρακείς,** Διόδ.Σ 3,12 **τὴν μαρμαρίζουσαν πέτραν** (πυριτόλιθος περιέχων χρυσόν).

μαρμαρικός-ή-ό(ν) πάπ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ μαρμάρου κατεσκευασμένος ἢ ὁ εἰλημμένος ἐκ τῆς Μαρμαρικῆς : Πάπ. **ἄσβεστος μαρμαρική·** **2)** νεώτ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **μαρμαρική** ἡ τέχνη τοῦ μαρμαρᾶ, μαρμαρογλυφία : **μανθάνει τὴν μαρμαρικήν·** **3)** δημ. τὸ σύνολον τῶν ἐκ μαρμάρου μερῶν οἰκοδομήματος : **ἐπῆρε τὴ μαρμαρικὴ τοῦ δεῖνα ἐργολαβικῶς.**

μαρμάρινος-η-ον μτγν., Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μαρμάρου, μαρμαρένιος βλ.λ. : Θεόκρ.Ἐπιγρ.10,2 **μαρμάρινον ἄγαλμα,** Διόδ.Σ 17,45 **μαρμάρινοι τροχοί,** Ἰώσ.ΑΙ 7,10,3 **μαρμάρινος λίθος,** Ἀνύτ.ἐν ΑΠ 7,649 **μαρμάρινος τάφος,** Ἐπιγρ. **μαρμαρίνη εἰκών.**

μαρμαρῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ ὁμοία πρὸς μάρμαρον : Φίλ.Βυζ.Θαυμ.2,3 **μαρμαρῖτις πέτρα·** **2)** τὸ φυτὸν ἀγλαοφῶτις βλ.λ. : Πλίν.ΦΙ 24,160.

μαρμαρογλύπτης (ὁ) γλώσσ. κ. νεώτ. ὁ γλύπτης μαρμάρων, μαρμαρογλύφος, μαρμαράς.

μαρμαρογλυπτική (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ κατεργάζεσθαι τὸ μάρμαρον.

μαρμαρογλυφεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ μαρμαρογλύφου βλ.λ.

μαρμαρογλυφία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ γλύφειν, σκαλίζειν ὁμοιώματα, ἀγάλματα ἐπὶ μαρμάρου : Στράβ.10,5,7 **ἡ Παρία λίθος.. ἀρίστη πρὸς τὴν μαρμαρογλυφίαν,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.38 **λεπτὸ καλλιτέχνημα μαρμαρογλυφίας.**

μαρμαρογλύφος (ὁ) νεώτ. εἰδικὸς τεχνίτης εἰς τὴν κατεργασίαν τοῦ μαρμάρου, γλύπτης εἰδ. εἰς τὴν κατασκευὴν καλλιτεχνημάτων ἐκ μαρμάρου.

μαρμαροδίμιτο (τὸ) δημ. εἶδος ὑφαντοῦ βαμβακεροῦ ὑφάσματος πολὺ στερεοῦ, ἐξ οὗ κατασκευάζουν τραπεζομάνδηλα, προσόψια, χειρόμακτρα κττ.

μαρμαροδουλειά (ἡ) δημ. ἡ περὶ τὰ μάρμαρα ἀσχολία.

μαρμαροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πρὸς μάρμαρον ὅμοιος.

μαρμαρόεις-εσσα-εν μαρμάρεος βλ.λ. : Σοφ. Ἀντ.610 **Ὀλύμπου μαρμαρόεσσαν αἴγλαν.**

μαρμαροθέτημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀρχιτεκτ. εἶδος ψηφιδωτοῦ ἀποτελούμενον ἐκ μικρῶν πλακιδίων ἐκ πολυχρώμου μαρμάρου, δι' ὧν στρώνεται τὸ δάπεδον.

μαρμαροκολώνα (ἡ) δημ. μαρμαρίνη στήλη, κολώνα· || μτφ. ἐπὶ γυναικῶν εὐθυτενῶν, εὐπλάστων καὶ λευκῶν τὸ χρῶμα ὡσεὶ ἐκ μαρμάρου : δ.τραγ. **πενήντα ὀργυιὲς τὴν ἔσκαφα τὴ γῆ μὲ τὴ βελόνα, γιὰ νὰ 'βρω τὴν ἀγάπη μου τὴν μαρμαροκολώνα,** δ.δίστ. **σὰν τὴ μαρμαροκολώνα στέκεις μέσ' στὴν ἐκκλησιά.**

μαρμαροκόλωνο (τὸ) δημ. ἡ μαρμαροκολώνα βλ.λ. : Καρκβ.Ζητ.198 **τὰ πόδια στερεὰ σὰν μαρμαροκόλωνα.**

μαρμαροκονία (ἡ) σχόλ. κ. νεώτ. κονία, κονίαμα ἐκ μαρμάρου, πᾶν εἶδος κονιάματος προσδίδον εἰς τοὺς τοίχους τὴν στιλπνότητα τοῦ μαρμάρου : Σχόλ.Ἡσίοδ.Α 142.

μαρμαρόμαντρα (ἡ) δημ. μάνδρα ἐκ μαρμάρου, μέρος διὰ μαρμάρων ἢ λίθων ὀγκωδῶν περιπεφραγμένον : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.183,19 **νὰ στήσω μαρμαρόμαντρα καὶ νὰ τυροκομήσω.**

μάρμαρο(ν) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. εἶδος πετρώματος, χιονώδους συνήθως λευκότητος ἢ καὶ ἐγχρώμου, σκληροῦ καὶ ἐπιδεκτικοῦ στιλβώσεως : Καλλ.Ἀπόλλ.24 **μάρμαρον ἀντὶ γυναικὸς ὀϊζυρόν τι χανούσης,** ΚΔ Ἀπ.18,12 **χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου,** Μηναῖ.3,11 Συνξ. **ἐκ μαρμάρου κατασκευασθεῖση θήκη·** || κ. μτφ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.112,5 **ποιὸς ἔχει ἀστήθι μάρμαρο καὶ χέρια σιδερένια** (ἐπὶ ἀνδρῶν, ἰσχυρόν)· || ὁμ. εἰς φρς μτφ. οἷον **ἀπόμεινε μάρμαρο** (ἀπελιθώθη, ἔμεινε ἄφωνος)· || **τὰ χέρια σου εἶναι μάρμαρο** (ψυχρὰ ὅπως τὸ μάρμαρον)· **2)** ἕλκος τι ἐπὶ τῶν ποδῶν τῶν ὄνων : Ἱππιατρ.53.

μαρμαροπελεκητός-ή-ό δημ. ὁ ἐκ πελεκητοῦ, λείου μαρμάρου· || κ. μτφ. ἐπὶ στήθους, βραχιόνων κ. ἰδ. λαιμοῦ γυναικός, ὁ ὅμοιος πρὸς λεῖον μάρμαρον : δ.τραγ. **ἔχεις τὸ λαιμὸ χυτό, μαρμαροπελεκητό.**

μαρμαροποιός (ὁ) γλώσσ. κ. νεώτ. ὁ κατεργαζόμενος τὸ μάρμαρον, μαρμαρουργός, μαρμαράς.

μαρμαροπρίστης (ὁ) νεώτ. ὁ πριονίζων μάρμαρα, ὁ δι' εἰδικοῦ πρίονος ἀποκόπτων τὰ μάρμαρα.

μαρμαρόπτερος-ον ὁ ἔχων πτέρυγας στιλβούσας : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.39 **μαρμαρόπτεροι κόλποι Ἀμφιτρίτας.**

μάρμαρος (ὁ) (μαρμαίρω) λίθος, πέτρα κρυσταλλώδους φύσεως μαρμαίρουσα εἰς τὸ φῶς : Ἰλ.Μ 380 **μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών,** Ὀδ.Ι 499, Ἀριστφ.Ἀχ.1171 **ἐπάξειεν δ' ἔχων τὸν μάρμαρον·** κ. θηλ. : Στράβ.9,1,23 **μαρμάρου δ' ἐστὶ τῆς τε Ὑμηττίας καὶ τῆς Πεντελικῆς,** αὐτ.14,1,35· || ὡς ἐπίθ. μτ. ἄ. οὐσ. : Ἰλ.Π 735 **λάζετο πέτρον μάρμαρον,** Εὐρ.Φοίν.1401 **λαβὼν δ' ἀφῆκε μάρμαρον πέτρον·** **2)** μτγν. τὸ μάρμαρον βλ.λ.1) : Ἱππ.Γυν.2,185 **μάρμαρον ἢ λίθον λευκήν,** πρβλ. Θεόφρ.Λίθ.9· **3)** ἔργον ἐκ μαρμάρου, ὅθ. πέτρα τάφου : Θεόκρ.22,211 **ἔκβαλε τυκτὴν μάρμαρον·** **4)** λατύπη, τεμάχια ἀποσπώμενα κατὰ τὴν κοπὴν τοῦ μαρμάρου : Πλούτ.Ἠθ.660C, Διοσκ.5,79.

μαρμαρόστρωτος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ μαρμάρων ἐστρωμένος, ὁ ἔχων δάπεδον μαρμάρινον, ὁ μαρμαροστρωμένος.

μαρμαροτράχηλος-η-ο δημ. ὁ ἔχων τὸν τράχηλον λευκὸν ὡσεὶ μάρμαρον, κυρ. ἐπὶ τῶν γυναικῶν : δ.τραγ. **κυρὰ μαρμαροτράχηλη καὶ καστανομαλλοῦσα.**

μαρμαρουργεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ μαρμαρογλύφου, μαρμαρογλυφεῖον.

μαρμαρουργικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τέχνην τοῦ μαρμαρουργοῦ, μαρμαρογλυφικός.

μαρμαρουργός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ εἰς μάρμαρα ἐργαζόμενος, μαρμαρογλύφος, μαρμαράς : Τζέτζ.Χιλ.9,131 **τῆς τῶν μαρμαρουργῶν ῥάβδου.**

μαρμαροφεγγής-οῦς-ές ὁ φέγγων, λάμπων, μαρμαίρων, ὁ χιονώδους λευκότητος, κάτασπρος,

ἐπὶ τῶν ὀδόντων : Τιμόθ.Μίλ.Πέρσ.103 **στόματος παῖδες μαρμαροφεγγεῖς.**

μαρμαρόχτιστος-η-ο δημ. ὁ διὰ μαρμάρου ἐκτισμένος : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1,72 **τὸ μαρμαρόχτιστο ναὸ μὲ τὶς τρανὲς κολῶνες** (τὸν Παρθενῶνα).

μαρμαροχυτός-ή-ό δημ. ὁ ἐγκεχυμένος ἐντὸς ὀπῆς μαρμάρου πρὸς σύνδεσιν : Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.94,5 **μολύβι σκεπασμένο, μαρμαροχυτό.**

μαρμᾰρῠγή (ἡ) κ. νεώτ. λάμψις, ἀκτινοβολία : Βακχ.3,17 **λάμπει δ' ὑπὸ μαρμαρυγαῖς ὁ χρυσός,** Ἱππ.1277,5) **οἷον ἀστέρων μαρμαρυγάς,** Πλάτ. Κριτί.116C **τὸν δὲ περὶ αὐτὴν τὴν ἀκρόπολιν** ὀρειχάλκῳ μαρμαρυγὰς **ἔχοντι πυρώδεις,** Δαμάσκ.Ἀρχ.213 **ἡ τοῦ οὐρανοῦ μαρμαρυγή,** Δαμιαν.Ὀπτ.2 **αἱ ἀπολάμπουσαι ἀπὸ τῶν ὀμμάτων** μαρμαρυγαί, Πλούτ.Καῖσ.69 **ὠχρὸς μὲν ὁ κύκλος καὶ** μαρμαρυγὰς **οὐκ ἔχων ἀνέτειλεν·** **2)** φωσφορισμοὶ ὁρώμενοι ὑπὸ τῶν ἐν ἐγκεφαλικῇ ἐξάψει διατελούντων ἢ προκαλούμενοι εἰς περιπτώσεις πλήγματος κατὰ τῆς κεφαλῆς : Ἱππ.Προγν.24 **οἷσι δ' ἂν .. πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μαρμαρυγαὶ προφαίνωνται·** **3)** πᾶσα ταχεῖα κίνησις : Ὀδ. Θ 265 **μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν** (ἡ ταχεῖα κίνησις τῶν ποδῶν τῶν ὀρχουμένων) : πρβλ.Ὕμν. Ἀπόλλ.203.

μαρμαρυγιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μαρμαρυγίαν, ὁ περιέχων μαρμαρυγίαν ἢ ἐξ αὐτοῦ ἀποτελούμενος : **μαρμαρυγιακὸς σχιστόλιθος.**

μαρμαρυγίας (ὁ) νεώτ. λίθος διαφεγγὴς (ὀρθοπυριτικὸν ἅλας τοῦ ἀργιλίου) οὗ τὰς λεπτὰς πλάκας μετεχειρίζοντο ἀντὶ ὑάλου, δημ. μαρκάσι.

μαρμάρυγμα-ατος (τὸ) μτγν. νοσηρά τις πάθησις τῶν ὀφθαλμῶν, ὅ. μαρμαρυγὴ βλ.λ.2) : Καλλ. Αὐρ.Χρον.1,62 (πληθ.).

μαρμᾰρῠγώδης-ους-ες ὁ μαρμαίρων, ἀκτινοβολῶν : Ἱππ.Διαίτ.42 **μαρμαρυγώδεά σφεων τὰ ὄμματα,** αὐτ.Προρρ.2,35 **μαρμαρυγῶδές τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν.**

μαρμαρυκᾷ Ἡσ. «ἀπὸ τοῦ μαρμαίρειν».

μαρμᾰρύσσω μτγν. κ. νεώτ. μαρμαίρω, ἀκτινοβολῶ, λάμπω : Θεμίστ.Λόγ.20,235Β· || ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, λάμπω : Ἀδαμ.1,16· || ἐπὶ τῶν ἀστέρων, σπινθηρίζω : Ἰουλ.Γαλ.356Ε.

μαρμαρῶ-όω μτγν. κ. πάπ. καλύπτω διὰ μαρμαροκονιάματος : Ἰουλ.Ἐπιστ.80· κ. παθ. : Πάπ.· **2)** περιβάλλω διὰ μαρμάρου, παθ. : Ἥρων Στερεομ.2,5 **κολυμβήθρα .. μεμαρμαρώσθω·** **3)** παθ. μεταβάλλομαι εἰς μάρμαρον, ἀπολιθοῦμαι : Λυκόφρ.826 γραῦν **μαρμαρουμένην δέμας.**

μαρμαρώδης-ους-ες λέξ. κ. νεώτ. ὁ μαρμάρῳ ὅμοιος : Ε Γουδ.499,21 **σήλικας, πέτρας μαρμαρώδεις.**

μαρμάρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ εἰς μάρμαρον μεταβολή, ἀπολίθωσις· || κτ. πληθ. **μαρμαρώματα** (τὰ) αἱ κατὰ τὰς λαϊκὰς παραδόσεις ἀπολιθώσεις προσώπων καὶ ζῴων, ὡς ἡ τῆς Νιόβης, τῆς γραίας βοσκοῦ κττ.· **2)** μτφ. ἡ κατάστασις ἐκείνου ὅστις ἐκ καταπλήξεως ἀπομένει ἀκίνητος καὶ ἄναυδος ὡσεὶ μαρμάρινον ἄγαλμα.

μαρμαρώνω (μάρμαρον) δημ., παθ. **μαρμαρώνομαι,** ἀόρ. **μαρμαρώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **μαρμαρωμένος,** ἐπενδύω διὰ μαρμάρου : **θὰ** μαρμαρώσω **τὸ λουτρὸ γύρω** (διὰ πλακῶν μαρμαρίνων θὰ ἐπικαλύψω)· **2)** μεταβάλλω τινὰ εἰς μάρμαρον, ἀπολιθῶ, κτ. τὴν ἐπικρατοῦσαν π. ἀρχ. κ. νῦν δοξασίαν : **ἡ μάγισσα μαρμάρωσε τὸ βασιλόπουλο, - ἡ ἁγία Ἀναστασία μαρμάρωσε τὸ καράβι τῶν κουρσάρων·** κυρ. ἐν χρ. τὸ παθ. ἀπὸ ζῶντος μεταβάλλομαι εἰς μάρμαρον, οἷον διὰ μαγείας ἢ ἐκ κατάρας κττ. : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 22,19 **νά 'ναι μαρμαρωμένες ἐκεῖ πέρα, - τὸ μαρμαρωμένο βασιλόπουλο** (τίτλ. παραμυθ.), **- ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς** (κατὰ τὴν λαϊκὴν παράδοσιν Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος)· **3)** μτφ.ἀμτβ. οἱονεὶ μεταβάλλομαι εἰς μάρμαρον, μένω ἀκίνητος, ἄναυδος, οἷον ἐκ καταπλήξεως, φόβου κττ. : **ἐμαρμάρωσε ὅταν μὲ εἶδε ἄξαφνα μπροστά του.**

μαρμαρῶπις-ιδος (ἡ) μτγν. ὁ δι' ἑνὸς βλέμματος μεταβάλλων εἰς μάρμαρον, ὡς ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς : Λυκόφρ.843,Τρυφιόδ.Τρόπ.195S.

μαρμᾰρωπός-ή-όν ὁ ἔχων μαρμαίροντας, ἀκτινοβολοῦντας ὀφθαλμούς : Εὐρ.Ἡρ.884 **Λύσσα μαρμαρωπός.**

μαρμάρωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ καλύπτειν διὰ μαρμάρων, ἡ διὰ μαρμάρου ἐπένδυσις, μαρμαρόστρωσις : Φώτ.Βιβλ.18,5 **εἰς μαρμάρωσιν τῆς ἐκκλησίας·** **2)** ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἕλκους μαρμάρου βλ.λ.2) : Ἱππιατρ.100.

μαρμαρωσσός-ή-όν μσν. ὁ προσβεβλημένος, ὁ πάσχων ἐκ μαρμάρου, ὁ ἔχων τὴν πάθησιν μάρμαρον βλ.λ.2) : Ἱππιατρ.53.

μαρμαρωτής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τεχνίτης ἐκτελῶν μαρμαρώσεις, ἐπιστρώσεις τοίχων διὰ μαρμαρίνων πλακῶν.

μαρμαρωτός-ή-όν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐστρωμένος διὰ μαρμάρων, μαρμαροστρωμένος : Κ Πορφ.Ἔκθ.107,1.

μαρμελάδα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. πόλτος ἐξ ὀπωρῶν βεβρασμένων μετὰ σακχάρεως ἢ μέλιτος : **μαρμελάδα ἀχλάδι.**

μαρμίτα (ἡ) (γαλλ.) δημ. μεταλλίνη χύτρα μετὰ καλῶς προσαρμοζομένου πώματος.

μαρμιτόνι (τὸ) (γαλλ.) δημ. ὑπηρέτης μαγειρείου ἀσχολούμενος εἰς τὴν πλύσιν τῶν σκευῶν καὶ τῶν πινακίων καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐργασίας καθαριότητος, μαγειρόπαις, παραμάγειρος.

μαρμόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἔνυδρον πολυπυριτικὸν ἅλας τοῦ μαγνησίου.

μάρνᾰμαι, μάρνασαι, μάρναται γ' πληθ. **μάρνανται,** ὑποτ. **μαρνώμεσθα,** εὐκτ. **μαρναίμεθα,** προστ. **μάρναο,** ἀπαρφ. **μάρνασθαι,** μτχ. **μαρνάμενος,** παρατ. **ἐμαρνάμην-αο-ατο** (ἐπ. **μάρνατο,** Ἰλ.Λ 498), γ' δυϊκ. **ἐμαρνάσθην,** πληθ. **ἐμαρνάμεσθα,** ποι. **μαρνάμεθα,** γ' πληθ. **μάρναντο,** μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., μάχομαι, πολεμῶ ἐναντίον τινός : Ἰλ.Ο 475 μάρναό **τε Τρώεσσι καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς·** κ. ἐμπροθ. (ἐπί τινι, πρός τινα) : Ἰλ.Ι 317 μάρνασθαι **.. ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί,** Εὐρ. Τρῳ.731 **πῶς γυναῖκα** μάρνασθαι **μίαν·** || μάρ**ναμαι σύν τινι** πολεμῶ ὁμοῦ μετά τινος ὡς ἐπίκουρος αὐτοῦ καὶ σύμμαχος : Ὀδ.3,85 **σὺν** μοὶ **μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι·** || μάρ**ναμαι ἀμφί τινα** πολεμῶ πέριξ πεσόντος ἥρωος : Ἰλ.Π 775 **μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν·** || **μάρναμαι περί τινος** πολεμῶ πρὸς χάριν τινός, ὑπέρ τινος : Ἰλ.Π 497 **καὶ αὐτὸς ἐμεῦ πέρι** μάρναο **χαλκῷ,** Ἡσίοδ.Θ 647 **ἐναντίοι ἀλλήλοισι** νίκης **καὶ κράτεος πέρι μαρνάμεθ',** Τυρτ.12,33 **μαρνάμενόν τε γῆς πέρι καὶ παίδων,** Βακχ.5,125 **μ- περὶ δορᾶς Κουρῆσι·** || **μ- ἕνεκά τινος :** Ἡσίοδ. Ἔργ.163 **μήλων ἕνεκ'·** || μτ. δοτ. τοῦ ὀργάνου : Ἰλ.Π 195 **ἔγχεϊ** μάρνασθαι, Πίνδ.Π 9,21 **φασγάνῳ τε μαρναμένα,** Εὐρ.Μήδ.249 μάρνανται δορί· **2)** κ. ἐπὶ ἀγῶνος πυγμάχων : Ὀδ.Σ 31 **ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε** μαρναμένους· **3)** ἐρίζω, φιλονικῶ διὰ λόγων : Ἰλ.Α 257 **εἰ σφῶιν τάδε πάντα πυθοίατο** μαρναμένοιιν· **4)** ἀγωνίζομαι, μάχομαι πάσῃ δυνάμει : Πίνδ.Π 2,65 **ἐν ἱπποσόαισιν ἄνδρεσσι μαρνάμενον,** αὐτ.Ο 5,15 **ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπάνα τε μάρναται,** αὐτ.Ν 10,86 **κασιγνήτου πέρι μάρνασαι,** αὐτ.1,25 **μάρνασθαι φυᾷ** (ἀγωνίζομαι πάσῃ δυνάμει). ('Επ. κ. λυρ. ρ. ἐν χρ. κ. π. Εὐρ., πρβλ. βάρναμαι.]

Μάρνας (ὁ) μτγν. ὀνομασία τοῦ Διὸς ἐν Γάζῃ: Μαρῖν.Πρόκλ.19,Στέφ.Βυζ.ἐν λ. Γάζα.

μαρνεῖον (τὸ) μτγν. ὁ ναὸς τοῦ Μάρνα : Μᾶρκ. Διάκ.Βί.Πορφ.64.

μαρνέρος (ὁ) δημ. παλαιότερον ναύτης τοῦ πληρώματος μεγάλων ἱστιοφόρων : Γρυπ.Σκ.Τερρ.56,7 **σύρετε, μαρνέροι, στὸ καλό.**

μάρνη λεξ. κ. σχόλ. ἡ μάχη : Ἀνών.Λεξ. ἐν Anec.8,272· || Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,16 **«μάρνη κυρίως ἡ διὰ τῶν χειρῶν μάχη· μάρη γὰρ ἡ χείρ».**

μαρξισμός (ὁ) νεώτ. ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ θεωρία τοῦ Καρόλου Μάρξ· || εἰδ. ἡ θεωρία τῆς πάλης τῶν τάξεων ἧς πόρισμα κεῖται ἡ ἀνατροπὴ τῆς θεωρουμένης ὡς κυριάρχου τάξεως τῶν ἀστῶν δι' ἐπαναστάσεως.

μαρξιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ μαρξισμοῦ βλ.λ.

μαρξιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μαρξισμὸν βλ.λ.

μαροκίνο (τὸ) δημ. τὸ μαροκινὸν βλ.λ.

μαροκινόν (τὸ) (μαρόκον) νεώτ. κ. δημ. κατειργασμένον δέρμα αἰγὸς ἢ τράγου ἐν χρ. εἰς τὴν κατασκευὴν χαρτοφυλακίων κ. ἄ. δερματίνων εἰδῶν ὡς καὶ εἰς τὴν βιβλιοδετικήν· **2)** κτ ἐπέκτ. ὀνομ. εἴδους παχέος καὶ στιλπνοῦ χάρτου ὁμοιάζοντος πρὸς τὸ μαροκινὸν δέρμα.

μᾶρον (τὸ) τὸ φυτὸν τεύκριον βλ.λ. τὸ μᾶρον, φυτὸν θαμνῶδες τῆς τάξεως τῶν **χειλανθῶν** ἐν χρ. εἰς τὴν φαρμακευτικὴν (μάρου πόα) : Θεόφρ.Ὀσμ. 33,Διοσκ.3,42.

μαροσίτης (ὁ) νεώτ. πέτρωμα πυριγενὲς πλουτώνιον τῆς οἰκογεν. τῶν **σογκινιτῶν.**

μαρουλάγκαθο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν κάρδος ὁ πυκνοκέφαλος (ἐν Θήρᾳ).

μαρουλιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ταράξακος ὁ φαρμακευτικός, ἄ. πικραλίδα ἢ ἀγριομάρουλο.

μαρούλι(ον) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ φυτὸν θριδακίνη βλ.λ.:Ἀλέξ.Τραλλ.2,Γεωπ.12,12· πρβλ. μαιούλιον.

μαρουλίτσα (ἡ) δημ. **τὸ** φυτὸν κρηπὶς βλ.λ. ἡ ὠτήεσσα.

μαρουλόσπορος (ὁ) δημ. ὁ σπόρος τοῦ θρίδακος, μαρουλιοῦ.

μαρουλόφυλλο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. **τὸ** φύλλον τοῦ θρίδακος, μαρουλιοῦ.

μαρούπα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ρουβιδοειδῶν** περιλαμβάνον ἓν μόνον εἶδος, οὗ ὁ φλοιὸς ἐνδείκνυται ὡς φάρμακον ἀντιεμετικόν.

μάρπτις-ιος (ὁ) ὁ βιαίως μάρπτων, ἁρπάζων, ἅρπαξ:Αἰσχ.Ἱκ.826 **ὅδε μάρπτις νάϊος γάϊος·** **2)** Ἡσ. **«μάρπτυς** (sic)· ὑβριστής».

μάρπτω, παρατ. **ἔμαρπτον,** ἐπ. **μάρπτον,** μέλλ. μάρψω, ἀόρ. α' **ἔμαρψα·** ἐπ. τύποι γ' ἐν. ὑποτ. μάρπτῃσι, εὐκτ. ἀόρ. β' **μεμάποιεν,** ἀπαρφ. **μαπέειν,** γ' ἐν. παρακ. μέμαρπεν, μτχ. παρακ. **μεμαρπώς·** παθ. μτχ. ἐνεστ. **μαρπτομένη** (Καλλ.Ἄρτ. 195), ποι., κυρ. ἐπ. ρ., συλλαμβάνω, πιάνω τινά : Ἰλ. Ξ 346 **καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε·** || μτ. γενικ. τοῦ μέρους, ἁρπάζω ἐκ . . ., πιάνω ἀπὸ . . : Πίνδ.Ν 1,45 **αὐχένων μάρψαις ἀφύκτοις χερσὶν ἑαῖς ὄφιας,** Σοφ.Τρ.779 **μάρψας ποδός νιν·** || μτ. δοτ. τοῦ ὀργάνου : Ἰλ.Φ 489 **χεῖρας ἔμαρπτε σκαιῇ,** Ἐμπ. 23,3 μ- **φάρμακα χερσίν,** Εὐρ.Ἱππ.1188 **μάρπτει δὲ χερσὶν ἡνίας ἀπ' ἄντυγος,** Ἀριστφ.Ἱππ.197 **μάρψῃ . . γαμψηλῇσι δράκοντα,** Ἀντίφιλ.ἐν ΑΠ 6,199 **μάρψῃ χερὶ ἀνθέματος·** || κ. ἐν ἐχθρ. σημ. ἁρπάζω : Ὀδ.Κ 116 **αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων·** || τρέχων, σπεύδων προφθάνω, συλλαμβάνω δραπέτην : Ἰλ.Φ 564 **μή.. με μεταΐξας μάρψῃ ταχέεσσι πόδεσσιν,** Ἀρχίλ.59· || **χθόνα μάρπτειν ποδοῖιν** ἐγγίζειν τὴν γῆν διὰ τῶν ποδῶν : Ἰλ.Ξ 228·

2) ἐπὶ ὕπνου, καταλαμβάνω : Ἰλ.Ψ 62 **τὸν ὕπνος ἔμαρπτε,** Ἡσίοδ.Α 245 **γῆρας τε μέμαρπον·** πρβλ. καταμάρπτω· **3)** πλήττω, κτυπῶ : Ἰλ Θ 405 **ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός** (ὅσα φθάνει ὁ κεραυνός), Εὐρ.Ἴων 158 **μάρψω σ' αὖ τόξοις,** Κράτ.Θησ.8 **τὰ ὄλβια τῦφος ἔμαρψεν,** Τραγ.Ἀδέσπ.208 **μάρψεν Ἅιδης·** || εἰδ. εἰς ἐπιτοφίους ἐπιγραφάς : Ἐπιγρ. **μάρψασα μοῖρα·** || κ. ἐπὶ ψήφου : Αἰσχ.Εὐμ. 597 **εἴ σε μάρψει ψῆφος** (ἂν ἡ ψῆφος σὲ καταδικάσῃ)· **4)** ἐπὶ χέρσου χωραφίου, λαμβάνω δύναμιν : Πίνδ.Ν 6,20 **σθένος ἔμαρψαν·** **5)** περιλαμβάνω, περιέχω, κρατῶ ἐντός μου : Σοφ.ΟΚ 1681 **ἄσκοποι . . πλάκες ἔμαρψαν.**

μάρρον (τὸ) «ἐργαλεῖον σιδηροῦν».

μαρρόνι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. εἶδος καστάνου εὐμεγέθους ἐν χρ. κ. ὡς σακχαρόπηκτον.

μαρσίππιον (τὸ) κ. πάπ. κ. νεώτ. κ. **μαρσείπειον** (πάπ.) κ. **μαρσίπιον** (ἐν μτγν. κώδ.), κ. **μαρσυπεῖον** (ΠΔ Σοφ.Σειρ.18,33), κ. **μαρσύπιον** (γλῶσσ.) κ. **μαρσύππιον** (Ἡσ.ἐν λ. ἀρυβαλλίδα, ἀρύβαλλοι), ὑποκορ. τοῦ μάρσιππος βλ.λ. : Ἱππ.Διαίτ.21 **εἰς μαρσίππια καταρράψαντα προστιθέναι,** Ἀπολλδ.Καρ.13, ΠΔ Παροιμ.1,14 **κοινὸν δὲ βαλάντιον κτησώμεθα πάντες καὶ μαρσίππιον ἓν γενηθήτω ἡμῖν·** || νεώτ. μικρὸς σάκκος, βαλάντιον : **στρατιωτικὸν μαρσίπιον** τὸ σακκίδιον τῶν στρατιωτῶν ἐν ᾧ φυλάσσονται εἴδη καθαριότητος ἢ καὶ τροφή· || **μαρσίπιον τῶν ἱππέων** ζεῦγος δερματίνων σάκκων ἀναρτώμενον ἑκατέρωθεν τῆς σέλλης.

μαρσιποβράγχιοι ἰχθύες (οἱ) νεώτ. ζωολ. ἰχθύες τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **κυκλοστόμων.**

μαρσιπογαλῆ (ἡ) νεώτ. ζωολ. τὸ ζῷον κρυπτόπρωκτος.

μαρσιπόλυκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. τὸ μαρσιποφόρον ζῷον θυλακῖνος ἢ θυλασῖνος.

μαρσιποφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων μάρσιπον, ἐπὶ ζῴων· || μαρσιποφόρα (τὰ) νεώτ. ζωολ. τάξις θηλαστικῶν ζῴων φερόντων θύλακον, μάρσιπον ἐπὶ τῆς κοιλίας, οἷον ἰδ. ἡ καγκουρώ.

μάρσιπ(π)ος (ὁ) κ. πάπ. κ. νεώτ. ὁ σάκκος, θύλακος : Ξεν.Ἀν.4,3,11 **ὥσπερ μαρσίπους ἱματίων,** ΠΔ Γεν.42,27 **λύσας δὲ εἷς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ·** πρβλ. μαρσίππιον· || νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἡ βαλίτσα· **2)** κατάπλασμα : Σωρ 2,10,59· **3)** μάρσιππος λινοῦς, ἡ κρησέρα : Γαλ.19,115.

μαρσονία (ἡ) νεώτ. γένος μυκήτων τῆς οἰκογ. τῶν **μελανοκονιοειδῶν.**

μαρτενσίτης (ὁ) νεώτ. μεταλλογραφικὸν συστατικὸν τῶν βεβαμμένων **χαλύβων.**

μαρτῆγος (ὁ) νεώτ. ἱστιοφόρον πλοῖον ἐν χρ. ἄλλοτε εἰς τὴν ἀνατολικὴν λεκάνην τῆς Μεσογείου φέρον ἀκάτιον ἱστὸν μὲ σταυρωτὰς κεραίας.

Μάρτης (ὁ), γενικ. -η κ. -ιοῦ, δημ. ὁ μὴν Μάρτιος· **2)** ὡς ὄνομ. προσηγ. μάρτης κλωσμάτι(ο)ν ἐξ ἐρυθρᾶς ἢ χρυσῆς καὶ λευκῆς κλωστῆς ὅπερ, κατὰ διαδεδομένην πρόληψιν, περιδενόμενον κατὰ τὴν 1ην Μαρτίου εἰς τὴν χεῖρα, ἀποτρέπει τὸ μαύρισμα τοῦ δέρματος ἀπὸ τὸν ἥλιον.

μαρτία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **νυμφαλιδῶν.**

μαρτιάτικος-η-ο δημ. κ. **μαρτιανός-ή-ό** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μῆνα Μάρτιον : φρ. **μαρτιάτικο χιόνι, - μαρτιάτικη ἡμέρα·** || παροιμ. **μαρτιάτικο πουλὶ αὐγουστιάτικο αὐγό** (ἐπὶ τῶν ἐνεργούντων ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ).

μαρτίνι (τὸ) δημ. ἀμνὸς οἰκόσιτος, σιτευτός, **ἄ.** μανάρι· **2)** εἶδος πολεμικοῦ ὀπισθογεμοῦς ὅπλου οὕτω κληθέντος ἀπὸ τοῦ ἐφευρέτου του.

Μάρτιος (ὁ) (ἐνν. μήν) (λατ.) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **Μάρτης** ὁ τρίτος μὴν τοῦ πολιτικοῦ ἔτους, ἐκ 31 ἡμερῶν, οὕτω κληθεὶς ἀπὸ τοῦ Ἄρεως (λατ.Mars) ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν δέκατον μῆνα τοῦ ἀττικοῦ

ἡμερολογίου τὸν Ἐλαφηβολιῶνα, ὧν π. Ρωμαίοις ὁ πρῶτος μὴν τοῦ ἔτους : Πλούτ.Νομ.19 **τὸν Μάρτιον Ἄρει καθιερωμένον ὑπὸ τοῦ Ρωμύλου, πρῶτον ὀνομάζεσθαι, δεύτερον δὲ τὸν Ἀπρίλιον, ἐπώνυμον ὄντα τῆς Ἀφροδίτης**· ‖ παροιμ. **ἀπὸ Αὔγουστο χειμῶνα κι ἀπὸ Μάρτη καλοκαίρι**, ὁμ. **Μάρτης γδάρτης καὶ παλουκοκαύτης**, - **ὀπόχει** κόρην ἀκριβῆ **τὸν Μάρτη ἥλιος** μὴν τὴν δῇ (διότι ὁ ἥλιος τοῦ Μαρτίου θεωρεῖται ὅτι μαυρίζει τὸ πρόσωπον ἢ προκολεῖ φλόγωσιν καὶ στίγματα), -**τοῦ Μάρτη ὁ ἥλιος βάφει καὶ πέντε μῆνες δὲν ξεβάφει.**

μαρτίτης (ὁ) νεώτ. παραλλαγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ αἱματίτου βλ.λ.

μαρτιχόρας (ὁ) μυθῶδες τετράποδον ζῷον τῶν Ἰνδιῶν, σύνθετον πιθ. ἐκ λέοντος, ὕστριχος καὶ σκορπίου μετ' ἀνθρωπίνης κεφαλῆς : Κτησ.π. Ἀριστλ.ΖΙ 50ια,26 **τὸ ἐν Ἰνδοῖς θηρίον, ᾧ ὄνομα εἶναι μαρτιχόραν** (δ.γρ. μαρτιοχώρας, μαντιχῶρος), πρβλ. Κτησ.ἀπ.57,7, αὐτ.π.Παυσ.9,21,4 **μαρτιχόρα ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν**, Αἴλ.ΖΙ 4,21 (κῶδ.μαρτιόρα).

μαρτοπούλουδο (τό) δημ. τὸ χαμαίμηλον βλ.λ.: Κορ.Ἄτ.4,311.

μαρτυνοειδῆ (τὰ) νεώτ. οἰκογ. δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **σωληνανθῶν**, ἧς γένος ἡ μαρτυνία.

μάρτῦρ-ῦρος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. Ἐπιγρ. αἰολ. κ. δωρ. τ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. μάρτυς βλ.λ.: Ἡρωδιαν.1,47· πρβλ. μάρτυρος, ἐπιμάρτυρος.

μάρτυρας (ὁ) δημ., πληθ. **μαρτύροι**, θηλ. **μαρτύρισσα** ὁ μάρτυς βλ.λ.: Ἐρωτόκρ.5,450 **'ς τοῦτα τὰ πράματά 'σανε οἱ γέροντες μαρτύροι**, αὐτ.3,1336 **σά μάννα καὶ μαρτύρισσα νά 'σαι κι ἐσὺ στὸ** γάμο, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.156,12 **τὸν οὐρανὸ 'βαλες** κριτὴ **καὶ τοὺς ἁγιοὺς μαρτύρους**, παροιμ. **τὸν** ξένον ἔχεις σπίτι **σου, γιὰ μάρτυρα τὸν ἔχεις.**

μαρτύρεμα (τὸ) (μαρτυρῶ) δημ. ἡ κατάδοσις, ἡ εἰς προϊστάμενον, οἷον γονέα, διδάσκαλον, κύριον, ἐπόπτην κτт. ἀνακοίνωσις, ἰδ. κρύφα, ἐπιφόγου πράξεως ἢ παραλείψεως ἄλλου· συνηθέστ. κτ. πληθ.: **δὲν μ' ἀρέσουν τὰ μαρτυρέματα**· πρβλ. μαρτυριάρης· **2)** ἄ. **μαρτύρημα** βλ.λ., ἄ. μαρτυρεμός.

μαρτυρεμός (ὁ) δημ. ἡ ταλαιπωρία, ἡ ἐξ ἀντιξόων περιστάσεων ἢ συμβάντων πρασωρινὴ δεινοπάθεια, τὸ μαρτύρημα βλ.λ.2).

μαρτυρέντας ποι. τ. ἀντ) μαρτυροῦντος γενικ. ἐν. τῆς μτχ. ἐνεστ. τοῦ μαρτυρῶ : Ἀλκ.ἀπ.102.

μαρτύρημα (τὸ) (μαρτυρῶ) κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαρτυρεῖν, δίδειν ἢ ἀποτελεῖν μαρτυρίαν περί τινος, τὸ χρησιμεῦον ὡς μαρτύριον, ὡς ἀπόδειξις : Εὐρ.Ἰκ.1204 **μνημεῖα θ' ὅρκων μαρτύρημά θ' Ἑλλάδι**· **2)** δημ. ἡ δεινοπάθεια, ταλαιπωρία, βασάνισμα, ἄ. μαρτυρεμός : **τὸ μαρτύρημα ποὺ τράβηξε ἀπὸ τὴν πεθερά της τὴν ἐμάρανε**, - **τὸ** μαρτύρημα **ποὺ 'κανε σὲ γάτες, σκυλιά, πουλιά τοῦ ἔδινε ξέχωρη εὐχαρίστηση.**

μαρτύρησις-**εως** (ἡ) μτγν. ἰσχυρὰ μαρτυρία : Σωρ.1,41 **ἡ ἀπὸ τῶν φαινομένων μαρτύρησις.**

μαρτυρητικός-**ή**-**όν** Ἐπιγρ. ὁ εὐπροσήγορος, κολακευτικός : **ψηφίσματα μαρτυρητικὰ καὶ τιμητικά.**

μαρτυρία (ἡ) κ. Ἐπιγρ., πάπ. κ. νεώτ., δημ. μαρτύρια κ. **μαρτυριά** τὸ μαρτυρεῖν, ἡ ὁμολογία μάρτυρος, ἡ κατάθεσις τῆς ὁμολογίας, ἡ ὑπὸ τοῦ μάρτυρος γραπτὴ ἢ προφορικὴ ἀφήγησις τῶν ὅσων ἤκουσεν ἢ εἶδε κ. καθόλου τῶν ὅσων ἀντελήφθη ἐν σχέσει πρὸς ὡρισμένην ὑπόθεσιν, σκηνὴν κλπ. : Ὀδ.Λ 325 **Διονύσου μαρτυρίῃσιν**, Ἡσίοδ.Ἔργ.282 **ὃς δὲ κε μαρτυρίῃσιν ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσας** (πληθ.)· κ. συχν. π. Ἀττ. **ἔν τε τῷ** ἑν. κ. πληθ. : Ἀντιφ.2,2,7 **τοῦ δὲ ἀκολούθου ἡ μαρτυρία πῶς ἀξία πιστεύεσθαί ἐστιν**, Ἀριστφ. Ἱππ.1316 **μαρτυριῶν ἀπέχεσθαι** (ἀρνοῦμαι νὰ δώσω μαρτυρίαν), Πλάτ.Συμπ.179Β **ἱκανὴν μαρτυρίαν παρέχεται ὑπὲρ τοῦδε τοῦ λόγου**, αὐτ. Νόμ.937Α **εἰς μαρτυρίαν κληθείς**, Δημ.1266 **ἐμβάλλεται μαρτυρίαν ψευδῆ**, Ἀριστλ.Πολιτ.1338a,36 **παρὰ τῶν ἀρχαίων ἔχομέν τινα μαρτυρίαν ἐκ τῶν καταβεβλημένων παιδευμάτων**, Αἰσχίν.1,45 **γέγραφα μαρτυρίαν Μισγόλᾳ** (ἔχω κλητεύσει τὸν Μ. εἰς μαρτυρίαν), ΚΔ Μᾶρκ.14,55 **ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν**, Σολωμ.Πόθος 3,3 **χωρὶς μαρτυρίες ἄλλες**· ‖ συνεκδ. ὁ μάρτυς· ‖ νεώτ. γεν. πᾶν ὅ,τι ἐλέχθη περί τινος, πληροφορία, παράδοσις· **παλαιαὶ μαρτυρίαι** (αἱ ὑπὸ τῶν παλαιῶν βιβλίων παραδιδόμεναι),-**ἀδέσποτος μαρτυρία** (ἡ μὴ ἀναφερομένη εἰς ὡρισμένον πρόσωπον, ἡ μὴ ἐξ ὡρισμένου προσώπου ἀρχικῶς προελθοῦσα)· **2)** βυζ.μουσ. σημεῖά τινα δηλοῦντα τοὺς μουσικοὺς φθόγγους τοῦ μέλους· **3)** ἐν μὴ νομικῇ ἐννοίᾳ σύστασις, ἔπαινος : Ἐπιγρ. **πάσης** μαρτυρίας **ἐπιτήδειον** (ἐν τῇ ἐνν. τοῦ ἄξιος)· ‖ ἐν τῷ πληθ. ἐκδηλώσεις εὐνοίας : Πάπ.· **4)** ἀστρολ. ἀποψις, θέα : Βέττ. Βάλ.5,5, Γαλ.19,532, Πρόκλ.Τετράβ.255, Μαν.1,124.

μαρτυριάρης (ὁ), δημ. θηλ. -**άρα**, οὐδ. -**άρικο** ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ νὰ μαρτυρῇ, νὰ καταδίδῃ τὰς ἐπιψόγους πράξεις, τὰς ἀταξίας τῶν συντρόφων του (κυρ. τῶν παίδων) : **μαρτυριάρικο παιδί.**

μαρτυριάτικο (τό) δημ. ἕκαστον τῶν μικρῶν μεταλλίων, σταυρῶν ἢ τῶν κερμάτων, τῶν διανεμομένων ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου εἰς τοὺς κατὰ τὴν βάπτισιν παρευρισκομένους, ἄ. μαρτυρίκι.

μαρτυρίκι (τὸ) δημ. τὸ μαρτυριάτικο βλ.λ.

μαρτῠρικός-**ή**-**όν** μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μάρτυρα βλ.λ.2) : Γεώργ.Σύγκ.286 **τὸν βίον κατέλυσαν θανάτῳ μαρτυρικῷ**, Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,45 **καὶ μαρτυρικὴν δανεισάμενας τὴν φωνήν**,-**μαρτυρικὸν τροπάριον**, - **μ- θάνατος** (ὁ μετὰ βασάνων ὡς ὁ τῶν μαρτύρων τῆς ἐκκλησίας)· **2)** νεώτ. ὁ τοῦ μάρτυρος βλ.λ.1) : **μαρτυρικαὶ καταθέσεις - ἀποδείξεις.**

μαρτυρικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μαρτυρικὸν βλ.λ.1) : Μηναῖ.3,9 Ὠδ.3 κάθισμα **σταυροθέντες μαρτυρικῶς.**

μαρτῠ́ριον (τὸ) κ. πάπ., μσν. κ. νεώτ., δημ. μαρτύριο μαρτυρία, ἀπόδειξις : Ἡρ.2,22 **πρῶτον καὶ μέγιστον μαρτύριον**, Θουκ.1,33 **μετ' ἀειμνήστου μαρτυρίου τὴν χάριν καταθήσεσθαι**· ‖ φρ. **μαρτύριον δὲ . .** ἀκολουθοῦντος τοῦ **γὰρ** καὶ ἰδοὺ ἡ **ἀπόδειξις**, δηλαδὴ .. : Ἡρ.8,120 **μέγα .. τόδε μαρτύριον . . γάρ**, Θουκ.1,8 **μαρτύριον δέ· Δήλου γὰρ καθαιρομένης. .**· συχν. κτ. πληθ. : Πίνδ.Ι 3,28 **μαρτύρια φθιμένων ζωῶν τε φωτῶν**, Αἰσχ.Ἀγ.1095 **μαρτυρίοισι γὰρ τοῖσδε ἐπιπείθομαι**, Ἡρ.8,55 **μαρτύρια θέσθαι**, Παυσ.9,29,2 **μαρτύρια ποιεῖται τῷ λόγῳ τὰ Ἡγησίνου ἔπη**· **2)** δεινὴ κάκωσις, βασανιστήριον : ΚΔΚορινθ.1,1,6 **καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν**, Μηναῖ.3,3 Ὠδ.6 **ὁδεύσας μαρτυρίου πορείαν ἀκλόνητον** (ἡ ὁδὸς ἣν διήνυσεν ὁ Χριστὸς αἴρων τὸν σταυρόν)· ‖ ειδ. αἱ μέχρι θανατώσεως βάσανοι ἃς ὑφίσταντο ὑπὲρ πίστεως οἱ χριστιανοί : **τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Στεφάνου**· **3)** συνεκδ. πᾶς σ μεγάλη δοκιμοσία, σωματικὴ κάκωσις, ψυχικὴ τ ιλαιπωρία, δεινοπάθημα : Κρυστ.Σκ.Ἀδ.2,139 **τὸ θάνατό μου τὸ σκληρό, καὶ τὸ μαρτύριό μου**, φρ. **κατήντησε μαρτύριο**, - **ἀπ' αὐτὸ τὸ παιδὶ τραβῶ μαρτύρια**· **4)** αἱ πλάκες τοῦ δεκαλόγου τοῦ Μωϋσέως : ΠΔΛευϊτ.16,13 **τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων**· **5)** ὁ τόπος ἔνθα τὰ λείψανα μάρτυρος διατηροῦνται, τάφος, ἱερόν, βωμὸς μάρτυρος : Ἀέτ.15,15(a)Ζ,

μαρτὔρογράφιον (τὸ) μτγν. κ. μον. μαρτυρολόγιον, ἱστορία ἁγίου μάρτυρος : Ἀνών. π. Ρήτ. 159,8, Στουδ.Θεόδ.365.

μαρτυρολόγιον (τὸ) κ. νεώτ. ἱστορία, περιγραφὴ τοῦ βίου καὶ τοῦ μαρτυρίου ἁγίου μάρτυρος ἢ τὸ περιέχον τοιαύτας περιγραφὰς βιβλίον : Φαβρίκ.Ἑλλ.Βιβλ.10,148· **2)** μτφ. σειρὰ ταλαιπωριῶν, δεινοπαθημάτων.

μαρτὔρομαι, παρατ. **ἐμαρτυρόμην** (σπαν.Πλάτ. Γοργ.473D, Δημ.799), μέλλ. **μαρτὔροῦμαι** (δια-), ἀόρ. **ἐμαρτῡράμην,** μάρτυρα ποιοῦμαι, ἐπικαλοῦμαί τινα, καλῶ εἰς μαρτυρίαν, ἐπιμαρτύρομαι, μτ. αἰτ. προσ. : Σοφ.ΟΚ 813 **μαρτύρομαι τούσδ', οὐχί σ', ὅς γνώσει φίλους,** Ἀντιφ.1,29 **φίλους καὶ ἀναγκαίους τοὺς σφετέρους καλοῦσι καὶ μαρτύρονται·** || εἰδ. ἐπὶ τῶν θεῶν : Εὐρ. Ἱππ.1451 **τὴν τοξόδαμνον παρθένον μαρτύρομαι,** αὐτ.Φοίν.626 **γαῖαν καὶ θεοὺς μαρτύρομαι,** αὐτ. Μήδ.619· μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Αἰσχ.Εὐμ.643 **ὑμᾶς δ' ἀκούειν ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι·** μτ.μτχ. : Ἀριστφ. Ὄρν.1031 **μαρτύρομαι τυπτόμενος** (σὲ προσκαλῶ νὰ μαρτυρήσῃς ὅτι . .)· πρβλ.Εὐρ.Ἡρ.858· **2)** μτ. αἰτ. πράγματος, καλῶ τινα νὰ μαρτυρήσῃ τι : Ἡρ.1,44 **μαρτυρόμενος τὰ ὑπὸ τοῦ ξείνου πεπονθὼς εἴη,** Ἀριστφ.Βάτρ.528 **ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι καὶ τοῖς θεοῖσιν ἐπιτρέπω·** **3)** διαμαρτύρομαι, διισχυρίζομαι, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἁπλοῦν λέγω : Ἀριστφ.Νεφ.1222 **μαρτύρομαι ὅτι..,** Θουκ.6,80 **δεόμεθα δὲ καὶ μαρτυρόμεθα,** Πλάτ. Φίλ.47C **ταῦτα τότε . . οὐκ ἐμαρτυράμεθα·** κ. ἀπολ. διαμαρτύρομαι : Ἀριστφ.Ἀχ.926 **μαρτύρομαι,** Λυσ.3,15 **μεμαρτύρηται ὑμῖν·** **4)** μτ. αἰτ. προσ. κ. γενικ. πράγματος : Πλάτ.Πολ.364D **οἱ δὲ τῆς τῶν θεῶν . . παραγωγῆς τὸν Ὅμηρον μαρτύρονται ὅτι . .** (ἀναφέρουσι τὸν Ὅμηρον ὡς μάρτυρα . .), Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.2,47 **ἐμαυτὸν μ- τῆς φιλοτιμίας,** αὐτ.5,129 **τοὺς ἀποστάντας μ- τῆς ἐπιορκίας** (ὑπομιμνήσκει τὴν ἐπιορκίαν), ΚΔ Γαλ.5,3 **μαρτύρομαι .. παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι.**

μαρτυροποίημα-ατος (τὸ) πάπ. κ. γλωσσ. ἔνορκος διαβεβαίωσις, κατάθεσις.

μαρτυροποίησις-εως (ἡ) πάπ. κ. γλωσσ. ἡ ἐπὶ ὅρκου βεβαίωσις : Πάπ.· **2)** κλῆσις μαρτύρων : Γλωσσ.

μαρτυροποιΐα (ἡ) μτγν. ἀστρολ. μαρτυρία βλ.λ. 4) : Πτολ.Τετράβ.183 (πληθ.)· **2)** ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις : Γλωσσ.

μαρτυροποιῶ-έω μτγν., πάπ. κ. γλωσσ. παρέχω μαρτυρίαν· || μέσ. καλῶ πρὸς μαρτυρίαν : Κορνούτ.Φύσ.Θε.16· || κυρ. ἐν τῷ μέσ. **μαρτῠροποιοῦμαι** Ἐπιγρ. κ. πάπ. βεβαιῶ ἐνόρκως.

μάρτῠρος (ὁ) κ. Ἐπιγρ. ἐπ. τ. ἀντὶ τοῦ μάρτυς βλ.λ. : Ἰλ.Β 302 **ἐστὲ δὲ πάντες μάρτυροι·** τὸ ἑν. μόνον ἐν Ὀδ.Π 423 **οἷσιν ἄρα Ζεὺς μάρτυρος** (ὁ Ζηνόδοτος ἀποδοκιμάζει τὸν τ. τοῦτον, ὅστις ὅμως ὑποστηρίζεται ὑπὸ τοῦ σχολ. τῆς Ἰλ. ἐν πάπ.).

μαρτυρόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μον. ὁ ἔχων τὸ φρόνημα τοῦ νὰ ὑποστῇ μαρτύριον, βασανισμοὺς ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ πίστεως : Στουδ.Θεόδ.Cod. Coils.94, φύλλ.216.

μαρτυρῶ-έω κ. μον. κ. νεώτ., δημ. **μαρτυράω,** παρατ. **ἐμαρτύρουν,** μέλλ. **μαρτυρήσω,** ἀόρ. α' **ἐμαρτύρησα,** παρακ. **μεμαρτύρηκα,** ὑπερσ. **ἐμεμαρτυρήκειν,** (δια-, Δημ.1096), μέσ. κ. παθ. **μαρτυροῦμαι,** παρατ. **ἐμαρτυρούμην** (κατα-, Δείν.2,8), μέσ. μέλλ. ὡς παθ. **μαρτυρήσομαι,** μέσ. ἀόρ. α' **ἐμαρτυρησάμην,** μτχ. **μαρτυρησάμενος** (Ἰσαῖ.3,25), παθ. ἀόρ **ἐμαρτυρήθην** κ. δημ. **(ἐ)μαρτυρήθηκα,** παθ. παρακ. **μεμαρτύρημαι** ἐν χρ. κ. ὡς ἐνεργ., ἀπολ. εἶμαι μάρτυς, βεβαιῶ ὡς μάρτυς, δίδω, φέρω, παρέχω μαρτυρίαν : Σιμων.4,7, Πίνδ.Ι 5(4),48 **μαρτυρῆσαι κεν πόλις,** Ἀντιφ.2,2,7 **μαρτυροῦντι πιστεύσαντας διαφθεῖραί με,** Πάπ. **ἐξέστω καὶ τοῖς δούλοις μαρτυρεῖν, - ἐμαρτύρησεν ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου·** || καθόλου βεβαιῶ, ὁμολογῶ τι : Ἐρωτόκρ.2,2023 **καὶ πάντα θέλω μαρτυρῶ τσὶ χάρες τοῦ κορμιοῦ σου·** || ἀποκαλύπτω μυστικόν τι, καταγγέλλω, καταδίδω : **θὰ τὸ μαρτυρήσω στὸν πατέρα σου, - αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶπα νὰ μὴ τὰ μαρτυρήσῃς σὲ κανένα·** || μτ. δοτ. προσ. φέρω, δίδω μαρτυρίαν εἴς τι ἢ ὑπέρ τινος, βεβαιῶ ὅ,τι λέγει τις : Αἰσχ.Εὐμ.594 **μαρτυρεῖ δέ μοι,** Ἡρ.8,94 **μαρτυρεῖ δὲ σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς,** αὐτ.2,18 **μαρτυρέει δέ μοι τῇ γνώμῃ, ὅτι . .** (μαρτυρεῖ ὑπὲρ τῆς γνώμης μου ὅτι . .), Εὐρ.Ἴων 532 **μαρτυρεῖς σαυτῷ·** || εἰδ. φέρω, παρέχω εὐνοϊκὴν μαρτυρίαν, καταθέτω εὐνοϊκῶς ὑπέρ τινος : ΚΔ Λουκ.4,22 **πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος,** Ἐπιγρ.· || μτ. δοτ. πράγματος : Πάπ. **μ- τῇ διαθήκῃ·** || μτ. αἰτ. πράγματος, δίδω μαρτυρίαν ἢ ἀπόδειξιν περὶ ἢ ὑπέρ τινος πράγματος, ἐπιβεβαιῶ : Ἀλκ.102, Πίνδ.Ο 13,108 **ὅσα . . τ' Ἀρκάσιν μαρτυρήσει,** Σοφ.Ἀντ.515 **οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς,** Πλάτ.Φαῖδρ.244D **μαρτυροῦσιν οἱ παλαιοὶ μανίαν σωφροσύνης·** ὁμ. μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : Πίνδ.Ο 6,21 **τοῦτό γέ οἱ σαφέως μαρτυρήσω,** Αἰσχ.Ἱκ.797 **πτῶμα μαρτυροῦσά μοι·** ὁμ. **μαρτυρῶ ὑπέρ τινος** : Δημ.860 **ὑπὲρ ὧν ἐμαρτύρησαν·** || ὁμ. μτ. ἀπαρφ. βεβαιῶ ὅτι πράγματι εἶναι . . : Σοφ. ΟΚ 1265, αὐτ.Τρ.422 **τίς σοι μαρτυρήσει ταῦτ' ἐμοῦ κλύειν** (ὅτι ἤκουσα ταῦτα . .), Πάπ. **ὁ κληθεὶς μαρτυρείτω ἀληθῆ μαρτυρεῖν·** σπαν. μτ. μτχ. : Αἰσχ.Ἀγ.1184 **μαρτυρεῖτε . . ῥινηλατούσῃ,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.8,46 **μ- τισὶ παραγινομέναις·** || μ- τινι ὡς ἢ ὅτι: Αἰσχ.Ἀγ.494 **μαρτυρεῖ δέ μοι κάσις.. ὡς,** Ξεν.Προσ.4,25 **μ- ὅτι . . ,** Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,6Ὑ **σώματα . . ὡς ἔστιν, αὐτὴ ἡ αἴσθησις . . μ-·** || μ- τινι τῆς συμμαχίας βεβαιῶ, γνωρίζω εἴς τινα τὴν ἀξίαν τῆς συμμαχίας μου : Ἰώσ.Α) 13,5,3· || μτ. συστ. αἰτ. : Ἀμειψ.13 **μ- ψεῦδος - ψευδῆ** (ψευδομαρτυρῶ), Λυσ.19,4 **οἱ δ' αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ,** Πλάτ.Ἐρυξ.399Β **τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν μαρτυροῦντες,** Ἰσαῖ.11,25 **μαρτυρίαν μ-,** Δημ.1300 **μ- ἀκοὴν** (παρέχω μαρτυρίαν ἐξ ἀκοῆς), Αἰσχίν. 1,46 **τἀληθῆ μαρτυρήσαντι,** Δίφιλ.32,16· || ὁμ. παθ. : Δημ.1139 **μαρτυρίας μαρτυρηθείσας· μεμαρτύρηται . . περὶ τοῦ πράγματος ἃ ἐγὼ ὑμῖν ὑπεσχόμην,** Ἀντιφ.6,16· || ὁμ. ἐν τῷ παθ. ἀπροσ. : Λυσ.19,55 **μεμαρτύρηται ὑμῖν** (ἐδόθη μαρτυρία εἰς ὑμᾶς), Ξεν.Ἀπομν.4,8,10 **οἶδα . . μαρτυρήσεσθαί μοι ὅτι . . ,** Πλάτ.Πρωτ.344D **παρ' ἄλλου ποιητοῦ μαρτυρεῖται** (μαρτυρία φέρεται ὑπὸ . .), Ἰσαῖ.9,5· **2)** παθ. **μαρτυρεῖταί μοι σοφία** (ἀποδίδοται εἰς ἐμέ..) : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,26, Πλούτ.Ἠθ.58Α **μαρτυρεῖσθαι γὰρ ἐμπειρίαν** (ἀποδίδοται εἰς ἐμέ . .), Ἰώσ.Α) 15,10,5 **καλοκἀγαθίαν μαρτυρούμενος,** Ἀθήν.1,25F **μαρτυροῦνται γὰρ καὶ Χῖοι . . ἐπὶ ὀψαρτυτικῇ** (φημίζονται καὶ οἱ Χῖοι . .), ΚΔ Πράξ.6,3 **ἄνδρας . . μαρτυρουμένους** (ἀνθρώπους ὧν ὁ χαρακτὴρ εἶναι βεβαιωμένος ἐπὶ μαρτυρίᾳ), Ἐπιγρ. **τεχνίτας . . μαρτυρηθέντας ὑπό τινος·** **3)** ἀστρολ. εἶμαι ἐν ὄψει τινός, μτ. δοτ. : Πτολ. Τετράβ.123, Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,226 **μ- τὴν μοῖραν·** || ὁμ. κ. παθ. : Νεχέψ.π.Βέττ.Βάλ.279,23· **4)** ὑφίσταμαι μαρτύρια, βασάνους, ταλαιπωρίας : Δίων Χρ.Λόγ.40,168 **καὶ μὴν ὅστις ἂν προθυμῆται τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ δύνηταί τι ποιεῖν ὑμῖν συμφέρον, ἐμὲ πρῶτον ἕξει τὸν μαρτυροῦντα καὶ συναγωνιζόμενον·** || κυρ. ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως : Ἡγήσιππ.(3)13Α, Κλήμ.Ἀλ.1,1228Α, Ὠριγ.1,669Α, **- πολλοὶ εἶναι οἱ μαρτυρήσαντες κατὰ τοὺς πρώτους μ.Χ. αἰῶνας.**

μαρτυρώνυμος-ον μσν. ᾧ μαρτυρεῖ τὸ ὄνομα τὴν οὐσίαν ἢ ποιότητα, πρβλ. φερώνυμος : Ἰω.Νομικὸς ἐν Αnna.9,92.

μάρτΰς-υρος (ὁ, ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -**υρας**, δωρ. (Κρήτ.,Ἐπίδαυρ.) **μαῖτυς** κ. **μαίτυρς** (Κρήτ.)· γενικ. **μάρτΰρος** κ. αἰτ. **μάρτΰρα**, σχηματίζονται ἐκ τοῦ μάρτυρ βλ.λ., ἐξαιρετ. αἰτ. κ. **μάρτῠν** (Σιμων. 84,4,Μέν.1034, Πλούτ.Ἠθ.49Α), δοτ. πληθ. **μάρτυσι** (ἀλλὰ μάρτυρσι πιθ. ἐν Ἱππῶν.51), ὁ μαρτυρῶν, ὁ μαρτυρίαν, πληροφορίαν παρέχων, ὁ βεβαιῶν, ὁ ἐκθέτων τι τὸ ὁποῖον ἀντελήφθη ἢ γνωρίζει καὶ πράττων τοῦτο ἰδίως ἐνώπιον δικαστικῆς τινος ἀρχῆς (οὐχὶ π. Ὅμ.) : Ἡσίοδ.Ἔργ.371 **καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ἐπὶ μάρτυρας θέσθαι**, Ὑμν.Ἑρμ. 372 **οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας οὐδὲ κατόπτας**, Θέογν.1226 **μάρτυς ἐγώ, σὺ δ' ἐμοὶ γίνευ ἀληθοσύνης**, Πινδ.Π 4,167 **ἄμμιν μάρτυς ἔστω Ζεύς**, αὐτ.Ο 1,35 **ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι μάρτυρες σοφώτατοι**, Σοφ.Τρ.1248 **τούτων μάρτυρας καλῶ θεούς**, πρβλ. Εὐρ.Φοίν.491, αὐτ.Ἰκ.261 **θέμεναι μάρτυρ' ἡλίου τε φῶς**, Ἀντιφ.1,28 **μαρτύρων ἐναντίον**, Ἀριστφ.Ἐκκλ.448 **οὐ μαρτύρων ἐναντίον**, Θουκ.4,87 **μάρτυρας θεοὺς ποιήσομαι**, Ξεν.ΚΠ 1,6,16 **μάρτυρες παρίστανται**, Πλάτ.Γοργ.471Ε **μάρτυρας πολλοὺς παρέχωνται** (φρ. ἐπὶ τῆς προσαγωγῆς μαρτύρων), αὐτ.Νόμ.836C **μάρτυρα παραγόμενας**, αὐτ.Πολ.340Α, Ἀριστλ. Ρητ.1375b,30 **μάρτυρι χρῆσθαί τινι**, Βί.Ἀλεξ.3186 **ἔχω δὲ τούτους μάρτυρας μᾶλλον ἐφ' οἷς σὺ πράττεις**· **2)** ὁ ἕνεκα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεώς του διωχθείς, παθὼν πολλὰ μαρτύρια καὶ ἐν τέλει καὶ τὴν ζωήν του θυσιάσας ὑπὲρ αὐτῆς : ΚΔ Ἀπ. 2,13 **ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν**,Μηναῖ.3,1 Ἑσπ. **μετὰ μαρτύρων τελέσασα τὸν δρόμον τῆς ἀθλήσεως**· ‖ νεώτ. ὁ διὰ τὰς πολιτικὰς ἢ θρησκευτικάς του πεποιθήσεις ὑφιστάμενος διώξεις καὶ βασανιστήρια : **μάρτυς τῆς ἰδεολογίας του, - μάρτυρες τῆς πίστεως**· ‖ ὁ ὁπωσδήποτε δεινοπαθήσας ἢ θυσιασθεὶς ὑπὲρ ἀνωτέρου τινὸς σκοποῦ : **μάρτυς τῆς ἐπιστήμης - τῆς ἐλευθερίας**· ‖ συνεκδ. ὁ ταλαιπωρίας ὑφιστάμενος, ὁ σκληρῶς δοκιμασθείς, ὁ ὑποφέρων : **αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι μάρτυρας, καὶ τί δὲν ἔχει τραβήξει**· φρ. ἐν χρ. ὡς ὅρκος περὶ τῆς εἰλικρινείας τοῦ λέγοντος : **μάρτυς μου ὁ θεός**· κ. παροιμ. **ἔφερε ἡ γάτα τὸν ποντικὸ μάρτυρα** (ἐπὶ προσαγόντων τινὰ ἵνα μαρτυρήσῃ διὰ τὴν δῆθεν εἰλικρίνειάν των)· **3)** ἀστρολ. ὁ ἐν ὄψει τινὸς εὑρισκόμενος : Μαν.4,451 **μάρτυρες ἀλλήλων**.

μαρυκισμός δωρ. τ. ἀντὶ μηρυκισμὸς βλ.λ.

μᾰρυκῶμαι-άομαι δωρ. τ. ἀντὶ μηρυκῶμαι βλ.λ.

μᾰρύομαι δωρ. τ. ἀντὶ μηρύομαι βλ.λ.

μαρυπτόν (τὸ) μτγν. εἶδος πλακοῦντας (ζυμαρικοῦ) : Χρύσ.Τυαν.π.Ἀθήν.14,647C.

μαρχαντιοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἡπατικῶν**.

Μάρων-ωνος (ὁ) ὄνομα Θρᾳκὸς ἱερέως ὅστις ἔδωκεν οἶνον εἰς τὸν Ὀδυσσέα : Ὀδ.Ι 197 **αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱός**· **2)** μετων. ὀνομασία ἰσχυροῦ τινος οἴνου : Κρατῖν.135,Εὐρ.Κύκλ 412 **Μάρωνος αὐτῷ τοῦδε προσφέρω πιεῖν**· **3)** πιθ. βολὴ κύβων· πρβλ. Ἡρώνδ.3,25.

μάρων-ονος (ὁ,ἡ) μσν. λευκόφαρος : Ἱππιατρ.14 **ὄνοι μάρωνες**.

μαρώνη (ἡ) γλωσσ. τὸ φυτὸν κενταύριον βλ.λ.

μαρωνίτης (ὁ) νεώτ., πληθ. **μαρωνῖται** οἱ ὀπαδοὶ χριστιανικῆς τινος αἱρέσεως τοῦ Λιβάνου, οὕτω κληθέντες ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Μάρωνος.

μαρωνιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μαρωνίτας : **μαρωνιτικὸν ἀλφάβητον** (τὸ π. τοῖς Μαρωνίταις τοῦ ὄρους Λιβάνου εὔχρηστον).

μασαλάς (ὁ) (ἀραβ.) δημ. ἐσχάρα ἐπὶ κοντοῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας καίουσι δᾳδίον ἢ ἄλλας εὐφλέκτους ὕλας, πυρσός.

μάσαλλα(χ) (ἀραβ.) ἐπιφ. δημ. εὖγε, μπράβο, νὰ μὴ βασκαθῇς (ἀρχικὴ σημ. ὅ,τι θέλει ὁ θεός, ἐκεῖνο ποὺ θέλει ὁ θεὸς ἂς γίνῃ).

μασάλια (τὰ) (ἀραβ.) ἰδιωμ. ἀφηγήματα, παραμύθια : **αὐτὸς ὅλο μασάλια μᾶς λέει**.

μάσασθαι ἐπιμαίομαι βλ.λ.

μασγίδιον (τὸ) μσν. μουσουλμανικὸν τέμενος, τζαμί : Δουκάγγ.· πρβλ. Κορ. Ἄτ.2,239.

μάσδα δωρ. τ. τοῦ μᾶζα βλ.λ.

μάσδασνος (ὁ) Ἐπιγρ. λάτρης τοῦ Μάαδα (τοῦ Ὠρομάσδου), τίτλος τῶν βασιλέων τῆς δυναστείας τῶν Σασσανιδῶν.

μασδός (ὁ) δωρ. τ. ἀντὶ μαζὸς βλ.λ.

μασέλλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. γνάθος, σιαγών, ἰδ. ἡ κάτω, τὸ σύνολον τῶν ὀδόντων ἑκάστης σιαγόνος, ὀδοντοστοιχία : Ἐρωτόκρ.2,1807 **ἤδωκεν ὁ Πιστόφορος εἰς τὴν δεξὰ μασέλλα τοῦ Κυπριώτη κονταριά, κι ἤγειρ' ἀπὸ τὴ σέλλα, - φεύτικη μασέλλα** (τεχνικὴ ὀδοντοστοιχία).

μάσημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ μασώμενον ἢ μασηθέν, κάτι τι πρὸς μάσησιν, ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μασῶ : Ἀντιφάν.π.Ἀθήν.1,8D **μακάριος ὁ βίος· δεῖ δ' ἀεὶ καινόν πάρον εὑρεῖν ἔμ', ὡς μάσημα ταῖς γνάθοις ἔχω**, Θεόφρ.Φ1 4, 8,4· ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. τὸ τρώγειν : **ἔχουμε τίποτε γιὰ μάσημα**;, - **πάω γιὰ μάσημα**.

μάσησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ μασᾶσθαι, τρώγειν, μάσημα:Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,9,3, Ῥοῦφ.Ἀνατ.19,Γαλ.6,626.

μασητά (τὰ) μτγν. τροφὴ ἣν δέον νὰ μασήσῃ τις : Σωρ.1,115.

μᾶσητήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ κατὰ τὴν μάσησιν ἐνεργῶν : Ἱππ.Ἄρθρ.30 **μῦς μασητὴρ** (μῦς τῆς κάτω σιαγόνος ἐνεργῶν κατὰ τὴν μάσησιν), Γαλ.Χρ. Μορ.16,6, Σιμπλίκ.Οὐρ.664,4.

μασητήριος-α-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μάσησιν ἢ τὸν μασητῆρα : **μασητήριον νεῦρον**.

μασητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὴν μάσησιν ἀνήκων, ὁ τῆς μασήσεως : Ἐπιφάν.Αἱρ.64.

μάσθλη (ἡ) ἀμφ. ἀντὶ μάσθλης (ὁ) βλ.λ.· πρβλ. Σοφ.ἀπ.571, Ἡσ.

μάσθλημα-ατος (τὸ) κατειργασμένον δέρμα, πετσί : Κτησ.ἀπ.57,23 (πληθ.).

μάσθλης-ητος (ὁ) ἱμάσθλη, δέρμα : Ἱππ.Νούσ. 2,59· **2)** ὁ ἱμὰς μάστιγος : Σοφ.ἀπ.129 **φοίνιον μάσθλητα δίγονον**· **3)** μτφ. πανοῦργος, ἀπατεών : Ἀριστφ.Ἱππ.269 **ὡς δ' ἀλαζών, ὡς δὲ μάσθλης**, αὐτ.Νεφ.449, Ἀριστείδ.Λόγ.34(50),61.

μασθλήτῖνος-η-ον ὁ ὅμοιος πρὸς δέρμα ἢ ἐρυθρὸς ὡς δέρμα : Κρατῖν.283 **καρὶς μασθλητίνη**, Εὔπ.π.Ἀθήν.3,106Β **ἔχων τὸ πρόσωπον καρίδος μασθλητίνης**.

μασθός (ὁ) μτγν. τ. τοῦ μαστὸς βλ.λ.

μᾶσῖ- ἐπιτατικὸν πρόθημα (ὡς τὸ **ἐρι-**)· πρβλ.μαί.

μασιά (ἡ) δημ. κ. **μασά** ἡ πυράγρα, ἡ τσιμπίδα τῆς φωτιᾶς· ‖ πτυάριον τῆς πυρᾶς, ἄ. φαράσι.

μασίγδουπος-ον Ἡσ. «ἐρίγδουπος».

μασιμάνας Ἡσ. «τοὺς βαρβάρους».

μασιτρίς γλῶσσ. τοῦ νάρφη· Ἡσ.

μάσκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. προσωπεῖον, προσωπίς, μουτσούνα· **2)** ναυτ. ἡ παρειὰ τοῦ πλοίου.

μασκάδο (τὸ) δημ. ναυτ. πλοῖον εὐρύπρωρον ἔχον διωγκωμένας τὰς παρειάς, ὡς τὰ φορτηγά.

μασκάλη (ἡ) δημ. κ. **ἀμασκάλη** ἡ μασχάλη βλ.λ.: Ἐρωτόκρ.2,138 **καὶ βάλλει τὸ κοντάριν του μὲ τέχνη στὴ μασκάλη**.

μάσκαρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. προσωπίς, μουτσούνα,

μασκαραλίκι (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μασκαρᾶ ἢ ἁρμόζουσα εἰς μασκαράν· ‖ χονδροειδὴς ἀστεϊσμός, κωμικὴ ἀστειότης· **2)** γελοιοποίησις, ἐξευτελισμός, καταισχύνη : Χασιώτ.Δ.Τραγ. 447 μάτια μου, **ποιὸς μᾶς τό'κανε τέτοιο μασκαραλίκι, ἔπαθε πολλὰ μασκαραλίκια ἡ γειτόνισσα.**
μασκαρᾶς (ὁ) δημ. ὁ μετημφιεσμένος τῶν ἀπόκρεω, προσωπιδοφόρος : **πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τοὺς μασκαράδες**· **2)** μτφ. ἄνθρωπος ἐπαίσχυντος, κακοήθης, διεφθαρμένος, ἀπατεών.
μασκαράτα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ὅμιλος προσωπιδοφόρων ἢ πομπὴ προσωπιδοφόρων.
μασκαρατζίκος (ὁ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μασκαρᾶς ἐν μτφ. ἐνν., κακοήθης, φαῦλος, μπιρμπάντης, μπιρμπαντάκος.
μασκαρὲ (τὸ) (γαλλ.) ὅρος διεθν. δηλῶν τὸ φαινόμενον καθ' ὃ τῆς παλιρροίας προηγεῖται ὑδατίνη μᾶζα ἐκσπῶσα θορυβωδῶς εἰς τὰ ὀβαθῆ καὶ ὅπερ παρατηρεῖται εἰς τὰ στόμια μεγάλων τινῶν ποταμῶν, οἷον τοῦ Γάγγου, Ἀμαζονίου κ.ἄ.
μασκάρεμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μασκαρεύω ἢ μασκαρεύομαι, μεταμφίεσις· **2)** μασκαραλίκι.
μασκαρένιος-ια-ιο δημ. ὁ ἁρμόζων εἰς μασκαράν, ἀναξιοπρεπής, κακοήθης, κακῆς πίστεως.
μασκαρεύω δημ., ἀόρ. **(ἐ)μασκάρεψα**, παθ. ἀόρ. **(ἐ)μασκαρεύτηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **μασκαρεμένος**, μεταμφιέζω τινὰ εἰς προσωπιδοφόρον, μασκαράν· τὸ μέσ. **μασκαρεύομαι** μεταμφιέζομαι, γίνομαι μασκαράς· **2)** μτφ. ἐξευτελίζω, γελοιοποιῶ, διαπομπεύω· ‖ τὸ μέσ. γίνομαι γελοῖος, ἀτιμάζομαι.
μασκαρηγχασία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀποκυανιδῶν.**
μασκάρω (γαλλ.) δημ. ἀποκρύπτω **ἐντέχνως**, τρόπον τινὰ ὑπὸ μάσκαν, ἐν χρ. ἰδ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ ὑπὸ τῶν παικτῶν : **μασκάρει τὸ χαρτί του**· ‖ π. ναυτ. ἀποκρύπτω διὰ τοῦ ὄγκου μου, ἰδ. τὸ φῶς φάρου : **τὸ Γαϊδουρόνησο μασκάρει τὸ φανάρι τῆς** Μακρονήσου.
μασκαύλης (ὁ) Ἐπιγρ. ἡ σκάφη.
μάσκη Ἡσ. «δίκελλα».
μάσκουλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. γίγγλυμος· **2)** εἶδος κροτίδος.
μάσλης-ητος (ὁ) αἰολ. τ. τοῦ μάσθλης βλ.λ., πιθ. τὸ δερμά ι ον ὑπόδημα : Σαπφ.19.
μάσμα-ατος (τὸ) (μαίομαι) ζήτησις, ἔρευνα : Πλάτ.Κρατ.421Β **τοῦτο εἶναι ὂν οὗ μάσμα ἐστίν**· **2)** ζήτημα : Κρατῖν.424.
μασονία (ἡ) νεώτ. ἡ τῶν μασόνων ἑταιρεία· **2)** τὰ δόγματα τῶν μασόνων, μασονισμός, ἐλεύθερος τεκτονισμός.
μασονικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μασόνους ἢ τὴν μασονίαν.
μασονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πυριτικὸν ἅλας τοῦ ἀργιλλίου μετὰ μαγνησίου καὶ σιδήρου.
μασόνος (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. ἐλεύθερος τέκτων, ἁ. φραμασόνος κ. φαρμασόνος· **2)** μτφ. δύσκολος, ἐπίμονος, πεισματάρης : **μωρέ, τί μασόνος εἶν' αὐτός, δὲν παίρνει ἀπὸ λόγια.**
μασουάφιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὁ μασουχᾶς βλ.λ.: Ἀέτ.13,118,Παῦλ.Αἰγ.7,23.
μασουλίζω δημ. ἢ ματσουλίζω κ. **μασουλῶ-άω**, ἀόρ. (ἐ)μασούλισα, μασῶ τι ἐλαφρῶς, βραδέως καὶ ἐπὶ μακρόν.
μασούλισμα-ατος δημ.κ. **μασούλημα** ἡ πρᾶξις τοῦ μασουλίζω, ἡ διαρκὴς μάσησις : **δὲν παύεις πιὰ αὐτὸ τὸ μασούλισμα; μοῦ χτυπάει στὰ νεῦρα.**
μασούρι (τὸ) δημ. τὸ ἐκ καλάμου λεπτὸν τμῆμα τὸ χρησιμοποιούμενον ὡς ἀτράκτιον ἢ πηνίον νήματος τιθέμενον εἰς τὴν κερκίδα : **γεμίζω** μασούρια, **· βάνω τὸ** μασούρι στὴ σαΐτα· ‖ ὁ ἔχων σχῆμα μασουρίου : **ἕνα μασούρι κανέλλα - θειάφι**· ‖ ἐπὶ ῥοῆς ὕδατος, ὁ ἔχων διατομὴν οἵα ἡ τοῦ μασουρίου : **σχεδὸν ἕνα μασούρι τρέχει ἀπ' ἐδῶ**· **2)** μτφ. ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν πολλῶν χρημάτων : **φρ. αὐτὸς τὰ ἔχει μασούρι.**
μασουρίζω δημ. κ. μασουριάζω τυλίσσω νῆμα εἰς τὸ μασούρι, πηνίζω.
μασούρισμα δημ. κ. μασούριασμα ἡ πρᾶξις τοῦ μασουρίζω.
μασουχᾶς-ᾶ (τὸ) μτγν. σύνθετόν τι φάρμακον : Ἀλέξ.Τραλλ.7,1, Παῦλ.Αἰγ.3,37.
μάσπετον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ φύλλον τοῦ σιλφίου· Ἡσ. «μάσπετα· τοῦ σιλφίου τὰ πρῶτα πέταλα» : Ἀντιφάν.88,4, Θεόφρ.Φ16,3 **τὸ δὲ φύλλον, ὃ καλοῦσι μάσπετον, ὅμοιον τῷ σελίνῳ**· **2)** τὸ στέλεχος τοῦ σιλφίου : Διοσκ.3,80· **3)** ὁ σπόρος τοῦ φυτοῦ νάρθηξ : Γλωσσ.
μάσσα (ἡ) μαν. περιληπτ. τὰ πολεμικὰ εἴδη καὶ πάντα τὰ δημόσια πράγματα· πρβλ. μαστρομασσάρος.
μασσάζ (τὸ, ἄκλ.) (γαλλ.) δημ. ἡ κατὰ σύστημα, μέθοδον μάλαξις μερῶν τοῦ σώματος πρὸς θεραπευτικὸν σκοπόν.
μᾶσσαι λέγεται ὅτι εἶναι αἰολ. ἀντὶ τοῦ δῆσαι : Τίμ.Ἰστ.39.
μάσσαι Ἡσ. « ζητῆσαι, καθαρίσαι, φυράσσι » (κῶδ. μάσσαι).
μασσαλιώτης (ὁ), πληθ. **μασσαλιῶται** ἢ **-ῆται** κ. νεώτ. ὁ κάτοικος τῆς Μασσαλίας ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς καταγόμενος : Δημ.884 **μετὰ τῶν Μασσαλιωτῶν τῶν τοῦ Ἡγεστράτου πολιτῶν,** Διόδ.Σ 14,93 **ἀναθέντες αὐτὸν εἰς τὸν τῶν Μασσαλιητῶν θησαυρόν**· ‖ ὁ μασσαλιωτικός : Ἀθήν.1,27C **μασσαλιήτης οἶνος**· ‖ νεώτ. θηλ. **μασσαλιῶτις** (ἡ) ὡς προσηγ. ὁ ἐθνικὸς ὕμνος τῶν Γάλλων.
μασσαλιωτικὸς-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μασσαλίαν, ὁ τῆς Μασσαλίας : Ἱππ.Γυν.1,78, - **μασσαλιωτικὰ προϊόντα.**
μάσσημα-σσησις-σσητήρ-σσῶμαι ἐσφ. γρ. τοῦ μάσημα-σησις-σητήρ-σῶμαι βλ.λς.
μασσότερον Ἡσ. «πορρώτερον» : Δῖος π.Στοβ. 4,21,16 **ὡς ἔνι μασσότερον** (πιθ. ἀνάγν. **-ότατον**)· πρβλ. μάσσων.
μάσσω, ἀττ. **μάττω,** κ. νεώτ., μέλλ. **μάξω,** ἀόρ. **ἔμαξα,** παρακ. **μέμαχα,** μέσ. μέλλ. **μάξομαι** (ἐμμ-, Καλλ.Ἄρτ.124), ἀόρ. **ἐμαξάμην** κ. ποι. **μαξάμην** (Ἀγαθ.ΑΠ 5,295), παθ. ἀόρ. α' **ἐμάχθην,** παθ. ἀόρ. β' **ἐμάγην** (ἐκμ-), παρακ. **μέμαγμαι,** συχν. ἐν συνθ. μτ. τῆς **ἀπό, ἐκ,** ζυμώνω, πιέζω ἐντὸς τύπου τινός, εἰδ. ἐπὶ ἐκ κριθῆς πλακούντων οὓς ἔτρωγον χωρὶς νὰ ἐψήσουν : Σοφ.ἀπ.563, Ἀριστφ. Εἰρ.14 **οὐδεὶς γὰρ ἂν φαίη με μάττοντ' ἐσθίειν,** αὐτ.Ἱππ.55 **μᾶζαν μεμαχότος** (ὁμ. ἐν τῷ μέσ. : Ἡρ.1,200, Ἀριστφ.Νεφ.788)· ‖ κυρ. ἐπὶ σιτίνου ἀλεύρου : Πλάτ.Πολ.372Β **ἐκ μὲν τῶν κριθῶν ἄλφιτα σκευαζόμενοι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν ἄλευρα, τὰ μὲν πέψαντες, τὰ δὲ μάξαντες**· ‖ κ. παθ. : Ἀρχίλ.2 **μᾶζα μεμαγμένη,** Ἀριστφ.57 μᾶζαν .. **ὑπ' ἐμοῦ μεμαγμένην,** αὐτ.1167, Θουκ.4,16 **σῖτον μεμαγμένον** (φύρσμα ἐκ σιτίνου ἀλεύρου ζυμωμένου, ἕτοιμον), πρβλ. Ἀριστφ.Εἰρ.28, Ξεν.ΚΠ 6,2,28 **ὅστις ἀλφιτοσιτεῖ, ὕδατι μεμαγμένην ἀεὶ τὴν μᾶζαν ἐσθίει** (κῶδ. μεμιγ-), πρβλ. Ἀγαθοκλ.6· ‖ κ. μτφ. : Ἀριστφ.Ἱππ.539 **ἀπὸ κραμβοτάτου στόματος μάττων ἀστειοτάτας ἐπινοίας**· ὁμ. κ. μέσ. : Παλλάδ.Ἰατρ.π.Ἱππ.Ἀγμ.12,286C **εὐλόγους αἰτίας ματτόμενον**· **2)** καθαρίζω, σπογγίζω : Ἐπιγρ. **ῥοδόπηχυς Ἠὼς μαξαμέ[νη χεῖρας;]** πρβλ. εἰσμάσσομαι· **3)** μέσ. μτ. αἰτ. κολλῶμαι ἐπί τινος, λαμβάνω τὸν τύπον, τὴν μορφὴν τούτου: Ἀγαθ.ΑΠ 5,295.
μασσῶμαι-άομαι ἐσφ.γρ. τοῦ μασῶμαι βλ.λ.

μάσσων (ὁ,ἡ), οὐδ. **μᾶσσον,** γενικ. **μάσσονος** ἀνώμ. ποι. συγκρ. τοῦ μακρὸς (ἐκ μάκ-γων), μακρότερος : 'Οδ.Θ 203 **ἔτι μᾶσσον,** Πίνδ.Ο 13,113 **καὶ πᾶσαν κατά 'Ελλάδ' εὑρήσεις ἐρευνῶν μάσσον' ἢ ὡς ἰδέμεν** (μεγαλύτερον παρ' ὅσον θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ), αὐτ.Ν 2,23 **τά δ' οἴκοι μάσσον' ἀριθμοῦ,** Αἰσχ.'Αγ.598 **τά μάσσω μέν τί δεῖ σ' ἐμοὶ λέγειν,** αὐτ.Πέρσ.708 **ὁ μάσσων βίοτος,** Καλλ.'Αρτ.102 **μάσσονες** (ἔλαφοι) **ἢ ταῦροι'** κ. π. πεζ. : Ξεν.ΚΠ 2,4,27 **ἐάν μὴ πολὺ μάσσων ἡ ὁδὸς ᾖ,** αὐτ.Λακ.12,5 **μάσσω δρόμον** (πιθ.).

μάσσον οὐδ. τοῦ μάσσων ὡς ἐπίρρ. περισσότερον : Αἰσχ.Πρ.629 μᾶσσον **ὡς ἐμοὶ γλυκύ** (ἐκτὸς ἂν πρέπῃ νὰ γραφῇ μάσσον' ὤν).

μάστα 'Ησ. «ἡγεμὼν ἢ μεγάλως».

μαστάζω μτγν. μασῶμαι, μασῶ, τρώγω : Νίκ. Θηρ.916 **ῥίζας ἢ ποίας ἢ σπέρμα παρ' ἀτραπιτοῖσι χλοάζον, μαστάζειν γενύεσσιν.**

μαστακημθελίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. ἰχθύων ἀκανθοπτερυγίων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **τελεοστέων.**

μασταλίδες 'Ησ. «χάρακες, κάμακες».

μάσταξ-ἄκος (ἡ) (μασῶμαι) τὸ δι' οὗ τις μασᾶται, τὸ στόμα, αἱ γνάθοι : 'Οδ.Δ 287 **ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζεν** (ἔφραττε τὸ στόμα διὰ τῶν χειρῶν του), αὐτ.Ψ 76 **ἀλλά μ' ἐκεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν** (ἁρπάζων με, πιάνων ἀπὸ τοῦ στόματος), πρβλ.'Αλκμ.144, Λυκόφρ.687 **ἀμαυρᾶς μάστακος προσφθέγμασι,** 'Αγαθ.ΑΠ 5,284 **μάστακι ποππύζων τηλόθεν ἀντεφίλουν'** **2)** μύσταξ βλ.λ.' **3)** μάσημα, ἔνθεσις, βούκκα, μπουκιά' πρβλ. μέστακα : 'Ιλ.Ι 324 **ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι** (δ. ἑρμ. ὡς δοτ. μάστακι διὰ τοῦ ῥάμφους του : 'Απολλ.Σοφ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ. μάσταξ), πρβλ.Εὐστ.753, 62, Θεόκρ.14,39 **μάστακα δοῖσα τέκνοισιν'** ‖ ἐπὶ τῆς ἐλαίας : Καλλ.'Ιαμβ.1,271' **4)** εἶδος ἀκρίδος : Σοφ.ἀπ.716, Νίκ.Θηρ.802, ΕΜ 216,9.

μαστάρι (τὸ) δημ. ὁ μαστὸς τῶν γαλακτοφόρων ζῴων : Κρυστ.Τραγ. ὁ Γέννος 25 **ὡς τὰ χαρτάρια οἱ πλιότερες τά σέρνουν τὰ μαστάρια'** ‖ συνεκδ. μαστὸς γυναικός.

μασταρίζειν 'Ησ. «μαστιχᾶσθαι καὶ τρέμειν».

μαστάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μαστὸς βλ.λ. : 'Αλκίφρ.1,31 **τὸν χιτωνίσκον περιρρηξαμένη, τά μαστάρια τοῖς δικασταῖς ἀπέδειξας'** **2)** μαστοειδὲς κύπελλον : 'Επιγρ. (πιθ.)' **3)** κάλυμμα τοῦ ἄμβυκος : Συνέσ.'Αλχ.60Β.

μασταρύζω προφέρω ἀσαφῶς, ὡς ὁ ἔχων τὸ στόμα αὐτοῦ πλῆρες, ἐπὶ γέροντος : 'Αριστφ.'Αχ. 689 **ὁ δ' ὑπὸ γήρως μασταρύζει'** πρβλ.μασταρίζειν.

μαστεία (ἡ) μτγν. ἔρευνα, ζήτησις : 'Ολυμπ. ἐν Πλάτ.'Αλκ.192 **διττὴ ἡ μαντεία, ἡ μὲν θεία . ., ἡ δὲ τεχνική, ἥτις μαστεία λέγεται.**

μάστειρα (ἡ) θηλ. τοῦ μαστὴρ βλ.λ., ἡ ζητοῦσα ἐκδίκησιν : Αἰσχ.'Ικ.163 **μῆνις μάστειρ' ἐκ θεῶν.**

μαστείω 'Επιγρ. μαστεύω βλ.λ. (ἀμφ.).

μαστέλλο (τὸ) κ. **μαστέλλος** (ὁ) (ἰταλ.) δημ. εὐρὺ ξύλινον δοχεῖον δι' ὑγρά, κάδος, κουβάς : **κουβαλάει νερὸ μὲ τὸ μαστέλλο.**

μάστευσις-εως (ἡ) μτγν., 'Επιγρ. κ. νεώτ. ἀναζήτησις, ἅ. μαστεία βλ.λ.' κ. μτ. γενικ. ἀναζήτησις, ἔρευνα πρὸς ἀνεύρεσίν τινος : Διον.'Αλ.Ρωμ.1,56 **μάστευσις γῆς ἀμείνονος'** ‖ ἔρευνα, ἐξερεύνησις : 'Αρχιμ.'Ελ.Προοίμ. **μάστευσίς τινων'** **2)** νεώτ. ἡ ἀποστράγγισις ὑδάτων.

μαστευτής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ μαστὴρ βλ.λ. : Ξεν. Οἰκ.8,13 **οὔτε μαστευτοῦ δεῖται.**

μαστεύω κ. ματεύω, ἐπ. παρατ. **μαστεύεσκον,** ποι. ἀπαρφ. **μαστευέμεν,** ποι. ἀόρ. **μάστευσα,** ζητῶ, ἀναζητῶ τι ἤ τινα, μτ. αἰτ. προσ. ἢ πράγμ. : 'Ησίοδ.ἀπ.79,4 **τὴν μαστεύων,** 'Επίχ.298 **ἄλλον ἄλλη μ-,** Εὐρ.'Ελ.597 **μαστεύων σε κιγχάνω μόλις,** Ξεν.'Αν.5,6,25 **χώρας πολλῆς καὶ ἀφθόνου ἐν τῇ βαρβάρων μαστεύειν,** αὐτ.7,3,11 **τά φεύγοντα διώκειν καὶ μαστεύειν'** κ. παθ. : Στοβ.3,1,115 **ἀδονὰ σφοδρότερον μαστευομένα'** ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Αἴσ.π.Στοβ.'Εκλ.1,848 **ἴχνια ἐν αὐτῷ στιβαζόμενος εὕροιτό κά τις καὶ μαστευόμενος,** Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.17' **2)** ζητῶ, ἐπιζητῶ, ἔχω ἀνάγκην, δέομαι : Πίνδ.Π 3,59 **τὰ ἐοικότα πὰρ δαιμόνων μαστεύειν,** Αἰσχ.'Αγ.1099 **προφήτας δ' οὔτινας ματεύομεν'** **3)** μτ. ἀπαρφ. ἐπιθυμῶ ἢ ἀγωνίζομαι νὰ . . : Πίνδ.Π 4,35 **δεξιτερᾷ προτυχὸν ξένιον μάστευσε δοῦναι,** αὐτ.Ν 8,43, Εὐρ.Φοίν.36 **τὸν παῖδα μαστεύων μαθεῖν, εἰ μηκέτ' εἴη,** Ξεν.'Αν.3,1,43 **μαστεύουσι ζῆν,** αὐτ.ΚΠ 2,2,22. (Ποι. λ. (ὁ 'Ομ. μεταχειρίζεται μ. τὸν τ. ματεύω)' ὁμ. ἐν χρ. ὑπὸ Ξεν. κ. ἐν μτγν. πεζοῖς, Νικόλ.Δαμ.4J κλπ.)

μαστήρ-ῆρος (ὁ,ἡ) (μαίομαι) ὁ μαστεύων, ζητῶν, ἐρευνῶν, ἀναζητῶν, ἐρευνητής τινος : Σοφ. ΟΚ 456 **καὶ Κρέοντα πεμπόντων ἐμοῦ μαστῆρα,** αὐτ.Τρ.733, Εὐρ.Βάκχ.986 **μαστὴρ ὀρειδρόμων'** κ. π. μτγν. πεζ. : Παρθ.1,1, Πορφ.'Αποχ.2,5 **μ- ἀναγκαίας ζωῆς,** 'Αλκίφρ.1,1)' ὡς θηλ. : Καρκῖν.π.Διοδ. Σ 5,5 **πόθῳ δὲ μητέρ' ἠφανισμένης κόρης, μαστῆρ' ἐπελθεῖν πᾶσαν ἐν κύκλῳ χθόνα'** πρβλ. μάστειρα' **2) μαστῆρες** ἐν 'Αθήναις «οἱ τὰ φυγαδευτικὰ χρήματα εἰσπράττοντες, οἱονεὶ ζητηταὶ τῶν φυγαδευτικῶν χρημάτων τῶν ἀειφυγίᾳ φυγαδευθέντων» (Φώτ.), 'Υπερείδ.ἀπ.133, 'Επιγρ.

μαστήριος-α-ον (μαστεύω) ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα, τὴν ἱκανότητα εἰς τὸ ἀναζητεῖν καὶ εὑρίσκειν : Αἰσχ.'Ικ.920 **'Ερμῇ μεγίστῳ προξένῳ μαστηρίῳ.**

μαστηρύζειν 'Ησ. «τὸ κακῶς μασᾶσθαι Κυρηναῖοι».

μαστιγαμοιβή (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πρωτοζῴων τῆς οἰκογ. τῶν **ῥιζομαστιγιδῶν.**

μαστιγεύς-έως (ὁ) (μάστιξ) ἀρχ. λεξ. ὁ μαστιγωτής, ὁ ἐκτελῶν τὰς ποινὰς μαστιγώσεως.

μαστιγία (ἡ) γλωσσ. κ. πάπ. ἡ μάστιξ ἢ τὸ μαστίγωμα (ἀμφ.) : Γλωσσ.' **2)** εἶδος φυτοῦ ἐν χρ. εἰς τὴν μαγείαν : Πάπ.

μαστιγίας (ὁ) (μάστιξ) ὁ μαστιγώσεως ἄξιος, ὁ συχνὰ μαστιγούμενος, ἐπὶ δούλου, ὅθ. γεν. ὁ οὐτιδανός, ὁ χαμένος : Σοφ.ἀπ.329 (πληθ.), 'Αριστφ.'Ιππ.1228 **κατάθου ταχέως, μαστιγία,** αὐτ. Βάτρ.501, Πλάτ.Γοργ.524C **μαστιγίας αὖ εἴ τις ἦν καὶ ἴχνη εἶχε τῶν πληγῶν οὐλὰς ἐν τῷ σώματι ἢ ὑπὸ μαστίγων ἢ ἄλλων τραυμάτων ζῶν,** Μέν. Περικ.134, Πλούτ.'Ηθ.829Β.

μαστίγιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., ὑποκορ. μικρὰ μάστιξ, καμουτσί, καμ(ου)τσίκι : Μᾶρκ.Αὐρ.10,38 **καὶ τοῦ μαστιγίου τῷ ἡνιόχῳ, - τὸ μαστίγιον τοῦ ἁμαξηλάτου - τοῦ ἱππέως'** ‖ νεώτ. ἐν χρ. κ. μτφ. ἐπὶ λόγου γραπτοῦ ἢ προφορικοῦ : **τὸ ἄρθρον του ἦτο ἀνηλεὲς μαστίγιον κατὰ τῆς διοικήσεως τῆς τραπέζης.**

μαστιγιῶ-ιάω κωμ. ἐφετ. τοῦ μαστίζω, ἔχω ὄρεξιν νὰ μαστιγωθῶ, θέλω ξύλο, εἶμαι ἄξιος μαστιγώσεως' Εὔπ.π.Πολυδ.3,79 «μαστιγιᾶν, τὸ δεῖσθαι μαστίγων».

μαστιγοδόχη (ἡ) νεώτ. ὁ εἰς τὰ δεξιὰ τῆς ἁμάξης αὐλός, ἐν ᾧ τοποθετεῖ ὁ ἡνίοχος τὴν μάστιγα ὀρθίαν.

μαστιγονόμος-ον μτγν. μαστιγοφόρος βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.553Α.

μαστιγονομοῦμαι-έομαι παθ., μτγν. κ. 'Επιγρ. κυβερνῶμαι, διοικοῦμαι διὰ τῆς μάστιγος (δηλ. ὡς οἱ δοῦλοι) : Διόδ.Σ 8, ἀπ.24.

μαστιγοφόρος-ον κ. πάπ. κ. νεώτ. ὁ φέρων μάστιγα : 'Αριστλ.'Αθ.35,1 **καὶ μαστιγοφόρους τριακοσίους ὑπηρέτας'** ‖ ἐπίθ. τοῦ Αἴαντος, ὑπόθ. ἐν Σοφ.Αἴ.' **2)** ὡς οὐσ. εἶδος ἀστυνομι-

κῶν ὑπαλλήλων ἢ κλητήρων, ἰδ. κατὰ τοὺς ἀγῶνας : Θουκ.4,47 **μαστιγοφόροι τε παριόντες ἐπετάχυνον τῆς ὁδοῦ τοὺς σχολαίτερον προϊόντας,** Λουκ.'Ερμότ.40 **καὶ παρεστὼς μαστιγοφόρος ἑκάστῳ ἀνέχει αὐτοῦ τὴν χεῖρα οὐ παρέχων·** ‖ γεν. ἀκόλουθος ἀξιωματούχων, προσώπων κατεχόντων ἀνωτέρας δημοσίας θέσεις : Πάπ. **μαστιγοφόρος οἰκονόμου,** ὀμ. **ἄνδρας μαστιγοφόρους·** ‖ νεώτ. ζωολ. ὡς οὐσ. ἀ. μαστιγωτὸς βλ.λ.

μαστιγῶ-όω (μάστιξ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ώνω,** π. 'Ηρ. ἀποξ **-έω,** εὐκτ. ἐνεστ. **μαστιγοίην** (δ.γρ. **-οῖμι**), παρατ. **ἐμαστίγουν,** μέλλ. **μαστιγώσω,** ἀόρ. α' **ἐμαστίγωσα,** μέσ. μέλλ. ἐν παθ. σημ. **μαστιγώσομαι** (σπάν.), παθ. ἀόρ. (σπάν.) **ἐμαστιγώθην,** μτχ. παθ. παρακ. (σύνθετ. δια-) **μεμαστιγωμένος,** ὑπερσυντ. ἐλλείπει, τὸ ρ. εὕρηται κτ. πρῶτον π. 'Ηρ., ἐν ᾗ σημ. π. 'Ομ. κ. ποι. τὸ μαστίζω, π. δὲ τοῖς 'Αττ. πεζ. συνήθης κ. ἡ περίφρ. «τῇ μάστιγι τύπτω τινά», δέρω, κτυπῶ διὰ τῆς μάστιγος : 'Ηρ.1,114 **τὸν παῖδα τρηχέως κάρτα περιέσπε μαστιγέων,** αὐτ.3,16 **μαστιγοῦν ἐκέλευε καὶ τὰς τρίχας ἀποτίλλειν,** αὐτ.7,54 **εἰ μετημέλησέ οἱ τὸν 'Ελλήσποντον μαστιγώσαντι,** 'Αριστφ.Βάτρ.619 **δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν, δέρων,** Λουκ.'Απαιδ.3· ‖ νεώτ. ἐν γενικωτ. σημ. δέρω, ξυλίζω, κ μτφ. : **τὸν ἐμαστίγωσεν ἀνηλεῶς·** ‖ συχν. προκειμένου περὶ δούλου : Λουκ. Δημῶν.46 **τὸν αὐτοῦ οἰκέτην μαστιγοῦντα·** ‖ ὀμ. κ. περὶ κατοδίκου : ΚΔ Ματθ.20,19 **εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι·** ‖ παθ. δέρομαι διὰ μάστιγος, εἰδ. ὑφίσταμαι τὴν ποινὴν τῆς μαστιγώσεως : Λυσ.1,18 **ἢ μαστιγωθεῖσαν εἰς μυλῶνα ἐμπεσεῖν** (περὶ δούλης), Πλάτ.Νόμ.914 **πολλὰς πληγὰς μαστιγούσθω** (ἐν ἀναφ. πρὸς ποινήν), Παπαδ.Χρ.Μηλ.87 **τοὐλάχιστον νὰ μαστιγωθῇ ἀπανθρώπως.**

μαστίγωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ μαστίγωσις, τὸ διὰ μάστιγος δέρειν· ‖ κ. γενικώτ. τὸ δέρειν, τὸ δάρσιμο, δυνατὸ ξύλισμα· **2)** μτφ. δριμὺς ἔλεγχος, ἰδίως ἐναντίον πολιτικοῦ.

μαστιγώσιμος-ον μτγν. ὁ ἄξιος μαστιγώσεως : Λουκ.'Ηρ.8· πρβλ. μαστιγίας.

μαστίγωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαστιγοῦν, δαρμός, κτύπημα διὰ μάστιγος : 'Αθήν.8,350C **ἐπισκώπτων τὰς παρ' αὐτοῖς ἀγομένας μαστιγώσεις.**

μαστιγωτικός-ή-όν γλώσσ. τοῦ μάστειρα βλ.λ.: Σχόλ.Αἰσχ.'Ικ.163.

μαστιγωτός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων, φέρων μαστίγια· κτ. αἰτ. πληθ. οὐδ. **μαστιγωτά** (τὰ) ζωολ. ἄθροισμα πρωτοζώων, περιλαμβάνον μονοκυττάρους ὀργανισμούς, οἵτινες φέρουσι νηματοειδεῖς σωματικὰς ἀποφύσεις (μαστίγια) χρησιμευούσας ὡς αἰσθητήρια ἢ κινητήρια ὄργανα.

μαστίζω, δωρ. μαστίσδω (μάστιξ) κ. νεώτ., ἐπ. ἀόρ. **μάστιξα** κ. νεώτ. **ἐμάστιξα,** παθ. ἀόρ. **ἐμαστίχθην,** μτχ. παθ. παρακ. **μαστιχθείς,** κτυπῶ διὰ μάστιγος, μαστιγώνω : 'Ιλ.Ε 768 **μάστιξεν δ' ἵππους,** Θεόκρ.7,108 **ὑπὸ πλευρὰς τε καὶ ὤμως τανίκα μαστίσδοιεν,** ΚΔ Πράξ 22,25 **εἰ ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν·** κ. μτ. ἀπαρφ. : 'Ιλ.Ε 366 **μάστιξεν δ' ἐλάαν** (τοὺς ἐκτύπησε διὰ τῆς μάστιγος διὰ νὰ δράμωσι, νὰ προχωρήσωσι, νὰ τραβήξουν ἐμπρός), 'Οδ.Ζ 82· ‖ κ. μτφ. : **ἵνα . . σε πολλοὶ μαστίζωσι λόγοις** : 'Επιγρ.· **2)** νεώτ. μτφ. κατατρύχω, λυμαίνομαι, ἐρημώνω : **ἡ ἑλονοσία μαστίζει ὡρισμένα μέρη τῆς 'Ελλάδος.**

μαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μαστούς, ὁ τῶν μαστῶν : **μαστικὸς ἀδήν, - μαστικαὶ ἀρτηρίαι.**

μαστίκτειρα (ἡ) σχόλ.Αἰσχ.'Ικ.163 **«μαστιγωτική»** ἀντὶ μάστειρα βλ.λ.

μαστικτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. μαστίκτωρ βλ.λ. : Χρησμ.Σιβ.2,345 **σὺ δέ, σῶτερ, ἐμῶν ἀπὸ μαστικτήρων ῥῦσαι δή με κυνῶπιν.**

μαστίκτωρ-ορος (ὁ) ὁ μαστιγώνων, κτυπῶν διὰ μάστιγος : Αἰσχ.Εὐμ 159 **ὑπὸ λοβὸν πάρεστι μαστίκτορος δαΐου δαμίου.**

μάστιξ-ιγος (ἡ), ἰων. μάστις κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ δι' οὗ μαστίζομεν, λωρίον προσδεδεμένον εἰς ῥάβδον, δι' οὗ πλήττουσι τὰ ὑποζύγια διὰ νὰ τρέχωσι, δημ. καμουτσί, καμουτσίκι· π. 'Ομ. συνήθ. ἐν τῷ ἐλαύνειν ἵππους : 'Ιλ.Ε 748 **"Ηρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους,** 'Οδ.Ζ 316 **ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ ἡμιόνους,** 'Ηρ.4,3 **τοῦ ἵππου τὴν μάστιγα,** Σοφ.Αἴ,242 **παίει λιγυρᾷ μάστιγι διπλῇ·** **2)** λωρίον πρὸς τιμωρίαν ἀνθρώπων διὰ δαρμοῦ, μαστιγώσεως, βούρδουλας : 'Ηρ.7,56 **ἐθηεῖτο τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα** (ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν μαστίγων ἠνάγκασε τοὺς στρατιώτας νὰ προχωρήσωσι), Φρύν.Κωμ.36,Κρατῖν.275 **τῇ μάστιγι κνάπτειν,** 'Αριστφ.Θεσμ.933 **μάστιγ' ἔχων** (κρατῶν, ἔχων εἰς τὴν χεῖρα τὴν μάστιγα), Ξεν.'Αν. 3,4,25 **ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων,** ΚΔ 'Εβρ.11,36 **ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον,** Μηναῖ.3,3 'Οδ.50 **πυρός τε καὶ τῶν μαστίγων,** Βί.'Αλεξ.4271 **μάστιγας προσελάμβανον·** **3)** κ. νεώτ. μτφ. θεήλατος συμφορά, πληγή, κατάρα : 'Ιλ.Μ 37,αὐτ. Ν 812 **Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν 'Αχαιοί,** Αἰσχ. Πρ 682 **μάστιγι θείᾳ . . ἐλαύνομαι,** αὐτ.'Επτ.608 **πληγεὶς θεοῦ μάστιγι,** αὐτ.'Αγ.642 **διπλῇ μάστιγι, τὴν "Αρης φιλεῖ** (δηλ. πυρὶ καὶ σιδήρῳ), **- ἡ λῃστεία εἶναι μάστιξ τῆς ὑπαίθρου, - ἡ ἑταιρεία αὐτὴ κατήντησε μάστιξ τῆς κοινωνίας·** ‖ ἐπὶ νόσου : ΚΔΜᾶρκ.5,34 **καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου·** ‖ μάστιξ πειθοῦς ἢ μάστιξ τῆς εὐγλωττίας : Πίνδ Π 4,2,9.

μαστίξεις (αἱ) μσν. αἱ μαστιγώσεις : Μιχ.'Ακομ. 2,141,5 (ἔκδ Λ).

μαστίον (τὸ) 'Επιγρ. μαστοειδὲς κύπελλον, ποτήριον.

μάστις-ιος (ἡ) ἰων. τ. ἀντὶ μάστιξ βλ λ., δοτ. **μάστι,** αἰτ. **μάστιν** : 'Ιλ.Ψ 500 **μάστι δ' αἰὲν ἔλαυνε κατωμαδόν,** 'Οδ.Ο 182 **ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν,** 'Ερύκ.ΑΠ 6,234 **μάστιν τὰν πολυαστράγαλον.**

μαστιστής (ὁ) μτγν. ὁ μαστίζων : ΠΔ Μακκ.4,9,11 **κελευθέντες παρήγαγον οἱ μαστισταὶ** (δ.γρ. ἀντὶ ὑπασπισταί).

μαστῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῶν μαστῶν ἐκ μολύνσεως.

μαστίχα (ἡ) δημ. ἡ μαστίχη βλ.λ.

μαστιχάγκαθο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν καρλινία ἡ κομμεοφόρος, ἄ. μαστιχομάραθο.

μαστιχᾶτον (τὸ) μτγν. ποτὸν διὰ μαστίχης παρεσκευασμένον : 'Αλέξ.Τραλλ 9,156 **τῶν δὲ προπομάτων ἄριστόν ἐστι τὸ κονδῖτον . . ἢ κιτρᾶτον ἢ μαστιχᾶτον.**

μαστιχέλαιον (τὸ) μτγν. τὸ ἐκ μαστίχης ἔλαιον, μαστίχινον ἔλαιον : Διοσκ.1,42.

μαστιχένιος-ια-ιο δημ. ὁ ἐκ μαστίχης κατεσκευασμένος.

μαστίχη (ἡ) κ. νεώτ. ῥητινώδης ἀρωματικὴ οὐσία λαμβανομένη ἀπὸ τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν κλάδων τοῦ θάμνου πιστάκης τῆς σχίνου τῆς μαστιχοφόρου : Κωμ.'Αδέσπ.338 **μαστίχην τρώγειν·** ‖ π. ἀρχ. ἐλαμβάνετο καὶ ἐκ τῆς ἰξίνης τῆς νῦν καρλινίας τῆς κομμεοφόρου (δημ. ἀτρακλίδα, κολλάγκαθο), διακρινομένη δι' ἐπονομ. **ἀκανθική** (Θεόφρ.Φ 16,4,9) : Θεόφρ.9,1,2, πρβλ.Διοσκ.1,42· ‖ ἐν χρ. κ. ὡς κοσμητικόν : Λουκ.'Απαιδ.23 **φιμύθιον καὶ μαστίχη καὶ φῦκος.**

μαστιχηρά (ἡ) (ἐνν. ἐμπλαστρος) μτγν. εἶδος ἐμπλάστρου : 'Αέτ.15,15(α)Ζ.

μαστίχι (τὸ) δημ. ἡ μαστίχη βλ.λ.

μαστιχιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν τὸ παράγον τὴν μαστίχην, πιστάκη ἢ σχῖνος ἡ μαστιχοφόρος.
μαστίχινος η-ον μτγν. ὁ μετὰ μαστίχης παρεσκευασμένος : Διοσκ.1,42,Γαλ.11,870,Φιλάγρ.π.'Ορειβ.5,17,10.
μαστιχόδενδρο (τὸ) δημ. ἡ μαστιχιὰ βλ.λ.
μαστιχοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πρὸς μαστίχην ὅμοιος : **χρῶμα μαστιχοειδές.**
μαστιχομαζώματα (τὸ) δημ. ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν συλλέγουσι τὴν μαστίχην : δ.δίστ. **στὰ μαστιχομαζώματα θὲ νά 'ρτω στὸ χωριό σου.**
μαστιχομάραθο (τὸ) δημ. μαστιχάγκαθο βλ.λ.
μαστιχόμελο (τὸ) δημ. τὸ ἐν Χίῳ παραγόμενον μέλι ἐκ μελισσῶν βοσκουσῶν εἰς τὰς μαστιχοφόρους σχίνους.
μαστιχοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων ἢ παράγων μαστίχην : **μαστιχοφόρος σχῖνος.**
μαστίω ποι. τ. τοῦ μαστίζω βλ.λ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. : 'Ιλ.Ρ 622 **μάστιε νῦν,** πρβλ. 'Ησίοδ.Α 466, Παγκράτ.'Επ. ἐν Πάπ.,Νόνν.Δ 1,179· μέσ. : 'Ιλ.Υ 171 **οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν μαστίεται** (ἐπὶ λέοντος ἑτοίμου πρὸς ἐπίθεσιν).
μαστιῶ-άω (μαστίζω) μ. ἐν ἐπ. μτχ. : 'Ησίοδ.Α 431 **οὐρῇ μαστιόων ποσσὶ γλάφει.**
μαστόδεσμος (ὁ) μτγν. μαστόδετον : Γαλ.18(1),774.
μαστόδετον (τὸ) μτγν. ὁ στηθόδεσμος : Μᾶρκ. 'Αργ.ΑΠ 6,201 **καὶ τὰ περὶ στέρνοις ἀγλαὰ μαστόδετα.**
μαστόδους-οντος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γιγαντόσωμον ζῷον τῆς τάξεως τῶν **ἐλεφαντιδῶν** ἀπαντῶν μ. ἐν ἀπολιθώσει.
μαστοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ μαστῷ ὅμοιος, ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τοῦ μαστοῦ : 'Αριστλ.ΖΙ 529β,18 **ὅμοιος τὴν χρόαν τοῖς ἄνω μαστοειδέσιν,** Σωσίβ. π.'Αθήν.3,115Α **πλακοῦντάς τινας τῷ σχήματι μαστοειδεῖς,** Πολύβ.5,70,6 **ἐπὶ λόφου μαστοειδοῦς,** Διόδ.Σ 17,75 **μαστοειδὴς πέτρα,** Γαλ.Χρ.Μορ.11,20 **μαστοειδεῖς ἀποφύσεις,** Διοκλ.άπ.27 **μαστοειδεῖς ἐκφύσεις** (ἐν τῇ μήτρᾳ), -**μαστοειδὲς ὀστοῦν.**
μαστοειδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῆς μαστοειδοῦς ἀποφύσεως του κροταφικοῦ ὀστοῦ καταλήγουσα πολλάκις εἰς πύησιν.
μαστοθήκη (ἡ) νεώτ. μαστοειδὴς σάκκος ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὰ μαρσιποφόρα ζῷα ἀναπτύσσουσι καὶ μεταφέρουσι τὰ νεογνά των· **2)** θήκη, σάκκος περικλείων τοὺς μαστούς.
μαστοπηξία (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς περιπτώσεις μαστοπτωσίας ἐκτελουμένη χειρουργικὴ ἐπέμβασις σκοποῦσα τὴν σμίκρυνσιν καὶ ἀνάρτησιν τοῦ μαστοῦ εἰς τὴν φυσιολογικήν του θέσιν.
μαστοπτωσία (ἡ) νεώτ. ὑπερβολικὴ χαλάρωσις τῶν μαστῶν τῆς γυναικός.
μαστοράντζα (ἡ) δημ. οἱ τεχνῖται, μαστόροι οὓς χρησιμοποιεῖ τις : **ἔχω μαστοράντζα σήμερα στὸ σπίτι·** ‖ τὸ σύνολον τῶν τεχνιτῶν, μαστόρων, ἡ τάξις των : **κάθε σαββατόβραδο φωνίζει ἡ** μαστοράντζα.
μάστορας (ὁ) δημ. κ. μάστουρας ὁ μάστορης.
μαστορκία (ἡ) νεώτ. κ κτ. τὸν μεσαίωνα ἑκάστη τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων τῶν τεχνιτῶν, μαστόρων, ἀσχολουμένων εἰς τὰς πόλεις μὲ βιοτεχνικὰ ἔργα ἐργοτεχνίας, οἵτινες μετὰ τῶν εἰς ἀδελφότητας ἡνωμένων βοηθῶν, μαθητευομένων (καλφάδων) αὐτῶν ἀπετέλουν τὰς συντεχνίας, χρησιμευούσας ὡς ὄργανα ρυθμίσεως τῆς κατανομῆς τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ ἐποπτείας τῆς καταναλώσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν παραγομένων εἰδῶν καὶ προμηθείας τῶν πρώτων ὑλῶν· **2)** ἡ ἰδιότης τοῦ τεχνίτου, τοῦ μάστορα.
μαστορεύω (μάστορας) μσν. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)μαστόρεψα,** παθ. **μαστορεύομαι,** ἀόρ. **(ἐ)μαστορεύθηκα,** μτχ. παρακ. **μαστορεμένος,** ἐργάζομαι νὰ κατασκευάσω ἢ νὰ ἐπιδιορθώσω τι ὡς ἐὰν ἤμην εἰς τοῦτο εἰδήμων, τεχνίτης, μάστορας, καταπιάνομαι σὲ μαστοριές, ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ξυλουργικὸν ἢ σιδηρουργικὸν ἔργον : **κάθε Κυριακὴ ὅλο τὸ πρωΐ** μάστορεύει, - **τί μαστορεύει πάλι ;· 2)** μτφ. ὁδηγῶ, ἀσκῶ τινα εἰς ἐπίδεξίαν ἐκτέλεσιν πράξεως, ἰδ. πονηρᾶς, ἐπιμέμπτου : **μαστορεύει τὰ παιδιά του στὴ ζητιανιά - τοὺς παραγιούς του στὴν κλεφιά·** ‖ κ. παθ. ἐπὶ πράξεως ἢ συμβάντος, ἐπιδεξίως, ἐπιτηδείως προσχεδιάζομαι καὶ γίνομαι, ἐκτελοῦμαι : **μαστορεύθηκε ἡ χρεοκοπία - τὸ ξέπεσμα τῶν μετοχῶν·** ‖ δθ. μτχ. παρακ. **μαστορεμένος** ὁ ἐπιδεξίως παρεσκευασμένος : **κλεφιὰ μαστορεμένη** (ἀ. μαστορική)· ‖ ἐπὶ προσ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **μαστορεμένος** ὁ προοδηγηθείς, διδαχθείς, ἀσκηθεὶς εἰς πρᾶξιν ἢ ὁμιλίαν συμφώνως πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ὁδηγήσαντος, ὁ δασκαλεμένος, ὁρμηνεμένος : **τοὺς εἶχε μαστορεμένους πῶς νὰ τοῦ ἀπαντήσουν, - μάρτυρας μαστορεμένος** (ὁ καταθέσας συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐνδιαφερομένου, τοῦ κλητεύσαντος)· ‖ κ. ἐν ἀγαθῇ σημ. ὁ καλῶς διδαχθείς, ἀσκηθεὶς εἴς τινα ἐνέργειαν ἀπαιτοῦσαν εἰδημοσύνην, ἐμπειρίαν, ἐκγυμνασμένος, ὡδηγημένος : 'Ερωτόκρ.4,1454 **στρατιῶτες ἀντρειωμένους . . καλὰ μαστορεμένους.**
μάστορας (ὁ) (λατ.) δημ. κ. **μάστορης,** θηλ. μαστόρισσα, ὡς α' συνθετικὸν λ. **μαστρο-** (ἐκ τοῦ ἰταλ.), ὁ ἐξαιρέτως γνώστης, ἔμπειρος τέχνης τινός, δθ. ὁ ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς τέχνης προϊστάμενος τῶν σὺν αὐτῷ ἐργαζομένων ὁ καὶ καθοδηγῶν καὶ ἐποπτεύων αὐτούς, ἐν ᾗ περίπου ἀλλ' εἰδ. σημ. τὸ μτγν. μαγίστωρ· 'Ησ. «μαγιστόρους, διδασκάλους, ἐπιστάτας», ἀντίθ. κάλφας : **ἔφεραν 'Ιταλοὺς μαστόρους γιὰ νὰ μάθουν τοὺς λιοκόμους τὸ κλάδεμα, - ἔμαθε κοντὰ σὲ καλὸ μάστορη τὴν τέχνη·** ‖ κ. κτ. ἐπέκτ. ποι. : δ. δίστ. **μάστορα ποὺ μαστόρεφες τσ' ἀγάπης ἁλυσίδα | μ' ἔδεσες, μ' ἀπαράτησες χωρὶς καμιὰν ὀρπίδα,** Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 59,19 **κι ὁ Χάροντας ὁ μάστορας . . φτιάνει ἀγκίστρια τοῦ θανάτου· 2)** μτφ. ὁ ἐξέχων, ὁ ἱκανός, ὁ λίαν ἐπιτήδειος, ὁ ἐξαίρετος ἔν τινι ἰδιότητι ἀγαθῇ, συνηθέστ. δὲ κακῇ, μτ. γενικ. ἢ μτ. ἐμπροθ. ἐνάρθρ. διορ. (εἰς) : 'Ερωτόκρ.2,1418 **καὶ τῆς ἀντρειᾶς ὁ μάστορας, - μάστορας τῆς στρεφοδικίας - τῆς γαλιφιᾶς - στὴν κλεφιά - στὰ τερτίπια·** ἐν χρ. συνήθ. κ. τὸ θηλ. : **μαστόρισσα στὰ χαΐδέματα - στὶς πονηριές - στὴν φευτιά· 3)** ὁ διευθυντὴς ἢ ὁ ἰδιοκτήτης ἐργαστηρίου, ἰδ. χειροτεχνίας, οἷον ξυλουργείου, σιδηρουργείου, ραφείου κττ. : **ποιὸς εἶναι ὁ μάστορης ἐδῶ ;, - νὰ πῇς τοῦ μαστόρου σας πῶς ἦρθα· 4)** ὁ ἐπαγγελλόμενος, ὁ ἀσκῶν τέχνην τινά, ὁ τεχνίτης, ὡς τὸ μσν. μαΐστωρ : **πῆρα γιὰ τὸ χτίσιμο ἕξι μαστόρους, - τὸ ρολόϊ σου θέλει μάστορα, - φώναξε τὸ μάστορα νὰ διορθώσῃ τὴν πόρτα - τὰ ντεπόζιτο - τὴν κλειδαριά, - ἄξιος - προκομμένος - ἀτζαμὴς μάστορας·** πρβλ. μσν. Γεωργιλ.Βελ. **ἔπαρε πλεῖστα πέρπυρα, δίδω σε καὶ μαΐστόρους·** ‖ ἡ λ. ἐν χρ.εἰς παροιμ. κ. φρ., οἷον **κακοπληρωμένος μάστορης ἢ ἀκαμάτης ἢ ἀτζαμής,- ἄλλοι μαστόροι γιὰ μαντριὰ κι ἄλλοι γιὰ καμπαναρειὰ** (ἐν ἑνὶ ἐπαγγέλματι ὑφίσταται μεγάλη διαφορὰ ἀξίας μεταξὺ τῶν ἐπαγγελλομένων αὐτό), **-γιὰ ποῦ τὸ 'βαλες μάστορη ;-Νὰ μάθω πάω τὴν τέχνη,- βρῆκε τὸ μάστορή του** (ἄλλον ἱκανώτερον ἢ ἀ. τὸν ἱκανὸν νὰ τὸν συνετίσῃ),-**ἄφσ' τα γιὰ τὸ μάστορα** (σκῶμμα πρὸς ἀδέξιον τεχνίτην) κ. ἀ.· **5)** ἁπλῶς ὡς προσηγ. ἐπίθ. ἡλικιωμένων ἀνθρ. τῆς λαϊκῆς τάξεως : **καλημέρα - ὁρίστε - στὸ καλό, μάστορα·** πρβλ. ἀφέντης, κύριος, ἐν ἀναλόγῳ σημ.· ‖ απαν. τὸ θηλ. ὡς ἐπίθ. τῆς συζύγου

τοῦ μάστορα : **τί γίνεσαι, μαστόρισσα;** πρβλ. φουρνάρισσα, μακελλάρισσα κτλ.· **6)** ναυτ. ὁ μέγιστος νομεὺς τοῦ πλοίου (ἐκ τοῦ λατ. magister, μσν. μαγίστωρ).

μαστοριά (ἡ) δημ. ἡ περὶ τὴν ἀσκουμένην τέχνην ἐμπειρία καὶ δεξιότης, ἡ εἰς τὰ τῆς τέχνης εἰδημοσύνη, τὸ νὰ εἶναί τις μάστορης βλ λ.), ἄ. μαστορωσύνη : **οἱ τροῦλλοι στὶς ἐκκλησιὲς θέλουν πολλὴ μαστοριά, - τὸ κλάδεμα τῆς ἐλιᾶς χρειάζεται μαστοριά,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 49,11 **τοῦ Χάροντα τὴ μαστοριά δηγιέται καὶ τὴν τέχνη·** **2)** ἐν χρ. κ. μτφ. ἐπιδεξιότης, ἰδ. πονηρίον ἐνέχουσα : **τὸ κατάφερε μὲ πολλὴ μαστοριὰ νὰ ξεφύγῃ·** **3)** κτ. πληθ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαστορεύω βλ.λ. : **τί μαστοριὲς κάνεις αὐτοῦ;**

μαστόρικα (τὸ) δημ. κ. μαστορικά συνθηματικαὶ λέξεις χρησιμοποιούμεναι ὑπὸ ὁμοτέχνων χάριν ἀστεϊσμοῦ ἢ χάριν μυστικῆς συνεννοήσεως.

μαστορικός-ή-ό δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μάστορην : **τὰ μαστορικὰ σύνεργα·** **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁ μετὰ τέχνης, ἐπιδεξιότητος κατεσκευασμένος : **μαστορικὸ σκάλισμα τοῦ ξύλου·** **3)** ὡς οὐσ. κτ. πληθ. οὐδ. μαστορικά (τά) ἡ ἀμοιβὴ τοῦ τεχνίτου.

μαστόρισσα (ἡ) δημ. ἡ σύζυγος τοῦ μάστορη· ‖ γυνὴ τῶν σκηνιτῶν σιδηρουργῶν, ἄ. γύφτισσα ἢ κοσκινοῦ : **ἔλα νὰ μοῦ πῇς τὴν τύχη μου, μαστόρισσα·** **2)** χαρακτηριστικὸν γυναικὸς ἐχούσης δεξιότητά τινα : **αὐτὴ ἡ γυναίκα εἶναι μαστόρισσα στὰ γλυκά.**

μαστορόπουλ(λ)ο(ν) (τὸ) δημ. ὁ βοηθὸς ἢ μαθητευόμενος τοῦ μάστορη· ‖ υἱὸς τοῦ μάστορη, ἰδ. ἐπὶ τῶν σκηνιτῶν σιδηρουργῶν.

μαστός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μαστάρι** βλ λ., ἐπ. Ἰων. **μαζός**, δωρ. **μασδός**, μτγν. **μασθός** ἕκαστον τῶν ἀδενωδῶν ὀργάνων τῆς γυναικὸς καὶ τῶν ἄλλων θηλέων θηλαστικῶν ζώων ἐν ᾧ σχηματίζεται τὸ γάλα, ἄ. βυζί (κτ. τοὺς γραμματικοὺς μαστὸς ἐπὶ γυναικός, κ. μαζὸς ἐπὶ ἀνδρός· ἀλλ' ἡ χρῆσις ἀντιτίθεται πρὸς τὴν παρατήρησιν ταύτην):'Ιλ.Ε 393 **δεξιτερὸν κατὰ μαζόν**,αὐτ.Δ 528 **βάλε δουρὶ στέρνοιο ὑπὲρ μαζοῖο** (ἐκτύπησε τὸ στῆθος αὐτοῦ ὑπεράνω τοῦ μαστοῦ), Ὀδ.Χ 82 **βάλλε στῆθος παρὰ μαζόν**, Ξεν.'Αν.Ι,4,17 **οὐδεὶς ἐβρέχθη ἀνωτέρω τῶν μαστῶν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ·** ‖ συνήθ. ἐπὶ τοῦ γυναικείου μαστοῦ : 'Ιλ.Χ 80 **μαζὸν ἀνέσχε** (ἐπὶ τῆς Ἑκάβης), αὐτ.Ω 58 **γυναῖκά τε θήσατο μαζὸν** (γυναικὸς ἐθήλασε μαστόν), Ὀδ. Λ 448 **παῖς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ**, αὐτ.Τ483,'Ηρ.2,85 **φαίνουσαι μαζούς**, αὐτ.4,202 **τοὺς μαζοὺς ἀποταμοῦσα**, αὐτ.3,133 **ἐπὶ τοῦ μαστοῦ ἔφυ φῦμα**, Σοφ.Τρ.925 **προὔκειτο μαστῶν περονίς**, ΚΔ Λουκ.11,27 **καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας**, Βί.'Αλεξ. 4776, Μηναῖ.3,10 Συνξ. **ἐφάνησαν μὲν τούτῳ οἱ ταύτης μαστοί·** ‖ ἐπὶ μητρός : Αἰσχ.Χο 531 **αὐτὴ τ' ἐπισχεῖν μαστὸν ἐν τὠνείρατι**, Παπαδ. Χρ.Μηλ.95 **προτοῦ νὰ τείνῃ τὸν μαστόν της πρὸς βρέφος·** ‖ ἐπὶ τέκνου : Αἰσχ.Χο.545 **καὶ μαστὸν ἀμφέχασκ' ἐμὸν θρεπτήριον**, Σοφ.'Ηλ.776 **μαστῶν ἀποστάς**, Εὐρ.'Εκ.142 **πῶλον ἀφέλξων σῶν ἀπὸ μαστῶν·** **2)** σπανίως ἐπὶ ζώων, βυζί, μαστάρι : Εὐρ.Κυκλ.55 **σπαργῶντας μαστοὺς χάλασον**, Καλλ.Δία 48 **σὺ δ' ἐθήσαο πίονα μαζὸν αἰγὸς 'Αμαλθείης·** ‖ γεν. οἱ μαστοὶ πάντων τῶν θηλαστικῶν ζώων : 'Αριστλ.ΖΙ 521b,21 **ὅσα ἔχει τὸ γάλα ἐν τοῖς μαστοῖς**, αὐτ.ΖΜ 688Α 18,αὐτ.ΖΓ 752b,23· **3)** μτφ. κ. νεώτ. πᾶν στρογγύλον καὶ κατὰ σχῆμα ὅμοιον πρὸς μαστὸν πρᾶγμα, στρογγύλος λόφος, γήλοφος, μαγούλα : Πίνδ.Π 4,8 **πόλιν ἐν ἀργινόεντι μαστῷ**, Ξεν.'Αν.4,2,6 **ἀλλὰ μαστὸς ἦν ὑπὲρ αὐτῶν**, Καλλ.Δῆλ.48 **ἢ Χίον ἢ νήσοιο διάβροχον ὕδατι μαστόν, - μαστοὶ γῆς μόλις εἰς λοφίσκους σχηματιζόμενοι·** **4)** στρογγύλον πλέγμα ἐκ λίνου προσπεπλεγμένον εἰς τὰ ἀκρωλένια τοῦ θηρευτικοῦ δικτύου : Ξεν.Κυν.2,7 **τὰ μὲν ἐνόδια ἐχέτω μαστούς**, πρβλ.Πολυδ.5,29· **5)** π. τοῖς Παφίοις ποτήριον ἔχον τὸ σχῆμα μαστοῦ : 'Απολλδ. Κυρην.π.'Αθήν.11,487Β **Παφίους τὸ ποτήριον οὕτως καλεῖν**, 'Επιγρ.

μαστοῦκιν 'Ησ.· «ἐπιζητεῖν» (πιθ. μαστεύειν).

μαστοφᾰγής-οῦς (ὁ) μτγν. ἁρπακτικόν τι πτηνόν : Κλήμ.'Αλ.3,298 **μαστοφαγὴς ὠκύπτερος.**

μαστοφόρος-ον νεώτ. εἰδ. .ἐπὶ ζώων, ὡς διακρ. τόξεως, ὁ φέρων, ὁ ἔχων μαστούς : **μαστοφόρα ζῷα** (ἄ. θηλαστικά).

μαστράα (ἡ) 'Επιγρ. ('Ελεατ.) ἡ μαστρία βλ.λ.

μαστραπάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. πήλινον, ὑάλινον ἢ μετάλλινον δοχεῖον ὑγρῶν χωρητικότητος μέχρι δύο περίπου ὀκάδων : λ.δίστ. **εἶσαι γυαλένιος μαστραπὰς κι ὁποιονε ἰδῇς τὸν ἀγαπᾷς**, παροιμ. **τὸ μαστραπὰ τὸν ἔσπασες, κρασὶ τί μοῦ γυρεύεις;**

μαστρεία (ἡ) 'Επιγρ. εὔθυνα.

μαστρία (ἡ) ἔρευνα· κτ. πληθ. **μαστρίαι·** 'Ησ. «αἱ τῶν ἀρχόντων εὔθυναι».

μαστρικός-ή-όν 'Επιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μαστρούς, ὁ τῶν μαστρῶν : **μαστρικὸς νόμος.**

μαστρο- δημ. θέμα τοῦ μάστορης ὡς α' συνθετ. προελθὸν ἐκ τοῦ μαστορο-, ἐν χρ. ὡς πρόθεμα κυρ.ὀνομάτων τεχνιτῶν, οἷον **μαστρο-Γιάννης** ἢ **μαστρογιάννης, μαστρο-Βασίλης** ἢ **μαστροβασίλης·** παροιμ. **κατὰ τὸ μαστρο-Γιάννη καὶ τὰ κοπέλια του.**

μαστρολογῶ-άω δημ. μαστορεύω βλ.λ. : Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 36,3 **δουλεύουν καὶ μαστρολογᾶν, μ' ἄδικα πᾶν' τὰ κόπια.**

μαστρολόϊ (τὸ) δημ. πλῆθος ἐν μιᾷ τέχνῃ μαστόρων : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 48,25 **κι ὁ Χάρος μαστρολόϊ του ἔχει τρανοὺς χαλκιάδες·** ‖ τὸ σύνολον τῶν μαστόρων, τῶν τεχνιτῶν.

μαστρομασσάρος (ὁ) (μαΐστωρ-μάσσα) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν 'Επτανήσῳ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν Τόκων ἀνώτατος οἰκονομικὸς ὑπάλληλος οὗ ἔργον ἦτο ἡ φύλαξις τῆς μάσσας βλ.λ.

μαστροπεία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ μαστροπεύειν, τὸ ἔργον τοῦ μαστροποῦ, ρουφιανιά : Ξεν.Συμπ.3,10 **ἐπὶ μαστροπείᾳ εἶπεν**, Πλούτ.'Ηθ.632Ε.

μαστροπεῖον (τὸ) μτγν. πορνεῖον, χαμαιτυπεῖον : Κύριλλ.π.Δουκάγγ.

μαστροπεύω κ. νεώτ. ἐκτελῶ τὸ ἔργον τοῦ μαστροποῦ, προαγωγεύω, ὠθῶ τινα εἰς ἀσέλγειαν : Ξεν.Συμπ.4,57, αὐτ.8,42 **σύ με.. μαστροπεύσεις πρὸς τὴν πόλιν, ὅπως πράττω τὰ πολιτικὰ καὶ ἀεὶ ἀρεστὸς ὦ αὐτῇ**, Λουκ.Τίμ.16 **ἀνοίγων τὰς θύρας καὶ μαστροπεύων καὶ πάντας ἐπ' αὐτὴν καλῶν·** **2)** μτφ. παρασύρω, γοητεύω : Φίλ.1,40 **αἰσθήσεις μαστροπεύειν ἡδονῇ.**

μαστροπικός-ή-όν ὁ πρόθυμος εἰς μαστροπείαν· μ. ἐπίρρ. ὑπερθ. **-ώτατα** : Σχόλ.Σοφ.ΑΙ.520.

μαστροπίς-ίδος (ἡ) μτγν. .θηλ. τοῦ μαστροπὸς βλ.λ. : Λιβάν.Προγ.40,46 (πληθ.).

μαστροπός (ὁ,ἡ) κ. νεώτ., οὐδ. πληθ. **μαστροπά** (ἐν ἐπιθ. χρ.) προαγωγός, προξενητὴς πορνείας, ρουφιάνος : 'Αριστφ.Θεσμ.558 **ὡς τ' αὖ τὰ κρέ' ἐξ 'Απατουρίων ταῖς μαστροποῖς διδοῦσαι**, Δίφιλ.43,22, Λουκ.Συμπ.32 **ἀλλ' οὐ μαστροπὸς ἐγὼ τῆς ἐμαυτοῦ γυναικός·** ‖ μτφ. : Ξεν.Συμπ.4,57, Λουκ.'Ερωτ.16 **εὑρέθη δὲ τόλμα τῆς ἐπιθυμίας μαστροπός·** **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ τοῦ μαστροποῦ : Μαν.4,306 **μαστροπὰ ἔργα** (κῶδ. μάστροπα).

μαστροπώδης-ους-ες σχόλ. ὁ εἰς τὸ μαστροπεύειν ἐπιτήδειος : Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.826 **λόγοι μαστροπώδεις.**

μαστρός (ὁ) κ. Ἐπιγρ. μαστὴρ βλ.λ.2), τίτλος οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου ἐν Πελλήνῃ : Ἀριστλ.ἀπ.567· || ὁμ. ἐν Ῥόδῳ κ. Δελφοῖς : Ἐπιγρ. (πρβλ. μαίομαι).

μαστροφός (ὁ) Ἡσ. «μαστροπός».

μαστροχαλαστής (ὁ) εἰρων. δημ. ὁ διαρκῶς ἐπιχειρῶν νὰ μαστορεύσῃ τι καὶ καταστρέφων τοῦτο, κακὸς τεχνίτης.

μαστρυλλεῖον ἢ **-ύλλιον** ἐσφ.γρ. ἀντὶ ματρυλεῖον βλ.λ.

μάστρυς-υος (ἡ) μσν. μαστροπός : Φώτ.ἐν λ. ματρυλεῖον βλ.λ.

μαστρωπεία-**μαστρωπός** ἐσφ.γρ. ἀντὶ μαστροπ-.

μαστύς-ύος (ἡ) μτγν. Ἰων. τ. ἀντὶ μάστευσις βλ.λ.: Καλλ.ἀπ.277.

μαστώδης-αυς-ες γλωσσ. κ. νεώτ. · μαστοειδὴς βλ.λ.

μαστωδυνία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. συνεχὲς ἄλγος τοῦ μαστοῦ, προκαλούμενον εἴτε ἐκ φλεγμονῆς τοῦ μαζικοῦ ἀδένος, εἴτε ἐκ πιέσεως τῶν νεύρων τοῦ μαστοῦ ἐξ ὑπερπληρώσεως γάλακτος ἢ ἄ. ὑπάρχοντος ὄγκου.

μἄσύντης (ὁ) Ἡσ. «μασητήρ, παρωνύμιον παρασίτου τινός».

μασχαλέον Ἡσ. «κάνεον, πίναξ».

μασχάλη (ἡ) κ. νεώτ., δημ. κ. **(ἀ)μασκάλη** ἡ μεταξὺ χειρός, βραχίονος καὶ κορμοῦ γωνία, ἡ κοιλότης μεταξὺ τοῦ θώρακος καὶ τῆς ῥίζης τοῦ βραχίονος : Ὑμν.Ἑρμ.242 **ὑπὸ μασχάλῃ**, Ἀριστφ.Ἀχ. 852 **ὄζων κακὸν τῶν μασχαλῶν**, αὐτ.Ἐκκλ.60, Κρατῖν.298 **μασχάλην αἴρειν** (κωθωνίζεσθαι, ἐπὶ ἀνθρώπων θορυβωδῶς γελώντων), Αἰλ.Ἐπιστ.15 **οἰνωμένος μασχάλην ἆραι**· || ἐπὶ ζῴων, ἡ ἀντίστοιχος κοιλότης μεταξὺ τῆς ῥίζης τῶν προσθίων ποδῶν καὶ τοῦ κορμοῦ : Αἰσχ.ἀπ.39 **λύκοι νεβρὸν φέρουσιν ἀμφὶ μασχάλαις**· || ἐπὶ ἐλεφάντων : Ἀριστλ.ΖΜ 688b,5 **ἐλέφας δύο μόνον ἔχει, τούτους δ' ὑπὸ ταῖς μασχάλαις τῶν ἐμπροσθίων σκελῶν**· **2)** ἐπὶ δένδρων καὶ φυτῶν, τὸ ὑπὸ νέον βλαστὸν ὑπάρχον κοίλωμα : Θεόφρ.Φ Αἰτ.1,6,4· δθ. κλάδος : αὐτ.ΦΙ 3,15,1)· **3)** ἐπὶ νέων ἐκ φοίνικος κλάδων χρησίμων πρὸς κατασκευὴν καλαθίων ἢ σχοινίων· Ἡσ.· **4)** μέρος τοῦ φύλλου ἐλαίας : Ἡσ.· || κ. ἐπὶ τοῦ φύλλου τοῦ ἀνδροσαίμου : Διοσκ.3,156· **5)** μικρὸς κόλπος : Στράβ.6,2,3 **καμπτομένης ἐπὶ πολὺ πρὸς ἕω καὶ μασχάλην τινὰ ποιούσης**· **6)** γωνία : Ἡρακλεωτ.Πίν.1,92 **ἀ βυβλίνα μασχάλη**· **7)** ἐπὶ πλοίου, μέρος τι τῆς πρῴρας εἰς ὃ προσαρμόζεται ὁ ἀρτέμων : Ἡσ.· **8)** μέρος τῆς μηχανῆς χελώνης : Ἀθήν.Μηχ.34,5· **9)** νεώτ. ναυτ. ἡ κορυφὴ τῆς ὀξείας γωνίας, ἣν μετὰ κρηπιδώματος ἢ μετὰ τῆς ἀκτῆς σχηματίζει ὁ λιμενοβραχίων ἢ κυματοθραύστης.

μασχαλήττει Ἡσ. «ὑπὸ κόλπον καὶ ὑπὸ μάλην φέρει».

μασχαλιαῖος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μασχάλην, ὁ τῆς μασχάλης : Παῦλ.Αἰγ.6,40 **μασχαλιαία φλέψ**, Στέφ.π.Γαλ.Ι, 304D· || νεώτ. ἀνατ. **μασχαλιαία φλέψ** βαλβιδοφόρος φλὲψ ἥτις ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ κάτω χείλους τοῦ μείζονος θωρακικοῦ μυός, σχηματίζεται ἐκ τῆς συμβολῆς τῶν βραχιονίων φλεβῶν· || νεώτ. βοταν. **μασχαλιαία ταξιανθία** ἡ τῶν ἀνθέων διάταξις καθ' ἣν ταῦτα ἀναφαίνονται ἐκ τῶν μασχαλῶν τῶν φύλλων· **2)** **μασχαλιαία πλίνθος** λίθος γωνίας : Ἐπιγρ.

μασχαλίζω κ. μον. κ. νεώτ. θέτω ὑπὸ τὰς μασχάλας· δθ. ἀκρωτηριάζω πτῶμα, ἐπειδὴ οἱ δολοφόνοι ἐνόμιζον ὅτι, ἐὰν ἀποκόψαντες τὰ ἄκρα τοῦ θύματός των (ῥῖνα, ὦτα κ.ἄ.) ἐτοποθέτουν αὐτὰ ὑπὸ τὰς μασχάλας του, ἤθελον ἀποφύγει τὴν ἐκδίκησιν : Αἰσχ.Χο.439 **ἐμασχαλίσθη δέ γ' ὡς τόσ' εἰδῇς**, Σοφ.Ἠλ.445 **ἐμασχαλίσθη, κἀπὶ λουτροῖσιν κάρᾳ κηλῖδας ἐξέμαξεν**, πρβλ. Ἀριστφ. Βυζ.π Φώτ., Σουΐδ. ἐν λ. μασχαλίσματα, ΕΜ 118,29· **2)** νεώτ. ναυτ. κρεμῶ τὴν ἄγκυραν ἀπὸ τὴν μασχάλην : **μασχαλίσατε ἄγκυραν**.

μασχάλιον ἢ **μασχάλινον** (τὸ) Ἡσ. «κάνιστρον ἐκ φύλλων φοίνικος», Σχόλ.Ὀρειβ.3,743D.

μασχαλίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. μασχάλη βλ.λ.2) : Θεόφρ.ΦΙ 3,7,5, Κτησ.57,28 (πληθ.)· || νεώτ. παραφυὰς φυτοῦ, παραβλάστημα, οἷα τὰ τῆς ἐλαίας ἢ συκῆς βλαστάνοντα παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, ἄ. κωλορίζια· || ὁ βλαστὸς δένδρου ἐν χρ. ὡς μόσχευμα· **2)** μασχαλιστὴρ βλ.λ. : Ἡσ.

μασχάλισμα-ατος (τό), πληθ.-**ίσματα** τὰ ἠκρωτηριασμένα μέλη πτώματος : Σοφ.ἀπ.623· **2)** Ἡσ., Σουΐδ. «τὰ τοῖς μηροῖς ἐπιτιθέμενα ἀπὸ τῶν ὤμων κρέα ἐν ταῖς τῶν θεῶν θυσίαις».

μασχαλισμός (ὁ) ἀκρωτηριασμός : Σοφ.ἀπ.623.

μασχαλιστήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ. εὐρὺς ἱμὰς περιζωννύων τὸν ἵππον ἀκριβῶς ὄπισθεν τῶν ὤμων αὐτοῦ καὶ προσδενόμενος εἰς τὸν ζυγὸν διὰ τοῦ λεπάδνου : Πολυδ.5,16 **περὶ δὲ τοῖς στέρνοις αἰγίδας, μασχαλιστῆρας**, Ἡσ.· || γεν. ζώνη συγκρατοῦσα τὴν σέλλαν ἢ τὸ σάγμα τῶν ὑποζυγίων, ζῶμα, δεσμός, ταινία : Ἡρ.1,215 **ὅσα δὲ περὶ κεφαλὴν καὶ ζωστῆρας καὶ μασχαλιστῆρας, χρυσῷ κοσμέονται**, Αἰσχ.Πρ.71 **ἀλλ' ἀμφὶ πλευραῖς μασχαλιστῆρας βάλε**, Πάπ. μασχαλιστὴρ **ἔνλιθος**· **2)** δεύτερος ῥαχιαῖος σπόνδυλος : Πολυδ.2,178· **3)** νεώτ. ναυτ. σύσπαστον, δημ. πεσκαδοῦρος, οὗ ὁ τρόχιλος φέρει ἁρπάγην δι' ἧς μασχαλίζεται ἡ ἄγκυρα.

μασχαλῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. κτηνιστρ. ἁπαλὸν οἴδημα, ὅπερ ἀναφαίνεται εἰς τὰς μασχάλας τῶν ἵππων, ἔχον μέγεθος καρύου ἢ καὶ μήλου.

μασχαλίττω μασχαλήττω βλ.λ.

μασχαλοληπτεῖ Ἡσ. μασχαλήττει βλ.λ.

μασχαλόν Ἡσ. «τὸν χιτῶνα».

μασῶ-άω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)μάσησα**, παθ. ἀόρ. **(ἐ)μασήθην**, μτχ. παθ. παρακ. **(με)μασημένος**, συνθλίβω, πολτοποιῶ μεταξὺ τῶν δύο ὀδοντοστοιχιῶν τὴν τροφήν : **εἶναι νωδὸς καὶ δὲν μασᾷ, - ἔβγαλα ἕνα δόντι καὶ δὲ μπορῶ νὰ μασήσω**, Καρκβ.Ζητ.142 **τὸ χτῆνος ἄρχισε νὰ μασᾷ μὲ ὄρεξη τὰ τρυφερὰ χαμόκλαδα**· || συνεκδ. δαπανῶ εἰς τροφήν, τρώγω : **πάμε νὰ μασήσωμε, γιατὶ εἶναι ὥρα**· **2)** μτφ. συμπιέζω, συνθλίβω : **μοῦ ἔπιασε τὸ χέρι μου ἡ πόρτα καὶ μοῦ τὸ μάσησε**· || ἐπὶ λίαν ῥωμαλέου καὶ ἀνδρείου ἀνθρώπου : Ἐρωτόκρ.2,1008 **καὶ νὰ μασῇ τὰ σίδερα, καὶ νὰ τὰ καταπίνῃ**· **3)** μτφ. ἐπὶ λέγοντος, ἐκθέτοντος, ἀνακοινοῦντός τι, καταθέτοντος ἰδ. ὡς μάρτυρος ἢ ἀπολογουμένου, ἐκθέτω κατὰ συγκεχυμένον τρόπον, οὐχὶ σαφῶς : φρ. **τὰ μασάει τὰ λόγια του**, ὁμ. **μασημένα τὰ λέει, - μασημένα λόγια** (ἀόριστοι, διφορούμενοι λόγοι).

μἄσῶμαι-άομαι, ἀόρ. α' **ἐμασησάμην** (Ἱππ.Ἐπιδ. 7,111, μασῶ, τρώγω : Εὔπ.π.Ἀθήν.2,52D **δίδου μασᾶσθαι ναξίας ἀμυγδάλας**, Ἀριστφ.Πλ.321 **καὶ κρέας μασώμενος**, αὐτ.Ἐκκλ.554 **κάθησο τοίνυν σηπίας μασωμένη**, Θεόφρ.ΦΙ 4,9 **μασῶνται γὰρ ἅπαντες οἱ ἐν τῇ χώρᾳ τὸν πάπυρον καὶ ὠμὸν καὶ ἑφθὸν καὶ ὀπτόν**, Ἰώσ.ΠΙ 6,3,3 **τὰ δέρματα τῶν θυρεῶν μ-**· κ. ἀπολ. : Ἀριστφ.Ἱππ.717 **μασώμενος γὰρ τῷ μὲν ὀλίγον ἐντίθης**, αὐτ.Σφ.780, Θεόφρ.Χαρ.20,6 **μασώμενος σιτίζειν**· || τὸ οὐδ. **μασώμενον** ὡς οὐσ. φάρμακον κατὰ τοῦ πόνου τῶν ὀδόντων : Κάσσ.Φ 32 (οὐχὶ π.τραγ. ἢ Ἀττ. πεζογράφοις)· **2)** κινῶ ὡς μασώμενος τὰ χείλη μου πρὸς χλευασμόν τινος : Φιλόστρ.Ἀπολλ.7,21.

μάτ (γαλλ., ἀκλ.) δημ. **ἀστιλβής** : **μὰτ χαρτί**.

ματά ἐπίρρ. δημ. ἕτερος τ. τῆς μετά, πάλιν, ἐκ δευτέρου, ξανά : δ.τραγ. **δὲν ματά εἶχα 'δεῖ, τέτοιο πατιρντί, - δὲν τὸ κάνω ματά αὐτὸ ποὺ 'κανα·** ‖ συνήθ. ὡς α' συνθετ. μτ. ρ. πρὸς δήλωσιν ἐπαναλήψεως : Σολωμ.4,14 **νά τὸ μάτι ποὺ τὸν ἥλιο πολεμάει νά ματαΐδῆ, - ματαδγαίνω, - θά ματάρθω,** φρ. **πρόσεξε μὴν τὸ ματακάμῃς, γιατί θά σὲ σκοτώσω·** ‖ ἕνεκα τοῦ χαλαροῦ τῆς συνθέσεως ἐνίοτε χωρίζεται ἀπὸ τοῦ ρήματος : **δὲν ματά τό 'καμε.**

ματάζω ματάω, ὁμιλῶ ἢ πράττω ἀνοησίας, ματαιοφρονῶ : Σοφ.ΟΤ 891 **ἢ τῶν ἀθίκτων ἕξεται ματάζων,** Αἰσχ.'Αγ.995 **σπλάγχνα δ' οὔ τοι ματάζει** (ἡ καρδιά μου δὲν ἀπατᾶται)· πρβλ. ματαΐζω.

μάται 'Ησ. «διατρίβει, χρονίζει» (αἰολ.).

μάταια ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον μάταιον, ἀσκόπως, ἀνωφελῶς, ἄνευ ἀποτελέσματος : Σολωμ. Λάμπρ.19,14 ὑποσημ. **νά 'μπῃ ἀλλά μάταια, πισθοδρομίζει,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 71,2 **κάποια σκιά ποὺ μάταια κυνηγοῦμε.**

ματαιάζω ματάζω βλ.λ. : 'Επίκ.'Επιστ.1,22U, Φίλ. 1,222, Λουκ.Πένθ.16 **καὶ τὸν πατέρα παῦσαι ματαιάζοντα,** Παλαίφ.10, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.9,282.

ματαΐζω μτγν. ἀσυναίρ. τ. τοῦ ματάζω βλ.λ. : 'Ιώσ.ΠΙ 6,2,10.

ματαιοθαστάκτης (ὁ) γλωσσ. μωρολόγος.

ματαιόβουλος (ὁ) μσν. ὁ μάταια, μωρὰ βουλευόμενος : 'Ιωσ.Γενέσ.64,28 (ἔκδ. Β).

ματαιοδοξία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ματαιοδόξου, μικρολογία, κενοδοξία.

ματαιόδοξος-ον νεώτ. ὁ ματαίαν δόξαν ἐπιζητῶν, ὁ ἐπαιρόμενος διὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα πράγματα, μικρολόγος, κενόδοξος.

ματαιοδοξῶ-έω νεώτ. εἶμαι ματαιόδοξος, ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω δόξαν ἐκ μικρῶν καὶ ἀνυπάρκτων πραγμάτων, κενοδοξῶ.

ματαιοεργία (ἡ) μτγν. ματαία ἐργασία, ματαιοπονία : 'Επιφάν.1,131D.

ματαιοκηρυξία (ἡ) μσν. ἡ ματαία κήρυξις, μάταιον κήρυγμα : Νικ.Βυζ.756Ι..

ματαιόκομπος-ον σχόλ. ὁ ἐπὶ ματαίῳ κομπάζων, ὀλαζών, κενόδοξος : Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.589.

ματαιοκονία (ἡ), ἰων. -ίη ματαιοπονία· πιθ. π. 'Ιππ.Παραγγ.12.

ματαιοκόπος-ον μσν. ὁ ματαίως κοπιῶν : 'Αντών.Μοναχ.1469Α.

ματαιοκοσμία (ἡ) μσν. ἡ ματαιότης τοῦ κόσμου : Στουδ.Θεόδ.504,28,5 **λόγον γάρ οὐ φῂς τῆς ματαιοκοσμίας, εἶδον, βέβρωκα.**

ματαιολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ματαία, ἀνόητος ἢ ἄσκοπος ὁμιλία, κενολογία : Διογεν.'Επ.2,16, Πλούτ.'Ηθ.6F **παῖδας ὄντας ἐάν ἐπὶ καιροῦ λέγειν ματαιολογίας,** ΚΔ Τιμ.1,1,6 **ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν,** Βέττ.Βάλ.150,24, Πορφ.'Αποχ.4,16.

ματαιολόγος-ον ὁ μάταια καὶ ἀνόητα λέγων, μωρολόγος, φεύστης : Τελέστ.1.9, ΚΔ Τίτ.1,1,10 **ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται,** Βέττ.Βάλ.301,11.

ματαιολογῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ὁμιλῶ ματαίως, λέγω πράγματα μάταια καὶ ἀνόητα, φλυαρῶ ἀσκόπως : Στράβ.2,1,19 **ἀλλ' οὐ κοινῷ τινι ἔθει χρωμένου πρὸς τοὺς ματαιολογοῦντας,** Αἴσωπ. 417, 'Ησ. ἐν λ. ἐμματάζων, Σουΐδ. ἐν λ. θαλαττοκοπεῖς.

ματαιολοιχός 'Ησ. «ὁ περὶ τὰ μικρά πανοῦργος καὶ λίχνος»· πρβλ. ματιολοιχός.

ματαιομοχθίαι (αἱ) μσν. μάταιοι μόχθοι : Γερμ. 244 ἔκδ.Μi.).

ματαιομοχθῶ-έω μτγν. ματαιοπονῶ βλ.λ. : 'Ερμεί.'Α .Φοῖβ 66Α.

ματαιοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν, πράττων ἀνοήτως ἢ ἀπερισκέπτως : 'Αθήν.5,179F **τὸν γάρ οἶνον Ὅμηρος οὐκ ἠλεὸν . . καλεῖ καὶ ματαιοποιόν.**

ματαιοποιῶ-έω σχόλ. ποιῶ ἢ πράττω ματαίως, ἀνοήτως : Τρικλίν. ἐν Σοφ.ΟΤ 874.

ματαιοπόνημα-ατος (τὸ) μτγν. ἔργον ἐπὶ ματαίῳ γενόμενον, μάταιον ἔργον : 'Ιάμβλ.Πυθ.58 **ἀβακι καὶ ἀνοήτοις ματαιοπονήμασιν ἑαυτὸν ἀντιπερισπᾶν.**

ματαιοπονία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μάταιος πόνος, ματαία ἐργασία, ἀνωφελὴς προσπάθεια, χαμένος κόπος : Στράβ.17,1,28 **ἀλλά ματαιοπονίαν ἐμφαίνει μᾶλλον,** Πλούτ.'Ηθ.119D **πρὸς οὐδὲν χρήσιμον ματαιοπονίας,** Λουκ.Νεκρ.Δ 10,8 **καὶ ματαιοπονίαν μάλα πολλὴν καὶ λῆρον οὐκ ὀλίγον.**

ματαιοπόνος-ον μτγν. ὁ ματαίως κοπιῶν, ματαιοκόπος : Φίλ.2,500 **ματαιοπόνος τεχνίτης,** Γαλ. Χρ.Μορ.5,5 **ματαιοπόνον ἀποκαλεῖν τὴν φύσιν.**

ματαιοπονῶ-έω κ. νεώτ. μάτην ἐργάζομαι, ἀδίκως κοπιάζω, χάνω τὸν κόπον μου : Δημόκρ.52, Πολύβ.9,2,2 **ἢ τοῦτο μὴ βουλόμενον προδήλως ματαιοπονεῖν,** 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,12,**-ματαιοπονεῖς, καημένε, μὲ τὸ νά ζητᾷς διορισμό.**

ματαιοπραγία (ἡ) μσν. ματαιοπονία : Εὐστ.543,4.

ματαιοπραγῶ-έω μσν. ματαιοπονῶ : Εὐστ.543,4.

ματαιοπώγων-ωνος (ὁ) σχόλ. ὁ μάτην πώγωνα ἔχων : Σχόλ.Θεόκρ.14,28.

μάταιος-α-ον (μάτη) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. μάταιος-ον, δημ. -ος-η-ο ἄσκοπος, ἀνωφελής, κενός, ὁ μὴ παρέχων τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα, ἐπὶ λόγων, πράξεων κλπ. : Θεογν.141 **ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν,** 'Ηρ.7,10,7 **παῦσαι λέγων λόγους ματαίους** (ἀπερισκέπτους λόγους), αὐτ.7, 10,11 **ἐπέων ματαίων** (ἀλλ' ἐν σύτ.3,120 μάταιον **ἔπος** προσβλητικὸς λόγος), Αἰσχ.'Αγ.421 **δόξαι φέρουσαι χάριν ματαίαν,** αὐτ.1672, Εὐρ.ΙΤ 628 **μάταιον εὐχήν,** αὐτ.'Ιππ.119 **μάταια βάζει,** σὐτ.Κύκλ. 662 **δράσῃ τι μάταιον,** Πλάτ.Τίμ.40D **μάταιος ἂν εἴη πόνος,** αὐτ.Σοφ.231Β **ὁ περὶ τὴν μάταιον δοξοσοφίαν . . ἔλεγχος,** 'Αριστλ.ΗΝικ.1094a,21 **μ-ὄρεξις,** ΚΔ Τιτ.3,9 **εἰσὶ γάρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι,** Πάπ. **τά μάταια ἀναλώματα** (ἄσκοποι δαπάναι, ἀνωφελῆ ἔξοδα), Μηναῖ.3,9 Θεοτ. **τῶν ματαίων λογισμῶν,** Κάλβ.9,3,2 **ἂν δὲν μὲ τρέφῃ ματαία ἐλπίς,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 10,3 **μάταιη ἐλπίδα ὅμως,** φρ. **ἐπὶ ματαίῳ** (εἰς μάτην, τοῦ κάκου), **- αἱ προσπάθειαί μας ἀπέβησαν ἐπὶ ματαίῳ·** **2)** ἐπὶ ἀνθρώπου, κενός, ἀνόητος, ἄφρων : Θέογν.1025 **ματαιότεροι νόον,** πρβλ. 'Ηρ.2,173, Πίνδ.Π 3,21 **ἔστι δὲ φῦλον ἐν ἀνθρώποισι ματαιότατον,** Σοφ. Τρ.863 **ἐγὼ μάταιος,** 'Αριστφ.Σφ.338 **ὦ μάταιε, ταῦτα δρᾶν σε βούλεται,** 'Αμειψ.9 (ὑπερθ.), Βί.'Αλεξ.531 **ἐσπούδαζεν ὁ μάταιος διδάσκων κακοτέχνως·** ‖ ἀσήμαντος, ἀνάξιος : Σοφ.'Αντ. 1339 **ἄγοιτ' ἂν μάταιον ἄνδρ' ἐκποδών·** **3)** ἐπὶ διαλογισμοῦ, λόγου κττ., συνήθ. π. Αἰσχ. ἀπερίσκεπτος, ὁρμητικός, ἀσεβής, βέβηλος : Αἰσχ. Πρ.329 **ὅτι γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται,** αὐτ.'Επτ.438 **ματαίων φρονημάτων·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἐναγῶν πράξεων : Αἰσχ.Εὐμ.336 **αὐτουργίαις ξυμπατῶσιν μάταιοι,** αὐτ.'Επτ.442 **χαρᾷ ματαίᾳ** (ἄφρων εὐθυμία, τρελλὴ χαρά), αὐτ.'Ικ.762 **ματαίων ἀνοσίων τε κνωδάλων,** αὐτ.198 **τὸ μὴ μάταιον** (τὸ σοβαρόν, ἡ σπουδαιότης, σοβαρότης), Σοφ.Τρ. 565 **φαύει ματαίαις χερσίν.**

ματαιοσπουδία (ἡ) (ματαιοσπουδῶ) μτγν. κ. νεώτ. μάταιος κόπος, ματαία ἐνασχόλησις, ἡ μετὰ σοβαρότητος ἀσχολία εἰς μάταια, ἀσήμαντα πράγματα : 'Ολυμπ.'Αλχ.541C.

ματαιόσπουδος-ον νεώτ. ὁ σοβαρῶς ἀσχολούμενος **εἰς** μάταια πράγματα· πρβλ. ματαιοσπουδῶ.

ματαιοσπουδῶ-έω μτγν. εἰς μάτην κοπιάζω, ἀσχολοῦμαι εἰς ἀνωφελῆ πράγματα : Φιλοστόργ. 'Εκκλ.'Ιστ.11,1(538,6) (σὺν) **οἷς ἐματαιοσπούδει.**

ματαιοσυκοφαντία (ἡ) μτγν. ἡ ματαία ἄλογος, ἀβάσιμος συκοφαντία : Ἐπιφάν.I,424B.

ματαιοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ ματαιότης βλ.λ. : Πολ. Φυσ.13.

ματαιοσχολία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ μάταια, ἀνωφελῆ πράγματα ἀσχολία.

ματαιόσχολος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ εἰς μάταια, ἀνωφελῆ ἀσχολούμενος : Φώτ.Βιβλ.237 **λογισμῶν κενεμβατούντων καὶ** ματαιοσχόλων.

ματαιότεκνος-ον ἀρχ. λεξ. ὁ ἔχων μάταια, ἀνωφελῆ τέκνα, γλῶσσ. τοῦ ἀλιτόκαρπος : Ἡσ., EM 65,15.

ματαιοτεχνία (ἡ) μτγν. ἡ ματαία, ἀνωφελὴς τέχνη : Κοϊντιλ 2,20,3,Γαλ.Προτρ.9, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,20 **τῆς ἀμφὶ πέμματα ματαιοτεχνίας**, Σερβ. εἰς Οὐεργ.ΑΙ 464 (pictura) apud veteres **ματαιοτεχνία** dicta est.

ματαιότεχνος-ον ὁ μετερχόμενος ματαίαν καὶ ἀνωφελῆ τέχνην : Θησ.Στεφ. ἐν λ.

ματαιότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ματαίου βλ.λ., τὸ νά εἶναί τι ἄνευ σκοποῦ ἢ ἄνευ ὠφελείας : ΠΔ Ἐκκλ.I,2 **ματαιότης ματαιοτήτων τὰ πάντα ματαιότης**, ΚΔ Πετρ.2,2,18 **ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκός**, Μηναῖ.3,4 Συνξ. Παύλου κ. Ἰουλιανῆς **τῶν εἰδώλων διήλεγξε τὴν** ματαιότητα, Παπαδ.Ρόδ.Ἀκρ.14 **δὲν θὰ εἶναι κόπος, ματαιότης, κρῖμα .. νὰ μὲ ἰδοῦν νὰ γυρίσω ἔξαφνα πίσω**· **2**) μτγν. ἀφροσύνη, ἀμυαλιά, τρέλλα : Φιλόδ.Ρητ.2,26S **ματαιότης ἀνθρώπων**.

ματαιουργός-όν μτγν. ὁ ματαιοποιός βλ.λ. : Φίλ.2,98 **ματαιουργὸς φύσις**.

ματαιόφημος-ον (φημί) ὁ ματαιολόγος βλ.λ. : Φώτ. ἐν λ. λῆρος.

ματαιοφιλοτιμοῦμαι-έομαι μτγν. ματαίως, ἀνωφελῶς κομπάζω, καυχῶμαι : Ἰω.Χρυσ.εἰς Ματθ. Ὁμ.6,6 **ἀλλ᾽ ἐκείνους μὲν ἀφήσωμεν δαπανᾶσθαι καὶ λοιδορεῖσθαι καὶ ματαιοφιλοτιμεῖσθαι**.

ματαιοφρονῶ-έω σχόλ. κ. νεώτ. γλῶσσ. τοῦ ματάζω βλ.λ., φρονῶ μάταια καὶ ἀνόητα : Σχόλ. Σοφ.ΟΤ 891.

ματαιοφροσύνη (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ φρονεῖν μάταια καὶ ἀνόητα, μωρία,ἀνοησία, ἀφροσύνη : Χρησμ.Σιβ.8,80, Κ Μανασσ.Χρον.14C.

ματαιόφρων-ονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μάταια, ἀνόητα φρονῶν, ὁ ἄφρων : ΠΔ Μακκ.3,6,11 **μὴ τοῖς ματαίοις οἱ ματαιόφρονες εὐλογησάτωσαν**,Ἀδαμ.2,24, Μηναῖ. 3,11 Ἑσπ. **τὰς βουλὰς ἐμώρανας καὶ λογισμούς, ὄντας ματαιόφρονας**.

ματαιοφωνία (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἀνόητος, μωρὰ φωνή, μωρὸς καὶ μάταιος λόγος, βλακεία : Φώτ.κ. Σουΐδ.ἐν λ. κενοφωνία.

ματαιόφωνος-ον ἀρχ.λεξ. ὁ ματαίως καὶ ἀφρόνως ὁμιλῶν, ὁ λέγων μάταια καὶ ἀνόητα : Ἡσ.ἐν λ. μαψίφωνος.

ματαιοφωνῶ-έω μσν. ματαίως ὁμιλῶ, φωνάζω εἰς μάτην : Μιχ.Ἀκομ.I,195,23.

μᾰταῐσμός (ὁ) μτγν. κ. μᾰτασμός κρότος, θόρυβος τῆς κοιλίας, φύσα βλ.λ., γουργούρισμα : Σέλευκ.π.Ἀθήν.2,76F **φυλάττεσθαι δὲ τὰς γυναῖκας ἐσθίειν διὰ τὸ ποιεῖν ματαϊσμούς**.

ματαΐσσει Ἡσ. «μωραίνει».

ματαιῶ-όω μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ματαιώνω** καθιστῶ τι μάταιον, ἀνωφελές : Σχόλ.Σοφ.Τρ.258· ‖ φρ. π. ΠΔ Ἱερ.23,16 **ματαιοῦσιν ἑαυτοῖς ὅρασιν** (ἐφευρίσκουσι μάταιον ὅραμα, φαντασίαν)· **2**) νεώτ. ἐμποδίζω τὴν πραγμάτωσιν, τὴν ἐκτέλεσιν πράγματός τινος : Παπαδ.Χρ.Μηλ.171 **ἐγέλασε τὰ δύο βοσκόπουλα . . , καί, ματαιώσας τὰ σχέδιά των, τὰ ἐσκίαξεν**· **3**) συχν. παθ. καθίσταμαι ἀνωφελής : ΠΔ Ἰουδ.6,4 **οὐ ματαιωθήσεται τὰ ῥήματα τῶν λόγων αὐτοῦ**· ‖ κ. νεώτ. καθίσταμαι ἀτέλεστος, ἐμποδίζεται ἡ ἐκτέλεσίς μου, ἰδ. ἀπροσ. : **ἐματαιώθη ἡ ἐκδρομὴ - τὸ συνοικέσιον - ἡ παράστασις**· **4**) γίνομαι μωρός, ἐνεργῶ ἀνοήτως, φέρομαι ὡς ἀνόητος : ΠΔ Παραλ.I, 21,8 **ἐματαιώθην σφόδρα**, αὐτ.Βασ.I,13,13 **μεματαίωσαί σοι, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου**· **5**) ἀπατῶμαι : ΚΔ Ρωμ.I,21 **ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν**.

ματαίως κ. νεώτ. εἰκῆ, ἄνευ λόγου : Σοφ.Τρ. 940 **ὥς νιν ματαίως αἰτίᾳ βάλοι κακῇ**, Ἐμπ.39,2, Αἰν.Τακτ.61· **2**) μάτην, ἀσκόπως : Πλάτ.Ἐπιστ. 331D **μήτε ματαίως ἐρεῖν, μήτε ἀποθανεῖσθαι λέγων**, Πολύστρ.31W **ματαίως ταλαιπωρεῖσαι**, Κάλβ.11,23 **δὲν χύνονται τὰ δάκρυα ματαίως**.

ματαίωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μάταιον, ἡ ματαιότης : Ἀθανάσ.I,1041A **ματαίωσιν τὴν ὑψηλοφροσύνην φησί**· ‖ νεώτ. ἡ μὴ πραγμάτωσις, ἡ μὴ ἐκτέλεσις πράγματός τινος : **ματαίωσις συνεδριάσεως - ἐκδρομῆς - διορισμοῦ**.

ματάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μάτι βλ.λ. : Πορφ.Σκ.Γιὰ ὅσα σβήνουν 16 **κι ἐσὰς ματάκια ποὺ ἤσυχα, . .**· **2**) ἀκαριαῖον κλείσιμον τοῦ βλεφάρου τοῦ ὀφθαλμοῦ πρὸς συνεννόησιν ἐν ἀγνοίᾳ ἄ. παρόντων· ἰδ. ἐπὶ νεύματος διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ πρὸς ἐρωτικὴν συνάντησιν : **τοῦ 'κανε τὸ ματάκι καὶ ἦρθε**· **3**) παιδιά τις παιζομένη διὰ βώλων ἐπὶ ὁμαλοῦ ἐδάφους ὑπὸ δύο παικτῶν.

ματαλέω δημ. ἐπαναλαμβάνω τι, λέγω ἐπανειλημμένως : Σολωμ.Ὁ θάνατος τοῦ βοσκοῦ 2 **νά, μιὰ βοσκούλα .. ποὺ κάθεται καὶ κλαίει καὶ τὰ παράπονα ἡ σπηλιὰ γλυκὰ τὰ ματαλέει**.

μάταν ἐπίρρ. δωρ. τ. τοῦ μάτην βλ.λ.· **2**) Ἡσ. «ἡ λύγξ, ἔνιοι δὲ ματακὸς ἢ ματακόν».

μάταξα (ἡ) σχόλ. μέταξα βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ. Βάτρ.46.

ματαπάν (τὸ) νεώτ. τὸ πρῶτον ἀργυροῦν ἐνετικὸν νόμισμα.

ματαράς (ὁ) δημ. εἶδος δερματίνου ἀσκοῦ ἐν χρ. π. τοῖς ἀγρόταις καὶ κυνηγοῖς πρὸς μεταφορὰν ὕδατος ποσίμου.

μάταρος Ἡσ. «στέφανος μεμαρασμένος».

ματαρχινῶ κ. -άω δημ. ἀρχίζω ἐξ ἀρχῆς, ἀρχινῶ πάλιν, ξαναρχινῶ : Σολωμ.Λαμπρ.19,30 **γκλάν, γκλάν παράδερνε μὲ τὰ γλωσσίδια κι ἐματαρχίναε κι ἔλεε τὰ ἴδια**.

ματερία (ἡ) μτγν. ζύμη : Ἀθήν.3,113C **ἀλείφεται ἡ μάκτρα ὑποπασσομένης μήκωνος ἐφ᾽ ᾗ ἐπιτίθεται ἡ ματερία**.

ματεριαλισμός (ὁ) (λστ.) νεώτ. διεθν. ὅρος ἡ μονιστικὴ κοσμοθεωρία, καθ᾽ ἣν τὴν οὐσίαν πάντων τῶν ὄντων ἀποτελεῖ ἡ ὕλη ὡς τὸ μόνον ὄν, ἰδιότητες δὲ τῆς ἐνεργείας (δυνάμεως) ἥτις εἶναι ἀδιασπάστως καὶ ἀπὸ καταβολῆς συνυφὴς τῇ ὕλῃ εἶναι αἱ πνευματικοὶ ἐκδηλώσεις, ἀποκλειομένης οὕτω καὶ τῆς ὑπάρξεως ψυχῆς, ἄ. ἐν τῇ νεωτ. ὑλισμὸς βλ.λ., ἀντίθ. πνευματισμός.

ματεριαλιστής (ὁ) νεώτ., θηλ. -ίστρια ὁ ὀπαδὸς τῆς θεωρίας τοῦ ματεριαλισμοῦ βλ.λ.

ματευτής (ὁ) μτγν. μαστευτὴς βλ.λ. : Μαν.4, 268 **ἐμπορίης τε ματευτάς**.

ματεύω, μέλλ.-εύσω, ἀόρ. ἐμάτευσα, μαστεύω βλ.λ., ἀπολ. ζητῶ, ἀναζητῶ : Ἰλ.Ξ 110 **ἐγγὺς ἀνήρ, οὐ δηθὰ ματεύσομεν**, Πίνδ.Ν 3,31 **οἴκοθεν μάτευε**, Σοφ.ΟΚ 211 **μηδ᾽ ἐξετάσῃς πέρα ματεύων**· ‖ μτ. αἰτ. ζητῶ, ἀναζητῶ, ἀνερευνῶ, ἀνιχνεύω, κυρ. ἐπὶ κυνηγετικῶν κυνῶν ἰχνηλατούντων : Αἰσχ. Ἀγ.1094 **ματεύει δ᾽ ὧν ἀνευρήσει φόνον**· ‖ γεν. ἀναζητῶ : Σιμων.30 **θάνατον εὑρέμεν ματεύειν ἐλάφῳ**, Αἰσχ.Χο.219 **μὴ μάτευ᾽ ἐμοῦ μᾶλλον φίλον**· ‖ μτ. ἀπαρφ. ζητῶ νὰ πράξω, ἐπιδιώκω τι : Πίνδ.Ο 5,24 **μὴ ματεύσῃ θεὸς γενέσθαι**, Σοφ. ΟΤ 1052 **ὃν κἀμάτευες πρόσθεν εἰσιδεῖν**· **2**) μτ.

αἰτ. τόπου ζητῶ, ἐρευνῶ, ἐξετάζω : Βάκχ.9,35 **ματεύει ἄλλος ἀλλοίαν κέλευθον,** Ἀριστφ.Θεσμ. 663 **μάτευε ταχὺ πάντα,** Θεόκρ.21,65 **εἰ δ' ἄρα μὴ κνώσσων τὺ τὰ χωρία ταῦτα ματεύσεις.**

ματζούνι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. κ. **μαντζ-** πυκνόρρευστον καὶ κολλῶδες φαρμακευτικὸν σακχαρόπηκτον σκεύασμα ὑπὸ ἐμπειρικῶν, δῆθεν θεραπευτῶν, κατασκευαζόμενον, ὅπερ λαμβάνεται ἐσωτερικῶς, ἔκλειγμα βλ.λ.

ματζουράνα (ἡ) δημ. ἀ. μαντζουράνα βλ.λ.

μάτη (ἡ) ματία, μάταιος κόπος, μωρία, σφάλμα : Στησίχ.47 **μάτας εἰπών,** Αἰσχ.Χο.918 **μὴ ἀλλ' εἰφ' ὁμοίως καὶ πατρὸς τοῦ σοῦ μάτας,** αὐτ.Ἰκ.820 **μάταισι πολυθρόοις** (θορυβώδεσ) συζητήσεσι), Σοφ.ἀπ.798 **οὔ τί τοι μέτρον μάτας** **2**) ἡ αἰτ. **μάτην** ὡς ἐπίρρ. βλ.λ. **3**) ὡς μέτρον τὸ 1/2 τῆς ἀρτάβης : Πάπ. **ἔνεγκόν μοι κόκκου μάτας δ'.**

μάτημι αἰολ. ματεύω βλ.λ. μ. ἐν τῷ β' ἑν. ἐνεστ. : Θεόκρ.29,15 **ἐξ ἑτέρῳ ἕτερον μάτης** ‖ παθ. Ἰων.Ἱππ. π. Ἐρωτιαν. «ματεῖσθαι, ζητεῖσθαι» **2**) αἰολ. πατῶ βλ.λ. : Ἀλκ.Συμπλ.31,3 ‖ θηλ. μτχ. ἐνεστ. **μάτεισαι** : Σαπφ.54.

μάτην ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **μάταν,** ματαίως, ἀσκόπως, ἀνωφελῶς, χωρὶς ἀποτέλεσμα : Ὑμν. Δήμ.308 **πολλὰ δὲ καμπύλ' ἄροτρα μάτην βόες εἷλκον ἀρούραις,** Πίνδ.Ο 1,83 **ἐν σκότῳ καθήμενος ἕψοι μάταν,** Αἰσχ.Πρ.44 **τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην,** αὐτ.1007 **λέγων ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐρεῖν·** ὁμ. μτ. οὐσ. : αὐτ.Ἀγ.165 **τὸ μάτην ἄχθος** (τὸ ἀνωφελὲς φορτίον), Σοφ.Τρ.1149 **Διὸς μάτην ἄκοιτις** (ἡ σύνευνος αὐτοῦ πρὸς οὐδὲν καλὸν τέλος) ‖ ἐν χρ. ὡς κατηγορούμενον : Αἰσχ. Χο.521 **μάτην ὁ μόχθος** **2**) ἀπερισκέπτως, ἀλόγως, ἀνοήτως : Θέογν.523 **οὔ σε μάτην, ὦ Πλοῦτε, θεοὶ τιμῶσι μάλιστα,** Ἡρ.7,103 **μὴ μάτην κόμπος ὁ λόγος οὗτος ὁ εἰρημένος εἴη,** Σοφ.ΟΤ 609 **οὐ γὰρ δίκαιον . . τοὺς κακοὺς μάτην χρηστοὺς νομίζειν,** Πλάτ.Θεαίτ.189D **ἵνα μὴ μάτην θαρρήσῃς** ‖ φρ. **ὁ νοσῶν μάτην** ὁ παράφρων : Σοφ.Αἶ.635 **3**) ματαίως, ψευδῶς : αὐτ.Φιλ.345 **εἴτ' ἀληθὲς, εἴτ' ἄρ' οὖν μάτην,** αὐτ.Ἠλ.63 κ. ἐπὶ ἐνυπνίου : Αἰσχ.Ἀγ.423 **μάταν γάρ . . διὰ χειρῶν βέβαιον** ‖ μτ. τοῦ **εἰς** κ. νεώτ. ἀσκόπως, ἀνωφελῶς, ἄδικα, τοῦ κάκου : Λουκ.Τραγῳδ.28 **εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιθάλπομεν,** Ἀριστείδ. Λόγ.33(51),3, Πρόδρ.2,305 **εἰς μάτην προσγινόμενα καὶ κατηυτελισμένα,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.85 **ἐξήτασεν εἰς τὰ προαύλια καὶ εἰς τὰ συνεχόμενα ὑπόγεια εἰς μάτην** ‖ κ. ἐν πάπ. μτ. τοῦ ἐπί : **ἐπὶ μάτην.**

μάτηρ (ἡ) δωρ. τ. τοῦ μήτηρ βλ.λ.

ματήρ-ῆρος (ὁ) μαστὴρ βλ.λ. Ἡσ.

ματηρεύω (ματήρ) ματεύω βλ.λ. Ἡσ., Φώτ.

ματθαιολία (ἡ) νεώτ. γένος σταυρανθῶν φυτῶν.

μάτι (τὸ) μσν. κ. δημ. τὸ ὄργανον τῆς ὁράσεως, ὄμμα, ὀφθαλμός : Πρόδρ.2,489 **σφίξε σφικτὰ τὰ δόντια σου καὶ κράτει τὴν φωνήν σου, καὶ κάμμυζε τὰ μάτια σου καὶ μὴ πολυπραγμόνει,** Ἐρωτόκρ.1,390 **κάνει καὶ κλαῖσιν καὶ γελοῦν τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων,** Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.20,2 **κι ἐσφούγγιζε τὰ μάτια του μ' ἕνα χρυσὸ μαντήλι,** Σολωμ. Φραγκίσκα Φραῖζερ Ι **μικρὸς προφήτης ἔρριξε σὲ κορασιὰ τὰ μάτια,** Βαλαωρ.Φωτ.Ι, 192, Παλαμ.Ἀσαλ.Ζ Τὸ πανηγύρι στὰ σπαρτὰ 2 **σὰν ἀστραπὴ ἀργυρὴ χτυπάει τὰ μάτια ἡ ἄρμη,** δ. δίστ. **γιὰ μαῦρα μάτια χάνουμαι, γιὰ γαλανὰ πεθαίνω καὶ γιὰ τὰ κρασογάλανα σχίζω τὴ γῆς καὶ μπαίνω·** ‖ κτ. πληθ. προσφώνησις πρὸς πεφιλημένον πρόσ. ἢ ἀ. χλευαστικῶς ἢ θαυμαστικῶς : Ἐρωτόκρ.3,1533 **παρακαλῶ σε, μάτια μου, καλὰ νὰ τὰ λογιάσῃς, - μάτια μου, φῶς μου !, - μωρὲ μάτια μου, τί νὰ σοῦ κάνω·** ‖ ἐπὶ ὅρκου, ὡς τοῦ πολυτιμοτέρου ὀργάνου τοῦ ἀνθρ. σώματος ὄντος τοῦ ὀφθαλμοῦ : **σ' ὁρκίζομαι στὰ μάτια μου, - νὰ μὴ χαρῶ τὰ μάτια μου, - νὰ μοῦ βγοῦνε - νὰ μοῦ χυθοῦν τὰ μάτια·** ‖ ἐπιρρηματικῶς ἐν φρ. **μὲ τὰ μάτια μου** ἰδίοις ὄμμασιν, ἐξ αὐτοψίας· ὁμ. **μὲ τὸ μάτι** κτ. ἐκτίμησιν πρόχειρον, ὡς ἔγγιστα, χωρὶς λεπτομερῆ ἐξέτασιν, μέτρησιν ἢ ζύγισιν· ὁμ. **γιὰ τὰ μάτια** ἢ **γιὰ τὰ μαῦρα μάτια ἢ γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου,** κτ. ἐπίφασιν, ὡς πρόσχημα, πρὸς τὸ θεαθῆναι· ὁμ. **γιὰ τὰ μαῦρα σου τὰ μάτια** πρὸς χάριν σου, γιὰ χατίρι σου· ὁμ. **μέσα ἢ (ἔ)μπρὸς στὰ μάτια μου** (σου, του) ἀκριβῶς ἐνώπιον· ὁμ. **μὲ κλειστὰ τὰ μάτια** ἀπερισκέπτως, χωρὶς προσοχήν, χωρὶς νὰ ἐξετάσω, στὰ τυφλά· ‖ ἐν φρ. ἐλλειπτ. **τὰ μάτια σου τέσσερα (ἢ δεκατέσσερα)** (πρόσεχε, ἔσο ἄγρυπνος φύλοξ, ἔχε τὸ νοῦ σου)· ὁμ. **τὸ παιδὶ καὶ τὰ μάτια σου** (πρόσεχε τὸ παιδὶ σὰν τὰ μάτια σου)· **τὸ μάτι του καρούλι** (ἐπὶ κατακεκλιμένου ἀγρυπνοῦντος)· ‖ ὁμ. φρ. κ. μτ. ρ. **τὸν ἔχω στὸ μάτι ἢ τὸ(ν) - τὴν ἔβαλα στὸ μάτι** (ἀποβλέπω εἴς τινα δυσμενῶς διὰ νὰ τὸν βλάψω, εἴτε μτ. ἐπιθυμίας νὰ τὸν ἀποκτήσω, ἐποφθαλμιῶ)· ὁμ. **μὲ πῆρε μὲ καλὸ ἢ κακὸ μάτι** (διετέθη εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ποὺ μὲ ἀντίκρυσε, ἐκ πρώτης ὄψεως, εὐμενῶς ἢ δυσμενῶς πρὸς ἐμέ)· ὁμ. **τὸν ἔχω σὰν τὰ μάτια μου** (τὸν ἀγαπῶ εἰς ὑπερβολικὸν βαθμὸν καὶ εἰλικρινῶς)· ὁμ. **δὲν ἔχω μάτια νὰ τὸν ἰδῶ** (τὸν ἀποφεύγω, διότι εἶμαι ἐκτεθειμένος ἀπέναντί του, ἢ τὸν ἀποστρέφομαι, τὸν βδελύσσομαι, τὸν σιχαίνομαι)· **δὲν μοῦ γεμίζει τὸ μάτι** (δὲν μοῦ φαίνεται καλόν, ἢ δὲν ἔχει τὴν ἀποδιδομένην αὐτῷ ἀξίαν)· ὁμ. **δὲν χορταίνει τὸ μάτι του** (ἢ **μάτι ἀνεχόρταγο**) (εἶναι ἄπληστος)· ὁμ. **ρίχνει στάχτη στὰ μάτια τοῦ κόσμου** (προσπαθεῖ νὰ καλύψῃ κακήν τινα πρᾶξιν ἢ πρόθεσιν)· ὁμ. **ἐμαύρισε τὸ μάτι μου** (ἀπὸ τὴ δυστυχία, τὴ φτώχεια, τὴν πεῖνα κττ.) (δὲν ἀντέχω πλέον, ἔχασα τὴν ὑπομονήν μου)· ὁμ. **πῆρα τὰ μάτια μου** (ἢ **τῶν ὀμματιῶν μου**) **κι ἔφυγα** (ἀπηλπίσθην κι ἔφυγα μακριά)· ὁμ. **πολὺ χτυπάει στὰ μάτια** (κινεῖ πολὺ τὴν προσοχήν, εἶναι πολὺ χτυπητὸ ἰδ. στὸ χρῶμα)· ὁμ. **τῆς ἔκλεισα - τῆς πάτησα ἢ τῆς ἔκανα τὸ μάτι** (τῆς ἔκανα νεῦμα διὰ τοῦ κλεισίματος τοῦ βλεφάρου τοῦ ἑτέρου τῶν ὀφθαλμῶν)· ὁμ. **κάρφωσε τὰ μάτια της ἀπάνω μου** (μὲ ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκτί)· ὁμ. **ποῦ θὰ μοῦ πᾷς, θὰ σοῦ φάω τὸ μάτι** (ἐντὸς ὀλίγου ἀφεύκτως θὰ σ' ἐκδικηθῶ)· ὁμ. **μοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια** (μὲ καθωδήγησε, μὲ ἐδίδαξε, μὲ ἐμύησε)· ὁμ. **μὲ πιάνει τὸ μάτι** (ματιάζομαι, μὲ βασκάνουν εὐκόλως)· ὁμ. **ἔχει κακὸ μάτι** (ματιάζει εὔκολα καὶ ἄσκημα, ἔχει βάσκανον ὀφθαλμόν)· ὁμ. **ἔβγαλα τὰ μάτια μου** (κατεστράφην ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος· κ. ἐν αἰσχρ.σημ. ἐκόρεσα τὰς ἀφροδισίους μου ὁρμάς, ἰδ. κτ. πληθ. **ἔβγαλαν τὰ μάτια τους** συνουσιάσθησαν), ὁμ. **κλείνω τὰ μάτια μου** ἢ **κάνω στραβὰ μάτια** (ἐν ἐπιγνώσει μου κάνω ὅτι δὲν βλέπω)· ‖ εἰδ. **σφαλῶ ἢ κλείνω τὰ μάτια** ἀμτβ. (κλείω τοὺς ὀφθαλμούς μου διὰ παντός, ἀποθνήσκω) : **ὅταν κλείσω ἐγὼ τὰ μάτια μου, ὅλα στάχτη ἂς γενοῦν·** κ. μτβ. ἀφαιρῶ τινος τὴν ζωήν : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 54,14 **μὰ δίχως ψυχοπόνια μοῖρα κακὴ σφαλῶντας μου τὰ μάτια μὲ πῆρε στὴν ἐρημιὰ τοῦ Κάτου Κόσμου·** ‖ ἰδ. κηδεύω νεκρόν, παρίσταμαι εἰς τὰς τελευταίας στιγμάς τινος καὶ τοῦ κάμνω τὰ νενομισμένα : **τὸ στερνοπαίδι μου θὰ μοῦ κλείσῃ τὰ μάτια·** ‖ ὁμ. **παίζει - πετάει ἢ ξεπετᾷ τὸ μάτι μου** (ἐπὶ νευρικῆς τινος συσπάσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ· κτ παλαιὰν δεισιδαιμονίαν ὁ παλμὸς οὗτος τοῦ βλεφάρου προαγγέλλει τὴν ἄφιξιν φίλου ἢ τὴν πραγματοποίησιν ἐλπίδος, ὅθεν περιμένω νὰ ἴδω τινά)· ‖ ὁμ. **κάνει στὰ μάτια** (εἰδ. ἐπὶ ὑποζυγίου

προσβλέποντος ἀπλήστως τὴν φορβὴν καὶ ὑποφέροντος, διότι ἐμποδίζεται νὰ φάγῃ)' || παροιμ. **μάτια ποὺ δὲν βλέπονται γρήγορα λησμονιοῦνται** (οἱ μακρὰν εὑρισκόμενοι κ. μὴ βλεπόμενοι συχν.ὑπὸ τῶν συγγενῶν κ.φίλων ταχέως λησμονοῦνται)' ὁμ. **μάτια ὄμορφα, δυστυχισμένα χέρια** (ἐπὶ εὐειδοῦς μέν, ἀλλ' ἀμελοῦς καὶ ὀκνηροῦ)' ὁμ. **τοῦ νοικοκύρη τὸ μάτι κοπριὰ στὸ χωράφι ἢ τροφὴ τοῦ ἀλόγου** (ἡ αὐτοπροσώπως ἐπιβλεπομένη ἐργασία ἀποφέρει μεγάλα κέρδη)' ὁμ. **ἡ πραμάτεια θέλει μάτια** (ἐπὶ ἀπατηθέντος κτ.τὴν ἀγορὰν πράγματός τινος)' ὁμ. **τὸ γινάτι βγάζει μάτι** (τὸ πεῖσμα φέρει μεγάλας καταστροφάς)' **2**) μτφ. ἀνανάπτυκτος, ἀσχημάτιστος βλαστὸς φυτοῦ : **ἔρριξε χαλάζι καὶ χάλασαν ὅλα τὰ μάτια τῶν ἀμπελιῶν, - φέτος θ' ἀφήσω μόνο τρία ὡς τέσσαρα μάτια στὸ κλῆμα, - ἡ τριανταφυλλιὰ πέταξε μάτια**' **3**) **μάτι τῆς θάλασσας** δίνη, ρουφήχτρα' **4**) **μάτι νεροῦ** πηγὴ ἀναβλύζοντος ὕδατος' **5**) **ἀβγὰ μάτια** τὰ τηγανισθέντα κτ. τρόπον ὥστε νὰ μείνῃ ἀκέραιος ὁ κρόκος' **6**) ἡ θυρίς, τὸ διαμέρισμα κ. γεν. αἱ θέσεις ἐπίπλου : **τὸ μάτι τῆς ἐταζέρας, - στὸ ἐπάνω μάτι τῆς ντουλάπας**' **7**) στρογγύλον ἄνοιγμα τῆς μαγειρικῆς μηχανῆς' **8**) (ἄμμσ) βροχίς, θηλειὰ δικτύου ἢ ἄλλων πλεκτῶν εἰδῶν.

μᾰτία (ἡ) (μάτη), Ἰων. **-ίη** ματαία, ἀνωφελής, ἄκαρπος ἐπιχείρησις, ἀπόπειρα : Ὀδ.Κ 79 **ἡμετέρῃ ματίῃ**' **2**) ἀφροσύνη, πλάνη, σφάλμα : Ἀπολλ. Ρ 1,805.

ματιά (ἡ) δημ. στροφὴ τῶν ὀφθαλμῶν πρός τι ἀντικείμενον, βλέμμα : Σολωμ.Ἔθν.Ὕμν.165 **κειὸς σεβάσμια προχωρώντας καὶ μ' ἀνήσυχες ματιές,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 39,2) **καὶ μιὰ ματιά σου ἀναθυμᾶμαι τώρα ποὺ μοιάζει σὰ φωσφόρινη ἀστραφιά.**

ματιάζω δημ. ρίχνω τὸ βλέμμα μου, τὴ ματιά μου εἴς τι, προσβλέπω : Ἐφταλ.Ὀδ.Α 118 **σιμὰ στοὺς ἄλλους μάτιασε τὴν Ἀθηνᾶ**' || προσβλέπω καὶ ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος : **μόλις μπῆκα στὸ κατάστημα, μάτιασα τὸ καπέλλο**' **2**) ἐπιφέρω διὰ τοῦ βλέμματος ἢ καὶ δι' ὑπερβολικοῦ ἐπαίνου βλάβην εἰς τὸ ὁρώμενον πρόσωπον ἢ ἀντικείμενον, βασκαίνω : **τὸν μάτιασε, - ἔχει κακὸ μάτι, ματιάζει μὲ τὸ πρῶτο, - φτύσ' τον νὰ μὴ τὸν ματιάξῃς**' **3**) σκοπεύω, σημαδεύω : **τὸ μάτιασα καὶ μὲ τὴν πρώτη τὸ 'ριξα.**

ματιαῖον μέτρον (τὸ) πάπ. τὸ μάτιον βλ.λ.

μάτιασμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ματιάζω βλ.λ., βασκανία : **τὸν κοιτάξατε γιὰ μάτιασμα ;**

μᾰτίζω ἀρχ. λεξ. κ. δημ. ματεύω βλ.λ.' Ἡσ. κτ. ἀόρ. ἀπαρφ. **ματίσαι**' **2**) δημ. ἐπαυξάνω τὸ μῆκος πράγματός τινος διὰ προσθήκης προεκτάματος : **μάτισε τὸ ὕφασμα νὰ φτάσῃ**' κ. παθ. : **τὰ μανίκια εἶναι ματισμένα**' || εἰδ. ναυτ. συνάπτω, δένω τὰ ἄκρα δύο σχοινίων.

ματικάπι (τὸ) δημ. εἶδος τρυπάνου, ἀρὶς βλ.λ.

ματιλδίτης (ὁ) νεώτ.ὀρυκτολ., ὀρυκτὸν θειοάλας τοῦ ἀργύρου μτ. βισμουθίου, ἄ. πλεναργυρίτης.

μάτιν (τὸ) μσν. Ἱμάτιον : Πρόδρ.2,400 **κουντῶ τὸν συφωμήτην μου, σύρνω τον ἐκ τὸ μάτιν.**

μᾰτιολοιχός (ὁ) κρουσιμέτρης βλ.λ. : Ἀριστφ. Νεφ.451 **στρόφις ἀργαλέος, ματιολοιχός.**

μάτιον (τὸ) πάπ. αἰγυπτ. μέτρον χωρητικότητος.

ματίς Ἡσ. «μέγας, ἐπὶ τοῦ βασιλέως».

ματισία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν βαμβακοειδῶν.

ματισιά (ἡ) (ματίζω) δημ. μάτισμα βλ.λ.

μάτισμα (τὸ) (ματίζω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ματίζω βλ.λ. : **τὸ ροῦχο αὐτὸ γιὰ νὰ δείξῃ θέλει λίγο μάτισμα.**

ματλοκίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον ὀρυκτὸν τοῦ μολύβδου.

ματογυάλι (τὸ) δημ. δίοπτρον' συνήθ. κτ. πληθ. **ματογυάλια** δίοπτρα, γυαλιά.

ματόκλαδο (τὸ) δημ. βλεφαρίς, τσίνωρο' συνήθ. κτ. πληθ. **ματόκλαδα** κ. **ματοκλάδια** αἱ βλεφαρίδες : Κρυστ.Γκόλφω 132 **τ' ἁπλωτερὰ ματόκλαδα στὰ κάτου ἐχαμηλῶναν,** Ἐφταλ.Ὀδ.Α 364 **ὕπνο ἡ Ἀθηνᾶ τῆς στάλαξε γλυκὸ στὰ ματοκλάδια.**

ματοκόβω δημ. ἀμτβ. μαυρίζω, μελανιάζω, ἐπὶ πληγῶν ἐκ κτυπήματος.

ματοκυλίζω μσν. κ. δημ. κ. **ματοκυλάω** αἱματοκυλίζω βλ.λ.' συνήθ. παθ. παρακ. μτχ. **-ισμένος** ὁ βουτηγμένος εἰς τὸ αἷμα : Ἐρωτόκρ 4,1906 **ἀσούσσουμο κι ἀνέγνωρο καὶ ματοκυλισμένο.**

ματοκυλισιά (ἡ) μσν. κ. δημ. αἱματοκύλισμα, αἱματοχυσία : Ἐρωτόκρ.4,1111 **γίνουνται ματοκυλισιὲς πολλῶν λογιῶν θανάτοι.**

ματοκύλισμα (τὸ) δημ. αἱματοκύλισμα βλ.λ.

ματόπονος (ὁ) δημ. πόνος τῶν ὀφθαλμῶν' || ἀσθένεια τῶν ὀφθαλμῶν, ὀφθαλμία, πονόματος.

μάτος (ὁ,ἡ) ζήτησις : Ἱππ.π.Γαλ.19,120.

ματοτσίνουρο (τὸ) δημ. κ. ματοτσίνουρο βλεφαρίς' πρβλ. ματόκλαδο.

ματόφρυδο (τὸ) δημ. ἡ ὀφρύς, τὸ φρύδι : **ἔχει σμικτὰ ματόφρυδα.**

ματόφυλλο (τὸ) δημ. τὸ βλέφαρον βλ.λ. : Καρκβ. Ζητ.52 **τί θαρρεῖτε, ἔλεγεν ὁ Χαδούλης παίζοντας ἀπάνω κάτω τὰ ματόφυλλά του.**

ματρακούκα (ἡ) δημ. μανδραγόρας βλ.λ.

ματρικαρία (ἡ) νεώτ. γένος φυτῶν συνθέτων.

μᾱτροδόκος -ον δωρ. τ. τοῦ μητροδόκος βλ.λ.

ματρόξενος Ἡσ. «τοὺς νόθους παῖδας . . ».

μᾱτρῦλεῖον (τὸ), δ.γρ. **ματρύλλιον** ἢ **μαστρύλλιον** πορνεῖον, χαμαιτυπεῖον : Δείν.ἀπ.43,5, Μέν. Ἐπιτ.427, Πλούτ.Ἠθ.752C.

ματρύλλιον (τὸ) μτγν. τὸ ματρυλεῖον βλ.λ. : Πολυδ.6,188 **ἐν οἰκήματι ζῶν ἐν ματρυλλίοις.**

μάτρυλλος (ὁ) μτγν. κ. μσν., θηλ. **μάτρυλλα** προαγωγός, μαστροπός : Φρύν. ἐν ΑΒ 48,32 **κυνοφθαλμίζεται, ἀναιδῶς καὶ ἰταμῶς ὁρᾷ τρόπον ματρύλλου.**

ματρῶνα (ἡ) (λατ.) Ἐπιγρ. κ. δημ. κ. **ματρώνα** δέσποινα, οἰκοδέσποινα : **τὴν ἀξιολογωτάτην ματρῶναν**' || εἰρων. ἰδιοκτήτρια οἴκου ἀνοχῆς.

ματρωνισμός (ὁ) νεώτ. ἡ εἰς τελείαν γυναῖκα ἀνάπτυξις τοῦ ὀργανισμοῦ εἰς λίαν μικρὰν καὶ ἀσυνήθη ἡλικίαν.

μάτρως δωρ. τ. τοῦ μήτρως βλ.λ.

ματρωσμός δωρ. τ. τοῦ μητρωσμὸς βλ.λ.

μάτς (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἀγὼν μεταξὺ δύο πυγμάχων ἢ παλαιστῶν ἢ δύο ὁμάδων ἀθλητῶν, ἰδ. ποδοσφαίρου : **πυγμαχικὸν-ποδοσφαιρικὸν μάτς.**

ματσάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μάτσο βλ.λ. : **δῶσέ μου ἕνα ματσάκι μαϊντανό - κλωστή.**

ματσαράγκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. εἰδ. ἀπάτη ἐν χαρτοπαιγνίῳ' **2**) κτ. ἐπέκτ. πᾶν εἶδος ἀπάτης.

ματσαραγκιά (ἡ) δημ. ματσαράγκα βλ.λ., κατεργαριά.

μάτσο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. δεσμὶς ὁμοειδῶν πραγμάτων : **ἕνα μάτσο πράσα, φρ. μάτσο ἔχει τὰ χιλιάρικα** (ἐπὶ πολὺ πλουσίου), - **μάτσο μοῦ τὰ 'στειλε ὁ θεός** (ἐπὶ δυστυχημάτων ἐπελθόντων πολλῶν ὁμοῦ)' || ἐπιμήκης δέσμη νήματος : **ἕνα μάτσο σπάγγο - νῆμα**' || κτ. πληθ. ἐπιρρηματικῶς, πολύ, εἰς μεγάλην ποσότητα : δ.τραγ. **κάμε μου αὐτὴ τὴ χάρη, νὰ φέρω μάτσα τὸ κερὶ καὶ φοῦχτες τὸ λιβάνι.**

ματσόβεργα (ἡ) δημ. ἐπιμήκης, λεπτή, κυλινδρικὴ ράβδος, δι' ἧς ἀνοίγονται τὰ ἐκ ζύμης φύλλα, ἄ. πλάστης.

ματσόλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ.κ.**-ιόλα** ξυλίνη δικέφαλος σφύρα ἐν χρ. π τοῖς βυτιοποιοῖς κ[illegible] λευκοσιδηρουργοῖς' || εἰδ. ναυτ. [illegible] -αλό-

σφυρα χρησιμοποιουμένη κατὰ τὴν σπαργάνωσιν δ. σχοινίων διὰ δετηριῶν : Παπαδ.Χρ.Μηλ.155 **ἀποτελεῖ κρότον ὅμοιον μὲ τὸν τῆς ματσόλας ἢ ξυλίνης σφύρας τοῦ καλαφάτη.**
ματσούκα (ἡ) δημ. ῥάβδος, βακτηρία, ῥόπαλον : **θ' ἁρπάξω καμιὰ ματσούκα, - ἀκουμπάω** στὴ ματσούκα.
ματσούκι (τὸ) δημ. ματσούκα βλ.λ. : **μὲ χτύπησε** μὲ τὸ ματσούκι.
ματσουκιά (ἡ) [λατ. μσν.] δημ. κτύπημα διὰ ῥοπάλου, ῥάβδισμα : δ.τρσγ. **μιὰ ματσουκιὰ τοῦ χάρισεν ἀπάνω στὸ καππάκι,** Ζερβ.Λυρ.Σάτ. Μέρμ.173 **χαμαὶ μ' ἀποστουμπάνισαν κι οἱ δυὸ** μὲ ματσουκιές.
ματσουκώνω δημ. κτυπῶ διὰ ῥάβδου, μὲ ματσοῦκι, δέρνω, ξυλίζω.
ματσουλίζω δημ. μασουλίζω, μασῶ, τρώγω τι.
ματταβεῖ Ἡσ. «περιβλέπει, ἀδημονεῖ».
ματτάβης Ἡσ. «ἀπορῶν».
ματταβόμενος Ἡσ. «μέλλων καὶ ἀποκνῶν».
μάτταβος-ον Ἡσ. ὁ μωρός.
ματτεϊκὴ μέθοδος (ἡ) [ἐκ κυρ. ὀν. Ματτέϊ] νεώτ. ἰατρ. παραλλογή τις τῆς ὁμοιοπαθητικῆς θεραπευτικῆς μεθόδου, δι' ἧς καθιεροῦται ἡ χρ. τῶν φυτικῶν κυρ. ἐκχυλισμάτων.
ματτυάζω παρασκευάζω ἢ ἐσθίω ματτύην βλ.λ. : Ἀλεξ.π.Ἀθήν.14,663D **εὐωχεῖσθε, προπόσεις πίνετε, λέπεσθε, ματτυάζετε.**
ματτύη (ἡ) νόστιμόν τι φαγητὸν πολυτελέστατα παρεσκευασμένον ἐκ κοπανισμένου κρέατος πουλερικῶν καὶ χόρτων, μακεδ. καὶ θρακικῆς προελεύσεως : Νικόστρ.8, Σόφιλ.π.Ἀθήν.14,640D **ἐπιδορπίσηται τὰς ὀνείας ματτύας,** Μαχ.1· πρβλ. Πολυδ.6,70 «ἡ ματτύη Μακεδονικὸν εὕρεμα, δίψους ἐγερτικὸν βρῶμα, ᾧ ἐχρῶντο μεσοῦντος τοῦ πότου» (κῶδ. ματύλλη).
ματτύης (ὁ) μτγν. ἡ ματτύη βλ.λ. : Ἀρτεμίδ.Δαλδ. π. Ἀθήν 14,663D **τὸν ματτύην.. εἶναι πάντων ὄνουα τῶν πολυτελῶν ἡδυσμάτων.**
ματτυοκόπης (ὁ) μτγν. ἐπωνυμία τις αἰσχροῦ ἀνδρός, ματτυολοιχὸς βλ.λ. : Ἀμμιαν.Μαρκ 15,5,4.
ματτυολοιχὸς (ὁ) ἐσφ.γρ. τοῦ ματιολοιχὸς βλ.λ.
μάττω ἀττ. τ. τοῦ μάσσω βλ.λ.
ματῶ-άω (μάτην) ποι. εἶμαι ἀργός, ὀκνηρός, ὀκνῶ, βραδύνω, ἀργοπορῶ, ἀμελῶ : Ἰλ Π 474 **ἀπέκοψε παρήορον οὐδὲ μάτησε,** αὐτ.Ε 233 **μὴ τὼ μὲν (ἵππω) δείσαντε ματήσετον,** Αἰσχ.Πρ.57 **περαίνεται δὴ κοὐ ματᾷ τοὔργον τόδε** (τὸ ἔργον δὲν βραδύνει, προχωρεῖ, προβαίνει), σύτ.Ἑπτ. 37 **τοὺς πέποιθα μὴ ματᾶν ὁδῷ** (μὴ διατρίβειν, μὴ χρονοτριβεῖν καθ' ὁδόν)· **2)** εἶμαι μάταιος, ἀνωφελής : αὐτ.Εὐμ.141 **ἰδώμεθα, εἴ τι τοῦδε φροιμίου ματᾷ** (ἂν εἶναι μάταιον, ἀνωφελὲς)· **3)** ἐπὶ προσ.,ἁμαρτάνω, ἀποτυγχάνω εἴς τι : Ὀππ. Ἀλ.3,102 **βουλῆς δὲ σαόφρονος οὐκ ἐμάτησε.**
ματῶ-έω σπαν. τ. τοῦ ματεύω βλ.λ.· Ἡσ. «ματεῖν, ζητεῖν».
μάτωμα-ατος (τὸ) δημ. τὸ αἱμάτωμα βλ.λ. : **μάτωμα πληγῆς.**
ματώνω μσν. κ. δημ. αἱματώνω βλ.λ., αἱμορραγῶ : Ἐρωτόκρ.2,1701 **τὰ σωθικὰ** ματώσασι κι **αἷμα πολὺν ἐφτύσα,** Κρυστ.Ἀγροτ.Φλογέρα 44 **σὰν μάτωνε τὸ χέρι μου, αὐτὴ μοῦ τὸ φιλοῦσε**· κ. παθ. : Παπαδ.Χρ.Μηλ.103 **εἶσαι ματωμένη!** ματώθηκες, **ἔκραξε μετὰ σπαραγμοῦ.**
μαῦδι Ἡσ. «λαοτομεῖον».
μαυδὸς ἀμφ. ἐνν. π. Ἡρωδισν.1,142.
μαυκυρὸν Ἡσ. «τὸ χλιαρόν».
μαυλία (ἡ) σχόλ. ἡ μαῦλις βλ.λ.(2) : Σχόλ.Θουκ.1,6.
μαυλίζω σχόλ., νεώτ. κ. δημ. μαστροπεύω βλ.λ.· Ἡσ. ἐν λ. μαστροπός, Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ. 976· **2)** νεώτ. κ. δημ. καλῶ, κράζω, φωνάζω τὰς ὄρνιθας δι' εἰδικῆς φωνῆς· **3)** κυρ. προσελκύω θηράματα ἀπομιμούμενος τὴν φωνὴν αὐτῶν : Καζ.Ν ΘΚωμ.3,117 **σὰν τὰ πουλιά, ποὺ τὰ** μαυλίζει **ὁ κράχτης.**
μαῦλις-ιδος ἡ -ιος (ἡ) (1) Ἡσ. μαστροπός, προαγωγός, πορνοβοσκός.
μαῦλις-ιδος ἡ -ιος (ἡ) (2) μτγν., δοτ. **μαύλιδι,** αἰτ. μαῦλιν, ὀνομ. πληθ. **μαύλιες,** μάχαιρα, μαχαίριον : Καλλ.Αἴτ.3,1,9, Νίκ.Θηρ.705 **κεφαλῆς ἀπὸ θυμὸν ἀράξαι μαυλίδι χαλκείῃ,** Βησαντ.ΑΠ 15,25 **μαύλιες θοούμεναι.**
μαυλισία (ἡ) (μαυλίζω) μσν. μαλακία, τρυφηλότης, θρυπτικότης : Ἰω.Μον.Κανον.106 **ταῦτα.. περὶ τῆς μαλακίας, ὡς ἔφην, καὶ τῆς μαυλισίας λέγεσθαι πέφυκε.**
μαύλισμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαυλίζειν βλ.λ., προαγωγὴ εἰς διαφθοράν· **2)** παραπλάνησις ζῴου διὰ τῆς ἀπομιμήσεως τῆς φωνῆς.
μαυλιστήριον (τὸ) (μαυλίζω) ὁ μισθός, ἡ ἀμοιβή, ἣν λαμβάνει ὁ προαγωγός : Ἱππῶν.126· **2)** οἶκος ἀνοχῆς, πορνεῖον : Πάπ.
μαυλιστής (ὁ) (μαυλίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., θηλ. **μαυλίστρια,** μαστροπός, προαγωγός : Κατ. Ἀστρλ.Κ 8(4),212, ΕΜ 695,31, Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.976, Φώτ.,Σουΐδ. ἐν λ. κ. ἐν λ. πυγοστόλος.
μαυραγάνι (τὸ) δημ. εἶδος σίτου ἔχοντος μέλανα ἄγανα, μαῦρον ἀθέρα, ἃ. μαυροσίταρο.
μαυραγκαθιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ῥάμνος βλ.λ. ἡ ἑλληνική, ῥάμνος ἡ ἐλαιοειδὴς καὶ ῥάμνος ἡ προυμνόφυλλος.
μαυράδα (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μέλανος, τοῦ μαύρου, μελανότης, ἰδ. ἐπὶ προσ. : **ἔχει μιὰ μαυράδα ἀποκρουστική**· **2)** σημεῖον μέλαν, μελανὴ κηλίς, μαῦρο σημάδι, ἃ. μαυράδι.
μαυράδι (τὸ) δημ. μικρὸν μέλαν σημεῖον, μικρὰ μελανὴ κηλίς : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.54 **ἐὰν οἱ ἄνεμοι μέσ' στ' ἄδεια τὰ κλαδιὰ μουγγοφυσοῦν, σειοῦνται, σειοῦνται τὰ μαυράδια, ὅπου οἱ κλῶνοι ἀντικτυποῦν**· **2) τὸ μαυράδι τοῦ ματιοῦ** ἡ κόρη βλ.λ. τοῦ ὀφθαλμοῦ.
μαυρανδία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **σκροφουλαριοειδῶν.**
μαυρειδερὸς-ή-ό δημ. ὁ ὑπομέλας, ὁ μελανόχρους, μελαψός, μελαχρινός : Παλαμ.Ἀσάλ.Ζ Ἀσκραῖος 220 **πιάστηκε, δάρθηκε στῆς χαλκόφλογας τὴν ἀνάβρα, σὰν πεταλούδα** μαυρειδερή.
μαυρέλατος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν τόξος ἢ ραγοφόρος.
μαυρέτα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν γλαρεόλη ἡ λειμώνιος.
μαυρίδα (ἡ) δημ. μαυρίλα, μελανιά.
μαυρίζω μσν. κ. δημ. καθιστῶ τι μέλαν, κάμνω μαῦρο, προσδίδω εἴς τι μέλαιναν χροιάν : **σὲ μαύρισε γιὰ καλὰ ὁ ἥλιος**· ‖ μτφ. ἐπὶ ἐκλογέων, δίδω ἀρνητικήν, μαύρην ψῆφον, καταψηφίζω : **ἐμαύρισαν ὅλοι οἱ ψηφοφόροι τοὺς τρικουπικούς, - κι ἐσὺ μὲ μαύρισες!**· ‖ ἀμτβ. γίνομαι μαῦρος, προσλαμβάνω, παίρνω μέλαιναν χροιάν : Ἐρωτόκρ.5,1143 **μαύρισε, πάλι ἀσκήμισε, κανεὶς μὴ σὲ γνωρίσῃ,** Σολωμ.Λόρδ.Μπάϋρ.114 **καθὼς βλέπεις καὶ** μαυρίζει ἥσκιος **νέου κυπαρισσιοῦ**· ‖ παθ. ἰδ. **ἐν μτχ.** μαυρισμένος ὁ ἔχων μέλαν, μαῦρο χρῶμα : Ἐρωτόκρ.2,1116 **ἐπῆγ' ἡ ἄγρια του ψυχὴ στὸ μαυρισμένον ᾅδη,** Καρκβ. Ζητ.42 **πίσω ἀπὸ τὴ μαυρισμένη πόρτα καὶ περίγυρα στοὺς τοίχους**· ‖ ἐν φρ. **ἐμαύρισε τὸ φῶς μου** ἔγινε θολὴ ἡ ὅρασίς μου, ἐσκοτείνιασε : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.154,4 **ἐβούρκωσ' ἡ καρδούλα του, ἐμαύρισε τὸ φῶς του**· ‖ φαίνομαι μαῦρος : **μαυρίζει σὰν κόρακας**· ‖ διακρίνομαι μακρόθεν συγκεχυμένως ὡς μέλαν σημεῖον : **κάτι μαυρίζει ἐκεῖ κάτω**· **2)** μτφ. κατατρύχομαι,

βασανίζομαι ὑπὸ μακρᾶς θλίψεως ἢ ἀνεκπληρώτου πόθου· ἰδ. ἐν φρ. **ἐμαύρισ' ἡ καρδιά μου ἀπὸ δαύτονε** ἐταλαιπωρήθην, ἠγανάκτησα, ἐπόνεσα ἐξ αἰτίας του: **ἐμαύρισε τὸ μάτι μου ἀπὸ τὴν πεῖνα - ἀπὸ τὴ δυστυχία** (δὲν ἀντέχω πλέον, ἀπηύδησα, ἐσκοτίσθη ἡ διάνοιά μου), παροιμ. **τοῦ κοράκου** (ἢ τοῦ ἀράπη) **τὰ παιδιὰ ὅσο πάει καὶ μαυρίζουνε** (ἐπὶ καταστάσεων ὁλονὲν ἐπιδεινουμένων)· κ. παθ. κτ. μτχ. **ἡ μαυρισμένη μου ψυχὴ** ἡ δυστυχισμένη, ἡ μαύρη ἐκ τῆς θλίψεως, ἡ ταλαιπωρημένη, ἡ πονεμένη.

μαυρίλα (ἡ) δημ. μελανία, μελανότης, μαυράδα, μαῦρον χρῶμα : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.18 **ἄσπροι καταρράχτες γενειάδων ἀπάνω στὴ μαυρίλα τῶν ράσων·** **2)** τὸ σκότος, ἡ σκοτεινιά, τὸ σκοτείνιασμα : Σολωμ. Δύο ἀδέρφια 23,2 **ἀνήσυχου ὀνείρου τρομάρα, μαυρίλα,** Κρυστ.Σκ.'Αδ.1.13 **ρίχνω στὰ Γιάννινα ματιὰ καὶ βλέπω ὅλο μαυρίλα,** Πορφύρ.Σκ.54 **καὶ μέσ' στὴ μπόρα ποὺ τὴ σέρνει, ὑψώνεται σὰ νά 'ναι ἀπ' τὴ μαυρίλα της βγαλμένη** **3)** μτφ. μέγα πένθος, μεγάλη συμφορά· **4)** ἡ θέα πλήθους, ἰδ. στρατοῦ ἐρχομένου μακρόθεν μὲ καταστροφικὰς διαθέσεις καὶ ἐγείροντος κονιορτόν : δ.τραγ. **πολλὴ μαυρίλα πλάκωσε, μαύρη σὰν καλιακούδα·** **5)** ἐν φρ. **ἔφαγε μαυρίλα ποὺ πῆγε γόνα** ἐπὶ ἀποτυχόντος κατὰ τὰς ἐκλογάς.

μαύρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μαυρίζω βλ.λ., ἡ μελάνωσις : Παλαμ. 'Ασάλ.Ζ' Ἀσκραῖος 132 **ποὺ κόβει μ' ἕνα μαύρισμα τ' ὁλόχυτο τῆς πλάσης, - τὸ μαύρισμα τοῦ πίνακος·** **2)** μτφ.ἡ ἄρνησις ψήφου, ἡ ἀγρία καταψήφισις ἐν ἐκλογαῖς : **ἔφαγε μεγάλο μαύρισμα στὶς ἐκλογές.**

μαυριτανικὸς-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μαυριτανίαν ἢ τοὺς Μαυριτανούς : **Μαυριτανικὴ τέχνη.**

μαυριτία (ἡ) νεώτ. γένος τι φοινίκων.

μαυρογένης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων μέλαν γένειον, μαύρη γενειάδα.

μαυρογῆ (ἡ) δημ. κ. **μαυρόγη** κ. **μαυρόγεια** ἡ μαύρη γῆ, τὸ σκοῦρο χῶμα, μαυρόχωμα.

μαυροδάφνη (ἡ) νεώτ. κ. δημ. εἶδος ἐπιτραπεζίου ἐρυθροῦ οἴνου, παραγομένου εἰς θερμὰ κλίματα καὶ ἐξ ὑπερωρίμων σταφυλῶν.

μαυροδημιά (ἡ) δημ. ποικιλία τοῦ φυτοῦ ἄμπελος βλ.λ. ἡ οἰνοφόρος.

μαυροκκρασιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κέρασος βλ.λ. ἡ πτηνόφιλος· ‖ κ. **μαυροκέρασο** ὁ καρπὸς τῆς μαυροκερασιάς.

μαυροκίτρινος η-ο δημ. ὁ ἔχων μέλαν καὶ κίτρινον χρῶμα, ὠχρομέλας, πελιδνός : **ἕνας σιχαμένος μαυροκίτρινος.**

μαυροκόκ(κ)α (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μελάνθιον βλ.λ. τὸ δαμασκηνόν.

μαυροκόκκινος-η-ο δημ. ὁ ἔχων χρῶμα μέλαν καὶ ἐρυθρόν : Παπαδ.Χρ.Μηλ.158 **ἕνα βοϊδάκι μικρόν, μαυροκόκκινον, ἐπαρουσιάζετο τριγύρω εἰς τὰ ἐρείπια.**

μαυρόκοκκος (ὁ) δημ. φυτὸν παράγον μέλανα εὐώδη σπόρον, καρπόν.

μαυροκόρακας (ὁ) δημ. ὁ μαῦρος κόραξ· ‖ μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου διεστραμμένου, ἐπὶ ἀτόμου μαύρης ψυχῆς.

μαυρόκοττα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν αἴθυια βλ.λ.

μαυροκουκκάδες (οἱ) δημ. κ. **μαυροκοῦκκι** (τὸ) μαυροκόκκα βλ.λ.

μαυρολάχανο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λυκόπους βλ.λ.

μαυρολογῶ δημ. γίνομαι, καθίσταμαι μαῦρος, σκοτεινός, σκοτεινιάζω : Κρυστ.'Αγροτ. ἡ Νησιωτοπούλα 14 **μαυρολογᾶνε τὰ βουνὰ καὶ σύγνεφα μεγάλα σκεπάζουνε τὸν οὐρανό, τ' ἀστέρια πέρα πέρα,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 66,13 **μαυρολογᾶν φηλάθε τὰ πετρὰ σὰν ἔννοια κολασμένου.**

μαυρόλυκος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων ἐκ τῶν σκοπελιδῶν.

μαυρομάλλης (ὁ) δημ., θηλ.-ούσα κ. -ού κ.-ισσα, οὐδ. **-άλλικο** ὁ ἔχων μελανὴν κόμην, ὁ μελανόθριξ, ὁ ἔχων μαῦρα μαλλιά : Βιζυην.94,22 **τίνος γέννα εἶσαι σύ, βρὲ φρυδᾶ καὶ μαυρομάλλη.**

μαυρομάνικος-η-ο μσν. κ. δημ. ἰδ. ἐπὶ τεμνόντων ὀργάνων, ὁ ἔχων μαῦρο μανίκι, μέλαιναν λαβήν : ἐξορκισμ. **ἔπαρε μαχαίρι μαυρομάνικο, - μαυρομάνικη κάμα.**

μαυρομάτης (ὁ) δημ., θηλ. **-άτα,** οὐδ. **-άτικο** ὁ ἔχων μέλανας ὀφθαλμούς, μαῦρα μάτια, ὁ μελανόφθαλμος : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.98· ‖ φασόλια μαυρομάτικα εἶδος φασιόλων μικροῦ μεγέθους, ἄ. σμυρναῖκα, γύφτικα, χλωρὰ καλούμενα ἀμπελοφάσουλα.

μαυρομουρ(γ)ιά (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν μορέα βλ.λ. ἡ μελανή.

μαυρομούστακος-η-ο δημ. ὁ ἔχων μελανοὺς μύστακας, μαῦρο μουστάκι : **παλληκάρι μαυρομούστακο.**

μαυροντυμένος-η-ο δημ. ὁ ἐνδεδυμένος μαῦρα, ὁ φορῶν μελανὰ ἐνδύματα, ὁ μελανειμονῶν : Πορφύρ.Σκιὲς 17 **κοντά μας κι ἡ μαννούλα σου ἡ γριά, σκυφτὴ μαυροντυμένη δίπλα ἐκεῖ στὴ θύρα.**

μαυρόπετρα (ἡ) δημ. ἡ μαύρη, μέλαινα τὸ χρῶμα πέτρα, ὁ μέλας λίθος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 53,1 **καὶ σὺ θὰ πᾶς τὴ δεύτερη, μὰ σὰν ἰδῆς τρεῖς χώριες μαυρόπετρες, νὰ πᾶς ζερβιὰ καὶ βοῦρκο ἐκεῖ θὰ τύχης.**

μαυροπίναξ-ακος (ὁ) νεώτ., δημ. **-ίνακας** πίναξ μέλας, ἐφ' οὗ διὰ κιμωλίας γράφουν ἰδ. οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων, κ. μικρὸς μαῦρος πίναξ, ἐφ' οὗ οἱ μικροκαταστηματάρχαι ἰδ. τῶν χωρίων σημειοῦν τὰ ὀφειλόμενα : **ἔλα νὰ ἰδοῦμε πόσα λέει ὁ μαυροπίνακας·** ‖ φρ. **τὸν ἔχουν γράφει στὸν μαυροπίνακα** εἶναι προγεγραμμένος ὡς ὕποπτος καὶ ἐπιβλαβὴς εἴς τι καθεστώς.

μαυροπούλι (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν ψὰρ βλ.λ.

μαυροπράσινος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων χροιὰν μέλαιναν καὶ πρασίνην, ὁ μελάγχλωρος βλ.λ.: 'Ερωτόκρ.2,458 **ἡ ὄψη μαυροπράσινη κι ἀγριοσυννεφιασμένη.**

μαῦρος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων χρῶμα μέλαν, ὁ μέλας, ὁ μελάγχρους : 'Ερωτόκρ.2,240 **μὲ ζουγραφιὲς τριῶν λογιῶν πράσινες, μαῦρες, μπλάβες,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.51 **φεύγουν οἱ μαῦροι γερανοὶ καὶ παίρνουνε στὰ μαῦρα τους φτερὰ τὰ χελιδόνια,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 15,2 **τ' ὄμορφο νησάκι, ὁ μικρὸς ὁ βράχος πόχει πέτρες μαῦρες κι ἔχει σκίν' ἀνάρια·** ἐν φρ. **τὸν ἔκανε μαῦρο στὸ ξύλο** (τὸν ἐμαστίγωσε τόσον πολύ, ὥστε τὸ δέρμα του ἐμελανώθη),**-ντύθηκε ἢ ἔβαλε ἢ φόρεσε τὰ μαῦρα ἢ βουτήχτηκε στὰ μαῦρα** (φέρει βαρὺ πένθος), παροιμ. φρ. **μαῦρο φίδι ποὺ σ' ἔφαγε** (μεγάλην ζημίαν θὰ ὑποστῇς, μεγάλως θὰ τιμωρηθῇς, θὰ βλοβῇς)· ‖ **μαύρη ψῆφος** ἢ ἁπλῶς **μαῦρα** ἐπὶ ἀρνητικῆς ψήφου, ἐπὶ καταψηφίσεως ἐν ἐκλογαῖς: **πῆρε πολλὰ μαῦρα στὶς ἐκλογές·** **2)** μτφ. δυστυχής, ἄθλιος : δ.τραγ. **μαύρη, μωρέ, πικρὴ εἶν' ἡ ζωὴ ποὺ κάνουμε ἐμεῖς οἱ μαῦροι κλέφτες,** Σολωμ.ἡ Φαρμακωμένη 7 **κόσμε ψεῦτη! τὲς κόρες τὲς μαῦρες κατατρέχεις ὅσο εἶναι ζωντανές, - ἔχει πάθει πολλὲς συμφορὲς ὁ μαῦρος!·** ‖ ὁ φέρων δυστυχίαν, ὁ προξενῶν λύπην : **ἔχυσα μαῦρα δάκρυα, - μαύρη νά 'ταν ἡ ὥρα ποὺ σὲ γνώρισα, - τὸν ἔφαγε ἡ μαύρη γῆ, - εἶμαι ἄρρωστος κι ὅλα τὰ βλέπω μαῦρα·** **3)** κακός, μοχθηρός, κακόβουλος : **ἄνθρωπος μὲ μαύρη ψυχή·**

4) πικρός : **αὐτὴ εἶναι ἡ** μαύρη **ἀλήθεια·** **5)** ὡς οὐσ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αἰθιοπικὴν φυλήν : **οἱ** μαῦροι **τῆς 'Αφρικῆς·** **6)** ἵππος, κυρ.ὁ ἔχων μέλαν τρίχωμα : Διγεν.'Ακρ.373 τοῦ Κωνσταντίνου **ταχύτερος ἐτύγχανεν ὁ μαῦρος,** Πάσσωβ 444 **σὲ κρύα βρύση ἐπῆγε ὁ υἱὸς τὸ μαῦρο νὰ ποτίσῃ,** Πολίτ. 'Εκλ.Τραγ.15, παροιμ. **ὅταν φοφήσῃ ὁ μαῦρος μου χορτάρι μὴ φυτρώσῃ** (ὅταν παύσω ἔχων συμφέρον εἰς τι, ἂς χαθῇ τοῦτο, δθ.γενικώτ., ὅταν ἀποθάνω, ἂς χαθοῦν ὅλα· πρβλ. **ἐμοῦ θανόντος γαῖα πυρὶ μιχθήτω),** ὁμ. **ζῆσε, μαῦρέ μου, νὰ φᾶς τριφύλλι** (ἐπὶ ὑποσχέσεων ἢ ἐλπίδων αἵτινες πρόκειται νὰ πραγματοποιηθοῦν εἰς ἀπώτατον μέλλον κ.ἑπομένως ματαίων)· **7)** τὸ οὐδ. μαῦρο (τό) ὡς οὐσ. εἰς τὴν συνθηματικὴν γλῶσσαν τῶν κακοποιῶν ἢ ὀπιομανῶν τὸ χασίς· **8)** ὁ πληθ. **τοῦ θηλ. μαῦρες** αἱ φλύκταιναι τῆς νόσου εὐλογίας βλ.λ.· ‖ συνεκδ. κ. αὐτὴ ἡ εὐλογία ἐπὶ κατάρας : **νὰ βγάλῃς μαῦρες !**

μαυροσάκκι (τό) δημ. τὸ φυτὸν ἀσπερούλη βλ.λ. ἡ ἀρουραία.

μαυροσέλινο (τό) δημ. τὸ φυτὸν σμυρνίον βλ.λ. τὸ μελαλλάχανον.

μαυροσίταρο (τό) δημ. μαυραγάνι βλ.λ.

μαυροσκεπάζω δημ. ἐπικαλύπτω, σκεπάζω διὰ σκότους, σκοτεινιάζω : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 66,19 **χῶρες μαυροσκεπάζοντας βαριὰ | σὰν τὸν χειμῶνα ὁ ὕπνος.**

μαυροστάφυλο (τό) δημ. τὸ φυτὸν φυτολάκκας βλ.λ. ἡ δεκάνδρος.

μαυροτήγανο (τό) δημ. μέλαν, μαῦρο ἐκ τοῦ καπνοῦ τηγάνι· **2)** μτφ. χλευαστικῶς ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ πολὺ μελαχρινός, μελαψός, μαυροπρόσωπος, ἁ. μαυροτσούκαλο· **3)** ἡ νόσος ἄνθραξ, κακὸ σπυρί.

μαυροτσούκαλο (τό) δημ. πηλίνη χύτρα μελανὴ ἐκ τοῦ καπνοῦ, μαῦρο τσουκάλι· **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ἰδ. γυναικῶν, χλευαστικῶς, ὁ πολὺ μελαχρινός· πρβλ. μαυροτήγανο.

μαυροφέρνω δημ. φαίνομαι μαῦρος, φαίνομαι ὡσεὶ ἔχων τὰς ἀποχρώσεις τοῦ μέλανος· πρβλ. σκουροφέρνω : Παλαμ.'Ασάλ.Ζ'Εκατὸ φωνὲς 62,6 **σὰν τὰ ροδοχαράματα στοιχειά, ποὺ μαυροφέρνουνε.**

μαυροφόρος (ὁ) μσν. κ. δημ., θηλ. **-α** ὁ φέρων μαῦρα ἐνδύματα, ὁ μελανείμων, ὁ πενθοφορῶν : 'Ερωτόκρ.2,1944 **πὼς δίδουνε πολλὴ τιμὴ σ' αὐτὸ τὸ μαυροφόρο,** Παλαμ.'Ασάλ.Ζ Στοχασμοὶ τῆς Χαραυγῆς 73 **ἑκατὸ δράκοι ρήγισσα φυλᾶνε μαυροφόρα,** Πορφύρ.Σκιὲς 54,5.

μαυροφορῶ-έω δημ. φέρω μέλανα ἐνδύματα, φορῶ μαῦρα ροῦχα, μελανειμονῶ, πενθηφορῶ : δ.τραγ. **μαῦρα θὰ βάλω νὰ φορῶ νὰ μὲ θωροῦν νὰ λέσι κρῖμα στ' ἀγγελικὸ κορμὶ καὶ νὰ μαυροφορέσῃ,** Καρκβ.Ζητ.148 **ὁ θεὸς ἐπῆρε τὸν ἄνθρωπό τους . . γιατὶ τὸν ἀγαποῦσε. Γιὰ τοῦτο καὶ σπάνια ἢ καθόλου δὲν μαυροφοροῦν·** ‖ κάμνω τινὰ νὰ φορέσῃ μαῦρα ἐνδύματα, νὰ πενθήσῃ : **αὐτὸς τοὺς μαυροφόρεσε·** ‖ ἡ μτχ. μαυροφορεμένος-η-ο ὁ φορῶν μαῦρα, ὁ πενθῶν, πρβλ. μαυροφόρος : Κάλβ.'Ωδ.19,Β **ἂν μαυροφορεμένης χήρας, ἂν βρέφους θρῆνον ὀρφανικὸν ἀκούσῃς, τρέμεις.**

μαυροφρύδης (ὁ) δημ., θηλ. **-α,** οὐδ. **-ικο** ὁ ἔχων μελαίνας ὀφρῦς, ὁ μελάνοφρυς.

μαυρόχορτο (τό) δημ. τὸ φυτὸν σολανὸν βλ.λ. τὸ μέλαν.

μαυρόχωμα (τό) δημ. οὐσία ὀρφνή, κολλοειδὴς προερχομένη ἐξ ἀποσυνθέσεως διαφόρων ὀργανικῶν οὐσιῶν.

μαυρόψαρο (τό) δημ. ὁ ἰχθὺς μελάνουρος βλ.λ., μελανούρι.

μαυρόφαρος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ σκοτεινὸς καὶ φαρὸς ἅμα, ὁ σκοῦρος: 'Ερωτόκρ.2,235 **σ' ἕνα φαρὺ μαυρόφαρο ὄμορφο καὶ μεγάλο πηδώντας καὶ χλιμίζοντας ἔκανε κάθε ζάλο.**

μαυρῶ-όω ἀμαυρῶ, σκοτίζω, μαυρίζω, τυφλώνω· δθ. καθιστῶ, κάμνω τινὰ ἀνίσχυρον, ἀδύνατον : Αἰσχ.Εὐμ.358 **κρατερὸν ὄνθ' ὅμως μαυροῦμεν ὑφ' αἵματος νέου** (ἀμφ.)· ‖ μτφ. καθιστῶ τι σκοτεινόν, ἀφανές, ἀφαιρῶ τὴν λάμψιν, δόξαν καὶ τιμὴν ἀπό τινος : 'Ησίοδ.'Εργ.325 **ρεῖα δὲ μιν μαυροῦσι θεοί·** ‖ παθ. καθίσταμαι ἀμαυρός, σκοτεινός, σβέννυμαι : Θέογν.192 **οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαΐδη ἀστῶν** μαυροῦσθαι, Αἰσχ.'Αγ. 296 **σθένουσα λαμπὰς δ' οὐδέπω μαυρουμένη.**

μαυρώνω δημ. μαυρίζω βλ.λ.

μαυσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. φυτικὴ γλοβουλίνη ἢ σφαιρινίνη **εἰς τὰ** σπέρματα τοῦ ἀραβοσίτου.

μαυσώλειον (τό) μτγν. κ. νεώτ. κ. μαυσωλεῖον ὁ ἐν 'Αλικαρνασσῷ μεγαλοπρεπὴς τάφος τοῦ βασιλέως Μαυσώλου : Πλίν.Φl 36,30· ‖ δθ. ὡς προσηγορ. μνημεῖον, τάφος μεγαλοπρεπής· Παυσ.8, 16,4 «τὰ παρὰ σφίσιν ἐπιφανῆ μνήματα Μαυσώλεια ὀνομάζουσι» ; Στράβ.5,3,8 **ἀξιολογώτατον δὲ τὸ Μαυσώλειον καλούμενον ἐπὶ κρηπῖδος, - τοῦ ἀνήγειραν μαυσωλεῖον.**

μαφία (ἡ) νεώτ. μυστικὴ ὀργάνωσις φαυλοβίων ἐν Ἰταλίᾳ· ‖ ὡς προσηγόρ. ὁμὰς ἐπιτηδείων ἐπιδιωκόντων τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων των δι' ἀθεμίτων μέσων.

μαφόριον (τό) πάπ. ὁ μαφόρτης βλ.λ.

μαφόρτης (ὁ) πάπ. εἶδος λεπτῆς καλύπτρας, λεπτοῦ πέπλου, δι' οὗ ἐκάλυπτον τὴν κεφαλὴν αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἱερεῖς.

μάχαιρα (ἡ) κ.μαν. κ.νεώτ., δημ. μαχαίρι (τό), μτγν. γενικ. **κ. μαχαίρης,** δοτ. μαχαίρῃ, ἀντικείμενον ποικίλ. χρ. **ἐκ** μεταλλικῆς χειρολαβῆς κ. λεπίδος ἐχούσης τὴν ἑτέραν τῶν ἀκμῶν τέμνουσαν κ. αἰχμὴν ὀξεῖαν πρὸς τομὴν ἢ διάτρησιν : 'Ιλ.Λ 844 **ἔνθα μιν ἐκτανύσας ἐκ** μηροῦ **τάμνε** μαχαίρῃ, αὐτ.Γ 271, Εὐρ.Κύκλ.242 **κοπίδας ὡς τάχιστ' ἰὼν θήξεις μαχαίρας·** ‖ ἐν χρ. πρὸς ἀποκοπὴν ἢ διανομὴν κρεῶν : Πίνδ.Ο 1,49 **πυρὶ ζέοισαν εἰς ἀκμὰν μαχαίρᾳ τάμον κατὰ μέλη,** 'Ηρ.2,61 **τὰ μέτωπα κόπτονται μαχαίρῃσι·** ‖ πρὸς κλάδευσιν δένδρων : Πλάτ.Πολ.353Α **μαχαίρᾳ ἂν ἀμπέλου κλῆμα ἀποτέμοις·** ‖ νεώτ. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον: **μάχαιρα μεσόσταιος** (ἀμφίστομος μάχαιρα διὰ τὴν ἀποκοπὴν τῶν ἀρθρώσεων)· ‖ ἡ Δελφικὴ **μάχαιρα εἶδος** κοινοῦ μαχαιρίου διὰ διαφόρους χρ. : 'Αριστλ.Πολιτ.1252b,2 **οὐθὲν γὰρ ἡ φύσις ποιεῖ τοιοῦτον, οἷον οἱ χαλκοτύποι τὴν Δελφικὴν μάχαιραν πενιχρῶς,** 'Ησ. ἐν λ. Δελφικὴ μάχαιρα· κ. παροιμ. ἐπὶ λαιμάργων προσ., ἅτινα ἤθελον μερίδιον διὰ τὰς μαχαίρας, δι' ὧν ἀπέκοπτον τὰ κρέατα· **2)** ὡς ὅπλον, βραχὺ ξίφος ἢ ἐγχειρίδιον : Πίνδ.Ν 4,59 **τᾷ Δαιδάλου δὲ** μαχαίρᾳ **φύτευέ οἱ θάνατον ἐκ χόλου Πελίαο παῖς,** 'Ηρ.6,75 **δείσας τὰς ἀπειλὰς ὁ φύλακος . . διδοῖ οἱ μάχαιραν,** Λυσ.13,87 **ἐάν τις ξύλῳ ἢ** μαχαίρᾳ **πατάξας καταβάλῃ,** ΚΔ Ματθ.26,52 **πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν** μαχαίρᾳ **ἀποθανοῦνται,** Διήγ.'Αχιλλ.(79)· ‖ κ. παροιμ. νεώτ. (ἐξ ἐπεισοδίου τοῦ Εὐαγγελίου) **μάχαιραν ἔδωκες, μάχαιραν θὰ λάβῃς** (ὅτι οἱ βλάπτοντες τοὺς ἄλλους θὰ ὑποστῶσιν ἀντίστοιχον βλάβην)· ‖ ἰδ. ὡς ὅπλον δολοφόνου : 'Αντιφ.5,69 **ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν ἐν τῇ σφαγῇ ᾤχετο φεύγων·** ‖ ἐν χρ. ὑπὸ τῶν θαυματοποιῶν : Πλάτ.Εὐθ.294Ε **ἐς μαχαίρας γε κυβιστᾶν καὶ ἐπὶ τροχοῦ δινεῖσθαι τηλικοῦτος ὤν·** **3)** ἡ σπάθη ἢ τὸ καμπύλον ξίφος (κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ εὐθύ, τὸ κυρίως ξίφος) : Ξεν.'Ελλ. 3,3,7 **ἐπιδεῖξαι αὐτὸν ἔφη πολλὰς μὲν μαχαίρας,**

πολλὰ δὲ ξίφη, **πολλοὺς δὲ ὀβελίσκους**, Ἐπιγρ. μάχαιρα ἱππική (τὸ ξίφος τοῦ ἱππέως)· || ἐν φρ **οἱ ἐπὶ τῆς μαχαίρας** εἶδος σωματοφυλάκων : Ἀρρ.Ἐπικτ.I,30,7 **ἐπὶ μαχαίρας τασσόμενοι** (οἱ ἔχοντες ἐξουσίαν ζωῆς ἢ θανάτου)· **4)** **μάχαιρα κουρὶς** ἢ **κουρικὴ** ξυρός, ξυράφι : Κρατῖν.37, Πλούτ.Δίων 9 **τῆς κεφαλῆς τὰς τρίχας ἀφελεῖν κουρικαῖς μαχαίραις** κ. μ. μάχαιρα : Ἀριστφ.Ἀχ. 849 **κεκαρμένος μοιχὸν μιᾷ μαχαίρᾳ**· πρβλ. Ἡσ. ἐν λ. **μιᾷ μαχαίρᾳ**· || κ. μτφ. : Ζηνόβ.3,19 **διὰ μαχαιρῶν καὶ πυρὸς** (διὰ τῶν πλέον φρικτῶν βασανιστικῶν μέσων)· || ἐν φρ. **μάχαιρα τοῦ πνεύματος** ἡ πνευματικότης : ΚΔ'Ἐφεσ.6,17 **καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ**· || ὁμ. μτφ. ὁ τιμωρητικὸς λόγος : ΠΔ'Ἡσ.27,1 **ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπάξει ὁ θεὸς τὴν μάχαιραν τὴν ἁγίαν**, παροιμ. **μαχαίρᾳ πῦρ μὴ σκαλεύειν** (τοὺς κακοὺς μὴ ἐρέθιζε)· **5)** εἶδος πολυτίμου λίθου : Ἀριστλ.Θαυμ.847a,5, ΨΠλούτ.Ποτ.10,5 **γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος καλούμενος μάχαιρα· ἔστι γὰρ σιδήρου παραπλήσιος**· **6)** μέρος τοῦ ἥπατος : Ῥοῦφ.Ὀνομ.180.

μαχαίρα (ἡ) δημ. μεγεθυντ. τοῦ μαχαίρι βλ.λ., μεγάλο μαχαίρι.

μαχαιρᾶς (ὁ) πάπ. κ. νεώτ., δημ. κ.**-άς** ὁ κατασκευαστὴς μαχαιρῶν, ὁ μαχαιροποιός· **2)** ὁ ὡπλισμένος διὰ μαχαίρας καὶ χρησιμοποιῶν αὐτὴν κατὰ τὰς ἔριδάς του, ἄ. μαχαιροβγάλτης.

μαχαίρι (τὸ) δημ. ἡ μάχαιρα βλ.λ.(I) : Σολωμ. Λάμπρ.4 **κάνω στὸ δεξί της τὸ χέρι αἱματῶδη σταυρὸ μ' ἕνα μαχαίρι**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 12,13 **μά γέρασες καὶ τὸ δικό σου τὸ ἴσο στρηνιάζει σά μαχαίρι στὸν τροχό**· || φρ. **εἶναι στὰ μαχαίρια** (διάκεινται, μισοῦνται θανασίμως),**-τοῦ 'βαλε τὸ μαχαίρι στὸ λαιμὸ** (τὸν ἐπίεσεν εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν), **- ἔφθασε τὸ μαχαίρι ὡς τὸ κόκκαλο** (ἡ κατάστασις ἔχει ἐπιδεινωθῆ, ὥστε νὰ ἐπίκειται ἡ καταστροφή)· || κ. παροιμ. **ἔχεις μαχαίρι, τρῶς πεπόνι** (χωρὶς τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια οὐδὲν κατορθοῦται), ὁμ. **ὅσοι φοροῦν μαχαίρι, δὲν εἶν' ὅλοι μαγέροι** (τὰ φαινόμενα πολλάκις ἀπατοῦν).

μαχαιριά (ἡ) δημ. κτύπημα, τραῦμα, πληγὴ διὰ μαχαίρας : δ.δίστ. **ἀνοίξ' τὸ γελεκάκι μου νὰ δῇς τὴ μαχαιριά μου, γιὰ σένα μοῦ τὴ δώσανε, σ' εὐχαριστῶ, κυρά μου.**

μαχαιρίδα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἐρίανθος βλ.λ. τῆς Ραβέννης.

μαχαιρίδιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ μάχαιρα βλ.λ.(I), μαχαιράκι : Φίλ.2,530,Λουκ. Ἀλ.45 **μύρον καὶ μαχαιρίδιον θυτικόν**, Εὐστ.Πον. 305,67· || νεώτ. τὸ κονδυλομάχαιρον, ὁ σουγιάς· || νεώτ. μικρὸν χειρουργικὸν ἐργαλεῖον.

μαχαίριον (τὸ) μαχαιρίδιον βλ.λ. : Ξεν.Ἀν.4,7,16 **εἶχον . . κράνη καὶ παρὰ τὴν ζώνην μαχαίριον**, Μέν.765, Στράβ.12,2,10 **τὰ λαβία τοῖς μαχαιρίοις**· **2)** μάχαιρα χειρουργικὴ ἢ ξυριστική : Ἱππ.Ἰητρ. 6,7,Ἀριστλ. Μεταφ.1061a,4, Κωμ.Ἀδέσπ.327, Πλούτ. Βροῦτ.13 **μαχαίριον, ᾧ τοὺς ὄνυχας οἱ κουρεῖς** ἀφαιροῦσι, Ῥουφ.Νεφ.Κυστ.12,12.

μαχαιρὶς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πλατεῖα βαρεῖα μάχαιρα τῶν κρεοπωλῶν : Ἀριστφ.Ἱππ.412 **μαχαιρίδων τε πληγάς**· **2)** ἐγχειρίδιον : Στράβ.16,4,17 **τραῦμα γένηται . . τοξεύμασι καὶ μαχαιρίσι**· **3)** κ. γεν. μάχαιρα : Πλούτ.Ἀρτξ.19 **τέμνοντα τῇ μαχαιρίδι τὰ φαρμασσόμενα τῶν κρεῶν** (δ.γρ. τῷ μαχαιρίῳ)· **4)** ἐν τῷ πληθ. ψαλὶς κουρευτική : Εὐπ.278 **ὁ κουρεὺς τὰς μαχαίρας λαβών**· πρβλ.Πολυδ.10,140.

μαχαιρίων-ωνος (ὁ) μτγν. ξιφίον βλ.λ. : Διοσκ.4,20.

μαχαιριωτός-ή-όν μσν. ὁ μαχαιρωτὸς βλ.λ. : Παῦλ.Αἰγ.6,62 **μαχαιριωτὸς καυτήρ** (ἐσφ.ἀνάγν.).

μαχαιροβγάλτης (ὁ) δημ. ὁ σύρων τὴν μάχαιραν ἐπὶ σκοπῷ φόνου, φονεύς, κακοποιός : παροιμ. ἄγιασε ὁ μαχαιροβγάλτης (ἄ. μαχαιροκλέφτης) **καὶ πουλᾷ σκουριολεπίδες.**

μαχαιροδέτης (ὁ) Ἡσ. ἱμάς, λωρίον ἐξαρτήσεως τῆς μαχαίρας.

μαχαιρόδους-οντος (ὁ) νεώτ. γένος σαρκοφάγων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **αἰλουροειδῶν** ἀπαντώντων μ. ἐν ἀπολιθώσει.

μαχαιροθήκη (ἡ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. θήκη μαχαίρας, θηκάρι.

μαχαιροκοπῶ-έω πάπ. κόπτω, κατατέμνω τι διὰ μαχαίρας βλ.λ.

μαχαιρομαχία (ἡ) γλῶσσ. τοῦ ξιφιστὺς βλ.λ.·Ἡσ.

μαχαιρομαχῶ-έω μτγν. μάχομαι διὰ μαχαίρας : Πολύβ.10,20,3 **μαχαιρομαχεῖν ξυλίναις ἐσκυτωμέναις μετ' ἐπισφαιρῶν μαχαίραις.**

μαχαιροπήρουνο (τὸ) δημ. σύμπλεγμα ἐπιτραπεζίου μαχαιρίου καὶ πηρουνίου· || κτ. πληθ. μαχαιροπήρουνα γεν. τὰ ἐπιτραπέζια μαχαίρια, πηρούνια καὶ κοχλιάρια.

μαχαιροποιεῖον (τὸ) τὸ ἐργαστήριον κατασκευῆς μαχαιρῶν : Δημ.823 **τὸ δὲ μαχαιροποιεῖον οὐκ ἔλαττον ἢ τοσοῦτον ἕτερον.**

μαχαιροποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς μαχαιρῶν, τεχνίτης κατασκευῆς μαχαιρῶν:Ἀριστφ. Ὄρν.442 **ὁ μαχαιροποιός, μήτε δάκνειν τούτοις ἐμέ, μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν**, Δημ.816 **μαχαιροποιοὺς τριάκοντα**, Πλούτ.Δημ.4 **ἐπεκαλεῖτο δὲ μαχαιροποιὸς ἐργαστήριον ἔχων μέγα**, Λουκ.Ῥητ.Διδ.10 μαχαιροποιοῦ υἱόν.

μαχαιροπώλης (ὁ) μτγν. ὁ πωλῶν μαχαίρας : Πολυδ.7,156.

μαχαιροπώλιον (τὸ) μτγν. κ. **-πωλεῖον** τόπος ἐν ᾧ πωλοῦνται μάχαιραι, κατάστημα πωλήσεως μαχαιρῶν : Πλούτ.Δημ.15 **ἐξ ἑνὸς μαχαιροπωλίου.**

μαχαιροσκοτώνομαι δημ. φονεύομαι, σκοτώνομαι διὰ μαχαίρας : δ.τραγ. **πολλοὺς γιαράδες ἔγιανα μαχαιροσκοτωμένους**, Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.14.

μαχαιρουργός-όν μσν. μαχαιροποιὸς βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.6,132.

μαχαιροφορία (ἡ) πάπ. τὸ φέρειν μαχαίρας ὡς ὅπλα, ὁπλοφορία.

μαχαιροφόρος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ μάχαιραν, ὁ ὡπλισμένος διὰ μαχαίρας, ἐπὶ τῶν Αἰγυπτίων : Ἡρ.9,32 **οἵ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ** Καλασίριες **καλεόμενοι** μαχαιροφόροι· ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν Περσῶν : Αἰσχ.Πέρσ.56 **τὸ μαχαιροφόρον ἔθνος ἐκ πάσης Ἀσίας ἕπεται**· κ. ἐπὶ τῶν Θρᾳκῶν : Θουκ.2,96 **τῶν ὀρεινῶν Θρᾳκῶν πολλοὺς τῶν αὐτονόμων καὶ μαχαιροφόρων**· || δημ. ὁ μαχαιροβγάλτης βλ.λ.· || ὡς οὐσ. ὁ φέρων ξίφος, ὁ ξιφοφόρος : Πολύβ.38,7,2,Πλούτ. Σύλλ.8 **ἔτρεφε τρισχιλίους μαχαιροφόρους**· || ἐν πάπ. ὁ ἀστυνομικὸς ἐν Αἰγύπτῳ.

μαχαιροφορῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. φορῶ, φέρω μάχαιραν, εἶμαι ὡπλισμένος διὰ μαχαίρας : Ἰώσ. ΑΙ 18,2,4.

μαχαίρωμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μαχαιρώνω βλ.λ., πλῆγμα, τραῦμα διὰ μαχαίρας.

μαχαιρώνιον (τὸ) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ μαχαιρίων.

μαχαιρώνω δημ., παθ. μαχαιρώνομαι, ἐν χρ. ὡς ἀλληλοπαθές, πλήττω, τραυματίζω διὰ μαχαίρας : μαχαιρώθηκαν **χθὲς τὰ ξαδέρφια** (ἐτραυμάτισαν ἀλλήλους).

μαχαιρωτός-ή-όν μτγν. ὁ ἔχων σχῆμα μαχαίρας : Γαλ.18(2),331 **μ- πρίων**· πρβλ.Παῦλ.Αἰγ.6,62.

μαχαίτας (ὁ) αἰολ. τ. τοῦ μαχητὴς βλ.λ.

μαχαλάς (ὁ) τουρκ.(.) δημ. συνοικία, ἐνορία, γειτονιά : φρ. **στὸν παρακάτω μαχαλά** (εἰς ἔκφρασιν ἀρνήσεως τοῦ αἰτουμένου, ἀλλ' ἐν χρ. κ.

εἴς τι παίγνιον παίδων), παροιμ. **κάθε τόπος καὶ ζακόνι, κάθε μαχαλάς καὶ τάξη.**

μαχανεύς-ῆος κ. -έως (ὁ) μτγν. τίτλος τοῦ Διὸς ἐν Κῷ, Τανάγρᾳ καὶ Ἄργει : Παυσ.2,22,2 **Μηχανέως τὸ ἄγαλμα εἶναι Διός,** Πάπ.' **2)** (μὴν) μήν τις ἐν Κερκύρᾳ.

μαχανίς-ίδος (ἡ) Ἐπιγρ. τίτλος τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Κῷ.

μαχανῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. τίτλος τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Μεγαλοπόλει : Παυσ.8,31,6 **τὴν δὲ ἐπίκλησιν τῇ θεῷ Μαχανῖτιν ὀρθότατα ἔθεντο,** αὐτ.8,36,5.

μαχαραγιάς (ὁ) δημ. κ. μαχαρατζάς (ιθαγενὴς ἡγεμὼν ἐν Ἰνδίαις, ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν ἄλλους ἡγεμόνας καὶ διακρινόμενος διὰ τὰ πλούτη του.

μᾰχᾱτάρ (ὁ) λακ. τ. τοῦ μαχητής βλ.λ.

μᾰχᾱτάς (ὁ) δωρ. τ. τοῦ μαχητής βλ.λ.

μαχάω Ἡσ. ἐπιθυμῶ, θέλω νὰ πολεμήσω.

μαχάων (ὁ) νεώτ. ζωολ. εἶδος ἐντόμων τοῦ γένους φυχή.

μαχειόμενος ἐπ. τ. τοῦ μαχόμενος μτχ. τοῦ μάχομαι βλ.λ.

μαχέοιτο Ἰων. τ. τοῦ μάχοιτο εὐκτ. τοῦ μάχομαι.

μαχεούμενος ἐπ. τ. τοῦ μαχόμενος μτχ. τοῦ μάχομαι βλ.λ.

μαχεύω μσν. κ. μαχεύγω τίθημι ἐνέχυρον, βάζω ἀμανάτι : Σαχλ.τρσγ. **ἔχασαν τὰ δηνάριά των, ῥοῦχά των ἐμαχεύσαν.**

μάχη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. συμπλοκή, σύγκρουσις ἰδ. μεταξὺ δύο στρατῶν, ἀγὼν πολεμικός, πόλεμος : Ἰλ.Ν 789 **μάχη καὶ φύλοπις ἦεν,** αὐτ.Η 237,Λυσ.30,26 **μάχαις καὶ ναυμαχίαις,** Ξεν. ΚΠ 7,5,53 **νενικήκαμεν τὴν μεγάλην μάχην,** Ἐρωτόκρ.5,1268 **πάντα σου νὰ σὲ προσκυνῇ, νὰ μὴ σοῦ κάνῃ μάχη'** || μονομαχία : Ἰλ.Η 158 **τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ'** || ἁπλῆ σύγκρουσις : Αἰσχ.Ἀγ.439 **ταλαντοῦχος ἐν μάχῃ δορός'** || **ναῶν μάχη** ναυμαχία : Πίνδ.Ν 9,34 **ἵπποις τε ναῶν μάχαις'** || συχν. μτ. ρ. : Ἰλ.Ο 414 **ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν,** αὐτ.Β 798,Πίνδ.Ν 1,43 **πειρᾶτο δὲ πρῶτον μάχας'** || κ. τῇ προσθήκῃ τῆς προθ. **διά** : Ἡρ. 6,9 **διὰ μάχης ἐλεύσονται,** Ἀριστλ.Πολιτ.1303a,35 **διὰ μάχης ἐξέβαλον'** κ. τῆς **ἐς** : Θουκ.2,23 **οὐκ ἐπεξῆσαν αὐτοῖς Ἀθηναῖοι ἐς μάχην'** || κ. μτ. μτχ : Σοφ.Ἠλ.302 **σὺν γυναιξὶ τὰς μάχας ποιούμενος'** || μ. ἀπαρφ. κ. δοτ. : Αἰσχ.Πέρσ.336 **μάχην συνάψοις ἐμβολαῖς'** || κ. κτ. δοτ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Ἡρ.612 **μάχῃ κρατῆσαι,** Δημ.292 **κρατῆσαι συνέβη Φιλίππῳ τῇ μάχῃ'** || μάχη τινὸς συμπλοκή, σύρραξις πρός τινα ἐχθρόν : Ἰλ.Λ 542 **Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο'** κ. **μάχη ὑπέρ τινος** : Πίνδ.Ν 7,42 **κρεῶν νιν ὑπὲρ μάχας ἔλασεν'** ὁμ. **μ- περί τι** : Πλάτ.Νόμ.919Β **καὶ δὴ καὶ νῦν ἡ τούτων καὶ περὶ ταῦτα ἐστὶ πρὸς δύο μάχη'** **2)** ἐν τῷ πληθ. γεν. ἔριδες, ἀγῶνες, φιλονικίαι, λογομαχίαι : Ἰλ.Α 177 **αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε,** Πλάτ.Τίμ.88Α **διδαχάς τ' αὖ καὶ μάχας ἐν λόγοις ποιουμένη δημοσίᾳ,** αὐτ.Ἐπιστ.352C, Ἐπιγρ. **μάχης ἐάν τις ἄρξηται,** ΚΔ Τίτ.3,9 **ἔρεις καὶ μάχας νομικάς'** **3)** ἀγών, οἷος ὁ γινόμενος δημοσίᾳ χάριν βραβείου : Πίνδ.Ο 8,58 **τὰν δ' ἔπειτ' ἀνδρῶν μαχὰν ἐκ παγκρατίου'** ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς πολεμικὰς μάχας : αὐτ.2,48 **νέοις ἐν ἀέθλοις ἐν μάχαις τε πολέμου'** || κ. νεώτ. μτφ. πεισματώδης ἀγὼν μεταξὺ δύο ὁμάδων' || ἀγών, πάλη : Ξεν.ΚΠ 7,5,38 **περὶ τοῦ προσελθεῖν ἠχή τε πολλὴ καὶ μάχη ἦν'** || νεώτ. γεν. ἔντονος ἀγών, προσπάθεια : **ἡ μάχη τοῦ σίτου - τοῦ φράγκου'** **4)** μσν. μτφ. βάσανος, κακωσύνη, ἀγωνία : Ἐρωτόκρ.1,1110 **κι ἤπασκεν ὅσον τὸ μπορεῖ νὰ βγῇ ἀπὸ τέτοια μάχη'** || θυμός, ὀργή : αὐτ 2,1853 **καὶ μὲ τὴ μάχη του μιλεῖ,** ἀγριεύγει καὶ μανίζει, Κάλβ.Ὠδ.2,24 **θηρία, μάχην πνέοντα, δόξαν σὲ κατατρέχουν'** **5)** ὁ τρόπος τοῦ μάχεσθαι : Ἡρ.1,79 **ἡ δὲ μάχη σφέων ἦν ἀπ' ἵππων,** Ξεν.ΚΠ 2,1,7 **τὴν δὲ μάχην μοι, ἔφη, λέξον ἑκάστων ἥτις ἐστί'** **6)** πεδίον μάχης : παρεμβλ.αὐτ.Ἀν.2,2,6' **7)** ἐν τῇ λογικῇ, ἔλλειψις συνδέσεως, ἔλλειψις ἀλληλουχίας : Ἐπικτ.Ἐγχ.52, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,392.

μαχήμων-ονος-ον φιλοπόλεμος, πολεμικός : Ἰλ. Μ 247 **οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήιος οὐδὲ μαχήμων'** || κ. ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Κολχίδος : Ἀγαθ.ΑΠ 4,36 **εὐπτολέμοις σταχύεσσι μαχήμονα βῶλον ἀνοίγει.**

μάχηνδε ἐπίρρ. μτγν. εἰς τὴν μάχην : Θεόκρ. 25,136 **μάχηνδε κατὰ χροὸς ἤεσαν ὀδμήν.**

μαχησμός (ὁ) μσν. μάχη : Πρόδρ.Γαλ.61,65.

μαχητής (ὁ) (μάχη) κ. μσν. κ. νεώτ., αἰολ. **μαχαίτας,** δωρ. **μαχᾱτάς,** λακ. μαχᾱτάρ (κῶδ. -ἀταρ) ὁ ἀνδρείως μαχόμενος, ὁ πολεμιστής, ὁ ἀγωνιστής : Ἰλ.Ε 801 **Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής,** Ὀδ.Σ 261,Πίνδ.Ν 2,13 **θρέψαι φῶτα μαχατάν,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.97 **τὰ ἀποσπάσματα .. πρὸς καταδίωξιν τῶν ὀρεσιβίων μαχητῶν'** || ὡς ἐπίθ. : Πίνδ.Ν 9,26 **μαχατὰν θυμὸν αἰσχυνθῆμεν** (τὴν πολεμικὴν αὐτοῦ καρδίαν)' || μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μαχόμενος, ὁ μετέχων ἐνόπλου συρράξεως δύο στρατῶν : ΠΔ Ἰησ.6,3 **περίστησον αὐτῇ πάντας τοὺς μαχητὰς κύκλῳ τῆς πόλεως ἅπαξ,** Διηγ.Ἀχιλλ.23 **εἶχε γὰρ νέους μαχητὰς καὶ διαλεκτὰ φουσάτα.**

μαχητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ κατάλληλος διὰ μάχην : Ἀριστλ.ΖΜ 662b,34 **δέδωκε γὰρ ἡ φύσις τοῖς μὲν ὄνυχας, τοῖς δὲ ὀδόντας μαχητικούς'** **2)** ὁ ἔχων κλίσιν, διάθεσιν εἰς μάχην ἢ εἰς πόλεμον, ὁ φιλοπόλεμος, ὁ πολεμοχαρής : αὐτ.Ρητ.1371a,1 **3)** ἐπὶ προσ., ὁ φίλερις : αὐτ.1381a,32' **4)** νεώτ. ὁ ἱκανὸς πρὸς μάχην, ὁ ὁρμητικός · **τὰ μαχητικώτερα στοιχεῖα τοῦ κόμματος'** **5)** τὸ θηλ. μαχητική (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ μάχεσθαι, τοῦ πολεμεῖν : Πλάτ.Σοφ.225Α **τῆς τοίνυν μαχητικῆς τῷ μὲν σώματι πρὸς σώματα γιγνομένῳ σχεδὸν εἰκὸς .. ὄνομα λέγειν τι'** **6)** τὸ οὐδ. **τὸ μαχητικὸν** ὡς οὐσ. ἡ μαχητικότης βλ.λ : αὐτ. **τὸ μὲν ἀμιλλητικὸν αὐτῆς τιθέντας, τὸ δὲ μαχητικόν'** **7)** μαχητικοὶ ἵπποι οἱ δυσπειθεῖς, οἱ ἀνήσυχοι, οἱ ἀτίθασοι ἵπποι : αὐτ.Πολ.467Ε **ἱππεύειν ἐφ' ἵππων .. μὴ θυμοειδῶν μηδὲ μαχητικῶν.**

μαχητικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μαχητικοῦ βλ.λ., ἡ ῥοπὴ πρὸς μάχην, πρὸς ἀγῶνα πολεμικὸν ἢ ἄλλον : **ἡ μαχητικότης τοῦ στρατοῦ - τῶν στοιχείων τῆς ἀριστερᾶς.**

μαχητικῶς ἐπίρρ. πολεμικῶς, ἐριστικῶς : Πλάτ. Θεαίτ.168Β **οὐ δυσμενῶς, οὐδὲ μαχητικῶς'** || μὲ ἐχθρικὸν τρόπον, ἐχθρικῶς : Σιμπλίκ.Οὐρ.197,9.

μαχητός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ πολεμήσῃ : Ὀδ. Μ 119 **ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν.**

μαχικός-ή-όν ὁ μαχητικός, ὁ πολεμικός : Τιμόθ. Μιλ. εἰς Ἀν.Κρ.4,266,4 **μαχικὴν διάθεσιν.**

μαχιλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων θυσανούρων τῆς ὁμοιογ. τῶν **λεπισματιδῶν.**

μαχιμοποιός (ὁ) μσν. ὁ ποιῶν τινα μάχιμον, ἱκανὸν πρὸς πόλεμον, ὁ κινῶν τινα εἰς μάχην : Δοξαπ. Ι Ρητ.2,444,29 **ὡς μαχιμοποιοῦ ὄντος αὐτοῦ εἴρηται ὅτι πρὸς μάχην αὐτοὺς ἐκίνει.**

μάχιμος-ον (μάχη) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **-η-ον** ὁ ἱκανός, ὁ ἐπιτήδειος πρὸς μάχην, ὁ πολεμικός : Ἡρ 7,185 **αἱ μάχιμοι μυριάδες,** Ἀριστοφ.Ὄρν.1368 **ἐπειδὴ μάχιμος εἶ εἰς τἀπὶ Θρᾴκης ἀποπέτου, κἀκεῖ μάχου,** αὐτ.Ἀχ.153, Πολύβ.2,22,6 **μαχιμωτέρους ἄνδρας ἐξελθεῖν'** **2)** μσν. κ. νεώτ. ὁ ὁπλίτης, ὁ στρατιώτης, ὁ πρὸς πόλεμον ἱκανὸς πολίτης : Βί.Ἀλεξ.2001 **ἑκατοντάδες χίλιαι μάχιμοι**

πάντες όντες, - ἡ ἀναλογία μεταξὺ βοηθητικῶν καὶ μαχίμων ποικίλλει εἰς τάς διαφόρους χώρας· ‖ νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς στρατιωτικὸν σῶμα προωρισμένον νὰ μετέχῃ μοχῶν : μάχιμος ἀξιωματικός, - μάχιμα στελέχη· ‖ νεώτ. στρατ. μάχιμα ὅπλα τὰ πέντε ὅπλα, ἤτοι εἴδη στρατοῦ, δι' ὧν διεξάγεται ἡ μάχη : μάχιμα ὅπλα εἶναι τὸ Πεζικόν, Πυροβολικόν, Ἱππικόν, Μηχανικὸν καὶ Ἀεροπορία· **3)** τὸ οὐδ. μάχιμον ὡς οὐσ. οἱ μαχηταί, ἡ τακτικὴ στρατιωτικὴ δύναμις : Θουκ. 6,23 πρός τὸ μάχιμον αὐτῶν τὸ ὁπλιτικόν, Ξεν. ΚΠ 5,4,46 ἀσθενὲς καὶ μάχιμον τετάχθαι, Πλάτ. Νόμ 830C, Ἀριστλ.Πολιτ.1268a 36 τὸ μάχιμον . . καὶ τὸ γεωργοῦν· ‖ ἐς τὸ μάχιμον ἐς πόλεμον : Ἡρ.2,165 ἀνέωνται ἐς τὸ μάχιμον· ‖ οἱ μάχιμοι ἡ τάξις τῶν πολεμιστῶν, ἰδ. ἐν Αἰγύπτῳ : Ἡρ. 2,151 τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων· κ. συχν. ἐν Πάπ. ἐπὶ ἰθαγενῶν στρατευμάτων· **4)** μτγν. ὁ συζητήσιμος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,45.

μαχιμότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μαχίμου, ἡ πρὸς μάχην ἱκανότης ἢ καταλληλότης.

μαχιμώδης-ους-ες μτγν. πολεμικός, ἐριστικός : Στράτ.ΑΠ 12,200 μοχιμώδεις φωνάς.

μαχίμως ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατά τρόπον μάχιμον βλ.λ. : Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,9,5.

μάχιτα (ἡ) μσν. κ. δημ. μάχη, ἔχθρα : Ἐρωτόκρ. 5,1308 μ' ὅλον ὁποὺ τὴν . . μάχιτα γνωρίζει.

μαχλάμι (τὸ) μσν. εἶδος ἐνδύματος, πιθ. ἡ χλαμύς : Διγεν.Ἀκρ.3715 ἐνεδυσάμην παντελῶς στενώτατον μαχλάμι.

μαχλάς-άδος ποι. θηλ. τοῦ μάχλος βλ.λ.ΙΙ : Μαν. 4,357, Μᾶρκ.Ἀργ.ΑΠ 5,104 ἄλλος ὁ Μηνοφίλας λέγεται παρά μαχλάσι κόσμος· ‖ ἐπί πραγμ., ζωηρός, ἀκμαῖος, σφριγῶν : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,443 ἐλπίδι μὴ θέλξῃς φρένα μαχλάδι.

μαχλεύομαι μτγν. μαχλῶ βλ.λ. : Μαν.4,315 μεμαχλωμένον ἦτορ.

μάχλης (ὁ), θηλ. μαχλίς, ὁ μάχλος βλ.λ.ΙΙ· Ἡσ.

μαχλικός-ή-όν μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μάχλον βλ.λ.Ι) : Μαν.4,184 μαχλικῶν λόγων.

μαχλοίονας Ἡσ. «τοὺς αὐτομόλους Αἰθίοπας».

μαχλοίων Ἡσ. «κρομμύων».

μάχλος-ον ἀκόλαστος, αἰσχρός, ἀσελγής, ἐπὶ γυναικῶν (λάγνος ἐν χρ. ἐπὶ ἀνδρῶν) : Ἡσίοδ.Ἔργ. 586 μαχλόταται δὲ γυναῖκες, ἀφαυρότατοι δέ τε ἄνδρες, Ἔφορ.96J· ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ ἐκτεθηλυμμένου ἀνδρός : Λουκ.Ἀλέξ.11 μάχλος καὶ γυναικομανὴς τὴν φύσιν· ‖ ὡς προσωποπ. τῆς Ἡδονῆς : Φίλ.2,267· **2)** μτφ. ζωηρός, πλήρης ὀργασμοῦ, σφριγῶν : Αἰσχ.ἀπ.325· **3)** ἄγριος, αὐθάδης : αὐτ.Ἱκ.636 πυρίφατον τάνδε Πελασγίαν τὸν ἄχορον βοὰν κτίσαι μάχλον Ἄρη.

μαχλοσύνη (ἡ) αἰσχρότης, ἀκολασία, ἀσέλγεια, λαγνεία, ἐπὶ τοῦ Πάριδος : Ἰλ.Ω 30 τὴν δ' ᾔνησ', ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινὴν (θεωρ. ὑπὸ Ἀριστάρχ. ὡς νόθον, καθότι τὰ ἐκ τοῦ μάχλος παράγωγα μ. εἰς γυναῖκας ἀναφέρονται)· πρβλ.Ἡρ.4,154 μαχλοσύνην ἐπενείκασά οἱ πείθει τὸν ἄνδρα ταῦτα ἔχειν οὕτω, Ἀδαμ.1,10, Ἀγαθ.ΑΠ 5,301,10 πάντα φρονέει δήνεα μαχλοσύνης.

μαχλότης-ητος (ἡ) ἡ μαχλοσύνη βλ.λ. : ΕΜ 594,24, Σχόλ.Λυκόφρ.771.

μαχλῶ-άω μτγν. κ. μσν. εἶμαι μάχλος, αἰσχρός, ἀκόλαστος : Κλήμ.Ἀλ.Προτρ.12 τὰ περὶ τὴν Ἀφροδίτην μαχλῶντα ὄργια, Στουδ.Θεόδ.216Ε Θεοδότην τὴν μαχλῶσαν.

μαχμουρλής (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. μαχμούρης, θηλ. μαχμουρλίδισσα κ. -ρλού ὁ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγερθεὶς δύσθυμος, βαρύθυμος, ὑπναλέος· ‖ κτ. ἐπέκτ. βραδύς, ὀκνός, ἀνόρεκτος.

μαχμουρλίδικος-η-ο δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μαχμουρλὴν βλ.λ.

μαχμουρλίκι (τὸ) δημ. ἡ κατάστασις τοῦ μαχμουρλῆ, ἡ μετὰ τὸν ὕπνον δυσθυμία, ὑπνηλία.

μάχομαι κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. εὐκτ. ἐνεστ. γ' ἑν. μαχέοιτο, μτχ. μαχεόμενος (ἐν Ἡρ.7,104 ὡς δ.ἀνάγν. πανταχοῦ ἀλλαχοῦ μαχόμενος) κ. ἐπ. μαχειόμενος κ. μαχεούμενος, παρατ. ἐμαχόμην, ἐπ. γ' ἑν. μαχέσκετο, μέλλ. μαχήσομαι, (δια-) μαχέσομαι, ἐπ. μαχέσσομαι (ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ μαχήσομαι) κ. συνηρ μαχοῦμαι (πλειστ. κ. συμ-,δια-,ἀνα-), ἀόρ. ἐμαχεσάμην (πολλάκις κ. συν-,ἀπ-,ἀν-), εὐκτ. μαχέσαιο κ. μαχεσσαίμεσθα, ἀπαρφ. μαχέσασθαι κ. μαχέσσασθαι, π. μτγν. μαχήσασθαι, μτχ. μαχεσσαμένω, παρακ. μεμάχημαι (κ. δια-), μτγν. ἀόρ. ἐμαχέσθην κ.μέλλ. μαχεσθήσομαι, διεξάγω, συνάπτω μάχην, πολεμῶ : Ἰλ.Β 863 μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι, Ξεν.Ἀγησ.5,5 μάχεσθαί γε μέντοι πάλιν τὴν αὐτὴν μάχην· ‖ ἰδ. π. Ὁμ. ἐπὶ στρατῶν κ. ἐνίοτε ἐπὶ μονομαχίας: Ἰλ.Γ 91 οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι, Ὀδ.Ρ 31 πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο ;· κ. νεώτ. : ὁ στρατὸς ἐμάχετο καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν· κ. ἐπὶ μάχης μεταξὺ ἀνδρῶν κ. θηρίων : Ἰλ.Ο 633 θηρὶ μαχήσασθαι ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν· κ. μεταξὺ θηρίων : αὐτ.Π 824 ὤ τ' ὄρεος κορυφῇσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον· ‖ μτ. δοτ. προσ. συνάπτω μάχην πρός τινα, ἐναντίον τινός : Ἰλ.Α 151 ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι, Σοφ.Φιλ.1253 σοὶ μαχούμεθα, Δημ.53 μαχόμενον τοῖς πολεμίοις· κ. μτ. τοῦ ἀντία ἢ ἐναντίον τινός : Ἰλ.Υ 88 ἀντὶ Πηλεΐωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι, αὐτ 97 ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι· ‖ ὁμ. μάχομαι σύν τινι τῇ βοηθείᾳ ἢ ἐπιδοκιμασίᾳ καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν θεοῦ τινος : Ὀδ.Ν 390 τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεσσι μαχοίμην σὺν σοί· ὁμ. μετὰ πρώτοισι μάχομαι μεταξὺ τῶν πρώτων : Ἰλ.Ε 575 μετὰ πρώτοισι μαχέσθην· ‖ μετὰ Βοιωτῶν μάχομαι ἐν ταῖς τάξεσιν τῶν Βοιωτῶν : αὐτ.Ν 760· ‖ ὁμ. κατὰ σφέας καθ' ἑαυτούς, μόνοι των: αὐτ.Β 366 κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται· ‖ κ. καθ' ἕνα εἷς πρὸς ἕνα, ἐν μονομαχίᾳ : Ἡρ.7,104 κατὰ μὲν ἕνα μαχόμενοι οὐδαμῶν εἰσι κακίονες ἀνδρῶν· ‖ μάχομαι πρό τινος (ὡς τὸ πρόσθε(ν) ἔμπροσθέν τινος· κυρ. μτφ. ὑπέρ, πρὸς ὑπεράσπισίν τινος : Ἰλ.Δ 156 πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι, Ξεν.Ἑλλ.5,4,33 πρὸ τοῦ βασιλέως μαχόμενος· κ. ὑπέρ τινος : Ἡράκλειτ.44 μάχεσθαι ὑπὲρ νόμου, Εὐρ.Φοίν.1002 μαχόμενοι πάτρας ὕπερ, Πλάτ.Μενξ.239Β ὑπὲρ Ἑλλήνων μάχεσθαι· κ. περί τινος : Αἰσχ.Ἱκ.740 μαχοῦνται περὶ σέθεν· κ. ἀμφί τινι, περί τινι : Ἰλ.Γ 70 ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι, Ὀδ.Β 245 μαχήσασθαι περὶ δαιτί· κ.μτ.δοτ. τοῦ ὀργάνου: Ἰλ.Η 140 τόξοισι μαχέσκετο δουρί τε μακρῷ· ‖ μάχεσθαι ἀφ' ἵππου ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἔφιππος : Ἡρ.9,63· ‖ κ. ἐν φρ. τὸ μήπω μεμαχημένον τὸ μέρος τοῦ στρατεύματος τὸ μήπω λαβὸν μέρος εἰς τὴν μάχην : Θουκ.7,43· **2)** γεν. ἐρίζω, φιλονικῶ, λογομαχῶ, μαλώνω : Ἰλ.Α 8 τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι, Θεόφρ.Χαρ.23,8 τῷ παιδὶ μάχεσθαι· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἐριζόντων φιλοσόφων : Πλάτ.Πολ. 342D ἐπεχείρει περὶ αὐτὰ μάχεσθαι· ‖ κ. μσν. μαλώνω, καβγαδίζω : Μηναῖ.3,16 Συνξ.Ἀνίσος ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας συνέβη μαχήσασθαι αὐτὸν μετά τινος· **3)** ἀγωνίζομαι περὶ ὑπερτερήσεως ἐν ἀγῶσι κττ. : Ἰλ.Ψ 621 οὐ γὰρ πὺξ γε μαχήσεαι οὐδὲ παλαίσεις· ‖ μετρῶ τὰς δυνάμεις μου πρός τινα : αὐτ.Α 272 κείνοισι δ' ἂν οὔ τις τῶν .. μαχέοιτο· ‖ κ. γεν. ἀγωνίζομαι : Ἀριστφ.Σφ.1190 ἐμάχετο . . παγκράτιον, Φιλόστρ.Γυμν.21 μάχεσθαι Ὀλυμπιάδα· **4)** ἀγωνίζομαι, καταβάλλω προσπαθείας ἐναντίον δυνάμεώς τινος : Σιμων.5,21 ἀνάγκᾳ δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται, Ἀλκ.Συμπλ.26,4 μάχεσθαι ὄμβρῳ, Αἰσχ.Πρ.1010 πρὸς ἡνίας μάχε-

σθαι, Ξεν.ΚΠ 3,1,5 **τῷ λιμῷ καὶ τῇ δίψῃ μάχεσθαι**· || μσν. κ. νεώτ. καταβάλλω κόπους, ἀγωνίζομαι : Ἐρωτόκρ.2,2110 νύχτα καὶ μέρα μάχομαι, - **μάχεται κατὰ τοῦ ἀθεϊσμοῦ - ὑπὲρ τῆς ἀληθείας**· 5) μτ. ἀπαρφ. ἀγωνίζομαι, προσπαθῶ νὰ πράξω τι : Ἀριστλ.Ζ1 552a,23 **οἱ περὶ ταύτην τὴν ἐργασίαν ὄντες μάχονται χωρίζειν τὴν . . μεμιγμένην**· 6) ἐπὶ ἐπιχειρημάτων, προτάσεων κτλ., εὑρίσκομαι εἰς ἀντίθεσιν, ἀλληλοσυγκρούομαι : Πλάτ. Θεαίτ.155Β **ὁμολογήματα τρία μάχεται αὐτὰ αὑτοῖς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ**, Πολύβ.16,28,4 **μή τις ἡμᾶς ὑπολάβῃ μαχόμενα λέγειν αὑτοῖς**· 7) δημ. ἐχθρεύομαι, μισῶ τινα, ἔχω ἀντιπάθειαν πρός τινα, μτ. αἰτ. : **μὲ μάχεται ὁ ἐπιμελητής**· 8) δημ. εἰδ. ἐπὶ φαγητῶν, ἐπιθυμῶ πολύ, ἀγαπῶ, μοῦ ἀρέσει : **μάχομαι τὰ γλυκά - τὰ πουλερικά.**

μαχομανία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βερβεριιδῶν.**

μαχομένως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον πολεμικόν, ἐριστικῶς : Στράβ.2,1,40 **ψευδῶς ἢ μαχομένως εἴρηται**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,281, Ἰάμβλ.Μυστ.1,18.

μαχοποιός (ὁ) μσν. ἐπὶ τοῦ σατανᾶ, ὁ παρακινῶν τοὺς ἀνθρώπους εἰς μάχας : Γερμ.Α Ἐπιστ. ἐν Σάθ.2,45.

μάχος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βαλεριανοειδῶν.**

μάψ (1) μτγν. εἶδος πτηνοῦ : Ἡρωδιαν.1,404.

μάψ (2) ἐπίρρ.ἐπ. μάτην, ἀνωφελῶς, ἀσκόπως, ἄνευ ἀποτελέσματος : Ἰλ.Β 120 **μάψ . . πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι**, αὐτ.Υ 298 **μὰψ ἕνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων** (ἀσκόπως)· 2) ἀπερισκέπτως, ἀνοήτως : αὐτ.Ο 40 **τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μάψ ὀμόσαιμι**· || ἀπερισκέπτως, ἀλογίστως, ἀσυλλόγιστα : Ἰλ.Β 214 **μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν**, Ὀδ.Π 110 **σῖτον ἔδοντας μάψ αὔτως**· || ἐν τάχει, ἐν ἀπερισκέπτῳ σπουδῇ : αὐτ.Γ 138 **μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα.**

μαψαῦραι-ῶν (αἱ) (αὖρα) μάταιαι αὖραι, πνοαὶ ἀνέμων ἄστατοι : Ἡσίοδ.Θ 872 **οἱ δ' ἄλλοι μαψαῦραι ἐπιπνείουσι θάλασσαν**· πρβλ. Καλλ.ἀπ.67· 2) ὡς ἐπίθ. μάταιοι : Λυκόφρ.395 **κόκκυγα κομπάζοντα μαψαύρας στόβους** (ματαίους κόμπους).

μαψίδιος-ον κ.-η-ον (μάψ) μάταιος, ψευδής : Εὐρ. Ἑλ.251 **τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα μαψίδιον . . ἔχει φάτιν**, Θεόκρ.25,188 **γλώσσης μαψιδίοιο χαριζόμενον παρεοῦσιν**· || ὁ ἀνωφελής, οὐδενὸς ἄξιος : Ἀγαθ.ΑΠ 7,602 **μαψιδίη κόνις.**

μαψιδίως ἐπίρρ. μ.π. Ὁμ. μάψ, ἀνοήτως, ἀπερισκέπτως : Ἰλ.Ε 374 **τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε . . μαψιδίως**· || ἄνευ λόγου, ἀλόγως : Ὀδ.Η 310 **μαψιδίως κεχολῶσθαι**· || ἀσκόπως : αὐτ.Β 58 **πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον μαψιδίως**· || ἐπὶ πειρατῶν : αὐτ.3,72 **μαψιδίως ἀλάλησθε.**

μαψίλογος-ον ὁ ματαίως, χωρὶς νόημα ὁμιλῶν, ματαιολόγος : Ὕμν.Ἑρμ.546 **μαψιλόγοι οἰωνοί** (πτηνὰ ὧν αἱ φωναὶ οὐδεμίαν βεβαίαν προφητείαν παρέχουσιν).

μαψιτόκος-ον μτγν. ὁ μάτην, ἀσκόπως γεννῶν : Μητρόδ.ΑΠ 14,125 **τοῖον μαψιτόκων καρπόν.**

μαψίφωνος-ον Ἡσ. ὁ μαψίλογος βλ.λ.

μαψυλάκας (ὁ) (ὑλάω, ὑλακτῶ) ὁ ματαίως ὑλακτῶν, γαυγίζων· δθ. ὁ ἐπαναλαμβάνων συνεχῶς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα : Πίνδ.Ν 7,105 **τέκνοισιν ἅτε μαψυλάκας Διὸς Κόρινθος**· || θηλ. μαψυλάκα πιθ. ἐσφ. ἀντὶ μαψυλάκτα : Σαπφ.27 **μαψυλάκαν γλῶσσαν.**

μαψωτός Ἡσ. «μάταιος».

μάω δχρ. ἐνεργ. τοῦ μαίομαι βλ.λ.

με κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. συντετμ. ἐγκλιτ. τ. τοῦ ἐμέ, αἰτ. τοῦ ἐγώ· ἐν τῷ λόγῳ ἐπιτάσσεται τοῦ ρ., οἷον **διδάσκει με, - ἐδίδαξέ με, - κατευθύνει με**· νεώτ. κ. δημ. συνηθέστ. μτ. ρ. κτ. προστ., οἷον **ὁδήγησέ με**, παροιμ. **κάμε με μάντη νὰ σὲ κάνω ἀφέντη**, φρ. **ἄφησέ με ἥσυχο**, σπαν. δὲ μτ. ἄ. ἐγκλίσ. κ. ἰδίως ἰδιωματικῶς, οἷον **ἦρθε νὰ ξονάπάρῃ με ἀπὸ ᾿δῶ** κτλ. || νεώτ. κ. δημ. κ. οὐχὶ ἐγκλιτ. ἤτοι μέ, ὅτε προτάσσεται τοῦ ρ. (τοῦ ἐμὲ ὄντος ἐν χρ. μ. πρὸς ἐπιτατ. ἔκφρ.), οἷον **μὲ κάνει νὰ ὑποπτεύωμαι, - μὲ ᾿φερε** (δ.γρ. **μ' ἔφερε**), **- μὲ γνωρίζει, - μέ ᾿δειρε** (δ.γρ. **μ' ἔδειρε**) κτλ.· || ὅλως ἰδιωμ. κ. ἐνιαχοῦ ἐν τῷ γροπτῷ λόγῳ ἀντὶ δοτ. (μοι) ἢ γενικ. (μοῦ) οἷον **μὲ εἶπε, - μὲ δώρησε.**

μέ μσν., νεώτ. κ. δημ. πρόθ. συντασσομένη μτ. αἰτ., μσν. σπαν. μτ. γενικ., προελθοῦσα κτ. ἀποκοπὴν τῆς μετὰ κ. ἐν χρ. ἤδη ἀπὸ τοῦ 10ου αἰῶν. κ. (δ. ἀφ' ἧς ἡ μετὰ συνετάσσετο κ. μτ. αἰτ. (οἷον ἐν Ἱερακοσοφίῳ «μάλαξον κρόκον αὐγοῦ μετὰ ροδέλαιον καὶ τὸ βράδυ θέτε το μετὰ βαμβάκιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς)· ἀλλὰ βαθμηδὸν ἐν τῇ χρ. ἐν δημ. ἀντικαταστήσασα πρὸς τῇ μετὰ κ. ἄ. προθ. (σύν, διά, κατά, ἐν, ἀντί, πρός, παρά) ἐν φρ. δὲ καί τινα ἐπιρρ.· οὕτω ἐν ᾗ σημ. ἡ μετὰ μτ. γενικ. ἢ ἡ σὺν πρὸς ἔκφρ. συμβολῆς, συνάφεως, συναφείας, συμμείξεως, συντροφίας κτλ. : **τὸ ἔβαλε μὲ ἄλλα πολλά** (ὁμοῦ μετ' ἄλλων πολλῶν), **- ἦ(ἐ)νωσα τὸν ἕνα σωλῆνα μὲ τὸν ἄλλο(ν), - αἱ Ἀθῆναι ἑνώνονται βαθμηδὸν μὲ τὰ προάστεια, - καφὲ μὲ γάλα, - ἐγὼ μὲ πολλοὺς ἄλλους** (σύν), παροιμ. **μὲ τὸν ἀετὸ ποὺ φώλιασα** (ἢ **ποὺ κάθομαι**) **κουροῦνες δὲ φοβοῦμαι**, ὁμ. **ποὺ μὲ στραβὸ συγκοιμηθῇ** (ἢ **καθίσῃ**), **τ' ἀποταχιὰ γκαβίζει**· κ. κτ. ἔκθλιψ. (κτ. ἄ. κρᾶσιν) ἑπομένης λ. ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος, οἷον **μ' ἕνα** (δ.γρ. **μέ ᾿να** ἢ **μὲ ἕνα**), παροιμ. **μ' ὅποιο δάσκαλο καθίσῃς τέτοια γράμματα θὰ μάθῃς**· κ. εἰς φρ. οἷον **μὲ τὸ καλό, - μὲ τοῦ Θεοῦ τὴ βοήθεια**· 2) δημ. εἰς δήλωσιν τοῦ τρόπου ἢ τοῦ ὀργάνου ἀντὶ τῶν προθ. κατά, διά, οἷον **μὲ τὸν πῆχυ** (κατά) **- μὲ τὴν ἀράδα, - μὲ τὸν μπαλτά** (διά), **- μὲ τὸ μαχαίρι - μὲ τὰ νάζια, - πῆγα ἐκεῖ μὲ τὸ αὐτοκίνητο**, παροιμ. **μὲ τὸν ἀραμπὰ πιάνεται ὁ λαγός**· 3) ἐν χρονικῇ σημ. εἰς προσδιορ. χρον. ἀφετηρίας ἢ διαρκείας ἀντὶ τῶν προθ. σύν, ἐν, κατά, μετά, διά, (δ. ἐν περιφρ., πολλάκις ἐπίσης τοῦ οὕτως ἐμπροθ. διορ. ἰσοδυνάμου πρὸς ἐπιρρ., οἷον **μὲ τὸ χάραμα** (κατὰ τὸ λυκαυγές), **- μὲ τὰ πρωτοβρόχια** (ἐν ἀρχῇ τοῦ φθινοπώρου), **- μὲ τρία χρόνια** (μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν), **- μὲ τὰ σταφύλια** (κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὡριμάνσεως τῶν σταφυλῶν), **- ἦρθες μὲ τὴν ὥρα** (ἐν καιρῷ, ἐγκαίρως), **- μὲ μιᾶς** (ἀμέσως, αὐθωρεί), παροιμ. **μὲ τὸν ἥλιο τὰ βγάζω μὲ τὸν ἥλιο τὰ μπάζω, τί ἔχουν τὰ ἔρμα καὶ ψοφοῦν** (ἐπὶ ὀκνηροῦ ἀκρίτως παραπονουμένου διὰ τὰς ἀποτυχίας ὧν αἴτιος εἶναι αὐτός), δ.τραγ. **πάλι μὲ χρόνους μὲ καιροὺς πάλι δικά μας θά ναι**· || μσν. ἐν χρον. ὡς ἀνωτ. σημ. κ. μτ. γενικ. (σπαν.) : Γεωργιλ.Θαν.Ρόδ. **ὥρισεν ὁ μέγας καρδινάλης νὰ κτίσουν κεῖνα τὰ στενὰ μὲ συντομίας μεγάλης** (συντόμως, ἐσπευσμένως)· || ἐν σημ. χρον. ἅμα κ. τροπ., οἷον : Βαλαωρ.Νεκρ.Ὠδὴ Ι **τὴν αὐγὴ μὲ τὴ δροσούλα ἐξεφύτρωσ' ἕνα ρόδο**· || δθ. κ. εἰς προσδ. καταστάσεων, ἐξυπονοουμένου χρόνου, οἷον **μὲ τὸ κρύο γνοιάστηκα γιὰ σόμπα, - ξεκίνησαν μὲ ξεροβόρι, - μὲ φουρτούνα ταξιδέψαμε, - μὲ λιόκαμα ἀνεβήκαμε στὸ βουνό, - μὲ τὰ βάσανα ποὺ μὲ πῆραν - μὲ τὴν ἀκρίβεια τῆς ζωῆς** (ἐν παρόντι χρόνῳ), **- μὲ τὶς ταλαιπωρίες τοῦ μεγάλου πολέμου** (ἐν παρελθ. χρ.)· 4) ἐν τροπικῇ σημ. ἀντὶ τῶν προθ. διά, μετά, ἐν, σύν, ὁμ. πολλάκις ἀντὶ ἐπιρρ. ἢ μτχ., οἷον **μὲ τρόπο** (ἐπιτηδείως), **- μὲ λίγα λόγια** (ἐν βραχυλογίᾳ, συντόμως), **- μὲ πονηριά, - μὲ ἀνυπομονησία, - μὲ**

ζῆλο, - μὲ γοῦστο (φιλοκάλως), - μὲ τουπέ (ἰταμῶς), - μὲ τὸ κολάϊ, - μὲ τὰ πόδια (πεζῇ), - μὲ τό στανιό (ἀναγκαστικῶς), - μὲ δύναμη, - μὲ γληγοράδα (γοργῶς),- μίλησ' του μὲ τό καλό (μειλιχίως, ἠπίως)· || ὅθ. ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. κ. εἰς δήλωσιν διαθέσεως. οἷον **ἔφαγα μὲ ὄρεξη, - ἦρθε μὲ κέφι - μὲ κακὴ καρδιά, - γέλασα μὲ τὴν καρδιά μου**· κ. εἰς φρς **μὲ 'πῆρε μὲ καλό μάτι** (διάκειται συμπαθῶς, εὐμενῶς), **- θὰ τά πάρω' μὲ τὸ χέρι μου** (αὐθαιρέτως, βιαίως), **- μὲ χίλια βάσανα** (λίαν δυσχερῶς, μετὰ πολλῆς προσπαθείας), **- ἡ κυρία μὲ τὰ γυαλιά - μὲ τὰ μαῦρα** (ἡ διοπτροφόρος, ἡ μελανειμονοῦσα)· || μσν. σπαν. ἐν τροπ. σημ. μτ. αἰτ. : Γεωργιλ.Θρῆν.Κωνσταντ. **καὶ τοῦτο εἶναι φανερὸν μὲ πάσης ἀκριβείας** (ἀκριβέστατα)· **5)** ἐν κτητικῇ σημ. ἀντὶ τῶν προθ. μετά, σύν, οἷον **νύφη μὲ προίκα, - σπίτι μὲ κῆπο - μὲ βεράντες - μὲ θέρμανση**· || ὅθ. κ. εἰς δήλωσιν ἰδιότητος ἀνηκούσης τινί, οἷον **πατέρας μὲ πέντε παιδιά, - ἔμπορος μὲ ὑπόληψη, - γυναίκα μὲ μυαλό, - τετράδιο μὲ χαράκια**· πρβλ. ἀνωτ. 4), ἤτοι ἐν τροπ. σημ.· **6)** εἰς δήλωσιν ἐναντιότητος ἀντὶ τῶν προθ. κατά, πρός, οἷον **ἐπολεμήσαμε μὲ τοὺς Τούρκους, - ἤρθαμε σὲ λόγια μὲ τό γείτονα, - θά τὰ βροῦμε μὲ τοὺς δικούς σου** (θὰ ἔλθωμεν εἰς διάστασιν)· **7)** εἰς δήλωσιν τιμήματος ἢ ἀμοιβῆς ἢ ἀντισταθμίσματος, οἷον **μὲ χίλιες δραχμὲς ἀγοράζεις κοστούμι, - τοκίζει μὲ 10 %, - διωρίσθηκε μὲ μισθὸ τρεῖς χιλιάδες.**

μεγα- πρῶτον συνθ. εἰς ὀνομασίας μονάδων ὑποδηλοῦν μονάδα δεκάκις μείζονα τῆς κυρίας.

μεγαβρεμέτης (ὁ) ὁ μεγαλοβρεμέτης βλ.λ. : 'Ορφ.'Αργ.749 **μεγαβρεμέτης ποταμός.**

μεγάβυζος (ὁ) κ.-υξος περσ. κύρ. ὄν.· ὅθ. μετέπειτα τίτλ. ἀρχηγῶν κ.ἱερέων : 'Ηρ.4,153 **τοῦ Μεγαβύζου παιδὶ Ζωπύρῳ,** Ξεν.'Αν.5,3,6 **καταλείπει παρά Μεγαβύζῳ τῷ τῆς 'Αρτέμιδος νεωκόρῳ,** Στράβ.14,1,23 **ἱερέας δ' εὐνούχους εἶχον οὓς ἐκάλουν Μεγαβύζους,** 'Αππ.'Εμφ.Πολ.5,9, 'Ησ., 'Επιγρ. Πριήν. μεγάβυξος.

μεγαβύζειοι ἢ **-ύξειοι λόγοι** 'Ησ. ἀλαζονικοί, κομπαστικοὶ λόγοι.

μεγαγναθία (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις τῆς κάτω γνάθου.

μεγαδακτυλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνώμαλος διάπλασις, καθ' ἣν οἱ δάκτυλοι ἰδ. τῶν χειρῶν ἢ καὶ τῶν ποδῶν ἀναπτύσσονται εἰς μῆκος καὶ μέγεθος ὑπέρτερον τοῦ φυσικοῦ.

μεγαδάκτῦλος (ὁ) μτγν. ὁ μέγας δάκτυλος : 'Ορειβ.π.'Αετ.11,35.

μεγάδερμον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **φυλλορινιδῶν.**

μεγάδοξος-ον μσν. ὁ μεγαλόδοξος βλ.λ. : Πρόδρ.Τετραστ.66.

μεγάδωρος-ον μτγν. ὁ μεγαλόδωρος βλ.λ. : 'Οππ.Κυν 3,29 **μεγάδωρος ἄρουρα.**

μεγαέργιον (τὸ) νεώτ. μονάς ἔργου βιομηχανικῆς χρήσεως.

μεγαθαμβής-οῦς-ές μτγν. ὁ λίαν ἔκθαμβος : 'Οππ.Κυν.2,488 **μεγαθαμβεῖ θυμῷ.**

μεγαθαρσής-οῦς-ές ὁ λίαν εὐθαρσής : 'Ησίοδ. Α 385 **σῆμα τιθεὶς πολέμοιο ἐῷ μεγαθαρσέϊ παιδί,** Μαν.2,372.

μεγαθήριον (τὸ) νεώτ. γένος νωδῶν θηλαστικῶν ἐκ τῶν **βραδυβαμόνων,** ἀπαντῶν μ. ἐν ἀπολιθώσει· **2)** μτφ. ὡς ἐπίθ. δηλοῦν ὑπερμεγέθεις διαστάσεις, οἷον πλοίου, μηχανήματος κττ.

μέγαθος (ὁ) ἰων. τ. τοῦ μέγεθος βλ.λ. : 'Ηρ.1,51 **κρητῆρας δύο μεγάθει μεγάλους.**

μεγαθυμία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μεγαθύμου βλ.λ., μεγαλοψυχία, γενναιοφροσύνη.

μεγάθῡμος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μέγαν θυμόν, μεγάλην ψυχήν, μεγαλόψυχος, μεγαλόκαρδος : 'Ιλ. Υ 498 **'Αχιλλῆος μεγαθύμου**· ἐπὶ πολεμιστῶν καὶ ὁλοκλήρων ἐθνῶν : αὐτ.Α 123 **μεγάθυμοι 'Αχαιοί**· ἐπὶ θεᾶς : 'Οδ Θ 520 **μεγάθυμον 'Αθήνην**· πρβλ. Χρησμ.π.Φλεγ.ἀπ.36,3)· || κ. ἐπὶ ζῴων, θυμοειδής : 'Ιλ.Π 488 **ταῦρον .. αἴθωνα μεγάθυμον**· || ἐπίρρ. νεώτ. **-ως** γενναιοφρόνως, μεγαλοψύχως.

μεγαθυρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. τό βραγχιόποδον μαλακιδιόζωον ἀργιόπη.

μεγαίνητος-ον, δ.γρ. **-ετος** ὁ λίαν αἰνετός, ἔνδοξος : Βακχ.1,44.

μέγαιρα (ἡ) π. ἀρχ. μία τῶν 'Ερινύων· || νεώτ. κ. δημ. ὡς προσηγ. γυνὴ κακή, κακότροπος, βασανιστική, στρίγγλα.

μεγαίρω (μέγας), ἀόρ. **ἐμέγηρα,** κυρ. θεωρῶ τι μέγα ἢ ὡς πάρα πολὺ μέγα· ὅθ. ζηλῶ, φθονῶ τι πρᾶγμα ὡς πάρα πολὺ μέγα : 'Ιλ.Ψ 865 **μέγηρε γάρ οἱ τό γ' 'Απόλλων,** Χρησμ.π.'Ηρ.1,66 **ἐγὼ δέ τοι οὔτι μεγαίρω**· || μτ. ἀπαρφ. ἀντὶ αἰτ. πράγμ.: 'Οδ.Γ 55 **μηδὲ μεγήρῃς ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα** (μηδὲ φθονήσῃς ἡμῖν)· || μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ : 'Οδ.Β 235 **μνηστῆρας ἀγήνορας οὔ τι μεγαίρω ἔρδειν ἔργα** (δὲν παραπονοῦμαι ὅτι..)· || κ. ἁπλῶς μτ. ἀπαρφ. : 'Ιλ.Η 408 **ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακαιέμεν οὔ τι μεγαίρω** (δὲν ἀντιλέγω εἰς τὴν κατάκαυσιν τῶν νεκρῶν) ἢ μτ. ἐννοουμένου ἀπαρφ. ; αὐτ.Δ 54 **τάων οὔ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω** (διαπέρσαι)· πρβλ. Καλλ.Δῆλ.163· || μτ. δοτ. προσ. αἰσθάνομαι φθόνον ἐναντίον τινός : 'Ιλ.Ο 473 **ἐπεὶ συνέχευε θεὸς Δαναοῖσι μεγήρας**· || μτ. γενικ. πράγμ. : αὐτ. Ν 563 **ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας** (σχόλ. «ἐματαίωσε ὁ Ποσειδῶν τὴν αἰχμὴν φθονήσας 'Αδάμαντι μὴ τὸν βίον 'Αντιλόχου ἀφέληται»), Αἰσχ.Πρ.626 **οὐ μεγαίρω τοῦδε σοι δωρήματος,** 'Απολλ.Ρ 1,289 **ἐμέγηρέ μοι τόκοιο**· κ. ἀπολ. : 'Οδ.Θ 206 **ἢ πὺξ ἠὲ πάλῃ ἢ καὶ ποσίν, οὔ τι μεγαίρω**· || παθ. φθονοῦμαι : Μακεδ.ΑΠ 9,645,10· **2)** μαγεύω, βασκαίνω, ματιάζω : 'Απολλ.Ρ 4,1670 **ἐχθοδοποῖσιν ὄμμασι χαλκείοιο Τάλω ἐμέγηρεν ὀπωπάς.**

μεγακάρυον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βοραγινοειδῶν.**

μεγάκερως (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ὁπληφόρων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν **ἐλαφοκέρων.**

μεγακέφαλος-ον νεώτ. κ. **μεγαλοκέφαλος** ὁ ἔχων μεγάλην ἢ ὀγκώδη τὴν κεφαλὴν καὶ βάρος ἐγκεφάλου ὑπὲρ τὸν μέσον ὅρον.

μεγακήρυξ-υκος (ὁ) μσν. ὁ μέγας κήρυξ, περὶ τοῦ Χριστοῦ : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.8,93 **τοῦ μεγακήρυκος καὶ τῆς τοῦ λόγου φωνῆς.**

μεγᾰκήτης-ους-ες (πρβλ. κητώεις) ὁ ἔχων ἀφθονίαν θαλασσίων τεράτων, ἐπίθ. τῆς θαλάσσης : 'Οδ.Γ 158 **ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον**· || ὁ μέγας, ἐπίθ. δελφῖνος : 'Ιλ.Φ 22 **δελφῖνος μεγακήτεος**· || ὁ εὐρύχωρος, ἐπὶ πλοίου : αὐτ.Θ 822 **μεγακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ.**

μεγακλεής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν ἔνδοξος, ὁ ἔχων μεγάλην δόξαν : 'Οππ.Κυν.2,4 **μεγακλέα δήναια,** 'Ακροπ.Κ Βί.'Ιω.Δαμασκ.2,744 **μεγακλεές, ὑψιγενὲς κατάρχα.**

μεγακλέπτωρ-ορος (ὁ) μσν. μέγας κλέπτης : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.8,206 **μεγακλέπτορα Πέρσην.**

μεγακλίνιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ὀρχεοειδῶν.

μεγακρατής-οῦς-ές μσν. ὁ ἔχων μέγα κράτος, μεγάλην ἰσχύν, ἰσχυρός : Πρόδρ.Extr.des Mss. 8,207 **δμωὰς βαρβαρίδας δὲ μεγακρατέας πόρεν ἀρχούς.**

μεγάκροτος-ον μσν. ὁ μέγαν κρότον ποιῶν : Τζέτζ.εἰς Λυκόφρ.497 **σαῖς γραφαῖς μεγακρότοις.**

μεγακροτῶ-έω μτγν. ποιῶ, κάμνω μέγαν κρότον : Δαμασκ.Ι Ἐπιστ.εἰς Θεοφάν.Εἰκ.136.

μεγακῡδής-οῦς-ές μτγν. ὁ μεγάλως δεδοξασμένος, ἔνδοξος : ΑΠ Συμπλ.328,1,Μαν.2,150.

μεγάκυκλος-ον μσν. ὁ μέγαν κύκλον σχηματίζων, ὁ ἐν μεγάλῳ κύκλῳ ἀναστρεφόμενος : Τζέτζ. Μεθ' Ὅμ.763 πρωτίστης προπάροιθεν Ὀλυμπιάδος μεγακύκλου.

μεγαλαγκυλοχείλης (ὁ) μσν. ὁ ἔχων μεγάλα καὶ ἀγκύλα χείλη : Κ Μανασσ.Χρον.155 οἱ μὲν . . μεγαλαγκυλοχεῖλαι.

μεγᾰλάδῐκος-ον ὁ ἄδικος ἐν μεγάλοις, ἀντίθ. μικραδικητής : Ἀριστλ.Ρητ.1391a,29.

μεγάλαθλος-ον μσν. ὁ ἐπιτελῶν μεγάλους ἄθλους : Πρόδρ.Not. des Mss.8,207 τάδε σου μεγάλαθλα μυθήσομαι ἔργα πολίταις.

μεγαλαίνω δημ. μεγαλύνω βλ.λ.· **2)** ἀμτβ. ἐπὶ προσ. κ. πραγμ., γίνομαι μεγάλος· ‖ εἶμαι ἐπιδεκτικὸς εἰς τὸ νὰ γίνω μεγάλος, ἐκτενής

μεγαλακρία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀκρομεγαλία βλ.λ.

μεγαλαλκής-οῦς-ές ὁ μεγαλοσθενὴς βλ.λ.· Ἡσ.

μεγᾰλάμπρως ἐπίρρ. μετὰ μεγάλης λαμπρότητος, ἐνδόξως : Ἐπιγρ. μεγαλάμπρως προσφέρεσθαι πρὸς τὸν δῆμον.

μεγᾰλάμφοδος-ον ὁ ἔχων εὐρυχώρους ὁδούς· Ἡσ. ἐν λ. εὐρυόδεια.

μεγάλανδροι Ἡσ. «μεγάλοι ἄνδρες, ἢ μεγάλοι κατὰ τὴν ἀνδρείαν, ἢ πολυανδροῦντες».

μεγαλανορία (ἡ) δωρ. τ. τοῦ μεγαληνορία βλ.λ.

μεγαλάνωρ-ορος δωρ. τ. τοῦ μεγαλήνωρ βλ.λ.

μεγαλάρτια (τὰ) (ἱερά) (ἄρτος) μτγν. ἑορτὴ τῶν μεγάλων ἄρτων, ἣν οἱ Δήλιοι ἑώρταζον εἰς τιμὴν τῆς Δήμητρος : Σῆμ.13.

μεγαλάρτιος (ὁ) ὄνομα μηνός τινος ἐν Ἅλῳ τῆς Θεσσαλίας.

μεγάλαρτος-ον ἐπίθ. τῆς Δήμητρος ἐν Βοιωτίᾳ : Πολ.π.Ἀθήν.3,109B ἐν Σκώλῳ τῷ Βοιωτικῷ Μεγαλάρτου καὶ Μεγαλομάζου ἀγάλματα ἱδρῦσθαι.

μεγαλαυχενία (ἡ) μτγν. ἡ μεγαλαυχία βλ.λ. : Χρησμ.Σιβ.8,76 ὦ βασιλὶς μεγάλαυχε Λατινίδος ἔκγονε Ῥώμης, οὐκέτι σοι τῆς σῆς μεγαλαυχενίης κλέος ἔσται.

μεγαλαύχημα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ δι' ὃ καυχᾶταί τις : Φίλ.2,434· πρβλ. Σύμμ.ΠΔ Ἰεζ.32,12.

μεγαλαύχην-ενος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μέγαν αὐχένα : Ὀλυμπ.Ἱστ.459D, Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ. ἐν λ. ἐριαύχενος, Ἡσ. ἐν λ. ἐρισφάραγος.

μεγαλαυχής-οῦς-ές κ. μσν. κ. -αύχης ὁ μεγάλαυχος βλ.λ. : Ὀρφ.Ὕμν.62,3 πάντιμ', ὀλβιόμοιρε, Δικαιοσύνη μεγολαυχής, Μαν.3,34,Βέττ.Βάλ.272,8, Βί.Ἀλεξ.2552 ἢ πολεμεῖν ἡμᾶς κακῶς, φρονῶν ὡς μεγαλαύχης.

μεγαλαύχησις-εως (ἡ) μσν. τὸ μεγαλαύχημα βλ.λ. : Μεθόδ.Κλπλ.500.

μεγαλαύχητος-ον ὁ λίαν πεφημισμένος, περίφημος : Ἐπίγρ.π.Παυσ.1.13,3 τᾶς μεγαλαυχήτω . . Μακηδονίας.

μεγαλαυχία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μεγάλη καύχησις, κομπασμός, ἀλαζονεία : Πλάτ.Θεαίτ.174D ἐν τε τοῖς ἐπαίνοις καὶ ταῖς τῶν ἄλλων μεγαλαυχίαις, ΠΔ Μακκ.4,2,15 ἀλαζονείας, καὶ μεγαλαυχίας, καὶ βασκανίας· ‖ ὑπερηφανία : Λογγίν.7,2.

μεγάλαυχος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ μεγάλως καυχώμενος, καυχησιάρης : Πίνδ.Π Β,15 βίᾳ δὲ καὶ μεγάλαυχον ἔσφαλεν ἐν χρόνῳ, Αἰσχ.Πέρσ. 533 τῶν μεγαλαύχων καὶ πολυάνδρων, Πλάτ Λύσ. 206A ὅσῳ ἂν μεγαλαυχότεροι ὦσι δυσαλωτότεροι γίγνονται, Φίλ.1,121· ‖ τὸ μεγάλαυχον ἡ μεγαλαυχία βλ.λ. : Ξεν.Ἀγησ.8,1 τὸ μὲν μεγάλαυχον οὐκ ἂν εἶδέ τις· **2)** μσν. ὁ γινόμενος πρὸς καύχησιν : Λέων Δ 6,10,64 μὴ δόξωμεν μεγαλαύχους ταύτας τὰς ἀποκρίσεις ποιεῖν, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,101 ἡ μεγάλαυχος τῶν κατωρθωμένων κατέκρινεν ἀπαρίθμησις.

μεγαλαυχῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. καυχῶμαι μεγάλως, κομπάζω, ὑπερηφανεύομαι : Αἰσχ.Ἀγ.1528 μηδὲν ἐν Ἅιδου μεγαλαυχείτω, ΠΔ Ἰεζ.16,50 ἐμεγαλαύχουν καὶ ἐποίησαν ἀνομήματα ἐνώπιόν μου, Πολύβ.12,13,10,Διόδ Σ 15,16,Φίλ.1,284,ΚΔ Ἰακ.3,5 ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶ καὶ μεγαλαυχεῖ, Ἀγαθ.ΑΠ 5,272 ἡ μεγαλαυχήσασα καθ' ἡμετέρης μελεδώνης, Βί.Ἀλεξ 1742 οὗτος ὡς ὑπέρογκος μεγαλαυχεῖ καὶ γράφει· ‖ κ. μέσ. : Πλάτ.Ἀλκ. 1,104C κατὰ πάντα δὴ ταῦτα σύ γε μεγαλαυχούμενος, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,13· **2)** μτ. αἰτ. θεωρῶ τι ὡς καύχημα : αὐτ.Κελτ.10 μεγαλαυχεῖν μονομάχιον, Στουδ.Θεόδ.367D παρὰ γὰρ τῆς ἐμῆς ταπεινώσεως οὐδὲν ὄφελος κἂν αὐτὸς μεγαλαυχῇς ἡμᾶς ἐξ ἀγάπης.

μεγαλαύχως ἐπίρρ. μτγν. ἰδ. ἐν τῷ ὑπερθ. -ότατα μετὰ μεγάλης ὑπερηφανίας : Μάξ.Τύρ.7,7.

μεγαλεγκωμίαστος-ον μσν. ὁ μεγάλως ἐπαινούμενος, ἐγκωμιαζόμενος : Τζέτζ.Ἐξήγ Ἰλ.17,19 τὴν παρὰ τῷ Ὀρφεῖ μεγαλεγκωμίαστον τέχνην.

μεγαλεγχειρητής (ὁ) μσν. ὁ μεγάλα ἐγχειρῶν: Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,119 δέον προσπεσεῖν καὶ χεῖρα προτεῖναι τῷ μεγαλεγχειρητῇ . . Δαυΐδ.

μεγᾰλεῖος-α-ον (μέγας) κ μσν. κ. νεώτ., δημ. μ. τὸ οὐδ. μεγαλεῖο(ν), μεγαλοπρεπής, λαμπρός : Ξεν.Ἀπομν.2,1,34 ἐκόσμησε τὰς γνώμας ἔτι μεγαλειοτέροις ῥήμασιν ἢ ἐγὼ νῦν, Παιὰν π.Πλούτ. Φλαμ.16 πίστιν . . τὰν μεγαλειοτάταν ὅρκοις φυλάσσειν (διορθ. ἀντὶ μεγαλευκτοτάτας)· ‖ τὸ οὐδ. μεγαλεῖον ἡ μεγαλοπρέπεια, ἡ λαμπρότης : Πολύβ.8,3,1 συνεπιστῆσαι τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν πράξεων· ‖ τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ μεγάλα ἔργα, ἔργα παντοδυναμίας : ΠΔ Δευτ.11,2 οὐκ οἴδασιν . . τὴν παιδείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ, ΚΔ Πράξ.2,11 ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ· **2)** μεγαλεῖα (τὰ) νεώτ. κ. δημ. κοσμικαὶ λαμπρότητες, ἐπιδείξεις πλούτου, ἀξιωμάτων κ. γεν. ὑπεροχῆς : Σολωμ. Ἐθν.Ὕμν.5 δυστυχής, παρηγορία | μόνη σοῦ ἔμενε νὰ λὲς | περασμένα μεγαλεῖα | καὶ διηγώντας τα νὰ κλαῖς, - ἔχει πολλὰ μεγαλεῖα στὸ σπίτι του· ‖ ἐπὶ προσ., μεγαλοπρεπής, ἀξιοπρεπής, ὑπερήφανος : Ξεν.Ἀπομν 4,1,4 μεγαλείους δὲ καὶ σφοδροὺς ὄντας δυσκαθέκτους . . εἶναι· ‖ ἐν πάπ. τὸ μεγαλεῖόν τινος ὡς τίτλ. ἡ Ὑψηλότης· ‖ ἐπὶ ὕψους, τὸ ὑψηλόν : Δημήτρ.14· **3)** τὸ οὐδ. μεγαλεῖον ὡς οὐσ. ἐσφ. γρ. τοῦ μεγάλλειον βλ.λ. ἐν Θεόφρ.Ὀσμ.29· **4)** νεώτ. κ. δημ. ὁμ. τὸ οὐδ. μεγαλεῖο(ν) ἡ μεγαλοπρέπεια· **5)** ὁμ. δημ. τὸ οὐδ. ἄναρθρ. ὡς ἔκφρασις θαυμασμοῦ : ὕφασμα μεγαλεῖο, - φροῦτα μεγαλεῖο.

μεγαλειότατος-η-ον νεώτ. κ. δημ. ὑπερθ. τοῦ μεγαλεῖος βλ.λ., ὡς προσηγορία αὐτοκρατόρων καὶ βασιλέων.

μεγαλειότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μεγαλοπρέπεια, ἐξοχότης, λαμπρότης : ΠΔ Ἱερ.40,9 καὶ ἔσται . . εἰς μεγαλειότητα παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς, ΚΔ Λουκ.9,43 ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ, Ἀθήν.4,130F αὐτὸς τῶν βαρβάρων ἐμφανίζων τὴν μεγαλειότητα, Ἐπιγρ. τῇ τε τῶν πυραμίδων μεγαλειότητι καὶ ὑπερφυΐᾳ τερφθείς· ‖ ἡ μεγαλοπρέπεια, τὸ μεγαλεῖον : Πάπ. ἡ μεγαλειότης τοῦ Ῥωμαίων δήμου, Ἐπιγρ. τὴν ἄλλην ἐκ προγόνων ἀρετὴν καὶ μεγαλειότητα· **2)** κ. νεώτ. ὡς προσηγορία βασιλέων ἢ αὐτοκρατόρων : Ἰώσ.ΑΙ 8,4,3 ἡ σὴ μεγαλειότης, - ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεύς.

μεγαλειοῦμαι-όομαι μσν. μεγαλύνομαι βλ.λ. : Ἰωσ.Γενέσ.94,2.

μεγαλειώδης-ους-ες νεώτ. ὁ πλήρης μεγαλείου, μεγαλοπρεπής, λαμπρός : **μεγαλειώδης παρέλασις·** || ἐπίρρ. -ωδῶς μεγαλοπρεπῶς.

μεγαλείως ἐπίρρ. μεγάλως : Ξεν.'Αγησ.II,16 **μεγαλείως ὠφελῶν τὴν πόλιν,** Πολύβ.3,87,5 **ἐφ' οἷς ἀκούσαντες μεγαλείως ἐχάρησαν οἱ Καρχηδόνιοι·** || μεγαλοπρεπῶς, λαμπρῶς : Ξεν.Οἰκ.II,9 **τοὺς θεοὺς μεγαλείως τιμᾶν καὶ φίλους,** Πλάτ. Ἱππ.Μ 291Ε **μεγαλείως καὶ ἀξίως εἴρηκας** (διόρθ. μεγάλως), 'Αντιφάν.192· κ. συγκρ. -**ωτέρως** : Ξεν. Ἑλλ.4,1,9 **μεγαλειοτέρως γε σοῦ . . τίς ἂν ποτε γήμειε ;** || εἰς ὕψος ὑψηλόν : Φιλόστρ.Σοφ.I,21,I **μεγαλείως ἑρμηνεῦσαι.**

μεγαλειωτός-ή-όν ὁ ἐκτεταθείς, μεγαλυνθείς, ἐπὶ συνθέτων λ. : 'Αριστλ.Ποι.1457ε,35 (ἀμφ.).

μεγἄλέμπορος (ὁ) σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἐμπορευόμενος μεγάλας ποσότητας ἐμπορευμάτων : Σχόλ. 'Αριστφ.'Όρν.823,'Ακροπ.ΚΒΙ.Δαμασκ.Ι.,ΑS^{Ν}Μαΐου 2,739,9 **ὥσπερ ἂν τις μεγαλέμπορος, τὸ μέγα ἐκεῖθεν κέρδος ἀπεκδεχόμενος.**

μεγαλεμπόρως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τὸν τρόπον τῶν μεγαλεμπόρων βλ.λ., ἐν ἐμπορείᾳ μεγάλων ποσοτήτων : Στουδ.Θεόδ.1581 (ἐκδ. Mi.).

μεγαλεπήβολος-ον μτγν. κ. νεώτ., δ.γρ. -**ίβολος** ὁ μεγάλων πραγμάτων ἐπήβολος, ὁ μεγάλα ἐπιχειρῶν, μεγαλοπράγμων : Πολύβ.15,37,1 **μεγαλεπήβολος καὶ τολμηρὸς καὶ τοῦ προτεθέντος ἐξεργαστικός,** Διόδ.Σ 1,19 **τὸν Ἡρακλέα μεγαλεπήβολον ὄντα·** ἐπίρρ. νεώτ. -**ως** κ. ὑπερθ. -**ώτατα.**

μεγαλεπίβουλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναλαμβάνων τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων σχεδίων : Κορνοῦτ. Φύσ.Θε.22.

μεγαλεπιφάνεια (ἡ) μσν. ἡ λαμπρότης, ἐξοχότης : Θεοφύλ.Βουλγ.3,637.

μεγαλεπιφανής-οῦς-ές μσν. ὁ ἔνδοξος, περιφανής, ὑπερθ. -**έστατος** : Θεοφύλ.Βουλγ.'Επιστ. 26,Χρυσόβουλλα Κομν.'Ιω.π.Pasin.codd.Taur.I,622Β **τῷ μεγαλεπιφανεστάτῳ δουκί.**

μεγαλεταιρίαρχος (ὁ) μσν. κ. -**άρχης** ὁ μέγας ἑταιρειάρχος : Τζέτζ.Χιλ.9,622.

μεγαλευχερῶς ἐπίρρ. μτγν. λίαν εὐχερῶς, μὲ μεγάλην εὐκολίαν : Γρηγ.Νύσσ.2,834C **μεγαλευχερῶς τοῦτο παθοῦσαν.**

μεγαληγορία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μεγαλαυχία, μεγαλορρημοσύνη, καυχησιολογία : Εὐρ.'Ηρακλ.356 **μεγαληγορίαισι δ' ἐμὰς φρένας οὐ φοβήσεις,** Ξεν.'Απολ.1 **πάντες ἔτυχον τῆς μεγαληγορίας αὐτοῦ,** Μέν.2,468,Πλούτ.'Ηθ.1038C **καὶ εἰ δεῖ οὕτως εἰπεῖν, ὑψαυχεῖν καὶ κομᾶν, καὶ μεγαληγορεῖν, ἀξίως βιοῦντι μεγαληγορίας·** **2)** ρητ. ὕφος : Διον.'Αλ.Θουκ.27,Δημήτρ.29.

μεγαλήγορος-ον κ. νεώτ. ὁ μεγαλορρήμων, κομπορρήμων, καυχηματίας : Αἰσχ.'Επτ.565 **μεγάλα μεγαληγόρων κλύουσ' ἀνοσίων ἀνδρῶν,** Ξεν.ΚΠ 7,1,17 **οὐ μάλα μεγαλήγορος ἦν·** || μεγαλοπρεπὴς ἐν τῷ λόγῳ, ἔξοχος : Λογγῖν.8,4.

μεγαληγορῶ-έω κ. νεώτ. ὁμιλῶ μεγάλως, καυχῶμαι, λέγω παχιὰ λόγια : Ξεν.'Αν.6,3,18 **τοὺς μεγαληγορήσαντας ὡς πλέον φρονοῦντας ταπεινῶσαι βούλεται·** μτ. οὐδ. ἐπιθ. : αὐτ.ΚΠ 4,4,2 **ὡς ἀνδρείως ἕκαστα ἐμεγαληγόρουν·** κ.ὡς ἐπίθ.:Πολ. Σοφ.Κυν.45 **τοιοῦτόν τινα λόγον μεγαληγοροῦντα·** **2)** μτβ. ἐξυψῶ, ἐπαινῶ διὰ λόγων, ἐγκωμιάζω : Ἡρωδιαν.'Ιατ.3,9,12 **ἐπέστειλε τῇ τε συγκλήτῳ καὶ τῷ δήμῳ, τὰς τε πράξεις μεγαληγορῶν.**

μεγαληγόρως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μεγαλορρημόνως : Πολυδ.9,147.

μεγαληνορία (ἡ), δωρ. -**ανορία** ὑψηλοφροσύνη, μεγαλοφροσύνη : Πίνδ.Ν 11,44 **ἀλλ' ἔμπαν μεγαλανορίαις ἐν βαίνομεν·** || ὑπερηφανία : Εὐρ. Φοίν.184 **μεγαλανορίαν ὑπεράνορα κοιμίζεις** (σχόλ. μεγαλαγορίαν).

μεγαλήνωρ-ορος (ὁ,ἡ) (ἀνήρ), δωρ. -**άνωρ** ὁ λίαν ἀνδρικός, μεγαλόψυχος, ἀνδρεῖος : Πίνδ.ἀπ. 109· **2)** ὁ ὑπερήφανος : αὐτ.Π 1,52 **καί τις ἐὼν μεγαλάνωρ ἔσανεν,** 'Οππ.Κυν.4,113 **ἵππους μὲν χαροπούς, μεγαλήνορας.**

μεγαλήτωρ-ορος (ὁ,ἡ) (ἦτορ) κ. μσν. μεγαλόκαρδος, μεγαλόψυχος : 'Ιλ.Π 256 **οἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες,** 'Οδ.Κ 200 **Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο·** || π.'Ομ. πάντοτε μτ.κυρ.όν.πλὴν ἐν 'Ιλ.Ι 629 **ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν,** Πίνδ.Ι 5(4), 34 **μεγαλήτορες ὀργαί,** Εὐστ.Πον.59,75 **εὔμητιν μεγαλήτορα.**

μεγαλήφἄτος-ον μεγαλήγορος, ἐμφατικός, ἐγκωμιαστικός : 'Ορφ.'Αργ.419 **μεγαλήφατον ὕμνον.**

μεγάληχος-ον μτγν. ὁ μεγάλως ἠχῶν : 'Αμφιλ.40Β.

μεγαλίζομαι παθ. μεγαλύνομαι, ὑψοῦμαι, ὑπερηφανεύομαι : 'Ιλ.Κ 69 **μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ,** 'Οδ.Ψ 174 **οὔτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι οὔτ' ἀθερίζω,** Συνέσ.14 **ἅπαντας κυδαίνειν, μηδὲ μεγαλίζεσθαι.**

μεγαλιθικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐκ μεγάλων λίθων ἀποτελούμενος : **μεγαλιθικὰ μνημεῖα.**

μεγαλικώτατος-η-ον μτγν. ὑπερθ. τοῦ μέγας βλ.λ. : Σχόλ.Διον.Θρ.199Η **μ- δίφθογγος.**

μεγαλίστωρ-ορος μσν. ὁ πολλὰ καὶ μεγάλα γινώσκων : Εὐμάθ.'Υσμ.258 **ταῦθ' ὁ μεγαλίστωρ κυβερνήτης ἐφ' ὑψηλοῦ καθήμενος ἐρρητόρευεν.**

μεγάλιχθυς (ὁ) νεώτ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογεν. τῶν ὀστεολεπιδῶν ἀπαντώντων μ. ἐν ἀπολιθώσει.

μεγαλκής-οῦς-ές ὁ μεγαλαλκής βλ.λ. : ΑΠλ.105.

μεγάλλειον μύρον (τὸ) εἶδος εὐώδους μύρου, λαβόντος τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ἐφευρέτου Μεγάλλου : Φερεκρ.140, 'Αναξανδρ.46, Εὔβουλ.90,6, "Αμφις 27· πρβλ. Διοσκ.1,58.

μεγαλοαλογῖται (οἱ) μσν. ἱππεῖς ἐν ταῖς μάχαις ἔχοντες μεγάλα ἄλογα : Κωδ.'Οφφ.5,58.

μεγαλοβάτραχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀμφιβίων τῆς οἰκογ. τῶν σαλαμανδριδῶν.

μεγαλοβδόμαδο (τὸ) δημ. ἡ μεγάλη ἑβδομάς.

μεγἄλόβἴος-ον μτγν. ὁ ἔνδοξον βίον διερχόμενος : Πσῦλ.'Αλ.'Αποτελεσμ.50,12 **μεγαλοβίους, μεγαλοπρεπεῖς.**

μεγαλοβλἄβής-οῦς-ές μτγν. ὁ μεγάλην βλάβην ἐπιφέρων, βλαπτικός : 'Απολλ.Σοφ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ. ἄη.

μεγαλοβλάσται (οἱ) νεώτ. ἀνατομ. ἐρυθρὰ ἐμπύρηνα κύτταρα, **ἐξ ὧν πλάσσονται τὰ ἐρυθρὰ** αἱμοσφαίρια.

μεγαλοβόας-α (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μεγάλην φωνήν : 'Αγαθ.107Β **κήρυκες μεγαλοβόαι.**

μεγαλοβόος-ος γλῶσσ. τοῦ ἠερίβοια:Εὐστ.562,40.

μεγαλόβοτος-ον γλῶσσ. τοῦ ἱππόβοτος : 'Απολλ. Σοφ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ.

μεγαλόβουλος-ον σχόλ. ὁ μεγάλα βουλευόμενος, σκεπτόμενος : Πάπ., Σχόλ.Αἰσχ.Προμ.18 **αἰπυμῆτα μεγαλόβουλε.**

μεγαλοβραχίων-ονος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἔχων μεγάλους βραχίονας : ΚΜανασσ.Χρον.4691 **ὁ δὲ θεὸς μεγασθενὴς καὶ μεγαλοβραχίων.**

μεγαλοβρεμέτης (ὁ) μτγν. ὁ μεγάλως βρέμων, βροντῶν : Κόϊντ.2,508 **Διὸς μεγαλοβρεμέταο.**

μεγαλόβρομος-ον ὁ μεγάλως θορυβῶν, κροτῶν : 'Ορφ.'Αργ.461 **μεγαλόβρομον ὕδωρ.**

μεγαλόβρυτος (ὁ) μσν. ὁ μεγάλα βρύων : Λάσκ. Θεόδ.770 (ἐκδ.Mi.) **μεγαλόβρυτος δύναμις ὁ θεός.**

μεγαλόβρυχος-ον μτγν. ὁ μεγάλως βρυχώμενος, ποὺ μουγκρίζει δυνατά : Κόϊντ.5,188 **μεγαλοβρύχοιο λέοντος.**

μεγαλόβωλος-ον σχόλ. ὁ ἔχων μεγάλους βώλους : Σχόλ.'Ιλ.Α 155.

μεγαλογάστωρ-ορος (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ ἔχων μεγάλην γαστέρα : **Σχόλ.Αἰσχ.'Επτ.1035.**

μεγαλογενής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐκ μεγάλου γένους καταγόμενος, εὐγενής : ΚΜανασσ.Χρον.6664 **εἴς δέ τις μεγαλογενὴς καὶ τῶν ἐκ πρώτης ῥίζης.**

μεγαλογιορτάδες (αἱ) δημ. αἱ ἑορταὶ τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων.

μεγαλογκία (ἡ), ἰων. -ίη ὁ μέγας ὄγκος : Δημόκρ.π.Στοβ.'Ανθ.103,25 **ἡ γὰρ εὐογκίη ἀσφαλέστερον τῆς μεγαλογκίης.**

μεγαλογνωμονῶ-έω μτγν. εἶμαι μεγαλογνώμων, ἔχω μέγα καὶ εὐγενὲς φρόνημα : Δίων Κ 63,25 **παντελῶς μεγαλογνωμονῶν.**

μεγαλογνωμοσύνη (ἡ) μέγα καὶ εὐγενὲς φρόνημα : Ξεν.'Αγησ.8,3 **καὶ τῇ μεγαλογνωμοσύνῃ γε ὡς εὐκαίρως ἐχρῆτο οὐ παραλειπτέον.**

μεγαλογνώμων-ονος-ον ὁ ἔχων μέγα καὶ εὐγενὲς φρόνημα, μεγαλόφρων : Ξεν.Οἰκ.21,8 **τούτους δὴ δικαίως ἂν τις καλοίη** μεγαλογνώμονας· ‖ **τὸ** μεγαλόγνωμον ἡ μεγαλογνωμοσύνη βλ.λ. : αὐτ.'Αγησ.9,6 **ἐκεῖνο γε μὴν πως οὐ καλὸν καὶ μεγαλόγνωμον,** Φιλόστρ.'Επιστ.73.

μεγαλογράμματος-ον νεώτ. ὁ διὰ μεγάλων γραμμάτων γεγραμμένος· ‖ εἰδ. γραφὴ **μεγαλογράμματος** ἡ διὰ μεγάλων, κεφαλαίων γραμμάτων γραφή.

μεγαλογραφία (ἡ) μτγν. τὸ ζωγραφεῖν εἰς μεγάλην κλίμακα : Βιτρ.7,4,4.

μεγαλογραφῶ-έω μτγν. γράφω διὰ τοῦ ω μεγάλου, ἀντίθ. μικρογραφῶ : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.297, 'Ηρωδιαν.'Επιμ.193,20· κ. παθ. : Εὐρ.'Ορ.313.

μεγαλογυναίκα (ἡ) δημ. ὡρίμου ἡλικίας γυνή.

μεγαλοδαίμων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ μέγας δαίμων, θεός : Κλήμ.'Αλ.Προτρ.42 **μεγαλοδαίμων Σάραπις.**

μεγαλοδακτυλία (ἡ) νεώτ. ἀνωμαλία περὶ τὴν διάπλασιν, καθ' ἣν οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν ἢ τῶν ποδῶν ἔχουσι διαστάσεις ὑπερτέρας τῶν φυσιολογικῶν.

μεγαλοδάπανος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μεγάλα δαπανῶν, πολυδάπανος : 'Επιγρ. **μεγαλοδάπανος διάθεσις ἐς τὰν πόλιν·** ‖ ὁ ἀπαιτῶν πολλὴν δαπάνην, δαπανηρός : ΚΜανασσ.Χρον.3402 **τραπεζῶν πολυτελῶν καὶ μεγαλοδαπάνων.**

μεγαλόδενδρος-ον μτγν. ὁ πλήρης μεγάλων δένδρων, ὁ ἔχων ὑψηλὰ δένδρα : Στράβ.3,2,3 **εὔκαρπον καὶ μεγαλόδενδρον καὶ εὔβοτον.**

μεγαλόδηλος-ον σχόλ. ἔκδηλος, κατάδηλος, λίαν φανερός, καταφανής : Σχόλ.'Ιλ.Λ 155.

μεγαλοδοντία (ἡ) νεώτ. ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τῶν ὀδόντων ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὅλην διάπλασιν τοῦ ἀνθρώπου.

μεγαλοδοξία (ἡ) τὸ νὰ ἔχῃ τις μεγάλην περὶ ἑαυτοῦ γνώμην, ὑπεροφία· Σουΐδ.ἐν λ. φολοκομπία.

μεγαλόδοξος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μεγάλην δόξαν, λίαν ἔνδοξος : Πίνδ.Ο 9,16 **λέλογχεν μεγαλόδοξος Εὐνομία,** 'Επιγρ. **μεγαλόδοξος κύριος,** Πλούτ.Θησ.1 **ἀνικήτου καὶ μεγαλοδόξου Ῥώμης.**

μεγαλοδοξότης-ητος (ἡ) μσν. μεγάλη δόξα· τίτλ. τιμητικός, ἡ ὑψηλότης : Εὐστ.Πον.319,82.

μεγαλοδόξως ἐπίρρ. μτγν. μετὰ μεγάλης δόξης, ἐνδόξως : ΠΔ Μακκ.3,6,39 **μεγαλοδόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ.**

μεγαλόδουλος (ὁ) μτγν. ὁ μέγας δοῦλος, ἐν χρ. κ. μτφ. : 'Αρρ.'Επικτ.4,1,55 **ἀλλ' ἐκείνους μὲν μικροδούλους λέγε, τοὺς μικρῶν τινων· ἕνεκα ταῦτα ποιοῦντας· τούτους δ', ὡς εἰσὶν ἄξιοι, μεγαλοδούλους.**

μεγαλόδουπος-ον μσν. ὁ μεγάλως, δυνατὰ κροτῶν, ἠχῶν : ΚΜανασσ.Χρον.273 **ποταμοῦ μεγαλοδούπου.**

μεγαλόδους-οντος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μεγάλους ὀδόντας, γλῶσσ. τοῦ ἀργιόδους· ΕΜ 137,6.

μεγαλοδυναμία (ἡ) μεγάλη δύναμις· 'Ησ. ἐν λ. ἐρισθενέος.

μεγαλοδύναμος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μεγάλην δύναμιν, παντοδύναμος : 'Ερμεί.'Αλ. Φαῖδρ.176Α, Πάπ., Κρυστ.Σκ.'Αδ.34,7 **Θεὲ μεγαλοδύναμε! . . ποιὸς ἄνθρωπος δὲν φταίγει·** ‖ νεώτ. κ. δημ. **ὁ μεγαλοδύναμος** ὡς οὐσ. ὁ Θεός : **νὰ μᾶς φυλάξῃ ὁ Μεγαλοδύναμος ἀπὸ τὸ κακό.**

μεγαλοδυνάμως ἐπίρρ. μετὰ μεγάλης δυνάμεως : Cod.Par.501,191.

μεγαλοδωρεά (ἡ) μτγν. κ. μσν., δ.γρ. τοῦ μεγαλοδωρία βλ.λ. : Λουκ.'Ανάχ.9 **φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς,** 'Ηρωδιαν.2,3,22 **ταῖς τῆς τυραννίδος ἀκρίτοις . . μεγαλοδωρεαῖς,** 'Ηλιόδ.Αἰθ.9,24 **ἀξιοῦμεν μὴ ἀμοιρῆσαι τῆς παρὰ σοῦ μεγαλοδωρεᾶς,** Φώτ. 'Επιστ.333,39 **ἡδόμενοι μεγαλοδωρεαῖς.**

μεγαλοδωρία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ δωρεῖσθαι μεγάλα δῶρα, ἡ γενναιοδωρία : Λουκ. Κρόν.4 **ταῦτα δείγματα μεγαλοδωρίας,** 'Ηρωδιαν. 2,6,10 **μεγαλοδωρίᾳ ἅπαντας ὑπερβαλεῖν.**

μεγαλόδωρος (-η)-ο(ν) κ.μσν.,νεώτ.κ.δημ. ὁ δίδων μεγάλα καὶ πολλὰ δῶρα, γενναιόδωρος : Δημόκρ. 176 **μεγαλόδωρος τύχη,** 'Αριστφ.Εἰρ.393 **ὦ φιλανθρωπότατε καὶ μεγαλοδωρότατε δαιμόνων,** Πολύβ.10,5,6 **ὑπάρχων εὐεργετικὸς καὶ μεγαλόδωρος καὶ προσφιλής,** Πλούτ.'Ηθ.618Ε **ἐὰν δέ που κατίδω πλούσιον μεγαλόδωρον,** ΚΜανασσ. Χρον.2178 **μεγαλοδώροις δωρεαῖς,** Καρκβ.Ζητ.194 **ἄστοργος πατέρας ἐπαρέδωκε μεγαλόδωρος τῇ γῇ στοὺς ἀπίστους·** **2)** τὸ οὐδ. **τὸ μεγαλόδωρον** ὡς οὐσ. ἡ μεγαλοδωρία βλ.λ. : Πλούτ.'Αντ. 43 **τὸ φιλόδωρον καὶ μεγαλόδωρον.**

μεγαλοδωροῦμαι-έομαι μτγν. κ. μσν. παρέχω, κάμνω μεγάλα δῶρα : 'Ιώσ.ΑΙ 12,4,9 **οἱ λίαν μεγαλοδωρεῖσθαι νομίζοντες,** Μετοχ.Θ 80.

μεγαλοδώρως ἐπίρρ. μτγν. μετὰ μεγαλοδωρίας, γενναιοδωρίας : Πολυδ.3,119, 'Ιουλ.Λόγ.6,194D.

μεγαλοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. μεγάλως τὸ εἶδος : Φιλόστρ.Γυμν.36 **οἱ τὰ σώματα διηρθρωμένοι μεγαλοειδῶς.**

μεγαλοείμων-ονος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ περιβεβλημένος μεγάλην ἐσθῆτα, ὁ μέγα φόρεμα φορῶν : Εὐστ. 'Οδ.1430,25 **κατὰ τοὺς οὕτω μεγαλοείμονας ὡς καὶ ἐπὶ χειρῶν φέρειν τὰς ᾤας.**

μεγαλοεπιχειρηματίας (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ μεγάλας οἰκονομικὰς ἐπιχειρήσεις διεξάγων.

μεγαλοεργής-οῦς-ές γλωσσ. συνήθ. τ. μεγαλουργὴς βλ.λ.

μεγαλοεργία (ἡ) μτγν. συνήθ. τ. συνηρ. μεγαλουργία βλ.λ.

μεγαλοεργικός-ή-όν μτγν. συνήθ. τ. συνηρ. μεγαλουργικὸς βλ.λ.

μεγαλοεργός-όν μτγν. συνήθ. τ. συνηρ. μεγαλουργὸς βλ.λ.

μεγαλοεργῶ-έω μτγν. συνήθ. τ. συνηρ. μεγαλουργῶ βλ.λ.

μεγαλόζηλα (τὰ) ἐπὶ ἐνδυμάτων, κατάλληλα διὰ τοὺς μεγάλου ἀναστήματος ἀνθρώπους : Κ Πορφ. 'Εκθ.469.

μεγαλόζηλος-ον λεξ. ὁ ἔχων μέγαν ζῆλον, γλῶσσ. τοῦ ἀγάζηλος· ΕΜ 5,29.

μεγαλόζωνος-ον σχόλ. ὁ ἔχων μεγάλην ζώνην, γλῶσσ. τοῦ λιπαρόζωνος : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.175.

μεγαλοήλιξ-ικος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἔχων μέγα ἀνάστημα, ὑψηλός : Στουδ.Θεόδ.545Β.

μεγαλοημέρευσις-εως (ἡ) μτγν. δ.ἀνάγν. ἀντὶ μακροημέρευσις βλ.λ. : ΠΔ Σοφ.Σειρ.30,22 **ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς μεγαλοημέρευσις.**

μεγαλόηχος-ον σχόλ. κ. νεώτ. ὁ μεγάλως ἠχῶν, γλῶσσ. τοῦ ἐρικλάγκτας : Σχόλ.Πίνδ.Π 12,35 **μεγαλόηχον γόον·** ‖ ὁμ. γλῶσσ. τοῦ ἐριβρεμέτης καὶ ἐρίβρομος· 'Ησ.

μεγαλόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) γλωσσ. ὁ ἔχων μεγάλας τρίχας.
μεγαλόθρους-ουν μτγν. ὁ μέγαν θροῦν ποιῶν : Γρηγ.Νύσσ.2,876D ἡ .. μεγαλόθρους φωνή.
μεγαλόθυμος-ον κ. νεώτ. ὁ μεγάθυμος βλ.λ. : Πλάτ.Πολ.375C πόθεν ἅμα πρᾶον καὶ μεγαλόθυμον ἦθος εὑρήσομεν, Θεόδοτ.ΠΔΠαροιμ 19,19, Κάλβ.Ὠδ.7,16 πάντοτε οἱ ἐπουράνιοι | μεγαλόθυμον γένος | ὑπερασπίζουν.
μεγαλοθύμων-ονος-ον μτγν. ὁ μεγαλόθυμος βλ.λ. : Εὐσ.Ἐμεσ.517Α.
μεγαλόθυτον (τὸ) σχόλ. μέγα θῦμα : Σχόλ. Λυκόφρ.329 «τὸ πρωτόσφακτον, μεγαλόθυτον ἢ τὸ εὐγενὲς θῦμα».
μεγάλοιτος-ον μτγν. πανάθλιος, δυστυχής, συφοριασμένος : Θεόκρ.2,72 ἐγὼ δέ οἱ ἁ μεγάλοιτος ὡμάρτευν.
μεγᾰλοκαμπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων μεγάλην καμπήν, ὁ σφόδρα κεκαμμένος : Ὀρειβ.38 τυφλαγκίστροις μεγαλοκαμπέσι.
μεγαλοκαρδίως ἐπίρρ. μσν., δημ. μεγαλόκαρδα μεγαλοψύχως, μὲ καρδιά : ΚΜανασσ.Ἐρωτ. 9,47 μεγαλοκαρδίως πίπτειν.
μεγαλόκαρδος-η-ο δημ. ὁ ἔχων μεγάλην καρδίαν, μεγάθυμος, γενναιόψυχος, ἀντίθ. μικρόκαρδος, μικρόψυχος : μεγαλόκαρδη γυναίκα· || ὁ ἐκ γενναιοψυχίας προερχόμενος : μεγαλόκαρδη συγκατάβαση - δωρεά.
μεγαλόκαρπος-ον ὁ φέρων, παράγων μεγάλους καρπούς : Θεόφρ.ΦΙ 4,4,5.
μεγαλόκαυλος-ον ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων μέγαν καυλόν : Θεόφρ.ΦΙ 7,6,3.
μεγαλοκερδής-οῦς-ές ὁ φέρων μεγάλα κέρδη : Cod.Par.3112,10.
μεγαλόκερως-ω-ων μσν. ὁ ἔχων μεγάλα κέρατα : Εὐστ.Ἰλ.634,55 ὁποία καὶ ἡ κατὰ Πτολεμαῖον ἡ μεγαλόκερως (χίμαιρα).
μεγαλοκευθής-οῦς-ές ὁ πολλὰ κρύπτων, εὐρύχωρος . Πίνδ.Π 2,33 ὅτι τε μεγαλοκευθέεσσιν ἔν ποτε θαλάμοις Διός ἄκοιτιν ἐπειρᾶτο.
μεγαλοκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. αὔξησις τοῦ ὄγκου τῆς κεφαλῆς ὑπὲρ τὰς κανονικὰς διαστάσεις, συνήθ. παθολογική.
μεγαλοκέφᾰλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μεγάλην κεφαλήν : Ἀριστλ.Ὑπν.457a,23 φίλυπνοι οἱ μεγαλοκέφαλοι, Γαλ.19,454.
μεγαλοκήρυξ-υκος (ὁ) μσν. ὁ κῆρυξ, ὁ κηρύττων τι μεγάλως, καλῶς, σθεναρῶς, μτ.γενικ.: Ἀνών. Βί.Χρυσ.8,29 ὁ τῆς ἀληθείας μεγαλοκήρυξ.
μεγαλοκίνδῡνος-ον ὁ μεγάλα καὶ ἐπικίνδυνα ἐπιχειρῶν, ὁ ριψοκίνδυνος : Ἀριστλ.ΗΝικ.1124b,8.
μεγαλοκλεής-οῦς-ές ὁ. μεγακλεής, ὁ μέγα κλέος ἔχων, ἔνδοξος : Βακχ.7,49,Λυρ.Ἀδέσπ. ἐν Πάπ.
μεγαλόκλονος-ον μτγν. ὁ μέγαν κλόνον, ἦχον ἔχων, ὁ μεγάλως ἠχῶν : Κλήμ.Ἀλ.Προτρ.9 μεγαλόκλονος σάλπιγξ.
μεγαλοκμής-ῆτος (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ μεγάλως κτείνων, φονεύων, ἤτοι ὁ πολὺν φόνον, ὄλεθρον ἐπάγων, ὡς γλῶσσ. τοῦ ἀνδροκμῆσι (ἀντὶ ἀδροκμῆσι) : Σχόλ.Αἰσχ.Εὐμ.248.
μεγαλοκοίλιος-ον ὁ ἔχων μεγάλην κοιλίαν : Ἀριστλ.ΖΜ 667a,29 διὸ τῶν μεγαλοκοιλίων οὐδὲν οὐδὲ τῶν μεγαλοφλέβων πῖόν ἐστι κατὰ σάρκα· || ὁ ἔχων μεγάλας τὰς κοιλίας τῆς καρδίας : Μνησίθ.Ἀθ.π.Ὀρειβ.21,7.
μεγαλόκοιλος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλην κοιλίαν, ὁ προγάστωρ· Γαλ.6,467,8 ἐν λ. κοιλία «οὕτω γέ τοι τοὺς προγάστορας καὶ μεγαλοκοίλους ὀνομάζουσιν οἱ ἄνθρωποι».
μεγαλόκολπος-ον ὁ ἔχων μέγαν κόλπον ἢ μεγάλας καὶ βαθείας πτυχάς : Βακχ.άπ.23 μεγαλόκολπος Νύξ.
μεγαλόκορος-ον (κόρη) μτγν. ὁ ἔχων μεγάλας κόρας ὀφθαλμῶν : Ἀέτ.133B οἱ μελανόφθαλμοι φύσει μεγαλόκοροί εἰσι.
μεγαλοκόρῠφος-ον ὁ ἔχων ὑψηλὰς κορυφάς : Ἀριστλ.Ρητ.1405b,36 μεγαλοκόρυφος γῆ.
μεγαλόκοτος-ον σχόλ. ὁ μεγάλως ὠργισμένος, γλῶσσ. τοῦ ζάκοτος : Σχόλ.Πινδ.Παιᾶν.9,18.
μεγαλοκότως ἐπίρρ. γλῶσσ. τοῦ ζαφελῶς· Ἡσ.
μεγαλόκρακτος-ον σχόλ. ὁ ἰσχυρῶς κράζων, ὁ δυνατὰ φωνάζων, γλῶσσ. τοῦ ἐρικλάγκτας : Σχόλ.Πίνδ.Π 12,38 μεγαλόκρακτον γόον.
μεγαλοκρανία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὁ. μεγαλοκεφαλία βλ.λ.
μεγαλοκρᾰτής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων μέγα κράτος : Μαριαν.ΑΠ 9,657 ὦ Ρώμη μεγαλοκρατές.
μεγαλοκράτωρ-ορος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ οὗ τὸ κράτος εἶναι μέγα, ὁ μεγαλοκρατής : ΠΔ Μακκ. 3,6,2 βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ, ὕψιστε, παντοκράτωρ θεέ.
μεγαλόκροτος-ον μσν. ὁ μεγάλως κροτῶν : Ἰσίδ.Θεσσ.12,113 μεγαλόκροτος βροντή.
μεγαλοκτηματίας (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ κάτοχος μεγάλων ἢ πολλῶν κτημάτων εἴτε ἀστικῶν εἴτε κυρ. ἀγροτικῶν.
μεγαλόκτῠπος-ον Ἡσ. ὁ μεγάλον, ἰσχυρὸν προξενῶν κτύπον, ὡς γλῶσσ. τοῦ ἐρίγδουπος.
μεγαλοκύμων-ονος-ον κ. μσν. ὁ μεγάλα ἔχων κύματα : Ἀριστλ.Πρ.942a,14, Κ Μανασσ.Χρον.4723 μεγαλοκύμων φλοῖσβος.
μεγαλόκωλος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλα κῶλα, σκέλη, ἐπὶ ἀκρίδων : Διοσκ.2,52.
μεγαλόλαιμος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν κοκκυγιδῶν.
μεγαλόλαιφον πλοῖον (τὸ) μσν. τὸ ἔχον μεγάλα λαίφη, ἱστία : ΚΜανασσ. ἐν Αππ.9,61.
μεγαλόλᾰλος-ον γλωσσ. ὁ λαλῶν μεγάλα, μεγαλορρήμων.
μεγαλόμαζος-ον (μᾶζα) μεγάλαρτος, ἐπίθ. τῆς Δήμητρος ἐν Βοιωτίᾳ : Πολ.Ἱστ.39.
μεγαλομανής-οῦς-ές σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ λίαν μανικός, ὁ ὑπὸ μεγάλης, παραφόρου παραφροσύνης κατεχόμενος : Σχόλ.Σοφ Αἴ.143· **2)** νεώτ. ψυχοπαθολ. παράφρων πάσχων ἐκ μεγαλομανίας βλ.λ I)· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὴν τάσιν, τὴν διάθεσιν νὰ ἐπιδιώκῃ, νὰ ἐπιχειρῇ μεγάλα ἤτοι πολὺ μεγαλύτερα ἢ ὅσα ἡ ἱκανότης καὶ ἰδίως ἡ κατάστασις αὐτοῦ δύνανται : μεγαλομανὴς πολιτικὸς - ἐπιχειρηματίας - ἐμπορίσκος· || ὁμ. ὁ προσπαθῶν νὰ ἐπιδεικνύῃ ἑαυτὸν ὡς μεγάλον ἤτοι ὡς ὄντα εἰς θέσιν, κατάστασιν κοινωνικὴν ἢ περιουσιακὴν πολὺ μεγαλυτέραν τῆς ἣν πράγματι ἔχει.
μεγαλομανία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ψυχοπαθολ. μονομανία σταθερὰ καὶ κατὰ κανόνα ἀνίατος, παρουσιαζομένη ὡς τὸ ἐπικρατέστερον σύμπτωμα πολλῶν φρενοπαθειῶν, ἰδ. δὲ ὡς μία τῶν πρώτων χαρακτηριστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς γενικῆς παραλύσεως. Κατ' αὐτὴν ὁ πάσχων φαντάζεται καὶ πιστεύει ὅλως ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀντιθέτως πρὸς τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ κατάστασιν ὅτι εἶναι πεπροικισμένος διὰ προσόντων ἢ ἰδιοτήτων ἐξόχων, οἷον καλλονῆς, πλούτου, ἡγεμονίας, καλλιτεχνικῆς μεγαλοφυΐας κτλ., κατέχεται δὲ ὑπὸ ἀκρατήτου πόθου ἰσχύος, ἐξουσίας, μεγαλείων, πολλάκις πιστεύων ὅτι ἔχει πραγματοποιήσει τὰ ποθούμενα ἢ τοὐλάχιστον ὅτι ἐπίκειται ὅσον οὔπω ἡ πραγματοποίησις αὐτῶν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συναφὲς φρενοπαθείας σύμπτωμα εἶναι καὶ ἀνεπίγνωστος ἢ ἐν μέρει κατ' ἐπίγνωσιν ψευδομανία· **2)** κτ. ἐπέκτ. νεώτ. κ. δημ. ἡ τάσις, ἡ διάθεσις, ἡ προσπάθειά τινος πρὸς ἐπίδειξιν ἔργων μεγάλων ἤτοι κατὰ πολὺ ὑπερτέρων τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ : ἀπὸ μεγαλομανία ἐνῷ ἦταν σα-

ράφης ἄνοιξε τράπεζα καὶ χαντακώθηκε· **3)** ὁμ. ἡ προσπάθειά τινος εἰς τὸ νὰ ἐπιδεικνύεται ὡς ὢν εἰς κοινωνικὴν κ. ἰδ. περιουσιακὴν κατάστασιν πολὺ ἀνωτέραν τῆς πραγματικῆς : **ἡ μεγαλομανία των πρὸς ἐπίδειξιν πλούτου διὰ χοροεσπερίδων, πολυτελῶν ἀμφιέσεων, πολυδαπάνων ἐμφανίσεων ἐξηνέμισε τὴν μικράν περιουσίαν των,** Καρκβ.Ζητ.24 **ἐσύγκρινε . . τῶν συμπατριωτῶν του τὴν μεγαλομανίαν μὲ τὸν ἀφιλόξενο, τὸν μελαγχολικὸν καὶ ταπεινὸν . . χαρακτῆρα τῶν καραγκούνηδων.**

μεγαλομανικός ή-όν νεώτ. ψυχοπαθολ. ὁ πάσχων ἐκ μεγαλομανίας βλ.λ.· ‖ ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς μεγαλομανίαν· ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεγαλομανίαν : **οἱ τριτοπαθεῖς συφιλιδικοὶ εἶναι πολλάκις μεγαλομανικοί, - μεγαλομανικὸς ψευδομανής, -** μεγαλομανικοὶ **παράληροι.**

μεγᾰλομάρτυρ-ῠρος (ὁ) Ἐπιγρ. ἅ. μεγαλομάρτυς βλ.λ.

μεγαλομάρτυρας (ὁ) δημ. μεγαλομάρτυς βλ.λ.

μεγαλομάρτυς-υρος (ὁ,ἡ) μσν.κ.νεώτ.,δημ. μεγαλομάρτυρας ἐπὶ ἁγίων τοῦ χριστιανισμοῦ, ὁ μεγάλα, δεινὰ ὑποστὰς μαρτύρια, βασάνους, διὰ τὴν εἰς τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐμμονήν, ὁ ἐπιφανῶς μαρτυρήσας : Εὐστ.Πον.367,2,-**τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου·** πρβλ. ἐθνομάρτυς.

μεγᾰλόμασθος-ον μσν. ὁ ἔχων μεγάλους μαστούς : Γεωπ.19,2,4 **προσέτι δὲ μεγαλομάσθους, τάς τε ἀπ' αὐτῶν θηλὰς ἰσομεγέθεις ἐχούσας.**

μεγαλομαστία (ἡ) νεώτ. ἡ δυσανάλογος ἐν σχέσει πρὸς τὴν διάπλασιν τοῦ ἀτόμου ἀνάπτυξις τῶν μαστῶν ὡς πρὸς τὸν ὄγκον των.

μεγαλόμαστος-ον νεώτ. μεγαλόμασθος βλ.λ.

μεγᾰλομέρεια (ἡ) κ. Ἐπιγρ. κ. Πάπ. μέγεθος μερῶν, ἀντίθ. μικρομέρεια : Ἀριστλ.Μεταφ.989a,6, Θεόφρ.Πυρ.45· ‖ γεν. μέγα μέγεθος : Πολύβ. 1,26,9 **τὴν τῶν πολιτευμάτων μεγαλομέρειαν καὶ δύναμιν,** Ἐπιγρ. **μεγαλομέρεια τόπου· 2)** μεγαλοδωρία, γενναιοδωρία, ἀσωτεία, γκουβαρντοσύνη : Ἐπιγρ., Πάπ.

μεγᾰλομερής-οῦς-ές (μέρος) ὁ ἐκ μεγάλων μερῶν συνιστάμενος : Πλάτ.Τίμ.62A **τῶν περὶ τὸ σῶμα ὑγρῶν μεγαλομερέστερα εἰσιόντα,** Ἀριστλ. Οὐρ.303b,27· **2)** μεγαλοπρεπής, πολυτελής : Πολύβ.28,17,2 **τὴν μὲν πρώτην ὑποδοχὴν αὐτῶν ἐποιήσατο μεγαλομερῆ,** Ἐπιγρ. **δεῖπνα μεγαλομερῆ.**

μεγαλομερῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ μεγολομερῆ τρόπον : Γαλ.14,792 **μεγαλομερῶς κατάγνυται** (ἐπὶ ὀστῶν)· **2)** μεγαλοπρεπῶς, πολυτελῶς : Πολύβ.16,25,3 **ὁ δῆμος μεγαλομερῶς ἐψηφίσατο,** Φιλόδ.Εὐσ.93C, ΠΔ Μακκ.3,6,33 **ἀνθωμολογεῖτο μεγαλομερῶς,** Ἀντωνῖν.Λιβ.18,1, Ἐπιγρ. μεγαλομερῶς **χρῆσθαί τινι·** κ. συγκρ. μεγαλομερέστερον : Πολύβ.25,6,5 **μεγαλομερέστερον ἡ σύγκλητος ἀπεδέξατο τὴν παρουσίαν αὐτῶν.**

μεγαλομέτωπος-ον γλώσσ. τοῦ εὐρυμέτωπος, ὁ ἔχων μέγα μέτωπον : ΕΜ 396,50.

μεγᾰλομήτηρ Ἡσ. «ἡ τῆς μητρὸς μήτηρ».

μεγαλόμητις-ιος-τι (μῆτις) ὁ ἔχων μεγάλα καὶ ὑψηλὰ φρονήματα, σχέδια, φιλόδοξος : Αἰσχ.Ἀγ. 1426 **μεγαλόμητις εἶ.**

μεγᾰλόμῑκρος-ον μτγν. μέγας ἅμα καὶ μικρός, πρβλ. μικρομέγας : Φίλ.2,61 **τὸ δ' ὑψηλοτάπεινον καὶ μεγαλόμικρον.**

μεγαλόμισθος-ον μτγν. ὁ λαμβάνων μέγαν μισθόν, ὁ διὰ μεγάλου μισθοῦ ἀμειβόμενος, ὁ ἀκριβὰ πληρωνόμενος : Λουκ.Ἀπολ.15 **ἐνέτυχες ἡμῖν τοῖς μεγαλομίσθοις τῶν σοφιστῶν,** αὐτ. Ἐρμότ.57, Ἀθήν.13,569A **τοῖς παραπλησίως σοι βιοῦσι . . περὶ** τὰς μεγαλομίσθους ἑταίρας.

μεγαλομ(μ)άτης-α-ικο δημ. ὁ ἔχων μεγάλους ὀφθαλμούς, μεγάλα μάτια.

μεγᾰλομοιρία (ἡ) μτγν. ἡ μεγαλοπρέπεια Ἀριστέ.Ι 105,59 **πολλῷ ἡ μεγαλομοιρία φανερωτέρα καὶ εὔδηλος ἔσται τοῦ βασιλέως.**

μεγᾰλομόνᾰχος-ον μσν. μέγας, ἐπίσημος μοναχός, μεγαλόσχημος, μεγαλοσχήμων : Εὐσ.Πον. 226,82.

μεγᾰλομῡκητής (ὁ) ὁ μεγάλως, ἰσχυρῶς μυκώμενος, γλώσσ. τοῦ μεγάμυκος : Ἡσ.

μεγαλομυρμήκιον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀραχνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀραχνιδῶν.**

μεγᾰλονῑκος-ον μσν. ὁ κατορθώσας μεγάλας νίκας : Πρόδρ.Notitt.Mss.8,161.

μεγαλόνοια (ἡ) κ. πάπ. κ. νεώτ. μεγαλοφροσύνη, μεγαλοψυχία : Πλάτ.Νόμ.935B **διήμαρτεν ἡ μεγαλονοίας ἀπώλεσε μέρη πολλά,** Ἰώσ.ΠΙ 1,21, 12, Πλούτ.Ἠθ.401D, Λουκ.Ἀπολ.9 **καὶ ἀνδρείαν καὶ μεγαλόνοιαν τοῦ ἀνδρὸς θαυμάσας,** Αἰλ.ΖΙ 15,22· **2)** κ. νεώτ. ὕψος σκέψεως : Λουκ.Ἀλ.22 **ἥ τε γὰρ μεγαλόνοια θαυμαστὴ καὶ ἡ καλλιφωνία δεινῶς Ἀττική,** Σιμπλίκ.Φυσ.1147,5· **3)** ὡς τιμητικὸς τίτλος : Πάπ. **ἡ ὑμετέρα μεγαλόνοια.**

μεγαλόνους-οος-ουν-οον μτγν., μσν. κ.νεώτ. μεγαλόψυχος, μεγαλοφυής, μεγαλόφρων : Ἰώσ.ΠΙ 1, 21,5 **τὸ φύσει μεγαλόνουν,** Λουκ.Εἰκ.18 **τὸ μεγαλόνουν ἡ Θεανὼ συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφήν,** Ἀδαμ.1,11, Βί.Ἀλεξ.3313 **ὡς μεγαλόνους γέγονε καὶ δυνατὸς πρὸς μάχας·** ‖ κτ. μεταπλ. πληθ. **μεγαλόνοες** : Πολ.Φυσ.29· **2)** ἐπὶ ὕψους, ὁ ἔχων ὕψος λόγου,συγκρ.-**ούστερος** : Μέν.Ρήτ.336S.

μεγαλόνυξ (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **τετραονιδῶν.**

μεγᾰλοπάθεια (ἡ) μτγν. μεγάλη ὑπομονή, καρτερία : Πλούτ.Ἠθ.551C.

μεγᾰλοπάρηος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλας παρειάς : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ.ἐν λ.Ιππόβοτος.

μεγαλοπενθής-οῦς-ές γλώσσ. τοῦ νηπενθής, ὁ μεγάλως πενθῶν, σφόδρα τεθλιμμένος.

μεγᾰλόπετρος-ον ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἡ ἐπὶ μεγάλης πέτρας, βράχου, κειμένη : Ἀριστφ.Λυσ. 482 **μεγαλόπετρον, ἄβατον ἀκρόπολιν.**

μεγαλοπιάνομαι δημ. ἐπιδιώκω, φροντίζω νὰ **φαίνωμαι** ὡς ἄνθρωπος ἀνωτέρας θέσεως (κοινωνικῆς, πνευματικῆς ἢ περιουσιακῆς), κάνω τὸν μεγάλον, ἀλαζονεύομαι.

μεγαλόπιασμα-ατος (τὸ) δημ., ἰδ. κτ. πληθ. μεγαλοπιάσματα (τὰ) ἡ ἐνέργεια ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεγαλοπιάνομαι βλ.λ., οἱ τρόποι, τὸ φέρσιμο ἐκείνων οἵτινες μεγαλοπιάνονται.

μεγαλόπλακες (οἱ) νεώτ. ἀνατ. κύτταρα τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστῶν δίκην πολυγώνων πρωτοπλασματικῶν πλακῶν.

μεγᾰλόπλᾰτος-ον σχόλ. ὁ ἔχων μέγα πλάτος, παρὰ πολὺ πλατύς : Σχόλ.Διον.Περ.1087 «ὠκεανοῦ μεγακήτεος, μεγαλοπλάτου».

μεγαλόπλευρος-ον μσν. ὁ ἔχων μεγάλας πλευράς : Κ Μανασσ.Χρον.4864 **βοῦν μεγαλόπλευρον.**

μεγαλοπληθής-οῦς-ές μσν. πολυπληθής : Θεοφύλ.Βουλγ 680C **ἐμὲ δὲ αὐτὸν οὕτω μεγαλοπληθέστερον εἰσεπράξατο ὡς μή μοι καταισχύνη τὸν ὄγκον τοῦ ἀξιώματος.**

μεγαλοπλούσιος-ον σχόλ. μεγαλόπλουτος βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.488 **τοῦ μεγαλοπλουσίου Πριάμου.**

μεγαλόπλουτος-ον κ. νεώτ. ὁ πολὺ πλούσιος : Εὔβουλ.37, Διόδ.Σ 15,58 **ὄντων πολλῶν καὶ μεγαλοπλούτων.**

μεγαλόπνευστος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μεγάλας, ὑψηλὰς ἐμπνεύσεις : **μεγαλόπνευστος ποιητής·** ‖ ἐπὶ ἔργου ἰδ. πνευματικοῦ, ὁ προερχόμενος ἐκ μεγάλης, ὑψηλῆς **ἐμπνεύσεως** : **μεγαλόπνευστος τραγῳδία.**

μεγᾰλόπνους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἰσχυρῶς, σφοδρῶς πνέων, ἀναπνέων : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ. Ὁμ. ἐν λ. ζοής.

μεγαλοποδία (ἡ) νεώτ. καθολικὴ ἢ μερικὴ ὑπερτροφία τῶν κάτω. ἄκρων ἅτινα πολλάκις διπλασιάζονται καὶ τριπλασιάζονται εἰς ὄγκον.

μεγαλοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον ἐμφάνισις, παράστασις συμβάντος τινός : **μεγαλοποίησις τοῦ ἀτυχήματος.**

μεγᾰλοποιῶ έω μτγν. κ. νεώτ. ποιῶ μεγάλα ἔργα, ἐπὶ τοῦ θεοῦ : ΠΔ Σοφ.Σειρ.50,22 **εὐλογήσατε τῷ θεῷ πάντες τῷ μεγαλοποιοῦντι πάντῃ·** **2**) παριστῶ ἢ φαντάζομαί τι ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον, ὑπερβάλλω, ἐξογκώνω, μεγαλώνω : Ἱεροκλ. π.Στοβ.4,27,20 **μ- τά ἴδια, - μεγαλοποιεῖ τὴν περιπέτειάν του - τάς ἐπιτυχίας του.**

μεγᾰλοπόλεμος-ον μτγν. μέγας καὶ ἔνδοξος ἐν πολέμῳ : Ἰώσ.Α) 12,11,2 **ἄνδρα γενναῖον καὶ μεγαλοπόλεμον γενόμενον.**

μεγᾰλόπολις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἐπίθ. μεγάλων πόλεων : Πινδ.Π 7,1 **κάλλιστον αἱ μεγαλοπολιες Ἀθᾶναι,** αὐτ.2,1 **μεγαλοπόλιες ὦ Συράκοσαι,** Εὐρ.Τρῳ.1291 **ἁ δὲ μεγαλόπολις ἄπολις ὄλωλεν οὐδ' ἔτ' ἔστι Τροία,** Παιὰν Δελφ.8, Πάπ. **ἡ λαμπροτάτη μεγαλόπολις Ἀλεξάνδρεια·** || γεν. ὡς ἐπίθ. τῆς οἰκουμένης : Φίλ.1,4.

μεγαλοπολῖτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κάτοικος μεγάλης πόλεως, ἀντίθ. μικροπολίτης : Φίλ.34, Πολυδ.9,25.

μεγαλοπόνηρος-ον πονηρός, κακὸς ἐν μεγάλοις πράγμασι : Ἀριστλ.Πολιτ.1295b,9 **γίγνονται γάρ οἱ μὲν ὑβρισταὶ καὶ μεγαλοπόνηροι μᾶλλον, οἱ δὲ κακοῦργοι καὶ μικροπόνηροι λίαν.**

μεγᾰλόπονος-ον μσν. ἐπίπονος, κοπιώδης : Κ Μανασσ.Ἐρωτ.6,62 **μεγαλόπονος βίος.**

μεγαλόπορνος (ὁ) μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πόρνος, ὡς γλώσσ. τοῦ ἱππόπορνος βλ.λ. : Φώτ.

μεγᾰλόπους-οδος-ουν ὁ ἔχων μεγάλους πόδας, μεγαλοπόδαρος : Ἀριστλ.Ζ1 617a,26.

μεγᾰλοπρᾱγία (ἡ) μτγν. μεγαλουργία, μεγάλη πρᾶξις : Ἀπп.Ἐμφ.Πολ.5,52 **χρῄζοντες τῆς Ἀντωνίου μεγαλοπραγίας.**

μεγαλοπραγμονῶ-έω νεώτ. ἀσχολοῦμαι μὲ μεγάλα, ἀποβλέπω εἰς σπουδαίας ἐπιδιώξεις.

μεγᾰλοπραγμοσύνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. διάθεσις πρὸς μεγάλα ἔργα, μεγαλοπρέπεια : Πλούτ. Ἀλκ.6 **ἐνέβαλλον οὐ καθ' ὥραν εἰς μεγαλοπραγμοσύνην·** || νεώτ. ἡ περὶ μεγάλα καὶ σπουδαῖα ἐνασχόλησις, τὸ γνώρισμα τοῦ μεγαλοπράγμονος.

μεγαλοπράγμων-ονος-ον κ. νεώτ. ὁ διατεθειμένος νὰ πράξῃ μεγάλα ἔργα, ὁ συλλαμβάνων μεγάλα σχέδια : Ξεν.Ἑλλ.5,2,36 **μεγαλοπράγμων τε καὶ κακοπράγμων εἶναι,** Πλούτ.Ἀγησ.32, **- μεγαλοπράγμων πολιτικός - βιομήχανος.**

μεγαλόπρεπα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον μεγαλοπρεπῆ : Παλαμ.Τάφ. Οἱ παράδεισοι 155 **νὰ ρέῃ μεγαλόπρεπα κι ἥσυχα ἡ σκέψη.**

μεγαλοπρέπεια (ἡ), Ἰων. -είη κ. νεώτ. ὁ χαρακτήρ, ἡ ἰδιότης, τὸ γνώρισμα τοῦ μεγαλοπρεποῦς βλ.λ., λαμπρότης, μεγαλειότης : Ἡρ.1,139 **ὅμοια τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ,** Πλάτ.Πολ. 486Α **μεγαλοπρέπεια καὶ θεωρία,** Ἰσοκρ.9,2 **τὴν τε περὶ αὐτὸν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν σὴν μεγαλοπρέπειαν,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1107b,17, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ. 1,242 **βασιλικὴ μεγαλοπρέπεια·** **2**) ἐπὶ ὕφους, ὕφος : Δημήτρ.37, Διον.Ἀλ.Συνθ.16, αὐτ.Θουκ.23· **3**) ὡς προσαφώνησις ὑψηλῶν προσώπων : Ἰουστιν. Νεαρ.41 Προοίμ. **ἡ σὴ μεγαλοπρέπεια,** Πάπ **ἡ αὐτοῦ μεγαλοπρέπεια.**

μεγαλοπρεπεύομαι μσν. φέρομαι ἢ πορεύομαι μεγαλοπρεπῶς : Νικ.Χων.329C **ἣν τὸν αὐτὸν ὁρᾶν καὶ ὡς ἀναβάτην μεγαλοπρεπευόμενον.**

μεγαλοπρεπέως ἐπίρρ. μεγαλοπρεπῶς βλ.λ.· Ἡρ 6,128 **ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως.**

μεγαλοπρεπής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ πρέπων, ἁρμόζων εἰς μέγαν ἄνδρα, ὁ ἔχων μεγαλοπρέπειαν, λαμπρός, ἔξοχος, παραθ. **-έστερος, -έστατος,** ἐπὶ πραγμ. : Ἡρ.5,18 **δεῖπνον μεγαλοπρεπές,** αὐτ. 6,122 **δωρεὴν μεγαλοπρεπεστάτην,** Ἀριστφ.Ὄρν. 1125 **κάλλιστον ἔργον καὶ μεγαλοπρεπέστατον,** Πλάτ Μενξ.234C **ταφῆς καλῆς τε καὶ μεγαλοπρεποῦς,** Ὑπερείδ.Ἐπιτ.40 **μεγαλοπρεπὴς προαίρεσις,** ΚΔ Πέτρ.2,1,17 **ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, - μεγαλοπρεπὴς τελετή, - τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀνάκτορον τοῦ βασιλέως·** **2**) κ. ἐπὶ προσ. : Πλάτ.Πολ.487 **μεγαλοπρεπής, εὔχαρις, φίλος τ'.. ἀληθείας,** Ἀριστλ.ΗΝίκ.1107b,17· || **τὸ μεγαλοπρεπές** ἢ μεγαλοπρέπεια : Ξεν.Ἀπομν.3,10,5· || ἐπὶ ἵππου : Ξεν.Ἱππ.10,1 (συγκρ.)· **3**) πάπ. ὁ ὑπερθ. ὡς τιμητικὸς τίτλος· **4**) ἐπὶ ὕφους : Πλάτ.Συμπ.210D **καὶ καλοὺς λόγους καὶ μεγαλοπρεπεῖς τίκτῃ,** Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1441b,12 **λέξις μεγαλοπρεπής,** αὐτ. 1423b,12 **μεθιστάναι ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον.**

μεγαλόπρεπος-η-ο δημ. μεγαλοπρεπὴς βλ.λ. : Παλαμ.Τάφ.21,19 **μεγαλόπρεπες ἐσεῖς καμέλιες παγωμένες,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.7 **ἡ μεγαλόπρεπη εἰσαγωγὴ σ' ὅλους τοὺς ἀσκητισμούς.**

μεγαλοπρεπῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μεγαλοπρεπῆ : Ξεν.Ἀν.1,4,17 **καὶ δῶρα ἐλέγετο πέμψαι μεγαλοπρεπῶς,** Μηνοῖ.3,11 Ὧδε μεγαλοπρεπῶς **καὶ ὑπὲρ λόγον·** συγκρ. **-έστερον** : Ξεν.Προσ.6,1, Πλάτ.Λύσ.215D **καὶ ἔτι ἐπεξῄει τῷ λόγῳ μεγαλοπρεπέστερον·** κ. ὑπερθ. **-έστατα** : Ἡρ.7,57 **ἐλᾶν στρατιὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης ἀγαυρότατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα.**

μεγαλοπρόθυμον (τό) μσν. τὸ ἔχειν μεγάλην προθυμίαν, ἡ μεγάλη προθυμία : Στουδ.Θεόδ. 688, (ἔκδ. Mi.).

μεγαλόπτερα (τὰ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία ἐντόμων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν νευροπτέρων.

μεγαλοπτέρῠγος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλας τὰς πτέρυγας : ΠΔ Ἰεζ.17,3 **ἀετὸς ὁ μέγας ὁ μεγαλοπτέρυγος.**

μεγᾰλοπτέρυξ-ῠγος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ μεγαλοπτέρυγος βλ.λ. : ΚΜανασσ.Χρον.4,32,48.

μεγαλόπτολις (ἡ) μεγαλόπολις βλ.λ.

μεγᾰλόπτωχος (ὁ) μτγν. ὁ μεγαλοπρεπῶς πτωχός : Στοβ.3,10,62 **Διογένης τοὺς μεγάλα καὶ ἀθρόα λουβάνοντας μεγαλοπτώχους ἐκάλει.**

μεγαλόπῡλος ον Ἡσ. γλώσσ. τοῦ εὐρυπυλής (κῶδ. -εύς).

μεγαλοπώγων-ωνος (ὁ) μτγν. μσν. ὁ ἔχων μέγαν πώγωνα, γενειάδα : Μαλάλ.11,383.

μεγαλόρινος-ον (ρίς) ὁ ἔχων μεγάλην ρῖνα : Σουΐδ. ἐν λ. λαρινοὶ βόες.

μεγαλορρέκτης (ὁ) μτγν. ὁ μεγάλα πράττων, μεγαλόδοξος ἢ πλεονέκτης : Ἀδαμ.2,27 **κακορρέκτου καὶ μεγαλορρέκτου καὶ φευκτέου ἀνδρός.**

μεγαλορρημονία (ἡ) σχόλ. καύχησις, κομπορρημοσύνη : Σχόλ.Σοφ.Ἀντ.1350.

μεγαλορρημονῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι μεγαλορρήμων, λέγω μεγάλους λόγους : Στράβ.13,1,40 **ἀπολέσθαι δὲ ὑπὸ Ποσειδῶνος μεγαλορρημονήσαντα,** ΠΔ Ἰουδ.6,17 **καὶ ὅσα ἐμεγαλορρημόνησεν Ὀλοφέρνης εἰς τὸν οἶκον Ἰσραήλ.**

μεγαλορρημοσύνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μεγαλορρημονία βλ.λ. : ΠΔ Βασ.1,2,3 **μὴ ἐξελθέτω μεγαλορρημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν,** Φιλόστρ. Ἡρ.2,19, Ἀνὼν.π.Σουΐδ. ἐν λ. σεμνομυθοῦσιν.

μεγᾰλορρήμων-ονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ λέγων μεγάλους λόγους, κομπαστής, καυχησιολόγος ΠΔ Ψαλμ.11;4 **καὶ γλῶσσαν μεγαλορρήμονα,** Μέν. Πρ.11D· || ἐν καλῇ σημ. στομφώδης, πομπώδης : Φιλόστρ.Ἀπολλ.6,11.

μεγαλόρριζος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλας ρίζας: Θεόφρ.ΦΑΙτ.2,3,8 (ἀμφ.ἀνάγν.), Διοσκ.2,156.

μεγαλόρρινος-ον (ρίς) σχόλ. ὁ μεγαλόρινος βλ.λ. : Σχόλ.'Αριστφ.Εἰρ 924.

μεγαλορρώξ-ῶγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μεγάλας ρᾶγας, ρῶγας: Στράβ.15,2,14 **τὸν βότρυν πυκνορρῶγά τε ὄντα καὶ μεγαλορρῶγα.**

μεγάλος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ., συγκρ. μεγαλύτερος (δ.γρ. -ήτερος), ὑπερθ. μεγαλώτατος (σπαν.) ὁ μέγας βλ.λ.· ‖ κτ. ἐπέκτ. δημ. ἐν ἠθικῇ ἐκδοχῇ ἐπὶ λαοῦ, ἐθνότητος ἢ ἐπὶ ἱστορικῆς περιόδου ἢ ἱστορικοῦ γεγονότος, ὁ ὑπέροχος, ὁ ἔξοχος, ὁ ὅλως ἐξαίρετος : **οἱ Ἄγγλοι εἶναι μεγάλος λαός, - ἡ μεγάλη ἐποχὴ τοῦ Περικλῆ καὶ τοῦ Φειδία, - ἡ μεγάλη γαλλικὴ ἐπανάσταση,** εἰδ. **ἡ Μεγάλη Ἰδέα** τὸ ἰδανικὸν τῶν Ἑλλήνων ὅπως ἀποκατασταθῇ ἡ ἐθνότης αὖθις εἰς μέγα ἑνιαῖον κράτος· ἐν χρ. κ. εἰρωνικῶς ἐπὶ χιμαιρικῶν ἐπιδιώξεων : **τὸν ἔφαγε ἡ Μεγάλη Ἰδέα**· ‖ ἐπὶ ψυχικῶν καταστάσεων, ὁ λίαν ἔντονος, ὁ λίαν ζωηρός, ὁ δεινός : **μεγάλος καημός, - μεγάλη χαρά - θλίψη**· ‖ κ. ἐπὶ γεγονότων ἢ ἐνεργειῶν : **μεγάλο πανηγύρι - πατιρντί, - μεγάλος καβγάς**· **2)** εἰδ. ἐπὶ ἑορτῶν ἢ ἄ. ἡμερῶν τοῦ χριστιαν. ἑορτολογίου, αἱ ἐπίσημοι, αἱ ἐξεχόντως διαφέρουσαι : **οἱ μεγάλες γιορτὲς ἢ γιορτάδες** (αἱ τοῦ Πάσχα, ἄ. μεγαλογιορτάδες), **- τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου εἶναι μεγάλη γιορτή, - ἡ μεγάλη βδομάδα** (ἡ τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ, ἄ. μεγαλοβδόμαδο), **- ἡ μεγάλη Παρασκευή, - τὸ μεγάλο Σάββατο**· **3)** ἐπὶ προσ., ὁ λίαν προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ὁ πολὺ ἡλικιωμένος : **μὴν τόνε βλέπῃς ποὺ εἶναι καλοστεκάμενος, εἶναι μεγάλος**· ‖ ἐν φρ. ὑπονοούσῃ σύγκρισιν πρὸς τὸ σύνηθες, καὶ ὁ σχετικῶς ὡρίμου ἡλικίας, ὁ οὐχὶ νέος : **παντρεύτηκε - πλούτισε - πῆρε τὸ δίπλωμα μεγάλος**· ‖ ὁμ. ἐν διαστολῇ πρὸς τοὺς ἀνήβους, ἀντίθ. μικρός, ὁ ἐνήλικος : **σὰν κουβεντιάζουν οἱ μεγάλοι, δὲν κάθονται οἱ μικροὶ ν' ἀκοῦν**· ‖ κ. ἐπὶ παίδων, ὁ πρὸς τὴν ἥβην ὤν : **στὸ σχολειὸ χώρια παίζουν οἱ μεγάλοι καὶ χώρια παίζουν οἱ μικροί**· ‖ ἐπὶ τῶν τάξεων τοῦ γυμνασίου ἢ τῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου **μεγάλες τάξεις** αἱ δύο τελευταῖαι, ἀντίθ. **μικρὲς τάξεις**· **4)** ἐπὶ προσ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἰδιότητας ἀγαθὰς ἢ κακάς, ὁ ἔχων λίαν ἔντονον, εἰς μέγαν βαθμὸν τὴν ἰδιότητα τὴν ἐμφαινομένην διὰ τοῦ διδομένου εἰς αὐτὸν ἐπιθέτου : **μεγάλος ἐπιχειρηματίας - γιατρός - φιλόλογος - ποιητής - χωραταντζής - γυναικάς - κατεργάρης - μπαγαπόντης**· ‖ κ. ἐπ' αὐτῶν τῶν ἰδιοτήτων : **μεγάλη ἀξιωσύνη - ἐξυπνάδα - κουταμάρα, - ἔκανε μεγάλη βλακεία νὰ παντρευτῇ, - μεγάλη ντροπὴ μᾶς γένηκε**· **5)** ἐπὶ προσ. **οἱ μεγάλοι** οἱ ἔχοντες ἐξέχουσαν κοινωνικὴν θέσιν, οἱ πλούσιοι, οἱ ἐπιφανεῖς, οἱ μεγαλουσιάνοι βλ.λ., ἀντίθ. **οἱ μικροί**· ἐνίοτε κ. κτ. ἑν. : **τώρα ποὺ γίνε μεγάλος δὲν μᾶς χαιρετᾷ**· **6)** φρς κ. παροιμ. **τὰ μεγάλα φάρια τρῶνε τὰ μικρὰ** (οἱ ἰσχυροὶ καταδυναστεύουσι τοὺς ἀδυνάτους), **- μεγάλη μπουκιὰ φάε, μεγάλο λόγο μὴν πῇς, -μεγάλα τ' ἁγιοῦ τὰ θάματα, μεγάλα ἔχει ταξίματα** (ὁ πράγματι ὠφελείας εἰς τοὺς ἄλλους παρέχων προσκτᾶται ὑπόληψιν), **- τοῦ μεγάλου τὸ σπαράνιο διάφορο τοῦ κληρονόμου** (ἡ φειδωλία τοῦ πλουσίου γέροντος ἀνόητος)· φρς **μεγάλα λόγια** (κοῦφαι διαβεβαιώσεις ἢ ὑποσχέσεις), **- μεγάλος ἀέρας** (παράστασις, ἐμφάνεια ἀρχοντική), **- μεγάλη στραβομάρα** (ὑπερβάλλουσα ἀβλεψία, ἢ ἀδικαιολόγητος ἄγνοια).

μεγαλόσαρκος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλας σάρκας, πολύσαρκος:ΠΔ'Ιεζ.16,26 **ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου τοὺς ὁμοροῦντάς σοι τοὺς μεγαλοσάρκους.**

μεγαλόσαυρος (ὁ) νεώτ. γένος δεινοσαυρίων ἑρπετῶν ἁπαντῶν μ. ἐν ἀπολιθώσει.

μεγαλοσθενέτης (ὁ) μτγν. μεγαλοσθενὴς βλ.λ. : 'Απολλιν.μεταφρ.284.

μεγαλοσθενής-οῦς-ές κ. 'Επιγρ. ὁ ἔχων μέγα σθένος, μεγάλην ἰσχύν, ὁ πολὺ ἰσχυρός, δυνατός : 'Ομ.'Επιγράμμ.6, Πίνδ.Π 6,21 **μεγαλοσθενεῖ . . Πηλείδᾳ** παραινεῖν, Κόριvv.2, ΠΔ Μακκ.3,5,13 **δεῖξαι τῆς μεγαλοσθενοῦς αὐτοῦ χειρὸς κράτος ἔθνεσιν ὑπερηφάνοις**· ‖ ἐπίθ.τοῦ 'Ωρου : 'Ερμεί. 'Αλ.π.Στοβ.1,49,44· ‖ ὁμ. τοῦ 'Ηρακλέους: 'Επιγρ.

μεγαλόσθενος (ὁ) μτγν. μεγαλοσθενὴς βλ.λ. : Χρησμ.Σιβ.5,585 **Πενταπόλει κλαύσει δὲ Σόης μεγαλόσθενος ἀνήρ.**

μεγαλόσκιος-ον γλῶσσ. τοῦ δάσκιος, ὁ ἔχων μεγάλην σκιάν : ΕΜ 248,51.

μεγαλοσμάραγος-ον μτγν. ὁ μεγάλως ἠχῶν, ἀντηχῶν : Λουκ.ΖΤραγ.1 **ὦ μεγαλοσμαράγου στεροπᾶς ῥοίζημα.**

μεγαλοσοφιστής (ὁ) μτγν. μέγας σοφιστής, βλ.λ.3), ἐπιδέξιος ἐπινοητής : 'Αθήν.3,113D **δόγματα τοῦ Ῥωμαίων μεγαλοσοφιστοῦ.**

μεγαλόσοφος-ον μσν. ὁ λίαν σοφός:Μετοχ.Θ 410.

μεγαλόσπλαγχνος-ον ὁ ἔχων μέγα τὸ ὑπογάστριον : 'Ιππ.Διαίτ.53 **τοῖσι πικροχόλοισι καὶ μεγαλοσπλάγχνοις ἧσσον ἐπιτήδειον**· ‖ ὁ ἔχων μεγάλα σπλάγχνα : Μνησίθ.'Αθ. π. 'Ορειβ.21,7,6 (ὑπερθ.)· **2)** ὁ προκαλῶν ἐξόγκωσιν εἴς τι σπλάγχνον : 'Ιππ.Διαίτ.50 **οἶνος μεγαλόσπλαγχνος σπληνὸς καὶ ἥπατος**· **3)** μεγαλόψυχος, μεγάθυμος, γενναιόφρων : Εὐρ.Μήδ.109 **μεγαλόσπλαγχνος δυσκατάπαυστος ψυχή.**

μεγαλοσπληνία (ἡ) νεώτ. διόγκωσις ἢ ὑπερτροφία τοῦ σπληνὸς ὀφειλομένη εἰς ὑπεραιμίαν, φλεγμονὴν (σπληνῖτις) ἢ ὑπερπλαστικὴν ἀλλοίωσιν τοῦ ὀργάνου τούτου, εἴτε ἐξ ὀξείας ἢ χρονίας λοιμώξεως προκαλουμένη (οἷον τυφοειδὴς πυρετός, ἑλονοσία κλπ.).

μεγαλόσταυρος (ὁ) νεώτ. ἀνώτατος βαθμὸς πλείστων παρασήμων ἐξαρτωμένων ἐκ πλατείας ταινίας διηκούσης ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὤμου πρὸς τὴν ἀντίθετον πλευρὰν μέχρι τῆς λαγόνος ὅπου ἐξήρτηται τὸ παράσημον, ἀποτελοῦν μέγαν σταυρόν· μετ' αὐτοῦ συνήθ. φέρεται καὶ ἀστὴρ ἐπὶ τοῦ στήθους ὅμοιος πρὸς τὸν τοῦ μεγάλου ταξιάρχου· **2)** συνεκδ. ὁ τετιμημένος διὰ τοῦ παρασήμου τούτου.

μεγαλοστάφυλος-ον γλῶσσ. τοῦ ἐριστάφυλος, ὁ ἔχων μεγάλας σταφυλάς : Σχόλ.'Οδ.1 358.

μεγαλόσταχυς-υος-υ μτγν. ὁ ἔχων μέγαν στάχυν : Διοσκ.1,7 **μεγαλόσταχυς νάρδος.**

μεγαλοστένακτος-ον γλῶσσ. τοῦ ἀγάστονος, ὁ δι' ὃν μεγάλως στενάζει τις, ἄξιος μεγάλων στεναγμῶν· ΕΜ 8,54.

μεγαλόστερνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μέγα στέρνον, στῆθος : Φιλόστρ.Γυμν.39, ΚΜανασσ. Χρον.6483.

μεγαλόστηθος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μεγαλόστερνος βλ.λ. : Μνησίθ.π.'Ορειβ.21,7,6 (ὑπερθ.).

μεγαλοστομία (ἡ) σχόλ. μεγαλορρημοσύνη βλ.λ. : Σχόλ. εἰς 'Ορατ.'Επιστ.2,1,193· ‖ νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μεγαλοστόμου.

μεγαλόστομος-ον κ. νεώτ., δημ. -η-ο ὁ ἔχων μέγα στόμα : 'Αριστλ.ΖΜ 662a,25 **διὸ τὰ μὲν ἐστι συστομώτερα, τὰ δὲ μεγαλόστομα**· **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ μεγάλα λέγων, ὁ μεγαλοπρεπῶς ὁμιλῶν : **μεγαλόστομος ποιητής - ρήτωρ,** Παπαντ. 'Αγ.'Ορ.38 **ἡ μεγαλόστομη φρασεολογία.**

μεγαλόστονος-ον ὁ μεγάλους στεναγμοὺς προξενῶν, πολυστένακτος, ὁ προκαλῶν μέγαν οἶκτον : Αἰσχ.Πρ.413 **μεγαλοστόνοισι σοῖς πήμασι συγκάμνουσι θνατοί.**

μεγαλοσύνη (ἡ) κ. δημ., δ.γρ. ἀντὶ μεγαλωσύνη βλ.λ., μέγεθος.
μεγαλόσφυκτος-ον μτγν. ὁ ἔχων μέγαν, δυνατὸν σφυγμόν : Γαλ.2,387.
μεγαλόσχημος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ μέγας τὸ σχῆμα, τὴν μορφήν, ἐμφάνισιν, ὀγκώδης, ἐπὶ μορίων : Θεόφρ.ΦΑἴτ.6,1,6 Δημόκριτος σχῆμα περιτιθεὶς ἑκάστῳ (χυμῷ), **γλυκὺν μὲν τὸν στρογγύλον καὶ εὐμεγέθη ποιεῖ, στρυφνὸν δὲ τὸν μεγαλόσχημον**· **2)** μτγν. ἐκκλ. κτ. πληθ. μεγαλόσχημοι (οἱ) μοναχοὶ φθάσαντες εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τοῦ ἀσκητικοῦ βίου καὶ φοροῦντες τὸ μέγα σχῆμα, τὴν διακριτικὴν κουκκούλαν : Στουδ. Θεόδ.1753D, Εὐστ.Πον.216,12· **3)** νεώτ. μτφ. (εἰρων.) ὁ παρ' ἀξίαν ἀξιώματα καὶ τίτλους κατέχων, ὁ ὡς σπουδαῖος ἐμφανιζόμενος : **οἱ διάφοροι μεγαλόσχημοι κύριοι.**
μεγαλοσχημοσύνη (ἡ) μσν. τὸ φορεῖν τὸ κουκκούλιον, τὸ γνώρισμα τῆς ἀνωτάτης τάξεως τῶν μοναχῶν : Εὐστ.Πον.61.
μεγαλοσχήμων-ονος-ον μεγαλοπρεπής : Αἰσχ. Πρ.408 **μεγαλοσχήμονα ἀρχαιοπρεπῆ τιμάν.**
μεγαλοσώματος (-η) -(ον) μσν., νεώτ. κ.δημ. μεγαλόσωμος βλ.λ. : Εὐστ.962,23, Σχόλ.'Οππ.'Αλ.1,360, - **εἶναι μεγαλοσώματος ὁ γυιός σου.**
μεγαλόσωμος (-η)-ο(ν) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μέγα, ὀγκῶδες καὶ ὑψηλὸν σῶμα, ἄ. μεγαλοσώματος : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.55.
μεγαλοτελῶς ἐπίρρ. μσν. πολυτελῶς, δαψιλῶς : Βασίλ.Βουλγαροκτ. Νεαρὰ ἐν Ῥάλλ. κ. Ποτλ. Συντ. Καν.5,266.
μεγαλότεχνος-ον ὁ μέγας τὴν τέχνην, μεγαλουργός κατὰ τὴν τέχνην : 'Αριστλ.Κόσ.398b,14 **ὥσπερ ἀμέλει δρῶσιν οἱ μεγαλότεχνοι, διὰ μιᾶς σχαστηρίας πολλὰς καὶ ποικίλας ἐνεργείας ἀποτελοῦντες**· || **τὸ μεγαλότεχνον ὕφας** τὸ ὑψηλὸν ὕφος τοῦ λόγου : Διον.'Αλ.'Ισοκρ.3.
μεγαλότη(ς)-ητος (ἡ) μτγν. κ. δημ. μέγεθος : Χρύσ.Στωϊκ.3,60· || δημ. μεγαλεῖον : 'Ερωτόκρ. 1,312 **κορμὶ φτερὰ καὶ δύναμη καὶ μεγαλότη κάνει**, 'Αραβ.Μυθ.Χαλ.1,235 **ἐθαύμαζε τὴν μεγαλότητα καὶ ὡραιότητα αὐτῶν.**
μεγαλότιμος-ον πάπ. ὁ μεγάλως τιμώμενος· || γλώσσ. τοῦ ἐρίτιμος· 'Ησ., ΕΜ 374,55.
μεγαλοτίμως ἐπίρρ. μτγν. μετὰ μεγάλης τιμῆς : Διογ.Λ 8,88.
μεγαλότολμος-ον μτγν. ὁ μεγάλα τολμῶν, τολμηρός, ριψοκίνδυνος : 'Ιώσ.ΑΙ 5,1,29, 'Αππ.Συρ. 10 (συγκρ.), Λουκ.'Αλέξ.8 **μεγαλότολμοι καὶ πρὸς τὸ κακουργεῖν προχειρότατοι.**
μεγαλοτόλμως ἐπίρρ. μσν. μετὰ μεγάλης τόλμης : Νικήτ.Παφλ.'Εγκ. εἰς 'Αγ.Εὐστ.54.
μεγαλότοξος-ον γλώσσ. τοῦ ἄθιος, ὁ ἔχων, μεταχειριζόμενος μέγα τόξον : ΕΜ 3,23.
μεγαλοτράχηλος-ον γλώσσ. τοῦ **ἐριαύχην**, ὁ ἔχων μέγαν τράχηλον : ΕΜ 142,12.
μεγαλούργημα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεγαλουργεῖν, μέγα, σπουδαῖον ἔργον, κατόρθωμα : Φίλ.2,105,16 **τὸ μεγαλούργημα τοῦ Φειδίου** (ὁ Παρθενών).
μεγαλουργής-οῦς-ές γλωσσ. συνηρ. τ. τοῦ μεγαλοεργής, ὁ μεγάλα ἔργα πράττων, ἐκτελῶν, ὅθ. ὁ **ἐπὶ τοῖς ἔργοις** αὐτοῦ ἔξοχος.
μεγαλουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. συνηρ. τ. τοῦ μεγαλοεργία, τὸ μεγάλα ἐργάζεσθαι, ἡ ἐπιχείρησις καὶ συντέλεσις μεγάλου ἔργου, ὅθ. καὶ αὐτὸ τὸ συντελεσθὲν μέγα ἔργον, τὸ μεγαλούργημα : Στράβ.3,5,6 **τὰς γὰρ 'Ηρακλείους στήλας μνημεῖα εἶναι δεῖ τῆς ἐκείνου μεγαλουργίας**, Φίλ. 2,14,3, 'Ιώσ.12,7,1 **ἡ μεγαλουργία τοῦ Μεγάλου 'Αλεξάνδρου**· **2)** ἐπιδεικτικῶς μεγαλοπρεπὴς πρᾶξις, ἐνέργεια, ἰδ. ἡ δι' ἐλευθεριότητος ἐκδηλουμένη : Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.17 **προσθεῖναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλουργίᾳ**, 'Αθήν.5,194C **βουλόμενος τῇ μεγαλουργίᾳ ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον.**
μεγαλουργικός-ή-όν μτγν. συνηρ. τ. τοῦ μεγαλοεργικός, ὁ μεγάλα ἔργα πράττων, ὁ μεγάλων ἔργων ἐπιλαμβανόμενος : Πρόκλ.'Αλκ.137C.
μεγαλουργός-όν μτγν. κ. νεώτ. συνηρ. τ. τοῦ μεγαλοεργός, ὁ μεγάλα πράττων ἢ πράξας : **μεγαλουργὸς κυβερνήτης - διάνοια** - πολιτική· || τὸ οὐδ. ἐνάρθρ. ὡς οὐσ. ἡ μεγαλουργία βλ.λ. : Πλούτ.Καῖσ.58 **τὸ φύσει μεγαλουργὸν αὐτοῦ καὶ φιλότιμον**, Λουκ.'Αλέξ.4 **ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὸ μεγαλουργὸν προσῆν**, Πρόκλ.Παρμ.663S, - **τὸ μεγαλουργὸν ἐν τῇ δράσει τῶν ἐξόχων πολιτικῶν ἀνδρῶν εἶναι κατὰ μέγα μέρος προϊὸν τῶν περιστάσεων.**
μεγαλουργῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. συνηρ. τ. τοῦ μεγαλοεργῶ, ἐπιχειρῶ καὶ ἐκτελῶ μέγα τι ἔργον ἢ μεγάλα ἔργα : Εὐσ.Εὐαγγ.'Απ.165D **μεγαλουργῶν καὶ παραδοξοποιῶν ὡς θεός**, - **τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ὁμονοῆσαν κατὰ τὴν περσικὴν ἐπιδρομὴν ἐμεγαλούργησεν**· κ. παθ. : Φίλ.2,577,32 **ὅσον τόλμημα μεγαλουργεῖται**· συνήθ. κτ. μτχ. παθ. ἀόρ. : αὐτ.1,428,26 **μεγαλουργηθείσης ἐπινοίας**, αὐτ.2,44,27 **τὰ μεγαλουργηθέντα.**
μεγάλουρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ᾠδικῶν πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **κορυδαλλιδῶν.**
μεγαλουσιάνος (ὁ) δημ., θηλ. **-άνα** πλούσιος, εὐγενής, ἐξέχουσαν θέσιν κατέχων ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἢ τῇ πολιτείᾳ, καὶ ἰδ. ὁ ἐπιδεικνυόμενος ὡς τοιοῦτος : 'Αρτ.Βατοπ.1,64 **τώρα ἐκεῖ μεγαλουσιάνοι κι ἀφεντάδες μὰ καὶ δοῦλοι.**
μεγαλούτσικος-η-ο ὑποκορ. τοῦ μεγάλος, ἀρκετὰ μεγάλος, ὁπωσδήποτε μεγάλος.
μεγαλόϋφον (τὸ) τὸ μέγα ὕφος, ὕφασμα, λ. πλασθεῖσα πρὸς ἑρμ. τοῦ λαῖφος· 'Απολλ.Σοφ. Λεξ.'Ομ.43) «λαῖφος τὸ ἱστίον, ἐπεὶ ἐξ ἱματίων γίνεται, οἱονεὶ μεγαλόϋφον».
μεγαλουχία 'Ησ. «μεγαλαυχία, ὑψηλοφροσύνη».
μεγαλοῦχος-ον ὁ μεγάλως, ἰσχυρῶς ἐχόμενός τινος, κρατικός : Βακχ.16,23 **μεγαλοῦχον . . βίαν** (ἐκτὸς ἐὰν πρέπῃ νὰ ἀναγνωσθῇ -αυχον).
μεγαλοφανής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **μεγαλόφανος**, ὑπερθ. **-έστατος**, ὁ κατὰ τὴν ἐμφάνειαν, τὴν θέαν μέγας, μεγαλοπρεπὴς τὴν ὄψιν ἢ τὴν παράστασιν : 'Αριστλ. ἐν Πάπ. **μεγαλοφανέστατος ὄνος**, 'Ησ., Φώτ. ἐν λ., Εὐστ.Πον.107,9 **τὰ μεγαλοφανῆ μὲν κατ' ὄψιν**, - **μεγαλοφανὴς ἀλλὰ κατ' οὐσίαν ἀφερέγγυος ἐπιχείρησις.**
μεγαλόφανος-η-ο δημ. ὁ μεγαλοφανὴς βλ.λ.
μεγαλοφάνταστος-η-ο δημ. ὁ μεγάλην φαντασίαν ἔχων, ὁ μεγάλα φανταζόμενος : Παπαντ. 'Αγ.'Ορ.122 **μὲ τὴ φλόγα τῶν μεγαλοφάνταστων ἰδανικῶν τοῦ καιροῦ του**, Πσλαμ.Τάφ.49,15 **ὦ μεγαλοφάνταστη τῶν ἰδεῶν γεννήτρα.**
μεγαλοφαρής-οῦς-ές γλώσσ. τοῦ βυσσοφαρής· 'Ησ.
μεγαλοφεγγής-οῦς-ές γλώσσ. τοῦ **ζαφλεγέες**, ὁ μεγάλως φέγγων· 'Ησ.
μεγαλοφθαλμία (ἡ) νεώτ. ὀφθαλμολ. νόσος καθ' ἣν αἱ διαστάσεις ἁπάντων τῶν ὀφθαλμικῶν χιτώνων μεγεθύνονται, ἄ. βουφθαλμία, ὑδροφθαλμία, παιδικὸν γλαύκωμα.
μεγαλόφθαλμος-ον κ. πάπ. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μεγάλους ὀφθαλμούς : 'Αριστλ.Φυσιογν.811b,20 **οἱ δὲ μεγαλόφθαλμοι νωθροί**, Πλούτ.'Ηθ.299b,Πτολ. Τετράβ.143,'Ολυμπ.'Ιστ.459D.
μεγαλοφιλία (ἡ) μσν. ὁ μετὰ μεγάλων ἔχων φιλίαν : Τζέτζ.'Επιστ.7.
μεγαλόφιλος-ον ὁ ἔχων μεγάλους, ἰσχυροὺς φίλους, ὁ ὑπὸ μεγάλων φιλούμενος, προασπιζόμενος· Παῦλ.'Αλ.2.Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),136.

μεγαλόφλεβος-ον ὁ ἔχων μεγάλας, χονδράς, ἐξωγκωμένας φλέβας : Ἀριστλ.ΖΜ 667a,30.

μεγαλοφρονῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. ἔχω μέγα, ὑψηλόν, γενναῖον φρόνημα, μτ. ἐμπροθ. διορ. (ἐπί τινι, πρός τι, περί τινος, πρός τινα) ἢ κ.ἁπλῶς μτ. δοτ. : Ξεν.Ἑλλ.6,2,37 **μέγα φρονοῦντος ἐφ' ἑαυτοῦ** (ἔχοντος μέγα φρόνημα περὶ ἑαυτοῦ, μεγάλην πεποίθησιν εἰς ἑαυτόν), ΠΔ Μακκ.4,6,24 **πρὸς τὰς ἀνάγκας οὕτως μεγαλοφρονοῦντα αὐτὸν ἰδόντες** (ἰδόντες αὐτὸν διατηροῦντα τόσον ὑψηλὸν φρόνημα εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις), -μεγαλοφρονῶν **παρὰ τὰς ἀθλιότητας εἰς ἃς περιέστη**· || ὁμ. κ. μέσ. αἰσθάνομαι, ἔχω, ἐπιδεικνύω ὑψηλὸν φρόνημα διά τι : Ἰώσ.ΑΙ 19,3,1 **μεγαλοφρονούμενος περὶ τῆς ἡγεμονίας**· **2**) ἐν κακ. σημ. ὑπερηφανεύομαι, ἀλαζονεύομαι : Πλούτ. Δίων 40 **καὶ μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ τῷ μηδενὸς ἀκούειν**· || ὁμ. κ. μέσ. ἀλαζονεύομαι διά τι : Πλάτ.Πολ.528D **οὐκ ἂν πείθοιντο οἱ περὶ ταῦτα ζητητικοὶ μεγαλοφρονούμενοι**, Δίων Κ 34,14 (ἐπί τινι), Φιλόστρ.Ἀπολλ.1.39 (πρός τινα .. ὡς), αὐτ.8,5 (τινί)· **3**) εἶμαι γενναιόφρων, μεγαλόψυχος· ὅθ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς χρήματα, εἶμαι γενναιόδωρος, ἐλευθέριος : Δίων Κ 43,2).

μεγαλοφρόνως ἐπίρρ. μετὰ μεγαλοφροσύνης : Ἰώσ.ΑΙ 6,6,5, Ἐπιγρ., ὑπερθ. **-έστατα** : Φιλόστρ.Σοφ.2,13 μ- **εἰπεῖν**· **2**) ἐν κακ. σημ. ἀλαζονικῶς, ὑπερηφάνως : Ξεν.Ἑλλ.4,5,6,Πλάτ. Εὐθ.293A **ἤρξατο .. μεγαλοφρόνως τοῦ λόγου**.

μεγαλοφροσύνη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μέγα φρόνημα, μεγαλοψυχία, γενναιοφροσύνη : Ἡρ.7,136 **ὑπὸ μεγαλοφροσύνης** (ὑπὸ μεγαλοψυχίας), Πλάτ. Συμπ.194B **τὴν σὴν ἀνδρείαν καὶ μεγαλοφροσύνην**, Ἰσοκρ.9,27 **εἰς τοσοῦτον μεγαλοφροσύνης ἦλθεν**, Φιλόστρ.Σοφ.2,13· **2**) ἐν κακ. σημ. ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία : Ἡρ.7,24 **μεγαλοφροσύνης εἵνεκεν αὐτὸ Ξέρξης ὀρύσσειν ἐκέλευε**, Ἀντιφ.4,3,2 **μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους** (ὑπερηφάνεια διὰ τὸ γένος, τὴν καταγωγήν)· || κ. ἐν τῷ πληθ. ὑπερήφανοι στοχασμοί : Ἀγαθ. ἐν ΑΠ 5,298 **ἠέρθην ταῖς μεγαλοφροσύναις**· **3**) ὕψος σκέψεως, ὑψηλὴ σκέψις : Δημήτρ.298, Λογγῖν.7,3, αὐτ.9,2 **ὕψος μεγαλοφροσύνης ἀπήχημα**.

μεγαλόφρων-ονος-ον (φρήν) κ. νεώτ. ὁ ἔχων μέγα φρόνημα, γενναιόφρων· κ. ἐπὶ πράξεως, ὁ ἐνέχων, ὁ ἀποδεικνύων μέγα φρόνημα, ὁ ἐξ ὑψηλοφροσύνης προερχόμενος : Πρωταγ.9,Ἀριστφ.Λυσ. 1289 **ἡσυχίας πέρι τῆς μεγαλόφρονος**, πρβλ.Ἰσοκρ. 2,25· κ. συγκρ. : Ἰσοκρ.12,60 **τὰς συνθήκας τὰς πρὸς βασιλέα γενναιοτέρας καὶ μεγαλοφρονεστέρας ποιησαμένην**, Λουκ.Ἐρωτ.52 **ἦν τὸν βίον μεγαλοφρονέστερος**, Γαλ.13,954· || τὸ οὐδ. ἐνάρθρ. ὡς οὐσ. ἡ μεγαλοφροσύνη : Ξεν.Ἀγησ.11,11· **2**) ἐν κακ. σημ. ἀλαζών, ὑπερήφανος.

μεγαλοφυής-οῦς-ές (φυή) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ εὐγενὴς τὴν φυήν, τὴν φύσιν, ὁ φύσει μέγας τὴν διάνοιαν, ὁ ἔχων ἐξαιρετικὰς διανοητικὰς ἱκανότητας, παραθ. **-έστερος, -έστατος** : Πολύβ.12,23,5 **μεγαλοφυέστερον ἢ κατ' ἄνθρωπον**, πρβλ. Δαμάσκ.Ἀρχ.54, - **μεγαλοφυὴς ἐφευρέτης**· || ἐπὶ ἐνεργειῶν ἢ καταστάσεων, ὁ ἰδιάζων εἰς μεγαλοφυᾶ, ὁ εἰς μεγαλοφυΐαν ἴδιος : Διον.Ἁλ.Κρίσ.2,11 **μεγαλοφυᾶ ἤθη καὶ πάθη**· **2**) ὡς τίτλος : Ἰουστν.Νεαρ.126,3 Ἐπιστ. **ἡ μεγαλοφυὴς αὐθεντία σου**· **3**) ὁ δι' ἰδιοφυΐας πεπροικισμένος : Φιλόδ.Ρητ.1,285,Διογ.Λ 1,38· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ μεγαλοφυὲς** ἔξοχος εὐφυΐα, πνεῦμα : Λογγῖν.9,1· ὁμ. ὑπερθ. : αὐτ.34,4 **τὸ μεγαλοφυέστατον**· **4**) ὁ ἔχων μεγάλην φυήν, ἀνάστημα, μεγαλόκορμος : Στράβ.15,1,22 **καὶ μεγαλοφυῆ γεννᾶν.. τὰ ἀμφίβια**.

μεγαλοφυΐα (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. μεγάλη καὶ εὐγενὴς φύσις, μεγάλη διάνοια, ἐξαιρετικόν, ἀνώτατον πνεῦμα : Ἰάμβλ.Πυθ.3,103 (πληθ.), Φιλόπ.Ἰω. Ὑπομν.Ψυχ.529,14, Ἡσ., Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.167 **δυὸ καλλιτεχνικὲς μεγαλοφυΐες .. τὸν εἶχαν ὑψώσει ὡς τὸν οὐρανό**· || δαιμόνιος νοῦς : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.14,16 **ἡ μεγαλοφυΐα σου διορθοῦται καὶ συγγινώσκει ἡ εὐμένεια**, Λογγῖν.13,2.

μεγαλόφυλλος-ον ὁ ἔχων μεγάλα φύλλα : Θεόφρ.ΦΑΙτ.2,10,2· κ. συγκρ. : αὐτ.ΦΙ 7,4,4.

μεγαλοφυῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μεγαλοφυῆ : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,17,19· **2**) ἐν κακ. σημ. κατὰ λίαν ὑπερβολικὸν τρόπον, ὑπερεξωγκωμένα : Κλεομήδ.2,1.

μεγαλοφωνία (ἡ) μτγν. ἡ μεγάλη φωνή : Ἀριστλ.ΖΓ 787a,3, Διόδ.Σ 16,92· **2**) μεγάλη εὐγλωττία : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.8 **τῆς μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη**, σύτ.ΖΤραγ.6 **μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ**, Φιλόστρ.Σοφ.1,21,5, Μέν.Ρήτ.369S.

μεγαλόφωνος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μεγάλην, ἰσχυράν, δυνατὴν φωνήν : Ἱππ.Ἐπιδ.6,4, 19 (ὑπερθ.), Ἀριστλ.ΖΓ 787a,12,αὐτ.Πρ.899a,9· παρσθ. **-ότερος, -ότατος** : Λουκ.Δὶς Κατ.11 **μεγαλοφωνότερος αὐτῶν ἢ καὶ θρασύτερος**, Διόδ.Σ 13, 34 **κήρυκα τὸν μεγαλοφωνότατον τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ**· **2**) ὁ μεγαλοφώνως ὁμιλῶν, φωνακλάς : Δημ.415 **μεγαλόφωνοι καὶ ἀναιδεῖς ὄντες**· **3**) ὁ μεγαλήγορος βλ.λ. : Φιλόστρ.Σοφ.2,10,1, αὐτ. Ἐπιστ.16 **μεγαλόφωνος ποιητής**· ἐπὶ τοῦ Πινδάρου : Ἀθήν.13,564Ι) **ὁ μεγαλοφωνότατος Πίνδαρος**· κ. ἐπὶ τοῦ Ὁμήρου : Λουκ.Μυῖ.Ἐγκ.5 **ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος**.

μεγαλοφώνως ἐπίρρ.μτγν., μσν. κ.νεώτ., δημ. μεγαλόφωνα μὲ μεγάλην, ἰσχυρὰν φωνήν, δυνατά : Πολυδ.2,113, Σουΐδ. ἐν λ. τορόν, Μηναῖ.3,7 Ὠδ.9 **μεγαλοφώνως αὐτοὺς τιμήσωμεν**, Παπαδ.Χρ.Μηλ. 83 **ἀπήγγειλε μεγαλοφώνως**, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.118 **μεγαλόφωνα τὴν ὥρα ὅπου ἐσβηοῦντο οἱ μισητοί**.

μεγαλόχαος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων μέγα, χαῶδες βάθος : ΚΜανασσ. ἐν **Λυπη.9,71 μεγαλόχαος βόθρος**.

μεγαλόχαρος-η-ο δημ. ὁ ἔχων μεγάλας χάριτας· **2**) ὁ πολλὰ χαριζόμενος, ἐλευθέριος· || τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἡ **Μεγαλόχαρη** ἡ Παναγία ὡς κεχαριτωμένη καὶ πολλὰ εὐεργετική.

μεγαλόχαρτος-ον ὁ μεγάλως χαίρων ἐπί τινι, γλώσσ. τοῦ μεγήριτος· Ἡσ.

μεγαλοχάσμων-ονος-ον ὁ μεγάλως χαίνων, ἔχων τὸ στόμα μεγάλως χαῖνον : Ἐπίχ.π.Ἀθήν.7,317Ι· **μεγαλοχάσμονάς τε χάννας κηκτραπελογάστορας ὄνους**.

μεγαλοχεύμων-ονος (ὁ,ἡ) μσν. πολυχεύμων βλ.λ., ἐπὶ ποταμῶν : Κ Μανασσ.Χρον.217.

μεγαλόχλωρος-ον μτγν. ἐσφ.γρ. ἀντὶ μελάνωχρος ἢ μελίχλωρος : Πρόκλ.Τετράβ.204.

μεγαλοφόβητος-ον γλώσσ. τοῦ ἀγάστονος : ΕΜ 8,54.

μεγαλόφοφος-ον ὁ μέγαν φόφον ποιῶν : Ἡσ. ἐν λ. ἐρίγδουπος, Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.284.

μεγαλοψυχία (ἡ), Ἰων. -ίη κ. νεώτ. μεγαλεῖον ψυχῆς, ὑψηλὸν φρόνημα, μεγαλοφροσύνη : Δημόκρ.46, Ἰσοκρ.9,59 **ἠσθάνετο τὴν Εὐαγόρου μεγαλοψυχίαν καὶ τὰς ἐπιδόσεις αὐτῷ**, Ἀριστλ.Η Νικ.1107b,22· || μεγαλοπρέπεια : Δημ.689 **τὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν καὶ μεγαλοψυχίαν τῶν ἔργων**, Πολυβ.10,40,6· **2**) γενναιοδωρία : Ἐπιγρ. **μεγαλοψυχία πρός τινας**· κ. ἐν πληθ. : Πολύβ.1,64,5 **οὐ μόνον ταῖς ἐπιβολαῖς, ἀλλὰ καὶ ταῖς μεγαλοψυχίαις**· **3**) ἐν κακῇ σημ. ὑπερηφάνεια, ὑπεροψία : Δημ.247 **τοσαύτην μεγαλοψυχίαν προσῆκεν ἐγγενέσθαι, ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς ἐπιθυμῆσαι**, Λουκ.Τίμ.28· **4**) καυχησιολογία, ψευδὴς ἐπίδειξις ἀνδρείας, ψευτοπαλληκαρισμός : Πλάτ.

'Αλκ.2,150C τῇ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων εὐχῇ διὰ τὴν μεγαλοψυχίαν.

μεγᾰλόψῡχος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μεγάλην, εὐγενῆ, γενναίαν ψυχὴν ἔχων, γενναιόφρων : 'Ισοκρ.9,3 **τοὺς φιλοτίμους καὶ μεγαλοψύχους τῶν ἀνδρῶν,** 'Αριστλ.ΗΝικ.1123b,2, Πολύβ. 22,21,3 **εὐεργετικὸς ἦν καὶ μεγαλόψυχος,** Διόδ.Σ 18,28 **οἱ ἄνθρωποι διὰ τὸ τῆς ψυχῆς εὐχάριστον καὶ μεγαλόψυχον, συνέτρεχον πάντοθεν εἰς τὴν 'Αλεξάνδρειαν,** Βί.'Αλεξ.6056 **ἦν μεγαλόψυχος, γενναῖος, τολμητίας·** ‖ **τὸ μεγαλόψυχον** ὡς οὐσ. ἡ μεγαλοψυχία : Πολύβ.1,20,11, Πλούτ.Περ.36 **διαφυλάττειν τὸ μεγαλόψυχον·** ‖ συγκρ. **-ότερος** : Δημ.414 **μεγαλοψυχότερος φαίνεσθαι,** πρβλ. 'Υπερείδ.Εὐξ.33· **2)** ποιητικός, παράδοξος, φαντασιώδης : Πλάτ.'Αλκ.140C **κατονομάζειν οἱ μὲν μεγαλοψύχους, οἱ δὲ εὐήθεις.**

μεγαλοψυχότης-ητος (ἡ) μσν. μεγαλοψυχία : 'Ανών.εἰς 'Ιω.Κομν.Cod.Escur.2Y, 10,418.

μεγαλοψυχῶ-έω λεξ. κ. μσν. εἶμαι μεγαλόψυχος βλ.λ. : 'Ησ. ἐν λ. δαψιλέστατος, Στουδ.Θεόδ.181Ε **πάντες μεγαλοψυχοῦμεν.**

μεγαλοψύχως μσν. μετὰ μεγαλοψυχίας : Δημ. **μεγαλοψύχως καὶ φιλανθρώπως ἔχοντα πρὸς αὐτούς,** Πολύβ.1,8,4 **ἐχρήσατο πράως καὶ μεγαλοψύχως τοῖς πράγμασιν,** Πλούτ.ΓΓράκχ.19 **τῆς συμφορᾶς εὐγενῶς καὶ μεγαλοψύχως ἐνεγκεῖν·** ‖ γενναίως : Μηναῖ.3,9 Συνξ. **ἠκολούθει μεγαλοψύχως.**

μεγαλυνάρι(ον) (τὸ) (μεγαλύνω) μσν., νεώτ. κ. δημ. 'Εκκλ., κυρ.κτ.πληθ. **μεγαλυνάρια** (τὰ) σύντομα τροπάρια ψαλλόμενα συνήθ. κατὰ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς ἀρχόμενα διὰ τοῦ **μεγάλυνον ψυχή μου** : Παλαμ.Τάφ.67,121· **μεγαλυνάρι ποὺ ἀργόχυτο κι ἔτσι στῆς ἐκκλησιᾶς τὰ θαμπὰ καὶ στοῦ ὄρθου τὰ θάμπη.**

μεγαλυνότης-ητος (ἡ) μσν. ἡ μεγαλειότης : ASS Μαΐ.2,744,10 **τὰ κατὰ τὴν ἐμὴν . . μεγαλυνότητα.**

μεγάλυνσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ μεγαλύνω.

μεγᾰλύνω (μέγας) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **μεγαλῠνῶ,** ἀόρ. **ἐμεγάλυνα,** μέσ. κ. παθ. **μεγαλύνομαι,** μτγν. παθ. μέλλ. **μεγαλυνθήσομαι,** ἀόρ. **ἐμεγαλύνθην** κ. μτχ. παθ. παρακ. **μεμεγαλυμμένος,** ποιῶ τινα μέγαν, ἰσχυρόν, μεγαλοποιῶ, ἰσχυροποιῶ : Θουκ.5,98 **τοὺς πολεμίους μεγαλύνετε·** παθ. : Ξεν. 'Ελλ.7,1,24 **ἐκ τῶν συμβαινόντων ἔργων ἐμεγαλύνοντο οἱ 'Αρκάδες** (ἐλάμβανον μεγάλην δόξαν), πρβλ. ΚΔ Φιλ.1,20,Πάπ.· **2)** μεγαλοποιῶ, ἐπαινῶ, ὑπερυψῶ, δοξάζω : Εὐρ.Βάκχ.320 **τὸ Πενθέως δ' ὄνομα μεγαλύνῃ πόλις,** Θουκ.8,81 **ὑπερβάλλων ἐμεγάλυνε τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν παρὰ τῷ Τισσαφέρνει,** Ξεν.'Απολ.32,Διόδ.Σ 1,20 **μεγαλύνοντας τοῦ θεοῦ τὴν δύναμιν,** Πλούτ.Κίμ.16 **ἐπὶ παντὶ μεγαλύνων τὴν Λακεδαίμονα πρὸς 'Αθηναίους,** αὐτ.'Αλκ.29 **μεγαλύνοντες . . τὸν στρατηγόν,** ΚΔ Λουκ.1,46 **μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον,** ΚΔ Πράξ.5,13 **ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,97,Μηναῖ.3,2 'Ωδ.9 **πάντες μεγαλύνομεν·** ‖ μέσ. ὑπερηφανεύομαι, σεμνύνομαι : Σοφ. 35 μ- **περί τινος,** Αἰσχ.Πρ.892 **μήτε τῶν γέννᾳ μεγαλυνομένων** (τῶν ἐπὶ καταγωγῇ ὑπερηφανευομένων), Ξεν.'Ιέρ.2,17 **οὐδὲ μεγαλύνεται ἐπὶ τῷ ἔργῳ,** πρβλ. αὐτ.Οἰκ.21,4,αὐτ.'Απομν.3,6,3 **ταῦτ' οὖν ἀκούων ἐμεγαλύνετο·** **3)** μεγαλοποιῶ, ἐξογκώνω : Θουκ.6,28 **ἐμεγάλυνον καὶ ἐβόων,** Φιλόδ.Ρητ. 1,173S, αὐτ.'Οργ.45W, Δίων Κ ἀπ.57,81.

μεγαλυπέροχος-ον μσν. ὁ ὑπερβαλλόντως μέγας, πολὺ ὑπερέχων, ἔξοχος : Εὐστ.Πον.309,79 **τῇ σῇ μεγαλυπερόχῳ λαμπρότητι.**

μεγαλυρίδαι (οἱ) νεώτ. οἰκογ. λεπιδοπτέρων **νυκτίων ἐντόμων.**

μεγᾰλώδῡνος-ον γλώσσ. τοῦ ἐριώδυνος· 'Ησ.

μεγάλωμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. δημ. κράτος, ἰσχύς : ΠΔ 'Ιερ.31,17 **ῥάβδος μεγαλώματος·** **2)** δημ. ἐπὶ πραγμ. ἡ αὔξησις, ἡ ἐπέκτασις : **τὸ μεγάλωμα τοῦ σπιτιοῦ - τοῦ οἰκοπέδου - τῆς πολιτείας·** **3)** ὁμ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς τέκνα ἢ ἄ. οἰκείους ἀνηλίκους, ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεγαλώνω, ἀνατρέφω : **ἔκανε πολλὲς θυσίες γιὰ τὸ μεγάλωμα τῶν παιδιῶν του.**

μεγᾰλώνυμος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μέγα ὄνομα, μεγάλην φήμην, δόξαν, μεγαλόδοξος : Σοφ.'Αντ. 148 **μεγαλώνυμος νίκα,** 'Αριστφ.Θεσμ.315 **Ζεῦ μεγαλώνυμε,** αὐτ.Νεφ.569,ΠΔ 'Ιερ.39,19 **μεγαλώνυμος κύριος·** **2)** μαθηματ. ἐν τῷ συγκρ. ὁ ἔχων μεγαλύτερον παρονομαστήν : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.50Ρ.

μεγαλωνυμωτέρως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον μεγαλώνυμον 2) : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.85Ρ.

μεγαλώνω δημ., ἀόρ. **ἐμεγάλωσα,** μτχ. παθ. παρακ. **μεγαλωμένος,** ποιῶ τι μέγα ἢ μεγαλύτερον ἀφ' ὅσον εἶναι, μεγεθύνω, ἐπαυξάνω : **ἐμεγάλωσαν αἱ ἐπιχειρήσεις μου,- θὰ μεγαλώσω τὸ σπίτι μου·** **2)** μτφ. τρέφω, ἀνατρέφω : **εἶδα κι ἔπαθα ὡς ποὺ νὰ τὸν μεγαλώσω·** **3)** ὁμ. μεγαλοποιῶ, ὑπερβάλλω : **μὴν τὰ μεγαλώνῃς δὰ καὶ τόσο τὰ πράγματα·** **4)** ὡς ἀμτβ. γίνομαι μεγαλύτερος, αὐξάνω : 'Ερωτόκρ.1,57 **ἤρχισε καὶ μεγάλωνε τὸ δροσερὸ κλωνάρι, - μεγάλωσε ἡ οἰκογένειά μου·** ‖ συνεκδ. προάγομαι, ἀνέρχομαι, προκόπτω, γίνομαι σπουδαῖος : **χάρις στὴν ἱκανότητά του, πολὺ μεγάλωσε αὐτὸς ὁ νέος·** κ. φρ. **μεγάλωσε ἡ δουλειά του** (φέρεται ὡς σπουδαῖος)· **5)** παύω ὢν εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν : **ἡ κόρη μας μεγάλωσε.**

μεγαλωπός-όν (ὤψ) μτγν. ὁ ἔχων μεγάλους ὀφθαλμούς : 'Οππ.Κυν.2,177 **ἐλάφων γένος μεγαλωπόν.**

μεγάλως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. εἰς μέγαν ἀριθμόν, ἰσχυρῶς, καθ' ὑπερβολήν, λίαν : 'Οδ.Π 432 **ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις,** 'Ησίοδ.Θ 429 **ᾧ δ' ἐθέλει μεγάλως παραγίγνεται ἠδ' ὀνίνησιν,** 'Ηρ. 1,16 **προσπταίσας μεγάλως,** Ξεν.ΚΠ 8,2,10 **μεγάλως εὐεργετῶν,** Παρθ.28,1, ΚΔ Φιλ.4,10 **ἐχάρην δ' ἐν κυρίῳ μεγάλως,** Βί 'Αλεξ.432 **μεγάλως ηὐχαρίστει·** ‖ ἐνισχυμένον μτ. συνωνύμων λ. : 'Ιλ.Ρ 723 **μάλα μεγάλως·** ‖ μτ. ἐπιθέτων : 'Ηρ.1,4 **μεγάλως αἰτίους γενέσθαι,** αὐτ.7,190· ‖ μσν. ὑπερθ. **μεγαλώτατα** : ΕΜ 780,1,2.

μεγᾰλωστί ἐπίρρ. τοῦ μέγας, εἰς μεγάλην ἔκτασιν, φαρδὺς πλατύς : 'Ιλ.Π 776 **κεῖτο μέγας μεγαλωστί,** 'Οδ Ω 40 **κεῖσο μέγας μεγαλωστί·** **2)** δ.γρ. τοῦ μεγάλως: 'Ηρ.2,161 **μεγαλωστὶ προσέπταισε,** 'Αρρ.'Αν.4,12,1· **3)** μεγαλοπρεπῶς : 'Ηρ.5,67 **ἐώθεσαν μεγαλωστὶ κάρτα τιμᾶν τὸν Ἄδρηστον,** Πολύβ.28,11,5 **τὴν προαίρεσιν ἀποδεχομένου τῶν 'Αχαιῶν μεγαλωστί,** Λουκ.Ζεῦξ.8 **τῆς στρατιᾶς παρασκευασθείσης οὐ μεγαλωστί·** (ἐν χρ. π. ἐπ., ἴωσι κ. μτγν. πεζοῖς).

μεγαλωσύνη (ἡ) μτγν. κ. μσν. μέγεθος, ὕψος, μεγαλεῖον, μεγαλειότης : 'Αριστέ.1 192, ΠΔ Βασ.2,7, 21 **ἐποίησας πᾶσαν τὴν μεγαλωσύνην ταύτης,** ΚΔ 'Εβρ.1,3 **ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς,** 'Ερωτόκρ.1,2207 **κι ὀγιὰ τιμὴ κι ὀγιὰ βγενιὰ κι ὀγιὰ μεγαλωσύνη.**

μεγᾰλωφελής-οῦς-ές (ὄφελος) μτγν. ὁ μεγάλως ὠφελῶν, λίαν ὠφέλιμος, ὑπερθ. **-έστατος** : Φιλόδ.Μουσ.104Κ, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.16, Πλούτ.'Ηθ. 553D **ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ μεγαλωφελεῖς,** Κλεομήδ.1,1 **μεγαλωφελεστάτας παρέχεσθαι τὰς χρείας,** Σωρ.2,14.

μεγάμετρον (τὸ) νεώτ. μονὰς μήκους πρὸς μέτρησιν μεγάλων ἀποστάσεων, ἴση πρὸς 1000 χιλιόμετρα.

μεγαμορῖναι (οἱ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία σπόγγων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **λιθοσπόγγων.**

μεγαμπέρ (τό) νεώτ. φυσ. μονὰς ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἴση πρὸς 1.000.000 ἀμπέρ.

μεγάμῡκος-ον Ἡσ. «μεγαλομυκητής», ὁ μεγάλως, ἠχηρῶς μυκώμενος, ὡς ἐπίθ. τοῦ ὄνου.

μεγανθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων μεγάλα ἄνθη, ἐπὶ φυτῶν· ‖ ὁ πολλὰ ἄνθη ἔχων, πολυανθής.

μεγᾰνωρ-ορος (ὁ,ἡ) μεγαλήνωρ βλ.λ. : Πίνδ.Ο 1,2 μεγάνορος πλούτου (τιμῶντος τὸν ἄνδρα).

μεγάοικτος-ον μσν. πολυεύσπλαγχνος, λίαν οἰκτίρμων : Πρόδρ. ἐν Notit.Mss.8,164 **ἡμετέρων μεγάοικτε λελασμένος ἀμπλακιάων.**

μεγάπλευρος-ον μσν. ὁ ἔχων μεγάλας πλευράς : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.Ι,88 **μεγάπλευρον βοῦν καὶ πλούσιον τὰς σάρκας.**

μεγαπληθής-οῦς-ές μσν. πολυάριθμος : Πρόδρ. Ἐπίγρ.104 **ἀντιβίων μεγαπληθής ἑσμός.**

μεγάπους-οδος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **φασιανιδῶν.**

μεγαπτέριον (τό) νεώτ. γένος **ὀναγριδῶν** φυτῶν.

μεγάπτερος (ὁ) νεώτ. γένος **φαλαινιδῶν** κητῶν.

μέγαράδε ἐπίρρ. εἰς Μέγαρα : Ἀριστφ.Ἀχ. 524 **ἰόντες Μέγαράδε.**

Μεγᾰρεύς-έως (ὁ), πληθ. Μεγαρεῖς-έες ἢ -ῆς πολίτης ἢ κάτοικος τῶν Μεγάρων : Θέογν.23 **Θεύγνιδός ἐστιν ἔπη τοῦ Μεγαρέος,** Ἡρ.Ι,59 **εὐδοκιμήσας ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένῃ στρατηγίῃ·** ‖ παροιμ. **Μεγαρέων δάκρυα** κροκοδείλου δάκρυα, πλαστὰ (διὰ τὰ ἀφθόνως παραγόμενα παρὰ τὰ Μέγαρα κρόμμυα) : Ζηνόβ.5,8.

μεγᾰρίζω φρονῶ τὰ τῶν Μεγαρέων ἢ ὁμιλῶ τὴν μεγαρικὴν διάλεκτον : Ἀριστφ.Ἀχ.822 **κλάων μεγαριεῖς,** πρβλ. αὐτ.Σχόλ.· **2)** εἶμαι ὀπαδὸς τοῦ Μεγαρέως φιλοσόφου Στίλπωνος : Διογ.Λ 2,113.

μεγαρικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ Μέγαρα ἢ τοὺς Μεγαρεῖς, ὁ τῶν Μεγάρων : Ἀριστφ.Ἀχ.522 **ταῦτ' ἦν Μεγαρικὰ κἀπέπρατ' αὐθημερόν,** Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.1205 **Μεγαρικοὶ κέραμοι** κ. **Μεγαρικά** (ἐν τῇ ἐμπορικῇ γλώσσῃ)· ‖ **Μεγαρικοὶ** (οἱ) φιλόσοφοι τῆς Μεγαρικῆς σχολῆς : Ἀριστλ.Μεταφ.1046b,29, Διογ.Λ 2,106· κ. ὡς ἐπίθ. : Φιλόδ.Ρητ.1,279S **οἱ Μεγαρικοὶ διαλεκτικοί·** πρβλ. μαγαρικός.

μεγαρικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τὸν τρόπον τῶν Μεγαρέων : Εὐστ.148,39.

μεγαριστί ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὴν μεγαρικήν, τὴν τῶν Μεγαρέων διάλεκτον : Ἡρωδιαν.Ι,506.

μεγαρόθεν ἐπίρρ. ἐκ Μεγάρων : Σουσ.Ι, Ἀριστφ.Σφ.57 **γέλωτα μεγαρόθεν κεκλεμμένον.**

μεγαροῖ ἐπίρρ. κ. Ἐπιγρ. ἐν Μεγάροις : Ἀριστφ. Ἀχ.758 **τί δ' ἄλλο Μεγαροῖ; πῶς ὁ σῖτος ὤνιος;.**

μέγαρον (τό) κ. νεώτ., γενικ. πληθ. μεγαρέων (Σώφρ.6), μέγα δωμάτιον, μεγάλη αἴθουσα ἔνθα ἐδείπνουν οἱ ἄνδρες, ἡ κυρία αἴθουσα τῆς οἰκίας: Ὀδ.Ρ 604 **μέγαρόν τε πλεῖον δαιτυμόνων·** **2)** κ. ὁ γυναικὼν ἔνθα διέτριβεν ἡ οἰκοδέσποινα μετὰ τῶν θεραπαινῶν αὐτῆς ἐν τῷ ὑπερῴῳ : Ὀδ.Σ 198 **ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,** πληθ. αὐτ.Ρ 569 **ἐνὶ μεγάροισιν ἀνωχθι·** **3)** θάλαμος ὕπνου, κοιτών: αὐτ.Λ 374 **εὕδειν ἐν μεγάρῳ·** **4)** ἐν τῷ πληθ. οἰκία, ἰδ. μεγάλη, ἀνάκτορον, παλάτι, συνήθ.π.Ὁμ. : Ἰλ.Α 396 **ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα εὐχομένης·** ὁμ. κτ. ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐπ' ἀγροῦ μέγαρον : Ὀδ.Χ 47· ‖ καθ' ἑν. βραδύτερον : Πίνδ.Ο 6,2 **θαητὸν μέγαρον,** αὐτ.Π 4, 134· ‖ ὁμ. νεώτ. μέγα, πολυτελὲς καὶ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα χρησιμεῦον εἴτε ὡς κατοικία εἴτε ὡς δημόσιον ἵδρυμα : τὸ **μέγαρον τῆς βουλῆς,** - **προεδρικὸν μέγαρον·** **5)** ἱερόν, μνῆμα (ἐν χρ. μ. ἐν τῇ σημ.! ταύτῃ ὑπὸ Ἡρ.) : Ἡρ.Ι,47 **ὡς ἐσῆλθον τάχιστα ἐς τὸ μέγαρον οἱ Λυδοὶ χρησόμενοι τῷ θεῷ,** αὐτ.2,143, αὐτ.6,134· ‖ τάφος, μνῆμα, μνημεῖον : Ἐπιγρ.· **6)** **μέγαρα** (τὰ) ὑπόγεια σπήλαια ἱερὰ τῆς Δήμητρος καὶ Περσεφόνης εἰς ἃ κατεβίβαζον χοιρίδια κατά τινα ὡρισμένην ἡμέραν τῶν ἑορτῶν τῶν Θεσμοφορίων: Παυσ.9,8,1 **καὶ ἐς τὰ μέγαρα καλούμενα ἀφιᾶσιν ὗς τῶν νεογνῶν,** Πορφ.Νυμφ.6, Σχόλ.Λουκ.Ἑταιρ.Δ 1.

μεγᾰρόνδε ἐπίρρ. εἰς τὸ μέγαρον βλ.λ.2), εἰς τὸν γυναικωνίτην : Ὀδ.Π 413 **βῆ δ' ἰέναι μεγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.**

μέγαρσις-εως (ἡ) (μεγαίρω) Ἡσ. φθόνος, ζηλοτυπία.

μεγαρτός-ή-όν Ἡσ. ζηλότυπος.

μέγᾰς-μεγᾰλη-μέγᾰ κ. Ἐπιγρ., μσν. κ. νεώτ., δημ. μεγάλος, γεν. **μεγάλου-ης-ου,** δοτ. **μεγάλῳ-ῃ-ῳ,** αἰτ. **μέγᾰν - μεγάλην - μέγᾰ·** δυϊκ. **μεγάλω-α-ω,** πληθ. **μεγάλοι - μεγάλαι - μεγάλα** κλπ. : τὸ θέμα **μεγαλο-** οὐδέποτε ἐν χρ. καθ' ἑν. ὀνομαστ. κ. αἰτ. ἀρσ. κ. οὐδ. μ. δὲ ἅπαξ κτ. κλητ. ἀρσ. (Αἰσχ. Ἑπτ.822), ὁ ὑπερβαίνων τὸ σύνηθες μέτρον, ὁ ἔχων τὰς διαστάσεις αὐτοῦ ἢ μίαν διάστασιν ὑπὲρ τὸ μέτρον ἢ ὑπὲρ ἄλλο τι μεθ' οὗ συγκρίνεται, ἐπὶ σωματικοῦ μεγέθους π.Ὁμ. ,συνήθ. ἐπὶ τοῦ ἀνδρικοῦ ἀναστήματος : Ἰλ.Π 776 **κεῖτο μέγας μεγαλωστί,** Ὀδ.Σ 4 **εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι,** αὐτ.Ι 508,αὐτ.513,Ἡρ.3,**Ικάρτα μεγάλη καὶ εὐειδής·** ‖ κ. ἐπὶ ζῴων : Ἰλ.Β 839 **ἵπποι αἴθωνες μεγάλοι,** Ὀδ.Τ 439 **κατέκειτο μέγας σῦς,** Πίνδ.Ι 6(5),50 **μέγαν αἰετόν·** **2)** νεώτ. κ. δημ. (μεγάλος) ἐπὶ ἠθ. ἐνν., σπουδαῖος, ἐξαίρετος, σημαντικός : **μέγας ἀνὴρ - ἐπιχειρηματίας - πολιτικός·** **3)** ὁ ἔχων συμπληρώσει τὴν ἀνάπτυξίν του, ἐπὶ τῆς ἡλικίας ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἀναστήματος : Ὀδ.Β 314 **νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμί,** Αἰσχ.Ἀγ.358 **μήτε μέγαν μήτ' οὖν νεαρῶν τιν'·** **4)** ὁ πρεσβύτερος ἐκ δύο προσώπων ἐχόντων τὸ αὐτὸ ὄνομα : Πολύβ.18,35,9 **Σκιπίων ὁ μ-,** Ἐπιγρ.· **5)** γεν. ἐπὶ πραγμ., ὑπερμεγέθης,πελώριος, ὑψηλός: Ἰλ.Α 497 **ἀνέβη μέγαν οὐρανόν,** αὐτ.Π 297 **ὄρεος μεγάλοιο,** αὐτ.Ζ 386 **πύργον μέγαν·** ‖ νεώτ. **μεγάλη οἰκία - πλατεῖα, - μέγα μάρμαρον·** **6)** ἀχανής, εὐρύς : Ὀδ.Γ 179 **πέλαγος μέγα μετρήσαντες,** αὐτ.Ε 174· **7)** μακρός : Ἰλ.Μ 31 **ἠιόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε·** ἐνίοτε ἀντίθ. τοῦ ὀλίγος : Ὀδ.Κ 94 **οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον·** ἀλλὰ συνήθ. ἀντίθ. τοῦ μικρὸς ἢ σμικρός : Ἀναξ.3 **πρὸς ἑαυτὸ ἕκαστον καὶ μέγα καὶ σμικρόν,** Ἀριστλ.Μεταφ.987b,26 **τὸ ἄπειρον ἐκ μεγάλου καὶ μικροῦ·** **8)** πανίσχυρος, παντοδύναμος, πολὺ δυνατός, συνήθ. ἐπίθ. τῶν θεῶν : Αἰσχ.Ἱκ.1053 **ὁ μέγας Ζεὺς ἀπαλέξει,** Σοφ.ΟΚ 683 **μεγάλαιν θεαῖν** (ἐπὶ τῆς Δήμητρος καὶ Περσεφόνης), ΚΔ Πράξ.19,28 **μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων** (ἐπὶ τῆς Ἀρτέμιδος), Πλουτ.Ἐκλελοιπ.Χρηστηρ.17 **Πὰν ὁ μέγας τέθνηκε·** ‖ π. Ἰουδ. κ. Χριστιαν. ὡς ἐπίθ. τοῦ ἑνὸς κ. μόνου θεοῦ : ΠΔ Ψαλμ.76(77),14 **θεὸς μέγας ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν,** Τίτ.2,13 **τοῦ μ- θεοῦ·** ‖ ἐπὶ τῶν Καβείρων : Ἐπιγρ. **θεοὶ μεγάλοι·** ‖ ἐπὶ τῆς Κυβέλης : Ἐπιγρ. **μήτηρ μεγάλη,** Πάπ. **Ἴσιδος μεγάλης μητρός·** ‖ κ. ἐπὶ ἀνδρῶν : Ὀδ.Σ 382 **μέγας ἠδὲ κραταιός,** Καλλῖν.1,17 **ὀλίγος καὶ μέγας,** Ἡρ.Ι,188 **βασιλεὺς ὁ μέγας** (δηλ. ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας), Αἰσχ.Πέρσ.24 **βασιλέως μεγάλου,** Δημ.19 **μέγας ηὐξήθη** (ἐγένετο μέγας, κατέστη ἰσχυρός), αὐτ.20 **ἤρθη μέγας·** **9)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς τίτλος ἢ ἐπώνυμον μοναρχῶν : Πλάτ.615C **Ἀρδιαῖος ὁ μέγας,** Πολύβ.4,2,7 **ὁ μέγας ἐπικληθεὶς Ἀντίοχος,** Ἀθήν.1,3D **ὁ μέγας Ἀλέξανδρος·** ‖ κ. γεν. ἀνδρῶν ἐξεχόντων : **Πομπήϊος ὁ μέγας·** ‖ ἐπιστήθιος : Εὐρ.Μήδ.549 **μέγας φίλος,** αὐτ.Τρῳ.674 **πλούτῳ τε κἀνδρείᾳ μέγαν** (πολὺ πλούσιον καὶ ἰσχυρόν)· ‖ φρ. : Θουκ.2,97 **ἐπὶ μέγα ἦλθε βασι-**

λεία **ἦλθεν ἰσχύος** (κατέστη πολὺ ἰσχυρά, δυνατή)· **10**) ἐπὶ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, ἰσχυρός, ὁρμητικός : Ὀδ.Τ 200 **Βορέης ἄνεμος μέγας**, αὐτ. Μ 408 **μεγάλῃ λαίλαπι**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἰδιοτήτων, παθῶν, ποιοτήτων, αἰσθημάτων, ἐπὶ καταστάσεων ἀνθρώπων : Ἰλ.Α 254 **μέγα πένθος**, Ὀδ.Ω 193 **μεγάλῃ ἀρετῇ**, Πινδ.Ο 8,5 **μεγάλαν ἀρετάν**, Εὐρ. Ὀρ.702 **θυμὸς μέγας**, Ἱππ.Ἐπιδ.6,6,5 **ἡ μεγάλη νοῦσος** (ἐπιληψία), ΚΔ Λουκ.4,38 **συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ** (ἔσφ. κτ. τὸν Γαλ.7,275), Μηναῖ.3,8 Ὠδ.9 **μεγάλων χαρισμάτων ὄντως ἠξιώθης**· **11**) ἐπὶ ἤχων, ἰσχυρός, ἠχηρός, βροντώδης : Ἰλ. Μ 138 **μεγάλῳ ἀλαλητῷ**, αὐτ.Ο 384 **μεγάλῃ ἰαχῇ**, Σοφ.Αἴ.142 **μεγάλοι θόρυβοι**, αὐτ.Φιλ.574 **μὴ φώνει μέγα**, Εὐρ.Μήδ.1176· **12**) γεν. ἐπὶ πραγμ., καταστάσεων, ἐνεργειῶν κττ., ἰσχυρός, κραταιός, σπουδαῖος : Ἰλ.Τ 113 **ὄμοσεν μέγαν ὅρκον**, Πινδ.Ο 1,57 **μέγαν ὄλβον**, Αἰσχ.Πρ.732 **λόγος μέγας** (μεγάλη ἱστορία, μεγάλος λόγος), Σοφ.Αἴ.226 **μέγας μῦθος**, Ἡρ.3,42 **μέγα ποιεύμενος** (ποιῶν τι σπουδαῖον), Ξεν.Ἑλλ.7,5,6 **μέγα γενέσθαι ἐς τὸ ἐπιρρῶσαι αὐτούς** (θεωρῶ, ἐκτιμῶ τι ὡς ἐξαιρετικῶς σπουδαῖον, συμφέρον), Πλάτ.Εὐθ.275D **μεγάλου ὄντος τοῦ ἐρωτήματος** (δυσκόλου), αὐτ.Νόμ. 780C, Πολύβ.4,50,3 **μεγάλων ὠνησάμενοι χρημάτων** (ἀντὶ μεγάλου ποσοῦ), Φιλόδ.Ρητ.2,85S **οὐκ ἂν εἴη παρὰ μέγα τὸ δικολογεῖν** (δὲν εἶναι μεγάλης σπουδαιότητος)· **13**) ἐν κακῇ σημ. πομπώδης, ὑπερήφανος : Ὀδ.Χ 288 **μέγα εἰπεῖν** (τὸ νὰ λέγῃ τις μεγάλους λόγους καὶ νὰ προκαλῇ τὴν τῶν θεῶν ὀργήν), αὐτ.Γ 227, Ἀριστφ.Ἀχ.988 **μεγάλα φρονεῖ**, Ξεν.Ἀν.5,8,17 **μέγα ἔπαθον**, Πλάτ.Φαῖδ. 95B **μὴ μέγα λέγε**· **14**) ἐπὶ ὕφους, ἐντυπωτικός, συγκινητικός, ἐκπληκτικός : Δημήτρ.278· **15**) ἐπὶ τῶν ἡμερῶν, μακρός : Γαλ.12,714· **16**) κτ. ἐν. τὸ οὐδ. **μέγα** ὡς ἐπίρρ. μεγάλως, σφόδρα ἰσχυρῶς : Ὀδ.Ω 402 **μέγα χαῖρε** (γειά σου), ἰδ. μτ. ῥημάτων ἐκφραζόντων ἰσχυρὰ αἰσθήματα : Ἰλ.Α 256 **μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ**, αὐτ.Β 27 **μέγα κήδεται**· ‖ ὁμ. κ. μτ. ῥημάτων σημαινόντων ἰσχύν, δύναμιν κτ. ἐγκλ. ἢ μτχ. : Ἰλ.Α 78 **μέγα πάντων .. κρατέει**, αὐτ.Κ 32, Ὀδ.Α 276 **πατρὸς μέγα δυναμένοιο**, Αἰσχ.Εὐμ.950 **μέγα δύναται**, Εὐρ.Ἑλ. 1358, Ἡρ.1,32 **πλουτέειν μέγα**, Ἀριστφ.Βάτρ. 141 **ὡς μέγα δύνασθον**, Θουκ.2,29 **δυνάμενον παρ' αὐτῷ μέγα**· ‖ ὁμ. μτ. ρ. δηλούντων ἦχον, ἰσχυρῶς, ἠχηρῶς, μεγαλοφώνως : Ἰλ.Β 333 **μέγ' ἴαχον**, αὐτ.Ξ 147, Ὀδ.Ρ 239 **μέγα δ' εὔξατο χεῖρας ἀνασχών**, Ἡρ.1,8 **ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας εἶπε**· ‖ ἐνίοτε κ. κτ. πληθ. : Ἰλ.Α 450 **μεγάλ' εὔχετο**, Ὀδ.Δ 505 **μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαντος**· ‖ κ. ἐν συναφείᾳ μτ. ἄ. προτασσομένου ἐπιρρ. ἐπιτατ. λ. : Ἰλ.Ο 321 **ἆυσε μάλα μέγα**, αὐτ.Ε 838· ‖ μτ. ἐπιθέτων : Ἰλ.Β 480 **μέγ' ἔξοχος**, αὐτ.Π 46, Αἰσχ.Πρ.647 **ὦ μέγ' εὔδαιμον κόρη**, Χρησμ.π.Ἡρ.1,85 **μέγα νήπιε Κροῖσε**, αὐτ.1,32· **17**) ἐπὶ διαστήματος, μακράν : Ἰλ.Ξ 363 **μέγα προθορών**, αὐτ.Χ 88 **ἄνευθε μέγα** (πολὺ μακράν), Πλάτ.Φίλ.66b **οὐκ ἂν μέγα τι τῆς ἀληθείας παρεξέλθοις**.

μεγασθενέτης (ὁ) μτγν. ὁ μεγασθενὴς βλ.λ. : Ἀπολλιν.Λ Μτφρ.236.

μεγασθενής-οῦς-ές ἐπὶ θεῶν, ὁ ἔχων μέγα σθένος, μεγάλην ἰσχύν, δύναμιν, ὁ μεγαλοσθενής : Πινδ.Ο 1,25 **μεγασθενὴς Γαιάοχος**, Αἰσχ.Εὐμ.61 **αὐτῷ μελέσθω Λοξίᾳ μεγασθενεῖ**, Ἀπολλ.Ρ 1,181· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. : Πινδ.1 5(4),2 **μεγασθενῆ νόμισαν χρυσόν**, Αἰσχ.Χο.269 **οὔτοι προδώσει Λοξίου μεγασθενὴς χρησμός**.

μεγασκόπιον (τὸ) νεώτ. φυσ. προβολεὺς δυνάμενος διὰ συστήματος φακῶν νὰ προβάλλῃ διαθετικὰς εἰκόνας, ἀδιαφανῆ ἀντικείμενα εἰς μέγεθος μεγαλύτερον τοῦ φυσικοῦ.

μεγάσπειρος (ὁ) νεώτ. γένος μαλακίων γαστεροπόδων.

μεγάστομος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πρωτοζώων μαστιγωτῶν **πολυμαστιγιδῶν**, βιούντων παρασιτικῶς ἐν τῷ ἐντέρῳ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἄ. ζώων.

μεγάσυρνος Ἡσ. «εἶδος σταφυλῆς ἐν Κνίδῳ».

μεγασχιδής-οῦς-ές (σχίζω) ὁ ἔχων μέγα σχίσμα, ὁ πολὺ βαθιὰ σχισμένος· Ἡσ. «μεγασχιδεῖ· μέγα σχίσμα ἐχούσῃ».

μεγάσωμος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων **βομβυκιδῶν**.

μεγατειχής-οῦς-ές μσν. ὁ ἔχων μέγα τεῖχος: Πρόδρ. ἐν Notitt.Mss.7,255.

μεγατίμιος-ον μσν. ἐπὶ προσ., ὁ μεγάτιμος βλ.λ., μεγαλότιμος, πολυτίμητος : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.139,9 **ἀνδρὸς παρὰ Πέρσαις μεγατιμίου**· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ.: αὐτ.Σ 173,11 **δώροις μεγατιμίοις**.

μεγάτιμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μεγάλην τιμήν, μεγαλότιμος, πολύτιμος : Αἰλ.ΠΙ 8,7 **ὑφῆς βαρβαρικῆς μεγαλοτίμου**· ‖ κ. ἐπὶ προσ., ὁ πάνυ τετιμημένος, πολυτίμητος : **μεγάτιμος ὁμογενής**.

μεγάτολμος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεγάλην τόλμην, μεγαλότολμος : Μαν.3,49.

μεγαυχής-οῦς-ές ὁ μεγάλαυχος, ὁ ἔνδοξος : Πινδ.Ν 11,21 **μεγαυχεῖ παγκρατίῳ**, Αἰσχ.Πέρσ.642 **δαίμονα μεγαυχῆ**, Μελέαγρ.ΑΠ 7,427,13 **Πάτραν δὲ μεγαυχῆ ματέρα Φοινίκων**, Ὀππ.Ἁλ.1,64 **παιδὶ μεγαυχεῖ**· **2**) μτ. δοτ. ὁ καυχώμενος, ὁ ὑπερήφανος ἐπί τινι : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,427,7 **καὶ ὁ σκάπτροισι μεγαυχὴς χὼ θάλλων ἥβᾳ τέρμα τὸ μηδὲν ἔχει**.

μεγαύχητος-ον Ἐπιγρ. ὁ μεγαυχής, ὁ ἔνδοξος.

μεγαφρονίμως ἐπίρρ. μτγν. μετὰ μεγάλης φρονήσεως, κ. συγκρ : Γαλ.19,212 **καὶ τοῦτο μεγαφρονιμώτερον ἐν τῷ περὶ νόσων**.

μεγάφρων-ονος-ον ὁ μεγαλόφρων βλ.λ.· Ἡσ. «μεγάλως ἄφρων».

μεγάφυλλος (ἡ) δημ. τὸ δένδρον φιλύρα ἢ μεσαία.

μεγάφωνο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἠλεκτρικῶς λειτουργοῦν μηχάνημα δι' οὗ αὐξάνεται ἡ ἔντασις τῶν ἠχητικῶν κυμάτων.

μεγάφωνος-ον μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μεγάλην φωνήν, ὁ μεγαλόφωνος : Ἀνν.Κομν.1,21C· **2**) νεώτ. κ. δημ. τὸ **μεγάφωνον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

μεγαχειλίδαι (οἱ) νεώτ. οἰκογέν. **κεντροφάρων** ἐντόμων ὑμενοπτέρων.

μεγάχειλος (ὁ) νεώτ. γένος ἐντόμων ὑμενοπτέρων **μεγαχειλιδῶν** βλ.λ.

μέγγενη (ἡ) δημ. ἐργαλεῖον μεταλλοτεχνικὸν ἢ ξυλουργικόν, ἀποτελούμενον ἐκ δύο σιαγόνων, δηκτήρων, καὶ χρησιμοποιούμενον πρὸς συγκράτησιν τοῦ ὑπὸ κατεργασίαν ἀντικειμένου· **2**) βασανιστήριον ὄργανον, ἐν χρ. πολλαχοῦ ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν.

μεγγίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. νιοβικὸν ἅλας σιδήρου.

μέγγλα (ἡ) δημ. ἀκκισμός, τσάκισμα, νάζι.

μεγεθικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μέγεθος, ὁ τοῦ μεγέθους· Σιμπλίκ. Ψυχ.42,16 **μεγεθικὴ διάστασις**, αὐτ.Φυσ.636,28 **μεγεθικὸν μέτρον**.

μεγεθοποίησις-εως (ἡ) (μεγεθοποιῶ) μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεγεθοποιῶ βλ.λ., ἡ μεγάλωσις : Γαλ.19,488, Ἀέτ.16,115.

μεγεθοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν τι μέγα, ὁ μεγαλύνων, μεγεθύνων : Λογγῖν.Ὕψ.39,4 **εὐγενέστατοι δ' οὗτοι καὶ μεγεθοποιοὶ** (οἱ δακτυλικοὶ ῥυθμοί).

μεγεθοποιῶ-έω μτγν. ποιῶ μέγα, αὐξάνω, μεγαλώνω : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,108 **μ- μῆκος, μ- πᾶσαν**

διάστασιν, Ἀέτ.7,7 μ- ὀδύνην· κ. παθ.: Σχόλ. Ὀρειβ.33 πιμελὴ παρὰ τὴν φύσιν μεμεγεθοποιημένη· **2)** ἐπὶ λόγου, προσδίδω ὕψος, μεγαλεῖον, ἐπιβλητικότητα: Λογγῖν.Ὑφ.40,1 ἐν δὲ τοῖς μάλιστα μεγεθοποιεῖ τὰ λεγόμενα, καθάπερ τὰ σώματα, ἡ τῶν μελῶν ἐπισύνθεσις.

μέγεθος-ους (τὸ) (μέγας) κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. μέγαθος (Ἡρ.), π. Ὁμ. συνήθ. ἐπὶ ἀνδρὸς κ. γυναικὸς μτ. τοῦ εἶδος ἢ μτ. τοῦ κάλλος, ἀνάστημα: Ὀδ.Ε 217 οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ᾽ εἰσάντα ἰδέσθαι, αὐτ.Σ 219 ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὁρώμενος, Ἀριστλ.Ρητ.1361a,7 θηλειῶν ἀρετὴ σώματος κάλλος καὶ μέγεθος· ‖ κ. κτ.δοτ. ὡς ἐπίρρ. κατὰ τὸ ἀνάστημα: Αἰσχ.Πέρσ.184 μεγέθει τε τῶν νῦν ἐκπρεπέστατα πολὺ κάλλει τ᾽ ἀμώμῳ, Ἱππ. Ἀέρ.12 ἀνθρώπους μεγέθει μεγίστους καὶ ἥκιστα διαφόρους ἐς.. τὰ μεγέθεα· ‖ ὁμ. κ. κτ. αἰτ.: Πλάτ.Χαρμ.154C τότε ἐκεῖνος ἐμοὶ θαυμαστὸς ἐφάνη τό τε μέγεθος καὶ τὸ κάλλος· **2)** γεν. ὄγκος, ἔκτασις: Ἡρ.3,102 μύρμηκες μεγάθεα ἔχοντες κυνῶν ἐλάσσονα· ‖ ὁμ. κτ. αἰτ. ὡς ἐπίρρ. κατὰ τὸν ὄγκον, τὴν ἔκτασιν: Ἡρ.1,98 τὸ δὲ αὐτῶν μέγιστόν ἐστι τεῖχος κατὰ τὸν Ἀθηνέων κύκλον μάλιστά κῃ τὸ μέγαθος, αὐτ.4,23 (δένδρεον) μέγαθος κατὰ συκέην μάλιστά κῃ, Πλάτ. Πολ.423B ὅσην δεῖ τὸ μέγεθος τὴν πόλιν ποιεῖσθαι· πρβλ.Ἡρ.2,44 λάμποντες μέγαθος (μεγάλως)· κ. κτ. πληθ.: αὐτ.2,10 εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ποταμοὶ οὐ κατὰ τὸν Νεῖλον ἐόντες μεγάθεα, Λουκ.Ἑρμότ.40 ὅσον δὴ κυαμιαῖοι τὸ μέγεθος· ‖ ὁμ. κ. κτ.δοτ. ὡς ἐπίρρ.: Ἡρ.1,51 κρητῆρας δύο μεγάθεϊ μεγάλους, Θουκ.4,126 βοῆς μεγέθει ἀφόρητοι· **3)** τὸ ὕψος: τὸ μέγεθος τοῦ ὄρους - Ἰστοῦ· ‖ κ. κτ. δοτ. ὡς ἐπίρρ., κατὰ τὸ ὕψος: Ἡρ 1,203 πλήθεϊ μέγιστον καὶ μεγάθεϊ ὑψηλότατον· **4)** νεώτ. τὸ μῆκος, ἡ ἔκτασις: τὸ μέγεθος τῆς ὁδοῦ· **5)** ὁμ. νεώτ. τὸ πλῆθος: τὸ μέγεθος τοῦ στρατοῦ -τῆς διαδηλώσεως· ‖ κ. κτ. δοτ. ὡς ἐπίρρ.: Θουκ. 7,55 ναῦσι καὶ ἵπποις καὶ μεγέθει ἰσχυούσαις (δ.γρ. μεγέθη ἐούσαις)· **6)** ὁ βαθμός, ἡ ἔντασις ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν ἰδιοτήτων ἢ ἄλλων ἀφῃρημένων ἐννοιῶν: Εὐρ.Ἑλ.593 τοὐκεῖ με μέγεθος τῶν πόνων πείθει, Θουκ.6,15 τὸ μέγεθος τῆς τε κατὰ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα παρανομίας, Λυσ.1,3, Πλάτ.Νόμ.934B δίκην τοῦ τε μεγέθους τῆς κολάσεως ἑκάστων ἕνεκα καὶ παντελῶς τῆς ἀξίας, ΚΔ Ἐφεσ.1,19 τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας· ‖ κ. μτφ. ἡ σοβαρότης, σπουδαιότης: Διον.Ἀλ.Συνθ.17 μ- περιθεῖναι τοῖς πράγμασιν, αὐτ.Ἰσοκρ.6 μ- ἐχούσας πράξεις· **7)** ἡ ἰσχύς, ἡ ἐξουσία: Εὐρ.Βάκχ.273 οὐκ ἂν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν ὅσος καθ᾽ Ἑλλάδ᾽ ἔσται, Ξεν.Συμπ.8,1 δαίμονος μεγέθει πάντα ἐπέχοντος· **8)** ἡ μεγαλοψυχία: Πλούτ.Ἀλέξ.14 τὴν ὑπεροψίαν καὶ τὸ μέγεθος τοῦ ἀνδρός, αὐτ. Ἀντ.24 μέγεθος δὲ περὶ τὰς ἀμοιβὰς καὶ περὶ τὰς τιμωρίας· **9)** ρητορ. τὸ ὕφος τῆς ἐκφράσεως, ὁ ἔξοχος χαρακτήρ: Ἑρμογ.Ἰδ.1,5, Λογγῖν. Ὑφ.4,1 λόγων μέγεθος· ‖ κ. κτ. πληθ. ὑψηλά, ἔξοχα, ἐξαίσια πράγματα: Λογγῖν.Ὑφ.9,1 ἡρωϊκὰ μεγέθη· ‖ Φώτ.Βιβλ.70 «λέξεων μεγέθη· περιόδους μετὰ παρενθέσεων παρατετραμμένας, καὶ ὑπερβατῶν εὔκαιρον χρῆσιν»· **10)** μαθ. ἔκτασις: Πλάτ.Τίμ.57C μὴ μόνον ἓν ἑκατέραν μέγεθος ἔχον τὸ τρίγωνον φυτεῦσαι κατ᾽ ἀρχάς· ‖ κ. κτ. πληθ. τὰ κατέχοντα ἔκτασιν σώματα: Πλάτ.Πρωτ.356C φαίνεται ὑμῖν τῇ ὄψει τὰ αὐτὰ μεγέθη ἐγγύθεν μὲν μείζω, πόρρωθεν δὲ ἐλάττω, Ἐπιγρ. τὰ μεγέθη τὰ γεγραμμένα· ‖ νεώτ. μαθ. ἡ ἔκτασις ποσότητός τινος δυναμένης νὰ μετρηθῇ ἢ νὰ ὑπολογισθῇ ἢ νὰ ἐκφρασθῇ δι᾽ ἀριθμῶν· **11)** κ. νεώτ. ἀστρον. ἐπὶ ἀστέρων, ἀριθμὸς ἐκφράζων τὴν φαινομένην λαμπρότητα ἑκάστου ἀστέρος καὶ οὐδόλως δυνάμενος νὰ συγχέηται πρὸς τὰς διαστάσεις ἢ τὴν φαινομένην διάμετρον αὐτοῦ: Πτολ.Μαθ.7, Κλεομήδ.1,11· **12)** γραμμ. ἡ ποσότης συλλαβῆς: Ἀπολλ.Δυσκ.Συντ.133,26 τὸ μέγιστον μέγεθος τρίχρονον· πρβλ.ΕΜ419,50 «ἐπειδὴ ἴδιόν ἐστι τῶν παρῳχημένων τὸ κατὰ τὴν ἀρχὴν μέγεθος, οἷον ἄγω, ἦγον»· **13)** τὰ ἐν τῷ μέτρῳ μεγέθη τὰ ἀνεγνωρισμένα μήκη στίχων ἔν τινι μέτρῳ: Ἡφαιστ.12,3· **14)** πάπ. ὡς τίτλος, ἡ μεγαλειότης: Κῶδ.Ἰουστιν.8,10,12 τὸ σὸν μέγεθος.

μεγεθοῦμαι-όομαι παθ. μεγαλύνομαι, μεγεθύνομαι: Ξενοκρ.π.Ὀρειβ.2,58,28, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10, 240, Ἡσ. ἐν λ. κύματι κύματι κωφῷ, τῷ μὴ ἠχοῦντι, ἀλλ᾽ ἀρχομένῳ μεγεθοῦσθαι.

μεγεθουργία (ἡ) (ἐκ τοῦ ἀχρ. ἔργω) ἡ ἐπιχείρησις καὶ ἐκτέλεσις μεγάλων ἔργων: Πλάτ.Ἀξ. 370B οὐ γὰρ δὴ θνητή γε φύσις οὖσα τοσόνδ᾽ ἂν ἤρατο μεγεθουργίας.

μεγεθουργός-όν μσν. ὁ ἐπιχειρῶν καὶ ἐκτελῶν μεγάλα ἔργα: Μιχ.Ἀκομ.2,388,6.

μεγέθυνσις-εως (ἡ) (μεγεθύνω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεγεθύνω, ἡ αὔξησις τοῦ μεγέθους, τὸ μεγάλωμα: ἡ μεγέθυνσις τῆς αἰθούσης - τῆς πλατείας· **2)** νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ φωτογρ. ἡ λῆψις φωτογραφικῶν εἰκόνων μεγαλυτέρων διαστάσεων ἐκ μικροτέρων τοιούτων.

μεγεθυντικός-ή-όν νεώτ. ὁ μεγεθύνων, ὁ αὐξάνων τὸ μέγεθος, ὁ αὐξητικός: ἡ μεγεθυντικὴ δύναμις τοῦ φακοῦ· **2)** τὰ μεγεθυντικὰ ὡς οὐσ. (ἐνν. οὐσιαστικὰ) ὀνόματα παράγωγα ἐξ ἄλλων οὐσιαστικῶν δηλοῦντα τὸν ἔχοντά τι μέγα, οἷον γάστρων (γαστήρ), μετωπίας (μέτωπον), μυταρὰς (μύτη), κεφάλας (κεφάλι), κοιλαρὰς (κοιλία).

μεγεθύνω (μέγεθος) κ. νεώτ., ἀόρ. ἐμεγέθυνα κ. παθ. ἐμεγεθύνθην, μτχ. παθ. παρακ. μεμεγεθυσμένος, καθιστῶ μέγα, αὐξάνω τὸ μέγεθος, τὸν ὄγκον, τὴν ἔκτασιν, τὰς διαστάσεις πράγματός τινος, μεγαλώνω: Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.46,8,13, Ἰάμβλ. Προτρ.2), ιζ'· κ. παθ.: Κλεομήδ.1,9, Σωρ.1,15· κ. μέσ.: Νουμήν.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.11,10· ‖ κ. παθ. κτῶμαι μέγεθος, γίνομαι μέγας: Πλωτῖν.3,6,17, αὐτ.2,4, 11 ἄλλο γὰρ τὸ μεγέθει, ἄλλο τὸ μεμεγεθυσμένῳ εἶναι, Φιλόπ.Ὑπομν.Ψυχ.543,24 τὸ μεγεθυνθῆναι τὴν ὕλην· **2)** μεγαλύνω, ἐγκωμιάζω, ἐξυμνῶ: Λογγῖν.Ὑφ.9,5 ὁ δὲ πῶς μεγεθύνει τὰ δαιμόνια (Ὅμηρος)· ‖ ἐπὶ ὕφους, γίνομαι μέγας, εἶμαι ὑψηλὸς εἰς τὸ ὕφος: Λογγῖν.Ὑφ.13,1 ὁ Πλάτων τοιούτῳ τινὶ χεύματι ἀψοφητὶ ῥέων οὐδὲν ἧττον μεγεθύνεται· **3)** γραμμ. ἐπὶ φωνήεντος, ποιῶ μακρόν, ἐκτείνω: Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.629 οἱ τὸ ο μεγεθύνοντες· ‖ κ. μέσ. ἢ παθ. μηκύνομαι, γίνομαι μακρός: Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.700 τὸ ἀνωνόμαστα μεγεθύνεται, ὡς τὸ ἀνώνυμος· ΕΜ 330,6, αὐτ.471,53 τὸ ἴξευον φύσει μακρὸν χρονικῶς μεγεθύνεται· **4)** ρηματ. π. μεγέθυνσις, μεγεθυντικός.

μεγεθῶ-όω (μέγεθος) κεῖται ἐν τῷ παθ. μεγεθοῦμαι βλ.λ.: Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ.428.

μεγήρατος-ον (ἐρατός) ὁ λίαν ἐρατός, ἀγαπητός, ὁ ἐπέραστος: Ἡσίοδ.Θ 240 μεγήρατα τέκνα θεάων (δ.γρ. κ. ἑρμ. π. Ἡσ. «μεγήριτα· τίμια, μεγαλόχαρτα.

μεγήριτος-ον δ.γρ. τοῦ μεγήρατος βλ.λ.

μεγιστάν-ᾶνος (ὁ) (μέγιστος) μτγν., μσν. κ. νεώτ., μσν. κ. μεγιστάνος, συνήθ. κτ. πληθ. ὁ μέγα δυνάμενος, ὁ ἐν ὑπεροχῇ ὤν, οἷον οἱ Πέρσαι αὐλικοί· ΕΜ 599,14 «παρὰ τὸ νέος γίνεται νεάν, ὡς μέγιστος μεγιστάν»: ΠΔ Σοφ.Σειρ.4,7 μεγιστᾶνι ταπείνου τὴν κεφαλήν σου, αὐτ.Δαν.3,24, ΚΔ Μάρκ. 6,21 ὅτε Ἡρῴδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ, Βέττ.Βάλ.61,16, Ἀλέξ.

'Αφρ.Τοπ.466,12 ὁ τιμῆς ὀρεγόμενος παρὰ βασιλέως **ἢ παρὰ μεγιστάνων**, Βι.'Αλεξ.100 **ἀναριθμήτοις μαχηταῖς, ἀνδράσι** μεγιστάνοις, Χρον.Μορ. 342 **ὥρισεν** κι **ἐσωρεύτηκαν** οἱ μεγιστάνοι ὅλοι, 'Αραβ.Μυθ.Χαλ.235 **ἐαύχναζα εἰς τὸ ἑξῆς** εἰς τὴν **συναναστροφὴν τοῦ βασιλέως καὶ** τῶν μεγιστάνων **του**' **2)** νεώτ. ὁ ἀξιωματοῦχος εὐγενής.

μεγιστάνος (ὁ) μσν. κ. μεγιστάν βλ.λ.

μεγίστατος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ σφόδρα μέγιστος : 'Αλωσις Κων)πόλεως ὑπὸ Λατινων 162.

μεγιστεύω (μέγιστος) μτγν. εἶμαι ἢ γίνομαι μέγιστος : 'Απп.Συρ.58 **ἡ πόλις μεγιστεύσει.**

μεγίστη (ἡ) νεώτ. ναυτ. τὸ κατώτατον τῶν σταυρωτῶν ἱστίων τοῦ μεγάλου ἱστοῦ τῶν ἱστιοφόρων, μαΐστρα' ‖ **μεγίστης κεραία** ἡ πρώτη ὑπὲρ τὸ κατάστρωμα σταυρωτὴ κεραία τοῦ μεγάλου ἱστοῦ, ἡ μεγάλη ἀντέννα ἢ ἀντέννα τῆς μαΐστρας.

μεγιστοάνασσα (ἡ) ἐπὶ τῆς "Ηρας, ἡ μεγίστη ἄνασσα : Βακχ.18,21 **μεγιστοάνασσα κέλευσε χρυσόπεπλος "Ηρα.**

μεγιστοβάθμιος-ον νεώτ. ἐπὶ τῶν θερμομέτρων, ὁ κατεσκευασμένος οὕτως, ὥστε νὰ διατηρῇ τὴν ἔνδειξιν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου εἰς ὃ ἔφθασεν ἡ θερμοκρασία καὶ μετὰ τὴν πτῶσιν αὐτῆς.

μέγιστον (τὸ) νεώτ. ὡς μαθηματικὸς ὅρος, ἡ μεγίστη τῶν τιμῶν, ἣν δύναται νὰ λάβῃ ποσότης τις ἐντὸς ὁρίων μεταβλητή.

μεγιστοπάτωρ-ορος (ὁ) ἐπὶ τοῦ Διός, ὁ μέγιστος πατήρ : Βακχ.5,199 **μεγιστοπάτωρ Ζεύς.**

μεγιστόπολις-εως-ι ὁ καθιστῶν τὰς πόλεις μεγίστας, εὐδαιμονεστάτας : Πίνδ.Π 8,2 **Φιλόφρον 'Ησυχία, Δίκας ὦ μεγιστόπολι θύγατερ.**

μέγιστος-η-ον κ. μσν. κ.νεώτ., ὑπερθ. τοῦ μέγας, κ. **μεγαλώτατος** (Λοβέκ.Φρύν.93), δημ. **μεγαλώτατος** κ. πάπ. **μεγιστότατος**, ὁ ἐντελῶς, πάρα πολὺ μέγας : 'Ιλ.Β 412 **Ζεῦ κύδιστε μέγιστε**, Σοφ. 'Ηλ.46 **μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων**, - **ἡ μεγίστη συμφορά**, - **ἠξιώθησαν** μεγίστων τιμῶν' ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. ἐνίοτε ἐν χρ. κ. μτ. ἄλλου ὑπερθ. : Σοφ.Αἶ.502 **μέγιστον ἴσχυσεν στρατοῦ**, Εὐρ.Μήδ.1323 **ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι θεοῖς τε κἀμοὶ παντί τ' ἀνθρώπων γένει**, Θουκ.7,44 **μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα ἔβλαψεν**, Πλάτ.Εὐθ. 300Β **φθεγγόμενα καὶ βοῶντα** μέγιστον **τὰ σιδήρια λέγεται**' ‖ κ. κτ. πληθ. ἐνίοτε κ. μτ. γενικ. : 'Ηρ.9,9 **δυνάμενος ἐν Λακεδαίμονι μέγιστα ξείνων**, Σοφ.Φιλ.462 **χαῖρ' ὡς μέγιστα**, αὐτ.ΟΤ 1203 **τὰ μέγιστ' ἐτιμάθης**' **2)** νεώτ.μαθ. **μέγιστος κοινὸς διαιρέτης** ὁ μεγαλύτερος ἐξ ὅλων τῶν κοινῶν διαιρετῶν δύο ἢ πλειόνων ἀριθμῶν' **3)** νεώτ. γεωμ. **μέγιστος κύκλος σφαίρας** ὁ σχηματιζόμενος ὑπὸ τομῆς τῆς σφαίρας δι' ἐπιπέδου διερχομένου διὰ τοῦ κέντρου αὐτῆς' **4)** νεώτ. ἄστρον. **μέγιστον ὕψος** τὸ μεσημβρινὸν ὕψος τοῦ ἀστέρος' **5)** νεώτ. ναυτ. **μέγιστος νομεὺς** ὁ κατὰ τὸ μεγαλύτερον πλάτος τοῦ σκάφους παντὸς πλοίου νομεύς, μάστορης' **6)** νεώτ. ναυτ. **ἡ μεγίστη** ὡς οὐσ. βλ.λ.' **7)** νεώτ. μαθ. **τὸ μέγιστον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

μεγιστόσωμος-ον μσν. ὁ ἔχων μέγιστον σῶμα : Τζέτζ.Χιλ.8,872.

μεγιστότης-ητος (ἡ) μσν. τὸ ἀνώτατον μέγεθος : Πρόδρ.8,331 **τῶν χαρίτων τὸ πλῆθος, ἡ μεγιστότης.**

μεγιστότιμος-ον ὁ τὰ μέγιστα τετιμημένος, ὁ λίαν ἔντιμος : Αἰσχ.'Ικ.709 **τὸδ' ἐν θεσμίοις Δίκας γέγραπται μεγιστοτίμου.**

μεγιστόφθαλμος-ον μσν. ὁ ἔχων μεγίστους ὀφθαλμούς, βοῶπις : Πρόδρ.6,563 **τὴν μεγιστόφθαλμον καί, ὡς ἡ ῥαψῳδία φαίη, βοώπιδα.**

μεγιστόφωνος-ον μσν. ὁ ἔχων μεγίστην, δυνατωτάτην φωνήν : Πισίδ.Γ'Εξαήμ.1078 **μεγιστόφωνον ὄρνιν** (ἐπὶ τοῦ **ἀλέκτορος**).

μεγίστως ἐπίρρ. ὑπερθ. τοῦ μεγάλως βλ.λ.

μεγύτης (ὁ) ἄνευ ἑρμην. : Θεόγνωστ.Καν.44.

μέδα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **κυπρινιδῶν** ἰχθύων.

μέδεα κ. μήδεα δ.τ. τοῦ μέζεα βλ.λ. : 'Αρχίλ.138.

μεδειανόν (τὸ) (λατ.) 'Επιγρ. ὁ θάλαμος τοῦ πρώτου πατώματος.

μεδεμία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **φοινικιδῶν.**

μεδεόλη (ἡ) νεώτ. γένος **λειριοειδῶν** φυτῶν.

μεδέων-οντος-ουσα-ον μτχ. ἐνεστ. τοῦ ἀχρ. μεδέω, δ. τ. τοῦ μέδω βλ.λ., π. 'Ιλ. ἀείποτε ἐπὶ τοῦ Διός, ὁ βασιλεύων, κυβερνῶν, ὁ προστάτης, ἄ. μέδων : 'Ιλ.Γ 276 **"Ιδηθεν μεδέων**, αὐτ.Π 234 **Δωδώνης μεδέων** (διότι ἰδίως ἐν Δωδώνῃ ἐλατρεύετο), Εὐρ.ἀπ.904 **σοὶ τῷ πάντων μεδέοντι χοὴν πέλανόν τε φέρω, Ζεὺς εἴτ' 'Αίδης ὀνομαζόμενος στέργεις**' ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν ἄλλων θεῶν, οἷον τοῦ Ποσειδῶνος, 'Ερμοῦ, 'Απόλλωνος κ.ἄ. : 'Υμν. 'Ερμ.2 **Κυλλήνης μεδέων** ('Ερμῆς), Πίνδ.ἀπ.95 **Πάν, 'Αρκαδίας μεδέων**, 'Αριστφ.'Ιππ.560 **δελφίνων μεδέων** (Ποσειδῶν), Καλλ.ἀπ.95 **τῷ μεδεῦντι Νείλεω δήμου**, 'Επιγρ. **'Απόλλων Τελμεσσοῦ μεδέων**' ‖ κ. μτ. δοτ. τόπου : Πίνδ.Ο 7,88 **νώτοισιν 'Αταβυρίου μεδέων**, Μακεδ.ΑΠ 6,30 **μεδέων καὶ χθονὶ καὶ πελάγει**' **2)** τὸ θηλ. ἐπὶ θεαινῶν, οἷον τῆς 'Αφροδίτης, τῆς Παλλάδος, τῆς Μνημοσύνης, ἡ ἄρχουσα, ἡ προστάτις : 'Ομ. 'Υμν.10,4 **Σαλαμῖνος μεδέουσα**, 'Ησίοδ.Θ 54 **'Ελευθῆρος μεδέουσα** (ἡ Μνημοσύνη), 'Αριστφ. 'Ιππ.585 **τῆς ἱερωτάτης μεδέουσα χώρας** (ἐνν. τῆς 'Αττικῆς)' πρβλ. Εὐρ.'Ιππ.167 **τόξων μεδέουσαν "Αρτεμιν**, αὐτ.'Ορ.1690' ‖ κ. ἀπολ. : 'Επιγρ. **'Αφροδίτη μεδεούσῃ.**

μεδιμναῖος-α-ον π. 'Ησ. ὁ ἔχων μέγεθος μεδίμνου, ὁ χωρῶν ἕνα μέδιμνον.

μεδιμνιαῖος-α-ον 'Επιγρ. κρητ. ὁ μεδιμναῖος.

μέδιμνος (ὁ), ἰων. ἡ **μέδιμνος** ('Ηρ.1,192) μέτρον χωρητικότητος τῶν στερεῶν κ. ἰδίως τοῦ σίτου ἐν ταῖς 'Αθήναις, διαιρούμενον ἐπὶ Σόλωνος εἰς 6 ἑκτεῖς ἢ 48 χοίνικας ἢ 198 κοτύλας καὶ ἰσοδυναμοῦν πρὸς 51,84 λίτρας : 'Ησίοδ.ἀπ.14, 'Ηρ.1,192 **ἡ δὲ ἀρτάβη μέτρον ἐὸν Περσικὸν χωρέει μεδίμνου 'Αττικοῦ πλέον χοίνιξι τρισὶ 'Αττικῇσι**, αὐτ.7,87, Πολύβ.6,39,13 **οἱ δ' ἱππεῖς κριθῶν μὲν ἑπτὰ μεδίμνους εἰς τὸν μῆνα**' ‖ **Σικελικὸς μέδιμνος** ὅστις ἦτο μικρότερος κατὰ τὸ ἓν ἕκτον : Πολύβ.2,15,1 **ὥστ' ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς πολλάκις τεττάρων ὀβολῶν εἶναι τῶν πυρῶν τὸν Σικελικὸν μέδιμνον**' ‖ μνημονεύεται καὶ Μακεδονικὸς καὶ Αἰγινητικὸς μέδιμνος : Λουκ.Τίμ. 57 **οὐδὲ ὅλους δύο μεδίμνους χωροῦσαν Αἰγινητικούς**' ‖ κ. ἐν φρς : Λυσ.22,12 **κατὰ μέδιμνον συνωνούμενοι** (σῖτον), Ξεν.'Ελλ.3,2,27 **μεδίμνῳ ἀπομετρήσασθαι ἀργύριον**, 'Ισαῖ.10,10 **ὁ γὰρ νόμος . . κωλύει παιδὶ μὴ ἐξεῖναι συμβάλλειν μηδὲ γυναικὶ πέρα μεδίμνου κριθῶν** (ἀπαγορεύει νὰ συμβληθῇ ἐπὶ ἀξίας ὑπερβαινούσης τὸν μέδιμνον)' ‖ παροιμ. : 'Αριστφ.'Εκκλ.1025 **οὐ κύριος ὑπὲρ μέδιμνόν ἐστ' ἀνὴρ οὐδείς** (οὐχὶ ὑπέρτερος γυναικός)' **2)** ἐν τῇ κάτω 'Ιταλίᾳ, ὁ σωλὴν ἐξ οὗ ῥέει τὸ ὕδωρ κρήνης, ὁ κρουνός : Διόδ.Σ 12,10 **αὐλὸν χάλκεον ὃν ἐκάλουν οἱ ἐγχώριοι μέδιμνον.**

μεδινίλλα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **μελαστοματιδῶν.**

μεδοίατο ἰων. γ' πληθ. εὐκτ. τοῦ μέδομαι βλ.λ. ἀντὶ μέδοιντο.

μέδος (ὁ) (γοτθ.) μτγν. τὸ ὑδρόμελι : Πρίσκ.300D.

μεδούλι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. **μελούδι** ὁ μυελὸς τῶν ὀστῶν.

μέδουσα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. γένος κοιλεντερωτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μεδουσῶν**, ἡ ἀκαλήφη : Πορφύρ. Σκ.112,13 **ἡ μέδουσα κι ὁ κάβουρας, μοναχικοὶ διαβάτες.**

μεδρεσές (ὁ) δημ. κ. **μεντρεσὲς** βλ.λ.

μέδω, μέσ. μέλλ. **μεδήσομαι,** ἄρχω, βασιλεύω, κυβερνῶ, προστατεύω, π.Ὅμ. μ. ἐν τῇ μτχ. μέδων : Ἰλ.Β 79 **Ἀργείων, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,** Ὀδ.Α 72 **Φόρκυνος θυγάτηρ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος·** ‖ μτ. τὸν Ὅμ. μτ. γενικ. τόπου : Ἀλκ.2,22 **Κυλλάνας ὁ μέδεις,** Σοφ.ἀπ.371 **ὃς Αἰγαίου μέδεις πρωνός,** αὐτ.Ἀντ.1119 **ὃς . . μέδεις . . Ἐλευσινίας Διοῦς ἐν κόλποις,** Ἀριστφ.Βάτρ. 665 **γλαυκᾶς μέδεις ἁλὸς ἐν βένθεσιν·** ‖ ἡ **Μέδουσα** ὡς οὐσ. ὄνομα Γοργόνος : Ἡσίοδ.Θ 276· **2)** **σκῆπτρα μέδοντες** .οἱ κρατοῦντες, οἱ κατέχοντες τὴν ἐξουσίαν : Ἡλιόδ.π.Φαθρ.8,119· **3)** μτ. γενικ. προνοῶ, φροντίζω περί τινος, ἐν νῷ ἔχω τι, ἐνθυμοῦμαι : Ἰλ.Β 384 **πολέμοιο μεδέσθω,** αὐτ.Ω 618 **ἀλλ' ἄγε δὴ . . μεδώμεθα . . σίτου,** Ὀδ.Λ 100 **εἰ μέν κε . . νόστου τε μέδηαι·** **4)** ἐπινοῶ, μηχανῶμαί τι περί τινος, σχεδιάζω : Ἰλ.Δ 21 **κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην,** αὐτ.Θ 458.

μέδων-οντος (ὁ) μτχ. τοῦ μέδω βλ.λ.

μεζάτι (τὸ) (τουρκ.) δημ. δημοπρασία : **βγῆκε στὸ μεζάτι.**

μέζεα-ων (τὰ) κ. **μέδεα** τὰ μήδεα, τὰ αἰδοῖα : Ἡσίοδ.Ἔργ.512 **οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο,** Λυκοῦργ.762 **μεζέων κρεανόμον·** ‖ κ. κτ. ἑν. π. Ἡσ.

μεζεδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μεζές βλ.λ.· **2)** κτ. πληθ. ἐντόσθια ὀμνοῦ ἰδίως τηγανητά.

μεζελίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ὁ ἐκλεκτὸς μεζές· ‖ κτ. πληθ. πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς μεζές : **κρασὶ μὲ διάφορα μεζελίκια.**

μεζές (ὁ) (τουρκ.) δημ. μικρά τις ποσότης ἐδέσματος ὡς ὀρεκτικὸν πρὸς πόσιν οἴνου ἢ οἰνοπνευματώδους ποτοῦ, λίχνευμα· ‖ φρ. **μπεκρῆ μεζές** λίαν ἁλατισμένον λίχνευμα, ὅπως προκαλῇ εἰς οἰνοποσίαν· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἐλαχίστη ποσότης φαγητοῦ : **δὲν ἔφαγα· ἕνα μεζὲ μόνο πῆρα τὸ μεσημέρι·** **3)** μτφ. μικρὸν μερίδιον εἰς κέρδος : **τοῦ δώσανε ἕνα μεζὲ ἀπὸ τὴν προμήθεια γιὰ νὰ σωπάσῃ·** ‖ μετοχὴ εἰς ἀπόλαυσιν : **θέλω κι ἐγὼ μεζέ·** **4)** φρ. **τὸν πήρανε στὸ μεζέ** τὸν ἐμπαίζουν, τὸν περιγελοῦν, τὸν κοροϊδεύουν.

μεζόνευρον (τὸ) νεώτ. γένος χεδροπῶν φυτῶν.

μεζόνως ἰων. ἀντὶ μειζόνως βλ.λ.

μέζων ἰων. ἀντὶ μείζων, συγκρ. τοῦ μέγας.

μεθαιμοσφαιρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. κρυσταλλικὴ οὐσία παραγομένη ἐκ τῆς ὀξιδώσεως τῆς αἱμοσφαιρίνης.

μεθαιρῶ-έω, ἀόρ. **μεθεῖλον,** ἰων. **μεθέλεσκον,** ἐπὶ τοῦ παιγνιδίου τῆς σφαίρας, λαμβάνω, πιάνω τι μετέωρον, εἰς τὸν ἀέρα : Ὀδ.Θ 376 (σφαῖραν) **ἕτερος ῥίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα** (ἰδνωθεὶς) **ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὖδας ἱκέσθαι** (Εὐστ. «μεθέλεσκε, μετελάμβανε, ἤγουν ἀναπηδήσας καὶ ἔτι μετέωρος ὢν μετελάμβανε»).

μεθάλλομαι ἀποθ. π. Ὅμ. ἐν χρ. μ. κτ. μτχ. ἀόρ. συγκεκ. **μετάλμενος,** μτ. δοτ. ὀργαν. ἐπὶ πολεμιστῶν, ἐφάλλομαι, ἐφορμῶ, ὁρμῶ κατεπάνω τινός : Ἰλ.Ε 336 **οὔτασε . . μετάλμενος ὀξέϊ δουρί,** αὐτ.Δ 362· ‖ ἐπὶ λέοντος : Ἰλ.Μ 305 **ἥρπαξε μετάλμενος·** πρβλ. Ἡλιόδ.Αἰθ.10,30· **2)** πηδῶ, τρέχω κατόπιν τινός, ἐν ἀγῶνι : Ἰλ.Ψ 345 **οὐκ ἔσθ' ὅς κέ σ' ἕλῃσι μετάλμενος οὐδὲ παρέλθῃ·** **3)** πηδῶ ἀπὸ ἑνὸς μέρους εἰς ἄλλο, εἰδ. ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,120 μ- **ἐς ἀλλήλους,** Ἡλιόδ.Αἰθ.6,14.

μεθάμερα ἐπίρρ. Ἐπιγρ. δωρ. μεθ' ἡμέραν.

μεθαμέριος-ον δωρ. τ. ἀντὶ μεθημέριος βλ.λ. : Εὐρ.Ἴων 1050.

μεθανδάνω μτγν. μ. ἐν ἐπ. ἀορ. **μετεύαδεν** ἀπολαύω εὐνοίας παρά τινι : Κόϊντ.5,127 **μετεύαδεν ἀθανάτοισι** (ὁ.ἀνάγν. μέγ' εὔαδε).

μεθάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀέριον ἄχρουν ἰδιαζούσης ὀσμῆς, ὀργανικὴ ἕνωσις ἄνθρακος μεθ' ὑδρογόνου, ὅ. ἀέριον ἑλῶδες.

μεθανομονάς-άδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος κρυπτογαμικῶν φυτῶν **νιτροβακτηριδῶν** περιλαμβάνον μικροτάτους φυτικοὺς ὀργανισμούς.

μεθάπτομαι μτγν. παθ. προσαρμόζομαι, προσδένομαι: Φιλόστρ.Εἰκ.1,19 **ἱστία μεθῆπται ἁλουργῆ.**

μεθαρμογή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐναλλαγή : Πτολ. Ἁρμ.2,11 **ἐν ταῖς τῶν τόνων μεθαρμογαῖς.**

μεθαρμόζω, ἀττ.-όττω, μέλλ.μεθαρμόσω, ἁρμόζω κατ' ἄλλον τρόπον, μεταβάλλω ἰδίως ἐπὶ τὸ βέλτιον, διορθώνω· Σουΐδ. «μεθάρμοσον· ἐπανόρθωσον» : Σοφ.Ἠλ.31 **εἰ μή τι καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον,** Λουκ.Νιγρ.12 **ἠρέμα τε μεθαρμόττουσι καὶ παραπαιδαγωγοῦσι,** Φιλόστρ.Σοφ.1, 529,31 **παρελθὼν ἐς μέσους ὁ Μᾶρκος οὕτω τι μεθήρμοσε τοὺς Μεγαρέας·** ‖ μεταβάλλω, ἀλλάσσω : Θεμίστ.Λόγ.2,33C **μ- δύο ὀνόματα·** ‖ κ. ὁπολ. : Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,66· **2)** μέσ. μεταβάλλω δι' ἐμαυτόν, καθιστῶ τι νέον διὰ μεταβολῆς : Αἰσχ.Πρ.311 **μεθάρμοσαι τρόπους νέους** (παράλαβε νέας ἕξεις, νέα ἤθη), Εὐρ.Ἀλκ.1157 **μεθηρμόσμεθα βελτίω βίον τοῦ πρόσθεν** (ἐκτησάμεθα βίον καλύτερον τοῦ προτέρου), Ἠριν.ΑΠ 7,712,2 **καὶ σὺ μέν, ὦ ὑμέναιε, γάμων μολπαῖον ἀοιδὸν ἐς θρήνων γοερὸν φθέγμα μεθηρμάσαο,** Πλούτ.Ἠθ.642F **ἐπὶ τὴν συνήθη δίαιταν αὖθις μεθαρμόσασθαι τὰς τραπέζας** (ἐπαναφέρω τὰς τραπέζας ἐπὶ τὴν συνήθη τροφήν)· **3)** ὁμ. μέσ. μεταβάλλω θέσιν, βίον, σκέψεις, προσαρμόζομαι, ἐπιδίδομαι εἰς ἄλλο τι : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,53 **ἀδικηθεὶς ὑπό τινος ἐπιορκήσαντος καὶ μηδὲν ἕνεκα τούτου παθόντος μεθηρμόσατο εἰς τὸ λέγειν μὴ εἶναι θεόν·** ‖ κ. μτ. γενικ. : Λουκ.Ἔρωτ.4 **ἡ δὲ σὴ μοῦσα, τῆς συνήθους μεθαρμοσαμένη σπουδῆς·** **4)** ὁμ. μέσ. συμφωνῶ : Διον.Ἁλ.Ρωμ.10,51 **πόλις ἡ πρὸς τὰ πράγματα μεθαρμοττομένη·** **5)** εἰδ. ἐν τῇ μουσικῇ, ἀλλάσσω μέλος, ἦχον : Ἰάμβλ.Πυθ.5,113· κ.παθ. : ΠΔΣοφ.Σαλ.19,17 **δι' ἑαυτῶν γὰρ τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα** (ἔχοντα μεταβεβλημένην τὴν τάξιν)· **6)** ρηματ.π. μεθαρμοστέος, μεθάρμοσις.

μεθάρμοσις-εως (ἡ) (μεθαρμόζω) μτγν. ἡ μεταβολή, ἀλλοίωσις, ἀλλαγή : Πολύβ.18,28,6 **καὶ γίνεται μεθάρμοσις δεσποτῶν, οὐκ ἐλευθέρωσις τῶν Ἑλλήνων.**

μεθαρμόττω ἀττ. ἀντὶ μεθαρμόζω βλ.λ.

μεθαυριανός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεθαύριον, ὁ μέλλων νὰ γίνῃ μεθαύριον : **ὁ μεθαυριανὸς χορὸς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.**

μεθαύριο(ν) ἐπίρρ., μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. κατὰ τὴν μετὰ τὴν αὔριον ἡμέραν, τὴν τρίτην ἀπὸ σήμερον ἡμέραν : Παλλάδ.Λουσ.1156C, - **μεθαύριο ἀρχίζουν τὰ μαθήματα·** ‖ μτ. τοῦ ἄρθρου, ἡ **μεθαύριον** ἡ μεθεπομένη : **θὰ περιμείνω μέχρι τῆς μεθαύριον·** **2)** δημ. εἰρων. οὐδέποτε, ὡς ἀπάντησις εἰρωνικὴ εἰς αἰτοῦντάς τι ἢ ὑποπειρωμένους ν' ἀπατήσωσιν ἢ ἐμπαίξωσί τινα.

μεθεδράζω Ἐπιγρ. ἐπὶ πληθυσμοῦ, μετοικίζω· παθ. : **οἱ μεθηδρασμένοι ὑπὸ . . Μιθραδάτου.**

μεθέηκα ἐπ. ἀορ. β' τοῦ μεθίημι βλ.λ., ἀντὶ μεθῆκα : Ἰλ.Ψ 434.

μεθεῖλον ἀόρ. β' τοῦ μεθαιρῶ βλ.λ.

μεθεῖναι ἀπαρφ. ἀόρ. β' τοῦ μεθίημι βλ.λ.

μεθεῖτε β' πληθ. ἀόρ. β' ὁριστ. τοῦ μεθίημι βλ.λ.

μεθείω ἐπ. ἀόρ. β' ὑποτ. τοῦ μεθίημι βλ.λ. ἀντὶ μεθῶ.

μεθεκτικός-ή-όν (μετέχω) ὁ δυνάμενος ἢ κατάλληλος νὰ λάβῃ μετοχήν, ὁ μετέχων τινός : Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.336b,12· ‖ **τὸ μεθεκτικὸν** ὡς

ούσ. ἡ μετοχή : Ἀριστλ.Φυσ.209b,35 **διὰ τί οὐκ ἐν τόπῳ τὰ εἴδη, εἴπερ μεθεκτικὸν ὁ τόπος;**.

μεθεκτός-ή-όν (μετέχω) κ. μσν. ἐπὶ τῶν πλατωνικῶν Ἰδεῶν, ὁ μετεχόμενος, ὁ οὗ μετέχει ἢ δύναται νὰ μετέχῃ τις, ὁ εὐμετάδοτος : Ἀριστλ. Μεταφ.990b,28 **δοκεῖ πᾶσα ἰδέα εἶναι μεθεκτή,** Δαμάσκ.Ἀρχ.25 **ὁ μεθεκτὸς θεός,** Γρηγ.Θεοφ. 17,18,20· **2)** ἐν ἐνεργ. σημ. ὁ μέτοχος, ὁ μετέχων τινός : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.Ι,348 **εἴ γε τῆς ἀληθείας μεθεκτοὶ εἶναι πειρώμεθα** (διόρθ. μεθεκτικοί), Πρόκλ.Στοιχ Θεολ.189.

μεθεκτῶς ἐπίρρ. μσν. ἐκκλ. κατὰ τρόπον μεθεκτὸν βλ.λ. : Γρηγ.Θεοφ.33 **μεθεκτῶς δὲ τὴν ἐκ θεοῦ τοῦ ἀμεθέκτου προϊοῦσαν δύναμιν.**

μεθελεῖν ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ μεθαιρῶ βλ.λ.

μεθέλεσκε Ἰων. γ' ἐν. ἀορ. β' τοῦ μεθαιρῶ βλ.λ.

μεθελκύω κ. μεθέλκω βλ.λ.

μεθέλκω μτγν., μέλλ. **μεθελκύσω,** ἀόρ. **μεθείλκυσα,** ἕλκω, σύρω, τραβῶ πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, διευθύνω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ : ΑΠλ.5,384,1 **λευκοῦ μεθέλκων ἡνίας Κωνσταντῖνος,** αὐτ.5,386,3 **μεθέλκων ῥουσίου τὰς ἡνίας**· ‖ σύρω, τραβῶ πρὸς τὸ μέρος μου : Συνέσ.Ἐπιστ.105 **καὶ ἐνειλούμενον τοῖς πρὸς τὰ γεώδη μεθέλκουσι,** Εὐμάθ.290 **τὴν τριήρη περὶ τὴν ἤπειρον μεθελκυσάντων ἡμῶν**· κ. παθ. : Φἰλ.1,387, Παῦλ.Σιλ. ΑΠ 5,239,8 **δεσπότις ἔνθ' ἐρύσῃ, πυκνὰ μεθελκόμενος**· ‖ κ. παθ. ἐπὶ σικυῶν : Ὀρειβ.ἀπ.74 **μεθελκέσθωσαν βιαίως ἄνω τε καὶ κάτω**· **2)** ἡδύνω, τέρπω, διασκεδάζω : Φἰλ.2,224 **μεθέλκουσι τὴν ἡδονὴν ἐς τὸν νωθρόν**· **3)** ῥηματ.π. μεθελκυστέον.

μεθέμεν ἐπ. ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ μεθίημι βλ.λ. ἀντὶ μεθεῖναι : Ἰλ.Α 283.

μέθεν δωρ. κ. ἐπ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. **ἐγώ** βλ.λ. ἀντὶ ἐμέθεν, ἐμοῦ.

μέθεξις-εως (ἡ) (μετέχω) ἡ μετοχή, ἡ συμμετοχή : Πλάτ.Σοφ.256Α **διὰ τὴν μέθεξιν ταὐτοῦ πρὸς ἑαυτὴν οὕτω λέγομεν,** αὐτ.Παρμ.151Ε **μέθεξις οὐσίας μετὰ χρόνου τοῦ παρόντος,** Ἀριστλ.Πολιτ.1278a,23 **ἀπὸ τιμημάτων γὰρ μακρῶν αἱ μεθέξεις τῶν ἀρχῶν**· ‖ κ. ἐπὶ χρόνου : Πλάτ. Παρμ.141D **τὸ ἦν καὶ τὸ γέγονε καὶ τὸ ἐγίγνετο οὐ χρόνου μέθεξιν δοκεῖ σημαίνειν τοῦ ποτὲ γεγονότος;**· **2)** ἐν τῇ πλατωνικῇ φιλοσοφίᾳ, ἡ συμμέθεξις, συμμετοχή, κοινωνία : Πλάτ.Παρμ. 132D **ἡ μέθεξις αὕτη τοῖς ἄλλοις γίγνεσθαι τῶν εἰδῶν,** πρβλ. Ἀριστλ.Μεταφ.987b,10· **3)** ἐν τῇ λογικῇ, γένος, διαφορά : Ἀριστλ.Τοπ.132b,55 **κατὰ μέθεξιν ὑπάρχειν.**

μεθεορτάζω μσν. ἐκκλ. ἑορτάζω μετὰ τὴν ἑορτήν, κατόπιν ἑορτῆς, ἀργά : Εὐθυμ.Ζυγαβ. εἰς Ματθ.1,18 **κατὰ τοῦ μεθεορτάζοντος νενομοθέτητο.**

μεθεόρτια (τὰ) νεώτ. τὰ μετὰ τὴν ἑορτὴν συμβαίνοντα, ἡ συνέχισις τῆς ἑορτῆς· ‖ κτ. ἀντιθ. τὰ κακὰ ἐπακόλουθα ἑορτῆς ἢ γεν. ἐπιχειρήσεως, πράξεως.

μεθέορτος-ον (ἑορτή) κ. μσν. ὁ μετὰ τὴν ἑορτήν : Ἀντιφ.Σοφ.95 **μεθέορτοι ἡμέραι,** Πλούτ. Ἠθ.1095Α, Τυπικὸν Μοναστ. τῆς Κεχαριτωμένης 33 **τὰς μεθεόρτους ἐννέα ἡμέρας**· ‖ ΑΒ 279,22 «μεθέορτα, τὰ μετὰ τὴν ἑορτήν», τὰ μεθεόρτια.

μεθέπω (ἕπω), παρατ. **μετεῖπον** κ. ἐπ. **μέθεπον,** μέλλ. **μεθέψω,** ποι. ἀόρ. **μετέσπον,** ἀπαρφ. **μετασπεῖν** κ. μτχ. **μετασπών,** μέσ. ἀόρ. β' ἐν μτχ. **μετασπόμενος,** ἀκολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον, ὑπάγω κατόπιν τινός, πλησιάζω, καταφθάνω : Ἰλ Ρ 190 **ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπών** (σχόλ. «καταλαβών»), Ὀδ.Ξ 33· ‖ κ. μέσ. : Ἰλ Ν 567 Μηριόνης **δ' ἀπιόντα μετασπόμενος βάλε δουρὶ αἰδοίων τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ**· ‖ μέσ. κ. μτ. δοτ. ἀκολουθῶ, ὑπακούω : Σοφ.Ἠλ.1052 **οὐ σοὶ μὴ μεθέψομαί ποτε**· **2)** μτ. αἰτ. ἀκολουθῶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ὅθεν ἀναζητῶ μετὰ ζήλου, πηγαίνω νὰ εὕρω· Εὐστ. «ζητεῖν, ἐρευνᾶν» : Ἰλ Θ 126 **ἡνίοχον μέθεπε θρασύν,** Πίνδ.Ο 3,31 **τὰν μεθέπων ἴδε καὶ κεῖναν χθόνα πνοιᾶς ὄπιθεν Βορέα ψυχροῦ**· **3)** προσέρχομαι, ὑπάγω εἰς ἐπίσκεψιν, ἐπισκέπτομαι : Ὀδ.Α 175 **νέον μεθέπεις**· **4)** μτφ. ἀσχολοῦμαι μετὰ ζήλου εἴς τι ἔργον : Πίνδ.Π 2,37 **ψεῦδος γλυκὺ μεθέπων,** αὐτ.Ν 6,13, ΨΦωκυλ.(ὁ) **γεωπονίην μεθέπειν,** Ἐπιγρ. **μοῦσαν μεθέπειν**· πρβλ. Πίνδ.Ν 6,57 **ἑκόντι νώτῳ μεθέπων ἄχθος** (φέρων ἐπὶ τοῦ νώτου τὸ βάρος)· **5)** μτφ. μτ. διπλῆς αἰτ. ἐλαύνω, ὁδηγῶ, ἐναντίον τινός : Ἰλ.Ε 329 **αἶψα δὲ Τυδεΐδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους** (Γαζ.Θ «αὐτίκα δὲ ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως ἤλαυνε τοὺς ἰσχυροὺς ὄνυχας ἔχοντας ἵππους»).

μεθερμήνευσις-εως (ἡ) (μεθερμηνεύω) κ. νεώτ. ἐξήγησις, μετάφρασις, διασάφησις : Ἀριστλ.Φυτ. ἐν Προοιμ.· πρβλ. μεθερμηνεύω.

μεθερμηνευτικός-ή-όν σχόλ ὁ ἐπιτήδειος, ὁ συντελῶν εἰς μεθερμήνευσιν, ὁ μεταφράζων λέξιν δι' ἄλλης : Σχόλ.Πίνδ.Ο 5,54, Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.490 **τὸ ψευδῆ μεθερμηνευτικόν ἐστι τοῦ μάτην.**

μεθερμηνευτικῶς ἐπίρρ. σχόλ. κατὰ τρόπον μεθερμηνευτικὸν βλ.λ. : Σχόλ.Ὀππ.Ἀλ.1,688.

μεθερμηνεύω μτγν. κ. νεώτ. μεταφράζω, ἐξηγῶ ἐκ μιᾶς γλώσσης εἰς ἄλλην : ΠΔ Σοφ.Σειρ. Πρόλ. **φιλοπονίαν τοῦ μεθερμηνεῦσαι τήνδε τὴν βίβλον,** Στράβ.17,1,29 **ἕως οἱ νεώτεροι ἀστρολόγοι παρέλαβον παρὰ τῶν μεθερμηνευσάντων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν τὰ τῶν ἱερέων ὑπομνήματα**· κ. παθ. : Πολύβ.6,26,6 **τοὺς καλουμένους ἐκτραορδιναρίους, ὃ μεθερμηνευόμενον ἐπιλέκτους δηλοῖ** (ἐν μεταφράσει), Διόδ.Σ 1,11 **τὴν δὲ Ἶσιν μεθερμηνευομένην παλαιάν,** ΠΔ Ματθ.1,23 **καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός,** αὐτ.Μάρκ. 15,22 **ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον κρανίου τόπος**· **2)** ῥηματ. π. μεθερμήνευσις, μεθερμηνευτικός.

μεθερπύζω ἐπὶ τῶν ὄφεων, ὑποχωρῶ ἕρπων, ἀποχωρῶ συρόμενος, ἀποσύρομαι : Ὀρφ Λιθ.421 **τὰ δὲ καίπερ ἐναντίον ἀΐξαντα ἂψ ὀπίσω παλίνορσα μεθερπύζειν μενεαίνει.**

μεθέρπω μτγν. ἕρπω κατόπιν τινός, καταφθάνω τινά : Ὀππ.Ἀλ.1,543 **ἰχθύες, οὓς πάρος αὐτὸς ἐδαίνυτο ῥεῖα μεθέρπων.**

μέθεσις-εως (ἡ) (μεθίημι) μτγν. ὕφεσις, χαλάρωσις, χαύνωσις, ὑπνωδία : Φἰλ.1,354,26 **καὶ μεθέσεως ψυχῆς αἰτία γίγνεται** (ἡ μέθη).

μεθεσμός (ὁ) νεώτ. εἰδ. ἐπὶ μελισσῶν, τὸ κατὰ τὴν ἄνοιξιν ἐξερχόμενον ἐκ τῆς κυψέλης δεύτερον σμῆνος τῶν μελισσῶν, μεθ' ὃ ἐπακολουθοῦν καὶ ἄλλαι ἔξοδοι σμηνῶν.

μεθεστάναι ἀπαρφ. παρακ. τοῦ μεθίστημι βλ.λ. κτ. συγκ. ἀντὶ **μεθεστηκέναι.**

μεθεστώς-ῶτος-ῶσα-ώς μτχ. παρακ. τοῦ μεθίστημι βλ.λ. κτ. συγκ. ἀντὶ **μεθεστηκώς.**

μεθέτερος-ον πάπ. κτ. πληθ. ὁ πρόσθετος, ὁ ἐπὶ πλέον : **ὡς ἐὰν καὶ ἴδια κτήσωνται μεθέτερα.**

μεθετικός-ή-όν π. Ἡσ. ὁ ἔχων κλίσιν εἰς μέθεσιν, ὁ ἐνδίδων, ὁ εὐκόλως ὑποχωρῶν.

μεθετικῶς ἐπίρρ. σχόλ. κατὰ τρόπον μεθετικὸν βλ.λ., μὲ ὑποχωρητικὸν τρόπον : Σχόλ.Ἰλ.Ζ 523 **μεθετικῶς καὶ ἀμελῶς διάκεισαι.**

μέθη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μεθῆσι** ἡ ὑπερβολικὴ πόσις οἴνου, ἡ πολυποσία καὶ αὐτὸς ὁ οἶνος, τὸ μέθυ : Ἡρ.5,20 **καλῶς ἔχοντας ὑμέας ὁρέω μέθης** (βλέπω, ὅτι εἶσθε ἀρκετὰ πιωμένοι), Ἱππ.Ἐπιδ.7,82,Σοφ.ΟΤ 779 **ἀνὴρ ὑπερπλησθεὶς μέθης,** Εὐρ.Ἠλ.326 **μέθῃ βρεχθείς,** Ἀντιφ.4,3,2, Πλάτ. Πολ.396D **ἐσφαλμένος ὑπὸ μέθης,** αὐτ.488C· **2)** κ.

νεώτ. ψυχικὴ καὶ διανοητικὴ διαταραχὴ προερχομένη ἐκ πόσεως οἴνου ἢ ἄλλων οἰνοπνευματούχων ποτῶν ἢ λήψεως τοξικῶν οὐσιῶν, ἡ κραιπάλη, τὸ μεθῆσι· Ἡσ. «κραιπάλη, σκότωσις οἴνου» : Πλάτ. Νόμ.775B **πίνειν δὲ εἰς μέθην,** αὐτ Συμπ.176E **διὰ μέθης ποιήσασθαι . . τὴν συνουσίαν,** Δημ.526 **τρεῖς εἶχε προφάσεις, ἔρωτα, μέθην, ἄγνοιαν,** ΚΔ Λουκ.21,33 **μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ, · ἐπετέθη διστελῶν ἐν μέθῃ,·ὑπὸ τὸ κράτος τῆς μέθης·** **3**) κτ πληθ. εὐωχίαι, συμπόσια μετὰ πολυποσίας : Δημόκρ.159, Πλάτ.Νόμ.682E **περιπεσόντες μουσικῇ τε καὶ ταῖς μέθαις,** αὐτ.Φαῖδρ.246C, ΠΔ Ἰουδ.13,15 **ἰδοὺ τὸ κωνωπεῖον ἐν ᾧ κατεκεῖτο ἐν ταῖς μέθαις αὐτοῦ,** Πολύβ.2,4,6, ΚΔ Ρωμ.13,13 **εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις·** **4**) μτφ. ζάλη, σκοτοδίνη : Πλάτ.Νόμ.639B **κἂν δειλὸς ὢν ἐν τοῖς δεινοῖς ὑπὸ μέθης τοῦ φόβου ναυτιᾷ·** **5**) κ. νεώτ. ἐνθουσιασμός. : Ἑμπ 46, Φίλ.1,16 **μνηφαλίῳ κατασχεθεὶς ὥσπερ οἱ κορυβαντιῶντες,** - ἡ μέθη τῆς νίκης· **6**) ὡς κύρ. ὄν. κτ. προσωποποίησιν ἐν τῇ τέχνῃ : Παυσ.2,27,3 **γέγραπται δὲ ἐνταῦθα καὶ Μέθη, Παυσίου καὶ τοῦτο ἔργον, ἐξ ὑαλίνης φιάλης πίνουσα.**

μεθήκω, μέλλ. μεθήξω, ἔρχομαι πρὸς ἀναζήτησίν τινος, ἀκολουθῶ, καταδιώκω τινά : Εὐρ.Τρῳ. 1270 **μεθήκουσίν σ' Ὀδυσσέως πάρα οἵδ', ᾧ σε δούλην κλῆρος ἐκπέμπει χθονός,** Ἀριστφ.Ἱππ. 937 **πρὶν φαγεῖν, ἀνὴρ μεθήκοι,** Δίων Κ 64,7 **ἔμελλε τὸν Ὄθωνα ἡ Δίκη μεθήξειν.**

μεθηλικέστερος-ον ὁ μεταγενέστερος : Ἀστέρ.173C.

μεθηλικιοῦμαι-όομαι (ἡλικία) μτγν. κ. μσν. μεταβαίνω ἐκ μιᾶς ἡλικίας εἰς ἄλλην : Βασ.2,25B, Ἀθανάσ.2,1272· **2**) ρηματ. π. μεθηλικίωσις.

μεθηλικίωσις-εως (ἡ) (μεθηλικιοῦμαι) μτγν. ἡ μετάβασις ἀπὸ μιᾶς ἡλικίας εἰς ἄλλην : Βασ.1,493B.

μέθημαι (ἧμαι) παθ. μ. ἐν τῇ μτχ. μεθήμενος, μτ. δοτ. κάθημαι μετ' ἄλλων, μαζὶ μὲ ἄλλους : Ὀδ.Α 118 **μνηστῆρσι μεθήμενος.**

μεθημερινός-ή-όν (ἡμέρα) ὁ γινόμενος, συμβαίνων ἐν καιρῷ ἡμέρας : Ξεν.Λακ.12,2 **μεθημεριναὶ φυλακαί,** Πλάτ.Τίμ.45C **ὅταν οὖν μεθημερινὸν ᾖ φῶς περὶ τὸ τῆς ὄψεως ῥεῦμα·** ‖ τὸ μεθημερινὸν ὡς ἐπίρρ. ἐν ἡμέρᾳ : Πλάτ.Σοφ.220D· **2**) ἐν κακῇ σημ. **μεθημερινοὶ γάμοι** ἐπίψογοι ἀφροδισιακαὶ ἀπολαύσεις ἐν ἡμέρᾳ (οὐχὶ νύκτιαι), ἀναίσχυντοι : Δημ.270 **ἡ μήτηρ σου τοῖς μεθημερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλισίῳ τῷ πρὸς τῷ Καλαμίτῃ ἥρῳ χρωμένη·** **3**) εἰδ. ἐπὶ πυρετοῦ, ὁ διαλείπων καθ' ἡμέραν : Γαλ 17(1),221 **ὧν τοὺς μὲν εἰς ἀπυρεξίαν μὴ λήγοντας ἔνιοι τῶν νεωτέρων ἰατρῶν μεθημερινοὺς ἢ καθημερινοὺς ὀνομάζουσι.**

μεθημέριος-ον, δωρ. -ἀμέριος ὁ μεθημερινὸς βλ.λ. : Εὐρ.Ἴων 1050 **ἃ τῶν νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις, καὶ μεθαμερίων ὁδῶσον δυσθανάτων κρατήρων πληρώματα.**

μεθημοσύνη (ἡ) (μεθήμων) ἐπ. ὑποχώρησις, χαυνότης, ἀμέλεια, ἀδιαφορία : Ἰλ.Ν 121 **τάχα δή τι κακὸν ποιήσετε μεῖζον τῇδε μεθημοσύνῃ·** κ. κτ. πληθ. : αὐτ.108 **μεθημοσύνῃσί τε λαῶν.**

μεθήμων-ονος-ον (μεθίημι) ποι. ἐπὶ προσ., ἄφροντις, ἀμελής, νωθρός, ἀδιάφορος· Ἡσ. «προδότης, ἀμελής» : Ἰλ.Β 241 **ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆι χόλος φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων,** Ὀδ.Ζ 25 **Ναυσικάα, τί νύ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;,** Ἀνακρεόντ.56,17.

μεθίδρυσις-εως (ἡ) (μεθιδρύω) μτγν. ἡ μετάθεσις, μετατόπισις, μετοίκησις : Στράβ.8,6,10 **αἱ Μυκῆναι μείζονα ἐπίδοσιν λαβοῦσαι διὰ τὴν τῶν Πελοπιδῶν εἰς αὐτὰς μεθίδρυσιν·** **2**) μετατροπή, μεταρρύθμισις : Πλούτ.Ἠθ.927A **μηδεμιᾶς μεθιδρύσεως μηδὲ μετακοσμήσεως δεόμενον μέρος τοῦ κόσμου.**

μεθιδρύω μεταθέτω, μετατοπίζω, μεταβάλλω : Πλάτ.Νόμ.904B **ἐπὶ τἀναντία μεθιδρύσασα τὸν ἑαυτῆς βίον·** **2**) κ. μέσ. ἐν μτβ. σημ. λαμβάνω τι μετ' ἐμαυτοῦ ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον: Ἀριστλ. Ἀθ.19,2, Διον.Ἁλ.Ρωμ.6,52 **χρέα καὶ καταδίκας.. ἀγαπητῶς ὅποι τύχῃ μεθιδρυσόμενον·** **3**) μέσ. ἀλλάσσω θέσιν μεταβαίνων ἀπὸ τόπου εἰς ἄλλον, μετατοπίζομαι συχνῶς : Πλούτ.Ἀγ.12 **ὑπέφευγεν ἄλλοθεν ἀλλαχόσε χώρας μεθιδρυόμενος·** **4**) ρηματ. π. μεθίδρυσις.

μεθίει γ' ἑν. παρατ. τοῦ μεθίημι βλ.λ.

μεθιέμεν κ. **μεθιέμεναι,** ἐπ. ἀπαρφ. ἐνεστ. τοῦ μεθίημι βλ.λ. ἀντὶ μεθιέναι : Ἰλ.Δ 351, αὐτ.Ν 114.

μεθίεν ἐπ. γ' πληθ. παρατ. τοῦ μεθίημι βλ.λ. ἀντὶ μεθίεσαν : Ὀδ.Φ 377.

μεθιζάνω μετατοπίζω, μεταθέτω : Ἀρετ.Ὀξ. Νούσ.2,4 **συνεχῶς δὲ τὰς σικύας μεθιζάνειν.**

μεθίζω μσν. συνήθ. ἐν τῷ μέσ. μεταβάλλω θέσιν, μεταβαίνω ἀπὸ τόπου εἰς τόπον : Πρόδρ.Τετράστ. 150,B· πρβλ. μεθιζάνω.

μεθίημι (ῐ π. Ὁμ. κ. ἐπ., ἐνίοτε π. Ὁμ. ῑ χάριν τοῦ μέτρου (Ἰλ.Ξ 364), π. Ἀττ. ῑ) β' κ. γ' ἑν. πρόσ. ἐνεστ. ὁριστ. κ. **μεθιεῖς, μεθιεῖ** (Ἰλ.Ζ 523, αὐτ.Κ 121) κ. ἰων. **μετίει** (Ἡρ.2,70) κ. γ' πληθ. ἰων. **μετιεῖσι** ἀντὶ μεθιᾶσι (Ἡρ.1,33), ἐπ. γ' ἑν. ὑποτ. **μεθίῃσι** ἀντὶ μεθιῇ (Ἰλ.Ν 234) κ. ἐπ. ἀπαρφ. **μεθιέμεν** κ. **μεθιέμεναι** ἀντὶ μεθιέναι (Ἰλ.Δ 351, αὐτ.Ν 114), ἐπ. γ' πληθ. παρατ. **μέθιεν,** ἀντὶ μεθίεσαν (Ὀδ.Φ 377) κ. ἐπ. **μεθίεσκεν** (Ἀπολλ.Ρ 4,799) κ. μέσ. ἰων. **μετίετο** (Ἡρ.1,12), μέλλ. **μεθήσω** κ. ἐπ. ἀπαρφ. **μεθησέμεν** κ. **μεθησέμεναι** (Ὀδ.Π 377, αὐτ.Υ 361) κ. μέσ. μέλλ. **μεθήσομαι** κ. ἰων. **μετήσομαι** ἐν παθ. σημ. (Ἡρ.5,35), ἀόρ. β' **μεθῆκα** κ. ἐπ. **μεθέηκα** (Ἰλ.Ψ 434) κ. κτ. Φῶτ. **ἐμέθηκα** κ. ἐπ. ὑποτ. **μεθείω** ἀντὶ μεθῶ (Ἰλ.Γ 414) κ. ἐπ. ἀπαρφ. **μεθέμεν** ἀντὶ μεθεῖναι (Ἰλ.Α 283) κ. μτχ. **μεθήσας** ἀντὶ μεθεὶς (Κόλουθ.127) κ. μέσ. ἀόρ. β' **μεθείμην** κ. δυϊκ. ὑποτ. **μεθῆσθον** (Ἀριστφ.Βάτρ.1380) κ. παθ. ἀόρ. **μεθείθην** κ. ἰων. γ' ἑν. **μετείθη** (Ἡρ.1,114), παθ. παρακ. **μεθεῖμαι** (Πλάτ.Φίλ.62D) κ. ἰων. κτ. μτχ. **μεμετιμένος** ἀντὶ μεθειμένος (Ἡρ.6,1), μτ. αἰτ. προσ, ἀφήνω ἐλεύθερον, λύω, μολάω, ξεμολάω, ἀπολάω, οἷον αἰχμάλωτον κτλ. : Ἰλ.Κ 449 **εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν ἠὲ μεθῶμεν,** Ὀδ.Ο 212 **οὔ σε μεθήσει,** Ἡρ.1,24 **Περίανδρον δὲ ὑπὸ ἀπιστίης Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν οὐδαμῇ μετιέντα,** Σοφ.ΟΚ 838 **μέθες χεροῖν τὴν παῖδα θᾶσσον,** Εὐρ.Ἑκ.551 **ἐλευθέραν δέ μ', . . πρὸς θεῶν μεθέντες κτείνατε,** Πλάτ.Λάχ.187B **μὴ μεθίει τοὺς ἄνδρας·** ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Ἡρ.1,37 **ἐμὲ μέθες ἰέναι ἐπὶ τὴν θήρην·** ‖ κ. ἐπὶ γυναικός, ἀποπέμπω, ἀπολύω : Ἡρ.9,111 **ταύτην τε κελεύεις μετέντα θυγατέρα τὴν σεωυτοῦ γῆμαι;·** ‖ κ. παθ. ἀπολύομαι : Ἡρ.1,12 **οὐ γὰρ μετίετο ὁ Γύγης,** αὐτ.1,114· **2**) ἐῶ, ἐπιτρέπω : Σοφ.Ἠλ.628 **μεθεῖσά μοι λέγειν·** ‖ κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Φίλ.62D **μεθιῶ δὴ τὰς ξυμπάσας ῥεῖν εἰς τὴν τῆς Ὁμήρου·** κ. παθ. : αὐτ.Νόμ.656D **δύο πηγαὶ μεθεῖνται ῥεῖν·** **3**) ἀφήνω, ἐγκαταλείπω : Ἰλ.Γ 414 **μή χωσαμένη σε μεθείω·** ‖ κ. μτφ. : Ὀδ.Ε 471 **εἴ με μεθείη ῥῖγος·** **4**) ἀφήνω, παραχωρῶ : Ἰλ.Ξ 364 **καὶ δὴ αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην Πριαμίδῃ,** αὐτ.Ρ 418, Εὐρ.Βάκχ.350 **στέμματ' ἀνέμοις καὶ θυέλλαισιν μέθες·** **5**) μτ. αἰτ. πράγματος, ἐμβάλλω, ρίπτω, παραιτῶ : Ὀδ. Ε 460 **καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν,** Ἡρ.2,70 **μετίει ἐς μέσον τὸν ποταμόν,** Εὐρ.Ἱππ.333, Σοφ.Ἠλ.448 **ταῦτα μὲν μέθες** (τὰ λουτρά) (ἄφες κατὰ μέρος)· ‖ ἐπὶ ὑγρῶν,

ἀφήνω τι νὰ ρεύσῃ, νὰ καταπέσῃ, νὰ στάξ : Ἡρ 9,16 μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων (χύνω πολλὰ δάκρυα), Αἰσχ.Εὐμ.783 ἰὸν ἰὸν ἀντιπενθῆ μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν χθονὶ φθοράν· 5) ἐπὶ ἀκοντίων καὶ βελῶν, ρίπτω, ἐκτοξεύω : Ἰλ Α 48 μετὰ δ' ἰὸν ἕηκεν, Σοφ.Φίλ.1300 μή, πρὸς θεῶν, μεθῇς βέλος· ‖ κ. μτφ. : Εὐρ.Ἑλ.555 μεθεὶς φόβους, αὐτ.Μήδ.590· ‖ ἐν φρ. μεθίημι ψυχὴν παραδίδω τὸ πνεῦμα, ἀποθνήσκω : Εὐρ. Μήδ.1218 χρόνῳ δ' ἀπέστη καὶ μεθῆχ' ὁ δύσμορος ψυχήν· ‖ φρ. μεθίημι γλῶσσαν ὁμιλῶ, λαλῶ : Ἡρ.6,29 γλῶσσαν Περσίδα μετείς· πρβλ. Εὐρ.Ἱππ.499 καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις αἰσχίστους λόγους;· ‖ ἐν φρ. μεθίημι βλαστὸν ἀναδίδω, βλαστάνω : Ἡρ.6,37 πίτυς μούνη δενδρέων πάντων ἐκκοπεῖσα βλαστὸν οὐδένα μετίει· **6)** ἐμπήγω, ἐμβάλλω, βυθίζω : Εὐρ.Ὀρ.1133 εἰς γυναῖκα σωφρονεστέραν ξίφος μεθεῖμεν· **7)** καταβιβάζω τὰς αἰχμὰς εἰς ἔνδειξιν τιμῆς : Ἡρ.3,128 οἱ δὲ ἀκούσαντες τούτων μετῆκαν οἱ τὰς αἰχμάς· **8)** ἀπαλλάττω, ἀνακουφίζω, ἐλευθερώνω : Ἰλ.Ρ 539 κῆρ ἄχεος μεθέηκα· **9)** θέτω κατὰ μέρος, παραμελῶ, ἀπορρίπτω : Ἡρ.1,123 μετιεῖσι τὸ βεβουλευμένον, αὐτ.5,37, Αἰσχ.Πέρσ.699 τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς, Σοφ.Ἠλ.872· κ. παθ. : Ἡρ.4,93 ἡ πρότερον γνώμη ἀποδεχθεῖσα μετείσθω· **10)** ἀποτίνω, πληρώνω ὀφειλήν : Ἡρ.6,59 ὁ κατιστάμενος βασιλεὺς τὸν προοφειλόμενον φόρον μετίει τῇσι πόλισι πάσῃσι· **11)** συγχωρῶ : Ἡρ.8,140,α' Ἀθηναίοισι τὰς ἁμαρτάδας τὰς ἐξ ἐκείνων ἐς ἐμὲ γενομένας πάσας μετίημι· **12)** φέρω, εἰσάγω : Πλάτ.Νόμ.951D εἰ μέλλει τὸ τῶν νομοφυλάκων δεῖγμα εἰς τὰς ἄλλας μεθήσειν πόλεις· **13)** ἀμτβ. δεικνύω χαλάρωσιν, ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, εἶμαι νωθρός, ἰδίως ἐν τῇ μάχῃ : Ἰλ.Ν 229 ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον ὅθι μετιέντα ἴδηαι, αὐτ.Υ 361, Ὀδ.Δ 372 ἦε ἑκὼν μεθιεῖς· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ., ἀμελῶ νὰ πράξω τι : Ἰλ.Ν 234 ὅς τις μεθίῃσι μάχεσθαι, αὐτ.Ψ 434 ἑκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν, Ἡρ. 1,78 οἱ ἵπποι μετιέντες τὰς νομὰς νέμεσθαι, Σοφ.ΟΤ 131 ἡ ποικιλῳδὸς Σφὶγξ τὸ πρὸς ποσὶν σκοπεῖν μεθέντας ἡμᾶς τἀφανῆ προσήγετο, Ξεν. Ἀπομν.2,1,33 οὔτε διὰ τοῦτον μεθιᾶσι τὰ δέοντα πράττειν· **14)** μτ. γενικ. παύομαι, ἀπέχομαι ἀπό τινος : Ἰλ.Ζ 330 μεθιέντα.. στυγεροῦ πολέμου, Ὀδ.Φ 126 τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, Ἡρ.9,33 μετίεσαν τῆς χρησμοσύνης τὸ παράπαν· ‖ κ. μτ. αἰτ. : Τυρτ.12,44 μεθιεὶς πόλεμον· ‖ κ. μτ. γενικ. κ. δοτ. : Ὀδ.Φ 377 καὶ δὴ μέθιεν χαλεποῖο χόλοιο Τηλεμάχῳ (οἱ μνηστῆρες κατέλιπον τὴν ὀργὴν χαριζόμενοι εἰς τὸν Τηλέμαχον)· ‖ κ. μτ. μτχ. κατηγορ. : Ἰλ.Ω 48 κλαύσας καὶ ὀδυράμενος μεθέηκεν (ἔπαυσε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ ὀδύρηται)· **15)** μτ. γενικ. προσ. ἐγκαταλείπω, παραμελῶ : Ἰλ.Λ 841 ἀλλ' οὐδ' ὥσπερ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο· **16)** μέσ. μτ. γενικ. ἀπαλλάττομαι, ἐξίσταμαί τινος, ξεκολλῶ : Εὐρ.Ἑκ.400 ὡς τῆσδ' ἑκοῦσα παιδὸς οὐ μεθήσομαι, Ἀριστφ.Πλ.42 ἐκέλευε τούτου μὴ μεθίεσθαί μ' ἔτι, αὐτ.Βάτρ.830 οὐκ ἂν μεθείμην τοῦ θρόνου· ‖ κ. μτ. αἰτ. : Σοφ.Ἠλ.1277 μή μ' ἀποστερήσῃς τῶν σῶν προσώπων ἁδονὰν μεθέσθαι.

μεθιππεύω μτγν. ἀπέρχομαι ἔφιππος εἰς ἄλλον τόπον : Ἀππ.Λιβ.44 Ἀννίβας ἐπεὶ τὸ λαιὸν συνέστησεν, εἰς τοὺς Λίγυας.. μεθίππευεν.

μεθίπταμαι μτγν. μετσβαίνω ἱπτάμενος, πετῶν : Ἀππ.Ἰβηρ.71 μεθιπταμένους δυσεργὲς ἡγούμενος εἶναι καταλαβεῖν.

μεθιστάνω μτγν. τοῦ μεθίστημι βλ.λ. : Διόδ.Σ 2,57.

μεθίστημι (ἵστημι), μτγν. τ. μεθιστῶ κ. μεθιστάνω, μέλλ. μεταστήσω, ἀόρ. μετέστησα κ. β' μετέστην ἐν μέσ. σημ. κ. μέσ. ἀόρ. α' μετεστησάμην κ. παθ. μετεστάθην, παρακ. μεθέστηκα ἐν μέσ. σημ., βλ. κ. ἵστημι, μεταβάλλω, ἀλλάσσω τὴν θέσιν τινός, τοποθετῶ κατ' ἄλλον τρόπον, ἀντικαθιστῶ : Ὀδ.Δ 612 τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω, Ἡρ.1,65 μετέστησε τὰ νόμιμα πάντα, Εὐρ. Βάκχ.296 ὄνομα μεταστήσαντες, Θουκ.8,48 ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου τὴν πόλιν μεταστήσας, Ξεν.Ἑλλ.2,3,24 εἰς ὀλιγαρχίαν μεθιστᾶσι διά τε τὸ πολυανθρωποτάτην τῶν Ἑλληνίδων τὴν πόλιν εἶναι, Πλάτ.Πολ.562C ταύτην τὴν πολιτείαν μεθίστησι, Ἀριστλ.Πολιτ.1301b,8 ὅπως ἐκ τῆς καθεστηκυίας ἄλλην μεταστήσωσιν (πολιτείαν) (ὅπως εἰσαγάγωσι νέον πολίτευμα)· ‖ μτ. γενικ. διαιρ. μεταβάλλω, ἀλλάζω : Ἀριστφ.398 καὶ οὐ μεθίστησι τοῦ χρώματος (δὲν ἀλλάζει τὸ χρῶμά του)· **2)** παθ. ἐπὶ πραγμ., μεταβάλλομαι, ἀλλοιοῦμαι ἐπὶ τὸ βέλτιον ἢ ἐπὶ τὸ χεῖρον : Ἡρ.1,118 τῆς τύχης εὖ μετεστεώσης, Αἰσχ.Πέρσ.158 εἴ τι μὴ δαίμων.. μεθέστηκε στρατῷ (ἐὰν μὴ ἔχῃ μεταβληθῆ ἡ τύχη διὰ τὸν στρατόν), Εὐρ.Μήδ.911 ἐς τὸ λῷον.. μεθέστηκεν κέαρ, Ξεν.Ἑλλ.2,3,24 ἐννοησάτω ὅτι ὅπου πολιτεῖαι μεθίστανται πανταχοῦ ταῦτα γίγνεται, Πλάτ.Πολ.553E ἐξ ἧς (πολιτείας) ἡ ὀλιγαρχία μετέστη, Ἀριστλ.Πολιτ.1301a,22 ἐκ ποίων εἰς ποίας μάλιστα μεθίστανται, Πολύβ.6,9, 10 αὕτη φύσεως οἰκονομία, καθ' ἣν μεταβάλλει καὶ μεθίσταται . . τὰ κατὰ τὰς πολιτείας· **3)** ἐπὶ προσ., ἀπαλλάττω, ἐλευθερώνω : Σοφ.Φιλ. 463 καί σε δαίμονες νόσου μεταστήσειαν, Εὐρ. Ἑλ.1442 μετάστησον ἡμᾶς κακῶν, αὐτ.Ὀρ.133 μεταστήσουσ' ὕπνου τόνδ' ἡσυχάζοντα (ἐξυπνήσουσι)· **4)** μετακινῶ ἀπὸ τόπου τινὸς εἰς ἕτερον, μεταθέτω, μετοικῶ : Εὐρ.Βάκχ.49 εἰς δ' ἄλλην χθόνα, .. μεταστήσω πόδα, αὐτ.ΙΤ 775, Θουκ.4,57 οὓς ἐδόκει ἀσφαλείας ἕνεκα μεταστῆσαι, Ἀριστλ.Πολιτ.1284a,21 ὠστράκιζον καὶ μεθίστασαν ἐκ τῆς πόλεως, ΚΔ Κορινθ 1,13,2 ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι· **5)** μέσ. ἀπομακρύνω τινὰ ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀπομακρύνω : Ἡρ.1,81 μεταστησάμενος δὲ τοὺς ἄλλους εἴρετο Κροῖσον, Θουκ.1, 79 μεταστησάμενοι πάντας ἐβουλεύοντο κατὰ σφᾶς αὐτοὺς περὶ τῶν παρόντων, Ἀνδοκ.1,12 ἔδοξε τοῖς πρυτάνεσι τοὺς μὲν ἀμυήτους μεταστήσασθαι, Πολύβ.18,44,4 τὰς φρουρὰς ἐξ αὐτῶν μεταστησάμενον· **6)** μέσ. ἐκβάλλω, ἐξορίζω : Αἰσχίν.3,129 τοὺς μὲν ἐναγεῖς καὶ τῶν πεπραγμένων αἰτίους μετεστήσαντο· **7)** μέσ. ἀμτβ. μτ. δοτ. ἐπὶ προσ., ἵσταμαι μεταξὺ ἢ ἐν τῷ μέσῳ, μεταφέρομαι, πηγαίνω : Ἰλ.Ε 514 Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· **8)** ἀποσύρομαι, ἀπέρχομαι, ἀπομακρύνομαι : Ἡρ.9,58 τοὺς πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξιος εἴδετε, Αἰσχ.Ἱκ.538 παλαιὸν εἰς ἴχνος μετέσται, Σοφ.Αἴ.750, Αἰσχίν.3,165 ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἔξω τῆς ἄρκτου καὶ τῆς οἰκουμένης ὀλίγου δεῖν πάσης μεθειστήκει, ΚΔ Λουκ.16,4 ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας· ‖ κ. μτ. γενικ. : Εὐρ.Μήδ.551 μετέστην δεῦρ' Ἰωλκίας χθονός, αὐτ.Φοίν.75· ‖ κ. ἀπολ. : Σοφ.ΟΚ 162 μετάσταθ', ἀπόβαθι, αὐτ.ἀπ.646,6 ὅταν μεταστῇ (ὄλβος)· **9)** μτφ. μτ. γενικ. πράγμ., ἀποχωρῶ, καταπαύω : Αἰσχ.Εὐμ.900 θέλξειν μ' ἔοικας καὶ μεθίσταμαι κότου, Ἀριστφ.Σφ.1451 οἷ μετέστη ξηρῶν τρόπων καὶ βιοτῆς· ‖ φρ. μεθίσταμαι τοῦ βίου ἀποθνήσκω : Εὐρ.Ἀλκ.21 τῇδε γάρ σφ' ἐν ἡμέρᾳ θανεῖν πέπρωται καὶ μεταστῆναι βίου· πρβλ. Διόδ.Σ 2,57 μεθιστάνειν ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ζῆν· ‖ φρ. μεθίσταμαι φρενῶν παραφρονῶ, τρελλαίνομαι : Εὐρ.Βάκχ.944 αἰνῶ δ' ὅτι μεθέστηκας φρενῶν· **10)** μεταβαίνω εἰς ἑτέραν φρατρίαν, ἀφίσταμαι, ἀποστατῶ : Θουκ.1,35 ἀλλ' ἱκανοὶ τοὺς μεταστάντας βλάψαι, αὐτ.1,107 οἳ μετέστη-

σαν ἐν τῷ ἔργῳ παρὰ τοὺς Λακεδαιμονίους, αὐτ.Ι,130,αὐτ.8,76.

μεθιστῶ-άω μτγν. κ. μεθίστημι βλ.λ. : Διόδ.Σ 18,58.

μέθλην Ἡσ. «τὸν ἄρνα».

μεθλιτάριος-ον πάπ. ἀμφ. σημ.

μεθλίτης (ὁ) πάπ. κ. μεθελίτης ἀμφ. σημ.

μεθό ἐπίρρ. μσν. ἀντὶ μεθ' ὅ, ἔπειτα, ἀφ' οὗ : Παχυμ.Γ εἰς Διον.'Αρεοπ.'Επιστ.10,442.

μεθοδεία (ἡ) (μεθοδεύω) μτγν. κ. μσν., πάπ. **μεθοδία** ἐπιβουλή, δόλος, πανουργία, ἀπάτη· Σουΐδ. «μεθοδείας, τέχνας ἢ δόλους, ἢ μεθόδιον»: ΚΔ 'Εφεσ.4,14 **ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης·** κ. κτ. πληθ. : αὐτ.6,11 **πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου·** πρβλ. μεθοδεύω 4)· **2)** ἐπάγγελμα, τέχνη, ἐργασία : 'Ιουστιν.Νεαρ.122 Προοίμ.· **3)** πάπ. μέθοδος, τρόπος εἰσπράξεως φόρων.

μεθόδευμα-ατος (τὸ) (μεθοδεύω) μτγν. κ. μσν. ἡ μέθοδος, ὁ τρόπος : Φιλόδ.'Οργ.49W,Εὐστ.Πον. 94,42 **ἐπὰν δὲ πάντας ἐφελκύσηται τῷ κατὰ πονηρίαν μεθοδεύματι.**

μεθοδευτής (ὁ) (μεθοδεύω) μτγν. ὁ μετερχόμενός τι κατὰ μέθοδον ἢ τέχνην, ὁ μεθοδεύων : Πτολ.Τετράβ.165· **2)** ὁ κατασκευάζων τι μεθοδικῶς: Εὐστ.'Ιλ.2,5 **γίγνεται καὶ μεθοδευτὴς οὕτω τῆς τῶν μύθων πιθανῆς πλάσεως** ('Ομηρος).

μεθοδευτικός-ή-όν μτγν. ὁ κατὰ μέθοδον γινόμενος, ὁ κανονικός:'Αγαθρχ.73 **πανουργίας κοινωνοῦσι πλείστης, διδασκαλίας τε μεθοδευτικῆς ἐπὶ ποσὸν ἅπτονται.**

μεθοδευτικῶς μτγν. κατὰ τρόπον μεθοδευτικόν, μετὰ μεθόδου : Λεόντ.Νεαπ.1278C.

μεθοδεύω (μέθοδος) μτγν. κ. μσν., ἀόρ. μτ. διπλῆς αὐξήσεως **ἐμεθώδευσα** (Διογ.Λ 8,83), παθ. παρακ. **μεμεθώδευμαι** (Εὐστ.1325,32), ποιῶ τι κατὰ μέθοδον, πραγματεύομαί τι τεχνικῶς, μεθοδικῶς : Φιλόδ.Ρητ.Ι,31S, Διον.'Αλ.Θουκ.19, Διόδ.Σ 1,15 **τοὺς τὰς τέχνας ἀνευρίσκοντας, ἢ μεθοδεύοντάς τι τῶν χρησίμων,** αὐτ.1,81 **γεωμέτρου τὴν ἀλήθειαν ἐκ τῆς ἐμπειρίας μεθοδεύσαντος,** Φίλ.π. Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.8,14· κ. παθ. : Φίλ.1,212· **2)** πάπ. ἀποκρούω, ἀπομακρύνω μεθοδικῶς· **3)** μτ. αἰτ. προσ. ἀποστερῶ τινά τι δι' ἀπάτης, ἐξαπατῶ : 'Ιουστιν.Νεαρ.115,5,1· κ. παθ. : Χαρίτ.7,6 **γυνὴ μεθοδεύεται ἐπαίνοις,** 'Ιουστιν.Νεαρ.124,3· **4)** μεταχειρίζομαι τεχνάσματα, πανουργίαν : ΠΔ Βασ.2, 19,27 **καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα·** ǁ κ. μέσ. : Πολύβ.38, 4,10 **πολλὰ πρὸς ταύτην ὑπόθεσιν ἐμπορεύων καὶ μεθοδευόμενος·** **5)** ἰατρ. ἰατρικῶς μεταχειρίζομαι, θεραπεύομαι : Γαλ.Θεραπ.14 **κολοβώματα ὀνομάζουσι τὰ κατὰ χεῖρας ἢ πτερύγιον ἢ οὖς ἐλλείποντα· μεθοδεύεται γὰρ πως καὶ ταῦτα,** 'Ορειβ.ἀπ.74, Παῦλ.Αἰγ.6,26· ǁ κ. μτφ. : Διοσκ.1,68 **πᾶς λίβανος δολοῦται τῇ . . ῥητίνῃ μεθοδευομένῃ** (δ. γρ. μεθοδευόμενος)· **6)** συλλέγω, εἰσπράττω φόρους : Βασιλικὰ 5,20 **οἱ τὰ δημόσια τέλη μεθοδεύοντες·** πρβλ. μεθοδ(ε)ία 3)· **7)** ῥηματ. π. μεθοδεία, μεθοδευτέον, μεθόδευμα, μεθοδευτής, μεθοδευτικός.

μεθοδηγῶ-έω μτγν., ἀόρ. **μεθωδήγησα,** ὁδηγῶ τινα εἰς ἄλλον δρόμον : Λεωνίδ.'Αλ.ΑΠ 9,351 **ἡ δὲ μεθωδήγησεν ἀπὸ στέρνων προφέρουσα μαζόν, τὸν λιμοῦ ῥύτορα καὶ θανάτου.**

μεθοδία (ἡ) πάπ. κ. **μεθοδεία** βλ.λ.3).

μεθοδικός-ή-όν (μέθοδος) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πράττων τι κατὰ μέθοδον, κατὰ τέχνην, ὁ ἐρευνῶν τι μεθοδικῶς, συστηματικός : Πολύβ.1,84,6 **ἐμπειρία μεθοδική,** αὐτ.9,12,6 **λόγον οὐκ ἔχοντα μεθοδικὸν οὐδ' ἑστῶτα παραλειπέσθω,** αὐτ.10,47,12 **ὥστε τῶν πλείστων τρόπον τινὰ μεθοδικὰς εἶναι τὰς ἐπιστήμας·** ǁ **τὸ μεθοδικὸν** ὡς οὐσ. ἡ μεθοδικότης : Φιλόδ.Ρητ.Ι,23S· **2) οἱ μεθοδικοὶ** ἰατροὶ ὀπαδοὶ τῆς μεθοδικῆς αἱρέσεως· : Γαλ.Αἱρ. Εἰσ.6,αὐτ.'Ιδ.Βιβλ.10,140 **μεθοδικὸς ἰατρός·** ǁ **μεθοδικὴ αἵρεσις** ἡ ἀρχαία ἐπιστημονικὴ ἰατρικὴ σχολὴ ἡ θέσασα τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς στερεοπαθολογίας καὶ ἀντιταχθεῖσα πρὸς τὰς ὑγρολογικὰς χυμοπαθολογικὰς θεωρίας τοῦ 'Ιπποκράτους : αὐτ.Ι· πρβλ. Γαλ. «μεθοδική, ἐστὶ λόγος ἀπὸ φαινομένου ὁρμώμενος καὶ ἀδήλου κατάληψιν ποιούμενος· εἰ ἱδρῶτές εἰσι, πόροι εἰσί»· **3) τὰ μεθοδικὰ** τίτλος ἀπολεσθέντος ῥητορικοῦ συγγράμματος τοῦ 'Αριστοτέλους, πιθ. περὶ λογικῆς : 'Αριστλ. Ρητ.1356b,19· πρβλ. Διον.'Αλ.'Αμμ.1,8· **4)** ἐν τῇ χειρουργικῇ ἰατρικῇ **μεθοδικοὶ τρόποι** αἱ πρῶται βοήθειαι : 'Ηλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.49,1,1· **5)** πανοῦργος, δόλιος : Βέττ.Βάλ.4,14.

μεθοδικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μεθοδικοῦ, ἡ κατὰ μέθοδον ἐνέργεια.

μεθοδικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον μεθοδικόν, μετὰ μεθόδου : Πολύβ.5,98,10 **ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐκμετρήσεως εὐχερὴς καὶ ἀδιάπτωτος, ἐὰν λαμβάνηται μεθοδικῶς,** Φιλόδ. Ρητ.Ι,19S **ἰατρὸς ἄνθρωπον ἀποκτείνει μεθοδικῶς·** κ. συγκρ. **-ώτερον** : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.8,141.

μεθόδιον (τὸ) μτγν. τὸ ἐφόδιον : Διογ.Λ 7,198· **2)** ἡ μέθοδος, τὸ σύστημα· Σουΐδ. «μεθόδιον, μέθοδος, τέχνη», Φώτ.«τὸ μετὰ τὴν ὁδόν» : 'Ανών. π.Σουΐδ. **ὁ δὲ τὸ κατ' ἀλήθειαν ὑπάρχον αὐτῷ μεθόδιον οὕτω πως ἐκεχειρίκει.**

μεθοδισμός (ὁ) νεώτ. θεολ. θρησκευτικὴ αἵρεσις ἐν 'Αγγλίᾳ καὶ 'Αμερικῇ διακρινομένη διὰ τὴν ὑπερβολικὴν αὐστηρότητα τῶν ἠθῶν.

μεθοδιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τῆς χριστ. αἱρέσεως τοῦ μεθοδισμοῦ βλ.λ.

μεθοδίτης (ὁ) 'Ησ. «μεθοδίτας· τεχνίτας» (δ. ἀνάγν. μεθοδευτάς).

μεθοδολογία (ἡ) νεώτ. τὸ τμῆμα τῆς λογικῆς, τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν μεθόδων (λογικῶν τρόπων, μέσων, τύπων) αἵτινες ἐφαρμόζονται πρὸς συνάρτησιν, σύνθεσιν καὶ διατύπωσιν τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσεως· οὕτως ἡ μεθοδολογία διευκρινίζει καὶ καθορίζει τοὺς ἐκ τῶν νόμων καὶ τύπων τοῦ διανοεῖσθαι ἐξαγομένους κανόνας, δι' ὧν αἱ παραστάσεις ἐν ἀλληλουχίᾳ συνδέονται προϊόντως πρὸς ἀλλήλας, ὥστε ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους γνώσεων νὰ καταρτίζεται ἓν συνεχὲς σύνολον περιλαμβάνον τὴν λογικῶς **βεβαίαν** γνῶσιν τῶν τε ἐμπειρικῶν καὶ τῶν θεωρητικῶν καὶ πορισματικῶν δεδομένων καὶ ἐξαγομένων. Οὕτως ἡ μεθοδολογία εἶναι ἡ εἰδικὴ λογικὴ τῶν ἐπιστημῶν.

μέθοδος (ἡ) (μετά, ὁδός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ μεταβαίνειν πρὸς ἀναζήτησίν τινος, ἡ ἀνίχνευσις, ἔρευνα : 'Ανών.π.Σουΐδ. ἐν λ. ζεῦγος ἡμιονικὸν τῇ ⁄ **τῆς νύμφης μέθοδον ποιοῦνται·** **2)** δθ. μτφ. ἡ ἀναζήτησις, ἐξέτασις ἐπιστημονικοῦ ἀντικειμένου, ἡ ἐπιδίωξις γνώσεως : Πλάτ.Σοφ.218D **χαλεπὸν . . εἶναι τὸ τοῦ σοφιστοῦ γένος πρότερον ἐν ἄλλῳ ῥᾴονι τὴν μέθοδον αὐτοῦ προμελετᾶν,** αὐτ.243Ι **λέγω γὰρ δὴ ταύτῃ δεῖν ποιεῖσθαι τὴν μέθοδον ἡμᾶς,** 'Αριστλ.Πολιτ.1289a,26 **ἐν τῇ πρώτῃ μεθόδῳ περὶ τῶν πολιτειῶν διειλόμεθα τρεῖς μὲν τὰς ὀρθὰς πολιτείας·** **3)** κ. νεώτ. ἡ καθ' ὡρισμένους κανόνας ἐξέτασις ὀντικειμένου τινὸς ἢ φαινομένου, ἐπιστημονικὸς τρόπος ἐρεύνης, τὸ σύστημα : Πλάτ.Φαῖδρ.269D **οὐχ ᾗ Λυσίας.. πορεύεται δοκεῖ μοι φαίνεσθαι ἡ μέθοδος,** αὐτ.Πολ. 533C **ἡ διαλεκτικὴ μέθοδος μόνη ταύτῃ πορεύεται,** 'Αριστλ.ΗΝικ.1129a,6 **τέχνη καὶ μέθοδος,** αὐτ. Πολιτ.1252a,18 **δῆλον δ' ἔσται τὸ λεγόμενον ἐπισκοποῦσι κατὰ τὴν ὑφηγημένην μέθοδον,** - **ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν ψυχολογίαν·** ǁ ἡ συστηματικὴ ἰατρική,

ἀντίθ. ἐμπειρική : Ἐπιγρ. **ἰητὴρ μεθόδου . . προστάτα**· πρβλ. Ἰουλ.π.Γαλ.18(1),256 κ. μεθοδικοὶ ἐν εἰδ. σημ.· πρβλ. μεθοδολογία· **4)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἔλλογος καὶ μετὰ συστήματος κεκανονισμένη ἐκ τῶν προτέρων ἐνέργεια πρὸς ἐπιδίωξιν σκοποῦ τινος ἢ ἀποτελέσματος : **ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας - τῆς καλλιεργείας, - ἐπενόησε νέαν μέθοδον ἀποστάξεως πετρελαίου**· ‖ νεώτ. μαθ. τρόπος λύσεως εἴδους τινὸς προβλημάτων· ‖ γεν. ἐπὶ κακοῦ ἢ καλοῦ, τρόπος καθ' ὃν τις πράττει, φέρεται, συναλλάσσεται : **τὸ κρασὶ πρέπει νὰ τὸ πίνῃς μὲ μέθοδο** (μὲ καθωρισμένον λογικὸν τρόπον, μὲ ρέγουλα, λίγο, λίγο), **- τὸν ἔκλεψαν διὰ τῆς μεθόδου τοῦ παπᾶ**· **5)** ἀρχή, ἐφ' ἧς στηρίζεταί τις κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν, δόγμα : Πλάτ.Θεαίτ.183C **κατὰ τὴν τοῦ πάντα κινεῖσθαι μέθοδον**· **6)** τὸ σύνολον ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, ἡ ἐπιστήμη : Πλούτ.Ρωμ.12 **ἁπτόμενος τῆς περὶ τὸν πίνακα μεθόδου**· **7)** ρητ. τρόποι, μέσα : Ἑρμογ.Μεθ.2,22,25 **μ- τῆς εὑρέσεως, τοῦ κατορθοῦν, τοῦ ἀνεπαχθῶς ἑαυτὸν ἐπαινεῖν**· ‖ τρόποι ἀναγνωρίσεως : Ἑρμογ.Στάσ.1,2 **μ- στάσεων**· ‖ ὁ τρόπος διαπραγματεύσεως θέματός τινος· Ἑρμογ. ἐν Συνοπτ. παραδόσει 18 «μέθοδός ἐστι τρόπος ἐπιστημονικὸς τοῦ πῶς δεῖ τὰ νοήματα ἐξάγειν» : Ἑρμογ.Ἰδ.1,1 **ἅπας λόγος ἔχει μέθοδον περὶ τὴν ἔννοιαν καὶ λέξιν**· πρβλ. μεθοδολογία· **8)** ἀπάτη, πονηρία, δόλος : Πλούτ.Ἠθ.176A **ἐθαύμασε τὴν μέθοδον τοῦ ἀνθρώπου**, Ἀρισταίν. 1,17 **μέθοδοι ἐρωτικαί**· ‖ στρατήγημα : ΠΔ Μακκ. 2,13,18 **κατεπείρασε διὰ μεθόδων τοὺς τόπους.**

μεθοκόπημα-ατος (τὸ) (μεθοκοπῶ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεθοκοπῶ, πλήρης μέθη· ‖ συνεχὴς οἰνοποσία.

μεθοκόπι (τὸ) δημ. τὸ μεθοκόπημα, ἡ πλήρης ἢ ἡ συνεχὴς μέθη.

μεθοκόπος (ὁ) δημ. ὁ διαρκῶς μεθύων, ὁ μέθυσος, μπεκρής.

μεθοκοπῶ-άω δημ. ἀμτβ., ἀόρ. (ἐ)μεθοκόπησα, μεθῶ κατ' ἐπανάληψιν, πίνω συνεχῶς ἢ καθ' ὑπερβολήν, κραιπαλῶ, μπεκρολογάω: **γυρίζει τὶς ταβέρνες ὅλη μέρα καὶ μεθοκοπάει**· **2)** ρηματ. π. μεθοκόπημα, μεθοκόπι.

μεθολκή (ἡ) (μεθέλκω) μτγν. τὸ ἕλκειν, σύρειν πρὸς ἄλλο μέρος : Φίλ.2,559,20 **δίχα μεθολκῆς θεραπεύειν τὸ ὄν**, Πλούτ.Ἠθ.517C **περισπασμὸς καὶ μεθολκὴ τῆς πολυπραγμοσύνης.**

μεθομήρεος (ὁ) ποι. (ὁμηρῶ) ὁ ἑπόμενος τινί, ὁ μετ' ἄλλων συμπορευόμενος ἐπακολούθως, ἀκόλουθος, ὀπαδός : Πίνδ.ἀπ.47 **μεθομήρεος ἐρίφων** (ὁ σύντροφος ἐρίφων, ὁ Πάν).

μεθομιλῶ-έω ἐπ. μτ. δοτ. ἔχω σχέσιν, συναναστρέφομαι μετά τινος : Ἰλ.Α 269 **καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον.**

μεθομοίωσις-εως (ἡ) μσν. ἡ μετά τινος ὁμοίωσις : Εὐστ.1742,17.

μεθόπιον (τὸ) Ἐπιγρ. ἡ μετόπη· Ἡσ. «μέρος τι τῆς καλουμένης ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων τριγλύφου»: Ἐπιγρ. **εἰς τὰ μεθόπια γόμφων σιδαρῶν ἕξ.**

μεθοπλιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μεθόπλιον βλ.λ. : **μεθοπλιακὴ σχισμὴ** (κάθετος ρωγμὴ τοῦ μεθοπλίου τῶν Ἱπποειδῶν ἀναφαινομένη καὶ προκαλοῦσα τὴν λύσιν συνεχείας τοῦ ὀνυχώδους αὐτοῦ ἱστοῦ).

μεθόπλιον (τὸ) νεώτ. τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ὀνυχώδους τοιχώματος τῆς ὁπλῆς τῶν Ἱπποειδῶν.

μεθοπωρινός-ή-όν μσν. ὁ μετὰ τὰς ὀπώρας, ὁ μετοπωρινός, φθινοπωρινός : ASS Ἰουνίου 4,277 (ἐκδ.Παρισ.) **μεθοπωρινὸς καιρός.**

μεθόπωρον (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ μετὰ τὰς ὀπώρας, τὸ μετόπωρον, φθινόπωρον· Ἡσ. «μετὰ τὴν ὀπώραν· τροπὴ μετὰ τὸ θέρος».

μεθοριακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταξὺ δύο χωρῶν μεθόριον γραμμήν, ὁ τῆς μεθορίου γραμμῆς, ὁ συνοριακός : **τὰ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας μεθοριακὰ ζητήματα, - μεθοριακὸς σταθμὸς - φυλάκιον.**

μεθορίζω γλωσσ. κ. μσν. συνορεύω· Ἡσ. «μεθορίζει· μετέχει»· **2)** μσν. μετὰ ταῦτα ὁρίζω : Βαλσ. ἐν Συντ.Καν.4,241.

μεθόριος-α-ον (ὅρος) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **μεθόριος-ον** ὁ κείμενος μεταξὺ δύο ὁρίων κ. εἰδ. ὁ ἀποτελῶν τὸ ὅριον δύο ἐπικρατειῶν, χωρῶν : Θουκ.2,27 **ἡ δὲ Θυρεᾶτις γῆ μεθορία τῆς Ἀργείας καὶ Λακωνικῆς ἐστιν, - μεθόριος ποταμός, - μεθόριος γραμμὴ** (ἡ ἐδαφικὴ γραμμή, ἡ διαχωρίζουσα δύο ὁμόρους ἐπικρατείας)· ‖ κ. ἁπλῶς **μεθορία ἢ μεθόριος** : Πλούτ.Κράσσ.22 **οὐ μέμνησθε τὴν Ἀράβων διεξιόντες καὶ Ἀσσυρίων μεθορίαν;**, Φίλ.2,514 **ἡ μεθόριος ἐπεκλύσθη καὶ ἀνερράγη**· ‖ **τὸ μεθόριον** ὡς οὐσ. συνήθ. κτ. πληθ. **τὰ μεθόρια** κ. νεώτ. τὰ μεταξὺ δύο χωρῶν ἢ τόπων σύνορα· Ἡσ. «τὸ μεταξὺ τῶν ὁρίων, τὸ διαχωρίζον τοὺς δύο τινῶν ὅρους» : Θουκ.2,18 **ἐν μεθορίοις τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας**, Ξεν.1,4,16 **ἀκούων οὖν ἐν τοῖς μεθορίοις τοῖς τε αὐτῶν καὶ τῶν Μήδων πολλὰ θηρία εἶναι ἀθήρευτα διὰ τὸν πόλεμον**, Ἡρωδιαν.Ἱστ.5,4,10 **Φοινίκης τε καὶ Συρίας ἐν μεθορίοις**, ΚΔ Μᾶρκ.7,24 **καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος**· **2)** μτφ. τὸ χωρίζον τι ἀπ' ἄλλου : Πλάτ.Εὐθ.305C **οὓς ἔφη . . μεθόρια φιλοσόφου τε ἀνδρὸς καὶ πολιτικοῦ**, αὐτ.Νόμ.878 **ἀλλ' οἷς ἔστι μεθόριον, τοῦτο ἐν μέσῳ ὅρων πρότερον ἑκατέρῳ προσβάλλον γίγνοιτ' ἂν ἀμφοῖν μεταξύ**, Ἀριστλ.ΖΓ 778b,30 **ὁ ὕπνος δοκεῖ εἶναι τοῦ ζῆν καὶ τοῦ μὴ ζῆν μεθόριον**, Πλούτ.Ἠθ.416C **ὥσπερ ἐν μεθορίῳ θεῶν καὶ ἀνθρώπων.**

μεθορκῶ-όω μτγν. δεσμεύω, ὑποχρεώνω τινὰ εἴς τι διὰ νέου ὅρκου : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,62 **ὁ Κάσσιος τὴν τοῦ Δολοβέλλα στρατιὰν ἐς ἑαυτὸν μεθώρκου**· **2)** πάπ. μτ. δοτ. ὁρκίζομαι μετά τινος, δι' ὅρκου μου βεβαιῶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὑπ' ἄ. δοθέντος ὅρκου : **μεθόρκωσόν μοι ὅρκον.**

μεθορμίζω (ὅρμος) κ. νεώτ., ἰων. **μετορμίζομαι** ἐπὶ πλοίων, μετάγω, μεταφέρω ἀπὸ ἑνὸς λιμένος εἰς ἄλλον λιμένα : Ξεν.Ἑλλ.2,1,25 **οὐκ ἐν καλῷ ἔφη αὐτοῖς ὁρμεῖν ἐν αἰγιαλῷ, ἀλλὰ μεθορμίσαι εἰς Σηστὸν παρῄνει** (τὰς ναῦς), Πλούτ.Ἀλκ.37 **καὶ παραινοῦντος εἰς Σηστὸν μεθορμίσαι τὸν στόλον**· ‖ κ. νεώτ. μέσ. κ. παθ. μετάγομαι, μεταβαίνω, πλέω ἀπὸ ἑνὸς λιμένος εἰς ἄλλον : Ἡρ.2,115 **αὐτὸν δέ σε καὶ τοὺς σοὺς συμπλόους τριῶν ἡμερέων προαγορεύω ἐκ τῆς ἐμῆς γῆς ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι**, Θουκ.6,88 **μεθορμισάμενοι ἐκ τῆς Νάξου ἐς τὴν Κατάνην, - ὁ στόλος μεθωρμίσθη ἐκ Φαλήρου εἰς ναύσταθμον**· ‖ κ. μτφ. : Φίλ.2, 219 **μ- πρὸς εὐσέβειαν**· **2)** μεταφέρω τι ἔκ τινος θέσεως εἰς ἄλλην : Εὐρ.Βάκχ.931 **ἔνδον προσείων αὐτὸν ἀνασείων τ' ἐγὼ καὶ βακχιάζων ἐξ ἕδρας μεθώρμισα** (πλόκαμον)· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ τοῦ πνεύματος : Εὐρ.Ἄλκ.798 **τοῦ νῦν σκυθρωποῦ καὶ ξυνεστῶτος φρενῶν μεθορμιεῖ σε πίτυλος ἐμπεσὼν σκύφου** (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «ἐκ τῆς νῦν σκυθρωπῆς καὶ ἐμπαθοῦς καταστάσεώς σου θὰ σὲ μεταφέρῃ εἰς ἄλλην κατάστασιν ὁ μετ' ἤχου ἐγχεόμενος οἶνος εἰς τὸ ποτήριον»· ‖ κ. μέσ. : Εὐρ.Μήδ. 442 **σοὶ δ' οὔτε πατρὸς δόμοι, δύστανε, μεθορμίσασθαι μόχθων πάρα** (εἰς ἐσὲ δὲ οὔτε τὰ ἀνάκτορα τοῦ πατρός σου ὑπάρχουσι, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ ζητήσῃς καταφύγιον τῶν δεινῶν σου)· **3)** νεώτ. ναυτ. μεταβάλλω τόπον ἀγκυροβολίας ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ λιμένος, ἢ εἰς ἄ. ὅρμον ἀγκυροβολῶ, ἀλλάζω ἄραγμα· **4)** ρηματ. π. μεθόρμισις.

μεθόρμισις-εως (ἡ) (μεθορμίζω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεθορμίζειν βλ.λ., ἀλλαγὴ ὅρμου, λιμένος, ἀγκυροβολίου.
μεθορμῶμαι-άομαι ποι., παθ. ἀόρ. **μεθωρμήθην**, ὁρμῶ κατόπιν, πηγαίνω, καταδιώκω· Ἡσ. «μεθορμηθῆναι· ἐφορμηθῆναι» : Ἰλ.Υ 192 **ἐγὼ τὴν πέρσα μεθορμηθεὶς σὺν Ἀθήνῃ**, Ὀδ.Ε 325 **μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν ἐλλάβετ' αὐτῆς.**
μέθυ-υος (τὸ) κ. νεώτ., π. Ὁμ. κ. τραγ. μ. κτ. ὀνομαστ. κ. αἰτ., γενικ. μέθυος (Πλάτ.Νεώτ.ΑΠ 9,826,4), δοτ. μέθυϊ (Ἀν.Ὀξ.3,255). ὁ οἶνος, τὸ κρασί : Ἰλ. Ι 469 **πολλὸν . . μέθυ πίνετο**, Ὀδ Δ 746 **σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ**, Εὐρ.Ἀλκ.757 **πίνει μελαίνης μητρὸς εὔζωρον μέθυ**, αὐτ.Κύκλ 149 **βούλει σε γεύσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ**, Νίκ.Θηρ.582 **μέθυος πολιοῦ**, Πλάτ.Νεώτ.ΑΠ 9,826,4 **τοῦ πρὶν πορφυρέου μέθυος**, Ἀν.Ὀξ.3,255· ‖ ὁ ζῦθος, ἡ μπίρα : Αἰσχ. Ἱκ.953 **οὐ πίνοντας ἐκ κριθῶν μέθυ**· **2**) νεώτ. εὐφυολογία, ἀστειολογία, κέφι, χιοῦμορ.
μεθυδότης (ὁ) (δίδωμι) κ. **μεθυδώτης** βλ.λ.· ΕΜ 575,46 «τάχα δὲ καὶ παρὰ τὴν μέθην εἴρηται, ὡς μεθυδότης» : Ἰουλ.Μισ.359C.
μεθυδριάς-άδος (ἡ) (ὕδωρ) μσν. ἡ νύμφη, ἡ θεὰ τῶν ὑδάτων : Ἀλκ.Μεσσ.4,226,6 **νύμφαις ταῖσδε Μεθυδριάσιν.**
μεθυδρίδες Ἡσ. «εἶδος μικρῶν ὀρνίθων» (κῶδ. μεθυθρίδες).
μεθύδριον (τὸ) ὁ μεταξὺ ὑδάτων τόπος· ‖ ὄνομα πόλεως ἢ τόπου ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ἀρκαδίας, ὁπόθεν τὰ ὕδατα ἔρρεον κατ' ἐναντίας διευθύνσεις : Θουκ.5,58 **προϊόντες ἀπαντῶσι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐν Μεθυδρίῳ τῆς Ἀρκαδίας.**
μεθυδώτης (ὁ) (δίδωμι) κ. **μεθυδότης** ἐπίθ. τοῦ Διονύσου, ὁ δοτὴρ τοῦ οἴνου ὁ παρέχων οἶνον : Ὕμν.Διόν.Ι, Ὀρφ.Ὕμν.47,1, ΑΠ 9,524,13.
μεθυλ- κ. **μεθυλο-** νεώτ. χημ. πρῶτον συνθετικὸν τοῦ ὀνόμ. τῶν ἑνώσεων τοῦ μεθυλίου, οἷον μεθυλιωδίδιον, μεθυλοχλωρίδιον κ. ἄ.
μεθυλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. δισθενὴς ρίζα ἐξ ἑνὸς ἀτόμου ἄνθρακος καὶ δύο ὑδρογόνου.
μεθυλοχλωρίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀέριον ἄχρουν αἰθερίας ὀσμῆς καιόμενον μετὰ λευκῆς φλογὸς μὲ πρασίνην παρυφήν.
μεθύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. μονοσθενὴς ρίζα ἐξ ἑνὸς ἀτόμου ἄνθρακος καὶ τριῶν ὑδρογόνου.
μεθυμναῖος (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Διονύσου· ΕΜ 575,46 «μεθυμναῖος, ὁ Διόνυσος, ὅτι μεθ' ὕμνων ἦλθεν» : Πλούτ.Ἠθ.648Ε, Ἀθήν.8,363Β **τὸν δὲ τοῦτο δωρησάμενον θεὸν μεθυμναῖον . . προσηγόρευον.**
μεθύμνιον (τὸ) Φώτ. «τὸ μετὰ τὸν ὕμνον, ἢ ἡ μετὰ μέθης ᾠδή».
μεθυπαλλαγή (ἡ) σχόλ. ἡ ὑπαλλαγή· Σχόλ.Σοφ. Αἴ.292(302) «τὸ σχῆμα τοῦ λόγου ἐνταῦθα μεθυπαλλαγή ἐστι· τὸ μὲν ἀνέσπα ρῆμα, ἀντὶ μετοχῆς λάμβανε, τὸ δὲ συντιθεὶς μετοχὴν ἀντὶ ῥήματος».
μεθύπαρξις-εως (ἡ) (μεθυπάρχω) μτγν. κ. μσν. ἡ μετὰ ταῦτα ὕπαρξις, ἡ μετ' ἄλλον· ἀντίθ. προϋπαρξις : Ψ'Ἰουστ.1264Β, Καισάρ.1049.
μεθυπάρχω μτγν. ὑπάρχω μετὰ ταῦτα, μετ' ἄλλον : Ψ'Ἰουστ.1264Β· **2**) ρηματ. π. μεθύπαρξις.
μεθυπέρβατος-ον (ὑπερβαίνω) μτγν. ἐπὶ λέξεων, ὁ ὑπέρβατος, συγκεχυμένος, περιπεπλεγμένος : Θεοδώρ.1,633 **νόημα μεθυπέρβατον**, αὐτ.1,1250 **μεθυπέρβατός ἐστι τῶν ῥημάτων ἡ διάνοια.**
μεθυπερβάτως ἐπίρρ. μτγν. δι' ἀλλαγῆς τῆς συνήθους, τῆς κανονικῆς τάξεως τῶν λέξεων : Ἀμμών.Φιλ. εἰς Ἀριστλ.ΑΠρ.16,33.
μεθυπίδαξ-ακος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἀναβλύζων μέθυ, οἶνον : Διόδ.Ζων.ΑΠ 6,22,3 **πορφύρεόν τε βότρυν μεθυπίδακα, πυκνορρᾶγα.**
μεθυπλάνής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ μέθυος παροφερόμενος, ὁ μεθυσμένος : Γρηγ.Ναζ.3,1006Α.
μεθυπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ὑπὸ τοῦ οἴνου πληγείς, κτυπημένος, ὁ μεθυσμένος· πρβλ. οἰνοπλήξ : Καλλ.άπ.223 **τοῦ μεθυπλῆγος φροίμιον Ἀντιλόγου**, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠλ.4,306,3 **δισσῶν ἀρβυλίδων τὰν μὲν μίαν, οἷα μεθυπλήξ, ὤλεσεν.**
μεθυποδοῦμαι-έομαι μέσ. φορῶ ἄλλου ἀνθρώπου ὑποδήματα, ἀλλάζω παπούτσια : Ἀριστφ. Ἐκκλ.544 **μεθυπεδησάμην μιμουμένη σε καὶ κτυποῦσα τοῖν ποδοῖν.**
μεθυποστρέψιμος-ον σχόλ. γλωσσ. τοῦ παλινόστιμος : Σχόλ. Οππ.Ἀλ.1,616.
μεθυπόστρωσις-εως (ἡ) ἡ ἀλλαγὴ τοῦ στρώματος : Ἱππ.Ἀγμ.16 **χρηστότατον δὲ ἐστιν ἐν τῇσι μεθυποστρώσεσιν.**
μεθυποχώρησις-εως (ἡ) πιθ. ἔξωσις, ἀποβολή : Φιλούμ.π.Ἀέτ.9,23 **μ- τῆς τροφῆς.**
μεθυσειό (τὸ) δημ. κ. **μεθυσιό** ἢ μέθη, τὸ μεθῆσι.
μεθύσης (ὁ) μτγν. (ἀδόκιμος τ.) ὁ μεθυστής, ὁ μέθυσος : Λουκ.Ψευδοσ.5 **ὁ δεῖνά ἐστι μεθύσης**, Ἀθήν.15,685F **οὕτως δ' εἴρηκε τὸν μεθύσην.**
μεθύσι (τὸ) δημ. κ.-ῆσι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεθῶ, ἡ μέθη, ὁ πότος, ἡ οἰνοποσία: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 7,6 **σὲ χοροὺς μεθυσιοῦ | θὰ ξεπέσουμε, φρ. ἔγινε στουπὶ - τάπα - τύφλα στὸ μεθύσι** (εἶναι καθ' ὑπερβολὴν μεθυσμένος), - **κάνει καλὸ** μεθύσι (διατηρεῖ καὶ ἐν τῇ μέθῃ του καλὴν διάθεσιν ἢ συμπεριφοράν), - **τὸ 'ρριξε στὸ μεθύσι** (ἤρχισε νὰ πίνῃ, νὰ μεθᾷ)· ‖ κ. μτφ. : Παλαμ.Παρόκ.70,4 **ποὺ σοῦ ξύπναε τὸ σοφὸ μουσικὸ μεθύσι.**
μεθύσιον (τὸ) Ἡσ. «εἶδος ἀμπέλου».
μέθυσις-εως (ἡ) (μεθύω) ἡ μέθη : Θέογν.838.
μεθύσκω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. (συχν. κ. νεώτ.) **μεθῶ-άω**, μέλλ. μεθύσω, ἀόρ. α' **ἐμέθυσα**, ἐπ. **ἐμέθυσσα** (Νόνν.Δ 3,11), Ἀγαθ. ἐν ΑΠ 5,260), ἀπαρφ. **μεθύσαι**, παθ. μέλλ. **μεθυσθήσομαι** (Λουκ.Πένθ.13), ἀόρ. **ἐμεθύσθην** (Εὐρ.Κύκλ.1171, αἰολ. ἀπαρφ. **μεθύσθην** (Ἀλκ.35), παρακ. **μεμέθυσμαι** (Ἡδύλ.π. Ἀθήν.4,170D), μτβ. τοῦ μεθύω, κάμνω τινὰ νὰ περιέλθῃ εἰς κατάστασιν μέθης, τὸν μεθῶ : Ἀλεξ.214 **Διόνυσος οἶδε τὸ μεθύσαι μόνον**, Λουκ.Συρ.22 **οἴνῳ ἑωυτὴν μεθύσασα ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν**· ‖ κ. μέσ. κ. παθ. **μεθύσκομαι** μεθύω, περιέρχομαι εἰς κατάστασιν μέθης, οἰνοῦμαι : Ἡρ.1,133 **μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιέστατα** τῶν πραγμάτων, αὐτ.1,202 **ὀσφραινομένους . . μεθύσκεσθαι τῇ ὀδμῇ κατά περ Ἕλληνας τῷ οἴνῳ**, Εὐρ.Κύκλ.167 **ἅπαξ μεθυσθείη**, Ξεν.ΚΠ 1,3,11 **πίνων οὐ μεθύσκεται**, Δημ.23, ΚΔ Λουκ.12,45 **καὶ ἄρξηται . . ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι**, αὐτ.Ἐφ.5,18 **καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία**, Διήγ.Ἀχιλλ.350 **χρυσῆν λεκάνην ἔθηκαν μὲ τὸ κρασὶν** ὀμπρός του, **| ὡς ἂν ὁ μαῦρος μεθυσθῇ καὶ ἄρξεται τοῦ παίζειν**· ‖ ἀττ. ἐν χρ. κ.μτ. γενικ. : Πλάτ.Συμπ.203Β **μεθυσθεὶς τοῦ νέκταρος, οἶνος γὰρ οὔπω ἦν**· **2**) κτ. ἐπέκτ. παρέχω τινί τι ποτόν : Βάβρ.89,9 **θηλὴ μεθύσκει με μητρῴη**· ‖ διαβρέχω, ὑγραίνω : Φίλιππ.Θεσσ.ἐν ΑΠ 6,99 **ἔν τε γάλακτι πρωτογόνῳ βωμοὺς τοὺς ἱεροὺς μεθύσας**· **3**) ἐν μτφ. σημ. μεταδίδω εὐχάριστον, ἡδονικὸν συναίσθημα προκαλοῦν ποιάν τινα ζάλην, διατάραξιν τοῦ λογικοῦ, οἷον πως ἡ μέθη : Πλάτ.Νόμ.649D **πάνθ' ὅσα δι' ἡδονῆς μεθύσκοντα παράφρονας ποιεῖ**, Θεόφρ.Ὀσμ.46 **ὥσπερ μεθύσκων τὴν αἴσθησιν**· ‖ ὁμ. προκαλῶ πνευματικὴν σύγχυσιν, ζάλην, παραζάλην, ζαλίζω : Βέττ.Βάλ.347,26 **μεθύσασα ὕπνῳ τοὺς βαρβάρους, - ἡδονὴ μεθύσκουσα**· ‖ νεώτ. ὁμ. κ. παθ. : **ἐμεθύσθη ἐκ τῶν ἐπιτυχιῶν - ἐκ τοῦ πολιτικοῦ θριάμβου.**
μέθυσμα-ατος (τὸ) (μεθύω) μτγν. μεθυστικὸν ποτόν : ΠΔ Βασ.1.1,15 **οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα**, αὐτ.Ἱερ.13,13 **πληρῶ . . καὶ πάντας τοὺς κα-**

τοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ μεθύσματι, Φίλ.1,324 μεθύσματος ἀκράτου· ‖ κ. μτφ. : Φίλ.1,296.

μεθῠσοκότταβος-ον ὁ μεθύων, μεθοκοπῶν κατὰ τὸ παίγνιον τοῦ κοττάβου, ὄθ. ἐν παρατεταμένῳ συμποσίῳ : Ἀριστφ.Ἀχ.525 **πόρνην δὲ Σιμαίθαν ἰόντες Μέγαράδε νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι.**

μέθῠσος-ον [μεθύω] κ. νεώτ. κ. **μέθυσος-η-ον** ὁ ἀγαπῶν τὸν οἶνον, ὁ ἔκδοτος εἰς τὴν μέθην, ὁ οἰνοπότης, μεθύστακας, μπεκρής· Θωμ.Μ602 «μέθυσος ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ οὐδεὶς τῶν δοκίμων εἶπεν, ἐπὶ δὲ θηλυκοῦ Λιβάνιος· σὺ τοίνυν Ἀττικοῖς ἑπόμενος ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ μεθύων λέγε καὶ μεθυστικός . . , ἐπὶ δὲ θηλυκοῦ μεθύουσα καὶ μεθύση» : Μέν.67,1 **μεθύσους τοὺς εὐπόρους ποιεῖ,** ΠΔ Παροιμ.23,21 **πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει,** ΚΔ Κορινθ.1,5,1 **νῦν δὲ ἔγραφα ὑμῖν μὴ συναναμείγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ᾖ πόρνος . . ἢ μέθυσος,** Πλούτ.Βροῦτ. 5 **κράτει, μέθυσε,** Λουκ.Τίμ.55 **μέθυσος καὶ πάροινος οὐκ ἄχρις ᾠδῆς .. μόνον,** Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ. 3,195· ‖ κ. ἐπὶ γυναικῶν : Ἀριστφ.Νεφ.555 **γραῦς μεθύση,** αὐτ.Σφ.1402, Πολυδ.6,25, Λιβάν. 4,143,8 **οὐκ ἔστιν ἡ γυνή μοι μέθυσος.**

μεθῠσοχάρυβδις-εως (ἡ) κωμ. δν. μεθυούσης γυναικός, ἡ μέθυσος, ἡ οἱονεὶ εἰς Χάρυβδιν μεταβαλλομένη, ἡ κακῶς μεθύουσα· ΑΒ 51,22 «ἐπὶ γυναικὸς μεθύσου, οὐκ ἐπ' ἄρρενος» : Κωμ.Ἀδέσπ. 1077· πρβλ. παντοχάρυβδις.

μεθύστακας (ὁ) δημ. ἐπιτατ. τ. τοῦ μέθυσος, ὁ διαρκῶς μεθύων, ὁ οἰνοπότης, μπεκρής : Παλαμ. Παράκ.148,19 **ὅπως τσακίζει μὲ τὸ χτύπο χοντρῆς τῆς γροθιᾶς του γιὰ ἕνα παίγνιο ὁ κούφιος μεθύστακας . . τὸ γυαλένιο ποτήρι τ' ἀρχοντικό.**

μεθυστάς-άδος (ἡ) ἡ μέθυσος γυνή· κ. μτφ. Ἡσ. «μεθυστάδες, ὡς οἰνόπληγες μεθυστάδες γάμων· μεθύουσαι καὶ εἰς γάμους συνιοῦσαι, οἷον τὸ παρθένους λέγεσθαι ἀπέβαλον, ἢ αἱ βαρυνθεῖσαι ὑπὸ μέθης **οὐκέτι παρθένοι ἦσαν»** : Τραγ.Ἀδέσπ.1077.

μεθύστερος-α-ον ἐπὶ χρόνου, ὁ ὕστερος, ὁ μετ' ἔπειτα : Κρατῖν.119 **μεθυστέρῳ ἐν χρόνῳ·** ‖ κ. κτ. πληθ. ἐπὶ προσ., οἱ ἐπιγιγνόμενοι, οἱ μεταγενέστεροι : Αἰσχ.Ἑπτ.581 **καλὸν τ' ἀκοῦσαι καὶ λέγειν μεθυστέραις·** **2)** τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ χρόνου, μετὰ ταῦτα, ἔπειτα : Ὑμν.Δήμ.205 **ἣ δή οἱ καὶ ἔπειτα μεθύστερον εὔαδεν ὀργαῖς·** ‖ κ. ἐνάρθρως : Σοφ.Φιλ.1133 **οὐκέτι χρησόμενον τὸ μεθύστερον·** ‖ τοσοῦτον μετὰ ταῦτα, τοσοῦτον ὕστερον : Αἰσχ.Χο.516 **ἐκ τινος λόγου μεθύστερον τιμῶσ' ἀνήκεστον πάθος ;·** ‖ μτ. ἀρνήσεως, ἀμέσως, ἐν τῷ ἅμα, ἐντὸς ὀλίγου : Αἰσχ.Ἀγ.425 **παραλλάξασα διὰ χερῶν βέβακεν ὄψις οὐ μεθύστερον·** ‖ πολὺ βραδέως, ἀργά : Σοφ.Τρ.710 **ὧν ἐγὼ μεθύστερον, ὅτ' οὐκέτ' ἀρκεῖ, τὴν μάθησιν ἄρνυμαι.**

μεθυστής (ὁ) [μεθύω] μτγν., θηλ. **μεθύστρια** ὁ διαρκῶς μεθύων, ὁ μέθυσος, ὁ μπεκρής : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,2,7, Ἀγαθ.ΑΠ 5,295.5 **τοὺς δὲ μεθυστὰς καλλείψω λατάγων παίγμασι τερπομένους.**

μεθυστικίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ ἕνωσις ἀπαντῶσα εἰς τὴν ρίζαν κάβα-κάβα.

μεθυστικός-ή-όν [μεθύω] ἐπὶ ἀνδρῶν, ὁ εἰς μέθην ἐπιρρεπής, ὁ μέθυσος, ὁ μπεκρής· Φρύν.151 «μέθυσος γυνὴ καὶ μεθύση· μεθυστικὸς ἀνήρ» : Πλάτ.Πολ.573C **ὅταν μεθυστικός τε καὶ ἐρωτικὸς καὶ μελαγχολικὸς γένηται·** **2)** κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων μέθην, ὁ μεθύων : **μεθυστικὸν ποτόν·** ‖ κ. μτφ. ὁ φέρων εἰς ἔκστασιν, ὁ ἐνθουσιάζων εἰς μέγαν βαθμόν, ὁ ἐκτάκτως εὐάρεστος, ξελιγωτικός : Ἀριστλ.Πολιτ.1342b,25 **ὡς μεθυστικὰς λαμβάνων αὐτὰς** [τὰς ἀνειμένας ἁρμονίας], Παλαμ. Τάφ 20,11 **στρῶστε τὰ μεθυστικὰ | λευκόχρυσα ζαμπάκια, - μεθυστικὸν ἄρωμα.**

μεθύστρα (ἡ) δημ. γυνὴ μέθυσος, μπεκρού· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ λίαν εὐάρεστος, ὁ μεθυστικός, ξελιγωτικός : Παλαμ.Παράκ.29,15 **οἱ εὐωδιὲς οἱ μεθύστρες γύρω γύρω χυτές, | βρυσομάνες τους εἶχαν τὰ λουλούδια ἢ αὐτές ;·** **3)** ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ δακτύλου περὶ τὸν ὄνυχα, φλεγμονώδης παρωνυχία, λογυρίστρα, τριγυρίστρα.

μεθύστρια (ἡ) θηλ. τοῦ μεθυστής βλ.λ., γυνὴ ἀγαπῶσα τὸν οἶνον, μεθύστρα : Θεόπομπ.Κωμ.93.

μεθυσφᾰλής-οῦς-ές μτγν. μσν. ὁ σφάλλων, κλονούμενος ὑπὸ τοῦ οἴνου, ὁ παραπατῶν ὑπὸ μέθης : ΑΠλ.4,99 **μεθυσφαλὲς ἴχνος** [τὸ βάδισμα τοῦ μεθυσμένου], Νόνν.Δ18,151· **2)** ἐπὶ λαγύνου, ὁ διὰ τοῦ οἴνου φέρων κλονισμόν : Μάρκ.Ἀργεντ.ΑΠ 6, 248,1 **λάγυνε μεθυσφαλές.**

μεθυσφαλῶ-έω μτγν. σφάλλομαι, κλονοῦμαι ὑπὸ τῆς μέθης : Ὀππ.Κυν.4,204 **οἷα μεθυσφαλέων, ἑτεροκλονέων τε κάρηνον.**

μεθυτρόφος-ον ἐπὶ τῆς ἀμπέλου, ὁ παράγων οἶνον : Σιμων.183,1 **ἡμερὶ πανθέλκτειρα, μεθυτρόφε.**

μεθῠχάρμων-ονος-ον μτγν. ὁ χαίρων ἐπὶ τῷ οἴνῳ, ὁ εὑρίσκων ἡδονὴν ἐν αὐτῷ : Μαν.4,300.

μεθύω [μέθυ] κ. μσν. κ. νεώτ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. οἱ ἄλλοι χρόνοι ἀνήκουσι εἰς τὸ μεθύσκω βλ.λ., διατελῶ ἐν καταστάσει μέθης, εἶμαι μεθυσμένος, ἀντιθ. νήφω : Ὀδ.Σ 240 **νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικώς,** Θέογν.478, Ἀριστφ.Πλ.1048 **μεθύων γάρ, ὡς ἔοικεν, ὀξύτερον βλέπει,** Ξεν. Συμπ.2,26 **οὐ βιαζόμενος τοῦ οἴνου μεθύειν, ἀλλ' ἀναπειθόμενος,** Διόδ Σ 16,19 **οἱ στρατηγοὶ ἐκ τῆς μέθης μεθύοντες** ἐπειρῶντο **βοηθεῖν·** ‖ **τὸ μεθύειν** ἡ μέθη : Ἀντιφάν 187,2, Σοφ.ἀπ.758 **τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον·** ‖ κ. ἐνεργ. μεθύσκω, μεθῶ τινα : Τζέτζ.Χιλ.10,930 **Ὀδυσσεὺς τὸν Κύκλωπα μεθύει·** **2)** μτφ. μτ. δοτ. εἶμαι βεβρεγμένος, διάβροχος, ποτισμένος : Ἰλ.Ρ 390 **βοείην .. μεθύουσαν ἀλοιφῇ,** Βάβρ 114,1 **μεθύων ἐλαίῳ λύχνος,** Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,277 [χείμαρρος] **ὄμβροισι μεθύεις·** **3)** μτφ. ἐπὶ προσ. κατέχομαι ὑπὸ πάθους, οἷον ἔρωτος, φιληδονίας, τρυφηλότητος κτλ. : Ἀνακρ.19 **μεθύων ἔρωτι,** Ξεν.Συμπ.8,21 **μεθύοντα ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης,** Πλάτ.Κριτ.121Α **οὐ μεθύοντες ὑπὸ τρυφῆς διὰ πλοῦτον ἀκράτορες αὑτῶν ὄντες ἐσφάλλοντο,** αὐτ.Πολ.562D, Δημ.54 **ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων,** Διον.Ἀλ. Ρωμ.11,5 **μεθύετε τῷ μεγέθει τῆς ἐξουσίας,** Ἐπίγρ. ΑΠ 5,304 **μεθύω τὸ φίλημα,** Φιλόστρ.Σοφ.1,522 **οὐκ ἐμέθυε περὶ τὰς ἡδονάς,** Θεοφύλ.Σ 23 **καὶ ἐρωτικῶν μεθύοντες ἡδονῶν·** **4)** μτφ. εἶμαι κεκαρωμένος, ναρκωμένος, ἀποχαυνωμένος ἔκ τινος : Θεόκρ.22,98 **ἔστη πληγαῖς μεθύων,** Ὀππ.Ἀλ.5,228 **ἔκ τ' ὀδυνάων θὴρ ὀλοὸς μεθύῃ.**

μεθῶ-άω δημ., ἀόρ. **ἐμέθησα** κ. **-υσα,** μτχ. παθ. παρακ.-ισμένος κ.-υσμένος, μεθύσκω, κάμνω τινὰ νὰ περιέλθῃ εἰς κατάστασιν μέθης : Ἀραβ.Μυθ. Χαλ 223 **ἦτον ἀρκετὸν διὰ νὰ τὸν μεθύσῃ,** παροιμ. **μέθυσε τὸν ἄνθρωπο νὰ μάθῃς τὰ μέσα του, - τὸν ἐμέθυσαν καὶ τοῦ πῆραν τὰ λεφτά·** ‖ κ. ἐπὶ ἀ. ποτῶν μεθυστικῶν : **τὸ ἀφέντι μεθάει γλήγορα** [φέρει μέθην], **- καὶ τὰ ροσόλια ἂν πιῇς πολλὸ μεθᾶνε·** **2)** ἀμτβ. ἐν μέσ. σημ. οἰνοποτῶ, μεθύω, μεθύσκομαι : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 7,4 **γνωστικοὺς νὰ μεθύσουν θὰ βάνουμε, - μὴ τὸν φοβᾶσαι καὶ δὲ μεθάει, - ἐμέθυσε καὶ δὲ βλέπει μπροστά του·** ‖ κ. παθ. μ. κτ. μτχ. παρακ. **μεθυσμένος** ὁ διατελῶν ἐν μέθῃ : **σὰν εἶναι μεθυσμένος κάνει καβγάδες·** φρ. **μεθυσμένες κουβέντες** ὁμιλία, λόγοι ἀσυνάρτητοι ἢ παράλογοι ἀνθρώπου ἐν μέθῃ διατελοῦντος· ‖ **μεθυσμένες** ἀ. μεθύστρες αἱ παρωνυχίαι· ‖ παροιμ. **εἶδ' ὁ τρελλὸς τὸ με**

θυσμένο κι ἔφυγε (ἢ 'φοβήθηκε) (ἐπικινδυνότερος τοῦ παράφρανος πολλάκις ὁ μέθυσος), ὁμ. **ἀπὸ τρελλὸ καὶ μεθυσμένο μαθαίνεις τὴν ἀλήθεια·** || ὁμ. ἔχω τὸ πάθος τῆς οἰνοποσίας, εἶμαι μέθυσος, μπεκρολογῶ : **δὲν τοῦ 'φταναν τὰ χαρτιά, τώρα μεθάει κιόλα·** **3)** μτφ. προκαλῶ παρά τινι ἡδονικόν συναίσθημα μέχρι καὶ καρώσεως, κάμνω τινὰ νὰ παραλύσῃ ἀπὸ εὐχαρίστηση, ξελιγώνω : Κρυστ.Γκόλφω 2,155 **μὲ αὐτὸ τὸ πόδι τὸ μικρό, ποὺ μὲ μεθάει ἡ θωριά του·** || συσκοτίζω τὴν κρίσιν τινός, τὸν κάνω νὰ παραζαλισθῇ, οἷον ἐμπνέων εἰς αὐτὸν ἔχθραν κττ.: Λασκαρ.Μυστ 140 **τόνε φανατίζουνε καὶ τοῦ μεθοῦνε τὸ νοῦ σὲ τρόπο, ποὺ δὲν μπορεῖ πουλιὸ νὰ ὑποκριθῇ καὶ νὰ κρύφῃ** τὴ **χτηνώδη** του **φύση**, Παλαμ.Τόφ.34,12 **σὰν ψευδὰ παιδιάτικα λογάκια ποὺ μεθάνε·** || ὁμ. ἐπάγω σύγχυσιν τῆς διανοίας, συσκοτίζω τὴν κρίσιν, κάμνω τινὰ νὰ χάσῃ τὴν νηφαλιότητά του, τὴν ψυχραιμίαν του : **ἡ δόξα -ἡ ἐπιτυχία-ὁ πλοῦτος τὸν ἐμέθυσεν·** **4)** ὁμ. μτφ. ἀμτβ. ἐν μέσ. σημ. παραλύω ἐξ ἡδονικοῦ συναισθήματος, ἐκ μεγάλης εὐχαριστήσεως, ζαλίζομαι, ξελιγώνομαι : δ.δίστ. **ἐγὼ κρασὶ δὲν ἤπια, σὲ εἶδα καὶ μέθυσα,** ὁμ. **δὲ μέθυσ' ἀπὸ τὸ κρασὶ κι ἂς ἤπια μιὰ κανάτα | τί μεθυσμένος ἤμουνα γιὰ μιὰ γαλανομάτα,** παροιμ. **τόνε ποὺ μέθυσε τὸ βιὸς τὸν ξεμεθάει ἡ φτώχεια.**

μεί Ἐπιγρ. βοιωτ. ἀντὶ μὴ βλ.λ.

μειαγωγεῖον (τὸ) λεξ. ἡ μειαγωγία βλ.λ.· π. Σουΐδ. (ἄνευ ἑρμ.).

μειαγωγία (ἡ) Σουΐδ. ἡ προσφορὰ τοῦ θύματος μείου βλ.λ. εἰς τοὺς φράτορας· πρβλ. μειαγωγῶ.

μειᾰγωγός-όν (μεῖον, ἄγω) ὁ προσφέρων εἰς τοὺς φράτορας τὸ θῦμα μεῖον βλ.λ.· Ἁρποκρ. **«τὸ μὲν ἱερεῖον μεῖον προσηγορεύθη, μειαγωγὸς δὲ ὁ εἰσάγων»** : Εὔβουλ.116 **ὥσπερ μειαγωγὸς ἐστιῶν** (τὴν πόλιν)· πρβλ. μειαγωγῶ.

μειᾰγωγῶ-έω ἄγω τὸ μεῖον, προσφέρω ἐν τοῖς Ἀπατουρίοις τὸ πρὸς θυσίαν ὡρισμένον θῦμα τὸ καλούμενον μεῖον καὶ παραδίδω εἰς τοὺς φράτορας, δθ. θύω, θυσιάζω· AB 267 **«μειαγωγῆσαι· θῦσαι»·** **2)** ζυγοστατῶ, ζυγίζω· πρβλ. Ἀπολλ.π. Ἁρποκρ. **«οἱ φράτορες, φησίν, ἵνα μείζονας νέμωνται μερίδας, ἐφώνουν ἑστῶτες, ἱστάνειν δεῖν, μεῖον γάρ ἐστι»·** || κ. μτφ. : Ἀριστφ.Βατρ.798 **τί δέ; μειαγωγήσουσι τὴν τραγῳδίαν;** (θὰ ζυγίσωσι τὴν τραγῳδίαν ὡς ζυγίζουσιν ἀμνούς)· **3)** (μεῖον-ονος) μτγν. ζυγίζω ὀλιγώτερον, σκαρσοζυγιάζω, εἶμαι λιποβαρής, ακάρσος : Συνέσ.Ἐπιστ. 147 **ἐκεῖνοι μὲν γὰρ τοὔλαιον ζυγοστατοῦσι, ῥοπῇ τὴν ἀρετὴν ἐξετάζοντες, καὶ τὸ μειαγωγοῦν ἐν πλεονεκτήματος μοίρᾳ λογίζονται·** || γεν. μετρῶ : Δίων Κ 55 **ὅ τις ἂν ὑπηρέτης** μειαγωγήσῃ **δημόσιος** (ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν κλεψύδραν).

μειβομιανοί (οἱ) νεώτ. ἀνατ. ἀ. ταρσιαῖοι ἀδένες, ἀδένες ἐκτεινόμενοι καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ ταρσοῦ, παριστῶντες μεταβεβλημένους σμηγματογόνους ἀδένας ἐκκρίνοντες δὲ λιπαρὰν οὐσίαν, τὴν λήμην βλ.λ.

μεῖγμα-ατος (τὸ) κ. μίγμα βλ.λ.

M

μείγνυμι κ. νεώτ. κ. μίγνυμι κ. μ(ε)ιγνύω (Δαμόξ. 2,60, 'Αριστλ.ΖΙ 627a,23), (έν 'Επιγρ.'Αττ. συνήθ. διά τοῦ ει) κ. μίσγω (π.'Ομ.κ.'Ηρ. μ. κτ. ένεστ. κ. παρατ.), παρατ. ἐμ(ε)ίγνυν κ. ἐμείγνυον κ. ποι. μ(ε)ίγνυον (Πίνδ.Ν 4,21) κ. ἔμισγον κ. μέσ. ἐμ(ε)ιγνύμην κ. έπ. γ' πληθ. ἐμισγέσκοντο ('Οδ.Υ 7), μέλλ. μ(ε)ίξω κ. μέσ. μ(ε)ίξομαι ('Οδ.Ζ 136) κ. τετελ. μεμ(ε)ίξομαι ('Ησιοδ.'Εργ.179) κ. παθ. μέλλ. α' μ(ε)ιχθήσομαι κ. β' μιγήσομαι ('Ιλ.Κ 365), άόρ. ἔμ(ε)ιξα κ. μέσ. ἐμ(ε)ιξάμην (Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,22,3) κ. παθ. άόρ. α' ἐμίχθην (Αἰσχ.'Ικ.295) κ. έν έπ. άπαρφ. μιχθήμεναι ('Ιλ.Λ 438) κ. συνήθ. β' ἐμίγην κ. έπ. μίγην ('Ιλ.Φ 143) κ. έν έπ. άπαρφ. μιγήμεναι ('Ιλ.Ο 409) κ. μιγῆν (Παρμ.12,5) κ. έπ. άόρ. παθ. μέ τύπον ύπερσυντ. γ' έν. ἔμικτο ('Οδ.Α 433) κ. μίκτο ('Ιλ.Λ 354) κ. μτχ. μίγμενος έν μτδ, σημ. (Νίκ. 'Αλεξ.574), παρακ. μέμιχα (έν συνθ. μτ. τῆς σύν: Πολύβ.16,10,1) κ. μέσ. ἤ παθ. μέμιγμαι, ὑπερσυντ. ἐμεμίχειν (έν συνθ. μτ. τῆς σύν: Δίων Κ 47,45) κ. μέσ. έπ. ἐμέμικτο ('Ιλ.Δ 438), μτ. αἰτ. κ. δοτ. ἤ μτ. αἰτ. κ. δοτ. μτ. τῆς προθ. έν, συνήθ. έπὶ ὑγρῶν, άναμειγνύω, άνακατώνω: 'Οδ.Α 110 οἱ μὲν οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ· κ. παθ.: Πίνδ. Ν 3,77 ἐγὼ τόδε τοι πέμπω μεμιγμένον μέλι λευκῷ σὺν γάλακτι· ‖ όμ. έπὶ μὴ ύγροῦ μετὰ ύγροῦ: Αἰσχ.Χο.546 θρόμβῳ δ' ἔμ(ε)ιξεν αἵματος φίλον γάλα· ‖ όμ. έπὶ δύο ξηρῶν ἤ στερεῶν κ. παθ.: 'Οδ.Λ 123 ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ· ‖ κ.μτ.γενικ. μτ. τῆς ἐκ ἤ μετά: Πλάτ.Πρωτ.320D ἐκ γῆς καὶ πυρὸς μείξαντες καὶ τῶν ὅσα πυρὶ καὶ γῇ κεράννυται, αὐτ.Τιμ.35B μιγνὺς δὲ μετὰ τῆς οὐσίας καὶ ἐκ τριῶν ποιησάμενος ἕν· ‖ κ. μέσ. ὡς ένεργ.: "Ιων Χ έν ΑΠ 7,44, Νίκ.Θηρ.603· **2)** έπὶ έχθρικῆς έννοίας, συμπλέκω, συνάπτω: 'Ιλ.Ο 510 ἤ αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε (μάχεσθαι έκ τοῦ συστάδην), Πίνδ.Π 4,213 ἔνθα κελαινώπεσσι Κόλχοισιν βίαν μῖξαν Αἰήτᾳ παρ' αὐτῷ, Σοφ.ΟΚ 1047 εἴην ὅθι δαΐων ἀνδρῶν τάχ' ἐπιστροφαὶ τὸν χαλκοβόαν Ἄρη μίξουσιν, 'Απολλ.Ρ 2,78 χερσὶν ἐναντία χεῖρας ἔμ(ε)ιξεν· ‖ κ. παθ. συμπλέκομαι, συγκρούομαι, μάχομαι, πιάνομαι: 'Ιλ.Δ 456 ὡς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε πόνος τε, αὐτ.Ν 286 ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ, 'Οδ.Ε 317 μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξεν δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα· **3)** φέρω εἰς έπαφὴν ἤ σχέσιν πρός τι, ὅθεν περιπίπτω, καταντῶ: 'Οδ.Υ 203 ἄνδρας .. μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν, Πίνδ.Ν 4,21 Καδμεῖοί νιν .. ἄνθεσι μ(ε)ίγνυον (έκάλυπτον αὐτὸν δι' άνθέων), αὐτ.Ι 7(6),25 ᾧ πότμον.. Ἄρης ἔμ(ε)ιξεν (εἰς τὸν όποῖον .. έπέφερε τὸν θάνατον)· ‖ κ. μέσ.: Σοφ.'Ηλ.1485 βροτοὶ ξὺν κακοῖς μεμειγμένοι· **4)** παθ. έπὶ φιλικῆς έπιμιξίας, ἔρχομαι εἰς έπαφὴν μετά τινος, έπικοινωνῶ συναναστρέφομαι: 'Ιλ.Γ 209 Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν, αὐτ.Ε 134 Τυδεΐδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη, 'Οδ.Θ 196 οὔ τι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ (σῆμα), αὐτ.Ω 314 ἐώλπει μ(ε)ίξεσθαι ξενίῃ (ἤλπιζεν, ὅτι θὰ συνεδέετο μὲ δεσμοὺς ξενίας), Αἰσχ.Εύμ.69 αἷς οὐ μ(ε)ίγνυται θεῶν τις, 'Εμπ.59,1 ἐμίσγετο δαίμονι δαίμων· ‖ κ. άπολ.: 'Οδ.Δ 178 θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθα· **5)** όμ. π. 'Ομ. κ.'Ησιόδ. συχν. έπὶ σαρκικῆς μίξεως, έπὶ γυναικὸς ἤ έπὶ άνδρὸς ἤ καὶ άμφοτέρων, π. τραγ. μ. έπὶ άνδρός, συνέρχομαι, συνευρίσκομαι, συνουσιάζομαι: 'Ιλ.Ζ 161 κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι (έπὶ γυναικός), αὐτ.Ζ 165 ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ (έπὶ άνδρός), αὐτ.Ξ 295 οἷον ὅτε πρῶτόν περ ἐμισγέσθην φιλότητι (έπὶ άμφοτέρων), 'Οδ.Α 73 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα, αὐτ.Α 433, αὐτ.Χ 445, 'Ησιοδ.Θ 927 Ἥρη δ' Ἥφαιστον κλυτὸν οὐ φιλότητι μιγεῖσα γείνατο, 'Υμν.'Αφρ 151 σῇ φιλότητι μιγῆναι, 'Ηρ.2,64 καὶ τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἱροῖσι, Πίνδ.Π 3,14 πρόσθεν άκερσεκόμᾳ μιχθεῖσα Φοίβῳ, Σοφ.ΟΤ 791 ὡς μητρὶ μὲν χρείη με μιχθῆναι, 'Αριστφ.Βάτρ. 1081 μιγνυμένας τοῖσιν ἀδελφοῖς, Πλάτ.Νόμ.838C Μακαρέας τινὰς ἀδελφαῖς μιχθέντας λαθραίως· κ. μτ. συστ. αἰτ: 'Ιλ.Ο 33 φιλότης τε καὶ εὐνή, ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο· κ. άπολ.: 'Ιλ.Ι 276 ἐπὶ δὲ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι· ‖ έπὶ ζώων: 'Υμν.'Ερμ.493 βόες ταύροισι μιγεῖσαι, Πίνδ.Π 2,45 Κένταυρον, ὃς ἵπποισι Μαγνητίδεσσιν ἐμίγνυτ' ἐν Παλίου σφυροῖς· **6)** όμ. έπὶ πραγμ., εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ, εἰσδύω, άνακατώνομαι: 'Ιλ. Γ 55 ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης, αὐτ.Κ 457 φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη, αὐτ. Ο 409 κλισίῃσι μιγήμεναι (εἰσέρχεσθαι εἰς τὴν σκηνήν καὶ έκεῖ μάχεσθαι), αὐτ.Ψ 73 μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο (διαβαίνειν τὸν ποταμόν), Πίνδ.Π 4,251 ἔν τ' ὠκεανοῦ πελάγεσσι μίγεν, αὐτ.Ο 1,91 ἐν αἱμακουρίαις ἀγλααῖσι μέμικται (παρευρίσκεται κατὰ τὴν έορτὴν ταύτην)· **7)** όμ. κ. μτ. δοτ. λαμβάνω: Πίνδ.Ν 1,18 φύλλοις ἐλαιᾶν μιχθέντα, αὐτ.Ν 2,22 ἐν ἐσλοῦ Πέλοπος πτυχαῖς ὀκτὼ στεφάνοις ἔμιχθεν (σχόλ. «έν Πελοποννήσῳ ἔλαβον όκτὼ νίκας»)· **8)** όμ. μτ. δοτ. κυριεύομαι, καταλαμβάνομαι: Πίνδ.Ν 1,56 ἔστα δὲ θάμβει δυσφόρῳ τερπνῷ τε μιχθείς· **9)** ρηματ.π. μ(ε)ικτός, μεῖξις κ.μίξις, μ(ε)ῖγμα, κ.μίγμα, μιγάς, μίγδην, μίγδα.

μειδάμων-ονος (ό,ή) φιλομειδής, φαιδρός, εὔχαρις: 'Υμν.'Ισ.147.

μειδάμων βοιωτ., ἰων. μηδαμῶν, γενικ. πληθ. τοῦ μηδείς βλ.λ. άντὶ μηδένων.

μειδάω έπ., μ. γ' έν. άόρ. μείδησε(ν) ('Ιλ.Α 595) κ. μτχ. μειδήσας ('Ιλ.Α 596) κ. άπαρφ. μειδῆσαι ('Υμν. Δήμ.204), μειδιῶ, χαμογελῶ: 'Ιλ.Α 596 μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον, αὐτ.Ε 180 μείδησεν δὲ Καλυψὼ δῖα θεάων, 'Ησιοδ.Α 115 μείδησεν δὲ βίη 'Ηρακληείη, Βάθρ.94,6 κάρχαρόν τι μειδήσας (μειδιάσας οὕτως, ὥστε νὰ δεικνύῃ τοὺς όδόντας του)· **2)** ρηματ. π. μειδάμων, μείδημα.

μειδέ 'Επιγρ. βοιωτ. τ. άντὶ μηδέ βλ.λ.

μείδημα-ατος (τὸ) (μειδάω) ποι. τὸ μειδίαμα, τὸ χαμόγελο: 'Ησιοδ.Θ 205 παρθενίους τ' ὀάρους μειδήματά τ' ἐξαπάτας τε τέρψιν τε γλυκερὴν φιλότητά τε μειλιχίην τε.

μειδίαμα-ατος (τὸ) (μειδιῶ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. μειδίασμα ('Ησ.), ἡ πρᾶξις τοῦ μειδιᾶν, τὸ χαμογέλασμα, τὸ χαμόγελο: Πλούτ.Σύλλ.35 συνεχεῖς προσώπων καὶ μειδιαμάτων διαδόσεις, αὐτ.Κάτ. Νεωτ.5 μειδίαμα τῷ σεμνῷ παρεῖχεν οὐκ άπάνθρωπον, Λουκ.Δ ς Κατ 28 μειδίαμα δὲ παρὰ τῶν

ἀκουόντων, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.24,-πικρὸν - εἰρωνικὸν μειδίαμα, - μὲ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη.

μειδίασις-εως (ἡ) (μειδιῶ) μτγν. τὸ μειδίαμα, τὸ χαμόγελο : Πολυδ.6,199, Πορφ.'Αποχ.4,6.

μειδίασμα-ατος (τὸ) π. 'Ησ. κ. μειδίαμα βλ.λ.

μειδιασμός (ὁ) (μειδιῶ) σχόλ. τὸ μειδίαμα, τὸ χαμόγελο : Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.165.

μειδιαστικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἔχων κλίσιν πρὸς τὸ μειδιᾶν, ὁ φιλομειδής, ὁ εὔχαρις συνήθως : Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.27.

μειδιῶ-άω κ. μον. κ. νεώτ. ἀμτβ. π. 'Ομ. μ. ἡ μτχ. **μειδιόων** κ. ἐπ. παρατ. **μειδιάασκε** (Κόϊντ.9,117), ἀόρ. **ἐμειδίᾶσα** κ. μτχ. **μειδιάσας** κ. αἰολ. θηλ. **μειδιάσαισα** (Σαπφ.1,14), γελῶ μόνον διὰ τῆς συσπάσεως τῶν χειλέων χωρὶς νὰ καγχάζω, χαμογελῶ : 'Ιλ.Η 212 **μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι**, αὐτ.Φ 491, 'Αριστφ.Θεσμ.513 **θεῖ μειδιῶσα πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ λέγει**, Πλάτ.Παρμ.130Α καὶ θαμὰ **εἰς ἀλλήλους βλέποντας μειδιᾶν ὡς ἀγαμένους τὸν Σωκράτη**, Λουκ.'Εταιρ.Δ 3,2 **καὶ ἡ Θαΐς ἐμειδία βλέπουσα πρὸς ἐμέ**, Βί.'Αλεξ.3205 **τὸ τέλος ἐμειδίασε καὶ γράφει παραυτίκα ἀντίγραφον ἐπιστολήν**, - **ἐμειδίασεν εἰρωνικῶς**· ‖ φρ. **εἴρωνι σοῦ ἐμειδίασαν** (πλανᾶσαι νομίζων ὅτι θα τύχῃς τοῦ ποθουμένου)· 2) μτφ. ἔχω ὄψιν φαιδράν, γαληνιαίαν : ΑΠ 10,6 **μειδιάει θάλασσα**, - **ἡ τύχη ἤρχισε νὰ μοῦ μειδιᾷ** (νὰ μοῦ δεικνύηται εὐνοϊκή)· 3) ρηματ. π. μειδίαμα, μειδίασις, μειδιασμός, μειδιαστικός.

μεῖδος 'Ησ. «μείδημα, γέλως».

μειζονάκις (ἐκ τοῦ μείζων) ἐπίρρ. μτγν. ἐν μείζονι μέτρῳ, πλεονάκις, ἀντίθ. ἐλαττονάκις : Νικόμ. 'Αριθμ.2,17· πρβλ. 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.95Ρ.

μειζονία (ἡ) πάπ. ἡ ὑπηρεσία, τὸ καθῆκον τοῦ μείζονος βλ.λ.2).

μειζονότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ κατὰ ποσὸν ὑπεροχή, τὸ μέγα πλῆθος, ὁ πολὺς ἀριθμός, ἀντίθ. ἐλαττονότης : 'Ιάμβλ.Πυθ.26,115 **τὴν μεταξύτητα .. συμπληρωτικὴν τῆς ἐν αὐτοῖς μειζονότητος**, αὐτ. Νικ.'Αριθμ.33Ρ.

μειζόνως (μείζων) ἐπίρρ., ἰων. μεζόνως πλειότερον, μᾶλλον : 'Ηρ.3,128 **τὰ λεγόμενα ἐκ τῶν βιβλίων ἔτι μεζόνως**, Εὐρ.'Εκ.1121 **οὐκ ἀπώλεσ' ἀλλὰ μειζόνως**.

μειζότερος-α-ον μτγν. ἀντὶ μείζων βλ.λ., συγκρ. τοῦ μέγας.

μείζων-ονος-ον κ. μον. κ.νεώτ. συγκρ. τοῦ μέγας, κ. **μειζονώτερος** (Αἰσχ.άπ.434), ἰων. **μέζων**, κ. δοτ. πληθ. **μεζόνεσσι**, δωρ. **μέσδων**, βοιωτ. **μέσσων**, μτγν. κ. **μειζότερος** (ΚΔ'Ιω.'Επ.3,4), ὁ μεγαλύτερος, ὁ πλειότερος τοῦ δέοντος : 'Ιλ.Γ 168 **ἤ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασιν**, Θουκ.4,119 **καὶ ξυνῆσαν ἐν αὐτῇ περὶ τῶν μειζόνων σπονδῶν διὰ παντὸς ἐς λόγους**, Θεόφρ.Μεταφ.310,19 **τὸ δὲ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν σφαιρῶν τῆς αἰτίας μείζονα ζητεῖ λόγον**, 'Αριστείδ.1,267 **οὐδένες οὔτε μείζονα οὔτ' ἐλάττονα ἀπεμνημόνευσαν χάριν**, Πάπ. **ἐλευθέρας εἶναι κελεύω Μαρκέλλαν δούλην μου μείζονα ἐτῶν τριάκοντα**, Βί.'Αλεξ. 542 **μείζων βοός, ἐγέννησεν ἄρσεν ἀγαθῇ τύχῃ**· ‖ πρὸς δήλωσιν ἰσχυρᾶς ἀρνήσεως, ἐν φρ. **οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον** οὐδόλως, οὐδαμῶς, οὐδὲν ἀπολύτως : Σοφ.Τρ.323 **οὐδαμὰ προὔφηνεν οὔτε μείζον' οὔτ' ἐλάττονα**, Διον.'Αλ.Συνθ.4· ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Σοφ.Φιλ.456 **ὅπου δ' ὁ χείρων τἀγαθοῦ μεῖζον σθένει**, Εὐρ.'Ικ.216· ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. ἐμπροθ. : Σοφ.Φιλ.259 **ἡ δ' ἐμὴ νόσος ἀεὶ τέθηλε κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται**· ‖ νεώτ. φρ. **κατὰ μείζονα λόγον** κατὰ μεγαλυτέραν αἰτιολογίαν, ὑποχρέωσιν : **ἀφ' οὗ καὶ σὺ εἶσαι πτωχός, ὀφείλεις κατὰ μείζονα λόγον νὰ βοηθῇς τοὺς πένητας**· 2) ὡς τίτλος, ἀρχηγός : Πάπ. **μείζων κώμης**· 3) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ **μείζων πρότασις** ἡ περιέχουσα γενικὸν κανόνα, ἐφ' οὗ στηρίζονται αἱ δύο ἄλλαι προτάσεις· πρβλ.ἐλάσσων 6)· 4) νεώτ. ναυτ. **μείζονα ἱστία** ὁμαδικὴ ὀνομασία τῶν ἱστίων ἀκατίου, μεγίστης, δολωνίου καὶ δόλωνος παντὸς ἱστιοφόρου, τὰ μαγγιῶρα πανιά· 5) νεώτ. μουσ. **μείζων κλῖμαξ** ἡ διαδοχὴ τῶν ἑπτὰ φθόγγων τῆς κλίμακος· πρβλ. ἐλάσσων 6)· 7) νεώτ. ἀνατ. **μεῖζον ἐπίπλοον** πτυχὴ τοῦ περιτοναίου, παριστῶσα πλατὺ τετράπλευρον πέταλον.

μείης (ὁ) ὡς ἐτυμολ. τοῦ μείς, ἀρχ. τ. τοῦ μὴν βλ.λ. : Πλάτ.Κρατ.409C **ὁ μὲν μεὶς ἀπὸ τοῦ μειοῦσθαι εἴη ἂν μείης ὀρθῶς κεκλημένος**.

μειθέν 'Επιγρ. βοιωτ. ἀντὶ μηδέν, ὁμ. κ. **μειδενί** ἀντὶ μηδενί.

μεικτός-ή-όν νεώτ. κ. **μικτός** βλ.λ.

μεῖλαξ Σουΐδ. «ὁ λειμών, ὁ παράδεισος».

μείλας ἐπ. ἀντὶ μέλας βλ.λ. : 'Ιλ.Ω 79 **μείλανι πόντῳ**.

μείλια (τὰ) (μειλίσσω, μειλίχιος) σπαν. κτ. ἐν. ἐπὶ προικός, τὰ μειλίσσοντα, τὰ τέρποντα, φαιδρύναντα τὸν ἄνθρωπον· Εὐστ. «φερνὴ γὰρ ἡ τῆς γυναικὸς προίξ· οἷον, προθεὶς φερνὰς πατήρ· ἣν "Ομηρος καὶ μείλια ἢ ἐπιμείλια λέγει, διὰ τὸ τὸν ἄνδρα μειλίσσειν, ἤτοι κατὰ μέλι γλυκαίνειν» : 'Ιλ. Ι 147 **ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔ πώ τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί**, Λουκ.'Επιγρ.2 **καὶ πόσιν αὐτὸν θῆκε θυγατρὸς ἑῆς πόλλ' ἐπὶ μείλια δούς**· ‖ ἐπὶ παιγνιδίων : 'Απολλ.3,146 **μείλια δ' ἔκβαλε πάντα** (σχόλ. «παίγνια δι' ὧν οἱ παῖδες μειλίσσονται»· 2) κειμήλια, πολύτιμα πράγματα : 'Απολλ.Ρ 4,1190 **μείλιά τε χρυσοῖο**· 3) ἀφιερώματα ἐξ εὐγνωμοσύνης ἢ πρὸς παράκλησιν, δῶρα ἱλαστήρια : 'Απολλ.Ρ 4,1549 **αὐτίκα δ' 'Ορφεὺς κέκλετ' 'Απόλλωνος τρίποδα μέγαν ἔκτοθι νηὸς δαίμοσιν ἐγγενέταις νόστῳ ἔπι μείλια θέσθαι** (σχόλ. «τὰ ἐκμειλίξασθαι δυνάμενα δῶρα»)· ‖ σπαν. κτ. ἐν. τὸ συντελοῦν πρὸς παῦσιν τῆς κακοκαιρίας τῆς κωλυούσης τὸν πλοῦν : Καλλ. "Αρτ.230 **σοὶ δ' 'Αγαμέμνων πηδάλιον νηὸς σφετέρης ἐγκάτθετο νηῷ, μείλιον ἀπλοΐης, ὅτε οἱ κατέδησας ἀήτας**· ‖ προσφορὰ εἰς θεόν : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,75 **χρυσείαις πλέξας μείλιον ἀμφιδέαις**· 4) ἱκανοποίησις, τιμωρία : 'Απολλ.Ρ 3,594 **νόσφισιν δ' οἱ αὐτῷ φάτ' ἐοικότα μείλια τίσειν** (σχόλ. «τιμωρίαν ἀποτίσειν»).

μείλιγμα-ατος (τὸ) (μειλίσσω) π. 'Ομ. μ. ἐν τῷ πληθ. πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς τέρψιν, καταπράϋνσιν, τὸ γλύκασμα : 'Οδ.Κ 217 **αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ** (Εὐστ. «κρέα τινὰ ἢ μαγδαλιὰ μειλίσσουσα κύνας») (τὰ καταπραΰνοντα τὴν πεῖναν τῶν κυνῶν), Εὐρ.ἀπ.1053 **μισῶ δ' ὅταν τις καὶ χθονὸς στρατηλάτης μὴ πᾶσι πάντα προσφέρῃ μειλίγματα**· ‖ σπαν. κτ. ἐν. : Νίκ.ἀπ.75 **καὶ μορέης, ἣ παισὶ πέλει μείλιγμα νέοισι**· 2) μτφ. πᾶν ἐξιλεωτικὸν καὶ καταπραϋντικὸν μέσον : Αἰσχ. Εὐμ.886 **γλώσσης ἐμῆς μείλιγμα καὶ θελκτήριον**, Φίλ.2,28 **μειλίγματα λύπης**, Πλούτ.Πομπ.47 **Σκιπίωνι ὀργῆς μείλιγμα τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καταινέσας**· 3) μτφ. θεραπευτικὸν μέσον : Νίκ. Θηρ.896 **καὶ μὴν καὶ σίσυμβρα πέλει μειλίγματα νούσων**· 4) κτ. πληθ. ἐξιλαστήριοι προσφοραὶ πρὸς νεκρούς, θυσία ἐξιλεωτική : Αἰσχ.Χο.15 **χοὰς φερούσας νερτέροις μειλίγματα**, αὐτ.Εὐμ.107 **χοάς τ' ἀοίνους, νηφάλια μειλίγματα**, 'Ορφ.'Αργ. 571 **ψυχὰς ἱλασάμην, σπένδων μειλίγματα χύτλων**, 'Αντωνῖν.Λιβ.25,170 **καὶ αὐταῖς καθ' ἕκαστον ἔτος κόροι τε καὶ κόραι μειλίγματα φέρουσιν**· ‖ νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ λαογραφίᾳ, προσφοραὶ διαφόρων τροφίμων, γλυκισμάτων κ. ἄ. εἰς πνεύματα πρὸς ἐξιλασμόν· 5) ἄρτυμα φαγητοῦ : 'Αθήν. 3,109Β **ὃς οὕτω κέκραται τοῖς μειλίγμασι καὶ τῇ**

μαλακότητι· **6)** ἐπὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὁ ἐραστής : Αἰσχ.Ἀγ.1439 **Χρυσηίδων μείλιγμα τῶν ὑπ' Ἰλίῳ**· **7)** φαιδρόν, ἡδὺ ᾆσμα : Θεόκρ.22,221 **λιγεῶν μειλίγματα Μουσέων**· **8)** μτγν. μετρία, περιορίζουσα, μετριάζουσα ἔκφρασις : Λογγῖν. Ὑφ.32,3 **μειλίγματα τῶν θρασειῶν μεταφορῶν.**

μειλικτήριος-ον (μειλίσσω) ὁ πρὸς τὸ μειλίσσειν κατάλληλος, ὁ εὐμενητικός, καταπραϋντικός, ἐξιλεωτικός : Σουΐδ.ἐν λ. ποντίφηξ **εὐχὰς γὰρ οὗτος πρὸ τῷ ποταμῷ μειλικτηρίους ποιησάμενος**· ‖ **τὰ μειλικτήρια** ὡς οὐσ. (ἐνν. ἱερά) θυσίαι ἐξιλεωτικαί, ἱλαστήριοι : Αἰσχ.Πέρσ.610 **ἅπερ νεκροῖσι μειλικτήρια, βοός τ' ἀφ' ἁγνῆς λευκόν.. γάλα**· πρβλ. μείλιγμα 4).

μειλικτικός-ή-όν ὁ μειλικτήριος βλ.λ.

μειλικτικῶς ἐπίρρ. σχόλ. κατὰ τρόπον μειλικτήριον : Σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.233 **οὐκ ἀπειλητικῶς, ἀλλὰ μειλικτικῶς.**

μειλικτός-ή-όν (μειλίσσω) μτγν. πιθ. ὃ δν δύναταί τις νὰ καταπραΰνῃ, νὰ ἐξιλεώσῃ : Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ. 35,8 **μύθους μειλικτοὺς ἀνδρῶν ἔργοις**· ‖ συνήθ. ἐν συνθ. οἷον ἀμείλικτος, δυσμείλικτος.

μείλικτρα (τὰ) μτγν. τὰ μειλίγματα βλ.λ.4) : Ἀπολλ.Ρ 4,712 **ἡ δ' εἴσω πελάνους μείλικτρά τε νηφαλίῃσι καῖεν ἐπ' εὐχωλῇσι.**

μειλίνεος-α-ον μτγν. ποι. ὁ ἐκ ξύλου μελίας, ὁ μέλινος, ἃ. μείλινος : Ὀππ.Κυν.4,383 **ὑπὸ μειλινέοισι πάγοισι.**

μειλινόεις-εντος-εσσα-εν ἐσφ.γρ. ἀντὶ μηλινόεις βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.173.

Μειλίνόη (ἡ) μτγν. εὐφημιστικὸν ὄνομα τῆς Ἑκάτης : Ὀρφ.Ὕμν.71 (κῶδ. Μηλινόη).

μείλινος-η-ον ἐπ. ἀντὶ μέλινος βλ.λ. : Ἰλ.Ε 655 **ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος Τληπόλεμος.**

μεῖλιξις-εως (ἡ) (μειλίσσω) λεξ. ἡ ἐξιλέωσις, καταπράϋνσις : Σουΐδ. ἐν λ. μειλίγμασιν καὶ **τὸν τρόπον τῆς μειλίξεως οὐδ' αὐτὸν ἀπεκρύψατα.**

μείλιον (τὸ) συνήθ. κτ. πληθ. τὰ μείλια βλ.λ.

μειλίσσω, ἐπ. ἀπαρφ. **μειλισσέμεν**, ἐπ. μέσ. ἀόρ. **μειλίξατο**, εὐφραίνω, ἡδύνω, γλυκαίνω· Ἡσ.«προσηνῆ καὶ κεχαρισμένα πράττω», Εὐστ. «κατὰ μέλι γλυκαίνω» : Ἰλ.Η 410 **πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα** (εὐχαριστεῖν τοὺς νεκροὺς διὰ τοῦ παρέχειν αὐτοῖς πυράν)· ‖ ξενίζω, φιλεύω, φιλοξενῶ τινα : Θεόκρ.16,28 **τραπέζῃ μειλίξαντ' ἀποπέμψαι**· **2)** μτφ. ἐπὶ ποταμῶν, ἀρδεύων καθιστῶ καρποφόρον τὴν γῆν, οἱονεὶ εὐφραίνω δι' ἀφθόνων πλημμυρῶν : Αἰσχ.Ἱκ.1029 **λιπαροῖς χεύμασι γαίας.. μειλίσσοντες οὖδας**· **3)** μτ. αἰτ. προσ. κ. πράγμ. καταπραΰνω, καθησυχάζω, ἐξιλεώνω : Εὐρ.ΙΑ 1324 **μειλίσσων αὔραν ἄλλοις ἄλλαν θνατῶν λαίφεσι χαίρειν**, αὐτ.Ἑλ.1339, Λυκόφρ.542 **ὅταν λοιβαῖσι μειλίσσωσιν ἀστεργῆ Κράγον**, Ἀπολλ.Ρ 4,708 **μείλισσε χύτλοισι**· ‖ κ. παθ. καταπραΰνομαι : Ὕμν.Δήμ.290, Ἀπολλ.Ρ 3,531 **πυρὸς μειλίσσετ' ἀϋτμή**· ‖ μέσ. ἐξευμενίζω, ἐξιλεώνω : Ἀπολλ.Ρ 1,860 **Κύπριν ἀοιδῇσιν θυέεσί τε μειλίσσοντο**, Φιλόστρ.Ἀπολλ.7,23 **οὓς ἔδει μειλίττεσθαι τῇ ἀπομαγδαλιᾷ ταύτῃ** (οἱ συκοφάνται), Τρυφιόδ. 283 **τὸν δ' ὁ γέρων ἀγανῇ μειλίξατο φωνῇ**· **4)** μέσ. μεταχειρίζομαι γλυκεῖς καὶ πραϋντικοὺς λόγους, ὁμιλῶ φιλικῶς : Ὀδ.Γ 96 **μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων**· **5)** δαμάζω, καταδάλλω, ὑποτάσσω: Πλούτ.Ἠθ.330Β **ἔθνη δυσκάθεκτα, καὶ μαχόμενα καθάπερ ζῷα, τιθασεύων καὶ μειλισσόμενος**· **6)** παρακαλῶ : Ἀπολλ.Ρ 4,416 **ἐγὼ κεῖνόν γε τεάς ἐς χεῖρας ἱκέσθαι μειλίξω**· ‖ κ. μέσ. ἐπικαλοῦμαι, ἐπιμαρτύρομαί τινα ἐνώπιόν τινος : Ἀπολλ.Ρ 3,985 **πρός σ' αὐτῆς Ἑκάτης μειλίσσομαι ἠδὲ τοκήων**· **7)** ρηματ.π. μειλικτός, μείλιγμα, μείλιξις, μειλικτήριος, μειλικτικός, μείλικτρα.

μειλίχη (ἡ) μτγν. χειρόκτιον τῶν πυκτευόντων κατεσκευασμένον ἐξ ἱμάντων ὠμοῦ βοείου δέρματος κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ μορφήν, ὅτε δὲν εἶχε προσκεκολλημένους ἥλους, μαλακὸς ἱμὰς τῶν πυκτῶν : Παυσ.8,40,3 **αἱ δὲ ἐκ βοέας ὠμῆς ἱμάντες λεπτοὶ τρόπον τινὰ ἀρχαῖον πεπλεγμένοι δι' ἀλλήλων ἦσαν αἱ μειλίχαι.**

μειλιχία (ἡ) (μειλίχιος) κ. ἐπ. -ίη ἡ πραότης, ἡ ἐνδοτικότης, χαλαρότης : Ἰλ.Ο 741 **τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο** (σχόλ. «ἐν τοῖς χερσὶν ἡμῶν καὶ ἐν τῷ μάχεσθαι ἡ σωτηρία, οὐ γὰρ ἐν τῷ μειλιχίους ἡμᾶς καὶ πράους εἶναι τοῖς πολεμίοις»)· **2)** εὐμένεια, φιλοφροσύνη : Ἡσίοδ. Θ 206 **τέρψιν τε γλυκερὴν φιλότητά τε μειλιχίην τε**, Ἀπολλ.Ρ 2,1279· **3)** Ἡσ. «ἱκετεία».

μειλιχιεῖον (τὸ) Ἐπιγρ. ὁ τοῦ μειλιχίου Διὸς ναός.

μειλίχιος-ία-ιον (μειλίσσω) κ. νεώτ. κ. **μειλίχιος-ον**, π. Ὁμ. συνήθ. κτ. δοτ. πληθ. μτ. οὐσ. ἢ ἄνευ οὐσ., ὁ γλυκύς, καταπραϋντικός, χαρίεις, ἱλαρός, ἤπιος, προσηνής : Ἰλ.Δ 256 **αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν**, αὐτ Μ 267 **ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσιν νείκεον**, Ὀδ Ζ 148 **μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον**, αὐτ.Θ 172 **ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει αἰδοῖ μειλιχίῃ** (Εὐστ. «τὸ αἰδοῖ μειλιχίῃ, ἢ τὴν ἐκ τῶν ἀκουόντων αἰδῶ λέγει ἢ τὴν τοῦ ἀγορεύοντος, ὅτε μὴ θρασύστομος ᾖ, ἀλλὰ μειλίχιος ἐν τῷ λαλεῖν»), Ἡσίοδ.Θ 92 **θεὸν ὡς ἱλάσκονται αἰδοῖ μειλιχίῃ**· ‖ ἐπίθ. τῶν θεῶν, οἷον τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν ἐξιλεούντων αὐτὸν διὰ μειλιχίων ἱερῶν, τοῦ Διονύσου, τῆς Ἀφροδίτης κ.ἄ. : Θουκ.1,126 **ἔστι γὰρ καὶ Ἀθηναίοις Διάσια, ἃ καλεῖται Διὸς ἑορτὴ Μειλιχίου μεγίστη**, Ξεν. Ἀν.7,8,4 **Ἐμπόδιος γάρ σοι ὁ Ζεύς ὁ μειλίχιός ἐστι**, Πλούτ.Ἠθ.994Α **καὶ τὸν Ἡμερίδην καὶ Μειλίχιον αἰσχύνετε Διόνυσον**, Παυσ.2,20,1 **ἄγαλμά ἐστι καθήμενον Διὸς Μειλιχίου**, Παῦλ. Σιλ.ΑΠ 5,225 **ἐν δὲ γαλήνῃ νηφάλια σπείσω Κύπριδι Μειλιχίῃ**· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. μειλιχίως, ἠπίως, πράως : Μόσχ.2,97 **μειλίχιον μυκήσατο**· **2)** **τὰ μειλίχια** ὡς οὐσ. (ἐνν. ἱερά), προσφοραὶ ἱλαστήριοι : Πλούτ.Ἠθ.417C **δαιμόνων δὲ φαύλων ἀποτροπῆς ἕνεκα φήσαιμ' ἂν τελεῖν μειλίχια καὶ παραμύθια**· ‖ ποι. κ. ἐπὶ πηγῆς, ἡ εὐάρεστον ἔχουσα ὕδωρ : Σοφ.ΟΚ 159 **κάθυδρος οὗ κρατὴρ μειλιχίων ποτῶν ῥεύματι συντρέχει** (σχόλ. «μειλιχίων ποτῶν, γλυκέων ποτῶν, ὅ ἐστι, μέλιτος, οἷς μειλίσσουσι τὰς θεάς»).

μειλιχιότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μειλιχίου, ἡ πραότης, ἠπιότης, γλυκύτης, προσήνεια : ἡ **μειλιχιότης τῶν τρόπων - τοῦ ἤθους.**

μειλιχίως ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μειλίχιον, πράως, ἠπίως : Ἀπολλ.Ρ 2,467 **μειλιχίως ἐρέτῃσι μετηύδα**, αὐτ.3,319 **μειλιχίως προσέειπεν.**

μείλιχμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ μείλιγμα βλ.λ.4).

μειλιχόβουλος-ον μτγν. ὁ μειλίχια βουλευόμενος, ἤπιος, πρᾶος : Πρόκλ.Ὕμν.7,40 **ἵλαθι, μειλιχόβουλε.**

μειλιχόγηρυς-υος-υ ὁ μειλιχίαν ἐκπέμπων φωνήν, γλυκομίλητος, γλυκόφωνος : Τυρτ.12,8 **γλῶσσαν μειλιχόγηρυν.**

μειλιχόδωρος-ον ὁ δωρούμενος εὐχάριστα, γλυκέα δῶρα : Ἑρμιππ.82,2 **μάγνητα δὲ μειλιχόδωρον καὶ θάσιον**, Ἀνών.π.Στοβ.Ἐκλ.1,68 **Ὑγιείας μειλιχοδώρου**, Πρόκλ.Ὕμν.1,21 **μ- Παιήων.**

μειλιχόθυμος-ον πάπ. κ. μσν. ὁ τερψίθυμος, τερπνός, εὐχάριστος : Λέων Μαγεντ.2,563 **μειλιχόθυμον ἔαρ.**

μειλιχομειδής-οῦς-ές κ. **μειλιχόμειδος** βλ.λ.· π. Ἡσ. (κῶδ. μειλιχομετίδης).

μειλιχόμειδος-ον (μειδάω), αἰολ. **μελλιχόμειδος** ὁ μειλιχίως μειδιῶν, ὁ γλυκὸ χαμογελῶν : Ἀλκ.55.

μειλιχόμητις-ιος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μειλίχιον, πρᾶον φρόνημα, ὁ ἤπιος· Ἡσ. «ἡδύς, πραΰνοος, πραΰγελως, ἡδύγελως».
μειλιχόμυθος-ον μτγν. ὁ ὁμιλῶν μειλιχίως, γλυκομίλητος : Γρηγ.Ναζ.2,158.
μείλῐχος-ον, αἰολ. **μέλλιχος** (Ἡρωδιαν.2,302), ὑπερθ. μειλιχώτατος (Ἐπιγρ.) ἐν Ἰλ. πάντοτε ἐπὶ προσ., ὁ πρᾶος, ἤπιος, γλυκύς, μειλίχιος : Ἰλ.Ρ 671 **πᾶσιν γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι ζωὸς ἐών**, αὐτ.Τ 300 **τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνειότα, μείλιχον αἰεί**, Πλούτ.Ἠθ.120Α **πᾶσι μείλιχος καὶ φίλος**· κ. ὑπερθ. : Ἐπιγρ. **τὸν πᾶσιν ἥλίκεσσι μειλιχώτατον**· ‖ ἐπίθ. τῆς Λητοῦς, τοῦ Ὕπνου : Ἡσίοδ.Θ 406 **Λητὼ κυανόπεπλον ἐγείνατο, μείλιχον αἰεί**, αὐτ.763 **ἥσυχος ἀναστρέφεται καὶ μείλιχος ἀνθρώποισι**· κ. μτ. γενικ. : Κρινογ.ΑΠ 6,242 **ὠδίνων μειλίχῳ Ἀρτέμιδι**· ‖ κ. ἐπὶ πραγμάτων, ἅπαξ μ. ἐν Ὀδ. : Ὀδ.Ο 374 **ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχον ἔστιν ἀκοῦσαι οὔτ' ἔπος οὔτε τι ἔργον**, Ἡσίοδ.Θ 84 **τοῦ δ' ἔπε' ἐκ στόματος ῥεῖ μείλιχα**, Πίνδ.Π 9,43 **μείλιχος ὀργά**, Ξενοφ.Ι,6 **οἶνος, ὃς οὔπω μείλιχος**· **2)** **τὸ μείλιχον** ὡς οὐσ. ἡ πραότης, ἠπιότης : Θέογν.365 **ἴστε νόον, γλώσσῃ δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέστω**· **3)** κτ. πληθ. **τὰ μείλιχα** αἱ χαραί : Πίνδ.Ο 1,30 **χάρις ἅπαντα τεύχει τὰ μείλιχα θνατοῖς**, Ὀππ. Κυν.3,219 **ἐὸν πάϊν ἀμφιβεβῶσαν μείλιχα μυθεῖσθαι**· **4)** τὸ οὐδ. ἐν. ἐν χρ. ὡς ἐπίρρ. μειλίχως, πράως, ἠπίως : Ἀπολλ.Ρ 1,971 **μείλιχον ἀντιάαν**.
μειλῐχόφωνος-ον κ. μελλιχόφωνος βλ.λ.
μειλίχως ἐπίρρ. πράως, ἠπίως, μειλιχίως : Σιμων. Ἀμ.7,18 **μειλίχως μυθεύμενος**.
μεῖλον (τὸ) Ἐπιγρ. βοιωτ. ἀντὶ μῆλον, τὸ πρόβατον.
-μειν Ἐπιγρ. κατάληξις ἀπαρφ. ἀντὶ -μεν ἢ μεναι οἷον εἶμειν (εἶναι).
μεῖναι ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ μένω βλ.λ.
μεϊντάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. πλατεῖα πόλεως, χωρίου· **2)** ὁμαλὸν ἀνοικτὸν μέρος, ἁλώνι.
μεῖξαι κ. μῖξαι ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ μείγνυμι βλ.λ.
μεῖξις-εως (ἡ) κ. μίξις βλ.λ.
μειξοβάρβαρος-ον κ. μιξοβάρβαρος βλ.λ.
μείξοφρυς-υος-υ κ. μίξοφρυς βλ.λ.
μειοδοσία (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μειοδοτεῖν διὰ προσφορᾶς εἰς μικροτέραν τιμὴν ἐν δημοπρασίᾳ, κατακύρωσις ἔργου εἴς τινα, οἷον κατασκευῆς ἢ προμηθείας πράγμ., ἀντίθ. πλειοδοσία.
μειοδότης (ὁ) (μειοδοτῶ) νεώτ., θηλ.-ότις-ιδος κ. -ότρια ὁ μειοδοτῶν, ὁ προσφερόμενος ἀντὶ μικροτέρας τιμῆς ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινὸς ἢ τὴν προμήθειαν πράγμ., ἀντίθ. πλειοδότης.
μειοδοτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μειοδοσίαν βλ.λ., ὁ διὰ μειοδοσίας ἐνεργούμενος : **μειοδοτικὴ δημοπρασία** (καθ' ἣν οἱ διαγωνιζόμενοι μειοδοτοῦσι)· ‖ κ.ἐπίρρ. -ῶς.
μειοδοτῶ-έω (μείων, δίδωμι) νεώτ. ἀμτβ. εἶμαι μειοδότης ἐν δημοπρασίᾳ, προσφέρομαι ἀντὶ μικροτέρας τιμῆς ν' ἀναλάβω τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινὸς ἢ τὴν προμήθειαν πράγμ.· **2)** ῥηματ.π. μειοδότης, μειοδοσία, μειοδοτικός.
μειόκαινος-ον (μείων, καινός) νεώτ. γεωλ. ἐπὶ περιόδου τῆς γεωλογικῆς διαπλάσεως : **μειόκαινος ὑποδιάπλασις** ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν δύο ὑποδιαπλάσεων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ νεογενὴς ὑποδιάπλασις τῆς τριτογενοῦς διαπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τῆς γῆς· ‖ **μειόκαινος ὑποπερίοδος** ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν δύο ὑποπεριόδων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ νεογενὴς ὑποπερίοδος τῆς τριτογενοῦς περιόδου τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος.
μεῖον ου (τὸ) ὁ ἀμνός, τὸ πρόβατον τὸ προσφερόμενον κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς ἐν Ἀθήναις ἑορτῆς τῶν Ἀπατουρίων ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὡς θυσία καὶ δῶρον διὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν φρατόρων· ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ὡρισμένον βάρος, φαίνεται ὅτι κατ' ἔθος ἀστεῖον ἐφώναζον μεῖον (μεῖον) (πολὺ ἐλαφρόν), ἐξ οὗ καὶ τὸ θῦμα ἐκλήθη μεῖον· Πολυδ.3,53 «**τὸ ἱερὸν τὸ ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγομένων παίδων**» : Ἐπιγρ. **παρέστησε μεῖον**, Σχόλ. Ἀριστφ.798· **2)** μτγν. εἶδος φυτοῦ, μῆον βλ.λ. : Ἀνδρόμ.π.Γαλ.14,43, Διοσκ.1,3 (δ.γρ.).
μεῖον-ονος (τὸ) κ. νεώτ., οὐδ. τοῦ μείων βλ.λ. ὡς ἐπίρρ. ὀλιγώτερον, ἐπὶ ἔλαττον : Αἰσχ.Πρ.510 **μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν**, Ξεν.Ἀγ.6,3 **μεῖον οὐδὲν ἐκράτει**· **2)** νεώτ. μαθ. τὸ σημεῖον τῆς ἀφαιρέσεως πλήν, παριστάμενον διὰ τοῦ συμβόλου **-**.
μειονέκτημα-ατος (τὸ) (μειονεκτῶ) νεώτ. ἡ παρά τινι πράγματι ἢ προσώπῳ ὕπαρξις ἰδιότητός τινος ἢ συστατικοῦ εἰς μικρότερον βαθμὸν παρὰ εἰς ἕτερον πρᾶγμα ἢ πρόσωπον πρὸς ὃ συγκρίνεται, ἀντίθ. πλεονέκτημα· ‖ κ. ἀπολ. ἔλλειψις, ἐλάττωμα, ἀτέλεια : **τὸ σπίτι αὐτὸ ἔχει πολλὰ μειονεκτήματα**.
μειονέκτης (ὁ) (μειονεκτῶ) μτγν. ὁ ἔχων μεῖον, ὀλιγώτερον, ὁ μὴ ἐξαρκῶν, ὁ ἐλαττούμενος, ὁ κατώτερος : Ἀνών.π.Ἀνδρόν.Ρ-Παθ.756.
μειονεκτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ διατεθειμένος νὰ λάβῃ μεῖον τοῦ δέοντος, ἀντίθ. πλεονεκτικός : Ἱέραξ π Στοβ.3,9,54· **2)** νεώτ. ὁ ἐλλιπὴς ὡς πρός τι, ὁ ἐλαττωματικός, ἀτελής· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς**.
μειονεκτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μειονεκτικοῦ, ἔλλειψις, ἐλαττωματικότης.
μειονεκτῶ-έω (ἔχω) κ. νεώτ. μεῖον ἔχω τινός, ἔχω ὀλιγώτερον ἀπὸ ἄλλον, ὑστερῶ, ἀντίθ. πλεονεκτῶ : Ξεν.ΚΠ 8,6,23 **διέκειντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι ὡς πᾶν μὲν ἔθνος μειονεκτεῖν ἐδόκει**· ‖ ὁμ. μ- ἔν τινι ὑστερῶ εἴς τι : Ξεν.Ἱερ.1,11 **ἐν τοῖς διὰ τῆς ὄψεως θεάμασι λογιζόμενος εὑρίσκω μειονεκτοῦντας τοὺς τυράννους**· ‖ μτ.γενικ. πράγμ. κ.ἐμπροθ. : Ξεν.Ἱέρ.1,29 **ἐν τοῖς τεκνοποιοῖς μειονεκτεῖ τῶν εὐφροσυνῶν**, αὐτ.2,1,Διον.Ἀλ. 6,71· ‖ κ.μτ. γενικ. προσ. κ. πράγμ. : Ξεν.Ἱέρ.1,18 **ὥστε ταύτῃ πρῶτον τῇ εὐφροσύνῃ τῆς ἐλπίδος μειονεκτοῦσι τῶν ἰδιωτῶν**· ‖ παθ. ἀπολ. : Εὐστ. Πον.199,83 **ὡς καὶ ἐντεῦθεν αὔξεσθαι μὲν τὰ ἡμέτερα, μειονεκτεῖσθαι δὲ τὸν πολέμιον**· **2)** ῥηματ.π. μειονέκτημα, μειονεκτικός, μειονεξία.
μειονεξία (ἡ) (μειονεκτῶ) ἡ πρᾶξις τοῦ μειονεκτεῖν, τοῦ ἔχειν ὀλιγώτερον ἄλλου, ἀντίθ. πλεονεξία : Ξεν.ΚΠ 2,1,25 **οὐκ ἐνῆν πρόφασις μειονεξίας ὥστε ὑφίεσθαί τινας κακίω ἕτερον ἑτέρου εἶναι πρὸς τοὺς πολεμίους**.
μειονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πολυπυριτικὸν ἅλας τῆς ὁμάδος τῶν σκαπολίθων.
μειονότης-ητος (ἡ) (μείων) νεώτ. πλῆθος ἀριθμητικῶς μικρότερον τοῦ ἡμίσεος ἑνὸς ὅλου, ἀντίθ. πλειονότης : **οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ἀποτελοῦν μικρὰν μειονότητα τῆς βουλῆς**· **2)** τὸ σύνολον ἀτόμων ξένης ἐθνικότητος ἔν τινι πολιτείᾳ ἀποτελοῦν σχετικῶς μικρὸν ποσοστὸν τοῦ πληθυσμοῦ : **αἱ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ μειονότητες**, **ἡ ἐπιτροπὴ τῶν μειονοτήτων**.
μειονοψηφία (ἡ) νεώτ. κ. **μειοψηφία** τὸ ἔχειν ἐν τῇ βουλῇ ἢ ἐν ἄλλῳ συνεδρίῳ ἀριθμὸν ψήφων ὀλιγώτερον τοῦ ἡμίσεος, ἀντίθ. πλειονοψηφία : **ἡ κυβέρνησις ἔχει μειοψηφίαν ἐν τῇ γερουσίᾳ**· ‖ τὸ κόμμα ἢ τὰ κόμματα τὰ ἀριθμητικῶς μικρότερα τοῦ κυβερνῶντος ἐν τῇ βουλῇ ἢ τοῦ διοικοῦντος ἐν τοῖς δημοτικοῖς καὶ κοινοτικοῖς συμβουλίοις, ἡ ἀντιπολίτευσις· **2)** ἡ μειονότης, οἱ ὀλιγώτεροι τῶν λοιπῶν μεθ' ὧν ἀποτελοῦσιν ἓν σύνολον : Παπαντ."Αγ."Ορ.72 **τὴ νοοτροπία τοῦ Ὄρους τὴ σχηματίζουν τέσσερες χιλιάδες ἁ-**

γράμματοι άπέναντι σὲ μειονοψηφία πενήντα ἢ ἑκατὸ διαβασμένων.

μειονοψηφῶ-έω νεώτ. ἀμτβ. κ. μειοψηφῶ ἔχω μειονοψηφίαν, διοθέτω ἢ λαμβάνω ὀλιγωτέρους ψήφους τοῦ ἡμίσεος ἑνὸς ὅλου, ἀντίθ. πλειονοψηφῶ: οἱ ἀγροτικοὶ μειοψηφοῦσιν ἐν τῇ βουλῇ· **2)** ρηματ.π. μειονοψηφία.

μειόνως (μείων) ἐπίρρ. ὀλιγώτερον, ἔλαττον, μεῖον: Σοφ.ΟΚ 104 εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν.

μειοπυρεξία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ μείωσις, ἐλάττωσις τοῦ πυρετοῦ: Ἀέτ.5,77, Θεοφάν.Νόνν.1,430 συνεχὴς πυρετός ἐστιν ὁ μὴ ἔχων διάλειμμα ὕφεσιν δὲ μόνον καὶ μειοπυρεξίαν ἐν τῇ παρακμῇ τῶν παροξυσμῶν.

μειοσταγμίνη (ἡ) νεώτ. ἡ ἔρευνα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σταγόνων, ἃς χορηγοῦσιν ὅμοιαι ὀγκομετρικαὶ καταστάσεις εἰδικοῦ τινος ὀροῦ ἐν τῇ προσθήκῃ ἢ μὴ τοῦ ἀντιστοίχου ἀντιγόνου.

μειότερος-α-ον μτγν., θηλ. ἐπ. -η- σπάν. ἀντὶ μείων, μικρότερος, ἐλάσσων: Ἄρατ.43 μειοτέρη περιστρέφεται στροφάλιγγι, Ἀπολλ.Ρ 2,368, Μαν. 2,147 μειότερον κῦδος, Ἐπιγρ.ΑΠ 14,41,2 ἄλλοτε μὲν μείζων, ἄλλοτε μειοτέρη, Γρηγ.Ναζ.107,36 τοῖσί τε τελειοτέροις τοῖσί τε μειοτέροις.

μειότης-ητος (ἡ) μτγν. μείωσις, ἐλάττωσις: Ἀπολλ.Δύσκ.Συνδ.517,32 ἔμφασις ἱκανὴ μειότητος, αὐτ.521,19 μειότητα ἢ ἐπίτασιν θαυμασμοῦ· **2)** σμικρότης, μειονοψηφία: Βέττ.Βάλ.337,25.

μειουρία (ἡ) μσν. ἐπὶ ἑξαμέτρων τελευτώντων εἰς ἴαμβον ἢ πυρρίχιον, ἡ μείωσις τοῦ τέλους ἢ τοῦ ἄκρου, ἄ. μυουρία· Εὐστ.Ἰλ.900,6 «ἐν δὲ τῷ ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν, στιχηρόν ἐστι πάθος ὃ λέγεται καὶ μυουρία, διὰ διχρόνου τοῦ κατὰ τὴν ἀρχήν, καὶ μειουρία διὰ τῆς ει διφθόγγου, ὡς ἐν τῷ τέλει πυρριχιασθέντος τοῦ στίχου καὶ συστολὴν παθόντος κατὰ μυὸς οὐρὰν ἢ κατὰ μείωσιν οὐραίου ἤτοι τέλους ἄκρου».

μειουρίζω μτγν. κ. μσν. κ. μυουρίζω ποιῶ τὸ ἄκρον μεῖον, περικόπτω, κολοβώνω· κ. παθ.: Νικόμ.Ἀριθμ.2,13 πυραμίδες μειουριζόμεναι εἰς ὀξεῖαν κορυφὴν (δ.γρ. μυουριζόμεναι)· **2)** ἀμτβ. ἔχω τὸ ἄκρον μεῖον, εἶμαι κολοβός: Γεωπ.19,2,1 τὴν οὐρὰν παχεῖαν, ἀπὸ ἐκφύσεως μειουρίζουσαν ὅλην, αὐτ.5,8,2 κλῆμα ἀραιόφθαλμον καὶ μειουρίζον· **3)** ρηματ.π. μειουρισμός.

μειουρισμός (ὁ) (μειουρίζω) μσν. τὸ ποιεῖν μειουρίαν βλ.λ.: Εὐστ.Ἰλ.900,10 αἴτιον τοῦ .. μειουρισμοῦ ἡ τῆς ἕκτης χώρας ἐν τοῖς ἔπεσιν ἀδιαφορία.

μείουρος (ὁ) (μεῖον, οὐρά) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων βραχεῖαν οὐράν, ὁ κόλουρος, κολοβός: Αἰλ. ΖΙ 15,13 πλάτος δὲ ἐξ εὐρείας τῆς κεφαλῆς μείουρος κάτεισιν ἔστε ἐπὶ τὴν οὐράν, Ἱππιατρ.55 ἐὰν φθορὰ γένηται τριχῶν ἐν τῷ μειούρῳ τῆς κέρκου· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ἄκρον, ἡ κορυφή: Γεωπ.10,57,8 δεῖ δὲ τὸ φυτευόμενον σπέρμα ὀρθὸν τιθέναι, τὸ μείουρον πρὸς τὴν γῆν ἄγοντας, τὸ δὲ ξυλῶδες καὶ λεπτὸν ἄνω· **2)** ὁ ἔχων κεκομμένην τὴν ἄκραν: Ἀριστλ.Ρητ.1409b,18 δεῖ δὲ καὶ τὰ κῶλα καὶ τὰς περιόδους μήτε μειούρους εἶναι μήτε μακράς· **3)** εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, ἐπὶ στίχων, ἑξάμετρος ἔχων ἐν τῇ ἄρσει τοῦ τελευταίου ποδὸς βραχεῖαν συλλαβήν: Ἀθήν.14,632Ε μείουροι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς (δ.γρ. μύουροι)· πρβλ. Εὐστ.Ἰλ.900,7.

μειόφρων-ονος (ὁ,ἡ) (φρήν) Ἡσ. «ἐλαφρὸς καὶ ἐλάττων φρενῶν, παράφωρος».

μειοψηφία (ἡ) νεώτ. ἄ. μειονοψηφία βλ.λ.

μειοψηφῶ-έω νεώτ. ἄ. μειονοψηφῶ βλ.λ.

μειρακεύομαι δ.γρ. ἀντὶ μειρακιεύομαι βλ.λ.: Ἀλκίφρ.2,2.

μειρακίδιον (τὸ) μτγν. τὸ μειρακύλλιον βλ.λ.: Θεοδώρ.3,2.

μειρακιεία (ἡ) μτγν. πιθ. παιδικὴ κακεντρέχεια, κακογνωμιά: Ἐπικ.Δόξ.5,69.

μειρακιεξαπάτης (ὁ) ἐπίρρ. ὁ ἐξαπατῶν τὰ μειράκια: Ἡγήσ.Ἐπιγρ.1 μειρακιεξαπάται καὶ συλλαβοπευσιλαλπταί.

μειρακιεύομαι (μεῖραξ) μτγν. ἀποθ. φέρομαι ὡς μειράκιον, παιδιαρίζω: Πλούτ.Ἀντ.10 οὐ μὴν ἀλλὰ κἀκείνην ἐπειρᾶτο προσπαίζων καὶ μειρακιευόμενος ἱλαρωτέραν ποιεῖν ὁ Ἀντώνιος, Λουκ.Νεκρ.Δ 27,9 παραπαίεις, ὦ γέρον, καὶ μειρακιεύῃ πρὸς τὸ χρεών, Ἀριστείδ.Λόγ.2,372 οὕτω σφόδρα μειρακιεύεσθαι ὥστε μηδὲν εἶναι χρῆμα λαλίστερον, Ἀλκίφρ.2,2 πάλιν μειρακιευομένου πρεσβύτου (δ.γρ. μειρακευομένου).

μειρακίζομαι μτφ. ἀποθ. μεταβαίνω ἀπὸ τῆς παιδικῆς εἰς τὴν τῶν μειρακίων ἡλικίαν, γίνομαι μειράκιον, ἄ. μειρακιοῦμαι: Ἀρρ.Ἀν.4,13,1 ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρακίσαντο (διόρθ. ἐμειρακιοῦντο).

μειρακικός-ή-όν μτγν. ὁ νεανικός: Ἀν.Βιλλ.2,83 ἡλικίας μειρακικῆς.

μειρακιοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μειράκιον: Καισάρ.1073.

μειράκιον (τό) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ μεῖραξ νεανίσκος, παλληκαράκι· π. ἀρχ. ὁ ἔχων ἡλικίαν ἀπὸ τοῦ δεκάτου τετάρτου μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους, ἔφηβος· Πολυδ.2,4 «ἡ τρίτη ἡλικία ἀπὸ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἕως εἰκοστοῦ πρώτου .. μειράκιον»: Ἀντιφ.3,3,6 μήτε βαλεῖν μήτε ἀποκτεῖναί φησι τὸ μειράκιον, Ἀριστφ. Νεφ.917 διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν οὐδεὶς ἐθέλει τῶν μειρακίων, Πλάτ.Θεαίτ.173Β εἰς ἄνδρας ἐκ μειρακίων τελευτῶσι, αὐτ.Πολ.497Ε, Ἰσοκρ.15,93 τοὺς κεχρημένους ἐκ μειρακίων μοι μέχρι γήρως δηλώσω, Ἰσαῖ.5,40 ᾧ ἐκ μειρακίου φίλος ἦν, Λουκ. Νεκρ.Δ 9,4 οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ νεώνητόν τινα τῶν μειρακίων τῶν ὡραίων Φρύγα, Βί.Ἀλεξ.713 καὶ σύ, χρηστὸν μειράκιον, Ἀλέξανδρε φρενήρη· **2)** ἐπὶ ἐφήβων, ἐν περιφρονητικῇ σημ.: Πολύβ.2, 68,2 τὸ μὲν μειράκιον ἡγεμόνος ἔργον ἀγαθοῦ ποιῆσαι· **3)** νεώτ. συνεκδ. ὁ ἄωρος ἔτι τὸν νοῦν, τὴν κρίσιν, ὁ ἐπιπόλαιος: ἡλικιώθη, ἀλλ' ἔμεινε ἀκόμη μειράκιον.

μειρακίσκη (ἡ) ὑποκορ. τοῦ μεῖραξ, μικρὰ μεῖραξ, κοράσιον: Ἀριστφ.Βάτρ.409 καὶ γὰρ παραβλέψας τι μειρακίσκης νῦν δὴ κατεῖδον, καὶ μάλ' εὐπροσώπου· ‖ κ. εἰρων., κοριτσόπουλο: Ἀριστφ.Πλ.963 ἀλλ' ἴσθι ἐπ' αὐτὰς τὰς θύρας ἀφιγμένη, ὦ μειρακίσκη.

μειρακίσκιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μειρακίσκος βλ.λ.: Ἰω.Χρυσ.6,53.

μειρακίσκος (ὁ) κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ μεῖραξ, ὁ νεανίσκος, παλληκαράκι, ἄ. μειράκιον: Πλάτ. Φαῖδρ.237Β ἦν οὕτω δὴ παῖς, μᾶλλον δὲ μειρακίσκος, Ἀλεξ.36,2, Μέν.Γεωργ.4, Ἰουλ.Λόγ.7,223C, Βί.Ἀλεξ.811 καὶ λέγει πρὸς Ἀλέξανδρον, ὦ μειρακίσκε, χαίροις.

μειρακιοῦμαι-όομαι ε. μσν. ἀποθ. μεταβαίνω ἀπὸ τῆς παιδικῆς εἰς τὴν τῶν μειρακίων ἡλικίαν, γίνομαι μειράκιον: Ξεν.Λακ.3,2 ὅταν ἐκ παίδων εἰς τὸ μειρακιοῦσθαι ἐκβαίνωσιν, Ἀρρ.Ἀν.4,13,1 (διόρθ. ἀντὶ ἐμειρακίσαντο); Αἰλ.ΖΙ 12,1, Νικηφ.Πατρ. 486,24 τὴν ἡλικίαν μειρακιούμενον.

μειρακιώδης-ους-ες ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς μειράκιον: Πλάτ.Γοργ.485Ε μειρακιώδει .. μορφώματι, αὐτ.Πολ.498Β μειρακιώδη παιδείαν καὶ φιλοσοφίαν· **2)** νεανικός, νεαρός: Φιλόστρ.Ἡρ.722 τὸ ἄγαλμα νέον τὸν Ἕκτορα καὶ μειρακιώδη φέρει· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ.: Φιλόστρ.691 τὸ μειρακιῶδες τοῦ στρατοῦ (οἱ νεαροὶ στρατιῶται)· **3)** ἐπὶ ὕφους λόγου, τὸ ἐν ζωηρᾷ φράσει καὶ μετὰ περιασείας λέξεων, ὡς συνήθ. ἡ τῶν μειρακίων ἔκφρασις: Διον.Ἀλ

Ἰσοκρ.12 τὰ δὲ κομψὰ καὶ θεατρικὰ καὶ μειρακιώδη ταῦτα, οὐκ οἶδα ἥν τινα δύναιντο ἂν παρασχεῖν ὠφέλειαν· || ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ὑπερβολικὸν καὶ παιδαριῶδες ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ λόγου : Λογγῖν.Ὕφ.3,4 τὸ μειρακιῶδες ἄντικρυς ὑπεναντίον τοῖς μεγέθεσι· **4)** ὁ παιδαριώδης, ἀνόητος : Πλάτ.Πολ.466B ἀνόνητός τε καὶ μειρακιώδης δόξα εὐδαιμονίας πέρι, Ἀριστλ.Ρητ.1413a,29 εἰσὶ δὲ ὑπερβολαὶ μειρακιώδεις, Φἰλ.1,678 μειρ· βίος τῶν ἀσώτων.

μειρακιωδία (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ μειρακιώδους βλ.λ., ἡ παιδικότης : Θεόγνωστ.Καν.26,11.

μειρακιωδῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον μειρακιώδη, παιδαριωδῶς, ἀνοήτως : Πολύβ.11,14,7 ἀκρατῶς καὶ μειρακιωδῶς συνεκχυθείς, Διον.Ἀλ.Πομπ.2,760,11 μειρακιωδῶς ἐναβρύνεται· κ. συγκρ. : Δεἰν. ἀπ.66 διοικῶν τὴν οὐσίαν μειρακιωδέστερον.

μειρακυλλίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μειρακύλλιον βλ.λ. : Λιβάν.Ἀνασκ.1.11 οὐδὲ γὰρ μικρὸν μειρακυλλίδιον κομιδῇ πρὸς τοῦτο ἂν ἦλθεν ἀνοίας ὥστε . . τιμωρίαν ζητεῖν.

μειρακύλλιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μειράκιον, μικρὸν μειράκιον, παιδαρέλλι, συνήθ. ἐν ὑποτιμητικῇ σημ. : Ἀριστφ.Βάτρ.89 οὔκουν ἕτερ' ἔστ' ἐνταῦθα μειρακύλλια τραγῳδίας ποιοῦντα πλεῖν ἢ μύρια, Ἀναξανδρ.33,12, Δημ.539 μειρακύλλιον ὢν κομιδῇ, Λουκ.Παράσ.43 ἀστειότερον ἐδόκει μετὰ τῶν μειρακυλλίων καθεζόμενον ὀαρίζειν.

μεῖραξ-ἄκος (ὁ,ἡ) (ἐκ ρ. μερ-, κτ. ἀ. συγγ. τοῦ εἴρην) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. μειράκιον, μειρακίσκος, μειρακίσκη, μειρακύλλιον, μειρακυλλίδιον, ἀρχαιότ. μ. ἡ νεᾶνις, κοράσιον· Φρύν.212 «τὸ γὰρ μεῖραξ καὶ μείρακες ἐπὶ θηλειῶν τάττουσιν, τὸ δὲ μειρακίσκος καὶ μειρακύλλιον ἐπὶ ἀνδρῶν» : Ἀριστφ.Θεσμ.410 οἳ πρὸ τοῦ τὰς μείρακας ἤγοντο, αὐτ.Ἐκκλ.611 ἢν μεῖρακ' ἰδὼν ἐπιθυμήσῃ καὶ βούληται σκαλαθῦραι, αὐτ.Πλ.1071, Ξέναρχ.4,3· **2)** π. Ἀττ. κ. ἰδίως τοῖς κωμ.ἐν χρ. κ. τὸ ἀρσ. ἐπὶ ἀνδρῶν, ὁ γυναικώδης, ὁ κίναιδος : Κρατῖν.55, Λουκ.Ψευδοσ.5 πρόσεισιν ὁ μεῖραξ οὑμὸς φίλος· **3)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. γεν. ἐπὶ ἀρρένων, ὁ νεανίσκος, τὸ παλληκαράκι, τὸ μειράκιον : Ἀρετ.Χρον. Πάθ.1,1,3 Ἡλιόδ.Αἰθ.4,19 Θεαγένης ἐστὶ καὶ σὺν αὐτῷ μείρακες, Ἀνν.Κομν.10,277B ὁπηνίκα τὸν νεανίσκον ἢ τὸν μείρακα παραλλάττομεν, Βί.Ἀλεξ.781 μεῖραξ γὰρ εἶ νεώτερος, Διήγ.Ἀχιλλ.95 ὅταν δὲ τρὶς καὶ δέκατον ἥψατο ὁ μεῖραξ χρόνον.

μείρομαι (1) (ρίζ.μερ-,μέρος),προστ.μείρεο (Ἰλ.I 616) ποι. ἐνεργ. παρακ. ἔμμορα (Ἀπολλ.Ρ 3,4) κ. γ' ἐν. μεμόρηκε (Νίκ.Ἀλεξ.213), γ' πληθ. ἐμμόραντι (Ἡσ.) κ. παθ. ἐν τῷ γ' ἐν. εἵμαρται κ. μέμορται (π.Φωτ.) κ. δωρ. μεμόρακται (Τίμ.Λοκρ.95A) κ. μεμόρηται (Μαν.6,13), κ. κτ. μτχ. εἱμαρμένος κ. σπαν. μεμορμένος (Ἀπολλ.Ρ 3,1130) κ. μεμαρμένος (Ἀγαθ.1,1) κ. αἰολ. ἐμμόρμενον (Ἀλκ.14,7) κ. μεμορημένος (Νίκ. Ἀλεξ.229) κ. δωρ. ἐμβραμένα κ. αἰολ. ἀπαρφ. μέμορθαι (Σχόλ.Ἰλ.Κ 67), ὑπερσυντ. γ' ἐν. εἵμαρτο (κ. νεώτ.), μέλλ. μορήσω (ΕΜ 335,23), μτ. αἰτ. λαμβάνω τὸ μέρος μου, τὸ ἀνῆκον εἰς ἐμὲ μέρος, συμμερίζομαι, μετέχω τινός : Ἰλ.I 616 ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς· **2)** διαιρῶ, λαμβάνω διὰ κλήρου, μοιράζω : Ἄρατ.1054 ἀροτήσιον ὥρην τριπλόα μείρονται· || κ. παθ. μτ. γενικ. διαιροῦμαι, χωρίζομαι ἀπό τινος : Ἄρατ.657 ἀλλ' ἥ γ' ἐς κεφαλὴν ἴαπη δύετ' ἀγρευτῆρι μειρομένη γονάτων (σχόλ. «ἤγουν ὑπὸ τῆς δύσεως μεριζομένη κατὰ τὰ γόνατα· ὁ γὰρ ὁρίζων οὐ δέχεται αὐτῆς τὰ γόνατα, ὡς ἐπὶ τὰ βόρεια ὄντα») **3)** μτ. γενικ. ἐν τῷ ἐνεργ. παρακ. γίνομαι μέτοχός τινος, λαγχάνω, τυγχάνω, ἀξιοῦμαι : Ἰλ.Α 278 ἐπεὶ οὔ ποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς σκηπτοῦχος βασιλεύς, αὐτ.Ο 189, Ὀδ.Λ 338, Ἡσίοδ.Ἔργ.347 ἔμμορέ τοι τιμῆς ὅς τ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ, Καλλ. ἀπ.373 ἐν διχοστασίῃ καὶ ὁ πάγκακος ἔμμορε τιμῆς, Διον.Περ.239· || μτγν. κ. μτ. αἰτ. : Ἀπολλ. Ρ 3,208 ἠέρι σε καὶ ἀγλαὸν ἔμμορε κῦδος, Νίκ. Ἀλεξ.488 καί ποτε κεδρινέης πελάνου βάρος ἔμμορε πίσσης· || κ. μτ. μτχ. : Νίκ.Ἀλεξ.213 νόημα μεμόρηκε κακῇ ἐσφαλμένον ἄτῃ· **4)** κ. ἐν παθ. παρακ. κ. ὑπερσυντ., ἀπροσ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. συνήθ. ἐν τῷ ὑπερσυντ. ἦτο ὡρισμένον ὑπὸ τῆς μοίρας, πεπρωμένον, γραφτό : Ἰλ.Φ 281 νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι, Ὀδ.Ε 312, Ἡσίοδ.Ἔργ.894 ἐκ γὰρ τῆς εἵμαρτο . . τέκνα γενέσθαι, Πλάτ.Πολ.566A, αὐτ.Φαῖδρ.255B οὐχ εἵμαρται κακὸν κακῷ φίλον εἶναι, Δημ.293 εἰ μετὰ Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο πρᾶξαι· || κ. νεώτ. εἵμαρτο νὰ ἐπιζήσω διὰ νὰ ἴδω συντετελεσμένον τὸν ὄλεθρον· || κ. ἐν μτχ. : Θέογν.1033 θεῶν εἱμαρμένα δῶρα, Αἰσχ. Ἀγ.913 τὰ δ' ἄλλα .. σὺν θεοῖς εἱμαρμένα, Σοφ. Τρ.169, Πλάτ.Πρωτ.320D ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτοις χρόνος ἦλθεν εἱμαρμένος γενέσεως· || κ. ἐν φρ. εἱμαρμένον ἐστί = εἵμαρται : Πλάτ.Μενξ.243E εἴπερ εἱμαρμένον εἶναι ἀνθρώποις στασιάσαι, Λυκόφρ.430 τὸν μεμορμένον πότμον, Μαν.6,13 σινέεσσί τε τοῖσιν ἕκαστος ἀνθρώπων μεμόρηται ὑπ' ἀστράσι κινυμένοισιν· || τὸ θηλ. ὡς οὐσ. εἱμαρμένη βλ.λ. ἡ τύχη, τὸ πεπρωμένον, τὸ γραφτό, τὸ ριζικό : Πλάτ.Φαίδ.115A, αὐτ.Γοργ.512E, Δημ.296· **5)** μτγν. ἐν μτχ. παθ. παρακ. ὁ ἐκτεθειμένος : Νίκ.Ἀλεξ.229. πυρὸς μεμορημένος αὐγαῖς· **6)** ρηματ.π. μοῖρα, μόρος, μόρσιμος, μέρος, μερίς.

μείρομαι (2) μτγν. ἀποθ. μτ. γενικ. ἱμείρομαι, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, ποθῶ : Νίκ.Θήρ.402 ὅτ' ἐς νομὸν ἠὲ καὶ ὕλην ἠὲ καὶ ἀρδηθμοῖο μεσημβρινὸν ἀΐξαντος μείρονται (σχόλ. «ἱμείρονται»).

μείς-μεινός (ὁ) ἰων. κ. αἰολ., δωρ. μής, δοτ. μεινί, ὁ μήν : Ἰλ.Τ 117 ἕβδομος ἑστήκει μείς, Ἡσίοδ. Ἔργ.557 μεὶς γὰρ χαλεπώτατος οὗτος χειμέριος, Ἡρ.2,82 μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί· **2)** τὸ ὁρατὸν μέρος τῆς σελήνης, ἡ φάσις τῆς σελήνης : Χρύσ.Στωϊκ.π.Στοβ.Ἐκλ.1,556.

μεῖστος-η-ον μτγν. κ. μσν. ὑπερθ. τοῦ μείων βλ.λ., ἐλάχιστος· Ἡσ.· «μεῖστον, ἐλάχιστον», Εὐστ.Ἰλ.134, 45 «εἰς μεῖστα, τουτέστι σμικρότατα» : Βίων 5,10, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.627.

μεῖτε Ἐπιγρ. αἰολ. τ. ἀντὶ μήτε βλ.λ.

μεῖχμα-ατος (τὸ) αἰολ. τ. τοῦ μεῖγμα : Ἀλκ.1317.

μειῶ-όω (μείων) κ. μσν. κ.νεώτ., δημ. μειώνω, ἀόρ. ἐμείωσα, κ. παθ. ἐμειώθην, μτχ. παθ. παρακ. μεμειωμένος, κ. δημ. μειωμένος, καθιστῶ τι μεῖον, ἐλαττώνω, ὀλιγοστεύω, μικρύνω : Πολύβ.9,20,3 αὔξειν ἢ μειοῦν τὸ περιλαμβανόμενον τῇ στρατοπεδείᾳ χωρίον, Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,16 τούτων ἐμείωσε τὸν ὁπλισμὸν οὐ μόνον τοῖς θώραξιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς περικνημῖσιν, Μηναῖ.2,2 Θεοτ. καὶ σκότος ἀγνωσίας ἐμείωσεν, - μειώνω τὰς δαπάνας τοῦ προϋπολογισμοῦ· κ.παθ. : Ἱππ.Ἐπιδ.1,26, γ' σπλὴν ἐμειοῦτο, Πλάτ.Κρατ.409C ὁ μὲν μεὶς ἀπὸ τοῦ μειοῦσθαι εἴη ἂν μείης ὀρθῶς κεκλημένος, Φιλόδ. Οἰκ.21J, Πάπ. μειούμενον φόρον, - ὁ χρόνος τῆς θητείας τῶν κληρωτῶν θὰ μειωθῇ εἰς δώδεκα μῆνας· || μετριάζω : Ξεν.Ἱππ.5,9 τὴν ἄγαν κάθαρσιν μειοῦν δεῖ· **2)** μτφ. ἐξευτελίζω, ταπεινώνω : Ξεν.Ἑλλ.3,49 ὦ Ἀγησίλαε, μειοῦν μὲν ἄρα σύ γε τοὺς φίλους ἠπίστω, Διόδ.Σ 11,77 μειῶσαι τὴν ἐξ Ἀρείου Πάγου βουλήν· **3)** κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., γίνομαι μικρότερος, χειρότερος, ἀσθενέστερος : Ξεν.Ἀπομν.4,8,1 πάντες τὴν διάνοιαν μειοῦνται, αὐτ.Οἰκ.2,15, - ἐξῆλθε μειωμένος ἀπὸ τὴν συζήτησιν· || κ. μτ. γενικ. εἶμαι κατώτερός τινος, ὑπολείπομαι : Ξεν.Ἀπομν.1,3,3 θυσίας δὲ θύων μι-

κρὰς ἀπὸ μικρῶν οὐδὲν ἡγεῖτο **μειοῦσθαι τῶν ἀπὸ πολλῶν·** πρβλ.αὐτ.ΚΠ 7,5,65 **εἰ δέ τι ἄρα τῆς τοῦ σώματος ἰσχύος** μειοῦσθαι δοκοῦσιν· **4)** κ. νεώτ. παριστῶ γεγονός τι μικρότερον, ἐλαττώνω διὰ λόγων, ὑποβιβάζω, ἀντίθ. μεγαλώνω : Ξεν.ΚΠ 6,3,17 **μηδὲ μείου τὰ τῶν πολεμίων,** αὐτ.Ἱέρ.2,17 **οὐδὲ μεγαλύνεται ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀλλὰ καὶ μειοῖ τὸ γεγενημένον,** Ἀριστλ.Ρητ.1403a,17 **αὔξειν καὶ μειοῦν,** - **ἡ ἐπακολουθήσασα ἐξήγησις ἐμείωσε τὴν ἐκ τῆς ὕβρεως ἐντύπωσιν·** **5)** βραχύνω συλλαβήν : Διον.Ἀλ.Συνθ.11· κ. παθ. : Ἡρωδιαν.2,909 **λέξεων κατὰ ποσότητα μεμειωμένων·** **6)** ρηματ. π. μειωτέος, μειωτός, μειωτικός, μείωμα, μείωσις, μειώτης.

μείωμα-ατος [τὸ] [μειῶ] ἔλλειμμα, πρόστιμον : Ξεν. Ἀν.5,8,1 **τῆς φυλακῆς τῶν γαυλικῶν χρημάτων τὸ μείωμα εἴκοσιν μνᾶς** [ὤφλε].

μείων-ονος-ον κ.νεώτ., σπαν.κ. **μειότερος** [Ἀπολλ. Ρ 2,368, Ἀρατ.431, δοτ. πληθ. ἐν Ἐπιγρ. **μειόνοις** ἀντὶ **μείοσι,** ἀνώμ. συγκρ. τοῦ μικρὸς ἢ τοῦ ὀλίγος, ἐλάσσων, μικρότερος, ὀλιγώτερος : Πινδ.Ο 1,35 **μείων αἰτία,** Αἰσχ.Χο.519 **τὰ δῶρα μείω δ' ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας,** Ξεν.Ἀγησ.1,1 **μειόνων ἐπαίνων·** ‖ τὸ οὐδ. **μεῖον** ὡς ἐπίρρ. βλ.λ.· **2)** ἐπὶ χρόνου : ὁ ἔχων μικροτέραν ἡλικίαν : Σοφ.ΟΚ 374 **χὼ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγώς.**

μειώνυμος-ον μτγν. συγκρ. τοῦ μικρώνυμος βλ.λ.· κ. συγκρ. : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.68Α **ἡ ὑπεροχὴ τοῦ μείζονος ὅρου πρὸς τὸν ἐλάττονα μονάδι μειωνυμώτερον·** πρβλ. μεγαλώνυμος.

μείωσις-εως [ἡ] [μειῶ] κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μειοῦν, ἐλάττωσις, σμίκρυνσις, ἀντίθ. αὔξησις : Ἱππ.Μοχλ.24, Ἀριστλ. Κατ.15a,14, Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,4,11, Ὀρφ.Ὕμν.12,7 **γέννα, φυῆς μείωσι,** Πολύβ.9,43,5, Γεωπ.10,75,8 **φυλασσομένους μὴ τῆς ἐντεριώνης μείωσις γένηται,** - **ἡ μείωσις τῶν προσόδων - τῶν δαπανῶν·** **2)** νεώτ. μτφ. ταπείνωσις, ζημία ἠθική : **μείωσις τῆς ὑπολήψεώς του - τῆς φήμης του.**

μειωτέος-α-ον μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὅς δέον νὰ μειωθῇ, νὰ ἐλαττωθῇ, νὰ λιγοστεύσῃ : Ἡρόδ. Ἰατρ.π.Ὀρειβ.5,27,17· **2)** νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐν τῇ ἀριθμ. **μειωτέας** [ὁ] ὡς οὐσ. ὁ πρῶτος τῶν ὅρων τῆς ἀφαιρέσεως, ὁ ἀριθμὸς ἐξ οὗ δέον νὰ ἀφαιρεθῇ ὁ ἕτερος, ὁ ἀφαιρετέος βλ.λ.

μειώτης [ὁ] [μειῶ] μτγν. ὁ μειῶν, ὁ ἐλαττώνων : Παῦλ.Ἀλ.Ν 4 **ἀστὴρ μειώτης τῶν προκτηθέντων.**

μειωτικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑποβιβάζων τι κατὰ τὴν περιγραφήν, ἐλαττωτικός : Λογγῖν.Ὕψ.42,1 **ὕψους μειωτικὸν καὶ ἡ ἄγαν τῆς φράσεως συγκοπή,** Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,20 **μ. ποταμῶν·** **2)** ὁ ὑφιστάμενος ἐλάττωσιν, παρακμήν : Βέττ.Βάλ.41,6 **τὸ τῆς σελήνης μειωτικὸν σχῆμα·** **3)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιφέρων ταπείνωσιν, ἠθικὴν ζημίαν, ταπεινωτικός : Φιλόδ.Ρητ.1,217Θ.

μειωτικῶς μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μειωτικὸν βλ.λ. : Διογ.Λ 7,53, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.3,42 **ὁτὲ δὲ αὐξητικῶς, ὁτὲ δὲ μειωτικῶς.**

μειωτός-ή-όν [μειῶ] μτγν. ὁ ἐπιδεκτικὸς μειώσεως, ὁ δυνάμενος νὰ ἐλαττωθῇ : Στοβ.Ἐκλ. 1,306 **πᾶν τὸ γεννώμενον αὐξητὸν καὶ μειωτόν.**

μεκίδα [ἡ] δημ. τὸ φυτὸν ἀστράγαλος ὁ κυλλήνιος.

μεκκέλειος ἀπόφυσις [ἡ] νεώτ. ἀνατ. προεκβολὴ τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου αὐλοειδής.

μέλα [ἡ] δημ. τὸ φυτὸν [ξία ἡ λευκή.

μελάγγαιος-ον Ἰων. τ. τοῦ μελάγγειος βλ.λ. : Ἡρ. 2,12 **μελάγγαιόν τε καὶ καταρρηγνυμένην ὥστε ἐοῦσαν ἰλύν τε καὶ πρόχυσιν ἐξ Αἰθιοπίης κατενηνειγμένην ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ.**

μελάγγειος-ον κ. μσν., Ἰων. μελάγγαιος, ἀττ. **μελάγγεως** ὁ ἔχων μέλαιναν καὶ ἐλαφρὰν γῆν, μαῦρο καὶ παχὺ χῶμα : Δεῖν.1,12, Θεόφρ.ΦΑἰτ.8,7,2 **ἀλλὰ δεῖ μελάγγειόν τινα καὶ πίειραν εἶναι,** Γεωπ. 2,5,7· ‖ τοπων. τὰ Μελάγγεια τόπος ἐν Ἀρκαδίᾳ : Πυυσ.8,6,4.

μελάγγεως-ων ἀττ. κ. μαν. κ. **μελάγγειος** βλ.λ.: Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,4,12, Γεωπ.5,1,5.

μελάγγληνος-ον π. Ἡσ. **ὁ ἔχων μέλανας ὀφθαλμούς,** ὁ μαυρομάτης.

μελάγγουρο [τὸ] δημ. **εἶδος** ἀγγουρίου.

μελαγγραφής-οῦς-ές ὁ διὰ μέλανος χρώματος γεγραμμένος : Εὐρ.ἀπ.629 **εἰσὶν γὰρ εἰσὶ διφθέραι μελαγγραφεῖς πολλῶν γέμουσαι Λοξίου γηρυμάτων** [πιθ. μελεγγραφεῖς].

μελάγγυιος-ον μτγν. **ὁ ἔχων μέλανα γυῖα,** μέλη : Παῦλ.Σιλ.Ἔκφρ.570 **μελαγγυίοισιν ὑπ' ἀνδράσιν.**

μελάγκαρπος-ον ὁ ἔχων ἢ παράγων **μέλανας** καρπούς : Ἐμπ.122,4 **Νημερτής τ' ἐρόεσσα μελάγκαρπός τ' Ἀσάφεια** [δ.γρ. μελάγκουρος].

μελάγκερως-ων ἀττ. ὁ ἔχων μέλανα, μαῦρα κέρατα, ἐν ὄναφ. πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα : Αἰσχ. Ἀγ.1127 **ἄπεχε τᾶς βοὸς τὸν ταῦρον· ἐν πέπλοισιν μελάγκερως λαβοῦσα μηχανήματι τύπτει.**

μελαγκευθής-οῦς-ές ὁ ἐν τῷ σκότει κεκρυμμένος, μαῦρος, σκοτεινός : Βακχ.ἀπ.25 **μελαγκευθὲς εἴδωλον ἀνδρός·** **2)** ὁ φέρων ἐν ἑαυτῷ σκότος : Βακχ.3,55 **μελαγκευθὲς νέφος** [πιθ.γρ.].

μελάγκολπος-ον μτγν. ὁ ἔχων μέλανα κόλπον : Νόνν.Δ 34,83 **μελαγκόλποιο Νύμφης.**

μελαγκόμης [ὁ] μτγν., δωρ. -ας ὁ ἔχων μέλαιναν κόμην, ὁ μαυρομάλλης : Πολύβ.2,24· ‖ **κ. ὡς** κύρ. ὄν. : Πολύβ.8,17,9.

μελαγκονικά [τὰ] νεώτ. ζωολ. **τάξις ἀτελῶν** μυκήτων.

μελαγκορυφίζω μτγν. ᾄδω, κελαδῶ ὡς ἡ μελαγκόρυφος βλ.λ. : Ἥρων Πνευμ.2,32 **πνιγεὺς . . συρίγγιον ἔχων ἐπ' ἄκρου μελαγκορυφίζειν.**

μελαγκόρυφος [ὁ] κ. μσν. πτηνόν τι ἔχον τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς μέλαινον, ἡ κολογρίτσα : Ἀριστφ.Ὄρν.887, Ἀριστλ.ΖΙ 616b,4 **ἔνιοι δὲ καὶ τὸν μελαγκόρυφον καλούμενόν φασι πλεῖστα τίκτειν μετά γε τὸν ἐν Λιβύῃ στρουθόν·** ‖ τὸ πτηνὸν τὸ καλούμενον συκαλίς, εἰς ὃ ἐδίδετο τὸ δεύτερον τοῦτο ὄνομα κατὰ τὸν καιρὸν τῶν σύκων : Πλίν.ΦΙ 10,86, Γεωπ.15,1,23· πρβλ. Ἀθήν.2,65Β **συκαλὶς δ' ὅταν ἀκμάζῃ τὰ σῦκα, δύο δ' εἶναι γένη αὐτοῦ, συκαλίδα καὶ μελαγκόρυφον·** **2)** Ἡσ. «μελαγκόρυφοι, οἱ ἀποκεκρυμμένοι· ἄμεινον δὲ νοεῖν οἱ ἄνθρωποι. μελαγκορύφους, μοιχούς· τοὺς γεννητικοὺς ἀνθρώπους».

μελάγκουρος-ον δ.γρ. τοῦ μελάγκαρπος βλ.λ.

μελάγκραιρα [ἡ] ἐπίθ. τῆς Κυμαίας Σιβύλλης, ἡ ἔχουσα μέλαιναν κεφαλήν, μελανόθριξ : Ἀριστλ. Θαυμ.838a,9, Λυκόφρ.1464 **μελαγκραίρας κόπις, Νησοῦς θυγατρός** [σχόλ. «μελαγκραίρης· ὁ μελαίνων καὶ θολῶν τὴν κραῖραν καὶ τὴν κεφαλήν, ἤτοι τὸν νοῦν καὶ τὸ τοῦ λόγου κεφάλαιον ἐν δεινοῖς λόγοις· μελάγκραιρα δὲ ἡ Σίβυλλα παρὰ τὸ μελαίνειν τὴν φράσιν καὶ τοὺς χρησμούς».

μελαγκράνινος-ον [μελαγκρανίς] ὁ πεπλεγμένος ἀπὸ μελαγκρανίδα βλ.λ.: Φιλήτ.17,2 **λευγαλέος δὲ χιτὼν πεπινωμένος· ἀμφὶ δ' ἀραιὰς ἰξῦς εἰλεῖται ἅμμα μελαγκράνινον,** Στράβ.3,5,1 **σφενδόνας δὲ περὶ τῇ κεφαλῇ τρεῖς μελαγκρανίνας ἢ τριχίνας ἢ νευρίνας** [κώδ. μελαγκραΐνος].

μελαγκράνιος-ον διόρθ. **μελαγκράνινος** βλ.λ.

μελαγκρανίς-ίδος [ἡ] εἶδος σχοίνου, βούρλου, ἔχοντος μέλαιναν κορυφήν· Ἡσ. «ὀξύσχοινος, τὰ ἄκρα μελανίζουσα» : Θεόφρ.ΦΙ 4,12,2 **ἡ μὲν οὖν μελαγκρανὶς αὐτὸς τις καθ' ἑαυτόν,** Πλίν.ΦΙ 21,113 [πιθ. μελάγκρανις].

μελαγκρανισμός [ὁ] ἡ μελαγκρανὶς βλ.λ.:Θεόφρ. ΦΙ 4,12,1 **καὶ ὁ κάρπιμος, ὃν μελαγκρανισμὸν κα·**

λοῦμεν, διὰ τὸ μέλανα τὸν καρπὸν ἔχειν (διόρθ. μελαγκρανίς).

μελαγκρήδεμνος-ον μτγν. ὁ ἔχων μαῦρον κεφαλόδεσμον, μαῦρο δέμα τῆς κεφαλῆς : Παῦλ. Σιλ.'Εκφρ.488· **2)** γεν. σκοτεινός, μαῦρος : Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.6,17 **μελαγκρήδεμνος ὀμίχλη.**

μελαγκρηπῖς-ῖδος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων, φορῶν μαύρας κρηπῖδας, ὑποδήματα : Παυλ.Σιλ. περὶ τῆς 'Αγίας Σοφίας 261, Εὐατ.'Ιλ.174,9.

μελάγκροκος-ον (κρόκη) ὁ ἔχων μέλαιναν κρόκην, ὑφάδι· ‖ ἐπὶ πλοίου, ὁ ἔχων μέλανα ἱστία, μαῦρα πανιά : Αἰσχ.'Επτ.857 **ὃς αἰὲν δι' 'Αχέροντ' ἀμείβεται τὰν ἄστονον μελάγκροκον ναυστόλον θεωρίδα.**

μελάγκωπος-ον σχόλ. ὁ ἔχων μέλαιναν κώπην, λαβήν : Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.809 **μελάνδετον, διὰ τὸ μέλαιναν λαβὴν ἔχειν, τουτέστι μελάγκωπαν.**

μελαγχαίτης (ὁ), δωρ. -τας ἐπὶ τῶν Κενταύρων, ὁ ἔχων μέλαιναν, μαύρην χαίτην : 'Ησίοδ.Α 186 **μελαγχαίτην τε Μίμαντα,** Σοφ.Τρ.837 **μελαγχαίτα δ' ἀμμιγά νιν αἰκίζει θηρὸς δολόεντα κέντρ' ἐπιζέσαντα·** ‖ ἐπὶ τοῦ "Αιδου : Εὐρ."Αλκ.439 **ἴστω δ' 'Αίδας ὁ μελαγχαίτας θεὸς ὅς τ' ἐπὶ κώπᾳ πηδαλίῳ τε γέρων νεκροπομπὸς ἵζει.**

μελάγχειμα (τὰ) κ. μελάγχιμα βλ.λ.· Πολυδ.5,66 «εὐναὶ λαγῶν, χειμῶνος μὲν τὰ πρόσειλα, θέρους δὲ τὰ ἐπίσκια· ἐν δὲ χιόνι, τὰ μελάγχειμα· ἔστι δὲ ταῦτα, τὰ κοῖλα ἐν οἷς ἡ χιὼν διατέτηκε· κέκληται δὲ ὅτι παρὰ τὴν ἄλλην τῆς γῆς ὄψιν, λευκὴν οὖσαν ὑπὸ τῇ χιόνι, ταῦτα μόνα μελαίνεται».

μελάγχιμος-ον ποι. ὁ μέλας, μαῦρος, σκοτεινός : Αἰσχ.'Ικ.719 **μελαγχίμοις γυίοισι λευκῶν ἐκ πεπλωμάτων,** αὐτ.745 **μελαγχίμῳ ξὺν στρατῷ,** αὐτ.Χο.11 **ὁμήγυρις .. γυναικῶν φάρεσιν μελαγχίμους πρέπουσα,** Εὐρ.'Ηλ.513 **οἶν μελάγχιμον πόκῳ,** 'Απολλ.Ρ 4,1508 **μελάγχιμον ἰόν,** Εὐστ.Πον.239,85 **μελάγχιμον στολήν·** ‖ κ. ἐπὶ τῆς νυκτός : Αἰσχ.Πέρσ.301 **λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου·** **2)** τὰ μελάγχιμα κ. π: Πολυδ. μελάγχειμα μαῦραι κηλῖδες ἐπὶ τῆς χιόνος : Ξεν.Κυν.8,1 **εἰ δ' ἐνέσται μελάγχιμα, δυσζήτητος ἔσται** (ὁ λαγώς) (διόρθ. ἀντὶ μελάγχειμα).

μελαγχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μέλανα, μαῦρον χιτῶνα, ὁ μαυροφορεμένος· πρβλ. μελάγχλαινος ‖ κ. μτφ. ὁ σκοτεινός, κατηφής : Αἰσχ.Πέρσ.115 **ταῦτά μου μελαγχίτων φρὴν ἀμύσσεται φόβῳ·** πρβλ. φρένες ἀμφιμέλαιναι.

μελάγχλαινος-ον ὁ ἔχων μέλαιναν χλαῖναν, ἐπανωφόριον, ὁ μαυροφορεμένος : Μόσχ.3,27 **μελάγχλαινοί τε Πρίηποι·** **2)** κτ. πληθ. οἱ μελάγχλαινοι σκυθικὸν ἔθνος : 'Ηρ.4,20 **τὰ κατύπερθε πρὸς βορέην ἄνεμον τῶν βασιληΐων Σκυθέων οἰκέουσι Μελάγχλαινοι,** Διον.Περ.309.

μελάγχλωρος-ον ὁ ἔχων χρῶμα μελανωπόν, ὁ μελανόχλωρος, ὁ μαυροπράσινος ἢ πρασινοκίτρινος : 'Ιππ.'Επιδ.6,2,19 (δ.γρ.), 'Αριστλ.Φυσιογν.812a,19 (π.θ.), 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,5 **μελάγχλωρος χροιή,** αὐτ.1,15 **μελάγχλωρος χολή.**

μελαγχολία (ἡ) (μέλας, χολή) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. -ίη τὸ ἔχειν μέλαιναν χολήν, ἀσθένεια προερχομένη ὅταν ἡ χολὴ χυθῇ εἰς τὸ αἷμα, εἶδος παραφροσύνης, ὑποχονδρία: 'Ιππ.'Αέρ.10 **λίην γὰρ ἀποξηραίνονται καὶ ὀφθαλμίαι αὐτοῖσιν ἐπιγίνονται ξηραὶ καὶ πυρετοὶ ὀξέες καὶ πολυχρόνιοι, ἐνίοισι δὲ καὶ μελαγχολίαι,** Τίμ.Λοκρ.103Α **ἐς μελαγχολίας ἄγοισαι,** Μαν.2,366 **μελαγχολίῃσι καὶ ἄλγεσι κρυπτομένοισιν,** 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,5,Λούκ. ΒΠρ.14 **τουτὶ τὸ καλὸν οὐ πόρρω μελαγχολίας ἐστίν·** **2)** νεώτ. κ. δημ. βαρεῖα δυσθυμία συνοδευομένη ὑπὸ τάσεως πρὸς μόνωσιν καὶ ὀνειροπόλησιν, λύπη συνεχὴς καὶ ἐπίμονος : Παπαδ.Χρ. Μηλ.151 **θρόνος βαθείας μελαγχολίας.**

μελαγχολικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ προερχόμενος ἐκ μελαγχολίας βλ.λ.1) : 'Ιππ.Διαίτ.61 **αἱ ἀπὸ ὄξεος ὀξύτητες πικροχόλοισι μᾶλλον ἢ μελαγχολικοῖσι συμφέρουσι,** Πλούτ.'Ηθ.437F **ἡ τῶν μελαγχολικῶν τοῦ σώματος κρᾶσις πολυόνειρος καὶ πολυφάνταστος·** **2)** ὁ ἔχων μέλαιναν χολήν, ὁ ἔχων κλίσιν εἰς τὴν μελαγχολίαν : Πλάτ.Πολ. 573C **ὅταν .. μεθυστικός τε καὶ ἐρωτικὸς καὶ μελαγχολικὸς γένηται,** 'Αριστλ.ΗΝικ.1152a,19, Παπαδ.Χρ.Μηλ.152 **καὶ παστάδα τῆς μελαγχολικῆς Σειρῆνος·** **3)** ὁ ἐπιφέρων μελαγχολίαν, δυσθυμίαν : **μελαγχολικὸν διήγημα - καιρός.**

μελαγχολικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον μελαγχολικόν, μὲ μελαγχολίαν, δυσθυμίαν : 'Ιππ.Προρρ.1,14 **τοῖσι ἐξισταμένοισι μελαγχολικῶς, οἷσι τρόμοι ἐπιγίνονται,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.157 **δὲν ἔπαυαν νὰ ἐμφανίζωνται τὴν νύκτα, νὰ ἐπισκέπτωνται μελαγχολικῶς τὰ ἐρείπια.**

μελάγχολος-ον (μέλας, χολή) ἐπὶ τῶν βελῶν, ὁ εἰς μέλαιναν χολὴν ἐμβεβαπτισμένος, ὁ ἀλειμμένος μὲ μαύρη χολή, ἄθ. ὁ φαρμακερός : Σοφ. Τρ.573 **ᾗ μελαγχόλους ἔβαψεν ἰοὺς θρέμμα Λερναίας ὕδρας.**

μελαγχολοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. πάσχω ἐκ μελαγχολίας, εἶμαι ὑποχονδριακός, μελαγχολῶ, δυσθύμως ἔχω : Πολυδ.2,214.

μελαγχολῶ-άω κ. νεώτ. κ. δημ. πάσχω ἐκ μελαγχολίας, κατέχομαι ὑπὸ μανίας, μαίνομαι : 'Αριστφ."Ορν.14 **ὁ πινακοπώλης Φιλοκράτης μελαγχολῶν,** Πλάτ.Φαῖδρ.268Ε **ὦ μοχθηρέ, μελαγχολᾷς,** Δημ.1183 **μελαγχολᾶν δοκῶν ἅπασι τοῖς οἰκείοις,** Γαλ.1,500· **2)** νεώτ. κ. δημ. μτβ. καθιστῶ τινα μελαγχολικόν, δύσθυμον : **αὐτὴ ἡ μουσικὴ μὲ ἐμελαγχόλησε·** ‖ συνήθ. ἀμτβ. κατέχομαι ὑπὸ μελαγχολίας, ὑπὸ δυσθυμίας, διαλογίζομαι λυπηρά τινα, γίνομαι κατηφής : **ἐπῆγα εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ ἐμελαγχόλησα.**

μελαγχολώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μέλαιναν χολήν : 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,15.

μελαγχρής-οῦς-ές κ. μσν. συνήθ. π. κωμ. κ. μελάγχρους βλ.λ., ὁ μελαφός· Μοῖρ.262 «μελάγχρως 'Αττικοί, μελαγχρὴς "Ελληνες»: Κρατῖν.425, 'Αντιφάν. 135 **μάζης μελαγχρῆ μερίδα λαμβάνων λέπει,** Πολίοχ.2,2 **μικρὰν μελαχρῆ μᾶζαν ἠχυρωμένην,** Εὐστ.Πον.282,6 **εἴδομεν ἄνδρα μελαγχρῆ.**

μελαγχροιής-οῦς-ές (χροιή) ποι. ὁ μελάγχρους βλ.λ., ἐπὶ τοῦ χρώματος μελαγχροινοῦ ἥρωος, ὁ μαυρειδερός : 'Οδ.Π 175 **ἂψ δὲ μελαγχροιὴς γένετο.**

μελαγχροινός-ή-ό δημ. μελαχροινός βλ.λ.

μέλαγχρος-ον ποι. τ. τοῦ μελάγχρους βλ.λ. : 'Αλκ.21· ‖ ὡς κύρ. ὄν. ὁ τύραννος τῆς Λέσβου : 'Ηφαιστ.80.

μελάγχρους-οος-ουν-οον (χρόα) κ. νεώτ., ποι. μελαγχροιής κ. μέλαγχρος, ἀττ. μελάγχρως, κωμ. μελαγχρής, ὀνομαστ. πληθ. κ. μελάγχροες ('Ηρ. 2,104), ὁ ἔχων μέλαν δέρμα, μελαφός, ἡλιοκαής, μαυρειδερός, μελαχροινός : 'Ιππ.'Επ.6,2,19 **οὗτος μελάγχρους,** 'Ηρ.2,104 **μελάγχροές εἰσι καὶ οὐλότριχες,** Πλούτ."Αρατ.20 **οὐλοκόμην καὶ μελάγχρουν.**

μελάγχρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ μελανίζουσα χρῶσις τοῦ δέρματος, ὀφειλομένη εἰς αὔξησιν ἢ διαταραχὴν καταθέσεως τῆς μελανίνης.

μελάγχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ἀττ. κ. μελάγχρους βλ.λ., Φώτ. «μελάγχρως καὶ μελαγχρής, ἀμφότερα 'Αττικά» : Εὐρ.'Ορ.321 **μελάγχρωτες Εὐμενίδες,** Πλάτ. Φαῖδρ.253Ε **μελάγχρως, γλαυκόμματος.**

μελάγχυλος-ον μσν. ὁ ἔχων μέλανα, μαῦρον χυλόν : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.1,182.

μελάθρα (ἡ) ἡ ὀροφή, τὸ μέλαθρον : 'Επιγρ.· **2)** οἰκία, σπίτι : 'Ερμησιάν.7,21 (κῶδ.).

μέλαθρον (τό) (1) (μελαίνω κτ. ΕΜ 576,16) ἐπ. γενικ. μελαθρόφιν ('Οδ.Θ 279), ἡ ἐσωτερική ὄψις τῆς στέγης, ἰδίως ἡ διάτονος δοκός ἡ κρατοῦσα τὴν στέγην, ὁ κορφιάς, κορφέας : 'Ιλ.Θ 279 **πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο**, αὐτ.Λ 278 **ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου**, 'Υμν.'Αφρ.173 **εὐποιήτου δὲ μελάθρου κῦρε κάρη**· ‖ αἱ δοκοὶ τῆς στέγης : 'Οδ.Τ 544 **ἂψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ ἕζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάθρῳ**· ‖ γεν. δοκός : ΠΔ Βασ.3,7,20 **καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων**, Πάπ. **τὰ μέλαθρα τῶν θυρίδων**· **2)** ὀροφή, στέγη, σκέπη : 'Ιλ.Β 414 **πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον αἰθαλόεν**, 'Οδ.Σ 150 **ἐπεί κε μέλαθρον ὑπέλθῃ**· **3)** οἰκία, κατοικία : Πίνδ.Π 5,40 **κυπαρίσσινον μέλαθρον**· ‖ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ : Εὐρ.'Εκ.1101 **ἀμπτάμενος οὐράνιον ὑψιπετὲς εἰς μέλαθρον**· ‖ π. τραγ. συνήθ. κτ. πληθ. ἐπὶ τῶν ἀνακτόρων τῶν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων : Αἰσχ.Χο.343 **παιὰν μελάθροις ἐν βασιλείοις νεοκρᾶτα φίλον κομίσειεν**, αὐτ.'Αγ.957 **εἶμ' ἐς δόμων μέλαθρα πορφύρας πατῶν**· ‖ ἐπὶ σπηλαίου χρησιμεύοντος πρὸς κατοικίαν, οἷον τὸ τοῦ Φιλοκτήτου : Σοφ. Φιλ.147 **τῶνδ' ἐκ μελάθρων πρὸς ἐμὴν αἰεὶ χεῖρα προχωρῶν πειρῶ τὸ παρὸν θεραπεύειν**, Εὐρ. Κύκλ.491 **χωρεῖ πετρίνων ἔξω μελάθρων**· **4)** ὁ φωλεός, ἡ τρώγλη ζῴου : 'Οππ.Κυν.2,307· **5)** ὁ κλωβός, τὸ κλουβί : αὐτ.4,107 **ἐριτμήτοισι δ' ἱμᾶσι δησάμενοι καθιᾶσιν ἐΰστροφα τυκτὰ μέλαθρα**, αὐτ.4,423.

μέλαθρον (τό) (2) μτγν. φυτόν τι : Διοσκ.Εὐπ.1,11.

μελαθρόφι(ν) ἐπ.γενικ. τοῦ μέλαθρον βλ. : 'Οδ. Θ 279.

μελαθρῶ-όω (μέλαθρον) μτγν. συνδέω διὰ δοκῶν, στερεώνω· κ. παθ. : ΠΔ Βασ.3,7,42(5) **καὶ πάντα τὰ θυρώματα, καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμέναι.**

μέλαινα (ἡ) θηλ. τοῦ μέλας βλ.

μελαιναῖος-η-ον ὁ μέλας : Χρησμ.Σιβ.5,348 **πάντα μελαιναίη σκοτίη δ' ἔσται κατὰ γαῖαν.**

μελαινάς-άδος (ἡ) εἶδος μελανωποῦ ἰχθύος : Κρατῖν.161 **ἐγὼ γὰρ εἰμι θυννὶς ἡ μελαινάς.**

μελαινενδυσία (ἡ) μον. ἡ μελανειμονία βλ. : Καλλίμ.Χρυσ.6,2284.

μελαινίς-ίδος (ἡ) ἐπίθ. τῆς 'Αφροδίτης ἐν Κορίνθῳ : 'Αθήν.13,588C **ἣ καὶ 'Αφροδίτη ἡ ἐν Κορίνθῳ ἡ Μελαινὶς καλουμένη νυκτὸς ἐπιφαινομένη ἐμήνυεν ἐραστῶν ἔφοδον πολυταλάντων**· **2)** εἶδος θαλασσίων κογχῶν, διαφερουσῶν κατὰ τὸ χρῶμα μόνον τῶν πελωρίδων : Σωφρ.101 **μελαινίδες γάρ τοι νησοῦντι ἐμὶν ἐκ τοῦ μικροῦ λιμένος**, 'Ηρόδ.'Ιατρ.1,79· **3)** ὁ καταγόμενος ἐκ Μελαινῶν : Διοσκ.π.Γαλ.19,120.

μελαινονεφής-οῦς-ές μτγν. ὁ μελανονεφὴς βλ., ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ μελαινῶν νεφελῶν : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(1),138.

μελαινόρινες ἐσφ. γρ. ἀντὶ κελαινόρινες βλ. : Σοφ.ἀπ.29.

μελαίνω (μέλας) κ. νεώτ., μέλλ. μελανῶ, ἀόρ. ἐμέλανα κ. παθ. ἐμελάνθην (Σοφ.Αἴ.919) κ. ἐπ. γ' πληθ. μελάνθησαν ('Ησιόδ.Α 300), παθ. παρακ. μεμέλαμμαι, ποιῶ τι μέλαν, μαυρίζω, χρωματίζω μέλαν : 'Αριστλ.Μετ.371a,23, αὐτ.Πσ.966b,22, Νικ. 'Αλεξ.473 **ἦτε μελαίνει οἶδμα χολῇ**, Πολυδ.5,102 **τὰς ὀφρῦς μελαίνει**· ‖ κ. παθ. ἐν χρ. κ. π. 'Ομ. ἐπὶ κηλίδων ἐξ αἵματος, γίνομαι μέλας, μαῦρος, μαυρίζω : 'Ιλ.Ε 354 **μελαίνετο δὲ χρόα καλόν**· ‖ ὁμ. ἐπ' αὐτοῦ τοῦ αἵματος : Σοφ.Αἴ.919 **ἐκ τε φοινίας πληγῆς μελανθὲν αἷμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς**· ‖ κ. ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν ἀροτρίασιν σχιζομένης γῆς : 'Ιλ.Σ 548 **ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν, ἀρηρομένῃ δὲ ἐῴκει χρυσείη περ ἐοῦσα**· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ μέλανος χρώματος τῶν ὡριμαζουσῶν σταφυλῶν : 'Ησιόδ.Α 300 **μελάνθησάν γε μὲν αἵδε** (σταφυλαί)· ‖ κ. ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ πώγωνος μελαινομένης σιαγόνος : 'Ησιόδ.Α 167 **μελάνθησαν δὲ γένεια**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν τριχῶν, βάπτομαι μὲ μέλαν χρῶμα· Θωμ.Μ 606 «μελαίνεσθαι τὰς τρίχας λέγε, μὴ βάπτεσθαι» : 'Αριστφ.'Εκκλ.376 **ὡς ἂν εἰ τὸ φάρμακον ἔφουσ' ἔτυχες ὦ Λυσικράτης μελαίνεται**, Πλάτ.Πολ.270Ε **τῶν πρεσβυτέρων αἱ λευκότεραι τρίχες ἐμελαίνοντο**· πρβλ. Πολυδ. 2,35 **ἔλεγον καί : . τὴν κόμην μελαίνεσθαι**· ‖ ἀμτβ. ὡς παθ. γίνομαι μέλας ἔκ τινος πράγματος : Πλάτ.Τίμ.83Α **ὅταν μὲν οὖν ἂν παλαιότατον ὂν τῆς σαρκὸς τακῇ, δύσπεπτον γιγνόμενον μελαίνει μὲν ὑπὸ παλαιᾶς ξυγκαύσεως**, Θεόφρ. Σημ.50 **τὸ πρὸς αὐτῇ τῇ μύξῃ εὐλόγως μελαίνει μᾶλλον**, Φιλόδ.ΑΠ 5,123 **οὐδὲ μελαίνει βότρυς ὁ παρθενίους πρωτοβολῶν χάριτας**, Πλούτ.'Ηθ. 517C· **2)** ἰατρ. ἐπιφέρω μελασμὸν βλ. : 'Ιππ. 'Αφορ.5,20· ‖ κ. παθ. γίνομαι μέλας, μαυρίζω, ὡς σημεῖον νεκρώσεως : 'Ιππ.'Αρθρ.69, αὐτ.'Αγμ. 11· **3)** μτφ. καθιστῶ τι ἀσαφές, σκοτεινόν, σκοτίζω : Διον.'Αλ.Πομπ.2 **μελαίνει τὸ σαφὲς καὶ ζόφῳ ποιεῖ παραπλήσιον**, 'Αθήν.10,451C **ἔσθ' ὅτε καὶ μελαίνει τὴν φράσιν καὶ πολλὰ αἰνιγματωδῶς ἐκφέρει**· **4)** ἀμαυρῶ τὴν ὑπόληψίν τινος, συκοφαντῶ : Συμπλήκ.Οὐρ.290,24· **5)** παθ. μελαίνομαι δέχομαι σκιερότητα, μαυράδα : Σέξτ. 'Εμπ.Μαθ.7,293· **6)** ρηματ. π. μέλασμα, μελασμός.

μελακονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ὀξίδιον τοῦ χαλκοῦ.

μελαλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄλγος τοῦ γόνατος παρατηρούμενον ἰδίως παρὰ τοῖς φυματιῶσι.

μελαλεύκη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν μυρτοειδῶν.

μελαμβαθής-οῦς-ές ὁ ἔχων μέλαν, μαῦρον βάθος, ὁ ἐκ τοῦ πολλοῦ βάθους φαινόμενος σκοτεινότατος : Αἰσχ.Πρ.221 **ἐμαῖς δὲ βουλαῖς Ταρτάρου μελαμβαθὴς κευθμὼν καλύπτει τὸν παλαιγενῆ Κρόνον**, Σοφ.ἀπ. (δ.γρ. μελαμβαφής), Εὐρ.Φοίν.1010 **σφάξας ἐμαυτὸν σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ δράκοντος** (δ.γρ.), Βακχ.ἀπ.25, 'Απολλ.Ρ 4,1516 **'Ιλλυρικοῖο μελαμβαθέος ποταμοῖο**· πρβλ. μελαγκευθής.

μελαμβαφής-οῦς-ές (βάπτω) ὁ βεβαμμένος μέλας, ὁ μαῦρος· Σουΐδ. «μελαμβαφές· μέλαν ἐκ βαφῆς» : Βακχ.π.Σουΐδ. ἐν λ. **εἴδωλον μελαμβαφὲς εἴδωλον**, Εὐρ.Φοίν.1010 (δ.γρ.), Πολυδ.7,29.

μελάμβιος-ον 'Ησ.«σκοτεινὸς τὸν βίον ἢ μελανός».

μελάμβοος-ον μον. ὁ ἔχων μέλανας βοῦς, μαῦρα βόδια : Εὐστ.'Ιλ.562,39 **'Ηρίβοια, εἰ παρὰ τὴν βοῦν γίνεται, δοκεῖ δηλοῦν ἢ τὴν μελάμβοον...**

μελαμβόρειος-ον (βορέας) μτγν. ὁ μέλας βόρειος ἄνεμος ὁ πνέων κατὰ τὰ παράλια τῆς Παλαιστίνης καὶ ἐν τῇ νοτίῳ Γαλλίᾳ : Στράβ. 4,1,7 **διαφερόντως εἰς τὸ πεδίον τοῦτο μελαμβόρειον καταιγίζει ανεῦμα βίαιον καὶ φρικῶδες**, 'Ιώσ.ΠΙ 3,9,3 **σαλεύουσι τοῖς ἀπὸ τῆς 'Ιόπης ὑπὸ τὴν ἕω πνεῦμα βίαιον ἐπιπίπτει· μελαμβόρειον ὑπὸ τῶν ταύτῃ πλωϊζομένων καλεῖται.**

μελάμβροτος (ὁ,ἡ) ἐπὶ χώρας, ὁ κατοικούμενος ὑπὸ μελανῶν, μαύρων ἀνθρώπων, ὅθ. ἡ χώρα τῶν Αἰθιόπων : Εὐρ.ἀπ.230,3 **ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοὰς Αἰθιοπίδος γῆς**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων μέλαν, μαῦρο χρῶμα, ὁ μαῦρος : Εὐρ.ἀπ.771,4 **καλοῦσι δ' αὐτὴν γείτονες μελάμβροτοι.**

μελάμβωλος-ον μτγν. ὁ ἔχων μέλανας βώλους, μελάγγεως, εὔφορος : Φίλιππ.Θεσσ.6,231 **Αἰγύπτου μεδέουσα μελαμβώλου**, 'Οππ.Κυν.3,508 **μελάμβωλον κατ' ἀρούραν.**

μελαμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. σῶμα κρυσταλλικόν, εὐδιάλυτον ἐν θερμῷ ὕδατι καὶ δυσδιάλυτον ἐν ψυχρῷ.

μελαμπᾰγής-οῦς-ές δωρ. τ. ἀντὶ μελαμπηγής, ὁ πεπηγὼς μέλας, ὁ μαῦρος καὶ πηκτός : Αἰσχ. Ἑπτ.737 **καὶ χθονία κόνις πίῃ μελαμπαγὲς αἷμα φοίνιον·** || γεν. μέλας, μαῦρος : Αἰσχ. Ἀγ. 392 **κακοῦ δὲ χαλκοῦ τρόπον τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς μελαμπαγὴς πέλει δικαιωθείς.**

μελάμπεδος-ον μσν. ὁ ἔχων μέλαν ἔδαφος, μαύρη γῆ, μελάγγειος : Εὐστ.Ἰλ.28,23.

μελάμπελος (ἡ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ **φυτοῦ ἑλξίνης** : Διοσκ.4,39.

μελάμπεπλος-ον ὁ μέλανα πέπλον φέρων, μελανείμων, μαυροφόρος· δθ. συνεκδ. ὁ πένθιμος· Ἡσ. «μελάμπεπλος, πενθήρης»· ποι. ὡς ἐπίθ. τοῦ θανάτου κ. τῆς νυκτός : Εὐρ.Ἀλκ.843 **ἄνακτα τὸν μελάμπεπλον νεκρῶν** θάνατον, αὐτ.Ἴων 1150, Ἀλεξ.89 **νυκτός τ' ὄμμα μελαμπέπλου·** **2)** γεν. ὁ μέλας τὸ χρῶμα, μαῦρος : Εὐρ.Ἀλκ.819 **κουρὰν βλέπεις μελαμπέπλους στολμούς τε;** || ἐπὶ φάραγγος, λάκκου, βαθείας κοιλάδος, ὁ σκοτεινός, ὁ **ἐφ'** οὗ ἁπλοῦται ζόφος, μαυροσκότεινος : ΑΠ 7,43 **μελάμπεπλον γύαλον.**

μελαμπέραμον Ἡσ. «σκοτεινήν».

μελαμπέτηλος-ον μτγν. ὁ ἔχων μέλανα, μελαφὰ σκοτεινόχροα πέταλα, φύλλα : Μελέαγρ. ΑΠ 4,1,14 **δάφνης κλῶνα μελαμπέτηλον,** Φίλιππ. Θεσσ.ΑΠ 9,307,2.

μελαμπετᾰλοχίτων-ωνος ὁ ἔχων χιτῶνα πεποικιλμένον διὰ μελανῶν πετάλων, φύλλων : Τιμόθ. Μιλ.Πέρσ.134 **μελαμπεταλοχίτωνα** Ματρός οὐρείας **δεσπόσυνα χιτῶνα.**

μελάμπετρος-ον (μέλας, πέτρα) μτγν. ὁ ἔχων μελαίνας πέτρας, μαύρους βράχους : Φιλητ.24 **ἐν προχοῇσι μελαμπέτροις** Βυρίννης.

μελαμπόδεια (τά) Ἐπιγρ. ἑορτὴ τελουμένη **κατ' ἔτος** ἐν Αἰγοσθένοις τῆς Μεγαρίδος πρὸς τιμὴν τοῦ ἀποθεωθέντος μετὰ θάνατον μάντεως Μελάμποδος : **δίδοσθαι δὲ (καὶ) α(ὐτῶν ἐ)κ τῶν Μελαμποδείων.**

μελαμποδεῖον (τό) Ἐπιγρ. ἱερὸν τοῦ Μελάμποδος ἐν Αἰγοσθένοις τῆς Μεγαρίδος.

μελαμπόδιον (τό) τὸ ποῶδες φυτὸν ἐλλέβορος ὁ μέλας : Θεόφρ.ΦΙ 9,10,4.

μελαμπόρφῠρος-ον (μέλας, πορφυροῦς) μτγν. ὁ **ἔχων χρῶμα** πορφυροῦν μελανίζον, ὁ βαθὺς πορ**φυροῦς** : Πολυδ.4,119 **μελαμπόρφυρον ἱμάτιον.**

μελάμπους-οδος-ουν (μέλας, πούς) μτγν. κ. μσν. **ἐπὶ προσ.,** ὁ ἔχων μέλανας πόδας, δθ. συνεκδ. ὁ **μέλας τὸ χρῶμα,** ἐπίθ. τῶν Αἰγυπτίων : Ἀπολλδ.2, 1,4 **καταστρεψάμενος τὴν** Μελαμπόδων **χώραν, ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασεν Αἴγυπτον,** Εὐστ.37,23· || κ. **ἐπὶ** τῆς νυκτός : Νικήτ.Εὐγ.9,184 **νὺξ μελάμπους ἐκχυθεῖσα τοῖς ξένοις.**

μελαμπράσιον (τό) μτγν. τὸ ποῶδες φυτὸν βαλλωτὴ ἡ μέλαινα : Διοσκ.1,103.

μελάμπρῳρος-ον (μέλας, πρῷρα) μτγν. ἐπὶ πλοίου, ὁ **ἔχων** μέλαιναν πρῷραν : Ὕμν.Ἰσ.146 **μελάμπρῳρος ναῦς.**

μελάμπτερος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μαῦρα πτερά : ΑΠ 9,331 (δ.γρ.), Κ Μανασσ.Χρον.14.

μελάμπῡγος-ον (μέλας, πυγή) ὁ ἔχων μέλαιναν, μαύρην, δηλ. δασεῖαν πυγήν, τριχωτὰ ὀπίσθια· Ἡσ. «μελαμπύγους, τοὺς ἀνδρείους· τοὺς γὰρ δασεῖς τὰς πυγὰς ἀνδρείους ἐνόμιζον» : Εὔβουλ.61, Ἀριστφ.Λυσ.802 **τραχὺς ἐντεῦθεν μελάμπυγός τε τοῖς ἐχθροῖς ἅπασιν** («σωστὸς Ἡρακλῆς διὰ τοὺς ἐχθρούς»)· πβλ. Ἡρ.7,216· δθ. κ. παροιμ. : Ἀρχίλ. 110 **μή τευ μελαμπύγου τύχῃς** (πρόσεξε μὴν εὕρῃς τὸν ἰσχυρότερόν σου καὶ τὰ πληρώσῃς ὅλα)· **2)** εἶδος ἀετοῦ, βλ. πύγαργος.

μελαμπυρισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. δηλητηρίασις προερχομένη ἐκ βρώσεως σίτου περιέχοντος μεγάλην ποσότητα μελαμπύρου βλ.λ.

μελάμπυρον (τό) κ. νεώτ. τὸ ζιζάνιον καὶ παράσιτον φυτὸν μελάμπυρον τὸ ἀρουραῖον : Θεόφρ.ΦΙ 8,4,6 **ὁ δὲ σικελικὸς** (πυρὸς) ἴδιον **ἔχει τὸ μελάμπυρον καλούμενον ὃ ἐστιν ἀβλαβές,** Γαλ.6,552· || νεώτ. βοταν. γένος γρομφαδιοειδῶν **φυτῶν·** **2)** **τὸ φυτὸν** μύαγρον βλ.λ. : Διοσκ.4,116.

μελάμπυρος (ὁ) κ. μελάμπυρον (τό) βλ.λ.) : Θεόφρ.ΦΙ 8,8,3 **ὁ μελάμπυρος ὁ Ποντικός.**

μελαμφᾰής-οῦς-ές (μέλας, φάος) ὁ φαινόμενος μέλας, ὁ ἔχων μέλαιναν ὄψιν, ὁ μαῦρος, ὁ σκοτεινός : Εὐρ.Ἑλ.518 **μελαμφαὲς οἴχεται δι' ἔρεβος χθονὶ κρυφθείς,** Καρκῖν.5,3 **δῦναί τε γαίας εἰς μελαμφαεῖς μυχούς.**

μελαμφᾰρής-οῦς-ές (μέλας, φᾶρος) ὁ φέρων, ὁ φορῶν μέλαν φᾶρος, ὁ μελάμπεπλος: Βακχ.3,13 **μελαμφαρὲς σκότος.**

μελαμφορία (ἡ) (μελαμφορῶ) μσν. τὸ μελαμφορεῖν, τὸ φέρειν μέλαιναν ἐνδυμασίαν : Εὐστ.Πον. 232,73 πενθίμῳ **βίῳ, ᾧ σύμβωμος ἡ μελαμφορία.**

μελαμφόρος (ὁ,ἡ) (μελαμφορῶ) μσν. ὁ φορῶν μέλανα ἐνδύματα, ὁ μελανοφορῶν, ὁ μαυροφόρος, ὁ μοναχός : ΚΜανασσ.Χρον.135,Μηναῖ. 3,3 Συνξ.Στίχ. **Παμοῦν μελαμφόρος.**

μελαμφορῶ-έω (μέλας, φέρω) μσν. φέρω, φορῶ μέλανα ἐνδύματα, μελανοφορῶ, μαυροφορῶ : Ψελλ.Σύν.Νόμ.407 **μελαμφοροῦσα πάντοτε κατὰ τὰς κεκαρμένας,** Τζέτζ.Χιλ.3,853 **ὅλον ἐμελαμφόρησε χρόνον ὁ δῆμος** Ῥώμης, Εὐστ.Πον.236,75· **2)** ρηματ. π. μελαμφόρος, μελαμφορία.

μελάμφυλλος-ον (μέλας, φύλλον) ἐπὶ δένδρων, φυτῶν, ὁ ἔχων μέλανα φύλλα : Ἀνακρ.78(82) **μελαμφύλλῳ δάφνῃ,** Θεόκρ.Ἐπιγρ.1,3 **μελάμφυλλοι δάφναι,** Διον.Περ.573 **μελάμφυλλος κισσός·** **2)** ἐπὶ τόπων, ὁ σύσκιος, ὁ κατάσκιος ἐκ τῶν φύλλων, ὁ δασύς : Πίνδ.Π 1,27 **Αἴτνας ἐν μελαμφύλλοις δέδεται κορυφαῖς,** Σοφ.ΟΚ 482 **γῆ μελάμφυλλος,** Ἀριστφ.Θεσμ.997 **μελάμφυλλά τ' ὄρη δάσκια·** **3)** τὸ οὐδ. **μελάμφυλλον** ὡς οὐσ. τὸ ποῶδες καὶ κοσμητικὸν φυτὸν ἄκανθος ἡ ἁπαλή : Διοσκ.3,17,Γαλ.11,818.

μελάμφωνος-ον (μέλας,φωνή) μτγν. ὁ ἔχων ἀμυδράν, μὴ εὐκρινῆ ἢ βραχνὴν φωνήν : Γαλ.5,334.

μελαμψηφῖς-ῖδος (ὁ,ἡ) (μέλας, ψηφίς) μτγν. ὁ ἔχων μελαίνας ψηφῖδας, πετράδια, χαλίκια, ἐπὶ ποταμῶν : Καλλ.Ἀρτ.101 **οἱ μὲν ἐπ' ὄχθῃς αἰὲν ἐβουκολέοντο μελαμψήφιδος** ἀναύρου, αὐτ.Δῆλ.76.

μελαμψίθιος οἶνος (ὁ) μτγν. μέλας ψίθιος οἶνος : Διοσκ.5,6 **ὁ μὲν μέλας** καλούμενος **δὲ** μελαμψίθιος, **παχύς ἐστι,** Ὀρειβ.ἀπ 6ꞌ.

μελαμψός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ μέλας, ὁ μαῦρος, ὁ μελανός, μελαψός : Κοσμ.336D **τὸ κρέας τῆς χελώνης ὡς προβάτου ἐστὶ μελαμψόν**

μελαμψώρα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **μελαμψωροειδῶν** μυκήτων.

μελαμψωρέλλη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **μελαμψωροειδῶν** παρασίτων μυκήτων.

μελαμψωροειδῆ-ῶν (τά) νεώτ. βοταν. οἰκογ. βασιδιομυκήτων παρασίτων μυκήτων.

μελάμψωρος-ον πάπ. ὁ ἔχων μελαίνας κηλῖδας, μαῦρα στίγματα : **μελάμψωροι ἵπποι.**

μέλαν-ανος (τό) κ. μσν. κ. νεώτ. οὐδ. τοῦ μέλας βλ.λ. ὡς οὐσ., ἡ γραφικὴ μελάνη, τὸ μελάνι : Πλάτ. Φαῖδρ.276C **αὐτὰ ἐν ὕδατι** γράψει **ἐν μέλανι σπείρων διὰ καλάμου,** Δημ.313 **τῷ διδασκαλείῳ προσεδρεύων, τὸ μέλαν τρίβων καὶ τὰ βάθρα σπογγίζων,** Ἡρώνδ.5,66 ἔχοντα γραφίδα καὶ μέ**λαν,** Πλούτ.Ἠθ.841E **οὐ μέλανι ἀλλὰ θανάτῳ χρίοντα τὸν κάλαμον.. οὕτω συγγράφειν,** Δι-

οσκ.1,69 μέλαν γραφικόν, Πρόκλ.᾿Υποτ.3,72 (ἐπὶ γραφικῆς ὕλης δεκτικῆς ἀποσβέσεως), Παῦλ.Αἰγ. 6,90 γραφικὸν ἐγχέαντες μέλαν, Ζωναρ.118W τάς ὄφεις αὐτῶν κατέστιξε καὶ ταῖς στιγμαῖς μέλαν ἐνέχεε, γράμματα δ' ἐτύπουν τὰ στίγματα· 2) μέλαν ᾿Ινδικόν τὸ Ινδικὸν βλ.λ. : Περίπλ.᾿Ερ. Θαλ.39· 3) νεώτ. μέλαινα χρωστικὴ οὐσία, βαφή, μαῦρο χρῶμα, οἷον τὸ μέλαν τῆς αἰθάλης, τὸ μέλαν τῆς ἀνιλίνης κττ.· 4) ἡ ἶρις τοῦ ὀφθαλμοῦ : ᾿Αριστλ.Ζ1 491b,21 τὸ δ' ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ μὲν ὑγρόν, ᾧ βλέπει, κόρη· τὸ δὲ περὶ τοῦτο μέλαν· 5) αἰδοῖον : Πάπ. τὸ μέλαν τῷ μέλανι συναρμόσαι.

μελανάγριος ἄμπελος (ἡ) γλωσσ. μέλαινα ἀγρία ἄμπελος· ‖ κ. μ. **μελανάγριος** (ἡ) γλωσσ. τὸ ποῶδες φυτὸν μαλάχη ἡ ἀγρία.

μελανάδα (ἡ) δημ. τὸ μελανὸν χρῶμα, ἡ μελανότης· ‖ εἰδ. μέλαινα κηλὶς ἐπὶ τοῦ δέρματος προερχομένη ἐκ μώλωπος· ‖ ὁμ. μέλαινα χροιὰ τοῦ δέρματος προερχομένη ἐκ τοῦ φύχους ἢ κ. ἐκ παθολογικῶν αἰτίων.

μελανάετος (ὁ) (μέλας, ἀετός) μέλας ἀετός : ᾿Αριστλ.Ζ1 618b,28 καλεῖται δὲ μελανάετος καὶ λαγωφόνος, Εὐστ.᾿Ιλ.1235,44.

μελαναθήρ σῖτος (ὁ) μσν. εἶδος μέλανος σίτου σπειρομένου κατὰ τὸ ἔαρ : Γεωπ.3,3,11 σπείρειν δὲ . . σῖτον λευκὸν . . καὶ τὸν μελαναθέρα καὶ τὸν ἐπιμήκη· πρβλ.᾿Ησ.

μελάναιγίς-ιδος (ὁ κ. ἡ) (μέλας, αἰγίς) ὁ ἔχων, ὁ κρατῶν μέλαιναν αἰγίδα, ἐπὶ τῆς ᾿Ερινύος : Αἰσχ. ᾿Επτ.699 μελάναιγις ἐκ δ' εἶσι δόμων ᾿Ερινύς· ὁμ. ἐπὶ τοῦ Διονύσου ἐν ᾿Αθήναις : Παυσ.2,35,1 Διονύσου ναὸς Μελαναιγίδος, Σχόλ.᾿Αριστφ.᾿Αχ.146 Διονύσου μελαναίγιδος, Νόνν.Δ 27,302 Λυαίου, σεῖο κασιγνήτου μελαναίγιδος, Σουΐδ. ἐν λ. μέλαν μελαναίγιδα Διόνυσον ἱδρύσαντο· 2) (οἶνος) μελάναιγις οἶνος βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος : Πλούτ. ᾿Ηθ.692F σὺ δ' ἀξιοῖς τοῦ νυκτερινοῦ καὶ μελαναίγιδος ἐμφορεῖσθαι.

μελαναιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἰδικὴ ἀλλοίωσις τοῦ αἵματος παρατηρουμένη κατὰ τὴν ἑλονοσίαν καὶ χαρακτηριζομένη ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῷ παρουσίας μελαγχρωστικῆς.

μελαναίων-ωνος (ὁ) τὸ διὰ πίσσης κεκαλυμμένον, ἠλειμμένον, μέρος τοῦ πλοίου : ᾿Αριστφ.ἀπ.817 (διόρθ. μελανεών).

μελάναυγής-οῦς-ές (μέλας, αὐγή) κ. μσν. ὁ ἔχων μέλαιναν ὄψιν, ὁ λάμπων σκοτεινῶς, ὁ μελαμφαής : Εὐρ.᾿Εκ.154 φοινισσομένην αἵματι παρθένον ἐκ χρυσοφόρου δειρῆς νασμῷ μελαναυγεῖ, ᾿Ορφ. Λιθ.511 μελαναυγέα ὄρφνην, Εὐστ.Πον.236,45 ἐρίοις μελαναυγέσι.

μελάνδανέως ᾿Ησ. «ἀμπέλου εἶδος».

μελάνδειρος (ὁ) ὁ ἔχων μέλανα τράχηλον· ᾿Ησ. «ὀρνιθάριον ποιόν».

μελάνδής-οῦς-ές μσν. μ. κτ. συγκρ. μελανδέστερος, ὁ μέλας τὴν ὄψιν, ὁ μελανοειδής : Βί.᾿Αλεξ. 235 νέος ἀνὴρ μεσῆλιξ, | εἶδος δὲ μελανδέστερος, χρυσόκομος τὴν χαίτην.

μελάνδετος-ον (μέλας, δέω) ὁ ἔχων μέλαιναν δέσιν ἢ λαβήν : ᾿Ιλ.Ο 713 φάσγανα καλὰ μελάνδετα, ᾿Ησίοδ.Α 221 μελάνδετον ἄορ . . χάλκεον, Αἰσχ.᾿Επτ.43 ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον σάκος, Εὐρ.᾿Ορ.821 μελάνδετον . . ξίφος (σχόλ. «διὰ τὸ μέλαιναν λαβὴν ἔχειν, τουτέστι μελάγκωπον ἢ μέλαν ὑπὸ τοῦ φόνου γενόμενον»), αὐτ.1091 μελάνδετον ξίφος· πρβλ. μαυρομάνικος.

μελάνδίνης (ὁ) (μέλας, δίνη) μτγν. ὁ σχηματίζων μελαίνας δίνας : Διον.Περ.577 μελανδίνην ἀνὰ Γάγγην.

μελάνδόκος-ον (μέλαν, δέχομαι) μτγν. ὁ δεχόμενος ἐν ἑαυτῷ μελάνην : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,65,9 κίστην πολύωπα μελανδόκον, ᾿Ιουλ.Αἰγ.αὐτ.68 σὺν καλάμοις ἄγγος τε μελανδόκον.

μελάνδόχιον (τὸ) γλωσσ. μελανοδοχεῖον, καλαμάρι.

μελάνδριον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος καρυοφυλλοειδῶν φυτῶν.

μελανδρύας (ὁ) τὸ μελάνδρυον βλ.λ.2) : ᾿Επίχ.π. ᾿Αθήν.3,121Β οἱ δὲ λεγόμενοι μελανδρύαι, αὐτ.7, 315D οἱ λεγόμενοι μελανδρύαι ἐξ αὐτῶν ταριχεύονται.

μελάνδρυον (τὸ) (μέλας, δρῦς) κ. μσν. ἡ ἐντεριώνη, ἡ καρδιὰ τῆς δρυός : Θεόφρ.Φ1 1,6,2 μέλαιναι γὰρ δὴ πᾶσαι (μῆτραι) καὶ τῆς δρυός, ἣν καλοῦσι μελάνδρυον, Εὐστ.Πον.238,19· 2) συνήθ. εἰς πληθ. μελάνδρυα (τεμάχη), τεμάχια, μερίδες θύννου ἀλιπάστου : Ξενοκρ.π.᾿Ορειβ.2,58,146· πρβλ. μελάνδρυς.

μελάνδρυος-ον (μέλας, δρῦς) μέλας ὡς ἡ δρῦς, ὁ ἔχων μέλανα φύλλα : Αἰσχ.ἀπ.251 πίτυος ἐκ μελανδρύου, πρβλ.Σχόλ.᾿Οδ.Ξ 12.

μέλανδρυς-υος (ὁ) μτγν. εἶδος μεγάλου θύννου : ᾿Αθήν.3,121Β μέλανδρυς δὲ τῶν μεγίστων θύννων εἶδός ἐστιν.

μελανειδῶ-έω (μέλας, εἶδος) μτγν. ἔχω μέλαιναν ὄψιν, φαίνομαι μέλας, μαῦρος : Γαλ.19,156.

μελανειμόνησις-εως (ἡ) (μελανειμονῶ) μσν. ἡ μελανειμονία βλλ. : ᾿Ακροπ.Κ ἐν λόγῳ περὶ Δαμασκ.1 46 μὰ τὴν ὀραθεῖσαν ἄνωθεν Παχωμίῳ . . μελανειμόνησιν.

μελάνειμονία (ἡ) (μελανειμονῶ) μσν. τὸ φορεῖν μέλανα ἱμάτια, τὸ φέρειν μέλανα ἐνδύματα : Νικ.Χων.Χρον.324Α.

μελάνειμονῶ-έω (μελανείμων) κ. νεώτ. φορῶ μέλανα ἐνδύματα, εἶμαι μελανείμων, μαυροφορῶ: ᾿Αριστλ. Θαυμ.840b,7, Σκύμν.401, Στράβ.11,11,8 τοὺς μὲν ἄνδρας μελανειμονεῖν καὶ μακροκομεῖν, τὰς δὲ γυναῖκας λευχειμονεῖν, ᾿Ιώσ.Π1 4,4,3,Πλούτ.᾿Ηθ. 838F, Λιβάν.Λόγ.30,8· 2) ρηματ. π. μελανειμόνησις, μελανειμονία.

μελανείμων-ονος-ον (μέλας, ἕννυμι) κ. νεώτ. ὁ φέρων, ὁ φορῶν μέλανα ἐνδύματα, ὁ ἐνδεδυμένος μαῦρα, ὁ μαυροφόρος : Αἰσχ.Εὐμ.370 ἀμετέραις ἐφόδοις μελανείμοσιν (διὰ τῶν ἐπιθέσεων ἡμῶν τῶν μελανοφόρων, τῶν ᾿Ερινύων)), Πολύβ.2,16, 13 τοὺς μελανείμονας τοὺς περὶ τὸν ποταμὸν οἰκοῦντας, Διον.᾿Αλ.Ρωμ.2,19 μελανείμων ἑορτὴ (δημόσιον πένθος), ᾿Ιώσ.Α1 16,8,6,Παπαδ.Χρ.Μηλ.67 ἐνεφανίσθη αἰφνιδίως ὁ ἀπαίσιος καὶ μελανείμων ἐκεῖνος ἄνθρωπος· πρβλ. μελανοείμων.

μελανεῖον (τὸ) νεώτ. ἐν τυπογραφείοις, πλὰξ ἠλειμμένη διὰ τυπογραφικῆς μελάνης χρήσιμος εἰς τὴν διὰ τῆς χειρὸς ἐκτύπωσιν τῶν τυπογραφικῶν δοκιμίων· 2) δοχεῖον μελάνης τοῦ πιεστηρίου· ‖ ὁμ. καὶ τὸ σύστημα, μηχάνημα τῆς μεταφορᾶς αὐτῆς εἰς τοὺς κυλίνδρους.

μελανέρπης (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀναρριχητικῶν δρυοκολαπτιδῶν πτηνῶν.

μελάνζοφος-ον (μέλας, ζόφος) ΕΜ 370,19 ὁ ἔχων μέλαν σκότος, ὁ σκοτεινός.

μελάνζωνος-ον (μέλας, ζώνη) μτγν. ὁ ἔχων, ὁ φέρων μέλαιναν ζώνην : Νόνν.Δ 31,116.

μελάνζωτος ᾿Ησ. «τῆς γῆς ἣ μὲν καλεῖται λευκόζωτος, ἣ δὲ μελάνζωτος».

μελάνη (ἡ) νεώτ., δημ. μελάνι (τὸ) ρευστὴ σκευασία μέλανος ἢ κ. ἄλλου χρώματος, δι' ἧς γράφουσι, σχεδιάζουσιν ἢ τυπώνουσι : μελάνη γραφῆς μέλαινα, - μελάνη ἐρυθρά, - μελάνη τῆς κόπιας, - μελάνη ἀνεξίτηλος, - τυπογραφικὴ μελάνη (ἡ μ. ἐν τοῖς τυπογραφείοις χρησιμοποιουμένη εἰδικῆς κατασκευῆς μελάνη), - σινικὴ μελάνη (μεῖγμα ἀρίστης ποιότητος λεπτοτάτης αἰθάλης μετὰ ζωϊκῆς κόλλας), - συμπαθητικαὶ μελάναι (ἀ-

χροα ὑγρὰ παράγοντα **ἐπὶ τοῦ** χάρτου γράμματα ἀφανῆ, καθιστάμενα ἐμφανῆ μόνον δι' εἰδικῆς κατεργασίας), **ζωϊκὴ μελάνη** (ἡ ἐκ τῆς χρωστικῆς, ἣν ἐκκρίνουσιν εἴδη τινὰ μαλακοστράκων τῆς θαλάσσης παρασκευαζομένη μελάνη).

μελανησιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεγάλην αὐστάδα νήσων τῆς Ὠκεανίας Μελανησίαν ἢ εἰς τοὺς Μελανησίους : **μελανησιακαὶ γλῶσσαι** (αἱ ἐν ταῖς νήσοις τοῦ μελανησιακοῦ ἀρχιπελάγους ὁμιλούμεναι).

μελανηφόρος-ον (μέλας, φέρω) ὁ μελανοφόρος, ὁ μαυροφόρος : Ὀρφ.Ὕμν.42,9· ὅμ. ὡς ἐπίθ. τῶν ἱερέων τῆς Ἴσιδος : Ἐπιγρ.

μελανηφορῶ-έω (μελανηφόρος) μον. κ. νεώτ. φέρω, φορῶ μέλανα ἐνδύματα, μελανειμονῶ, μαυροφορῶ : Τζέτζ.Χιλ.7,999 **θρηνῆσαι θέατρον καὶ μελανηφορῆσαι.**

μελανθέα (ἡ) μτγν. ἡ τῶν μελάνων θέα, δρασις, τὸ νὰ βλέπῃ τις τὰ μελανά, τὰ μαῦρα, ἀντίθ. λευκοθέα : Ἀρίστων Χ 1,86 **τὴν δρασιν ἡμῶν λευκῶν μὲν ἀντιλαμβανομένην λευκοθέαν καλεῖν, μελάνων δὲ μελανθέαν.**

μελανθέλαιον (τὸ) μτγν. **ἔλαιον τοῦ** μελανθίου βλ.λ. : Διοσκ.1,37.

μελάνθεμον (τὸ) μτγν. εἶδος ἀνθεμίδος βλ.λ. : Διοσκ.3,137 (ὃ.γρ. ἀντὶ μηλάνθεμον), Πλίν.22,26.

μελάνθεον (τὸ) πάπ. ἀντὶ μελάνθιον βλ.λ.

μελανθής-οῦς-ές (μέλας, ἄνθος) ὁ ἔχων οἱονεὶ μέλανα ἄνθη, ὁ μέλας, μελαφὸς τὴν χροιάν, τὸ χρῶμα, μαυρειδερός : Αἰσχ.Ἱκ.154 **μελανθὲς ἡλιόκτυπον γένος,** Ὕμν.Ἰσ.150 **μελανθεῖ ῥοίζῳ σπερχόμενος βαρὺ πόντος.**

μελάνθινος-η-ον μτγν. ὁ ἐκ **μελανθίου κατεσκευασμένος** : Διοσκ.1,37,Γαλ.11,870.

μελάνθιον (τὸ) (μέλας, ἄνθος) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ κοσμητικὸν φυτὸν μελάνθιον τὸ ἥμερον : Ἱππ. Γυν.1,74,αὐτ.Ἀφ.230, ΠΔ Ἡσ.28,27 **οὐ γὰρ μετὰ σκληρότητος καθαίρεται τὸ μελάνθιον,** Νίκ.Θηρ. 43 **μελανθίου βαρυαέος,** Διοσκ.3,79,Πολύαιν.4,3,32 **μελανθίου τρίτον μέρος ἀρτάβης,** Πάπ **μελανθέου,** Πάπ. **μελανθύου,** Πάπ. **μελανθείῳ,** Γεωπ. 13,4,2· ‖ νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν **βατραχιωδῶν** φυτῶν.

μελανθράκη (ἡ) μσν. οἴδημα ἀποστηματῶδες, δοθιήν : Λέων Φιλ.Σύνοψ.Ἰατρ.7,8 **φῦμα ἀπὸ αἵματος θερμοτέρου γενόμενον . . τινὲς δὲ καλοῦσιν αὐτὸ μελανθράκην.**

μελάνθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) κ. μον ὁ μελανόθριξ βλ.λ. : Ἀριστλ.Φυσιογν.808a,19, Μαλάλ.1 105,19,21.

μελάνι (τὸ) μσν. κ. δημ. τὸ μελάνιον βλ.λ.

μελανία (ἡ) (μέλας) κ. μαν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης **τοῦ** μέλανος, ἡ μαυράδα, ἡ μαυρίλα, ἡ μελανάδα, ἀντίθ. λευκότης : Ἀριστλ.Φυσ.264b,8 **πῶς δ' ἂν εἴη τὸ ἔσχατον.** τὸ αὐτὸ **τῶν ἐναντίων, οἷον λευκότητος καὶ μελανίας,** αὐτ.Μετάφ.1020b,10,Ἀγαθρχ.16 **μελανία** μορφῆς (τὸ μέλαν χρῶμα), Στράβ.12,8,18 **διὰ τῶν λίθων τὴν ἀπὸ τῶν ἐκπυρώσεων μελανίαν,** Διοσκ.1,34 **μελανία οὐλῶν,** Κρίτ.Ἰατρ.π.Γαλ.12,447 **μελανία ἐκ τόκου,** Εὔστ.Ἰλ. 116,8 **διὰ τὴν** τοῦ πόντου **μελανίαν,** αὐτ.Πον.96,11 **τὴν πένθιμον μελανίαν·** ‖ κτ. πληθ. μέλαιναι κηλῖδες, μελανάδες : Πολύβ.1,81,7 **ταῖς τε ψυχαῖς παραπλησίως τοιαῦται πολλάκις ἐπιφύονται μελανίαι καὶ σηπεδόνες·** **2)** μέλαν νέφος, μέλαινα νεφέλη : Ξεν.Ἀν.1,8,8 **ἐφάνη κονιορτὸς ὥσπερ νεφέλη λευκή, χρόνῳ δὲ συχνῷ ὕστερον ὥσπερ μελανία τις ἐν τῷ πεδίῳ·** ‖ νεώτ. μετεωρολ. **μελανία** κ. **μελανίας** (ὁ) πυκνὸν στρῶμα μελάνων ἢ λίαν φαιῶν ἀμόρφων νεφῶν, ἐχόντων ῥακώδη χείλη καὶ καλυπτόντων συνήθ. ὁλόκληρον τὸν οὐρανόν· **3)** τὸ μέλαν χρῶμα, μαύρη βαφικὴ ὕλη : Θεόφρ.Φ1 5,3,1 **ἡ τοῦ χρώματος μελανία·** **4)** νεώτ. ζωολ. γένος γαστεροπόδων **μελανιιδῶν** μαλακίων τῶν γλυκέων ὑδάτων.

μελανιά (ἡ) δημ. κηλὶς ἐκ μελάνης, ἰδ. **ἐπὶ** χάρτου γραφῆς· **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ σῶμα, μελανότης τοῦ δέρματος ἰδ. ἐκ κτυπήματος, ἄ. μελανάδα, συνηθέστ. μελάνιασμα.

μελανιάζω δημ., ἀόρ. **(ἐ)μελάνιασα,** μτχ. παθ. παρακ. **μελανιασμένος,** μτβ. καθιστῶ τι(να) μελανόν, μαυρίζω : **τὸν ἐμελάνιασε** στὸ **ξύλο· 2)** ἀμτβ. γίνομαι, καθίσταμαι μελανός, μελαίνομαι : Παλαμ. Παράκ.25,6 **ἄ! στὴν πλάκα τῆς μνήμης πόσο ἐπάνω γραφτά! | μελανιάζει καὶ ἡ πλάκα, ξεθωριάζουν κι αὐτά,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.18,10 **ἀνάρια ἡ θάλασσα ἡ ατρωτὴ στὸ σύγκρυο μελανιάζει, - μελάνιασα ἀπὸ τὸ κρύο· 3)** ῥηματ. π. μελανίασις, μελάνιασμα.

μελανίασις-εως (ἡ) (μελανιάζω) νεώτ. **ἰατρ.** κ. μελάνωσις βλ.λ.

μελάνιασμα (τὸ) δημ. **τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ** μελανιάζω, τὸ μαύρισμα.

μελανίδρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. σπανιωτάτη παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ὁ ἱδρὼς τοῦ δέρματος τῶν βλεφάρων ἰδ., **τῶν παρειῶν καὶ τῶν μασχαλῶν** παρουσιάζει χροιὰν **τεφρομέλαιναν,** πηγνύμενος ἐνίοτε **ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος εἰς ἐπίχρισμα** ἀπολεπιζόμενον.

μελανίζω μέλας) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **εἶμαι** ὑπομέλας, μελανωπός, μελαφός, κλίνω εἰς τὸ **μέλαν** : Ἱκέσ π.Ἀθήν.7,320D **ὁ μὲν πελάγιος πυρρὸς ὁ δ' ἕτερος μελανίζων** (σκορπίος), Διόσκ.1, 105,Γεωπ.9,17,1 ὅταν τὸ πλέον **τοῦ** καρποῦ **φανῇ** μελανίζον· κ. παθ. : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.50,7,2· **2)** ῥηματ. π. μελανισμός.

μελανιίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. **οἰκογέν. γαστεροπόδων** προσθιοβραγχίων μαλακίων.

μελανίνη (ἡ) νεώτ. ἄθροισμα χρωστικῶν οὐσιῶν τοῦ ζωϊκοῦ ὀργανισμοῦ ἀπὸ κιτρίνης **καὶ** πυρρᾶς χροιᾶς μέχρι καστανόχρου **καὶ** μελαίνης.

μελάνι(ον) (τὸ) πάπ., μσν. κ. δημ. ὑποκορ. **τοῦ** μέλαν βλ.λ.), **ἄνευ** ὑποκορ. σημ., ἡ μελάνη : Πάπ. μελάνιον, Ἐρωτόκρ.3,1127 **τὸ γράμμα στὴν καρδιὰ εἶναι δίχως μελάνι,** αὐτ.5,1150· ‖ **μελάνι** τῆς **σουπιᾶς** τὸ πυκνὸν μέλαν ὑγρόν, ὅπερ ἐκχέει ἡ σηπία, θολός : **ἀμόλησε μελάνι (ἔφυγε, ἐξηφανίσθη κατῃσχυμμένος).**

μελανίππειον (τὸ) Ἁρποκρ. **ναὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ** Θησέως Μελανίππου.

μελανίππειος-ον σχόλ. **ὁ** ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μελάνιππον : Σχόλ.Πίνδ.Ν 10,12 **τῶν Μελανιππείων κρεῶν.**

μελανίππη (ἡ) νεώτ. ζωολ. **γένος** λεπιδοπτέρων γεωμετριδῶν ἐντόμων.

μελάνιππος-ον (μέλας, ἵππος) ὁ ἔχων μέλανας ἵππους, μαῦρα ἄλογα : Αἰσχ.ἀπ.69,5 **εἰς μελανίππου προφυγὼν ἱερᾶς νυκτὸς ἀμολγόν.**

μελανισμός (ὁ) **νεώτ.** ἀνθρωπολ. ἰσχυρὰ συγγενὴς μελάγχροια τοῦ **δέρματος** παρουσιαζομένη **ἐν** τοῖς μέρεσι τῆς μείζονος μηχανικῆς **δράσεως,** δηλ. κατὰ τὰς ἀρθρώσεις **καὶ** λοιπὰς πτυχώσεις· **2)** ζωολ. ἡ λίαν μελανὴ χρῶσις ἡ παρουσιαζομένη εἰς πολλὰς παραλλαγὰς ἐντόμων, πτηνῶν καὶ θηλαστικῶν ζώων καὶ ὀφειλομένη εἰς τὴν ἄφθονον παραγωγὴν χρωστικῶν καταβολῶν.

μελανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν **ἐκ** τῆς ὁμάδος τῶν γρανατῶν.

μελανῖτις-ιδος **(ἡ) νεώτ. χημ. εἶδος ἐκρηκτικῆς** ὕλης ἐκ πικρικοῦ **ὀξέος.**

μελανίχροος-ον (μέλας, χροιά) ὁ ἔχων μελαινον χροιάν, μαῦρον χρῶμα : Ἱππ.Γυν.1,42 **μελανίχροος οἶνος** (ὃ.γρ.).

μελανιῶ-άω μσν. δημ. ἀμτβ. μελαίνομαι, μελανιάζω : Ἐρωτόκρ.4,1798 **ἡ κοπανιὰ ὦρες μελανιᾷ,**

μελᾰνόθροχος Ἡσ. γλῶσσ. τοῦ ἐδαδίαστον.
μελᾰνόγειος-ον (μέλας, γαῖα) σχόλ. ὁ μελάγγειος βλ.λ. : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.566.
μελανογλωσσία (ἡ) νεώτ. κ. γλωσσοφυτία βλ.λ.
μελᾰνόγραμμος-ον (μέλας, γραμμή) ὁ ἔχων μελαίνας γραμμὰς ἢ ραβδώσεις : Ἀριστλ.ἀπ.298 **ὀρρονυγόστικτοι δὲ τῶν ἰχθύων μελάνουρος καὶ σαργός, πολύγραμμοί τε καὶ μελανόγραμμοι.**
μελᾰνοδέρμᾰτος-ον (μέλας, δέρμα) ὁ ἔχων μέλαν δέρμα : Ἀριστλ.ΖΙ 517a,14 **τῶν μὲν γὰρ μελανοδερμάτων μέλανα τὰ κέρατα.**
μελανοδερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διάχυτος ὑπερχρωμία τοῦ δέρματος ὀφειλομένη εἰς χρονίας παθήσεις ἢ δηλητηριάσεις, εἰς φθειρίασιν, εἰς ἀσθενείας τοῦ αἵματος, εἰς διαταραχὰς τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἢ τῶν ἐσωτερικῶν ἐκκρίσεων.
μελανόδερμοι (οἱ) νεώτ. ἀνθρωπολ. γεν. πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ ἔχουσαι χρῶμα δέρματος ὀρφνὸν μέχρι βαθέος μέλανος.
μελᾰνοδόκον (τὸ) πάπ. **ἀντὶ μελανοδόχον βλ.λ.**
μελᾰνοδοχεῖον (τὸ) (μέλαν, δέχομαι) μτγν. κ. νεώτ. μικρὸν δοχεῖον, ἐν ᾧ τίθεται ποσότης τις μελάνης γραφῆς, καλαμάρι : Ἀκύλ.ΠΔ Ἰεζ.9,2· || νεώτ. συνεκδ. τὸ σύνολον τοῦ σκεύους, ἐν ᾧ περιλαμβάνεται τὸ μελανοδοχεῖον, ἡ καλαμαριά.
μελανοδόχον (τὸ) μτγν. τὸ μελανοδοχεῖον βλ.λ. : Πολυδ.10,60.
μκλανοειδής-οῦς-ές (μέλας, εἶδος) κ. μσν. ὁ ἔχων μέλαιναν ὄψιν, ὁ φαινόμενος μέλας : Ἀριστλ. Χρωμ.795a,33, Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.101,8.
μελᾰνοείμων-ονος-ον (μέλας, ἕννυμι) ἅ. συνηθέστ. μελανείμων βλ.λ. : Ἱππ.Ἐν.92 (δ.γρ. μελανείμων), Βέττ.Βάλ.2,5.
μελᾰνόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὑπομέλας, ὁ μελανωπός, ὁ μελαφός : Ἀρετ.Χρον.Πάθ.2,13 **ὦτα ἐρυθρὰ μελανόεντα** (δ.γρ. μελανέοντα).
μελᾰνόζυξ-υγος (ὁ,ἡ) (μέλας, ζυγόν) ὁ ἔχων μέλανα ζυγά, θρανία : Αἰσχ.Ἱκ.530 **λίμνᾳ δ' ἔμβαλε πορφυροειδεῖ τὰν μελανόζυγ' ἄταν** (ὄλεθρον μὲ μέλανα ἔδρανα, δηλ. πλοῖον μὲ μαύρους **(Αἰγυπτίους)** κωπηλάτας).
μελανοθαλλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. **ὀρυκτὸν** βασικὸν χλωριοῦχον ἅλας τοῦ χαλκοῦ.
μελᾰνόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) (μέλας, θρίξ) κ. νεώτ. ὁ ἔχων μελαίνας τρίχας : Ἱππ.Ἐπιδ.1,19 **νέοι . . ἰθύτριχες, μελανότριχες,** Ἀριστλ.ΖΓ 786a,25 **τῶν λευκοτρίχων καὶ μελανοτρίχων.**
μελανόθριψ-ιπος (ὁ) νεώτ. ζωολ. **γένος** ὀρθοπτέρων θριφιδῶν ἐντόμων.
μελᾰνοκάρδιος-ον (μέλας, καρδία) ὁ ἔχων μέλαιναν καρδίαν, ὠμός, σκληρός : Ἀριστφ.Βάτρ. 470 **Στυγὸς . . μελανοκάρδιος πέτρα.**
μελανοκερίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἢ **μελανοκηρίτης** ὀρυκτὸν βοριοπυριτικὸν ἅλας.
μελανόκητος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **ἀκανθοπτερυγίων λοφιιδῶν** ἰχθύων.
μελᾰνοκόλη (ἡ) μσν. **πίσσα, μαυρόπισσα·** Δουκάγγ.
μελανόκολπος-ον ὁ ἔχων μέλανα κόλπον, μαῦρον στῆθος : Βακχ.ἀπ.23 **νυκτὸς μελανοκόλπου θύγατερ** (πιθ. γρ. ἀντὶ μεγαλοκόλπου).
μελανοκόμης (ὁ) (μέλας, κόμη) μτγν. **ὁ ἔχων** μέλαιναν κόμην : Πολυδ.2,24 (δ.γρ.ἀντὶ μελαγκόμης).
μελανοκόρυφος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ᾠδικῶν **κορυδαλιδῶν** πτηνῶν.
μελανοκύτταρον (τὸ) **νεώτ.** ἀνατ. πλανητικὰ κύτταρα τοῦ ὀργανισμοῦ, ἅτινα, προσλαμβάνοντα αἱματοχρωστικὴν **ἐκ τοῦ συνεκτικοῦ ἱστοῦ τοῦ** περιβάλλοντος τὰ **ἀγγεῖα, μεταφέρουσι καὶ ἐναποθέτουσιν** αὐτήν, **ἰδ. μὲν εἰς** τὰ ἐπιθηλιακὰ **κύτταρα** τοῦ **δέρματος,** σπανιώτερον δὲ **εἰς** ἄλλα **κύτταρα** τοῦ ὀργανισμοῦ

μελᾰνόκωλος-ον (**μέλας, κῶλον**) **Ζ**ωναρ.1339 ὁ ἔχων μέλανα κῶλα, μέλη.
μελανολεύκη (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ μελολεύκη βλ.λ.
μελανόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν πολυπυριτικὸν ἅλας ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν λεπτοχλωριτῶν.
μελᾰνόμαλλος-ον (μέλας, μαλλός) σχόλ. ὁ ἔχων μέλανα, μαῦρα μαλλιά : Εὐστ.403,42.
μελανόμαυρος-η-ο μσν. δημ. ὁ σκοτεινῶς μέλας, ὁ σκοτεινόμαυρος : Ἐρωτόκρ.4,901 **γίνεται μελανόμαυρος, ποὺ 'τον ξανθὸς περίσσα.**
μελᾰνόμμᾰτος-ον (μέλας, ὄμμα) ὁ ἔχων μέλανα ὄμματα, μαῦρα μάτια : Πλάτ.Φαῖδρ.253D **λευκὸς ἰδεῖν, μελανόμματος,** Ἀριστλ.ΖΓ 779b,14 **τὰ δὲ μελανόμματα, πλεῖον ὕδατος ἔχειν.**
μελανόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μελανὴν μορφήν, ὁ μέλας τὴν ὄψιν· **2)** εἰδ. ἀρχαιολ. **ἀγγεῖα μελανομόρφου ρυθμοῦ ἢ μελανόμορφα ἀγγεῖα** ὁ ρυθμὸς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἀγγειογραφίας ὁ χαρακτηριζόμενος διὰ τῆς παραστάσεως μελαίνων τῷ χρώματι μορφῶν ἐπὶ τοῦ φυσικῶς **ἐρυθροῦ ἐδάφους** τῶν ἀγγείων, **ἀντίθ.** ἐρυθρόμορφα ἀγγεῖα.
μελᾰνονεκυοείμων-ονος-ον (μέλας, νέκυς, **ἕννυμι**) ὁ μέλανα καὶ νεκρικὰ ἱμάτια **φέρων,** ὁ φορῶν μαῦρα, πένθιμα ἢ σάβανα, κωμ. λ. : Ἀριστφ.Βάτρ.1336 **φρικώδη δεινὰν ὄψιν, μελανονεκυοείμονα, φόνια . . δερκόμενον** (δ.γρ. μελανονεκυείμονα).
μελανονεφής-οῦς-ές (μέλας, **νέφος**) σχόλ. ὁ συνάγων, ἐγείρων μέλανα νέφη : Σχόλ.Ἰλ.Β 412
μελανόξανθος (ὁ) νεώτ. ζωολ. **γένος κολεοπτέρων** κεραμβυκιδῶν ἐντόμων.
μελᾰνοπλόκᾰμος-ον σχόλ. **ὁ ἔχων** μέλανας πλοκάμους, μαῦρες πλεξίδες : Σχόλ.Πίνδ.Ο 6,46.
μελᾰνοποιός-όν (μέλας, ποιῶ) ἀρχ. **λεξ. ὁ** ποιῶν, καθιστῶν τι **μέλαν, ὁ** μαυρίζων τι· **Ἡσ.** ἐν **λ.** μελαινάων.
μελᾰνόπους-ποδος (ὁ,ἡ) σχόλ. **ὁ ἔχων μέλανας** πόδας, γλῶσσ. τοῦ κυανόπεζα : Σχόλ.Ἰλ.Λ 628.
μελᾰνόπτερος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων μέλανα πτερά, μαυροφτέρουγος : Εὐρ.Ἑκ.705 **οὔ με παρέβα φάσμα μελανόπτερον,** Ἀριστφ.Ὄρν.695 **τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον Νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠόν,** Γεωπ.14,7,9 **αἱ μελανόπτεροι ἀλεκτορίδες.**
μελᾰνοπτέρυξ-ῠγος (ὁ,ἡ) ὁ μελανόπτερος βλ.λ. : Εὐρ.Ἑκ.71 **μελανοπτερύγων μῆτερ ὀνείρων· 2)** ἐπὶ **ἰχθύων,** ὁ ἔχων μέλανα πτερύγια : **Ἀριστφ.ἀπ.537 μελανοπτερύγων κορακίνων.**
μελᾰνόπωλος-ον (μέλας, πῶλος) σχόλ. **ὁ ἔχων** μέλανας πώλους, ἵππους : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.606
μελανορράβδωτος-ον (μέλας, ραβδωτός) μτγν. ὁ ἔχων μελαίνας ραβδώσεις : Ξενοκρ.π.Ὀρειβ. 2,58,107 **οἱ δὲ πρόσφατοι (σωλῆνες τῆς θαλάσσης) καὶ μεγάλοι καὶ μελανορράβδωτοι.**
μελανόρριζον (τὸ) μτγν. **μέλας ἐλλέβορος :** ΨΔιοσκ.4,162.
μελανόρροια (ἡ) **νεώτ. βοταν. γένος ἀνακαρδιοειδῶν φυτῶν.**
μελᾰνός-ή-ό(ν) πάπ., μσν., νεώτ. κ.δημ. ὁ μέλας : Πάπ. **μίαν μὲν (βοῦν) μελανήν,** Γεωπ.7,15,6, Ἀν. Βοασσ.3,150 **ταύτας βάπτειν μελανάς,** Μοσχόπ.Περὶ σχεδῶν 135 **πελιδνὸν τὸ βαρβάρως οὕτω λεγόμενον μελανόν,** Ἐρωτόκρ.4,894 **μὲ τὰ χορτάρια κάτεχε σὰν τὰ 'θελε μαλάξει, | νὰ κάμῃ τ' ἄσπρο μελανό·** || νεώτ. κ. δημ. ἰδ. ὑπομέλας, μελανωπός, μαυρειδερός, μελανιασμένος : **εἶναι μελανὰ τὰ χέρια του ἀπ' τὸ κρύο - ἡ πλάτη του ἀπὰ τὸ ξύλο· 2)** δημ. ἐν μτφ. σημ. : Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ. 171 **ἦταν τὸ μελανὸ ἔργο τῆς πρόληψης καὶ τῆς** ἀγραμματωσύνης, **- αὐτὰ εἶναι τὰ μελανὰ σημεῖα τῆς ζωῆς του· 3)** πάπ. τὸ οὐδ. **μελανόν ὡς οὐσ.** τὸ μέλαν **χρῶμα,** ἡ μαύρη χρωστικὴ ὕλη.

μελανοσάρκωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. νεοπλασματικὸς ὄγκος τῆς ὀφθαλμοκογχικῆς χώρας ἔχων χρῶμα μέλαν καὶ ὀφειλόμενος εἰς τοὺς ἐντὸς τοῦ πρωτοπλάσματος τῶν ἀτρακτοειδῶν ἢ στρογγύλων νεοπλασματικῶν κυττάρων εὑρισκομένους μελαγχρωστικοὺς κόκκους.
μελανοσπάλάκισσα (ἡ) πάπ. ἐπιθ., ἡ ἔχουσα τὸ μέλαν χρῶμα τοῦ ἀσπάλακος.
μελανόσπερμα (τὰ) νεώτ. βοταν. κατηγορία κρυπτογάμων φυτῶν ἐκ τῶν ἀλγῶν.
μελάνοσσος-ον (μέλας, ὄσσε) σχόλ. ὁ ἔχων μέλανας ὀφθαλμούς, ὁ μελανόφθαλμος, ὁ μαυρομάτης : Σχόλ.Ἰλ.Φ 252 (δ.γρ. ἀντὶ μελάνοστος).
μελάνόστερφος-ον (μέλας, στέρφος) ὁ ἔχων μέλαν στέρφος, μαῦρον δέρμα : Αἰσχ.ἀπ.370 **μελανοστέρφων γένος** (κώδ. μελαστέρφων, ἀντὶ μελανστέρφων).
μελάνόστικτος-ον (μέλας, στίζω) ὁ ἔχων μέλαινα στίγματα : Ἀριστλ.ἀπ.299 **τὰ μὲν μελανόστικτα ὥσπερ κόσσυφος.**
μελάνόστολος-ον (μέλας, στολή) μτγν. ὁ φέρων, ὁ φορῶν μέλαιναν στολήν, ὁ μαυροφορεμένος : Πλούτ.Ἠθ.372· εἰδ. ὡς ἐπιθ. τῆς Ἴσιδος : Ἑλλ. Ἐπιγράμμ.1023,3.
μελανόστομον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος διπτέρων βραχυκέρων συρφιδῶν ἐντόμων.
μελάνοστος-ον (μέλας, ὀστοῦν) ὁ ἔχων μέλανα ὀστᾶ, κτ. Ἀριστλ.ἐν Ἰλ.Φ 252 **αἰετοῦ.. μελανόστου θηρητῆρος** (ἀντὶ μέλανος τοῦ θηρητῆρος)· πρβλ.Εὐστ.1235,42 (δ.γρ. μελάνοσσος).
μελάνοσυρμαῖος-ον (μέλας, σύρματα ἢ συρμαῖα) κωμ. ἐπίθ. τῶν Αἰγυπτίων, μτ. διπλῆς σημ. ὁ ἔχων, ὁ φορῶν μέλανα σύρματα, ἤτοι μελαίνας συρομένας ἐσθῆτας, κ. ὁ λαμβάνων, ὁ πίνων συχνὰ συρμαίαν, ἤτοι καθάρσιον ἐκ μαύρης τινὸς ραφανίδος : Ἀριστφ.Θεσμ.857 **ὃς ἀντὶ δίας φακάδος Αἰγύπτου πέδον λευκῆς νοτίζει μελανοσυρμαῖον λεών** (σχόλ. «Αἰγύπτιον μέλανα καὶ συρματιζόμενον,τουτέστι καθαιρόμενον λεὼνΑἰγυπτίων).
μελάνοσώμάτος-ον (μέλας, σῶμα) σχόλ. γλώσσ. τοῦ μελανόχρως : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.1105.
μελανοτεκίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν πυριτικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου καὶ μολύβδου.
μελανότης-ητος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μελανοῦ, ἡ μαυράδα, ἡ μαυρίλα, ἀντίθ. λευκότης : Ἀριστλ.Φυσ.244b,17 **φόφος ἀφοφία, λευκότης μελανότης,** Ὠριγ.492A, Ἀναστ.Σιν.64C.
μελανοτυπία (ἡ) νεώτ. ἡ μέθοδος τῆς λήψεως μελανῶν φωτογραφικῶν εἰκόνων.
μελάνοῦμαι-όομαι (μέλας) μτγν. παθ. τοῦ μελανῶ βλ.λ. (2).
μελάνουργός (ὁ) γλωσσ. ὁ κατασκευαστὴς μελάνης.
μελανούρι (τὸ) δημ. ὁ ἰχθὺς μελάνουρος ὁ κοινός.
μελανουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. μελανούρησις μέλαινα χρῶσις τῶν οὔρων ἐκ τῆς ἐν αὐτοῖς παρουσίας ἀφθόνου μελανίνης βλ.λ.
μελάνουρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἔτ. θηλ. τοῦ μελάνουρος βλ.λ.) : Φανί.ΑΠ 6,304 **ἐν κύρτῳ μελανουρίδας.**
μελάνουρος (ὁ) (μέλας, οὐρά) κ. νεωτ. ὁ θαλάσσιος ἰχθὺς μελάνουρος ὁ κοινός, τὸ μελανούρι: Ἐπίχ.56 **ἦν δὲ σαργῖνοί τε μελάνουραί τε,** Ἀντιφάν.194,4, Ἀριστλ.ΖΙ 591ε,15 **σκάρος δὲ καὶ μελάνουρος φυκίοις,** Νουμήν. Ἡρ. π. Ἀθήν.7,313D **σκορπίον ἢ πέρκαισι καθηγητὴν μελάνουρον**· || δθ. μτφ. ἀπόφθεγμα : Πυθ.π.Πλούτ.Ἠθ.12D **μὴ γεύεσθαι μελανούρων** (μὴ συνδιατρίβειν μέλασιν ἀνθρώποις διὰ τὴν κακοήθειαν)· || νεώτ. ζωολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων σπαριδῶν ἰχθύων· **2)** εἶδος ἰοβόλου ὄφεως, πιθ. ἡ διψάς : Αἰλ.ΖΙ 6,51.

μελάνόφαιος-ον (μέλας, φαιός) μτγν. ὁ μέλας καὶ φαιός, ὁ ἔχων χρῶμα μεταξὺ μέλανος καὶ φαιοῦ, ὁ μαυρειδερός : Ἀθήν.3,78A **σύκων ὀνόματα.. λευκόφαια μελανόφαια.**
μελάνόφθαλμος-ον (μέλας, ὀφθαλμός) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μέλονας ὀφθαλμούς, ὁ μαυρομάτης : Ἱππ.Ἐπιδ.1,19 **μελανότριχες, μελανόφθαλμοι,** Ἀριστλ.ΖΓ 779a,35 **οἱ βόες μελανόφθαλμοι,** Φιλόστρ.Γυμ.25, Γεωπ.17,2,1 **ἐκλεκτέον μεγαλοφθάλμους, μελανοφθάλμους** (ἐπὶ βοῶν).
μελάνόφλεψ-εβος (ὁ,ἡ) (μέλας, φλέψ) μτγν. ὁ ἔχων μελαίνας φλέβας : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,1.
μελανοφλογίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν θειοῦχον διοξίδιον τοῦ πυριτίου.
μελανόφλοιος (ὁ) νεώτ. βοταν. **γένος ποωδῶν προσωπανθῶν** φυτῶν.
μελάνοφόρος-ον (μελανοφορῶ) σχόλ. ὁ φέρων, ὁ φορῶν μέλανα ἐνδύματα, ὁ μαυροφόρος : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.324.
μελάνοφορῶ-έω (μέλας, φέρω) μτγν. φέρω, φορῶ μέλανα ἐνδύματα, μαυροφορῶ : Πλούτ. Ἠθ.557D.
μελάνοφρυς-υος-υ (μέλας, ὀφρύς) μτγν. ὁ ἔχων μελαίνας ὀφρῦς, μαῦρα φρύδια, ὁ μαυροφρύδης : Ἡρωδιαν.Τεχν.Λείψ.1,237, Ἡσ.
μελάνόφυλλος-ον (μέλας, φύλλον) κ. νεώτ. ὁ ἔχων μέλανα φύλλα, ἀ. μελάμφυλλος : Χαιρήμ.14,13 **ἴων τε μελανόφυλλα**· || νεώτ. βοταν. τὰ ἔχοντα μέλανα φύλλα φυτά.
μελανοχίτων-ωνος-ον νεώτ. ὁ φορῶν μέλανα χιτῶνα, ἀντίθ. λευκοχίτων· || εἰδ. κτ. πληθ. *μελανοχίτωνες* ὡς οὐσ. ἐπωνυμία τῶν Ἰταλῶν φασιστῶν, ἐκ τοῦ μέλανος χιτῶνος τὸν ὁποῖον φέρουσι, πρβλ. ἐρυθροχίτωνες.
μελάνόχλωρος-ον (μέλας, χλωρός) μτγν. ὁ ἔχων χρῶμα μεταξὺ μέλανος καὶ χλωροῦ, ὁ μαυροκίτρινος, ὁ μαυρειδερὸς καὶ κίτρινος, ἀ. μελάγχλωρος : Πρόκλ.Τετράβ.204.
μελάνοχροιής Σουΐδ. ἀντὶ μελανόχροος βλ.λ.
μελάνόχροος-ον (μέλας, χρόα) κ. συνηρ. **μελανόχρους** (πάπ.), ἑτερόκλ. γενικ. ἐν. **μελανόχροος,** αἰτ. ἐν. **μελανόχροα,** ὀνομαστ. πληθ. **μελανόχροες,** ὁ ἔχων μέλαν δέρμα, ὁ μαυρειδερός, ὁ μελαγχροινός, ἀ. μελάγχροος : Ἰλ.Ν 589 **κύαμοι μελανόχροες,** Ὀδ.Τ 246 **γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος,** Ὀρφ.Λιθ.363 **μελανόχροα,** Νίκ.Θηρ.941 **κάρφεά τ᾽ ἐλλεβόρου μελανόχροος,** Ὀππ Κυν.2,148 **μελανόχροος γαῖα.**
μελανοχρωΐτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν χρωμικὸν ἅλας τοῦ μολύβδου.
μελάνόχρως-ωτος-ων μελάγχρως, μελαγχροινός, μαυρειδερός : Εὐρ.Ἑκ.1106 **τὸν ἐς Ἀΐδα μελανόχρωτα πορθμὸν ᾄξω,** Ἀριστλ.Φυσιογν.808a,17, Θεόφρ.Αἰσθ.78 **μελανόχρων,** Θεόκρ.3,35 **ἐριθακὶς ἁ μελανόχρως,** Ἀνακρεόντ.57 **τὸν μελανόχρωτα βότρυν.**
μελάνοφις-εως (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος γαστεροπόδων προσθιοβραγχίων **μελανιιδῶν** μαλακίων, ζώντων ἀπὸ τῆς ἄνω κρητιδικῆς διαπλάσεως ἐντὸς τῶν γλυκέων ὑδάτων.
μέλανσις-εως (ἡ) (μελαίνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μελαίνειν, τὸ μαύρισμα, ἀντίθ. λεύκανσις : Ἀριστλ.Φυσ.227b,8 **ἄλλη τῷ εἴδει μέλανσις καὶ λεύκανσις,** αὐτ.230a,23 **οὐδὲ λεύκανσις ἢ μέλανσις· 2)** ἡ μέλανος χρώματος βαφή, τὸ βάψιμο μὲ μαύρη μπογιά : Ἀλέξ.Τραλλ.1,3 **μέλανσις τριχῶν.**
μελάνσπερμον (τὸ) μτγν τὸ ποῶδες φυτὸν μελάνθιον βλ.λ. ; Διοσκ.Εὐπ.2,97.
μελάνστερνος-ον (μέλας, στερνον) μτγν. ὁ ἔχων μέλαν στέρνον, στῆθος : Ἰω.Γαζ.2,126 **νεφέλης μελανστέρνοιο καλύπτρην.**

μελαντειχής-οῦς-ές (μέλας, τεῖχος) ὁ ἔχων μέλανα τείχη : Πίνδ.Ο 14,20 **μελαντειχέα νῦν δόμον Φερσεφόνας ἔλυθα.**

μελάντερος-α-ον συγκρ. τοῦ μέλας βλ.λ.

μελαντηρία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μέλαινα μεταλλικὴ βαφὴ τῶν δερμάτων, ἡ καραμπογιά : 'Αριστλ.Χρωμ.794a,20, Διοσκ.5,101, Λουκ.Κατάπλ.15 **ἀναπηδήσας εὐθὺς ἀνυπόδητος οὐδὲ τὴν μελαντηρίαν ἀπονιψάμενος εἱπόμην,** Γαλ.13,741, Κ Μανασσ.87· ‖ νεώτ. χημ. ἔνυδρον θειϊκὸν ὑποξίδιον τοῦ σιδήρου, παρασκευαζόμενον διὰ διαλύσεως ρινημάτων σιδήρου ἐν θειϊκῷ ὀξεῖ.

μελαντήριον (τὸ) σχόλ. κηλίς : Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.912.

μελαντηρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἔνυδρον θειϊκὸν ἅλας τοῦ σιδήρου.

μελαντικός-ή-όν μσν. ὁ ποιῶν, ὁ καθιστῶν τι μέλαν : Θεοφάν.Νόνν.(,)188 **ὀφρύων μελαντικά.**

μελαντρᾰγής-οῦς-ές (μέλας, τρώγω) ἐπὶ σύκων, ὁ τρωγόμενος ὅταν εἶναι μέλας : Φανί.ΑΠ 6, 299 **πάρκειται σῦκόν τε μελαντραγές.**

μελάνυδρος-ον (μέλας, ὕδωρ) ὁ ἔχων μέλαν ὕδωρ : 'Ιλ.Ι 14 **δάκρυ χέων ὥς τε κρήνη μελάνυδρος** (πηγὴ τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ ὡς ἐκ τοῦ βάθους φαίνεται μέλαν), 'Οδ.Υ 158 **βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον,** Θέογν.959 **ἔπινον ἀπὸ κρήνης μελ-.**

μελάνω (μέλας) ἀμτβ. γίνομαι μέλας, μελαίνομαι, μαυρίζω, μ. ἐν 'Ιλ.Η 64 **Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ . . μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς** (τῆς φρικός) (πρβλ. 'Αριστλ.Πρ.934a,15· ἀλλ' ὁ 'Αρίσταρχ. ἀναγινώσκων πόντον κ. ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει **ἐλάμβανε τὸ μελάνει** ὡς μτβ., δηλ. ὁ Ζέφυρος κάμνει τὴν θάλασσαν μαύρην).

μελανῶ-έω (1) (μέλας) μτγν. τ. τοῦ μελάνω βλ.λ., ἀμτβ. : Θεόφρ.Πυρ.50 **τὸ δὲ κάτω καὶ τὸ ἔσχατον** (τῆς φλογός) **ἐρυθρὰ καὶ μελανοῦντα μᾶλλον,** 'Αρατ.836 **εἴτι οἱ ἤπου ἔρευθος ἐπιτρέχει ἢ εἴ που μελανεῖ,** Καλλ.'Επιγρ.52 **τὸν τὸ καλὸν μελανεῦντα Θεόκριτον,** 'Απολλ.Ρ 4,1574 **πόντοιο διήλυσις, ἔνθα μάλιστα βένθος ἀκίνητον μελανεῖ,** Φιλόδ.ΑΠ 5,120 **μικκὴ καὶ μελανεῦσα Φιλαίνιον.**

μελανῶ-όω (2) (μέλας) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **μελανώνω** (κ. νεώτ.), παθ. ἀόρ. **ἐμελανώθην,** δημ. **μελανώθηκα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **μελανωμένος,** ποιῶ, καθιστῶ τι μέλαν, κάνω κάτι μαῦρο, μελαίνω, μαυρίζω, γλωσσ.· κ.παθ. : ΠΔ 'Ιὼβ 30,30 **τὸ δὲ δέρμα μου μεμελάνωται μεγάλως** (δ.γρ. ἐσκότωται), 'Αέτ.16,75· **2)** δημ. κηλιδῶ, ρυπαίνω διὰ μελάνης : **μελάνωσε τὰ βιβλία του, - μελανώθηκε στὰ χέρια· 3)** δημ. ἐπαλείφω διὰ μελάνης σφραγῖδα, τυπογραφικὰ στοιχεῖα κττ.· **4)** ρηματ. π. μελάνωσις, μελάνωμα, μελανωτής.

μελανώδης-ους-ες (μέλας) λεξ. μελανοειδής, γλῶσσ. τοῦ ἰοειδής : ΕΜ 473,12.

μελάνωμα-ατος (τό) (μελανῶ (2)) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μελανῶ βλ.λ. (2), ἡ διὰ μέλανος χρώματος βαφή, τὸ μαύρισμα : Εὐμάθ.'Υσμ.13 **λίθος λευκὸς μὲν ἀλλ' ὑπεμελαίνετο κατὰ μέρη· καὶ τὸ μελάνωμα τέχνην ἀπεμιμεῖτο ζωγράφου· 2)** δημ. ἡ διὰ μελάνης ρύπανσις· **3)** νεώτ. ἰατρ. σαρκωματώδης ἢ καρκινωματώδης ὄγκος, μικροῦ μεγέθους, περιέχων ἀφθονίαν χρωστικῆς μελανίνης.

μελανῶπις-ιδος (ἡ) (μέλας, ὤψ) μτγν. θηλ. ἐπιθ. ἡ ἔχουσα μέλαιναν ὄψιν, ἡ φαινομένη μέλαινα : Μάρκελλ.Σιδ.64 **μελανῶπις σηπεδών.**

μελανωπός-ή-όν (μέλας, ὤψ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μέλαιναν ὄψιν, ὁ ὑπομέλας, ὁ μελάγχρους, ὁ μαυρειδερός : Μάρκελλ.Σιδ.64 (δ.γρ. ἀντὶ μελανῶπις).

μελάνωσις-εως (ἡ) (μελανῶ (2)) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μελανῶ, ἡ μέλανσις, τὸ μαύρισμα, τὸ μελάνωμα : 'Εφραὶμ Σύρ.3,27C, 'Ιω.Χρυσ.6,949· **2)** νεώτ. ἰατρ. σπανία καὶ κακοηθεστάτη πάθησις παρουσιαζομένη εἰς ἄτομα νεαρᾶς ἡλικίας διὰ μελανῆς κηλῖδος ἐπὶ τοῦ δέρματος, ἥτις ἐπεκτεινομένη βραδέως ἐπιφέρει διήθησιν εἰς τοὺς ἀδένας καὶ καθολικὴν μελάνωσιν τῶν σπλάγχνων· ‖ εἰδ. κτηνιατρ. νόσος προσβάλλουσα συνήθως τὰ ἱπποειδῆ καὶ χαρακτηριζομένη ἐκ τῆς ἐμφανίσεως ἀνωδύνων οἰδημάτων, χρώματος μέλανος ἐσωτερικῶς, ὀφειλομένων εἰς ὑπερπαραγωγὴν καὶ διήθησιν τῆς μελανίνης τοῦ δέρματος τῶν ζῴων.

μελανωτής (ὁ) δημ. ὁ μελανῶν, ὁ ἐφοδιάζων διὰ μελάνης τὸ τυπογραφικὸν πιεστήριον.

μελάρρῑνος-ον (μέλας, ρινός) μτγν. ὁ ἔχων μέλανα ρινόν, μαῦρον δέρμα : Νόνν.Δ 14,395.

μέλας-ανος-αινα(-οίνης)-αν κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. δοτ.**μείλανι**, αἰολ.ὀνομαστ. **μέλαις** (Γρηγ.Κορ.599S), συγκρ. **μελάντερος** κ. **μελανώτερος**, ὑπερθετ. **μελάντατος** κ. **μελαινότατος**, ὁ ἔχων τελείως σκοτεινὸν χρῶμα μὴ ἀντανακλῶν τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας ἀλλ' ἀπορροφῶν ταύτας ὁλοσχερῶς, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἄνθρακος ἢ τῆς αἰθάλης, ὁ μαῦρος, κτ. ἐπέκτ. γεν. ὁ ἔχων σκοτεινὸν χρῶμα ἐν διαφόροις χρωματικαῖς παραλλαγαῖς : 'Ιλ.Α 300 **νηὶ μελαίνῃ** (διότι εἶναι πεπισσωμένη, ἢ ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ χρώματος παντὸς πλοίου φαινομένου ἐπὶ τῆς θαλάσσης), αὐτ.Δ 149 **μέλαν αἷμα,** αὐτ.Β 699 **γαῖα μέλαινα,** αὐτ.825 **ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,** αὐτ.Ψ 693 **μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν,** αὐτ.Ω 94 **τοῦ δ' οὔ τι μελάντερον ἔπλετο ἔσθος,** αὐτ.Δ 277 (νέφος) **μελάντερον ἠύτε πίσσα** (παροιμ. ἐπὶ τοῦ πυκνοτάτου σκότους), 'Οδ.Ε 265 **ἀσκὸν ἔθηκε . . μέλανος οἴνοιο** (βαθέως ἐρυθροῦ), αὐτ.Ξ 97 **αὐτ' ἠπείροιο μελαίνης,** 'Ησίοδ.Α 294 **λευκοὺς καὶ μέλανας βότρυας,** Σαπφ.ἐν Λυρ.Συμπλ.5,2,Πίνδ.Ι 7(8),50 **μέλανι ραίνων φόνῳ πεδίον,** 'Ιππ.Κεφ. Τρωμ.14 **μελάντατος,** Σοφ.'Αντ.1093 **ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ τήνδ' ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα,** αὐτ.Φιλ.824,Εὐρ.ΙΑ 1439 **μήτ' ἀμφὶ σῶμα μέλανας ἀμπίσχῃ πέπλους,** 'Αριστφ.ἀπ.580 **μελάντατος,** Ξεν.'Ελλ.1,7,8 **ἀνθρώπους μέλανα ἱμάτια ἔχοντας,** Πλάτ.Τιμ.83B **ὀξύτητα ἔσχε τὸ μέλαν χρῶμα,** αὐτ.Πολ.523D **ἐάν τε λευκὸς ἐάν τε μέλας,** Περ. π.Πλουτ.Περ.38 **μέλαν ἱμάτιον περιεβάλετο,** 'Ελλ. 'Επιγράμμ.320,4 **μελαινότατος,** ΚΔ Ματθ.5,36 **οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι,** Λουκίλλ.ΑΠ 11,68 **ἃς σὺ μελαινοτάτας ἐξ ἀγορᾶς ἐπρίω·** ‖ **τὰ μέλανα** μέλανα, μοῦρα σημεῖα περὶ τὰ ὦτα τῶν κυνῶν : Ξεν.Κυν.5,23· ‖ νεώτ. φυσ. **μέλαν σῶμα** τὸ ἀπορροφῶν ἐντελῶς πάσας τὰς ἐπ' αὐτοῦ προσπιπτούσας ἀκτινοβολίας μετατρέπον αὐτὰς εἰς θερμότητα· **2)** ἐπὶ τοῦ χρώματος τοῦ δέρματος προσώπων ἐκτεθειμένων ἐν τῷ ἡλίῳ, ὁ μελανόχρους, μελαχροινός, μαυρειδερός, μελαψός : Πλάτ.Πολ.474Ε **μέλανας δὲ ἀνδρικοὺς ἰδεῖν,** Δημ.537 **ἰσχυρός τις ἦν, μέλας·** ‖ ἐπὶ προσ. ἀνηκόντων εἰς τὴν αἰθιοπικὴν φυλήν : Στράβ.16,4,12 **οἱ σιμοὶ καλούμενοι Αἰθίοπες . . εἰσὶ μελανώτεροί τε τῶν ἄλλων·** ‖ μσν. τὸ ἀρσ. μέλας ὡς οὐσ. ἐπὶ τοῦ Διαβόλου : Μηναῖ.3,1 Συνξ. **τοὺς 'Αγγέλους συγχαίρειν οὕτῃ τῆς ἐπιστροφῆς, καὶ μέλανά τινα, καὶ τῇ ὄψει δεινόν, βρύχειν καὶ καταβοᾶν, ὡς ἀδικούμενον, εἰ ταύτην ἀφαιρεθείη·** πρβλ. δημ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ὁ ἀράπης· **3)** ὁ ζοφερός, ὁ σκοτεινός, ὁ σκιερός: 'Οδ.Α 423 **τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἕσπερος ἦλθεν,** Πίνδ.Ν 7,3 **οὐ μέλαιναν δρακέντες εὐφρόναν· 4)** μτφ. σκοτεινός, φοβερός, μαῦρος: 'Ιλ.Γ 454 **ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ,** αὐτ.Β 834 **μέλανος θανάτοιο,** αὐτ.Δ 117 **μελαινέων ἕρμ' ὀδυνάων,** αὐτ.Π 350 **θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν,** αὐτ.Σ 22 **τὸν δ' ἄχεος**

νεφέλη ἐκάλυψε μέλανα, Αἰσχ.'Ικ.89 μελαίνᾳ ξὺν τύχᾳ, αὐτ.'Επτ.832 ὦ μέλαινα καὶ τελεία γένεος, Οἰδίπου τ' ἀρά, αὐτ.988 μέλαιν' Ἐρινύς, αὐτ.'Αγ.769 θράσος μελαίνας.. Ἄτας, αὐτ.1511 μέλας Ἄρης, Σοφ.ΟΤ 29 μέλας.. Ἀιδης, Εὐρ. 'Ιππ.1388 Ἅιδου μέλαινα νυκτερός τ' ἀνάγκα, Πλούτ.Λάκ.27 φυλάττεσθαι τὴν ἡμέραν μίαν οὖσαν τῶν ἀποφράδων, ἃς μελαίνας καλοῦσιν· **5)** ἐπὶ τῆς φωνῆς, ὁ ἀμυδρός, ὁ ἀσαφής, ὁ βραχνός : 'Αριστλ.Τοπ 106a,25,Δίων Κ 61,20 βραχὺ καὶ μέλαν.. φώνημα (ἐπὶ τοῦ Νέρωνος), Φιλόστρ. Ἀπολλ.4,44 μελαίνῃ φωνῇ ἔχρητο· **6)** ὁ ἀσαφής, ὁ αἰνιγματώδης, ὁ δυσνόητος, ὁ σκοτεινός : Φίλιππ.Θεοσ.ΑΠ 11,347 μέλαινα ἱστορίη· **7)** ἐπὶ ἤθους, χαρακτῆρος κττ., ὁ κακοήθης, ὁ πονηρός, ὁ κακός, ὁ δυσμενής : Σόλ.42,4 ὅρα μὴ.. γλῶσσα.. οἱ διχόμυθος ἐκ μελαίνης φρενὸς γεγωνῇ, Πίνδ.ἀπ.123,4 μέλαινα καρδία, Πλούτ.12D μὴ συνδιατρίβειν μέλασιν ἀνθρώποις διὰ κακοήθειαν, Μᾶρκ.Αὐρ.4,28 μελαν ἦθος· **8)** μέλαινα (νόσος) εἶδ. ἰατρ. νόσος ἐπιφέρουσα μελανὰς ἐκκρίσεις : 'Ιππ.Νοὺσ.2,73· **9)** τὸ οὐδ. μέλαν ὡς οὐσ. βλ.λ.

μελάς (ὁ) **(1)** δημ. ὁ παραγωγὸς ἢ ἔμπορος μέλιτος· **2)** κ. μελιάς τὸ φρυγανῶδες καὶ παράσιτον φυτὸν ἰξία ἢ λευκή· **3)** τὸ παράσιτον φυτὸν λώρανθος ὁ εὐρωπαϊκός.

μελασίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων εὐκνημιδῶν ἐντόμων.

μέλασμα-ατος (τὸ) (μελαίνω) κ. νεώτ. μέλαινα κηλίς, μαῦραν στίγμα ἢ σημεῖον : 'Ιππ.'Αγμ.11,αὐτ. Ἄρθρ.86,αὐτ.Ὑγρ.4· **2)** νεώτ. ἰατρ. μελάγχρους δερματικὴ κηλὶς παρουσιαζομένη ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν κνημῶν γερόντων, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἐξηντλημένων προσώπων καὶ ὑφισταμένη λεπτήν, πιτυρώδη ἀπολέπισιν· **3)** μέλαινα χρωστικὴ οὐσία πρὸς βαφὴν τῶν τριχῶν· Πολὺδ 2,35 «τὸ τῆς κόμης βάμμα» : Ἀπολλδ.Γελ.21, Πλούτ.564Ε μελάσμασι κατεστιγμένους, Κρῖτ.'Ιατρ.π.Γαλ.1,447· **4)** μέλασμα γραμμοτόκον μέλαν μολυβδοκόνδυλον : Δαμόχ.ΑΠ 6,63 γραμμοτόκῳ πλήθοντα μελάσματι κυκλομόλιβδον· **5)** κτ. πληθ. κηλῖδες ἐν τῇ σελήνῃ : Κλεομήδ.2,1.

μελασμός (ὁ) (μελαίνω) ἡ μέλανσις, τὸ μελάνιασμα τῶν σαρκῶν τοῦ σώματος ἐκ νεκρώσεως : 'Ιππ.'Αφορ.5,17· **2)** τὸ μελαίνειν, τὸ βάπτειν μέλαν, τὸ μαύρισμα : Διοσκ.1,112 μελασμοὶ τριχῶν, Γαλ.12,446· **3)** μέλαινα κηλίς, μαῦρον στίγμα : Πλούτ.'Ηθ.921F σπίλων καὶ μελασμῶν ἀναπίμπλαντας, Σιμπλίκ.Φυσ.1294,20· ‖ ἐπὶ ὄφεων, τὸ ἔχειν μέλαν δέρμα : Πλούτ.'Ηθ.564D.

μέλασσα (ἡ) νεώτ. χημ. φαιὸν σιροπιῶδες ὑπόλειμμα τῆς παρασκευῆς σακχάρεως ἐκ τοῦ σακχαροκαλάμου.

μελαστομοειδῆ (τὸ) νεώτ. βοταν. ἢ μελαστομίδαι οἰκογέν. δικοτυληδόνων φυτῶν.

μελάτος-η-ο δημ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸ μέλι κατὰ τὴν ὄψιν ἢ τὴν σύστασιν, ὁ πυκνόρρευστος ὡς τὸ μέλι, ὁ ἡμίπηκτος : αὐγὸ μελάτο (τὸ μὴ ἀρκούντως βεβρασμένον, ὥστε ὁ κρόκος αὐτοῦ νὰ εἶναι ἡμίπηκτος)· **2)** ὁ διὰ μέλιτος παρεσκευασμένος ἢ περικεχυμένος : λουκουμάδες μελάτοι· **3)** συνεκδ. ὁ γλυκὺς ὡς τὸ μέλι : μῆλα - πεπόνια μελάτα· ‖ κ. μτφ. : λόγια μελάτα, - φιλιὰ μελάτα.

μελαφύρης (ὁ) νεώτ. πετρογρ. σκοτεινόχρουν πορφυριτικὸν ἢ στιφρὸν ἡφαιστειογενὲς πέτρωμα ἀποτελούμενον ἐκ βασικοῦ ἀσβεστονατριούχου ἀστρίου καὶ αὐγίτου συνήθ. κ. μετὰ ὀλιβίνης.

μελαχρινάδα (ἡ) δημ. κ. -οινάδα ἡ ἰδιότης, ἡ χροιά, τὸ χρῶμα τοῦ μελαχρινοῦ βλ.λ. : Καρκβ. Ζητ.29 ἐχώνευαν ὅλα μέσα στὴ μελαχρινάδα τοῦ προσώπου.

μελαχρινός-ή-ό μον. κ. δημ. κ. -οινός ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων μέλαιναν χροιάν, ὁ μελάγχρους, ὁ μαυρειδερός : Ἐρωτόκρ.4,898 ζητᾷ, καὶ κάνει του νερό, τὸ πρόσωπόν του πλύνει, | μαυρίζει καὶ μελαχρινὸς βαθιᾶς βαφῆς ἐγίνη, αὐτ.5,405.

μελαφός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ὄψιν ὑπομέλαιναν, ὁ βαθέως μελαχρινός, ὁ ὑπομέλος : Παπαδ.Χρ.Μηλ.46 μελαφὸς τὴν χροιάν, Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 65.15 τὸ μελαφὸ σκοτάδι.

μέλδω τήκω, λειώνω, καθιστῶ μαλακὸν διὰ βρασμοῦ : Καλλ.ἀπ.309 γέντα βοὸς μέλδοντες, Μαν.6, 464 πυθομένοις μέλδουσιν ἅμ' ἰχθύσιν οὐλοὸν ἅλμην· κ. παθ. : Νίκ.Θηρ.108 ἔστ' ἂν περὶ σάρκες ἀκάνθης μελδόμεναι θρύπτωνται· ‖ ὁμ. π. Ὁμ. μ. τὸ μέσ. ἢ παθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Ιλ.Φ 363 ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον.. κνίσην μελδόμενος ἁπαλοτραφέος στάλοιο (δ.γρ. κνίσῃ μελδομένου).

μέλε (1) ἐπ. γ' ἐν. πρόσ. παρατ. τοῦ μέλω βλ.λ. : 'Οδ.Ε 6 μέλε γὰρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης.

μέλε (2) ἀττ. κλητ. ἐν χρ. ὡς φιλικὴ προσφώνησις πρὸς οἰκείους ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, φίλε, ἀγαπητέ, καλέ μου, εὐλογημένε, καημένε : 'Αριστφ.'Ιππ. 671 ἐπειδὴ γ', ὦ μέλε, ᾔσθοντο τὰς ἀφύας παρ' ἡμῖν ἀξίας, αὐτ.Νεφ.33 ἀλλ', ὦ μέλ', ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν, αὐτ.Σφ.1400,αὐτ.Εἰρ.137,αὐτ. 'Εκκλ.120, αὐτ.133, Πλάτ.Θεαίτ.178Ε νὴ Δία, ὦ μέλε, Μέν.ἀπ.457 τί κόπτεις, ὦ μέλε;' ὁμ. κ. σαρκαστικῶς, ὑβριστικῶς : 'Αριστφ.'Ορν 1257 διαρραγείης, ὦ μέλ', αὐτοῖς ῥήμασιν (κτ. τοὺς ἀρχαίους γραμματικούς, ὦ ἐπιμελείας ἄξιε καὶ οἷον μεμελημένε : Σχόλ.Πλάτ.Θεαίτ.178Β).

μελεάγριον (τὸ) μσν. κ. μελέαγρον εἶδος φυτοῦ : 'Ανών.π.Σουΐδ. ῥίζαις αὐτοὺς μελεαγρίων καὶ καρδίαις καλάμων ἐδεξιοῦτο.

μελεαγρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ πτηνὸν μελεαγρὶς ἢ πτιλόρρυγχος, κληθὲν οὕτω ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἥρωος Μελεάγρου· 'Ησ. «μελεαγρίδες· ὄρνεις, οἳ ἐνέμοντο ἐν τῇ ἀκροπόλει» : 'Αριστλ.ΖΙ 559a,25 τὰ τῶν μελεαγρίδων καὶ φασιανῶν, Κλύτ.1 περὶ δὲ τὸ ἱερὸν τῆς παρθένου ἐν Λέρῳ εἰσὶν οἱ καλούμενοι ὄρνιθες μελεαγρίδες, 'Αγαθρχ.81, Διόδ.Σ 3,39· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος ἀλεκτοροειδῶν φασιανιδῶν πτηνῶν· **2)** μτγν. τίτλος ἔργου τοῦ 'Αντισθ. : Πλούτ.Ποτ.22,3 καθὼς ἱστορεῖ 'Αντισθένης ἐν γ' Μελεαγρίδος.

μελέαγρος 'Ησ. «ἡ κατοικίδιος ὄρνις».

μελεάζω (μέλος) μτγν. κ. μσν. μελῳδῶ, μελίζω, παίζω τὴν φωνήν μου κτ. τὴν ὁμιλίαν ἢ τὴν ἀνάγνωσιν : Νικόμ.Γερ.'Αρμον.2· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ τῆς ἀηδόνος, τριλλίζω : Νικ.Χων.Χρον.17,326C μελεάζουσαι ἀηδόνες.

μελεαί 'Ησ. «ἀστράγαλοι ἢ νωθροί» (κώδ. μελαιαί).

μελεγγράφής-οῦς-ές ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ μελαγγραφής βλ.λ.

μέλεγος (ὁ) δημ. κ. μελιγός κ. μελιός κ. μελιό κ. μέλεος τὸ φυτὸν μελία βλ.λ. : Παλαμ.Δωδ.Γύφτ. 182,13 κι ἡ βελανιδιὰ κι ὁ μέλεγος κι ὁ νεράχαρος λωτός.

μελεδαίνω (μέλω) δείκνυμι ἐπιμέλειαν, φροντίζω, μεριμνῶ περί τινος, ἐπιμελοῦμαί τι, μτ.γενικ.: Θέογν. 1129 ἐμπίομαι, πενίης θυμοφθόρου οὐ μελεδαίνων· ‖ ὁμ. κ. μτ. αἰτ. : 'Αρχίλ.7(66) δήμου μὲν ἐπίρρησιν μελεδαίνων οὐδεὶς ἂν μάλα πόλλ' ἱμερόεντα πάθοι, Θεόκρ.10,52 οὐ μελεδαίνει τὸν τὸ πιεῖν ἐγχεῦντα, 'Επιγρ.Σιγείου· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. ἔχω κατὰ νοῦν,σκοπεύω: Θέογν.185 γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει ἐσθλὸς ἀνὴρ (ἀνὴρ εὐγενὴς δὲν πρέπει νὰ μελετᾷ νὰ λάβῃ σύζυγον γυναῖκα κατωτέρας οἰκογενείας)· **2)** θεραπεύω, περιποιοῦμαι : 'Ηρ.8,115 τοὺς δὲ καὶ νοσέοντας αὐτῶν κατέλειπε, ἐπιτάσσων τῇσι πόλισι.. μελεδαίνειν

τε καὶ τρέφειν, Ἱππ.Γυν.1,17 τάς ὑστέρας ὧδε μελεδαίνειν, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,10 μελεδαίνειν τὴν ἄνθρωπον ὅκως ἄγηται τά ἐπιμήνια.

μελεδαντός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ ὑποκείμενος εἰς φροντίδα, ὁ παρέχων φροντίδας : Ἐπιγρ. Μαραθῶν . . μελεδαντός ἀνδράσιν.

μελεδή (ἡ) ἐπιμέλεια, φροντίς, περιποίησις, θεραπεία : Ἱππ.Γυν.1,67.

μελεδηθμός (ὁ) μτγν. ἄσκησις, ἐξάσκησις, ἐκτέλεσις : Χρησμ. ἐν ΑΠ Παράρτ.6,140.

μελέδημα-ατος (τὸ) (μελεδαίνω) φροντίς, μέριμνα, συλλογή, ἔγνοια· π. Ὁμ. ἀείποτε ἐν πληθ. : Ἰλ.Ψ 62 εὖτε τόν ὕπνος ἔμαρπτε λύων μελεδήματα θυμοῦ, Ὀδ.Ο 8 ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρός ἔγειρεν (τάς μερίμνας περὶ τοῦ πατρός), Εὐρ.Ἱππ.1103 ἦ μέγα μοι τά θεῶν μελεδήμαθ' ὅταν φρένας ἔλθῃ λύπας παραιρεῖ (αἱ μέριμναι τῶν θεῶν περὶ τῶν ἀνθρώπων)· **2)** ἀντικείμενον φροντίδος, τὸ περὶ οὗ μεριμνᾷ τις, μέλημα : Ἴβυκ.π.Ἀθήν.13,564F Εὐρύαλε, γλυκέων Χαρίτων θάλος, καλλικόμων .. μελέδημα, Ἀλεξ.162,15 τό τε θειοφανὲς μητρῷον ἐμοὶ μελέδημ' Ἰσχάς, Φρυγίας εὑρήματα συκῆς, Ἐπιγρ. Μοισάων μελεδήματα.

μελεδήμων-ονος-ον ὁ περί τινος φροντίζων, μεριμνῶν, ὁ δεικνύων ἐπιμέλειαν περί τι, μτ. γενικ. : Ἐμπ.112,2 μελεδήμων ἔργων, Ἀρχί.ΑΠ 6,39 ἁ δὲ πολυσπαθέων μελεδήμονα κερκίδα πέπλων εὔθροον· ‖ ὁμ. κ. μτ. αἰτ. : Ἀντίπ.Σιδ.αὐτ.7,425 δόμων φυλακάν μελεδήμονες.

μελεδών-ῶνος (ἡ), μελεδώνη βλ.λ.2) μελέτη, φροντίς, μέριμνα : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,6, Διόσκουρος ἐν Πάπ.· **2)** ἐν πληθ. φροντίδες, μέριμναι, λῦπαι, ἔγνοιες : Ὀδ.Τ 517 πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ ὀξεῖαι μελεδῶνες ὀδυρομένην ἐρέθουσιν, Ἡσίοδ.Ἔργ.66, Θέογν.883 τοῦ πίνων ἀπὸ μὲν χαλεπάς σκεδάσεις μελεδῶνας, θωρηχθεὶς δ' ἔσεαι πολλόν ἐλαφρότερος, Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,4 τῇσι μελεδώνεσι (κώδ. μελεδόσεσι, διόρθ. μελεδόσι).

μελεδωνεύς-έως (ὁ) μτγν. ποι. τ. τοῦ μελεδωνός βλ.λ. : Θεόκρ.24,106 υἱὸς Ἀπόλλωνος μελεδωνεὺς ἄγρυπνος ἥρως.

μελεδώνη (ἡ) μελετη, μέριμνα, φροντίς, λύπη, ἔγναια, γνοιάση, κτ. πληθ. : Σαπφ.17, Θεόκρ.21,5 αἰφνίδιον θορυβεῦσιν ἐφιστάμεναι μελεδῶναι, Κερκ.7,5, Φανοκλ.1,5 ἄγρυπνοι μελεδῶναι· σπάν. π. πεζ. : Γαλ.18(1),363· **2)** κτ. ἑν. μελέτη : Ἱππ. Γυν.1,36 δέεται πολλῆς μελεδῶνος.

μελεδωνός (ὁ,ἡ) ὁ ἐπιμελούμενός τι, ὁ φροντίζων περί τινος, ἐπιμελητής, θεράπων, φροντιστής, φύλαξ· μελεδωνὸς τῶν οἰκίων ἐπιστάτης, οἰκονόμος τοῦ οἴκου : Ἡρ.3,61 τῶν τόν ἕτερον καταλελοίπεε τῶν οἰκίων μελεδωνόν ὁ Καμβύσης· ‖ θηρίων μελεδωνοί οἱ φύλακες, οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν κροκοδείλων (τιμητικὸν κληρονομικὸν ἐπάγγελμα π. Αἰγυπτίοις, ὃ ἐξήσκουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες) : αὐτ.2,65 τὸ δ' ἂν ἑλκύσῃ, τοῦτο τῇ μελεδωνῷ τῶν θηρίων διδοῖ· ‖ ὁμ. τίτλος δημοσίου ὑπουργήματος ἐν Σάμῳ : Ἐπιγρ.· ‖ μελεδωνός τροφῆς ὁ πορίζων, ὁ προμηθεύων τροφήν, προμηθευτὴς τροφῆς : αὐτ. μελεδωνοὶ ἀποδεδέχαται τῆς τροφῆς χωρὶς ἑκάστων· ‖ ὁμ. κ. μελεδωνοὶ τῶν χρημάτων : αὐτ.7,38 κ. μελεδωνοὶ τῶν ἱερῶν: Διον.Ἁλ.Ῥωμ.1,67· κ. μελεδωνοὶ τοῦ τείχους : Αἰλ.ΖΙ 3,26· ‖ μτγν. μελεδωνοὶ λῃστῶν λῃστοτρόφοι, πράκτορες λῃστῶν : Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,24· **2)** μτφ. ἐπὶ πεπαιδευμένου, μορφωμένου ἀνθρώπου : Ἐπιγρ. πάσης πολύβυβλον ἀφ' ἱστορίης μελεδωνόν.

μελεζιτόλη (ἡ) κ. μελεκιτόζη νεώτ. χημ. τρισακχαρίτης ἐξαγόμενος ἀπὸ τὸ δροσόμελι τῆς φιλύρας.

μέλεθρον (τὸ) μτγν. κ. μον. μέλαθρον βλ.λ. : Ὀππ. Κυν.4,107, Βί.Ἀλεξ.2972 ἀλλά καὶ τοὺς τά μέλεθρα ταῦτα Σεμιραμέως.

μέλει ρ. ἀπρόσ., βλ. μέλω.

μελείζω μτγν. μελίζω βλ.λ. : Ἀπολλδ.1,9,12 καὶ καταθύσας ταύρους δύο καὶ μελείσας.

μελέϊνος-η-ον ὁ μελίϊνος, ὁ ἐκ ξύλου μελίας βλ.λ.: Θεόφρ.ΦΙ 5.7,8, Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.33C ξύλων μελεΐνων.

μελεϊστί ἐπίρρ. κτ. μέλη, μεληδόν, κομματιαστά : Ἰλ.Ω 409 ἠέ μιν ἤδη ᾗσι κυσὶν μελεϊστὶ ταμὼν προύθηκεν Ἀχιλλεύς, Ὀδ.Ι 291 τοὺς δὲ διά μελεϊστὶ ταμὼν ὡπλίσατο δόρπον, πρβλ. αὐτ.Σ 339, Ἀπολλ.Ρ 2,626 εἰ καὶ ἔμελλον νηλειῶς μελεϊστὶ κεδαιόμενος θανέεσθαι, Φιλόστρ.Ἡρ.19,18 μελεϊστὶ ξαίνειν.

μελεκιτόζη (ἡ) βλ. μελεζιτόλη.

μελένιος-α-ο δημ. ὁ ἐκ μέλιτος κατεσκευασμένος, ὁ ζυμωμένος μὲ μέλι : χαλβάς μελένιος· **2)** μτφ. ποι. γλυκύς, ἡδὺς ὡς τὸ μέλι : Παλαμ. Καημ.Λιμν 24,6 καὶ τὸ κρουστό σου τὸ κορμὶ καὶ τὸ μελένιο στόμα.

μελεοπαθής-οῦς-ές (μέλεος. πάσχω) ποι. ὁ ἐκ τῶν πολλῶν παθημάτων καταστάς δυστυχής : Αἰσχ. Ἑπτ.964.

μελεόπονος-ον ποι. μελεοπαθής βλ.λ., δυστυχής, ἄθλιος : Αἰσχ.Ἑπτ.963.

μέλεος-α-ον κ. -ος-ον ἐπ. κ. ποι. (Εὐρ.Ὀρ.207) μάταιος βλ.λ., ἀργός, ἀδιάφορος, οὐτιδανός, ἄχρηστος, ἀνωφελής : Ἰλ.Κ 480 οὐδέ τί σε χρὴ ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν, αὐτ.Ψ 795 οὐ μέλεος εἰρήσεται αἶνος, Ὀδ.Ε 416 μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή· ‖ ὁμ. ἄκαρπος, ἀνωφελής : Ἰλ.Φ 473 Ποσειδάωνι δὲ νίκην πᾶσαν ἐπέτρεψας, μέλεον δέ οἱ εὖχος ἔδωκας ;· **2)** μεθ' Ὁμ. δυστυχής, ἄθλιος, ἐλεεινός, οὕτως ἐπὶ προσαγορεύσεως ἢ προσφωνήσεως προσ. : Χρησμ.π.Ἡρ.7,140 ὦ μέλεοι, τί κάθησθε; Σοφ.Τρ.972 ὤ μοι ἐγὼ σοῦ, πάτερ οἵ μοι ἐγὼ σοῦ μέλεος, πρβλ. Εὐρ.ΙΤ 868, Μέν.Ἐπιτρ.470· ‖ κ. ὁ ἀτυχήσας, ὁ δυστυχισμένος, ὁ ἀτυχὴς ἔν τινι : Αἰσχ.Ἑπτ.779 ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων ἐγένετο μέλεος ἀθλίων γάμων ‖ ἐπὶ πράξεων κ. καταστάσεων, ὁ φέρων, ὁ προξενῶν δυστυχίαν, ἀθλιότητα : αὐτ.Ἑπτ.877 μέλεοι μελέους θανάτους ηὕροντο, αὐτ.Χο.1007 αἰαῖ μελέων ἔργων, Σοφ.Ἀντ.977 κατά δὲ τακόμενοι μέλεοι μελέαν πάθαν κλᾶον, Ἀντιφάν.209 8· **3)** ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. μέλεον ὡς ἐπίρρ. μάτην, ματαίως, ἀνωφελῶς, ἀσκόπως : Ἰλ.Π 336 ἔγχεσι μὲν γὰρ ἤμβροτον ἀλλήλων, μέλεον δ' ἠκόντισαν ἄμφω.

μέλεος (ὁ) δημ. δ. τ. τοῦ μέλεγος βλ.λ.

μελεόφρων-ονος-ον (μέλεος, φρήν) ποι. ὁ μέλεα, ἄξια λύπης φρονήματα ἔχων, ὁ δυστυχής, ὁ ἀξιολύπητος ἕνεκα τῶν φρονημάτων, τῶν σκέψεών του : Εὐρ.ΙΤ 854 ἐγὼ μέλεος οἶδ', ὅτε φάσγανον δέρᾳ θῆκέ μοι μελεόφρων πατήρ.

μελερόν Ἡσ. «μαραντικόν, καυστικόν»· πρβλ. μαλερός.

μελεσίπτερος-ον (μέλος) μτγν. ποι. ὁ διά τῶν πτερῶν ᾄδων, συρίττων, ἐπίθ. τοῦ τέττιγος : Μνασάλκ.7,194.

μέλεται ἀπροσ. ρ. μέσ. φων. τοῦ μέλω βλ.λ.

μελεταίνω Ἐπιγρ. ἔχω τὸν νοῦν μου, τὴν σκέψιν μου ἐπί τινος, φροντίζω περί τινος.

μελέτη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. μελέτα φροντίς, ἐπιμέλεια, θεραπεία, περιποίησις : Ἡσίοδ. Ἔργ.412 μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει, Πίνδ.Ν 6,63 ἕπομαι δὲ καὶ αὐτὸς ἔχων μελέταν, Ἐπίχ. 284, Ἐμπ.110,2· ‖ κ. μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Ἡσίοδ. Ἔργ.380 πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη, Θουκ.5,69 εἰδότες ἔργων ἐκ πολλοῦ μελέτην πλείω σῴζουσαν ἢ λόγων . . καλῶς ῥη-

θεῖσαν παραίνεσιν· δθ. **μελέτην ἔχω τινός** μελετῶ, ἐπιμελοῦμαι, φροντίζω διά τι : Ἡσιοδ.Ἔργ. 457· || ὁμ. κ. μτ. γενικ. ὑποκειμ. μέριμνα, πρόνοιά τινος διά τι : Σοφ.Φιλ.196 **οὐκ ἔσθ' ὡς οὐ θεῶν του μελέτῃ τοῦ μὴ πρότερον τόνδ' ἐπὶ Τροίᾳ τεῖναι τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη,** Βακχ.12,191· **2)** κ. μσν. φροντίς, μέλημα, ἔγνοια : Ἐμπ.131,2, Εὐρ.Μήδ.1099 ἀθρῶ **μελέτῃ κατατρυχομένους τὸν ἅπαντα χρόνον,** Πλάτ.Μέν.75Α, ΠΔ Ψαλμ.118(119),77, Πλωτῖν.1,514,10 **ἦν αὐτοῖς μελέτη δενδρωθῆναι,** Μαλάλ.1 493,6, Γρηγορ.Ν 3,5,43D **μελέτην ἔχοντες ὡς ἐξ ὁρμητηρίου τινὸς λαμπροῦ κεχύσθαι·** **3)** ἡ μτ. ἐπιμελείας εἴς τι ἐνασχόλησις, ἄσκησις, ἐξάσκησις : Πίνδ.Ο 6,37 **ἐν θυμῷ πιέσαις χόλον οὐ φατὸν ὀξείᾳ μελέτᾳ,** Θουκ.2,85 **οὐκ ἀντιτιθέντες τὴν Ἀθηναίων ἐκ πολλοῦ ἐμπειρίαν τῆς σφετέρας δι' ὀλίγου μελέτης,** αὐτ.39, Ξεν.ΚΠ 7,5, 85, Πλάτ.Θεαίτ.153Β, αὐτ.Φαίδ.81Α **ἢ οὐ τοῦτ' ἂν εἴη μελέτη θανάτου;** || κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μελετῶ, ἐπισταμένη σπουδὴ πρὸς κατανόησιν ἢ ἐκμάθησίν τινος, ἰδ. ἐν τῇ νεωτ. κ. δημ. δι' ἀναγνώσεως : αὐτ.Συμπ.208Α **μελέτη δὲ πάλιν καινὴν ἐμποιοῦσα ἀντὶ τῆς ἀπιούσης μνήμην σώζει τὴν ἐπιστήμην,** Παλαμ.Ἀσάλ.Ζ 40,3 **κι οἱ γέροι ἔχουν . . τὸ πλατὺ μέτωπο τῆς μελέτης, - τώρα ἔχω μελέτη, - αἴθουσα μελέτης** (μελετητήριον, ἀναγνωστήριον), **- μελέτη τῆς ἱστορίας - τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τοῦ λαοῦ - τῆς καταστάσεως - τῆς νόσου - τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου·** || ἐν ἀναφ. πρὸς στρατιωτικά, γύμνασις, ἄσκησις, γυμνάσια : Θουκ.1,18 **καὶ ἐμπειρότεροι ἐγένοντο μετὰ κινδύνων τὰς μελέτας ποιούμενοι,** Ἐπιγρ. **μελέτας ἐν ὅπλοις ποιεῖσθαι·** || συνήθ. ἐπὶ ῥήτορος, δοκιμή, ἄσκησις, δημηγορία : Δημ.328 **καίτοι ταύτης τῆς μελέτης, Αἰσχίνη, . . τοὺς καρποὺς ἔδει γενναίους . . καὶ πᾶσιν ὠφελίμους εἶναι·** || κ. ἐπὶ ὑποκριτῶν, ἄσκησις, δοκιμή, πρόβα : Ἀριστλ.Πρ.901b,3 **νήστεις ὄντες τὰς μελέτας ποιούμενοι·** **4)** ὑπόθεσις, θέμα, ἰδ. συζητήσεως : Πίνδ.Ι 5(4),28 **μελέταν δὲ σοφισταῖς Διὸς ἕκατι πρόσβαλον σεβιζόμενοι,** Πλάτ.Γοργ.500D· **5)** μτγν. ὑποκείμενον διαλέξεως, μάθημα, διδασκαλία : Στράβ.1,2,2 **δηλοῖ δὲ καὶ ἡ περὶ τῶν ἀγαθῶν ἐκδοθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ πραγματεία καὶ μελέται,** Πλούτ.Ἠθ.41D, Λουκ.Ρητ.Διδ.17 **ἀλλὰ τοὺς τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν λόγους καὶ ἅς φασι ταύτας μελέτας,** Φιλόστρ.Σοφ.1,21,5 **τὰς μελέτας μισθοῦ ποιεῖσθαι,** Ἐπιγρ. **μελέτησι τ' ἄριστον·** **6)** νεώτ. ἔγγραφος ἢ ἔντυπος μεθοδικὴ ἔκθεσις θέματός τινος, πραγματεία : **ἔγραφε μελέτην περὶ τοῦ ἀρχαίου θεάτρου - περὶ ὑδρεύσεως - περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς θεραπείας τοῦ καρκίνου·** **7)** ἐπιδίωξις, ἐπιτήδευμα, ἀσχολία : Πίνδ.Ο 9,107 **μία δ' οὐχ ἅπαντας ἄμμε θρέφει μελέτα,** πρβλ. Πλάτ.Φαίδ.82Α· **8)** ἐθισμός, συνήθεια : Ἱππ. Γυν.1,17, Ἀρετ.Ὀξ.Νουσ.1,5 **ἢν ἐς μελέτην ἥκῃ τοῦ κακοῦ ὤνθρωπος,** Στοβ.Συμπλ.220 **οἱ ἐν χαλκείῳ κατακτυπούμενοι τὰς ἀκοὰς ἐν μελέτῃ γίγνονται τῶν ψόφων·** || ἔθος, ἔθιμον : Θουκ.1,85 **ἃς οἱ πατέρες ἡμῖν παρέδοσαν μελέτας·** **9)** ἰατρ. ἐπιμελὴς χρῆσις, καλὴ μεταχείρισις : Ἱππ.Ἀγμ.31, 35, αὐτ.Ἄρθρ.50· **10)** ἀνησυχητικόν, ἀπειλητικὸν σύμπτωμα ἢ κατάστασις, ἐπὶ νόσου : Ποσειδών.Ἰατρ.π.Ἀετ.6,12 **μελέτη καὶ προοίμιον ἐπιληψίας,** Ἀέτ.5,100 **ὀδύνη . . μελέτη λύσεως.**

μελέτη (2) (ἡ) τὸ φυτὸν χαμαιλέων βλ.λ. : Ἀπουλ.25.

μελέτημα-ατος (τὸ) (μελετῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. σπουδή, ἄσκησις, γύμνασμα, ἐξάσκησις, μελέτη : Κριτί.6,1 **καὶ τόδ' ἔθος Σπάρτῃ μελέτημά τε κείμενόν ἐστιν πίνειν τὴν αὐτὴν οἰνοφόρον κύλικα,** Εὐρ.ἀπ.910, Ξεν.ΚΠ 8,1,43 **ἐπεμελεῖτο δὲ ὅπως μήτε ἄσιτοι, μήτε ἄποτοί ποτε ἔσοιντο ἐλευθερίων ἕνεκα μελετημάτων,** αὐτ.Ἱππ. 1,13, Πλάτ.Φαίδ.67Ε, Πολυδ.5 **εἰρηνικῆς τε καρτερίας ἅμα καὶ πολεμικῆς τόλμης μελέτημα·** **2)** μελετήματα φωνῆς γραμματικὰ παραδείγματα : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ. 277,26· **3)** νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μελετᾶν βλ.λ., σπουδὴ περί τι, πραγματεία, διατριβή : **ἱστορικὰ - γλωσσικὰ - τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων μελετήματα·** **4)** δημ. τὸ νὰ ἀναφέρῃ τις, νὰ μνημονεύῃ τινὰ ὀνομαστί.

μελετηρός-ά-όν κ. νεώτ. ὁ μετὰ προθυμίας καὶ ἐπιμελείας ἀσκούμενος : Ξεν.Ἀν.1,9,5 **ἔκρινον δ' αὐτὸν καὶ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων . . φιλομαθέστατον εἶναι καὶ μελετηρότατον,** Λογγῖν.Ρητ. 203Η, Φιλόστρ.Σοφ.1,23,2 **συνουσίαι οὐ μελετηραὶ μόνον ἀλλὰ καὶ διδασκαλικαί** (ἑταιρεῖαι εἰς τὰς ὁποίας δὲν διεξάγονται μόνον ἁπλαῖ συζητήσεις)· **2)** νεώτ. ὁ ἀγαπῶν τὴν μελέτην, ὁ μετὰ προθυμίας καὶ ἐπιμελείας ἀσκούμενος, ὁ εἰς τὰς μελέτας ἀφοσιούμενος, μελετητικὸς βλ.λ. : **θὰ προοδεύσῃ, διότι εἶναι μελετηρός.**

μελέτησις-εως (ἡ) (μελετῶ) τὸ **μελετᾶν,** μελέτη βλ.λ., ἄσκησις : ΑΒ 438.

μελετητήριον (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὄργανον πρὸς μελέτην, πρὸς ἄσκησιν : Ἀναξανδρ.15,2 **ὡς δ' εὐρύθμως λαβὼν τὸ μελετητήριον εἶτ' ἐσχεδίασε δριμέως ἐν . .·** **2)** τόπος μελέτης, ἀσκήσεως : Πλούτ.Δημ.8 **κατέβαινεν εἰς τὸ μελετητήριον καὶ διεξῄει τάς τε πράξεις ἐφεξῆς καὶ τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογισμούς·** || νεώτ. κ. δημ. αἴθουσα ἐν ᾗ γίνεται μελέτη, ἐν ᾗ μελετοῦν, σπουδαστήριον, ἀναγνωστήριον : **μελετητήρια σχολείου - στρατώνων.**

μελετητικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ μελετᾷ, ὁ πρόθυμος εἰς μελέτην, ὁ ἔχων κλίσιν ἢ διάθεσιν πρὸς μελέτην, ὁ μελετηρὸς βλ.λ., ἰδ. ὁ ἐπιτήδειος εἰς ρητ. ἄσκησιν, μτ. γενικ. : Κλήμ. Ἀλ.Παιδ.2,174D **ὠδεῖς κνησμοί, πορνείας ἀκολάστου μελετητικοί,** Εὐστ.Πον.190,33 **οὔτε γὰρ παντάπασιν ἀπαρνήσεται σοφὸς εἶναι κατὰ θεὸν καὶ συνετὸς ὁ οὕτω μελετητικός·** **2)** μτγν. **ὕλη μελετητική** συλλογὴ μελετῶν : Διογ.Λ 3,47· **3)** μτγν. ὁ θορυβῶν, ὁ θρηνῶν ὡς περιστερά, ποὺ γρούζει : ΠΔ Ἰεζ.7,16 **καὶ ἀνασωθήσονται οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ αὐτῶν καὶ ἔσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων ὡς περιστεραὶ μελετητικαί** (δ.γρ. μηλετητικαί)· || γλωσσ. **μελετητικὸς αὐλὸς** μουσικὸν θρηνητικὸν ὄργανον.

μελετητός-ή-όν (μελετῶ) ὁ διὰ μελέτης, δι' ἀσκήσεως δυνάμενος νὰ ἀποκτηθῇ, ὃν δι' ἀσκήσεως δύναταί τις νὰ μάθῃ : Πλάτ.Κλειτ.407Β **εἰ δὲ μελετητόν τε καὶ ἀσκητόν, οἵτινες ἐξασκήσουσι καὶ ἐκμελετήσουσιν ἱκανῶς,** Λουκ.Εἰκ 16 **ἐπειδὴ πάντων καλῶν παιδείαν ἡγεῖσθαι ἀνάγκη καὶ μάλιστα τούτων ὁπόσα μελετητά.**

μελέτι (τὸ) (τουρκ.) μσν. κ. δημ. φυλή, ράτσα, ἔθνος, λαός : Ζερβ.μτφ.Βύρων.55 **γιατὶ μ' αἱματόβρεκτο χέρι κυβερνάει τὸ πιὸ τολμηρὸ καὶ πιὸ ἀνυπάκουο μελέτι.**

μελετιανός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σχισματικὸν Μελέτιον : **μελετιανὸν σχίσμα·** || κτ. πληθ. **μελετιανοί** (οἱ) οἱ ἀσπαζόμενοι τὰς δοξασίας τοῦ Μελετίου, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας, οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ.

μελετινή (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἀχιλλεία βλ.λ. ἡ λιγυστική : Βαλαωρ.Φωτ.2,7 **ὅπου ἐπρασίνιζε . . ὁ νύλακας, τὸ μύρτο, τ' ἀγιόκλημα, ἡ μελετινή.**

μελετῶ-άω (μελέτη) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παρατ. **ἐμελέτων,** δημ. **(ἐ)μελετοῦσα,** μέλλ. **μελετήσω** (Θουκ.1,80), μτγν. μέσ. μέλλ. μὲ σημ. ἐνεργ. **μελετήσομαι** (Λουκ.Ψευδοσ.6,Φιλόστρ.Σοφ 1,24,2), ἀόρ. **(ἐ)μελέτησα,** παρακ. **μεμελέτηκα,** εὐκτ. **μεμελετηκὼς εἴην** (Ξεν.ΚΠ 3,3,50), παθ. **μελετῶμαι,**

δημ. μελετιέμαι, παρατ. ἐμελετώμην (Πλάτ.Νόμ. 830Β δια-), νεώτ. παθ. ἀόρ. ἐμελετήθην, δημ. (ἐ)μελετήθηκα, γ' ἐν. παρακ. μεμελέτηται (αὐτ. Κριτί.113Β δια-), μτχ. (με)μελετημένος (Ξεν.ΚΠ 1,6,41· ρ. τῶν μεθ' Ὅμ. χρόνων ἀπαντᾷ μτ. πλείστων συντάξεων· 1) μτ. γενικ. φροντίζω, λαμβάνω πρόνοιαν περί τινος, θεραπεύω : Ἡσίοδ.Ἔργ.316,αὐτ.443 ὅς ἔργου μελετῶν ἰθεῖαν αὔλακ' ἐλαύνοι· ‖ εἰδ. ἰατρ. θεραπεύω, ἰῶμαι περίπτωσίν τινα ἀσθενείας: Ἱππ.Ἐντ.Παπ.27· ‖ τὸ παθ. ἐπὶ ἀσθενῶν, θεραπεύομαι, γιατρεύομαι : αὐτ.26· 2) φροντίζω περί τινος, δίδω προσοχὴν εἴς τι, σπουδάζω, μτ. αἰτ. πράγμ. : Ἡρ.3,115 τοῦτο μελετῶν, ὅκως θάλασσά ἐστι τὰ ἐπέκεινα τῆς Εὐρώπης, Θουκ.6,11 καὶ διὰ πλείστου δόξαν ἀρετῆς μελετῶσι, Πλάτ. Φαῖδρ.260C· 3) σπουδάζω νὰ μάθω τὴν ἐκτέλεσίν τινος, ἀσκοῦμαι, γυμνάζομαι, μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.ἀπ.46 μετρίως ἀλγεῖν μελετᾷ σοφία (ἡ σοφία ἀσκεῖ μετριότητα ἐν τῇ θλίψει), Ἀριστφ.Ἐκκλ. 119 ἄλλαι θ' ὅσαι λαλεῖν μεμελετήκασί που, Ξεν. ΚΠ 1,2,12,πρβλ.Ἀντιφ.3,2,3,Λυσ.10,9 περὶ τοῦτο γάρ δεινὸς εἶ καὶ μεμελέτηκας καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν· ‖ σπανιώτ. μτ. μτχ. : Ξεν.Ἀθ.1,20 ἐμελέτησαν πλοῖον κυβερνῶντες· κ. μτ. τοῦ ὡς κ. μτχ. : αὐτ. ΚΠ 5,5,47· ‖ ὀμ. κ. ἀπολύτως : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 164 οἶμαι γὰρ ἤδη μεμελετηκέναι καλῶς, Θουκ. 1,80,αὐτ.1,142 ἐν τῷ μὴ μελετῶντι (διὰ τὴν ἔλλειψιν ἀσκήσεως), Ξεν.Ἑλλ.3,4,16,αὐτ.6,4,10 ἦν δὲ τὸ μὲν τῶν Θηβαίων ἱππικὸν μεμελετηκὸς διά τε τὸν πρὸς Ὀρχομενίους πόλεμον· ‖ ὀμ. κ. μτ. δοτ. τοῦ τρόπου : αὐτ.ΚΠ 2,1,21 καὶ τῷ τόξῳ μελετᾶν· κ. παθ. : Θουκ.1,142 τὸ ναυτικὸν οὐκ ἐνδέχεται ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι (ἡ ναυτικὴ ἱκανότης δὲν προσγίγνεται διὰ παρέργου, δι' ἐρασιτεχνικῆς ἀσκήσεως), αὐτ.6,72 εὐταξία μετὰ κινδύνων μελετωμένη (πειθαρχία ἀσκουμένη ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης), πρβλ. Πλάτ.Πολ.455C· ‖ μτγν., νεώτ. κ. δημ. προσπαθῶ νὰ κατανοήσω ἢ ἐκμάθω τι δι' ἀναγνώσεως ἢ ἀσκήσεως, παρασκευάζομαι διὰ μελέτης εἴς τι : ΚΔ Μάρκ.13,11 μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, Παλαμ. Ἀσάλ.Ζ 183,25 σὲ μιᾶς ἐλιᾶς μοναχικῆς τὸν ἤσκιο μελετοῦσες, - ἄφησέ με ἥσυχο, γιατὶ μελετῶ, - μελετῶ ἄλγεβραν - τὰ μαθήματά μου - πιάνο - κιθάρα· ‖ δημ. ἡ παθ. μτχ. παρακ. μελετημένος = καλῶς παρεσκευασμένος, ἠσκημένος, κύριος τοῦ ἔργου του, ἀντιθ. ἀμελέτητος : μελετημένος ἄνθρωπος - μαθητής - δικηγόρος - γιατρός· ‖ νεώτ. ἐρευνῶ μεθοδικῶς ἢ ἐπιστημονικῶς, ἐξετάζω ἀκριβῶς καὶ λεπτομερῶς: τὸ ζήτημα δὲν ἐμελετήθη ἐπαρκῶς, - μελετῶ τὰς μεταναστεύσεις τῶν πτηνῶν - τὴν ἐμφάνισιν κομητῶν - τὸ ζήτημα τῆς ὑδρεύσεως· 4) ἀσκοῦμαι εἰς ἀγορεύσεις, ἀσκῶ ἐμαυτὸν εἰς ἀπομνημόνευσιν καὶ ἀπαγγελίαν λόγου : Πλάτ.Φαῖδρ.228Β ἐπορεύετο δὲ ἐκτὸς τοῦ τείχους, ἵνα μελετῴη, Δημ. 421 καὶ λογάρια δύστηνα μελετήσας καὶ φωνασκήσας· ‖ ἀπαγγέλλω, ἐκφωνῶ λόγον, ὁμιλῶ : Δημ.1414 ἐπὶ τῶν καιρῶν μελετᾶν (αὐτοσχεδιάζειν λόγον, ὁμιλεῖν ἐκ τοῦ προχείρου), Πλούτ.Κικ.4 δεηθῆναι τοῦ Κικέρωνος Ἑλληνιστὶ μελετῆσαι, αὐτ.Ἠθ.131Α,Λουκ. Ψευδοσ.6,ΔίωνΚ 40,54 μελετᾶν λόγους, Φιλόστρ.Σοφ.1,24,2,ΑΠ 11,145 εἰκὼν ἡ Σέξτου μελετᾷ, Σέξτος δὲ σιωπᾷ· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ὑποκριτῶν : Ἀριστλ.Πρ.904b,3 οἱ χοροὶ μελετῶσι· 5) ἐξασκῶ, γυμνάζω τινά : Ξ ΚΠ 8,1,42 ἐμελέτησε δὲ καὶ ὡς μὴ πτύοντες μηδὲ ἀπομυττόμενοι φανεροὶ εἶεν· ‖ ὀμ. μτ. ἀπαρφ. : Μνησίμ. 4,7 οὓς ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους μελετᾷ Φείδων· κ. παθ. ἐπὶ τῶν ἀετιδέων : Φιλόστρ. Ἀπολλ.1,7 μελετώμενοι ὑπ' αὐτῶν τὴν πτῆσιν· 6) ἀσχολοῦμαι εἴς τι, ἐπαγγέλλομαί τι, μετέρχομαι τέχνην τινά : Ὑμν.Ἑρμ.557 μαντείης, ἣν ἐπὶ βουσὶ παῖς ἔτ' ἐὼν μελέτησα, Ἡρ.6,105 ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα· συχν. π. Ἀττ. : Ἀριστφ.Πλοῦτ.511 οὔτε τέχνην ἂν τῶν ἀνθρώπων, οὔτ' ἂν σοφίαν μελετῴη οὐδείς, Πλάτ. Γοργ.511C ὥσπερ καὶ ἣν σὺ κελεύεις ἐμὲ μελετᾶν τὴν ῥητορικήν, αὐτ.448D· ‖ μτγν. ἀσχολοῦμαι εἴς τι, καταγίνομαι : ΠΔ Ἠσ.1,8 μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἵνα εἰδῇς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα· 7) εἴωθα, συνηθίζω νὰ κάμνω τι : Πλάτ.Φαίδ.81Ε εἰς τοιαῦτα ἤθη, ὁποῖ' ἄττ' ἂν καὶ μεμελετηκυῖαι τύχωσιν ἐν τῷ βίῳ, αὐτ.Νόμ.813Ε, Ἀριστλ.Πολιτ.1333b,39 τήν τε τῶν πολεμικῶν ἄσκησιν οὐ τούτου χάριν δεῖ μελετᾶν· ‖ ὀμ. κ. γραμμ. μτ. ἀπαρφ. : Ἀν.Ὀξ.1,66 μεμελέτηκε τὸ τ εἰς θ τρέπεσθαι, Θεογνῶστ.Καν. 145,25 τὰ μὴ μελετήσαντα πάσχειν συναίρεσιν· ‖ ὀμ. ἰατρ. κτῶμαι συνήθειαν, συνηθίζω νὰ . . : Γαλ.17,782 μελετησάντων ἐκπίπτειν βραχιόνων· ‖ παθ. γίνομαι χρόνιος, μεταβάλλομαι εἰς χρόνιον: Ἀέτ.16,67 μελετηθὲν τὸ πάθος· 8) λαμβάνω, ἔχω ὑπ' ὄψει μου, ἀκολουθῶ : Σοφ.ΟΚ 171,Εὐρ. Βάκχ.892 οὐ γὰρ κρεῖσσόν ποτε τῶν νόμων γιγνώσκειν χρὴ καὶ μελετᾶν· 9) μτγν. διαλογίζομαι, σκέπτομαι : ΠΔ Ἰὼβ 27,4 μὴ λαλήσειν τὰ χείλη μου ἄνομα, οὐδὲ ἡ ψυχή μου μελετήσει ἄδικα, ΚΔ Τιμ.1,4,15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι· ‖ δημ. ἀναλογίζομαι : Σολωμ. Καταστροφὴ τῶν Ψαρῶν 3 περπατώντας ἡ Δόξα μονάχη μελετᾷ τὰ λαμπρὰ παλληκάρια, αὐτ. Εἰς μοναχὴν 26· 10) ἐκλαμβάνω τι ὡς ἀσήμαντον, ὑπολογίζω τι ὡς πρᾶγμα μικρᾶς σημ. : Πλάτ.Φαίδ.67Ε οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀποθνήσκειν μελετῶσι καὶ τὸ τεθνάναι ἥκιστα αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερόν· 11) μτγν.,μσν.,νεώτ.κ.δημ. διανοοῦμαι, σκοπεύω, σχεδιάζω, προτίθεμαι νὰ πράξω τι : ΠΔ Ψαλμ.2,1 ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;, Μαλάλ.1456,16 ὡμολόγησαν τὴν προδοσίαν ἣν ἐμελέτων, Ἐρωτόκρ.1,276 καὶ τὸ κακό, ποὺ μελετᾷ, δὲ μᾶς τὸ φανερώνει, - μελετῶ νὰ ταξιδεύσω εἰς τὴν Εὐρώπην, - τί μελετᾷς νὰ μᾶς φτιάξῃς πάλι ;· 12) δημ. ἀναφέρω τι ἢ τινα ὀνομαστί, μνημονεύω, πιάνω στὸ στόμα μου : Βαλαωρ.Φωτ.3,64 τ' ἀμπέλια, ποὺ μελέτησες, εἶναι προικιὸ δικό της, Παλαμ.Ἀσάλ.Ζ 127,13 μὰ πάντα ἐκεῖνο στὶς κορφὲς τὸ μελετᾶνε ἀπείραχτο τρανὰ τοῦ Ὀλύμπου οἱ ραψῳδοί, αὐτ.153,2· κ. φρ. μὴ μελετᾷς τὸ κακό, γιατὶ δὲν ἀργεῖ νὰ ᾽ρθῃ, - καλὸ μελέτα κι ἔρχεται· 13) ἰατρ. ἐπὶ ἀσθενείας, ἐπαπειλῶ, παρουσιάζω συμπτώματα : Λεωνίδ.π.Ἀετ.16,43 μελετῆσαι τὴν τοῦ καρκινώματος γένεσιν· ‖ κ. ἀπολύτ. : Ἀρετ.Χρον.Παθ. 2,12 ἢν κρύβδην μελετήσῃ . . ἡ νοῦσος· κ. παθ.: Στέφ.Ἱππ.1,99D ἀπειλᾷ καὶ μελετᾶται μανία, πρβλ.Ἀέτ.16,63· 14) ρηματ.π. μελέτημα, μελέτησις, μελετητός, μελετητέον.

μελετών-ῶνος (ὁ) μελετητήριον βλλ. : ΕΜ 576,39.

μελέτωρ-ορος (ὁ) (μέλω) ποι. ὁ προνοῶν,ὁ φρονῶν, ὁ φροντίζων περί τινος, ὁ φροντίζων περὶ τῆς ἐκδικήσεώς τινος, ὁ τιμωρός, ὁ ἐκδικητής : Σοφ.Ἠλ. 846 ἐφάνη γὰρ μελέτωρ ἀμφὶ τὸν ἐν πένθει.

μέλη (ἡ) εἶδος ποτηρίου : Ἀνάξιπ.π.Ἀθήν.11,486F σὺ δὲ τὴν μέλην . . ταυτηνὶ λαβὼν ἔνεγκε.

μεληγορῶ-έω μτγν. ὑμνῶ, ὑμνολογῶ, ψάλλω : Γρηγ.Θαυμ.1061Β.

μεληδόν (μέλος) ἐπίρρ. μτγν. μελεϊστὶ βλλ. : Ποσειδών.π.Ἀθήν.4,153Ε ἄριστον προσφέρονται κρέα μεληδὸν ὠπτημένα καὶ ἐπιπίνουσι γάλα καὶ τὸν οἶνον ἄκρατον, πρβλ.Ἑρμ.ΠΔ Ἔξοδ.29,17· 2) ἐν τάξει : Ζώσ.Ἀλχ.193Β.

μεληδών-όνος (ἡ) μελεδών, μελεδώνη βλλ.ς : Σιμων.39,1 ἄρπηκται δὲ μεληδόνες, Ἀπολλ.Ρ 3,812,

'Ανακρέοντ.14,6 **τίς ἐστί σοι μελ(ηδών)**, Παῦλ.Σιλ. ΑΠ 5,292,3 εἰ **δέ σε θεσμοπόλοιο μεληδόνος ἔργον ἐρύκει**, Χριστόδ.'Ἔκφρ.16 **στείνετο γάρ πυκινῇσι μεληδόσιν.**

μέλημα-ατος (τὸ) (μέλω) κ. νεώτ. ἀντικείμενον μελέτης καὶ φροντίδος, ἀντικείμενον ἀγάπης, ἰδ. ἐπὶ προσ., σπαν. ἐπὶ πραγμ : Σαπφ.126 **μέλημα τῶμον**, πρβλ. 'Αριστφ.'Εκκλ.972, Πίνδ.Π 10,59 **νέαισίν τε παρθένοισι μέλημα**, αὐτ.ἀπ.95 **Χαρίτων μέλημα**, αὐτ.217 **μέλημα Κύπριδος**, Αἰσχ.Χο.235 **ὦ φίλτατον μέλημα δώμασιν πατρός**, 'Αριστφ. 'Εκκλ.905 **σὺ δ', ὦ γραῦ, παραλέλεξαι κἀντέτριψαι τῷ θανάτῳ μέλημα**, - **τὸ μόνον μέλημά του ἦτο ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ συμφέροντος τῆς πολιτείας**· **2)** χρέος, ὑποχρέωσις, καθῆκον : Αἰσχ. 'Αγ.1551 **οὐ σὲ προσήκει τὸ μέλημ' ἀλέγειν τοῦτο**, Σοφ Φιλ.150 **μέλον πάλαι μέλημά μοι λέγεις, ἄναξ, φρουρεῖν ὄμμ' ἐπὶ σῷ μάλιστα καιρῷ**· || μέριμνα, φροντίς, ἔγνοια : Αἰσχ.Εὐμ.444 **πρῶτον ἐκ τῶν ὑστάτων τῶν σῶν ἐπῶν μέλημ' ἀφαιρήσω μέγα**, Θεόκρ.14,2 **τί δέ τοι τὸ μέλημα;**

μελῆς-ῆτος (ὁ) μτγν. τὸ φυτὸν δίψακος βλ.λ.2), νεράγκαθο, νεροκράτης : Διοσκ.3,13.

μελησίμβροτος-ον ποι. ὁ τὴν φροντίδα, τὸ ἐνδιαφέρον, τὴν ἀγάπην **τῶν ἀνθρώπων προκαλῶν**, δθ. ὁ τιμώμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων : Πινδ.Π 4,15 **ἀστέων ῥίζαν φυτεύσεσθαι μελησίμβροτον Διὸς ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις.**

μέλησις-εως (ἡ) (μέλω) μσν. **κ. νεώτ. φροντίς**, ἐπιμέλεια : Θεόδ.'Υρτ.ἐν **Notitt.Mss.6,3.**

μελησμός (ὁ) ἐπιμέλεια, περιποίησις· ΕΜ **444,54.**

μέλι-ιτος (τὸ) **κ.** μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. **γενικ.** μελιοῦ, δοτ. μέλι (Φιλόξ.3,17), δημ. ὀν. πληθ. **μέλια**, γεν. **μελίτων** ('Εμπ.128,7) σακχαρώδης ἡμίρρευστος ὕλη παραγομένη ὑπὸ τῶν μελισσῶν δι' ἐπεξεργασίας καὶ μετατροπῆς ἐν τῷ στομάχῳ αὐτῶν τῶν νεκταρίων βλ.λ. κ. ἄ. φυτικῶν ὀπῶν· π. τοῖς ἀρχ. ἦτο ἐν χρ., ὡς καὶ νῦν, ὡς γλυκαντικὴ ὕλη ἀντὶ τῆς σακχάρεως : 'Ιλ.Λ 631 **χάλκειον κάνεον, ἐπὶ δὲ κρόμυον, ποτῷ ὄψον, ἠδὲ μέλι χλωρόν**, 'Οδ.Κ 234, αὐτ.Υ 69, Ξενοφ.38,1, Σιμων. 47 **ξανθὸν μέλι**, Αἰσχ.Πέρσ.612 **τῆς τ' ἀνθεμουργοῦ στάγμα παμφαὲς μέλι** (διαφανές, κεχριμπαρένιο), 'Αριστφ.Εἰρ.252 **φέρ' ἐπιχέω καὶ τὸ μέλι τουτὶ τἀττικόν**, Θεόφρ.ἀπ.190, 'Ηρώνδ.3,92, ΠΔ Γέν.43,11 **καὶ κατάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητίνης καὶ τοῦ μέλιτος**, αὐτ.Δευτ.32,13, αὐτ. Ψαλμ.81(80),16, Στράβ.9,1,23, ΚΔ Ματθ.3,4 **ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον**, αὐτ. 'Αποκ.10,9, Δίων Χρ.Λόγ.9,6, Λουκ.Δραπ.17, 'Ισίδ. Πηλ.1,132,40, Μηναῖ.3,7 Συνξ.Παύλου τοῦ ἁπλοῦ **ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἐνεγκών τις τῷ μακαρίῳ στάμνον μέλιτος**, Παπαδ.Φόν.57 **ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ στρώματος ἀπὸ μέλι**, Παλαμ.'Ασάλ. Ζ 42,23, αὐτ.96,22, αὐτ.175,22, αὐτ.Τάφ.37,4 **καὶ νὰ χορτάσῃ θέλει μὲ τῆς γῆς τ' ἀφρόγαλα καὶ τὸ καθάριο μέλι**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 63,15 **τὸ ξανθόμαυρο κρασί, γλυκὸ σὰ μέλι, τὸ γενομένο ἀπ' τοῦ καημοῦ τ' ἀμπέλι**, παροιμ. ἀρχ. π. Σαπφ.113 **μήτε μοι μέλι, μήτε μέλισσα** (πρβλ. «ἄς μοῦ λείπῃ αὐτὸς καὶ τὸ καλό του»)· κ. δημ. **νά 'καναν ὅλες οἱ μέλισσες μέλι, θά 'τρωγαν κι οἱ γύφτοι μὲ τὰ χρυσὰ πηρούνια**, κ.ἄ. **ἂν κάναν κι οἱ μπουμποῦροι μέλι, θά τρώγανε κι οἱ Κατσιβέλοι**, κ.ἄ. **νά 'καναν οἱ μυῖγες μέλι, τρεῖς ὀκάδες στὸν παρά** (ὅτι πᾶν τὸ ἐκλεκτὸν ὀλίγοι τὸ δημιουργοῦν καὶ ὀλίγοι τὸ ἀπολαύουν)· || ἐν τῇ μτγν., νεωτ. κ. δημ. ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς λήψεως, τῆς συσκευασίας ἢ ἐκ τῶν φυτῶν, ἀπὸ τὰ ἄνθη τῶν ὁποίων συνάγεται, λαμβάνει δ. ὀν. : Στράβ.9,1,23 **πολὺ βέλτιστόν φασι τὸ ἐν τοῖς ἀργυρείοις, ὃ καὶ ἀκάπνιστον καλοῦσι**, ἄ. **σταλακτόν**, δημ. **ἄθερμο, - μέλι θυμαρήσιο - κουμαρήσιο - ἀλιφασκήσιο - ριγανήσιο**· || ἡ φρ. **ῥέει μέλι καὶ γάλα** ἐπὶ χώρας τὰ μάλιστα εὐφόρου καὶ πλουσίας· οὕτω ἐχαρακτηρίσθησαν ἡ Χαναάν (ΠΔ Λευΐτ.20,24), κ. ἡ Κρήτη ὑπὸ τῶν 'Αγαρηνῶν κτ. **τὴν** Βυζ. **περίοδον**· **2)** γλυκεῖα ὕλη ἐκ βρασμοῦ φοινίκων ἐν Αἰγύπτῳ : 'Ηρ.1,193 **εἰσὶ δέ σφι φοίνικες . . ἐκ τῶν καὶ σιτία καὶ οἶνον καὶ μέλι ποιεῦνται**· πρβλ.αὐτ.4,194, ΠΔΠαραλ 2,31,5· **3)** γλυκὺ κόμμι συλλεγόμενον ἔκ τινων δένδρων, ἰδ. ὀπὸς ἐκρέων ἐκ τῶν ἐγκοπῶν τῆς μελίας βλ λ. : 'Αριστλ.Θαυμ.831b,23, Πολύαιν.4,3,32 **τὸ ὗον μέλι**, Διόδ.Σ 19,94, Στράβ.12,3,18 **κεράσαντες κρατῆρας ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ μαινομένου μέλιτος**· **4)** δημ. συνεκδ. ἐπὶ παντὸς πολὺ γλυκέος, ἰδ. ὀπωρῶν : **σῦκο μέλι, - σταφύλια μέλια**, παροιμ. **ἀγάλι' ἀγάλια γίνεται ἡ ἀγουρίδα μέλι** (ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ καὶ δι' ὑπομονῆς τὸ πᾶν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ), λ. τραγ. **πάρτε, κυράδες, ροζακιά κομμέν' ἀπὸ τ' ἀμπέλι . . εἶναι γλυκά σά μέλι**· **5)** ἡ λ. ἐν χρ. κ. ἐν συγκρίσει παντὸς λίαν ἡδέος, λίαν εὐαρέστου : 'Ιλ.Α 249 **τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή**, πρβλ Πίνδ.Ο 10(11),98, Μόσχ.2,3 **ὕπνος ὅτε γλυκίων μέλιτος βλεφάροισιν ἐφίζων**, ΠΔ Ψαλμ.19(18),10 **τὰ κρίματα κυρίου.. γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι**· **6)** κ.μτφ.: 'Αριστφ.ἀπ.581 **Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι κεχριμένου**, Ἄλεξ.146,6 **ἡ τῶν ἀνδρῶν** (χολή) **ἐστι πρὸς ἐκείνην μέλι**, ΠΔ Παροιμ.5,3 **μέλι γὰρ ἀποστάζει ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης**, Λουκ.Ὄνειρ 6 **οὕτω μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄνειρος καταλιπὼν ᾤχετο**, - **τὰ λόγια του εἶναι μέλι**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 31,15 **γιὰ σένα τῆς σοφίας τὸ μέλι οἱ χρυσόφτερες σκέψεις τὸ στοιβάζουν**, - **θαρρεῖς μέλι στάζει τὸ στόμα του** (ἐπὶ ἐχόντων ἐξαιρετικῶς εὐάρεστον εὐγλωττίαν)· || ἡ φρ. **ὅλα μέλι γάλα** ἐπῳδὸς συμφιλιώσεως μετὰ προηγούμενον διαπληκτισμὸν ἢ ἔχθραν· **7)** **Σουΐδ.** «μέλιτος μυελός, ἐπὶ τῶν ἄγαν ἡδέων».

μελία (ἡ) **κ. νεώτ.**, ἐπ. **μελίη** γένος ἐκ **τῶν ἐλαιωδῶν φυτῶν, δημ.** φράξος, μέλεγος, μελιός, φλαμουριὰ βλ.λς : 'Ιλ.Ν 178, αὐτ.Π 767 **φηγόν τε μελίην τε τανύφλοιόν τε κράνειαν**, 'Ησίοδ.Ἔργ.145 **Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων χάλκειον** ποίησ', **οὐκ ἀργυρέῳ οὐδὲν ὁμοῖον, ἐκ** μελιᾶν, Μουσαῖ.ἀπ.5D, Σοφ.ἀπ.759 **καρύαι μελίαι**, 'Αριστφ.Ὄρν.742 **ἱζόμενος μελίας ἐπὶ φυλλοκόμου**, Θεόφρ.Φ1 3,11,3· **2)** ἐπ. δόρυ ἐκ ξύλου μελίας : 'Ιλ.Τ 390, αὐτ.Χ 225 **στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς.**

μελιάδής-οῦς-ές δωρ.κ.αἰολ. τ. τοῦ μελιηδὴς βλ.λ.

Μελίαι (αἱ) γένος νυμφῶν, τὰς ὁποίας ἔτεκεν ἡ Γῆ συλλαβοῦσα ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ χυθέντος **ἀπὸ τῆς ἐκτομῆς τῶν αἰδοίων τοῦ Οὐρανοῦ· τὸ ὄνομα ὑπονοεῖ νύμφας τῶν μελιῶν βλ.λ., ὡς τὸ Δρυάδες** νύμφας τῶν δρυῶν : 'Ησίοδ.Θ 187 **Νύμφας θ' ἃς Μελίας καλέουσ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν**, Καλλ.Δία 47 **Δικταῖαι μελίαι.**

μελίαμβοι (οἱ) μτγν. εἶδος **λυρικοῦ** ποιήματος ἐν ἰαμβικῷ μέτρῳ, **λυρικοὶ** ἴαμβοι : Διογ.Λ 6,76, ἀμφ. ἐν Στεφ.Βυζ. **ἐν** λ. Μεγάλη πόλις, Στοβ.4,16,7.

μελίανθος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος ἐκ **τῶν ζυγοφυλλιδῶν** φυτῶν.

μελιάς (ὁ) δημ. **τὸ** φυτὸν ἰξία βλ.λ. **ἡ λευκή.**

μελίβδεσθαι 'Ησ. «μέλλειν» (ἴσως μέμβλεσθαι).

μελιβόας (ὁ) ποι. ὁ ἡδέως βοῶν, ὁ γλυκύφωνος : Εὐρ.ἀπ 775,32 **ἤδη δ' εἰς ἔργα κυναγοὶ στείχουσι** θηροφόνοι πηγαῖσί **τ' ἐπ' 'Ωκεανοῦ μελιβόας κύκνος ἀχεῖ.**

μελίβρομος-ον μτγν., **ποι. ὁ ἠχῶν** ἡδέως, ὁ γλυκὺν ἦχον ἐκβάλλων, ὀποδίδων, ὁ ᾄδων : 'Αρχί. ΑΠ 7,696 **βοᾷ αὐλοῖο μελιβρόμου.**

μελιγαθής οῦς-ές δωρ. τ. τοῦ μεληγηθής, ποι. ὁ ...ῶν ὡς τὸ μέλι, ὁ γλυκὺς ὡς μέλι : Πίνδ. ...(198) **μελιγαθὲς ὀμβρόσιον ὕδωρ Τιλφώσ...**, ἀπὸ **καλλικρήνου.**

μελιγγάρι (τὸ) δημ. τὰ φυτὰ δορύκνιον βλ.λ. ... πεντάφυλλον καὶ μηδική βλ.λ. ἡ δρεπανωτή.

μελίγγι (τὸ) δημ. κ. μηλίγγι μῆνιγξ, κρόταφος ... Κρυστ.Γκόλφω 98 **ἔλα, τί τὰ μελίγγια μου βαριά τ' ἀνάφτει θέρμη,- τοῦ 'δωσε μιά στὸ μελίγγι καὶ τὸν ἄφησε στὸν τόπο.**

μελιγγίτης (ὁ) (μελίγγι) δημ. κ. μηλιγγίτης νόσος ... μηνίγγων τοῦ ἐγκεφάλου, μηνιγγῖτις βλ.λ. : **τὸ παιδί της εἶναι ἄσκημα, ἔχει μελιγγίτη.**

μελιγγόνι (τὸ) δημ. κ. μελιγγούνι εἶδος μικροῦ μύρμηκος : **πῆγαν στὸ γλυκὸ μελιγγόνια.**

μελίγδουπος-ον ποι. ὁ ἠχῶν ἡδέως, ὁ γλυκύμολπος, ὁ γλυκύφωνος, ὁ γλυκύς : Πίνδ.Ν 11,18 **καὶ μελιγδούποισι δαιδαλθέντα μελιζέμεν ἀοιδαῖς.**

μελιγενέτωρ-ορος (ὁ) πάπ. ὁ παράγων, ὁ δίδων μέλι, ἐπίθ. τοῦ Διός, τοῦ Ἡλίου, τοῦ Μίθρα ... τοῦ Σαράπιδος.

μελιγηθής-οῦς (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων **ἐκ τῶν νυτιδουλιδῶν.**

μελίγηρυς-υος (ὁ,ἡ) δωρ. τ.-ίγᾱρυς ὁ γλυκύφωνος, ὁ ἡδὺς ὡς μέλι, ὁ μελῳδικός : Ὀδ.Μ 187 **πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι,** Ὑμν.Ἀπόλλ.519, Ἀλκμ.26,1, Πίνδ.Ο 11(10),5 **μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχὰ λόγων τέλλεται,** αὐτ. Ν 3,4, αὐτ.Παιάν.5,47· κ. ἐπὶ γυναικός : Ἐπιγρ. μελίγηρυς **ἀηδών'** ἢ λ. ἀπαντᾷ κ. π. Πλάτ.Φαῖδρ. 6ΥΑ **τὸν μελίγηρυν Ἄδραστον οἰόμεθα.**

μελίγκρα (ἡ) δημ. ὀνομ. ἡμιπτέρων ἐντόμων ...ου γένους ἀφὶς **βλ.λ.**

μελίγληνος-ον ἀρχ. **λεξ.** ὁ ἔχων ἡδεῖς ὀφθαλμούς, γλυκὰ μάτια· Ἡσ. «ἡδυόφθαλμος».

μελιγλύπτης (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν **ἐκ** ...ν **ἀναρριχητικῶν.**

μελίγλωσσος-ον ὁ ἔχων ἡδεῖαν, γλυκεῖαν ...σαν φωνήν : Αἰσχ.Πρ.173 **μελιγλώσσοις πει... ἐπαοιδαῖς,** Βακχ.ἀπ.3,97 **μελιγλώσσου τίς ...υει χάριν Κηΐας ἀηδόνος** (ἐπὶ τῶν ποιητῶν), ... Ἀριστφ.Ὄρν.908, Ἐπιγρ. **Πιερίδες μελί...**

μέλιγμα-ατος (τὸ) δ.ἀνάγν. τοῦ μέλισμα : Μόσχ. ... αὐτ. 72 **εἰσέτι σεῦ τὸ μέλιγμα κινύρεται ἁ** Μιτυλάνα.

μελιγόνι (τὸ) δημ. κ. **μελίγονο** τὸ φυτὸν **ἀμμόφυτον** βλ.λ. τὸ ἐρυθρόν.

μέλιγος (ὁ) δημ. τὸ δένδρον **μελία** βλ.λ.

μελιγράφος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ γράφων ἡδέως ὡς μέλι : Πρόδρ.Ἐπιγρ.188 **μελιγράφοις δονάκεσσιν** Ἰωάννου **γράφε φωνάς.**

μελιδάριον (τὸ) σχόλ. **ὑποκορ.** τοῦ **μέλος,** μελύδριον· Σχόλ.Σοφ.Τρ.216 «τὸ μελιδάριον οὐκ ἔστι στάσιμον».

μελίδειον Σουΐδ. «κηρίον»· **πρβλ. μελίτειον,** μελίτιον, μελίσσειον.

μελιειδής-οῦς-ές **ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ** μελιηδής βλ.λ. : Ἱππ.Παθ.55.

μελιέραξ-ακος (ὁ) **νεώτ. ζῳολ. γένος** ἁρπακτικῶν πτηνῶν ἐκ τῶν **ἱερακιδῶν.**

μελιέφθιον (τὸ) Πάπ. ὑποκορ. **τοῦ** μελίεφθον βλ.λ.

μελίεφθον (τὸ) μτγν. κ. **μελιέφθιον** (πάπ.) δοχεῖον, ἀγγεῖον, λάγυνος μέλιτος : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ. 6,8 **μελίεφθα χαλκᾶ.**

μελίεφθος-ον (ἕψω) μτγν. ὁ ἑψημένος **ἐν μέλιτι·** **2)** τὸ οὐδ. μελίεφθον ὡς οὐσ. βλ.λ.

μελιζάνα (ἡ) δημ. μελιτζάνα βλ.λ.

μελίζω (1) (μέλος 1), μέλλ. -ιῶ, ἀόρ. **ἐμέλισα,**παθ. παρακ. **μεμέλισμαι** (Ὀππ.Κυν.3,159), κόπτω μεληδόν, διαμελίζω, κόπτω εἰς τεμάχια, κομματιάζω : Φερεκ.32J, ΠΔ Λευ.1,6 **καὶ δείραντες τὸ ὁλοκαύτωμα, μελιοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη αὐτοῦ,** Διον.Ἀλ Ῥωμ.7,72, Ἐφραίμ Σύρ.3,148Ε **κἂν ὄρνεον ἔφαγεν, κἂν ἰχθῦς ἐμέλισεν·** **2)** παθ. κτ. παρακ. μεμέλισμαι ἔχω τελείως ἐσχηματισμένα τὰ μέλη : Ὀππ.Κυν.3,159 **τίκτει δ' ἡμιτέλεστα καὶ οὐ μεμελισμένα τέκνα.**

μελίζω (2) (μέλος 2) δωρ. τ. **μελίσδω,** μέσ. μέλλ. **μελίξομαι** (Μόσχ 3,51) (ἀ. εὔχρηστον μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ.), ἐκτελῶ μέλος, ᾄδω τῇ συνοδείᾳ ὀργάνου, ψάλλω, ἠχῶ μελῳδικῶς : Θεόκρ.20,28 **ἁδὺ δέ μοι τὸ μέλισμα καὶ ἢν σύριγγι μελίσδω· ἀλλὰ** συχν. μέσ. : Πίνδ.Παρθ.2, αὐτ.ἀπ.2,66, Πλάτ.Κωμ. 69,13, Θεόκρ.1,2, αὐτ.7,89 **τὺ δ' ὑπὸ δρυσὶν ἢ ὑπὸ πεύκαις ἁδὺ μελισδόμενος κατεκέκλισο,** Λεων. ΑΠλ.4,307,5 **μελίσδεται δὲ τὰν χέλυν διακρέων ἤτοι Βάθυλλον ἢ καλὸν Μεγιστέα·** ‖ ἐκφράζω διὰ μέλους, ὅθ. προκειμένου περὶ δεινοῦ διεκτραγῳδῶ : Αἰσχ.Ἀγ.1176 **καὶ τίς σε κακοφρονῶν τίθησι δαίμων .. ἐμπίτνων μελίζειν πάθη γοερὰ θανατηφόρα·** κ. παθ. : Φιλοδ. ἐν Ἡρακλ.994, αὐτ.ἀπ.20· **2)** τὸ μέλος : Διον.Ἀλ.Δημ.50· **3)** μτβ. ὑμνῶ, ἐξυμνῶ : Πίνδ.Ν 11,18 **καὶ μελιγδούποισι δαιδαλθέντα μελιζέμεν ἀοιδαῖς·** **4)** καθιστῶ τι μουσικόν, κάμνω μελῳδικόν : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.6,16 **ἡ μουσικὴ μελίζουσα ταύτην.**

μελίζωμον (τὸ) (μέλι, ζωμός) μτγν. ζωμός **μετὰ** μέλιτος, σιρόπιον ἐκ μέλιτος : Ἀπίκ.1,2,2.

μελίζωρος-ον (μέλι, ζωρός) μτγν. ὁ μελίκρατος, ὁ ἐκ καθαροῦ μέλιτος πεποιημένος, ὁ γλυκὺς ἅμα καὶ δριμὺς ὡς τὸ καθαρὸν μέλι : Φαίδιμ.π. Ἀθήν.11,498Ε **δουράτιον σκύφος εὐρὺ μελιζώροιο ποτοῖο,** Νίκ.Ἀλεξ.351, αὐτ.Θηρ.663 **ῥίζα μελιζώρου πάσασθαι·** ‖ τὸ οὐδ. **μελίζωρον** (τὸ) ὡς οὐσ. τὸ μελίκρατον βλ.λ. : **αὐτ.**Ἀλεξ.205 **ἔν τε μελιζώρου γλυκέος πόσιν.**

μελιηγενής-οῦς-ές (μελία) μτγν. ὁ ἐκ μελίας βλαστήσας : Ἀπολλ.Ρ 4,1641 **τὸν μὲν χαλκείης μελιηγενέων ἀνθρώπων ῥίζης λοιπὸν ἐόντα.**

μελιηδής-οῦς-ές ἐπ. κ. ποι., δωρ. τ. μελιάδης, αἰολ. **μελιάδης** ἡδύς, γλυκὺς ὡς μέλι : Ἰλ Δ 346 **ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι ἠδὲ κύπελλα οἴνου πινέμεναι μελιηδέος,** Ὀδ Φ 293 **οἶνός σε τρώει μελιηδής,** αὐτ.Ι 94 **λωτοῖο** μελιηδέα **καρπόν,** Ἀλκ.45 **τῶ μελιάδεος** (οἴνου), Πίνδ.ἀπ.166,1 **ἀνδροδάμαντα δ' ἐπεὶ** φῆρες δάεν ῥιπὰν **μελιηδέος οἴνου,** Ἀνακρ.π.Ἀθήν.15,671F **στεφανοῦται τε λύγῳ καὶ τρύγα πίνει** μελιηδέα, Θεόκρ.25,15 **ἐπεὶ μελιηδέα ποίην λειμῶνες θαλέθουσιν·** ‖ κ. μτφ. : Ἰλ.Κ 495 **μελιηδέα** θυμὸν ἀπηύρα, Ὀδ.Λ 100, αὐτ.Τ 551, Σιμων.41 μελιαδὴς γᾶρυς, Ὀρφ. Λιθ.323 **ἐν στήθεσσιν ἄγων** μελιηδέα **πειθώ.**

μελίθρεπτος-ον (μέλι, τρέφομαι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τρεφόμενος διὰ μέλιτος, ὁ τρώγων μέλι : ΑΠ 9,122 **Ἀτθὶ κόρα, μελίθρεπτε·** **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος ᾠδικῶν πτηνῶν **ἐκ τῶν μελιφαγιδῶν.**

μελίθροος-ον μτγν. ποι. συνηρ. **μελίθρους-ουν** ὁ φωνῶν ἡδέως, ὁ γλυκύφωνος : ΑΠ 5,124 **βοῦς δὲ γένοιτο ἄλλος χὼ μελίθρους κύκνος.**

μελίϊνος-η-ον (μελία) Ἐπιγρ. κ. σχόλ. μελέϊνος βλ.λ. : Ἐπιγρ., Σχόλ.Ἰλ.Ε 655 **μελίινον δόρυ.**

μελίκακι Ἡσ. «σκεύασμά τι βρωτὸν μετὰ τυροῦ».

μελικάρι (τὸ) δημ. **τὸ φυτὸν** δορύκνιον **βλ.λ.** τὸ πεντάφυλλον.

μελικέρτης (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος σκωλήκων ἐκ τῶν **πλατελμίνθων.**

μελικηρά (ἡ) τὰ ᾠὰ τῆς πορφύρας ἅτινα ὁμοιάζουν πρὸς κηρίον, πρὸς κηρήθραν : Ἀριστλ Ζῴ 546b,19 **αἱ μὲν οὖν πορφύραι τοῦ ἔαρος συναθροιζόμεναι εἰς ταυτὸ ποιοῦσι τὴν καλουμένην** μελίκηραν (δ.τ. μελικήραν)· **2)** μελόπιττα : Φερεκρ.25 **ὥσπερ τῶν αἰγιδίων ὄζειν ἐκ** τοῦ

στόματος μελικήρας· **3)** γλώσσ. τοῦ κηρίων (δ.ἀνάγν. τοῦ κηρίων) : Γαλ.19,113.
μελικηρίδιον (τό) νεώτ. μικρὸν πλαίσιον τετράγωνον κυψέλης, φέρον **φύλλον τεχνητῆς κηρήθρας.**
μελικήριον (τό) (κηρός) **μτγν.** κηρήθρα **βλ.λ.** : Σύμμ.ΠΔ'Ἐξ 16,31.
μελικηρίς-ίδος (ἡ) μσν. κ. **νεώτ.** εἶδος ἐξανθήματος τοῦ τριχωτοῦ μέρους **τῆς κεφαλῆς,** ὡς ἐκ τῆς ὁμοιότητός του πρὸς **κηρήθραν** ἢ χελωνίου ἐκχέοντος μελιτῶδες ὑγρόν· Ἡσ. «π·θος ἐνικμον μελιτῶδες ὑγρὸν ἔχων» : Ἱππ.Προρρ.2,4,2 *Αντυλλ.π.'Ορειβ.45,3· **2)** εἶδος πλακοῦντος, γλύκυσμα ἐκ μέλιτος, μελάπιττα : Φιλόξ.2,17 (ὡς ἐοφ.ἀνάγν.)· **3)** πάπ., σχόλ. **κ.** νεώτ. κηρήθρα : Πάπ., Σχόλ.'Αριστφ.Θεσμ.523· **4)** εἶδος ἀμπέλου : Εὐστ.1656,63.
μελίκηρον (τό) **μτγν.** **κηρὸς ἐκ** μελισσῶν, μελισσοκέρι, κηρήθρα : Πολυδ.1,254, Ἡσ.· **2)** εἶδος ἀμπέλου, μελικηρίς : Πλούτ.Ποτ.19,2 **γεννᾶται δ' ἐν τῷ ποταμῷ τούτῳ βοτάνη κεγχρῖτις προσαγορευομένη, μελικήρῳ** παρόμοιος.
μελίκηρος (ὁ) πάπ. ὁ κηρὸς τῶν μελισσῶν.
μελικηρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὀφειλόμενος **εἰς** μελικηρίδα βλ.λ.1), ὁ τῆς μελικηρίδος : 'Αέτ.4,23.
μελικοκκιά (ἡ) δημ. δ.τ. τοῦ μελικουκκιά βλ.λ.
μελίκοκκος (ὁ) νεώτ. **βοταν.** γένος **σαπινδοειδῶν** φυτῶν.
μελίκομπος-ον ποι. ὁ μελίγδουπος, **ὁ** ἡδέως ἠχῶν, ὁ γλυκὺν ἦχον ἀποδίδων : Πίνδ.Ι 2,32 **καὶ** γὰρ **οὐκ ἀγνῶτες ὑμῖν ἐντὶ δόμοι οὔτε κώμων ..,** ἐρατῶν, **οὔτε μελικόμπων ἀοιδᾶν.**
μελικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὸ μέλος βλ.λ.2), ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ μέλους ἢ ψαλλόμενος μὲ μέλος, ὁ λυρικός : Πλούτ.'Ηθ.348B **μελικὴ** ποίησις· || τὸ ἀρσ. μελικός ὡς οὐσ. ὁ λυρικὸς βλ.λ. ποιητής : αὐτ.120C **ὑπὸ τοῦ μελικοῦ Πινδάρου,** 'Ιουλ.'Επιστ.24,395D **Σιμωνίδῃ τῷ μελικῷ·** || κ. μελικὸν σχῆμα ἢ μορφὴ τῶν μελικῶν ποιημάτων ἤτοι ἡ κατὰ στροφάς, κατὰ περίοδον σύνθεσις : Διον.'Αλ.Συνθ.11.
μελικο(υ)κκιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κελτίς βλ.λ. ἡ νότιος.
μελικράς-ᾶτος (ὁ) (κεράννυμι) μτγν. **κ. μελίκρας** -ατος ὁ κεκραμένος, ὁ ἀναμεμιγμένος μετὸ μέλιτος: Ψ'Ορειβ.13,34 **μελικρὰς οἶνας** (οἰνόμελι βλ.λ.).
μελίκρατος-ον (μέλι, κεράννυμι), Ἰων. **μελίκρητος** -ον ὁ **κεκραμένος,** ὁ ἀναμεμιγμένος μετὰ μέλιτος· μ. **τὸ** οὐδ. ὡς οὐσ. ὑδαρὴς ὕλη ἐκ κράματος μέλιτος κ. οἴνου προσφερομένη ὡς σπονδὴ εἰς τοὺς χθονίους θεούς : 'Οδ.Κ 519 **χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσι, πρῶτα** μελικρήτῳ, **μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,** 'Επιγρ., Εὐρ.'Ορ.115 **μελίκρατ' ἄφες γάλακτος,** Πλούτ.'Ηθ.768C **προσαγαγοῦσα τῷ βωμῷ τῆς θεᾶς ἔσπεισεν ἐκ** φιάλης **μελίκρατον·** **2)** μεῖγμα μέλιτος καὶ ὕδατος : 'Ιππ.'Αφορ.5,41 **μελίκρητα ὑδαρέα,** 'Αριστλ.Μετ.1092b,29, Κωμ.'Αδέσπ.128, *Αντυλλ.π.'Ορειβ.5,29,7, Γαλ.π.'Ορειβ.5, 14,1, Πάπ. **μελίκρατον θερμόν.**
μελίκταινα (ἡ) μτγν. ποι. τ. τοῦ μελίτταινα βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.555 **τὴν ἤτοι μελίφυλλον ἐπικλείουσι** βοτῆρες, **οἱ δὲ** μελίκταιναν, Ἡσ.
μελικτής (ὁ) (μελίζω 2) μτγν., δωρ. **τ. μελικτάς** μελιστής, ἀοιδός, μουσικός, τραγουδιστής, ἰδ. αὐλητής : Θεόκρ.4,30 **ἐγὼ δέ τις εἰμὶ μελικτὰς κεῦ μὲν τὰ Γλαύκας ἀγκρούομαι,** Μόσχ.3,7.
μελικῶς (μελικός) ἐπίρρ. σχόλ. κ. νεώτ. κτ. τρόπον μελικὸν βλ.λ., **μετὰ μέλους, λυρικῶς** : Σχόλ.'Αριστφ.*Ορν.209.
μελίλιθος (ὁ) **νεώτ.** ὀρυκτολ. βασικὸν πυριτικὸν ὀρυκτὸν περιέχον **ἀσβέστιον,** ἀργίλιον, μαγνήσιον **καὶ** σίδηρον.
μελιλωτικὸν ὀξύ (τό) νεώτ. κρυσταλλικὴ **οὐσία** ἀπαντῶσα ἐν τῇ πίσσῃ τῶν λιθανθράκων.
μελιλώτινος-η-ον ὁ **ἐκ** μελιλώτου βλ.λ. πεποιημένος, ὁ **κατεσκευασμένος** ἀπὸ μελίλωτον : *Αλεξ. 114 **μελιλώτινοι** στέφανοι, 'Αθήν.3,73A **ἀφ' οὗ καὶ μελιλώτινοι στέφανοι πάνυ εὐώδεις καὶ καύσωνος ὥρᾳ ψυκτικώτατοι·** || τὸ οὐδ. ὡς **ἐπίρρ.** : **Φερεκρ.**131,2 **ἀναπνέων δ' ὑάκινθον καὶ μελιλώτινον λαλῶν καὶ ῥόδα προσσεσηρώς** (λαλῶν ἡδὺ ὡς **εἶναι** τὸ μελίλωτον).
μελίλωτον (τό) κ. μελίλωτος (ὁ) κ. νεώτ. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ψυχανθῶν,** ὧν διακρίνονται **τὰ** ἑξῆς εἴδη· τριγωνίσκος βλ.λ. ἡ τῆλις, εἶδος **λωτοῦ** καλουμένου οὕτως ὡς περιέχοντος ποσότη**τά** τινα μέλιτος : **Σαπφ.Συμπλ.**25,14 **μελίλωτος ἀνθεμώδης,** Κρατῖν.98 **τῷ τ' ἀειφρούρῳ** μελιλώτῳ **κάρα πυκάζομαι,** 'Αριστλ.ΖΙ 627a,8 **ἀτρακτυλλίς, μελίλωτον, ἀσφόδελος, μυρίνη,** Θεόφρ.ΦΙ 7,15,3, Περίπλ.'Ερ.Θαλ.49· τριγωνίσκος **ὁ** κερατιοφόρος, εἶδος τριφυλλίου : Διοσκ.3,40· **2)** δένδρον τι κτ. τὸν Στράβ.17,3,11 **καὶ δένδρον δέ ἐστι μελίλωτον καλούμενον,** Νίκ.Θηρ.897.
μελίμηλον (τό) μτγν. εἶδος πρωΐμου ἀπιδέας καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς : Διοσκ.1,115· **2)** μηλέα ἐκ κυδωνέας δι' ἐμβολιασμοῦ καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς· Γεωπ.10,20,1 «ἐγκεντρίζεται μῆλον **εἰς** πᾶσαν ἀχράδα καὶ εἰς κυδώνια καὶ γίγνεται ἐκ τῶν κυδωνίων μῆλα κάλλιστα τὰ καλούμενα παρ' 'Αθηναίοις μελίμηλα»· **3)** ἡδὺ ποτὸν κατεσκευασμένον ἐκ καρπῶν ἀπιδέας : *Αντυλλ.π.'**Ορειβ.**5,29,8, 'Ηρόδ. 'Ιατρ.ἐν Rh.Mus.58,98.
μελίνεως Ἡσ. «εἶδος ἀμπέλου».
μελίνη (ἡ) κέχρος βλ.λ. ὁ Ἰταλικός, **ἔλυμος** βλ.λ. : 'Ηρ.3,117 **τοῦ δὲ θέρεος σπείροντες μελίνην καὶ** σήσαμον **χρηΐσκοντο τῷ ὕδατι,** Σοφ.ἀπ.608 **κνήμη μελίνης·** || ἐν πληθ. τόπος καταφυτος ἐκ μελινῶν : Ξεν.'Αν.2,4,13 **τέλος δὲ καὶ μικροὶ ὀχετοί, ὥσπερ ἐν τῇ 'Ελλάδι ἐπὶ τὰς μελίνας,** Δημ. 100· **2)** ὄν. ζῴου τινός, πιθ. ὁ τρόχος : Διοκλῆτ. *Εδικτ.8,29 **δέρμα μελίνης ἄνεργον** (δ.ἀνάγν. μελεῖνον)· **3)** Ἡσ. «τοῦ πολύποδός τι μέρος».
μελινίς-ίδος (ἡ) νεώτ. γένος **ἀγρωστοειδῶν** φυτῶν.
μελινῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. πικρικὸν βλ.λ. ὀξύ, ἐκρηκτικὴ ὕλη.
μέλινον (τό) μελισσόφυλλον βλ.λ. : Βάρρ.3,16 (ἀμφ.).
μελινόπτερος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν **φυλλοκεράτων.**
μέλινος (ὁ) (1) μελίνη βλ.λ.1) · 'Αρποκρ ἐν Ξεν.'Αν.1, 2,22, αὐτ.1,5,10 (ἔνθα μελίνη)· πρβλ.Θεόφρ.ΦΙ 8,1,4.
μέλινος-η-ον (2) (μελία), ἐπ. κ. μτγν. πεζ. **μείλινος** ὁ ἐκ μελίας, **ὁ** κατεσκευασμένος **ἐκ** ξύλου μελίας: 'Ιλ.Ε 655 **ὁ δ' ἀνέσχετο** μείλινον **ἔγχος Τληπόλεμος,** αὐτ.666, 'Οδ.Ρ 339 **ἷζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ,** 'Ορειβ.49,3,1 μειλίνη ὕλη.
μελινοφάγοι (οἱ) οἱ ἐσθίοντες μελίνην βλ.λ.1), ὀνομ. θρακικῆς τινος φυλῆς : Ξεν.'Αν.7,5,12 **ἐν δεξιᾷ ἔχοντες** τὸν Πόντον **διὰ** τῶν Μελινοφάγων **καλουμένων** Θρᾳκῶν **εἰς** τὸν **Σαλμυδησσόν.**
μελι(ν)τζάνα (ἡ) (τουρκ.) δημ. τὸ φυτὸν σόλανον βλ.λ. τὸ ἐδώδιμον καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ.
μελι(ν)τζανύς-ιά-ύ (μελι(ν)τζάνα) δημ. ὁ ἔχων χρῶμα μελιτζάνας βλ.λ., ἄ. μώβ, λιλά.
μελιό (τό) δημ. κ. **μελιός** (ὁ) μελέα βλ.λ. **ἡ** εὐρωπαϊκή.
μελιόνι (τό) δημ. τὸ φυτὸν μελιττὶς **βλ.λ. ἡ** μελισσόφυλλος.
μελιορισμός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. βελτιοδοξία βλ.λ.
μελιός (ὁ) δημ. **ἄ.** μελιό βλ.λ.
μελιοῦχος (ὁ) μελιγενέτωρ βλ.λ. ἐν χρ. εἰς μαγικὰς γραφὰς διὰ διαφ. θεότητας : Πάπ. μελιοῦχε **τύραννε** (ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος), αὐτ. **Ζεῦ Ἥλιε Μίθρα Σάραπι ἀνίκητε, Μελιοῦχε.**

μελίπαις-αιδος σίμβλος (ὁ) ποι. ἡ κυφέλη μετὰ τῶν μελισσῶν : ΑΠ 12,249 **ἔρρ' ἐπὶ σοὺς μελίπαιδας ὅποι ποτέ, δραπέτι, σίμβλους.**

μελίπηκτον (τὸ) κ. νεώτ., δωρ. μελίπακτον πλακοῦς διὰ μέλιτος παρεσκευασμένος, γλύκυσμα ἐκ μέλιτος, μελομουσταλευριά, παστέλι : Φιλόξ.π.'Αθήν.14,643C **καὶ μελίπηκτα τετυγμέν' ἄφθονα σασαμόφωκτα,** 'Αντιφάν.78, αὐτ.140, Μέν.π.'Αθήν.4, 172C, Βασ ἐπιστ. πρὸς Λιβάνιον 1593,725 **ὑμεῖς οἱ προτιθέντες τοὺς λόγους ὤνια, ὥσπερ οἱ τοῦ μέλιτος ἕψηταὶ τὰ μελίπηκτα.**

μελίπνοος-ον, συνηρ. -ους-ουν μτγν. ὁ ἀναδίδων, ὁ ἀποπνέων ὀσμὴν μέλιτος : ΑΠ 6,231 **καὶ νάρδος φαφαρὴ κεγχρίτισιν ἰσχάσιν ἀμφὶ καὶ σταφυλὴ γραίη χὠ μελίπνους λίβανος·** ‖ κ. μτφ. : Θεόκρ.1,128 **καὶ τάνδε φέρευ πακτοῖο μελίπνουν ἐκ κηρῶ σύριγγα καλάν,** Λιμέν.13 **μελίπνους αὐδά,** Τρυφιόδ 429 **μοῦσα μελίπνοος,** Νόνν. Εὐαγγ.'Ιω.19,186 **μελίπνοος μολπή.**

μελιπτέρωτος-ον μτγν. ὁ πετόμενος μετὰ γλυκειῶν ὡς μέλι πτερύγων : Λυρ.'Αδέσπ.81 **μέλεα μελιπτέρωτα Μουσᾶν.**

μελίπτορθος-ον μτγν. ὁ γλυκεῖς πτόρθους, ἡδεῖς βλαστοὺς ἔχων : 'Ανδρομ.π.Γαλ.14,39 **κυανέης μίξαιο μελιπτόρθου γλυκυρίζης.**

μελιρρᾰθάμιγξ-ιγγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μελίρρους, ὁ ἀποστάζων μέλι, ὁ γλυκὺς ὡς μέλι : Νόνν.Δ 12, 168 μελιρραθάμιγγος **οἴνου,** αὐτ.21,158 **Διωνύσοιο** μελιρραθάμιγγος **ὀπώρης.**

μελίρροθος-ον ὁ γλυκέως ἠχῶν : Πίνδ.ἀπ.246.

μελίρροος-ον συνηρ. **-ους-ουν** γλώσσ. **ὁ** ῥέων, ἀποστάζων μέλι.

μελίρρυτος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀποστάζων μέλι, ὁ ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ ὁποίου ῥέει μέλι· ἰδ. μτφ. ὁ γλυκὺς ὡς μέλι, ὁ ἡδύς : Πλάτ."Ιων 534B **ὅτι ἀπὸ κρηνῶν μελιρρύτων ἐκ Μουσῶν κήπων τινῶν . . δρεπόμενοι τὰ μέλη ἡμῖν φέρουσι,** Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.6,32, Μηναῖ.1,30 'Εσπερ.'Απολυτίκιον **τοὺς** μελιρρύτους **ποταμοὺς τῆς σοφίας,** Εὐστ. 96,4, - μελίρρυτοι λόγοι.

μέλις (ὁ) βαρβαρισμὸς ἀντὶ μέλι βλ.λ. : 'Αριστφ. Θεσμ 1192 **ὡς γλυκερὸ τὸ γλῶσσ', ὥσπερ 'Αττικὸς μέλις.**

μελίσδω δωρ. τ. τοῦ μελίζω βλ λ.2).

μελῐσῑδωνοφρῡνῑχήρᾰτα μέλη (τὰ) **κωμ. λ.** ἡδέα, γλυκὰ ὡς μέλι Σιδώνια μέλη τοῦ Φρυνίχου : 'Αριστφ.Βάτρ.220 **λύχνους ἔχοντες καὶ μινυρίζοντες μέλη ἀρχαῖα μελισιδωνοφρυνιχήρατα** (ἰδ. γρ. ἀρχαιομελισιδωνοφρυνιχήρατα).

μελίσκιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μέλος βλ.λ.2) : 'Αλκμ. 65,'Αντιφάν.π.'Αθήν.10,446A **ἀλλὰ καὶ λογισμὸς εἰς μέσον παραξάτω τις καὶ τι καὶ μελίσκιον.**

μέλισμα-ατος (τὸ) (μελίζω 2) μτγν. μέλος, ᾠδή, ᾆσμα : Θεόκρ 14,31 **Θεσσαλικόν τι μέλισμα,** αὐτ. 20,28· πρβλ. μέλιγμα· **2)** μελῳδικὸς σκοπός, ἦχος μουσικός, μελῳδία : ΑΠ 7,196 **μέλισμα λύρας·** **3)** λυρικὴ βλ.λ. ποίησις : αὐτ.4,1,35 **τὸ μὲν γλυκὺ κεῖνο** μέλισμα **νέκταρος.**

μελισμάτιον (τὸ) ὑποκορ. **τοῦ** μέλισμα **βλ.λ.1)** : ΑΠ 11,168 (ἰδ.ἀνάγν.).

μελισμός (ὁ) (μελίζω 1) μτγν. ἡ ἐνέργεια **καὶ τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ μελίζω βλ.λ.1), διαμελισμός, κατάτμησις, διαίρεσις εἰς μέρη, ἀντίθ.πλοκή : Διον.'Αλ. Λυσ.11 (ἰδ.ἀνάγν.)· **2)** (μελίζω 2) τὸ μέλισμα βλ.λ.1) : Στράβ.15,1,42 μετὰ **δὲ ταῦτα πειθαρχεῖν διδάσκουσι τοὺς μὲν διὰ λόγου, τοὺς δὲ μελισμῷ τινι . . κηλοῦντες.**

μελίσπονδα (ἱερά) (τὰ) μτγν. χοαί, σπονδαὶ **ἐκ** μέλιτος : Πλούτ.'Ηθ.464C **ἀοίνους διαγαγεῖν, ὥσπερ νηφάλια καὶ μελίσπονδα θύοντα.**

μέλισσᾰ-ης (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., **ἀττ. μέλιττα** γένος **ἐντόμων ὑμενοπτέρων** τῆς **οἰκογ. τῶν** μελισσιδῶν : 'Ιλ.Β 87 **ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων** (ἐπὶ τῶν ἀγρίων μελισσῶν ἐν ρωγμαῖς ἢ κοιλώμασι τῶν βράχων), 'Οδ.Ν 106,'Ησίοδ.Θ 594 **ὡς δ' ὁπότ' ἐν σμήνεσσι κατηρεφέεσσι μέλισσαι κηφῆνας βόσκουσι** (ἐπὶ τῶν ἡμέρων μελισσῶν τῶν διαιτωμένων ἐν κυφέλαις), Αἰσχ.Πέρσ.128 **σμῆνος ὡς ἐκλέλοιπεν μελισσᾶν σὺν ὀρχάμῳ στρατοῦ,** 'Αριστλ.Ζ1 629a,35 **καὶ τὸ πλάτος ὅμοιον τῇ μελίττῃ,** ΠΔΚριτ.14,8 **καὶ ἰδοὺ συναγωγὴ μελισσῶν,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.188,Παλαμ.'Ασάλ.Ζ 94,24, αὐτ.203, 17, αὐτ.'Υμν.'Αθ.7,62 **στοῦ λουλουδένιου 'Υμηττοῦ τὰ δροσισμένα πλάγια τὸ ἁγνὸ τὸ μέλι οἱ μέλισσες ἀκούραστα δουλεύουν·** ‖ κ. ἐν φρ.: Πλάτ.Φαῖδρ.91C **ὥσπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἐγκαταλιπὼν** (ἐπὶ ἀνθρώπου ὅστις προξενεῖ κακόν, ὀδύνην καὶ ἐξαφανίζεται), Κράτ.36 **ὄνος ἐν μελίτταις** (ἐπὶ ἀνθρώπων, οἵτινες περιπίπτουν εἰς στενοχωρίας καὶ θλίψεις)· **2)** συνεκδ. τὸ μέλι : Σοφ. ΟΚ 481 **ὕδατος, μελίσσης· μηδὲ προσφέρειν μέθυ** (σχόλ. «ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον»)· **3)** μτφ. κ. ἐπὶ ἀνθρ. ἰδ. ἐπὶ ποιητῶν: 'Αριστφ."Ορν. 748 **ἔνθεν ὡσπερεὶ μέλισσα Φρύνιχος . . μελέων ἀπεβόσκετο** καρπόν, αὐτ.'Εκκλ.974,ΑΠ 7,13 **μέλισσαν 'Ηρινναν Μουσῶν ἄνθεα δρεπτομέναν·** πρβλ. σχόλ.'Αριστφ.Σφ.460 «ὁ Σοφοκλῆς γὰρ ἡδύς, διὸ καὶ μέλιττα ἐκαλεῖτο» ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ Ξενοφῶντος· ‖ ὁμ. ἐκαλοῦντο οὕτω κ. αἱ ἐν Δελφοῖς ἱέρειαι : Πίνδ.Π 4,60 **σὲ δ' ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ χρησμὸς ὤρθωσεν μελίσσας Δελφίδος αὐτομάτῳ κελάδῳ·** καὶ αἱ ἱέρειαι τῆς Δήμητρος, τῆς 'Αρτέμιδος καὶ τῆς Κυβέλης : Σχόλ.Πίνδ.Π 4,60, Πορφ.Νυμφ.18, Δίδ. 'Αλ.π.Λακτ.1,22· κ. ὡς προσων. τῆς Σελήνης : Πορφ. Νυμφ.18· ‖ δημ. κ. γεν. : Παλαμ.'Ασάλ.Ζ 131,12 **μέλισσα, τὴν αἰθέρια ψυχή τους θὰ βυζάξω·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ πρσγμ. : Σοφ.ἀπ.155 **γλώσσης μελίσσῃ κατερυηκέναι·** κ. ἐπὶ τῆς ποιήσεως : ΑΠ 9,506,6,· Χριστοδ."Εκφρ.110 **"Ηριννα . . ῥαθάμιγγας ἀποσταλάουσα μελίσσης·** **4)** ἐν τῷ φιλοσοφικῷ συστήματι τῶν Νεοπλατωνικῶν ἡ λ. σημαίνει πᾶν' καθαρὸν ἢ ἁγνὸν ὄν : Πορφ.Νυμφ.19· **5)** δημ. ἡ λ. κτ. πληθ. ὡς χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐργαζομένου πλήθους· πρβλ. μελίσσι : Παλαμ.Δωδ.Γύφτ.30,7 **μέλισσες ἐκεῖ οἱ λαοὶ πετοῦσαν·** **6)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν χειλανθῶν, γνωστὸν εἶδος μέλισσα ἡ φαρμακευτική, μελισσοβότανο· ‖ **ἔλαιον μελίσσης** (αἰθέριον ἔλαιον ἐκ τῆς μελίσσης τῆς φαρμακευτικῆς), - **φύλλα μελίσσης** (φύλλα μελίσσης φαρμακευτικῆς ἐν χρ. εἰς ἐγχύματα ἢ ἀφεψήματα)· **7)** δημ.ὀν. ποικιλίας τοῦ φυτοῦ ἀμπέλου βλ.λ. τῆς οἰνοφόρου· **8)** 'Ησ. «ὀβολός»· **9)** δημ. παιδιά τις, καθ' ἣν ᾄδεται τὸ ᾆσμα **περνᾷ-περνᾷ ἡ μέλισσα μὲ τὰ μελισσόπουλα.**

μελισσαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἐκ μελισσῶν ἀποτελούμενος, ὁ ἀφορῶν εἰς τὰς μελίσσας : Νίκ.Θηρ. 611 **ἦν τε μελισσαῖος περιβόσκεται οὐλαμὸς ἑρπίων·** **2)** γλώσσ. τὸ οὐδ. **μελισσαῖον** ὡς οὐσ. μελισσών, **μελισσοκομεῖον.**

μελισσανδρού (ἡ) δημ. **τὸ φυτὸν** βερβάσκον βλ.λ. τὸ κολπῶδες.

μελισσάριον (τὸ) μτγν., δημ. μελισσαριό τόπος ἐν ᾧ εἶναι ἐγκατεστημένα μελίσσια, μελισσοκομεῖον, μελισσομάντρι : ΠΔ Κριτ.14,8 **καὶ ἰδοὺ μελισσάριον ἐν τῷ σώματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι ἦν** (ἰδ.γρ. μελισσῶν συναγωγὴ κ. μελισσῶν).

μελίσσειος-α-ον μτγν. κ. **μελίσσιος-ον** **ὁ** τῆς μελίσσης, ὁ ἐκ μελισσῶν συγκείμενος, μελισσαῖος βλ.λ. : ΚΔ Λουκ.24,42 **οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσείου κηρίου** (ἰδ. γρ. μελισσίου)· **2)** πάπ. κ. ἀρχ. **λεξ. μελίσσ(ε)ιον** ὡς οὐσ., δημ. μελίσσι βλ.λ., σμῆνος μελισσῶν, σμάρι : 'Ησ., Νικ.Βυζ.761C, **Σουΐδ. ἐν λ. κίμβικα.**

μελισσεύς-έως (ὁ) μελισσοκόμος, μελισσουργός: Ἀριστλ.ΖΙ 626a,10 **διόπερ καὶ τούτοις οἱ μελισσεῖς ἐκ τῶν τελμάτων, ἀφ' ὧν ὑδρεύονται αἱ μέλιτται θηρεύουσι**, Πάπ.

μελισσηδόν ἐπιρρ.μσν.κατὰ τὸν τρόπον τῶν μελισσῶν, ὡς αἱ μέλισσαι, σὰν μελίσσι: Εὐστ.Πον.309,60 **οὕτω κἀμοὶ τοὺς βότρυας τούτους φάναι μελισσηδὸν σεσωρεῦσθαι.**

μελισσήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ἔχων ἀφθονίαν μελισσῶν, ὁ πλούσιος εἰς μελίσσια: Νίκ.Θηρ.ΙΙ,Κόλουθ.23 **μελισσήεντος Ἑλικῶνος**, Νόνν.Δ 13,183 **γείτονος Ὑμηττοῖο μελισσήεντας ἐναύλους.**

μελίσσι (τὸ) δημ. σμῆνος μελισσῶν ὑπὸ μίαν κυψέλην, τὸ σμάρι: Παλαμ.Καημ.Λιμν.32,16 **κάτι σβήνει σὰν ἀπὸ μελίσσι**,'Εφταλ.Σκοπ.4 **μέσ' στ' ὥριο περιβόλι μας**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 5 **ὅλοι θὰ βγοῦνε ἀπ' τὶς κουφάλες σὰ μελίσσια· 2)** κτ. πληθ. συνεκδ. τόπος ἐν ᾧ εἶναι τοποθετημέναι κυψέλαι· **3)** δημ. κ. μτφ. μέγα, πυκνὸν καὶ θορυβοῦν πλῆθος: **μελίσσι μαζεύτηκε ὁ κόσμος·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν ἰδεῶν ἐν τῇ σημ. τοῦ πλήθους: Παλαμ.'Ασάλ. Ζ 154,7 **γιὰ τῶν ἰδεῶν τ' ἀρχοντικὸ μελίσσι·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν ἄστρων: Γρυπ.Σκ.Τερρ.21.

μελισσία (ἡ) μσν. μελισσῶν βλ.λ.: Γεωπ.15,6,1.

μελισσίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. **ἐντόμων ὑμενοπτέρων κεντροφόρων.**

μελίσσιον (τὸ) 'Ησ. «**τὸ σμῆνος**».

μελίσσιος-ία-ον δ. τ. τοῦ μελίσσειος βλ.λ.

μελισσοβότανο(ν) σχόλ. κ. δημ. τὸ φυτὸν μέλισσα βλ.λ.61 ἡ φαρμακευτική: Σχόλ.Θεόκρ.4,25, Ροδιακὰ 10 **καὶ τὸ μελισσοβόταναν, ὅστις Χριστὸν δοξάζει**, Κάλλαντα Χριστουγέννων **καὶ τὸ** μελισσοβότανο **νὰ λούζουντ' οἱ κυράδες.**

μελισσόβοτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῶν μελισσῶν βοσκόμενος, ὁ βοσκηθείς: ΑΠ 9,523 **μελισσοβότου Ἑλικῶνος**, Διον.Περ.327 **μελισσοβότοιο κατὰ σκοπιάς Παλλήνης.**

μελισσοβούϊσμα (τὸ) δημ. ὁ βόμβος τῶν μελισσῶν: Παλαμ.'Ασάλ.Ζ 114,22 **μελισσοβούϊσμ' ἁπαλὸ νὰ χύνεται γρικῶ.**

μελισσοβύζαχτος-η-ο δημ. ποι. ὁ ὑπὸ τῶν μελισσῶν ἀπομυζώμενος, ὁ βυζαινόμενος ἀπὸ μέλισσες, ἐπὶ τῶν καλύκων τῶν ἀνθέων: Παλαμ.'Ασάλ.Ζ 84,30 **κρυφὲς μελισσοβύζαχτες καρδοῦλες.**

μελισσόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τρίχας ἐχούσας τὸ χρῶμα τοῦ μέλιτος: Ἀλλάτ.'Εκλογ.314.

μελισσόκηπος (ὁ) δημ. τόπος περίφρακτος συνήθ., μεσημβρινὸς καὶ ὑπήνεμος, ὅπου εἶναι τοποθετημέναι κυψέλαι μελισσῶν, ἄ. μελισσομάντρι, μελισσοτόπι.

μελισσοκομεῖον (τὸ) νεώτ. τόπος ἐν ᾧ εἶναι τοποθετημέναι κυψέλαι, μελισσῶν, μελισσοτροφεῖον, μελισσουργεῖον, μελισσαριό.

μελισσοκομία (ἡ) νεώτ. ἐπιστημονικὴ καλλιέργεια τῶν μελισσῶν, ἡ τέχνη τῆς διατροφῆς κ. συντηρήσεως αὐτῶν καὶ τῆς παραγωγῆς ἀφθόνου καὶ ἐκλεκτοῦ μέλιτος.

μελισσοκομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μελισσοκομίαν βλ.λ. ἢ τὸν μελισσοκόμον· ‖ τὸ θηλ. **μελισσοκομική** ὡς οὐσ. μελισσοκομία βλ.λ.

μελισσοκόμος (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀσχολούμενος, ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μελισσοκομίαν, ὁ συστηματικῶς ἐκτρέφων μέλισσας, μελισσοτρόφος (ἡ λ. ἐν τῇ νεωτ. ἰδ. ἐπὶ ἐπιστήμονος): Ἀπολλ.Ρ 2,131,'Οππ.Κυν.4,275.

μελισσοκουβέλα (ἡ) δημ. ἡ κυψέλη.

μελισσοκόφινο (τὸ) δημ. κυψέλη πλεκτὴ ἐν εἴδει κοφίνου κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν μελισσοκουβέλαν βλ.λ.

μελισσοκράς 'Ησ. «η γλυκεῖα δέλτος, ἢ μέλιτι κεκραμένη»

μελισσολόϊ (τὸ) δημ. μελίσσι βλ.λ., σ... λισσῶν: Σολωμ.'Ελ.Πολ.Σχεδίασμα 2,22 3 λου... **δα μύρια, ποὺ καλοῦν χρυσὸ με' ισσολόϊ'** ὁ βόμβος τοῦ μελισσιοῦ: Παλαμ Καημ.Λιμν. 32, **κάτι σὰ βουητό, σὰ μελισσολόϊ** αὐτ.32,5.

μελισσομάντρι (τὸ) δημ. μελισσόκηπος βλ.λ.

μελισσονόμιον (τὸ) μσν. τέλος, φόρος ἐπὶ τῶν μελισσῶν, ἐπὶ τῆς μελισσοπαραγωγῆς: Σάθ.Ι,235 **τῆς καστροκτισίας, τοῦ ἐννομίου, τοῦ μελισσονομίου, τῆς προβατοχοιροδεκατίας.**

μελισσονόμος-ον (νέμω) ὁ διατηρῶν, ὁ φυλάττων μελίσσας, μελισσοκόμος· ἡ λ. ἐπὶ ἱερειῶν τῆς 'Αρτέμιδος: Ἀριστφ.ἀπ.87· πρβλ. μέλισσα 3).

μελισσοπιάστης (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν κέγχρος.

μελισσοπόλος-ον, ἀττ. **μελιττοπόλος**-ον μελισσονόμος, μελισσοκόμος βλ.λς: Ἀριστλ.Θαυμ. 835ε,23.

μελισσοπόνος-ον μτγν. μελισσοκόμος βλ.λ.: 'Απολλωνίδ.ΑΠ 6,239 **γηραιὸς Κλείτων σπεῖσε μελισσοπόνος.**

μελισσόπουλο (τὸ) δημ. νεογνὸν μελίσσης, μικρὰ μέλισσα: **περνᾷ, περνᾷ ἡ μέλισσα μὲ τὰ μελισσόπουλα.**

μελισσόρ(ρ)υτος-ον ὁ ρέων, ὁ στάζων ἐκ τῶν μελισσῶν: 'Ορφ.'Αργ.574 **μελισσορρύτοις ἅμα νασμοῖς.**

μελισσοσμάρι (τὸ) δημ. σμῆνος μελισσῶν, μελίσσι, ἐν χρ. κ. μτφ.: Παλαμ.Καημ.Λιμν.46,3 **σμαράγδι . . ἡ βάρκα σου, ξανθὸ μελισσοσμάρι.**

μελισσοσόος-ον μτγν. ὁ φυλάττων, προστατεύων, ὁ σῴζων τὰς μελίσσας, ἐπίθ. τοῦ Πανός Ζων.ΑΠ 9,226.

μελισσοστάφυλο (τὸ) δημ. ποικιλία τις τοῦ φυτοῦ ἄμπελος βλ.λ. ἡ οἰνοφόρος.

μελισσοσυκιά (ἡ) δημ. ποικιλία τις τοῦ φυτοῦ συκῆ βλ.λ. ἡ κοινή.

μελισσότευκτος-ον ποι. ὁ ὑπὸ μελισσῶν παραχθείς, κατασκευασθείς: Πίνδ.ἀπ.152 **μελισσότευκτα κηρία.**

μελισσοτόκος-ον μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ μελισσῶν γεννηθείς, ὁ παραχθείς, ὁ προελθὼν ἐκ μελίσσης μτφ. ὁ γλυκὺς ὡς μέλι: ΑΠ 7,12 **ἄρτι λοχευομένην σε μελισσοτόκων ἔαρ ὕμνων.**

μελισσοτόπι (τὸ) δημ. τόπος ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημέναι κυψέλαι, μελισσόκηπος βλ.λ., τόπος πρόσφορος πρὸς ἐγκατάστασιν μελισσοκομείου.

μελισσοτροφεῖον (τὸ) νεώτ. τόπος ἔνθα ἐκτρέφονται μέλισσαι, μελισσοκομεῖον, μελισσῶν.

μελισσοτροφία (ἡ) νεώτ. μελισσοκομία, τὸ ἔργον, ἡ τέχνη τοῦ μελισσοτρόφου.

μελισσοτροφικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς μελισσοτροφίας, ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς αὐτήν: **μελισσοτροφικαὶ μέθοδοι.**

μελισσοτρόφιον (τὸ) μτγν., ἀττ. **μελιττοτρόφιον** μελισσῶν βλ.λ. πιθ. ἀντὶ τοῦ mielitrophia (πληθ.) ἐν Βάρρ.R.R.3,16.

μελισσοτρόφος-ον κ. νεώτ., ἀττ. μελιττοτρόφος-ον ὁ τρέφων μελίσσας: Εὐρ.Τρφ.799 **μελισσοτρόφου Σαλαμῖνος**, 'Ιώσ.ΠΙ 4,8,3· ‖ νεώτ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. μελισσοκόμος βλ.λ.

μελισσοῦμαι-όομαι ποι. μελιτοῦμαι βλ.λ.: Σοφ. ἀπ.306 (κῶδ. μελιττοῦμαι).

μελισσουργεῖον (τὸ) κ. νεώτ., ἀττ. **μελιττουργεῖον**, δημ.**μελισσουργειό** μελισσοκομεῖον, μελισσῶν: Αἰσώπ.Μῦθ.289 **εἰς μελιττουργεῖόν τις εἰσελθὼν τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο.**

μελισσουργία (ἡ) κ. νεώτ., ἀττ. μελιττουργία ἡ περὶ τὰς μελίσσας ἐνασχόλησις, ἡ τέχνη, τὸ ἔργον τοῦ μελισσουργοῦ βλ.λ.: Ἀριστλ.Πολιτ 1258b,18 **καὶ μελιττουργίας καὶ τῶν ἄλλων ζῴων τῶν πλωτῶν ἢ πτηνῶν**, Διόδ.Σ 5,65 **καὶ τὰ περὶ τὰς μελισσουργίας καταδεῖξαι**, Σχόλ.Νίκ.'Αλεξ.448.

μελισσουργικός-ή-όν μτγν. κ.νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μελισσουργίαν βλ.λ. ἢ τὸν μελισσουργόν, ὁ τῆς μελισσουργίας ἢ τοῦ μελισσουργοῦ: Λυδ.7,147· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **μελισσουργικά** ὡς οὐσ. ποίημα περὶ μελισσουργίας τοῦ Νικάνδρου: Ἀθήν.2,68C **τὸν δὲ** θύμον ἀρσενικῶς Νίκανδρος **εν Μελισσουργικοῖς**, - **μελισσουργικά** ἐργαλεῖα.

μελισσουργός (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἀττ. **μελιττουργός** μελισσεύς, μελισσοκόμος βλ.λ.: Πλάτ. Πολ.564C **ὣ δὴ καὶ δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἰατρόν τε καὶ νομοθέτην πόλεως μὴ ἧττον ἢ σοφὸν μελιττουργὸν πόρρωθεν εὐλαβεῖσθαι**, αὐτ.Νόμ.842D, Ἀριστλ.ΖΙ 554a,2 **ἐν μιᾷ γὰρ ἢ ἐν δυσὶν ἡμέραις πλήρη εὑρίσκουσι τὰ σμήνη οἱ μελιττουργοὶ μέλιτος**, Θεόφρ.ΦΙ 6,2,3, Πάπ.· **2)** δημ. μελισσοφάγος βλ.λ.2).

μελισσουργῶ-έω, ἀττ. **μελιττουργῶ** ἀσκῶ τὸ ἔργον τοῦ μελισσουργοῦ, εἶμαι μελισσουργός: Ἀριστλ.ΖΙ 624a,21 **μελιττουργεῖν μέντοι οὐθέν**.

μελισσοφάγος-ον μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τρώγων μελίσσας: Εὐστ.179,6 **μελισσοφάγοι ὄρνιθες**· **2)** δημ. τὸ πτηνὸν μέροψ βλ.λ.

μελισσοφάτνη (ἡ) ἀρχ. λεξ. **κυφέλη**· Ἡσ. **ἐν λ.** κυφελίδες.

μελισσόφονος γλώσσ. μελισσοφάγος βλ.λ.2).

μελισσόφυλλον (τὸ) μτγν. μελισσοβότανον βλ.λ.: Θεόφρ.ΦΙ 6,1,4, Διοσκ.3,104.

μελισσόφυτον (τὸ) μτγν. **μελισσοβότανον βλ.λ.**: Νίκ.Θηρ.677.

μελισσόχορτο (τὸ) δημ. ὄν. **τῶν φυτῶν ἡλιοτρόπιον** βλ.λ. τὸ κοινόν, μέλισσα βλ.λ.6) ἡ φαρμακευτική, κ. φευδόβριζα βλ.λ. ἡ μεγίστη.

μελισσόψειρα (ἡ) δημ. τὸ ἔντομον βραῦλα **βλ.λ.**

μελίσσω μειλίσσω: Ἀν.Ὀξ.2,218,Ἡσ.

μελισσών-ῶνος μτγν. κ.νεώτ., ἀττ. μελιττών, δημ. μελισσώνας κ.-α-(ἡ) μελισσουργεῖον, τόπος κατάλληλος πρὸς διατροφὴν μελισσῶν, μελισσοτόπι: ΠΔ Βασ.1,14,25 **καὶ Ἰάαλ δρυμὸς ἦν μελισσῶνος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ**, Βάβρ.3,16.

μελισταγής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀποστάζων μέλι: Βάβρ.Προοίμ.18, Ἐπίγρ.ΑΠλ.12,3 **κρούνισμα μελισταγές**· **2)** μτφ. γλυκύς, ἡδύς, ὡς μέλι στάζον: Ἀπολλ.Ρ 6,1272 **μελισταγεῖς λοιβαί**, ΑΠ 5,294 **φαῦε μελισταγέων στομάτων, δέπας**, Διόσκουρος ἐν Πάπ. **μελισταγεῖς σταφυλαί**, - **μελισταγεῖς λόγοι**.

μελίστακτος-ον μτγν. **κ. νεώτ.** μελισταγής βλ.λ.2): ΑΠ 4,1,33 **λείψανα.. μελισταλάκτων ἀπὸ Μουσῶν**.

μελιστάλαχτος-η-ο δημ. ποι. μελισταγὴς βλ.λ.: Παλομ.Παρακ.101,6 **τ' ὄνομά σου τὸ γεύομαι σὰν κάποιους γιομάτους μελιστάλαχτους καρπούς**.

μελιστής (ὁ) (μέλος 2) μτγν. μελικτὴς βλ.λ.: Ἀνακρεόντ.58,3) **τὸν Ἀνακρέοντα μιμοῦ, τὸν ἀοίδιμον μελιστήν**.

μελιστί (μελίζω) ἐπίρρ. μτγν. μελεϊστὶ **βλ.λ. κτ.** μέλη, κομματιαστά: Ἰώσ.ΑΙ 15,8,4,Ἡσ.

μελίταινα Ἡσ. «μελισσόφυλλον».

μελιταῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νῆσον Μελίτην, ὁ ἐκ τῆς ἢ ὁ ἐν τῇ νήσῳ Μελίτῃ: Ἀριστλ.ΖΙ 612b,10 **ἡ δ' ἴκτις ἐστὶ μὲν τὸ μέγεθος ἡλίκον Μελιταῖον κυνίδιον τῶν μικρῶν**, Στράβ.6,2,11,-**μελιταῖος πυρετὸς** (μελιτοκοκκίασις βλ.λ.), - **μελιταῖοι ἱππόται**.

μελίτακας (ὁ) δημ. μύρμηξ.

μελίτεια (ἡ) μτγν. ποι. μελισσοβότανον: Θεόκρ. 4,25 **αἰγίπυρος καὶ γνύζα καὶ εὐώδης μελίτεια**.

μελίτειον (τὸ) (μέλι) μτγν. ποτὸν τὸ ἐξ ὕδατος καὶ μέλιτος, ὑδρόμελι: Πλούτ.Κοριολ.3 **ἦν δὲ καὶ σιτίον ἐπ' αὐτῆς, ἡ βάλανος, καὶ ποτόν, τὸ μελίτειον** (δ.γρ. μελίτιον), αὐτ.Ἠθ.672Β.

μελιτερπής-οῦς-ές ποι. ὁ τέρπων ὡσεὶ ἐκ γλυκύτητος παρομοίας πρὸς μέλι, ὁ ἡδύνων, ὁ τέρπων ὡς μέλι: Σιμων.184,9 **μελπῆς δ' οὐ λήθει μελιτερπέος**.

μελιτέτροπα Ἡσ. **«τὴν** χλαμύδα **οὕτω καλοῦσιν»**.

μελιτζάνα (ἡ) δημ. μελιντζάνα βλ.λ.

μελιτήιος-ον μτγν. **ἰων. τ.** τοῦ **μελίτειος βλ.λ.**: Ἀπολλ.Ρ 4,1150.

μελιτήμερον Ἡσ. «ἡδύ, γλυκύ».

μελιτηρός-ά-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων, ἰδιάζων εἰς τὸ μέλι, ὁ τοῦ μέλιτος: Ἀριστφ.άπ.511 **μελιτηρὸν ἄγγος**, Νίκ.άπ.138 **μελιτηρὸν ὀγγεῖον**, Γαλ.11, 337· **2)** ὁ ὅμοιος πρὸς μέλι: Θεόφρ.ΦΙ 3,7,4 **κατὰ δὲ τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἐπιβάπτον χυλῷ μελιτηρῷ καὶ κατὰ τὴν ἀφὴν καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν**· **3)** τὸ θηλ. **μελιτηρά** ὡς οὐσ. **εἶδος** ἐμπλάστρου: Ὀρειβ.άπ.99.Παῦλ.Αἰγ.4,40.

μελιτιανός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τὸν ἐπίσκοπον Λυκοπόλεως Μελίτιον ἢ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος: μελιτιανὸν **σχίσμα** (ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 306 καὶ διετηρήθη μέχρι τῶν μέσων τοῦ 5ου αἰῶνος ἐν Αἰγύπτῳ)· || **οἱ μελιτιανοὶ** ὡς οὐσ. ὀπαδοὶ τοῦ Μελιτίου, σχισματικοί.

μελίτιν (τὸ) Ἐπιγρ. **κ. μελίτιον** βλ.λ.

μελιτίνη (ἡ) δημ. **τὸ φυτὸν ἀρτεμισία βλ.λ.** ἡ δενδρώδης.

μελίτινος-η-ον **μτγν. κ.** μσν. ὁ ἐκ **μέλιτος**, ὁ γλυκὺς ὡς μέλι· || μτφ.: Διογ.Λ 6,51 **τὸν πρὸς χάριν λόγον, ἔφη, μελιτίνην ἀγχόνην εἶναι**, Εὐστ. Πον.163,84 **ἀπόλοιτο ἐκ βίου ἡ φευδώνυμος αὕτη ἀγαθοποιία..., ἡ μελιτίνη ἀγχόνη**.

μελίτιον (τὸ) κ. **μελίτειον** βλ.λ. κ. **μελίτιν** Ἡσ. «μελίτια· τὰ βίττα»: Πορφ.Ἀποχ.1,21 (κῶδ.).

μελιτισμός (ὁ) (ἀχρ. μελιτίζω) μτγν. ἡ χρῆσις τοῦ μέλιτος εἰς καταπλάσματα, τὸ ἀλείφειν μὲ μέλι: Παῦλ.Αἰγ.1,7 **τοὺς μελιτισμοὺς καλουμένους παραληπτέον**.

μελιτίτης (ὁ) μτγν. ἐπὶ οἴνου, ὁ παρεσκευασμένος μὲ μέλι: Διοσκ.5,15 **ὁ δὲ μελιτίτης πρὸς ε' χοὰς αὐστηροῦ γλεύκους, μέλιτος χοῦν ἕνα καὶ ἁλὸς κύαθον ἕνα**· πρβλ. οἰνόμελι· **2)** εἶδος πολυτίμου λίθου: Διοσκ.5,151 **ὁ δὲ μελιτίτης κατὰ πάντα ἔοικε τῷ γαλακτίτῃ, διαφέρων ἐν τῷ γλυκύτερον ἀνιέναι τὸν χυλόν**, Γαλ.12,195,Πλίν. ΦΙ 36,40.

μελιτόβρυτος-ον μσν. ὁ βρύων μέλι, ὁ μελισταγής: Γερμ.Κ/πόλεως 2,462.

μελιτογόνος-ον μσν. ὁ παράγων μέλι.

μελιτοειδής-οῦς-ές ὁ ὅμοιος μέλιτι κατὰ τὸ χρῶμα. Ἱππ.Νοῦσ.2,22 **ἰσχάδος τὸ εἴσω, τὸ πῖαρ, τὸ μελιτοειδές**.

μελιτοειδῶς ἐπίρρ. **μτγν. κατὰ** τρόπον μελιτοειδῆ βλ.λ.: Σωρ.1,91.

μελιτόεις-εντος-εσσα-εν κ. μον.,ἀττ. θηλ. συνηρ. μελιττοῦτα ὁ γλυκὺς ὡς μέλι, ἡδύς, εὐχάριστος: Πίνδ.Ο 1,98 **μελιτόεσσαν εὐδίαν**, Εὐστ.Πον.309,75 **τούτου μοι τοῦ καλοῦ σμήνους ἡ γλυκύτης μὲν ἄντικρυς μελιτόεσσα**· **2)** ὁ ἡδυσμένος, κατεσκευασμένος διὰ μέλιτος· Ἡσ. «μᾶζα μέλιτι δεδευμένη»: Ἡρ.8,41 **τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἐστι**, Ἀριστφ.Νεφ.507 **ἐς τὼ χεῖρέ νυν δός μοι μελιτοῦτταν πρότερον**, Θεόφρ.ΦΙ 9,8,7 **ἀντεμβάλλειν τῇ γῇ παγκαρπίαν μελιτοῦτταν**, Λουκ.Λεξιφ.6 **θρυμματίδες καὶ θρῖα καὶ μελιττοῦται**.

μελιτοεξαγωγεύς-έως (ὁ) νεώτ. εἰδικὸν κυλινδρικὸν μηχάνημα, δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ μέλιτος ἐκ τῶν κηρηθρῶν.

μελιτοεξαγωγή (ἡ) νεώτ. **ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ μέλιτος** ἐκ τῶν κηρηθρῶν· **2)** ἡ συγκομιδὴ τοῦ μέλιτος, ὁ τρυγητὸς τῶν μελισσίων· **3)** ἡ ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τοῦ μέλιτος.

μελιτοκηρίδιον (τὸ) νεώτ. μικρὸν πλαισίδιον μετὰ κηρήθρας πεπληρωμένης μέλιτος.
μελιτοκοκκίασις-εως (ἡ) νεώτ. Ιστρ. βαρὺ μολυσματικὸν νόσημα μακρᾶς διαρκείας.
μελιτόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὁ λίθος μελλίτης βλ.λ.
μελιτόν 'Ησ. «κηρίον, ἢ τὸ ἑφθὸν γλεῦκος».
μελιτοποίησις-εως (ἡ) (μελιτοποιῶ) νεώτ. ἐπεξεργασία τοῦ ἐξ ἀνθέων ἐκμυζηθέντος νέκταρος ὑπὸ τῶν μελισσῶν καὶ μετατροπὴ αὐτοῦ εἰς μέλι.
μελιτοποιός (ὁ) σχόλ. κ. νεώτ. **ὁ** παράγων μέλι : Σχόλ.Νικ.'Αλεξ.547.
μελιτοποιῶ-έω μσν. παρασκευάζω μέλι : Εὐστ. Διον.Περ.936 **. . ὅτι ποιοῦσι μέλι μελισσῶν μὴ οὐσῶν Ἰνδικαῖς καλάμοις, ἃς μελιτοποιεῖν ἐκεῖνός φησιν**· κ. παθ. : Εὐστ.Πον.79,46 **ἵνα καὶ ἐξ ἀγρίων . . ἀνθέων . . μελιτοποιῆται.. τὰ χρήσιμα.**
μελιτοπώλης (ὁ), θηλ. -πωλις ὁ πωλῶν μέλι : 'Αριστφ.'Ιππ.853 **τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι καὶ τυροπῶλαι**, 'Αντιφάν.125,5,Πολυδ.7,198.
μελιτόπωλις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ μελιτοπώλης βλ.λ.: Πολυδ.7,198.
μελιτοπωλῶ-έω μτγν. πωλῶ μέλι : Πολυδ.7,198.
μελιτόρρυτος-ον μτγν. ὁ ρέων μέλι : Λυρ.'Αλ. 'Αδέσπ.7,18 **μελιτόρρυτον νέκταρ.**
μελιτοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. χημ. σάκχαρον τῆς τάξεως τῶν τρισσακχαριτῶν ἀπαντῶν εἰς τὴν μέλασσαν τῶν τεύτλων, **ἃ.** μελιτριόζη ἢ ραφινόζη.
μελιτοτροφία (ἡ) μσν. ἡ διατροφὴ διὰ μέλιτος : Ψελλ.ΠΔ 'Ασμ.731· πρβλ. γαλακτοτροφία.
μελιτοτρόφος (ὁ) μσν. ὁ παράγων μέλι : Εὐστ. Πον.194,57 **πολλοὶ δὲ καὶ μελιτοτρόφῳ καλάμῳ τὸν τοιοῦτον στῦλον παρεξετάσουσιν.**
μελιτοτροφῶ-έω μσν. τρέφω διὰ μέλιτος : Ψελλ.ΠΔ'Ασμ.726 **τοὺς μὲν γὰρ γαλακτοτροφεῖς, τοὺς δ' αὖ γε μελιτοτροφεῖς.**
μελιτοῦμαι-όομαι παθ., συνήθ. κτ. παρακ. **μεμελίτωμαι**, ἀναμιγνύομαι μὲ μέλι, γλυκαίνομαι : Θουκ.4,26 **κολυμβηταὶ ὕφυδροι, καλῳδίῳ ἐν ἀσκοῖς ἐφέλκοντες μήκωνα μεμελιτωμένην**· πρβλ. Διοσκ.4,65 «περὶ μήκωνος ἡμέρου· ἧς τὸ σπέρμα ἀρτοποιεῖται, εἰς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν, καὶ σὺν μέλιτι δὲ ἀντὶ σησάμης αὐτῇ χρῶνται»· **2)** πληροῦμαι μέλιτος : Πλούτ.'Ηθ.628D **ἀγγεῖον μεμελιτωμένον** (πλῆρες μέλιτος)· **3)** ρηματ. π. μελίτωμα, μελίτωσις.
μελιτουργεῖον (τὸ) μτγν. **τόπος ἐν ᾧ** γίνεται μέλι, μελισσουργεῖον : Νεῖλ.180B.
μελιτουργία (ἡ) **ἀμφ. γρ. ἀντὶ τοῦ ἀττ. μελιττουργία** μελισσουργία βλ.λ.
μελιτουργός (ὁ) ἀμφ. γρ. **ἀντὶ τοῦ ἀττ. μελιττουργός** μελισσουργὸς βλ.λ.
μελιτουργῶ-έω κ. μσν. παράγω, παρασκευάζω μέλι : 'Αριστλ.ΖΙ 624a,21 (δ. ἀνάγν. μελιττουργεῖν), Σχόλ.'Απολλ.Ρ I,880 **ἐν ᾗ** (πέτρᾳ) μελιτουργοῦσιν (αἱ μέλισσαι)· ‖ κ. μτφ. : Εὐστ.Πον.249,48 **ἐξ ὧν καὶ οἱ πάλαι ἁγιώτατοι πατέρες ἐρανισάμενοι ἐμελιτούργησαν.**
μελιτοῦς-οῦντος (ὁ) 'Ησ. **πλακοῦς ἐκ** μέλιτος, ἡ μελιττοῦτα.
μελιττοῦτα (ἡ) πλακούντιον **ἐκ** μέλιτος **καὶ** ἀλεύρου **προσφερόμενον κατὰ τοὺς** ἀρχαίους ἑλληνικοὺς χρόνους εἰς τὸν Κέρβερον κατὰ τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν πρὸς καταπράϋνσιν αὐτοῦ· Σουΐδ. «μελιττοῦτα ἐδίδοτο τοῖς νεκροῖς, ὡς εἰς τὸν Κέρβερον· καὶ ὀβολός, μισθὸς τῷ πορθμεῖ· καὶ στέφανος, ὡς τὸν βίον διηγωνισμένοις» : 'Αριστφ.Νεφ.507 **ἐς τὼ χεῖρέ νυν δός μοι μελιττοῦταν πρότερον**, αὐτ.Λυσ.601, Λουκ.Λεξιφ.6 **θρυμματίδες καὶ . . μελιττοῦται**· πρβλ. οἰνοῦττα.
μελιτόφιλος-ον νεώτ. ἐπὶ τῶν ἐντόμων, **ὁ τρεφόμενος ἐκ τοῦ νέκταρος τῶν ἀνθέων.**
μελιτοφόρος-ον νεώτ. **ἐπὶ φυτῶν κ.** ἀνθέων, ὁ περιέχων ἢ ἐκχύνων νέκταρ.
μελιτόχρους-οος-ουν-οον σχόλ. **ὁ** μελίχρους, μελύς : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.797.
μελιτριόζη (ἡ) νεώτ. χημ. μελιτοσάκχαρον βλ.λ.
μελιτσίνι (τὸ) δημ. κ. **μελιτζίνι** τὸ φυτὸν θύμβρα ἡ κεφαλωτή.
μέλιττα (ἡ) ἀττ. ἡ μέλισσα βλ.λ.
μελίτταινα (ἡ) μτγν. **τὸ μελισσοβότανον** : Διοσκ.3,104.
μελίτταιον (τὸ) μτγν. **τὸ μελισσοβότανον** : Ψ Διοσκ.3,104· πρβλ. μελίκταινα.
μελλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. **ὀρυκτὸν ὀργανικὸν** ἅλας.
μελίττιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μέλιττα, μικρὰ μέλισσα, μελισσάκι : 'Αριστφ.Σφ.367 **ἕως γάρ, ὦ μελίττιον**· **2)** τὸ κυφελίδιον ἐν τῇ κηρήθρᾳ· ‖ **κτ.** πληθ. ἡ κηρήθρα : 'Αριστλ.ΖΙ 624a,5 **ἐλάττω δ' ἐστὶ ταῦτα τῷ μεγέθει τῶν μελιττίων**· πρβλ. μελίσσειος (ι.
μελιττίς-ίδος (ἡ) νεώτ. **βοταν.** γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **χειλανθῶν.**
μελιττοπηχῶ-έω λεξ. **ἐκφοβῶ τὰς** μελίσσας κροτῶν μεταλλικοὺς δίσκους, **ὅπως** συλλέξω τὸ σμῆνος· Φώτ. «μελιττοπηχεῖν· τὸ κρούοντας φόφον ποιεῖν, ἵνα μὴ αἱ μέλισσαι **πρόσπτωνται»** (διόρθ. μελιττοπτηχεῖν).
μελιττοπόλος-ον ἀττ. κ. **μελισσοπόλος** βλ.λ.
μελιττοπτηχῶ-έω **κτ.** διόρθ. τοῦ μελιττοπηχῶ.
μελιττοτρόφιον (τὸ) ἀττ. κ. **μελισσοτρόφιον.**
μελιττοτρόφος-ον ἀττ. κ. **μελισσοτρόφος** βλ.λ.
μελιττουργία (ἡ) ἀττ. κ. μελισσουργία βλ.λ.
μελιττουργός (ὁ) ἀττ. κ. μελισσουργός βλ.λ.
μελιττουργῶ-έω ἀττ. κ. μελισσουργῶ βλ.λ.
μελιττώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς μέλισσαν : 'Αριστλ ΖΜ 683a,30 **ὅπερ καὶ φαίνονται ποιοῦσαι αἵ τε μυῖαι καὶ τὰ μελιττώδη τῶν ζῴων.**
μελιττών-ῶνος (ὁ) ἀττ. κ. μελισσών βλ.λ.
μελιττώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸ μέλι κατὰ τὴν γεῦσιν, τὸ χρῶμα ἢ τὴν σύστασιν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,9,2,Πλούτ.'Ηθ.628C **τρώγων σίκυον, ὡς ἐφάνη μελιττώδης ὁ χυμός, ἠρώτησε τὴν διακονοῦσαν ὁπόθεν πρίαιτο**, Λουκ.Δὶς Κατ.19 **τὰ γλυκέα σιτεῖται καὶ μελιτώδη, καὶ μάλιστα τὰς ἰσχάδας**· ‖ ἐπίθ. τῆς Περσεφόνης : Θεόκρ. 15,94 **μὴ φύη Μελιτῶδες, ὃς ἁμῶν καρτερὸς εἴη, πλὰν ἑνός** (σχόλ. «Μελιτῶδες τὴν Περσεφόνην φησὶ κατ' ἀντίφρασιν, ὡς καὶ κόρην, διὰ τὸ τὰς ἑταίρας (ἱερείας) αὐτῆς καὶ τῆς Δήμητρος Μελίσσας λέγεσθαι».
μελίτωμα-ατος (τὸ) (μελιτοῦμαι) κ. νεώτ. πέμμα, πλακοῦς μετὰ μέλιτος : Βατραχομ.39 οὐ χρηστὸν μελίτωμα, Φιλήτ.π.'Αθήν.14,646D **τὰ** μελιτώματα **Φιλήτας ἐν Ἀτάκτοις ἀμόρας φησὶ καλεῖσθαι**· μελιτώματα **δ' ἐστὶ** πεπεμμένα, Λόγγ.3,79,7 **ἐκ** τῆς πήρας **προεκόμιζε** μελιτώματα **πολλά**· **2)** νεώτ. φαρμακ. σιρόπιον περιέχον μέλι.
μελιτωμένος-η-ον νεώτ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ πάσχων ἐκ μελιτώσεως.
μελίτωσις-εως (ἡ) (μελιτοῦμαι) γλωσσ. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μελιτοῦσθαι, τοῦ ποιεῖν τι γλυκὺ διὰ μέλιτος· **2)** νεώτ. βοταν. νόσος τῶν φυτῶν καὶ ἰδίως τῆς **ἐλαίας**, ὀφειλομένη εἰς γενικὴν ἀλλοίωσιν τῆς φυσιολογικῆς δραστηριότητος τοῦ φυτοῦ.
μελιφάγος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ζῴων θηλαστικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν μουστελιδῶν.
μελίφθεγκτος-ον μτγν. ὁ μελίφθογγος βλ.λ., μελίφωνος : Χρησμ.Σιβ.4,485.
μελίφθογγος-ον ὁ ἔχων φωνὴν μελιτώδη, ἡδεῖαν: Πίνδ.Ο 6,21 **μελίφθογγοι δ' ἐπιτρέψοντι Μοῖσαι**, αὐτ.Ι 2,7 **μελιφθόγγου . . Τερψιχόρας.**
μελιφόρος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ περιέχων μέλι.

μελίφρων-ονος (ὁ,ἡ) (φρήν) ὁ εὐφραίνων διὰ τῆς γλυκύτητος τὸν νοῦν, ὁ εὐχάριστος, ὁ τερπνός: 'Ιλ.Β 34 εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνίῃ, 'Οδ. Η 182 μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα, 'Ησίοδ.Α 428 μελίφρονα θυμὸν ἀπηύρα, Σιμων.119 μελίφρονος οἴκαδε νόστου, Πινδ.άπ.122,11 μελίφρονος ἀρχὰν σκολιοῦ, 'Απολλ.Ρ 3,458 μῦθοι μελίφρονες, Κόλουθ.93 μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων· **2)** ἐνεργ. ἐπίθ. τοῦ 'Αρισταίου, ὁ φροντίζων περὶ τῶν μελισσῶν ἢ τοῦ μέλιτος ἢ ὁ ἐφευρὼν αὐτό: 'Απολλ. Ρ 4,1132 'Αρισταίοιο μελίφρονος.

μελίφυλλον (τὸ) μτγν. τὸ μελισσόφυλλον: Νίκ. Θηρ.554 τὴν ἤτοι μελίφυλλον ἐπικλείουσι βοτῆρες, ΨΔιοσκ.3,104.

μελίφυρτος-ον μτγν. ὁ πεφυρμένος, μεμιγμένος μετὰ μέλιτος, ὁ ἡδύς: Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,269,7 ἡ μελίφυρτος . . ἁρμονίη κεστὸς ἔφυ Παφίης.

μελίφωνος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἡδεῖαν ὡς τὸ μέλι φωνήν, γλυκεῖαν: Φιλόστρ.Εἰκ.2,1.

μελίχιος-ον κυπρ. κ. μειλίχιος βλ.λ.

μελίχλωρος-ον ὁ ἔχων μέλιτος χροιάν, ὁ κίτρινος, χλωμός: Πλάτ.Πολ.474Ε μελιχλώρους δὲ καὶ τοὔνομα οἴει τινὸς ἄλλου ποίημα εἶναι ἢ ἐραστοῦ ὑποκοριζομένου τε καὶ εὐχερῶς φέροντος τὴν ὠχρότητα, 'Αριστλ.Φυσιογν. 812a,19, Θεόκρ.10,27 Σύραν καλέοντί τυ πάντες, ἰσχνάν, ἐγὼ δὲ μόνος μελίχλωρον, Νίκ.Θηρ.797 τὸν δὲ μελίχλωρον (σκορπίον), Φιλόστρ.'Ηρ.19,9 μελίχλωρος ἦν ὁ Πάτροκλος.

μελίχματα (τὰ) κ. μείλιχμα βλ.λ.

μελιχοίρινα (τὰ) 'Επιγρ. εἶδος πλακοῦντος: πρβλ.'Αθήν.14,647Β.

μελίχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ὄνοσμος ἡ ὀρεινή.

μελιχρόγλωσσος-ον μσν. ὁ ἔχων μελιχρὰν γλῶσσαν, ὁ ὁμιλῶν ἡδέως, μελίγλωσσος, γλυκομίλητος: ΚΜανασσ.Χρον.102C.

μελίχροιος-ον μσν. κ. μελίχρους βλ.λ.: ΤΖέτζ. Μεθ' 'Ομ.366 ἡ δ' 'Εκάβη μελίχροιος ἔην, εὔριν.

μελιχρός-ά-όν κ. νεώτ. ὁ γλυκανθεὶς διὰ μέλιτος: 'Αλκ.34 μέλιχρος οἶνος, 'Ιππ.Νούσ.2,12, Τελεκλ.24· **2)** ὁ γλυκὺς ὡς μέλι: Θεόκρ.5,95 αἱ μὲν ἔχοντι λεπτὸν . . λεπύριον, αἱ δὲ μελίχροι (ὀρομαλίδες) (σχόλ. «χροιὰν ἔχουσαι μέλιτος»), Κορνήλ.Λ ἐν ΑΠ 6,191 τὰ μελιχρὰ σῦκα· ‖ κ. μτφ.: 'Απολλ.Ρ 4,359 ποῦ δὲ μελιχραὶ ὑποσχεσίαι βεβᾶσιν· κ. ὑπερθ.: Φιλόστρ.Σοφ.1,22,1 μελιχρότατος περὶ τὰς ἐννοίας, Καλλ.'Επιγρ.29 τὸ μελιχρότατον τῶν ἐπέων· ‖ ἐπίθ. τοῦ Σοφοκλέους: Σιμμ.ΑΠ 7,22.

μελιχρότης-ητος (ἡ) σχόλ. ἡ γλυκύτης ὡς ἡ τοῦ μέλιτος: Σχόλ.Θεόκρ.7,82 δηλοῖ δὲ διὰ τοῦ νέκταρος ὑπερβολικὴν τὴν μελιχρότητα.

μελίχρους-οος-ουν-οον κ. νεώτ., δοτ. κτ.μεταπλ. μελίχροΐ, ὁ ἔχων μέλιτος χροιάν, ὁ μελίχρωμος: Μελέαγρ.ΑΠ 12,165· **2)** ὁ κατεσκευασμένος μὲ μέλι, ὁ μελιχρός: 'Ιππ.Παθ.43 μελίχρουν οἶνον πινέτω (δ.ἀνάγν. μελιχρόν), Τρυφιόδ.113 ἀνδρὸς ἐπιχρίουσα μελίχροϊ νέκταρι φωνήν.

μελίχρυσος-ον μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μέλιτος καὶ τοῦ χρυσοῦ: 'Οππ.Κυν. 1,315 μελιχρύσοισιν ἐθείραις, Πλίν.ΦΙ 37,128 μελίχρυσοι λίθοι· ‖ κ. μτφ.: Παλαμ.Τάφ.73,8 τὸ δειλινὸ τὸ μελίχρυσο χύνοταν γύρω.

μελιχρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἔχων χρῶμα κίτρινον ὡς τὸ μέλι, ὁ μελίχρους, ὁ μελύς: Στράτ. ΑΠ 12,5,1 φιλέω δ' ἅμα τοὺς μελιχρώδεις καὶ ξανθούς.

μελίχρως-ωτος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μέλιτος, ὁ μελιχρώδης βλ.λ.: Διοσκ.'Επιγρ.ΑΠ 12, 170,3 ὁ μελίχρως κοῦρος 'Αθηναῖος, 'Ἀρισταίν. 'Επιστ.1,18 μελιχρώτους δὲ οἴει τοὔνομα τίνος ἄλλου ποίημα εἶναι ἢ τοῦ ἐνόντος σοι πόθου;.

μέλκα (ἡ) μτγν., πιθ. κ. τὰ μέλκα ('Αλέξ.Τραλλ.7,3) ἀναψυκτικὴ τροφὴ παρασκευαζομένη ἐκ γάλακτος ἐπωξισμένου, ξινισμένου, τὸ ὀξύγαλα· Γαλ. «ἐν τῶν ἐν 'Ρώμῃ εὐδοκιμούντων ἐδεσμάτων», Παῦλ.Αἰγ. «ὄψον τι διὰ γάλακτος».

μέλκη-εα (τὰ) μσν. ἡ μέλκα βλ.λ.: Γεωπ.18,21,1.

μέλκιον (τὸ) 'Ησ. «κρήνη, νύμφαι, παίγνιον».

μελλάκιον (τὸ) πάπ. κ. μσν. κ. μιλλάκιον (Στουδ. Θεόδ.) ὑποκορ. τοῦ μέλλαξ βλ.λ., νεανίσκος, παλληκάρι: Πάπ.· **2)** μσν. νεαρὸς ἀκόλουθος, παραγιός: Παλλάδ.Λαυσ. ἐγὼ δὲ εἰμι τοῦδε τοῦ μοναχοῦ τὸ μελλάκιον, καὶ ἄρτους ἀποφέρω.

μέλλαξ-ακος (ὁ) (πιθ. μέλλω) 'Επιγρ. κ. πάπ., ὑποκορ. μελλάκιον, νεανίσκος, μειράκιον· 'Ησ. «μέλακες· νεώτεροι»: 'Επιγρ. οἱ τοῦ λυκάβαντος μέλλακες· πρβλ. μῖλαξ.

μελλάρχων-οντος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ μέλλων νὰ γίνῃ ἄρχων.

μελλέβιος 'Ησ. «ἡμιθανής, καὶ μὴ συνιείς, ἢ ὁ ἐκδιδαγμένος».

μελλέγαμος-ον μτγν. & συνηθέστ. μελλόγαμος βλ.λ.: 'Αρκάδ.30,25.

μελλείρην-ενος (ὁ) λακων. κ. π. 'Ησ. μελλίρην ἐν Σπάρτῃ ὁ μέλλων νὰ γίνῃ εἴρην βλ.λ., ὁ μελλέφηβος: Πλούτ.Λυκ.17 εἴρενας δὲ καλοῦσι τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας, μελλείρενας δὲ τῶν παίδων τοὺς πρεσβυτάτους.

μελλειρονία (ἡ) 'Επιγρ. πιθ. κ. -εία ἐν Σπάρτῃ ἡ ἡλικία τοῦ μελλείρενος, μετ' ὀλίγον ἐφήβου.

μελλέποσις 'Ησ. «ὁ μέλλων ἀνὴρ γενέσθαι».

μελλέπταρμος-ον (πταίρω) ὁ ἕτοιμος νὰ πταρῇ, νὰ φτερνισθῇ καὶ στρέφων τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ πρὸς τὰ ἄνω: 'Αριστλ.Πρ.958a,15 καὶ τοι κρύπτεται τοῦ μέλανός τι καὶ τοῖς ἄνω βάλλουσι τὰ λευκὰ τῶν ὀμμάτων, ὡς μελλεπτάρμοις.

μελλέφηβος-ον μσν. ἐπὶ δεκαπενταετοῦς παιδός, ὁ μέλλων, ὁ πλησιάζων νὰ γίνῃ ἔφηβος: Εὐστ.'Οδ.1768,56 τὴν δὲ ἑξῆς ἡλικίαν, πάλλακα καὶ βούπαιδα καὶ . . μελλέφηβον ἐκάλουν.

μέλλημα-ατος (τὸ) (μέλλω) συνήθ. κτ. πληθ. βραδύτης, χρονοτριβή, ἀργοπορία: Εὐρ.ΙΑ 818 τὰ τῶν 'Ατρειδῶν μὴ μένων μελλήματα, Αἰσχίν.3,72 οὐδὲ τὰ τῶν 'Ελλήνων ἀναμένειν μελλήματα, Πλούτ.Νικ.21 μελλήματα καὶ διατριβὰς καὶ ἀκριβολογίας.

μέλλησις-εως (ἡ) (μέλλω) προπαρασκευή, ἰδίως πολεμική, ἐξοπλισμός: Θουκ.1,69 ἡσυχάζετε γὰρ μόνοι 'Ελλήνων, . . , οὐ τῇ δυνάμει τινά, ἀλλὰ τῇ μελλήσει ἀμυνόμενοι, αὐτ.4,126, 'Αριστλ. Ρητ.1393a,4· **2)** σκέψις πρὸς τὸ ποιῆσαί τι μὴ ἐκτελουμένη, σκοπὸς μὴ ἐκπληρούμενος, ἀναβολή: Θουκ.5,116 καὶ 'Αργεῖοι διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν τῶν ἐν τῇ πόλει τινὰς ὑποπτεύσαντες τοὺς μὲν ξυνέλαβον, οἱ δ' αὐτοὺς καὶ διέφυγον, Πλάτ.Νόμ.723D διατριβὴν πλείω τῆς μελλήσεως ποιώμεθα, Προκ.Περσ.1,25 μελλήσει οὐδεμιᾷ· **3)** μτ. γενικ. πράγμ. παραμέλησις, χρονοτριβὴ περὶ τὴν ἐκτέλεσίν τινος: Θουκ.3,12 διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν τῶν ἐς ἡμᾶς δεινῶν.

μέλλησμα-ατος (τὸ) (μέλλω) πάπ. ὁ μελλησμός.

μελλησμός (ὁ) (μέλλω) μτγν. ἀναβολή, χρονοτριβή, ἀργοπορία: 'Επίκ.Δόξ.14 ὁ πάντων βίος μελλησμῷ παραπόλλυται, Διον.'Αλ.Ρωμ.7,17 οὐ γὰρ ἐδόκει τὸ πρᾶγμα ἀναβολῆς δεῖσθαι οὐδὲ μελλησμοῦ, Γαλ.1,576, Παυσ.4,21,3 τοῖς μὲν γὰρ ἡ ἀπειρία τῶν τόπων καὶ ἡ τόλμα τοῦ 'Αριστομένους παρεῖχε μελλησμόν· **2)** ἐπὶ ἀσθενείας, προσέγγισις, ἀπειλή: 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,11.

μελλητής (ὁ) (μέλλω) ὁ βραδύνων, χρονοτριβῶν, ἀργοπορῶν, ὀκνός: Θουκ.1,70 καὶ ἄοκνοι πρὸς ὑμᾶς μελλητάς, 'Αριστλ.ΗΝικ.1124b,24 καὶ ἀργὸν εἶναι καὶ μελλητήν, Προκ.Γοτθ.3,1.

μελλητικός-ή-όν ὁ ἔχων κλίσιν, διάθεσιν πρὸς ἀναβολήν, ὁ βραδύς, ὀκνός : Ἀριστλ.Φυσιογν' 813a,15, Πολυδ.9,138, Βέττ.Βάλ.18,6.

μελλητικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν τῷ μέλλοντι, ἀντίθ. ἤδη' Ἡσ. «βραδέως» : Ἐπιφάν.337.

μελλητιῶ-άω ἐφετ. τοῦ μέλλω, ἐπιθυμῶ νὰ ἀναβάλλω, βραδύνω' Ἡσ. «μελλητιᾶν' μέλλειν».

μελλῖέρη (ἡ) εἰδ. ἐν Ἐφέσῳ, ἡ μέλλουσα νὰ γίνῃ ἱέρεια, ἡ δόκιμος : Πλούτ.Ἠθ.795D **καὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ περὶ τὴν Ἄρτεμιν ὁμοίως ἑκάστου μελλιέρην τὸ πρῶτον, εἶθ' ἱέρην, τὸ δὲ τρίτον παριέρην καλοῦσι.**

μελλῖνος (ὁ) νεώτ. γένος ὑμενοπτέρων **σφηκιδῶν** ἐντόμων.

μελλίρην-ενος (ὁ) κ. Ἡσ. κ. **μελλείρην**' Ἡσ. «μελλέφηβος».

μελλίτη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐχινοζώων.

μελλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ὀργανικὸν ἅλας, ὁ μελιτόλιθος.

μελλίχιος-ον αἰολ. μειλίχιος βλ.λ.:Σαπφ.100 (ἀμφ.).

μελλιχόμειδος (ὁ) αἰολ. ὁ μειδιῶν μειλιχίως, ἡδέως : Ἀλκ.55 **μελλιχόμειδε Σάπφοι.**

μέλλιχος-ον αἰολ. τ. ἀντὶ **μείλιχος** βλ.λ. : Σαπφ. 100, Ἡρωδιαν.2,302.

μελλιχόφωνος-ον αἰολ. ὁ φωνῶν μειλιχίως, ἡδέως : Σαπφ.129 (κῶδ. μειλιχόφωνος).

μελλίχρους-οος-ουν κ. μελίχρους βλ.λ.:Σαπφ.100.

μελλόγαμβρος (ὁ) λεξ., νεώτ. κ. δημ. ὁ μέλλων νὰ γίνῃ γαμβρός, νυμφίος, μελλόνυμφος' Ἡσ. «μελλονυμφίος».

μελλόγαμος-ον (ὁ)' κ. νεώτ. κ. μελλέγαμος (Ἀρκάδ.30,25) ὁ μέλλων μετ' ὀλίγον νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον, μελλόνυμφος : Σοφ.Ἀντ.628 (κῶδ.), Θεόκρ. 29,140 **γαμβρῷ μελλογάμῳ,** Εὔφορ.7.

μελλογυμνᾰσίαρχος (ὁ) πάπ. ὁ μέλλων νὰ γίνῃ γυμνασίαρχος βλ.λ.

μελλοδειπνικός-ή-όν ἐπὶ μέλους, ὁ ᾀδόμενος ἐν ἀρχῇ τοῦ δείπνου : Ἀριστφ.Ἐκκλ.1153 **ἐπᾴσομαι μέλος τι μελλοδειπνικόν.**

μελλοθᾰνατος-ον σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ μέλλων ἐντὸς ὀλίγου ν' ἀποθάνῃ : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.277.

μελλοκούρια (τὰ) πάπ. ἑορτὴ τελουμένη κατὰ τὴν ἐνηλικίωσιν.

μέλλον-οντος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., τὸ οὐδ. τῆς μτχ. ἐνεστ. τοῦ ρ. μέλλω ὡς οὐσ., ὁ μετὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ ἐγγὺς τούτῳ χρονικὸν διάστημα ἑπόμενος χρόνος, ἰδ. ὁ εἰς ἀπόστασίν τινα ἀπὸ τοῦ νῦν χρόνος, συνυπονοουμένων περιληπτ. τῶν ἐσομένων ἀλλ' ἀδήλων, ἀπροβλέπτων γεγονότων, ὅθ. κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ ἑπόμενον' ἀντίθ. παρόν, παρελθόν (ἡ λ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ δὲν ἀπαντᾷ π. Ὁμ. κ. ἄ. ἐπ.) : Πίνδ.Ο 2,62 **εἰ γέ νιν ἔχων τις οἶδεν τὸ μέλλον,** Ἰσοκρ.1,29 κοινὴ γὰρ **ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον, - τὸ μέλλον τοῦ πολιτισμοῦ, - κανένας δὲ μπορεῖ νὰ προβλέψῃ τί θὰ συμβῇ στὸ μέλλον, - τὸ μέλλον θὰ τὸ δείξῃ**' νεώτ. κ. δημ. κ. μτ. ἐπιθ. ἢ ἐπιρρ. προσδιορ. : **τὸ ἀπωτέρω - τὸ ἐγγύς - τὸ κοντινό - τὸ ἀπόμακρο μέλλον**' ‖ κ. εἰδικώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὰ μετὰ τὸν παρόντα χρόνον συμβησόμενα εἰς ὁμάδα θεωρουμένην ὡς ἓν ἢ εἰς κατάστασίν τινα ἢ εἰς ἓν πρόσ. : Ξεν.Ἀν.6,1,21 **ὁπότε δ' αὖ ἐνθυμοῖτο ὅτι ἄδηλον μὲν παντὶ ἀνθρώπῳ ὅπῃ τὸ μέλλον ἕξει, - τὸ μέλλον θὰ δικαιώσῃ τὴν πολιτικήν του**' ‖ νεώτ. κ. δημ. συχν. μτ. γενικ. προσ. ἢ πραγμ. : **τὸ μέλλον τῆς φυλῆς μας - τῆς γλώσσης μας**' **2)** συνεκδ., νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις, ἡ θέσις ὁμάδος ἢ προσ. ἐν τῷ μετὰ τὸν παρόντα ἀπωτέρῳ πως χρόνῳ, ὅθ. ἰδ. ἡ ἐπὶ τὰ βελτίω κατάστασις : **προβλέπω λαμπρὸν τὸ μέλλον του, - νέος μὲ μέλλον, - στὴ θέση ποὺ εἶναι δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ μέλλον**' σπαν. κ. ἐπὶ κακῷ, μτ. προσδιορ. : **προβλέπω κακόν, - δυστυχισμένο τὸ μέλλον του**' **3)** γεν. φρ. κ. νεώτ. κ. δημ. **εἰς τὸ μέλλον** εἰς τὸν μετὰ τὸν νῦν χρόνον, ὕστερ' ἀπὸ τώρα, κατόπι : ΠΔ Λουκ.13,9 **εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν, - εἰς τὸ μέλλον θὰ καταβληθῇ σύντονος προσπάθεια** πρὸς καταπολέμησιν **τῆς ἑλονοσίας, - στὸ μέλλον νὰ εἶσαι προσεκτικώτερος**' νεώτ. κ. δημ. κ. **διὰ τὸ μέλλον** διὰ τὸν κατόπιν, διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον : **συστάσεις - ὑποδείξεις διὰ τὸ μέλλον, - αὐτὰ σοῦ τὰ λέω γιὰ τὸ μέλλον**' **4)** κτ. πληθ. **τὰ μέλλοντα** ἐν χρ. κ. ὡς οὐσ., ἀλλ' **ἐν** ἀσθενεστέρᾳ σημ., ἤτοι ἐξυπονοουμένου οὐσ. ἢ ἀπαρφ. (νεώτ. κ. δημ. ἀναλυτ.), οἷον **τὰ μέλλοντα** (ἐνν. πράγματα, γεγονότα), **τὰ μέλλοντα** (ἐνν. γενέσθαι) : Αἰσχ.Πρ.102 **πάντα προυξεπίσταμαι σκεθρῶς τὰ μέλλοντα,** αὐτ.Πέρσ.844 **πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ' ἔτι ἤλγησ'** ἀκούσας **βαρβάροισι πήματα,** Θουκ.1,138 **καὶ τῶν μελλόντων ἐπὶ πλεῖστον τοῦ γενησομένου ἄριστος** εἰκαστής, - τίς **δύναται νὰ προβλέψῃ τὰ** μέλλοντα ;, πρβλ. μέλλω.

μελλονῑκιῶ-άω ἀναβάλλω τὴν νίκην' ‖ κωμ. μετὰ λογοπαιγνίου **ἐπὶ** τοῦ Νικίου, ὅστις ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ἀνέβαλλεν ἢ ἐζήτει ν' ἀποφύγῃ τὴν στρατηγίαν τῆς κατὰ τῆς Σικελίας ἐκστρατείας : Ἀριστφ.Ὄρν.640 **καὶ μὴν μὰ τὸν Δί' οὐχὶ νυστάζειν γ' ἔτι ὥρα 'στὶν ἡμῖν οὐδὲ μελλονικιᾶν** (σχόλ. «ὅτι βραδὺ ἦν περὶ τὰς ἐξόδους καί, ὡς οἱ διαβάλλοντες, οὐχὶ προνοητικὸς ἦν, ἀλλὰ μελλητής»).

μελλοντικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μέλλον, ὁ προωρισμένος νὰ γίνῃ ἐν τῷ μέλλοντι : **μελλοντικαὶ ἐνέργειαι, - μελλοντικὰ ζητήματα**' ‖ κ. ἐπίρρ. -ῶς.

μελλοντισμός (ὁ) νεώτ. μτφρ. τοῦ ὅρου φουτουρισμὸς βλ.λ.

μελλονύμφη (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ μελλόνυμφος' Πολυδ.3,45 «ἡ μέλλουσα γαμεῖσθαι» : Κωδ.Ὀφφ. 22 **περὶ μελλονύμφης Δεσποίνης.**

μελλονυμφίος (ὁ) ἀρχ.λεξ. ὁ μέλλων ἐντὸς ὀλίγου νὰ γίνῃ γαμβρός, σύζυγος' Πολυδ.3,45 «ὁ δὲ μέλλων γαμεῖν, καὶ μελλονυμφίος ὑπ' ἐνίων ἐκλήθη», Ἡσ.

μελλόνυμφος-ον κ. νεώτ., θηλ. κ. **μελλονύμφη** συνήθ. ἐπὶ μεμνηστευμένης, ὁ μέλλων ἐντὸς μικροῦ νὰ νυμφευθῇ, νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον, ὁ μελλόγαμος : Σοφ.Ἀντ.633 **τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων τῆς μελλονύμφου πατρὶ λυσσαίνων πάρει;,** Δίων Κ 58,7 **τῆς μελλονύμφου νοσησάσης**' ‖ σπαν. ἐπὶ ἀνδρῶν : Λυκόφρ.174 **τὸν μελλόνυμφον εὐνέτην Κυταϊκῆς**' **2)** ἐπὶ οἴκου, ὁ μέλλων νὰ δεχθῇ τοὺς νεονύμφους, τὰ νιογάμπρια : Σοφ. Τρ.206 **ἀνολολυξάτω δόμος ἐφεστίοις ἀλαλαγαῖς ὁ μελλόνυμφος.**

μελλόπαις-παιδος (ὁ,ἡ) ὁ μέλλων νὰ μεταστῇ εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν παίδων' Ἡσ. «ὁ ἀπὸ δέκα ἐτῶν προκόπτων παῖς τῇ ἡλικίᾳ».

μελλόπλουτος-ον μτγν. ὁ μέλλων νὰ γίνῃ πλούσιος : Εὐνάπ.Ἱστ.ἀπ.79,3 **μελλόπλουτον μειράκιον.**

μελλόποσις-εως (ὁ,ἡ) κ. π. Ἡσ. **μελλέποσις** ὁ μέλλων νὰ γίνῃ πόσις, σύζυγος : Σοφ.ἀπ.1068.

μελλοπρόεδρος (ὁ) πάπ. ὁ μέλλων νὰ γίνῃ πρόεδρος, ὁ προωρισμένος **εἰς** τὸ προεδρικὸν ἀξίωμα.

μελλοπρῠτανις-εως (ὁ) πάπ. ὁ μέλλων νὰ γίνῃ πρύτανις, ὁ προωρισμένος νὰ γίνῃ πρύτανις.

μελλόπταρμος-ον ἐσφ. γρ. τοῦ μελλέπταρμος.

μελλοφᾰνής-οῦς-ές μσν. ὁ μέλλων νὰ φανῇ, ἐμφανισθῇ : Μαλάλ.11,104 **τὸν θεοῦ λόγον τὸν** ἀπαθῆ, παθητὸν **μελλοφανῆ.**

μελλῡμέναιος-ον Ἐπιγρ. ὁ μελλόνυμφος.

μέλλω κ. νεώτ., παρατ. ἔμελλον κ. ἐπ. μέλλον ('Ιλ.Ρ 278) κ. μτ. διπλῆς αὐξήσεως ἤμελλον ('Ησίοδ.Θ 478, Θέογν.906) κ. ποι. θαμ. μέλλεσκον (Θεόκρ.25,240, Μόσχ.2,109), μέλλ. μελλήσω (Δημ. 69, ΚΔ Ματθ.24,6) κ. μέσ. μελλήσομαι (Προκ.Γοτθ. 2,30 ἀμφ.), ἀόρ. ἐμέλλησα (Θουκ.3,55, Ξεν.'Ελλ.5, 4,65) κ. μτ. διπλῆς αὐξήσεως ἠμέλλησα (Θέογν.259), μτχ. παθ. παρακ. μεμελλημένος (Γαλ.9, 308), συνήθ. μτ. ἀπαρφ. μέλλ. σπαν. ἐνεστ. κ. ἀόρ., συνήθ. μτ. τοῦ τάχα, ὡς, οὐκ ἄρα, σκέπτομαι, ἔχω κατὰ νοῦν, προτίθεμαι, σκοπεύω, ἑτοιμάζομαι νὰ πράξω τι ἐξ ἰδίας ἐλευθέρας θελήσεως: 'Ιλ.Β 39 θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, αὐτ.Ζ 52 καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν, αὐτ.Ψ 544, 'Οδ.Ν 293 οὐκ ἄρ' ἔμελλες.. λήξειν ἀπατάων, Αἰσχ. Πρ.625 τοῦθ' ὅπερ μέλλω παθεῖν, Σοφ.ΟΤ 967 ἐγὼ κτενεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν, 'Αριστφ. Σφ.1379 τί μέλλεις δρᾶν;, αὐτ.'Αχ.493 μέλλεις εἰς λέγειν τἀναντία, Θουκ.3,92 τὸ πρῶτον μελλήσαντες 'Αθηναίοις προσθεῖναι σφᾶς αὐτούς, Δημ.929 οὐδ' ἐμέλλησαν οὐδὲ διενοήθησαν ἐνθέσθαι· **2)** ὀφείλω νὰ πράξω ἢ νὰ ὑποστῶ τι ὡς ἡ μοῖρα ὥρισεν, ἀναποδράστως: 'Ιλ.Β 36 τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμόν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλον (δὲν ὤφειλε κατὰ τὴν θέλησιν τῆς μοίρας νὰ τελεσθῶσι), αὐτ.Ε 686 ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε, νοστήσας οἶκόνδε.. εὐφρανέειν ἄλοχον, 'Οδ.Η 270 ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι ὀϊζυῖ πολλῇ (ἦτο πεπρωμένον νὰ ζήσω ἀκόμη ἐν πολλῇ δυστυχίᾳ), Σοφ.Αἶ.1027 χρόνῳ ἔμελλέ σ' Ἕκτωρ.. ἀποφθίσειν, 'Αριστφ.Βάτρ.268 ἔμελλον ἄρα παύσειν ποθ' ὑμᾶς τοῦ κοάξ, 'Αριστλ.ΗΝικ.1105b,11 οὐδεὶς ἂν οὐδὲ μελλήσειε γενέσθαι ἀγαθός, παροιμ. ὅ,τι μέλλει δὲν ξεμέλλει καὶ ὅ,τι γράφει δὲν ξεγράφει (ὅτι τὸ μοιραῖον δὲν εἶναι ἀποφευκτόν)· || π. 'Αττ. πεζογρ. καταλειπομένης κ. τῆς ἐννοίας τοῦ πεπρωμένου: Πλάτ.Πρωτ.324Ε εἰ μέλλει πόλις εἶναι (ἐὰν πρόκειται νὰ εἶναι πόλις), αὐτ.Φαίδ.75D εἰ ἐμέλλομεν.. ἀνοίσειν, αὐτ Νόμ. 713Α εἰ ἐμέλλομεν.. δηλῶσαι, 'Αριστλ.Πολιτ. 1261a,3 τὴν μέλλουσαν οἰκήσεσθαι πόλιν καλῶς· **3)** σπαν. ἔχω θέσει ὡς σκοπόν, πρόκειται νὰ πράξω τι: 'Ιλ.Λ 700 περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον θεύσεσθαι· **4)** ὀφείλω κατὰ τὸ δίκαιον: 'Οδ. Ι 477 καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα· **5)** ὀφείλω ἐκ σκέψεως, καθ' ἣν τὸ συμπέρασμα παρίσταται ἀναγκαῖον καὶ πραγματικόν: 'Ιλ.Φ 83 μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διὶ πατρί (Γαζ.Θ «ἔοικε δήπου μισητὸς εἶναι τῷ Διὶ πατρί», συμφώνως πρὸς τὰς δυστυχίας μου ἐξ ἅπαντος εἶμαι μισητὸς εἰς τὸν Δία), 'Οδ.Δ 274 κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε δαίμων (σχόλ. «προτρέψαι δέ σε ἐῴκει ὁ θεός»), αὐτ.Δ 377 μέλλω ἀθανάτους ἀλιτέσθαι (σχόλ. «ἀλλὰ ἔοικα ἡμαρτηκέναι εἰς τοὺς θεούς»)· **6)** πρὸς δήλωσιν μεγάλης πιθανότητος, ἴσως, πιθανόν, δυνατόν, κ. κτ. τοὺς ἀρχ. γραμμ. ἔοικε: 'Ιλ.Κ 326 ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι βουλὰς βουλεύειν (ὅπου πιθ. οἱ ἄριστοι συσκέπτονται), αὐτ.Ξ 125 τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν (σχόλ. «ταῦτα δὲ εἰκὸς ὑμᾶς ἀκηκοέναι»), 'Οδ.Δ 200 μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι, 'Αριστφ.'Αχ.347 ἐμέλλετ' ἄρ ἅπαντες ἀνασείειν βοήν (ἐνόμιζα, ὅτι ὅλοι θὰ ἐκάμνετε βοήν)· **7)** συνήθ. εὕρηται ἐν ἐρωτήσεσιν ἄνευ τοῦ ἀπαρφ., ὅτε τὸ ῥῆμα ἀμέσως προηγεῖται ἢ ἕπεται, συνήθ. ὑπὸ ἀρνητ. τύπον τί οὐ μέλλω; διατί δὲν εἶναι πιθανὸν ὅτι..;, δηλ. βεβαίως: Ξεν.'Ελλ.4,1,6 τὸν δὲ υἱόν,.. ἑόρακας αὐτοῦ ὡς καλός ἐστι; τί δ' οὐ μέλλω; (ἑορακέναι) (διά τί νὰ μὴ τὸν ἔχω ἰδεῖ), Πλάτ.Πολ.605C τί δ' οὐ μέλλει, εἴπερ γε δρᾷ αὐτό, αὐτ.Φαίδ.78Β πῶς γὰρ οὐ μέλλει; || ὁμ. κ. θετικῶς τί μέλλει; τί ἐνόμιζες; δηλ. ναί, βεβαίως: Πλάτ Πολ.349Ι τοιοῦτος ἄρα ἐστὶν ἑκάτερος αὐτῶν οἷσπερ ἔοικεν. 'Αλλὰ τί μέλλει; ἔφη· **8)** π. 'Αττ. συνήθ. μτ. ἀπαρφ. ἐνεστ. κ. τοῦ μὴ οὐ ἢ μή, σκέπτομαι, σκοπεύω νὰ πράξω χωρὶς νὰ πράττω αὐτό ποτε, ὅθ. ἀναβάλλω τὸν καιρόν, χρονοτριβῶ, βραδύνω, διστάζω: Αἰσχ.'Αγ 908 τί μέλλεθ'.. στρωννύναι πετάσμασιν, αὐτ.Πρ.627 τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν, Σοφ.Αἶ.540 τί δῆτα μέλλει μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν, Θουκ.1, 86 τοὺς ξυμμάχους.. οὐ μελλήσομεν τιμωρεῖν· οἱ δ' οὐκέτι μέλλουσι κακῶς πάσχειν· || σπαν. μτ. ἀπαρφ. ἀλλ' οὐδέποτε μτ. ἀπαρφ. μέλλ.: Εὐρ. Φοίν.300 τί μέλλεις ὑπώροφα μέλαθρα περᾶν· || τὸ ἀπαρφ. συχνὰ παραλείπεται: Αἰσχ.Πρ.36 τί μέλλεις καὶ κατοικτίζει μάτην;, Σοφ ΟΚ 219 μακρὰ μέλλετον, ἀλλὰ τάχυνε, Εὐρ.'Ηρακλ.723 'Αρης στυγεῖ μέλλοντας, Θουκ 8,78 οὔκουν ἔφασαν χρῆναι μέλλειν ἔτι, Πλάτ.Νόμ.712Β ἴωμεν καὶ μὴ μέλλωμεν ἔτι, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.2,7,12 ἀνεπτοίηντο δὲ πάντες καὶ μηδὲ μελλήσαντες προσέκειντο· || Γαλ.8,653 μέλλων σφυγμός (βραδὺς σφυγμός)· || κ. μέσ.: Θουκ.5,111 τὰ ἰσχυρότατα ἐλπιζόμενα μέλλεται (τὰ ἰσχυρότατα ὑμῶν ἐπιχειρήματα εἶναι ἐλπίδες τοῦ μέλλοντος)· || κ. παθ.: Ξεν.'Αν.3,1,47 ὡς μὴ μέλλοιτο τὰ δέοντα (ὅπως μὴ ἀναβάλλωνται εἰς τὸ μέλλον τὰ δέοντα), Δημ.50 ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται (ἐν ὅσῳ ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἀναβολαὶ αὗται), Γαλ.9,308 ὁ μεμελλημένος σφυγμός· **9)** ὁ μέλλων ὡς οὐσ. βλ.λ.· **10)** τὸ μέλλον ὡς οὐσ. βλ.λ· **11)** ῥηματ.π. μελλητέον, μέλλημα, μέλλησμα, μελλησμός, μέλλησις, μελλητής, μελλητικὸς κ. ἐφετ. ῥῆμ. μελλητιῶ.

μελλώ-οῦς (ἡ) ποι. ἡ μέλλησις, ἡ βραδύτης, ἀργοπορία: Αἰσχ.'Αγ.1356 οἱ δὲ τῆς μελλοῦς κλέος πέδοι πατοῦντες οὐ καθεύδουσιν χερί.

μέλλων-οντος (ὁ) (μτχ. ἐνεστ. τοῦ μέλλω) κ. νεώτ. ὁ μετὰ τὸν παρόντα χρόνος: Πίνδ.Ο 10(11),7 ἕκαθεν γὰρ ἐπελθὼν ὁ μέλλων χρόνος ἐμὸν καταίσχυνε βαθὺ χρέος, Αἰσχ.Πρ.839 χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχός, 'Αριστλ.Τοπ.111b,28· **2)** γραμμ. χρόνος τοῦ ῥήματος δηλῶν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ῥ. σημαινόμενον θὰ γίνῃ ἢ θὰ γίνεται ἐν τῷ μέλλοντι, οἷον γράψω (γράφω), λύσω (λύω)· || δημ. ἐκφέρεται διὰ τοῦ θὰ ἢ θενὰ ἢ θελὰ καὶ ὑποτακτικῆς ἐνεστῶτος, μέλλων διαρκής, οἷον θὰ γράφω, θὲ νὰ λύω, ἢ ἀορίστου, μέλλων στιγμιαῖος, οἷον θὰ γράψω, θὲ νὰ λύσω, θελὰ βρεθῶ ἐκεῖ ἂν δὲν ἀρρωστοῦσα.

μελογραφία (ἡ) (μέλος (2)) κ. νεώτ., ποι. -ίη ἡ σύνθεσις μελῶν, μελῳδιῶν, ἡ μελοποιΐα: ΑΠλ. Παράρτ.3,186 μηδ' ἐλεγείην, μὴ τραγικὴν μοῦσαν, μηδὲ μελογραφίην· **2)** 'Επιγρ. ἡ γραφὴ μελῶν διὰ μουσικῶν σημείων.

μελογράφος (ὁ,ἡ) (μέλος (2)) μτγν. κ. νεώτ. ὁ γράφων, συνθέτων μέλη, μελῳδίας, ὁ μελοποιός: Λουκίλλ.ΑΠ 11,133, Βέττ.Βάλ.75,7.

μελογραφῶ-έω (μέλος (1)) μτγν. διὰ τῆς ζωγραφικῆς ζωγραφῶ μέλη τοῦ σώματος· || κ. μτφ. περιγράφω τι ὡς ἔχον μέλη ὥσπερ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα: Καισάρ 1044 τί μελογραφεῖς τὸ θεῖον πρὸς τὴν ἡμετέραν εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν ὦτα καὶ βραχίονας καὶ μέλη ἔχειν αὐτὸ δηλῶν.

μελόδραμα-ατος (τὸ) νεώτ. δρᾶμα μετὰ μέλους, δραματικὸν ἔργον ἐκτελούμενον μετ' ᾀσμάτων καὶ ὀρχήστρας· **2)** κτ. ἐπέκτ. τὸ σύνολον τῆς σχετικῆς παραγωγῆς ἔθνους τινός: Ἰταλικόν - γαλλικὸν μελόδραμα· **3)** συνεκδ. θεατρικὸς θίασος καταγινόμενος ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν παράστασιν μελοδραμάτων: τὸ ἑλληνικὸν μελόδραμα θὰ δώσῃ δύο παραστάσεις· **4)** κτίριον

προοριζόμενον ἀποκλειστικῶς διὰ παραστάσεις μελοδραμάτων : **τὸ μελόδραμα τῶν Παρισίων.**
μελοδραματικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μελόδραμα, ὁ τοῦ μελοδράματος : μελοδραμ- θίασος - σχολή· **2)** μτφ. ὁ ἔχων ὕφος προσιδιάζον εἰς τὰ πρόσωπα τοῦ μελοδράματος, ὁ ὑπερβολικὸς περὶ τὴν ἔκφρασιν, ὁ πομπώδης : **μελοδραμ- ὕφος - κινήσεις·** || ἐπίρρ. -ῶς ,δημ. -ά.
μελοδραμάτιον (τὸ) νεώτ. εἶδος ἐλαφροῦ κωμικοῦ μελοδράματος.
μελοδραματοποιός (ὁ) νεώτ. **ὁ** συνθέτης μελοδραμάτων, μουσικοσυνθέτης.
μελοδραματοποιῶ-έω νεώτ. καθιστῶ τι μελοδραματικόν, μελοποιῶ δρᾶμα ἢ ὑπόθεσιν· **2)** μτφ. ἐκθέτω τι κατὰ τρόπον μελοδραματικόν.
μελοελιά (ἡ) δημ. **κ. μελολιά** τὸ φυτὸν ἐλαία ἡ εὐρωπαϊκή.
μελοθεσία (ἡ) (μέλος (1)) μτγν. ἡ θέσις τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρώπου ἐν σχέσει πρὸς τὰ ζῴδια καὶ τοὺς ἀστέρας : Πορφ.Τετράβ.201,11 **περὶ τῆς τῶν ζῳδίων μελοθεσίας, τὰς τοῦ ἀνθρώπου μελοθεσίας ὑπέταξεν, ὧν κυριεύει μελῶν·** **2)** ἐπὶ τῆς οἰκουμένης, ἡ θέσις τῶν μερῶν της ἐν ἀρχῇ τῶν πραγμάτων : Παῦλ.'**Αλ.2**· **3)** ἡ φυή : Σχόλ.'Οππ.'Αλ.1,147.
μελοκόπησις-εως (ἡ) (μελοκοπῶ) μτγν. ἡ ἀποκοπὴ μελῶν, ἀκρωτηριασμός : Πρόκλ.Τετράβ.280.
μελοκοπία (ἡ) μτγν. ἡ μελοκόπησις βλ. : Σύμμ.ΠΔ'Ἠσ.3,1, Βέττ.Βάλ.16,12.
μελοκόπος-ον (μέλος (1), κόπτω) γλωσσ. ὁ κόπτων, διαμελίζων, ἀκρωτηριάζων τὰ μέλη.
μελοκοπῶ-έω μτγν. κόπτω, διαμελίζω, ἀκρωτηριάζω τὰ μέλη· κ. παθ. : Πτολ.Τετράβ.201, Βέττ. Βάλ.6,21, Δωρόθ.Μον.23,862 **οἱ ἅγιοι μάρτυρες ζῶντες κατετέμνοντο τὰς σάρκας ξεόμενοι, βασανιζόμενοι, μελοκοπούμενοι·** **2)** ρηματ. π. μελοκόπησις.
μελολιά (ἡ) δημ. κ. **μελοελιά βλ.**
μέλομαι μέλω βλ. **ἐν** εἰδ. σημ.
μελομακάρο(υ)νο (τὸ) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. εἶδος γλυκύσματος ἐκ ζύμης ἀλεύρου, ἐλαίου καὶ μέλιτος, φοινίκι, λατίνι.
μελομανής-οῦς-ές (μέλος (2)) νεώτ. ὁ ἀγαπῶν ἐμμανῶς τὸ μέλος, τὴν μουσικήν, μουσικομανής.
μελομανία (ἡ) νεώτ. ἡ μετὰ μανίας ἀγάπη τοῦ μέλους, τῆς μουσικῆς, μουσικομανία.
μελομελής-οῦς-ές (μέλος (1)) νεώτ. συχνὴ τερατογενὴς διάπλασις, χαρακτηριζομένη διὰ τῆς ἐμφύσεως ἢ πλειόνων μελῶν ἐπιπροσθέτων ἐφ' ἑνὸς ἢ πλειόνων τῶν φυσιολογικῶν μελῶν.
μελομελία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τῆς μελομελοῦς **βλ. τερατογονίας.**
μελόπιττα (ἡ) (μέλι) δημ. ὁ κήρινος πλακοῦς, εἰς ὃν αἱ μέλισσαι ἀποθέτουσι τὸ μέλι, ἡ κηρήθρα· **2)** εἶδος γλυκύσματος, πίττας, παρασκευαζομένης ἀπὸ μέλι, μυζήθραν καὶ ᾠά.
μελοποίησις-εως (ἡ) (μελοποιῶ) νεώτ. μουσ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μελοποιεῖν, ἡ τόνισις ποιήματος.
μελοποιητής (ὁ) (μελοποιῶ) μτγν. ὁ συνθέτων ποιήματα προοριζόμενα διὰ μουσικήν, ὁ λυρικὸς ποιητής, ὁ μελοποιός : Λούκιλλ.ΑΠ 11,143,3 **Μελίτωνι τῷ μελοποιητῇ.**
μελοποιΐα (ἡ) κ. νεώτ. ἡ σύνθεσις λυρικῶν ποιημάτων ἢ μουσικῆς δι' αὐτά, μουσουργία, μουσική : 'Αριστλ.Ποι.1450b,16 **λέγω δὲ λέξιν μὲν αὐτὴν τὴν τῶν μέτρων σύνθεσιν, μελοποιΐαν δὲ ὃ τὴν δύναμιν φανερὰν ἔχει πᾶσαν,** αὐτ.Πολιτ.1341b,24 **τὴν μὲν μουσικὴν ὁρῶμεν διὰ μελοποιΐας οὖσαν,** 'Αριστόξ.'Αρμον.38Μ, 'Οκελλ.4,8, 'Αριστείδ.Κ 1,12· **2)** ἡ τέχνη τῆς μουσικῆς συνθέσεως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν πρὸς ἀλλήλους συνδυασμὸν τῶν φθόγγων, ἀνεξαρτήτως ῥυθμοῦ ἢ ῥυθμικῆς τομῆς : Πλάτ.Συμπ.187D **ἐπειδὰν δέῃ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καταχρῆσθαι ῥυθμῷ τε καὶ ἁρμονίᾳ ἢ ποιοῦντα ὃ δὴ μελοποιΐαν καλοῦσιν·** πρβλ. αὐτ.Πολ. 404D **τῇ μελοποιΐᾳ .. τῇ ἐν τῷ παναρμονίῳ...**
μελοποιός (ὁ) (μέλος (2)) κ. νεώτ. ὁ συνθέτων ποιήματα προοριζόμενα διὰ μουσικήν, ὁ λυρικὸς ποιητής, ὁ, μελοποιητής : 'Αριστφ.Βάτρ.1250 **καὶ μὴν ἔχω γ' ὡς αὐτὸν ἀποδείξω κακὸν μελοποιὸν ὄντα καὶ ποιοῦντα ταὔτ' ἀεί,** Πλάτ.Πρωτ.326B **ἄλλων αὖ ποιητῶν ἀγαθῶν ποιήματα διδάσκουσι μελοποιῶν,** Λουκ.Εἰκ.18 **ἡ Λεσβία μελοποιός** (ἡ Σαπφώ), 'Αθήν.1,3C **ὁ Θηβαῖος μελοποιός** (ὁ Πίνδαρος)· **2)** νεώτ. ὁ ποιῶν μουσικὰ μέλη, ὁ συνθέτων μουσικήν, ὁ ἐντείνων **εἰς** μέλος ποίημά τι, **ὁ** μουσουργός· **3)** ὡς ἐπιθ. ὁ ἐμμελής, μελῳδικός : Εὐρ.Ῥῆσ.550 **μελοποιὸς ἀηδονὶς μέριμνα.**
μελοποιῶ-έω (μελοποιός) κ. νεώτ., μτχ. παθ. παρακ. **μεμελοποιημένος,** κ. μετὰ διπλοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ **μεμελοπεποιημένος** ('Αθήν.10,453D), συνθέτω ποιήματα προοριζόμενα διὰ μουσικήν, λυρικὰ ποιήματα : 'Αριστφ.Βάτρ.1328 **ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον Κυρήνης μελοποιῶν ;,** αὐτ.Θεσμ.42 **τῶν δεσποσύνων μελοποιῶν·** **2)** 'Επιγρ. κ. νεώτ. συνθέτω μουσικὴν διὰ λυρικὰ ποιήματα· **3)** προσαρμόζω **εἰς** τὴν μουσικήν, ἐντείνω εἰς μέλη ποιήματα, τονίζω ᾠδήν· κ. παθ. : Πλούτ.'Ηθ.1134Α **ἐλεγεῖα μεμελοποιημένα οἱ αὐλῳδοὶ ᾖδον** (τονισμένα **εἰς** μέλη), Λογγῖν.'Υφ.28,2 **μετρίως ὤγκωσε τὴν νόησιν, ἣν φιλὴν λαβὼν τῇ λέξει ἐμελοποίησε·** **4)** ἐκφράζω τι διὰ μέλους, ᾄσματος, μὲ τραγούδι : Παλαιφ.48 **μ- τὸν ἔρωτα·** **5)** γράφω μελῳδικῶς, προσάγω πρὸς τὰ ποιήματα μελῳδίαν : 'Αθήν.14,632D **ὃς διὰ τὸ μεμελοποιηκέναι πᾶσαν ἑαυτοῦ τὴν ποίησιν ἀφροντιστὶ τοὺς πολλοὺς ἀκεφάλους ποιεῖ στίχους καὶ λαγαρούς·** **6)** ρηματ. π. μελοποιητής, μελοποίησις.
μέλος-ους (τὸ) (1), κ. μσν. κ. νεώτ., π. ἀρχ. μ. κτ. πληθ., μέρος τοῦ σώματος ἀνθρώπου ἢ ζῴου κ. ἰδ. τὸ ἄκρον αὐτοῦ : 'Ιλ.Ρ 211 **πλῆσθεν δ' ἄρα οἱ μέλε' ἐντὸς ἀλκῆς καὶ σθένεος,** 'Οδ.Σ 70 **ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,** Αἰσχ. Πέρσ.463 **κρεοκοποῦσι δυστήνων μέλη,** Εὐρ.'Εκ. 438 **λύεται δέ μου μέλη,** Πλάτ.Νόμ.795E **τὰ τοῦ σώματος μέλη καὶ μέρη,** Στράβ.2,1,30 ἡ **κατὰ μέλος τομή,** Πλούτ.Κοριολ.6 **ἔφη γὰρ τοῦ ἀνθρώπου τὰ μέλη πάντα πρὸς τὴν γαστέρα στασιάσαι,** ΚΔ 'Ιακ.3,5 **ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστί,** Στουδ. Θεόδ.28C **πᾶν** περιφῶν μέλος, 'Ερωτόκρ.2,1601· || ἔμπροθ. **κατὰ** μέλη = μεληδόν : 'Ηρ.1,119 **σφάξας αὐτὸν καὶ κατὰ μέλεα διελών,** Μαλάλ.1394, 21 **ἔκοψαν αὐτὸν κατὰ μέλος·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. μτφ. ἕκαστον τῶν ἀτόμων ὁμάδος τινὸς ἢ συνόλου : ΚΔ Ῥωμ.12,5 **οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη, - εἶναι μέλος τοῦ κυνηγετικοῦ συλλόγου - τῆς** ἑταιρείας **- τῆς οἰκογενείας - τῆς πολιτείας·** **3)** νεώτ. μαθ. τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ σημείου τῆς ἰσότητος εὑρισκόμενα μέρη ἀλγεβρικῆς ἐξισώσεως ἢ τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ σημείου τῆς ἀνισότητος εὑρισκόμενα μέρη μαθηματικῆς ἀνισότητος· **4)** 'Επιγρ. ἡ μορφὴ ἀνθρώπου, τὰ χαρακτηριστικά : **οὐκέτ' ἐγὼ .. γονέων μέλη ὄψομαι.**
μέλος (τὸ) (2) κ. μσν. κ. νεώτ. ᾠδή, ᾆσμα, μελῳδία, οἷον **ἐπὶ** ἀηδόνος : 'Ορφ.'Υμν.19,16,Σοφ.ἀπ.631 **μέλη βοῶν ἄναυδα,** Χριστόπ.Φίλευμα 27 **μέσ' στ' ἄνθη τὰ πολλὰ κοιμηθήκαμε τέλος μέσ' στ' ἀηδονιοῦ τὸ μέλος·** || ἐπὶ τῆς λυρικῆς ποιήσεως : 'Ηρ.5,95 **ταῦτα δὲ 'Αλκαῖος ἐν μέλει ποιήσας** (γράψας ἐν λυρικῇ μελῳδίᾳ), Κρατῖν.236 **Κλειταγόρας ᾄδειν, ὅταν 'Αρμοδίου μέλος αὐλῇ,** Πλάτ.

Πολ.670D **ἐν μέλει ἤ τινι ἄλλῳ μέτρῳ**· πρβλ.Διον. Ἀλ.Συνθ.11· || **τά μέλη** τά λυρικά ᾄσματα, ἡ λυρική ποίησις, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν ἐπικὴν ἢ δραματικὴν ποίησιν : Πλάτ.Πολ.607A **εἰ δὲ τὴν ἡδυσμένην Μοῦσαν παραδέξει ἐν μέλεσιν ἢ ἔπεσιν**, Πλούτ.Ἠθ.300F **Μυρτὶς ἡ Ἀνθηδονία ποιήτρια μελῶν**, αὐτ.Ἠθ.1132B **οἳ ποιοῦντες ἔπη τούτοις μέλη περιετίθεσαν**· πρβλ. Πλάτ.Πολ.398D **ὅτι τὸ μέλος ἐκ τριῶν ἐστὶ συγκείμενον, λόγου τε καὶ ἁρμονίας καὶ ῥυθμοῦ**· **2)** λυρικὸν μέρος τῆς κωμικῆς παραβάσεως : Ἡφαιστ.Ποιημ.8,2· **3)** ἡ μουσική, πρὸς ἣν ᾆσμά τι ἁρμόζεται, ἦχος, μελῳδία, ἀντιθ. ῥυθμός, μέτρον : Πλάτ.Γοργ.502C **εἴ τις περιέλοιτο τῆς ποιήσεως πάσης τό τε μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν καὶ τὸ μέτρον**, αὐτ.Νόμ.656C· || κ. μτφ. : αὐτ.Σοφ.227D **καθαρμὸν αὐτὸν λέγοντες ἐν μέλει φθεγξόμεθα** (ἐμμελῶς, μελῳδικῶς, ἐναρμονίως), Ἀριστλ.ΗΝικ.1123a,22 **παρά μέλος λαμπρύνεσθαι** (ἐκτός τῆς μελῳδίας, παραφώνως)· **4)** ὁ τόνος, ἡ μελῳδία μουσικοῦ τινος ὀργάνου : Θέογν.761 **φόρμιγξ δ' αὖ φθέγγοιθ' ἱερὸν μέλος ἠδὲ καὶ αὐλός**, Πίνδ.Π 12,19 **ἐρρύσατο παρθένος αὐλῶν τεῦχε πάμφωνον μέλος**, Σοφ. ἀπ.241 **πηκτίδων μέλη**· **5)** γεν. ἔναρθρος ἦχος : Εὐρ.Ἠλ.756 **πᾶν γάρ μίγνυται μέλος βοῆς.**

μελός (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν λώρανθος ὁ εὐρωπαϊκός.

μελοτομῶ-έω μσν. κόπτω μεληδόν, δισμελίζω· κ. παθ. : Στουδ.Θεόδ.311B **οἱ ἅγιοι ἔχαιρον κοπτόμενοι, ἥδοντο μελοτομούμενοι.**

μελοτῦπῶ-έω (μέλος (2)) ἀνακρούω μέλος ἢ ἦχον, ψάλλω : Αἰσχ.Ἀγ.1153 **τά δὲ ἐπίφοβα δυσφάτῳ κλαγγᾷ μελοτυπεῖς ὁμοῦ τ' ὀρθίοις ἐν νόμοις;**

μελουβρίνη (ἡ) νεώτ. λευκή κρυσταλλική τις νατριοῦχος κόνις, ἐν χρ. κτ. τῶν ρευματισμῶν.

μελούργημα-ατος (τό) (μελουργῶ) σχόλ. κ. μσν. μελῴδημα, ᾆσμα : Σχόλ.Θεόκρ.11,39,Δαμασκ.11,18D **ὑπερβαλεῖται τὴν Μωσέως ᾠδὴν τοῖς μελουργήμασι.**

μελουργία (ἡ) μσν. ἡ κατασκευὴ μέλιτος, μελιτουργία : Πισίδ.Γ 85 **πῶς οὐ πρὸς ἄκρον ἦλθε θαύματος βλέπων ἆθλον ἐν σοὶ τῶν φρενῶν μελουργίαν ἐν τῷ γλυκασμῷ;** **2)** μελῴδημα, μελούργημα : Δαμασκ.11,18E **πνευματικὴν καὶ οὐράνιον μελουργίαν ᾄσεται.**

μελουργικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μελουργίαν βλ.λ.2) : Δαμασκ.11,18A **τὴν μελουργικὴν φθογγὴν ἐκείνην ἐνωτίζεται.**

μελουργός-όν (ἔργω) μτγν. κ. μσν. ὁ μελοποιός, ὁ μελογράφος βλ.λ. : Μαν.4,185 **κιθάρης τε μελουργούς**, Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.8,198 **ἀφεὶς ἅπαντα γῆς μελουργῶν ᾄσματα.**

μελουργῶ-έω σχόλ., μσν. ἐμβάπτω εἰς μέλι : Πισίδ.Γ 918 **καρποὺς μελουργεῖ τῶν ἐνίκμων βοτρύων**· **2)** μελοποιῶ : Σχόλ.Θεόκρ.11,1, Δαμασκ.11,16D **καί τι αὐτῷ μελουργῆσαι τροπάριον ἐκλιπαρεῖ**· **3)** ῥηματ. π. μελούργημα.

μελουρίς-ίδος (ἡ) ἡ μολουρίς βλ.λ. : ΕΜ 474,2.

μελοχία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν στερκουλιδῶν.

μέλοψ-οπος (ὁ) γλωσσ. ὁ γλυκὺς ἦχος (ἀμφ.).

μελοφίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἔνυδρον πυριτικὸν ἅλας τοῦ μαγνησίου.

μελοψίττακος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν ἀναρριχητικῶν τῆς οἰκογ. τῶν ψιττακιδῶν.

μέλπηθρα (τὰ) ἐπ. (κ. μσν. κτ. ἀρχαϊσμόν) ἐπὶ κυνῶν, παίγνιον ἁρπαγῆς κατεσπαραγμένων μελῶν, σαρκῶν· Ἡσ. «μέλπηθρα· σπαράγματα. παίγνια. ἑλκύσματα» : Ἰλ.Ν 233 **μὴ κεῖνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο**, αὐτ.Ρ 255 **Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι**, Θεόδ.Ὑρτ.6,8 **τά τοῦ κόρου λείψανα μέλπηθρα τοῖς σκύμνοις ἐῶσι.**

μελπήτωρ-ορος (ὁ) (μέλπω) μτγν. ποι. ἀοιδός, ψάλτης, τραγουδιστής : Μαν.4,183 **χορικῶν τε μελῶν μελπήτορας ἄνδρας.**

μέλπω (πιθ. μέλος (2)) κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. παρατ. μέλπον (Ἡσίοδ.ἀπ.265), ἀόρ. **ἔμελψα** (Αἰσχ.Ἀγ.245) κ. μτχ. μέσ. ἀορ. **μελψάμενος** (Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,19), μέλλ. **μέλψω** (Εὐρ.Ἀλ.446), κ. μέσ. **μέλψομαι** (Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,521), ἐξυμνῶ τινα ἐν ᾄσματι καὶ χορῷ, ψάλλω, τραγουδῶ· Ἡσ. «μέλπει· ᾄδει. ὑμνεῖ»: Ἰλ.Α 474 **μέλποντες Ἑκάεργον**, Πίνδ.ἀπ.75,11, Εὐρ. Βάκχ.155 **Τμώλου χρυσορόου χλιδᾷ μέλπετε τὸν Διόνυσον βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων**, Ἀριστφ. Θεσμ.989 **ἐγὼ δὲ κώμοις σὲ φιλοχόροισι μέλψω Εὔιον**· || κ. ἀμτβ. : Ἡσίοδ.ἀπ.34, Αἰσχ.Ἀγ.244 **ἐπεὶ πολλάκις πατρὸς κατ' ἀνδρῶνας εὐτραπέζους ἔμελψεν**, Εὐρ.ΙΤ 429, Μηναῖ.3.7 Ὠδ.4 **καταγλαϊζόμενος καὶ μέλπων γηθόμενος**· || κ. μτ. συστ. αἰτ. : Αἰσχ.Ἀγ.1445 **ἡ δέ τοι κύκνου δίκην τὸν ὕστατον μέλψασα θανάσιμον γόον**, Εὐρ.Μήδ. 150, Παπαδ.Χρ.Μηλ 10 **εἷς τῶν δύο φρουρούντων μονομμάτων ἔμελπε κλέφτικον ᾆσμα**· || κ. μτ. δοτ. ὀργάνου : Ἀρχί.ΑΠ 6,195 **ᾧ ποτε καὶ θυμέλῃσι καὶ ἐν πολέμοισιν ἔμελψεν πρόσθε**· || κ. μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Ἡσίοδ.Θ 66 **μέλπονται.. νόμους καὶ ἤθεα κεδνά**, Πίνδ.Π 3,78 **σὺν Πανὶ μέλπονται θαμά**, Εὐρ.Τρῳ.554 **Διὸς κόραν ἐμελπόμαν χοροῖσι**· **2)** μέσ ᾄδω πρὸς λύραν ἢ κιθάραν : Ὀδ.Δ 17 **μετά δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός, φορμίζων**, Ὑμν.Ἑρμ.476 **μέλπεο καὶ κιθάριζε**· || χορεύω καὶ ᾄδω ὡς ἐν χορῷ : Ἰλ.Π 182 **μετὰ μελπομένῃσιν ἐν χορῷ**· || κ. μτ. συστ. αἰτ. : Εὐρ.Ἀνδρ.1039 **μέλποντο δυστάνων τεκέων ἄλοχοι**· || **ὁ Μελπόμενος** ἐπιθ. τοῦ Διονύσου ἐν Ἀθήναις : Παυσ.1,2,5 **Διόνυσον δὲ τοῦτον καλοῦσι Μελπόμενον ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε ἐφ' ὁποίῳ περ Ἀπόλλωνα Μουσηγέτην**· **3)** μτφ. πρὸς τιμὴν τοῦ Ἄρεως χορεύω ἔνοπλος, ὅθ. συνεκδ. μάχομαι πεζῇ : Ἰλ.Η 241 **οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηίῳ μέλπεσθαι Ἄρηι**· **4)** τέρπομαι : Ὑμν. Πᾶν.21 **σὺν δέ σφιν τότε Νύμφαι Ὀρεστιάδες λιγύμολποι φοιτῶσαι πύκα ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ μέλπονται**· **5)** ῥηματ. π. μελπήτωρ.

μελπῳδός-όν Ἡσ. ὁ μέλπων, ᾄδων ᾄσματα, ὁ μελῳδός (διόρθ. μελπῴδιοι).

μελταϊγίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πέτρωμα πυριγενὲς πλουτώνιον.

μελτέμι (τό) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. βόρειος ἢ βορειοδυτικὸς ἄνεμος, πνέων καθ' ὡρισμένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους, οἱ ἐτησίαι : **ἔχουμε μελτέμι σήμερα, - τὸν Αὔγουστο παίρνουν τὰ μελτέμια.**

μελτζάνα (ἡ) δημ. κ. μελιτζάνα τὸ φυτὸν στρύχνος ἡ μελιζάνα.

μελύδριον (τό) ὑποκορ. τοῦ μέλος (1) μικρόν τι μέλος τοῦ σώματος : Μᾶρκ.Αὐρ.7,68 **κἂν τὰ θηρία διασπᾷ τὰ μελύδρια τοῦ περιτεθραμμένου τούτου σώματος**· **2)** ὑποκορ. τοῦ μέλος (2), ᾠδάριον, ᾀσμάτιον, τραγουδάκι : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 883 **μελύδριον εὑροῦσαί τι τῶν Ἰωνικῶν**, Θεόκρ. 7,51 **εἴ τοι ἀρέσκοι τοῦθ' ὅτι πρᾶν ἐν ὄρει τὸ μελύδριον ἐξεπόνασα.**

μελυρίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια ἐντόμων κολεοπτέρων μελυριδῶν.

μελυρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν μελυριδῶν.

μελύς-ιά-ύ δημ. κ. δ.γρ. μελής ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μέλιτος, ὁ μελιτόχρους : **μελὺ φουστάνι.**

μέλω κ. νεώτ. κ. δημ., παρατ. **ἔμελον** κ. ἐπ. μέλον (Ὀδ.Ε 6), μέλλ. **μελήσω** κ. ἐπ. ἀπαρφ. **μελησέμεν** (Ἰλ.Κ 51) κ. μέσ. **μελήσομαι** (Ἱππ.Ἐπιστ.27), ἀόρ. **ἐμέλησα** κ. παθ. **ἐμελήθην** (Σοφ.Αἴ.1184), παρακ. **μεμέληκα** (Πλάτ.Κρατ.428B) κ. ἐπ. **μέμηλα**, δωρ. μτχ. **μεμαλώς** (Πίνδ.Ο 1,89), παθ. **μεμέ-**

λημαι ('Οππ.Κυν 1,436) κ. ἐπ. γ' ἐν. συντετμ. μέμβλεται ('Ησίοδ.Θ 61), ὑπερσυντ. ἐμεμελήκειν (Ξεν.ΚΠ 8,3,25) κ. ἐπ. μεμήλειν ('Οδ.Α 151) κ. παθ. ἐμεμελήμην κ. ποι. μεμελήμην κ. ἐπ. γ' ἐν. συντετμ. μέμβλετο ['Ιλ.Φ 516], ἐν φροντίδι τινὸς εἰμί, προκαλῶ τὴν εἰς ἐμὲ προσοχὴν καὶ μέριμνάν τινος : 'Οδ.Ι 20 **πᾶσι δόλοισιν ἀνθρώποισι μέλω** (διὰ παντοίων δόλων κινῶ τὴν δι' ἐμὲ φροντίδα καὶ προσοχὴν τῶν ἀνθρώπων), αὐτ.Μ 70 **'Αργὼ πᾶσι μέλουσα** Ισχόλ. «πᾶσι τοῖς ἀπὸ τῆς 'Ελλάδος ἐν φροντίδι οὖσα, ἐκ πάσης γὰρ τῆς 'Ελλάδος εἶχεν ἥρωας») ('Αργώ, περὶ ἧς πάντες θέλουσι νὰ ἀκούωσι), Θέογν.245 **μελήσεις ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα,** Πίνδ.ἀπ.155 **Εὐθυμίᾳ μέλων εἴην,** Εὐρ. 'Ανδρ.850 **ἵνα θανοῦσα νερτέροισιν μέλω,** αὐτ. Τρῳ.842,Διόδ.Ζων.ΑΠ 5,121 **μέλων πολλοῖσι καὶ οὐκ ἀδίδακτος ἐρώτων,** Θεμίστ.Λόγ.1,10Α **ἡ μέλουσα ἀγέλη·** ‖ σπαν. ἐν τῇ μτχ. παρακ. : Πίνδ.Ο 1,89 **ἀρεταῖσι μεμαλότας** (ἀμφ.) (μεμέλημαι ταῖς ἀρεταῖς)· ‖ μέσ. ὡς ἐνεργ. : Εὐρ.'Ιππ.60 **"Αρτεμιν ᾇ μελόμεσθα,** 'Αντίφιλ.ΑΠ 10,17 **Φοίβῳ μεμελήμεθα·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. κτ. γ' ἐν. κ. πληθ. πρόσ. μτ. ὀνομαστ. πράγμ., δηλοῦν τὸ ἀντικείμενον τῆς φροντίδος κ. δοτ. προσ., μοὶ εἶναί τι ἀντικείμενον φροντίδος, ἐπιμελείας, φροντίζω, ἔχω τὴ γνοιάση γιὰ κάτι : 'Ιλ.Ε 490 **σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ** (Γαζ.Θ «σοὶ δὲ πάντα διὰ φροντίδος εἶναι προσήκει νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν»), αὐτ.Σ 463 **μή τοι ταῦτα . . μελόντων** (Γαζ.Θ «μή σοι ταῦτα ἐν τῇ σῇ διανοίᾳ διὰ φροντίδος ἔστωσαν»), αὐτ.Ω 152,'Οδ. Α 151 **τοῖσιν . . ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,** 'Ησίοδ. 'Εργ.238 **οἷς ὕβρις μέμηλε κακή,** 'Ηρ.8,19 **ἔλεγε . . κομιδῆς δὲ πέρι τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν,** Αἰσχ. 'Επτ.200 **μέλει γὰρ ἀνδρί .. τἄξωθεν,** Εὐρ.'Ηλ.1342 **τοῖσδε μελήσει γάμος,** 'Αριστφ.'Εκκλ.459 **ἃ τοῖσιν ἀστοῖς ἔμελλεν,** Ξεν.'Απολ.20 **τοῦτο ἴσασιν ἐμοὶ μεμεληκός·** ‖ κ. ἀπροσ. μτ. δοτ. προσ. κ. ἀπαρφ., ἔχοντος ἐνίοτε πρὸ αὐτοῦ τὸ ὥστε : 'Οδ.Π 465 **οὐκ ἐμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι,** Αἰσχ.'Αγ.1250 **τοῖσδ' ἀποκτείνειν μέλει,** Θουκ.1,141 **μέλειν δέ τινι καὶ ἄλλῳ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τι προϊδεῖν,** Ξεν.ΚΠ 6,3,19 **πάνυ γάρ μοι, . ., ἐμέλησεν ὥστε εἰδέναι ὁπόσον κατεῖχον χωρίον·** ‖ ἐνίοτε μτ. δοτ. προσ. κ. ὀνομαστ. κ. ἀπαρφ. : Εὐρ. Ρησ.983 **οὗτος μὲν ἤδη μητρὶ κηδεύειν μέλει·** ‖ σπαν. ἀκολουθεῖ σύνδεσμος ἢ ἄλλο μόριον : 'Ηρ.9,72 **οὐ μέλειν οἱ ὅτι ἀποθνήσκει,** Σοφ.Φιλ. 1121 **καὶ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μέλει, μὴ φιλότητ' ἀπώσῃ,** Λυσ.21,12 καὶ **οὐ τοσοῦτόν μοι μέλει εἴ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι,** Ξεν.ΚΠ 3,2,13 **ὡς δὲ καλῶς ἕξει τὰ ἡμέτερα, ἢν φίλοι γένησθε, ἐμοὶ μελήσει·** ‖ **π.** 'Αττ. τὸ γ' ἐν. συνήθ. ἀπροσ. μτ. γενικ. κ. δοτ. προσ. : Αἰσχ.Χο.946 **ἔμολε δ' ᾧ μέλει κρυπταδίου μάχας δολιόφρων ποινά** (ὅστις φροντίζει περὶ τῆς μάχης), αὐτ.Πρ.938 **ἐμοὶ δ' ἔλασσον Ζηνὸς ἢ μηδὲν μέλει,** Εὐρ.'Ηρακλ.717 **καὶ Ζηνὶ τῶν σῶν, . ., μέλει πόνων,** Πλάτ.Πρωτ.339Β **πάνυ μοι τυγχάνει μεμεληκὸς τοῦ ᾄσματος·** ‖ ὁμ. μτ. δοτ. προσ. κ. γενικ. ἐμπροθ. οἷον **τῆς περί, ὑπέρ.** : Αἰσχ.Χο.780 **μέλει θεοῖσιν ὧνπερ ἂν μέλῃ πέρι,** 'Αριστφ.Λυσ.502 **ὑμῖν δὲ πόθεν περὶ τοῦ πολέμου τῆς τ' εἰρήνης ἐμέλησεν;,** Πλάτ.'Αλκ.2, 150D **οὗτος ᾧ μέλει περὶ σοῦ,** Δημ.526 **εἴπερ ὑπὲρ τοῦ κοινῇ βελτίστου δεῖ μέλειν ὑμῖν·** ‖ κ. ἀπολ. ὁπότε δυνάμεθα νὰ ὑπονοήσωμεν πτῶσίν τινα : Αἰσχ.Πρ.332 **καὶ νῦν ἔασον μηδέ σοι μελησάτω,** 'Αντιφ.1,31 **οἶμαι θεοῖς τοῖς κάτω μέλειν, οἷ ἠδίκηνται·** ‖ συχνὰ μτ. ἀρνήσεως : 'Αριστφ. Βάτρ.655 **οὐδέν μοι μέλει,** αὐτ.Πλ.208 **μή νυν μελέτω σοι μηδέν,** "Αλεξ.178,2 **τῷ δ' οὐδὲν μέλει·** ‖ **δημ.** μτ. αἰτ. κ. μτ. ἀρν. συνήθ. : παροιμ. **μὴ σὲ μέλῃ, μὴ ρωτᾷς νὰ ζήσῃς χίλια χρόνια,** - **ἐσένα νὰ μὴ σὲ μέλῃ** (νὰ μὴν ἀναμιγνύησαι εἰς ξένας ὑποθέσεις)· κ. ἄνευ ἀρνήσ. : παροιμ. **ἀπὸ πίττα ποὺ δὲν τρῶς, τί σὲ μέλει, κι ἂν καῇ·** ‖ π. 'Αττ. ὁμ. ἐν περιφρ. **μέλον ἐστί** : Σοφ.ΟΚ 653 **ἀλλὰ τοῖσδ' ἔσται μέλον·** ‖ κ. τὸ οὐδ. μτχ. ἐν χρ. ἀπολ. : 'Αριστφ.Σφ.1288 **οὐδὲν ἄρ' ἐμοῦ μέλον** (οὐδόλως ἐσκέφθησαν περὶ ἐμοῦ), Πλάτ.Φαῖδρ.235Α **οὐδὲν αὐτῷ μέλον τοῦ τοιούτου,** αὐτ.Γοργ.501Β **οὔτε σκοπούμεναι οὔτε μέλον αὐταῖς ἄλλο ἢ χαρίζεσθαι μόνον·** ‖ ὁμ. τὸ μέσ. ὡς ἐνεργ. : 'Ιλ.Α 523 **ἐμοὶ δὲ ταῦτα μελήσεται,** αὐτ.Τ 343 **ἦ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' 'Αχιλλεύς** (ἀντὶ μέλει), 'Οδ.Κ 505 **μή τι ἡγεμόνος γε ποθὴ μελέσθω** (νὰ μὴ γνοιάζεσαι, νὰ μὴ σκοτίζεσαι γιὰ κυβερνήτη), αὐτ.Χ 12 **φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ μέμβλετο,** Αἰσχ.Εὐμ.61 **τἀντεῦθεν . . αὐτῷ μελέσθω Λοξίᾳ,** Σοφ.'Ηλ.1436,Εὐρ.Φοίν.759 **γάμους . . σοὶ χρὴ μέλεσθαι·** κ. ἐν μτχ. : αὐτ.Φοίν.1302 **ἰαχὰν μελομέναν νεκροῖς·** κ. σπαν. ἀπροσ. : Σοφ.'Ηλ.74 **τὸ σὸν μελέσθω βάντι φρουρῆσαι χρέος,** Θεόκρ.1,53 **μέλεται δέ οἱ οὔτε τι πήρας οὔτε φυτῶν τοσσῆνον,** Χρησμ.π.Λουκ.'Αλέξ.25 **οὐ γὰρ ἐμοὶ κτεάνων μέλεται ἄγαν·** **3)** μτγν. μτ. γενικ. κ. κτ. ἐνεστ., π.'Ομ. κτ. μτχ. παρακ., ἔχω μέριμναν, ἔχω ἐνδιαφέρον περί τινος, διά τινα ἢ διά τι : 'Ιλ.Ε 708 **μέγα πλούτοιο μεμηλὼς** Ισχόλ. «μεμεληκώς, ἐπιμέλειαν ἔχων»), αὐτ.Ν 297 **μέγα πτολέμοιο μεμηλώς,** Αἰσχ.'Αγ.370 **οὐκ ἔφα τις θεοὺς βροτῶν ἀξιοῦσθαι μέλειν,** Σοφ.Αἴ.689· ‖ μτγν. κ. μτ. δοτ.:'Αρχίμελ.ΑΠ 10,10 **μέλω κόρτοις,** Πλούτ. Σύλ.7 καὶ **θεοῖς ἧττον ἢ μᾶλλον τῶν προτέρων μέλοντες·** ‖ σπαν. κ. μτ. αἰτ. : "Υμν.'Ερμ.437 **πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας** (ἀντὶ μέμηδας)· ‖ κ. ἀπολ. : Αἰσχ.'Επτ.287 **μέλει φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ·** **4)** μέσ. μτ. γενικ. πρόγμ. προνοῶ περί τινος, προσέχω εἴς τι, διά τι, ἔχω τὸ νοῦ μου γιὰ ἢ σὲ κάτι : Αἰσχ.'Επτ.177 **μέλεσθέ θ' ἱερῶν δημίων,** Σοφ.ΟΤ 1466,Εὐρ.'Ιππ. 109 **παρελθόντες δόμους σίτων μέλεσθε,** 'Οππ. 'Αλ.4,101 **μεμελημένοι ἀέθλων·** ‖ κ. μτ. δοτ. : Καλλ.Αἴτ.3,1,76 **ἐτητυμίῃ μεμελημένος,** Κόϊντ.4,500 **ἱππασίῃ μεμελημένον ἦτορ·** ‖ κ. μτ. αἰτ.: 'Ανακρεόντ.53,2 **μέλομαι ῥόδον** (πιθ. ἀντὶ μέλπομαι)· ‖ κ. ἐμπροθ. : 'Απολλ.Ρ 3,1172 **ἐμέλοντο περὶ σφίσιν,** Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,221 **οἱ δ' οὐκ ἀμφ' αἰγῶν μεμελημένοι·** ‖ κ. μτ. ἀπαρμφ. : 'Ανακρ.65 **μέλομαι . . ἀείδειν,** Αἰσχ.'Ικ.367 **ξυνῇ μελέσθω λαὸς ἐκπονεῖν ἄκη·** ‖ κ. παθ. : Σοφ.Αἴ.1184 **ἔς τ' ἐγὼ μολὼν τάφου μεληθῶ τῷδε;·** **5)** ρηματ. π. μελητέον, μελητός, μέλημα, μέλησις, μελητήριον, μελητικός, μελέτωρ.

μελῴδημα-ατος (τὸ) (μελῳδῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. μέλος, ᾆσμα, ψαλμῳδία, τραγούδι : Πλούτ.'Ηθ. 1145Α,Εὐφραίμ Σύρ.π.Φῶτ.Βιβλ.245,29,Βί.'Αγ.Βαρθολομαίου τοῦ Νεωτ.π.Θησ.Στεφ.ἐν λ. **μαρτυροῦσι γὰρ αὐτῶν τὰ πάνσοφα μελῳδήματα,** Χριστόπ. 'Αλέξανδρος 5,24 **πῶς δὲν ἤρθατε μὲ τὸν 'Απόλλωνά σας, . . στὰ μελῳδήματά σας.**

μελώδης-ους-ες (μέλος (ΙΙ)) γλωσσ. ὁ **ἔχων πολλὰ μέλη,** μέρη, μόρια.

μελῳδητικός-ή-όν ὁ πρὸς μελῳδίαν ἐπιτήδειος, ὁ μελῳδικός : Θεόφρ.ἀπ.89,1 **μελῳδητικὸν κίνημα.**

μελῳδητός-ή-όν (μελῳδῶ) μτγν. κ. μσν. ὁ ὃν δύναταί τις νὰ μελῳδήσῃ, νὰ ψάλλῃ μὲ μελῳδίαν, ὁ εὔχρηστος ἐν τῇ μελῳδίᾳ : Πλούτ.'Ηθ.389F **ἄλλο δὲ οὐδὲν . . ἐν φωναῖς χωρίον ὀξύτητι καὶ βαρύτητι περατούμενον μελῳδητόν ἐστι,** Βρυέν Μ 'Αρμον.387.

μελῳδία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ μετὰ μέλους ψαλμῳδία, ἡ ἁρμονία καὶ ὁ ρυθμὸς μεθ' οὗ ψάλλεται τὸ ποίημα : Εὐρ.Ρησ.923 **ὅτ' ἤλθομεν Μου-**

σαι μεγιστην εις ἔριν **μελῳδίας δεινῷ σοφιστῇ Θρῃκί'** **2)** ᾠδή, ᾆσμα χορικόν : 'Αριστφ.άπ.231Β συνεπολεις (Εὐριπίδη) . . **τὴν μελῳδίαν**, Πλάτ.Νόμ. 935Ε **ποιητῇ κωμῳδίας ἤ τινος ἰάμβων ἢ Μουσῶν μελῳδίας'** **3)** ἡ μουσική : Φιλόδ.Μουσ. 12Κ' **4)** μτφ. νανούρισμα : Πλάτ.Νόμ.790Ε **ἡνίκα ἂν βουληθῶσι κατακοιμίζειν τὰ δυσυπνοῦντα τῶν παιδίων αἱ μητέρες, οὐχ ἡσυχίαν αὐτοῖς προσφέρουσιν καὶ οὐ σιγήν, ἀλλά τινα μελῳδίαν'** **5)** νεώτ. λόγος προκαλῶν εὐάρεστον συναίσθημα ἐκ τῆς ἀπαγγελίας του, ἡ ρυθμικὴ ἀπαγγελία : **ὁ λόγος του εἶναι μελῳδία' ὅταν σοῦ ὁμιλῇ, νομίζεις ὅτι κελαδεῖ.**

μελῳδικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς μελῳδίαν, ὁ πλήρης μελῳδίας, ὁ μετὰ μελῳδίας : 'Αριστείδ.Κ 2,10 **διὰ πειθοῦς μελῳδικῆς**, 'Ιω. Κλίμ.893Α **μελῳδικὸν ᾆσμα**, 'Ερωτόκρ.Ι,1209 **κι ἂν κι ἡ φωνή ντου 'ναι γλυκιά, μελῳδικὴ ἡ λαλιά του**, - **μελῳδικὴ πρόοδος**.

μελῳδικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. μετὰ μελῳδίας : Νεκτάρ.1821Α.

μελῳδός-όν (μέλος (2)) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ᾄδων, ψάλλων ᾄσματα μετὰ μέλους, τραγουδιστής : Εὐρ.ΙΤ 1104 **ἔνθα κύκνος μελῳδὸς Μούσας θεραπεύει**, Λουκ.'Αλκ.8 **ὦ ὄρνι θρήνων μελῳδέ'** ‖ ὡς οὐσ. ὁ μελοποιός, ὁ λυρικὸς ποιητής : Εὐρ.Ρῆσ. 351 **τὰς μελῳδοῦ Μούσας**, Πλάτ.Νόμ.723D **τῷ τε ῥήτορι καὶ τῷ μελῳδῷ καὶ τῷ νομοθέτῃ**, Τζέτζ.Χιλ.10,53 **ὁ μελῳδὸς τοῦτο φησὶν εἰς τὴν 'Ηρωδιάδα**, - **'Ρωμανὸς ὁ μελῳδός'** **2)** ὁ μελῳδικός, ὁ τῆς μελῳδίας : Εὐρ.ΙΑ 1045 **μελῳδοῖς Θέτιν ἀχήμασι . . τι κλέουσαι**, Σώπ.π.'Αθήν.3,86Α **ἀκοάς μελῳδὸς ἦχος εἰς ἐμὰς ἔβη**.

μελῳδῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. ᾄδω μελῳδικῶς, ψάλλω, τραγουδῶ : 'Αριστφ.'Όρν.226 **οὔποψ μελῳδεῖν αὖ παρασκευάζεται**, αὐτ.Θεσμ.99, 'Απολλδ. 1,9,25,1 **'Ορφεὺς τὴν ἐναντίαν μοῦσαν μελῳδῶν** ‖ κ. παθ. ψάλλομαι, ψαλμῳδοῦμαι : Πλάτ.Νόμ. 655D **τὰ ῥηθέντα ἢ μελῳδηθέντα**, Χαμαιλ.π.'Αθήν. 14.620C **μελῳδηθῆναί φησιν οὐ μόνον τὰ 'Ομήρου ἀλλὰ καὶ τὰ 'Ησιόδου καὶ 'Αρχιλόχου'** πρβλ. Πλούτ.'Ηθ.1019Α **τὰ μελῳδούμενα διαστήματα** (τὰ κατὰ τὴν ᾠδὴν ἐν χρήσει ὄντα)' **2)** ρηματ. π. μελῴδημα, μελῳδητός, μελῳδητικός.

μέλωμα-ατος (τὸ) (μελώνω) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μελώνω βλ.λ.

μέλων 'Ησ. «ἀρέσκων».

μελώνω (μέλι) δημ., ἀόρ. **(ἐ)μέλωσα**, μτχ. παθ. παρακ. **μελωμένος**, ἀλείφω τι διὰ μέλιτος, ἐμβαπτίζω, βουτῶ εἰς τὸ **μέλι** : **μέλωσε τοὺς λουκουμάδες'** **2)** ἀμτβ. γίνομαι ἡμίπηκτος ὡς τὸ μέλι: **μέλωσε τὸ αὐγό'** **3)** μέσ. κ. παθ. ἐν μτχ. παθ. παρακ. ὁ **μελωμένος-η-ο** ὁ πλήρης μέλιτος' ‖ κ. μτφ. ὁ ἡδύς, ὁ γλυκὺς ὡς μέλι, ὁ μελένιος : **λόγια μελωμένα'** **4)** ρηματ. π. μέλωμα.

μέμαα ἐπ. παρακ. κ. **μέμονα** βλ.λ.

μεμαθημένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μανθάνω) ἐπίρρ. μτγν. **διὰ μαθήσεως**, ἀντίθ. **ἐμφύτως** : Φιλ.άπ.70Η.

μεμαίκυλον (τὸ) κ. **μιμαίκυλον** βλ.λ.

μεμαῖνα 'Ησ. «ἀληλιμμένα».

μεμακρυσμένως (ἐκ της μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μακρύνω) ἐπίρρ. **ἐκτεταμένως**, εἰς μακρὰν ἀπόστασιν : Ρήτ.3,564 **εἰ μεμακρυσμένως ἀπήγγειλε**.

μεμακώς-υῖα-ός μτχ. παρακ. ἀντὶ **μεμηκώς** τοῦ μηκῶμαι βλ.λ.' 'Ησ. «μεμακυῖα' βληχωμένη, φωνοῦσα, βοῶσα».

μεμαλισμένους 'Ησ. «μεμαλαγμένους ἢ παραφρονοῦντας, μαινομένους».

μεμαλώς-υῖα-ός μτχ. παρακ. ἀντὶ μεμηλὼς τοῦ μέλω βλ.λ. : Πίνδ.Ο 1,89

μεμάποιεν ἐπ. γ' πληθ. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ μάρπτω βλ.λ. : 'Ησίοδ.Α 252.

μέμαρπα παρακ. τοῦ μάρπτω βλ.λ.

μέμαρπον ἐπ. ἀορ. β' μτ. ἀναδιπλ. τοῦ μάρπτω : 'Ησίοδ.Α 245.

μέμαρται γ' ἐν. παρακ. ἀντὶ εἵμαρται τοῦ **μείρομαι** βλ.λ.

μέμασαν γ' πληθ. ὑπερσυντ. μέμονα βλ.λ.

μέματον δυϊκὸς παρακ. ὁριστ. τοῦ ἀχρ. **μάω**, μέμονα βλ.λ.

μεμβλάσαι 'Ησ. «συνδῆσαι».

μέμβλεται ἐπ. γ' ἐν. παθ. παρακ. **ἀντὶ** μεμέληται τοῦ μέλω· βλ.λ.

μέμβλετο ἐπ. γ' **ἐν. παθ.** ὑπερσυντ. **ἀντὶ** ἐμεμέλητο, τοῦ **μέλω** βλ.λ.

μέμβλωκα ἐπ. παρακ. **τοῦ βλώσκω βλ.λ.**

μεμβλώντων 'Ησ. «παρατυχόντων».

μεμβράδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μεμβρὰς **βλ.λ.**: 'Αλέξ.Τραλλ.Πυρ.7 (δ.γρ. μεμβρίδια).

μεμβραδοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν μεμβράδας : Νικοφ.19.

μεμβραϊνάριος-α-ον πάπ. ὁ κατασκευαστὴς μεμβρανῶν βλ.λ.

μεμβράϊνος-η-ον πάπ. **ὁ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεμβράναν : **τὸ τεχνικὸν μεμβραῖνον διὰ Πικαοῦ**.

μεμβρακίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. ἐντόμων ἡμιπτέρων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ὁμοπτέρων**.

μεμβράνα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δ. γρ. **μεμβράνα** δέρμα λεπτὸν κατειργασμένον, χρησιμεῦον ὡς ὁ χάρτης εἰς γραφὴν **ἐπ'** αὐτοῦ, ἡ περγαμηνή : ΚΔ Τιμ.2,4,13 **ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας'** **2)** λεπτὸν **δέρμα** χρησιμεῦον εἰς τὴν κατασκευὴν τυμπάνων, κυμβάλων, εἰς τὴν βιβλιοδεσίαν κτλ.' **3)** γεν. λεπτὸν δέρμα, ὑμήν : ἡ **μεμβράνα τοῦ ὠτὸς** (ὁ ὑμὴν τοῦ τυμπάνου τοῦ ὠτός, ὁ ἀποφράσσων τὸν πυθμένα τοῦ ἔξω ἀκουστικοῦ πόρου)' **4)** νεώτ. φυσ. **στερεὸν ἔλασμα** λίαν λεπτοῦ πάχους, εὐαίσθητον εἰς τὰς ἠχητικὰς παλμικὰς κινήσεις, χρησιμοποιούμενον εἰς τὰ τηλέφωνα, τοὺς φωνογράφους κττ.

μεμβράνιον (τὸ) νεώτ. τὸ λεπτότατον ἐξωτερικὸν στρῶμα τῆς μεμβράνης τῶν κυττάρων.

μέμβρανον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ἡ **μεμβράνα, ἡ** περγαμηνή : 'Ιω.Λυδ.Μην.ΙΙ,14, Νίκ.Βυζ.769Β.

μεμβρανώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος **πρὸς** ἢ ὁ ἀποτελούμενος **ἐκ** μεμβράνης, ὁ ὑμενώδης.

μέμβραξ-ακος (ὁ) μτγν. εἶδος τέττιγος : Αἰλ. ΖΙ 10,14,1 **γένη δὲ ἄρα καὶ τεττίγων οὐκ ὀλίγα ἦν . . ὁ μὲν γὰρ τέφρας ἐκ τῆς χρόας ὀνομάζεται, ὁ δὲ ἄρα μέμβραξ**.

μεμβράς-άδος (ἡ) εἶδος **μικροῦ** ἐντελοῦς ἰχθύος, χαφί, σαρδούνι : 'Αριστφ.Σφ.493 **ἣν μὲν ὠνῆται ὀρφώς, μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ**, 'Αντιφάν.π. 'Αθήν.287F **ὃς τοῖσι τετραδισταῖς παρέθηκεν ἑστιῶν πρώην λέκιθον καὶ μεμβράδας καὶ στέμφυλα'** πρβλ. βεμβράς.

μεμβράφυα (ἡ) εἶδος μικροῦ ἰχθύος, **μεταξὺ** μεμβράδος καὶ ἀφύης, εἶδος **σαρδέλλας** : 'Αριστώνυμ.2 **ὅ γέ τοι Σικελὸς ταῖς μεμβραφύαις προσέοικεν ὁ καρκινοβάτης**.

μεμβρίδιον (τὸ) δ.γρ. τοῦ **μεμβράδιον βλ.λ.**

μεμελανωμένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μελανοῦμαι) ἐπίρρ. μτγν. **κατὰ τρόπον σκοτεινόν** : **Φιλόπ.'Ιω.'Υπομν.ΖΙ 196,12.**

μεμελετηκότως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ **παρακ. τοῦ μελετῶ βλ.λ.**) ἐπίρρ. διὰ **μελέτης**, μὲ ἄσκησιν : **Ξεν.** 'Ιππαρχ.7,14 (ἀμφ.γρ.), Πολυδ.1,157.

μεμελετημένως (ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. **τοῦ** μελετῶ) ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. **μετὰ μελέτης** : **Πλούτ.** Πομπ 68 **ὥσπερ χορὸς . . μεμελετημένως εἰς τάξιν καὶ πράως καθίστατο**, Τζέτζ.Χιλ.10,365 **εἰ ἐν βιβλίων γράφομεν ἢ μεμελετημένως**.

μεμελημένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μέλω) ἐπίρρ. ἐπιμελῶς, μετὰ φροντίδος : Πλάτ. Πρωτ.344Β **πάνυ γὰρ χαριέντως καὶ μεμελημένως ἔχει.**
μεμελλημένως (ἐκ τῆς μτχ.παθ. παρακ.τοῦ μέλλω) ἐπίρρ. μτγ. μετὰ δισταγμοῦ : Ἰώσ.Π| 6,1,3.
μεμένηκα παρακ. τοῦ μένω βλ.λ.
μεμερημένος-η-ον (μείρομαι) μτγν. ὁ λαβών, ὁ ἐπιτυχών : Ἐπιφάν.1,957Α.
μεμεριμνημένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μεριμνῶ) μσν. μετὰ μερίμνης, πεφροντισμένως : Θεοφύλ.Βουλγ.3,499Α **ἀναζητῆσαι τὸν κινάμωνα μεμεριμνημένως.**
μεμερισμένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μερίζω) ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κεχωρισμένως, χωριστά : Δαμάσκ.'Αρχ.28· ‖ διῃρημένως κατὰ μέρη : 'Αέτ.12,2, Φιλόπ. Ἰω. Ὑπομν. Φυσ.517,11· **2)** κτ. διαστήματα: Φιλούμ.π.'Ορειβ.Σύνοφ.9,21,1.
μεμετιμένος-η-ον Ιων. μτχ. παθ. παρακ. ἀντὶ μεθειμένος, τοῦ μεθίημι βλ.λ. : Ἡρ.5,108.
μεμετρέαται Ιων. γ' πληθ. παθ. παρακ. ἀντὶ μεμέτρηνται τοῦ μετρῶ βλ.λ. : Ἡρ.4,86 **Πόντος οὗτος καὶ Βόσπορός τε καὶ Ἑλλήσποντος οὕτω τέ** μοι μεμετρέαται.
μεμετρημένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μετρῶ) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ ὡρισμένον τι μέτρον, μὲ μέτρον, μετρημένα : Λουκ.'Ὀρχ.67 **καὶ ἅπαντα ταῦτα μεμετρημένως,** Ἰω.Χρυσ.3,649,25.
μέμηκα παρακ. τοῦ μηκῶμαι βλ.λ.
μεμηκυσμένως (ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μηκύνω) ἐπίρρ. μσν. ἐπὶ λόγου, ἐκτεταμένως, διεξοδικῶς : Μιχ.'Ακομ.2,142,2.
μεμηκώς-υῖα-ός μτχ. παρακ. τοῦ μηκῶμαι βλ.λ. : Ἰλ.Κ 362 **ὁ δέ τε προθέῃσι μεμηκώς.**
μέμηλε ἐπ. γ' ἑν. παρακ. ἀντὶ μεμέληκε τοῦ μέλω βλ.λ.
μεμήλει ἐπ. γ' ἑν. ὑπερσυντ. ἀντὶ ἐμεμελήκει τοῦ μέλω βλ.λ.
μεμήλωνται Ἡσ. «βεβαμμένοι εἰσίν. Μήλωθρα γὰρ τὰ βάμματα».
μεμηλώς-υῖα-ός ἐπ. μτχ. παρακ. ἀντὶ μεμεληκὼς τοῦ μέλω βλ.λ., δωρ. μεμαλώς.
μέμηνα παρακ. τοῦ μαίνομαι βλ.λ.
μεμηνιμένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μηνίω) ἐπίρρ. μετ' ὀργῆς, ὠργισμένως, μὲ θυμόν : Πλάτ.'Ἐπιστ.319Β **σὺ δὲ καὶ μάλα ἀπεκρίνω μεμηνιμένως καὶ ὑβριστικῶς εἰς ἐμέ.**
μεμηνότως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ἐνεργ. παρακ. τοῦ μαίνομαι) ἐπίρρ. μανιωδῶς, μὲ μανιακὸν τρόπον : Ἰώσ.ΑΙ 16,7,3, Γρηγ. ἐν 'Αν.Βοσσσ.5,460 **τοῖς ὠμοτάτοις θηρίοις μεμηνότως διήρπασται.**
μεμηχανημένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μηχανῶμαι) ἐπίρρ. διὰ στρατηγήματος, πανούργως, δολίως : Εὐρ.Ἴων 809 **μεμηχανημένως ὑβριζόμεσθα.**
μεμιασμένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μιαίνω) ἐπίρρ. σχόλ. βδελυρῶς : Σχόλ.Σοφ. 'Αντ.1092.
μεμιγμένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μείγνυμι) ἐπίρρ. φύρδην μίγδην, ἄνω κάτω, ἀνακατωμένα, ἀνάκατα, ἀντίθ. ἁπλῶς : 'Αριστλ.Αἰσθ. 442a,2, αὐτ.ΖΙ 616a,16 (ἀντίθ. χωρὶς ἕκαστον).
μεμισημένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μισῶ) ἐπίρρ. σχόλ. κατὰ τρόπον μισητόν, μετὰ μίσους : Σχόλ.Ἰσοκρ.3,1.
μέμνεο προστ. τοῦ μιμνήσκω βλ.λ.
μεμνέῳτο εὐκτ. παρακ. τοῦ μιμνήσκομαι βλ.λ.
μεμνόνειος-ον κ. μεμνόνιος ὁ τοῦ Μέμνονος, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μέμνονα : Ἡρ.5,53 **τὰ βασιλήϊα τὰ Μεμνόνια,** αὐτ.5,54 **Μεμνόνιον ἄστυ,** Στράβ.17,1,42 **καὶ ὁ λαβύρινθος Μεμνόνιον ἂν εἴη·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ Μεμνόν(ε)ιον ναὸς τοῦ Μέμνονος ἐν Αἰγύπτῳ : Στράβ. 17,1,46 **καὶ ἐν τῇ περαίᾳ ὅπου τὸ Μεμνόνιον·** **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μέμνονα βλ.λ.3), ἤτοι τὸν ὄνον, ὅθ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ μεμνόνεια** (κτ. παράλ. τοῦ οὐσ. κρέα) τὰ ὄνεια κρέατα· Ἡσ.· ‖ κ. συνεκδ. ἡ ἀγορά, ὅπου ἐπωλοῦντο τὰ κρέατα ταῦτα : Πολυδ.9,48.
μέμνων-ονος (ὁ) (μένω) ὁ σταθερός, ὁ ἀποφασιστικός· ‖ κ. ὡς κύριον ὄνομα Μέμνων ὁ υἱὸς τῆς Ἠοῦς καὶ τοῦ Τιθωνοῦ : 'Οδ.Δ 188, αὐτ.Λ 522, Ἡσιοδ.Θ 984· ‖ τὸ ἐν Θήβαις ἄγαλμά του, ὅπερ **ἐλέγετο ὅτι ἐξέφερε** μουσικοὺς φθόγγους, ὅτε **ἐφωτίζετο ὑπὸ τοῦ** ἀνατέλλοντος ἡλίου : Στράβ. 17,1,46, Λουκ.Τοξ.27· **2)** μέλαν τι πτηνὸν τῆς Ἀνατολῆς ὀνομασθὲν οὕτως ἐκ τοῦ Μέμνονος : ΑἰλΖΙ 5,1, Κοϊντ.2,647· **3)** ὡς προσηγ. ὄνομα τοῦ ὄνου **ἐν Ἀθήναις διὰ τὴν ὑπομονητικὴν αὐτοῦ** φύσιν· Ἡσ.
μεμοιραμένως (μοιρῶ) ἐπίρρ. σχόλ. διὰ κλήρου, κατὰ τύχην : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 1,973 **μεμόρητο· ἐκεκλήρωτο, ὑπὸ τῆς τύχης μεμοιραμένως εἶχε.**
μεμολυσμένως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μολύνομαι) ἐπίρρ. κατὰ τρόπον μεμολυσμένον : Γαλ.9,897.
μέμονα (μένος, μαίνομαι) ποι. κ. Ιων., παρακ. ἐν χρ. ὡς ἐνεστ.· α' πρόσ. **μέμονα,** β' πρόσ. μέμονας, γ' πρόσ. **μέμονε, μέμονεν,** δυϊκ. **μέματον,** α' πληθ. **μέμαμεν,** β' πληθ. **μέματε,** γ' πληθ. μεμάασι, προστ. γ' ἑν. **μεμάτω,** ἀπαρφ. μεμονέναι, **μεμάμεν,** ὑπερσ. γ' ἑν. μεμόνει, γ' πληθ. **μέμασαν,** μτχ. παρακ. **μεμαώς, μεμαῶτος, μεμαῶτες,** ἀλλὰ κ. **μεμαότες, μεμαότε,** θηλ. **μεμαυῖα·** συνήθ. μτ. ἀπαρφ. ἐνεστ. ἐπιθυμῶ σφόδρα, ποθῶ, ὅθ. μετὰ πόθου, ζήλου προσπαθῶ, ἐπιδιώκω νά . . : Ἰλ.Σ 156 **λάβε φαίδιμος Ἕκτωρ ἑλκέμεναι** μεμαώς, αὐτ.176 **μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ ἑλκέμεναι μέμονεν,** αὐτ.I 641, 'Οδ.Υ 15 **μέμονέν τε** μάχεσθαι, αὐτ.Δ 351, αὐτ.Ρ 520· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. ἀορ.: Ἰλ.Υ 165 **ὅν τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι** μεμάασιν, αὐτ.Δ 40 **μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι,** αὐτ. I 532, **αὐτ.Φ 65,** Πινδ.Ν 1,43 **ἀμφελίξασθαι μεμαῶτες·** ‖ ἐνίοτε τὸ ἀπαρφ. παραλείπεται ὡς νοούμενον : Ἰλ.Κ 236 **τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃσθα, . . ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί** (ἐνν. **ἕταροί** σοι γενέσθαι)· **2)** ἀπολ. προθυμοῦμαι, ὁρμὴν ἔχω πρός τι : Εὐρ.ΙΑ 1495 **ἵνα τε δόρατα μέμονα δάϊα·** ‖ συνήθ. κτ. μτχ. μετὰ ζήλου, μεθ' ὁρμῆς, μετὰ λύσσης, ἐνθέρμως, διακαῶς : Ἰλ.Κ 339 **βῆ μεμαώς,** αὐτ.Λ 239, αὐτ.Φ 174 **ἄλτ' ἐπί οἱ μεμαώς,** 'Οδ.Ρ 286 **γαστέρα δ' οὔ πως ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν, οὐλομένην,** Θεόκρ.21,42 **εἶδον ἐμαυτὸν ἐν πέτρᾳ** μεμαῶτα (ἐπὶ ἁλιέως μετὰ ζήλου, πεισματικὰ εἰς τὸν βράχον καθήμενον)· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. ὀργαν. : Ἰλ.Β 818 **πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσιν·** ‖ ὁμ.μτ.ἐπιρρ. κατευθύνσεως σωματικῶν ὁρμῶν, ὁρμητικῶς κατευθύνομαί που : Ἰλ.Θ 413 **πῇ μέματον,** αὐτ.Ξ 298, αὐτ.Λ 615 **πρόσσω μεμαυῖαι,** αὐτ.Ν 137 **ἀντικρὺ μεμαώς·** **3)** ἔχω διάθεσιν, τάσιν σταθερὰν πρός τι, τείνω, ῥέπω πρός τι, ὅθ. κ.προτίθεμαι, σκέπτομαι νά.., ἔχω στὸ νοῦ μου, συνήθ. μτ. ἀπαρφ. ἐνεστ. : Ἰλ.Μ 304 **οὔ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι,** αὐτ I 247, αὐτ.Ω 657 **ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα δῖον,** αὐτ.Υ 384, 'Οδ.Ε 375 **αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε χεῖρε πετάσσας, νηχέμεναι μεμαώς** (ἔχοντας σκοπὸ νὰ κολυμβήσῃ)· ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. ἀορ. : Ἰλ.Ν 307 **πῇ τ' ἂρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον,** αὐτ.Κ 433 **εἰ . . μέματον καταδῦναι ὅμιλον·** ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. μέλλ. μτ. τῆς ἐννοίας τῆς προσδοκίας, ἀναμονῆς, ἐλπίδος : Ἰλ.Υ 481 **πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας, κύον ἀδεές, ἀντί' ἐμεῖο στήσεσθαι,** αὐτ.Η 36, αὐτ.Ξ 88 **οὕτω δὴ μέμονας**

Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν καλλείφειν, Ὀδ.Ο 521 **μέμονέν τε μάλιστα μητέρ' ἐμὴν γαμέειν καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἕξειν,** αὐτ.Ω 395 **σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες· 4)** μτ. συστ. ἀντικ. σκέπτομαι, διανοοῦμαι, κρίνω : Ἰλ.Φ 315 **μέμονεν δ' ὅ γε ἶσα θεοῖσι·** ‖ ὁμ. ἀπολ. κρίνω, διαλογίζομαι : Ἰλ.Π 435 **διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε,** Εὐρ.ΙΤ 655 **δίδυμα μέμονε φρήν·** ‖ μτ. γενικ. διὰ τῆς σκέψεως ὑπολογίζω, ἐκτιμῶ : Ἰλ.Ν 197 **μεμαότε θούριδος ἀλκῆς,** αὐτ.Ρ 181, αὐτ.Υ 256 **ἀλκῆς δ' οὔ μ' ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις μεμαῶτα**

μεμονωμένως ἐπίρρ. **κ.** νεώτ. **κατὰ μόνας :** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.14.

μεμορημένος μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μείρομαι βλ.λ.· **2)** Ἡσ. «ἠσκημένος, πεπονημένος» : Κλήμ. Ἀλ.1,389Β.

μεμόρηται παρακ. τοῦ μείρομαι βλ.λ.

μεμορμένος μεμορημένος βλ.λ.1).

μεμοριάλιος (ὁ) (λατ.) μσν. **ὁ ὑπομνηματιστής :** Ἐπιφάν.2,376C, Νεῖλ.120D.

μεμόριον (τὸ) (λατ.) πάπ. μνημεῖον **εἰς** ἀνάμνησίν τινος.

μεμορίτης (ὁ) μσν. **ὁ** ἔχων **τὴν φύλαξιν** ἢ τὴν φροντίδα τοῦ μεμορίου : Σύνοδ.Χαλκ.1412Α, αὐτ.1409D.

μεμορυχμένα Ἡσ. «μυσαρά»· βλ. κ. μορύσσω.

μεμόσει Ἡσ. «μολύνει».

μεμουνωμένος-η-ον Ἰων. **μτχ.** παθ. παρακ. τοῦ μονόω.

μεμπτικός-ή-όν μτγν. ὁ **ἔχων** τάσιν πρὸς μέμφιν, ὁ μέμφιν ἐκφράζων : Σχόλ.εἰς Ἀριστφ.Ἀχ.1082.

μεμπτικῶς μσν. ἐπίρρ. κατὰ τρόπον μεμπτικόν, διὰ μέμφεως : Τζέτζ.Χιλ.4,471.

μεμπτός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἄξιος μομφῆς : Εὐρ.Ἑλ.462 **τί δὴ τὸ Νείλου μεμπτόν ἐστι γένος;,** Θουκ.2,61 **ὁ φυγὼν τὸν κίνδυνον τοῦ ὑποστάντος μεμπτότερος,** Φιλόδ.Οἰκ.70· ‖ συνήθ. μτ. ἀρνήσεως : Πίνδ.ἀπ.220 **τῶν γὰρ οὔτε τι μεμπτὸν οὔτε μεταλλακτόν,** Σοφ.ΟΚ 1036 **οὐδὲν σὺ μεμπτὸν ἐνθάδ' ὢν ἐρεῖς ἐμοί,** Θουκ.3,57 **ἐπαινούμενοι δὲ περὶ οὐδ' ἡμῶν μεμπτῶν· 2)** ἀξιοκαταφρόνητος, εὐκαταφρόνητος : Ἡρ.7,48 **κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ τὸ πλῆθός ἐστι,** Θουκ.6,13 **οἶσπερ νῦν ὅροις χρωμένους πρὸς ἡμᾶς, οὐ μεμπτοῖς,** Πλάτ.Θεαίτ.187C **καίτοι οὐκ ἂν εἴη μεμπτὸς μισθὸς ὁ τοιοῦτος· 3)** ἐν ἐνεργ. σημ. ὁ μεμφόμενός τινα, ὁ ἐπιρρίπτων μομφὴν ἐπί τινος : Σοφ.Τρ.446 **ὥστ' εἴ τι τὠμῷ τἀνδρὶ τῇδε τῇ νόσῳ ληφθέντι μεμπτός εἰμί, κάρτα μαίνομαι.**

μεμπτῶς ἐπίρρ. **κατὰ τρόπον** ἀξιόμεμπτον, ἀξίως μομφῆς : Πλούτ.Κλεομ.28 **οὐδὲ τῶν ξένων μεμπτῶς μαχεσαμένων.**

μεμυδότος Ἡσ. «ῥέοντος».

μέμυκα παρακ. τοῦ μυκῶμαι **καὶ μύω.**

μεμύκωται Ἡσ. «πεπύκνωται».

μεμύλληκε Ἡσ. «διέστραπται, συνέστραπται».

μέμφειρα (ἡ) μέμψις : Τελεκλ.62 π. **Φωτίῳ** «μέμφειραν, τὴν μέμψιν, Τηλεκλείδης».

μεμφητός-ή-όν πάπ. μεμπτός.

μεμφίδες Ἡσ. «αἱ τῶν πτηνῶν ψυχαί».

μέμφομαι κ. μσν. **κ.** νεώτ., δημ. **μέφομαι,** παρατ. **ἐμεμφόμην,** μέλλ. **μέμφομαι,** παθ. μέλλ. **μεμφήσομαι,** ἀόρ. **ἐμέμφθην,** μέσ.ἀόρ. **ἐμεμφάμην,** ψέγω, **κατηγορῶ,** ἔχω παράπονον, δυσαρέσκειαν, **εὑρίσκω** σφάλμα εἴς τινα, μτ. αἰτ. προσ. : Ἡσίοδ.Ἔργ. 186 **μέμφονται δ' ἄρα τοὺς χαλεποῖς βάζοντες ἔπεσσι,** Θέογν.797 **τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ,** Πίνδ.Ν 7,64 **οὐ μέμφεταί με,** Σοφ.Ἠλ.384 **καί με . . μέμφῃ·** ‖ μτ. αἰτ. **προσ. κ.** ἐμπροθ. **προσδ. :** Ἡρ.1,91 **κατὰ δὲ τὸ μαντήιον τὸ γενόμενον οὐκ ὀρθῶς** Κροῖσος **μέμφεται** (τὸν Λοξίαν), Ξεν.Οἰκ.11,23, αὐτ.Ἀν.2,6,30 **οὔτ' εἰς φιλίαν αὐτοὺς ἐμέμφετο·** ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. πράγμ. : Θέογν.873 **οἶνε, τὰ μέν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι,** Ἡρ.1,207 **παρεὼν δὲ καὶ** μεμφόμενος **τὴν γνώμην ταύτην Κροῖσος,** αὐτ.3,13 **τὰ δὲ παρὰ Κυρηναίων** ἀπικόμενα (δῶρα) **μεμφθείς,** Πλάτ.Εὐθ.305D **μέμφεσθαι τὴν φιλοσοφίαν,** Ξεν. Ἀν.7,6,39, Σωζόμ.1,11 **δεῖ ὑμᾶς μὴ μεμφομένους τοὺς πόνους ἐκ τῆς ἐμῆς αὐλῆς ἀπαλλάττεσθαι·** ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. πράγμ. κ. ἐμπροθ. προσδ. : Ἡρ. 1,77 **Κροῖσος δὲ μεμφθεὶς κατὰ τὸ πλῆθος τὸ ἑωυτοῦ στράτευμα,** Θεόκρ.30,24 **ταῦτα . . ποτ' ἔμον θῦμον ἐμεμφάμαν· 2)** μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. καταλογίζω τι εἴς τινα ὡς ἄξιον ψόγου, μομφῆς, κατακρίνω τινὰ διά τι : Σαπφ.Συμπλ. 17,4, Ἡρ.3,4 αὐτ.4,180 **καί μιν μεμφθεῖσάν τι τῷ πατρὶ δοῦναι ἑωυτὴν τῷ Διί,** Ἀριστφ.Νεφ.525 **ταῦτ' οὖν ὑμῖν μέμφομαι,**αὐτ.Ὄρν.137 **ὅπου ξυναντῶν μοι ταδί τις μέμφεται,** Θουκ.1,143 **τὰ δὲ ἡμέτερα τούτων τε, ὧνπερ ἐκείνοις ἐμεμφάμην ἀπηλλάχθαι·** ‖ ὁμ. μτ. συστ. ἀντικ. : Ἀριστφ.Πλ. 10 **τῷ δὲ Λοξίᾳ μέμψιν δικαίαν** μέμφομαι **ταύτην·** ‖ κ. μεθ' ὅλης προτάσεως : Ἡρ 9,6 **μεμφομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐσβαλόντα τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικήν,** Εὐρ. Ἑλ.31 **Ἥρα δὲ μεμφθεῖσ' οὕνεκ' οὐ νικᾷ θεάς,** Θουκ.4,85 **ἢ διὰ τάχους αὐτοὶ ἄνευ τοῦ ὑμετέρου κινδύνου ἠλπίσαμεν Ἀθηναίους καθαιρήσειν·** ‖ μτ. δοτ. προσ. κ. γενικ. πράγμ. : Θουκ. 1,84 **τὸ βραδὺ, ὃ μάλιστα μέμφονται ἡμῶν** (δι' ὃ μάλιστα μέμφονται ἡμᾶς)· **3)** κ. μτ. δοτ. προσ., **εὑρίσκω** ἐλλείψεις, σφάλματα, εἴς τινα, δὲν εἶμαι ἱκανοποιημένος ἔκ τινος, ἔχω παράπονα ἐναντίον τινὸς : Αἰσχ.Ἑπτ.560 **ἔξωθεν εἰκὼν τῷ φέροντι μέμφεται,** αὐτ Πρ.63, Σοφ.Τρ.470 **κοὐ μέμφει χρόνῳ,** Εὐρ.Ὀρ.285 **Λοξίᾳ δὲ μέμφομαι,** Ξεν.Ἀπ.3,5,20 **οὐ μέμφομαι, ἔφη, τούτοις,** ΚΔ Ἑβρ.8,8 **μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει·** ‖ μτ. δοτ. προσ. κ. μτχ. ἢ εἰδ. προτάσεως : Λουκ.Χαρίδ.20 **μέμφομαι ἡμῖν λογισαμένοις,** Πλάτ.Φαῖδρ. 234Β **τοῖς μὴ ἐρῶσιν οὐδεὶς πώποτε ἐμέμφατο ὡς . .,** αὐτ.Κριτ.50D· **4)** κ. μτ. γενικ. πράγμ. παραπονοῦμαι διά τι : Αἰσχ.ἀπ.196,3 **οὐ μάχης μέμφει,** Εὐρ.Ἑκ.962 **σὺ δ' εἴ τι μέμφει τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,** Εὐρ.Ἱππ.1402 **τιμῆς ἐμέμφθη** (παρεπονέθη διὰ τὴν παρημελημένην τιμήν της), Θουκ. 8,109 **ὅπως μέμφηταί τε τῶν περὶ τὴν Ἄντανδρον γεγενημένων· 5)** μτ. ἀπαρφ. μτ. τοῦ μὴ πλεοναστικῶς, παραπονοῦμαι, μεμψιμοιρῶ, κατηγορῶ διότι . . : Θουκ.3,42 **οὔτε τοὺς μεμφομένους μὴ πολλάκις περὶ τῶν μεγίστων βουλεύεσθαι ἐπαινῶ· 6)** ἀπολ. εὑρίσκω σφάλματα, εἰδ. ἐν ἀναφ. πρός με, ὅθ. παραπονοῦμαι : Αἰσχ. Ἱκ.137 **οὐδὲ μέμφομαι·** ‖ κ. μτ. εἰδ. προτ. : Ἀριστλ.ΗΝικ.1112b,18 **μέμφεσθαι ὅτι . .·** ‖ ἡ μτχ. ἀπολ. **οἱ μεμφόμενοι** οἱ παραπονούμενοι : Ἐπιγρ.· **7)** μτγν. κ. μσν. ὡς παθ. ὑφίσταμαι, πάσχω μομφήν, ψόγον, κατηγοροῦμαι : Διογ.Λ 6,47 **παχέος κιθαρῳδοῦ πρὸς πάντων μεμφομένου αὐτὸς μόνος ἐπῄνει,** Στουδ.Θεόδ.49Β **οὐκ ἐμέμφθη μὲν παρά τινος ἐν οὐδενί,** αὐτ.552Β **τῆς μεμφθείσης ὑπολήψεως.**

μεμφωλή (ἡ) Ἡσ., Σουΐδ. «μέμψις».

μεμψιβολεῖν Σουΐδ. «μέμφεσθαι».

μεμψιμοιρία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ μεμψιμοιρεῖν **βλ.λ.,** τὸ παραπονεῖσθαι, ἰδ. ἡ γκρίνια : Ἱππ.Ἐπιδ.20, Ἀριστλ.Ἀρετ.1251b,25, Θεόφρ.Χαρ.17,1 **ἔστιν ἡ μεμψιμοιρία ἐπιτίμησις** παρὰ τὸ προσῆκον τῶν **δεδομένων,** Πάπ., - ἡ μεμψιμοιρία εἶναι **ἐλάττωμα ἴδιον τῶν ἀσθενικῶν καὶ δυστρόπων.**

μεμψίμοιρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ παραπονούμενος, ὁ μὴ ἱκανοποιούμενος ἐξ οὐδενός, ὁ ἀσκῶν **ἐπὶ παντὸς** κριτικήν, ὁ γκρινιάρης, παρα-

πονιάρης· Ἡσ. «μεμφόμενος τὸ ἀγαθόν· φιλεγκλήμων, φιλαίτιος» : Ἀριστλ.Ζ1608b,10 **γυνὴ ἀνδρὸς φθονερώτερον καὶ μεμφιμοιρότερον**, Ἰσοκρ.12,8 **ἀλλ' οὕτω τὸ γῆράς ἐστι δυσάρεστον καὶ μικρολόγον καὶ μεμψίμοιρον**, Θ. Σωφρ.Χαρ.17,2 **ὁ δὲ μεμψίμοιρος τοιόσδε τις**, Φιλόδ.Παρρ.42,ΚΔ Ἰούδ. 16 **οὗτοί εἰσι γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι**, Λουκ.Τιμ.13 **σὺ μέντοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. : Πλούτ.Ἠθ.50Β **μᾶλλον δὲ τὸ μὲν δύσκολον ὅλως καὶ μεμψίμοιρον ἄφιλον.**

μεμφιμοιρῶ-έω παραπονοῦμαι κατὰ τῆς μοίρας μου, εἶμαι δυσηρεστημένος, γογγύζω, μουρμουρίζω, γκρινιάζω, μτ. δοτ. προσ. : Πολύβ.18,8,3 **τούτους ἑτοίμους ὄντας πρὸς τὸ συμπλέκεσθαι καὶ μεμφιμοιρεῖν αὐτῷ**, Διόδ.Σ 17,77 **πολλῶν αὐτῷ μεμφιμοιρούντων**· ‖ όμ. μτ. δοτ. πραγ. κ. ἐμπρόθ. προσδ. τῆς αἰτίας, παραπονοῦμαι, γκρινιάζω διά τι : Πολύβ.18,48,7 **τῶν μὲν πράως καὶ πολιτικῶς μεμφιμοιρούντων αὐτοῖς ἐπὶ τῷ μὴ κοινωνικῶς χρῆσθαι τοῖς εὐτυχήμασι**, αὐτ. 23,13,8 **πικρῶς τῷ Φιλίππῳ μεμφιμοιρούντων ἐπὶ τούτοις**, Διόδ.Σ 17,79· ‖ μτ.ειδ. προτ.: Λουκ.Θυσ.1 **τῆς Ἀρτέμιδος μεμφιμοιρούσης ὅτι μὴ παρελήφθη πρὸς τὴν θυσίαν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως**· **2)** μέμφομαι, ἀποδίδω τινὶ μομφήν τινα, κατηγορῶ τινα : Δημ.249,25 **οὐ μεμφιμοιρεῖ ὁ δῆμος οὐδὲν αὐτῷ.**

μέμφις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ μέμφεσθαι, ἡ μομφή, ἐπίπληξις : Ἀριστφ.Πλ.10 **μέμφιν δικαίαν μέμφομαι**, αὐτ.Βάτρ.1253 **τίν' ἄρα μέμφιν ἐποίσει**, Μέν.576· ‖ **μέμφιν ἔχειν** προκαλεῖν μομφήν, φόγον : Εὐρ.Ἡρακλ.974 **πολλὴν ὑφέξεις μέμφιν, εἰ δράσεις τόδε.**

μέν κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. βεβαιωτικὸν μόριον, χρησιμοποιούμενον κ. ὡς ἀντιθ. σύνδεσμος· τίθεται συνήθως ὡς δευτέρα λέξις ἐν τῇ προτάσει· τίθεται ὅμως κ. ἐν ἄλλῃ θέσει, ὁσάκις πρότασίς τις ἄρχεται διὰ λέξεων κοινῶν εἰς τὰς ὑποκειμένας αὐτῇ προτάσεις, ὅτε τὸ μὲν τίθεται κατόπιν ἄλλων λέξεων ἐν τῇ πρώτῃ προτάσει : Σοφ.Τρ.63 **ἥδε γὰρ γυνὴ δούλη μέν, εἴρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον**, Θουκ.4,73 **οἱ Ἀθηναῖοι ἐτάξαντο μὲν . . ἡσύχαζον δέ**· ‖ ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ἄλλας λέξεις τῆς προτάσεως, ἐμφαινούσας ἀντίθεσιν καὶ ἂν αὗται δὲν εὑρίσκωνται εἰς τὴν πρώτην θέσιν τῆς προτάσεως, οἷον **πρῶτον μέν, - τότε μέν, - ἐγὼ μὲν** κττ.· ‖ πολλάκις προηγεῖται τῶν τοιούτων λέξεων : Ξεν.ΚΠ 5,2,28 **ὡς μὲν τινες ἔφασαν**, Πλάτ.Φαῖδρ.228Β **ὡς μὲν ἐγὼ οἶμαι**· ‖ συνήθως τίθεται μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ ὀνόματος ἢ μεταξὺ τῆς προθέσεως καὶ τῆς συντακτικῆς αὐτῆς πτώσεως : **οἱ μὲν στρατηγοί, - περὶ μὲν τούτων** κττ.· ‖ ἐνίοτε ὅμως ἡ τοιαύτη σειρὰ παραμελεῖται, ὅταν δίδηται εἰς τὸ ὄνομα ἰδιαιτέρα τις ἔμφασις : Ἡρ.1,87 **τῇ σῇ μὲν εὐδαιμονίῃ, τῇ ἐμεωυτοῦ δὲ κακοδαιμονίῃ**, Θουκ.4,134 **οἱ Τεγεᾶται μὲν ἐπηυλίσαντο, Μαντινῆς δὲ ἀπεχώρησαν**· ‖ τὸ μὲν συχν. ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει, ὅταν πλὴν τῆς μεταξὺ τῶν δύο κυρίων προτάσεων ἀντιθέσεως καὶ δευτερεύουσά τις ἀντίθεσις εἰσάγηται εἰς τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν : Θουκ. 8,104, Ξεν.Ἀν.1,6,9 **ὁ μὲν ἀνὴρ τοιαῦτα μὲν πεποίηκε, τοιαῦτα δὲ λέγει**, αὐτ.5,8,24, Δημ.299,19· ‖ όμ. τὸ μὲν ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ ἀποδόσει μετὰ δεικτικῆς ἀντωνυμίας ἢ ἐπιρρ. : Ἡρ.2,121 **τὸν μὲν καλέουσιν θέρος, τοῦτον μὲν προσκυνέουσι, τὸν δὲ χειμῶνα**, αὐτ.2,42 **ὅσοι μὲν δὴ νομοῦ τοῦ Θηβαίου εἰσί, οὗτοι μὲν . . αἶγας θύουσιν· ὅσοι δὲ . . νομοῦ τοῦ Μενδησίου εἰσί, οὗτοι δὲ ὄϊς θύουσιν**, Πλάτ.Ἀπ.28Ε **ὅτε μὲν με οἱ ἄρχοντες ἔταττον . . ., τότε μὲν ἔμενον . . ., τοῦ δὲ θεοῦ τάττοντος. . ἐνταῦθα δέ. .**· ‖ ὅταν τὸ μὲν κεῖται ἀπολ., ἀκολουθεῖται πολλάκις ὑπὸ ἑτέρου ἀντιθετικοῦ μέν : Πλότ.Πολ.421Α **εἰ μὲν οὖν ἡμεῖς μὲν .. ποιοῦμεν**· ‖ ἐνίοτε τὸ μὲν ἰδ. π ποιηταῖς παραλείπεται ἐννοούμενον ἐκ τοῦ ἀκολουθοῦντος δέ : Ἰλ.Χ 157 **τῇ ῥα παραδραμέτην, φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων**, Αἰσχ.Πέρσ.403 **ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας**, Ἐπιγρ. σφραγῖδε . . **χρυσοῦν ἔχουσα τὸν δακτύλιον, ἡ δ' ἑτέρα ἀργυροῦν**· **2)** ὡς βεβαιωτικὸν μόριον τιθέμενον ἀπολύτως ἢ καθ' ἑαυτό, ὡς ἀσθενέστερος τύπος τοῦ μήν, ἀληθῶς, τῷ ὄντι, τῇ ἀληθείᾳ : Ἰλ.Α 77 **καί μοι ὄμοσσον, ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν**, αὐτ.Η 89 **ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος**, Ὀδ.Ξ 160 **ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται**, Ἡρ.4,154 **τοῦτον ἐξορκοῖ, ἦ μὲν οἱ διηκονήσειν**, Σοφ.Φιλ.1 **ἀκτὴ μὲν ἥδε τῆς περιρρύτου χθονός**, Εὐρ.Μήδ.676 **θέμις μὲν ἡμᾶς χρησμὸν εἰδέναι θεοῦ;**· ‖ όμ. μτ. ἀρνήσ. : Ὀδ.Α 392 **οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν**, αὐτ. Δ 254 **ὤμοσα, μὴ μὲν . . ἀναφῆναι**, Ἡρ.2,118 **μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην μηδὲ τὰ ἐπικαλεύμενα χρήματα**, αὐτ.3,67 **ἔξαρνος ἦν, μὴ μὲν ἀποκτεῖναι**· **3)** όμ. μτ. σημ. βεβαιωτικῆς κατά τινα παράλειψιν τῆς μετὰ τοῦ δὲ ἀκολουθούσης προτάσεως : Ἰλ.Ε 893 **τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσι** (ταύτην μὲν μόλις καὶ μετὰ δυσκολίας δαμάζω, ἐννοουμένου, ἀλλὰ πάντας τοὺς ἄλλους εὐκόλως), Ἡρ.5,81 **νῦν μέν σ' ἀφήσω**, Εὐρ.Ὀρ.8 **ὡς μὲν λέγουσιν** (καθὼς τῷ ὄντι λέγουσιν, ἐννοουμένου, ἀλλ' ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω), Ξεν.Ἀν.1,9,14 **καὶ πρῶτον μὲν ἦν αὐτῷ πόλεμος** (μὴ ἀκολουθοῦντος **ἔπειτα δέ**)· ‖ όμ. μτ. βεβαιωτικῆς σημ. πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ λέγοντος περὶ ἑαυτοῦ, ἔνθα ὑπάρχει ἀντίθεσις πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους : Ὀδ. Ν 154 **ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ**, Πλάτ.Κριτ.34D **ἀλλὰ δοκεῖ μέν μοι ἥξειν τήμερον** (ἐνν. **τὸ πλοῖον**)· ‖ όμ. ὅθ. συναπτόμενον μτ. προσ. ἀντων. : Ἡρ.1,71 **ἐγὼ μὲν νῦν θεοῖσι ἔχω χάριν**, Σοφ.Ἀντ. 498 **ἐγὼ μὲν οὐδὲν** (ἐνν. **θέλω**), αὐτ.Αἶ.455 **ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος**, Ξεν.ΚΠ 1,4,12 **ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα**· ‖ όμ. μτ. δεικτ. ἀντων. : Πλάτ.Ἀπολ.21D **τούτου μὲν τοῦ ἀνθρώπου ἐγὼ σοφώτερός εἰμι**· ‖ όμ. βεβαιωτικῶς γενικῶς πρὸς ἔμφασιν τῆς προηγουμένης λέξεως : Ἠσαΐ.1,1 **πολλὴ μὲν ἡ μεταβολή μοι γέγονεν**, Σιμων.5,1· ‖ όμ. βεβαιωτικῶς ἐν ἐρωτήσεσιν νοουμένου καὶ παραλειπομένου τοῦ εἰς ὃ ἡ ἐρώτησις ἀναφέρεται : Σοφ.Ἀντ.634 **ἢ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῇ δρῶντες φίλοι;**, Εὐρ.Μήδ.676, αὐτ.Ἴων 520 **εὖ φρονεῖς μέν;**, αὐτ.Ἱππ 316, Ἀριστφ. Ὄρν.1214 **ὑγιαίνεις μέν;**, Πλάτ.Μεν.82Β **Ἕλλην μέν ἐστι καὶ ἑλληνίζει;**· **4)** όμ. βεβαιωτικὸν μτ. διαφόρων μορίων διατηρούντων ἑκάστου τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν καὶ σημασίαν, οἷον **μὲν ἄρα** ὡς εἰκός, ἑπομένως : Ἰλ.Β 1 **ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταί**, Ὀδ.Α 127 **ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων**, Πλάτ.Φαῖδρ.258D **τοῦτο μὲν ἄρα παντὶ δῆλον**, αὐτ.Πολ.467D· ‖ **μὲν γὰρ** (ἀκολουθούσης προτάσεως μτ. τοῦ **δέ**) βεβαίως : Σοφ. ΟΤ 62 **τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος ἐς ἓν ἔρχεται**, Θουκ.1,142 **τὴν μὲν γὰρ χαλεπὸν καὶ ἐν εἰρήνῃ πόλιν ἀντίπαλον παρασκευάζεσθαι**· ‖ π Ὅμ. ἡ δευτέρα πρότασις παραλείπεται τιθεμένου τοῦ μὲν γὰρ ἀπολύτως : Ὀδ.Α 173 **οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι**, αὐτ.392 **οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν**, Σοφ.ΟΤ 1062· ‖ όμ. **μὲν γὰρ δή, - μὲν γάρ τε** : Ἰλ.Λ 825 **οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι**, αὐτ.Ρ 727 **ἕως μὲν γάρ τε θέουσι, διαρραῖσαι μεμαῶτες**· ‖ όμ. **μέν γε** πρὸς ἐπεξήγησιν γενικῆς τινος ἐκθέσεως, βεβαίως, δηλαδὴ βεβαίως : Ἡρ.6,46 **ἐκ μέν γε τῶν ἐκ Σκαπτῆς Ὕλης τῶν χρυσέων μετάλλων τὸ**

ἐπίπαν **ὀγδώκοντα τάλαντα προσήιε,** Ἀριστφ. Νεφ.1332 **εἰ μέν γε βρῦν εἴποις, ἐγὼ γνοὺς ἂν πιεῖν ἐπέσχον,** αὐτ.Σφ.564, Θουκ.1,40 **Κορινθίοις μέν γε ἔνσπονδοί ἐστε..,** Εὐρ.ἀπ.909.4, Ἀντιφ. 5,14 **ὑπάρχει μέν γε αὐτοῖς** ἀρχαιοτάτοις **εἶναι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ,** Ἰσαῖ 4,8· ‖ μὲν δὴ συχνάκις πρὸς δήλωσιν θετικῆς βεβαιότητος τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος : Ἰλ.Α 514 **νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον,** Ἡρ.1,32 **Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίως δευτερεῖα ἔνεμε τούτοισι,** Σοφ Τρ.627 **ἀλλ' οἶσθα μὲν δὴ καὶ τά τῆς** ξένης ὁρῶν, αὐτ. ΟΤ 294 **ἀλλ' εἴ τι μὲν δὴ δείματός γ' ἔχει μέρος,** αὐτ.Φιλ.1308 **τά μὲν δὴ τόξ' ἔχεις·** ‖ ὁμ. ἐν συμπεράσμασιν ἢ ἐν συμπερασματικαῖς ἐκφράσεσιν : Αἰσχ.Πρ.500 **τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτα,** Πλάτ.Γοργ. 470Β **τοῦτο μὲν δὴ .. ὁμο ογεῖται,** Ξεν.ΚΠ 1,1,6 **ἡμεῖς μὲν δὴ ὡς ἄξιον ὄντα θαυμάζεσθαι·** ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀποκρίσεων πρὸς δήλωσιν πλήρους συγκατανεύσεως : Ἰλ.Ι 348 **ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσαντο νόσφιν ἐμεῖο,** Ὀδ.Δ 33 **ἦ μὲν δὴ νῶι ξεινήια πολλά φαγόντε,** Πλάτ.Πολ.409Β **καὶ μὲν δή, ἔφη, σφόδρα γε αὐτὸ πάσχουσιν·** ‖ ὁμ. μτ. ἀρνήσ. οὐ μὲν δὴ ἢ οὐ μὲν δή γε οὐδόλως, κατ' οὐδένα τρόπον : Ἰλ.Θ 238 **οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεόν περικαλλέα βωμόν·** ‖ **μὲν οὖν** ἐν συχνῇ χρήσει, ἀκολουθοῦντος τοῦ **δέ,** οὕτως ὥστε ἑκάτερον τῶν μορίων διατηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν : Ὀδ.Δ 780 **νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,** Πίνδ.Ο 1,111, Σοφ.ΟΤ 244 **ἐγὼ μὲν οὖν τοιόςδε τῷ τε δαίμονι τῷ τ' ἀνδρί,** Ξεν.ΚΠ 1,6,9 **οὐκοῦν ταῦτα μέν, ἔφη, ὦ πάτερ,.. τί δέ, ἔφη, οἶσθα ὁπόσα αὐτῷ ἐστιν;,** Πλάτ Θεαίτ. 148Ε· **5)** ὁμ. τὸ **μὲν** ἐν συνεκφορᾷ μετ' ἄλλων μορίων μὴ διατηρούντων τὴν ἑαυτῶν ἰδιαιτέραν σημασίαν, ἀλλὰ σχηματιζόντων μετὰ τοῦ **μὲν** νέαν ἔννοιαν, οἷον **μέν γε** τοὐλάχιστον, ὁπωςδήποτε : Ἀριστφ.Ἀχ.145 **τοῦτο μέν γ' ἤδη σαφές,** αὐτ.Νεφ. 1172 **νῦν μέν γ' ἰδεῖν εἰ πρῶτον ἐξαρνητικός,** αὐτ. Λυσ.1165 **τοῦτο μέν γ' οὐ δράσομεν,** αὐτ.Βάτρ 80 **κἄλλως ὁ μέν γ' Εὐριπίδης,** Θουκ.3,39 **ἀπόστασις μέν γε τῶν βίαιόν τι πασχόντων ἐστίν·** ‖ ὁμ. μέν γέ που : Πλάτ.Πολ.559Β **ἡ μέν γέ που τοῦ σίτου κατ' ἀμφότερα ἀναγκαία·** ‖ **μὲν οὖν** γραφόμενον κ. **μενοῦν** ἐκτεταμένος τύπος τοῦ **οὖν :** Σοφ.Ἀντ.65 **ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς ξύγγνοιαν ἴσχειν,** αὐτ.Φιλ.359 **κεῖνος μὲν οὖν ἔκειτο,** Δημ.18 **ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω·** ‖ ὁμ. **μὲν οὖν** ἐπὶ ἀποκρίσεων πρὸς ἔκφρασιν ἰσχυρᾶς βεβαιώσεως, μάλιστα : Πλάτ.Θεαίτ.158D **παντάπασι μὲν οὖν,** αὐτ.159Ε **κομιδῇ μὲν οὖν,** αὐτ.159Β **πάνυ μὲν οὖν·** ‖ ὁμ. ἐν ἀποκρίσεσι πρὸς μείζονα βεβαίωσιν τῆς ἐρωτήσεως μετὰ διορθώσεως καὶ συμπληρώσεως ταύτης : Αἰσχ.Πέρσ.1032 **καὶ πλέον ἢ παπαῖ μὲν οὖν,** αὐτ.Ἀγ.1890 **μισόθεον μὲν οὖν,** Σοφ.ΑΙ.1363 **ἡμᾶς σὺ δειλοὺς τῇδε θἠμέρᾳ φανεῖς; ἄνδρας μὲν οὖν Ἕλλησι πᾶσιν ἐνδίκους,** αὐτ.ΟΤ 705 **αὐτὸς ξυνειδώς, ἢ μαθὼν ἄλλου πάρα; μάντιν μὲν οὖν κακοῦργον εἰσπέμψας,** Ἀριστφ. Ἐκκλ.1102 **ἆρ' οὐ κακοδαίμων εἰμί; βαρυδαίμων μὲν οὖν ἀνὴρ καὶ δυστυχής,** αὐτ.Ἱππ.9.1, Πλάτ. Κρίτ.44Β **ἄτοπον τὸ ἐνύπνιον, ὦ Σώκρατες. ἐναργὲς μὲν οὖν,** αὐτ.Γοργ.466Α, αὐτ.Πρωτ.309D· ‖ ὁμ. **μὲν οὖν δὴ** Σοφ.Τρ 153 **πάθη μὲν οὖν δὴ πόλλ' ἔγωγ' ἐκλαυσάμην·** ‖ ὁμ **καὶ δὴ μὲν οὖν :** Σοφ.ΟΚ 31 **καὶ δὴ μὲν οὖν παρόντα·** ‖ μτγν. **μενοῦν** κ. **μενοῦνγε** ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς φράσεως, τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθῶς, ναί, μάλιστα : ΚΔ Λουκ.11,28 **αὐτὸς δὲ εἶπε· μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν,** αὐτ. Ρωμ.9,20 **μενοῦνγε ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ;,** Φρύν 322,Ἡσ.' ‖ ἰων. **μέν νυν** ἀντὶ **μὲν οὖν :** Ἡρ.1,18 **τά μὲν νῦν ἓξ ἔτεα τῶν ἕνδεκα Σαδυάττης.. ἦρχε,** αὐτ.4,145· ‖ **μή τε** ἐάν ἀκολουθῇ **δέ τε,** αἱ δύο προτάσεις συνδέονται στενώτερον ἢ διὰ τῶν **τε.. τε :** Ἰλ.Ε 139 **τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει·** ‖ ὁμ. συχνάκις ἀκολουθεῖται ὑπὸ μόνου τοῦ **δὲ** ἢ ὑπὸ ἰσοδυνάμων μορίων, οἷον **ἀλλά, αὐτάρ** κττ. : Ἰλ.Π 28 **τοὺς μέν τ' ἰητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται.. σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ,** Ὀδ.Α 215 **μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι, αὐτὰρ ἐγώ γε οὐκ οἶδ'·** ‖ ὁμ. σπαν. ἀκολουθεῖται ὑπὸ τοῦ **ἠδέ :** Ἰλ.Δ 341 **σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε.. ἠδὲ μάχης καυστείρης ἀντιβολῆσαι·** ‖ ὁμ. τὸ **μέν τε** ἀπολ. ὅτε τὸ **τε** ἀποβάλλει πᾶσαν δύναμιν : Ἰλ.Β 145 **τὰ μέν τ' Εὖρός τε Νότος τε ὤρορ'·** ‖ **μέν τοι** π. Ὁμ. πάντοτε ἐν ἀπαγορεύσεσι· τὸ **τοι** ἐνταῦθα θεωρητέον πιθανῶς ὡς δοτ. τῆς προσ. ἀντωνυμίας, μὴ ἀλλοιουμένης ὁπωσδήποτε τῆς ἐννοίας τοῦ **μέν·** ‖ τὸ **μέν τοι** γράφεται κ. ὡς μία λέξις **μέντοι** ὑπὸ τ. συνδέσμου, ὅμως, ἀλλ' ὅμως. ἐν τούτοις : Αἰσχ.Πρ.318 **τοιαῦτα μέντοι τῆς** ἄγαν **ὑψηγόρου,** Σοφ.Τρ.413 **σὺ μέντοι κάρτα τοῦτο δρῶν κυρεῖς·** ‖ ὁμ. τὸ **μέντοι** ὡς μία λέξις ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ ἐντόνων διαμαρτυριῶν, βεβαίως : Δημ.54 **οὐ μέντοι μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν·** ‖ ὁμ. ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ ἐντόνου καὶ ὁριστικῆς βεβαιώσεως, βεβαιότατα, ἀσφαλῶς : Πλάτ.Φαίδ.65D **φαμέν τι εἶναι.. φαμὲν μέντοι νὴ Δία·** ‖ ὁμ. μτ. ἀρνήσεως πρὸς ἐκφορὰν ἐρωτήσεως μετ' ἐμφάσεως : Πλάτ.Πρωτ. 309Α **οὐ σὺ μέντοι;,** αὐτ.Φαῖδρ.229Β **οὐκ ἐνθένδε μέντοι ποθὲν ἀπὸ τοῦ Ἰλισοῦ λέγεται ὁ Βορέας,** αὐτ.Πολ.339Β· ‖ ὁμ. πρὸς ἔκφρασιν ἀνυπομονησίας : Πλάτ.Φαῖδρ.236D **ὄμνυμι γάρ σοι, - τίνα μέντοι, τίνα θεῶν;,** Ἀριστφ.Νεφ.787 **τί μέντοι πρῶτον ἦν, τί πρῶτον ἦν;,** αὐτ.Βάτρ.171 **οὗτος, σὲ λέγω μέντοι,** Λουκ.Ἀλέξ.44 **σὺ μέντοι, ὦ Ἀλέξανδρε, τὸν δεῖνα Παφλαγόνα προσαγαγεῖν οἰκέτας·** ‖ μτ. προστακτ. πρὸς ἐνίσχυσιν κ. ἐντονωτέραν ἔκφρασιν τῆς προσταγῆς : Ἀριστφ. Εἰρ 1100 **τουτὶ μέντοι σὺ φυλάττου,** αὐτ.Ὄρν.661 **ὦ τοῦτο μέντοι νὴ Δί' αὐτοῖσιν πιθοῦ,** Ξεν.Ἀν.1.4 Β **ἀλλ' εὖ γε μέντοι ἐπιστάσθων ὅτι οὔτε ἀποδεδράκασιν·** ‖ ὁμ. ἐν ἀποκρίσεσιν : Πλάτ Θεαίτ. 158Ε **γελοῖον μέντ' ἂν εἴη** (μάλιστα ἢ βεβαίως θὰ ἦτο καὶ γελοῖον)· ‖ **μέντοι γε,** τοῦ **γε** ἐνισχύοντος τὸ **μέντοι :** Ξεν.ΚΠ 5,5,24 **ἀκοῦσαι μέντοι γε οὐδὲν κωλύει,** Διογ.Ἀπ.5· ‖ μτγν. **μέντοι γε** τιθεμένου ἐν ἀρχῇ τῆς προτ., βεβαίως : Πάπ. **οὐ μέντοι γε θέλω·** ‖ ὁμ. **γε μέντοι :** Αἰσχ. Ἀγ.938 **φήμη γε μέντοι δημόθρους μέγα σθένει,** Σοφ.ΟΤ 778 **σπουδῆς γε μέντοι** τῆς ἐμῆς οὐκ ἀξία· ‖ **ὅμως γε μέντοι :** Ἀριστφ.Βάτρ.61 **ὅμως γε μέντοι σοι δι' αἰνιγμῶν ἐρῶ·** ‖ **καὶ μέντοι** ἐπὶ διηγήσεων, ὅταν προστίθεταί τι ἄξιον λόγου ἢ ἰδιαιτέρας σημειώσεως, καὶ λοιπόν, καὶ ποὺ λές : Ἡράκλειτ.28,Πλάτ.Πολ.331D **καὶ μέντοι.. καὶ παραδίδωμι ὑμῖν τὸν λόγον,** Ξεν.Ἀν 4,6 **νῦν σοι καιρός ἐστιν ἐπιδείξασθαι τὴν παιδείαν, καὶ φυλάξασθαι μέντοι,** Πλάτ.Πρωτ.339C **καὶ ἅμα μέντοι ἐφοβούμην μή τι λέγοι,** αὐτ.Θεαίτ.143Α **καὶ μέντοι ἀεὶ μέλλων κελεύσειν ἐπιδεῖξαι διατέτριφα δεῦρο·** ‖ **ἀλλὰ μέντοι** ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν, **τῷ ὄντι :** Ξεν.Ἀν.4,6,16 **ἀλλὰ μέντοι, ἔφη ὁ Χειρίσοφος,** Πλάτ.Πολ.331Ε **ἀλλὰ μέντοι, ἦν δ' ἐγώ, Σιμωνίδῃ γε οὐ ῥᾴδιον ἀπιστεῖν·** **6)** περὶ τοῦ **μὲν** τιθεμένου κατόπιν ἄ μορίων βλ. ἕκαστον μόριον· **7)** ὡς ἀντιθ. σύνδ. ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ **δέ·** κ. ἄνευ ὑπάρξεως πραγματικῆς ἀντιθέσεως ἐν ταῖς προτάσεσιν. Αἱ ἀντιτιθέμεναι προτάσεις συνήθως κεῖνται ὁμοῦ, πολλάκις ὅμως χωρίζονται καὶ διὰ προτάσεων παρενθετικῶν ἢ ἐπεξηγηματικῶν : Ἰλ.Β 494 **Βοιωτῶν μέν..** (παρενθετικαὶ προ-

τάσεις) οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον (στίχ.511), Ξεν.Ἀν. 1,9,2 πρῶτον μὲν .. (παρεντεθειμέναι προτάσεις) ἐπεὶ δὲ (§ 6), αὐτ.Ἀπ.1,1,2 πρῶτον μὲν .. θαυμαστὸν δὲ (1,2,1)· ‖ τὸ μὲν .. δὲ πρὸς σύνδεσιν σειρᾶς προτάσεων διαφόρων μέν, ἀλλ' οὐχὶ κ. ἀντιθετικῶν : Ἰλ.Α 18 ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν .. ἐκπέρσαι .. εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι, αὐτ.Α 306 Πηλείδης μὲν .. ἤϊε .. Ἀτρείδης δ' ἄρα .. προέρυσσεν, ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν, Ξεν.Ἀν.1,3,14, αὐτ.7,10· ‖ ὁμ. συχνάκις ἀνάλογος χρῆσις πρὸς σύνδεσιν μερῶν εἴδους τινὸς ἢ τάξεως ἰδιαιτέρως καθ' ἕκαστον ὁριζομένων : Ξεν.Ἀν.1,1,1 παῖδες δύο, πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κῦρος, αὐτ.5,6,9 πρῶτος μὲν .. δεύτερος δὲ .. τρίτος δέ, αὐτ.6,1,9 τότε μὲν .. τότε δέ· ‖ εἰδ. μτ. τοῦ ἄρθρου τιθεμένου ὡς ἀντωνυμίας : ὁ μὲν .. ὁ δέ, τὸ μὲν .. τὸ δὲ κτλ.· ‖ πολλάκις ἡ κυριωτάτη λέξις ἐπαναλαμβάνεται κ. μτ. τοῦ μὲν κ. μτ. τοῦ δέ : Ἰλ.Α 258,αὐτ.Ξ 216 ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς, Ὀδ.Ο 70 ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν, ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν, Αἰσχ.Πέρσ. 550 Ξέρξης μὲν ἄγαγεν .., Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν, Ξεν.Ἀν.5,8,20 χαλεπαίνει μὲν πρῳρεύς, χαλεπαίνει δὲ κυβερνήτης· ‖ ἐνίοτε ἡ μία τῶν ἀντιθετικῶν προτάσεων ἐκφέρεται ὡς ἀνεξάρτητος, ἡ δ' ἑτέρα κατὰ μετοχὴν ἢ ποικιλοτρόπως ἐξηρτημένη : Σοφ.Τρ.123 ὧν ἐπιμεμφομένα σ' ἁδεῖα μὲν ἀντία δ' οἴσω, αὐτ.ΟΚ 522 ἤνεγκον μέν, θεὸς ἴστω, τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν, Πλάτ.Κρίτ. 44Β, Ξεν.Ἀν.1,10,12 οἱ ἀμφὶ βασιλέα, πεζοὶ μὲν οὐκέτι, τῶν δὲ ἱππέων ὁ λόφος ἐνεπλήσθη, Δημ. 1302,10 ἐβλασφήμει κατ' ἐμοῦ .., μάρτυρα μὲν .. οὐδένα παρασχόμενος .., παρεκελεύετο δέ ..· ‖ πολλάκις τὸ μὲν .. δὲ συνδέουσιν ἀντιθετικῶς προτάσεις ἀνεξαρτήτως ἐκφερομένας χάριν ἐμφάσεως, ἐνῷ πραγματικῶς ἡ μία εἶναι ὑποτεταγμένη τῇ ἑτέρᾳ : Εὐρ.ΙΤ 116 οὔτοι μακρὸν μὲν ἤλθομεν κώπῃ πόρον, ἐκ τερμάτων δὲ νόστον ἀροῦμεν πάλιν (ἀντὶ ἐλθόντες .. ἀροῦμεν), Λυσ. 34,11 δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, .. εἰ, ὅτε μὲν ἐφεύγομεν, ἐμαχόμεθα Λακεδαιμονίοις, ἵνα κατέλθωμεν, κατελθόντες δὲ φευξόμεθα, Ξεν.Ἀπ.2,7,11 ὥστε πρόσθεν μὲν οὐ προσιέμην δανείσασθαι .. νῦν δέ μοι δοκῶ εἰς ἔργων ἀφορμὴν ὑπομένειν αὐτὸ ποιῆσαι, Δημ.25,2 ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μέν ποτε .. ἀντήρατε .. νυνὶ δὲ ὀκνεῖτ' ἐξιέναι (ἀντὶ εἰ.. ἀντάραντες.. νυνὶ ὀκνεῖτε)· ‖ ὁμ. κ. κτ. ἀνακόλουθον σχῆμα : Θουκ.1,36 τρία μὲν ὄντα λόγου ἄξια τοῖς Ἕλλησι ναυτικά, .. τούτων δ' εἰ περιόψεσθε τὰ δύο.

μεναίχμης, δωρ. -αίχμας ὁ ἐμμένων, ὁ καρτερικὸς ἐν τῇ μάχῃ: Ἀνακρ.70 Ὀρσόλοπος Ἄρης φιλέει μεναίχμαν, ΑΠ 6,84 χειρὶ μεναίχμᾳ.

Μεναν δριανοί (οἱ) μσν. ἀ. -δριασταί οἱ ὀπαδοὶ τοῦ αἱρετικοῦ Μενάνδρου : Ἐπιφάν.1,281Α.

μένανδρος-ον συνήθ. τὸ θηλ. ἡ μένουσα, ἀναμένουσα ἄνδρα : Διον.Τραγ.12 μένανδρον παρθένον· πρβλ.Ἀθήν.1,98D «ὅς τὴν παρθένον ἐκάλει μένανδρον, ὅτι μένει τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν στῦλον μενεκράτην, ὅτι μένει καὶ κρατεῖ».

μενάσσει Ἡσ. «μολύνει».

μενᾶται (αἱ) εἶδος ἀπίων : Γαλ.6,351Β.

μεναύλιον (τό) μσν. κ. μέναυλον τὸ δόρυ : Κ Πορφ.Ἔκθ.657,14.

μέναυλον (τὸ) μσν. μεναύλιον βλ. : Λέων Σοφ.6,32.

μενδελισμός (ὁ) νεώτ. βιολ. ἡ θεωρία τοῦ Μέντελ περὶ τῆς κληρονομικότητος.

Μένδης-ητος (ὁ) π. Αἰγυπτίοις ὁ τράγος, ἐξ οὗ κ. ὁ θεὸς Πάν : Ἡρ.2,46 καλέεται δὲ ὅ τε τράγος καὶ ὁ Πὰν Αἰγυπτιστὶ Μένδης· **2)** πόλις τις ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ.

Μενδήσιος-α-ον ὁ ἐκ τῆς πόλεως Μένδητος τῆς Αἰγύπτου, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μένδητα : Ἡρ.2,46 τὸν Πᾶνα τῶν ὀκτὼ θεῶν λογίζονται εἶναι οἱ Μενδήσιοι, αὐτ.2,17 τῷ μὲν Σαϊτικὸν αὐτῶν, τῷ δὲ Μενδήσιον (ἐνν. στόμα τοῦ Νείλου), Ἀθήν.15,618 Μενδήσιον μύρον, αὐτ.3,118 Μενδήσιοι τάριχοι .. ὧν οὐδ' ἂν μαινόμενος κύων γεύσαιτο ἄν ποτε.

μενδιπίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν ὀξυχλωριοῦχον ἕνωσιν τοῦ μολύβδου.

μενδῖται (οἱ) μέλη τῆς μίνδιος, βλ. μίνδις.

μενδοζίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. στυπτηρία διὰ νατρίου.

μενδρεσές (ὁ) (τουρκ.) ἀ. μεντρεσὲς βλ.λ.

μενεαίνω (μένος) προθυμοποιοῦμαι νὰ πράξω τι, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, εὔχομαι, θέλω μτ. ἀπαρφ. ἐν. : Ἰλ.Ε 606 μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι, Ὀδ.Ν 30 δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι· ‖ συνήθ. μτ. ἀπαρφ. ἀορ. : Ἰλ.Δ 32 μενεαίνεις Ἰλίου ἐξαλαπάξαι πτολίεθρον· ‖ ὁμ. σπαν. μτ. ἀπαρφ. μέλλ. : Ἰλ.Φ 176 ἐρύσσεσθαι μενεαίνων, Ὀδ.Φ 125 τρὶς μέν μιν πελέμιξεν ἐρύσσεσθαι μενεαίνων· ‖ ὁμ. κ. ἀπολ. ἐννοουμένου ἀπαρφ. : Ἰλ.Χ 10 σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις (ἐνν. διῶξαι), Ὀδ.Ε 341 μάλα περ μενεαίνων (ἐνν. καταφθῖσαι)· ‖ ὁμ.μτ.γενικ. : Ἡσίοδ.Α 361 μάχης ἄμοτον μενε-· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πραγμ. : Κόϊντ.12,380 ἐμοὶ μενέαινον ὄλεθρον (διενοοῦντο, ἐπεθύμουν τὴν καταστροφήν μου)· **2)** σφοδρῶς ὀργίζομαι, χαλεπαίνω, χολοῦμαι : Ἰλ.Τ 68 οὐδέ τί με χρὴ ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν, αὐτ.Ω 22 ὣς ὁ μὲν Ἕκτορα δῖον ἀεικιζεν μενεαίνων, αὐτ.Τ 58 θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήναμεν εἵνεκα κούρης· ‖ μτ. δοτ. ὀργίζομαι κατά τινος : Ἰλ.Ο 104 νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες, Ὀδ.Α 20 ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν, Ἀπολλ.Ρ 3,369 μενέεινα δὲ παισὶ μάλιστα Χαλκιόπης· ‖ φρ. κτεινόμενος μενέαινε ἀποθνήσκων ἀνέπνεε μετ' ἀγωνίας, ἐψυχομάχει (σχόλ. «ἐλειποθύμει»).

μενεγχής-οῦς-ές μεναίχμης βλ.λ. : Αἰσχ.Ἐλεγ.3 καὶ τούσδε μενεγχέας ὤλεσεν ἄνδρας μοῖρα.

μενεδήϊος-ον, δωρ. -δάϊος ὁ μένων ἐν τῇ μάχῃ τοὺς ἐχθρούς, ὁ καρτεροπόλεμος, ὁ μὴ ἐγκαταλείπων τὴν θέσιν του ἐν τῇ μάχῃ, ὁ γενναίως ὑπομένων τὴν ἐπίθεσιν τῶν ἐχθρῶν : Ἰλ.Μ 247 οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος οὐδὲ μαχήμων, αὐτ. Ν 228 καὶ γὰρ τὸ πάρος μενεδήϊος ἦσθα, Ἀπολλ. Ρ 2,114 Ἄρητον μενεδήϊον Εὐρύτου υἷα;, ΑΠ 7, 208,1 μνᾶμα τόδε φθιμένου μενεδαΐου εἵσατο Δᾶμις ἵππου.

μενέδουπος-ον μτγν. ὁ ὑπομένων καρτερικῶς τὸν θόρυβον τῆς μάχης : Ὀρφ.Ἀργ.539 μενέδουπος Ἀθήνη.

μενεκράτης-ους-ες μτγν. ὁ μένων καὶ κρατῶν : Διον.Τραγ.12 στῦλος μενεκράτης (Ἀθήν.3,98 «ὅτι μένει καὶ κρατεῖ»).

μενέκτυπος-ον ὁ ὑπομένων τὸν κτύπον τῆς μάχης, μενέδουπος βλ.λ. : Βάκχ.16,1, Ἡσ.

μενεμάχος-ον ὁ μένων τὴν μάχην, ὁ καρτερικὸς ἐν τῇ μάχῃ, ἀνδρεῖος : Ἀππ.Ἰβηρ.6,51.

μενεμηλάδες (αἱ) δ.γρ.ἐπιμηλάδες:Καλλ.Ἀπολλ.51.

μενεξεδένιος-α-ο δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μενεξέ: Γρυπ.Σκ.Τερρ.58 μέσ' στὸ μενεξεδένιον οὐρανό, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 61,16 σὰ στέφανα πλατειὰ μενεξεδένια· **2)** ὁ ἐκ μενεξέδων ἀποτελούμενος : μενεξεδένιο μπουκέττο, - μενεξεδένια στεφάνια.

μενεξεδύς-ιά-ύ δημ. ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μενεξέ, μενεξεδένιος.

μενεξελύς-ιά-ύ δημ. μενεξεδύς βλ.λ.

μενεξές (ὁ) (τουρκ.) δημ. τὸ φυτὸν ἴον τὸ εὐῶδες : Παλαμ.Τάφ.21 τῆς δροσιᾶς τὰ πάναγνα | παιδιά, τοὺς μενεξέδες.

μενεπτόλεμος-ον ὁ μένων, ὁ ὑπομένων τὸν πόλεμον, ὁ καρτερικὸς ἐν τῷ πολέμῳ, εὐσταθής, γενναῖος· σχόλ. «ὑπομονητικὸς ἐν τῷ πολέμῳ», Εὐστ. «σταδαῖον ἢ σταθερὸν πολεμιστήν» : Ἰλ.Τ 48 Τυδείδης τε μενεπτόλεμος καὶ δῖος Ὀδυσσεύς, αὐτ.Β 749 μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί, Βάκχ.16,73 μενεπτόλεμος ἥρως, ΑΠ 9,219.

μενετικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπομονετικός, ὁ καρτερικός· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ὑπομονή, ἡ καρτερικότης : Μᾶρκ.Αὐρ.Ι,16 παρὰ τοῦ πατρὸς τὸ ἥμερον καὶ μενετικὸν ἀσαλεύτως ἐπὶ τῶν ἐξητασμένως κριθέντων.

μενετός-ή-όν ὁ ἁρμόδιος, ὁ κατάλληλος δι' ἀναμονήν : Θουκ.Ι,142 τοῦ δὲ πολέμου οἱ καιροὶ οὐ μενετοὶ [αἱ εὔνοϊκαὶ περιστάσεις τοῦ πολέμου δὲν περιμένουν]· 2) ὁ περιμένων, ὁ καρτερικός, μακρόθυμος : Ἀριστφ.Ὀρν.1620 εἶτα διασοφίζηται λέγων, μενετοὶ θεοί, καὶ μἀποδιδῷ μισητίᾳ (σχόλ. «οἱ οὐκ ἀπατηλοί, οἷον μόνιμοι καὶ βέβαιοι, οὐκ εὐεξαπάτητοι ἢ ἀνεξίκακοι καὶ οὐκ εὐθέως τιμωρούμενοι»).

μενέφραδον (τὸ) λεξ. βοταν. «μενέφραδον ἔλαιον, τὸ πράσινον καὶ καθαρὸν ἔλαιον, τὸ γαγέτιον».

μενεφύλοπις-ιος (ὁ,ἡ) ὁ ὑπομένων, ὁ καρτερῶν τὴν μάχην : ΑΠ 6,81 θεσμὸν τὸν Σπάρτης μενεφύλοπιν ἀμφὶ βοείᾳ τῇδε τις ἀθρήσει πρῶτα φυλασσόμενον.

μενεχάρμης-ου (ὁ) ὁ καρτερῶν ἐν ταῖς μάχαις, μενεφύλοπις βλ.λ., Εὐστ. «σταδαῖος μαχητής» : Ἰλ. Λ 122 καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην, αὐτ.303 αὐτ.Ι 529 καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι, Ἰω.Λυδ.Μην.12 Γραῖον μενεχάρμην, Ὀρφ.Ἀργ.214.

μενέχαρμος-ον μενεχάρμης βλ.λ. : Ἰλ.Ξ 376 ὃς δέ κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχει . . σάκος ὤμῳ.

μένημα-ατος (τὸ) πάπ. δωμάτιον, κελλίον, τόπος διαμονῆς.

μενθήρη (ἡ) ἡ φροντίς· Ἡσ. «μενθήραις· μερίμναις», ἀρχ. λεξ. «αἱ φροντίδες», Σουΐδ. «μενθῆρες (ἐσφ.γρ. ἀντὶ μενθῆραι) αἱ θηρώμεναι τὸ μένος».

μενθηρίζω, μέλλ. -ιῶ, μερμηρίζω βλ.λ., φροντίζω· Ἡσ., Φώτ. «μενθηρίζω· φροντίζω. μενθηριῶ· μεριμνήσω».

μενθόλη (ἡ) νεώτ. μινθόλη βλ.λ.

μέννης Ἡσ. «μένε κύριε».

μενοεικής-οῦς-ές (εἶκος,ἔοικα) συνήθ. ἐπὶ τροφῆς, ὁ ἁρμόζων εἰς τὰς ἐπιθυμίας, ὁ ἱκανοποιῶν, ἱκανοποιητικός, ὅθ. ἀρκετός, ἄφθονος, εὐάρεστος· πρβλ.Πλούτ.Φωκ.2 «ὥσπερ ἀμέλει τὸ ἡδὺ μενοεικὲς ὁ ποιητὴς κέκληκεν ὡς τῷ ἡδομένῳ τῆς ψυχῆς ὑπεῖκον καὶ μὴ μαχόμενον μηδ' ἀντιτυποῦν» : Ἰλ.Ι 90 παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα, αὐτ. 227 πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ δαίνυσθ', Ὀδ. Υ 391 δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελώοντες τετύκοντο ἡδύ τε καὶ μενοεικές, αὐτ.Π 429· ‖ τάφος μενοεικὴς ἄφθονον, πλούσιον νεκρικὸν συμπόσιον πρὸς τιμὴν ἐνταφιασθέντος νεκροῦ : Ἰλ. Ψ 29 αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαίνυ· ‖ γενικῶς ἄφθονος, ἱκανοποιητικός, ἀρκετός : Ἰλ.Ψ 139 αἶψα δὲ οἱ μενοεικέα νήεον ὕλην (ἄφθονα ξύλα), αὐτ.139, Ὀδ.Ξ 232 καί μοι μάλα τύγχανε πολλά. τῶν ἐξαιρεύμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω λάγχανον, αὐτ.Ν 273 αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν Φοίνικας ἀγαυοὺς ἐλλισάμην καί σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα.

μενοινή (ἡ) μτγν. σφοδρά, ἔνθερμος ἐπιθυμία· Εὐστ.1007 «μενοινὴ καὶ μενοινᾶν, μένος νόου δι' οὗ ἀΐσσει νόος εἰς ἔργον», Σουΐδ. «προθυμία» : Καλλ.Δία 90 ἐνέκλασας δὲ μενοινήν, Ἀπολλ.Ρ Ι,894 ἀλλ' οὐ σύ γε τήνδε μενοινὴν σχήσεις (σχόλ. «γνώμην, διάνοιαν, μέριμναν»), Χριστοδ.Ἔκφ.172 οὐ γὰρ εἶην ἀπάνευθε πολυστρέπτους μενοινῆς.

μενοινής Ἡσ. «πρόθυμος, φροντιστής» (πιθ. -ῆς, συνηρ. ἐκ τοῦ -ήεις).

μενοινῶ-άω, ἐπ. -ώω, γ' ἑν. μενοινάᾳ, ἐπ. παρατ. μενοίνεον, γ' ἑν. ἐμενοίνα, μενοίνα, ἀόρ. μενοίνησεν, ὑποτ. μενοινήσωσι, εὐκτ. μενοινήσειε, μενοινήσῃ, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς, φροντίζω περί τινος σφοδρῶς, μετὰ ζήλου, ἐπιζητῶ τι, προθυμοῦμαι, μενεαίνω βλ.λ., συνήθ. μτ. τῶν ἐκφρ. θυμῷ, ἐνὶ θυμῷ, φρεσίν, μετὰ φρεσὶν κττ. : Ἰλ.Ξ 264 τί ἦ δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς, Ὀδ. Β 34 ὅτι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ· ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. ἐν. : Ἰλ.Τ 164, εἴπερ γὰρ θυμῷ γε μενοινάᾳ πολεμίζειν, Ὀδ.Χ 217 οἷα μενοινᾷς ἔρδειν ἐν μεγάροις· ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. ἀόρ. : Ὀδ.Β 248 μνηστῆρας ἀγαυοὺς ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει' ἐνὶ θυμῷ, αὐτ.Φ 157, Πίνδ.Π Ι,43, αὐτ.Ο Ι,58 μενοινῶν βαλεῖν, Ὑμν.Ἀπόλλ.116 μενοίνησεν δὲ τεκέσθαι, Εὐρ.Κύκλ.448 νῦν σφάξαι μενοινᾷς, Ἀριστφ.Σφ.1080 ἐξελεῖν ἡμῶν μενοινῶν πρὸς βίαν τἀνθρήνια, Ἀπολλ.Ρ 4,1255 βέλτερον ἦν μέγα δή τι μενοινώωντας ὀλέσθαι· ‖ ὁμ. μτ. εἰδ. προτ. : Ἰλ.Μ 59 πεζοὶ δὲ μενοίνεον, εἰ τελέουσιν (ἦσαν πρόθυμοι νὰ ἴδωσιν, ἐάν . .)· ‖ ὁμ. σπαν. ἀπολ. : Ἰλ.Ο 293 Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἵσταται, ὧδε μενοινῶν (τόσον πρόθυμος)· ‖ μτ. αἰτ. πράγμ. ἐπιθυμῶ, ἐπιζητῶ τι : Ὀδ.Β 285 σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἣν σὺ μενοινᾷς, Πίνδ.Ν ΙΙ,45 ἔργα πολλὰ μενοινῶντες, Θεόκρ.25,62 νόῳ ὅγε πολλὰ μενοίνα· ‖ μτ. δοτ. πράγμ. ἐπιθυμῶ διακαῶς ν' ἀποκτήσω τι : αὐτ.461 μήποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι νόον ἔχε μηδὲ μενοίνα χρήμασι τῶν ἄνυσις γίνεται οὐδεμία· ‖ μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. σχεδιάζω, διανοοῦμαι ζωηρῶς τι ἐναντίον τινός : Ὀδ. Λ 532 κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.

μένος (τὸ) κ. νεώτ. δύναμις, ἰσχύς : Ἰλ.Ζ 265 μή μ' ἀπογυιώσῃς μένεος, ἀλκῆς τε λάθωμαι, αὐτ.Ε 506 οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον, αὐτ.Ζ 502 προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν, αὐτ. Ζ 27 καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα· 2) ἐπὶ ζῴων καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀγρίων θηρίων, ἰσχύς, ἀγριότης : Ἰλ.Ρ 20 οὔτ' οὖν παρδάλιος τόσσον μένος, οὔτε λέοντος· 3) ἐπὶ πραγμ., δύναμις, ἰσχύς : Ἰλ.Ν 444, αὐτ.Ζ 182 δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο, αὐτ.Μ 18 ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες (τὴν ὁρμητικότητα, τὴν δύναμιν), Ὀδ.Κ 160 δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο, Παρμ.ΙΙ,3 ἄστρων θερμὸν μένος, Αἰσχ.Πρ. 720 ἔνθα ποταμὸς ἐκφυσᾷ μένος, αὐτ.Ἀγ.238 βίᾳ χαλινῶν τ' ἀναύδῳ μένει, Ἐμπ.ΙΙΙ,3 παύσεις ἀκαμάτων ἀνέμων μένος, Εὐρ.Ἡρ.428 χειμῶνος ἐκφυγόντες ἄγριον μένος, Ἱππ.Διαίτ.63 οὕτω γὰρ ἂν ἧσσον τὸ ἀπὸ τοῦ οἴνου μένος ἅπτοιτο τῆς κεφαλῆς καὶ γνώμης· 4) ὅθ. ἡ ζωϊκὴ δύναμις, ἡ ζωή : Ἰλ.Γ 294 ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός, αὐτ.Ε 296 τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε, Αἰσχ.Ἀγ.1067 μένος αἱματηρόν, Σοφ.Αἶ.1412 ἔτι γὰρ θερμαὶ σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν μένος (τὸ μαῦρο αἷμα τῆς ζωῆς)· 5) ἐπὶ τῆς ψυχῆς, δύναμις, ὁρμὴ ψυχική, πάθος, μανία, ὀργή, τόλμη : Ἰλ.Β 387 εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν, αὐτ.Σ 264, αὐτ.Ψ 468 ἐπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν, αὐτ.Χ 312, Ἡσιόδ.Α 369 παντὶ μένει σπεύδων, Ἀριστφ.Σφ.424 ὀργῆς καὶ μένους ἐμπλήμενος, Πλάτ.Τίμ.70Β ὅτε ζέσειεν τὸ τοῦ θυμοῦ μένος, Ἀλκιδ.π.Ἀριστλ.Ρητ.1406a,2 μένους τὴν ψυχὴν πληρουμένην, Θεαγ.Πυθ.π.Στοβ.3,1,117 θυμὸς ὁ κρατέων τῶ μένεος, Ξεν.ΚΠ 3,3,61, αὐτ. Ἑλλ 7,1,31 ἐκ τούτων.. οὕτω πολὺ μένος καὶ θάρσος τοῖς στρατιώταις φασὶν ἐμπεσεῖν, ὥστε . . , - κατελήφθησαν ὑπὸ παραφόρου μένους· ‖ κ. ἐπὶ ζῴων : Ἰλ.Ρ 456 ὣς εἰπὼν ἵπποισιν ἐνέπνευσεν

μένος ἠΰ, αὐτ.476 ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε, Αἰσχ.'Επτ.393 ἵππος κατασθμαίνων μένει, Ξεν.Κυν.6,15· || συχνόκις συνάπτεται μετὰ τοῦ θυμός : 'Ιλ.Ε 470 ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου, 'Υμν.Δημ.361· || ὁμ. μένος καὶ θάρσος : 'Ιλ.Ε 2 ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς 'Αθήνη δῶκε μένος καὶ θάρσος, 'Οδ.Α 321 τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ θῆκε μένος καὶ θάρσος· || κ. νεώτ. φρ. μένεα πνέοντες πλήρεις ὀργῆς : 'Ιλ.Β 536 οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες 'Αβαντες, - ἔφυγον μένεα πνέοντες κατὰ τῶν κριτῶν· || νεώτ. κ. μτ. μτχ. ἐν. μένεα πνέων: ἀπεχώρησε χολωθεὶς καὶ μένεα πνέων κατὰ τοῦ προέδρου· **6**) γεν. φυσικὴ ἢ ψυχικὴ διάθεσις, φρόνημα· πρβλ. κ.συνθ. εὐ-μενής, δυσ-μενής : 'Ιλ. Ν 634 Τρωσίν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοιίου πολέμοιο, αὐτ.Θ 361· **7**) ἐν ποικίλαις περιφράσεσιν ὡς τὸ βίη κττ. : 'Ιλ.Λ 268 ὀξεῖαι δ' ὀδύναι δῦνον μένος 'Ατρεΐδαο [τὸν 'Ατρείδην], 'Οδ.Ρ 34 τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος 'Αντινόοιο ('Αντίνοος), 'Εμπ.111,9 ἄξεις δ' ἐξ ἀΐδαο καταφθιμένου μένος ἀνδρός [ἄνδρα τεθνεῶτα], αὐν.27,2 αἰης λάσιον μένος, αὐτ.115,9 αἰθέριον μένος [αἰθήρ].

μενοῦ [τὸ] νεώτ. κατάλογος φαγητῶν παρατεθειμένων εἰς ἓν γεῦμα, ἐδεσματολόγιον βλ.λ.

μενουέτο [τὸ] νεώτ. παλαιὸς γαλλικὸς χορὸς ρυθμοῦ τριμεροῦς.

μενσεβικισμός [ὁ] νεώτ. ἡ θεωρία τῶν ἀποτελεσάντων τὴν μειοψηφίαν τοῦ σοσιαλιστικοῦ ρωσικοῦ κόμματος, καθ' ἣν δὲν ἀποκλείεται ἡ συνεργασία μετὰ τῶν ἀστικῶν κομμάτων πρὸς κοινὴν πολιτικὴν δρᾶσιν.

μενσεβῖκος [ὁ] νεώτ. ὁ πρεσβεύων, ὁ παραδεχόμενος τὸν μενσεβικισμόν.

μέντα [ἡ] δημ. τὸ φυτὸν μίνθη βλ.λ.· **2**) ἡδύποτον ἔχον ἄρωμα μίνθης· **3**) ζαχαρωτόν, καραμέλλα μετ' ἀρώματος μίνθης.

μενταγιόν [τὸ] (γαλλ.) νεώτ. κόσμημα σχήματος συνήθ. ᾠοειδοῦς ἢ στρογγύλου ἐντὸς τοῦ ὁποίου τοποθετεῖται φωτογραφία προσφιλοῦς προσώπου· || γεν. κόσμημα σχήματος μεταλλίου ἀναρτώμενον ἐκ τοῦ λαιμοῦ, εἰς τὴν ἅλυσιν ὡρολογίου κλπ.

μεντάγρα [ἡ] μτγν. ἀσθένειά τις τοῦ δέρματος, εἶδος λειχῆνος : Πλίν.Φ| 26,2, Γαλ.12,839, 'Αέτ.8,16.

μεντέρι [τὸ] δημ. κ. μιντέρι ἀνατολικὸν ἀνάκλιντρον, διβάνιον, σοφάς βλ.λ.· || γεν. στρῶμα : σήκωσε τὸ μεντέρι ἀπὸ τὸ κρεββάτι.

μεντεσές [ὁ] δημ. ὁ στροφεύς, ἡ στρόφιγξ θύρας, παραθύρου κλπ.

μεντζάνα δημ. ναυτ. ὁ ἱστὸς τοῦ ἐπιδρόμου· **2**) κόντρα μεντζάνα ἡ δολωνὶς καὶ ἡ κεραία ἀφ' ἧς αὕτη ἐξαρτᾶται.

μεντζάστρα [ἡ] δημ. μεσίστιος : ἡ σημαία σήμερα εἶναι μεντζάστρα· || ἐν χρ.κ. ὡς ἐπίρρ.: ἀνέβασε τὴ σημαία μεντζάστρα.

μεντιόπον 'Ησ. «χλανίδα».

μέντιουμ [τὸ] νεώτ. πρόσωπον χρησιμεῦον ὡς φορεὺς πνευματιστικῶν φαινομένων.

μέντοι βλ. μέν.

μέντοινε 'Επιγρ. μέντοι.

μέντον πάπ. μέντοι.

μεντορουργής-οῦς-ές ὁ ὑπὸ τοῦ Μέντορος εἰργασμένος : Λουκ.Λεξιφ.7 ὁ τρυηλὶς μεντορουργὴς εὐλαβὴ ἔχουσα τὴν κέρκον.

μενταύρι [τὸ] δημ. τὸ ἑρπετὸν ἡμιδάκτυλον βλ.λ.

μεντρεσές [ὁ] (τουρκ.) δημ. κ. μεδρ- σχολεῖον κ. εἰδ. μουσουλμανικὸν ἱεροδιδακτήριον.

μένω κ. μον.. νεώτ. κ. δημ., ἐπ. ἀπαρφ. μενέμεν, παρατ. μένεσκον, ἐπ. κ. Ἰων. μέλλ. μενέω, ἀττ. μενῶ, ἀόρ. ἔμεινα, παρακ. μεμένηκα, ἵσταμαι σταθερῶς ἔν τινι θέσει ἀκίνητος : 'Ιλ.Π 838 ὅς πού τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι, 'Ησ.Θ 598 ἔντοσθε μένοντες, 'Ηρ.8,62 σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός, Αἰσχ. ἀπ.371, Πίνδ.Ν 3,43 ξανθὸς 'Αχιλλεὺς τὰ μὲν μένων Φιλύρας ἐν δόμοις, Σοφ.Αἴ.80 ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τοῦτον ἐν δόμοις μένειν, Εὐρ.ΙΑ 656 μέν', ὦ πάτερ, κατ' οἶκον ἐπὶ τέκνοις σέθεν, 'Αμφις 1,3 ἔνδον μένειν, Θουκ.4,26 καὶ τὸ ἐν τῇ ἠπείρῳ στρατόπεδον τῶν Πελοποννησίων κατὰ χώραν ἔμενεν, - μένει πάντοτε στὸ σπίτι της, - μεῖνε εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν σὲ ἐτοποθέτησα· || νεώτ. φρ. μένω ἐμβρόντητος, ἐνεός κττ. ἀκινητῶ ἐξ ἐκπλήξεως, ἐκπλήττομαι : ἀκούσας ταῦτα ἔμεινεν ἐμβρόντητος· || δημ. κ. ἀπολ. μένω ἐκπλήττομαι : τὸν εἶδα κι ἔμεινα· **2**) εἰδ. ἐν τῇ μάχῃ, ἵσταμαι σταθερὸς εἰς τὴν θέσιν μου μὴ ὑποχωρῶν εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν ἐχθρῶν : 'Ιλ.Π 659 ἔνθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον ἀλλ' ἐφόβηθεν πάντες, αὐτ.Λ 317 ἤτοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι, Χρησμ.π.'Ηρ.1,55 φεύγειν μηδὲ μένειν, μηδ' αἰδεῖσθαι κακὸς εἶναι, Αἰσχ.'Αγ.854 νίκη δ' ἐπείπερ ἕσπετ', ἔμπεδος μένοι, Ξεν.ΚΠ 3,3,63 οὐκέτι ἐδύναντο μένειν ἀλλὰ στραφέντες ἔφυγον, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.2,54 ὀλίγοι τε πρὸς πολλοὺς καὶ ἄνοπλοι πρὸς ὡπλισμένους, οὐκ ἔμενον, - νὰ μένῃς σταθερὸς εἰς τὴν θέσιν σου ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ· || ὁμ. μτβ. ὑπομένω τὴν ἔφοδόν τινος ἐν τῷ πολέμῳ : 'Ιλ.Ε 527 Δαναοὶ Τρῶας μένον ἐμπεδον, οὐδὲ φέβοντο, Αἰσχ.'Επτ.436 τίς ἄνδρα κομπάζοντα μὴ τρέσας μενεῖ;· || ὁμ. μτβ. γεν. ὑπομένω τι, ἀνθίσταμαι εἰς τὴν προσβολήν τινος : 'Ιλ.Ο 620 ἠΰτε πέτρη . . ἥτε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα, Εὐρ.Ῥησ.740 ἀπορίαν γὰρ οὐ μενῶ· **3**) παραμένω, διαμένω, ἔχω τὴν οἴκησιν που : Πίνδ.Π 4,186 τὸν ἀκίνδυνον παρὰ ματρὶ μένειν αἰῶνα πέσσοντ', 'Ιππ.'Επιδ.1,3 τοῦ γυναίου μένοντος πρὸς τοὺς γονέας, Θέογν.493 ὑμεῖς δ' εὖ μυθεῖσθε παρὰ κρητῆρι μένοντες, αὐτ.1127 φίλῳ παρὰ παιδὶ μένουσα, Εὐρ.'Ικ.33 μενῶ πρὸς ἁγναῖς ἐσχάραις δυοῖν θεαῖν, - μένει μὲ τὴν κόρην της· || ὅθ. διατρίβω, κατοικῶ, εἶμαι κάτοικος : Πολύβ.30,4,10 οὐ μὴν τοῖς γε παρεπιδημοῦσιν, οὐδὲ τοῖς ἐκεῖ μένουσι τῶν 'Ελλήνων ἤρεσκεν, Στράβ.3,147 ὅπου τέτταρας μυριάδας ἀνθρώπων μένειν ἐργαζομένων, Μαλάλ.1 252,19 μαθόντες ποῦ μένει Σίμων ὁ μάγος, αὐτ.439,10 ἐμπρησμοῦ γενομένου ἔνθα ἔμενε, - μένω ἐν 'Αθήναις,-ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ εἰς Γερμανίαν· **4**) γεν. εὑρίσκομαι, εἶμαι : 'Ιλ.Β 292 καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο, - μένω μακρὰν τῆς πατρίδος· || φρ. μένειν ἀπὸ πτολέμοιο μένω μακρὰν τοῦ πολέμου, ἀποφεύγω τὸν πόλεμον : 'Ιλ.Σ 64 ὅ,ττι μιν ἵκετο πένθος, ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα· || ὅθ. ἀπολ. ἀποφεύγω τι, μένω ἀργός : 'Ιλ.Ι 318 ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ .. τις πολεμίζει, αὐτ.Ξ 367, Σοφ.'Ηλ.946 ποῖ γὰρ μενεῖς ῥάθυμος· || ὅθ. ἡ μτχ. οἱ μένοντες οἱ παραμένοντες : Ξεν. 'Αν.4,4,19 φύλακας καταλιπόντες καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τοῖς μένουσιν· **5**) ἀναφορ πρὸς πράγμ. ἢ καταστάσεις, παραμένω, ἐμμένω σταθερῶς εἴς τι : Σοφ.'Αντ.169 παῖδας μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασι, Δημ.1087,17 ἐμένομεν ἐπὶ τῶν αὐτῶν, Πλάτ. Τίμ.42Ε ἔμενεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ κατὰ τρόπον ἤθει, αὐτ.'Επιστ.10,358C μένε ἐν τοῖς ἤθεσιν ἐν οἷς καὶ μένεις, 'Ηρωδιαν.3,2,10 μένοντες ἐπὶ τῆς πρὸς ἐκεῖνον εὐνοίας, - ἔμειναν στὰ πατροπαράδοτα· **6**) εἰδ. ἐμμένω εἴς τινα γνώμην ἢ πεποίθησιν : Πλάτ.Πρωτ.356Ε ἔχειν τὴν ψυχὴν μένουσαν ἐπὶ τῷ ἀληθεῖ καὶ ἔσωσεν ἂν τὸν βίον;, Νόμ.π.Δημ. 21,94 μενέτωσαν ἐν τοῖς διαγνωσθεῖσιν· **7**) ἱκανοποιοῦμαι, εἶμαι εὐχαριστημένος, ἀρκοῦμαι καὶ

παραμένω εἴς τινα κατάστασιν : Πλάτ.Πολ.466C **μενεῖ ἐπὶ τούτῳ τῷ βίῳ,** Δημ.42,29 **καὶ οὐχ οἷός ἐστιν ἔχων ἃ κατέστραπται μένειν ἐπὶ τούτων,** Ἰσοκρ.8,7 **οὐδ' οἱ κεκτημένοι τοὺς μεγίστους πλούτους μένειν ἐπὶ τούτοις ἐθέλουσι·** ‖ κ. νεώτ. μτ. κατηγ. μτχ. ἢ ἐπιθέτου κατηγορηματικῶς, εἶμαι, ὑπάρχω : Ἰλ.Τ 263 **ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῇσιν,** Μεν.145 **μένειν ἐλεύθερον,** - **ἔμεινα εὐχαριστημένος** - **ἱκανοποιημένος·** **8)** ἐπὶ πραγμ., παραμένω ἀκίνητος, ἀμετάβλητος, σταθερός : Ἰλ.Ρ 434 **ἀλλ' ὥστε στήλη μένει ἔμπεδον,** Πίνδ.Ν 6,4 **ἀσφαλὲς αἰὲν . . μένει οὐρανός,** Πλάτ.Φαῖδρ.261D, αὐτ.Τίμ.40Β **ἐν ταυτῷ στρεφόμενα ἀεὶ μένει,** αὐτ.Κρατ.401C **σχεδόν τι αὖ οὗτος καθ' Ἡράκλειτον αὖ ἡγοῖντο τὰ ὄντα ἰέναι τε πάντα καὶ μένειν οὐδέν,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.6,5,6 **οὐδὲ στρατόπεδα ἔχουσι ἑνεστῶτα καὶ μένοντα·** ‖ **οἱ μένοντες** (κτ. παράλ. τοῦ ἀστέρες) οἱ ἀπλανεῖς : Ἀριστλ.Οὐρ.290a,21· ‖ **ὁ μένων κύκλος** ὁ σταθερὸς κύκλος : Αὐτόλ.12,Πτολ.Ὑποθ.1,3· **9)** ὁμ. ἐπὶ πραγμ., καταστάσεων καὶ ἀφῃρημένων ἐννοιῶν, παραμένω ἀμετάβλητος, παραμένω **ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει** : Ἡρ.1,5 **τὴν ἀνθρωπηίων ὦν ἐπιστάμενος εὐδαιμονίην οὐδαμὰ ἐν τωὐτῷ μένουσαν,** Θουκ.4,76 **ἤλπιζον . . οὐ μενεῖν κατὰ χώραν τὰ πράγματα,** Πλάτ.Κρατ.440Α **ἀλλ' οὐδὲ γνῶσιν εἶναι εἰκός, εἰ μεταπίπτει πάντα χρήματα καὶ μηδὲν μένει,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1167b,7 **τῶν τοιούτων γὰρ μένει τὰ βουλήματα καὶ οὐ μετσρρεῖ ὥσπερ Εὔριπος,** - **τίποτε δὲν μένει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, ὅλ' ἀλλάζουν ἀπὸ μέρα σὲ μέρα·** **10)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὅθ. διαρκῶ, παραμένω : Αἰσχ.Εὐμ.677 **τὰ δ' αἰανῶς μένει,** αὐτ.Ἐπτ.744 **αἰῶνα δ' ἐς τρίτον μένει,** Διόδ.Σ 15,76 ὁ πόλεμος **πλεῖον μείνας ἐτῶν πέντε,** - **ἔμεινεν ἡ ἐπιδημία τρεῖς μῆνες·** **11)** ὅθ. ἰσχύω, διατηροῦμαι, ἔχω κῦρος : Εὐρ.ΙΤ 959 **κἄτι τὸν νόμον μένειν,** αὐτ. Ἀνδρ.1000 **ἢν δορυξένων ἐμῶν μείνωσιν ὅρκοι,** Ξεν.Ἀν.2,3,24 **μέχρι δ' ἂν ἐγὼ ἥκω, αἱ σπονδαὶ μενόντων,** Πλάτ.Γοργ.480Β **εἴπερ τὰ πρότερον μένει ἡμῖν ὁμολογήματα,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1133b,14 **τὸ νόμισμα βούλεται μένειν,** αὐτ.Πολιτ.1308a,3 **μένουσιν ἀριστοκρατίαι,** - **πολὺ καλὸ ὕφασμα, θὰ μείνῃ γιὰ πολὺν καιρό·** **12)** ἀναμένω, χρονοτριβῶ ἐν τῇ ἀναμονῇ : Ἰλ.Ι 45 **ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί, εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν,** Ὀδ.Ρ 570 **τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι μεῖναι ἐπειγομένην περ, ἐς ἠέλιον καταδύντα·** ‖ ὁμ. μτ. τινος ἐννοίας βραδύτητος καὶ ὀκνηρίας : Ἰλ.Λ 666 **ἦ μένει εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης . . θέρωνται,** Αἰσχ.Πέρσ.796 **ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας νῦν ἐν Ἑλλάδος τόποις·** ‖ ὁμ. τὰ μτβ. ἀναμένω, περιμένω τινά : Αἰσχ.Ἐπτ.395 **ἵππος ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει μένων,** Εὐρ.Ρῆσ.66 **ἡμέρας μεῖναι φάος,** Θουκ.2,124 **μετὰ δὲ τοῦτο τροπαῖον στήσαντες δύο μὲν ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐπέσχον, τοὺς Ἰλλυριοὺς μένοντες,** αὐτ.8,78 **ἀλλὰ τὰς παρὰ Τισσαφέρνους Φοινίσσας ναῦς μένοντες,** ΑΠ 7,292,1 **κάτθανον, ἀλλὰ μένω σε· μένεις δέ τε καί σύ τιν' ἄλλον·** ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Δ 247 **ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν ;,** Ὀδ.Α 422 **τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν,** Πίνδ.Π 3, 16 **οὐκ ἔμειν' ἐλθεῖν τράπεζαν νυμφίαν,** Εὐρ. Ἀνδρ.255 **οὐ μενῶ πόσιν μολεῖν·** ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Θέογν.351 **τί μένεις.. ἰέναι ;,** Αἰσχ.Εὐμ.677 **μένω δ' ἀκοῦσαι πῶς ἀγὼν κριθήσεται,** αὐτ.Ἀγ. 459 **μένει δ' ἀκοῦσαι τί μου·** **13)** τἀνάπαλιν κ. ἐπὶ πραγμ., περιμένω, ἀναμένω : Αἰσχ.Χο.103 **τὸ μόρσιμον γὰρ τόν τ' ἐλεύθερον μένει,** αὐτ.Ἀγ.1277 **βωμοῦ πατρῴου δ' ἀντ' ἐπίξηνον μένει, θερμῷ κοπείσης φοίνιον προσφάγματι,** αὐτ.ἀπ.37 **ἀγὼν γὰρ ἄιξρας οὐ μένει λελειμμένους,** Κολλ.Λουτρ. Πολ.120 **ὦ ἑτάρα τῇ μήτι μινύρεο· τῶδε γὰρ ὀλλά τεῦ χάριν ἐξ ἐμέθεν πολλὰ μενεῦντι γέρα,** ΚΔ Πράξ.20,23 **τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεταί λέγον ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν,** Γρηγ.Νοζ.π.Στεφ **τίς δὲ ἐγγυητὴς ὅτι μένει τὴν θεραπείαν τὸ τέλος·** **14)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἀπρόσ. μτ. ἀπαρφ. ὑπολείπεται, ἀπομένει : Αἰσχ.Ἱκ.435 **ὁπότερ' ἂν κτίσῃς, μένει δορὶ τίνειν ἀντίρροπον θέμιν,** Εὐρ.ἀπ.733 **τοῖς πᾶσι ἀνθρώποισι κατθανεῖν μένει,** **δὲν μᾶς μένει τώρα τίποτε ἄλλο ἀπὸ** (ἢ **παρά**) **θάνατος·** **15)** νεώτ. κ. δημ. ὑπολείπομαι, ἀπομένω ὡς ὑπόλοιπον : ἀπὸ τὸ μισθό μου **δὲν μοῦ μένουν παρὰ ἑκατὸ δραχμές,** - **μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων ἔμεινεν ἐλάχιστον κέρδος,** - **ἡ κακία του θὰ τοῦ μείνῃ,** φρ. τοῦ **μεῖνε ὁ κόπος διάφορο,** δ.τραγ. **καὶ θὰ σοῦ φύγῃ τὸ πουλὶ καὶ θὰ σοῦ μείνῃ ὁ πόνος·** **16)** πάπ., νεώτ. κ. δημ. γεν. ἀπομένω, μένω εἰς **τὴν κυριότητά** τινός : Πάπ. **μένω παρά τινι,** - **μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων του τοῦ ἔμεινε ὁλόκληρος ἡ περιουσία,** - **θὰ πεθάνῃ ὁ θεῖός του καὶ θὰ τοῦ μείνουν τὰ ἑκατομμύρια·** **17)** δημ. ἐπὶ προσ., ἐγκαταλείπομαι, ἀπομένω : **ἐπέθαναν οἱ γονεῖς του κι ἔμεινε στοὺς πέντε δρόμους.**

μεξικανικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ Μεξικοῦ : **μεξικανικὸ ἄλογα, μεξικανικὸ σιτάρι·** **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Μεξικόν : **μεξικανικὸς πόλεμος,** - **μεξικανικὰ ἤθη.**

μέρα Ἡσ «ὄμματα»

μέρα (ἡ) δημ. ἡμέρα βλ.λ.

μεράδι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν δρῦς ἡ βραχύφυλλος.

μεράκι (τὸ) δημ. ἐπιθυμία σφοδρά, πόθος : **τό 'βαλε μεράκι νὰ πάῃ στὴν Ἀθήνα·** ‖ φρ. **μὲ μεράκι** ἐπιρρηματικῶς, μὲ γοῦστο, μετὰ καλαισθησίας : **ροῦχα μὲ μεράκι·** **2)** ἡ ἐκ τοῦ ἀνεκπληρώτου πόθου προερχομένη μελαγχολία, καημός : **τό 'χει μεράκι στὴν καρδιά του ποὺ δὲν τὰ κατάφερε·** ‖ φρ. **εἶμαι στὰ μεράκι,** - **ἔχω μεράκια** κτλ. εὑρίσκομαι ἐν ἐκλύσει ψυχικῇ οἷον ἐξ ἔρωτος, μελαγχολίας, πόθου : **ἄσ' τον κι εἶναι στὰ μεράκια του,** - **ὅταν ἔχῃ τὰ μεράκια του, ἀρχίζει τὸ τραγούδι.**

μερακλήδικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μερακλὴν ἢ τὸ μεράκι βλ.λ. : **τραγούδι μερακλήδικο,** - **ροῦχα μερακλήδικα** (μὲ μεράκι, μὲ γοῦστο).

μερακλῆς (ὁ) δημ. ὁ κατεχόμενος ἀπὸ μεράκι : **γειά σου, φίλε μερακλῆ·** **2)** ὁ ἐξαιρετικῆς καλαισθησίας, γούστου, ὁ ἐξαιρετικῶς ἐπιμελούμενος τὴν ἐργασίαν του : **ράφτης μερακλῆς,** - **τεχνίτης μερακλῆς.**

μεράρχης (ὁ) μτγν. κ. πάπ. ὁ ἐπίσημος διανεμητὴς ἑνὸς δήμου : Ἐπιγρ.· **2)** εἰδ. ὁ ἀρχηγὸς μεραρχίας βλ.λ. : Ἀσκληπιόδ.2,10,Ἀρρ.Τακτ.10,5· **3)** ὁ διοικητὴς 32 ἐλεφάντων : Αἰλ.Τακτ.23.

μεραρχία (ἡ) κ. νεώτ. στρατιωτικὴ μονὰς διοικουμένη ὑπὸ τοῦ μεράρχου, ἀποτελουμένη ἐκ 2048 ἀνδρῶν : Ἀσκλ.Τακτ.2,10,Ἀδριαν.Τακτ.10,5· ‖ νεώτ. ἡ μικροτέρα αὐτοτελὴς στρατιωτικὴ μονάς, ἡ περιέχουσα ὅλα τὰ ὅπλα, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ταξιαρχιῶν.

μεραρχιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς μεραρχίαν στρατοῦ : **μεραρχιακὸν πεζικόν,** - **μεραρχιακὸν σῶμα.**

μεραρχικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεραρχίαν ἢ τὸν μέραρχον.

μέραρχος (ὁ) νεώτ. ὁ διοικῶν μεραρχίαν βλ.λ στρατοῦ ἀνώτερος ἀξιωματικός.

μεργάλη (ἡ) νεώτ. χημ. **τὸ μετὰ χολικοῦ ὀξέος ἅλας τοῦ ὀξιδίου.**

μέργιζε Ἡσ. «ἀθρόως ἔσθιε».
μέργουλας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. **γένος πτηνῶν τῆς** οἰκογεν. τῶν **ἀλκιδῶν.**
μέρδω, μτχ. παθ. ἀόρ. **μερθεῖσα,** κωλύω, βλάπτω, στερῶ· Ἡσ. «μέρδει· κωλύει, βλάπτει, μερθεῖσα· στερηθεῖσα, ἀμερθεῖσα».
μερδικό (τὸ) δημ. κ. μερτικό τὸ μερίδιον : **πῆρε τὸ μερδικό του ἀπὸ τὴν περιουσία.**
μέρεια (ἡ) πάπ. κ. Ἡσ. μερίς βλ.λ.· **2)** εἰδ. Ἡσ. «φυλῆς μέρος ἐκ δέκα τρι(ακ)άδων συνεστός».
μερεμέτι (τὸ) δημ. (τουρκ.) ἐπιδιόρθωσις, ἐπισκευή, ἐπὶ οἰκοδομῆς : **θέλει ἀκόμα μερικά μερεμέτια τὸ σπίτι·** **2)** μτφ. δριμεῖα ἐπίπληξις ἢ ξυλοκόπημα : **τοῦ 'δωσε τὸ μερεμέτι του κι ἡσύχασε.**
μερεμετίζω (τουρκ.) δημ. παθ. **μερεμετίζομαι,** ἀόρ. μερεμετίσθηκα, μτχ. παρακ. **μερεμετισμένος,** κάμνω μερεμέτι βλ.λ. ἐπιδιορθώνω : **θέλω ἕνα μικρομάστορα νὰ μερεμετίσω τὸ σπίτι.**
μερκνδέρα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **λειριοειδῶν.**
μερεύω δημ. ἡμερεύω **βλ.λ.** : Σημηρ. ΜΚρῖν. Θεὲ τοῦ Αἰγαίου, **τ' ἄτια σου κράτει καὶ μέρευέ τα.**
μερεχλιά (ἡ) δημ. **τὸ φυτὸν** ταμάριξ.
μερθεῖσα βλ. μέρδω.
μερθιά (ἡ) δημ. **κ. μυρτιά** **τὸ φυτὸν μύρτος** ὁ κοινός.
μερὶ (τὸ) δημ. **κ. μηρὶ** ὁ **μηρὸς** βλ.λ.
μερία (ἡ) νεώτ. βοταν. γεν. μυκήτων **τῆς οἰκ.** τῶν μικρομυκητιδῶν.
μεριά (ἡ) κ. μσν. κ. δημ. θέσις, μέρος : Μάχη Βάρνας C 195 **στένουνται ἀπὸ μιὰ μεριὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὴν ἄλλην, - νὰ βροῦμε καμιὰ καλὴ μεριὰ νὰ κάτσουμε, - ὁ ἕνας ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ κι ὁ ἄλλος ἀπὸ τὴν ἄλλη·** ‖ δημ. συνήθ. μτ. ἐπιρρ. τοπ. ἐν σχηματισμῷ ἐπιρρ. ἐκφρ. οἷον **ἀπάνω, κάτω, πέρα, δῶθε, κεῖθε μεριά** κττ. ἀπάνω, κάτω, πέραν : **βρίσκονται πέρα μεριά, - ἀπάνω μεριὰ διαβαίνει τὸ ποτάμι καὶ κάτω μεριὰ εἶναι τὸ δάσος·** ‖ φρ. **σὲ καλὴ** μεριὰ φιλοφρόνησις πρὸς λαμβάνοντα χρήματα εὐχομένη τὴν ἐπ' ἀγαθῷ διάθεσιν τῶν λαμβανομένων χρημάτων : **πάρε τὸ λεφτά σου καὶ σὲ καλὴ μεριά·** **2)** μσν. κ. δημ. πλευρά, ὄψις : **ἡ μπροστινὴ μεριὰ τοῦ πανιοῦ εἶναι ἄσπρη, - ἡ πισινὴ μεριά·** ‖ φρ. **ἡ καλὴ μεριὰ** ἢ κτ. παράλ. τοῦ μεριὰ **ἡ καλὴ** ἡ κυρία ὄψις πράγματός τινος, ἀντίθ. ἡ ἀνάποδη : **κοίταξέ το ἀπὸ τὴν καλὴ μεριά·** ‖ δημ. φρ. **τὰ λέγω ἀπὸ τὴν καλὴ** (ἐνν. μεριά) ὁμιλῶ **ἄνευ περιστροφῶν καὶ ὑπεκφυγῶν : τοῦ τὰ 'πε ἀπὸ τὴν καλή·** ‖ μσν. **δυὸ μεριὲς κρατῶ** ἔχω δύο γνώμας, δύο σχέδια, ἀμφιταλαντεύομαι : Μάχη Βάρνας C 284 **οἱ Τοῦρκοι δυὸ μεριὲς κρατοῦν νὰ διώξουν καὶ νὰ φύγουν.**
μεριάζω δημ. πηγαίνω κατὰ **μέρος, παραμερίζω** : Βαλαωρ.84 **μέριασε, βρόχε, νὰ διαβῶ·** **2)** μτβ. θέτω τι κατὰ μέρος, παραμερίζω τι : **μέριασε τὶς καρέκλες ἀπὸ τὴ μέση, - μέριασε τὰ ξερά σου νὰ διαβῶ.**
μερίδα (ἡ) δημ. μερὶς **βλ.λ.**
μεριδάρχης (ὁ) μτγν. κ. πάπ. **κυβερνήτης, διοικητὴς** ἐπαρχίας : Πάπ., ΠΔΜακκ.I,10,65 **καὶ ἔθετο αὐτὸν στρατηγὸν καὶ μεριδάρχην,** Ἰώσ.ΙΑ 12,5,5 **Ἀπολλωνίῳ τῷ μεριδάρχῃ.**
μεριδαρχία (ἡ) μτγν. τὸ ὑπούργημα, **τὸ ἀξίωμα τοῦ** μεριδάρχου : ΠΔ Ἔσδρ.I,I,5 **καὶ στάντες ἐν τῷ ἁγίῳ κατὰ τὴν μεριδαρχίαν τὴν πατρικὴν ὑμῶν τῶν Λευιτῶν,** Ἰώσ.ΙΑ 15,7,3.
μεριδαρχικά (τὰ) πάπ. φόρος καταβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ μεριδάρχου διὰ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ.
μεριδιάνα (ἡ) δημ. **τὸ σκιαθηρικὸν ὡρολόγιον.**

μερίδιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. **νεώτ.** μικρὸν μέρος, μικρὰ μερίς : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,22,23· **2)** νεώτ. μερὶς βλ.λ. : **ἔλαβε πλούσιον μερίδιον ἐκ τῆς λείας, - τὸ μερίδιόν του τῆς κληρονομίας ἦτο** ἀρκετὸν διὰ νὰ ζήσῃ.
μεριδιοῦχος-ον νεώτ. **ὁ ἔχων ἢ ὁ δικαιούμενος** μεριδίου, ὁ μέτοχός **τινος.**
μεριδοχάρτι (τὸ) δημ. ὁ **χάρτης ἐφ' οὗ εἰσὶ** γεγραμμένα τὰ ὀνόματα τῶν **νεκρῶν, τὰ** ὁποῖα μνημονεύει ὁ ἱερεὺς κατὰ τὴν λειτουργίαν.
μεριζομένως γλώσσ. τοῦ **μελετατ**] **βλ.λ.** : Σχόλ. Ὀππ.Κυν.4,281.
μερίζω (μερίς) κ. μσν. **κ. νεώτ., δωρ. μερίσδω,** ἀττ. μέλλ. **μεριῶ,** ἀόρ. **ἐμέρισα, δωρ.** μτχ. ἀορ. **μερίξας,** παρακ. **μεμέρικα,** μέσ. μέλλ. **μερίσομαι** κ. μεριοῦμαι, ἀόρ. **ἐμερισάμην,** παρακ. μεμέρισμαι, παθ. μέλλ. μεριοῦμαι κ. μερισθήσομαι, ἀόρ. **ἐμερίσθην,** παρακ. μεμέρισμαι, διαιρῶ, χωρίζω εἰς μερίδας, **εἰς** μέρη : Πλάτ.Παρμ.131C **ἢ οὖν ἐθελήσεις, ὦ Σώκρατες, φάναι** τὸ **ἓν εἶδος** ἡμῖν **τῇ ἀληθείᾳ** μερίζεσθαι, Ἀριστλ.Φυσ.204a,34 **οὐσίαν ποιοῦσι τὸ ἄπειρον καὶ μερίζουσιν,** αὐτ.Πολιτ. 1321b,37 ἐνιαχοῦ μὲν .. **μερίζουσι καὶ ταύτην εἰς πλείους,** αὐτ.1304b,9 **καθ' ἕκαστον δ' εἶδος πολιτείας** ἐκ τούτων **μερίζοντας τὰ συμβαίνοντα** δεῖ θεωρεῖν, αὐτ.1268b,15· ‖ ὁμ. τὸ παθ. διαιροῦμαι, χωρίζομαι εἰς μέρη, κατανέμομαι : Ξεν. Ἀν.5,1,9 **ἐὰν κατὰ μέρος μερισθέντες φυλάττωμεν,** Ἀριστλ.Πολιτ.1265b,3 τὸ μερίζεσθαι **τὰς οὐσίας εἰς ὁποσονοῦν πλῆθος,** αὐτ.Πολιτ.1321b,32 **μερίζονται πρὸς ἑκάστην διοίκησιν αἱ πρόσοδοι·** **2)** ὁμ. τὸ παθ. χωρίζομαι εἰς ὁμάδας, μερίδας, πολιτικὰς ἢ ἄλλας : Πολύβ.8,23,9 **στασιάσαντες** πρὸς σφᾶς **ἐμερίσθησαν οἱ μὲν πρὸς Ἀριόβαζον, οἱ δὲ πρὸς τὴν Λαοδίκην,** Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.I,I, Ἡρωδιαν.3,10,4, ΚΔ Κορινθ.I,I,13 **λέγω δὲ τοῦτο,** ὅτι **ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μὲν εἰμὶ Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ· μεμέρισται ὁ Χριστός;** **3)** ὁμ. τὸ παθ. θεωροῦμαι ὡς ἀνήκων εἰς τὴν μερίδα τινός, ὡς μέρος τινός : Δημ.192,1 **καίτοι τοὺς μὲν Ἕλληνας ὄντας ἅπαντες ἴσασι, τοὺς δ' ἐν τῇ ἀρχῇ τῇ κείνου μεμερισμένους·** **4)** χωρίζω, διαιρῶ, τακτοποιῶ, κατατάσσω : Διον.Ἁλ.Θουκ.9 **κατὰ τόπους μερίζω τὰς ἀναγραφάς·** **5)** ὀθ. ἀπονέμω, κατανέμω, καθορίζω, ὁρίζω : Μητροδ.Ἡρακλ.831,13, Πάπ., Φιλόδ.Οἰκ.71 **τὸ μὲν εἰς δαπάνην τὸ δ' εἰς θησαυρισμὸν μερίζειν·** **6)** γεν. χωρίζω, ἀποκόπτω, διασχίζω τι : Ἰμέρ.Λόγ.2,21 **μερίζειν πελέκει χεῖρα·** ‖ ὁμ. τὸ παθ. διασχίζομαι, διαχωρίζομαι : Πλάτ.Τίμ.56D **ὕδωρ ὑπὸ πυρὸς μερισθέν,** Δημόκρ.32 **ἄνθρωπος πληγῇ τινι μεριζόμενος·** **7)** ὀθ. μτφ. ἔχω διῃρημένον πολλαχῶς τὸ **ἐνδιαφέρον** μου : Χορίκ.IIB· **8)** ὁμ. μτφ. κατανέμω τὰς ψυχικὰς ἢ σωματικάς μου δυνάμεις ἤ τι : Συνέσ.Ἐπ.57 **εὐχῇ καὶ βιβλίῳ καὶ θήρᾳ μερίζω τὸν βίον,** Ἱμέρ.Λόγ.21,12 μερίζειν **τὰς χεῖρας τῷ τε τείχει καὶ τῇ λύρᾳ·** ‖ ὁμ. παθ. : Ἱππ.ἐν 86 **ψυχὴ ἐπὶ πολλὰ μεριζομένη,** Ἀνών.π.Σουΐδ.ἐν λ. ἀκληρήμασι **διὰ τοῦτο δοκεῖ μοι μάλιστα περιπεσεῖν τοῖς ἀκληρήμασι, διὰ τὸ πάντων βούλεσθαι στοχάζεσθαι καὶ μερίζεσθαι εἰς διάφορα·** ‖ **ἐς πᾶσαν** μερίζομαι **πεῖραν** κάμνω πᾶσαν ἀπόπειραν : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,78 **εἰς πᾶσαν ἐμερίζοντο πεῖραν (ἐδοκίμαζον τὸ πᾶν, ἄλλος τὸ ἕν, ἄλλος τὸ ἕτερον)·** **9)** φρ. **μερίζω τινὰ τοῖς ποιηταῖς** κατανέμω, διαμοιράζω τινὰ ἢ τὴν ζωήν τινος εἰς θέματα διαφόρων τραγῳδιῶν τῶν ποιητῶν: Ἱμέρ.Ἐκκλ. 4,18· **10)** διανέμω, διαμοιράζω τι ἀναλόγως : Δημ.1297,20 **μερίζειν τοὺς τόκους πρὸς τὸν πλοῦν** (διαιρεῖν τὸν τόκον κατ' ἀναλογίαν τοῦ πλοῦ, **δηλ.** πληρώνω μέρος τῶν χρημάτων ἀνάλογον πρὸς τὰ

ἐκτελεσθὲν μέρος τοῦ πλοῦ), 'Αριστλ.ΗΜ 1213b,2 **ἐφ' ἕκαστον μερίζειν τὸ φιλεῖν**· ‖ κ. νεώτ. μαθ. διαιρῶ εἰς μέρη ἀνάλογα : Διοφ.4,33, - **νὰ μερισθῇ ὁ ἀριθμὸς εἰς μέρη ἀνάλογα**· **11**) ὁμ. τὸ μέσ. διανέμω, διαμοιράζω τι μετά τινος : Δειν. 1,10, Θεόκρ.21,31 **ὡς καὶ τὰν ἄγραν, τὠνείρατα πάντα μερίζειν**· ‖ ὁμ. μτ. ἐμπροθ. προσδ. : Δημ. 913,1 **μερισάμενος τὸ ἐμὸν χρυσίον μετὰ Φορμίωνος**, αὐτ.1149,20 **ἠρόμην αὐτὸν πότερα μεμερισμένος εἴη πρὸς τὸν ἀδελφόν**, 'Ηρωδιαν.3,10,6 **οὐδὲν ἕτερον ἀλλ' ἢ μερισάμενος πρὸς αὐτὸν τὴν ἀρχήν**· **12**) μτγν. λαμβάνω τὸ εἰς ἐμὲ ἀνῆκον μερίδιον ἔκ τινος : 'Ισαῖ.9,24 **ἐπειδὴ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἐμερίσατο**· ‖ λαμβάνω κατοχὴν τοῦ μεριδίου μου : Δημ.917,19 **ἐπειδὴ δὲ τὸ χρυσίον τοὐμὸν ἐμερίσατο**· **13**) μετέχω τινός, λαμβάνω μέρος εἴς τι : 'Αριστλ.ΗΝικ.1137a,2 **εἰ γιγνώσκων ἔκρινεν ἀδίκως, πλεονεκτεῖ . . ὥσπερ οὖν καὶ αὐτὸς μερίσαιτο τοῦ ἀδικήματος· καὶ ὁ διὰ ταῦτα κρίνας ἀδίκως πλέον ἔχει**· ‖ ὁμ. τὸ παθ. λαμβάνω μέρος, μετέχω τινός : Πλάτ.'Επ.9,358A **τῆς γενέσεως ἡμῶν τὸ μέν τι ἡ πατρὶς μερίζεται**· **14**) ρηματ. π. μέρισις, μέρισμα, μεριστής, μεριστός-ικός.

μερίκευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μερικεύω βλ.λ., ἡ ἐξέτασίς τινος ἀπὸ μερικῶν ἀπόψεων, ἀντίθ. γενίκευσις.

μερικεύω μσν. κ. νεώτ. κάμνω ἢ παριστῶ τι ὡς διαιρετὸν ἢ μερικόν : Εὐστ.48,31 **ἰστέον δὲ ὅτι κἄν τε εἴπῃ τις, καὶ γάρ τι ὄναρ, ἐμερίκευσε τὸν ἁπλῶς ὄνειρον, κἄν τε εἴπῃ, καὶ γάρ τε ὄναρ, ὁμοίως μερικῶς εἶπε διὰ τὸ ἀπροσδιορίστως καὶ δίχα ἄρθρου εἰπεῖν**, Στέφ.Ρητ.267, 23· **2**) νεώτ. ἐξετάζω θέμα τι εἰς τὰ ἐπὶ μέρους, εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις, ἀντίθ. γενικεύω : **ἐξετάσας τὸ ζήτημα ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως, ἐμερίκευσε τὴν ἔρευναν εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς.**

μέρικος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν μυρίκη ἡ κοινή.

μερικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μέρος, ὁ ἐπὶ μέρους, εἰδικός, ἀτομικός : 'Αρίστιππ.π.Διογ.Λ 2,87 **τὸ ἐκ τῶν μερικῶν ἡδονῶν σύστημα**, Δημήτρ.Λακ.'Ηρακλ.1055,16, 'Ηρων'Ορ. 136,11, Πορφ.Γνωμ.22, 'Ιουλ.Γαλ.148C, 'Απολλ.Δύσκ. Συντ.533,9 **τινὰ δὲ πάλιν μερικωτέραν ἔχει τὴν σύνταξιν**, Μαλάλ.1 478,6 **τοὺς μερικοὺς πολέμους τῶν Σαρακηνῶν**, αὐτ.487,12 **ἐξήτασε τὰς μερικὰς περιπτώσεις,-ἀνέπτυξε τὸ ζήτημα γενικῶς χωρὶς νὰ διατρίψῃ εἰς τὰς μερικὰς περιπτώσεις**· ‖ **μερικὴ ψυχή-νοῦς** ἡ ἐπὶ μέρους, ἡ τῶν ἐπὶ μέρους ψυχή, νοῦς : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.109, Δαμ.Πρ.397· ‖ **μερικὸν ζῷον** ἰδιαίτερον ζῷον : 'Ιεροκλ.Πλ.Χρ. 'Επ.24,474 **μερικὸν καὶ θνητὸν ζῷον**· **2**) κ. νεώτ. ὁ ἐν μέρει συμβαίνων, ἀντίθ. ὁλικός : Κλεομ.2,6 **μερικὴ ἔκλειψις,-ἡ διάταξις αὕτη ἔχει μερικὴν ἐφαρμογὴν - μερικὴ ἔκλειψις ἡλίου**· **3**) μτγν. ὁ εἰς ἐλάχιστα μέρη ὑποδιαιρετός : Κλεομ.1,11 **ἐν τοῖς μερικωτέροις κλίμασι**· **4**) νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. **μερικοὶ** ὡς ἀόρ. ἀντων. ἔνιοι, τινές : **μερικοὶ ἐξ ὑμῶν γνωρίζουσι τὰ γενόμενα, - ἐκάλεσα μερικοὺς φίλους νὰ φάμε**· ‖ συχνὰ ἐν ἀναδιπλώσει **μερικοὶ μερικοὶ** πρὸς δήλωσιν ὑπαινιγμοῦ ἀναφερομένου εἰς ὡρισμένα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ὁ λέγων μόνον ἀορίστως ἀναφέρει, κάποιοι: **μερικοὶ μερικοὶ ξέρουν τί λέω, - μερικοὶ μερικοὶ νὰ πάψουν τὰ παράπονα.**

μερικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα, ἡ ἰδιότης τοῦ μερικοῦ βλ.λ.1) κ. 2)· ‖ κτ. πληθ. **μερικότητες** αἱ λεπτομέρειαι.

μερικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀπὸ μερικῆς ἀπόψεως, ἀντίθ. καθολικῶς, γενικῶς : 'Απολλ.Δύσκ. 'Επιρρ.123,1, αὐτ.138,9, Εὐστ.48,31 **ὁμοίως μερικῶς εἶπε, - ἐξήτασε τὸ ζήτημα γενικῶς καὶ μερικῶς.**

μέριμνα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. φροντίς, σκέψις, ἔννοια, συλλογή : 'Υμν.'Ερμ.44 **ὃν τε θαμιναὶ ἐπιστροφῶσι μέριμναι**, Πίνδ.Ο 2,54 **βαθεῖαν ὑπέχων μέριμναν ἀγροτέραν**, αὐτ.Ι 7,13 **καρτερὰν ἐπ μιᾷ μέριμνον**, Εὐρ.'Ιων 244 **τί ποτε μερίμνης ἐς τόδ' ἦλθες, ὦ γύναι;**, Δίφιλ.88 **λύπας, μερίμνας, ἁρπαγάς**, 'Αριστέ.271 **μέριμνα καὶ φροντίς, - ἔχω πολλὰς μερίμνας**· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. ἀντικ. : Αἰσχ.Εὐμ. 132 **μέριμνα οὔποτ' ἐκλιπὼν πόνου**, Σοφ.ΟΤ1460 **παίδων δὲ τῶν ἀρσένων μή μοι προσθῇς μέριμναν**, Εὐρ.'Ηρακλ.344 **εἰσὶν οἱ σοῦ μέριμναν ἕξουσι**, Πάπ. **ἡ τοῦ βίου μέριμνα**, ΚΔ Ματθ.13,22 **καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον**, Βεττ.Βάλ.131,3· ‖ ὁμ. μτ. ἐμπροθ. προσδ. : Αἰσχ.'Επτ 843 **μέριμνα δ' ἀμφὶ πτόλιν**· ‖ ὁμ. κτ. πληθ. αἱ φροντίδες, αἱ ἀνησυχίαι : 'Ησίοδ.'Εργ 178 **χαλεπὰς δὲ θεοὶ δώσουσι μερίμνας**, 'Εμπ.11,1, Σαπφ.Συμπλ.13,8, Θέογν.343, 'Αριστφ.Νεφ.1404 **γνώμαις δὲ λεπταῖς.. ξύνειμι καὶ μερίμναις**· ‖ ἀνήσυχος, ἀγωνιώδης νοῦς : Αἰσχ.'Αγ.460 **μένει δ' ἀκοῦσαί τί μου μέριμνα νεκτηρεφές**· **2**) πρόνοια:Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.231 **κατά τινα δαιμονίαν μέριμναν**· **3**) ὡς συγκεκριμένον, τὸ περὶ οὗ τις φροντίζει, τὸ προκαλοῦν τὴν μέριμναν : 'Υμν.'Ερμ.160 **μεγάλην σε πατὴρ ἐφύτευσεν μέριμναν θνητοῖς ἀνθρώποισι**· **4**) ἰδίως κτ. πληθ ἐπιδίωξις, φιλοδοξία : Πίνδ.Ο 1,108 **θεὸς τεαῖσι μήδεται μερίμναισι**, αὐτ.Ν 3,69, Βάκχ.1,69 **κουφόταται μέριμναι.**

μερίμνημα-ατος (τὸ), δωρ. **μερίμναμα** μέριμνα, ἀνησυχία : Πίνδ.ἀπ.277 **μεριμναμάτων ἀλεγεινῶν**, Σοφ.Φιλ.186 **ἀνήκεστα μεριμνήματ' ἔχων βάρη.**

μεριμνηματικός-ή-όν ὁ προκαλῶν μέριμναν, ἀνησυχίαν : Σχόλ.Σοφ.Τρ.109· **2**) ὁ ἐκ μεριμνῶν προκαλούμενος, ὁ εἰς τὰς μερίμνας ὀφειλόμενος : 'Αρτεμίδ.Τορσ.4,2 **μεριμνηματικὰ ὄνειρα.**

μεριμνητής (ὁ), θηλ. μεριμνήτρια, ὁ μεριμνῶν, ὁ σκεπτόμενος, ὁ ἐρευνῶν : Εὐρ.Μήδ.1226 **σοφοὺς . . καὶ μεριμνητὰς λόγων**· ‖ 'Ησ. «μεριμνηταί· οἱ φιλόσοφοι».

μεριμνητικός-ή-όν ὁ μεριμνῶν, **ὁ ἔμφροντις** : Σχόλ.Σοφ.Τρ.111 (δ.γρ. μεριμνηματικός).

μεριμνήτρια (ἡ) μόν. τὸ θηλ. τοῦ μεριμνητής **βλ.λ.** : 'Ιω.Χρυσ.6,550C **μεριμνήτρια τῶν τροφῶν.**

μεριμνοποιός-όν ὁ προκαλῶν, ὁ ἐπιφέρων μερίμνας : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(1),168.

μεριμνοποιῶ-έω γλωσσ. προκαλῶ μέριμναν.

μεριμνοτόκος-ον ὁ γεννῶν μερίμνας : 'Αγαθ. ἐν ΑΠ 11,382,20 **βίοτος μεριμνοτόκος.**

μεριμνοφροντιστής (ὁ) ὁ λεπτομερῶς καὶ μετὰ μικρολογίας ἐξετάζων τὰ πράγματα, μικρολόγος : 'Αριστφ.Νεφ.101 **μεριμνοφροντισταὶ καλοί τε κἀγαθοί** (δ.γρ. μεριμνοσοφισταί).

μεριμνῶ-άω (μέριμνα) κ. μσν. κ. νεώτ. φροντίζω περί τινος, προνοῶ, εἶμαι ἔμφροντις, ἀνησυχῶ περί τινος, συλλογίζομαι, σκέπτομαι, μελετῶ, γνοιάζομαι : Σοφ.ΟΤ 1124 **ἔργον μεριμνῶν ποῖον ἢ βίον τίνα;**, 'Απολλδ.Κωμ.3 **τοῖς μεριμνῶσίν τε καὶ λυπουμένοις ἅπασα νὺξ ἔοικε φαίνεσθαι μακρά**, ΠΔ Ψαλμ.37(38),18 **ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἀναγγελῶ, καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου**, ΚΔ Ματθ 6,34 **μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς, - ἐμερίμνησε περὶ τῶν τέκνων τοῦ ἀδελφοῦ του**· ‖ φρ. **πολλὰ μεριμνῶ** κατέχομαι ὑπὸ πολλῶν μεριμνῶν : Ξεν.ΚΠ 8,7,12· ‖ μτ. ἀπαρέμφ. ἐπιμελοῦμαι, φροντίζω, προσπαθῶ νά : Δημ.576,23 **ἐσκεμμένος καὶ μεριμνήσας τὰ δίκαια λέγειν**· ‖ κ. μτ. ἀναφ. ἢ πλαγ. ἐρωτημ. προτ. : Ξεν.'Απ. 3,5,23 **οἶμαι δέ σε πολλὰ μεριμνᾶν, ὅπως μὴ λάθῃς σεαυτόν**, ΑΠ 9,148 **μεριμνῶ πῶς ἅμα σοὶ κλαύσω, πῶς ἅμα σοὶ γελάσω**, ΚΔ Ματθ.6,25 **μὴ**

μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καί τί πίητε· **2)** παθ. ἰδ. ἐν παραλ. χρ. γίνομαι ἀντικείμενον φροντίδων : Ἀθήν.14,641C **αἱ δεύτεραι τράπεζαι πολυτελῶς μεμεριμνημέναι,** Παλλάδ. ἐν ΑΠ 10,52 **τοῦ σφόδρα μεριμνηθέντος·** **3)** ἰδίως ἐπὶ τῶν φιλοσόφων, ἐρευνῶ, ἐξετάζω, διαλογίζομαι, μελετῶ : Ἀριστλ.ἀπ.672 **τά μὲν ἀφανῆ μεριμνᾶν,** Λυρ.Ἀδέσπ.153 **οἱ λεπτῶς μεριμνῶντες,** Ξεν.Ἀπ. 4,7,6 **κινδυνεῦσαι δ' ἄν ἔφη καί παραφρονῆσαι** τὸν **ταῦτα** (τὰ θεῖα) μεριμνῶντα, αὐτ.1,1,14, Φιλόδ. Ρητ.1,135 **μηθὲν τὴν** ἀλήθειαν **μεριμνᾶν·** ‖ τὸ παθ. κτ. μτχ. παρακ. : Ἰουστιν.Νεαρ.22,26 **ἀμφισβήτησις μεμεριμνημένη,**Ξιφιλ.Ἰω.2,34 **μετά μεμεριμνημένης διανοίας καί ἐξεταστικῆς διανοίας.**

μερινόν (τὸ) νεώτ. ζωολ. εἶδος προβάτου· **2)** τὸ ἐξ ἐρίου τοῦ μερινοῦ ὕφασμα· ‖ **κ.** ὡς ἐπίθ. : **μερινόν ὕφασμα.**

μερίνων πάπ. γεν. πληθ. ὁμφ. σημ.

μερίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **μερίδα** μέρος, μερίδιον : Πλάτ.Σοφ.266A **τά δέ γ' ὡς ἑτέρως αὖ διῃρημένα μέρος μὲν ἓν ἀφ' ἑκατέρας τῆς μερίδος αὐτοποιητικόν,** Δημ.21,14 **ἐν μὲν προσθήκῃ μερίς ἐστί τις οὐ μικρά,** Μεν. 235,5 **μερίς τῆς οὐσίας,** Ἐπιγρ. **γυναιξίν μερίδας** ποιησάντων **ἴσας,** - **ἔλαβε τὴν ἐκ τῆς λείας μερίδα του·** ‖ φρ. **ἡ μερίς τοῦ λέοντος** τὸ μέγιστον μέρος, τὸ πλεῖστον, ἡ φρ. **ἐκ τοῦ** σχετικοῦ Αἰσωπείου μύθου : **ἔλαβε τὴν μερίδα τοῦ λέοντος·** **2)** ὁμ. εἰδ. ἐπὶ τοῦ φαγητοῦ : Φερεκρ.45 **κρεῶν μερίς,** Δημ.1078,23 **τὴν μερίδα τῶν κρεῶν ᾤχετο λαβών,** Θεόφρ. Χαρ.30,4 **καί διανέμων μερίδας φῆσαι δίκαιον εἶναι διμοιρίαν τῷ διανέμοντι δίδοσθαι,** ΠΔ Γέν.43,34 **ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερίς Βενιαμεὶν παρά τάς μερίδας πάντων πενταπλασίως πρὸς τάς ἐκείνων** (ἐν δείπνῳ), Πλούτ.Ἀγησ.17 **αὐτὸς ἔθυσεν εὐαγγέλια καί διέπεμφε μερίδας τοῖς φίλοις ἀπὸ τῶν τεθυμένων,** Ἱππόλοχ.π.Ἀθήν.4,130D **ἡμεῖς δ' ἐκ τοῦ** Καράνου **δείπνου πλοῦτον ἀντὶ μερίδων εὐωχηθέντες,** Ἐπιγρ. **μερίς δίκρεως·** ‖ **ἡ ἐξ Ἀρείου Πάγου μερίς** ἡ εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναλογοῦσα μερὶς ἐκ τῶν **κρεῶν τῶν θυμάτων** : Δειν.1,56 **τὴν μερίδα τὴν ἐξ Ἀρείου Πάγου·** ‖ ὁμ. ἡ τοῦ **Προμηθέως μερίς** ἡ μερὶς ἡ ἀνήκουσα εἰς τὸν Προμηθέα : Λουκ. Μισθ.Συν.26· ‖ μσν. **ἁγία μερίς** ἡ θεία μετάληψις : Λειτουργ.Ἰακώβου **ἁγία μερίς τοῦ Χριστοῦ πλήρης χάριτος καί ἀληθείας·** **3)** ὁμ. κ. μτφ. : Ἀντιφ.5,51 **ἐκ τῶν λόγων μερίς ἑκατέρῳ ἴση,** - **ἴσην μερίδα ἔχομεν εἰς τὴν χαράν καί εἰς τὴν λύπην·** **4)** μτγν. εἰδ. τεμάχιον, τμῆμα γῆς, **δθ.** γήπεδον, οἰκόπεδον : ΠΔ Βσσ.4,9,21 **καί εὗρον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι τοῦ Ναβουθαί,** Πάπ. **μερίς γῆς·** ‖ δθ. περιοχή : Πάπ.· ‖ κ. ἐπαρχία : Ἰουλ.Θεμ.266B· ‖ εἰδ. ἀστρολ. **ἡ κάτω μερίς** ἡ κάτω περιοχή : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,15· **5)** εἰδ. μετοχή εἰς περιουσίαν, ἐπιχείρησιν : Δημ.1039,22 **καί τὸ τελευταῖον νυνί με δεῖ τῇ πόλει τρία τάλαντα καταθεῖναι, τάλαντον κατά τὴν μερίδα·** **6)** νεώτ. εἰδ. λογιστ. λογαριασμὸς ἀναφερόμενος εἰς πρόσωπόν τι καί καταγραφόμενος εἰς ἰδιαιτέραν σελίδα τοῦ καθολικοῦ : **δῶσέ του χιλίας καί πέρασέ τας εἰς τὴν μερίδα μου,** - **χρεωστική μερίς** (ἡ φέρουσα ὑπόλοιπον εἰς χρέος τοῦ ἀναγραφομένου εἰς τὴν ἐπικεφαλίδα προσ. μεθ' οὗ ὁ τηρῶν τὰ λογιστικὰ βιβλία ἔχει δοσοληψίας), - **πιστωτική μερίς** (ἡ φέρουσα ὑπόλοιπον εἰς πίστωσιν)· **7)** ἡ ἀναλογοῦσα ἐνὶ ἑκάστῳ μερὶς ἐν ἐράνῳ, δθ. γεν. συνεισφορά, ἔρανος, ρεφενές : Πλούτ.Ἠθ.644C **τὰ δημόσια δεῖπνα πρὸς μερίδα γίγνεται·** **8)** δθ. συνεισφορά, συνδρομή, βοήθεια · Δημ.537,8 **οὐ γάρ ἐστι δίκαιον οὐδὲ προσῆκον τὴν τοῦ παθόντος εὐλάβειαν τῷ μηδὲν ὑποστειλαμένῳ πρὸς ὕβριν, μερίδα εἰς σωτηρίαν ὑπάρχειν,** αὐτ.574,8 **ἐστίν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μεγάλη τοῖς ἀδικοῦσιν ἅπασι μερὶς καί πλεονεξία ἡ τῶν ἡμετέρων τρόπων πραότης·** **9)** ὁμάς, τάξις : Εὐρ.Ἱκ.238 **τρεῖς γάρ πολιτῶν μερίδες, οἱ μὲν ὄλβιοι οἱ δ' οὐκ ἔχοντες καὶ σπανίζοντες βίου,** Ἀρρ.Εὐξ.13 **ἐπειδὴ ἀπεχωρίσθησαν ἀπὸ τῆς Ξενοφῶντος μερίδος,** Διόδ.Σ 542,75 **καθαρᾶς γενομένης τῆς ἰδίας αἱρέσεως καί μερίδος·** ‖ εἰδ. ὁμὰς πολιτική, πολιτικὸν κόμμα : Πλάτ.Νόμ.692B **ἡ Ἀριστοδήμου μερίς,** Δημ.246,13 **τῆς ποίας μερίδος γενέσθαι τὴν πόλιν ἐβούλετ' ἄν,**Πλούτ.Ἠθ.203B **ἡ Σύλλα μερίς,** - **πολιτικαί μερίδες·** **10)** δθ. ἐν ποικίλαις φράσεσιν, οἷον **εἰμί,** λογίζομαι, **εἶμαι** κτπ. ἐν τῇ μερίδι, ἐν τῇ μοίρᾳ, ἐν τῇ τάξει τινός, θεωροῦμαι ὡς· πρβλ. μέρος ἐν ὁμ. σημ. : Δημ.286,27 **ἐν τῇ τῶν ἐχθρῶν οὖσι μερίδι,** Πλούτ.π.Στοβ.Ἀνθ.3,36 **τῇ τοῦ πονηροτάτου μερίδι προστίθημι,** αὐτ.96 **ἐξηλέγχετο τῆς μερίδος ὢν τῆς οὐδαμοῦ τεταγμένης,** αὐτ.Μάρ.29 **εἰς ἀρετῆς μερίδα τὸ φεύσασθαι τιθέμενος,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.40 **εἰ δὲ τὸ παραυτίκα τις θεραπεύοι, τῆς τῶν κολακευόντων μερίδος** εἰκότως **ἄν νομισθείη,** Παυσ.10,28,4 **χρυσὸν ἐν οὐδενός μερίδι ποιήσασθαι,** Θεμίστ.Λόγ.9 **οὐκ εἰμὶ ταύτης τῆς μερίδος·** **11)** ὁμ. κ. ἐπὶ προσώπων : Τύμν. ἐν ΑΠ 7,433 **ἀχρεῖον σκυλάκευμα, κακά μερίς** (κακὸς ἄνθρωπος), Δαμαγ. ἐν ΑΠ 7,355,3 **ἦν δ' ἀνήρ μουσῶν ἱκανὴ μερίς,** Πολύβ.1,81,10 ἀρχηγὸν **καί μεγίστην μερίδα νομιστέον τοῦτο·** **12)** μέρος, σημασία, σπουδαιότης, ρόλος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,5,1 **τάς δὲ τῶν ὑδάτων διαφοράς τῶν ἐπιγείων· καί γάρ ταῦτα οὐ μικράν ἔχει μερίδα πρὸς αὔξησιν καί τροφήν,** Πολύβ.10,43,2 **μεγάλην μερίδα ἔχει τοῦτο πρὸς τάς ἐπιβουλάς, μεγίστην δ' ἐν τοῖς πολεμικοῖς,** αὐτ.6,10,8 **διδομένης καί τούτῳ μερίδος ἱκανῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ.**

μερίσδω δωρ. τ. τοῦ μερίζω βλ.λ.

μερισία (ἡ) μσν. μερισμὸς βλ.λ. : Ἀναστ.Συν.557B

μέρισις-εως (ἡ) μσν. μερισμὸς βλ.λ. : Γεώργ.Συγκ. 35C **ἀναλύσεως ἢ μερίσεως·** ‖ φρ. **μέρισις φαμιλίας** διανομή κληρονομίας : Βασιλ.42,3.

μέρισμα-ατος (τὸ) κ νεώτ. μέρος : Ὀρφ.Ὕμν.4,2 **ἄστρων ἠελίου τε σεληναίης τε μέρισμα,** αὐτ.11,66 **ἀέριόν τε μέρισμα τροφῆς·** **2)** νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μερίζειν· **3)** νεώτ. τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἑκάστην μετοχὴν ἑταιρείας κέρδος : **ἐγένετο ἡ πληρωμή τῶν μερισμάτων τῶν μετοχῶν τῆς** ἑταιρείας **τῶν λιπασμάτων.**

μερισματαπόδειξις (ἡ) νεώτ. ἀ. μερισμ χτόγραφον ἡ ἀπόδειξις πρὸς εἴσπραξιν τοῦ μερίσματος μετοχῆς, συνήθως τεμάχιον μικρὸν χάρτου ὀρθογωνίου ἀποκοπτόμενον ἀπὸ τῆς μετοχῆς.

μερισμός (ὁ) κ. νεώτ. τὸ μερίζειν, ἡ διαίρεσις : Πλάτ.Νόμ 903B **εἰς μερισμὸν τὸν ἔσχατον,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,136, Δαμάσκ.Ἀρχ.134 **ὁ τῶν θεῶν ἔσχατος μερισμός ἄχρι τῆς ὕλης προῆλθεν·** ‖ ὁμ. ἐπὶ χώρας, διαίρεσις, διανομή : Πολύβ.9,34,7 **ἐπ' ἐξανδραποδισμῷ καί μερισμῷ** τῆς **Ἀκαρνανίας,** Στράβ.3,166 **οἱ μερισμοί** τῆς **χώρας·** ‖ κ. **νεώτ.** μαθ. ἡ εἰς ἀνάλογα μέρη διαίρεσις, ἀναλογία : Διοφ.4,22· **2)** εἰδ. ἐν τῇ ρητορικῇ διαίρεσις, ταξινόμησις τῆς ὕλης ἐν τῷ γράφειν : Διον.Ἀλ.Ἰσαῖ.3· ‖ ὁμ. ρητ. ἡ διαίρεσις ὅλου τινὸς εἰς τὰ μέρη αὐτοῦ : Ἑρμογ.Ἰδ.2,1· **3)** ὁμ. εἰδ. γραμμ. διαίρεσις, ταξινόμησις μερῶν τοῦ λόγου : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.23,8 **εἰ δὲ κλίσιν προσδεξαίμεθα τοῦ μερισμοῦ κριτήριον, τὸ λέοντος καί λέγοντος ὑφ' ἓν τάξεται μέρος·** ‖ δθ. κ. ὡς συγκεκρ.τάξις : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.48,9,αὐτ.109,4·

|| όμ. γραμμ. ἀνάλυσις προτάσεως εἰς τὰ μέρη αὐτῆς· πρβλ. ἐπιμερισμός: 'Απολλ.Δυσκ.Συντ.140,11 **καθὸ ἐν ταῖς ἄλλαις πλαγίαις τὰ τοῦ μερισμοῦ ἀναμφίλεκτά ἐστιν**, Σχόλ.Διον.Θρ.214· || όμ.γραμμ. διαίρεσις, κατανομή τῶν λειτουργιῶν τῆς κλίσεως, ἀντιθ. σύγχυσις: 'Απολλ.Δυσκ.Συντ.95,17· **4)** εἰδ. μετρικ. διαίρεσις στίχου εἰς πόδας: Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.1,159 **ὁ μερισμὸς τῶν μέτρων**· || **ὁ κατὰ γραμματικὴν μερισμός** διαίρεσις στίχου εἰς τὰς ἐξ ὧν ἀποτελεῖται λέξεις: Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.161· **5)** ἐν τῇ λογικῇ, καθορισμὸς τῶν στοιχείων ἀντιφάσεως, διαίρεσις εἰς ἀντιφατικὰς προτάσεις ἢ ἐννοίας: 'Αριστλ.Μεταφ.1027b,20· || όμ. ἐν τῇ λογικῇ, ὁρισμός: Διογ.Λ 7,62· **6)** διανομή, κατανομή: 'Αριστλ.'Αθ.48,2 **τῇ δ' ὑστεραίᾳ τόν τε μερισμὸν εἰσφέρουσι γράφαντες ἐν σανίδι καὶ κυταλέγουσιν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ**· || διανομή χρημάτων: 'Επιγρ.· || όμ. ἐπὶ τῶν θυμάτων: 'Επιγρ., Μεν.'Επιτ.244 **οὐκ ἔνεστιν οὐδὲ εἷς παρ' ἐμοὶ μερισμός**· **7)** εἰδ. κατανομή φόρων: Πάπ.· **8)** μέρος, ρόλος, ἐν θρησκευτικῇ τινι ἱεροτελεστίᾳ: 'Επιγρ.· **9)** εἶδος παιγνίου γυμναστικῆς: Γαλ.Θρασ.47.

μεριστής (ὁ) μτγν. ὁ μερίζων, ὁ διανέμων, διαιρῶν: ΚΔ Λουκ.12,14 **τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς**, Πολύβ.4,176, Πάπ.

μεριστικός-ή-όν 'Ησ. κ.νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μερίζειν· 'Ησ. γλῶσσ. τοῦ μερόεν· **2)** νεώτ. ὁ ἱκανός, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μερίζειν.

μεριστόκαρπος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ μερισμοῦ τῆς ᾠοθήκης προκύπτων καρπός.

μερίστωμα (τὸ) νεώτ. ὁ νεαρὸς ἱστός, οὗ τὰ κύτταρα στενῶς συνδέονται πρὸς ἄλληλα σχηματίζοντα πολυεδρικὸν σύνολον.

μεριστός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ μεμερισμένος: Πλάτ. Παρμ.144D **καὶ μὴν τό γε μεριστὸν πολλὴ ἀνάγκη εἶναι τοσαῦτα ὅσα περ μέρη**, αὐτ.Τίμ.35Α **τὸ κατὰ τὰ σώματα μεριστόν**· || μεριστὴ ψυχή - **φύσις** κεχωρισμένη ἀτομικὴ ψυχή, φύσις: 'Ιουλ. Λογ.4,151C· || **μεριστὴ δημιουργία** ἡ ἐπὶ μέρους, ἡ ἐν τοῖς καθέκαστα δημιουργία, τὰ τῆς δημιουργίας καθέκαστα: Πλωτ.1,1,8, 'Ιουλ.Λόγ.4,144Α· || **μεριστὸς λόγος** λόγος ἔχων τὰς ἀπαραιτήτους διακρίσεις αὐτοῦ: Δαμ.Πρ.41· **2)** κ. νεώτ. διαιρετός, ὁ ὑποκείμενος εἰς διαίρεσιν: Πλάτ.Παρμ. 131C **μεριστὰ ἄρα, φάναι, ὦ Σώκρατες, ἔστιν αὐτὰ τὰ εἴδη**, 'Αριστλ.Ψυχ.402b,1 **μεριστὴ ἡ ψυχὴ ἢ ἀμερής**, αὐτ.Φυσ.239a,22 **ἅπαν γὰρ εἰς ἄπειρα μεριστόν**, αὐτ.ΗΝικ.1130b,32 **ὅσα μεριστὰ τοῖς κοινωνοῦσι τῆς πολιτείας**· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ μεριστόν**: 'Ιάμβλ.Μαθ.'Επιστ.1.

μεριστόσωμον (τὸ) νεώτ., ἃ. πρωτομερίδιον ἡ μικροτέρα αὐτοτελὴς βιοφόρος μονὰς ἡ εὑρισκομένη ἐντὸς παντὸς κυττάρου καὶ ἀποτελοῦσα τὴν ἕδραν τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς.

μερίστρια (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ μεριστὴς **βλ.λ.**: Σχόλ. Αἰσχ.'Επτ.771.

μεριστῶς ἐπίρρ. διαιρετῶς: 'Ιάμβλ.Μυστ.1,18, Πορφ.Γνωμ.33, Πρόκλ.Στοιχ Θεολ.195.

μερίτεια (ἡ) πάπ. κ. λεξ. διαίρεσις, διανομή ἰδιοκτησίας, περιουσίας: Πάπ.· **2)** 'Ησ. «μεριδαρχία», Φώτ. (ἰδ.γρ. μεριτία).

μεριτεύομαι μτγν. μοιράζομαι μετ'ἄλλων, διανέμω τι μετ' ἄλλων: ΠΔ 'Ιὼθ 40,25 **μεριτεύονται δὲ αὐτὸν Φοινίκων ἔθνη.**

μερίτης (ὁ) ὁ μέτοχος, ὁ μετέχων τινός. Δημ.889,7 **τῆς μὲν ὠφελείας τούτους ποιήσας μερίτας**, Πολύβ.4,29,6 **οὐδενὸς μερίτην ἐποιήσαντο τῶν ἁλόντων**, Θεμίστ.Λόγ.5,71Β· || όμ. μτ. δοτ. εἰμὶ μέτοχος μετά τινος εἴς τι: Πολύβ.13,8,2 **εἶχε δὲ καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον ἱεροσύλους, δοιδόκους, φονέας, οἷς μερίτης γενόμενος τῶν ἐκ τῆς ῥᾳδιουργίας** λυσιτελῶν ὁρμητήριον καὶ **καταφυγὴν παρείχετο τούτοις**· || 'Επιγρ. κτ. πληθ. οἱ μερῖται συνιδιοκτῆται.

μεριτικός-ή-όν πάπ.κ.μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μερίτην βλ.λ.: Πάπ.· **2)** μσν. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ μεριτικά** τὰ ἀνήκοντά τινι μερίδια, αἱ μερίδες, τὰ μερτικά: Βαλσαμ.Νομ. Φωτ.1,24 **μηδὲ .. τῶν ἰδίων παραμυθιῶν ἢ τῶν ἄλλων μεριτικῶν ἀποστερεῖσθαι.**

μερκαντιλισμός (ὁ) νεώτ. ἐμποροκρατία βλ.λ.

μερκατορικός-ή-όν νεώτ. ναυτ. ὁ γενόμενος κατὰ τὸ τοῦ Γεράρδου Μερκάτορος σύστημα, βασιζόμενον ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τῶν γεωγραφικῶν χαρτῶν διὰ προβολῶν: **μερκατορικὴ προβολή, - μερκατορικοὶ** χάρται.

μερκατόριος-α-ον νεώτ. ναυτ. μερκατορικὸς βλ.λ.: μερκατόριος **ἐπιπεδογράφησις.**

μέρλαγγας (ὁ) νεώτ. ζωολ. **γένος ἰχθύων τῆς** οἰκογεν. τῶν **γαδιδῶν.**

μερλίνο (τὸ) δημ. μέρμιθος **βλ.λ.**

μερλυσάνη (ἡ) νεώτ. χημ. **κολλοειδὲς διάλυμα** ὑδραργύρου μετὰ τυροσίνης.

μερμαίρω μερμηρίζω βλ.λ.: **Γαλ.17(2)189 οἱ ἅπαντα** μερμαιρόμενοι (μεμφόμενοι).

μερμελιτσά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κράταιγος βλ.λ. ὁ μονόγυνος.

μερμέριος-α-ον μέρμερος **βλ.λ.**: Λουκ.**Λεξ.11 εἶτα μερμέριόν τι κακὸν ἐμπεσὸν διέκοψε τὴν** ἑορτήν, Θεμίστ.Λόγ.21,261Β.

μέρμερος-ον ὁ πολλὴν φροντίδα καὶ ἀνησυχίαν παρέχων, προκαλῶν, ὁ δυσχερής, ὀλέθριος, βλαπτικός, δεινός: 'Ιλ.Κ 48 **ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι**, αὐτ.289 **ἀφ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα**, 'Ησίοδ.Θ 603 γάμον **φεύγων καὶ** μέρμερα **ἔργα γυναικῶν μὴ γῆμαι ἐθέλῃ**, Εὐρ.Ρῆσ.509 μέρμερον κακόν, Λυκόφρ.949 **τεῦξει μερμέραν βλάβην**, Νικ.Θηρ.248 **μέρμερος ἀδρανίη**· || ἰδίως ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ πολέμου: 'Ιλ.Θ 453 **πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα**, αὐτ.Λ 502 **μετὰ τοῖσιν ὁμίλει μέρμερα ῥέζων**, 'Ορφ.ἀπ.21Α· || όμ. **ἐπὶ** προσώπων, ὁ φέρων τὸν ὄλεθρον, δεινός, φοβερός: ΑΠ 7, 697,3 **μέρμερος ἥρως** (ἐπὶ τοῦ 'Ηρακλέους), Διον. Περ.350 **μέρμερον ἔθνος Λατίνων** (σχόλ. **«μερίμνας πολλὰς τοῖς ἐναντίοις παρέχον, πολεμικόν»**)· **2)** ἐπὶ προσώπων, χαλεπός, δύστροπος, γκρινιάρης: Πλάτ 'Ιππ.Μ 290Β **μέρμερος πάνυ ἐστίν, ὦ 'Ιππία**· **3)** ἐπὶ ζῴων, πανοῦργος, δόλιος: Πλούτ. 'Ηθ.988Α **Τελμησίαν ἀλώπεκα μέρμερον χρῆμα**, 'Οππ.Κυν.1,490 **μέρμερον κύνα.**

μέρμηγκας (ὁ) δημ. μεγεθυντ. τοῦ μερμήγκι **βλ.λ.**

μερμήγκι (τὸ) δημ. κ. μυρμήγκι μύρμηξ βλ.λ.

μερμηγκοβότανο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἑλμινθοβότανον βλ.λ. τὸ **εὐειδές.**

μερμηγκολόγος (ὁ) δημ. **τὸ** πτηνὸν **ἴυγξ.**

μερμηγκοφάγος (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν **ἴυγξ, ἃ.** μερμηγκολόγος **βλ.λ.**

μέρμηρα (ἡ) ποι. μέριμνα, **φροντίς**, ἔννοια: 'Ησιοδ.Θ 55 **λησμοσύνην τε κακῶν ἄμπαυμά τε μερμηράων**, Θέογν.1325, 'Επιγρ. **ἔρρετε μέρμηραι θυμαλγέες**· **2)** ὁ πρωϊνὸς ὕπνος: Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.5 **«ἡ εἰς ὕπνον καταφορὰ περὶ τὴν ἕω».**

μερμηρίζω, μέλλ. μερμηρίξω, ἐπ. ἀόρ. μερμήριξα, ἀμτβ. εἰμὶ πλήρης μεριμνῶν, μεριμνῶ, διαλογίζομαι, σκέπτομαι, εὑρίσκομαι ἐν σκέψει, ἀμφιβολίᾳ: 'Ιλ.Β 3 **ἀλλ' ὅ γε μερμήριζε κατὰ φρένα**, ὡς 'Αχιλῆα τιμήσῃ, αὐτ.Ξ 159, 'Οδ.Ι 554 **ἀλλ' ὅγε μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι νῆες**· || συχνάκις μτ. τοῦ **δίχα, διάνδιχα** κττ. ἀκολουθούσης διαζεύξεως: 'Ιλ.Α 189 **διάνδιχα μερμήριξεν, ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος .. ἦε χόλον παύσειεν**, αὐτ.Ε 671, 'Οδ.Χ 333 **δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν, ἢ ἐκδὺς .. ἵζοιτο .. ἢ γούνων λι-**

σοιτο, αὐτ.Π 73· || ὁμ. μτ. ἀπαρφ. ἀορ.: Ἰλ.Θ 167 ὥς φάτο, Τυδεΐδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν, ἵππους τε στρέψαι καὶ ἐναντίον μαχέσασθαι, Ὀδ.Κ 438 αὐτὰρ ἐγώ γε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα, .. τῷ οἱ ἀποπλήξας κεφαλὴν οὖδάσδε πελάσσαι· || ὁμ. μτ. ἀπαρφ. ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ κ. ἢ ἐν τῷ δευτέρῳ: Ὀδ.Ω 235 μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν κύσσαι ἐὸν πατέρ', .. ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο· || μτ. αἰτ. πράγμ.: Ἰλ.Υ 17 ἤ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις· **2)** μτβ. ἐπινοῶ, μηχανῶμαι: Ὀδ.Α 427 ἔνθ' ἔβη εἰς εὐνὴν πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων, αὐτ.Δ 533 ἀεικέα μερμηρίζων, αὐτ.Β 93 ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν, αὐτ.325 φόνον ἡμῖν μερμηρίζει, αὐτ.Π 256 εἰ δύνασαί τινα ἀμύντορα μερμηρίξαι, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.22 καὶ «ὁ στρατηγὸς ἐμερμήριζεν ᾧ τρόπῳ μάλιστα προσαγάγοι πρὸς τὸ τεῖχος», αὐτ.Δὶς Κατ.2.

μερμηρικοί (οἱ) Ἡσ. «πειραταί».

μέρμιθα (ἡ) μτγν. μ. ἐν δοτ. πληθ. μερμίθαις μέρμις βλ.λ.: Ἀγαθρχ.47 τέχνῃ καὶ σπουδῇ καὶ μερμίθαις εἰς τὴν χέρσον ἐκβαλόντες.

μέρμιθος (ὁ) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. μέρμις βλ.λ.· Ἡσ. «μέρμιθα, μέρμιθον, σπαρτίον λεπτόν, σχοινίον ἢ ἀργυροῦν δεσμόν», Ζωναρ.

μερμιθουργεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργαστήριον ἐν ᾧ κλώθεται ἡ μέρμις βλ.λ.

μερμιθουργός (ὁ) νεώτ. ὁ κλώθων τὴν μέρμιθα, ὁ σχοινοπλόκος.

μερμίλλων-ωνος (λατ. mirmillo) μτγν. μονομάχος ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἐχόντων εἰς τὸ κράνος εἰκόνα τοῦ ἰχθύος μορμύλου: Ἐπιγρ.

μέρμις-ιθος (ἡ) κ. νεώτ. σπαρτίον, λεπτὸν σχοινίον, ἀπάγγος, τριχιά: Ὀδ.Κ 23 νηὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ ἀργυρέῃ, Διόδ.Σ 3,21 εἰς δ' ἔχων μέρμιθα μακρὰν καὶ δήσας τῆς οὐρᾶς· || νεώτ. εἰδ. λεπτὸν καννάβινον σχοινίον χρησιμεῦον διὰ τὴν ραφὴν ἱστίων ἢ σκηνῶν.

μερμιτίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια σκωληκων ἑλμίνθων.

μέρμνης (ὁ) πάπ. κ. λεξ. μέρμνος βλ.λ.: Πάπ. **2)** Ἡσ. «τρίορχος».

μέρμνος (ὁ) κ. μέρμνης εἶδος ἱέρακος: Καλλ. Αἰτ. Ὀξ.2080,68, Αἰλ.ΖΙ 12,4.

μεροβλαστικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ τοῦ ᾠοῦ, τὸ ἔχον μερικὴν κατάτμησιν ᾠόν, τὸ ἔχον δηλ. τὸ δευτερόπλασμα ἢ τὴν θρεπτικὴν λέκιθον συσσωρευμένην εἴς τι σημεῖον.

μερογονία (ἡ) νεώτ. ὁ τρόπος τῆς γονιμοποιήσεως κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἄρρην πυρὴν ἑνοῦται πρὸς ἓν κυτταρόπλασμα θῆλυ μὴ περιέχον πυρῆνα.

μερογονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μερογονίαν: μ. γονιμοποίησις.

μεροδένδρι (τὸ) δημ. τὸ κατόπιν ἐμβολιασμοῦ γενόμενον ἥμερον καρποφόρον δένδρον.

μεροδουλεύω δημ. κ. μεροδουλιάζω ἐργάζομαι ὡς ἡμερομίσθιος ἐργάτης, κάμνω μεροδούλια.

μεροδουλευτής (ὁ) δημ. ὁ ἡμερομίσθιος.

μεροδούλης (ὁ) δημ. κ. μεροδουλιάρης ὁ ἡμερομίσθιος ἐργάτης, μεροκαματιάρης.

μεροδούλι (τὸ) δημ. ἡ ἡμερομίσθιος ἐργασία, μεροκάματο βλ.λ.: σήμερα δὲν εἴχαμε μεροδούλι, - περιμένει νὰ ζήσῃ μὲ τὸ μεροδούλι, - θέλουμε σέντε μεροδούλια νὰ χτίσωμε τὸν τοῖχο· **2)** ἀμοιβὴ τῆς ἡμερησίας ἐργασίας: τοῦ χρωστάει τρία μεροδούλια· || φρ. μεροδούλι μεροφά(γ)ι αἱ ἐκ τῆς ἡμερομισθίου ἐργασίας πρόσοδοι ἀρκοῦσι μόνον διὰ τὰς ἀπαραιτήτους ἀνάγκας τῆς ἡμέρας: Γρυπ.Σκ.Τερρ.85,22 ποῦ μεροφάγι μεροδούλι | ξεφάντωσε ὅλα του τὰ νιάτα.

μεροδουλιάρης (ὁ) δημ. μεροδούλης βλ.λ., μεροκαματιάρης.

μερόδους-οντος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν συρφιδῶν.

μερόεν Ἡσ. «μεριστικόν».

μεροζωΐδιον (τὸ) νεώτ. συνήθ. κτ. πληθ. μεροζωΐδια τὰ νεαρὰ παράσιτα, εἰς ἃ διαιρεῖται τὸ σχιστὸν μικρόβιον μετὰ τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν.

μεροκαματάρης (ὁ) δημ. κ. μεροκαματιάρης ἡμερομίσθιος, μεροδούλης, μεροδουλιάρης βλ.λ.

μεροκάματο (τὸ) δημ. ἡ μισθωτὴ ἐργασία μιᾶς ἡμέρας, τὸ μεροδούλι βλ.λ.: πόσα μεροκάματα χρειάζονται γιὰ νὰ μοῦ διορθώσῃς τὸ σπίτι, - σηκώνεται πρωῒ πρωῒ καὶ πάει στὸ μεροκάματο· **2)** ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἡμερησίας ἐργασίας: κάνω τρία μεροκάματα τὴ βδομάδα.

μεροκρινής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ τῶν ἀδένων μεροκρινὴς ἀδὴν ὁ ἀδήν, οὗ τὸ ἔκκριμα σχηματίζεται ἐντὸς τῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων καὶ ἀπεκκρίνεται διὰ τοῦ ἐκφορητικοῦ πόρου, ἀντίθ. ὁλοκρινής.

μερολήπτης (ὁ) νεώτ. ὁ μεροληπτῶν, ὁ μεροληπτικός, προσωπολήπτης βλ.λ.

μεροληπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ μετὰ μεροληψίας γενόμενος: ἀπόφασις - κρίσις μεροληπτική.

μεροληπτῶ-έω νεώτ. ὑποστηρίζω ὡρισμένην εἰς ἐμὲ ἢ εἰς ὡρισμένον ἄτομον ἢ μερίδα συμφέρουσαν ἄποψιν, δὲν εἶμαι ἀντικειμενικὸς εἰς τὴν κρίσιν μου: μεροληπτεῖ εἰς τὴν κρίσιν του, - δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ συζήτησις ὅταν μεροληπτῇς ὑπὲρ τῶν Γάλλων· || εἰδ. ἐπὶ δικαστῶν ἢ κριτῶν γενικῶς, ἐκδίδω ἀπόφασιν παρὰ τὸ δίκαιον συμφέρουσάν τινι τῶν κρινομένων: τὸ δικαστήριον ἐμερολήπτησεν ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου· || συνεκδ. ἔχω ἐσχηματισμένην μετὰ πεποιθήσεως ἀντίληψιν μὴ ἐπιδεχομένην ἀντίρρησιν, εἶμαι μονομερής, φανατικὸς εἰς τὰς ἀντιλήψεις μου ἢ τὰς κρίσεις μου.

μεροληψία (ἡ) νεώτ. τὸ μεροληπτεῖν: πρέπει τις νὰ κρίνῃ ἄνευ μεροληψίας ἢ πάθους.

μερομήνια (τὰ) δημ. αἱ πρῶται δώδεκα ἡμέραι τοῦ Αὐγούστου, ἐκ τῆς καιρικῆς καταστάσεως τῶν ὁποίων ὁ λαὸς μαντεύει τὴν κατάστασιν τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου· ἄ. μηναλλάγια κ. καταμηνάτα: Ζερβ.Λυρ.Σάτ. Μέρμ.229 πρὶν μποῦν τὰ μερομήνια | τοῦ Τρυγητῆ.

μερόνυχτο (τὸ) δημ. ἡμερονύκτιον βλ.λ.

μερόξενος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν μαρμαρυγιῶν.

μερόπειος-α-ον μσν. δ. τ. τοῦ μεροπήϊος βλ.λ., ἀνθρώπινος, θνητός: Πρόδρ. ἐν Σημ.Χειρ.8,185 κῦδος γενέθλης μεροπείης.

μεροπήϊος-ον (μέροψ) κ. μερόπειος θνητός· ὅθ. ἀνθρώπινος: Μαν.4,215, αὐτ.474, Ὀππ.Κυν.2,364.

μεροπηΐς-ΐδος θηλ. τοῦ μεροπήϊος βλ.λ.: Ὀππ. Κυν.1,23 ἡμετέρῃ μεροπηΐδι λέξομεν ἠχῇ.

μεροπίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. πτηνῶν τοῦ γένους τῶν μελισσοφάγων.

μεροποιός-όν μτγν. ὁ δημιουργῶν μέρη: Δαμ. Πρ.221 κίνησις πολλοποιὸς καὶ μεροποιός.

μεροποιοῦμαι-έομαι μσν. λαμβάνω μέρος, μετέχω: Φώτ.Μαν.2,282 καὶ μεροποιεῖται τῆς ἀμοιβῆς, ἃ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἔδει κεκτῆσθαι.

μεροποσπόρος-ον μτγν. ὁ σπείρων, ὁ γεννῶν ἀνθρώπους: Μαν.4,577 Ἑρμῆς δ' ὡς ὥρην μεροποσπόρον ἡνίκ' ἂν ἔλθῃ.

μέρος-ους (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. μερίδιον, κυριολ. κ. μτφ.: Πίνδ.Ο 8,77 ἔστι δὲ καὶ θανόντεσσιν μέρος, Ἡρ.1,145 καὶ ὅτε ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον δυώδεκα ἦν αὐτῶν μέρεα, Βακχ.3,71 μέρος ἔχοντα Μουσᾶν, Αἰσχ.Ἀγ.1574 κτεάνων δὲ μέρος βαιὸν ἐχούσῃ, Εὐρ.Φοίν.483 ἀλλ' ἔχει τυραννίδ' αὐτὸς καὶ δόμων ἐμὸν μέρος, Δημ.1031 οὐδὲ ταύτης ἀξιοῖ συμβαλέσθαι τὸ μέρος, Ἀριστλ. Πολιτ.1295a,3 ἀλλ' ὅπως λάβῃ τῆς μεθόδου τὸ μέρος, - ἔλαβε τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὸν μέρος τῆς

περιουσίας-τοῦ κτήματος· || εἰδ. κ. νεώτ. κλη-
ρονομικὸν μερίδιον, κληρονομία : Πάπ. μέρος κλη-
ρονομίας, αὐτ. πατρικὸν μέρος οἰκίας καὶ αὐλῆς·
2) μτφ. μοῖρα, κλῆρος, πεπρωμένον ; Αἰσχ.᾿Αγ.
507 θανὼν μεθέξειν φιλτάτου τάφου μέρος, Σοφ.
᾿Αντ.147 ἔχετον κοινοῦ θανάτου μέρος ἄμφω,
Εὐρ.᾿Αλκ.474 τοῦτο γὰρ ἐν βιότῳ σπάνιον μέρος
[σπανία τύχη]· 3) τὸ ἀναλογοῦν ἑκάστῳ μερί-
διον, ἡ ἀναλογία : Πάπ. συμβαλέσθω τὸ μέ-
ρος ἕκαστος ἐς τὸ ἀνάλωμα· || ἐπίρρ. πρὸς
μέρος κατ᾿ ἀναλογίαν, κατὰ τὸ ἀναλογοῦν ἑκά-
στῳ : Θουκ.6,22 πυροὺς καὶ πεφρυγμένας κριθὸς
ἄγειν καὶ σιτοποιοὺς πρὸς μέρος ἠναγκασμένους,
Δημ.954 ὅτε γὰρ τὰ μητρῷα πρὸς μέρος ἠξίους
νέμεσθαι, αὐτ.1145,20· 4) κ.νεώτ. κ.δημ. τὸ μερί-
διον, ἡ μετοχή, ἡ συμμετοχή τινος ἔν τινι ἔργῳ ἤ
πράξει : Εὐρ.ΙΤ 1299 μέτεστι χὐμῖν τῶν πεπραγμέ-
νων μέρος, ᾿Ανδοκ.71,38 αὐτῶν τῶν ἔργων, δι᾿
ἅπερ ἡ πόλις ἐσώθη, οὐκ ἔλαττον μέρος οἱ ἐμοὶ
πρόγονοι συνεβάλοντο, Πλάτ.Λάχ.180Α ἤδη οὖν
ὑμέτερον μέρος συμβουλεύειν καὶ περὶ τούτου τοῦ
μαθήματος, αὐτ.Πολ.331Β μέγα μέρος εἰς τοῦτο
ἡ τῶν χρημάτων κτῆσις συμβάλλεται· || όμ. κ.
ἐν ἐπιρρ. χρ ἐκφερόμενον ἐνάρθρ. μτ. κτητ. ἀντων.
τὸ ἐμόν - τὸ σὸν μέρος τὸ κατ᾿ ἐμέ, τὸ κατὰ σέ,
τὸ ἐπ᾿ ἐμοί, τὸ ἐπὶ σοί, ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἐμέ - εἰς
σέ : Σοφ ΟΤ 1509 πλὴν ὅσον τὸ σὸν μέρος, αὐτ.
᾿Αντ.1062,Εὐρ.᾿Ηρακλ.678 ἐρήμους δεσπότας τοὐ-
μὸν μέρος, Πλάτ.Κριτ.45D καὶ τὸ σὸν μέρος ὅτι
ἂν τύχωσι τοῦτο πράξουσι, αὐτ.᾿Επ 328Ε κατὰ τὸ
σὸν μέρος· όμ. κ. μτ. δεικτ. ἀντων. κτ. γενικ. κτητ.
τὸ τούτου - τὸ ἐκείνου μέρος : Εὐρ.᾿Εκ.989 τοῦ
κείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος· 5) νεώτ. κ. δημ. ἐν
φρ. μτ. τοῦ λαμβάνω (λαβαίνω) κ. ἐνίοτε τοῦ ἔ-
χω δημ. κ. τοῦ παίρνω κτ. πάντας τοὺς χρ., μετέ-
χω, συμμετέχω, κοινωνῶ ἐνεργείας τινός, συμπράτ-
τω, συνεργῶ : λαμβάνει - θά λάβῃ - ἔλαβε -εἶχε
λάβει μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας - στὴν ἐπιχείρηση
- στὸν καβγά, - εἶχε μέρος εἰς τὴν μάχην - στὴν
ἀπόπειρα, - πάρε μέρος στὴ συζήτηση· || 6θ.
ἐν φρ. κ. μτ. ἄ. ρ. μέρος ἡ ἐνέργεια, ἡ δρᾶσις,
ἣν τὸ ὑποκ. τοῦ ρ. ἔχει εἴς τι, ὁ ρόλος, ἰδ. ἐν ἀ-
ναφ. πρὸς θεατρικὰ ἔργα ἢ κτ. μτφ. : ἔπαιζε κα-
λὰ τὸ μέρος του, - δὲν θέλω μέρος εἰς τὰ τῆς
ὑποδοχῆς, - ἔχει κάποιο μέρος εἰς τὸ δρᾶμα·
6) σειρά, θέσις, ἀράδα : ῾Ηρ.3,69 ἐπεί τε αὐτῆς
μέρος ἐγίνετο τῆς ἀπίξιος παρὰ τὸν μάγον, αὐτ.
2,173,Αἰσχ.Χο 827 ὅταν ἥκῃ μέρος ἔργων [ὅταν
ἔλθῃ ἡ σειρά, ὁ καιρὸς τῶν ἔργων], Πλάτ.Πολ.
540Β ὅταν δὲ τὸ μέρος ἥκῃ· || όμ. μτ. προθ.
εἰς ποικιλ. ἐκφρς οἷον ἀνὰ μέρος κατὰ σειράν,
ἀλληλοδιαδόχως: Εὐρ.Φοίν.478 ὥστ᾿ αὐτὸς ἄρχειν
αὖθις ἀνὰ μέρος λαβών, ᾿Αριστλ Πολιτ.1287a,17
διόπερ οὐδένα μᾶλλον ἄρχειν ἢ ἄρχεσθαι δί-
καιον, καὶ τὸ ἀνὰ μέρος τοίνυν ὡσαύτως· όμ. ἐν
μέρει κατὰ σειράν, κατὰ διαδοχήν : ῾Ηρ.1,26 μετὰ
δὲ ἐν μέρεϊ ἑκάστοισι ᾿Ιώνων τε καὶ Αἰολέων,
Αἰσχ.Χο.332 κλῦθί νυν, ὦ πάτερ, ἐν μέρει πολυδά-
κρυτα πένθη, αὐτ.᾿Αγ.332 πρὸς οὐδὲν ἐν μέρει τε-
κμήριον, αὐτ.1192,Θουκ 8,93 καὶ ἐκ τούτων ἐν μέρει
ᾗ ἂν τοῖς πεντακισχιλίοις δοκῇ τοὺς τετρακο-
σίους ἔσεσθαι, Πλάτ.Νόμ 8.9Β ἐν μέρει καὶ ἐφε-
ξῆς καὶ ὡς πεφύκασι γέγνεσθαι· || όμ. ἐν τῷ
μέρει ἐν τῇ σειρᾷ τινος : ῾Ηρ.5,70 ἐν τῷ μέρεϊ δὲ
ἑσσούμενος ὁ ᾿Ισαγόρης ἀντιτεχνᾶται τάδε, Εὐρ.
᾿Ορ.452 ἀλλ᾿ ἀντιλάζου καὶ πόνων ἐν τῷ μέρει,
᾿Αριστφ.Βάτρ.32 ἐν τῷ μέρει οὐ τὸν ὄνον ἀρά-
μενος φέρε, αὐτ.497,Πλάτ.Γοργ.462Α· όμ. ἐν τῷ
μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος ἐν τῇ σειρᾷ καὶ παρὰ
τὴν σειράν : Ξεν.᾿Αν.7,6,36 πονήσαντα καὶ κινδυ-
νεύσαντα καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος·
όμ. παρὰ μέρος κατὰ σειράν : Πλούτ.Φαβ.10 ἀλ-
λὰ βαρὺν καὶ τετυφωμένον καὶ παρὰ μέρος ἄρ-
χειν ἀξιοῦντα, ᾿Αντωνῖν.Λιβ.30,1 ὤρεγον παρὰ μέ-
ρος γάλα, Νικόμ.᾿Αριθμ.1,8,10,᾿Ιάμβλ.Νικ.᾿Αριθμ.33,
Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.206 [ἡ ψυχὴ] παρὰ μέρος ἐν τῇ
γενέσει γίνεται καὶ ἐν τοῖς θεοῖς ἐστιν· όμ. κα-
τὰ μέρος : ῞Υμν.᾿Ερμ.53,Θουκ 4,26 καὶ τῶν νεῶν
οὐκ ἐχουσῶν ὅρμον αἱ μὲν σῖτον ἐν τῇ γῇ ᾑ-
ροῦντο κατὰ μέρος· 7) όμ. νεώτ. κ. δημ. ἐμ-
προθ. κατὰ μέρος ἰδιαιτέρως, ξεχωριστά, ξέχωρα,
κατ᾿ ἰδίαν : τὸν ἐκάλεσα (τὸν ἐπῆρα) κατὰ μέρος
διὰ νὰ τοῦ ἀνακοινώσω τὴν εἴδησιν - τὴν παῦ-
σίν του, - ἔβαλα κατὰ μέρος τὴ(ν) μερίδα σου·
δθ. φρ. ἀφήνω - βάνω κατὰ μέρος παραμερίζω,
δὲν χρησιμοποιῶ, παρατάω, συνεκδ. ἀπορρίπτω :
ἄφησε κατὰ μέρος τὰς ὑπεκφυγάς - τὰς προλή-
ψεις, - ἔβανα κατὰ μέρος τὴν ντροπὴ καὶ τοῦ
ζήτησα τά δανεικά· πρβλ. κατωτ.2)· 8) όμ. νεώτ.
κ.δημ. κατὰ μέρος ἐν τοπ. σημ. εἰς ἰδιαίτερον τό-
πον, κεχωρισμένως : ἔχω μερικὰ χρήματα κατὰ
μέρος γιὰ ὥρα ἀνάγκης, - αὐτὸ νὰ τὸ βάλῃς
κατὰ μέρος, θὰ σοῦ χρειασθῇ· όμ. νεώτ. ἐν μέρει
συνήθ. μετὰ τοῦ εἶμαι = μερικῶς, κάπως, ἔν τινι
μέτρῳ, ὡς πρός τι τμῆμα ὅλου : εἶναι ἐν μέρει δί-
καιον - ἀπαιτητόν, - ἐν μέρει ἀπεδέχθη - ὑπεχώ-
ρησε· όμ. δημ. μὲ τὸ μέρος μου - σου - του [μετ᾿
ἐμοῦ - σοῦ - αὐτοῦ] : ἦρθε μὲ τὸ μέρος μου [κα-
τέστη ὁμόφρων μὲ ἐμέ, ἀπεδέχθη τὴν γνώμην μου,
τὰς ἀπόψεις μου, τὰς ἀξιώσεις μου]· όμ. νεώτ. κ.
δημ. ἐκ μέρους μου - του - σου, δημ. κ. ἀπὸ μέ-
ρους μου - σου - του = παρ᾿ ἐμοῦ, ἐξ ἐμοῦ, τῇ
ἐντολῇ μου, ἐξ ὀνόματός μου : ἦλθεν ἐκ μέρους
σου καὶ μοῦ ἐζήτησε δάνειον, - χαιρετισμοὺς ἐκ
μέρους μου· όμ. ἐκ μέρους μου [δημ. ἀπὸ μέ-
ρους μου] ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἐμέ, τὸ ἐπ᾿ ἐμοί : ἐκ
μέρους μου οὐδεμία ἀντίρρησις, - ἀπὸ μέρους
μου δὲν ἀνακατεύομαι· 9) τμῆμα ἑνὸς ὅλου,
τεμάχιον, μερίδιο, μερτικό· ἀντίθ. ὅλον : ῞Υμν.Δημ.
399, Πίνδ.Π 12,11 Περσεὺς ὁπότε τρίτον ἄνυσσεν
κασιγνητᾶν μέρος, Θουκ.1,1 κίνησις γὰρ αὕτη δὴ
μεγίστη τοῖς ῞Ελλησιν ἐγένετο καὶ μέρει τινὶ τῶν
βαρβάρων, αὐτ.1,104 καὶ τῆς Μέμφιδος τῶν δύο
μερῶν πρὸς τὸ τρίτον μέρος, Αἰσχίν.3,143 τὰ μὲν
δύο μέρη ὑμῖν ἀνέθηκαν, Δημ.1379, ᾿Ισοκρ.5,43,
Πολύβ.6,39,13 πυρῶν ᾿Αττικοῦ μεδίμνου δύο μέ-
ρη, Πάπ. εἴ γε εὑρεθείη ἐν τῷ οἴνῳ μέρη ἢ
πάντα φαῦλα, Νικ.Δαμ.130,17 τρία μέρη . . τὸ
δὲ τέταρτον, - τὰ μέρη τοῦ δένδρου εἶναι ἡ
ρίζα, ὁ κορμὸς καὶ οἱ κλάδοι, - μᾶς ἔστειλε ἕνα
μέρος μόνον τῶν χρημάτων· || όμ. ἀπολ. ὡς
ἐπίρρ. μερικῶς, ἐν μέρει : Θουκ.4,30 ὅ διὰ τὴν
ὕλην μέρος τι ἐγένετο [ἐν μέρει], Ξεν.᾿Ιππ.1,12 μέ-
ρος μέν τι καὶ αἰσχύνει, μέρος δέ τι καὶ ἀσθε-
νέστερον τὸν ἵππον παρέχεται, Διόδ.Σ 22,10 τὸ
πλεῖστον μέρος [κατὰ τὸ πλεῖστον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον]· 10) όμ. κ. μτ. προθ. εἰς φρς, οἷον κατά
τι μέρος : Πλάτ.Νόμ.757Ε εἰ μέλλει στάσεων
ἑαυτῇ μὴ προσκοινωνήσειν κατά τι μέρος· όμ.
κατὰ τὸ πολὺ μέρος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον : Πλάτ.
Τίμ.86D ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἀκολασία κατὰ τὸ
πολὺ μέρος . . νόσος ψυχῆς γέγονε· || κατὰ
μέρος ἰδιαιτέρως, κεχωρισμένως : Πλάτ.Θεαίτ.157Β
δεῖ δὲ καὶ κατὰ μέρος οὕτω λέγει καὶ περὶ πολ-
λῶν ἀθροισθέντων, αὐτ.182Β κατὰ μέρη οὖν ἄ-
κουε, Θεόφρ.ΦΙ 7,3,1 ἀνθεῖ δὲ κατὰ μέρος ὁ σί-
κυος καλούμενος· || όμ. μτ. τοῦ ἄρθρου, ὁ,
ἡ, τὸ κατὰ μέρος ὁ μερικός, ὁ ἰδιαίτερος : Διόδ.
Σ 5,1 ἡ κατὰ μέρος οἰκονομία, αὐτ.4,50 προ-
ειποῦσαν τὰ κατὰ μέρος τῆς ἐπιθέσεως, Πάπ. τὰ
κατὰ μέρος ἔθνη· || εἰδ. τὸ κατὰ μέρος ἄ-
στρον τὸ ἰδιαίτερον ἄστρον : Διόδ.Σ 3,9· || δθ.
κ. νεώτ. κ. δημ. κατὰ μέρος ἰδιαιτέρως : θέλω
νὰ σοῦ μιλήσω κατὰ μέρος - δυὸ λογάκια κατὰ

μέρος· || όμ. ἐκ μέρους κατὰ μέρος, μερικῶς: Πάπ. ἡ ἐκ μέρους σύναφις, αὐτ. τὰ ἐγ μέρους ἐκφόρια, ΚΔ ΚορινΒ.Ι,13,9 ἐκ μέρους . . γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· || όμ. κ. νεώτ. ἐκ μέρους τινὸς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τινος, ἀπό τινος: ΠΔ Βασ.Ι,6,8 καὶ θήσετε ἐν θέματι Βερσεχθὰν ἐκ μέρους αὐτῆς, Πάπ., - ἐκ μέρους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν· || ἐκ τοῦ πλείστου μέρους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον: Ἡρωδιαν.8,24· || όμ. ἀπὸ μέρους μερικῶς, ἐν μέρει: Ἀντιπ.3,249, Πάπ., ΚΔ Κορινθ. 2,2,5 ἀλλά, ἀπὸ μέρους ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ· || όμ. ἐπὶ μέρους κ. μτ. τοῦ ἄρθρ. οἱ, αἱ, τὰ ἐπὶ μέρους οἱ μερικοί, λεπτομερειακοί, ἰδιαίτεροι: Λουκ.Δὶς Κατ.2 πέπαυμαι τῶν ἐπὶ μέρους φροντίδων, Πολύβ.7,7,6 οἱ τὰς ἐπὶ μέρους γράφοντες πράξεις, αὐτ.3,32,10 αἱ ἐπὶ μέρους συντάξεις, - ἠσχολήθη μὲ τὰ ἐπὶ μέρους γεγονότα· || πάπ. κ. νεώτ. ἐν μέρει μερικῶς, ἀντίθ. καθόλου: Πάπ. μετὰ τὰς ἐν μέρει πλείω λοιπογραφουμένας ἀρτάβας Χ, - ἡ θεωρία αὐτὴ εἶναι ἐν μέρει μόνον ὀρθή· **11)** εἰδ. ἐπὶ τοῦ σώματος, τμῆμα τοῦ σώματος: Πλάτ.Νόμ.795Ε τῶν τοῦ σώματος αὐτοῦ μελῶν καὶ μερῶν, Αἰλ.ΖΙ 4,55 καίοντα· καὶ αἱ θήλειαι τὰ ἐξάπτοντα εἰς οἶστρον μέρη αὐτούς, Λεων.Δ (41) ἀλλὰ καὶ τὸν χιτωνίσκον παρὰ τὸ μέτριον ἀνασεσυρκὸς καὶ ἀπογυμνοῦν τὰ μέρη τοῦ σώματος, Πάπ. ἔτυπτεν αὐτόν, εἰς ὃ μέρος τύχοι τοῦ σώματος, - σὲ ποιὸ μέρος χτυπήθηκες, - σὲ ποιὸ μέρος πονεῖς· **12)** πάπ. κ. νεώτ. ἐπὶ λόγου, μέρος κειμένου, χωρίον, ἀπόσπασμα: Πάπ. μέρος τοῦ διαγράμματος, αὐτ. παρέθετο δὲ καὶ μέρη ἐκ τῶν περὶ τῶν φιλανθρώπων προσταγμάτων περὶ τοῦ.., - ἀνέγνωσε μέρος της διατριβῆς του, - παρεμβάλλει καὶ μέρη ἐκ τοῦ εὐαγγελίου· **13)** όμ. εἰδ. τμῆμα τόπου, θέσις: Πάπ. ἐν τῷ ἀπὸ λιβὸς μέρει Παθύρεως, αὐτ. ἐν τῷ ἀπὸ νότου καὶ ἀπηλιώτου μέρει τῆς ἐν Παθύρει κρήνης, αὐτ. τὸ ἀπὸ λιβὸς μέρος κώμης, αὐτ. ἐν τῷ ἀπὸ νότου μέρει τοῦ ἱεροῦ, ΚΠορφ.Ἔκθ.94D καὶ δούλκιον ἐποίει ὁ κύριος Θεοφύλακτος ὁ Πατριάρχης ἐπὶ τὸ μέρος τοῦ εὐκτηρίου· **14)** κ. νεώτ. ὅθ. τόπος, θέσις, περιοχή: Θουκ.2,96 καὶ ὅσα ἄλλα μέρη ἐντὸς τοῦ Ἴστρου ποταμοῦ πρὸς θάλασσαν, αὐτ.8,46 τοὺς μὲν γὰρ ξυγκαταδουλοῦν ἂν σφίσιν τε αὐτοῖς τὸ τῆς θαλάσσης μέρος, ΠΔ Ἀρ.10,26 καὶ νῦν ἐσμὲν ἐν Κάδης πόλει, ἐκ μέρους τῶν ὁρίων σου, Πολύβ.15,8,6 ἤλθομεν ἐπί τι μέρος, αὐτ.1,16,5 ἐπὶ τοῦτο τὸ μέρος ὁρμήσας, Πάπ. εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, - ἀπὸ ποιὸ μέρος εἶσαι, - ἔφυγε σὲ ξένα μέρη, - θὰ φύγω, θὰ ξενιτευτῶ, θὰ πάω σ' ἄλλα μέρη, - σὲ ποιὸ μέρος θὰ πᾶμε ἐκδρομή· || δημ. εἰδ. τὸ ἀποχωρητήριον· **15)** γεν. κ. νεώτ. κ. δημ. πρὸς δήλωσιν κατευθύνσεως: Πολύβ.1,4,2 ἡ τύχη σχεδὸν ἅπαντα τὰ τῆς οἰκουμένης πράγματα πρὸς ἓν ἔκλινε μέρος, Ἀρχιμ.Ἰσορρ.1,13 ἐπὶ θάτερον μέρος, - στὸ δῶθε μέρος, - στὸ πέρα μέρος· **16)** εἰδ. τμῆμα, ὑποδιαίρεσις στρατεύματος: Ξεν.Ἀν.6,4,23 Νέων δ' ἦν μὲν στρατηγὸς κατὰ τὸ Χειρισόφου μέρος· **17)** εἰδ. ἀριθμ. ὑποδιαίρεσις, ὑποπολλαπλάσιον: Εὐκλ.Ὁρισμ.7,3,4, Δημ. 117,17 πολλοστὸν μέρος· || ὅθ. κτ. πληθ. τὰ μέρη οἱ παρονομασταὶ τῶν κλασμάτων: Ἥρων Στερεομ.2,14· **18)** εἰδ. γραμμ. μέρος τῆς λέξεως μέρος, στοιχεῖον τοῦ λόγου γενικῶς, τῆς ὁμιλίας: Ἀριστλ.Ποι.1456b,20 τῆς δὴ λέξεως ἁπάσης τάδ' ἐστὶ τὰ μέρη, στοιχεῖον συλλαβὴ σύνδεσμος, ὄνομα ρῆμα, ἄρθρον πτῶσις λόγος· || όμ. κ. νεώτ. μέρος τοῦ λόγου: Διον.Θρ.634,4, Ἀπολλ. Δύσκ.Ἀντων.4,6, - τὰ μέρη τοῦ λόγου εἶναι δέκα, ἄρθρον, ὄνομα . . · || νεώτ. φρ. μέρος τοῦ λόγου μτφ. ἐν ἐρωτήσεσιν, τί εἴδους, ποίας λογῆς: τί μέρος τοῦ λόγου εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος (ποίας λογῆς, τίνος ποιοῦ εἶναι αὐτός)· || ὅθ. μέρος τοῦ λόγου λέξις: Σέξτ.Ἐμπ.Μσθ.Ι,159, Ἡφαιστ.Ι,4· **19)** ὁμάς, τάξις: Θουκ.2,37 οὐκ ἀπὸ μέρους τὸ πλέον ἐς τὰ κοινὰ ἢ ἀπ' ἀρετῆς προτιμᾶται (οὐχὶ ἐκ τῆς κοινωνικῆς τάξεως), Δημ. 323 καὶ μὴ τῇ προαιρέσει τῶν κοινῶν ἐν τῷ τῶν ἐναντίων μέρει τετάχθαι, Στράβ.15,1,39 φησὶ δὲ τὸ τῶν Ἰνδῶν πλῆθος εἰς ἑπτὰ μέρη διῃρῆσθαι· || πάπ. κ. μσν. όμ. εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἱπποδρομίου, ἡ φατρία: Πάπ. τὸ τῶν πρασίνων μέρος, Δουκάγγ. ἐν λ.· || πάπ. όμ. εἰδ. τάξις, ὁμὰς ἐγγράφων: Πάπ.· || πάπ. κ. νεώτ. όμ εἰδ. ἐπὶ τῶν συμβολαίων, συμφωνιῶν κττ.: Πάπ., - τὰ συμβαλλόμενα μέρη, - συνεφώνησαν ἀμφότερα τὰ μέρη· || ὅθ. κ. νεώτ. κ. δημ. φρ. εἶμαι, πηγαίνω, ἔρχομαι κττ. μὲ τὸ μέρος του ὑποστηρίζω τινά, ἀνήκω ἢ προσχωρῶ εἰς τὴν ὁμάδα τινός· πρβλ. κ λαμβάνω ἢ παίρνω τὸ μέρος τινός: μόλις κατάλαβε ὅτι ἀπόχτησε δύναμη, πῆγε μὲ τὸ μέρος του, - ἦρθε μὲ τὸ μέρος μας, - εἶναι μὲ τὸ μέρος του καὶ τοὺς ὑποστηρίζει· **20)** ἐν ποικίλαις φρς οἷον τιθέναι, εἶναι, γίγνεσθαι κττ. ἐν μέρει τινὸς θέτω, θεωρῶ ἢ θεωροῦμαι, λογίζομαι, εἶμαι ἐν τῇ τάξει, ἐν τῇ μοίρᾳ τινός, θεωροῦμαι, εἶμαί τις ἤ τι· πρβλ. μερὶς ἐν όμ. σημ. . Πλάτ.Πολ. 349Ε εἰ ἐν ἀρετῆς καὶ σοφίας τίθης μέρει τὴν ἀδικίαν, Δημ.668 οὐ τίθημι ἐν ἀδικήματος μέρει, αὐτ.1095 οὐ δὴ δίκαιον ἐν τεκμηρίου μέρει ποιεῖσθαι τἀδίκημα, αὐτ.37 ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γεγενῆσθαι· || όμ. γεν. ἐν μέρει τινὸς μτ. ποικίλων ρ. ὥς τις ἤ τι: Πλάτ.Πολ. 424D ναί, ἔφην, ὡς ἐν παιδιᾶς γε μέρει καὶ ὡς κακὸν οὐδὲν ἐργαζομένη, Δημ.568 ἐν χάριτος μέρει καὶ δωρειᾶς παρεῖχον (ὡς χάριν καὶ δωρεάν), αὐτ. τοῦτ' ἐν εὐεργεσίας ἀριθμήσει μέρει, Ἰσοκρ.9,24 οὐχ οἷόν τ' εἶναι τὸν τοιοῦτον τὴν φύσιν ἐν ἰδιώτου μέρει διαγαγεῖν (ὡς ἰδιώτης), Στράβ.8,381 τὰ συμβάντα ἐν οἴκτου μέρει λέγων, Φιλ.989 ὅσα ἐν μέρει χάριτος καὶ δωρεᾶς ἔλαβον, Ἀριστειδ.Ι,183 ἐν διδασκάλου μέρει, Ἀλέξ.Ρητ.240,2 μήτ' ἐν ἀνθρώπου μέρει μήτ' ἐν θεοῦ ζῆν (οὔτε ὡς ἄνθρωπος οὔτε ὡς θεός)· || ἐν προσθήκης μέρει ὡς πρόσθετον, ὡς παράρτημα: Δημ.154 ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις ἐν μὲν προσθήκης μέρει ῥοπὴν ἔχει τινὰ καὶ χρῆσιν· || όμ. εἰς μέρος τινὸς καταθέσθαι θεωρῶ ὥς τι: Δημ.626 ἄλλος ὅστις ἂν εἰς εὐεργεσίας μέρος καταθέσθαι βούλοιτο τὸ πράττειν ὑπεναντία· || όμ. φρ. ἐπὶ προσ. ἐν οὐδενὸς μέρει ἀνάξιος λόγου, ἀσήμαντος, τιποτένιος: Δημ.23 παρεῶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον.

μερόσταχυς (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ἀγρωστοειδῶν.

μεροτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις συνισταμένη εἰς τὴν ἀποκόλλησιν ἢ ἀποχωρισμὸν ἀπὸ ζῶντος ὀργανισμοῦ μέρους τινὸς πρὸς παρατήρησιν τῶν φαινομένων τῆς ἐπιβιώσεως.

μεροφάι(γ)ι (τὸ) δημ. ἡ τροφὴ τῆς ἡμέρας· || συνήθ. ἐν τῇ φρ. μεροδούλι μεροφάι(γ)ι.

μερόφλεγμα-ατος (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν παρωνυχία ἡ κεφαλωτή.

μέροψ-οπος (ὁ) (μείρομαι, μερίζω, ὄψ) συνήθ. κτ. πληθ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ διαιρῶν τὴν φωνήν, ὅθ. ὁ ἐνάρθρως ὁμιλῶν, ὁ ἔχων ἔναρθρον φωνήν: Ἰλ.Α 250 τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων ἐφθίαθ', αὐτ.Β 285 πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν, Ἡσίοδ.Ἔργ.109 χρύσεον μὲν πρώτιστα γένος μερόπων ἀνθρώπων, Αἰσχ. Ἱκ.90 κἂν σκότῳ μελαίνᾳ ξὺν τύχᾳ μερόπεσσι

λαοῖς· || δθ. ὡς οὐσ. ἄνθρωπος : Μουσαῖ.άπ.13, Αἰσχ.Χο.1018 οὔτις μερόπων ἀσινὴς βίοτον διὰ παντὸς ἀπήμον' ἀμείψει, Εὐρ.ΙΤ 1268 οἳ πολέσιν μερόπων τά τε πρῶτα τά τ' ἔπειθ' ὅσ' ἔμελλε τυχεῖν, Ἀπολλ.Ρ 4,536, Καλλ.άπ.418, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 7,563 ἀρχεγόνων μερόπων· || ὁμ. κωμικῶς : Στράτ.Κωμ.1,6· 2) εἶδος πτηνοῦ, μελισσοφάγος : Ἀριστλ.ΖΙ 15b,25, Πλούτ.Ἠθ.976· || νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν μεροπιδῶν.

μερσερισμός (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. εἰδικὴ μέθοδος κατεργασίας βαμβακερῶν νημάτων καὶ ὑφασμάτων, δι' ἧς κτῶνται ταῦτα μεγαλυτέραν στερεότητα καὶ στιλπνότητα μετάξης, ἄ. στίλβωσις τοῦ βάμβακος.

μερσί (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. ὡς ἐπιφων. ἔκφρασις εὐγνωμοσύνης, ἀντὶ τοῦ εὐχαριστῶ βλ.λ.4).

μερσίνη (ἡ) δημ. κ. μερσινιά τὸ θαμνῶδες καὶ ἀρωματικὸν φυτὸν μύρτος ἡ κοινή, ἄ. μερτιά, μυρτιά, σμυρτιά, σμερτιά· 2) τὸ ἀκανθόφυλλον κοσμητικὸν φυτὸν ὀξυμυρσίνη ἡ ἀκανθώδης.

μερτάρω (ἰταλ.) δημ. κτ. συγκοπ. τοῦ μεριτάρω, ἀξίζω νὰ ἔχω ἢ νὰ λάβω ἢ νὰ ὑποστῶ τι, προσήκει μοι : Σολωμ.Πρωτοχρον.179 πράματα καινούρια | ποὺ μερτάρουνε κουλούρια.

μερτζάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ., γενικ. -ιοῦ τὸ ἐρυθρὸν κ. εἶδ. τὸ κοράλλιον : ἔχει χείλη σὰν μερτζάνι (κοράλλινα)· 2) ὁ ἰχθὺς ἐρυθρῖνος.

μερτικό (τὸ) (μέρος) μσν. κ. δημ., μσν. κ. μεριτικό βλ.λ., δημ. κ. μερδικό, μέρος ὅλου τινὸς ἀνῆκον εἰς ἕνα ἐκ τῶν συγκυρίων αὐτοῦ, μερίς, μερίδιον, κλῆρος : Πρόδρ.1,196 νὰ μὲ 'διδαν .. μονοκύθρου μερτικὸν ἐκ τὰ λιπαρωμένα, Ἐρωτόκρ.2,2096, - πῆρε τὸ μεγαλύτερο μερτικό,-πῆρε - τοῦ 'πεσε στὸ μερτικό του ἕνα χωράφι· || ἰδ. ἡ ἴση ἢ ἡ ἀνάλογος μοῖρα ἑνὸς ὅλου : χωρίστηκε τὸ κτῆμα σὲ τέσσαρα μερτικά, παροιμ. κλέφτης τοῦ κλέφτη τὸ μερτικὸ δὲν κλέφτει (ἀνάλογος μὲ τὴν «κόρακας κοράκου μάτι δὲν βγάζει»).

μερύτης Ἡσ. «ἀναιδής».

μέρωμα (τὸ) (μερώνω) δημ. τὸ ἡμέρωμα βλ.λ.

μερωμός (ὁ) (μερώνω) μσν. κ. δημ. ἡ ἐξημέρωσις : Ἐρωτόκρ.5,222 ἀγρίεψα τέτοιας λογῆς, καὶ μερωμὸ δὲν ἔχω· 2) ὁ ἡμερωμὸς βλ.λ. : δ.δίστ. κλαίω, δὲν ἔχω μερωμὸ σὰν τὸ μικρὸ παιδάκι, Σημηρ.Τὸ Βουνό, ἡ τύφη μερωμὸ δὲν ξέρει.

μερῶν Ἡσ. «ἐλάσσων».

μερώνω μσν. κ. δημ. τ. τοῦ ἡμερῶ βλ.λ.1) : Ἐρωτόκρ.2,400 νὰ τὸ μερώνῃ σὰν ἀρνί (τὸ ἄλογο)· κ. παθ. : δ.τραγ. φέρνει τὰ ἐλάφια βουκολιό, τ' ἀρκούδια -μερωμένα· 2) ἀμτβ. ἡμερῶ βλ.λ. 7) : Ἐρωτόκρ.1,439 ἐμέρων' ὅλα τ' ἄγρια, τὰ δυνατὰ παλένα, αὐτ.944 ἂς σιγανέψ' ἡ μάνιτα, κι ἡ ὀργιτ' ἂς μερώσῃ, αὐτ.2421, αὐτ.3,162· || μσν. τὸ μέσ. μερώνομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἐρωτόκρ.3,170 ἔτσι κι ἡ μάχη τοῦ κυροῦ μερώνεται κι ἐκείνη· 3) ρηματ. π. μέρωμα, μερωμός.

μέρωον Ἡσ. «πωλίον».

μές δωρ. τ. τοῦ μὲν βλ.λ. : Γρηγ.Κορ.364Β (ἔνθα πιθ. ἐννοεῖ τὴν ρηματ. κατάληξιν μεν, ἣν μες σχηματίζουσιν οἱ Δωριεῖς).

μέσα ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κ. μέσ' (πρὸ σ) ἐπὶ στάσεως ἢ κινήσεως, ἔν τινι τόπῳ, ἐντός, ἔνδον, ἔσω, ἀντίθ. ἔξω : Διγεν.Ἀκρ.1119 ἐκ τῆς καμίνου ἔφθανεν εἰς τὸ λουτρὸν δὲ μέσα, αὐτ.141 καὶ μέσα της ἐκάθετον τὸ τόξον τῆς ἀγάπης, Ἐρωτόκρ.1,1639 γιατί 'βρες στίχους τραγουδιοῦ γραμμένους μέσ' στ' ἀρμάρι, αὐτ.2,1057 σὰ δυὸ λιοντάρια ὀντὲ βραθοῦ μὲ πεῖνα μέσ' στὰ βάση, αὐτ.1702, αὐτ.1, 111 κ' ἤβανε μέσ' στὸ λογισμὸ νὰ φεύγῃ ὄχ τὸ παλάτι, Βαλαωρ.Βράχ.Κῦμα 3 μέσ' στὰ στήθη μου, ποὺ 'σαν νεκρὰ καὶ κρύα,- δὲν εἶναι μέσα ὁ κύριος, - βρῆκε δυὸ τάλληρα μέσ' στὸ συρτάρι, - πήγαινε μέσα· || ὁμ. κ. ἐμπροθ. (ἀπό), ἀπὸ μέσα, μέσα ἀπὸ ἔνδοθεν, ἔσωθεν : βγῆκε μέσα ἀπὸ τὰ σπίτι, - μᾶς κοίταζε μέσ' ἀπὸ τὰ κάγκελα (διὰ μέσου), - περνάει τὴ σφαῖρα μέσα ἀπὸ τὸ δακτυλίδι (διὰ τῆς ὀπῆς δακτυλιδίου), - ἔρχεται ἀπὸ μέσα, - φοράει ἀπὸ μέσα φανέλλα, - πετάχτηκε ἕν' ἀγρίμι μέσα ἀπ' τὰ κλαριά· || ὁμ. μτ. τοῦ ἄρθρου ὁ, ἡ κ. ἰδ. τὸ ἢ τὰ ὁ ἔσω, ὁ ἐσώτερος, ὁ ἐσωτερικός : Σολωμ. Εἰς Φραγκίσκα Φραῖζερ 5 γιὰ τὸ μέσα πλοῦτος,-γύρισε τὰ μέσα ἔξω τοῦ παντελονιοῦ, - ὁ μέσα μας κόσμος (ὁ ψυχικὸς κόσμος), - ἡ μέσα μεριά· || ὁμ. μτ. τοῦ ἄρθρου τὰ κ. μτ. γενικ. προσωπ. ἀντων. : τὰ μέσα μου (τὰ σπλάγχνα μου, τὰ ἐντόσθιά μου): μὲ πόνεσαν τὰ μέσα μου ἀπὸ τὴν πεῖνα· 2) εἰς φρς κτ. διαφ. παραλλασσούσας σημ., οἷον λέγω, ὁμιλῶ μέσα μου ἢ ἀπὸ μέσα μου (κατ' ἐμαυτόν) : Ἐρωτόκρ.2,1703 ὁ Κυπριώτης μέσα του ἤλεγ' ἐδὰ γνωρίζω, ὅτι· ὁμ. κόβω ἢ κάνω μέσα 'ς δυὸ (διχοτομῶ, κόπτω δυὸ κομμάτια εἰς τὴν μέσην) : Ἐρωτόκρ.2,1140 καὶ δίδει του μιὰν κοπανιά, ποὺ μέσα 'ς δυὸ τὸ κάνει (τὸ σκουτάρι), αὐτ.1144· ὁμ. τὸ κρατεῖ ἢ τὸ φυλάει μέσα του (τὸ ἔχει μυστικόν)· ὁμ. ἔχει τὸ διάολο μέσα του (εἶναι δαιμονισμένος, ἤτοι παμπόνηρος, ἱκανώτατος)· ὁμ. τὸ 'χει μέσα του νὰ φωνάζῃ μὲ τὸ παραμικρὸ (τοῦ εἶναι ἔμφυτον)· ὁμ. τὸν βάλανε μέσα (τὸν ἐφυλάκισαν ἢ τὸν ἐζημίωσαν ἢ τὸν ἔκαμαν νὰ χάσῃ χρήματα εἰς ἐπιχείρησιν ἢ εἰς παίγνιον ἢ εἰς δάνειον ἐπισφαλές)· ὁμ. μπαίνω μέσα (ζημιοῦμαι εἴς τινα ἐπιχείρησιν ἢ χάνω εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον)· ὁμ. αὐτὸς εἶναι στὰ μέσα καὶ στὰ ἔξω (ἰσχύων παρά τινι)· ὁμ. τὸν ἔχουνε στὰ μέσα καὶ στὰ ἔξω (τὸν περιβάλλουν δι' ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης)· 3) ὁμ. χρον. κατὰ τὴν διάρκειαν ἢ πρὸ τῆς παρόδου ὁριζομένης τινὸς χρονικῆς περιόδου : Παλαμ.Τάφ. 40,2 μέσ' στὰ μεσάνυχτα | γρικώντας ἡ μητέρα | τέτοιον ἔξαφνο βουητό, - ξεψύχησε μέσα σὲ δυὸ ὧρες (ἐντὸς δύο ὡρῶν), - πλούτισε μέσα σὲ τρία χρόνια, - μᾶς ἦρθε γιὰ ἐπίσκεψη μέσ' στὸ μεσημέρι (τὴν μεσημβρίαν),- γυρίζει χωρὶς παλτὸ μέσ' στὴν καρδιὰ τοῦ χειμώνα (ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ χειμῶνος), - ἔτρεχε μέσ' στὴ βροχὴ (ἐν ᾧ ἔβρεχε).

μεσάβοιον (τὸ) μτγν. ἀντὶ μέσαβον βλ.λ. : Πολυδ. 1,252 (δ.γρ. ἀντὶ ἐχέβοιον).

μέσαβον (τὸ) (μέσος, βοῦς) κ. ἐπ. πληθ. μέσσαβα, ἀρσ. ὀνομαστ. πλ. μέσαβοι (Τζέτζ.Ἡσίοδ.Ἔργ. 469), σκύτινος ἱμάς, λωρίον δι' οὗ συνδέεται ὁ ζυγὸς εἰς τὸν ρυμόν· Ἡσ. «τὸν ἱμάντα, ᾧ τὸν ἱστοβοέα πρὸς μέσον τὸ ζυγὸν προσδέουσι», κτ. Σουίδ. «ἡ τοῦ ζυγοῦ γλυφή, ἔνθα οἱ αὐχένες τῶν βοῶν δέδενται» : Ἡσίοδ.Ἔργ.469 ὅτ' ἂν ἄκρον ἐχέτλης χειρὶ λαβὼν ὅρπηκα βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι ἔνδρυον ἑλκόντων μεσάβων (Τζέτζ. «μέσαβοι δέ, οἱ λῶροι, οἱ μέσοι ὄντες τοῦ ζυγοῦ, καὶ συνδέοντες τὸν ρυμὸν τῷ ζυγῷ»).

μεσαβόω (μέσαβον) μτγν. κ. ποι. μεσσαβῶ, θέτω ὑπὸ τὸν ζυγόν, ζευγνύω : Λυκόφρ.817 τὸν ἐργάτην μύκλον κάνθων' ὑπὸ ζεύγλησι μεσσαβοῦν.

μεσάγκυλον (τὸ) ἀκόντιον φέρον ἐν τῷ μέσῳ ἀγκύλην βλ.λ.4), δι' ἧς ἐξηκοντίζετο : Εὐρ.Ἀνδρ. 1133 οἰστοὶ μεσάγκυλ' ἔκλυτοί τ' ἀμφώβολοι (σχόλ. «μεσάγκυλα, εἴδη ἀκοντίων ἐν μέσῳ σπάρτῳ δεδεμένων, ὃ κατέχοντες ἠφίεσαν»), αὐτ.Φοίν. 1141 τόξοισι καὶ μεσαγκύλοις ἐμαρνάμεσθα (σχόλ. «τοῖς ἀκοντίοις, διὰ τὸ κατὰ μέσον τοῦ ξύλου τὰ ἀκόντια ἀγκύλον τι καὶ κοῖλον ἔχειν», ὁμ. «τὸ μεσάγκυλον εἶδός ἐστιν ἀκοντίου, ἐν μέσῳ τῷ ξύλῳ κοῖλον ἔχον, ὡς ἂν ἐρείδηται ἡ χεὶρ τοῦ πέμποντος»), Μέν.ἀπ.562,2 πῶς τὸ τραῦμα τοῦτ' ἔχεις ; μεσαγκύλῳ, Πολύβ.23,1,9 κυνηγοῦντα ταῦρον βαλεῖν ἀφ' ἵππου μεσαγκύλῳ, Εὐστ.Ἰλ.344,7.

μεσάγκωνες-ων (οἱ) [μέσος, ἀγκών] μτγν. εἶδος βλητικῶν μηχανῶν σχήματος ἀγκῶνος : Ἀρχιμ. Μαθ.91.

μεσάγριος-ον μτγν. ἢ μεσάγροικος-ον ὁ ἡμιάγριος, ὁ σχεδὸν ἄγροικος, ὁ σχεδὸν χωριάτης : Στράβ.13,1,25 ἔστι δέ τις διαφορὰ καὶ παρὰ τούτοις τῶν ἀγροίκων καὶ μεσαγροίκων.

μεσάδιος-α-ον [μέσος] κεντρικός, αἰολ. τ. κτ. Σχόλ.Διον.Θρ 542Η.

μεσαδρούλα (ἡ) δημ. κ. μεσαντρούλα βλ.λ.

μεσάζω [μέσος] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. μεσάσω, εἶμαι, εὑρίσκομαι εἰς τὸ μέσον, μεσῶ : Ἱππ. Ἐπιστ.18 πότερον ἄρχοιτο τὸ πάθος ἢ μεσάζοι [εὑρίσκεται εἰς μέσην κατάστασιν, ἀντίθ. ἄρχεται, λήγει], ΠΔ Σοφ.Σολ.18,14 νυκτὸς . . μεσαζούσης [εὑρισκομένης περὶ τὸ μέσον αὐτῆς], Διόδ.Σ 1,32 πᾶς δ' ὁ μεσάζων τόπος ὑπὸ τῆς παλιῤῥοίας ἀφροῦ τε πληροῦται, Ἡρωδιαν.Ἱστ.7,5,2 μεσαζούσης ἡμέρας ἐπίασιν ἐπὶ τὴν τοῦ ἀνθυπατεύοντος οἰκίαν [κατὰ τὴν μεσημβρίαν], Σχόλ.Εὐρ. Μηδ.60 οὐ μόνον οὐ λήγει, ἀλλ' οὐδὲ μεσάζει· **2)** ἐπὶ ἐδέσματος, εἶμαι κατὰ τὸ ἥμισυ ἐφημένος, εἶμαι ἡμίεφθος : ἔκδ. Bilabel Ὀψαρτ.(1)· **3)** νεώτ. μεσιτεύω, μεσολαβῶ, παρεμβαίνω ὑπέρ τινος· **4)** μσν. κτ. μτχ. οἱ μεσάζοντες ὑπουργοί, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῆς βυζαντινῆς αὐλῆς : Ἄνν.Κομν. 14,436 ὁπηνίκα δὲ τις ἀνοκόφαι τῶν μεσαζόντων τούτους ἐπεχείρει, Παχυμ.Γ 5,6'. **5)** νεώτ. ὁμ. ἡ μτχ. μεσάζων [ὁ] κ. θηλ. μεσάζουσα, ὡς οὐσ. τὸ μένπουμ βλ.λ.· **6)** μτγν. τὸ παθ. μεσάζομαι παρενείρομαι, παρεμβάλλομαι : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ. 270,5 αἱ μεσαζόμεναι λέξεις· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν ὅρων ἀριθμητικῆς τινος σειρᾶς : Θεολ.Ἀριθμ 39· **7)** τὸ μέσ. μεσάζομαι κατέχω θέσιν ἐν τῷ κέντρῳ, καταλαμβάνω κεντρικὴν θέσιν : Εὐστ.Ὀδ. 1389,38 ὁ μῦθος περί που τὴν Δελφικὴν χώραν λέγει μεσάζεσθαι· **8)** μτβ. διαιρῶ εἰς τὸ μέσον, διχοτομῶ : Εὐστ.Ὀδ.1390,9 ὁ ὀμφαλὸς μεσάζει τὰ ζῷα· **9)** δημ. μτβ. κ. μισάζω καταναλίσκω τὸ ἥμισυ τῆς ἀποκειμένης ποσότητος πράγματος ἢ προϊόντος τινός, ἐξοδεύω τι μέχρι τοῦ μέσου : τὸ μεσάσαμε τὸ σιτάρι, - τὸ κρασί - τὸ λάδι· ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. ἀμτβ. : μέσασε τὸ κρασί - τὸ βαρέλι.

μεσαίγεως-ω-ων μτγν. ἀντὶ μεσόγεως βλ.λ. : Σκύμν.363 ἐπίνειόν τε τῶν μεσαιγέων.

μεσαῖος-α-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν τῷ μέσῳ εὑρισκόμενος, ὁ τοῦ μέσου, ὁ μέσος, ὁ μεσιανός : Ἀντιφάν.181,-μεσαῖον πάτωμα [τὸ μετὰ τὸ ἰσόγαιον], - μεσαῖος δάκτυλος, - μεσαία θύρα, - μεσαία ἡλικία, - μεσαῖο παιδὶ [κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ μεγαλύτερον καὶ τὸ μικρότερον]· ‖ τὸ οὐδ. μεσαῖον ὡς οὐσ. τὸ μέσον : Ἀντιφάν. 72 ἐκτεμὼν χορδῆς μεσαῖον.

μεσαιπόλιος-ον [μέσος, πολιός] ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πολιός, ὁ φαρός, ὁ γρίβος, ἤτοι ὁ μεσῆλιξ, ὁ μεσόκοπος· Ἡσ. «μεσαιπόλιος· οὐ σφόδρα πεπολιωμένος, ἀλλὰ μέσος, οὔπω γέρων» : Ἰλ.Ν 361 μεσαιπόλιός περ ἐών . . Ἰδομενεύς, Αἰσώπ.Μῦθ. 56 ἀνὴρ μεσαιπόλιος δύο ἐρωμένας εἶχεν, Ἀππ. Ἀννιβ.6,Τρυφιόδ.168,Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,233.

μεσαίτατος-η-ον ὑπερθετ. τοῦ μέσος βλ.λ.:Ἡρ. 4,17 τοῦτο γὰρ τῶν παραθαλασσίων μεσαίτατόν ἐστι πάσης τῆς Σκυθίης.

μεσαίτερος-α-ον συγκρ. τοῦ μέσος : Πλάτ.Παρμ. 165Β ἔν τε τῷ μέσῳ ἄλλα μεσαίτερα τοῦ μέσου.

μεσαίχμιον (τό) [μέσος, αἰχμή] ἀντὶ μεταίχμιον· Ἡσ. «μεσαίχμιον· μέσον αἰχμῆς· ἤγουν μέσον δόρατος, ἢ δύο στρατευμάτων», πιθ. ἐν Ἰωσ.ΠΙ 5,1,4, Δίων Κ ἀπ.5,5' ‖ ὁμ. ὡς ἐπίθ. μεσαίχμιος γῆ· Ἡσ. «ἡ διὰ πόλεμον ἀργή. καὶ μεσαίχμιον πᾶν τὸ μέσον τινός, κυρίως τῆς αἰχμῆς».

μεσαίων-ωνος (ὁ) νεώτ. ἢ μέσος αἰών ἡ περίοδος τῆς ἱστορίας ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ διαμελισμοῦ τοῦ δυτικοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους καὶ διαρκοῦσα περίπου μέχρι τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων (395-1453 μ Χ.) ἢ κτ. ἄ. ἱστορ. κριτικοὺς μέχρι τοῦ 14ου αἰῶνος· ‖ γεν. ἡ περίοδος τῆς ἱστορίας ἡ περιλαμβανομένη μεταξὺ τῆς δύσεως τοῦ ἀρχαίου κόσμου καὶ τῆς Ἀναγεννήσεως.

μεσαιωνικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μεσαίωνα βλ.λ., ὁ τοῦ μεσαίωνος : μεσαιωνικὴ ἱστορία, Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.12 παράδοξη ἡ τυπολατρεία στὸ μεσαιωνικὸ ἐκεῖνο ἵδρυμα, - μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη, - μεσαιωνικοὶ συγγραφεῖς· ‖ ἐπὶ πνευματικῆς ἐκδηλώσεως ὁ ἔχων τάσεις, διαθέσεις ἰδιαζούσας εἰς τὸν μεσαίωνα, ἤτοι οὐχὶ ὡς αἱ τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, καθυστερημένας, ὀπισθοδρομικάς : μεσαιωνικὴ νοοτροπία.

μεσαιωνισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μεσαιωνικοῦ, τὸ νὰ εἶναί τι μεσαιωνικὸν ἀπὸ ἀπόψεως πολιτισμοῦ ἢ διανοητικότητος, ἀνελευθερία, ὀπισθοδρομικότης, βαρβαρότης.

μεσαιωνοδίφης (ὁ) ἐπιστήμων ἀσχολούμενος περὶ τὴν μελέτην καὶ ἔρευναν τῆς ἱστορίας, τῆς γλώσσης, τῆς διανοητικότητος τοῦ μεσαίωνος.

μεσακάνθιος-α-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μεταξὺ τῶν ἀκανθῶν τῶν σπονδύλων διάστημα : μεσακάνθιοι μύες (βραχεῖς ραχιαῖοι μύες μεταξὺ τῶν ἀκανθωδῶν ἀποφύσεων δύο γειτονικῶν σπονδύλων τῆς σπονδυλικῆς στήλης), - μεσακάνθιοι σύνδεσμοι [ἰνώδη πέταλα τεταμένα εἰς τὰ μεταξὺ τῶν ἀκανθωδῶν ἀποφύσεων διαστήματα].

μεσακάρης (ὁ) δημ. κ. μισακάρης, τὸ θηλ. μεσακάρισσα, ὁ κολλήγας βλ.λ.2).

μεσακάρικος-η-ο δημ. ἐπὶ κτημάτων, ὁ ἐπὶ μορτῇ καλλιεργούμενος.

μέσακλον (τό) μτγν. κ. μέσακμον (Ἡσ.), ἢ μέσατμον (Σουΐδ.) ἡ δοκός, τὸ ἀντίον τοῦ ὑφαντοῦ· Σουΐδ. «μεσάτμῳ· τῷ κανόνι, τῷ μέσῳ καλάμῳ τοῦ ἱστοῦ» : ΠΔ Βασ.1,17,7 ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μέσακλον ὑφαινόντων.

μέσακμον (τό) Ἡσ. «κανὼν τοῦ ἱστοῦ».

μεσακόθεν [ἐκ τοῦ ἀχρ. μεσαχόθεν] ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἐν τῷ μέσῳ, μεταξύ.

μεσακονικὸν ὀξὺ (τό) νεώτ. χημ. χημικὴ ὀργανικὴ ἕνωσις λαμβανομένη ἐκ τοῦ κιτρακονικοῦ διὰ κατεργασίας μετ' ὀξέων ἢ ἀλκαλίων.

μεσακός-ή-ό δημ. δ. τ. τοῦ μεσιακός βλ.λ.

μεσάκτιος-ον σχόλ. ὁ μέσακτος βλ.λ. : Σχόλ. Αἰσχ.Πέρσ.889.

μέσακτος-ον [μέσος, ἀκτή] ὁ μεταξὺ δύο ἀκτῶν κείμενος, ὁ ἐν μέσῃ θαλάσσῃ : Αἰσχ.Πέρσ.889 τὰς ἀγχιάλους ἐκράτυνε μεσάκτους· **2)** [μέσος, ἄγνυμι] ὁ κατὰ τὸ μέσον τεθραυσμένος : Αἰσχ.ἀπ. 210 μέσακτα πλευρὰ πρὸς πτύοις πεπλεγμένην.

μεσάλα (ἡ) [λατ.] δημ. κ. μεσάλι (τό) τὸ τραπεζομάνδηλον.

μεσαμβρίη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ μεσημβρία βλ.λ. : Ἡρ. 3,104 οὐ κατά περ τοῖσι ἄλλοισι μεσαμβρίης.

μεσαμβρινός-ά-όν δωρ. τ. τοῦ μεσημβρινὸς βλ.λ. : Καλλ.Λουτρ.Παλ.73 μεσαμβριναὶ . . ὧραι.

μεσαμέριος-ον δωρ. τ. τοῦ μεσημέριος βλ.λ. : Θεόκρ.7,21 πᾷ δὴ τὸ μεσαμέριον πόδας ἕλκεις.

μεσανός-ή-ό δημ. ἄ. μεσιανὸς βλ.λ.

μεσάντιον (τό) γλωσσ. τὸ μέσακλον βλ.λ.

μεσάντρα (ἡ) δημ. κ. μισάντρα ἢ μουσάντρα μέγα ἑρμάριον ἐντὸς τοίχου χρησιμεῦον πρὸς φύλαξιν κλινοστρωμνῶν κττ.

μεσαντρούλα (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν σησαμοειδὲς τὸ λευκόν.

μεσανύκτιον (τὸ) μτγν. ἀντὶ μεσονύκτιον βλ.λ. : ΚΔ Μᾶρκ.13,35 πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὀφὲ ἢ μεσανυκτίου (δ γρ. μεσονυκτίου).

μεσάνυκτο(ν) μσν., δημ. κ. **μεσάνυχτο**, συνήθ. δημ. κτ. πληθ. τὸ μεσονύκτιον, ἡ προκεχωρηκυῖα ὥρα τῆς νυκτός : Πρόδρ.Ι,372 **κοιμοῦμ' ὡς τὸ μεσάνυκτον**, Λίβ.Ροδ.1160 **πρὸς τὸ μεσάνυκτον ἐκείνης τῆς ἑσπέρας**, Ἐρωτόκρ.Ι,564 **τὸ μεσάνυχτο περνᾷ, τὸ φῶς τσ' αὐγῆς σιμώνει.**

μεσάνυχτα (τὰ) δημ. μ. κτ. ὀνομαστ. κ. αἰτ. τὸ μεσονύκτιον : Γρυπ.Σκ.Τερρ.55,10 **ἁρματωμένους καβαλλάρηδες | ποὺ τὰ μεσάνυχτα περνοῦν**, δ. δίστ. **μεσάνυχτα θὰ κλέφω την τῆς Μαρουδῆς (ἢ τῆς Σταυριανῆς) τὴν κόρη, | γιὰ νὰ πιστέφ' ἡ γειτονιὰ πὼς πῆγα μὲ τὸ ζόρι·** || κτ. ἐπέκτ. ὅλον τὸ μέχρι χαραυγῆς μέρος τῆς νυκτός, τὸ μετὰ τὴν συνήθη ὥραν κατακλίσεως πρὸς ὕπνον : **τὰ μεσάνυκτα ὡς τὸ ξημέρωμα γυροβολοῦν οἱ βρυκολάκοι**, Πολαμ Τάφ.40,2 **καὶ μέσ' στὰ μεσάνυχτα γρικώντας . . βοητό·** **2)** μτφ. πνευματικὸς ζόφος, ἄγνοια τελεία : φρ. **ἔχει μεσάνυχτα** (διατελεῖ ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ)· **3)** μτ. ἢ ἄνευ τοῦ ἄρθρ. ὡς ἐπίρρ. κτ. τὸ μεσονύκτιον : Ἐρωτόκρ. 3,540 **ἐθέλησ' ὁ Ρωτόκριτος μεσάνυχτα νὰ πάῃ**, - **μᾶς ἦρθε μεσάνυχτα.**

μεσανύχτι (τὸ) δημ. κ. **μεσονύχτι**, γενικ. μεσονυχτιοῦ μεσονύκτιον : Γρυπ.Σκ.Τερρ.71,18 **μ' οὐδ' ἀνεπνιὰ γρικάω τὸ μεσανύχτι**, λ.τραγ. **τὰ μεσανύχτια ξάγρυπνος κλσίγω τὸ χωρισμό μας.**

μεσαξόνιον (τὸ) νεώτ. τὸ μέσον τοῦ ἄξονος.

μεσαπευθυσμένον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. πτυχὴ τοῦ περιτοναίου ἐκτεινομένη ἀπὸ τῆς προσθίας ἐπιφανείας τοῦ ἱεροῦ ὀστοῦ πρὸς τὸ ἄνω μέρος τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ ἀπευθυσμένου, ἔνθα καὶ συνέχεται πρὸς τὸ μεσοσιγμοειδές, ἄ. μεσόρθιον.

μεσαραϊκός-ή-όν (μεσάραιον) μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μεσάραιον, ὁ τοῦ μεσαραίου, ὁ ἐν τῷ μεσαραίῳ εὑρισκόμενος : Στέφ. Ἀθ.Ἱππ.Ι,139D **μεσαραϊκαὶ φλέβες.**

μεσάραιον (τὸ) (ἐνν.δέρμα) μτγν.κ.μσν. τὸ μεσεντέριον : Ροῦφ.Ἀνατ.50, Γαλ.2,561,αὐτ.4,137 **τὸ μεσεντέριον, ὃ καὶ μεσάραιον καλεῖται**, Ἀλέξ. Τραλλ.12,221 **ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος καὶ γαστρὸς καὶ μεσαραίου**, Στέφ.Ἀθ.Ι,134D **μεσάραια.**

μεσάρης (ὁ) δημ., θηλ. **μεσάρα**, ὁ μεσῆλιξ.

μεσάρθριος-α-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ μεταξὺ δύο ἀρθρικῶν ἐπιφανειῶν κείμενος : **μεσάρθριοι σύνδεσμοι** (ἰνοχόνδρινα πέταλα συνάπτοντα τὸ πρὸς τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἄκρον ἑκάστης πλευρᾶς μετὰ τοῦ συστοίχου μεσοσπονδυλίου συνδέσμου).

μεσάρι (τὸ) δημ. τὸ ἥμισυ διαστήματός τινος, ὁ μισὸς δρόμος : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Μέρμ.125 **σὰν ὅλων ὅσοι φτάνουνε στῆς ζήσης τὸ μεσάρι·** **2)** τὸ ἥμισυ τοῦ κοιλοῦ· **3)** ὁ μεσότοιχος· **4)** ἐπὶ βυτίων κ. δοχείων, ὁ μέχρι τοῦ μέσου πεπληρωμένος, ὁ γεμάτος **ὡς τὴ μέση.**

μεσαριά (ἡ) δημ. ἀγρὸς ἄσπαρτος ἐν τῷ μέσῳ ἄλλων ἐσπαρμένων· || τὸ μὴ ἐσπαρμένον μέρος ἀγροῦ τινος.

μεσαριστερός-όν (μέσος, ἀριστερός) μσν. ὁ μέσος ἐκ τῶν ἀριστερῶν : Κ Πορφ.Ἔκθ.205Β **ὀνομάζει τὸν μεσαριστερόν.**

μεσασμός (ὁ) (μεσάζω) μτγν. κ. μσν. τὸ εἶναι, τὸ εὑρίσκεσθαι ἐν τῷ μέσῳ, ἡ ἐν τῷ μέσῳ στάσις : Ἰω.Χρυσ.6,14 **ἀσπασμῶν καὶ μεσασμῶν καὶ πρωτοκλισιῶν·** **2)** μσν. τὸ μετέχειν τινός : Κεδρ. Γεώργ.2,644,23.

μεσάστης (ὁ) δημ. ὁ μεσότοιχος.

μεσάστυλον (τὸ) σχόλ. τὸ μεσόστυλον, γλῶσσ. ἐπὶ τοῦ μεσόδμαι : Σχόλ.Ὀδ.Τ 36.

μεσάτιον (τὸ) μτγν. τὸ μέσαβον βλ.λ. : Πολυδ.Ι,148.

μέσατμον (τὸ) Σουΐδ. ἀντὶ μέσακμον βλ.λ.

μέσἄτος-η-ον ἀττ. τ. τοῦ μέσσατος βλ.λ., ἀνώμ. ὑπερθετ. τοῦ μέσος : Ἀριστφ.Σφ.1502 **υἱὸς Καρκίνου ὁ μέσατος**, Θεόκρ.21,19 **τὸν μέσατον δρόμον ἄνυεν ἅρμα Σελάνας**, αὐτ.7,10 **κοὔπω τὰν μεσάταν ὁδὸν ἄνυμες**, Ὀππ.Κυν.Ι,112,Διον.Περ.204· **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ διαιτητής : Πάπ.

μεσαύλη (ἡ) ἄ. μέσαυλος βλ.λ.1), πιθ. ἐν Πάπ.

μεσαυλικὸν κροῦσμα (τὸ) μτγν. τὸ μεσαύλιον βλ.λ.1) : Ἀριστείδ.Κ Ι,11 **τὰ ἐν ταῖς ᾠδαῖς μεσαυλικὰ ἢ ψιλὰ κρούσματα.**

μεσαύλιον (τὸ) (μέσος, αὐλός) μτγν. κ. νεώτ. μουσικὸν μέλος παιζόμενον κατὰ τὰ διαλείμματα χορικοῦ ᾄσματος : Βί.Αἰσώπ. ἐν Πάπ.Ὀξ.2083,27, Εὔστ.862,19· **2)** (μέσος, αὐλή) λεξ. κ. νεώτ. τὸ μέσον αὐλῆς· Σουΐδ. «μεσαύλιον, ὁ μέσος τόπος τῆς αὐλῆς»· **3)** νεώτ. αὐλὴ ἐν τῷ μέσῳ οἰκημάτων ἀποτελούντων τετράγωνον· **4)** νεώτ. ἀνατ. τὸ μεσοπνευμόνιον βλ.λ.

μεσαύλιος-ον μτγν. ἀντὶ μέσαυλος βλ.λ. : Φίλ. 2,327 (δ.γρ. ἀντὶ μέσαυλος)· πρβλ. Φώτ., Σουΐδ.· **2)** Ζωναρ.1345 «μεσαύλιος, ἡ κατὰ τὸν ἀγρὸν ἔπαυλις. Ἀττικῶς δὲ τὴν μέσην τοῦ πυλῶνος καὶ τῆς αὐλῆς ἢ τῆς ἀνδρωνίτιδος καὶ γυναικωνίτιδος».

μέσαυλος-ον (μέσος, αὐλή) κ. μσν., ἐπ. **μέσσαυλος**, ἀττ. **μέταυλος**, π. Ὁμ. ὡς οὐσ. **μέσσαυλος** (ὁ) ἢ **μέσσαυλον** (τὸ) (ἀγν. γένους), πιθ. ἡ ἐσωτέρα αὐλή, κειμένη ὄπισθεν ἢ ἔνδον τῆς κυρίας αὐλῆς, ἔνθα τὴν νύκτα ἐνεκλείοντο τὰ κτήνη πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν, περίβολος, μάνδρα : Ἰλ.Λ 548 **λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο ἐσσεύαντο κύνες**, αὐτ.Ρ 112, αὐτ.Ω 29, Ὀδ.Κ 435 **ὥσπερ Κύκλωψ ἔρξ' ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο**, Ἀπολλ Ρ 3,235 **ἔνθα δὲ καὶ μέσσαυλος ἐλήλατο** (σχόλ. «μέσαυλον τὸ μέσον τῆς αὐλῆς, ὅπου τῶν βοῶν οἱ στάσεις. Οἱ δὲ Ἀττικοὶ μέσαυλόν φασι τὴν φέρουσαν εἴς τε τὴν ἀνδρωνῖτιν καὶ τὴν γυναικωνῖτιν»)· **2)** ἀττ. **μέταυλος** (ἡ) μτ. ἢ ἄνευ τοῦ θύρα ἡ ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς οἰκίας πρὸς τὰ δωμάτια τῶν γυναικῶν φέρουσα θύρα· Μοῖρ.264 «μέταυλος ἡ μέση τῆς ἀνδρωνίτιδος καὶ τῆς γυναικωνίτιδος θύρα, Ἀττικοί. Μέσαυλος Ἕλληνες» : Εὐρ.Ἄλκ. 549 **ἐν δὲ κλῄσατε θύρας μεσαύλους**, Ἀριστλ. ἀπ.371 **μέταυλος**, Λυσ.Ι,17 **ἐψόφει ἡ μέταυλος θύρα**, Μαλάλ.Ι 435,20.

μεσαύχην-ενος (ὁ) (μέσος, αὐχήν) ὁ ἐκ τοῦ μέσου τοῦ αὐχένος δεδεμένος· Ἡσ. «μεσαύχενες, οἱ μέσου τοῦ αὐχένος δεσμευόμενοι» : Ἀριστφ. ἀπ.725 **μεσαύχενας νέκυας** (δ.γρ. δεσαύχενας: Ἡσ. κ. Φωτ.· κ. βυσαύχενας : Πολυδ.2,135 κώδ. Α) (κωμ. ἐπὶ τῶν οἰνοφόρων ἀσκῶν).

μεσαφέτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐπὶ ἵππων ἢ ἀγωνιστῶν, ὁ εἰς τὸ μέσον τοῦ ἱπποδρόμου ἀφιέμενος : Ἰω.Χρυσ.6,974· ὁμ. κ. μτφ. : αὐτ.8,88C **ἔχει ἐκεῖνος** (ὁ διάβολος) **μεσαφέτας δαίμονας.**

μέσδων-ονος-ον αἰολ. κ. δωρ. ἀντὶ μέζων, μείζων, συγκρ. τοῦ μέγας : Σαπφ. ἐν Λυρ.Συμπλ.7,6.

μεσεγγύη (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ. ἡ μεσεγγύησις βλ.λ.

μεσεγγύημα-ατος (τὸ) (μεσεγγυῶ) κ. νεώτ. τὸ παρὰ τρίτῳ τινὶ κατατιθέμενον ποσὸν χρημάτων ἢ ἐνέχυρον· Ἁρποκρ. «μεσεγγύημα, τὸ ὁμολογηθὲν ἀργύριον παρ' ἀνδρὶ μέσῳ γινομένῳ ἐγγυητῇ τῆς ἀποδόσεως καὶ μεσεγγυήσασθαι τὸ τοῦτο ποιῆσαι λέγεται» : Ξεν.π.Πολυδ.8,28, Ἰσοκρ 12,13 **τοὺς μὲν ἢ λοιδορουμένους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις περὶ μεσεγγυήματος σφίσιν αὐτοῖς**, Αἰσχίν.3,125 **ὑπὲρ τοῦ μεσεγγυήματος . . ἀντιλέγοντος**, Ὑπερείδ.ἀπ.254 **ἐν μεσεγγυήματι ἐποιήσασθε**, Ἀππ. Ἐμφ.Πολ.2,19, Πάπ.

μεσεγγύησις-εως (ἡ) (μεσεγγυῶ) νεώτ. νομ. ἡ κατάθεσις ἀμφισβητουμένου τινὸς πράγματος παρὰ τρίτῳ τινὶ πρὸς φύλαξιν, μέχρις ἐξομαλύνσεως τῆς μεταξὺ τῶν διεκδικούντων τούτο διαφορᾶς.

μεσεγγυητής [ὁ] [μεσεγγυῶ] γλωσσ., μσν. κ. νεώτ. ὁ μεσάζων τρίτος παρ' ᾧ εἶναι κατοτεθειμένη παρακαταθήκη τις ὡς ἐγγύησις ἢ ἀσφάλεια, ὁ μεσεγγυοῦχος· Γλωσσ. «παρ' ᾧ πολλοὶ ἐπίδικον παρατίθενται πρᾶγμα ἐπὶ δήλῳ ὅρῳ», Βασιλικὰ 22 «μεσεγγυητής ἐστι, παρ' ᾧ πολλοὶ ἐπίδικοι παράθωνται πρᾶγμα».

μεσέγγυος [ὁ] [μέσος, ἐγγύη] μτγν. ὁ τρίτος παρ' ᾧ κατατίθεται τὸ μεσεγγύημα βλ.λ., ὁ μεσεγγυητής· Ἡσ. «μεσέγγυον· μεσίτην», γλωσσ. «διαλλακτής, ἐργολάβος» : Πολυδ.8,28 **μεσέγγυον τὴν μείρακα καταθέσθαι** [τὴν κάμνω μεσίτην, διαλλακτήν], Φρύν.π.ΑΒ 61,13 **τὸ θέσθαί τι παρὰ μεσεγγύῳ·** **2)** τὸ οὐδ. **μεσέγγυον** ὡς οὐσ. τὸ μεσεγγύημα, ἡ παρακαταθήκη, τὸ ἐνέχυρον : Ἐπιγρ.

μεσεγγυοῦμαι-όομαι [μέσος, ἐγγυῶμαι] ὡς παθ. ἀντὶ μεσεγγυῶμαι, βλ. μεσεγγυῶ : Πλάτ.Νόμ.914D **ἐὰν δὲ τὸ μεσεγγυωθὲν θρέμμα ᾖ** [δ.γρ. μεσεγγυηθὲν]· ‖ ὁμ. ὡς μέσ. ἀντὶ τοῦ μέσ. τοῦ μεσεγγυῶ βλ.λ. : Ἰσοκρ.13,5 **παρὰ τούτοις τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν μεσεγγυοῦνται·** **2)** ρηματ.π. μεσεγγύωμα.

μεσεγγυοῦχος [ὁ] νεώτ. ὁ παρ' ᾧ κατατίθεται τὸ μεσεγγύημα, ὁ ἀναλαβὼν **τὴν φύλαξιν** τοῦ μεσεγγυήματος βλ.λ.

μεσεγγυῶ-άω [μεσέγγυος] **κ.** νεώτ., τὸ ἐνεργ. μ. κτ. ἀόρ. ἀπαρφ. **μεσεγγυῆσαι,** κατατίθημί τι ὡς ἐγγύησιν εἰς χεῖρας τρίτου προσώπου : Πολυδ. 8,28 **μεσεγγυῆσαι·** κ. παθ. : Λυσ.29,6 **τρία τάλαντα περὶ Ἐργοκλέους μεσεγγυηθέντα** [κατατεθέντα ὡς ἐγγύησις παρὰ τρίτῳ τινὶ προσώπῳ]· ‖ τὸ μέσ. **μεσεγγυῶμαι ἀργύριον** καταθέτω **χρήματα εἰς χεῖρας τρίτου ὡς ἐγγύησιν** : Δημ.995 **μεσεγγυησαμένης ἀργύριον·** **2)** ρηματ. π. μεσεγγύημα, μεσεγγυητής, μεσεγγύησις.

μεσεγγύωμα-ατος [τὸ] [μεσεγγυοῦμαι] τὸ μεσεγγύημα βλ.λ. : Ἰσοκρ.12,13 **λοιδορουμένους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις περὶ μεσεγγυώματος** [δ.γρ. ἀντὶ μεσεγγυήματος].

μεσεγκάρσιος-ία-ιον νεώτ. ὁ μεταξὺ τῶν ἀποφύσεων δύο παρακειμένων σπονδύλων κείμενος : **μεσεγκάρσιοι μύες** [μικροὶ ραχιαῖοι μύες συνδέοντες κατὰ τὸν αὐχένα καὶ τὴν ὀσφύν, ἰδ. τὰς ἐγκαρσίας ἀποφύσεις τῶν σπονδύλων ἀνὰ δύο], - **μεσεγκάρσιοι σύνδεσμοι** [βραχεῖς ὑποτυπώδεις σύνδεσμοι τῶν ὀσφυϊκῶν σπονδύλων].

μεσεγκέφαλος [ὁ] νεώτ. ἀνατ. τὸ μεταξὺ τῶν ἡμισφαιρίων καὶ τῆς παρεγκεφαλίδος μέρος τοῦ ἐγκεφάλου, τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ τετραδύμου καὶ τῶν ἐγκεφαλικῶν σκελῶν, ἄ. μέσος ἐγκέφαλος.

μεσέγχυμα-ατος [τὸ] νεώτ. ἰατρ. ὁ ἐμβρυϊκὸς συνδετικὸς ἱστός.

μεσεγχυματώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μεσέγχυμα ἢ ὁ προερχόμενος ἢ ἀποτελούμενος ἐκ μεσεγχύματος : **μεσεγχυματώδη βλαστήματα.**

μεσειδιῶ-όω Ἐπιγρ. ἀντὶ μεσιδιῶ βλ.λ.

μεσεμβόλημα-ατος [τὸ] [μεσεμβολῶ] μτγν. ἀπόστασις, διάστημα μεταξὺ δύο ζῳδιακῶν σημείων : Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,1· **2)** παρένθεσις, παρεμβολή : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.705, Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,409.

μεσεμβόλησις-εως [ἡ] [μεσεμβολῶ] μτγν. ἀστρολ. ἡ παρέμβασις, παρεμβολή, μεσολάβησις τῆς πλανητικῆς ἐπηρείας : Ἀντίοχ.Ἀστρ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(3),107, Πορφ.Τετράβ.188.

μεσεμβολία [ἡ] [μεσεμβολῶ] μτγν. κ. μεσεμβόλησις βλ.λ. : Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,107 **μεσεμβολίαι.**

μεσέμβολον [τὸ] μσν. τὸ παρεμβαλλόμενον ὡς διάμεσον : Ἀνν.Κομν.287B **οἰκοδομήσαντες τεῖχος μεσέμβολά τινα καθάπερ κάχληκας τὰ ὀστᾶ τῶν ἀπολωλότων ἐνέθεντο.**

μεσεμβολῶ-έω [μέσος, ἐμβάλλω] μτγν. παρεμβάλλω, παρενθέτω ἐντὸς σειρᾶς ἁπλοῦς ὅρους : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,19 **ἣν καὶ διαφορὰν αὐτομάτως ἡμῖν ἡ φύσις ἐμεσεμβόλησε μεταξὺ τῶν ἀντεξεταζομένων·** κ. παθ. : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ 85P, Θεολ.Ἀριθμ.39· **2)** παρεμβάλλω τὴν ἐπήρειαν πλανήτου : Βέττ.Βάλ.102,10, Πορφ.Τετράβ.188, Δαμάσκ.Ἀρχ.341 **τὸν ἥλιον μεσεμβολῆσαι τοῖς ἑπτὰ κοσμοκράτορσι·** κ. παθ. : αὐτ. **ὁ ἥλιος πανταχοῦ μεσεμβόληται·** πρβλ. ἐπεμβολῶ· **3)** π. Στράβ. Χρηστ.1,32 **θάλασσα μεσεμβολεῖ τοὺς Αἰθίοπας** [εἰσχωρεῖ εἰς τὸ μέσον, τοὺς χωρίζει]· **4)** ρηματ. π. μεσεμβόλησις, μεσεμβόλημα, μεσεμβολία.

μεσεντέριον [τὸ] [ένν. δέρμα] κ. νεώτ. πτυχαὶ τοῦ περιτοναίου συνάπτουσαι καὶ συγκρατοῦσαι τὰ διάφορα μέρη τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τῆς κοιλίας : Ἀριστλ.ΖΙ 495b,32 **ὑπὲρ δὲ τῶν ἐντέρων τὸ μεσεντέριόν ἐστιν· ὑμενῶδες δ' ἐστὶ τοῦτο καὶ πλατὺ καὶ πῖον γίγνεται,** αὐτ.ΖΜ 678a,14 **διόπερ ἡ τοῦ μεσεντερίου φύσις ἐστίν, οἷον ῥίζας ἔχουσα τὰς δι' αὐτῆς φλέβας·** ‖ νεώτ. ἀνατ. πτυχὴ τοῦ περιτοναίου ἀποτελουμένη ἐκ δύο **πετάλων** περιλαμβανόντων μεταξὺ αὐτῶν τὰ ἀγγεῖα **καὶ νεῦρα τοῦ** ἐντέρου **καὶ** λεμφαδένας καὶ **λίπος.**

μεσεντέριος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μεσεντέριον βλ.λ. : **μεσεντέρια πλέγματα,** - **μεσεντέριοι ἀδένες,** - **μεσεντέριοι ἀρτηρίαι,** - **μεσεντέριοι φλέβες.**

μεσεντερῖτις-ιδος [ἡ] νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ μεσεντερίου ἤτοι ὀξεῖα ἢ χρονία περιτονῖτις ἐντετοπισμένη εἰς τὸ μεσεντέριον.

μεσεπιδιδύμιον [τὸ] νεώτ. ἀνατ. διπλῆ πτυχὴ ὀρογόνου ὑμένος σχηματιζομένη ὑπὸ τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὄρχεως ὄπισθεν τῆς ἐπιδιδυμίδος καὶ συνάπτουσα ταύτην πρὸς τὸν ὄρχιν.

μεσέρκειος-ον κ.-ιος [Ἡσ.] [μέσος, ἕρκος] λεξ. κ. σχόλ. ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἕρκους ἢ τῆς οἰκίας, κτ. Ἡσ. «Ζεὺς μεσέρκιος, ἑρκεῖος», Σχόλ.Ἰλ.Π 231 «μέσῳ ἕρκεϊ· ἐπεὶ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου Ἑρκείου Διὸς βωμὸς ἵδρυται, μεσέρκειον καλοῦσι τὸν Δία».

μεσευθύς-έος-ύ [μέσος, εὐθύς] μτγν. ὁ μεταξὺ τῶν εὐθέων ἢ ἀρτίων, κατὰ τοὺς Πυθαγορείους, ὁ ἀριθμὸς 6 ὡς ἴσον ἀπέχων τῶν ἀριθμῶν 2 καὶ 10· Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.6,139,2 «οἵ τε Πυθαγόρειοι ἐντεῦθεν οἶμαι ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου κατὰ τὸν προφήτην γενέσεως τὸν ἓξ ἀριθμὸν τέλειον νομίζουσι καὶ μεσευθὺν καλοῦσι διὰ τὸ μέσον αὐτὸν εἶναι τοῦ εὐθέος τουτέστι τοῦ δέκα καὶ τοῦ δύο· φαίνεται γὰρ ἴσον ἀμφοῖν ἀπέχων».

μεσεύς-έως [ὁ] μσν. ὁ καικίας βλ.λ. : Στέφ.Ἀθ. Ἱππ.2,351D.

μεσεύω [μέσος] εἶμαι, εὑρίσκομαι ἐν τῷ μέσῳ, κατέχω τὸ μέσον μεταξὺ δύο, μτ. γενικ. : Πλάτ. Νόμ.756E **ἡ μὲν αἵρεσις οὕτω γιγνομένη μέσον ἂν ἔχοι μοναρχικῆς καὶ δημοκρατικῆς πολιτείας, ἧς ἀεὶ δεῖ μεσεύειν τὴν πολιτείαν,** Νουμήν.Ἀπ. π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.14,5 **Πλάτων μεσεύων Πυθαγόρου καὶ Σωκράτους, τοῦ μὲν δημοτικώτερος τοῦ δὲ σεμνότερος ὤφθη·** **2)** ἀπολ. ἵσταμαι ἐν τῷ μέσῳ : Ἀριστλ.Πολιτ.1327b,29 **τὸ δὲ τῶν Ἑλλήνων γένος ὥσπερ μεσεύει κατὰ τοὺς τόπους·** ‖ μένω οὐδέτερος, δὲν λαμβάνω τὸ μέρος οὐδενός : Ξεν.Ἑλλ.7,1,43 **ἐπεὶ δὲ κατελθόντες οὐκέτι ἐμέσευον, ἀλλὰ προθύμως συνεμάχουν τοῖς Λακεδαιμονίοις,** Δίων Κ 41,46.

μέση [ἡ] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **μέσσα** [ένν. χορδή] ἡ μεσαία χορδὴ τῆς ἑπταχόρδου ἢ κ. τριχόρδου λύρας, βραδύτερον δὲ ὁ ἀνώτατος φθόγγος τοῦ κατωτέρου τετραχόρδου τῆς διαπασῶν [ἰδ.ἑρμ. ἐν Πτολ.Ἁρμ.2,5 Κλεωνίδ.11] : Πλάτ.Πολ. 443D **τρεῖς ἁρμονίας ἀτεχνῶς νεάτης τε καὶ ὑπάτης καὶ μέσης,** Φιλόλ.6 **μέσσα,** Ἀριστλ.Μεταφ.1018b,29, Εὐκλ.Τομ.Καν.10· ‖ εἰδ. μουσ. τονι-

αία **θέσις τῆς** μουσικῆς **κλίμακος** τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, **κατέχουσα** τὴν ὀγδόην ἀπό **τε τῆς** βάσεως **καὶ τοῦ** ἄκρου βαθμῖδα ἐν τῷ δὶς διαπασῶν συστήματι· **2)** εἰδ. γεωμ. ἡ **μέση** ἀνάλογος : Εὐκλ.13,17, Ἀριστλ.Ψυχ.413a,19 **μέσης εὕρεσις· 3)** εἰδ. **ἐν τῇ** στίξει (ἐνν. στιγμή), στιγμὴ τοποθετουμένη **μεταξὺ τοῦ** ἀνωτάτου καὶ τοῦ κατωτάτου σημείου μιᾶς γραμμῆς, χρησιμοποιουμένη ὡς κόμμα : Σάτυρ.6, Διον.Θρ.630,6, Σχόλ.Διον.Θρ. 17Η· **4)** μσν. κ. δημ. γεν. τὸ μέσον πράγματός τινος, τὸ μεταξὺ ἀρχῆς καὶ τέλους, τὸ μέσον ἢ τὸ κέντρον μιᾶς ἐκτάσεως ἢ κ. ὁμηγύρεως : Ἐρωτόκρ.2,.062 **ἔτσ' ἤκαμαν καὶ τοῦτ' οἱ δυὸ εἰς τοῦ λαοῦ τὴ μέση,** δ.τραγ. **μιὰ κόρη ἐστολίζουνταν στὴ μέση τοῦ σπιτιοῦ ντης,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 64,18 **οἱ μικροὶ στὰ φηλὰ συμμαζωχτοὶ | κι ὁ ἀνέσβηστος ὁ ἀστραφτερὸς στὴ μέση, - στέκονται στὴ μέση τοῦ δρόμου κι ἐμποδίζουν τὴν κυκλοφορία, - στὴ μέση τῆς ἀγορᾶς,-κόφε τὸ πεπόνι στη μέση· 5)** κ.μσν.,νεώτ.κ.δημ.ἐπὶ προσ.τὸ μέσον τοῦ σώματος, ἡ ὀσφύς : Χρησμ.π.Ἡρ.7,140 **οὔτε γάρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον οὔτε τὸ σῶμα, οὔτε πόδες νέατοι οὔτ' ὤν χέρες, οὔτε τι μέσσης λείπεται,** Ἐρωτόκρ.3,391 **χαμηλὸν ἐγίνη, | κ' ἤφτανεν ὡς τὴ μέσην τσι,** αὐτ.4,1057, δ.τραγ. **ἔχεις ἀγγελικὸ κορμί, δαχτυλιδένια μέση,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.84,10 **ζώνη ὁλόχρυση φορεῖ) σὲ δαχτυλίδι μέση,** παροιμ. φρ. **ἂ δὲ σ' ἀρέση ἡ μέση μου νὰ σοῦ τὴν πελεκήσω, - τὸν πόνεσε ἡ μέση του, - τὸν ἔπιασε ἀπ' τὴ μέση καὶ τὸν ἔρριξε κάτω,** πρβλ. Κορ.Ἄτ.4Α,321· **6)** χρονικῶς : **τὸν σήκωσαν στὴ μέση τοῦ φαγητοῦ, - τὸν ξύπνησαν στὴ μέση τοῦ ὕπνου** (ἐν ᾧ ἔτρωγε, ἐν ᾧ ἐκοιμᾶτο)· || μσν. κ. δημ. κ. εἰς φρς : Ἐρωτόκρ.4,157 **εἶναι τὰ δυσκολέματα, ποὺ μπαίνουν εἰς τὴ μέση** (παρουσιάζονται, ἀναφαίνονται), ὁμ. **μὲ ἄφησε στὴ μέση** (μὲ ἐγκατέλειφεν εἰς τὸ μέσον ἐργασίας τινός), ὁμ. **μπαίνω στὴ μέση** (παρεμβαίνω, μεσιτεύω πρὸς συμφιλίωσιν, συμβιβασμὸν ἢ ἄ. ἐπεμβαίνω), - **βγάζω στὴ μέση** (ἐξελέγχω, φανερώνω), ὁμ. **βγαίνω στὴ μέση** (ἐξελέγχομαι, φανερώνομαι), - **τὸν ἔβγαλαν ἀπ' τὴ μέση** (τὸν ἐξετόπισαν, τὸν ἀπέβαλον, ἀπηλλάγησαν αὐτοῦ).

μεσηγὺ ἐπίρρ., ἐπ. **μεσσηγὺ** κ. (πρὸ φωνήεντος ἢ χάριν τοῦ μέτρου) **μεσσηγύς, μεσηγύς** (μ.π.Ὀρφ. ἀπ.94), ἐπὶ τόπου, ἀπολ. ἐν τῷ μέσῳ, εἰς τὸ μέσον, καταμεσῆς, ἐν τῷ μεταξύ : Ἰλ.Ψ 521 **οὐδέ τι πολλὴ χώρη μεσσηγύς,** αὐτ.Λ 573 **ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν ὅρμενα πρόσσω, πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγύ,** αὐτ.Υ 370, Ὀδ.Η 195 **μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσιν** (στὴ μέση τοῦ ταξιδιοῦ, κτ. ἄλλους χρονικῶς), Ἄρατ.23 **ἔχει δ'** (ἄξων) **ἀτάλαντον ἁπάντῃ μεσσηγὺς γαῖαν·** || συνήθ. μτ. γενικ. ἐν τῷ μέσῳ, μεταξύ, ἀνάμεσα : Ἰλ.Θ 259 **ἐν δόρυ πῆξεν ὤμων μεσσηγύς,** αὐτ.Ι 549 **Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν,** αὐτ.Ε 769 **μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ,** Ὀδ.Δ 845 **μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε,** Ἡσίοδ.Α 417 **μεσσηγὺς κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος,** Ἄρατ.272 **ἡ δὲ μεσηγὺ ὀρνιθέης κεφαλῆς καὶ γούνατος ἐστήρικται,** Θεόκρ.25,237 **μεσσηγὺς δ' ἔβαλον στηθέων,** Ἐρατοσθ.16,16 **μεσσηγύς θέρεός τε καὶ ὑετίου κρυστάλλου· 2)** ἐπὶ χρόνου, ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ : Ἱππ.Ἀγμ.8 **μεσηγὺ τούτου τοῦ χρόνου,** Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,10· **3) τὸ μεσηγὺ** ὡς οὐσ. τὸ ἐν μέσῳ μέρος, ὁ μεταξὺ χῶρος ἢ χρόνος : Ὕμν.Ἀπόλλ.108, Θέογν.553 **οὐ πολλὸν τὸ μεσηγὺ διαπρήξουσι κέλευθον,** Ἱππ.Ἄρθρ.16 **τὸ μεσηγὺ τῶν ὠμοπλατέων,** Θεόκρ.25,216 **ἤματος ἦν τὸ μεσηγὺ** (τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας)· **4)** ἐπὶ ποιότητος, ὁ μέσος, ὁ μέτριος : Ὀρφ.ἀπ.94 **οὔτε τι λίην ψυχρὸς . . οὔτ' ἔμπυρος, ἀλλὰ μεσηγύς.**

μεσήεις-εντος-εσσα-εν ὁ μέσος, ἰδ. κατὰ τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἡλικίαν, ὁ μεσαῖος, ὁ μέτριος· Ἡσ «μέσος τῇ ἡλικίᾳ» : Ἰλ.Μ 269 **Ἀργείων ὅς τ' ἔξοχος ὅς τε μεσήεις, ὅς τε χερειότερος** (σχόλ. «μέσος κατὰ δύναμιν»).

μεσηλικιότης-ητος (ἡ) **μσν.** ἡ μέση ἡλικία, ἡ ἡλικία τοῦ μεσήλικος : Στουδ.Θεόδ.438Β **ἐκ παιδὸς μέχρι μεσηλικιότητος.**

μεσῆλιξ-ικος (ὁ,ἡ) (μέσος, ἡλικία) **μτγν., μσν.** κ. νεώτ., δημ. **μεσήλικος** ὁ ἔχων μέσην ἡλικίαν, ὁ μεταξὺ τῆς ἀνδρικῆς καὶ τῆς γεροντικῆς ἡλικίας εὑρισκόμενος, ὁ μεσόκοπος, ὁ μεσοκαιρίτης· Ἡσ. «μεσῆλιξ· ἀπὸ ἐτῶν τεσσαράκοντα ἕως πεντήκοντα» : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,31, Πολυδ.2,12, Γεωπ.1,12,16 **τοῖς νέοις καὶ μεσήλιξι,** Βί.Ἀλεξ.234 **τὴν ἡλικίαν ἔφηβος, νέος ἀνὴρ μεσῆλιξ.**

μεσημβρία (ἡ) (μέσος, ἡμέρα) **κ. μσν. κ. νεώτ.**; Ἰων. **μεσαμβρίη** τὸ μέσον τῆς ἡμέρας ἔν τινι τόπῳ, ἡ στιγμὴ καθ' ἣν τὸ κέντρον τοῦ ἡλίου μεσουρανεῖ ἤτοι εὑρίσκεται εἰς τὸν μεσημβρινὸν τόπου τινός, ἡ δωδεκάτη ὥρα τῆς ἡμέρας, τὸ μεσημέρι : Ἀρχίλ.74 **Ζεὺς ἐκ μεσημβρίης ἔθηκε νύκτα,** Ἡρ. 3,104 **ἀποκλιναμένης δὲ τῆς μεσαμβρίης,** αὐτ. **μεσαμβρίης** (τῇ μεσημβρίᾳ), αὐτ. **τῇ μεσαμβρίῃ,** Αἰσχ.Ἱκ.746 **ἐν μεσημβρίας θάλπει,** Ἀριστφ.ὀπ. 463 **ἔτρωγ' . . σῦκα τῆς μεσημβρίας,** αὐτ.Σφ.500, αὐτ.Ὄρν.1499 **σμικρόν τι μετὰ μεσημβρίαν,** Θουκ. 6,100 **κατὰ σκηνὰς ὄντας ἐν μεσημβρίᾳ,** Ξεν.Ἑλλ. 5,3,1 **κατεδεδραμήκεσαν εἰς τὴν Ἀπολλωνίαν ἅμα μεσημβρίᾳ,** Πλάτ.Νόμ.897D **νύκτα ἐν μεσημβρίᾳ ἐπαγόμενοι,** αὐτ.Συμπ.220C **ἤδη ἦν μεσημβρία,** αὐτ.Φαῖδρ.242Α **ἤδη μεσημβρία ἵσταται** (εἶναι ἀκριβῶς μεσημβρία), ΚΔ Πράξ.22,6 **ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ,** Πορφ.Νυμφ.26 **ἱσταμένης τῆς μεσημβρίας,** Λιβάν. 1,286,24 **ἔτι μεσημβρίας ἑστώσης,** Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,31 **ἡνίκα ἐσθίει ἐν μεσημβρίᾳ· 2)** κ. νεώτ. ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων σημείων τοῦ ὁρίζοντος, ὁ νότος : Ἑκατ.Μ 108J **Μολοσσῶν πρὸς μεσημβρίης,** Ἡρ.1,6 (ποταμὸς) **ῥέων ἀπὸ μεσαμβρίης,** αὐτ.142 **κεῖται πόλις πρὸς μεσαμβρίην,** αὐτ.7,113 **πρὸς μεσαμβρίην τείνουσα,** Ξεν.ΚΠ 1,1,5 **ἦν τε πρὸς ἄρκτον ἦν τε πρὸς μεσημβρίαν,** ΚΔ Πράξ.8,26 **πορεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδόν,** Ἡρωδιαν. Ἱστ.2,11,8 **ἀπὸ τῆς ἀρκτῴας θαλάσσης ἐπὶ τὴν πρὸς μεσημβρίαν βλέπουσαν διῆκον,** ΑΠλ.4,369 **μεσημβρίη.**

μεσημβριάζω (μεσημβρία) διέρχομαι **τὴν μεσημβρίαν,** περνῶ τὸ μεσημέρι, ἀναπαύομαι κατὰ τὸ μεσημέρι : Πλάτ.Φαῖδρ.259Α **ὥσπερ προβάτια μεσημβριάζοντα περὶ τὴν κρήνην εὕδειν** (ὡς πρόβατα ἀναπαυόμενα κατὰ τὴν μεσημβρίαν νὰ κοιμῶνται πλησίον τῆς πηγῆς)· **2)** ἐπὶ τοῦ ἡλίου ἢ τῶν ἀστέρων, εἶμαι ἐν τῷ μεσημβρινῷ, μεσουρανῶ : Πολυδ.4,157, αὐτ.158, Πορφ.Νυμφ.27 **ἱστᾶσι καὶ σύμβολον τῆς μεσημβρίας καὶ τοῦ νότου, ἐπὶ τῇ θύρᾳ μεσημβριάζοντος τοῦ θεοῦ.**

μεσημβριάνθεμον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος **μεσημβριανθεμοειδῶν φυτῶν.**

μεσημβριάς-άδος (ἡ) **μτγν.** ἀνώμ. θηλ. **τοῦ** μεσημβρινὸς βλ.λ. : Νόνν.Δ 48,590 **κεῖθι δὲ διφώωσα μεσημβριὰς ἔτρεχεν Αὔρη.**

μεσημβρίζω μτγν. κ. μσν. τ. τοῦ μεσημβριάζω βλ.λ.1) : Στράβ.15,1,21 **ὑφ' ἑνὶ δένδρῳ μεσημβρίζειν σκιαζομένους ἱππέας,** Ἰώσ.ΑΙ 7,2,1 **εὑρόντες μεσημβρίζοντα καὶ κοιμώμενον,** Δουκάγγ.ἐν λ. ἀμολγάζει μεσημβρίζει, μεσημερίζει.

μεσημβρινοανατολικός-ή-όν **νεώτ.** ὁ νοτιοανατολικός βλ.λ.· κ. ἐπίρρ. **-ῶς.**

μεσημβρινοδυτικός-ή-όν **νεώτ.** ὁ νοτιοδυτικός βλ.λ.

μεσημβρινός-ή-όν κ. νεώτ. ἀντὶ μεσημερινός, δωρ. μεσαμβρινός-ά-όν, συγκρ. **μεσημβρινώτερος**, ὑπερθετ. μεσημβρινώτατος, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεσημβρίαν, ὁ τῆς μεσημβρίας, ὁ κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ὁ μεσημεριάτικος: Αἰσχ.Άγ.565 **εὖτε πόντος ἐν μεσημβριναῖς κοίτοις.. εὕδοι πεσών**, αὐτ.Ἑπτ.431, αὐτ.381, Ἀριστφ.Ὄρν.1096, αὐτ.Σφ.774 **κἂν ἔγρῃ μεσημβρινός**, αὐτ.Ἀχ.40, Καλλ.Λουτρ.Παλ.72 **μεσαμβρινὰ δ' εἶχ' ὄρος ἀσυχία**, αὐτ.73 **μεσαμβριναὶ δ' ἔσαν ὧραι**, ΠΔ Ψαλμ.90(91),6 **ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ**, ΑΠ 9,584,11 ὁ μεσημβρινὸς ᾠδὸς [ἐπὶ τοῦ τέττιγος], - μεσημβρινὸν φαγητόν, - **μεσημβρινὸς ὕπνος**· ‖ τὸ **μεσαμβρινὸν** ὡς ἐπίρρ. κατὰ τὴν μεσημβρίαν, τὸ μεσημέρι, μεσημεριάτικα: Θεόκρ.1,15 **τὸ μεσαμβρινὸν .. συρίσδεν**, αὐτ.10,48 **σῖτον ἀλοιῶντας φεύγειν τὸ μεσαμβρινὸν ὕπνον**, Λουκ.Ἀνάχ.25 **ἣν καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ μεσημβρινὸν ἐπιφλέγῃ**· ὁμ. κ. ἄνευ ἄρθρου : Νίκ.Θηρ.401 **μεσημβρινὸν ἀΐξαντος**· **2)** **μεσημβρινὸς κύκλος** ὁ διὰ τῶν δύο πόλων διερχόμενος καὶ τέμνων καθέτως τὸν Ἰσημερινόν : Εὐκλ.Φαιν.6Μ, Γέμιν.2,25· ‖ κ. νεώτ. ἄστρον. ἄνευ τοῦ κύκλος, ὡς οὐσ. μέγιστος κύκλος τῆς οὐρανίου σφαίρας διερχόμενος διὰ τῶν πόλων αὐτῆς καὶ διὰ τοῦ ζενὶθ ἑκάστου τόπου τῆς γῆς : Ἀριστλ.Μετ.362b,11,αὐτ.375b,29,Ἵππαρχ.3,1,1,Στράβ.2,1,10 **εἰ γὰρ ὁ διὰ Ῥόδου καὶ Βυζαντίου μεσημβρινὸς ὀρθῶς εἴληπται**, Κλεομήδ.1,8,-**μεσημβρινὸς τῆς Γκρήνουϊτς** [ὁ διερχόμενος διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ κύκλου τοῦ παρὰ τὸ Λονδῖνον ἀστεροσκοπείου τῆς Γκρήνουϊτς καὶ λαμβανόμενος ὡς πρῶτος μεσημβρινὸς τῆς γῆς, ἤτοι ὡς ἀφετηρία πρὸς μέτρησιν τῶν γεωγραφικῶν μηκῶν]· ‖ νεώτ. ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μεσημβρινὸν τόπου τινός : **μεσημβρινὴ γραμμὴ** [ἡ εὐθεῖα καθ' ἣν τὸ ἐπίπεδον τοῦ μεσημβρινοῦ τόπου τινὸς τέμνει τὸ ἐπίπεδον τοῦ ὁρίζοντος αὐτοῦ], - **μεσημβρινὸν ὕψος ἀστέρος** [τὸ ὕψος ἀστέρος τινὸς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διαβάσεως αὐτοῦ διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου], - **μεσημβρινὴ διόπτρα** [ἀστρονομικὸν ὄργανον χρήσιμον πρὸς παρατήρησιν τῶν ἀστέρων κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διαβάσεως αὐτῶν διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ τόπου τινός], - **μεσημβρινὸς κύκλος** [ἀστρονομικὸν ὄργανον χρήσιμον πρὸς παρατήρησιν τῶν ἀστέρων, κατ' ἀπόκλισιν καὶ ὀρθὴν ἀναφοράν, καθ' ἣν στιγμὴν διέρχονται διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου]· **3)** κ. νεώτ. ὁ εἰς τὸ πρὸς μεσημβρίαν σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος κείμενος, ὁ πρὸς νότον κείμενος, ὁ νότιος : Αἰσχ.Πρ.722 **ἐς μεσημβρινὴν βῆναι κέλευθον**, Θουκ.6,2 **πρὸς τὰ μεσημβρινὰ καὶ ἑσπέρια αὐτῆς**, Γέμιν.14,10 **μεσημβρινώτερος**, Στράβ.2,1,12 **τὰ μεσημβρινὰ ἀνταίρειν τοῖς κατὰ Μερόην**, Παπαδ.Χρ.Μηλ.69 **καθ' ὅλην τὴν μεσημβρινὴν Ἤπειρον**, - **μεσημβριναὶ χῶραι**, - **μεσημβρινὴ Ἀσία**· ‖ μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατοικῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὰ πρὸς μεσημβρίαν μέρη τῆς γῆς : Στράβ.2,1,12 **ἀπὸ τῶν μεσημβρινῶν Ἰνδῶν**, αὐτ.5,33 **τοὺς μὲν μεσημβρινωτάτους Αἰθίοπας προσαγορεύουσι**, - **οἱ μεσημβρινοὶ λαοὶ εἶναι θερμόαιμοι.**

μεσημβρινόσκιος-ον [μεσημβρινός, σκιά] μσν. ὁ ἔχων σκιὰν κατὰ τὴν μεσημβρίαν : Λάσκ.Θεόδ. 767 [ἐκδ.Mi.].

μεσήμβριον [τὸ] γλωσσ. μεσημβρία.

μεσήμβριος-α-ον μτγν. ὁ πρὸς μεσημβρίαν, ὁ μεσημβρινός, ὁ νότιος : Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.5,3,17.

μεσημβριστὸς [ὁ] μτγν. ὡροσκόπος : Ψ Πτολ. Καρπ.49 [ἀμφ.γρ.].

μεσημβριάω-άω ποι. μτγν. τ. τοῦ μεσημβριάζω βλ.λ.[ι : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,764 **ἐκ θαλίης ἀβρῶτα μεσημβριόωντα φυλάσσει** [ὁ κωνωπεών].

μεσημεριάζω δημ. κ. ἰδ. τὸ μέσ. μεσημεριάζομαι, ἀόρ. **μεσημέριασα**, μέσ. **μεσημεριάστηκα**, καταλαμβάνομαι ὑπὸ τῆς μεσημβρίας, χρονίζω ἔν τινι ἔργῳ, ὥστε ἐγγίζει ἡ μεσημβρία, μὲ βρίσκει τὸ μεσημέρι : **φοβᾶμαι μὴ μεσημεριαστοῦμε στὸ δρόμο**, - **μεσημεριάσαμε πρὶν νὰ φτάσουμε στὸ χωριό**· πρβλ. βραδιάζομαι, νυχτώνομαι, ξημερώνομαι· **2)** διέρχομαί που τὴν μεσημβρίαν, ἀναπαύομαι κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας, περνῶ τὸ μεσημέρι : Κρυστ.Ἀγροτ.Φλογέρα 37 **μαζὶ μεσημεριάζαμαν εἰς τῆς σπηλιᾶς τὸν ἴσκιο**· **3)** ἀπροσ. **μεσημεριάζει**, ἀόρ. **μεσημέριασε**, ἄρχεται, ἐπέρχεται ἡ μεσημβρία, ἀρχίζει νὰ γίνεται ἢ εἶναι μεσημέρι : **μεσημέριασε κι ἀκόμα νὰ μαγειρέψω**· πρβλ. βραδιάζει, νυκτώνει, ξημερώνει· ‖ ὁμ. κ. τριτοπρ. νοουμένης ἢ ἐκφερομένης τῆς λ. ἡμέρα ὡς ὑποκειμ. **μεσημεριάζει ἡ μέρα**· **4)** ρηματ. π. **μεσημέριασμα**.

μεσημεριανός-ή-ό δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεσημβρίαν, ὁ τῆς μεσημβρίας, ὁ μεσημβρινός, ὁ μεσημεριάτικος : **μεσημεριανὸ φαγητό**, - **μεσημεριανὸς ὕπνος.**

μεσημέριασμα [τὸ] δημ. ἡ ἐπέλευσις ἢ κατάστασις τῆς μεσημβρίας· πρβλ. βράδιασμα, νύχτωμα, ξημέρωμα.

μεσημεριάτης [ὁ] [ἥλιος] δημ. ὁ ἥλιος τῆς μεσημβρίας, ὁ ἥλιος τοῦ μεσημεριοῦ : Γρυπ.Σκ. Τερρ.48,8 **στὰ .. στήθια τῆς | παραπατάει ὁ μεσημεριάτης.**

μεσημεριάτικος-η-ο δημ. ὁ. μεσημεριανὸς βλ.λ.· ἐπίρρ. **μεσημεριάτικα** κ. **μεσημεριάτικο** κατὰ τὴν μεσημβρίαν, μέσα στὸ μεσημέρι : **πῆγαν μεσημεριάτικα γιὰ ἐπίσκεψη.**

μεσημέρι(ον) [τὸ] μτγν., μσν. κ.δημ., δωρ. **μεσαμέριον** τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, ἡ μεσημβρία βλ.λ.[ι : Χρον.Μορ.4804 **ἀπὸ ὥρας πρώτης ἄρχισεν ὁ πόλεμος ἐκεῖνος κι οἱ Φράγκοι ἀπεσώσασιν ὥρα μεσημερίου**, Γρυπ.Σκ.Τερρ.27,4 **κοιμᾶται ὁ νέος ὡραῖος βοσκὸς στὴ χλόη τὸ μεσημέρι**, - **πέρασε τὸ μεσημέρι κι ἀκόμα δὲ φάγαμε**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. κατὰ τὴν μεσημβρίαν, μεσημεριάτικα : Θεόκρ.7,21 **πᾷ δὴ τὸ μεσαμέριον πόδας ἕλκεις**, - **δὲν ἔφαγε τὸ μεσημέρι**· ‖ δημ. συνεκδ. ἡ προκεχωρηκυῖα ὥρα τῆς ἡμέρας : **πλάγιασα χθὲς ἀργὰ καὶ ξύπνησα μεσημέρι πιά**· ‖ φρ. **μέρα μεσημέρι** [ἐν πλήρει φωτί, μπροστὰ στὰ μάτια μας], - **μᾶς πῆρε τὸ μεσημέρι** [μεσημεριαστήκαμε], παροιμ. **μεσημέρι τὰ μπάζω, μεσημέρι τὰ βγάζω, τί ἔχουν τὰ ἔρμα καὶ φοφοῦν;** [ἐπὶ τῶν νωθρῶν, οἵτινες ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος δυστυχοῦντες δὲν ἀντιλαμβάνονται τούτου].

μεσημερὶς ἐπίρρ. δημ. κ. μεσημερῆς κατὰ τὴν μεσημβρίαν, μεσημεριάτικα : Γρυπ.Σκ.Τερρ.45,1 **τοῦ Γιαλινοῦ μεσημερὶς | ποὺ τ' ἀνεφόκαμα πνιχτὸ φουντώνει.**

μεσημερνὸς-ή-ό δημ. ἀντὶ μεσημεριανὸς βλ.λ. : Σολωμ.Κρητ.21,7 **τότε ἀπὸ φῶς μεσημερνὸ ἡ νύχτα πλημμυρίζει**, Γρῦπ.Σκ.Τερρ.18,2 **στὸ κάμα τὸ μεσημερνὸ ἀχνίζουν τὰ χαλίκια.**

μεσήμερον [τὸ] γλωσσ. ἡ μεσημβρία βλ.λ.ΙΙ.

μεσήπειρος-ον [μέσος, ἤπειρος] μτγν. ὁ μεσόγειος βλ.λ.: Διον.Περ.211 **ἀσβύσται δ' ἐπὶ τοῖσι μεσήπειροι τελέθουσι**, αὐτ.1068.

μεσηρεύω εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ, μένω, εἶμαι οὐδέτερος μεταξὺ δύο ἀντιμαχομένων· Ἡσ. «μεσηρεύειν· τὸ μηδετέροις συμμαχεῖν» : Φίλιστ.61.

μεσήρης-ους-ες κ. ποι. μεσσήρης ὁ ἐν τῷ μέσῳ ὤν, εὑρισκόμενος, ὁ μέσος : Εὐρ.Ἴων 910 **πρὸς .. γαίας μεσσήρεις ἕδρας**, αὐτ.ΙΑ 8 **Σείριος .. ἔτι μεσσήρης** [μεσουρανῶν εἰσέτι], Ἐρατοσθ. 16,1 **αὐτὴν μὲν μιν ἔτετμε μεσηρέα παντὸς Ὀλύμπου.**

μέσης (ό) βορειοανατολικός ἄνεμος μέαος μεταξὺ τοῦ ἀπαρκτίου καὶ τοῦ καικίου : Ἀριστλ.Μετ. 363b,30 **ὃν καλοῦσι μέσην· οὗτος γὰρ μέσος καικίου καὶ ἀπαρκτίου,** αὐτ.364b,21· πρβλ.μεσεύς.
μεσητία (ἡ) πάπ. ἀντὶ μεσιτεία βλ.λ. : **συμβέβηκεν μεσητίαν γενέσθαι .. εἰρηνικῶν ἀνδρῶν.**
μεσήτιος-ον Ἡσ. μέσος.
μεσ(ι)ακός-ή-ό δημ. κ. μισακός ὁ ἐξ ἡμισείας ἀνήκων εἰς δύο πρόσωπα, ὁ συντροφικός, ὁ μαζικός : **χωράφι μεσακό, - πρόβατα μεσακά·** ‖ παροιμ. **τὸ μεσιακὸ γαϊδούρι τὸ τρώει ὁ λύκος** (ἐπὶ τῶν συντροφικῶν πραγμάτων, ὡς μὴ ἐχόντων καλὸν τέλος).
μεσιάνη (ἡ) μτγν. εἶδος ἐμπλάστρου : Γαλ.13,877.
μεσιανός-ή-ό δημ. ὁ μεταξὺ δύο ἄλλων κείμενος, ὁ ἐν τῷ μέσῳ δύο ἄλλων εὑρισκόμενος, ὁ μεσαῖος : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.149, Κρυστ. Σκ.Ἀδ.2,122 **μὲ φέρνουνε στὴ μεσανὴ τὴ θύρα ποὺ μεγάλη τριχιὰ κρεμότανε, - τὸ μεσιανὸ δωμάτιο.**
μεσίδιον (τὸ) πάπ. ἀμφισβητούμενον ἀντικείμενον **κατατεθειμένον παρὰ τρίτῳ** τινὶ προσώπῳ· πρβλ. μεσεγγύημα.
μεσίδιος-α-ον ὁ ἐν τῷ μέσῳ, ὁ μέσος : Ἀριστλ. ΗΝικ.1132a,23 **δικαστὴς μεσίδιος** (ὁ μεσίτης), αὐτ. Πολιτ.1306a,28 **ἄρχοντι μεσιδίῳ.**
μεσιδιῶ-όω μτγν. κατατίθημί τι παρὰ τρίτῳ τινὶ προσώπῳ ἢ ἐγγυητῇ : Πάπ. **μεσιδιοῦν χειρόγραφον τινί·** κ. παθ.· Φρύν.98 «μεσιδιωθῆναι, τέτριπται καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις· καὶ ἐν τοῖς συμβολαίοις· ἀλλὰ **σὺ μεσεγγυηθῆναι λέγε»** : Ἐπιγρ. **μεσειδιοῦσθαι.**
μεσίστιος-ον νεώτ. **ἐπὶ** σημαιῶν **καὶ** σημάτων, μέχρι τοῦ **μέσου** ἱστοῦ **ἀνηρτημένος** εἰς ἔνδειξιν **πένθους : μεσίστιος σημαία** (ἡ μεντζάστρα)· **2)** ὁ μεταξὺ δύο ἱστῶν κείμενος : **μεσίστιον σύσπαστον.**
μεσιτεία (ἡ) (μεσιτεύω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μεσιτεύειν, ἡ μεσίτευσις, ἡ μεσολάβησις : Ἰώσ.Α) 20,3,2, Ἰουλ.Μισ.354D· ‖ νεώτ. νομ. ἡ ἐπ' ἀμοιβῇ μεσολάβησις πρὸς σύναφιν συμβάσεώς τινος μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων προσώπων· **2)** διαιτησία : Βέττ.Βάλ.2,27 **μεσιτεία κρίσεων,** Πάπ.· **3)** διαπραγμάτευσις : Βάβρ.93,8· **4)** ἡ ἐνεχυρίασις, ἡ ὑποθήκευσις : Πάπ.· **5)** τὸ εἶναι ἐν τῷ μέσῳ : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,7· **6)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀμοιβή, ἡ ἀντιμισθία τοῦ **μεσίτου, τὰ** μεσιτικά : **πλήρωσε 2ο/ο μεσιτεία.**
μεσίτευσις-εως (ἡ) (μεσιτεύω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μεσιτεύω, ἡ μεσιτεία βλ.λ.).
μεσιτευτήριος-α-ον μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μεσιτεύειν : Εὐστ.Πον.324,43 **ἔστω δὲ τῇ πανσεβάστῳ σου ἐνδοξότητι μεσιτευτήριον δῶρον τὰ μῆλα ταῦτα τὰ Περσικά.**
μεσιτεύω (μεσίτης) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐμεσίτευσα** κ. δημ. **μεσίτεψα,** ἐνεργῶ ὡς μεσίτης, παρεμβαίνω, μεσολαβῶ μεταξὺ δύο προσώπων ἢ ὁμάδων πρὸς συμβιβασμὸν αὐτῶν, σύναφιν συμφωνίας ἢ συμφιλίωσιν : Βάβρ.29,2, Ἰώσ.Α) 16,4,3, Πάπ., Πρόδρ.4,483,182 **τοὺς μεσιτεύοντας ἡδέσθης πόθους,** Εὐστ.Ἰλ.1338,50 **μεσιτεύων ἰσότητα τιμῆς·** ὁμ. κ. μτ. δοτ. : ΚΔ Ἑβρ.6,17 ὁ Θεὸς .. **ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ,** Πάπ. μεσιτεύειν τισί· κ. ἐμπροθ. (ὑπέρ τινος) : Εὐστ.Ἰλ.1342,40 **ὁ ὑπὲρ χρεώστου ἀρρώστου μεσιτεύων·** ‖ μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐνεργῶ πρὸς σύναφιν ἀγοραπωλησίας, μισθώσεως, συνοικεσίου κτπ., κάνω τὸν **μεσάζοντα:** Εὐστ.Ἰλ.1166,25 **τῇ Πασιφάῃ τὸν ἔρωτα τοῦ ταύρου ἐμεσίτευσε·** **2)** μτγν. μτβ. διαπραγματεύομαι, κατορθῶ τι ὡς μεσίτης : Πολύβ.11,34,3 ἠξίου .. **μεσιτεῦσαι τὴν διάλυσιν,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.9,59 **μεσιτεύοντες,** Νικόλ.Δαμ.130,39 J, Διόδ.Σ 19,71 **μεσιτεύσαντος τὰς συνθήκας Ἀμίλκου,** Ἐπιγρ. **μεσιτεύειν τὰς συνθήκας·** **3)** πάπ. ὑποθηκεύω, ἐνεχυριάζω κτῆμά τι· **4)** ἀντὶ μεσιδιῶ βλ.λ. : Πάπ. **μεσιτεύεσθαι χειρόγραφον παρά τινι,** Σουΐδ.· **5)** προσθέτω ὡς τρίτον συστατικόν : Ζώσ.Ἀλχ.113B **μεσιτεύειν χάλκανθον·** **6)** ἀμβ. ἐπὶ χρημάτων, εἶμαι κατατεθειμένος παρά τινι θεματοφύλακι : Πολύβ.άπ.183 **τὰ χρήματα μεσιτεύειν·** **7)** κεῖμαι ἐν τῷ μέσῳ, τηρῶ, κατέχω τὴν μέσην θέσιν : Θεολ.Ἀριθμ.43 **μεσιτεύειν μονάδος καὶ δεκάδος·** **8)** ρηματ. π. μεσιτεία, μεσίτευσις, μεσιτευτήριος.
μεσίτης (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. **μεσῖτις-ιδος,** νεώτ. κ. **μεσίτρια,** δημ. **μεσίτρα,** ὁ μεσιτεύων, ὁ παρεμβαίνων, ὁ μεσολαβῶν μεταξὺ δύο προσώπων ἢ ὁμάδων πρὸς συμβιβασμόν, σύναφιν συμφωνίας ἢ συμφιλίωσιν αὐτῶν, ὁ μεσάζων, ὁ κριτής, ὁ διαιτητής, ὁ εἰρηνοποιός : Πολύβ. 28,15,8 **τοὺς Ῥοδίους .. μεσίτας ἀποδεῖξαι,** Διόδ. Σ 4,54 **Ἡρακλέα .. μεσίτην γεγονότα τῶν ὁμολογιῶν,** ΚΔ Γαλ.3,19 **διαταγεὶς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου,** αὐτ.Τιμ.1,2,5 **εἷς μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων,** αὐτ.Ἑβρ.8,6 **κρείττονός ἐστι διαθήκης** μεσίτης, Λουκ.Ἐρωτ.27 φιλίας **μεσῖτιν τράπεζαν παραθέμενοι,** αὐτ.54 **καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας μεσῖτις ἡδονή,** Μηναῖ.3,17 Ὠδ.5 **μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐπαγγελματίας διαπραγματευόμενος ἀγοραπωλησίας, μισθώσεις, γάμους κτπ. : **μεσίτης κτημάτων, - μεσίτης χρηματιστηρίου - ὑπηρετριῶν·** ‖ δημ. ἰδ. τὸ θηλ. **μεσίτρα** ὁ μεσολαβῶν πρὸς σύναφιν ἐρωτικῶν σχέσεων· **2)** ὁ μεσεγγυητής, ὁ θεματοφύλαξ : Πάπ.· **3)** ὁ ἐν τῇ μέσῃ θέσει, ὁ κατέχων τὴν μεσαίαν θέσιν, ἐπὶ μέλους τινὸς τοῦ σώματος : Γαλ.18(2),861.
μεσιτικός-ή-ό(ν) **νεώτ.** κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μεσίτην ἢ τὴν μεσιτείαν : **μεσιτικοὶ ἐργασίαι, - μεσιτικὸν γραφεῖον, - μεσιτικὴ ἀμοιβή·** **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μεσιτικά ὡς οὐσ. ἡ ἀμοιβὴ τοῦ μεσίτου, ἀντιμισθία παρεχομένη εἰς τὸν μεσολαβήσαντα πρὸς ἐκτέλεσιν ἐμπορικῆς τινος πράξεως.
μεσῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ μεσίτης βλ.λ.) : Λουκ.Ἐρωτ.27 **φιλίας μεσῖτιν τράπεζαν.**
μεσίτρια (ἡ) μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ μεσίτης βλ.λ., ἡ μεσῖτις : Μοσχόπ.Περὶ σχεδ.39.
μεσιτυλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀρωματικὸς ὑδρογονάνθραξ τῆς σειρᾶς τοῦ βενζολίου.
μεσιτυλοξίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. εἶδος ἀκορέστου κετόνης.
μέσκος (ὁ) μτγν. Ἡσ. «**κώδιον, δέρμα, Νίκανδρος»** : Νίκ.άπ.119.
μεσκουλιά (ἡ) δημ. ἀ. νεσπολιὰ κ. συνηθέστ. μουσμουλιά, ἡ μεσπιλέα βλ.λ. ἡ γερμανική.
μέσκουλο (τὸ) δημ. ἀ. μούσμουλο ἢ **νέσπολα** (ἡ), ὁ καρπὸς τῆς μεσπιλιᾶς βλ.λ.
μέσμα (τὸ) Ἡσ. «μέστωμα».
μεσμερισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 18ου αἰῶνος διατυπωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Μέσμερ θεωρία περὶ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ καὶ ἡ ἐπακόλουθος ταύτῃ προσπάθεια ἐφαρμογῆς τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ ὡς θεραπευτικοῦ μέσου.
μεσο- ἐνίοτε μεσ- πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐμφαῖνον ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον εἶναι ἢ κεῖται ἐν τῷ μέσῳ, κατὰ τὸ μέσον τόπου τινὸς ἢ χρόνου ἢ καταστάσεως, οἷον μεσοδάκτυλον, μεσόδερμα, μεσόθυρον, μεσότοιχος, μεσόδρομα, μεσολιθικός, μεσομινωϊκός, μεσοίων, μεσ(ο)ῆλιξ, μεσόκοπος, μεσοχρονίς, μεσημέρι, μεσοδήμιον, μεσοσαράκοστο· ‖ ὁμ. ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον γίνεται, τελεῖται κατὰ τὸ μέσον, οἷον μεσοδρομῶ, μεσοβασιλεύω.

2) όμ. πρῶτον συνθετικὸν εἰς δήλωσιν τοῦ ὅτι κεῖταί τι ἐν τῷ μέσῳ, ἔνδον, δύο ἢ πλειόνων, οἷον μεσόγαιον, μεσόγειος, μεσόχωρος, μεσοχωρίτης· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐν τῇ νεωτ. ὀνοματολογίᾳ πολλῶν ἐπιστημῶν συνηθέστ. ἐν χρ. οὐχὶ κατ' ἀκρίβειαν πρὸς δήλωσιν τοῦ ἐν τῷ μέσῳ ἢ τοῦ ἔνδον κειμένου, ἀλλὰ γεν. τοῦ μεταξὺ ἄ. τινῶν παρεμβαλλομένου ἢ κ. ἐξ ἄ. τινῶν προερχομένου, οἷον μεσοκυττάριος, μεσόκωλον, μεσομικκύλιος, μεσομύϊος· **3)** όμ. ὡς πρῶτον συνθετικὸν δηλοῦν ἐνέργειαν παρεμβαλλομένην μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων, οἷον μεσολαβῶ· **4)** όμ. ὡς πρῶτον συνθετικὸν εἰς δήλωσιν τοῦ **μετρίου**, οἷον μεσόπλουτος [μετρίως πλούσιος].

μεσόαξον-ονος (τὸ) **νεώτ. τὸ** μεταξὺ **δύο ἀξόνων** διάστημα.

μεσόβαθρον (τὸ) **νεώτ.** τὸ μεταξὺ **τῶν ἀκροβάθρων** βάθρον τῆς γεφύρας.

μεσοβασιλεία (ἡ) (μέσος, βασιλεία) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀπὸ τοῦ θανάτου, τῆς ἐκθρονίσεως ἢ παραιτήσεως τοῦ τελευταίου βασιλέως μέχρι τῆς ἐνθρονίσεως νέου χρονικὸν διάστημα, ὡς καὶ ἡ παρεμπίπτουσα ἐξουσία : Πλούτ.Νομ.2 **τὸ δὲ σχῆμα τοῦτο τῆς ἀρχῆς μεσοβασιλείαν Ῥωμαῖοι καλοῦσιν**, Δίων Κ 39,31· **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ὁ μεταξὺ δύο καταστάσεων μεσολαβῶν χρόνος **καὶ ἡ** κατ' αὐτὸν ἐπικρατοῦσα τάξις πραγμάτων.

μεσοβασίλειος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεσοβασιλείαν ἢ τὸν μεσοβασιλέα : Διον.'Αλ.Ρωμ.2,57 **μεσοβασίλειος ἀρχή.**

μεσοβασιλεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ἐξασκῶν τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν κατὰ τὴν μεσοβασιλείαν : Διον. 'Αλ.Ρωμ.2,58, Πλούτ.Νομ.7 **ὁ μὲν ταῖς ὥραις ἐκείναις συνειληχὼς μεσοβασιλεύς**, Δίων Κ 39,27.

μεσόβιος-ον (μέσος, βίος) μτγν. **ὁ** μετρίας οἰκονομικῆς καταστάσεως, ὁ ἔχων μέτρια οἰκονομικὰ μέσα, μέτριο βιός : **Βέττ**.Βάλ.233,17, Σεραπ. **ἐν** Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),229.

μεσοβλάστη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. δ. μεσόδερμα βλ.λ.

μεσοβλεφάριος σχισμὴ (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἐγκαρσία σχισμὴ διαχωρίζουσα ἀπ' ἀλλήλων τὰ ἐλεύθερα χείλη τῶν βλεφάρων.

μεσοβόῦριος σύνδεσμος **τοῦ Χέσσελμπαχ** (ὁ) νεώτ. ἀνατ. τρίγωνος σύνδεσμος κατὰ τὸ ὀπίσθιον τοίχωμα τοῦ βουβωνικοῦ πόρου ἐνισχύων **τὴν ἐγ**καρσίαν κοιλιακὴν περιτονίαν.

μεσόβοιον ποι. τ. τοῦ μέσαβον βλ.λ.

μεσοβορρᾶς (ὁ) νεώτ. ναυτ. ἄνεμος πνέων **ἐκ** τοῦ μεταξὺ βορρᾶ καὶ μέσου σημείου **τοῦ ὁρί**ζοντος, ἡ γραιγοτραμουντάνα.

μεσόβραχυς-εος-υ (μέσος, βραχύς) μτγν. ἐπὶ μετρικῶν ποδῶν, ὁ **ἐκ** δύο μακρῶν καὶ βραχείας καὶ δύο μακρῶν, χρόνων ἐννέα, ἤτοι — —υ— —· Διομ.481Κ.

μεσοβρεγμάτιον ὀστοῦν (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ἀνώμαλον ὀστοῦν τῆς ἰνιακῆς χώρας τοῦ κρανίου.

μεσοβρογχικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ μεταξὺ δύο βρόγχων κείμενος : **μεσοβρογχικὸς σύνδεσμος** (στερρὸς συνδετικὸς ἱστὸς τεταμένος ὄπισθεν κατὰ τὴν γωνίαν τοῦ διχασμοῦ τῶν δύο βρόγχων καὶ συγκρατῶν αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους).

μεσόγαιος-ον κ. -α-ον (μέσος, γαῖα) κ. νεώτ. κ. **μεσόγειος**, ἀττ. μεσόγεως-ων, ἐπ. **μεσσόγεως** (Καλλ.'Αρτ.37), συγκρ. **μεσογαιότερος**, ὁ ἐν τῇ μέσῃ γῇ, χώρᾳ, κείμενος μακρὰν τῆς θαλάσσης, ὁ ἠπειρωτικός, ἀντίθ. παράλιος : 'Ηρ.1,145 **οἳ μοῦνοι τούτων μεσόγαιοι οἰκέουσι**, αὐτ.7,124 **ἐπορεύετο ἐκ τῆς Ἀκάνθου τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ**, αὐτ.9,89,Πολύβ.2,5,2 **διὰ τὸ μεσογαίους εἶναι τὰς . πόλεις** (δ.γρ. μεσογείους), αὐτ.5,5,13 **εἰς τοὺς μεσογαίους ἀνήκει τόπους τῆς Αἰτωλίας** (δ.γρ. μεσογείους), Στράβ.13,1,51 **αὐτοὶ ὄντες ἐντὸς** Λεκτοῦ, **μεσογαιότεροι δὲ καὶ πλησιαίτεροι τῷ Ἰλίῳ** (δ.γρ. μεσογειότεροι, 'Επιγρ. ὁ μεσόγαιος (ἀντίθ. οἱ παράκτιοι)· **2)** τὸ θηλ. **μεσόγαια** κ. **μεσόγεια** κ. **μεσόγειος** ὡς οὐσ. τὸ ἐσωτερικὸν χώρας τινός, ἡ ἐνδοχώρα : 'Ηρ.1,175 **ἦσαν δὲ Πηδασέες οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ μεσόγαιαν**, αὐτ.2,7 **μέχρι Ἡλίου πόλιος ἐς τὴν μεσόγαιάν ἐστι εὐρέα Αἴγυπτος**, αὐτ.9,Θουκ.1,100 **προελθόντες δὲ τῆς Θρᾴκης ἐς μεσόγειαν**, αὐτ.120 **τοὺς .. τὴν μεσόγειαν .. κατῳκημένους**, αὐτ.6,88,Πλάτ. Φαίδ.111Α **τοὺς μὲν ἐν μεσογαίᾳ οἰκοῦντας**, Δημ. 326 **ἐκ δὲ τῆς μεσογείας τὴν** Βοιωτίαν, Πολύβ.1, 52,8 **παρὰ τῶν ἐκ τῆς μεσογείου** συμμάχων **σῖτον προσαναλαμβάνων**, Στράβ.4,2,1 **τὰ μὲν παρωκεανιτικὰ τὰ δὲ εἰς τὴν μεσόγαιαν**, Διόδ.Σ 20, 59 **τὸ μὲν ἐπὶ τὰς παραθαλαττίους πόλεις, τὸ δ' εἰς τὴν μεσόγειον**, Παυσ.1,26,5 **ὅσοι μεσόγαιαν οἰκοῦσι**· ‖ μτγν. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **μεσόγαια** κ. **μεσόγεια** κ. κτ. ἑν. **μεσόγαιον** ὡς οὐσ. ἡ ἐνδοχώρα : 'Αππ.'Εμφ.Πολ.4,53 **μεσόγαια**, Παυσ.7, 22,6 **πόλις, ἐν μεσογαίῳ μὲν ᾤκισται**, αὐτ.8,1,1 **νέμονται . . καὶ τὸ ἄλλο Ἀρκαδικὸν τὸ μεσόγαιον τῆς Πελοποννήσου**· **3)** τὸ θηλ. μεσόγεια ὡς οὐσ. ἡ ἤπειρος : Καλλ.Δῆλ.168 **ἀμφοτέρη μεσόγεια καὶ αἳ πελάγεσσι κάθηνται**· **4)** τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. **Μεσόγειοι** ὡς οὐσ. οἱ κάτοικοι **τῆς ἐν**δοχώρας τῆς 'Αττικῆς : 'Επιγρ.

μεσογάστριον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. πτυχὴ **τοῦ περι**τοναίου, δι' ἧς ὁ στόμαχος συνάπτεται μετὰ τῆς σπονδυλικῆς στήλης κατὰ τὴν **ἐμβρυϊκὴν** περίοδον· **2)** ἡ μεταξὺ ἐπιγαστρίου καὶ ὑπογαστρίου μέση χώρα τοῦ κοιλιακοῦ τοιχώματος, ἄ. μεσογάστριος χώρα.

μεσογάστωρ-ορος (ὁ) (μέσος, γαστήρ) **ἐπ.π.** 'Ησ. «μεσογάστορα ναῦται (ναύταν), τὸν **ἐν τῇ** μέσῃ νηΐ. Βέλτιον δὲ τὸν διεζωσμένον **μέσην** τὴν γαστέρα, ζωνογάστορα».

μεσογειακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, **ὁ** τῆς Μεσογείου θαλάσσης : **μεσογειακὴ φυλὴ** (ἡ ἀναπτυχθεῖσα **ἐν** ταῖς ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ περὶ αὐτὴν χώραις), - **μεσογειακὸς πολιτισμὸς** (ὁ ἐν ταῖς χώραις τῆς Μεσογείου ἀναπτυχθείς), - **μεσογειακὸν ζήτημα** (τὸ δημιουργούμενον ἐκ τῶν ἑκάστοτε καταβαλλομένων ὑπὸ διαφόρων κρατῶν προσπαθειῶν πρὸς ἐπικράτησιν ἐν τῇ Μεσογείῳ **καὶ ἐξυπη**ρέτησιν οἰκονομικῶν ἰδίως σκοπῶν).

μεσόγειος-ον κ. -α-ον κ. νεώτ. κ. **δημ.** δ.τ. τοῦ μεσόγαιος βλ.λ. : Πολύβ.1,20,6 **πολλαὶ μὲν πόλεις προσετίθεντο τῶν μεσογείων τοῖς Ῥωμαίοις**, - **μεσόγειας πόλις**· **2)** νεώτ. κ. δημ. **Μεσόγειος θάλασσα** ἢ κ. μ. **Μεσόγειος** ἡ μεταξὺ Εὐρώπης, 'Ασίας καὶ 'Αφρικῆς κειμένη.

μεσόγεως-ω ων ἀττ. τ. τοῦ μεσόγαιος βλ.λ.2) : Πλάτ.Νόμ.907C **ἐν τῷ τῶν μεσόγεων δεσμωτηρίῳ.**

μεσογεώτης (ὁ) μτγν. ὁ μεσόγειος, ὁ μεσογεωτικός : Γρηγ.Νύσσ.2,78C.

μεσογεωτικός-ή-όν γλωσσ. **ὁ ἀνήκων ἢ κατοι**κῶν εἰς τὰ μεσόγεια μέρη.

μεσογνάθιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς γνάθου, ὁ **ἐν** τῷ μέσῳ τῆς γνάθου· : **μεσογνάθιον ἢ ἀτομικὸν ὀστοῦν** (μέρος τῆς ἔσω ἐπιφανείας τοῦ φατνιακοῦ τόξου **τῆς** ἄνω γνάθου, ὄπισθεν τῶν φατνίων τῶν μέσων τομέων ὀδόντων).

μεσογναθισμός (ὁ) νεώτ. σχηματισμὸς καὶ προβολὴ τοῦ κάτω ἄκρου τοῦ προσωπικοῦ κρανίου τοιοῦτος, **ὥστε ἡ** προσωπικὴ γωνία νὰ ἔχῃ δείκτην μεσάζοντα **μεταξὺ προγναθισμοῦ** καὶ ὀρθογναθισμοῦ.

μεσογονάτιον (τὸ) (μέσος, γόνυ) **κ. νεώτ.** κ. μεσογόνιον ἐπὶ φυτῶν, **τὸ** μεταξὺ δύο γονάτων **ἢ**

σημείων προσφύσεως **δύο φύλλων τμῆμα τοῦ** βλαστοῦ : Θεόφρ.Φ 4,11,6.

μεσογόνιον (τὸ) ἄ. μεσογονάτιον βλ.λ.

μεσόγρᾰφος-ον (μέσος, γράφω) μτγν. **ὁ ἐν τῷ** μέσῳ γεγραμμένος : Ἐρατοσθ.35,11 **μεσόγραφα μυρία τεύχοις** (οἱ μέσοι ἀνάλογοι γραμμαὶ εὑρισκόμεναι διὰ τοῦ μεσολάβου βλ.λ.), Πλούτ.Μάρκελλ.14 μεσογράφους **τινὰς ἀπὸ καμπύλων γραμμῶν καὶ τμημάτων μεθαρμόζοντες.**

μεσοδάκτῦλον (τὸ) μτγν. **τὰ μεταξὺ δύο** δακτύλων τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ποδὸς διάστημα· Φρύν. 172 «μεσοδάκτυλα· ἐναυτίασα τοῦτο ἀκούσας τοὔνομα· ἐγὼ μὲν οὖν τὰ μέσα τῶν δακτύλων» : Διοσκ.4,186 **ῥαγάδας τὰς ἐν μεσοδακτύλοις.**

μεσοδεβόνιος ὑποδιάπλασις (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ μεσαία τῶν τριῶν ὑποδιαπλάσεων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ δεβόνιος διάπλασις τοῦ παλαιοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τῆς γῆς.

μεσοδερκής-οῦς-ές ποι. (μέσος, **δέρκομαι**) μτγν. ὁ οὗ ἡ βλέψις, ἡ ὄψις εἶναι **πρὸς τὸ μέσον** : Μαν. 4,583 ἦν Κρόνος **οὐρανίην ἀτραπὸν μεσοδερκέα βαίνων** (μεσουράνημα).

μεσόδερμα-ατος (τὸ) **νεώτ. ἐμβρυολ.** κυτταρικὸς σχηματισμὸς παραγόμενος **κατὰ** τὰ πρῶτα στάδια τῆς διαπλάσεως τοῦ ἐμβρύου καὶ ἀποτελῶν πέταλον, κείμενον μεταξὺ τοῦ ἔσω καὶ τοῦ ἔξω βλαστικοῦ δέρματος, **ἄ.** μεσοβλάστη ἢ μέσον βλαστικὸν δέρμα.

μεσόδεσμα-ατος (τὸ) **νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐ**λασματοβραγχίων μαλακίων **ἀπαντώντων μ.** ἐν ἀπολιθώσει, ἄ. παφία.

μεσοδήμιον (τὸ) (μέσος, **δῆμος**) μσν. δῆμος ὁ ἐν τῷ μέσῳ, ὁ οὔτε τῆς μερίδος τῶν Πρασίνων οὔτε τῆς τῶν Βενέτων ὤν : ΚΠορφ.Ἐκθ.316 (ἐκδ.Β.).

μεσόδμα Ἡσ. «γυνή· Λάκωνες».

μεσόδματα (τὰ) Ἡσ. κ. **μεσόδμη** βλ.λ.

μεσόδμη (ἡ) (**μέσος, δέμω**) κ. **νεώτ., ἀττ. μεσόμνη** (Ἐπιγρ.), **κτ. πληθ.** αἱ ἐγκάρσιοι **δοκοὶ** τῆς **στέγης**, αἵτινες **ἐπὶ** κιόνων **ἐρειδόμεναι**, κατὰ μῆκος, διέτεμνον **τὸν** χῶρον τῆς αἰθούσης ὑπὸ τὴν στέγην : Ὀδ.Τ 37 **τοῖχοι μεγάρων καλαί τε μεσόδμαι** (κτ. Ἀρίσταρχ. κ. Ἡσ. μεσόστυλα, κτ. Εὐστ. «καθ' ἑτέρους δὲ τὰ μεταξὺ τῶν δοκῶν, ἔνιοι δέ, διαφράγματα ἢ καὶ διαστήματα μεταξὺ τῶν κιόνων, οἵ φασι περὶ τοὺς τοίχους ἦσαν»)· **2)** κ. νεώτ. μεγάλη ὁριζοντία δοκὸς διήκουσα ἀπὸ τοίχου εἰς τοῖχον καὶ ὑποβαστάζουσα τὴν στέγην, τὸ μεσοδόκι : Ἱππ.Ἄρθρ.70 **κρεμάσαι χρὴ τὸν ἄνθρωπον τῶν ποδῶν πρὸς μεσόδμην** (Γαλ.18(1),738 «τὸ μέγα ξύλον ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τοίχου πρὸς τὸν ἕτερον διῆκον, **ἔν** τε τοῖς τῶν πανδοχείων **οἴκοις** τοῖς μεγάλοις, ἐν οἷς ἵστασι τὰ κτήνη, καὶ κατ' ἀγρὸν ὁμοίως **ἐν** τοῖς γεωργικοῖς οἴκοις») : Κόϊντ.13,451 **ἄλλῳ δ' αὖ φεύγοντι διὰ μεγάροιο μεσόδμη ἔμπεσε καιομένη· 3)** δοκὸς διήκουσα ἐγκαρσίως ἀπὸ τῆς μιᾶς **εἰς τὴν** ἑτέραν πλευρὰν **τοῦ** πλοίου καὶ φέρουσα **περὶ** τὸ μέσον ὀπὴν ἐν ᾗ **ἐνηρμόζετο** ὁ ἱστός : Ὀδ.Β 424 **ἱστὸν .. κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης στῆσαν ἀείραντες,** Ἀπολλ.Ρ 1,563 **δὴ ῥα τότε μέγαν ἱστὸν ἐνεστήσαντο** μεσόδμῃ· ‖ νεώτ. ναυτ. ἰσχυρὸν ἐπίμηκες ξύλον κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου ἄνωθεν τοῦ ἐσωτροπίου καὶ ὑπὸ τὸ μέσον τῶν ζυγῶν τοῦ πρώτου καταστρώματος, μεθ' ὧν **ἐν**τορμούμενον ὑποβαστάζει καὶ τοῦτο **εὐθύγραμ**μον τὸ κατάστρωμα, ἡ κάτω μπικεριά· **4)** σανίδωμα **κατεσκευασμένον** μεταξὺ τοῦ πατώματος τῆς στοᾶς **καὶ** τῆς ὀροφῆς : Ἐπιγρ. **μεσόδμαι· 5)** ὑπὸ τὸν δωρ. τ. μεσόδμα βλ.λ.

μεσοδόκι (τὸ) δημ. ἡ μεσόδμη βλ.λ.2) : Ἐφταλ. Ὀδ.Τ 37 **τριγύρω οἱ τοῖχοι τοῦ σπιτιοῦ, τὰ μεσοδόκια τὰ ὥρια.**

μεσοδόκιον (τὸ) νεώτ. ἡ μεταξὺ δύο **ἐφεξῆς** παραλλήλων δοκῶν οἰκοδομήματός τινος ἀπόστασις.

μεσόδοκον (τὸ) γλωσσ. κ. μεσόδοκος (ὁ) ξύλινον διάζωμα, ζώνη, δοκός.

μεσοδόμιον (τὸ) **γλώσσ. τοῦ** μεσολάνιον βλ.λ.

μεσόδομος (ὁ) **νεώτ.** ναυτ. **αἴθουσα** πολεμικοῦ πλοίου **χρησιμεύουσα ὡς ἐντευκτήριον καὶ** ἑστιατόριον **τῶν** κατωτέρων **ἀξιωματικῶν**, τὸ καρρέ.

μεσόδομος (ἡ) Σχόλ. Ἀριστφ.Βάτρ.574 «κατήλιφα, τὴν μεσόδομον ἢ τὴν κλίμακα».

μεσόδρομα ἐπίρρ. δημ. εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ διαστήματος, ὅπερ προτίθεται νὰ διανύσῃ τις, στὸ μισὸ δρόμο : ΚαζΝΘΚωμ.1,2,63 **ἐμπόδια βρῆκε** | **ποὺ ἀναγυρνάει μεσόδρομα ἀπὸ φόβο.**

μεσοδρομῆς ἐπίρρ., δημ. κ. μεσοδρομίς ἐν μέσῃ ὁδῷ, στὴ μεσωσιὰ τοῦ δρόμου, ἄ. μεσόστρατα, μεσοστρατίς, μεσόδρομα : παροιμ. **ποὺ καβαλλάει ξένο ἄλογο, μεσοδρομὶς πεζεύει** (ἐπὶ τῶν στηριζομένων μόνον ἐπὶ **ξένων δυνάμεων** πρὸς ἐπιτέλεσιν ἔργου τινός).

μεσοδωδεκαδάκτυλον (τὸ) **νεώτ.** ἀνατ. περιτοναϊκὴ πτυχή, ἐξ ἧς ἀπήρτηται **τὸ δωδεκαδά**κτυλον ἐπὶ τοῦ ἐμβρύου καὶ **ἥτις προϊούσης** τῆς διαπλάσεως συγκολλᾶται **μετὰ τοῦ** πλευρικοῦ περιτοναίου ὑποπλασσομένη.

μεσοειδής-οῦς-ές (μέση) **μτγν.** ὁ γινόμενος κατὰ τὸν τρόπον τῆς μέσης βλ.λ.), ὁ ἐν τῇ μέσῃ χώρᾳ τῆς φωνῆς : Ἀριστείδ.Κ 1,12 **μελοποιία .. ἡ μὲν ὑπατοειδής ἐστιν, ἡ δὲ μεσοειδής.**

μεσόεις-εντος-εσσα-εν (μέσος) μτγν. μέσος : Μαν.4,65 ἦν **μὲν γὰρ** μεσόεντα **κατ' οὐρανὸν** ἀνδράσιν ὀφθῇ (διόρθ. μεσοῦντα).

μεσόζευγμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. **λέξις ἀνή**κουσα **ἐξ** ἴσου εἰς τὴν προηγουμένην καὶ **εἰς τὴν** ἑπομένην πρότασιν : Διομ.444Κ· **2)** νεώτ. ξύλινον ἢ μεταλλικὸν τεμάχιον **συνδέον κατὰ** διασταύρωσιν δύο μεγαλύτερα τεμάχια, ἵνα συγκρατῇ ταῦτα εἰς σταθερὰν πρὸς **ἄλληλα** θέσιν, τραβέρσα, ἄ. διάπηξ.

μεσόζευξις-εως (ἡ) **μτγν. σχῆμά τι λόγου**, τὸ μεσόζευγμα βλ.λ.) : Σακέρδ.456Κ.

μεσόζηλα ἐσωφόρια (τὰ) μσν. **τὰ διὰ** τοὺς μεσαίου ἀναστήματος προοριζόμενα : ΚΠορφ.Ἐκθ. 469 (ἐκδ. Β.), πρβλ. μεγαλόζηλα.

μεσοζύγιος ἐρέτης (ὁ) λεξ. ὁ ζευγίτης **βλ.λ.** : ΕΜ 441,24 **ὁ κατώτατος ἐρέτης θαλάμιος λέγεται· ὁ δὲ μέσος μεσοζύγιος.**

μεσόζυγον (τὸ) νεώτ. ναυτ. **ἕκαστον τῶν** λεπτοτέρων ζυγῶν **τῶν** τιθεμένων ἐγκαρσίως **μεταξὺ** τῶν κυρίως ζυγῶν **τοῦ πλοίου καὶ** διηκόντων ἀπὸ πλευρᾶς εἰς πλευράν, τὸ **μεντζοκάμαρο.**

μεσόζωα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ἄθροισμα πολυκυτταρικῶν μικροσκοπικῶν **ζῴων** ἁπλῆς κατασκευῆς.

μεσοζωϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πέμπτην **κατὰ** σειρὰν **περίοδον τῆς ἱστορίας τῆς** γῆς : **μεσοζωϊκὸς αἰών** (ὁ πέμπτος τῶν γεωλογικῶν αἰώνων τῆς **ἱστορίας** τῆς **γῆς**), **- μεσοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων** (τὸ πέμπτον **ἐκ** τῶν **ἐξ** μεγάλων ἀθροισμάτων, **εἰς ἃ** ὑποδιαιρεῖται τὸ ὅλον σύστημα **στρωμάτων** τῆς **γῆς**).

μεσῆλιξ-ῖκος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ μεσῆλιξ, **ὁ** μεσόκοπος : Τζέτζ.Μεθ' Ὁμ.368.

μεσόθεν ἐπίρρ. κ. ποι. **μεσσόθεν βλ.λ.** : Τίμ. Λοκρ.95Ι) **τὰν δὲ τῷ κόσμῳ ψυχὰν μεσόθεν ἐξάψας ἐπάγαγεν ἔξω.**

μεσοθόριον (τὸ) νεώτ. **χημ.** χημικὸν ἀκτινεργὸν στοιχεῖον **ἐκ** τῆς **οἰκογεν.** τοῦ θορίου, ἐξαγόμενον **ἐκ** τοῦ ὀρυκτοῦ μοναζίτου καὶ χρησιμοποιούμενον ἀντὶ τοῦ ραδίου **ἐν** τῇ **θεραπευτικῇ.**

μεσόθριξ-τρῖχος (ὁ,ἡ) (μέσος, θρίξ) **μτγν.** ὁ ἔχων μετρίαν κόμην, **ὁ μετρίως κομοτροφῶν** : Πρόκλ.Τετράβ.143

μεσόθυρον (τὸ) νεώτ. τὸ μεταξὺ δύο θυρῶν ἢ παραθύρων τμῆμα τοῦ τοίχου οἰκοδομῆς τινος.
μεσοθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. ὁ μέσος θώραξ, ὁ μέσος χῶρος τοῦ θώρακος, ἄ. μεσαύλιον· **2)** ζωολ. τὸ μεσαῖον τμῆμα τοῦ θώρακος τῶν ἐντόμων, τὸ φέρον τὰ πρῶτον ζεῦγος τῶν πτερύγων καὶ τὸ δεύτερον ζεῦγος τῶν ποδῶν.
μέσοι τοπικ. πτῶσ. τοῦ μέσος βλ.λ., ἐν τῷ μέσῳ, μεταξύ : 'Αλκ.ἀπ.17 **γαίας καὶ . . οὐράνω** μέσοι.
μεσοικέτης (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ κατοικῶν ἐν τοῖς μεσογείοις· Ἡσ. «**μεσοικέται· μέτοικοι ἢ οἱ** τὰς λαγόνας οἰκοῦντες».
μεσοκάθαρος-ον (μέσος, **καθαρός**) μσν. δημ. μισοκάθαρος ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, οὐχὶ τελείως καθαρός, εἰδ. ἐπὶ ἀλεύρων, ὁ ἀφ' οὗ δὲν ἀφηρέθη ὅλον τὸ πίτυρον, ὅθ. κ. ἐπὶ ἄρτου ὁ ἐκ τοιούτου μικτοῦ ἀλεύρου κατεσκευασμένος : Πρόδρ.Ι,151 **ἵνα χορτάσω τὸ ψωμίν, τὸ λέγουν 'Αφρατίτζιν· | ἀλλὰ τὸ μεσοκάθαρον τὸ λέγουν Κιβαρίτην.**
μεσοκαιρίτης (ὁ) δημ. κ. μισοκαιρίτης ὁ εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ καιροῦ τῆς ζωῆς αὐτοῦ εὑρισκόμενος, ὁ εἰς τὸ μέσον τῆς ἡλικίας του ὤν, ὁ μεσόκοπος, πρβλ.Κορ.'Ατ.Ι,163.
μεσοκάρδιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. τὸ μέσον πράγματός τινος : ΚΠορφ.'Εκθ.336Ι1 **ἐν τοῖς τέσσαρσι** μεοκαρδίοις **τοῦ μεσσοπυργίου· 2)** νεώτ. ἐμβρυολ. τὸ ἄνω μέρος τοῦ κοιλιακοῦ μεσεντερίου τὸ περιλαμβάνον τὴν καρδίαν.
μεσοκάρπιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ εὑρισκόμενος μεταξὺ τῶν ὀστῶν τοῦ καρποῦ : **μεσοκάρπιοι σύνδεσμοι** (ἰνώδη πέταλα, δι' ὧν συνδέονται πρὸς ἄλληλα καὶ συγκρατοῦνται εἰς τὰς οἰκείας θέσεις τὰ διάφορα ὀστᾶ τοῦ καρποῦ), - **μεσοκάρπιος διάρθρωσις· ||** μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. μεσοκάρπιον ὡς οὐσ. τὸ μέσον τοῦ καρποῦ τῆς χειρός : Διοσκ.3,161.
μεσόκενος σφυγμός (ὁ) μτγν. ἀμφ. σημ. : 'Αρχιγ. π. Γαλ.8,944.
μεσοκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἀνθρωπολ. σχηματισμὸς τοῦ κρανίου μεσάζων μεταξὺ βραχυκεφαλίας καὶ δολιχοκεφαλίας, καθ' ἣν ἡ κεφαλὴ ἐμφανίζει ᾠοειδῆ μορφήν.
μεσοκέφαλος-ον νεώτ. ἀνθρωπολ ὁ ἐμφανίζων μεσοκεφαλίαν βλ.λ.
μεσοκήπιν (τὸ) μσν. μικρὸς κῆπος : Λιβ.Ροδ.2149 **εἶχεν τῆς κόρης ὁ κοιτὼν παρέξω μεσοκήπιν.**
μεσόκλαστος-ον (μέσος, κλῶ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἐν τῷ μέσῳ τεθραυσμένος, ὁ εἰς δύο κεκλασμένος, ἐπὶ ἑξαμέτρων στίχων ἐχόντων τροχαῖον ἀντὶ σπονδείου· Πλούτ.Μέτρ.3 «**μεσόκλαστοι δὲ εἰσιν ὅσοι κατὰ τὸ μέσον πάθος τι ἔχουσιν, ὡς οὗτος «βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα»· ἐνταῦθα γὰρ ὁ δεύτερος ποὺς τροχαῖός ἐστιν»**, Σχόλ.'Ηφαιστ. 349, αὐτ.350C, Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.3,331,25.
μεσόκληρος-ον (μέσος, κλῆρος) μσν. ὁ τοῦ μέσου κλήρου, ὁ μεσαῖος : Πισίδ.Γ'Εξαήμερον 416,1238 **γῆς μεσοκλήρου δίκην.**
μεσοκλινής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ ἐδαφῶν ἢ ὁδοστρωμάτων, ὁ κλίνων ἐκ τῶν ἄκρων πρὸς τὸ μέσον, ἀντίθ. ἀμφικλινής.
μεσόκλωνα ἐπίρρ. δημ. **ἐν** τῷ μέσῳ τοῦ κλώνου, στὴ μέση τοῦ κλώνου· **2)** μεταξὺ τῶν κλώνων, ἀνάμεσα στοὺς κλώνους : Γρυπ.Σκ.Τερρ.92 στὸ **κρεμαστό, μεσόκλωνα, πλεμάτι τῆς ἀράχνης.**
μεσοκνήμιον (τὸ) (μέσος, κνήμη) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μέσον τῆς κνήμης : Στράβ.15,3,19 **χιτὼν ἕως μεσοκνημίου διπλοῦς.**
μεσοκόβω δημ., ἀόρ. (ἐ)μεσόκοψα, παθ. ἀόρ. (ἐ)μεσοκόφτηκα κ. (ἐ)μεσοκόπηκα, μτχ. παρακ. **μεσοκομμένος,** καταπονῶ, παραλύω τὴν ὀσφὺν τινος, κουράζω τὴ μέση : **αὐτὴ ἡ δουλειὰ μὲ μεσόκοψε, - μεσοκόφτηκα ἀπὸ τὸ σκύφιμο.**
μεσοκογχία (ἡ) νεώτ. ἀνθρωπολ. **ἡ μέση** μορφή, μέσος σχηματισμὸς τῶν ὀφθαλμικῶν κόγχων τοῦ κρανίου τοῦ ἀνθρώπου.
μεσόκοιλος-ον (μέσος, κοῖλος) μτγν. ὁ κοῖλος, ὁ ἐν κοιλάδι κείμενος : Πολύβ.10,10,7 **ἡ δὲ πόλις αὐτὴ μεσόκοιλός ἐστι·** πρβλ.'Αγαθήμ.5,20· **2)** ὁ κοῖλος κατὰ τὸ μέσον : Διοσκ.Ι,ΙΙ **καυλὸν μεσόκοιλον·** ὁμ. κ. ἐπὶ τῆς καρδίας : Ῥοῦφ.'Ανατ.32· || ὁ κοιλανθείς, ὁ κοῖλος : Σωρ.1,83· **3)** τὸ οὐδ. **κτ.** πληθ. μεσόκοιλα ὡς οὐσ. ἡ μεσόδμη βλ.λ.3) : Λουκ.'Ερωτ.6 **τὸν ἱστὸν ἐκ τῶν μεσοκοίλων ἄραντες καρχησίῳ τὸ κέρας προσεστείλαμεν.**
μεσόκολον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ἑκάστη ἐκ τῶν πτυχῶν τοῦ περιτοναίου, ἐν αἷς ἐμπερικλείονται αἱ διάφοροι μοῖραι τοῦ παχέος ἐντέρου καὶ συγκρατοῦνται εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν.
μεσοκόλπιον διάφραγμα (τὸ) νεώτ. τετράπλευρον πέταλον διαχωρίζον ἔνδοθεν τὴν κολπικὴν μοῖραν τῆς καρδίας εἰς δύο κόλπους.
μεσόκοπος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μέτριος τὸ μῆκος, οὔτε μέγας οὔτε βραχύς : 'Αθήν.4,176F **ἔτι τε μεσοκόπους καὶ τοὺς καλουμένους ὑποτρήτους· 2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μέσην ἡλικίαν, μεσῆλιξ : Κρατῖν.426,Ξέναρχ.4,9 **νέᾳ, παλαιᾷ, μεσοκόπῳ,** πεπαιτέρᾳ, - μεσόκοπος **ἄνδρας.**
μεσοκουράδες Ἡσ. «δένδρα τὰ ὑπὸ ἀνέμων καταγέντα καὶ [εἶδος] κουρᾶς».
μεσόκουρος-ον μτγν. ὁ τὸ μέσον τὴν κεφαλῆς ἔχων κεκαρμένον, κουρεμένον : Πολυδ.4,139 **τὸ δὲ οἰκετικὸν (γρᾴδιον) μεσόκουρον.**
μεσοκρανία (ἡ) νεώτ. ἡ μεσοκεφαλία βλ.λ.
μεσόκρανον (τὸ) ἡ κορυφὴ τῆς κεφαλῆς· Πολυδ. 2,39 «τὸ ἔγκοιλον τοῦ κρανίου» : 'Ορφ.ἀπ.330.
μεσοκράται (οἱ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀνομ. πυριγενῶν τινων πετρωμάτων.
μεσοκρίκιοι σύνδεσμοι (οἱ) νεώτ. ἀνατ. ἐγκάρσιαι ζῶναι, εἰς ἃς τὸ πρόσθιον καὶ τὰ πλάγια τοιχώματα τοῦ ἰνώδους ὑμένος τῆς τραχείας ἀρτηρίας διαιροῦνται διὰ τῶν παρεμβλήτων ἡμικρικίων.
μεσοκρινής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὸ μέσον χωρίζων· Πολυδ.3,87 «**μεσοκρινεῖς** κίονας· οὓς κατέλιπον μέσους ἀνέχειν τὴν γῆν», αὐτ.7,98 «οἱ ἐν τοῖς μετάλλοις ὑφεστηκότες ἀνέχειν τὰ ὀρύγματα» : Πλούτ.'Ηθ.843D.
μεσοκύνιον (τὸ) μσν. τὸ κατώτερον παρὰ τὴν ὁπλὴν μέρος τοῦ ποδὸς τοῦ ἵππου καὶ ἄλλων ζῴων : 'Ιππιατρ.2 **χρὴ τῷ ἱμάντι τῆς φορβέας δεσμεῖν, ἀπὸ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν ἄγοντα τὸν δεσμὸν ἐπὶ τὰ μεσοκύνια.**
μεσοκυττάριος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνὰ μέσον τῶν κυττάρων κείμενος, ὁ συνδέων τὰ κύτταρα πρὸς ἄλληλα : **μεσοκυττάριοι γέφυραι** (λεπτὰ πρωτοπλασματικὰ νημάτια διαπλασσόμενα μεταξὺ τῶν κυττάρων), - **μεσοκυττάριοι χῶροι** (κενὰ μεταξὺ τῶν κυττάρων τοῦ ἱστοῦ),- **μεσοκυττάριος οὐσία** (ἡ ἀναμέσον τῶν κυττάρων τοῦ ὀργανισμοῦ παρεμβεβλημένη συνδετικὴ οὐσία).
μεσόκωλον (τὸ) τὸ μέρος τοῦ μεσεντερίου, **τὸ** μετὰ τὸ κῶλον, τὸ κωλάντερον : 'Ιππ.'Επιδ.6,4,6, Γαλ.17(2),134· **2)** τὸ **μέσον τοῦ κώλου, τοῦ μέλους** : Σωρ.'Επιδ.55.
μεσολαβή (ἡ) νεώτ. **ἐν τῷ** ἀγωνίσματι τῆς πάλης, σύσφιγξις τῆς ὀσφύος τοῦ ἀντιπάλου δι' ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων, πάρσιμο τῆς μεσης.
μεσολάβημα-ατος (τὸ) (μεσολαβῶ) μσν. περίδεσμος στύλου κατὰ διαστήματα, τὸ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στύλου ἐξόγκωμα : Εὐστ.Πον.194,58 **στῦλον, ὃς διειργόμενος μεσολαβήμασιν, ὅσα καὶ συνδετικοῖς ὁ κάλαμος γόνασι, μεμέσωται.**
μεσολαβής-οῦς-ές ὁ ὃν λαμβάνει, κρατεῖ ἐκ τοῦ μέσου : Αἰσχ.Εὐμ.157 **ὄνειδος . . ἔτυψεν δίκαν διφρηλάτου μεσολαβεῖ κέντρῳ.**

μεσολάβησις-εως (ἡ) [μεσολαβῶ] μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μεσολαβεῖν, τοῦ λαμβάνειν ἐκ τοῦ μέσου, τὸ πιάσιμο ἀπ' τὴ μέση : Εὐστ.'Ιλ.664,14 τῇ μεσολαβήσει τοῦ δόρατος· 2) νεώτ. ἡ παρέμβασις πρὸς ἐπιτυχίαν προσπαθείας τινός, πρὸς συμβιβασμόν : φιλικὴ μεσολάβησις.

μεσόλαβον (τὸ) μτγν. κ. μεσολάβιον κ. μεσόλαβος (ὁ) μαθηματικόν τι ἐργαλεῖον τοῦ 'Ερατοσθένους χρησιμεῦον πρὸς εὕρεσιν τῶν μέσων ἀναλόγων γραμμῶν : Βιτρ.9 Προοιμ.4, Πάπ.54,31.

μεσολαβῶ-έω κ. νεώτ. λαμβάνω, πιάνω ἐκ τοῦ μέσου, παίρνω, ἰατρ. λαμβάνω ἐν μέσῳ διὰ λαβῆς : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.45,18,20 μ- κιρσόν· κ. παθ. : Σωρ.Κατ.46· 2) κεῖμαι ἐν τῷ μέσῳ δύο, ὅθ. διακόπτω, λύω συνέχειαν : Περίπλ.'Ερ.Θαλ.25 νῆσος μεσολαβεῖ τὸν πόρον· ‖ κ. μτφ. μτ. αἰτ. παρεμβαίνω ἐν λόγῳ, ἀναγκάζω τινὰ ὁμιλοῦντα νὰ σταματήσῃ, διακόπτω : Πολύβ.18,34,3 μεσολαβήσας τὸν Παρμενίωνά φησι· κ. ἀπολ. : αὐτ.16, 34,5 μεσολαβήσας ὁ Μᾶρκος ἤρετο· κ. παθ. : αὐτ.20,9,3 μεσολαβηθέντες ἐκωλύθησαν [τοῦ ποιεῖσθαι πλείους λόγους]· ‖ μτφ. κωλύω, ἐμποδίζω : Διόδ.Σ 12,70 μεσολαβήσασα τὰς τῶν διωκόντων ὁρμάς, αὐτ.16,1 μεσολαβοῦσι τὴν ἐπιθυμίαν τῶν φιλαναγνωστούντων, Τιμαγόρ.π.Στοβ. 4,36,19 τῶν φλεβῶν μεσολαβεῖν τὴν ἔκκρισιν, 'Αλκίφρ.2,1· κ. παθ. : Πολύβ.άπ.184 τὸν δὲ υἱὸν ἔπεισεν, εἰ τύχοι μεσολαβηθεὶς αὐτὸς ὑπὸ τῆς πεπρωμένης ἐξενεγκεῖν τὸν κατὰ 'Ρωμαίων πόλεμον, Διόδ.Σ 12,29 μεσολαβεῖσθαι νόσῳ, αὐτ. 1,3· 3) παθ. ἐπὶ ἐπιστολῶν, παραπίπτω, πίπτω εἰς ἄλλου χεῖρας : Χρύσερμος π.Στοβ.3,39,31· 4) ἀστρολ. παρεμπίπτω, παρεμβάλλομαι, ἐπὶ πλανητικῶν ἐπηρειῶν : Μάξιμ.100L 'Αφροδίτη μεσολαβουμένη· 5) νεώτ. κ. δημ. παρεμβαίνω μεταξὺ προσώπων ἢ κρατῶν πρὸς ἐπίλυσιν διαφορᾶς ἢ ἐπίτευξιν συμφωνίας : ἐμεσολάβησαν μερικοὶ καὶ τοὺς συνεβίβασαν· ‖ μεσιτεύω, ἐνεργῶ παρά τινι : ἐμεσολάβησε πλησίον τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἐπετεύχθη ὁ διορισμός· 6) κεῖμαι μεταξὺ δύο ὁρίων, εὑρίσκομαι ἐν τῷ μέσῳ : μεταξὺ τῶν δύο παρατάξεων μεσολαβεῖ μικρὸς ποταμός· 7) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, συμβαίνω μεταξὺ δύο γεγονότων ἢ χρονικῶν σημείων : ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν μέχρι σήμερον ἐμεσολάβησαν δύο ἔτη· 8) ρηματ. π. μεσολάβημα, μεσολάβησις.

μεσολάνιον (τὸ) 'Ησ. «μεσοδόμιον» [πιθ. μεσόδμιον].

μεσόλευκος-ον ὁ ἐν τῷ μέσῳ λευκός, ὁ μεμιγμένος, πεποικιλμένος μὲ λευκὸν χρῶμα, ὁ διάλευκος : Ξεν.ΚΠ 8,3,13 ὀρθὴν ἔχων τὴν τιάραν καὶ χιτῶνα πορφυροῦν μεσόλευκον, 'Εφιππ.π.'Αθήν. 12,537E χλαμύδα τε πορφυρᾶν καὶ χιτῶνα μεσόλευκον [ἐφόρει], Λουκ.'Αλέξ.11 καὶ μεσόλευκον χιτῶνα πορφυροῦν ἐνδεδυκώς, Δίων Κ 78,3 χλαμὺς μεσόλευκος· 2) ὡς οὐσ. πολύτιμός τις λίθος : Πλίν.ΦΙ 37,174· 4) ὡς οὐσ. λευκὸς ὀρεινή : Πλίν.ΦΙ 27,102.

μεσολιθικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταξὺ τῆς παλαιολιθικῆς καὶ νεολιθικῆς ἐποχῆς τοῦ προϊστορικοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων : μεσολιθικὰ ἴχνη.

μεσόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν ζεολίθων.

μεσολόβιον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. τμῆμα τῆς ἐγκεφαλικῆς οὐσίας συνδέον τὰ δύο ἐγκεφαλικὰ ἡμισφαίρια, τυλῶδες σῶμα.

μεσολογγίτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Μεσολόγγιον, ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος : μεσολογγίτικο ἀβγοτάραχο.

μεσολογία (ἡ) νεώτ. βιολ. ἡ οἰκολογία βλ.

μεσόλοφον (τὸ) μσν. τὸ ὄρος ἢ λόφος ὁ ἐν τῷ μέσῳ· [ἓ]ις τῶν ἑπτὰ λόφων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἅ. μεσόμφαλον : Κωδ.Πάτρ.83 τὸ καλούμενον μεσόλοφον μέσον ἐστὶ τῶν ἑπτὰ λόφων, ἤγουν ἡ μία μοῖρα τῆς πόλεως.

μεσομάζιον (τὸ) μτγν. τὸ μεταξὺ τῶν μαστῶν διάστημα : 'Ηλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.48,51,1.

μεσόμακρος-ον μτγν. γραμμ. ποὺς ἐν τῇ μετρικῇ ἐκ δύο βραχειῶν καὶ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν, χρόνων ἕξ, υυ—υυ : Διομ.481K.

μεσομάστιος-ον νεώτ. ἀνατ. μεσομάστιος κόλπος ὑπόκοιλος χῶρος μεταξὺ τῶν μαστῶν.

μεσόμελας-ανος (ὁ) μτγν. εἶδος τιμίου λίθου : Πλίν.ΦΙ 37,174.

μεσομηνία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ μέσον τοῦ μηνός : 'Ιω.Λυδ.Μην.3,10, Κερδ.Γεωργ.1,297.

μεσομήνιον (τὸ) γλωσσ. ἡ μεσομηνία βλ.

μεσομήριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κτ. πληθ. ὁ μεταξὺ τῶν σκελῶν τόπος μέχρι τοῦ πρωκτοῦ, ἡ κοχώνη· Πολυδ.2,188 «μεσομήρια· τὰ μεταξὺ τῶν μηρῶν» : Πτολ.Μαθ.8,11, Γαλ.19,558· ‖ νεώτ. ἀνατ. κτ. ἑν. ἡ μεταξὺ τῶν δύο μηρῶν χώρα τοῦ σώματος, ἡ βουβωνικὴ χώρα.

μεσομήτριον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. τὸ μεταξὺ τῆς ᾠοθήκης καὶ τῆς μήτρας τμῆμα τοῦ περιτοναίου τῆς γυναικός.

μεσομικκύλιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ κείμενος ἢ ὁ γινόμενος μεταξὺ τῶν μικκυλίων τοῦ κυτταρικοῦ πρωτοπλάσματος : μεσομικκύλιον ὑγρόν [ρευστὴ ἠλεκτροφόρος οὐσία].

μεσομινωϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ 2200-1580 π.Χ. περίοδον τοῦ Αἰγαίου πολιτισμοῦ : μεσομινωϊκὴ ἐποχὴ [ἡ δευτέρα τῶν τριῶν ἐποχῶν τοῦ μινωϊκοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τὸ χρονολ. σύστημα τοῦ Evans].

μεσόμνη (ἡ) 'Επιγρ. ἀττ. ἀντὶ μεσόδμη βλ. : μεσόμνας ἐπιθήσει ἐπὶ τοὺς κίονας.

μεσομόριος-ον νεώτ. ὁ μεταξὺ τῶν μορίων λαμβάνων ὑπόστασιν : μεσομόριος ἀναπνοή.

μεσομύϊος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ μεταξὺ τῶν μυῶν εὑρισκόμενος ἢ ὁ γινόμενος μεταξὺ ἢ ἐν μέσῳ αὐτῶν : μεσομύϊα διαφράγματα, - μεσομύϊος ἱστός.

μεσομφαλία (ἡ) 'Ησ. «ἡ μέσος τῶν Δελφῶν πόλις»· πρβλ. ὀμφαλός 9].

μεσομφάλιον (τὸ) κ. μσν. ὁ ὀμφαλός· Πολυδ.2,169 «τὸ δὲ κατὰ μέσην γαστέρα κοῖλον, ὀμφαλὸς καὶ μεσομφάλιον»· 2) τὸ μέσον τῆς ἀσπίδος : Πολυδ.1,133.

μεσόμφαλος-ον συνήθ. ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ 'Απόλλωνος ἐν Δελφοῖς, ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὀμφαλοῦ, ὁ ἐν τῷ κέντρῳ: Αἰσχ.'Επτ.747 ἐν μεσομφάλοις Πυθικοῖς χρηστηρίοις, Εὐρ.'Ορ.331 μεσόμφαλοι μυχοὶ γῆς· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὁ ὀμφαλός, τὸ κέντρον : Βατραχομ.128 ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον· 2) ὁ ὀμφαλὸν ἐν τῷ μέσῳ ἔχων, οἷον τὸ Θ, ὅπερ μεσόμφαλος κύκλος καλεῖται : 'Αγαθ.4 γραφῆς ὁ πρῶτος ἦν μεσόμφαλος κύκλος· ‖ ἐπὶ φιάλης : 'Ιων Χ Τραγ.20 ἴτ' ἐκφορεῖτε παρθένοι κύπελλα, καὶ μεσομφάλους (φιάλας), Θεόπομπ.Κωμ.3 λαβοῦσα πλήρη χρυσέων μεσόμφαλον φιάλην, Πολυδ.6,98· ‖ ἐπὶ πλακοῦντος : Πολυδ.2,169· 3) τὸ οὐδ. μεσόμφαλον ὡς οὐσ. τὸ μεσόλοφον βλ. : Κωδ.Πάτρ.83.

μέσο(ν) (τὸ) [οὐδ. τοῦ ἐπιθ. μέσος] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ποι. μέσσον συνήθ. μτ. προθ. οἷον τῆς ἐν, εἰς, ἐκ, διά, ἀνά, κατὰ κ. ἄ., ἐνίοτε κ. ἄνευ προθ. κεντρικὸν σημεῖον μεταξὺ πολλῶν ἀτόμων ἢ πραγμάτων, ὁ μεταξὺ αὐτῶν χῶρος : 'Ιλ.Γ 90 αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον οἴους ἀμφ' 'Ελένῃ . . μάχεσθαι, αὐτ.Γ 416 μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά, αὐτ.Π 285 Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ ἀν-

τικρὺς κατὰ *μέσσον*, αὐτ.Ψ 574 **ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσσατε**, Ἡρ.6,129 **οἱ μνηστῆρες ἔριν εἶχον ἀμφί τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον**, Εὐρ.Φοίν.583 **κείνων στέρεσθαι τῶνδέ τ' ἐν μέσῳ πεσεῖν**, Ξεν.2,2,3 **ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ βασιλέως ὁ Τίγρης ποταμός ἐστι ναυσίπορος**, Πλάτ. Συμπ.222Ε **τεκμαίρομαι δὲ καὶ ὡς κατεκλίνη ἐν μέσῳ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ**, Θεόκρ.21,17 **οὐδεὶς δ' ἐν μέσσῳ γείτων πέλεν**, ΚΔ Πράξ.1,15 **ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν**, αὐτ.Λουκ.2,46 **ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων**· κ. κτ. πληθ. : Ἰλ. Σ 507 **κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύω χρυσοῖο τάλαντα**, Ξενοφ.π.Ἀθήν.462D **ἐν δὲ μέσοις ἁγνὴν ὀδμὴν λιβανωτὸς ἵησιν**· **2)** τὸ μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων τοπικῶν ὁρίων κείμενον σημεῖον εἰς ἴσην κατὰ προσέγγισιν ἀπόστασιν ἀπ' αὐτῶν : Ἰλ. Ι 87 **κάδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἶζον ἰόντες**, Εὐρ.Ἑκ.1150 **ἵζω δὲ κλίνης ἐν μέσῳ κάμψας γόνυ**, Ξεν.Ἀν.1,4,4 **τὸ μέσον τῶν τειχῶν ἦσαν στάδιοι τρεῖς**, αὐτ.Ἑλλ.7,2,7 **τὸ μὲν οὖν μέσον τῆς ἀκροπόλεως εὐθὺς ἔρημον ἐγένετο**, ΚΔ Ἀπ. 22,2 **ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς**, Πασχ.Χρον. 498,9 **μέσον Ἐδέσσης καὶ Καρρῶν**, Κ Πορφ.Ἔκθ. 38Β **διέρχεται μέσον διὰ τοῦ μεγάλου τρικλίνου καὶ τῶν δύο κιόνων**, - **ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνακτόρων**, - **εἰς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ ὑπάρχει νησίς** (ἰσάκις ἀπέχον δύο χρονικῶς σημείων)· ‖ ὁμ. ὡς ἐπίρρ. : Ὀδ.Ξ 300 **ἡ δ' ἔθεεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ.. μέσσον ὑπὲρ Κρήτης**, Εὐρ.Ὀρ.983 **μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ μέσον χθονός.. βῶλον**, Πρόδρ.1,249 **νὰ εὔχωμαι τὰ σκῆπτρά σου μέσον ἀπὸ καρδίας**· ‖ κ. κτ. πληθ. : Εὐρ.Ρῆσ.531 **μέσα δ' αἰετὸς οὐρανοῦ ποτᾶται**· **3)** ἐπὶ χρόνου, σημεῖον ἀπέχον ἰσάκις ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους μιᾶς χρονικῆς ποσότητος ἢ ἐνεργείας, τὸ μεταξύ : Ἡρ. 9,112 **ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ**, Ξεν.ΚΠ 5,3,52 **ἡνίκα δ' ἦν ἐν μέσῳ νυκτῶν** (κατὰ τὸ μεσονύκτιον), ΚΔ Πράξ.27,27 **κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν**,- **εἰς τὸ μέσον τοῦ βίου του - τῶν σπουδῶν του**· ‖ κ. κτ. πληθ. : **ὁ Κοραῆς ἐγεννήθη περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος**· **4)** κ. νεώτ. ἡ μέση φωνή : Διον.Δύσκ.Συντ.276,21· ‖ συντακτ. εἷς τῶν ἐπιρρηματικῶν προσδιορισμῶν δηλῶν τὸν τρόπον· **5)** ἡ διαφορά, ὁ μέσος ὅρος : Ἡρ.1,126 **οἱ δὲ ἔφασαν πολλὸν εἶναι αὐτῶν τὸ μέσον**, αὐτ.7,11 **τὸ μέσον οὐδὲν τῆς ἔχθρης ἐστί** (δὲν ὑπάρχει μέσος δρόμος διὰ τὴν ἔχθραν ἡμῶν), Εὐρ.Ἄλκ.913 **πολὺ γάρ τὸ μέσον**, Θουκ.1,10 **τὸ μέσον πρὸς τὰς μεγίστας καὶ ἐλαχίστας**· **6)** ἡ μέση κατάστασις, ἡ μετριότης, τὸ μέτριον : Αἰσχ.Εὐμ.527 **παντὶ μέσῳ τὸ κράτος θεὸς ὤπασεν**, Εὐρ.Ἰκ.244, Ἀριστλ.ΗΝικ.1109b,26 **τὸ μέσον καὶ τὸ εὖ**· ‖ ὁμ. ἐπὶ ποιημάτων, ἀντιθ. τὰ ὀγκώδη : Φιλόδ.Ποι.5,5· ‖ ἡ μετρία ἰσχύς : Ἱεροκλ.15Α **οὐ τοῖς μέσοις τῆς βίας χρωμένη**· **7)** μτγν. φιλοσ. **τὰ μέσα** τὰ ἀδιάφορα : Γέλλ.2,7· **8)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, ὁ μέσος ὅρος, ὁ μέσος ἐν συλλογισμῷ, ἀντίθ. τὰ ἄκρα : Ἀριστλ.ΑΠρ.66a,30· **9)** μαθ. κτ. πληθ. οἱ μέσοι ὅροι ἀναλογίας : Εὐκλ. 6,16· ‖ κ. μτφ. : Εὐκλ.10,24 **μέσον ὀρθογώνιον** (χωρίον)· **10)** ἀστρον. ἡ ἐκλειπτική : Ἵππαρχ. 1,9,3 **ὁ διὰ μέσων τῶν ζῳδίων κύκλος**, Πτολ.Μαθ. 2,7, Διογ.Λ 7,146 **ὁ διὰ μέσων**· ‖ ὁ ἰσημερινὸς στρεφομένης σφαίρας : Ἀριστλ.Μεταφ.1073b,30· **11)** **τὰ μέσα** τὰ μέζεα, οἱ ὄρχεις· ΕΜ 575,10 «μέζεα, τὰ αἰδοῖα, ὅτι μέσα εἰσὶ τῆς οὐρᾶς, μέσεα ὄντα· Σικελοὶ καὶ Ταραντῖνοι μέσα αὐτὰ ἀποκαλοῦσιν» : Βλαῖσ.191Κ· **12)** κ. δημ. **τὰ μέσα** τὰ ἐντόσθια : Ἡροδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.5,27,3, Γαλ.14,732· ‖ σπαν. κτ. ἑν. : Ἡφαιστ.Ἀστρ.1,1· **13)** δημ. ἐν φρ. τὰ ἐντὸς τῆς κοιλίας εὑρισκόμενα, τὰ κόπρια: φρ. **νὰ ξῆς κοιλιὲς καὶ νὰ τρῶς τὰ μέσα**· **14)** λεξ. ἓν τῶν ἐν Ἀθήναις δικαστηρίων· Φώτ. «δικαστήριον Ἀθήνησι»· **15)** νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ συντελοῦν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινος ἢ ἔργου : **τὸ καταλληλότερον μέσον πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἑλονοσίας εἶναι ἡ ἀποξήρανσις τῶν λιμναζόντων ὑδάτων**, - **οὐδενὸς μέσου ἐφείσθη**· ‖ νεώτ. νομ. **μέσα ἀναγκαστικὰ** τὰ χορηγούμενα εἰς τὸν δανειστήν, ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὸν ὀφειλέτην ν' ἀποδώσῃ τὸ ὀφειλόμενον· **16)** ὁ σχυρὸς ὑποστηρικτής, προστάτης : **ἔχει μεγάλα μέσα**· **17)** κτ. πληθ. οἱ χρηματικοὶ πόροι : Λασκαρ.Μυστ.66 **οἰκονομία, .. θὰ 'πῇ, ἡ καλὴ μεταχείριση τῶν μέσων διὰ ἕναν σκοπόν,-δὲν ἔχει τὰ μέσα νὰ σπουδάσῃ.**

μεσόνεοι (οἱ) οἱ κωπηλατοῦντες ἐν τῷ μέσῳ νεώς, οἵτινες εἶχον μακροτάτας κώπας : Ἀριστλ.Μηχ. 850b,10 **διὰ τί οἱ μεσόνεοι μάλιστα τὴν ναῦν κινοῦσι**· πρβλ. θρανῖται, ζυγῖται, θαλαμῖται.

μεσονεφής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἐν τῷ μέσῳ σύννεφα : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(1),138.

μεσόνεφρος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐν τῷ ἐμβρύῳ μετὰ τὸν πρωτογενῆ νεφρὸν ἢ πρόνεφρον σχηματιζόμενος δευτερογενὴς νεφρός, βολφιανὸν σῶμα.

μεσόνεως-ων ἡ ἐν τῷ μέσῳ τῆς νεὼς κώπη περὶ τὸν μέγαν ἱστόν : Ἀριστλ.ΖΜ 687b,18 **ὥσπερ κώπη μεσόνεως** (πιθ. ἀντὶ μέσον νεώς)

μεσονήστιμος-ον μσν. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ μέσον της νηστείας ἢ συμπίπτων : Κ Πορφ.Ἔκθ.535,7 **ἡ μεσονήστιμος ἑβδομάς** (ἡ μέση ἑβδομὰς τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς)· ‖ ὁμ. **τὸ μεσονήστιμον** ὡς οὐσ. : Γερμ.Κ/πόλεως 221Β.

μεσονυκτικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ γινόμενος κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ὁ μεσονύκτιος : Λέων Δ 644C **μεσονυκτικὴ εὐχή**, Βί.Νείλ.Νεώτ.45Α **μεσονυκτικὸς ὕμνος**· ‖ τὸ οὐδ. **μεσονυκτικὸν** ὡς οὐσ. ἀκολουθία ἐκκλησιαστικὴ ἀναγινωσκομένη καθ' ἑκάστην κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ἰδίως ἐν ταῖς μοναῖς, πρβλ. μεσονύκτιον 2) : Ὡρολόγ.Μέγα **τὸ μεσονυκτικὸν ψάλλεται.**

μεσονύκτιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **μεσονύχτι** τὸ μέσον τῆς νυκτός, ἡ δωδεκάτη νυκτερινὴ ὥρα, τὰ μεσάνυχτα : Ἱππ.Νούσ.2,48, ΠΔ Κριτ.16,3 **καὶ ἐκοιμήθη Σαμψὼν ἕως μεσονυκτίου**, Πλούτ. Καισ.43 **περὶ τὸ μεσονύκτιον ὤφθη λαμπὰς οὐρανίου πυρός**, ΚΔ Πράξ.16,25 **κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν**, Διήγ.Ἀχιλλ.300 **σχεδὸν τὸ μεσονύκτιον ἔφθασεν ἀπὸ τώρα**, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.205 **τέλος πάντων μετὰ δύω ἡμέρας πρὸς τὸ μεσονύκτιον**, Παπαδ.Χρ.Μηλ.165 **μεσονύκτιον ἦτον ἤδη, καὶ ἡ σελήνη εἶχεν ἀνατείλει πρὸ πολλοῦ**· **2)** ἐκκλ. ἡ κατὰ τὸ μέσον τῆς νυκτὸς λατρεία τοῦ Θεοῦ, τὸ μεσονυκτικόν : Εὐχολ.33 **ψάλλομεν πρῶτον τὸ μεσονύκτιον**· **3)** εἰδ. ἐν τῇ τεκτονικῇ ἀλληγορικῇ φρασιολογίᾳ, τὸ τέρμα τῆς ἀνθρωπίνης ἐπὶ τῆς γῆς ὑπάρξεως.

μεσονύκτιος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς νυκτὸς ἢ ὁ γινόμενος κατ' αὐτό : Ἀνακρεόντ.31 **μεσονυκτίοις ποθ' ὥραις**, Ἀριστλ.Μετ.367b,26 **μεσονύκτιος ἔκλειψις**, Διόδ.Σ 19,31 **ἡ μὲν ὥρα κατελάμβανε μεσονύκτιος**· ‖ ὁμ. κ. μτ. ρημ. : Πίνδ.Ι 7(6),5 **χρυσῷ μεσονύκτιον νίφοντα δεξαμένα τὸν φέρτατον θεῶν**, Εὐρ.Ἑκ.914 **μεσονύκτιος ὠλλύμαν**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Θεόκρ.13,69 **Ἰστία δ' ἡμίθεοι μεσονύκτιον ἐξεκάθαιρον Ἡρακλῆα μένοντες**· **2)** τὸ οὐδ. **μεσονύκτιον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

μεσόνυξ-υχος (ὁ,ἡ) εἷς τῶν ἑπτὰ πλανητῶν τῶν Πυθαγορείων : Στησίχ.87.

μεσονύχτι (τὸ) δημ. τὸ μεσονύκτιον, ἡ δωδεκάτη νυκτερινὴ ὥρα.

μεσονυχτίς ἐπίρρ. δημ. κ. μεσονυχτής κατὰ τὸ μεσονύκτιον, τὰ μεσάνυχτα : Γρυπ.Σκ.Τερρ.10,6 **μὴ δὲν πετοῦσε ἀληθινὰ μεσονυχτὶς σιμά του τὸ φτερωτό σου τ' ὄνειρο.**
μεσονωτιαῖος-α-ον νεώτ. ὁ **εὑρισκόμενος ἢ** γινόμενος εἰς τὸ μέσον τῶν νώτων.
μεσοούρανα (τά) δημ. κ. **μεσούρανα** βλ.λ.
μεσοπαγής-οῦς-ές (παγῆναι), ἐπ. **μεσσοπαγὴς** ὁ μέχρι τοῦ μέσου ἐμπεπηγμένος : 'Ιλ.Φ 172 μεσσοπαγὲς **δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος** (ἐνέπηξε, ἔχωσε τὸ δόρυ ἕως τὸ μέσον, 'Αρίσταρχ. μεσσαπαλές), Νόνν.Δ 1,233, Συνέσ.'Υμν 6,9.
μεσοπαλές 'Ησ. «κραδαινόμενον ἐκ μέσου».
μεσόπατον (τό) μσν. κ. ὁ μεσόπατος βλ.λ.
μεσόπατος (ὁ) μσν. μέρος οἰκίας **ἢ δωμάτιον** ἐν μέσῳ πατωμάτων : Θεοφάν.3,43.
μεσοπατριαρχεία (ἡ) νεώτ. ὁ χρόνος ὁ μεσολαβῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου, τῆς ἀποχωρήσεως ἢ τῆς ἐκπτώσεως πατριάρχου τινὸς μέχρι τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐγκαταστάσεως νέου.
μεσοπέλαγα ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κ. **μεσοπέλαα** κ. μισοπέλαγα εἰς τὸ μέσον τοῦ πελάγους : 'Ερωτόκρ.4,1673 **σὰν ὄντε μεσοπέλαγα δυὸ ἀνέμοι σηκωθοῦσι | ἀξάφνου, καὶ μὲ τὴ βροντὴ φυσῶντας πολεμοῦσι.**
μεσοπέλαγο (τό) δημ. **τὸ μέσον τοῦ πελάγους** : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.149.
μεσοπεντηκοστή (ἡ) μτγν. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἑορτὴ ἀγομένη κατὰ τὸ μέσον τοῦ ἀπὸ τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς χρόνου: Εὐσ.Βί.Κωνστ. 4,64,Συνξ ἐν Πεντηκοσταρίῳ **τῇ τετάρτῃ τοῦ Παραλύτου τὴν τῆς** μεσοπεντηκοστῆς **ἑορτάζομεν ἑορτήν,** ΚΠορφ.'Εκθ.53,12,13.
μεσοπέρδην ἐπίρρ. κωμ. κ. μεσοφέρδην ἐπὶ τῶν παλαιστῶν, ὅταν εἰς συλλαμβάνῃ τὸν ἄλλον **ἐκ τῆς μέσης** καὶ ῥίπτῃ κάτω : Κωμ.'Αδέσπ.1078.
μεσοπερσικός-ή-όν μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ περσικός· || 'Ησ. «μεσοπερσικά· ὑποδήματα γυναικεῖα»: Πολυδ.7,94.
μεσοπετής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς τὸ μέσον πετόμενος : Διον.'Αρεοπ.28D **τῶν θεαρχικῶν ἐλλάμψεων ὡς μεσοπετεῖς εὐλαβῶς ἐφίενται.**
μεσοπίθηκος (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος **ἐκλειφάντων** ζῴων ἐκ τῶν **κυνοπιθήκων.**
μεσόπλατος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ μέσον **πλατὺς** ἢ ἐπίπεδος : 'Αγαθήμ.1,2 **Ποσειδώνιος δὲ ὁ Στωϊκὸς σφενδονοειδῆ καὶ μεσόπλατον ἀπὸ νότου εἰς βορρᾶν** (γράφει τὴν γῆν).
μεσόπλευρα (τά) μτγν. τὰ μεταξὺ τῶν πλευρῶν· Πολυδ.2,167 «τὰ μὲν ὑπὸ μασχάλην, πλευρὰ ὀνομάζεται, τὰ δὲ ὀστᾶ, πλευραί· ὧν τὰ μέσα, μεσόπλευρα καὶ μεσοπλεύρια».
μεσοπλευριοβραχιόνιον νεῦρον (τό) νεώτ. ἀνατ. στέλεχος νευρικόν, προκύπτον ἐκ τῆς κατὰ τὴν μασχάλην συνενώσεως τοῦ ἔσω δερματικοῦ νεύρου τοῦ βραχίονος μετὰ τοῦ πλαγίου δερματικοῦ κλάδου.
μεσοπλεύριος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἀνατ. ὁ μεταξὺ τῶν πλευρῶν εὑρισκόμενος : Γαλ.2,498 τοὺς μεσοπλευρίους μῦς,- μεσοπλεύριαι **ἀρτηρίαι-νευραλγίαι,** - μεσοπλεύριοι σύνδεσμοι (σύνδεσμοι **ἐπικουρικοὶ** τῶν μεσοχονδρίων διαρθρώσεων τῶν πλευρῶν)· || τὸ **οὐδ.** μεσοπλεύριον ὡς οὐσ. : Ῥοῦφ.π.'Ορειβ 8,24,25· κ. κτ. πληθ. : **Ῥοῦφ.'Ονομ.93,** Πολυδ.2,167· πρβλ. μεσόπλευρα.
μεσόπλουτος-ον μτγν. κ. π. 'Ησ. **μεσσόπλουτος** ὁ μετρίως πλούσιος, μισόπλουτος : 'Αλκίφρ.3,34.
μεσοπνευμόνιον (τό) νεώτ. ἀνατ. ἡ μέση κοιλότης τοῦ θώρακος, ἡ μεταξὺ τῶν δύο πνευμόνων περιλαμβανομένη, τὸ μεσαύλιον.
μεσοπνευμόνιος-ον νεώτ. ὁ μεταξὺ **τῶν** πνευμόνων εὑρισκόμενος : **μεσοπνευμόνιον ἀπόστημα,** - μεσοπνευμόνιοι **ἀρτηρίαι·** || **τὸ οὐδ.** μεσοπνευμόνιον ὡς οὐσ. βλ.λ.
μεσοπνευμονῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. **ἰατρ.** ἡ πυώδης φλεγμονὴ τοῦ συνδετικοῦ **ἱστοῦ τοῦ** μεσοπνευμονίου, ἡ μεσαυλεῖτις.
μεσοπόλιος-ον κ. μεσαιπόλιος **ὁ ἔχων** κατὰ τὸ ἥμισυ λευκὰς τρίχας ἀναμίξ, μιξοπόλιος· Φώτ. «ὠμογέρων» : Αἰσώπ.Μῦθ.56 (διόρθ. μεσαιπόλιος).
μεσόπολις-εως (ἡ) μτγν. **κ. δ.γρ. ἀντὶ** μητρόπολις βλ λ. : Πλούτ.'Ηθ.301D.
μεσοπόνηρος-ον μσν. ὁ **μετρίως** πονηρός, μισοπόνηρος : Στουδ.Θεόδ.372C **ἡ αἵρεσις αὕτη, εἰ καὶ τοῖς προλαβοῦσιν ἐφάνη ἄλλως ἢ καί τισι φαίνοιτο νῦν** μεσοπόνηρος **καὶ οὐ . . χαλεπή.**
μεσοπόντιος (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πόντου, τῆς θαλάσσης : Καλλ.ἀπ. 16 μεσοπόντιος Ποσειδῶν ὁ 'Ερέσιος· **οὕτω γὰρ ἐν Ἐρέσῳ τιμᾶται, πόλει τῆς Λέσβου.**
μεσοπορεία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. **-ία ναυτ.** ἡ ἡμίσεια ὁδοιπορία, τὸ μέσον τῆς ὅλης πορείας : Ψ Καλλισθ.1,13· **2)** τὸ κέντρον ναυτικῆς παρατάξεως πλεούσης εἰς γραμμὴν παραγωγῆς, τὸ μεταξὺ τῆς πρωτοπορίας **καὶ τῆς** οὐραγίας.
μεσοπορικόν (τό) μτγν. **σταθμὸς ἐν τῷ** μέσῳ τῆς πορείας : 'Ισίδ.Χαρ.1.
μεσόπορος-ον κ. ἐπ. μεσσόπορος **ὁ μέσην** ὁδεύων, ὁ βαίνων ἢ ὀχούμενος ἐν τῷ μέσῳ : 'Οππ. 'Αλ.5,46 **κήτεα** μεσσοπόροις **μὲν ἐνιτρέφεται πελάγεσσι πλεῖστά τε καὶ περίμετρα· 2) ὁ** ἐν τῷ μέσῳ βαινόμενος : Εὐρ.'Ιων 1152 **Πλειὰς μὲν ᾔει μεσοπόρου δι'** αἰθέρος ὅ τε ξιφήρης **'Ωρίων.**
μεσοπόρφυρος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ μέσον, ὁ ἐν τῷ μεταξὺ πορφυροῦς, ὁ ἔχων πορφυρᾶς σειράς : Πλούτ.'Αρατ.53 **στρόφιον οὐχ ὅλον λευκόν, ἀλλὰ** μεσοπόρφυρον, Δίων Κ 78,3 **χλαμύδα τοτὲ μὲν ὁλοπόρφυρον, τοτὲ δὲ μεσόλευκον, ἔστι δ' ὅτε καὶ** μεσοπόρφυρον· || τὸ οὐδ. πληθ. μεσοπόρφυρα ὡς οὐσ. ἐνδύματα ἔχοντα πορφυρᾶς γραμμάς : ΠΔ'Ησ.3,21 **καὶ τὰ περιπόρφυρα** καὶ τὰ μεσοπόρφυρα.
μεσοπορῶ-έω κ.νεώτ. εἶμαι εἰς **τὸ μέσον τῆς** πορείας, **εὑρίσκομαι** μεσοστρατίς· 'Ησ. «μεσοπορῶν· μέσην ὁδεύων» : Μέν.1036, Θεόφρ.Χαρ.25,2 τοῦ **κυβερνήτου ἀνακόπτοντος αἰσθανόμενος πυνθάνεσθαι, εἰ μεσοπορεῖ,** Διόδ.Σ 18,34· || **κ. μτφ.** οἷον ἐπὶ ἐδεσμάτων κ. ἀ. : ΠΔ Σοφ.Σειρ.34(31),21 **εἰ ἐβιάσθης ἐν ἐδέσμασιν, ἀνάστα** μεσοπορῶν **καὶ ἀναπαύσῃ** (ἀ.γρ. μεσοπωρῶν), Διοσκ.1,109 **μεσοπορούσης τῆς κατὰ τὴν ὀπώραν ἀκμῆς.**
μεσοποτάμιος-α-ον κ. νεώτ. ὁ κείμενος **μεταξὺ** ποταμῶν : Στράβ.15,1,18 **αἰτὸς ἐστι μικρότερος τοῦ πυροῦ, γεννᾶται δ' ἐν ταῖς** μεσοποταμίαις (χώραις), αὐτ.15,1,30· || ὡς κύρ. ὄν. ἡ μεταξὺ Τίγρητος καὶ Εὐφράτου χώρα : Πολύβ.5,44,6 **τοῖς δὲ πρὸς μεσημβρίαν κλίμασι καθήκει πρός τε τὴν Μεσοποταμίαν** καὶ **'Απολλωνιᾶτιν χώραν,** Στράβ.11,12,2· **2)** ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ποταμοῦ κείμενος : Πλούτ.'Οθ.4 **ἐν** μεσοποταμίᾳ **νήσῳ.**
μεσοποταμίτης (ὁ) μτγν. **ὁ ἐκ τῆς** Μεσοποταμίας : Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.**24.**
μεσοπρίων-ωνος (ὁ) **νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων** ἀκανθοπτερυγίων τῆς οἰκογ. **τῶν περκιδῶν.**
μεσοπροσωπία (ἡ) νεώτ. ὁ μέσος **βαθμὸς τοῦ** σχηματισμοῦ τοῦ προσώπου τοῦ ἐκτιμωμένου **ἐκ** τῆς σχέσεως τοῦ ὕψους **πρὸς** τὸ πλάτος.
μεσοπτερύγια (τό) μτγν. τὰ μεσαῖα τῆς πτέρυγος πτερά : Αἰλ.ΖΙ 7,17 **γήρᾳ παρειμένους τοὺς κηρύλους ἐπιθέμεναι αἱ ἀλκυόνες περιάγουσιν ἐπ' αὐτῶν τῶν** μεσοπτερυγίων.
μεσόπτωτα ὀνόματα (τά) μτγν. γραμμ. **τὰ ἐν** τῷ μέσῳ, οὐκ ἐν τέλει κλινόμενα, οἷα **ἐν τῇ 'Ελληνικῇ τὰ τίςποτε, τοιόσδε** : Δοσίθ.405Κ.

μεσοπύγιον (τὸ) μτγν. τὸ μεταξὺ τῶν πυγῶν, γλουτῶν μέρος : Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.122 «μεσοπύγιον περιστερᾶς' ὄρρος» : Σωρ.1,102.

μεσόπυκνος-ον μτγν. μουσ. μία τῶν τριῶν διαιρέσεων τῶν κινουμένων φθόγγων τῆς ἀρχαίας ἑλλην. μουσικῆς' πρβλ. βαρύπυκνος.

μεσοπύλη (ἡ) μτγν., ποι. μεσσοπύλη ἡ μέση, μεσαία πύλη : 'Ασκληπιάδ.ΑΠ 5,202,6 **οὕνεκεν ὅπλον σοὶ κατὰ** μεσσοπύλης **χρύσεον ἐκρέμασε.**

μεσόπυλον (τὸ) μτγν. ἡ μεσοπύλη βλ.λ. : Αἰν. Τακτ.39,3.

μεσοπύργιον (τὸ) μτγν. τὸ μεταξὺ δύο πύργων τεῖχος : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.83,12,Πολύβ.9,41,1 **ἐν μεσοπυργίῳ τεταγμένος ὑπνομαχῶ,** Διόδ.Σ 17,24.

μεσοπωρῶ-έω δ.γρ. τοῦ μεσοπορῶ βλ.λ.

μεσορί (τὸ) μτγν. κ. μεσωρί ὁ τελευταῖος μὴν τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἔτους ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν μῆνα Αὔγουστον : Λουκ.Φιλόπ.22 **ἐκβήσονται δὲ εἰς μῆνα Μεσορί.**

μεσόριον (τὸ) μτγν., ἰων. μεσούριον τὸ μεταξὺ δύο τόπων ὅριον : Διον.'Αλ.'Αρχ.Ρητ.3,55.

μέσορος (ὁ), δωρ. μέσσορος βλ.λ.

μεσόροφος (ὁ) νεώτ. κ. δ.γρ. **μεσώροφος** ὁ μέσος ὄροφος οἰκοδομῆς.

μεσορραγής-οῦς-ές (ῥήγνυμι) μτγν. κ. μσν. ὁ διαρραγείς, σχισθεὶς ἐν τῷ μέσῳ, εἰς δύο : 'Οππ. 'Αλ.2,31,Εὐστ.Πον.327,20 **μεσορραγῆ .. χάσματα.**

μεσόρριν-ινος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μετρίαν ῥῖνα : 'Αν. Βοασσ.3,39.

μεσορρινία (ἡ) νεώτ. ὁ ἐκ τῆς σχέσεως ὕψους καὶ πλάτους τῆς ῥινὸς λαμβανόμενος μέσος σχηματισμὸς αὐτῆς.

μεσορρινικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ἐπὶ μικρῶν ἐμβολίμων ὀσταρίων, ὁ εὑρισκόμενος ἐνίοτε μεταξὺ τῶν κυρίως ῥινικῶν ὀστῶν καὶ τοῦ καθέτου πετάλου τοῦ ἠθμοειδοῦς.

μεσορρίνιον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. διάφραγμα ὀβελιαῖον, διαιροῦν τὸ ὀστεῖνον κύτος τῆς ῥινὸς εἰς δύο κοιλότητας.

μεσόρ(ρ)ομβος (ὁ) 'Ησ. «δεσμός, παρὰ τοῖς ἰατροῖς».

μεσόρχιον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. μία τῶν περιτοναϊκῶν πτυχῶν, τῶν σχηματιζομένων κατὰ τὴν διάπλασιν τοῦ μεσονέφρου καὶ τοῦ γεννητικοῦ ἀδένος, τὸ μεσῳοθήκιον.

μέσος-η-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. **μέσσος,** βοιωτ. κ. κρητ. **μέττος,** ἀνώμ. συγκρ. **μεσαίτερος** (Πλάτ.Παρμ.165Β) κ. ὑπερθ. **μεσαίτατος** ('Ηρ.4,17, 'Αριστλ.Κοσμ.392b,31, μτγν. **μεσσότατος** ('Απολλ.Ρ 4,649)' ἐπὶ διαστήματος μτ. οὐσ. τὸ κεντρικὸν μέρος πράγματός τινος, τὸ μεσαῖον σημεῖον, τὸ μεσιανό : 'Ιλ.Α 481 **ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστόν,** αὐτ.Η 258 **Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί,** Σοφ.ΟΤ 812 **μέσης ἀπήνης εὐθὺς ἐκκυλίνδεται,** αὐτ.'Αντ.416 **ἐν αἰθέρι μέσῳ,** Πάπ. **οὐλὴ μετώπῳ μέσῳ'** || συνήθ. π. 'Αττ. προηγουμένου τοῦ ἄρθρου : Ξεν.'Αν 1,7,14 **κατὰ γὰρ μέσον τὸν σταθμὸν τοῦτον τάφρος ἦν ὀρυκτὴ βαθεῖα,** αὐτ.2,1,11 ἐν μέσῃ τῇ χώρᾳ, Πλάτ.Κριτί.113D **τορνεύων ἐκ μέσης τῆς νήσου,**'Αρχιμ.'Ισορρ.1,6 **ἐπὶ μέσου τοῦ τμάματος'** || σπαν. ἕπεται μτ. τὸ οὐσ. : Δημ.848 **οὐδ' ὑπὸ μάλης ἡ πρόσκλησις γέγονεν, ἀλλ' ἐν τῇ ἀγορᾷ μέσῃ πολλῶν παρόντων'** || κ. μτ. γενικ. : Πλάτ.Πολ.303Α **ὥσπερ ἑνὸς καὶ πλήθους τὸ ὀλίγον μέσον** (τὸ ὀλίγον ἵσταται μεταξὺ ἑνὸς καὶ τοῦ πλήθους)' || κ. μτ. τῶν ρ. **ἔχω,** ἁρπάζω κ. ἄ. εἰς φρς. ἐπὶ παλαιστῶν : 'Ηρ.9,107 **ἁρπάζει μέσον καὶ ἐξαείρας παίει εἰς τὴν γῆν»,** 'Αριστφ.Νεφ.1047 **εὐθὺς γὰρ σ' ἔχω μέσον λαβὼν ἄφυκτον,** Δημ.1252 **παίει τε πὺξ καὶ ἁρπάζει μέσον,** Φιλιππδ.25,5 **ὁ πέπλος ἐρράγη μέσος'** **2)** ἐπὶ τριῶν ἢ περισσοτέρων ἀντικειμένων, ὁ ἐν τῷ κέντρῳ εὑρισκόμενος, ὁ κεντρικός, ὁ μεσιανός' Θέογν.220 **μέσην δ' ἔρχευ τὴν ὁδόν,** Πλάτ.Πολ. 523C **τρεῖς ἂν εἶεν δάκτυλοι, ὅ τε σμικρότατος καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ μέσος,** - μέσος ὄροφος' πρβλ.Ξεν.'Αν.1,8,13 ὁρῶν **δὲ Κλέαρχος τὸ μέσον στῖφος** (τὸ ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ στρατεύματος πλῆθος)' **3)** ἐπὶ χρόνου συνήθ. ἐν φρ., π. 'Ομ. μ. ἐν τῇ φρ. **μέσον ἦμαρ,** ἡ μεσημβρία, τὸ μεσημέρι : 'Ιλ.Φ 111 **ἔσσεται ἢ ἠὼς ἢ δείλη ἢ μέσον ἦμαρ,** 'Οδ.Η 288,Πίνδ.Π 9,113 **πρὶν μέσον ἆμαρ ἑλεῖν,** 'Ηρωδιαν.'Ιστ.8,5,9 **τολμήσαντες οὖν ἐπίασι τῇ σκηνῇ αὐτοῦ περὶ μέσην ἡμέραν,** φρ. κ. νεώτ. ἐν **μέσῃ ἡμέρᾳ** (τὴν μεσημβρίαν ἢ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας)' || π. πεζ. **μέσαι νύκτες** τὸ μεσονύκτιον, ἡ δωδεκάτη νυκτερινὴ ὥρα, τὰ μεσάνυχτα : 'Ηρ.4,181 **ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν ἐς τὸ θερμὸν ἐς μέσας νύκτας πελάζει,** Ξεν.'Αν.7,8,12 **ἀφίκοντο περὶ μέσας νύκτας'** || ὁμ. ἐπὶ τῶν ἐποχῶν, ὁ ἀπέχων ἰσάκις ἀπὸ τὴν ἀρχὴν μέχρι τοῦ τέλους : 'Ησιοδ.'Εργ.501 **θέρους ἔτι μέσσου ἐόντος,** 'Αριστφ.ἀπ.569,1 **χειμῶνος μέσου** (εἰς τὴν καρδίαν τοῦ χειμῶνος)' || κ. ἐπὶ ἡλικίας : Εὐρ.'Επιστ.5 **μέσοι τὴν ἡλικίαν,** Πλάτ.'Επιστ.316C **ἐν ἡλικίᾳ δὲ ὄντος μέσῃ τε καὶ καθεστηκυίᾳ,** Θεόκρ. 25,164 (δ.γρ.)' || νεώτ. **μέσοι χρόνοι** τὸ μεσαῖον ἐκ τῶν τριῶν τμημάτων τῆς γενικῆς ἱστορίας, τὸ μεταξὺ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων, ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν βαρβάρων ἢ τῆς καταλύσεως τοῦ Δ.Ρωμ.κράτους μέχρι τοῦ 14ου αἰῶνος ἢ κτ.ἄ. μέχρι τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὁ μεσαίων' **4)** μτ. γενικ. ὁ μεταξὺ ἱστάμενος, ὁ ἐνδιάμεσος, ὁ ἐν τῷ μέσῳ ὤν : Σοφ ΟΚ 1595 **μέσος στὰς τοῦ τε Θορικίου πέτρου κοίλης τ' ἀχέρδου κἀπὸ λαΐνου τάφου,** Πλάτ. Πολ.330Β **μέσος τις γέγονα χρηματιστὴς τοῦ τε πάππου καὶ τοῦ πατρός'** **5)** ὁ μὴ ὑπερβάλλων πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω, ὁ μήτε περισσότερος μήτε ὀλιγώτερος τοῦ δέοντος, ὁ μέτριος, ὁ συνήθης: 'Αριστλ.ΖΙ 492a,8 **τῶν δ' ὀφθαλμῶν οἱ μὲν μεγάλοι, οἱ δὲ μικροί, οἱ δὲ μέσοι βέλτιστοι,** αὐτ.496a, 21 **μέσην δὲ μεγέθει τὴν ἐν τοῖς ἀνὰ μέσον,** Πάπ. **ὁ δεῖνα μέσος μεγέθει,** - εἶναι μέσου ἀναστήματος' **6)** ὁ μεσαίας τάξεως ἢ καταστάσεως, ὁ μέτριος : 'Ηρ.1,107 **πολλῷ ἔνερθε ἄγων αὐτὸν μέσου ἀνδρὸς Μήδου,** Θουκ.6,54 **ἀνὴρ τῶν ἀστῶν, μέσος πολίτης,** 'Αριστλ.Πολιτ.1296a,19 **τὸ τοὺς βελτίστους νομοθέτας εἶναι τῶν μέσων πολιτῶν'** **7)** ὁ μὴ κλίνων πρὸς οὐδεμίαν μερίδα, ἀδιάφορος, οὐδέτερος : Πλάτ.Νόμ.929Ε **δέκα μὲν ἄνδρας τῶν νομοφυλάκων ἐπιμελεῖσθαι τῶν τοιούτων ἀεὶ χρεῶν τοὺς μέσους'** πρβλ. Θουκ.8,75 **ὑπὸ τῶν διὰ μέσου κωληθέντες,** Ξεν.'Ελλ.5,4,25 **τὸν δέ γε 'Αγησίλαον καὶ τοὺς ἐκείνου φίλους ἐφοβοῦντο, καὶ τοὺς διὰ μέσου** (τοὺς μήτε εἰς τὴν μίαν, μήτε εἰς τὴν ἄλλην μερίδα ἀνήκοντας)' || ἐπὶ προσ. ὡς προσδ. ἐπιθετ οὐσ. ἢ ἐπιθ. ἐν φρ., ὁ ἀμερόληπτος : Θουκ.4,83 **ἑτοῖμος ὢν Βρασίδᾳ μέσῳ δικαστῇ ἐπιτρέπειν,** Πάπ. **μέσοι εἰρηνικοὶ ἄνδρες ἀγαθοί'** **8)** ὁ μήτε ἀγαθὸς μήτε κακός, ὁ μετρίως καλός : Πλάτ.Πρωτ.346D **ἀλλά μοι ἐξαρκεῖ, ἂν ᾖ μέσος καὶ μηδὲν κακὸν ποιῇ,** Λουκ.Πενθ.9 **οἱ δὲ τοῦ μέσου βίου, πολλοὶ ὄντες οὗτοι'** **9)** ἀόριστος, ἀβέβαιος : Λουκ. Παράσ.28 **ἐπεὶ μέσαι τε δοκοῦσι καὶ αἱ καταλήψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμετάπτωτοι'** **10)** μσν. κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ λέξεων, ὁ λαμβανόμενος καὶ ἐπὶ καλῆς καὶ ἐπὶ κακῆς σημασίας, οἷον ἡ τύχη, ἡ δίαιτα : ΕΜ 626,39 **ἔστι δὲ τῶν μέσων λέξεων** (ὄνειδος), **ὡς τύχη καὶ ζῆλος καὶ δόλος'** **11)** κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ συλλαβῆς, ἡ δίχρονος, ἡ ἀμφίδοξος' **12)** κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ ῥήματος, τὸ δηλοῦν ἐνέργειαν τοῦ ὑποκειμένου ἐπιστρέφουσαν

εἰς ἑαυτό : Εὐστ.1846,30· ‖ ἐπὶ διαθέσεως, ἡ μεταξὺ ἐνεργείας καὶ πάθους, ὅτε δηλαδὴ τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ καὶ συνάμα δέχεται αὐτὸ ταύτην τὴν ἐνέργειαν· πρβλ. διάθεσις (4) : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.226,10 **μέση διάθεσις**· νεώτ. ἐπὶ φωνῆς, ἡ τάξις τῶν ρημάτων τῶν ληγόντων εἰς -(ο)μαι· ‖ μτγν. κ. νεώτ. **μέσοι χρόνοι** οἱ χρόνοι τοῦ μέσου ρήματος βλ.λ. ἀνωτ., ἰδίως ὁ μέλλ. εἰς -σομαι, ὁ ἀόρ. α' εἰς -σάμην κ. ὁ β' εἰς -όμην : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.278,25 **μέσος ἐνεστώς**· **13**) κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ συμφώνων, τὰ μεταξὺ δασέων καὶ ψιλῶν, οἷον β, γ, δ : Διον.Θρ.631,23, Διον.Ἀλ.Συνθ.14 **φιλὸν μὲν τὸ π, δασὺ δὲ τὸ φ, μέσον δὲ ἀμφοῖν τὸ β**· ‖ π. Πλάτ. ἐπὶ τῶν πάλαι ἡμιφώνων : Πλάτ.Φιλ.18C **καὶ τὰ φωνήεντα καὶ τὰ μέσα κατὰ τὸν αὐτόν τρόπον**· **14**) ἐπὶ τόνου, ἡ περισπωμένη : Ἀριστλ.Ποιητ.1456b,33 **διαφέρει σχήμασίν τε τοῦ στόματος . . ἔτι δὲ ὀξύτητι καὶ βαρύτητι καὶ τῷ μέσῳ**· **15**) μτγν. κ. ἐπὶ ὕφους **μέσος χαρακτήρ** εἷς τῶν τριῶν χαρακτήρων, ἁπλοῦς, σεμνός, μέσος, εἰς οὓς διαιροῦσι τὸ ὕφος ὁ Κικέρων καὶ ὁ Κοϊντιλιανός : Διον.Ἀλ.Συνθ.21· **16**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ μέση ὡς οὐσ. βλ.λ.· **17**) κ. νεώτ. κ. δημ. **τὸ μέσο(ν)** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **18**) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, **μέσος ὅρος συλλογισμοῦ** ἔννοια κοινὴ εἰς ἀμφοτέρας τὰς προκειμένας προτάσεις τοῦ συλλογισμοῦ· **19**) νεώτ.μαθ. **μέσος ὅρος ἀριθμῶν** τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ παριστῶντος τὸ πλῆθος αὐτῶν· κ. ἐν φρ. **δαπανῶ κατὰ μέσον ὅρον χιλίας δρ. τὸν μῆνα**· **20**) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ **μέση θερμοκρασία** ὁ μέσος βλ.18) ὅρος τῶν παρατηρηθεισῶν θερμοκρασιῶν κατὰ τὴν διάρκειαν χρονικοῦ τινος διαστήματος : **μέση θερμοκρασία τοῦ μηνός**· **21**) **νεώτ. ἄστρον. μέση ἀστρονομικὴ διάθλασις** ἡ τιμὴ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς διαθλάσεως ὑπολογιζομένη καὶ **παρεχομένη** εἰς τοὺς ναυτικοὺς καὶ τοὺς ἀστρονομικοὺς πίνακας· **22**) νεώτ.ἀστρον. **μέσος ἥλιος** ὑποθετικὸν σημεῖον κινούμενον κατὰ τὸ φαινόμενον ὁμαλῶς ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ διερχόμενον διὰ τοῦ ἐαρινοῦ ἰσημερινοῦ σημείου ταυτοχρόνως μετὰ δευτέρου τινὸς ὑποθετικοῦ σημείου· **23**) νεώτ. ἀστρον. **μέσος χρόνος** ἡ ὡριαία γωνία τοῦ μέσου ἡλίου βλ. ἀνωτ. 22) **ἐν ἑκάστῳ τόπῳ**· **24**) νεώτ. ἀνατ. **μέση φλέψ** ὑποδόριος **φλέψ** ἀρχομένη ἐκ τοῦ ραχιαίου φλεβικοῦ δικτύου τῆς χειρός· ‖ νεώτ. ἀνατ. **μέσον νεῦρον** νευρικὸν στέλεχος ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ βραχιονίου πλέγματος μέχρι τῆς παλάμης· ‖ **μέσον καρδιακὸν νεῦρον** τὸ παχύτερον ἐκ τῶν τριῶν καρδιακῶν νεύρων· **25**) νεώτ. κ. δημ. **μέση ἐκπαίδευσις** ἡ μεταξὺ τῆς ἀνωτάτης καὶ τῆς κατωτάτης ἢ στοιχειώδους, οἷον τὰ γυμνάσια, λύκεια κτλ.

μεσοσαλπίγγιον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ἡ μοῖρα τῶν πλατέων συνδέσμων τῆς μήτρας, ἡ μεταξὺ τοῦ μεσωοθηκίου καὶ τῆς σάλπιγγος ἐκτεινομένη.

μεσοσαράκοστο (τὸ) δημ. τὸ μέσον τῆς σαρακοστῆς· ‖ κτ. πληθ. ἀνάρθρως **μεσοσαράκοστα** ὡς ἐπίρρ. κατὰ τὸ μέσον τῆς σαρακοστῆς: **θὰ παντρευτοῦμε μεσοσαράκοστα.**

μεσοσέληνον (τὸ) γλωσσ. ἡ νέα σελήνη.

μεσοσιγμοειδές-οῦς (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ἡ μοῖρα τοῦ μεσεντερίου ἡ ἐγκλείουσα τὰ σιγμοειδὲς κόλον καὶ ἀποτελοῦσα συνέχειαν τοῦ μεσοκόλου.

μεσόσκαλο (τὸ) δημ. τὸ μέσον τῆς κλίμακος,τῆς σκάλας : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 62,8 **τρέχει ὡς τὸ μεσόσκαλο) γιὰ τὸ συναπάντημα**· **2**) ἡ ἔνδον βαθμίς.

μεσοσκέλιον (τὸ) **λεξ.**, νεώτ. ἀνατ. κ. **μεσόσκελον τὸ μεταξὺ** τῶν σκελῶν διάστημα, μεσομήριον.

μεσοσπονδύλιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ μεταξὺ τῶν σπονδύλων κείμενος ἢ γινόμενος : **μεσοσπονδύλια τρήματα** (ὀπαὶ ἑκατέρωθεν τῆς σπονδυλικῆς στήλης, δι' ὧν ἐξέρχονται τὰ νωτιαῖα νεῦρα), -**μεσοσπονδύλιοι σύνδεσμοι** (ἰνοχόνδρινοι δίσκοι ἔχοντες σχῆμα ἀμφικύρτου φακοῦ καὶ συνδέοντες τὰς πρὸς ἀλλήλας ἐστραμμένας ἐπιφανείας τῶν σωμάτων τῶν σπονδύλων), - **μεσοσπονδύλιοι φλέβες** (φλέβες ἀποτελοῦσαι συνέχειαν τῶν προσθίων ἔσω σπονδυλικῶν πλεγμάτων).

μεσοστάτης (ὁ) (ἵστημι) μσν. ὁ **ἐν τῷ** μέσῳ ἱστάμενος, ὁ μεσαῖος παραστάτης, στῦλος : Ἥρων Βελοπ.137 **τὰ πάχη τῶν παραστατῶν καὶ τῶν μεσοστατῶν**, Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.165,10.

μεσοσταφυλία (ἡ) **νεώτ. ἰατρ.** ἡ μέση μορφὴ τῆς ὑπερῴας.

μεσόστεγον (τὸ) νεώτ. ναυτ. ὑπόστεγον **περίκλειστον** εἰς τὸ μέσον **περίπου τοῦ καταστρώματος** τῶν πλοίων, ταμπούκι.

μεσόστενος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ **ἐν τῷ** μέσῳ στενός : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.148,6 **κύλινδρος ξύλινος μεσόστενος**· **2**) νεώτ. ζωολ. ὁ μεσόστενος γένος ἐντόμων ὑμενοπτέρων **ἰχνευμονιδῶν.**

μεσόστεος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ μεταξὺ τῶν ὀστῶν κείμενος : **μεσόστεοι μύες** (μύες τῆς ἄκρας χειρὸς καὶ τῶν δακτύλων), -**μεσόστεοι σύνδεσμοι** (οἱ καταλαμβάνοντες τὰ μεταξὺ δύο ἀντικειμένων ὀστῶν διαστήματα).

μεσοστερνικόν (τὸ) **νεώτ.** ἀνθρωπομετρικὸν συμβατικὸν σημεῖον ἐπὶ τοῦ σώματος, λαμβανόμενον κατὰ τὸ μέσον περίπου τοῦ στέρνου.

μεσόστερνον (τὸ) νεώτ. τὸ μεσαῖον τμῆμα **τοῦ** στέρνου· **2**) ἡ ἐλάσσων ὄψις τοῦ μεσοθώρακος τῶν ἐντόμων, **ἡ φέρουσα τὸ δεύτερον ζεῦγος** τῶν ποδῶν.

μεσόστηλον (τὸ) γλωσσ. ὃ. μεσόστυλον βλ.λ.

μεσόστιχον (τὸ) μσν. ὁ μέσος στίχος βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ. : Στουδ.Θεόδ.1759Α **καὶ τὰ τροπάρια δὲ τῶν καθισμάτων διπλοῦνται λεγομένου μεσοστίχου.**

μεσοστοίχιον (τὸ) νεώτ. **βοταν.** τὸ στρῶμα τοῦ φυτικοῦ μορίου, τὸ **διοχωρίζον τὰς μεμβράνας** τῶν κυττάρων.

μεσοστομίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια **σκωλήκων πλατελμίνθων** περιλαμβάνουσα **μικροτάτους** σκώληκας μὲ σῶμα διαφανές.

μεσόστομον (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος τι σκωλήκων.

μεσόστρατα ἐπίρρ. δημ. ὃ. μεσοστρατῆς βλ.λ.

μεσοστρατῆς ἐπίρρ. δημ. κ. δ.γρ. **μεσοστρατίς** εἰς τὸ μέσον τῆς στράτας, τοῦ δρόμου, τῆς πορείας : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 10,4 **γυρεύοντας μυστήρια μεσοστρατὶς ἀπόστασα, κι ἔχει νυχτώσει**, Γρυπ. Σκ.Τερρ.57,5 **ἀπόστασες μεσοστρατῆς.**

μεσοστράτι (τὸ) δημ. κ. **μεσόστρατο** τὸ μέσον τῆς **στράτας**, τοῦ δρόμου, τῆς πορείας· κ. **μτφ.** : Καζ.Ν ΘΚωμ.1,1,1 **στὸ μεσοστράτι ἀπάνω τῆς ζωῆς μας σὲ σκοτεινὸ πλανέθηκα ρουμάνι.**

μεσόστρατο (τὸ) δημ. κ. **μεσοστράτι** βλ.λ.:Ζερβ. Λυρ.Σάτ.Πρόλ.21 **στοῦ κόσμου τὸ μεσόστρατο τώρα νὰ τοὺς πετάξω.**

μεσοστροφωνίαι (αἱ) Ἡσ. «ἡμέραι, **ἐν** αἷς Λέσβιοι κοινὴν θυσίαν ἐπιτελοῦσιν».

μεσοστύλιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **μεσόστυλον** τὸ μεταξὺ δύο στύλων διάστημα : Ἀγαθρχ.102 **ὡσαύτως καὶ τὰ μεσοστύλια θέαν ἔχειν εὐπρεπῆ.**

μεσόστυλον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ **μεσόστηλον κ. μεσοστύλιον** τὸ μεταξὺ δύο στύλων διάστημα· Ἡσ. «μεσόδμαι, μεσόστυλα» : Σχόλ.Ὀδ. Τ 37· **2**) μσν. κτ. πληθ. τὰ μεταξὺ τῶν στύλων παραπήγματα ἢ κινητοὶ οἰκίσκοι : Βασιλικὰ 56,10,4.

μεσοσυλλαβία (ἡ) **σχόλ.** ἡ **παρένθεσις : Σχόλ.** Εὐρ.Μήδ.1085.

μεσοσυλλαβῶ-έω μτγν. μεταχειρίζομαι φάρμακόν τι ἐκ περιτροπῆς πρός ἄλλο : Σευῆρ.'Ιατρ. π.'Αέτ.7,45· **2)** παρεμβάλλομαι : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ. 2,14 **ὑπό τῆς παρατρίψεως τῶν λίθων μεσοσυλλαβουμένου ἀέρος** (κῶδ. μεσολαβουμένου).

μεσοσφαγιτιδικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ διαχωρίζων τήν σφαγιτιδικήν ἐντομήν τοῦ κρανίου ἀπό τῆς παρ' αὐτήν ἑτέρας ἐντομῆς.

μεσοσφαίρι (τό) δημ. τό μεσονύκτιον : Καζ.ΝΘ Κωμ.Ι,4,69 **ὄντας φλόγες εἶδα πού τῆς νυχτός τό** μεσοσφαίρι **ἐνίκουν.**

μεσόσφαιρος-ον μτγν. ὁ μεσαίας σφαίρας σχῆμα ἔχων· ‖ **τό μεσόσφαιρον** τό μεσαῖον εἶδος τοῦ Ἰνδικοῦ μαλοβάθρου πρός διάκρισιν τοῦ μικροσφαίρου καί ἁδροσφαίρου : Περίπλ.'Ερ. Θαλ.38 **γίνεται δέ γένη τρία τό ἁδρόσφαιρον, μαλάβαθρον λεγόμενον, ἐκ δέ τοῦ ὑποδεεστέρου τό μεσόσφαιρον, ἐκ δέ τοῦ μικροτέρου τό** μικρόσφαιρον.

μεσοσφηνοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μεταξύ τῶν σφηνοειδῶν ὀστῶν κείμενος.

μεσοσχιδής-οῦς-ές ὁ ἐσχισμένος **εἰς δύο, ὁ** μισοσχισμένος : Θεόφρ.Φ 3,11,1,Παῦλ.Σιλ.ΑΠ **6,64 ὀξυντῆρα μεσοσχιδέων δονακήων.**

μεσοταγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν τῷ μέσῳ τεταγμένος, τοποθετημένος : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.119Α **εἰ μή τούς μεσοταγεῖς μεσεμβολοίημεν.**

μεσότακτος (ὁ) πάπ. ἀμφ. σημ. : **ἡ δεῖνα Λογγίνου μεσότακτος ἀπό τῆς αὐτῆς πόλεως ἐτῶν κθ** μελίχρως, **μετά κυρίου τοῦ ἐμαυτῆς.**

μεσοτάνη (ἡ) νεώτ. χημ. μεθυλικός **ἐστήρ τοῦ** μεθοξυϊτεϋλικοῦ ὀξέος, διαυγές ὑποκίτρινον ὑγρόν.

μεσοτάρσιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ μεταξύ τῶν ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ κείμενος : **μεσοτάρσιοι διαρθρώσεις** (ἀρθρώσεις τῶν ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ).

μεσοτείχιος-ον μτγν. ὁ μεταξύ τῶν τειχῶν **τῆς** πόλεως καί τοῦ στρατοπέδου τῶν ἐχθρῶν : 'Αππ. 'Αννιβ.37 **ἐν ᾧ πολλαί ἐγίγνοντο πεῖραι καί συμβολαί καθ' ἑκάστην ἡμέραν, πολλά δ' ὡς ἐν θεάτρῳ μεσοτειχίῳ μονομάχια·** ‖ **τό μεσοτείχιον** τό μεταξύ τῶν τειχῶν πόλεως καί τοῦ στρατοπέδου διάστημα : 'Αππ.'Αννιβ.29 **τούς ἀχρείους σφῶν,. ἐς μάχας ἐξέβαλον ἐς τό μεσοτείχιον.**

μεσοτείχισμα-ατος (τό) νεώτ. στρατ. ἔργον τῆς παλαιᾶς ὀχυρωτικῆς, χρησιμεῦον πρός σύνδεσιν δύο μεγαλυτέρων **ἔργων καί ἀνταποκρινόμενον πρός τό μεταπύργιον τό συνδέον δύο παρακειμένους προμαχῶνας.**

μεσότης-ητος (ἡ) (μέσος) **κ. νεώτ.,** δωρ. μεσότας ἡ μεσαία, ἡ κεντρική θέσις, τό μέσον : Πλάτ.Νόμ. 746Α **χώρας τε καί ἄστεος μεσότητας,** 'Αριστλ. Θαυμ.846a,18 (δ.γρ.)· ‖ κ. ἐπί χρόνου : 'Αριστλ. Φυσ.251b,20 **εἰ οὖν ἀδύνατόν ἐστι καί εἶναι καί νοῆσαι χρόνον ἄνευ τοῦ νῦν, τό δέ νῦν ἐστί μεσότης τις,** 'Επιγρ. **Αἰών**, . ἀρχήν μ- τέλος **οὐκ ἔχων·** **2)** κ. νεώτ. μαθ. ὁ μέσος ὅρος ἀναλογίας τινός : Πλάτ.Τίμ.32Β **τά δέ στερεά μία μέν οὐδέποτε, δύο δέ ἀεί μεσότητες ξυναρμόττουσιν,** 'Αριστλ.ἀπ.47 **μεσότης ἀριθμητική, ἁρμονική,** Πλούτ.'Ηθ.1138D **μεσότης γεωμετρουμένη·** **3)** ἡ μετριότης, τό μέσον μεταξύ δύο ἄκρων : 'Αριστλ.ΗΝικ.1106b,27 **μεσότης ἐστίν ἡ ἀρετή,** Διον. 'Αλ.Συνθ.24 μεσότης ἡ ἀρετή **καί βίων καί ἔργων καί τεχνῶν,** Πλούτ.'Ηθ.445Α **αὐτίκα τήν μέν ἀνδρείαν μεσότητά φασιν εἶναι δειλίας καί θρασύτητος·** **4)** μέσον τι ἤ μεσάζον, τό τιθέν εἰς ἐπικοινωνίαν δύο ἀντίθετα πράγματα : 'Αριστλ. Ψυχ.424a,4 **ἡ αἴσθησις οἷον μεσότης τις ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἐναντιώσεως·** πρβλ. αὐτ.Μετ.382a,19 **ὡς μ- χρώμενοι τῇ ἁφῇ·** **5)** ἐπί συνθέσεως λόγου, ἐπί ὕφους, τό μεταξύ ποιήσεως καί πεζοῦ λόγου: Διον.'Αλ.Κρίσ.2,10 **ὁ Εὐριπίδης οὔτε ὑψηλός ἐστιν οὔτε** μήν λιτός, **ἀλλά κεκραμένῃ τῆς λέξεως μεσότητι κέχρηται·** **6)** γραμμ. ἡ μέση φωνή : Διον.Θρ.638,9,'Απολλ.Δυσκ.Συν.211,19.

μεσοτοιχία (ἡ) νεώτ. τοῖχος κοινός χωρίζων δύο οἰκοδομήματα ἤ δύο οἰκόπεδα : **ἠγόρασα τήν οἰκίαν μέ τό δικαίωμα τῆς μεσοτοιχίας.**

μεσότοιχον (τό) μτγν. κ.νεώτ. ὁ μεσότοιχος βλ.λ. : ΚΔ 'Εφεσ.2,14 **αὐτός γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη** ἡμῶν ὁ **ποιήσας τά ἀμφότερα ἕν, καί μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας.**

μεσότοιχος (ὁ) μτγν. **κ. νεώτ. κ. μεσότοιχον** ὁ μεταξύ δύο οἰκημάτων ἤ **περιβόλων** τοῖχος, ἡ μεσοτοιχία· ‖ ὁ ἐσωτερικός τοῖχος ὁ χωρίζων δύο διαμερίσματα· ‖ κ. μτφ. : 'Ερατοσθ π.'Αθήν. 7,281D **ἤδη δέ ποτε καί τοῦτον πεφώρακα τόν τῆς ἡδονῆς καί ἀρετῆς** μεσότοιχον **διορύττοντα·** **2)** πάπ. ὡς ἐπίθ. ὁ ἔχων τοιοῦτον τοῖχον : **ὁμολογῶ πεπρακέναι σοι οἰκίαν καί τήν ἐνοῦσαν αὐλήν καί ἥμισυ μέρος μεσοτοίχων οἰκιῶν β.**

μεσότομος-ον (τέμνω) μτγν. ποι. κ. μεσσότομος ὁ τετμημένος ἐν τῷ μέσῳ : Δαμόχ.ΑΠ 6,63,4 **μεσσοτόμους εὐγλυφέας καλάμους.**

μεσοτομῶ-έω τέμνω, κόπτω εἰς δύο ἴσα **μέρη** : Ξεν.Οἰκ.18,2 **ἐάν δέ ὑψηλός ᾖ, νομίζω ὀρθῶς ἄν** ποιεῖν **μεσοτομῶν·** ‖ **διχάζω,** διχοτομῶ : Πλάτ. Πολιτ.265Α **δεῖ μεσοτομεῖν ὡς μάλιστα.**

μεσοτριβάκόν (τό) πάπ. πιθ. ἔνδυμασία κατά τό ἥμισυ τετριμμένη, μισοτριμμένη.

μεσοτρίβας (ὁ) μεσοτριβής βλ.λ., ἀπαντᾷ ὡς τίτλος ἔργου τοῦ Βλαίσου : 'Αθήν.3,111C **Βλαῖσος ἐν Μεσοτρίβᾳ.**

μεσοτριβής-οῦς-ές ἐπί χιτῶνος, ὁ κατά τό ἥμισι τετριμμένος, μισοτριμμένος· 'Ησ. ἐν λ. θύστινον.

μεσοτρυγικόν ὀξύ (τό) νεώτ. χημ. **ἕν τῶν** στερεοϊσομερῶν τρυγικῶν ὀξέων.

μεσότυφλον (τό) νεώτ. ἀνατ. μέρος **τοῦ** μεσεντερίου, περιβάλλον ὄπισθεν τό τυφλόν ἔντερον καί γύρωθεν τήν εἰλεοτυφλικήν ἀπόφυσιν.

μεσότυχος-ον μτγν. κ. ποι. μεσσότυχος **ὁ ἔχων** μετρίαν τύχην, ὁ μετρίας τύχης : Κατ.'Αστρλ.Κ 1,109 **μεσότυχος ἀνήρ.**

μεσούρανα (τά) δημ. κ. **μεσοούρανα τό** μέσον τοῦ οὐρανοῦ : **'ἀνέβηκε στά μεσούρανα'** ‖ ἀνάρθρως ὡς ἐπίρρ. εἰς τό μέσον τοῦ οὐρανοῦ, μεσουρανίς : **ἐφάνηκε μεσούρανα ἕνα** ἀεροπλάνο.

μεσουράνημα-ατος (τό) [μεσουρανῶ] μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ **ἐν** τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ στάσις **τοῦ** ἡλίου ἤ ἄλλου τινός ἀστέρος : Στράβ.3,5,8 **εἶτ' ἐπιβαίνειν πάλιν ἕως τοῦ ὑπό γῆν μεσουρανήματος,** Πτολ.Μαθ.8,4· **2)** εἰδ. ἐν τῇ 'Αγίᾳ Γραφῇ, ὁ μεταξύ οὐρανοῦ καί γῆς χῶρος : ΚΔ 'Απ.8,13 **ἤκουσα ἑνός ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι,** αὐτ.19,17 **λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι·** **3)** ἀστρολ. χαρακτηρισμός τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Κριοῦ, ὡς κειμένου εἰς τόν μεσημβρινόν κατά τήν δημιουργίαν : **Βέττ.Βάλ.5,26·** **4)** ἀστρολ. ὀνομασία τοῦ δεκάτου τόπου : Παῦλ.'Αλ.1· **5)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. **τό ὕψιστον σημεῖον,** ὁ κολοφών δράσεως, καταστάσεως ἤ ἐπιτυχίας τινός : **εὑρίσκετο εἰς τό μεσουράνημα τῆς δόξης του.**

μεσουράνησις-εως (ἡ) (μεσουρανῶ) μτγν. **κ. νεώτ.** ἡ ἄφιξις τοῦ ἡλίου εἰς τό μεσημβρινόν, εἰς τό μέσον τοῦ οὐρανοῦ, τό μεσουράνημα : Στράβ.2,1,18 **τό ἔξαρμα τοῦ ἡλίου τό κατά τάς μεσουρανήσεις,** αὐτ.3,5,8 **καί ἐπιβαίνειν τῆς γῆς αἰσθητῶς μέχρι** μεσουρανήσεως, Πτολ Μαθ.8,4, Πλωτῖν.**3**,1,5· ‖ νεώτ. ἄστρον. ἡ χρονική στιγμή τῆς διαβάσεως ἀστέρος τινός **διά** τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου τῆς παρατηρήσεως· **2)** νεώτ. μτφ. **τό ἀνώτατον** σημεῖον δυνάμεως, **δόξης,** φήμης, ἐπικρατήσεως εἰς ὅ φθάνει τις.

μεσουρανίζω μσν. κ. μεσουρανῶ βλ.λ. : Βί. Ἀλεξ.538 μεσουρανίσαντος ἡλίου κατὰ τέχνην· **2)** ρηματ.π. μεσουράνισμα.

μεσουράνιος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ ὤν : Ἀριστλ.Μετ.378a,8 ἄνω μεσουρανίου ὄντος· ‖ τὸ μεσουράνιον ὡς ούσ. ἡ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ στάσις τοῦ ἡλίου, τὸ μεσουράνημα : Ἡφαιστ.Ἀστρ.2,11, Κρυστ.Καλόγ.4,77 τρικλίζει ὁ πύργος τρεῖς φορὲς καὶ μέσ' στὰ μεσουράνια | τινάζεται σάν σύγνεφο.

μεσουρανὶς ἐπίρρ. δημ. κ. μεσουρανῆς εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, μεσούρανα : Γρυπ.Σκ.Τερρ. 31,1 μεσουρανὶς ἡ ὁλόφεγγη ἡ Σελήνη | λαμποκοπᾷ κι ἀστράφτει πέρα ὡς πέρα.

μεσουράνισμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. δημ. τὸ μεσουράνημα βλ.λ. : Θέων Σμ 133Η, Ζώσ.Ἀλχ.118Β.

μεσουρανῶ έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν οὐρανίων σωμάτων, εἶμαι ἐν τῷ μεσημβρινῷ, εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον : Ἀριστλ.Μετ.373b,13 οἷον ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα ἀνίσχοντα καὶ δύνοντα μείζω φαίνεται ἢ μεσουρανοῦντα, Ἵππαρχ. 1,7,11, Μαν.5,189 μεσσουρανέουσα σελήνη, Βί. Ἀλεξ.536 μεσουρανοῦντα σύμπαντα κόσμον μεγίστη τέχνη καὶ λαμπηδόνας παμπολλὰς ἐν πόλῳ κατοπτεύσας, Παπαδ.Χρ.Μηλ.38 ὁ ἥλιος ἐμεσουράνει ἤδη· **2)** μτγν. εὑρίσκομαι ἐν τῷ ναδὶρ βλ.λ. : Γέμιν.2,19 μ- ὑπὸ γῆν· **3)** ρηματ. π. μεσουράνημα, μεσουράνησις.

μεσουργῶ-έω ποιῶ τι οὕτως ὥστε νὰ εἶναι ἐν μέσῳ δύο ἄλλων καὶ νὰ μετέχῃ ἀμφοτέρων· ‖ κ. παθ. εἶμαι ἐν τῷ μέσῳ : Ἀνών. π. Ρητ.3,742,12 τὰ θεῖα . . συγγράμματα ἐν μίξει τοῦ ἀληθοῦς τε καὶ τοῦ πιθανοῦ μεμεσουργημένα τυγχάνουσιν.

μεσουρία (ἡ) σχόλ. κ. νεώτ., ναυτ. ὁ κύριος συστολεὺς ἐπιδρόμου καὶ ἡμιολίου, σακκολέβα τῆς μπούμπας· **2)** σχόλ. κτ. πληθ. οἱ κάλοι, σχοινία, δι' ὧν καταβιβάζονται τὰ ἱστία τοῦ πλοίου : Σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 1,566 καθόλου δὲ πᾶν σχοινίον κάλως λέγεται· διὸ καὶ διαιροῦντες αὐτοὺς οἷς μὲν κατάγεται τὸ ἱστίον μεσουρίας λέγουσιν.

μεσούριον (τὸ) Ἰων. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. μεσόριον, τὸ μεθόριον : Διον.Περ.17.

μέσουροι (οἱ) σχόλ. οἱ κάλοι, τὰ σχοινία τῶν ἱστίων, αἱ μεσουρίαι βλ.λ.2) : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1,566.

μεσοφάλαγξ-γγος (ἡ) νεώτ. ἐπὶ ἵππων, τὸ μέσον τμῆμα τῆς φάλαγγος τοῦ ποδὸς τῶν ἵππων.

μεσοφάλακρος-ον μτγν. ὁ ἐν τῷ μέσῳ τῆς κεφαλῆς, κατὰ τὴν κορυφὴν φαλακρός : Πρόκλ. Τετράβ.143.

μεσοφανής-οῦς-ές μτγν. ποι. κ. μεσσοφανής ὁ ἐν τῷ μέσῳ, ἀνάμεσα φαινόμενος : Νόνν.Δ 1,252 ἁμαξαίῳ δ' ἐνὶ κύκλῳ μεσσοφανής . . ἐλέλιξε σελασφόρον ὁλκὸν ἁμάξης, αὐτ.Εὐαγγ.Ἰω.6,7· **2)** ἐπὶ τῆς ἡμισελήνου, ὁ φαινόμενος κατὰ τὸ ἥμισυ, ὁ μισοφαινόμενος : Νόνν.Δ 38,247.

μεσοφάραγγιον (τὸ) γλωσσ. φάραγξ μεταξὺ λόφων.

μεσοφατνιακὰ διαφράγματα (τὰ) νεώτ. διαφράγματα χωρίζοντα ἀπ' ἀλλήλων τὰ ὀδοντικὰ φατνία.

μεσοφέρδην ἐπίρρ. λεξ. μεσοπέρδην βλ.λ.

μεσόφθαλμος-ον μτγν. ὁ ἔχων μετρίου μεγέθους ὀφθαλμούς : Πρόκλ.Τετράβ 202.

μεσόφθεγμα-ατος (τὸ) (μέσον φθέγμα) σχόλ. τὸ ἐφύμνιον βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.Εὐμ.341.

μεσοφλεβικός-ή-όν νεώτ. ὁ κείμενος μεταξὺ τῶν φλεβῶν.

μεσοφλέβιον (τὸ) γλωσσ. τὸ μεταξὺ τῶν φλεβῶν ἐνδιάμεσον διάστημα.

μεσοφόρι (τὸ) δημ. κ. μισοφόρι ἐσωφόριον τῶν γυναικῶν, μεσοφούστανο : περπατάει καὶ τρίζει τὸ μεσοφόρι της.

μεσοφούστανο (τὸ) δημ. τὸ μεσοφόρι βλ.λ.

μεσόφραγμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἡ διαχωριστικὴ μεμβράνα τοῦ μεσοθώρακος τῶν ἐντόμων καὶ τινων μαλακοστράκων.

μεσόφρυδο (τὸ) δημ. τὸ μεσόφρυον βλ.λ.

μεσόφρυον (τὸ) κ. νεώτ. ἀνατ. τὸ μεταξὺ τῶν δύο ὀφρύων διάστημα, ἄνωθεν τῆς ρίζης τῆς ρινός : Ἀνακρ.28,13, Ὀππ.Κυν.1,181, Πλούτ.Ἠθ.899Α, Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,13.

μεσόφυλλον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ μεταξὺ τῶν δύο ἐπιδερμίδων τοῦ φύλλου μέρος αὐτοῦ.

μεσοφωνία (ἡ) κ. δημ. μισοφωνία τὸ φορητὸν ἁρμόνιον· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἡ φυσαρμόνικα καὶ ἰδίως ἡ ἔχουσα καὶ τοὺς ἐνδιαμέσους τῆς φυσικῆς κλίμακος φθόγγους.

μεσόφωνος (ἡ) νεώτ. μουσ. ἡ ἔχουσα τὴν μεταξὺ τῆς ὑψιφώνου καὶ τῆς βαρυφώνου γυναικείαν φωνήν, μέτζο - σοπράνο.

μεσοχείλιος-ον νεώτ. ὁ κείμενος ἀνὰ μέσον δύο χειλέων· ‖ νεώτ. ἀνατ. μεσοχείλιος αὖλαξ ἡ χωρίζουσα τὰ μεγάλα χείλη ἀπὸ τῶν μικρῶν τοῦ γυναικείου αἰδοίου.

μεσόχειλο (τὸ) δημ. τὸ μέσον τῶν χειλέων.

μεσοχείμωνο (τὸ) δημ. κ. μισοχείμωνο τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος : παροιμ. ἡ γριὰ τὸ μεσοχείμωνο ξυλάγγουρο γυρεύει (ἐπὶ ἀκαίρων ὀρέξεων)· ‖ κτ. πληθ. ἐνάρθρως ὡς ἐπίρρ. εἰς τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος.

μεσόχθων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἐν τοῖς μεσογείοις ὤν, ὁ μεσόγειος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,49 τῇ νήσῳ λεγομένῃ, καίπερ οὔσῃ μεσόχθονι.

μεσόχλοος-ον μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ χλοερός, μεσόχλωρος, πρασινωπός : Νίκ.Θηρ.753 μεσοχλόου ἐντὸς ἀρούρης (σχόλ. «μήτε λίαν σκληρᾶς, μήτε λίαν ἁπαλῆς»).

μεσοχόνδριος-ον νεώτ. ὁ κείμενος ἢ γινόμενος μεταξὺ τῶν χόνδρων.

μεσόχορος-ον μτγν. κ. μσν. ἐπὶ τοῦ κορυφαίου, ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χοροῦ ἱστάμενος καὶ ὁδηγῶν αὐτόν : Φώτ.Βιβλ.760 οἱ τῆς Ἀρείου θυμέλης μεσόχοροι· **2)** ὁ ἐπὶ κεφαλῆς κλάκας βλ.λ. : Πλίν.Ἐπιστ.2,14.

μεσοχρόνιος-ον μτγν. ὁ ἔχων μέσον ὅρον διαρκείας τῆς ζωῆς, ὁ ὢν περίπου 40 50 ἐτῶν : Βέττ.Βάλ.314,3), Ἀστράμψ.Χρησμ.11,9.

μεσόχρονον (τὸ) νεώτ. τὸ ἡμιχρόνιον.

μεσόχρους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἔχων μεικτὴν χροιάν, ὁ ὢν μεικτοῦ χρώματος : Πτολ.Τετράβ.145.

μεσοχῶρι (τὸ) δημ. χωρίον μεσόγειον, οὐχὶ κατὰ τὴν παραλίαν : Κρυστ. Ὁ χορὸς τῆς Λαμπρῆς 5 σήμερα στὰ μεσοχώρια ὅλα ἀστράφτουνε ἐμορφάδες καὶ στολίδια, Καρκδ.Ζητ.18 στὸ λασπωμένο μεσοχῶρι.

μεσοχωρίτης (ὁ) δημ., θηλ. μεσοχωρίτισσα ὁ κάτοικος χωρίου ἢ κώμης μεσογείου· **2)** ὀθ. συνεκδ. ὁ οὐχὶ ἀστικὰ πως ἤθη, ὡς οἱ τῶν παραλίων χωρίων κάτοικοι, ἔχων, ὁ ὅλως ἄγροικος χωρικός, χοντροχωριάτης.

μεσοχωρίτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς μεσοχωρίτην ἢ εἰς μεσοχῶρι βλ.λ. : μεσοχωρ- συνήθειες - κρασιά.

μεσόχωρος-ον γλωσσ. μτγν. ὁ ἐν μέσῳ χώρας τινός, τόπου εὑρισκόμενος, ὁ μεσόγειος· **2)** μτγν. τὸ μεσόχωρον ὡς ούσ. τὸ μέσον διάστημα : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.192,6 καὶ γίνεται βαθμὸς τὸ μεσόχωρον πληρῶν.

μεσπιλέα (ἡ) νεώτ., δημ. μουσμουλιά, μεσκουλιὰ ἢ νεσπολιά γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ροδοειδῶν, δένδρον καρποφόρον, οὗ ἐν Ἑλλάδι δύο εἴδη, μ- ἡ γερμανικὴ (νεσπολιά) εὑρισκομένη ἰδ. εἰς ὀρεινὰς ἐκτάσεις, ὡριμάζουσα τοὺς καρποὺς αὐτῆς κατὰ τὸ φθινόπωρον, καὶ μ- ἡ Ἰαπω-

νική (μουσμουλιά) ὡριμάζουσα τοὺς καρποὺς αὐτῆς κατ' Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον.
μεσπίλη (ἡ) ἡ μεσπιλέα βλ.λ. ἡ γερμανική : Θεοφρ.ΦΙ 3,12,5· **2)** μεσπίλη ἡ **ἀνθηδών** κράταιγος ἡ ὀξυάκανθα, ἡ τρικουκκιά, μουμουτζελιά : Θεόφρ.3,15,5.
μέσπιλον (τὸ) κ. νεώτ. ὁ καρπὸς τῆς μεσπίλης, μέσκουλο, νέσπολα : Ἀρχίλ.180, Εὔβουλ.π.'Αθήν. 14,640C μέσπιλα χόρισ. Ἀγαθαρχ.96, Γαλ.12,71· **2)** τὸ φυτὸν μεσπίλη : Διοσκ.1,118 **μέσπιλον σητάνιον**· **3)** τὸ φυτὸν κράταιγος ὁ ἀζαρόλος, ἡ κουδουμηλιά : Διοσκ.1,118.
μεσπιλώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος μεσπίλῳ : Θεόφρ. ΦΙ 3,15,6.
μέσπλη (ἡ) τὸ σκυθικὸν ὄνομα **τῆς** σελήνης· Ἡσ. «ἡ σελήνη παρὰ Σκύθαις».
μεσπόδι ἐπίρρ. Ἐπιγρ. Θεσσ. **μέσφα, μέχρι**, ἕως : μεσπόδι κε **οὖν** (ἕως ἂν οὖν).
μέσσαβον Ἡσ. «μέσαβον».
μεσσαῖον Ἡσ. «τὸ ὑπὸ τοὺς τραχήλους ὑποτιθέμενον».
μεσσαπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μεσσαπίαν ἢ τοὺς Μεσσαπίους : **μεσσαπικὴ διάλεκτος** (ἡ τῶν ἀρχαιοτάτων κατοίκων τῆς Καλαβρίας, περισωθεῖσα εἰς πολλὰς ἐπιγραφὰς καὶ ὁμοιάζουσά πως μὲ τὴν νεωτέραν ἀλβανικὴν γλῶσσαν).
μέσσατος-η-ον, ἀττ. μέσατος (Ἀριστφ.Σφ.1502) κ. ἐπ. **μεσσάτιος** (Καλλ.'Αρτ.78), ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ μέσσος, ὁ μεσαίτατος, π. Ὁμ. συνήθ. κτ. δοτ. ἐν τῷ μέσῳ, εἰς τὸ μέσον : Ἰλ.Θ 223 **ἢ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε**, Ἀριστφ.Σφ.1502 **υἱὸς Καρκίνου ὁ μέσατος**, Θεόκρ.7,10 **κοὔπω τὰν μεσάταν ὁδὸν ἄνυμες**, Καλλ.'Αρτ.78 **τὸ δ' ἄτριχον εἰσέτι καὶ νῦν** μεσσάτιον στέρνοιο μένει μέρος, Ὀππ.Κυν.4,442.
μέσσαυλος-ον ἐπ. κ. μέσαυλος βλ.λ.
μεσσελίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν φωσφορικὸν ἅλας τοῦ ἀσβεστίου μετὰ σιδήρου ἔνυδρον.
μεσσηγύ κ. μεσσηγύς ἐπ. τ. τοῦ μεσηγὺ βλ.λ.
μεσσηγυδορποχέστης (ὁ) λ. κωμ. ὁ μεσηγὺ δόρπου χέζων· Εὐστ.'Οδ.1837,43 «καὶ ὁ μεσσηγυδορποχέστης· ἤγουν, ὅς μεσοῦντος δείπνου πολλάκις ἀποπατεῖ, ὡς πάλιν ἐμπίπλασθαι»:'Ιππῶν.127.
μεσσηνέζα (ἡ) (ἐκ τῆς Μεσσήνης) δημ. κ. μεσσήνα εἰδ. τὸ λεπτὸν ἀνθεκτικὸν νῆμα δι' οὗ δένονται τὰ ἄγκιστρα εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁρμιᾶς.
μεσσηνιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μεσσηνίους ἢ τὴν Μεσσηνίαν : **μεσσηνιακὸς πόλεμος - κόλπος**· ‖ **μεσσηνιακὴ διάλεκτος** ἡ ὁμιλουμένη εἰς τὴν ἀρχαίαν Μεσσήνην, ἀνήκουσα εἰς τὴν ὁμάδα τῶν δωρικῶν διαλέκτων γνωστὴ ἀπὸ ἐπιγραφάς).
μεσσήνιος-ία-ιον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μεσσηνίαν ἢ ὁ προερχόμενος ἐξ αὐτῆς· ‖ κ. ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τῆς Μεσσηνίας.
μεσσήρης κ. μεσήρης βλ.λ.
μεσσιανισμός (ὁ) νεώτ. ἡ παρ' Ἑβραίοις πίστις εἰς τὴν θεόθεν ἔλευσιν Μεσσίου, μέλλοντος σωτῆρος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ.
μεσσίας (ὁ) (ἀραμ., κτ. κυρίολ. ὁ κεχρισμένος), μτγν., νεώτ. κ. δημ. πρόσωπον θείας ἢ ἀνθρωπίνης προελεύσεως, προωρισμένον νὰ ἐλευθερώσῃ, νὰ σώσῃ τὸν λαὸν ἐν ᾧ θὰ βιώσῃ (εἰδ. ἀρχικῶς πίστις π. Ἰουδαίοις) ἢ τὴν ἀνθρωπότητα· ‖ ὅθ. νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. ὁ ἀπὸ δεινῶν λυτρωτὴς λαοῦ, ὁμάδος ἀνθρώπ., ἰδ. ἐπὶ κυβερνητῶν κ. ἄ. πολιτικῶν ἀνδρῶν : ὁ **λαὸς τὸν ὑπεδέχθη ὡς μεσσίαν, - τὸν ἐθεωρήσαμε(ν) μεσσία**· **2)** εἰδ. ὡς κύρ. ὄν. ὁ Χριστός : ΚΔ Ἰω.1,42 **εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον** Χριστός.
μεσσίδιος Ἡσ. «μέσος, ἴσος».

μεσσογκνής-οῦς-ές Ἡσ. **ὁ ἐν** μέσῃ ἡλικίᾳ γεγονώς, μεσῆλιξ.
μεσσόγεως-ω-ων ποι. ὁ μεσόγαιος, μεσόγειος : Καλλ.'Αρτ.37 **πολλὰς δὲ ξυνῇ πόληας διαμετρήσασθαι** μεσσόγεως νήσους τε.
μεσσόθεν ἐπίρρ. ποι. ἀντὶ μεσόθεν, κ. **μέσοθεν** (Τίμ.Λοκρ.95D), Παρμ.8,44 **μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντῃ**, Ἀπολλ.Ρ 1,1168 **μεσσόθεν ἆξεν ἐρετμόν**· ‖ κ.μτ. γενικ. : Ἰουλ.Αἰγ.ΑΠ 9,661,1 **μεσσόθεν ὕλης ἱστάμενον** (δένδρον).
μεσσόθι ἐπίρρ. ποι. ἀντὶ μεσόθι, ἐν τῷ μέσῳ : Ἡσίοδ.'Εργ.369 **ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι, μεσσόθι φείδεσθαι**, Ἄρατ.527 μέσσος **δὲ μεσόθι τέμνει** ‖ κ. μτ. γενικ. : Ἀπολλ.Ρ 2,172 **μεσσόθι νηός**, Ὀππ.Κυν.1,92.
μέσσοι ἐπίρρ. ποι. ἀντὶ μέσοι, ἐν τῷ μέσῳ : Ἀλκ.17.
μεσ(σ)οικέται Ἡσ. «μέτοικοι ἢ οἱ τὰς λαγόνας οἰκοῦντες».
μέσ(σ)οπα Ἡσ. «ἱμάντα τὸν περὶ τὸν ζυγὸν καὶ τὸ ἄροτρον δεδεμένον»· πρβλ. μέσοβον.
μεσσοπαγής-οῦς-ές ποι. ἀντὶ μεσοπαγὴς βλ.λ.
μεσσοπαλής-οῦς-ές ποι. ἀντὶ μεσοπαλὴς βλ.λ.
μεσσόπλουτον Ἡσ. «προσόφημα· τὸ σκώληκα ποιῆσαν».
μεσσοπύλη (ἡ) ποι. κ. **μεσοπύλη βλ.λ.**
μεσσόρης Ἡσ. «ὁ μέσος ὠκεανοῦ **καὶ οὐρανοῦ** τόπος».
μέσσορος (ὁ) Ἐπιγρ. ἀντὶ μέσορος, λίθος ὁρίζων τὸ ὅριον μεταξὺ δύο κτημάτων, τὸ σύνορον: Ἡρακλεωτ.Πίν.1,63.
μέσσος-η-ον ἐπ. κ. αἰολ. ἀντὶ μέσος **βλ.λ.**
μεσσότομος-ον ποι. ἀντὶ μεσότομος **βλ.λ. : Δαμόχ**.ΑΠ 6,63.
μεσ(σ)οτύλαρον Ἡσ. «αἰδοῖον».
μεσσότυχος-ον ποι. τ. τοῦ μεσότυχος **βλ.λ.**
μεσσοφανής-οῦς-ές ἐπ. ἀντὶ μεσοφανὴς **βλ.λ.** Νόνν.Δ 1,252.
μεσ(σ)όφηρον Ἡσ. «ἡμίξηρον».
μεσσωτήρ Ἡσ. «ὁ μεσιτεύων κατὰ τὸν ἀγῶνα».
μέστα ἐπίρρ. δωρ. ἀντὶ μέσφα, μέχρι : Ἐπιγρ. μέστα κα ἡ **κρίσις ἐπιτελεσθῇ**· πρβλ. **μέστε**, μέττα.
μέστακα Ἡσ. «τὴν μεμασημένην τροφήν»· πρβλ. μάσταξ.
μέστε ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἀρκαδ. ἀντὶ μέσφα, **μέχρι** : μέστ' **ἂν ἀέλιος ὀν[τέλλοι], - [μέ]στε ζατὸν ἔοι** ἄμοινα.
μέστι (τὸ) (τουρκ.) εἶδος ὑποδημάτων.
μεστός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ πλήρης, **ὁ ἔμπλεως**, ὁ γεμάτος : Ἀριστφ.'Ιππ 814 **ἐποίησε τὴν πόλιν μεστὴν** (ἐνν. ἀγαθῶν), Δίφιλ.20 **ἔγχεον μεστὴν** (γέμισε ἕως ἐπάνω τὸ ποτήριον), Ἀντιφάν. 207,1 **μὴ μεστὰς ἀεὶ ἕλκωμεν**· ‖ κ. ἐπὶ προσ. : Ἄλεξ.164 **οὐ κεκραμένον σὺ πίνεις μεστὸς ὢν κοὐκ ἐξεμεῖς;**· ‖ κ. μτ. γενικ. ὁ πλήρης τινός, ὁ γεμάτος μὲ ἢ ἀπὸ κάτι : Ἡρ.1,192 **ἀργυρίου .. ἀρτάβη μεστή**, αὐτ.2,68 **τὸ στόμα .. μεστὸν βδελλέων**, Ἀριστφ.Νεφ.382 **οὐκ ἤκουσάς μου τὰς Νεφέλας ὕδατος μεστάς**, αὐτ.Πλ.806,Θεόφρ.Χαρ. 19,7 **ἱμάτιον κηλίδων μεστόν**· ‖ κ. μτφ. : Ξεν. Ἑλλ.3,4,18 **πάντα μ- ἐλπίδων ἀγαθῶν εἶναι**, Πλάτ. Πολ.579B **πολλῶν καὶ παντοδαπῶν φόβων καὶ ἐρώτων μεστός**, αὐτ.Φαίδ.83A, Δημ.22 **πολλῶν κακῶν ἐστι μεστή**, ΚΔ Ἰακ.3,17 **μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν**· πρβλ. Πλάτ.Συμπ.194B **θεάτρου** μεστὸν ἡγεῖ (πλήρης ὑπερηφανείας, κολακευόμενος ἕνεκα τῶν ἐπαίνων τῶν θεατῶν)· **2)** μτφ. μτ.γενικ. ὁ κεκορεσμένος ἔκ τινος πράγμ., ὁ χορτάτος : Εὐρ.ΙΤ 804 **τὸ δ' Ἄργος αὐτοῦ μεστὸν ἥ τε Ναυπλία**, Ἀριστφ.Εἰρ.554 **ὡς ἅπαντ' ἤδη 'στὶ** μεστὰ **τἀνθάδ' εἰρήνης** σαπρᾶς, Πλούτ.'Ηθ.541D· ‖ κ. μτ. μτχ. : Σοφ.ΟΚ 768 **ἀλλ' ἡνίκ' ἤδη μεστὸς ἢ θυμούμενος**, Δημ.328 **μεστοὶ τοῦ συνεχῶς**

λέγοντος, αὐτ.1175 **ἐπειδὴ δὲ** μεστὸς **ἐγένετο ἀγανακτῶν,** Πλούτ.᾿Αλέξ.13 **μεστὸς ὢν ἤδη τὸν θυμόν·** **3)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ δημητριακῶν καρπῶν, ὁ ὥριμος, γινομένος, μεστωμένος: **τὸ στάρι δὲν εἶναι μεστὸ ἀκόμα·** **4)** ἐπὶ σαρκῶν, ὁ κρεατωμένος, σφιχτός, δεμένος.

μεστότης-ητος (ἡ) γλωσσ. τὸ εἶναί τινα μεστόν.

μεστῶ-όω κ. νεώτ., δημ. μεστώνω, παθ. μεστοῦμαι, δημ. μεστώνομαι, δημ. μτχ. παθ. παρακ. **μεστωμένος,** πληρῶ τι ἔκ τινος ἐντελῶς, γεμίζω, μτ. γενικ. τῆς ὕλης ἢ τοῦ πράγματος: Σοφ.᾿Αντ.280 **πρὶν ὀργῆς καί με μεστῶσαι·** || παθ. πληροῦμαι τινος, γεμίζομαι μὲ κάτι, χορταίνω: αὐτ.᾿Αντ.420 **ἐμεστώθη μέγας αἰθήρ,** αὐτ.᾿Ηλ.713 **ἐμεστώθη δρόμος κτύπου·** κ. ἐπὶ προσώπων: Πλάτ.Νόμ.649Β **παρρησίας μεστοῦται καὶ ἐλευθερίας,** αὐτ.Νόμ. 713C **ἱκανή . . ὕβρεώς τε καὶ** ἀδικίας μεστοῦσθαι, Προκ.Μυστ.13· κ. ὡς ἰατρ. ὅρος: Γαλ.1,349 **ἀγγεῖα μεμεστωμένα,** αὐτ.8,932· **2)** δημ. μεστώνω μτβ. ἐπὶ καρπῶν, σχηματίζω πλήρως, συντελῶ· ἐπὶ δημητριακῶν, κάμνω ὥριμον: **ἡ ἀγραπιδιὰ δὲ μεστώνει τὸν καρπό της,** Ζερβ.Τραγ ΚΚ 43 **ὁ ἥλιος τῆς ἀγάπης μέστωσε τ᾿ ἀστάχια** κ. παθ. μτχ. **μεστωμένος** ὥριμος: αὐτ.Τραγ.ΚΚ 33 **κι ὅσες ν᾿ ἀνθίσουν μέλλεται, σὰ στάχια μεστωμένα, - τ᾿ ἀχλάδια δὲν εἶν᾿** ἀκόμη μεστωμένα· || μτφ. κ. ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων: **παλληκάρι δεμένο, μεστωμένο** (μὲ ἀρτίαν καὶ σφριγώδη σωματικὴν διάπλασιν)· **3)** μτφ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, φθάνω εἰς ὡριμότητα: **τὸ μυαλό του δὲ μέστωσε ἀκόμη** (δὲν ὡρίμασε, ὃ κ. ἄ. δὲν ἔπηξε).

μέστωμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. δημ. πλήρωμα, γέμισμα: Χρησμ.π.Εὐα.Εὐαγγ.Προπ.4,9 (κτ. πληθ.)· **2)** δημ. ἐπὶ καρπῶν, ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεστώνω βλ.λ.2): **τὸ μέστωμα τοῦ σιταριοῦ - τοῦ κριθαριοῦ - τοῦ καλαμποκιοῦ.**

μέστωσις-εως (ἡ) μτγν. πλήρωσις, γέμισμα, κορεσμός: Δαμάσκ.᾿Αρχ.200 **φαίνεται ἄπειρον πᾶν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ μέστωσιν ὄν·** **2)** πλησμονή, ἀφθονία: ῾Ερμεί.Φαῖδρ.145Α **μέστωσις τῆς οἰκείας τελειότητος·** **3)** μτφ. μτγν. ἐπὶ λόγου, ἡ πομπώδης, ἡ μετὰ φόρτου λεκτικοῦ ἔκφρασις, τὸ παραγέμισμα: Συριαν.῾Ερμ.1,36R.

μεσύμνιον (τὸ) ἀναφώνησίς τις ἐν τῷ μέσῳ στροφῆς: ῾Ηφαιστ.Ποιημ.7,1.

μέσφα ἐπίρρ. ποι. ἀντὶ τοῦ μέχρι ἕως: ᾿Ιλ.Θ 508 **μέσφ᾿ ἠοῦς,** ῎Αρατ.725 **μέσφ᾿ αὐτῶν γονάτων·** μτ. αἰτ.: Θεόκρ.2,144 **μέσφα τό γ᾿ ἐχθές,** Καλλ. Δήμ.129 **μέσφα τὰ τᾶς πόλιος πρυτανήϊα·** μτ. προθ.: αὐτ.Δῆλ.47 **μέσφ᾿ ἐς ᾿Αθηναίων προσενήξαο Σούνιον ἄκρον,** ῎Αρατ.599 **μέσφα παρ᾿ αὐτὴν οὐρήν,** ᾿Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 12,97,2 **Εὐπάλαμνος ξανθὸν μὲν ἐρεύθεται, ἶσον ῎Ερωτι, μέσφ᾿ ἐπὶ τὸν Κρητῶν ποιμένα Μηριόνην·** || πρὸ τοῦ ὅτε ἕως ὅτου, μέχρις ὅτου, μτ. ἀορ. ὁριστ.: Καλλ.῎Αρτ.195 **μέσφ᾿ ὅτε .. ἥλατο πόντου,** αὐτ.῾Εκ.1,1,4· || ἄνευ τοῦ **ὅτε** ὡς σύνδ. **ἕως,** μτ. ὁριστ.: αὐτ.Δήμ.93 **μέσφ᾿ ἐπὶ νευράς,** ᾿Απολλ.Ρ 2,1227,᾿Αγαθ. ἐν ΑΠ 7,614,10· μτ. ὑποτ.: Διον.Περ.586,᾿Οππ. ῾Αλ.1,754 **μέσφα κε δεῖμα χάσσηται·** || ἐν ᾧ, καθ᾿ ὃν χρόνον: Κερκ.4,49 **μέσφ᾿ οὖν ὁ δαίμων οὔρια φυσιάει·** || ἐν τῷ μεταξὺ: Καλλ.Λουτρ.Παλ.55 **τὺ μὲν ἔξιθι· μέσφα δ᾿ ἐγώ τι ταῖσδ᾿ ἐρέω.**

μέσφι ἕ. τ. τοῦ μέσφα βλ.λ., μτ.γενικ.: ᾿Αρετ.Χρον. Παθ.1,7,10· ὁμ. ὡς σύνδ.: αὐτ.᾿Οξ.Νούσ.2,4 **μέσφι διαχωρέει· μέσφι ἂν** μτ.ὑποτ.: αὐτ.Χρον.Νουσ.2,13.

μεσῶ-όω νεώτ. εὑρίσκομαι εἰς τὸ μέσον μ. ἐν τῇ μτχ. τοῦ ἐνεστ. ἐν δ. φρ.: **μεσοῦντος τοῦ μηνός, - μεσούσης τῆς ἑβδομάδος** (κατὰ τὸ μέσον).

μεσῳδικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἢ ὅμοιος πρὸς μεσῳδόν: ῾Ηφαιστ.Ποιημ.4,4· || μεσῳδικὸν (ᾆσμα), - **μεσῳδικοὶ ἀνάπαιστοι** ἀναπαιστικὸν σύστημα ἐξ ὁμοίων παρεμβαλλόμενον μεταξὺ τῶν στροφῶν τῆς παρόδου τραγῳδιῶν τινων· ῾Ηφαιστ «μεσῳδικά· ἐν οἷς περιέχει μὲν τὰ ὅμοια, μέσον δὲ τὸ ἀνόμοιον τέτακται», ἄ. μεσῳδοί.

μεσῳδός (ἡ) μτγν. κ. **μεσῳδικὸν ᾆσμα** βλ. μεσῳδικός: ῾Ηφαιστ.Ποιημ.7,2.

μεσωοθήκιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. πτυχὴ τοῦ ὀρογόνου πετάλου τῶν πλατέων συνδέσμων τῆς μήτρας, διαιροῦσα ταύτην εἰς δύο μοίρας, τὸ μεσομήτριον καὶ τὸ μεσοσαλπίγγιον.

μέσωρος-ον ὁ μεταξὺ τῆς παιδικῆς καὶ ἀνδρικῆς ἡλικίας· ῾Ησ.· || ὁ ἁρμόζων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην· αὐτ. «μεσώρα, ἐν τῇ δεκαετῶν (πιθ. δέκα ἐτῶν) ἡλικίᾳ καὶ παρήλια καὶ ἀγγεῖα καὶ παίγνια, οἷς ἔχαιρον, καὶ τὰ ὅπλα οἷς ἐχρῶντο καὶ παῖδες ὄντες καὶ ἔφηβοι καὶ τελειωθέντες»: Πολυδ.7,158 **μέσωρα ὅπλα.**

μέσως ἐπίρρ. τοῦ μέσος βλ.λ.

μεσωτήρ-ῆρος (ὁ) ῾Ησ. «ὁ μεσιτεύων».

μέτα βλ. μετά.

μετά κ. μον., νεώτ. κ. δημ., ποι. **μεταί** ἀμφ. (μ. ἐν τῇ λ. **μεταιβολία**), αἰολ., δωρ. κ. ἀρκαδ. **πεδά** βλ.λ. κατ᾿ ἀναστροφὴν **μέτα** ᾿Ιδταν τίθεται μετὰ τὸ πτωτικόν, ὡς ἐν πάσαις ταῖς συντάξεσιν αὐτῆς συμβαίνει: ᾿Ιλ.Ν 3) **᾿Εφύρους μέτα** μετ᾿ ᾿Εφύρους· ἄλλὸ ἐκθλιβομένης τῆς ληγ. δὲν ἀναστρέφεται: ᾿Ιλ.Ρ 258 **τόνδε μετ᾿ ᾿Ιδομενεύς,** ᾿Οδ. Ο 147), δημ. κ. **μάτα** κ. **ματα-** ἐν συνθ., πρόθεσις μτ. γενικ. δοτ. κ. αἰτ. συνταασομένη ὡς κ. ἀπολ. κ. μον. κ. νεώτ. (ἐν τῇ χρ. ταύτῃ ὑπερίσχυσε βαθμηδὸν τῆς σύν) ἐν τῷ μέσῳ, μεταξύ, μτ. πληθ. οὐσ.: ᾿Οδ.Κ 320 **μετ᾿ ἄλλων λέξο ἑταίρων,** ᾿Ιλ.Ω 400 **τῶν μέτα παλλόμενος,** Αἰσχ.᾿Αγ.1037 **πολλῶν μετὰ δούλων,** Σοφ.ΟΤ 414 **ὅτων οἰκεῖς μέτα,** Εὐρ.Φοίν.1006 **μὰ τὸν μετ᾿ ἄστρων Ζῆνα,** Πλάτ.Φαιδ.81Α **μετὰ τῶν θεῶν διάγουσα·** || ἀλλὰ **κεῖσθαι μετά τινος** ὁμοῦ μέ τινα: Σοφ. ᾿Αντ.73· ἐνίοτε ὁ πληθ. ἐνν.: αὐτ.Φιλ.1103 **μετ᾿ οὐδενὸς . . ἀνδρῶν . . ναίων,** ΚΔ Μᾶρκ.15,28 **μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη·** **2)** μτ. γενικ. ἐν σχέσει καὶ συναφείᾳ πρός τινα ἤ τι, ἀπὸ κοινοῦ μέ τινα, μὲ τὴν βοήθειάν τινος (σημ. στενωτέρα ἢ τῆς προθ. σύν): ᾿Ιλ.Ν 700 **μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο,** Θουκ. 8,24 **μετὰ πολλῶν τε καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων ἔμελλον κινδυνεύσειν·** οὐδέποτε μτ. ἑν. ἀριθ: π. ῞Ομ.,σπαν. δὲ π. ἄ. τῶν ἀρχαιοτέρων: ῾Ομ.῞Υμν. 20,2 **μετ᾿ ᾿Αθηναίης,** ῾Ησίοδ.Θ 392 **μετὰ εἷο,** Αἰσχ. Πρ.1067 **μετὰ τοῦδ᾿ ὅ τι χρὴ πάσχειν,** Πλάτ. Πολ.32Β **μετὰ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου ᾤμην μᾶλλόν με δεῖν διακινδυνεύειν ἢ μεθ᾿ ὑμῶν γενέσθαι·** || γεν. ἐπὶ κοινῆς ἐνεργείας ἢ πάθους, ὁμοῦ, μαζὶ (μτ. οὐσ. ἀρχικῶς κτ. πληθ., μτ. οὐσ. κτ. ἑν. ἀριθ. τὸ πρῶτον π. ῾Ηρ., ἔνθα σπαν. πλὴν τῆς φρ. **οἱ μετά τινος** βλ. κατωτ.): ῾Ηρ.3,68 **παρ᾿ ὅτεῳ ἀνθρώπων κοιμῷτο, εἴτε μετὰ Σμέρδιος . . εἴτε μετὰ ἄλλου τευ,** Τιμοκλ.22,2· ἵσταμαι **μετά τινος** εἶμαι τεταγμένος παρὰ τὸ πλευρόν τινος, εἶμαι σύμμαχός τινος: Θουκ.7,57 **μετ᾿ ἀλλήλων στάντες·** || **εἰμὶ μετά τινος** εἶμαι μὲ τὸ μέρος, ὀπαδός, σύντροφος, ὑπερασπιστής τινος: ῾Ηρ.1,86 **τοὺς μετὰ Κροίσου,** Ξεν.ΚΠ 2,4,7 **μετὰ τοῦ ἠδικημένου ἔσεσθαι** (ὑπὲρ τοῦ ἠδικ.), ΚΔ Ματθ.26,51 **εἷς τῶν μετὰ** ᾿Ιησοῦ (τῶν ὀπαδῶν τοῦ ᾿Ιησοῦ)· συνήθ. μτ. ἀντων.: Θουκ.3,56 **οἵδε μετ᾿ αὐτοῦ ἦσαν,** Πλάτ.Πρωτ.315Β **οἱ μετ᾿ ἐκείνου,** Σοφ.᾿Αντ.73 **μετ᾿ αὐτοῦ,** ᾿Αριστφ.᾿Αχ.661 **μετ᾿ ἐμοῦ,** ΠΔ ῾Ησ.8,10 **μεθ᾿ ἡμῶν κύριος ὁ θεός,** ΚΔ Ματθ.1,12 **ὁ μὴ ὢν μετ᾿ ἐμοῦ, κατ᾿ ἐμοῦ ἐστιν·** || μτγν. γεν. ἐν σχέσει μετά τινος: ΚΔ Λουκ.10,37 **ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ᾿ αὐτοῦ,** αὐτ.Πράξ.14,27 **ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ᾿ αὐτῶν,** Πάπ. **τί ἡμῖν συνέβη μετὰ τῶν ἀρχόντων·** ἀκόμη κ. ἐπὶ ἐχθρ.πράξ.: ΠΔ Κριτ.

Ι(,27 καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν τοῦ πα-
ρατάξασθαι ἐν ἐμοί, ΚΔ'Απ.12,7 τοῦ πολεμῆσαι
μετὰ τοῦ δράκοντος, 'Απολλδ.Πολιορκ.190,4·
|| σπαν. ἐπὶ πραγμ. : Σοφ.Φιλ.298 οἰκουμένη . .
στέγη πυρὸς μέτα, Εὐρ.ΙΑ 1038 μετά τε φιλοχό-
ρου κιθάρας συρίγγων θ', 'Αριστφ.'Ιππ.771 κατα-
κνησθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ, Θουκ.1,6 τὴν
δίαιταν μεθ' ὅπλων ἐποιήσαντο, ΠΔ'Ωσ.5,6 μετὰ
προβάτων καὶ μόσχων, αὐτ.Σοφ.1,12 μετὰ λύχνου,
ΚΔ Ματθ.24,31 ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
μετὰ σάλπιγγος, αὐτ.26,47 μετὰ μαχαιρῶν καὶ
ξύλων, Λίβ Ροδ.886 ἐβάσταζε σπαθὶν καὶ εἰς τὸ
ἄλλο χαρτὶν μετὰ γραμμάτων· || μτγν. κ. νεώτ.
σπαν. μετὰ καὶ προσέτι μετὰ (πρὸς ἔμφασιν κτ.
συμφυρμόν) πάπ. μετὰ καὶ τοῦ αὐτὸν ἄκοντα
ἐμμεῖναι, αὐτ. μετὰ καὶ τοῦ μετὰ ταῦτα εἶναι
τὴν πρᾶσιν κυρίαν, - ἦλθε μετὰ καὶ τῶν φίλων
του· || μτ. μτβ. ρ. συνδέουσα δύο ὑποκείμ.
πρὸς δήλωσιν κοινῆς πράξεως κ. ἐνεργείας ἢ
ἀντικ., καί, μέ : Θουκ.1,126 Κλεομένης μετὰ 'Αθη-
ναίων (ὁ Κλ. καὶ οἱ 'Αθ., ὁ Κλ. μὲ τοὺς 'Αθ.)· || κ.μτ.
ρ. πληθ. ἀριθ. : αὐτ.3,109 Δημοσθένης μετὰ τῶν
ξυστρατήγων σπένδονται (καὶ οἱ συστράτηγοι),
Πάπ. πολλὰ προσαγόρευε αὐτοὺς μεθ' ὧν ἐρρῶ-
σθαί σε εὔχομαι οὓς καὶ σέ, Πασχ.Χρον.714,6
'Ηράκλειος «μετὰ τῆς βασιλίσσης ὥρμησαν· κ.
ἐπὶ πραγμ. : Πλάτ.Πολ.591Β ἰσχύν τε καὶ κάλλος
μετὰ ὑγιείας, νεωτ. φρ. τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ
ὠφελίμου· || συνδέουσα δύο κατηγορ. μετά
τινος καί τι εἰμί, γίγνομαι κτλ. τοῦτο καὶ κεῖνο
εἶμαι κτλ. ταυτοχρόνως : Θουκ.2,15 γενόμενος
μετὰ τοῦ δυνατοῦ καὶ ξυνετός (δυνατὸς καὶ συ-
νετός)· || μτ. ἀπαρφ. ἅμα, ἐν ταυτῷ πράττων
τι : Πλάτ.Φαῖδρ.255Β ὅταν πλησιάζῃ μετὰ τοῦ
ἅπτεσθαι (ἁπτόμενος ἐν ταυτῷ)· σπαν. χρον. ταυ-
τοχρόνως : Θουκ.1,6 μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι ἠλεί-
φαντο (ταυτοχρόνως ἐν ᾧ ἐγυμνάζοντο), αὐτ.5,25
μετ' ἀνακωχῆς (κατὰ τὴν ἀνακ.)· **3**) μτ. γενικ.
πρὸς δήλωσιν τοῦ τρόπου, συνδέουσα τὸ περὶ οὗ
ὁ λόγος μετά τινος ἰδιότητος, καταστάσεως ἢ πε-
ριστάσεως, ἢ ἐν περιφρ. ἀντὶ ἐπιρρ.: Θουκ.2,63 τὸ
γὰρ ἄπραγμον οὐ σῴζεται μὴ μετὰ τοῦ δρα-
στηρίου τεταγμένον, αὐτ.1,120 μετ' ἀσφαλείας . .
δοξάζομεν, μετὰ δέους δὲ . . ἐλλείπομεν, Σοφ.
ΟΚ 1636 οὐκ ὄκνου μέτα κατήνεσεν τάδ', Πλάτ.
Φαῖδρ.253D τιμῆς ἐραστὴς μετὰ σωφροσύνης
καὶ αἰδοῦς, αὐτ.Γοργ.526C ὁσίως . . καὶ μετ' ἀλη-
θείας, 'Αριστλ.Ρητ.2 καὶ σώφρονες μετὰ ἀνδρείας
καὶ ἀνδρεῖοι μετὰ σωφροσύνης, Δημ 601,13 μετ'
ἀδείας ἔσεσθαι πολλοὺς πονηροὺς ἡγεῖτο, ΠΔ
'Ησ.33,17 βασιλέα μετὰ δόξης ὄψεσθε, ΚΔ Ματθ.
28,8 μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, αὐτ.'Εφεσ.
6,7 μετ' εὐνοίας, Πρόδρ.2,537 καὶ φέρει ταῦτα
νσυνεχῶς καὶ μετ' εὐχαριστίας - ζῇ μετ' ἀρετῆς,
- τὸν ἔπεισε μετὰ βίας· || φρ. νεωτ. κ. δημ.
μόλις καὶ μετὰ βίας ἔνθα τὸ μετὰ βίας ἐπιτατ.τῆς
σημ. τοῦ μόλις κ. ἐν ἐπιστ. κ. ἐγγράφοις ἐπιρρ.
φρ. μετὰ τιμῆς, - μεθ' ὑπολήψεως, - μετ' ἀγάπης·
|| ὅθ. σημαίνει τὸ μέσον, τὸ ὄργανον δι' οὗ
γίνεταί τι : Ξεν.'Απ.3,5,8 μετ' ἀρετῆς πρωτεύειν
αὐτοὺς ἐπιμελεῖσθαι, Πολύβ.4,74,3 ταύτην (τὴν
εἰρήνην) δυνάμενοί τινες μετὰ τοῦ δικαίου καὶ
καθήκοντος . . κτᾶσθαι, Πάπ. γράφε μετὰ μέλα-
νος, ΠΔ Μιχ.3,11 οἱ ἡγούμενοι αὐτῆς μετὰ δώρων
ἔκρινον καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ μισθοῦ ἀπε-
κρίνοντο καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς μετὰ ἀργυρίου
ἐμαντεύοντο (λαμβάνοντες ὡς ἀντάλλαγμ.), ΚΔ
Ματθ.14,7 μεθ' ὅρκου ὡμολόγησαν, αὐτ.Τιμ.1,2,9
μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς,
Βέλθ Χρυσ. μετὰ συγκλήτου καὶ λαοῦ βασιλεὺς
κατεστάθη (διὸ τῆς συγκλ., τῇ ἐκλογῇ τῆς συγκλ.)·
4) μετὰ τοῦ χρόνου σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρό-
νου : 'Αντιφ.137,38 οὕτως ἀγαθόν ἐστι μετὰ τοῦ
χρόνου βασανίζειν τὰ πράγματα· **5**) μτ. δοτ.
μ. π. ποιηταῖς συνήθ. ἐπ. μεταξύ, ἐν χαλαρωτέρᾳ
συνδέσει τῆς συντ., μτ.γενικ. ὡς ἡ ἐν, μεθ' ἧς ἐναλ-
λάσσεται : 'Ιλ.Λ 64 'Εκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώ-
τοισι φάνεσκεν, ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι κελεύων·
|| ἐπὶ προσ., μεταξύ, ἐν τῷ μέσῳ, ἐν ὁμίλῳ : 'Ιλ.Α
252 μετὰ τριτάτοισιν ἄνασσεν (μεταξὺ τῶν ἀνθρ.
τῆς τρίτης γενεᾶς), αὐτ.Α 525 τοῦτο . . ἐξ ἐμέθεν
γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον τέκμωρ, 'Οδ.Ξ 234
μετὰ κρήτεσσι, Πινδ.Ο 2,32 μετὰ κόραισι Νη-
ρῆος, Εὐρ.'Εκ.355 δέσποινα δ' . . 'Ιδαίαισιν ἢ γυ-
ναιξὶ παρθένοις τ' ἀπόβλεπτος μέτα· || ὅθ.κ. ἐνώ-
πιον, ἐπὶ ὁμιλητῶν : 'Ιλ.Κ 250 μετ' 'Αργείοις ἀγο-
ρεύεις· κ. πολλαχοῦ μετὰ πᾶσιν ἔειπε, - μετ' ἀμ-
φοτέροις ἔειπε· || ὁμ. ἐπὶ πραγμ. μεταξύ, ἐν
τῷ μέσῳ : 'Ιλ.Ν 668 μετ' 'Αχαιῶν νηυσί, αὐτ.Χ 22
μετ' ἀστράσι νυκτός, 'Οδ.Γ 91 μετὰ κύμασιν,
'Ησίοδ.'Εργ.687 δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μετὰ κύ-
μασιν· || ἐπὶ διακεκριμένων, κεχωρισμένων
δύο μερῶν, μεταξύ : 'Ιλ.Δ 16 φιλότητα μετ' ἀμφο-
τέροισι βάλωμεν, αὐτ.Τ 110 ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε
πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικός (Εὐστ. «μεταξὺ τῶν
ποδῶν» καθ' ὃν ρητ. σχῆμα ἐκφράζον «εὐσχημό-
νως, σεμνῶς, γοργῶς, σαφῶς τὴν μοιχείαν»), αὐτ.
Λ 4 πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν (μετα-
ξὺ τῶν χειρῶν, ἀνὰ χεῖρας), 'Ησίοδ.Θ 283 ἔχεν
μετὰ χερσί, Σοφ.Φιλ.1110 κραταιαῖς μετὰ χερσίν·
ὅθ. 'Ιλ.Λ 416 θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμ-
πτῇσι γένυσσιν, αὐτ.Ν 200 μετὰ γαμφηλῇσιν,
αὐτ.Δ 245 μετὰ φρεσί (στὸ νοῦ, τὸ μυαλό)· κ.
τροπ. μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο (μεθ' ἧς ταχύτητος αἱ
πνοαί, σὰν τὶς πνοές, σὰν μὲ τὶς πνοὲς τοῦ ἀνέμου):
'Ιλ.Ψ 367, 'Οδ.Β 148· || εἰς συμπλήρωσιν ἀρι-
θμοῦ, προσέτι, ἐκτὸς ἀπό : 'Οδ.Ι 335 αὐτὰρ ἐγὼ
πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην (ἐξέλεξα ὡς πέμπτον
ἐπιπλέον αὐτῶν τὸν ἑαυτόν μου), αὐτ.Ι 369 Οὖτιν
ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισιν (τελευ-
ταῖον, μετὰ ἀπὸ τοὺς συντρόφους ποὺ ἐπίσης θὰ
φάγω), Αἰσχ Πέρσ.613 φέρουσα . . γάλα . . μέλι
. . λιβάσιν ὑδρηλαῖς παρθένου πηγῆς μέτα,
Θεόκρ 1,39 τοῖς δὲ μέτα γριπεύς τε γέρων πέτρα
τε τέτυκται, αὐτ.17,84· || μτ. δοτ. ἑν. μ. ἐπὶ περιλ.
ὀν. ἢ ἰσοδυν. πρὸς τοιαῦτα : 'Ιλ.Ο 118 κεῖσθαι ὁ-
μοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν, αὐτ.Χ 49
ζώουσι μετὰ στρατῷ, αὐτ.Τ 50, 'Οδ.Λ 449 μετ' ἀν-
δρῶν ἵζει ἀριθμῷ, Αἰσχ.Χο.365 μετ' ἄλλῳ δουρι-
κμῆτι λαῷ (δ.γρ. μετ' ἄλλων)· **6**) μτ. αἰτ. κ. μσν.,
νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ κινήσεως, πρὸς τὸ μέσον, εἰς
τὸ μέσον πλήθους τινός, μέσα σέ : 'Ιλ.Γ 264 ἵκοντο
μετὰ Τρῶας καὶ 'Αχαιούς, αὐτ.Ο 54 ἔρχεο μετὰ
φῦλα θεῶν, αὐτ.Ε 589 μετὰ στρατόν, Ξ 21 μεθ'
ὅμιλον, Υ 142 μεθ' ὁμήγυριν, 'Οδ.Γ 366 μετὰ
Καύκωνας . . εἶμι, ὅθ. 'Ιλ.Η 147 μετὰ μῶλον 'Α-
ρηος (μέσα εἰς τὴν τύρβην, στὸ ἀνακάτωμα τῆς
μάχης)· κ. ἐπὶ πτηνῶν : αὐτ.Ρ 460 ὥς τ' αἰγυπιὸς
μετὰ χῆνας, 'Οδ.Ζ 132 μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους·
σπαν. ἐπὶ ἀψύχων πραγμ. : 'Ιλ.Μ 123 εἴ τιν' ἑταί-
ρων ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας,
αὐτ.Β 376 ὅς με μετ' . . ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει·
ἐπὶ τόπου : αὐτ.Ζ 511 ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά
τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων, αὐτ.Σ 552· || εἰς ἀ-
ναζήτησιν, συνάντησίν τινος, ἐπὶ προσώπων, συνήθ.
μτ. φιλικῆς σημ. : 'Ιλ.Κ 73 αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ
Νέστορα, αὐτ.Ο 221 ἔρχεο . . μεθ' 'Εκτορα· ἐνίο-
τε μτ. ἐχθρ. σημ.: αὐτ.Ε 152 βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον (εἰς
ἀναζήτησιν, σύλληψιν), αὐτ.Ζ 21· ὁμ. ἐπὶ πραγμ. :
'Ιλ.Η 418 ὡπλίζοντο .. μεθ' ὕλην (παρεσκευάζοντο
πρὸς ἀναζήτησιν ξύλων), 'Οδ.Α 184 πλέων ἐπὶ οἴνο-
πα πόντον . . μετὰ χαλκόν (εἰς ἀναζήτησιν), αὐτ.Β
308 ἵνα . . ἵκηαι . . μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν
(εἰς ἀναζήτησιν εἰδήσεων περὶ τοῦ πατρός), αὐτ.

Ν 415· δθ. γεν. πρός τινα σκοπόν : Ἰλ.Τ 346 οἴχονται μετά δεῖπνον (όπως δειπνήσωσιν), αὐτ.Υ 329 Καύκωνες πόλεμον μέτα θωρήσσοντο ὡπλίζοντο πρός μάχην, αὐτ.Λ 357 Τυδεΐδης μετά δούρατος ἔχετ' ἐρωὴν (κυρ. κατόπιν τῆς ὁρμῆς τοῦ δόρατος, διὰ νὰ πάρῃ πάλιν), αὐτ.Ν 247, Ὀδ.Β 206 μετ' ἄλλας ἐρχόμεθα (γυναῖκας) (πορευόμεθα πρὸς ἀπελευθέρωσιν), Πίνδ.Ο 4,21 μετά στέφανον ἰῶν (διὰ τὸν στέφανον τῆς νίκης, τὴν νίκην)· 7) μτ. αἰτ. κ. μαν. κ. νεώτ., δημ. κ. μετά ἀπὸ ἐπὶ ἀκολουθίας ἢ διαδοχῆς ἐν τῷ χώρῳ, τοπικῶς, μτ. ῥ. κινήσεως κ. ἀκολουθίας ἢ διαδοχῆς σημαντικῶν, κατόπιν τινός, πίσω ἀπὸ κάποιον ἢ κατι : Ἰλ.Ν 492 ὡς εἴ τε μετά κτίλον ἕσπετο μῆλα, Ὀδ.Ζ 260 μεθ' ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν καρπαλίμως ἔρχεσθαι, αὐτ.Φ 190, Ὑμν. Ἀφρ.69, Ἡρ.4,49 ἔσχατοι .. μετά Κύνητας οἰκέουσι, αὐτ.4,53, Θέων Σμ.(22Η μετὰ τὴν θάλασσαν (ἐκεῖθεν, πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὸ ἄλλον ἄκρον της), Παυσ.7,23 μετά δὲ τὸν Χάραδρον ἐρείπια .. πόλεώς ἐστιν Ἀργυράς. Πάπ. διῶρυξ μεθ' ἣν γύης, - ἡ Γλυφάδα εἶναι μετά τὸ Φάληρον, δημ. κ. μετά ἀπὸ τὸ Φάληρο, - μετά ἀπὸ μένα καθόταν ἐκεῖνος 8) κτ. αἰτ. ἐπὶ ἀκολουθίας καὶ διαδοχῆς χρονικῆς, κατόπιν, ὕστερον, ὕστερ' ἀπό, δημ. κ. μετὰ ἀπό : Ἰλ.Σ 96 ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἑτοῖμος, Ὀδ.Χ 352 μετά δαῖτας, Ἡρ.1,34 μετά .. Σόλωνα, Αἰσχ.Ἀγ.231 μετ' εὐχάν, φρ. μετά τά μηδικά κ. μετά τὸν Μῆδον μετὰ τοὺς περσικοὺς πολέμους : Θουκ.3,68 τάς μετά τὰν Μῆδον σπονδάς (μετά τινος ἐμφάσεως), ΠΔ Σοφον.2,15 ἐγώ εἰμι καὶ οὐκ ἔστι μετ' ἐμὲ ἔτι, ΚΔ Ματθ.1,12 μετά τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Λίβ.Ροδ.106 καὶ μετά τόσας ἡδονάς, μετά καλά τὰ τόσα, Ἱέραξ 152 μετά μὲν οὖν τὴν ἐκπομπήν, Καισάρ.Δαπ. ἐν Σάθ.3,105 μετά τὸ Εὐαγγέλιον, - μετά τὸν Ἀριστοτέλη, - μετά τὴν καταστροφὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, - μετά τὸ μάθημα· φρ. μετά Χριστὸν μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ χρονολογίᾳ, ἀντίθ. πρὸ Χριστοῦ, μετά μεσημβρίαν, ἀντίθ. πρὸ μεσημβρίας, - μετά τὴν ἅλωσιν (ἐνν. τῆς Κων)λεως), - μετά θάνατον κτλ.· ‖ μετά ταῦτα-τοῦτο (ὕστερ' ἀπ' αὐτά, ἀπ' αὐτό, κατόπιν, τότε), τὸ μετά ταῦτα-τοῦτο (εἰς τὸ ἑξῆς) : Ὑμν. Ἑρμ.126, Πλάτ.Φιλ.34C, αὐτ.Κριτί.120Α, Πάπ. μεθ' ἕτερα, - μετ' ἄλλα (κατόπιν ἄλλων τὰ ὁποῖα ἔλαβον χώραν)· ‖ μτγν. κ. μτ. ἐνάρθρ.ἀπαρφ. : ΠΔ Δαν.11,2 μετά τὸ κρατῆσαι, ΚΔ Πράξ.15,13 μετά τὸ σιγῆσαι· ‖ συνήθ. μτ. λ. χρόνου δηλωτικῶν, μετὰ πάροδον, ὕστερ' ἀπό : Ὑμν.Ἑρμ.326 μετά χρυσόθρονον ἠῶ, Θουκ.1,138 μετά τὸν ἐνιαυτόν, Θεόφρ.ΦΙ 4,2,8 μετά τρίτον ἔτος, Διοσκ.2,19, μεθ' ἡμέρας τρεῖς μετὰ τὴν ἄφεδρον, Ἰώσ.ΠΙ 1,13,1 μετά ἔτη δύο, ΠΔ Ἰεζ.3,16 μετά τάς ἑπτά ἡμέρας, ΚΔ Ματθ.17,1 μεθ' ἡμέρας ἕξ, Λίβ.Ροδ 338 μετά δὲ χρόνου διάστημα νά χάσῃς τὴν Ροδάμνην, αὐτ.396 μετά ὡρίτσαν ὀλίγην, - μετὰ ἓν ἔτος, - μετά πολλοὺς μῆνας, - μετά τὴν τρίτην ἡμέραν, δημ. κ. μετὰ ἀπό· ‖ μεθ' ἡμέραν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ νυκτός, νύκτωρ, κατὰ τὴν διάρκειαν, τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας : Ἡρ.2,150 οὐ νυκτὸς ἀλλά μετ' ἡμέρην, Πλάτ.Φαῖδρ.251Ε οὔτε νυκτὸς δύναται καθεύδειν οὔτε μεθ' ἡμέραν, Εὐρ.Βάκχ.485 νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν· μετά νύκτας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός : Πίνδ.Ν 6,6 ἐφαμερίαν οὐκ εἰδότες οὐδὲ μετὰ νύκτας ἄμμι πότμος οἷαν τιν' ἔγραφε δραμεῖν ποτὶ στάθμαν· ‖ μετά τὸν ἑξέτη καὶ τὴν ἑξέτιν ἀφοῦ ὁ καὶ ἡ παῖς φθάσουν εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν ἕξ ἐτῶν : Πλάτ.Νόμ.794C· μετ' ὀλίγον (ὕστερον) μετὰ πάροδον ὀλίγου χρόνου : Πλάτ.Νόμ.646C· ὁμ. σημ. κ. μετὰ μικρόν : Λουκ.Δημῶν.8, Σέργ.Μακρ.π.Σάθ.3,252· ὁμ. σημ. κ. μετ' οὐ πολὺ μσν. κ. οὐ μετά πολύ : Ἀναστ. Γόρδ.π.Σάθ.3,446· 9) μτ. αἰτ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀκολουθίας κατὰ τάξιν κάλλους, μεγέθους, δυνάμεως, ἀξιώματος κτλ., συνήθ. μτ. ἐπιθ. ὑπερθ. βαθμοῦ, κατόπιν, ὕστερ' ἀπό : Ἰλ.Β 674 κάλλιστος ἀνὴρ .. τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα, αὐτ.Η 228, αὐτ.Μ 104, Ὀδ.Β 350 ὅτις μετά τὸν λαρώτατος, Ἡρ.4,53 ποταμός, ὅς ἐστι μέγιστός τε μετά Ἴστρον, Ξεν.ΚΠ 7,2,11 πόλιν .. πλουσιωτάτην .. μετά Βαβυλῶνα, - ἡ Ἑλένη ἦτο ἡ ὡραιοτάτη μετά τὴν Ἀφροδίτην· ὁμ. κ. μτ. λ. δηλουσῶν ὑπεροχήν, διάκρισιν : Ἰλ.Π πᾶσι μετέπρεπε .. μετά Πηλεΐωνος ἑταῖρον, αὐτ. Ρ 280, Ὀδ.Δ 652 κοῦροι οἳ .. ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας, Ἰσοκρ.9,18 Αἴας δὲ μετ' ἐκεῖνον ἠρίστευσε, - ἦρθα πρῶτος μετά ἀπ' αὐτὸν στὶς ἐξετάσεις· 10) μτ. αἰτ. κατόπιν τινός, ἐν συμφωνίᾳ μετά τινος, τῇ βοηθείᾳ τινός : Αἰσχ.Ἑπτ.1074 μετὰ .. μάκαρας καὶ Διός ἰσχὺν ὅδε .. ἤρυξε πόλιν μὴ ἀνατραπῆναι· 11) μάχομαι μετά τινα εἶμαι κατώτερός τινος εἰς τὸ νὰ μάχωμαι : Φιλόστρ.Ἡρ.6· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἶμαι, ἔρχομαι κτλ. μετά τινα ἢ μετά ἀπὸ κάποιον εἶμαι κατώτερος : ἡ ἀδελφή μου ἔρχεται μετά τὸν ἀδελφό μου στὴν ἐξυπνάδα, - οἱ Βούλγαροι εἶναι μετά ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες στὸν πολιτισμό· 12) μτ. αἰτ. νεώτ. ἐπὶ διαδοχῆς ἐν ἀξιώματι, ἀσχολίᾳ κτλ. μτ. ἀναλ. λ. : μετά τὸν Γεώργιον Α' ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ Κωνσταντῖνος, - μετά τὸν πατέρα μου εἶναι ὁ ἀδελφός μου στὴ θέση του· 13) μτ. αἰτ. ὡς ἕπεται, συμφώνως πρός : Ἰλ.Ο 52 μετά σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ (κατὰ τὴ δική σου καὶ τὴ δική μου καρδιά, τὸν πόθο μας)· 14) μτ. αἰτ. παρακολουθώντας κάτι, πάνω σὲ κάτι : Ἰλ.Σ 321 μετ' ἀνέρος ἴχνι' ἐρευνῶν, Ὀδ.Β 406· 15) μτ. αἰτ. γεν. μεταξὺ ὡς μτ. δοτ. βλ.2) : Ἰλ.Ι 54 μετά πάντας ὁμήλικας ἄριστος, αὐτ.Β 143 μετά πληθύν, Ὀδ.Π 419, Ἡρ.7,16 τὴν στρατηλασίαν .. εἴχομεν μετά χεῖρας· πρβλ. μετὰ χερσὶν βλ.2), Θουκ.1,138 ἃ .. μετὰ χεῖρας ἔχοι, Ξεν.Ἀγησ.2,14 ἐγχειρίδια .. τά μὲν χαμαί, τὰ δ' ἐν σώματι, τά δ' ἔτι μετά χεῖρας· 16) μτ. αἰτ. μτγν. κ. νεώτ., μτφ. ἐπὶ αἰτιώδους σχέσεως, ἐφ' ὅσον, ἀφοῦ ἔγινέ τι, κατὰ συνέπειαν : ΠΔ Ἰεζ.6,23 μετά πάσας τάς κακίας σου (ἀφοῦ εἶχες τόσας κακίας), - μετά τὴν διαγωγὴν αὐτὴν τί ἐπερίμενες;· 17) μτ. αἰτ. πάπ., μσν. κ. δημ. ἐκ τῆς μτγν. χρ. τῆς αἰτ.κ. ἀντὶ γενικ. ὁμοῦ, μαζὶ μέ, μέ, ὡς κ. μτ. γενικ. βλ.1) : Πάπ. μετά τοὺς τετελευτηκότας (μαζὶ μὲ τούς), Λίβ.Ροδ.604 εἶχα μετά ἐμὲν .. ἑκατὸν τέτοιους, Βέλθ.Χρυσ.π.Κορ. Ἀτ.2,244 τὸν πίσκοπον ἐκάλεσε μετά τοὺς κληρικούς του, Γεωργιλ.Θρ.Κ αὐτ.2,244 κι εἰς τὴν Προβέντζα στρέφομαι, καὶ συνθρηνῶ μετά τους (μετ' αὐτῶν, μαζὶ μ' αὐτούς)· πρβλ. μὲ· δημ. μ. ἐν ταῖς φρ. μετά μένα (μετ' ἐμοῦ) κ. μετά σένα (μετά σοῦ) : ἔλα, κόρη, μετά μένα νά περνᾷς χαριτωμένα· 18) μτ. αἰτ. πέραν : μετά τά φυσικά τίτλος διδόμενος εἰς ἔργον τοῦ Ἀριστλ.· 19) ἀπολ. ὡς ἐπίρρ. μεταξὺ αὐτῶν ἄνευ πτωτικοῦ : Ἰλ. Β 446 βασιλῆες θῦνον κρίνοντες, μετά δὲ .. Ἀθήνη, αὐτ.Β 477, Ἀπολλ.Ρ 3,115 οὐκ οἶον, μετὰ καὶ Γανυμήδεα (ὁμοῦ μὲ τόν)· 20) κ.δημ. ὡς ἐπίρρ. χρον., ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ πρόσθε, κατόπιν, ὕστερον : Ἰλ.Ψ 133 πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετά δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν, - μετά θά πᾶμε στὸ σπίτι (ὄχι πρῶτα), - ἐγὼ τὸν εἶδα μετά (ὄχι πρίν). ‖ κατόπιν, μεθ' ὅ, ὕστερα, ἔπειτα : Ἰλ.Ο 67 πολέας ὀλέσαντ' αἰζηοὺς .. μετά δ' υἱὸν ἐμόν, Ὀδ.Ο 420 μετά γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ (κατόπιν, ἀφοῦ περάσουν), Ἡρ.1,88 μετά δὲ ἐπιστραφεὶς .. καὶ ἰδόμενος τοὺς Πέρσας .. εἶπε, Αἰσχ.Ἀγ.759 τὸ δυσσεβὲς γάρ ἔργον μετά μὲν πλείονα τίκτει, Λουκ.Νεκρ.Δ 9,2 μετά δὲ .. δῶρα προσήγετο, -

μετά πήγαμε περίπατο, - μετά δὲν ξαναήρθε· ‖ δημ. κ. ὡς τοπ. ἐπίρρ. κατόπιν : **μετά εἶναι ὁ σταθμός·** ‖ δθ. δημ. κ. μτφ. μτ. ἐμφάσεως, κατὰ συνέπειαν, ἀκολουθίαν·: **μετά, σοῦ λέει νὰ τὸν δανείσῃς, - μετά, ἔχε τον φίλο, - τί τοῦ λὲς μετά·** **21)** **μέτα** κτ. συγκ. τοῦ μέτεστι βλ.λ. : Ὀδ Φ 93, Παρμ.9,4, Ἡρ 1,88, Σοφ.Ἀντ.48· **22)** δημ. **μάτα** (ἐν συνθ. ματα-) κτ. τμῆσιν, πάλιν, ἐκ νέου, ἐκ δευτέρου, ξανά : **δὲν πῆγες μάτα** (δὲν μεταπῆγες, δὲν ξαναπῆγες)· **23)** ἐν συνθ. σημαίνει κοινωνίαν ἢ μετοχήν, οἷον **μεταδίδωμι, μετέχω, μεταλαμβάνω, μετάληψις·** ‖ πρᾶξιν ἀπὸ κοινοῦ **μετά** τινος, οἷον μεταδαίνυμαι, μεταμέλπομαι· ‖ διάλειμμα τοπικὸν ἢ χρονικόν, διακοπήν, οἷον **μεταδήμιος,** μεταδόρπιος βλ.λ.ll· ‖ μεταξύ, οἷον **μεταίχμιον, μεταπύργιον** κ. νεώτ. **μεθόριος·** ‖ διαδοχὴν χρονικὴν ἢ τὸ ὕστερον, οἷον **μεταδόρπιος** βλ.λ.2l, **μετακλαίω, μεταυτίκα·** κ. νεωτ. **μεθεπόμενος,** μεθεόρτια, μεθαύριον, **μεταπολεμικός·** ‖ τὸ ἕπεσθαι, οἷον μεταδιώκω, **μετέρχομαι·** ‖ τὸ καταλείπειν, οἷον μεθίημι, μεθήμων· ‖ ὄπισθεν, οἷον μετάφρενον **ἐν** ἀντιθ. πρὸς τὸ **πρόσθε** κ. νεώτ. **μετόπισθεν·** ‖ τἀνάπαλιν, οἷον **μετατρέπω, μετανοῶ, μεταστρέφω·** ‖ συνήθ. πρὸς δήλωσιν ἀλλαγῆς τόπου, θέσεως, καταστάσεως : **μεταβαίνω, μεταβάλλω, μεταβουλεύω,** κ. νεώτ. **μεταγράφω,** μεταφέρω· ‖ νεώτ. δημ. κ. ματα- σημαίνει ἐπανάληψιν, οἷον **μεταγγίζω, μετεξεταστέος, μεταπράτης, μεταπωλητής, μεταβλέπω·** δημ. κ. ματαπάω, ματαέρχομαι, ματαγράφω.

μεταβάζω δημ. ἀντὶ ματαβάζω, θέτω πάλιν, **ἃ.** ξαναβάζω.

μεταβαίνω κ.μσν. κ. νεώτ., μέλλ.-**βήσομαι**, ἀόρ. μετέβην, προστ **μετάβηθι** κ. **μετάβα** (Ἀλεξ.14), παρακ. **μεταβέβηκα,** μέσ. ἀόρ. γ' ἐν. **μετεβήσετο** ἢ **-σατο** (Ἀπολλ.Ρ 4,1176), ἀμτβ. πηγαίνω ἀπὸ ἓν μέρος εἰς ἄλλο : Ὀδ.Μ 312 **μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει** (ἀντὶ **μετεβεβήκει** δ.γρ. **βεβήκειν**) (τὰ ἄστρα εἶχον μεσουρανήσει), αὐτ.Ξ 483, Ἡρ.7,73 **μεταβάντες δὲ ἐς τὴν Ἀσίνην,** ΚΔ Λουκ.10,7 **μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν,** Μηναΐ.3,7 Ὠδ.8 **μεταβέβηκας πρὸς τὴν ἀνέσπερον ἔλλαμψιν,-θὰ μεταβῶ εἰς Θεσσαλονίκην·** κ. μτφ. : Αἰσχ.Χο.308 **Διόθεν τῇδε τελευτᾶν, ᾗ τὸ δίκαιον μεταβαίνει** (σχόλ. «τούτῳ τῷ τρόπῳ εἴη ἀποβῆναι, καθάπερ ἐπινεύει τὸ δίκαιον»)· ‖ ἐν τῷ λόγῳ, γραπτῷ ἢ προφορικῷ, ἔρχομαι ἔκ τινος θέματος εἰς ἕτερον : Ὀδ.Θ 492 **μετάβηθι καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον δουρατέου** (ἄλλαξε θέμα καὶ φάλλε),Ὕμν. Ἀφρ.293 **μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον,** Ἡρ.8,4 **ὡς οὐκ ἔπειθον, μεταβάντες . . πείθουσι,** Πλάτ. Κρατ.438Α **ἐπανέλθωμεν δὴ πάλιν ὅθεν δεῦρο** μετέβημεν, αὐτ.Φαῖδρ.265C, Φιλόδ.Ρητ.1,172S **ἀπ' ἐμψύχων ἐπ' ἄψυχα μεταβαίνειν,** Ἀριστλ.ΗΝικ. 1097a,24 **μεταβαίνων ὁ λόγος,-μεταβαίνομεν εἰς τὸ** ἀκόλουθον **κεφάλαιον,** κ. φρ. συνήθ. ἐν τῇ βουλῇ, σωματείοις κτλ. ἐν συνελεύσει **μεταβαίνομεν εἰς τὴν** συζήτησιν **τῆς ἑπομένης ἐπερωτήσεως** (τοῦ ἑπομ. θέματος κττ.)· ‖ μεταβαίνω ἀπό τινος καταστάσεως **εἰς** ἄλλην, μεταβάλλομαι : Ἀριστλ.Πολιτ.1272b,18 **οὐ γὰρ εὐθὺς μεταβαίνουσιν** (αἱ πολιτεῖαι)· συνήθ. μτ. προθ. : Πλάτ.Παρμ.165Α **μετέβαινεν ἐκ μείζονος εἰς ἔλαττον·** ἐπὶ τῶν μεταβολῶν τῆς τύχης ἐν δράματι : Ἀριστλ.Ποιητ. 1455b,27 **μεταβαίνειν εἰς - εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας συμβαίνει,** Λουκ.Ὄνειρ 4, ΚΔ Ἰω.Ἐπ.1,3,14 **μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν·** ‖ ἐν τῇ λογικῇ τοῦ Ἐπικούρου, κάμνω μετάβασιν ἔκ τινος κρίσεως εἰς ἄλλην, ἐπάγομαι, ἐξάγω συμπέρασμα **κατ'** ἀναλογίαν ἢ ὁμοιότητα : Φιλόδ.Θε. γ' 12 **λόγος ὁ μεταβαίνων ἀπό τινος ἐπί τι,** αὐτ.Σημ.5· ‖ μτ. αἰτ. μεθίσταμαι εἰς ἄλλην κατάστασιν : Εὐρ.Ἱππ.1292 **ἄνω μεταβὰς βίοτον,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,52 **μεταβαίνω τόπον ἐκ τόπου·** ‖ πηγαίνω εἰς ἀναζήτησίν τινος, ἀκολουθῶ, ἐπιδιώκω προθύμως τι : Ὀππ.Ἀλ.4,418· **2)** μτβ. ἐν τῷ ἀορ. α' μετέβησα μετέφερα, μετεκόμισα : Πίνδ.Ο 1,42 **δαμέντα ποτὶ δῶμα Διὸς μεταβᾶσαι** (δηλ. **μεταβῆσαι**)· ‖ μεταβάλλω, ἀλλάσσω : Εὐρ. Ἠλ.728 **ἄστρων μετέβασ' ὁδοὺς Ζεύς.**

μεταβάλλω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **-βαλῶ,** ἀόρ. **μετέβαλον,** θέτω, στρέφω τι εἰς διάφορον θέσιν καὶ δὴ ταχέως ἢ αἰφνιδίως, π.Ὅμ. μ. ἅπαξ ἐν τμήσει : Ἰλ.Θ 94 **πῇ φεύγεις μετὰ νῶτα βαλών,** Εὐρ.Ἱππ.204, Ἀριστφ.Ὄρν.1568 **οὐ μεταβαλεῖς θοἰμάτιον ὧδ' ἐπὶ δεξιά;,** Ξεν.Οἰκ.16,14 **εἰ ἐν τῷ θέρει . . πλειστάκις μεταβάλλοι τις τὴν γῆν** (γυρίζει, ἀροτριᾷ), ΠΔ Ἐξ.10,19 **μετέβαλε κύριος ἄνεμον ἀπὸ θαλάσσης,** Ἰουλ.Λόγ.3,126D **μεταβάλλειν ποταμόν** (τρέπειν **εἰς τὴν ἄλλην** κοίτην, ἀλλάσσειν τὸν ροῦν τοῦ ποταμοῦ)· **2)** μετατρέπω, ἀλλάσσω : Ἡρ.1,57 **ὅσα ἄλλα Πελασγικὰ ἐόντα πολίσματα τὸ οὔνομα μετέβαλε,** αὐτ.5,68 **τὰς φυλὰς μετέβαλε εἰς ἄλλα ὀνόματα** (ὁ Κλεισθένης), Ἀριστλ.Πολιτ.1292b,21 **κρατοῦσι δ' οἱ μεταβάλλοντες τὴν πολιτείαν,** Εὐρ.Βάκχ.54 **μορφήν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν,** Ἀριστφ.Θεσμ.723 **τάχα δέ σε μεταβαλοῦσ' ἐπὶ κακὸν . . τύχη,** Πλάτ.Πολ.381Β **ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ κάλλιον μεταβάλλει ἑαυτόν·** ‖ **μεταβάλλω δίαιταν** ἀλλάσσω τρόπον ζωῆς : Θουκ.2,16 **δίαιτάν τε μέλλοντες μεταβάλλειν· μεταβάλλω ὕδατα** πίνω διάφορον ἢ πρότερον ὕδωρ : Ἡρ.8,117 **ὕδατα μεταβάλλοντες ἀπέθνῃσκον τοῦ στρατοῦ . . πολλοί·** ‖ **μεταβάλλω ὀργὴν** ξεθυμώνω : Εὐρ.Μήδ.121 **χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσιν** (οἱ τύραννοι)· ‖ **μεταβάλλω εὔνοιαν** τρέπομαι ἀπό τινος διαθέσεως εἰς τὴν ἀντίθετον,ἀποβάλλω:Θουκ.1,77 **τάχα ἂν τὴν εὔνοιαν, ἣν διὰ τὸ ἡμέτερον δέος εἰλήφατε, μεταβάλοιτε·** ‖ **μεταβάλλω χώραν ἐκ χώρας** μεταβαίνω ἔκ τινος χώρας εἰς ἄλλην : Πλάτ.Θεαίτ. 181C· ‖ μσν. κ. νεώτ. κ. **μεταβάλλω τι εἴς τι** ἀλλάσσω τι εἴς τι ἄλλο : Διήγ.Ἀχιλλ.66 **ἐμετεβλήθη ἡ θλῖψίς του εἰς ἡδονὴν μεγάλην·** ‖ κ. μέσ. ἀλλάσσω, μετατρέπω τι τῶν ἀνηκόντων εἰς ἐμέ : Ἀριστφ.Σφ.1461 **μετεβάλλοντο τοὺς τρόπους,** Ξεν. Ἀπομν.1,6,6 **τὰ . . ἱμάτια . . οἱ μεταβαλλόμενοι ψύχους καὶ θάλπους ἕνεκα μεταβάλλονται,** Πάπ **μετεβάλλετ' ὀπωπάν** (ἤλλαξεν ὄψιν)· ἀλλάσσω πρόθεσιν, φρόνημα : Ἡρ.5,75 **μετεβάλλοντό τε καὶ ἀπαλλάσσοντο,**ΚΔ Πράξ.28,6 **μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι·** ‖ ἀλλάσσω μέρη, τόπους : Θουκ.1,71 **μενοῦμεν· οὐ γὰρ ὅσια ἂν ποιοῖμεν μεταβαλλόμενοι,** Ξεν.Ἑλλ.2,3,31, Ἀξιόν.6,10· ‖ συνήθ. μτ. ἐπιθ. σημαίνοντος μεταβολήν, μτ. τῆς προθ. ἀντί (τινος), τῆς ἐπιρρ. φρ. **ἄνω κάτω** κτλ., ἐπιφέρω ἀλλαγήν : Εὐρ.ΙΑ 343 **μεταβαλὼν ἄλλους τρόπους . . οὐκέτ' ἦσθα . . ὡς πρόσθεν φίλος,** Πλάτ.Πολ.424C **εἶδος καινὸν μουσικῆς μεταβάλλειν εὐλαβητέον,** Πλουτ.Τιμ.1,1 **ἡ δὲ πόλις ἄλλον ἐξ ἄλλου μεταβάλλουσα συνεχῶς τύραννον,** Πλάτ.Κρατ.405C **ὥσπερ . . τὸν ὁμοκέλευθον . . ἀκόλουθον . . ἐκαλέσαμεν, μεταβαλόντες ἀντὶ τοῦ ὁμο- ἄλφα,** αὐτ.Φαίδ.96Β **ἐμαυτὸν ἄνω κάτω μετέβαλλον·** μτ. συστ. αἰτ. : αὐτ.Πολ.404a **πολλὰς μεταβολὰς . . μεταβάλλοντας ὑδάτων καὶ τῶν ἄλλων σίτων·** **3)** ἀμτβ. ἐπιχειρῶ ἢ ὑφίσταμαι τροποποίησιν τῆς καταστάσεώς μου, μεταβάλλομαι, ἀλλάσσω : Ἡρ.1,65 **μετέβαλον δὲ ὧδε ἐς εὐνομίην,** Ἀντιφ.1,4,9 **ἐπίδοξος ἡ δυσπραγία μεταβάλλειν αὐτῶν ἐστί,** Πλάτ.Πολ.553Α **εἰς ὀλιγαρχικὸν ἐκ τοῦ τιμοκρατικοῦ ἐκείνου μεταβάλλει,** Ἀριστλ.Πολιτ.1276b,14 **ὅταν εἰς ἑτέραν μεταβάλῃ πολιτείαν ἡ πόλις·** **4)** ἀπροσ. μεταβάλ-

λεται ἡ πορεία, ὁ ρυθμός, ὁ ροῦς : Θεόφρ.Φl 2, 4,4 **μεταβάλλει διὰ πλειόνων ζῴων** (διὰ μέσου περισσοτέρων εἰδῶν ζῴων)· **5)** μτ. γενικ. τοῦ πράγματος, ἔρχομαι εἰς ἀντικατάστασιν τινος, διαδέχομαί τι : Εὐρ.Τρῳ.1118 **καιναὶ καινῶν μεταβάλλουσαι χθονὶ συντυχίαι**· **6)** ποικίλλω : Φιλόδ.Ρητ.2,115S **μεταβάλλειν τὰς ἐπιστήμας τοῖς τόποις**· **7) μεταβάλλω πρός τινα** μεταβάλλω θέσιν, κατεύθυνσιν, στρεφόμενος, ἀποτεινόμενος πρός τινα : Ἡρ.8,109 **ὁ Θεμιστοκλέης μεταβαλὼν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἔλεγέ σφι τάδε**· ‖ κτ. μτχ. ἀπολ. : αὐτ.7,170 **μεταβαλόντας ἀντὶ . . Κρητῶν γενέσθαι Ἰήπυγας Μεσσαπίους** (ἀφοῦ ἤλλαξαν ὄνομα), Εὐρ.Ἴων 1614 **ᾔνεσ' οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσα** (ἀλλάξασα γνώμην, φρόνημα), Πλάτ.Συμπ.204D **ὥσπερ ἂν εἴ τις μεταβαλὼν ἀντὶ τοῦ καλοῦ τῷ ἀγαθῷ χρώμενος πυνθάνοιτο**· ὁμ. κτ. μτχ. ἐνεστ. : αὐτ.Θεαίτ.166D **μεταβάλλων**· **8)** ἀνταλλάσσω : Σοφ.Ἠλ.1261 **τίς οὖν ἂν . . μεταβάλοιτ' ἂν ὧδε σιγὰν λόγων ;**, Πορφ.Ἀποχ.1,2 (τὴν ἄσαρκον τροφὴν) **ὑγείας καὶ ῥώμης μεταβαλέσθαι**· ‖ συναλλάσσομαι, ἐμπορεύομαι : Πλάτ.Νόμ.849D **οἴνου μεταβαλλόμενος καὶ σίτου πρᾶσιν**, Ξεν.Ἀπομν.3,7,6 **μεταβαλλόμενοι ἐν τῇ ἀγορᾷ**, πρβλ. Διόδ.Σ 5,13· ‖ μεταφέρω, μετατοπίζω : Πάπ. **ἵνα τὸν σῖτον μεταβάλησθε**· **9)** μεταθέτω τι ἀπό τινος **εἰς ἑτέραν** θέσιν : Ἀριστφ. Βάτρ.8 **μεταβαλλόμενος τ' ἀνάφορον** (μετατοπίζων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον ὦμον), Ξεν.Ἀν.6, 5,16 **ἰέναι ἐπὶ τοὺς ἄνδρας προβαλλομένους τὰ ὅπλα ἢ μεταβαλλομένους . . ἐπιόντας τοὺς πολεμίους θεᾶσθαι** (ἢ ἀφοῦ ἀναρτήσωμεν αὐτὰ ὄπισθεν)· **10)** στρέφομαι κυκλοτερῶς, κάμνω κλίσιν : Ξεν.ΚΠ 7,5,6 **μεταβάλλοντο ἐπ' ἀσπίδα** (ἔκλινον πρὸς τὴν ἀσπίδα, πρὸς τ' ἀριστερά)· κ. ἀπολ. στρέφομαι : Αἰσχίν.3,207 **μεταβαλλόμενος τοῖς ἔξω περιεστηκόσι λοιδορήσεται** (ἀφοῦ στραφῇ πρὸς τοὺς ἔξω περιεστ.)· **11)** μεταφράζω : Ἰώσ.Αἰ Προοίμ.3 **νόμον εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν μεταβάλλειν**· κ. παθ. : αὐτ.12,2,13· **12)** ἀνακατώνω μὲ κουτάλι : Διοσκ.3,22 (παθ.).

μεταβαπτίζω μσν. κ. νεώτ., δημ. ματαβαφτίζω βαπτίζω ἐκ νέου, δίδω νέον βάπτισμα εἰσδοχῆς εἰς αἱρετικὸν δόγμα θρησκείας τινός· πρβλ. ἀναβαπτιστής : Βασιλικ.1,27 **μηδενὶ ἐξέστω αἱρετικῷ, εὐγενεῖς ἀνθρώπους ἢ δούλους . . εἰς τὴν οἰκείαν αἵρεσιν μεταβαπτίζειν.**

μεταβάπτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου βάπτισις, τὸ ξαναβάπτισμα.

μεταβάπτισμα-τος (τὸ) νεώτ., δημ. **ματαβάφτισμα** ἡ μεταβάπτισις βλ.λ.

μεταβάπτω μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ματα-** μεταβάλλω τὸν χρωματισμόν τινος διὰ νέας βαφῆς : Λουκ.Ἔρωτ.40 **αἱ μὲν . . φαρμάκοις ἐρυθραίνειν δυναμένοις . . τοὺς πλοκάμους . . ξανθῷ μεταβάπτουσιν ἄνθει**· κ. μτφ. : αὐτ.Δὶς Κατ.8 **αὐτοὺς μετέβαπτεν ἡ φιλοσοφία**· ‖ δημ. **ματαβάφω** βάπτω διὰ δευτέραν φοράν.

μεταβασανίζω μτγν., δημ. **ματα-** ἐξετάζω, ἐλέγχω ἐκ νέου τι : Γαλ.18,862 **τῇ πείρᾳ μεταβασανίσας αὐτὸ τοιοῦτον εὗρον ὑπάρχειν οἷον καὶ ἤλπισα**· ‖ δημ. πάλιν, ἐκ νέου λυπῶ τινα.

μετάβασις-εως (ἡ) (μεταβαίνω) τὸ μετακινεῖσθαι πρὸς τὰ πρόσω, ἐπὶ τοῦ σώματος, τὸ πορεύεσθαι: Ἱππ.Μοχλ.20· **2)** γεν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταβαίνειν, δθ. μεταβολὴ θέσεως : Ἀντίφ.5,22 **ἡ μετάβασις ἐγένετο εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον οὐδενὶ μηχανήματι οὐδ' ἀπάτῃ** (δ.γρ. μετέκβασις)· ‖ ἡ μετατόπισις ἀπὸ ἑνὸς τόπου, μιᾶς πόλεως, χώρας εἰς ἄλλην : Πλούτ.Ἠθ.78D **πάλιν εἰς Κόρινθον ἐξ Ἀθηνῶν μετάβασιν ἑαυτοῦ παρέβαλλε ταῖς βασιλέως ἔαρος μὲν ἐν Σούσοις**, Πάπ. **νυνὶ δὲ μετάβασιν ποιουμένη ἐπὶ τὸ προκείμενον ἄμφοδον Ἀπολλωνίου Ἱερακείου**,-**μετάβασις ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Καλάμας**· ‖ ἀλλαγὴ θέσεως : Ἐπίκ.Ἐπιστ.16Ü,αὐτ.17Ü· **3)** ἡ μεταβολὴ πράγματός τινος ἐκ μιᾶς καταστάσεως εἰς ἄλλην, ἡ ἀνατροπὴ καθεστηκότων νόμων ἢ ἐξουσίας : Πλάτ. Νόμ.676C **τάχα γὰρ ἂν ἴσως δείξειεν ἡμῖν τὴν πρώτην τῶν πολιτειῶν γένεσιν καὶ μετάβασιν**, αὐτ.Πολ.547C **δοκεῖ μοι . ., αὕτη ἡ μετάβασις ἐντεῦθεν γίγνεσθαι**, Ἀριστλ.Πολιτ.1303a,22 **ὅτι πολλάκις λανθάνει μεγάλη γινομένη μετάβασις τῶν νομίμων**· **4)** γεν. μετατροπή, μεταβολή : Ἀριστλ. ΖΙ 588b,11 **ἡ δὲ μετάβασις ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ ζῷα συνεχής ἐστιν**, Σωρ.2,15 μετατροπὴ ἀπὸ **ποιότητος εἰς ποιότητα**· **5)** εἰδ. ἐν τῇ τραγῳδίᾳ, ἡ ἀπὸ ἑνὸς ἐπεισοδίου εἰς ἄλλο μετάστασις : Ἀριστλ. Ποιητ.1449a,36 **αἱ μὲν οὖν τῆς τραγῳδίας μεταβάσεις καὶ δι' ὧν ἐγένοντο οὐ λελήθασιν**· ‖ ὁμ. ἡ μεταβολὴ τῆς καταστάσεως ἔν τινι δράματι : αὐτ.Ποιητ.1455b,30 **λύσιν δὲ τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μεταβάσεως μέχρι τέλους**· ‖ μτφ. ἐπὶ λόγου, τὸ μεταβαίνειν ἀπό τινος θέματος εἰς ἄλλο ἢ ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ κύριον θέμα: Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.55 **εὐαφὴς καὶ εὐάγωγος ἔστω ἡ ἐπὶ τὴν διήγησιν μετάβασις**· ‖ ρητ. σχῆμα ἐκφρ. καθ' ὃ ἀπὸ ἑνὸς ζητήματος ὁ λέγων χωρεῖ ἐν ἀλληλουχίᾳ καὶ κατὰ σύνθεσιν εἰς ἕτερον: Κοϊντιλ.9,3,35.

μεταβάτης-ου (ὁ) λεξ. ἄμφιππος βλ.λ.· Ἡσ. ἐν λ. ζευγηλάτης.

μεταβατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἱκανός, δυνάμενος ἢ φύσει τὴν ἰδιότητα ἔχων νὰ μεταβαίνῃ ἀπό τινος τόπου εἰς ἕτερον, ὁ μετακινούμενος : Πλούτ. Ἀρέσκ.Φιλ.4,8,6 **τὸ μεταβατικὸν ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον**, αὐτ.Ἀρέσκ.Φιλ.4,6,1, - **μεταβατικὰ πτηνὰ** (τὰ μεταβάλλοντα τόπον κατὰ τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους), - **μεταβατικὸν ἀπόσπασμα**· ‖ **μεταβατικὴ κίνησις** κίνησις πρὸς ἀλλαγὴν τόπου : Φιλ.1,176 **τὰ μεταβατικῇ κινήσει χρώμενα φυτά, φαμὲν ἡμεῖς ζῷα εἶναι**· ‖ **μεταβατικὰ ὄργανα** τὰ ὄργανα τῆς κινήσεως, τὰ κινητήρια ὄργανα : Γαλ.4,546· **2)** ὁ κινούμενος τῇδε κἀκεῖσε πρὸς ἀναζήτησίν τινος, ἐρευνητικός : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.3,25 **φαντασία μεταβατικὴ καὶ συνθετική**, Πρόκλ.Παρμ.628S,αὐτ.Τίμ.1,244D· **3)** ὁ ἀνταλλάσσων, ἐμπορευόμενος· δθ. **τὸ μεταβατικόν** οἱ μικρέμποροι Ἱππόδ.π.Στοβ.4,1,94 (ἀμφ., ἀναγν. -**βλατικόν**)· **4)** π. γραμμ. κ. νεώτ. **ρήματα μεταβατικὰ** ρ. ἐνεργ. ὧν ἡ ἐνέργεια μεταβαίνει εἰς ἄλλο πρόσ., ζῷον ἢ πρᾶγμα καὶ οὐχὶ εἰς τὸ ὑποκ. τῆς προτ. : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.24,15, ἀντίθ. ἀμετάβατα ρ.· **5)** νεώτ. **μεταβατικὴ περίοδος** - **ἐποχὴ** - **κατάστασις** ἡ μεσολαβοῦσα μεταξὺ δύο συντετελεσμένης μορφῆς τοιούτων, δθ. παροδική, διαβατική, ἀσταθής.

μεταβατικῶς κ. νεώτ., ἐπίρρ. κατὰ τρόπον μεταβατικὸν βλ.λ.(1) : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.3,13,3 **μεταβατικῶς κινεῖν**, Φίλ.1,176, Ἀλέξ.Ἀφρ.Τοπ 43,32· ‖ κατ' ἐρευνητικὸν τρόπον, ἐρευνητικά, ἀνήσυχα : Πρόκλ.Παρμ.628S, αὐτ.Τίμ.1,246D· ‖ δι' ἐπιχειρηματολογίας κατ' ἀναλογίαν : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ. 3,25 **εἰ καὶ τὸ νοητὸν μεταβατικῶς ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ νοοῦμεν**, Δαμάσκ.Ἀρχ.100 **νοῦν . . ἅμα πάντα γιγνώσκοντα καὶ οὐ μεταβατικῶς**· ἀντίθ. ἀμεταβάτως : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.211· ‖ π. γραμμ. ὡς τὸ μεταβατικὸς βλ.λ.4): Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.44,14.

μεταβατός-ή-όν ὁ ἐπιτρέπων τὴν δι' αὐτοῦ διάβασιν, δθ. ὁ δεκτικὸς χωρισμοῦ : Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,17Ü.

μεταβάφω δημ. κ. συνήθ. ματαβάφω βάφω ἐκ νέου, ξαναβάφω.

μεταβγαίνω δημ. κ. **ματαβγαίνω** βγαίνω πάλιν, ἐξέρχομαι διὰ δευτέραν φοράν, ξαναβγαίνω :

Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.151,15 αὐτοῦ ποὺ μπῆκες, νιούτσικε, πίσω δὲ μεταβγαίνεις.

μεταβιάζομαι μτγν. διὰ τῆς βίας μεταβάλλω τι, παραβιάζω : 'Αρετ.Χρόν.Νούσ.Ι,4 **ἐπεὶ γάρ ἡ τῆς φύσιος ἐς ἄνδρα μεταβολὴ ἀγαθόν τι πρήσσει, μετεβιάσαντο τὴν παίδων φύσιν.**

μεταβιβάζω κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. **μεταβιβῶ**, νεώτ. **-άσω**, νεώτ. παθ. μτχ. **μεταβιβασμένος**, τὸ ἐνεργ. μτβ. τοῦ μεταβαίνω, μεταφέρω ἢ κάμνω τι νὰ μεταβῇ, μεταφερθῇ εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλάξῃ θέσιν ἢ κατάστασιν : Πλάτ.Νόμ.795C **ὁ .. παγκράτιον ἠσκηκὼς .. ἀδύνατός ἐστι μάχεσθαι, χωλαίνει δὲ .. ὁπόταν αὐτόν τις μεταβιβάζων ἐπὶ θάτερα ἀναγκάζῃ διαπονεῖν**, Ξεν.'Ελλ.Ι,6,19 **τοὺς ἐπιβάτας εἰς κοίλην ναῦν μεταβιβάσας**, Δημ.10,44 **τὸ .. ἔθος ἐπὶ τὰ ἴδια μεταβιβάζοντα**, Διόδ.Σ 4,7 **μεταβιβάσομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰς Ἡρακλέους πράξεις**, Πολύβ.Ι,41,4 **μεταβιβάσουσι τὸν πόλεμον εἰς τὴν Λιβύην**, Διογ.Οlv.35 (τὰς ψυχὰς) **εἰς ἕτερον ἐξ ἑτέρου ζῷον μεταβιβάζειν**, Πρόκλ.Μυστ.4 **τὴν γλῶσσαν τῶν ταρσῶν μεταβιβάζειν**· κ. μέσ.: Μηνσῖ.3,6 'Εσπερ. **πρὸς φέγγος τὸ αἰωνίζον μετεβιβάσθητε**· ‖ μτφ. **δαίμων εἰς ἀγαθὰ μεταβιβάζει** (μᾶς ὁδηγεῖ πρὸς τὸ καλό, μᾶς πάει στὸ καλύτερο): 'Αριστφ.Εἰρ.947· ‖ νεώτ. διαβιβάζω : **μετεβίβασε τὴν διαταγήν**· **2)** ὁδηγῶ πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, μεταθέτω : Πλάτ.Γοργ.517B **μεταβιβάζειν τὰς ἐπιθυμίας .. οὐδὲν τούτων διέφερον ἐκεῖνοι**· κ. ἀπολ. : αὐτ.Νόμ.736D **εὐχὴ .. καὶ σμικρὰ μετάβασις .. σμικρὸν μεταβιβάζουσι**· ‖ εἰδ. μεταβάλλω τὴν πορείαν ἢ τὴν μορφὴν συλλογισμοῦ τινος : 'Αριστλ.Τοπ.101a,33· ‖ ἀπάγω, παρασύρω : Πλάτ.Φαῖδρ.262B **τεχνικὸς ἔσται μεταβιβάζειν κατὰ σμικρὸν ἀπὸ τοῦ ὄντος .. ἐπὶ τοὐναντίον ἀπάγων**· **3)** μεταφράζω ἀπό τινος εἰς ἑτέραν γλῶσσαν : Διον.'Αλ.Ρωμ.4,1 **ὁ Σερούϊος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον μεταβιβαζόμενος**· **4)** νεώτ. νομ. **μεταβιβάζω τὴν ἀπαίτησιν** ὑποκαθιστῶ ἄλλον ἀντ' ἐμοῦ εἰς τὸ δικαίωμα ἀπαιτήσεως, ἐκχωρῶ τὰ δικαιώματά μου· ὁμ. **μεταβιβάζω γραμμάτιον - συναλλαγματικὴν - ἐνυπόθηκον δάνειον**· ‖ νεώτ. εμπορ. ὁρ. ἐν χρ. ἐπὶ παραχωρήσεως τοῦ ἐξ αὐτῶν ἀπορρέοντος δικαιώματος δι' ὀπισθογραφήσεως εἰς ἕτερον : **μεταβιβάζεται ἡ παροῦσα εἰς τὸν τάδε.**

μεταβιβάσιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ μεταβιβασθῇ : **μεταβιβάσιμος ἀπαίτησις, - μεταβιβάσιμον δικαίωμα.**

μεταβίβασις-εως (ἡ) κ. **-βιβασμός** (ὁ) νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταβιβάζειν : **ἐπιδιώκω - ζητῶ - κάμνω μεταβίβασιν συναλλαγματικῆς - χρεογράφου - γραμματίου - ἀπαιτήσεως**· ‖ νεώτ. νομ. ἡ πρᾶξις δι' ἧς ἐκχωρεῖται δικαίωμα τινὸς ἐπί τινος πράγματος ἢ ἀγωγὴ εἰς ἄλλο πρόσωπον : **μεταβίβασις οἰκίας - ἀγροῦ, - μεταβίβασις κυριότητος** (ἡ μεταξὺ ζώντων ἢ αἰτίᾳ θανάτου μετάθεσις τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος, ἀποτελοῦσα ἕνα τῶν τρόπων τῆς κτήσεως ἰδιοκτησίας), **- μεταβίβασις κληρονομίας** (ἡ εἰς ἄλλο πρόσωπον ἀπὸ τὸ ἀρχικῶς κληθὲν καὶ ἄνευ μεσολαβήσεως ἑτέρας αὐτοῦ κλήσεως μετάθεσις τῆς κληρονομίας).

μεταβιβασμός (ὁ) νεώτ. ἡ μεταβίβασις βλ.λ.

μεταβιβαστικός-ή-όν ὁ δι' οὗ γίνεται μεταβίβασις : **μεταβιβαστικὸν ἔγγραφον, - μεταβιβαστικὴ πρᾶξις**· ‖ γραμμ. **μεταβιβαστικὰ ῥήματα** τὰ σημαίνοντα ὅτι ὄχι τὸ ὑποκείμενον ἀλλ' ἄλλος τις ἐκτελεῖ ἢ ἐξετέλεσε κατὰ παραγγελίαν τοῦ ὑποκειμένου τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος δηλούμενον (ὡς ποτίζω =κάμνω τινὸ νὰ πίῃ).

μεταβιῶ-όω κ. νεώτ., μέλλ. **-ώσομαι**, ἀόρ. ἀπαρφ. **-βιῶναι**, νεώτ **-ωσα**, ζῶ κατόπιν (ἐνν. καταστροφῆς τινος), ἐπιζῶ : Πλούτ.'Αρέσκ.Φιλ.5,19,4 **περιρρηγνυμένου τοῦ φλοιοῦ, ἐπ' ὀλίγον .. μεταβιῶναι.**

μεταβίωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ μετὰ θάνατον ζωή : **Σωφρόν. ἐν Spicil.Rom.3,66.**

μεταβλαστάνω κ. νεώτ. μεταβάλλομαι, λαμβάνω διάφορον μορφὴν ἐν τῇ βλαστήσει : Θεόφρ.ΦΙ 2,4,4 **ὥστε αὐτομάτως μεταβλαστάνειν**· **2)** νεώτ. ἐν νέου βλαστάνω.

μεταβλαστικός-ή-όν ὁ κατὰ τὴν βλάστησιν μεταβαλλόμενος : Στοβ.'Εκλ.4,1,94 (δ.γρ. μεταβλατικὸς δωρ. ἀντὶ μεταβλητικός).

μεταβλέπω μτγν. στρέφω τὸ βλέμμα μου ἐξ ἑνὸς σημείου εἰς ἄλλο : Ἄρατ.186 **ἀπὸ ζώνης ὀλίγον κε μεταβλέψειας πρώτης ἱέμενος καμπῆς μεγάλοιο δράκοντος**· **2)** προσβλέπω τι, μτ.αἰτ. : 'Απολλ.Ρ 1,726 **τῆς μὲν ῥηΐτερόν κεν εἰς ἠέλιον ἀνιόντα ὄσσε βάλοις ἢ κεῖνο μεταβλέψειας ἔρευθος**, Νικήτ.Εὐγ.8,51 **γεωμετρῶν με καὶ πυκνῶς μεταβλέπων.**

μετάβλημα-ατος (τὸ) ποι. **ἀντὶ τοῦ μεταβολή** : Μαν.4,522.

μεταβλητικός-ή-όν, δωρ. **-βλατικός** (Φιλόλ.21, πιθ. 'Ιπποδ.Στοβ.4,1,94 δ.γρ. μεταβλαστικός), ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος πρὸς τὴν μεταβολήν, ὁ ἱκανὸς νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολήν, ἀλλαγήν : 'Αριστλ. Μεταφ.1013a,32 **αἴτιον δὲ ὁ πατὴρ τέκνου .. καὶ τὸ μεταβλητικὸν τοῦ μεταβάλλοντος**, Φίλ.1,278 **μεταβλητικὴ δύναμις**, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.9,195· **2)** ὁ ὑποκείμενος εἰς μεταβολήν, ἀλλαγήν, μεταβλητὸς βλ.λ. : 'Αριστλ.Γεν.Φθορ.319a,20 μ- **εἰς τἀναντία**, Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,10 **δεῖ γὰρ ἐξ οὗ τι μέλλει γίγνεσθαι μεταβλητικὸν εἶναι**· ‖ **μεταβλητικὰ ζῷα** (τὰ μετακινούμενα, τὰ ἀλλάσσοντα τόπον), ἀντίθ. μόνιμα : 'Αριστλ.ΖΙ 487b,6 **τὰ μὲν ἐστι μόνιμα τῶν ζῴων τὰ δὲ μεταβλητικά**, αὐτ.ΖΓ 715a,26· **3)** ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς τὴν ἀνταλλαγήν, συναλλαγήν : Πλάτ.Σοφ.219D **κτητικῆς .. δύο εἴδη, τὸ μὲν ἑκόντων πρὸς ἑκόντας μεταβλητικὸν ὂν διά τε δωρεῶν καὶ μισθώσεων καὶ ἀγοράσεων**, 'Αριστλ. Πολ.1257a,9 **ἑκάστου .. κτήματος διπλῆ ἡ χρῆσίς ἐστιν, .. οἷον ὑποδήματος ἥ τε ὑπόδυσις καὶ ἡ μεταβλητική**· ‖ κ. ὡς οὐσ. **ἡ μεταβλητική** (ἐνν. τέχνη) ἡ ἀνταλλαγή, συναλλαγή, κ. γεν. ἐμπορία : Πλάτ.Σοφ.223D, 'Αριστλ.1258b,21 **τῆς δὲ μεταβλητικῆς μέγιστον μὲν ἐμπορία** (καὶ ταύτης μέρη τρία, ναυκληρία φορτηγία παράστασις)· ‖ κ. **τὸ μεταβλητικόν** (ἐνν. γένος) οἱ συναλλασσόμενοι, οἱ ἔμποροι : Πλάτ.Σοφ.224D **καὶ τὸ κτητικῶς ἄρα μεταβλητικόν, ἀγοραστικόν, καπηλικόν.**

μεταβλητικῶς μτγν. ἐπίρρ. κατὰ τρόπον μεταβλητικόν : Πολυδ.4,51.

μεταβλητός-ή-όν μτγν. ὁ ὑποκείμενος εἰς μεταβολήν, πρβλ. μεταβλητικὸς 2) : Φίλ.1,269, Πλούτ. 'Ηθ.718Ε, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.9,151, **- χαρακτὴρ μεταβλητός, - μεταβλητὴ σχέσις - θέσις - κατάστασις**· ‖ νεώτ. μαθ. **μεταβλητὴ ποσότης** ἡ δυναμένη νὰ λάβῃ τιμὰς διαφόρους συνεχεῖς συνήθως· ἀντίθ. σταθερὰ ποσότης· ‖ νεώτ. ἀστρον. **μεταβλητοὶ ἀστέρες** ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ἡ φαινομένη λαμπρότης, δηλ. τὸ μέγεθος, μεταβάλλεται περιοδικῶς.

μεταβλητότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μεταβάλλεσθαι : **ἡ μεταβλητότης τῶν ποσῶν**· ‖ νεώτ. μετεωρ. **μέση μεταβλητότης** ἢ ἁ. **μέση ἀποχὴ** ἐν τῇ σειρᾷ μετεωρ. παρατηρήσεων, ὁ μέσος ὅρος τῶν ἀποχῶν τῆς μέσης θερμοκρασίας ἑκάστης ὥρας τῆς ἡμέρας ἀπὸ τοῦ γενικοῦ μέσου τῶν 24 ὡρῶν εἰς δεδομένον μῆνα ἀσχέτως σημείου θετικοῦ ἢ ἀρνητικοῦ ‖ νεώτ. κλιματολ. **μεταβλητότης κλιματική** κλάδος τῆς κλιματολογίας ἀσχολούμενος μὲ τὴν μεταβολὴν ἢ σταθερότητα τῶν κλιμάτων τῆς γῆς.

μεταβοθρεύω Ἡσ. μεταφέρω ἀπό τινος εἰς ἕτερον βόθρον, μεταφυτεύω.

μεταβολεύς-έως (ὁ) (μεταβάλλω) κ. μσν. ὁ μεταβάλλων, ὀθ. ἀνταλλάσσων, ὁ μεταπράτης· Σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.1156 «ὁ κατὰ τὴν κοτύλην πωλῶν ὥσπερ οἱ νῦν λεγόμενοι κάπηλοι· παρὰ τὸ συνεχὲς μεταβάλλειν», Εὐστ.Ὀδ.1406,20 «μεταβολεῖς ὀβολῶν, καὶ ἀλφίτων, καὶ τῶν τοιούτων, οἱ αὐτὰ καταλλάσσοντες» : Δημ.784 **κάπηλός ἐστι πονηρίας καὶ παλιγκάπηλος καὶ μεταβολεύς·** **2)** μσν. ὁ μεταφραστής, ἑρμηνευτής, ἐξηγητής : Εὐστ.Ἰλ. 1347,40 **οἱ παλαιοὶ μεταβολεῖς λέξεων.**

μεταβολή (ἡ) (μεταβάλλω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **-ά** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταβάλλω, ἡ ἀλλαγή, ἀλλοίωσις, τὸ γύρισμα : Πίνδ.Π 4,292 **ἐν δὲ χρόνῳ μεταβολαὶ λήξαντος οὔρου ἱστίων** (όταν μεταβάλληται ὁ ἄνεμος), Ξεν.Λακ.2,1 **ἱματίων μεταβολαί·** **2)** ἡ μετάβασις ἐκ μιᾶς καταστάσεως εἰς ἄλλην, ἡ μετατροπή, ἡ ἀλλαγή : Ἡρ.2,77 **ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται,** Εὐρ.ἀπ.558 **πολλὰς γ' ὁ δαίμων τοῦ βίου μεταστάσεις ἔδωκεν ἡμῖν μεταβολάς τε τῆς τύχης,** Πλάτ.Φίλ.43Β **αἱ μεταβολαὶ κάτω τε καὶ ἄνω γιγνόμεναι,** Φιλόλ.21 **ἀρχὴ κινήσιος καὶ μεταβολᾶς,** Δημ.21 **πολλὴν δὴ τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν,-ἡ μεταβολὴ τοῦ καιροῦ τῆς θερμοκρασίας·** ‖ κ. μτ. γενὶκ. ἀντικ. ἡ μεταλλαγὴ ἔκ τινος πράγματος κ. σπαν. εἴς τι πρᾶγμα : Εὐρ.Ἡρ.735 **μεταβολὰ κακῶν,** Θουκ.6,18 **ἀπραγμοσύνης μεταβολῇ διαφθαρῆναι·** ‖ κ. γεν. μτ. προθ. : Ἡρ.1,57 **ἅμα τῇ μεταβολῇ ἐς Ἕλληνας** (εὐθὺς ὡς προσεχώρησαν εἰς τοὺς Ἕλληνας), Πλάτ.Πολ.553D **μεταβολὴ οὕτω ταχεῖά τε καὶ ἰσχυρὰ ἐκ φιλοτίμου νέου εἰς φιλοχρήματον,** αὐτ.565D **τίς ἀρχὴ οὖν μεταβολῆς ἐκ προστάτου ἐπὶ τύραννον,** Δίφιλ.104 **ἡ ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολή·** ‖ κ. ἐν. παροιμ. : Εὐρ. Ὀρ.234 **μεταβολὴ πάντων γλυκύ·** πρβλ.Ἀριστλ. 1371a,28· ‖ κ. μτ. τοῦ ρ. ἔχω κ.ἄ. : Εὐρ.ἀπ.553 **ἀλλ' ἦμαρ ἓν τοι μεταβολὰς πολλὰς ἔχει** (ἐπιδέχεται τροποποιήσεις)· **3)** ἀστρον. ἡ ἔκλειψις : Ἡρ.1,74 **ἐν τῷ δὴ καὶ ἐγένετο ἡ μεταβολή·** ‖ ἡ μετατροπὴ ἐν τῇ κινήσει τῶν οὐρανίων σωμάτων : Πλάτ.Πολιτ.271C **τὴν μὲν γὰρ τῶν ἄστρων τε καὶ ἡλίου μεταβολὴν δῆλον ὡς ἐν ἑκατέραις ξυμπίπτει ταῖς τροπαῖς γίγνεσθαι·** **4)** ἡ ἀλλαγὴ τοῦ πολιτεύματος, ἡ ἀνατροπὴ τοῦ καθεστῶτος, ἐπανάστασις : Θουκ.6,17 **ῥᾳδίας ἔχουσι τῶν πολιτῶν τὰς μεταβολὰς καὶ ἐπιδοχάς** (δ.γρ. πολιτειῶν), Ἀριστλ.Πολιτ.1292b,18 **συμβαίνει δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τὰς μεταβολὰς τῶν πολιτειῶν·** ‖ ἡ ἀποστασία : Πολύβ.9,26,2 **περιέβλεπον ἀφορμὰς καὶ προφάσεις τῆς πρὸς Ῥωμαίους μεταβολῆς·** **5)** ἡ ἀνταλλαγὴ ἐμπορευμάτων, κ. γεν. ἡ ἐμπορία : Θουκ.6,31 **καὶ ὅσα ἐπὶ μεταβολῇ τις ἢ στρατιώτης ἢ ἔμπορος ἔχων ἔπλει·** ‖ κ. μτφ. ἡ ὑποκατάστασις ἀγαθοῦ τινος ἢ κακοῦ εἰς ἕτερον : Ἐπίκ.ἀπ.479 **οὐ τιν' ἀπαλλαγὴν τῶν κακῶν ἀλλὰ μεταβολὴν μειζόνων·** **6)** ὀθ. κτ. εὐφημ. ὁ θάνατος : Φιλόστρ.Ἀπολλ.8,31· **7)** τοπ. ἐν φρ. ἡ μετοίκησις : Ἀριστλ.Ζ1 597a,3 **τὰ μὲν καὶ ἐκ τῶν ἐγγὺς τόπων ποιούμενα τὰς μεταβολάς·** **8)** μτγν. ὡς στρατ. ὅρος ἡ μεταστροφὴ τοῦ μετώπου εἰς τὸ ἀντίθετον, οὖσα διπλῆ κλίσις : Πολύβ.18,30,4 **ἀδύνατον δὲ τοῖς πρωτοστάταις τὴν εἰς τοὔπισθεν μεταβολήν·** ‖ νεώτ. κ. δημ. στρατ. στρατιωτικὴ καὶ γυμναστικὴ κίνησις, δι' ἧς ὁ γυμναζόμενος ἢ καὶ τμῆμα ὁλόκληρον γυμναζομένων ἀλλάσσουσι μέτωπον, στρεφόμενοι περὶ ἑαυτοὺς κατὰ πλήρη ἡμιπεριφέρειαν· ‖ τὸ παράγγελμα δι' οὗ διατάσσεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς κινήσεως ταύτης· **9)** ἐμπροθ. ὡς ἐπίρρ ἀντιστρόφως : Πολύβ.1,61,7 **εὐτυχῶς καὶ παραδόξως ἐκ μεταβολῆς αὐτοῖς πρὸς τὸν δέοντα καιρὸν τοῦ πνεύματος συνεργήσαντος·** **10)** ῥητορ. ἡ τοῦ λεκτικοῦ ποικιλία, δι' ἧς ἀποφεύγομεν τὴν μονοτονίαν ἢ τὸν κόρον· Ζωναῖ Περὶ σχημάτων 13 «μεταβολή ἐστιν, ὅταν τὸ αὐτὸ νόημα διαφόρως ἐξαγγελθῇ» : Κοϊντιλ.9,3,38, Λογγῖν.5,23,1· ‖ ἐπὶ ὕφους λόγου, τὸ ἐναντίον τοῦ μονοειδοῦς : Διον. Ἀλ.Συντ.19· **11)** μουσ. τὸ ἕκτον τῶν ἑπτὰ μερῶν τῆς ἁρμονικῆς τῆς ἀρχαίας ἑλλ. μουσικῆς· Ἀριστεῖδ.ΚΜουσ. «μεταβολὴ δέ ἐστι ῥυθμικὴ ῥυθμῶν ἀλλοίωσις ἢ ἀγωγῆς. Γίνονται δὲ μεταβολαὶ κατὰ τρόπους ιδ'» : Ἀριστόξ.Ἁρμον.38Μ, Κλεωνίδ.Ἁρμον.13, Βακχεῖ.Μουσ.13 **μεταβολὰς πόσας λέγομεν; - Ἑπτά.-Τίνας;·** ‖ ὁμ. μουσ. νεώτ. ἡ μετάβασις ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐξαχόρδου εἰς τὸ ἄλλο· **12)** μτφ. ἡ μετάνοια : Ὠριγ.1,988C· **13)** ἡ μετάφρασις, ἐξήγησις : Εὐστ.3,585D **ἡ εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν μεταβολή·** πρβλ. μεταβολεὺς 2)· **14)** νεώτ. ἀστρον. **μεταβολὴ ἡμερησία** ἡ διαφορὰ τῶν δύο διαδοχικῶν ἡμερησίων πορειῶν χρονομέτρου ἢ ἐκκρεμοῦς· ‖ **μεταβολαὶ ἀστέρων** αἱ περιοδικαὶ ἢ μὴ αὐξομειώσεις τῆς λάμψεως τῶν ἀστέρων· **15)** βιολ. ἡ δι' ἁλμάτων ἐξέλιξις τῶν εἰδῶν, ἡ ἐκτροπή, ἀντίθ. ἡ βαθμιαία ἐξέλιξις.

μεταβολία (ἡ) μτγν. ἡ ἀνταλλαγή, ἐμπόριον, συναλλαγή, ἄ. μεταβολὴ βλ.λ.5) : ΠΔΣοφ.Σειρ.37,11 **μετὰ ἐμπόρου περὶ μεταβολίας.**

μεταβολικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ εὐμετάβολος, εὐμετάβλητος : Πολύβ.38,5,6 **μεταβολικὸς τρόπος·** κ. ἐπὶ προσ. : Βέττ.Βάλ.14,16· ‖ ὁ ὑποκείμενος εἰς μεταβολήν, ὁ μεταβλητός : Πλούτ.Ἠθ.373D **τοῖς μεταβ- μέλεσι,** Σιμπλίκ.Οὐρ.114,14 **μεταβολικὴ φύσις·** **2)** νεώτ. ψυχοπαθ. **μεταβολικὸν παράληρημα** καθ' ὃ ὁ πάσχων νομίζει, ὅτι μετεβλήθησαν τὰ πάντα περὶ αὐτὸν ἢ ὡρισμένα πρόσωπα ἢ πράγματα· **3)** ὁ διατεθειμένος εἰς ἀνταλλαγήν, εἰς ἐμπόριον, ὁ ἐμπορικός : Ἡρακλ.Πολ.60 **καπηλεῖον οὐκ ἔστι μεταβολικὸν ἐν αὐτοῖς** (κῶδ. μεταμελικὸν) (τὸ ἐργαστήριον τοῦ μεταπράτου)· **4)** μτγν. γραμμ. ἐπὶ φωνηέντων, τὰ ἀμφίβολα κατὰ τὴν ποσότητα, τὰ δίχρονα α, ι, υ : Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.1,238 **τρία κοινὰ μήκους τε καὶ βραχύτητος, α, ι, υ, ἅπερ δίχρονα καὶ ὑγρὰ καὶ ἀμφίβολα καὶ μεταβολικὰ καλοῦσιν.**

μεταβολικῶς μτγν. μετὰ μεταβολῶν, ποικίλως : Ἡφαιστ.75 **ἡ δὲ διπλῆ σημαίνει τὸ μεταβολικῶς τὸ ᾆσμα γεγράφθαι.**

μεταβολιμαῖος-ον γλωσσ. **ὁ δυνάμενος νὰ** ὑποστῇ μεταβολὴν βλ.λ.12).

μεταβολισμός (ὁ) νεώτ. βιολ. τὸ σύνολον τῶν χημικῶν καὶ βιολογικῶν μεταμορφώσεων τῶν τελουμένων ἐν τῷ ὀργανισμῷ, ἡ ἐναλλαγὴ τῆς ὕλης· **2)** ἡ συνεχὴς διὰ τοῦ χρόνου μεταβολὴ τῶν ζώντων ὀργανισμῶν κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἐξελίξεως.

μετάβολος-ον μτγν. ὁ εὐμετάβολος, ὁ μεταβλητός : Πλούτ.Ἠθ.428Β **δυοῖν ὑποκειμένων φύσεων, τῆς μὲν αἰσθητῆς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ μεταβόλου καὶ φορητῆς ἄλλοτε ἄλλως·** **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ μεταβολεύς, ὁ μεταπράτης, ἀντίθ. ἔμπορος· Ἡσ. «μετάβολοι· πραγματευταί» : ΠΔ Ἡσ.23,2 **μετάβολοι Φοινίκης,** Ἐπιγρ. **τοὶ μ- τοὶ ἐν τοῖς ἰχθύσιν·** ‖ ὡς ἐπίθ. ὁ πωλῶν λιανικῶς, οἷον ἱμάτια, ἐδώδιμα : Πάπ. **ἱματιοπῶλαι** μετάβολοι, Πάπ. **μεταβόλων ἁλιέων τέλος.**

μεταβολτίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. προϊὸν ἀποσυνθέσεως τοῦ ὀρυκτοῦ βολταΐτου, ἔνυδρον θειικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου ἀλκαλιοῦχον.

μεταβόσκομαι μτγν. βόσκω, τρώγω, κατατρώγω : Βασ.3,500D **τὰ ἐκεῖ ἀποτιθέμενα οὐ σῆτες μεταβόσκονται.**

μεταβούλευμα-ατος (τὸ) (μεταβουλεύω) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταβουλεύω, ἡ μεταβεβλημένη ἀπόφασις : Σύμμ.ΠΔ Ἰὼβ 21,2.

μεταβουλεύω, ἀόρ. μετεβούλευσα (Ὀδ.Ε 286) κ. μέσ. μετεβουλευσάμην (Ἀλκίφρ.(2,4), μέσ. μέλλ. μεταβουλεύσομαι, μεταβάλλω, ἀλλάζω γνώμην, μεταγινώσκω, παίρνω ἄλλην ἀπόφασιν : Ὀδ Ε 286 ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· ‖ συνήθ. μέσ. : Ἡρ.Ι,156 οὐκ ἀναπείσει μιν μεταβουλεύσασθαι, Εὐρ.Ὀρ.1526 ἀλλὰ μεταβουλευσόμεσθα, Πλάτ.Ἐπιν.982D οὐ μεταβουλευόμενον ἄνω καὶ κάτω, Λουκ Προμ.7 ἐπεὶ τό γε μεταβουλεύεσθαι Ἐπιμηθέως ἔργον, οὐ Προμηθέως ἐστί· ‖ μτ. τοῦ μὴ κ. ἀπαρφ. : Ἡρ.7,12 μετὰ δὴ βουλεύεαι, .. στράτευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. : Ἀλκίφρ. 2,4 εἰ μεταβουλεύσαιο τῆς πρὸς βασιλέα ἀφίξεως· **2)** ρηματ. π. μεταβούλευμα.

μεταβουλία (ἡ) ἐσφ γρ. ἀντὶ μεταιβολία: Σιμων.37,17.

μετάβουλος-ον ὁ μεταβάλλων τὴν θέλησιν, τὴν ἀπόφασίν του : Ἀριστφ.Ἀχ.632 ἀποκρίνεσθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.

μετάβρασκος Ἡσ. «μέτριος ἑρμηνεύς».

μεταβρουσίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν φωσφορικὸν ἅλας τοῦ ἀσβεστίου ἔνυδρον.

μεταβυζαντινισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἱστορικὴ περίοδος ἡ ἀμέσως μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας συμβᾶσα τῷ 1453.

μεταβυζαντινός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας περίοδον : Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.102 τὸ ἐκκλησάκι ζωγραφίστηκε στὰ 1753, ἐποχὴ ἐξαφανισμοῦ, .. τῆς μεταβυζαντινῆς ἁγιογραφίας,-μεταβυζαντινὴ τέχνη - λογοτεχνία - περίοδος.

μετάγγελος-ον ἐπ. ἐπίθ. τῆς Ἴριδος, ὁ μεταβιβάζων, μεταφέρων ἀγγελίας ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἕτερον, ὁ διάγγελος, ὁ ἀγγελιαφόρος· Εὐστ.1009,48 «ὅρα δὲ κἀνταῦθα τὸ μετάγγελος ὅ ἐστιν ἄγγελος, καιρίαν ἑρμηνείαν τῆς Ἴριδος· εἰπεῖν γὰρ ἓν πρὸς ἕν, Ἶρις ἡ ἀγγελός ἐστι παρὰ τὸ εἴρειν ὃ δηλοῖ τὸ ἀγγέλλειν, τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου ἔχει τὸ μετ' ἄγγελος, ἵνα λέγῃ, ὅτι ἄγγελος μετ' ἀνέμοισιν, ἤγουν ἐπ' ἀνέμοις, καὶ εἰς ἀνέμους ἦλθεν ἡ Ἶρις» : Ἰλ.Ο 144 Ἶρίν θ', ἥ τε θεοῖσι μετάγγελος ἀθανάτοισι (ἄ. θεοῖσι μετ' ἄγγελος), αὐτ.Ψ 199 ὠκέα δ' Ἶρις .. μετάγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν (ἄ. μετ' ἄγγελος ἦλθ').

μεταγγίζω (ἄγγος) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. μεταγγίσω (Γεωπ.3,5), ἀόρ. μετήγγισα (Διοσκ.5,49) κ. δημ. μετάγγισα κ. παθ. ἀόρ. μετηγγίσθην (Εὐστ.Ἰλ.1090,32), μετσχέω ἔκ τινος ἀγγείου εἰς ἄλλο : Διοσκ.1,62 μετάγγιζε δὲ πολλάκις εἰς ἕτερα ἀγγεῖα μέλιτι κατακεχρισμένα, αὐτ.5,35, αὐτ. 5,49 εἶτα διυλίσαντες καὶ μεταγγίσαντες ἀποτίθενται, Γαλ.11,215, Γεωπ.3,5 τούτῳ τῷ μηνὶ τοὺς οἴνους μεταγγίσομεν· **2)** μτφ. ἐπὶ τῆς πυθαγορείου μετεμφυχώσεως, μεταθέτω, μεταφέρω εἰς ἄλλα σώματα, παθ. : Ἐπιφάν.π.Θησ Στεφ. ἐν λ. ἐρῶ δὲ ὑμῖν καὶ τοῦτο πῶς μεταγγίζεται ἡ ψυχὴ εἰς πέντε σώματα, Εὐστ.Ἰλ.1090,32 δεδοικυῖαν μὴ μεταγγισθεῖσα ἀναξίῳ περιπέσῃ σώματι· **3)** ρηματ. π. μεταγγισμός, μετάγγισις, μετάγγισμα, μετάγγιστρον.

μετάγγισις-εως (ἡ) (μεταγγίζω) νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταγγίζω, ἡ μεταφορὰ ὑγροῦ ἔκ τινος ἀγγείου εἰς ἄλλο, ὁ μεταγγισμός : μετάγγισις τοῦ οἴνου (ἡ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ὑποστάθμης μεταφορὰ τοῦ οἴνου εἰς νέα καθαρὰ δοχεῖα)· **2)** ἰατρ. μετάγγισις αἵματος ἡ ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον μεταβίβασις αἵματος διὰ τῶν φλεβῶν.

μετάγγισμα-ατος (τὸ) (μεταγγίζω) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταγγίζω, ἡ μετάγγισις βλ.λ.

μεταγγισμονῖται (οἱ) λεξ. αἱρετικοί τινες δοξάζοντες ὅτι ὁ υἱὸς ἦν ἐν τῷ πατρὶ ὡς τὸ ἔλασσον ἄγγος ἐν τῷ μείζονι : Δουκαγγ.

μεταγγισμός (ὁ) (μεταγγίζω) μσν. κ. νεώτ. ἡ μεταφορὰ ὑγροῦ κ. ἰδίως οἴνου ἔκ τινος ἀγγείου εἰς ἄλλο, μετάγγισις : Γεωπ.7,6 περὶ μεταγγισμοῦ οἴνου, καὶ πότε χρὴ μεταντλεῖν τοὺς οἴνους· **2)** μτφ. ἐπὶ μετεμφυχώσεως, ἡ μετάθεσις τῆς ψυχῆς εἰς ἄλλο σῶμα : Ἱεροκλ. ἐν Φώτ.Βιβλ.172,23 τὸν ἐξ ἀλόγων ζῴων ἢ εἰς ἄλογα μεταγγισμόν, Εὐστ.Πον.89,1 τὸν τερατευόμενον μεταγγισμὸν μετεμφυχώσεως λόγῳ.

μετάγγιστρον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ πρὸς μετάγγισιν, μεταφορὰν ὑγρῶν ἐξ ἑνὸς ἀγγείου εἰς ἄλλο.

μεταγείρω μτγν. ποι. συναθροίζω ἐκ νέου, πάλιν· ‖ μέσ. μτφ. ἐν τμήσει : Ὀππ.Ἁλ.1,294 μετὰ δ' αὖτις ἀγειρόμενοι νόον ἤδη βαιὸν θαρσήσαντες ἀπὸ ψαμάθοιο πάσαντο.

μεταγείτνια (τὰ) μτγν. ἑορτὴ τελουμένη ἐν Μελίτῃ, δήμῳ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος Μεταγειτνίου, τὰ μετοίκια : Πλοῦτ.Ἠθ.601B ἐπώνυμον θυσίαν ἄγουσι τοῦ μετοικισμοῦ τὰ Μεταγείτνια.

μκταγείτνιος (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Καρνείου Ἀπόλλωνος τιμωμένου ἐν τοῖς Μεταγειτνίοις : Λυσίμ.21, Σουΐδ. ἐν λ. Μεταγειτνιών.

μεταγειτνιών-ῶνος (ὁ) (μετά, γείτων) ὁ δεύτερος μὴν τοῦ ἀρχαίου ἀττικοῦ ἔτους, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς 15ης Αὐγούστου μέχρι 15ης Σεπτεμβρίου διάστημα, πρὸς τὸν π. Βοιωτ. Πόνεμον καὶ τὸν π. Λάκωσι Καρνεῖον : Ἀντιφ.6,44 καὶ αὖθις τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι ᾧ τινι ἐβούλοντο, Ἀριστλ.Ζ) 549a,16 οἱ κάραβοι μετὰ τὴν ὀχείαν κύουσι καὶ ἴσχουσι τὰ ᾠὰ περὶ τρεῖς μῆνας, .. καὶ Μεταγειτνιῶνα, Πλούτ.Ποπλ.14 εἰδοῖς Σεπτεμβρίαις, ὃ συντυγχάνει περὶ τὴν πανσέληνον τοῦ Μεταγειτνιῶνος, αὐτ.Καμ.19, Σχόλ.Θουκ.2,15 ὁ δὲ μὴν ἐκεῖνος ὠνομάσθη Μεταγειτνιών.

μεταγελῶ-άω μσν. καταγελῶ : Βί.Νεῖλ.Νεωτ.48Λ.

μεταγένκσις-εως (ἡ) νεώτ. βιολ. ἡ ἐναλλαγὴ μεταξὺ ἐγγενοῦς καὶ ἀγενοῦς διαιωνίσεως, ἡ παρατηρουμένη κανονικῶς εἰς πλεῖστα ἀθροίσματσ ζωικῶν μορφῶν.

μεταγενέστερος-α-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. -η-ο, συγκρ. τοῦ μεταγενής, ὁ ἀνήκων εἰς ὑστέρους χρόνους, ὁ ὑστερόχρονος, ὁ νεώτερος, ὁ κατοπινός, ἀντίθ. προγενέστερος : Διον.Ἁλ.Θουκ.9 μεταγενέστεροι συγγραφεῖς (οἱ μετὰ τὸν Ἀριστοτέλην, οἱ τῆς Ἀλεξανδρεωτικῆς περιόδου), Πρόκλ.Παρμ.850S ταῦτα μεταγενέστερα τῶν γενῶν τοῦ ὄντος (πιθ.), Πάπ. χάρτης προγενέστερος ἢ μεταγενέστερος, Ἀρμενόπ.3,3,59 διατάξεις μεταγενέστεραι, - μεταγενέστεραι ἀποφάσεις· ‖ ὡς οὐσ.: Λουκ.Ὀρχ.80 τὴν Σεμέλην ὑποκρινόμενος βαλλομένην τῷ κεραυνῷ τὴν Γλαύκην αὐτῇ ᾔκαζε μεταγενεστέραν οὖσαν· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. οἱ μεταγενέστεροι ὡς οὐσ. οἱ ὕστερον γεννηθέντες, ἀκμάσαντες, νεώτ. κ. οἱ μετὰ τὴν ἐνεστῶσαν γενεάν, οἱ ἐπιόντες : Διόδ.Σ 11,14 ἀθάνατον ὑπόμνημα καταλιπεῖν τοῖς μεταγενεστέροις βουλόμενοι, Ἰώσ.Π(2,8,10, - ἡ λέξις εὐχρηστεῖ τόσον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅσον καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις, - μεταγενέστεροι συγγραφεῖς, - μεταγενεστέρα γλῶσσα, - τὴν δρᾶσιν του μόνον οἱ μεταγενέστεροι θὰ δυνηθοῦν νὰ κρίνουν ἀμεροληπτως· **2)** ὁ ἐπακόλουθος : Φιλόδ.Ρητ.2,262S μεταγενεστέραν μετὰ ταῦτα τὴν πολυπραγμοσύνην· ‖ κ. ἐπίρρ. -ως.

μεταγενής-οῦς-ές μτγν., συγκρ. μεταγενέστερος βλ.λ., ὁ μετὰ ταῦτα, ὕστερον γεννηθείς, κ. γεν. ὁ κατόπιν ἐρχόμενος : Μέν.154 **ἐξώλης ἀπόλοιθ' ὅστις ποτὲ ὁ πρῶτος ἦν γήμας, . . εἶθ' ὁ μεταγενής.**

μεταγεννῶ-άω μτγν. δίδω νέαν ζωὴν εἴς τι, ἀναγεννῶ, ἀναζωογονῶ, ξαναγεννῶ : 'Ιώσ.Αἰ ΙΙ,3,3 **μεταποιεῖ καὶ μεταγεννᾷ τὰς ψυχάς.**

μεταγίγνομαι μτγν.κ.νεώτ.κ.-**γίνομαι**, δημ. **ματαγίνομαι**, ἀόρ. β' **μετεγενόμην**, γίνομαι μετὰ ταῦτα, ἔπειτα : Πάπ. **κυρωθείσης τῆς ὀφειλῆς διὰ τῆς μεταγεναμένης**· **2)** μτφ. μεταφέρομαι, ἀπάγομαι μακρὰν : ΠΔ Μακκ.2,2,1 **'Ιερεμίας ὁ προφήτης ὅτι ἐκέλευσε τοῦ πυρὸς λαβεῖν τοὺς μεταγινομένους**· **3)** δημ. ματαγίνομαι γίνομαι ἐκ νέου, ξαναγίνομαι : **δὲ(ν) θὰ ματαγίνῃ αὐτό.**

μεταγιγνώσκω κ. νεώτ., μσν. κ. δημ. **μεταγνώθω**, ἰων. μτγν. κ. νεώτ. **μεταγινώσκω**, ἀόρ. β' **μετέγνων** ['Αντιφ.5,51], παρακ. **μετέγνωκα** [Λουκ. Νέρ.4], γινώσκω κατόπιν, ὕστερον, πολὺ βραδέως γνωρίζω, ἐννοῶ : Αἰσχ.'Ικ.110 **'Ατας δ' ἀπάταν μεταγνούς**· **2)** ἀπολ. μετὰ γνῶσιν ὕστερον κτηθεῖσαν μεταβάλλω γνώμην, μεταβουλεύομαι, μετανοῶ : 'Ηρ.1,40 **ὡς ὧν νενικημένος ὑπὸ σέο μεταγινώσκω**, αὐτ.1,86,Σοφ.Φιλ.1270 **οὔκουν ἔνεστι καὶ μεταγνῶναι πάλιν**, 'Αντιφ.5,91 **μεταγνοὺς ἂν ὀρθῶς βουλεύσαιτο**, Πλάτ.Φαῖδρ. 231Α **τοῖς δὲ οὐκ ἔστι χρόνος, ἐν ᾧ μεταγνῶναι προσήκει**, Δημ.278 **εἰ μὲν οὖν μὴ μετέγνωσαν εὐθέως, ὡς τοῦτ' εἶδον**· κ. παθ. : Σαχλ. ἐν Κορ. 'Ατ.2,93 **καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἐρημάξαυσιν, ἐτότες μεταγνώθει**· || μτ. δοτ. πράγμ. : Φιλόστρ.'Επιστ.16 **μεταγινώσκει τῷ φόνῳ τῶν τριχῶν**· || ὁμ. μτ. αἰτ. πράγμ. μεταβάλλω γνώμην περί τινος πράγματος, μετανοῶ διά τι : Εὐρ.Μήδ.64 **μετέγνων καὶ τὰ πράσθ' εἰρημένα**· || ὁμ. μεταβάλλω, τροποποιῶ προηγουμένην ἀπόφασιν : Θουκ.3,40 **καὶ νῦν διαμάχομαι μὴ μεταγνῶναι ὑμᾶς τὰ προδεδογμένα**· πρβλ. Λουκ.Νέρ.4 **τοῦ Νέρωνος μετεγνωκότος τὴν τομήν**· || μτ. ἀπαρφ. μεταβάλλων, ἀλλάσσων γνώμην πράττω τι διάφορον : Αἰσχ. 'Αγ.221 **τὸ παντότολμον φρονεῖν μετέγνω**, Θουκ. 1,44 **ἐν δὲ τῇ ὑστεραίᾳ μετέγνωσαν Κερκυραίοις ξυμμαχίαν μὲν μὴ ποιήσασθαι**· || μτ. ειδ. προτ. μεταβάλλων γνώμην νομίζω ὅτι . . : Ξεν.ΚΠ 5,5, 40 **ὥστε τὸν Κυαξάρην μεταγιγνώσκειν ὡς οὔτε ὁ Κῦρος ἀφίστη αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ**· **3)** ρηματ. π. μετάγνωσις, μεταγνώμη.

μεταγίνομαι μτγν. κ. νεώτ. ἀντὶ μεταγίγνομαι.

μεταγινώσκω δ. τ. τοῦ μεταγιγνώσκω βλ.λ.

μεταγλωσσογράφος (ὁ) νεώτ. νομ. ὁ μεταγενέστερος γλωσσογράφος, ὁ καταγράφων καὶ συστηματοποιῶν τὰ εἰς τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον σχόλια τῶν γλωσσογράφων.

μεταγλωττίζω μσν. κ. νεώτ. κ. **μεταγλωσσίζω**, ἀόρ. **μετεγλώττισα** κ. παθ. **μετεγλωττίσθην**, μεταφέρω κείμενόν τι ἀπὸ μιᾶς γλώσσης εἰς ἄλλην, μεταφράζω· κ. παθ. : Χειρόγρ.π. Pasin.Cod.Τακτ.Ι, 473 **λόγοι ἀσκητικοὶ μεταγλωττισθέντες ἀπὸ τῆς 'Αράβων γλώττης**· **2)** ρηματ. π. μεταγλωττιστής, μεταγλώττισις.

μεταγλώττισις-εως (ἡ) (μεταγλωττίζω) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταγλωττίζω, ἡ μετάφρασις, ἡ ἐξήγησις.

μεταγλωττιστής (ὁ) (μεταγλωττίζω) μσν. ὁ μεταφραστής, ἑρμηνευτής : Σγουρόπουλος 'Ιστ. τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου 2,28.

μετάγνοια (ἡ) ἡ μετάνοια, μεταμέλεια : Σοφ.'Ηλ. 581 **μὴ πῆμα σαυτῇ καὶ μετάγνοιαν τιθῇς.**

μεταγνώμη (ἡ) (μεταγιγνώσκω) μτγν. ἡ μεταβολή, ἀλλαγὴ γνώμης· **2)** ἡ ἀποσκίρτησις, ἀποστασία : 'Ανπ.ΠΙ 5,122 **περὶ τῆς μεταγνώμης τοῦ πεζοῦ πυθόμενος.**

μεταγνωμία (ἡ) νεώτ. ψυχοφυσ. ὅρος τεθεὶς ὑπὸ τοῦ Μποαρὰκ (métagnomie) εἰς δήλωσιν τῆς ψυχικῆς ἰδιότητος ἣν ἄτομά τινα παροδικῶς ἔχουσιν ἐν ὑπερδιεγέρσει ἢ ἐν ὑπνωτιστικῇ καταστάσει ἢ ἐνίοτε φαινομενικῶς ἐν ὁμαλῇ καταστάσει διατελοῦντα νὰ διακρίνωσιν ἢ νὰ διαγινώσκωσι πράγματα μὴ ἀμέσως διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἀντιληπτὰ ἢ καὶ ἐνδόμυχα διανοήματα ἄλλων, ἄ. τηλαισθησία (Μάγερ), παναισθησία (Βασιλέφσκι), κρυπταισθησία (Ρισὲ) κ. γενικώτ. διόρασις ἢ ἐνδόρασις.

μετάγνωσις-εως (ἡ) (μεταγιγνώσκω) κ. νεώτ. ἡ μεταβολὴ γνώμης, ἀποφάσεως ἢ σκοποῦ : 'Ηρ.1,87 **μαθὼν τὴν Κύρου μετάγνωσιν**, Δημ.1466 **ἡ περὶ τούτων μετάγνωσις ἧττα τῆς προαιρέσεως.**

μεταγομφῶ-όω μσν. μεταβάλλω οἱονεὶ εἰς γόμφους, καρφία : Νικ.Χων.199D **εἰς ὅπλα καὶ βέλη τοὺς ἑαυτῶν ὀδόντας μεταγομφοῦντες.**

μεταγραμματίζω μσν. κ. νεώτ. μεταβάλλω τὴν θέσιν τῶν γραμμάτων λέξεώς τινος, ἀναγραμματίζω : Τζέτζ.Λυκόφρ.264· **2)** ρηματ. π. -ισμός.

μεταγραμματισμός (ὁ) (μεταγραμματίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ μεταβολὴ τῆς σειρᾶς τῶν γραμμάτων μιᾶς λέξεως, ὁ ἀναγραμματισμός· **3)** ἡ μεταβολὴ τῶν γραμμάτων ἐκ τῆς παλαιᾶς γραφῆς εἰς τὴν ὑστέραν : Γαλ.12,58.

μεταγραφεύς (ὁ) (μεταγράφω) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀντιγραφεύς : Τζέτζ.Λυκόφρ.354· **2)** νεώτ. **ὁ μεταγράφων**, μεταβάλλων τὴν γραφὴν λέξεως.

μεταγραφή (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀντιγραφή, τὸ ἀντίγραφον : 'Ιουλ.'Αθ.9 **ἐπίσταμαι τὰ βιβλία . . μετέδωκε γάρ μοι πρὸς μεταγραφήν τινα**· **2)** νεώτ. κ. ἡ μεταβολὴ τῆς γραφῆς λέξεώς τινος· **3)** τὸ δανείζεσθαι παρά τινος πρὸς ἀπότισιν ὀφειλῆς πρὸς ἕτερον : Πλούτ.'Ηθ.831Α· **4)** νεώτ. κ. δημ. νομ. περίληψις ἐπισήμου πράξεως ἀγοραπωλησίας ἀκινήτου, καταχωριζομένη ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ τοῦ ὑποθηκοφυλακείου τῆς περιοχῆς τοῦ ἀκινήτου· **5)** νεώτ. μουσ. διασκευὴ ἑνὸς μουσικοῦ ἔργου δι' ἓν ἢ περισσότερα ὄργανα, διάφορα ἐκείνων, δι' ἃ εἶχεν ἀρχικῶς γραφῆ, ἄ. διασκευή : **μεταγραφὴ δι' ᾆσμα καὶ κλειδοκύμβαλον - διὰ χορῳδίαν.**

μεταγραφικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἀντιγραφήν : Τζέτζ.'Ησίοδ.'Εργ.694 **πταῖσμα μεταγραφικὸν** (λάθος ἐν ἀντιγραφῇ).

μεταγράφω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ματαγράφω**, ἀόρ. **μετέγραφα** (Θουκ.1,32) κ. μέσ. **μετεγραψάμην** (Θουκ.4,50) κ. παθ. β' **μετεγράφην** ('Ισοκρ. 17,32), μτχ. παθ. παρακ. **μεταγεγραμμένος** κ. δημ. ματαγραμμένος, γράφω ἐκ δευτέρου, τροποποιῶ ἢ διορθώνω ὅ,τι ἔγραψα, ξαναγράφω : Εὐρ.ΙΑ 108 **ἃ δ' οὐ καλῶς ἔγνων τότ', αὖθις μεταγράφω καλῶς πάλιν ἐς τήνδε δέλτον**, Θουκ.1, 132 **ἦν . . καί, ἐκεῖνός τι μεταγράφαι αἰτήσῃ**, Παυσ.1,18,3 **Μιλτιάδου καὶ Θεμιστοκλέους εἰκόνας εἰς 'Ρωμαῖον ἄνδρα μετέγραψαν**· || κ. παθ. ἐπὶ τῶν ἱερογλυφικῶν : Διόδ.Σ 3,4 **ἀλλ' ἐξ ἐμφάσεως τῶν μεταγραφομένων καὶ μεταφορᾶς μνήμῃ συνηθλημένης**· || ἐπὶ δημοσίου ἐγγράφου, καταγράφω, καταχωρίζω : Ξεν.'Ελλ.6,3,19 **προσελθόντες πάλιν τῇ ὑστεραίᾳ οἱ πρέσβεις αὐτῶν ἐκέλευον μεταγράφειν ἀντὶ Θηβαίων Βοιωτοὺς ὀμωμοκότας**· **2)** ἐπὶ νόμου, ἀλλοιῶ, μεταβάλλω : Δείν.1,42 **τρία τάλαντα λαβὼν μετέγραφε καὶ μετεσκεύαζε τὸν νόμον καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν**· ὁμ. κ. ἐπὶ ἐγγράφου χρεωστικοῦ ἢ ἄ. : 'Ισοκρ.17,34 **γραμματείδιον . . τοσαῦτα μέλλοντες χρήματα κερδαίνειν μετέγραψαν**· || κ. ἐπὶ δίκης, μεταβάλλω τὰ πρακτικά, πλαστογραφῶ : Δημ.542 **τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἷός τ' ἦν πείθειν αὐτόν, ἣν κατεδεδιῃτήκει, ταύτην ἀποδεδιῃτημένην ἀποφαίνειν, καὶ τοὺς ἄρχοντας μεταγρά-**

φειν· κ. παθ. : Ἰσαῖ.4,13 **τἀναντία ταῖς διαθήκαις μεταγραφῆναι** (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «νὰ σβεσθῶσι τὰ πρώην γεγραμμένα καὶ νὰ γραφῶσιν εἰς τὰς διαθήκας τὰ ἐναντία»)· **3)** μεταφράζω, ἑρμηνεύω : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ 21 **ἠξίωσεν οὗτος καὶ τὰ ὀνόματα . . μεταγράφαι ἐς τὸ Ἑλληνικὸν** (ὅ.γρ. μετεγγράφαι)· ‖ κ. μέσ. : Θουκ.4,50 **οἱ Ἀθηναῖοι τὰς μὲν ἐπιστολὰς μεταγραψάμενοι ἐκ τῶν Ἀσσυρίων γραμμάτων ἀνέγνωσαν· 4)** ἀντιγράφω, παθ. : Λουκ.Ἀπαιδ.4 **ὅσα παρὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μεταγεγραμμένα εὑρέθη καλῶς·** πρβλ. μεταγραφή, μεταγραφικός· **5)** πάπ. ἐν λογιστικῇ, μεταφέρω εἰς ἄλλον λογαριασμόν· **6)** νεώτ. νομ. κ. δημ. καταχωρίζω ἐν εἰδικῷ βιβλίῳ τοῦ ὑποθηκοφυλακείου ἐπελθοῦσαν ἀλλαγὴν κυριότητος ἀκινήτου τινὸς κτήματος· **7)** δημ. **ματαγράφω** γράφω αὖθις· **8)** ρηματ. π. μεταγραφή, μεταγραφεύς, μεταγραφικός.

μεταγυρίζω δημ. κ. συνήθ. **ματαγυρίζω** γυρίζω ἐκ νέου, ἐπιστρέφω : Σημηρ.Ἀστρ.83 **στὶς Κυανὲς ἀκτὲς ποὺ θὰ ματαγυρίσης.**

μετάγω κ. νεώτ., μέλλ. **μετάξω** (Διόδ.Σ 20,3), ἀόρ. β' **μετήγαγον** (Πολύβ.5,1,9) κ. παθ. ἀορ. α' **μετήχθην** (ΠΔ Σοφ.Σειρ.Προλ.), παρακ. **μετῆχα** κ. ἐν πάπ. **μεταγείοχα** κ.παθ. **μετῆγμαι**, μεταφέρω ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον : Πολύβ.5,1,9 **τοὺς ἄρχοντας μεταγαγεῖν τὴν ἐκκλησίαν εἰς Σικυῶνα,** αὐτ. 24,8,4 **τοὺς μὲν πολιτικοὺς ἄνδρας . . μεταγαγεῖν εἰς τὴν νῦν μὲν Ἠμαθίαν,** Διόδ.Σ 20,3 **πάντα τὸν πόλεμον μετάξειν εἰς τὴν Λιβύην,** Δίων Κ ἀπ.83,7 **μ- τὰ δικαστήρια ἀπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τοὺς Ἱππέας,** Πάπ. **μετήγαγον ἐκ τοῦ Ὀξυρυγχίτου εἰς τὸν Κυνοπολίτην πρόβατα·** κ. παθ. : Ἀριστέ.Ι 12· ‖ κ. μτφ. : Πλούτ.Ἠθ.225F **τοὺς πολίτας εἰς σωφρονεστέραν βίου τάξιν μ-,** Παλλδ.ΑΠ 10,77,6 **μᾶλλον ἐπ' εὐφροσύνην δὲ βιάζετο καὶ παρὰ μοῖραν, εἰ δυνατόν, φυχὴν τερπομένην μετάγειν· 2)** μτ. ἐμπρόθ. (εἰς) αἰτ. αὐτοπαθ. ἀντων. μεταβιβάζω : Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,5,2 **πᾶσαν τὴν ἀρχὴν Ῥωμαίων εἰς ἑαυτὸν καὶ τοὺς παῖδας μεταγαγεῖν καὶ βεβαιώσασθαι ἠθέλησε,** Πάπ. **τὴν τῶν πατρῴων μερίδα αὐτοὶ εἰς ἑαυτοὺς μετήγαγον· 3)** ἰατρ. ἀποστρέφω, ἀπομακρύνω : Γαλ.17,1,965 **μ- τὰ ῥεύματα· 4)** προσελκύω, παρασύρω εἴς τι, ἀποπλανῶ : Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,8,5 **χρημάτων τε ἐπιθυμεῖν διδάξας καὶ μεταγαγὼν ἐς τὸ ἁβροδίαιτον· 5)** κ. νεώτ. μεταφράζω, ἑρμηνεύω, παθ.: ΠΔΣοφ.Σειρ.Πρόλογος **καὶ ὅταν μεταχθῇ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν,** - **ἡ Θεία Κωμῳδία μετενεχθεῖσα εἰς τὴν καθωμιλημένην· 6)** ρητ. μετ' ἐμπρθ. γενικ. (ἀπό) ποιοῦμαι ἐν λόγῳ μεταφοράν : Φιλόδ.Ρητ.1,179S **μ- ἀπό· 7)** παθ. λαμβάνομαι ὡς φραστικὸς ὅρος ἐξ ἄλλης ἐπιστήμης: Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.58P **μετῆκται ἀπὸ τῶν ἐν γεωμετρίᾳ τὸ ὄνομα· 8)** ἀμτβ. ἀκολουθῶ μετὰ τοῦ στρατοῦ, ὁδεύω κατόπιν : Ξεν. ΚΠ 7,4,8 **μετάγειν αὐτὸν ἐκέλευσεν ᾗπερ ὁ Ὑστάσπης προῴχετο· 9)** ρηματ. π. μεταγωγή, μεταγωγεύς, μεταγωγός, μεταγώγιμος, μεταγωγικός.

μεταγωγεύς-έως (ὁ) (μετάγω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μετάγων, ὁ ὁδηγῶν ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον· ‖ εἰδ. ἐπὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁδηγῶν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν : Τερτυλλ.2,558A, Ἐπιφάν. Αἱρ.31,17Ι **λέγει δὲ αὐτός τε καὶ οἱ αὐτοῦ, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, . . καὶ Σταυρὸν καὶ Μεταγωγέα καὶ Ὀροθέτην καὶ Ὅρον,** Εἰρην.460Α· **2)** μτγν. ἰατρ. ὄνομα ἐπιδέσμου : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.48,33· **3)** νεώτ. μηχάνημα χρησιμεῦον διὰ τὴν συνεχῆ μεταφορὰν ὑλικοῦ ἐξ ἑνὸς μέρους εἰς ἄλλο, ὅ. μεταφορεύς.

μεταγωγή (ἡ) (μετάγω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετάγω, ἡ μεταφορὰ ἀπό τινος τόπου **εἰς ἄλλον : Ἰώσ.ΑΙ 12,2,3 καὶ διὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον αὐτῶν μεταγωγὴν πολλὴν ὠφέλειαν ἐκ τούτου τοῖς στρατιώταις γεγονέναι,** Σωρ.2,42 **μεταγωγὴ τῆς ὕλης,** Πάπ. **μεταγωγὴ βιβλίων·** ‖ νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ χωροφυλ. πᾶσα ὑπὸ συνοδείαν μεταφορὰ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον προσ. διατελοῦντος ὑπὸ φύλαξιν, **οἷον** καταδίκου, ὑποδίκου, ὀφειλέτου **τοῦ δημοσίου· 2)** μεταβολή, μεταβίβασις : Διον.Ἀλ.Θουκ.48· **3)** ρητ. **μεταγωγαὶ πραγμάτων** ρητορικὸς τρόπος, καθ' ὃν πρᾶγμά τι ἐξετάζεται καὶ σαφηνίζεται ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις : Διον.Ἀλ.Ἰσαί.15 **πολλὰς δ' ἂν ἔχοιμι καὶ ἄλλας παρασχέσθαι διηγήσεις πρὸς τὸ συμφέρον ᾠκονομημένας ὑπὸ τοῦ ῥήτορος, . . χωρίων ἀλλαγαῖς, πραγμάτων μεταγωγαῖς.**

μεταγωγητικός-ή-όν μσν. ὁ ἐπιτήδειος, ὁ κατάλληλος εἰς τὸ μετάγειν, ὁδηγεῖν τινα, ἐν χρ. μτφ.: Βασιλ.Ὁμιλ. ἐν Κώδ.Βερολ.1292 **ἑρμηνεία τοῦ . . Βασιλείου περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ εἰς σωτηρίαν μεταγωγητική.**

μεταγωγικό(ν) (τό) νεώτ. κ.δημ. βλ. μεταγωγικός.

μεταγωγικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἱκανός, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μετάγειν, ὁ μεταφορικός : **μεταγωγικὴ** ὑπηρεσία **στρατοῦ ἢ μεταγωγικὸν σῶμα** (ἡ ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ ἡ ἐπιμελουμένη τῶν μεταφορῶν)· ‖ ναυτ. **τὸ μεταγωγικό(ν)** ὡς οὐσ. πλοῖον τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ ἢ ἐμπορικὸν ἐπίτακτον ἢ ναυλωμένον πρὸς **ἐκτέλεσιν** ὑπηρεσίας στρατιωτικῶν μεταφορῶν· ‖ **μεταγωγικὰ** σώματος τὸ κλιμάκιον ἑκάστης **μικρᾶς μονάδος, τὸ** χρησιμεῦον διὰ τὴν μεταφορὰν **τῶν τροφίμων καὶ** τῆς νομῆς διὰ τὴν μονάδα **ταύτην·** ‖ **μεταγωγικὰ** μάχης τὸ κλιμάκιον ἑκάστης μικρᾶς μονάδος, τὸ χρησιμεῦον διὰ τὴν **μεταφορὰν τῶν** πυρομαχικῶν καὶ τῶν μιᾶς ἡμέρας **τροφίμων διὰ** τὴν μονάδα ταύτην.

μεταγωγικῶς ἐπίρρ. μσν. **κατὰ** μεταγωγήν : Κοσμ.Ἱερ.350.

μεταγώγιμος-ον μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ὃν δύναταί τις νὰ μεταγάγῃ, **νὰ μεταφέρῃ, νὰ μετακομίσῃ,** φορητός : Πρόδρ ἐν Ἀν.Βοασσ.384.

μεταγωγός-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ μετάγων, ὁ μετακινῶν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τόπου **εἰς τὸν ἄλλον :** Σχόλ.Ὀδ.Ε 260 **τοὺς μεταγωγοὺς τοῦ κέρατος,** αὐτ.Κ 32 **τὸν μεταγωγὸν τοῦ κέρατος κάλων· 2)** νεώτ. ὁ ἄγων, ὁ ὁδηγῶν ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον· **3)** νεώτ. **ὁ μεταγωγὸς** ὡς οὐσ. ὄργανόν τι χρησιμεῦον εἰς **τὴν εὔκολον** εἰσαγωγὴν ἄλλου τινὸς ὀργάνου ἢ συσκευῆς **εἰς** διάφορα ἠλεκτρικὰ κυκλώματα· **4)** ὁμ.μηχαν. πᾶν μηχάνημα χρησιμεῦον εἰς τὴν μεταφορὰν ὑλικοῦ ἢ ἀνθρώπων ἰδίως δι' ἐναερίων συρμάτων : **ἐναέριος μεταγωγὸς πρὸς μεταφορὰν κορμῶν δένδρων.**

μεταδαίνυμαι ποι., μέλλ. **μεταδαίσομαι,** μτ. δοτ. συνδειπνῶ, συντρώγω· Ἡσ. «μεταδαίσομαι· εὐωχηθήσομαι» : Ἰλ.Χ 498 **οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν,** Ὀδ.Σ 48 **αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται·** ‖ κ. μτ. γενικ. πράγμ. μεταλαμβάνω, μετέχω τινός : Ἰλ.Ψ 207 **ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἱρῶν·** ‖ κ. ἀπολ. : Κόϊντ.2,157 **αὐτὸς ὅπως ἐθέλεις μεταδαίνυσο.**

μεταδειπνῶ-έω κ. νεώτ., δημ. κ. **ματαδειπνῶ** δειπνῶ ὕστερον ἢ παρὰ τὸ σύνηθες : Ἱππ.Διαίτ.32 **εἰ δέ γε ἔτι πλείω χρόνον κενεαγγήσας ἐξαπίνης μεταδειπνήσειεν·** ‖ **νεώτ.** κ. δημ. **δειπνῶ** αὖθις, ξαναδειπνῶ.

μεταδέμνιος-η-ον μτγν. **ὁ ἐν δεμνίοις,** ἐν τῇ κλίνῃ, στρωμνῇ εὑρισκόμενος : Νόνν.Δ 42,413.

μεταδετέον δέον νὰ λύσῃ τις : Ξεν.Ἱππ.4,4 **μεταδετέον (τὸν ἵππον) μετὰ τὸ ἄριστον ἀπὸ τῆς φάτνης.**

μεταδεῦσαν Ἡσ. «μετάνοιαν».

μεταδευτερώνω δημ. έπαναλαμβάνω έκ δευτέρου, έκ νέου, ξαναδευτερώνω : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ. 108,4 δίνει **βιτσιά τοῦ μαύρου του καὶ πάει σαράντα μίλια, | καὶ μεταδευτερώνει του καὶ πάει σαρονταπέντε.**

μεταδέχομαι μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. ματαδέχομαι δέχομαί τι έπειτα, μετὰ ταῦτα : Πρόκλ.Παρμ.851S μ- **ὑπὸ οὐσίας** (άμφ.γρ.), Ναθαν. κτ.Πλωτῖν.2,1430 **εἰ φαύλους ἡμᾶς παρεξομεν ἐν τῷ παρόντι καὶ πονηρούς, πονηρὰ κἀκεῖ μεταδέχεται**· || νεώτ. κ. δημ. δέχομαι έκ νέου.

μεταδήμεος-ον (δῆμος) ὁ έν τῷ μέσῳ τοῦ δήμου, **ὁ μεταξὺ** τοῦ λαοῦ : 'Οδ.Ν 46 **καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη** (καὶ νὰ μὴ έπέλθη κακόν τι εἰς τὸν δῆμον)· **2)** ὁ ζῶν έν τῷ δήμῳ, έν τῇ πατρίδι του, ὁ έπιδήμιος, άντίθ. άπόδημος, ἔκδημος : 'Οδ.Θ 293 **οὐ γὰρ ἔθ'** Ἥφαιστος μεταδήμιος, **ἀλλά που ἤδη οἴχεται εἰς** Λῆμνον (έπειδὴ δὲν εἶναι πλέον έδῶ ὁ Ἥφαιστος)· **3)** έπὶ οἴνου, ὁ έπιχώριος, ὁ ντόπιος : Διον.Περ.744 **οὐδὲ μὲν οὐδ' οἶνος μεταδήμιος.**

μετάδημος-ον ὁ μεταδήμιος βλ.· 'Ησ.ἐν λ. μετένδημος.

μεταδιαιρῶ-έω μτγν., δημ. ματαδιαιρῶ διαιρῶ έκ νέου, ξαναδιαιρῶ : Διόφ.'Αριθμ.235.

μεταδιαίτησις-εως (ἡ) (μεταδιαιτῶ) μσν. ἡ μεταβολὴ τῆς διαίτης, τοῦ τρόπου τοῦ ζῆν : Νικηφ.Πατρ.'Ιστ.Βυζ.19C **διὰ τὴν ἐς τὰ ἐκείνων ἤθη . . μεταδιαίτησιν,** αὐτ.23C **ἐς τοσαύτην γὰρ τὴν μεταδιαίτησιν ἤδη παρήλλαξαν.**

μεταδιαιτῶ-άω μτγν., άόρ. α' μτ. διπλ. σύξ. μετεδιῄτησα (Λουκ.Νεκρ.Δ 12,3), κ. παθ. έν μτχ. **μεταδιαιτηθέντες** (ΠΔΜακκ.4,8,7), μεταβάλλω τὴν δίαιτάν μου, τὸν τρόπον τοῦ βίου μου εἰς ἄλλον : Λουκ.Νεκρ.Δ 12,3 **ἀποστὰς τῶν πατρῴων προσκυνεῖσθαι ἠξίου καὶ ἐς δίαιταν τὴν Μηδικὴν μετεδιῄτησεν ἑαυτόν**· κ. παθ. : ΠΔ Μακκ. 4,8,7 **μεταδιαιτηθέντες ἐντρυφήσατε ταῖς νεότησιν ὑμῶν** (μεταβαλόντες δίαιταν)· **2)** ρηματ.π. μεταδιαίτησις.

μεταδιαταγή (ἡ) **πάπ.** ἡ μεταβίβασις τῆς ὑποχρεώσεως ἢ τοῦ δικαιώματος καλλιεργείας δημοσίας γῆς : Πάπ. **δέον οὖν τὴν μεταδιαταγὴν ἑτέροις γενέσθαι κατὰ τὰ γραφέντα** ὑπὸ τοῦ δεῖνα· πρβλ. μεταδιατάσσω 2).

μεταδιατάσσω πάπ. μεταβάλλω, άλλοιῶ τὰς διαταγάς· **2)** **εἰδ.** μεταβιβάζω εἴς τινα τὴν ὑποχρέωσιν καλλιεργείας δημοσίας γῆς : Πάπ. **ἑτέρους γεωργοὺς εἰς τὴν** γεωργίαν **μεταδιατάξαι.**

μεταδιατίθεμαι πάπ. μεταβάλλω, άλλάζω τὴν διαθήκην μου.

μεταδιδάσκω κ. νεώτ. διδάσκω τινὰ ἄλλα, ἀλλέως ἢ πρότερον, καλύτερον· 'Ανών.π.Σουΐδ. «**μεταδιδάξαι**· τὸ τὴν προτέραν άφεῖναι βουλὴν **καὶ ἐλθεῖν ἐπ' ἄλλην»** : Διον.'Αλ.9,3· || κ. μτ. διπλῆς αἰτ. : Φιλόστρ. **εἰκ.2,11 μ- τινὰ ἑτέραν ὄρχησιν**· **2)** μτ. αἰτ. διδάσκων κάμνω τινὰ νὰ άλλάξῃ ἰδέας, μεταπείθω, μετατρέπω, προσηλυτίζω : Γαλ.18,657, Φιλόστρ.'Απολλ.1,15 **πόλιν λόγῳ μεταδιδάξαι**· **3)** παθ. μανθάνω τι νέον καταλείπων τὸ πρῶτον **ὃ ἔμαθον,** μεταμανθάνω : Μουσών.άπ. 10,56Η, Πλούτ.'Ηθ.784D **ἀληθές ἐστιν ἐπὶ τῶν ἔτι χρόνον ἐχόντων μεταδιδαχθῆναι καὶ μεταμαθεῖν μάθημα**· **4)** μεταβάλλω γνώμην έπὶ τὰ χείρω : Διόδ.Σ 13,28 **περὶ τούτων τῷ λόγῳ μεταδιδασκομένους**· συχνότ. έπὶ τὰ κρείττω : αὐτ.2),2)· **5)** ρηματ. π. μεταδιδακτέον.

μεταδίδω μτγν., μσν. κ. νεώτ. τ. τοῦ μεταδίδωμι βλ. : Κ Πορφ.'Εκθ.241,4.

μεταδίδωμι μσν. κ. νεώτ. κ. **μεταδίδω,** μέλλ. **μεταδώσω,** άόρ. **μετέδωκα,** ποι. έν άπαρφ. **μεταδοῦν** (Θέογν.104), νεώτ. **μετέδωσα,** παθ. **μετεδόθην,** παρακ. **μεταδέδωκα,** μτχ. παθ. παρακ. **μεταδεδομένος,** μτ. γενικ.πράγμ., παρέχω μερίδιον, δίδω μέρος ἔκ τινος : Θέογν.104 **οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων τοῦ μεταδοῦν ἐθέλοι**· || μτ. γενικ. πράγμ. κ. δοτ. προσ. (ένν. παραλειπ. τῆς δοτ. προσ.) δίδω μέρος ἔκ τινος εἴς τινα, κάμνω τινὰ μέτοχον : Θέογν.925 **οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης** (πιθ.), 'Ηρ.1,143 **ἐβουλεύσαντο δὲ αὐτοῦ μεταδοῦναι μηδαμοῖσι ἄλλοισι 'Ιώνων,** αὐτ. 4,145 **γῆς μετέδοσαν** (αὐτοῖς), αὐτ.7,150, Εὐρ.'Ορ. 450 **μετάδος φίλοισι σοῖσι σῆς εὐπραξίας,** 'Αριστοφ.'Αχ.961 **αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κιχλῶν,** Πλάτ.Μενξ.891E **ᾧ μεταδῶμεν τῆς ζητήσεως,** 'Αριστλ.Πολιτ.1306a,25 **ὅτε δὲ ταῦτα δεδιότες μεταδιδόασι τῷ πλήθει τῆς πολιτείας,** Πρόκλ.Στοιχ. Θεολ.56 **τὸ ἄλλῳ τῆς γεννητικῆς . . δυνάμεως μεταδεδωκός,** Πάπ. **μεταδοῦναι αὐτῷ τῆς κρατιστίας ἀξιώματος,** αὐτ. **τέκνοις μεταδιδόναι καὶ κληρονόμοις καταλιμπάνειν**· || μτ. δοτ. προσ. κ. έξηρτημ. προτ. : Διατ.'Ατταλ.1,31 **μεταδιδόναι πένητι ὅσον ἔχει προαιρέσεως κἂν βραχύτατον ᾖ**· || σπαν. μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. δηλούσης ὡρισμένον ἢ ὅλον τὸ μεταδιδόμενον : 'Ηρ.9,34 **ἦν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς βασιληΐης,** 'Αριστοφ.Σφ.917, Ξεν.'Αν.7, 8,11, Πλάτ.Νόμ.715Α **ὥστε ἀρχῆς μηδ' ὁτιοῦν μεταδιδόναι τοῖς ἡττηθεῖσι**· || νεώτ. μτ. γενικ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ., ἰδ. έπὶ κακοῦ: **τοῦ μετέδωκεν ἀφροδίσιον νόσημα**· κ. παθ. : **ἡ νόσος μετεδόθη ἐκ τοῦ καταπλεύσαντος πλοίου**· **2)** μτ. δοτ. προσ. κ. γενικ. μτ. προθ., οἷον περί, ὑπέρ, κ. ἄ., άνακοινοῦμαί τι εἴς τινα, συσκέπτομαι μετά τινος : Πολύβ.29,11,4 **μεταδοῦναι τοῖς φίλοις ὑπὲρ τῶν προσπεπτωκότων,** αὐτ.38,8,1, Πάπ. **τοῦ δεῖνα μεταδεδωκότος ἡμῖν περὶ ὧν ἀπέφαινεν ἠδικῆσθαι** ὑπὸ σοῦ· **3)** μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. ἢ έξηρτημ. προτ. άνακοινῶ τι εἴς τινα, πληροφορῶ : Πάπ. ὁ **φίλος τὰ πάντα μεταδώσει ἡμῖν,** αὐτ. **μετέδωκεν γάρ μοι ὁ ἀδελφός, ὅτι . .**· || νεώτ. κ. δημ. μτ. αἰτ. πράγμ. κ.γενικ. προσ. ἢ αἰτ. προσ. μτ. προθ., ένίοτε κ. μτ. έξηρτημ. προτ. : **σοῦ τὰ μετέδωκα, ὅπως τὰ ἤκουσα, - μετέδωκε τὰ λεχθέντα εἰς αὐτόν**· κ. παθ. : Πάπ. **τὰ μεταδοθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ γραμματέως,** αὐτ. **μετεδόθη μοι, ὅτι . .**· **4)** μσν. κ. δημ. ἐκκλ. δίδω εἰς μετάδοσιν **τὰ ἄχραντα** μυστήρια : Θεοφάν.703,11 μ- **τῷ λαῷ,** ΚΠορφ.'Εκθ.254,8· || κ. άμτβ. κοινωνῶ τῶν άχράντων μυστηρίων, μεταλαμβάνω : Πράξ Συνόδ.Κ/πόλεως 5 **τότε διάκονος ὢν μετεδίδων εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον**· **5)** κοινοποιῶ ἔγγραφον, έπιδίδω : Πάπ. ὁ **δεῖνα ὑπηρέτης μετέδωκα**· κ. παθ. : αὐτ. **ἀξιῶ ἀντίγραφον δι' ἑνὸς τῶν περὶ σὲ ὑπηρετῶν μεταδοθῆναι τῷ δεῖνα**· **6)** ρηματ. π. μεταδοτέον, μεταδότης (θηλ.-ις), μεταδοτικός, μεταδοτικότης, μετάδοσις.

μεταδιερῶ-άω πάπ. διυλίζω, στραγγίζω, **φιλτράρω.**

μεταδιοίκησις-εως (ἡ) (μεταδιοικῶ) 'Επιγρ. ἡ παραχώρησις, ἡ έκχώρησις, ὅθ. ἡ ἄλλοία διοίκησις.

μεταδιοικῶ-έω πάπ. παραχωρῶ, έκχωρῶ, μεταβιβάζω· κ. παθ. : Πάπ. **τῶν ἐν τῷ νδ** (ἔτει) **μεταδιῳκημένων ὑπὸ** 'Ανικήτου **καὶ τῶν** συνπροστατῶν, Πάπ. **ἑτέρῳ τῆς ὠνῆς μεταδιοικουμένης**· **2)** ρηματ. π. μεταδιοίκησις.

μεταδίομαι τρέπω εἰς φυγήν, καταδιώκω : Αἰσχ. 'Ικ.819 **μετά με δρόμοισι διόμενοι.**

μεταδιορθῶ-όω 'Επιγρ. ποιῶ τι ὀρθόν. **διορθώνω τι**· **2)** ρηματ. π. μεταδιόρθωσις.

μεταδιόρθωσις-εως (ἡ) (μεταδιορθῶ) μτγν. ὡς ρητορ. σχῆμα τὸ διορθώνειν, συμπληροῦν ἔκφρασιν λεχθεῖσαν : Δονατ.392.

μεταδιορισμός (ὁ) μτγν. **ἀλλαγή, μεταβολή** πρὸς τὸ βέλτιον : Δαμάσκ.Ἀρχ.230.

μεταδίωκτος-ον (μεταδιώκω) **ὁ ὃν τις μεταδιώξας**, ἀκολουθῶν ἐκ τοῦ πλησίον **ἔφθασε** : Ἡρ.3, 63 **αὐτίκα μεταδίωκτος γενόμενος ὁ κῆρυξ ἧκε·** **2)** ὁ ἄξιος νὰ καταδιωχθῇ : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.9 **μεταδιωκτά τε καὶ ἐκ παντὸς αἱρετὰ ταῦτα τὰ μαθήματα**, αὐτ.Μαθ.Ἐπιστ.7.

μεταδιώκω, μέσ. μέλλ. ὡς ἐνεργ. **μεταδιώξομαι** κ. σπαν. **μεταδιώξω** (Πλωτῖν.2,9,15), ἀόρ. **μετεδίωξα**, διώκω τινὰ κατόπιν, καταδιώκω, τρέχω κατόπιν τινὸς ὅπως τὸν προφθάσω : Ἡρ.3,62 **μεταδιώξαντες τὸν κήρυκα**, Ξεν.ΚΠ 4,3,3 **μεταδιώκοντες τοὺς ἄλλους**, αὐτ.Ἑλλ.4,1,39 **ἀναπηδήσας μετεδίωκε τὸν πατέρα·** ‖ κ. ἀπολ. ἔρχομαι κατόπιν, μετ' ὀλίγον παρακολουθῶ : Ξεν.Ἑλλ.4,5,12 **τὸν ἱππαρμοστὴν ἐκέλευσε . . μεταδιώκειν**, αὐτ. ΚΠ 7,2,7· **2)** μτφ. ἐπιδιώκω τι, ἐπιζητῶ, ζητῶ νὰ ἐννοήσω τι : Πλάτ.Πολιτ.310D **τὴν αὑτοῦ μεταδιώκον φύσιν**, αὐτ.Νόμ.866Ε, Διόδ.Σ 2,23 **τὰς ἀφροδισιακὰς τέρψεις μεταδιώκειν ἀνδρὸς ἅμα καὶ γυναικός**, Ἀλεξ.Ἀφρ.Τοπ.437,19 μ- **τὸ ἀκριβὲς ἐν τῷ λόγῳ**, Θεοφύλ.Βουλγ.π.Θησ.Στεφ.ἐν λ. **τρόπον τινὰ πρὸς αὐτὸν δοκῶ συναλλάττειν καὶ τὴν αὐτοῦ μεταδιώκειν πίστιν·** **3)** ἀναζητῶ, ἀνιχνεύω : Πλάτ.46Ε **τὸν δὲ νοῦ καὶ ἐπιστήμης ἐραστὴν ἀνάγκη τὰς τῆς ἔμφρονος φύσεως αἰτίας πρώτας μεταδιώκειν**, αὐτ.59C **τὴν τῶν εἰκότων μύθων μεταδιώκοντα ἰδέαν**, Θεόφρ.Φl 1,3,5 **διὰ τῶν γνωρίμων μεταδιώκειν τὰ ἀγνώριστα·** κ. παθ. : Πλάτ.Σοφ.225 **τὸν μεταδιωκόμενον ὑφ' ἡμῶν σοφιστήν·** **4)** ρηματ. π. **μεταδιωκτέον**, μεταδίωκτος, μεταδίωξις.

μεταδίωξις-εως (ἡ) (μεταδιώκω) μτγν. **ἡ ἐνέργεια** τοῦ μεταδιώκω βλ.λ., ἐπιδίωξις : Νικόμ.Ἀριθμ. 1,1 **τὴν ταύτης ὄρεξιν καὶ μεταδίωξιν**, Πολύβ.5, 165 **ἡ δὲ μεταδίωξις σκληρόν.**

μεταδοκῶ-έω, μέλλ.: **μεταδόξω**, ἀόρ. **μετέδοξα**, μτχ. παθ. παρακ. **μεταδεδογμένος** (Ἡρ.7,131, συνήθ. ἀπροσ. μεταβάλλω, ἀλλάζω γνώμην, νομίζω ἄλλέως : Ἡρ.4,98 **ἐπεί τε οὕτω μετέδοξε**, αὐτ. 5,92, δ' **δείσασα μή σφι μεταδόξῃ** (μήπως ἤθελε μεταβάλει γνώμην), Δημ.467 **μηδ' ἂν μεταδόξῃ ποτὲ ψηφισαμένους ἐξεῖναι δοῦναι·** ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Λουκ.Ἀπολ.3 **μετέδοξέ σοι ταῦτα βελτίω εἶναι·** ‖ κ. ἀπολ. ἐν τῇ μτχ. : Δημ.1241 **μεταδόξαν αὐτῷ μὴ ἐκεῖσε πλεῖν**, Παυσ.5,9,1 **μεταδόξαν μηκέτι ἄγειν αὐτὰ Ἠλείοις·** ‖ κ. ἐν τῇ μτχ. τοῦ παθ. παρακ. : Ἡρ.7,13 **ὡς ὦν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα** (ἐπειδὴ μετέβαλον γνώμην νὰ μὴ ἐκστρατεύσω κατὰ τῆς Ἑλλάδος).

μεταδοξάζω μεταβάλλω, ἀλλάζω γνώμην, φρόνημα : Πλάτ.Πολ.413C **τούς γε μὴν γοητευθέντας σύ γε φαίης ἂν εἶναι οἳ ἂν μεταδοξάσωσιν**, αὐτ. Σοφ.265D **ἐγὼ ἴσως διὰ τὴν ἡλικίαν πολλάκις ἀμφότερα μεταδοξάζω.**

μεταδόρπιος-ον (ἐκ τῆς ἐκφορᾶς **μετὰ δόρπον**) ὁ μετὰ τὸν δόρπον, ἢ μεταξὺ τοῦ δόρπου, τοῦ ἑσπερινοῦ δείπνου γινόμενος: Ὀδ.Δ 494 **οὐ γὰρ ἐγώ γε τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος** (ἐπειδὴ δὲν εὐχαριστοῦμαι νὰ θρηνῶ μετὰ τὸ φαγητόν)· ‖ ὁ μετὰ τὸν δόρπον γινόμενος ἢ πράττων τι : Πίνδ. ἀπ.124,2 **ὄχημ' ἀοιδᾶν τοῦτο πέμπω μεταδόρπιον**, Στράτ.ΑΠ 12,250 **νυκτερινὴν ἐπίκωμος ἰὼν μεταδόρπιον ὥρην** (ἡ ὥρα τοῦ ἑσπερινοῦ φαγητοῦ)· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. συνήθ. κτ. **πληθ. τὸ** μετὰ τὴν κυρίαν τροφὴν προσφερόμενον, παρατιθέμενα ἔδεσμα, ἐπιδόρπιον, ἐπιδόρπισμα : Πλάτ.Κριτί. 115C **καὶ ὅσα παραμύθια ἡδονῆς μεταδόρπια**, Κριναγ.ΑΠ 6,229,3 **ἤν τι λάθῃ μίμνον μεταδόρπιον ἐγγὺς ὀδόντων.**

μεταδόσιμος-η-ον μτγν., νεώτ.κ.-ος-ον ἐπὶ νοσημάτων, ὁ δυνάμενος νὰ μεταδοθῇ, ὁ μεταδοτικός, ὁ κολλητικός : Ἀρχιγ.π.Ἀέτ.13,120,-**νόσημα μεταδόσιμον·** ‖ νεώτ. κ. ἐπὶ εἰδήσεων, πληροφοριῶν κτπ., ὁ οὗ εἶναι δυνατή, ἐπιτρεπτέα ἡ μετάδοσις, ἀνακοίνωσις· **2)** πάπ. **τὸ μεταδόσιμον** ὡς οὐσ. βεβαίωσις, **πιστοποίησις** ἐκ μέρους τινός: **τὸ μεταδόσιμον τοῦ δεῖνα μεταδοθὲν τῷ δεῖνα.**

μεταδοσιμότης (ἡ) νεώτ. ἐπὶ νοσήματος, τὸ γνώρισμα, **ἡ ἰδιότης τοῦ μεταδοσίμου**, ἡ μεταδοτικότης : **ἡ μεταδοσιμότης τοῦ νοσήματος.**

μετάδοσις-εως (ἡ) (μεταδίδωμι) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταδίδωμι, ἡ δόσις μέρους ἔκ τινος ὅλου : Ξεν.ΚΠ 8,2,2 **σίτων καὶ ποτῶν μετάδοσις**, Ἀριστλ.Πολιτ.1321a,26 **τὴν δὲ μετάδοσιν γίγνεσθαι τῷ πλήθει τοῦ πολιτεύματος·** **2)** ἡ ἀνταλλαγὴ ἐμπορευμάτων : Ἀριστλ. ΗΝικ.1133a,2, αὐτ.Πολιτ.1257a,24 **ὧν κατὰ τὰς δεήσεις ἀναγκαῖον ποιεῖσθαι τὰς μεταδόσεις·** **3)** συνεισφορά, ἔρανος : Πλούτ.Κλεομ.32 **καὶ πρὸς τὰς μεταδόσεις ἐλευθέριος·** **4)** ἡ γνωστοποίησις, ἡ ἀνακοίνωσις: Πλωτῖν.5,1,12, Πρόκλ.Στοιχ. 56, Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.260,16 **μ- τῆς προστάξεως·** **5)** πάπ. ἡ κοινοποίησις, ἡ ἐπίδοσις: Πάπ. **γεγονέναι τὴν τοῦ ὑπομνήματος μετάδοσιν·** **6)** ἐπὶ νοσημάτων, νόσος μεταδοτική, μίασμα, μόλυσμα : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.2,13, Παῦλ.Αἰγ.3,43 **μετάδοσις λοιμική·** ‖ ἡ μεταδοτικότης : **ἡ μετάδοσις νοσήματος·** **7)** νεώτ. ἐπὶ κινήσεως, εἰδ. ἐν τῇ μηχανολογίᾳ, ἡ μετάθεσις κινήσεως ἀπὸ ἑνὸς σώματος εἰς ἄλλο· **8)** ἐκκλ. κ. δημ. **ἡ θεία κοινωνία**, ἡ μετάληψις τῶν ἀχράντων μυστηρίων· ‖ συνεκδ. τὸ πρὸς μετάληψιν διδόμενον αἷμα καὶ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ μεταδιδόμενον· ‖ δημ. φρ. **δὲν ἔχω κρασὶ οὔτε γιὰ μετάδοση** οὐδὲ ἐλαχίστην ποσότητα· **9)** μτγν. εἰδ. ἐν τῷ σχολείῳ, ἡ προτεινομένη ἐρώτησις : Πλούτ.Ἠθ.634Α.

μεταδότης (μεταδίδωμι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πρόθυμος εἰς **μετάδοσιν**, **ὁ ἐλευθέριος** : Φιλόδ.Οἰκ.53J **μ- παντός·** **2)** νεώτ. ὁ μεταδίδων τι, ὁ δι' οὗ **μεταδίδεταί τι·** **3)** νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μηχανολογίᾳ, ὄργανον **δι' οὗ μεταδίδεται κίνησίς τις ἀπὸ** ἑνὸς σώματος εἰς ἄλλο, ὅ. μεταδοτήρ.

μεταδοτήρ-ῆρος (ὁ) (μεταδίδωμι) **νεώτ.** . **ὁ μεταδότης** βλ.λ.3).

μεταδοτικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ διατεθειμένος νὰ δίδῃ μέρος ἔκ τινος, ὁ πρόθυμος εἰς μετάδοσιν, ὁ δωρούμενος ἐλευθέρως, ὁ ἐλευθέριος : Ἀριστλ.ΑΠρ.70b,27, Φιλόδ.Οἰκ.54J, Βέττ. Βάλ.19,2, Ἰάμβλ.Προτρ.21, ιθ' **κοινωνικὸς ἴσθι καὶ μεταδοτικός·** ‖ ὁμ. μτ. γενικ. : Διόδ.Σ 1,70 **μεταδοτικὸς τῶν ἀγαθῶν**, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.31 **μεταδοτικὸς ἰσχύος·** ‖ **τὸ μεταδοτικὸν** ὡς οὐσ. ἡ πρόθυμος μετάδοσις, ἡ ἐλευθεριότης : Μᾶρκ.Αὐρ. 1,3 **παρὰ τῆς μητρός, τὸ θεοσεβὲς καὶ μεταδοτικόν·** **2)** νεώτ. κ. δημ. συνήθ. ἐπὶ διδασκάλου, ὁ δυνάμενος, ὁ **ἐπιτήδειος** νὰ μεταδίδῃ, ἰδίως τὰς γνώσεις του, ὁ καθιστῶν ταύτας σαφεῖς καὶ εὐλήπτους, ὁ γινόμενος ἀντιληπτός : **ὁ καθηγητής μας εἶναι πολὺ μεταδοτικός·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ἐπιτηδειότης τοῦ νὰ καθιστᾷ τὰ διδασκόμενα ἀντιληπτά, ἡ μεταδοτικότης : **ὁ νέος δάσκαλος ἔχει καλὸ μεταδοτικό·** **3)** ἐπὶ νοσημάτων, ὁ μεταδιδόμενος, ὁ **εὐκόλως** μεταβιβαζόμενος ἀπὸ ἄτομον εἰς ἄτομον, ὁ κολλητικός : **μεταδοτικαὶ νόσοι** (νόσοι δυνάμεναι νὰ μεταδοθῶσιν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀπὸ νοσοῦντος εἰς ὑγιᾶ), - **ἡ φυματίωσις εἶναι μεταδοτική·** ‖ ὁμ. γεν. ὁ εὐκόλως μεταδιδόμενος : **ὁ γέλως εἶναι μεταδοτικός·** ‖ ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς.

μεταδοτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. **ἡ ἰδιότης τοῦ μεταδοτικοῦ** βλ.λ.2), **ἡ** ἱκανότης τοῦ διδάσκοντος νὰ

καθιστᾷ τὰ διδασκόμενα ἀντιληπτά, νὰ γίνηται ἀντιληπτός· **2)** ἐπὶ μιασμστικῶν ἢ λοιμωδῶν παθήσεων, ἡ ἰδιότης τῆς μεταδόσεως νόσου ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον.

μεταδότις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ **μεταδότης** ἡ δαψιλῶς μεταδίδουσα, παραχωροῦσα, προμηθεύουσα : Διον.Ἀρεοπ.158.

μεταδουλῶ-όω μτγν. καθιστῶ τινα, κάμνω δοῦλον· κ.παθ. : Σευῆρ.Ἰατρ.Κλυστ.27 **τυραννηθὲν γάρ ὑπ' αὐτῆς καὶ οἱονεὶ μεταδουλωθὲν** (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ καταδουλωθέν).

μετάδουπος-ον (ἐκ τῆς ἐκφορᾶς μετὰ δούπου) ὁ ἐν τῷ μεταξὺ πίπτων, κείμενος, ὅθ. ὁ παρεμπίπτων, ἀδιάφορος : Ἡσίοδ.Ἔργ.823 **αἵδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ, αἱ δ' ἄλλαι μετάδουποι**, ἀκήριοι.

μεταδρομάδην (μεταδραμεῖν) ἐπίρρ. ποι. διὰ καταδιώξεως κατόπιν, τρέχοντας ἀπ' ὀπίσω· Ἡσ. «μετατροχαζόντως» : Ἰλ.Ε 80 **τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος . . πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον** (σχόλ. «ἐπιδραμών, ἐπιδιώξας ἔπληξε . .»), Ἀπολλ.Ρ 1,755,Ὀππ.Ἁλ.4,509 (δ.γρ. μετατροπάδην).

μεταδρομή (ἡ) (τρέχω) ἡ καταδίωξις, καταδρομή, δρομαία καταδίωξις, κυνηγητό : Εὐρ.ΙΤ 941 **μεταδρομαῖς Ἐρινύων** || κ. ἐπὶ κυνῶν : Ξεν.Κυν. 3,7 **ἐν ταῖς ἰχνείαις καὶ μεταδρομαῖς**.

μετάδρομος-ον (τρέχω, δραμεῖν) κ. μσν. ἐπὶ τῶν Ἐρινύων, ὁ τρέχων κατόπιν, καταδιώκων, ὁ ἐκδικούμενος διά τι, ὁ ἐκδικητής : Σοφ.Ἠλ.1387 **βεβᾶσιν ἄρτι δωμάτων ὑπόστεγοι μετάδρομοι κύνες κακῶν πανουργημάτων ἄφυκτοι**· πρβλ. Εὐστ.Πον. 107,72 **ἐφ' αἷς μετάδρομον ἐμοὶ τὸ καλόν**.

μεταδύομαι μτγν. παρεισδύομαι ἔπειτα : Ἄρατ. 627 **τῆμος ἀποιχομένην κεφαλὴν μεταδύεται ἵππος** (δ.γρ. **κεχωρ.** μέτα δύεται).

μετάδως-ους (ἡ) μτγν. ἡ μετάδοσις ἀγαθοῦ, ἡ εὐεργεσία, λ. πλασθεῖσα κτ. τὸ αἰδώς : Κερκ.4,47.

μέταζε (μετά) ἐπίρρ. ἢ **τὰ μέταζε** μετέπειτα· Ἡσ. «τὰ μέταζε· μετὰ ταῦτα. Δωριεῖς» : Ἡσίοδ.Ἔργ. 394 **μή πως τὰ μέταζε χατίζων πτώσσῃς ἀλλοτρίους οἴκους** (μεταξὺ τοῦ νῦν χρόνου καὶ τοῦ ἑπομένου θέρους ὑφιστάμενος στερήσεις)· πρβλ.Ἡρωδιαν.2,951 Σχόλ.Ἰλ.Γ 29.

μεταζεύγνυμι κ. μσν. λύω ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ καὶ ζευγνύω εἰς ἄλλην ἅμαξαν : Ξεν.Κ Π 6,3,21 **ὁμοῦ δὲ τοῦ ἀγῶνος ὄντος οὐδενὶ ἅρματι ἔτι καιρὸς τοὺς ἵππους μεταζευγνύναι**, Ψελλ.Πον.165,4.

μεταζήτησις-εως (ἡ) (μεταζητῶ) πάπ. ἡ ἀναζήτησις, ἡ ἐκ νέου ζήτησις.

μεταζητῶ-έω πάπ. κ. μσν. ζητῶ πάλιν, ξανά : Πάπ. **ἔσχον παρὰ σοῦ τὸν ἐμὸν μισθὸν μεταζητῶν ἀπὸ ὄπισθεν χρόνων ἕως τοῦ παρελθόντος μηνός**· **2)** ρηματ. π. μεταζήτησις.

μεταζυγώνω δημ. κ. **ματαζυγώνω** πλησιάζω ἐκ νέου, ξαναζυγώνω : **δέ(ν) ματαζύγωσε στὸ σπίτι μας**.

μετάζωα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ζῷα ἀποτελούμενα ἐκ μεγάλου πλήθους κυττάρων, ὧν ἕκαστον διατηροῦν αὐθυπαρξίαν τινὰ ζῇ καὶ ἀποθνήσκει ἀνεξαρτήτως τῶν διαφόρων λειτουργιῶν τῶν γειτόνων του, πολυκύτταρα, ἀντίθ. πρωτόζῳα.

μεταθέσιμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ μετατεθῇ, ν' ἀλλάξῃ θέσιν· || τὸ οὐδ. **μεταθέσιμον** ὡς οὐσ. τὸ μεταθετὸν βλ.λ.· **2)** μσν. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ μετάθεσις ἐπισκόπου ἐκ μιᾶς ἐπισκοπῆς **εἰς ἄλλην** : Θεοφάν.2,2 **μετετέθη Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐφ' ᾧ καὶ κτητατόριν μεταθεσίμου τὸ ὑποτεταγμένον ἐκπεφώνηται**.

μετάθεσις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ **ἐνέργεια** καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταθέτω, ἀλλαγή, μεταβολὴ θέσεως· Ρητ.3,569 «μετάθεσις δέ ἐστι στοιχείου μετακίνησις ἐκ τῆς ἰδίας τάξεως ἐφ' ἑτέραν» : Ἀριστλ.Μεταφ.1024a,4 **ὅσων ἡ μὲν φύσις ἡ αὐτὴ μένει τῇ μεταθέσει, ἡ δὲ μορφὴ οὔ, οἷον κηρὸς καὶ ἱμάτιον**, Δημ.727 **μετὰ ταῦτα τηλικοῦτο πρᾶγμα ἀνελὼν ἐν τῇ τῶν ῥημάτων μεταθέσει προσέγραφε**, Ἐπίκ.ἀπ.61 **μεταθέσεις ἐξ ἕδρας ἀτόμων**, Σωρ.2,60 μ- **ἐμβρύου**· || μετάστασις ὑπό τινος, μετατόπισις: Διόδ.Σ 1,23 **πρὸς τὴν μετάθεσιν τῆς τοῦ θεοῦ γενέσεως**· || μετοίκησις· Δουκάγγ. «μετάθεσίς ἐστιν ἡ ἀπὸ παροικίας εἰς παροικίαν μετένεξις»· || νεώτ. κ. δημ. μετάθεσις **ὑπαλλήλου** ἡ ἄνευ ἀνανεώσεως τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως μετακίνησις τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς θέσεως, ἣν κατέχει, εἰς ἑτέραν ὁμοιόβαθμον· **ἀμοιβαία μετάθεσις** ἡ ἐναλλαγὴ τῆς θέσεως δύο ὑπαλλήλων· **δυσμενὴς μετάθεσις** ἡ μετακίνησις εἰς μειονεκτικὴν περιφέρειαν ἢ δικαιοδοσίαν· πρβλ. μεταθέτω 2)· **2)** μτγν. ἐπὶ καταρράκτου ὀφθαλμοῦ, ἡ κατάκλισις, τὸ σκέπασμα : Γαλ.10,990· **3)** μεταβολή, μετατροπή, ἀλλαγή : Ἀριστλ.Κόσμ.400b,29 **θεὸς οὐδεμίαν ἐπιδεχόμενος μετάθεσιν**, Φιλόδ.Ρητ.1,216S μ- **ἐκ τῆς οἰκείας φύσεως**, ΚΔ Ἑβρ.7,12 **ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται** [ὅθ. κ. νεώτ. κ. δημ. παροιμ. ἡ φρ. ἐν χρ. πρὸς ἔκφρασιν τῆς σκοπιμότητος ἢ τῆς ὠφελείας ἔκ τινος παραβάσεως]· || εἰδ. ἡ μεταβολὴ φρονήματος, **γνώμης** : Πολύβ. 1,35,7 **δυοῖν γὰρ ὄντων τρόπων πᾶσιν ἀνθρώποις τῆς ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταθέσεως**, αὐτ.30,20,2 **4)** ἡ μετάβασις ἐκ μιᾶς μερίδος εἰς ἄλλην, ἡ προσχώρησις : Πολύβ.5,86,8 **ὑπὲρ τοῦ φθάσαι τοὺς πέλας περὶ τὴν ἀποκατάστασιν καὶ μετάθεσιν τὴν πρὸς αὐτόν**· || ἡ ἐξουσία, τὸ δικαίωμα τοῦ μεταβαίνειν ἐξ ἑνὸς συνασπισμοῦ εἰς ἄλλον, ἤτοι τοῦ ἀλλάσσειν συμμάχους : Θουκ.5,29 δίκαιον **γὰρ εἶναι πᾶσι τοῖς ξυμμάχοις γεγράφθαι τὴν μετάθεσιν**· **5)** ἡ ἀλλαγή, ἡ πώλησις ἐμπορευμάτων : Πολύβ.10,1,8 **ταύτῃ συνεχρῆτο τῇ πόλει πρὸς τὰς ἀλλαγὰς καὶ μεταθέσεις οἷον εἰ ἐμπορίῳ**· **6)** γραμμ. ἡ μεταβολή, ἡ μετατροπὴ ἑνὸς γράμματος : Ἀπολλ.Δύσκ.51,5,ΕΜ 795,34 **φησὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ θ εἰς φ'** || κ. νεώτ. γραμμ. ἡ μεταβολή, ἡ ἀλλαγὴ τῆς σειρᾶς φθόγγων λέξεώς τινος, οἷον κραδίη ἀντὶ καρδία, τράφος ἀντὶ τάφρος, κάτροπτον ἀντὶ κάτοπτρον, στίχτης ἀντὶ χτίστης· Ἰω.Ρακενδ.π.Ρήτ.3,569 «μετάθεσις δέ ἐστι στοιχείου μετακίνησις ἐκ τῆς ἰδίας τάξεως **ἐφ' ἑτέραν**» : Τρύφ.Παθ.4,Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ. Ὀμ. ἐν λ. ἀγλαά· **7)** εἰδ. κ. νεώτ. ρητ. **μετάθεσις αἰτίας** ρητορικὸς τρόπος ἐκφρ. καθ' ὃν ὁ λέγων μεταθέτει εἰς ἄλλο πρόσωπον καθ' ὑπόθεσιν, ἢ εἰς ἄλλο γεγονὸς τὰ περὶ ὧν πραγματεύεται, ἐπιδιώκων οὕτως ἐναργεστέραν διατύπωσιν· Συριαν.Ἑρμ.156 «μετάθεσις αἰτίας καλεῖται, διότι τὸ ἐπιφερόμενον ἔγκλημα ἐπί τι ἀνεύθυνον ἢ ἐπαίνου ἄξιον μετάγειν πειρᾶται ὁ φεύγων»· || κτ. τοὺς ἀρχ. ρητορικοὺς κανόνας **τὰ τῆς μεταθέσεως αἰτίας** σχήματα εἶναι ἕξ : Φοιβάμμ.Περὶ σχημάτων 3 **κατὰ μετάθεσιν ἕξ ἐστι τὰ τῆς διανοίας σχήματα, ἐν οἷς μεθίστησιν ἀφ' ἑαυτοῦ ὃ βούλεται ποιεῖν ἐφ' ἕτερον πρόσωπον**· **8)** ἡ λογοκλοπία, ἀντίθ. μίμησις : Δημήτρ.112· **9)** νεώτ. μουσ. ἡ ἐκτέλεσις μουσικοῦ τεμαχίου εἰς ἄ. τόνον ἐκείνου, εἰς ὃν εἶναι γεγραμμένον, μεταφορά.

μεταθετικός-ή-όν (μετατίθημι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ μεταθέτων, μεταβάλλων εἴς τι : Ἐπιφάν.2,57D **τὸ δὲ μετὰ τοῦ ἄρθρου ἑτέρου προσώπου ἐστὶ διαληπτικὸν καὶ ἑτέρου τρόπου μεταθετικόν**.

μεταθετικῶς μσν. κ. νεώτ. κατὰ μετάθεσιν, διὰ μεταθέσεως· ΑΠΛ. Χειρόγρ. π. Θησ.Στεφ. **ἐν λ. μεταθετικός**.

μετάθετος-ον μτγν. ὁ μεταβαλλόμενος, ὁ εὐμετάβολος : Πολύβ.15,6,8 **ὡς μετάθετός ἐστιν ἡ τύχη** [ἰδ.ἀνάγν. εὐμετάθετος].

μεταθετός-ή-όν [μετατίθημι] νεώτ. συνήθ. ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, ὁ δυνάμενος νὰ μετατεθῇ, νὰ μετακινηθῇ, ἀντίθ. ἀμετάθετος· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ὑποχρεωτικὴ μετάθεσις τῶν ὑπαλλήλων μεθ' ὡρισμένην χρονικὴν ὑπηρεσίαν ἔν τινι τόπῳ, ἀντίθ. ἀμετάθετον· **3)** νεώτ. μουσ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὄργανον, οὗ οἱ ἐκπεμπόμενοι ἦχοι δὲν ἀνταποκρίνονται ἀκριβῶς πρὸς τοὺς σημειουμένους φθόγγους, ὁ εὐθύαυλος, τὸ σαξόφωνον, ἡ σάλπιγξ.

μεταθέτω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. μετέθεσα κ. παθ. μετετέθην, δημ. μετατέθηκα, μτχ. παθ. παρακ. **μετατεθειμένος**, δημ. **μεταθεμένος**, θέτω ἐν ἄλλῳ τόπῳ, εἰς ἄλλο μέρος, μετακινῶ, μετατοπίζω : **θὰ μεταθέσω τὴν κλίνην μου**· ‖ κ. ἐπὶ ἐναλλαγῆς θέσεως, συνήθ. ἐν τῷ παθ. : **μετετέθη ἡ πρωτεύουσα τοῦ κράτους εἰς Ἀθήνας ἀπὸ τὸ Ναύπλιον, - μετετέθη ἡ ἕδρα τοῦ εἰρηνοδικείου**· **2)** ἐπὶ ὑπαλλήλων, μετακινῶ τινα ἀπὸ τῆς ὑπηρεσιακῆς θέσεως, ἣν κατέχει, εἰς ἑτέραν ὁμοιόβαθμον, κάνω μετάθεσιν : **τὸν μετέθεσαν εἰς τὰς Καλάμας**· κ. παθ. : **μετετέθην εἰς Σπάρτην**· **2)** ρηματ. π. βλ. ἐν λ. μετατίθημι.

μεταθέω, μέλλ. **μεταθεύσομαι**, τρέχω κατόπιν τινός, καταδιώκω, κυνηγῶ : Ξεν.Κυν.6,22 **ταχὺ μεταθεύσονται**, Ἰουλ.Λόγ.5,177Β· **2)** συνήθ. μτφ. ἐξετάζω, ἐξιχνιάζω τι : Πλάτ.Παρμ.128C **ὥσπερ αἱ σκύλακες εὖ μεταθεῖς καὶ ἰχνεύεις τὰ λεχθέντα**, αὐτ.Πολιτ.301Ε **μεταθέοντας τὰ τῆς ἀληθεστάτης πολιτείας ἴχνη**, Ἰάμβλ.Πρότρ.4 **μ- αἰτίαν**· ‖ σπαν. μτ. δοτ. : Κλέαρχ.37 **ἐθήρευε μεταθέουσα ταῖς ἐπιθυμίαις**· **3)** διατρέχω, περιτρέχω : Ξεν.Κυν.4,9 **τὰ μὲν γὰρ ὄρη οἷόν τε ἐστὶ καὶ ἰχνεύειν καὶ μεταθεῖν καθαρῶς**· ‖ κ. ἀπολ. περιέρχομαι, περιτρέχω : Ξεν.Κυν.6,25 **ἐπειδὰν δὲ μεταθέουσαι αἱ κύνες ἤδη ὑπόκοποι ὦσι**· **4)** τρέχω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ : Πλούτ.Πύρρ.16 **αὐτὸς μεταθέων ἑκασταχόσε καὶ παραβοηθῶν τοῖς ἐκβιάζεσθαι δοκοῦσιν**· **5)** ἐπὶ μελισσῶν, περιίπταμαι, ἵπταμαι ὑπεράνω ἢ πέριξ τινός : Ἀριστλ.ΖΙ 624a,28 **ἀνιχνευούσας μεταθεῖν, ἕως ἂν εὕρωσι τὸν ἡγεμόνα τῇ ὀσμῇ**.

μεταθύω Ἐπιγρ. κατευνάζω διὰ θυσίας : **ἱλαξάσθω τὸν θεὸν καὶ μεταθυσάτω**.

μεταθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. τὸ ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ θώρακος τῶν ἐντόμων, τὸ κείμενον μεταξὺ τοῦ μεσοθώρακος καὶ τῆς κοιλίας.

μεταιβολία (ἡ) πιθ. ἡ μεταβολὴ φρονήματος, γνώμης : Σιμων.37,17.

μεταΐγδην [ἀΐσσω] ἐπίρρ. ποι. ὁρμῶν διώκω κατόπιν, ὁρμητικῶς : Ἀπολλ.Ρ 2,95 **ὁ δ' ἄγχ' αὐτοῖο παρ' ἐκ γόνυ γουνὸς ἀμείβων κόψε μεταΐγδην ὑπὲρ οὔατος**.

μεταΐζω ποι. ἀντὶ μεθίζω, κάθημαι ὁμοῦ ἢ πλησίον τινός, κάθομαι μαζί : Ὀδ.Π 362 **οὐδέ τιν' ἄλλον εἴων οὔτε νέων μεταΐζειν οὔτε γερόντων**.

μεταιονῶ-άω μτγν. ἀμφ. σημ. : Ἀνών.Λονδ.27,53.

μεταίρω κ. μσν., αἰολ. **πεδαίρω**, παθ. ἀόρ. **μετήρθη** (Πλούτ.Ἀλέξ.76), ἐγείρω τι καὶ μεταφέρω ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, μεταθέτω, μετατοπίζω : Εὐρ.ΙΤ 1157 **τί τόδε μεταίρεις ἐξ ἀκινήτων βάθρων θεᾶς ἄγαλμα**, αὐτ.Ἡρ.819 **φυγῇ φυγῇ νωθὲς πέδαιρε κῶλον, ἐκποδὼν ὅλα**, αὐτ.Φοίν.1027 **ἐκ τόπων νέους πεδαίρουσα**, Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,27 **τὸ γεννήσασαν ἐν τῷ ξηρῷ τὴν φύσιν μεταίρειν εἰς τὸ ὑγρόν**, Πλούτ.Ἠθ.1089D **τὴν εἴτε ἡδονὴν ταύτην εἴτ' ἀπονίαν ἢ ἀπάθειαν ἄνω καὶ κάτω μεταίροντες ἐκ τοῦ σώματος εἰς τὴν ψυχήν**· κ. παθ. : Πλούτ.Ἀλέξ.76 **μεταρθεὶς κατέκειτο παρὰ τὴν μεγάλην κολυμβήθραν**, Διογ.Ἐπιστ.37,4· **2)** ἐπὶ ψηφίσματος, μεταβάλλω, ἀνακαλῶ, καταργῶ : Δημ.395 **ἔπειτα τὸ ψήφισμα ἐπεχείρησαν κινεῖν καὶ μεταίρειν ἐφ' ᾧ πρεσβεύοντες ἥκομεν**· **3)** ἀμτβ. ἐπὶ πτηνῶν, μεθίπταμαι εἰς ἄλλον τόπον, μεταναστεύω : Εὐμάθ.Ὑσμ.129 **τὰ πτηνὰ τὸν χειμῶνα φρίσσει καὶ μεταίρει πρὸς τὸ θερμότερον**.

μεταΐσσω π. Ὁμ. κτ. μτχ. ἐνεστ. ἢ ἀόρ. μτ. ἄλλου ρ. μεταδιώκω, ἐφορμῶ κατά τινος, ὁρμῶ : Ἰλ.Π 398 **κτεῖνε μεταΐσσων**, Ὀδ.Υ 11 **ἠὲ μεταΐξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ**, Θεόκρ.22,201 **ἀλλὰ μεταΐξας πλατὺ φάσγανον ὦσε διαπρὸ Τυνδαρίδης λαγόνος τε καὶ ὀμφαλοῦ**· **2)** ἁμιλλῶμαι, μιμοῦμαι: Πίνδ.Ν 5,43 **ἤτοι μεταΐξαντα καὶ νῦν τεὸς μάτρως σ' ἀγάλλει καὶ σου ὁμόσπορον ἔθνος**.

μεταίτης (ὁ) [μεταιτῶ] μτγν. ὁ ἐπαίτης, ζητιάνος, δισκονιάρης : Φιλ.2,516,Λουκ.Νεκυομ.15 **τὸν μεταίτην Ἶρον** ἰδ.γρ.Ι, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,53, Σουΐδ. ἐν λ. Προΐκτης.

μεταίτησις-εως (ἡ) [μεταιτῶ] σχόλ. αἴτησις, παράκλησις : Σχόλ.Ὀδ.Φ 306.

μεταίτιος-ον κ. **-α-ον** μτ. γενικ. συναίτιος, συνένοχος : Ἡρ.2,100 **τοὺς.. μεταιτίους τοῦ φόνου**, Αἰσχ. Χο.134, Σοφ.Τρ.260 **τόνδε μεταίτιον . . τοῦδ' εἶναι πάθους**, Πλάτ.Πολ.615Β **τίνος ἄλλης κακουχίας μεταίτιοι**· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. προσ. : Αἰσχ.Ἀγ.8 Ι **θεοὺς . . τοὺς ἐμοὶ μεταιτίους νόστου**· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. προσ. κ. ἀπαρφ. : Σοφ.Τρ.1234 **ἥ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνη μεταίτιος**, Ξεν.Ἑλλ.2,3,32 **πλείστοις μεταίτιος εἶ . . ἀπολωλέναι**.

μέταιτος (ὁ) μτγν. μεταίτης βλ.λ.· Πολύβ.π.Σουΐδ.

μεταιτῶ-έω ζητῶ, ἀπαιτῶ τὸ μερίδιόν μου ἔκ τινος : Ἡρ.4,146 **τῆς τε βασιληΐης μεταιτέοντες καὶ ἄλλα ποιεῦντες οὐκ ὅσια**· πρβλ. αὐτ.7,150· ‖ ἐνίοτε ὁρίζεται τὸ ἀπαιτούμενον μέρος· πρβλ. μεταδίδωμι : Ἀριστφ.Σφ.972 **τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος· εἰ δὲ μή, δάκνει**· ‖ κ. ἀπολ. : Δημ.410 **παρὰ τούτων ἀφ' ὧν εἰλήφασι μεταιτεῖν**· **2)** μτ. αἰτ. προσ. ἱκετεύω, παρακαλῶ, ἐκλιπαρῶ : Ἀριστφ. Ἱππ.775 **ὃς πρῶτα μὲν . . σοι χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα ἐν τῷ κοινῷ, τοὺς μὲν στρεβλῶν,.. τοὺς δὲ μεταιτῶν**· **3)** ἐπαιτῶ, ζητιανεύω : Λουκ.Κυν.2 **διαφέρεις γὰρ οὐδὲν σὺ τῶν πτωχῶν, οἳ τὴν ἐφήμερον τροφὴν μεταιτοῦσιν**· **4)** ρηματ. π. μεταίτης, μεταίτησις.

μεταίφνιος-ον ὁ ἐξαπιναῖος, ὁ αἰφνίδιος· Ἡσ. «ἐξαπίνης».

μεταιχμεῖ Ἡσ. «μοχθεῖ».

μεταίχμιον (τὸ) [οὐδ. τοῦ μεταίχμιος] κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ μεταξὺ δύο ἐχθρικῶν στρατευμάτων διάστημα : Ἡρ.6,77 **μεταίχμιον οὐ μέγα ἀπολιπόντες ἵζοντο ἀντίοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι**, Εὐρ. Φοίν.1361 **ἔστησαν ἐλθόντ' εἰς μέσον μεταίχμιον ὡς εἰς ἀγῶνα μονομάχου τ' ἀλκὴν δορός**· κ. κτ. πληθ. : Εὐρ.Φοίν.1279 **ἡγοῦ σὺ πρὸς μεταίχμι'**· **2)** ἀόριστόν τι καὶ φιλονικούμενον ὅριον, διαμφισβητουμένη μεθόριος χώρα : Σόλ.π.Ἀριστλ.Ἀθ. 12,5 **ἐγὼ δὲ τούτων ὥσπερ ἐν μεταιχμίῳ ὅρος κατέστην**, Ἡρ.8,140,β' **ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον τὴν γῆν κεκτημένων**· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.Χο.63 **τὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ σκότου** [ἐν τῇ μεθορίᾳ χώρᾳ τῇ μεταξὺ φωτὸς καὶ σκότους]· **3)** τὸ μεταξὺ διάστημα, τὸ μέσον : Ἀριστλ.ΖΜ 676a,2 **τότε γὰρ ἤδη μεταίχμιον γίνεται τῶν τόπων ἀμφοτέρων**· ‖ ὁμ. ἐπὶ χρόνου, τὸ μεσολαβοῦν χρονικὸν διάστημα : Νικόμ.Ἁρμον.3 **τὸ μεταίχμιον Ἀφροδίτης καὶ Ἡλίου**, Λουκ.Ἔρωτ.21 **οὐδὲν ἀνδρῶν μεταίχμιον ἔχοντες** [οὐδὲν διάλειμμα ἀνδρότητος]· **4)** μτ. γενικ. πράγμ. τὸ εὑρισκόμενον ἐν μέσῳ ἢ μεταξὺ ἄλλων : Αἰσχ.Ἑπτ.197 **ἀνὴρ γυνή τε χὤ τι τῶν μεταίχμιον**· ‖ κ. ὡς ἐπίρρ. μεταξύ : Κομητ. ΑΠ 9,597,3 **ζωῆς καὶ θανάτοιο μεταίχμιον**.

μεταίχμιος-ον (αἰχμή), αἰολ. **πεδαίχμιος** (Αἰσχ.Χο. 589), ὁ μεταξὺ δύο στρατῶν: Λυκόφρ.1435 **πολλοὶ δ' ἀγῶνες καὶ φόνοι μεταίχμιοι**· **2)** ὁ κρεμάμενος ἐν τῷ μέσῳ: Αἰσχ.Χο.589 **πεδαίχμιοι λαμπάδες πεδάοροι**· **3)** τὸ μεταίχμιον ὡς οὐσ. βλ.λ.

μεταιωροῦμαι-έομαι σχόλ. ὡς γλῶσσ. τοῦ ἀνεπτέρωμαι, μτφ. ἄγομαι εἰς ἔξαρσιν, πνευματικῶς ἀνυψοῦμαι, μεταρσιοῦμαι: Σχόλ.'Αριστφ.'Ορν.433 (ἑρμ. τοῦ ἀνεπτέρωμαι).

μετακαθέζομαι μτγν., μέσ. μέλλ. **μετακαθεδοῦμαι**, ἀλλάζω τὴν θέσιν μου, κάθομαι εἰς ἄλλην θέσιν: Λουκ.'Ἰκαρ.26 **χρηματίσας δὲ καὶ τούτοις.. μετεκαθέζετο ἐπὶ τὸν ἑξῆς θρόνον.**

μετακαθίζω μτγν., σχόλ. καθίζω ὁτὲ μὲν ἐδῶ ὁτὲ δὲ ἐκεῖ, ἀλλάσσω θέσιν: Σχόλ.'Ιλ.Ν 281, Σχόλ. 'Αριστφ.Σφ.397· **2)** μτφ. μεταβάλλω, ἀλλάζω γνώμην: Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.1,215· ‖ προσχωρῶ **εἴς τινας**, πηγαίνω μὲ τὸ μέρος του: 'Ιώσ.ΑΙ 18,6,6.

μετακαθοπλίζω μτγν. ἀλλάσσω τὸν ὁπλισμόν τινος, ὁπλίζω αὐτὸν κατ' ἄλλον τρόπον: Πολύβ.3, 87,3 **μετακαθώπλιζε τοὺς Λίβυας εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν τρόπον.**

μετακαινίζω μτγν. κ. μσν. μεταβάλλω, ἀνακαινίζω, ἀνανεώνω: Διοσκ.'Επιγρ.ΑΠ 7,411,5 **καὶ κατὰ σκηνὴν μετεκαίνισεν**, 'Ιω.'Αντ.786 **τῆς ἀρχῆς ἐπιλαβόμενος μετεκαίνισεν ἐπὶ τὸ αὐθαδέστερον.**

μετακαλῶ-έω κ. μον. κ. νεώτ., δημ. κ. μετακαλῶ, μέλ. κ. παθ. **μετακαλοῦμαι**, μέσ. ἀόρ. **μετεκαλεσάμην**, παθ. **μετεκλήθην**, παθ. παρακ. **μετακέκλημαι**, καλῶ τινα ὅπως μεταβῇ, **μεταστῇ** ἀπὸ ἑνὸς μέρους εἰς ἄλλο, καλῶ, προσκαλῶ τινα νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ὃ μέρος ἦτο πρότερον ἢ εἰς ὃ ἐγὼ εὑρίσκομαι, ἀνακαλῶ, συνήθ. μτ.δύο ἐμπροθ. διορ. **ἀπό τινος, - ἐπί τι ἢ μεθ' ἑνός**, τοῦ ἑτέρου ὑπονοουμένου, ἢ ἀπολ. ὑπονοουμένων ἀμφοτέρων: Θουκ.8,11 **ἀλλὰ καί τινας** (ναῦς) **προανηγμένας μετακαλεῖν**· ‖ ὁμ. κ. μέσ.: Διόδ.Σ 16,10 **ἐπειρῶντο μετακαλεῖσθαι τοὺς Συρακοσίους ἀπὸ τῆς ἀποστάσεως**· ‖ κυρ. ἐν χρ. μτφ. καλῶ, προσκαλῶ τινα νὰ μεταστῇ ἀπὸ μιᾶς πραγματικῆς ἢ ψυχικῆς καταστάσεως εἰς ἑτέραν κ. ἰδ. εἰς ἣν εἶχε πρότερον ἢ εἰς τὴν συνήθη, τὴν ὁμαλῶς ἔχουσαν: Αἰσχίν.2,159 **μετακαλεῖ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς ὀργῆς ἐπὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας λόγους**, Πολύβ.30,2,4 **μετεκάλεσε τὸν Ἄτταλον ἀπὸ τῆς ἀλόγου φορᾶς** (ὑπονοεῖτ. **ἐπὶ** τὸ ἔλλογον), Παῦλ. Αἰγ.3,71· **2)** δθ. ὁμ. **μτφ. ἐπανάγω** τινὰ εἰς τὸ πρέπον ἢ τὸ ὠφέλιμον, **τὸν** κάμνω νὰ μεταβάλῃ γνώμην ἢ ἐνέργειαν, κ. συνεκδ. ἀποτρέπω τινὰ ἀπό τινος: Πολύβ.14,1,3 **πεπεισμένος μετακαλέσειν αὐτὸν ἀπὸ τῆς τῶν Καρχηδονίων συμμαχίας**· **3)** μέσ. ἄνευ ἐμπροθ. διορ. προσκαλῶ τινα νὰ ἔλθῃ παρ' ἐμοί, ἐνεργῶ νὰ **ἔλθῃ παρ' ἐμοί**: ΚΔ Πράξ.7,14 **ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ**, Πάπ. **μετεκαλέσατο αὐτὸν**· ‖ κάμνω τινὰ νὰ ἔλθῃ **παρ' ἐμοί**: Εὐρ. Ἐπιστ.4,4 **τοὺς κατὰ τὰς τέχνας σπουδαζομένους μετακαλεῖσθε**· ‖ νεώτ. ἐν ὁμ. σημ. κ. τὸ ἐνεργ.-: **μετεκάλεσαν εἰδικοὺς ἐλαιοκόμους ἐξ Ἰταλίας**· ‖ ὁμ. κ. παθ. καλοῦμαι, προσκαλοῦμαι ὑπό τινος παρ' αὐτῷ, μτ. διορ. ἢ ἀπολ.: Πλάτ. 'Αξ.372Β **ὁπόθεν δεῦρο μετεκλήθην**, Φιλόστρ.2,14 **δεδιότες.. μὴ μετακληθῶσι**, 'Ερμ.Τρισμ.π.Στοβ. 1,49,44 **ψυχαῖς ταῖς εἰς χωρία θεῶν.. μετακεκλημέναις**, Πάπ. **ἀξιῶ μετακληθῆναι αὐτόν**, - **μετεκλήθη ἐξ Εὐρώπης εἰδικός**· **εἰδ.** ἐπὶ ἰατροῦ, στέλλω καὶ προσκαλῶ: Λουκ.Περεγρ.44,Γαλ.10,4 **μετεκλήθη ἐπιφανὴς καρδιολόγος ἐκ Παρισίων**· **4)** ἐπικαλοῦμαι, προσφωνῶ: Σχόλ.Θεόκρ.2,10 μ- **τὴν σελήνην** (ἰδ.γρ.)· **5)** καλῶ, ὀνομάζω διαφόρως, ἀλλέως, μετονομάζω: Τζέτζ.'Ιλ.40,23 **τοῦτον μετακαλοῦσιν Ἀλέξανδρον**· κ. παθ.: Πάπ. **δούλη Μαῦρα Ἀταλοῦς τῷ ὀνόματι μετακληθεῖσα νυνὶ Εὐτυχία**, Εὐστ.'Ιλ.63,11 **Ἀχαιοὶ μετεκλήθησαν**· **6)** νεώτ. δημ. **μετακαλῶ** ἀνακαλῶ· **7)** δημ. αὖθις ἐκ νέου καλῶ **παρ' ἐμοί**, ξανακαλῶ· **8)** ρηματ. π. μετακλητέος, **μετάκλητος**, μετακλητός, μετάκλησις.

μετακά(μ)νω δημ. κ. **μετακά(μ)νω** ποιῶ, κάμνω ἐκ νέου, ξανακάνω: **συγχώρησέ με καὶ δὲ(ν) θὰ τὸ μετακάμω.**

μετακάρπιον (τὸ) (καρπὸς (2)) μτγν. κ. νεώτ. ἀνατ. τὸ μεταξὺ **τοῦ** καρποῦ τῆς χειρὸς **καὶ τῶν** δακτύλων μέρος· Πολυδ.2,143 «μετακάρπιον δὲ τὸ πρὸ τῶν δακτύλων πλατυνόμενον, ἀφ' οὗ **εἰς** ἐκείνους ἡ χεὶρ **σχίζεται**»: 'Ηλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.49, 15,3,Γαλ.Χρ.Μορ.2,4.

μετακάρπιος-ον κ. νεών. ἀνατ. ὁ μετὰ τὸν καρπόν, ὁ μεταξὺ τοῦ καρποῦ καὶ τῶν δακτύλων τῆς χειρὸς κείμενος: **μετακάρπια ὀστᾶ** (τὰ μεταξὺ τῶν ὀστῶν τοῦ καρποῦ καὶ τῶν φαλάγγων τῶν δακτύλων πέντε μακρὰ ὀστᾶ τὰ συναποτελοῦντα τὸν σκελετὸν τῆς ἄκρας χειρός),- **μετακάρπιοι διαρθρώσεις** - **μεσοκεφαλικοὶ σύνδεσμοι**· **2)** μτγν. κ. νεώτ. τὸ μετακάρπιον ὡς οὐσ. βλ.λ.

μετακαρποφαλαγγικαὶ διαρθρώσεις (αἱ) νεώτ. ἀνατ. διαρθρώσεις καθ' ἃς ἕκαστος ὅλος δάκτυλος συνάπτεται πρὸς τὸ μετακάρπιον.

μετακατασκευάζω Ἐπιγρ., μτχ. ἀόρ. **μετακατασκευάσαντες**, κατασκευάζω πάλιν, ἐκ νέου.

μετακατασκευή (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ **ἐκ** νέου κατασκευή.

μετακατατροπή (ἡ) μτγν., δωρ. **-τροπά μέρος** τοῦ κιθαρῳδικοῦ νόμου: Πολυδ.4,66.

μετακαταχέω καταχέω ὕδωρ κατόπιν, ἐπιχέω ἔπειτα· κ. παθ.: 'Ιππ.Διαιτ.65 **καὶ προσκαταχεῖσθαι μὴ ὀλίγῳ, καὶ ταχέως καὶ μετακαταχεῖσθαι.**

μετακαταψύχομαι παθ. ψύχομαι, γίνομαι ψυχρὸς μετὰ ταῦτα: 'Ιππ.528 **μετακαταψυχθεῖσαι**, ἐκθερμαίνονται **ὀξέως.**

μετάκειμαι ἐν χρ. ὡς παθ. παρακ. **τοῦ μετατίθημι**, μέλλ. **μετακείσομαι**, κεῖμαι, **εἶμαι** τεθειμένος ἀλλοῦ: Πλάτ.Κρατ.394Β **εἴ τι πρόσκειται γράμμα ἢ μετάκειται ἢ ἀφῄρηται**, 'Αριστλ.ΖΜ 660b,31 **ὥσπερ μετακειμένη ἡ ἄνω ἐστίν**, Πάπ. **τοῖς μετακειμένοις ἐξ Ἑρμώνθεως εἰς τὸν τόπον**· **2)** μτφ. εἶμαι μεταβεβλημένος: Διον.'Αλ.Ρωμ.2,14 **ἐφ' ἡμῶν μετάκειται τὸ ἔθος**· **3)** εἰδ.ἐν τῷ λόγῳ, ποιοῦμαι μεταφορὰν κατὰ παρομοίωσιν κττ.: Δημήτρ.188 **ἐγέλα που ῥόδον ἡδὺχρουν, ἥ τε γὰρ μεταφορὰ ἡ ἐγέλα, πάνυ μετάκειται ἀπρεπῶς.**

μετακελητίζω (κέλης) μσν. μεταβαίνω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς **κέλητος** εἰς ἄλλον, μεταπηδῶ **εἰς** ἄλλον ἵππον ἢ ὄχημα: Νίκ.Χων.**24Β μετακελητίσας εἰς ἕτερον ὄχημα.**

μετακεντρίζω μτγν. κεντρίζω, ἐμβολιάζω εἰς ἄλλο δένδρον, μτφ.: 'Ανών. ἐν Ρήτ.1,643W **πόθον ὅνπερ ὕστερον πρὸς τὸν ἀληθῆ θεὸν νουνεχῶς μετεκέντρισεν.**

μετακεντρικός-ή-όν νεώτ. ναυτ. ὁ τοῦ μετακέντρου βλ.λ.: **μετακεντρικὴ** ἐνειλιγμένη (γεωμετρικὸς τόπος τῶν διαδοχικῶν μετακέντρων, σχηματιζόμενος διὰ τῶν διαδοχικῶν τομῶν τῶν καθέτων ἐπὶ τὴν καμπύλην),- **μετακεντρικὸν ὕψος.**

μετάκεντρον (τὸ) νεώτ. ναυτ. τὸ σημεῖον, εἰς ὃ τέμνεται ἡ διὰ τοῦ κέντρου τοῦ βάρους κλίνοντος πλοίου διερχομένη κατακόρυφος μετὰ τῆς κατακορύφου τῆς διερχομένης διὰ **τοῦ κέντρου** ἀντώσεως.

μετακενῶ-όω μτγν. κ. νεώτ. κενῶ ὑγρόν τι ἀπό τινος δοχείου εἰς ἄλλο, μεταγγίζω: μ- **εἰς ἕτερον χῶνον**· ‖ κ. μτφ. παθ.: 'Επιφάν.2,45C **ἀπ' οὐρανοῦ μετακενωθέντα εἰς ἀνθρωπότητα**· πρβλ. Γεωπ.7,15,1· **2)** ρηματ. π. -ωτέον, μετακένωσις.

μετακένωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετακενῶ βλ.λ., ἡ μετάγγισις.

μετακεράννυμι μτγν. ἀναμειγνύω ἐγχέων ἐξ ἑνὸς ἀγγείου εἰς ἕτερον : Πλούτ.Ἠθ.801C **εἰς καθαρὸν ἀγγεῖον ἐκ ῥυπαροῦ μετακεράσαντες,** Διοσκ.1,52 **μετακεράσας ἐκ τοῦ κυρτιδίου τὸ ἐξιπωθὲν ἄρωμα εἰς τὸν λουτῆρα** (δ.γρ. ἀντὶ μετεράσας)· **2)** μεταβάλλω : Παυσ.9,28,4 **μετακεράννυσί σφισιν ἐκ τοῦ θανατώδους εἰς τὸ ἠπιώτερον ὁ ἰός**· **3)** ρηματ. π. μετακέρασμα.

μετάκερας-τος (τὸ) συνήθ. ἐπὶ ὕδατος, ὁ μεμιγμένος, ὁ χλιαρός, ὁ οὔτε θερμὸς οὔτε ψυχρός· Ἡσ. «τὸ εὔκρατον ὕδωρ ἢ χλιαρόν» : Ἄλεξ.137 **αἱ δὲ παῖδες παρέχεον, ἡ μὲν τὸ θερμόν, ἡ δὲ ἑτέρα τὸ μετάκερας**· πρβλ. Ἄμφις 7.

μετακέρασμα-ατος (τὸ) (μετακεράννυμι) μῖγμα, κρᾶμα θερμοῦ καὶ ψυχροῦ ὕδατος : Ἱππ.Διαίτ.65 **μετακέρασμα πολλὸν ἡτοιμάσθαι καὶ τὰς ἐπαντλήσιας ταχείας ποιεῖσθαι,** Πλούτ.Ἠθ.951E **ψυχροῦ καὶ θερμοῦ μετακέρασμα καὶ κοινώνημα.**

μετακηπεύω μτγν., μσν. κ. νεώτ. μεταφυτεύω ἀπὸ κήπου εἰς κῆπον : Ἀνών.Πρόλ. εἰς Ἀριστλ. περὶ Φυτῶν 814,35 **φυτὸν εὐγενὲς εἰς τὰς Ἰταλικὰς μετακηπεύσεις φυταλιάς**· || μέσ. μεταφυτεύω δι᾽ ἐμαυτόν : Νικηφ. ἐν Ρητ.1,524,9 **μετεκηπευσάμην τῷ κήπῳ μου** (τὴν κυπάριττον)· || νεώτ. γεν. μεταφυτεύω βλαστὸν εἰς ἄ. μέρος πρὸς ἀνάπτυξιν· || νεώτ. ἐν χρ. κ. τὸ παθ. **μετακηπεύομαι: εὐάριθμοι τῶν βοτανῶν μετακηπεύονται.**

μετακιάθω ποι. μ. κτ. παρατ. ἢ ἀόρ. **μετεκίαθον,** ἀκολουθῶ, ὑπάγω κατόπιν τινός : Ἰλ.Λ 52 **ἱππῆες δ᾽ ὀλίγον μετεκίαθον** (σχόλ. «μετ᾽ ὀλίγον ἐκεῖ ἐπορεύοντο»)· || μτ. αἰτ. καταδιώκω, κυνηγῶ : Ἰλ.Π 685 **Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε,** αὐτ.Σ 581 **τὸν δὲ κύνες μετεκίαθον ἠδ᾽ αἰζηοί**· **2)** ἔρχομαι μετὰ ταῦτα, ἐπακολουθῶ : Ἀπολλ.Ρ 1,139· **3)** ὑπάγω εἰς ἐπίσκεψιν : Ὀδ.Α 22 **ἀλλ᾽ ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε,** Καλλ.Ἄρτ.46 **αὖθι δὲ Κύκλωπας μετεκίαθε**· **4)** ἀπέρχομαι, μεταβαίνω πρὸς ἀναζήτησιν : Ἀπολλ.Ρ 3,802· || μτ. αἰτ. τόπου, ἔρχομαι, ὑπάγω που : Ἀπολλ.Ρ 1,1221 **μ- κρήνην**· **5)** ἔρχομαι διὰ μέσου τινός, διέρχομαι : Ἰλ.Λ 714 **ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον.**

μετακίνημα-ατος (τὸ) (μετακινῶ) κ. δημ. ἡ μετακίνησις, ἡ μετάθεσις : Ἱππ.Προρρ.2,19 **τὰ δὲ σμικρὰ μετακινήματα τῶν ὀφέων, - τὰ κρασιὰ χαλοῦν μὲ τὸ συχνὸ μετακίνημα τῶν βαρελιῶν.**

μετακίνησις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετακινῶ, ἡ μετάθεσις, ἡ μετατόπισις· || ἀστρον. στροφὴ περὶ ἄξονα : Αὐτόλ.1 **κατὰ πᾶσαν μετακίνησιν,** Ἀρίσταρχ.Σάμ.1 **ἐν πάσῃ μετακινήσει**· || ἰατρ. ἡ ἐξάρθρωσις, τὸ στραμπούλισμα : Γαλ.8,269 **μ- σφονδύλων**· **2)** ἐπὶ ἐπισκόπων, ἡ μετάθεσις ἀπὸ μιᾶς ἐκκλησίας εἰς ἄλλην : Κανόν.Ἐκκλ.Ἀφρ.48· **3)** μτφ. ἀλλαγή, μεταβολή : Ἱππ.Ἐν.90, Ἀριστλ.Πρ.892a,27 **μετακινήσεις τοῦ κόσμου,** Ἀρρ.Ἀν.4,8,4 **τῇ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον μετακινήσει.**

μετακινητός-ή-όν (μετακινῶ) κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ μετακινηθῇ, νὰ μεταβληθῇ, ὁ μεταβλητός : Θουκ.5,21 **βουλόμενος εἰδέναι εἰ ἔτι μετακινητὴ εἴη ἡ ὁμολογία,** Πλούτ.Ἠθ.152A **ὅτι τοὺς νόμους ὁ Σόλων ἔφη μετακινητοὺς εἶναι.**

μετακινῶ-έω κ. μσν. κ.νεώτ., δημ. ἀσυναίρ. -άω, ἀόρ. **μετεκίνησα** κ. δημ. **(ἐ)μετακίνησα,** κ. παθ. **μετεκινήθην** κ. δημ. **(ἐ)μετακινήθηκα,** δημ. μτχ. παρακ. **μετακινημένος,** μετατοπίζω τι ἢ τινα ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ μεταφέρω ἀλλοῦ, μεταθέτω : Ἡρ.9,74 **ἵνα δή μιν οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος μετακινῆσαι μὴ δυναίατο**· κ. παθ. : Ἡρ.1,51 **μετεκινήθησαν δὲ καὶ οὗτοι ὑπὸ τὸν νηὸν κατακαέντα,** Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.315b,14· || κ. μέσ. κινοῦμαι ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον, ἀπέρχομαι ἐξ ἑνὸς εἰς ἕτερον : Ἡρ.9,51 **μετακινέεσθαί τε ἐδόκεε τότε, ἐπεὰν τῆς νυκτὸς ᾖ δευτέρα φυλακή,** Πλάτ.Νόμ.894A **μεταβάλλον καὶ μετακινούμενον γίγνεται πᾶν**· **2)** μτφ. μεταβάλλω, τροποποιῶ, ἀλλοιῶ, ἀλλάζω : Δημ.688 **Κίμωνα, ὅτι τὴν Παρίων μετεκίνησε πολιτείαν ἐφ᾽ ἑαυτοῦ,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1152a,30 **ῥᾷον ἔθος μετακινῆσαι φύσεως,** Διατ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,18 **οὐδείς ἐστι λοιπὸν ὁ παραχαράξων ἢ μετακινήσων τι τῶν παρ᾽ ἐμοῦ διωρισμένων**· κ. παθ. : Ξεν.Λακ.15,1 **πολιτείας μετακεκινημένας καὶ ἔτι νῦν μετακινουμένας**· **3)** ρηματ. π. **μετακινητέος,** μετακινητός, μετακίνησις, μετακίνημα.

μετακιόνιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. **τὸ μεταξὺ** δύο κιόνων καταλειπόμενον **κενόν, τὸ μεσόστυλον** : Ἐπιγρ. **διαφάρξαντι τὰ μετακιόνια.**

μετακιρνῶ-άω μτγν. μετακεράννυμι, μ. ἐν τῷ μέσ. **μετακιρνῶμαι** μιγνύω, ἀνακατώνω δι᾽ ἐμαυτόν, μετατρέπω δι᾽ ἐμαυτόν : ΠΔ Σοφ.Σαλ.16,21 **τῇ δὲ τοῦ προσφερομένου ἐπιθυμίᾳ ὑπηρετῶν πρὸς ὅ τις ἐβούλετο μετεκιρνᾶτο.**

μετακλαίω, ἀττ. **μετακλάω,** μέλλ. **μετακλαύσομαι,** κλαίω κατόπιν, ἔπειτα : Ἰλ.Λ 764 **ἦ τε μιν οἴω πολλὰ μετακλαύσεσθαι**· **2)** θρηνῶ, παραπονοῦμαι διά τι, θρηνωδῶς ἀποζητῶ : Φίλ.1,209 **μ- τῆς παλαιᾶς διαίτης**· || κ. μέσ. : Εὐρ.Ἑκ.214 **τὸν ἐμὸν δὲ βίον . . οὐ μετακλαίομαι.**

μετακλασσικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μετὰ **τοὺς κλασσικοὺς χρόνους περίοδον** : **μετακλασσικὴ τέχνη** (ἡ μετὰ τὴν κλασσικήν), - **μετακλασσικοὶ συγγραφεῖς.**

μετακλείω μτγν., ποι. **μετακλῄζω,** ποι. ἀόρ. γ᾽ πληθ. **μετακλῄισσαν,** μετακαλῶ, μετονομάζω, ὀνομάζω μὲ νέον ὄνομα : Εὐφορ.176 **τὸν μὲν καὶ Περσῆα μετακλῄισσαν Ἀχαιοί,** Ἀπολλ.Ρ 2,296 **Στροφάδας δὲ μετακλείουσ᾽ ἄνθρωποι.**

μετακλῄζω ποι. ἀντὶ μετακλείω βλ.λ. : Εὐφορ.176.

μετακληρουχῶ-έω πάπ. μεταφέρω εἰς ἄλλην κληρουχίαν· κ. παθ. : Πάπ. **οἱ ἐκ τῆς Ἡρακλείδου μερίδος μετακεκληρουχημένοι.**

μετάκλησις εως (ἡ) (μετακαλῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετακαλῶ, ἡ κλῆσις, πρόσκλησις· Ἡσ. «κλῆσις δι᾽ ἑτέρου τινός» : Ἰώσ.ΑΙ 17,3,3, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.3,71, αὐτ.5,90, -**μετάκλησις ξένων ὀργανωτῶν**· **2)** ἡ ἀνάκλησις : Ἰώσ.ΠΙ 1,31,1 **πρός τε τὴν μετάκλησιν ἀγανακτοῖεν,** Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.3,12· **3)** μσν. ἡ μεταβολή, ἀλλαγὴ ὀνόματος : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.38,21.

μετάκλητος-ον (μετακαλῶ) μτγν. ὁ προσκληθείς, ὁ προσκεκλημένος : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.144,11, Ἡλιόδ.Αἰθ.9,26 **τέλος πρὸς τὸν Ὀροονδάτην μετάκλητον καὶ φοράδην ἀχθέντα,** Ἀγαθ.1,20.

μετακλητός-ή-όν (μετακαλῶ) ὁ μετακληθείς, ὁ διὰ μετακλήσεως προσελθών· **2)** ὁ δυνάμενος νὰ μετακληθῇ, ἀνακληθῇ· || ἐπὶ ὑπαλλήλων, ὁ ἀπολυόμενος κατ᾽ ἐλευθέραν κρίσιν τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς, ὁ μὴ μόνιμος, ἀ. ἀνακλητός.

μετακλίνω κλίνω, κάμπτω εἰς ἄλλο μέρος, κ.μτφ.. Φίλ.1,268 **ψυχή, μετάκλινε σεαυτήν,** αὐτ.1,465 **μ- τινὰς ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν**· || κ. παθ. κλίνομαι πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, μεταστρέφομαι : Ἰλ.Λ 509 **μή πώς μιν πολέμοιο μετακλινθέντος ἕλοιεν**· || κ. ἀμτβ.: Φίλ.2,299 (δ.γρ.), Φιλόστρ.Εἰκ.1,28· **2)** μέσ. κλίνομαι πρὸς τὰ ὀπίσω, μεταβάλλομαι : Ἀρετ.Χρον. Παθ.2,1 **πνεῦμα γάρ, κἢν μετακλιθῇ τὸ ἀμπέχον ἄνω τε καὶ κάτω ἴσον πάντῃ**· || κ. ἐπὶ τῶν μυῶν, στρέφομαι πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις : Γαλ. 2,278· **3)** ρηματ. π. μετάκλισις.

μετάκλισις-εως (ἡ) (μετακλίνω) μτγν., μσν. κ.νεώτ. ἡ κλίσις, στροφὴ πρὸς ἄλλο μέρος, πρὸς τὰ ὀπίσω, ἡ μεταβολὴ θέσεως : Ἰώσ.ΠΙ 6,1,7 **ῥοπαὶ καὶ**

μετακλίσεις, 'Αρετ.Χρον.Παθ.2,1 εἰ τὰς μετακλίσιας τὸ ὑγρὸν ὄγκον τε καὶ κλύδωνα ποιέει· 2) μσν. γραμμ. ἡ μετάληψις : Εὐστ.15,29· 3) νεώτ. γεωλ. διοτάραξις ἡ μετακίνησις τῆς ἀρχικῆς ὁριζοντίας θέσεως στρωμάτων τῆς γῆς.

μετακλύζω καθαρίζω κατόπιν διὰ κλυστηρίου : 'Ιππ.Γυν.Φύσ.7,33.

μετακλῶ-άω μτγν. συγκλῶ, συγκάμπτω, λυγίζω : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.74(75),11.

μετακλώθω μτγν. κλώθω ἐκ νέου, ξαναγνέθω : Γρηγ.Νύσσ.3,230D.

μετακοιμίζομαι παθ. μτφ. κατακοιμίζομαι, καταστέλλομαι, κατευνάζομαι : Αἰσχ.Χο.1076 ποῖ καταλήξει μετακοιμισθὲν μένος ἄτης.

μετακοιμῶμαι-άομαι σχόλ. ἐσφ.γρ. τοῦ κατακοιμῶμαι : Σχόλ.'Οδ.Λ 332 (κῶδ.).

μετάκοινος-ον ὁ κοινός, μέτοχος, συμμέτοχος, συγκοινωνός : Αἰσχ.Εὐμ.350 οὐδέ τίς ἐστιν συνδαίτωρ μετάκοινος· ‖ κ. μτ. δοτ. : Αἰσχ.Εὐμ.964 δαίμονες ὀρθονόμοι, παντὶ δόμῳ μετάκοινοι.

μετακοίνωνος-ον 'Ησ. «κοινωνός».

μετακοιτίζω λεξ. μεταβάλλω, ἀλλάζω κοίτην.

μετακόκκω 'Ησ. «ἡμέραι μεθ' ἑορτῶν ἑορτὴ οὐκ ἔστι».

μετακολουθῶ-έω μτγν. ἐπιδιώκω, κυνηγῶ : 'Ιάμβλ Πυθ.18,83 μετακολουθεῖν σοφίᾳ.

μετακομιδή (ἡ) (μετακομίζω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετακομίζω, ἡ μετακόμισις, μεταφορά : Γαλ.18(2),503, 'Αθανάσ.1,568, Πάπ. μετακομιδὴ πλίνθου, Διατ. 'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,64 κοπῆς καὶ καταβιβασμοῦ οἵας δήτινος ξυλῆς ἢ μετακομιδῆς κωπίων· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἡ μεταφορὰ λειψάνου ἢ ὀστῶν ἀποθανόντος ἀπὸ τοῦ τάφου του εἰς ἄλλο μέρος.

μετακομίζω κ. νεώτ., ἀόρ. μετεκόμισα κ. δημ. (ἐ)μετακόμισα, παθ.ἀόρ.μετεκομίσθην κ.δημ.(ἐ)μετακομίστηκα, μτχ. παθ. παρακ. μετακεκομισμένος κ δημ. μετακομισμένος, κομίζω τι ἀπό τινος μέρους εἰς ἄλλο, διακομίζω, μεταφέρω : 'Ηρωδιαν. 'Ιστ 1,14,8 ἁρπάσασαι γὰρ τὸ ἄγαλμα αἱ τῆς ἑστίας ἱέρειαι παρθένοι διὰ μέσης τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ εἰς τὴν τοῦ βασιλέως αὐλὴν μετεκόμισαν, Πάπ. δεδώκαμεν ἐπιστολὴν μετακομίσαι πρὸς τὸν δεῖνα, - μετακομίζω τὰς ἀποσκευάς μου - τὰ ἔπιπλά μου· κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ.904Ε μετακομισθεῖσα εἰς ἀμείνω τινὰ τόπον ἕτερον, Πολύβ. 40,8,10 καίπερ ἤδη μετακεκομισμένας εἰς 'Ακαρνανίαν ἐκ Πελοποννήσου· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ προσ. : 'Ιωσ.Α) 20,2,3 εἰς τοὺς ἐκείνων μετακεκομίσθαι νόμους· ‖ κομίζω τι μετ' ἐμοῦ ἢ βάλλω ἄλλον νὰ κομίσῃ αὐτὸ δι' ἐμὲ ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον : Λυκοῦργ.56 καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια μετακομίζεσθαι· 2) νεώτ. κ. δημ. ἀμτβ. ἀλλάσσω κατοικίαν, μετοικῶ : αὔριον θὰ μετακομίσω· ‖ κ. μέσ. μεταφέρω τὰ ἔπιπλά μου εἰς ἄλλην κατοικίαν : αὐτὰς τὰς ἡμέρας δὲν ἔχει καιρόν, μετακομίζεται· 3) ρηματ.π. μετακομιστέος, μετακομιστός, μετακομιδή, μετακόμισις, μετακομιστικός.

μετακόμισις-εως (ἡ) (μετακομίζω) σχόλ. κ. νεώτ., δημ.-η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετακομίζω, ἡ μεταφορά : Σχόλ.Διόδ.Σ 2,16 πλοῖα διαιρετά, διὰ τὴν μετακόμισιν διακεκομμένα· 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀλλαγὴ κατοικίας, ἡ μετοίκησις· πρβλ. μετακομίζω.

μετακομιστικός-ή-ό(ν) πάπ., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἐκτελῶν τὴν μετακόμισιν, μεταφορὰν φορτίου; οὐσ. ὁ φορτηγός : Πάπ. λουφία μετακομιστικά· 2) νεώτ. κ. δημ. τὰ μετακομιστικὰ ὡς οὐσ. ἀμοιβὴ διὰ τὴν μετακόμισιν, μεταφορὰν ἐπίπλων κτλ.

μετακόνδυλα (τό) Πολυδ.2.45 «τὰ δ' ἐπὶ τῷ μετακαρπίῳ πρὸ τῶν κονδύλων μετακόνδυλα».

μετακονδύλια (τὰ) μσν. τὰ μετακόνδυλα βλ. : Μελέτ.Γαλ.ἐν'Αν.Κρ.3,130,18.

μετακόνδυλοι (οἱ) μτγν. αἱ τελευταῖαι τῶν δακτύλων φάλαγγες, αἱ μετὰ τῶν ἁρμῶν, τῶν κόμπων· Ροῦφ.'Ονομ.84 «τὰ ὀστᾶ τῶν δακτύλων σκυταλίδες καὶ φάλαγγες· τὰ δὲ πρῶτα ἄρθρα προκόνδυλοι· τὰ δὲ ἑξῆς, κόνδυλοι· τὰ δὲ τελευταῖα, μετακόνδυλοι»· 2) αἱ πρῶται φάλαγγες τῶν δακτύλων : Σωρ.Κατ.51· 3) 'Ησ. «μετακόνδυλοι· τὸ μεταξὺ τῶν κονδύλων».

μετακόπτω μτγν., παθ. ἀόρ.β' μετεκόπην, ἐπὶ νομίσματος, κόπτω ἐκ νέου, ὑπὸ νέον τύπον, μὲ διαφορετικὸν χάραγμα· κ. παθ. : Πολύαιν.6,9,1 ὅπως μετακοπὲν δόκιμον εἴη (τὸ νόμισμα).

μετακόσμησις-εως (ἡ) (μετακοσμῶ) μεταβολή, ἀλλοίωσις καταστάσεως, μεταρρύθμισις : Πλάτ. Νόμ.892Α μεταβολῆς τε αὐτῶν καὶ μετακοσμήσεως ἁπάσης ἄρχει παντὸς μᾶλλον, Φιλόδ.Θε.3, 12 μετακόσμησις νεανικὴ . . περὶ τὰ ζῷα, Πλούτ. 'Ηθ.733F ἡ τῶν ἐδεστῶν τάξις καὶ μετακόσμησις, αὐτ.Σύλλ.7 ἀπεφαίνοντο . . μετακόσμησιν ἀποσημαίνειν τὸ τέρας· πρβλ. Νικόλ.Δομ.31J· ‖ γεν. μετατροπή, ἀλλοίωσις, μεταμόρφωσις : Πλούτ. 'Ηθ.75Β γενόμενος κατ' εὐχὴν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς ἀγνοῆσαι τὴν μετακόσμησιν.

μετακόσμιος-ον (κόσμος) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μεταξὺ τῶν κόσμων διάστημα, ὁ μεταξὺ τοῦ σύμπαντος : Φιλόδ.Θαν.15 μετακόσμιος χώρα· ‖ μτγν. φιλοσ. τὰ μεταξὺ τῶν κόσμων διαστήματα, ἐν οἷς οἰκοῦντες διάγουσι βίον μακάριον οἱ ἀμέριμνοι θεοί : 'Επικ.ἀπ.359, Πλούτ.'Ηθ.731D· κ. κτ. ἐν. : Διογ.Λ 10,89· 2) μτφ. ὁ ἀχανής, ὁ ἀπέραντος : Φίλ.1,425 ὑπερωκεάνιος καὶ μετακόσμιος ἀσέβεια· 3) νεώτ. ὁ πέραν τοῦ κόσμου τούτου, ὁ ὑπάρχων ἢ ὁ γινόμενος πέραν τῆς παρούσης ζωῆς, ὁ μεταθανάτιος : μετακόσμια ἀγαθά, - μετακόσμιος ζωή· 4) μτγν. ἄστρον, ὄνομα τοῦ δωδεκάτου τόπου : Κατ. 'Αστρλ.Κ 8 41,126.

μετακοσμῶ-έω διευθετῶ ἐκ νέου, μεταβάλλω διακόσμησίν τινα ἢ τάξιν, μεταρρυθμίζω : 'Επικ. Φύσ.Θε.67,1Ο2C, Λουκ.Προμ.12 εἴ τι ἠδίκησα ἐγώ, μετακοσμήσας καὶ νεωτερίσας τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους· κ. παθ. : 'Ιππ.'Αγμ.2, Μέλισσ.7, 'Αριστλ.Ξεν.2,3 μετακοσμούμενον θέσει, Μαν.4, 302 ἤματα νύκτας ἄγοντας ὕπνῳ μετακοσμηθέντα, Λουκ.Οἰκ.11 οὕτως μετακοσμεῖται πρὸς τὸ φῶς ἡ πτέρωσις· ‖ κ. μτφ. : 'Ιώσ.Αἰ 1,8,1 μετακοσμεῖν τινας ἐπὶ τὸ βέλτιον· 2) ρηματ. π. μετακόσμησις.

μετακρίνω μσν. κρίνω : Βί.Νεῖλ.Νεώτ.17Α.

μετακρούω μτγν. κ. μσν. ὠθῶ εἰς ἄλλην θέσιν, διευθύνω, ποδίζω, οἷον τὸ πλοῖον· 2) μτφ. μεταβάλλω, ἀλλάζω γνώμην : Πλούτ.'Ηθ.1069C ὥσπερ οἱ θεῶν τινων . . μετακρούσαντες εὐθὺς ὑποπίπτουσι καὶ κάθηνται ταπεινοί (δ.γρ.)· 3) μέσ. κρούω, ὠθῶ πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀποδιώκω, ἀπελαύνω : 'Ανδρ.Κρ.119.

μετακτίζω μτγν. μεταφέρω ἀποικίαν, μετοικίζω : Στράβ.13,4,17 Πισιδῶν οἰκισάντων καὶ μετακτισάντων εἰς ἕτερον τόπον εὐερκέστατον.

μετακυβεύομαι μσν. μεταβάλλομαι, μεταπίπτω οἱονεὶ διὰ τῆς τύχης τῶν κύβων, ὅθ. κατὰ τύχην, ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις : Νικ.Χων.131D φύσει τὸ πιστὸν ἔχειν δοξάντων καὶ μὴ πρὸς τὸ συμπῖπτον τῆς τύχης τὰς γνώμας μετακυβεύεσθαι, αὐτ.363Α ὡς οὖν καθαρῶς εἰς Δούκαν ἡ βασιλεία μετεκυβεύετο· 2) ρηματ.π.μετακύβευσις.

μετακύβευσις-εως (ἡ) (μετακυβεύομαι) μσν. ἡ μεταβολή, μετατροπή : Νικ.Χων.289D τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ κινήματος ἐς τὸ αὐτὸ κατάντημα πολλάκις μετακύβευσίν τε καὶ παλινδρόμησιν.

μετακυκλοῦμαι-έομαι παθ. ἐπὶ τῶν ἀστέρων, στρέφομαι κυκλικῶς, μεταβάλλω τὴν τροχιάν μου, τὸν δρόμον μου, περιπλανῶμαι : Πλάτ.Ἐπιν.982D **ἄλλοτε δὲ ἄλλα πράττον πλανᾶσθαί τε καὶ μετακυκλεῖσθαι** (τὰ ἄστρα).

μετακυλίνδω κυλίω εἰς ἄλλον τόπον, μετακυλίω· κ. μτφ. : Ἀριστφ.Βάτρ.536 **μετακυλίνδειν αὐτὸν ἀεὶ πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον** (σχόλ. «παροιμία δέ ἐστι «πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον ῥέπειν», ἐπὶ τῶν περὶ τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἀεὶ στρεφομένων· εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐπιβατῶν τῆς νεώς, ὅταν θατέρου μέρους αὐτῆς κατακλυζομένου πρὸς τὸ ἕτερον οὗτοι μεθίστανται»).

μετακυλινδῶ-έω μσν. τ. τοῦ μετακυλίνδω, μ. ἐν τῷ μέσ. **μετακυλινδοῦμαι** ἐπὶ χρόνου, κυλίομαι, παρέρχομαι : Ἰω.Διάκ.εἰς Ἡσίοδ.Θ 147,459 **ὁ χρόνος μετακυλινδούμενος . . τῆς γονιμότητος ἀφανιστικός ἐστιν,** αὐτ.460 **μετακυλινδουμένου τοῦ ἐνιαυτοῦ.**

μετακύλισις-εως (ἡ) (μετακυλίω) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου κύλισις, τὸ ξανακύλισμα : Γεώργ. Νικομ.497.

μετακυλίω μτγν. κ. νεώτ., δημ. **μετακυλάω-ῶ,** παθ. **μετακυλίομαι,** ἀόρ. **μετεκυλίσθην,** δημ. **μετακυλίσθηκα,** δημ. μτχ. παρακ. **μετακυλισμένος,** μετακυλινδῶ, κυλίω τι ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, κυλίω αὖθις, κυλίων μετατοπίζω τι : Παῦλ.Αἰγ.6,74· **2)** παθ. ὑφίσταμαι, πάσχω μετακύλισιν, μετακύλισμα· ἰδ. ἐν φρ. ἰατρ. : Γαλ.19,535 **μετακυλίεσθαι εἰς ἕτερα πάθη·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ἰδ. ἐπὶ ὄγκων, κυλιόμενος μετατοπίζομαι : **μεγάλες πέτρες μετακυλισμένες ἀπὸ τὸ βράχο ἔφραζαν τὴ σιδηροδρομικὴ γραμμή· 3)** ρηματ. π. μετακύλισις(-η), νεώτ., δημ. κ. μετακύλισμα.

μετακύμιος-ον (κῦμα) ὁ μεταξὺ τῶν κυμάτων : Εὐρ.Ἀλκ.91 **εἰ γὰρ μετακύμιος ἄτας, ὦ Παιάν, φανείης** (εἴθε, ὦ Παιάν, νὰ φανῇς σωτὴρ μεταξὺ δύο κυμάτων ἀθλιότητος)· ‖ τὸ **μετακύμιον** τὸ μεταξὺ τῶν κυμάτων διάστημα : Νουμήν.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.11,22· πρβλ.Ἡσ.

μετακύνιον (τὸ) μσν. τὸ μεσοκύνιον βλ.λ. : Ἱππιατρ.265 **πρῶτον τῷ ποδὶ ἀκροβαμονεῖ καὶ τὸ μετακύνιον ἔχει πηδῶν.**

μετακύριον Ἡσ. «φοινικόν».

μεταλαβαίνω δημ. ἀμτβ. ἐπὶ ὀρθοδόξων καὶ καθολικῶν χριστιανῶν, κοινωνῶ, μεταλαμβάνω τῶν ἀχράντων μυστηρίων : **οἱ διαμαρτυρόμενοι δὲν μεταλαβαίνουν, - οἱ πιὸ πολλοὶ μεταλαβαίνουν τὴ Μ. Πέμπτη·** ‖ κ. μτβ. ἐπὶ ἱερέως, δίδω εἴς τινα τὴν ἁγίαν μετάληψιν, τὸν κοινωνάω : **ἐκάλεσαν τὸν παπᾶ νὰ τὸν μεταλάβῃ·** ‖ κτ. πληθ. ἐν χρ. ὡς μέσ. διάμεσον : **τὸν μεταλάβαμε, - νὰ τὸν μεταλάβετε,- τὸν μετάλαβαν, γιατὶ εἶναι βαριὰ ἄρρωστος** (ὁ ἔτ. δημ. τ. **ματαλαβαίνω** ἐν τῇ σημ. τοῦ ξαναλαβαίνω βλ.λ.).

μεταλαγχάνω λαμβάνω μέρος τινὸς διὰ κλήρου ἢ κατὰ τύχην, μτ. γενικ. πράγμ. : Πλάτ.Γοργ.447A **πολέμου καὶ μάχης φασὶ χρῆναι, ὦ Σώκρατες, οὕτω μεταλαγχάνειν,** Πλούτ.Ἀριστ.6 **τῷ φρονεῖν καὶ λογίζεσθαι τὸ θεῖον μεταλαγχάνει·** ‖ ὁμ. κ. μτ. αἰτ. δηλούσης τὸ λαμβανόμενον : Εὐρ.Ἰκ. 1078 **μετέλαχες τύχας Οἰδιπόδα· 2)** δίδω, παρέχω μέρος ἔκ τινος : Αἰλ.ΠΙ 12,43 **Λυκοῦργος τοῖς ἐμμένουσι τῇ τῶν παίδων ἀγωγῇ πολιτείας Λακωνικῆς μεταλαγχάνει.**

μεταλαμβάνω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **μεταλήψομαι,** παρακ. **μετείληφα** (ἀπαντᾷ κτ. μτχ. **μετειληφώς),** ὑπερσυντ. **μετειλήφειν,** μτ. γενικ. πράγμ. λαμβάνω μέρος ἔκ τινος : Πίνδ.Ν 10,79 **καμάτου μεταλαμβάνειν,** Ἡρ.4,64 **τῆς ληίης μεταλαμβάνει,** Ἀντιφ.3,3,12 **αὐτοί τε μὴ μεταλάβητε τῆς τούτου μιαρίας,** Πλάτ.Φαῖδρ.248E **ἀμείνονος μοίρας μεταλαμβάνει,** ΚΔ Πράξ.2,46 **μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει·** ‖ π. Πλάτωνι κ. πλατωνικοῖς φιλοσ. μετέχω τινός, ἔχω τὰς αὐτὰς ἰδιότητας ἃς ἔχει τι : Πλάτ.Παρμ.131A **ὅλου τοῦ εἴδους ἢ μέρους ἕκαστον τὸ μεταλαμβάνον μεταλαμβάνει·** ‖ κ. μτ. αἰτ. ὁριζούσης τὸ λαμβανόμενον ἐν γενικότητι ἢ ἐπακριβῶς : Εὐρ.Βάκχ.302 **Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά,** Ἀριστφ. ἀπ.201 **ἣν μὴ μεταλάβῃ τοὐπίπεμπτον,** Ἀνδοκ.1,17 **μετέλαβε . , οὐδὲ διακοσίας ψήφους ὁ Σπεύσιππος,** Πλάτ.Ἀπολ.36B **μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων,** Δημ.529· **2)** τὸ μέσ. **μεταλαμβάνεσθαί τινος** ἐγείρειν ἀξιώσεις, διεκδικεῖν τι ὡς ἴδιον : Ἡρ.4,45 **τούτου μὲν μεταλαμβάνονται τοῦ ὀνόματος Λυδοί· 3)** μτ. γενικ. προσ. ἔχω τι μετά τινος ἢ ἀπό τινος, δθ.εἰδ. ἀπολαύω τῆς συναναστροφῆς τινος : Ξεν.ΚΠ 7,5,51 **καὶ ἤδη ἔργον σοῦ ἦν μεταλαβεῖν· 4)** ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. ἐν κακῇ σημ. ἐπιλαμβάνομαί τινος ὡς ἐνόχου, κατηγορῶ τινα διά τι, τοῦ ρίχνομαι : Ἀριστφ.Πλ.370 **ὡς ἐμοῦ τι κεκλοφότος ζητεῖς μεταλαβεῖν· 5)** μτγν. λαμβάνω γνῶσιν ἢ πληροφορίαν περί τινος, μανθάνω, παίρνω εἴδηση γιὰ κάτι, μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. ἢ μτχ. : ΠΔ Μακκ.2,4,21 **μεταλαβὼν Ἀντίοχος ἀλλότριον αὐτὸν τῶν αὐτῶν γεγονέναι πραγμάτων,** αὐτ.11,16 **ὡς δὲ μετέλαβον οἱ περὶ τὸν Μακκαβαῖον πολιορκοῦντα αὐτὸν τὰ ὀχυρώματα·** ‖ κ. παθ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (ἐκ) : Ἐπιγρ. **μεταλαμβάνεσθαι ἐκ διπτύχων·** ‖ ἐννοῶ, νιώθω : Φιλόστρ.Ἀπολλ.1,19 **μεταλαμβάνειν φωνάς· 6)** λαμβάνω κατόπιν, λαμβάνω μετά τινα ἄλλον : Ξεν.Ἱππ.10,6 **μεταλαβεῖν χαλινόν,** Εὐπ.159,6 **μεταλαβεῖν** (ἱμάτιον) **θάτερον,** Φιλήμ.201 **μεταλαβεῖν πλοῦτον ἕτερον· 7)** εἰδ. καταλαμβάνω θέσιν ἐγκαταλειφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ : Πολύβ.10,40,11 **τὸ λοιπὸν ἤδη μεταλαβὼν τὴν τῶν Καρχηδονίων στρατοπεδείαν·** ‖ ἀπολ. ἔρχομαι κατόπιν, ἐπέρχομαι : αὐτ.15,30,2 **ἅμα δὲ τῷ μεταλαβεῖν τὸ τῆς νυκτός** (δ.γρ. καταλαβεῖν)· **8)** φρ. **μεταλαμβάνω τὴν ἀρχὴν** διαδέχομαι εἰς τὴν ἐξουσίαν, εἰς τὴν διοίκησιν : αὐτ.5,40,6 **μεταλαβὼν τὴν ἀρχὴν αὐτὸς ἐβασίλευσε·** ‖ δθ. **οἱ μεταληψόμενοι** οἱ διάδοχοι : Πάπ. **οἱ παρά τινος μεταληψόμενοι·** ‖ **μεταλαβεῖν τὸν λόγον** λαμβάνειν τὸν λόγον μετ' ἄλλον ὁμιλήσαντα, δθ. ἀποκρίνεσθαι : αὐτ.18,2,2 **μεταλαβὼν τὸν λόγον τάς τε ναῦς ἔφη δεῖν αὐτὸν ἀποδοῦναι·** κ. ἀπολ. (ἄνευ τοῦ λόγον), αὐτ.10,38,1 **μεταλαβὼν ὁ Πόπλιος καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνων εἰρημένοις ἔφη πιστεύειν· 9)** λαμβάνω εἰς ἀντάλλαγμα, ἀλλάσσω τι ἀντί τινος : Θουκ.1,120 **δεῖ αὐτοὺς τὸν πόλεμον ἀντ' εἰρήνης μεταλαμβάνειν,** Πλάτ.Πρωτ. 355C **ἄλλο γὰρ ὄνομα μετείληφεν ἀντὶ τῆς ἡδονῆς·** ‖ ἀποδέχομαί τινα νέον ἀντὶ τοῦ πρότερον ἢ κ. μέχρι τοῦ νῦν ὑφεστῶτος : Θουκ.6,18 **εἰ μὴ καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα εἰς τὸ ὁμοῖον μεταλήψεσθαι·** κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.6,87 **ἀντὶ τοῦ αἰεὶ φυλάσσεσθαι . . ἐκ τοῦ ὁμοίου μεταλάβετε·** ‖ φρ. **μεταλαβεῖν παλτόν** λαμβάνειν ἕτερον ἀκόντιον : Ξεν.Ἱππ.12,13· **10)** παθ.μεταβάλλομαι, ὑφίσταμαι ἀλλαγήν : Σωρ.2,9,Ὀλυμπ.Μετ.36,19· ‖ γραμμ. ἀλλοιοῦμαι, ἰδ. ἐπὶ λόγου, ἔχω σύνταξιν ἠλλοιωμένην : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.107,2, αὐτ.Ἀντων.15,11· ‖ ἐν φρ. **μεταλαμβάνειν ἐκ . .** τίθεσθαι ἐν χρήσει ἀντὶ ἄλλου τινός : αὐτ.Συντ.195,14· ‖ λαμβάνω τὰς λέξεις ἐν ἄλλῃ ἢ τῇ συνήθ. σημ. : Ἡλιόδ.Αἰθ.9,9 **τὸ πράγματα τοῖς ὀνόμασι μεταλαμβάνοντες· 11)** εἰδ. ἰατρ. τὸ παθ. ἐπὶ τῶν χυμῶν τοῦ αἵματος, μεταφέρομαι, μετατοπίζομαι : Ῥοῦφ.ἀπ.118 **μεταλαμβάνεσθαι ὑπὸ δηχθέντος· 12)** ἐπὶ λόγου ἢ συγγραφῆς, μεταφράζω εἰς ἄλλην γλῶσσαν : Φίλ.1.480· **13)** ὁμ. ἐπὶ λόγου, παθ. παρῳδῶ : Ἀ-

θήν.8,336F **κρεῖττον δ' ἂν εἶχε . . εἰ μετελήφθη τά ἐπὶ Σαρδαναπάλου**· **14)** ἐν τῇ Λογικῇ τοῦ 'Αριστλ. τὸ μεταλαμβανόμενον ἡ πρότασις ἡ μεταβολλομένη ἀπὸ ὑποθετικῆς εἰς κατηγορικήν· **15)** μτγν. ἐκκλ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐνεργ., δημ. μεταλαβαίνω κοινωνῶ τῶν ἀχράντων μυστηρίων : 'Ιουστ.'Απολ.1,65,Βασ.4,485Α, Μηναῖ.12,7 Συνξ.'Αμβροσίου **οὐδέν τι μεῖον εἰς ἀρετὴν . . τῶν μετειληφότων τῶν Μυστηρίων καθίστατο**· **16)** ρηματ. π. μετάληφις, μεταληπτός. -

μεταλαμπαδεύομαι μτγν. κ. νεώτ. μεταβιβάζω, μεταδίδω τὴν λαμπάδα, τὸ φῶς εἰς ἕτερον : Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.503 **ἐπισκευάσας τὴν ἀθανασίαν τοῦ γένους ἡμῶν καὶ οἱονεὶ διαμονήν τινα παισὶ παίδων μεταλαμπαδευομένην**, - **ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς μετελαμπαδεύθη εἰς τὴν Δύσιν.**

μεταλαμπάδευσις-εως (ἡ) νεώτ. κυρ. μτφ. ἡ μετάδοσις φωτὸς ἐξ ἀνημμένης λαμπάδος, δθ. γεν. τοῦ φωτὸς ἐν χρ. μτφ. : **ἡ μεταλαμπάδευσις τῆς ἐπιστήμης - τῆς 'Ελληνικῆς σοφίας.**

μεταλαξεύω μσν. μεταποιῶ, μετασκευάζω λαξεύων : Εὐστ.'Οδ.1734,63 **διὸ καὶ ὁ Πορφύριος τὸ πᾶν τοῦτο ἄντρον εἰς ἀλληγορίαν μεταλαξεύει.**

μεταλγής-οῦς-ές ὁ φέρων λύπην ὀπιαθέν του, εἰς τὸ πέρασμά του : Αἰσχ.'Ικ.111 (ἀμφ.).

μεταλγῶ-έω αἰσθάνομαι πόνον, ἀλγῶ μετέπειτα· ‖ δθ.μτφ. μετανοῶ : Αἰσχ.'Ικ.405 **τί τῶνδ' ἐξ ἴσου ῥεπομένων μεταλγεῖς τὸ δίκαιον ἔρξαι ;.**

μεταλδήσκω μτγν. ποι. αὐξανόμενος μεταβάλλομαι, αὐξάνω ὑπὸ ἄλλην μορφήν : 'Απολλ.Ρ 3,414 **οὐ σπόρον ὁλκοῖσιν Δηοῦς ἐνιβάλλομαι ἀκτήν, ἀλλ' ὄφιος δεινοῖο μεταλδήσκοντας ὀδόντας ἀνδράσι τευχηστῆσι δέμας.**

μεταλείπω καταλείπω, ἀφήνω : Φιλήμ.7 **ἄλλοις μεταλείψας εἰς τρυφὴν τὴν οὐσίαν** (διόρθ. καταλείψας).

μεταλήγω, ἐπ. μεταλλήγω, παρακ. μεταλλήγεσκεν, ἀφήνω, λήγω, καταπαύω, παύομαι ἀπό τινος, μτ. γενικ. : 'Ιλ.1 157 **ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο** (σχόλ. «παυσσμένῳ τῆς ὀργῆς»), 'Υμν.'Ερμ 339 **ὄφρα ἑ μήτηρ ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα μεταλλήξειε χόλοιο,** 'Απολλ.Ρ 3,951 **μεταλλήγεσκεν ἀμήχανος.**

μεταληπτικός-ή-όν κ. μσν. ὁ ἱκανὸς νὰ λάβῃ μέρος, μτ. γενικ. : Πορφ.Χριστ.39· ‖ **τὸ μεταληπτικὸν** ἡ δύναμις τοῦ λαμβάνειν σχῆμά τι (πλατωνικὴ ὀνομασία τῆς ὕλης) : 'Αριστλ.Φυσ.209b,12 **τὸ γὰρ μεταληπτικὸν καὶ τὴν χώραν ἓν καὶ ταὐτόν. ἄλλον δὲ τρόπον ἐκεῖ τε λέγων τὸ μεταληπτικὸν καὶ ἐν τοῖς λεγομένοις ἀγράφοις δόγμασιν,** Πλούτ.'Ηθ.884Α **Πλάτων τὸ μεταληπτικὸν τῶν εἰδῶν** (φησὶ τόπον)· **2)** ὁ ἐκ μετατροπῆς γινόμενος : Γαλ.Χρ.Μορ.7,14 **μεταληπτικὴ κίνησις,** αὐτ.10,443 **μεταληπτικὴ κίνησις**· **3)** ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν μετάληφιν βλ.λ.1) : αὐτ.11,4,Εὐστ. 'Ιλ.26,31 **τά εἰς -ις θηλυκά ὀξύτονα εἰ ἐν τῇ συνθέσει φυλάσσει τὸ θηλυκὸν μόνον γένος .. , εἰ δὲ μεταληπτικὰ γίνονται καὶ ἀρσενικοῦ γένους**· ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν μετάληψιν βλ.λ.2), εἰς τὴν ἀντίρρησιν : 'Αφθν.249Η **μεταληπτικοὶ τρόποι,** Συριαν.'Ερμ.2,153R **μεταληπτικὰ προβλήματα.**

μεταληπτικῶς ἐπίρρ. μτγν. διὰ μεταλήψεως βλ.λ. : 'Ηράκλειτ.'Αλληγ.26,Τρύφων Τρόπ.5,Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.18.

μετάληφις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ μετοχή, συμμετοχή, κοινωνία : Πλάτ.Παρμ.131Α **ἄλλη τις ἂν μετάληφις χωρὶς τούτων γένοιτο ;,** αὐτ.Πολ. 539D **ἀρκεῖ δὴ ἐπὶ λόγων μεταλήφει μεῖναι ἐνδελεχῶς καὶ ξυντόνως,** 'Αριστλ.Γεν.Φθορ.335b,14 **γίνεσθαι κατὰ τὴν μετάληφιν** (τοῦ εἴδους)· κ. ἐπὶ τροφῆς : ΚΔ Τιμ.1,4,3 **ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληφιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς**· ‖ ἐν πάπ. συναγωνισμός, ἅμιλλα· ‖ γραμμ. τὸ «λέγων» μετάληφις ἐνεστῶτος **καὶ** παρατατικοῦ (εἶναι κοινόν, μετοχὴ ἐνεστ. κ. παρατ.) : 'Απολλ.Δύσκ.'Επιρρ.124,1· **2)** μεταβολή, ἀλλοίωσις : Πλάτ.Θεαίτ.173Β **τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ μεταλήφει τῶν λόγων καταχρώμεθα,** Πολύβ.9,20,2 **περὶ τὰς τῶν σχημάτων μεταλήφεις**· ‖ περιτροπή : αὐτ.2,33,4 **παραγγείλαντες ἐκ μεταλήφεως τοῖς ξίφεσι χρῆσθαι** (ἐκ περιτροπῆς)· ‖ διαδοχή : αὐτ.31,13,3 **μετάληφις τῆς ἀρχῆς**· ‖ τὸ λαμβάνειν τι ἀντὶ ἑτέρου : 'Αριστλ.Ρητ.1369b,25 **ἡ ἀντὶ τοῦ μείζονος ἐλάττονος μετάληφις**· ‖ ρητ. ἡ χρῆσις λέξεώς τινος ἀντὶ ἑτέρας, οἷον 'Ηφαιστος ἀντὶ πῦρ : Κοϊντιλ.8,6,37,Τρύφ Τρόπ.5· ‖ μεταφορά, ἐπὶ σημασίας : Εὐστ.79,12· **3)** ὁμ. ἀντίρρησις, ἀνταπάντησις : Σχόλ.Πλάτ.Εὐθύφρ.4D· ‖ ἰδ. ἀντίρρησις ἐν συναινέσει : Συριαν.'Ερμ.2,153R· **4) συλλογισμοὶ κατὰ μετάληφιν** ὑποθετικοὶ συλλογισμοί, καθ' οὓς ἡ ἀρχικὴ θέσις ἀντικαθίσταται δι' ἄλλης προτάσεως : 'Αριστλ.ΑΠρ.45b,17· πρβλ. μεταλαμβάνω (4)· **5)** π.γραμμ. μεταβολὴ συντάξεως : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.210,3· ‖ μεταβολὴ διαλέκτου : αὐτ.335,1· ‖ μεταβολὴ ὀνόματος : Δημήτρ.Λάκ.1014,60· **6)** ἑρμηνεία, ἐξήγησις : Εὐστ. εἰς Διόν.Περ.180,αὐτ.294 **ἡ εἰς τὸ 'Ελληνικὸν μετάληφις**· **7)** μετατόπισις, μετάθεσις, μεταφορά : 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,9 **αἱ ἐς νεφροὺς καὶ κύστιας μεταλήφιες**· **8)** ἡ θεία μετάληφις, ἡ κοινωνία τῶν ἁγίων μυστηρίων, ἡ θεία εὐχαριστία : 'Ιουστ. 'Απολ.1,67,Βασ.3,1573, Θ Λειτ.'Ακολ.Θ Μεταλ. **ἐν τῇ μεταλήφει τῶν θείων Δώρων σου.**

μεταλλαγή (ἡ) κ. νεώτ. ἀλλαγή, μεταβολή : 'Επίχ.170,14,'Ιππ.'Αφορ.3,1,Σοφ.Φιλ.1134 **ἐν μεταλλαγᾷ πολυμηχάνου ἀνδρὸς** (περιῆλθες εἰς τὴν κυριότητα ἄλλου, πολυμηχάνου ἀνδρός), Πλάτ.Τίμ.61C **κοινωνίαις τε καὶ μεταλλαγαῖς εἰς ἄλληλα**· ‖ **ἡ μεταλλαγὴ τῶν σκελέων** ἡ ἐναλλαγὴ τῶν σκελῶν κατὰ τὸ βάδισμα : 'Ιππ.'Αρθρ.58· ‖ **μεταλλαγὴ τῆς ἡμέρας** ἡ ἔκλειψις : 'Ηρ.1,74· ‖ μτ.γενικ.ἀντικ.: Ξεν.'Ελλ.7,4,10· **μεταλλαγὴ πολέμου** (μεταβολὴ ἐκ τοῦ πολέμου)· ‖ **μεταλλαγὴ τοῦ βίου** ὁ θάνατος : Φιλόδ.'Ακαδ.93Μ,Πλούτ.'Ηθ.101F **προώρου μεταλλαγῆς τοῦ βίου**· κ. ἁπλῶς μεταλλαγὴ ὁ θάνατος : Φιλόδ.'Ακαδ.93Μ **ἡ τοῦ Καρνεάδου μεταλλαγή**· ‖ **βασιλέων μεταλλαγαὶ** τίτλ. ἔργου τοῦ 'Αναξιμένους : 'Αθήν.12,531D **'Αναξιμένης δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ βασιλέων μεταλλαγαὶ . . .**· ‖ ὁμ. μεταβολὴ ἐπὶ τὸ χεῖρον, καταστροφή : Μέν.Περικ. 29· **2)** ἀνταλλαγή, ἐναλλαγή : Πλάτ.Θεαίτ.199C **εἰ ἡ τῶν ἐπιστημῶν μεταλλαγὴ ψευδὴς γενήσεταί ποτε δόξα.**

μεταλλαγωγός (ὁ) νεώτ. αὖλαξ ἐξ ἄμμου, διὰ τοῦ ὁποίου ῥέει τὸ τετηγμένον μέταλλον ἐκ τῆς καμίνου εἰς τὸν τύπον.

μεταλλακτήρ-ῆρος (ὁ) ὁ μεταλλάσσων, μεταβάλλων : 'Ιων Χ π. 'Αθήν.7,318Ε **στυγῶ μεταλλακτῆρα πολύπουν χροός**· **2)** νεώτ. μηχανὴ ἠλεκτρική, δι' ἧς γίνεται μετατροπὴ συνεχοῦς ῥεύματος εἰς ἐναλλασσόμενον.

μεταλλάκτης (ὁ) νεώτ. τηλεφωνικὸν μηχάνημα, μέσῳ τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ σύνδεσις τοῦ τηλεφωνοῦντος πρὸς τὸν ἀριθμόν, ὃν ἐζήτησεν.

μεταλλακτός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ μεταβεβλημένος, ἠλλοιωμένος : Αἰσχ.'Επτ.706 **μεταλλακτὸς ἴσως ἂν ἔλθοι θελεμωτέρῳ πνεύματι**· ‖ ὃν δύναταί τι νὰ μεταβάλῃ ἢ ἀλλοιώσῃ : Πίνδ.ἀπ.220· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. μεταλλακτὸν ὡς οὐσ. ἡ ἔννοια τοῦ μεταλλάττειν ἢ μεταλλάττεσθαι βλ.λ. : **τὸ μεταλλακτὸν τῆς ὕλης.**

μετάλλαξις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μεταλλαγὴ βλ.λ. : Ξεν.Κυν.4,4 **μετάλλαξις τῶν σημάτων,** Πολυδ.5,61, Λογγῖν.Ρητ.191Η.

μεταλλάρχης (ὁ) μτγν. ἐπόπτης μεταλλείων : Ἐπιγρ., Παῦλ.Ἀλ.3.
μεταλλάσσω, ἀττ. -άττω κ. μσν. ε. νεώτ., ἀόρ. -ήλλαξα, παρακ. μετήλλαχα κ. ἀνώμ. μετήλλαγα, ἀνώμ.παθ. ἀπαρφ. ἀορ. β' μεταλλάγειν, μεταβάλλω, κάμνω ἀλλαγήν, τροποποιῶ : Ἡρ.Ι,59 θέσμια μεταλλάξας, Σοφ.ἀπ.592,6 τὰν ἀνθρώπου ζόαν ἆται . . μεταλλάσσουσι, Πλάτ.Νόμ.775C μεταβολὴν οὐ σμικρὰν βίου μεταλλάττοντας, Αἰσχίν.3,78 τὸν τόπον μόνον μετήλλαξεν, ΚΔ Ρωμ.Ι,25 μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, Ἐρωτόκρ.Ι,1772 ὅλα τὰ πράγματ' ὁ καιρὸς χαλᾷ καὶ μεταλλάσσει, Καρκδ.Ζητ.112 νὰ μεταλλάξῃ τὸ εἶδος τοῦ καρποῦ της· κ. παθ. : Σοφ. ἀπ.374 πόνου μεταλλαχθέντος οἱ πόνοι γλυκεῖς, Ἰσοκρ.4,59 τὰς τύχας ἑκατέρων μετήλλαξαν [ἀντήλλαξαν πρὸς ἀλλήλους]· **2)** ἀλλάσσω, ἀνταλλάσσω, λαμβάνω εἰς ἀνταλλαγήν : Ἀριστφ. Ὄρν.117 ὀρνίθων μεταλλάξας φύσιν, Πλάτ.Νόμ. 760C τοὺς τῆς χώρας τόπους μεταλλάττοντας [ὑπάγοντας εἰς νέας χώρας], Ἀντιφάν.246 μεταλλάττειν διάφορα βρώματα [ἔχω ποικιλίαν φαγητῶν], Λυκοῦργ.86 ἑτέραν μεταλλάξαι τινὰ χώραν· || ὁμ. κ. μέσ. : Λυσ.ἀπ.21 μεταλλάσσεσθαι χιτῶνα, Δείν.Ι,92 μετοιωνίσασθαι τὴν τύχην καὶ μεταλλάξασθαι βουλόμεθα· || ὁμ. ἀλλάσσω τι ἀντ' ἄλλου, μεταβαίνω ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην κατάστασιν, ἀποβιῶ, ἀποθνήσκω : Πλάτ.Ἀξ.367C μετὰ τὴν εὐχὴν νυκτὶ μετήλλαξαν· Ἰδ. περιφρ. μτ. τὸν βίον ἢ τὸ ζῆν : Ἰσοκρ.6,17 ἐπειδὴ γὰρ Ἡρακλῆς μετήλλαξε τὸν βίον, Φιλόδ.Ἀκαδ.96Μ τὸ ζῆν μετήλλαξε νόσῳ· || οἱ μετηλλαχότες, δωρ. μεταλ- κ. ἐν Ἐπιγρ. μεταλλαγότες κ. μεταλλάξαντες [οἱ ἀποθανόντες]· **3)** ἀμτβ. ὑφίσταμαι μεταβολήν, μεταβάλλομαι : Ἐπίχ.170,15, Ἡρ.2,77 μεταλλάσσουσι αἱ ὧραι, Εὐρ.ἀπ.264 πάλαι σκοποῦμαι τὰς τύχας τῶν βροτῶν ὡς εὖ μεταλλάσσουσιν, Ἀριστλ.ΖΙ 578b,10 μεταλλάττει δ' ὁ ἄρρην, καὶ οὐ πρὸς μιᾷ διατρίβει, Ἐρωτόκρ.3,906 ὅλα τὰ πλούτη κι ἀφεντιὲς σβήνουνε καὶ χαλοῦσι, καὶ μεταλλάσσουν· κ. μτ. οὐδ. ἀντων. : Φιλόδ.Ἀκαδ.49Μ τοσοῦτο μετήλλαξε κατὰ τὸν βίον· || μτ. γενικ. μεταβάλλομαι, ἀλλάσσω ἀπό : Θουκ.8,70 μεταλλάξαντες τῆς τοῦ δήμου διοικήσεως· **4)** κομίζω, μεταφέρω τινὰ εἰς ἄλλο μέρος, μεταβιβάζω : Πλάτ.Τίμ.19Α τοὺς δὲ παρὰ σφίσιν ἀναξίους εἰς τὴν τῶν ἐπανιόντων χώραν μεταλλάττειν.
μετάλλατος-ον δωρ. ὃν δύναταί τις νὰ ἐρευνήσῃ, νὰ ἐξετάσῃ : Πινδ.Π 4,164 μεμάντευμαι δ' ἐπὶ Κασταλίᾳ, εἰ μετάλλατόν τι.
μεταλλεία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ μεταλλεύειν, τὸ ἀναζητεῖν μέταλλα καὶ τὰ ὅμοια, ἡ ἐκμετάλλευσις : Πλάτ.Κριτ.114Β ὅσα ὑπὸ μεταλλείας ὀρυττόμενα στερεὰ καὶ ὅσα τηκτὰ γέγονε, Στράβ. 3,2,9 αἰνίγματι ἐοικέναι τὴν μεταλλείαν· **2)** ἐν τῷ πληθ. συγκεκρ. μεταλλεῖα : αὐτ.3,2,3 τὰ μὲν οὖν τὰς μεταλλείας ἔχοντα χωρία ἀνάγκη τραχέα τε εἶναι καὶ παράλυπρα· **3)** ὑπονομευτικὰ ἔργα ἐν πολιορκίᾳ : Διόδ.Σ 16,74 διὰ τῆς μεταλλείας ὑπορύττων ἐπὶ πολὺ μέρος τοῦ τείχους κατέβαλλε· **4)** ὑπόγειος ὀχετός : Πλάτ.Νόμ.761C συνάγοντες μεταλλείαις νάματα πάντα ἄφθονα ποιῶσιν· **5)** κ. μτφ. ἀνεύρεσις πολυτίμου : Μάξ. Τύρ.17,2 μεγαλόδωρος ἡ μεταλλεία τοῦ ἀληθοῦς.
μεταλλειολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀφορῶσα εἰς τὰ μέταλλα ἐπιστήμη.
μεταλλειολόγος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἐπιστήμην τῶν μετάλλων· || ὁ μηχανικὸς μεταλλείων.
μεταλλεῖον (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. μέταλλον : Πλάτ.Νόμ.678D σίδηρος γὰρ καὶ χαλκὸς καὶ πάντα τὰ μεταλλεῖα συγκεχυμένα ἠφάνιστο· || νεώτ. κ. δημ. ὀρυχεῖον μετάλλων καὶ αὐταὶ αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν ἔργων τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἁ. μεταλλωρυχεῖον· **2)** μτφ. ὁ ἐξ οὗ κερδίζει τις πολλά : ἔχει φωνὴ μεταλλεῖο.
μεταλλειοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. φύλαξ μεταλλείου.
μετάλλευμα-ατος (τὸ) νεώτ. πᾶν ὀρυκτὸν περιέχον μέταλλον [οἷον σίδηρον, χαλκόν]· || γεν. πᾶν τὸ ἐπὶ κέρδει ἐξορυσσόμενον ὀρυκτὸν εἶδος [οἷον θεῖον, γραφίτης κττ.].
μεταλλεύσιμος-ον νεώτ. ὃ ὃν δύναταί τις νὰ μεταλλευθῇ, ἐκμεταλλεύσιμος.
μετάλλευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., ὃ. ἀνάγν. τοῦ μεταλλεία βλ.λ. : Παλαίφ.10 ἐν τῇ μεταλλεύσει λύχνους καταφέρων· || κτ. πληθ. μεταλλευτικὰ ἔργα : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.91,19.
μεταλλευτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ μεταλλευτής βλ.λ. : Παῦλ.Σιλ.Ἔκφρ.621 χλωρὰ Καρύστου νῶτα μεταλλευτῆρι χάλυψ ἐχάραξεν ὀδόντι.
μεταλλευτής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ μεταλλεύων, ὁ ζητῶν μέταλλα καὶ ὕδωρ ἐν τῇ γῇ, ὁ μεταλλωρύχος : Στράβ.9,2,18 ὁ μεταλλευτὴς Κράτης ἀνὴρ Χαλκιδεὺς ἀνακαθαίρειν τὰ ἐμφράγματα ἐπαύσατο, Μαν.4,259· || ὁ μεταλλουργικός : Πρόκλ. Τετράβ.250.
μεταλλευτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐπιτήδειος, ἔμπειρος εἰς τὸ μεταλλεύειν, ἀναζητεῖν μέταλλα· || τὸ θηλ. ἡ μεταλλευτικὴ [τέχνη] ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τῆς μεταλλεύσεως : Ἀριστλ.Πολιτ.1258b,31 ὑλοτομία τε καὶ πᾶσα μεταλλευτική· || ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μεταλλεῖον ἢ ἀποτελούμενος ἐκ μεταλλείων : Πλάτ.Νόμ.847D μεταλλευτικοῦ κτήματος, Πάπ. μεταλλευτικὴ ἐργασία.
μεταλλευτικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον μεταλλευτικὸν βλ.λ. : Εὐστ.Πον.251,19 ἐν τῷ κατὰ σὲ χειμάρρῳ ἐπιμελῶς ἀνορύσσων ἀποπλύνῃ τὸν χοῦν μεταλλευτικῶς.
μεταλλευτός-ή-όν ὁ δυνάμενος νὰ ληφθῇ διὰ μεταλλεύσεως: Ἀριστλ.Μετ.378a,21· πρβλ.Γαλ.12,166
μεταλλεύω κ. νεώτ. λαμβάνω, ἐξάγω διὰ μεταλλεύσεως : ΠΔ Δευτ.8,9 ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν, Διον.Περ.1114 τῶν δ' οἱ μὲν χρυσοῖο μεταλλεύουσι γενέθλην· || παθ. λαμβάνομαι διὰ μεταλλείας, ἐπὶ μετάλλων : Πλάτ. Πολιτ.288D χρυσόν τε καὶ ἄργυρον καὶ πάνθ' ὁπόσα μεταλλεύεται, Ἀριστλ.Πολιτ.1258b,32 πολλὰ γὰρ εἴδη τῶν ἐκ τῆς γῆς μεταλλευομένων ἐστίν· || ἀπολ. σκάπτω, ἀνασκάπτω μεταλλεῖα : Διόδ.Σ 5,37 ἐκεῖνα μὲν γὰρ μεταλλεύοντες, καὶ πρὸς ταῖς ἐργασίαις . . προϊέμενοι δαπάνας, Λουκ. Χάρ.11 ὁ χαλκὸς μὲν πολύς . . τοῦτον δὲ ὀλίγον ἐκ . . βάθους οἱ μεταλλεύοντες ἀνορύττουσι· μτ. συστοιχ. αἰτ. : Λυκόφρ.485 καὶ τὸν ἐκ βόθρου σπάσει βῶλον, δικέλλῃ πᾶν μεταλλεύων γνύθος· || καταδικάζω τινὰ νὰ ἐργάζηται ἐν μεταλλείοις : Πολύαιν.2,1,26 ἧκόν τινες ἐκ τῶν μετάλλων ἐκπεπηδηκότες Ἕλληνες, ἀγγέλλοντες ὡς ἄρα Λαμψακηνοὶ πάντας μεταλλεύουσιν οὓς ἂν λάθωσι· || ὁμ. ἐκτελῶ ὑπονομευτικὰ ἔργα, ἐπὶ πολιορκητῶν : Διόδ.Σ 18,70· κ. μτ. συστοιχ. αἰτ.: Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,44 μεταλλεύοντες τὰς ὑπονόμους σήραγγας· || ὑπονομεύω, σκάπτω ὑπονόμους : Ἰώσ.ΑΙ 17,10,3· **2)** ζητῶ, ἐρευνῶ : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,302 τῷ τί μεταλλεύεις τοῦτον μύχον, Νίκ.Θηρ. 672 κυνός, ὅστε μεταλλεύων αἰγὸς ῥόθον, Πορφ. Μαρκ.26 μεταλλεύων τὴν ἔρευναν· **3)** μεταλλάσσω, διαστρέφω, στρεβλῶ, διαφθείρω : ΠΔ Σοφ.Σαλ.4,12 ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον· || παθ. μεταστρέφομαι : αὐτ.16, 25 εἰς πάντα μεταλλευομένη τῇ παντοτρόφῳ σου δωρεᾷ ὑπηρετεῖ.

μεταλλήγω ἐπ. τ. τοῦ μεταλήγω βλ.λ.
μεταλλία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ζώων ἐχινωδῶν τῆς οἰκογ. τῶν σπαλαγγιδῶν.
μεταλλίζω μτγν. καταδικάζω τινά νὰ ἐργάζηται ἐν τοῖς μεταλλείοις : Βασιλ.6,I,25 **δίκαιον ἔχουσι ξίφους καὶ τοῦ μεταλλίζειν**· κ.παθ. : Κώδ. Ἰουστ.11,41,7, Βασιλικ.6,4,2 **εἰ δὲ κατομηνύσωσιν αὐτοὺς ἢ τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν συμπνεύσωσι, μεταλλίζονται.**
μεταλλίκι (τό) δημ. παλαιὸν τουρκικὸν χαλκοῦν νόμισμα, ὀξίας 10 παράδων.
μεταλλικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς μεταλλεῖα : Δημ.976 **λάβε δὴ καὶ τὸν μεταλλικὸν νόμον**, Ἀριστλ.'Αθ.59,5 **δίκας . . ἐμπορικὰς καὶ μεταλλικάς**, Διόδ.Σ 5,36 **παραδιδόασι τοῖς ἐφεστηκόσι ταῖς μεταλλικαῖς ἐργασίαις**, Ἡσ. ἐν λ. **ξοΐς μεταλλικὸν σκεῦος**· ‖ **μεταλλικὰ** τὰ περιέχοντα ἐν διαλύσει μέταλλα : Γαλ.12,208 **μεταλλικὰ φάρμακα, - μεταλλικὰ ὕδατα, - μεταλλικαὶ πηγαί**· ‖ **ἡ μεταλλικὴ** (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ μεταλλεύεσθαι βλ.λ. : Φιλόδ. Οἰκ.64J, 'Αλέξ.'Αφρ.Μεταφ.363,18· **2)** ὁ ἔχων γνῶσιν **τῶν μετάλλων** : Πτολ.Τετράβ.13,Πρόκλ.Τετράβ.20 ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ μεταλλωρύχος : Πάπ.· **3)** ὁ ἐκ μετάλλου κατεσκευασμένος : Διοσκ.Προοίμ.1, Πλούτ.'Ηθ.663C, Ἐπιγρ. **μεταλλικὰ τάλαντα** (τὰ βαρέα Αἰγυπτιακὰ τάλαντα)· ‖ νεώτ. **μεταλλικὴ δραχμὴ** ἡ εἰς χρυσὸν ὑπολογισμένη ὡς ὑγιὲς νόμισμα· **4)** νεώτ. ὁ ἔχων ἰδιότητά τινα τοῦ μετάλλου : **μεταλλικὴ λάμψις**· ‖ μτφ. **μεταλλικὴ φωνὴ** λεπτὴ ὡς ὁ ἦχος τῶν μετάλλων, διαυγής, καθαρά : Καρκθ.Ζητ. 77 **τρανολαλώντας μὲ τὴ μεταλλικὴ φωνὴ του στὸν αἰθέρα τὴν πύρινη ζωή**· ‖ νεώτ. **μεταλλικὴ κατάστασις** ἡ ἐντελὴς καθαρότης μετάλλου τινὸς ἀπηλλαγμένου παντὸς ξένου προσμείγματος· **5)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα τραπέζης εἴτε εἰς νόμισμα, εἴτε εἰς ράβδους.
μεταλλικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μεταλλικοῦ βλ.λ. : **ἡ μεταλλικότης τοῦ ὕδατος.**
μετάλλινος-η-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ μετάλλου κατεσκευασμένος : Καρκθ.Ζητ.103 **ἀκούστηκε . . τρεμουλιαστὴ καὶ συγκρατητή, σὰν ἀλυσίδα, ποὺ σέρνεται μέσ' ἀπὸ μετάλλινο ἀγγεῖο, ἡ φωνὴ ἑνὸς ἀρνιοῦ, - μετάλλινο ἀνθοδοχεῖο.**
μετάλλιον (τό) νεώτ. τεμάχιον μετάλλου ἀναμνηστικὸν ἢ τιμητικὸν τῆς ἐν γένει δράσεως ἢ ὡρισμένης ἀξιολόγου πράξεως προσώπου τινός : **μετάλλιον νίκης.**
μεταλλισμός (ὁ) νεώτ. θεωρία, ἥτις ταυτίζει τὸ χρῆμα πρὸς τὴν ὕλην, **ἐξ ἧς τοῦτο συνίσταται, καὶ ἀποδίδει εἰς αὐτὸ τὴν ἀξίαν, ἣν ἀντιπροσωπεύει** ἡ ἐκ μετάλλου ὕλη αὐτη.
μεταλλιστής (ὁ) νεώτ. ὁ **δεχόμενος τὴν θεωρίαν** τοῦ μεταλλισμοῦ βλ.λ.
μεταλλίτης (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. **-ῖτις-ιδος** ὁ περιέχων μεταλλεύματα : Ἡσ. **μεταλλῖτις γῆ**· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ρυγχοφόρων τῆς οἰκογ. **τῶν κουρκουλιονιδῶν.**
μεταλλοβιομηχανία (ἡ) νεώτ. βιομηχανία ἀσχολουμένη **εἰς** τὴν ἐξαγωγὴν τῶν μετάλλων ἀπὸ **τῶν** ὀρυκτῶν **καὶ** τὴν περαιτέρω κατεργασίαν αὐτῶν.
μεταλλογενετικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν ἢ ὑποβοηθῶν τὴν γένεσιν τῶν μετάλλων.
μεταλλογνωσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἀσχολουμένη **περὶ** τὰς ἰδιότητας τῶν μετάλλων.
μεταλλογραφία (ἡ) νεώτ. ἐπιστήμη ἀσχολουμένη **εἰς** τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν ἰδιοτήτων τῶν μετάλλων καὶ τῶν μεταβολῶν ἃς ταῦτα ὑφίστανται διὰ τῶν διαφόρων κατεργασιῶν· **2)** ἡ ἐπὶ μεταλλικῆς πλακὸς χάραξις εἰκόνων ἢ σχεδίων πρὸς ἐκτύπωσιν.

μεταλλογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταλλογραφίαν βλ.λ.· ‖ ἐπίρρ **-ῶς.**
μεταλλογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν μεταλλογραφίαν βλ.λ.
μεταλλοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μέταλλον· ‖ μεταλλοειδῆ (τά) νεώτ. χημ. ἡ μία τῶν δύο ὁμάδων εἰς ἃς διακρίνονται τὰ χημικὰ στοιχεῖα, ἄ. ἀμέταλλα.
μεταλλοειδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μεταλλοειδῆ βλ.λ.
μεταλλοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. θεραπεία νόσων τινῶν διὰ διαφόρων μετάλλων.
μεταλλοιῶ-όω μτγν. μεταβάλλω, τροποποιῶ : Συνέσ.'Αλχ.59B, Στοβ.'Εκλ.1102 ὁ **ἐντεῦθεν μεταλλοιούμενος ἀτμὸς μεταλλοιοῖ ἤτοι τὴν τῆς φυχῆς διάθεσιν ἢ τὴν τοῦ σώματος**· κ. παθ. : 'Αριστέ 105B **κτίσμα γὰρ ὂν θεοῦ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων καὶ μεταλλοιοῦται καὶ τρέπεται πάλιν ὑπ' αὐτοῦ**, Στέφ.Βυζ.ἐν λ 'Αζανοί.
μεταλλοίωσις-εως (ἡ) μτγν. μεταβολή, τροποποίησις : Πλωτῖν.3,6,11 **καὶ ὁ κόσμος δὲ γένοιτο ἄνευ μεταλλοιώσεως**, Αἰσχ 'Επτ.690 **ἐν ἀνατροπῇ καὶ μεταλλοιώσει τοῦ φρονήματος.**
μεταλλόκραμα (τό) νεώτ. κ. **μεταλλικὸν κρᾶμα** μεῖγμα δύο ἢ πλειοτέρων μετάλλων.
μεταλλομάστευσις-εως (ἡ) νεώτ. δοκιμαστικὴ ἔρευνα πρὸς ἀνεύρεσιν μεταλλοφόρων στρωμάτων.
μεταλλομιγὴς λίθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. λίθος μεμειγμένος ἢ ἐμπεποτισμένος ὑπὸ μεταλλεύματος.
μέταλλον (τό) νεώτ. κ. δημ. μεταλλεῖον, λατομεῖον : Ἡρ.3,57 **χρυσέων καὶ ἀργυρέων μετάλλων** (χρυσοῦ καὶ ἀργύρου μεταλλείων), Θουκ.2,55 **μέχρι Λαυρείου, οὗ τὰ ἀργύρεια μέταλλά ἐστιν Ἀθηναίοις**, Ὑπερείδ.Εὐξ.35 **μέταλλον τετμημένον**, Ἐπιγρ. **μέταλλον παλαιὸν ἀνασάξιμον**· ‖ **ἁλὸς μέταλλον** ἁλατωρυχεῖον: Ἡρ.4,185· ‖ **μαρμάρου μέταλλον** λατομεῖον μαρμάρου: Στράβ.9,1,23· ‖ κ. μ. **μέταλλα** ἀργύρου μεταλλεῖα : Ξεν.Πόρ.4,4· **2)** ὑπόνομος, ἐν πολιορκίᾳ : Πολύβ.16,11,2 **ἑτοιμάσας παρασκευὴν ἤρξατο πολιορκεῖν διὰ τῶν μετάλλων**· **3)** μτφ. ἐργασία : 'Αλκίφρ.1,36 **οὐδ' ἐν τοῖς ἀργυρείοις** (ἐστὶ) μοι **μέταλλον**· **4)** μτγν. τὸ ὀρυσσόμενον, οἷον χαλκός, λίθος, ἄμμος κττ. : Ρουφ.π.'Ορειβ.5,3,21,Νόνν.Δ11,26,'Αγαθ.5,9,ΑΠ7,363 **5)** νεώτ. ὀρυκτὸν στερεὸν (πλὴν τοῦ ὑδραργύρου) **ἔχον** ἰδιάζουσαν λάμψιν καὶ τὴν ἰδιότητα νὰ χρησιμεύῃ ὡς καλὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ· ‖ **εὐγενῆ μέταλλα** βλ. εὐγενής 3)· ὁμ. **πολύτιμα μέταλλα** κυρ. ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος **6)** ὁμ. **νεώτ.** μτφ. **ἐπὶ** φωνῆς ἀνθρώπου, καθαρὸς τόνος.
μεταλλοξίδιον (τό) νεώτ. χημ. ἕνωσις μετάλλου μετ' ὀξυγόνου.
μεταλλόπλυσις-εως (ἡ) **νεώτ. καθαρισμὸς τῶν** μεταλλευμάτων δι' ὕδατος.
μεταλλοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἀπὸ ὀρυκτοῦ τινος ἀπόληψις τοῦ περιεχομένου ἐν αὐτῷ μετάλλου· **2)** ἡ γένεσις τῶν μετάλλων ἐν τῇ γῇ.
μεταλλοποιός-όν νεώτ. ὁ μεταλλογενετικός.
μεταλλοργανικαὶ ἑνώσεις (αἱ) νεώτ. χημ. ἑνώσεις τῶν μετάλλων μετ' ἀλκυλίων ἢ ἀρυλίων.
μεταλλοσάπωνες (οἱ) νεώτ. ἅλατα τῶν λιπαρῶν ὀξέων μετὰ διαφόρων μετάλλων (ἐκτὸς **τῶν** τοῦ νατρίου καὶ καλίου, ἅτινα ἀποτελοῦν **τοὺς κυρίως** σάπωνας).
μεταλλοσκοπία (ἡ) νεώτ. μελέτη τῆς ἐπιδράσεως τῶν μετάλλων ἐπὶ πάσχοντος ἀτόμου πρὸς ἐφαρμογὴν μεταλλοθεραπείας.
μεταλλοτεχνία (ἡ) νεώτ. ἡ **τέχνη** τῆς ἐπεξεργασίας **τῶν** μετάλλων.

μεταλλουργκῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. μεταλλεῖον, ὀρυχεῖον : Διόδ.Σ 5,38 **τῶν μεταλλουργείων οὐδὲν πρόσφατον ἔχει τὴν ἀρχήν·** **2)** νεώτ. εἰδ. ἐργαστήριον ἔνθα γίνεται ἡ ἐκ τῶν ὀρυκτῶν ἐξαγωγὴ τῶν ἐμπεριεχομένων μετάλλων.

μεταλλουργία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς ἐξαγωγῆς τῶν μετάλλων ἐκ τῶν μεταλλευμάτων ὀρυκτῶν, ἄ. μεταλλουργική.

μεταλλουργικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταλλουργίαν βλ.λ., ὁ τῆς μεταλλουργίας : μεταλλουργικὴ **ἑταιρεία·** ‖ **μεταλλουργικὴ** (ἡ) νεώτ ἡ μεταλλουργία βλ.λ.

μεταλλουργός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὰ μεταλλεῖα, μεταλλευτής, μεταλλωρύχος: Διόδ.Σ 5,37 **οἱ δὲ κατὰ τὴν Ἰσπανίαν** μεταλλουργοὶ **ταῖς ἐλπίσι μεγάλους σωρεύουσι** πλούτους, Διοσκ.5,74· **2)** νεώτ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὴν κατεργασίαν τῶν μετάλλων· **3)** ὁμ. νεώτ. ἐπιστήμων εἰδικὸς περὶ τὴν μεταλλουργίαν.

μεταλλουργῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. **ἐργάζομαι εἰς** μεταλλεῖα : Διόδ.Σ 5.36 **διαδύσεις ποικίλως μεταλλουργοῦντες, ἀνάγουσιν ἐκ βυθῶν τὴν τὸ κέρδος .. παρεχομένην βῶλον·** ‖ κατεργάζομαι μέταλλα : Διοσκ.5,74 **μεταλλουργεῖται δὲ ἐκ τοῦ** ὑπερκειμένου **ὄρους.**

μεταλλοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος, καθ' ἣν ὁ πάσχων αἰσθάνεται φόβον **προκειμένου ν' ἀτενίσῃ ἢ** φαύσῃ μέταλλον.

μεταλλοφόρος-ον νεώτ. **ὁ περιέχων μέταλλον:** μεταλλοφόρα κοιτάσματα.

μεταλλοχημεία (ἡ) νεώτ. κλάδος **τῆς χημείας** πραγματευόμενος περὶ τῶν μετάλλων.

μεταλλοχημικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταλλοχημείαν βλ.λ.

μεταλλόχρυσος-ον μτγν. ὁ περιέχων μέταλλον χρυσοῦ : Παῦλ.Σιλ.Θερμ.Πυθ.44 **μεταλλόχρυσον γαῖαν.**

μεταλλόχρους-ουν νεώτ. **ὁ ἔχων μεταλλικὴν** χροιάν.

μεταλλοχρωμία (ἡ) **νεώτ.** τέχνη ἀλλαγῆς **τῆς ἐπιφανειακῆς** χροιᾶς τῶν μετάλλων.

μεταλλῶ-άω κυρ. ἀναζητῶ, ἐρευνῶ ἐπιμελῶς, ἐξετάζω μετὰ προσοχῆς, ζητῶ λεπτομερεῖς πληροφορίας : Ὀδ.Ξ 378 **ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι·** ‖ μτ. αἰτ. προσ. ἐρωτῶ τινα, ἐξετάζω, ἀνακρίνω : Ἰλ.Α 553 **καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι οὔτε μεταλλῶ·** ‖ κ. ἀπλ. προσαγορεύω : Πίνδ.Ο 6,62 **ἀντεφθέγξατο δ' ἀρτιεπὴς πατρία ὄσσα, μετάλλασέν τέ νιν·** ‖ μτ. αἰτ. ἀντικειμ. ἐρωτῶ περί τινος, ἐξετάζω, θέλω νὰ μάθω : Ἰλ.Α 550 **μή τι σὺ ἕκαστα διείρεο** μηδὲ μετάλλα, Ὀδ.Τ 190 **αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα ἄστυδ' ἀνελθών·** ‖ **κ. μτ. προθ.:** αὐτ.Ρ 554 **μεταλλῆσαί τί ἑ θυμὸς ἀμφὶ πόσει κέλεται,** Ἀπολλ.Ρ 4,1471 **ἀμφ' ἑτάροιο μεταλλῆσαι τὰ ἕκαστα,** ΑΠλ.4,183 **θεῶν πέρι τοῖα μεταλλᾶν·** ‖ μτ. διπλ. αἰτ. ἐρωτῶ τινα περί τινος πράγμ., ζητῶ νὰ μάθω παρά τινός τι : Ἰλ.Γ 177 **τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,** Ὀδ Γ 243 **νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,** Θεμίστ.Λόγ.22,266C· ‖ π. γραμμ. ἀναζητῶ ἄλλα πράγματα : Εὐστ.148,10.

μεταλλώδης-ους-ες νεώτ. **ὁ ὅμοιος πρὸς μέταλλον.**

μεταλλωρυχεῖον (τὸ) **νεώτ.** τὸ μέρος **ἔνθα** γίνεται συστηματικὴ **ἐξαγωγὴ** μεταλλοφόρων ὀρυκτῶν.

μεταλλωρύχος (ὁ) νεώτ. **ὁ ἐργαζόμενος εἰς** μεταλλεῖα.

μετάλμενος μτχ. ἀορ. τοῦ μεθάλλομαι βλ.λ.

μεταλογίζομαι σχόλ. μεταβάλλω γνώμην: Σχόλ. Εὐρ.Ἑκ.857 μεταλογισάμενός φησι,

μεταλόγιον (τὸ) δευτερεύων κατάλογος : Πάπ. **καὶ μηνιαῖον Φαμένωθ καὶ μεταλόγιον κατ' ἄνδρα ἰσδοχῆς.**

μεταλωφῶ-έω παύομαι ποιῶν τι, κάμνω **διακοπήν** : Ἀπολλ.Ρ 1,1161 **τειρόμενοι καὶ δὴ μετελώφεον.**

μεταμάζιος-ον (μαζός) ὁ μεταξὺ τῶν μαστῶν : Ἰλ.Ε 19 **ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **μεταμάζιον** τὸ μεταξὺ τῶν μαστῶν μέρος: Ἀνακρεόντ.29,30 **μεταμάζιον δὲ ποίει Διδύμας.**

μεταμάθησις-εως (ἡ) Φιλόπ.Ὑπομν.Φυσ.796,7 **«ἡ ἐκ ψευδῶν δοξῶν εἰς ἀληθεῖς μεταβολή».**

μεταμαίνομαι μαν. μαίνομαι πάλιν : **Καλλίμ.** Χρυσ.1800.

μεταμαίομαι ἀναζητῶ, ἀνερευνῶ, ζητῶ **νὰ εὕρω,** νὰ ἐπιτύχω : Πίνδ.Ν 3,81 **τηλόθε μεταμαιόμενος, διαφοινὸν ἄγραν ποσίν.**

μεταμανθάνω, μέλλ. **-ήσομαι,*** μανθάνω τι νέον καταλείπων τὸ πρῶτον, ὃ ἐγίνωσκον : Ἡρ.1,57 **τὸ Ἀττικὸν ἔθνος ἐὸν Πελασγικὸν ἅμα τῇ μεταβολῇ τῇ ἐς Ἕλληνας καὶ τὴν γλῶσσαν κατέμαθε·** κ. ἀπολ. : Λουκ.Ἑρμότ.84 **εἰ γέρων ἄνθρωπος μεταμαθήσῃ καὶ μεταχωρήσεις** πρὸς **τὸ βέλτιον·** ‖ κ. ἀπλ. μανθάνω νέον τι : Αἰσχ.Ἀγ.709 **καταμανθάνουσα δ' ὕμνον Πριάμου πόλις γεραιά** (μανθάνουσα νέον μέλος, νέαν ᾠδήν)· **2)** ἀπομανθάνω, ἀποβάλλω συνήθειαν, ξεμαθαίνω : Αἰσχίν.3,157 **πρεσβύτας ἀνθρώπους . . ὀψὲ μεταμανθάνοντα τὴν ἐλευθερίαν·** ‖ κ. κτ. μτχ. ὁ ἀποβάλλων συνήθειαν : Πλάτ.Πολ.413Α **φαίνεταί μοι δόξα .. ἑκουσίως μὲν ἡ ψευδὴς τοῦ μεταμανθάνοντος, ἀκουσίως δὲ πᾶσα ἡ ἀληθής·** κ. ἀπολ. : Ἀριστφ.Πλ.924 **οὐδ' ἂν μεταμάθοις·** **3)** ἀπολ. μανθάνω τι κάλλιον : Ἀριστλ.Πολιτ.1289a,4 **τὰ μεταμανθάνειν ἢ μανθάνειν ἐξ ἀρχῆς.**

μετάμειβω, δωρ. πεδ- μεταλλάσσω, μεταβάλλω : Πίνδ.Ο 12,12 **ἐσλὸν βαθὺ πήματος ἐν μικρῷ** πεδάμειψαν χρόνῳ, Ἀριστλ.ΖΙ 612b,6 **οἱ ἐν τῇ γῇ τὰς ἀπὰς αὐτῶν μεταμείβουσιν·** ‖ μεταβάλλω εἰς ἄλλην μορφήν, ἀλλοιῶ : Μόσχ.2,52 **ἐκ βοὸς . . μετάμειβε γυναῖκα,** Νόνν.Δ 4,182 μετάμειψε **φρένα·** ‖ μετάγω, μεταφέρω, μεταβιβάζω (ἀμφ) : Πίνδ.Π 1,52 **φαντὶ δὲ Λαμνόθεν . .** μεταμείβοντας (διόρθ. μετανάσσοντας), Εὐρ.Ἡρ.796 **γᾶν τέκνων τέκνοις μεταμείβει** (μεταβιβάζει τὴν γῆν εἰς τὰ τέκνα τῶν τέκνων)· **2)** μέσ. μεταβάλλω κατάστασιν, ἀλλάσσω : Πίνδ.Π 3,96 **ἐκ προτέρων μεταμειψάμενοι καμάτων** (ἀπαλλαγέντες ἐκ τῶν προτέρων αὐτῶν παθημάτων)· κ. ἀπολ. : αὐτ.Ν 10,55 **μεταμειβόμενοι ἐναλλὰξ ἁμέραν** (ἐκ διαδοχῆς ἐναλλάσσοντες τὰς ἡμέρας)· κ. μτ. αἰτ. : Εὐρ.Φοίν. 831 **ἑτέροις ἑτέρας μεταμειβομένα πόλις ἄδ' ἐπ' ἄκροις** (μυριάδας δ' ἀγαθῶν λαμβάνουσα ἡ πόλις ἀλληλοδιαδόχως).

μετάμειψις-εως (ἡ) σχόλ. ἀνταλλαγή, μεταλλαγή : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.669 **μετάμειψις καὶ ἀλλοίωσις τῆς ἐμῆς μορφῆς.**

μεταμέλει (μέλω), ἀπαρφ. μεταμέλειν κ. μτχ. μεταμέλον, παρατ. μετέμελε κ. εὐκτ. μεταμέλοι, μέλλ. μεταμελήσει κ. ἀπαρφ. μεταμελήσειν, ἀόρ. μετεμέλησεν, ὑποτ. μεταμελήσῃ, εὐκτ. **μεταμελήσειε,** προστ. μεταμελησάτω κ. ἀπαρφ. μεταμελῆσαι, ἀπροσ. ἐπέρχεται, γίνεται, ἐκδηλοῦται μεταμέλεια, μετάνοια, μτ. δοτ. προσ κ. γενικ. πράγμ. : Λυσ.30, 30 **νῦν τοίνυν ὑμῖν μεταμελησάτω τῶν πεπραγμένων** (εἰς ὑμᾶς ἃς ἐπέλθῃ μεταμέλεια), Ξεν.ΚΠ 8,3,32 **μὴ μεταμέλειν σοι τῆς ἐμῆς δωρεᾶς·** ‖ συχν. μτ. δοτ. προσ. κτ. μτχ. συμφωνούσης μὲ τὴν δοτ. : Ἡρ.7,54 **μετεμέλησέ οἱ τὸν Ἑλλήσποντον μαστιγώσαντι** (μετενόησεν ὅτι ἐμαστίγωσε), Πλάτ.Ἀπολ.38Ε **οὔτε νῦν μοι μεταμέλει οὕτως ἀπολογησαμένῳ·** ‖ μτ. δοτ. κ. εἰδ. προστ. (ὅτι):

Ξεν.ΚΠ 5,3,6 **οὐχ ὅτι ἀπέκτεινά σου τὸν υἱὸν μεταμέλει μοι, ἀλλ' ὅτι οὐ καὶ σὲ προσαπέκτεινα'** || ἀπολ. μεταμέλει μοι μετανοῶ : Ἀριστφ.Πλ.358 **κἄπειτ' ἴσως σοι μεταμέλει**, Ἀντιφ.5,94 **τοῦτο μὲν γὰρ ἐμοὶ πειθομένοις ὑμῖν μεταμελῆσαι ἔστιν**· κ. μτ. δοτ. παραθ. : Θουκ.2,61 **ξυνέβη ὑμῖν πεισθῆναι μὲν ἀκεραίοις μεταμέλειν δὲ κακουμένοις** (συνέβη ὑμῖν, ὥστε νὰ πεισθῆτε μὲν ὅτε αἱ δυνάμεις ὑμῶν ἦσαν ἀκέραιαι, νὰ μετανοῆτε δὲ νῦν ὅτε εὑρέθητε ἐν δεινοῖς)· || κ. μτ. ἐμπροθ. ἐπεξηγ. προσδ : Πλάτ.Πρωτ.356D **μεταλαμβάνειν ταὐτὰ καὶ μεταμέλειν ἐν ταῖς πράξεσιν**· || μτχ. οὐδ. μεταμέλον ἀπολ. : Ἰσοκρ.18,60 **τῶν μὲν ἀνηλωμένων αὐτοῖς μεταμέλον** (ἐνῷ ἐκεῖνοι μετενόουν δι' ὅσα ἐδαπάνησαν)· **2)** σπαν. πρὸς τῇ δοτ. κ. μτ. ὀνομαστ. δηλούσης τὸ ἐπάγον, προξενοῦν μετάνοιαν, θλῖψιν : Ἡρ.6,63 **τῷ Ἀρίστωνι τὸ εἰρημένον μετέμελε**, Αἰσχ.Εὐμ.771 **ὡς αὐτοῖσι μεταμέλῃ πόνος**, Ἀριστφ.Νεφ.1114 **οἶμαι δέ σοι ταῦτα μεταμελήσειν**· πρβλ. μεταμέλομαι.

μεταμέλεια (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. -ίη μεταβολὴ σκοποῦ, γνώμης, μετάνοια : Εὐρ.ἀπ.1080,3 **μεταμέλειαν λαμβάνει**, Θουκ.1,34 **ἐλαχίστας τὰς μεταμελείας ἐκ τοῦ χαρίζεσθαι τοῖς ἐναντίοις λαμβάνων**, Πλάτ.Πολ.577Ε **μεταμελείας μεστὴ ἔσται**, αὐτ. Νόμ.866Ε **μεταμέλειά τε εὐθὺς τοῦ πεπραγμένου γίγνηται**, Πολύβ.1,39,14 **ἔγνωσαν ἐκ μεταμελείας ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς θαλάσσης**· || **ὁ ἐν μεταμελείᾳ** ὁ μεταμελόμενος, ὁ μετανοῶν ἢ μετανοήσας : Ἀριστλ.ΗΝικ.1110b,19 || μτ ρ. **μεταμέλεια ἔχει, λαμβάνει** μεταμέλει βλ.λ. : Ξεν.ΚΠ 5, 3,7 **αὕτη σὲ ἡ μεταμέλεια ἔχει** (μεταμέλει σοι), Στοβ.'Ανθ.116,6 **λαβὼν δὲ πεῖραν μεταμέλειαν λαμβάνει**· || **μεταμελείας δικαίωμα** νεώτ. ἀστ. δίκ. τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἀνωνύμου συναλλάγματος ἔχει ὁ ἐκ τῶν συμβαλλομένων καταβαλὼν τὴν παροχήν του πρὸς ἀνάληψιν τοῦ καταβληθέντος, διότι μετενόησε, πρὶν ὁ συμβαλλόμενος καταστῇ ὑπερήμερος περὶ τὴν καταβολὴν τῆς ἀντιπαροχῆς του.

μεταμελέτη (ἡ) π. Ἡσ. ὡς γλωσσ. τοῦ μεταδήα.

μεταμελητί ἐπίρρ. μσν. ἐν μεταμελείᾳ διὰ μεταμελείας : Νικηφ.Γρηγορ.3,315.

μεταμελητικός-ή-όν ὁ πλήρης μετανοίας, ὁ μετανοῶν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1150a,21, Πτολ.Τετράβ.155.

μεταμελητός-ή-όν ὁ μεταμεληθείς, μετανοιωμένος· Ἡσ. ἐν λ. **πεδάγρετον**.

μεταμελλησμός (ὁ) γλωσσ. μέλλησις, βραδύτης, ὄκνος.

μεταμέλομαι, μέλλ.-**μελήσομαι**, κ.-**μεληθήσομαι**, ἀόρ. -**εμελήθην** κ. μτγν. -**ήσθην**, ἐπ. **μετεμέμβλετο**, παρακ. -**μεμέλημαι**, σπαν. ἐν χρ. ἐξαιρ. ἐνεστ. κ. παρατ. μεταβάλλω γνώμην, μετανοῶ, μτ. μτχ. : Θουκ.4,27 **μετεμέλοντο τὰς σπονδὰς οὐ δεξάμενοι**, Ἀριστλ.ΗΝικ.1110b,23 **ὁ μεταμελόμενος**· || **μεταμέλεσθαί τινι** μετανοεῖν ἐπί τινι : Διόδ.Σ 15,9· || ὁμ. μ- **ἐπί τινι ἤ τινος** : Φάλ.'Επιστ.114 **μεταμελόμενος ἐπὶ τῇ παρέσει χρημάτων**, αὐτ.43 **μεταμέλεσθαί τινων**, Διόδ.Σ 19,75 **μεταμεληθεὶς ἐπὶ ταῖς συνθήκαις**, Μηναῖ.6,6 Συνξ.'Αγ.Νικολάου **δῆλος ἦν μεταμελόμενος ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὕβρει**· || ἀπολ. μετανοῶ ἐπί τινι πράξει, μεταβάλλω διαγωγήν : Ξεν.ΚΠ 4,6,5 **ὁ δὲ κατακτανὼν ὥσπερ ἐχθρὸν ἀπολέσας οὔτε μεταμελόμενος πώποτε φανερὸς ἐγένετο οὔτε.. τιμῆς τινος ἠξίωσε**, Πολύβ.4,50,6 **εἴ πως ἤδη μεταμέλοιντο καταπεπληγμένοι τὸν πόλεμον**, ΚΔ Κορ.2,7,8 **ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην**· **2)** μτβ. ἐνεργείας κτ. μτχ. μέλλ. **τὸ μεταμελησόμενον** ἡ μετάνοια : Ξεν.'Απομν.2,6,23 **τὴν ὀργὴν κωλύειν εἰς τὸ μεταμελησόμενον προϊέναι** (νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν μετάνοιαν)·

3) μτ. δοτ. προσ. κ. γενικ. πράγμ. ὡς τὸ ἀπρόσ. μεταμέλει βλ.λ., ἐπέρχεται μεταμέλεια : Πλάτ.Δημόδ.382D **μεταμέλεσθαι πολλάκις αὐτοῖς καὶ περὶ ὧν ἂν ξυμβουλεύσωνται**.

μετάμελος (ὁ) κ. μσν. ἡ μεταμέλεια, τὸ μετάνοιωμα, ὁ μετανοιωμός : Θουκ.7,55 **πολὺ δὲ μείζων ἔτι τῆς στρατείας ὁ μετάμελος**, Κόνων 23,3, Θεμίστ.'Επιστ.4,1,'Ιώσ.ΑΙ 19,4,4,ΠΔ Παροιμ.11,3 **ἀποθανὼν δίκαιος ἔλιπε μετάμελον**· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ πλήρης μεταμελείας, ὁ μεταμελούμενος, μετανοῶν : Διόδ.Σ 25,11 **πόλις ταῖς διαδιδομέναις φήμαις μετάμελος οὖσα**, Μηναῖ.3,9 Συνξ.'Αγ.Οὐρπασιανοῦ **οὐ θέλει μετάμελος πρὸς τοὺς εὐμενεῖς θεοὺς γενέσθαι**.

μεταμελοῦμαι-έομαι κ. νεώτ. μεταμέλομαι βλ.λ., μετανοιώνω : Ἱππ.'Επιστ.27 (κατακρίνεται ὑπὸ Θώμ.Μ)· || ἰδ. νεώτ. αἰσθάνομαι θλῖψιν δι' ὅ,τι ἔπραξα, μετανοῶ : Παπαδ.Χρ Μηλ.126 **ὁ .. Μηλιόνης δὲν εἶχε λάβει ἀφορμὴν νὰ μεταμεληθῇ διὰ τὴν μετὰ τοῦ Σουλεϊμάνη ἀδελφοποιΐαν**.

μεταμέλπομαι ψάλλω ἢ χορεύω μεταξὺ ἄλλων : Ὕμν.'Απολλ.197 **τῇσι μὲν οὔτ' αἰσχρὴ μεταμέλπεται οὔτ' ἐλάχεια**.

μεταμέμβλεται Ἡσ. «μεταμελήσεται».

μεταμεμελημένως ἐπίρρ. μτγν. μετὰ μεταμελείας : Ἐπιφάν.1,979Α.

μεταμέρεια (ἡ) νεώτ. φυσιολ. ἡ διαίρεσις ὀργανισμοῦ τινος εἰς τμήματα ὁμοδύναμα· || νεώτ. χημ. ἰσομέρεια τῶν ὀργανικῶν ἑνώσεων.

μεταμερής-οῦς-ές νεώτ. χημ. ἐπὶ ἑνώσεων, **αἱ ἔχουσαι τὸ αὐτὸ βάρος καὶ ἀποτελούμεναι ἐκ διαφόρων ριζῶν**.

μεταμερίδιον (τὸ) νεώτ. φυσιολ. ὁμοδύναμον τμῆμα περιέχον ὅλα τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα ὀργανισμοῦ τινος καὶ δυνάμενον νὰ ζήσῃ αὐτοτελῶς.

μεταμεσημβρινός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μετὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ πρὸ τῆς ἑσπέρας χρονικὸν διάστημα, ἀπογευματινός : **μεταμεσημβρινὴ ἐργασία - πορεία**.

μεταμήθεια (ἡ) Ἡσ. «μετάνοια».

μεταμίξ Ἡσ. «ἀναμίξ».

μεταμίσγω, μέλλ. **μεταμείξω** μείγνυμί τι μετά τινος, ἀνακατώνω μαζὶ μὲ ἄλλο τι : Ὀδ.Σ 310 **δαΐδας μετέμισγον**, αὐτ.Χ 221 **κτήμαθ', ὁπόσα τοι ἔστι . . τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμείξομεν**, Ἱππ. Νούσ.2,45.

μεταμισθῶ-όω πάπ. κ. νεώτ. μισθωτὴς ὢν μισθῶ ὅλον ἢ μέρος τοῦ μισθίου εἰς ἕτερον, ὑπομισθῶ, μετενοικιάζω, ὑπενοικιάζω : Πάπ. **οὐκ ἐξόντος τῇ μεμισθωκυίᾳ ἑτέροις μεταμισθοῦν** (τὸν ἀγρόν), - **τὰς βοσκὰς τοῦ μισθίου μετεμίσθωσα εἰς ποιμένας**· κ. παθ. **οἱ πρὸς σπορὰν ἀγροὶ τοῦ μισθωθέντος κτήματος ἐπιτρέπεται νὰ μεταμισθωθῶσιν εἰς περιοίκους ἀγρότας**· **2)** νεώτ. κυρ. κ. **ἐν συνήθ.** χρ. ἀντὶ τοῦ ἀναμισθῶ, ἐξακολουθῶ **καὶ** μετὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως νὰ εἶμαι **ἐκ νέου** μισθωτὴς κατὰ συμφωνίαν **ἢ** διὰ σιωπηρᾶς παρατάσεως.

μεταμίσθωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταμισθῶ βλ.λ.||, ἀ. συνηθέστ. ὑπομίσθωσις : **ἀπαγορεύεται ἡ μεταμίσθωσις ἄνευ ἐγγράφου συναινέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου**· **2)** συνηθέστ. κ. ὡς καθιερωμένος διὰ τῆς χρ. ὅρος ἡ ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ ἰδίου μισθωτοῦ μίσθωσις κατ' ἔγγραφον προσυμφωνίαν ἢ σιωπηρῶς, ἡ παράτασις τῆς μισθώσεως, ἡ ἀναμίσθωσις.

μεταμορφάζω μτγν. κ. μσν μεταμορφῶ βλ.λ : Ἐπιφάν.1,250Α **ἐκ τῶν προφητικῶν ὅσα μεταμορφάζουσιν**. || παθ. μσν. πάσχω ἀλλοίωσιν : Νικ. Χων.121C **βαπτόμενοι πρὸς ὦχρον ὑπὸ δέους, εἰς οἷον τὰ πέταλα τῶν δένδρων κατὰ καιρὸν τὸν φυλλόχοον μεταμορφάζεται**.

μεταμορφίζω μσν., δημ. μεταμορφάζω βλ.λ.: Ἐρωτόκρ.Γ 144 **πολλὰ μεταμορφίζουσι τὸ φόμα ὄντε τὸ ποῦνε** (μετασχηματίζουν οὕτω τὸ ψεῦδος, ὥστε νὰ φανῇ ὡς ἀλήθεια).

μεταμορφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μετσβολὴν μορφῆς· ‖ **μεταμορφικὸς** χιτὼν ὁ τρίτος κατὰ σειρὰν ἐκ τῆς ἐπιφανείας πρὸς τὸ κέντρον θερμοδυναμικὸς χιτὼν τῆς γῆς.

μεταμορφοψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος **τῶν ὀφθαλμῶν, καθ' ἣν τὰ ἀντικείμενα φαίνονται παρα**μεμορφωμένα.

μεταμορφῶ-όω μτγν. κ. νεώτ., δημ. **μεταμορφώνω**, παθ. μεταμορφοῦμαι, δημ. -**ώνομαι**, ἀόρ. μετεμορφώθην, δημ. -ώθηκα, δημ. μτχ. παθ. παρακ. **μεταμορφωμένος**, μεταβάλλω, ἀλλοιῶ τὴν μορφήν τινος, δθ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (εἰς) μεταβάλλων, ἀλλάσσων τὴν μορφήν τινος δίδω αὐτῷ τὴν μορφὴν ἄλλου : Γαλ.19,479,Αἰλ.Π 1,1 **μεταμορφοῦν ἑαυτόν εἴς τι, - ἡ Κίρκη μετεμόρφωσε τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέως εἰς χοίρους**· **2**) συνεκδ. ἀλλάσσω τὴν μορφὴν ἐμοῦ ἢ ἄ. πρὸς τὸ ἀποκρύψαι, δθ. γενικώτ. ἀποκρύπτω : Ἀπη.Ἐμφ.Πολ. 4,41 **μεταμορφοῦν ἑαυτόν**· **3**) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ καταστάσεως ἢ πραγμ., μετατρέπω τὴν μορφήν, μετασχηματίζω, μεταβάλλω χρῆσιν ἢ ἰδιότητα : **μετεμόρφωσε τὸ παλαιὸν σιδηροδρομικὸν ὄχημα εἰς οἰκίσκον**· κ. παθ. μετατρέπομαι : **ἡ σερβάντα μεταμορφώθηκε σὲ μπουφέ**· **4**) παθ. ἐν μέσ. σημ. μεταβάλλω τὴν ἰδίαν ἐμοῦ μορφήν, λαμβάνω ἄλλην μορφήν : ΚΔ Ματθ.17,2 **μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν**, Φἰλ.2,559 **μεταμορφοῦσθαι εἰς Ἀπόλλωνα**, Μηναῖ.8,6 Ἑσπερ.Ἀπολυτ. **μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει Χριστὲ ὁ Θεός**, Λουκ. Ὀν.11 **δεῖξόν μοι μαγγανεύουσαν ἢ μεταμορφουμένην τὴν δέσποιναν**, - **ὁ Ζεὺς μετεμορφώθη εἰς** κύκνον - εἰς χρυσῆν βροχήν· ‖ ὁμ. μέσ. μετασχηματίζω τι ἐν ἐμαυτῷ, θεωρῶ τι διὰ τοῦ νοῦ ἐν διαφόρῳ μορφῇ : ΚΔ Κορ.2,3,18 **τὴν αὐτὴν εἰκόνα** (τῆς ΠΔ) **μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν**· ‖ ὁμ. μέσ. μτφ. αὐτομεταβάλλομαι ψυχικῶς ἢ πνευματικῶς : ΚΔ Ρωμ.12,2 **μὴ συσχηματίζεσθαι τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν**· **5**) παθ. κ. νεώτ. πάσχω, ὑφίσταμαι μεταβολήν, ἀλλοίωσιν τῆς μορφῆς ἐξ ἐνεργείας ἄλλου : Πλούτ.Ἠθ.52D **ἀθρόως ἅπαντας ὥσπερ ἐν Κίρκης μεταμορφωθέντας**· **6**) ρηματ. π. μεταμόρφωσις.

μεταμορφώσιμος-ον νεώτ. **ὃν δύναταί τις νὰ** μεταμορφώσῃ, μεταβάλῃ.

μεταμόρφωσις-εως (ἡ) κ. **μσν. κ. νεώτ., δημ. -η** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταμορφῶ βλ.λ., μεταβολὴ μορφῆς καὶ σχήματος, ἀλλοίωσις : Στράβ.1,2,11 **ξενίας καὶ μεταμορφώσεις καὶ μεγέθη Κυκλώπων**, Ἱεροκλ.21Α, Λουκ.Ὀρχ.57 **οὐκ ἀγνοήσει τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας**, Γαλ.5,193,Ἀπη.Ἐμφ.Πολ.4,42,Πορφ.Ἀποχ.1,6 **τούτοις** (φυτοῖς) **ἐμφύεται ψυχὴ κατὰ τὴν μεταμόρφωσιν**· ‖ **μεταμορφώσεων** συναγωγὴ τίτλ. ἔργου Ἀντωνῖν.Λιβ.· **2**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐκκλ. **ἡ μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος** ἡ κατ' οἰκείαν τοῦ Σωτῆρος θέλησιν μεταλλαγὴ τῆς φθαρτῆς φύσεως αὐτοῦ· ‖ ὁμ. ἐκκλ. κ. ἡ ἑορτὴ τῆς μεταμορφώσεως ταύτης ἀγομένη τὴν ἕκτην Αὐγούστου· **3**) νεώτ. βιολ. ἡ παρουσία αὐτοτελῶν ἐνδιαμέσων μορφῶν μεταξὺ τοῦ γονιμοποιηθέντος ᾠαρίου καὶ τοῦ τελείου ζῴου· ‖ ὁμ. **ἡ** μεταμόρφωσις ἢ **αἱ μεταμορφώσεις τῶν εἰδῶν** ἡ κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἐξελίξεως προϊοῦσα μετασχημάτισις, μεταβολὴ τῶν ἐμβίων ὄντων ἀπὸ τύπου εἰς τύπον· ‖ νεώτ. ἠλεκτρ. ἡ μετατροπὴ τάσεως ἢ ἐντάσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ **ρεύματος εἰς** διαφόρου **φύσεως ἢ διαφόρων χαρακτηριστικῶν** μεγεθῶν **ἠλεκτρικῆς** ἰσχύος· ‖ **νεώτ.** γεωλ. ἀλλοιώσεις, ἃς ὑφίστανται τὰ διάφορα πετρώματα λόγῳ θερμότητος ἢ πιέσεως· ‖ **μεταμορφώσεως παραλήρημα** νεώτ. ἰατρ. κιναισθητικὸν παραλήρημα, καθ' ὃ ὁ ἀσθενὴς νομίζει **ὅτι** μετεμορφώθη μέρος τοῦ **σώματος αὐτοῦ**.

μεταμορφωτής (ὁ) νεώτ. **ὁ μεταμορφώνων· 2**) εἰδ. ἠλεκτρικὸς μετασχηματιστής.

μεταμορφωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταμόρφωσιν, ὁ ἐπιφέρων** μεταμόρφωσιν.

μεταμόσχευσις-εως (ἡ) γλωσσ. κ. **νεώτ. ἡ μεταφορὰ ὀφθαλμοφόρου βλαστοῦ συγγενοῦς φυτοῦ** εἰς ἄλλο πρὸς ἀναπαραγωγήν, **ἐμβολιασμός· 2**) ἰατρ. **ἐγχείρησις, καθ' ἣν** τμῆμα **δέρματος, ἀδένος, τένοντος, ὀστοῦ κττ., μεταφέρεται ἀπό τινος μέρους τοῦ σώματος εἰς ἄλλο** πρὸς θεραπείαν **ἢ** καλλυντικὸν **σκοπόν**.

μεταμοσχεύω λεξ. κ. νεώτ. **μεταφυτεύω· Ἡσ.· 2**) νεώτ. **ἐνεργῶ μεταμόσχευσιν** βλ.λ.2), **δι' ἐγχειρήσεως** μεταφέρω τμῆμα **δέρματος ἢ ἄλλου μέρους** τοῦ σώματος εἰς **ἄλλο πρὸς θεραπευτικὸν** ἢ καλλυντικὸν σκοπόν.

μεταμπερδένω δημ. **κ. συνηθέστ. μεταμπερδεύω** ἀμτβ. **πάλιν ἐμπλέκω, περιπλέκομαι, ξαναμπλέκω** : Ἐρωτόκρ.Ι,1245 **κι ἂν ξεμπερδέσω σ' μιὰ μερά, σ' ἄλλη μεταμπερδένω**.

μεταμπίσχω ἐνδύω διὰ νέου ἐνδύματος, **κ. μτφ.**: Πλούτ.ἀπ.ἀμφ.146 **α' εἱμαρμένη μεταμπίσχουσα τὰς ψυχάς**· ‖ συχν. ἐν τῷ μέσ. **ἐνδύομαι νέον** ἔνδυμα : Πλάτ.Πολ.569C **πικροτάτην δούλων δουλείαν μεταμπισχόμενος**, Προκ.Μυστ.16 **μεταμπίσχεσθαι τὸν βίον**, Αἰν.Γαζ.Θεόφρ.10Β. κ. ἀπολ. ἀλλάσσω τὸ ἔνδυμά μου : **Ἀριστείδ.2,207J πρὸς τὸ παρὸν μεταμπίσχηται**.

μεταμυθεύομαι σχόλ. **ταυτίζομαι μυθικῶς** πρός τι, πρός τινα : Σχόλ.Διον.**Περ.425 μεταμυθεύεσθαι εἰς τὸν ἄνεμον**.

μεταμφιάζω μτγν. κ. **-έζω, μέλλ. -έσω, ἀλλάσσω** τὸ ἔνδυμά τινος, **ἐνδύω** τινὰ **μὲ ἄλλο ἔνδυμα** : Μάξ.Τύρ.21,1 **μεταμφιάζειν τὰ τοῦ πλησίον**· μτ. διπλ. αἰτ. : Ἡλιόδ.Αἰθ.2,21 **τὸ λαμπρὸν με τοῦτο σχῆμα μετημφίασε**· ‖ μτφ. μεταβάλλω : Φάλαικ.ΑΠ 6,165 **ἄτρομον εἰς προπόσεις χεῖρα μετημφίασεν**· **2**) **μέσ.** ἀφαιρῶ τὸ ἴδιόν μου ἔνδυμα, ἀπεκδύομαι, γδύνομαι : Φύλαρχ.30J **τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα μεταμφιασαμένη**, Λουκ.Ἑρμότ. 86 **πορφυρίδα μεταμφιάσομαι**· ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. : αὐτ.Ὄνειρ.19 **ἀποδυσάμενος τὸν Πυθαγόρον τίνα μετημφιάσω μετ' αὐτόν**; (τί σῶμα ἐνεδύθης, ἀφοῦ ἐξεδύθης τὸν Πυθαγόραν), Βέττ.Βάλ.131,8, Προκ.Μυστ.17 **μεταμφιάσασθαι τὸν βίον**.

μεταμφίασις-εως μσν. ἡ μεταβολὴ ἐνδύματος, ἀλλαγὴ ἱματισμοῦ, μτφ. ἐπὶ τοῦ Πυθαγόρου : Μετοχ.Θ 298 **τὸν πολυτίμητον μηρὸν καὶ τοὺς Εὐφόρβου βοστρύχους . . καὶ τὰς σαρκικὰς αὐτοῦ μεταμφιάσεις**.

μεταμφιέζω μτγν.κ.νεώτ. **ἄ.** μεταμφιάζω: **Πλούτ.** Ἠθ.340Ε, Λουκ.Νεκυομ.16 **μεταμφιέσασα τὸν μὲν Κροῖσον ἠνάγκασε τὴν οἰκέτου . . σκευὴν ἀναλαβεῖν**· **2**) νεώτ. ἀλλάσσω τὴν ἀμφιεσίν τινος, ἵνα μεταμορφωθῇ, μεταμορφώνω τινὰ διὰ τῆς ἀμφιέσεως· ‖ συνήθ. τὸ μέσ. **-έζομαι** μεταμορφοῦμαι δι' ἀμφιέσεως, μασκαρεύομαι· ‖ ἡ μτχ. τοῦ παρακ. **οἱ μετημφιεσμένοι** οἱ κατὰ τὰς ἀπόκρεω προσωπιδοφόροι, οἱ μασκαράδες : **χορὸς μετημφιεσμένων**.

μεταμφιέννυμι μτγν., μσν. κ. νεώτ., δ.τ. **-εννύω** μεταμφιάζω βλ.λ., μτφ. : Διογ.Λ 7,25· ‖ **συχν.** μέσ. ἀπεκδύομαι, ἀφαιρῶ τὸ ἴδιόν μου **ἔνδυμα : Φύλαρχ.30J**· ‖ δθ.ἐνδύομαι ἕτερον ἔνδυμα : **Πλούτ.**

Νικ.3 **άσυντάκτως άποβαινόντων άμα καὶ στεφανουμένων καὶ μεταμφιεννυμένων,** Ἡρωδιαν. 5,5,5 **πείθειν τε λιπαροῦσα ἐπειρᾶτο μεταμφιέσασθαι τὴν Ῥωμαίων στολήν**˙ || ἐν χρ. κ. μτφ. ἀλλάσσω ὡς ἐνδυμασίαν : Διογ.Λ 3,67 **φυχὴ μεταμφιεννυμένη πολλὰ σώματα,** Εὐστ.Πον.202,21 **τὸν μὲν πρᾶον ἀποτιθέμενος, τὸν δὲ ἐπιστρεπτικὸν μεταμφιεννύμενος**˙ **2)** όμ. μέσ. ἀνταλλάσσω μετά τινος ἐνδύματα : Θεόπομπ.Ἱστ.π. Ἀθήν.12,533C˙ || ἐν χρ. κ. μτφ. : Φιλόδ.Στωϊκ 339,8 **κυνῶν μεταμφιέσασθαι βίον.**

μεταμφίεσις-εως (ἡ) νεώτ. ἀλλαγὴ ἀμφιέσεως πρὸς μεταμόρφωσιν.

μετάμώλιος-ον ἐσφ.ἀνάγν. **τοῦ** μεταμώνιος βλ.λ **2)** Ἡσ. «ἐμπόλεμος».

μεταμώνιος-ον μάταιος, οὐκ ὤνιος, μεταμελείας ἄξιος (ἐν χρ. π. Ὁμ. μ. κτ. οὐδ. πληθ.) : Ἰλ. Δ 363 **τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν** (σχόλ. «μάταια ποιήσειαν»), Ὀδ.Β 98 **μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται,** Πίνδ.Ο 12,6 **τὰ δ' αὖ κάτω φεῦδη μεταμώνια τάμνοισαι κυλίνδοντ' ἐλπίδες,** Θεόφρ.22,181 **τὰ δ' οὐκ ἄρ' ἔμελλε θεὸς μεταμώνια θήσειν**˙ **2)** ὁ ἀνεμοφόρητος : Σιμων.16 **κονία μεταμώνιος ἀέρθη** (ἐγένετο ἀνεμοφόρητος, ἤρθη ὑψηλά), Ἀριστφ.Εἰρ.117 **ἐς κόρακας βαδιεῖ μεταμώνιος.**

μεταναγιγνώσκομαι μετανοῶ ἐπί τινι, μεταπείθομαι, ἀλλάζω γνώμην, μτ. γενικ. : Σοφ.Αἴ.717 **Αἴας μετανεγνώσθη θυμῶν Ἀτρείδαις μεγάλων τε νεικέων.**

μεταναδεύω μσν. πάλιν ἀναδεύω, ζωογονῶ, κάμνω τινὰ νὰ συνέλθῃ : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,112 **τούτους αὐτὸς μεταναδεύσας, ἢ καὶ ὡς εἰπεῖν μεταλλοιώσας.**

μεταναιέτης (ὁ) (ναίω) ὁ κατοικῶν μετά τινος, συγκατοικῶν : Ἡσίοδ.Θ 401 **παῖδας δ' ἤματα πάντα ἑοῦ μεταναιέτας εἶναι.**

μεταναιετῶ-άω κατοικῶ μετά τινος, συγκατοικῶ : Ὕμν.Δήμ.87.

μετανapείθω πείθω τινὰ νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, μεταπείθω˙ Ἡσ. ἐν λ. μετανεγνώ(σ)θη.

μετανάστᾰσις-εως (ἡ) (μετά, ἀνίστημι) ἡ μετοίκησις ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον˙ συνήθ. κτ.πληθ. : Ἱππ.Ἀέρ.20 **τὰς μεταναστάσιας καὶ περιελάσιας,** Θουκ.1,2 **μεταναστάσεις τε οὖσαι τὰ πρότερα καὶ ῥᾳδίως ἕκαστοι τὴν ἑαυτῶν ἀπολείποντες,** Ξεν.Ἀπομν.3,5,12 **πολλῶν μεταναστάσεων ἐν τῇ Ἑλλάδι γεγονυιῶν,** Στράβ.3,4,19 **μεταναστάσεις γνώριμοι**˙ κτ. ἐν. ἐπὶ τῆς φυχῆς : Φίλ.1,91˙ || όμ. κ. μτφ. : Προκ.Μυστ.22 **μεταναστάσεις τῆς γνώμης.**

μετανάστᾰτος-ον μτγν. ὁ παθὼν μετανάστευσιν βλ.λ., ὅθ. ἐπὶ χώρας, ὁ ἐρημωθεὶς ἐκ μεταναστεύσεων : Ὀκελλ.3,5 **πολλάκις καὶ γέγονε καὶ ἔσται βάρβαρος ἡ Ἑλλάς, οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων μόνον γινομένη μετανάστατος, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως**˙ || ὁ ἔχων ἀποχωρήσει, ὁ ἀποχωρήσας : Φίλ.1,513 **πατέρων μετανάστατος φυχή.**

μετανάστευσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ μετοίκησις, μετάβασις ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, κατ' ἄτομον ἢ καθ' ὁμάδας : Εὐστ.Πον.214,86 **τοιοῦτος μὲν αὐτοῖς ὁ σκοπὸς τῆς μεταναστεύσεως,** - **μετανάστευσις εἰς Αἴγυπτον**˙ || εἰδ. ἐν τῇ ἱστορίᾳ **ἡ μετανάστευσις τῶν ἐθνῶν** ἡ μεγάλη κίνησις **τῶν** γερμανικῶν ἰδ. **καὶ ἄλλων** τινῶν λαῶν πρὸς τὴν νότιον καὶ τὴν δυτικὴν Εὐρώπην.

μεταναστουτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μετανάστευσιν ἢ τὸν μετανάστην βλ.λς˙ || ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ μεταναστεύειν, ἀποδημητικός : **μεταναστευτικὰ πτηνά.**

μεταναστεύω μτγν., μσν. κ. νεώτ. μετοικῶ, ἀποικῶ εἰς ἄλλην χώραν, ἐγκαταλείπω τόπον τινὰ καὶ μεταβαίνω εἰς ἄλλον : ΠΔ Ψαλμ.51(52),5 **ἐκτίλαι σε καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματος,** Φίλ.1,299, Εὐστ.Πον.35,9 **μεταναστεῦσαι τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς**˙ **2)** μέσ. ἐκφεύγω, ἀπομακρύνομαι : ΠΔ Ψαλμ.10(11),1 **μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον**˙ || ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ. κ. ἐν τῷ μέσ. : αὐτ.61(62),6 **ὅτι αὐτὸς θεός μου καὶ σωτήρ μου, ἀντιλήπτωρ μου, οὐ μὴ μεταναστεύσω,** Στράβ.Χρηστ.7,5.

μετανάστης (ὁ) (ναίω) κ. **νεώτ.** κ. δημ., θηλ. **-νάστις** κ. **-νάστρια** (κ.δημ.) ὁ ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον μεταναστεύσας, μετοικήσας, μέτοικος, ξένος˙ συνήθ. ὡς λ. ὀνειδιστική : Ἰλ.Ι 648 **ἀτίμητον μετανάστην**˙ ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων : Ἡρ.7,161 **μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων**˙ || ὁ ἀπομακρυνθείς, φυγαδευθείς : Πάπ., Πρίσκ.341D **μετανάσται γενόμενοι ὑπὸ ἐθνῶν**˙ μτ. γενικ. : Μαν. 2,420 **τοὺς δ' ἄρα καὶ πάτρης γλυκερῆς θῆκεν μετανάστας,** Φίλ.1,415 **ἀρετῆς μετανάσται** (ἀπομακρυνθέντες ἀπὸ τῆς ἀρετῆς), Μηνοῖ.12,5 Ὠδ.3 **μετανάστης τῆς πατρίδος ἐγένου**˙ κ. θηλ. : Φίλ. 2,462 **φυχὴ σώματος μετανάστις**˙ || μσν. μτφ. ὁ μέτοχος : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.5,2 **τῶν ἀπαισίων ἐλπίδων μετανάστης γενόμενος**˙ **2)** ἐπὶ τῶν ἀστέρων, οἱ πλανῆται, ἀντίθ. ἀπλανεῖς : Ἄρατ.457 **ἐπεὶ πάντες μετανάσται.**

μετανάστιος-ον μτγν. ὁ πλανώμενος, πλάνης : Νόνν.1,110 **ταῦρε, περιπλάγχθης μετανάστιος,** ΑΠ 9,8(4,) **νύμφαι Νηιάδες μετανάστιοι.**

μετανάστρια (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ., θηλ. **τοῦ** μετανάστης βλ.λ. : Ἀγαθ.ΑΠ 7,204 **σκοπέλων μετανάστρια πέρδιξ.**

μεταναφέρω Ἐπιγρ. μεταχειρίζομαί τι δι' ἄλλην ἢ τὴν κυρίαν αὐτοῦ χρῆσιν, παθ. : Ἐπιγρ.Περγάμ.

μετανείσομαι ἐσφ. γρ. τοῦ μετανίσομαι βλ.λ.

μετανέμομαι μσν. διανέμομαι : Πρόδρ.2,207 **Ῥώμη Κωνσταντινιάς, τίς ποτε τὸν Γάγγρην μετενείματο ;**

μετανέομαι μτγν. μετανίσομαι **βλ.λ.2) : Νόνν.** Δ 14,89 **μετανέεσθαι εὐνήν.**

μετανέρχομαι μεταφέρομαι : Πάπ. **λόγος μεταφορᾶς χόρτου μετανελθόντος εἰς τὴν ἅλω.**

μετανθρωπίζομαι μσν. μεταμορφοῦμαι, μεταβάλλομαι εἰς ἄλλον ἄνθρωπον : Εὐστ.Πον.120,44 **μεθόδων τηκεδόνι δι' ὧν ἄν τις ἀποθηριοῖτο ἢ καὶ εἰς Τίμωνα μετανθρωπίζοιτο.**

μετανθῶ-έω μτγν. μεταβάλλω, ἀλλάσσω χρῶμα : Φιλόστρ.Εἰκ.1,10 **κατὰ τὴν ἶριν μετανθεῖ.**

μετανιπτρίς-ίδος (ἡ) κύπελλον, ποτήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔπινον οἱ συνδαιτυμόνες, ἀφοῦ ἐπλύνοντο, μετὰ τὸ γεῦμα ἢ δεῖπνον : Καλλί.Κωμ.6 **δέξαι τηνδὶ μετανιπτρίδα τῆς Ὑγιείας,** Νικόστρ.3 **μετανιπτρίδα τῆς Ὑγιείας ἔγχεον,** Δίφιλ.69 **μετανιπτρίδα μεστὴν Διὸς Σωτῆρος.**

μετάνιπτρον (τὸ) ἡ μετανιπτρίς **βλ.λ. : Ἀντιφάν.** 137 **δαίμονος ἀγαθοῦ μετάνιπτρον.**

μετανίσομαι κ. -σσομαι πορεύομαι, μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος : Ἰλ.Π 779 **ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε** (ὅτε ὁ Ἥλιος ἔβαινε πρὸς δυσμάς . .)˙ || μτ. αἰτ. εἰσέρχομαι, φθάνω : Ἀπολλ.Ρ 3,1243 **Καλαύρειαν μετὰ δηθ' ἅμα νίσσεται ἵπποις,** ΑΠ 9,384,13 **Καρκίνον ἠέλιος μετανίσσεται**˙ || ἐπὶ ποταμοῦ, ρέω εἰς ἕτερον · Ἀπολλ. Ρ 4,628 **Ῥοδανοῖο, ὅστ' εἰς ὠκεανὸν μετανίσσεται**˙ **2)** μτ. αἰτ. ἀκολουθῶ, διώκω : Εὐρ.Τρῳ.131 **τὰν Μενελάου μετανισσόμεναι στυγνὰν ἄλοχον**˙ || ἀπέρχομαι εἰς ἀναζήτησίν τινος, τρέχω κατόπιν τινός : Ἀπολλ.Ρ 1,1245 **ἠύτε τις θὴρ ἄγριος, ὅν ῥά τε γῆρυς ἀπάπροθεν ἵκετο μήλων, λιμῷ δ' αἰθόμενος μετανίσσεται**˙ **3)** κερδίζω, λαμβάνω κατοχήν τινος, κτῶμαι : **Πίνδ.Π 5,8 σὺν εὐδοξίᾳ μετανίσσεαι** (πλοῦτον).

μετανίστημι μετακινῶ τινα ἐκ τῆς χώρας του ἤ ἀναγκάζω τινά νά ἐγκαταλίπῃ τήν χώραν του, νά μετοικήσῃ : Πολύβ.3,5,5 οἱ δ' αὐτοὶ μετ' οὐ πολὺ **Καρχηδονίοις ἐπέβαλον τὰς χεῖρας, τὸ μὲν πρῶτον** μεταναστῆσαι, μετὰ δὲ . . ἐξαναστῆσαι, αὐτ. 9,26,7 μετανιστάς εἰς ἄλλας πόλεις καὶ ποιῶν **ἀναρπάστους** αὐτῶν τοὺς **βίους**· ‖ γεν. μετακινῶ, θέτω εἰς ἄλλον τόπον, παραμερίζω, δθ. ἀποτρέπω : Φιλόδ.Θε.α',9 μεταναστῆσαι **τὰ χείριστα**· **2**) παθ. μτ. ἀόρ. β' κ. ἐνεργ. παρακ. μεταβαίνω ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἄλλον, μεταναστεύω : Σοφ.ΟΚ 175 **μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ σοὶ** πιστεύσας καὶ μεταναστάς, Θουκ.1,12 **μετὰ τὰ Τρωϊκὰ ἡ Ἑλλὰς ἔτι μετανίστατό τε καὶ κατῳκίζετο**· μτ. αἰτ. κ. προθ. : Ἡρ.9,51 ἐς τοῦτον δὴ **τὸν χῶρον** ἐβουλεύσαντο μεταναστῆναι, Φίλ.1,21 κατὰ ζήτησιν τροφῆς εἰς Αἴγυπτον πανοικὶ μεταναστάντων· ‖ μτ. γενικ. μεταναστεύω, μετοικῶ ἔκ τινος τόπου : Κόνων 47,1 μεταναστῆσαι **Πελοποννήσου**· κ.μτ. τῆς ἐκ : Διόδ.Σ 1,37 **τῶν δὲ Τρωγλοδυτῶν οἱ μεταναστάντες ἐκ τῶν ἄνω** τόπων **διὰ καῦμα**.

μετάνιωμα (τὸ) κ. **μετανιώνω** δ.γρ. **μετάνοιωμα** καὶ μετανοιώνω βλ.λ.

μετανόημα-ατος (τὸ) μτγν. ἡ κατόπιν σκέψις· δθ. μετανόησις, μετάνοιωμα : **Δαμάσκ.**'Αρχ.117.

μετανοητής (ὁ) νεώτ. ὁ **μετανοῶν**· ‖ εἰδ. ὡς ὀνομ. τῶν ἀνηκόντων **εἰς** δυτικόν τι μοναχικὸν τάγμα, κύριον μέλημα θέμενον τὴν μετάνοιαν.

μετανοητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ πρόθυμος ἤ ὁ ἔχων κλίσιν πρὸς μετάνοιαν : Μάξ.Τύρ.11,3 ὁ στρεπτὸς ἀνὴρ καὶ **μετανοητικός**.

μετάνοια (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. (προφορ. τρισύλλ.) μετάνοια ἡ κατόπιν ἐρχομένη ἀντίθετος σκέψις, μεταβολὴ γνώμης, μετάνοιωμα : Βατραχομ.70, Θουκ.3,36 **τῇ ὑστεραίᾳ μετάνοιά τις εὐθὺς ἦν αὐτοῖς**, Φιλήμ.198, Πολύβ.4,66,7 **Φίλιππος δὲ πυθόμενος τὴν τῶν Δαρδανέων μετάνοιαν**, ΠΔ Παροιμ.14,15 **πανοῦργος δὲ ἔρχεται εἰς μετάνοιαν**, Πλούτ.'Ηθ.712C· **2**) ἡ ὑπό τινος **συναίσθησις** τοῦ κακοῦ ἤ τοῦ σφάλματος ὅπερ διέπραξεν, ἡ μεταμέλεια, τὸ μετάνοιωμα: 'Αντιφ.2, 4,12 **ἀνίατος γὰρ τῶν τοιούτων** μετάνοια, Μέν. Μον.91 γαμεῖν **ὁ μέλλων εἰς μετάνοιαν ἔρχεται**· **2**) εἰδ. ἐν τῇ χριστιαν. θρησκ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ συναίσθησις τῶν ἁμαρτημάτων, τῶν ἠθικῶν παραβάσεων καὶ ἡ ἐν εἰλικρινείᾳ μεταμελείας καὶ **ἀποφάσεως** ἀποχῆς ἀπὸ τούτων ἐπίκλησις τῆς τοῦ **θεοῦ** συγγνώμης : ΚΔ Ματθ.9,13 **οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν**, αὐτ.Μάρκ.1,4 **Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων** βάπτισμα **μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν**, ΚΔ Πράξ.20,21, Μηναῖ.12,6 Μικρ.'Εσπερ. Θεοτ. **σὲ κεκτήμεθα πιστοὶ . . θύραν** μετανοίας,- **ἡ μετάνοια ἐξαγνίζει, φρ.** παροιμ. **ἐν τῷ Ἅδῃ οὐκ ἔστι μετάνοια**· **3**) νεώτ. νομ. **ἔμπρακτος μετάνοια** ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτουργοῦ ἀδικήματος ἔγκαιρος ἐνέργεια πρὸς ματαίωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τελεσθείσης πράξεως· **4**) μσν., νεώτ., δημ. προφ. τρισύλλ., **μετάνοια ἐδαφιαία** κλίσις τῆς κεφαλῆς μετὰ γονυκλισίας πρὸς ἐκδήλωσιν λατρείας ἐν προσευχῇ καὶ εἰλικρινοῦς μεταμελείας : Πρόδρ.2,43 **τὸ ποῦ ἦτον εἰς τὸν ἐξάφαλμον, φωμὶ μηδὲ τὸν δώσουν, τὸ ποῦ ἦτον εἰς τὸ θυμιατόν, ἄς βάλῃ** μετανοίας, Λασκαρ. Μυστ.84 **φυλαχθῆτε ἀπὸ ἐκείνους τοὺς φευδόχριστους** πού . . κάνοντες σταυροὺς καὶ **μετάνοιες καὶ** γυρεύοντας μπαίγνια **νὰ** γελάσουνε· ‖ γεν. ὑπόκλισις ἐδαφιαία εἰς ἔνδειξιν ἄκρου σεβασμοῦ: φρ. **μοῦ** 'κανε μετάνοιες μὲ παρεκάλεσε ταπεινῶς, μὲ καθικέτευσε· κ. παροιμ. **κατὰ τὰ πόδια πάχουμε, γιὰ μετάνοιες εἴμαστε** (ἐπὶ τῶν μὴ ἐχόντων **αὐτογνωμίαν**), δμ. **καὶ τοῦ κόκκορα μετάνοιες καὶ τῆς κότας προσκυνῶ** (ἐπὶ εὐτελῶν κολάκων)· **5**) μσν. εἰδ. **μετάνοια** ἡ μετανοίας **οἶκος** εὐαγὴς οἶκος χρησιμεύων διὰ τὴν περισυλλογὴν καὶ ἐξάγνισιν τῶν μεταμελουμένων φαυλοβίων γυναικῶν: Θεοφάν.Ι'Ηρακλ. **ἐκράτησεν αὐτὰς καὶ ἐφύλαξεν αὐτὰς εἰς τὸ δεσποτικὸν μοναστήριον τὸ λεγόμενον τῆς νέας Μετανοίας**.

μετάνοιωμα (τὸ) μσν., δημ. κ. **-ωμός, κ. -νιωμα**, -νιωμός τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετανοιώνω βλ.λ., μετάνοια, μεταμέλεια : 'Ερωτόκρ.3,291 **τὰ 'στερα μετανιώματα δὲν ξάζουν θυγατέρα**· | **τὸ θὲ νὰ κάμῃς τὸ ταχύ, δὲ το καλά ἀπὸ σπέρα**, Βάρν. 'Απολ.Σ 74 **ὁ μετανοιωμός γιὰ τὸ κακὸ ποὺ ἔκανα . . κι ἡ φευτιά**.

μετανοιώνω μσν., δημ. κ. **-νιώνω** μετανοῶ βλ.λ., μεταμελοῦμαι : 'Ερωτόκρ.3,110 **γιατ' ἂν χαροῦν λίγον καιρό, ὕστερα μετανιώνουν**, Βιζυην. 13,13 **λίγο λίγο μετανιώνει**.

μετανοστῶ-έω μσν. ἐπιστρέφω, **γυρίζω** ὀπίσω : Πρόδρ.Τετράστ.76.

μετανοῶ-έω κ. νεώτ., δημ. **μετανιώνω** νοῶ, καταλαβαίνω κατόπιν ἤ πολὺ ἀργά : 'Επίχ.π.Στοβ. 'Ανθολ.1,14 **οὐ μετανοεῖν, ἀλλὰ προνοεῖν χρὴ τὸν ἄνδρα τὸν σοφόν**· ἀντίθ. προβουλεύομαι : Δημόκρ.66· ἐν Πάπ. συμφωνῶ κατόπιν : **καὶ οἰόμενος** (αὐτοὺς) μετανοήσειν ἡμῖν· ‖ μεταβάλλω, ἀλλάσσω γνώμην ἤ σκοπόν : Ξεν.ΚΠ 1,1,3 ἠναγκα**ζόμεθα μετανοεῖν μὴ οὔτε τῶν ἀδυνάτων** οὔτε **τῶν χαλεπῶν ἔργων** ἤ τὸ ἀνθρώπων **ἄρχειν** (ἠναγκαζόμεθα νὰ μεταβάλλωμεν γνώμην καὶ νὰ νομίζωμεν ὅτι δὲν . .), Πλάτ.Εὐθ.279C **καὶ ἐγὼ αὖ πάλιν μετανοήσας εἶπον** ὅτι ὀλίγου **καταγέλαστοι ἐγενόμεθα**, Χριστόπ.Λυρ.70,28 **ἠθέλησα τὸν πλάνον** | **τὸν Ἔρωτα ν' ἀφήσω**, | **νὰ κόφω τοὺς δεσμούς** του | **καὶ** νὰ μετανοήσω· **2**) κ. νεώτ. κ. δημ. λυποῦμαι δι' ὅ,τι ἔπραξα ἤ παρέλειφα νὰ πράξω, μεταμελοῦμαι : 'Αντιφ.2,4,12 **μὴ μετανοήσαντες τὴν ἁμαρτίαν γνῶτε**, ΠΔ Σοφ.Σειρ.48,15 **ἐν πᾶσι τούτοις οὐ** μετενόησεν **ὁ λαός**, ΚΔ Πράξ. 8,22 **μετανόησον οὖν** ἀπὸ **τῆς κακίας** σου **ταύτης**, Πλούτ.Γάλβ.6 **μετανοεῖν περὶ τῶν γεγονότων**, Λουκ.'Ορχ.84 μετανοῆσαι **ἐφ' οἷς ἐποίησεν**, Παπαδ.Χρ.Μηλ.114 μετενόησεν, διότι παρέδωκεν **εἰς χεῖρας τῶν τὸν** ἀτυχῆ ἐκεῖνον **ἄνθρωπον**· μτ. μτχ. : Λουκ.'Ερωτ.36 μετενόησε γενόμενος Ἕλλην· ‖ αἰσθάνομαι τύφεις, συντριβὴν δι' ὅ,τι ἔπραξα : ΚΔ Ματθ.3,2 **μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν**· ‖ μτγν. κ. μτ. αἰτ. μεταμελοῦμαι διά τι : 'Ιώσ.Π 4,4,5 **μετανοήσας τὴν ἄφιξιν**.

μεταντλῶ-έω μτγν., μσν. ἀντλῶ καὶ μεταφέρω ἐξ **ἑνὸς** ἀγγείου **εἰς** ἕτερον, μεταγγίζω : Γεωπ. 9,19,8· κ. μτφ. ἐπὶ τῆς τύχης : Παλλδ.ΑΠ 9,180 **καὶ συγκυκῶσα καὶ** μεταντλοῦσα πάλιν.

μέταξα-ης (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **μετάξι** (τὸ) κλωστικὴ καὶ ὑφαντικὴ ὕλη ἐκκρινομένη ὑπὸ **τῆς κάμπης** τοῦ βόμβυκος τῆς μορέας, τοῦ μεταξοσκώληκος : Προκ.Μυστ.25, 'Ιω.Λυδ.Μην.2,4· ‖ νεώτ. τὸ ἐκ τῆς ὕλης **ταύτης** κατεσκευασμένον νῆμα : **ἐνδύματα ἐκ μετάξης**· ‖ **μέταξα τεχνητὴ** κλω**στικὴ** ὕλη παρασκευαζομένη βιομηχανικῶς ἐκ παραγώγων τῆς **κυτταρίνης**, προσομοιάζουσα πρὸς τὴν φυσικὴν τὴν **ἐκ** τοῦ μεταξοσκώληκος μέταξαν.

μεταξάθλαττα (ἡ) μτγν. κ. -άττη **εἶδος** πορφυρᾶς βαφῆς : Διοκλητ.'Εδικτ.24,1**Α**.

μεταξάδικο (τὸ) δημ. ἐργαστήριον **κατασκευῆ** ἤ κατάστημα πωλήσεως **μετάξης**.

μεταξάκι (τὸ) δημ. **τὸ φυτὸν** μεσημβριάνθεμον βλ.λ. τὸ **στίλβον**.

μεταξάριος (ὁ) μτγν., μσν. ὁ **ἔμπορος μετάξης**, μεταξέμπορος : 'Ιουστ.Νεαρ.Συμπλ.5, Βασιλ 'Εκκλ.25 **ἀργυροπράτης ἤ μεταξάριος**.

μεταξάς (ὁ) δημ., θηλ. -ού ὁ κατεργαζόμενος τὴν μέταξαν, μεταξουργός· || ὁ ἔμπορος μετάξης.
μεταξένιος-ια-ιο δημ. ὁ ἐκ μετάξης κατεσκευασμένος, ὁ μετάξινος, μεταξωτός : Κρυστ. Ἀγροτ. ἡ Τραγουδίστρα κι ὁ Βασιλιὸς βάν' ἀσημένιον ἀργαλειὸ κι ὑφάδια μεταξένια· || ὁ ὅμοιος πρὸς μέταξαν, μεταξοειδής : Παλαμ.Τάφ. 19,8 μαλλάκια μεταξένια.
μετάξι (τὸ) μσν., δημ. ἡ μέταξα βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.2,131 καὶ μὲ μετάξα καὶ χρυσὰ τὰ φύλλα εἶν' καμωμένα, Μαλακ.Κοιμισμένη! ὅλα ἀπὸ μετάξι κι ὅλ' ἀπὸ φλωρί· || φρ. βγάζω μετάξι ἐξάγω μέταξαν ἐκ κουκκουλίων· **2)** μετάξι τῆς κουρούνας τὸ φυτὸν ἐπίθυμον.
μετάξινος-ίνη-ινον νεώτ. ὁ μεταξένιος βλ.λ : μεταξίνη ἐσθής.
μετάξιον (τὸ) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ μέταξα βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.447.
μεταξοβάμβακος-ον νεώτ. ὁ βαμβονομέταξος βλ.λ.
μεταξοβιομηχανία (ἡ) νεώτ. ἡ βιομηχανία τῆς κατεργασίας τῆς μετάξης καὶ τῆς χρησιμοποιήσεώς της εἰς τὴν ὑφαντικήν.
μεταξοβιομηχανικός-ή-όν νεώτ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταξοβιομηχανίαν βλ.λ.
μεταξοβιομήχανος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσκῶν τὴν βιομηχανίαν τῆς μετάξης.
μεταξοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μέταξον, μεταξένιος.
μεταξοκλωστική (ὁ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς μεταξίνων νλωστῶν, ἡ μεταξουργία.
μέταξον (τὸ) μτγν. ἡ μέταξα βλ.λ. : ΨΚαλλισθ 3.7.
μεταξόνιον (τὸ) νεώτ. ἡ ἀπόστασις ἡ χωρίζουσα τοὺς ἄξονας δύο κιόνων κιονοστοιχίας.
μεταξοπαραγωγή (ἡ) νεώτ. ἡ παραγωγὴ μετάξης.
μεταξοπαραγωγός (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν διατροφὴν μεταξοσκωλήκων πρὸς παραγωγὴν μετάξης.
μεταξοποιός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ παράγων, κατασκευάζων μέταξαν : Φιλῆς Φυσ.1,287 εἰς τὸν μεταξοποιὸν σκώληκα.
μεταξοσκούληκο (τὸ) δημ. ὁ μεταξοσκώληξ βλ.λ. : Καρκβ.Ζητ.113 ἂν δὲν ἦταν ὁ κουτόκοσμος, οἱ ζητιάνοι θὰ ἐφοφοῦσαν . . σὰν τὸ μεταξοσκούληκο μέσα στὸ καρύκι του.
μεταξοσκωληκοτροφία (ἡ) νεώτ. ἡ διατροφὴ μεταξοσκωλήκων πρὸς παραγωγὴν μετάξης.
μεταξοσκώληξ-ηκος (ὁ) νεώτ., δημ. -ηκας ἡ κάμπη τοῦ βόμβυκος τῆς μορέας, ἡ καλλιεργουμένη πρὸς παραγωγὴν τῆς μετάξης.
μεταξόσπορος (ὁ) δημ. τὰ ᾠὰ τοῦ μεταξοσκώληκος.
μεταξουργεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον κατεργασίας ἢ κλώσεως μετάξης.
μεταξουργία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη ἢ ἡ βιομηχανία τῆς κατεργασίας τῆς μετάξης· || εἰδικῶτ. ἡ τέχνη τῆς κλώσεως τῆς μετάξης εἰς νήματα.
μεταξουργός (ὁ) νεώτ. ὁ κατεργαζόμενος τὴν μέταξαν, ὁ μεταξάς.
μεταξοΰφαντος-ον νεώτ. ὁ ἐκ νήματος μετάξης ὑφασμένος, ὁ μεταξωτός· || ὁ ὡς ἐκ μετάξης ὑφασμένος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 29,16 μεταξοΰφαντο τὸ ἀγκάθι. κι ἡ χάρη | τοῦ ἀσφοδελοῦ κερένια.
μεταξοϋφαντουργία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη ἢ ἡ βιομηχανία κατασκευῆς ὑφασμάτων ἐκ μετάξης.
μεταξοϋφαντουργός (ὁ) νεώτ. ὁ τεχνίτης ἢ ὁ βιομήχανος κατασκευῆς ὑφασμάτων ἐκ μετάξης.
μεταξύ (μετά, ξύν) ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. δημ., μτγν. κ. μεταξὺ ὡς ἐπίρρ. τόπου, ἐν τῷ μέσῳ, ἀνάμεσα : Ἰλ.Α 156 οὐδὲ . καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπεὶ ἦ . . μεταξὺ οὔρεά τε σκιόεντα θάλασσά τε ἠχήεσσα, Ὑμν.Ἑρμ.159 ἢ σε λαβόντα μεταξὺ κατ' ἄγκεα φηλητεύσειν, - μεταξὺ Σάμου καὶ ἀκτῆς Μ. Ἀσίας· || κ. μτ. ἄρθρ. : Ἡρ.2,8 τῶν δὲ ὀρέων τῶν εἰρημένων τὸ μεταξὺ πεδιάς μὲν γῆ, Ἀριστφ.Ὄρν.551 πᾶν τουτὶ τὸ μεταξὺ περιτειχίζειν μεγάλαις πλίνθοις, Θουκ.4,25 ἐν τούτῳ οὖν τῷ μεταξύ· || ἐν χρ. ὡς κατηγορ. : Πλάτ.Πολ. 443D νεάτης τε καὶ ὑπάτης καὶ μέσης καὶ εἰ ἄλλα ἄττα μεταξὺ τυγχάνει ὄντα· κ. μτφ. : Ἀριστλ.Ρητ.1376a,30 φίλος ἢ ἐχθρὸς ἢ μεταξύ· || νεώτ. ὡς δηλωτικὸν συγκρίσεως ἢ ἐπιλογῆς ἐν φρ. μεταξὺ δύο πυρῶν (ὅταν τις βάλλεται ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν ὄπισθεν)· κ. παροιμ. φρ. μεταξὺ δύο κακῶν τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον (ἀπὸ δύο κακὰ τὸ μὴ χειρότερον προτιμότερον),-μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος (ἐπὶ τῶν εὑρισκομένων εἰς δυσχερὲς δίλημμα), - μεταξὺ ζωῆς καὶ τάφου (εἰς τὸ μεταίχμιον ζωῆς καὶ θανάτου)· || ὡς ἐπίρρ. χρόνου, κατὰ τὸν παρεμπίπτοντα χρόνον : Ἡρ.4,155 οἴχετο μεταξὺ ἀπολιπὼν ὁ Βάτος ἐς τὴν Θήρην, Σοφ.ἀπ.225,Πλάτ.Λύσ.207D μεταξὺ.. προσελθὼν ἀνέστησε τὸν Μενέξενον· || τὰ μεταξὺ τὰ μεσολαβοῦντα : Ἰσοκρ.12,201 τὰ γὰρ μεταξὺ τί δεῖ λέγοντα διατρίβειν; || συχν. μτ. μτχ. ἐνεστ. ἐν ᾧ, ἐν τῷ μέσῳ : Ἡρ.2,158 μεταξὺ ὀρύσσων ἐπαύσατο (ἐν ᾧ ἔσκαπτε), Ἀριστφ.Βάτρ.1242 μεταξὺ θύων, Εὐπ.351,5 μεταξὺ πίνων, Ξεν.ΚΠ 8,8,11-μεταξὺ πορευομένους μήτε ἐσθίειν μήτε πίνειν . . φανεροὺς εἶναι, Δημ.284 οἱ μὲν εὐθὺς ἐξαναστάντες μεταξὺ δειπνοῦντες (ἐγερθέντες ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δείπνου)· || συχν. κ. μτ. λεκτικῶν ρ. : Πλάτ.Ἀπολ.40B ἐν ἄλλοις λόγοις πολλαχοῦ δή με ἐπέσχε λέγοντα μεταξύ· || μτ. μτχ. : Ξεν. Ἀν.3,1,27 ὁ . . Ξενοφῶν μεταξὺ ὑπολαβὼν ἔλεξεν ὧδε, Πλάτ.Γοργ.505C μεταξὺ τὸν λόγον καταλύομεν· || ἁπλ. ἐν τῷ μεταξὺ ἐν τῷ μέσῳ (χρόνῳ) : Ξεν.Συμπ.1,14 ἐν τῷ μεταξὺ παυσάμενος τοῦ δείπνου, - ἐν τῷ μεταξὺ ποὺ ἔλειπε αὐτὸς στὴν Ἀμερική, ἀπέθανε ἡ γυναίκα του· || κ. μτ. τοῦ χρόνῳ : Δημ.868 ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ κατέστημεν· || π. μτγν. ὡς τὸ ἐπίρρ. μετὰ ταῦτα, κατόπιν : ΚΔ Πράξ.13,42 παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα, Ἰώσ.Πϊ 5,4,2 οἱ μεταξὺ τούτων βασιλεῖς, Ἐπιγρ. οἱ μεταξὺ τούτων (οἱ κατόπιν αὐτῶν)· || ἐπὶ ἰδιοτήτων, τὰ μεταξύ τὰ μήτε ἀγαθὰ μήτε κακά : Πλάτ.Γόργ.468A πότερον οὖν τὰ μεταξὺ ταῦτα ἕνεκεν τῶν ἀγαθῶν πράττουσιν· || ἐπὶ βαθμοῦ, ὅσον τὸ μεταξὺ πόσον μεγάλη διαφορά: Τιμοκλ.22,1 ὅσον τὸ μεταξύ, μετὰ κορίσκης ἢ μετὰ χαμαιτύπης τὴν νύκτα κοιμᾶσθαι, βαβαί· || π. γραμμ. τὸ οὐδέτερον γένος : Ἀριστλ.Σοφ. Ἐλ.166b,12· **2)** ὡς πρόθ.μτ. γενικ., κυρ. ἐπὶ τόπου, ἀναμεταξύ, ἀνάμεσα : Ἡρ.1,6 ἀπὸ μεσημβρίης μεταξὺ Συρίων τε καὶ Παφλαγόνων, Θουκ.1,118 ἐν ἔτεσι πεντήκοντα μάλιστα μεταξὺ τῆς τοῦ Ξέρξου ἀναχωρήσεως, Πλάτ.Συμπ.202A μεταξὺ σοφίας καὶ ἀμαθίας, αὐτ.Θεαίτ.143C αἱ μεταξὺ τῶν λόγων διηγήσεις (αἱ παρεισαγόμεναι εἰς τὴν διήγησιν), Πλουτ.Ἠθ.177C μεταξὺ τῶν βασιλέων· || ἀπὸ ἀμφότερα τὰ μέρη, ὑπό : Πάπ. τιμὴ ἡ συμφωνηθεῖσα μεταξὺ τινῶν· || ἐνίοτε παραλειπομένου τοῦ ἑτέρου τῶν ἄκρων : Ἀριστφ.Ἀχ. 434 ἄνωθεν τῶν Θυεστείων ῥακῶν μεταξὺ τῶν Ἰνοῦς, Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.319b,12,Δημ.233 ἦν συμφέρον ὡς πλεῖστον τὸν μεταξὺ χρόνον γενέσθαι τῶν ὅρκων· || ἐν φρ. μεταξὺ θύρας εἰς τὸ ἄνοιγμα τῆς θύρας : Σωρ.1,119· || νεώτ. κ. δημ. ἐν φρ. μεταξὺ μας - σας - των - τους κατὰ μόνας ἢ ὑπὸ ἐχεμύθειαν· φρ. τρώγονται μεταξύ τους (ὁ εἷς θέλει κακὸ τοῦ ἄλλου)· μεταξὺ φίλων - συν-

ἀδέλφων ἐν τῷ κύκλῳ φίλων - συναδέλφων, εἰς τάς μεταξύ των σχέσεις· || ὁμ. ἐπὶ χρόνου : Πλάτ.Φαίδ.58C ὁ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου χρόνος (ὁ χρόνος ὁ μεσολαβήσας μεταξὺ τῆς δίκης καὶ τοῦ θανάτου)· || τά μεταξὺ ἐν τῷ μεταξύ : Σοφ.ΟΚ 291 τὰ δὲ μεταξὺ τούτου μηδαμῶς γίγνου κακός· || νεώτ. κ. δημ. μτ. ἄρθρ. κτ. οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ μεσολαβῆσαν χρονικὸν διάστημα : ἐν τῷ μεταξύ;- σ' αὐτὸ τὸ μεταξύ. [Ὡς πρόθ. προηγεῖται ἢ ἕπεται τῷ πτωτικῷ· συνηθέστ. προηγεῖται]· πρβλ. Πλάτ.Φαίδ.71A].

μεταξῦλογία (ἡ) (μεταξύ, λέγω) μτγν. κ. μσν. ἡ ἐν τῷ λόγῳ παρέκβασις, ἡ διὰ παρεμπιπτόντων λόγων ἀπομάκρυνσις ἐκ τοῦ θέματος καὶ ἐπάνοδος εἰς αὐτό, ἡ παρεμβολὴ λόγου· Σουίδ «τὸ πρὸς βραχὺ παραλιπόντα τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν, περὶ ἑτέρας κινῆσαι τὸν λόγον»: Θέων Ρήτ 4(πληθ.), Μέν.Πρ.28D αὖτις ὥσπερ ἐν μεταξυλογίᾳ τινὶ . . διελεγέσθην, Ὀλυμπ.Μετ.41,23,Στουδ. Θεόδ.248B ἐξ οὗ εἰς τὴν μεταξυλογίαν μετῆλθεν ὁ λόγος.

μεταξῦλογῶ-έω (μεταξύ, λέγω) μσν. ποιοῦμαι παρεκβάσεις ἐν τῷ λόγῳ, κάμνω παρεκβάσεις ἐν τῇ ὁμιλίᾳ : Οἰκουμ.Ἐπιστ.Πέτρ.2,2,179 μεταξυλογήσας πολλά.

μεταξυσιάγονον (τό) νεώτ. ζῳολ. ζεῦγος ὀστῶν παρεμβεβλημένων μεταξὺ τῶν δύο ὀστῶν τῆς ἄνω σιαγόνος τῶν σπονδυλωτῶν ζῴων τῶν ἀνωτέρων ζῳολογικῶν βαθμίδων καὶ φερόντων μετ' αὐτῶν τὴν ἄνω σειρὰν τῶν ὀδόντων.

μεταξύτης-ητος (ἡ) (μεταξύ) μτγν. ἡ μέση θέσις, τὸ μέσον : Ἀπολλ.Δύσκ.Συνδ.221,5· 2) ἡ μεσότης : Θεολ.Ἀριθμ.50 μεταξύτητες· 3) εἰδ. μουσ. διάστημα, ὁ μεταξὺ χρόνος : Νικόμ.Γερ.Ἁρμον.12 διάστημά ἐστι δυοῖν φθόγγων μεταξύτης, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,78 μεταξύτητες· || γεν. διάστημα, διάλειμμα : Κατ.Ἀστρλ.Κ 5(1),192.

μεταξωτός-ή-ό(ν) (μέταξα) μτγν., μσν. κ. δημ. ὁ ἐκ μετάξης κατεσκευασμένος, ὁ μετάξινος, ὁ μεταξένιος : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.125 μεταξωτὸν ὕφασμα, Διγεν.Ἀκρ.2263 καὶ χυμευτὰ ἱμάτια μὲ πολυτίμητα ἔργα, | ἄσπρα μικρὰ 'σωκάρδια, μεταξωτὰ ὁμοίως,- μεταξωτὸ πουκάμισο-μαντήλι - φόρεμα· || δημ. τὸ οὐδ. πληθ. μεταξωτὰ ὡς οὐσ. ἐνδύματα ἐκ μετάξης : πέρασε μιὰ ντυμένη στὰ μεταξωτά.

μεταϝοικέω-ῶ (ϝοικῶ) Ἐπιγρ. λοκρ. ἀντὶ μετοικῶ βλ.λ.

μεταϝοικιατᾶν Ἐπιγρ. λοκρ. γεν.πληθ. ἀρσ. ἀντὶ μετοικιατῶν μετοίκων.

μεταπᾰθῶς ἐπίρρ. πάπ. συμπαθῶς.

μεταπαιδᾰγωγῶ-έω (παιδαγωγῶ) μτγν. μεταπαιδεύω : Λουκ.Νιγρ.12 ἠρέμα τε μεθαρμόττουσι καὶ μεταπαιδαγωγοῦσι (ἐσφ. γρ. ἀντὶ παραπαιδαγωγοῦσι).

μεταπαιδεύω (παιδεύω) μτγν. κ. μσν. ἐκπαιδεύω κατ' ἄλλον τρόπον, διδάσκω ἄλλως, διαφόρως ἢ πρότερον: Λουκ.Ἀνάχ.17 σοφὸς δὲ ὢν μετεπαίδευσέ με καὶ ἄλλα βελτίω μαθήματα . . ἐδιδάξατο, αὐτ.Λεξιφ.21 σὺ δὲ . . παραλαβὼν αὐτόν, . . μεταπαίδευε καὶ δίδασκε ἃ χρὴ λέγειν, αὐτ.Ψευδολ.13· κ. παθ. : ΠΔ Μακκ.4,2,7 μονοφάγος τις ὢν τὸ ἦθος, καὶ γαστρίμαργος, καὶ μέθυσος, μεταπαιδεύεται· 2) τὸ παθ. ἐπὶ οὐσίας, κτῶμαι νέαν τάσιν : Παλλάδ.Ἰατρ.Ἱππ.2,104D.

μεταπαίδια (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ μεταπαιδιά παιδιά, παιγνίδι : τὰ κριοβόλια τῆς τῶν ἐφήβων μεταπαιδίας πρὸς ἀλλήλους.

μεταπαιφάσσομαι (παιφάσσω) μτγν. ὁρμῶ, φέρομαι, τινάσσομαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ : Ἀπολλ.Ρ 3,1266 χειμερίην στεροπὴν θαμινὸν μεταπαιφάσσεσθαι ἐκ νεφέων (σχόλ. «μεταπαιφάσσεσθαι· γράφεται μεταπαιφάσσουσαν. Ἑκατέρως τὸ διαλάμπον σημαίνει»).

μεταπάλλω μσν. πάλλω ἐκ νέου : Μιχ.Ἀκομ. 2,382 στίχ.196 (ἐκδ.Λ.).

μεταπαραδίδωμι παραδίδωμί τι ἄλλῳ μετ' ἄλλον, μεταβιβάζω : Ἐπιγρ. τῷ μεθ' ἑαυτὸν ἱερεῖ τι μεταπαραδιδόναι, Ἰάμβλ.Πυθ.32,226 ὥσπερ μυστήρια θεῶν μεταπαραδιδόντες· || μεταφέρω : Ἐπιγρ., Πάπ.· || εἰδ. ἀστρολ. παραδίδω, παραχωρῶ τὴν χρονοκρατορίαν : Βέττ.Βάλ.163,25· 2) ρηματ. π. μεταπαράδοσις.

μεταπαράδοσις-εως (ἡ) (μεταπαραδίδωμι) Ἐπιγρ. ἡ παράδοσις κεφαλαίων.

μεταπαραλαμβάνω παραλαμβάνω τι ὑπὸ ἄλλου παραδοθὲν : Βέττ.Βάλ.219,3, Ψ'Ὠριγ.Μαρκίων 1,37,38,Πάπ. οἱ παρ' ἐμοῦ μεταπαραλημφόμενοι (οἱ νόμιμοι διάδοχοί μου)· || ἀναλαμβάνω ὑπηρεσίαν τινά : Πάπ.

μεταπαρατίθημι (παρατίθημι) πάπ. μεταφέρω εἰς λογαριασμόν τινος (πιθ.).

μεταπάροδος (ἡ) (πάροδος) μτγν. ἡ εἰς τὴν σκηνὴν εἴσοδος ἄλλου χοροῦ : Εὐκλ.π.Τζέτζ. ἐν Welckeri Mus.Rhen.4,3,403.

μεταπαύομαι (παύομαι) ἐν τῷ μεταξὺ ἀναπαύομαι : Ἰλ.Ρ 373 μεταπαυόμενοι δὲ μάχοντο· 2) μτ. γενικ. παύω ἀπό τινος : Ὀππ.Ἁλ.1,115 ὅθι λαρὸν ὕδωρ μεταπαύεται ἄλμης.

μεταπαυσωλή (ἡ) (παυσωλή) ποι. ἡ ἐν τῷ μεταξὺ παῦσις, ἀνάπαυσις, ἀνάπαυλα, διακοπή : Ἰλ.Τ 201 ὁππότε τις μεταπαυσωλὴ πολέμοιο γένηται (ἀπὸ τοῦ πολέμου).

μεταπείθω κ. νεώτ., ἀόρ. μετέπεισα, παθ. ἀόρ. μετεπείσθην, μεταβάλλω τὴν γνώμην ἢ τὴν πεποίθησίν τινος, πείθω τινὰ νὰ ἀλλάξῃ γνώμην ἢ ἀπόφασιν : Ἀριστφ.Ἀχ.626 τὸν δῆμον μεταπείθει περὶ τῶν σπονδῶν, Λυσ.9,7 ἀποροῦντες δὲ μεταπεῖσαι αὐτούς, Πλάτ.Πολ.399B διδάσκοντι ἢ μεταπείθοντι ἑαυτὸν ἐπέχοντα, Δημ.303 οὐ γὰρ ἂν μεταπείθειν ὑμᾶς ἐζήτει, Πλούτ.Περ.8 νικᾷ καὶ μεταπείθει τοὺς ὁρῶντας· κ. παθ. : Ξεν.Ἑλλ.7,1,14 ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι μετεπείσθησαν, Πλάτ.Πολ.413B κλαπέντας μὲν γὰρ τοὺς μεταπεισθέντας λέγω, Ἰσοκρ.3,47 οἱ μὲν γὰρ τύχῃ καὶ μὴ γνώμῃ σωφρονοῦντες τυχὸν ἂν μεταπεισθεῖεν, Δημ.1438 τυχὸν μὲν ἴσως κἂν μεταπεισθείητε· 2) ρηματ.π. μεταπειστός.

μεταπείρω (πείρω) μτγν. διατρυπῶ ἐκ νέου : Ὀρειβ.45,18,7 δὶς καὶ τρὶς μεταπείρομεν, Σωρ.2,62.

μεταπειρῶμαι-άομαι πειρῶμαι κατ' ἄλλον τρόπον, δοκιμάζω κατὰ διάφορον τρόπον : Ἀριστφ. Ἐκκλ.217 κοὐχὶ μεταπειρωμένας ἴδοις ἂν αὐτάς.

μεταπειστός-όν ἢ μετάπειστος-ον (μεταπείθω) ὃν δύναταί τις νὰ μεταπείσῃ, ὁ μεταπειθόμενος : Πλάτ.Τίμ.51E τὸ μὲν ἀκίνητον πειθοῖ, τὸ δὲ μεταπειστόν, αὐτ.Ὅρ.414C δόξα ὑπόληψις μεταπειστὸς ὑπὸ λόγου.

μετάπεμπτος-ον (μεταπέμπομαι) ἐκεῖνος, ὃν μετεπέμψατό τις, ὁ δι' ἀπεσταλμένου προσκληθεὶς νὰ προσέλθῃ : Ἡρ.8,67 παρῆσαν μετάπεμπτοι οἱ τῶν ἐθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι, Θουκ.6,29 μετάπεμπτον κομισθέντα αὐτὸν ἀγωνίσασθαι, Ξεν.Ἀν.1,4,3 μετάπεμπτος ὑπὸ Κύρου, αὐτ.Ἑλλ.2,1,15, Φιλόδ.Μουσ.86K, Πλούτ.Ἀλκ.20 μετάπεμπτος ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, Ἐπιγρ. μετάπεμπτα δικαστήρια (ἐπὶ τῶν ὁμοσπονδιακῶν περιφερειακῶν δικαστηρίων τῆς Λυκιακῆς ἑνώσεως).

μεταπέμπω κ. νεώτ. πέμπω κατόπιν ἢ διά τι : Εὐρ.Ἑκ.504 Ταλθύβιος ἥκω . . Ἀγαμέμνονος πέμψαντος . . μέτα (πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀγ. ἥκω), αὐτ.Ἀλκ.66 Εὐρυσθέως πέμψαντος ἵππειον μέτα ὄχημα Θρῄκης ἐκ τόπων δυσχειμέρων (ἀποστείλαντος νὰ φέρῃ), Ἀριστφ.Σφ.680 παρ' Εὐχαρίδου καὐτὸς τρεῖς γ' ἄγλιθας μετέπεμψα· 2) συνήθ. τὸ μέσ. μεταπέμπομαι κ. νεώτ. κελεύω τινὰ προσ-

ελθεῖν, προσκαλῶ τινα δι' ἀπεσταλμένου μου νὰ προσέλθῃ, στέλλω καὶ προσκαλῶ κάποιον: Ἡρ.Ι,4Ι ὁ Κροῖσος **μεταπέμπεται τὸν .. Ἄδρηστον**, Ἀριστφ.Ἀχ.1087 **ὁ τοῦ Διονύσου γὰρ ἱερεὺς μεταπέμπεται**, αὐτ.Πλ.341, Ἀντιφ.Ι,15, Ξεν. Ἀν.Ι,Ι,2 **Κῦρον δὲ μεταπέμπεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς**, Πλάτ.Ἀπολ.32C **οἱ τριάκοντα αὖ μεταπεμψάμενοί με πέμπτον αὐτὸν εἰς τὴν θόλαν προσέταξαν ἀγαγεῖν ἐκ Σαλαμῖνος Λέοντα**, Πλούτ.Ἠθ. 598Α **μετεπέμψαντο δεσμώτην οἱ πολέμαρχοι**, ΚΔ Πράξ.10,22, αὐτ.24,24 **μετεπέμψατο τὸν Παῦλον**, αὐτ.26· κ. παθ.: Πλάτ.Πρωτ.319Β **τοὺς οἰκοδόμους μεταπεμπομένους συμβούλους περὶ τῶν οἰκοδομημάτων**, Δημ.840 **εἰσελθεῖν μὲν οὔ φησιν ὡς τὸν μεταπεμφάμενον**, Φιλόδ.Μουσ.28Κ **ἐξ Ἀθηνῶν μεταπεπέμφθοι**, ΚΔ Πράξ.10,29 **ἦλθον μεταπεμφθείς** ‖ π. Θουκ. τὸ ἐνεργ. κ. μέσ. ἀδιαφόρως, ἐν τῇ αὐτῇ σημ., ὡς ἐνεργ.: Θουκ.Ι,112 **νῆες ἐς Αἴγυπτον .. ἔπλευσαν Ἀμυρταίου μεταπέμποντος**, αὐτ.4,30, αὐτ.6,52 **ἦν μὴ αὐτοὶ πλείους μεταπέμπωσιν**· ὁμ. κ. μέσ.: αὐτ.2,29 **πρόξενον ἐποιήσαντο καὶ μετεπέμψαντο**, αὐτ.5,82 **ἕως μὲν αὐτοὺς μετεπέμποντο οἱ φίλοι**· ‖ τὸ μέσ. ἐπὶ πραγμ., ἀποστέλλω τινὰ πρός τινα σκοπόν, παραγγέλλω νὰ μοῦ φέρουν κάτι: Ἐπιγρ. **μεταπέμπεσθαι σῖτον**· **3)** ρηματ.π. μετάπεμψις.

μετάπεμψις-εως (ἡ) (μεταπέμπω) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ μεταπέμπεσθαί τινα, τὸ πέμπειν καὶ προσκαλεῖν τινα, ἡ πρόσκλησις, ἡ κλῆσις: Πλάτ.Ἐπιστ. 338Β **ἐδεῖτο ἡμῶν τῇ μεταπέμψει μὴ ἀπειθεῖν**, Στράβ.12,3,24 **οὕτως ἄπωθεν ὄντες ὥστε χαλεπὴν εἶναι τὴν ἐκεῖθεν μετάπεμψιν**, Νικόλ.Δαμ. 130,30J, Πλούτ.Ἀλέξ.33 **ὁ βασιλεὺς ἀνιαθεὶς τῇ μεταπέμψει**· **2)** μσν. κ. δημ. ἐκκλ. ἐν φρ. **κατὰ μετάπεμψιν** ἐπὶ ἐπισκόπου, τὸ ἐξ ἄλλης ἐπισκοπῆς καλεῖσθαι καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν διοίκησιν ἐπισκοπῆς τινος.

μεταπερισπῶ-άω (περισπῶ) μτγν. **ἀφέλκω, σύρω** μακράν, τραβῶ πρὸς ἄλλο μέρος: Κλήμ.Ἀλ. 454 **μεταπερισπᾶν τῶν θείων**.

μεταπεσσεύω (πεσσεύω) κ. μσν., ἀττ. **μεταπεττεύω** κινῶ, μεταθέτω ὡς ἐν τῇ παιδιᾷ τῶν πεσσῶν [τῆς ντάμας], μετακινῶ, μεταβάλλω· Φώτ. «μεταπεττεύειν, τὸ μεταβάλλεσθαι καὶ μεταβαίνειν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πεττευόντων, οἵτινες πολλάκις μεταβάλλονται ἐν τῇ παιδιᾷ»: Πλάτ.Κωμ.124 **μεταπεσσεύειν τινά** (ἀμφ.γρ.), Νικ.Χων.Χρον.150Β **ἦγεν ὡς ᾑρεῖτο πάντα καὶ μετεπέττευεν** [ἀντὶ μετεπέπτευεν]· κ. παθ.: Πλάτ.Μίν.316C **ἴσως γὰρ οὐκ ἐννοεῖς ταῦτα μεταπεττευόμενα ὅτι ταὐτά ἐστιν**· **2)** ρηματ.π. μεταπέττευσις.

μεταπέτομαι ἢ **μεταπέτομαι** (πέτομαι) μτγν. κ. μσν. πέτομαι μακρὰν εἰς ἄλλον τόπον, πετῶ μακρὰν εἰς ἄλλο μέρος, ἀφίπταμαι: Λουκ.Ἱστ.Συγγρ. 50 **μεταπετέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν εἰς Μηδίαν**, Πρόδρ Ροδ.3,384,130 **οὐκ ἂν ποτ' ἀρθῇ καὶ μεταπτῇ τὴν τύχην**.

μεταπέττευσις-εως (ἡ) (μεταπεττεύω) μσν. **μεταβολή**, μετατροπή, μεταλλαγή: Νικ.Χων.Χρον. 292Α **ἐπὶ ταῖς τῶν πραγμάτων μεταπεττεύσεσι καὶ ταῖς τῶν κρατούντων μεταθέσεσι**.

μεταπήγνυμι (πήγνυμι) μτγν. μεταφέρων πήγνυμι, ἱδρύω, στήνω, εἰς ἄλλο τι μέρος, ἐν μέσ.: Δίων Χρ.72,14 **πρὸς τὰ δένδρα τὴν καλιὰν .. μεταπήγνυσθαι** (κτίζειν τὴν φωλεὰν ἐπὶ ἄλλου δένδρου).

μεταπήδησις-εως (ἡ) (μεταπηδῶ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μεταπηδᾶν, ἡ διὰ πηδήματος ἀλλαγὴ θέσεως: Πλούτ.Ἠθ.739C **τὴν ἀριστερὰν πατάξαι βουλόμενος οὐκ ἐδεῖτο μεταπηδήσεως**.

μεταπηδῶ-άω (πηδῶ) μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. μετεπήδησα, πηδῶν μεταβάλλω θέσιν, ἀλλάσσω θέσιν δι' ἅλματος, πηδῶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος εἰς τὸ ἄλλο: Ἀγαθρχ.51 **ἀπ' ἄλλου πρὸς ἕτερον ἀκρεμόνα μεταπηδᾶν**, Λουκ.Ὄνειρ.Ι **νῦν γάρ μοι πράγματα παρέξεις μεταπηδῶν ἐν τῷ σκότῳ**, αὐτ.Συρ.36, Γαλ.Χρ.Μορ.10,12· **2)** μτφ. κ. νεώτ. ἀλλάσσω κατάστασιν ὡσεὶ δι' ἅλματος, μεταβάλλω ἀποτόμως γνώμην, ἀπαρνοῦμαι τὰς μέχρι τοῦδε ἀρχάς μου καὶ ἀσπάζομαι **νέας**: Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.9,97, Ἀθήν.7,281Ε **καίτοι γηραιὸς ἀποστὰς τῶν τῆς στοᾶς λόγων καὶ ἐπὶ τὸν Ἐπίκουρον μεταπηδήσας**, - **μετεπήδησεν εἰς** τὴν ἀντιπολίτευσιν· **3)** πηδῶ ἐν τῷ μέσῳ, μεταξύ: Ἀππ.Ἀννίβ.23 **πᾶσιν ἐνέπιπτον καὶ μετεπήδων ἀφειδῶς**· **4)** ρηματ. π. μεταπήδησις.

μεταπιάνω δημ. κ. ματαπιάνω, ἀόρ. ματάπιασα, παθ. μεταπιάνομαι κ. ματαπιάνομαι, ἀόρ. μεταπιάσθηκα κ. ματαπιάσθηκα, μτχ. παρακ. **ματαπιασμένος**, λαμβάνω αὖθις ἐν χερσί, διὰ τῶν χειρῶν πιάνω πάλιν, ἐκ νέου, ξανά: **ὡρκίσθηκε νὰ μὴ μεταπιάσῃ χαρτιά**, - **δὲν μεταπιάνω πιστόλι**· **2)** γενικῶτ. ἀσχολοῦμαι, καταγίνομαι, ἐπιδίδομαι καὶ πάλιν εἴς τι, ξανὰ κάνω κάτι ποὺ ἔκανα, εἰδ. ἐν ἀνάφ. πρὸς τέχνην, ἐπάγγελμα: **σὰν ἀπολύθηκε ματάπιασε τὸ τσαπί - τὸ κουπί - τὸ τσαγκαρόσουβλο - τὴ δουλειὰ ποὺ 'κανε**, παροιμ. **μάθε τέχνη κι ἄσ' τηνε κι ἂ φτωχύνῃς ματαπιάστηνε**· **3)** αὖθις ἀντιλαμβάνομαί τινος, ἀνακαλύπτω τινὰ πράττοντά τι ἐπίψογον, ἄ. ξαναπιάνω: **τὸν ματάπιασαν φεύτη - κλέφτη - ἐλλειμματία**· κ. μτ. γενικ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ.: **τοῦ ματάπιασαν ναρκωτικά - χασίς**· **4)** εἰδ. ἐπὶ προσ. ἐντεταλμένων τὴν σύλληψιν φυγοποίνων ἢ φυγοδίκων, συλλαμβάνω ἐκ νέου: **εἶχε ἀπολυθῆ μὲ βούλευμα. ἀλλὰ τὸν ματάπιασαν**· κ. παθ.: **ματαπιαστήκανε ὅλοι ὅσοι εἶχαν φύγει ἀπὸ τὴ φυλακή**· **5)** τὸ μέσ. κ. παθ. ἰδ. κτ. τὸν τ. ματαπιάνομαι αὖθις συμπλέκομαι, ἔρχομαι καὶ πάλιν εἰς χεῖρας μτ. ἄ., διαπληκτίζομαι, μετὰ δριμύτητος φιλονικῶ ἐκ νέου: **ματαπιάστηκαν οἱ κυράτσες στὴν αὐλή**, - **νὰ μοῦ θυμᾶσαι, οἱ κοινοτικοὶ σύμβουλοι θὰ ματαπιαστοῦν**· **6)** εἰδ. ματαπιάνομαι ἰδ. ετ. ἀόρ. κ. μέλλ. κ. μτχ. παρακ. ὑποφέρω, πάσχω καὶ πάλιν ἐκ ρευματικῆς παθήσεως κρατούσης με κλινήρη ἢ λίαν ἐμποδιζούσης τὰς κινήσεις μου: **δὲν πῆγα φέτος σὲ λουτρὰ καὶ ματαπιάστηκα**, - **ἂν μένῃς στὸ ὕπαιθρο τὴ νύχτα, θὰ ματαπιαστῇς**· πρβλ. κρατῶ 24)· **7)** ἐνεργ. ματαπιάνω μτ. γενικ. βοηθῶ τινα εἰς ἐκτέλεσιν, συντέλεσιν, ἐργασίας τεχνικῆς ἢ χειρωνακτικῆς, **ἣν** ἐπιχειρεῖ: **ἔφερ' ἕνα παιδὶ νὰ τοῦ ματαπιάσῃ λιγάκι στὸ κάρφωμα - στὰ μερεμέτια** πρβλ.Κορ.Ἀτ.5Α,204 ἐν λ.· **8)** ρηματ.π. ματάπιασμα, ματάπιαση, ματαπιαστής.

ματάπιαση (ἡ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταπιάνω βλ.λ.7): Χιακ.Γλωσσ. ἐν λ.

ματάπιασμα (τὸ) δημ. ἄ. ματάπιαση βλ.λ.

ματαπιαστής (ὁ) δημ. ὁ βοηθός.

μεταπίνω κ. νεώτ., δημ. κ. ματαπίνω πίνω ἔπειτα, κατόπιν: Ἱππ.Διαίτ.56 **προπινόμενον οὐ βλάπτει ὅκως μεταπινόμενον**· **2)** δημ. κ. ματαπίνω πίνω πάλιν, ἐκ νέου, ξαναπίνω: **ἀπὸ τότε δὲ μεταπίνει πιὰ κρασί**.

μεταπιπίσκω (πιπίσκω) μτβ. ἐνεργ. τοῦ μεταπίνω βλ.λ.ΙΙ, δίδω εἴς τινα νὰ πίῃ ἔπειτα, ποτίζω τινὰ κατόπιν: Ἱππ.Νούσ.2,65.

μεταπιπράσκω (πιπράσκω) μτγν. πωλῶ πάλιν ἢ ἔπειτα, μεταπωλῶ: Φρύν.Σοφ.Παρ.88Β, Σχόλ. Ἀριστφ.Νεφ.1199.

μεταπίπτω κ. νεώτ., μέλλ. μεταπεσοῦμαι, ἀόρ. μετέπεσον κ. μετέπεσα, ἐν χρ. ὡς παθ. τοῦ μεταβάλλω βλ.λ., πίπτω κατὰ διάφορον τρόπον ἢ εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλάσσω θέσιν ἢ κατάστασιν οἱονεὶ πίπτων, μεταστρέφομαι, μεταβάλλομαι, ἀλλοιοῦ

μαι, κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν : Ἡρ.6,61 ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς ἡμέρας μεταπεσεῖν τὸ εἶδος, Διογ.Ἀπ.2 πολλαχῶς μεταπίπτειν, Πλάτ.Κρατ. 440Α εἰ μεταπίπτει πάντα χρήματα καὶ μηδὲν μένει, αὐτ.Β ἅμα τ' ἂν μεταπίπτοι εἰς ἄλλο εἶδος γνώσεως, Λουκ.Φιλοψ.2 ἐκ γυναικός τις ἐς ὄρνεον ἢ ἄρκτον μετέπεσεν· || εἰδ. γραμμ. μετοτρέπομαι, μεταβάλλομαι : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ. 188,25 τὸ ā μεταπίπτει εἰς τὸ ω· || ὁμ. νεώτ. ἐπὶ λέξεων, μεταβάλλω σημασίαν σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου : ἡ λέξις ἀποκτῶ μετέπεσεν ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ κτῶμαι· **2)** πάπ. περιπίπτω, περιέρχομαι εἰς κακὴν κατάστασιν· **3)** ἐπὶ τῆς διανοίας, μεταβάλλω ἀποτόμως, αἰφνιδίως γνώμην : Εὐρ.ΙΑ 502 τὸν ὁμόθεν πεφυκότα στέργων μετέπεσον (Βερναρδ.Δ «μετέπεσον ἀπὸ τῆς πρὶν γνώμης, μετέγνων»), Ἀριστφ. Ὄρν.627 ὦ φίλτατ' ἐμοὶ πολὺ πρεσβυτῶν ἐξ ἐχθίστου μεταπίπτων, Πολύβ.21,5,7 παραχρῆμα μετέπιπτον εἰς τἀναντία ταῖς γνώμαις διὰ τὴν περιπέτειαν· ὁμ. κ. ἀπολ. : Ἰσοκρ.9,50 τοσοῦτον μεταπεπτώκασιν ὥσθ' ἁμιλλᾶσθαι, Πολύβ.5,49,7 ταχὺ δὲ συνυποκριθεὶς καὶ μεταπεσὼν Ἑρμείας (μεταβαλὼν γνώμην)· **4)** ἐπὶ μεταβολῆς τόπου, μεταναστεύω, μετοικῶ,μεταφέρομαι : Ἀριστλ.Μετ. 360b,18· ἐπὶ ψήφων, πίπτω ἀλλέως : Πλάτ.Ἀπολ. 36Α εἰ τριάκοντα μόναι μετέπεσον τῶν ψήφων, αὐτ.Φαῖδρ.241Β ὀστράκου μεταπεσόντος (ὡς τὸ ὄστρακον ἔπεσεν ἀντιστρόφως, παροιμ. ἐπὶ αἰφνιδίου μεταβολῆς), Αἰσχίν.3,252 ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο· εἰ δὲ μία μόνον μετέπεσεν, ὑπερώριστ' ἂν ἢ ἀπέθανεν· **5)** ἐπὶ καταστάσεων, περιστάσεων κττ., ὑφίσταμαι μεταπτώσεις, ἀλλαγάς, ἀλλάσσω, μεταβάλλομαι : Εὐρ.Ἀλκ.913 πῶς δ' οἰκήσω μεταπίπτοντος δαίμονος, αὐτ.Ἴων 412, Πλάτ.Γοργ.493Α μεταπίπτειν ἄνω κάτω, αὐτ. Θεαίτ.162D νῦν δὲ τοὐναντίον τάχα μεταπέπτωκεν, Δημ.805 τὰ μὲν γὰρ ταχὺ μεταπίπτειν εἴθισται (πάθη), Μέν.Γεωργ.ἀπ.2 τὸ τῆς τύχης γὰρ ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ· || συνήθ. ἐπὶ πολιτικῶν μεταβολῶν, ὑφίσταμαι μεταβολήν, ἀνατροπήν, ἐπανάστασιν : Θουκ.8,68 τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκακοῦτο, Λυσ.20,14 μετεπεπτώκει τὰ πράγματα (ἐπὶ ἀνατροπῆς τῆς πολιτείας), Πλάτ.Ἐπιστ.325Α χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπεσε τὰ τῶν τριάκοντά τε καὶ πᾶσα ἡ τότε πολιτεία, Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,1,4 ἐξ οὗπερ ἡ Ῥωμαίων δυναστεία μετέπεσεν ἐς μοναρχίαν, αὐτ.2,3,1 τὴν ἀρχὴν μεταπεσοῦσαν ἐς ἄνδρα ἐξ.. ἀσήμου γένους, αὐτ.10,3· || γεν. μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ χείρω, πίπτω εἰς χείρονα κατάστασιν, χειροτερεύω, ξεπέφτω· Ἡσ.«μεταπεσεῖν, ἀπὸ δόξης εἰς ἀτιμίαν πεσεῖν»· Δημόκρ.101 ἐξ εὐπορίης εἰς πενίην μεταπίπτειν, Λυκοῦργ.50 τὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς δουλείαν μετέπεσεν, Ἀριστλ.Ποιητ.1453a 2 ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταπίπτειν, - μετέπεσεν ἀπὸ τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης εἰς τὴν περιφρόνησιν τῶν πάντων· || ἀλλὰ κ. ἀντιθ. μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ βελτίω, λαμβάνω καλυτέραν τροπήν, καλυτερεύω : Εὐρ.Ἴων 412 εἰ γὰρ αἰσίως ἔλθοιμεν, ἅ τε νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν ἐς παῖδα τὸν σόν, μεταπέσοι βελτίονα (Βερναρδ.Γρ. «εἴθε νὰ ἔχωμεν ἔλθει (κυρ. νὰ ἔλθωμεν) αἰσίως, καὶ ὅσαι εἰς ἡμᾶς τοὺς δύο σχέσεις ἀναφορικῶς πρὸς τὸν υἱόν σου ὑπῆρχον νὰ λάβωσι καλυτέραν τροπήν») : Λυκοῦργ.60 ἀνθρώπῳ ζῶντι μὲν ἐλπὶς ἐκ τοῦ κακῶς πρᾶξαι μεταπεσεῖν, Ἐπίκ.ἀπ 230 τοῦ πυκνὰ μεταπίπτοντος κριτηρίου, Σχόλ.Ἀριστφ. Πλ.504 οἳ ἐθελήσουσι τὸν πρότερον ἀφέντες βίον μεταπεσεῖν ἐπὶ τὰ ἀμείνω· **6)** ἐπὶ προσ., εἶμαι ἀσταθής, εὐμετάβλητος : Ἀρρ.Ἐπικτ.1,4,19 μεταπίπτειν καὶ μεταρριπίζεσθαι· || μεταπίπτοντες λόγοι ψευδεῖς συλλογισμοὶ προερχόμενοι ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τῆς σημασίας τῶν ὅρων : Ἀρρ. Ἐπικτ.1,7,1, αὐτ.2,17,27 συλλογισμοὶ μεταπίπτοντες· **7)** μτ.γενικ. πράγμ. ἐκπίπτω ἀπό τινος, ἀποτυγχάνω τινός : Πλάτ.Κρατ.440Α εἰ .. ἡ γνῶσις, τοῦ γνῶσις εἶναι μὴ μεταπίπτει· **8)** πάπ. κ. νεώτ. ἐπὶ κτήσεως, ἰδιοκτησίας κ. γεν. δικαιώματος ἐν νομ. χρ., μεταβιβάζομαι, νεώτ. ἰδ. μεταβιβάζομαι κατ' ἀκολουθίαν διατάξεως τοῦ νόμου : Πάπ. μεταπίπτειν εἴς τινα ἐξ ὀνόματός τινος· **9)** ῥηματ.π. μετάπτωσις, μετάπτωτος.

μετάπλασις-εως (ἡ) (μεταπλάσσω) κ. **μεταπλασμός** (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μεταπλάσσειν, μετασχηματισμός, μεταποίησις, μεταμόρφωσις : Ἀνών. περὶ Ἁγ. Θεοδώρ. πρὸ τοῦ Φιλῆ 187 (ἔκδ. Wernsd.) τοῦ Διός σου τὰς νάθους μεταπλάσεις· || νεώτ. γεωπ. μετάπλασις ἐδάφους ἐργασία σκοποῦσα τὴν βελτίωσιν τῶν φυσικῶν καὶ χημικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἐδάφους τῇ προσθήκῃ ὡρισμένων μεταπλασμάτων βλ.λ.· **2)** εἰδ. γραμμ. κ. μεταπλασμός βλ.λ.2) : Εὐστ.Ἰλ.58,35 ποιητικῶς διὰ τοῦ ι (ὑσμῖνι) κατὰ μετάπλασιν.

μετάπλασμα-ατος (τό) νεώτ. γεωπ., ἰδ. κτ. πληθ. οὐσίαι χρήσιμοι πρὸς βελτίωσιν τῶν φυσικῶν καὶ χημικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἐδάφους, οἷον ἄμμος, ἄργιλος, ἄσβεστος κττ.

μεταπλασμός (ὁ) (μεταπλάσσω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταπλάσσειν, μεταβολή, ἀλλοίωσις : Βί.Παύλ.Κων/λεως π.Φώτ.Βιβλ.474,33 ἐπιτολμῶσι καὶ τὸν μεταπλασμὸν τῆς πίστεως· **2)** εἰδ. γραμμ. ὁ σχηματισμὸς πτώσεως τῶν ὀνομάτων ἢ χρόνων τῶν ῥημάτων ἐξ ἀνυπάρκτου ὀνομαστικῆς ἢ ἐνεστῶτος, οἷον ἀλκί, ἐξ ἀχρήστου ὀνομαστ. ἀλξ, μετέπεσον, ἐκ τοῦ ἀχρήστου μεταπέσω κ. ἄ.· Εὐστ.Ἰλ.58,32 «ἔστι γὰρ μεταπλασμὸς μετάθεσις καὶ μετασχηματισμὸς λήξεως λέξεως εἰς ἕτερον συγγενὲς τελικόν»: Ἀπολλ.Δύσκ. Ἐπιρρ.183,22, Ἀρκάδ.129,9, Χοιροβ.Θεο.1,377· **3)** εἶδος πάλης· Εὐστ.Ἰλ.1327,12 «τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα τῆς πάλης οἱ μὲν μεταπλασμόν, οἱ δὲ παρακαταγωγὴν ὀνομάζουσι».

μεταπλάσσω κ. μσν., ὀττ. κ. νεώτ. **μεταπλάττω**, δημ. **μεταπλάθω**, μέλλ. μεταπλάσω, ἀόρ. μετέπλασα, παθ. ἀόρ. μετεπλάσθην, μτχ. παθ. παρακ. μεταπεπλασμένος, δημ. μεταπλασμένος, πλάττω τι ἄλλως, διαφόρως, πλάττων μεταβάλλω τι, μεταποιῶ, μετασχηματίζω : Πλάτ.Τίμ.92Α,αὐτ.50Α μηδὲν μεταπλάττων παύοιτο ἕκαστα εἰς ἅπαντα, Μελινν.π.Στοβ.3,7,12 βίον μεταπλάσσειν ἄλλοι ἄλλως, Πολυβ.5,154 μεταπλάττων τὴν φωνήν, Ἰάμβλ. Μυστ.3,28· κ. παθ. : Λουκ.Ἀλκ.4 γυναικὸς εἶδος μεταπλασθὲν εἰς ὀρνιθός τινος ποιῆσαι, Ἆγις π.Ἀθήν.8,345Α ἥξει γὰρ τοιαῦτα μεταπλασθεὶς τυχὸν ὡς Ζεὺς χρυσορόης ἐπὶ τήνδ' Ἀκρισίου λοπάδα· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,708 βυθὸν εἰς χέρσου σχῆμα μετεπλάσσατο· **2)** ἀπομιμοῦμαι, παραποιῶ, παραχαράσσω : Φίλ.1,220 μεταπλάσσειν τὸ θεῖον νόμισμα· **3)** εἰδ. γραμμ. κτ. παθ. ἐπὶ ὀνομάτων, σχηματίζομαι κατὰ μεταπλασμὸν βλ.λ.2) : Ἀπολλ. Δύσκ.Ἐπιρρ.184,11,Ἀρκάδ.129,6, Εὐσ.58,38,αὐτ.365,13 τὸ δὲ ὑσμῖνι ὤφειλε μὲν διὰ τοῦ η ἔχειν τὴν λήγουσαν, εὐθεῖα γὰρ ἡ ὑσμίνη· μετεπλάσθη δὲ ὡς καὶ τὸ Δωδῶνι, αὐτ.122,9 πρὸ ἅ (κεῖθι, ὅτι) μεταπέπλασται τὸ πολλάκι· **4)** δημ. μεταπλάθω κ. ματαπλάθω, παθ. μεταπλάθομαι πλάττω ἐκ νέου, ἐκ δευτέρου, ξαναπλάθω· **5)** ῥηματ. π. μετάπλασις, μεταπλασμός, μεταπλαστός, μεταπλαστία, μετάπλασμα.

μεταπλαστία (ἡ) νεώτ. βιολ. βιολογικὴ ἐξεργασία, καθ' ἣν στοιχεῖά τινα ὡρισμένου τινὸς ἱστοῦ

παράγουσιν ἄλλα ἀφιστάμενα τῶν πρώτων, ἤτοι κύτταρα καὶ ἱστοὺς διαφέροντας κατὰ τοὺς φυσικοὺς καὶ τοὺς χημικοὺς χαρακτῆρας.

μεταπλαστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τύπων ἐν χρ. π. ποιηταῖς, ὁ μεταβεβλημένος : Φέστ.138L· **2)** νεώτ. ὁ ἐπιφέρων μετάπλασιν ἢ ὁ διὰ μεταπλασμοῦ σχηματισθείς· ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. -ῶς κατὰ μεταπλασμόν, διὰ μεταπλασμοῦ : Φέστ.1 (ἔκδ. Eggerl.

μεταπλαστός-ή-όν νεώτ. ὁ μεταπλασσόμενος, ὁ δεκτικὸς μεταπλάσεως· **2)** εἰδ. γραμμ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **μεταπλαστὰ** ὀνόματα ὧν τὸ θέμα δὲν διατηρεῖται τὸ αὐτὸ εἰς ὅλους τοὺς τύπους, ἀλλὰ μεταβάλλεται κατὰ τὰς διαφόρους πτώσεις, οἷον γόνυ - **γόνατος, - Ζεὺς - Διός** κτλ.

μεταπλάττω ἀττ. κ. νεώτ. τ. τοῦ μεταπλάσσω.

μεταπλέκω (πλέκω) μτγν. πλέκω κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλέως : Γρηγ.Ναζ.2,188 **τοῦ γὰρ πλέκοντός ἐστι καὶ μεταπλέκειν.**

μεταπλέω (πλέω) μτγν., Ιων. **μεταπλώω, μέλλ.** μεταπλευσοῦμαι, - πλέω ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον ἢ πλέω κατὰ διάφορον διεύθυνσιν, μεταβάλλω τὸν πλοῦν ἐν τῇ θαλάσσῃ : Ἀν.Κρ.3,219 **ἐπὶ τὸν ἠεροειδέα πόντον μεταπλευσοῦμαι.**

μεταπλόμενοι (οἱ) Ἡσ. οἱ μεταποιηθέντες, **οἱ ἐξ** ἀνθρώπων γενόμενοι θεοί.

μετάπλους-οος (ὁ) γλωσσ. (ἀμφ.) εὐτυχὴς πλοῦς, εὐνοϊκὸ ταξίδι.

μεταπλώω Ιων. τ. τοῦ μεταπλέω βλ.λ. : Ὀππ.Ἁλ. 3,427 **κύρτον ἀνέλκει ῥίμφα μεταπλώσας.**

μεταπνείω μτγν. ἀντὶ μεταπνέω : Γρηγ.Ναζ.1,448Α.

μεταπνέω μτγν. ἀναπνέω πάλιν, ἀναλαμβάνω τὴν ἀναπνοήν, ἀνακουφίζομαι : Ὀππ.Ἁλ.5,314 **μεταπνεῦσαι καμάτοιο ποντοπόρου** (ἐκ τοῦ καμάτου), Γρηγ.Ναζ.2,171.

μεταπνοή (ἡ) Ἡσ. **τὸ ἀναλαμβάνειν πνοήν, ἀναπνοήν**, ἀνάπαυσις, ἀνακούφισις, ἀναψυχή, γλῶσσ. τοῦ μετάψυξις.

μεταποιή (ἡ) ἡ ἀλλαγὴ κυριότητος, ἰδιοκτησίας : Πάπ. τῶν **τῆς μεταποιῆς** (sic) **καὶ ἀπογραφῆς δαπανημάτων ὄντων πρὸς τὸν δεδανεικότα.**

μεταποιήσιμος-ον νεώτ. ὃν δύναταί τις **νὰ** μεταποιήσῃ, ὁ δεκτικὸς μεταποιήσεως.

μεταποίησις-εως (ἡ) (μεταποιῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μεταποιῶ, μεταβολή, τροποποίησις, μετασχηματισμός, ἀλλοίωσις : Ἀπολλ.Ἰατρ.π.Γαλ. 12,653, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.7,7,7,Εὐστ.Ἰλ.58,31 **κατὰ μεταποίησιν τοῦ ω εἰς τὸ ε**· || ὁμ. κ. ρητορ. : Ἑρμογρ.Εὑρ.4,3· **2)** ἀπαίτησις, ἀξίωσις : Ἐπιγρ. **μεταποίησις τῶν διπλῶν**, Ἰώσ.ΑΙ 3,2,4 **μεταποίησις ἀρετῆς**· **3)** πράσκτησις : Φιλ.2,419.

μεταποιητής (ὁ) (μεταποιῶ) ἀρχ. λεξ. **ὁ μεταποιῶν**, ὁ μεταβάλλων τι.

μεταποιητικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ κατάλληλος πρὸς μεταποίησιν, ὁ δεκτικὸς μεταποιήσεως, ὁ ἔχων κλίσιν πρὸς ἀλλοίωσιν : Εὐστ.Πον.119,37 **κατὰ εἰδοποίησιν μεταποιητικήν**· ἐπίρρ. **-κῶς** : αὐτ. ἐν Mi.P.Gr.136,552.

μεταποιητός-ή-όν νεώτ. ὁ μεταποιήσιμος βλ.λ.

μεταποίνιος-ον λεξ. ὁ κατόπιν τιμωρῶν, ὁ ποίνιμος, ὁ ἐκδικητής : Σουΐδ. **μεταποίνιος δίκη.**

μεταποιοῦσθαι μσν. ἀποβάλλειν τὴν προτέραν ποιότητα, ἀλλοιοῦσθαι : Μιχ.Ἀκομ.2,270,19 (ἔκδ. Λ.) **καὶ αὐτὸς ὁ μελιχρὸς χυμὸς Ὑμηττοῦ μεταπεποίωται παρὰ τῆς ἐπιπεσούσης τυραννίδος.**

μεταποιπνύω (ποιπνύω) μτγν. ὑπηρετῶ τινα : Ἀπολλ Ρ 4,1113 **δέσποιναν ἐὴν μεταποιπνύουσαι.**

μεταποιῶ-έω (ποιῶ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. μετεποίησα κ. δημ. (ἐ)μεταποίησα, μτχ. παθ παρακ. μεταπεποιημένος κ. δημ. μεταποιημένος, μεταβάλλω τὴν μορφὴν πράγματός τινος, κάμνω τι να ἀλλάξῃ, μετασκευάζω, μετασχηματίζω, τροποποιῶ, ἀλλοιῶ : Ἱππ.Ἀγμ.26 **πάντα εἰς τοὺς τρόπους τοὺς παραπλησίους μεταποιεῖν**, Δημ.268 **νόμους μεταποιῶν**, αὐτ.640, Λουκ.Ἀποκ.9 **μηδὲ μεταβουλεύεσθαι μηδὲ μεταποιεῖν τὴν κρίσιν**, Φρύν.39,23 **τὰ παλαιὰ τῶν δραμάτων μεταποιούντων καὶ μεταρραπτόντων**, Ἡλιόδ.ΑΙθ.5,30 **εἰς γάμον τὸν αὐτοῦ τε καὶ σὸν ἀπὸ τῆς θυσίας μεταποιεῖ τὴν εὐωχίαν**, Βοσ.2,61Α **οὕτω τι μετεποίησε τοῖς Σμυρναίοις**, Μηναῖ.3,1 Ἐσπ. **ἐθησαυρίσθης σθένει τοῦ Πνεύματος τοῦ σὲ μεταποιήσαντος, - θὰ μεταποιήσω τὸ ἐπιβατικὸ αὐτοκίνητο σὲ φορτηγό**· || κ. ἀπολ. : Σόλ.20,3 **μεταποίησον.. ὧδε δ' ἄειδε** (νὰ συνθέσῃς κατ' ἄλλον τρόπον τὸν στίχον)· κ. παθ. : Δημ.640 **μήτε συγχυθήσεται μήτ' αὖ μεταποιηθήσεται**, Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.199,18 **μεταποιεῖσθαι εἰς τὸ δέον**· **2)** τὸ μέσ. ἀντιποιοῦμαι, ἰδιοποιοῦμαι, οἰκειοποιοῦμαι, μτ. γενικ. : Ἡρ.2,178 **ὅσαι δὲ ἄλλαι πόλιες μεταποιεῦνται, οὐδέν σφι μετεὸν μεταποιεῦνται**, (τοῦ ἐμπορίου), Θουκ.1,140 **μηδὲ κατορθοῦντας τῆς ξυνέσεως μεταποιεῖσθαι**, αὐτ.2,51 **οἱ τῆς ἀρετῆς τι μεταποιούμενοι**, Πλάτ.Πολιτ.289Ε **ἥκιστα βασιλικῆς μεταποιουμένους τέχνης**· **3)** ρηματ. π. μεταποίησις, μεταποιή, **μεταποιητής, μεταποιητός**, μεταποιήσιμος.

μεταπολεμικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπάρχων ἢ γινόμενος μετά τινα πόλεμον· || ἰδ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς **τοὺς μετὰ** τὸν μέγαν πόλεμον (1914 - 1919) **χρόνους** : **μεταπολεμικὸς οἰκονομικὸς ἀνταγωνισμός, - ἡ μεταπολεμικὴ κατάστασις τῆς Εὐρώπης**· ἐπίρρ. **-ῶς**, δημ. **-ά.**

μεταπολίτευσις-εως (ἡ) νεώτ. , ἡ μεταβολὴ πολιτεύματος.

μεταπολιτική (ἡ) νεώτ. **φιλοσοφικὴ** πολιτειολογία μὴ ὁρμωμένη **ἀφ' ὡρισμένης** μορφῆς πολιτείας οὔτε κατατείνουσα εἰς τοιούτην, ἀλλ' ἐποπτικῶς ἀπὸ φιλοσοφικῆς ἀπόψεως ἐξετάζουσα τὰ τῆς πολιτειακῆς συνθέσεως τῶν κοινωνιῶν.

μεταπολογίζομαι (ἀπολογίζομαι) ἀπολογίζομαι ἐκ νέου : Ἐπιγρ. **πᾶν μήτε ἀρχαίου μήτε** (τόκο)υ **μεταγαγεῖν ἢ μεταπολογίσασθαι.**

μεταπομπή (ἡ) (μεταπέμπω) ἡ μετάπεμψις : Πλάτ. Ἐπιστ.348D **ἄν τ' οὖν ἀπὸ τῆς προτέρας μεταπομπῆς .. ὑπακούσῃ μοι**, Αἰλ.ΠΙ 13,34.

μεταπόμπιμος-ον (μεταπέμπω) μσν. **ὁ μετάπεμπτος** : Γρηγορ.Ν 3,309 (ἔκδ.Β.).

μεταπόντιος-ον (πόντιος) Ἡσ. **ὁ ἐν τῷ μέσῳ** ἢ διὰ μέσου τῆς θαλάσσης, ὁ πελάγιος.

μεταπορεύθην ἐπίρρ. Ἡσ. «μετελθών, ἐπελθών».

μεταπορεύομαι, μέλλ. **μεταπορεύσομαι**, ἀόρ. **μετεπορεύθην**, πορεύομαι, ὑπάγω κατόπιν, καταδιώκω τινὰ ἐχθρικῶς, τιμωρῶ, μετέρχομαι, ἐκδικοῦμαί τι : Λυσ.31,2 **τὴν κατὰ .. Φίλωνος ποιήσομαι κατηγορίαν, οὐ μέντοι γε ἰδίαν ἔχθραν οὐδεμίαν μεταπορευόμενος**, Πολύβ.1,88,9 **παρασκευαζομένων μεταπορεύεσθαι τοὺς ἀποστήσαντας αὐτῶν τὴν νῆσον**, αὐτ.2,58,11 **μεταπορευομένοις τὴν ἀσέβειαν αὐτῶν**· **2)** ζητῶ, επιδιώκω ν' ἀποκτήσω, ἐπιζητῶ : Πολύβ.10,4,2 **οὐκ ἐτόλμα μεταπορεύεσθαι τὴν αὐτὴν ἀρχήν**· **3)** μεταβάλλω, ἀλλάσσω : Προκ.Γοτθ.4,34 **μεταπορεύεσθαι βουλήν**, αὐτ.Κτισμ.6,2 **μεταπορεύεσθαι ἤθη**, αὐτ.2,10 **μεταπορεύεσθαι ῥεῖθρον** (ἐπὶ ποταμοῦ)· **4)** πορεύομαι, μεταβαίνω ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον : Πλάτ.Νόμ.904C **κατὰ τὸ τῆς χώρας ἐπίπεδον μεταπορεύεται.**

μεταπορθμεύω (πορθμεύω) μσν. μεταφέρω διὰ θαλάσσης ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον : Ἀνών. Προοίμ.Ἀριστλ.Φυτ.814,33 **τὰ τῶν Ἀράβων εἰς Ἰταλοὺς καὶ τὰ τῶν Ἰταλῶν μεταπορθμεύειν** εἰς Ἄραβας, Κ.Μανασσ.Ἐρωτ.4,5 **πρὶν ἂν αὐτὸ νεκραγωγὸς μεταπορθμεύσῃ.**

μεταποροποίησις-εως (ἡ) (μεταποροποιῶ) μτγν. ἡ μετασύγκρισις : Γαλ.10,268.

μεταποροποιῶ-έω (ποροποιῶ) μτγν. μετασυγκρίνω : Διοσκ.4,153.

μεταπούλημα (τό) δημ. κ. ματαπούλημα (τό) ἡ μεταπώλησις, ἐκ νέου πώλησις, ξαναπούλημα.

μεταπουλητής (ὁ) δημ. ὁ μεταπωλητής.

μεταπουλῶ δημ. κ. ματαπουλῶ μεταπωλῶ βλ.λ.: Καρκβ.Ζητ.98 **κάθε τι ποὺ .. εὑρίσκε κατάλληλο γιὰ νὰ μεταπουληθῇ καὶ νὰ δώσῃ κέρδη.**

μετάπρασις-εως (ἡ) (μεταπιπράσκω) μτγν. ἡ μεταπώλησις : Στράβ.5,3,7 **τὰς οἰκοδομίας, ἃς ἀδιαλείπτους ποιοῦσιν αἱ συμπτώσεις καὶ ἐμπρήσεις καὶ μεταπράσεις.**

μεταπράτης (ὁ) (μεταπιπράσκω) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ μεταπωλῶν ἐμπορεύματα, ὁ πωλῶν εἰς μικρὰς ποσότητας, λιανικῶς, ὁ μεταπωλητής : Σχόλ.Πτολ.Τετράβ.151,Σουΐδ. ἐν λ. μετάβολοι, **-κάνει τὸ μεταπράτη καὶ βγάνει τὸ φωμί του.**

μεταπρεπής-οῦς-ές (μεταπρέπω) ὁ διαπρέπων μεταξὺ ἄλλων, ὁ διακεκριμένος : Ἰλ.Σ 370 **ἄφθιταν ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισιν.**

μεταπρέπω (πρέπω) διαπρέπω μεταξὺ ἄλλων, ἐξέχω, διακρίνομαι· Ἡσ. «μετατρέπειν· ὑπερβαίνειν, ὑπερλάμπειν», μτ. δοτ. πληθ. : Ἰλ.Β 481 **ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσιν,** αὐτ.579 **πᾶσιν δὲ μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,** αὐτ.Ν 175 **μετέπρεπε δὲ Τρώεσσιν,** αὐτ.Λ 720 **ἱππεῦσι μετέπρεπον,** Ἡσίοδ.Θ 92 **μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισι,** Φάλαικ π. Ἀθήν.10,440D **συμποσίοισι μετέπρεπεν,** Ὀρφ.Ἀργ.806 **ἐν πάντεσσι μετέπρεπε δῖος Ἰήσων·** ὁμ. μτ. δοτ. τρόπου : Ἰλ.Π 835 **ἔγχεϊ δ' αὐτὸς Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω** (διαπρέπω μεταξὺ τῶν Τρώων εἰς τὸ δόρυ), Ἡσίοδ.Θ 377 **ὃς καὶ πᾶσι μετέπρεπεν ἰδμοσύνῃσιν·** ὁμ. κ. μτ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Π 194 **ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν ἔγχεϊ μάρνασθαι·** ὁμ. κ. μτ. αἰτ. τοῦ κατά τι : Ἀπολλ.Ρ 2,784 **πάντεσσι μετέπρεπεν ἠιθέοισιν εἶδος** 2) ρηματ.π μεταπρεπής.

μεταπρωτεΐνη (ἡ) νεώτ. χημ. γενικὴ ὀνομασία τῶν προϊόντων τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὀξέων καὶ τῶν βάσεων ἐπὶ τῶν πρωτεϊνῶν.

μεταπτοιῶ-έω (πτοιῶ) φεύγω ἐκ φόβου ἀλλαχόσε, πτοούμενος φεύγω εἰς ἄλλο μέρος, ἐκφεύγω : Αἰσχ.Ἱκ 331 **ἔχθει μεταπτοιοῦσαν εὐναίων γάμων.**

μετάπτωσις-εως (ἡ) (μεταπίπτω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταπίπτειν, μεταβολὴ κ. ἰδ. αἰφνιδία θέσεως ἢ καταστάσεως : Πλάτ.Νόμ.895B **μηδεμιᾶς γε ἐν αὐτοῖς οὔσης ἔμπροσθεν μεταπτώσεως,** Ἀριστλ.ΗΜ 1207b,12 **μετάπτωσις τῶν πραγμάτων,** Ἐπίκ ἀπ.154 **τὸ κατὰ μετάπτωσιν ἐνόχλημα,** Μέν.Μον.581 **ὁ βίος ἀδήλους τὰς μεταπτώσεις ἔχει,** Στράβ.17,1,36 **εἰς ἄλληλα φυσικωτάτης οὔσης . . τῆς μεταπτώσεως,** Ἀρρ.Ἐπικτ.1,7,20 **τὰς μεταπτώσεις τῶν λόγων,** αὐτ.3,2,17, ΑΠ.ΠΙ 2,29 **ἡ ἐκ τύχης ἄνω καὶ κάτω μετάπτωσις,** Ἐπιγρ. **εἰ . . εἰς μετάπτωσιν ἔσται ὁ ἀγρός** (ἂν μετενεχθῇ), - ἡ κατάστασις τοῦ καιροῦ **παρουσιάζει πολλὰς μεταπτώσεις·** ‖ νεώτ. γεν. ἀλλαγή, μεταβολὴ καταστάσεως· ‖ νεώτ. ἀμτ. μετάπτωσις ἀνέμου αἰφνιδία καὶ βιαία μεταβολὴ τῆς διευθύνσεως τῆς κοίτης τοῦ πνέοντος ἀνέμου καὶ μάλιστα διαρκούσης λαίλαπος· 2) ἡ πρὸς τὸ μέρος τινὸς μετάβασις, λιποταξία: Πολύβ.3,99,3 **τὴν ἐσομένην . . μετάπτωσιν πρὸς αὐτοὺς τῶν Ἰβήρων·** ‖ ἀλλαγὴ διαθέσεως, μεταβολὴ τῆς γνώμης : Φιλόδ.Ρητ.2,178 **μεταπτώσεις τοῦ πλήθους·** 3) εἰδ. γραμμ. κλίσις : Ἀπολλ. Δύσκ.Ἐπιρρ.181,2 **μετάπτωσις εἰς ἀριθμόν·** ‖ γεν. μεταβολή : Τρύφ.αὐτ.174,4 **μετάπτωσις τοῦ ω εἰς τὸ ā,** Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.50,20 **ἐκ μεταπτώσεως·** ‖ νεώτ. γραμμ. κατὰ ποσὸν καὶ κατὰ ποιὸν μεταβολαὶ τῶν φωνηέντων καὶ τῶν διφθόγγων ἐν ταῖς ριζικαῖς καὶ ταῖς καταληκτικαῖς συλλαβαῖς τῶν λέξεων τῶν Ἰαπετικῶν γλωσσῶν, συμβᾶσαι πρὸ τοῦ χωρισμοῦ τῶν Ἰαπετικῶν λαῶν ἀπ' ἀλλήλων· πρβλ. ἑτεροίωσις, ἀποβολή, συστολή, ἐκτένεια, ἐπαύξησις· ‖ ὁμ. **μετάπτωσις ἐννοίας λέξεως** ἡ μεταβολὴ τῆς σημασίας, ἣν σὺν τῷ χρόνῳ ὑφίσταται λέξις τις ἢ ἐπίθημα ἢ πρόθεμα ἢ φράσις ἕνεκα ψυχολογικῶν αἰτίων· 4) νεώτ. γεωλ. ρῆγμα τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, καθ' ὃ ἐγένετο μετακίνησις τῶν διαχωρισθέντων τεμαχῶν πετρωμάτων κατὰ τὴν κατακόρυφον ἢ τὴν οριζοντίαν διεύθυνσιν· 5) νεώτ. ἄστρον. ἡ μετακίνησις τῆς ἰσημερινῆς γραμμῆς ἐπὶ τῆς ἐκλειπτικῆς κατ' ἀνάδρομον φορὰν κατὰ 50",26 κατ' ἔτος.

μεταπτωτικός-ή-όν μτγν. ὁ ρέπων, ὁ ὑποκείμενος εἰς μετάπτωσιν, ὁ εὐμετάβλητος, ἐπὶ τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν, κοινὸς κατὰ τὴν ποσότητα : Διον.Ἁλ.Συνθ.14 (γράμματα) **ἃ οἱ μὲν δίχρονα, οἱ δὲ μεταπτωτικὰ καλοῦσιν·** 2) ὁ ἄστατος, ὁ ἀσταθής : Μᾶρκ.Αὐρ.11,10 **εὐεξαπάτητοι καὶ προπτωτικοὶ καὶ μεταπτωτικοὶ ὦμεν,** Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.2,468 **ἡ ἄγνοια φαντασία ἐστὶ μεταπτωτικὴ ὑπὸ λόγου.**

μεταπτωτός-ή-όν κ. **μετάπτωτος-ον** (μεταπίπτω) μτγν. εὐμετάβλητος, εὐμετάπτωτος : Πλούτ.Ἠθ. 447A **ἐνεργείας τινὰς οὔσας ἐν ὀλίγῳ μεταπτωτάς,** Μᾶρκ.Αὐρ.5,10 **πᾶσα ἡ ἡμετέρα συγκατάθεσις μεταπτωτή·** ἐπίρρ. **-ως** : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,22,8 **ὁ μεταπτώτως ἑλόμενος τὸν φίλον.**

μεταπύργιον (τό) (πύργος) κ. νεώτ. μεσοπύργιον, τὸ μεταξὺ δύο προμαχώνων ἢ πύργων εὐθύγραμμον τμῆμα τοῦ περιβόλου φρουρίου· Ἁρποκρ. «τὸ ἐν μέσῳ οἰκοδόμημα τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους πύργων» : Θουκ.3,22 **κατὰ . . μεταπύργιον προσέμισγον πρὸς τὰς ἐπάλξεις,** Λυσ.ἀπ.978, Φίλ. Μηχ Βελοπ.80,11, Ἰώσ.ΠΙ 3,5,2 **μεταπύργια,** Ἐπίγρ.

μεταπυργίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὅ. μεταπύργιον (τό) βλ.λ : Φίλ Μηχ.Βελοπ.81,23 (πιθ.γρ.).

μεταπώλησις-εως (ἡ) (μεταπωλῶ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μεταπωλῶ, ἡ ἐκ νέου, ἡ ἐκ δευτέρας χειρὸς πώλησις, τὸ μεταπούλημα.

μεταπωλητής (ὁ) (μεταπωλῶ) νεώτ., δημ. κ. μεταπουλητής ὁ μεταπωλῶν τι· ‖ ἰδ. ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀγοράζων ἐμπορεύματα καὶ μεταπωλῶν ταῦτα κατὰ μικρὰς ποσότητας, ὁ μεταπράτης.

μεταπωλῶ-έω (πωλῶ) Ἐπιγρ., πάπ. κ. νεώτ., δημ. μεταπουλῶ πωλῶ εἴς τινα τὸ ὑπ' ἐμοῦ ἀγορασθὲν πρᾶγμα, ἀγοράζω καὶ πωλῶ εἰς ἄλλους ἐπὶ κέρδει τὰ ἀγορασθέντα, μεταπιπράσκω· Ἐπιγρ. **τό τε χωρίον (με)ταπωλήσουσιν,** Πάπ., Παπαδ. Χρ.Μηλ.32 **δὲν δύναται νὰ τὴν μεταπωλήσῃ εἰς ἄπιστον** (τὴν δούλην)· κ. παθ. : Ἐπιγρ. **τῶν μεταπωληθέντων τὰ πρῶτα·** 2) ρηματ. π. μεταπωλητής, μεταπώλησις, μεταπούλημα.

μεταρδεύω (ἀρδεύω) μτγν. παροχετεύω ὕδωρ καὶ ποτίζω τι, μεταστρέφω τὴν αὔλακα ἀρδεύσεως πρὸς ἄλλο μέρος, μτφ. : Ἡράκλειτ.18 **ταῦτα ὥσπερ ἐκ πηγῆς τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν εἰς τοὺς ἰδίους διαλόγους ὁ Πλάτων μετήρδευσεν.**

μεταρίθμιος-ον (ἀριθμός) ὁ συναριθμούμενος μετ' ἄλλων, ὅθ ὁ ἰσότιμος, ὁ ἐκτιμώμενος : Ὁμ Ὕμν.26,6 **μεταρίθμιος ἀθανάτοισι,** Ἀπολλ Ρ 1,205· 2) ὁ λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν : Ὀππ.Ἁλ.2,43 **ἰχθύσι δ' οὔτε δίκη μεταρίθμιος οὔτε τις αἰδώς.**

μεταρράπτω (ράπτω) ἀρχ. λεξ. ράπτω ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον, μετασκευάζω ράπτων, γλῶσσ. τοῦ ἐπικαττύω : Φρύν Σοφ.Παρ 69B **λέγουσι δὲ ἐπὶ τῶν τὰ παλαιὰ τῶν δραμάτων μεταποιούντων καὶ μεταρραπτόντων.**

μεταρρέπω (ρέπω) μσν. ρέπω, κλίνω πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, **μεταβαίνω ἡσύχως πρὸς τὸ ἀπέναντι**

Εὐστ.Πον.287,94 πρὸς τὸν εὖ ἔχοντα τοῖ- ταρρέπων.
ιευματίζω (ρευματίζω) μτγν. ἐκτρέπω)ν, ἀλλάσσω τὴν ροήν : |Γαλ.| 14,744 μεταρ- ίζειν εἰς τὰ ἐκτός· **2)** ρηματ. π. μεταρ- ισμός.
ιευματισμός (ό) (μεταρρευματίζω) μτγν. 'εια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταρρευματί- λάσσειν ρεῦμα : 'Ορειβ.άπ.54.
ιευσις-εως (ή) (ρεῦσις) μτγν. ἡ μετάρ- Αλέξ.'Αφρ.Μετ.115,19.
ιέω (ρέω), μέλλ. μεταρρεύσομαι κ. μεταρ- ιαι (Γαλ.7,573), ρέω πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν, ι πρὸς ἄλλο μέρος ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω, πα- : 'Αριστλ.ΗΝικ.1167b,7. μένει τὰ βουλήμα- οὐ μεταρρεῖ ὥσπερ Εὔριπος, 'Αρετ.'Οξ. · **2)** μεταβαίνω ἔκ τινος μέρους εἰς ἄλ- ν ἐκ δεξιῶν εἰς τὰ ἀριστερά : Πλάτ.Θεαίτ. ἐν τοῖς κατόπτροις τῆς ὄψεως πάθη, δε- ἀριστερὰ μεταρρεούσης (διόρθ. μεταφε- ;)· **3)** μτφ. μεθίσταμαι, μεταβαίνω εἴς τινα: ιῶν.36] τὰ πράγματα μετέρρει εἰς Μιθρι- (ἐπέστρεφαν πάλιν), 'Ιώσ.ΠΙ 1,4,5 μεταρρεῖν ἔθνος εἰς αὐτόν· κ. παθ. : Φιλόστρ.'Απολλ. σῆσαι μὲν ἐκ τούτων τὸ γυναικῶν ἐρᾶν, ιυῆναι δὲ ἐς τὸν παῖδα τοῦτον, αὐτ.Σοφ. ς ἀπὸ τοῦ περιπάτου φιλοσοφήσας λό- ς τοὺς σοφιστὰς μετερρύη· **4)** ρηματ. ιρροή, μετάρροια, μετάρρυσις.
ιιζῶ-όω (ριζῶ) μτγν. ἐκριζῶ : Νόνν.Δ δρύας εὐκάρποιο μετερρίζωσεν ἀρούρης.
ιιπίζω (ριπίζω) μτγν. κ. μσν. ριπίζων ι φλόγα : Νόνν.Δ 2,408 ἄλλα δὲ δινηθέντα ιος ὀξέϊ ροίζῳ ἄσθμασιν ἀντιπόροισι με- ίζον ἀῆται, Εὐμάθ.'Υσμ.125 οἷον μεθεῖλκε όγα καὶ μετερρίπιζε, αὐτ.141 τὴν φλόγα ἡν ψυχὴν μετερρίπιζεν· **2)** τὸ παθ. με- ο, φέρομαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου : 'Αρρ.'Επικτ.Ι, νάγκη μεταπίπτειν καὶ μεταρριπίζεσθαι ιείνοις καὶ αὐτόν, ΕΜ 423,30 τὰ εὐκίνητα κερῶς μεταρριπιζόμενα ὑπὸ τῶν ἀνέμων.
ρίπτω (ρίπτω), μέλλ. μεταρρίψω, ρίπτω νος μέρους εἰς ἄλλο : 'Ιππ.'Επιδ.7,10 με- τειν ἑωυτόν, Θεόφρ.Πυρ.53· **2)** ρίπτω ως, μεταστρέφω, ἀναστρέφω, ἀναποδογυ- Σιμων.62 (=Κωμ.'Αδέσπ.383) ὀλίγῳ χρόνῳ δὲ μεταρρίπτει θεός, Δημ.797 τὰ καλῶς.. ντα.. κινεῖ καὶ ἀναιρεῖ καὶ μεταρρίπτει, ι.π.Πλούτ.'Ηθ.104D μεταρρῖψαι τὴν δοκοῦ- ημερίαν· **3)** παρασύρω ἔκ τινος μερί- ς ἄλλην : Πολύβ.18,13,8 εἰ γὰρ μὴ σὺν και- τε μετέρριψε τοὺς 'Αχαιοὺς.. ἀπὸ τῆς ιου συμμαχίας πρὸς τὴν 'Ρωμαίων, αὐτ. μετέρριψαν πρὸς Περσέα τὸ τῶν Μολοτ-)νος, Φιλόδ.Κακ.17] μεταρρίπτειν τὴν διά- ἐπὶ.. (στρέφω τὸν ναῦν εἴς τι).
ριπτῶ-έω μτγν. μεταρρίπτω :.Γρηγ.Ναζ. ι.Στεφ. ταῦτα ὥσπερ ἐν παιδιᾷ ψήφων, ι εἰς ἄλλους μεταρριπτούμενα.
ροή (ἡ) (μεταρρέω) μτγν. ἡ μετάρροια Γρηγ.Ναζ.2,205C ἐπεὶ γάρ ἐστι θεία τις ροή.
ροια (ἡ) (μεταρρέω) τὸ μεταρρεῖν, τὸ ρὸς ἄλλο μέρος καὶ ὀπίσω, ἡ μεταβολὴ τῆς ύσεως τῆς ροῆς πρὸς τὸ ἀντίθετον, ἀμπω- ριστλ.Μετ.367a,28 οἷον μεταρροίας εἴσω νης τοῦ πνεύματος, Πλούτ.'Ηθ.443F καὶ με- ια ἀλλαχόθεν εἰκὸς ἐστι συμβαίνειν, Γαλ. όμ. κ. ἐπὶ τοῦ φωτός : Πλωτῖν.4,5,7.
ρυθμίζω (ρυθμίζω) κ. νεώτ., ἀόρ. μετερ- α, παθ. ἀόρ. μετερρυθμίσθην, μτχ. παρακ. ιυθμισμένος, μεταβάλλω τὸν ρυθμόν, τὴν μορφήν, τὸ σχῆμα ἢ τὴν τάξιν τινός, μεταπλάττω, μεταποιῶ, μετασχηματίζω, τροποποιῶ τι : 'Ηρ. 5,58 οἱ παραλαβόντες διδαχῇ παρὰ Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρυθμίσαντες σφέων ὀλίγα ἐχρέωντο, Αἰσχ.Πέρσ.747 πόρον μετερρύθμιζε, 'Αριστλ.Φυσ.185b,28 οἱ δὲ τὴν λέξιν μετερρύθμιζον, 'Ιεροκλ.Πλ.Χρ.'Επ.2,422Μ τὸ ἀμφίβολον τῆς προαιρέσεως εἰς βεβαιότητα μεταρρυθμίζειν, - μεταρρυθμίζω ἐπίπλωσιν - τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ· κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.46Α ἑνὸς.. πολλαχῇ μεταρρυθμισθέντος, 'Αριστλ.Οὐρ.306b,13· **2)** ἰδ. ἀνορθῶ, διορθώνω, ἐπανορθώνω : Ξεν. Οἰκ.11,2 διηγήσομαι ἃ ἐγὼ ποιῶν διατελῶ, ἵνα καὶ μεταρρυθμίσῃς με, ἐάν τί σοι δοκῶ μὴ καλῶς ποιεῖν, αὐτ.3, αὐτ.16, 'Αριστλ.ΗΝικ.1179b,16 τοὺς δὴ τοιούτους τίς ἂν λόγος μεταρρυθμίσαι, 'Επίκ.Φύσ.82G· όμ. μ- τινά τινος : Φιλόστρ.'Απολλ 1,13 μεταρρυθμίζειν τινὰ τῶν ἁμαρτημάτων· κ παθ. : αὐτ.6,11 οὐδὲ μετερρύθμισθέ πω· **3)** σχηματίζω τι κατὰ διάφορον σχῆμα, δίδω εἴς τι διάφορον σχῆμα ἢ μορφήν· τὸ παθ. ἐν Πλάτ.Τίμ.91D τὸ δὲ τῶν ὀρνέων φῦλον μετερρυθμίζετο ἀντὶ τριχῶν πτερὰ φύον· **4)** ρηματ. π. μεταρρύθμισις, μεταρρυθμιστής.

μεταρρύθμισις-εως (ἡ) (μεταρρυθμίζω) μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταρρυθμίζειν, μεταβολή, τροποποίησις, μετασχηματισμός : Τζέτζ.'Ησίοδ.42 τὴν ἐκ τοῦ ἀπερίττου καὶ σκληροῦ βίου ἐπὶ τὸ πολυπρεπέστερον.. μεταρρύθμισιν (πιθ.γρ.), Λασκαρ.Μυστ.54 χρειάζεται νὰ κάμῃς ἀνάμεσα στὰ δύω σπίτια μία μεταρρύθμιση, Παπαντ.'Αγ.''Ορ.64 ἡ νίκη τῶν εἰκόνων ἀσφαλῶς ἐμπόδισε μεγάλες κοινωνικὲς μεταρρυθμίσεις· **2)** νεώτ. εἰδ. Μεταρρύθμισις ἡ κατὰ τὸν 16ον μ.Χ. αἰῶνα θρησκευτικὴ ἀντιδραστικὴ κατὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας κίνησις, ἐξ ἧς προέκυψαν τὰ δόγματα τῶν διαμαρτυρομένων· πρβλ. διαμαρτύρησις.

μεταρρυθμιστής (ὁ) νεώτ. ὁ μεταρρυθμίζων, ὁ ἐφαρμόζων μεταρρυθμίσεις, ὁ ἐπιφέρων μεταβολὰς κ. ἰδ. ἐπὶ τὰ βελτίω· **2)** εἰδ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν θρησκευτικὴν κίνησιν τῆς Μεταρρυθμίσεως (βλ.λ.2)· || κ. ἐν τῇ δο ματικῇ τῆς διαμαρτυρομένης ἐκκλησίας, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν καλβινικὴν αἵρεσιν, ἀντίθ. λουθηρανός.

μεταρρυθμιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταρρύθμισιν ἢ ὁ ἐπιφέρων μεταρρυθμίσεις : **μεταρρυθμιστικὸς νόμος, - μεταρρυθμιστικὴ κίνησις**· ἐπίρρ. -ῶς.

μεταρρυθμιστός-ή-όν νεώτ. ὁ δεκτικὸς μεταρρυθμίσεως, ὃν δύναταί τις νὰ μεταρρυθμίσῃ, νὰ τροποποιήσῃ.

μεταρρυθμῶ εω μτγν. τ. τοῦ μεταρρυθμίζω βλ.λ.: Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.6,631 ἡ διδαχὴ μεταρρυθμίζει τὸν ἄνθρωπον, μεταρρυθμοῦσα δὲ φυσιοποιεῖ, Προκ. Γοτθ.4,2 (ἀμφ.γρ.).

μεταρρυθμῶ-όω ἀρχ. λεξ. ἀντὶ μεταρρυθμίζω· 'Ησ. «μετερρυθμωμένα, μετεσχηματισμένα»· πρβλ. μεταρυσμῶ.

μεταρρυΐσκομαι (ρυΐσκομαι) μσν. μεταρρέω : Εὐστ.Πον.128,91 τὸ ἐκεῖθεν ἀγαθὸν μεταρρυΐσκεται εἰς ἡμᾶς, αὐτ.142,85 ἐκεῖθεν μεταρρυΐσκεσθαι τὸ σεμνὸν καὶ ἐπὶ τὸν ἱερέα, Νικ.Χων.Χρον. 150C εἰς ἔντερον πόρνης πολλάκις μεταρρυΐσκεσθαι τὰ χρόνῳ καὶ πόνῳ συλλεγέντα μακρῷ.

μετάρρυσις-εως (ἡ) (μεταρρέω) μτγν. κ. μσν. μετάρροια : Γαλ.16,56,αὐτ.17(2),441,'Αλέξ. 'Αφρ.Μετ. 69,28.Βλεμμ.'Επιτ.Φυσ.140 ἡ θάλασσα.. διὰ τῶν στενῶν ἀθρόα ταῖς μεταρρύσεσιν εἰς βάθος αὐτὸ ἀπωθεῖ.

μεταρρώννυμαι (ρώννυμι) μτγν. ἀναρρώννυμαι, ρώννυμαι ἐκ νέου : Καισάρ.892 (ἐκδ.Μi.).

μεταρσιολέσχης (ὁ) (μετάρσιος, λέσχη) ὁ μετεωρολέσχης, ὁ περὶ ὑψηλῶν καὶ οὐρανίων πραγμάτων φλυαρῶν : Πλάτ.Σίσ.389Α τοὺς μεταρσιολέσχας ἅπαντας οἶσθα ζητοῦντας, πότερον ἄπειρός ἐστιν ἢ πέρας ἔχων (ὁ ἀήρ).

μεταρσιολεσχία (ἡ) (μεταρσιολεσχῶ) μτγν. τὸ φλυαρεῖν περὶ ἀφῃρημένων καὶ ἀκαταλήπτων πραγμάτων, ἡ μετεωρολογία : Πλούτ.Περ.5 τῆς λεγομένης μετεωρολογίας καὶ μεταρσιολεσχίας ὑποπιμπλάμενος· πρβλ. μετεωροσκόπος-ία.

μεταρσιολεσχῶ-έω (μεταρσιολέσχης) σχόλ. συζητῶ, φλυαρῶ περὶ ἀφῃρημένων καὶ ἀκαταλήπτων πραγμάτων, μετεωρολογῶ : Σχόλ.Ἀριστφ. Νεφ.319· 2) ρηματ. π. μεταρσιολεσχία.

μεταρσιολογικός-ή-όν μτγν. ὁ μετεωρολογικὸς βλ.λ. : Διογ.Λ.5,44 τὰ μετσρσιολογικὰ (τίτλος ἔργου τοῦ Θεοφράστου).

μετάρσιος-ον κ. -α-ον · (μεταίρω) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. πεδάρσιος-ον ποι. ἰδ. ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ μετέωρος βλ.λ., ὁ ἐκ τοῦ ἐδάφους ὑψωμένος, ὁ ὑψηλὰ ἐν τῷ ἀέρι αἰωρούμενος, αὐτὸς ποὺ στέκει στὸν ἀέρα : Αἰσχ.Χο.846 λόγοι πεδάρσιοι θρώσκουσι (σκορπίζονται εἰς τὸν ἀέρα), Σοφ.Τρ.786 ἐσπᾶτο γὰρ πέδονδε καὶ μετάρσιος, αὐτ.Ἀντ.1009 μετάρσιοι χολαὶ διεσπείροντο (διεσπείροντο εἰς τὸν ἀέρα), Εὐρ.ΙΤ 27 ὑπὲρ πυρᾶς μεταρσία ληφθεῖσ' ἐκαινόμην ξίφει, αὐτ.Ἑκ.499 μετάρσιον πλευρὰν ἐπαίρε, αὐτ.Ἑλ.299 ἀγχόναι μετάρσιοι, Ἀριστφ. Ὀρν.1383 πτερωθεὶς βούλομαι μετάρσιος ἀναπτόμενος ἐκ τῶν νεφελῶν, Θεόκρ.13,68 ναῦς γέμεν, ἄρμεν' ἔχοισα μετάρσια (ἔχουσα ὑψωμένα, ἀναπεπταμένα τὰ ἱστία), Διον.Ἀλ.Ρωμ.16,1 τὸ κεραύνιον πῦρ, εἴτε δὴ αἴθριον εἴ τε μετάρσιόν ἐστι, Χριστόδ.Ἔκφρ.ΑΠ 2,374 δεξιτερὴν γὰρ ἀνέσχε μετάρσιον, Μηναῖ.12,4 Ὠδ.7 μετάρσιον τὴν φλόγα ἀνερρίπισε· ‖ τὰ μετάρσια μετέωρα : Θεόφρ.Πυρ.3,Πλούτ.Περ.32 λόγους περὶ τῶν μεταρσίων διδάσκοντας· ‖ ὁμ. τὰ μετάρσια Σχόλ. Πλάτ.Σίσ.466 «διαφέρει μετέωρα μεταρσίων, ἢ τὰ μὲν μετέωρα ἐν οὐρανῷ καὶ αἰθέρι ἐστίν . . , μετάρσια δὲ τὰ μεταξὺ τοῦ αἰθέρος καὶ τῆς γῆς ἐν ἀέρι συνιστάμενα» : Ἀχιλλ.Ἀρ.Φαιν.32· ‖ ὁμ. τὰ μετάρσια πτηνὰ τοῦ ἀέρος μὴ τιθασευμένα, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ κατοικίδια : Ἰώσ.ΑΙ 6,9,4,Πορφ.π. Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.3,9· 2) ὁ ἐν τῇ ἀνοικτῇ θαλάσσῃ, ὁ ἐν μέσῳ πελάγει, στὰ ἀνοικτά : Ἡρ.7,188 ὅσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε· ὁμ. νῆσος μεταρσίη (πλέουσα, ἐπιπλέουσα) : Ἑκατ.Μ 305 ἡ νῆσος μεταρσίη καὶ περιπλεῖ ἐπὶ τοῦ ὕδατος· 3) ὁ οὐχὶ καταστὰς σταθερός, ὁ ἐκκρεμής : Ἐμπ.35,9 ὅσσα Νεῖκος ἔρυκε μετάρσιον· 4) μτφ. ὁ ὑπὲρ τὸν κόσμον τοῦτον, ὁ ἐν τῷ ἀέρι: Εὐρ.Ἀλκ. 963 ἐγὼ καὶ διὰ μούσας καὶ μετάρσιος ᾖξα, Εὐστ. Πον.142,79 Πλάτων ὁ τὴν φιλοσοφίαν μετάρσιος, αὐτ.130,23 τὸ κατ' ἀρετὴν μετάρσιον· ‖ ἐν κακῇ σημ. ὁ ἐπηρμένος, ὁ ὑπερήφανος : Δίων Χρ.1, 179 ὁ δὲ τῶν φιλοδόξων ἀνδρῶν προστάτης ἀεὶ μετέωρος οὐδέποτε γῆς ἐφαπτόμενος . . ἀλλὰ ὑψηλὰς καὶ μετάρσιος, Βέττ.Βάλ.340,13 μετάρσιον τὴν ψυχὴν τηρεῖν, Ἀγαθ.ΑΠ 5,272,1 ἡ πάρος ἀγλαΐησι μετάρσιος· 5) ἐπὶ πραγμ., ὁ ἀερώδης, ὁ κενός, ὁ κοῦφος, ὁ φουσκωμένος : Εὐρ.Ἀνδρ.1220 ἀμπτάμενα φροῦδα πάντα κεῖται κόμπων μεταρσίων πρόσω· 6) εἰδ. ἰατρ. ἐπὶ τῆς πνοῆς, ὁ ταχύς : Ἱππ.Γυν.2,130 ἢν ἴῃ πνεῦμα μετάρσιον, Εὐρ. Ἡρ.1093 πνοὰς θερμὰς πνέω μετάρσι', οὐ βέβαια (τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ.)· 7) ἰατρ. κτ. μτφ. ἔκφρ. ἐπὶ τοῦ προσώπου, ὀγκώδης, οἰδαλέος : Ἱππ.Γυν.2,110 τὸ πρόσωπον μετάρσιον.

μέταρσις-εως (ἡ) (μεταίρω) ἡ ἄρσις καὶ μετάθεσις εἰς ἄλλον τόπον, ἡ μεταφύτευσις : Θεόφρ.Φ Αἰτ.1,4,2 αἱ γὰρ τοιαῦται φυτείαν μόνον δέχονται καὶ μέταρσιν· ‖ ἡ ἄρσις, τὸ σήκωμα : Γαλ. Σφαιρ.Γυμν.2 ὀμμάτων μετάρσεσι (ἐαφ.γρ.).

μεταρσιῶ-όω (μετάρσιος) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐγείρω, ὑψῶ ἐν τῷ ἀέρι, αἴρω, μετεωρίζω, σηκώνω ὑψηλά : Ἱππ.Γυν.2,138 μεταρσιοῦν τὰς ὑστέρας· κ. παθ. : Ἡρ.8,65 νέφος μεταρσιωθὲν φέρεσθαι ἐπὶ Σαλαμῖνος· ‖ μσν. κ. νεώτ. μτφ. ἐξυψῶ : Εὐστ. Πον.175,15 ἡ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ . . μεταρσιοῖ τὸν χαίροντα· κ. παθ. ἐξυψοῦμαι : αὐτ. 139,54 φρόνημα κοῦφον καὶ μὴ κατὰ θεὸν μεταρσιούμενον, - μεταρσιοῦται ἡ ψυχή· 2) ρηματ. π. μεταρσίωσις.

μεταρσίως ἐπίρρ. μτγν. ἐν τῷ ἀέρι : Κοσμ.1170 οἶκοι κενοὶ μεταρσίως πως ἱστάμενοι.

μεταρσίωσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ μεταρσιοῦσθαι, ἡ ἐξύψωσις, ἡ ἀνύψωσις τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς : ἡ μεταρσίωσις τοῦ νοῦ.

μεταρσιωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μεταρσίωσιν βλ.λ., ὁ συντελῶν πρὸς μεταρσίωσιν.

μεταρυσμῶ-όω (ρυσμός) μεταρρυθμῶ : Δημοκρ. 33 ἡ διδαχὴ μεταρυσμοῖ τὸν ἄνθρωπον.

μεταρχή (ἡ) (ἀρχή) μτγν., δωρ. μεταρχά μέρος τοῦ κιθαρῳδικοῦ νόμου : Πολυδ.4,66.

μετάρχιος (ὁ) Ἐπιγρ. ὀνομασία μηνὸς ἐν Κρήτῃ.

μετασάλεμα (τὸ) δημ. μετακίνησις, ἀπομάκρυνσις.

μετασαλεύω (σαλεύω) μτγν., μσν. κ. δημ., ἀόρ. (ἐ)μετασάλεψα, μετακινῶ τι βιαίως, ἀποκινῶ, ἀπομακρύνω, διαταράσσω : Ὠριγ.1,387Ε τὸ μετασαλεύειν αὐτὰ (τὰ δόγματα) ἐστὶν ἀσεβές· 2) ἀμτβ. μετακινοῦμαι : Ἐρωτόκρ.2,706 δὲν εἶχ' ἡ λυγερὴ καιρὸ σκιάς νὰ γυρέψῃ | παρέκει τόπο νὰ χωστῇ, καὶ νὰ μετασαλέψῃ, αὐτ.4.752 καὶ μηδ' ἐμετασάλεψε, νὰ πάῃ πλιὰ παρέκει· 3) ἀστατῶ, μετακινοῦμαι διαρκῶς, ταλαντεύομαι : Νικ. Χων.Χρον.595,23 οὐ γὰρ ἀεί ποτε τὸ στάσιμον ἐν τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει ἵσταται, ἀλλ' ἀεὶ μετασαλεύει . . ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἕτερον.

μετασελλίζω (σέλλα) μσν. κ. μετασελλώνω, ἱππεύω : Διγεν.Ἀκρ.3531 ἐγὼ δὲ μετεσέλλισα τὸν θαυμαστὸν τὸν μοῦτον, | . . καὶ ὥρμησα πρὸς ποταμόν, αὐτ.3718 ἵππον μετεσέλλισα, Λίβ.Ροδ. 2695 μετασελλίζομεν εἰς τὰ ἄλογα τῆς γραίας.

μετασελλώνω μσν. μετασελλίζω βλ.λ. : Διήγ. Ἀχιλλέως 557 μαῦρον ἐμετασέλλωσεν, ἔσυρεν τὸ σπαθίν του, | ἐλάκτισεν μετὰ θυμοῦ καὶ ἐσέβην εἰς τὸ φουσάτον.

μετασεύομαι, ἐπ. ἀόρ. μετέσσυτο, σπεύδω μετά τινος ἢ κατόπιν τινός, συνοδεύω τινὰ μετὰ σπουδῆς ἢ παρακολουθῶ τινα σπεύδων : Ἰλ.Ζ 296 πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί· ‖ τρέχω, ὁρμῶ πρός τινα ἢ κατόπιν τινός, ἐφορμῶ, καταδιώκω τινά : αὐτ.Φ 423 ὣς φάτ', Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο· κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.Ψ 389 μάλα δ' ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν· κ. ἐν τμήσει : Καλλ. Ἄρτ.98 μετὰ καὶ κύνες ἐσσεύοντο· 2) ὁρμῶ, σπεύδω πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἀπολλ.Ρ 4,1270 νῦν δ' ἡ μὲν πέλαγόσδε μετέσσυται.

μετασηκώνω δημ. κ. ματασηκώνω ἐγείρω, σηκώνω τι ἐκ νέου : ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔπεσε στὸ κρεββάτι δὲ ματασηκώθηκε πιά· 2) ἀντιγράφω, μεταγράφω : θὰ μετασηκώσω τὸ λογαριασμὸ καὶ θὰ σοῦ δώσω τὸ κατάστιχό σου.

μετασκαίρω (σκαίρω) μτγν. πηδῶ, σκιρτῶ μεταξὺ ἢ πλησίον : Ἄρατ.282 τὸν δὲ μετασκαίροντα δύ' ἰχθύες ἀμφινέμονται Ἵππον.

μετασκάπτω ἀρχ. λεξ. σκάπτω ἄλλως ἢ ἀλλαχοῦ μεταφυτεύω : Ἡσ. ἐν λ. μεταβοθρεύοντες μεταφυτεύοντες, μετασκάπτοντες.

μετασκευάζω (σκευάζω) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. μετασκευάσω, ἀόρ. μετεσκεύασα, παθ. ἀόρ. με-

τεσκευάσθην, μτχ. παρακ. **μετεσκευασμένος,** μεταβάλλω, μεταποιῶ τὴν κατασκευήν τινος, ἀλλάσσω τὴν μορφήν τινος, θέτω ὑπὸ ἄλλο ἔνδυμα, μετασχηματίζω, μετατρέπω, μεταμορφώνω : Ἀριστφ. Ἐκκλ.499 **πάλιν σαυτὴν αὖθις ἣ περ ἦσθα** (μεταμφίεσον σεαυτήν), Ξεν.ΚΠ 6,2,8 **ἅρματα ἐπεπείκει . . εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον μετασκευάσαι,** Δείν.Ι,42 **μετασκευάζειν νόμον** (τροποποιεῖν, παρεισάγειν τι εἰς αὐτόν), Διον.Ἀλ Συνθ.6 **λελύσεται λέγων τὸ λυθήσεται μετασκευάζει τὰς λέξεις** (δίδει νέον τύπον, νέαν μορφὴν εἰς τὰς λέξεις), Λουκ.Ὀρχ.59 **τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας αὐτῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς καὶ εἰς ὅσα ἑαυτὸν μετεσκεύασεν** (πρβλ. μεταμορφῶ), Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.93 **ἵνα τὸν πρωταγωνιστὴν ἀπὸ τοῦ τῆς Ἰοκάστης προσώπου μετασκευάσῃ,** Μάξ.Ὁμολ.2,48Α **ταῦτα πρὸς τὴν ἑαυτοῦ θείαν μετασκευάσαντος φύσιν·** κ. παθ. : Διογ.Λ Ι,109 **παρεγένετο εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ μετεσκευασμένα πάντα καταλαβών·** **2)** τὸ μέσ. ἀλλάσσω, ἀνταλλάσσω τὴν στολὴν ἢ τὸν ὁπλισμόν μου δι᾽ ἄλλου : Ἀππ.Λιβ.8,Ἰουλ.Λόγ.2,60Α **μετασκευάζεσθαι εἰς τοὺς ὁπλίτας·** **3)** ὁμ. τὸ μέσ. ἑτοιμάζω, συσκευάζω τὰ πράγματά μου πρὸς ἀναχώρησιν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,6 **ἐκ Τυρρηνίας μετανίσταται τὸν οἶκον μετασκευασάμενος ὅλον,** Ξεν. Ἐφ.5,13 **τὰ αὐτοῦ μετεσκευάζετο παρὰ τὸν Λεύκωνα·** ‖ ἀπολ. μεταβαίνω, μεθίσταμαι, πηγαίνω, μετατοπίζομαι : Λουκ.Τόξ.57 **καταγωγήν τινα ἐπὶ τῷ λιμένι σκεψάμενοι κἀκ τοῦ πλοίου εἰς αὐτὴν μετασκευασάμενοι ἠγοράζομεν,** Ψελλ.Ἔργ.137,18 **οἱ μὲν ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἐπὶ τὴν Εὐρώπην ἐστέλλοντο, οἱ δὲ γε Εὐρωπαῖοι ἐπὶ τὴν ἑτέραν μετεσκευάζοντο ἤπειρον·** **4)** ὁμ. μέσ. περιβάλλω ἐμαυτὸν δι᾽ ἀμφιέσεως ἄλλης, ἐνδύομαι κατὰ τρόπον διάφορον : Πολύαιν.6,49 **οἰκετικαῖς ἐσθήσεσιν μετασκευασάμενοι·** κ. παθ. : Φιλόστρ.Ἡρ. Προοίμ.Ι **πόθεν οὖν μετεσκεύασθε ;·** **5)** ρηματ. π. μετασκευή, μετασκεύασις.

μετασκεύασις-εως (ἡ) (μετασκευάζω) μσν. ἡ μετασκευὴ βλλ. : Εὐστ.Πον.50,69 **ὥσπερ τοῖς ἄλλοις στοιχείοις, οὕτω καὶ τῷ περὶ μετασκευάσεως λόγῳ.**

μετασκευαστικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπιτήδειος, ὁ ἁρμόδιος εἰς τὸ μετασκευάζειν, ὁ ἐπιφέρων μετασκευήν : Διογ.Λ 3,100 **ἡ χαλκευτικὴ καὶ ἡ τεκτονικὴ μετασκευαστικαί εἰσιν.**

μετασκευή (ἡ) (μετασκευάζω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μετασκευάζειν, μεταβολή, μεταποίησις, μετασχηματισμός· Διον.Ἀλ.Συνθ.6 **«τρίτον δ᾽ εἴ τι δεῖται μετασκευῆς τῶν λαμβανομένων, ἀφαιρέσεως λέγω καὶ προσθήκης καὶ ἀλλοιώσεως»·** ‖ ἐπὶ τῶν πόρων, μετσρρύθμισις : Κάσσ.69.

μετασκευωροῦμαι-έομαι (σκευωροῦμαι) μεταβάλλω, ἀλλάσσω : Πλάτ.Πολιτ.276C **τοὔνομα μετασκευωρήσασθαι.**

μετάσκεψις-εως (ἡ) μτγν. ἡ μεταβολὴ σκέψεως ἢ σκοποῦ : Κύριλλ.

μετασκηνῶ-όω (σκηνῶ) μτγν. ἀλλάσσω τὴν σκηνήν, τὴν κατοικίαν, μεταβαίνω εἰς ἄλλην σκηνήν, μεταφέρω τὴν σκηνὴν ἢ τὴν κατοικίαν ἀλλαχόθε, μεταβαίνω εἰς ἄλλον τόπον, μετοικῶ : Διόδ. Σ 14,32 **καί τινων ἐπιχειρησάντων μετασκηνοῦν,** Ἰώσ.ΑΙ 3,5,1 **ἐκείνους ἐκέλευσε πλησίον μετασκηνῶσαι τῷ ὄρει·** ὁμ. κ. μτ. γενικ. : Ρητ.3,583,25 **τῆς πατρίδος μετασκηνῶ·** ‖ μτφ. : Ἱμέρ.Ἐκλ.13,13 **τὸ κοινὸν πάντων ἄγαλμα μετασκηνοῦν παρ᾽ ἑτέρους·** ‖ ρηματ. π. μετασκήνωσις.

μετασκήνωσις-εως (ἡ) (μετασκηνῶ) ἡ ἐν ἄλλῳ τόπῳ σκήνωσις, ἡ μετάθεσις τῆς σκηνῆς εἰς ἄλλον τόπον : Ψελλ.ἐν Σάθ.5,418.

μετασκιρτῶ-άω μτγν. ἀναπηδῶν φεύγω, σκιρτῶν μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος, πηδῶν ἀπομακρύνομαι : Ἰω.Χρυσ.6,259,16 **ἀναγκάζει μετασκιρτῆσαι τὴν ψυχὴν μὴ φέρουσαν τῶν λεγομένων τὸ βάρος.**

μετασοβῶ-έω (σοβῶ) λεξ. **ἐκφοβίζων ἀποδιώκω** : Φώτ., Σουΐδ.

μετασπείρω (σπείρω) μσν. **σπείρω ἐκ νέου,** ξανασπέρνω : Μιχ.Ἀκομ.2,369,9 (ἐκδ.Λ.).

μετασπεύδω (σπεύδω) μτγν. **σπεύδω κατόπιν** τινός, ἀπολ. : Ἰώσ.ΑΙ 16,2,2.

μετασπόμενος μτχ. μέσ. ἀορ. **τοῦ μεθέπω** : Ἰλ.Ν 567 **ἀπιόντα μετασπόμενος βάλε δουρί.**

μετασπῶ-άω (σπῶ), μέλλ. **μετασπάσω,** ἀποσπῶ, σύρω τινὰ ἐξ ἑνὸς μέρους εἰς **ἄλλο,** τραβῶ **εἰς** ἄλλο μέρος : Σοφ.ΟΚ 774 **πειρᾷ μετασπᾶν, σκληρὰ μαλθακῶς λέγων** (προσπαθεῖς νὰ μὲ προσελκύσῃς καλύπτων **σκληρὰς σκέψεις** διὰ μαλακῶν λόγων)

μετασπών μτχ. ἀορ. **τοῦ μεθέπω** βλλ. : Ἰλ.Ρ 190 ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπών.

μέτασσαι (αἱ) (μέσος, μετά) **ἐπὶ ἀρνῶν κ. ἐρίφων,** μεταγενεῖς, αἱ μεταξὺ τῶν πρωΐμων **καὶ** τῶν ὀψίμων κείμεναι, αἱ μέσης ἡλικίας· κτ. Σουΐδ. **«τὰ** ὕπαρνα πρόβατα» : Ὀδ.Ι 221 **χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι, χωρὶς δ᾽ αὖθ᾽ ἕρσαι·** ‖ ὁμ. κτ. οὐδ. **τὰ μέτασσα τὰ κατόπιν, τὰ** μετὰ ταῦτα : Ὕμν.Ἑρμ.125.

μετασσεύομαι ἐπ. **ἀντὶ** μετασεύομαι βλλ.

μετασταθμευσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ μετασταθμεύειν, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ **τόπου σταθμεύσεως, ἡ ἐν** ἄλλῳ τινὶ τόπῳ **στάθμευσις.**

μετασταθμεύω νεώτ. **ἀλλάσσω τόπον σταθμεύσεως,** σταθμεύω **εἰς ἄλλον τόπον** **2)** **ρηματ.** π. μεταστάθμευσις.

μετάσταλσις-εως (ἡ) **ἡ μετάπεμψις. ἀμφ.** ἐν γλωσσ.

μεταστάσιμον (τὸ) μσν. σταθμός, **στάσις** κατὰ τὴν πορείαν : ΨΚωδ.ἐκδ.Preg.221,1.

μετάστασις-εως (ἡ) (μεθίστημι) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μεθίστημι, ἡ μετάβασις εἰς ἄλλην θέσιν, μετάθεσις, μετατόπισις : Ἱππ.Ἀφορ.5,7 **τὰ ἐπιληπτικὰ μετάστασιν ἴσχει** (ἐπὶ νόσου), Σοφ.Ἰχν.217 **μετάστασις πόνων,** Ἀνδοκ.2,8 **οἴσειν ἔμελλεν, ὑμῖν δὲ ταχίστην τοῦ παρόντος τότε κακοῦ μετάστασιν·** **2)** εἰδ. ρητορ., τὸ σχῆμα τοῦ λόγου, καθ᾽ ὃ ὁ λέγων εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀνάγκην **νὰ** ὁμολογήσῃ πρᾶξίν τινα ἀποδίδει τὴν **αἰτίαν** ταύτης εἰς τὴν **τύχην ἢ** ἄλλο τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἔξω ἑαυτοῦ κείμενον· Ἀλέξ.Ρητ.Σχημ.ἐν Ρητ.8,458,15 «μετάστασις δ᾽ ἐστὶν ὅταν ἀφ᾽ ἑαυτῶν μεθιστῶμεν τὴν αἰτίαν **ἐφ᾽** ἕτερον **ἔξω** τοῦ πράγματος ὄντα» : Ἑρμογ.Στάσ.2,6· ‖ ὁμ. ἡ ἀναγωγή, ἡ μετάβασις εἰς ὑποθετικήν τινα κατάστασιν : Κοϊντιλ.3,6,53· **3)** (μεθίσταμαι) ἡ μετάθεσις, ἡ **μετάβασις** εἰς **ἄλλον** τόπον, μετανάστευσις, μετοίκησις : Πλάτ.Τίμ.82Α **τῆς χώρας μετάστασις ἐξ οἰκείας ἐπ᾽ ἀλλοτρίαν γιγνομένη,** αὐτ.Νόμ.877Α **μετάστασιν δὲ εἰς τὴν γείτονα πόλιν αὐτῷ γίγνεσθαι,** Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,38Ũ **μεταστάσεις ποιούντων ἐπ᾽ ἄλλον τόπον,** Πολυδ.2,68,9 διὰ τὸ μὴ **καταλιπέσθαι τὸν τόπον εἰς ἀναχώρησιν καὶ μετάστασιν ἑαυτοῖς,** Δίων Κ 41,2,1 **μετάστασις ἐπὶ τάδε καὶ ἐπ᾽ ἐκεῖνα τοῦ βουλευτηρίου** (ὁ μερισμὸς τῶν ψήφων τῶν βουλευτῶν)· ‖ ἐξορία : Πλάτ.Ἐπιστ.356Ε **τούτους . . δικάζειν ὅσα θανάτου καὶ δεσμοῦ καὶ μεταστάσεως τῶν πολιτῶν,** Πλούτ.Ἀριστ.7 **εἰς μετάστασιν ἐτῶν δέκα,** αὐτ.Ἠθ.403D· ‖ ὁμ. **ἡλίου μετάστασις ἡ** ἔκλειψις τοῦ ἡλίου : Εὐρ.ΙΤ 816 **εἰκώ τ᾽ ἐν ἱστοῖς ἡλίου μετάστασιν·** **4)** ἡ ἀναχώρησις ἐκ τῆς ζωῆς, ὁ θάνατος : Εὐρ.ἀπ.558 **πολλάς γ᾽ ὁ δαίμων τοῦ βίου μεταστάσεις ἔδωκεν ἡμῖν,** Πολύβ.30,2,5 **τοῦ βασιλέως διὰ μὲν τὴν σωματικὴν ἀσθένειαν**

ἀεὶ προσδοκῶντος τὴν ἐκ τοῦ βίου μετάστασιν, Λουκ.Πένθ.15 οὐ γάρ ἂν τὴν ἐξ αὐτοῦ (τοῦ βίου) μετάστασιν ὥς τι τῶν δεινῶν ἐδυσχέραινεν· ‖ κ. μ. μετάστασις ὁ θάνατος : Σιμων 32 ὠκεῖα γὰρ οὐδὲ τανυπτερύγου μυίας οὕτως ἁ μετάστασις, Πολύβ.37,3,9 τῇ .. ἐκείνου μεταστάσει ταῦτ᾽ ἄν τις εὐλόγως ἐπιφθέγξαιτο, Ἰώσ.ΑΙ 17,4,1· ‖ ἡ μετάστασις τῆς Θεοτόκου ἡ κοίμησις· 5) ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου, ἡ ἔξοδος, ἡ ἀποχώρησις τοῦ χοροῦ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ· Πολυδ.4,108 «ἡ μὲν εἴσοδος τοῦ χοροῦ πάροδος καλεῖται, ἡ δὲ κατὰ χρείαν ἔξοδος ὡς πάλιν εἰσιόντων μετάστασις»· 6) εἰδ. ἰατρ. ἡ μετάθεσις, ἡ μεταφορὰ τῆς ἑστίας τῆς νόσου εἰς ἄλλο τι μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· Γαλ. «κυρίως μὲν ὀνομάζονται μεταστάσεις πάθους ὅταν ἐξ ἑτέρου μέρους εἰς ἕτερον μετέρχωνται» : Ἱππ.Παθ.12, Ἀρετ. Ὀξ.Παθ.1,7· ‖ νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τοῦ λεμφικοῦ ἢ κυκλοφορικοῦ συστήματος μετατόπισις παθολογικῆς τινος καταστάσεως ἐκ τῆς ἀρχικῆς αὐτῆς ἑστίας εἰς ἄλλο τι σημεῖον τοῦ ὀργανισμοῦ μακρὰν ταύτης κείμενον : μετάστασις φλεγμονῆς - ἀποστήματος· ‖ ἐξάρθρωσις : Γαλ.8,246· 7) μεταβολή, ἀλλαγή : Σοφ.Ἀντ.718 θυμῷ μετάστασιν δίδου (ἐπίτρεφον μεταβολὴν ἢ τροπὴν τῇ ὀργῇ), Ἀλεξ.292 τοῦ φρονεῖν μετάστασιν, Εὐρ. Ἑκ.1266 πῶς δ᾽ οἶσθα μορφῆς τῆς ἐμῆς μετάστασιν ;, αὐτ.Ἀνδρ.1003 οὐδέ νιν μετάστασις γνώμης ὀνήσει θεῷ· 8) ἡ μεταβολὴ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως, τοῦ πολιτεύματος, μεταπολίτευσις : Πλάτ.Νόμ.856C εἰς κρίσιν ἄγων τὸν ἐπιβουλεύοντα βιαίου πολιτείας μεταστάσεως, Ἀριστλ.Ἀθ. 41,2 πρώτη μὲν γὰρ ἐγένετο (με)τάστασις τῶν ἐξ ἀρχῆς· ‖ εἰδ. ἐν Ἀθήναις, ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου γενομένη μεταπολίτευσις, τῷ 411 π.Χ. : Λυσ. 30,10 ἀπολομένων τῶν νεῶν ἡ μετάστασις ἐπράττετο· ‖ ἀνατροπή, ἀντεπανάστασις : Θουκ.4,74 ἐκ στάσεως μετάστασις· 9) νεώτ. ἡ ἐγκατάλειψις παρατάξεως, ἰδεολογίας, κόμματος κττ. καὶ προσχώρησις εἰς ἄλλην : παρετηρήθησαν πολλαὶ μεταστάσεις βουλευτῶν εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν.

μεταστατικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μετάστασιν βλ.λ.2) : Ἑρμογ. Στάσ.6 στάσις μεταστατική· ἐπὶ φρ. : Σχόλ.Θουκ. 3,65 εἰ δὲ μεταστατικόν· ‖ νεώτ. ὁ προερχόμενος ἐκ μεταστάσεως βλ.λ.6) : μ- φλεγμονή.

μεταστατικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ μετάστασιν : Ἀφίν.276Η,Σχόλ.Ἀριστείδ.289D.

μετάστατος-ον (μεθίστημι) ὁ μετατεθείς, μετατοπισθείς, ὁ ὑποστὰς μετάστασιν : Ἱππ.Ἱερ.Νούσ.1 ὅκου γὰρ ὑπὸ καθαρμῶν τοιούτων μετάστατος γίγνεται.

μεταστείχω (στείχω), ἀόρ. μετέστιχον, πορεύομαι, μεταβαίνω, ἔρχομαι πρὸς ἀναζήτησίν τινος : Εὐρ.Ἑκ.509 ἥκω μεταστείχων σε, αὐτ.Ἰκ.90 ἣν μεταστείχω ποδὶ χρονίαν ἀποῦσαν ἐκ δόμων, Κάλλ.Δήμ.9 ἁρπαγίμας ὅκ᾽ ἄπιστα μετέστιχεν ἴχνια κώρας· 2) μεταβαίνω εἰς ἄλλο τι μέρος, ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ : Ἀπολλ.Ρ 3,341 αὔτως δ᾽ αὖ Μήδεια μετέστιχε.

μεταστέλλω (στέλλω), μτγν. ἀνακαλῶ, ἐπαναφέρω : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,21,4· 2) τὸ μέσ. μεταπέμπομαι, στέλλω καὶ προσκαλῶ τινα : Ἰώσ.ΑΙ 17,13,3,Λουκ.Πένθ.20 μεταστειλάμενοί τινα, αὐτ.19 ἵνα παρ᾽ ὑμῶν τὰ σιτία μεταστελλώμεθα, αὐτ. Ἀλέξ.55,Πάπ. μετεστειλάμην αὐτούς· κ. παθ. : Ἰώσ.ΑΙ 7,9,2 μετεσταλμένοι.

μεταστένω (στένω) στενάζω, κλαίω κατόπιν, θρηνῶ τι ἔπειτα : Ὀδ.Δ 261 ἄτην δὲ μετέστενον, Αἰσχ.Εὐμ.59 μὴ μεταστένειν πόνον (κώδ. πόνων) Φίλ.1,209 τῆς παλαιᾶς διαίτης ἑαυτοὺς μεταστένειν· 2) τὸ μέσ. μεταστένομαι θρηνῶ μετά τι ἢ κατόπιν αὐτοῦ : Εὐρ.Μήδ.996 μεταστένομαι δὲ σὸν ἄλγος.

μεταστεφᾰνῶ-όω (στεφανῶ) μσν. στέφω, στεφανώνω τινὰ ἐκ νέου, ξαναστεφανώνω : Εὐμάθ. 73 χεὶρ ἔρωτος τὴν ἐμὴν ταύτην κεφαλὴν ἐστεφάνωσε καὶ μετεστεφάνωσε.

μεταστήθιον (τὸ) (στῆθος) μτγν. μέρος τῆς παλάμης τῆς χειρός : Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,238.

μεταστοιβάζω μσν. στοιβάζω ἐκ νέου, ξαναστοιβάζω : Στουδ.Θεόδ.1740Α.

μεταστοιχεί (στοῖχος) ἢ μεταστοιχί ἐπίρρ. κατὰ στοῖχον, κατ᾽ εὐθεῖαν γραμμήν, στὴ σειρά, στὴ γραμμή : Ἰλ.Ψ 358 στὰν δὲ μεταστοιχί (ἐπὶ ἁρμάτων ἑτοίμων πρὸς ἁρματηλασίαν), αὐτ.757 (ἐπὶ τῶν μελλόντων ν᾽ ἀγωνισθῶσιν εἰς ἀγῶνα δρόμου).

μεταστοιχειῶ-όω (στοιχειῶ) μτγν. κ. μσν. μεταβάλλω τὴν στοιχειώδη φύσιν πράγματός τινος, μεταβάλλω εἰς ἄλλο στοιχεῖον : Φίλ.1,674 Ξέρξης γῆν μετεστοιχείου, Ἀκολουθ.Μ Σαββάτου Ὄρθρος Ὠδ.6,3 τὸ φθαρτόν δέ σου πρὸς ἀφθαρσίαν μετεστοιχείωσας· κ. παθ. : αὐτ.2,93 δράκων εἰς βακτηρίαν μ-· ‖ γεν. μεταβάλλω, μεταπλάττω, μετασχηματίζω : Κύριλλ.1,1,409 τῷ ἁγίῳ μεταστοιχειώσας πνεύματι πρὸς πᾶν εἶδος ἀρετῆς· κ. παθ. : αὐτ.399Β εἰς νέαν ὥσπερ ζωὴν μεταστοιχειούμεθα· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Στουδ.Θεόδ.533D παρακαλοῦμέν σε τὸν καιρὸν τῆς δυσπραγίας κρείττονι λογισμῷ εἰς εὐτυχίαν μεταστοιχειώσασθαι· 2) ρηματ. π. μεταστοιχείωσις.

μεταστοιχείωσις-εως (ἡ) (μεταστοιχειῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀλλοία σύνθεσις τῶν μερῶν τῶν στοιχείων ἢ μερῶν σώματός τινος, μεταβολή, μεταμόρφωσις, μετάπλασις : Γρηγ.Νύσσ.2,468D, Στουδ.Θεόδ.320Ε· ‖ νεώτ. χημ. ἡ μεταβολὴ στοιχείου τινὸς εἰς ἄλλο.

μεταστοιχί ἐπίρρ. ἀντὶ μεταστοιχεὶ βλ.λ.

μεταστοιχίζω (στοιχίζω) μτγν. μεταστοιχειῶ, μεταβάλλω τὴν κατάστασίν τινος, ἀνανεῶ, τὸ παθ.: Κύριλλ.Λατρ.405 εἰς καινότητα ζωῆς Χριστῷ μετεστοιχίσμεθα.

μεταστολίζομαι (στολίζομαι) σχολ. ἀλλάσσω ἐνδυμασίαν, μεταμφιέννυμαι : Σχόλ.Ἀριστφ. Βατρ.524.

μεταστονᾰχίζομαι (στοναχίζω) μεταστένω, στενάζω μετὰ ταῦτα, θρηνῶ ἔπειτα : Ἡσιοδ.Α 92 ἦ που πολλὰ μετεστοναχίζετ᾽ ὀπίσσω ἣν ἄτην ἀχέων.

μεταστρᾰτεύομαι μτγν. μέσ. ἐπὶ στρατευμάτων, πορεύομαι, μεταβαίνω εἰς ἄλλον στρατηγόν : Ἀππ.Μιθριδ.51 μέρος αὐτῶν προπεμφθὲν ἐς Θεσσαλίαν ἐς τὸν Σύλλαν μετεστρατεύσαντο.

μεταστρᾰτοπεδεύω (στρατοπεδεύω) κ. νεώτ. μεταφέρω τὸ στρατόπεδόν μου εἰς ἄλλην θέσιν, ἀλλάσσω τὸ στρατόπεδόν μου, στρατοπεδεύω εἰς ἄλλο μέρος : Πολύβ.3,112,2 ἀναγκασθήσονται μεταστρατοπεδεύειν οἱ Καρχηδόνιοι διὰ τὸν πορισμὸν τῶν ἐπιτηδείων, αὐτ.27,8,15 μεταστρατοπεδεῦσαι πάλιν ἐπὶ τὸ Συκύριον, Διόδ.Σ 14,32 μετεστρατοπέδευσαν εἰς ἕτερον τόπον, Πλούτ. Ἀριστ.16 ἔδοξε πορρωτέρω μεταστρατοπεδεῦσαι καὶ καταλαβεῖν εὔυδρον χωρίον, αὐτ.Ἠθ.228D διὰ τί πυκνὰ μεταστρατοπεδεύειν κελεύει· ‖ τὸ μέσ. μεταστρατοπεδεύομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ξεν.ΚΠ 3,3,23 τὸ λοιπὸν δὲ μεταστρατοπεδευόμενοι καὶ ἔχοντες ἄφθονα τὰ ἐπιτήδεια, αὐτ. Ἀγησ.2,18, Διον.Ἀλ.Ρωμ.9,6 μεταστρατοπεδεύεσθαι εἰς τὸν ἕτερον χάρακα (δ.γρ.. μεταστρατοπεύειν)· 2) ρηματ. π. μεταστρατοπέδευσις.

μεταστρατοπέδευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταστρατοπεδεύω, ἡ ἀλλαγὴ στρατοπέδου.

μεταστρεπτικός-ή-όν ὁ ἐπιτήδειος, ὁ κατάλληλος εἰς τὸ μεταστρέφειν, ὁ ἁρμόδιος εἰς τὸ διευθύνειν : Πλάτ.Πολ.525Α **τῶν ἀγωγῶν ἂν εἴη καὶ μεταστρεπτικῶν ἐπὶ τὴν τοῦ ὄντος θέαν ἡ περὶ** τὸ ἓν μάθησις.

μεταστρέφω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **μεταστρέψω,** ἀόρ. **μετέστρεψα,** παθ. **μετεστρέφθην** κ. **μετεστράφην,** στρέφω τι πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν, πρὸς ἄλλο μέρος, περιστρέφω, ἀλλάσσω, μεταβάλλω, γυρίζω : Ἰλ.Ο 52 **τῷ κε Ποσειδάων . . αἶψα μεταστρέψειε νόον** (σχόλ.«μεταβάλοι ἐπὶ τὸ σοὶ καὶ ἐμοὶ ἀρέσκον»), αὐτ.Κ 107 **εἴ κεν . . ἐκ χόλου . . μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ,** Πλάτ.Συμπ.190Ε **ἐκέλευε τότε πρόσωπον μεταστρέφειν . . πρὸς τὴν τομήν,** Ἀπολλ.Ρ 1,378, Γεωπ.14,7,20 **μεταστρεφάτω τὰ ᾠά, ἵνα πάντοθεν ὁμαλῶς θάλπωνται,** Ἐρωτόκρ.1,197 **μετάστρεφε τὸ λογισμόν ἐτοῦτο, ποῦ σὲ κρίνει,** αὐτ.967˙ ‖ κ.παθ. **μεταστρέφομαι** περιστρέφομαι, στρέφω, γυρίζω ὀπίσω, ὅπως ἀντιμετωπίσω τὸν ἐχθρόν : Ἰλ.Λ 595 **τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας, στῆ δὲ μεταστρεφθείς,** αὐτ.Ο 591, Ἡρ.7,211 **μεταστρεφόμενοι δὲ κατέβαλλον πλήθεϊ ἀναριθμήτους τῶν Περσέων˙** ὁμ. στρέφομαι, γυρίζω ὀπίσω διὰ νὰ φύγω : Ἰλ.Θ 258 **τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,** Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,83 **τὴν κατ' αὐτῶν οὐχ ὑποστάντες ἐπέλευσιν, μεταστραφθέντες . . ἐδραπέτευον˙** ‖ ὁμ. παθ. στρέφομαι πέριξ ἢ ὀπίσω : Ἡρ.3,121 **τὸν Πολυκράτεα (τυχεῖν γὰρ ἀπεστραμμένον πρὸς τὸν τοῖχον) οὔτε τι μεταστραφῆναι οὔτε ὑποκρίνασθαι,** Ἀριστφ.Λυσ.125 **τί μοι μεταστρέφεσθε; ποῖ βαδίζετε;** Πλάτ.Φαίδ.116D **καὶ ἅμα δακρύσας μεταστρεφόμενος ἀπῄει,** Δημ.585 **οἴκαδ' ἄπεισιν οὐδέν γε φροντίζων οὐδὲ μεταστρεφόμενος οὐδὲ φοβούμενος˙** ‖ ὁμ. ἐπανέρχομαι : Πλάτ.Κρατ. 428D **θαμὰ μεταστρέφεσθαι ἐπὶ τὰ προειρημένα˙** ‖ τὸ μέσ. **μεταστρέφομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ἀριστφ.Βάτρ.538 **τὸ δὲ μεταστρέφεσθαι πρὸς τὸ μαλθακώτερον δεξιοῦ πρὸς ἀνδρός ἐστι˙** **2)** ἀντιστρέφω, ἀντεπιστρέφω, ἀνταποδίδω : Δημ.1032 **ὅταν τις φανερῶς ἐξελέγχηται, μεταστρέφαντα τὰς αἰτίας ἐγκαλεῖν καὶ διαβάλλειν˙** **3)** στρέφω καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, περιστρέφω πρὸς ὅλα τὰ μέρη : Πλάτ.Θεαίτ.191C **ἐν ᾧ ἀνάγκη πάντα μεταστρέφοντα λόγον βασανίζειν,** αὐτ.Φαῖδρ. 272Β **τοὺς λόγους ἄνω καὶ κάτω μεταστρέφοντα ἐπισκοπεῖν˙** ‖ ἀνατρέπω, γυρίζω ἄνω κάτω : Φιλήμ.111 **ἅπαντα . . μεταστρέφει τύχη˙** κ. παθ. : Μέν.ἀπ.5 **τἄνω κάτω ἡμῶν ὁ βίος λήσει μεταστραφεὶς ὅλος˙** **4)** διαστρέφω : Πλάτ.Πολ.367Α **ὑπὲρ δικαιοσύνης τε καὶ ἀδικίας λέγοιεν ἂν μεταστρέφοντες αὐτοῖν τὴν δύναμιν˙** ‖ γεν.ἀνατρέπω, ἀλλοιῶ, τροποποιῶ, μεταβάλλω : Ἀριστλ. Ρητ.1376b,21 **τὸ δίκαιον οὐκ ἔστι μεταστρέψαι οὔτ' ἀπάτῃ οὔτ' ἀνάγκῃ,** αὐτ.1377a,23 **τὸ τοῦ Ξενοφάνους μεταστρέψαντα φατέον οὕτως,** ΚΔ Γαλ. 1,7 **οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ˙** κ. παθ. : Εὐρ.Βάκχ.1329 **ὁρᾷς γὰρ τἄμ' ὅσῳ μετεστράφη** (πῶς μετεβλήθη ἡ τύχη), Ἀριστφ.Ἀχ.537 **τὸ ψήφισμ' ὅπως μεταστραφείη,** ΚΔ Ἰακ.4,9, αὐτ.Πράξ. 2,20 **ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος˙** **5)** ἐπὶ λ. μεταχειρίζομαί τι ἀντὶ ἄλλου, θέτω γράμμά τι ἀντὶ ἄλλου : Πλάτ.Κρατ.418C **ἀντὶ μὲν τοῦ ἰῶτα ἢ εἶ ἢ ἦτα μεταστρέφουσιν˙** **6)** ἀμτβ. στρέφομαι πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, ἀλλάσσω δρόμον, μεταβάλλω τὸν τρόπον μου : Ἰλ.Ο 203 **ἤ τι μεταστρέψεις˙** **7)** ἀόρ. μτχ. **μεταστρέψας** τοὐναντίον, ἀντιθέτως : Πλάτ.Γοργ.457Α **οἱ δὲ μεταστρέψαντες χρῶνται τῇ ἰσχύϊ καὶ τέχνῃ οὐκ ὀρθῶς,** αὐτ.Πολ.587D **ἐάν τις μεταστρέψας ἀληθείᾳ ἡδονῆς τὸν βασιλέα τοῦ τυράννου ἀφεστηκότα λέγῃ˙** **8)** στρέφομαι πρὸς τιμωρίαν ἢ ἐκδίκησιν, ἐπὶ θεῶν : Ὀδ.Β 67 **μή τι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα** (κτ. ἄλλους μτβ. ἀλλάσσω)˙ **9)** μτ. γενικ. φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι, περιποιοῦμαι : Εὐρ.Ἱππ.1226 **οὐ τι ναυκλήρου χερὸς . . μεταστρέφουσαι˙** **10)** ρηματ. π. **μεταστροφή,** μεταστροφεύς.

μεταστροφάδην ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. εἰς τοὐπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐκ μεταστροφῆς : Ἀγαθ. 5,19 **μεταστροφάδην τοξεύοντες.**

μεταστροφεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὁ δι' οὗ γίνεται ἡ μεταστροφή, ὁ μεταγωγός.

μεταστροφή (ἡ) (μεταστρέφω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταστρέφειν, ἡ στροφὴ πρὸς ἄλλην τινὰ κατεύθυνσιν : Πλάτ.Πολ. 525C **μεταστροφῆς ἀπὸ γενέσεως ἐπ' ἀλήθειάν τε καὶ οὐσίαν,** αὐτ.532Β **μεταστροφὴ ἀπὸ τῶν** σκιῶν **ἐπὶ τὰ εἴδωλα˙** ‖ νεώτ. ναυτ. ἐπὶ πλοίων πλεόντων **κατὰ** παραγωγήν, ἀθρόα ἀλλαγὴ **τῆς πλεύσεως** κατὰ 180° εἰς τρόπον ὥστε ὁ οὐραγὸς νὰ γίνῃ πρωτόπλους καὶ τἀνάπαλιν˙ **2)** μτγν. ἡ μεταβολή τῶν γεγονότων, ἡ στροφὴ **τῶν συμβάντων** : ΠΔ Βασ.3,12,15 **ἦν μεταστροφὴ παρὰ κυρίου.**

μεταστρωφάω-ῶ (στρωφῶ) μτγν. μεταστρέφω: Πρόκλ.Ὕμν.1,16 **ἀφ' δὲ μεταστρωφῶσιν ἀναγκαίης λίνον αἴσης˙** ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ὀρφ Λιθ.733 **μηδὲ μεταστρωφᾶσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ νόσφι τράπησθε.**

μεταστύλιον (τὸ) (στῦλος) Ἐπιγρ. κ. μτγν. τὸ μεσόστυλον : Ἐπιγρ. **μεταστύλια˙** ‖ τὸ μεταξὺ τῶν κιόνων διάστημα, τὸ μετακιόνιον : Ἐπιγρ., Δίων Κ 17,164 **ἀφιδοειδεῖ τινι μεταστυλίῳ.**

μεταστυφελίζω (στυφελίζω) μτγν. ποι. πατάσσω, πλήττω τινὰ σκαιῶς, κτυπῶ σκληρῶς : Νόνν. Δ 17,164 **δήιον εὐθώρηκα μετεστυφέλιξε κεραίῃ.**

μετασυγκρίνω (συγκρίνω) μτγν. κ. μσν. μεταβάλλω τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἢ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ σύστασιν, ἀφαιρῶν τοὺς κακοὺς χυμοὺς διὰ τῶν πόρων τοῦ δέρματος, ἀνανεῶ τὴν κρᾶσιν τοῦ σώματος διὰ τῆς διαφορήσεως τῶν νοσογόνων χυμῶν, τεχνικὸς ἰατρ. ὅρος τῆς μεθοδικῆς σχολῆς : Θεσσαλὸς π. Γαλ.10,250, Διοσκ.5,6, Σωρ.2,28, Παῦλ. Αἰγ.3,63 **ἐν δὲ τοῖς διαλείμμασι μετασυγκρίνειν αἰώραις διαφόροις˙** **2)** ρηματ.π. μετασύγκρισις.

μετασύγκρισις-εως (ἡ) (μετασυγκρίνω) μτγν. βελτίωσις τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος διὰ τῆς διὰ τῶν πόρων ἀφαιρέσεως τῶν κακῶν καὶ νοσοποιῶν χυμῶν : Διοσκ.3, 35 **ἰσχιαδικοῖς ἐπιτίθεται εἰς μετασύγκρισιν,** Σωρ. 2,16, Γαλ.10,268˙ ‖ νεώτ. ἱστ. ἰατρ. μέθοδος ἐφαρμοσθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀρχαίου Ἕλληνος ἰατροῦ Θεσσαλοῦ ἐπὶ χρονίων νοσημάτων, πρὸς μεταλλαγὴν τῶν νοσηρῶς ἀλλοιωθέντων ἱστῶν τοῦ σώματος δι' ἐντόνου ἀντιδράσεως.

μετασυγκριτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μετασύγκρισιν, ὁ προκαλῶν μετασύγκρισιν, ὁ διαφορητικός : Διοσκ.4,153 **κέκτηται δὲ καὶ μετασυγκριτικὴν δύναμιν ὅ τε ὀπὸς . . τῶν πάντων,** Σωρ.2,16, Γαλ.10,268˙ ἐπίρρ. **-ῶς** : ΨΔιοσκ.2,166 (ὃ.γρ.).

μετασυλλογίζομαι (συλλογίζομαι) μσν. συλλογίζομαι ἐκ νέου ἢ ἔπειτα : Μετοχ.Θ 463.

μετασυνεθίζομαι μτγν. παθ. ἀλλάσσω, μεταβάλλω συνηθείας, ἀφήνω τὴν παλαιὰν συνήθειαν : Ποσειδών.π.Γαλ.5,400 **τὸ μὲν ἄρα κακὸν ὑπὸ τοῦ ἀσυνήθους ταχὺ συναρπάζεται, τὸ δ' ἐναντίως ἡγμένον χρόνῳ μετασυνεθιζόμενον.**

μετασυντάσσω (συντάσσω) μτγν. μεταβάλλω τὴν κατάταξιν διατριβῆς τινος, ἀλλάσσω, τροποποιῶ τὴν σύνθεσιν : Βέττ.Βάλ.157,30 **σαφέστερον μετασυντάξαι οὐκ ἔσχον χρόνον (τὰς συντεταγμένας μοι βίβλους).**

μετασυντίθημι ἀλλάσσω, μεταβάλλω τὴν διάταξιν προτάσεώς τινος, συντάσσω, διατάσσω κατ' ἄλλον τρόπον : Δημήτρ.59 **διαταττομένῳ καὶ μετασυντιθέντι**, αὐτ.249· **2**) παθ. τίθεμαι μετά τινος, τοποθετοῦμαι ὁμοῦ : Σιμπλίκ.Οὐρ.636,14.

μετασύρω (σύρω) σχόλ. εἰδ. γραμμ. σύρω πρὸς ἄλλο μέρος, μεταβάλλω τὸν τύπον τινός : Εὐστ.'Ιλ.32,42 **παραγωγὴ δὲ μετασύρει αὐτὰ εἰς ἐμέθεν σέθεν ἕθεν.**

μετασυσχηματίζομαι (συσχηματίζομαι) ἀρχ. λεξ. παθ. μεταβάλλομαι τὴν μορφήν, τὸν τύπον : 'Ησ.ἐν λ. ἀλλοίωσις.

μετασφαιρισμός (ὁ) (σφαιρίζω) μτγν. ἡ κίνησις, τὸ ῥίψιμον τῆς σφαίρας **εἰς ἄλλο τι μέρος** : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.6,32,4.

μετασφαλίζομαι (ἀσφαλίζομαι) μτγν. κ. μσν. ἀσφαλίζομαι ἐκ νέου, πάλιν : Γρηγ.'Ακράγ.98,909 (ἐκδ.Mi.) **μετασφαλίζομαι τοὺς θαλάμους.**

μετάσχεσις-εως (ἡ) (μετέχω) ἡ μέθεξις, ἡ μετοχή, ἡ συμμετοχή : Πλάτ.Φαίδ.101C **οὐκ ἔχεις ἄλλην τινὰ αἰτίαν τοῦ δύο γενέσθαι ἀλλ' ἢ τὴν τῆς δυάδος μετάσχεσιν** (ἐν τῇ φύσει τῆς δυάδος).

μετασχηματίζω (σχηματίζω) κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. μετεσχηματίσθην, μτχ. παρακ. **μετεσχηματισμένος**, μεταβάλλω τὸ σχῆμα, τὴν μορφήν τινος, μεταποιῶ, μετατρέπω : Πλάτ.Νόμ.903Ε **μετασχηματίζων τὰ πάντα**, 'Αριστλ.Γεν.Φθορ.335b,26, Πλούτ.'Αγησ.14 **πρὸς ἂν ῥῆμα βραχὺ καὶ Λακωνικὸν ἁρμόζοντες ἑαυτοὺς καὶ μετασχηματίζοντες**, αὐτ.'Ηθ.426Β **τοῦτο μετασχηματιζούσης καὶ ἀναπλαττούσης** (τὸ σῶμα), ΚΔ Φιλ.3,21· **ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν**, Λουκ. 'Αλκ.4 **ἐκ τοῦ αὐτοῦ .. ὄγκου μετασχηματίζει πολλὰς ἰδεῶν φύσεις**· ‖ κ. παθ. μεταβάλλομαι κατὰ τὸ σχῆμα, τὴν μορφήν : Πλάτ.Νόμ.906C **τοῦτο αὖ τὸ ῥῆμα μετεσχηματισμένον** (εἰλημμένον μεταφορικῶς), 'Αριστλ.ΖΓ747a,15 **ἐν μὲν ταῖς ὁμιλίαις μετασχηματιζόμενος ἐπιδήλως μόνος**, αὐτ.Οὐρ.298b,31, Διόδ.Σ 2,57 **ἕκαστον τετραχῶς μετασχηματίζεσθαι**, ΚΔΚορινθ.2,11,14 **ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός**· ‖ εἰδ. γραμμ. τὸ παθ. ἀλλάσσω, μεταβάλλομαι : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.68,5· ‖ τὸ μέσ. μτ. ἀττ. μέλλ. **μετασχηματιοῦμαι** ἀλλάσσω τὴν μορφήν μου, μεταβάλλω τὸ σχῆμά μου : Δημήτρ.Λάκ. ἐν Πάπ. 'Ηρακλ.1012,12· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. μεταμφιέννυμαι : 'Ιώσ.ΑΙ 8,11,1· **2**) μτγν. **μετασχηματίζειν τι εἰς ἐμαυτόν** ἀναφέρω, μεταφέρω εἰς ἐμαυτόν : ΚΔ Κορινθ.1,4,6 **ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ 'Απολλὼ δι' ὑμᾶς** (μετήνεγκα εἰς ἐμαυτὸν καὶ εἰς τὸν 'Απολλῶ χάριν ὑμῶν, δηλ. δι' ὅσων εἶπον περὶ ἐμαυτοῦ καὶ τοῦ 'Απολλώ, ἔδειξα τί εἶναι ἀληθὲς περὶ πάντων τῶν χριστιανῶν διδασκάλων)· **3**) μτγν. ἀλλάσσω τὴν θέσιν, μεταβάλλω τὴν στάσιν τινός : Σωρ.2,62 **μετασχηματίζομαι**· **4**) ἐπὶ ἀστέρων καὶ πλανητῶν, ἐν παθ. μεταβάλλω τὴν διαμόρφωσιν, ἀλλάσσω τὴν θέσιν αὐτῶν : 'Αδαμ.47 **μετασχηματίζεσθαι πρὸς ἀλλήλους**· **5**) ρηματ.π. μετασχημάτισις, μετασχηματισμός, μετασχηματιστής.

μετασχημάτισις-εως (ἡ) (μετασχηματίζω) κ. **μετασχηματισμός** (ὁ) βλ.λ.: 'Αριστλ.Φυσ.190b,5 **τὰ γιγνόμενα ἁπλῶς τὰ μὲν μετασχηματίσει, .. τὰ δὲ προσθέσει**, αὐτ.Οὐρ.305b,29, αὐτ.Αἰσθ.446b,6 **ἡ τῶν γραμμάτων μετασχημάτισις**, 'Ιω.Χρυσ.4,443.

μετασχηματισμός (ὁ) (μετασχηματίζω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετασχηματίζειν, ἡ μετατροπὴ τοῦ σχήματος, ἡ μεταβολὴ τῆς μορφῆς, μεταμόρφωσις : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,16,4, Στράβ.1,3,3 **ἐπιφέρει τὸ πλῆθος τῶν ἐν μέρει .. σχηματισμῶν αὐτῆς** (τῆς γῆς), Πλούτ.'Ηθ. 687Β **ἐνδεία γὰρ οὐ γίνεται τὸ δίψος, ἀλλὰ πόρων τινῶν μετασχηματισμῷ**, Διοσκ.1, Προοίμ.7, 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.230,3, 'Ιάμβλ.Μυστ.7,3· **2**) μτγν. ἡ ἀλλαγὴ θέσεως, ἡ μεταβολὴ στάσεως : Σωρ. 2,21 **μετασχηματισμοί**· ‖ νεώτ. στρατ. ἡ διὰ κανονικῶν κινήσεων ἢ ἑλιγμῶν μεταβολὴ τοῦ σχηματισμοῦ, καθ' ὃν εἶναι παρατεταγμένη στρατιωτικὴ ἢ ναυτικὴ μονάς, εἰς ἄλλον σχηματισμόν· **3**) νεώτ. μαθημ. ἡ μετάβασις ἀπό τινος ἀλγεβρικοῦ τύπου ἢ ἐξισώσεως εἰς ἕτερον διὰ γνωστῶν σχέσεων συνδεουσῶν τὰς παλαιὰς μεταβλητὰς πρὸς τὰς νέας· **4**) νεώτ. μαιευτ. ἡ διὰ καταλλήλων χειρισμῶν μεταγωγὴ τοῦ ἑτέρου τῶν δύο πόλων τοῦ ἐμβρύου πρὸ τοῦ ἀνωτέρου στομίου τῆς πυέλου.

μετασχηματιστής (ὁ) νεώτ. ἠλεκτρ. συσκευὴ δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται μετατροπὴ μιᾶς μορφῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς ἄλλην, ὁ. μεταμορφωτὴς ἢ μετατροπεύς (transformateur).

μετασχίστης (ὁ) 'Επιγρ. ἢ **μετασχιστής** πιθ. ὁ διαιρῶν τι.

μετασχολικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μετὰ τὴν ἐν τῷ σχολείῳ φοίτησιν χρόνον : **μετασχολικαὶ ἀσχολίαι.**

μετασωματοῦμαι-όομαι (σῶμα) μτγν. μεταβάλλομαι εἰς σῶμα, γίνομαι αἰσθητὴ οὐσία, ὕλη : Ζώσ.'Αλχ.108Β.

μετασωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἡ βαθμιαία ἀντικατάστασις τῆς στερεᾶς ὕλης ὀρυκτοῦ τινος δι' ἄλλης διαφόρου ὀρυκτολογικῆς συστάσεως.

μετασώτριον (τὸ) νεώτ. τὸ μεταξὺ τῶν σώτρων τροχοῦ ἁμάξης κενὸν διάστημα.

μετάταξις-εως (ἡ) (μετατάσσω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετατάσσειν, ἡ μεταβολὴ τῆς παρατάξεως πρὸς μάχην : Πολύβ. 12,25F,3 **ἐὰν .. τις θεωρῇ τὰς ἐκτάξεις καὶ μετατάξεις τὰς κατ' αὐτοὺς τοὺς κινδύνους**· ‖ νεώτ. ναυτ. πᾶσα κίνησις στόλου ἐν πλῷ πρὸς ἀλλαγὴν τοῦ σχηματισμοῦ αὐτοῦ, μετασχηματισμός· **2**) νεώτ. στρατ. ἡ μεταφορὰ ἀξιωματικοῦ ἀπὸ σώματος ἢ ὅπλου τινὸς εἰς ἄλλο : **μετατάξεις ἐκ τοῦ ναυτικοῦ εἰς τὴν ἀεροπορίαν.**

μεταταρσαλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἄλγους ἑδραζομένου εἰς τὴν προσθίαν χώραν τῶν μετατοοσίων ὀστῶν τοῦ ποδός, ὁ. νόσος ἢ ποὺς τοῦ Μόρτον.

μετατάρσιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἀμέσως μετὰ τὸν ταρσὸν μέρος τοῦ ἄκρου ποδός· ‖ εἰδ. ἀνατ. τὸ μεταξὺ τοῦ ταρσοῦ καὶ τῶν φαλάγγων τῶν δακτύλων μέρος τοῦ σκελετοῦ τοῦ ἄκρου ποδός, ἀποτελούμενον παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκ πέντε ἐπιμήκων ὀστῶν.

μεταταρσιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μετατάρσιον : **μετατάρσια ὀστᾶ.**

μετατάσσω (τάσσω), ἀττ. μετατάττω, μέλλ. **μετατάξω**, τάσσω ἀλλαχοῦ, μετατίθημι, μεταφέρω, μεταθέτω : 'Αριστλ.Μεταφ.1038a,30· κ. παθ. : αὐτ.Γεν.Φθορ.327a,19· **2**) τὸ μέσ. ἀναβάλλω δοκιμασίαν ἢ δίκην : 'Επιγρ. **μετατάσσω εἰς αὔριον ἀκοῦσαι**· **3**) τὸ μέσ. μεταβάλλω τὴν τάξιν τῆς μάχης, ἀλλάσσω τὴν παράταξιν τοῦ στρατοῦ : Ξεν.ΚΠ 6 1,43 **οὕτω τετάχθαι ..· μετατάσσεσθαι γὰρ ὀκνήσουσι, καὶ ἣν πῃ ἄλλῃ μετατάττωνται, ἐξ ὑπογύου ταράξονται**· ‖ ὁμ.ἐμπαθ.μετ'αἰτ. (παρά, πρός, εἰς) τίθεμαι, παρατάσσομαι πλησίον τινός, μεταβαίνω εἰς ἄλλην μερίδα : Θουκ.1,95 **τοὺς ξυμμάχους τῷ ἐκείνου ἔχθει παρ' 'Αθηναίους μετατάξασθαι**, Φίλ.2,393,18 **εἴ τινες ἐθελήσειαν αὐτῶν μετατάξασθαι πρὸς 'Ιουδαίων πολιτείαν**, 'Ιώσ.ΑΙ 5,1,17 **μετατάσσεσθαι πρός τινα**, Κλήμ. 'Αλ.940 **μετατάσσεσθαι ἐκ πίστεως εἰς πίστιν**· **4**) ρηματ.π. μετάταξις.

μετατεύχω [τεῦχος] μτγν. κ. μσν. μετασκευάζω, ἀλλάσσω σκευήν, ὁπλισμόν : Εὐστ.'Ιλ.612,10 αὑτὸς ἑαυτὸν εἰς μάχιμον μετατεύχειν.

μετατεχνῶ-όω [τεχνῶ, τέχνη] μσν. διὰ τέχνης τινός, τεχνηέντως μεταβάλλω, μετατρέπω τι, μεταποιῶ εἴς τι : Καλλίμ.κ.Χρυσορ.396 εἰς σκεύη μετετέχνωσεν ὑδατοφόρα πάντα.

μετατίθημι κ. νεώτ., δημ. μετάθέτω [ἐν χρ. κ. νεώτ.], μέλλ. μεταθήσω κ. μέσ. μεταθήσομαι, ἀόρ. παθ. μετετέθην, δημ. μετατέθηκα, μτχ. παθ. παρακ. μετατεθειμένος, δημ. μεταθεμένος, τίθημι ἐν τῷ μέσῳ ἢ ἐν τῷ μεταξύ, θέτω, τοποθετῶ, ἐμβάλλω ἀνάμεσα, ἀναμεταξύ : 'Οδ.Σ 402 τῷ κ' οὔ τι τόσον κέλαδον μετέθηκεν [Εὐστ.ἑρμ. «ἤγουν οὐκ ἂν τοσοῦτον θόρυβον ἐνῆκεν ἡμῖν», δ.γρ. μεθέηκεν]· 2) τίθημι, τοποθετῶ κατὰ διάφορον τρόπον· ‖ δθ. κ. νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς τόπον, τίθημι, τοποθετῶ τινα ἤ τι ἐν ἄλλῳ τόπῳ, ἀλλάσσω τὴν θέσιν τινός, ἐκ τῆς θέσεως ἣν εἶχε μετακινῶ, μετατοπίζω εἰς ἄλλην : Πλάτ.Συμπ.191B μετατίθησιν [ὁ Ζεὺς] αὐτῶν τὰ αἰδοῖα εἰς τὸ πρόσθεν, αὐτ. Νόμ.903D μετατιθέναι τὸ μὲν ἄμεινον γιγνόμενον ἦθος εἰς βελτίω τόπον, ΠΔ Γεν.5,24 καὶ οὐχ εὑρίσκετο [ὁ 'Ενώχ], διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός, Πάπ. μετατιθέναι τὰς θύρας, - μετέθεσαν τὸν νομάρχην, - θὰ μεταθέσω τὸ γραφεῖόν μου εἰς τὸν ἔναντι τοῖχον· πρβλ. μεταθέτω· ‖ ὁμ. κ. παθ. μεταφέρομαι, μετάγομαι, μετακομίζομαι, μετατοπίζομαι : 'Επιγρ., ΚΔ Πράξ.7,16 μετετέθησαν εἰς Συχὲμ καὶ ἐτέθησαν ἐν ἄλλῳ μνήματι, - θὰ μετατεθῶσι πολλοὶ ὑπάλληλοι ἐξ 'Αθηνῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, - τὰ γραφεῖα διεκπεραιώσεως μετετέθησαν εἰς τὸ κάτω πάτωμα· 3) εἰδ. λογικ. μετατίθημι τὸ συμπέρασμα μεταβάλλω τὸ συμπέρασμα εἰς τὸ ἀντίθετον, δθ. ἐξάγω ἀντίθετον συμπέρασμα : 'Αριστλ.ΑΠρ.59b,1· 4) γενικ. μεταβάλλω, ἀλλάσσω, ἀλλοιῶ, τροποποιῶ : 'Ηρ.5,68 ἐπὶ γὰρ ὑός τε καὶ ὄνου τὰς ἐπωνυμίας μετατιθεὶς [μεταβαλὼν τὰς ἐπωνυμίας τῶν φυλῶν καὶ δοὺς αὐταῖς ὀνόματα παράγωγα ἐκ τῶν ὀν. χοῖρος κ. ὄνος], Θουκ.5,18 εὔορκον εἶναι ἀμφοτέροις ταύτῃ μεταθεῖναι ὅπῃ ἂν δοκῇ ἀμφοτέροις [ἐπὶ συνθήκης], Πλάτ.Πολιτ.297E ἐπειδὰν τὸ πρῶτόν τις μεταθῇ τὸ νῦν δὴ ῥηθέν, Ξεν.'Απομν.3,14,6 τὰ ὑπ' ἐκείνων ποιούμενα μετατιθέναι, 'Επίκ.Φύσ.28,5, Καλλ.Λουτρ.Παλ.22 Κύπρις δὲ διαυγέα χαλκὸν ἑλοῖσα πολλάκι τὰν αὐτὰν δὶς μετέθηκε κόμαν, Πολύβ.1,63,2 τῶν μὲν ὅλων οὐδὲν ἔτι μετέθηκαν, Λουκ.Χαρίδ.19 μεταθεῖναί τι τῶν βεβουλευμένων, Πολυδ.4,36 μετατιθεὶς τὴν πολιτείαν, 'Ιουλ.Αἰγ.ΑΠ 11,367 ἤ ῥά σε Κίρκη ἐς πτηνὴν μετέθηκε φύσιν· κ. παθ. : Εὐρ.ΙΑ 388 οὐκ εὖ μετετέθην εὐβουλίᾳ· 5) καθίστημί τινα εἴς τι, προσελκύω, παρασύρω πρὸς τὸ μέρος τινός : Πολύβ.18,13,5 τοὺς μετατιθέντας τὰς αὑτῶν πατρίδας ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων πρὸς ἑτέρας φιλίας καὶ συμμαχίας· κ. παθ. : ΚΔ Γαλ.1,6 ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον [μεθίστασθε, προσχωρεῖτε], 'Αππ.'Ιβηρ.17 μετατίθεσθαι ἐς 'Ρωμαίους [μεταβαίνειν πρὸς τὸ μέρος τῶν Ρωμαίων]· 6) τίθημί τι ἐν τῇ θέσει ἄλλου, ἀντικαθιστῶ τι : Δημ.303 προφάσεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν ψευδεῖς μεταθέντα τοῖς πεπραγμένοις· κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ.683B ἀντὶ ποίων ποῖα μετατεθέντα εὐδαίμονα πόλιν ἀπεργάζοιτ' ἄν· 7) διορθῶ, ἐπανορθῶ : Πολύβ.1,67,5 πραΰναι καὶ μεταθεῖναι τοὺς ἠγνοηκότας, αὐτ.5,12,3 πρὸς τὸ βέλτιον μετατιθῆσι τοὺς ἁμαρτάνοντας· 8) διαστρέφω, διαφθείρω : ΠΔ Βασ.3,20[21],25 ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ὡς μετέθηκεν αὐτὸν . . ἡ γυνὴ αὐτοῦ· 9) τὸ μέσ. μετατίθεμαι μεταβάλλω ὅ,τι εἶναι ἐμὸν ἢ ἀλλάσσω τι ὑπὲρ ἐμαυτοῦ : Θουκ.8,63 ἐξέσται ἡμῖν καὶ μεταθέσθαι ἣν μή τι ἀρέσκῃ [τῆς πολιτείας], Ξεν.'Απομν.4,2,18 μετατίθεμαι τὰ εἰρημένα, αὐτ.4,4,14 νόμους . . , οὕς γε πολλάκις αὐτοὶ οἱ θέμενοι ἀποδοκιμάσαντες μετατίθενται, Δημ.304 μεταθέσθαι ταύτην τὴν δόξαν, αὐτ.450 τὸν τρόπον μεταθήσεται, 'Αριστλ.ἀπ.549 μετατίθεσθαι τοὔνομα, αὐτ.Πολιτ.1257b,11 μεταθεμένων τῶν χρωμένων οὐθενὸς ἄξιον [τὸ νόμισμα], 'Επίκ.Φύσ.950 μετατίθεσθαι ὀνόματα, Πολύβ.11,25,10 μετατίθεσθαι τὴν ἄγνοιαν [ἐπανορθοῦν]· ‖ ὁμ. ἀπολ. μεταβάλλω γνώμην, ἀνακαλῶ, ἀναιρῶ, παλινῳδῶ : Πλάτ.Πολ.345B ἐὰν μετατιθῇ, φανερῶς μετατίθεσο καὶ ἡμᾶς μὴ ἐξαπάτα, Μέν.Περικλ.48 μεταθέσθω· ‖ ὁμ. μετατίθεμαι, ἐγκαταλείπω πολιτικήν τινα μερίδα καὶ προσκολλῶμαι εἰς ἄλλην : Πολύβ.26,2,6 τοὺς πολιτευομένους μεταθήσεσθαι πρὸς τὴν 'Ρωμαίων αἵρεσιν, ΠΔ Μακκ.2,7,24 ἅμα πλουτιεῖν καὶ μακαριστὸν ποιήσειν μεταθέμενον ἀπὸ τῶν πατρίων νόμων, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.11 μεταθέσθαι ἐξ ἀδικίας· ‖ εἰδ. μεταθέμενος ὡς ἐπιθ. τοῦ φιλοσόφου Διονυσίου τοῦ 'Ηρακλεώτου μεταστάντος ἀπὸ τῆς σχολῆς τῶν Στωϊκῶν εἰς τὴν τῶν Κυρηναϊκῶν : Διογ.Λ 7,37, αὐτ.166, 'Αθήν.7,281D περὶ δὲ Διονυσίου τοῦ 'Ηρακλεώτου τί δεῖ . . λέγειν; ὃς .. ἀνθινὰ μετημφιάσατο καὶ Μεταθέμενος καλούμενος ἔχαιρε, αὐτ.10,437E· ‖ φρ. τὴν γνώμην μετατίθεσθαι μεταβάλλειν γνώμην ἢ ἀποδέχεσθαι νέαν γνώμην : 'Ηρ.7,18 ἐγὼ μὲν . . τρέπομαι καὶ τὴν γνώμην μετατίθεμαι, Εὐρ.'Ορ.254 μετάθου λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν [Βερναρδ.Γρ. «μετέστης εἰς μανίαν, ἐν ᾧ πρὸ ὀλίγου ἐσωφρόνεις»], Παυσ.7,26,3 τῇ τε πόλει τὸ ὄνομα τὸ νῦν μετέθεντο ἀπὸ τῶν αἰγῶν· ‖ ὁμ. κ. μτ. γενικ. : 'Αππ.'Εμφ.Πολ.3,29 μετατίθεσθαι τῆς γνώμης [ἀποχωρῶ ἔκ τινος γνώμης], Διόδ.Σ 16,31 μεταθέσθαι τῆς ὑπερηφάνου καὶ δεινῆς τιμωρίας· ‖ ὁμ. φρ. μετατίθεσθαι τὸν φόβον μεταφέρειν ἀλλαχόσε τὸν φόβον, ἀπαλλάττεσθαι τοῦ φόβου : Δημ.287 τὸν παρόντ' ἐπανεῖναι φόβον, εἶτα μεταθέσθαι· ‖ μτ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Γοργ.493C μεταθέσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀπλήστως . . ἔχοντος βίον τὸν κοσμίως . . ἔχοντα βίον ἑλέσθαι [μεταβάλλω γνώμην καὶ ἀντὶ . . προτιμῶ . .]· ‖ μτ. διπλῆς αἰτ. : Σοφ.Φιλ.515 τὸ κείνων κακὸν τῷδε κέρδος μετατιθέμενος [μεταβάλλων ἢ στρέ[φω]ν τὰ κακὰ αὐτῶν σχέδια εἰς ὠφέλειαν αὐτοῦ]· 9) ῥηματ. π. μετάθεσις, μεταθετός.

μετατίκτω [τίκτω] τίκτω μετὰ ταῦτα, γεννῶ ἔπειτα, ὑστερώτερα, ἐν τμήσει π. Αἰσχ.'Αγ.759 τὸ δυσσεβὲς γὰρ ἔργον μετὰ μὲν πλείονα τίκτει.

μετατίννυμι [τίννυμι] μσν. τίνω, πληρώνω ἔπειτα : Πρόδρ.'Επιστ.ἀπ.37.

μετατοπίζω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. μετετόπισα κ. δημ. (ἐ)μετατόπισα, παθ. ἀόρ. μετετοπίσθην, δημ. μετατοπίστηκα, δημ. μτχ. παρακ. μετατοπισμένος, μεταφέρω, μεταθέτω τι ἔκ τινος τόπου εἰς ἄλλον, κάμνω κάτι ν' ἀλλάξῃ θέσιν, μετακινῶ : μετατοπίζει τὰ μπαοῦλα γιὰ νὰ σφουγγαρίσῃ· 2) ῥηματ.π. μετατόπισις, μετατόπισμα.

μετατόπισις-εως [ἡ] νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετατοπίζω, ἡ εἰς ἄλλον τόπον μετάθεσις, μετακίνησις· νόμος μετατοπίσεως [νόμος τῆς φυσικῆς, καθ' ὃν τὸ μέγιστον τῆς ὑπὸ ἀκτινοβολοῦντος σώματος ἐκπεμπομένης ἐνεργείας ἔχει μῆκος κύματος τοσοῦτον μικρότερον, ὅσον ἡ θερμοκρασία τοῦ σώματος εἶναι μεγαλυτέρα].

μετατόπισμα [τὸ] δημ. ἡ μετατόπισις βλ.

μετατραγῳδία [ἡ] [τραγῳδία] μτγν. ἔργον, δρᾶμα ἐκτελούμενον μετὰ τὰς τραγῳδίας, ἐπὶ τοῦ σατυρικοῦ δράματος : 'Ακρων 'Ορατίου Σατ.1,10,66.

μετατράπεζα (ἡ) (τράπεζα) μαν. ἡ δευτέρα τράπεζα μετά : Ξιφιλ π.Pasin.Cod.Taurin.I,146A τοῖς καλοῖς ὑμῖν δαιτυμόσι τὴν συνήθη παραθῶ μετατράπεζαν.

μετατρέπω (τρέπω) κ. νεώτ., αἰολ. πεδατρέπω, μέλλ. μετατρέψω, ἀόρ. μετέτρεψα, παθ. ἀόρ. μετετράπην, ἀνατρέπω, καταλύω, καταστρέφω : Ἀλκ. ἐν Λυρ.Συμπλ 28,10 πεδατρέπω· 2) νεώτ. τρέπω τι πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν, γυρίζω πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, μεταστρέφω : Πίνδ.ἀπ.177 μοῖραν μετατραπεῖν, Ἀπολλ.Ρ 3,261 μετὰ δ' ὑμέας ἔτραπεν αἶσα, ΠΔ Μακκ.4,15,18 οὐ μετέτρεψέν σε πρωτότοκος ἀποπνέων· 3) μτγν. κ. νεώτ. ἀλλάσσω, μεταβάλλω, μεταποιῶ : Παρμενί.ΑΠ 9,114 μήτηρ ἐξόπιθεν μαζῷ μετέτρεψεν νόημα, - θὰ μετατρέψωμεν τὰ ἑτερώνυμα κλάσματα εἰς ὁμώνυμα· κ. παθ. : Ἀριστέ.199 μετατραπεὶς τῇ διανοίᾳ, ΚΔ Ἰακ.4,9 ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω (δ.γρ. ἀντὶ μεταστραφήτω), Πλούτ. Ἠθ.154Ε μετατραπεὶς δ' ὁ Χίλων ἀπεφήνατο (πιθ, ἐσφ.γρ.), - ἡ ποινὴ τοῦ καταδίκου μετετράπη εἰς ἰσόβια δεσμά, - τὰ ἐμπορικὰ ἀερόπλοια μετατρέπονται εὐκόλως εἰς πολεμικά· 4) τὸ μέσ. μετατρέπομαι στρέφομαι, γυρίζω πρὸς τὰ ὀπίσω : Ἰλ.Α 199 θάμβησεν δ' Ἀχιλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ'· 5) ὁμ. τὸ μέσ. μτ. παθ. ἀόρ. β' μετετράπην, στρέφομαι πρός τι, προσέχω εἴς τι, φροντίζω περί τινος, μτ. γενικ. : Ἰλ.Α 16 τῶν οὔ τι μετατρέπῃ οὐδ' ἀλεγίζεις, αὐτ.I 630 οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων· ‖ κ. μτ. αἰτ. μεταβάλλομαι, ἀλλάσσω : ΠΔ Μακκ.4,7,12 οὐ μετετράπη τὸν λογισμόν· 6) ρηματ.π. μετατροπή, μετάτροπος, μετατροπία, μετατροπεύς.

μετατρέφω (τρέφω) μτγν., μέλλ. μεταθρέψω, τρέφω, ἀνατρέφω τινὰ μεταξὺ ἄλλων : Ἀπολλ.Ρ 1,198 μετετράφη Αἰτωλοῖσι, αὐτ.2,1234 Κουρήτεσσι μετετρέφετ' Ἰδαίοισι.

μετατρέχω (τρέχω), μέλλ. μεταθρέξομαι, ἀόρ. μετέδραμον, τρέχω ἵνα ἀγάγω τινά, ἢ νὰ φέρω τι : Φρύν.Κωμ.9 βούλει Διοπείθη μεταδράμω, Ἀριστφ.Εἰρ.261 οὔκουν παρ' Ἀθηναίων σὺ μεταθρέξει ταχύ (ἀλετρίβανον); (δὲν θὰ τρέξῃς γρήγορα νὰ φέρῃς ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους γουδοχέρι;)· ‖ τρέχω κατόπιν, ἀπ' ὀπίσω, ζητῶ : Φίλ. 1,576 μετατρέχειν τι· 2) μτγν. ἀλλάσσω κατοικίαν, μετοικῶ : Φίλ.1,365 μετατρέχειν πρὸς τὴν ἀνδρωνῖτιν ἑστίαν.

μετατροπάδην ἐπίρρ. μτγν. δ.γρ. ἀντὶ μεταδρομάδην βλ.λ. : Ὀππ.Ἁλ.4,508.

μετατροπαλίζομαι (τροπαλίζω) παθ. μεταστρέφομαι, στρέφομαι, γυρίζω πρὸς τὰ ὀπίσω· Ἡσ. «μετατροπαλίζεο, ἐπιστρέφου» : Ἰλ.Υ 190 οὔ τι μετατροπαλίζεο φεύγων.

μετατροπεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὁ μετατρέπων, ὁ μεταβάλλων τι : μετατροπεὺς ἠλεκτρικῶν ρευμάτων (ὄργανον τῆς φυσικῆς)· ‖ εἰδ. ἠλεκτρολ. ὁ μετασχηματιστής βλ.λ.

μετατροπεύω Ἡσ. γλῶσσ. τοῦ προμαλχατεύω.

μετατροπή (ἡ) (μετατρέπω) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ μετατρέπειν, τρέπειν πάλιν, στρέφειν ὀπίσω τι, ἡ ἐπιστροφή, δθ. ἡ ἀπόδοσις, ἡ ἀνταπόδοσις : Εὐρ. Ἀνδρ.492 μετατροπὰ τῶνδ' ἔπεισιν ἔργων· 2) κ. νεώτ. γενικώτ. τὸ τρέπειν τι ἄλλως, μεταβολή, ἀλλαγή : Ἱππόδ.π.Στοβ.4,34,71 ἐπὶ τὰ βελτίω μετατροπὴν λαμβάνοντα, Πλούτ.Ἠθ.720Β σώματος γένεσις καὶ μετατροπή, πρβλ. Βέττ.Βάλ.81,3 (πληθ.), Νεχέφ.π. τῷ αὐτ.125,21, Γρηγ.Κορ.Τροπ. Προοίμ.,-μετατροπὴ μικροπροθέσμου δανείου εἰς μακροπρόθεσμον· 3) ἀνατροπή : Ἑρμ.Τρισμ.π. Στοβ.1,21,9 βασιλέων μετατροπαί (πιθ).

μετατροπία (ἡ) κ. νεώτ. τροπή, μεταστροφὴ τῆς τύχης : Πίνδ.Π 10,22 μὴ φθονεραῖς ἐκ θεῶν μετατροπίαις ἐπικύρσαιεν· 2) νεώτ. μουσ. ἡ ἐν τῇ ἐκτελέσει μουσικοῦ τεμαχίου μεταβολὴ τοῦ τόνου.

μετατροπ(ι)άζομαι λεξ. στρέφομαι πρὸς τὰ ὀπισθεν· Ἡσ. «μεταστρέφομαι».

μετάτροπος-ον ὁ περιτρεπόμενος, ἐπιστρέφων : Εὐρ.Ἠλ.1147 μετάτροποι πνέουσιν αὖραι, Ἀριστφ. Εἰρ.945 πολέμου μετάτροπος αὔρα, Λεωνίδ.Ταρ. ἐν ΑΠ 7,506,5 αὐτὸς δὲ μετάτροπος ἐκ βυθοῦ ἔρρων, Καλλ Δῆλ.99 Λητὼ δὲ μετάτροπος αὖτις ἐχώρει· 2) ὁ στρεφόμενος πρός τι, περί τι : Αἰσχ.Πέρσ.942 δαίμων μετάτροπος ἐπ' ἐμοί, - ἔργα μετάτροπα (ἔργα ἅτινα ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸν πράξαντα αὐτά, ἢ ἅτινα ἀκολουθεῖ ἀνταποδοτικῶς ἐκδίκησις καὶ τιμωρία), Ἡσίοδ.Θ 89.

μετατροφία (ἡ) (μετά, ἀτροφία) νεώτ. ἰατρ. ἐλαττωματικὴ θρέψις, ἀλλοίωσις τῆς θρέψεως· 2) (μετά, τροφή), τροποποίησις τῆς διατροφῆς πρὸς ὡρισμένον θεραπευτικὸν σκοπόν.

μετατροφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μετατροφίαν, ἢ εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς διατροφῆς : μέθοδος μετατροφική.

μετατροχαζόντως ἐπίρρ. γλῶσσ. τοῦ μεταδρομάδην· Ἡσ.

μετατρυπῶ-άω μτγν. ξανατρυπῶ, μετατρυπῶ : Νεῖλ.321Α.

μετατρωπῶμαι-άομαι μτγν. ποι. ἀντὶ μετατρέπομαι : Ἀπολλ.Ρ 3,297.

μετατρωχῶ-άω μτγν. ποι. ἀντὶ μετατρέχω : Ριαν.1,17.

μετατυπῶ-όω μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. μετατυπώνω μεταποιῶ, μετασχηματίζω, μεταβάλλω τὸν τύπον τινός : Φίλ.2,360 μετατυπώσας αἰσχρὸν ἀντὶ καλοῦ χαρακτῆρος· 2) νεώτ. κ. δημ. τυπώνω ἐκ νέου : μετετυπώθη ἐκ τοῦ τάδε περιοδικοῦ· 3) μεταγράφω, μεταβάλλω τὴν γραφήν, παθ. μετατυποῦμαι : Κλήμ.Ἀλ.631 χρόνῳ μετατυπωθῆναι, Εὐστ.75,5.

μετατύπωσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. -η μεταμόρφωσις, μετασχημάτισις : Ἀμμών.91V· 2) νεώτ. κ. δημ. τύπωσις ἐκ νέου· 3) ὁμ. μεταγραφή, μεταβολὴ γραφῆς· 4) γραμμ. ἡ ἀνάλυσις λέξεως συνθέτου εἰς δύο ἁπλᾶς, οἷον ἀκρόπολις εἰς ἄκρα πόλις : Εὐστ.626,49.

μεταυγάζω, δωρ. πεδαυγ-, θεῶμαι μακρόθεν, ἀγναντεύω : Πίνδ.Ν 10,61 ἀπὸ Ταϋγέτου πεδαυγάζων (δ.ἀνάγν. ποτσυγάζων)· 2) λάμπω, ἀκτινοβολῶ : Φιλόστρ.793 ἱστία ἁλουργῆ μεταυγάζοντα ἐν τῷ κόλπῳ.

μεταυδῶ-άω (αὐδή) ἀποτείνω τὸν λόγον πρός τινας ἢ πρός τινα, ἀγορεύω, λέγω, ὁμιλῶ· π. Ὁμ. πάντοτε μτ. δοτ. πληθ. : Ἰλ.Θ 496 ἔπεα Τρώεσσι μετηύδα, Ὀδ.Α 31 ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα (πάντοτε κτ. γ' ἑν. παρατ., ἐξαιρέσει ἐν Ὀδ.Μ 153 κ. αὐτ.270 ἔνθα ἀπαντᾷ τὸ α' ἑν. πρόσ. μετηύδων), Ἀπολλ.Ρ 2,773 τοῖον ἔπος πάντεσσι μετηύδα· ‖ π. μτγν. μτ. αἰτ. προσ. ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ εἴς τινα, λέγω : Ἀπολλ.Ρ 54, Μόσχ.4,61.

μεταῦθις, Ἰων. μεταῦτις ἐπίρρ. μετὰ ταῦτα, μετὰ τοῦτο, κατόπιν : Αἰσχ.Εὐμ.478 μεταῦθις ἰὸς ἐκ φρονημάτων, Ἡρ.1,62 καὶ μεταῦτις ὡς ἔσχε Μαραθῶνα, λόγον οὐδένα εἶχον.

μέταυλος-ον ἀττ. ἀντὶ μέσαυλος βλ.λ.

μεταύριον ἐπίρρ. γλῶσσ. ἐν φρ. ἡ μεταύριον (ἐνν.ἡμέρα) ἡ μετὰ τὴν αὔριον ἡμέρα, ἡ μεθαύριον.

μεταυτίκα ἐπίρρ. εὐθύς, ἀμέσως μετὰ ταῦτα : Ἡρ.2,161 καὶ μεταυτίκα τελευτήσαντος ἐξεδέξατο, αὐτ.5,112.

μεταῦτις Ἰων. μεταῦθις βλ.λ.

μεταυχένιος-ον μτγν. ὁ εὑρισκόμενος μεταξὺ ἢ ὄπισθεν τοῦ αὐχένος· δθ. πληθ. μεταυχένια (τά)· Πολυβ.2,177 «τὰ δὲ ἑκατέρωθεν ὠμοπλατῶν πτερύγια, ὧν τὰ πλάγια μεταυχένια».

μεταφερτός-ή-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ μεταφερθῇ : κιβώτιον **μεταφερτόν**· ‖ ὁ ἐκ μεταφορᾶς προερχόμενος : γῆ **μεταφερτή**.

μεταφέρω [μετά, φέρω] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παρατ. **μετέφερον**, δημ. (ἐ)**μετάφερα**, μέλλ. **μετοίσω**, νεώτ. κ. δημ. (ἀναλυτ.) **θὰ μεταφέρω**, ἀόρ. α' **μετήνεγκα** κ. β' **μετήνεγκον**, εὐκτ. **μετενέγκοιμι**, ἀπαρφ. **μετενεγκεῖν** κ.μτχ. **μετενεγκών** [τῶν ἄ.ἐγκλ. ἐλλειπουσῶν], παρακ. **μετενήνοχα**, παθ. **μεταφέρομαι**, παρατ. **μετεφερόμην**, μέλλ. **μετενεχθήσομαι**, ἀόρ. **μετηνέχθην**, νεώτ. κ. **μετεφέρθην**, δημ. (ἐ)**μεταφέρθηκα**, παρακ. **μετενήνεγμαι**, φέρω, κομίζω τι εἰς ἄλλο μέρος, φέρω μακρὰν ἀλλαχοῦ, φέρω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μετατοπίζω, μεθίστημί τι : Εὐρ.Φοιν.179 **ὡς ἀτρεμαῖα κέντρα καὶ σώφρονα πώλοις μεταφέρων ἰθύνει**, Πλάτ.Τίμ.73Β **μεταφέρων πολλάκις** [γῆν] **εἰς ἑκάτερον**, Δημ.303 **μετενεγκόντα τοὺς χρόνους** [μετατοπίσαντα]· ‖ ἐφαρμόζω, προσαρμόζω, χρησιμοποιῶ τι ἀλλαχοῦ κείμενον, ἀλλαχοῦ ἐν χρ. ὂν εἴς τι ἄλλο : Ξεν.ΚΠ 1,6, 39 **εἰ .. μετενέγκοις ἐπ' ἀνθρώπους τὰς μηχανάς, ἃς καὶ πάνυ ἐπὶ τοῖς μικροῖς θηρίοις ἐμηχανῶ**, Δημ.495 **τὸ τῶν λειτουργιῶν ὄνομα ἐπὶ τὸ τῶν ἱερῶν μεταφέροντες**· ‖ μεταβιβάζω βάρος τι οἰκονομικὸν ἀπὸ τοῦ πρότερον βαρυνομένου εἰς ἕτερον : αὐτ.262 **ἐκ τῶν ἀπόρων εἰς τοὺς εὐπόρους μετήνεγκα τὰς τριηραρχίας**· ‖ μετακομίζω τι, ἀλλάσσω τὴν θέσιν αὐτοῦ : Θεόφρ.Χαρ. 10,6 **μεταφέρειν τὰ σκεύη καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰς κιβωτούς**· ‖ μτφ. **μεταφέρειν τι ἐπὶ τ' ἀληθές** δίδειν εἴς τι τὸ πραγματικὸν νόημά του : Πλάτ.Τίμ.26C **τοὺς δὲ πολίτας καὶ τὴν πόλιν, ἣν χθὲς ἡμῖν ὡς ἐν μύθῳ διῄεισθα σύ, μετενεγκόντες ἐπὶ τ' ἀληθές**· **2)** μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ κτήματος ἢ ἐπὶ χρηματικοῦ ποσοῦ, μεταγράφω κτῆμά τι ἀπὸ τοῦ ὀνόματος ἰδιοκτήτου τινὸς ἐπ' ὀνόματι ἄλλου ἢ μεταβιβάζω, μεταγράφω, κατσχωρίζω ποσόν τι εἰς λ]αμὸν τινος : Πάπ. **μετενέγκατε εἰς ἐμὸν ὄνομα ἀπὸ ὀνόματος τοῦ δεῖνα ἄρουραν**,- **μετέφερα εἰς πίστωσίν σας τὸ ὑπόλοιπον**· **3)** μτφ. ἐπὶ γνώμης, διαθέσεως κττ., μετατρέπω, ἀλλοιῶ, τροποποιῶ : Σοφ.Φιλ.962 **εἰ καὶ πάλιν γνώμην μετοίσεις**· ‖ μεταβάλλων συγχέω : Αἰσχίν.3,220 **τὴν ἀξίωσιν ταύτην οἴει λανθάνειν μεταφέρων οὐκ ἐκ δημοκρατίας, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας πολιτείας**· κ. παθ.: αὐτ.3,193 **μετενήνεκται ὑμῖν τὰ τῆς πόλεως δίκαια**· **4)** νεώτ. κ. δημ. ἐνεργ. ἐν μέσ. σημ., ἐπὶ χρημάτων κ. γενικ. περιουσιακῶν πραγμ., διακομίζομαι : **μετέφερε τὰ κεφάλαιά του - τὴν περιουσίαν του ἐξ Ἀμερικῆς εἰς Ἑλλάδα**· ‖ εἰδ. κ. ἐπὶ πολιτ. δικαιωμ., μεταγράφομαι ἀπὸ περιοχῆς διοικητικῆς εἰς ἄ. : **μετέφερα τὰ πολιτικά μου δικαιώματα εἰς Ἀθήνας**· **5)** μέσ. φέρω μετ' ἐμαυτοῦ ἐκ τόπου εἰς ἄλλον, φέρω μαζί μου : Θεόπομπ.Ἱστ.244 **ἐξ Αἰγίνης Ἀθήναζε μετενεγκαμένη τὴν πορνείαν**· **6)** παθ. μτφ. ἐπὶ ἐννοιῶν, παραστάσεων, εἰκόνων λόγου κττ., μετατίθεμαι, ἐφαρμόζομαι ἀφ' ὅπου ἤμην εἰς ἄλλο τι : Πλάτ.Πρωτ.339Α **τὸ ἐρώτημα .. περὶ οὗ περ διαλεγόμεθα, περὶ ἀρετῆς μετενηνεγμένον δὲ εἰς ποίησιν**, Ἰουλ.Λόγ.3,122Β· **7)** ρητορ. κάμνω μεταφορὰν βλ.λ.3), ἀποδίδω εἰς λ. ἢ φρ. ἄ. ἢ τὴν συνήθη σημ., μεταχειρίζομαι αὐτὴν εἰς ἄ. ἔννοιαν· ‖ κ.ἀπολ. ποιοῦμαι ἐν τῷ λόγῳ χρῆσιν μεταφορᾶς, ἐκφράζομαι μεταφορικῶς : Ἀριστλ.ΗΝικ.1167a,10· κ. παθ. ἐπὶ λόγου, εἶμαι τεθειμένος, διατετυπωμένος μεταφορικῶς : αὐτ.Ρητ.1405b,6· **8)** κ. νεώτ. [παλαιότ.] μεταφράζω ἀπὸ μιᾶς γλώσσης εἰς ἄλλην· ὅθ. ἐπὶ λ. ἢ φρ. ἑρμηνεύω, συνηθέστ. τὸ παθ. : Πλάτ.Κριτί.113Α **εἰς τὴν αὐτῶν φωνὴν μετενηνοχότας** [τὰ ὀνόματα], Φιλόδ.Ρητ.1,167S **εὖ μετενήνεκται**,- **ἡ τοῦ Οὐεργιλίου Αἰνειάς μεταφερθεῖσα ἐκ τῆς Λατινικῆς εἰς τὴν ἁπλοελληνικήν**· ‖ γραμμ. **μεταφέρω τοὔνομα ἐπὶ τὸν λόγον** ἐπαναφέρω λέξιν εἰς τὸν ἀρχικὸν τύπον, δίδω τὴν γραμματικὴν καὶ ἐτυμολογικὴν σημ. : Ἀριστλ. Τοπ.112a,32· **9)** πάπ. ἐν ἀναφ. πρὸς ὑπαλλήλους ἀντὶ τοῦ μετατίθημι, μεταθέτω εἰς ἄλλην θέσιν· **11)** ρηματ.π.μεταφορά, **μετένεξις**.

μεταφέψω μτγν. ἠπίως, ἐλαφρῶς ζέω, **βράζω** : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.8,3,1.

μετάφημι ὁμιλῶ μετ' ἄλλων προσ ἀποτεινόμενος ἢ εἰς ἓν ἢ εἰς πολλά, ἢ ὁμιλῶ ὡς ἀντιπρόσωπος πολλῶν [π.Ὁμ. μ. γ' ἑν. παρατ.] μτ δοτ.πληθ. : Ἰλ.Τ 100 **εὐχόμενος μετέφη .. θεοῖσι**, Ὀδ.Σ 312 **τῇσιν** (ἐνν. δμῳοῖς) **μετέφη**· ἀλλαχοῦ ὁ Ὅμ. πάντοτε μετὰ τοῦ **τοῖς** ἢ **τοῖσι**, εἴτε ὅταν ὁ λόγος στρέφηται πρὸς ἓν εἴτε πρὸς πολλὰ πρόσ. : Ἰλ.Β 411 **τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη**, αὐτ.Δ 153, Ὀδ.Θ 132 **τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο** [μετέφη μτ. αἰτ. προσ. ἐσφ. ἀνάγν. ἐν Ἰλ.Β 795].

μεταφημίζω μεταβάλλω τὸ ὄνομα : Μαν.2,136· **2)** μέσ. καλῶ δι' ἄλλου ὀνόματος, μετονομάζω : Ριαν.π.Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 3,1089 **τοῦ δ' ἀπὸ Θεσσαλίαν λαοὶ μετεφημίξαντο**.

μεταφθάνω μσν. **μεταμείβομαι βλ.** : Πρόδρ. Ροδ.3,250.121 **πρὸς ταῦτα φησὶ .. μεταφθάσας**.

μεταφοίτησις-εως (ἡ) [φοιτῶ] μτγν. [ἐκκλ.] ἡ μετάβασις ἀπὸ ἑνὸς πράγματος εἰς ἄλλο, ἰδ. ἐκ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον : Κύριλλ.2,281D, αὐτ.10,200Α.

μεταφοιτῶ-άω μτγν. μεταβαίνω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἕτερον : Στράβ.16,4,25 **παρ' ἀλλήλων δ' οὐ μεταφοιτᾷ τὰ ἐπιτηδεύματα**· **2)** ρηματ. π. μεταφοίτησις,

μεταφορά (ἡ) [μεταφέρω] **κ. μσν., νεώτ.** κ. δημ. τὸ μεταφέρειν, ἡ μετακόμισις, ἡ μετατόπισις : Νικόμ.1,35, Ἥρων Βελοπ.102,11, Πάπ. **μεταφορὰ ἐμπορευμάτων διὰ ξηρᾶς - διὰ θαλάσσης, - μεταφορὰ ξυλείας διὰ τοῦ ποταμοῦ, - ἑταιρεία μεταφορῶν** (ἐπιχείρησις συνεταιρικὴ ἀναλαμβάνουσα ἐπὶ συμφωνουμένῃ ἑκάστοτε ἀμοιβῇ τὴν διὰ μεταφορικῶν μέσων συνήθως εἰς ἄλλους ἀνηκόντων μετακόμισιν ἐμπορευμάτων ἢ ἀποσκευῶν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον], - **Ἠλεκτρικὴ ἑταιρεία μεταφορῶν** (ἡ ἀνώνυμος ἑταιρεία ἡ δυνάμει συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους ἐνεργοῦσα κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν αστικὴν καὶ ἐν μέρει τὴν ὑπεραστικὴν συγκοινωνίαν [μεταγωγὴν προσώπων] Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ προαστίων διὰ τροχιοδρόμων καὶ αὐτοκινήτων]· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ καταστιχογραφίᾳ, **εἰς μεταφορὰν** φρ. γραφομένη εἰς τὸ κάτω μέρος σελίδος καταστίχου ἢ φύλλου λογαριασμοῦ πρὸ ποσοῦ προερχομένου ἐξ ἀθροίσεως κονδυλίων ἢ ἐξ ἀφαιρέσεως [ὑπόλοιπον], δηλοῦσα ὅτι τὸ ποσὸν (ἄθροισμα ἢ ὑπόλοιπον] μεταφέρεται εἰς ἄ. σελίδα τοῦ καταστίχου ἢ εἰς ἄ. συνεχὲς φύλλον λογαριασμοῦ· ὁμ. **ἐκ μεταφορᾶς** φρ. σημειουμένη εἰς τὸν πρῶτον στίχον τῆς σελ. ἢ τοῦ φύλλ., κτ. ἀντιστοιχίαν πρὸς τὸ **εἰς μεταφοράν**· **3)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν γραπτὸν ἢ προφορικὸν λόγον, τρόπος ἐκφράσεως καθ' ὃν τὸ ἐν χρήσει κυριολεκτικῶς ἐπί τινος ἐννοίας ἐκφέρεται κατὰ παρομοίωσιν ἐπὶ ἄλλης ἐννοίας, ὅπως ἐμφανίσῃ ταύτην παραστατικώτερον ἢ σαφέστερον ἢ ἐν ποιητικῇ εἰκόνι [ἀρχ.ὅρ. «μέρος λόγου ἀπὸ τοῦ κυρίως λεγομένου μεταφερόμενον εἰς ἕτερον ὁμοιώσεως ἢ ἐμφάσεως ἕνεκα»], οἷο· ἕρκος ὀδόντων [Ἰλ.Δ 350 κ.ἄ.], ἕρκος Ἀχαιοῖσι [αὐτ.Α 284 κ.ἄ.], πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε [αὐτ. Ξ 187], ἔπεα πτερόεντα, μεγάλῳ ῥεύματι φωτῶν (Αἰσχ.Πέρσ.87), σιδηροῖς καὶ ἀδαμαντίνοις λόγοις [Πλάτ.Γοργ.509Α], χαλκοῖς καὶ ἀδαμαντίνοις τείχεσιν [Αἰσχίν.3,84], ἀνθρωποπλήμμυρα, ἀδαμάντινος χαρακτήρ, σιδηρᾶ θέλησις, χαλάζι αἱ σφαῖρες

έπεφταν, τῆς μεταφορᾶς ἐκτεινομένης πολλάκις κ. εἰς ὁλόκληρον φρ., ἰδ. π. ποιηταῖς κ. ῥήτορσι: Ἰσοκρ.9,190 **τὸ μὲν ξένοις, τὰ δὲ καινοῖς, τὰ δὲ μεταφοραῖς.. πᾶσι τοῖς εἴδεσι διαποικῖλαι τὴν ποίησιν·** πρβλ. ἀλληγορία, παραβολή, παρομοίωσις· 4) εἰδ. νεώτ. μουσ. **μεταφορά** ἡ ἀλλαγὴ τῆς τονικότητος (κλίμακος) μουσικοῦ τινος τεμαχίου· 5) ὁμ. ἠλεκτρολ. ἡ διὰ τῶν κινουμένων ὑλικῶν φορέων, τῶν ἰόντων, ἀγωγὴ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

μεταφορεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὁ μεταφέρων, ὁ ἐνεργῶν τὴν μεταφορὰν βλ.λ.· ‖ τὸ ὄργανον, τὸ μέσον δι' οὗ ἐκτελεῖται ἡ μεταφορά.

μεταφορητός-όν ὃν δύναταί τις νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐπιδεκτικὸς μετακομίσεως, φορητός: Ἀριστλ.Φυσ.209b,29 **ἔστι γὰρ τὸ ἀγγεῖον τόπος μεταφορητός.**

μεταφορικά (τὰ) νεώτ. κ. δημ. τὸ **οὐδ.** τοῦ μεταφορικὸς κτ. πληθ. ὡς οὐσ. τὰ ἔξοδα, αἱ δαπάναι διὰ τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων.

μεταφορικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος, ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς τὴν μεταφορὰν βλ.λ.1) (κυριολεκτ.) κ.3): **μεταφορικὸν αὐτοκίνητον -μέσον, - μεταφορικὸς τρόπος ἐκφράσεως.**

μεταφορικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον μεταφορᾶς βλ.λ.3): **οἱ ποιηταὶ συχνὰ ἐκφράζονται μεταφορικῶς.**

μεταφορτίζομαι μσν. εἰσβιβάζω, φορτώνω πάλιν εἰς πλοῖον: Ψελλ.Πον.137,20 **τὰ μὲν μετακομίζοντες.., τὰ δὲ μεταφορτιζόμενοι καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀγώγιμα ἔχοντες.**

μεταφόρτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου φόρτωσις, φόρτωσις εἰς ἄλλο μεταφορικὸν μέσον.

μεταφορῶ-έω μεταφέρω: Φερεκ.16(α) J (παθ.), Ἡρ.1,64 **ἐξορύξας τοὺς νεκροὺς μετεφόρεε εἰς ἄλλον χῶρον τῆς Δήλου,** αὐτ.2,125.

μετάφραγμα-ατος (τὸ) νεώτ. ὁ μεταξὺ δύο καταστρωμάτων χῶρος τοῦ πυροβολείου· 2) νεώτ. ζωολ. μεμβράνα χωρίζουσα τὸν θώρακα τῶν ἐντόμων ἀπὸ τῆς κοιλίας.

μεταφράζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μεταφέρω, ἐξηγῶ, ἑρμηνεύω, παραφράζω εἰς ἄλλο λεκτικὸν ὕφος, κατ' ἄλλον φραστικὸν τρόπον: Διον. Ἁλ.π.Θουκ.45, Πλούτ.Κικ.40, αὐτ. Κάτ.Πρεσβ.19 **ὡς ἂν τις μεταφράσειε τὴν ἐπιγραφήν·** 2) κ. νεώτ. κ. δημ. μεθερμηνεύω ἀπὸ γλώσσης εἰς ἄλλην: Διον.Ἁλ.Ρωμ.505, Ἰώσ.ΑΙ 9,14, -**μετέφρασεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τὴν Θείαν Κωμῳδίαν τοῦ Δάντε·** ‖ νεώτ. κ. δημ. μεθερμηνεύω ἀπὸ τῆς ἀρχ. εἰς τὴν νεωτ. ἢ τὴν δημ.

μετάφρασις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ διατύπωσις, ἡ ἔκφρασις, ἡ μεθερμήνευσις, ἡ ἐξήγησις κατ' ἄλλον φραστικὸν τρόπον, εἰς ἄλλο λεκτικὸν ὕφος: Πλούτ.Δημ.8 **διορθώσεις τε παντοδαπὰς καὶ μεταφράσεις ἐκαινοτόμει·** 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀπὸ μιᾶς γλώσσης εἰς ἄλλην μεταγωγὴ κειμένου τινός: **μετάφρασις ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν Ἑλληνικήν·** ‖ ὁμ. κ. ἡ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κειμένου εἰς τὴν νεωτ. ἢ δημ.: **μεταφράσεις ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων.**

μετάφρασμα (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μεταφράζω βλ.λ.2), ἔργον μεταφρασθέν, μετάφρασις. Ἰδ. ἐν χρ. ἐπικριτικῶς.

μεταφράστης (ὁ) μσν. κ. νεώτ., ἀ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **μεταφραστής** βλ.λ. ὁ ἀπὸ ἑνὸς λεκτικοῦ μεταφέρων, μεταφράζων κείμενόν τι εἰς ἄλλο λεκτικὸν τῆς αὐτῆς γλώσσης, ὁ ἑρμηνευτής, ὁ ἐξηγητὴς κειμένου, οἷον ἀπὸ τῆς ἁπλῆς μσν. εἰς τὴν ἀττικίζουσαν: Γρηγ.Κορ.Τροπ.58,872,- **Συμεὼν ὁ μεταφράστης** (τῶν συναξαρίων)· ἢ ἀπὸ τῆς ἀρχ. εἰς τὴν καθωμιλημένην τῆς ἐποχῆς τοῦ μεταφράζοντος: **ὁ μεταφράστης τοῦ Θουκυδίδου εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς** (ἢ εἰς τὴν λαλουμένην ἢ εἰς τὴν ἁπλοελληνικήν)· 2) νεώτ. ὡς διόρθ. τοῦ ἀδοκίμου μεταφραστής βλ.λ. ἐκ τοῦ φράστης, ὡς παραφράστης κ. ἄ.: Λόμπεκ Παραλ.448, Κόντ.Γλωσσ.παρατηρ. 427 - 430.

μεταφραστής (ὁ) μσν., **νεώτ.** κ. **δημ.,** θηλ. νεώτ. κ. δημ. **μεταφράστρια** ὁ ἐν χρ. τ. ἀντὶ τοῦ μεταφράστης βλ.λ., ἰδ. ὁ ἀπὸ μιᾶς γλώσσης μεταφέρων κείμενόν τι εἰς ἄ. γλῶσσαν: Τζέτζ.Χιλ. 9,370 **ἀνθρώποις συγγραφεῦσι καὶ μεταφρασταῖς βιβλίων·** 2) ὁ μεταφράστης βλ.λ.1).

μεταφραστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μετάφρασιν ἢ εἰς μεταφραστὴν βλ.λς: **μεταφραστικὰ λάθη, - μεταφραστικὴ δεξιότης,** φρ. **μεταφραστικὸς μαργαρίτης** (ἀπόδοσις εἰς λ. ἢ φρ. τοῦ κειμένου ἄ. ἀσυναρμόστου ἐννοίας, ἐλέγχουσα ἀμάθειαν, καὶ ἀκρισίαν)· 2) τὸ οὐδ. πληθ. μεταφραστικὰ ὡς οὐσ. ἡ ἀμοιβὴ διὰ γενομένην μετάφρασιν: **ἐπληρώθη(κε) τὰ μεταφραστικά(του)·** ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς ἀπὸ ἀπόψεως μεταφράσεως, κατὰ τρόπον μεταφραστικόν, διὰ μεταφράσεως: **μεταφραστικῶς δὲν ἀποδίδεται τὸ λογοπαίγνιον.**

μεταφραστός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ λογοτεχνικοῦ κειμένου ἢ συγγραφέως κ. ἰδ. ποιητοῦ, ὁ δεκτικὸς μεταφράσεως, μεταφορᾶς **εἰς** ἄλλην γλῶσσαν οὕτως, ὥστε ν' ἀποδίδηται ἐν τῇ μεταφράσει ἐπαρκῶς ἡ ἔννοια, ἡ ἐνάργεια κ. ἰδ. ἡ χάρις τοῦ πρωτοτύπου· ‖ ὁμ. εἰδ. κ. ἐπὶ κειμένου ἀρχ. ἑλλ. μεταφερομένου εἰς τὴν καθωμιλημένην: **πολλοὶ τῶν στίχων τοῦ Πινδάρου δὲν εἶναι μεταφραστοί, ἀλλὰ μόνον ἑρμηνευτικῆς ἀναλύσεως δεκτικοί, - καὶ ἀσχέτως πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ἱερότητα τὸ Εὐαγγέλιον καθ' ἑαυτὸ ὡς κείμενον δὲν εἶναι** μεταφραστόν.

μετάφρενον (τὸ) κ. νεώτ. **κυρ.** τὸ ὄπισθεν μέρος τῶν φρενῶν, ὅθ. τὰ νῶτα (ἐπ. λ. ἐν χρ. π. Πλάτ. Πρωτ.352Α, Ἀριστλ.Φυσιογν.810b,25, Λουκ.Ἑταιρ. Δ 4,2 κ.ἄ.): Ἰλ.Ε 40 **μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν ὤμων μεσσηγύς,** αὐτ.Β 265, Ὀδ.Θ 528 **μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμους,** πρβλ.Ἱππ.Διαίτ.66· κτ. πληθ. ἐπὶ ἑνὸς προσ.: Ἰλ.Μ 428 **μετάφρενα γυμνωθείη μαρναμένων,** Ἀρχίλ.π.Συνέσ.75Β **ἡ δὲ οἱ κόμη ὤμους κατασκιάζει καὶ μετάφρενα** (ἐπὶ γυναικός), πρβλ. Ἡλιόδ.Αἰθ.10,32· ‖ εἰδ. Ῥοῦφ.Ὀνομ.90 «τὸ μεταξὺ τοῦ νώτου καὶ ὀσφύος κατὰ τὴν τῶν φρενῶν πρόσφυσιν»· ‖ νεώτ. ἀνατ. ἡ ἀνὰ μέσον τῶν δύο ὠμοπλατῶν χώρα.

μεταφρίσσω, μέλλ. μεταφρίξω, ἀνατριχιάζω μετά τι, ῥιγῶ: Ἱππ.133Β **ἢ ῥά γε καὶ μεταφρίξαντες οἱ ἐπ' ὀλίγον περιψύχοντες·** ‖ ἁπλῶς φρίσσω: αὐτ.Προρρ.1,136.

μεταφρονῶ-έω μτγν. μεταγιγνώσκω, μεταβάλλω γνώμην, σκέπτομαι ἔπειτα: Βασ.3,294D **ὥστε** μεταφρονεῖν **τὸν ὀμνύοντα χρή.**

μεταφρούρησις-εως (ἡ) μσν. μεταγωγὴ εἰς ἄλλην φρουρὰν ἢ φυλακήν, μεταβολὴ φρουρᾶς: Στουδ.Θεόδ.257Ε **ἢ οὐχὶ δοκιμώτερόν ἐστι σε γενέσθαι τῇ μεταφρουρήσει καθάπερ χρυσὸν διαπυρούμενον ὑπὸ χωνείας.**

μεταφρουρῶ-έω μσν. μεταφέρω εἰς ἄλλην φρουρὰν ἢ φυλακήν, φυλάττω ὡς φρουρὸς ἀλλαχοῦ, ἢ τίθεμαι εἰς φρουράν: Στουδ.Θεόδ.284D **σὺ δέ, ὦ τέκνον μου, εἰ καὶ μετεφρουρήθης ἑτέρωθι, καθὰ ἐσήμανας, χαῖρε, ὅτι οἱ στέφανοί σου πλείους πλέκονται** (παθ.).

μεταφύομαι μέσ., ἐνεργ. ἀόρ. β' **μετέφυν,** παρακ. **μεταπέφυκα,** γίνομαι διὰ μεταβολῆς: Ἐμπ.108,1 **ἀλλοῖοι μετέφυν,** πρβλ. Ἱεροκλ.Πλ.Χρ. Ἐπ.20,462Μ, Πλάτ.Τίμ.90Ε **ἀνδρῶν ὅσοι δειλοὶ** (ἦσαν).. **γυναῖκες μετεφύοντο ἐν τῇ δευτέρᾳ γενέσει,** Φιλόστρ.Ἡρ.17 **Εὔφορβος γεγονέναι με-**

ταφῦναί τε Ἴων ἐκ Τρωός· **2)** φύομαι μετὰ ταῦτα, φυτρώνω κατόπιν : Ἱππ.Σαρκ.12 οἱ μεταφύντες (ἐνν. ὀδόντες) (κῶδ.-φύοντες, δ.ὀνάγν. -φυέοντες, πιθ. -φυέντες).

μεταφυσική (ἡ) νεώτ. ὡς οὐσ. ἡ ἐπιστήμη ἡ πραγματευομένη περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν καὶ αἰτίων τῶν ὄντων, ἄ. πρώτη φιλοσοφία· **2)** μτφ. πᾶν δυσνόητον καὶ ἀφῃρημένον.

μεταφυσικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μεταφυσικὰ ἢ εἰς τὴν μεταφυσικήν : μεταφυσικὴ θεωρία· || γεν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς ζητήματα ἔξω τοῦ κύκλου τῆς ἐμπειρίας : ἡ θρησκεία ἔχει βάσιν μεταφυσικήν· || τὸ θηλ. μεταφυσική ὡς οὐσ. βλ.λ.· || τὸ οὐδ. πληθ. μεταφυσικὰ τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «μετὰ τὰ φυσικὰ» σύγγραμμα τοῦ Ἀριστοτέλους, πραγματευόμενον περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῶν ὄντων.

μεταφυτεία (ἡ) τὸ μεταφυτεύειν, ἡ εἰς ἄλλο μέρος φύτευσις : Θεόφρ.ΦΙ.2,6,3· **2)** ἡ χρῆσις ἄλλου τύπου καλλιεργείας (πιθ.) : Ἐπιγρ.

μεταφύτευμα-ατος (τὸ) νεώτ. μεταφύτευσις.

μεταφύτευσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. μεταφυτεία βλ.λ. 1) : Γεωπ.3,2,1· || κ. νεώτ. ἡ ἐκ νέου φύτευσις εἰς ἄλλον τόπον· || ἰατρ. ἡ μεταμόσχευσις βλ.λ.· **2)** ὀδοντιατρ. ἐμφύτευσις φυσικοῦ ὀδόντος εἰς φατνίον ἄλλου ὀδόντος.

μεταφυτευτής (ὁ) νεώτ. ὁ μεταφυτεύων· **2)** εἰδικὸν ἐργαλεῖον ἐν εἴδει ἀβαθοῦς πτύου, χρησιμεῦον εἰς τὴν μεταφύτευσιν.

μεταφυτευτός-ή-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ μεταφυτευθῇ, ἐπιδεκτικὸς μεταφυτεύσεως.

μεταφυτεύω κ. νεώτ., ἀόρ. μετεφύτευσα, παθ. ἀόρ. μετεφυτεύθην, ἐκβάλλω καὶ φυτεύω ἀλλαχοῦ φυτόν : Θεόφρ.ΦΙ.2,6,3, Φιλήμ.147, Σωρ.1,87 (παθ.) [Ἱππ.Ἀέρ.12 μεταφυτέοντες ἐσφ. γρ.]· **2)** νεώτ. μτφ. μεταφέρω καὶ μεταδίδω εἰς ἄλλον τόπον ἢ εἰς ἄλλα πρόσωπα ἰδέας, ἔθιμα, μεθόδους κλπ. : ἐκ τῆς Ρωσίας μετεφυτεύθησαν εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην αἱ ἀντικοινωνικαὶ ἰδέαι· **3)** γλωσσ. ἀνασκαλεύω, σκαλίζω τὴν γῆν.

μεταφωνῶ-έω ὁμιλῶ μεταξύ τινων, μόνον κτ. παρατ., μτ. δοτ. πληθ. : Ἰλ.Σ 323 μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν· κ. ἀπολ. : Ἀπολλ.Ρ.2,1178· **2)** μτ. αἰτ. προσ. προσαγορεύω : Ἀπολλ.Ρ.1,702.

μεταφωτίζομαι παθ. μτγν. ὑφίσταμαι μεταβολὴν φωτισμοῦ : Πτολ.Μαθ.3,1,155C ὡς ἐνίοτε καὶ δὶς ἐν ταῖς αὐταῖς ἰσημερίαις μεταφωτίζεσθαι τὰς κοίλας αὐτῶν ἐπιφανείας.

μεταχάζομαι μτγν. ποι. ὀπισθοχωρῶ ἀπό τινος, ὀπισθοδρομῶ, μτ.γενικ.: Ἀπολλ.Ρ.3,436 εἰ δὲ σύ γε ζυγὰ βουσὶν ὑποδείσαις ἐπαεῖραι ἠὲ καὶ οὐλομένου μεταχάσσεαι ἀμήτοιο.

μεταχάλκευσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐπεξεργασία τοῦ χαλκοῦ εἰς νέον σχῆμα : Κύριλλ.1,228D.

μεταχαλκεύω μτγν. κ. μσν. ἡ τοῦ χαλκοῦ ἐπεξεργασία εἰς νέον σχῆμα, μετασχηματίζω, ξαναχύνω εἰς ἄλλο σχῆμα : Κύριλλ.1,265B, Εὐμάθ.150 τὴν τῆς Πανθίας γλῶτταν εἰς Τυρσηνικὴν μετεχάλκευσε σάλπιγγα.

μεταχαρακτηρίζω μτγν. κ. σχόλ. μεταβάλλω τὸν χαρακτῆρα : Ἰουλ.Ἐπιστ.42,79 καὶ μὴ μαχόμενα τοῖς δημοσίᾳ μεταχαρακτηρίζοντας τά ἐν τῇ ψυχῇ φέρειν δοξάσματα· **2)** μεταβάλλω τὴν ὀρθογραφίαν : Σχόλ.Ἰλ.Ξ 241 καὶ ἴσως ἔδει οὕτως ἔχειν· παρεφθάρη δὲ ὑπὸ τῶν μεταχαρακτηρισάντων.

μεταχαρακτηρισμός (ὁ) μτγν. μεταβολὴ τῆς μορφῆς ἢ τοῦ τύπου : Ἀμμών.13,91V.

μεταχάραξις-εως μτγν. τὸ μεταχαράττειν, μεταποίησις, μεταχαρακτηρισμὸς βλ.λ. : Κύριλλ.1, 1121,5C μεταπλασμὸν ὥσπερ τινὰ καὶ ἵν' οὕτως εἴπω, μεταχάραξιν τῶν ἐν τύποις ἐπὶ τὸ ἀληθές.

μεταχαράσσω ἐκ νέου χαράσσω, μεταπλάττω, μετασχηματίζω : Μέν.552 γῆρας μεταχαράσσον τὴν ἀνδρίαν μελῶν εἰς τἀπρεπές, Φίλ.1,220 μεταχαράσσειν τὸ θεῖον νόμισμα, αὐτ.2,560 μ. τὴν ἰατρικήν· κ. παθ. : Φίλ.1,589.

μεταχάσκω μσν. χάσκω, ἀνοίγω ὑπερβολικῶς τὸ στόμα κατόπιν ἄλλου, κατὰ μίμησιν ἄλλου χάσκοντος : Ἀποστόλ.Μιχ.Παροιμ.7,20 ἑνὸς χανόντος μετακέχηνεν ἅτερος (πιθ. εἰκασ. ἀντὶ μετέσχηκεν) [Journ.Filol.4,320].

μεταχειμάζω μτγν. ἐπὶ καιροῦ, γίνομαι κατόπιν, ὕστερον, θυελλώδης : Βεγέτ.Στρατ.Τέχν.4,40.

μεταχείρημα-ατος (τὸ) σχόλ. χειρισμὸς ζητήματός τινος : Σχόλ.Ἀριστείδ.288D.

μεταχειρίζομαι [μετὰ χεῖρας (ἔχω)] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ παθ. τ. τοῦ σπαν. καὶ περιπεσόντος εἰς ἀχρησίαν μεταχειρίζω βλ.λ., ἐν μέσ., ἐνίοτε δὲ κ. ἀπολ. ἐνεργ. σημ., ὅθ. κ. θεωρούμενον ἐν τῇ μτγν. ἰδ. κ. τῇ νεωτ. ὡς ἀποθετ., παρατ. μετεχειριζόμην, μέλλ. μεταχειρίσομαι κ. ἀττ. μεταχειριοῦμαι, ἀόρ. μέσ. μετεχειρισάμην κ. παθ. ἐν μέσ. σημ. μετεχειρίσθην (τὸ ἀπαρφ. μεταχειρισθῆναι σπαν. ἐν παθ. σημ.), δημ. μεταχειρίσθηκα, παρακ. μέσ. μετακεχείρισμαι κ. μτχ. μετακεχειρισμένος, δημ. μεταχειρισμένος, λαμβάνω, ἔχω τι εἰς τὰς χεῖρας, διὰ τῶν χειρῶν μου ποιοῦμαι χρῆσίν τινος, διαχειρίζω, χειρίζομαι, μεταχειρίζομαι, πάντοτε μτ. αἰτ. : Ἡρ.2,121 τὸν λίθον ἐπὶ τῷ οἰκοδομήματι ἀνευρόντας ῥηιδίως μεταχειρίσασθαι, Πλάτ.Παρμ.130D αὐτῶν ὧν ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα [ὧν ἀντὶ ἃ καθ' ἕλξιν πρὸς τὸ αὐτῶν], αὐτ.Φαῖδρ.240E ἃ καὶ .. ἀκούειν οὐκ ἐπιτερπές, μὴ ὅτι δὴ ἔργῳ .. μεταχειρίζεσθαι· || ἔχων ἐν τῇ χειρί τι διευθύνω, διοικῶ, κτ. ἰδίαν κρίσιν ἢ βούλησιν χρησιμοποιῶ αὐτό : Πλάτ.Φαιδ.84A Πηνελόπης τινὰ ἐναντίως ἱστὸν μεταχειριζομένης, Λουκ.Ἀπαιδ.29 ἡ μὲν οὐδὲ ὅπως χρὴ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ (τοὺς νάρθηκας, τὰς σικύας, τὰς σμίλας) ἴσασι· **2)** συνεκδ. κ. ἀπολ. διευθύνω, διευθετῶ, τακτοποιῶ, ὅθ. κ. ὁδηγῶ : Ἀριστφ.Ἱππ.345 καλῶς γ' ἂν σὺ οὐ πρᾶγμα προσπεσόν σοι .. μεταχειρίσαιο χρηστῶς, Ξεν.Ἀπομν.1,4,17 ὁ σὸς νοῦς ἐνὼν τὸ σὸν σῶμα ὅπως βούλεται μεταχειρίζεται· πρβλ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ μεταχειρίζω· || νεώτ. κ. δημ. ποιοῦμαι χρῆσίν τινος δι' ἐμέ, πρὸς ὠφέλειάν μου, πρὸς εὐκολίαν μου κττ. : τὸν μεταχειρίζομαι ὡς διερμηνέα, - μεταχειρίζομαι τὴν ὀμπρέλλα καὶ γιὰ μπαστοῦνι· κ. ἀπολ. θέτω ἐν ἐμῇ χρήσει : μεταχειρίσθηκαν τὰ περονομάχαιρα τοῦ γειτονά τους· φρ. μτφ. ὅλα τὰ μεταχειρίζεται (θέτει εἰς χρ., εἰς ἐνέργειαν οἱαδήποτε μέσα, καλὰ ἢ κακά, πρὸς ἐπιτυχίαν ἐπιδιώξεώς τινος αὐτοῦ)· **3)** ἐξασκῶ ἐπιστήμην ἢ τέχνην τινά, ἐπιδίδομαι, καταγίνομαι εἴς τι : Πλάτ.Πολιτ.268B ἄριστα μεταχειριζόμενος μουσικήν, αὐτ.Πολ.497D μεταχειριζομένη πόλις φιλοσοφίαν οὐ διαλεῖται· || κ. μτ. ἀπαρφ. καταγίνομαι νὰ πράξω τι, σπουδάζω, ἀσκοῦμαι πρὸς ἐκτέλεσίν τινος : αὐτ.Μέν.81A· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. ἐπιρρ. τροπ. ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. ἢ περίστασιν, ἀποδείκνυμαι, φέρομαι πρός τινα ἢ ἔν τινι καταστάσει κατά τινα τρόπον : Λυσ.24,10 ὅπως ὡς ἀλυπότατα μεταχειριοῦνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος, Δημ.753 οὐ τοὺς μὲν πολλοὺς ὠμῶς μεταχειρίζεσθαι, - μεταχειρίζεται καλῶς τοὺς ὑπαλλήλους του· || κ. ἐξυπνοσοουμένου τροπ. ἐπιρρ : Ἀντίφ.1,20 ἐπειδὴ ἀπέσπεισαν, τὸν ἑαυτῶν φονέα μεταχειριζόμενοι ἐκπίνουσιν ὑστάτην πόσιν [φερόμενοι εὐμενῶς, φιλίως, φιλοφρόνως πρὸς τὸν φονέα των]· **5)** ἀπολ. ἐπὶ ἰατρῶν, ἐπιβάλλω, ἐφαρμόζω, ἀσκῶ θεραπευτικόν τινα τρόπον, ὑποβάλλω εἰς θερα-

πείαν, θεραπεύω : Πλάτ.Πολ.408C πλείστους δὲ νοσώδεις μετεχειρίσαντο· || νεώτ. κ. δημ. ὁμ. ἰατρ. μτ. αἰτ. θέτω εἰς ἐφαρμογήν τι πρός τὸ θεραπεῦσαί τινα, ποιοῦμαι χρῆσιν θεραπευτικοῦ τινος μέσου ἢ φαρμάκου : μεταχειρίζονται ἤδη τὸ ἀρσενικὸν πρὸς θεραπείαν τῆς σιφίλιδος, - μεταχειρίζεται τὴν ὁμοιοπαθητική(ν)· 6) παρακ. μετακεχείρισμαι ἔχω λάβει, ἔχω κάμει χρῆσίν τινος : Πλάτ.Νόμ.670Ε παιδείαν . . εἶεν μετακεχειρισμένοι· 7) ὁμ. παρακ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἀξίωμα, ἐξουσίαν, χρήματα, ἔχω καταλάβει, ἔχω διαχειρισθῆ : Πλάτ.Τίμ.20Α τὰς μεγίστας μὲν ἀρχάς τε καὶ τιμὰς τῶν ἐν τῇ πόλει μετακεχείρισται· 8) ρηματ.π. μεταχείρισις, μετσχειρισμός, μεταχειριστέαν, νεώτ. δημ. κ. μεταχείρισμα.

μεταχειρίζω ἀπαντᾷ μ. κτ. ἐνεστ., ἀόρ. κτ. ἀπαρφ. μεταχειρίσαι κ. μτχ. μεταχειρίσας ἐν ᾗ σημ. τὸ μέσ. μεταχειρίζομαι βλ.λ. : Ἡρ.3,142 λόγον δώσεις τῶν μετεχείρισας χρημάτων (τῶν χρημάτων ἃ . . διεχειρίσθης), Εὐρ.ἀπ.912,7 σκῆπτρον τὸ Διὸς μεταχειρίζων (ἐν χερσὶ λαμβάνων, χρησιμοποιῶν), Θουκ.6,13 τὸ πρᾶγμα . . ὀξέως μεταχειρίσαι (νὰ διαχειρισθῶσι), αὐτ.6,16 οἱ Συρακόσιοι χαλεπῶς αὐτοὺς μετεχείρισαν (συμπεριεφέρθησαν πρὸς αὐτούς)· 2) εἰδ. μεταβάλλω τὴν χρῆσίν τινος, ποιοῦμαι χρῆσιν ἄλλην ἢ τὴν προτέραν : αὐτ.1,13 πρῶτοι οἱ Κορίνθιοι λέγονται ἐγγύτατα τοῦ νῦν τρόπου μεταχειρίσαι τὰ περὶ τὰς ναῦς (σχόλ. ἐναλλάξαι).

μεταχείριος-ον μτγν. κ.Ἐπιγρ., κτ. πληθ. μεταχείριοι ὁ εἰς χεῖρας, ὁ μεταξὺ τῶν χειρῶν εὑρισκόμενος, ἐν ταῖς χερσίν : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.19,36 μ- ἔκδοτος· 2) ὑποχείριος, δοῦλος, σκλάβος : Ἐπιγρ. Σμύρν. (διόρθ. Kaibel μετὰ χείρεσι).

μεταχείρῐσις-εως μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η τὸ μεταχειρίζεσθαι, χειρισμός : Διον.Ἀλ.Ρητ.4,1 ποιήσεώς τε καὶ πεζοῦ λόγου (κῶδ. -ησις), Γαλ.18(2), 407 ἁπάντων πραγμάτων μ-, Λασκαρ.Μυστ.66 ἡ καλὴ μεταχείριση τῶν μέσων διὰ ἕναν σκοπόν, - χάλασε κιόλα ἡ μηχανὴ ἀπὸ τὴν κακὴ μεταχείριση· || νεώτ. κ. δημ. τρόπος, συμπεριφορά : δὲν ἦτο μεταχείρισις αὐτὴ ποὺ ἔκανες εἰς τὸν ἀδελφόν μου· 2) τρόπος τοῦ παρασκευάζειν : Λύκ.π.Ὀρειβ.9,34,1 μεταχείρισις ἐπιπλάσματος.

μεταχειρισμένος-η-ο δημ. ὁ χρησιμοποιηθεὶς καὶ ὑποστὰς ὡς ἐκ τούτου εἴτε μεγάλην εἴτε μικρὰν φθοράν, ὁ μὴ καινουργής : τὰ βιβλία ποὺ πῆρες εἶναι πολὺ μεταχειρισμένα· 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ ἐκπεσὼν εἰς τὴν κοινὴν ὑπόληψιν.

μεταχειρισμός (ὁ) μτγν. μεταχείρισις βλ.λ.:Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.28 μεταχειρισμὸς τῆς κριθῆς, Λύκ.π. Ὀρειβ.9,25,5 μ- (καταπλάσματος).

μεταχειριστικός-ή-όν μτγν. ὁ πραγματευόμενος περί τινος : Ἥρων Ὀρ.135,5 μεταχειριστικὸς τῶν ἀριθμῶν.

μεταχειρῶ-όω κ. μέσ. μεταχειροῦμαι-όομαι γλώσσ. ἐπιχειρῶ τινι, ἅπτομαι, ἄρχομαί τινος.

μεταχεύομαι (χεύω) μέσ. χύνω πάλιν εἰς ἐμαυτόν, ροφῶ πάλιν, καταπίνω : Ὀππ.Ἀλ.1,572 κρυερὸν δὲ πάλιν μεταχεύεται ἰὸν λάπτων, ὃν πάρος ἧκε καὶ ἐξήφυσσεν ὀδόντων.

μεταχέω μτγν. κ. μσν. μεταχύνω, χύνω ἀπὸ ἑνὸς ἀγγείου εἰς ἄλλο, μεταγγίζω : Ἰώσ.ΑΙ 9,4,2 (πιθ.), Διοσκ.5,72,Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.8,46,16,Γεωπ.7,4,3 μεταχεῖν τὸν οἶνον εἰς ἑτέρους πίθους· κ. παθ. : Γεωπ. 7,4,3 μεταχεέσθω εἰς ἄλλα σκεύη.

μεταχθόνιος-ον κ. -α-ον μτγν. ὁ εἰς τὴν γῆν, εἰς τὴν ξηράν : Ἀπολλ.Ρ 4,1269 ἀλλά μιν αὐτὴ πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο μεταχθονίην ἐκόμισεν· || ἐπίγειος : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.20,18 μεταχθονίου γυμνούμενα γυῖα χιτῶνος (ὁποῖον ἐπὶ τῆς γῆς φέρουσι, φοροῦσιν οἱ ἄνθρωποι).

μετάχοιρον (τὸ) τὸ ἀργὰ γεννηθὲν χοιρίδιον, τὸ σμικρότατον καὶ ἀσθενέστατον : Ἀριστλ.ΖΙ 573b,5 ἐν δὲ τῇ κυήσει ὃ ἂν βλαφθῇ τῶν τέκνων καὶ τῷ μεγέθει πηρωθῇ, καλεῖται μετάχοιρον, αὐτ.ΖΓ 749,a,)· ἐν τῷ πληθ. μετάχοιρα (διορθ. μετάχοιροι), Πολυδ.1,251.

μεταχρηματίζω καλῶ δι' ἄλλου ὀνόματος, μετονομάζω, δίδω ἄλλην ὀνομασίαν, χαρακτηρισμόν, τίτλον : Διογ.Ἐπιστ.43, Διόδ.Σ Ἐκλ.629,42 μεταχρηματίσασα τὴν δόσιν.

μεταχρόνιος-ον ποι. κ.-α-ον (χρόνος) κ. σχόλ. κ. λεξ. κυρ. μετάχρονος, ὁ συμβαίνων μετὰ ταῦτα, ὁ γινόμενος ἔπειτα : Τρυφιόδ.1 τέρμα πολυκμήτοιο μεταχρόνιον πολέμοιο καὶ λόχον· || τὸ κατόπιν πραγματοποιούμενον : Λουκ.Ἀλέξ.28 τοὺς μεταχρονίους χρησμοὺς ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν κακῶς προτεθεσπισμένων καὶ ἀποτετευγμένων· || ὁ ἀναβληθείς : Γαλ.19,522· 2) ὁ ἐν τῷ ἀέρι ὤν, μετέωρος : Ἡσίοδ.Θ 269 μεταχρόνιαι γὰρ ἴαλλον (Ἅρπυιαι), Ἀπολλ.Ρ 2,300 ἡ δ' ἀνόρουσεν Οὔλυμπόνδε θοῇσι μεταχρονίῃ πτερύγεσσι, Νόνν.Δ 20,289 μεταχρονίῳ δὲ πεδίλῳ αἰθέρος ἔνδον ἵκανε· || ἐν σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 2,587 ὑποδεικνύεται ἡ λ. μεταχθόνιος, ἀλλ' ὑπὸ τῶν γραμματικῶν θεωρεῖται ὀρθὴ ἡ χρῆσις τοῦ μεταχρόνιος· πρβλ. Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ., Ἡσ. ἐν λ. μεταίσιον (ἀναγν. μετάρσιον), Σουΐδ., ΕΜ 581,41.

μετάχρονος-ον μτγν. ὁ μετὰ χρόνον, ὁ ἔπειτα γενόμενος, ἀναχρονιστικός : Λουκ.Ὀρχ.80 πράγματα μετάχρονα (ὀρχεῖσθαι).

μεταχρονῶ-έω μτγν. ἐπιτυγχάνω μετὰ χρόνον, ἀντίθ. πρωτοχρονῶ, συγχρονῶ : Διογ.Οἰν.26.

μεταχρώζομαι μσν. χρωματίζομαι πάλιν : Εὐστ. Πον.216,89 μεταχρώζεται εἰς τὸ ἀνάπαλιν.

μεταχρωμασία (ἡ) νεώτ. τὸ ἐν τῇ ἱστολογικῇ τέχνῃ φαινόμενον, καθ' ὃ μία χημικῶς ἑνιαία χρωστικὴ προσδίδει εἰς τὰ διάφορα ἱστικὰ στοιχεῖα διάφορον ἀπόχρωσιν.

μεταχρωματίζομαι μσν. κ. νεώτ. χρωματίζομαι μὲ διάφορον χρῶμα : Εὐμάθ.Ὑσμ.133 ἔρως δ' οὐ περιγέγραπται τῇ γραφῇ, οὐ πρὸς καιρὸν τῇ τέχνῃ μετεχρωμάτισται· || νεώτ. συνήθ. τὸ ἐνεργ. μεταχρωματίζω δίδω εἰς τι διάφορον χρῶμα ἐκείνου τὸ ὁποῖον εἶχε.

μεταχρώννῡμι Σουΐδ. μεταβάλλω τὸ χρῶμα πράγματός τινος.

μεταχυμίζω μεταβάλλω τὸν χυμόν, τὴν γεῦσιν πράγματός τινος : Ρήτ.3,532.

μεταχύνω δημ. ἀντὶ ματαχύνω, χύνω ἐκ νέου, ἀ. ξανσχύνω.

μετάχῠσις-εως (ἡ) μτγν. μετάγγισις : Γαλ.7,542.

μεταχωνεύω μτγν. χωνεύω ἐκ νέου, τήκω, χύνω μετάλλινόν τι σκεῦος εἰς ἄλλο σχῆμα : Σωκρ.Σχ. Ἐκκλ.Ἱστ.5,282 τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν μεταχωνευέτω εἰς λεβήτια.

μεταχώρησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἀναχώρησις, ἀπέλευσις : Ἀρρ.ἀπ.134Ϳ μεταχώρησις εἰς τοὺς θεούς· 2) ἀλλαγὴ κατευθύνσεως, κτ. πληθ. : Πρόκλ.Ὑποτ.1,27· || γεν. ἀλλαγή, μεταλλαγή : Εὐστ.Ἰλ.1259,61 μεταχωρήσει ἐθίμῳ τοῦ δ εἰς ξ.

μεταχωρῶ-έω μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος, μετακινοῦμαι : Αἰσχ.Πρ.1060 τόπων μετά ποι χωρεῖτ' ἐκ τῶνδε (ἐν τμ.), Ξεν.Ἑλλ.3,4,26 μεταχώρησον εἰς τὴν Φαρναβάζου (χώραν), Ἀριστλ.ΖΓ 754b,29 τὸ ᾠὸν . . μεταχωρεῖ κάτω πρὸς τὴν ζῳοτοκίαν· || ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ μήτρᾳ ἐμβρύου, μεταβάλλω θέσιν : Ἱππ.Ἐπτ.4· || ἐπὶ ἀνθρώπων, ἀποδημῶ Θουκ.2,72 αὐτοὶ δὲ μεταχωρήσατε ὅποι βούλεσθε· || ὁμ. ἐπὶ τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν, ἀπέρχομαι, ἀποδημῶ : Ἀριστφ.Ὄρν.710 ὅταν γέρανος κρώζουσ' ἐς τὴν Λιβύην μεταχωρῇ· || ἀποσύρομαι ἐκ συνεδρίας, ἀπέρχομαι, ἀπομακρύ

νομαι : Θουκ.5,112 **οἱ Ἀθηναῖοι μετεχώρησαν ἐκ τῶν λόγων**· 2) ἐπὶ προσ., μεθίσταμαι εἰς ἕτερον κόμμα, μεταβαίνω εἰς ἄλλην πολιτικὴν μερίδα : Πλούτ.Δημήτρ.29 **ἑκουσίως μετεχώρησε πρὸς ἐκείνους**· 3) μεταβάλλομαι : Αἰλ.ΖΙ 9,43 **μ- εἰς φύσιν τινός**· || γραμμ. ἐπὶ συλλαβῶν : Διον.Ἁλ. Συνθ.11 **μ- εἰς τἀναντία.**

μεταφαίρω προστρίβω, τρίβω, ψηκτρίζω : Εὐρ. Φοίν.1390 **ποδὶ μεταφαίρων πέτρον . . , κῶλον ἐκτὸς ἀσπίδος τίθησιν.**

μεταφᾰλάσσω Ἡσ. μετατίθημι, θέτω εἰς ἄλλο μέρος, τοποθετῶ που.

μεταφέφω Ἡσ. «μεταβουλεύομαι»· 2) αὐτ. «**μεταφέφειν**· μεταμελεῖσθαι».

μεταψηφίζω μτγν. μετσβιβάζω, μεταφέρω διὰ ψηφοφορίας εἰς ἄλλον, παθ. : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,57 **Συρία μὲν καὶ Μακεδονία εἰς τοὺς ὑπάτους Ἀντώνιον καὶ Δολοβέλλαν μετεψηφίζετο, τῆς βουλῆς πάνυ δυσχεραινούσης.**

μετάψυξις-εως (ἡ) λεξ. μεταπνοή, ἀνάκτησις τῆς ἀναπνοῆς· Ἡσ. «**μεταπνοή**».

μεταψυχική (ἡ) νεώτ. ὅρος πλασθεὶς ἐν ταῖς ἄ. **εὐρωπαϊκαῖς** γλώσσαις κτ. ἀναλογίαν τοῦ ὅρου μεταφυσικὴ ὡς ὀνομασία τοῦ συνόλου τῶν γνώσεων, τῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν ὑποθέσεων τῶν ἀφορωσῶν εἰς ψυχικὰ φαινόμενα οὐχὶ διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς ψυχολογίας ἐξακριβούμενα καὶ εἰς ψυχικὰς ἰδιότητας ἀτελῶς γνωστὰς ἢ ἀμφισβητουμένας· || ὅθ. κτ. ἐπέκτ. κ. περιληπτ. **μεταψυχική ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐξετάζουσα** τὰ **τοῦ** ψυχικοῦ κόσμου καθ' ἑαυτὸν **πέρα** τῆς **ἐμπειρίας**, ἀφετηρίαν **αὐτῆς** ἔχουσα τὴν **μεταφυσικὴν** ἀρχὴν τῶν ψυχικῶν **φαινομένων**.

μεταψύχωσις-εως (ἡ) γλωσσ. μετεμψύχωσις βλ.λ.

μετέασι ἐπ. γ' πληθ. ἀντὶ μέτεισι : Ἰλ.Η 227 **ἀριστῆες μετέασι.**

μετεγγραφή (ἡ) νεώτ. **ἡ** πρᾶξις τοῦ μετεγγράφω.

μετεγγράφω κ. σχόλ., παθ.μέλλ. β' **μετεγγραφήσεται**, ἐγγράφω εἰς νέον κατάλογον : Ἀριστφ.Ἱππ. 1370 **οὐδεὶς κατὰ σπουδὰς μετεγγραφήσεται**· || ἐγγράφω ἐκ νέου : Θεόφρ.ἀπ.97,3 **μ- τὸ ἐωνημένον**, Σχόλ.Πίνδ.Ο 9,134 **μ- ἑαυτὸν εἰς τοὺς ἄνδρας**· 2) ἐγγράφω πάλιν, ξαναγράφω : Λουκ. Ἱστ.Συγγρ.5 **μεταποιήσουσιν ἢ μετεγγράφουσί τι τῶν ἅπαξ κεκυρωμένων** (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ μεταγρ-).

μετεγγύησις-εως (ἡ) νεώτ. νομ. ἡ ἐγγύησις τῆς ἐγγυήσεως.

μετεγγυητής (ὁ) γλωσσ. ὁ μεσεγγυητής.

μετέγγυος (ὁ) **μτγν. κ. πάπ. μεσεγγυητής, μεσίτης** : Μοίρ.256.

μετεγγυῶμαι-άομαι **ἐσφ.γρ. ἀντὶ** μεσεγγυῶμαι βλ.λ. : Ἀντιφ.6,50.

μετεγείρομαι μτγν. **ἐγείρομαι ἐκ** τοῦ ὕπνου, σηκώνομαι **ἐπάνω**, **ἐξυπνῶ** : Ἀπολλιν.ΛΜεταφρ.243,30 **ἠῶθεν δὲ λιτῆσι μετεγρόμενός σε καλέσω.**

μετεγκεντρίζω μσν. ἐμβολιάζω εἰς ἄλλο δένδρον, παθ. : Γεωπ.4,8,5 **κλῆμα μεταφυτευόμενον ἢ μετεγκεντριζόμενον.**

μετεγκλίνομαι μτγν. μεταβάλλω ἔγκλισιν συγχρόνως μετ' **ἄλλου** : Κλεομήδ.1,5.

μετεγρόμενος μτχ. **μέσ.** ἀόρ. **β' τοῦ μετεγείρομαι** βλ.λ.

μετεγχέω λεξ. **χύνω ἐκ** τινος **ἀγγείου εἰς ἄλλο** : ΕΜ 149,41.

μετείθη ἰων. γ' **ἑν.** παθ. **ἀόρ. α' τοῦ** μεθίημι.

μετείκασμα-ατος (τὸ) **νεώτ.** τὸ φαινόμενον καθ' ὃ ἡ ἐκ φωτεινοῦ φαινομένου προκαλουμένη ὀπτικὴ ἐντύπωσις ἐξακολουθεῖ παραμένουσα **ἐπὶ** τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὀφθαλμοῦ **ἐπὶ** 1/10 τοῦ δευτερολέπτου καὶ **μετὰ τὴν** παῦσιν **τῆς** προκαλούσης **αὐτὴν** αἰτίας.

μετειμένος ἰων. τ. τοῦ μεθειμένος κτ. διόρθ.Κόντ. ἀντὶ τοῦ μεμετιμένος π. Ἡρ.5,108 : Κόντ.Κριτ.Παρατ. ἐν Ἀθηνᾷ τ. 7,306.

μέτειμι (1) (εἰμί) μτ. δοτ. πληθ. εἶμαι, εὑρίσκομαι μεταξὺ πολλῶν, ἔχω σχέσιν, ἐπιμιξίαν μτ. ἄ. : Ἰλ.Σ 91 **οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι**, αὐτ.Γ 109 **οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν**, Ἡσίοδ.Ἔργ.174 **μηκέτ' ἔπειτ' ὤφειλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι ἀνδράσιν**, Ξενοφ. 2,15· || κ.ἀπολ. : Ἰλ.Β 386 **οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται** (δὲν θὰ ὑπάρξῃ δι' ἐμὲ ἀνάπαυλα, διακοπὴ πρὸς ἀνάπαυσιν)· || κ. ἀπροσ. μτ. δοτ. προσ. κ. γενικ. πράγμ. **μέτεστί μοί τινος** ἔχω μέρος πράγματός τινος, μετέχω τινὸς ἢ ἔχω ἀξιώσεις ἐπί τινος πράγματος : Ἡρ.1,171 **Διὸς Καρίου ἱρὸν ἀρχαῖον, τοῦ Μυσοῖσι . . καὶ Λυδοῖσι μέτεστι**, Αἰσχ. Εὐμ.575 **τί τοῦδε σοὶ μέτεστι πράγματος**, Σοφ.ΟΤ 630 **κἀμοὶ πόλεως μέτεστιν**, Ἀριστφ.Ὄρν.1666 **τοῖς ἐγγυτάτω γένους μετεῖναι τῶν χρημάτων**· || ὁμ. κ. ἡ μτχ. οὐδ. : Ἡρ.5,24 **οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς . . χώρης** (ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν μεγαλύτερον μερίδιον γῆς), Θουκ.1,28 **οὐ μετὸν αὐτοῖς Ἐπιδάμνου**, Πλάτ.Νόμ.900Ε **θεοῖς δὲ οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν τῶν τοιούτων μετόν**· || ἐνίοτε ὡς ὑποκείμ., προστίθεται καὶ ἡ λέξις ἡ δηλοῦσα τὸ μέρος οὗ μέτεστί τινι : Ἡρ.6,107 **ὁκόσον δέ τί μοι μέρος** (τῆς γῆς) **μετῆν**, πρβλ. Εὐρ.ΙΤ 1299, Θουκ.2,37 **μέτεστι κατὰ τοὺς νόμους . . πᾶσι τὸ ἴσον**, Πλάτ.Ἀπολ.19C **ἐμοὶ τούτων οὐδὲν μέτεστι**· 2) **μέτεστί μοι** μτ. ἀπαρφ. ὡς ὑποτ. ἔχω ἐκ φύσεως, τὸ ἔχω φυσικὸν νὰ .. : Ἡράκλειτ.Φιλ.116 **πᾶσι μέτεστι γινώσκειν**, Πλάτ.Πολ.490Β **τούτῳ τι μετέσται ψεῦδος ἀγαπᾶν** (θὰ εἶναι μέρος τῆς φύσεως αὐτοῦ νὰ ἀγαπᾷ τὸ ψεῦδος), **αὐτ.606Β.**

μέτειμι (2) (εἶμι) ἀττ. μέλλ. τοῦ **μετέρχομαι**, δωρ. ἀπαρφ. **μετίμεν** (Ἐπιγρ.), παρατ. **μετῄειν**, μτχ. ἐπ. ἀόρ. **μετεισάμενος**, προσέρχομαι, ὑπάγω ἐν μέσῳ πολλῶν : Ἰλ.Ν 90 **μετεισάμενος κρατερὰς ὤτρυνε φάλαγγας**, αὐτ.Ρ 285 **μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας**· 2) ὑπάγω ἔπειτα, κατόπιν, ὄπισθεν, ἀκολουθῶ, ἀπολ. : Ζ 341 **ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι**, αὐτ.Ν 298, Ξεν.Ἑλλ.4,5,8 **τοῦ μὲν ὑφηγουμένου, τῶν δὲ μετιόντων**· 3) μτ. αἰτ. ἀκολουθῶ : Πλάτ.Φαῖδρ.276D **καὶ παντὶ τῷ ταὐτὸν ἴχνος μετιόντι**· 4) ὑπάγω πρὸς ἀναζήτησίν τινος, ὑπάγω ὅπως ζητήσω ἢ φέρω τινὰ ἤ τι : Ἡρ 3,28 **μετῆϊσαν ἄξοντες**, αὐτ.15 **τὸν παῖδα εὗρον οἱ μετιόντες**, Σοφ.Ἠλ.430 **εἰ γάρ μ' ἀπώσει, σὺν κακῷ μέτει πάλιν**, Ἀριστφ.Ἱππ.605 **μετῆσαν στρώματα**, αὐτ.Εἰρ.274, Ξεν.Ἑλλ.2,1,25 **τὰ δ' ἐπιτήδεια ἐκ Σηστοῦ μετιόντες**· 5) μτφ. ζητῶ τι, ἐπιδιώκω : Πλάτ.Φαῖδρ.263Β **τέχνην ῥητορικὴν μετιέναι**, Ἀριστλ.Αἰσθ.436a,21, αὐτ.ΗΝικ.1098b,4 **ἑκάστας** (τὰς ἀρχὰς) **ᾗ πεφύκασιν μ-**· || ὁμ. **μ- περί τινος** : Ἀριστλ.Ῥητ.Ἀλ.1432b,3· || **μ- περί τι** : Ἀριστλ. Μεταφ.1044b,4, Πλάτ.Μέν.74D **ὥσπερ ἐγὼ μετῄει τὸν λόγον**, αὐτ.Σοφ.252Β **καταγελαστότατα μετίοιεν τὸν λόγον**· 6) ἐπιδιώκω, ἐκτελῶ : Εὐρ. Μήδ.391 **δόλῳ μέτειμι τόνδε καὶ σιγῇ φόνον**· 7) ἀπολ. **ἐρευνῶ**, ἐξετάζω, μελετῶ ζήτημα : Ἀριστλ.Ἠ'Ὑστ.91b,24 **οἱ οὕτω μετιόντες**· 8) π. τραγ. καταδιώκω πρὸς ἐκδίκησιν : Αἰσχ.Χο.273 **εἰ μὴ μέτειμι τοῦ πατρὸς** (φόνου) **τοὺς αἰτίους**, Σοφ.Ἠλ.477, πρβλ. Εὐρ.Βάκχ.346· || ὁμ. π.Θουκ. 4,62 **τιμωρίαις μετιόντες τοὺς ἀδικοῦντας**· 9) μετέρχομαι ἀρχήν, ἐπιζητῶ ἀξίωμά τι, ἀποβλέπω εἰς τὸ νὰ λάβω ἀξίωμά τι : Πλούτ.Ποπλ.11 **ὑπατείαν μετιέναι**, αὐτ.Κικ.1· 10) ἐξιλάσκω βλ.λ. : Ἡρ. 7,178 **καὶ θυσίῃσί σφεας μετήϊσαν** (καὶ διὰ θυσιῶν ἐξιλάσκοντο αὐτούς)· || παρακαλῶ, μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Θουκ.8,73 **ἕκαστον μετῆσαν μὴ ἐπιτρέπειν** (παρεκάλουν ἕκαστον νὰ μὴ . .), αὐτ.3,70· 11) **μεταβαίνω εἰς τὸ ἕτερον μέρος** : Ἀπολλ.Ρ 2,

688 νῆσον **μὲν ἑωίου Ἀπόλλωνος τήνδ' ἱερὴν κλείωμεν, ἐπεὶ πάντεσσι φαάνθη ἦῶος μετιών,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.5,4,6 μετιόντες **πρὸς τὸν Ἀντωνῖνον 2)** ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω: Ἀριστφ.Νεφ.1408 **ἐκεῖσε δ' ὅθεν ἀπέσχισάς με τοῦ λόγου μέτειμι.**

μετεῖπον, ἐπ. **μετέειπον,** ἀόρ.β' τοῦ μεταφωνῶ ἢ μετάφημι, ὁμιλῶ, ἀπευθύνω τὸν λόγον, μτ. δοτ. πληθ. συνήθ. π. Ὅμ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς ἑξῆς φρς: Ἰλ.Α 253 **ὁ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,** αὐτ.Β 336, Ἡσίοδ.Θ 643 **τοῖς μετέειπε·** κ. ἀπολ. συνήθ. μετὰ τοῦ **ὀψὲ**: Ἰλ.Η 94 **ὀψὲ ἀνίστατο καὶ μετέειπε,** Ὀδ.Η 155 (π. Ὅμ. πάντοτε τὸ ἐπ. γ' ἑν. **μετέειπε** κ. μ. ἅπαξ τὸ α' **ἑν.** ἐν Ὀδ.Τ 140 **ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον**).

μετείς ἰων. μτχ. ἀόρ. β' τοῦ μεθίημι βλ.λ.

μετεισάμενος ἐπ. μτχ. μέσ. ἀόρ. α' τοῦ **μέτειμι** (εἶμι) βλ.λ.

μετείσασθαι Ἡσ. «πρὸς αὐτοὺς ἐλθεῖν».

μετεισβαίνω μτγν. εἰσβαίνω, ἐμβαίνω **εἰς** ἄλλο πλοῖον: Ἡλιόδ.Αἰθ.5,28 **ἐπεχείρουν . . ἔνιοι τῶν λῃστῶν εἰς τὴν αὐτῶν μετεισβαίνειν ἄκατον.**

μετεισδύνω ἐξέρχομαι ἔκ τινος μέρους καὶ εἰσδύομαι εἰς ἄλλο, **ἐπὶ** τῶν καρκινίων, ἅτινα αὐξανόμενα καταλείπουσι τὸ πρῶτον ὄστρακον καὶ εἰσέρχονται εἰς ἄλλο μεγαλύτερον: Ἀριστλ.ΖΙ 548a,16 **αὐξανόμενον μετεισδύνει εἰς ἄλλο ὄστρακον.**

μετεισέρχομαι ἔκ τινος μέρους εἰσέρχομαι εἰς ἄλλο, **εἰδ.** ἐπὶ φηνῶν τῶν μετεισερχομένων ἐκ τῶν ἐρινεῶν εἰς τὸν καρπὸν **τῶν** ἡμέρων **συκῶν: Φώτ.** ἐν λ. ἐρινάζειν.

μετείω ἐπ. ὑποτ. **ἐνεστ.** τοῦ μέτειμι (εἰμί).

μετεκβαίνω (μετά, ἐκβαίνω), ἰων. παρατ. **μετεκβαίνεσκε,** ἐξέρχομαι καὶ μεταβαίνω, ἐμβαίνω εἰς ἄλλο μέρος: Ἡρ.7,41 **μετεκβαίνεσκε ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς ἁρμάμαξαν,** Ἀντιφ.5,21 **πλοῖον . . εἰς ὃ μετεκβάντα φασὶν ἀποθανεῖν αὐτόν· 2) ἐν** διαλόγῳ, προχωρῶ, προβαίνω: Πλάτ.Νόμ.642Β **μετεκβαῖμεν εἰς ἕτερόν τινα λόγον·** πρβλ.935Α· **3)** μτ. αἰτ. **μ- φθόγγον** μεταβαίνω ἐξ ἑνὸς φθόγγου ἢ τόνου εἰς ἕτερον: Στράτ. **ἐν** ΑΠ 12,187.

μετέκβασις-εως (ἡ) (μετεκβαίνω) μτγν. ἀποτέλεσμα, συμπέρασμα συνδυασμοῦ τινος: Ἀδαμ.32.

μετεκβιβάζω ἐκβάλλω ἔκ τινος καὶ μεταβιβάζω εἰς ἄλλο μέρος: Θαυκ.874 (δ.ἀνάγν. μετεμβιβάσαντες), Δίων Κ 48,47 **τοὺς τραυματίας . . ἐς ἑτέρας ναῦς .. μετεκβιβάζοντος.**

μετεκβολή (ἡ) μεταβολή: Κρατῖν.427.

μετέκγονος (ὁ) σχόλ. ὁ **ἐξ ἐκγόνων** γεννηθείς: Σχόλ.Ἀριστείδ.3,651,31 **οἱ τῶν Ἡρακλειδῶν μετέκγονοι.**

μετεκδέχομαι (μετά, ἐκδέχομαι) μτγν. δέχομαι ἔπειτα ἢ παρ' ἄλλου, διαδέχομαι: Διον.Περ.74 **τὸν δὲ μετεκδέχεται Γαλάτης ῥόος,** Παῦλ.Σιλ. Ἐκφρ.Ἁγ.Σοφ.236 **τὴν δὲ μετεκδέχεται . . ἄντυξ.**

μετεκδίδωμι (μετά, ἐκδίδωμι) μτγν. ἐν τῷ μέσ. τ. ἐκδίδω ἔπειτα, δίδω ἔπειτα, πάλιν εἰς γάμον: Πλούτ.Σύγκρ.Λυκ.Νομ.3 **ἐξίστατο τῆς γυναικός, ἐκδόσθαι καὶ μετεκδόσθαι.**

μετέκδυμα-ατος (τὸ) ἐν τῷ πληθ. **μτφ.** ἐνδύματα τὰ ὁποῖα μετεκδύεται, ἀλλάσσει τις τὸ **ἐν** μετὰ τὸ ἄλλο: Σωκρ.π.Στοβ.Ἀνθ.4,61 **τῷ τῶν ἀπαιδεύτων βίῳ καθάπερ ὑποκριτῇ, πολλὰ τύφου μετεκδύματα ὑπόκειται.**

μετεκδύομαι μτγν. μέσ. ἀπεκδύομαι τὰ ἐνδύματά μου καὶ ἐνδύομαι ἄλλα: Ἰώσ.ΑΙ 6,14,2 **μ- τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα·** ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. **ἐπιείκειαν μ-**: Ἰώσ.ΑΙ 6,12,7, Πλούτ.Νομ.15 **μετεκδύεσθαι τὴν αὐτῶν φύσιν.**

μετεκέχειρον (τὸ) Ἐπιγρ., ἧλ. **μετεκέχηρον** ὁ μεταξὺ δύο Ὀλυμπιακῶν ἐκεχειριῶν χρόνος: Ἐπιγρ. Ὀλυμπίας **μετεκεχήρου τοῦ πρὸ τῆς ρπθ' Ὀλυμπιάδος.**

μετέκκλιτος-ον (δ.γρ. -κλητος): Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,15 μετέκκλιτος **δίκη** (ἐσφ.γρ. ἀντὶ μετ' ἔκκλητον).

μετεκλαμβάνω μσν. λαμβάνω μέρος ἔκ τινος, ἀπό τινος, μεταλαμβάνω: Στουδ.Θεόδ.604,29,3 **μετεκλάβοιτε τῶν ἐμῶν ξενισμάτων.**

μετεκπαίδευσις-εως (ἡ) νεώτ. εἰδικὴ συμπληρωματικὴ ἐκπαίδευσις, **εἰδ. ἐπὶ** θεσμοῦ ἀφορῶντος εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῆς μέσης καὶ στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ σκοποῦντος εἰς τὴν συμπλήρωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς γεν. κ. **εἰδ.** μορφώσεως, κ. ἰδ. τὸν προσανατολισμὸν αὐτῶν ἐπὶ τὸ συγχρονιστικώτερον **ἐν** τῇ ἐξασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματός των.

μετεκπαιδεύω νεώτ. μτβ., ἀόρ. **μετεξεπαίδευσα,** ἐκπαιδεύω τινὰ συμπληρωματικῶς μετὰ τὸ πέρας ἄλλης ἐκπαιδεύσεώς του.

μετεκπνέω μτγν. ἐκπνέω μεταξύ **τινος: Ὀππ.** Ἁλ.2.164 **ψυχὴν δὲ μετεκπνεύσῃ ῥοθίοισι.**

μετεκφώνητος-ον μτγν. ὁ ἐκφωνούμενος **μετά** τινος, συνεκφωνούμενος, συνηχῶν: Φιλόδ.42 **ἀπέχεσθαι δὲ τῶν μετεκφωνήτων καὶ τῶν ἄλλων ὅσα ἔχει ῥοῖζον** (ἀμφ.).

μετεκχωρῶ-έω μσν. πωλῶ: Θεοφύλ.Σ Ἱστ.22Β **μετεκχωρεῖν ἐνεχείρουν τὸ σκεῦος.**

μετελαύνω μτγν. ὁδηγῶ εἰς νέον λειμῶνα, λιβάδι: Φιλόστρ.Ἀπολλ.8,22 **μ- πρόβατα.**

μετελέγχω μτγν. **ἐλέγχων** μεταπείθω, φέρω εἰς ἄλλην γνώμην: **Ἰάμβλ.**Πυθ.32,218 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ μετ' ἐλέγχων).

μετέλευσις-εως (ἡ) μτγν. παρέλευσις διαδοχική, διαδοχή: **Βέττ.Βάλ.**219 **μετέλευσις χρόνων· 2) ἰατρ.** ἀλλαγὴ θεραπείας: Σωρ.2,15,29.

μετεμβαίνω μτγν. ἐμβαίνω, εἰσέρχομαι **εἰς** ἕτερον πλοῖον: Πλούτ.Ἀντ.66 **εἰς πεντήρη μετεμβάς,** αὐτ.Λούκ.13.

μετέμβασις-εως (ἡ) (μετεμβαίνω) μτγν. ἡ μετάβασις: Βέττ.Βάλ.326,20 **μ- ἐκ τῶν ζῳδίων** (πληθ.).

μετεμβιβάζω ἐμβιβάζω, ἐπιβιβάζω εἰς ἄλλο πλοῖον: Θαυκ.8,74 **μετεμβιβάσαντες ἐς ἄλλην ναῦν** (δ.γρ. μετεκ-)· ‖ **ἐρέτας μ-** ἀλλάσσω **τὸ** πλήρωμα τοῦ πλοίου: Πολύαιν.5,41.

μετέμμεναι ἐπ. ἀπαρφ. τοῦ μέτειμι (**εἰμί**) βλ.λ.

μετεμπίπτω μτγν. πίπτω εἰς νέαν θέσιν: Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν.Φυσ.211b,18.

μετέμφυτος-ον μτγν. ὁ **ἐκ** νέου ἐγκεντρισθείς: Κυλλήν. ἐν ΑΠ 9,4 **ἀρχὰς .. ὀθνείοις ὄζοισι μετέμφυτος.**

μετεμψυχῶ-όω μτγν. κ.νεώτ., δημ. **μετεμψυχώνω** μεταβιβάζω τὴν ψυχὴν ἀπὸ ἑνὸς σώματος εἰς ἄλλο: Μαλάλ.Ι 189,1· συνήθ. παθ. μετεμψυχοῦμαι, δημ. **μετεμψυχώνομαι** ὑφίσταμαι μετάβασιν τῆς ψυχῆς μου εἰς ἄλλο σῶμα, ἀ. μετενσωματοῦμαι: Ὀλυμπ.Φαιδ.55Ν· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. κ. μτφ. λαμβάνω νέαν ζωτικότητα: Λασκαρ.Μυστ.152 **ἡ παλιὰ κοινωνία ἔπεφτε τότε γιὰ νὰ μετεμψυχωθῇ νεώτερη καὶ δυνατώτερη.**

μετεμψύχωσις-εως (ἡ) μτγν., σχόλ. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ κατὰ τοὺς πυθαγορείους μετάβασις, μετοίκησις τῆς ψυχῆς **ἀπὸ** ἑνὸς σώματος εἰς ἄλλο· κ. γεν. ἡ δοξασία καθ' ἣν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μετὰ θάνατον δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς νέον σῶμα, εἴτε ἀνθρώπου, εἴτε ζῴου, ἔτι δὲ καὶ φυτοῦ, πρβλ. μετενσωμάτωσις: Διόδ.Σ 10,6, Γαλ.4,763, Ἀλέξ.Ἀφρ.Ψυχ.27,18, Σέρβ.εἰς ΟὐεργΙλ.Α 3,68 non **μετεμψύχωσιν** sed **παλιγγενεσίαν** esse dicit (Πυθαγόρας), Σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.736.

μετενδέομαι μτγν. παθ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς, δεσμεύομαι εἰς ἕτερον σῶμα: Κλήμ.Ἀλ.516.

μετένδεσις-εως (ἡ) (μετενδέω) μτγν. μετενσωμάτωσις βλ.λ.: Κλήμ.Ἀλ.2,445Α.

μετενδεσμῶ-έω μτγν. μεταφέρω εἰς ἄλλην εἱρκτήν: Βασ.1,3Α **μετενδεσμῶν ἀεὶ τοὺς δανείζοντας.**

μετενδέω μτγν., μέλλ. μετενδήσω, λύω ἔκ τινος μέρους ἢ ἔκ τινος σώματος καὶ δένω εἰς ἄλλο, μ. μέσ. : Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.3,516 **τοῖς μετενδεῖσθαι καὶ μεταγγίζεσθαι τὰς ψυχὰς ἀξιοῦσιν**· πρβλ. μετενσωματῶ.

μετένδημος 'Ησ. «μετάδημος».

μετενδύνω μτγν. μετενδύομαι βλ.λ. : Θεμίστ. Λόγ.13,178D **μετένδυνε τὴν λευκὴν ἐσθῆτα.**

μετενδύω, διάμεσ. ἐν τῷ ἀορ. α', ἐνδύω τινὰ μὲ ἄλλο ἔνδυμα : Λουκ.Δὶς Κατ.34 **θοιμάτιον τὸ 'Ελληνικὸν περισπάσας αὐτοῦ βαρβαρικόν τι μετενέδυσα**· ‖ κ. μτφ. : αὐτ.Νεκυομ.16 **τὸν Μαιάνδριον τὴν τυραννίδα μετενέδυσε**· **2)** κ. μέσ. **μετενδύομαι,** μτ. ἐνεργ. ἀόρ. β' **μετενέδυν,** ἐνδύομαι ἄλλα ἐνδύματα, ἀλλάζω φορέματα : Στράβ. 17,1,43 **μετενδῦναι τὴν ἐσθῆτα,** Δίων Κ 46,39 **μ-τὰς στολάς**· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν μεταβαινουσῶν εἰς νέον σῶμα, κατὰ τὴν περὶ μετενσωματώσεως δοξασίαν : Τίμ.Λοκρ.106D **μετενδυομέναν τᾶν ψυχᾶν ἐς γυναικέα σκάνεα.**

μετενεκτέον (μεταφέρω) μτγν. κ. νεώτ. δέον νὰ ἀναφερθῇ τι ἢ νὰ μεταφερθῇ ἢ συνεκδ. νὰ μεταφρασθῇ : Στράβ.13,1,64 **ἀφ' ὧν ὁ Σμινθεύς, ἐπειδὴ σμίνθιοι οἱ μύες, δεῦρο μετενεκτέον,** Σωρ.2,64, - **μετενεκτέον εἰς τὴν καθωμιλημένην.**

μετένεξις-εως (ἡ) (μεταφέρω) μσν. μεταφορά, μετάθεσις εἰς ἄλλο μέρος : Βαλσ. ἐν Συντ.Καν.2,147.

μετενηνεγμένως (μεταφέρω) ἐπίρρ. μτγν. μεταφορικῶς : Πορφ.Κατ.67,28.

μετεννέπω μτγν. ὁμιλῶ μεταξὺ πολλῶν, λέγω : 'Απολλ.Ρ 3,1168 **ὁ τοῖς πάντεσσι μετέννεπε δήνεα κούρης,** Μόσχ.2,101 **ἡ δὲ βαθυπλοκάμοισι μετέννεπε παρθενικῇσι.**

μετενσαρκῶ-όω νεώτ., δημ. **μετενσαρκώνω**· μτθ. μετεμψυχῶ βλ.λ.

μετενσάρκωσις-εως (ἡ) νεώτ. μετεμψύχωσις βλ.λ.

μετενσωματῶ-όω μτγν. κ. νεώτ. μετενσαρκῶ, μετεμψυχῶ βλ.λ.· παθ. **μετενσωματοῦμαι** εἰσέρχομαι εἰς ἄλλο σῶμα, ἐπὶ τῆς ψυχῆς : Πτολ.1,1,12, Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.4,601 **εἰ μετενσωματοῦται ἡ ψυχή,** 'Ιεροκλ.Προν.461Β.

μετενσωμάτωσις-εως (ἡ) (μετενσωματῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ εἰς ἄλλο σῶμα μετάβασις, μετενσάρκωσις βλ.λ., ἐπὶ τῆς ψυχῆς : 'Ιππόλ.Αἱρ.1,3,2, 'Ερμεί. 'Αλ.Φαῖδρ.61Α **μετενσωμάτωσις τῶν ψυχῶν.**

μετένταλμα-ατος (τὸ) μτγν. μεταβίβασις ἐντολῆς, παραγγελίας : Κῶδ.'Ιουστιν.2,12,27,2.

μετενταφιάζω μσν. κ. νεώτ. ἐνδύω δι' ἄλλων ἐνταφίων, σαβάνων: Στουδ.Θεόδ.581Ε **περιπλακῆναι τῷ λειψάνῳ καὶ εἰς ἀγκάλας ἑλεῖν μετενταφιάζουσαν**· **2)** νεώτ. ἐξάγω τὸν νεκρὸν ἐκ τοῦ τάφου καὶ ἐνταφιάζω αὐτὸν εἰς ἕτερον, ἐνταφιάζω ἐκ νέου.

μετεντέλλομαι μσν. μεταβιβάζω ἐντολήν, παραγγελίαν : Βασιλικ.1,404.

μετεντίθεμαι, μέσ. ἀόρ. β' **μετενεθέμην,** θέτω εἰς ἄλλον τόπον, μέρος, εἰδ. ἐπὶ πλοίου, φορτώνω τὸ φορτίον εἰς ἄλλο πλοῖον, μεταφορτώνω : Δημ. 1290 **τὸν γόμον τῆς νεὼς μετενέθεσθε.**

μετεξαιροῦμαι-έομαι κ. πάπ. μετεντίθεμαι βλ.λ. : Δημ.1290 **ἐμισθωσάμην ἕτερα πλοῖα καὶ μετεξειλόμην τὸν γόμον**· **2)** πάπ. ἐκβιβάζω ἐν τῇ παραλίᾳ πρὸς μεταφόρτωσιν.

μετεξανίστημι μτγν. σηκώνω ἔκ τινος μέρους καὶ μεταφέρω εἰς ἄλλο, διώκω· παθ. **μετεξανίσταμαι** μεταβαίνω ἀπὸ ἑνὸς τόπου εἰς ἕτερον, μετακινοῦμαι, μεταναστεύω : Λουκ.Συμπ.13 **μετεξανιστάμενος καὶ τοῖς περιφέρουσι τὰ ὄψα συμπερινοστῶν.**

μετεξαντλῶ-έω μτγν. ἀντλῶ ἐκ νέου, πάλιν, ὅπως ἐκχύσω : Καλλίξ.1 **μετεξήντλησε πάλιν τὴν θάλασσαν ὀργάνοις.**

μετεξάρτυσις-εως (ἡ) μτγν. ἐπὶ πολεμικῆς μηχανῆς, προπαρασκευή, προετοιμασία πρὸς βολήν, ἐξάρτυσις βλ.λ. : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.58,2.

μετεξειλόμην μέσ. ἀόρ. β' τοῦ μετεξαιροῦμαι.

μετεξερῶ-άω πάπ. μεταφέρω ἀπὸ ἑνὸς πλοίου εἰς ἕτερον : **τὰ σκόρδα ἐκ . . πλοίου εἰς τὴν θαλαμηγὸν μετεξεράν.**

μετεξέτασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκ νέου ἐξέτασις, ἰδ. μετὰ πάροδον χρονικοῦ τινος διαστήματος, ἐπανεξέτασις.

μετεξεταστέος-α-ον νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ μαθητῶν, ὁ ὑποχρεωμένος νὰ ὑποστῇ νέαν ἐξέτασιν εἴτε ἐπὶ τοῦ συνόλου εἴτε ἐπὶ μέρους τῆς διδαχθείσης ὕλης : **μετεξεταστέοι μαθηταί.**

μετεξέτεροι-αι-α ἰων. ἄντων. ἔνιοι, τινὲς μεταξὺ πολλῶν, μερικοί : 'Ηρ.1,63 **μετεξέτεροι αὐτῶν οἱ μὲν πρὸς κύβους, οἱ δὲ πρὸς ὕπνον,** 'Ιππ.'Αγμ.11· ‖ τὸ θηλ. κτ. ἐν. ἐν αὐτ.'Αρθρ.52 **χρῆσις μετεξετέρη** (ποσότης τις) (ἐν Νίκ.Θηρ.588 γραπτ. χωρὶς, μετ' **ἐξετέρην**).

μετεόν ἰων. οὐδ. μτχ. τοῦ **μέτειμι.**

μετέπειτα, ἰων. **μετέπειτεν** ἐπίρρ. κ. 'Επιγρ. κ. νεώτ. μετὰ ταῦτα, κατόπιν, βραδύτερον, ὑστερώτερα : 'Ιλ.Ξ 310 **μή πώς μοι μετέπειτα χολώσεαι,** 'Οδ.Κ 519, 'Ηρ.1,25 **μετέπειτεν τελευτᾷ**· σπαν. π. ἀρχ. πεζογράφοις εἰμὴ π. Πλάτ.'Επιστ. 353C **ὁ μετέπειτα χρόνος,** 'Αριστλ.ΗΝικ.1175a,9· κ. π. μτγν. : ΠΔ 'Ιουδ.9,5 **καὶ ἐκεῖνα καὶ τὰ μετέπειτα καὶ τὰ νῦν,** ΚΔ 'Εβρ.12,17 **καὶ μετέπειτα, θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν**· ‖ νεώτ. συνήθ. μτ. ἄρθρου ἐν ἐπιθετικῇ ἐννοίᾳ : **οἱ μετέπειτα χρόνοι - φροντίδες - δυσχέρειαι**· ‖ ἐν φρ. **οἱ μετέπειτα** οἱ μεταγενέστεροι.

μετεπιγραφή (ἡ) πάπ. ἡ δι' ἐγγραφῆς μεταβίβασις τίτλου.

μετεπιγράφω μτγν. κ. πάπ. ἐπιθέτω νέαν ἐπιγραφὴν ἐπί τινος : Πλούτ.'Ηθ.839D **εἰκὼν μετεπιγεγραμμένη**· **2)** μεταβιβάζω τίτλους δι' ἐγγραφῆς : Πάπ.· **3)** μεταφέρω πρόσωπα εἰς ἄλλην κατηγορίαν, παθ. : Πάπ.

μετεπίδεσις-εως (ἡ) **ἀλλαγὴ ἐπιδέσμου** : 'Ιππ. 'Αγμ.10,16.

μετεπιδέω ἐπιδέω **ἐκ** νέου, ἀλλάσσω τὸν ἐπίδεσμον : 'Ιππ.'Αγμ.26.

μετέρασις-εως (ἡ) μτγν. ἡ μετάγγισις : Σωρ.2,4 μετέρασις αἵματος.

μετερίζι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ὀχύρωμα, πρόχωμα : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.8,**1 κι ὁ Κουτσονίκας φώναξεν ἀπὸ τὸ μετερίζι.**

μέτερρος μτγν., αἰολ. **τ. ἀντὶ** μέτριος : Λυρ.'Αλ. 'Αδέσπ.66, πρβλ.ΕΜ 587,12.

μετερ(ρ)υθμευμένα 'Ησ. «μετεσχηματισμένα».

μετέρχομαι κ. μσν. κ. νεώτ., αἰολ. κ. δωρ. **πεδέρχομαι** (Πίνδ.Ν 7,44, Θεόκρ.29,25), μέλλ. μετελεύσομαι (παρ' 'Αττ. ὁ παρατ. καὶ μέλλ. σχηματίζονται ἐκ τοῦ **μέτειμι** πρβλ.), ἀόρ. μετῆλυθον κ. μετῆλθον, ὑπάγω ἢ ἔρχομαι, βαδίζω μεταξύ τινῶν, μτ. δοτ. πληθ. : 'Ιλ.Ε 461 **Τρώων δὲ στίχας οὖλος 'Αρης ὤτρυνε μετελθών,** αὐτ.Ν 351· **2)** ἀπέρχομαι, μεταβαίνω εἰς ἕτερον μέρος : 'Ιλ.Ζ 86 **ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο,** Δημ.1472· **3)** ἔρχομαι πρός τινα, πλησίον τινός, ἀναστρέφομαι μετά τινος : αὐτ.Ξ 334 **θεοῖσι δὲ πᾶσι μετελθών,** 'Οδ.Ζ 222 **αἰδέομαι γὰρ γυμνοῦσθαι κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών,** αὐτ.Α 134· ‖ ἐρωτικῶς προσεγγίζω, τριγυρίζω : Πίνδ.Ι 7(6),7 **'Αμφιτρύωνος . . ἄλοχον μετῆλθεν**· ‖ εὐλαβῶς πλησιάζω, προσεγγίζω : 'Ηρ.6,68 **ἐγὼ σε ὧν μετέρχομαι τῶν θεῶν εἰπεῖν τὠληθές,** Εὐρ.Βάκχ.713 **τὸν θεὸν . . εὐχαῖσιν ἂν μετῆλθες**· **4)** πλησιάζω τινὰ μετ' ἐχθρικῆς διαθέσεως, [illegible] ... μετά τινος, μτ. αἰτ. : 'Ιλ.Ε 456 οὐκ ἂν

δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθών· κ. μτ. δοτ. : αὐτ.Π 487 ἠΰτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθών· ὁμ. κ. μτ διπλ. συντ. : 'Οδ.Ζ 132 βουσὶ μετέρχεται . . ἢ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· ‖ κ. μτφ. : 'Ηρ.3,126 χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ 'Οροίτεα Πολυκράτεος τίσιες μετῆλθον, Πλάτ.Πρωτ.322Α Προμηθέα δὲ δι' 'Επιμηθέα ὕστερον, ᾗπερ λέγεται, κλοπῆς δίκη μετῆλθεν· **5)** ὑπάγω κατόπιν τινός, ἐξέρχομαι πρὸς ἀναζήτησιν, ἀνεύρεσίν τινος, μτ. αἰτ. προσ. : 'Ιλ.Ζ 280 ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, 'Αρχίλ.44· ‖ κ. μτ αἰτ. τοῦ πράγμ. : 'Οδ.Γ 83 πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἤν που ἀκούσω (πηγαίνω νὰ ζητήσω εἰδήσεις γιὰ τὸν πατέρα μου)· **6)** οὕτω κ. κτ. ἐπέκτ. ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω : Θουκ 2,39 ἐπιπόνῳ ἀσκήσει εὐθὺς νέοι ὄντες τὸ ἀνδρεῖον μετέρχονται, Εὐρ.'Ηλ.582 ὃν μετέρχομαι βόλον· **7)** καταδιώκω, κ. ἐπὶ δικανικῆς ἐννοίας : 'Αντιφ. 1,10 ὀρθῶς καὶ δικαίως μετέρχομαι τὸν φονέα τοῦ πατρός· ‖ κ. μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. ζητῶ νὰ λάβω ἐκδίκησιν, νὰ ἐκδικήσω τι, τιμωρῶ : Αἰσχ. Χο.988 ὡς τόνδ' ἐγὼ μετῆλθον ἐνδίκως μόρον τὸν μητρός, Εὐρ.Τ 13 τοὺς θ' ὑβρισθέντας γάμους 'Ελένης μετελθεῖν, Συνέσ.π.Θησ.Στεφ ἐν λ. τῶν πληγῶν αἷς μετῆλθε τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· ‖ κ. μτ. διπλ. αἰτ. προσ. κ. πράγμ. : αὐτ.Κύκλ.280 ἢ τῆς κακίστης οἳ μετήλθεθ' ἁρπαγὰς 'Ελένης Σκαμάνδρου γείτον' 'Ιλίου πόλιν; ‖ π. μτγν. μτ. γενικ. : 'Ιώσ.ΑΙ 1,4,2,Λόγγ.),12· **8)** ἐν ἀναφορᾷ πρὸς πράγματα, ἐπιδιώκω, ἐπιμελοῦμαι : 'Ιλ.Ε 429 ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο, 'Οδ.Π 314· ‖ ἐργάζομαί τι, ἐνεργῶ τι : 'Αριστφ. Λυσ.268 ὅσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτ' ἐνεστήσαντο καὶ μετῆλθον, Θουκ.1,34 πολέμῳ μᾶλλον ἢ τῷ ἴσῳ ἐβουλήθησαν τὰ ἐγκλήματα μετελθεῖν, Μηναῖ.3, 11 Συναξ. ἔτι δὲ τὴν Δαμασκὸν οἰκῶν πᾶσαν ἀρετὴν . . μετήρχετο· **9)** δθ. ἀσκῶ, ἐπαγγέλλομαί τι : Πρόδρ.1,223 τὴν ναυτικὴν πολύκοπον νὰ 'ργάζουμουν τὴν τέχνην,-μετέρχεται τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα· ‖ οὕτω κ. ἐν ἀναφ. πρὸς μεμονωμένας ἐνεργείας : μετῆλθε πᾶν μέσον,- μετέρχομαι βίαν (ἄ. ἀσκῶ-).

μετερῶ-άω μτγν. ἀντλῶ ἐξ ἀγγείου τινὸς καὶ χέω εἰς ἕτερον, μεταγγίζω : Πλούτ.'Ηθ 801C (πληθ.), Διοσκ.5,26 μετεράσας τὸν οἶνον εἰς ἕτερον ἀγγεῖον, Κρῖτ.'Ιατρ.π.Γαλ.12.490· κ. παθ. : Πλούτ.'Ηθ. 52Β τὸ μετερώμενον ὕδωρ.

μετέσπον ποι. ἀόρ. β' τοῦ μεθέπω βλ.λ.

μετέσσυτο γ' ἐν.ἀόρ. τοῦ μετασσεύομαι βλ.λ. : 'Ιλ.Ψ 389 ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν.

μετέστιχον ἀόρ. β' τοῦ μεταστείχω βλ.λ.

μετεσχηματισμένως ἐπίρρ. μτγν. διὰ μετασχηματισμοῦ, διὰ μετσμορφώσεως : Πορφ.Κατ.69,28.

μετεύαδεν ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ μέγ' εὔαδεν ἐν Κοΐντ.5,127.

μετευθύνω Πάπ. εἰς τάξιν τίθημι, ταξιθετῶ, διευθετῶ.

μετεύχομαι ἀποθ. ποι. εὔχομαι κατὰ διάφορον τρόπον, εὔχομαι ἕτερόν τι, ἀλλάσσω, μεταβάλλω τὴν προτέραν μου εὐχήν : Εὐρ.Μήδ.600 οἶσθ' ὡς μετεύξει καὶ σοφωτέρα φανεῖ;

μετέχω κ. μαν. κ. νεώτ., αἰολ. πεδέχω ('Αλκ.59, Σαπφ.68,2), αἰολ. ἀπαρφ. πεδέχην (αὐτ.Συμπλ.5,22), μέλλ. μεθέξω (Θουκ.8,86), μτγν. μεθέξομαι ('Επιγρ.), παρακ. μετέσχηκα ('Ηρ.3,80), λαμβάνω μέρος εἴς τι, κοινωνῶ τινος, ἔχω μέρος ἔν τινι· ἐν τῇ σημ. ταύτῃ συντάσσεται συχν. μ. μτ. γενικ. πράγματος : 'Αλκ.59 ἔμε πάσαν κακοτάτων πεδέχοισαν, Σαπφ. 68,2 οὐ γὰρ πεδέχεις βρόδων τῶν ἐκ Πιερίας, Θέογν.82 ἴσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν, 'Ηρ.3,80 μ- ὕβριος, αὐτ.1,127 μετέχειν τοῦ λόγου (γιγνώσκειν τὸ μυστικόν), 'Ανδοκ.1,62 καὶ ὡμολόγηκα αὐτῷ μεθέξειν τοῦ ἔργου, ΚΔ Κορινθ. 1,10,17 οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν, - τῆς συσκέψεως μετέσχον ὁ πρωθυπουργὸς καὶ οἱ ὑπουργοὶ τῶν πολεμικῶν ὑπουργείων· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. προσ. ; Θουκ.8,86 τῶν τε πεντακισχιλίων ὅτι πάντες ἐν τῷ μέρει μεθέξουσιν (ὅτι θὰ εἶναι μέλη εἰς τὴν βουλὴν τῶν 5.000), Λυσ. 6,48 αὐτ.30,15,'Αριστλ.Πολιτ 1282a,29 καίτοι τῆς μὲν ἐκκλησίας μετέχουσι καὶ βουλεύουσι· ‖ ὁμ. κ. μτ. δοτ. προσ. εἶμαι μέτοχος εἴς τι μετά τινος, ἔχω μέρος ἀπὸ κοινοῦ μτ. ἄ. (δοτ.), εἴς τι (γενικ.) : Πίνδ. Π 2,83 οὔ Fοι μετέχω θράσεος, Εὐρ.'Ηρακλ.8 πόνων πλείστων μετέσχον εἷς ἀνὴρ 'Ηρακλέει, Λυσ. 12,58, Ξεν.'Απ.2,4,20 μετεσχήκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων, αὐτ.ΚΠ 5,1,15, Πλάτ. Νόμ 805D, Πολύβ 3 16,3 καὶ μετεσχηκέναι τῶν πρὸς Κλεομένη κινδύνων 'Αντιγόνῳ· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. κ. μτ. ἐμπροθ. δοτ. : Σοφ.'Ηλ.1168 ξὺν σοὶ μετεῖχον τῶν ἴσων· ‖ συνήθ. προστιθεμένου τοῦ μέρους ἢ τοῦ μεριδίου : 'Ηρ.1,204 τοῦ ὦν δὴ πεδίου τοῦ μεγάλου οὐκ ἐλαχίστην μοῖραν μετέχουσι οἱ Μασσαγέται, Αἰσχ 'Αγ.507 οὐ γὰρ ποτ' ηὔχουν . . θανὼν μεθέξειν φιλτάτου τάφου μέρος, 'Αριστφ.Πλ.226, Λυσ.31,5, Ξεν.ΚΠ 7,5,54 οἱ πλεῖστοι ἄξιοι γεγενημένοι πλεῖστόν σου μέρος μεθέξομεν· ‖ ὁμ. συντάσσεται κ. μτ. αἰτ. πράγματος, θεωρουμένου τούτου ὡς μέρους ὅλου τινός : 'Αριστφ.Πλ.1144 οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί, πρβλ.Εὐρ.ἀπ.787,Ξεν.ΚΠ 7,2,28 ἐκείνη γὰρ τῶν μὲν ἀγαθῶν . . καὶ εὐφροσυνῶν πασῶν ἐμοὶ τὸ ἴσον μετεῖχε, Πάπ. μετέχειν τινὶ τὴν μερίδα· ‖ σπαν. μτ. μ. αἰτ. : Σοφ.ΟΚ 1484 μηδ' ἄλαστον ἄνδρ' ἰδὼν ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως· ‖ ὁμ. κ. μτ. δοτ. πράγματος : Θουκ.2,16 τῇ . . κατὰ τὴν χώραν . . οἰκήσει μετεῖχον, ΚΔ Κορινθ.1,10,30 εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; ‖ συχν. κ. μτ.ἐμπροθ. διορ. : 'Αριστλ.Πολιτ.1282a,11 εἰ γὰρ καὶ περὶ ἐνίων ἔργων καὶ τεχνῶν μετέχουσι καὶ τῶν ἰδιωτῶν τινες (ἔχουσι γνώσεις τινὰς περὶ . .)· ‖ κ. ἀπολ. εἶμαι μέτοχος : 'Ηρ.8,132 οἱ μετέχοντες (οἱ σύντροφοι, οἱ συνωμοτουργοί), Πάπ.· **2)** ἐν τῷ πλατωνικῷ φιλοσ. συστήματι, κοινωνῶ, ἅπτομαί τινος : 'Αριστλ.Μεταφ.990b,31 μετέχειν τῶν ἰδεῶν (συμμετέχειν, ἅπτεσθαι τῶν συνιστώντων τὰς ἰδέας), αὐτ.1037b,19· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τὰ μετέχοντα ὡς οὐσ. ἀντίθ. αἱ ἰδέαι : αὐτ.991a,3· ‖ ἐν φιλοσοφ. ἐνν. συχν. τὸ παθ. : αὐτ.990b,30 μετέχονται (αἱ ἰδέαι)· πρβλ. Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.4,16,Πρόκλ.Παρμ. 475,αὐτ.480,αὐτ.650S, Δαμασκ.1 94,585, Στουδ Θεόδ.880, Ψελλ. ἐν Σάθ.4,454· **3)** ἐν τῇ 'Αριστοτ. Λογικῇ ἐμπεριέχομαι, ὑπάγομαι ὡς τμῆμα εἴς τι, ἀποτελῶ μέρος τινός : 'Αριστλ.Τοπ.121a,12 τὰ μὲν εἴδη μετέχει τῶν γενῶν, τὰ δὲ γένη τῶν εἰδῶν οὔ· πρβλ. αὐτ.123a,8,αὐτ.143b,14· **4)** νεώτ. ἐνέχω ἐν ἐμοί τι : τὰ ἀμφίβια μετέχουν τῆς φύσεως καὶ τῶν ζῴων καὶ τῶν ἰχθύων.

μετεωρία (ἡ) μτγν. ἡ ἔπαρσις, ὑψηλὸς τόπος, τὸ ὕψωμα : Φιλ.525,14· **2)** μτφ. ἐπιπολαιότης, λήθη, λησμοσύνη, ἀπροσεξία, ἀβλεψία : Σουητ.Claud.39 ut Graece dicam μετεωρίαν et ἀβλεψίαν, Μάρκ. Αὐρ.π.Φρόντ.'Επιστ.πρὸς M.Caes.4,7.

μετεωρίδι(ο)ν (τὸ) πάπ. προσωρινὴ μεταβίβασις, ἐπὶ ἰδιοκτησίας : Πάπ. καὶ τὰμὰ μετεωρίδια ἤδη ποτὲ τύχην σχῇ, αὐτ. σε παρακέκληκα ὅπως ἀπαρτισθῇ τὸ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ μετεωρίδιν, αὐτ. τῷ μετεωριδίῳ ἐγχειροῦμεν.

μετεωρίζω κ. μαν. κ. νεώτ., δημ. μέσ. μετωρίζομαι (ἐν εἰδ. σημ.), παρατ. ἐμετεώριζον (Θουκ.4,90), ἀόρ. ἐμετεώρισα (Δημ.169), μέσ. κ. παθ. μετεωρίζομαι (Ξεν.ΚΠ 6,3,5,Πλάτ.Τίμ.63C), ἀόρ. παθ. μτ. σημ. μέσ. ἐμετεωρίσθην (Θουκ.8,16), ὑψώνω, ἀνυ-

φῶ, ἐγείρω τι οὕτως, ὥστε νὰ μένῃ μετέωραν, κρατῶ μετέωρον, σηκώνω ψηλά : Θουκ.4,90 **καὶ παντὶ τρόπῳ ἐμετεώριζον τὸ ἔρυμα,** Ξεν.Ἱππ.10,4 **τὰ σκέλη ὑγρὰ μετεωρίζει,** αὐτ.11,7 **μετεωρίζειν ἑαυτόν,** πρβλ. αὐτ.Κυν.10,13,Πλάτ.Φαῖδρ.245D **πέφυκεν ἡ πτεροῦ δύναμις τὸ ἐμβριθὲς ἄγειν ἄνω μετεωρίζουσα,** Ἀριστλ.ΖΙ 631a,18 **δελφινίσκον μικρὸν τεθνηκότα . . ὑπονέοντες καὶ μετεωρίζοντες τῷ νώτῳ** (κρατοῦντες ὑψηλὰ ἐπὶ τῶν νώτων των), αὐτ. ΖΠ 711b,19 **μετεωρίζειν τοὺς πόδας** (ἐπὶ τετραπόδων), Πλούτ.Ἠθ.597C **ἐγὼ μὲν ἐκ μέσου διαλαβὼν τὸ δόρυ καὶ μετεωρίσας ὑπὲρ κεφαλῆς, - μετεωρίζω τὸν πόδα - σημαίαν - χαρταετόν·** ‖ ὁμ. κ. τὸ μέσ. ὑψώνω, κρατῶ ὑψηλὰ μετέωρον : Ἀριστφ.Ἱππ.762 **πρότερος σὺ τοὺς δελφῖνας μετεωρίζου καὶ τὴν ἄκατον παραβάλλου·** ‖ παθ. ὑψοῦμαι, αἰωροῦμαι, εἶμαι μετέωρος : Πλάτ.Τίμ. 63C **ῥώμῃ γὰρ μιᾷ δυοῖν ἅμα · μετεωριζομένοιν·** ‖ Πάπ. κρέμαμαι : **σχοινίοις μετεωρίζεσθαι·** ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς καπνὸν ἢ κονιορτόν, ἐγείρομαι, σηκώνομαι : Ξεν.ΚΠ 6,3,5 **καὶ τὰ πρόσω αὖ ἀφορῶντες ἐδόκουν καταμανθάνειν μετεωριζόμενον καπνὸν ἢ κονιορτόν·** ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἄνεμον : Ἀριστφ.Νεφ.404 **ὅταν εἰς ταύτας ἄνεμος ξηρὸς μετεωρισθεὶς κατακλεισθῇ·** ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐξατμιζόμενον ὕδωρ, πρὸς ἀτμόν, ἀνέρχομαι ὑψηλά : Ἱππ.Ἀέρ.8 **ἔτι δὲ πρὸς τούτοισιν ἐπειδὰν ⟨ἀ⟩ναρπασθῇ καὶ μετεωρισθῇ περιφερόμενον καὶ καταμεμειγμένον εἰς τὸν ἠέρα,** Ἀριστλ. Μετ.346b,28· **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς ναῦς κ. τὸ πέλαγος, ἀνάγω, ἐξάγω, ὁδηγῶ εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος : Φιλόστρ.Ἀπολλ.6,12 **μετεωρίζειν ναῦς εἰς τὸ πέλαγος·** ‖ κ. ἀμτβ. πλέω, ἀνάγομαι : αὐτ. Ἡρ.8,3 **ναῦς μετεωρίζουσα εἰς τὸ πέλαγος·** ‖ ὁμ. κ. τὸ παθ. : Θουκ.8,16 **καὶ μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει, ὡς ἑώρα τὰς ναῦς παλλὰς . . . φυγὴν ἐποιεῖτο ἐπὶ τῆς Σάμου·** **3)** παθ. ἐγείρομαι, ἀνορθοῦμαι, ἐξεγείρομαι οἷον ἐκ τῆς κλίνης : Ἱππ.Ἀγμ.15· **4)** ὁμ.παθ.ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ στομάχου ἀερίων, ἀνέρχομαι, ἀναδίδομαι : αὐτ.Κωακ.613· ‖ **μετεωριζόμενος** πάσχων ἐκ φύσης, δηλ. ἐξ ἀερίων ἐν τῷ στομάχῳ ἀναπτυσσομένων : αὐτ.Ἐπιδ. 4,41· **5)** νεώτ. ναυτ. ὑψῶ ἐπιστήλιόν τι εἰς τὴν κανονικὴν μετέωρον θέσιν, ἀνεβάζω στὸν τόπο· **6)** ἀμτβ. ὑψοῦμαι, κτῶμαι ὕψος, γίνομαι ὑψηλός : Θεόφρ.ΦΙ 4,2,4· **7)** μτφ. ἐπαίρω, παραθαρρύνω μὲ κενὰς ἐλπίδας, φυσῶ, ἐρεθίζω : Δημ.169 **τοὺς προγόνους ἐπήνεσεν καὶ μετεωρίσας καὶ φυσήσας ὑμᾶς κατέβη,** πρβλ. Ἡγήμ.π.Ἀθήν.15, 698D,Πολύβ.25,3,4,Ποσειδών.36J **τοὺς Ἀθηναίους δι' ἐπιστολῶν μετεωρίζων,** Πλούτ.Δημ.18 **παραθαρρύνας καὶ μετεωρίσας·** ‖ ἐπιφέρω ταραχὴν εἰς τὴν ψυχήν τινος, θέτω εἰς ἀνησυχίαν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ : Πολύβ.5,70,10 **ᾧ χρησάμενος μεγαλοπρεπῶς πολλοὺς ἐμετεώρισε τῶν παρὰ τοῖς ἐναντίοις ἡγεμόνων·** **8)** τὸ παθ. ἐπαίρομαι, ξεπαίρνομαι, ἰδ. ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ὑπερηφανείας, παίρνουν τὰ μυαλά μου ἀέρα : Ἀριστφ.Ὄρν.1447 **ὑπὸ γὰρ λόγων ὁ νοῦς τε μετεωρίζεται, ἐπαίρεταί τ' ἄνθρωπος,** Πολύβ.3,70,1 **μετεωρισθεὶς καὶ περιχαρὴς γενόμενος ἐπὶ τῷ προτερήματι,** Διόδ.Σ 11,32· **9)** δημ. μετωρίζομαι λέγω ἢ κάμνω μέτωρα, ἀστεῖα, ἀνεμώλια· **10)** κατέχομαι ὑπὸ φροντίδων, ἀπὸ ἔγνοιες, μεριμνῶ : ΚΔ Λουκ.12,29 **καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε,** Πάπ.· **11)** νεώτ. μτφ. ἀεροβατῶ : **ἡ φαντασία του μετεωρίζετο εἰς κόσμους ὑπερβατικούς.**

μετεωρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὰ μετέωρα βλ.λ., ὁ τῶν μετεώρων : **μετεωρικὸς λίθος** (μετεωρίτης, ἀερόλιθος), - **μετεωρικαὶ βροχαὶ** (βροχαὶ διαττόντων), - **μετεωρικὴ θεωρία** (καθ' ἣν πρὸς ἐξήγησιν τῆς συντηρήσεως τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου παραδέχονται τὴν πτῶσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ μετεώρων), - **μετεωρικὴ ὕλη** (ὕλη ἐξ ἧς συνίστανται τὰ μετέωρα), - **μετεωρικὸς ἥλιος** (τὸ σημεῖον τῆς ἐκλειπτικῆς, πρὸς ὃ ἑκάστοτε διευθύνεται ἡ γῆ κτ. τὴν ἐτησίαν περὶ τὸν ἥλιον περιφοράν της καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται προερχόμενος ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς διαττόντων), - **μετεωρικὰ σμήνη** (σμήνη μετεώρων, ἅτινα ἀποτελοῦν ὑπολείμματα ἢ τμήματα διαλυομένων κομητῶν), - **μετεωρικὰ φαινόμενα** (ἀτμοσφαιρικὰ φαινόμενα), - **μετεωρικὸς σίδηρος** (αὐτοφυὴς σίδηρος, ἐξ οὗ κτ. τὸ πλεῖστον οἱ μετεωρόλιθοι).

μετεώριος-ον μσν. ὁ μετέωρος βλ.λ. : Νικ.Χων π.Σάθ.1,89 **κατὰ τῆς κεφαλῆς, ᾐωρημένης ἄνω εἰς ἀψῖδα μετεώριον.**

μετεώρισις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρὸς τὸ ἄνω ὕψωσις : Πλούτ.Ἠθ 951C **αἱ ἀναρρίψεις καὶ μετεωρίσεις τὸν θερμὸν ἐξαιροῦσι τῶν ὑδάτων·** **2)** μετεωρισμὸς βλ.λ.4) : Δίων Κ ἀπ.12,9· **3)** νεώτ. ψυχοφυσ. ἡ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἀνύψωσις τοῦ σώματος τοῦ μεσάζοντος ἄνευ τῆς βοηθείας ἐμφανοῦς μυϊκῆς ἢ μηχανικῆς ἐνεργείας.

μετεώρισμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. δημ. ἔπαρσις, φύσημα τῆς διανοίας, ὑπεροψία : Μητρόδ.ἐν Πάπ.· **2)** Ἡσ. «φρύαγμα»· **3)** δημ. μετάβασις ἀφ' ὑψηλοῦ, ἀπαλὴ μεταπήδησις : Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.13 **ἡ κοινωνία τοῦ Βυζαντίου . . εἶχε βρῆ τὸν τρόπο νὰ κάμῃ τὸν μοναχισμὸ . . ἕνα ραφινάτο μετεώρισμα ἀπ' τὴ στέρηση στὴν ἀπόλαυση.**

μετεωρισμός (ὁ) κ. νεώτ. μετεώρισις βλ.λ.1) : Ἱππ.Προγν.9,Ἀριστλ.ΖΠ 711b,23 **μετεωρισμὸς τῶν ποδῶν,** αὐτ.713a,23 **μετεωρισμὸς τοῦ ὅλου σώματος·** **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς ρίζας, ἡ ἄνοδος πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἡ ἔξοδος ἐξ αὐτῆς : Θεόφρ.ΦΑἴτ.1,3,5· **3)** κ. νεώτ. ἀνέγερσις, σήκωμα, ἀνέβασμα, ὅθεν οἴδησις, φούσκωμα : Ἱππ.Ἄρθρ. 50,αὐτ.Διαίτ. (νόθ.) 14 **καὶ ῥιπτασμὸν τοῦ σώματος διὰ τὴν ἔνδον ταραχὴν καὶ μετεωρισμὸν καὶ ἀλγήματα, - μετεωρισμὸς τῆς κοιλίας** (διόγκωσις ταύτης ἐκ συσσωρεύσεως ἀερίων ἐν τοῖς ἐντέροις κ. τῷ στομάχῳ)· **4)** μτγν. φύσημα τῆς διανοίας, ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια : Μητρόδ.ἐν Πάπ.· **5)** ἐκδήλωσις θείας ὀργῆς, θυμὸς τοῦ θεοῦ : ΠΔ Ψαλμ. 87,8 **ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ·** **6)** Πάπ. ἀναβολή, χρονοτριβή, ἀργοπορία.

μετεωριστής (ὁ) (μετεωρίζω) ἀρχ. λεξ. ὁ ὑπερηφάνως ὑψούμενος, ὁ ἐπιδεικνύμενος, ὁ πηδῶν, **ἐπὶ ἵππου·** Ἡσ. **ἐν ἑρμηνείᾳ αἰολ. τ. πεδαοριστής.**

μετεωριστικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπιφέρων διαταραχήν, ὁ διαταράσσων **τὸ πνεῦμα** : **Βέττ.Βάλ. ἐν** Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(1,168.

μετεωρίτης (ὁ) νεώτ. **κ. μετεωρόλιθος** λίθος **ἐκ** τοῦ οὐρανίου **διαστήματος εἰς τὴν** γῆν πίπτων, οὐρανόλιθος, ἀερόλιθος.

μετεωροβάμων-ονος-ον μσν. ὁ αἰθεροβάμων, ὁ ἀεροβάμων, ὁ κοῦφος : ΚΜανασσ.Ἔρωτ.3,57 **κοῦφον γὰρ φρόνημά φασι καὶ μετεωροβάμον.**

μετεωρογραφία (ἡ) νεώτ. μελέτη καὶ περιγραφὴ τῶν μετεώρων βλ.λ.

μετεωρογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μετεωρογραφίαν **βλ.λ.**

μετεωρογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον αὐτογραφικὸν ἐφ' οὗ σημειοῦνται αὐτομάτως αἱ μεταβολαὶ τῆς πιέσεως, τῆς θερμομετρικῆς καταστάσεως καὶ τῆς ὑγρασίας τῆς ἀτμοσφαίρας.

μετεωροθήρας (ὁ) κ. μετεωρόθηρος ὁ ἐν τῷ ὕψει τοῦ διαστήματος θηρεύων, ὁ κυνηγῶν ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, ἐπὶ ἱέρακος : Ἀριστλ.ΖΙ 620a,30 **ὥστε προσπετομένων, ἐὰν μὲν ᾖ τῶν μετεωρο-**

θηρῶν μένειν, ὅπου ἂν καθήμεναι τύχωσι (δ.γρ. μετεωροθήρων)· **2)** μτφ. ἐπὶ φιλοσόφων, ὁ θηρεύων, ὁ κυνηγῶν ὑψηλὰς ἰδέας : Φίλ.1,674 **ταῦτα** παρετέον **τοῖς** μετεωροθήραις **σκοπεῖν.**

μετεωροκόπος (ὁ) μτγν. ὁ περὶ ὑψηλῶν **πραγμάτων** φλυαρῶν : Κερκ.4,45.

μετεωροκοπῶ-έω μετεωρολογῶ, ματαιολογῶ, φλυαρῶ περὶ ὑψηλῶν πραγμάτων : Ἀριστφ.Εἰρ.92 **ποῖ δῆτ' ἄλλως μετεωροκοπεῖς;**

μετεωρολέσχης (ὁ) σκωπτ. ὁ περὶ οὐρανίων φαινομένων ἢ σωμάτων φλυαρῶν· Ἡσ. «μετεωρολέσχαι· φλυαροῦντες τὰ περὶ οὐρανὸν μετέωρα» : Πλάτ.Πολ.489C **καὶ τοὺς ὑπὸ τούτων ἀχρήστους λεγομένους καὶ μετεωρολέσχας τοῖς ὡς ἀληθῶς κυβερνήταις,** Πλούτ.Νικ.23 **οὐ γὰρ ἠνείχοντο τοὺς φυσικοὺς καὶ μετεωρολέσχας τότε καλουμένους,** Λουκ.Ἰκαρ.5· || κ. ἐν καλῇ σημ. ὁ ἀστρολόγος : Φίλ.1,645 **οἱ περὶ τὴν ἀστρονομίαν μετεωρολέσχαι,** αὐτ.2,458 **ὁ φιλομαθὴς καὶ μετεωρολέσχης.**

μετεωρολεσχῶ-έω μτγν. ὁμιλῶ, φλυαρῶ περὶ ὑψηλῶν καὶ ἀκατανοήτων πραγμάτων, ἀντὶ τοῦ μωρολογῶ βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.400Ε, Φίλ.1,581 **νοῦς μετεωρολεσχῶν τῷ κόσμῳ.**

μετεωρόλιθος (ὁ) νεώτ. μετεωρίτης βλ.λ.

μετεωρολογία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ περὶ οὐρανίων πραγμάτων, ἰδ. περὶ οὐρανίων σωμάτων ἢ ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων συζήτησις, ἡ ἐνασχόλησις περὶ ἀκατανοήτων καὶ περιττῶν νομιζομένων ὑπὸ τοῦ πλήθους πραγμάτων : Πλάτ.Φαῖδρ.270Α **πᾶσαι ὅσαι μεγάλαι τῶν τεχνῶν προσδέονται ἀδολεσχίας καὶ μετεωρολογίας φύσεως πέρι·** || μτγν. τὸ ἀνοήτως, τὸ μωρῶς ὁμιλεῖν : Φίλ.1,486· **2)** κ. νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ σπουδάζουσα τὰ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ συμβαίνοντα φαινόμενα : Ἀριστλ. Μετ.338a,26, Φίλ.1,371· || νεώτ. **μετεωρολογία γεωργική** κλάδος τῆς μετεωρολογίας ὅστις ἐξετάζει τὰ ἀτμοσφαιρικὰ φαινόμενα ὡς πρὸς τὴν ἐπίδρασιν ἣν ἐξασκοῦν ἐπὶ τῆς γεωργίας· || **μετεωρολογία δυναμική** κλάδος τῆς μετεωρολογίας ὅστις ἀναζητεῖ κυρίως τοὺς γεν. νόμους τῆς κινήσεως ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς μεταδόσεως τῶν θυελλῶν καὶ τῶν κυκλώνων κττ.· || νεώτ. ἰατρ. **μετεωρολογία ἰατρική** ὁ κλάδος τῆς μετεωρολογίας ὅστις προσπαθεῖ νὰ ἐξακριβώσῃ τὰς ὑφισταμένας σχέσεις μεταξὺ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καὶ μετεωρολογικῶν φαινομένων.

μετεωρολογικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔμπειρος τῶν οὐρανίων φαινομένων, τῆς μετεωρολογίας : Πλάτ.Τίμ.91D **τὸ δὲ τὸν ὀρνέων φῦλον μετερρυθμίζετο, ἀντὶ τριχῶν πτερὰ φύον ἐκ τῶν ἀκάκων ἀνδρῶν, κούφων δὲ καὶ μετεωρολογικῶν·** **2)** κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μετεωρολογίαν βλ.λ. : **μετεωρολογικά** (τὰ) (τίτλος μετεωρολογικοῦ συγγράμματος τοῦ Ἀριστοτέλους), Φίλ.1,371 **ἡ μετεωρολογικὴ θεωρία,** - **μετεωρολογικοὶ σταθμοὶ** (εἰδικὰ ἐργαστήρια πρὸς παρατήρησιν καὶ ἐκτίμησιν δι' εἰδικῶν ὀργάνων τῶν μετεωρολογικῶν στοιχείων καὶ τῶν λοιπῶν φυσικῶν φαινομένων, ἰδ. κλίματος), - **μετεωρολογικὰ στοιχεῖα** (τὰ φαινόμενα ἅτινα ἀπαρτίζουν τὴν ἐν γένει ἀτμοσφαιρικὴν κατάστασιν, ἤτοι ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν, θερμοκρασίαν ἀέρος κττ.), - **μετεωρολογικαὶ παρατηρήσεις** (αἱ ἐκτιμήσεις, μετὰ ὀργάνων ἢ ἄνευ, τῶν διαφόρων μετεωρολογικῶν στοιχείων), - **μετεωρολογικὰ ὄργανα** (ὄργανα χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν παρακολούθησιν, μέτρησιν καὶ ἐξακρίβωσιν μετεωρολογικῶν στοιχείων ἢ φαινομένων).

μετεωρολόγος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ὁμιλῶν, ὁ **ἀσχολούμενος** περὶ τὴν σπουδὴν τῶν **μετεώρων καὶ** ἐν γένει τῶν ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων, ἀστρονόμος : Γοργ.Ἑλ.13, Πλάτ.Κρατ.396C **ὅθεν δὴ καί φασιν . . τὸν καθαρὸν νοῦν παραγίγνεσθαι οἱ μετεωρολόγοι καὶ τῷ οὐρανῷ ὀρθῶς τὸ ὄνομα κεῖσθαι,** Ἀριστλ.Μετ.354a,29· || κ. πρὸς ψόγον : Εὐρ.ἀπ.905,2 **μετεωρολόγων δ' ἑκὰς ἔρριψεν σκολιὰς ἀπάτας,** Πλάτ.Κρατ.401B **οἱ πρῶτοι τὰ ὀνόματα τιθέμενοι οὐ φαῦλοι εἶναι ἀλλὰ μετεωρολόγοι καὶ ἀδολέσχαι τινές·** **2)** μτγν. ὁ ἀστρολόγος βλ.λ. : Προκ.Πέρσ.2,22· **3)** κ. ἐπίθ. -ος-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὴν** μετεωρολογίαν, ὁ τῆς μετεωρολογίας : Ἱππ.Ἀερ.2 **εἰ δοκέοι τις ταῦτα μετεωρολόγα εἶναι.**

μετεωρολογῶ-έω κ. νεώτ. ὁμιλῶ, πραγματεύομαι περὶ ὑψηλῶν πραγμάτων, ἰδ. περὶ τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ τῶν φυσικῶν φαινομένων : Πλάτ.Κρατ.404C **ἴσως δὲ μετεωρολογῶν ὁ νομοθέτης τὸν ἀέρα Ἥραν ὠνόμασεν,** Λουκ.Νεκυομ. 21 **ὡς τῆς ἀφροσύνης παυσάμενος τοῦ μετεωρολογεῖν καὶ τέλη καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν.**

μετέωρον (τὸ) κ. νεώτ. οὐράνιον φαινόμενον, πᾶν συμβαῖνον ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ : Ἱππ.Ἀρχ. Ἰητρ.1, Ἀριστφ.Νεφ.490 **ἄγε νυν ὅπως, ὅταν τι προβάλωμαι σοφὸν περὶ τῶν μετεώρων, εὐθέως ὑφαρπάσει,** αὐτ.Ὄρν.690, Πλάτ.Ἀπολ.18B **τά τε μετέωρα φροντιστὴς καὶ τὰ ὑπὸ γῆς ἅπαντα ἀνεζητηκώς,** αὐτ.Πρωτ.315C, - **ὑδατώδη μετέωρα** (ὁμίχλη, νέφη, βροχή, χιών, χάλαζα κτλ.), - **ἠλεκτρικὰ μετέωρα** (ἀστραπή, κεραυνός, σέλας), - **φωτεινὰ μετέωρα** (οὐράνιον τόξον κ.ἄ.)· **2)** νεώτ. οὐράνιον σῶμα εὑρισκόμενον ἐν τῷ διαστήματι ἢ πίπτον ἐξ αὐτοῦ, οἷον διᾴττων, βολίς, ἀερόλιθος· **3)** νεώτ. φρ. **ἔλαμψεν ὡς μετέωρον** ἐπὶ προσ. κινοῦντος τὸν θαυμασμὸν ἢ τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον εἰς μέγαν βαθμόν, ἀλλὰ μ. πρὸς στιγμήν.

μετεωροποιῶ-έω ἀνυψῶ, ἐγείρω, ἐσφ.ἀνάγν. ἐν Ἱππ.Ἄρθρ.69 **μηδὲ μετεωροποιεῖν μηδὲ ἐς τὸ κάτω ῥέπειν.**

μετεωροπόλος-ον μτγν. ὁ διατρίβων, ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὰ μετέωρα, γεν. **περὶ** ὑψηλὰ πράγματα : Φίλ.1,588 **μετεωροπόλον τε καὶ μετεωρολογικόν.**

μετεωροπολῶ-έω δ.ἀνάγν. τοῦ μετεωροπορῶ βλ.λ. : Πλάτ.Φαῖδρ.246C **τελέα μὲν οὖν οὖσα καὶ ἐπτερωμένη μετεωροπολεῖ καὶ πάντα τὸν κόσμον διοικεῖ,** Φίλ.1,506 **μετεωροπολοῦσα ἀεὶ καὶ τὰ θεῖα διερευνωμένη·** **2)** μτγν. μτφ. ἀσχολοῦμαι περὶ ὑψηλά, ἀνώτερα πράγματα : αὐτ.101 **ὅταν ὁ** νοῦς μετεωροπολῇ, Ἱμέρ.Λογ.14,12, Ἰάμβλ.Μυστ.5,15.

μετεωροπορία (ἡ) μσν. τὸ βαίνειν, τὸ περιπατεῖν ἐν τῷ ἀέρι : Εὐστ.636,38 **Βελλεροφόντου ἐκ** μετεωροπορίας **τῆς** διὰ Πηγάσου **κατάντωσιν.**

μετεωροπόρος-ον μτγν. ὁ εἰς τὰ ὕψη πλανώμενος, ἰδ. μτφ. ὁ ὑψηλόφρων : Γρηγ.Νύσσ.1077C **τὰς . . μετεωροπόρους ψυχάς,** Βασ.1,300B.

μετεωροπορῶ-έω πορεύομαι εἰς τὰ ὕψη, βαίνω, περιπατῶ μετέωρος : Πλάτ.Φαῖδρ 246C (δ.γρ. τοῦ μετεωροπολῶ), Αἰλ.ΖΙ 3,45· || ἀνυψοῦμαι ἀπὸ τοῦ ἐδάφους καὶ κρατοῦμαι μετέωρος ἐν τῷ ἀέρι : Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,15 **μετεωροποροῦντας ἰδεῖν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς πήχεις δύο.**

μετεωρόρριζος-ον μτγν. ὁ ἔχων τὰς ῥίζας ἐπιπολῆς, εἰς τὴν ἐπιφάνειαν : Θεόφρ.Φ1 4,2,4 **ἀείφυλλον, μὴ μετεωρόρριζον δὲ σφόδρα.**

μετέωρος-ον (ἀείρω) κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. μετήορος ὁ ὑπὲρ τὸ ἔδαφος ὑψούμενος, ὁ εὑρισκόμενος ὑψηλότερον τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ὁ ἀφιστάμενος τούτου : Ἡρ.1,187 **τάφον ἑωυτῇ κατεσκευάσατο μετέωρον ἐπιπολῆς αὐτέων πυλέων,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.27 **ὁ μετέωρος Παντοκράτορας ἀπὸ τὸ ὕφος ὅπου τὸν ἀνέβασαν . . ἀγρυπνεῖ·** || **μετέωρα οἰκήματα** (τὰ

ὑψηλὰ οἰκήματα) ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ ὑπόγεια : 'Ηρ. 2,148· ‖ ὁ ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους εὑρισκόμενος καὶ μὴ ὑποστηριζόμενος, ὁ σηκωτός, ὁ ἀνασηκωτός : 'Ιππ.'Αγμ.7 μετέωρος πῆχυς (κρεμάμενος, δηλ. μὴ ὑποστηριζόμενος διὰ τῶν ἀπαραιτήτων ἐπιδέσμων), 'Ηρ.4,72 σκέλεα δὲ . . κατακρέμαται μετέωρα, Ξεν.'Αν.1,5,8 μετεώρους ἐξεκόμισαν τὰς ἁμάξας, - ἐκάθητο ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔχων τὰ σκέλη μετέωρα· ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρώπων : 'Ιππ.'Αρθρ.70 μετεώρους αἰωρηθῆναι· εἰδ. ἐπὶ ἀνατ[illegible]μικῶν κατασκευῶν : Γαλ.2,469· **2)** ὁ κείμενο[illegible] εἰς ὑψηλὸν ἔδαφος, ὁ ὑψηλός : Θουκ.4,32 τῶν χωρίων τὰ μετεωρότατα λαβόντες, αὐτ.128, Δημ.1279 τῆς ὁδοῦ στενοτέρας γεγενημένης καὶ μετεωροτέρας, 'Αριστλ.ΖΙ 596b,4, Πρωταγ.4, Παυσ.8,30,2 κατὰ τὸ μετέωρον τοῦ ποταμοῦ (ὅπως βλέπει τις πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ, αἵτινες κεῖνται εἰς ὑψηλότερον μέρος)· **3)** ὁ μετάρσιος βλ.λ. : 'Ηρ.4,94 ἀνακινήσαντες αὐτὸν μετέωρον ῥιπτέουσι ἐς τὰς λόγχας, Κρατῖν.207 ἀφικνεῖ μετέωρος ὑπ' αὔρας, 'Αριστφ. 'Ιππ.1362 ἄρας μετέωρον ἐς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ, Πλάτ.Θεαίτ.175D, 'Αριστλ.ΖΠ 714a,21· **4)** ὁ προεξέχων, ὁ πεταγμένος ἔξω, ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Ξεν. Κυν.4,1 ὄμματα μετέωρα, μέλανα, λαμπρά· **5)** ὁ ἔχων οἴδημα, ὁ πρησμένος, ὁ φουσκωμένος : 'Ιππ.'Αφ.4,73 ὑποχόνδρια μετέωρα· **6)** ὁ ἐξωτερικός, ὁ ἐπιπόλαιος, ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ δέρμα ἢ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρ. : 'Ιππ.'Αφ.6,7 ἀλγήματα μετέωρα, αὐτ.Τόπ.'Ανθρ.13 μετέωροι τομαί· **7)** ὁ μετεωρόρριζος βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΙ 3,10,3, αὐτ. ΦΑἴτ.3,4· **8)** ὁ ἐπιπολῆς, ὁ ἀβαθής, ὁ ῥηχός : 'Αριστλ.'Αθ.50,2 καὶ ὀχετοὺς μετεώρους εἰς τὴν ὁδὸν ἔκρουν ἔχοντας ποιεῖν, 'Επιγρ.· ‖ ἐν φρ. μετέωρος νεῖν νήχεσθαι παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης : αὐτ.ΖΙ 602b,22· **9)** ὁ ἀσθενής, ὁ βραχὺς καὶ διακεκομμένος, ὁ οὐχὶ βαθύς, ἐπὶ ἀναπνοῆς: 'Ιππ.'Επιδ.3,1,ζ' ἄκρεα ψυχρά, πελιδνά, πνεῦμα μετέωρον, ποτὸν διὰ ῥινῶν, Γαλ.7,946 μετεωρότερον ἄσθμα, Φιλόδ.'Οργ.27W· **10)** ὁ ἀναχθείς, ὁ εὑρισκόμενος ἢ πλέων εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος, ἐπὶ πλοίων : Θουκ.1,48 καθορῶσι τὰς . . ναῦς μετεώρους καὶ ἐπὶ σφᾶς πλεούσας, αὐτ.4,26, αὐτ. 8,10· ‖ κ. ἐπὶ προσ. εὑρισκομένων ἐν τῇ θαλάσσῃ : αὐτ.7,71 ὅσοι μὴ μετέωροι ἑάλωσαν· **11)** ὁ πηδῶν ὑψηλά, ὁ γαυριῶν, ἐπὶ ἵππων : Ξεν. 'Ιππ.11,1 πομπικῷ καὶ μετεώρῳ καὶ λαμπρῷ ἵππῳ· **12)** γεν. ὁ ἀκατακάθιστος, ὁ ἐν ζυμώσει διατελῶν : 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.19 μετέωρα καὶ ἄπεπτα καὶ ἄκρητα· **13)** μτφ. ὁ ἐν ἀβεβαιότητι, ἐν προσδοκίᾳ διατελῶν, ὁ ἐν μετεώρῳ καταστάσει εὑρισκόμενος : Θουκ.2,8 'Ελλὰς ἅπασα μετέωρος ἦν, αὐτ.6,10, Πολύβ.3,107,6 μετεώροις ταῖς διανοίαις· ‖ ἐπὶ καταστάσεως, ὁ ἀβέβαιος : Δημ.378 ἔτι γὰρ τῶν πραγμάτων ὄντων μετεώρων καὶ τοῦ μέλλοντος ἀδήλου, 'Ηρωδιαν.'Ιατ.2,12,4 ὁπηνίκα ἂν τὰ τῆς βασιλείας μετέωρα ἦν· ‖ ἐπὶ προσ., ὁ ἀσταθής : Τίμ.Λοκρ.104Ε κοῦφοί τε καὶ μετέωροι· ‖ νεώτ. ὁ ἐν ἀναμονῇ εὑρισκόμενος : εἶμαι ἀκόμη μετέωρος, διότι δὲν ἔλαβον ἀπάντησίν των· ‖ ὁμ. ὁ ἀμφιταλαντευόμενος, ὁ ἀναποφάσιστος : μένει μετέωρος τόσον καιρὸ καὶ δὲν λαμβάνει μίαν οἱανδήποτε ἀπόφασιν· **14)** 'Επιγρ. κ. πάπ. ἐπὶ συμβολαίων, συμβάσεων, δικῶν, ὁ ἐκκρεμής : 'Επιγρ. δικαστήριον τὸ διαλῦσον τὰ μετέωρα συμβόλαια, 'Ιουλ.Μισ.368Α μετέωρος δίκη· ‖ πάπ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μετέωρα ὡς οὐσ. αἱ ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις· **15)** μτγν. ὁ πρόθυμος, ὁ ἐπιρρεπής : Πολύβ.5,101, 2 μετεώροις ταῖς ἐπιβολαῖς ἐπὶ πόλεμον, Λουκ. Δημ.'Εγκώμ.28, αὐτ.Μισθ.Συν.15· ‖ ὁ σπεύδων, ὁ μετὰ σπουδῆς ἐρχόμενος : 'Αρρ.'Επικτ.3,24,75, 'Ιουλ.Λόγ.3,122D· **16)** μτγν. ἐπὶ περιστάσεων, ὁ δεινός, ὁ ἀνώμαλος : 'Ηφαιστ.'Αστρ.2,28 χρόνος μετέωρος καὶ κινδυνώδης· **17)** 'Επιγρ. ὁ ἄνευ ἐγγυήσεως, ὁ ἀφερέγγυος **18)** μτγν. ὁ πεφυσιωμένος, ὁ ὑπεροπτικός, ὁ ὑπερήφανος : ΠΔ Βασ. 2,22,28 καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ μετεώρων ταπεινώσεις, Πολύβ.3,82,2 εὐθέως μετέωρος ἦν ὁ Φλαμίνιος καὶ θυμοῦ πλήρης, Λουκ.Νιγρ.5, Ρουφῖν.ΑΠ 5,20 μή τίς σοι, μετέωρε, προσέρχεται, ἢ κολακεύων λίσσεται· **19)** ὁμ. ἐπὶ ὕφους, ὁ πομπώδης, ὁ κενός, ἀντίθ. ὁ ὑψηλός : Λογγῖν.'Υψ 3,2 τινὰ τῶν Καλλισθένους ὄντα οὐχ ὑψηλά, ἀλλὰ μετέωρα· ‖ κ. ἐν καλῇ ἐνν. ὁ προξενῶν ἐντύπωσιν, ὁ λαμπρός, ὁ ὑψηλός, ἐπὶ ὕφους : Διον.'Αλ. 'Ισοκ.19 τὸ μετέωρον καὶ πομπικόν· **20)** ἐπὶ προσ., ὁ ἀφῃρημένος : Κικ.'Αττ.15,14,4, αὐτ.16,5,3, Γαλ.15,910· **21)** μσν. ὁ ἐλαφρός, ὁ ἐλαφρωμένος, ὁ ἀνακουφισμένος : Μηναῖ.12,6 Σύνξ.'Αγ.Νικολάου εὐθὺς ἐτέλει τοὺς γάμους μετέωρον ἤδη τὴν ψυχὴν ἔχων· **22)** κ. νεώτ. τὸ οὐδ. μετέωρον ὡς οὐσ. βλ.λ.

μετεωροσκοπεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. μετεωροσκόπιον βλ.λ.(1) : Πτολ.'Υποθ.6,2· **2)** νεώτ. ἵδρυμα ἐν ᾧ γίνονται μετεωρολογικαὶ παρατηρήσεις, μετεωρολογικὸς σταθμός.

μετεωροσκόπησις -εως (ἡ) νεώτ. παρατήρησις καὶ ἐξέτασις τῶν μετεώρων βλ.λ.

μετεωροσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ τὰ μετέωρα βλ.λ. ἐξετάζουσα.

μετεωροσκοπικός -ή -όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μετεωροσκόπον βλ.λ., ὁ τοῦ μετεωροσκόπου : Πτολ.Γεωγρ.1,3,3 ὄργανον μετεωροσκοπικὸν (τὸ μετεωροσκόπιον βλ.λ.), - μετεωροσκοπικαὶ παρατηρήσεις· ‖ τὸ θηλ. μετεωροσκοπική (τέχνη) μετεωροσκοπία βλ.λ. : Πρόκλ. Εὐκλ.42F.

μετεωροσκόπιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὄργανον μαθηματικὸν τοῦ Πτολεμαίου πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἀποστάσεως καὶ τῆς ἐξάρσεως τῶν ἀστέρων : Πτολ.Γεωγρ.1,3,4 τὴν ζητουμένην περιφέρειαν ἐξ αὐτοῦ τοῦ μετεωροσκοπίου δείκνυμεν· **2)** νεώτ. ὄργανον πρὸς μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις

μετεωροσκόπον (τὸ) μτγν. μετεωροσκόπιον βλ.λ. : Σιμπλίκ.Οὐρ.548.

μετεωροσκόπος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἐρευνῶν, ὁ ἐξετάζων τὰ τῶν μετεώρων, ὅθ. συνεκδ. ὁ καταγινόμενος εἰς ἀνωφελῆ, ὁ ὁμιλῶν περὶ ἀνωφελῶν : Πλάτ.Πολ.489Ε οὐχ ἡγεῖ ἂν τῷ ὄντι μετεωροσκόπον τε καὶ ἀδολέσχην . . καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς . . ναυσὶ πλωτήρων ;· **2)** νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν μετεωροσκοπίαν βλ.λ.

μετεωροσκοπῶ -έω σχόλ. παρατηρῶ τὰ φαινόμενα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας : Σχόλ. 'Αριστφ.Εἰρ.92.

μετεωροσοφιστής (ὁ) ποι. ὁ ἀστρολόγος σοφιστής, ὁ περὶ τὰ μετέωρα ἀσχολούμενος σοφιστής : 'Αριστφ.Νεφ.360 οὐ γὰρ ἂν ἄλλῳ γ' ὑπακούσαιμεν τῶν νῦν μετεωροσοφιστῶν.

μετεωροσύνη (ἡ) μτγν. ποι. μετεωρία βλ.λ. : Μαν.4,436.

μετεωρότης -ητος (ἡ) μτγν. ὕψος, μεγαλεῖον : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.20.

μετεωροφανής -οῦς -ές μτγν. ὁ ὑψηλὸ φαινόμενος, ὁ ἐν τῷ ἀέρι ἐμφανιζόμενος : Φιλ.Βυζ. Θαυμ.6 διεγείρων πρὸς βάσιν μετεωροφανὲς (οἰκοδόμημα).

μετεωροφέναξ -ᾶκος (ὁ) κωμ. λ. ὁ ἀπατῶν, ὁ φενακίζων διὰ τῆς σοφιστικῆς μετεωρολογίας : 'Αριστφ.Νεφ.333 ἄνδρας μετεωροφένακας

μετεωροφρονῶ -έω σχόλ. κ. ἀρχ. λεξ. περὶ οὐρανίων φαινομένων διανοοῦμαι, ὅθ. μτφ. ὑψηλοφρονῶ : Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.821, Σουΐδ. ἐν λ. χασμᾶ

μετεωρῶ-έω μτγν. κ. μσν. μετεωρίζομαι βλ.λ. : Φίλ.1,130 ηὐξήθη καὶ μετεωρεῖν ἤρξατο· 2) μσν. καθιστῶ τι, κρατῶ τι μετέωρον : Μηναῖ.12,1 Ὄρθρ. Ὠδ.3 ὁ πήξας ἐπ' οὐδενὸς τὴν γῆν τῇ προστάξει σου καὶ μετεωρήσας ἀσχέτως βρίθουσαν.

μετεώρως (μετέωρος) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον μετέωρον, ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα : Φιλόστρ.Ἀπολλ. 4,21· 2) μτφ. διστακτικῶς, μετ' ἀμφιβολίας, μετ' ἐνδοιασμῶν : Πλούτ.Κίμ.13 ἀλλά δυσπίστως ἔτι καὶ μετεώρως ἐχόντων (τῶν στρατηγῶν)· 3) ἀσταθῶς, ἀβεβαίως : Βέττ.Βάλ.166,4· 4) ἀλαζονικῶς : Πολυδ.9,144.

μετζαβόλτα (ἡ) δημ. ναυτ. ἡμίδεσμος βλ.λ.)· 2) ἡμιστρόφιον βλ.λ.

μετζάο (τὸ) (ἰταλ.) ὁ ἐν πισιν οἰκίαις ὑπεράνω τοῦ ἰσογαίου χαμηλὸς ὄροφος.

μετζιντιέ (τὸ) (τουρκ.) δημ. μετζίτι βλ.λ.

μετζίτι(ον) (τὸ) (τουρκ.) νεῶτ. κ. δημ. τουρκικὸν νόμισμα, παλαιότερον χρυσοῦν, ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὴν τουρκικὴν λίραν, βραδύτερον ἀργυροῦν ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ πέμπτον τῆς τουρκ. λίρας, ἀντίστοιχον πρὸς τὸ τάλληρον, ἀξίας δραχ. χρ. 4,20.

μέτζο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἥμισυ μ. ἐν ταῖς φρ. μέτζο μέτζο (ἔτσι κι' ἔτσι), παροιμ. φρ. μέτζο τράγειο μέτζο πρόβειο (περὶ πραγμάτων μετρίας ποιότητος)· 2) ναυτ. ὁ μέσος συστολεὺς βλ.λ. ἱστίου· 3) α' συνθ. δ. λ. ἀντὶ τοῦ ἡμι- ἢ μεσο-.

μετζοκάμαρο (τὸ) δημ. ναυτ. μεσόζυγον, τὸ μεσόξυλον βλ.λ.

μετζοκάρτο (τὸ) δημ. ναυτ. ἡμιρρόμβιον βλ.λ.

μετζοσοπράνο (ἰταλ.) δημ. μουσ. μεσόφωνος.

μετζοτίντο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος χαλκογραφίας δι' ὀξειδώσεως.

μετζοτονελάδα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. ἡμικόριον.

μετῆκε Ἡσ. «μετεμελήθη, ἱκέτευσεν».

μετῆλαι (αἱ) μτγν. κ. μετιτῆλαι (Ἡσ.)· ῥάβδοι ἐφ' ἑκατέρου τοῦ μέρους ἅρματος ἢ ἁμάξης· Πολυδ. 1,243 «τὰς διδύμους ῥάβδους τὰς εἰς τοὺς ἵππους βλεπούσας ἀπὸ τῆς κανάνης μέχρι τοῦ κυρτίου».

μετῆλθαι πάπ. ἀντὶ μετελθεῖν, ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ ρ. μετέρχομαι βλ.λ.

μετηλλαχούσης πάπ. ἀντὶ μετηλλαχυίας, μτχ. θηλ. τοῦ μεταλλάσσω βλ.λ.

μέτηλυς-υδος (ὁ,ἡ) (μετέρχομαι, μετήλυθον) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταβαίνων, ὁ ἐξ ἄλλου τόπου ἐρχόμενος, ὁ ἔποικος : Διον.Περ.689 Κόλχοι ναιετάουσι, μετήλυδες Αἰγύπτοιο, Πρόδρ. ἐν Σημ.8,2,287 καὶ θεὸν ὥς σε τίσωσι μετήλυδες Ἄρεος υἱοί, Πάπ.· ‖ κ. ἐπὶ τῶν γεράνων : Τρυφιόδ. 352 μετήλυδες Ὠκεανοῖο· 2) μτγν. κ. ὡς ἐπίθ. ὁ ἐναλλασσόμενος, ὁ μεταβάλλων θέσιν : αὐτ.133 μέτηλυς ὀμφητήρ, Νόνν.Δ 10,241 μετήλυδα ταρσὸν ἀμείβων (ἐπὶ χορευτοῦ), αὐτ.12,365.

μετημέτιος-ον μσν. μεθημέριος, μεθημερινός : Πρόδρ.Ἐπιστ.75.

μετημφιεσμένος-η-ον παθ. μτχ. τοῦ ρ. μεταμφιέζω βλ.λ. προσωπιδοφόρος, μασκαράς.

μέτην Ἡσ. «μέσην, μετουσίαν».

μετηνέμιος-ον μτγν. κ. μσν. ποι. ὁ μετὰ τοῦ ἀνέμου βαίνων, ὁ ταχὺς ὡς ἄνεμος : ΑΠλ.4,62 σὲ μετηνεμίῳ πώλῳ ἐφεζόμενον, Πρόδρ. ἐν σημ. εἰς Θεοφύλ.Σ 228.

μετήορος-ον (ἀείρω) ἐπικ. τ. τοῦ μετέωρος, δωρ. πεδάωρος ὁ ἐφ' ὕψους κείμενος, ὁ ὑψωμένος ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους, ὁ αἰωρούμενος ἐν τῷ ἀέρι, ὁ κρεμάμενος : Ἰλ.Θ 26 τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο, αὐτ.Ψ 369, Ὑμν.Ἑρμ.135, Ἀπολλ.Ρ 4, 1366 ἵππος χρυσέῃσι μετήορος αὐχένα χαίταις, Ἀρατ.794 κεράων τὸ μετήορον (ἡ κορυφὴ τοῦ κέρατος)· 2) μτφ. ὁ ταλαντευόμενος, ὁ ἀσταθής, ὁ ἀσυλλόγιστος, ὁ ἀπερίσκεπτος : Ὑμν.Ἑρμ. 488 μάψ αὔτως κεν ἔπειτα μετήορά τε θρυλίζοι.

μετήσεσθαι ἰων. μέσ. μέλλ. ἀπαρφ. τοῦ ρ. μεθίημι βλ.λ.

μετίει ἰων. γ' ἑν. τοῦ ἐνεστ. τῆς ὁριστ. τοῦ ρ. μεθίημι βλ.λ. : Ἡρ.6,37.

μετίημι ἰων. τ. τοῦ μεθίημι βλ.λ. : Ἡρ.1,40.

μετίσχω μετέχω βλ.λ., μτ. γενικ.πράγμ. : Ἡρ.5,92,γ' ἔδοξε αὖτις παρελθόντας πάντας τοῦ φόνου μετίσχειν, Πλάτ.Τίμ.58Ε (ταύτην δὲ) ἀπολέσαν μετίσχει μᾶλλον κινήσεως, αὐτ.Πολ.411D, Φίλ.56C ἐλάττονος ἀκριβείας μετισχούσας.

μετιτῆλαι (αἱ) μετῆλαι βλ.λ.

μετιχνιῶμαι-άομαι (ἴχνος) μσν. μ. ἐν φρ. μετιχνιᾶσθαι τὰ ἴσα βαίνειν ἐπὶ τὰ ἴχνη τινὸς κατ' ἴσον λόγον : Στουδ.Θεόδ.92,254.

μετοιακίζομαι (οἴαξ) παθ. μτφ. ἀλλάσσω πορείαν, κατεύθυνσιν ὡς δι' οἴακος : Πλούτ.Ἠθ. 34Α ὁ ὑφ' ἡδονῆς δεῦρο κἀκεῖ μετοιακιζόμενος.

μετοικεσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., ἰων. μετοικεσίη μετοικία βλ.λ.)· ἰδ. ἐπὶ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τοῦ μετοικισμοῦ τῶν Ἑβραίων : ΠΔΒασ.4,24,16 καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα, ΚΔ Ματθ.1,11 ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος· 2) μτφ. ἐπὶ τῶν νεκρῶν, ἡ εἰς Ἅδου μετάστασις : ΑΠ7,731 ἐς πλεόνων ἦλθε μετοικεσίην.

μετοικέσιον (τὸ) Ἡσ. «τὸ ἐκ τόπου εἰς τόπον οἰκῆσαι».

μετοικέτης (ὁ) ἀρχ. λεξ. ὁ ἐν τῷ μέσῳ οἰκῶν· Ἡσ. «μετοικέται· κατὰ μέσον οἰκοῦντες».

μετοίκησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. μετοικία, μετοικεσία βλ.λ. : Πλάτ.Ἀπολ.40C μεταβολή τις τυγχάνει οὖσα καὶ μετοίκησις τῇ ψυχῇ τοῦ τόπου τοῦ ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον, αὐτ.Φαίδ.117C, Κατ. Ἀστρλ.Κ 7,110· ‖ ἐγκατάστασις εἰς ξένην χώραν : Πλάτ.Νόμ.850Α ἰέναι δὲ τὸν βουλόμενον εἰς τὴν μετοίκησιν ἐπὶ ῥητοῖς· 2) μτφ. μετεμψύχωσις : Αἰλ.Ζ) 12,7 τὴν ἀρίστην μετοίκησιν τὴν τοῦ ἀνθρώπου . . λέοντα γίνεσθαι.

μετοικία (ἡ) μεταβολή, ἀλλαγὴ κατοικίας, μετοίκησις, μετανάστευσις : Θουκ.1,2 διὰ τὰς μετοικίας ἐς τὰ ἄλλα μὴ ὁμοίως αὐξηθῆναι (τὴν Ἀττικήν)· κ. ἐπὶ μετοικεσίας τῶν Ἑβραίων κατόπιν τῆς αἰχμαλωσίας των ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων : ΠΔ Ἰερ.20,4 ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμί σε εἰς μετοικίαν σὺν πᾶσι τοῖς φίλοις σου· 2) ἐγκατάστασις ἢ διαμονή τινος ἐν ξένῃ πόλει, τὸ νὰ ἐγκατασταθῇ τις εἰς τόπον ξένον ὡς μέτοικος βλ.λ. : Αἰσχ.Εὐμ 1018 μετοικίαν δ' ἐμὴν εὖ σέβοντες οὔ τι μέμφεσθε συμφορὰς βίου, Σοφ.Ἀντ.890, Πλάτ.Νόμ.850C τῆς μὲν μετοικίας ἀρχέτω χρόνος ὁ μετὰ τὸ πέμπτον καὶ δέκατον ἔτος· 3) κατάστασις καὶ δικαιώματα τοῦ μετοίκου : Λυσ.6,49 μέτοικοι . . καὶ ξένοι ἕνεκα τῆς μετοικίας ὠφέλουν τὴν πόλιν εἰσάγοντες.

μετοικίζω κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. μετοικιῶ, ἄγω, ὁδηγῶ τινα ἀπό τινος τόπου καὶ ἐγκαθιστῶ αὐτὸν εἰς ἄλλον : Ἀριστλ.Οἰκ.1352a,33, ΚΔ Πράξ 7,4 κἀκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, Πλούτ.Ρωμ. 17 τάς τε πόλεις Ῥωμύλῳ παρῆκαν ἑλεῖν καὶ μετοικίσαι σφᾶς αὐτοὺς εἰς Ῥώμην· 2) τὸ μέσ. ἀπέρχομαι καὶ ἐγκαθίσταμαι εἰς ἄλλην πόλιν, μεταναστεύω : Ἀριστφ.Ἐκκλ.754 πότερον μετοικιζόμενος ἐξενήνοχας αὔτ' ἢ φέρεις ἐνέχυρα θήσων;, Ἀππ.Λιβ.84· ‖ ἐπὶ πόλεως, ἐνεργῶ, στέλλω πολίτας, ἵνα ἐγκατασταθοῦν που ὡς ἄποικοι : Ἐπιγρ. Μυτιλήνη σῶμα μετῳκίσατο· 3) μτφ. ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν νοῦν, κάμνω τινὰ νὰ πάθῃ ἔκστασιν φρενῶν, νὰ χάσῃ τὸ μυαλό του, νὰ παραλογίζεται : Μελάνθ.1 ὁ θυμὸς μετοικίσας τὰς φρένας· κ. παθ. : Ἀριστέ.4· 4) μτγν. μτφ. μετεμψυχοῦμαι βλ.λ. : Φίλ.1,232 τὸν κλόνον εἰς ὃν ἡ ψυχὴ μετῳκίσατο· ‖ Ἐπιγρ. κ. ἐνεργ. μετεμψυχώνω.

μετοικικός-ή-όν ὁ εἰς μέτοικον ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων : Ὑπερείδ.149 τοὺς ταμίας καὶ ἐπιμελητὰς τῶν μετοικικῶν συμμοριῶν· ‖ ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ μετοίκου βλ.λ. : Πλούτ.Ἀλκ.5 πλὴν ἕνα μετοικικὸν ἄνθρωπον [Ἀλκιβιάδης] ἐκάλεσεν εἰς δεῖπνον, Λουκ.Δὶς Κατ.9 συντελεῖν εἰς τὸ μετοικικὸν (δ.ἀνάγν. μετοίκιον)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μετοικικά ὡς οὐσ. ἡ παρεφθαρμένη ἀττ. γλῶσσα ἡ ὁμιλουμένη ὑπὸ τῶν μετοίκων : Λουκ.Λεξιφ.25 οἷον τὸ ἴπτατο καὶ τὸ ἀπαντώμενος καὶ τὸ καθεσθεὶς οὐδὲ μετοικικὰ τῆς Ἀθηναίων φωνῆς.

μετοίκιον [τὸ] τέλος, φόρος ἐτήσιος ὑπὸ τῶν μετοίκων καταβαλλόμενος (ἐν Ἀθήναις ἦτο 12 δρχ.) : Εὔβουλ.87,Μέν.35,Ἰσαῖ.ἀπ.45,Λυσ.31,9 καὶ ἐν Ὠρωπῷ μετοίκιον κατατιθεὶς ἐπὶ προστάτου ᾤκει, Ξεν.Προσ.21,Πλάτ.Νόμ.850Β, Δημ.845 Μεγαράδ' ἐξῴκηκε κἀκεῖ μετοίκιον τέθηκε, Λουκ.Θε.Δ 3· ‖ φόρος τελούμενος ὑπὸ τῶν ἀπελευθέρων : Ἀριστομ.16· **2)** τὸ οὐδ. πληθ. μετοίκια ὡς οὐσ.συνοίκια βλ.λ., ἑορτὴ τελουμένη κατὰ Ἑκατομβαιῶνα ἑκάστου ἔτους πρὸς ἀνάμνησιν τῆς εἰς μίαν πόλιν συνενώσεως ὑπὸ τοῦ Θησέως τῶν κωμῶν τῶν Ἀθηναίων : Πλούτ.Θησ.24 ἔθυσε δὲ καὶ Μετοίκια τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα τοῦ Ἑκατομβαιῶνος, ἣν ἔτι νῦν θύουσι.

μεταίκιος Ζεύς [ὁ] μτγν. ὁ Ζεὺς ὡς προστατεύων τοὺς μετοίκους βλ.λ., ὁ ὑπὸ τῶν μετοίκων τιμώμενος Ζεύς : Φρύν.Σοφ.Παρ 88Β.

μετοίκισις-εως (ἡ) (μετοικίζω) μσν. μετοίκησις βλ.λ. : Ὀλυμπ.Μετ.115,28.

μετοικισμός [ὁ] [μετοικίζω] μτγν. μετανάστασις βλ.λ., τὸ μετοικίζειν καὶ τὸ μετοικίζεσθαι, ἤτοι μεταβαίνειν εἰς ἄ. τόπον : Πλούτ.Ποπλ.22,αὐτ.Ἆγ.11 τὸν δὲ ἀπελθόντα τῆς Σπάρτης ἐπὶ μετοικισμῷ πρὸς ἑτέρους ἀποθνῄσκειν κελεύει.

μετοικιστής (ὁ) (μετοικίζω' μτγν. ὁ ὁδηγῶν τοὺς κατοίκους που πρὸς ἀποικισμόν, ὁ ἱδρύων πόλιν δι' ἀποίκων : Πλούτ.Σύγκρ.Θησ. κ.Ρωμ.4 καὶ οἰκισταὶ πόλεων, οὐ μετοικισταί.

μετοικοδομῶ-έω μτγν. οἰκοδομῶ, κτίζω κατὰ διάφορον τρόπον, δίδω εἰς οἰκοδομὴν ἄλλην μορφήν : Πλούτ.Καῖσ.51 μετοικοδομῶν τὴν Πομπηΐου οἰκίαν· **2)** οἰκοδομῶ ἀλλαχοῦ : Ἀρρ.Ἐπίκτ.3,24,6 μετοικοδομεῖν τὰς νεοσσιάς.

μετοικονομῶ-έω Ἐπιγρ. ἐπιφέρω μεταβολάς, μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν διοίκησιν.

μέτοικος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῆς ξένης ἐγκατεστημένος εἴς τινα χώραν, ὁ διαμένων, ὁ κατοικῶν εἰς πόλιν ξένην : Ἡρ.4,151 εἴ τις Κρητῶν ἢ μετοίκων ἀπιγμένος εἴη ἐς Λιβύην, Αἰσχ.Ἑπτ.548 ὁ δὲ τοιόσδ' ἀνήρ, μέτοικος, Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφάς, αὐτ.Ἱκ.994, αὐτ.Πέρσ.319, αὐτ.Χο 971, Σοφ. ΟΤ 452, αὐτ.ΟΚ 934, αὐτ.Ἀντ.852 ἔτ' οὖσ' ἐν βροτοῖς, οὐκέτ' οὖσα, μέτοικος οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσιν (ἐπὶ ζῶντος ἀνθρ.ἐγκεκλεισμένου ἐν τάφῳ,ὅστις δὲν εὑρίσκεται οὔτε μεταξὺ τῶν ζώντων, οὔτε μεταξὺ τῶν νεκρῶν, ἀλλὰ εἶναι ξένος καὶ πρὸς τοὺς δύο), Ἀνδοκ.1,144 ξένον εἶναι καὶ μέτοικον ἐν τῇ τῶν πλησίον· ‖ ἰδ. ἐν Ἀθ. ξένος διαμένων ἐν τῇ πόλει καὶ τελῶν ἐπὶ τούτῳ τὸ μετοίκιον, μὴ ἔχων ὅμως καὶ πολιτικὰ δικαιώματα, ἀντίθ. ὁ ἀστὸς καὶ ὁ ξένος βλ.λς : Θουκ.2,13 καὶ μετοίκων ὅσοι ὁπλῖται ἦσαν, Ἀνδοκ.1,15 Τεῦκρος δὲ ἦν ἐνθάδε μέτοικος· **2)** ἐπὶ πτηνῶν, ὁ παρεπίδημος, ὁ ἱπτάμενος εἰς τὰ ὕψη, εἰς τὸν αἰθέρα : Αἰσχ.Ἀγ.57 γόον ὀξυβόαν τῶνδε μετοίκων ὑστερόποινον πέμπει παραβᾶσιν Ἐρινύν· **3)** πάπ. ὁ μετά τινος οἰκῶν, ὁ σύνοικος· **4)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν ῥιπιφοριδῶν.

μετοικοφύλαξ-ᾶκος [ὁ] φύλαξ, ἐπιστάτης ἢ προστάτης τῶν μετοίκων βλ.λ. : Ξεν.Προσ.2,7.

μετοικῶ-έω κ. νεώτ. κ. μεταϝοικέω [Λοκρ.Ἐπιγρ.] ἀλλάσσω κατοικίαν, μεταβάλλω τόπον διαμονῆς, μεταβαίνω εἰς ἄλλο μέρος, μτ.αἰτ.τόπου : Εὐρ.Ἱππ. 837 τὸ κατὰ γᾶς κνέφας μετοικεῖν σκότῳ θανὼν ὁ τλάμων, Παπαδ.Χολερ.91 ἅμα εὕρῃ δωμάτιον θὰ μετοικήσῃ· ‖ μτ. δοτ. ἔρχομαι ἵνα κατοικήσω, ἐγκαθίσταμαι εἴς τι μέρος : Πίνδ.Π 9,83 λευκίπποισι Καδμείων μετοικήσαις ἀγυιαῖς· ‖ κ. ἀπολ. εἶμαι μέτοικος, εἶμαι ἐγκατεστημένος εἴς τινα πόλιν ὡς μέτοικος : Αἰσχ.Ἱκ.609 ἡμᾶς μετοικεῖν τῆσδε γῆς ἐλευθέρους κἀρρυσιάστους ξύν τ' ἀσυλίᾳ βροτῶν, Εὐρ.Ἱκ.892, Ἀριστφ.Ὄρν.1319, Λυσ.12,20 τοιούτων ἠξίωσαν οὐχ ὁμοίως μετοικοῦντας ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο, αὐτ.5,2, Δημ. 1191, Ἐπιγρ. ἐν Μιλήτῳ πέντε ἔτη μετοικεῖν.

μετοίσω μέλλ. τοῦ ρ. μεταφέρω βλ.λ.

μετοίχομαι, μέλλ. μετοιχήσομαι, ἀπέρχομαι πρὸς ἀναζήτησίν τινος, πηγαίνω ἵνα καλέσω ἢ παραλάβω τινὰ μετ' ἐμαυτοῦ : Ἰλ.Κ 111 ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν, Ὀδ.Θ 47 κῆρυξ δὲ μετῴχετο θεῖον ἀοιδόν· **2)** ἐπιζητῶ, μτ. δοτ. πράγμ. : Εὐρ.ΙΤ 1332 ὡς ἀπόρρητον φλόγα θύσουσα καὶ καθαρμὸν ὃν μετῴχετο· **3)** ὁρμῶ, ἐπιτίθεμαι, ἐφορμῶ, καταδιώκω : Ἰλ.Ε 148 ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο καὶ Πολύιδον· **4)** διέρχομαι : Ὀδ.Θ 7 ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη· **5)** ἀπέρχομαι συνοδευόμενος ὑπό τινος : αὐτ.Τ 24 τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;· **6)** μτγν. ἀναχωρῶ δι' ἄλλον τόπον : Ἀπολλ. Ρ 4,758 λαιψηρῇσι μετοιχομένη πτερύγεσσι δεῦρο Θέτιν μοι ἄνωχθι μολεῖν.

μετοιωνίζομαι ἀποθ. μεταβάλλω τὸν οἰωνόν τινος, ἐπιτελῶ εὐοίωνον μεταβολὴν εἴς τι, παρέχω αἰσιωτέρους οἰωνούς : Δείν.1,29 μετοιωνίσασθαι τὰς τῆς πόλεως πράξεις (δίδειν καλὸν οἰωνὸν διὰ τὸ μέλλον, δθ. μεταβάλλειν τὴν κατάστασιν τῆς πολιτείας ἐπὶ τὸ βέλτιον), αὐτ.92.

μετοκλάζω, μέλλ. -σω, ὀκλαδὸν καθήμενος ἀλλάσσω θέσιν, ἐπὶ δειλοῦ πολεμιστοῦ ἐνεδρεύοντος : Ἰλ.Ν 281 οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός, ἀλλὰ μετοκλάζει· ‖ κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ πτηνοῦ : ΑΠ 9,209 τίπτε μετοκλάζεις πωτωμένη ὄζον ἀπ' ὄζου· **2)** μτφ. : Διόδ.Σ 38,9,13 πρὸς ἀμφοτέρους τοῖς προσποιήμασι μετοκλάζων.

μετόκλασις-εως (ἡ) μσν. τὸ πίπτειν εἰς τὰ γόνατα, γονυκλισία : Στουδ.Θεόδ.1292.

μετοκωχή Ἡσ. «μετοχή».

μετόλη [ἡ] νεώτ. χημ. κ. μετόλιον [τὸ] τὸ μεθ' ὑδροχλωρίου ἅλας τῆς μονομεθυλοπαραμινομετακρεσόλης, χρησιμεῦον ἐν διαλύματι ὡς ἐμφανιστὴς εἰς τὴν φωτογραφικήν.

μετολισθαίνω μσν. μεταβαίνω που ὀλισθαίνων, καταλείπω τι εὐκόλως καὶ φεύγω : Τζέτζ.Χιλ. 8,839 περί τινος οὐ σῴζοντος στάσιν ἐν τῇ φιλίᾳ, ἀλλὰ μετολισθαίνοντος καὶ μετατρεπομένου.

μετόν οὐδ. μτχ. τοῦ ἀπρόσ. ρ. μέτεστι βλ.λ.

μετονομάζω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. μετωνόμασα, παθ. ἀόρ. μετωνομάσθην, δημ. -άσθηκα, παθ. μτχ. παρακ. μετωνομασμένος, μεταβάλλω τὸ ὄνομά τινος, ὀνομάζω τινὰ δι' ἑτέρου ὀνόματος, ἀλλάσσω τὸ ὄνομά τινος δίδων αὐτῷ νέον : Ἡρ.4,189 ἐκ δὲ τῶν αἰγέων τούτων αἰγίδας οἱ Ἕλληνες μετωνόμασαν, αὐτ.5,69 τὰς φυλὰς μετωνόμασεν (ὁ Κλεισθένης), Φιλόδ.Μουσ.50Κ,-ἡ ἐπιτροπὴ μετωνόμασε πολλὰ χωρία ἔχοντα ξένα ὀνόματα· ‖ παθ. ὀνομάζομαι μὲ νέον ὄνομα, ἀλλάσσω ὄνομα : Ἡρ.1,94 ἀντὶ δὲ Λυδῶν μετονομασθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βασιλέος τοῦ παιδός, αὐτ.4,155, Θουκ.1,122 καταφρόνησιν ἢ . . ὄνομα ἀφροσύνη μετωνόμασται, Πλάτ.Θεαίτ.180Α καινῶς μετωνομασμένον, ΑΠ 9,617, Ἀθήν.13,576Α πρότερον Μιλ-

τῶ καλουμένην 'Ασπασίαν μετονομασθῆναι, - θὰ μετονομασθῇ ἡ ὁδός, - ἡ πλατεῖα μετωνομάσθηκε.
μετονομασία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μετοβολή, ἀλλαγὴ ὀν.· κτ. πληθ. τίτλος ἔργου τοῦ Νικάνορος : 'Αθήν.7,296D **Νικάνωρ ἐν μετονομασίαις τὸν Μελικέρτην φησὶ Γλαῦκον μετονομασθῆναι·** **2)** ἡ εἰς ξένην γλῶσσαν μτφρ. ὀν., οἷον τοῦ **Schwarzerd** εἰς Μελάγχθωνα.
μετόνυχον (τὸ) μτγν. ὁ τελευταῖος ἁρμὸς τῶν δακτύλων : Κατ.'ΑστρλΚ 7,238.
μετοξὺ μτγν. τ. τοῦ μεταξὺ βλ.λ.
μετόπη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ δωρ. ἀρχιτεκτονικῇ τὰ μεταξὺ τῶν τριγλύφων βλ.λ. διάστημα, ὅπερ κατ' ἀρχὰς ἔμενε κενόν, ὀλλ' ἀκολούθως ἐκαλύπτετο διὰ πηλίνων πλακῶν, ἐν αἷς ὑπῆρχον ζωγραφικαὶ παραστάσεις, καὶ κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀκμῆς ὡς καὶ κατόπιν διὰ μαρμαρίνων, κεκοσμημένων δι' ἀναγλύφων : Βιτρ.4,2,4· πρβλ. μεθόπιον.
μετόπιν ἐπίρρ. μετόπισθε βλ.λ. : Σοφ.Φιλ 1189 **τί σ' ἔτ' ἐν βίῳ τεύξω τῷ μετόπιν τάλας;**, 'Απολλ. Ρ 4,1764.
μετόπισθε(ν) ἐπίρρ. κ. νεώτ. σπαν. μτ. ἐκθλίψεως μετόπισθ' ('Οδ.Χ 345)· ἡ λ. συνήθ. π. ἐπ., ἰδ. ἐν 'Ιλ., καὶ ἐπὶ τόπου καὶ ἐπὶ χρόνου· ἐπὶ τόπου, ἐκ τῶν ὄπισθεν, ἀπὸ πίσω, ὀπίσω : 'Ιλ.Ζ 68 **μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθεν μιμνέτω**, αὐτ. Ω 687· ‖ ἐν τῇ δευτέρᾳ σειρᾷ : αὐτ.Ρ 261 **ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἤγειραν 'Αχαιῶν;·** **2)** ἐπὶ χρόνου, μετὰ ταῦτα, ὕστερον, μετέπειτα, ἀκολούθως : αὐτ.Ι,82 **ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον**, 'Ησιοδ.''Εργ.284 **ἀμαυροτέρη γενεὴ μετόπισθε λέλειπται**, Εὐρ.ἀπ.446,5 **ἢ πρόσθ' ἢ μετόπισθεν·** **3)** συχν. κ. ὡς πρόθ. μτ. γενικ. : 'Ιλ. Ι 504, 'Οδ.Ι 539 **κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο τυτθόν·** **4)** νεώτ. ἐνάρθρ. **μετόπισθεν** (τὰ) ὡς οὐσ. αἱ παρακολουθοῦσαι ἐν καιρῷ πολέμου τὸν ὄγκον τοῦ στρατεύματος δ. ὑπηρεσίαι, σκοποῦσαι τὸν ἀνεφοδιασμὸν αὐτοῦ εἰς πολεμικὸν ὑλικὸν καὶ τρόφιμα : **ἡ ὑπηρεσία τῶν μετόπισθεν.**
μέτοποι 'Ησ. «ἄνδρες».
μετοπωρίζω (μετόπωρον) μτγν. λαμβάνω, ἔχω τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ φθινοπώρου, εἶμαι ὡς τὸ φθινόπωρον, ὁμοιάζω πρὸς αὐτὸ (τὸ ρ. μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Πολυδ.Ι,62 ὡς σπάν.) : Φιλ.Ι,13 **ἔαρος μετοπωρίζοντος καὶ μετοπώρου ἐαρίζοντος.**
μετοπωρικός-ή-όν (μετόπωρον) νεώτ. ὁ τοῦ μετοπώρου βλ.λ., ὁ κατὰ τὸ μετόπωρον ἢ φθινόπωρον συμβαίνων, ὁ φθινοπωρινός.
μετοπωρινός-ή-όν (μετόπωρον), μτγν. **μεθοπωρινός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μετόπωρον, ὁ φθινοπωρινός βλ.λ. : Θουκ.7,87 **καὶ αἱ νύκτες ἐπιγιγνόμεναι τοὐναντίον μετοπωριναὶ καὶ ψυχραὶ τῇ μεταβολῇ ἐς ἀσθένειαν ἐνεωτέριζον**, Ξεν.Οἰκ.17,2, 'ΑριστλΖΙ 553b,27 **ἄμεινον τὸ μετοπωρινὸν μέλι**, αὐτ.Μετ.364b,2,'Αδαμ.41 **μετοπωριναὶ τροπαί, - μετοπωρινὸν ἢ φθινοπωρινὸν σημεῖον** (τὸ ἕτερον τῶν σημείων, καθ' ἃ ἡ ἐκλειπτικὴ τέμνει τὸν ἰσημερινόν)· **2)** τὸ οὐδ. μετοπωρινόν ὡς ἐπίρρ. : 'Ησιοδ.''Εργ.415 **μετοπωρινὸν ὀμβρήσαντος** (κτ. τὴν ἐποχὴν τοῦ φθινοπώρου).
μετόπωρις-ιδος (ἡ) μσν. τὸ μετόπωρον, τὸ φθινόπωρον βλ.λ : Μιχ.'Ακομ.2,384,265.
μετόπωρον (τὸ) μτγν.κ. μεθόπωρον βλ.λ. ἡ μετὰ τὴν ὀπώραν, ἡ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ θέρους ἀκολουθοῦσα ἐποχὴ τοῦ ἔτους, φθινόπωρον : 'Ιππ. 'Αέρ.6, Θουκ.7,79 **τοῦ ἔτους πρὸς μετόπωρον ἤδη ὄντος** (π.'ΑριστλΖΓ 784a,19 μνημονεύεται μτ. τῶν λ. ἔαρ, θέρος, χειμών)· ‖ μτγν. κ. μτφ. : Φιλόστρ.'Επιστ.51 **τὸ μετόπωρον τοῦ κάλλους.**
μετορμίζω ἰων. τ. τοῦ μεθορμίζω βλ.λ.

μετόρχιον (τὸ) (ὄρχος) τὸ μεταξὺ δύο σειρῶν δένδρων ἢ κλημάτων διάστημα : 'Αριστφ.Fr.518 **ἢ καλῶς αὐτῶν ἀπαλλάξειεν ἂν μετόρχιον** (σχόλ. «τὸ μεταξὺ τῶν συμφύτων πεδίων, ἐν ᾧ ἢ σῖτος ἢ ἄλλο τι ἔσπαρται»).
μετοσσέω κ. μετόσσω (ὄσσει) δ.γρ. τοῦ μετουσῶ βλ.λ.
μετουσία (ἡ) (εἰμί) κ. νεώτ. τὸ μετέχειν, μέθεξις, συμμετοχή, κοινωνία, μετάληψίς τινος : 'Αριστφ.Βάτρ.446 **ἀνθοφόρον ἀν' ἄλσος παίζοντες οἷς μετουσία θεοφιλοῦς ἑορτῆς**, αὐτ. Θεσμ.152, Ξεν.ΚΠ 8,5,23 **Ιππικὸν δὲ καταστήσας Περσῶν πεποίηκε Πέρσαις καὶ πεδίων εἶναι μετουσίαν** (ἔκαμε τοὺς Πέρσας νὰ ἔχουν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν των καὶ πεδιάδας), Δημ.269, αὐτ.199, αὐτ. 555, 'Επιγρ.· **2)** ἐν τῇ φιλοσ. μέθεξις, συμμετοχὴ τοῦ μέρους ἐν τῷ ὅλῳ : Πολύξενος π.'Αλεξ. 'Αφρ.Μεταφ.84,18 **κατὰ μετοχήν τε καὶ μετουσίαν**, Πτολ.6,1,9 **ὁ μὲν αἰσχρᾶς, ὁ δὲ αἰσχίων εἴδους τοῦ αὐτοῦ μετουσίᾳ**, Πρόκλ.Παρμ.557S· **3)** μσν. κ. νεώτ. ἡ θεία μετουσία ἡ θεία μετάληψις, ἡ ἁγία κοινωνία.
μετουσιασμός (ὁ) μσν. μετουσία βλ.λ. : Στουδ. Θεόδ.444C **κατὰ δευτέρωσιν ἁγιαστικοῦ μετουσιασμοῦ.**
μετουσιαστικός-ή-όν μτγν. ὁ μετουσίαν, μετοχὴν ἐμφαίνων, μ. ὡς γραμμ.ὅρος : Διον.Θρ.636, 15 **μετουσιαστικὰ** (τὰ παράγωγα ἐπίθετα, τὰ δηλοῦντα τὴν οὐσίαν, ἤτοι τὴν ὕλην, ἐξ ἧς κατεσκευάσθησαν τὰ ὑπ' αὐτῶν προσδιοριζόμενα οὐσ., ὡς ξύλινος, λίθινος, χαλκοῦς).
μετούσιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν οὐσίαν, ὁ κατώτερος τοῦ ὄντος, τῆς ὑπάρξεως τῆς οὐσίας : Φιλόπ.'Ιω.'Υπόμν.504,21.
μετουσιῶ-όω (μετουσία) νεώτ., δ.τ. **-ώνω** μεταβάλλω τὴν οὐσίαν ἢ τὴν φυσ. ὑπόστασίν τινος, μεταβάλλω τι κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ οὐχὶ κατὰ εἶδος· **2)** τὸ παθ. **μετουσιοῦμαι** ἐν τῇ ἐκκλ. γλώσσ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν μετατροπὴν τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου εἰς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ.
μετουσίωσις-εως (ἡ) (μετουσιῶ) νεώτ. ἡ κατ' οὐσίαν καὶ οὐχὶ κατ' εἶδος μεταβολή τινος· **2)** εἰδ. ἐκκλ. ἡ μετατροπὴ τοῦ ἄρτου καὶ οἴνου εἰς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ
μετουσῶ 'Ησ. «περιβλέπω, ἀφορῶ, ἀποβλέπω».
μετοχάρης (ὁ) (μετόχι) δημ., θηλ. μετοχάρισσα, ὁ κατοικῶν εἰς μετόχιον βλ λ.· ‖ κτ ἐπέκτ. ὁ χωρικὸς ὁ κατοικῶν καὶ καλλιεργῶν μετόχιον μονῆς ἢ κτ. ἐπέκτ. καὶ ἁπλῶς ἀγροτικὴν οἰκίαν.
μετοχέτευσις-εως (ἡ) (μετοχετεύω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετοχετεύω, ἡ δι' ὀχετοῦ μεταφορά, ἡ διὰ τάφρου διοχέτευσις ὑγροῦ τινος ἀπό τινος σώματος ἢ μέρους εἰς ἕτερον : 'Αρετ.'Οξ.Παθ.2,5 **οὐδὲ οὖρον ἀλίζεται ὑπὸ τῆς ἐς τὸ ἔντερον τῶν ὑγρῶν μετοχετεύσεως·** ‖ ἡ πρὸς τὰ πλάγια διοχέτευσις : Γαλ. 1,382, αὐτ.π.'Ορειβ.8,18· **2)** μτγν. ἀστρολ. μεταβολὴ τῆς φύσεως, ὅταν εἰς πλανήτης μεταβαίνῃ ἐκ τῆς συζυγίας μετά τινος ἄ. πλανήτου εἰς τὴν συζυγίαν ἄ., τρίτου πλανήτου : Πορφ.Τετράβ.188.
μετοχετεύω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **μετωχέτευσα**, παθ. ἀόρ. **μετωχετεύθην**, μεταφέρω τὸ ὕδωρ διὰ τάφρου ἢ ὀχετοῦ ἐξ ἑνὸς τόπου εἰς ἕτερον, ἄ. διοχετεύω : 'Αππ.'Ιβηρ.78, Τζέτζ Χιλ. 1,823 **ὄπισθε μετωχέτευσε τὸν ποταμόν, - τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ μετοχετεύεται εἰς τὴν πεδιάδα διὰ τάφρων καὶ διωρύγων·** ‖ κ. μτφ. : ΓΔ Μακκ. 4,1,29 **καὶ πάντα τρόπον μετοχετεύων ἐξημεροῖ τὰς τῶν ἠθῶν καὶ παθῶν ὕλας**, 'Ιάμβλ.Μυστ.4,12, 'Ερμεί.Φαῖδρ.165Α **νοήματα εἰς τὸν ἐρώμενον μετοχετεύειν·** κ. παθ. : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.1,3,1 **ἐς ἡδονὰς ἀπὸ τῶν καλῶν μετοχετεύεσθαι·** ‖ ὁμ. κ.

τὸ μέσ. : Φιλ.1,637 **φορὰν εἰς βαναύσους τέχνας μετοχετευσάμενοι.**

μετοχεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ εἷς τῶν **κατ' Οὐαλεντῖνον** χρόνων : Ὠριγ.Φιλοσ.3242.

μετοχή (ἡ) (μετέχω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ μετέχειν τινός, συμμετοχή, μετάληψις, μέθεξις : Ἡρ.1,144 **τοὺς περὶ τὸ ἱρὸν ἀνομήσαντας ἐξεκλήισαν τῆς μετοχῆς,** Πλάτ.Ἐπιστ.345Α, ΑΠ 9,316,9, Πάπ. **περὶ μετοχῆς τοῦ παραδείσου,** Πλαύτ.Ἠθ. 945F **παρουσία καὶ μετοχή,** ΚΔ Κορινθ.2,6,14 **τίς μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ·** ‖ **κατὰ μετοχὴν** ἕνεκα ἑνότητος μετά τινος ἄλλου: Ἀριστφ.Μεταφ.1030a,13, Φιλ.1,47, Πολύξενος π. Ἀλεξ.Ἀφρ. Μετ.84,17 **κατὰ μετοχήν τε καὶ μετουσίαν τῆς ἰδέας·** ‖ μτ.γενικ. συμμετοχή ἔν τινι : Ἐπιγρ. **μετοχὴ καὶ θείων καὶ ἀνθρωπίνων πάντων·** **2)** ἀστρολ. συγκατοχή ὑπὸ δύο πλανητῶν : Ἀντιοχ. Ἀστρ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(3),107, αὐτ.115, Πορφ. Τετράβ.190· **3)** μτγν. λῆψις τροφῆς : Ἰάμβλ.Πυθ. 24,108 **τῇ τῶν ζῴων μετοχῇ·** **4)** πάπ. συνεταιρισμός, συντροφία· **5)** νεώτ. κ. δημ. τὸ μετέχειν εἴς τινα ἐπιχείρησιν ἐμπορικήν, ναυτικήν, βιομηχανικὴν κττ. : **ἔχω κι ἐγὼ μετοχὴ εἰς τὴν ἀτμοπλοΐα·** **6)** γραμμ. μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἓν τῶν δέκα μερῶν τοῦ λόγου, μετέχον τῶν παρεπομένων τοῦ τε ρ. κ. τοῦ ἐπιθ. : Διον.Θρ.634,5, Διον. Ἀλ.Συνθ.2, Πλούτ.Ἠθ.1011C, Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.15, 20, Πολύδ.7,9, Ευστ.138,16· **7)** μτγν. τὸ συμπαγές, παγιότης, στερρότης : ΠΔΨαλμ.121(122),3 **Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό·** **8)** νεώτ. κ. δημ. τίτλος χρηματικὸς ἀντιπροσωπεύων ὡρισμένον μέρος τοῦ κεφαλαίου μιᾶς ἐπιχειρήσεως καὶ καθιστῶν αὐτὸν μέτοχον τῶν κερδῶν κατὰ προσδιωρισμένον ἀρχῆθεν ποσοστόν : **μετοχὴ τῆς Ἐθνικῆς τραπέζης, - τῆς ἑταιρείας Λιπασμάτων - τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρείας.**

μετόχι (τὸ) δημ. τὸ μετόχιον βλ.λ.

μετοχιάριος (ὁ) μετοχάρης βλ.λ.1).

μετοχικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ συμμετοχὴν ἢ ἐν συμμετοχῇ ὑπάρχων ἢ γινόμενος, ὁ ἐπιδεκτικὸς μετοχῆς, ὁ δυνάμενος νὰ κοινωνῇ τινος : Πάπ., Εἰρην.1131C, ΨΔιον.332Α· **2)** γραμμ. ὁ εἰς μετοχὴν βλ.λ.6) ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος : Διον.Ἀλ.Ἀμμ.2,12 **μετοχικὸν ὄνομα,** Ἀπολλ.Δύσκ. Συντ.84,23, Εὐστ.32,33 **οὐκ ἔστι δὲ ὁ Ἀπόλλων μετοχικόν, ἐκλίνετο γὰρ ἂν Ἀπόλλοντος,** αὐτ. 138,15· ‖ νεώτ. ὁ διὰ μετοχῆς ἐκφερόμενος : **μετοχικὸς προσδιορισμός·** ‖ τὸ οὐδ. **μετοχικόν** (τὸ) ὡς οὐσ. ἡ μετοχὴ βλ.λ.6) : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ. 239· **3)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μετοχὴν βλ.λ.8), ἢ τὸν μέτοχον ἐπιχειρήσεως : **μετοχικὴ ἑταιρεία** (ἧς τὸ κεφάλαιον εἶναι καταμεμημένον εἰς μετοχὰς βλ.λ.8)), **- μετοχικὸν κεφάλαιον.**

μετοχικῶς ἐπίρρ. λεξ. κατὰ τρόπον μετοχικόν, ἐν συμμετοχῇ, ἐν μετοχῇ, **κατὰ μετοχήν** : Ἀπολλ. Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. τέθηπα.

μετόχι(ον) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ εἰς μονὴν ἀνῆκον, ἐκτὸς δὲ τῆς περιοχῆς **αὐτῆς** κείμενον κτῆμα, συνήθ. ὑπὸ ἐντεταλμένου μοναχοῦ ἀντιπροσώπου τῆς μονῆς διοικούμενον, ἔχοντος δὲ πολλάκις καὶ ἄ. μοναχοὺς τῆς ἰδίας μονῆς ὡς βοηθοὺς ἢ καλλιεργητάς, ὁπότε ἐν τῷ μετοχίῳ εἶναι καὶ κελλία πρὸς διαμονὴν τῶν μοναχῶν καὶ ἐκκλησία, ἐνίοτε δὲ καὶ ξενών : **τὸ ἐν Ἀθήναις μετόχιον τοῦ Παναγίου Τάφου, - ἡ Ρουμανικὴ κυβέρνησις ἐδήμευσεν ὅλα τὰ μετόχια τῶν μονῶν τοῦ Ἄθω,** Ζερβ.Λυρ.Σάτ.2,57 **φορώντας ἔτσι μου κι ἐγὼ καλογερήσιο ράσο σ' ἑνὸς τρανοῦ μοναστηριοῦ τρύπωσα τὸ μετόχι·** **2) μετόχι** γεν. ἐξοχικὴ **οἰκία,** ἰδ. μτ. μικροῦ κτήματος, ἀγροικία, κ. κτ. ἐπέκτ. μικρὸς ἀγροτικὸς συνοικισμός : Ἐρωτόκρ.2,638 **μετόχια μὲ πολλοὺς βοσκούς,** δ.γρ. **κι ἃ δὲ σᾶς φτάνουν αὐταδὰ πουλῶ καὶ τὰ μετόχια.**

μετοχίτης (ὁ) (μετόχιον) μσν. μοναχὸς ἀνήκων εἰς μετόχιον βλ.λ. (ἡ λ. κ. ὡς ἐπών. πολλῶν συγγραφέων) : Νικηφ. ἐν Notices 6,12.

μετοχίτικος-η-ο δημ. ἐπὶ κτήματος ἀγροτικοῦ ἢ οἰκίας, ὁ ἀνήκων, ὑπαγόμενος εἰς μετόχιον βλ.λ.1) μονῆς : **καθόταν τζάμπα σ' ἕνα μετοχίτικο καλύβι.**

μετοχλίζω μετακινῶ, μετατοπίζω τι διὰ μοχλοῦ, αἴρω ἐκ τοῦ μέσου βαρὺ σῶμα τῇ βοηθείᾳ μοχλοῦ ἢ ἄνευ, καταβάλλων δύναμιν : Ἰλ.Ω 567, Ὀδ.Ψ 188 **ἀνδρῶν δ' οὔ κέν τις ζωὸς βροτός, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν, ῥεῖα μετοχλίσσειεν,** πρβλ.Λυκόφρ.627, Κριναγ.ΑΠ 9,81 **ἀστοὶ γὰρ τύμβοιο μετοχλίσαντες ὀχῆας εἴρυσαν ἐς ποινὰς τλήμονα δυσθανέα,** Φιλόστρ.Εἰκ.2,21 **ἡ γῆ μετοχλίζουσα** (τὸν Ἀνταῖον).

μετοχμάζω μτγν. μεταφέρω, μετατοπίζω τι : Νόνν.Δ 1,48 **μετοχμάζων δὲ γυναῖκα κυκλώσας παλάμας περὶ γαστέρα δίζυγι δεσμῷ.**

μέτοχος-ον (μετέχω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μετέχων τινός, ὁ ἔχων μέρος ἔν τινι, μτ. γενικ. : Ἡρ.3,52 **καὶ ἐγὼ αὐτῆς τὸ πλεῦν μέτοχός εἰμι,** Εὐρ.Ἴων 698 **τὰ πάντ', ἔχουσ' ἐλπίδων μέτοχος ἦν τλάμων;,** Πλάτ.Φαῖδρ.262D, Διόδ.Σιν.3,5, Ἀριστλ. Κόσ.401b,29, ΚΔ Ἑβρ.12,8 **εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες,** Μηναῖ.12,1 Ἑσπερ.Προφητ.Ναούμ **εὐκλείας ἀκηράτου μέτοχος γενόμενος, - μέτοχος χαρᾶς-λύπης·** **2)** ὡς οὐσ. ὁ μετέχων εἴς ἔργον τι, ὁ συνεργός, συναυτουργός, σύντροφος : Εὐρ.Ἡρ.721 **μέτοχος ἂν εἴην τοῦ φόνου δράσας τόδε,** Ἀντιφ.3,3,11· ‖ κ. ἀπολ. : Θουκ.8,92 **τὸ μὲν καταστῆσαι μετόχους τοσούτους,** Πάπ., ΚΔ Ματθ.5,7 **καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ·** ‖ **μέλος** συμβουλίου δημοσίων ὑπαλλήλων, συνήθ. ἐν φρ. : Πάπ. **ὁ δεῖνα καὶ μέτοχοι πράκτορες - ἐπιτηρηταὶ - ἀγορανόμοι-τραπεζῖται·** ‖ ὁ συνιδιοκτήτης οἰκίας : Πάπ.· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μίαν ἢ περισσοτέρας μετοχὰς βλ.λ.8) : **συνέλευσις - μέρισμα τῶν μετόχων·** ‖ ὁμ. ὁ συνεταῖρος ἔν τινι ἐπιχειρήσει, ὁ ἔχων μετοχὴν βλ.λ.5)· **3) θεῶν μέτοχοι** οἱ ἡμίθεοι : Ἀριστλ.ἀπ.620,20.

μετρήδην ἐπίρρ. μτγν. διὰ τοῦ μέτρου : Νίκ. Ἀλεξ.45 **ὅτε νέκταρ ἐΰτριβι κιρρὸν ἀφύσσῃς** μετρήδην (δ.ἀνάγν. μετρηδόν).

μετρηδόν ἐπίρρ. μτγν. μὲ μέτρον, κατὰ μέτρον, ἐμμέτρως : Νόνν.Δ 7,115 **καὶ χρύσεον ἔπος μετρηδὸν ἑκάστῳ ἔγραφεν·** **2)** βαθμηδόν : αὐτ.48,340 **ἀναστείλασα χιτῶνα κρυπτόμενον μετρηδὸν ὅλον δέμας** (δ.γρ. μιτρηδόν).

μέτρημα (τὸ) κ. δημ. μεμετρημένη ἀπόστασις : Εὐρ.Ἴων 1138· **2)** δημ. ἡ εἰς χρήματα, εἰς μετρητὰ περιουσία : **εἶχε στὸ κεμέρι μέτρημα βιός·** ‖ εἰδ. ἡ εἰς μετρητὰ προίξ : **ἐπῆρε πολὺ μέτρημα** (μεγάλην προῖκα τοῖς μετρητοῖς)· **3)** παροχή, δόσις, μερίς : Εὐρ.ΙΤ 954 **εἰς δ' ἄγγος ἴδιον ἴσον ἅπασι βακχίου μέτρημα πληρώσαντες εἶχον ἡδονήν·** **4)** ὅθ. εἰδ. σιτηρέσιον στρατιωτῶν : Πολύβ.6,38,3, Ἐπιγρ.Σμύρν., Πάπ.· ‖ κ. μισθός : Πολύβ.9,27,11· **5)** κτ. πληθ. καταβολαὶ εἰς εἶδος : Πάπ.· ‖ κτ. ἑν. κ. ἡ χορηγουμένη ποσότης : Πάπ.· **6)** ἡ πρᾶξις τοῦ μετρῶ, μέτρησις, μέτρος : Ἐπιγρ.Διδύμ. **λίθοι . . ὧν μέτρημα στερεὸν πόδες ἑπτακόσιοι·** ‖ δημ. κ. ἀρίθμησις, μετρημός βλ.λ. : **ἔκανε τὸ μέτρημα τῶν μαντηλιῶν καὶ τοῦ λείπαν τρία.**

μετρημάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μέτρημα βλ.λ.5), ἐπὶ πληρωμῶν εἰς εἶδος : Πάπ.

μετρημένος-η-ο(ν) **νεώτ. κ. δημ.** μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μετρῶ βλ.λ., ὁ μεμετρημένος, ὁ οὗ ἐγένετο ἡ μέτρησις, ὁ δι' ἀριθμοῦ δηλοῦντος ποσὸν μονάδων μετρήσεως ὡρισμένος, ἐξηκριβωμένος: **παρέδωκε τὰ ἐν τῇ ἀποθήκῃ ὅπλα μετρημένα, - νὰ δίνῃς στὴν πλύση μετρημένα τὰ ἀσπρόρρουχα· φρ. κουκιὰ μετρημένα** (ἐπὶ πόρων ἢ διαθεσίμων χρημάτων ἢ κερδῶν κτт. τὰ ἀπολύτως καθωρισμένα, εὐεξέλεγκτα, δῆλα)· παροιμ. **ἀπὸ τὰ μετρημένα τρώει ὁ λύκος** (ἀπὸ τὰ καλῶς φυλασσόμενα ὁ ἐπιτήδειος καὶ πονηρὸς εἶναι ἱκανὸς νὰ ἁρπάσῃ, νὰ νοσφισθῇ, ἀλλ' ὑπονοουμένης ἀστείως καὶ τῆς ἐννοίας ὅτι μ. τῶν ἠριθμημένων, τῶν ἐπακριβῶς γνωστῶν ἡ κλοπὴ εἶναι ἀντιληπτή), ὁμ. **μετρημένα τὰ λουκάνικα κι ἀμέτρητες οἱ μέρες** (ὡς παραίνεσις πρὸς φειδώ)· **2)** ἐπὶ προσ. ἀντὶ τοῦ εὐάριθμος: **μετρημένοι ἦσαν οἱ ἀκροαταί του, φρ. μετρημένοι στὰ δάχτυλα** (λίαν εὐάριθμοι)· **3)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ τὴν σκέψιν, τὴν ἐνέργειαν, τὴν φράσιν ἐν προσήκοντι μέτρῳ ἔχων, ὁ μετριοπαθής, ὁ φρόνιμος, ὁ περιεσκεμμένος εἰς τὰς δαπάνας· ‖ ὅθ. φρ. **μετρημένα λόγια** (ὁμιλία ὀλίγη καὶ συνετή).

μετρημός (ὁ) (μετρῶ) **δημ.** μέτρησις, καταμέτρησις, ἀρίθμησις, μέτρημα: **τὰ κρίματά σου εἶναι πολλὰ καὶ μετρημὸ δὲν ἔχουν** (εἶναι πολυάριθμα, ἀμέτρητα).

μέτρησις-εως (ἡ) (μετρῶ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μετρῶ, καταμέτρησις: Ἡρ.4,99 **τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχομαι σημανέων τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς χώρης ἐς μέτρησιν,** Ξεν.Ἀπ.4,7,2, Πλάτ.Πολιτ.285Α, αὐτ.Νόμ.819C **μετὰ δὲ ταῦτα ἐν ταῖς μετρήσεσιν, ὅσα ἔχει μήκη καὶ πλάτη καὶ βάθη, - μετρήσεις γεωδαιτικαὶ** (αἱ γενόμεναι μετρήσεις πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ μεγέθους καὶ τῆς μορφῆς τμήματος τῆς γηΐνης ἐπιφανείας), **- μέτρησις ὑφομετρικῶν διαφορῶν, - μέτρησις ἀπόλυτος** (καθ' ἣν ἡ τιμὴ τοῦ πρὸς μέτρησιν μεγέθους ἐξάγεται ἐκ μαθηματικοῦ τύπου ἐκφράζοντος φυσικὴν σχέσιν τοῦ μεγέθους τούτου πρὸς ἄλλα γνωστὰ ἢ μετρηθέντα μεγέθη)· **2)** παροχή, χορηγία σίτου: Ἐπιγρ.Σάμου· **3)** πληρωμὴ εἰς εἶδος: Πάπ.

μετρητὰ (τὰ) **νεώτ. κ. δημ.**, τὸ οὐδ. πληθ. τοῦ μετρητὸς ὡς οὐσ., χρηματικὸν ποσὸν εἰς νομίσματα κυκλοφοροῦντα ἐν τῷ τόπῳ ἐν ᾧ εὑρίσκονται ἢ ἐν ἄλλῃ χώρᾳ κυκλοφοροῦντα, ἀλλ' ἀμέσως ἀνταλλάξιμα διὰ νομισμάτων κυκλοφορίας καθ' ὑπολογισμὸν τρεχούσης ἀξίας· **μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ** (φρ. συνήθ. ἐν ἰσολογισμοῖς καὶ ἀπολογισμοῖς ἐπιχειρήσεων δηλοῦσα τὸ εἰς χρῆμα ποσὸν αὐτῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἰσολογ. ἢ ἀπολογ.), **- ἐπῆρα προῖκα ἕνα σπίτι καὶ ἑκατὸ χιλιάδες (δραχμὲς) μετρητά, φρ. τοῖς μετρητοῖς** (δι' ἀμέσου εἰς χρῆμα πληρωμῆς, οὐχὶ ἐπὶ πιστώσει).

μετρητήριον (τὸ) μτγν. δ.γρ. τοῦ μετρητὴς βλ.λ.: Μοῖρ.45.

μετρητὴς (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. **ἐπὶ προσ.**, ὁ μετρῶν, ὁ ἀναλαμβάνων νὰ μετρήσῃ, ὁ ἐκτελέσας μέτρησιν, ὁ ἔχων ὡς ἀσχολίαν, ὡς ἐπάγγελμα τὸ νὰ μετρῇ, ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐμπορεύματα ἢ βιομηχανικὰ ἢ κ. γεωργικὰ προϊόντα κατὰ μονάδας μετρούμενα καὶ ὑπολογιζόμενα: Πλάτ.Δικ.373Α, **- τὸ ξυλεμπορικὸ ἔχει δύο μετρητές·** ‖ **ὁ μετρῶν, ὁ** χαράσσων τὰ ὅρια τόπου τινός: Ἰώσ.Πἰ 5,2,1 **μετρηταὶ στρατοπέδων** (λατ. **metatores castrorum**)· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὡς ὄνομ. διδομένη εἰς διάφ. ὄργανα ἢ μηχανήματα, δι' ὧν γίνεται μέτρησίς τις, ἰδ. καταναλώσεως εἴδους κατὰ χρόνον: **μετρητὴς ἠλεκτρικῆς καταναλώσεως - φωταερίου - τηλεφωνικῶν συνδιαλέξεων·** **3)** εἰδ. ἀττ. πληθ. κ. **μετρῆται μέτρον τι ὑγρῶν ἐν τῇ ἀρχ.** Ἑλλάδι ἰσοδυναμοῦν κατὰ μὲν τὸ παλαιὸν ἀττ. σύστημα πρὸς 12 χόας ἢ 144 κοτύλας (38, 80 λίτραι), κτ. δὲ τὸ κατόπιν πρὸς 192 κοτύλας: Δημ. 1045 **οἴνους δὲ μετρητὰς ὑπὲρ ὀκτακοσίους·** **4)** τὸ ἑβραϊκὸν μέτρον **bath**: ΠΔΒασ.3,18,32, ΚΔ Ἰω.2,6.

μετρητιαῖος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ χωρῶν ἕνα μετρητὴν βλ.λ.: **κεράμιον μετρητιαῖον ὕδατος πλῆρες.**

μετρητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὁ ἁρμόδιος, ὁ ἱκανὸς πρὸς μέτρησιν: Πλάτ.Δικ.373D **ἐπειδὴ μέτρον καὶ μετρητικὴ καὶ μετρητικὸς τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλαττον διακρίνει·** **2)** ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ ἱκανὸς νὰ μετρήσῃ τι, νὰ διαιρέσῃ, μτ. γενικ.: Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.36Ρ· **3)** ὁ σχετικὸς πρὸς τὸ μέτρον· τὸ θηλ. **μετρητικὴ** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ μέτρησις: Πλάτ.Νόμ.817Ε **μετρητικὴ δὲ μήκους καὶ ἐπιπέδου καὶ βάθους ὡς ἓν αὖ δεύτερον,** αὐτ.Πρωτ.357D.

μετρητικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὸν τρόπον τῶν μετρητῶν, ὅπως μετρεῖταί τι: Πολυβ.4,166.

μετρητὶς-ίδος (ἡ) Ἐπιγρ. μετρητὴς βλ.λ.3).

μετρητός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ, ὁ δεκτικὸς μετρήσεως, ὅθ. μτφ. ἐκτιμήσεως, ὑπολογισμοῦ: Εὐρ.Βακχ.1242 **ὦ πένθος οὐ μετρητόν, οὐδ' οἷόν τ' ἰδεῖν,** Πλάτ. Νόμ.820C **τὰ τῶν μετρητῶν τε καὶ ἀμέτρων πρὸς ἄλληλα,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,10 **τὸ μακάριον ἀρετῇ μετρητὸν οὐ τύχῃ, - μετρητὴ εὐχερῶς ἡ ἀπόστασις·** **2)** μτγν. κ. δημ. ὁ διὰ μετρήσεως ὡρισμένος, μετρημένος: Πλούτ.Ἠθ.156C· ὁμ. δημ. κτ. πληθ. τοῦ θηλ.: **ἔφαγε στὰ χέρια τριάντα βεργιὲς μετρητές·** **3)** εἰδ. δημ. ἐπὶ νομισμάτων θηλ. γένους, οἷον δραχμῆς, λίρας· ὁμ. κτ. πληθ. ἐν ᾗ σημ. τὰ μετρητὰ βλ.λ.: **τοῦ ἔδωκαν χίλιες δραχμὲς μετρητές·** **4)** τὸ οὐδ. κτ. πλῆθ. μετρητὰ βλ.λ.

μέτρια ἐπίρρ. δημ. μετρίως, συμμέτρως· ‖ οὐχὶ ἀρκούντως, ὄχι ὅπως ἔπρεπε: **κρέας βρασμένο μέτρια,-μίλησε μέτρια.**

μετριάζω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐμετρίασα,** παθ. ἀόρ. **ἐμετριάσθην,** δημ. (ἐ)μετριάστηκα, μτχ. παθ. παρακ. (με)μετριασμένος, εἶμαι μέτριος, φέρομαι μετρίως, μετὰ μετριότητος, ὁμιλῶ, σκέπτομαι μὲ μέτρον: Σοφ.Φιλ.1183 **μετρίαζ'** (μὴ ταράσσου, μένε ἥσυχος), Θουκ.1,76 **οἰόμεθα τὰ ἡμέτερα λαβόντας δεῖξαι ἂν μάλιστα εἴ τι μετριάζομεν,** Ἀριστλ.Πολιτ.1298α,40· ‖ κ. μτ. δοτ. ἔν τινι πράγματι: αὐτ.1314b,33 **ἀλλὰ μάλιστα μὲν μετριάζειν τοῖς τοιούτοις·** ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ.· Πλάτ.Νόμ. 784Ε, αὐτ.Πολ.603Ε, Δημ.507 **διὸ δεῖ μετριάζειν ἐν ταῖς εὐπραξίαις,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.13,13,Λουκ.Εἰκ.21 **ἣν μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν αὐτὸν ὁρᾷ·** ‖ **μετριάζω ἐν τῷ προθύμῳ** δεικνύω μέτριον ζῆλον, ἔχω μέτριον θάρρος: Ἡρωδιαν.Ἱστ.8,3,5· ‖ κ. μτ. γενικ.: Ἱεροκλ.Χρ.Ἔπ.10,436Μ· **2)** ἀμτβ. ἐπὶ ἀσθενείας, μετριάζομαι, ἀντίθ. παροξύνομαι: Γαλ.16,711· **3)** ἐπὶ προσ., εἶμαι ὁπωσοῦν ἀσθενής: Μέν.1037· **4)** εἶμαι μετριόφρων, ταπεινοῦμαι: ΠΔ Νε.2,2 **διατί τὸ πρόσωπόν σου πονηρὸν καὶ οὐκ εἶ μετριάζων;·** **5)** εἰδ. **οἱ μετριάζοντες** οἱ μέτριον τὸ αἰδοῖον ἔχοντες: Ἀριστλ. ΖΓ 718α,24· **6)** μτφ. χαριτολογῶ, χαριεντίζομαι: Ψ Κύριλλ.Ἀλ.10,1077C, Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.64· **7)** μτβ. κ. νεώτ. κάμνω τι ἢ τινὰ μέτριον, κρατῶ εἰς τὰ ὅρια,μειώνω κατὰ ποσὸν ἢ ἔντασιν:Πλάτ.Νόμ.692Β **οὐκ ἂν ποτ' ᾠήθησαν ὅρκοις μετριάσαι ψυχὴν νέαν λαβοῦσαν ἀρχήν,** Ἀριστλ.Πολιτ.1313α,26,Πάπ. Φἰλ.1,41 **μετριάζειν τὴν τιμωρίαν, - μετριάζω τὴν ταχύτητα - τὴν ὁρμήν·** κ. παθ.: **ἐμετριάσθη ὁ πόνος - ὁ ζῆλος, - ἡ ζέστη μετριάστηκε.**

μετριακός-ή-όν Πάπ. ὁ μέτριος, ὁ ὀλιγαρκής, ὁ λιτοδίαιτος: Πάπ. **μετριακὴ ὕπαρξις.**

μετρίασις-εως (ἡ) (μετριάζω) μσν. κ. νεώτ. μετριασμὸς βλ.λ. : Νικ.Χων.345D **διὰ τὴν τῶν ἀλγεινῶν ἀκουσμάτων μετρίασιν.**

μετρίασμα (τὸ) (μετριάζω) δημ. μετριασμὸς βλ.λ.

μετριασμός (ὁ) (μετριάζω) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετριάζειν, ἐλάττωσις τῆς ὀξύτητος, τῆς ἐντάσεως, ἐλάφρυνσις, κατάπραΰνσις : **μετριασμὸς τοῦ ψύχους - τῆς λύπης, - μετριασμὸς ποινῆς** (ὑποβιβασμὸς τῆς ποινῆς ὑπὸ τὸ ἐλάχιστον αὐτῆς ὅριον)˙ **2)** ἀρχ. λεξ. χαριεντισμός, ἀστειότης, χωρατό : Σουΐδ. ἐν λ. ἀκρισία **κατὰ μετριασμόν.**

μετριαστής (ὁ) νεώτ. ὁ καθιστῶν τι μέτριον˙ ‖ εἰδ. ἐπὶ μηχανικῶν ὀργάνων, ὁ χαλαρῶν τὴν ταχύτητα, ὁ ἐλαττώνων τὴν καῦσιν˙ ‖ μτφ. ἐπὶ προσ. ἢ ἐνεργειῶν, **ὁ ἀμβλύνων** τὴν ὀξύτητά τινος, ὁ καταπραΰνων.

μετριαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ συντελῶν εἰς τὸν μετριασμόν, ἀνακουφιστικός, καταπραϋντικός : **φάρμακον μετριαστικὸν τοῦ πόνου.**

μετριεύομαι γλώσσ. τοῦ λσγσρίττομαι βλ.λ. ˙Ησ.

μετρικός-ή-όν (μέτρον) κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων, ὁ ἀνοφερόμενος, ὁ ἁρμόζων εἰς τὸ μέτρον βλ.λ. : ˙Αριστλ.Ρητ.1409a,7 **μετρικοὶ ῥυθμοί, - μετρικοὶ κανόνες, - μετρικὰ ἄτακτα** (ποιήματα ἀποτελούμενα ἐκ δ. μέτρων ἄνευ ὡρισμένης ἀντιστοιχίας καὶ διαιρέσεως εἰς συστήματα), -μετρικὴ διασκέλισις (ἡ ἐξάπλωσις τοῦ νοήματος ἑνὸς στίχου καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἑπομένου)˙ ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἀσχολούμενος, ὁ ἔμπειρος, ὁ εἰδήμων εἰς τὴν μετρικήν, εἰς τὰ μέτρα τῆς ποιήσεως : ˙Αριστλ. ΖΜ 660a,8 **ποίας δὲ ταῦτα καὶ πόσας καὶ τίνας ἔχει διαφοράς, δεῖ πυνθάνεσθαι παρὰ τῶν μετρικῶν,** Διον.˙Αλ.Συνθ.17,**- ὁ ˙Αριστόξενος ὑπῆρξεν ὁ ἀρχαιότερος μετρικός˙** ‖ τὸ θηλ. μετρικὴ (ἡ) (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ προσῳδία βλ.λ. : ˙Αριστλ.Ποιητ. 1456b,38 **ἀλλὰ καὶ τούτων θεωρῆσαι τὰς διαφορὰς τῆς μετρικῆς ἐστιν,** Λουκ.˙Ορχ.35 **οὐ μουσικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυθμικῆς καὶ μετρικῆς˙** ‖ νεώτ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐρευνῶσα τοὺς στιχουργικοὺς νόμους καὶ τὰ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν : **πρῶτος ὁ Σεμιτέλος ἐν ˙Ελλάδι ἠσχολήθη εἰς τὴν μετρικήν˙** ‖ νεώτ. τὸ σύνολον τῶν νόμων καὶ τῶν κανόνων, οἵτινες διέπουν τὴν τέχνην τῆς στιχουργίας : **ἡ βυζαντιακὴ καὶ ἡ νεοελληνικὴ μετρικὴ ἔχουν βάσιν τὸν τονισμόν˙** ‖ νεώτ. συνεκδ. τὰ μέτρα εἰς ἃ ἔχει συντεθῇ ἓν ποίημα : **χωλαίνει ἡ μετρικὴ τῶν ποιημάτων˙** ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μετρικὰ ὡς οὐσ. ἡ προσῳδία βλ.λ. : ˙Αριστλ. Ποιητ.1456b,34 **περὶ ὧν καθ᾽ ἕκαστον ἐν τοῖς μετρικοῖς προσήκει θεωρεῖν˙** **2)** κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἰδιάζων εἰς μέτρα, εἰς μετρικὰς μονάδας ἢ διὰ μέτρων ὁριζόμενος : Γαλ.13,417, **- μετρικὸν σύστημα** (σύστημα μονάδων συνδεομένων μεταξύ των διὰ τῶν ἰδίων ἐξισώσεων δι᾽ ὧν καὶ τὰ ἀντίστοιχα φυσικὰ μεγέθη)˙ **3)** πάπ. μετριακὸς βλ.λ. : **μετρικὴ ἡμῶν ὑπόστασις.**

μετρικῶς (μετρικός) ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τοὺς κανόνας τῆς μετρικῆς βλ.λ. : **τὸ ποίημα αὐτὸ εἶναι ἄψογον μετρικῶς.**

μετριοκεφαλία (ἡ) νεώτ. μέση ἀνάπτυξις τῆς κεφαλῆς ὡς πρὸς τὴν χωρητικότητα τῆς κάψης τοῦ κρανίου.

μετριοκρανία (ἡ) νεώτ. μετριοκεφαλία βλ.λ.

μετριολόγος-ον ὁ λέγων, ὁ ὁμιλῶν μετὰ τοῦ προσήκοντος μέτρου : ˙Αντιφ.Σοφ.100.

μετριολογοῦμαι (μετριολόγος) ἀποθ. μσν. λέγω μέτρια, ὁμιλῶ μετρίως, μειωτικῶς, ταπεινωτικῶς, ἐξευτελιστικῶς : Εὐστ.1689.

μετριόμεναι δωρ. τ. τοῦ μετρούμεναι, μτχ. θηλ. πληθ. μέσ. φων. τοῦ μετρῶ βλ.λ. : ˙Ηρακλ.1,18, αὐτ.22,αὐτ.28.

μετριομετωπία (ἡ) νεώτ. μέση διάπλασις, μέση ἀνάπτυξις, μετρία μορφὴ τοῦ μετώπου.

μέτριον (λογικ.) ὁ τέταρτος τρόπος τοῦ δευτεροσχήμονος κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ, ἐν ᾧ ἡ μείζων πρότασις εἶναι ἀποφατικὴ καθόλου, ἡ ἐλάσσων ἐπὶ μέρους καταφατικὴ καὶ τὸ συμπέρασμα ἐπὶ μέρους ἀποφατικόν.

μετρίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μέτρον βλ.λ. : ˙Αν.Κρ. 2,389,21 **μέτριον τὸ ταπεινόν, μετρίον δὲ τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦ μέτρου.**

μετριοπαγής-οῦς-ές (πήγνυμι) μτγν. ὁ μετρίως, ὁ μὴ τελείως παγείς : Σωρ.1,91 **μετριοπαγὲς γάλα.**

μετριοπάθεια (ἡ) (μετριοπαθής) μτγν. κ. νεώτ., δ.τ. **μετριοπαθία** (Φιλόδ.Ρητ.2,272S) ἡ ἰδιότης τοῦ μετριοπαθοῦς, μετριότης, περιορισμός, συγκράτησις, περιστολὴ πάθους, μετριοφροσύνη : Φίλ.1, 113,Πλούτ.˙Ηθ.102D **οὐδὲ ὅσον ἦν φρόνημα τῇ ψυχῇ μετὰ πραότητος καὶ μετριοπαθείας,** ˙Αππ. Λιβ.52,57, ˙Αλέξ. ˙Αφρ. Τοπ. 239,6, Πορφ. Γνωμ. 32˙ ‖ νεώτ. σύνεσις, σωφροσύνη, ἡ μὴ ἀδιαλλαξία : **πρέπει ὅλοι μας νὰ δείξωμεν μετριοπάθειαν.**

μετριοπαθής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ μετριάζων, ὁ περιστέλλων τὰ πάθη αὐτοῦ, ὁ σώφρων, ὁ συνετός, ὁ μετρημένος, λ. τῶν Περιπατητικῶν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἀπαθὴς τῶν Στωϊκῶν : Διογ.Λ 5,31, **πρβλ.**˙Αριστέ.1 256, Φίλ.2,315,**-μετριοπαθὴς πολιτικός˙** ‖ τὸ **οὐδ. μετριοπαθὲς** ὡς οὐσ. μετριοπάθεια βλ.λ. : Διον.˙Αλ.Ρωμ.8,61 **τὸ εὐδιάλλακτον καὶ μετριοπαθές.**

μετριοπαθῶ-έω (μετριοπαθής) εἶμαι μετριοπαθής, φέρομαι μετριοπαθῶς, λογικῶς, εἶμαι εὐδιάλλακτος : ΚΔ ˙Εβρ.5,2**. μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις,** Φίλ.1,113,αὐτ.2, 37, ˙Ιώσ.ΑΙ 12,3,2, Σέξ.˙Εμπ.Πύρρ.3,235.

μετριοπαθῶς (μετριοπαθής) ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μετὰ μετριοπαθείας, μετὰ σωφροσύνης, μὲ σύνεσιν, μὲ διαλλακτικότητα : Φιλόδ.Ποιημ.5,13 **μετριοπαθῶς ζῆν,** ˙Αππ.Λιβ.51 **μετριοπαθῶς χρῆσθαι ταῖς εὐπραξίαις,** Σέξτ.˙Εμπ.Μαθ.11,161 **μετριοπαθῶς διατίθεται, - ὡμίλησε μετριοπαθῶς.**

μετριόπλουτος-ον μσν. ὁ κεκτημένος μέτριον πλοῦτον, ὁ μετρίως πλούσιος : ˙Αχμ.˙Ονειροκρ.175, 17 **ταπεινὸν ἄνδρα καὶ μετριόπλουτον.**

μετριοπόνως ἐπίρρ. μσν. μετὰ μετρίων πόνων, ἐν μετρίοις ἄλγεσι : Ναυκράτ. εἰς Θάν.Στουδ.Θεόδ.1844,Μιχ.Μον.ἐν **Βίῳ Στουδ.**Θεόδ.324 **μετριοπόνως διημερεύσας.**

μετριοποσία (ἡ) Σουΐδ. μετριότης ἐν τῷ πίνειν.

μετριοπότης (ὁ) ὁ **μέτριος εἰς** τὸ ποτόν, ὁ μετρίως πίνων : Ξεν.˙Απολ.19˙ ‖ **κ. ὑπερθ. μετριοποτίστατος** : Πολυδ.6,20.

μέτριος-α-ον (μέτρον) **κ. μσν.,** νεώτ. **κ. δημ. κ.** μέτριος-ον (Πλάτ.Τίμ.59D), αἰολ. **μέτερρος** (Λυρ. ˙Αδέσπ.66) (ἀλλὰ κ. μέτριος : Σοπφ.ἐν Πάπ.˙Οξυρ. 1231,51, δημ. **μέτριος-ια-ιο,** ὁ ἔχων τὸ μέτρον, τὴν ὀρθὴν ἀναλογίαν, ὁ μέσος, ὁ συνήθης, ἐπὶ ἀναστήματος : ˙Ηρ.2,32 **ἀπτομένοισι δὲ σφι ἐπελθεῖν ἄνδρας** σμικρούς, **μετρίων ἐλάσσονας ἀνδρῶν˙** ‖ ὁ μετρίου μεγέθους : αὐτ.1,178 **μέτριος πῆχυς,** Ξεν.Λοκ.1,3 **σῖτος μετριώτατος,** Διοκλ.ἀπ.140 **μετρία ἰσχάς, - ἄνθρωπος** μετρίου **ἀναστήματος, - μέτριο μπόϊ, - μέτριο πάχος˙** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ μήκους : Πλάτ.Πρωτ.338B **μέτριον μῆκος λόγων˙** **2)** κ. νεώτ. ὁ μετρίας ἀξίας, ὁ συνήθης, ὁ κοινός : Θουκ.1,6 **μετρίᾳ δ᾽ αὖ ἐσθῆτι καὶ εἰς τὸν νῦν τρόπον πρῶτοι Λακεδαιμόνιοι** ἐχρήσαντο, ˙Αριστλ.Πολιτ.1292b,26 **μετρίαν οὐσίαν κεκτῆσθαι˙** ‖ τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. **μέτριοι** ὡς οὐσ. οἱ συνηθισμένοι ἄνθρωποι, οἱ κοινοὶ θνητοί : Δημ.228 **καὶ μηδενὸς τῶν μετρίων .. χείρονα κάμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς ὑπειλήφατε καὶ γιγνώσκετε˙** **3)** ὁ μὴ ὑπερβολικός, ὁ διατηρῶν τὸν μέσον ὅρον, ὁ σε

μνός, ὁ μὴ ἀπρεπής, ὁ μετριόφρων : Ἡσίοδ.Ἔργ. 306 **σοὶ δ' ἔργα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν** (Τζέτζ. «σοὶ δὲ προσφιλῆ ἔστωσαν τὰ μέτρια ἔργα ἤτοι τὰ σεμνὰ καὶ μὴ ἀπρεπῆ»), Αἰσχ.Ἱκ.1059 **μέτριον νῦν ἔπος εὔχου,** Εὐρ.ΙΑ 554 **εἴη δέ μοι μετρία μὲν χάρις, πόθοι δ' ὅσιοι·** ‖ τὸ οὐδ. **μέτριον** ὡς οὐσ. ὁ μέσος ὅρος : Σοφ.ΟΚ 1212 **ὅστις τοῦ πλέονος μέρους χρῄζει τοῦ μετρίου παρεὶς ζώειν,** Ξεν.Ἀπ.3,13,5 **περαιτέρω τοῦ μετρίου,** Πλάτ.Νόμ. 719E, αὐτ.Πολιτ.284E, Ἀριστλ.Πολιτ.1295b,4 **ὁμολογεῖται τὸ μέτριον ἄριστον καὶ τὸ μέσον,** Θεόφρ. ΦΑἴτ.6,1,4 **πέρα τοῦ μετρίου·** ‖ ὁμ. κ. κτ. πληθ.: Εὐρ.Μήδ.125 **τῶν γὰρ μετρίων πρῶτα μὲν εἰπεῖν τοὔνομα νικᾷ,** αὐτ.Ἴων 632, Ξεν.Ἀπ.2,6,22 **τὰ μέτρια κεκτῆσθαι·** **4)** ὁ οὐχὶ πολὺ ἰσχυρός, ὁ οὐχὶ πολὺ μέγας, ὁ μεμετρημένος : Εὐρ.Ἱππ.258 **χρῆν γὰρ μετρίας εἰς ἀλλήλους φιλίας θνητοὺς ἀποκρίνασθαι καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς,** Βί.Ἀλεξ.2147 **τὸ γὰρ μειζότερον κακὸν ὑπὸ μετριωτέρου ἀντισηκούμενον·** **5)** ὁ ἀνειμμένος, ὁ οὐχὶ αὐστηρός : Θουκ.4,30 **ἐφ' ᾧ φυλακῇ τῇ μετρίᾳ τηρήσονται·** **6)** ὁ μὴ ὑπερβολικός, ὁ ὑποφερτός : Σοφ.Φιλ.179 **ὦ δύστανα γένη βροτῶν, οἷς μὴ μέτριος αἰών,** αὐτ.Ἠλ.140,Εὐρ.Ἄλκ.884 **μία γὰρ ψυχή, τῆς ὑπεραλγεῖν μέτριον ἄχθος·** ‖ τὸ οὐδ. **μέτριον** ὡς οὐσ.τὸ μὴ ὑπερβολικόν, τὸ πρέπον: Ἡρ.4,84 **μετρίων δεομένῳ,** Λυσ.9,4 **τυχεῖν τῶν μετρίων,** Πλάτ.Θεαίτ.181B **μηδὲν μέτριον λέγειν,** Ψήφ. ἐν Δημ.283 **οὐ κέκρικε βοηθεῖν ἐν οὐδενὶ τῶν μετρίων·** ‖ **ἐπὶ μετρίοις** ἐπὶ ὅροις μὴ ὑπερβολικοῖς, μὲ ὑποφερτοὺς ὅρους : Θουκ.4,22 **οὔτε τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ μετρίοις ποιήσοντας, ἃ προυκαλοῦντο·** **7)** ὁ πρᾶος, ὁ ἤπιος, ὁ οὐχὶ τυραννικός : Θουκ.1,77 **καὶ ἧσσον ἡμῶν πρὸς τοὺς ὑπηκόους μετρίοις οὖσι·** ‖ ὁ μὴ σκληρός, ὁ μὴ ἀφόρητος, ὁ μαλακός, ὁ ἐπιεικής : Ἀριστλ.Πολιτ. 1289b,4 **μετριωτάτη ἡ δημοκρατία,** Μέν.532,17· **8)** ἐπὶ προσ., ὁ μέτριος κατὰ τὰς ἐπιθυμίας, ὁ μετριοπαθής, ὁ ἐγκρατής : Ἀριστφ.Πλ.245 **μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε,** Θουκ.6,89 **μετριώτεροι ἐς τὰ πολιτικά,** Ξεν.ΚΠ 5,2,17,Πλάτ. Νόμ.816B **μέτριοι πρὸς τὰς ἡδονάς,** Αἰσχίν.3,170 **σώφρων καὶ μέτριος πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν,** Μηναῖ.12,1 Ὠδ.4 **μετρίῳ κοσμουμένη φρονήματι·** ‖ κ. ἐπὶ ἔρωτος : Εὐρ.ΙΑ 543 **μάκαρες, οἳ μετρίας θεοῦ μετά τε σωφροσύνας μετέσχον λέκτρων Ἀφροδίτας,** αὐτ.ἀπ.967, αὐτ.Ἑλ.1105 **εἰ δ' ἦσθα μετρία, τἆλλά γ' ἡδίστη θεῶν πέφυκας ἀνθρώποισιν·** **9)** ὁ δίκαιος, ὁ ἐνάρετος : Θέογν. 615 **οὐδένα ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾷ,** Πλάτ.Πολ.396C **ὁ μέν μοι δοκεῖ . . μέτριος ἀνήρ,** Δημ.574 **οἷον ἔστι μέτριος καὶ φιλάνθρωπός τις ἡμῶν καὶ πολλοὺς ἐλεῶν·** **10)** ὁ ἀνάλογος, ὁ ἁρμόδιος : Ξεν.Συμπ. Β,3 **ἀτρεμὲς δὲ τὸ βλέμμα, μέτριοι δὲ οἱ λόγοι, πραεῖα δὲ ἡ φωνή,** Πλάτ.Τίμ.18B **μισθὸς σώφροσι μέτριος·** **11)** μτγν. **μέτριος** (ὁ) ὡς οὐσ. ὁ πένης, ὁ πτωχός : Πάπ. **μέτριοι καὶ δυστυχεῖς·** **12)** νεώτ. ὁ κατωτέρας ποιότητος ἢ ἀξίας, ὁ ὑστερῶν τοῦ κοινοῦ μέτρου : Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.131 **αὐτὸ θὰ τὸ ζητοῦσε μάνο ἕνας μέτριος περιηγητής, - μέτριος ἄνθρωπος, μὴν περιμένεις τίποτα ἀπ' αὐτόν, - μέτριος καλλιτέχνης - μαθητής·** φρ. **κατώτερος καὶ τοῦ μετρίου** (ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀξίας)· **13)** ὁ χαίρων μετρίαν ὑγείαν : Κατ.Ἀστρλ. Κ 6(1),182· **14)** ἀρκετός : ΚΠ 2,4,14 **ἱππέας μοι προσθεὶς ὁπόσοι δοκοῦσι μέτριοι εἶναι·** ‖ ὁμ. κ. ἡ ἀπρόσ. ἔκφρ. **μέτριόν ἐστι** μτ. ἀπαρφ. εἶναι ἱκανόν, ἀρκετόν : Πλάτ.Φαίδ.117B **ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν·** **15)** δημ. τὸ ἀρσ. **μέτριος** (καφὲς) (ὁ) ὡς οὐσ. ὁ καφὲς ὁ μετρίας γλυκύτητος· **16)** τὸ οὐδ. **μέτριον** (τὸ) ὡς οὐσ. βλ.λ.1)· **17)** κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. κτ. αἰτ. ἑν. κ. πληθ. **μέτριον** κ. **μέτρια** ὡς ἐπίρρ. : Πλάτ.Νόμ.846C **μέτριον ἔχειν,** αὐτ.Σοφ.237B **μέτρια βασανισθείς, - μίλησε - γράφει μέτρια·** ‖ ὁμ. κ. ἐνάρθρ. : Θουκ.4,19 **τὰ μέτρια διαφέρεσθαι,** αὐτ.8,84, Ξεν. ΚΠ 2,4,26 **τὸ μέτριον ἀποκοιμηθῆναι.**

μετριόσῖτος-ον μτγν. ὁ μετρίως **σιτούμενος,** ὁ ἐγκρατὴς εἰς τὸ φαγητόν : Πολυδ.6,28,34.

μετριοσύνη (ἡ) πάπ. κ. δημ. **πενία, πτωχεία·** **2)** δημ. μετριότης βλ.λ.1).

μετριότης-ητος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μετρίου, ἡ μετριοπάθεια : Φιλλύλ.7,Θουκ.1,38 **ἡμῖν δὲ αἰσχρὸν βιάσασθαι τὴν τούτων μετριότητα,** Πλάτ.Πολ.560D, Πολύβ.1,88,3 **μεγάλην ἔχει διαφορὰν ἡ μετριότης καὶ τὸ μηδὲν ἀνήκεστον ἐπιτηδεύειν ἑκουσίως·** ‖ **μετριότης τέρψιος** τὸ μετρίως τέρπεσθαι, τὸ μέτρον ἐν τῇ τέρψει : Δημόκρ.191· ‖ **ἡ τῆς φωνῆς μετριότης** ἡ μετρίας ἐντάσεως φωνή : Ἰσοκρ.15,296· ‖ **ἡ τοῦ βίου μετριότης** τὸ μετρίως, τὸ πτωχικῶς ζῆν : Αἰσχίν. 3,218,πρβλ.Ἀριστλ.Πολιτ.1315b,2· ‖ **μετριότης τῶν σίτων** ἐγκράτεια περὶ τὸ ἐσθίειν, Ξεν.ΚΠ 5,2,17· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. προσδιορισμοῦ : Πλάτ.Ὅρ.411E **σωφροσύνη μετριότης τῆς ψυχῆς περὶ τὰς ἐν αὐτῇ κατὰ φύσιν γιγνομένας ἐπιθυμίας τε καὶ ἡδονάς,** αὐτ.412B· ‖ κτ. πληθ. ὁ μέσος ὅρος : Ἰσοκρ.2,33 **αἱ γὰρ μετριότητες μᾶλλον ἐν ταῖς ἐνδείαις ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς ἔνεισιν,** αὐτ.4,11· **2)** τὸ προσῆκον μέτρον ἢ βαθμός : Ἱππ.Κατ' ἰητρ. 3, αὐτ.Ἀγμ.5, αὐτ.Ὑγρ.1· **3)** πάπ. κ. δημ. μέση κατάστασις, μέτριαι περιστάσεις, μετρία, μὴ ἐξαιρετικὴ ἱκανότης : Πάπ. **ὁ δεῖνα καταφρονῶν μου τῆς μετριότητος,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.51 **εἶχε κι ὁ ἐρημιτισμός τη διαφθορά του ἢ τη μετριότητά του·** **4)** ἀναλογία, συμμετρία, κομψότης : Ἀριστλ. Πολιτ.1309b,27 **πρῶτον μὲν ἀποβαλεῖ τὴν μετριότητα τοῦ μορίου,** Αἰσώπ.Μῦθ.204B **μετριότητι μέν, ὦ κόραξ, διενήνοχας σώματος·** **5)** ἐν τῇ ἐκκλ. γλώσσ. μτ. τῆς κτητ. ἀντων. α' προσ. ἀντὶ τοῦ ἐγώ, ἰδ. ἐπὶ ἐπισκόπων, πρὸς δήλωσιν ταπεινοφροσύνης : Ὠριγ.1,49A **τῇ μετριότητί μου,** Εἰρην.441B **ἡ ἡμετέρα μετριότης** (νῦν ἐν χρ. μ. ὑπὸ τῶν πατριαρχῶν· οἱ ἐπίσκοποι **μεταχειρίζονται τὴν** φρ. **ἡ ἐμὴ ταπεινότης**).

μετριοτροφία (ἡ) μσν. τὸ μετρίως ἐσθίειν, μετριότης ἐν τῇ τροφῇ : Στουδ.Θεόδ.483E **ὡς ἂν διὰ τῆς ἡσυχίας καὶ μετριοτροφίας καθάρωμεν καρδίαν.**

μετριοφιλής-οῦς-ές πάπ. ὁ φιλῶν, ἀγαπῶν τὴν μετριότητα, ὁ ἀρκούμενος εἰς τὸ μέτρον· ‖ τὸ οὐδ. **μετριοφιλές** ὡς οὐσ. τὸ φιλεῖν τὸ μέτρον : Πάπ. **τὸ μετριοφιλές σου αἰσθανομένη**

μετριοφρονῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἶμαι μετριόφρων, φρονῶ περὶ ἐμαυτοῦ μέτρια : Ἰω.Χρυσ. 1,148,8,Παλλάδ.Βί.Χρυσ.47,24 **μετριοφρονοῦντας πρὸς τοὺς . . ἀνθρώπους,** Σχόλ.Ἰλ.Θ 175, Ἡσ. Ζιγαβ.1,34 **μὴ θρασύνεσθαι, ἀλλὰ μετριοφρονεῖν.**

μετριοφρόνως ἐπίρρ., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μετριόφρονα : Θεοφύλ.Βουλγ.1,436.

μετριοφροσύνη (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μετριόφρονος, τὸ νὰ εἶναί τις μετριόφρων, ἡ μετριότης περὶ τὰς ἀπαιτήσεις ἢ ἀξιώσεις : Ἰω.Χρυσ.3,428,33, Σιμπλίκ.Ἐπίκτ.249, Μηναῖ. 12,6 Συνξ.Ἀγ.Νικολάου **τοῦτο δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ μεγέθους τῆς μετριοφροσύνης, - ἡ μετριοφροσύνη εἶναι ἄριστον κόσμημα τῆς ψυχῆς.**

μετριόφρων-ονος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μέτρια περὶ ἑαυτοῦ φρονῶν, ὁ ταπεινὸν ἦθος ἔχων, ὁ ἁπλοῦς, ὁ μὴ ἀρεσκόμενος εἰς ἐπίδειξιν, ἀντίθ. ἀλαζών, ὑπερόπτης : Γρηγ.Νύσσ.1,250D, Νεῖλ. Ἐπιστ.306,12 **μετριόφρων καὶ κατανενυγμένος,** Κ Μανασσ.Χρον.6100.

μετριῶ-όω κ.-άω μσν. μετρῶ βλλ., πιθ. ἐν Θεογνώστ.Καν.146,23· ‖ κ.μτφ. ὑπολογίζω, ἐκτιμῶ : Ψ Χρυσ.10,913D **οὐ πολὺ μετριώσας τὸ θαῦμα,** [οἱ τ. ἐμετρίωμες, μετριώμεναι εἶναι τοῦ μετρῶ].

μετρίως [μέτριος] ἐπίρρ. κ. μσν. κ νεώτ, δημ. **μέτρια** μὲ μέτρον, ἐντὸς τῶν ὁρίων, ἄνευ ἐξογκώσεως ἢ ἐλαττώσεως : Ἡρ.2,161 **τὴν ἐγὼ μεζόνως μὲν ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι ἀπηγήσομαι, μετρίως δ' ἐν τῷ παρεόντι,** Θουκ.2.35 **χαλεπὸν γὰρ τὸ μετρίως εἰπεῖν,** Πλάτ.Πολ.513B, Ἰσοκρ.12,171 **μετρίως περὶ αὐτῶν διαλεχθέντες,** ΚΔ Πράξ.20,12 **ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως·** ‖ κ. συγκρ. **μετριωτέρως** : Ἀριστλ.ΖΙ 587a,1 **ἀλλὰ μετριωτέρως ἐπίδηλά ἐστιν ἐνοχλούμενα ὑπὸ τῆς ὠδῖνος·** ‖ κ. ὑπερθ. **μετριώτατα** : Θουκ.6,88 **ὡς ἂν δύνωνται μετριώτατα·** **2)** ἐν μετρίᾳ καταστάσει, μὴ ἀρκούντως, οὐχ ἱκανῶς· μ. ἐν φρ. μτ. τοῦ ἔχω ἐν ἀναφ. πρὸς περιουσίαν : Ἡρ.1,32 **πολλοὶ δὲ μετρίως ἔχοντες βίου εὐτυχέες·** **3)** συμμέτρως, ἐν καλῇ ἀναλογίᾳ : Πλάτ.Θεαίτ.191D **ἔστι δ' οἷς μετρίως ἔχοντος,** αὐτ.Εὐθ.305D **μετρίως μὲν γὰρ φιλοσοφίας ἔχειν·** **4)** ἀρκούντως, ἱκανῶς, ἀρκετά : Ἀριστφ.Νεφ.1511 **μετρίως κεχόρευται,** αὐτ. Ἐκκλ.969 **μετρίως πρὸς τὴν ἐμὴν ἀνάγκην εἰρημένα,** Δημ.70 **καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἐναργῆ παραδείγματ' ἔστιν ἰδεῖν·** ‖ λίαν, ἀρκετὰ καλά : Πλάτ.Θεαίτ.161B **ὅσον λόγον παρ' ἑτέρου σοφοῦ λαβεῖν καὶ ἀποδέξασθαι μετρίως,** Μέν.Περικ.262· **5)** μετριοφρόνως, οὐχὶ ὑπερβολικῶς, κοσμίως : Εὐρ.ΙΑ 921 **μετρίως τε χαίρειν τοῖσιν ἐξωγκωμένοις,** αὐτ.Ἡρ.709, Ξεν. Ἀν.2,3,20 **καὶ συμβουλεύω ὑμῖν μετρίως ἀποκρίνασθαι,** Λυσ.16,3, Ἀντιφάν 53,1 **πενθεῖν μετρίως,** Πολύβ.3,85,9 **οὐ μετρίως οὐδὲ κατὰ σχῆμα τὴν περιπέτειαν ἔφερον,** Λασκαρ.Μυστ.101 **νὰ ζοῦνε .. τιμίως μόνον καὶ μετρίως·** ‖ κ. συγκρ. **μετριώτερον** : Ξεν.ΚΠ 4,3,7 **μετριώτερον πρός τινας φρονεῖν·** **6)** ἐν ἀναφ. πρὸς συνθήκην, συμφιλίωσιν, εὐναϊκῶς, μὲ καλοὺς ὅρους : Θουκ.4,19 **καὶ ἀρετῇ αὐτὸν νικήσας παρὰ ἃ προσεδέχετο μετρίως ξυναλλαγῇ·** **7)** νεώτ. ἐπὶ σχολικ. βαθμολογίας βαθμίς, βαθμὸς περὶ τὴν βάσιν κατώτερος τοῦ καλῶς βλ.λ. : **ἔχει ἑλληνικὰ καλῶς καὶ μαθηματικὰ μετρίως.**

μετρίωσις-εως (ἡ) μσν. μετρίασις, ἐλάττωσις : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.228,18 **ὕφεσιν καὶ μετρίωσιν τῆς βασιλείας.**

μετροβολία (ἡ) μέτρον : ΑΒ 1097 **πόσαι καὶ τίνες εἰσὶ μετροβολίαι.**

μετρογραφία (ἡ) νεώτ. μελέτη, πραγματεία περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν.

μετροειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μέτρον ἢ ρυθμόν, ὁ ἔχων μορφὴν μέτρου, ὁ μετρικός : Δημήτρ.181,αὐτ.182.

μετροκάμπη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων ἐκ τῶν εὐμονιδῶν.

μετροκήριον (τὸ) νεώτ. μονὰς φωτισμοῦ ἴση πρὸς φωτισμὸν παραγόμενον ὑπὸ φωτεινῆς πηγῆς ἐντάσεως ἑνὸς κηρίου ἐπὶ ἐπιφανείας ἀπεχούσης 1 μ. ἀπὸ τῆς πηγῆς, διεθν. lux.

μετρόκροτος-ον μσν. ὁ μετρικῶς ἐξειργασμένος : Τζέτζ.Λυκόφρ.497.

μετρολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θεωρία τοῦ λόγου, τῶν ἀναλογιῶν : Φιλόδ.Ἀκαδ.16Μ· **2)** νεώτ. μελέτη, ἔρευνα, πραγματεία περὶ μέτρων καὶ σταθμῶν· **3)** νεώτ. εἰδ. φυσ. ἡ ἐπιστήμη τῶν μετρήσεων.

μετρολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μετρολογίαν βλ.λ.2 κ.3] : **μετρολογικαὶ παρατηρήσεις·** ‖ **μετρολογικὸς** συγγραφεὺς ὁ μετρολόγος βλ.λ.

μετρολόγος (ὁ) νεώτ. ὁ περὶ τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ ἀσχολούμενος, ὁ συγγραφεὺς μετρολογικῶν πραγματειῶν.

μετρομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μετὰ μανίας, ὁ παραφόρως ἀγαπῶν νὰ στιχουργῇ.

μετρομανία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μετρομανοῦς βλ.λ., ἡ ὑπερβολικὴ ἀγάπη εἰς τὸ στιχουργεῖν.

μέτρο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. κ. δημ κ. **μέτρος** [Ἐρωτόκρ.1,201] πᾶν πρὸς ὃ ἢ δι' οὗ μετρεῖταί τι, ὡρισμένη τις μονάς, πρὸς ἣν συγκρίνεται μῆκος ἢ ἔκτασις, κανών : Ἰλ.Μ 422 **μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες,** Ὑμν Ἑρμ.47 **ἐν μέτροισι ταμὼν δόνακας, - ἡ σπιθαμὴ εἶναι τὸ ἀρχαιότερον καὶ κοινότερον μέτρον·** **2)** διάστημα μετρηθὲν ἢ δυνάμενον νὰ μετρηθῇ, μῆκος, μέγεθος : Ὀδ.Δ 389 **ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,** Ἡσίοδ.Ἔργ.648,Χρησμ. ἐν Ἡρ.1,47 **οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης·** ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. κτ πληθ. αἱ διαστάσεις σώματός τινος : Εὐρ.Ἀλκ.1063 **ταῦτ' ἔχουσ' Ἀλκήστιδι μορφῆς μέτρ' ἴσθι καὶ προσήιξαι δέμας, - ἔχεις τὰ μέτρα τοῦ οἰκοπέδου ;·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀρίθμησις, ἡ μέτρησις διαστάσεων, μέτρημα : **ἔκαμα λάθος στὰ μέτρα, - πότε θὰ σοῦ πάρω μέτρα;** (ἐπὶ ράπτου ἢ ὑποδηματοποιοῦ)· **3)** ἀπόστασις : Θουκ.8,95 **ἀπέχει .. θαλάσσης μέτρον ἑξήκοντα σταδίους·** ‖ κτ. πληθ. **μέτρα** (τὰ) αἱ ἀποστάσεις ἃς ἀπέχει πρᾶγμά τι ἀπὸ ὡρισμένων σταθερῶν σημείων, ἡ θέσις, ἐν ᾗ εὑρίσκεται τοῦτο : Ἡρ.2,121,α' **σαφέως δὲ αὐτοῖσι πάντα ἐξηγησάμενον τὰ περὶ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ λίθου δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ,** Πλάτ.Νόμ 843E, Πλούτ.Σολ. 23 **ὥρισε δὲ καὶ φυτειῶν μέτρα·** ‖ **ἄστρων μέτρα** αἱ θέσεις τῶν ἄστρων ἐν τῷ στερεώματι: Σοφ.ἀπ.432,8· ‖ **ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμῶμαί τινι** πηγάζω ἐκ σημείου ἴσον ἀπέχοντος ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν, ὅσον καί .., ἐπὶ ποταμοῦ : Ἡρ.2,33· **4)** νεώτ. κ. δημ εἰδ. ἡ βασικὴ μονὰς τοῦ δεκαδικοῦ μετρικοῦ συστήματος, ἃ. **γαλλικὸν μέτρον,** ὡς κ. πᾶν συγγενὲς ἢ παράγωγον τούτου ὄργανον μετρήσεως : **ἔχει ἀνάστημα 1 μ. καὶ 65 ἑκατοστῶν, - δῶσέ μου τὸ μέτρο νὰ δῶ πόσο μάκρος ἔχει τὸ παντελόνι, - τετραγωνικὸν μέτρον** [μονὰς πρὸς μέτρησιν ἐπιφανειῶν], **- κυβικὸν μέτρον** [μονὰς πρὸς μέτρησιν ὄγκου σώματός τινος]· **5)** μονὰς χωρητικότητος ὑγρῶν καὶ στερεῶν : Ἰλ. Η 471 **δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ χίλια μέτρα,** Ὀδ.Β 355 **εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς,** αὐτ.Ι 209,Ἡσίοδ.Ἔργ.350,αὐτ.600 **μέτρῳ δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἄγγεσιν,** Ἡρ.6,127, Θέογν.475 **μέτρον γὰρ ἔχων μελιηδέος οἴνου,** Ἀνδοκ.1,83 **νόμοις δὲ χρῆσθαι τοῖς Σόλωνος καὶ μέτροις καὶ σταθμοῖς·** ‖ **μέτρα οἰνηρά - σιτηρά** : Ἀριστλ.ΗΝικ.1135a,2· ‖ ἐν Σάμῳ ὁ μέδιμνος βλ.λ. : Ἐπιγρ.· ‖ ἐν Αἰγύπτῳ ἡ ἀρτάβη βλ.λ.2] : Πάπ. **μέτρον δοχικόν·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ μικροτέρων μονάδων : αὐτ. **μέτρον ἑξαχοίνικον,** Ἐπιγρ. **μέτρον τετραχοίνικον,** αὐτ. **τετράχουν μέτρον·** ‖ καὶ ἐπὶ μονάδων χρησιμοποιουμένων μ. κτ. τόπους : αὐτ. **μέτρον Ἀθηναῖον,** αὐτ. **Κιλικίῳ μέτρῳ μετρεῖν·** **6)** μτγν. κ. ἐπὶ χρόνου, τὸ χρονικὸν διάστημα, ἡ διάρκεια : ΑΠλ.4,333 **μέτρα βίοιο ἄρκια,** ΑΠ 7,334 **ἐτέων μέτρα,** αὐτ.9,481 **ὡράων μέτρον,** Ἀρατ.464,αὐτ.731 **νυκτὸς μέτρον,** Σιμπλίκ.Ψυχ.299,37 **χρονικὰ μέτρα·** **7)** ὅριον : Ὀδ.Ν 101 **νῆες ἐΰσσελμοι, ὅτ' ἂν ὅρμου μέτρον ἵκωνται·** ‖ κ. ἐπὶ τῆς ἥβης, τῆς νεότητος, ἀκμή, ἄνθος : Ἰλ.Λ 225 **αὐτὰρ ἐπεί ρ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,** Ἡσίοδ.Ἔργ.132,αὐτ.438, Θέογν.1119 **ἥβης μέτρον ἔχοιμι,** Εὐρ.Ἴων 354· ‖ κ. ἐπὶ ἠθικ. ἐνν. τὸ μέγεθος, τὸ ὕψος : Σόλ.13,52 **ἱμερτῆς σο-**

φίης μέτρον ἐπιστάμενος, αὐτ.16,2 γνωμοσύνης μέτρον· 8) μτφ. ὁ τρόπος, ὁ κανών, ἡ βάσις μὲ τὴν ὁποίαν κρίνεται ἡ ἀξία τινός : Πλάτ.Θεαίτ. 183C πάντ' ἄνδρα πάντων χρημάτων μέτρον εἶναι (ὅτι πᾶς ἄνθρωπος εἶναι μέτρον. δι' ὅλα τὰ πράγματα), Πρωταγ.π Ἀριστλ.Φυσ.1053a36, Ξεν.ΚΠ 1,3,18 μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχή, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστί, ΚΔ Ματθ.7,2 καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, - μὲ ποῖον μέτρον θὰ κριθῇ ἡ ἀξία τοῦ ἀτόμου ; μὲ τὸ μέτρον τῆς ἠθικῆς ;· || νεώτ. ἐφαρμόζει δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ δὲν δικάζει ἀμερολήπτως, δεικνύει αὐστηρότητα πρὸς τοὺς μὲν καὶ ἐπιείκειαν πρὸς τοὺς ἄλλους· 9) τὸ προσῆκον ἢ ἁρμόζον μέτρον ἢ ὅριον, τὸ μέσον μεταξὺ δύο ἀντιθέτων, ἀποφυγὴ ἀκροτήτων, μέσος ὅρος, ἀναλογία, συμμετρία, ρέγουλα : Ἡσίοδ.Ἔργ.694 μέτρα φυλάττεσθαι, Πίνδ.Π.2,34 χρὴ κατ' αὐτὸν παντὸς ὁρᾶν μέτρον, αὐτ.Ι 6(5), 71,Αἰσχ.Χο.797 ἐν δρόμῳ προστιθεὶς μέτρον, Σοφ. Ἠλ.236,ἀρχ.γνωμ. πᾶν μέτρον ἄριστον (ἡ μεσότης, ἡ ἀποφυγὴ τῶν ἄκρων εἶναι τὸ ἄριστον, τὸ ὠφελιμώτατον τῶν πραγμάτων), - εἶναι ἀχαλίνωτος, δὲν γνωρίζει τί ἐστι μέτρον· || μσν. κ. δημ. σκέψις, περίσκεψις, σύνεσις : Ἐρωτόκρ.Ι,1439 κι ἦσανε μὲ λογαριασμὸ καὶ μέτρο σοθεμένα· || δημ. παροιμ. ὅποιος περπατᾷ μὲ μέτρα στέκει πάντα σὰν τὴν πέτρα οἱ μετὰ περισκέψεως ἐνεργοῦντες πάντοτε ἐπιτυγχάνουν καὶ εὐδοκιμοῦν· || ὁμ. κ. ἐνεργ. κατὰ μέτρον : Ἡσίοδ.Ἔργ.720· κ. ὑπὲρ μέτρον ὀλογίστως, ξεπερνώντας τὰ ὅρια : Θέογν.498 ὅταν δὴ πίνῃ ὑπὲρ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον· || νεώτ. κ. δημ. ἐν μέτρῳ, - μὲ μέτρο λελογισμένως, μετὰ περισκέψεως, ἄνευ ὑπερβολῆς· || νεώτ. ἐν τινι μέτρῳ ὁπωσοῦν· || ὁμ. ἄνευ μέτρου μεθ' ὑπερβολῆς· 10) μετριαστικὴ δύναμις : Πλάτ.Νόμ.947Α τὰ μὲν ἴδια δικαστήρια ταύτῃ πῃ γιγνόμενα μέτρον ἂν ἔχοι· || ἡ δοτ. μέτρῳ ὡς ἐπίρρ. μετρίως : Πίνδ.Π 8,78 μέτρῳ κατάβαινε· κ. ἐνάρθρ. : Ἀλκίφρ.3,32 οὐδεὶς τῷ μέτρῳ τὸ πίνειν ἔστεργε· 11) ἐν τῇ ἀρχ. μετρικῇ ἡ λ. πολυσήμαντος, δθ. ποίημα· Λογγῖν.Προλ. «πᾶν τὸ μὴ πεζόν, ὡς ὅταν εἴπω τὰ μὲν Πλάτωνος πεζά, τὰ δὲ Ὁμήρου μέτρα» : Πλάτ. Λύσ.205Α οὗτοι τῶν μέτρων δέομαι ἀκοῦσαι, οὐδὲ μέλους . . ἀλλὰ τῆς διανοίας, αὐτ.Νόμ.669D· || αὐτ. «καὶ εἶδος ἕκαστον, ὡς ὅταν εἴπω μέτρον ἰωνικὸν καὶ μέτρον ἰαμβικὸν καὶ μέτρον τροχαϊκόν» : Ξεν.Ἀπ.Ι,2,21 τὰ ἐν μέτρῳ πεποιημένα ἔπη, Πλάτ.Γοργ.502C εἴ τις περιέλοιτο τῆς ποιήσεως πάσης τό μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν καὶ τὸ μέτρον· || αὐτ. «καὶ στίχος ἕκαστος, ὡς ὅταν εἴπω ἡ πρώτη Ὁμήρου ῥαψῳδία μέτρα ἔχει ἑξακόσια»· || αὐτ. «μέτρον καλοῦμεν τὴν συζυγίαν, τουτέστι τὴν διποδίαν, ὡς ὅταν τὸ ἰαμβικὸν τὸ ἀπὸ ἓξ ποδῶν τρίμετρον καλῶμεν»· || αὐτ. «μέτρον καλοῦμεν καὶ τὸν πόδα»· || αὐτ. «καὶ τὸν χρόνον, ὃν τινες τῶν ῥυθμικῶν σημεῖον προσαγορεύουσι»· || ἐν τῇ νεωτ. μετρικῇ ἕκαστος πούς ἢ διποδία καὶ γεν. ὁ ῥυθμὸς τοῦ στίχου· || μέτρα ἀσυνάρτητα Λογγῖν.Προλ.15 «γίνεται (τὰ μέτρα) ἀσυνάρτητα; ὁπόταν δύο κῶλα μὴ δυνάμενα ἀλλήλοις συναρτηθῆναι μηδὲ ἕνωσιν ἔχειν ἀντὶ ἑνὸς μόνου παραλαμβάνηται στίχου»· 12) νεώτ. μουσ. ἕκαστον τῶν μεταξὺ δύο διαστολῶν ἰσοχρόνων μερῶν μουσικοῦ τινος τεμαχίου· || γεν. ὑποδιαίρεσις τεμαχίου μουσικοῦ εἰς μικρότερα ἴσα μέρη· 13) ἐν τῇ ὀρχηστ. ἕκαστον βῆμα ἢ κίνησις τοῦ χορευτοῦ συμφώνως πρὸς τὸν χρόνον τῆς συνοδευούσης μουσικῆς· 14) νεώτ. μαθ. ἡ ἀπόλυτος τιμὴ τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν· 15) νεώτ. μέτρον δυναμικὸν μονὰς προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ V. Bjerknes, ἵνα χρησιμεύσῃ διὰ τὴν κατακόρυφον συντεταγμένην καὶ ἵνα ἐκφράσῃ τὸ ὕψος ἑνὸς σημείου ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης· 16) νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. κτ.πληθ. τὸ σύνολον τῶν ἐνεργειῶν πρὸς ἐπίτευξιν ὡρισμένου σκοποῦ, καὶ δὴ πρὸς ἄμυναν ἢ ἀποτροπὴν κακοῦ, πρόνοια, προφύλαξις : ἐλήφθησαν σύντονα μέτρα πρὸς περιστολὴν τῆς λῃστείας, - σὲ προειδοποίησα καὶ λάβε τὰ μέτρα σου· || νεώτ. νομ. προσωρινὰ μέτρα πρόσκαιρος διακανονισμὸς διαφορᾶς ἢ ἐξασφάλισις δικαιώματος διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ· || ὁμ. συντηρητικὰ μέτρα μέσα παρεχόμενα ὑπὸ τῆς πολιτικῆς δικονομίας πρὸς ἐξασφάλισιν ἢ συντήρησιν ἐννόμων δικαιωμάτων· 17) χαλινός, ἐπιστόμιον : Πίνδ.Ο 13,20 τίς γὰρ ἱππείοις ἐν ἔντεσσιν μέτρα . . ἐπέθηκ'· 18) νεώτ. ἐν συνθέσει ὡς β' συνθ. σημαίνει ὄργανον : θερμόμετρον, μανόμετρον· || ὅταν τὸ α' συνθ. εἶναι ἀριθμητικόν, σημαίνει πολλαπλάσια ἢ ὑποπολλαπλάσια : χιλιόμετρον - δεκάμετρον - ὑποδεκάμετρον.

μετρονομία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστημονικὴ ἐνασχόλησις περὶ τὰ μέτρα καὶ τὰ σταθμά.

μετρονομικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς τὴν μετρονομίαν βλ.λ. ἀναφερόμενος : μετρονομικὰ γραφεῖα.

μετρονόμος (ὁ) κ. νεώτ. ἐν Ἀθήν. δημόσιος λειτουργὸς ἐντεταλμένος τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀκριβείας τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν : Δεῖν.ἀπ.18,7, Ἀριστλ.Ἀθ.51,2 κληροῦνται δὲ μετρονόμοι πέντε μὲν εἰς ἄστυ, ε' δὲ εἰς Πειραιέα· 2) νεώτ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν ἴσων χρονικῶν διαστημάτων ἢ τῶν διαφόρων ταχυτήτων ῥυθμικῆς ἀγωγῆς.

μετροποιΐα (ἡ) μτγν. σύνθεσις μέτρων, στίχων : Λογγῖν.Προλ.86C τοῖς μήπω τῆς μετροποιΐας γεγενημένοις, Σχόλ.Ἰλ.Β 546.

μετροποιῶ-έω κατασκευάζω τι ἐπὶ μέτρῳ : Ἑρμησιάν.π.Στοβ.49,69 πρὸς τὴν ὀλιγομετρίαν τὰ λοιπὰ ζῷα μεμετροποίηται· 2) μτγν. κατασκευάζω στίχους, στιχουργῶ : Οἰνόμ. π. Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.5,33.

μέτρος (τὸ) μσν. κ. δημ. μέτρον βλ.λ., σκέψις, λογαριασμός, ὑπολογισμός : Ἐρωτόκρ.Ι,201 κι ἐσὺ εἶντα μέτρος ἤκαμες σὲ τοῦτα ποὺ μοῦ λέεις· 2) κατάστασις δυσχερής, δεινὴ θέσις, κατάντια : αὐτ.Ι,1058 ποτὲ μου δὲν τὸ λόγιαζα νὰ 'ρθω στὸ μέτρος τοῦτο· 3) δημ. ἰδ. ἐπὶ πραγμ. δύο ἢ τριῶν διαστάσεων, τὸ ἐμβαδόν, ἡ χωρητικότης, ὁ ὄγκος : τὸ μέτρος τῆς αὐλῆς εἶναι δώδεκα πήχες πλάτος καὶ εἴκοσι μάκρος, - τὸ μέτρος τοῦ καζανιοῦ εἶναι μισὸ κυβικό· || κ. ἡ πρᾶξις τῆς μετρήσεως πρὸς ἐπαλήθευσιν ὡρισμένης ἤδη διατάσεως ἢ χωρητικότητος : τὸ οἰκόπεδο δὲ βγῆκε σωστὸ στὸ μέτρος (κατὰ τὴν καταμέτρησιν), - τί συζητᾶς, τὸ μέτρος θὰ μᾶς δείξῃ πόσο χωρᾷ ἡ στέρνα· || εἰδ. ἐπὶ ράπτου ἐν ἀναφ. πρὸς ἔνδυμα : θέλω μιὰ φορεσιὰ - τρία πουκάμισα - τρεῖς γιακάδες, πᾶρε μου τὸ μέτρος (συνηθέστ. τὰ μέτρα), - τὸ παλτὸ δὲν εἶναι στὸ μέτρος μου (κατὰ τὰς διαστάσεις τοῦ σώματός μου).

μετροσύνθετος-ον μσν. ὁ κατὰ μέτρον, ὁ ἐμμέτρως συντεθειμένος : Τζέτζ.Χιλ.7,650 μετροσύνθετος γραφή.

μετροταινία (ἡ) νεώτ. ὄργανον μετρήσεως μήκους ἐκ λινῆς ἢ μεταλλικῆς ταινίας ἀρκετοῦ μήκους, ὑποδιῃρημένης εἰς μέτρα, ὑάρδας κττ. καὶ περιτυλισσομένης εἰς ἄτρακτον ἢ ἐντὸς εἰδ. θήκης.

μετροτράπεζα (ἡ) νεώτ. ὄργανον γωνιογραφικὸν χρησιμοποιούμενον πρὸς τοπογραφικὰς ἐργασίας.

μετροφορικός-ή-όν πάπ. ἐν χρ. μ. τὸ οὐδ. -ὡς οὐσ. εἶδος μέτρου δημητριακῶν καρπῶν.

μετροφυλλῶ-άω δημ. μετρῶ, λογαριάζω τὰ φύλλα, ἄ. φυλλομετρῶ βλ.λ.· **2)** διατρέχω διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ φύλλα ἐντύπου.

μετροφωτογραφία (ἡ) νεώτ. φωτογραμμομετρία βλ.λ., ἐκτέλεσις μετρήσεων τῇ βοηθείᾳ φωτογραφημάτων, ἰδ. ἐξ ἀεροπλάνων.

μετρῶ-έω (μέτρον) κ. μον. κ. νεώτ., δημ. ἀσυναιρ. -άω, παρατ. **ἐμέτρουν** (δωρ. Ἐπιγρ. α' πληθ. **ἐμετρίωμες**), ἀόρ. **ἐμέτρησα** (σπαν. ἁπλοῦς), παρακ. **μεμέτρηκα** (Ἡρ.), μέσ. κ. παθ. **μετροῦμαι-έομαι** (δωρ. Ἐπιγρ. μτχ. **μετριώμεναι**), δημ. **μετριέμαι** κ. **μετριῶμαι** κ. μετριοῦμαι, παρατ. μέσ. **ἐμετρούμην** (π. Ἀττ. μ. σύνθ. δι-, νεώτ. δὲ κ. ἐν παθ. σημ.), δημ. **ἐμετριώμουν**, ἀόρ. μέσ. **ἐμετρησάμην** (π. Ἀττ. μ. σύνθ. ἀπ- ἐξ, δι-), ἀόρ. παθ. **ἐμετρήθην** (κ. σύνθ. συν, ἀν-, ἐξ-), δημ. **(ἐ)μετρήθηκα** (κ. μέσ.), παρακ. **μεμέτρημαι** (π. Ἀττ. μ. σύνθ. δια-), δημ. μτχ. παθ. παρακ. **μετρημένος**, π. Ὁμ. μ. ἅπαξ (Ὀδ.Γ 179) κ. ἐν μτφ.σημ. κτ. μτχ. **μετρήσαντες** λαμβάνω τὸ μέτρον κατὰ ποσόν, διάστασιν ἢ χῶρον πράγματος ἐν συνεχείᾳ ὄντος, διὰ μετρικῆς τινος μονάδος ὡρισμένης ὑπολογίζω, εὑρίσκω, ἐξακριβῶ τὸ μῆκος, τὴν ἔκτασιν ἢ τὴν χωρητικότητα πράγματός τινος, κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ ἀριθμῶ, ὅπερ ἐν χρ. ἐπὶ πραγμάτων διακεκριμένως (κατὰ μονάδας) ἐχόντων ἢ θεωρουμένων : Ἡρ.2,6 **ὀργυιῇσι μεμετρήκασι τὴν χώρην**, αὐτ.6,42 **τὰς χώρας σφέων** (τῶν Ἰώνων) **μετρήσας κατὰ παρασάγγας**· **2)** μτφ. κτ. συνεκδ. κ. νεώτ. κ. δημ. διαβαίνω, διέρχομαι ἔκτασίν τινα : Ὀδ.Γ 179 **πέλαγος μέγα μετρήσαντες** (Εὐστ. σχόλ. «ἀντὶ τοῦ διαπεραιωσάμενοι . . εἴληπται δὲ ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος»), Ἀπολλ.Ρ 2,915 **προτέρω** (θάλασσαν) **μετρεῖν** (πλεῖν περαιτέρω)· ὁμ. κ. μέσ. : Μόσχ.2,153 **σὸς δὲ πόθος μ' ἀνέηκε τόσην ἅλα μετρήσασθαι**· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς πτῶσιν ἀπὸ ἐπικλινοῦς κ. ἰδ. κλίμακος κρημνηδὸν φέρομαι ἀπὸ τῆς κορυφῆς εἰς τὴν βάσιν : **ὀλισθήσας δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκρατηθῇ καὶ ἐμέτρησεν οὕτως ὅλην τὴν ράχιν τοῦ λοφίσκου, - σπρώχνοντάς τον ξαφνικὰ τὸν ἔκανε νὰ μετρήσῃ ὅλη τὴ σκάλα**· **3)** μέσ. ἐξετάζω διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐκτιμῶ τι κατ' ἔκτασιν, ἰδ. ἐν συγκρ. πρὸς ἄ. τι, ὑπολογίζω : Σοφ.ΑΙ. 5 **μετρούμενον ἴχνη τὰ κείνου** (ἑρμ.Βερναρδ.Γρ. «μετροῦντα ἐν ἑαυτῷ», ἑρμ. Jebb. μετροῦντα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν)· ὁμ. κ. παθ. : Αἰσχ.Χο.209 **τενόντων ὑπογραφαὶ μετρούμεναι ἐς ταὐτὸ συμβαίνουσι τοῖς ἐμοῖς στίβοις** (ἐξεταζόμεναι, ἐκτιμώμεναι)· **4)** ὁμ. μτφ. ἐνεργ. κ. μέσ. ἐπὶ καταστάσεων, διαθέσεων, παθῶν κττ., ἐκτιμῶ, κρίνω, συγκρίνω, χαρακτηρίζω : Πλάτ.Πολιτ.284D **ἡγητέον ὁμοίως τὰς τέχνας πάσας εἶναι καὶ μεῖζόν τε ἅμα καὶ ἔλαττον μετρεῖσθαι μὴ πρὸς ἄλληλα μόνον** (συγκρίνεσθαι), Δημ.324 **τῇ γαστρὶ μετροῦντες . . τὴν εὐδαιμονίαν**, Πολύβ.12.14,5 **πάντα μετρῶν πρὸς τὸ τῆς ἰδίας πατρίδος συμφέρον** (ἐκτιμῶν), Λουκ. Νιγρ.15, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.357,7 **μετρεῖν τὰ πάντα ταῖς τοῦ συμφέροντος ψήφοις**· **5)** δίδω μὲ τὸ μέτρον τι εἴς τινα : Εὐρ.Ρῆσ.772 **πώλοισι χόρτον ἄφθονον μετρῶ χερί**, Ἀριστφ.Ἀχ.1020 **μέτρησον εἰρήνης τί μοι, κἂν πέντ' ἔτη** (ἔνθα Σχολ. «δάνεισον» βλ.κατωτ.), Πλούτ.Καῖσ.48 **τοὺς στρατιώτας τὸν κάκιστον μετρουμένους καὶ παλαιότατον σῖτον**· ‖ μέσ. ὑπολογίζω, καθορίζω, χωρίζω, ξεχωρίζω πρᾶγμά τι μὲ τὸ μέτρον : Δημ. 918 **ἐπὶ τῆς μακρᾶς στοᾶς τὰ ἄλφιτα κατ' ἡμίεκταν μετρούμενοι**· ‖ ὅθ. πωλῶ τι μὲ τὸ μέτρον (μήκους, χωρητικότητος, βάρους) : Ἀριστφ.Ἱππ. 1009 **περὶ τῶν μετρούντων τ' ἄλφιτ' ἐν τῇ ἀγορᾷ κακῶς**· **6)** παρέχω, καταβάλλω, δίδω τινὶ πρᾶγμά τι ὡρισμένον : Δημ.1135 **ἐὰν ἐξ ἐπικλήρου γένηται . . κρατεῖν τῶν χρημάτων, τὸν δὲ σῖτον μετρεῖν τῇ μητρί**· ‖ νεώτ. κ. δημ. καταβάλλω, εἰδ. . ἐπὶ χρημάτων : **τοῦ ἐμέτρησα ὅλη(ν) τὴν προῖκα**· ‖ φρ. **μετρῶ τὴν ἴσην** (ἀποδίδω τὰ ἴσα) : Παυσ.2,18,2· **7)** ὅθ. δανείζω κ. παθ.δανείζομαι : Ἡσίοδ.Ἔργ.351 **εὖ μετρεῖσθαι παρὰ γείτονος, εὖ δ' ἀποδοῦναι** (δανείζου μὲ ἀκριβὲς μέτρον ἀπὸ τὸν γείτονα)· **8)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀριθμοῦ κ. ἐπὶ ἀριθμητικῶς λαμβανομένων ποσοτήτων, ἀριθμῶ, λογαριάζω : Ἀλκ.137. Θεόκρ.16,60, ΑΠ 4,3,56, - **ἐμέτρησε καὶ εὗρεν ὅτι ἔλειπαν τρεῖς, - μέτρησε ὥς τὰ ἑκατό**· ‖ ὁμ. κ. παθ. ἰδ. κτ. μτχ. παρακ. **μεμετρημένος**, δημ. **μετρημένος** βλ.λ.· **9)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν λόγον, ἐμμέτρως γράφω : Νεῖλ.Ἐπιστ.2,49 **πολλὰ μετρεῖσαι καὶ ἐποποιῆσαι.**

μέττα κρητ. τ. τοῦ μέστα βλ.λ. : **Νόμ.** Γόρτυνος ἐν Κρητ.Ἐπιγρ.

μέττον Ἡσ. «μεῖζον».

μέττος μέσος βλ.λ.

μεττρία (κρητ.) Ἡσ. «εὔθυνα ἄρχοντος γεγονότος», πρβλ. μαστρεία.

μετωνυμία (ἡ) (μετά, ὄνομα) μτγν., μσν. κ. νεώτ. μεταβολή, ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος, μετονομασία: Αἰλ. ΠΙ 2,32 **περὶ Ἡρακλέους μετωνυμίας**, Ὠριγ.3,1092Β, Ἀναστ.Σιν.612Β· **2)** μτγν. κ. νεώτ. εἰδ. λεκτικὸς τρόπος καθ' ὃν γίνεται χρ. λ. ἄ. ἀντὶ τῆς κυριολεκτουμένης πρὸς εἰκονικὴν παράστασιν τῆς ἐκφραζομένης ἐνν., οἷον **αἱ πύλαι τῆς Πελοποννήσου** ἀντὶ ἡ εἴσοδος τῆς Πελοποννήσου, **ἡ Θέμις** ἀντὶ ἡ δικαιοσύνη : Κικ.Ρητ.27,93, Ψ.Πλούτ.Βί.Ὁμ.23, Κοϊντιλ. 8,6,23· ‖ συνήθ. ἐν τῇ νεωτ.ἐν χρ. τὸ κύριον ὄν. ἀντὶ τοῦ προσηγορικοῦ δηλοῦντος χαρακτηριστικήν τινα ἰδιότητα, οἷον **Διόνυσος** ἀντὶ οἶνος, **Ποσειδῶν** ἀντὶ θάλασσα, **Ἄρης** ἀντὶ πόλεμος· ‖ νεώτ.ὁμ. χρ. τοῦ ποιητοῦ ἀντὶ τοῦ ποιήματος : **Ὅμηρος** ἀντὶ ὁμηρικὰ ἔπη, **Σολωμὸς** ἀντὶ τὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ· **2)** νεώτ. γενικώτερον τὸ σχῆμα τῆς ὑπαλλαγῆς βλ.λ.

μετωνυμικός-ή-όν λεξ. κ.νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν μετωνυμίαν βλ.λ., ὁ τῆς μετωνυμίας : ΕΜ 460,44 **μετωνυμικῷ τρόπῳ, - μετωνυμικὴ χρῆσις.**

μετωνυμικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κτ. τρόπον μετωνυμικὸν βλ.λ., ἐν μετωνυμίᾳ : Ἀρτεμίδ.Δαλδ. 5,87 **καλοῦμεν μετωνυμικῶς**, Ἡσ. ἐν λ. Ἥφαιστος.

μετώνυμος-ον ὁ συνδεόμενος μὲ ἀλλαγήν, μὲ μεταβολὴν ὀνόματος : Δημόκρ.26 (εἰκ.).

μετωπᾱδόν ἐπίρρ. ποι.κ. μετωπηδόν βλ.λ : Ὀππ. Κυν.2,65 **πρῴρῃσι μετωπαδὸν ἐγχρίμπτονται.**

μετώπη (ἡ) νεώτ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ μετόπη βλ.λ.

μετωπηδόν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων σχηματιζόντων μέτωπον πυκνὸν κατὰ γραμμήν, μὲ τὸ μέτωπον πρὸς τὰ ἐμπρός, κατὰ παράταξιν, κατὰ μέτωπον : Ἡρ.7,100 **τὰς πρῴρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες μετωπηδόν**, Θουκ.2,90 **ἀπὸ σημείου ἑνὸς ἄφνω ἐπιστρέψαντες τὰς ναῦς μετωπηδὸν ἔπλεον ὡς εἶχε τάχους**, Πλούτ.Λύσ.10 **τῶν Ἀθηναίων μετωπηδὸν ἁπάσαις ἐπιπλεόντων καὶ προκαλουμένων**, Πολύβ.2,46 **μετωπηδὸν ἔταξαν τὰς ναῦς**· ‖ γεν. μὲ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ ἐμπρός, κατὰ μέτωπον : Πολύβ.11,22,10 **τὰς μὲν ἀρχὰς ἐπιβαλεῖν μετωπηδὸν ποιούμενος τὴν ἔφοδον.**

μετωπιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μέτωπον, ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου : Ἡλιόδ. Χειρ.π.Ὀρειβ.48,26,1,Γαλ.18(1),786 **τῶν ἐπινεμήσεων ἡ μέν τις λέγεται εὐθεῖα, ἡ δὲ μετωπιαία**· ‖ νεώτ. ἀνατομ. **μετωπιαῖαι κυψέλαι** (ὀστεώδη κοιλώματα σχηματιζόμενα ἐκ τῆς συναρμογῆς τοῦ ἠθμοειδοῦς ὀστοῦ πρὸς τὴν κογχικὴν μοῖραν τοῦ μετωπιαίου ὀστοῦ), - **μετωπιαῖοι κόλποι** (βαθεῖαι κοιλότητες ἐντὸς τοῦ μετωπιαίου ὀστοῦ), - **μετωπιαία ἀρτηρία** (ὁ ἕτερος τῶν δύο ἀκροτελευτίων

κλάδων τῆς ὀφθαλμικῆς ἀρτηρίας], - **μετωπιαῖον νεῦρον** [ὁ παχύτερος τῶν τριῶν κλάδων τοῦ ὀφθαλμικοῦ νεύρου], - **μετωπιαῖον ὀστοῦν** [μονοφυὲς καὶ συμμετρικὸν ὀστοῦν τῆς προσθίας μοίρας τοῦ κρανίου ἄνωθεν τοῦ προσώπου], - **μετωπιαῖος λοβὸς** [ἡ ἑκατέρωθεν ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ μέτωπον μεγάλη διαίρεσις ἑκατέρου ἐγκεφαλικοῦ ἡμισφαιρίου], - **μετωπιαῖος μῦς** [τετράπλευρος μῦς ἐκφυόμενος ἐκ τοῦ δέρματος τῆς ὀφρύος καὶ τοῦ μεσοφρύου].

μετωπίας (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μέγα, εὐρὺ μέτωπον, εὐρυμέτωπος, κουτελάτος : Πάπ. **ὁ δεῖνα μελίχρως μετωπίας**, Πολυδ.2,43.

μετωπιδαῖος-α-ον δ.γρ. τοῦ μετωπίδιος βλ.λ.

μετωπίδιος-α-ον ὁ μετωπιαῖος: Ἱππ.Γυν.2,17) **ἱδρὼς μετωπίδιος** [δ.γρ. μετωπιδαῖος], Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,543,4 **πλέγμα μετωπίδιον**· ‖ ΑΒ 52,10 «μετωπιδία θρίξ, ἡ τῶν θυομένων ἱερείων, ἣν πρὸ τοῦ θύεσθαι ἀποκείροντες εἰς τὸ πῦρ ἐμβάλλουσιν».

μετωπικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μέτωπον, ὁ τοῦ μετώπου, ὁ μετωπιαῖος : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.48,27,2, - **μετωπικὴ ἄρθρωσις**, - **μετωπικὸν ὀστοῦν**· **2**) νεώτ. στρατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ στρατιωτικὸν μέτωπον, εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς στρατιωτικῆς παρατάξεως : **μετωπικὰ πυρὰ** [τὰ κατευθυνόμενα πρὸς τὸ μέτωπον τῆς παρατάξεως], - **μετωπικὴ ἐπίθεσις** [ἡ κατὰ μέτωπον ἔφοδος].

μετωπικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα τοῦ μετωπικοῦ βλ.λ.· ‖ εἰδ. ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς τέχνης : **μετωπικότητος νόμος** [ὁ διέπων τὰ ἀγάλματα τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης, τοὺς λεγομένους Ἀπόλλωνας ἢ κούρους, καθ' ὃν τὰ ἀγάλματα κατεσκευάζοντο μὲ αὐστηρὰν κατὰ μέτωπον παράστασιν, χωρὶς παρέκκλισιν πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ ἀριστερά, καὶ μὲ τελείαν συμμετρίαν τῶν δύο πλευρῶν τοῦ σώματος].

μετώπιον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ μέτωπον, τὸ κούτελο : Ἰλ.Λ 95 **τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ νύξ'**, αὐτ.Π 739, Ἰουστ.90C **ἀπὸ τοῦ μετωπίου τεταμένον τὸν λεγόμενον μυξωτῆρα φέρειν**· **2**) Ἐπιγρ. ἡ πρόσοψις· **3**) ἐπίδεσμος τοῦ μετώπου : Γαλ.17(1),634· **4**) κάλυμμα τοῦ μετώπου τῶν ἵππων : ΚΠορφ.Τακτ.π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. **μετώπια ἱππαρίων**· **5**) περιθώριον σελίδος : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.2 **ὥρα καὶ ἐν τοῖς μετωπίοις τῶν καταβατῶν ἐπισημαινομένους τοὺς ἐπιμερισμούς**· **6**) ἀρωματικόν τι ἐλαιῶδες μύρον περιέχον ἔλαιον **πικραμυγδάλου**, ἰδ. ἐν χρ. ἐν Αἰγύπτῳ : Ἀπολλ. π.Ἀθήν.15,688F **τὸ δὲ μετώπιον καὶ μενδήσιον κάλλιστα ἐν Αἰγύπτῳ σκευάζεται**, Διοσκ.1,71· ‖ γενικώτ. ἀμυγδάλινον ἔλαιον : Διοσκ.1,39 **ἀμυγδάλινον ἔλαιον, ὅ τινες μετώπιον καλοῦσιν**· **7**) νεώτ. ἀνατ. σημεῖον νοούμενον ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ ἐγκαρσίας γραμμῆς φερομένης μεταξὺ τῶν δύο μετωπιαίων ὄγκων.

μετώπιος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων **ὑμενοπτέρων** τῆς οἰκογ. τῶν **Ἰχνευμονιδῶν**.

μέτωπίς-ίδος (ἡ) λεξ. ἐπίδεσμος, δέμα **τοῦ** μετώπου· Ἡσ. «ἰατρικὸν ἐπίδεσμον».

μετωπισμός (ὁ) νεώτ. ἡ διφυὴς ἐμφάνισις **τοῦ** μετωπιαίου ὀστοῦ καὶ παρὰ τῷ τετελειωμένῳ ἀνθρώπῳ.

μετωπομαντεία (ἡ) νεώτ. ἡ μετωποσκοπία βλ.λ.

μέτωπο(ν) (τὸ) [μετά, ὤψ] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δ.γρ. ἡ **μέτωπος** τὸ μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν διάστημα : Ἀριστλ.ΖΙ 491b,12 **προσώπου δὲ τὸ μὲν ὑπὸ τὸ βρέγμα μεταξὺ τῶν ὀμμάτων μέτωπον**· **2**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑπὲρ τὰς ὀφρῦς μέρος τοῦ προσώπου, τὸ μεταξὺ τῶν δύο κροτάφων, τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφρύων ἀνώτερον μέρος τοῦ προσώπου, τὸ κούτελο : Ἰλ. Ν 615 **ὁ δὲ προσιόντα μέτωπον, ῥινὸς ὕπερ πυμάτης** (ἤλασε), Ὀδ.Χ 86 **ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ θυμῷ ἀνιάζων**, Ἡσίοδ.Θ 143 **μοῦνος δ' ὀφθαλμὸς μέσσῳ ἐπέκειτο μετώπῳ**, Ἀριστφ Σφ 655 **χαλάσας ὀλίγον τὸ μέτωπον** [σχόλ. «παυσάμενος τῆς ὀργῆς»], Ἐπιγρ. **στίγματα ἔχων ἐν τῷ μετώπῳ**, Πάπ. **ὁ δεῖνα οὐλὴ μετώπῳ ἐξ ἀριστερῶν**, ΚΔ Ἀπ.17,5 **καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον**, Βαλαωρ. ὁ Βράχος κ. τὸ Κῦμα 23 **τοῦ φώτιζαν τὸ μέτωπο, σχισμένο ἀπὸ ρυτίδες**· ‖ μτφ. νεώτ. κ. δημ. φρ. **ἔχει καθαρὸν τὸ μέτωπόν του** [ἐπὶ ἐντίμου καὶ ἀνεπιλήπτου ἀνθρώπου], - **φέρει ἐπὶ τοῦ μετώπου του τὸ στίγμα τῆς προδοσίας-τῆς ἀτιμίας**, ὁμ. **ἐλέρωσε τὸ μέτωπο τοῦ ἀντρός της** [ἐπρόδωσε τὴν συζυγικὴν πίστιν]· **3**) ἐπὶ ζῴων, οἷον ἵππου, κάπρου, κυνὸς κ. ἄ., τὸ ἄνω πρόσθιον τμῆμα τῆς κεφαλῆς τῶν ζῴων : Ἰλ Ψ 454 **ἐν δὲ μετώπῳ λευκὸν σῆμ' ἐτέτυκτο περίτροχον ἠύτε μήνη**, Ξεν.ΚΠ 1,4,8 **ἀντίος ἐλαύτει καὶ διατεινάμενος εὐστόχως βάλλει εἰς τὸ μέτωπον . . τὸν κάπρον**, αὐτ.Κυν.4,1· ‖ κ. ποι. μτφ. ἐπὶ τῆς Αἴτνης : Πίνδ.Π 1,30 **εὐκάρπου γαίας μέτωπον**· **4**) ἡ προσθία ὄψις οἰκοδομήματος, ἡ πρόσοψις, ἡ φάτσα : Ἡρ.1,178 **μέγαθος ἐοῦσα μέτωπον ἕκαστον εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίων**, αὐτ.2,124, αὐτ.9,15 **τεῖχος ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους . . μέτωπον ἕκαστον**, Ἐπιγρ. **τὰ μέτωπα τῶν κλιμακτήρων** [αἱ κάθετοι προσόψεις τῶν βαθμίδων κλίμακος]· **5**) κ. νεώτ. κ. δημ. στρατ. ἡ πρώτη γραμμὴ στρατιωτικῆς παρατάξεως ἡ διήκουσα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κέρατος μέχρι τοῦ ἄλλου : Αἰσχ.Πέρσ.720 **διπλοῦν μέτωπον ἦν δυοῖν στρατευμάτοιν**, Ξεν.ΚΠ 2,4,2 **ὁ Κῦρος παρήγγειλε τῷ πρώτῳ τεταγμένῳ ταξιάρχῳ εἰς μέτωπον στῆναι**, αὐτ.Ἑλλ.2,1,235 **τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ**, Πολύβ.1,33,6 **τοὺς ἐλέφαντας . . ἐφ' ἕνα πρὸ πάσης τῆς δυνάμεως ἐν μετώπῳ κατέστησε**· ‖ φρ. **κατὰ μέτωπον** μετωπηδόν, κατὰ παράταξιν· **6**) νεώτ. κ. δημ. ὁλόκληρος ἡ ζώνη τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐν καιρῷ πολέμου : **ἀναχωρεῖ διὰ τὸ μέτωπον**, - **ἔκαμα ὀκτὼ μῆνες στὸ μικρασιατικὸ μέτωπο**· **7**) νεώτ. κ. δημ. φρ. **μέτωπον δεξιά - ἀριστερά** στρατιωτικὸν παράγγελμα, ὅπως ἐκτελεσθῇ στροφὴ ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστερά· **8**) μτγν. τὸ περιθώριον βιβλίου : Γαλ.15,624 **ἐνίας μὲν αὐτῶν** [τῶν λέξεων] **ἐν τοῖς μετώποις γεγραμμένας, ἐνίας καὶ κατὰ τοῦ μετώπου**· **9**) ἡ χαλβάνη ἢ τὸ φυτὸν ἐξ οὗ αὕτη λαμβάνεται : Διοσκ.1,59· **10**) δ. γρ. ἀντὶ νέτωπον βλ.λ.

μετωπορρινικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μέτωπον ἅμα καὶ τὴν ῥῖνα : **μετωπορρινικὴ ραφὴ** [συναρμογὴ **τοῦ** μετωπισίου μετὰ τῶν ῥινικῶν ὀστῶν].

μετωποσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς διαγνώσεως τοῦ χαρακτῆρος ἀτόμου τινὸς διὰ τῆς ἐξετάσεως τοῦ μετώπου ἢ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ῥυτίδων, ἡ μετωπομαντεία.

μετωποσκοπικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μετωποσκόπον βλ.λ. : Ἱππόλ.Αἱρ 80,10 **μετωποσκοπικὴ μαντεία**.

μετωποσκόπος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ διαγιγνώσκων τὸν χαρακτῆρα ἀτόμου τινὸς διὰ τῆς ἐξετάσεως τοῦ μετώπου καὶ τῶν ἐπ' **αὐτοῦ** ῥυτίδων : Πλίν.Φ 1 35,88, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.3,3,15.

μετωποσώφρων-ονος-ον ὁ ἔχων μέτωπον σῶφρον, σεμνόν, ὁ σεμνοπρόσωπος : Αἰσχ.Ἱκ.198 **τὸ μὴ μάταιον δ' ἐκ μετωποσωφρόνων ἴτω προσώπων ὄμματος παρ' ἡσύχου** (πιθ.).

μετωποφορῶ-έω μσν. φέρω ἐν τῷ μετώπῳ: ASS Μαΐου 5,187A **τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως τὸ σίγνον μετωποφοροῦσα**

μετωρίζομαι (μέτωρο) δημ. άμτβ. άστειεύομαι, χωρατεύω.
μέτωρο (τὸ) δημ. ἡ ἀστειότης, τὸ χωρατό.
μέτωρος (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ κάμνων ἀστεῖα, χωρατά, χωρατατζής : Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.Ι,244 **ἦγουν τζουντζέ, ἀστεῖον, μέτωρον καὶ γελωτοποιόν.**
μεῦ ἐπ. κ. Ἰων. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. ἐγώ.
μεύς (ὁ) Ἐπιγρ. κ. μείς μὴν βλ.λ.
μεφιστοφελικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μεφιστοφελῆ, τὸν διάβολον, ὁ σατανικός, διαβολικός : **μεφιστοφελικὸς γέλως, - μεφιστοφελικὰ τεχνάσματα·** ‖ κ. ἐπίρρ -ῶς κ. -ά.
μεφιστοφελισμός (ὁ) νεώτ. ὁ κατὰ τὸν Μεφιστοφελῆ τρόπος, ἡ μετὰ πανουργίας καὶ σατανικότητος συμπεριφορά· ‖ ἡ διαβολικότης, σατανικότης.
μεφιτίζω νεώτ. ὅρος ἐν χρ. π. ὑγιεινολόγοις ἐκ τοῦ γαλλ., ἀναδίδω δυσώδη, ἐπιβλαβῆ ὀσμήν, πληρῶ τὴν ἀτμοσφαῖραν δυσωδῶν ἀναθυμιάσεων· **2)** ρηματ. π. μεφιτισμός.
μεφιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων ὀσμὴν ἐπιβλαβῆ ἢ ἐμπνέουσαν ἀποστροφήν, ὁ δυσώδης, δηλητηριώδης : **μεφιτικὰ ἀέρια, - μεφιτικαὶ ἀναθυμιάσεις·** πρβλ. μεφιτίζω.
μεφῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν ἁρπακτικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μουστελλιδῶν.**
μεφιτισμός (ὁ) (μεφιτίζω) νεώτ. ὁ σχηματισμὸς μεφιτικῶν ἀερίων· **2)** ἡ μόλυνσις τοῦ ἀέρος ἐξ ἀναθυμιάσεων λιμναζόντων καὶ σηπομένων ὑδάτων, ἀποχωρητηρίων κ. ἄ., καθιστῶσα τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα μὴ ἀναπνεύσιμον· πρβλ. μεφιτίζω.
μεχάρι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. εἶδος καμήλου δρομάδος βλ.λ.
μεχέγκι (τὸ) (τουρκ.) δημ ἡ **λυδία λίθος, ἀσημόπετρα.**
μεχίρ (ὁ) μτγν ὄνομα μηνὸς παρ' Αἰγυπτίοις, ἀντιστοίχου τῷ **Φεβρουαρίῳ** : Ἀθανάσ.Ι,793Β.
μεχιταρισταί (οἱ) νεώτ. μοναχικὸν τάγμα Ἀρμενίων, ἀποκλινόντων πρὸς τὸν ρωμαϊκὸν καθολικισμόν.
μέχρῐ ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. **μέχρῑς** πρὸ φωνήεντ. π. ποιηταῖς πρὸς ἀποτέλεσιν θέσεως ποδός· πρβλ. Φρύν.14 «μέχρις καὶ ἄχρις σὺν σ ἀδόκιμα· μέχρι δὲ καὶ ἄχρι λέγε»· ἐν χρ. μ. π. πεζογράφοις καὶ πρὸ προθ., ἕως δεδομένου τινὸς σημείου : Ξεν.Ἀν.6,4,26 **τοὺς δὲ ἐδίωξαν μέχρι εἰς τὸ στρατόπεδον,** Πλάτ.Τίμ.25Β **Λιβύης μὲν ἦρχον μέχρι πρὸς Αἴγυπτον,** αὐτ.Κριτ.118Α, Καλλ.Ἄρτ.11 **ἐς γόνυ μέχρι χιτῶνα ζώννυσθαι λεγνωτόν·** ‖ κ. πρὸ ἐπιρρ. δηλούντων τόπον ἢ χρόνον : Θουκ.8,24 **οἱ δὲ τὴν χώραν . . ἀπαθῆ οὖσαν ἀπὸ τῶν Μηδικῶν μέχρι τότε διεπόρθησαν,** Πλάτ.Σοφ.222Α **μέχρι μὲν τοίνυν ἐνταῦθα ὁ σοφιστής τε καὶ ὁ ἀσπαλιευτὴς . . πορεύεσθον,** αὐτ.Συμπ.217Β **μέχρι δεῦρο τοῦ λόγου,** Δημ.282 **οὕτω μέχρι πόρρω προήγαγον οὗτοι τὴν ἔχθραν,** Καλλ.Δῆλ.169 **μέχρις ὅπου περάτη τε καὶ ὁππόθεν ὠκέες ἵπποι Ἠέλιον φορέουσιν,** Στράβ.16,2,13 **τοσαύτῃ δ' εὐανδρίᾳ κέχρηται μέχρι καὶ νῦν,** Ἀχιλλ.Τάτ.4,1 **μέχρι πότε χηρεύομεν;** Βί.Ἀλεξ.6090 **ὃς μέχρι νῦν καλεῖται Ἀλεξανδρεῦσιν ἱερὸν καὶ τάφος Ἀλεξάνδρου, - μέχρις ἐδῶ πᾶμε καλά, - μέχρι σήμερα δὲ(ν) γίνηκε τίποτα, - μέχρις ὥρας καμιὰ εἴδηση·** **2)** κ. νεώτ. ὡς πρόθ. μτ. γενικ. κ. ἐν τῇ δημ. μτ. αἰτ. ἐπὶ τόπου, **ἕως,** ὡς, ἴσαμε : Ἰλ.Ν 143 **Ἕκτωρ εἴως μὲν ἀπείλει μέχρι θαλάσσης διελεύσεσθαι,** Ἡρ.2,80 **προσκυνέουσι κατιέντε μέχρι τοῦ γούνατος τὴν χεῖρα,** Θουκ.6,96 **μέχρι τῆς πόλεως,** Ξεν.Ἀν.1,7,6 **ἡ ἀρχὴ ἡ πατρῴα πρὸς μὲν τὴν μεσημβρίαν μέχρι οὗ διὰ καῦμα οὐ δύνανται οἰκεῖν ἄνθρωποι,** Βί.Ἀλεξ.5821 **εἶχε τὰ μέρη σώματος μέχρις αὐτῶν λαγόνων ἀνθρώπου παντοῦ φυσικά, - μέχρι λαιμοῦ, - μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους - τῆς παραλίας,- μέχρι τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου·** ‖ ἐνίοτε ἕπεται τῆς γενικ. : Πλάτ.Νόμ.925Α **γυμνὰς δὲ ὀμφαλοῦ μέχρι θεώμενος τὰς θηλείας·** ‖ π.Ἰωσ. τὸ μέχρι οὗ κεῖται ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ μέχρι : Ἡρ.1,181 **μέχρι οὗ ὀκτὼ πύργων·** **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ χρόνου, ἕως, ἕως πότε, ἕως ὅτου, δημ. μτ. αἰτ. ἢ τελ. προτ. : Ἰλ.Ω 128 **τέο μέχρις ὀδυρόμενος,** Ἡρ.1,4 **μέχρι τούτου,** Θουκ.1,90 **μέχρι τοσούτου, ἕως ἂν τὸ τεῖχος ἱκανὸν ἄρωσιν,** Πλάτ. Μενέξ.245Α **ὥστ' ἐλευθέρους εἶναι μέχρι οὗ πάλιν αὐτοὶ αὐτοὺς κατεδουλώσαντο,** Δείν.1,91 **μέχρι τούτου, . . μέχρις ἂν ῥηθῶσιν,** Ἐπιγρ. **μέχρι ἡλίου δύντος,- μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, - μέχρι αὔριο, - μέχρι ν' ἀπολογηθῇ·** ‖ ἐνίοτ. κ. ἐνάρθρ. : Ἡρ.3,10 **οὔτε ὕστερον τὸ μέχρι ἐμεῦ,** αὐτ.3,160 **μέχρι τῆς ἐκείνου ζόης·** ‖ π. Ἰωσι κ. ἐπὶ χρόνου τὸ μέχρι οὗ κ. **μέχρι ὅτευ** κεῖνται ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ μέχρι : Ἡρ.2,19 **μέχρι οὗ τροπέων τῶν θερινέων,** αὐτ.2,73 **μέχρι ὅτευ πληθώρης ἀγορῆς·** ‖ νεώτ., δημ. μέχρις οὗ, μέχρις ὅτου : **μέχρις οὗ διορισθῇ, - μέχρις ὅτου φθάσῃ - ἀπέλθῃ·** **4)** μτ. ἀριθμῶν ἐκφέρει ποσὸν στρογγύλον κατὰ προσέγγισιν, περίπου, σχεδόν, ἴσαμε, ἀπάνω-κάτω : Ξεν.Συμπ.2,8 **μέχρι δώδεκα,** Αἰσχίν.2,133 **τοὺς μέχρι τριάκοντα ἔτη γεγονότας,** Ἀπολλ.Καρ.5,19 **πίνειν . . τοὺς μέχρι ἐτῶν τριάκοντα·** πρβλ. Ἰώσ. Π) 2,8,5 **μέχρι κόρου μετρεῖσθαι·** ‖ ὁμ. κ. δημ. **θὰ εἶναι μέχρι δέκα μίλια, - ἦταν μέχρι ἑκατὸ ἄτομα στὴ συνέλευση·** **5)** ἐπὶ μέτρου ἢ βαθμοῦ, ἐφ' ὅσον : Θουκ.3,82 **μέχρι τοῦ δικαίου** (ὅσον ἐπιτρέπει τὸ δίκαιον), Πλάτ.Πολ.498Β **ὡμοιωμένον μέχρι τοῦ δυνατοῦ,** αὐτ.559Α· **6)** ὡς σύνδ. χρον. μτ. ὁριστ. ἐφ' ὅσον, ἐν ὅσῳ, ἕως οὗ : Ἡρ.4,3 **μέχρι μὲν γὰρ ὥρεον ἡμέας ὅπλα ἔχοντας, οἱ δὲ ἐνόμιζον ὁμοῖοί τε καὶ ἐξ ὁμοίων ἡμῖν εἶναι,** Ξεν.Ἀν.4,2,4 **μέχρι σκότος ἐγένετο,** Πλάτ. Συμπ.220D **ὁ δὲ εἱστήκει μέχρι ἕως ἐγένετο καὶ ἥλιος ἀνέσχεν·** **7)** μτ. τοῦ **ἂν** ἢ **κε,** ἐπὶ πλαγίων προτάσεων, μτ. ὑποτ., ὡς εἰκὸς : Ξεν.Ἀν.1,4,13 **ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἑκάστῳ δώσειν τὸν μισθὸν ἐντελῆ μέχρι ἂν καταστήσῃ τοὺς Ἕλληνας εἰς Ἰωνίαν πάλιν,** Καλλ.Σωθ.5,4 **μέχρις κε μένῃ,** Ἐπιγρ. **μέχρις ἂν ἥλιος δύῃ·** ‖ σπαν. κ. ἄνευ τοῦ **ἂν** : Ἡρ.4,119 **μέχρι τοῦτο ἴδωμεν, μενέομεν,** Θουκ.1 137 **μέχρι πλοῦς γένηται,** Καλλ.Ἄρτ.28 **πολλὰς δὲ μάτην ἐτανύσσατο χεῖρας μέχρις ἵνα ψαύσειε,** ΚΔ Ἐφεσ.4,13 **μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως·** ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. μτ. τοῦ **ἂν** ἢ ἄνευ αὐτοῦ : Κέβ.35 **μέχρι ἂν ἔξιν λαβεῖν,** Ἀππ.Ἰβηρ.75 **μέχρι σβεσθῆναι τὸ πῦρ,** Κόϊντ.1,830 **μέχρις ἠῶ δῖαν ἱκέσθαι·** **8)** μτ. ὁριστ. ἐνῷ, ἐν τῷ μεταξύ, καθ' ὃν χρόνον : Θουκ.3,10 **καὶ μέχρι μὲν ἀπὸ τοῦ ἴσου ἡγοῦντο, προθύμως εἱπόμεθα,** Πολύβ.1,62,4 **μέχρι μὲν γὰρ ἐκ τῶν κατὰ λόγον ἦν τις ἐλπὶς ἐν τοῖς ὑποκειμένοις·** ‖ μτ. τοῦ ἂν κ. ὑποτ. : Αἰν.Τακτ.10,11 **μέχρις ἂν ἐνδημῶσιν οἱ πρέσβεις,** Μέν.633 **μέχρις ἂν ζῶσιν πονεῖν.**
μέχριπερ σύνδ. κ. **μέχρι περ** μτ. ὁριστ. **ἐφ'** ὅσον, ἐν ὅσῳ, μάλιστα : Πλάτ.Κριτ.120D **μέχρι περ ἡ τοῦ θεοῦ φύσις αὐτοῖς ἐξήρκει·** ‖ μτ. τοῦ **ἂν** κ. ὑποτ. : Πλάτ.Σοφ.259Α **μέχρι περ ἂν ἀδυνατῇ, λεκτέον καὶ καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν·** **2)** μέχρι, ἕως ὅτου : Λουκ.Κυν.13 **οὐδενὶ τῶν τότε ἐνέτυχεν ὁμοίῳ οὐδὲ κρείττονι ἑαυτοῦ, μέχριπερ ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν.**
μή κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μὴν** πρὸ φωνήεντος κ. τῶν κ, π, τ, ξ, φ, ἡλ. **μέ,** ἀρνητ. ἢ ἀποφατ. μόριον ἐκφέρον ἄρνησιν προερχομένην ἐκ θελήσεως ἢ σκέψεως, ἐνῷ τὸ οὐ ἐκφέρει ἄρνησιν γεγονότος ἢ διαβεβαιώσεως, ἰσχυρισμοῦ· οὕτω τ. μὴ ἀπορ-

ρίπτει, τὸ δὲ οὐ ἀρνεῖται· ὁμ. τὸ μή εἶναι σχετικόν, τὸ δὲ οὐ ἀπόλυτον· ὁμ. τὸ μή εἶναι ὑποκειμενικόν, τὸ δὲ οὐ ἀντικειμενικόν· ἡ αὐτὴ διαφορὰ ὑπάρχει ἐν τῷ δοκίμῳ ἀττ. λόγῳ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἄ. τοῖς ἐκ τοῦ μή καὶ οὐ γινομένοις, οἷον οὐδέ, μηδέ, μήτε, οὔτε, μηδείς, οὐδείς κ. ἄ.· ἐνίοτε ἡ ἄρνησις, ἡ συνοδεύουσα ἀπαρφ. ἢ μτχ., δύναται νὰ εἶναι τὸ μή, ὄχι μόνον ὅταν ἡ ἀπαρφ. ἢ ἡ μτχ. δύνανται νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς πρότασιν δεχομένην τὸ μή, ἀλλὰ καὶ ὅπου κατὰ τὴν ἀνάλυσιν θὰ ἐτίθετο τὸ οὐ· ἐν ἀνεξαρτήτοις προτ. ἐν χρ. εἰς ἐκφράσεις βουλήσεως ἢ ἐπιθυμίας, προσταγῆς, ἱκεσίας, ἀποτροπῆς, μτ.προστ. ἐνεστ., σπαν. δὲ ἀορ. κ. μτ. παρακ. ἐν τῷ γ' προσ. ἢ ἐν τῷ β', ὅταν οὗτος ἔχῃ σημ. ἐνεστ., πρὸς δήλωσιν συνεχοῦς ἀπαγορεύσεως : Ἰλ.Α 32 μή μ' ἐρέθιζε, αὐτ.Δ 410 τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ, αὐτ.Ι 345 μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος, αὐτ.Μ 273,'Οδ.Π 301 μή τις ἀκουσάτω, Πίνδ.Π 5,23 μή λαθέτω, Αἰσχ. Ἑπτ.1036 μή δοκησάτω τινί, Σοφ.Αἴ.1180, Ἀριστφ. Θεσμ.870 μή φεῦσον, αὐτ.Σφ.415 ὤγαθοι, τὸ πρᾶγμ' ἀκούσατ', ἀλλὰ μή κεκράγατε, Πλάτ. Ἀπολλ.17C μηδεὶς προσδοκησάτω· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. μτ. ὑποτακτ. πρὸς δήλωσιν ζωηρᾶς ἐπιθυμίας ἢ ἐντολῆς : νά μή σὲ ξαναΐδῶ μπροστά μου, - νά μὴν ξανάρθῃς· **2)** μτ. ὑποτ. συνηθέστ. π.'Ομ. τὸ β' κ. γ' ἀορ., σπαν. β' ἢ γ' ἐνεστ., πρὸς δήλωσιν ὡρισμένης ἀπαγορεύσεως, ἀποτροπῆς ἢ παραινέσεως : Ἰλ.Ε 684 μή δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς κεῖσθαι, Πίνδ.Ο 5,24 μή ματεύσῃς θεὸς γενέσθαι, Αἰσχ.Πρ.625 μήτοι με κρύψῃς τοῦθ' ὅπερ μέλλω παθεῖν, Εὐρ.ΙΑ 1143 μή κάμῃς λέγων (δ.γρ. μή κάμνῃς), Πλάτ.Πρωτ.320C μή φθονήσῃς, αὐτ.Νόμ.861Ε μή τις οἴηται (μή οἰώμεθα), Δημ.582 μή βοηθήσητε τῷ πεπονθότι δεινά, μή εὐορκεῖτε, ΚΔ Ματθ.5,17 μή νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας, Ἰω.Χρυσ. 3,383Ε μή ποιῆτε ταῦτα, Ἐρωτόκρ.1,228 μή κομπωθῇς πὼς ἀγαπᾷ τὸν κύρι σου κι ἐσένα, Παπαδ. Χριστ.Διηγ.79 ὄχι, μὴν τὸν ξυπνᾷς· ‖ μτ. ὑποτακτ. δηλούσης προτροπήν, κέλευσιν, παραίνεσιν, συνήθ. κτ. πληθ. ἐνεστ., σπαν. δὲ ἑν. πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείπ. α' προσ. προστ. : Ἰλ.Α 26 μή σε, .. κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω, αὐτ.Μ 216 μή ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν (=ἴωμεν), Ἡρ.8,109 μή διώκωμεν, Ξεν.ΚΠ 1,5,11 μή πάθωμεν ταῦτα, Σοφ.ΟΚ 174 μή δῆτ' ἀδικηθῶ σοὶ πιστεύσας καὶ μεταναστάς· ‖ μτ. ἐνεστ. ἢ ἀορ. ὑποτ. ἐν φρς νουθεσίας ἢ δηλούσαις κατάστασιν φόβου : Ἰλ.Ε 487 μή .. ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε, 'Οδ.Ε 356 μή .. ὑφαίνῃσιν, Εὐρ.Ἡρ.1399 αἷμα μή σοῖς ἐξομόρξωμαι πέπλοις· ‖ π. Ἀττ. πρὸς ἁβρὰν ὑποδήλωσιν φόβου ἢ δισταγμοῦ, μὴν ἴσως, μήπως τυχόν : Πλάτ.Γοργ.462Ε μή ἀγροικότερον ᾖ τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν, Ἀριστλ. Πολιτ.1291a,8,- μή σὲ ἰδῇ κανεὶς καὶ τότε ποῦ θά κρυφτῇς· ‖ μτγν. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. κ. μτ. ὁριστ. : Δαμάσκ.'Αρχ.27 μή ἡ ἔννοια ἡμῶν .. ἀντιλαμβάνεται· ‖ κ. σπαν. μτ. μέλλ. ὁριστ. : Ἰλ.Ο 115 μή νῦν μοι νεμεσήσετ', Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες, Ἀριστφ.'Εκκλ.1145 μή παραλείψεις μηδέν, Δημ.659 μή βουλήσεσθε εἰδέναι τίνα ἄν, Λυσ.29,13 μηδεμίαν ἄδειαν δώσετε· **3)** μτ. εὐκτ. συνήθ. ἀορ., σπαν. δὲ ἐνεστ., πρὸς δήλωσιν εὐχῆς ἀρνητικῆς, ἀπευχῆς, εὐχῆς ὅπως μή γίνῃ τι : 'Οδ.Α 386 μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων ποιήσειεν, Αἰσχ.Ἑπτ.426 ἃ μή κραίνοι ἡ τύχη, Πλάτ. Νόμ.918Ε ὃ μή ποτε γένοιτο οὐδ' ἔσται· ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ἐν παρενθ. φρ. ὃ μή γένοιτο : ἂν τύχῃ κι ἀρρωστήσῃ, ὃ μή γένοιτο, ποιός θὰ τὸν κοιτάξῃ· ὁμ. μή γένοιτο μτ. τοῦ νά : μή γένοιτο νά μεθύσω· **4)** μτ. παρῳχημ. χρόν. ὁριστ. πρὸς δήλωσιν εὐχῆς ἀνεκπληρώτου : Ἰλ.Ι 698 μή ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα, Σοφ.Φιλ.969 μή ποτ' ὤφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον, αὐτ ΟΤ 1217, ΜΜ Θέ μου, μὴν ἤμουν ζωντανή νά ἀκούσου τέτοια θάνατο γιά τέτοιο τίμιο κορμί· ‖ δημ. ἐν συνεκφ μτ. τοῦ νά, νά μή(ν) .., ὑπονοουμένου τοῦ μακάρι : νά μὴν ἔσωνα νά πατρευόμουνα, - νά μὴν εἶχα γεννηθῆ, νά μὴν τὸν ἐγνώριζα· **5)** δημ. μτ. ὑποτακτ. ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας : χαΐρι καὶ προκοπή νά μή δῇς, - νά μή βασκαθῇς· ‖ ὁμ. δημ. ἐπὶ ἀπειλῆς, μτ. ἢ ἄνευ τοῦ νά : (νά) μὴν πέσῃς στά χέρια μου, γιατὶ χάθηκες· **6)** ἐπὶ ὅρκων καὶ διαβεβαιώσεων ἐνίοτε τὸ μή τίθεται ἐν ἀνεξαρτ. προτ., ὅπου τὸ οὐ θὰ ἦτο ὁμαλώτερον· συνήθ. μτ. ἐνεστ. ὁριστ ἀλλά κ. μτ. μέλλ. πρὸς δήλωσιν μεγάλης βεβαιότητος, ἐνίοτε κ. μτ. ἀορ., ὅτε ὁ ὅρκος μόνον τὴν πρόθεσιν τοῦ λαλοῦντος ἐμφαντικώτερον παριστᾷ : Ἰλ Κ 330 ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτός, .. μή μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος Τρώων, αὐτ.Ο 41, Ἀριστφ.'Εκκλ 1000 μά τὴν Ἀφροδίτην .. μή 'γὼ σ' ἀφήσω, αὐτ. Ὀρν.195 μά γῆν, .. μά δίκτυα, μή 'γὼ νόημα κομψότερον ἤκουσά πω· ‖ ὁμ.κ. ἐν τῇ δημ. μτ. ὑποτακτ. : νά μή ξημερωθῶ, ἂν σοῦ λέω ψέματα, - νά μή χαρῶ τά παιδιά μου· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. ἐπέχοντος θέσιν προστ : Ἰλ.Β 413 μή πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, αὐτ.Ρ 501 μή δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππω, Αἰσχ.Πρ.712 οἷς μή πελάζειν· **7)** συνήθ. εὕρηται ἄνευ ῥήματος, οἷον ἐπὶ ἐσπευσμένων ἀπαντήσεων, πρὸς ἔκφρασιν ἀπαγορεύσεως : Σοφ. ΟΚ 1441 εἰ χρή, θανοῦμαι. - Μή σύ γ' (θάνῃς), Ἀριστφ.'Αχ.458 ἄπελθε νῦν. - Μή (γενέσθω) ἀλλά· ‖ ὁμ. κ. εἰς βραχυλογικὰς φρς : Σοφ.'Αντ.577 μή τριβάς ἔτ' (ποιεῖσθε), Εὐρ.Μήδ.964, Ἀριστφ.'Αχ.345 μή μοι πρόφασιν, ἀλλά κατάθου τὸ βέλος (ἔλα, μή προφασίζεσαι), αὐτ.Σφ.1179 μή μοί γε μύθους· ‖ ὁμ. δημ. ἀπολ. ἐξυπακουομένου τοῦ ρ. ὡς ἀπαγορευτ. ἐπιφ., ὅταν ἐντόνως ἀπαγορεύωμεν ἢ ἀποτρέπωμέν τινα ἀπὸ πράξεώς τινος : μή, πρὸς Θεοῦ !, - μή, μή !· **8)** ἐν ἐξηρτημ. προτ. μτ. τῶν τελικῶν συνδ. ἵνα, ὅπως, ὡς, ὄφρα, διά νά, γιά νά, νά, πρὸς δήλωσιν ἀρνητικοῦ σκοποῦ ἢ ἀποτροπῆς: Ἰλ.Α 118 ὄφρα μή οἶος Ἀργείων ἀγέραστος ἔω, αὐτ.Θ 37 ὡς μή πάντες ὄλωνται ὀδυσσαμένοιο τεοῖο, αὐτ.Τ 348 ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται, Αἰσχ. Πρ.53 ὡς μή σ' ἐλινύοντα προσδέρχθῇ πατήρ, Ἀριστφ.Σφ.178 ὅπως δ' ὁ γέρων μή τῆδε παρακύψει πάλιν; Πλάτ.Γοργ.481Α ὅπως μή ἀποθανεῖται, Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.3 κυλίω .. κἀγὼ τὸν πίθον, ὡς μή μόνος ἀργεῖν δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐργαζομένοις, Ἐρωτόκρ.1,140 καὶ μόνιος κι ὁλομόναχος ἐβάλθη νά περάσῃ, καὶ νά μή δῇ ξεφάντωση, ὥστε πού νά γεράσῃ, - ἔφυγα διά νά μή τὸν ἀκούω, - μὲ παρεκάλεσε νά μή γίνῃ λόγος· ‖ ὁμ. μτ. τοῦ ὅπως ἄν, ὡς ἄν : 'Οδ.Δ 749 ὡς ἂν μή κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃς, Ἡρ.1,5 ὡς ἂν μή κατάδηλος γένηται· **9)** συχνάκις τὸ μή κεῖται καθ' ἑαυτό, ἄνευ τελικῶν συνδ., ἵνα μή Ἰλ.Α 522 σὺ μὲν νῦν αὖτις ἀπόστιχε, μή τι νοήσῃ Ἥρη, 'Οδ.Ζ 147 λίσσεσθαι ἐπέεσσιν .. μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη· ‖ ὁμ. κ μτ. μέλλ. ὁριστ. κ. ἀορ. ὑποτ. ἐν συνημμέναις προτ. Ἀριστφ.'Εκκλ.495 μή καί τις ἡμᾶς ὄψεται χἠμῶν ἴσως κατείπῃ· **10)** ὁμ. μτ. τοὺς ὑποθετ. συνδ. εἰ, αἰ, ἐάν κττ. : Ἰλ.Γ 374 εἰ μή ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη, Πλάτ.Πρωτ.313D ἐὰν μή τις τύχῃ γυμναστικὸς ἢ ἰατρὸς ὤν· ‖ νεώτ.κ. δημ. μτ. τοῦ εἰ, ἐάν, ἄν, ἀντὶ τοῦ δέν : ἂν μή τὰν συνεκράτουν, θά ἔπιπτε, - ἂν μή ἦσαν οἱ ἰατροί· **11)** ὁμ. ἐν χρονικαῖς ὑποθ. : Ἰλ.Ν 319 ὅτε μή αὐτός γε Κρονίων ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῇσιν, 'Οδ.Π 197 ὅτε μή θεὸς αὐτὸς ἐπελθών

ῥηιδίως ἐθέλων θείη νέον ἠὲ γέροντα· 12) ὁμ. ἐν ἀναφ. ὑποθετ. προτ., ὁσάκις περιέχουσιν ἁπλῆν ὑπόθεσιν ἢ δηλοῦσιν ἀοριστίαν : Ὀδ.Δ 165 ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν, Ἡρ.4,74 ὃς δὲ μὴ εἶδέ κω τὴν καννάβιδα, Αἰσχ.Εὐμ.618 ὃ μὴ κελεύσει, Σοφ.Φιλ.583 λέγονθ' ἃ μὴ δεῖ, αὐτ.Ἀντ.691 λόγοις τοιούτοις οἷς σὺ μὴ τέρψῃ κλύων, Ἀντιφ.1,7 ὅπου μὴ ἠθέλησεν, Ξεν.ΚΠ 1,6,19 ἃ μὴ σαφῶς εἰδείη, Πλάτ.Νόμ.872D γένοιτο δ' ἂν ἐν ᾗ μή τι ἂν προσδοκήσειεν χώρᾳ, αὐτ.Φίλ.20Α· 13) ὁμ. ἐν αἰτιολογικαῖς προτ. μτ. τῶν ὅτι, διότι, συνδέσμων οἵτινες κανονικῶς ἐν τῷ δοκίμῳ λόγῳ λαμβάνουσιν οὐ, ἀλλὰ συχν.μτγν. λαμβάνουσι τὸ μή : Ἡρ.1,18 ὅτι μὴ Χῖοι μοῦνοι (ἐκτὸς μόνων τῶν Χίων), Πλάτ.Φιλ. 67Α ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, ΚΔ Ἰω.3,18 ὁ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν, Λουκ. Νεκρ.Δ 21,2 ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι ἐσῄειτε μηδ' ὠθούμενοι, αὐτ.Θε.Δ 2,1 διότι μὴ πώγωνα μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, αὐτ.20,10 ὅτι μὴ μόνας ἔχω τὰς ὠλένας λευκάς· 14) μτ. τὰ ρ. τὸ δηλοῦντα φόβον, στενοχωρίαν, προσδοκίαν κακοῦ, μθ. ὑποτ. ἐνεστ., ὅταν τὸ ἀντικ. φόβου εἶναι μέλλον, μήπως εἶναι ἢ μήπως ἀποδειχθῇ ὅτι εἶναί τι : Σοφ.ΟΤ 747 δεινῶς ἀθυμῶ μὴ βλέπων ὁ μάντις ᾖ, Πλάτ. Πρωτ.314Α ὅρα, .. μὴ περὶ τοῖς φιλτάτοις κυβεύῃς τε καὶ κινδυνεύῃς· ‖ κ. μτ. ἀόρ. ἢ παρακ. : Ἰλ.Α 555 δέδοικα .. μή σε παρείπῃ (μήπως σὲ ἀπατήσῃ), Σοφ.Τρ.663 δέδοικα μὴ περαιτέρω πεπραγμέν' ᾖ μοι (φοβοῦμαι μήπως προέβην περαιτέρω τοῦ δέοντος εἰς ὅσα ἀρτίως ἔπραξα), πρβλ. Ἡρ.3,119,-πρόσεξε μὴν εἰπῇς κανέναν ἄσχημο λόγο, - μὴ γλιστρήσῃς· ‖ κ. μτ. εὐκτ. ἐνεστ., ἀορ. κ. παρακ. κατὰ τὴν κανονικὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐγκλίσεων καὶ χρόνων : Ὀδ.Λ 635 μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου ἐξ Ἀΐδεω πέμψειεν ἀγαυή, Σοφ.Τρ.482 δειμαίνων τὸ σὸν μὴ στέρνον ἀλγύνοιμι τοῖσδε τοῖς λόγοις, Ξεν. Ἀν.1,10,9 ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες μὴ προσάγοιεν πρὸς τὸ κέρας, αὐτ.ΚΠ 1,3,10 ἐδεδοίκειν μὴ ἐν τῷ κρατῆρι φάρμακα μεμιγμένα εἴη· ‖ κ. μτ. ὁριστ. μέλλ., ὅστις δηλοῖ βεβαιοτέραν πεποίθησιν ὅτι τὸ ἐπίφοβον κακὸν πραγματικῶς θὰ συμβῇ : Ξεν.ΚΠ 2,3,6 δέδοικα, .. μὴ ἄλλου τινὸς μᾶλλον ἢ τοῦ ἀγαθοῦ μεθέξω πλεῖον ἢ βούλομαι, Πλάτ.Φίλ.13Α φοβοῦμαι δὲ μή τινας ἡδονὰς ἡδοναῖς εὑρήσομεν ἐναντίας· ‖ κ.μτ. εὐκτ. μέλλ. ἐπὶ πλαγίου λόγου: Ξεν.Ἑλλ.6,4,27 φοβούμενος, μή τινες ἀναπεπταμένης ταύτης τῆς παρόδου πορεύσοιντο ἐπὶ τὴν ἐκείνου δύναμιν, αὐτ.Ἀπομν.1,2,7 Πλάτ.Εὐθφρ. 15D καὶ τοὺς θεοὺς ἂν ἔδεισας παρακινδυνεύειν, μὴ οὐκ ὀρθῶς αὐτὸ ποιήσοις· ‖ κ.μτ. εὐκτ. μτ. τοῦ ἄν : Σοφ.Τρ.631 δέδοικα γὰρ μὴ πρῴ λέγοις ἂν τὸν πόθον τὸν ἐξ ἐμοῦ, Ξεν.Πρόσ.4,41· ‖ μθ. ὁριστ. συνήθ. ἐν χρ., ὅταν ἡ ἐνέργεια ἀναφέρηται εἰς τὸ παρὸν ἢ τὸ παρελθόν: Ὀδ.Ε 300 δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν, Σοφ.Ἠλ.584 εἰσόρα μὴ σκῆψιν οὐκ οὖσαν τίθῃς, Εὐρ.Ἴων 1523 ὅρα σύ, .. μὴ σφαλεῖσ' ἃ παρθένοις ἐγγίγνεται νοσήματ' εἰς κρυπτοὺς γάμους, Ἀριστφ.Νεφ.493, Θουκ.3,53 φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἡμαρτήκαμεν, Πλάτ.Λύσ.218D φοβοῦμαι, .. μὴ ὥσπερ ἀνθρώποις ἀλαζόσι λόγοις τισὶ τοιούτοις ψευδέσιν ἐντετυχήκαμεν, - φοβοῦμαι μὴ χασομέρησε πουθενά, - ὑποψιάζομαι μὴ μᾶς τὰ κρύβει· ‖ μτ. ὁριστ. κ. ὑποτ. ἐν συνεχέσι προτ. : Εὐρ. Φοίν.93 ἐπίσχες, .. μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται, κἀμοὶ μὲν ἔλθῃ φαῦλος ὡς δούλῳ ψόγος· ‖ κ. ἐν πλαγίαις ἐρωτ. μτ. ρ. φόβου καὶ προσδοκίας κακοῦ : Ἰλ.Κ 98 ὄφρα ἴδωμεν μὴ τοὶ κοιμήσωνται, Σοφ.Ἠλ.898 περισκοπῶ μή πού τις .. ἐγχρίμπτῃ, Θουκ.2,13· ‖ κ. ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει διεζευγμένης ἐρωτήσεως δύναται νὰ τεθῇ τὸ μή, ἢ τὸ οὐ : Αἰσχ.Εὐμ.468 σὺ δ', εἰ δικαίως εἴτε μή, κρῖνον δίκην, Ξεν.ΚΠ 2,1,7 εἰ μὲν ἀνδρῶν προσδεῖ ἡμῖν, .. εἴτε καὶ μή, αὖθις συμβουλευσόμεθα, Πλάτ.Ἀπολ.18Α εἰ δίκαια λέγω ἢ μή· ‖ ὁμ. τὸ μή κ. οὐ ἐν συνεχέσι προτ. : Ἀντιφ.5,14 τοὺς νόμους καταμανθάνειν εἰ καλῶς κεῖνται ἢ μή, .. τοὺς λόγους, εἰ ὀρθῶς διδάσκουσι τὸ πρᾶγμα ἢ οὔ· 15) ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως, ὅταν προσδοκᾶται ἢ προμηνύηται ἀπόκρισις ἀρνητική, ἐν ᾧ ἡ διὰ τοῦ οὐ ἐκφερομένη ἐρώτησις δηλοῖ προσδοκίαν ἀπαντήσεως καταφατικῆς, ἐνίοτε κ. μτ. ἄλλων μορίων, οἷον ἆρα, ἢ κ. ἅ. : Ὀδ. Ζ 200 ἦ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;, αὐτ Ι 405 ἦ μή τίς σευ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;, Αἰσχ.Πέρσ.344 μή σοι δοκοῦμεν τῇδε λειφθῆναι μάχῃ;, Σοφ.Ἠλ.446 ἆρα μὴ δοκεῖς λυτήρι' αὐτῇ ταῦτα τοῦ φόνου φέρειν;, Πλάτ.Ἀπολ.25Α μὴ οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διαφθείρουσι τοὺς νεωτέρους;, αὐτ Πολ.405Α, δ.τραγ. μὴ σᾶς βαραίνουν τὰ νερὰ καὶ τὰ πολλὰ τὰ χιόνια;, ὁμ. μὴν ὁ Καλύβας ἔρχεται, μὴν ἄνεμος τὰ πολεμᾷ;, - μὴν τὸν βρῆκες πουθενά;· ‖ ὁπόταν ἐν συνεχ. προτ. ὑπάρχωσιν οὐ κ. μή, ἑκάτερον ἀρνητικὸν μόριον διατηρεῖ τὴν ἰδίαν δύναμιν : Σοφ. ΟΤ 638 οὐκ εἶ σύ τ' οἴκους σύ τε, .. καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος εἰς μέγ' οἴσετε;, Εὐρ.Ἱππ.498 οὐχὶ συγκλείσεις στόμα καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις αἰσχίστους λόγους;· ‖ μτ. ὑποτ. ἢ εὐκτ. μτ. τοῦ ἄν, ὅταν ἡ ἀναμενομένη ἀπάντησις δὲν εἶναι καθαρῶς ἀρνητική : Ξεν.Ἀπομν.3,1,10 πῶς ἂν αὐτῶν μὴ διαμαρτάνοιμεν;, Πλάτ.Πολ.335C μὴ οὕτω φῶμεν;, αὐτ.Θεαίτ.161Β, αὐτ.Νόμ.887C πῶς ἄν τις μὴ θυμῷ λέγοι; (πῶς δύναταί τις νὰ μὴ ὁμιλήσῃ μὲ θυμόν), Δημ.525 ὁ τοιοῦτος πότερα μὴ δῷ διὰ τοῦτο δίκην ἢ κἂν μείζω δοίη δικαίως;· 16) μτ. τοῦ ὥστε κ. ὡς κ. ἀπαρφ. πρὸς δήλωσιν λογικῆς ἀκολουθίας, συνεπείας, πλὴν ὅταν τὸ ἀπαρφ. ἰσοδυναμῇ πρὸς ὁριστ. ἢ εὐκτ. ὡς ἐν πλαγίῳ λόγῳ : Αἰσχ.Πέρσ.725 ὥστε μὴ φρονεῖν καλῶς· 17) μτ. ἀπαρφ. μτ. τὰ λεκτικὰ κ. δοξαστικὰ ἡ συνήθης κ. ὁμαλὴ ἄρνησις εἶναι ἡ διὰ τοῦ οὐ, ἀλλ' ὁσάκις τὰ ρ. ταῦτα ἐμφαίνουσιν ἐνέργειαν τῆς βουλήσεως, οἷον τὰ δηλοῦντα ὅρκον, ὑπόσχεσιν κττ., ἡ ἄρνησις ἐπίσης ἐκφέρεται διὰ τοῦ μή, συνήθ. δὲ π. τοῖς μτγν. : Ἰλ.Ι 133 ἐπὶ δὲ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι, Ὀδ. Ξ 179 μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο, Ἡρ.1,165 ὤμοσαν μὴ πρὶν ἐς Φώκαιαν ἥξειν, Πίνδ.Ὀ 11(10),18, Ἀριστφ.Σφ.1047 ἐπὶ πολλοῖς ὄμνυσιν τὸν Διόνυσον μὴ πώποτ' ἀμείνον' ἔπη τούτων κωμῳδικὰ μηδέν' ἀκοῦσαι, Ἀνδοκ.1,2 πιστεύσας δὲ μάλιστα μὲν τῷ δικαίῳ, .. γνώσεσθαι τὰ δίκαια καὶ μὴ περιόψεσθαί με ἀδίκως, Λυσ.7,11 ὑμῖν δὲ μεμαρτυρήκασιν οἱ πρότερον ἐργαζόμενοι .. μὴ εἶναι σηκὸν ἐν τῷ χωρίῳ, Πλάτ.Πρωτ.336D ἐπεὶ Σωκράτη γε ἐγὼ ἐγγυῶμαι μὴ ἐπιλήσεσθαι, Δημ.1106 οὐ τοίνυν μόνον ἐξ ὧν ἐμὲ μὴ ἐθέλειν τὸ γραμματεῖον ἀνοίγειν μεμαρτυρήκασι, ΚΔ Ματθ.2,12 χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρῴδην, Λουκ.Ἀλέξ.48 νίκην μὲν γὰρ προειπεῖν τὸν θεόν, μὴ μέντοι δηλῶσαι· ‖ ὁμ. μτ. τῶν ρ. οἴομαι κ. νομίζω, ὅταν σημαίνωσι φροντίζω, ὑποπτεύω : Θουκ.6,102 νομίσαντες μὴ ἂν ἔτι .. ἱκανοὶ γενέσθαι κωλῦσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τειχισμόν, Ξεν.Ἑλλ.3,2,27 τὴν δὲ πόλιν .. ἐνόμισαν αὐτὸν μὴ βούλεσθαι μᾶλλον ἢ μὴ δύνασθαι ἑλεῖν· 18) μτ. ἀπαρφ. κτ. πλεονασμόν, μτ. ρ. δηλούντων ἀπαγόρευσιν, ἐναντίωσιν, ἀπιστίαν, κώλυσιν, στέρησιν κττ., ἐνίοτε ὅμως τὸ ἀπαρφ. μτ. τὰ ἀνωτέρω ρ. τίθεται κ. ἄνευ τοῦ μή (Ἰλ Σ 450) : Ἡρ.3,67 ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν ἀποκτεῖναι Σμέρδιν,

Εύρ.'Ελ.1559, αύτ.Φοίν.1269 **μή θιγγάνειν άπεῖργεν**, 'Αριστφ.'Ιππ.572 **ήρνοῦντο μή πεπτωκέναι**, Θουκ.5,49 **άντέλεγον μή δικαίως σφῶν καταδεδικάσθαι**, 'Ανδοκ.4,9 **τῶν νόμων άπαγορευόντων δίς περί τῶν αύτῶν πρός τόν αύτόν μή έξεῖναι δικάζεσθαι**, Λυσ.1,34 **οί μέν νόμοι ού μόνον άπεγνωκότες είσί μή άδικεῖν**, Πλάτ.'Απολ.32Β **ήναντιώθην ύμῖν μηδέν ποιεῖν παρά τούς νόμους**· **19**) όμ. άείποτε μτ. ένάρθρου άπαρφ. : Πίνδ.Ο 8,60 **τό μή προμαθεῖν**, 'Ηρ.5,101 **τό δέ μή λεηλατῆσαι . . έσχε τόδε**, Αίσχ.Εύμ.86 **τό μή άμελεῖν μάθε**, Σοφ.ΟΚ 496 **λείπομαι έν τῷ μή δύνασθαι**, Θουκ.3,1 **εἶργον τό μή προεξιόντας τῶν δπλων τά έγγύς τῆς πόλεως κακουργεῖν**· ‖ όμ. τό άρθρον δύναται νά τεθῇ κ. κτ. γενικ. : Ξεν.ΚΠ 2,4, 23 **άποσοβοῦντες άν έμποδών γίγνοιντο τοῦ μή όρᾶν αύτούς τό δλον στράτευμά σου**· **20**) μτ. μτχ. ύποθετ. : 'Ηρ.4,64 **μή ένείκας δέ οῦ** (εί μή ήνεικε), Αίσχ.Πρ.504 **μή μάτην φλύσαι θέλων** (εί μή θέλεις), αύτ.'Αγ.273 **μή δολώσαντος θεοῦ** (εί μή έδόλωσε), Σοφ.ΟΤ 77 **μή δρῶν** (εί μή δρῴην)· ‖ **έπί γενικῆς** ή χαρακτηριστικῆς έννοίας, συνήθ. κ. μτ. τοῦ άρθρου : Σοφ.ΟΚ 1155 **δίδασκέ με ώς μή είδότα**, αύτ.73 **τίς πρός άνδρός μή βλέποντος άρκεσις;**, αύτ.Τρ.829, 'Αντιφ.5,65 **τῷ μή είργασμένῳ**, Πλάτ.Νόμ.762Ε **ό μή δουλεύσας**, Λυκοῦργ. 27 **τόν . . μή φροντίσαντα**, - **οί μή πολιτευθέντες καλῶς**, - **ό μή πιστεύων**, - **ό μή πωληθείς καπνός**, - **οί μή είσπραχθέντες φόροι**, - **θέλοντας καί μή θέλοντας**· ‖ μτ. μτχ. τῆς άκολουθούσης τῷ ρ. θαυμάζω, δπου θά έτίθετο τό εί άντί τοῦ δτι : Σοφ.ΟΤ 289 **μή παρών θαυμάζεται** (εί μή πάρεστι), 'Αντιφ.2,2,4 **άθλια πάσχω μή . . μόνον βιαζόμενος**· .‖ σπαν. μτ. ρ. γνώσεως κ. δείξεως σημαντικά, δπου συνήθ. τό άρνητικόν μόριον τῆς μτχ. είναι τό ού : Σοφ.Φιλ.79 **έξοιδα, ὦ παῖ, φύσει σε μή πεφυκότα τοιαῦτα φωνεῖν**, αύτ. ΟΚ 656 **οἶδ' έγώ σε μή τινα ένθένδ' άπάξοντ' άνδρα πρός βίαν έμοῦ**, Εύρ.Τρῳ.970, Θουκ.1,76 **εὖ ἴσμεν μή άν ἧσσον ύμᾶς λυπηρούς γενομένους τοῖς ξυμμάχοις**, αύτ.2,17· **21**) μτ. άφῃρημ. ούσ. πρός δήλωσιν τῆς άντιθ. έννοίας : Αίσχ.Πρ. 78 **δίκαια καί μή δίκαια** (ά άν μή δίκαια ᾖ), αύτ. Εύμ.432, Σοφ.ΟΤ 682 **τό μή 'νδικον**, 'Αριστφ.'Εκκλ.115 **ούκ οἶδα· δεινόν δ' έστίν ή μή έμπειρία** (ή έλλειψις πείρας), Πλάτ.Γοργ.459Β **ό δέ μή ίατρός γε δήπου άνεπιστήμων ὤν ό ίατρός έπιστήμων**, αύτ.Νόμ.966C **ή μή έπιτροπή**, - **νηστεύσαντες καί μή νηστεύσαντες**, - **άριστοκράτες καί μή χόρευαν μαζί**· ‖ όμ. μτ. έπιθ. : Αίσχ.Εύμ.903 **όποῖα νίκης μή κακῆς έπίσκοπα**, - **ό μή δίκαιος**, - **αί μή άναγκαῖαι δαπάναι**, - **τά μή καλά έργα**· ‖ κ. μτ. έπιρρ. κ. έμπροθ. προσδ. : Αίσχ.Πρ.1012 **φρονοῦντι μή καλῶς**, - **μή χειρότερα**, - **μή πρός κακοφανισμόν σας**· **22**) έν άναφ. πρός τήν θέσιν τοῦ μή· όπόταν ή άρνησις έκτείνηται έπί τῆς δλης προτ., τότε τό **μή** προηγεῖται τοῦ ρ., δταν δέ ή δύναμις τοῦ άρνητικοῦ περιορίζηται είς μεμονωμένας λέξεις, προτάσσεται έκείνων τῶν λέξεων· π. ποιητ. ένίοτε τίθεται μτ. τό ρ. : Σοφ.Φίλ.961 **όλοιο μή πω**, αύτ.332 **φράσῃς . . μή πέρα**· ‖ ένίοτε έπαναλαμβάνεται : Σοφ.ΟΚ 210 **μή μή μή μ' άνέρῃ τίς είμι, μηδ' έξετάσῃς πέρα ματεύων**, 'Αριστφ.Σφ.1418 **μή, μή καλέσῃς πρός τῶν θεῶν**· ‖ κ. π. 'Ομ. τό μηδέ τίθεται μτ. προηγούμενον μή : 'Οδ.Δ 684 **μή μνηστεύσαντες μηδ' άλλοθ' όμιλήσαντες ὕστατα καί πύματα νῦν ένθάδε δειπνήσειαν**, αύτ.Λ 613 **μή τεχνησάμενος μηδ' άλλο τι τεχνήσαιτο**· **23**) ώς πρός τήν προσῳδίαν, π. ποι. τό μετά τό **μή** άρκτικόν φωνῆεν τῆς έπομένης λέξεως έκθλίβεται, συνήθ. έν τῇ συλλαβικῇ αύξήσει τῶν ρημάτων : Σοφ.ΑΙ.962 **μή 'πόθουν**, αύτ.1067 **μή 'δυνήθημεν**, αύτ.ΟΚ 400 **γῆς δέ μή 'μβαίνῃς δρων**, αύτ.Φιλ.910 **εί μή 'γώ κακός γνώμων έφυν**· ‖ δύναται νά συνεκφωνηθῇ διά συνιζήσεως μτ. τῶν άκολουθουσῶν διφθόγγων ει ου : Σοφ ΟΤ 13 **δυσάλγητος γάρ άν εἴην τοιάνδε μή ού κατοικτίρων έδραν**, αύτ.221 **μή ούκ έχων τι σύμβολον**, αύτ.Τρ.321· **έπεί καί ξυμφορά τοι μή είδέναι σέ γ' ήτις εἶ**· ‖ ένίοτε έπομένου α πάσχει κρᾶσιν : Αίσχ.Εύμ.85 **οἶσθα μέν τό μάδικεῖν** (δ.γρ.άνευ κράσεως, τό μή άδικεῖν)· **24**) όμ. συνεκφέρεται μτ. άλλων μορίων, οἷον μή άλλά, μή γάρ, μή ού, μή δπως, μή δτι, μή ποτε κτλ. βλ.λς.

μή άλλά κ. έν κράσει μάλλά, έλλειπτ. φρ. έν χρ. μ. έπί άποκρίσεων, άντί τοῦ **μή γένοιτο, άλλά . . ,** ή **μή λέγε τοῦτο**, δχι, άλλά . ., δχι δά, άλλά . . : 'Αριστφ.Βάτρ.103 **σέ δέ ταῦτ' άρέσκει;—Μάλλά πλεῖν ή μαίνομαι**, Πλάτ.Μέν.75Β **μή, άλλά σύ, ὦ Σώκρατες, είπέ**, αύτ.Πρωτ.318Β **μή οὕτως, άλλ' ὥσπερ άν εί . . έπιθυμήσειεν τῆς συνουσίας τούτου τοῦ νεανίσκου**· πρβλ. Πλάτ.Γοργ.497Β.

μή γάρ έλλειπτ. φρ. έν χρ. έπί έμφαντικῆς άρνήσεως έν ταῖς άποκρίσεσι, δπου ρῆμα κτ. προστ. ή εύκτ. πρέπει νά νοηθῇ έκ τοῦ προηγουμένου χωρίου, είς δ ή άρνησις άναφέρεται, βεβαίως δχι, ούδόλως : Πλάτ.Θεαίτ.177Ε **μή γάρ λεγέτω τό δνομα. . . — Μή γάρ** (λεγέτω), αύτ.Σοφ.255Β **μή τοίνυν λέγωμεν κίνησιν γ' εἶναι ταύτόν ή θάτερον. . . — Μή γάρ**· ‖ όμ. έν χρ. καί δπου δέν γίνεται διάλογος : Εύρ.Τρῳ.210 **μή γάρ δή δίναν γ' Εύρώτα** (έλθοιμι)· πρβλ. Θουκ.1,8] **μή γάρ δή έκείνῃ γε τῇ έλπίδι έπαιρώμεθα ώς ταχύ πεισθήσεται ό πόλεμος**· **2**) έν παρενθέσει, πολλῷ ἧττον, δέν θέλω νά εἴπω δτι : Δημ.295 **τί ούχί κατέπτυσεν άν σοῦ; μή γάρ τῆς πόλεώς γε, μηδ' έμοῦ**, Αίσχίν.2,158 **έάσετε οὖν αύτόν τό τοιοῦτον αύτοῦ προστρόπαιον, μή γάρ δή τῆς πόλεως**.

μήγαρ (μή γάρ) δημ., συνήθ. **μήγαρι(ς)** κ. **μηγάρι(ς)** μόριον διστακτικόν, μ. έπί έρωτηματικῆς άπαντήσεως, μήπως, μή τάχα, σάμπως, σάματι, μπάς καί : δ.τραγ. **μηγάρις μ' εἶχες πιστικό νά σοῦ φυλάω τά γίδια;**, όμ. **μήγαρις εἶμαι χρυσοχός νά φτειάχνω δαχτυλίδια ;**

μηδάμά (ούδ. πληθ. τοῦ μηδαμός) έπίρρ. κ. 'Επιγρ. **μηθάμά**, συνήθ. π. 'Ηρ. μτ. τοῦ μή ή συνθέτου τοῦ μή, έν χρ. ίδίως έπί τρόπου, κατ' ούδένα τρόπον, μηδαμῶς, ούδόλως, όλότελα : 'Ηρ.1,68 **μή μέν γενέσθαι μηδαμά μέζονας άνθρώπους τῶν νῦν**, αύτ.3,65, Αίσχ.Πέρσ.431 **τόδ' ἴσθι μηδάμ' ήμέρᾳ μιᾷ πλῆθος τοσουτάριθμον . . θανεῖν**, 'Αριστφ. Θεσμ.1162 **άκοῦσαι μηδέν ύπ' έμοῦ μηδαμά κακόν τό λοιπόν**, 'Επιγρ. **μηδαμά κάθοδον εἶναι ές 'Αλικαρνησσόν**.

μηδαμεῖ έπίρρ. 'Επιγρ. δωρ. μηδαμοῦ, **είς ούδέν** μέρος, πουθενά.

μηδαμῇ (δοτ. τοῦ θηλ. τοῦ μηδαμός) έπίρρ. κατ' ούδένα τρόπον, ούδόλως, μηδαμά : Σοφ.Φιλ.789 **μή φύγητε μηδαμῇ**, Πλάτ.Νόμ.778Α **μή προσπαίζοντας μηδαμῇ μηδαμῶς οίκέταις**, Δημ.1113 **πῶς ύμᾶς οἷόν τ' είδέναι τούς μηδαμῇ μηδαμῶς τοῦ πράγματος έγγύς**· **2**) μηδαμοῦ, είς ούδέν μέρος, πουθενά : Αίσχ.Πρ.58 μηδαμῇ **χάλα**.

μηδαμῖνός-ή-ό(ν) λεξ. μσν., νεώτ. κ. δημ. έπί προσ. κ. πραγμ., ό μηδενός ή μικροῦ λόγου άξιος, εύτελής, τιποτένιος : 'Ησ. έν λ. ούθένεια, Πρόδρ. έν Notices des Mss.6,529, Παπαντ.'Αγ.'Ορ.71 **καί τώρα ἦρθαν οί μηδαμινοί νά χαλάσουν δσα μᾶς παρέδωκαν οί φωστῆρες τῆς έκκλησίας**, - **φιλονικοῦν γιά μηδαμινά πράγματα**.

μηδαμινότης·ητος (ή) νεώτ. ή ίδιότης τοῦ μηδαμινοῦ βλ.λ.

μηδάμόθεν (έκ τοῦ μηδαμός) έπίρρ. κ. νεώτ. 'Επιγρ. **μηθαμόθεν** έκ μηδενός άλλου προσ., άπό

κανένα, ἀπὸ πουθενά : Ξεν.ΚΠ Β,7,14 **μηδαμόθεν πρότερον ἄρχου ἢ ἀπὸ τοῦ ὁμόθεν γενομένου,** Πολύβ.5,2,8 **μηδαμόθεν αὐτῷ χορηγία παραγίγνηται πρὸς τὰς ἐπιβολάς·** ‖ ἐπὶ τόπου, ἐξ οὐδενὸς μέρους, ἀπὸ πουθενά : Πλάτ.Φαίδ.70Ε **μηδαμόθεν ἄλλοθεν αὐτὸ γίγνεσθαι ἢ ἐκ τοῦ αὐτῷ ἐναντίου·** **2)** εἰδ. ἐξ εὐτελοῦς, ταπεινῆς καταγωγῆς : Δημ.562 **πονηρὸν καὶ βίαιον καὶ ὑβριστὴν λαβοῦσιν ἄνθρωπον καὶ μηδένα μηδαμόθεν.**

μηδᾰμόθι [μηδαμός] ἐπίρρ. μτγν. ἐν οὐδενὶ μέρει, πουθενά : Πλούτ.'Ηθ.360Α, Λουκ.'Ερμότ.31 **μηδαμόθι τῆς γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκούς.**

μηδαμοῖ ἐπίρρ. πιθ. διόρθ. πρὸς οὐδὲν μέρος, μηδαμόσε : Σοφ.Φιλ.256 (διόρθ. ἀντὶ μηδαμοῦ), Ξεν.Λακ.3,4

μηδᾰμός-ή-όν [μηδέ, ἀμός] Ἰων. μ. κτ. πληθ. μηδὲ εἷς, μηδείς, κανείς : 'Ηρ.1,143 **ἐβουλεύσαντο δὲ αὐτοῦ μεταδοῦναι μηδαμοῖσι ἄλλοισι Ἰώνων.**

μηδαμόσε (μηδαμός) ἐπίρρ. εἰς οὐδέν, πρὸς οὐδὲν μέρος, πουθενά : Πλάτ.Πολ.499Α **μηδαμόσε ἄλλοσε τείνοντα.**

μηδαμοῦ ἐπίρρ. κ. νεώτ., 'Επιγρ.'Αθην. **μηδεαμοῦ** κ. **μηθαμοῦ** ἐν μηδενὶ τόπῳ, εἰς οὐδὲν μέρος, πουθενά : 'Αριστφ.Νεφ.754 **εἰ μηκέτ' ἀνατέλλοι σελήνη μηδαμοῦ, οὐκ ἂν ἀποδοίην τοὺς τόκους,** Θουκ.1,35 **τῶν 'Ελληνίδων πόλεων ἥτις μηδαμοῦ ξυμμαχεῖ,** Πλάτ.Νόμ.958D **τὰς θήκας δ' εἶναι τῶν χωρίων ὁπόσα μὲν ἐργάσιμα μηδαμοῦ,** αὐτ. Φαῖδρ.68Α· ‖ κ. μτ. γενικ. : Πλάτ.Παρμ.162C **ἀλλὰ μὴν εἰ μηδαμοῦ γέ ἐστι τῶν ὄντων** (ἐν οὐδενὶ μέρει τῆς γῆς)· **2)** κ. μτφ. ἐν οὐδενὶ πράγματι, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει : Αἰσχ.Εὐμ.423 **ὅπου τὸ χαίρειν μηδαμοῦ νομίζεται·** πρβλ. Ξεν.'Απομν.1,2

μηδᾰμῶς [μηδαμός] ἐπίρρ. κ. μσν κ. νεώτ., πάπ. **μηθαμῶς** κατ' οὐδένα τρόπον, μηδόλως, καθόλου, ποσῶς : 'Ηρ.4,83 **ἔχρηιζε μηδαμῶς αὐτὸν στρατηίην ἐπὶ Σκύθας ποιέεσθαι,** Αἰσχ.Πρ.337 **ὁρμώμενον δὲ μηδαμῶς ἀντισπάσῃς,** ΚΔ Πράξ.10,14 **ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· μηδαμῶς, Κύριε,** Μηναῖ.12,7 Συνξ. **καὶ μηδαμῶς αὐτῷ οὔτε προσεγγίσαι τολμήσαντος,** Βί.'Αλεξ.3857 **οἱ δὲ πεισθέντες μηδαμῶς ταῖς ἱκεσίαις τούτου·** ‖ συχνὰ ἐν ἀπαγορεύσει : Πλάτ.Σοφ.237Β **τὸ μηδαμῶς ὂν τολμῶμέν που φθέγγεσθαι·** ‖ κ. μτ. τοῦ **ἄλλως** : Πλάτ. Νόμ.838D **ὅταν μηδεὶς μηδαμῶς ἄλλως ἀναπνεῖν ἐπιχειρήσῃ ποτὲ παρὰ τὸν νόμον·** ‖ πολλάκις κ. ὡς ἀπόκρισις : 'Αριστφ.Λυσ.822 **τὴν γνάθον βούλει θένω; - Μηδαμῶς,** Πλάτ.Πρωτ.334D **βραχύτερά σοι, ἔφη, ἀποκρίνωμαι ἢ δεῖ; -Μηδαμῶς, ἦν δ' ἐγώ·** πρβλ. μὴ ἀλλά.

μηδᾰ́τερος-α-ον 'Επιγρ. δωρ. ἀντὶ μηδέτερος.

μηδέ [μή, δέ] κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μήδε** κ. **μάιδε** κ. **ραιδέ** κ. **μουδέ** κ. **μοῦδε** σύνδεσμος συμπλεκτικὸς συνδέων κατὰ παράταξιν δύο μέρη ἀρνητικῆς προτ. ἢ ὁλοκλήρους ἀρνητικὰς προτ. ἢ καὶ κῶλα· προσέτι τὸ δὲ ἐν τῷ μηδὲ δίδει εἰς αὐτὸ δύναμιν διασταλτικήν, ἐν ᾧ τὸ τε ἐν τῷ μήτε δίδει εἰς αὐτὸ ἁπλῶς δύναμιν συμπλεκτικὴν ἢ συνδετικήν : 'Ιλ.Α 550 **μή τι σὺ ταῦτα . . διείρεο μηδὲ μετάλλα·** ‖ σπανιώτ. ἄνευ προηγουμένης ἀρνήσεως : 'Ιλ.Δ 302 **τοὺς γὰρ ἀνώγειν σφοὺς ἵππους ἐχέμεν μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ,** Αἰσχ.'Αγ.754 **τεκνοῦσθαι, μηδ' ἄπαιδα θνῄσκειν,** Σοφ.ΟΚ 481 **ὕδατος, μελίσσης, μηδὲ προσφέρειν μέθυ·** ‖ ὅταν διπλασιάζηται, διαφέρει τοῦ μήτε - μήτε, διότι τὸ δεύτερον μέλος προστίθεται ὡς τι νέον καὶ δὲν καθίσταται ἀναγκαῖον διὰ τοῦ πρώτου, ἑπομ. δὲν ἐμφαίνεται ἡ ἀμοιβαία σχέσις τῶν δύο μερῶν τῆς προτ. : 'Ιλ.Δ 303 **μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι, μηδ' ἀναχωρείτω,** Πινδ.Ι 2,45 **μήτ' ἀρετὰν ποτε σιγάτω πατρῴαν μήτε τούσδ' ὕμνους,** Πλάτ.Πολ.391C **μηδὲ τάδε πειθώμεθα μηδ' ἐῶμεν λέγειν,** αὐτ.Πρωτ. 327D, δ.τραγ. **μηδὲ βουβάλια σφάζονται, μηδὲ βουνὰ μαλώνουν,** ὁμ. **μάιδε σὲ γάμο πέφτουνε, μάιδε σὲ πανηγύρι,** ὁμ. **μοῦδε στὸ γάμο του ἤμουνα μοῦδε καὶ στὴ θανή του·** **2)** ὅταν μτ. θετικὴν πρότ. εἰσάγηται διὰ τοῦ μηδὲ ἀρνητική, χωρὶς νὰ . . : 'Οδ.Α 369 **νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς ἔστω,·ἄφησέ τον νὰ λέγῃ, μηδὲ ν' ἀπαντήσῃς·** **3)** μσν.,νεώτ.κ.δημ. σύνδεσμος ἐπιδοτικός : 'Ερωτόκρ.Ι,20 **κι ὁποὺ δὲν εἶχ' ἡ πίστη ντως θεμέλιο μηδὲ ρίζα, - μηδὲ δραχμὴ δὲν ἔχω, - μηδὲ νὰ τὴν ἰδῶ στὰ μάτια μου·** **4)** ὡς ἐπίρρ. συναπτόμενον μτ. μιᾶς λ. ἢ φρ. : 'Ιλ.Φ 375 **μηδ' ὁπότ' ἂν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται καιομένη,** 'Οδ.Δ 710 **ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται·** ‖ ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις μτ. ἐμφάσεως : 'Ιλ.Ζ 58 **μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ κοῦρον ἐόντα φέροι μηδ' ὃς φύγοι.**

μηδεαμοῦ 'Επιγρ. ἀντὶ μηδαμοῦ βλ.λ.

μήδεια κ. **μηδεῖα** αἰολ. θηλ. τοῦ μηδεὶς **βλ.λ.** : Σαπφ.162 (πιθ. Μήδειαι), 'Επιγρ Μυτιλ.

μηδείς-ενός-μηδεμία-έν (μηδὲ εἷς, μηδὲ μία, μηδὲ ἕν) κ. μσν. κ. νεώτ., αἰολ. θηλ. **μήδεια** κ. **μηδεῖα** ('Επιγρ.Μυτιλ.), 'Επιγρ. κ. πάπ. **μηθείς - μηθεμία - μηθέν,** ἀόρ. ἀντων., π.'Ομ. ἅπαξ μ. τὸ οὐδ., μηδὲ κἂν εἷς, οὐδείς, κανείς, μήτε ἕνας : 'Ιλ.Σ 500 **ὁ δ' ἀναίνετο μηδὲν ἑλέσθαι,** 'Ησιοδ.'Εργ.395 **μή πως . . μηδὲν ἀνύσσῃς,** Πινδ.ἀπ.216 **μηδὲν ἄγαν** (ἀπόφθεγμα, ἀπόφευγε τὰς ὑπερβολάς), ΚΔ Ματθ. 8,4 **ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλ' ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ,** αὐτ.Λουκ.3,14 **μηδένα διασείσητε,** Μηναῖ.12,6 Συνξ. **ἐδέοντο δὲ αὐτοῦ ἐπαμῦναι πικρῶς κινδυνεύουσι καὶ μηδεμίαν ἐλπίζουσι τοῦ κακοῦ λύσιν,** Βί.'Αλεξ.5,170 **φόβον μὴ σχὼν μηδένα·** σπαν. κτ. πληθ. : Ξεν.'Ελλ.5,4,20 **εἰ μηδένες ἄλλοι ἢ αὐτοὶ πολεμήσοιεν τοῖς Λακεδαιμονίοις,** Πλάτ.Εὐθ.303C· ‖ **μηδεὶς ἀγεωμέτρητος εἰσίτω** φρ. ἀναφερομένη ὑπὸ τοῦ Τζέτζη ὡς ἐγγεγραμμένη ἐπὶ τοῦ ὑπερθύρου τῆς 'Ακαδημίας τοῦ Πλάτωνος· ὁμ. φρ. **μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε** λόγοι τοῦ Σόλωνος πρὸς τὸν Κροῖσον σημαίνοντες ὅτι οὐδεὶς εἶναι ἐξησφαλισμένος ἐκ τῶν μεταστροφῶν τῆς τύχης· ‖ γραφόμενον κεχωρισμένον **μηδὲ εἷς** οὐδέποτε πάσχει ἔκθλιψιν ἔτι κ. π.'Αττ. καὶ διετήρησε τὴν πρώτην ἐμφαντικὴν ἔννοιαν· συνήθ. δέχεται ἕτερον μόριον μεταξὺ (ὁπότε πάσχει ἔκθλιψιν), οὔτε κἂν εἷς: Πλάτ.Κρατ.414D **μηδ' ἂν ἕνα ἀνθρώπων συνεῖναι,** αὐτ.Θεαίτ.171C **μηδὲ περὶ ἑνὸς οὗ ἂν μὴ μάθῃ,** αὐτ.Συμπ.222D, 'Επιγρ. **μηδὲ ὑφ' ἑνός·** **3)** ὁ μηδενὸς λόγου ἄξιος, ὁ μηδαμινός, ὁ τιποτένιος : Σοφ.ΟΚ 918 **καί μοι πόλιν κένανδρον ἢ δούλην τινὰ ἔδοξας εἶναι κἄμ' ἴσον τῷ μηδενί,** αὐτ.ΑΙ. 1114 **οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας·** **4) τὸ οὐδ.** μηδὲν (τὸ) ὡς οὐσ. βλ.λ.

μηδέν-ενός (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ., **οὐδ.** τῆς ἀορ. ἀντων. μηδείς, ἡ ἔννοια τοῦ μὴ ὑπάρχοντος, ἡ ἀπουσία τοῦ ὄντος, ἡ ἀνυπαρξία, τὸ τίποτε· πρβλ. δέν - δενός : 'Ηρ.1,32 **ἡ ἡμετέρη εὐδαιμονίη . . ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδέν,** αὐτ.6,137 **τοῦ μηδενὸς ἀξίη,** Σοφ.'Αντ.234 **κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὅμως,** Ξεν.ΚΠ 8,3,20 **ὃς μὲν ἂν μηδὲν δοκῇ ὑμῖν λέγειν,** ΚΔ Πράξ.8,24 **ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε, - ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸν κόσμον ἐκ τοῦ μηδενός, - ἐκ τοῦ μηδενὸς ἀνεδείχθη μέγας·** **2)** ἐπὶ προσ., ὁ μηδαμινός, ὁ τιποτένιος : 'Ηρ.8,106 **ὅτι με ἀντ' ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ μηδὲν εἶναι** (ἐπὶ εὐνούχου), Σοφ.'Ηλ.1166 **τοιγὰρ σὺ δέξαι μ' ἐς τὸ σὸν στέγος, τὴν μηδὲν ἐς τὸ μηδέν,** αὐτ.ΑΙ.1231 **ὅτ' οὐδὲν ὢν τοῦ μηδὲν ἀντέστης ὕπερ·** ‖ ὁμ. κ. ἄνευ τοῦ ἄρθρου : Λουκ.Ρητ.Διδ.2

σκόπει γοῦν ὁπόσοι τέως μηδὲν ὄντες ἔνδοξοι καὶ πλούσιοι .. ἔδοξαν ἀπὸ τῶν λόγων· **3)** ὡς ἐπίρρ. οὐδόλως, καθόλου: Αἰσχ.Πρ.72 **μηδὲν ἐγκέλευ' ἄγαν,** Πλάτ.Πολιτ.280Α **μηδὲν διαφέρειν πλὴν ὀνόματι ταύτης τῆς ἱματιουργικῆς·** ‖ ὁμ. μτ. ἐπιρρ.: Αἰσχ.Πρ.949 **καὶ ταῦτα μέντοι μηδὲν αἰνικτηρίως·** ‖ συχνὰ μτ. συγκρ. ἐπιρρ. οἷον μᾶλλον, ἧττον κ.ἄ.: Σοφ.280 **εἰ πεπαυμένος μηδέν τι μᾶλλον ἢ νοσῶν εὐφραίνεται;,** αὐτ.Αἶ.1329 **σοὶ μηδὲν ἧσσον ἢ πάρος ξυνηρετεῖν·** **4)** νεώτ. κ. δημ. μαθημ. τὸ ἀριθμητικὸν σύμβολον 0, ἐπειδὴ καθ' ἑαυτὸ οὐδεμίαν ἐκφράζει ποσότητα ἢ μέγεθος, μηδενικόν, νούλα· ‖ φρ. **μηδὲν εἰς τὸ πηλίκον** (ἐπὶ ἀτελεσφορήτου ἐνεργείας ἢ ἀναξίου λόγου ἀποτελέσματος)· ‖ φρ. εἰρων. **μηδὲν παρεξήγησις** (ἀντὶ δὲν πειράζει, δὲν ὑπάρχει λόγος παρεξηγήσεως)· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ βαθμολογίας, ὁ κατώτατος βαθμὸς δηλῶν ἔλλειψιν πάσης ἱκανότητος ἢ εὐταξίας, κουλλούρα: **ὁ καθηγητής τοῦ ἔβαλε μηδέν·** **6)** νεώτ. κ. δημ. ἀρχὴ ἢ κατώτατον ὅριον οἱασδήποτε συνθηματικῆς μετρήσεως ἢ ὑποδιαιρέσεως, οἷον **τοῦ θερμομέτρου,** ἡ θερμοκρασία καθ' ἣν ἄρχεται πηγνύμενον τὸ ὕδωρ· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν μοιρῶν τοῦ κύκλου, ἑκάτερον πέρας τῆς διαμέτρου: **μηδὲν πλάτος** (ἡ γραμμὴ τοῦ ἰσημερινοῦ ἀφ' ἧς ἄρχεται ὑποδιαιρουμένη ἡ γῆ εἰς βορείους καὶ νοτίους παραλλήλους κύκλους), - **μηδὲν μῆκος** (ὁ πρῶτος λαμβανόμενος μεσημβρινός, ἀφ' οὗ ἄρχεται ὑποδιαιρουμένη ἡ γῆ εἰς ἀνατολικοὺς ἢ δυτικοὺς μεσημβρινούς).

μηδενίζω (μηδέν) νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)μηδένισα** κ. παθ. **ἐμηδενίσθην** κ. δημ. **(ἐ)μηδενίστηκα,** μτχ. παρακ. **μηδενισμένος,** ἐκμηδενίζω, ἀφανίζω, κάμνω τι ἢ τινα νὰ μὴ ὑπάρχῃ, ἐξοντῶ, καταστρέφω· **2)** καθιστῶ ποσόν τι ἢ πλῆθος ἴσον τῷ μηδενί· **3)** δημ. βαθμολογῶ διὰ τοῦ μηδενός, βάζω κουλλούρα: **μηδένισε πολλοὺς ὁ καθηγητής·** **4)** ρηματ. π. μηδένισις, μηδενισμός, μηδενιστής, μηδενιστικός.

μηδενικό(ν) (τὸ) (μηδέν) νεώτ. κ. δημ. μαθ. τὸ ἀριθμητικὸν σύμβολον μηδὲν (0), νούλα: **ἕκαστον μηδενικὸν προστιθέμενον δεξιὰ τοῦ ἀκεραίου ἀριθμοῦ πολλαπλασιάζει αὐτὸν ἐπὶ δέκα·** **2)** μτφ. χαρακτηριστικὸν τοῦ μηδεμίαν ἀξίαν ἔχοντος: **δὲν ἀξίζει τίποτε, εἶναι ἕνα μηδενικό·** **3)** κτ. εὐφημ. **τὰ τρία μηδενικὰ (000), τὸ ἀποχωρητήριον,** ἄ. νούμερο ἑκατό.

μηδένισις-εως (ἡ) (μηδενίζω) **νεώτ.** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μηδενίζω, ἡ ἐκμηδένισις.

μηδενισμός (ὁ) (μηδενίζω) νεώτ. κ. δημ. ἡ μηδένισις, ἡ ἀναγωγὴ εἰς μηδέν: **δι' ἀφαιρέσεως τῶν ὁρισθεισῶν ἐκπτώσεων προδεδουλευμένων τόκων καταλήγομεν εἰς μηδενισμὸν τῆς ἀπαιτήσεως·** **2)** κυρ. ὡς ὅρος ἐν τῇ φιλοσ. κ. τῇ κοινωνιολ. κτ. μτφρ. τοῦ ἐκ τοῦ λατ. διεθν. ὅρου **nihilismus,** ἡ ἄρνησις ὅλων τῶν παραδεδεγμένων θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν ἀξιῶν, τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὰς φιλοσοφικὰς δοξασίας, τὰς ἠθικὰς ἀρχάς, τὰς πολιτειακὰς ἀντιλήψεις καὶ τοὺς πολιτικοὺς κανόνας· δθ. ἡ διαίρεσις τοῦ μηδενισμοῦ εἰς γνωσιολογικόν, εἰς ἠθικὸν καὶ εἰς πολιτικὸν μηδενισμὸν τὸν κ. ἰδίως ἐν τῇ κοινωνιολογικῇ ἱστορίᾳ σημαντικόν, ἀξιοῦντα τὴν κατάργησιν τῶν τεθειμένων νόμων (ἀπόλυτος νιχιλισμός) ἢ τὴν κατάργησιν τῶν πλείστων, ἀφιεμένων μόνον ἐν ἰσχύι ἐλαχίστων τινῶν ἀπολύτως γενικῶν διατάξεων ρυθμιστικῶν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, οὐχὶ περιοριστικῶν τῆς ἐλευθέρας τοῦ ἀτόμου ἐνεργείας (θεωρία τῆς ἀναρχίας βλ.λ.4)· **3)** εἰδ. ἐν Ρωσίᾳ ἡ δοξασία καὶ δρᾶσις τοῦ κρυφίου πολιτικοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος τοῦ ἐπιδιώκοντος τὴν ἀνατροπὴν τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος διὰ βιαίων πρὸς τὸ παρὸν μονομερῶς ἀσκουμένων τρομοκρατικῶν μέσων, οἷον δολοφονιῶν ἀξιωματούχων, ἀνατινάξεων ἀνακτόρων, δημοσίων κτιρίων κττ. Ὁ μηδενισμὸς (νιχιλισμὸς) ὑπὸ τὴν τρομοκρατικὴν μορφὴν ταύτην ἐξεδηλώθη σποραδικῶς καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης κτ. τὰ τέλη τοῦ παρελθ. αἰῶνος, ἀλλ' εἶτα κ. ἐν Ρωσίᾳ ἐξέλιπεν, ἐκτοπισθεὶς ὑπὸ τοῦ Μαρξισμοῦ, τοῦ Νεομαρξισμοῦ, τοῦ Κομμουνισμοῦ κλπ., ἀνατρεπτικῶν κοινωνιολογικῶν δοξασιῶν.

μηδενιστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **μηδενίστρια,** ὁ ὀπαδὸς τοῦ πολιτικοῦ μηδενισμοῦ βλ.λ.2), ὁ ἀποδεχόμενος κ. ἰδ. ὁ διὰ συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς ἐνεργὸν δρᾶσιν ἐπιδιώκων τὴν διὰ βιαίων τρομοκρατικῶν πράξεων ἀνατροπὴν τοῦ καθεστῶτος: **ὁ δολοφόνος τοῦ Καρνὼ ἦτο μηδενιστής, - τὸν τσάρον Ἀλέξανδρον Β' ἐδολοφόνησαν δύο μηδενισταί·** διεθν. ὅρος νιχιλιστής.

μηδενιστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἀνήκων, ὁ ἁρμόζων, ὁ ἰδιάζων εἰς τὸν μηδενισμὸν ἢ εἰς μηδενιστὴν-ὰς βλ.λς, ὁ τοῦ μηδενιστοῦ: **μηδενιστικὸν συνέδριον,- μηδενιστικὴ ἀπόπειρα.**

μηδέποθι ἐπίρρ. Ἐπιγρ. **ἐν οὐδενὶ μέρει, οὐδαμοῦ, πουθενά.**

μηδέποκα ἐπίρρ. Ἐπιγρ. δωρ. ἀντὶ μηδέποτε βλ.λ.

μηδέποτε ἐπίρρ. κ. νεώτ., δωρ. **μηδέποκα** μτ. ἐνεστ. κ. παρῳχημένων ὡς κ. μτ. μέλλ., ἐπίρρ. ἀπαγορευτικόν, ἐντονώτερον τοῦ μήποτε, ποτέ, ἐν μηδεμιᾷ περιπτώσει: Ἀριστφ.Πλ.1000 **ἐφ' ᾧ τ' ἐκεῖσε μηδέποτέ μ' ἐλθεῖν ἔτι,** Πλάτ.Πρωτ.315Β **ὡς ηὐλαβοῦντο μηδέποτε ἐμποδὼν ἐν τῷ ἔμπροσθεν εἶναι,** ΚΔ Τιμ.2,3,7 **πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα·** ‖ κεχωρισμ. **μηδέ ποτε** εἶναι ἐμφαντικώτατον, οὐδέποτε: Ἡσίοδ.Ἔργ.717 **μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ τέτλαθ' ὀνειδίζειν,** Αἰσχ.Πρ.1073 μηδέ ποτ' **εἴπηθ' ὡς Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀπρόοπτον πῆμ'** εἰσέβαλεν.

μηδέπω ἐπίρρ. ἐντονώτερον τοῦ μήπω, ὄχι ἀκόμη: Αἰσχ.Πρ.741 **εἶναι δοκεῖ σοι μηδέπω 'ν προοιμίοις,** αὐτ.Πέρσ.435 **ἴσθι μηδέπω μεσοῦν κακόν,** ΚΔ Ἑβρ.11,7 **πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων.**

μηδεπώποτε ἐπίρρ. ἰδίως μτ. παρῳχημένων χρόνων, οὐδέποτε ἕως τώρα, ποτὲ ἀκόμη ἕως τώρα: Δημ.316 **καὶ τῶν μηδεπώποτ' ἰδόντων ἐμέ,** Λουκ.Ἑρμότ.31 **εἴ τις** Αἰθίοψ **μηδεπώποτε ἄλλους ἀνθρώπους ἰδών.**

μηδέτερος-α-ον (μηδέ, ἕτερος) κ. νεώτ. κ. μηθέτερος (Ἀριστλ.Οὐρ.282b,11) κ. δωρ. **μηδάτερος** ἀόρ. ἀντων. κανεὶς ἐκ τῶν δύο, οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος, οὐδέτερος: Θουκ.2,72 **δέχεσθε δὲ ἀμφοτέρους φίλους, ἐπὶ πολέμῳ δὲ μηδετέρους,** αὐτ.4,118, Πλάτ.Πολ.470Α **δοκεῖ τούτων μηδέτερα ποιεῖν·** ‖ κ. κεχωρ. ἐμφαντικώτερον: Θουκ.2,67 **καὶ τοὺς μηδὲ μεθ' ἑτέρων,** αὐτ.7,59 **καὶ μηδὲ καθ' ἕτερα αὐτούς, μήτε διὰ θαλάσσης, μήτε τῷ πεζῷ, διαφυγεῖν.**

μηδετέρωθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ μηδετέρου μέρους, μήτε ἀπὸ τὸ ἓν μήτε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος: Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.17, Λιβάν.Προγ.1,9.

μηδετέρως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον μηδέτερον, μήτε μὲ τὸν ἕνα μήτε μὲ τὸν ἄλλον τρόπον, οὔτε οὕτως οὔτε ἄλλως: Ἀριστλ.Ποι.1460b,35 **εἰ δὲ μηδετέρως, ὅτι οὕτω φασιν·** πρβλ.αὐτ.1453b,19 **οὐδ' ἂν μηδετέρως ἔχοντες** (ὄντες ἀδιάφοροι, οὔτε φίλοι, οὔτε ἐχθροί).

μηδετέρωσε ἐπίρρ. πρὸς μέρος μηδέτερον, μήτε εἰς τὸ ἓν μήτε εἰς τὸ ἄλλο μέρος, εἰς κανὲν ἀπὸ τὰ δύο μέρη: Θουκ.4,118 **μήτε ἐπιμισγομένους μηδετέρους μηδετέρωσε,** Παυσ.2,1,4 **τοῦ δεσμοῦ μηδετέρωσε εἴκοντος·** πρβλ. οὐδετέρωσε.

μήδευμα-ατος (τό) (μήδομαι) σχόλ. μῆδος, ἐπίνοια, τέχνασμα, στρατήγημα, πονηρὸν σχέδιον : Σχόλ.'Ησιόδ.Θ 510.
μὴ δή μήπως : 'Ιλ.Π 81 μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο νῆας ἐνιπρήσωσι.
μὴ δῆτα ὄχι τῷ ὄντι, πραγματικῶς οὐχί : Αἰσχ. Πρ.1075 μὴ δῆτ', αὐταὶ δι' ὑμᾶς αὐτάς, Σοφ.ΟΤ 830 μὴ δῆτ', ὦ θεῶν ἁγνὸν σέβας, ἴδοιμι ταύτην ἡμέραν· πρβλ. οὐ δῆτα.
μηδιᾷ 'Ησ. «γελᾷ».
μηδίζω κ. νεώτ. φέρομαι, λαλῶ, ζῶ ὡς Μῆδος, ἰδίως φρονῶ τὰ τῶν Μήδων, ἀκολουθῶ τοὺς Μήδους, ἀντίθ. ἑλληνίζω : 'Ηρ.4,144 ὁ Μεγάβαζος στρατηγὸς λειφθεὶς ἐν τῇ χώρῃ Ἑλλησποντίων τοὺς μὴ μηδίζοντας κατεστρέφετο, Ξεν.'Ελλ.3,1,6 ὅτι μόνος Ἐρετριέων μηδίσας ἔφυγεν, Δημ.1377 Θηβαίων μηδισάντων, - οἱ μηδίσαντες ἐκ τῶν Ἑλλήνων· **2)** ρηματ.π. μηδισμός.
μηδικάριον (τό) μτγν. κ. μσν. εἶδος βοτάνης : Διοσκ.1,27, 'Αχμ.'Ονειροκρ.208 ἐκ τῶν Περσῶν περὶ μηδικαρίου.
μηδική (ἡ) κ.νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν ἐλλοβοκάρπων περιλαμβάνον πόας καὶ δενδρύλλια, ὧν εἶδος μηδικὴ ἡ ἥμερος, δημ. τριφύλλι, ἄ. π. ἀρχ. μηδικὴ πόα, βλ.λ. μηδικός 2) : Θεόφρ.Φ1 8,7,7, Διοσκ.2,147· **2)** μτγν. τὸ φυτὸν ἑλένιον : Πλίν.Φἱ 14,108, Διοσκ.1,28.
μηδικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μήδους, ὁ τῶν Μήδων : Αἰσχ.Πέρσ.790 μηδ' εἰ στράτευμα πλεῖον ᾖ τὸ Μηδικόν, 'Αριστφ.Βάτρ.938 ἂν τοῖσι παραπετάσμασιν τοῖς Μηδικοῖς γράφουσιν, Θουκ.1,90 καὶ τὴν ἐς τὸν Μηδικὸν πόλεμον τόλμαν γενομένην, Προκ.Περσ.1,20 μηδικὴ ἐσθής (μεταξωτὰ ἐνδύματα), - Μηδικοὶ πόλεμοι (οἱ μεταξὺ Περσῶν καὶ Ἑλλήνων πόλεμοι, ἄ. Περσικοὶ πόλεμοι)· ‖ τὰ Μηδικά ὡς οὐσ. ἡ περίοδος τῶν Περσικῶν πολέμων, οἱ περσικοὶ χρόνοι : 'Αριστφ.Λυσ.653 τὸν ἔρανον τὸν λεγόμενον παππῷον ἐκ τῶν Μηδικῶν, Θουκ.1,14 ὀλίγον τε πρὸ τῶν Μηδικῶν καὶ τοῦ Δαρείου θανάτου, 'Αριστλ.Πολιτ.1303b,33 οἷον ἐν Ἑστιαίᾳ συνέβη μετὰ τὰ Μηδικά· ‖ κ. συγκρ. : Φιλόστρ.'Απολλ.1,25· **2)** Μηδικὴ πόα εἶδος τριφυλλίου· 'Ησ. «λωτὸν κτήνεσιν ἁρμόζοντα» : 'Αριστφ.'Ιππ.606 ἤσθιον δὲ τοὺς παγούρους ἀντὶ ποίας Μηδικῆς (σχόλ. «τοῦ παρ' ἡμῖν χόρτου. Λέγεται δὲ καὶ πόα τις Μηδικὴ ἀρίστη καὶ καλλίστη καὶ ἐπιτηδειοτάτη ἵπποις. 'Η αὐτὴ δὲ τρίφυλλος λέγεται»· ‖ κ. ἁπλῶς μηδικὴ βλ.λ.) : ‖ ὑπό τινων δὲ καὶ μηδίκη : Διόδ.Σ 3,43 ἄγρωστιν καὶ μηδίκην, ἔτι δὲ λωτὸν ἀνδρομήκη (κῶδ.), 'Ηρωδιαν.1,316, Εὐστ.1967,27 μηδίκη μὲν χόρτος ..' Μηδικὴ δὲ ἡ Περσική· **3)** μῆλον Μηδικόν βλ. μῆλον ἐν εἰδ. σημ.· ‖ μηδικὴ μηλέα βλ. μηλέα ἐν εἰδ. σημ.· **4)** ὀπὸς Μηδικός ὁ ὀπὸς σιλφίου : Διοσκ.3,80, Φιλούμ.3,2· **5)** νεώτ. βοταν. μηδικὸν σίλφιον ἄση βλ.λ.2) ἡ δύσοσμος· **6)** νεώτ. χημ. κομμεορρητίνη ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἀπεξηραμμένου ὀποῦ τῶν ριζῶν νάρθηκος τοῦ κρομμυώδους τῆς Περσίας καὶ νάρθηκος τοῦ ἀκοροδόσμου· **7)** 'Επιγρ. τὸ Μηδικόν πιθ. τάφος κατὰ τὸν περσικὸν τρόπον.
μήδιον (τό) μτγν. κ. δ.γρ. μήδειον φυτόν τι, ἴσως ἡ Μηδικὴ πόα : Διοσκ.4,18, Ζώπυρ.π.'Ορειβ.1,4,16.
μήδιος 'Ησ. «μαλακὸς καὶ βοτάνης εἶδος, καὶ λίθος τις Μηδιάτης».
Μηδίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ Μῆδος, γυνὴ ἐκ Μηδίας : 'Ηρ.1,91.
μηδισμός (ὁ) (μηδίζω) κ. νεώτ. τὸ φρονεῖν τὰ τῶν Μήδων, εὐνοεῖν τοὺς Μήδους, ἡ κλίσις πρὸς τοὺς Μήδους : 'Ηρ.4,165 ὡς διὰ τὸν μηδισμὸν ὁ παῖς οἱ τέθνηκε, Θουκ.1 κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ οὐχ ἥκιστα μηδισμός, Δημ.688 ἐξήλασαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ μηδισμὸν κατέγνωσαν, - κατηγορηθέντες ἐπὶ μηδισμῷ.
μηδιστί ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον Μηδικόν, εἰς Μηδικὴν γλῶσσαν : Στράβ.11,3,3 πρὸς εἰρήνην νενευκότες οἰκοῦσιν ἁρμενιστί τε καὶ μηδιστὶ ἐσκευασμένοι.
Μηδοκτόνος-ον μσν. ὁ ἀποκτείνων, φονεύων Μήδους : ΑΠλ.4,62 ὦ βασιλεῦ Μηδοκτόνε.
μηδόλως ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀντὶ μηδ' ὅλως, κατ' οὐδένα τρόπον, παντάπασιν, ποσῶς, οὐδαμῶς : Κερκ.17,21, Γαλ.Προτρ.1 ὡς εἰ καὶ μηδόλως ἦν, Πρόκλ.'Υποτ.125,26 ὡς εἰ μηδόλως ἐκινεῖτο, Πράξ.Συνοδ.3,1045,62 μηδόλως ὑπαναγκάζοντες· ‖ οὐδ' ἐλάχιστον, οὐδόλως.
μήδομαι (μῆδος (1)) ἀποθ., γ' ἐν. παρατ. ἐμήδετο ('Υμν.'Ερμ.46) κ. ἐπ. μήδετο ('Ιλ.Η 478), μέλλ. μήσομαι (Σοφ.Τρ.973) κ. ἐπ. β' ἐν. μήσεαι ('Οδ.Λ 474), γ' ἐν. ἀόρ. ἐμήσατο (Αἰσχ.Χο.991) κ. ἐπ. μήσατο ('Οδ.Ω 96), παρακ. μέμηδα (εἰκ. ἀντὶ μέμηλα ἐν 'Υμν.'Ερμ.437), γ' ἐν ὑπερσ. μήστο ('Ησ.), βουλεύομαι, σκέπτομαι, συλλογίζομαι, ἔχω κατὰ νοῦν : 'Ιλ.Β 360 αὐτός τ' εὖ μήδεο πείθεό τ' ἄλλῳ, 'Οδ.Ε 189 τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ' ἂν ἐμοί περ αὐτῇ μηδοίμην· **2)** μτ. αἰτ. πράγμ. κ.δοτ. προσ. ἢ μτ.διπλ. αἰτ. πράγμ.κ. προσ., συνήθ. π. 'Ομ. ἐπὶ κακῆς σημ. μελετῶ, τεχνάζομαι, μηχανῶμαι : 'Ιλ.Η 478 σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς, αὐτ.Κ 52 τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς, 'Οδ. Ω 96 ἐν νόστῳ γὰρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον, αὐτ.Ω 426, 'Ησιόδ.Α 34 ἔνθα καθεζόμενος φρεσὶ μήδετο θέσκελα ἔργα, Πινδ.Ν 10,64 μέγα ἔργον ἐμήσαντ' ὠκέως, Αἰσχ.Χο.991 ἥτις δ' ἐπ' ἀνδρὶ τοῦτ' ἐμήσατο στύγος, Εὐρ.'Ηρ.1075 πρὸς δὲ κακοῖς κακὰ μήσεαι· **3)** μεθ' 'Ομ. ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω : Πινδ.Ο 6,94 ἄρτια μηδόμενος, Αἰσχ.Πρ.477 οἵας τέχνας τε καὶ πόρους ἐμησάμην, 'Αριστφ.'Ορν.689 τοῖς ἀφθιτα μηδομένοισιν, Θεόκρ.22,218 ὑμῖν κῦδος .. ἐμήσατο Χῖος ἀοιδός, Λουκ.'Αστρολ.6 οἱ δὲ καὶ ἄλλα ἐμήσαντο πολλὸν μέζω τουτέων· ‖ μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. κατορθῶ τι τεχνηέντως, διὰ μηχανῆς τινος : Πινδ.Ο 1,31 ἄπιστον ἐμήσατο πιστὸν ἔμμεναι (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «κατώρθωσε τὸ ἄπιστον νὰ εἶναι πιστόν»)· **4)** ἐπὶ μελισσῶν, παράγω, παρασκευάζω, κάμνω : Σιμων.47 τὴν μέλιτταν ξανθὸν μέλι μηδομέναν· **5)** φροντίζω περί τινος, προνοῶ, γνοιάζομαι : Πινδ.Ο 1,106 Θεὸς ἐπίτροπος ἐὼν τεαῖσι μήδεται .. μερίμναις, Πλούτ. 'Ηθ.407D ὧν μήδεσθαι προσήκει καὶ φυλάττειν (δ.γρ. κήδεσθαι)· **6)** ρηματ.π. μήστωρ.
μηδαμόθεν ἐπίρρ. 'Επιγρ. οὐδαμόθεν, ἀπὸ κανὲν μέρος, ἀπὸ πουθενά.
μηδοπότερος-α-ον μτγν. κ. κεχωρ. μηδ' ὁπότερος μηδέτερος, μήτε ὁ ἕνας, μήτε ὁ ἄλλος : ΑΠ 3,12 (τίτλ.) μηδ' ὁπότερον γὰρ αὐτῶν προελομένη γῆμαι.
μηδοπωστιοῦν ἐπίρρ. μτγν. κατ' οὐδένα τρόπον, μηδὲ κατ' ἐλάχιστον : 'Αριστείδ.Λόγ.2,654.
μῆδος-εος (τό) (1) (μέδω) ἐπ. μ. κτ. πληθ. μήδεα σκέψεις, βουλεύματα, ἰδίως πονηρὰ τεχνάσματα· 'Ησ. «βουλεύματα» : 'Ιλ.Β 340 ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν, αὐτ.Η 278 πεπνυμένα μήδεα εἰδώς, 'Οδ.Ν 89 ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα, 'Ησιόδ.Θ 398 διὰ μήδεα πατρός, Πινδ.Π 4,27 μήδεσιν ἀμοῖς, Αἰσχ. Πρ.601 ἐπικότοισι μήδεσι δαμεῖσα· **2)** φροντίδες, μέριμναι : 'Οδ.Λ 202 ἀλλά με σός τε πόθος σά τε μήδεα.
μῆδος-εος (τό) (2) (θεμ. μαδ-, ἐξ οὗ κ. τὸ μαστός) ποι. ἐν χρ. κτ. πληθ. μήδεα κ. μέδεα ('Αρχίλ.138) κ. μέζεα ('Ησιόδ.'Εργ.512), τὰ ἀνδρικὰ γεννητικὰ

μόρια, τὰ αἰδοῖα : Ὀδ.Σ 67 αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, αὐτ.87 μήδεά τ' ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι, Ἡσίοδ. Θ 180 φίλου δ' ἀπὸ μήδεα πατρὸς ἐσσυμένως ἤμησε, Ἀνδρόμ.π.Γαλ.14,41· ‖ ὁμ. κ. μέζεα ἐπὶ ζώων : Ἡσίοδ.Ἔργ.512 οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο· **2)** ἐν τῷ ἑν. ἡ οὐροδόχος κύστις : Ὀππ. Κυν.4,44) λαγόνων ἀπὸ μήδεα χεύῃ.

μηδοστισοῦν, γενικ. μηδουτινοσοῦν - μηδοτιοῦν, ἢ βέλτιον κεχωρ. μηδ' ὅστις οὖν, μηδ' ὅτι οὖν μηδεὶς μηδαμῶς, μηδ' ἕνας κἂν, κἂν κανένας : Θέογν.64 χρῆμα δὲ συμμείξῃς μηδενὶ μηδ' ὁτιοῦν σπουδαῖον, Πλάτ.Πολιτ.300C μήτε πλῆθος μηδὲν μηδέποτε ἐὰν δρᾶν μηδ' ὁτιοῦν.

μηδοσύνη (ἡ) (μῆδος (I)) μτγν. μῆδος, βουλή, φρόνησις : Σιμμ.ΑΠ 25,1, Φώτ.

μηδοτίη Ἐπιγρ. βοιωτ. θηλ. δοτ. ἑν. ἀντὶ μηδ'ὁποίᾳ.

μηδοφόνος-ον μτγν. ἐπὶ προσ., ὁ φονεύων ἢ ὁ φονεύσας Μήδους, ὅ μηδοκτόνος : Λόλλ.Βάσσ. ΑΠ 7,243, Ἐπιγρ. Μηδοφόνοι πατέρες· ‖ ἐπὶ τόπου, τὸ μέρος ἐν ᾧ ἐφονεύθησαν πολλοὶ Μῆδοι : Ἐπιγρ. Μηδοφόνος Πλάταια.

μηθαμά ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἀντὶ μηδαμὰ βλ.λ.

μηθαμόθεν ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἀντὶ μηδαμόθεν βλ.λ.

μηθαμοῦ ἐπίρρ. Ἐπιγρ. ἀντὶ μηδαμοῦ βλ.λ. : μηθαμοῦ φαίνεσθαι.

μηθαμῶς ἐπίρρ. πάπ. ἀντὶ μηδαμῶς βλ.λ.

μηθείς-ενός-μηθεμία-μηθέν Ἐπιγρ. κ. πάπ. ἀντὶ μηδείς - μηδεμία - μηδὲν βλ.λ. : Πάπ. ἵνα οὖν μηθὲν ὑστερῇ τὰ ἐλαιουργία.

μηθέτερος-α-ον ἀντὶ μηδέτερος βλ.λ. : Ἀριστλ. Οὐρ.282b,11.

μηθίδη (ἡ) μτγν. δένδρον τι ἐν Αἰγύπτῳ φυόμενον· Πλούτ.Ἠθ.359Β «φυτὸν ὑπεραῖρον πάσης ἐλαίας μέγεθος» (ἀμφ.).

μῆκα Ἡσ. «κέρατα».

μηκάζω μτγν. κ. σχόλ. ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν, βληχῶμαι, βελάζω : Συνέσ.Ἐπιστ.285D μηκάζον αἰπόλιον καὶ προβατίων βληγή, Σχόλ.Ἰλ. Ψ 31 οὐκέτι ὀρέχθεον, ἀλλ' ἐμήκαζον (αἶγες)· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., φωνάζω ἐπιμόνως, βελάζω, πρβλ. σκούζω : Νίκ.Ἀλεξ.214 αὐτὰρ ὃ μηκάζει μανίης ὑπο μυρία φλύζων (σχόλ. «μηκᾶται ὡς πρόβατον»)· **3)** ῥηματ.π. μηκασμός.

μηκάς-άδος (ἡ) ἐπίθ. π. Ὁμ. μ. ἐπὶ αἰγῶν κ. κτ. πληθ. ἡ μηκωμένη, ἡ βελάζουσα : Ἰλ.Λ 383 οἵ τέ σε πεφρίκασι λέονθ' ὡς μηκάδες αἶγες, Ὀδ.Ι 124 βόσκει δὲ τε μηκάδας αἶγας, Ἀντιφ.Ι,52,8 μηκάδων αἰγῶν ἀπόρρουν θρόμβον· ‖ κ. ἐπὶ προβάτων, ἡ βληχωμένη, ἡ βελάζουσα : Εὐρ.Κύκλ. 189 μηκάδων ἀρνῶν τροφαί· ‖ κ. ἐπὶ βοῶν, ἡ μυκωμένη, ἡ μουκανίζουσα : Σοφ.άπ.122 κυνὸς πέλης τε μηκάδος βοός· **2)** ὡς οὐσ. ἡ αἶξ, ἡ γίδα, ἡ κατσίκα : Θεόκρ.1,87 Ὡπόλος ὄκκ' ἐσορῇ τὰς μηκάδας οἷα βατεῦνται, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,123, Λουκ.Ἑταιρ.Δ 7,1 θῦσαι μὲν τῇ Πανδήμῳ δεήσει λευκὴν μηκάδα.

μηκασμός (ὁ) (μηκάζω) μτγν. ἡ φωνὴ τῶν προβάτων καὶ τῶν αἰγῶν, βέλασμα : Πλούτ.Σύλλ. 27 τράγου μηκασμῷ φωνὴν ἀφέντος, Πολυδ.5,87 μηκασμῷ παραπλησίαν φωνὴν ἀφιᾶσι.

μηκεδανός-ή-όν (μῆκος, μακεδνός) μτγν. μακρός· Ἡσ. «μηκεδανόν, μακρόν» : ΑΠ 11,345, Συνέσ.329Β μηκεδανὸν μήρυμα χρόνου, Νόνν.Δ 9,260.

μηκελία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος σκωλήκων πλατελμίνθων ἐκ τῶν λινεϊδῶν, περιλαμβάνον ὑδροβίους σκώληκας.

μηκέτι (μή, ἔτι μτ. παρεμβολῆς τοῦ κ κτ. ἀναλογίαν πρὸς τὸ οὐκέτι) ἐπίρρ. ἀπαγορευτικόν, ἀποκλεῖον τὴν ἐπανάληψιν πράξεώς τινος ἐν τῷ μέλλοντι, μὴ πλέον, ὄχι πλέον, οὐχὶ μακρότερον εἰς τὸ μέλλον : Ἰλ.Ν 292 ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα νηπύτιοι ὣς ἑσταῶτες, Ἡσίοδ.Ἔργ. 174 μηκέτ' ἔπειτ' ὤφειλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι ἀνδράσιν, Πίνδ.Ο 1,5 μηκέτ' ἀελίου σκόπει ἄλλο θαλπνότερον, ἐν ἁμέρᾳ φαεινὸν ἄστρον, Αἰσχ.Χο.805 γέρων φόνος μηκέτ' ἐν δόμοις τέκοι, Σοφ.ΟΚ 192, αὐτ.Φιλ.415 ὡς μηκέτ' ὄντα κεῖνον ἐν φάει νόει, Πλάτ.Γοργ.488Β μηκέτι ποτέ με νουθετήσῃς ὕστερον, ΚΔ Ἰω.5,14 μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρον σοί τι γένηται, αὐτ.Πράξ.4,17.

μηκή (ἡ) μτγν. κ. σχόλ. κ. μτ. ἐσφ. τονισμοῦ μήκη ὁ μηκασμός, τὸ βέλασμα : Αἰλ.ΖΙ 7,46 μηκὴ ἐλάφου, Σχόλ.Ἰλ.Δ 435, Σχόλ.Ὀδ.Ι 124.

μηκηθμός (ὁ) μτγν. ἡ φωνὴ τῶν ζώων, ὁ μηκασμός : Ὀππ.Κυν.2,359 λισσομένην τοίοισιν ἀπόπροθι μηκηθμοῖσι, Γρηγ.Νύσσ.1,250Α διὰ τοῦ μηκηθμοῦ τῆς ὄνου (τὸ γκάρισμα).

μηκητικός-ή-όν σχόλ. ὁ δυνάμενος ἢ ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ μηκᾶσθαι, βληχᾶσθαι, ὁ μηκώμενος : Σχόλ.Ἰλ.Ψ 31.

μηκίζω μσν. μηκύνω, ἐκτείνω : Εὐστ.Διον.Περ.65.

μηκικός-ή-όν (μῆκος) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ γεωγραφικὸν μῆκος : Πρόκλ.Ὑποτ.114,29 τὴν μηκικὴν θέσιν, αὐτ.114,1 ἑκάστου τῶν ἀστέρων μηκικάς τε καὶ πλατικὰς θέσεις, Βρυέν.Ἰ.Ἁρμονικὰ 411C κατὰ τὴν μηκικὴν αὐτῶν πάροδον.

μήκιστος η-ον κ. νεώτ., δωρ. μάκιστος (π.τραγ.) ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ μακρός, σχηματισθεὶς ἐκ τοῦ μῆκος, κ. ὑπερθ. ἐκ τούτου μηκιστότατος (Γρηγ. Ναζ.2,187C), ὁ ὑψηλότατος τὸ ἀνάστημα, μακρότατος : Ἰλ.Η 155 τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα, Ὀδ.Λ 309 οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα· **2)** ὁ μέγιστος, ὁ πάρα πολὺ μεγάλος : Αἰσχ.άπ.281,) μάκιστον σέλας, Σοφ.ΟΤ 1301 τίς ὁ πηδήσας μείζονα δαίμων τῶν μακίστων, Εὐρ.Ἱππ.818 τὰ μάκιστ' ἐμῶν κακῶν, Ἀπολλ.Ρ 1,82 ὡς οὐκ ἀνθρώποισι κακὸν μήκιστον ἐπαυρεῖν (σχόλ. «οὐδὲν κακὸν μέγιστον ὃ μὴ ἀνθρώποις εὐχερὲς ἐπαυρεῖν, ὅ ἐστιν ἐπιτυχεῖν»), αὐτ.4,1364 μήκιστον τεράων· **3)** ὁ διαρκῶν πάρα πολύ, ὁ μακρότατος : Χρησμ.π.Ζώσ. 26 ἀλλ' ὁπόταν μήκιστος ἵκῃ χρόνος ἀνθρώποισι ζωῆς· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. : Ξεν.Ἀγησ. 10,4 ἐπὶ τὸ μήκιστον ἀνθρωπίνου αἰῶνος (ἡ μακροτάτη ἡλικία)· ‖ τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ πολὺν μακρὸν χρόνον, μακρότατα : Ὑμν.Δήμ.258 καὶ σὺ γὰρ ἀφραδίῃσι τεῇς μήκιστον ἀάσθης, Λουκ.Ἑρμότ.50 περιέγραφαν μὴ πλείω βιῶναι τὸ μήκιστον ἐτῶν ἑκατὸν ἄνθρωπον ὄντα, αὐτ. Δημῶν.1 ἐπὶ μήκιστον συνεγενόμην· **4)** π. Ὁμ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους, στὸ τέλος : Ὀδ.Ε 299 τί νύ μοι μήκιστα γένηται· **5)** τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. εἰς μεγίστην ἀπόστασιν, ὅσον τὸ δυνατὸν μακράν : Σοφ.Φιλ.849 ὅ,τι δύνᾳ μάκιστον κεῖνό μοι . . ἐξιδοῦ (βλέπε ὅσον μακρὰν δύνασαι), Ξεν.ΚΠ 4,5,28 οἱ τοὺς ἐχθροὺς μήκιστον ἀπελαύνοντες μᾶλλον τοὺς φίλους ἐν ἀκινδύνῳ καθιστᾶσι, Φιλόδ.Ρητ.1,270S μήκιστον ἀφέστηκεν τοῦ πείθειν· **6)** νεώτ. ἀνατ. ἐπὶ μυός, ὁ ἐκτεινόμενος ἀπὸ τῆς ἱερᾶς χώρας μέχρι τῶν μαστοειδῶν ἀποφύσεων τοῦ κρανίου.

μηκόδοντον (τό) νεώτ. ζωολ. γένος ἀμφιβίων ἐκ τῶν σαλαμανδριδῶν, περιλαμβάνον μικρὰς σαλαμάνδρας.

μηκόθεν (μῆκος) ἐπίρρ., μτγν. κ. μσν. μακρόθεν, ἀπὸ μακριά : Αἰσώπ.Μῦθ.243 ἀλώπηξ δὲ μηκόθεν στᾶσα ἔφη, Παῦλ.Αἰγ.5,42 ἐπιφέρει σκοτώματα καὶ ἀχλύς, ὥστε μηκόθεν μηδ' ἐπ' ὀλίγον βλέπειν, Εὐστ.Ἰλ.42,22.

μηκόνημα-ατος (τό) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων ὀρθοπτέρων ἐκ τῶν λοκουστιδῶν.

μηκοποιῶ-έω μον. καθιστῶ τι μακρόν, μηκύνω, ἐκτείνω : Εὐστ.32,5.

μῆκος [τό] κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. μάκος ('Αρχύτ.1), ἡ ἀπόστασις, ἡ ἔκτασις ἀντικειμένου τινὸς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου αὐτοῦ μέχρι τοῦ ἄλλου, τὸ μάκρος : 'Οδ.I 324 **τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος,** 'Ηρ.1,72 **μῆκος ὁδοῦ εὐζώνῳ ἀνδρὶ πέντε ἡμέραι ἀναισιμοῦνται,** Θουκ.1,34 **χαλεπὸν δὲ διὰ πλοῦ μῆκος ἐν τάξει μεῖναι,** Πλάτ.Πολιτ.284Ε **μήκη καὶ βάθη καὶ πλάτη καὶ παχύτητας πρὸς τοὐναντίον μετροῦσι,** Διοσκ.2,185 **θλάσπι βοτάνιόν ἐστι στενὸν τοῖς φύλλαις, ὡς δακτύλου μῆκος,** ΚΔ 'Αποκ.21,16 **τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστὶ** [τῆς πόλεως], Βί.'Αλεξ.3342 **εἶναι τὸ μῆκος ἡμερῶν ὁδὸν πέντε καὶ μόνον·** ‖ μτ. προθ. ἐν, ἐπί, κατά, εἰς, ὡς ἐπίρρ.: 'Ηρ.2,155 **Λητοῦς νηὸς ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος ἔς τε ὕφος καὶ ἐς μῆκος,** Πλάτ.Σοφ.235D **ὁπόταν κατὰ τὰς τοῦ παραδείγματος συμμετρίας τις μήκει καὶ πλάτει καὶ βάθει,** αὐτ.Τίμ.36Β **κατὰ μῆκος σχίσας,** 'Αριστλ.ΖΙ 504a,15 **ἔχει γὰρ ἐπὶ μῆκος ἔκτασιν καὶ ἐπὶ τέτταρας δακτύλους,** αὐτ. Μετ.387ε,2,-**κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς - τοῦ ποταμοῦ - τῆς ὁδοῦ·** ‖ ὁμ. κτ. αἰτ. ἐν. μτ. ἄρθρου ἢ ἄνευ ἄρθρου, ὡς ἐπίρρ., ἀντίθ. εὖρος, ὕφος : 'Ηρ.1,181 **σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος·** 2) ἐπὶ τείχους, τὸ ὕφος : 'Αριστφ.'Ορν.1130 **τὸ δὲ μῆκός ἐστι, . . ἑκατοντορόγυιον·** 3) κ. ἐπὶ προσ., ὑψηλὸν ἀνάστημα, μέγεθος, μπόϊ : 'Οδ.Υ 71 **μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνή·** ‖ κ. μτ. προθ. ὡς ἐπίρρ. : Ξεν.Λακ.2,6 **εἰς μῆκος αὐξάνεσθαι·** ‖ κτ. αἰτ. ἐν. ἢ δοτ. ὡς ἐπίρρ. : 'Οδ.Λ 312 **ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι,** Πλάτ.Θεαίτ.147D **ὅτι μήκει οὐ ξύμμετροι τῇ ποδιαίᾳ** [κατὰ μέτρησιν γραμμικήν, κατὰ μῆκος]· ‖ τὸ κατὰ μίαν διάστασιν μέγεθος, ἀντίθ. ἐπίπεδον βάθος : αὐτ.Νόμ. 817Ε· ‖ ἐν τῇ 'Αριθμητ. ἡ δοτ. **μήκει** εἰς τὴν πρώτην δύναμιν : Θεολ.'Αριθ.3,4· 4) ἐπὶ χρόνου, χρονικὴ ἔκτασις,διάρκεια : Αἰσχ.Πρ.1020 **μακρὸν δὲ μῆκος ἐκτελευτήσας χρόνου,** Εὐρ.'Ορ.72 **μακρὸν μῆκος χρόνου, - τὸ μῆκος τῶν χειμερινῶν νυκτῶν·** ‖ κ. μτ. προθ. ὡς ἐπίρρ. : Σοφ.Τρ.69 **ἐν μήκει χρόνου,** Πλάτ.Νόμ.683Α **ἐν χρόνου τινὸς μήκεσιν ἀπλέτοις·** 5) μτφ. ἔκτασις, ἀνάπτυξις, διεξοδικότης : Αἰσχ.Εὐμ.201 **τοσοῦτο μῆκος ἔκτεινον λόγου** [μακρὰ ὁμιλία], Σοφ.ΟΚ 1139 **οὔτ' εἴ τι μῆκος τῶν λόγων ἔθου πλέον·** ‖ κ. μτ. προθ. ἢ κτ. αἰτ. ἐν. ὡς ἐπίρρ., ἐν ἐκτάσει, διεξοδικῶς : Σοφ.'Αντ.446 **εἰπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ σύντομα,** Θουκ.4,62 **ἐν μήκει λόγων διελθεῖν,** Παπαντ.'Αγ. 'Ορ.168 **ἀπὸ τὸ μακρότατο, βυζαντινὸ στὸ μῆκος, λόγο του στὴ Σύνοδο . . ἔπαθε τέτοια κούραση, ὥστε . .**· 6) μεγαλεῖον, μέγεθος : 'Εμπ.119 **ἐξ οἵης τιμῆς τε καὶ ὅσσου μήκεος ὄλβου ὧδε πεσών·** ‖ κ. κτ. αἰτ. ὡς ἐπίρρ. κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐντάσεως, κατὰ τὸ μέγεθος : Σοφ.'Αντ. 393 **ἡ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ ἔοικεν ἄλλῃ μῆκος οὐδὲν ἡδονῇ·** 7) μτγν. **μῆκος** κ. νεώτ. ἀστρον. **μῆκος γεωγραφικόν** σημείου τινὸς τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καλεῖται τὸ τόξον τοῦ ἰσημερινοῦ τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ διερχομένου διὰ τοῦ σημείου τούτου καὶ τοῦ πρώτου καλουμένου μεσημβρινοῦ, λαμβανομένου κατὰ συνθήκην, ἀντίθ. πλάτος : Στράβ.1,4,5 **ὅτι μὲν γὰρ πλέον ἢ διπλάσιον τὸ γνώριμον μῆκός ἐστι τοῦ γνωρίμου πλάτους, ὁμολογοῦσι καὶ οἱ ὕστερον καὶ τῶν παλαιῶν οἱ χαριέστατοι,** Πτολ.Μαθ.2,12, Βέττ.Βάλ. 260,5· 8) νεώτ. ἀστρον. ἐπὶ ἀστέρος, ἡ δίεδρος γωνία τῶν δύο μεγάλων κύκλων τῆς οὐρανίου σφαίρας τῶν διερχομένων διὰ τῶν πόλων. αὐτῆς· ‖ **μηκῶν γραφεῖον** γαλλικὴ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις, ἑδρεύουσα ἐν Παρισίοις, σκοπὸν ἔχουσα τὴν τελειοποίησιν τῶν ἀστρονομικῶν ἐπιστημῶν ὡς πρὸς τὰς ἐφαρμογάς των εἰς τὴν γεωγραφίαν, ναυτιλίαν καὶ γεωφυσικήν· 9) γραμμ. ἡ ἐκ μακρῶν φωνηέντων ἀποτέλεσις συλλαβῆς, ἀντίθ. βραχύτης : Πλάτ.Πολ.400C **μήκη καὶ βραχύτητας προσῆπτε,** 'Αριστλ.Ποι.1456b,32, Διον.'Αλ. Συνθ.15· 10) ἡ πρώτη γραμμὴ τῆς στρατιωτικῆς φάλαγγος : 'Ασκληπιόδ.2,5.

μηκοσθηθος [ὁ] νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων ὀρθοπτέρων ἐκ τῶν ἀκριδιδῶν, περιλαμβάνον ἀκρίδας μικροῦ μεγέθους.

μήκοτε ἐπίρρ. Ἰων. ἀντὶ μήποτε βλ. : 'Ηρ.1,77

μηκότης-ητος [ἡ] μτγν. τὸ μῆκος : Γαλ.19,478 **οὐδὲ μηκότης οὐδὲ τῶν τι συμβεβηκότων.**

μήκυνσις-εως [ἡ] [μηκύνω] σχόλ. κ. νεώτ. γραμμ. **ἐν προσῳδίᾳ, ἡ ἔκτασις βραχέος φωνήεντος εἰς μακρόν, ἡ ἐπέκτασις** : Σχόλ.Διον.Θρ.49Η· · 2) νεώτ. ἡ **κατὰ μῆκος ἐπέκτασις**, ἐπιμήκυνσις, μάκρεμα.

μηκυντικός-ή-όν μτγν. γραμμ. ὁ συνηθίζων, ὁ ἀγαπῶν **νὰ** μηκύνῃ τὰ φωνήεντα, νὰ μεταβάλλῃ τὰ βραχέα εἰς μακρά : 'Απολλ.Δύσκ.'Επίρρ.577,26 **μᾶλλον μηκυντικοί εἰσι κατὰ τὰ φωνήεντα** [οἱ 'Αττικοί]· πρβλ. Σχόλ.'Ηφαιστ.92C **τῆς φύσεως τῶν στοιχείων** [η, ω] **οὔσης μηκυντικῆς.**

μηκύνω [μῆκος] κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **μακύνω,** μέλλ. συνηρ. **μηκυνῶ** [Θουκ.4,17] κ. Ἰων. **μηκυνέω** ['Ηρ.2,35], κ. παθ. **μηκυνθήσομαι** ['Επίκ.Φύσ.14,5], ἀόρ. **ἐμήκυνα** ['Ηρ.3,60] κ. μέσ. **ἐμηκυνάμην** κ. δωρ. **ἐμακυνάμην** [ΑΠ 6,171] κ. παθ. **ἐμηκύνθην,** παθ. παρακ. **μεμήκυσμαι,** καθιστῶ τι μακρόν, ἐκτείνω, ἐπιμηκύνω, μακραίνω : 'Ιππ.'Αφορ.1,12, Ξεν. 'Ιππαρχ.4,9 **τὸ μέτωπον μηκύνοιεν ἂν τῆς τάξεως,** αὐτ.'Απομν.3,13,5 **τὸ μὲν γὰρ ἀναγκάζεσθαι περαιτέρω τοῦ μετρίου μηκύνειν τὰς ὁδοὺς χαλεπόν, - μηκύνω τὸ βῆμα·** κ. παθ. : Πλάτ.Πολιτ.282Ε **τῶν περὶ ξαντικὴν ἔργων μηκυνθέν τε καὶ σχὸν πλάτος λέγομεν εἶναι κάταγμά τι·** 2) ἐπὶ χρόνου, αὐξάνω τὴν χρονικὴν διάρκειάν τινος, παρατείνω : Εὐρ.'Ηρ.143 **τίν' εἰς χρόνον ζητεῖτε μηκῦναι βίον·** ‖ κ. παθ. παρατείνομαι : 'Ιππ.'Αερ.7 **νοσήματα μηκυνθέντα,** Θουκ.1,102 **ὡς αὐτοῖς πρὸς τοὺς ἐν 'Ιθώμῃ ἐμηκύνετο ὁ πόλεμος·** 3) ἀναβάλλω, ἀργοπορῶ : Πίνδ.Π 4,286 **οὐδὲ μακύνων τέλος οὐδέν·** 4) ἐν ἀναφορᾷ πρὸς λόγον, δίδω ἔκτασιν εἰς τὸν λόγον, ἐκτείνω, ὁμιλῶ ἐν ἐκτάσει : 'Ηρ.2,35 **ἔρχομαι περὶ Αἰγύπτου μηκυνέων τὸν λόγον,** Σοφ.ΟΚ 1120 **πρὸς τὸ λιπαρὲς τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον,** Θουκ.4,17 **τοὺς δὲ λόγους . . οὐ παρὰ τὸ εἰωθὸς μηκυνοῦμεν,** 'Ισοκρ.11,44 **ἐξ ὧν ἄν τις καὶ τὸν ἔπαινον καὶ τὴν ἀπολογίαν μηκύνειεν·** ‖ κ. ἄνευ τοῦ λόγον, οἱονεὶ ὡς ἀμτβ., ὁμιλῶ ἐν ἐκτάσει, διεξοδικῶς : 'Ηρ.3,60 **ἐμήκυνα περὶ Σαμίων μᾶλλον, ὅτι σφι τρία ἐστὶ μέγιστα ἁπάντων 'Ελλήνων ἐξεργασμένα,** 'Αριστφ.Λυσ.1132 **πόσους εἴποιμ' ἂν ἄλλους, εἰ με μηκύνειν δέοι,** Πλάτ.Πολ.437Α **ἵνα μὴ ἀναγκαζώμεθα πάσας τὰς τοιαύτας ἀμφισβητήσεις ἐπεξιόντες καὶ βεβαιούμενοι ὡς οὐκ ἀληθεῖς οὔσας μηκύνειν,** Διον.'Αλ.Συνθ.23· ‖ κ. ἐμπροθ. μ- **περί τινος** : Δημήτρ.71· ‖ π. Θουκ. κ. μτ. αἰτ. ἀντικ., ὁμιλῶ διεξοδικῶς περί τινος : Θουκ. 2,42 **ἐμήκυνα τὰ περὶ τῆς πόλεως,** αὐτ.2,43· ‖ κ. παθ. λαμβάνω ἔκτασιν, ἐκτείνομαι : 'Επίκ.Φύσ.14,5 **αὖθις ταῦτα μηκυνθήσεται,** Φιλόδ.Ποιημ.5,26 **ἤδη μεμηκυσμένον τὸ σύγγραμμα καταπαύσομεν·** 5) μέσ. αὐξάνομαι, μεγαλώνω : ΚΔ Μᾶρκ.4,27 **ὡς ἄν . . ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός,** Θεοφύλ.Σ 7,5,6 **τὸ κακὸν ἐμηκύνετο** [ἡ δίψα]· 6) ἐπὶ κολοσσιαίου ἀγάλματος, ἐγείρω πρὸς τὰ ἄνω, ὀρθῶ, ὑψώνω, σηκώνω ψηλά : ΑΠ 6,171 **αὐτῷ σοὶ πρὸς Ὄλυμπον ἐμακύναντο**

κολοσσὸν τόνδε Ῥόδου ναέται Δωρίδος, Ἀέλιε· 7) κάμνω νά ήχήση μακράν, ὑφώνω μεγάλην βοήν, δθ. φωνάζω δυνατά : Σοφ.ΟΚ 489 **ἄπυστα φωνῶν μηδὲ μηκύνων βοήν·** 8) μτγν. ἐκτείνω βραχὺ φωνῆεν εἰς μακρόν, μεταχειρίζομαι μακρὰν συλλαβήν, ἀντίθ.βραχύνω βλ.λ.2):Στράβ.10,5,8 **Σῦρος δ' ἐστὶ μηκύνουσι τὴν πρώτην συλλαβήν·** κ. παθ.: Διον.'Αλ.Συνθ.15, Πλούτ.'Ηθ.275F, 'Απολλ.Δύσκ.'Επίρρ.146,18, 'Ηφαιστ.1,4 **φωνῆεν μηκυνόμενον·** 9) πολλαπλασιάζω **ἐπὶ** νέον κλάσμα : Θεολ.'Αριθμ.24,48· 10) ρηματ. π. **μηκυντέον, μήκυνσις,** μηκυσμός, μηκυντικός.

μηκυσμός (ὁ) (μηκύνω) μσν. γραμμ. **ἡ ἔκτασις** βραχέος φωνήεντος εἰς μακρόν, ἡ μήκυνσις, ἀντίθ. βράχυνσις βλ.λ.2) : Εὐστ.'Ιλ.B1,6 **ἡ τῶν ψιλῶν συμφώνων ἐπιφορὰ βοηθεῖν εἰς μηκυσμὸν δύναται τῷ βραχεῖ φωνήεντι.**

μηκῶμαι-άομαι κ. νεώτ., μτχ. ἀορ. **β' μακών** ('Ιλ.Π 469), μτχ. παθ. παρακ. **μεμηκώς** ('Ιλ.Κ 362) κ. θηλ. **μεμακυῖα** ('Ιλ.Δ 435), παρατ. ἐκ τοῦ παρακ. **ἐμέμηκον** ('Οδ.Ι 439), ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν προβάτων, φωνάζω μέ-ε-ε, βληχῶμαι, βελάζω : 'Ιλ.Δ 435 **ὥς τ' ὄιες . . ἐν αὐλῇ μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀνδρῶν,** 'Οδ.Ι 439 **θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·** || μτγν. ἐπὶ τῆς φωνῆς αἰγῶν : Φρύν. ἐν AB 33,8 **μηκᾶται αἶξ καὶ ἔλαφος·** 2) ἐπὶ διωκομένου νεβροῦ ἢ λαγωοῦ, ἐκπέμπω ὀξὺν μηκηθμόν, φωνάζω, σκούζω : 'Ιλ.Κ 362 **ἢ κεμάδ' ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δέ τε προθέῃσι μεμηκώς·** 3) ἐπὶ τετρωμένου, οἷον ἀνθρώπου, ἵππου, ἐλάφου, κάπρου, ἐκβάλλω γογγυσμόν, στεναγμὸν λόγῳ σωματικῆς ὀδύνης, βογγῶ : 'Ιλ.Π 469 **κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμὸς** (ὁ ἵππος Πήδασος), 'Οδ.Κ 163 (ἔλαφος), αὐτ.Σ 98 (ὁ Ἶρος), αὐτ.Τ 454 (κάπρος)· || 'Ησ. «μακών· βοήσας»· 4) ρηματ. π. μηκασμός, μηκηθμός.

μήκων-ωνος (ἡ) κ. νεώτ., δωρ. **μάκων,** φυτὸν ἐτήσιον κοσμητικόν, φαρμακευτικόν, ἐλαιοφόρον καὶ κατ' ἐξοχὴν βιομηχανικόν, μήκων ἡ ὑπνοποιός, παπαρούνα, ἀφιόνι, ὕπνο : 'Ιλ.Θ 306 **μήκων δ' ἑτέρωσε κάρη βάλεν ἐνὶ κήπῳ,** Θεόφρ.9,8,2,Θεόκρ. 11,57 **μάκων' ἀπαλὰν ἐρυθρὰ πλαταγώνι' ἔχοισαν·** || **μήκων ἡ ῥοιάς** εἶδος κοσμητικοῦ φυτοῦ, λαλές, κουτσοπετεινός, τσάκρα : Διοσκ. «μήκων ῥοιὰς ὠνόμασται, διὰ τὸ ταχέως τὸ ἄνθος ἀποβάλλειν» : Θεόφρ.9,11,9,Διοσκ.4,65· || **μήκων ἡ νόθος** εἶδος ἀγρίου φυτοῦ, ἀγκυναρόχορτο : Θεόφρ.9,12,4, Διοσκ.4,63· || **μήκων ἡ ἀγρία** ἡ ἀγρεμώνη : Διοσκ.4,64· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μηκωνοειδῶν·** || εἴδους τινὸς μήκωνος ἡ κεφαλὴ τυγχάνει ἐδώδιμος : 'Ιπη. Γυν.2,192 **μήκωνα ἁδράν,** Θουκ.4,26 **καλῳδίῳ ἐν ἀσκοῖς ἐφέλκοντες μήκωνα μεμελιτωμένην·** || **μήκωνος ὀπός** τὸ ὄπιον : 'Ασκληπιάδ.Πρ.π. Γαλ.14,138, Νίκ.Θηρ.946 **μήκωνος φιαρῆς ὀπόν·** 2) **μήκων ἀφρώδης** τὸ φυτὸν πέπλος, πεπλίς, ἀνδράχνη ἡ ἀγρία : Διοσκ.4,168 **πέπλος· οἱ δὲ συκῆν, οἱ δὲ μήκωνα ἀφρώδη καλοῦσι·** 3) τὸ φυτὸν τιθυμαλλίς, γαλατσίδα : Διοσκ.4,164· 4) ἀρχιτεκτονικὸν κόσμημα ὅμοιον τῷ σχήματι τῆς μήκωνος : Παυσ.5,20,5 **ἐπὶ κορυφῇ δέ ἐστι τοῦ Φιλιππείου μήκων χαλκῆ σύνδεσμος ταῖς δοκοῖς·** 5) ἡ κύστις τῶν κοχλιῶν, σηπιῶν καὶ ὁμοίων θαλασσίων μαλακίων, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπάρχει χυμὸς ὅμοιος πρὸς μελάνην ἀντὶ ἥπατος, καὶ ἴσως ἐκ τοῦ σχήματος ἢ τοῦ χρώματος τῆς κεφαλῆς τῆς μήκωνος κληθεῖσα οὕτω· Αἶλ.Φ1 π. Σουΐδ. «μέρος τι τῶν ἐντοσθίων τοῦ πολύποδος τοῦ ἰχθύος, ὃς κεῖται ἐπάνω τῆς κοιλίας οἱονεὶ κύστις ἐν αὐτῇ **ἔχουσα τὸν θόλον»** : 'Αριστλ.ΖΙ 530a,15 **πλὴν οὐχ ὥσπερ ἐκεῖνοι τὴν μήκωνα μέλαιναν, ἀλλ' ἐρυθράν,** αὐτ.547a,16 **τὸ δ' ἄνθος ἔχουσιν ἀνὰ μέσον τῆς μήκωνος καὶ τοῦ τραχήλου,** 'Αθήν.7,316D **ὁ δὲ μήκων κεῖται ἐπάνω τῆς κοιλίας οἱονεὶ κύστις,** 'Οππ.'Αλ.3,157 **σηπίαι αὖ τοίῃσι δολοφροσύνῃσι μέλονται· ἔστι τις ἐν μήκωσι δόλος κείνῃσι πεπηγώς·** 6) εἶδος μεταλλικῆς ἄμμου : Πολυδ.7,100· 7) τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ ὠτός : Πολυδ.2,86· 8) 'Ησ. «κρατηρίσκοι, **οἱ τοῦ** ὀφθαλμοῦ, οἳ καὶ μήκωνες λέγονται».

μηκωνάριος-α-ον μτγν. ὁ τοῦ φυτοῦ μήκωνος, ὁ μηκωνικός : Δαμόκρ.π.Γαλ.14,130 **μηκωναρίου σπέρματος.**

μηκώνειος-α-ον μτγν. ὁ δι' ὀποῦ μήκωνος ἀρωματισμένος : Φιλόστρ.Γυμν.44 **ἄρτοις τε μηκωνείοις καὶ ἀπεπτημένοις ἑστιῶσα·** 2) τὸ οὐδ. **μηκώνειον** ὡς οὐσ. τὸ ὄπιον : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,81, Σχόλ.Νίκ.'Αλ.434· 3) ὁμ. **τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ** μηκώνιον βλ.λ.4) : Σωρ.1,81.

μηκωνέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. λιπαρὸν **ἔλαιον** ἐξαγόμενον δι' ἐκθλίψεως τῶν **σπερμάτων μήκωνος τῆς ὑπνοφόρου.**

μηκωνικός-ή-όν κ. νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τὴν μήκωνα, ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς μήκωνα : Θεόφρ.Φ1 9,20,1 **σπερμάτια μηκωνικὰ ἔχον·** 2) πιθ. ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τῶν μηκώνων : **Θεόφρ.** Φ1 1,11,2.

μηκωνίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς **τοῦ ὀπίου,** παρουσιαζόμενον ὑπὸ μορφὴν ἀχρόων κρυστάλλων, ἀόσμων καὶ λίαν πικρῶν τὴν γεῦσιν.

μηκώνιον (τὸ) κ. νεώτ. φυτόν τι θαμνῶδες, ὁ μήκων, ὁ πέπλος : 'Ιππ.Διαίτ.72 **μηκώνιον συλλέγων ταμιεύου καὶ θεράπευε,** αὐτ.Συρίγγ.7· 2) τὸ φυτὸν τιθύμαλλος, γαλατσίδα : Θεόφρ.Φ1 9,8,2 **εἰς ἀγγεῖα συνάγουσιν, ὥσπερ καὶ τὸν τοῦ τιθυμάλλου ἢ μηκωνίου· καλοῦσι γὰρ ἀμφοτέρως·** 3) κ. νεώτ. ὁ ὀπός, χυμὸς μήκωνος τῆς ὑπνοφόρου, τὸ ὄπιον : Φιλόδ.Θαν.9· 4) κ. νεώτ. τὸ πρασινομέλαν περιεχόμενον **τοῦ ἐντερικοῦ** σωλῆνος τῶν ἐμβρύων, ἡ πρώτη κόπρος τοῦ ἀρτιγεννήτου βρέφους : 'Αριστλ.ΖΙ 582a,31 **καὶ τοῦτο περίττωμα . , ὃ καλοῦσιν αἱ γυναῖκες μηκώνιον· χρῶμα δὲ τούτου αἱματῶδες καὶ σφόδρα μέλαν καὶ πιττῶδες,** Γαλ.19,176.

μηκωνίς-ίδος (ἡ), δωρ. **μακωνίς,** εἶδος θρίδακος, μαρουλίου, ἔχοντος ὀπὸν ὁμοιάζοντα πρὸς τὸν τῆς μήκωνος : Νίκ.Θηρ.630 **ἄγρει μὲν ὀλίγαις μηκωνίσι ῥάμνον ἔϊσην,** Γαλ.13,173 **μηκωνὶς θρίδαξ·** 2) εἶδος εὐφορβίου : 'Ιππ.'Εντ.Παθ.7· 3) ὡς ἐπίθ. ὁ ἐκ μήκωνος παρεσκευασμένος, ὁ μηκώνειος : 'Αλκμ 74B **τράπεσδαι μακωνίδων ἄρτων ἐπιστέφοισαι.**

μηκωνίτης (ὁ) μτγν. ὁ ὅμοιος μήκωνι, ὄνομα **πολυτίμου** λίθου : Πλίν.Φ1 37,173.

μηκωνῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. φυτόν τι θαμνῶδες, πέπλος, πεπλίς : Γαλ.19,22.

μηκωνοειδής-οῦς-ές λεξ. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μήκωνα· Σουΐδ.· 2) νεώτ. βοταν. **τὰ μηκωνοειδῆ** οἰκογ. δικοτυληδόνων φυτῶν.

μηκωνοφόρος (ἡ) πάπ. ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ φέρουσα, παράγουσα μήκωνας, παπαροῦνες.

μηκώνοφις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν μηκωνοειδῶν.

μηλάγριον (τὸ) μτγν. κ μσν. ἄγριον μῆλον, ἀγριόμηλο : Κύριλλ.Σκυθ. ἐν 81.'Ι.Σιλεντ.ASS Μαΐου 3,18, 38 **οὐδὲν ἐνταῦθα βρώσιμον ἔχομεν πλὴν τῶν** μηλαγρίων τούτων.

μηλαδέρφι (τὸ) δημ. ἑτεροθαλὴς ἀδελφὸς ἢ ἀδελφή, ἄ. ζηλαδέρφι· 2) εἶδος ἀετοῦ, ἄ. ἀετὸς τοῦ Μπονέλλι.

μηλάνθεμον (τὸ) μτγν. φυτὸν πολυετές, φαρμακευτικόν, βαφικόν, ἀνθεμὶς ἡ βαφική : Διοσκ.3,137

μηλάνθη (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἔντομον μηλολόνθη, χρυσοκάνθαρος· Σουΐδ. «μηλάνθη· εἶδος ζώου μικροῦ», Εὐστ.Ἰλ.1329,26 «ζῶον μεῖζον σφηκὸς ἐκ τῆς ἀνθήσεως τῶν μηλεῶν γεννώμενον, ἡ ἀρχομέναις ἀνθεῖν προσιπτάμεναν» : Ἡρώνδ.9α,2 ἢ ταῖσι μηλάνθῃσιν ἅμματ' ἐξάπτων· 2) ἄνθος μήλου : Φιλόστρ.Εἰκ.1,28 οὐδὲ συκῆν καταλέλοιπεν οὐδὲ μῆλον ἢ μηλάνθην.

μηλάπιον (τὸ) μτγν. εἶδος μήλου : Ἀρχιγ.π.Γαλ. 13,173,Πλίν.Φ1 15,51.

μηλάτης (ὁ) (μῆλον) λεξ. ὁ ποιμήν· Ἡσ. «μηλάταν τὸν ποιμένα Βοιωτοί», Εὐστ.Ἰλ.877,50 «ποιμένων, οἳ καὶ προβατεῖς καλοῦνται καὶ μηλάται».

μηλάτων μτγν. γενικ. πληθ. κτ. μεταπλασμὸν ἀντὶ μήλων, προβάτων : Λυκόφρ.106.

μηλαφάνα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἀστράγαλος βλ.λ.(1) ὁ κυλλήνιος.

μηλᾰφῶ-άω (μήλη, ἀφή) λεξ. ἐρευνῶ διὰ τῆς μήλης, ἐξετάζω χειρουργικῶς· Ησ. «μηλαφῆσαι· φηλαφῆσαι», Εὐστ.Ὀδ.1390,30 εμῆλα τὰ θρέμματα, ἐξ ὧν καὶ τὸ μηλαφῆααι, περὶ οὗ φασιν οἱ παλαιοὶ ὅτι μηλαφῆσαι τὸ φηλαφῆσαι», ΕΜ 818,21.

μηλέα (ἡ) (μῆλον (2)) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. μηλιά, ποι. μηλείη (Νίκ.Ἀλεξ.230), γένος φυτῶν τῆς οἰκ. τῶν μηλεοειδῶν, περιλαμβάνον θάμνους καὶ δένδρα φυλλοβόλα : Ὀδ.Η 115 ὄγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι, αὐτ.Ω 340,Θεόφρ.Φ1 3,3,1, Νίκ.Ἀλεξ.230 καί τε σὺ μηλείης ῥηχώδεα ἄγρια σκάφη, Ἀθήν.3,82 ἔτι δὲ μῆλα καὶ μηλέας τὰς λεγομένας ἑσπερίδας, Νόνν.Δ 12,275· ‖ μτ. ἐπιθ. ἐν χρ ὡς ὄν. διαφ. καρποφόρων δένδρων· κ. εἰδ. μηλέα ἡ Ἀρμενικὴ ἡ βερικοκκέα: Γαλ.6,76· ‖ μηλέα ἡ Περσικὴ ἡ ῥοδακινέα : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,11,4· ‖ μηλέα ἡ Μηδικὴ ἡ λεμονέα : αὐτ.ΦΑἰτ.1, 18,5· ‖ μηλέα ἡ Κυδωνία ἡ κυδωνέα : Διοσκ. 1,160 μηλέας πάσης τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη καὶ οἱ βλαστοὶ στύφουσι· μάλιστα δὲ τῆς κυδωνίας.

μηλεανορεῖ Ἡσ. «δημηγορεῖ» (πιθ. μηλεαγορεῖ).

μηλεϊνικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. κ. μηλεϊκὸν ὀργανικὸν ὀξύ, στερεοϊσομερὲς τῷ καπνικῷ.

μήλειος-ον κ.-α-ον (μῆλον (1)) κ.νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς πρόβατον, ὁ ἐκ προβάταυ προερχόμενος, ὁ πρόβειος : Ἡρ.1,119 μηλείων κρεῶν, Εὐρ.Κύκλ.218 μήλειον ἢ βόειον ἢ μεμιγμένον (γάλα), αὐτ.Ἠλ.92 αἷμα μηλείου φόνου (σφαγὴ προβάτων), Ἱππ.Γυν.Φύσ.32 μήλειον στέαρ, Πάμφ.π. Φιλόστρ.Ἡρ.98 κόπρῳ μηλείῃ καὶ ἱππείῃ· 2) (μῆλον (2)) κ. νεώτ. ὁ ἐκ μηλέας προερχόμενος, ὁ τῆς μηλέας· Σουΐδ. «μήλειος καρπός, ὁ τῆς μηλέας» : Ἀπολλ.Ρ 4,1401 μήλειαν βέβλητο ποτὶ στύπος (κορμὸς μηλέας), Νίκ.Ἀλεξ.238 σπέρμασι μηλείοισι, - μήλειον ξύλον.

μηλειός (ὁ) δημ. κ. μελιάς τὸ φυτὸν ἰξία ἡ λευκή.

μηλεός (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν λώρανθος ὁ εὐρωπαϊκός.

μηλεών-ῶνος (ὁ) νεώτ., δημ. μηλιώνας, τόπος κατάφυτος μηλεῶν, ἀπὸ μηλιές.

μήλη (ἡ) κ. νεώτ., δημ. μήλι (τὸ) χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ἐν εἴδει λεπτοῦ μεταλλίνου στειλεοῦ κυλινδρικοῦ ἢ πεπλατυσμένου, χρησιμεῦον πρὸς ἐξέτασιν φυσικῶν ἢ τραυματικῶν κοιλοτήτων, ὁ καθετήρ : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.10,ΑΠ 11,126,1 οὐ μήλῃ, τριόδοντι δ' ἐνήλειψέν με Χαρῖνος, - αὐλακωτὴ μήλη (χρησιμοποιουμένη συνήθ. ἐπὶ τῶν συριγγίων)· 2) μτγν. ἡ χειρουργικὴ σμίλη : Γαλ.8,55 τῇ μίλῃ τέμνων τοὺς ὑμένας.

μηλιά (ἡ) δημ., ὑποκορ. μηλίτσα, τὸ φυτὸν μηλέα : δ.τραγ. μά 'βρα μιὰ μηλιὰ στὴ μέση, | καὶ βεργολυχνάει νὰ πέσῃ.

Μηλιάδες-ων (αἱ) (μῆλον), δωρ. Μᾱλιάδες, αἱ νύμφαι τῶν μηλεῶν καὶ λοιπῶν ὀπωροφόρων δένδρων ἢ κ. ἄ. τῶν ποιμνίων· πρβλ. μῆλον (1) κ. μῆλον (2) : Πολυδ.9,122, αὐτ.9,127· 2) νύμφαι τῆς θεσσαλικῆς χώρας Μηλίδος ἢ Μηλίας : Σοφ.Φιλ.725 πατρίαν ἄγει πρὸς αὐλὰν Μηλιάδων νυμφᾶν Σπερχειοῦ τε παρ' ὄχθας.

μηλϊακός-ή-όν, ἀνώμ. θηλ. Μηλίς, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θεσσαλικὴν χώραν Μηλίδα : Θουκ.3,96 Μηλιακὸς κόλπος.

μηλιάς-άδος (ἡ) ἡ Μηλία γῆ, βλ. Μήλιος 2) : Ἱππ. Ἑλκ.14, Θεόφρ.Λίθ.62, Πλούτ.Ἠθ.436C· 2) ὁ πληθ. Μηλιάδες ὡς κύρ. ὄν. βλ.λ.

μηλϊαυθμός (ὁ) (μήλων ἰαυθμός) μτγν. τόπος ἐν ᾧ κοιμῶνται τὰ πρόβατα, μάνδρα, ποιμνιοστάσιον : Λυκόφρ.96.

μήλιγγας (ὁ) μσν. κ. δημ. κ. μήνιγγας ὁ κρόταφος, μηλίγγι, μηνίγγι : Ἐρωτόκρ.2,1790 κι εἰς τοῦ μηλίγγου τὴ μερὰ οἱ κοπανιὲς χτυποῦσι, αὐτ.2, 1913 πρὸς τοῦ μηλίγγου τὴ μερὰ ἤδωκε τὸ κοντάρι· πρβλ. Χατζιδ.Μέσ.Ν.Ἑλλ.329.

μηλίγγι (τό) (μήνιγξ, μηνίγγιον δι' ἀνομοίωσιν : Χατζιδ.Μέσ.Ν.Ἑλλ.329), δημ. κ. μελίγγι, συνήθ. κτ. πληθ. ὁ μήνιγξ, ὁ κρόταφος : τὸν χτύπησε στὰ μηλίγγια· 2) μτφ. νοῦς, κρίσις, μυαλό· ‖ φρ. τί λέει τὸ μηλίγγι σου; (τί ἀνόητον ἢ ἀπαράδεκτον λέγεις).

μηλιγγόνι (τὸ) δημ. κ. μελιγγόνι κ. ἐν Μάνῃ λιγγούνι συνήθ. κτ. πληθ. τὸ ἔντομον μύρμηξ· 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ἄπειρον πλῆθος.

Μηλϊεύς-έως (ὁ) κ. Μαλιεύς, πληθ. ἰων. Μηλιέες (Ἡρ.7,132), ἀττ. Μηλιῆς (Θουκ.3,92), ὁ κάτοικος τῆς θεσσαλικῆς χώρας Μηλίδος : Ἡρ.7,132, Διόδ.Σ 17,57· 2) ὡς ἐπίθ. ὁ τῆς Μηλίδος, ὁ Μηλιακός : Ἡρ.4,33 ἀπὸ δὲ τούτων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μηλιέα κόλπον, Σοφ.Τρ.193 κύκλῳ γὰρ αὐτὸν Μηλιεὺς ἅπας λεὼς κρίνει παραστάς.

μηλΐζω (μῆλον (2)) μτγν. εἶμαι ὅμοιος μὲ μῆλον κατὰ τὸ χρῶμα : Διοσκ.1,173 μηλίζοντα καὶ μήπω πέπειρα, αὐτ.2,107 πυροὶ πρὸς ὑγείας χρῆσιν ἄριστοι, . . τῇ χροίᾳ μηλίζουσι.

μηλικός-ή-όν νεώτ. ὁ προερχόμενος ἐκ μήλων, ἰδίᾳ ἐπὶ ὀργανικοῦ ὀξέος ἀπαντῶντος εἰς τὰ μῆλα καὶ ἄλλους καρπούς : μηλικὸν ὀξύ.

μηλίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ἀλοιφὴ κατασκευαζομένη μὲ βάσιν τὸν ὀπὸν τῶν μήλων.

μηλινοειδής-οῦς-ές ὁ ὁμοιάζων μὲ μῆλον κατὰ τὸ χρῶμα, κιτρινωπός : Θεόφρ.Φ1 6,2,8 μηλινοειδὲς ἄνθος.

μηλινόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ μηλινοειδὴς βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.173 χροιὴ ἄλλοτε μηλινόεσσα καὶ αἰόλος, ἄλλοτε τεφρή.

μήλῐνος-η-ον (μῆλον (2)) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. μάλινος ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μηλέαν, ὁ ἐκ μηλέας προερχόμενος, ὁ μήλειος : Σαπφ.4 ὕδωρ ψυχρὸν δι' ὕσδων μηλίνων· 2) ὁ ἐκ μήλων ἢ κυδωνίων κατεσκευασμένος: Θεόφρ.Ὀσμ.26, Κολουμ.12,45 μηλίνη ἔμπλαστρος· 3) ὁ ἔχων χρῶμα μήλου, μηλινόχρους : Θεόφρ.Φ1 9,18,1 μήλινον ἄνθος, Διόδ.Σ 2,53 καρποὺς τῇ χρόᾳ μηλίνους, Αὐτομ.ΑΠ 11,325,2 κανναβίνης κράμβης μήλινον ἀσπάραγον, Ἀθήν.12,539Ε πορφυραῖς καὶ μηλίναις ἐσθῆσιν ἐξησκημένοι, Ἱππιατρ.10,12 μήλινοι τὸ χρῶμα.

μηλινόχρους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μήλου, ὁ μήλινος, ὁ κιτρινωπός : Φώτ.Βιβλ. 345,1 μηλινόχρουν χιτῶνα (ὁ.γρ. μελινόχρουν).

μηλιόνι (τὸ) δημ. κ. μιλ- εἶδος παλαιοῦ φορητοῦ πυροβόλου ὅπλου, τυφεκίου : Παπαδ.Χρ.Μηλ. 76 διατί νὰ μὴ λάβωμεν εἰς χεῖρας ἐσὺ τὸ νταλιάνι σου κι ἐγὼ τὸ μηλιόνι μου;

μηλιοπούρναρο (τό) δημ. τὸ δένδρον ἐλαιόπρινος ὁ ὀξύφυλλος.

μηλιόρα (ἡ) δημ. κ. μηλιόρι (τὸ) θῆλυ πρόβατον ἡλικίας ἑνὸς ἔτους ἢ πρώτης ἐγκυμοσύνης, πρωτόγεννη.

μηλιόρι (τό) δημ. ἡ μηλιόρα βλ.λ.
Μήλιος-α-ον κ. νεωτ., ἰων. θηλ. Μηλίη, δημ. Μηλιός, θηλ. **Μηλία κ.** Μηλιά ὁ ἐκ τῆς νήσου Μήλου : Θέογν.672 Μηλίου **ἐκ πόντου** (ἐκ τοῦ Αἰγαίου πελάγους)· ‖ παροιμ. **λιμὸς Μήλιος** μεγίστη πεῖνα, διότι ἡ νῆσος παρεδόθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους ἕνεκα μεγίστης πείνης : Ἀριστφ.Ὄρν. 186 **τοὺς δ' αὖ θεοὺς ἀπολεῖτε λιμῷ** Μηλίῳ ‖ **τὸ ἀρσ.** ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τῆς νήσου Μήλου : Θουκ.5,116 **οἱ δὲ** ἀπέκτειναν **Μηλίων ὅσους ἡβῶντας ἔλαβον·** **2)** Μηλία γῆ εἶδος χώματος τῆς νήσου Μήλου, ὃ οἱ ζωγράφοι ἀνεμείγνυον μετ' ἄλλων χρωμάτων, ἵνα καταστήσωσιν αὐτὰ διαρκέστερα : Διοσκ.5,159· ‖ στυπτηρίη Μηλίη τὸ αὐτὸ χῶμα ἐν χρ. π. **τοῖς** ἰατροῖς ὡς στυπτικόν : Ἱππ.Ἀφ.225.
μηλιός (ὁ) δημ. κ. μηλειός βλ.λ.
μηλίς-ίδος (ἡ) κ. μσν., δωρ. **μαλίς** τὸ φυτὸν μηλέα : Ἴβυκ.1 **ἦρι μὲν αἵ τε κυδώνιαι** μηλίδες **ἀρδόμεναι ῥοᾶν ἐκ ποταμῶν** (αἱ κυδωνέαι), Θεόκρ. 8,79 **τᾷ μαλίδι** μάλα· **2)** ἀσθένειά τις τοῦ ὄνου : Ἀριστλ.ΖΙ 605a,16 **οἱ δὲ ὄνοι νοσοῦσι μάλιστα νόσον μίαν, ἣν καλοῦσι μηλίδα· 3)** θηλ. τοῦ Μηλιεύς βλ.λ.2), ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν θεσσαλικὴν χώραν Μηλίδα : Σοφ.Τρ.636 **οἵ τε μέσσαν Μηλίδα πὰρ λίμναν χρυσαλακάτου τ' ἀκτὰν κόρας** (Μηλιακὸς κόλπος)· ‖ ἡ ἐν Τραχῖνι χώρα : Ἡρ.7,198 **περικληίει πᾶσαν τὴν Μηλίδα γῆν· 4)** κίτρινον χρῶμα, ὤχρα : Πλούτ. Ἠθ.58D **τὰ παιδάρια ταυτὶ τὰ τὴν μηλίδα τρίβοντα,** Εὐστ.Πον.120,87 **ὑμεῖς μὲν γράφετέ με, ὅπως ἂν αἱ μηλίδες ὑμῖν ὑπουργοῖεν· 5)** νύμφη προστάτις τῶν ποιμνίων : Θεόκρ.13,45.
μηλίσκον (τό) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ μῆλον βλ.λ. (2) 12) μικρὸν **ποτήριον** ἔχον σχῆμα μήλου.
μηλίτης (ὁ) κ. νεώτ. ὡς ἐπίθ. εἶδος οἴνου παρασκευαζομένου διὰ ζυμώσεως ὀποῦ μήλων ἢ κυδωνίων : Πλούτ.Ἠθ.648E **μηλίτας τινάς, οἱ δὲ φοινικίνους οἴνους ποιοῦσι· 2)** νεώτ. ἀνατ. μηλίτης μῦς ὁ μῦς τοῦ μήλου τῆς παρειᾶς, ὃν σχηματίζουσιν αἱ ἐκ τῶν κανθῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ κατιοῦσαι καὶ συγκλίνουσαι πρὸς τὴν ζυγωματικὴν χώραν μυϊκαὶ δεσμίδες τοῦ σφιγκτῆρος τῶν βλεφάρων· **3)** σχόλ. ἀριθμητικὸν πρόβλημα ἐπὶ ἀριθμοῦ προβάτων : Σχόλ.Πλάτ.Χαρμ.165E **θεωρεῖ οὖν** (ἡ λογιστικὴ) **τοῦτο μὲν τὸ κληθὲν ὑπ' Ἀρχιμήδους βοεικὸν πρόβλημα, τοῦτο δὲ μηλίτας καὶ φιαλίτας ἀριθμούς, τοὺς μὲν ἐπὶ φιαλῶν, τοὺς δὲ ἐπὶ ποίμνης.**
μηλίτσα (ἡ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μηλιά, ἡ μικρὰ μηλέα : δ.τραγ. **μηλίτσα ποὺ εἶσαι** στὸ γκρεμνὸ **τὰ μῆλα φορτωμένη.**
Μηλίχιος (ὁ) Ἐπιγρ. **κ. Μειλίχιος** ἐπίθ. τοῦ Διός.
μηλιωτός-ή-όν σμιλιωτὸς βλ.λ.
μηλόβαι Ἡσ. «μηλοβάται (ἐπιθ. -όται), ποιμένες».
μηλοβάται Ἡσ. ἐν λ. μηλόβαι «ποιμένες» (ἐπιθ. μηλοβόται).
μηλοβατῶ-έω μτγν. π... βατεύω, πηδῶ πρόβατα : Ὀππ.Κυν.1,388 **κτίλοι εἰλικόεντες ἐν εἴαρι μηλοβατεῦσι.**
μηλοβαφής-οῦς-ές μτγν. ὁ βεβαμμένος διὰ χρώματος μηλίνου, κιτρίνου, οἷον τὸ τῶν κυδωνίων : Φιλ.Βυζ.Θαυμ.2,10 **ὡσεὶ** μηλοβαφὲς (χρῶμα).
μηλοβόλημα-ατος (τό) δημ. μηλοβολία βλ.λ.
μηλοβολία (ἡ) νεώτ. ἡ βολὴ μήλων, ἡ κτ. τὸν μσν. συνήθεια ἐκδηλώσεως ἐρωτικοῦ συναισθήματος διὰ ρίψεως μήλου εἰς τὴν ἐρωμένην.
μηλοβολῶ-έω σχόλ. κ. νεώτ., δημ. **-άω** ἐπὶ τῶν ἐρωμένων, βάλλω χαριεντιζόμενος διὰ μήλων, πετροβολῶ μὲ μῆλα : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.993,-δ.τραγ. **νά 'χα δυὸ μῆλα κόκκινα νὰ σὲ μηλοβολήσω· 2)** ρηματ. π. μηλοβόλημα, μηλοβολία βλ.λ.

μηλοβοσκός-όν ὁ τρέφων πρόβατα : Εὐρ. Ἰφ.in.ἀπ.5(8),24 **μηλοβοσκὰ δώματα** (τόποι, ὅπου βόσκουν πρόβατα).
μηλοβοτήρ-ῆρος (ὁ) (μῆλον, βοσκός) ποιμὴν προβάτων, τσοπάνος : Ἰλ.Σ 529 **κτεῖνον δ' ἐπὶ** μηλοβοτῆρας, Ὕμν.Ἑρμ.286.
μηλοβότης (ὁ), δωρ. **-τας** ὁ μηλοβοτήρ βλ.λ., ὁ βοσκός : Πίνδ.Ι 1,48 **μηλοβότᾳ τ' ἀρότᾳ τ' ὀρνιχολόχῳ τε καὶ ὃν πόντος τράφει,** Εὐρ.Κύκλ.53 μηλοβότα **στασιωρὸν Κύκλωπος ἀγροβάτα.**
μηλόβοτος-ον ἐπὶ βοσκησίμων χωρῶν, ὁ ὑπὸ προβάτων νεμόμενος:Πίνδ.Π 12,2 μηλοβότου **Ἀκράγαντος,** Αἰσχ.Ἱκ.548 μηλοβότου **Φρυγίας,** Ἰσοκρ. 14,31 **μόνοι τῶν συμμάχων ἔθεντο τὴν ψῆφον ὡς χρὴ τήν τε πόλιν ἐξανδραποδισθῆναι καὶ τὴν χώραν ἀνεῖναι μηλόβοτον** (νὰ ἀφήσωσι τὴν χώραν ἔρημον ὥστε νὰ βόσκωνται πρόβατα ἐν αὐτῇ), Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,24 **ἐπηράσατο εἰς ἀεὶ μηλόβοτον εἶναι** (τὴν Καρχηδόνα), Ἡρωδιαν.Ἱστ. 8,4,23 **καὶ κατασκάψας τὴν πόλιν, μηλόβοτον καὶ ἔρημον τὴν χώραν καταλείπῃ·** ‖ κ. μτφ. ὁ τιθέμενος εἰς τὴν διάθεσιν ἀναξίων προσώπων : Φιλόστρ.Ἀπολλ.5,27 **μηλόβοτον γυναίοις τὴν ἀρχὴν ἀνῆκεν·** πρβλ.αὐτ.Σοφ.1,21,4 **τά μὲν Ἀναξαγόρου** μηλόβοτα **εἶναι, τὰ δὲ αὐτοῦ δουλόβοτα.**
μηλοβοτῶ-έω βόσκω πρόβατα· Ἡσ. «μηλοβοτεῖ· ποιμαίνει».
μηλογενής-οῦς-ές, δωρ. **μαλογενής** ὁ ἐκ προβάτων γεννηθείς, προελθών : Φιλόξ.3,7 **πῶϋ μαλογενὲς** (ποίμνιον προβάτων).
μηλοδαΐκτας (ὁ) ὁ φονεύων μῆλα, πρόβατα, ὁ μηλοκτόνος : Βακχ.8,6 **μηλοδαΐκταν . . λέοντα.**
μηλοδόκος-ον ἐπὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος, ὁ δεχόμενος πρόβατα, οἷον εἰς θυσίαν : Πίνδ.Π 3,27 **ἐν δ' ἄρα μηλοδόκῳ Πυθῶνι τόσσαις ἄιεν ναοῦ βασιλεὺς Λοξίας·** πρβλ.Εὐρ.Ἴων 228.
μηλοδροπῆες-ων (οἱ), αἰολ. **μαλοδροπῆες** οἱ δρέποντες, κόπτοντες μῆλα : Σαπφ.93 **οἷον τὸ γλυκύμαλον ἐρεύθεται ἄκρῳ ἐπ' ὕσδῳ, ἄκρον ἐπ' ἀκροτάτῳ, λελάθοντο δὲ μαλοδροπῆες.**
μηλοδωράκινον (τό) γλωσσ. τὸ ροδάκινον, λατ. duracinum.
μηλοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων σχῆμα ἢ χρῶμα μήλου, ὁ κιτρινωπός, μηλινοειδής : Διοσκ.4,68 (κῶδ.), Γαλ.13,509.
μηλοέλατο (τό) δημ. τὸ δένδρον πίτυς ἡ μέλαινα.
μηλοθύτης (ὁ) (θύω) ὁ θύων πρόβατα, ὁ τελῶν τὴν θυσίαν ἱερεύς : Βακχ.7,39 **μηλοθύτης Πυθών,** Εὐρ.Ἀλκ.121 **θεῶν δ' ἐπ' ἐσχάραις οὐκ ἔχω ἐπὶ τίνα μηλοθύταν πορευθῶ.**
μηλόθυτος-ον (θύω) ἐπὶ βωμοῦ, ὁ ἐφ' οὗ θυσιάζονται πρόβατα : Εὐρ.ΙΤ 1116 **βωμούς τε μηλοθύτους** (δ.γρ. μηλοθύτας).
μηλόκακτος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν ἐκ τῶν κακτοειδῶν.**
μηλόκαρπον (τό) μτγν. εἶδος βοτάνης, ἀριστολόχεια ἡ στρογγύλη : ΨΔιοσκ.3,4.
μηλόκεδρο (τό) δημ. τὸ δένδρον ἄρκευθος βλ.λ. ἢ κάκοσμος.
μηλόκερως (ὁ) (μῆλον (I), κέρας) μτγν. κ. μσν. κ. μηλόκερος ὡς ἐπίθ. ὁ ἔχων κέρατα προβάτου : ΨΚαλλισθ.1,30, Βί.Ἀλεξ.1261 **ὦ Μακεδὼν Ἀλέξανδρε,.. ἐγὼ προσαγορεύω σοι μέγας ὁ μηλοκέρως.**
μηλοκίτριον (τό) μτγν. μῆλον τὸ κίτριον, τὸ πορτοκάλλι ἢ τὸ λεμόνι : Γαλ.13,615 **μηλοκίτρια ε'.**
μηλοκόμος-ον, δωρ. **μαλοκόμος** ὁ περιποιούμενος, τρέφων πρόβατα : Ὕμν.Ἰσ.164 **μ-** βόαυλα.
μηλοκοπικός-ή-όν πάπ. ὁ χρησιμεύων πρὸς πολτοποίησιν μήλων κ. γεν. ὀπωρῶν : ἡ τιμὴ **τῶν λίθων τῶν μηλοκοπικῶν.**
μηλοκρινοειδῆ-ῶν (τά) νεώτ. παλαιοζ. οἰκογένεια ἀπολελιθωμένων ἐχινοζώων **ἐκ τῶν κρινοειδῶν.**

μηλοκτόνος-ον ὁ φονεύων πρόβατα : Ἡσ. ἐν λ. οἰαφάγῳ σιδήρῳ **οἷον μηλοκτόνῳ.**

μηλοκυδώνιον (τὸ) μτγν. κ. μσν., δημ. **μηλοκύδωνο** μῆλον τὸ κυδώνιον, τὸ κυδώνι : Διοσκ. Εὐπ.2,12, Ἀέτ.16,65, Θεοφάν.Νόνν.119.

μηλοκύδωνο (τὸ) δημ. μηλοκυδώνιον βλ.λ.

μηλολάνθη (ἡ) μτγν. ἀ. συνηθέστ. μηλολόνθη βλ.λ. : Πολυδ.9,122.

μηλολεπτοκαροκαστανοπρᾶται (οἱ) μσν. **οἱ** πωληταὶ μήλων, λεπτοκαρύων **καὶ** καστάνων : ΚΡόδ.Ποιήμ.2,626.

μηλολόνθη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **μηλολάνθη,** ὑποκορ. μηλολόνθιον, ζωΰφιον χρυσίζον κανθάρῳ ὅμοιον, ὁ χρυσοκάνθαρος, βλαβιζας : Ἀριστφ.Νεφ.763 **ἀποχάλα τὴν φροντίδ' εἰς τὸν ἀέρα, λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός** (ὡς οἱ παῖδες οἱ δένοντες μηλολόνθας καὶ ἀφήνοντες νὰ πετῶσι, νὰ βομβῶσιν (πτάμεναι), Ἀριστλ.ΖΙ 490a,15 **ἔχει γὰρ ἐν ἐλύτρῳ τὰ πτερά, οἷον αἱ** μηλολόνθαι **καὶ οἱ κάνθαροι,** αὐτ.531b,25, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,22 **κάνθαροι δὲ καὶ** μηλολόνθαι· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων σαρκοφάγων ἐκ τῶν **καραβιιδῶν.**

μηλολόνθιον (τὸ) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ μηλολόνθη βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.1332.

μηλομάγουλο (τὸ) δημ. τὸ κυρτότερον καὶ προπετέστερον μέρος τῆς παρειᾶς, τὸ μῆλον τῆς παρειᾶς : δ.τραγ. **τὰ δυό του μηλομάγουλα καημέν' ἀπὸ τὰ δάκρυα.**

μηλόμασθος (ἡ) μσν. ἡ ἔχουσα μαστοὺς **ὡς** μῆλα, μηλοειδεῖς : Ἰσ.Πορφ. ἐν Allat.Exc.316.

μηλομαχία (ἡ) ἡ διὰ μήλων μάχη, ὁ πετροβολισμὸς διὰ μήλων : Χάρ.[Ἱστ.9] **τούτων πληρώσας τὰ σκάφη μηλομαχίαν ἀπὸ τῶν νεῶν ἐποιήσατο, ὡς τὴν θέαν ἥδιστην γενέσθαι·** πρβλ. μηλοβολία.

μηλομέλι-ιτος (τὸ) μτγν. μέλι κατεσκευασμένον ἐκ μήλων ἢ κυδωνίων καὶ χρησιμεῦον ὡς ποτόν : Διοσκ.5,21, Κολουμ.12,47, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,60.

μῆλο(ν) (τὸ) (1), δωρ. **μᾶλον,** βοιωτ. **μεῖλον,** γενικ. πληθ. κτ. μεταπλασμὸν **μηλάτων** (Λυκόφρ.1061), πρόβατον, αἴξ : Ὀδ.Μ 301 **μή πού τις ἀτασθαλίῃσι κατιῆσιν ἢ βοῦν ἠέ τι μῆλον ἀποκτάνῃ,** αὐτ. Ξ 105 **ἕκαστος . . μῆλον ἀγινεῖ ζατρεφέων αἰγῶν·** ‖ π. Ὁμ. κ. κτ. πληθ. : Ἰλ.Ψ 147 **πεντήκοντα δ' ἔνορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερεύσειν ἐς πηγάς,** Ὀδ.Ι 438 **καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα·** ‖ κ. ἀπολ. : Ὀδ.Κ 85 **τὸν δ' ἀργυφα μῆλα νομεύων,** Αἰσχ.Ἀγ.1416 **μήλων εὐπόκοις νομεύμασιν·** ‖ ἐπὶ θυσιῶν προβάτων : Αἰσχ.Ἀγ.1057 **ἕστηκεν ἤδη μῆλα πρὸς σφαγὰς πάρος·** **2)** κτ. πληθ. ποίμνιον, κοπάδι : Ὀδ.Ι 184 **ἔνθα δὲ πολλὰ μῆλ' ὄϊές τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον,** αὐτ.Κ 485 **ὡς δὲ λέων μήλοισιν . . ἐπελθών, αἴγεσιν ἢ ὀΐεσι,** Πίνδ.Π 4,148 **μῆλα καὶ βοῶν ἀγέλας·** **3)** ὁ βοῦς : Σιμων.28· ‖ ἐπὶ ἀγελῶν : Αἰσχ. ἀπ.158 **μυκηθμοῖσι καὶ βρυχήμασιν . . μήλων·** **4)** ζῷον πρὸς κυνήγιον : Σοφ.ἀπ.1069· **5)** γεν. ζῷα, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ἀνθρώπους : Πίνδ.Ο 7, 63 **γαῖαν ἀνθρώποισι καὶ εὔφρονα μήλοις.**

μῆλο(ν) (τὸ) (2) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. κ. αἰολ. **μᾶλον** ὁ καρπὸς τῆς μηλέας : Ἰλ.Ι 542 **χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ αὐτῇσιν ῥίζῃσι καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων,** Ὀδ.Η 120 **γηράσκει μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,** Ἡσίοδ.Θ 215 **αἷς μῆλα πέρην κλυτοῦ Ὠκεανοῖο,** Ἡρ.2,92 **μέγαθος κατὰ μῆλον,** Ἀριστφ. Νεφ.978 **χνοῦς ὥσπερ μήλοισιν ἐπήνθει,** Θεόκρ. 29,37 **νῦν μὲν κὴπὶ τὰ χρύσεα μᾶλ' ἕνεκεν σέθεν βαίην καὶ φύλακον νεκύων πέδα Κέρβερον,** δ.τραγ. **κάνει μῆλα κι εἶν' μεγάλα·** ‖ **μῆλον ἄγριον** τὸ ἀγριόμηλο : Διοσκ.1,115,4· ‖ **μῆλον Ἀρμενιακὸν** τὸ βερίκοκκον : Διοσκ.1,115,5, Γαλ.6, 594· ‖ **μῆλον Ἠπειρωτικὸν** τὸ ῥοδόμηλον : Διοσκ.1,115,4· ‖ **μῆλον Κυδώνιον** τὸ κυδώνιον : Ἱππ.Δι.2,55, Διοσκ.1,115,1· ‖ **μῆλον Μηδικὸν** ἢ **κίτριον** τὸ πορτοκάλλιον ἢ τὸ λεμόνιον : Πλούτ. Ἠθ.733C **σικύου πέπονος καὶ μήλου Μηδικοῦ,** Διοσκ.1,115,5, Γαλ.12,77· ‖ **μῆλον Περσικὸν** τὸ ῥοδάκινον : Γαλ.6,592· **2)** εἶδος κολοκύνθης : αὐτ.6,593 **τῶν Ποντικῶν ἐκείνων ἃ καλοῦσι μῆλα·** **3)** τὸ σποριάγγειον τοῦ ῥόδου : Θεόκρ.Φl 6,6,6 **4)** δημ. **μῆλον τοῦ παραδείσου** τὸ φυτὸν μοῦσα ἡ κοινή· **5)** κτ. πληθ. μτφ. **οἱ μαστοὶ τῶν κορασίων** : Ἀριστφ.Λυσ.155 **τᾶς Ἑλένας τὰ μᾶλά πα γυμνᾶς παραυιδὼν ἐξέβαλε,** αὐτ.Ἐκκλ. 903, Θεόκρ.27,50 **μᾶλα τέα πράτιστα τάδε χνοάοντα διδάξω·** **6)** κ. νεώτ. συνηθ. κτ. πληθ. τὸ κυρτότερον καὶ προπετέστερον μέρος τῆς παρειᾶς, διακρινόμενον διὰ τὴν ἐρυθρότητα αὐτοῦ : Διόδ.Ζων.ΑΠ 9,556 **ἠρέμα φοινιχθεὶς μᾶλα παρηιάδων,** Λουκ.Εἰκ.6 **τὰ μῆλα δὲ καὶ ὅσα τῆς ὄψεως ἀντωπὰ παρ' Ἀλκαμένους καὶ τῆς ἐν κήποις λήψεται,** Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,4 **διὰ τί τῶν περιπνευμονικῶν τὰ μῆλα ἐρυθρά ἐστι;,** Πάπ. **ὁ δεῖνα οὐλὴ ἐπὶ μήλου παρ' ὀφρὺν ἀριστεράν,** Διήγ.Ἀχιλλ.821 **τὰ μῆλά της ἐφλέγασιν ἀπὸ φιλῆς θεωρίας·** **7)** νεώτ. ἀνατ. **τὸ μῆλον τοῦ Ἀδάμ** ἐπιμήκης ἀκρολοφία ἢ γωνία ἔμπροσθεν τοῦ λαιμοῦ κατὰ τὴν μέσην γραμμήν, σχηματιζομένη ὑπὸ τοῦ **θυρεοειδοῦς** χόνδρου, ὁρατὴ ἔξωθεν· **8)** ἐπὶ δακρύων, μέγα καὶ γλυκὺ ὡς μῆλον : Θεόκρ.14,38 **τὰ σὰ δάκρυα μᾶλα ῥέοντι** (τὰ δάκρυά σου ῥέουσιν ὡς μῆλα, μεγάλα ἅμα καὶ γλυκέα)· **9)** ὥριμος καρπός, ὡραῖον ἐκλεκτὸν πρᾶγμα, ἡ καλλονή : Ἐρωτόκρ.3,76 **μὴ δώσῃς ἔτοιου κηπουροῦ τὸ μῆλο νὰ τὸ φάῃ·** **10)** Ἡσ.ἐν λ.κύλα «τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς οἰδήματα»· **11)** παρωτίδες : Ῥοῦφ.Ὀνομ.64· **12)** κύπελλον **ἐν σχήματι** μήλου, κτ. πληθ. : Ἐπιγρ.Δήλου.

μηλονικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὸν ὀξύ, εὐδιάλυτον ἐν ὕδατι καὶ οἰνοπνεύματι.

μηλονομεύς-έως (ὁ) (μῆλον I) μτγν. ὁ μηλονόμης, ὁ βοσκός· Ἡσ.«μηλονομεῖς· ποιμένες» : ΑΠ 9,452,4 **ἐν ἕρκεσι μηλονομήων.**

μηλονόμης (ὁ) (μῆλον I), δωρ. -μας ποιμὴν ἢ αἰπόλος, βοσκός : Εὐρ.Εὐρ.Ἀλκ.573 **ἔτλα δὲ σοῖσι μηλονόμας ἐν δόμοις γενέσθαι.**

μηλονομιαῖον Ἡσ. «ἐννόμιον».

μηλονόμος-ον (μῆλον I) ὁ βόσκων πρόβατα ἢ αἶγας : Χοιρίλ.3 **Σάκαι μηλονόμοι·** ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ μηλονόμης, ὁ ποιμήν : Εὐρ.Κύκλ.660 **καίετ' ὦ τὸν Αἴτνας μηλονόμον·** **2)** παθ. ὁ βοσκόμενος ὑπὸ προβάτων ἢ κ. ὑπὸ αἰγῶν, ἀ. μηλόβοτος : ΑΠ 9,103 ὅτι τὴν τύχην **ἀλλάξασα μηλόνομος γέγονε καὶ βούνομος ἡ τὴν πολυθρύλητον Ἴλιον ἐκπορθήσασα.**

μηλοπάρειος-ον, δωρ. μαλοπάραυος ὁ ἔχων παρειάς, μάγουλα κόκκινα ὡς τὸ μῆλον : Θεόκρ. 26,1 **χὰ μαλοπάραυος Ἀγαύα·** ‖ Εὐστ.Ἰλ.691,52 «ἀπαλοπάρῃος».

μηλοπεπόνι (τὸ) δημ. κ. **μηλοπέπονο** ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ πέπων ὁ κοινός.

μηλοπεπονιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μανδραγόρας ὁ φαρμακευτικός.

μηλοπέπονο (τὸ) δημ. κ. μηλοπεπόνι βλ.λ.

μηλοπέπων-ονος (ὁ) μτγν. πέπων ἔχων στρογγύλον σχῆμα, ἐσθιόμενος μόνον ὅταν ὑπερωριμάσῃ : Γαλ.6,465 **οἱ δὲ πέπονες καὶ μηλοπέπονες ὀνομαζόμενοι,** αὐτ.6,566, Ἀντυλλ. π. Ὀρειβ 10,20,4.

μηλόπιττα (ἡ) δημ. **ἡ ἐκ** μήλων παρασκευαζομένη πίττα βλ.λ.

μηλοπλακούντιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μηλοπλακοῦς βλ.λ. : Παῦλ.Αἰγ.3,37.

μηλοπλακοῦς-οῦντος (ὁ) μτγν. εἶδος πλακοῦντος, ζυμαρικοῦ ἐκ μήλων ἢ κυδωνίων : Γαλ.6,

603 ἐν Ἰβηρίᾳ δὲ τὸν καλούμενον μηλοπλακοῦντα συντιθέασι.

μηλοπούρναρο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἐλαιόπρινος ὁ αἰχμηρόφυλλος.

μηλοπράτης (ὁ) μον. ὁ πωλῶν μῆλα : Τζέτζ. Χιλ.9,376.

μηλορ(ρ)οδακινιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ροδακινέα ἡ λειόκαρπος, παράγουσα λείους οὐχὶ χνοώδεις καρπούς.

μηλορ(ρ)οδάκινο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς μηλορροδακινέας. βλ.λ.

μηλοσκόπος-ον ἐπὶ τόπου, ὁ ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ βλέπῃ, παρατηρῇ τὰ βοσκόμενα ποίμνια : Ὕμν. Πᾶν.18,11 κορυφὴν μηλοσκόπον εἰσαναβαίνων.

μήλοσμον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν πόλιον: Διοσκ.3,124.

μηλοσόη (ἡ) Ἡσ. «ὁδὸς δι' ἧς πρόβατα ἐλαύνεται· Ρόδιοι» πρβλ. μαλοσόα.

μηλόσπορος-ον ὁ πεφυτευμένος, ἐσπαρμένος διὰ μηλεῶν ἢ δι' ἄλλων ὀπωροφόρων δένδρων : Εὐρ.Ἱππ.742 Ἑσπερίδων δ' ἐπὶ μηλόσπορον ἀκτὰν ἀνύσαιμι τᾶν ἀοιδῶν.

μηλοσσόος-ον (μῆλον) μτγν. ὁ σῴζων, ὁ φυλάττων, προστατεύων τὰ πρόβατα : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,334 καὶ σύ, τετραγλώχιν, μηλοσσόε, Μαιάδος Ἑρμᾶ.

μηλοσφαγία (ἡ) μτγν. ἡ σφαγή, θυσία τῶν προβάτων· Ἡσ. «μηλοσφαγίαι· θυσίαι προβάτων»: Κύριλλ.1,417D.

μηλοσφαγέ-έω (μῆλον 1) σφάζω, θυσιάζω μῆλα, πρόβατα : Σοφ.Ἰλ.280 μηλοσφαγεῖ θεοῖσιν ἔμμην' ἱερὰ τοῖς σωτηρίοις· κ. ἀπολ. : Εὐρ.ἀπ.630 μηλοσφαγεῖ τε δαιμόνων ἐπ' ἐσχάραις· || γεν. προσφέρω θυσίαν, θυσιάζω : Ἀριστφ.Ὄρν.1232 μηλοσφαγεῖν τε βουθύτοις ἐπ' ἐσχάραις· πρβλ. αὐτ.Λυσ.189 εἰς ἀσπίδ', . μηλοσφαγούσας, Πορφ. Ἀποχ.1,57 ἐν ταῖς θυσίαις μηλοσφαγοῦντές τε καὶ βουθυτοῦντες· **2)** κωμ.προσφέρω : Ἀριστφ. Λυσ.196 μηλοσφαγοῦσα Θάσιον οἴνου σταμνίον.

μηλοσφακιά (ἡ) δημ. κ. μηλοφασκιά τὸ φυτὸν ἐλελίφασκος ὁ μηλοφόρος.

μηλοτρόφος-ον κ. μον. ὁ τρέφων πρόβατα : Ἀρχίλ.26,Χρησμ.π.Ἡρ.4,155 ἐς Λιβύην πέμπει μηλοτρόφον οἰκιστῆρα, Αἰσχ.Πέρσ.763 ἕν' ἄνδρ' ἁπάσης Ἀσίδος μηλοτρόφου ταγεῖν, Βακχ.10,95, Συνέσ.166Β μηλοτρόφον ἀγαθήν, Εὐστ.Ὀδ.1790,17 Ἀσίης μηλοτρόφου.

μηλοῦχος (ὁ) (μῆλον (2)) μτγν. ὁ κρατῶν τοὺς μαστοὺς δεσμός, στηθόδεσμος, σουτιέν : Λεωνίδ. Ταρ.6,211 τὸ πορφυροῦν . . κόμης ἔλιγμα, καὶ μηλοῦχον ὑαλόχροα.

μηλοφάγος-ον (μῆλον (1)) μτγν., μον. κ. νεώτ. ὁ τρώγων πρόβατα ἢ πρόβειον κρέας : Νόνν.Εὐαγγ. Ἰω.16,262 μηλοφάγος ἑορτή (τὸ Πάσχα)· **2)** (μῆλον (2)) ὁ τρώγων μῆλα· || συνεκδ. ὁ παράγων μῆλα πρὸς βρῶσιν : Βί.Ἀλεξ.4235 καὶ μεμνημένδς συνεχῶν κήπων τῶν μηλοφάγων· **3)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων διπτέρων ἐκ τῶν ἱπποβοσκιδῶν, περιλαμβάνον μικρότατα ἔντομα παρασιτικῶς ζῶντα ἐπὶ διαφόρων ζῴων.

μηλοφόνος-ον (μῆλον 1) ὁ φονεύων, σφάζων πρόβατα : Αἰσχ.Ἀγ.730 μηλοφόνοισι σὺν ἄταις· || ἐπίθ. τοῦ λύκου : Ὀππ.Κυν.3,263 μηλοφόνον τε λύκον, δυσδερκέα τ' αὖθις ὕαιναν.

μηλοφορία (ἡ) τὸ φέρειν μῆλα, τὸ ἔργον, τὸ ἀξίωμα τοῦ μηλοφόρου : Κλέαρχ.π.Ἀθήν.12,514D τὴν παρὰ Μήδων γενέσθαι Πέρσαις μηλοφορίαν.

μηλοφόρος-ον (μῆλον (2)), δωρ. μάλ- κ. νεώτ. ὁ φέρων, παράγων μῆλα : Εὐρ.Ἡρ.396 ἀπὸ μηλοφόρων χερὶ καρπὸν ἀμέρξων· **2)** τὸ ἀρσ. μηλοφόροι (οἱ) ὡς οὐσ. δορυφόροι τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας, ὡς φέροντες χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ μῆλα ἐπὶ τοῦ σαυρωτῆρος τῶν δοράτων αὐτῶν : Ἡσ.· **3)** ὡς ἐπίθ. τῆς Δήμητρος ἐν Μεγάροις : Παυσ.1, 44,3 ἱερὸς Δήμητρός ἐστι Μαλοφόρου (λέγεται ὅτι προέρχεται ἐκ τοῦ μῆλον 1)=πρόβατον)· || ὁμ. ἁπλῶς Μαλοφόρος ἐν Ἐπιγρ. Σελινοῦντος.

μηλοφορῶ-έω μτγν. φέρω, κομίζω μῆλα· Θεόκρ.Ἐπιγρ.2 τὰν πήραν ἃ ποκ' ἐμαλοφόρει.

μηλοφύλαξ-ακος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. σχόλ. ὁ φυλάττων πρόβατα : ΑΠλ.4,233· **2)** ὁ φυλάσσων μῆλα (ὀπώρας) : Σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.742.

μηλόφυλλον (τὸ) μτγν. μυριόφυλλον βλ.λ. : Ψ Διοσκ.4,114.

μηλόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ὑοσκύαμος βλ.λ. ὁ κοινός.

μηλόχρους-οος-ουν-οον μαν. ὁ ἔχων χρῶμα (κίτρινον) μήλου ἢ κυδωνίου : Ἱππιατρ.38.

μήλοψ-οπος (ὁ,ἡ) (μῆλον, ὄψ) ὁ ἔχων ὄψιν, χρῶμα μήλου, κίτρινος : Ὀδ.Η 104 μήλοπα καρπὸν (δηλ. τὸν σῖτον).

μηλῶ-όω (μήλη) κ. μαν. ἐξετάζω, ἐρευνῶ τραῦμα διὰ τῆς μήλης (τοῦ καθετῆρος) : Ἱππ.Νοῦσ.1,6, Ἀριστφ.ἀπ.614· || μέσ. εἰσάγω τὴν μήλην ἐντὸς τῆς κύστεως : Ροῦφ.Νεφρ.Κύστ.12· || μτφ. ἐρευνῶ, ἐξετάζω : Κικ.Ἀττ.12,51,2· **2)** ἐν τῷ μέσ. τ. βάπτω μάλλινα : Εὐστ.1394,33.

μηλώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μῆλον, κυδώνιον, μηλοειδής, κιτρινωπός : Γαλ.Φυσ.Δυν.3,7, πρβλ.Ἀν.Ὀξ.1,280,ΕΜ 584,13.

μήλωθρον (τὸ) κ. μαν. ἄμπελος ἡ λευκή, εἶδος φυτοῦ μὲ βοτρυοειδῆ καρπόν, ἀγριάμπελος : Θεόφρ.ΦΙ 3,18,11,Διοσκ.4,182· **2)** βεβαμμένα ἔρια : Εὐστ.1394,32.

Μήλων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ Ἡρακλῆς· Ἡσ. «ὀνομασθῆναί φασι τὸν θεὸν οὕτως διὰ τὸ μὴ ἱερεῖα θύειν αὐτῷ τοὺς Μελιτεῖς, ἀλλὰ τὸν καρπὸν τὰ μῆλα», Πολυδ.1,31.

μηλὼν-ῶνος (ὁ) μτγν. τόπος πεφυτευμένος μὲ μηλέας, ἄλσος μηλεῶν, ἐσφ. γρ. ἀντὶ καμηλὼν (εἰκ.) : Ἀρκάδ.13,3, ΕΜ 130,29.

μηλώσιος (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν προβάτων : Ἐπιγρ. μηλώσιος Ζεύς.

μήλωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ διὰ τῆς μήλης ἐξέτασις, ἔρευνα τραύματος : Ἱππ.Ἀγμ.31 (πληθ.), Σωρ.1,17· || ἡ χρῆσις τῆς μήλης : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ. 10· || κ. νεώτ. μήλωσις τῆς μήτρας ἡ ἐντὸς τῆς μήτρας εἰσβίβασις εἰδικῆς μήλης βαθμολογημένης πρὸς καθορισμὸν τοῦ βάθους τοῦ πυθμένος ταύτης.

μηλωτή (ἡ) (μῆλον) κ. σχόλ. κ. νεώτ. δορά, δέρμα προβάτου, προβειά, πᾶσα δορὰ ἀκατέργαστος καὶ μαλλοφόρος : Φιλήμ.25,ΠΔ Βασ.3,19,13 ἐπεκάλυψε τὸ πρόσωπον ἐν τῇ μηλωτῇ αὐτοῦ, ΚΔ Ἑβρ.11,37 περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.670,Παπαδ.Χρ.Μηλ.46 περιεβλήθη τὴν μηλωτήν· || νεώτ. ἐπενδύτης ἡ κάλυμμα τῶν ὤμων κατεσκευασμένος ἐκ τριχωτῆς δορᾶς ἰδ. προβάτου· **2)** μήλη, καθετήρ, μηλωτὶς βλ.λ. : Ἐρωτιαν. ἐν λ. κάτοπτρον.

μηλωτής (ὁ) Ἡσ. «ποιμήν».

μηλωτίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὁ καθετὴρ βλ.λ. : Ἐρωτιαν. ἐν λ. μήλη, Διοσκ.Εὐπ.1,75, Γαλ.2,574.

μηλωτρίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μηλωτρὶς βλ.λ. : Ἀέτ.16,108.

μηλωτρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἐργαλεῖον πρὸς ἐξέτασιν τραυμάτων, ἰδ. δὲ πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὤτων· Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.44,23,53, Γαλ.19,85 (κακῶς ὑποτίθεται ὅτι εἶναι σύνθετον ἐκ τοῦ μηλῶ-οὖς).

μήλωψ ἐσφ. γρ. ἀντὶ μήλοψ βλ.λ.

μή με λησμόνει (τὸ) νεώτ. (κτ.μτφρ. ἐκ τῆς γαλλ.) τὸ φυτὸν μυοσωτὶς ἡ ἑλοχορής.

μήμη (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ μάμμη.

μή μου ἅπτου (τὸ) νεώτ. τὸ φυτὸν μιμόζα ἡ αἰσχυντηλή.

μημωτά Ἡσ. «φεκτά» (ἀναγνωστ. μωμητά).

μήν, δωρ.,αἰολ. κ. ἀρχ. ἐπ. μάν (π.Ὁμ. πάντοτε ἀκολουθεῖται ὑπὸ φωνήεντος πλὴν ἐν Ἰλ.Ε895· τοὐναντίον τὸ μὴν ἀκολουθεῖται ὑπὸ συμφώνου πλὴν ἐν Ἰλ.Τ45· ἀρχικῶς τὸ μὰν εἶχε πιθ. μετατραπῆ εἰς μέν, ἐκτὸς εἰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἠμπόδιζε τὸ μέτρον) μόριον χρησιμοποιούμενον πρὸς ἐνίσχυσιν διαβεβαιώσεων, διαμαρτυριῶν κττ., ἀληθῶς, τῇ ἀληθείᾳ, πράγματι, τῳόντι· συνώνυμον τοῦ μέν, ἀλλ' ἰσχυρότερον, καὶ ὡς ἐκεῖνο πάντοτε εἵπετο μετὰ τὴν λέξιν δι' ἧς ἤρχιζεν ἡ φρ. : Ἰλ.Ψ410 ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται (καὶ ἀληθῶς θὰ εἶναι τετελεσμένον), Πίνδ.Ι 4(3),53 ἴστε μάν . . (γινώσκετε ἀναμφιβόλως)· ‖ συχνάκις μτ. προστ. : ΟΚ 182 ἕπεο μάν· **2)** ἡγουμένων ἄλλων μορίων, οἷον ἦ μήν, ἦ μὰν κατ' ἀλήθειαν, ἀληθέστατα, βεβαιότατα : Ἰλ.Β 291 ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστίν, αὐτ. 370 ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, Ἡσίοδ.Α 101 ἦ μὴν καὶ κρατερός περ ἐὼν ἅαται πολέμοιο· κ. ἐνισχυμένον : Ἰλ.Ρ 538 ἦ δὴ μάν . .· συνήθ. μεθομηρικῶς ἐπὶ ἰσχυρῶν, ζωηρῶν διαμαρτυριῶν ἢ ὅρκων, μτ. ἀπαρφ. : Αἰσχ.Ἑπτ.531 ὄμνυσι δ' ἦ μὴν λαπάξειν, Σοφ.Τρ.1186,Ξεν.Ἀν.2,3,36 ἦ μὴν φιλίαν παρέξειν· ‖ κ. ἐν ἀρνήσει : Θουκ.8,81 ἦ μὴν μὴ ἀπορήσειν αὐτοὺς τροφῆς (ἀλλ' ὁμ. ἐν Ἐπιγρ. ὀμνύω μὴ μὰν φρονησεῖν)· ‖ π. πεζ. ἐν ἀρχῇ ἀνεξαρτήτου προτάσεως : Ξεν. Ἀν.6,1,31 ὀμνύω . . ἦ μὴν ἐγὼ ἐθυόμην,Πλάτ.Ἀπολ.22Α καὶ νὴ τὸν κύνα .. ἦ μὴν ἐγὼ ἔπαθόν τι τοιοῦτον· **3)** καὶ μὴν δι' αὐτοῦ προστίθεται ἁπλῶς διαβεβαίωσίς τις· πρβλ. Πίνδ.Ν 2,13,Θεόκρ.7,120 καὶ δὴ μάν· ‖ συνήθ. εἰσάγει νέον τι ἢ ἄξιον ἰδιαιτέρας προσοχῆς : Ὀδ.Λ 582 καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, Αἰσχ Πρ.459 καὶ μήν, ἔξοχον σοφισμάτων, ἐξηῦρον αὐτοῖς, αὐτ. Πέρσ.406· ‖ εἰδ. π. τοῖς δραματικοῖς ποιηταῖς ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν ὅτι πρόσωπόν τι ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἰδού . . , νά καί : Αἰσχ.Ἑπτ.372 καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' αὐτός, Εὐρ.Ἠλ.339· ὁμ. κ. π. Σοφ. Ἀντ.626 ὅδε μὴν Αἵμων· ‖ ἐπὶ νέων γεγονότων καὶ ἐπὶ πλέον, καὶ μάλιστα, προσέτι, ἀκόμη : Αἰσχ. Πρ.982 καὶ μὴν σύ γ' οὔπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι, Ἀριστφ.Εἰρ.369 καὶ μὴν ἐπιτέτριφαί γε, Ξεν. Συμπ.4,15 καὶ μὴν αἰδημονεστέρους τε καὶ ἐγκρατεστέρους· ‖ π. ῥήτ. τίθεται πρὸς εἰσαγωγὴν νέου ἐπιχειρήματος : Πλάτ.Θεαίτ.153Β καὶ μὴν τό γε τῶν ζῴων γένος ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων φύεται, Δημ.532 καὶ μὴν ἴστε γε τοῦθ' ὅτι βουλόμενοι, μηδὲν ἀγωνίζεσθαι ξένον· ‖ ὁμ. πρὸς εἰσαγωγὴν ἀνασκευαστικῶν ἀντιθέτων ἐπιχειρημάτων : Ἀριστφ.Νεφ.1185 καὶ μὴν νενόμισταί γ', Πλάτ.Γοργ.452C καὶ μὴν ἀμφισβητεῖ γε Γοργίας ὅδε· ‖ ἐπὶ ἀποκρίσεων εἰς δήλωσιν συγκαταθέσεως ἢ ἀποδοχῆς : Σοφ.Ἠλ.556 ἀλλ' ἢν ἐφῇς μοι . . λέξαιμ' ἂν ὀρθῶς· ἀπόκρ. καὶ μὴν ἐφίημι (καλά λοιπὸν ἐπιτρέπω, ἀφήνω),Εὐρ.Ἑκ.317,Ἀριστφ. Λ.413 μὴ νυν διάτριβ', ἀλλ' ἄνυε πράττων . .· ἀπόκρ. καὶ μὴν βαδίζω, Πλάτ.Πολ.426Ε· **4)** ἀλλὰ μὴν ἀλλ' ἀληθῶς, ἀλλὰ πράγματι : Αἰσχ.Πέρσ. 233 ἀλλὰ μὴν ἵμειρ' ἐμὸς παῖς τήνδε θηρᾶσαι πόλιν, Ἀριστφ.Ἀχ.765 ἀλλὰ μὰν καλαί, αὐτ.Βάτρ. 258 ἀλλὰ μήν· ‖ εἰσάγει ἀλήθειάν τινα ἀφιλονίκητον : Πλάτ.Θεαίτ.187Α ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε καλεῖται· σπαν. μεταξὺ τοῦ ἀλλὰ κ. μὴν παρεντίθεται λέξις τις : Σοφ.ΟΚ 28 ἀλλ' ἐστὶ μὴν οἰκητός, Εὐρ.Ἑκ.401 ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μήν· ‖ κ. ἰσχυρότερον ὅμως μήν : Πλάτ.Πολιτ.297D ὅμως μὴν πειρώμεθα λαβεῖν αὐτό· **5)** ναὶ μὴν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο : Ἐμπ.76,2· **6)** οὐ μὴν οὐχὶ βεβαίως, ἀληθῶς ὄχι· π. Ὁμ. μ. ἐν Ἰλ.Ω 52· παντοῦ ἀλλαχοῦ οὐ μὰν ἢ μὴ μὰν (ἀττ. μὴ μήν) ὦ μή : Ἰλ.Θ 512 μὴ μὰν ἀσπουδί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι, αὐτ. Ρ 41 ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται, Σοφ.ΟΚ 151 ἀλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἐμοί· ὁμ. : Πίνδ.Π 4,87 οὐδὲ μὰν χαλκάρματός ἐστι πόσις· **7)** ὡς μὴν ἦ μήν : Ἐπιγρ. ὀμνύω Δία . . ὡς μὴν κρινεῖν τὰ ἀντιλεγόμενα· **8)** τίθεται εἰς ἐρωτήσεις τί μήν; τί δέ, τί λοιπόν; δηλ. βέβαια, βεβαίως, φυσικώτατα : Αἰσχ.Εὐμ.203 τί μήν;, Πλάτ. Θεαίτ.154Ε· τί μὴν οὔ; λοιπὸν διατί ὄχι;: Εὐρ. Ῥῆσ.706· πῶς μήν; καὶ πῶς ὄχι;, καλά : Ξεν.ΚΠ 1,6,28· τίνος μὴν ἕνεκα; ἔ λοιπόν, διατί; : αὐτ.· ποῦ μήν; ποῦ λοιπον (πρὸς ἔκφρασιν θαυμασμοῦ): Πλάτ.Θεαίτ.142Α· ‖ μετὰ τοῦ ἀλλά : Ξεν.Συμπ.4,23 ἀλλὰ πότε μήν;· **9)** τὸ μὴν συνήθ. λαμβάνει ἐναντιωματικὴν δύναμιν, ἰδ. κατόπιν ἀρνήσεως, ὥστε ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ μέντοι : Ἰλ.Θ 370 - 373 νῦν ἐμὲ μὲν στυγέει . . , ἔσται μάν, ὅτ' ἄν, Αἰσχ.Ἀγ. 1279 οὐ μὴν ἄτιμοί γ' ἐκ θεῶν τεθνήξομεν, Πλάτ. Φαῖδρ.268Ε ἀνάγκη μὲν καὶ ταῦτ' ἐπίστασθαι .., οὐδὲν μὴν κωλύει, αὐτ.Θεαίτ.142Β· ‖ ἐκφράζεται ἰσχυρότερον διὰ τοῦ γε μήν : Πίνδ.Π 7,20 φαντί γε μὰν οὕτω κεν ἀνδρὶ παρμονίμαν, Αἰσχ.Ἑπτ. 1062 σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων τεύξει, Ξεν.ΚΠ 6,1,7 ἡμῖν γε μὴν χαλεπώτατον· ‖ ὁμ.ἀρν. οὐ μὴν ..γε : Αἰσχ.Ἑπτ.538 οὐ μὴν ἀκόμπαστός γ' ἐφίσταμαι πύλαις· ὁμ. οὐδὲ μήν : Αἰσχ Ἑπτ.809,αὐτ.Χο.189· ὁμ. οὐ μὰν οὐδέ, Ἰλ.Δ 512 οὐ μὰν οὐδὲ Ἀχιλεὺς . . μάρναται· κ. ἀλλ' οὐ μὰν οὐδέ : Ἰλ.Ψ 441· ‖ οὐ μὴν οὐδέ . . : Θουκ.1,3· ‖ περὶ τοῦ οὐ μὴν ἀλλά βλ. ἀλλά.

μήν-ηνός (ὁ) κ. νεώτ., δημ. μήνας, ἰων. κ. αἰολ. μείς βλ.λ. (μείς κ. μὴν π.Θεόφρ Σημ.27), δωρ. μής (Ἐπιγρ.Δελφ.) κ. μεύς (Ἠλ.), αἱ πλάγιαι πτώσεις ἐκ θέμ. μην-, αἰολ. μηνν- (Ἐπιγρ.Μυτιλ.), Θεσσαλ. μειννν- (Ἐπιγρ.Κιτρίου), τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ ἡ σελήνη διαγράφει τὴν τροχιάν της πραγματοποιοῦσα μίαν περιφορὰν περὶ τὴν γῆν : Ἡσίοδ. Ἔργ.780 μηνὸς δ' ἱσταμένου τρισκαιδεκάτην ἀλέασθαι σπέρματος ἄρξασθαι, αὐτ.Θ 59 μηνῶν φθινόντων, Ἡρ.6,106 ἱσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη (9η ἡμέρα τοῦ πρώτου μέρους τοῦ μηνός), Εὐρ.Ἡρακλ.779 μηνῶν φθινὰς ἁμέρα (ἡ ἐσχάτη, ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός), Θουκ.5,19 μηνὸς τετάρτῃ φθίνοντος (κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός), Ξεν.Ἀπομν.4,8,2 ἐκείνου τοῦ μηνὸς (κατὰ τὴν διάρκειαν ἐκείνου τοῦ μηνός), Δημ.238 μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ἀπιόντος (δηλ. κατὰ τὴν 21ην τοῦ μηνός)· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἑκάστη τῶν δώδεκα ὑποδιαιρέσεων τοῦ ἡλιακοῦ ἔτους : τὸ ἔτος διαιρεῖται εἰς δώδεκα μῆνας, - ὁ Φεβρουάριος εἶναι ὁ μικρότερος μὴν τοῦ ἔτους· ‖ ὁμ. χρονικὸν διάστημα διαρκείας 30 κατὰ συνέχειαν ἡμερῶν : ἐδόθη ἑνὸς μηνὸς παράτασις τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεων· ‖ κατὰ μῆνα καθ' ἕκαστον μῆνα, μηνιαίως : Ἀριστφ.Νεφ. 1287 κατὰ μῆνα καὶ καθ' ἡμέραν, Πλάτ.Νόμ.830D κατὰ μῆνα ἕκαστον, Δημ.1209 καὶ τοὺς μισθοὺς κατὰ μῆνα ἐδίδουν· ‖ ὁμ. ἑκάστου μηνός : Ἀριστφ.Ἀχ.859, Πλάτ.Νόμ.760D· ‖ ὁμ. ἁπλῶς τοῦ μηνὸς κατὰ μῆνα, μηνιαίως : Ἀριστφ.Νεφ.612, Πλάτ.Νόμ.771D ξυνόδους ποιώμεθα δύο τοῦ μηνός, Αἰσχίν.3,104 τόκον δραχμὴν τοῦ μηνὸς τῆς μνᾶς (τόκον δραχμὴν δι' ἑκάστην μνᾶν κατὰ μῆνα)· ‖ μὴν πλήρης - κοῖλος μὴν 30 ἢ 29 ἡμερῶν : Γέμιν.8,3· ‖ ἐπὶ σεληνιακοῦ ἔτους μὴν ἐμβόλιμος μὴν παρεμβαλλόμενος μεταξὺ τῆς 23ης καὶ 24ης Φεβρουαρίου ἀνὰ διετίαν πρὸς ἀποφυγὴν ἀσυμφωνίας τοῦ ἡμερολογίου ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτους : Ἡρ.1,32 ἐμβολίμου μηνὸς μὴ γενομένου,Εὔδοξ.13,13,Ἐπιγρ.· ‖ νεώτ.μὴν ἀστρικὸς τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ δύο διαδοχικῶν συνόδων τῆς σελήνης μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀπλανοῦς ἀστέρος· ‖ ὁμ. σεληνιακὸς ἢ συνοδικὸς μὴν τὸ ἀπὸ μιᾶς πανσελήνου μέχρι

τῆς ἀμέσως ἑπομένης περιλαμβανόμενον χρονικὸν διάστημα· ἡ διάρκεια τούτου ἀνέρχεται εἰς 29 ἡμ., 12 ὥρ., 44 λ., 2 δ., 78 ἢ 29 ἡμ., 53059 (κτ. μέσον ὅρον)· || ὁμ. **μὴν ἡλιακὸς ἢ ἡμερολογιακός** χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸ δωδέκατον τοῦ τροπικοῦ **ἔτους**· ἡ μέση διάρκεια τούτου ἰσοῦται πρὸς 30 ἡμ., 10 ὥρ., 29 λ., 3 δ., 8· || δημ. φρ. **μήνας μπαίνει μήνας βγαίνει** ἐπὶ τῆς ταχείας παρόδου τοῦ χρόνου, ἢ ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἐξασφαλίσει τακτικὸν μηνιαῖον εἰσόδημα ἢ ὑποχρεουμένων εἰς μηνιαίαν τινὰ καταβολήν· || **βρῆκε τὸν μήνα ποὺ θρέφει τοὺς ἕντεκα** ἐπὶ τῶν ἐπιτυχόντων ἐξασφάλισιν εὐμαρείας καὶ ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν βιοτικῶν περισπασμῶν· || **ἐννιὰ ἔχει ὁ μήνας** ἐπὶ ἀπολύτου ἀμεριμνησίας· || **τὸν μήνα ποὺ δὲν ἔχει σάββατο** δηλ. οὐδέποτε : **πότε θὰ μοῦ δώσῃς τὰ χρήματα;, - τὸ μήνα ποὺ δὲν ἔχει Σάββατο**· **2)** ἡμισέληνος : Θεόφρ.Σημ.27C (ἐν τῷ τ. μείς)· || τὸ μέρος τοῦ μηνὸς τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς μίαν φάσιν τῆς σελήνης (μείς κ. μήν) : αὐτ.· || τὸ ὁρατὸν μέρος τῆς σελήνης: Χρύσ.Στωϊκ.2,199 (μείς)· **3)** κόσμημα ἐν σχήματι ἡμισελήνου : Ἐπιγρ. (μήν)· **4)** μηνίσκος, προστατευτικὸν κάλυμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀγαλμάτων : Ἀριστφ.Ὄρν. 1115 **ὑμῶν ὃς ἂν μὴ μῆν' ἔχῃ, . . δίκην δώσεθ' ἡμῖν, πᾶσι τοῖς ὄρνεσι κατατιλώμενοι**· **5)** ὡς κύρ. ὄν. ἡ ἄρρην Μήνη (ὁ τῶν Ρωμαίων θεὸς Lunus) : Λουκ.Ζ Τραγ.8 **ὁ Μίθρης καὶ ὁ Μὴν ὅλοι ὁλόχρυσοι καὶ βαρεῖς.**

μὴν δημ. ἀρνητ. μόρ. βλ. μή.

μήνα δημ. μόρ. ἐρωτημ. μήπως, μὴ τυχόν : Πάσσωβ 44 **μήνα ντερβένια πάτησες, μήνανε σκλάβους πῆρες**, δ.τραγ. **μήνα βουβάλια σφάζονται, μήνα θεριὰ μαλώνουν.**

μηνἀγύρτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἱερεὺς τῆς Ρέας κατὰ μῆνα περιερχόμενος καὶ συναθροίζων βοηθείας, πρβλ. μητραγύρτης : Φίλ.2,316, Πολυδ.7,188, Ἰω.Χρυσ.2,5,459,15 **οἰωνοσκόποι καὶ μηναγύρται**· πρβλ.Ἡσ., Φώτ., Σουίδ.· **2)** τίτλος κωμῳδιῶν τοῦ Ἀντιφάνους καὶ τοῦ Μενάνδρου.

μηνἀγυρτῶ-έω μτγν. δ.γρ. ἀντὶ μητραγυρτῶ βλ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,19 (π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.2,8).

μηναῖος-α-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ μῆνα γινόμενος, μηνιαῖος βλ. : Χρησμ.π.Ἰω.Λυδ.Μην.3,8· || **νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. μηναῖον** (τὸ) ἐκκλ. βιβλίον **περιέχον** τὴν ἀκολουθίαν ἑκάστης ἡμέρας **ἑνὸς ἐκ τῶν** δώδεκα μηνῶν, ἄ. μηνολόγιον· κ. κτ. πληθ. **μηναῖα** (τὰ) δώδεκα τὸν ἀριθμ. περιέχοντα ἕκαστον ἕνα μῆνα· **2)** δημ. **μηναῖο** (τὸ) μισθὸς **ἑνὸς μηνός**, μηνιάτικο.

μηναλλάγια (τὰ) δημ. αἱ **πρῶται ἡμέραι** τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, **τὰ** μερομήνια (ἰδ. ἐν Κύπρῳ).

μηνάνθος (ὁ) τὸ φυτὸν μηνυανθὲς βλ.λ. τὸ πελτοειδὲς : Θεόφρ.Φ 4,10,1.

μήνας (ὁ) δημ. ὁ μὴν βλ.λ.

μηνάς-άδος (ἡ) μήνη βλ.λ. : Εὐρ.Ῥῆσ.534 **οὐ λεύσσετε μηνάδος αἴγλαν.**

μήνη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ σελήνη, ἰδ. κτ. τὰς πρώτας ἢ τελευταίας ἡμέρας τῆς φάσεως αὐτῆς : Ἰλ.Τ 374 **τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ' ἠΰτε μήνης**, Αἰσχ. Πρ.797 **ἡ νύκτερος μήνη**, Ἐμπ.42,3· σπαν. π. πεζοῖς : Πυθ.π.Ἰάμβλ.Προτρ.21,17· || νεώτ. τὸ γεωμετρικὸν δρεπανοειδὲς σχῆμα αὐτῆς, ἄ. μηνίσκος βλ.λ.· || ὁμ. κυκλικὸν ἢ κ. ἄ. σχήματος λευκὸν σημεῖον ἐπὶ τοῦ μετώπου ἵππου· || ὁμ. στρατ. ὀχυρωματικὸν ἔργον μηνοειδοῦς σχήματος, ἀποτελοῦν μέρος τῶν ἐξωτερικῶν ἔργων θέσεως ὠχυρωμένης διὰ προμαχώνων· **2)** ὡς θεά : Ὁμ. Ὕμν.32,1, Πίνδ.Ὀ 3,20 **χρυσάρματος ἑσπέρας ὀφθαλμὸν ἀντέφλεξε Μήνα**· π.Ἀριστφ.Ὄρν.1115 (ἐσφ.γρ.)· **3)** ἀλχημ. ἄργυρος : Ψ Δημόκρ.48B.

μηνιάζω μηνιῶ βλ.λ. : ΕΓουδ.ἐν λ. ἐνεκότουν.

μηνιαῖος-α-ον κ. νεώτ. (κ. -ος-ον, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.9,3,1) ὁ κατὰ μῆνα συμβαίνων, γινόμενος ἢ ἐμφανιζόμενος : Στράβ.3,5,8 **περίοδον μηνιαίαν**, Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,29,5 **τὰς μηνιαίους ἀποκρύψεις**, Ἐπιγρ. **μηνιαία φορά**, Πάπ. **μηνιαία διαγραφή, - μηνιαῖον περιοδικόν**· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐν τῷ πληθ. **μηνιαῖα** τὰ καταμήνια, τὰ ἔμμηνα τῶν γυναικῶν : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.5,18,2 **παρὰ τὰς ἐπισχέσεις τῶν μηνιαίων τῆς πρώτης συλλήψεως**, Φίλ.2,305· ὁμ. : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,57 **μηνιαία κάθαρσις**· **2)** τὸ τεταρτημόριον τοῦ μηνός : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.9,3,1 **ὧραι μηνιαῖοι**· **3)** ὁ ἔχων ἡλικίαν ἑνὸς μηνός : Ἱππ.Γυν.2,188 **μηνιαῖον ὕδωρ**, ΠΔ'Ἀρ.3,15 **πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω**· **4)** ὁ διαρκῶν ἕνα μῆνα, ὁ ἐπὶ ἕνα μῆνα μακρός : Γέμιν.1,8 **μηνιαῖος χρόνος**, Ἀντών. Διογ.9 **μηνιαία νύξ, - μηνιαία ἄδεια**· **5)** νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **μηνιαῖον** (τὸ) ὁ κατὰ μῆνα μισθός, ἄ. μηνιάτικο, μηναῖο.

μηνιαίως ἐπίρρ. πάπ. κ. νεώτ. κατὰ μῆνα.

μηνίαμα-ατος (τὸ) μτγν. μήνιμα βλ.λ. : ΠΔΣοφ. Σειρ.40,5 **φόβος θανάτου καὶ μηνίαμα καὶ ἔρις.**

μηνιάρχης (ὁ) πάπ. μηνιαῖος ἄρχων.

μηνίαρχος (ὁ) πάπ. ὁ μηνιάρχης βλ.λ.

μηνιασταί (οἱ) Ἐπιγρ. οἱ λάτρεις τοῦ μηνός.

μηνιαστεία (ἡ) πάπ. μηνιαία ὑπηρεσία.

μηνιάτικο (τὸ) δημ. μίσθωμα, τὸ ἐνοίκιον ἑνὸς μηνός : **χρωστοῦσε δυὸ μηνιάτικα καὶ τοῦ 'κανα ἔξωση**· || γεν. ὁ μισθὸς τὸν ὁποῖον λαμβάνει τις κατὰ μῆνα : **τὸ μηνιάτικο δὲν μὲ φθάνει νὰ περάσω μὲ τὴν οἰκογένειά μου.**

μηνιγγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς μήνιγγας : **μηνιγγικαὶ αὔλακες, - μηνιγγικὴ ἀρτηρία.**

μηνίγγιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ μῆνιγξ βλ.λ.

μηνιγγιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μηνιγγίτιδα : **μηνιγγιτικαὶ γραμμαὶ** ἐρυθραὶ γραμμαὶ ἐμφανιζόμεναι ἐπὶ τοῦ δέρματος τῆς κοιλίας εἴς τινας ἀσθενείας, θεωρούμεναι δὲ ἄλλοτε ὡς σημεῖον μηνιγγιτίδων.

μηνιγγῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. βαρυτάτη νόσος συνισταμένη εἰς φλεγμονὴν τῶν μηνίγγων καὶ ὑπερπαραγωγὴν ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ.

μηνιγγιτισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἐλαφρὰ καὶ παροδικὰ μηνιγγικὰ συμπτώματα παρατηρούμενα κατὰ τὴν διαδρομὴν ὀξειῶν νόσων ἐμπυρέτων, ἄ. φευδομηνιγγῖτις.

μηνιγγοεγκεφαλῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ταυτόχρονος φλεγμονὴ τῶν μηνίγγων καὶ τοῦ φλοιοῦ τοῦ ἐγκεφάλου.

μηνιγγοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δίκην κήλης προσεκβολὴ τῶν μηνίγγων ἐντὸς τῆς κόγχης.

μηνιγγομυελῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ταυτόχρονος φλεγμονὴ τῶν νωτιαίων μηνίγγων καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.

μηνιγγότρωτος-ον μτγν. ὁ τρωθεὶς εἰς τὴν μήνιγγα : Γαλ. ἐν Berl.Sitzb.1901,1263.

μηνιγγοφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν. μεταλλικὸς προστάτης χρησιμεύων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς μήνιγγος ἀπὸ βλάβης κατὰ τὰς ἐπὶ τοῦ κρανίου γενομένας ἐγχειρήσεις : Κέλσ.Ἰατρ.8,3,Γαλ.2,686, Ἀλέξ. Τραλλ.1,14· **2)** εἶδος ἐπιδέσμου : Ἡλιόδ.Χειρ.π. Ὀρειβ.46,19,4.

μῆνιγξ-ιγγος (ἡ) κ. νεώτ. λεπτὴ μεμβράνα, ὑμήν : Ἱππ.Σαρκ.3· || ἐπὶ τοῦ ὑμένος τοῦ ὀφθαλμοῦ : Ἐμπ.84,7 (πληθ.)· **2)** εἰδ. μεμβράνα, ἕκαστος τῶν τριῶν χιτώνων οἵτινες περιβάλλουν τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὸν νωτιαῖον μυελόν· Ἡσ «ὑμὴν τοῦ ἐγκεφάλου» : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.1, Ἀριστλ.ΖΙ 495a,8 **ἔστι δ' ἡ μῆνιγξ ὑμὴν δερματικὸς ὁ περιέχων τὸν ἐγκέφαλον**, Γαλ.2.708, αὐτ.716 (πληθ.)· **3)** τὸ τύμπανον τοῦ ὠτός : Ἀριστλ.Πρ.961a,38· **4)** ὁ

ἀφρὸς τοῦ γάλακτος· Ἡσ. «δημός»· ‖ Ἡσ. «τὸ ὑφιστάμενον τοῖς οἰνηροῖς πίθοις ἐν τῷ οἴνῳ πρὸ τοῦ ἀνθεῖν» **5)** νεώτ. ἐν τῷ πληθ. μήνιγγες ὀνομασία τῶν κροτάφων, δημ. μηλίγγια.

μηνιαῖος-α-ον κ. πάπ. μηνιαῖος βλ.λ. : Εὔδοξ.15,17, Πάπ. **μηνιεῖος** (ἐνν. λόγος) **τοῦ λοιπογραφομένου σίτου**· ‖ ἐν τῷ πληθ. **μηνιεῖα** (τὰ) μηνιαῖα σιτηρέσια : Πάπ.

μηνίζω δ. τ. τοῦ μηνίω : Ἀν.Ὀξ.2,440.

μηνιθμός (ὁ) (μηνίω) ὀργή : Ἰλ.Π 62 **οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν**, αὐτ.202.

μήνιμα-ατος (τὰ) ἀφορμή, αἰτία θυμοῦ, ὀργῆς : Ἰλ.Χ 358 **μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι**, Ὀδ.Λ 73, Εὐρ.Φοίν.934 **παλαιῶν Ἄρεος ἐκ μηνιμάτων**· **2)** ἔγκλημα, ἐνοχή, εἰδ. διὰ φόνον : Ἀντιφ.4,2,8 **τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων προστρίψομαι**, Πλάτ. Φαῖδρ.244D **παλαιῶν ἐκ μηνιμάτων** (ἡ ἐνοχή, ἥτις παραμένει εἴς τινα οἰκογένειαν ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν τῶν προγόνων αὐτῆς)· **3)** ὀργή, ἔκρηξις ὀργῆς : Ἀχιλλ.Τάτ.5,27, αὐτ.25 (πληθ.), Φιλόστρ. Ἀπολλ.6,11 **μηνίματα τῆς γῆς**.

μήνιον (τὸ) μτγν. ἡ γλυκυσίδη βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,140.

μῆνις (ἡ), δωρ. κ. αἰολ. μᾶνις, γεν. **μήνιος** (Πλάτ. Πολ.390E) κ. μτγν. μήνιδος, ὀργή, ἀπὸ τοῦ Ὁμ.κ. ἐφεξῆς συνήθ. ἐπὶ τῆς ὀργῆς τῶν θεῶν : Ἰλ.Ε 34 **Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν**, Πινδ.Π 4,159 **μᾶνιν χθονίων**, Αἰσχ.Ἀγ.701 **μῆνις ἤλασεν**, Πλάτ.Νόμ.880E, Βέττ.Βάλ.184,3 **μῆνιν ἔχειν ἀπὸ θεοῦ**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν νεκρῶν τῶν λατρευομένων ὡς ἡρώων : Ἡρ. 7,134 **τοῖσι . . μῆνις κατέσκηψε Ταλθυβίου**, Πλάτ. Ἱππ.Μ 282A **μῆνιν τῶν τετελευτηκότων**· ‖ ἐπὶ προσβεβλημένων γονέων : Αἰσχ.Ἀγ.155 **μῆνις τεκνόποινος**, αὐτ.Χο.294· ‖ ἐπὶ ἱκετῶν : Αἰσχ.Εὐμ. 234 **τοῦ προστροπαίου μῆνις**· πρβλ. Ἡρακλ.762· ‖ ἐπὶ τῆς ἀδιαλλάκτου ὀργῆς τοῦ Ἀχιλλέως : Ἰλ. Α 1 **μῆνιν ἄειδε, θεά**· ‖ κ. νεώτ. ὀργὴ ἀπόκρυφος καὶ παρατεινομένη : **ἐπισύρω τὴν μῆνίν τινος**· ‖ ἐπὶ τῆς φιλεκδίκου ὀργῆς ἢ διαθέσεως λαοῦ τινος : Ἡσίοδ.Α 21 **τῶν δγ' ὀπίζετο μῆνιν**, Ἡρ.7,229 **Σπαρτιήτας μῆνιν οὐδεμίαν προαθέσθαι**· **2)** μτ.γενικ. ἀντικειμ. : Σοφ.ΟΤ 699 **ὅτου.. μῆνιν τοσήνδε πράγματος στήσας ἔχεις**· κ. ἐν τῷ πληθ. : Ἀπολλ.Ρ 4,1205 **Αἰήταο μήνιες**.

μηνίς-ίδος (ἡ) μτγν. μηνίσκος βλ.λ. : Αὔσ. Prof.25.

μηνίσκος (ὁ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ μήνη βλ.λ., ἡ σελήνη ὡς φαίνεται πρὶν συμπληρώσῃ τὸ πρῶτον τέταρτον, ἡμισέληνον (Κερνοῦτ.Φύσ.Θε.34), πᾶν σεληνοειδὲς ἢ μηνοειδὲς σῶμα, ἰδ. κάλυμμά τι πρὸς προστασίαν τῆς κεφαλῆς τῶν ἀνδριάντων : Ἀριστφ.Ὄρν.1114 **χαλκεύεσθαι μηνίσκους φορεῖν ὥσπερ ἀνδριάντες**· **2)** γεωμ. ἡμισεληνοειδές τι σχῆμα χρησιμεῦον πρὸς εὕρεσιν τῶν ἐμβαδῶν : Ἀριστλ.ΑΠρ.69a,33, αὐτ. Σοφ. Ἐλ.171b,15, Ἥρων Ὀρ.36, Σιμπλίκ.Φυσ.55,26 **μηνίσκου τετραγωνισμός**· ‖ νεώτ. μαθημ. σχῆμα γεωμετρικὸν περιλαμβανόμενον μεταξὺ δύο τόξων ἐχόντων κοινὰ ἄκρα καὶ ὧν αἱ κυρτότητες εὑρίσκονται πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος· **3)** ἡμισεληνοειδὲς σχῆμα παρατάξεως πρὸς μάχην : Πολύβ.3,115,5 **ὑπεχώρουν εἰς τοὐπίσω λύσαντες τὸν μηνίσκον**· **4)** κόσμημά τι τοῦ τραχήλου : ΠΔ Κριτ.8,21 **καὶ ἔλαβε τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν**· **5)** χύτρα · Γλωσσ.

μηνισκόσπερμον (τὸ) νεώτ. κ. **μηνίσπερμον** γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν μηνισκοσπερμοειδῶν.

μηνιτής (ὁ) μτγν. ὁ πλήρης ὀργῆς, ὀργίλος, θυμώδης : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,5,18 **ὅρα μόνον . . μήτι ὀργίλος ἐστί, μή τι μηνιτής**.

μηνίω, δωρ. **μᾶν-** (μήνις) κ. νεώτ., μέλλ. **μηνίσω** (Λεωνίδ.Ταρ.ἐν ΑΠ 9,79) κ. μηνιῶ (ΠΔ Ἱερ.3,12), ἀόρ. α' **ἐμήνισα**, ἔχω ἐπίμονον ὀργήν, ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι ὠργισμένος ἐναντίον τινός, μνησικακῶ, πνέω μένεα, μτ. δοτ. προσ. : Ἰλ.Α 421 **μήνι' Ἀχαιοῖσιν**, αὐτ.Σ 257, Ἡρ.9,7,2 **Ἀθηναῖοι ὑμῖν μηνίουσι**· ‖ μτ. γενικ. πράγμ. : Ἰλ.Ε 178 **ἱρῶν μηνίσας** (ἕνεκα τῶν . .), Σοφ.Ἀντ.1177 **πατρὶ μηνίσας φόνου**, αὐτ. Τρ.274· ‖ ὁμ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Σοφ.ΟΚ 1274 **οὐδ' ἃ μηνίεις φράσας**· π. Ὁμ. συνήθ. ἀπολ. κ. ἐπὶ ἡρώων : Ἰλ.Μ 10 **μήνι' Ἀχιλλεύς**· σπαν. ἐπὶ κοινῶν ἀνθρώπων : Ὀδ.Ρ 14 **ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μηνίει**· τὸ μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Αἰσχ.Εὐμ.101 **οὐδεὶς . . δαιμόνων μηνίεται**. (Ποι. ρ. ἐν χρ. π. Ἡρ. κ. μτγν. πεζογράφοις, πρβλ. μηνιῶ. Ἐν τῷ ἀορ. πάντοτε Ι· ἐν τῷ ἐνεστ. κ. παρατ. ὁ Ὅμ. ἔχει Ι **ἐν ἄρσει** ἐν τῷ **μήνῑεν**: Ἰλ.Β 769· ὁμ. ὁ Αἰσχ.Εὐμ.101 ἐν τῷ **μηνῑεται**· ἀλλαχοῦ ὁ Ὅμ. ἔχει **μηνῐει, ἐμήνῐε, μήνῐε**· π. Εὐρ. **μᾶνῑω** πιθ. **ἐν** Ἱππ.1146, αὐτ. Ῥῆσ.494).

μηνιῶ-άω μτγν. μηνίω βλ.λ. : Διον.Ἀλ.Ῥητ.9,16 **διά σε μηνιῶντα**, ΠΔ Σοφ.Σειρ.10,6 **ἐπὶ παντὶ ἀδικήματι μὴ μηνιάσῃς τῷ πλησίον**, Αἰλ.Ζ) 6,17· ‖ ἐπ. γ' πληθ. ἐνεστ. : Ἀπολλ.Ρ 2,247 **τῷ τοι μέγα μηνιόωσιν**· ‖ **μηνιῶ πρός τι** : Χαρίτ.1,2.

μηνογένειον (τὸ) μτγν. γλυκυσίδη βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,140· πρβλ. μήνιον.

μηνοειδής-οῦς-ές (μήνη) κ. νεώτ. ὁ πρὸς μήνην ὅμοιος, ὁ ἔχων σχῆμα ἡμισελήνου, δρεπανοειδής : Ἡρ.1,75, αὐτ.8,16 **μηνοειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν** (σχηματίσαντες οὕτως εἰς σχῆμα ἡμισελήνου), Θουκ.2,76 **μηνοειδὲς ἐς τὴν πόλιν ἐσῳκοδόμουν**, Ξεν.Ἀν.5,2,13 **μηνοειδὴς τάξις**, Πλούτ. Φάβ.16· ‖ κ. νεώτ. ἐπὶ παντὸς πράγματος ἢ σώματος ἔχοντος τὸ σχῆμα ἡμισελήνου· ἀνατ. **μηνοειδὲς γάγγλιον - βαλβῖδες**· ‖ ἐπὶ μερικῆς ἐκλείψεως τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης : Θουκ.2,28 **ὁ ἥλιος . . γενόμενος μηνοειδής**, Ξεν.Ἑλλ.4,3,10· ‖ ἐπὶ τῆς σελήνης ὅταν εἶναι ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς: Γέμιν.9,7, Πλούτ.Ἠθ.157B **πῶς σύμμετρον ὑφήνω ; νῦν μὲν γὰρ ὁρῶ σε πανσέληνον, αὖθις δὲ μηνοειδῆ, ποτὲ δὲ ἀμφίκυρτον**, Πρόκλ.Εὐκλ.190,8 μηνοειδὴς γωνία (ἡμισεληνοειδής).

μηνοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ μηνοειδῆ τρόπον : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.44,23,39, Φιλόστρ.Ἀπολλ.3, 11 **ὑποστίλβειν αὐτῷ μηνοειδῶς τὸ μετόφρυον**.

μηνολόγημα-ατος (τὸ) (μηνολογῶ) μσν. ἡ ἐπὶ ἐγγράφου σημείωσις τοῦ μηνός : Παχυμ.Γ 7,1 **γνῶναι οὔτινος ἂν εἴη τὸ μηνολόγημα**.

μηνολόγιον (τὸ) μσν κ. νεώτ. κατάλογος τῶν μηνῶν : Στουδ.Θεόδ.23 **μηνολόγιον βασιλειανόν**.

μηνολογῶ-έω μσν. γράφω ἐπὶ ἐπιστολῆς ἢ παντὸς ἐγγράφου τὸν μῆνα, πρβλ. χρονολογῶ : Παχυμ.Γ 7,) **αὐτὸς πρώτως μηνολογησάμενος πρόσταγμα**, αὐτ.4,29 **ὑπογράφειν βασιλικῶς, πλὴν οὐ μηνολογεῖν**.

μηνόπωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀμφιβίων τῆς οἰκογ. τῶν **σαλαμανδριδῶν**.

μηνορραγία (ἡ) νεώτ. ἐμμηνορραγία βλ.λ.

μηνορραιμία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐν τῷ αἵματι ἐπίσχεσις τῶν τοξικῶν προϊόντων, ἅτινα ἀνάγκη νὰ ἀπεκβάλλωνται φυσιολογικῶς διὰ τῶν καταμηνίων.

μηνόρροια (ἡ) νεώτ. ἡ ἐμμηνορρυσία βλ.λ.

μηνουρίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. πτηνῶν **τοῦ ἀθροίσματος τῶν κεκρακτῶν**.

μήνουρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. **γένος** πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μηνουριδῶν**.

μηνυανθές (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **γεντιανοειδῶν**.

μηνυανθόλη (ἡ) νεώτ. χημ. αἰθέριον ἔλαιον προερχόμενον ἐκ τῶν φύλλων μηνυανθοῦς τοῦ τριφύλλου.

μήνυμα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. εἰδοποίησις στελλομένη, ἐντολή, παραγγελία : Θουκ.6, 61 **κατὰ τὸ μήνυμα ξυλλαβόντες τοὺς ἄνδρας**,

Πάπ. δ.τραγ. ('Ακριτ.Κύκλου) χαμπάρια καὶ μηνύματα στοῦ Κωσταντῆ τὰ σπίτια | «ὥρα καλή Κύρ Κωνσταντῆ, ὁ Βασιλιάς σὲ θέλει», - μοῦ ἔστειλε μήνυμα πῶς θέλει νά μὲ δῆ· προλ.Μαν. 4,556· **2)** κατηγορία ἀορίστως ἐκφερομένη κατά τινος, καταγγελία : Θουκ.6,29 ὁ δ' ἔν τε τῷ παρόντι πρὸς τὰ μηνύματα ἀπελογεῖτο καὶ ἑτοῖμος ἦν . . κρίνεσθαι· || ἐν εἰδ. νομ. σημ. μήνυσις : Λέοντ.Νεαρ.212· **3)** ἔνδειξις, σημεῖον, τεκμήριον : Κλέαρχ.π.'Αθήν.10,457F ὥστε τὴν παιδιὰν μὴ ἄσκεπτον οὖσαν μήνυμα γίνεσθαι τῆς ἑκάστου πρὸς παιδείαν οἰκειότητος, Διον.'Αλ. Ρωμ.1,59· **4)** ἀγγελία, εἴδησις, μαντάτο : Διήγ. 'Αχιλλ.178 ἠφέραν τὸν πατέρα του μηνύματα ἐναντία | ὅτι τινὲς ἀλλογενεῖς τάς χώρας σου κουρσεύουν· **5)** χρησμός, ἀγγελία θεία : 'Ορφ.'Αργ. 88,16 λίτομαί σε θεῶν μηνύματα φράζειν· || προοιώνισμα, προμήνυμα, οἰωνός : Γρυπ.Σκ. Τερρ.9,14 σὲ χάρου μήνυμα ὁ Ναζίρ τὴν κεφαλή του γέρνει.

μήνῡσις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μηνύω, τὸ παρέχειν πληροφορίας, πληροφορία, μήνυμα : 'Ανδοκ.1,23 ἡ μήνυσίς τις ἐμή ἐστιν ἢ ἀπογραφή, Πλάτ.Νόμ. 932D τιμωρούμενος τῆς μηνύσεως ἕνεκα· **2)** νεώτ. καταγγελία ἀξιοποίνου πράξεως πρὸς ἀνακριτικήν τινα ἀρχήν, καταμήνυσις : ἐπέδωκα εἰς τὸν εἰσαγγελέα μήνυσιν ἐπὶ συκοφαντίᾳ.

μηνυτεύω μσν. κ.νεώτ., ἰδιωμ. μηνυτεύγω παραγγέλλω, διαμηνύω, στέλλω μήνυμα : Χρον.Μορ. 1086 ὁ κάποιος τοῦ τὸ ἐμηνύτεψε ἐκεινοῦ τοῦ δεσπότη.

μηνῡτήρ-ῆρος (ὁ) ὁ παρέχων πληροφορίας, ὁδηγός : Εὐρ.Εὐμ.245 ἕπου δὲ μηνυτῆρος ἀφθέγκτου φραδαῖς· || ὁ δεικνύων, ἀποκαλύπτων τι : 'Ορφ. 'Υμν.41,7

μηνυτής (ὁ), δωρ. μᾱνῡτάς-ᾶ κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων εἰς φῶς, ἀποκαλύπτων, καταμηνύων : Εὐρ. 'Ιππ.1051 οὐδὲ μηνυτὴν χρόνον δέξει καθ' ἡμῶν· || ὡς οὐσ. ὁ μηνύων, ὁ ἀναγγέλλων : Λυσ. 12,32 τοῖς μέλλουσιν ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι, Λίβ.Ροδ.1083 πρῶτον νά πέμψω μηνυτήν· || συνήθ. ἐν νομ. σημ.: 'Αντιφ.2,2,6 ἵνα μὴ μηνυτὴς τοῦ ἀδικήματος γένηται, αὐτ.2,4,3 μηνυτὴς τῶν ἀποκτεινάντων, αὐτ.5,24 μ- κατά τινος, Θουκ.1,132, Δημ.320 κατὰ σαυτοῦ μηνυτὴς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν γεγονώς· || νεώτ. ὁ καταγγείλας κολάσιμον, ἀξιόποινον πρᾶξιν, ὁ ὑποβάλλων ἢ ὑποβαλὼν μήνυσιν : φρ. κατηγορούμενε, εἶναι ἀλήθεια τὰ ὅσα ὁ μηνυτὴς ἀναφέρει καὶ λέγει ἐν τῇ μηνύσει του ἐναντίον σου; || κ. ἐπὶ γυναικός : Κρατῖν.428· **2)** 'Ησ. «'Ηρακλῆς ἐν 'Αθήναις».

μηνῡτικός-ή-όν μτγν. ὁ περιέχων πληροφορίας ἰδ. εἰς βάρος τινός, ἐνοχοποιητικός : Δίων Κ 78,21 γράμμα οὐδὲν τῶν μηνυτικῶν· || δηλωτικός, ἐκφραστικός : Γαλ.18(2),299 μηνυτικῆς κρίσεως, Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,187 φωναί τινος μηνυτικαί, Πλωτῖν.4,4,17 αἴσθησις μηνυτικὴ τοῦ πάθους.

μηνύτρια (ἡ) μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ μηνυτής βλ.λ. : Φιλῆς ἐν Καντακ.'Ιω.645.

μηνυτρίζομαι πάπ. κ. γλωσσ. ἀναφέρομαι ὡς πληροφορία ἵνα δοθῇ τῷ λέγοντι ἀμοιβή· μτ. ἀπαρφ. : Πάπ.· **2)** γλώσσ. τοῦ μηνύομαι· 'Ησ.

μήνυτρον (τὸ) (μηνύω) κ. πάπ. ἡ ἐπὶ μηνύσει, ἐπὶ δοθείσῃ πληροφορίᾳ ἀμοιβή : 'Υμν.'Ερμ.264· || π. 'Αττ. μόνον κτ. πληθ. μήνυτρα : Θουκ.6, 27 μεγάλοις μηνύτροις, Φρύν.Κωμ.58, 'Ανδοκ.1,40 καὶ μήνυτρα κεκηρυγμένα ἑκατὸν μνᾶς (τὰ προσφερόμενα χρήματα διὰ τὴν σύλληψίν τινος).

μηνύτωρ-ορος (ὁ), δωρ. μᾱνύτωρ μτγν. κ. νεώτ. μηνυτήρ, ὁ παρέχων πληροφορίας, γνωστοποιῶν τι, ἀγγελιαφόρος : Λουκίλλ.ἐν ΑΠ 11,177.

μηνύω κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. μανύω (Βακχ.ἀπ.10), μέλλ. μηνύσω ('Ηρ.2,121 γ'), ἀόρ. ἐμήνυσα, παρακ. μεμήνυκα ('Ανδοκ.1,22,Πλάτ.Τίμ.48Β), παθ. μέλλ. μηνυθήσομαι (Γαλ.Χρ.Μορ.5,15), παθ. ἀόρ. ἐμηνύθην, παρακ. (γ' πρόσ.) μεμήνυται ('Ανδοκ.1,10), ἀποκαλύπτω μυστικόν τι, κεκρυμμένον τι, φανερώνω : 'Υμν.'Ερμ.254,Πίνδ.Ν 9,4 ματέρι καὶ διδύμοις παίδεσιν αὐτὸν μανύει . . , 'Ηρ.1,23 Περίανδρος δὲ ἦν Κυψέλου παῖς, οὗτος, ὁ τῷ Θρασυβούλῳ τὸ χρηστήριον μηνύσας, Σοφ.ΟΤ 102 ποίου γὰρ ἀνδρὸς τήνδε μηνύει τύχην, Μέν.Περικ.28· **2)** δεικνύω, καταδεικνύω τι : 'Αντιφ.2,1,5 αὐτὸς ὁ θάνατος ἐξ ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα μηνύει αὐτόν, Εὐρ. 'Ιππ.1077 τόδ' ἔργον . . σὲ μηνύει κακόν, Ξεν.'Ιππ. 3,5 τοὺς ἑτερογνάθους μηνύει ἡ πέδη· || κ. ἑπομένης ἐξηρτημένης προτάσεως : Πλάτ.'Απολ. 24D ἴθι, εἰπὲ καὶ μήνυσον αὐτοῖς τίς ἐστιν, 'Αριστλ.ΗΝικ.1101b,29· || κ. ἀπολ. : Πλάτ.Φαῖδρ. 277C ὡς ὁ ἔμπροσθεν πῶς μεμήνυκεν ἡμῖν λόγος· **3)** ὅθ. πληροφορῶ, γνωστοποιῶ, καταγγέλλω : 'Αριστφ.'Αχ.206 ἀλλά μοι μηνύσατε . . εἴ τις . . , Πλάτ.Νόμ.730D μηνύων τὴν τῶν ἄλλων τοῖς ἄρχουσιν ἀδικίαν· **4)** κ. νεώτ. ἐν δικαν. σημ. καταμηνύω, εἰσάγω κατηγορίαν, καταγγελίαν κατά τινος : 'Ανδ.1,20 εἰ μὲν τἀληθῆ μηνύσειέ τις, αὐτ. 1,19,Λυσ.6,23 τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ αἴσχιστα ἐποίει μηνύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, Θουκ.6,60 καὶ ὁ μὲν αὐτός τε καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατ' ἄλλων μηνύει τὸ τῶν 'Ερμῶν· || νεώτ. ὑποβάλλω μήνυσιν : τὰν ἐμήνυσε ἐπὶ ἐξυβρίσει· || κ. παθ. ἐπὶ προσ. καταγγέλλομαι, κατηγοροῦμαι: Θουκ.6,53 τῶν μετ' αὐτοῦ μεμηνυμένων, Ξεν.'Ελλ.3,3,10 πρὶν αἰσθέσθαι αὐτοὺς ὅτι μεμήνυνται, ἵνα μὴ ἀποδρῶσιν, - ἐμηνύθη ἐπὶ ὑπεξαιρέσει· || ἀπροσ. παθ. μηνύεται γίνεται μήνυσις, καταγγελία : Θουκ. 6,28 μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τινων καὶ ἀκολούθων περὶ μὲν τῶν 'Ερμῶν οὐδέν, 'Ανδοκ. 1,10· **5)** προμηνύω, προοιωνίζω : ΚΔ Λουκ.20,37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, Μηναῖ.12,5 'Ωδ. σὲ τοῦ Θεοῦ φυλάξαντος, καὶ μηνύσαντος πᾶσι τὴν ἐσομένην σοι ὕστερον, πάτερ, προκοπὴν καὶ λαμπρότητα.

μηνῶ-άω μσν. κ. δημ., ἀόρ. (ἐ)μήνυσα κ. (ἐ)μήνησα, μτχ. παθ. παρακ. μηνυμένος, στέλλω ἐντολήν, παραγγελίαν, διαταγήν, ἐντέλλομαι : 'Ερωτόκρ.Δ 280 'πειδὴ κι ἀπ' τοῦ Βυζάντιου τὸ Ρήγα τὸ μεγάλο | συμπεθεριὸ μοῦ μήνυσε νά κάμω δίχως ἄλλο, - τοῦ μήνησα νά μὴ μὲ ξαναενοχλήσῃ· **2)** ἀναγγέλλω, γνωστοποιῶ: 'Ερωτόκρ.Δ 455 μηνύσετε τοῦ Βασιλιοῦ ποὺ νύφην του ποθεῖ με . . , δ.δίστ. τί μοῦ τὰ μηνᾷς τὰ λόγια, τί μοῦ στέλνεις γράμματα, - μοῦ μήνησε πὼς εἶναι ἄρρωστος· **3)** προσκαλῶ : Λίβ.Ροδ.473 καὶ μετὰ ὥραν περισσήν, μηνῶ τὸν συγγενῆ μου, - μὲ μήνυσε γιά κάτι δουλειές.

μῆον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ φυτὸν μῆον τὸ ἀθαμάντιον, φυτὸν ποῶδες, ἀρωματικὸν τῆς τάξεως τῶν σκιαδανθῶν : Πλίν.ΦΙ 20,253,Διοσκ.1,3,Ζώπυρ. π. Γαλ.14,150 μῆον τὸ κρητικόν.

μὴ ὅπως κ. **μὴ ὅτι** ἐλλειπτικαὶ φράσεις, μὴ (λέγε) ἢ μὴ (ὑπολάβητε) ὅπως ἢ ὅτι . . (ὡς τὸ οὐχ ὅπως ἀντὶ τοῦ οὐ λέγω ὅπως), ἰσχυρότερον τοῦ οὐχ ὅπως, μὴ λέγῃς, ἄφησε ὅτι . . , ἀκολουθούμενον ὑπὸ ἄλλων συνδέσμων, μὴ ὅπως ἢ μὴ ὅτι (ὄχι μόνον δέν . . ἀλλ' οὐδέ) : Ξεν.ΚΠ 1,3,10 μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι . . , ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύνασθε, αὐτ.3,2,21· **2)** μὴ ὅτι ἑπομένου τοῦ ἀλλὰ καὶ ἀρνητικοῦ ἢ ὑπονοουμένου, ὄχι ἁπλῶς:Πλάτ.'Απολ. 40D μὴ ὅτι ἰδιώτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα, Ξεν.ΚΠ 7,2,17 μὴ ὅτι θεός, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι οὐ φιλοῦσι· **3)** ἐν δευτερευούσῃ προτάσει, τῆς πρώτης οὔσης ἀ[illegible]κῆς ἢ ὑπονοούσης ἄρνησιν:

Ξεν.Συμπ.2,26 **οὐδὲ ἀναπνεῖν, μὴ ὅτι λέγειν τι δυνησόμεθα**· πρβλ. Πλάτ.Φαῖδρ.240Ε· || κατόπιν ἐρωτήσεως εἰς ἣν ἀναμένεται ἀρνητικὴ ἀπάντησις : Πλάτ.Κρατ.427Ε **δοκεῖ σοι ῥᾴδιον εἶναι διδάξαι ὁτιοῦν πρᾶγμα, μὴ ὅτι τοσοῦτον;**, αὐτ. Πολ.398Ε [ἁρμονίαι] **ἄχρηστοι καὶ γυναιξίν, μὴ ὅτι ἀνδράσιν**· || ἰσχυρότερον **μὴ ὅτι γε** (δή) : Δημ.1262 **μὴ ὅτι γε δὴ** [κῶδ.], Πάπ. **μὴ ὅτι γε τοσούτου χρόνου ἐπιγεγονότος**.

μὴ οὐ ἐν χρ. ἐπὶ ἀρνήσεως ἐνεχούσης τὴν ἔννοιαν ὑποψίας κακοῦ, κυρ. μτ. παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων κατόπιν ρημάτων ἐκφραζόντων φόβον ἢ προσδοκίαν κακοῦ [πρβλ. μή], κυρ. μεθ' ὑποτ. : Ἰλ.Κ 39 **δείδω, μὴ οὔ τίς τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον**· πρβλ. Ἡρ.6,9,Θουκ.3,53,Πλάτ.Μέν.89D· || κατόπιν ἱστορ. χρον. μτ. εὐκτ. : Ξεν.Ἀν.3,5,3 **ἠθύμησάν τινες ἐννοούμενοι μὴ .. οὐκ ἔχοιεν ὁπόθεν λαμβάνοιεν**· || μτ.εὐκτ. μέλλ. ἀντὶ μέλλ. ὁριστ. ἐν πλαγίῳ λόγῳ : Πλάτ.Εὐθφρ.15D **μὴ οὐκ ὀρθῶς αὐτὸ ποιήσοις**· || μτ. ὁριστ. : Ἀνδοκ.1,103 **ὁρᾶτε μὴ οὐκ ἐμοὶ μάλιστα τῶν πολιτῶν προσήκει**· πρβλ. Πλάτ.Λάχ. 196C· κ. ἄνευ κυρ. ρ. μεθ'ὑποτ. : Ἰλ.Α 28 **μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον**· ἐπίσης πρὸς ἔκφρασιν δισταγμοῦ, ἴσως : Ἡρ.5,79 **μὴ οὐ τοῦτο ᾖ τὸ χρηστήριον**, πρβλ. Πλάτ.Φαιδ.67Β· ὁμ. μεθ' ὁριστ. : Πλάτ.Μέν.89C **μὴ τοῦτο οὐ καλῶς ὡμολογήσαμεν**· || **μὴ** ἐνίοτε διπλασιάζεται ἀντικανονικῶς, ἀντὶ **μὴ οὐ** : Ξεν.Ἀπομν.1,2,7 **ἐθαύμαζε δ' εἴ τις .. φοβοῖτο, μὴ ὁ γενόμενος καλὸς κἀγαθὸς .. μὴ τὴν μεγίστην χάριν ἕξοι**· **2)** κατόπιν ἀρνήσεως ἐκφραζομένης ἢ νοουμένης μτ. ἀπαρφ. κατόπιν ρ. σημαινόντων κώλυσιν, ἄρνησιν, ἀποφυγήν, ἀνάγκην, ἐφ' ὅσον ταῦτα περιέχουν ἄρνησιν ἢ ἐρώτησιν : Ἡρ.6,88 **οὐκέτι ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσασθαι** [δὲν ἀνέβαλλον, ἐδίστασαν τὸ νὰ μηχανευθῶσι, μεταχειρισθῶσι τὰ πάντα, πᾶν μέσον], Αἰσχ.Πρ.627 **τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν**, Σοφ.Αἶ.540, Ἀριστφ.Ἀχ.320, Ξεν.ΚΠ 1,4,2,Εὐρ.Τρῳ.797 **τίνος ἐνδέομεν μὴ οὐ πανσυδίᾳ χωρεῖν**, Πλάτ.Μέν.89D **οὐκ ἀνατίθεμαι μὴ οὐ καλῶς λέγεσθαι**, αὐτ.Εὐθ.297Β **πολλοῦ δέω μὴ οὐ δύο γε φεύγειν**· κ. κατόπιν τοῦ **ὥστε** : Ἡρ.8,57 **ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῆναι τὴν στρατιήν**· κ. μτ. τοῦ ἄρθρου : Αἰσχ.Πρ.787 **οὐκ ἐναντιώσομαι τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν πᾶν**, Σοφ.ΟΤ 283,Εὐρ.Φοίν.1176, Ἀριστφ.Ὄρν.37 **αὐτὴν οὐ μισοῦντ' ἐκείνην τὴν πόλιν τὸ μὴ οὐ μεγάλην εἶναι**, Ξεν.ΚΠ 7,5,42 **τοῖς θεοῖς οὐδὲν ἂν ἔχοιμεν μέμφεσθαι τὸ μὴ οὐχί . . .**, πρβλ. Πλάτ.Φίλ.13Α· || κατόπιν ρ. καὶ φρ. δι' ὧν δηλοῦται τὸ ἀδύνατον, ἀκατάλληλον, τὸ ἀνάρμοστον, ἡ ἀποστροφή : Σιμων.5,10 **ἄνδρα δ' οὐκ ἔστι μὴ οὐ κακὸν ἔμμεναι**, Ἡρ.1,187 **δεινὸν ἐδόκεε εἶναι μὴ οὐ λαβεῖν**, αὐτ.2,181,Ἀντιφ.5, 87 **οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ**, πρβλ. Θουκ.8,60,Ξεν.Ἀν.2,3,11 **αἰσχύνη ἦν μὴ οὐ σπουδάζειν**, αὐτ.Λακ.6,2,Πλάτ.Γοργ.509Α **οὐδείς οἷός τ' ἐστὶν ἄλλως λέγων μὴ οὐ** [nemo potest non] **καταγέλαστος εἶναι**· || κατόπιν ἀρνήσεως ὑπονοουμένης : Πλάτ.Φαιδ.85C **μὴ οὐχὶ παντὶ τρόπῳ ἐλέγχειν μαλθακοῦ εἶναι ἀνδρός**, Λουκ. Ἀλέξ.15 **τῇ μορφῇ μὴ οὐχὶ πρόβατα εἶναι διαφερόντων**· || κατόπιν τοῦ **ὥστε** : Εὐρ.1068, Ξεν.Ἀθ. 3,8· || **μὴ** κ. **μὴ οὐκ** ἐν διαδοχικαῖς προτάσεσι : Ξεν.Ἀπολ.34· κ. μτ. τοῦ ἄρθρου : Αἰσχ.Εὐμ.914 **οὐκ ἀνέξομαι τὸ μὴ οὐ .. τιμᾶν**, Ἀριστφ.Βάτρ. 68 **οὐδείς γέ μ' ἂν πείσειεν .. τὸ μὴ οὐ ..**, πρβλ. Ξεν.Ἑλλ.5,2,36· || ἧττον συχνῶς μτ. μτχ. κατόπιν ἀρνήσεως ἐκπεφρασμένης ἢ ὑπονοουμένης : Ἡρ.2,110 **οὐκ ὦν δίκαιον** [ἀνδριάντα] **ἱστάναι .. μὴ οὐκ ὑπερβαλλόμενον τοῖσι ἔργοισι**, Σοφ.ΟΤ 13 **δυσάλγητος γὰρ ἂν εἴην τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτίρων ἕδραν**, πρβλ. Πλάτ.Λύσ.212D·

3) **εἰ μὴ** ἐκτός, πλὴν : Δημ.379 **πόλεις .. χαλεπαὶ λαβεῖν, μὴ οὐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ**· **4)** εἰς ἐρωτήσεις ἐν αἷς ἀναμένεται ἀπάντησις καταφατική : ΠΔ Κριτ.14,3 **μὴ οὐκ εἰσὶ θυγατέρες τῶν ἀδελφῶν σου;**, ΚΔ Κορινθ.9,4 **μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν;**.

μήποθεν ἐπίρρ. γλωσσ. ἵνα μὴ ἔκ τινας μέρους.

μὴ πολλάκις μὴ τυχόν, μήπως κατὰ τύχην : Θουκ.2,13 **μὴ πολλάκις ἢ αὐτὸς ἰδίᾳ βουλόμενος χαρίζεσθαι ..**, Πλάτ.Πολ.424C **μὴ πολλάκις τὸν ποιητήν τις οἴηται λέγειν οὐκ ᾄσματα νέα**.

μήποτε ἢ **μή ποτε**, Ἰων. μήκοτε ὡς ἐπίρρ. κ. νεώτ. οὐδέποτε, κατ' οὐδένα τρόπον, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, μετὰ τὸ **ὡς** : Αἰσχ.Πρ.203 **ὡς Ζεὺς μήποτ' ἄρξειεν θεῶν**, αὐτ.Εὐμ.882· κ. μετὰ τὸ **εἰ** : Αἰσχ. Χο.182 **εἰ τῆσδε χώρας μήποτε φαύσει ποδί**· || μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.Εὐμ.977 **μήποτ' ἐν πόλει στάσιν τᾷδ' ἐπεύχομαι βρέμειν**, αὐτ.Ἱκ.617· εἰδ. ἐπὶ όρκων : Ἰλ.Ι 133 **ὀμοῦμαι μή ποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι**, αὐτ.456· || εἰς ἀποσιωπήσεις : Μέν.Σαμ. 97 **ἢ μήποτ' ἄρ' . .** || ὁμ. ἐπὶ πλαγίου λόγου : Ἡσίοδ.Ἔργ.86 **μήποτε δῶρον δέξασθαι**· || ἐπὶ ἀπαγορεύσεως ἢ ἐπιστήσεως τῆς προσοχῆς, μεθ' ὑποτ. ἀορ. : Ὀδ.Τ 81 **μή ποτε καὶ σὺ .. ὀλέσσῃς**· κ.μτ.ἀπαρφ. ἀντὶ προστ.: αὐτ.Λ 441 **μή ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι**· **2)** ἴσως : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1172a,33,ΠΔ Γέν.24,5 **μή ποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ**, Πλούτ.Ἠθ.106D **τὰ γὰρ τοῦ θανάτου μήποτε καὶ λίαν ἡμῖν ὄντα συνήθη καὶ συμφυᾶ**, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.18,4· **3)** ὡς σύνδεσμος, μήπως : Ὀδ.Φ 324 **αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν .. μήποτέ τις εἴπῃσι**, Ἡρ.1,77 **οὐδαμὰ ἐλπίσας μή κοτε ἄρα .. ἐλάσῃ**.

μήπου μήπως τυχόν, μὴν ἴσως : Ὀδ.Δ 775 **μή πού τις ἀπαγγείλῃσι**, Σοφ.Ἠλ.898.

μήπω ἢ **μὴ πω** ὡς ἐπίρρ. κ. μον. κ. νεώτ. **μὴ** ἀκόμη, ὄχι ἀκόμη [ἀποκλείει τὸ παρελθόν] : Ὀδ.Χ 431 **μή πω τήν γ' ἐπέγειρε**, Δημ.543 **ἀλλὰ μὴ πω τοῦτο** (ἐνν. σκοπεῖτε), ΚΔ Ρωμ.9,11 **μήπω γὰρ γεννηθέντων**, Βί.Ἀλεξ 834 **μήπω μαθὼν ἐκ λόγων,- οἱ μήπω στρατευθέντες τῆς κλάσεως τάδε**· || ἐπὶ προτροπῆς : Ἰλ.Δ 234 **μή πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς**, Αἰσχ.Πρ.631 **μήπω γε** [μόνον τώρα τοὐλάχιστον ὄχι ἀκόμη]· || ἑπομένου τοῦ **πρίν** : Ἰλ.Σ 134 **μήπω καταδύσεο .. πρίν γ' ἐμὲ .. ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι**, Σοφ.Φιλ.961· || μτ. εὐκτ. δηλούσης εὐχήν : Σοφ.Ἠλ.403 **μή πω νοῦ τοσόνδ' εἴην κενή**, Εὐρ.Ἑκ.1278 **μήπω μανείη**· **2)** ὡς σύνδεσμος, μήπως : Ὀδ.Ι 102 **κελόμην ἐπιβαινέμεν .. μή πώ τις λάθηται** (νῦν μή πώς τις).

μὴ πώποτε ἢ μὴ πώ ποτε ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, οὐδέποτε ἀκόμη, μηδέποτε ἕως τώρα : Σοφ.Ἀντ. 1094 **μή πώ ποτ' αὐτὸν ψεῦδος ἐς πόλιν λακεῖν**· || κ. ἐπὶ τοῦ μέλλοντος : Στράτ. ἐν ΑΠ 12,179 **ὤμοσα μὴ πώποτ' ἐξειπεῖν**.

μήπως ἢ **μὴ πως** ἐπίρρ. κ. μον., νεώτ. κ. δημ. μὴ κατά τινα τρόπον, κ. μετὰ τὰ φόβου σημαντικὰ ρήματα, μὴ τυχόν, μήπως καί, συνήθ. π. Ὁμ. διῃρημένως **μή πως** : Ὀδ.Δ 396 **μή πώς με προϊδὼν ἠὲ προδαεὶς ἀλέηται**· || εἰς περίπτωσιν ἀμφιβολίας ἢ ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως : Ἰλ.Κ 101 **οὐδέ τι ἴδμεν, μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι**, ΚΔ Ρωμ.11,21 **μήπως οὐδὲ σοῦ φείσηται**, Ἐρωτόκρ.3,42 **μήπως καὶ ξελησμονηθῇ ὁ πόθος σὰ γεράσῃ, - φοβοῦμαι μήπως μοῦ συμβῇ κανένα μεγάλο κακό, - μήπως εἶναι ἄρρωστος ποὺ δὲν ἦρθε**· || γεν. ὅταν συμβαίνῃ τὸ ἐναντίον τοῦ ἐρωτωμένου : **μήπως πταίω ἐγὼ διὰ τὸ ἰδικόν σου σφάλμα;, - μήπως θέλεις νὰ σοῦ ἐργασθῶ τσάμπα;**· || ἐν ἀποφατικῇ ἢ καταφατικῇ ἐρωτήσει πρὸς ἔκφρασιν ἐντόνου καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως : **μήπως τολμάει νὰ τοῦ μιλήσῃ καὶ**

κανείς· |οὐδεὶς τολμᾷ|, - μήπως δὲν εἶναι ἱκανός· (εἶναι ἱκανός).
μῆρα (τά) ἀρχ. πληθ. τοῦ μηρός 2), τὰ μηρία : Ἰλ.Α 464 **ἐπεὶ κατὰ μῆρα κάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,** Ὀδ.Γ 179 **Ποσειδάωνι . . πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν·** Βάκχ.άπ.3,4, Ἀριστφ.Εἰρ.1088 **ποῖον .. κατὰ χρησμὸν ἐκαύσατε μῆρα θεοῖσιν;**
μηραλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄλγος τοῦ μηροῦ, πάθησις ἐκδηλουμένη κυρ. ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ μηριαισθερματικοῦ νεύρου.
μήρια (προπαροξ.) Ἡσ. «τὰ ἐκ τῶν μηρῶν ἐξαιρούμενα ὀστᾶ».
μηρία (τά) (ἑν. μηρίον μόνον π. Ποσειδών.16J) π. Ὁμ. κ. Ἀριστφ. μῆρα βλ.λ., τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν, μῆρα : Ὀδ.Γ 456 **ἐκ μηρία τάμνον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν, δίπτυχα** ποιήσαντες, αὐτ.Φ 267 **ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι·** ‖ πίονα μηρία μηριαῖα ὀστᾶ μετὰ τοῦ στέατος τοῦ ἐπιπλόου : Ἰλ.Α 40· ‖ ὁμ. **πιανθέντα μηρία** : Θεόκρ. 17,126 **πιανθέντα βοῶν ὄγε μηρία καίει·** ‖ κ. ἁπλῶς : Ἰλ.Θ 240 **δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,** Ἡσιόδ.Ἔργ.337 **ἀγλαὰ μηρία,** Σοφ.Ἀντ.1008 **κηκὶς μηρίων,** Ἀριστφ.Ὄρν.193 **τῶν μηρίων τὴν κνῖσαν·** ‖ περὶ τῆς διακρίσεως μεταξὺ μηρία κ. μηροὶ πρβλ. Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. μηρία, Ἀμμών. 161Ϛ· 2) μηροί : Ἀρχίλ.136 **φῦμα μηρίων μεταξύ,** Βίων 1,84, Σωρ.1,100 **μηρία βρέφους.**
μηριαῖος-α-ον (μηρός) κ. σχόλ., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μηρὸν ἢ τοὺς μηρούς, ὁ τῶν μηρῶν : Σχόλ.Ἰλ.Α 40 **τὰ μηριαῖα ὀστᾶ,** Ἱππιατρ.12 **μηριαῖος μυελός·** ‖ τὸ θηλ. πληθ. μηριαῖαι ὡς οὐσ. ἐπὶ τῶν ἵππων, οἱ μηροί : Ξεν.Ἱππ.11,4 **ὑπὸ τὰς μηριαίας παίειν·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ κυνός : Ξεν.Κυν.4,1 μηριαίας σκληράς.
μήριγξ-ιγγος (ἡ) ἐπὶ τῶν τριχῶν τοῦ χοίρου, σκληρὰ θρίξ, γουρουνότριχα· Ἡσ.· πρβλ. σμῆριγξ.
μηρίζω (μηρός) μτγν. κτυπῶ ἐπὶ τῶν μηρῶν, κωμικὴ λ. ἐσχηματισμένη κατ' ἀναλογίαν τοῦ γαστρίζω : Διογ.Λ 7,172 **ὁ εἰς τὴν γαστέρα τύπτων γαστρίζει, καὶ εἰς τοὺς μηροὺς τύπτων μηρίζει.**
μήριθμος Ἡσ. «δέλτος, ἢ μήρινθος».
μηρικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῶν μηρῶν, μηριαῖος βλ.λ.
μηρινθία Ἡσ. «σπόρτῳ» (εὑρίσκεται μετὰ τὸ μήρυγμα)· πρβλ. μήρινθος.
μήρινθος (ἡ), αἰτ. ἑν. κτ. μεταπλασμὸν μήρινθα ὡς εἰ ἐκ τοῦ μήρινς (πρβλ. ἕλμινς, πείρινς), σχοινίον, σπάγγος : Ἰλ.Ψ 854 **ἐκ δὲ τρήρωνα πέλειαν λεπτῷ μηρίνθῳ δῆσεν ποδός,** Ἀριστλ.Κόσ.398a,17 **μήρινθον ἐπισπασάμενοι,** Ἀχιλλ.8,12 **γραμματεῖον μηρίνθῳ δεδεμένον·** ‖ ὁρμιὰ ἁλιευτική, πετονιά : Θεόκρ.21,12 **μήρινθοι κῶπαί τε γέρων τ' ἐπ' ἐρείσμασι λέμβος·** ὅθ. παροιμ. **αὕτη μὲν ἡ μήρινθος οὐδὲν ἔσπασεν** (τίποτε δὲν ἔπιασε, δηλ. εἰς οὐδὲν ἐχρησίμευσεν) : Ἀριστφ.Θεσμ.928· πρβλ. σμήρινθος· ‖ κ. μτφ. : Πλούτ.Ἠθ.333C **εἰ μὴ μηρίνθους ἡ φιλοσοφία περιτέθεικεν.**
μηρινθώδης-ους-ες μσν. ὁ μηρίνθῳ ὅμοιος : Νικ.Χων.Χρον.351A **τεκτηνάμενος κλίμακας τὰς βαθμῖδας μηρινθώδεις ἐχούσας.**
μηρίον (τό) κ. νεώτ., δημ. **μηρὶ ἢ μερί,** πληθ. μηρία βλ.λ., π. ἀρχ. μ. ἐν Ποσειδών.16J.
μηριόνης (ὁ) κ. νεώτ. κύρ. ὄν. π. Ὁμ.· 2) μτ. λογοπαιγνίου **ἐπὶ** τῆς λ. μηροί, τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : Ρουφῖν.Ἐπιγρ. ἐν ΑΠ 5,35 **ἤρισαν ἀλλήλαις Ῥοδόπη, Μελίτη, Ῥοδόκλεια, τῶν τρισσῶν τίς ἔχει κρείσσονα μηριόνην·** 3) νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν τρωκτικῶν τῆς οἰκογεν. **τῶν μυϊδῶν.**
μηρίς-ίδος (ἡ) μτγν. τριπόλιον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,132.
μήρισμα Ἡσ. «κάταγμα, ἢ σπάσμα ἐρίου» εὑρίσκεται κ. ἐν Ἥρων.Αὐτομ.11,3 (κῶδ.) (πιθ. μήρυσμα εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη).

μηροκαυτῶ-έω μτγν. καίω μηροὺς ἢ μηρία εἰς θυσίαν : Φρύν.ΑΒ 51,18 **μηροκαυτεῖν,** ὁμοίως **τῷ ἱεροκαυτεῖν καὶ ὁλοκαυτεῖν.**
μηροκήλη μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. κήλη ἐμφανιζομένη κατὰ τὸν μηριαῖον πόρον λόγῳ αὐξήσεως τῆς ἐνδοκοιλιακῆς πιέσεως προκαλουμένης κατόπιν ἄρσεως βαρῶν, πηδήματος, **βηχὸς** κλπ. : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.50,64.
μηρόκλαστος-ον μσν. ὁ ἔχων κεκλασμένον, τεθραυσμένον τὸν μηρόν, ποὺ ἔσπασε τὸ μηρί του : Πασχ.Χρον.270A **ἐκονδύλησεν ὁ ἵππος αὐτοῦ καὶ μηρόκλαστος ἐγένετο.**
μηρορραφής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐρρσμμένος ἢ ραφεὶς ἐντὸς τοῦ μηροῦ, ἐπὶ τοῦ Διονύσου, ἐσφ.γρ. ἀντὶ μηροτραφὴς βλ.λ. : Εὐστ. εἰς Διον.Περ.1153.
μηρός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἄνω παχύτερον μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σκέλους ἀπὸ τοῦ γόνατος μέχρι τῆς πυέλου τοῦ κορμοῦ καὶ τὸ ἀντίστοιχον μέρος τῶν ὀπισθίων σκελῶν τῶν τετραπόδων, ὡς καὶ τῶν σκελῶν τῶν πτηνῶν, δημ. μερί, μπούτι : Ἰλ.Α 190 **φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,** αὐτ.Π 125, Ξεν.ΚΠ 7,3,6 **ἐπαίσατο τὸν μηρόν,** Πολύβ.15,27,11, ΠΔ Βασ 4,16,14 **ἐπὶ μηρὸν θυσιαστηρίου** (παρ' αὐτό), ΚΔ Ἀπ.19,16, Βι.Ἀλεξ.5822 **μηρῶν γοῦν ἕως κάτω θηρίων ἦσαν προνομαί·** 2) τὸ ὀστοῦν τοῦ μηροῦ Ἰλ.Ε 305 **κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς ἰσχίῳ ἐντρέφεσθαι,** πρβλ. Ἱππ.Ἀρθρ 57, Γαλ.18,2 472 ‖ ἰδ. ὀστᾶ τοῦ μηροῦ μετὰ τῆς σαρκὸς προσφερόμενα ὡς θυσία : Ἰλ.Α 460 **μηρούς τ' ἐξέταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν** (πρβλ. μηρία), Σοφ.Ἀντ.1011 **καταρρυεῖς μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς,** Ἀριστφ.Εἰρ.1039, Εὔβουλ 130· 3) γεν. τὰ ὀστᾶ τῆς κνήμης : Ἡρ.3,103 **κάμηλος ἐν τοῖσι ὀπισθίοισι σκέλεσι ἔχει τέσσερας μηροὺς καὶ γούνατα τέσσερα.**
μηροτραφής-οῦς-ές κ. μηροτρεφής (Ὀρφ.Ὕμν. 52,3) μτγν. κ. μσν. ἐπὶ τοῦ Διονύσου, ὁ τραφείς, αὐξήσας ἐντὸς τοῦ μηροῦ : Στράβ 15,1,7 **καὶ μηροτραφὴς δὲ λέγεται,** Νίκαρχ. ἐν ΑΠ 11,329 **κοὐκ ὢν ἐκ Σεμέλης μηροτραφὴς γέγονας,** Εὐστ. εἰς Διον Περ.1153.
μηροτυπής-οῦς-ές μτγν. ὁ τύπτων, κτυπῶν, κεντῶν τοὺς μηρούς : Φίλιππ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 9,274 **μηροτυπὲς κέντρον.**
μήρυγμα δ.τ. τοῦ μήρυμα βλ.λ. : Νικ.Θηρ.265 (κῶδ.)· πρβλ. Ἡσ. κ. Κύριλλ.
μηρυκάζω κ. νεώτ. ἐπί τινων χορτοφάγων ζῴων, ἀναμασῶ τὴν μασηθεῖσαν τροφήν, ἐπαναφέρων αὐτὴν εἰς τὸ στόμα, δημ. ἀναχαράζω : Ἀριστλ.ΖΙ 507a,36 **ἃ δὴ καὶ λέγεται μηρυκάζειν,** αὐτ.522b,8 **τὰ μηρυκάζοντα** (τὰ μηρυκαστικά), Θεόφρ.Φ 13,10,2· ‖ ἐπὶ τῶν ἰχθύων : Ἀριστλ.ΖΙ 632b,8 **μηρυκάζουσι δὲ καὶ τῶν ἀμφωδόντων ἔνια, οἷον οἵ τε μύες οἱ ποντικοὶ καὶ οἱ ἰχθύες·** 2) νεώτ. κ. μτφ. ἐπαναλαμβάνω στερεοτύπως τὰ ὑπ' ἄλλου ἢ καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ αὐτοῦ λεχθέντα.
μηρυκασμός (ὁ) νεώτ. τὸ μηρυκάζειν, ἡ εἰς τὸ στόμα ἐπαναφορὰ τῆς μασηθείσης τροφῆς καὶ ἡ ὑποβολὴ ταύτης εἰς νέαν μάσησιν, ἀναμάσημα, ἀναχάραγμα.
μηρυκαστικός-ή-όν νεωτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μηρυκασμόν· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. μηρυκαστικά (τὰ) κατηγορία ἀρτιοδακτύλων θηλαστικῶν ζῴων ἀναμασώντων τὴν τροφὴν αὐτῶν.
μηρυκίζω μτγν. μηρυκῶμαι βλ.λ. : Γαλ.18(1),353.
μηρυκισμός (ὁ) μτγν. κ. μᾶρ· (γλωσσ.) τὸ μηρυκάζειν : ΠΔ Λευϊτ.11,26 **καὶ μηρυκισμὸν οὐ μηρυκᾶται·** ‖ ὁμ. ἐπὶ ἰχθύος : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.3,63.
μηρυκῶμαι-άομαι (μᾶρ-, Ἰουλ.Γαλ.314D) μτγν κ. νεώτ. ρ. ἀποθ. μηρυκάζω βλ.λ. : ΠΔ Λευϊτ.11,26, Φίλ.1,320, Πλούτ.Ρωμ.4 **τὰ μηρυκώμενα τῶν θρεμ-**

μάτων· || μτφ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, ἐπαναφέρω τι πολλάκις ἐν διανοίᾳ : Φίλ.Ι,321, Πορφ.Χριστ.23.

μήρυμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. πᾶν τὸ συνεστραμμένον, εἰδ. σπείραμα χορδῆς : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.65,33· || δέμα τοιούτων χορδῶν : Ἥρων Βελοπ.ΒΙ,14· **2)** νῆμα, κλωστή· κ. ἰδ. νήματα, νημάτια συμπεπλεγμένα ἢ περιεστραμμένα, ἶνες, κλωστές : Δημ.'Ορφ.π.'Αέτ.7,53 **μηρύματα ἐρίου·** || κλωστῆς, θώμιγγος, σχοινίου ἔμβολον βλ.λ.141 : Ἥρων Αὐτομ.2,11· || νημστοειδὴς διάταξις ὕλης τινός : Πλούτ.'Ηθ.434Α **μηρύματα λίθων μαλακὰ νηματώδη** (ἐπὶ τοῦ ὀρυκτοῦ ἀμιάντου)· κ. ἐπὶ τῆς ἀσφάλτου : 'Ιώσ.ΠΙ 4,8,4· **3)** σχοινία πλοίου : Πλούτ.Κικ.47 **ἔκοπτον τὰς τῶν μηρυμάτων ἀρχάς·** || νεώτ. ναυτ. σπείρωμα νέου σχοινίου λεπτοῦ μήκους 80 - 120 ὀργυιῶν, κόρκωμα· **4)** ποι. μτγν. σπεῖρα ὄφεως : Νίκ.Θηρ.160,αὐτ.265 **δολιχῷ μηρύματι γαστρός** (κῶδ. μηρύγματι· ὅμ. 'Ησ. μήρυγμα).

μηρυμάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μήρυμα βλ.λ.: Ἥρων Αὐτομ.6,2.

μήρυξ-υκος (ὁ) ὁ ἰχθὺς σκάρος ὁ κρητικός : 'Αριστλ.ΖΙ 632b,10 **ὃν καλοῦσιν ἔνιοι .. μήρυκα.**

μηρύομαι, δωρ. μάρ-, ἀόρ. ἐμαρυσάμην, συστέλλω, περιτυλίσσω, μαζεύω : 'Οδ.Μ 170 **ἱστία μηρύσαντο,** Σοφ.ἀπ.761 **ναῦται δ' ἐμηρύσαντο νηὸς ἰσχάδα** (ἀνέσυρον τὴν ἄγκυραν), 'Αντίφιλ.ἐν ΑΠ 10,2 **μηρύεται πείσματα,σχοίνους,**'Οππ.Κυν.Ι,50 **μηρύεσθαι ἀπὸ βυθῶν· 2)** τανύω,τεντώνω τὰς χορδὰς πολεμικῆς μηχανῆς : Ἥρων Βελοπ.98,10, Θύιλλ. ἐν ΑΠ 10,5· **3)** ἐν τῇ ὑφαντικῇ, ὑφαίνω : 'Ησίοδ. Ἔργ.538 **στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόκα μηρύσασθαι** (ἐνυφαίνω τὸ ὑφάδι εἰς τὸ στημόνι)· ὅθ. τυλίσσω κλωστήν : Λουκ.'Ερμότ.47 **μηρυόμενοι αὐτὸ ἐξιέναι· 4)** ἐξάγω φλέγμα : 'Αρετ.'Οξ. Παθ.Ι,5· **5)** κ. ἐν τῷ μέσ. : Θεόκρ.Ι,29 **τῷ περὶ μὲν χείλη μαρύεται ὑψόθι κισσὸς** (τυλίσσεται περὶ τὰ χείλη, τὴν ἄκραν)· **6)** τὸ ἐνεργ. ἀπαντᾷ μ. κτ. παρακ. : 'Ιππ.'Οστ.16 **περὶ τὸν τένοντα δυσκρίτους φλέβας μεμήρυκεν.**

μήρυσμα-ατος (τὸ) μήρυμα βλ.λ., πρβλ. μήρισμα.

μής (ὁ) δωρ. τ. τοῦ μὴν βλ.λ.

μήσαο β' ἐν. ἐπ. ἀόρ. τοῦ μήδομαι, δμ. **μήσατο.**

μῆστο 'Ησ. «ἐβουλεύσατο», πρβλ. μήδομαι.

μήστωρ-ωρος (ὁ) κ. **-ορος** (μ.Τίμ.Περσ.143) (μήδομαι) πρόβουλος, προνοητής, συμβουλεύων, σύμβουλος, ἐπὶ τοῦ Διός : 'Ιλ.Θ 22 **Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·** || κ.ἐπὶ παντὸς διακρινομένου ἐπὶ φρονήσει καὶ ἐπὶ συνετοῖς βουλεύμασιν, **οἷον ἐπὶ** τοῦ Πριάμου : 'Ιλ.Η 366 **θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·** κ. ἐπὶ τοῦ Πατρόκλου : 'Ιλ.Ρ 477,'Οδ.Γ 110· κ. ἐπὶ τοῦ Νηλέως : 'Οδ.Γ 409· **2)** ὁ ἔμπειρος, ὁ γνώστης, ὁ ἐπιστήμων ἔν τινι : 'Ιλ.Δ 328 **'Αθηναῖοι μήστωρες ἀϋτῆς·** || ὁ μηχανώμενός τι, ὁ ἄξιος νὰ προκαλῇ, νὰ ἐπιφέρῃ τι: Ζ 278 **κρατερὸν μήστωρα φόβοιο** (ἐπὶ τοῦ Διομήδους)· || ὅμ. ἐπὶ τοῦ Πατρόκλου : 'Ιλ.Ψ 16· || κ. ἐπὶ τῶν ἵππων τοῦ Αἰνείου : 'Ιλ.Ε 272 **μήστωρι φόβοιο· 3)** ἐν ἰων. πεζογράφοις, ἐπιτήδειος, βοηθὸς εἰδ. χειρουργοῦ: 'Ιππ.Μοχλ.38· **4)** κ. ὡς ἐπίθ. : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.143 **μήστορι σιδάρῳ.**

μητᾶτον (τὸ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ. π. Βυζαντ. **ἡ** ὑποχρέωσις τῶν πολιτῶν νὰ παρέχωσι κατάλυμα εἰς τοὺς ξένους ἐν γένει, τουτέστιν εἰς τοὺς ταξιδεύοντας κρατικοὺς ὑπαλλήλους, πολιτικοὺς ἢ στρατιωτικούς, καὶ εἰς τοὺς δι' οἱονδήποτε λόγον ταξιδεύοντας ἐπισήμους ἢ σημαντικοὺς ἰδιώτας· **2)** νεώτ.**μητᾶτα** (τὰ) ἰδ. ἐν Κρήτῃ τὰ θερινὰ καταλύματα τῶν ποιμένων ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὀρέων, τμῆμα ποιμενικῆς μάνδρας ἢ καλύβη.

μητατωρίκιον (τὸ) νεώτ. λειτουργ. μέρος τοῦ ἱεροῦ βήματος, εἰς παλαιοτέραν ἐποχὴν καὶ ἐπὶ μεγάλων ναῶν, ὃν ὁλόκληρον δωμάτιον, γενικῶς δὲ νῦν περιλαμβάνον τὴν δεξιὰν κόγχην τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ χρησιμεῦον πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀμφίων καὶ τοῦ διὰ τὴν θείαν εὐχαριστίαν ἀναγκαιοῦντος ἄρτου καὶ οἴνου, δ.κειμηλιαρχεῖον καὶ μινσαβῶριον.

μήτε κ. νεώτ. κ.δημ. σύνδ. καὶ ὄχι, κατὰ κανόνα διπλοῦν ἐν τῷ λόγῳ **μήτε .. μήτε,** ὡς τὸ οὔτε - οὔτε, ἐνίοτε δὲ ἐννοουμένου τοῦ δευτέρου κ. σπαν. ἀνακολούθως ἑπομένου τοῦ δέ· συχν. π. 'Ομ. συνδέει δύο μέρη ἀρνητικῆς προτάσεως καὶ τίθεται ἐν τῷ λόγῳ ὡς τὸ μή : 'Οδ.Ν 308 **μηδέ τῳ ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,** Αἰσχ.'Αγ.358 **μήτε μέγαν μήτ' οὖν νεαρῶν τιν' ὑπερτελέσαι μέγα δουλείας γάγγαμον, - μήτ' ἐγὼ τὸ πρόσεξα μήτε σύ·** || **μή., μήτε .. :** Σοφ.ΟΚ 496 (κῶδ.), Εὐρ. ΙΑ 978 (κῶδ.)· **2)** μήτε ἐνίοτε παραλείπεται ἐν τῇ πρώτῃ τῶν δύο προτάσεων ἐξυπονοούμενον : Σοφ.Φιλ.771 **'εκόντα μήτ' ἄκοντα·** || ὅμ. ἀντὶ τοῦ δευτέρου μήτε τίθεται ὁ τε, δι' οὗ δίδεται μεγαλυτέρα ἔμφασις εἰς τὴν βεβαιωτικὴν πρότασιν : 'Ιλ.Ν 230 **τῷ νῦν μήτ' ἀπόληγε κέλευέ τε φωτὶ ἑκάστῳ** (μὴ παῦε ἀλλὰ συμβούλευε ἕκαστον ἄνδρα), 'Ηρ.Ι,63 **μήτε ἁλισθεῖεν ἔτι οἱ 'Αθηναῖοι διεσκεδασμένοι τε εἶεν** (καὶ νὰ μὴ συλληφθοῦν, καὶ νὰ εἶναι διεσκορπισμένοι), Εὐρ.'Ηρακλ.454,Λυσ.12, 72· || σπαν. ἀκολουθεῖ ὁ δέ, ὡς εἴρηται, ἀνακολούθως : Σοφ.ΟΚ 421, Πλάτ.Νόμ 627Ε **μήτε ἀπολέσειε μηδένα,διαλλάξας δὲ εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον· 3)** δημ. πολλάκις ἁπλοῦν ἀντὶ τοῦ μηδέ : **μήτε νὰ σὲ ἰδῶ στὰ μάτια μου·** || κ. μτ. τοῦ **δέν,** ἐπιτατ. : **μήτε δεκάρα δὲν ἔχω.**

μήτειρα (ἡ) μήτηρ, δ.γρ. δμήτειρα : 'Ιλ.Ξ 259 (Ζηνόδ. κ. 'Αριστφ.Βυζ.).

μητέρα (ἡ) δημ. ἡ μήτηρ βλ.λ.· **2)** δημ. ὀνομ. τοῦ φυτοῦ τεύκριον τὸ πόλιον.

μήτηρ (ἡ) κ. νεώτ., δωρ. **μάτηρ,** καίτοι παροξύτονον ἐν τῇ ὀνομαστ., ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι τονίζεται ὡς ὁ πατήρ, γεν. **μητέρος** συγκεκ. **μητρός,** δοτ. **μητέρι, μητρί** (ἀμφότεροι οἱ τ. εὕρηνται π. 'Ομ., ἀλλὰ π. 'Αττ. μ. οἱ συνῃρημένοι, πλὴν ἐν λυρικοῖς τῶν τραγ. οἷον ἐν Αἰσχ.'Ικ.539 **ματέρος,** Σοφ.ΟΚ 1481 **ματέρι·** ὁ δὲ τ. **μητέρος** κ. ἐν ἰαμβ. : Εὐρ.'Ηρ.843,αὐτ.'Ορ.580), αἰτ. ἑν. κ. πληθ. οὐδέποτε συγκόπτονται μητέρα - **μητέρας,** κλητ. **μῆτερ,** γυνὴ τεκοῦσα τέκνον, μητέρα, μάννα : 'Ιλ.Α 351 **πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς,** ΚΔ Ματθ.Ι,18 **τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας** (τῆς Παναγίας), Μηναῖ.12,1 Θεοτ. **Θεοῦ μητέρα σεπτήν, - ἡ** Κορνηλία **ἡ μήτηρ τῶν Γράκχων·** || ὅμ. ἐπὶ ζῴων κ. ἐπὶ πτηνῶν, μάννα : 'Ιλ.Ρ 4 **ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ πρωτότοκος,** αὐτ.Β 313, 'Οδ.Κ 414, **-ἡ μήτηρ ἐξευρίσκει καὶ ὑποδεικνύει τὴν τροφὴν εἰς τοὺς νεοσσοὺς αὐτῆς·** || κ ἐπὶ μελισσῶν : 'Αριστλ.ΖΙ 553a,29 **καλοῦνται ὑπό τινων μητέρες ὡς γεννῶντες·** || φρ. **ἀπὸ ματρὸς** (ἐκ γενετῆς), Πίνδ.Π 5,114,Αἰσχ.Χο.422 **ἐκ ματρός ἐστι θυμός·** || ἐν τῷ πληθ. ἡ μήτηρ καὶ ἡ μάμμη : Πλούτ.'Αγ.9 **τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τὰς μητέρας ποιεῖν· 2)** ὡς τύπος προσφωνήσεως πρὸς πρεσβύτιδας, ὡς δημ. μαννίτσα μου, κυρὰ μάννα : Διόδ.Σ 17,37 **ὦ μῆτερ·** πρβλ.Θεόκρ.15,60· || κ. ὡς τιμητικὸς τίτλος : Δίων Κ 58,2 **μήτηρ πατρίδος,** Πάπ. **μήτηρ τῶν ἀηττήτων στρατοπέδων** (περὶ τῆς 'Ιουλίας Δόμνας)· **3)** ἐπὶ πόλεως ἢ χώρας, ἡ ἐξ ἧς προέρχεται ἢ εὕρηταί τι, ἰδ ἐν ἀφθονίᾳ : 'Ιλ.Β 696 **'Ιτωνά τε, μητέρα μήλων** (μήτηρ προβάτων), αὐτ Θ 47 **μήτηρ θηρῶν** (μήτηρ κυνηγίου)· || ὁ ἐξ οὗ προέρχεταί τι, ὁ γενεσιουργός : Ξεν.Οἰκ 5,17 **τὴν γεωργίαν τῶν ἄλλων τεχνῶν μητέρα καὶ τροφὸν εἶναι,** Πλάτ.Νόμ.693D πολιτειῶν μητέρες δύο

ίενν. μοναρχία κ. δημοκρατία]· **4)** κ. νεώτ. συχν. ποι. ὡς ἐπίθ. ἐπὶ τῆς γῆς : 'Ησίοδ.'Εργ.563 **γῆ πάντων μήτηρ,** Πίνδ.Π 4,74 **πὰρ μέσον ὀμφαλὸν εὐδένδροιο ῥηθὲν ματέρος,**Αἰσχ.'Επτ.16 **γῇ τε μητρί, φιλτάτῃ τροφῷ,** Εὐρ.'Ιππ 601 **ὦ γαῖα μῆτερ,** - ἀπεδόθη εἰς τὴν μητέρα γῆν· **5)** ἡ Μήτηρ ὡς ὄν. ἡ θεὰ Δημήτηρ : 'Ηρ.8,65 **τὴν ἑορτὴν ταύτην ἄγουσι . . τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρῃ·** || ὁμ. ἡ Ῥέα: Πίνδ.Π 3,78,αὐτ.ἐν ἀπ.95 **ὦ Πάν . . , Ματρὸς μεγάλας ὀπαδέ,** πρβλ.Εὐρ.'Ελ.1355, 'Αριστφ.'Ορν.746 **σεμνά τε μητρὶ χορεύματ' ὀρείᾳ,** Λυρ.'Αδέσπ.121 **Γαλλαὶ μητρὸς ὀρείης φιλόθυρσοι δρομάδες,** 'Επιγρ. **μήτηρ θεῶν·** || ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. τῆς **Ἴσιδος**: Πάπ.· **6)** κ. νεώτ. συνήθ. ἐπὶ τῆς πατρίδος ἢ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως : Πίνδ.Ι 1,1 **μᾶτερ ἐμά.. Θήβα,**Αἰσχ.'Επτ.416,'Ισοκρ.4,25· ὅθ. συνώνυμ. τῷ μητρόπολις : Πίνδ.Ο 9,20 **ματέρ' ἀγλαόδενδρον,** αὐτ.6,100, Σοφ.Φιλ.326 **Σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μήτηρ,** Κάλδ.2,7 **ὦ 'Ελλάς, καὶ καλεῖσαι μήτηρ ἡρώων·** || νεώτ. μτφ. ἡ μητρικῶς φροντίζουσα : **μήτηρ τῶν πτωχῶν·** || ὁμ. χώρα ἢ τόπος ἐν ᾧ ἔσχε τι τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ : **ἡ 'Ελλὰς μήτηρ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς τέχνης· 7)** ἀφορμή, πρώτη ἀρχή, αἰτία : γνωμ. **ἀργία μήτηρ πάσης κακίας·** || ἐπὶ κακῆς φήμης : Σοφ.Αἴ.174 **φάτις, ὦ μᾶτερ αἰσχύνας ἐμᾶς·** || ποι. ἡ ἀρχὴ ἢ πηγή τινος : Πίνδ.Ο 8,1 **μᾶτερ ἀέθλων** (ἡ 'Ολυμπία), Αἰσχ.'Επτ.225 **πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας μήτηρ,** Σοφ.Φιλ.1361 **ἡ γνώμη κακῶν μήτηρ· 8)** εἰδ. ἐπὶ τῆς νυκτὸς ὡς μητρὸς τῆς ἡμέρας : Αἰσχ.'Αγ.265 **ἕως γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα· 9)** ὁμ. εἰδ. ἐπὶ τῆς οἰνοφόρου σταφυλῆς : Πίνδ.Ν 5,6 **ματέρ' οἰνάνθας ὀπώραν,** Αἰσχ.Πέρσ.614 **μητρὸς ἀγρίας . . ποτὸν παλαιᾶς ἀμπέλου· 10)** ἡ 'Αφροδίτη τῶν ἐρώτων : Πίνδ.ἀπ.122,4.

μήτῐ συνηρ. δοτ. τοῦ μῆτις βλ.λ.

μήτι ἐ. μή τι τὸ οὐδ. τοῦ μήτις βλ.λ. συνήθως **ἐν** ἐπιρρ. σημ., εἰδ. μτ. προστ. ἢ ὁ. ὑποτ. κ. ἀπαρφ. μὴ τυχὸν ἢ μὴ καθόλου : 'Ιλ.Α 550 **μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο** (μὴ καθόλου ἐρώτα)· || ὁμ. μτ. εὐκτ. εἰς δήλωσιν, εἰς ἐπίτασιν εὐχῆς : Σοφ. Τραχ.333 **ὄλοιντο - μή τι πάντες οἱ κακοί·** || ὁμ. μετὰ ρ. σημαίνοντα φόβον, ἰδ. **ἐκ** προσδοκίας δεινοῦ, ἢ ἀμφιβολίαν = μήπως, μὴ τυχόν, **μὴ τύχῃ καὶ** . . : 'Ιλ.Λ 470 **δείδω μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθείς,** 'Οδ.Β 77· || συνήθ. ἐν **εὐθείᾳ** ἢ ἐν πλαγίᾳ **ἐρωτήσει,** μήπως κατά τινα τρόπον **συμβαίνει,** μήπως τυχόν, μὴν ἴσως, ὡς τὸ δημ. μπάς καὶ . ., ὑπονοουμένης οὕτω ἀρνήσεως τῶν **ἐν** τῷ ἐρωτήματι ἐκφερομένων ὡς παραλόγων ἢ ἀνυπάρκτων ἢ ἀπιθάνων : Αἰσχ.Πρ.959 **μή τί σοι δοκῶ ταρβεῖν,** ΚΔ Ματθ.7,16 **μή τι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλήν;,** αὐτ.Λουκ.6,39 **μή τι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν;** || κ. μτ. ὁριστ. οὐχὶ ἐρωτ. κ. μὴ ὑπονοουμένης ἀρνήσεως ἀλλ' ἁπλῶς ὑποθέσεως, εἰκασίας : αὐτ.18,35 **μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν.**

μητιάω (μῆτις), ἐπ. γ' πληθ. **μητιόωσι** κ. μτχ. **μητιόων-όωσα** ('Ομ.), παρατ. θαμ. **μητιάασκον** ('Απολλ.Ρ 4,7), μέσ. β' πληθ. παρατ. **μητιάασθε** ('Ιλ.Χ 174), γ' πληθ. παρατ. **μητιόωντο** ('Ιλ.Μ 17), ἀπαρφ. **μητιάασθαι** (συμ-), μέλλ. **μητιάσομαι** (μ.π.Κορνοῦτ. Φύσ.Θε.7), μελετῶ, βουλεύομαι, σκέπτομαι : 'Ιλ.Υ 153 **καθείατο μητιόωντες βουλάς,** αὐτ.Κ 208 **ἄσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν,** αὐτ.Η 45· κ. μέσ. : 'Ιλ.Χ 174 **ἀλλ' ἄγετε φράζεσθε, θεοί, καὶ μητιάασθε** (συσκεφθῆτε καὶ ἀποφασίσατε)· **2)** μτ. αἰτ. ἀντικειμ. σχεδιάζω, μηχανῶμαι, ἐπινοῶ : 'Οδ. Ζ 14 **νόστον 'Οδυσσῆι . . μητιόωσα·** μτ. ἀπαρφ : 'Ιλ.Μ 17 **δὴ τότε μητιόωντο . . τεῖχος ἀμαλδῦναι·** || ἐν κακῇ σημασίᾳ : 'Ιλ.Σ 312 **'Εκτορι . . κακὰ μητιόωντι,** 'Οδ.Α 234, 'Απολλ.Ρ 4,7.

μητίετα (ὁ) ἐπ. **ἀντὶ μητιέτης** σύμβουλος, φρόνιμος, συνετός, συνήθ. π. 'Ομ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός, πάνσοφος, πολύβουλος, ἐπινοητικός : 'Ιλ.Α 175 **μητίετα Ζεύς** (μητιέτᾰ, καίτοι π.'Ομ. τὸ α εἶναι πάντοτε θέσει μακρόν).

μητιέτης (ὁ) μτγν. τ. **τοῦ μητίετα** βλ.λ. : Κορνοῦτ. Φύσ.Θε.20· || **κ. ἐπὶ** ἀνθρώπων : 'Επιγρ. **μητιέτην.**

μητίζομαι δ. τ. τοῦ μητίομαι βλ.λ.

μήτῑμα-ατος (τὸ) μῆτις· 'Ησ. ἐν λ. μήτεα (πληθ.).

μητῑόεις-εντος-εσσα-εν (μῆτις) **ἐπίθ.** τοῦ Διός, ὁ πλήρης συνέσεως, ὁ παρέχων καλὰς συμβουλάς, ὁ. μητίετα : 'Υμν.'Απόλλ.344, 'Ησίοδ.'Εργ.51 **Διὸς . . μητιόεντος· 2)** ἐπὶ πραγμ.,ὁ μετὰ **συνέσεως παρασκευασθείς** : 'Οδ.Δ 227 **φάρμακα μητιόεντα** (δηλ. παρασκευασθέντα ἢ εὑρεθέντα μετὰ συνέσεως, **ἐκλεκτά, ὠφέλιμα), 'Αλέξ.Αἰτ.3,18 μητιόεις δόλος.**

μητίομαι (μῆτις), **μέλλ. μητίσομαι, ἀόρ. ἐμητισάμην,** μητιάω βλ.λ.2), μηχανῶμαι, **ἐπινοῶ,** σχεδιάζω : 'Ιλ.Γ 416 **μητίσομαι ἔχθεα λυγρά,** αὐτ.Κ 48 **τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,** 'Οδ.Μ 373 **μέγα ἔργον ἐμητίσαντο,** Παρμ.13 **πρώτιστον 'Ερωτα θεῶν μητίσατο,** 'Εμπ.139, 'Απολλ.Ρ 3,1026 **φράζεο . . ὡς κεν ἐγὼ μητίσομ' ἀρωγήν·** || ὁμ. μτ. διπλῆς αἰτ. : 'Οδ.Σ 27 **ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην** (ῑ ἐν τῷ μέλλ. κ. ἀορ., ῐ ἐνεστ.π.Πινδ.Π 2,92).

μῆτις (ἡ) ποι. λ., γενικ. **μήτιος** κ. **μήτιδος,** δοτ. **μήτι** (ἐπ.) κ. **μήτιδι,** αἰτ. **μῆτιν,** δοτ. πληθ. **μητίεσσι,** αἰτ. πληθ. **μήτιας** κ. **μήτιδας,** φρόνησις, σύνεσις, **σκέψις,** εὐφυΐα, ὅθ. κ. πανοῦργος ἐπινόησις, πανουργία· 'Ησ. **«μῆτις, σύνεσις, βουλή,** τέχνη, γνώμη, δόλος, ἀπάτη **καὶ ἡ θεός»** : 'Ιλ.Β 407 **Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,** πρβλ. μητίετα, αὐτ.Ψ 315, 'Οδ.Ν 299 **μήτι . . καὶ κέρδεσιν,** Πίνδ.Ι 3,65 **μῆτιν δ' ἀλώπηξ** (ἀλώπηξ κατὰ τὴν πανουργίαν, πονηρίαν), Αἰσχ. Πρ.906 **τὰν Διὸς γὰρ οὐχ ὁρῶ μῆτιν ὅπᾳ φύγοιμ' ἄν,** 'Εμπ.2,9· || **εἰδ.** ἱκανότης ἢ εὐφυΐα ποιητοῦ : Πίνδ.Ν 3,9 **τᾶς ἀφθονίαν ὄπαζε μήτιος ἀμᾶς ἄπο· 2)** συμβουλή, γνώμη, σχέδιον, ἐπιχείρησις : 'Ιλ.Η 324 **ὑφαίνειν μῆτιν,** πρβλ.'Οδ.Δ 678· κ. ἐν τῷ πληθ. : Πίνδ.Ο 1,9 **σοφῶν μητίεσσι,** Αἰσχ.Χο.626 **γυναικοβούλους μήτιδας· 3)** ὡς θηλ. κύρ. ὄνομ. ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Διός, ἡ μήτηρ τῆς 'Αθηνᾶς : 'Ησίοδ.Θ 886 **Ζεὺς δὲ θεῶν βασιλεὺς πρώτην ἄλοχον θέτο Μῆτιν, πλεῖστα θεῶν τε ἰδυῖαν ἰδὲ θνητῶν ἀνθρώπων.**

μήτῐς-μήτῐνος-μήτῐ κ.κεχωρ. μή τις ὁμηρ. κ. κρητ. λ. ἀντὶ μηδείς : 'Ιλ.Μ 272 **μή τις τετράφθω προτὶ νῆας,** Νόμ.Γόρτ.· || **τὸ οὐδ. μήτι** (μή τι) ἐν ἐπιρρ. χρ. βλ.λ.

μητίω ἀχρ. ἐνεργ. τοῦ μητίομαι βλ.λ. ἀπαντῶν μόνον εἰς τὸν παρατ. : 'Ορφ.'Αργ.1333 **μήτιον.**

μήτοι ἢ μή τοι ἰσχυρότερος τ. τοῦ μὴ βλ.λ., μτ. προστ. κ. ὑποτ. : Αἰσχ.Πρ.436 **μή τοι δοκεῖτε,** Σοφ.ΟΚ 1407, αὐτ.'Αντ.544· || ἐν ὅρκῳ, μτ. ἀπαρφ.:Αἰσχ.Εὐμ.765 **μήτοι τιν' ἄνδρα . . ἐλθόντ' ἐποίσειν·** || π. Πλάτ. ἑπομένου τοῦ **γε** τοὐλάχιστον ὄχι : Πλάτ.Πολ.352C **μήτοι καὶ ἀλλήλους γε καὶ ἐφ' οὓς ᾖσαν ἅμα ἀδικεῖν,** αὐτ.388Β· **2)** κατόπιν ρημάτων ὑποδηλούντων ἄρνησιν : Σοφ.'Ηλ.518 **ὅς σ' ἐπεῖχ' ἀεὶ μή τοι . . αἰσχύνειν φίλους.**

μῆτος-εος (τὸ) 'Ησ. μῆτις (πληθ.).

μήτρα (ἡ) μσν., νεώτ. κ. δημ. κοῖλον μυῶδες ὄργανον ἐν τῷ σώματι τῆς γυναικός, ἐν τῇ γαστρί, καὶ γεν. τοῦ θήλεος τῶν θηλαστικῶν ζῴων, ἐν ᾧ συλλαμβάνεται καὶ κυοφορεῖται τὸ ἔμβρυον : 'Ιππ.Προρρ.2,24, 'Ηρ.3,108 **καὶ τὸ μὲν . . τῶν τέκνων . . ἐν τῇσι μήτρῃσι πλάσσεται,** Πλάτ.Τίμ. 91D ὡς **εἰς ἄρουραν τὴν μήτραν ἀόρατα** ὑπὸ **σμικρότητος καὶ ἀδιάπλαστα ζῷα κατασπείραν-**

τες, ΚΔ Ρωμ.4,19 **καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, - ρῆξις - διάτρησις** τῆς μήτρας, **- ὄγκοι - καρκινώματα τῆς μήτρας'** ‖ ειδικώτ. τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας : 'Αριστλ.ΖΙ 510b,14· **2)** ἡ κοιλία, εἶδ. ἡ τοῦ χοίρου ὡς ἔδεσμα : Τηλεκλ.1,14 **μήτρας τόμοις,** 'Αντιφάν.220 μήτραν . . **πωλοῦσιν ἥδιστον κρέας,** 'Αλεξ.193 **ὑπὲρ μήτρας . . ἀποθανεῖν'** **3)** ἡ ἐντεριώνη τοῦ φυτοῦ, τὸ ἐσώτατον μέρος τοῦ βλαστοῦ ἢ τῆς ρίζης, ἡ καρδιά, ἡ ψίχα' Θεόφρ.ΦΙ 1,49 «μήτρα δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ ξύλου, τρίτου ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ, οἷον ἐν τοῖς ὀστοῖς μυελός», 'Ησ.' ‖ νεώτ. βοταν. μεμβρονώδης ἱστὸς περιβάλλων τὸ περίδιον τῶν βασιδιομυκήτων' ‖ ποι. συνεκδ. ὁ ἐν τῇ γῇ σπόρος ἐξ οὗ βλαστάνει φυτόν : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 9,21 **κι ἡ ζωὴ σκιρτᾷ στὶς μῆτρες | καὶ στὸ φῶς ξεπετᾷ φύτρες | μ' ὁλοπράσινους βλαστούς'** **4)** ἐν εἶδ. σημ. ἡ βασίλισσα τῶν σφηκῶν ἢ τῶν μελισσῶν, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τοὺς ἐργάτας' 'Ησ. «μήτρα, εἶδος σφηκός» : 'Αριστλ.ΖΙ 627b,32 (τῶν σφηκῶν) **ἡ δὲ διατριβὴ ἐν τοῖς ξύλοις. εἰσὶ δ' αὐτῶν οἱ μὲν μῆτραι, οἱ δ' ἐργάται, ὥσπερ καὶ τῶν ἡμερωτέρων'** **5)** νεώτ. κ. δημ. κοῖλος τύπος ἐν ᾧ εἰσάγονται πλαστικαὶ ἢ τετηκυῖαι ὗλαι, ἵνα προσδοθῇ εἰς αὐτὰς ὡρισμένον τι σχῆμα, φόρμα, καλούπι' **6)** μτφ. ἡ πηγή, ἡ ἀρχή τινος : Διαγ.Λ 7, 44, ΦΙλ.1,44) **μῆτραι τῆς φυχῆς.**

μητρᾰγύρτης (ὁ) ὁ ἐπαιτῶν ἱερεὺς τῆς Κυβέλης, τῆς μητρὸς τῶν θεῶν, **εἶδος ἐπαιτοῦντος** μοναχοῦ' παρωνυμία **τοῦ** Καλλίου ὅστις ἦτο πράγματι δᾳδοῦχος αὐτῆς: 'Αριστλ.Ρητ.1405a,20 **οὐ γὰρ ἂν μητραγύρτην αὐτὸν καλεῖν, ἀλλὰ δᾳδοῦχον'** ‖ κ. τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλοπάτορος : Πλούτ. Κλεομ.36 **μητραγύρτου βασιλέως σχολὴν ἀναμένων'** ‖ τίτλος κωμῳδίας τοῦ 'Αντιφάνους.

μητρᾰγυρτῶ-έω ἐπαιτῶ, ζητῶ ὡς μητραγύρτης : 'Αντιφάν.π.'Αθήν,6,226D **αὗται δ' ὑπερβάλλουσι, μετά γε νὴ Δία τοὺς μητραγυρτοῦντός γε,** Κλέαρχ.π.'Αθήν.12,541Ε **αὐτὸς δὲ Διονύσιος τέλος μητραγυρτῶν καὶ τυμπανοφορούμενος οἰκτρῶς τὸν βίον κατέστρεφεν,** Διον.'Αλ.Ρωμ.2,19.

μητρᾰδελφεός (ὁ) μητράδελφος : Πίνδ.Π 8,35.

μητραδέλφη (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρός, θεία : Κ Μανασσ.Χρον.2619.

μητράδελφος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ τῆς μητρός, θεῖος ἢ θεία' Πολυδ.3,22 **«ὁ δὲ μητρὸς ἀδελφός,** θεῖος, ἢ μητράδελφος, ἢ μήτρως, **ἢ νέννος,** ἡ **δὲ** μητρὸς ἀδελφή, θεία, ἢ μητράδελφος».

μητράζω γλωσσ. ὁμοιάζω τὴν μητέρα, γίνομαι ὅμοιος τῇ μητρί.

μητραλγία (ἡ) νεώτ, ἄλγος ἐντετοπισμένον **ἐν τῇ** μήτρᾳ, προερχόμενον ἐκ ποικίλων παθήσεων αὐτῆς, οἷον ἐκ μητρίτιδος, ἐνδομητρίτιδος κλπ.

μητρᾰλοίας (ὁ) (μήτηρ, ἀλοιῶ) κ. νεώτ. κ. μητρολῴας ἢ **μητρολῴας** (ΚΔΤιμ.1,1,9) ὁ τύπτων τὴν μητέρα αὐτοῦ, ὁ φονεὺς τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρός, μητροκτόνος: Αἰσχ.Εὐμ.153 **τὸν μητραλοίαν δ' ἐξέκλεψας ὢν θεός,** Λυσ.10,8, Πλάτ.Φαίδ.114Α **τοὺς δὲ πατραλοίας καὶ μητραλοίας κατὰ τὸν Πυριφλεγέθοντα,** ΚΔΤιμ.1,1,9 **πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις ἀνδροφόνοις.**

μητράνανδρος (ἡ) μσν. ἐπὶ τῆς παρθένου Μαρίας, ἡ ἄνευ ἀνδρὸς μήτηρ γενομένη, μήτηρ ἄνανδρος : ΚΜανασσ.Χρον.4086 **τῆς μητρανάνδρου κόρης.**

μητρανοίκτης (ὁ) μτγν. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον χρησιμεῦον πρὸς διάνοιξιν τῆς μήτρας : 'Ερμ.Τρισμ.38,282.

μητράριον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ μήτηρ βλ.λ.

μητρεγχύτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. σῦριγξ τις ἢ κλυστήριον δι' οὗ γίνονται ἐγχύσεις εἰς τὴν μήτραν, καθετὴρ πρὸς ενδομητρίους πλύσεις : Γαλ.10,328, Σωρ.2,41, 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.10.28,1.

μητρέμφραξις-εως (ἡ) νεωτ. ἰατρ. ἔμφραξις τοῦ στομίου τῆς μήτρας δι' ὄγκων, πολυπόδων ἢ καὶ ἁπλῶς πιέσεως παρακειμένων ὀργανων, **εἴτε** λόγῳ διαμαρτίας περὶ τὴν διάπλασιν.

μήτρη (ἡ) Ιων. ἀντὶ μήτρα βλ.λ.

μήτρια γλωσσ. μητρικά.

μητριάζω μτγν. λατρεύω **τὴν μητέρα τῶν** θεῶν Κυβέλην : Πολυδ.3,11.

μητριαρχία (ἡ) νεώτ. τὸ κοινωνικὸν σύστημα καθ' ὃ ἡ γυνὴ ὑπερέχει εἴς τε τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν πολιτείαν, ὅλων τῶν δικαιωμάτων καταγωγῆς, κληρονομίας, ἔτι δὲ καὶ ἡ τῶν κοινῶν διοίκησις ἀνηκόντων εἰς αὐτήν, ἃ. γυναικοκρατία ἢ μητρικὸν δίκαιον (ἀντίθ. πατριαρχία).

μητριαρχικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν μητριαρχίαν βλ.λ.

μητριάς-άδος (ἡ) ἀνώμ. θηλ. τοῦ μήτριος **βλ.λ. :** ΑΠ 9,398 **ἐν χθονὸς** ἀγκοίναις **ὤλετο μητριάσιν** (ἐν μητρικοῖς βραχίοσι).

μητρίδιος-α-ον ὁ ἔχων μήτραν, δθ. γόνιμος, πλήρης σπόρου, καρποφόρος : 'Αριστφ.Λυσ.549 **ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτη καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν.**

μητρίζω μτγν. ἐμφοροῦμαι, κατέχομαι ὑπὸ τῆς μητρὸς τῶν θεῶν Κυβέλης : 'Ιάμβλ.Μυστ.69 **οἱ τῷ Σαβαζίῳ κάτοχοι καὶ οἱ μητρίζοντες.**

μητρικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μητέρα, ὁ τῆς μητρός : 'Αριστλ. ΗΝικ.1165a,27 **μητρικὴ τιμή,** Πολυδ. **μητρικὴ κτῆσις,** 'Επιγρ. (χρυσοῦς) **τύπος** μητρικὸς πρὸς ξύλῳ, Πάπ. **μέρη πατρικὰ καὶ** μητρικά, Μηναῖ.12,5 Θεοτ. **ὤφθης ἐκ μητρικῶν σπαργάνων,-μητρικὴ** στοργή **-περιουσία-γλῶσσα'** ‖ μητρικὴ ἡ πρώτη γλῶσσά τινος, ἡ τῆς ἐθνότητος αὐτοῦ ἣν μανθάνει ἀπὸ βρεφικῆς ἡλικίας : **ὁμιλεῖ τὰ γερμανικὰ ὡς μητρικήν του γλῶσσαν'** ‖ **μητρικὸς τόπος** περιοχή τις τοῦ ζῳδιακοῦ : Βέττ.Βάλ.101,8' **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μήτραν, ὁ τῆς μήτρας : **μητρικὸν ἕλκος, - μητρικὰ** νοσήματα ἢ ἁπλῶς **μητρικά** (αἱ παθήσεις τῆς μήτρας).

μητρικῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ μητρικὸν τρόπον : Διον.'Αλ.Ρητ.9.4 **μητρικῶς παραμυθουμένη,** Στουδ.Θεόδ.192Α **ἱμειρομένη μητρικῶς,** Μηναῖ.12,2 Σταυροθ. **σπαρασσομένην ὄφιν τε καὶ σπλάγχνα μητρικῶς.**

μήτριος-α-ον γλωσσ. μητρικός, **ὁ** τῆς μητρός.

μητρίς-ίδος (ἡ) ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ χώρα, ὁ τόπος τῆς μητρός τινος (πρβλ.πατρίς) : Κρητ.λ.π.Πλάτ.Πολ. 575D **τὴν πάλαι φίλην μητρίδα,** Πλούτ.'Ηθ.792Ε, 'Επιγρ.π.Παυσ.10,24,2 **μητρὶς οὐ πατρίς ἐστιν.**

μητρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὀξεῖα ἢ χρονία φλεγμονὴ τῆς μήτρας.

μητρογαμία (ἡ) μτγν., σχόλ. ὁ μετὰ τῆς μητρὸς γάμος : 'Ιω.Χρυσ.4,403, Σχόλ.Πτολ.Τετράβ.166.

μητρογάμος (ὁ) μσν. ὁ λαμβάνων ὡς γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, ὁ διαπράξας μητρογαμίαν βλ.λ. : Θεοφύλ.ΣΦυσικ.'Απορήμ.59,5.

μητρογαμῶ-έω μτγν. σχόλ. ἔρχομαι εἰς γάμον μετὰ τῆς μητρός μου, νυμφεύομαι τὴν μητέρα μου : 'Ιω.Χρυσ.π Παρθ.8,6,248 **Πέρσας μὲν μὴ μητρογαμοῦντας θαυμάζομεν, 'Ρωμαίους δὲ οὐκέτι,** Γρηγ.Νύσσ.2,169Γ.

μητροδίδακτος-ον μτγν. ὁ διδαχθεὶς ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ μητρός, παρωνυμία τοῦ 'Αριστίππου : Στράβ.17,3,22 'Αρίστιππος **ὁ κληθεὶς μητροδίδακτος,** Διογ.Λ 2,83.

μητρόδοκος-ον, δωρ. ματρόδοκος ὁ ὑπὸ τῆς μητρὸς δεκτὸς γενόμενος : Πίνδ.Ν 7,84 **ὑπὸ μητροδόκοις γοναῖς φυτεῦσαι.**

μητροήθης-ους-ες μσν. ὁ ἔχων τὸ ἦθος, **τὸν** χαρακτῆρα τῆς **ἑαυτοῦ** μητρός : ΑΠλ.1,124.

μητρόθειος (ὁ) μσν. ὁ ἐκ μητρὸς θεῖος : Κ Πορφ.'Εκθ.22,981.

μητρόθεν (μήτηρ) ἐπίρρ., δωρ. ματρόθε(ν) ἐκ μητράς, ἐκ μέρους τῆς μητρός : Πινδ.Ο 7,24 **ματρόθεν 'Αστυδαμείας,** 'Ηρ.1,173 **τὰ μητρόθεν δὲ Κρῆσσα·** **2)** ἐξ αὐτῆς τῆς μητρός, ἐκ χειρὸς τῆς μητρός : Αἰσχ.Χο.750 **ὃν ἐξέθρεψα μητρόθεν δεδεγμένη·** πρβλ.'Αριστφ.'Αχ.478· **3)** ἐκ κοιλίας μητρός : Αἰσχ.'Επτ.664 **φυγόντα μητρόθεν σκότον,** αὐτ.Χο.609· ‖ ἐπέχει θέσιν γενικ. : Σοφ.ΟΚ 527 **ἢ ματρόθεν.. λέκτρ' ἐπάσω·** ποι. λ. ἐν χρ. π.'Ηρ.κ.μτγν. πεζοῖς : Λουκ.Τόξ 51, Δίων Κ 49,23,Πάπ.

μητρόθεος (ἡ) μτγν. θεομήτωρ, θεοτόκος, ἡ Παναγία : Μηναῖ.3,9 Θεοτ. **χαῖρε σεμνὴ μητρόθεε.**

μητροκαμψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κάμψις τοῦ σώματος τῆς μήτρας ἐπὶ τὸν αὐχένα αὐτῆς.

μητροκἄσιγνήτη (ἡ), δωρ. ματροκασιγνήτη ἀδελφὴ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρός, ἄ. κασιγνήτη ὁμομητρία : Αἰσχ.Εὐμ.962 **ὦ μοῖραι ματροκασιγνῆται.**

μητροκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐντὸς τοῦ βουβωνικοῦ σάκκου πρόπτωσις τῆς μήτρας.

μητροκοίτης (ὁ) ὁ μετὰ τῆς μητρὸς **συγκοιμώμενος,** αἱμομίκτης : 'Ιππῶν.14.

μητροκολωνεία (ἡ) 'Επιγρ. ἀποικιακὴ μητρόπολις, ἐπὶ τῆς Παλμύρας.

μητροκομῶ-έω μσν. περιποιοῦμαι τὴν μητέρα μου : Νικ.Χων.142D **πιστῶς προστησόμενον τῆς βασιλίδος καὶ οἷον μητροκομήσοντα.**

μητροκτησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀπὸ μητρὸς **κτῆσις,** κτήματα κληρονομηθέντα ἐκ τῆς μητρός.

μητροκτονία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ μητροκτονεῖν, ἡ πρᾶξις τοῦ μητροκτόνου, φόνος τῆς μητρός : 'Ασκληπιάδ.Τρ.29J, Πλούτ.'Ηθ.18Α **τὴν 'Ορέστου μητροκτονίαν.**

μητροκτόνος-ον κ. νεώτ. ὁ φονεύσας τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, ἄ. μητρολοίας : Αἰσχ.'Αγ.1281 **μητροκτόνον φίτυμα** (ἐπὶ τοῦ 'Ορέστου), αὐτ.Εὐμ. 102 **πρὸς χερῶν μητροκτόνων·** ‖ ὁ ἀνήκων εἰς μητροκτονίαν : Αἰσχ.Εὐμ.281 **μητροκτόνον μίασμα** (τὸ μόλυσμα τοῦ φόνου τῆς μητρός), Εὐρ.ΙΤ 1200 **κηλὶς μητροκτόνος·** **2)** κ. ὡς οὐσ. ὁ φονεὺς τῆς μητρός του : Αἰσχ.Εὐμ.493 **τοῦδε ματροκτόνου,** Πλάτ.Νόμ.869Β, Δίων Κ 61,16 **ἔσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει** (ἐπὶ τοῦ Νέρωνος).

μητροκτονῶ-έω φονεύω, σκοτώνω τὴν μητέρα μου : Αἰσχ.Εὐμ.202 **ἔχρησας ὥστε τὸν ξένον μητροκτονεῖν,** Εὐρ.'Ορ.887, 'Αριστλ.ΗΝικ.1110α,29.

μητροκωμία (ἡ) 'Επιγρ. κ. μσν. μήτηρ κώμη, **ἡ** πρωτεύουσα κώμη διαμερίσματός τινος· **2)** ἕνωσις κοινοτήτων ἐλευθέρων χωρικῶν· **κτ.** τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας αἱ μητροκωμίαι ἐκαλοῦντο κεφαλοχώρια.

μητρόλεθρος (ὁ) μσν. μητρολέτης **βλ.λ. :** Νικ. Χων.Χρον 2(,10(347,13).

μητρολέτης (ὁ) μτγν. ὀλετήρ, φονεὺς τῆς μητρός, μητροκτόνος : Χρησμ.Σιβ.5,621 **μητρολέται παύσασθε θράσους.**

μητρόληπτος-ον μτγν. ὁ ἐμφορούμενος, ἐμπνευσμένος, μανιώδης γενόμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς τῶν θεῶν Ρέας : 'Ερμεί.'Αλ.Φαῖδρ.105Α **εἰσὶ δὲ καὶ πανόληπτοι καὶ μητρόληπτοι.**

μητρολῴας (ὁ) μτγν. μητραλοίας βλ.λ.

μητρομάμμη (ἡ) 'Επιγρ. μητρομήτωρ βλ.λ.

μητρομανής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ τοῦ θήλεος, **ἡ** πάσχουσα ἐκ μητρομανίας, ἡ ἀκορέστως ἐπιθυμοῦσα νὰ συνουσιάζεται, ἡ πρὸς τὰ ἀφροδίσια ἀκρατής.

μητρομἄνία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μανία, πάθος τῆς μήτρας, ὁ ἀκόρεστος παθολογικὸς ὀργασμὸς τοῦ θήλεος πρὸς συνουσίαν, ἄ. νυμφομανία : Φιλοστόργ.'Εκκλ.'Ιστ.4,7 **τῆς Κωνσταντίνου γυναικὸς τῷ τῆς μητρομανίας ἁλούσης πάθει,** Κάσσ.Φ 79.

μητρομήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μήλη χρησιμεύουσα πρὸς ἐξέτασιν τῆς μήτρας.

μητρομήτωρ-ορος (ἡ), δωρ. **ματρομάτωρ** ἡ μήτηρ τῆς μητρός, ἡ πρὸς μητρὸς μάμμη, προμήτωρ : Πινδ.Ο 6,84 **ματρομάτωρ ἐμὰ Στυμφαλίς, εὐανθὴς μετώπα,** Αἰλ.ΖΙ 11,16.

μητρομιξία (ἡ) κ. **-ειξία** μτγν. ἡ μετὰ τῆς μητρὸς σαρκικὴ μεῖξις, αἱμομειξία : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.11,191.

μητρομίξιον (τὰ) σχόλ. κ.**-μεῖξ-** μητρομιξία βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.'Επτ.778 **εὐδαίμων γὰρ ἦν** (Οἰδίπους) **πρὸ τοῦ μαθεῖν μητρομίξιον.**

μητρόμοιος-ον μσν. ὁ ὅμοιος τῇ ἑαυτοῦ μητρί : Δαμασκ.Ι 2,854Ε **μητρομοίῳ σώματι.**

μητρόξενος-ον μτγν. κ. σχόλ., δωρ. **ματρό-** ('Ησ.) ὁ ἐκ ξένης μητρός, νόθος, δημ. μπάσταρδος· Πολυδ.3,21 «τὸν δὲ νόθον **καὶ** μητρόξενον ἔνιοι καλοῦσι» Ροδία λ. κτ. **τὸν** Σχολ. **εἰς** Εὐρ."Αλκ.989.

μητρόξυλον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **φοινικοειδῶν·** γνωστότερον εἶδος **μητρόξυλον τὸ ρούμφειον,** οὗ ἡ ἐντεριώνη τοῦ κορμοῦ δίδει ἀμυλώδη τινὰ οὐσίαν, τὸν σάγον, χρησιμοποιούμενον εἰς **ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀμύλου** τῶν δημητριακῶν.

μητρόπαις-αιδος (ἡ) μτγν. ἡ Παναγία ἡ ἅμα μήτηρ καὶ παῖς **τοῦ** Θεοῦ : 'Ισίδ.Θεσσ.25 (ἔκδ.Μί.).

μητροπάρθενος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ παρθένος ἅμα καὶ μήτηρ, ἐπιθ. τῆς Θεοτόκου : Μηναῖ.12,5 Θεοτ. **φωτεινὴ σὺ μητροπάρθενε πύλη.**

μητροπατρῷος (ὁ) μσν. μητρῷος καὶ πατρῷος : Νικήτ.Εὐγ.8,142 **μητροπατρῴου γένους.**

μητροπάτωρ-ορος (ὁ) ὁ πατὴρ τῆς μητρός, πάππος πρὸς μητρός : 'Ιλ.Λ 224 **Κισσεὺς τὸν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα μητροπάτωρ,** 'Ηρ.1, 75 **ἐόντα ἑωυτοῦ μητροπάτορα,** αὐτ.3,51.

μητροπεριτονῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μολυσματικὴ φλεγμονὴ τῆς μήτρας συμμετέχοντος καὶ τοῦ περιτοναίου, προκαλουμένη **δὲ** συνήθ. ἐκ γονοκόκκων ἢ στρεπτοκόκκων.

μητρόπολις-εως (ἡ) κ. μαν. **κ. νεώτ., δωρ. ματρόπολις** κ. ποι. **μητρόπτολις** ἡ μήτηρ πόλις, ἡ πολιτεία ἀφ' ἧς ἀπῳκίσθησαν ἄλλαι πόλεις ἢ χῶραι **ἐν** ἀναφ. πρὸς ταύτας· κ. εἰδ. ἐπὶ τῶν 'Αθηνῶν ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς ῎Ιωνας : 'Ηρ.7,51 **καταδουλουμένους τὴν μητρόπολιν,** Θουκ.6,82 **ἦλθον ἐπὶ τὴν μητρόπολιν·** κ. ἐπὶ τῆς Δωρίδος ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ Δωριεῖς : 'Ηρ.8,31 **μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ,** Θουκ. 1,107· κ.ἐπὶ τῆς Μερόης ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς Αἰθίοπας : 'Ηρ.2,29 **αὕτη ἡ** πόλις εἶναι **μητρόπολις τῶν ἄλλων Αἰθιόπων·** κ.ἐπὶ τῆς Θήρας ἐν ἀναφ. πρὸς διαφ. πόλεις : Πινδ.Π 4,20 **μεγαλᾶν πολίων ματρόπολιν Θήραν γενέσθαι·** κ.ἐπὶ τῆς π τὴν 'Αττικὴν Σαλαμῖνος ἀφ' ἧς ἡ ἐν Κύπρῳ Σαλαμίς : Αἰσχ. Πέρσ.895 **Σαλαμῖνά τε, τᾶς νῦν ματρόπολις τῶνδ'** αἰτία στεναγμῶν· κ.ἐπὶ τῆς Κορίνθου ἀφ' ἧς ἡ Κέρκυρα : Θουκ.1,24· ‖ γεν. ἐπὶ οἱασδήποτε **νεωτέρου** κράτους ἐν ἀναφ. πρὸς τὰς ἀποικίας του : **ἡ 'Αγγλία εἶναι ἡ μητρόπολις τῶν 'Ινδιῶν·** **2)** ἡ μητρόπολις, ἡ πατρίς τινος : Πινδ.Ν 5,8 **Αἰακίδας ἐγέραρεν ματρόπολίν τε, φίλαν ξένων ἄρουραν,** Σοφ.ΟΚ 707 **ἄλλου δ' αἶνον ἔχω ματροπόλει τᾷδε κράτιστον,** αὐτ. 'Αντ.1122· **3)** ἡ πρωτεύουσα πόλις χώρας τινός, ἢ κ. τὸ κύριον κέντρον πολιτισμοῦ τινος, θρησκείας : Ξεν.'Αν.5,2,3 **ἐν δὲ ἦν χωρίον μητρόπολις αὐτῶν,** 'Επιγρ. ἡ μητρόπολις τῆς 'Ασίας (ἡ ῎Εφεσος), αὐτ. ἡ **μητρόπολις τῆς 'Ιωνίας** (δηλ. ἡ Μίλητος), Μηναῖ.12,6 Θεοτ. **ἡ Μυρέων μεγίστη μητρόπολις, - ἡ Μέκκα εἶναι ἡ μητρόπολις τοῦ Μωαμεθανισμοῦ·** ‖ πάπ. ἐν Αἰγύπτῳ ἡ πρωτεύουσα νομοῦ· **4)** ἡ ἕδρα καὶ ἡ κατοικία τοῦ μητροπολίτου, ὡς καὶ ἡ περιοχὴ **ἐφ'** ἧς **ἐκτείνε-**

ται ἡ θρησκευτική του ἐξουσία : Μιχ.'Ατταλ. **ἐν Σάθ.1,18 ἡ μητροπόλει ἡ ἐπισκοπῇ,** - **ἡ μητρόπολις 'Αρκαδίας,** - **τά γραφεῖα τῆς μητροπόλεως· 5)** ὁ ἐπισημότερος ναὸς ἔνθα λειτουργεῖ ὁ μητροπολίτης ἢ ὁ ἐπίσκοπος, ἄ.μητροπολιτικὸς ἢ καθεδρικὸς ναός : **κτυπᾷ τὸ ὡρολόγιον τῆς μητροπόλεως· 6)** κ. μτφ. ἡ κυριωτέρα βάσις : 'Ιππ. Σαρκ.4 **ἐστὶ μητρόπολις τοῦ φυχροῦ** (ὁ ἐγκέφαλος), Διοδ.Σ 1,2 **ἡ ἱστορία μητρόπολις τῆς φιλοσοφίας,** πρβλ. Χρύσ.Στωϊκ.3,199, Φίλ.π.Πλούτ.'Ηθ. 718Ε **γεωμετρία ἀρχὴ καὶ μητρόπολις τῶν ἄλλων** (ἐνν. μαθημάτων)· **7)** ἡ γενέθλιος πόλις τῆς μητρός τινος : 'Ισυλλ.59 **ἁ σὰ μητρόπολις.**

μητροπολίτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. πολίτης, κάτοικος μητροπόλεως : 'Αριστόδημ.17,1· ἐν Αἰγυπτ.' Πάπ.' ‖ ὁ τῆς Μητροπόλεως' πολίτης : 'Επιγρ.' **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπίσκοπος μητροπόλεως **ἐν** τῇ πρωτευούσῃ τοῦ τόπου ἑδρεύων : 'Ιουστιν.Νεαρ.6,2,Κατ.'Αστρλ.Κ 8(1)249,Κ Πορφ.'Εκθ. 531,1, Πολιτ.'Εκλ.Τραγ.98,18 **στεῖλε νά κράξῃς ἄρχοντες καὶ μητροπολιτάδες·** ‖ μέχρι πρό τινος μητροπολίτης ἐκαλεῖτο ὁ τῶν 'Αθηνῶν ἐπίσκοπος ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τῶν ἐπαρχιῶν· ἤδη μητροπολῖται καλοῦνται οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἐπίσκοποι, ὁ δὲ τῶν 'Αθηνῶν ἀρχιεπίσκοπος· κ. παροιμ. **ἡ νύχτα βγάνει 'πίσκοπο κι ἡ αὐγὴ μητροπολίτη** (ἐν μικρῷ διαστήματι πολλὰ ἀπρόοπτα συμβαίνουν).

μητροπολιτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μητρόπολιν (πόλιν ἢ χώραν), ὁ τῆς μητροπόλεως : **μητροπολιτικὸς στρατός** (κτ. ἀντιθ. πρὸς τὸν ἀποικιακόν)· ‖ πάπ. ἐν τῷ οὐδ. πληθ. **ἐπὶ φόρων· 2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν** μητρόπολιν ἢ τὸν μητροπολίτην: 'Ιουστιν.Νεαρ.131,4,Μαλάλ.12,183 **δοὺς αὐτῇ μητροπολιτικὸν δίκαιον,** - **μητροπολιτικὴ περιφέρεια** - **ἐγκύκλιος.**

μητροπολῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ ἀνήκουσα εἰς μητρόπολιν : Συνέσ.1417Α **μητροπολῖτις ἐκκλησία** (ἡ ἐκκλησία τῆς μητροπόλεως).

μητροπόλος-ον, δωρ. **ματροπόλος** ἐπίθ. τῆς Εἰλειθυίας, ἡ περιποιουμένη καὶ βοηθοῦσα τὰς μητέρας κατὰ τὸν τοκετόν : Πινδ.Π 3,9 **ματροπόλῳ σὺν Εἰλειθυίᾳ· 2)** μητροπόλοι (αἱ) ἱέρειαι τῆς μητρὸς τῶν θεῶν, τῆς Κυβέλης, ἄ. μέλισσαι βλ.λ.· 'Ησ.

μητρόπονος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. πόνος τῆς μήτρας.

μητροπρεπής-οῦς-ές ὁ πρέπων, ἁρμόζων **εἰς** μητέρα· μ. ἐν τῷ ἐπιρρ. μητροπρεπῶς βλ.λ.

μητροπρεπῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς μητέρα : Δαμασκ.13,689Α, 'Ακολουθ. Μεγ.Παρ.'Εγκώμια Στάσις Τρίτη ὕπτιον **ὁρῶσα ἡ πάναγνός σε, λόγε, μητροπρεπῶς ἐθρήνει.**

μητρόπτολις (ἡ) ποι. ἡ μητρόπολις βλ.λ.(1).

μητρορραγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. αἱμορραγία **τῆς** μήτρας ἐκ παθολογικῶν ἢ τραυματικῶν αἰτίων.

μητρορραίστης (ὁ) Σουΐδ. «μητροκτόνος».

μητρόρριπτος-ον, δωρ. **ματρόρριπτος** ὁ ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀπερριμμένος, ἐπὶ τοῦ 'Ηφαίστου : ΑΠ 15,26.

μητροσίδηρος (ὁ) νεώτ. βοταν. **γένος** φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **μυρτοειδῶν.**

μητροσκόπησις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἡ δι' εἰδικοῦ** ἐργαλείου ἐξέτασις τῆς μήτρας.

μητροσκόπιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. εἶδ. γυναικολογικὸν ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐπισκοπεῖται ἡ μήτρα καὶ γεν. τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ γυναικείου κόλπου.

μητρότεκνος (ἡ) μσν. ἡ μήτηρ ἅμα καὶ τέκνον οὖσα : Στουδ.Θεόδ.80 (ἔκδ. Mi.).

μητρότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τῆς μητρός, όθ. κ. ἡ σχέσις μητρὸς πρὸς τέκνον : 'Ερωτήσ. κ. 'Αποκρ.π.'Ορθοδ.501Β **ἀλλὰ δείκνυσι κατὰ ποίαν μητρότητα μακαριστή ἐστιν ἡ παρθένος,** - **τὸ συναίσθημα τῆς** μητρότητος.

μητροτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑστερεκτομία, ὑστεροτομία.

μητροτόμον (τὸ) νεώτ. τὸ χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ὑστεροτόμον βλ.λ.

μητροτύπτης (ὁ) μητραλοίας· 'Ησ. ἐν λ. ἀλοία.

μητροφθόρος-ον μτγν. ὁ φθείρων, φονεύων τὴν ἰδίαν μητέρα, μητροκτόν ς : ΑΠ 9,498 **γῆ . . μητροφθόρον οὐ δέχετ' ἄνδρα,** 'Αγαθ.2,31.

μητροφονία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης ἢ ἡ πρᾶξις τοῦ μητροφόνου, μητροκτονία.

μητροφόνος-ον ὁ φονεύσας τὴν ἑαυτοῦ μητέρα, μητραλοίας : Αἰσχ.Εὐμ.268 **ἀντιποίν' ὡς τίνῃς ματροφόνου δύας** (οὕτω Casaub. ἀντὶ μητροφόνας)· ‖ ὡς οὐσ. μητραλοίας, μητροκτόνος : αὐτ. 256 **μὴ λάθῃ φύγδα βὰς ματροφόνος ἀτίτας· 2)** ὁ **φονεὺς** τῆς μητρός τινος : Νόνν.Δ 43,147.

μητροφόντης (ὁ) μητροφόνος βλ.λ. : Εὐρ.'Ορ.479 **ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δράκων,** αὐτ. 'Ανδρ.999,'Αριστλ.Ρητ.1405b,22.

μητρυιά-ᾶς (ἡ) κ. νεώτ. κ.δημ.,δωρ. **ματρυιά,** ἰων. **μητρυιή,** αἰολ. **ματροία** ('Επιγρ.) ἡ δευτέρα σύζυγος ἐν σχέσει πρὸς τὰ τέκνα τῆς πρώτης συζύγου: 'Ιλ.Ν 697 **γνωτὸν μητρυιῆς 'Εριώπιδος ἦν ἔχ' 'Οιλεύς,** Πινδ.Π 4,162 **ἔκ τε ματρυιᾶς ἀθέων βελέων,** Εὐρ.'Αλκ.305,Πλάτ.Νόμ.930Β **μὴ μητρυιὰν ἐπαγόμενον· 2)** μτφ. ἐπὶ δυσμενῶν περιστάσεων, ἀτυχιῶν κλπ. ὡς **ἐκ** τῆς παροιμιώδους δυστροπίας καὶ σκληρότητος τῶν μητρυιῶν : 'Ηρ.4,154 **ἐδικαίευ εἶναι καὶ τῷ ἔργῳ μητρυιὴ τῇ Φρονίμῃ** (δηλ. οὐ μόνον λόγῳ ἀλλὰ καὶ πράγματι)· ‖ ἐπὶ ἀτυχῶν ἡμερῶν : 'Ησίοδ.'Εργ.825 **ἄλλοτε μητρυιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ·** ‖ ἐπὶ κινδυνώδους ἀκτῆς : Αἰσχ.Πρ.727 **μητρυιὰ νεῶν·** | κ. κτ. ἀντιθ. ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς 'Αττικῆς ὡς γεννηθέντας καὶ συντηρηθέντας ἐξ αὐτῆς : Πλάτ.Μενξ.237Β **καὶ τρεφομένους οὐχ ὑπὸ μητρυιᾶς ὡς ἄλλοι, ἀλλ' ὑπὸ μητρὸς τῆς χώρας** (ἐνν. τῆς 'Αττικῆς)· πρβλ.Πλούτ.'Ηθ.201Β.

μητρυιάζω γλωσσ. εἶμαι ἢ φέρομαι ὡς μητρυιά, σκληρῶς, ἀστόργως.

μητρυιογάμος (ὁ) μτγν. ὁ τὴν μητρυιὰν λαμβάνων ὡς ἑαυτοῦ σύζυγον : 'Υπόθ.Μαν.'Αποτελεσμ. 98 (ἔκδ.Ludw.).

μητρυιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ δεύτερος σύζυγος ἐν σχέσει πρὸς τὰ τέκνα τοῦ πρώτου συζύγου, ἄ. πατρυιός· Εὐστ.'Ιλ.560,16 «καὶ μητρυιὸν οἱ παλαιοί φασι τὸν πατρωόν, ἀρρενωνυμοῦντες τὴν μητρυιάν»: Θεόπομπ.Κωμ.12,'Υπερείδ.άπ.140.

μητρυιώδης-ους-ες (εἶδος) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μητρυιάν : Πλούτ.'Ηθ.143Α **ἐπισταμένη τὸ τῆς ἐκυρᾶς μητρυιῶδες** (τὸ φρόνημα τὸ ὁμοιάζον πρὸς τὸ τῆς μητρυιᾶς, τὸ φέρσιμον, ἤτοι ἡ σκληρότης).

μητρῳακός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. μητρῷος βλ.λ.3), ἰδ. ὁ ἀνήκων **εἰς** τὴν μητέρα τῶν θεῶν Κυβέλην, ἢ εἰς τὰ μητρῷα, ἱερὰ τῆς Κυβέλης : Μαρῖν.Πρόκλ. 19 **μητρῳακαὶ ἁγιστεῖαι·** ‖ τὸ γαλλιαμβικὸν μέτρον, λόγῳ χρήσεως τούτου εἰς ᾄσματα ἀφιερωμένα εἰς τὴν Κυβέλην : 'Ηφαιστ.12 **μητρῳακὸν μέτρον.**

μητρῴζω μσν. ἑορτάζω τὴν ἑορτὴν τῆς Κυβέλης: Θεόγνωστ.Καν.142.

μητρῷος-α-ον ἐπ. κ. ἰων. τ. **τοῦ** μητρὸς βλ.λ. : 'Οδ.Τ 410 **μητρώϊον ἐς μέγα δῶμα,** 'Ηρ.3,53 **τὰ μητρῷα διζήμενοι.**

μήτρων-ωνος (ὁ) 'Επιγρ., δωρ. **μάτρ-** ὁ μήτρως.

μητρωνῦμικός-ή-όν (ὄνομα) λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῆς μητρὸς ὀνομαζόμενος, ὁ παρωνυμούμενος ἐκ τῆς μητρός : ΕΜ 166,11· πρβλ. πατρωνυμικός.

μητρωνυμικῶς ἐπίρρ. σχόλ. κτ. ἐπωνυμίαν ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς μητρός : Σχόλ.Πινδ.Π 3,118.

μητρῷος-α-ο(ν) κ. νεώτ., δημ. τὸ οὐδ., δωρ. **ματρῷος** συνηρ. ἀντὶ μητρώϊος βλ.λ., ὁ ἀνήκων εἰς μητέρα, ὁ τῆς μητρός, μητρικός : Αἰσχ.Εὐμ.230 **ἄγει γὰρ αἷμα μητρῷον,** Σοφ.ΟΚ 1196 **τά πατρῷα καὶ μητρῷα πήμαθ᾿ ἅπαθες·** ἐν χρ. κ. περιφρ. μητρῷον **δέμας** : Αἰσχ.Εὐμ.84,Ξεν.Κυν.1,15 **οἱ πατρῷοι καὶ μητρῷοι θεοί,** Σωρ.1,86 **μητρῴα τροφή,** Πάπ. μητρῴα **κληρονομία** (ἡ ἀπό τῆς μητρός κληρονομηθεῖσα)· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **μητρῷο(ν)** (τὸ) ἐπίσημος κατάλογος προσώπων ὡρισμένης τινὸς κατηγορίας,περιλαμβάνων ἀναγραφὴν τῆς καταστάσεως αὐτῶν ἢ ἄλλων στοιχείων σχετικῶν πρὸς τὸν σκοπὸν δι᾿ ὃν προορίζεται, οἷον: **στρατολογικὸν μητρῷον** (τὸ περιλαμβάνον πάντας τοὺς στρατευσίμους μιᾶς στρατολογικῆς περιφερείας), **- μητρῷον τοῦ δήμου - κοινότητος** (ὁ ὑπὸ τοῦ δήμου ἢ κοινότητος τηρούμενος γενικὸς κατάλογος τῶν δημοτῶν), **- ποινικὸν μητρῷον** (τὸ ἐκ δελτίων ἀποτελούμενον καὶ περιλαμβάνον πάντας τοὺς δι᾿ ἀξιόποινόν τινα πρᾶξιν καταδικασθέντας, ὡς καὶ τὸ εἶδος τῆς πράξεως τῆς ποινῆς),**-ἐμπορικὸν μητρῷον** (εἰδικὸς ἐπίσημος κατάλαγος δι᾿ οὗ περιέρχονται εἰς τὴν δημοσιότητα ὡρισμένα περιστατικὰ τῆς ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως)· **3)** ἰατρ. **τὸ μητρῷον μόριον** ἡ μήτρα βλ.λ. : Ἱππ. Ἐπιδ.6,5,Β· **4)** **μητρῷον** (τὸ) (ἐνν. ἱερόν) ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος : Κλειτόδ.1· συνήθ. ὁ ναὸς τῆς Κυβέλης, ἰδ. ἐν Ἀθήναις, ἔνθα ἔκειτο παρὰ τὸ βουλευτήριον καὶ ἐχρησίμευεν ὡς ἀρχεῖον ἐν ᾧ ἐφυλάσσοντο τὰ δημόσια ἔγγραφα : Δημ.381 **ἐν τοῖς κοινοῖς τοῖς ὑμετέροις γράμμασιν ἐν τῷ μητρῴῳ ταῦτ᾿ ἐστίν,** Αἰσχίν.3,187 **ἐν τοίνυν τῷ μητρῴῳ παρά τὸ βουλευτήριον,** Χαμαιλ.π.Ἀθήν.9,407C **ἧκεν εἰς τό μητρῷον ὅπου τῶν δικῶν ἦσαν αἱ γραφαί,** Ἐπιγρ.· **5)** **μητρῷα** (τὰ) (ἐνν. ἱερὰ) ἡ λατρεία τῆς Κυβέλης : Διον.Ἀλ.Δημ.22,Πλούτ.Ἠθ. 407C, Ἐπιγρ.· ‖ **μητρῷα** (τὰ) ἡ πρὸς τιμὴν τῆς Κυβέλης παιζομένη μουσική : Δοῦρ.16J· ‖ ὁμ. κ. πλήρως: Διαν.Ἀλ.Ρωμ.2,19 **τά μητρῷα μέλη** (τὰ πρὸς τιμήν της ᾀδόμενα), Παυσ.10,30,9 **τὸ μητρῷον αὔλημα·** **6)** **μητρῷος** (ὁ) (ἐνν. μὴν) μὴν ἐν Βιθυνίᾳ : Ἡμερολ.Φλωρ.

μήτρως-ωος (ὁ) κ.-ω (Ἐπιγρ.), δωρ. **μάτρως,** δοτ. **μάτρωϊ** (Πίνδ.Ι 7(6),24), αἰτ. **μήτρωα** κ. **μήτρων,** ὁ πληθ. πάντοτε κτ. τὴν γ' κλίσιν, μητράδελφος, πρὸς μητρός θεῖος : Ἰλ.Β 662 **πατρός ἑοῖοι φίλον μήτρωα,** Πίνδ.Ι 7(6),24 **μάτρωϊ θ᾿ ὁμωνύμῳ δέδωκε κοινὸν θάλος,** Ἡρ.4,80 **τόν ἑωυτοῦ μήτρωα·** **2) γεν.** συγγενὴς πρὸς μητρός : Πίνδ.Ο 6,77 **μάτρωες ἄνδρες·** πρβλ.αὐτ.Ν 10,37,Εὐρ.Ἡρ.43· **3)** μητροπάτωρ, πατὴρ τῆς μητρός : Πίνδ.Ο 9,63 **μάτρωος δ᾿ ἐκάλεσσέ νιν ἰσώνυμον ἔμμεν.**

μητρῳσμός (ὁ) (μητρῴζω), δωρ. **ματρῳσμός** τὸ τελεῖν, ἑορτάζειν τὴν ἑορτὴν τῆς Κυβέλης : Φίντ. π.Στοβ.4,23,61.

μηχᾰνάριος (ὁ) **πάπ. κ. μσν. κ. μηχανάρις κ. μηχαν(ά)ριος** μηχανικός, ἰδ. διὰ κατασκευὴν ἢ ἐπιστασίαν ἀρδευτικῶν μηχανῶν.

μηχανέλαιον (τὸ) νεώτ. **ἔλαιον ἐν χρ.** ὡς καύσιμος ὕλη μηχανῶν κ. κυρ. ὡς λιπαντικὸν μέσον.

μηχάνευμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μηχανεύομαι, πονηρὸν ἢ δόλιον τέχνασμα.

μηχᾰνεύομαι κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐμηχανεύθην,** δημ.-εύθηκα, μηχανῶμαι βλ.λ., δ.γρ. ἐν Ξεν.ΚΠ 4,5,49· ἐν χρ. κυρ.ὡς παθ. : Διον.Ἀλ.Ἰσαῖ.16 (κῶδ.),ΠΔ Παραλ.26,15, Χρον.Μορ.849 **οἱ Φράγκοι ἐμηχανεύτησαν, - καὶ τί δὲν μηχανεύεται διά νά ζήσῃ, - πολλά ἐμηχανεύτηκε, μά δὲν κατάφερε νά μᾶς γελάσῃ.**

μηχανεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ἐπινοῶν τι, ἐπίθ. τοῦ Διός ἐν Ἄργει : Παυσ.2,22,2 **ἐποίησε μηχανέως τὸ ἄγαλμα εἶναι Διός·** πρβλ. μαχανεύς.

μηχανή (ἡ) (μῆχος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **μᾱχᾰνά** πᾶν μηχανικὸν μέσον δι᾿ οὗ χρησιμοποιεῖται ἀποτελεσματικώτερον ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου, εἰδ. ἐργαλεῖον, μηχάνημα πρὸς ἄρσιν βαρῶν, γερανός : Ἡρ.2,125 **ὅκως δὲ ἄνίοι ὁ λίθος ἐπ᾿ αὐτόν, ἐς ἑτέρην μηχανὴν ἐτίθετο,** Αἰσχ.Ἑπτ.132 **ἰχθυοβόλῳ μαχανᾷ** (ἐπὶ τῆς τριαίνης τοῦ Ποσειδῶνος), αὐτ.Πέρσ.114 **λεωπόροις μαχαναῖς** (ἐπὶ τῆς ἐκ πλοίων γεφύρας τοῦ Ξέρξου), Πολυδ.10,148 μηχανὴ λιθαγωγός (μηχανικόν τι μέσον δι᾿ οὗ μετέφερον τοὺς ἐκ τῶν λατομείων ἐξαγομένους λίθους), Ἐπιγρ. **μηχανὴ τετράκωλος - δίκωλος, - μηχανὴ κινητήριος - ἠλεκτρική - θεριστική·** ‖ δημ. κτ. ἐξοχὴν ἡ μηχανὴ τοῦ ραφίματος : **ἀγόρασα μιὰ μηχανὴ τοῦ ποδαριοῦ·** ‖ **νεώτ. μτφ. ἡ κρατικὴ** μηχάνή (τὸ σύνολαν τῶν κρατικῶν λειτουργιῶν)· **2)** νεώτ. μτφ. ἄνθρωπος ἄνευ αὐτοβουλίας, ἐνεργῶν καθ᾿ ὑπόδειξιν ἢ ἐπιταγήν : **ὁ ὑπάλληλος πολλάκις εἶναι ἁπλῆ μηχανή·** ‖ πάπ. συχν. ἐπὶ ἀρδευτικῶν μηχανῶν ὡς καὶ ἐπὶ ἐλαιοπιεστηρίων· **3)** πολεμική τις μηχανή, πολεμικὸν ἢ πολιορκητικὸν ὄργανον : Θουκ. 2,76 **μηχανάς προσῆγον,** αὐτ.4,13 **ἑλεῖν μηχαναῖς·** **4)** θεατρικὴ μηχανή, μηχανικὸν μέσον ἐν τῷ ἀρχ. θεάτρῳ, δι᾿ οὗ οἱ θεοὶ ἐνεφανίζοντο μετέωροι ὑπὲρ τὴν σκηνήν, διδόντες τὴν λύσιν τοῦ δράματος : Πλάτ.Κρ.425D **ἐπὶ τὰς μηχανάς καταφεύγουσι θεοὺς αἴροντες,** αὐτ.Κλειτ.407Α, Ἀντιφάν. π. Ἀθήν.6,222C **αἴρουσιν ὥσπερ δάκτυλον τὴν μηχανήν,** Ἄλεξ.126,19· ‖ ὅθ. παροιμ. ἐπὶ παντὸς αἰφνιδίου καὶ ἀπροσδοκήτου πράγματος : Δημ. 1025 **ὥσπερ ἀπὸ μηχανῆς·** ‖ ἰδ. κ. νεώτ. ἐπὶ προσ. ἢ ἐνεργείας ἢ πράγμ. ἐπάγοντος τὴν λύσιν δυσαρέστου ἢ περιπλόκου καταστάσεως : Μέν. 227 **ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπεφάνης·** **5)** πάπ. ἔκτασις γῆς ἀρδευομένη ὑπὸ μηχανῆς· **6)** πᾶσα τεχνικὴ ἐπινόησις ἢ μέσον δι᾿ οὗ τις ἐκτελεῖ τι : Ἡρ.3,83 **ἤτοι κλήρῳ . . ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ,** αὐτ. 8,57 **εἴ τις ἔστι μηχανὴ ἴθι καὶ πειρῶ,** Βί.Ἀλεξ. 118 **τῇ πολυπλόκῳ μηχανῇ μεγίστῃ μου τῇ τέχνῃ·** ‖ ἰδ. ἐν τῷ πληθ. μηχαναὶ ἐπίνοιαι, τεχνάσματα, πανουργίαι, δόλοι, ἀπάται: Ἡσίοδ.Θ 146 **καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ᾿ ἔργοις,** Ἡρ.3,152 **πάντα σοφίσματα καὶ πάσας μηχανάς ἐπεποιήκεε ἐς αὐτοὺς Δαρεῖος,** Αἰσχ.Ἀγ.677 **μηχαναῖς Διάς** (διὰ τῶν τεχνασμάτων τοῦ Διός), Σοφ.Ἠλ.1228 **Ὀρέστην μηχαναῖσι μὲν θανόντα, νῦν δὲ μηχαναῖς σεσωσμένον,** Πλάτ.Νόμ.908D σοφιστῶν μηχαναί, Μηναῖ.12,4 Ὠδ.4 **μηχαναῖς τοῦ δολίου θελχθεῖσα·** κ. παροιμ. **μηχαναὶ Σισύφου** : Ἀριστφ.Ἀχ.391· ἐν χρ. συνεκδ. εἰς φρς κτ. παραπλησίας σημ., οἷον : Πίνδ.Π 3,62 **ἀντλῶ μαχανάν** (ἐξαντλῶ τοὺς πόρους), αὐτ.109 **κατ᾿ ἐμὰν μαχανάν** (κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην), Εὐρ.ΙΤ 112 **πάσας προσφέροντε μηχανάς,** Ἀριστφ.Θεσμ.1132 **μηχανὴν προσοιστέον,** Πολύβ.1,18,1 **πᾶσαν σπουδὴν καὶ μηχανὴν προσφερόμενος·** ‖ κ. μτ.γενικ. ἀντικειμ. : Εὐρ.Ἄλκ.221 **ἐξευρε μηχανάν τιν᾿ Ἀδμήτῳ κακῶν** (ἐπίνοια ἐναντίον τῶν κακῶν), Ξεν.ΚΠ 5,1,13 **μυρίων δ᾿ οὐσῶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς·** ‖ ἐν συντάξει **ὅκως οὐ** κ. ὁριστ. μέλλ. : Ἡρ.2,160 **οὐδεμίαν γὰρ εἶναι μηχανὴν ὅκως οὐ . . προσθήσονται·** ‖ ὁμ. **μὴ οὐ** κ. ἀπαρφ. : Ἡρ.2,181 **καὶ ἔστι τοι οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐκ ἀπολωλέναι,** Πλάτ.Φαίδ.72D **τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι·** **7)** συνήθ. κτ. δοτ. ἐν ἐπιρρ. σημ. : Ἡρ.7,51 **μηδεμιῇ μηχανῇ** (κατ᾿ οὐδένα τρόπον, δι᾿ οὐδενὸς μέσου), Ἱππ.Ἄρθρ.11 **οὓς οὐδεμιῇ μηχανῇ δεῖ τιτρώσκειν,** Θουκ.5,18 **μήτε τέχνῃ μήτε μηχανῇ,** Ἀριστφ.Λυσ.300 **κἄστιν γε Λήμνιον τὸ πῦρ τοῦτο πάσῃ μηχανῇ,** Δημ.Νόμ.551 **τρόπῳ ἢ μηχανῇ ᾑτινιοῦν.**

μηχάνημα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σύνθετος συσκευὴ πρὸς ὡρισμένην ἐνέργειαν, μηχανὴ βλ.λ. : 'Ιππ.'Αρθρ.42, - **τὸ μηχάνημα δὲν λειτουργεῖ, - καταχθόνιον μηχάνημα ἐκρηκτικόν·** || μηχανικὸν ἐπινόημα : 'Αριστλ.Μηχ.848a,36· ἰδ. πολεμικὴ μηχανὴ ἐν χρ. κατὰ τὰς πολιορκίας, συνήθ. κτ. πληθ. : Δημ.254 **καὶ μηχανήματ' ἐπιστήσας ἐπολιόρκει,** Πολύβ.1,48,2 **τὰς τῶν μηχανημάτων προσαγωγάς,** Πλούτ.Μάρκελλ.14, Βί.'Αλεξ.1023 **μήτε μηχανήμασι μήτε δοράτων τρώσει·** **2)** μτφ. εὐφυὴς ἐπίνοια, εὐφυῶς ἐπινοηθεῖσα ἢ ἐκτελεσθεῖσα ἐνέργεια, ἐπ' ἀγαθῷ ἢ ἐπὶ κακῷ, συνήθ. π. τραγ. : Αἰσχ.Πρ.469 **τοιαῦτα μηχανήματα ἐξευρών,** Σοφ.ΟΚ 762 **λόγου . . μηχάνημα ποικίλον,** 'Αντιφ.5,22 **οὐδενὶ μηχανήματι οὐδ' ἀπάτῃ,** 'Αριστφ.'Εκκλ.872 **δεῖ μηχανήματός τινος ὅπως τὰ . . χρήμαθ' ἕξω,** Ξεν.ΚΠ 1,6,38.

μηχάνησις-εως (ἡ), δωρ. **μᾱχάνᾱσις** [Θεάγ.Πυθ. 682] ἡ χρῆσις μηχανῆς τινος, καὶ αὐτὴ ἡ μηχανὴ βλ.λ.1 : 'Ιππ.'Αρθρ.72, Πολύβ.1,22,7 **παραπλήσιον ταῖς σιτοποιικαῖς μηχανήσεσιν,** Δέξιππ.'Ιστ.12].

μηχανητής (ὁ) σχόλ. ὁ ἐπινοῶν, ἐφευρίσκων πολεμικὰς μηχανάς : **Σχόλ.**'Αριστφ.'Αχ.850 [ἐπὶ τοῦ 'Αρτέμωνος].

μηχᾰνητικός-ή-όν ἐπινοητικός, ἐφευρετικὸς βλ.λ. : Ξεν.'Ελλ.3,1,8 **ἀνὴρ δοκῶν εἶναι μάλα μηχανητικός** [ἰδ.γρ.μηχανικός]· || μτ.γενικ. πράγματος : Ξεν.'Ιππαρχ.5,2 **μηχανητικὸν εἶναι καὶ τοῦ πολλοὺς μὲν φαίνεσθαι τοὺς ὀλίγους ἱππέας.**

μηχᾰνητός-ή-όν μσν. ὁ διὰ μηχανῆς κατεσκευασμένος, ὁ τεχνητός : Τζέτζ.Χιλ.3,42 **βρονταὶ καὶ κεραυνοὶ μηχανητοί,** αὐτ.6.612 **στήλη . . μηχανητή.**

μηχᾰνία (ἡ) μτγν. κ. μσν., ποι. **μηχανίη** μηχανὴ βλ.λ. : Χρησμ.Σιβ.8,709 **οὐ φθόγγος κιθάρης οὐ μηχανίη κακοεργός,** 'Εφραὶμ Σύρ.3,230Β **οὓς διασκορπίζει ὁ ἐχθρὸς τῇ αὐτοῦ μηχανίᾳ,** Μηναῖ. 12,6 Θεοτ. **σύντριψον μηχανίας.**

μηχανικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐπινοητικός, ὁ ἐφευρετικός, εὐφυής : Ξεν.'Απομν.4,3,1 **λεκτικοὺς καὶ πρακτικοὺς καὶ μηχανικούς,** αὐτ.'Ελλ.3,1,8 [ἰδ.γρ.]· || μτ. γενικ. πράγματος : Ξεν.Λακ.2,7 **τῶν ἐπιτηδείων μηχανικώτερος** [συγκρ.]· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς μηχανάς, ὁ τῶν μηχανῶν : 'Αριστλ.Πολιτ.1336a,2 **ὀργάνοις τισὶ μηχανικοῖς,** αὐτ.Μηχ.848a,14 **αἱ .. κινήσεις αἱ μηχανικαί·** **3)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ αὐτομάτως, οἱονεὶ ἐξ ἐνστίκτου γενόμενος, ἄνευ μεσολαβήσεως τῆς σκέψεως ἢ τῆς θελήσεως : **μηχανικὴ κίνησις τῶν χειρῶν - ἀπάντησις·** || εἰδ. μηχανικὴ μνήμη ἡ ἔχουσα ὡς αἰτίαν τῆς ἀναπλάσεως τῶν παραστάσεων τὸν συγχρονισμὸν καὶ οὐχὶ τὴν ἐσωτερικὴν σχέσιν τῶν παραστάσεων· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. μηχανικὴ ἡ ἐπιστήμη ἡ μελετῶσα τὴν κίνησιν τῶν ἐν τῇ φύσει ἀπαντώντων σωμάτων, τὰ αἴτια καὶ τοὺς νόμους αὐτῆς : 'Αριστλ.Μεταφ.1078a,16, ΑΠ 9,807, - μηχανικὴ **θεωρητικὴ - ἐφηρμοσμένη - οὐράνιος** (ἡ σπουδάζουσα τοὺς νόμους τῆς κινήσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων)· || ὁμ. σημ. τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. μηχανικὰ ὡς τίτλος ἔργου ἀποδιδόμενον εἰς τὸν 'Αριστοτέλη· **5)** νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἐπιστήμων ἢ τεχνίτης εἰδικὸς διὰ τὴν κατασκευήν, ἐγκατάστασιν καὶ συντήρησιν ἢ τὸν χειρισμὸν τῶν μηχανῶν : **μηχανικὸς ἀεροπλάνου - ἀτμοπλοίου·** || ὁμ. **μηχανικὸς** κ., εἰδ. **πολιτικὸς μηχανικὸς** ἐπιστήμων ἀσχολούμενος εἰς τὴν σχεδίασιν καὶ κατασκευὴν τεχνικῶν ἔργων, οἷον ὁδῶν, γεφυρῶν, κτιρίων.

μηχανικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. μηχανικὰ τεχνηέντως, μετὰ μεγάλης τέχνης, ἐπιδεξιότητος : Διόδ.Σ 18,27· **2)** κατὰ μηχανικὸν τρόπον, ὡς ἀπαιτοῦν **οἱ** νόμοι τῆς μηχανικῆς : Καλλίξ.2· **3)** νεώτ. κ. δημ. αὐτομάτως, ὡς ἐξ ἐνστίκτου, ἀσυναισθήτως : **μηχανικῶς ἀπαντᾷ·** **4)** δημ. μτφ. κατὰ τρόπον ἐπιτηδείως ἀποτηλόν : **μηχανικὸ μ' ἐξεγέλασε.**

μηχανισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. κατάλληλος συνδυασμὸς ὀργάνων πρὸς παραγωγὴν λειτουργίας, τὸ σύνολον μηχανήματος, μηχανή, μηχάνημα : **μηχανισμὸς τοῦ ὡρολογίου - γραφομηχανῆς·** **2)** μτφ. ὁ τρόπος, τὰ μέσα δι' ὧν συντελεῖται λειτουργία τις : **ὁ μηχανισμὸς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου εἶναι περίπλοκος.**

μηχᾰνιώτης (ὁ) ἐπινοητικός, ἐφευρετικός : 'Υμν 'Ερμ.436.

μηχᾰνογράφος (ὁ) μσν. εἰδ. ὁ γράφων περὶ στρατιωτικῶν μηχανῶν : Τζέτζ.Χιλ.2,152.

μηχανοδηγός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐντεταλμένος τὴν παρακολούθησιν καὶ τὸν χειρισμὸν μηχανῆς τινος· εἰδ. **ὁ ὁδηγὸς τῶν ἁτμαμαξῶν** τῶν σιδηροδρόμων.

μηχανοδίφης (ὁ) [διφῶ] ὁ ἐφευρίσκων τεχνάσματα ἢ μηχανάς : 'Αριστφ.Εἰρ.790 **νόμιζε πάντας ὄρτυγας οἰκογενεῖς . . σφυράδων ἀποκνίσματα μηχανοδίφας.**

μηχᾰνόεις-εντος-εσσα-εν εὐφυής : Σοφ.'Αντ.365 **σοφόν τι τὸ μηχανόεν τέχνας.**

μηχανοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. θεραπευτικὴ μέθοδος καθ' ἣν ἐκτελοῦνται ρυθμικαὶ κινήσεις τοῦ ἀσθενοῦς μέσῳ εἰδικῶν μηχανημάτων.

μηχανοθεραπευτής (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς ἐφαρμόζων τὴν μέθοδον τῆς μηχανοθεραπείας βλ.λ.

μηχανοκάϊκο (τὸ) δημ. μικρὰ κωπήλατος λέμβος φέρουσα ἀεραντλίαν, δι' ἧς ἐξαποστέλλεται ἀὴρ εἰς τὸ σκάφανδρον τοῦ ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης δύτου.

μηχανοκρατία (ἡ) νεώτ. ἡ θεωρία καθ' ἣν τὰ πάντα, μηδὲ τῶν ὀργανικῶν ὄντων ἐξαιρουμένων, τελοῦνται κατὰ τὴν τυφλὴν καὶ ἀναγκαίαν συνάρτησιν αἰτίας καὶ ἀποτελέσματος, ἀποκλειομένης παντελῶς τῆς ἐννοίας τῆς σκοπιμότητος.

μηχανολογία (ἡ) νεώτ. ἐπιστήμη ἀσχολουμένη μὲ τὰς μεθόδους καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος δι' εἰδικῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπινοηθέντων μηχανικῶν ὀργάνων καὶ τρόπων προσπαθεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ἐλευθέραν ἐνέργειαν τῆς φύσεως πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑλικῶν του ἀναγκῶν.

μηχανολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μηχανολογίαν : **μηχαν- σχεδιαγράφησις.**

μηχανολόγος (ὁ) νεώτ. ἐπιστήμων ἀσχολούμενος περὶ τὴν μελέτην τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς μηχανὰς νόμων· || ὁμ. ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν σχεδίασιν, ἐκτέλεσιν καὶ ἐπίβλεψιν μηχανῶν καὶ μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων.

μηχανοπᾰνουργία (ἡ) πάπ. τεχνηέντως **ἐξυφανθεῖσα** ἀπάτη, δόλιον τέχνασμα.

μηχανοπέδη (ἡ) νεώτ. πέδη βλ.λ. μηχανῶν, ἰδ. ἐν χρ. εἰς τοὺς σιδηροδρόμους καὶ τροχιοδρόμους, λειτουργοῦσα διὰ πεπιεσμένου ἀέρος.

μηχανοπλοκῶ-έω μσν. πλέκω μηχανάς, ἐφευρίσκω δόλους, δολοπλοκῶ, μηχανορραφῶ : Κ Μανασσ.Χρον.5324 **δόλους ὑπορράπτουσι καὶ μηχανοπλοκοῦσι.**

μηχανοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς μηχανῶν, μηχανουργεῖον βλ.λ.

***μηχανοποίημα**-ατος (τὸ) μτγν. μηχανικὸν κατασκεύασμα, μηχανή : Σαλλ.8.

μηχανοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς μηχανὴν τρόπον τινὰ μεταβολή, ἢ ἡ διὰ μηχανῆς κατ' ἐξοχὴν συντέλεσις : **μηχανοποίησις τῆς παραγωγῆς.**

μηχανοποίητος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ μηχανῆς κατεσκευασμένος, ἀντίθ. χειροποίητος : **μηχανοποίητα ὑποδήματα - σιγαρέτα.**

μηχανοποιΐα (ἡ) μτγν. κατασκευὴ πολεμικῶν μηχανῶν : Ἀθήν.Μηχ.10,9.

μηχανοποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ κατασκευάζων πολεμικὰς μηχανάς : Ξεν.ΚΠ 6,1,22 **ἐπορίζοντο μὲν μηχανοποιούς**, Πλάτ.Γοργ.512Β, Σαλλ.8· || ὁμ. νεώτ. · κατασκευαστὴς μηχανῶν, μηχανουργός· **2)** ὁ μηχανικὸς τοῦ θεάτρου : Ἀριστφ.Εἰρ.174 **ὦ μηχανοποιέ, πρόσεχε τὸν νοῦν ὡς ἐμέ·** **3)** μτφ. ὁ δι' ἰδίας αὐτοῦ ἐπινοίας καὶ ἐνεργείας δράστης ἢ αἴτιος καταστάσεως, ζητήματος κττ. : Ἰουλ.Λόγ. 2,59Β **μηχανοποιὸς τῆς ὅλης ὑποθέσεως·** **4)** ὡς ἐπίθ. **μηχανοποιὸν πλῆθος** πλῆθος πολιορκητικῶν μηχανῶν : Μέμν.37.

μηχανοποιῶ-έω ποιῶ ἢ χρησιμοποιῶ μηχανάς : Ἱππ.763Α **καὶ γάρ σολοικότερον μηχανοποιέειν·** κ. παθ. : αὐτ.772 **εἰ καλῶς μηχανοποιηθείη·** || ὁμ. σημ. κ. μέσ. : αὐτ.765Β **μηχανοποιέεσθαι χρή.**

μηχανορραφία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐφευρίσκειν δόλους καὶ ἀπάτας, σκευωρία, ῥαδιουργία : ΚΜανασσ.1298 **δόλους ἤρτυε καὶ μηχανορραφίας, - αἱ μηχανορραφίαι τῶν διπλωματῶν.**

μηχανορράφος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐφευρίσκων, πλέκων δόλους, πανουργίας, ῥαδιοῦργος, δολοπλόκος : Σοφ.ΟΤ 387 **ὑφεὶς μάγον τοιόνδε μηχανορράφον·** μτ. γενικ. : Εὐρ.Ἀνδρ.447 **μηχανορράφοι κακῶν** (δόλιοι ἐργάται κακῶν).

μηχανορραφῶ-έω κ. νεώτ. ἐφευρίσκω δόλους καὶ ἀπάτας, εἶμαι μηχανορράφος, σκευωρῶ, ῥαδιουργῶ, δολοπλοκῶ : Αἰσχ.Χο.221 **αὐτὸς καθ' αὑτοῦ τἄρα μηχανορραφῶ, - ἐμηχανορράφει πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ σουλτάνου.**

μηχανοστάσιον (τὸ) πάπ. κ. νεώτ. ἡ βάσις ἀρδευτικῆς μηχανῆς· **2)** νεώτ. χῶρος ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημέναι καὶ ἐργάζονται μηχαναί, ἰδ. κινητήριοι ἐν ἐργοστασίῳ, πλοίῳ κλπ.· **3)** ὁμ. νεώτ. χῶρος ἐστεγασμένος ὅπου παραμένουν αἱ ἀργοῦσαι ἀτμάμαξαι ἢ ἠλεκτράμαξαι τῶν σιδηροδρόμων ἢ τροχιοδρόμων **πρὸς συντήρησιν, καθαρισμὸν ἢ ἐπισκευάς.**

μηχανοσφαιροποιΐα (ἡ) μτγν. ἡ διὰ μηχανῆς κατασκευὴ τεχνικῶν σφαιρῶν : Θέων Σμ.180Η.

μηχανοτευχῶ-έω μσν. μηχανοποιῶ βλ.λ. : ΤζέτΖ.Χιλ.3,59.

μηχανοτεχνίτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τεχνίτης ἐργαζόμενος **εἰς τὴν κατασκευὴν** οἱασδήποτε μηχανῆς **καὶ φροντίζων διὰ τὴν συντήρησιν ἢ ἐπιδιόρθωσιν** ταύτης.

μηχανουργεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζονται ἢ ἐπισκευάζονται μηχαναὶ ἢ τμήματα αὐτῶν ἢ κ. διαφ. ἐκ μετάλλου πράγμ. : **τὰ ἐν Πειραιεῖ μηχανουργεῖα.**

μηχανουργία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη καὶ τὸ ἔργον τοῦ μηχανουργοῦ, μηχανοποιΐα βλ.λ.: Ἀθήν.Μηχ.31,13, ΤζέτΖ.Χιλ.11,595 **γεωμετρία χρήσιμος πολλαῖς μηχανουργίαις πρός τε ἑλκύσεις τῶν βαρῶν.**

μηχανουργικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μηχανουργίαν ἢ τὸν μηχανουργόν : **μηχανουργικὰ ἐργαλεῖα.**

μηχανουργός (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀρχιτέκτων : ΑΠλ.5,382,1 **σκόπει τὸ δρᾶμα μηχανουργοῦ τοῦ δόμου·** **2)** νεώτ. ὁ κατασκευάζων μηχανάς, ἢ ὁ εἰδικευμένος τεχνίτης **εἰς τὴν κατασκευὴν ἢ ἐπισκευὴν** μηχανῶν.

μηχανοφόρος-ον μτγν. εἰδ. ἐπὶ ἁμαξῶν, ὁ χρησιμεύων πρὸς μετακόμισιν, μεταφορὰν τῶν στρατιωτικῶν μηχανῶν : Πλούτ.Ἀντ.38 **τὴν ἀπόλειψιν τῶν μηχανοφόρων ἁμαξῶν**, Ἀρρ.Ἀν 2,22,6.

μηχάνωμα-ατος (τὸ) κ. Ἐπιγρ. μηχάνημα βλ.λ. : Θεόφρ.Πυρ.59 **πρὸς τὰς ἐμπρήσεις τῶν μηχανωμάτων βοηθεῖν**, Σύμμ.ΠΔ Λευϊτ.8,7· **2)** δωρ. **μαχάνωμα** (τὸ) ὁ γέρανος : Ἐπιγρ.

μηχανῶ-άω (μηχανή) (π. Ὁμ. μ. ἐν ἐπ. μτχ.), μέσ. κ. παθ. μηχανῶμαι κ. νεώτ, παρατ. ἐν ἐνεργ. σημ. **ἐμηχανώμην**, μέσ. μέλλ. **μηχανήσομαι**, μέσ. ἀόρ. α' **ἐμηχανησάμην**, παθ. ἀόρ. α' **ἐμηχανήθην**, μέσ. κ. παθ. παρακ. **μεμηχάνημαι**, παθ. ὑπερσ. **ἐμεμηχάνητο**, ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω : Ὀδ.Σ 143 **ἀτάσθαλα μηχανόωντας**, Σοφ.Αἰ.1037 **φάσκοιμ' ἂν ἀνθρώποις μηχανᾶν θεούς·** **2)** μέσ. κατασκευάζω μετὰ τέχνης, συναρμόζω, οἰκοδομῶ : Ἰλ. Θ 177 **οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο**, Ἡρ.1,94 **καὶ μηχανήσασθαι πλοῖα·** πρβλ.Θουκ.4,47· **3)** παθ. κατασκευάζομαι : Ἡρ.1,98 **μεμηχάνηται δὲ οὕτω τὸ τεῖχος**, Σοφ.Τρ.586 **μεμηχάνηται τοὔργον**, Ἀντιφ.5,55 **οὕτως ἐμεμηχάνητο αὐτοῖς**, Ἐπίκ. Φύσ.2,2, Διον.Ἁλ.Ρωμ.12,14, Ἰώσ.ΑΙ 18,2,4· **4)** μέσ. ἐπινοῶ, πράττω τι ἐπιτηδείως, ἐντέχνως, ἐπὶ παντὸς ἔργου ἀπαιτοῦντος δεξιότητα ἢ τέχνην : Ἡρ. 1,123 **λαγὸν μηχανησάμενος** (μετὰ τέχνης παρασκευάσας λαγόν), Ξεν.ΚΠ 8,8,17 **σκιὰς μηχανώμενοι·** **5)** ὁμ. μέσ. γεν. παρασκευάζω, ποιῶ τι ἕτοιμον : Αἰσχ.Ἑπτ.1038 **τάφον καὶ κατασκαφὰς .. τῷδε μηχανήσομαι**, αὐτ.Ἀγ.965 **ψυχῆς κόμιστρα τῆσδε μηχανωμένη**, Εὐρ.ΙΤ 101 **εἰσβάσεις μηχανώμενοι·** **6)** κ. νεώτ. συχν. τεχνάζομαι, ἐπινοῶ μετὰ τέχνης ἢ πανουργίας, συνήθ. ἐν κακῇ σημ. : Ὀδ.Γ 207 **ἀτάσθαλα , μηχανόωνται**, αὐτ.Ρ 499, Ἀντιφ.1,3 **τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου ἐπ' αὐτοφώρῳ μηχανωμένην·** κ. ἐν καλῇ σημ. : Ξεν.ΚΠ 2,2,12 **μηχανώμενοι γέλωτα τοῖς συνοῦσι**, Πλάτ.Πρωτ. 320Ε **ἄλλην τιν' αὐτοῖς ἐμηχανᾶτο δύναμιν εἰς σωτηρίαν·** **7)** ἐπάγω, προξενῶ, φέρω ἀποτέλεσμα : Ἡρ.2,21 **ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ ῥέοντα αὐτὸν ταῦτα μηχανᾶσθαι**, Ξεν.ΚΠ 1,6,22 **πόσα σε δέοι ἂν μηχανᾶσθαι τοῦ δοκεῖν ἕνεκα;·** || **μηχανῶμαι τί τινι** μηχανῶμαι, σχεδιάζω, ἐπινοῶ, τεχνάζομαί τι ἐναντίον τινός : Ὀδ.Γ 207 **οἵ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται**, Ἀντιφ.1,9 **τῷ πατρὶ .. θάνατον μηχανωμένην·** || ὁμ. **μηχανῶμαί τι ἐπί τινι** (προσωπ.) : Ὀδ.Δ 822 **πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται**, Ἡρ.4,154 **καὶ πᾶν ἐπ' αὐτῇ μηχανωμένη·** || ὁμ. **μηχανῶμαί τι εἴς τινα** : Ἡρ.6,121 **τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο**, Εὐρ.Φοίν.1614 **εἰς τ' ἐμῶν παίδων βίον .. ταῦτ' ἐμηχανησάμην·** || ὁμ. μ- **ἐπί τινα** : Ξεν. Ἀπομν.2,3,10 **οὐδὲ καινόν δεῖ ἐπ' αὐτὸν .. μηχανᾶσθαι·** || ὁμ. **μηχανῶμαί τι ἐπί τινι** (πράγμ.) ἐπινοῶ πρός τινα σκοπόν : Ἡρ.1,60 **μηχανῶνται ἐπὶ τῇ κατόδῳ πρῆγμα εὐηθέστατον·** || ὁμ. **μηχανῶμαί τι πρός τι** : Ξεν.ΚΠ 8,2,26 **ταῦτα ἐμηχανᾶτο πρὸς τὸ πρωτεύειν·** || ὁμ. **μαχανῶμαί τι ἔκ τινος** : Εὐρ.Ἱππ.331 **ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν ἐσθλὰ μηχανώμεθα·** π.πεζογράφοις συνήθ. ἀκολουθεῖ τὸ **ὅπως**, νεώτ. κ. **πῶς νά, διὰ νά** : Ἡρ.2, 121,3 **μηχανᾶσθαι ὅκως τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφεοῦ καταλύσας κομιεῖ**, Πλάτ.Πολ.460C **πᾶσαν μηχανὴν μηχανώμενοι, ὅπως μηδεμία τὸ αὑτῆς αἰσθήσεται**, αὐτ.Ἀπολ.39Α· **8)** αἰτ. κ. ἀπαρφ. ἐπινοῶ, ἀποσκοπῶ νὰ γίνῃ τι καταλλήλως : Πλάτ. Πολ.519Ε **τοῦτο μηχανᾶται ἐγγενέσθαι·** **9)** μέσ. προμηθεύω δι' ἐμαυτόν : Σοφ.Φιλ.295 **ταῦτ' ἂν ἐξέρπων τάλας ἐμηχανώμην**, Ξεν.ΚΠ 3,2,15 **ἐλευθερίαν μηχανᾶσθαι ἐπιχειρήσας δοῦλος ὡς οὐδεπώποτε ἐγενόμην.**

μῆχαρ (τὸ) μῆχος βλ.λ. : Αἰσχ.Πρ.606 **τί μῆχαρ, ἢ τί φάρμακον νόσου δεῖξον**, αὐτ.Ἱκ.394.

μήχι μόριον ἔχον σχέσιν πρὸς τὸ μή οἷον τὸ οὐχὶ πρὸς τὸ οὐ καὶ τὸ ναίχι πρὸς τὸ ναί : Εὔβουλ.23.

μῆχος-εος (τὸ) μέσον, τρόπος, βοήθημα, φάρμακον : Ἰλ.Β 342 **οὐδέ τι μῆχος εὑρέμεναι δυνάμεσθα**, Ὀδ.Μ 392, Ἡρ.2,181 **τοῦτο γὰρ οἱ κακοῦ εἶναι μῆχος**, Εὐρ.Ἀνδρ.536 **τί.. κακῶν μῆχος ἐξανύσωμαι**, Θεόκρ.2,95 **χαλεπᾶς νόσω εὗρέ τι μῆχος.**

μί (τὸ) νεώτ. μουσ. διεθνὲς ὄνομα τοῦ τρίτου φθόγγου τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς κλίμακος.

μία (ἡ) κ. μσν. κ.νεώτ., δημ. κ. **μιά** βλ.λ., γενικ. **μιᾶς**, δοτ. **μιᾷ**, αἰτ. **μίαν**, θηλ. τοῦ **εἷς** βλ.λ.

μιά (ἡ) δημ., ἁ. μία θηλ. τοῦ ἑνὸς (εἷς), γενικ. **μιᾶς** κ. **μιανῆς**, αἰτ. **μίαν(ε)** κ. **μιάνε** κ. **μιά(ν)**, ἐν ᾗ χρ. κ. σημ. τὸ **μία**· ‖ εἰδ. ὡς ἐπίρρ (ἐξυπον. τῆς λ. φορὰ) ἅπαξ : **μιά ποὺ τὸ θέλεις, θὰ τὸν ἀκούσω**, φρ. **μιά σου καὶ μιά μου** (ἅπαξ ἐγὼ καὶ ἅπαξ σὺ κατ' ἐπιλογήν), παροιμ. **μιά τοῦ φίλου, δυὸ τοῦ φίλου, τρεῖς καὶ τὴν κακὴ ψυχή του** (ἡ κατ' ἐπανάληψιν ὑπό τινος ἔστω καὶ φίλου ὄχλησις προκαλεῖ τὴν ἀγανάκτησιν), ὁμ. **μιά στὸ καρφὶ καὶ μιά στὸ πέταλο** (ἐπὶ ὁμιλίας ἐναλλὰξ ἐπαινούσης καὶ κατακρινούσης)· ἐνίοτε κ. κτ. γενικ. : **μιᾶς ποὺ ἤρθες κάτσε νὰ φάμε, - μιᾶς καὶ μὲ διώχνετε πρέπει νὰ μὲ πλερώσετε**· ‖ ὁμ. ἡ γενικ. **μιανῆς** κυρ. ἐν τῇ σημ. τοῦ τίς, κάποια : δ.δῖστ. **μιανῆς ψυχῆς μελαχροινῆς τὰ μάτια μὲ ζαλίσανε, | μιανῆς κοντούλας καστανῆς τὰ νάζια μὲ μεθύσανε.**

μιαιβαδία (ἡ) (μιαίνω, βάδος) μτγν. μιαρὰ βάδισις, παράνομον βάδισμα, ὅθ. συνεκδ. ἄνομος ἐνέργεια, παράνομος τρόπος : Καισάρ.992.

μιαιβιῶ-όω μτγν. μιαρῶς βιῶ : Καισάρ.981.

μῐαιγᾰμία (ἡ) μτγν. κ. μσν. μιαρός, παράνομος γάμος, εἰδ. αἱμομιξία : Μαλάλ.17,18 **πρὸς τὰς θυγατέρας Κάϊν εἰσῆλθον, ἐξ ὧν οἱ ἐκ τῆς καταλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες**, Σουΐδ.

μῐαίνω κ.μσν. κ.νεώτ., παρατ.ἐμίαινον (Λυσ.12,99), μέλλ.**μιᾰνῶ**, ἀόρ. **ἐμίηνα** κ. **ἐμίανα** (ἐν χρ. κ. νεώτ.), παρακ. **μεμίαγκα**, μέσ. ἀόρ. **ἐμιήνατο** (Νόνν.Δ 45, 288), παθ. **μιαίνομαι**, μέλλ. **μιανθήσομαι**, ἀόρ. **ἐμιάνθην**, ἐπ. **μιάνθην**, γ' ἑν. ὑποτ. ἀόρ. β' **μιῇ** (Ἐπιγρ.Κυρήν.), παρακ. **μεμίασμαι** κ.-ίαμμαι, ἀπαρφ. **μεμιάσθαι**, μτχ. **μεμιασμένος**, ἀλείφω ἐπιφάνειαν σώματός τινος δι' ἄλλου χρώματος, βάπτω, χρωματίζω : Ἰλ.Δ 141 **ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ**, Ἡλιόδ.Αἰθ.10,15 **ὥσπερ ἔθενος περίδρομος ἐλέφαντα** τὸν βραχίονα μιαίνων· **2)** κηλιδῶ, λερώνω, βρωμίζω : Αἰσχ.Εὐμ.695 **βορβόρῳ θ' ὕδωρ λαμπρὸν μιαίνων**, Εὐρ.ΙΑ 1595, Πλάτ.Νόμ.782C **τοὺς τῶν θεῶν βωμοὺς αἵματι μιαίνειν**· ‖ κ. παθ. κηλιδοῦμαι, λερώνομαι, βρωμίζομαι : Ἰλ.Π 795 **μιάνθησαν δ' ἔθειραι αἵματι καὶ κονίῃσι**, αὐτ.Δ 146, Σοφ.ΟΚ 1374 **αἵματι πεσεῖ μιανθεὶς χὠ σύναιμος ἐξ ἴσου**, Εὐρ.ΙΑ 1595,- **ἐμιάνθησαν τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, διότι ἐρρίφθησαν ἐν αὐτῷ θνησιμαῖα**· ‖ εἰδ. νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς νοσογόνα μικρόβια· **3)** μτφ. εἰδ. μιαίνω - μιαίνομαι μολύνω, ρυπῶ ἠθικῶς, μολύνομαι, ρυποῦμαι ἠθικῶς ἐξ ἐπιμέμπτου πράξεως : Πίνδ.Ν 3,16 **ἐμίανε κατ' αἶσαν ἐν περισθενεῖ μαλαχθείς**, Αἰσχ.Ἀγ. 637 **εὔφημον ἦμαρ οὐ πρέπει κακαγγέλῳ γλώσσῃ μιαίνειν**, Σοφ.Ἀντ.1044 **θεοὺς μιαίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει**, Ἀντιφ.2,2,11 **εἰς τὰ τεμένη εἰσιὼν τὴν ἁγνείαν τῶν θεῶν μιανῶ**, - **ἐμίανε τὴν συζυγικὴν παστάδα**· παθ. : Εὐρ.75, Θουκ.2,102 **τῆς ἄλλης** (γῆς) **αὐτῷ μεμιασμένης**, Πλάτ.Φαιδ.81B **μεμιασμένη καὶ ἀκάθαρτος**, Ἀριστείδ.1 66 **μιανθέντες τῷ τῆς ἀσεβείας μολυσμῷ**, ΚΔ Ἰω.18,28 **οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ Πάσχα**· **4)** ἀτιμάζω γυναῖκα : ΠΔ Γέν.34,5 **ἐμίανεν ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ Δεῖναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ.**

μιαιφθορῶ-έω μτγν. τελῶ αἱμομιξίαν, εἶμαι αἱμομίκτης φθείρων συγγενῆ παρθένον : Καισάρ.981.

μιαιφόνημα-ατος (τὸ) μιαιφονία βλ.λ. : Ἰω.Γενέσ. 113,11 (ἐκδ.Β.).

μιαιφονία (ἡ) κ. νεώτ. αἱμοδιψία, αἱμοχαρία : Δημ.795 **ἀλλ' ἦγε τούτου πικρία καὶ μιαιφονία καὶ ὠμότης παρῆν καὶ ἐξητάζετο**, Διόδ.Σ 17,5, Πλούτ.Ἀρτξ.30 **ὠμότητι καὶ μιαιφονίᾳ πάντα ὑπερβαλόμενον**· **2)** ἡ πρᾶξις τοῦ μιαιφόνου, φόνος : Πλούτ.Ἠθ.994A· ὁμ. κ.κτ. πληθ.: αὐτ.Ἠθ.457B **τυραννικαὶ μιαιφονίαι.**

μιαιφονικὸς-ή-όν λεξ. ὁ ἀνήκων εἰς μιαιφόνον· Ἡσ. «μιαιφόνον αἷμα· μιαιφονικόν».

μιαιφόνος-ον κ. νεώτ. ὁ διὰ φόνου μεμιασμένος, αἱμοδιψής, αἱμοχαρής, δολοφονικός· ἐν Ἰλ. πάντοτε ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως : Ἰλ.Ε 31 **βροτολοιγέ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα**, αὐτ.455· συνήθ. συνεκφέρεται μτ. τῆς λ. θρασύχειρ : Βακχ.Σκόλ.ἐν Ὀξυρ. ἀπ.5,1· ‖ νεώτ. κ. ἐπὶ ξίφους, φονικός : Ραγκ. Ἀλ.1,235,24 **ξίφος μιαιφόνον**· ‖ ὁ ἐκ φόνου προκαλούμενος : Εὐρ Ἀνδρ.335 **μιαιφόνον μύσος**· ‖ μτ. γενικ.: Εὐρ.Μήδ.1346 **αἰσχροποιὲ καὶ τέκνων μιαιφόνε** (δολοφόνε τῶν τέκνων σου)· ‖ κ. συγκρ. **μιαιφονώτερος** : Ἡρ.5,92,1 **οὔτε ἀδικώτερον . . οὔτε μιαιφονώτερον**, Εὐρ.Μήδ.266 **οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μιαιφονωτέρα**· ‖ κ. ὑπερθ. **μιαιφονώτατος** : Εὐρ.Τρῳ.881 **κομίζετ' αὐτὴν τῆς μιαιφονωτάτης κόμης ἐπισπάσαντες.**

μῐαιφονῶ-έω κ. νεώτ. διαπράττω φόνον, γίνομαι μιαιφόνος : Εὐρ.ΙΑ 1364 **πονηρὰν γ' αἵρεσιν, μιαιφονεῖν**, Πλούτ.Μάρ.44 **ἁρπάζοντες καὶ μιαιφονοῦντες**· ‖ μτ. αἰτ. δολοφονῶ : Πλάτ.Πολ. 565E **εἰς δικαστήρια ἄγων μιαιφονῇ βίον ἀνδρὸς ἀφανίζων**, Ἰσοκρ.12,181 **οὐδὲ τοὺς πονηροτάτους . . ὅσιόν ἐστι μιαιφονεῖν**, Λουκ.Νεκρ.Δ 12,3.

μιαιφόνως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον μιαιφόνον· Μέμν.14· κ. ὑπερθ. **μιαιφονώτατα** : ΔίωνΚ79,3.

μίανσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μιαίνειν ἢ μιαίνεσθαι, μολυσμός, βεβήλωσις : ΠΔ Λευΐτ.13,44 **μιάνσει μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς**, Πορφ.Ἀποχ.4,20.

μιαντήριον (τὸ) μσν. μίασμα βλ.λ. : Χειρόγρ.π. Θησ.Στεφ. ἐν λ. **διεκώλυσε τῆς τῶν σεπτῶν ἐποπτείας μολυσμῶν τὸ πρότερον τὸ ἐπισυρόμενον μιαντήριον.**

μιάντης (ὁ) ὁ μιαίνων, μολύνων, **μιάστωρ** βλ.λ. : ΕΜ785,37.

μιαντός-ή-όν γλωσσ. μεμιασμένος, κεκηλιδωμένος, μεμολυσμένος, βεβηλωμένος.

μιαουρίζω νεώτ. κ. **μιαουλίζω** • νιαουρίζω βλ.λ.

μιαούρισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. **μιαούλισμα** τὸ νιαούρισμα βλ.λ.

μιαργυρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. θειοαντιμονιῶδες ἅλας τοῦ ἀργύρου.

μῐᾰρία (ἡ) ὁ χαρακτὴρ ἢ διαγωγὴ τοῦ μιαροῦ, ἀχρειότης, τὸ κτηνῶδες τῆς φύσεως : Ξεν.Ἑλλ.7,3,6 **πάντας ἀνθρώπους ὑπερβεβλήκασι τόλμῃ τε καὶ μιαρίᾳ**, Ἰσαῖ.5,11, Δημ.845 **περὶ τῆς αἰσχροκερδείας τῆς τούτου καὶ μιαρίας**· ‖ μίασμα, μόλυσμα, ἰδ. μίανσις ἐκ φόνου : Ἀντιφ.2,3,1 **ἀφανίσαι τὴν αὐτοῦ μιαρίαν ζητεῖ**, αὐτ.3,3,12 **μὴ μεταλάβητε τῆς τούτου μιαρίας**, αὐτ.2,3,9 **τὴν αὐτοῦ μιαρίαν εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκτρέψαι** (ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τοῦ Φρυνίχου 323).

μῐᾰρόγλωσσος-ον μτγν. ὁ ἔχων μιαρὰν γλῶσσαν, βρωμόγλωσσος : Ἐρύκ. ἐν ΑΠ 7,377.

μιαρόθρησκος-ον μσν. ὀπαδὸς μιαρᾶς θρησκείας, δυσσεβής : Εὐδοκ. ἐν Χειρογρ. π. Bandin. Bibl.med.1,237 **μερόπων μιαροθρήσκων.**

μιαρολόγημα-ατος (τὸ) μσν. μιαρὰ ὁμιλία, μικρός, εὐτελὴς λόγος : Λέων Φιλ.272 (ἐκδ.Mi.).

μιαρολογῶ-έω λαλῶ, λέγω μιαροὺς λόγους, αἰσχρολογῶ : Ἀνών. ἐν Ἀν.Βοασσ.1,91 **ἄνθρωπος μιαρολογῶν πολὺ ἀλογώτερος τῶν κτηνῶν ὑπάρχει.**

μῐᾰρός-ά-όν (μιαίνω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. βεβαμμένος, κεκηλιδωμένος μὲ αἷμα : Ἰλ.Ω 420 **περὶ δ' αἷμα νένιπται οὐδέ ποθι μιαρός**· **2)** ὁ μεμολυσμένος δι' αἵματος : Εὐρ.Βάκχ.1384 Κιθαιρὼν μ.· ‖ **μιαραὶ ἡμέραι** ἡμέραι τινὲς τοῦ Ἀνθεστηριῶνος, **καθ' ἃς** προσεφέροντο ἐξιλαστικαὶ σπονδαὶ

ἰχοαι) εἰς τοὺς νεκρούς : Ἡσ.· || ἐν Ρώμῃ **ἡμέρα** μιαρὰ ἀποφρὰς ἡμέρα : Δίων Κ 51,19· **3**) γεν. μεμολυσμένος, ἀκάθαρτος : Ἀντιφ.2,1,10 **μιαρὸν καὶ ἄναγνον ὄντα**· πρβλ. Πλάτ.Νόμ.716Ε· || ἐπὶ ζώων, ἀκάθαρτος : **ὃν δὲ Αἰγύπτιοι μιαρὸν ἥγηνται θηρίον εἶναι**, Ἡράκλειτ.61 **θάλασσα ὕδωρ μιαρώτατον**· **4**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, βδελυρός, μυσαρός, στυγερός, ἀχρεῖος : Σοφ.Ἀντ.746 **ὦ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον**, Βί.Ἀλεξ.5791 **τὰ μιαρώτατα καὶ πλήρη ἀσεβείας**, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.69 **καὶ οἱ μιαροὶ κατασκορπιοῦνται πάντα σκούζοντας Ἀλλᾶ**· || ὁμ. ἀποκρουστικός, ἀπεχθής : Ἀριστλ.Ποιητ. 1452b,38 **οὐ γὰρ φοβερὸν οὐδὲ ἐλεεινὸν τοῦτο ἀλλὰ μιαρόν ἐστιν**· συχνάκις π.Ἀριστφ. ὡς ὀνειδισμός, ἄθλιος, κτηνώδης, ἐλεεινός : Ἀριστφ.Ἀχ. 285 **ὦ μιαρὰ κεφαλή**, αὐτ.182 **ὦ μιαρώτατε**, αὐτ.Ἱππ 218 **φωνὴ μιαρὰ** (ἄξεστος, κτηνώδης φωνή), Πλάτ.Πολ.462D **αἰτιωμένη ὡς μιαροὺς καὶ ὀλιγαρχικούς**· **5**) **ὦ μιαρὲ** (ἀχρεῖε, κατεργάρη) ἐν θωπευτικῇ ἐννοίᾳ : Πλάτ.Φαῖδρ.236Β· **6**) μάχλος βλ.λ. : Ἀλκ.39 **γύναικες μιαρώταται**· **7**) ἄσχημος : Ξεν.Ἐφ.3,12 **γυναῖκα . . μιαράν**.

μῐᾰρότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μιαρία βλ.λ. : Ὠριγ.κτ.Κέλσ.136.

μιᾰροτρώκτης (ὁ) ὁ τρώγων μιαράς, ἀκαθάρτους τροφάς, μιαροφάγος : Ἀνών.π.Ἁγ.Θεοδ.46 Wernsd].

μιαρουργία (ἡ) μτγν. μιαρὸν ἔργον, αἰσχρουργία : Βασ.Σελ. ἐν Βίῳ Θέκλ.267.

μῐᾰροφᾰγία (ἡ) μτγν. τὸ ἐσθίειν μιαράς, ἀκαθάρτους τροφάς : ΠΔ Μακ.4,5,27 **τῇ ἐχθίστῃ ὑμῶν μιαροφαγίᾳ**.

μῐᾰροφᾰγῶ-έω μτγν. ἐσθίω, τρώγω μιαράς, ἀκαθάρτους τροφάς : ΠΔ Μακκ.4,5,25 **διὸ οὐ μιαροφαγοῦμεν**.

μιαρῶς ἐπίρρ. κ νεώτ. κατὰ μιαρὸν τρόπον : Ἀριστφ.Ἱππ.800 **καὶ μιαρῶς ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἕξει**, Δημ.537 **οὕτω φανερῶς καὶ μιαρῶς**.

μιαρωσύνη (ἡ) μσν. μιαρότης, μιαρία βλ.λ. : Βαλσ. ἐν Συντ.Καν.4,474 **μιαρωσύνης νομιζομένης τῆς προτέρας ἱερωσύνης**.

μῐασμα-ατος (τὸ) (μιαίνω) κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μιαίνω, μόλυσμα, ἰδ. ἐκ φόνου ἢ ἄλλου βαρέος ἐγκλήματος : Αἰσχ.Εὐμ.169 **ἐφεστίῳ δὲ μαντικὸν μιάσματι**, αὐτ.Ἑπτ.682 **οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος**, Σοφ ΟΤ 1012 **μὴ μίασμα τῶν φυτευσάντων λάβῃς**, Εὐρ.Ἱππ.35 **μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν**, Ἀντιφ.4,1,3 **οὐ προσῆκον μίασμα εἰς τοὺς ἰδίους οἴκους εἰσάγονται**, Πλάτ. Νόμ 871Β **τὸ μίασμα εἰς αὑτὸν καὶ τὴν τῶν θεῶν ἔχθραν δέχοιτο**· κ. ἐν τῷ πληθ. : Αἰσχ.Ἀγ.1420, αὐτ.Ἱκ.265 **αἱμάτων μιάσμασιν χρανθεῖσ᾽ ἀνῆκε γαῖα μηνίσασ᾽ ἄχη**· **2**) ἐπὶ προσ., ὁ κηλιδῶν, ὁ ἀποτελῶν μόλυσμα : Αἰσχ.Ἀγ.1645 **χώρας μίασμα καὶ θεῶν**· || εἰδ. ἐπὶ τῆς Κλυταιμνήστρας : Αἰσχ.1028 **πατροκτόνον μίασμα καὶ θεῶν στύγος**, Σοφ.ΟΤ 97 **μίασμα χώρας . . ἐλαύνειν**, αὐτ. 241· **3**) μιάσματα ἐξ ἁμαρτιῶν, εἰδ. ἐκ σαρκικῶν ἀπολαύσεων : ΚΔΠέτρ.2,2,20 **ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου**· || γεν. πᾶς νοσηρὸς παράγων ἐκ τῶν ἔξω προερχόμενος καὶ ἀναπτυσσόμενος ἐν τῇ γῇ, οἷον ἐν τῷ ὕδατι, τῷ ἀέρι κλπ. : Ἱππ.Φυσ.5 **πνεῦμα μεμιασμένον νοσηροῖσι μιάσμασι, - τὸ μίασμα τῆς ἐλονοσίας - χολέρας**· **4**) κ. μτφ. νεώτ. ἐπὶ τῶν ἰδεῶν : **τὸ μίασμα τοῦ ὑλισμοῦ - τοῦ ἀνηθικισμοῦ**.

μιασματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μίασμα, ὁ τοῦ μιάσματος, μολυσματικός : **μιασματικὸς πυρετὸς - ἑστία**.

μιασματικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα τοῦ μιασματικοῦ, τὸ νὰ εἶναί τι μιασματικόν.

μιασμός (ὁ) μτγν. μίανσις βλ.λ. : ΠΔ Σοφ.Σαλ.14, 26 **ψυχῶν μιασμός**, ΚΔ Πέτρ.2,2,10 **τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μιασμοῦ πορευομένους**, Πλούτ.Ἠθ.393C, Πορφ.Ἀποχ.4,20 (πληθ.), Ἰάμβλ. Μυστ.3,31· **2**) σκάνδαλον, ἔγκλημα : Γαλ.Ψυχ. Παθ.4 (πληθ.).

μιάστωρ-ορος (ὁ) (μιαίνω) ἄθλιος ἄνθρωπος, μεμιασμένος δι᾽ ἐγκλήματος καὶ μολύνων τοὺς ἄλλους : Αἰσχ.Χο.945 **ὑπὸ δυοῖν μιαστόροιν**, Σοφ. ΟΤ 353 **ὡς ὄντι γῆς τῆσδ᾽ ἀνοσίῳ μιάστορι**, Εὐρ. Ὀρ.1584 **τῆς Ἑλλάδος μιάστορ᾽ εἰς Ἅιδου βαλεῖν**· || ὁμ. κ. π. μτγν. πεζοῖς : Ἰουλ.Λόγ.2,58D· **2**) ἐκδικητής, τιμωρὸς ἐγκλήματος (πρβλ.ἀλάστωρ) : Αἰσχ.Εὐμ.177 **μιάστορ᾽ εἶσιν οὗ πάσεται** (ἐκτὸς ἐὰν ἔχῃ τὴν πρώτην σημασίαν), Σοφ.Ἠλ.603 **ὃν πολλὰ δὴ με σοὶ τρέφειν μιάστορα ἐπῃτιάσω**, Εὐρ.Μήδ.1371.

μίαχος Ἡσ. «μίασμα, ἀσέβημα»· **ὁμ. αὐτ.** «τὸ δυσῶδες».

μιαχρός-ά-όν Ἡσ. «καθαρός».

μιβόρα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἀγρωστοειδῶν**.

μῖγα ἐπίρρ. κ. Ἐπιγρ. μεμιγμένως : Πίνδ.Π 4,113 μίγα **κωκυτῷ γυναικῶν κρύβδα πέμπον** (μεμιγμένως μετὰ κωκυτοῦ γυναικῶν κρυφίως τὴν νύκτα μὲ ἔπεμπον), Ἀπολλ.Ρ 4,1345 **μίγα θηλυτέρῃσιν**, Ἐπιγρ. μίγα **τῷδε σὺν ἀνδρὶ** (μεμιγμένως, ὁμοῦ μετὰ τούτου τοῦ ἀνδρός).

μῐγάδην ἐπίρρ. μτγν. μίγα βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.277 μιγάδην **δὲ βαλὼν ἐμπίσεο μύρτοις**, αὐτ.349.

μιγαδικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς μιγάδα ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων, ὁ τοῦ μιγάδος : **μιγαδικὴ ρίζα, - μιγαδικὸς ἀριθμός**.

μῐγάδις ἐπίρρ. μσν. μιγάδην βλ.λ. : Θεόγνωστ. Καν.163.

μῑγάζομαι ἐπ. ἀντὶ μείγνυμαι βλ.λ. : Ὀδ.Θ 271 **ὅ σφ᾽ ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι**.

μῐγάς-άδος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ μεμιγμένος, ὁ ἐκ μίξεως προελθών, σύμμικτος, ἀνακατωμένος : Εὐρ. Βάκχ.18 **μιγάσιν Ἕλλησι βαρβάροις θ᾽ ὁμοῦ**, αὐτ. Ἀνδρ.1142 **πολλοὶ δ᾽ ἔπιπτον μιγάδες**, Ἰσοκρ.4, 24 **οὐδ᾽ ἐκ πολλῶν ἐθνῶν μιγάδες συλλεγέντες**· κ. μτ. δοτ. : Ἀπολλ.Ρ 4,320 **Θρήϊξιν μιγάδες Σκύθαι**· ὁμ. κ. ὡς θηλ. : Ἀπολλ.Ρ 3,1210 **μιγάδες λοιβαί**· **2**) μιξοβάρβαρος βλ.λ. : Δίων Χρ.53,6· || νεώτ. ὁ γεννηθεὶς ἐκ γονέων ἀνηκόντων εἰς διάφορον φυλήν· || ὁμ. ἐπὶ ζώων καὶ φυτῶν, ὁ προελθὼν ἐξ ἐπιμιξίας δύο συγγενῶν εἰδῶν, οἷον ὁ ἡμίονος, ἁ.νόθος· **3**) νεώτ.μαθηματ. ὁ ἐκ πραγμ.κ. φανταστικῶν μονάδων συγκείμενος: **μιγὰς ἀριθμός**.

μίγδα ἐπίρρ. μίγα, μεμιγμένως, ἀνακατωμένα : Ὀδ.Ω 77 **μίγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος**, Ἀλκ.70· κ. μτ. δοτ. : Ἰλ.Θ 437 **μίγδ᾽ ἄλλοισι θεοῖσι** (μεταξὺ τῶν θεῶν).

μιγδαλοι Ἡσ. «ἀνσμεμιγμέναι».

μίγδην ἐπίρρ. κ. νεώτ. μίγδα βλ.λ. : Ὕμν.Ἑρμ.494 **ἔνθεν ἅλις τέξουσι βόες μιγεῖσαι μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας**, Ἀπολλ.Ρ 3,1381 **οὖτα δὲ μίγδην ἀμώων**, Ὀρφ.ἀπ.223· || νεώτ. συνήθ. ἐν τῇ φρ. **φύρδην μίγδην εἰς δήλωσιν μεγάλης ἀκαταστασίας, ἄνω κάτω**.

μιγδηράζειν Ἡσ. «ὑβρίζειν».

μῑγής-οῦς-ές μτγν. μικτὸς βλ.λ. : Νίκ.ἀπ.68,4.

μίγμα-ατος (μείγνυμι) κ. νεώτ. κ. δημ. (ἐν κώδ. σπαν. μῖγμα) **κ. μεῖγμα** τὸ μεμιγμένον, προϊὸν ἀναμίξεως : Ἐμπ. κ. Ἀναξ. ἐν Ἀριστλ.Φυσ.187a,33· **2**) εἰδ. ἐπὶ φαρμάκων : ΚΔ Ἰω.19,39 **φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης**, Πλούτ.Ἠθ.80Α **τοὺς τὰ μίγματα πωλοῦντας** (ἰδ.γρ. φάρμακα), Διοσκ.5,44· || ὁμ. ἐπὶ χρωμάτων : Διον.Ἁλ.Ἰσαῖ.4 **εἰσί τινες ἀρχαῖαι γραφαί, χρώμασι μὲν εἰργασμέναι ἁπλῶς καὶ οὐδεμίαν ἐν τοῖς μίγμασιν ἔχουσαι ποικιλίαν**·

ὁμ. κ. ἐπὶ καρυκευμάτων : Πλούτ.Ἠθ.997Λ· κ. ἐπὶ ἀμαλγαμάτων : Ζώσ.Ἀλχ.197Β.
μιγματοπώλης (ὁ) μτγν. ὁ πωλῶν μίγματα, εἰδ. φάρμακα, φαρμακοπώλης : Γαλ.13,68.
μιγμός (ὁ) μτγν. μίγμα βλ.λ. : Διογ.Λ 7,158.
μίγνυμι δ.γρ. τοῦ μείγνυμι βλ.λ.
μίγω μσν. μείγνυμι βλ.λ. : Στουδ.Θεόδ.1229Β.
Μίδας-ου ἡ -α κ.νεώτ., ἰων. κ. Μίδης-εω ὁ θρυλικὸς βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, παροιμιώδης ἐπὶ πλούτῳ : Τυρτ.12,6 **εἰ πλουτοίη . . Μίδεω καὶ Κινύρεω μάλιον**, Πλάτ.Νόμ.660Ε **ἐὰν . . πλουτῇ Κινύρα τε καὶ Μίδα μᾶλλον**, αὐτ.Πολ.408Β, Λουκ.Μισθ. Συν.20 **ὑπὲρ . . τὸν Μίδα πλοῦτον**· γίνεται δὲ ὑπαινιγμὸς πρὸς τὰ ὄνεια ὦτα αὐτοῦ ἐν Ἀριστφ.Πλ.287 **Μίδας μὲν οὖν, ἢν ὦτ' ὄνου λάβητε**· ‖ μετωνυμ. ἐπὶ πολὺ πλουσίου ἀνθρώπου· Ἡσ. «**καὶ ὁ πλούσιος ἀπὸ Μίδα τοῦ βασιλέως**»· **2)** ἡ ἐπιτυχεστέρα βολὴ εἰς τοὺς κύβους, καθ' ἣν ἅπαντες οἱ ἀριθμοὶ ἦσαν διάφοροι, ἄ. Ἡρακλῆς : Εὔβουλ.58· ὁμ. **μίδας** Ἡσ. «κυβευτικοῦ βόλου ὄνομα»· **3)** ἔντομόν τι καταστρεπτικὸν τῶν κυάμων : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,15,4· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν τετραχείρων τῆς οἰκογ. τῶν **ἀρκτοπιθήκων**.
μιεῖν Ἡσ. «ἐσθίειν».
μιερεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. **μηρεύς** μιαρὸς ἱερεὺς (οὕτως ἐκάλουν οἱ χριστιανοὶ τοὺς ἱερεῖς τῶν ἐθνικῶν) : Ἀποστ.Διατ.2,28 **καὶ ἄνευ αὐτοῦ ποιοῦσιν οὐδὲν καὶ τιμῶσιν αὐτὸν τὸν μηρέα**.
μιερός-ά-όν μτγν. τ. τοῦ μιαρὸς βλ.λ. : Καλλ.Ἐκ. 1,4,7, Ἐπιγρ.
μίζα (ἡ) (γαλλ.) δημ. κ.**μίτζα** χρηματικὴ καταβολὴ παίκτου διακυβευομένη εἰς τυχηρὸν παιγνίδιον, ἄ. πόστα· **2)** μερίδιον λαμβανόμενον ἐξ ἐκτάκτου κέρδους κ. ἰδ. ὑπόπτων ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκδουλεύσεων : **αὐτὸς πῆρε τὴ μίζα του ἀπ' αὐτὴ τὴ βρωμοδουλειά**· **3)** σκεῦος πολεμικὸν ἐν χρ. ὑπὸ τῶν πυρπολητῶν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 21.
μιζέρια (ἡ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀθλιότης, κακομοιριά, γκρίνια : **τί μιζέρια εἶναι αὐτὴ ποὺ σ' ἔπιασε σήμερα**· **2)** φιλαργυρία, δυστροπία : **μὴν κάνῃς μιζέριες**· **3)** εἰδ. εἶδός τι παιγνιδίου εἰς τὴν λεγομένην μεγάλην πρέφαν βλ.λ.
μίζερος-η-ο (ἰταλ.) δημ. κακομοίρης, δύστροπος, γκρινιάρης : **εἶναι πολὺ μίζερος ἄνθρωπος· μὲ τίποτε δὲν εὐχαριστεῖται**· ‖ πτωχός, ἐνδεής· ‖ φιλάργυρος, γλίσχρος· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. ὁ οὐχὶ ἐπαρκής, ἄκομψος, φτωχός : **τί μίζερα ἔπιπλα εἶναι αὐτά**.
μιζήθρα (ἡ) νεώτ. δ.γρ. τῆς λ. μυζήθρα βλ.λ.
μιηφόνος-ον μιαιφόνος βλ.λ. : Ἀρχίλ.48.
μιθραδάτειος-α-ον μτγν. κ. **μιθριδάτειος ὁ** ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μιθραδάτην : Ἀππ.Μιθριδ. **2)** **μιθραδάτειος πόλεμος** (ὁ κατὰ τοῦ Μιθραδάτου πόλεμος), αὐτ.121 **μιθραδάτεια φάρμακα** (δηλητήρια δι' ὧν εἶχεν ἐξοικειώσει τὸν ὀργανισμόν του ὁ Μιθραδάτης), αὐτ.Μιθριδ.111· πρβλ.Γαλ.14,2· ὁμ. **μιθριδάτειος ἀντίδοτος** : Διοσκ.Θηρ.3.
μιθραδατισμός (ὁ) μτγν. τὸ συντάσσεσθαι μετὰ τοῦ Μιθραδάτου : Στράβ.13,1,66 **αἰτίαν εἶχε μιθραδατισμοῦ** (δ.γρ. μιθρι-).
μιθραϊκός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὸν Μίθραν**, ὁ τοῦ Μίθρα : Ὠριγ.Ἰ,1325Β.
μιθριδάτειος-ον μτγν. ὁ μιθριδάτειος βλ.λ.
μιθριδάτιον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ἐρυθρόνιον τοῦ κυνόδοντος : Πλίν.ΦΙ 25,6,2· **2)** τὸ φυτὸν σκόρδιον βλ.λ. : αὐτ., ΨΔιοσκ.3,111.
μίθρος ἢ μίθρους Ἡσ. «**συζευγνυμένους**».
μίκαι Ἡσ. «λάχανα ὄμβρια».
μικάνια (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **προσωπανθῶν**.
μίκας Ἡσ. «μικρολόγος».
μίκι-μάους (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ.δημ. ἀκλ. εἶδος κινηματογραφικῆς προβολῆς κινουμένων σχεδιασμάτων ζῴων κυρίως, εἰς φανταστικὰς σκηνάς.
μικίζομαι, μ.κτ.μτχ. **μικιζόμενος** ὁ τριετὴς παῖς π. Λακεδαιμονίοις, πρβλ. μικιχίζομαι : Λέξεις Ἡροδότου ἐν **Stein** Ἡρ.2,465 (Βερολ.1871).
μικιχίζομαι Ἐπιγρ., λακων. **μικκιχίδδομαι**, μ. κτ. μτχ. **μικιχιζόμενος** κ. **μικκιχιδδόμενος** ἐν ἀθλητικοῖς ἀγωνίσμασιν, ὁ μικρὸς παῖς : Ἐπιγρ. **ἀπὸ μικιχιζομένων μέχρι μελλειρονείας**.
μικκοπρεπής-οῦς-ές πάπ. δωρ. τ. ἀντὶ μικροπρεπὴς βλ.λ.
μικκός-ά-όν, δωρ. κ. βοιωτ. ἰων. **-ή-όν**, ἀντὶ μικρὸς βλ.λ. : Ἱππ.Ἄρθρ.3 **αἱ μικκαὶ σφαῖραι**, αὐτ. Γυν.Φύσ.93 **ἐλαίου μίκκον**, Ἀριστφ.Ἀχ.909 **μικκός γα μάκος οὗτος** (sic), Θεόκρ.5,66 **μικκόν ἄκουσον**, Καλλ.άπ.179 **τοῖς μικκοῖς μικκά διδοῦσι θεοί**, Φιλόδ. ἐν ΑΠ 120 **μικκὴ καὶ μελανεῦσα**.
μικκότρωγος-ον μτγν. ὁ τρώγων ὀλίγα, ὄνομα παρασίτου π. Πλαύτ. Stich. 242.
μικκύλιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀπειροελάχιστος ὁμὰς μορίων ἑνὸς σώματος ἔχουσα ὅλας τὰς φυσικὰς αὐτοῦ ἰδιότητας.
μικκύλος μτγν. ὑποκορ. τοῦ μικρὸς **βλ.λ.** : Μόσχ. 1,13 **μικκύλα μὲν τήνω τὰ χερύδρια**.
μίκλας Ἡσ. «αἶγας».
μικονία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μελανοστοματοειδῶν**.
μῖκός-ή-όν Ἐπιγρ. κ. πάπ. μικρός, μικκὸς βλ.λ. : Ἱππ.Γυν.Φύσ.47 (δ.γρ.), Τραγ.Ἀδέσπ.31.
μικραδικητής (ὁ) ὁ ἐν μικροῖς ἀδικῶν, ὁ **πράττων** μικρὰ ἀδικήματα : Ἀριστλ.Ρητ.1391a.29.
μικραίνω δημ. μτβ. κ. ἀμτβ., ἀόρ. **ἐμίκρυνα** κ. **ἐμίκρανα**, παθ.ἐνεστ. **μικραίνομαι**, καθιστῶ τι μικρὸν ἢ μικρότερον, ἐλαττώνω, μειώνω, σμικρύνω : μικραίνω **τὸ καπέλλο - φόρεμα**, Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ. 63 **καὶ τὸν μικραίνει περισσότερο, - δὲ** μικραίνεται **ἡ μηχανή**· ‖ ὡς ἀμτβ. γίνομαι μικρότερος, σμικρύνομαι : **μεγάλωσα καὶ μοῦ μίκρυναν τὰ ροῦχα, - οἱ μέρες ἄρχισαν νὰ μικραίνουν**.
μικραίτιος-ον μτγν. ὁ παραπονούμενος περὶ μικρῶν καὶ μηδαμινῶν πραγμάτων : Πλίν.Ἐπιστ.2,2,1 **amor μικραίτιος semper**, Λουκ.Δραπ.19 **τὸ δ' ὀξύχολον καὶ** μικραίτιον καὶ πρὸς **ὀργὴν ῥᾴδιον ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τὰ νεογνά**.
μικρασιατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ὁ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας : **μικρασιατικὸς λαός - συμφορά**.
μίκρασπις-ιδος (ὁ,ἡ) κ. **σμίκρασπις** ὁ ἔχων μικρὰν ἀσπίδα : Πλάτ.Κριτί.119Β **καταβάτην τε σμικράσπιδα**.
μικραῦλαξ-ακος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μικρὰς αὔλακας : Φίλιππ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 6,36 **χώρου μικραύλακος** (μικρὸς ἀγρός, χωράφι).
μικρεγκεφαλία (ἡ) νεώτ. ὅρος ἀντὶ **τοῦ** μικροκεφαλία βλ.λ.
μικρεμπόριο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. μικρὸν ἐμπόριον, τὸ ἐμπόριον φιλικῶν τὸ διεξαγόμενον μὲ μικρὰ κεφάλαια.
μικρέμπορος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. μικρὸς ἔμπορος φιλικῶν, φιλικατζής, γυρολόγος : Βάβρ.111,1.
μικρο- θέμα τῆς λ. μικρὸς χρησιμεῦον ὡς πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων, καὶ δηλοῦν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ μικροῦ ἢ ἀναφέρεται εἰς μικρὸν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἢ γίνεται εἰς μικρὰν καὶ περιωρισμένην κλίμακα, εἴτε κατὰ τρόπον εὐτελῆ : **μικροεπαγγελματίας - μικροϊδιοκτήτης - μικροεπιχείρησις - μικροδουλειά**· **2)** ἐπὶ μονάδων μετρήσεως, τὸ ἐν ἑκατομμυριοστὸν τοῦ ὑπὸ τοῦ β' συνθετικοῦ **σημαινομένου**, οἷον **μικροαμπέρ, μικροώμ**.

μικροαμπέρ (τό) νεώτ. ἄκλ. μονὰς ἐντάσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἴση πρὸς ἓν ἑκατομμυριοστὸν τοῦ ἀμπὲρ βλ.λ.

μικροαστός (ὁ) νεώτ., θηλ. μικροαστή πολίτης ἀνήκων **εἰς ἐνδιάμεσον** κοινωνικὴν τάξιν, μεταξὺ τῆς ἀστικῆς καὶ τῆς **ἐργατικῆς**, μικρὰν ἔχων περιουσίαν.

μικροαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μικροαστόν.

μικροβαρογράφος (ὁ) νεώτ. μετεωρολ. αὐτογραφικὸν ὄργανον παρέχον τὰς ἀσθενεῖς καὶ ταχείας μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως.

μικροβασίλεια (ἡ) μσν. μικρὸν βασίλειον : Εὐστ. 76,40 μικροβασιλείας **οὔσης αὐτῷ τῆς ἀρχῆς**.

μικροβασίλειον (τό) νεώτ. μικρὸν βασίλειον, μικρὸν κράτος.

μικροβασιλεύς-έως (ὁ) μσν. μικρὸς βασιλεύς, ὁ βασιλεὺς μικροῦ κράτους : Εὐστ.81,35.

μικροβατικός-ή-όν νεώτ. ὁ χρησιμεύων πρὸς ἐπίτευξιν **ἐλαφρᾶς καὶ** βραδείας μετακινήσεως : μικροβατικὸς **κοχλίας**.

μικροβιαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν τῷ αἵματι παρουσία νοσογόνων μικροβίων.

μικροβιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μικρόβια, ὁ τῶν μικροβίων : μικροβιακὴ **καλλιέργεια** (ἡ καλλιέργεια μικροβίων πρὸς ἀπομόνωσιν καὶ **ἐξέτασιν**).

μικροβιακῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ μικροβιακὸν βλ.λ. τρόπον.

μικροβιοβριθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ βρίθων μικροβίων, ὁ περιέχων πολλὰ μικρόβια, πλήρης μικροβίων.

μικροβιοθεραπευτική (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐμβολιοθεραπευτικὴ βλ.λ.

μικροβιοκρατής-οῦς-ές νεώτ. ἰατρ. ὁ κρατῶν, ὁ μὴ ἐπιτρέπων τὴν δι' αὐτοῦ δίοδον μικροβίων : μικροβιοκρατὴς **ἠθμός**.

μικροβιοκτόνος-ον νεώτ. ὁ κτείνων, φονεύων τὰ μικρόβια : **μικροβιοκτόνον φάρμακον**.

μικροβιολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς βιολογίας ἀσχολούμενος **μὲ** τὴν ἔρευναν καὶ σπουδὴν τῶν μικροβίων, ἀ. βακτηριολογία.

μικροβιολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν μικροβιολογίαν, ὁ τῆς μικροβιολογίας, πρβλ. βακτηριολογικός : **μικροβιολογικὴ ἐξέτασις**.

μικροβιολογικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ μικροβιολογικὸν τρόπον : **σᾶς ἐξήτασαν μικροβιολογικῶς;**

μικροβιολόγος (ὁ,ἡ) νεώτ. εἰδικὸς ἐπιστήμων ἀσχολούμενος εἰς **τὴν** μικροβιολογίαν βλ.λ., ἀ. βακτηριολόγος.

μικροβιολυσία (ἡ) νεώτ. βακτηριολυσία βλ.λ.

μικροβιολυσίνη (ἡ) νεώτ. ὄνομ. διαφόρων μικροβιολυτικῶν οὐσιῶν.

μικροβιολυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα **νὰ νεκρώνῃ καὶ** διαλύῃ τὰ **τῶν** μικροβίων κύτταρα, ἀ. βακτηριολυτικὸς βλ.λ. : **μικροβιολυτικὸς ὀρός**.

μικροβιομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ μικροσκοπίου **μέτρησις** τῶν διαστάσεων τῶν μικροβίων.

μικροβιόμετρον (τό) νεώτ. εἰδικὸν μικροσκόπιον, δι' οὗ γίνεται ἡ μέτρησις τῶν διαστάσεων τῶν μικροβίων.

μικροβιομηχανία (ἡ) νεώτ. μικρὰ βιομηχανία διενεργουμένη διὰ μικρῶν ἐγκαταστάσεων.

μικροβιομήχανος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος **εἰς τὴν** μικρὰν βιομηχανίαν.

μικρόβιον (τό) νεώτ. τὸ μικρὸν βίον ἔχον, βραχύβιον, **ὀλιγόζωον, ὅρος** σημαίνων τὸν μονοκύτταρον **καὶ κατώτατον ζωϊκὸν ἢ** φυτικὸν ὀργανισμόν, ὁρατὸν μόνον διὰ τοῦ μικροσκοπίου.

μικρόβιος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μικρὸν βίον, βραχύβιος, **ἀντίθ.** μακρόβιος· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ.λ.

μικροβιοτροπία (ἡ) νεώτ. ἰστρ. κ. βακτηριοτροπία ἡ ἰδιότης ἣν ἀποκτῶσι τὰ μικρόβια, ἵνα γίνωσιν εὐκόλως συλληπτὰ ὑπὸ τῶν φαγοκυττάρων.

μικροβιοτροπῖναι (αἱ) νεώτ. ἰατρ. οὐσίαι τοῦ ὀροῦ τοῦ αἵματος τῶν φύσει ἀνόσων ζῴων, ἢ διὰ τέχνης ἀνοσοποιηθέντων, αἵτινες δρῶσιν ἐπὶ τῶν μικροβίων καὶ καθιστῶσι ταῦτα ἱκανὰ **ὅπως** συλληφθῶσιν ὑπὸ τῶν φαγοκυττάρων.

μικροβιουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἡ** διὰ τῶν οὔρων ἀποβολὴ μικροβίων ἐκ τοῦ σώματος.

μικροβιοφαγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δρᾶσις τῶν μικροβιοφάγων κυττάρων, φαγοκυττάρωσις βλ.λ.

μικροβιοφάγος-ον νεώτ. ὁ τὰ μικρόβια κατατρώγων, κυρ. ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Μέτσνικωφ ὀνομασθέντων φαγοκυττάρων, πρβλ. φαγοκυττάρωσις· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. κτ. πληθ. **μικροβιοφάγα** κύτταρα τοῦ ὀργανισμοῦ ἔχοντα τὴν ἰδιότητα νὰ συλλαμβάνωσιν ἰδ. τὸ μικρόβια.

μικροβιοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων μικρόβια, πλήρης μικροβίων, φορεὺς παθογόνων μικροβίων.

μικροβισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ παρουσία ἢ λαθραία διαβίωσις νοσογόνων μικροβίων **ἔν** τινι ὀργανισμῷ : **λανθάνων μικροβισμός**.

μικροβλάστη (ἡ) νεώτ. ὅρος δηλῶν τὰ ἐμπύρηνα ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια, ἅτινα εἶναι μικρότερα τῶν νορμοβλαστῶν.

μικροβόλτ (τό) (γαλλ.) νεώτ. ἄκλ. μονὰς ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως ἴση πρὸς ἓν ἑκατομμυριοστὸν τοῦ βόλτ.

μικρόβοτρυς-υος (ὁ,ἡ) γλωσσ. ὁ ἔχων μικροὺς βότρυς· Ἡσ. ἐν λ. μικρόρρωξ.

μικρόβωλος-ον μτγν. ὁ ὢν εἰς μικροὺς βώλους, λυπρόγεως : Διοσκ.1,64 **μικρόβωλος σμύρνα**.

μικρογαμέτης (ἡ) νεώτ. ὁ ἄρρην γαμέτης βλ λ.2ϊ.

μικρογαστρία (ἡ) νεώτ. μικρότης τοῦ στομάχου, ἰδ. ἐπὶ γυναικῶν.

μικρογάστωρ-ορος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ὑμενοπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογ. τῶν **βρακονιδῶν**.

μικρογένειος-ον μτγν. ὁ ἔχων μικρὸν γένειον, πηγούνι : Πολ.Φυσ.35.

μικρόγενυς-υος-υ μτγν. ὁ ἔχων μικρὰς σιαγόνας : Ἀδαμ.2,23.

μικρογλάφυρος-ον ὁ μικρὸς καὶ στρογγύλος, γλαφυρός : Ἀριστλ.Φυσιογν.808a,30.

μικρογλήνη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος πρωτοζῴων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν μαστιγωτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **μοναδιδῶν**.

μικρογλυφία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ γλύπτου, καθ' ἣν πρόσωπον ἢ ἀντικείμενον ἀναπαρίσταται ὑπὸ μεγάλην σμίκρυνσιν καὶ διὰ γραμμῶν ἐξαιρετικῆς λεπτότητος : Παπσντ.'Αγ.'Ορ.113 **τὸ τελειότερο δημιούργημα** τῆς βυζαντινῆς μικρογλυφίας.

μικρόγλωσσα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **συνθέτων**.

μικρογλωσσία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. σμικρότης τῆς γλώσσης ὀφειλομένη εἰς ἀτελῆ ἀνάπτυξιν αὐτῆς· **ἀντίθ.** μακρογλωσσία.

μικρογλωσσίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. πτηνῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **πλατυρράμφων**.

μικρόγλωσσον (τό) νεώτ. ζῳολ γένος πτηνῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀναρριχητικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **φιττακιδῶν**.

μικρόγλωσσος (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων μικρὰν γλῶσσαν ἢ ὁ ἔχων τὴν ἀτέλειαν τῆς μικρογλωσσίας βλ.λ.

μικρογναθία (ἡ) νεώτ. σμικρότης τῶν γνάθων δυσανάλογος πρὸς τὰ φυσιολογικὰ ὅρια.

μικρογνωμοσύνη (ἡ) μτγν. κ. μσν. μικροψυχία, περιωρισμένη διάνοια, στενοκεφαλιά : Πολυδ.4,13, Μετοχ.Θ 'Ανάλεκτα 285.

μικρογνώμων-ονος-ον μσν. μικρόψυχος, ἀντίθ. μεγαλογνώμων : ΚΜανασσ.Χρον.5649 **μικρογνώμονες εὐνοῦχοι**.

μικρογράμματος-ον νεώτ. ὁ διά μικρῶν γραμμάτων γεγραμμένος· συνήθ. ἐν τῇ φρ. **γραφὴ μικρογραμμάτου ρυθμοῦ** (ἡ διά μικρῶν γραμμάτων γραφή)· ἀντίθ. μεγαλογράμματος βλ.λ.

μικρογραφία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ διά βραχέος φωνήεντος γραφή : Εὐστ.410,47 **τῆς ἐν τῇ παραληγούσῃ μικρογραφίας**· **2)** νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ μικρογράφου βλ.λ. : **σπουδάζω μικρογραφίαν**· ‖ ἀναπαράστασις προσώπου ἢ ἀντικειμένου ὑπὸ μεγάλην σμίκρυνσιν, εἰκὼν μικροτάτων διαστάσεων ἐκτελεσθεῖσα δι' ἐξαιρετικῆς λεπτότητος : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.95 **ἡ 'Ανάληψη εἶναι ἡ κλασσικώτερη μικρογραφία γιὰ τὴ γαλήνη καὶ τὴ συμμετρία της**· ‖ ἡ μικροσκοπικὴ ἔρευνα ἢ φωτογράφησις κτ. ἀντίθ. τῆς διά γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἢ διά φακοῦ γενομένης (μακρογραφίας καλουμένης)· **3)** συνεκδ. πᾶν ἀντικείμενον τέχνης μικρῶν διαστάσεων, ἄ. μινιατούρα.

μικρογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μικρογραφίαν ἢ διά ταύτης ἐκτελούμενος : **μικρογραφικὴ παράστασις - εἰκών.**

μικρογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ γνωρίζων καὶ ἐκτελῶν μικρογραφίας βλ.λ.· ‖ ὄργανον σχεδιάσεως, εἶδος παντογράφου βλ.λ. δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ ὑπὸ μεγάλην σμίκρυνσιν σχεδίασις εἰκόνων.

μικρογραφῶ-έω μτγν., σχόλ. κ. νεώτ. γράφω διά βραχέος φωνήεντος, κυρ. διά τοῦ ο, παθ. : 'Ηρωδιαν.'Επιμ.200, Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.297· **2)** νεώτ. καταγίνομαι εἰς τὴν μικρογραφίαν, ἀναπαριστῶ τι ὑπὸ μεγάλην σμίκρυνσιν, πρβλ. μικρογραφία.

μικρογυρία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. στενότης τῶν ἑλίκων τοῦ ἐγκεφάλου.

μικροδακτυλία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. μικρότης ἑνὸς ἢ πλειόνων δακτύλων τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ποδός, ὀφειλομένη εἴτε εἰς ἀτελῆ ἀνάπτυξιν αὐτῶν, εἴτε εἰς ἔλλειψιν συγγενῆ φαλάγγων τινῶν.

μικροδάκτυλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικροὺς δακτύλους : Χειρ.π.Bandin.Bibl.Med.I,158A.

μικροδιάστατος-ον μσν. ὁ ἔχων μικρὰν διάστασιν, ὁ μικρῶν διαστάσεων : 'Ακροπ.Γ'Ιστ.15C **τεῖχος οὐ μικροδιάστατον.**

μικροδοσία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ δίδῃ τις μικρὰ δῶρα, φιλαργυρία, φειδωλία : Πολύβ.5,90,5 **τῆς τῶν νῦν βασιλέων μικροδοσίας καὶ τῆς τῶν ἐθνῶν καὶ πόλεων μικροληψίας.**

μικροδουλειά (ἡ) δημ. μικρά, ἀσήμαντος ἐργασία ἢ ὑπόθεσις μικρᾶς σημασίας, ἀναξία λόγου.

μικρόδουλος (ὁ) μτγν. μικρός, εὐτελὴς δοῦλος : 'Αρρ.'Επικτ.4,1,55 **ἐκείνους μὲν μικροδούλους λέγε, τοὺς μικρῶν τινων ἕνεκα ταῦτα ποιοῦντας.**

μικρόδους-οντος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἔχων μικροὺς ὀδόντας· **2)** μικρόδους νεώτ. ζωολ. κ. **μικρόδων** γένος διπτέρων ἐντόμων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν βραχυκέρων.

μικροδύναμος-ον μσν. ὁ ἔχων μικρὰν δύναμιν, μικρὸς τὴν δύναμιν : ΚΜανασσ.Χρον.3690 **μικροδύναμος ἰσχύς.**

μικροέξοδο (τὸ) δημ. μικρὰ δαπάνη· συνήθ. ἐν τῷ πληθ. **μικροέξοδα** (τὰ) μικρὰ ἔξοδα, αἱ καθημεριναὶ μικραὶ δαπάναι.

μικροζῳάριον (τὸ) νεώτ. ζωολ. μικροσκοπικὸς ζωϊκὸς ὀργανισμός, ἁπλούστατος κατὰ τὴν ὀργανικὴν αὐτοῦ σύστασιν.

μικρόζῳον (τὸ) νεώτ. ζῳάριον, μικροοργανισμός, μαμούνι.

μικροθαύμαστος-ον σχόλ. ὁ θαυμάζων μικρά, ἀσήμαντα πράγματα, μωροθαύμαστος : Σχόλ. 'Αριστφ.'Ιππ.677 **διασύρει δὲ αὐτοὺς ὡς μικροθαυμάστους καὶ . ἀπατωμένους ὀλίγῳ λήμματι.**

μικρόθεν ἐπίρρ. πάπ. κ. μσν. ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας, ἐκ παιδικῆς ἡλικίας : Πρόδρ.Α 56 **ἀπὸ μικρόθεν μ' ἔλεγεν ὁ γέρων ὁ πατήρ μου.**

μικροθυμία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μικροθύμου, μικροψυχία : Πλούτ.'Αρεσκ.Φιλ.5,13,1 **στείρας γίνεσθαι παρὰ μικροθυμίαν**

μικρόθυμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικρὸν θυμόν, μικρὰν ψυχήν, μικρὸν φρόνημα, μικρόψυχος : Διον.'Αλ.Ρωμ 11,12.

μικροκαλύβη (ἡ) μσν. κ. νεώτ., δημ. -α μικρὰ καλύβη : Εὐστ.Πον 294,36 **βραχὺ τὰ γόνατα κάμψαντες ἔν τινι μικροκαλύβῃ.**

μικροκαμπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὀλίγον κυρτός, ὀλίγον καμπύλος : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.45,18,5, Παῦλ. Αἰγ.6,18 **ἀγκίστρῳ μικροκαμπεῖ.**

μικροκαμωμένος-η-ο δημ. κ. **μικροκάμωτος** ἰδ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἔχων μικρὸν ἀνάστημα, κτ. ἀναλογίαν δὲ καὶ τὰ **μέλη** μικρά, μικροφυής.

μικροκάρδιος-ον μσν. ὁ μικρόψυχος, ὀλιγόκαρδος : Κ Μανασσ.Χρον.4131.

μικροκαρπία (ἡ) ἐπὶ φυτῶν, τὸ φέρειν, παράγειν μικροὺς καρπούς : Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,18,8, Στράβ.2,1,16 **ἐν μικροκαρπίᾳ δὲ καὶ τοῦ χειμῶνος κατορύττεται** (ἡ ἄμπελος).

μικρόκαρπος-ον κ. μσν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ παράγων μικροὺς καρπούς : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,10,2, Εὐστ. 'Ιλ.1356,64 **φαύλη ἐλαία ἡ μικρόκαρπος.**

μικροκενόσπουδος-ον μτγν. ὁ ἀσχολούμενος, κατατριβόμενος μὲ μικρά, μηδαμινὰ πράγματα : Φιλόδ.ἐν'Ηρακλ.1457,9.

μικροκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἡ ἀπὸ ἀπόψεως μεγέθους ἀτελὴς διαμόρφωσις τοῦ κρανίου.

μικροκέφαλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικρὸν κεφαλήν : 'Αριστλ.Πρ.955b,6, αὐτ.Φυσιογν.5,809,5 **ἕκαστον ἐν ἑκάστῳ γένει θῆλυ ἄρρενος μικροκεφαλώτερόν ἐστι**, αὐτ.Πρ.955b,5 (ὑπερθ.).

μικρόκηβος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τετραχείρων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν ἡμιπιθήκων τῆς οἰκογ. τῶν λεμουριδῶν.

μικροκίνδυνος-ον ὁ διὰ μικρά, μηδαμινὰ πράγματα ἐκθέτων ἑαυτὸν εἰς κίνδυνον, ἀντίθ. μεγακίνδυνος : 'Αριστλ.ΗΝικ.4,3 **οὐκ ἔστι δὲ μικροκίνδυνος, οὐδὲ φιλοκίνδυνος, διὰ τὸ ὀλίγα τιμᾶν· μεγαλοκίνδυνος δέ, καί, ὅταν κινδυνεύῃ, ἀφειδὴς τοῦ βίου.**

μικρόκλαδος-ον σχόλ. ὁ ἔχων μικροὺς κλάδους : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.631.

μικροκλέπτης (ὁ) σχόλ. κ. νεώτ. ὁ κλέπτης μικρῶν, εὐτελῶν, μηδαμινῶν πραγμάτων : Σχόλ. 'Αριστφ.Σφ.962.

μικροκλεψιά (ἡ) δημ. μικροκλοπὴ βλ.λ.

μικροκλινής-οῦς (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἀνῆκον εἰς τὴν ὁμάδα τῶν τρικλινῶν ἀστρίων.

μικροκλοπή (ἡ) νεώτ. κλοπὴ εὐτελῶν, μικρῶν, μικρᾶς ἀξίας πραγμάτων, μικροκλεψιά.

μικροκοίλιος-ον ὁ ἔχων μικρὰν κοιλίαν : 'Αριστλ. ΖΜ 667a,32 **ἀδηλόφλεβα καὶ μικροκοίλια φαίνεται**· **2)** ὁ μὲ μικρὰν ἐσωτερικὴν διώρυγα : Μνησίθ.'Αθ.π.'Ορειβ.21,7,26.

μικρόκοκκος (ὁ) νεώτ. μικρὸς κόκκος· ‖ μικροβιολ. κοκκοειδὲς βακτηρίδιον τοῦ γένους τῶν μικροκοκκείων τῆς οἰκογ. τῶν κοκκοειδῶν.

μικρόκομψος-ον μτγν. ὁ ἐν μικροῖς κομψός, λεπτός, ἔρρυθμος, ὡραῖος, ἐπὶ ὕφους : Διον.'Αλ Συνθ.4 **μικρόκομψον σχῆμα συνθέσεως.**

μικροκοσμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μικρόκοσμον βλ.λ., ὁ τοῦ μικροκόσμου.

μικρόκοσμος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. μικρὸς κόσμος, ὁ κόσμος ἐν μικρῷ, κυρ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου : Βί. Πυθ.π.Φώτ.Βιβλ.440,33· ‖ νεώτ. μεταφυσ. ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀποτελῶν ἐν μικρογραφίᾳ τὴν εἰκόνα τοῦ σύμπαντος· **2)** τὸ σύνολον τῶν μικρῶν κατὰ τὴν ἡλικίαν, τῶν παιδιῶν : **ὅλος ὁ μικρόκοσμος τῆς συνοικίας μας πάει στὸν καραγκιόζη.**

μικροκούκκι (ὁ) δημ. κ. μικροκούκκουλι τὸ φυτὸν κελτὶς ἡ νότιος.

μικροκουκκιά (ἡ) δημ. μικροκούκκι βλ.λ.

μικροκρανία (ἡ) νεώτ. ἀνθρωπολ. ἀκριβέστερος ὅρος ἀντὶ τοῦ ὅρου μικροκεφαλία βλ.λ.

μικροκυτταραιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις τοῦ αἵματος, καθ' ἣν ἐπικρατοῦσιν ἐν αὐτῷ τὰ μικροκύτταρα.

μικροκύτταρον (τὸ) νεώτ. ἐκπεφυλισμένον καὶ ἀτροφικὸν αἱμοσφαίριον.

μικροκωμία (ἡ) μτγν. μικρὰ κώμη : Βασ.᾿Επιστ. 3,282D **πρότερον ταῖς μικροπολιτείαις ἤτοι μικροκωμίαις . . δοῦναι τοὺς προϊσταμένους.**

μικρολεγής-οῦς-ές μσν. λ. πεπλασμένη ὑπὸ Εὐστ. ὁ ἐπὶ μικρὸν λέγων, ὅ ἐστι κατακοιμίζων τὸν ἄνθρωπον, ἀντίθ. τοῦ τανηλεγής : Εὐστ.1436,12.

μικρολεπιδόπτερα (τὰ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία ἐντόμων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν λεπιδοπτέρων.

μικροληστής (ὁ) νεώτ. ἀπολελιθωμένον γένος θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογεν. τῶν **πλαγιοαυλακιδῶν.**

μικροληψία (ἡ) μτγν. τὸ δέχεσθαι ἢ λαμβάνειν μικρά, εὐτελῆ δῶρα : Πολύβ.5,90,5 **τῆς τῶν ἐθνῶν καὶ πόλεων μικροληψίας.**

μικρόλιθοι (οἱ) νεώτ. ὀρυκτολ. μικροσκοπικοὶ κρύσταλλοι, παρατηρούμενοι πολλάκις ὑπὸ μορφὴν ἐγκλεισμάτων ἐντὸς ἄλλης ὀρυκτολογικῆς ὕλης.

μικρολόγημα-ατος (τὸ) δημ. τὸ μικρολογεῖν, εὐτελὲς καὶ ἀσήμαντον πρᾶγμα : **εἴχαμε διαφορὲς γιὰ κάτι μικρολογήματα.**

μικρολογία (ἡ) κ.νεώτ. κ. σμικρολογία (μικρολόγος) μικροπρέπεια, γλισχρότης, φειδωλία : Θεόφρ. Χαρ.10 **ἔστι δὲ ἡ μικρολογία τοῦ διαφόρου ὑπὲρ τὸν καιρόν,** Πολύβ.31,27,16· **2)** ἡ περὶ τὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα ἐνασχόλησις : Πλάτ.Πολ.846A **ἐναντιώτατον γάρ που σμικρολογία ψυχῇ μελλούσῃ τοῦ ὅλου καὶ παντὸς ἀεὶ ἀπορέξεσθαι,** ᾿Αριστλ. Μεταφ.995a,10· ‖ σχολαστικότης : ᾿Ισοκρ.13,8 **καταφρονοῦσι καὶ νομίζουσιν ἀδολεσχίαν καὶ μικρολογίαν ἀλλ' οὐ τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν εἶναι τὰς τοιαύτας διατριβάς·** ‖ κ. κτ. πληθ. σμικρότητες, μηδαμινὰ πράγματα : Πλάτ.῾Ιππ.Μ 304B **χαίρειν ἐάσαντα τὰς σμικρολογίας ταύτας·** **3)** τὸ ὑποβιβάζειν καὶ παριστάνειν τι μικρὸν διὰ τοῦ λόγου, τὸ ἀποδίδειν ταπεινωτικόν, ἐξευτελιστικὸν χαρακτηρισμὸν εἴς τινα : ᾿Ισοκρ.15,2 **οὐδὲ πώποτε τὴν μικρολογίαν ταύτην ἠμυνάμην αὐτῶν.**

μικρολόγος-ον κ. νεώτ. κ. σμικρολόγος ὁ συλλέγων μηδαμινὰ πράγματα, ὁ ἐνδιαφερόμενος περὶ μηδαμινῶν· ἀκολούθως ὁ φροντίζων περὶ μικρῶν δαπανῶν, φειδωλός, γλίσχρος : Δημ.1357 **οἱ Μεγαρεῖς δ' ἀνελεύθεροι καὶ μικρολόγοι,** Θεόφρ.Χαρ.10,1, ῾Υπερείδ.ἀπ.255, Μέν.109,4 **σὺ δὲ μικρολόγος ἄρ' οὐ θέλων καινὰς πρίασθαι** (ἐνν. ἐμβάδας)· **2)** ὁ προσέχων εἰς πολὺ μικρὰς καὶ ἀναξίας λόγου λεπτομερείας, φιλόνικος : ᾿Ισοκρ. 12,8 **τὸ γῆράς ἐστι δυσάρεστον καὶ μικρολόγον καὶ μεμψίμοιρον,** Πλούτ.᾿Ηθ.171B **μικρολόγους καὶ μικρολύπους·** ὁμ. κ. νεώτ. : **μικρολόγος ἄνθρωπος. - μικρολόγος πολιτική·** ‖ μικροπρεπής : Πλάτ.Συμπ.210D **δουλεύων φαῦλος ᾖ καὶ σμικρολόγος.**

μικρολογοῦμαι-έομαι, μέσ. μελλ. μικρολογήσομαι, εἶμαι μικρολόγος, ἰδ. ἐξετάζω λεπτομερῶς, πραγματεύομαί τι μετὰ μικρολόγου λεπτομερείας : Κρατῖν.429, Ξεν.᾿Ελλ.3,1,26 **μὴ λίαν μικρολογεῖσθε·** ‖ σοφιστικῶς ἐξονυχίζω : Λυσ.33,3 **ἐγὼ δ' ἥκω οὐ μικρολογησόμενος οὐδὲ περὶ τῶν ὀνομάτων μαχούμενος·** κ. μτ. ἀπαρφ. : ᾿Αππ.Λιβ.79 **οὐκ ἀπαιτοῦντες ἡμᾶς οὐδὲ μικρολογούμενοι παθεῖν ὅ τι ἂν ζημιῶτε·** **2)** φέρομαι εὐτελῶς, μικροπρεπῶς ἢ φειδωλῶς : Πλούτ.᾿Ηθ.179F **μικρολογοῦμαι περὶ τοὺς θεούς,** Λουκ.Πλ.28 **οὐδὲ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεούς** (ἐν τῇ θυσίᾳ) **θησαυρὸν αἰτῶν καὶ μεμετρημένον χρυσίον,** ᾿Ιεροκλ.Πλ.Χρ.᾿Επ.429M μικρολογοῦμαι **πρὸς τοὺς φίλους.**

μικρολογχοειδὲς (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος **προσωπανθῶν** φυτῶν τῆς ἑλληνικῆς χλωρίδος.

μικρολόγως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς μικρολόγον βλ.λ. : Πλούτ.᾿Ηθ.230B.

μικρολογῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἐνεργ. τ. τοῦ μικρολογοῦμαι βλ.λ. : Δημήτρ.56, Διον.᾿Αλ.῾Ρωμ.6, 1015,10 **οὐδὲ πάντα μικρολογῶν συγκρίσει.**

μικρολυπία (ἡ) μσν. μικρὰ λύπη : Νικ.Χων. 21C **κατὰ μικρολυπίαν τοῦ ὁμογνίου διαζευχθείς.**

μικρόλυπος-ον μτγν. ὁ διὰ τὰ πολὺ μικρά, τὰ μηδαμινὰ λυπούμενος : Πλούτ.᾿Ηθ.129C **γίγνονται δὲ καὶ ταῖς ὀργαῖς ἐπίχολοι καὶ ὀξεῖς καὶ μικρόλυποι,** αὐτ.Φωκ.2, ῾Ηφαιστ.᾿Αστρ.1,1.

μικρόλυχνος (ὁ) νεώτ. μικρὸς λύχνος : **μικρόλυχνος ἀσφαλιστικός.**

μικρομανία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μανία, ψυχοπαθολογικὴ ἐπίμονος ἐνασχόλησις **περὶ ἀσήμαντα καὶ** μικρὰ πράγματα.

μικρομανιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μικρομανίαν, ἢ ὁ πάσχων ἐκ μικρομανίας.

μικρομαστία (ἡ) νεώτ. μικρὰ ἀνάπτυξις τῶν μαστῶν τοῦ θήλεος ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀνάστημα καὶ τὴν καθόλου ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος.

μικρόμαστος-ον μσν. ὁ ἔχων μικροὺς μαστούς : Τζέτζ.Πρὸ ῾Ομ.354.

μικρομεγάλος (ὁ) δημ. μικρομέγας βλ.λ.

μικρομέγας-άλου (ὁ) νεώτ. εἰρων. μικρὸς (παῖς) ἔχων ὕφος ὡρίμου ἀνδρός, ἢ λέγων λόγους προσιδιάζοντας εἰς μεγάλους.

μικρομεγέθης-ους-ες μτγν. ὁ μικρὸς τὸ μέγεθος : Ξενοκρ.π.᾿Ορειβ.2,58,95, ῾Ηφαιστ.᾿Αστρ.1,1.

μικρομέλεια (ἡ) νεώτ. κ. μικρομελία ἡ δυσαναλόγως πρὸς τὸ ὅλον σῶμα σμικρότης τῶν μελῶν, ἄκρων ἀτόμου τινός.

μικρομελής-οῦς-ές ὁ ἔχων μικρὰ **μέλη : ᾿Αριστλ.** Φυσιογν.808a,29.

μικρομέρεια (ἡ) τὸ συνίστασθαι ἐκ μικρῶν μερῶν : ᾿Αριστλ.Ψυχ.405a,11, αὐτ.Μετ.348a,9.

μικρομερής-οῦς-ές (μέρος) κ. σμικρομερής ὁ ἐκ μικρῶν μερῶν συγκείμενος : Πλάτ.Τίμ.60E **τῆς γὰρ ξυστάσεως τῶν διακένων αὐτῆς σμικρομερέστερα πεφυκότα,** ᾿Αριστλ.Οὐρ.3,5 **λεπτὸν γὰρ τὸ μικρομερές, παχὺ δὲ τὸ μεγαλομερές,** αὐτ. Μεταφ.989a,1 (ὑπερθ.), Πτολ.Μαθ.2,10 (συγκρ.).

μικρομερίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοτ. γένος **φυτῶν τῆς** οἰκογ. τῶν **χειλανθῶν,** οὗ ἀξιολογώτερα **εἴδη εἶναι μικρομερὶς ἡ ἑλληνική,** μικρομερὶς ἡ **Ἰουλιανή,** ἄ. ὕσσωπος, ἄγριο τσάϊ, **μικρομερὶς ἡ νευρώδης ἥμερο** θρέμπο.

μικρομετρία (ἡ) νεώτ. ὁ προσδιορισμὸς ἀποστάσεων ἢ μεγέθους διὰ τοῦ μικροτέρου; ἢ καὶ ὁ χειρισμὸς αὐτοῦ.

μικρομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μικρομετρίαν ἢ τὸ μικρόμετρον: **μικρομετρικὸς κοχλίας.**

μικρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον χρησιμεῦον διὰ τὴν μετ' ἀκριβείας μέτρησιν μικρῶν μηκῶν, διαστάσεων· ‖ ναυτ. εἶδος φορητοῦ διαστημομέτρου ἐν χρ. πρὸς μέτρησιν ἀποστάσεων κυρ. κατὰ τὰς στολοδρομίας πρὸς **μέτρησιν** τῶν **μεταξὺ** τῶν πλοίων διαστημάτων.

μικρομετρῶ-έω σχόλ. μετρῶ διὰ μικροῦ μέτρου, κατωτέρου τοῦ κανονικοῦ, σκαρσομετράω: Σχόλ.᾿Αριστφ.Πλ.436.

μικρόμισθος-ον μτγν. ὁ λαμβάνων μικρὸν μισθόν, ὀλιγόμισθος : Προκ.Γοτθ 4,25 **οἱ μικρόμισθοι γεγενημένοι** (ἀμφ.γρ., πιθ. μακρο-).

μικρόμματος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικρὰ ὄμματα : ᾿Αριστλ.Φυσιογν.808a,30· **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ.

μικρόμματος νεώτ. ζωολ. γένος ἀραχνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν φυτοδρομιδῶν.

μικρομούρης-α-ικο δημ. ὁ ἔχων μικρὸν πρόσωπον, μικρὴ μούρη.

μικρόμυαλος-η-ο δημ. μικρόνους βλ.λ., στενόμυαλος, στενοκέφαλος.

μικρομύκης-ητος (ὁ) νεώτ., ἰδ. κτ. πληθ. μικρομύκητες μικροσκοπικοὶ μύκητες ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ἄλλους, οἵτινες ἔχουν πόδα καὶ πέτασον.

μικρόμυρτος-ον ἐπὶ τῆς μύρτου, ὁ φέρων μικροὺς κόκκους, μύρτα : Θεόφρ.Φ Αἰτ.6,18,5.

μικρόμυς-υος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος νευροπτέρων ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν μεγαλοπτεριδῶν.

μικρομύτης-α-ικο δημ. ἐπὶ ἀνθρ. ὁ ἔχων μικρὰν ῥῖνα, μύτην, μικρόμυτος· πρβλ. πατζομύτης, πλακουτσομύτης· **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων μικρὰν αἰχμήν, μικρὰν ἀκωκήν, μύτην, ἀντίθ. μυτερός : μικρομύτικο μολύβι.

μικρόμυτος-ον μσν. ὁ ἔχων μικρὰν ἢ σιμὴν ῥῖνα : ΕΜ ῥῑνόσῑμος, ὁ πατζὸς καὶ μικρόμυτος.

μικρόν (τὸ) νεώτ. οὐδ. τοῦ μικρὸς εἰδ. ὡς οὐσ. μονὰς μήκους ἴση πρὸς τὸ ἓν χιλιοστὸν τοῦ χιλιοστομέτρου.

μικρόνησος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. μικρὰ νῆσος : Εὐστ.1619,8 ἡ τῆς μικρονήσου ταύτης ἐρημία.

μικρόνοια (ἡ) μσν. κ. νεώτ. μικρός, περιωρισμένος νοῦς, μικρομυαλιά, στενοκεφαλιά· || ἀνεπάρκεια, νωθρότης διανοητική : Κίνναμ.100Β μικρονοίᾳ τινὶ περὶ τὰ πράγματα κεχρῆσθαι.

μικρόνους-ουν νεώτ. ὁ ἔχων μικρὸν νοῦν, μικρόμυαλος, νωθρὸς τὴν διάνοιαν, ὁ διανοητικῶς καθυστερημένος : μικρόνους ἄνθρωπος· **2)** ὁ ἐκ μικροῦ νοῦ προερχόμενος, ἢ ἁρμόζων εἰς τοιοῦτον : μικρόνους πολιτική, - μικρόνουν σχέδιον.

μικροοργανισμός (ὁ) νεώτ. κ. μικροργανισμός ὅρος σημαίνων τοὺς φυτικοὺς ἢ ζωϊκοὺς ὀργανισμοὺς οἵτινες εἶναι ὁρατοὶ μόνον διὰ μικροσκοπίου, ἄ. μικροσκοπικοὶ ὀργανισμοί, μικρόβια βλ.λ.

μικροπαντρεμένος-η-ο δημ. ὁ ἐλθὼν εἰς γάμον, ὑπανδρευθεὶς ἐν μικρᾷ ἡλικίᾳ.

μικροπαντρεύω δημ. μτβ., ἀόρ. μικροπάντρεψα, παθ. μικροπαντρεύομαι, ἀόρ. μικροπαντρεύτηκα, μτχ. παθ. παρακ. μικροπαντρεμένος, ἐπὶ γονέων, νυμφεύω τὸν υἱόν μου ἢ ὑπανδρεύω τὴν θυγατέρα μου εἰς μικρὰν ἡλικίαν· συνήθ. τὸ μέσ. μικροπαντρεύομαι νυμφεύομαι, ὑπανδρεύομαι εἰς νεαρὰν ἡλικίαν : παροιμ. ἢ μικρὸς μικρὸς παντρέψου, ἢ μικρὸς καλογερέψου.

μικρόπεπλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν σαρκοφάγων τῆς οἰκογεν. τῶν σταφυλινιδῶν.

μικρόπλεον ἐπίρρ. πάπ. κατά τι ἐπὶ πλέον, ὀλίγον περισσότερον : ὄντα ὡς ἐτῶν δέκα τεσσάρων μικ(ρό)πλεον.

μικρόπλους ἐπίρρ. Ἐπιγρ. μικρόπλεον βλ.λ. : ζήσας μικρόπλους ἔτη κδ', αὐτ. ζήσας μικρόπλους ἐτῶν ἑξήκοντα.

μικρόπνους-ουν (πνοή) ὁ ἔχων μικράν, βραχεῖαν πνοήν, ἀναπνοήν : Ἱππ. Ἐπιδ.2,3,7 ἰητήριον συνεχέων χασμέων μακρόπνους, τοῖσιν ἀπότοισι καὶ μόγις μικρόπνους.

μικροπόδαρος-η-ο δημ. ὁ ἔχων τοὺς πόδας αὐτοῦ μικρούς.

μῑκροποιός-όν μτγν. ὁ παιῶν τι μικρόν, ἐλαττῶν : Λογγῖν.43,6.

μικροποιῶ-έω μτγν. ποιῶ τι μικρόν, μικρύνω, ἐλαττώνω: Λογγῖν.41,1 μικροποιοῦν δ' οὐδὲν οὕτως ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ὡς ῥυθμὸς κεκλασμένος λόγῳ καὶ σεσοβημένος.

μικροπολῑτεία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις πολίτης μικρᾶς, ἀσημάντου πόλεως : Στοβ.3,39,29 Σερίφιος ὀνειδιζόμενος ὑπὸ Ἀθηναίου τῇ μικροπολιτείᾳ, ἐμοὶ μὲν ἔφη ἡ πατρὶς ὄνειδος, σὺ δὲ τῇ πατρίδι· **2)** μτγν. μικρὰ πόλις : Βασ.4,697C.

μικροπολῑτης (ὁ) κ. μσν. πολίτης, κάτοικος μικρᾶς πόλεως : Ἀριστφ.Ἱππ.817 σὺ δ' Ἀθηναίους ἐζήτησας μικροπολίτας ἀποφῆναι, Ξεν.Ἑλλ.2,2,10 ἠδίκουν ἀνθρώπους μικροπολίτας, Αἰσχίν 2,120, Δίων Χρ.34,46,Βί.Ἀλεξ.1333 οἱ γὰρ μικροπολῖται εἰσὶν ὡς εὐσυμβούλευτοι καὶ πρὸς αὐτὸ συμφέρον τῇ πόλει συμβουλεύουσιν.

μῑκροπολῑτικός-ή-ό(ν) κ.νεώτ. κ.δημ. ὁ ἀνήκων εἰς μικρὰν πόλιν· ὅθ. μικροπολιτικόν (τὸ) τὸ πλῆθος, οἱ πολῖται μικρᾶς πόλεως, ἢ ὁ χαρακτὴρ τοῦ μικροπολίτου : Ἀριστφ.ἀπ.819· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀσκῶν μικροπολιτικήν, πολιτικὸς ἀσχολούμενος περὶ μικρὰ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἰδιωτ. συμφερόντων τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ φίλων.

μικροπολῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ μικροπολίτης βλ.λ. : Συνέσ.Ἐπιστ.58 εἰ δέ τις ὡς μικροπολῖτιν ἀποσκυβαλίσει τὴν ἐκκλησίαν.

μικροπονηρία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. κ. μικροπονηριά ἡ ἰδιότης τοῦ μικροπονήρου βλ.λ., κουτοπονηρία· || κ. ἡ πρᾶξις τοῦ μικροπονήρου.

μικροπόνηρος-η-ο(ν) κ. νεώτ. ὁ πονηρὸς εἰς μικρὰ καὶ ἀνάξια λόγου πράγματα, κουτοπόνηρος: Ἀριστλ.Πολιτ.1295b,10 οἱ δὲ κακοῦργοι καὶ μικροπόνηροι λίαν.

μικροπούλια (τὰ) δημ. γεν. τὰ ἀγριμαῖα μικρὰ πτηνά, ἄ. τσιροπούλια.

μικρόπους-οδος-ουν μσν. κ. νεώτ., ποι. μικρόπος ὁ ἔχων μικροὺς πόδας, μικροπόδαρος : Εὐστ.1502,26· **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. μικρόπους ὡς οὐσ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογεν. τῶν σκορπενιδῶν.

μικροπράγματα (τὰ) δημ. κ. μικροπράματα μικραὶ ὑποθέσεις, ζητήματα ἀνάξια λόγου : μὴ μαλώνετε γιὰ μικροπράγματα.

μικροπρέπεια (ἡ) κ. νεώτ. ὁ χαρακτήρ, τὸ γνώρισμα τοῦ μικροπρεποῦς, εὐτέλεια χαρακτῆρος : Ἀριστλ.Ρητ.1366b,19 μεγαλοπρέπεια δέ, ἀρετὴ ἐν δαπανήμασι μεγέθους ποιητική· μικροψυχία δὲ καὶ μικροπρέπεια τἀναντία, αὐτ.ΗΝικ.1107b,20,Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἐπ.17,459Μ· **2)** τὸ τετριμμένον, ἡ χυδαιότης : Δημήτρ.83.

μικροπρεπεύομαι μτγν ἀποθ. εἶμαι μικροπρεπής, φέρομαι μικροπρεπῶς, ταπεινῶς : Συνέσ. Ἐπιστ.134 συνηδόμεθα φιλοσοφοῦντι καὶ παραιτουμένῳ μὲν τῷ μικροπρεπεύεσθαι, συνόντι δὲ τῷ παρὰ σοὶ κρείττονι.

μῑκροπρεπής-οῦς-ές (πρέπω) κ. νεώτ. μικρολόγος, εὐτελής, χαμερπής, φειδωλός, γλίσχρος, ἀντίθ. μεγαλοπρεπής: Ἀριστλ.ΗΝικ.1123a,27,αὐτ.1122b,8 ἡ ἀκριβολογία μικροπρεπές, Δημήτρ.53 μικροπρεπὲς ἡ ἀκρίβεια, Πλούτ.Νικ.1 ἡ περὶ λέξιν ἅμιλλα καὶ ζηλοτυπία πρὸς ἑτέρους μικροπρεπὲς φαίνεται καὶ σοφιστικόν, - μικροπρεπεῖς ἄνθρωποι - βλέψεις - ἐπιδιώξεις.

μικροπρεπῶς ἐπίρρ. μτγν., σχόλ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μικροπρεπῆ, ἁρμόζοντα εἰς μικροπρεπῆ ἄνθρωπον : Γαλ.5,471, Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.111.

μικροπρόσωπος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικρὸν πρόσωπον : Ἀριστλ.Φυσιογν.808a,30.

μικρόπτερα γλωσσ. κ. νεώτ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ μικρὰ πτερά· **2)** νεώτ. ζωολ. κολεόπτερα ἔντομα τῆς οἰκογεν. τῶν σταφυλινιδῶν.

μικρόπτερος-ον μσν. κ. νεώτ. μικροπτέρυξ βλ.λ. : Κ Μανασσ.Χρον.163· **2)** ὡς οὐσ., μικρόπτερος (ὁ) νεώτ ζωολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογεν. τῶν κενταρχιδῶν.

μικροπτέρυξ-υγος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μικρὰς πτέρυγας, μικρόπτερος : Σχόλ.Πινδ.Π 4,29.

μικροπύλη (ἡ) νεώτ. βιολ. μικρὰ φυσικὴ ὀπὴ εἰς τὴν κορυφὴν τῆς σπερματικῆς βλάστης τῶν

φυτῶν ἢ ἐπὶ τοῦ ᾠαρίου ζῴων τινῶν, δι' ἧς εἰσέρχεται τὸ γονιμοποιὸν στοιχεῖον.

μικροπυρήν-ῆνος (ὁ) νεώτ. βιολ. ὁ μικρότερος τῶν δύο πυρήνων οὓς ἔχουν πολλοὶ κατώτεροι μονοκύτταροι ὀργανισμοί.

μικροπύρηνος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικρὸν πυρῆνα, κουκούτσι : Θεόφρ.ΦΑΙτ.1,16,2 (συγκρ.).

μικροπώγων-ωνος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογεν. τῶν συαινιδῶν.

μικροργανισμός (ὁ) νεώτ., συνήθ. κτ. πληθ., μικροοργανισμός βλ.λ.

μικρόρραξ-ᾶγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μικρὰς ῥᾶγας, ῥῶγας, ἐπὶ τῆς σταφίδος : Διοσκ.5,2.

μικρόρριν-ῖνος (ὁ,ἡ) λεξ. κ. -ις ὁ ἔχων μικρὰν ῥῖνα, μικρομύτης : Σουΐδ. ἐν λ. κολοβόρριν.

μικρορροπύγιος-ον ἐπὶ πτηνῶν, ὁ ἔχων μικρὸν ὀρροπύγιον, μικρὰν οὐράν : Ἀριστλ.ΖΙ 504a,34 οἱ δὲ μικρορροπύγιοι ἐκτεταμένους.

μικρόρρυγχος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τετραχείρων τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἡμιπιθήκων τῆς οἰκογεν. τῶν λεμουριδῶν· 2) νεώτ. βοταν. γένος προσωπανθῶν φυτῶν.

μικρόρρωξ-ωγος (ὁ,ἡ) Ἡσ. «μικρόρραξ».

μικρορχιδία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ὑπερβολικὴ μικρότης τῶν ὄρχεων, ἐπαγομένη στείρωσιν.

μικρόρχις-εως (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων μικροὺς ὄρχεις.

μικρός-ά(-ή)-ό(ν) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. κ. σμικρός, δωρ. μικκός (Ἴ μ. π.μτγν. ποι.), παραθ. μείων (κ. -ότερος), μεῖστος, κ. νεώτ. ἐλάσσων, ἐλάχιστος, μτγν., νεώτ. κ. δημ. -ότερος, -ότατος, βραχύς, περιωρισμένος κατὰ τὸ μῆκος, τὸ μέγεθος, τὰς διαστάσεις : Ἰλ.Ε 801 Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην τὸ δέμας, ἀλλὰ μαχητής, αὐτ.Ρ 257, Ὀδ.Γ 296 μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει, Ἀριστφ.Ἀχ. 909 μικκός γα μᾶκος οὗτος, ΚΔ Λουκ.19,3 ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν, αὐτ.Ἰακ.3,5 οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστί, παροιμ. ἄς εἶν' μικρό τ' ἀλώνι μου κι ἄς εἶν' μοναχικό μου, - μικρὰ χέρια, - μικρὸ περιβολάκι· ‖ μτ. ἀπαρφ. : Ἀριστφ.Εἰρ.821 μικροὶ δ' ὁρᾶν ἄνωθεν ἦστ'· ‖ ἐν συνεκφ. μτ. οὐσ. : Ἰσοκρ.5,145 ἐν μικροῖς πολιχνίοις καὶ νησυδρίοις, Ξεν.ΚΠ 8,3,38 αὐτὸς σκάπτων καὶ σπείρων καὶ μάλα μικρὸν γήδιον, αὐτ.Ἀγησ.1,21· πρβλ. κ. δημ. μικρὸ στοματάκι, - μικρὰ χεράκια· ‖ κ. κωμ. : Ἀριστφ. Σφ.803 δικαστηρίδιον μικρὸν πάνυ· 2) ἐν χρον. ἐνν. βραχύς, σύντομος : Πίνδ.Ο 12,12 ἐν μικρῷ.. χρόνῳ, Ἀριστλ.Πλ.126 ἐὰν ἀναβλέψῃς σὺ κἂν μικρὸν χρόνον (ἔστω γιὰ λίγο), Πλάτ.Πολ.498D εἰς.. σμικρὸν χρόνον εἴρηκας, - μικρὸ διάστημα, - μικρὴ ἀνάπαυση· 3) ἐν ποσοτικῇ ἐννοίᾳ, ὀλίγος, ἀνεπαρκής, πολὺ περιωρισμένος : Ἡσίοδ.Ἔργ.361 εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο | καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο, Ἀριστφ.Σφ.878 μέλιτος μικρόν, Ξεν.Ἀπομν.3,14,1 ὁπότε δὲ τῶν συνιόντων ἐπὶ δεῖπνον οἱ μὲ μικρὸν ὄψον, οἱ δὲ πολὺ φέροιεν, ΚΔ Λουκ. 12,32 μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον, - μικρὸς μισθός, - μικρὰ κεφάλαια, - μικρὴ δουλειά· 4) ἠθ. κ. μτφ. κατὰ βαθμόν, σπουδαιότητα, σημασίαν, ἀνάξιος λόγου, μηδαμινός, ἀσήμαντος, οὐχὶ σοβαρός : Θέογν.323 μήποτ' ἐπὶ σμικρῇ προφάσει φίλον ἄνδρ' ἀπολέσσαι | πειθόμενος χαλεπῇ.. διαβολίῃ, Σοφ.ΟΚ 443 ἔπους σμικροῦ χάριν, αὐτ. Τρ.361, Εὐρ.Ἀνδρ.387 μεγάλα πράσσων αἰτίας μικρᾶς πέρι, ΚΔ Ἀποκ.3,8 ὅτι μικρὰν ἔχω δύναμιν, Πρόδρ.2,443 μικρόν τι παρηγόρημα κεκτημένοι σπανίως, - γιὰ ἕνα μικρὸ ζήτημα χαλάσανε τὶς καρδιές τους - εἶναι μικρὸ τὸ μυαλό της, - κάνε ἕνα μικρὸ κόπο· ‖ δημ.συνήθ. κ. ἐν συνθ. : μικροϋπόθεση, - μικροπράματα, - μικροδουλειές, - μικροαρρώστιες· 5) κ. ἐπὶ προσ., ὁ οὐχὶ ἐξέχων, ταπεινός, ἀσήμαντος : Πίνδ.Π 3,108 σμικρὸς ἐν σμικροῖς, μέγας ἐν μεγάλοις ἔσσομαι, Σοφ.Αἴ. 161, αὐτ.ΟΚ 958 ἐπεί με.. σμικρὸν τίθησι, Πλάτ. Πολ.473Β ὀλιγίστων τὸν ἀριθμὸν καὶ σμικροτάτων τὴν δύναμιν, ΚΔ Λουκ.9,48 ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστι μέγας· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἀναξιοπρεπής, εὐτελής, χυδαῖος : μικρὸς ἄνθρωπος, ἀπὸ τέτοια μικρὴ ψυχὴ τί περιμένεις;· 6) νεώτ. κ. δημ. νεαρὸς τὴν ἡλικίαν : Σολωμ.ΦραγμΦραῖζερ I μικρὸς προφήτης ἔρριξε σὲ κορασιὰ τὰ μάτια, - ἀπὸ μικρὸς ἔδειχνε ἐξαιρετικὴ νοημοσύνη· παροιμ. ἢ μικρὸς μικρὸς παντρέφου ἢ μικρὸς καλογερέψου· ‖ καὶ ὡς οὐσ. : ὁ μικρὸς δὲν ἐννοεῖ νὰ καθίσῃ φρόνιμα, - ἡ μικρὴ μιλᾷ θαυμάσια τὰ γαλλικά· τὸ οὐδ. μικρὸ τὸ βρέφος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 24,15 σὰν τὸ τραγούδι ποὺ οἱ μαννάδες | ἀργοτραγουδοῦνε σὰν ἀποκοιμοῦνε | τὰ μικρά τους· ‖ εἰδ. ὁ μικρὸς - ἡ μικρὴ νεαρὸς ὑπηρέτης, ὑπηρέτρια : θὰ σοῦ στείλω τὰ πράματα μὲ τὸν μικρό· 7) ἐν ἐπιρρ. φρ. μικροῦ ἢ σμικροῦ σχεδόν, παρ' ὀλίγον νά.. : Ξεν.ΚΠ 1,4,8 καίπως διαπηδᾶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κἀκεῖνον ἐξετραχήλισεν, Δημ.277 ‖ ὁμ.μικροῦ ἀντὶ μικρᾶς τιμῆς, φτηνά: Ξεν Ἀπομν.2,10,4 μικροῦ πρίασθαι· ‖ μικρὸν ὀλίγον τι : αὐτ.Ἀν.5,4,22 σμικρὸν ὑπολείπεσθαι· ‖ κ. χρον. : αὐτ.3,1,11 ΚΔ Ἰω.16,16 μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με· ‖ κ. μτ. πληθ. ἐπὶ βαθμοῦ : Πλάτ.Πολ.527Α ὅσοι καὶ σμικρὰ γεωμετρίας ἔμπειροι· ‖ σμικρῷ πρόσθεν ὀλίγον πρότερον : αὐτ.Νόμ.719Β· ‖ ὁμ. κ. μτ. προθ., οἷον ἐπὶ σμικρὸν ἐπ' ὀλίγον χρόνον, γιὰ λίγο : Σοφ.Ἠλ. 414 ἀλλ' οὐ κάτοιδα πλὴν ἐπὶ σμικρὸν φράσαι· ‖ ὁμ. κατὰ μικρὸν εἰς μικρὰ τεμάχια, μέρη : Ξεν. Ἀν.7,3,22 τοὺς ἄρτους.. διέκλα κατὰ μικρὸν ὁμ. ὀλίγον κατ' ὀλίγον : Πλάτ.Σοφ.241C εἰ καὶ κατὰ σμικρὸν οἷοί τ' ἐπιλαβέσθαι πῃ τἀνδρός ἐσμεν, Δημ.24· ‖ παρὰ μικρὸν παρ' ὀλίγον, μτ.ἀπαρφ.. Εὐρ Ἡρακλ.295 ὡς δείν' ἔπαθεν καὶ παρὰ μικρὸν ψυχὴν ἦλθεν διακναῖσαι, Ἰσοκρ.17,42· παρὰ μικρὸν ποιεῖν - ἡγεῖσθαι μικρὰν σημασίαν ἀποδίδειν: αὐτ.5,79 μηδὲ παρὰ μικρὸν ἡγεῖσθαι τὸ παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμεῖν, αὐτ.4,59· οὕτω κ. : Σοφ.Φιλ.498 ἐν σμικρῷ ποιούμενοι· ‖ τὸ παρὰ μικρὸν πρᾶγμα μικρᾶς σημασίας : Ἀριστλ.Φυσ.197a, 30· ‖ μετὰ μικρὸν ὀλίγον κατόπιν : ΚΔ Ματθ.26.73.

μικρόσαρκος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀλίγον κρέας, ὁ μὲ ὀλίγην σάρκα : Ξενοκρ.π.Τρειθ.258,81.

μικροσεισμογράφος (ὁ) νεώτ. μικρὸς καὶ λίαν εὐαίσθητος σεισμογράφος ἐν χρ. πρὸς ἀναγραφὴν τῶν μικροσεισμῶν, πρβλ. σεισμογράφος.

μικροσεισμός (ὁ) νεώτ. μικρός, ἀνεπαίσθητος σεισμὸς σημειούμενος μόνον ὑπὸ εὐαισθήτων σεισμογράφων, συνήθ. μὴ ἀντιληπτός.

μικροσερίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν προσωπανθῶν.

μικρόσιμος-ον μτγν. ὑπόσιμος, ὁ ἔχων κάπως σιμὴν ῥῖνα : Μαλάλ.1106,20.

μικροσιτία (ἡ) τὸ ὀλίγον ἐσθίειν, τρώγειν, ὀλίγη τροφή, φειδωλὴ δίαιτα : Ἀλεξ.π.Ἀθήν.4,161D ἔδει θ' ὑπομεῖναι μικροσιτίαν ῥύπον ῥῖγος σιωπὴν στυγνότητ' ἀλουσίαν.

μικρόσιτος-ον λεξ κ. νεώτ. ὁ ἐσθίων, τρώγων ὀλίγον : Ἡσ. κ. Σουΐδ. ἐν λ. σικχός· 2) ὡς οὐσ. μικρόσιτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος σαρκοφάγων καραβιδῶν ἐντόμων.

μικροσκελής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικρὰ σκέλη : Ἀριστλ.ΖΜ 684a,10 αἱ μὲν μαῖαι λεπτοσκελεῖς, οἱ δ' Ἡρακλεωτικοὶ μικροσκελεῖς εἰσίν.

μικροσκοπία (ἡ) νεώτ. ἐμπειρία, γνῶσις τῶν μεθόδων καὶ μέσων ὧν γίνεται χρῆσις ἐν τῇ μικροβιολογίᾳ καὶ τῇ καθόλου μικροσκοπικῇ ἐξετάσει ὀργανικοῦ ἢ ἀνοργάνου τινὸς ἀντικειμένου, ἄ. μικροσκοπικὴ ἢ μικροβιολογικὴ τέχνη.

μικροσκοπικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μικροσκόπιον, ὁ τοῦ μικροσκοπίου : **μικροσκοπικαὶ μελέται, - μικροσκοπικαὶ ἐξετάσεις** (αἱ διὰ τοῦ μικροσκοπίου γινόμεναι)· **2)** κ. δημ. τόσον μικρός, ὥστε δὲν εἶναι ὁρατὸς εἰμὴ διὰ τοῦ μικροσκοπίου : **μικροσκοπικὰ ζωΰφια**· ‖ κτ. ἐπέκτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν μικρός, πολὺ μικρός, ὡσεὶ μικρογραφία : **μικροσκοπικὸν ὡρολόγιον - κάτοπτρον.**

μικροσκοπικῶς ἐπίρρ. νεώτ. διὰ μικροσκοπικῆς ἐξετάσεως : **ἐξήτασαν τὸ αἷμά του μικροσκοπικῶς καὶ δὲν τοῦ ηὗραν τίποτε.**

μικροσκόπιον (τὸ)· νεώτ. ὀπτικὸν ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς ἐξέτασιν ἀντικειμένων λίαν μικρῶν, μὴ ὁρατῶν διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ.

μικροσκοπῶ-έω νεώτ. **ἐξετάζω, παρατηρῶ διὰ** τοῦ μικροσκοπίου βλ.λ.

μικρόσοφος-ον μτγν. ὁ **εἰς** μικρὰ πράγματα σοφός : Διόδ.Σ 26,) **ἔστι γάρ τινα τῶν ἀνθρώπων** (ἀνθρωπίων) **φιλόφθονα καὶ μικρόσοφα.**

μικρόσπερμος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικρόν, ὀλίγον σπέρμα, σπόρον : Θεόφρ.Φl 8,3,5 (συγκρ.)· **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **μικρόσπερμα** νεώτ. βοταν. κατηγορία **δικοτυληδόνων φυτῶν.**

μικρόσπλαχνος-ον μτγν. ὁ ἔχων μικρὰ σπλάγχνα : Γαλ.5,318 (ὑπερθ.), Μνησίθ.'Ηθ.π.'Ορειβ.2l,7,6.

μικροσπορίαι (αἱ) νεώτ. δερματοπάθειαι ὅμοιαι πρὸς τὰς τριχοφυτίας προκαλούμεναι ὑπὸ παρασίτων καλουμένων μικροσπόρων.

μικροσπόριον (τὸ) νεώτ. βοταν. ὁ σπόρος **ἢ τὸ** σπόριον ὅπερ βλαστάνον παράγει ἀνθηρίδια παρόμοια πρὸς **τοὺς** κόκκους **τῆς** γύρεως τῶν φανερογάμων φυτῶν.

μικρόσπορον (τὸ) νεώτ. κατηγορία νηματομυκήτων προκαλούντων τὰς μικροσπορίας βλ.λ.

μικρόσταχυς-υος-υ ὁ ἔχων, παράγων μικρὸν στάχυν : Θεόφρ.Φl 8,4,3.

μικρόστηθος-ον μτγν. ὁ ἔχων μικρὸν στῆθος : Μνησίθ.'Αθ.π.'Ορειβ.2l,7,6 (ὑπερθ.).

μικροστομίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. **οἰκογέν. πλατελμίνθων** σκωλήκων.

μικροστόμιος-ον μτγν. μικρόστομος βλ.λ. : **'Αν**τυλλ.π.'Ορειβ.3,63),12.

μικρόστομος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μικρὸν στόμα ἢ στόμιον : 'Ιππ.Νούσ.6,4,57 **μικρόστομον ἄγγος,** 'Αριστλ.Ζl 502a,8 **τὰ δὲ μικρόστομα ὥσπερ ἄνθρωπος**· **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. **μικρόστομας** νεώτ. ζῳολ. γένος σκωλήκων **μικροστομιδῶν**· ‖ ἐπίσης γένος φυσοστόμων **σαλμονιδῶν** ἰχθύων.

μικρόσφαιρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μικρότατον εἶδος τοῦ 'Ινδικοῦ μαλαβάθρου : Περίπλ.'Ερ. Θαλ.65· **2)** νεώτ. βοταν. **γένος** μυκήτων τῆς οἰκογεν. τῶν **ἐρυσιβοειδῶν.**

μικροσφυγμία (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ μικρότης, **ἐξασθένησις** τοῦ σφυγμοῦ, καθ' ἣν **οὗτος** δυσκόλως γίνεται ἀντιληπτός.

μικρόσφυγμος-ον μτγν. μικρόσφυκτος βλ.λ. : 'Ερμ.Τρισμ.ἐν Idel.Phys.l,381.

μικρόσφυκτος-ον μτγν. ὁ ἔχων μικρόν, ἀδύνατον σφυγμόν : Διοσκ.5,9.Γαλ.9,831.

μικροσφυκτῶ-έω μτγν. ἔχω μικρόν, ἀδύνατον σφυγμόν : 'Ηρόδ.'Ιατρ.ἐν Rh.Mus.58,83, Γαλ.7,194.

μικροσφυξία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἀδυναμία τοῦ σφυγμοῦ : Γαλ.7,137, Παῦλ.Αἰγ.3,34.

μικρόσχημος(-η)-ο(ν) μσν., νεώτ.κ.δημ. εἰδ. **ὁ φέρων,φορῶν** τὸ μικρὸν σχῆμα, ἤτοι μοναχικὸν ἔνδυμα, ἐν **ἀντιθ. πρὸς τὸ** μεγαλόσχημος **βλ.λ. :** Νηστ.l 192lD, Στουδ.Θεόδ.l753· **2)** νεώτ. κ. δημ. γενικ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων μικρὸν **σχῆμα, μικράς,** περιωρισμένας διαστάσεις.

μικροσχήμων-ονος-ον μσν. μικρόσχημος βλ.λ. : Εὐστ.Πον.257,54.

μικρόσωμα (τὰ) νεώτ. ἀνατ. ἕκαστον τῶν κοκκοειδῶν μορίων ἅτινα εὑρισκόμενα ἐντὸς τοῦ πρωτοπλάσματος ἀποτελοῦσι πιθανῶς μὴ διαφοροποιημένους πλάστας.

μικροσωμάτιον (τὸ) νεώτ. λεπτότατα κοκκία ἐνδεικτικὰ τῆς λεπτοτέρας ὑφῆς τοῦ πρωτοπλάσματος τοῦ κυττάρου, ἄ. κυτομικρόσωμον.

μικροτελεστής (ὁ) (τελῶ) μσν. ὁ μικρὰ πράγματα ἐκτελῶν, ἀντίθ. μεγαλεπήβολος : Εὐστ.Πον. 281,58 **μεγαλεπήβολος μὲν τὴν ἔφεσιν, μικροτελεστὴς δὲ ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς.**

μικροτερίτζιν μσν. ὑποκορ. τοῦ μικρότερος βλ.λ., ὁ μικρός, ὁ κατά τι μικρότερος : Πρόδρ.l,100 **καὶ βρίσκω χαρτοσάκκουλον ἄλλο μικροτερίτζιν.**

μικρότερος συγκρ. τοῦ μικρὰς βλ.λ.

μικροτερπής-οῦς-ές (τέρπομαι) μσν. ὁ εἰς μικρὸ πράγματα τερπόμενος : Θεοδόσ.Διασ.'Ακρ. 208 **ὁ μικροτερπης, πλὴν ἀριστόπαις.**

μικροτέχνημα-ατος (τὸ) νεώτ. μικρὸν ἔργον τέχνης, μικρὸν κομψοτέχνημα, μινιατούρα.

μικροτέχνης (ὁ) μτγν. ὁ τεχνίτης μικρῶν **καὶ εὐ**τελῶν τεχνουργημάτων : Κλήμ.'Αλ.Προτρ.l0,98.

μικροτεχνία (ἡ) σχόλ. κ. νεώτ. ἡ κομψότης ἐν τῇ τέχνῃ : Σχόλ Διον.Τραγ.ll0Η· **2)** νεώτ. ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς μικροτεχνημάτων βλ.λ.

μικροτεχνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μικροτεχνίαν ἢ τὸ μικροτέχνημα βλ.λς· ‖ τὸ θηλ. **μικροτεχνική (ἡ)** ὡς **οὐσ. ἡ** μικροτεχνία βλ.λ.

μικροτεχνίτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. δημ. **μικροτεχνίτρα,** ὁ τεχνουργῶν μικρὰ κομψὰ ἀντικείμενα· **2)** δημ. δευτερευούσης σημασίας καὶ ἀξίας τεχνίτης, μὴ ἱκανὸς διὰ σπουδαῖα ἔργα· πρβλ. μικρομανάβης, μικροδικηγόρος.

μικροτηλέφωνον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ φέρουσα ἐν συνδυασμῷ τὸ μικρόφωνον (πομπὸν) καὶ τὸ ἀκουστικὸν (δέκτην) τοῦ τηλεφώνου εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χειρολαβήν.

μικρότης-ητος (ἡ) (μικρός) κ. μσν. κ. νεώτ. κ **σμικρότης** ἡ ἰδιότης τοῦ μικροῦ βλ.λ. : 'Αναξ.l, 'Αριστλ.Μεταφ.l056b,29, 'Ισοκρ.4,27 **ἀνάγκη δὲ προαιρεῖσθαι τῶν εὐεργεσιῶν μὴ τὰς διὰ μικρότητα διαλαθούσας καὶ κατασιωπηθείσας,** Πλούτ.'Ηθ.687Ε **μεγέθη καὶ μικρότητες,** Αραβ Μῦθ.Χαλ.l,244 **ὁ μὲν τζουντζὲς εἰς τὴν** θεωρίαν **του καὶ μικρότητα τοῦ σώματος ἦτον παρόμοιος μὲ μίαν μαϊμοῦν**· **2)** ἀδυναμία, ἰσχνότης, ἐπὶ τῆς φωνῆς : 'Αριστλ.Ψυχ.422b,30· **3)** ἐλαφρότης, ἁπαλότης, ἐπὶ ἀνέμου : Θεόφ.'Αν.l· **4)** τὸ ὀλιγάριθμον, ταπεινότης καὶ ἀσημότης ὡς πρὸς τὴν δύναμιν : 'Ισοκρ.4,93 **πλὴν εἴ τις διὰ μικρότητα παρημελήθη,** 'Αριστλ.Πολιτ.l302b,4· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ζητημάτων ἢ πραγμάτων : 'Αριστλ.Ρητ.l393a,9· ‖ κ. ἐπὶ ἐκφράσεως, τὸ τετριμμένον τοῦ λόγου, τὸ μὴ ὑψηλόν : Λογγῖν.'Υφ.43,l **δεινὴ δ' αἰσχῦναι τὰ μεγέθη καὶ ἡ μικρότης τῶν ὀνομάτων.**

μικροτοκιστής (ὁ) 'Επιγρ. ὁ δανείζων μικρὰ χρηματικὰ ποσὰ ἐπὶ τόκῳ.

μικροτομή (ἡ) νεώτ. μικρά, λεπτὴ τομή· **2)** εἰδ. φυσ. τομὴ λεπτοτάτων στιβάδων ἱστοῦ ἐκτελουμένη διὰ τοῦ μικροτόμου βλ.λ.

μικροτόμος (ὁ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ ἐκτελοῦνται λεπταὶ τομαὶ φυσιολογικοῦ ἢ παθολογικοῦ τινος ἱστοῦ ἢ ὀργάνου.

μικρότοπος-ον μτγν. ὁ ἔχων μικρὸν τόπον, μικρὰν ἔκτασιν, μικρὸν ἄνοιγμα : 'Ηρόδ.'Ιατρ. ἐν Rh.Mus.58,86.

μικροτράγουδο (τό) δημ. ᾆσμα συντομώτατον ᾀδόμενον, ἐν ᾧ χορεύεται κυρίως ὁ συρτὸς βλ.λ.

μικροτράπεζος-ον ὁ εὐτελῆ, λιτὴν τράπεζαν παρατιθέμενος, ὁ τρώγων πτωχικά : Ἀντιφάν.172,1 **τί δ' ἂν Ἕλληνες** μικροτράπεζοι **φιλοτρῶγες** (δ. γρ. φυλλοτρῶγες) **δράσειαν;**

μικροτράχηλος-ον μτγν. ὁ **ἔχων** μικρὸν τράχηλον, ἐπὶ τῆς μήτρας : Σωρ.2,56.

μικρότριχος-ον (θρίξ) ὁ ἔχων μικρὰς τρίχας, βραχὺ τρίχωμα : Ἀριστλ.ΖΙ 498b,17 **καὶ οὐχ ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος ὀλιγότριχον καὶ μικρότριχον.**

μικρόθε ἐπίρρ. δημ. μικρόθεν, ἐκ μικρᾶς ἡλικίας : Κρυστ. Ὁ καλόγηρος 6,15 **ἀπὸ μικρόθε στ' ἅρματα συνήθισε τὸ χέρι.**

μικρούλης-α-ι δημ. ὑποκορ. ἐπιτεταμ. τοῦ μικρός, ὁ πολὺ μικρός κτ. τὰς διαστάσεις : μικρούλα κάμαρα, - μικρούλι λουλουδάκι· ‖ συνήθ. ὡς οὐσ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἡλικίαν ἢ τὸ ἀνάστημα, ὁ μικρᾶς, ὁ τρυφερᾶς ἡλικίας παῖς : **παιγνιδίζεις σὰ νὰ ἦσαυν** μικρούλης, - **ἀγαπᾷ** μιὰ μικρούλα.

μικρούλικος-η κ. -ια-ο δημ. ὑποκορ. τοῦ μικρούλης βλ.λ.

μικροϋποκριτής (ὁ) μσν. μικρός, ἄσημος ὑποκριτής : Εὐστ.Πον.92,95 **οἱ ἐν τοῖς τοιούτοις εἰσέτι πλέον μικροϋποκριταί.**

μικρούτσικος-η-ο μσν. κ. δημ., μσν. **μικρούτζικος-η-ον** (Πρόδρ.2,590) ὑποκορ. ἐπιτεταμ. τοῦ μικρός, ὁ πολὺ μικρός, ὁ μικρούλης βλ.λ. : Πρόδρ. 2,590 **καὶ φήσετε μικρούτζικον κεφάλιν κρομμυδίτζιν,** Καρκθ.Ζητ.109 τὰ μάτια της . . **ἐκαθρέφτιζαν . . μέσα στὴ μικρούτσικη κόρη τους ὅλο τὸ μαγικὸ εἴδωλο ποὺ ἔστεκεν ἐμπρός της.**

μικροφάγος-ον ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ὁ τρώγων ὀλίγα, ὀλιγοφάγος, ὁ ἐσθίων κακῶς : Σουΐδ. ἐν λ. ματιολοιχός· ‖ νεώτ. ἰατρ. τὸ οὐδ. πληθ. μικροφάγα τὰ λευκὰ αἱμοσφαίρια τὰ ἔχοντα ὀλίγον πρωτόπλασμα, ὡς συλλαμβάνοντα καὶ καταστρέφοντα τὰ μικρόβια.

μικροφανής-οῦς-ές μτγν. ὁ διδῶν τὴν ἐντύπωσιν μικροῦ, ὁ φαινόμενος μικρός, ὁ μικρὸς τὴν ὄψιν : Διόδ.Σ ἐν Φώτ.Βιβλ.211,29 **καὶ εἰ** μικροφανὴς **ὁ Κρόνος, μείζων, ὥς φασι, τῶν ἄλλων ὑπάρχων πλανητῶν.**

μικροφαράδ(ιον) (τὸ) νεώτ. μονὰς ἠλεκτρικῆς χωρητικότητος (ἓν ἑκατομμυριοστὸν τοῦ φαράδ).

μικροφάρυγξ-υγγος μτγν. ποι. ὁ ἔχων μικρὸν φάρυγγα, στενόν, λεπτὸν λαιμόν, ἐπὶ λαγύνου : Μᾶρκ.Αργ.ΑΠ 9,229,2 **εὔστομε, μικροφάρυγξ** (δ. γρ. μακροφάρυγξ).

μικροφθαλμία (ἡ) νεώτ. **ὀφθαλμικὴ ἐλαττωματικότης καθ' ἣν ἐπέρχεται σμίκρυνσις τῶν διαστάσεων τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς φυσιολογικάς.**

μικρόφθαλμος-ον κ. νεώτ. κ. **σμικρόφθαλμος -ον ὁ ἔχων μικροὺς ὀφθαλμούς,** μικρομμάτης : Ἱππ.Ἐπιδ.6,7,1, Πρόκλ.Τετράβ.203, Ἐπιγρ.,Ἰσ.Πορφ. ἐν Ἀλλάτ.308, αὐτ.315.

μικροφιλοδοξία (ἡ) νεώτ. **ἡ ἰδιότης τοῦ** μικροφιλοδόξου, μικρὰ φιλοδοξία.

μικροφιλόδοξος-ον νεώτ. κ. δημ., θηλ. δημ. -η ὁ ἀγαπῶν τὴν δόξαν ἐπὶ μικροῖς, ὁ μικροχαρής· 2) ὁ μικρός, ὁ ἄσημος καὶ ἅμα φιλόδοξος.

μικροφιλοτιμία (ἡ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης **τοῦ** μικροφιλοτίμου **βλ.λ., τὸ** ἀγαπᾶν τὴν **ἐν** μικροῖς πράγμασι τιμήν, διάκρισιν : Θεόφρ.Χαρ. 21,1 **ἡ δὲ** μικροφιλοτιμία **δόξει εἶναι ὄρεξις τιμῆς ἀνελεύθερος,** - **ἡ** μικροφιλοτιμία **τὸν ἔφαγε.**

μικροφιλότιμος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ φιλότιμος** διὰ μικρὰ καὶ ἀνάξια λόγου πράγματα, **ὁ** ἀγαπῶν καὶ ἐπιδιώκων ἀσημάντους διακρίσεις, ὁ κενόδοξος, ὁ ξυπασμένος : Θεόφρ. Χαρ.21,2 **ὁ δὲ μικροφιλότιμος τοιοῦτός τις ἐστι,** **οἷος σπουδάσαι, ἐπὶ δεῖπνον κληθείς, παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα κατακείμενος δειπνῆσαι·** ‖ πάς, οὐ εὐκόλως θίγεται ἡ φιλοτιμία.

μικροφρόνως (μικρόφρων) ἐπίρρ. μτγν. **μὲ** μικροφροσύνην βλ.λ., ὀλιγοφρόνως, μικροπρεπῶς : Πολυβ.4,15.

μικροφροσύνη (ἡ) μτγν. ἡ ταπεινότης **ἐν τοῖς** φρονήμασι, τὸ ἔχειν μικρὸν καὶ ταπεινὸν φρόνημα : Πλοῦτ.Ἠθ.351Α **σοφιστικὴ μικροφροσύνη.**

μικρόφρων-ονος-ον μτγν. ὁ ἔχων ταπεινὸν φρόνημα, ὁ χαμερπής : Δίων Κ 61,5,Μάξ.Τύρ.41,5.

μικροφυής-οῦς-ές μτγν. ὁ τὴν φυὴν μικρός, μικρόσωμος, λεπτοφυής, μικροκαμωμένος : Πορφύρ. Νυμφ.28 **τὰ μὲν νότια μικροφυῆ ποιεῖ τὰ σώματα,** Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.439.

μικροφυΐα (ἡ) μτγν. μικρὸν ἀνάστημα : Στράβ. 17,2,1 **τάχα δὲ καὶ τοὺς Πυγμαίους ἀπὸ τῆς τούτων μικροφυΐας ὑπενόησαν καὶ ἀνέπλασαν.**

μικρόφυλλος-ον κ. σμικρόφυλλος (Ἱππ π.Γαλ. 19,128) ὁ ἔχων μικρὰ φύλλα : Ἱππ.Ἑλκ.14 **παρθένιον τὸ μικρόφυλλον.**

μικροφυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μικρόφυτον βλ.λ., ὁ τῶν μικροφύτων.

μικρόφυτον (τὸ) νεώτ. βοταν. μικροσκοπικὸς φυτικὸς ὀργανισμός, φυτικὸν μικρόβιον.

μικροφωνία (ἡ) ἰσχνοφωνία, ἀδυναμία φωνῆς : Ἀριστλ.ΖΓ 787a,3 **ἀλλ' ἐπειδὴ ἐστιν ἕτερον τὸ βαρὺ καὶ τὸ ὀξὺ ἐν φωνῇ, μεγαλοφωνίας καὶ μικροφωνίας.**

μικρόφωνον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ πρὸς λῆψιν ἠχητικῶν κυμάτων καὶ μετατροπὴν αὐτῶν εἰς αὐξομειουμένης ἐντάσεως ἠλεκτρικὸν ρεῦμα.

μικρόφωνος-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μικράν, ἀσθενικήν, ἰσχνήν, ἀδύνατον φωνήν : Ἀλεξ 26,Ἀριστλ.ΖΓ 787a,4 **ἔστι γὰρ καὶ ὀξύφωνα μεγαλόφωνα καὶ μικρόφωνα βαρύφωνα·** 2) ὁ ἔχων ἀσθενῆ ἦχον, ἀσθενῆ φωνήν, ἀσθενῆ προφοράν : Διον.Ἁλ.Συνθ.14· 3) νεώτ κ. δημ. τὸ οὐδ. μικρόφωνον (τὸ) βλ.λ. ὡς οὐσ

μικροφωτογραφία (ἡ) νεώτ. φωτογραφικὴ εἰκὼν λαμβανομένη ἐκ μικροσκοπικῶν παρασκευασμάτων τῇ βοηθείᾳ τοῦ μικροσκοπίου· 2) φωτογράφησις τῶν τοιούτων παρασκευασμάτων.

μικροφωτογραφικός-ή όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μικροφωτογραφίαν βλ.λ.

μικροχαρής-οῦς-ές (χαίρω) μτγν. κ. νεώτ., δημ. μικρόχαρος-η-ο ὁ χαίρων, ὁ εὐχαριστούμενος ἐπὶ μικροῖς, ὁ εὐκόλως ἱκανοποιούμενος μὲ ἀσήμαντα πράγματα, ὁ μικροπρεπής : Λογγῖν.Ὕψ 4,4 **ὅμως διὰ τὰ οὕτως μικροχαρῆ ποτε ἑαυτῶν ἐπιλανθάνονται;** (μικροαστειότητες, ἀστεῖα ἀσήμαντα), αὐτ.41,1,Ἀντὶπ.Στωϊκ.3,255 **ποικίλων ἡδονῶν ἀπόλαυσιν ἀγεννῶν καὶ μικροχαρῶν,** πρβλ Φιλόδ.Ποιημ.5,25.

μικροχημεία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς γεν. χημείας ἀσχολούμενος μὲ τὴν διερεύνησιν τῶν εἰδ. ἰδιοτήτων μικρῶν καὶ ἐλαχίστων τεμαχιδίων καὶ μὲ τὸν καθορισμὸν τῶν συστατικῶν αὐτῶν τῇ βοηθείᾳ μικροακοπίου ἢ ὑπερμικροσκοπίου, μικροζυγοῦ, ὑπερηθμοῦ κτ.

μικροχημικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μικροχημείαν βλ.λ.

μικροχρονόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν μικροτάτων διαιρέσεων τοῦ χρόνου.

μικρόχρονος-ον μσν. ὁ ὀλιγόχρονος· ‖ τὸ οὐδ. μικρόχρονον ὡς οὐσ. μικρὸν χρονικὸν διάστημα : Κ.Μανασσ.Χρον.4107.

μικροχώρι (τὸ) δημ. μικρὸν ὀλιγάνθρωπον χωρίον, ἀντίθ. μεγαλοχώρι.

μικρόχωρος-ον μτγν. ὁ ἔχων μικρὸν τόπον, ὁ περιέχων μικρὸν χῶρον : Στράβ.3,4,19 **ὅσα δὲ καὶ**

βάρβαρα **καὶ ἐκτετοπισμένα** καὶ μικρόχωρα **καὶ** διεσπασμένα.

μικροφία (ἡ) νεωτ. ἰατρ. διαταραχὴ τῆς ὁράσεως, καθ' ἣν τὰ ἀντικείμενα φαίνονται μικρότερα τοῦ φυσικοῦ των μεγέθους.

μικροψυχία (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **μικροψυχιά** μικρότης ψυχῆς, ταπεινότης, ποταπότης φρονήματος : Ἰσοκρ.5,79,Δημ.319 **ἰδίας ἔχθρας καὶ φθόνου καὶ μικροψυχίας ἐστὶ σημεῖον,** αὐτ.401,Ἀριστλ.ΗΝικ.1125a,33, Μέν.Γεωργ.ἀπ.3, Κικ.Ἀττ.9,11,4, Λογγῖν.Ὑψ.4,7 **ἀλλ' οὐδ' ἐκ τοιούτων προσώπων διὰ μικροψυχίαν καλὸν ἀσχημονεῖν.**

μικρόψυχος(-η)-ο(ν) κ. μσν, νεώτ. κ. δημ. ὁ μικρὰν ψυχὴν ἔχων, ὁ μικρὰ **καὶ** ταπεινὰ φρονῶν, ἀντιθ. μεγαλόψυχος : Ἰσοκρ.4,172,Δημ.316 **τὸν δὲ μὴ μικροψύχου ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπου,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1123b,10, Μηναῖ.12,6 Συνξ.Ἀγ.Νικολάου **ἃ σύνηθες ποιεῖν τοῖς μικροψύχοις τὸν ἔλεον'** ‖ συνεκδ. ὁ στερούμενος ἱκανοῦ θάρρους, γενναιότητος, ὁ δειλός.

μικροψυχῶ-έω (μικρόψυχος) κ. **νεώτ.** λιποψυχῶ, λιποθυμῶ : Ἀριστλ.Πρ.890b,11, Λιβάν.4,165,20,Ἐφραὶμ Σύρ.3,244F· **2)** νεώτ. κ. δημ. **εἶμαι** ἢ δεικνυμαι μικρόψυχος **βλ.λ.**

μικροψύχως **μτγν. κ. νεώτ.** ἀθύμως, δειλῶς, ἀτόλμως : Ἰω.Χρυσ.3,52,32,Γρηγ.Ναζ.80,834A, Προκ. Γαζ.Ἐπιστ.59· **2)** νεώτ κτ. τρόπον μικρόψυχον, μὲ μικροψυχίαν, στενόκαρδα.

μικρύλη (ἡ) νεωτ. ζωολ. **γένος ἀμφιβίων ἀνούρων** ἐκ τῶν **φανερογλώσσων.**

μικρύνω μτγν. κ. νεώτ., δ. τ. **σμικρύνω** καθιστῶ τι μικρόν, μικραίνω : Δημήτρ.236· ‖ κάμνω τι ὀλιγώτερον. ἐλαττώνω : Διοσκ.Εὐπ.1,154,Γαλ.18(1),77· **2)** μσν. γράφω διὰ τοῦ ο κ. **οὐχὶ** διὰ τοῦ ω : Εὐστ.68,1,Ζωναρ. **ἐν** λ. ἔρον.

μικρυσμός (ὁ) (μικρύνω) μσν. **τὸ** καθιστᾶν τι μικρόν, τὸ μικρύνειν, σμίκρυνσις : Ἰω.Κλίμ.981C.

μικρωμόμετρον (τό) νεώτ. εἰδ. συσκευὴ ἀκριβείας διὰ τὴν μέτρησιν ἀντιστάσεων τῆς τάξεως τοῦ ἑκατομμυριοστοῦ τοῦ ὤμ βλ.λ

μικρώνυμος-ον (ὄνομα) μτγν. ὁ ἔχων μικρὸν ὄνομα, μικρὰν ὀνομασίαν : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.71P **ἕκαστος γὰρ πολύγωνος σύστημά ἐστι τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν μονάδι μικρωνυμοτέρου.**

μικρῶς (μικρός) ἐπίρρ. κ. σμικρῶς ἐν ὀλίγοις, δι' ὀλίγων : Πλάτ.Κριτί.107D **ὅτι τὰ μὲν οὐράνια καὶ θεῖα ἀγαπῶμεν καὶ σμικρῶς εἰκότα λεγόμενα,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,9,9 **οὐ μικρῶς ἐλύπουν τὸν τοῦ Σεβήρου στρατόν'** ‖ κατὰ μικρὰς ποσότητας : παροιμ. ἐν Ἀρχιμ.Στομαχ.1.

μικτοβαρής-οῦς-ές **νεώτ.** ἐν **φρ.** **μικτοβαρὴς στάθμισις** (ἡ) **νεώτ.** **ἡ** στάθμισις, καθ' ἣν τὸ βάρος ἐμπορεύματος ὑπολογίζεται μετὰ τοῦ βάρους τοῦ περιέχοντος αὐτό.

μικτογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ **ἐκ** μίξεως προερχόμενος, ὁ γενόμενος ἐκ συνδυασμοῦ ἀτόμων διαφόρων γενῶν : **κύων μικτογενής.**

μικτός-ή-όν (μείγνυμι) κ. νεώτ.,δ.γρ. **μεικτός,** ὁ μεμειγμένος, ὁ ἐκ διαφόρων εἰδῶν προερχόμενος, ὁ σύμμεικτος, ὁ σύνθετος : Ἀριστφ.Θεσμ.1114 **μή τι μικτὸν παίνεται ;,** Πλάτ.Φίλ.22D, αὐτ.Πολ.547E **ἅτε οὐκέτι κεκτημένην ἁπλοῦς τε καὶ ἀτενεῖς τοὺς τοιούτους ἄνδρας ἀλλὰ μικτούς,** αὐτ.Νόμ. 837B, πρβλ.Διον.Ἀλ.Δημ.41,Καλλ.Λουτρ.Παλ.16 **οὐ γὰρ Ἀθηναία χρίματα μικτὰ φιλεῖ,** Ἀπολλ.Ρ4, 677 **τοίους καὶ προτέρης ἐξ ἰλύος ἐβλάστησε χθὼν αὐτὴ μικτοῖσιν ἀρηρεμένους μελέεσσιν,** Μαν. 6,322,Παῦλ.Αἰγ.6,88,35,Παπαδ.Χρ.Μηλ.163 **ὡσφράνθη τὸ μικτὸν ἄρωμα τοῦ κηρίου, τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ θυμιάματος,** - **μικτὴ γραμμὴ** (ἡ ἀποτελουμένη ἐξ εὐθειῶν καὶ καμπυλῶν), - **μικτὴ ταξιανθία** (ἡ ἐν μέρει βοτρυώδης καὶ ἐν **μέρει** κυματώδης), -**μικτὴ γλῶσσα** (ἡ χρησιμοποιοῦσα τύπους καθαρεύοντας καὶ δημοτικούς), - **μικτὸς γάμος** (γάμος μεταξὺ **ἑτεροδόξων** χριστιανῶν), - **μικτὸς ἀριθμὸς** (πραγματικὸς ἀριθμὸς ἀποτελούμενος ἀπὸ ἀκέραιον καὶ κλάσμα), - **μικτὸν γένος** (ἐν τῇ ἀρχ. μουσικῇ τὸ γένος ἐν ᾧ παρουσιάζοντο δύο ἢ τρεῖς χαρακτῆρες γενικοί), - **μικτὸν συμβούλιον** (τὸ ἐν τῷ Πατριαρχείῳ Κωνπόλεως ἑδρεῦον συμβούλιον, ὅπερ ἀποτελεῖ μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὰ δύο ἀνώτατα διοικητικὰ σώματα τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου), - **μικτὰ δικαστήρια** (διεθνῶς συνεστημένα δικαστήρια **ἐν** Αἰγύπτῳ ἐκδικάζοντα τὰς μεταξὺ ἀλλοδαπῶν καὶ ἰθαγενῶν διαφοράς), - **μικτὰ διαιτητικὰ δικαστήρια** (δικαστήρια ἐν οἷς ἐκδικάζονται αἱ ὑφιστάμεναι διαφοραὶ **μεταξὺ** ὑπηκόων τῆς Ἀγγλογαλλικῆς Συμμαχίας τοῦ 1914 καὶ τῶν ἡττημένων κρατῶν), - **μικταὶ συμβάσεις** (αἱ ἄγνωστοι εἰς τὸν σχετ. νόμον συμβάσεις αἱ προερχόμεναι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ στοιχείων περιεχομένων εἰς γνωστὰς εἰς τὸν νόμον συμβάσεις), - **μικτὸν σχολεῖον** (ἐν ᾧ φοιτῶσι καὶ συνδιδάσκονται μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι), - **μικτὴ ἐπιτροπὴ** (ἡ ἐπιτροπή, ἧς τὰ μέλη ἀνήκουν εἰς διαφόρους ἑταιρείας ἢ ἐθνικότητας)' **2)** πάπ. ποικίλος, πολύχρωμος, παρδαλός : **καρποδέσμια μικτὰ δύο.**

μικτότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ συνθετότης, **τὸ νὰ ὑπάρχῃ** σύνθεσις : Δαμάσκ.Ἀρχ.65.

μικτόχρους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἔχων μικτὸν χρῶμα, ὁ ποικιλόχρους : Ἀρχιμ.Προβλ.Β 13,21.

μικύθειος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ τοῦ Μικύθου, **ὁ ἐκ** τοῦ Μικύθου : Ἐπιγρ.Δήλου σκάφια **μικύθεια.**

μίκυθος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μικκός πολὺ μικρός, μικρούλης, ἰδ. **ὡς κύρ. ὄν.** : ΑΠ 6,355.

μιλάνδρη (ἡ) νεώτ. ζωολ. ὀνομ. **τοῦ γένους** ἰχθύων γαλέος **ἐκ τῶν σκουελιδῶν.**

μῖλαξ-ἄκος (ἡ) ἀττ. τ. τοῦ σμῖλαξ βλ.λ.4) : Εὐρ. Βάκχ.108, αὐτ.702 **στεφάνους δρυός τε μίλακός τ' ἀνθεσφόρου,** Ἀριστφ.Νεφ.1007, αὐτ.Ὀρν.215 **φυλλοκόμου μίλακος' 2)** μέλλαξ : Ἕρμιππ.33.

μίλβος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **ἁρπακτικῶν** πτηνῶν τῆς ὁμοιογεν. τῶν **ἱερακιδῶν.**

μίλημα (τό) (μιλῶ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὁμιλεῖν, τὸ ὁμιλεῖν, ὁμιλία : Σολωμ.Τὰ δυὸ ἀδέλφια 70 **ὁ ἄγγελος ἴσως, ποὺ παίρνει τὸ μίλημα, τῆς πῆρε μὲ φίλημα γλυκὸ τὴν ψυχή.**

μιλησία (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος **ἐντόμων διπτέρων** τῆς ὁμοιογ. τῶν **συρφιδῶν.**

μιλησιακός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων **ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τὴν Μίλητον, ὁ τῆς Μιλήτου, **ὁ** Μιλήσιος **βλ.λ.** : Πλούτ.Κράσσ.32 **τὸν Σουρήναν ὀρῶσι τὴν τῶν Μιλησιακῶν ἀκολαστημάτων πήραν ἐξηρτημένον πρόσθεν'** ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μιλησιακὰ ὡς οὐσ. τίτλος **ἔργου** Ἀριστείδου τοῦ Μιλησίου : **αὐτ. εἰσήνεγκεν ἀκόλαστα βιβλία τῶν Ἀριστείδου Μιλησιακῶν.**

μιλήσιος-α-ον, ἰων. θηλ. -η ὁ ἐκ Μιλήτου, ὁ κάτοικος αὐτῆς : Ἀνακρ.85 **πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι,** Ἡρ.1,17, αὐτ.5,28 **τούτους γὰρ καταρτιστῆρας ἐκ πάντων Ἑλλήνων εἵλοντο Μιλήσιοι'** ‖ τὸ θηλ. **Μιλησίη** (ἡ) (χώρα) ἡ χώρα τῆς Μιλήτου, ἡ Μίλητος : αὐτ.1,17, αὐτ.5,29.

μιλησιουργής-οῦς-ές (ἔργον) ὁ κατεσκευασμένος ἐν Μιλήτῳ ἢ ὁ κατὰ τὸν τρόπον τῶν Μιλησίων τεχνουργημένος : Ἀθήν.11,486E **Κριτίας δ' ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ «κλίνη μιλησιουργὴς καὶ δίφρος μιλησιουργής»,** Ἐπιγρ. **ἡδυπότιον μιλησιουργές.**

μιλησίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ μιλησία βλ.λ.:Παρθ.ἀπ.29,6

μιλητό (τό) (μιλῶ) δημ. ὁμιλία, λόγος : Ζερβ Τραγ.ΚΚ 54,3 **κι ἀπὸ τῆς πλάκας τὴ σχισμὴ σὰ μιλητὸ ἀφοκράσθη'** ‖ συνδιάλεξις, κουβέντα Ἐφταλ.Ὀδ.Δ 234 **πάλι ἄρχισε τὸ μιλητό.**

μίλι (τό) δημ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ μῆλι ἢ μήλη βλ.λ. : Βαλαωρ.Φωτεινὸς 2,207 **Θοδούλα, μὲ τὸ μίλι σου . . δὲ μοῦ πονεῖ . . μὴν τρέμῃς.**

μίλι (τό) δημ. μίλιον βλ.λ.

μιλιά (τό) μσν. κ. δημ. ὁμιλία βλ.λ. : Ἐρωτόκρ. 3,463, αὐτ.466 **μά μὴ βουληθῇς μιλιά νά πῇς ποτέ σου,** Σολωμ.Ὁ Λάμπρος 20,1 **ἡ μιλιά σου βραχνή, θαμπὸ τὸ βλέμμα,** Παλαμ.Τάφ.46,3 **ποῦ σοῦ παίρνουν τὴ μιλιά σά ξωτικιὲς πανώριες,** Πορφύρ.Σκ.ΙΙ,6 **καὶ πέφτουν κάποια δίχως μιλιά, σὰν τὶς φυχές·** κ. παροιμ. **ἀσημένια μου μιλιά, χρυσή μου βουβαμάρα** (ὅτι ἡ σιωπὴ εἶναι ἀνωτέρα καὶ τῆς ἀρίστης ὁμιλίας)· ‖ ὁ τρόπος τοῦ ὁμιλεῖν, ἡ προφορά : **τὴν ἐγνώρισε ἀμέσως ἀπ' τὴ μιλιά της·** ‖ κ. ἐπίρρ. μιλιά (προστάττω νὰ ἐπικρατήσῃ σιωπή)· πρβλ. σκασμός.

μιλιάζω (μίλιον) μτγν. μετρῶ κατὰ μίλια καὶ τοποθετῶ μιλιοδείκτας : Πολύβ.34,ΙΙ,8 **Πολύβιος ἀπὸ τῆς Ἰαπυγίας μεμιλιάσθαι φησὶ καὶ εἶναι μίλια πεντακόσια ἑξήκοντα δύο εἰς Σήναν πόλιν.**

μιλιαρήσιον (τό) μτγν. κ. μσν., δ.γρ. μιλιαρίσιον (Ὀλυμπ.Ἀλχ.76Β, Ἀέτ.3,100) ἀργυροῦν νόμισμα π. Βυζ. ἀξίας 1,25 χρυσ. δραχμῆς σημερινῆς : Ἰουστιν. Νεαρ.105,2α', Κεδρ.Γεώργ. εἰς Ἰούλιον 168 **ὁ γὰρ Σκιπίων δι' ἔνδειαν χρυσίου τοῖς στρατιώταις τὰ μιλιαρίσια κατασκευάσας ἐπιδέδωκε.**

μιλιάριον (τό) μτγν. δοχεῖον, σκεῦος χάλκινον ὑψηλὸν καὶ ὀξὺ πρὸς τὰ ἄνω, ἔχον ἑλικοειδεῖς σωλῆνας, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐθερμαίνετο ὕδωρ : ΑΠ ΙΙ,244, Ἀθήν.3,98C **τὸ μιλιάριον καλούμενον ὑπὸ Ῥωμαίων τὸ εἰς τὴν τοῦ θερμοῦ ὕδατος κατεργασίαν κατασκευαζόμενον,** Ἥρων Πνευμ. 2,34, Σχόλ.Λουκ.Λεξιφ.8· **2)** μιλιοδείκτης βλ.λ. : Ἰω.Λυδ.Μην 4,49.

μιλιασμός (ὁ) (μιλιάζω) μτγν. καταμέτρησις κατὰ μίλια καὶ τοποθέτησις ἀνὰ ἕκαστον μίλιον μιλιοδεικτῶν : Στράβ.6,2,1 **ἐν δὲ τῇ χωρογραφίᾳ μείζω λέγεται τὰ διαστήματα κατὰ μέρος διῃρημένα μιλιασμῷ.**

μιλίγγρα (ἡ) δημ. μελίγκρα βλ.λ.

μιλίζω λεξ. **μετρῶ κατὰ μίλια,** μιλιάζω βλ.λ. : Ζωναρ.

μίλιν (τό) μσν. τ. προελθὼν ἐκ τοῦ μίλιον βλ.λ.: Χρον.Μορ.2897 **ἀπάνω τῆς** Λακαιδεμονίας **κανένα** μίλιν **πλέον.**

μιλιοδείκτης (ὁ) νεώτ. κιονίσκος τοποθετούμενος ἀνὰ μίλιον, ἐν ᾧ ἐγχαράττεται οἰκεῖος ἀριθμός· ‖ εἶδος ὁδομετρικῆς συσκευῆς, δι' ἧς δεἰκνυνται τὰ μίλια.

μιλιοδρομῶ-έω μτγν. διατρέχω ὡς ἱππεὺς τὸ ἐν ἱπποδρόμῳ μίλιον : Ἰω.Χρυσ.Λόγ. περὶ Ἱπποδρ. **καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ οὐκ ἀπὸ λευκῆς ἐπὶ σπενδόνα μιλιοδρομῶν.**

μιλιόλη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. **γένος** τρηματοκόγχων ἐκ τῶν μιλιολιδῶν.

μιλιολίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. τρηματοκόγχων τοῦ ἀθροίσματος τῶν ριζοπόδων.

μίλι(ον) (τό) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. κ. μίλιν, δ.γρ. μείλιον μονὰς μήκους μεγάλων ἀποστάσεων ποικίλλουσα κατὰ τόπους καὶ ἐποχὰς κ. χρ., ὅθ. **τὸ ρωμαϊκὸν μίλιον** ἰσοδυναμοῦν πρὸς 1000 διπλᾶ βήματα ἢ 8 στάδια, ἤτοι 1535 μ., μικρότερον δηλ. τοῦ σημ. ἀγγλ. μιλίου κατὰ 80 ὑάρδας : Πολύβ.34,ΙΙ,8 **ἀπὸ τῆς Ἰαπυγίας . . εἶναι μίλια πεντακόσια ἑξήκοντα δύο εἰς Σήναν πόλιν,** Στράβ 3,1,9, ΚΔΜατθ.5,41 **καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο,** Πλούτ.Γγρακχ 7 **πρὸς δὲ τούτοις διαμετρήσας κατὰ μίλιον ὁδὸν πᾶσαν·** ‖ ἐν τῇ μσν. **τὸ βυζαντινὸν μίλιον** ἰσοδυναμοῦν πρὸς 1800 βήματα : Ἀραβ.Μῦθ.Χαλ.Ι,190 **καὶ ἔφθανε** μακράν **ἕως ἕνα** μίλιον· ‖ ὁμ. ἐν χρ. ὑστερότερον καὶ **τὸ ἑνετικὸν μίλιον** ἰσοδυναμοῦν πρὸς 1738,67 μ. : Ἐρωτόκρ.4,942 **κι ὁ τόπος, ὁποῦ χώνετο, ἦτα μακρὰ ἕνα μίλι·** ‖ ἐν τῇ νεωτ. γίνεται διάκρισις μιλίου χερσαίου καὶ ναυτικοῦ, τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις ποικίλλει κατὰ χώρας (ἡ λ. ἴδ. ἐν τῇ δημ. χρησιμοποιεῖται ἀποκλειστικῶς σχεδὸν διὰ τὸν καθορισμὸν ἐκτάσεων ὑδατίνων ἐπιφανειῶν)· ὅθεν **μίλιον γεωγραφικὸν** μονὰς μήκους ἰσοδυναμοῦσα πρὸς 4' τοῦ γηΐνου ἰσημερινοῦ καὶ λογιζομένη πρὸς 7422 μ. περίπου· ‖ **τὸ ἀγγλικὸν χερσαῖον μίλιον** μονὰς μετρήσεως μήκους ἐπὶ ξηρᾶς ἰσουμένη πρὸς 1609 μ. περίπου· ‖ **μίλιον ταχυδρομικὸν ἢ παρισινὸν** μονὰς μήκους 1949,04 μ., βραδύτερον δὲ 2143,94 μ., - μ- **σαξωνικὸν** 7,500 μ., - μ- **πρωσσικὸν ἢ ἀμβούργειον** 7532,47 μ., - **αὐστριακὸν** 7,585,94 μ.,- μ- **πολωνικὸν** 8534,25 μ., - μ- **σουηδικὸν** 10,688,44 μ.· ‖ **τετραγωνικὸν μίλιον** μονὰς μετρήσεως χερσαίων ἐπιφανειῶν, ἔχουσα πλευρὰν 2,589 μ. περίπου· ‖ νεώτ. κ. δημ. (ναυτικὸν) μίλι(ον) μονὰς μετρήσεως μήκους θαλασσίων **ἐκτάσεων** ἰσοδυναμοῦσα πρὸς 1851 μ. : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ.39 **δὲν ἀπεῖχεν ἥμιου μίλιον ἀπὸ τὴν ἀκτήν·** **2)** νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. μέγα μῆκος, ἀπόστασις μεγάλη μὴ προσδιοριζομένη ἀκριβῶς, καὶ ἐπὶ χερσαίας καὶ ὑδατίνης ἐπιφανείας : δ.τραγ. **βιτσιὰ δίνει τ' ἀλόγου του καὶ πάει σαράντα μίλια,** Παπαδ.Νεκρ.Ταξ.ΙΙ **κάποια φαροπούλα ἢ τράτα θὰ εὕρεν ἴσως τὸν πνιγμένον πλέοντα εἰς τὸ** πέλαγος **μίλια μακράν,** Ἀρτ.Βατοπ.2,40 **καὶ φτειάνει . . ἀπὸ γνῶσες καραβάνι καὶ μ' αὐτὸ πιὰ προχωρεῖ στοῦ καιροῦ τὸ δρόμο μίλια κι ἄλλα μίλια·** **3)** μτγν. κ. μαν. μικρόν, εὐτελοῦς ἀξίας νόμισμα : Δίων Κ **τὸ χρυσοῦν** μίλιον, ΚΠορφ. Περὶ ἀποδράσεως ἀνδραπόδων **παρέχει ὁ δεσπότης Ν.** (νόμισμα) **ἕν, μίλια δ'·** **4)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **ἀγρωστιδῶν.**

μιλιόνι (τό) δημ. κ. **μηλιόνι** βλ.λ. εἶδος ἐμπροσθογεμοῦς πολεμικοῦ **τυφεκίου ἐν** χρ. κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821.

μιλιούνι (τό) δημ. κ. μελεούνι **ἑκατομμύριον·** **2)** μέγας ἀριθμός, ἀπροσδιόριστος, **ἀμέτρητον** πλῆθος, ἀνυπολόγιστον : **εἶχε κοριοὺς μιλιούνια,** εὐχή **μιλιούνια ν' ἀποκτήσῃς.**

μιλιταρισμός (ὁ) (λατ.) νεώτ. κ. δημ. τάσις, καθ' ἣν ἡ πολιτικὴ ζωὴ μιᾶς χώρας καθορίζεται ἀπὸ τὴν ὠργανωμένην στρατιωτικὴν βίαν, στρατοκρατία βλ.λ.

μιλιταριστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἀκολουθῶν τὸν μιλιταρισμὸν βλ.λ. ὡς πολιτικὸν σύστημα, στρατοκράτης, στρατοκρατικός.

μιλλεπόρα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. . **γένος** πολυπόδων ἐκ τῶν μιλλεποριδῶν.

μιλλεπορίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. πολυπόδων τοῦ ἀθροίσματος τῶν κοραλλιωδῶν.

μιλλεραντισμός (ὁ) νεώτ. ἀτελὴς ἀνάπτυξις τῶν ραγῶν τοῦ βότρυος τῆς **ἀμπέλου ἐξ ἀτελοῦς** γονιμοποιήσεως.

μιλλερίτης (ὁ) **νεώτ. ὀρυκτολ.** ὀρυκτὸν θειοῦχον νικέλιον.

μιλλέτι (τό) (ἀραβ. μιλλέτ) δημ. κ. **μελ(λ)έτι** μιλέτι.

μιλλι- ἢ **χιλιοστο-** α' συνθ. τῶν ὀν. τεχνικῶν καὶ φυσικῶν μονάδων, σημαῖνον τὸ χιλιοστὸν μέρος τῆς διὰ τοῦ ὑπολοίπου μέρους τῆς λ. δηλουμένης μονάδος : **μιλλιαμπέρ** (τὸ $^{1}/_{1000}$ τῆς μονάδος ἀμπέρ).

μιλλίμετρον (τό) νεώτ. χιλιοστόμετρον βλ.λ.

μιλλιμπάρ (τό) νεώτ. μονὰς πιέσεως τοῦ συστήματος C.G.S χρησιμοποιουμένη διὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς βαρομετρικῆς πιέσεως, ἀντὶ **τοῦ χιλιοστομέτρου** βλ.λ.

μίλλιον (τό) **νεώτ.** μίλι(ον) βλ.λ.

μιλλός-ή-όν Ἡσ. «βραδύς».
μιλλότης-ητος (ἡ) λεξ. βραδύτης, νωχέλεια, ἀσθένεια· Ἡσ. (πιθ. ἀντὶ μιλώτις ἐν Ἡσ. ἐν λ. νωχέλεια)
μιλνέσιον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀκάρεων ἐκ τῶν ἀρκτισκιδῶν.
μῖλος (ἡ) σμῖλαξ βλ.λ. : Κρατῖν.98, Θεόφρ.ΦΙ 3,4,2, αὐτ.5,7,6· **2)** μτγν. τὸ ἄνθος αὐτῆς : Πολυδ. 6,106 (ἀμφ.ἀνάγν.).
μιλοσχίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πυριτικὸν ὀρυκτὸν ἅλας τοῦ ἀργιλλίου ἔνυδρον.
μιλτάριον (τὸ) πάπ. ὑποκορ. τοῦ μίλτος βλ.λ.3) : μιλτάριον Τυφῶνος.
μιλτεῖον (τὸ) μτγν. ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἐτίθετο πρὸς φύλαξιν μίλτος βλ.λ.1) : ΑΠ 6,205 στάθμαι καὶ μιλτεῖα καὶ αἱ σχεδὸν ἀμφιπλῆγες.
μίλτειος-α-ον (μίλτος) μτγν. ὁ μίλτινος βλ.λ., ὁ ἐκ μίλτου βλ.λ.1) : ΑΠ 6,103 μιλτείῳ στάγματι πειθόμενον (ἡ ἐρυθρὰ γραμμή, ἥτις σχηματίζεται ὑπὸ τῆς στάφνης, ἤτοι τοῦ μεμιλτωμένου σχοινίου τοῦ ξυλουργοῦ).
μιλτεύς-έως (ὁ) (μίλτος) Ἐπιγρ. βαφεὺς χρησιμοποιῶν μίλτον βλ.λ.
μιλτηλιφής-οῦς-ές (μίλτος, ἀλείφω) ὁ διὰ μίλτου ἀληλιμμένος, ὁ βαμμένος μὲ χρῶμα ἐρυθρόν, ἐπὶ πλοίου : Ἡρ.3,58 τὸ δὲ παλαιὸν ἅπασαι αἱ νέες ἦσαν μιλτηλιφέες· ‖ κωμ. κ. ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων οἵτινες διὰ τεταμένου μεμιλτωμένου σχοινίου ὠθούμενοι ὡδηγοῦντο ἀπὸ τὴν Ἀγορὰν πρὸς τὴν Πνύκα : Πλάτ.Κωμ.6D.
μίλτινος-η-ον (μίλτος) μτγν. μίλτειος βλ.λ., ὁ ἐκ μίλτου : Πλούτ.Ἠθ.1081Β, πρβλ. Κλεομήδ.2,1· ‖ τὸ οὐδ. μίλτινον (τὸ) ὡς οὐσ. μίλτος βλ.λ.1), κοκκινόχωμα : Πλούτ.Ἠθ.287D ταχὺ γὰρ ἐξανθεῖ τὸ μίλτινον, ᾧ τὰ παλαιὰ τῶν ἀγαλμάτων ἔχρωζον.
μιλτίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μίλτος ἄνευ ὑποκορ. σημ., μίλτος βλ.λ.1) : Ἐπιφάν.Αἱρ.18,3.
μιλτίτης (ὁ) (μίλτος) μτγν., θηλ. μιλτῖτις-ιδος ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς μίλτου βλ.λ.1), ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τῆς μίλτου : Πλίν.ΦΙ 36,147.
μιλτοβαφῶ-έω νεώτ. βάφω, χρωματίζω διὰ μίλτου βλ.λ.1).
μιλτογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ μίλτου γραφή, ἰδ. διακόσμησις προμετωπίδων, τίτλων, ἐπιτίτλων, ἀρχικῶν γραμμ. δ. χειρογράφων καὶ ζωγράφησις μικρῶν παραστάσεων, ἃ. μινιογραφία βλ.λ.
μιλτοκάρηνος-ον (μίλτος, κάρηνον) μτγν. ὁ ἔχων ἐρυθρὰν, ὡσεὶ ἡ μίλτος, κεφαλὴν : Ὀππ.Ἁλ.5,273.
μιλτολογῶ-έω Ἐπιγρ. δοκιμάζω, ἐξετάζω τὴν ἐπιφάνειαν τῶν λίθων δι' ὀρθογωνίου ὀργάνου κεχρισμένου διὰ μίλτου.
μιλτοπάρηος-ον (μίλτος, παρειά) ὁ ἔχων ἐρυθρὰς τὰς παρειάς, κοκκινομάγουλος, ἐπὶ πλοίων, εἰδ. τῶν τοῦ Ὀδυσσέως, ὧν τὰ ἑκατέρωθεν τῆς πρύμνης καὶ τῆς πρῴρας ἦσαν βεβαμμένα μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα : Ἰλ.Β 637 τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι, Ὀδ.Ι 125· ‖ ἡ λ. κ. κωμ. : Μάχ.π.Ἀθήν.3,135Β φηττά τε χονδροφυὴς καὶ τρίγλη μιλτοπάρῃος· ‖ ὁμ. κ. ἐπί τινος λίθου ἐρυθρωποῦ : Ὀρφ.Λιθ.615· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ πεδιάδων, ὧν ἡ γῆ εἶναι κοκκινόχωμα : Ὀππ.Κυν.3,509 ξανθαὶ δ' αὖθ' ἕτεροι ἐπὶ πεδίων μιλτοπαρήων
μιλτόπρεπτος-ον ποι. ὁ ἔχων χρῶμα μίλτου, λαμπρὸν ἐρυθρὸν χρῶμα, ὄφιν ἐρυθρὰν : Αἰσχ.ἀπ.116.
μιλτόπρῳρος-ον λεξ. ὁ μιλτοπάρηος βλ.λ. : Ἀπολλ.Λεξ.Ὁμ., Ἡσ.
μίλτος (ἡ) κ. νεώτ. παραλλαγὴ τοῦ ὀρυκτοῦ αἱματίτου, χρησιμοποιουμένη πρὸς ἐρυθρὸν χρῶσιν, κοκκινόχωμα, κιννάβαρι, ἄμμιον : Ἡρ.4,191 τὸ δὲ σῶμα χρίονται μίλτῳ, αὐτ.7,69, ΠΔ Ἱερ.22,14 ἐξυλωμένα ἐν κέδρῳ καὶ κεχρισμένα ἐν μίλτῳ, Διοσκ.5,96, Ἐπιγρ., Πάπ.· ‖ τὸ μεμιλτωμένον σχοινίον : Ἀριστφ.Ἐκκλ.378 καὶ δῆτα πολὺν ἡ μίλτος . . γέλων παρέσχεν, ἣν προσέρραινον κύκλῳ· **2)** μτγν. μίνιον : Πλίν.ΦΙ 33,115, Νίκ. Θηρ.864 μίλτος Λημνίς· **3)** μτγν. ἐρυσίβη βλ.λ. : Παυσ.Γραμμ.ἀπ.257· **4)** πάπ. μαγικὴ ὀν. τοῦ αἵματος.
μιλτοφοριών-ῶνος (ὁ) Ἐπιγρ. ὀν. μηνὸς ἐν Ἀρκεσίνῃ τῆς Ἀμοργοῦ.
μιλτοφυρής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ συμπεφυρμένος, ὁ ἀνακατεμένος μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα, ὁ ἀληλιμμένος μὲ μίλτον βλ.λ.1) : ΑΠ 6,103 τρύπανά θ' ἑλκεσίχειρα τέρετρά τε μιλτοφυρῆ τε σχοῖνον (ἄ.γρ. μιλτοχαρῆ).
μιλτόχριστος-ον (μίλτος, χρίω) μτγν. ὁ ἀληλιμμένος, ὁ κεχρισμένος διὰ μίλτου : Χρησμ.Σιβ.3,589.
μιλτόχρους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ἔχων χρῶμα μίλτου, ὁ ἐρυθρόχρους, ὁ κόκκινος : Τζέτζ.Μεθ' Ὁμ.269 μιλτόχροον ὄρος.
μιλτόχρως-χρωτος (ὁ) μτγν. ὁ ἐρυθρός, ὁ κόκκινος : Ἐζεκ. Ἐξ.259.
μιλτῶ-όω (μίλτος) καλύπτω, ἀλείφω, χρίω διὰ μίλτου βλ.λ.1) : Ἐπιγρ.,Πολυδ.Β,104 σχοινίον μιλτώσαντες διὰ τῶν τοξοτῶν συνήλαυνον τοὺς ἐκ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,126· ‖ μέσ. κ. παθ. καλύπτω, χρίω ἐμαυτὸν ἢ καλύπτομαι, χρίομαι ὑπ' ἄ. μὲ μίλτον . Ἡρ.4,194 μιλτοῦνται δ' ὧν πάντες οὗτοι καὶ πιθηκοφαγέουσι, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,126 μεμιλτωμένῃ τῇ χειρί ‖ μεμιλτωμένον σχοινίον βεβαμμένον διὰ μίλτου σχοινίον, δι' οὗ συνήλαυναν τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ περιφερομένους πολίτας πρὸς τὴν Πνύκα : Ἀριστφ. Ἀχ.22, Πολυδ.8,104.
μιλτώδης-ους-ες ὁ ἐρυθρὸς ὡς μίλτος : Εὔβουλ. 98,6 ἐκ δὲ τῶν γνάθων ἱδρὼς ἐπὶ τὸν τράχηλον ἄλοκα μιλτώδη ποιεῖ, Στράβ.16,4,20,Διοσκ.5,99, Λουκ.Συρ.Β ἄνεμοι . . ἱστάμενοι τὴν γῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσιν ἐοῦσαν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα· **2)** μτγν. ὁ περιέχων, ὁ παρέχων, ὁ παράγων μίλτον : Στράβ.16,4,5 καὶ πλησίον ὄρος ἐστὶν ἐν πεδίῳ μιλτῶδες.
μιλτωρυχία (ἡ) (μιλτωρύχος) ἐξόρυξις μίλτου ἢ ὀρυχεῖον μίλτου : Ἀμειψ.15.
μιλτωρύχος-ον (μίλτος, ὀρύσσω) μτγν. ὁ ἐξορύσσων μίλτον : Πολυδ.7,100.
μίλτωσις-εως (ἡ) λεξ. κ.νεώτ. γλώσσ. τοῦ μίλμιλλις· Ἡσ.· ‖ νεώτ. ἡ διὰ μίλτου ἐπικάλυψις, ἐπίχρισις.
μιλτωτός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ μεμιλτωμένος, ὁ διὰ μίλτου βεβαμμένος, ὁ ἀλειμμένος μὲ μίλτον : Εὐστ.1885,2) μιλτωτοῖς προσωπείοις.
μίλφαι (αἱ) μτγν. κ. μίλφοι (οἱ) μίλφωσις βλ.λ. : Διοσκ.1,109,αὐτ.Εὐπ.1.45,Γαλ.12,725,Παῦλ.Αἰγ.3,22.
μιλφός (ὁ) μτγν. ὁ πάσχων ἐκ μιλφώσεως βλ.λ. : Βέττ.Βάλ.110,16,Γλωσσ.
μίλφωσις-εως (ἡ) μτγν. μαδάρωσις βλ.λ., ἀσθένεια καθ' ἣν ἀποπίπτουν αἱ βλεφαρίδες : Γαλ.12,789.
μιλῶ-έω μσν., δημ. -άω, προστ. ἐνεστ. μίλιε, παρατ. (ἐ)μιλοῦσα κ. (ἐ)μίλα(γ)α, ἀόρ. (ἐ)μίλησα, μέσ. μιλιέμαι, παρατ. (ἐ)μιλιόμουν, παθ. ἀόρ. (ἐ)μιλήθηκα, παρακ. μτχ. μιλημένος, ὁμιλῶ, λαλῶ, λέγω, διαλέγομαι, συνδιαλέγομαι, κουβεντιάζω : Ἐρωτόκρ.1,373, αὐτ.3,464 θέλεις τα μὲ τὰ δουλὸ σου γι' ἀγάπες νὰ μιλήσῃς, Σολωμ.Τὰ δύο ἀδέλφια 60 ἡ Αὐγούλα σωπαίνει καὶ δὲν τοῦ μιλεῖ, Παπαδ.Χριστ.Διηγ.76 ποῦ ἔμαθες πῶς μιλοῦν οἱ καραβάδες, Χατζόπ.Βρ.Θρ.22,1 ἔτσι μιλοῦσα μὲ τοὺς ἥσκιους, Παλαμ.Καημ.Λιμν.107,9 αὐτ.Δωδ.Γύφτ.59,5, αὐτ.111,20 πρὸς τ' ἀδέρφια μεγαλόστομα μιλῶ, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ Β,22 ἐγὼ βρῆκα δυὸ στὸ δρόμο, ποὺ μιλούσανε γλυκά, δ.δίατ. ἔδγα, ἥλιε μου, καρσὶ καὶ μίλιε μου· ‖ φρ. ἐγὼ μιλῶ καὶ γὼ τ' ἀκούω (εἰς μάτην κοπιάζω ὁμιλῶν, δὲν εἰσακούομαι)· ‖ τὸ παθ. λαλοῦμαι, χρησιμεύω ὡς μέσον συνεννοήσεως διὰ τοῦ λό-

γου, ἐπὶ γλώσσης λαλουμένης: **αὐτὴ ἡ γλῶσσα δὲν μιλιέται πουθενὰ σήμερα·** ‖ δημ. συνδιαλέγομαι εἴς τινα γλῶσσαν, λαλῶ αὐτὴν μτ. εὐχερείας: **καταλαβαίνω τ' ἀγγλικά, μὰ δὲν τὰ μιλῶ·** ‖ ὁμ. ἀγορεύω, ἐκφωνῶ λόγον, κάμνω διάλεξιν: **ἐν ᾧ μίλαγε γιὰ τὸν Παπαδιαμάντη, ἔπαθε ζάλη, - μπορεῖ νὰ** μιλάῃ **τρεῖς ὧρες, χωρὶς καθόλου νὰ κουρασθῇ·** **2)** συνεκδ. λέγω, ἐκφράζω τὴν γνώμην μου, ὑποστηρίζω αὐτήν, διατυπώνω τὰς ἀντιρρήσεις μου, ἀντιλέγω: **δὲ μπορεῖς, θὰ σκάσῃς, ἂν δὲ μιλήσῃς!**, παροιμ. **ὅποιος δὲ μιλεῖ τὸν θάφτουν** (ὅτι ἂν δὲν ὑποστηρίξῃς τὰ συμφέροντά σου, ἀφονίζεσαι π. τῶν ἄ.)· **3)** δημ συζητῶ ἐπί τινος ὑποθέσεως, συμφωνῶ μετά τινος, ἴδ. ἐν φρ. **τὰ μιλήσαμε ἢ τὰ 'χουμε μιλημένα·** ‖ παροιμ. φρ **μιλημένα τιμημένα** (ἐπὶ τῶν προσυμφωνούντων, οἱονεὶ ὑπόσχεσις τηρήσεως τῶν συμφωνηθέντων) **4)** δημ. μτφ. εἶμαι ἐκφραστικός, ζωηρός, ἔχω ζωήν: Παλαμ. Ἰαμβ.Ἀναπ.13,7 **καὶ τὰ μάτια μιλούσανε σὰν ἁρμονίας ἦχος,** Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1 . . **κι ἀπ' τότε ἡ γλῶσσα κόμπιαζε, μὰ μίλαγαν τὰ μάτια, - δὲν τὸ λέω ἐγώ, τὰ πράματα μιλᾶν·** πρβλ. παροιμ. ἀρχ. φρ. «ὁ παρὼν καιρὸς μόνον οὐχὶ φωνὴν ἀφιείς» (Δημ.9)· φρ. **τὸ πρᾶμα μιλάει μοναχό του** (εἶναι αὐτόδηλον)· **5)** δημ. τὸ μέσ. ἀλληλοπαθ. **μιλιοῦμαι** μτ. ἐμπροθ. διορ. (μὲ . .) ὁμιλῶ οἰκείως πως μετ' ἄ., δθ. συνεκδ. διατηρῶ τὴν μετά τινος σχέσιν γνωρίμου, προηγουμένως διακοπεῖσαν οἷον ἐκ δυσαρεσκείας, ἐχθρότητος κττ.: **ἀπ' ὅταν ξαναγίναμε γείτονες, ἀναγκαστικὰ μιλιούμαστε, - δὲν μιλιούμαστε πιὰ μὲ τὰ πεθερικὰ** (διεκόψαμεν τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις)· κ.ἀπολ. ἐξυπονοουμένου τοῦ ἐμπροθ. διορ.: **πῶς τὰ πᾶτε μὲ τὸ γείτονα; - Δὲν μιλιούμαστε·** **6)** δημ. μιλιέμαι ἐπὶ προσ. ἔχοντος ἀξίωμα κ. ἰδ. δικαστοῦ, εἰσακούω φιλικὰς εἰσηγήσεις, συστάσεις, παρακλήσεις ὑπέρ τινος ἢ εἴς τινα ὑπόθεσιν, ἐπηρεάζομαι βλ.λ. **4)**, συνήθ. ἐν χρ. κτ. γ' προσ.: **δικαστὴς ποὺ μιλιέται δὲν εἶναι τίμιος, - ὁ ὑπουργὸς μιλήθηκε καὶ δὲν θὰ φέρῃ δυσκολίες·** ὅθ. ἀντιθ. **δὲν μιλιέται** εἶναι ἀκέραιος, εἶναι ἀπρόσιτος εἰς συστάσεις, παρακλήσεις κττ.: **αὐτὸς δὲν μιλιέται ἀπὸ κανένα·** ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. μιλημένος -η-ο ὁ εἰς ὃν ἐγένοντο ἤδη συστάσεις, παρακλήσεις, ἰδ. ὁ εὐμενῶς ἀποδεχθεὶς τὰς συστάσεις: **ὅλοι οἱ ἔνορκοι ἦταν μιλημένοι·** **7)** εἰδ. **δὲν μιλιέται** ἐπὶ προσ. ἐν ἀναφ. πρὸς χρονικόν τι διάστημα, εἶναι ἐκ δυσθυμίας, ἐκ δυσαρεσκείας, ἐξ ὀργῆς ἀπρόσιτος εἰς ὁμιλίας φιλικὰς ἢ παρακλητικάς: **σήμερα ὁ προϊστάμενος ἦρθε κακόκεφος καὶ δὲν μιλιέται.**

μιμαίκυλον (τὸ) κ. νεώτ., δ.γρ. **μεμαίκυλον** (Θεόφρ.Φ13,16,4, Πολυβ.7,144, Γαλ.6,621) κ. **μεμαίκυλος** (ἡ) (αὐτ.) κ. μιμάκυλος (Ἡσ.) καρπὸς τῆς κομάρου βλ.λ., κούμαρο: Κράτ.40 **πάνυ γὰρ ἐστιν ὡρικὰ τὰ τιτθί' ὥσπερ μῆλον ἢ μιμαίκυλα,** Θεόπομπ.Κωμ.67, Ἄμφις 38 **φέρει ὁ πρῖνος ἀκύλους, ὁ κόμαρος μιμαίκυλα,** Σκύλ.108, Θεόφρ.ΦΑἴτ.2, 8,2, Πορφ.Ἀποχ.2,7· **2)** νεώτ. βοταν. ψευδὴς καρπὸς ἐν ᾧ ὁ ἀνθικὸς ἄξων παχυνόμενος καθίσταται σαρκώδης, ἐν ᾧ περικλείονται τὰ πραγματικὰ σπέρματα, ὡς τὸ χαμαικέρασον.

Μιμαλλὼν-όνος (ἡ) μτγν. ἰδ. κτ. πληθ. μακεδ. ἀν. τῶν Μαινάδων, τῶν Βακχῶν· Σουΐδ. «τὰς Βάκχας τοῦ Διονύσου»: Στράβ.10,3,10 **Λῆναί τε καὶ Θυῖαι καὶ Μιμαλλόνες,** Πλούτ.Ἀλέξ.2.

μιμάξασα Ἡσ. «χρεμετίσασα»· πρβλ. μιμιχμός.

μίμαρ Ἡσ. «ἀναιδές».

μιμάριον (τὸ) μσν. πορνικὸν καταγώγιον, πορνεῖον: Χειρόγρ.Βί.Ἁγ.Ἀνδρ. τοῦ Σαλοῦ 3 **ἀπέρχονται εἰς τὰ μιμάρια τῶν ἀσέμνων γυναικῶν.**

μίμαρκυς-υος (ἡ) κ. **μίμαρκις**-εως Ἡσ. «κοιλία καὶ ἔντερα τοῦ ἱερείου μεθ' αἵματος σκευαζόμενα, μάλιστα δὲ ἐπὶ λαγῶν, ὁτὲ δὲ καὶ ἐπὶ ὑός· ὁ δὲ Φερεκράτης παίζων καὶ ἐπὶ ὄνου φησί»: Ἀριστφ.Ἀχ.1112 **ἀλλ' ἢ πρὸ δείπνου τὴν μίμαρκυν κατέδομαι;**, Διφιλ.1 **γλυκεῖα δ' ἡ μίμαρκυς.**

μιμὰς-άδος (ἡ) μτγν. γυνὴ ὑποκρινομένη ἐν τοῖς μίμοις, ἠθοποιὸς παίζουσα μίμους: Αἰλ.ἀπ.123, ΑΠ 9,139, Ἐπιγρ., Σουΐδ.ἐν λ. κρίσεως· **2)** Δουκάγγ. «τῶν μιμάδων ἤτοι τῶν πορνικῶν».

μίμαστα Ἡσ. «ἄγρια λάχανα».

μίμαυλος (ὁ) μτγν. παντόμιμος **συνοδευόμενος** κατὰ τὴν παράστασιν ὑπ' αὐλοῦ ἢ μιμούμενος τὸν ἦχον αὐλοῦ· καὶ ὁ ὑποκριτὴς τοιούτου **εἴδους** μίμου: Ἀθήν.10,452F **καὶ Ἀριστώνυμος ὁ φιλοκιθαριστής, ἔτι δὲ Κλέων ὁ μίμαυλος.**

μιμαυλέω Ἡσ. «εἰμὶ μίμαυλος».

μιμεία (ἡ) μτγν. κ. μιμία μίμησις, **πρᾶξις μίμου,** φάρσα, μτφ.: **Φίλ.2,598 καὶ γὰρ τὸ πρᾶγμα μιμεία τις ἦν.**

μιμέρα Ἡσ. «μιμητικὴ τέχνη καὶ μίμησις».

μιμηλάζω μτγν. μιμοῦμαι: Φίλ.1,557 **ὁπότε καὶ τὸ μιμηλάζον ἀγαθὸν κακῷ,** αὐτ.610 **μιμηλάζοντες καὶ παρακόπτοντες τὸ δόκιμον νόμισμα** (κῶδ. μιμηλίζοντες), πρβλ. Ἡσ.

μιμηλὴ (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. μιμόζα γένος φυτῶν ἐκ τῶν **ἑλλοβοκάρπων·** ‖ **μιμηλῆς φλαιός** δρόγη πλουσία εἰς οὐσίας δεψικὰς χρησιμοποιουμένη εἰς τὴν βυρσοδεψίαν.

μιμηλὸς-ή-όν μτγν. ὁ μιμούμενος, ὁ μιμητικός, ὁ ἐπιτήδειος εἰς μίμησιν: Λουκ.ΖΤραγ.33 **θώραξ δέ μοι γελοῖος ἀμφὶ σώματι πλασθεὶς παρῃώρητο μιμηλῇ τέχνῃ,** Μαν.6,525 **μιμηλὴ γραφίς,** Γαλ.Χρ. Μορ.3,16 (πίθηκος) **μιμηλὸς πρὸς τὸ χεῖρον·** ‖ ὁμ. κ. μτ. γενικ.: Λουκ.Εἰκ.17 **μιμηλότατοι ἁπάντων τεχνιτῶν,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 9,280· **2)** κ. μτ. παθ. σημ. ὁ κατὰ μίμησίν τινος γενόμενος, ὁ κατὰ ζωγραφικὴν μίμησιν πεποιημένος, ὁ ἐζωγραφημένος: Πλούτ. Ἀγησ.2 **καὶ ἀποθνήσκων ἀπεῖπε μήτε πλαστὰν μήτε μιμηλὰν ποιήσασθαι τοῦ σώματος εἰκόνα.**

μιμηλότης-ητος (ἡ) Σουΐδ. «μίμησις».

μιμηλῶς (μιμηλός) ἐπίρρ. μσν. μιμητικῶς βλ.λ., κατὰ μίμησιν, μὲ ἐπιτηδειότητα μιμηλοῦ βλ.λ.: Σουΐδ. ἐν λ. δρᾶμα, Εὐστ.6,7.

μίμημα-ατος (τὸ) (μιμοῦμαι) **τὸ κατὰ μίμησίν τινος** κατασκευαζόμενον, ὁμοίωμα, ἀντίτυπον: Αἰσχ.ἀπ. 364 **Λιβυρνικῆς μίμημα κανδύης χιτών,** Εὐρ.Ἑλ.74 **μίμημ' ἔχεις Ἑλένης,** Ἀντιφάν.176,6 **μιμήματα χειρὸς Ἀττικῆς** (ἐπί τινων εἰδῶν . ἄρτου), Πλάτ.Τίμ. 48Β, Κλεάνθ.1,4 **θεοῦ μίμημα λαχόντες,** ΑΠ 7,195 **αὐτοφυὲς μίμημα λύρας** (ἐπὶ τῆς ἀκρίδος), Μουσών.ἀπ.17,90Η **ἄνθρωπος μίμημα θεοῦ·** **2)** καλλιτεχνικὴ παράστασις: Πλάτ.Νόμ.669Ε **ὅ,τι τε βούλεται καὶ ὅτῳ ἔοικε τῶν . . μιμημάτων.**

μίμησις-εως (ἡ) (μιμοῦμαι) κ. μσν. κ. νεώτ. **ἡ ἐνέργεια** καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μιμοῦμαι βλ.λ., τὸ μιμεῖσθαι, ἀπομίμησις: Θουκ.1,95 **καὶ τυραννίδος μᾶλλον ἐφαίνετο μίμησις ἡ στρατηγία,** Ἀριστφ. Βάτρ.109, αὐτ. **κατὰ τὴν σὴν μίμησιν** (ἵνα σὲ μιμηθοῦν), αὐτ.Θεσμ.156 **ἃ δ' οὐ κεκτήμεθα, μίμησις ἤδη ταῦτα συνθηρεύεται,** Πλάτ.Γοργ.511Α, Μηναῖ. 12,6,Βί.Ἁγ.Νικολάου **ὅσῳ καὶ πλέον διερεθίζειν οἶδε πρὸς μίμησιν,- δὲν εἶναι πρωτότυπον, ἀλλὰ μίμησις ξένων ἔργων·** **2)** ἡ ἀναπαραγωγὴ ἑνὸς προτύπου κατὰ τελείαν ἀπομίμησιν: Διον.Ἐπιγρ. π.Συριαν.Ἑρμ.1,3R· **3)** ἡ διὰ τέχνης παράστασις, **τεχνικὴ ἀπόδοσις:** Πλάτ.Σοφ.265Β, αὐτ.Πολ.598Β **μιμήσασθαι ἢ πρὸς τὸ φαινόμενον, ὡς φαίνεται, φαντάσματος ἢ ἀληθείας οὖσα μίμησις·** ἰδ. περὶ τῆς δραματικῆς ποιήσεως ὡς τέχνης μιμητικῆς: Ἀριστλ.Ποιητ.1447a,22 **ὁμοίως δὲ κἂν εἴ τις ἅπαντα τὰ μέτρα μειγνύων ποιοῖτο τὴν μίμησιν,**

καθάπερ Χαιρήμων.. Κένταυρον· 4) παράστασις, ἐξεικόνισις, εἰκών, ὁμοίωμα : Ἡρ.3,37 **πυγμαίου ἀνδρός μίμησίς ἐστι,** πρβλ. Ἱππ.Δι.1,21· 5) νεώτ. τὸ ἐκ μιμήσεως προελθόν ἀντικείμενον : **τὸ ἔργον τοῦτο δὲν εἶναι γνήσιον, εἶναι μίμησις·** 6) νεώτ. μουσ. ἐπανάληψις ὑπὸ μιᾶς φωνῆς φράσεως ἢ τμήματος φρ. προταθείσης ὑπὸ ἑτέρας φωνῆς.

μιμητής (ὁ) (μιμοῦμαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., νεώτ. κ. δημ. θηλ. **μιμήτρια** ὁ μιμούμενός τινα ἢ τι, ὁ ἀκολουθῶν τοὺς τρόπους, τὴν διαγωγὴν ἄλλου : Ξεν.Ἀπ.1,6,3 **οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιμητὰς ἑαυτῶν ἀποδεικνύουσιν,** ΚΔ Κορινθ.1,4,16 **παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε,** Λιβάν. Ἐπιστ.115,4 **οἱ μιμηταὶ τῶν γραμμάτων,** ΜηναΪ.12,5 Ὠδ.4 **μιμητὴς τοῦ Δεσπότου γενόμενος,** αὐτ.3,8 Συνξ. τοῦ Ἁγ.Θεοφυλάκτου **ὁ μέγας τοῦ Θεοῦ μιμητής,** Βί.Ἀλεξ.2299 **ἂν δὲ καὶ φαίνῃ μιμητὴς αὐτῶν τῶν σῶν προγόνων·** 2) ὁ διὰ μιμήσεως παριστῶν τι : Πλάτ.Πολ.602Α **ὁ δὲ μιμητὴς.. ἐκ τοῦ χρῆσθαι ἐπιστήμην ἕξει ὧν ἂν γράφῃ ἢ δόξαν ὀρθὴν διὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης συνεῖναι τῷ εἰδότι·** ‖ ἰδ. ὁ παριστάνων ἢ ἀπομιμούμενος χαρακτῆρας ὡς ἠθοποιὸς ἢ ὡς ποιητής : Ἀριστλ.Πρ. 918b,28,αὐτ.Ποιητ.1460a,8 **οὐ γάρ ἐστι κατὰ ταῦτα μιμητής·** 3) συνημμένον μετὰ τοῦ γόης, ὁ καθ' ὅλα ὑποκριτής, ὁ πλάνος, ὁ ἀπατεών, ὁ ἀγύρτης : Πλάτ.Πολ.598D **ἐντυχὼν γόητί τινι καὶ μιμητῇ ἐξηπατήθη·** πρβλ. αὐτ.Πολιτ.303C.

μιμητησίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. χλωριοῦχον ἀρσενικικὸν ἅλας τοῦ μολύβδου.

μιμητικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μίμησιν ἢ εἰς παράστασιν διὰ μιμήσεως γινομένην, ὁ ἐπιτήδειος, ὁ ἱκανὸς περὶ τὴν μίμησιν, ἰδ. περὶ τῶν εἰκαστικῶν ἢ ὡραίων τεχνῶν : Πλάτ.Νόμ.668Α, αὐτ.Πολ.605Α **ὁ δὲ μιμητικὸς ποιητὴς δῆλον ὅτι οὐ πρὸς τὸ τοιοῦτον τῆς ψυχῆς πέφυκε,** Ἀριστλ.Ποιητ.1451a,30,αὐτ.Ρητ.1404a,22 **ἡ φωνὴ πάντων μιμητικώτατον τῶν μορίων, - ὁ ἄνθρωπος εἶναι ζῷον μιμητικόν·** ‖ τὸ θηλ. **μιμητική** (ἡ) ὡς οὐσ. (μτ. ἢ ἄνευ τοῦ τέχνη) ἡ τέχνη, ἡ δύναμις τῆς μιμήσεως : Πλάτ.Πολ.598Β **πόρρω ἄρα που τοῦ ἀληθοῦς ἡ μιμητική ἐστι,** αὐτ.Σοφ. 265Α, Ἀριστλ.Ποιητ.1449b,2).

μιμητικότης-ητος (ἡ) (μιμητικός) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μιμητικοῦ, ἡ τάσις, ἡ ἱκανότης πρὸς μίμησιν· ‖ **τὸ φαινόμενον καθ' ὃ ζωϊκοί τινες τύποι ἀπομιμοῦνται τὸ σχῆμα ἢ τὸ χρῶμα ἄλλων ζωϊκῶν ἢ φυτικῶν μορφῶν.**

μιμητικῶς (μιμητικός) ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-ά,** κατὰ τρόπον μιμητικὸν βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.18Β, Γαλ.8,155,Ἀθήν.11,505Β, Πρόκλ.Πολ.1,60Κ **μιμητικῶς ζῆν·** κ. συγκρ. **-ώτερον** : Πτολ.Ἁρμ.3,3.

μιμητισμός (ὁ) νεώτ. ἡ μιμητικότης βλ.λ. τῶν ζωϊκῶν ὀργανισμῶν· 2) ὀρυκτολ. ἡ ἰδιότης καθ' ἣν ὀρυκτά τινα διαμορφοῦνται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε παρουσιάζονται ὑπὸ συμμετρίαν διάφορον ἐκείνης ἣν ἔπρεπε νὰ ἔχουν· 3) κοινωνιολ. ἡ θεωρία περὶ τῶν κοινωνικῶν φαινομένων τοῦ G. Tarde, καθ' ἣν οὐδὲν ἄλλο εἶναι ταῦτα ἢ ἀποτελέσματα μιμήσεως· 4) ἰατρ. ἡ εἴς τινας ψυχοπαθεῖς παρατηρουμένη τάσις νὰ μιμοῦνται ἐμπαικτικῶς τοὺς περὶ αὐτούς.

μιμητός-ή-όν κ. νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ μιμηθῇ, νὰ παραστήσῃ : Ξεν.Ἀπ.3,10,4 **οὔκουν τοῦτό γε μιμητὸν ἐν τοῖς ὄμμασι·** 2) μτγν. ὁ κατὰ μίμησιν γενόμενος : Πολυδ.1,7 μιμητὰ τυπώματα.

μιμήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ποι. μιμητὴς βλ.λ.: Μαν.4,75.

μιμία (ἡ) μιμεία βλ.λ.

μιμίαμβοι (οἱ) μτγν. οἱ ἐν ἰάμβοις γεγραμμένοι μῖμοι, λογοτεχνικὸν εἶδος, δι' οὗ παρίστανται σκηναὶ τοῦ καθημερινοῦ βίου εἰς ἰαμβικὸν τρίμετρον χωλιομβικόν : Πλίν.Ἐπιστ.6,21,4, Γέλ.20,9,2.

μιμικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ., τὸ θηλ. μιμική κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μίμους, ὁ τῶν μίμων, ὁ κατὰ τὸν τρόπον τῶν μίμων γινόμενος, ὁ ἀπρεπής : Δημήτρ.151,Κικ.Λόγ.2,59,239, αὐτ.Ρῆτ.26,88. Παπαδ.Φόν.122 **ἄρχισε νὰ περιγελᾷ τὴν γραῖαν μὲ μιμικὰς κινήσεις τῶν χειρῶν καὶ τοῦ στόματος·** 2) Ἐπιγρ. ὁ κατάλληλος διὰ θεατρικὰς παραστάσεις· 3) νεώτ.κ.δημ. τὸ θηλ. μιμική ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ἐκφράζειν διὰ μορφασμῶν, χειρονομιῶν, κινήσεων τοῦ σώματος, καὶ διὰ τῆς φωνῆς συναισθήματα, διανοήματα, ἐπιθυμίας : **ἡ μιμικὴ εἶναι τέχνη τοῦ ἠθοποιοῦ, τοῦ ἱεροκήρυκος καὶ τοῦ ῥήτορος.**

μιμιχμός Ἡσ. «χρεμετισμός»· πρβλ. μιμάξασα.

μιμνάζω ἐπικ. τ. τοῦ μίμνω βλ.λ., παραμένω, μένω : Ἰλ.Β 392 **ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω μιμνάζειν παρὰ νηυσίν,** αὐτ.Κ 549. Ἀπολλ.Ρ 1,226, ΑΠ 4,4, Ὀππ.Ἁλ.5,463· 2) μτβ. περιμένω τινά,. μτ. αἰτ. : Ὑμν.Ὁμ.9,6 **Ἀπόλλων ἧσται μιμνάζων ἑκατηβόλον ἰοχέαιραν.**

μίμνεσκον ἐπ. τ. τοῦ ἔμιμναν, παρατ. τοῦ μίμνω.

μιμνήσκω κ. μσν., παρατ. ἐμίμνησκον (μ. συνθ. : Ξεν.Ἑλλ.6,5,33 **ἀν-**), μέλλ. **μνήσω,** ἀόρ. **ἔμνησα,** μέσ. κ. παθ. μιμνήσκομαι (σπάν. : Θουκ.6,60,Πλάτ. Ἀξ.368Α· σύνηθ.μ.ἐν μτγν. : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,13,Πλούτ. Ἠθ.653Β), β' ἑν. προστ. **μιμνήσκεο** (Ἰλ.Χ 268) γ' πληθ. ἐπ. παρατ. **μιμνήσκοντο** (αὐτ.Ν 722), μέσ. μέλλ. **μνήσομαι,** παθ. μέλλ. **μνησθήσομαι,** μέσ. ἀόρ. α' **ἐμνησάμην,** ἀπαρφ. **μνήσασθαι** (Ὀδ.Δ 331, Τυρτ.12,1,Ἡρ.7,39· σπάν. ἐν τραγ. : Σοφ.ΟΤ 564), γ' ἑν. ἐπ. **μνησάσκετο** (Ἰλ.Λ 566), παθ. ἀόρ. ὡς μέσ. **ἐμνήσθην** (σπάν. ἐν Ὁμ. : Ὀδ.Δ 118, σύνηθ. ἐν τραγ. : Σοφ.Ἠλ.373), αἰολ. **ἐμνάσθην** (Σαπφ. Συμπλ.4,11), **παρακ.** μτ. σημ. ἐνεστ. **μέμνημαι,** αἰολ. **μέμναιμαι** (Ἀλκ.Συμπλ.28,6), β' ἑν. **μέμνηαι** (Ἰλ.Φ 442) κ. **μέμνῃ** (αὐτ.Ο 18), ὑποτ. **μέμνωμαι** (Ὀδ.Ξ 168) κ. **μεμνῶμαι** (σπάν. : Δημ.1431), γ' ἑν. **μεμνῆται** (σπάν. : Ἰσοκρ.18,40,Πλάτ.Φίλ.35Ε), α' πληθ. **μεμνώμεθα** (Σοφ.ΟΤ 49, Πλάτ.Πολιτ.285C), ἰων. **μεμνεώμεθα** (Ἀρχίλ.ἐν Πάπ.), εὐκτ. **μεμνήμην** (Ἰλ.Ω 745), β' ἑν. **μεμνῇο** (Ξεν.Ἀν.1,7,5), γ' ἑν. **μεμνῇτο** (σπάν. : αὐτ.ΚΠ 1,6,3, Πλάτ.Πολ.518Α) κ. **μεμνοῖτο** (Κράτ.Κωμ.50), ἐπ. **μεμνέῳτο** (Ἰλ.Ψ 361), β' πληθ. **μεμναίατο** (Πίνδ.ἀπ.94), κ. περιφρ. **μεμνημένος εἴην** (σπάν. : Πλάτ.Εὐθύδ.286Β), β' ἑν. προστ. **μέμνησο,** δωρ. **μέμνᾱσο** (Ἐπίχ.250), ἰων. **μέμνεο** (Ἡρ.5,105), αἰολ. **μέμναισο** (Σαπφ.Συμπλ. 23,8), ἀπαρφ. **μεμνῆσθαι,** μτχ. **μεμνημένος,** ὑπερσ. **ἐμεμνήμην** (Ἰσοκρ.12,35), ἰων. γ' πληθ. **ἐμεμνέατο** (Ἡρ.2,104), τετελ. μέλλ. **μεμνήσομαι** (Ἰλ.Χ 390,Ὀδ. Τ 581,Ἡρ.8,62,Εὐρ.Ἱππ.1461,Πλάτ.Φίλ.31Β) (τὸ ἐνεργ. συχν. ἐπ., π. τραγ. μ. ἅπαξ ἐν χρ. κ. τοῦτο ἐν λυρικῷ χωρίῳ ἐν Εὐρ.Ἀλκ.878· ἐν τῇ πεζογρ. προτιμῶνται τὰ σύνθ. μτ. τῶν προθ. ἀνά κ. ὑπό), ἀναμιμνήσκω, ἐνθυμίζω, ὑπενθυμίζω, μτ. αἰτ. προσ. κ. γενικ. πράγμ. : Ἰλ.Α 407 **τῶν νῦν μιν μνήσασα,** αὐτ.Ο 31 **τῶν σ' αὖτις μνήσω,** Θέογν.1123 **μή με κακῶν μίμνησκε·** ‖ κ. μτ. μ. αἰτ. : Ὀδ.Μ 38 **μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός,** αὐτ.Ξ 169,Εὐρ.Ἀλκ. 878 **ἔμνησας ὅ μου φρένας ἥλκωσεν·** ‖ μτγν. κ. ἀπτώτ. : Θεόκρ.15,36 μὴ μνάσῃς, Γοργοῖ· 2) ποι. καθιστῶ τινα ἀξιομνημόνευτον, ὀνομαστόν, ἔνδοξον : Πίνδ.Π 11,13 **ἐν τῷ Θρασυδαῖος ἔμνασεν ἑστίαν τρίτον ἐπὶ στέφανον πατρῴαν βαλών·** 3) τὸ μέσ. ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου, ἐνθυμοῦμαι, μτ. γενικ. : Ἰλ.Χ 390 **αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου,** Ὀδ.Τ 581,Σαπφ.Λυρ. Συμπλ.4,11 **οὐδὲ παῖδος οὐδὲ φίλων τοκήων οὐδὲν ἐμνάσθη,** Ἡρ.8,62 **μεμνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων,** Εὐρ.Ἱππ.1461 **ὡς πολλά, Κύπρι, σῶν κακῶν μεμνήσομαι,** ΚΔΛουκ.23,42 **μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου,** Νεκρώσ.Ἀκολ.

μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθός, τῶν δούλων σου· ‖ σπάν. μτ. αἰτ. ἐνθυμοῦμαί τινα: Ἰλ.Ζ 222 Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι, αὐτ.Ι 527, Ὀδ.Ξ 188, Σοφ ΟΤ 1057 τὰ δὲ ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνῆσθαι μάτην, Πλάτ.Νόμ.633D; Δημ.1002 οὔτε ταύτας τὰς ὑποθέσεις μεμνημένοι· ‖ κ. ἀπτώτ.: Θουκ.2,8 πρότερον οὔπω σεισθεῖσα ἀφ' οὗ Ἕλληνες μέμνηνται, αὐτ.5,66· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ.: Ἰλ.Ρ 364 μέμνηντο γὰρ αἰεὶ ἀλλήλοις καθ' ὅμιλον ἀλεξέμεναι φόνον αἰπύν, Αἰσχ.Ἱκ.202 μέμνησο δ' εἴκειν, Ἀριστφ.Ἱππ.495 μέμνησο δάκνειν, Ξεν.Ἀν.3,2,39 μεμνήσθω ἀγαθὸς ἀνὴρ εἶναι, Πλάτ.Ἀπολ.27B, γνωμ. μέμνησο ἀπιστεῖν· ‖ ἰδ. μτ. εἰδ. προτ. ἐπακολουθούσης: Ἡρ.7,18 μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μασσαγέτας Κύρου στόλον ὡς ἔπρηξε, Αἰσχ. Χο.492 μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον ὡς ἐκαίνισας (δ.γρ. ᾧ σ' ἐκαίνισαν), Ξεν.ΚΠ 2,4,25, Πλάτ.Φίλ.31Α· ‖ κ. μτ. ὀναφ. προτ.: Δημ.127 τὸν Εὐφραῖον οἷ' ἔπαθεν μεμνημένοι· ‖ κτ. μτ. τελικῆς προτ.: Ἀριστφ.Νεφ.1107 μέμνησ' ὅπως εὖ μοι στομώσεις αὐτόν· ‖ μεθ' Ὀμ. μτ. μτχ. κατηγορηματικῆς: Πίνδ.Ν 11,15 θνατὰ μεμνάσθω περιστέλλων μέλη (ἂς φέρῃ εἰς τὸν νοῦν του, ἂς ἀναλογισθῇ ὅτι τὰ μέλη τοῦ σώματός του, ἅτινα δι' ἐνδυμάτων καλύπτει, εἶναι θνητά), Αἰσχ.Ἀγ.830 μέμνημαι κλύων, Εὐρ.Ἑκ.244 μεμνήμεθα ἐλθόντες, Ξεν.ΚΠ 1,6,3 μέμνημαι γὰρ .. ἀκούσας ποτέ σου· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. προσδιορισμοῦ: Ὀδ.Δ 151 καὶ νῦν ἢ τοι ἐγὼ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆι, αὐτ.Η 192 περὶ πομπῆς μνησόμεθα, Ὑμν.Ὀμ.7,2 ἀμφὶ Διώνυσον.. μνήσομαι· ‖ ἐν χρ. μ. μτγν. κ. τὸ παθ. ἐπαναφέρομαι εἰς τὴν μνήμην, ὑπενθυμίζομαι: ΠΔ Ἰεζ.18,22 πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησε, οὐ μνησθήσονται, ΚΠ Πράξ.10,31 αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, αὐτ.Ἀποκ. 16,19· **4)** ἀναφέρω διὰ λέξεων, κάμνω μνείαν τινός, μνημονεύω: Ἰλ.Β 492 μνησαίαθ', ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον, Ὀδ.Δ 331 τῶν νῦν μοι μνῆσαι, ΠΔ Ψαλμ.8,5 τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ, ΚΔ Ἑβρ.13,3 μιμνήσκεσθαι τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι· ‖ συχν. ἐν τῷ παθ. ἀορ.: Ὀδ.Δ 118 αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι, Ἡρ.1,36 παιδὸς μὲν πέρι τοῦ ἐμοῦ μὴ μνησθῆτε ἔτι, αὐτ.9,45, Σοφ. Φιλ 310, Θουκ.8,47 ὥστε μνησθῆναι περὶ αὐτοῦ εἰς τοὺς βελτίστους τῶν ἀνθρώπων, αὐτ.1,10, αὐτ. 37, Λυσ.1,19, Δημ.232 πρῶτος εἰπὼν καὶ μνησθεὶς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης· ‖ κ. μτ. ἐμπραθ. προσδιορισμοῦ: Ἡρ.7,39 καὶ οἰκηίους καὶ φίλους μνήσασθαι περὶ σέο παιδός· ‖ μτγν. μτ. δοτ. προσ. ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην τινός, ὑπενθυμίζω τι εἴς τινα: Πάπ. ἐμνήσθην σοι καὶ παρόντι περὶ ..· ‖ μτγν. κ. ἀπτώτ.: Θεόκρ.3,28 ἔγνων πρᾶν, ὅκα μοι μευναμένῳ, εἰ φιλέεις με (ἐνθυμουμένῳ τὸ ὄνομά σας ἵνα ἴδω ἐὰν ..)· **5)** συγκεντρώνω, ἐντείνω τὴν προσοχήν μου, προσέχω, δίδω προσοχήν: Ἰλ.Ψ 361 ὡς μεμνέῳτο δρόμου (ὅτι ἠδύνατο νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὸ τρέξιμο), αὐτ.Δ 222· ‖ φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι: αὐτ. Ω 129 μεμνημένος οὔτε τι σίτου, οὔτ' εὐνῆς, Ὀδ. Σ 267 μεμνῆσθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν, αὐτ.Κ 177 μνησόμεθα βρώμης (ἂς φροντίσωμεν περὶ βρώσεως, δηλ. ἂς φάγωμεν), Βακχ.17,58 μεμνᾶσθαι πολέμου τε καὶ μάχας, Πίνδ.ἀπ.94 μεμνῆσθαι ἀοιδᾶς· **6)** ῥηματ. π. μνήμη, ἀνάμνησις, μνεία, μνῆστις, μνῶμαι, μνῆμα, μνημεῖον, μνήμων. Ἐκ ῥίζ. μα-, μεν-, μαν-, μνα-· λατ. mens mentio· πρβλ. μνηστεύω.

μιμνόντεσσι ἐπικ. ἀντὶ μίμνουσι, δοτ. πληθ. τῆς μτχ. τοῦ μίμνω βλ.λ.

μίμνω ποι μ.κτ. ἐνεστ.κ.παρατ. σχηματισθὲν κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν ἐκ τοῦ μένω, ἐπ. δοτ. πληθ. μτχ. μιμνόντεσσι (Ἰλ.Β 296), μτγν. ἐπ. παρατ. μίμνασκον (Ὀρφ.Λιθ.108), μένω, παραμένω σταθερὸς ἐν τῇ μάχῃ: Ἰλ.Ν 713 οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ, αὐτ.Ο 727· **2)** βραδύνω, ἀργοπορῶ, μένω πίσω: αὐτ.Ζ 69 μή τις νῦν ἐνάρων .. μετόπισθεν μιμνέτω· **3)** ἐπὶ πραγμ., διαμένω, παραμένω: Ὀδ.Ν 364 ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ· ‖ κ.μέσ.: Ἐπιγρ. Κρήτης: κλέος.. μίμνεται ἀθάνατον· ‖ ὑπολείπομαι: Αἰσχ.1149 ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί, πρβλ.αὐτ.154· **4)** μτ. αἰτ. ἀναμένω τινά, προσμένω, ἰδ. περιμένω τὴν ἐπίθεσίν τινος: Ἰλ.Ε 94 οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες· ‖ ἐπὶ τοῦ καιροῦ, τοῦ χρόνου, προσμένω: αὐτ.Ι 662 ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο καὶ Ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν, Ἡσίοδ.Ἔργ.630 αὐτὸς δ' ὡραῖον μίμνειν πλόον, εἰσόκεν ἔλθῃ· ‖ κ. ἀπροσ.: Αἰσχ.Ἀγ.1563 μίμνει δὲ μίμνοντος ἐπὶ θρόνῳ Διὸς παθεῖν τὸν ἔρξαντα.

μιμόβιος (ὁ) μτγν. ἐν χρ. ὑβριστ. ἠθοποιὸς ζῶν ἐκ παραστάσεων μίμων βλ.λ.: Μαν.4,280 μιμοβίους, χλεύης τ' ἐπιβήτορας, ὑβριγέλωτας.

μιμογράφος-ον μτγν. ὁ γράφων, ὁ συνθέτων μίμους: Φιλόδ.Ποιημ.2,72, αὐτ.5,9, αὐτ.13,21 τὸν δὲ ποιητὴν τὸν ἀγαθὸν συνορίζουσι κατὰ μιμογράφου καὶ ἀρεταλόγου, Γαλ.2,631 Μαρύλλου τοῦ μιμογράφου, Διογ.Λ 3,18.

μιμόδραμα-ατος (τὸ) νεώτ. εἶδος περιπετειώδους λυρικοῦ δράματος ἐν ᾧ ἐπικρατεῖ ἡ παντομίμα βλ.λ. καὶ ὁ πλοῦτος τοῦ σκηνικοῦ διακόσμου.

μιμοειδής-οῦς-ές μαν. ὁ πρὸς μῖμον βλ.λ. ὅμοιος, ὁ ὁμοιάζων μὲ μῖμον: Εὐστ.217,36 ἀντὶ τοῦ μιμοειδὲς καὶ ἀχρειοποιὸν ὡς ἀμορφωθέντος τοῦ προσώπου τοῖς δάκρυσι.

μιμόζα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ φυτὸν μιμηλὴ βλ.λ.

μιμολόγημα-ατος (τὸ) μτγν. φλυαρία μίμου: Ἐπιφάν.Αἱρ.37,3 τὰ παρ' αὐτοῖς .. μυστήρια, μιμολογήματα δὲ ὄντα καὶ χλεύης ἔμπλεα.

μιμολογία (ἡ) μτγν. τὸ μιμολογεῖν, ἀπαγγελία μίμων: Ἐπιφάν.Αἱρ.21,66.

μιμολόγος (ὁ) μτγν. ὁ ἠθοποιός, ὁ ἀπαγγέλλων, ὁ παίζων μίμους: Γαλ.17(2),150, Ἐπιγρ.· **2)** ὁ γράφων, ὁ συνθέτων μίμους: Φίλ.2,345, Θεόδ. ΑΠ 7,556 καὶ νεκύων θῆκέ σε μιμολόγον, Ἐφραὶμ Συρ.1,271Ε μὴ συνδιατρίβε μιμολόγοις· **3)** ὡς ἐπίθ. -ος-ον ὁ μιμούμενος τὴν φωνὴν ἀνθρώπου ἢ ἄλλο τι, ὁ περιπαικτικῶς ἐπαναλαμβάνων τὴν φωνήν τινος: ΑΠλ.4,155 ἠχὼ μιμολόγον, φωνῆς τρύγα, ῥήματος οὐρὴν («ἡ ἀντίθρουν φθόγγον ἔμπαλιν ᾄδουσα, ἡ λάλος»).

μιμολογοῦμαι-έομαι παθ. μτγν. ἀπαγγέλλομαι, λέγομαι ὡς οἱ μῖμοι: Στράβ.5,3,6 καὶ ποιήματα σκηνοβατεῖσθαι .. καὶ μιμολογεῖσθαι.

μιμορτοβία Ἡσ. «ναοῦς ἢ ἄνθρωποι βεβήκασιν».

μιμόρχημα-ατος (τὸ) νεώτ. ὄρχησις μιμικὴν ὑφὴν ἔχουσα, χορόδραμα, μπαλέτο.

μιμόρχησις-εως (ἡ) νεώτ. μιμόδραμα βλ.λ.

μῖμος (ὁ) κ. μαν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μιμούμενος, ὁ ἔχων μιμητικὴν δύναμιν, ὁ μιμητικός: Αἰσχ.ἀπ. 57,9 ταυρόφθογγοι δ' ὑπομυκῶνταί ποθεν ἐξ ἀφανοῦς φοβεροὶ μῖμοι· ‖ κ. φρ. μῖμον ἔχω μιμοῦμαι: Εὐρ.Ῥησ.256 τετράπουν μῖμον ἔχων ἐπιγαίου θηρός· ‖ κ. μαν., νεώτ. κ. δημ. ἠθοποιὸς ἐκδηλῶν διὰ μιμικῆς συναισθήματα ἢ παριστάνων πρόσωπα, ὁ γελωτοποιός, ὁ ὑποκριτής, ὁ γελοιαστικῶς ἀπομιμούμενος τὴν φωνήν, τὸ ὕφος, τὰς χειρονομίας, τὸν τρόπον τοῦ ὁμιλεῖν ἢ καὶ καταστάσεις ἢ περιστατικά: Δημ 23 μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ᾀσμάτων, Πλούτ.Σύλλ.36 σὺν ἦν μίμοις γυναιξὶ καὶ κιθαριστρίαις καὶ θυμελικοῖς ἀνθρώποις, Μηναῖ.12,3, Συνέξ.Ἀγ.Θεοδούλου ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας μίμοις καὶ ἀγύρταις συναναστραφείς, Ζερβ.Τραγ ΚΚ Ἱστ.1 158 ἐφάνη φανταχτὴ καὶ πολυθόρυβη συνοδεία μίμων καὶ γε-

λωτοποιῶν· **2)** εἶδος δραματικῆς ποιήσεως καλλιεργηθὲν ὑπὸ Σώφρονος τοῦ Συρακοσίου καὶ παριστῶν ἐν πεζῷ ἀνθρώπινα ἤθη καὶ πάθη, μὴ ἔχον δὲ ἴδιον μῦθον ὡς ὑπόθεσιν : Ἀριστλ Ποιητ.1447b, 10 **οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινὸν τοὺς Σώφρονος καὶ Ξενάρχου μίμους καὶ τοὺς Σωκρατικοὺς λόγους,** αὐτ.άπ.72,Δημήτρ.Λακ.1014,61, Πλούτ.Ἠθ.712Ε, Ἀθήν.11,204Β **καὶ ὁ τοὺς μίμους δὲ πεποιηκώς,** Σουΐδ. ἐν λ. Σώφρων μῖμοι ἀνδρεῖοι - γυναικεῖοι· **3)** νεώτ. ζωολ. γένος ᾠδικῶν πτηνῶν ἐκ τῶν **κοττυφιδῶν· 4)** ὁμ. νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **γρομφαδιοειδῶν.**

μιμοῦμαι-έομαι (μῖμος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀποθ., παρατ. **ἐμιμούμην,** μέλλ. μέσ. **μιμήσομαι,** ἀόρ. **ἐμιμησάμην** (Πινδ.Π 12,21), μέλλ. παθ. μτ. παθ. διαθ. **μιμηθήσομαι** (σπάν. : Πλάτ.Πολ. 599Α), παθ. ἀόρ. μτ. παθ. διαθ. **ἐμιμήθην** (σπάν. : Πλάτ.Νόμ.668Β, συχν. ὡς νεώτ.), δημ. **(ἐ)μιμήθηκα,** παρακ. κ. παθ. **μεμίμημαι,** μτ. αἰτ. πράγμ., προσπαθῶ νὰ πράξω ἢ πράττω τι κατὰ μίμησιν, παριστάνω, εἰκονίζω, ἀπομιμοῦμαι : Βατραχομ.7 **γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,** Ὑμν.Ἀπόλλ.163 **πάντων ἀνθρώπων φωνὰς . . μιμεῖσθ' ἴσασιν,** Πίνδ.Π 12,21 **χριμφθέντα σὺν ἔντεσι μιμήσαιτ' ἐρικλάγκταν γόον,** Αἰσχ.Χο.564 **γλώσσης αὐτὴν Φωκίδος μιμουμένω,** Ξεν.Συμπ. 2,21 **τὴν τοῦ παιδὸς ὄρχησιν μιμεῖσθαι,** Παποδ. Χριστ.Τεμπ.32 **ὅσοι μιμοῦνται τὸν μύρμηκα, ὄχι τὸν τέττιγα,** αὐτ.Φόν.46,-**μιμοῦμαι τὸν τρόπον - τὸ βάδισμα - τὴν φωνήν τινος,** - **ὁ ψιττακὸς μιμεῖται τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρώπου·** ‖ κ. μτ. αἰτ. προσ. : Ἡρ.4,166 **ἐμιμέετο τοῦτον,** Εὐρ Ἠλ.1037 **μιμεῖσθαι θέλει γυνὴ τὸν ἄνδρα,** Θουκ.2,37 **παράδειγμα δὲ μᾶλλον αὐτοὶ ὄντες τισὶν ἢ μιμούμενοι ἑτέρους,** ΚΔ'Ἑβρ.13,7 **μιμεῖσθε τὴν πίστιν,** Μηναῖ.12,5 Ὄρθρ.Ὠδ.9 **τὴν τούτου ζωηφόρον, παμμάκαρ, ἐμιμήσω ὡς δυνατόν σοι ἁγιότητα,** - **δὲν ἔχει ἰδίαν ἔκφρασιν, μιμεῖται τελείως τοὺς προγενεστέρους·** ‖ κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Πλάτ.Νόμ. 705C **μιμήσεις πονηρὰς μιμεῖσθαί τινα,** Ἀριστλ. Πολιτ.1271b,22 **τὰ πλεῖστα μιμεῖσθαι τὴν Κρητικὴν πολιτείαν·** ‖ κ. μτ. δύο αἰτ. : Ἡρ.5,67 **ταῦτα δὲ . . ἐμιμέετο ὁ Κλεισθένης οὗτος τὸν ἑωυτοῦ μητροπάτορα Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον·** ‖ κ. ἀπτώτ. : Θέογν.370 **μιμεῖσθαι δ' οὐδεὶς τῶν ἀσόφων δύναται·** ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ.: Ἡρ.2,104 **οὐκέτι Αἰγυπτίους μιμέονται κατὰ τὰ αἰδοῖα,** Πλάτ.Πολ.393C **κατὰ φωνὴν ἢ κατὰ σχῆμα μιμεῖσθαί ἐστιν ἐκεῖνον,** αὐτ.Πολιτ 293Ε, αὐτ.Νόμ.814Ε, αὐτ.Φιλ.40C· ‖ ἡ μτχ. **μεμιμημένος** μτ. ἐνεργ. σημ. : Ἡρ.2,169 **παστὰς . . ἠσκημένη στύλοισί τε φοίνικας τὰ δένδρεα μεμιμημένοισι** [κατ' ἀπομίμησιν τῶν φοινίκων], Πλάτ.Κρατ. 414Β· ‖ κ. ἐν παθ. σημ. γίνομαι, κατασκευάζομαι ὑπό τινος ἐντελῶς ὅμοιος πρός τι : Ἡρ.2,78 **μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα καὶ γραφῇ καὶ ἔργῳ,** αὐτ.86, Πλάτ.Πολ.604Ε **οὔτε ῥᾴδιον μιμήσασθαι οὔτε μιμούμενον εὐπετὲς καταμαθεῖν,** αὐτ.597Α, αὐτ.Νόμ 668Β· **2)** ἐν ἀναφ πρὸς τὴν ζωγραφικὴν κ. μουσικήν, παριστάνω, εἰκονίζω, ἐκφράζω, ἀποδίδω : αὐτ.Πολιτ.306D, αὐτ.Νόμ.812C **τὴν τῶν μελῶν μίμησιν τὴν εὖ καὶ τὴν κακῶς μεμιμημένην·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ὑποκριτοῦ, ὑποδύομαι, ὑποκρίνομαι, παριστάνω : Ἀριστφ Πλ.291 **τὸν Κύκλωπα μιμούμενος·** ‖ κ. ἐπὶ χορευτοῦ : Ξεν Συμπ. 2,21 **διῆλθε μιμούμενος τήν τε τοῦ παιδὸς καὶ τὴν τῆς παιδὸς ὄρχησιν·** ‖ ἐπὶ ποιητοῦ, ἀποδίδω πιστῶς, ὑποτυπῶ : Πλάτ.Πολ.605C **ἀκροώμενοι Ὁμήρου ἢ ἄλλου τινὸς τῶν τραγῳδιοποιῶν μιμουμένου τινὰ τῶν ἡρώων·** κ. ἐπὶ τῆς ποιήσ. : Ἀριστλ.Ποιητ.1447a,17· **3)** μσν. προσομοιάζω, παρομοιάζω : Πρόδρ.1,257 **σκώληκα τὸν ἀκοίμητον μιμοῦμαι τὴν πενίαν· 4)** ρηματ.π.μί μημα, μίμησις, μιμητής, μιμητέος-έον, μιμητός (λατ. imitor, imitator), μιμῶ, μιμηλός. Ἐκ ριζ. μιμ-

μίμοφις (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **σαποτοειδῶν.**

μιμώ-όος-οῦς (ἡ) (μιμῶ) λεξ. κ. μσν. ὁ πίθηκος ὡς κατ' ἐξοχὴν μιμητικὸν ζῷον· Σουΐδ. **ἐν λ.** πίθηκος, Εὐμάθ.322.

μιμῳδὸς (ὁ) (μῖμος, ᾠδή) μτγν. ὁ ᾄδων, ὁ παριστῶν μίμους βλ.λ. : Πλούτ.Σύλλ.2 **ὥστε μιμῳδοῖς καὶ ὀρχησταῖς τιθασὸς εἶναι,** Βέττ.Βάλ.4,17.

μὶν ἐπ. κ. Ἰων. αἰτ. ἑν. γ' προσ. τῆς προσωπ. ἀντων. εἰς ὅλα τὰ γένη, δωρ. νιν (ἀμφότεροι οἱ τύποι ἐν κῶδ.Πινδ. κ. ἐν Βακ.(10,111 μιν μ.), ἐν τραγ. **μ. νιν,** οὐδέτερον ἀπαντᾷ π. Ἀττ. πεζ. ἀείποτε ὁ τ. ἐγκλιτικός : Ἀπολλ.Δύσκ.39,12) αὐτόν, αὐτήν, αὐτό : Ἰλ.Β 795 **τῷ μιν ἐεισαμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,** Ἡρ.2,100 **ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα περίμηκες ὑπόγαιον καινοῦν τῷ λόγῳ,** Ἱππῶν.49(36) **καί μιν καλύπτει·** ‖ συχν ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ αὐτόν, αὐτήν : Ἰλ.Φ 245 **γεφύρωσεν δέ μιν αὐτὸ εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ',** αὐτ.Λ 117 **αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·** ‖ **αὐτόν μιν** αὐτοπαθ. ἑαυτόν : Ὀδ.Δ 244 **αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσας·** ὡς αὐτοπαθ. ἀντων. κ. μ. τὸ μιν Ἡρ.1,11, αὐτ.45 **παρεδίδου ἑωυτὸν Κροίσῳ προτείνων τὰς χεῖρας, ἐπικατασφάξαι μιν κελεύων τῷ νεκρῷ· 2)** τὸ μιν κτ. πληθ. οὐδέποτε π. Ὁμ., διότι τὸ ἐν Ὀδ.Κ 212, αὐτ.Ρ 268 ἀναφέρεται εἰς τὴν λ. δώματα λαμβανόμενα ὡς ἓν ὅλον, ὑπάρχει δηλ. σύνταξις κτ. τὸ νοούμενον· π. μτγν. ἐπ. ἀπαντᾷ κ. ὁ πληθ. : Ἀπολλ.Ρ 2,8 **καὶ δὲ τότε προτὶ νῆα κιὼν χρειώ μιν ἐρέσθαι Ναυτιλίης, οἵ τ' εἶεν**

μίνα (ἡ) (Ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. ὑπόρυγμα, ὑπόνομος ‖ ὑπόνομος μετὰ γομώσεως ἐκρηκτικῆς πρὸς ἀνατίναξιν· ‖ **μίνα τῆς μπαρούτης** ναυτ. ὅρος τῶν πυρπολητῶν τοῦ 1821 σημαίνων φρεάτιον ἠνεῳγμένον εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πυρπολικοῦ ἐν ᾧ ἐτίθεντο ἄνθρακες ἀνημμένοι διὰ τῶν ὁποίων μετεδίδετο τὸ πῦρ εἰς τὰς ἐκρηκτικὰς ὕλας· **μίνα τῆς φωτιᾶς** ὅρος τῶν πυρπολητῶν τοῦ ἀγῶνος σημαίνων ἄνοιγμα μικρὸν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πυρπολικοῦ ὑπὸ τὸ πρόστεγον πλῆρες εὐφλέκτων ὑλῶν, ὅπερ ἐπεκοινώνει μτ. τῆς μίνας τῆς μπαρούτης **2)** μτφ. ἐν φρ. **βάζω μίνες** ὑπονομεύω διὰ λόγων ἢ ἔργων, ῥαδιουργῶ· **3)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **περιαλλοκαυλοειδῶν.**

μιναδόρος (ὁ) δημ. ἐργάτης εἰδικευμένος εἰς τὴν ὑπόρυξιν ὑπονόμων, ἰδ. ἐν μεταλλείοις.

μιναρὲς (ὁ) (ἀραβ.) δημ. ὑψηλὸς καὶ λεπτὸς πύργος ὡς ἐξάρτημα τοῦ ὀθωμανικοῦ τεμένους, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὁ χότζας ἢ ὁ μουεζίνης καλοῦν τοὺς πιστοὺς εἰς προσευχήν : Κρυστ.Σκ.Ἀδ.2,86 **Τοῦρκος Δερβίσης ἄπιστος στὸ μιναρὲ φωνάζει.**

μινάρω (Ἰταλ.) δημ. ἀνοίγω μίναν βλ.λ., ὀρύσσω ὑπόνομον, ὑπόρυγμα· ‖ παρασκευάζω ὑπόνομον μετὰ γομώσεως πρὸς ἔκρηξιν· **2)** μτφ. ὑπονομεύω, ὑποσκάπτω τὴν θέσιν τινός.

μίνδαξ-ακος (ἡ) εἶδος περσικοῦ θυμιάματος, Ἄμφις π.Ἀθήν.15,691Α **καὶ τὴν βασιλικὴν θυμιᾶτε μίνδακα.**

μινδέλιος βαθμίς (ἡ) νεώτ. γεωλογ. ἡ τρίτη ἐκ τῶν τεσσάρων γεωλογικῶν βαθμίδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ παλαιοτεταρτογενὴς ὑποδιάπλασις τῆς τεταρτογενοῦς διαπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ

μίνδις-ιος (ἡ) Ἐπιγρ. ὁμὰς ἐπιτρόπων, ἐκτελεστῶν διαθήκης, ἰδ. δὲ ἐπιφορτισμένων τὴν ἐπιμέλειαν τάφου, μνημείου

μινέττης (ὁ) νεώτ. πετρογρ. πέτρωμα πυριγενὲς μορφῆς φλεβοειδοῦς, ἀνῆκον εἰς μάγμα γρανιτα διοριτικόν· **2)** ὀρυκτολ. παραλλαγὴ τοῦ λειμωνίτου βλ.λ. στιφρὰ μὲ ἱστὸν φολιδικόν.

μινέττο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. κ. μινέττα (ἡ) ἡ πρᾶξις τοῦ αἰδοιολείκτου, λεσβιασμός.

μίνθα (ἡ) μτγν. μίνθη βλ.λ.· Πολυδ.6,68 «μίνθα ἡ μίνθη, τὸ καλούμενον ἡδύοσμον» : Θεόφρ. ΦΙ 2,4,1.

μινθέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. αἰθέριον ἔλαιον λαμβανόμενον ἐξ ἀποστάξεως τῶν ἀνθοφόρων βλαστῶν διαφόρων εἰδῶν μίνθης βλ.λ.

μίνθη (ἡ) κ. νεώτ., μτγν. κ. μίνθα [Θεόφρ.ΦΙ 2,4,1] κ. μίνθος [αὐτ.ΦΑἴτ.2,16,2, Πλούτ.'Ηθ.732Β] γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν χειλανθῶν περιλαμβάνον πόας πολυετεῖς εὐώδεις καὶ δριμείας γεύσεως, ἡδύοσμος, δυόσμο, μέντα : Ἱππ.Δι.2,54,'Ιππῶν.63(47) στέφανον εἶχον κοκκυμήλων καὶ μίνθης, Κρατῖν. 129, Θεόφρ.ΦΑἴτ.2,16,4, Νίκ.'Αλ.374 χλοεραὶ μίνθης ἀπὸ φυλλάδος, Διοσκ.3,34.

μινθόδαφ βλ. πλινθόδαφ.

μίνθος (ὁ) κόπρος ἀνθρωπίνη : Μνησίμ.4,63· 2) μτγν. μίνθος (ἡ) μίνθη βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΑἴτ.2,16,2, Πλούτ.'Ηθ.732Β.

μινθῶ-όω [μίνθος I] κ. μσν. χρίω, ἀλείφω διὰ μίνθου, μολύνω μὲ ἀνθρωπείαν κόπρον : 'Αριστφ. Βάτρ.1075 καὶ μινθῶσαι τὸν ξύσσιτον, αὐτ.Πλ.313 μινθώσομεν θ' ὥσπερ τράγου τὴν ῥῖνα· 2) τὸ μέσ. μινθοῦμαι ἀποσκορακίζω, καταφρονῶ, βδελύσσομαι, ἀποστρέφομαι : 'Αρχέστρ.π.'Αθήν.7, 285Β τὴν ἀφύην μίνθου πᾶσαν πλὴν τὴν ἐν 'Αθήναις, Δαμόξ.2,15, Νικ.Χων.Χρον.10,θ,195D τὸ στόμα μινθούμενοι.

μίνθωνος ἀμφ. σημ. ἐν Φιλοδ.ἐν'Ηρακλ.37J μίνθωνος ἀπὸ τῆς μίνθης.

μινιατούρα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. μικρογραφία βλ.λ.

μίνιμουμ (τὸ) (λατ.) νεώτ. τὸ ἐλάχιστον δυνατὸν ὅριον, ἀντίθ. μάξιμουμ βλ.λ. : τὸ μίνιμουμ καὶ τὸ μάξιμουμ τῶν διεκδικήσεών των, - μίνιμουμ παραγωγῆς - ἀντοχῆς.

μινιογραφία (ἡ) νεώτ. μικρογραφία, μινιατούρα βλ.λ.

μίνιο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. οὐσία παρομοία πρὸς τὸ κιννάβαρι, ἀλλὰ διάφορος αὐτοῦ : Διοσκ.5,94· || δημ. δ.γρ. τοῦ μίνυο(ν) βλ.λ.

μινιόν (ὁ,ἡ,τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. λεπτοφυής, μικροκαμωμένος, εὐπαθής.

μινιστέριον (τὸ) (λατ.) νεώτ. τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ ἑλλην. κράτους.

μινίστρος (ὁ) (λατ.) νεώτ. ὁ ὑπουργὸς κατὰ τοὺς πρώτους τοῦ ἑλλ. βασιλείου χρόνους.

μινόρε (τὸ) (Ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. μουσ. ἔλασσον κ. ἐλάσσων βλ.λ.6).

μινουέττο (τὸ) (Ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. μουσ. κ. μενουέττο τεμάχιον μουσικὸν χαρίεντος χαρακτῆρος ἀποτελούμενον ἀπὸ τρεῖς περιόδους καὶ καταγόμενον ἐκ τοῦ ὁμωνύμου χοροῦ λίαν διαδεδομένου εἰς τὸ τέλος τοῦ ΙΖ' αἰ.

μινοῦτο (τὸ) κ. μενοῦτο λεπτὸν τῆς ὥρας· || φρ. στὸ μινοῦτο στὸ λεπτό, στὴ στιγμή : ἑτοιμάζομαι στὸ μινοῦτο· 2) δημ. νεώτ. ὀνομ. τοῦ ἀμμωτοῦ βλ.λ.

μινσατώριον (τὸ) μσν. τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ 'Αγίου Βήματος ἐν τῷ ναῷ περιλαμβάνον παλαιότερον ἐπὶ μεγάλων ναῶν ἴδιον διαμέρισμα, σήμερον δὲ περιορισθὲν εἰς τὴν δεξιὰν τοῦ ἱεροῦ κόγχην πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν τιμίων δώρων διὰ τὴν λειτουργίαν, ἀ.: μητατωρίκιον βλ.λ..

μιντέρι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. κ. μεντέρι εἶδος χαμηλοῦ ἀνακλίντρου, ντιβάνι : Παπαδ.Νεκρ.Ταξ.17 . . καθήμενοι στὰ μεντέρια ἐκάπνιζον.

μινυακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τοὺς Μινύας, ὁ τῶν Μινυῶν ἢ ὁ τοῦ Μινύου : μινυακὰ ἀγγεῖα (ἀγγεῖα μονόχρωμα τῆς προμυκηναϊκῆς καὶ μυκηναϊκῆς 'Ελλάδος εὑρεθέντα ἐν 'Ορχομενῷ, ὅπου ἐβασίλευεν ὁ Μινύας).

μῐνῠᾰμάχος (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τῶν Μινυῶν μαχόμενος : ΑΠ 6,116 σοὶ γέρας, 'Αλκείδα Μινυαμάχε, τοῦτο Φίλιππος δέρμα . . ἔθηκε.

μῐνῠανθής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἀνθῶν, θάλλων : Μάξιμ.76 φιλίην μινυανθέα καὶ ταχύβουλον ἀσταθίην· 2) τὸ οὐδ. μινυανθὲς ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν τριπέτηλον, τρίφυλλον, νεώτ. φωραλέα βλ.λ. τὸ ἀσφάλτιον, δημ. βρωμόχορτο : Νίκ.Θηρ.522 τρίφυλλον, τὴν ἤτοι μινυανθές, ὁ δὲ τριπέτηλον ἐνίσπει, Γαλ.12,144· || 'Ησ. «πόα ἀσφόδελος καὶ τρίφυλλον»

μῐνύειος α-ον ἐπ. λ. κ. μινυήϊος ['Ιλ.Λ 722,'Ησίοδ. ἀπ.144,4) μτγν., θηλ. μῐνυηΐς-ΐδος ['Απολλ.Ρ 1,233), ὁ μινυακὸς βλ.λ. : 'Ιλ.Β 511 οἳ δ' 'Ασπληδόνα ναῖον ἰδ' 'Ορχομενὸν Μινύειον, 'Οδ.Λ 284.

μινόζηον 'Ησ. «ὀλιγόβιον».

μινύθημα-ατος (τὸ) (μινυθῶ) τὸ ἐλαττωθέν, πᾶν ὅτι ἐσμικρύνθη : 'Ιππ.Κατ''Ιητρ.24 τὰ μινυθήματα.

μινύθησις-εως (ἡ) (μινυθῶ) ἀνάλωσις, ἐλάττωσις, ὀλιγόστευσις, σμίκρυνσις : 'Ιππ.Μοχλ.11 μινύθησις σαρκῶν, αὐτ.'Αρθρ.58,Θεολ.'Αριθμ.45 μυελῶν μινυθήσεις· || κ. ἐπὶ τῆς φθινούσης σελήνης : αὐτ. 15· 2) σμίκρυνσις, ἐξασθένησις : 'Ιππ.Χυμ.5 πνεύματος μινυθήσεις.

μινυθικός-ή-όν μτγν. ὁ σμικρυντικός, ὁ ἐλαττωτικός : Καίλ.Αὐρ.Χρον.1,39 μαλάγματα quae Graeci μινυθικὰ vocaverunt.

μινύθω ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. ἰων., παρατ. μινύθεσκον, καθιστῶ τι βραχύτερον, σμικρύνω, περικόπτω, ἐξασθενίζω : 'Ιλ.Υ 242 Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε, αὐτ.Ο 492,αὐτ.493,'Ησίοδ. 'Εργ.6 ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει καὶ ἄδηλον ἀέξει· || ἐλαττώνω, ὀλιγοστεύω ἀριθμητικῶς : 'Οδ.Ξ 17 τοὺς γὰρ [σύας] μινύθεσκον ἔδοντες ἀντίθεοι μνηστῆρες· 2) ἀμτβ. καθίσταμαι, γίνομαι μικρότερος, ἰσχνός, ἀδυνατίζω, ἐκμηδενίζομαι, ἀπόλλυμαι : 'Ιλ.Ρ 738 μινύθουσι δὲ οἶκοι ἐν σέλαϊ μεγάλῳ, 'Ησίοδ.'Εργ.244 οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσι· μινύθουσι δὲ οἶκοι· || ἐλαττοῦμαι, ὀλιγοστεύω, ἐκλείπω, δὲν αποφέρω, δὲν ἀποδίδω : 'Ιλ.Π.392 μινύθει δέ τε ἔργ' ἀνθρώπων, 'Ησιοδ.'Εργ.244 μινύθη δέ τε ἔργον· || κ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἠθ. ἐνν. : Θέογν.361 ἀνδρός τοι κραδίη μινύθει μέγα πῆμα παθόντος, Βακχ.3,90 ἀρετᾶς οὐ μινύθει ἅμα σώματι φέγγος· || ἐπὶ σαρκῶν, ἐλαττοῦμαι, φθίνω, τήκομαι, λειώνω : 'Ιππ.'Αρθρ.53 μινύθουσιν αἱ σάρκες, αὐτ.Μοχλ.19· || π.τραγ. ἐν χρ. μ. εἰς τὰ λυρικὰ μέρη : Αἰσχ.'Επτ.920,αὐτ. Εὐμ.369 δόξαι τ' ἀνδρῶν καὶ μάλ' ὑπ' αἰθέρι σεμναὶ τακόμεναι κατὰ γᾶν μινύθουσιν ἄτιμοι, Σοφ.ΟΚ 686 οὐδ' ἄϋπνοι κρῆναι μινύθουσιν Κηφισοῦ νομάδες ῥεέθρων· || μτγν. καθίσταμαι βραχύτερος, γίνομαι μικροτέρου διαστήματος, μικραίνω : Θεόκρ.21,23 ὅσσοι τὰς νύκτας ἔφασκον τῶ θέρεος μινύθειν· 3) ῥηματ. π. μινύθησις, μινύθημα..

μῐνῠθῶ-έω, μέλλ. -ήσω ('Ιππ.Μοχλ.40), ἀόρ. ἀπαρφ. μινυθῆσαι [αὐτ.Κατ' 'Ιητρ.17, αὐτ.'Υγρ.1, κῶδ.-ῖσαι], παρακ. γ' πληθ. μεμινυθήκασι [αὐτ.Μοχλ.5] (ὁ τ. τοῦ παθ. ἀορ. ἐμινύθη ἐν κώδ. αὐτ.Δι.53,αὐτ.Κατ' 'Ιητρ.24 εἶναι ἐφθαρμένη γρ. ἀντὶ ἐμινύθεε ἢ -ύθει) ἐλαττώνω, σμικρύνω : 'Ιππ.Μοχλ.40,ἄ.μινύθω βλ.λ.1).

μινυθώδης-ους-ες ὁ ἀσθενής, ὁ ἀσθενικός, ὁ ἀδύνατος : 'Ιππ.'Επιδ.3,17 γ' ταχὺ δὲ φῦξις, ἀφωνίη, λεπτὸν πνεῦμα καὶ μινυθῶδες, αὐτ.Γυν.2,133.

μίνυνθα ἐπίρρ. ὀλίγον, πολὺ ὀλίγον· συχν. π. 'Ομ. κ. ἐπὶ χρόνου : 'Ιλ.Α 416 ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔ τι μάλα δήν, αὐτ.Δ 466,'Οδ.Ο 494 οὐ πολλὸν ἐπὶ χρονον, ἀλλὰ μίνυνθα, αὐτ.Χ 473,Μίμν.2,7 μίνυνθα δὲ γίγνεται ἥβης καρπός, Βακχ.5,151 μίνυνθα δέ μοι ψυχὰ γλυκεῖα, 'Απολλ.Ρ 4,1060 τὴν δ' οὔ τι μίνυνθά περ εὔνασεν ὕπνος.

μινυνθαδία 'Ησ. «ἡ σελήνη· ἀπὸ τοῦ μινύθειν».

μινυνθάδιος-α-ον ὁ ὀλιγοχρόνιος, ὁ διαρκῶν ὀλίγον χρόνον, ὁ βραχύβιος : Ἰλ.Ο 612 **μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν ἔσεσθ'**, Ἀπολλ.Ρ 2,856 **μινυνθάδιος νοῦσος**, αὐτ.3,690 **μινυνθαδίῳ ὕπνῳ**, Τρυφιόδ.603· || συγκρ. **μινυνθαδιώτερος-α-ον** : Ἰλ.Χ 54 **μινυνθαδιώτερον ἄλγος**· 2) μτγν. ὁ μικρός : Ἐμπ.85 **μινυνθαδίης γαίης**.

μινυνθάνω μτγν. μινύθω βλ.λ.|| : πάπ. **μινυνθάνει ἀγλαὸν ἥβην**.

μινυογραφία (ἡ) νεώτ. **δ.γρ. τοῦ** μινιογραφία βλ.λ., ἡ τέχνη τοῦ ζωγραφεῖν διὰ μινύου βλ.λ. μικρὰς εἰκόνας ἐπὶ χειρογράφων.

μίνυον (τὸ) νεώτ. μολυβδοῦχος χρωστικὴ οὐσία ζωηρῶς ἐρυθρὰ κ. λίαν καλυπτική, χρησιμεύουσα ἰδ. ὡς ὑπόστρωμα κτ. τὸν ἐλαιοχρωματισμὸν σιδηρῶν ἀντικειμένων.

μινύον Ἡσ. «τὸ βλῖταν λάχανον, ἡ κινάβαρ(ι)».

μινυός μσν. μικρός : Εὐστ.273,2.

μίνυρες Ἡσ. «κλῖναι, μάντες».

μινύριγμα-ατος (τὸ) ἐδώδιμόν τι : Φιλόξ.π.Ἀθήν. 4,147D **ἔπειτα δὲ νῆστις δέλφακος.. καὶ νῶτος εἰσῆλθε καὶ ὀσφῦς καὶ μινυρίγματα θερμά**.

μινυρίζω (μινυρός) κ. νεώτ. εὐχρ. κυρ. ὁ ἐνεστ. κ. παρατ., μτγν. ἀόρ.α' **ἐμινύρισα** (Πλούτ.Ἠθ.56F), χρῶμαι μινυρᾷ φωνῇ, παραπονοῦμαι χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἐποδύρομαι ἠρέμα, κλαυθμηρίζω, μουρμουρίζω : Ἰλ.Ε 889 **μή τι μοι, ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε**, Ὀδ.Δ 719 **περὶ δὲ δμωαὶ μινύριζον**, Παπαδ.Φόν.146 **ἐμινύριζεν ἀκόμη ἡ θρηνώδης φωνὴ τοῦ βρέφους**· 2) ᾄδω ἠρέμα, μὲ σιγανὴν φωνήν, ἡσύχως, σιγανοτραγουδῶ, ὑποτονθορύζω ᾠδήν : Ἀριστφ.Ὄρν 1414 **ὅδ' αὖ μινυρίζων δεῦρό τις προσέρχεται**, αὐτ.Σφ.219, Πλάτ. Πολ.411Α **καὶ μινυρίζων τε καὶ γεγανωμένος ὑπὸ τῆς ᾠδῆς διατελῇ τὸν βίον ὅλον**, Ἀριστλ.Ζ1 618b, 31· || ἐπὶ τῆς φωνῆς τοῦ ὑπαέτου : αὐτ.619a,3 **πεινῇ δ' ἀεὶ καὶ βοᾷ καὶ μινυρίζει**· 3) ρηματ. π. μινύρισμα, μινυρισμός, μινυρίστρια.

μινύρισμα-ατος (τὸ) (μινυρίζω) μτγν. κ. νεώτ. σιγηλὸν ᾆσμα, σιγανὸν καὶ ἤρεμον κελάδημα: Θεόκρ. Ἐπιγρ.4,11 **ξουθαὶ ἀηδονίδες μινυρίσμασιν ἀντιαχεῦσι μέλπουσαι στόμασιν τὰν μελίγηριν ὄπα**, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.6,32· || ἤρεμος θρηνώδης φωνή, κλαυθμύρισμα· || μτφ. κ. ἐπὶ ἐλαφροῦ θρου δένδρων, ὁμ. κ. ἐπὶ ἐλαφροῦ ἤχου ὕδατος ρυακίου.

μινυρισμός (ὁ) (μινυρίζω) σχόλ. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μινυρίζω, τὸ ᾄδειν ἢ κλαίειν σιγαλῇ τῇ φωνῇ, κλαυθμυρισμός, κλαυθμός:Σχόλ.Ἀριστφ.Θεσμ.106,Παπαδ.Φόν.144 **ἤκουε φωνὴν βρέφους, κλαῦμα, μινυρισμὸν θρηνώδη**· || νεώτ τὸ θρηνωδῶς ᾄδειν, θρηνῶδες ᾆσμα, λυπητερὸ τραγούδι : αὐτ.189 **ἠκούετο ὁ μινυρισμὸς τῶν ἀηδόνων εἰς τὸ δάσος**.

μινυρίστρια (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ μινυρίζουσα, ἡ ἠρέμα καὶ ἡδέως ᾄδουσα, ἐπὶ τῆς ἀηδόνος.

μινύρομαι ποι. ὑποτονθορύζω μέλος τι : Αἰσχ.16, Ἀριστφ.Ἐκκλ.880 **μινυρομένη τι πρὸς ἐμαυτὴν μέλος**· || μινυρίζω, ᾄδω ἡδέως καὶ ἠρέμα, ἐπὶ τῆς ἀηδόνος : Σοφ.ΟΚ 671 **ἔνθ' ἁ λίγεια μινύρεται .. ἀηδὼν χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις**.

μινυρός-ά-όν ποι. ὁ χαμηλοφώνως παραπονούμενος, ὁ κλαίων, ὁ θρηνῶν, ἢ ὁ ᾄδων μὲ λεπτὴν καὶ ἀδύνατον φωνήν, γεν. ἐπὶ παντὸς ἀσθενοῦς καὶ ἠρέμου τόνου : Φρύν.Κωμ.69 **μινυρὸς ὑπερσοφιστής**· || ἐπὶ μικρῶν, νεαγνῶν τῶν πτηνῶν, ὁ τερετίζων : Θεόκρ.13,12 **οὐθ' ὁπόκ' ὀρτάλιχοι μινυροὶ ποτὶ κοῖτον ὁρῷεν**· || φρ. **μινυρὰ θρέεσθαι** μινυρίζειν : Αἰσχ.Ἀγ.1165· 2) Ἡσ. «μικρός».

μινύς-έος-εῖα-ύ ὁ μικρός, ὁ βραχύς, ὁ ὀλίγος· π. Γραμμ. ὡς ρίζ. τοῦ μινύθω βλ.λ.

μινυώριος-ον (ὥρα) μτγν. ποι. ὁ ὀλιγοχρόνιος, ὁ βραχύβιος : ΑΠ 9,362,26 **μινυώρια τέκνα**.

μινύωρος-ον μτγν. **δ.τ. τοῦ** μινυώριος βλ.λ. : ΑΠ 7,481 **τὰν μινύωρον, τὰν μικράν**, Τρυφιόδ.646.

μίνω ἀρκαδ. τ. τοῦ μένω βλ.λ.

μινωϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μίνωα ἢ τὴν ἐποχὴν αὐτοῦ : **μινωϊκὰ εὑρήματα, - μινωϊκὸν ἀνάκτορον, - μινωϊκὴ περίοδος** (ἡ προελληνικὴ περίοδος τοῦ χαλκοῦ πολιτισμοῦ), -**μινωϊκὸς πολιτισμὸς** (ὁ πολιτισμός, ὅστις ἀνεπτύχθη ἐν Κρήτῃ κατὰ τὴν μακραίωνα ἐποχὴν 2800 - 1400 π.Χ., ἧς τὸ κέντρον ἀποτελεῖ ἡ βασιλεία τοῦ Μίνωος).

μινώϊος-ον, ἀττ. μινῷος μτγν., θηλ. μινωΐς-ίδος μινωϊκὸς βλ.λ. : Ὑμν.Ἀπόλλ.393 **Κνωσσοῦ Μινωΐου**, Ἀπολλ.Ρ 4,1564 **πέλαγος Μινώϊον**.

μινωΐς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. θηλ. **τοῦ** μινώϊος βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 2,299 **Κρήτης Μινωΐδος**, Καλλ.άπ. ἐν Πάπ. **μινωῒς νύμφη** (ἡ Ἀριάδνη)· 2) νεώτ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων **γεωμετριδῶν**.

μινῷος-α-ον ἀττ. τ. τοῦ μινώϊος βλ.λ.: Θεόγνωστ. Καν.49,20· 2) τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὄν. μηνὸς φανταστικοῦ λαοῦ, τῶν Μακάρων : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,13 **ἑνὸς γὰρ μηνὸς τοῦ παρ' αὐτοῖς Μινῴου δὶς καρποφορεῖ**· 3) μινῴα Ἡσ. «**εἶδος σταφυλῆς**».

μίξ (μείγνυμι) ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. μίγα, μίγδα βλ.λς : Νικ.Θηρ.615 **μὶξ δὲ κονυζῆεν φυτόν**, Ἀρκάδ.181,23,Ζωναρ.1364.

μιξ- (μείγνυμι) α' συνθετ.λ., οὗ γραφὴ πιθανῶς ὀρθοτέρα **μειξ-**· ἐξ Ἐπιγρ. ἀποδεικνύεται σαφῶς μ. ὅτι τὸ **μειξ-** ἀπαντᾷ ἐν κυρίοις ὀν.

μιξαίθρια (τὰ) (μιξ-,αἰθρία) κ. **μιξαίθριαι** (αἱ) **ἐναλλαγὴ** καλοῦ καὶ κακοῦ καιροῦ : Ἱππ.Ἐπιδ.1,4 **ὕδατα πολλά, λάβρα, μεγάλα, χιόνες· μιξαίθρια τὰ πλεῖστα** (δ.γρ. μειξαίθρια).

μιξανάρρους (ὁ) μσν. μικτὸς ἀνάρρους, ροῦς μετὰ φορᾶς ἐναλλασσομένης,ρεῦμα ὁτὲ ῥέον πρὸς τὰ ἄνω, ὅτε δὲ πρὸς τὰ κάτω, μτφ. : Πισίδ.Γ κατὰ Σεβήρου 272,91 **ἴσως λαβὼν ἴλιγγας ἀντισυστρόφους ὁ μιξανάρρους τῶν Σεβήρου σκεμμάτων**.

μιξάνθρωπος-ον μτγν. ὁν κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ζῷον : Θεμιστ.Λόγ.23, 284Α **οὐδὲν ἀνύτουσιν οἱ μιξάνθρωποι**, Λιβάν. 59,30 **τροφέα** μιξάνθρωπον (ἐπὶ τοῦ Κενταύρου).

μιξαρχᾱγέτας (ὁ) μτγν. ὁ ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος ἀρχηγέτης βλ.λ., προσων. τοῦ Κάστορος π. Ἀργείοις : Πλούτ.Ἠθ.296F **μιξαρχαγέταν τὸν Κάστορα καλοῦσι καὶ νομίζουσι παρ' αὐτοῖς** (τοῖς Ἀργείοις) **τεθάφθαι** (δ.γρ. μιξαρχαγέταν).

μιξέλλην-ηνος (ὁ,ἡ) βάρβαρος φέρων αἷμα ἑλληνικὸν ἐξ ἐπιγαμίας καὶ παραμείνας βάρβαρος, μιγὰς Ἕλλην : Ἑλλάν.71(α), Πολύβ.1,67,7 **οὐκ ὀλίγοι δὲ μιξέλληνες, ὧν οἱ πλείους αὐτόμολοι καὶ δοῦλοι**, Ἡλιόδ.Αἰθ.9,24 **μιξέλληνά τινα τῶν φυλάκων .. ἠρώτων**, Πορφ.π Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.3,11.

μιξεριφαρνογενής-οῦς-ές ποι. ὁ προελθὼν ἐκ μείξεως ἐντέρων ἐριφίου κ. ἀρνός : Φιλόξ.2,34 **μιξεριφαρνογενὴς χορδά**.

μιξίαμβος-ον λεξ. ὁ μεμιγμένος **μετὰ** ἰάμβων ἢ σκώμματος, ὁ σκωπτικός· Ἡσ. «λοίδορος, μεμιγμένος λοιδορίᾳ».

μιξίας (ὁ) λεξ. ὁ μειγνύων· Σουΐδ.

μίξιμος-ον λεξ. ὁ μεμειγμένος· Σουΐδ. «ὑπόχαλκον δέ σου τὸ χρυσίον, ἀντὶ τοῦ μίξιμον, παρακεκομμένον τὸ νόμισμα, παραχαράξιμον».

μίξις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δ. γρ. μεῖξις ἡ ἐνέργεια τοῦ μείγνυμι, τὸ μειγνύειν, ἀνάμειξις, ἀνακάτωμα : Ἐμπ. 8,3 **ἀλλὰ μόνον μίξις τε διάλλαξίς τε μιγέντων**, Πλάτ.Σοφ.260Β **εἰ συνεχωρήσαμεν μηδεμίαν εἶναι μίξιν μηδενὶ πρὸς μηδέν**, αὐτ.Πολ.620D, αὐτ.Φίλ.47D, Θεόφρ.Φ13,1,4 **σηπομένου τοῦ ὕδατος καὶ μίξιν τινὰ λαμβάνοντος πρὸς τὴν γῆν**, - **προβλήματα μίξεως** (τὰ προβλήματα τῆς στοιχειώδους ἀριθμητικῆς, **εἰς ἃ** γίνονται **πράξεις ἐπὶ**

συγκεκριμένων ἀριθμῶν μετρούντων ποσότητας μειγνυομένων ἀντικ. καὶ τιμὰς αὐτῶν)· **2)** ἀνάμειξις, σ έσις, ἐπαφὴ μετ' ἄλλων, ἰδ. σαρκικὴ μεῖξις, συνουσία : Ἡρ.1,203 **μῖξιν δὲ τούτων τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐμφανέα κατά περ τοῖσι προβάτοισι,** αὐτ.4,172, Ἀνακρ.35 **μῖξις ὄνων πρὸς ἵππους,** Πλοῦτ.Ἠθ.990D **μῖξις ἄρρενος πρὸς ἄρρεν, θήλεος πρὸς θῆλυ·** ‖ ἡ ἕνωσις πρός τινα σκοπόν : Πλάτ.Νόμ.773D **τοῦτ' οὖν γιγνόμενον ἐν τῇ τῶν παίδων μίξει·** **3)** εἰδ. μουσ. συνένωσις ἐν τῇ μελοποιΐᾳ τῶν φθόγγων, γενῶν, ἁρμονιῶν τόνων καὶ τόπων· ‖ ἐν τῇ ρυθμοποιΐᾳ ἡ ἔντεχνος συμπλοκὴ τῶν διαφόρων ρυθμικῶν ποδῶν καὶ σχημάτων.

μιξοβάρβαρος-ον κ.νεώτ. **ὁ** κατὰ τὸ ἥμισυ βάρβαρος καὶ κατὰ τὸ **ἕτερον** ἥμισυ Ἕλλην, ὁ μὴ γνήσιος Ἕλλην, ὁ φέρων **ἐξ** ἐπιγαμίας μετὰ βαρβάρων αἷμα οὐχὶ εὐγενές : Εὐρ.Φοίν.138 **ὡς ἀλλόχρως ὅπλοισι** μιξοβάρβαρος, Πλάτ.Μενξ.245D **ἀλλ' αὐτοὶ Ἕλληνες, οὐ μιξοβάρβαροι οἰκοῦμεν,** Θέογν.Καν.82,7· ‖ νεώτ. ἐπὶ τῆς ἑλλην. γλώσσ., **ἡ** ἀνάμικτος μετὰ βαρβαρισμῶν.

μιξοβόας (ὁ) ποι. ὁ μετὰ βοῶν, μετὰ φωνῶν μεμιγμένος : Αἰσ.ἀπ.355 **μιξοβόαν διθύραμβον.**

μιξογενής-οῦς-ές μτγν. **ὁ ἐκ μίξεως** γενόμενος, ὁ προερχόμενος ἐξ **ἀναμίξεως** διαφόρων γενῶν : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ

μιξοῦδια (τὰ) νεώτ. ναυτ., δημ. μιξούδια μικροὶ ὀχετοὶ τριγωνικῆς τομῆς πρὸς διοχέτευσιν τῶν ὑδάτων τοῦ κύτους, κατασκευαζόμενοι ἑκατέρωθεν τοῦ ἐσωτροπίου.

μιξοδία (ἡ) μτγν., ἰων. -ίη, κ. μίξοδος κ. μισγοδία (Ἡσ.) τὸ μέρος, ὁ τόπος **ἔνθα** πολλαὶ ὁδοὶ συμβάλλουσι, διασταύρωσις ὁδῶν : Ἀπολλ.Ρ 4,921 **ἁλὸς μιξοδίας** (ἡ ἐπικίνδυνος μεταξὺ Σκύλλης καὶ Χαρύβδεως διάβασις, ὁ πορθμὸς τῆς Μεσσήνης).

μίξοδος (ἡ) λεξ. μιξοδία βλ.λ.· Ἡσ.

μιξοθάλασσος-ον μτγν. ὁ ἔχων μεῖξιν, σχέσιν, ἐπιμειξίαν μὲ τὴν θάλασσαν, ἤτοι ὁ ναύτης καὶ ὁ ἁλιεύς : Χρησμ.π.Ξεν.Ἐφ.1,6.

μιξόθηλυς-εος-υ μτγν. ὁ ἔχων μεμιγμένον ἐν ἑαυτῷ θῆλύ τι, ὁ θηλυπρεπής : Φιλόχ.23,Φιλόστρ. Σοφ.2,30 **τὴν φωνὴν μιξόθηλυν.**

μιξόθηρ-ηρος (ὁ) ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ θηρίον καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος : Εὐρ.Ἴων 1161 **καὶ μιξόθηρας φῶτας,** Λυκόφρ.650,Διον.Ἀλ.Θουκ.6.

μιξόθηρος-ον μτγν. τ. τοῦ μιξόθηρ βλ.λ. : Θεμίστ.Λόγ.23,284A.

μιξόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἔχων τρίχας μεμιγμένας λευκὰς καὶ **μελανάς, μεσαιπόλιος** βλ.λ., φαρός : Εὐστ.937,37.

μιξόθροος-ον (θροῦς) ποι. ὁ μετὰ θροῦ, μετὰ βοῆς, μετὰ φωνῶν μεμιγμένος : Αἰσχ.Ἑπτ.331 **λαΐδος ὀλλυμένας μιξοθρόου.**

μιξοιφία (ἡ) Ἡσ. «σαρκικὴ μῖξις, συνουσία».

μιξόλευκος-ον μτγν. ὁ μετὰ λευκοῦ μεμιγμένος : Λουκ.Δὶς Κατ.8 **μιξόλευκοι καὶ κατεστιγμένοι καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν.**

μιξολύδιος-ον ὁ μετὰ λυδικῶν στοιχείων μεμιγμένος, ὁ περιέχων στοιχεῖα τῆς λυδικῆς γλώσσης, ἐπὶ τῆς διαλέκτου τῶν Μυσῶν : Ξάνθ.8 **μιξολύδιον . . πως καὶ μιξοφρύγιον·** **2)** εἰδ. μουσ. **μιξολύδιος τόνος ἢ τρόπος ἢ ἁρμονία** κ. **μιξολυδιστὶ ἁρμονία** ἡ κλῖμαξ τῆς ἀρχαίας ἑλλην. μουσ. ἡ **ἔχουσα τὰ ἡμιτόνια** μεταξὺ τῶν φθόγγων 4ου καὶ **5ου,** 7ου καὶ 8ου, ὡς ἀποτελοῦσα σύζευξιν ἑνὸς **δωρίου μεθ'** ἑνὸς λυδίου τετραχόρδου : Ἀριστόξ. Ἁρμον.2,37Μ, Βακχεῖ.Μουσ.46,Πλοῦτ.Ἠθ.1136C **μιξολ· ἁρμονία παθητικὴ τραγῳδίαις ἁρμόζουσα.**

μιξολυδιστὶ κατὰ τὸν μιξολύδιον τῆς μουσ. ἁρμονίας τρόπον : Πλάτ.Πολ.398E **τίνες . . θρηνώδεις ἁρμονίαι ;. Μιξολυδιστί, ἔφη,** Ἀριστλ.Πολιτ.1340b,1.

μιξόμβροτος-ον ποι. ἀντὶ μιξόβροτος, ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος, ἀνθρώπινος : Αἰσχ.Ἱκ.568 **μιξόμβροτον ἐσορῶντι δυσχερὲς βοτόν.**

μιξονόμος-ον ποι. ὁ βόσκων μετ' ἄλλων ἀνομείξ : Σιμων.π.Ἀθήν.10,456C **μιξονόμου τε πατὴρ ἐρίφου καὶ σχέτλιος ἰχθὺς πλησίον.**

μιξοπάρθενος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ τῆς ἐχίδνης καὶ ἐπὶ τῆς σφιγγός, ἡ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐν μέρει παρθένος οὖσα ἢ μορφὴν παρθένου ἔχουσα : Ἡρ.4,9 **ἐνταῦθα δὲ αὐτὸν εὑρεῖν ἐν ἄντρῳ μιξοπάρθενόν τινα ἔχιδναν διφυέα·** κ. ἐπὶ τῆς Σφιγγός : Εὐρ. Φοίν.1023 **μιξοπάρθενος, δάϊον τέρας·** **2)** νεώτ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. νεᾶνις, ἥτις ἂν καὶ διατηρεῖ τὰ ἀνατομικὰ δείγματα τῆς παρθενίας, ἐν τούτοις οὐσιαστικῶς δὲν εἶναι παρθένος λόγῳ ἐκδόσεως εἰς ἐκτρόπους ἱκανοποιήσεις τῆς γενετησίου ὁρμῆς.

μιξοπόλιος (ὁ) μσν. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πολιὸς βλ.λ., ὁ ἔχων ἐν μέρει πολιὰς τρίχας, **φαρός, φαρομάλλης** : Γλωσσ.Μαλάλ.11,317,αὐτ.332.

μιξόπυος-ον (πύον) ὁ μετὰ πύου **μεμιγμένος** : Ἱππ. Ἐπιδ.1,10 **οὖρα δὲ τούτοισιν ᾖει πολλὰ παχέα καὶ ποικίλα . . καὶ μιξόπυα μετ' ὀδύνης** (δ.γρ. μειξόπυα), Ῥοῦφ.Νεφρ.Κύστ.2,6.

μιξοσόλοικος-ον νεώτ. ὁ μεμιγμένος **μετὰ** σολοικισμῶν, ὁ περιέχων σολοικισμούς.

μιξοφρύγιος-ον ὁ μετὰ στοιχείων φρυγικῶν μεμιγμένος, **ὁ περιέχων φρυγικὰ** στοιχεῖα, ἐπὶ διαλέκτου : Ξάνθ.8· κ. ἐπὶ πολίχνης : Στράβ.13,4,13 **ἔχοντα πολίχνας μιξοφρυγίους.**

μιξοφρυς-υος-υ ποι. ὁ ἔχων ἡνωμένας τὰς ὀφρῦς, ὁ ἄνευ μεσοφρύου, σμιχτοφρύδης : Κρατῖν.430.

μιξοφυής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ἔχων μεικτὴν φύσιν· Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.813 **«πτερὸν** δὲ τὴν Σφίγγα λέγει, ἐπειδὴ πτερωτὴ ἦν παρθένου πρόσωπον ἔχουσα, λέοντος δὲ τὸ πᾶν σῶμα, μιξοφυὴς οὖσα».

μιξοφυσίτης (ὁ) μσν. ὁ μειγνύων τὰς δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ, θείαν καὶ ἀνθρωπίνην : Λεόντ.2,1841B· πρβλ. μονοφυσίτης.

μιξόχλωρος-ον ὁ κιτρινωπός, ἐπὶ τῆς χροιᾶς τοῦ δέρματος : Ἱππ.Προρρ.2,11 **μιξόχλωρον ἢ χλωρὸν χρῶμα.**

μιξόχροος-ον μτγν. **ὁ ἔχων** μικτὸν χρῶμα : Ἰω. Γαζ.2,202.

μιραμπέλλα (ἡ) δημ. **ὄν.** τῶν φυτῶν προύμνης κ. μυροβαλάνου βλ.λς.

μιρβάνας ἔλαιον νεώτ. ὄν. τοῦ νιτροβενζολίου.

μιργάθωρ Ἡσ. «λυκόφως».

μιργῶσαι Ἡσ. «πηλῶσαι».

μίρεα Ἡσ. «λάχανα».

μιρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. **γένος ἐντόμων** ἡμιπτέρων ἐκ τῶν **καψιδῶν.**

μίρκα Ἡσ. «εὐανθής, ποικίλη τοῖς ἄνθεσι».

μίρμα Ἡσ. «ἐπὶ τοῦ κακοπινοῦς καὶ ῥυπαροῦ καὶ πονηροῦ».

μίρον Ἡσ. «ὅταν ἀπουσιάζῃ τις, λέγουσι Ταραντῖνοι».

μιρράνης μτγν. περσικὸς τίτλος : Προκ.Πέρσ.1,13.

μίρτουλον Ἡσ. «μύσος, μίασμα».

μιρύκεον Ἡσ. «σχοῖνον».

μίς (ἡ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἡ λ. προτασσομένη γεωγραφικοῦ θηλ. ὀν. ἐν τοῖς διαγωνισμοῖς καλλιστείων ἀποτελεῖ μετὰ τούτου τίτλον ὑπεροχῆς κάλλους : **ἡ μὶς Ἑλλάς, - ἡ μὶς Εὐρώπη.**

μισαγαθία (ἡ) (μισάγαθος) μτγν. μῖσος κατὰ τοῦ ἀγαθοῦ, ἀντίθ. μισοπονηρία : Πλοῦτ.Φωκ.27 **ἀπέβη δὲ τοὐναντίον, ἀγνωμοσύνῃ τινὶ καὶ μισαγαθίᾳ τοῦ Ἀντιπάτρου.**

μισάγαθος-ον (μῖσος, ἀγαθός) μτγν. ὁ τὸ ἀγαθὸν ἢ τοὺς ἀγαθούς, τοὺς ἀριστεύοντας μισῶν, ὁ τοῦ ἀγαθοῦ πολέμιος : Ἰω Χρυσ.1,563,28, Σχόλ. Πίνδ.Π 4,507 **Ὅμηρος δὲ τὸν Θερσίτην εἰσήγαγε φιλόκακον καὶ μισάγαθον,** Πρόδρ.Notices 8,198,11.

μισάγιος-ον (μῖσος, ὅγιος) μαν. ὁ μισῶν πᾶν ὅ,τι εἶναι ἅγιον : Στέφ.Μον. ἐν 81.Δσμασκ.I I,32A **εἰκονοκαύστην τε καὶ μισάγιον.**

μισαδελφία (ἡ) (μισάδελφος) μτγν. τὸ μισεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ : Πλούτ.'Ηθ.478C **ὁρῶ καθ' ἡμᾶς τὴν φιλαδελφίαν οὕτω σπάνιον οὖσαν ὡς τὴν μισαδελφίαν ἐπὶ τῶν παλαιῶν.**

μισάδελφος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, ἀντίθ. φιλάδελφος : Διον.'Αλ.Ρωμ.3,21,Φίλ. I,671· ‖ τὸ οὐδ. **μισάδελφον** ὡς οὐσ. μισαδελφία βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.482C **τῷ μισαδέλφῳ μισοπονηρίαν ὄνομα θέμενοι.**

μισάδικος-ον μσν. ὁ τὸ **ἄδικον ἢ τὴν ἀδικίαν** μισῶν : 'Αντών.Μον.1760B.

μισαθήναιος-ον (μῖσος, 'Αθῆναι) ὁ μισῶν τοὺς 'Αθηναίους, ὑπερθ. -ότατος : Λυκοῦργ.39, Δημ.6ι *ἀλλὰ καὶ δύο 'Αβυδηνούς, μισαθηναιοτάτους* **καὶ πονηροτάτους ἀνθρώπους.**

μισαλάζων-ονος-ον (μῖσος, ἀλαζών) ὁ μισῶν τοὺς ἀλαζόνας : Λουκ.'Αλ.20 **μισαλάζων εἰμὶ καὶ μισογόης καὶ μισοψευδὴς καὶ μισότυφος.**

μισαλέξανδρος-ον ὁ μισῶν τὸν 'Αλέξανδρον: Αἰσχίν.3,73 **ὁ γὰρ μισαλέξανδρος καὶ μισοφίλιππος ὑμῖν οὑτοσὶ ῥήτωρ δὶς ἐπρέσβευσεν ἐν Μακεδονίᾳ,** Πλούτ.'Ηθ.344B.

μισαλήθης-ους-ες μσν. ὁ μισῶν τὴν ἀλήθειαν: Τζέτζ.Χιλ.10,873 **ταῦτα δ' εἰσὶ ληρήματα μισαλήθων ἀνθρώπων** (δ.γρ. μισαληθῶν).

μισαλληλία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ αἰσθάνεσθαι μῖσος ἐναντίον ἀλλήλων, τὸ ἀμοιβαῖον μῖσος, ἀντίθ. φιλαλληλία : Τζέτζ.'Επιστ. μτ. τὰς Χιλ.525.

μισάλληλος-ον μτγν. ὁ ἀμοιβαίως μισῶν καὶ μισούμενος : Φίλ.I,412, Διον'Αλ Ρωμ.5,66 **δωρεὰν .. δι' ἣν ἀσυνάλλακτος .. βίος καὶ μισάλληλος.**

μισαλλοδοξία (ἡ) (μισαλλόδοξος) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μισαλλοδόξου βλ.λ.

μισαλλόδοξος-ον (μῖσος, ἀλλόδοξος) νεώτ. **ὁ** μισῶν τοὺς ἀλλοδόξους, τοὺς ἀλλοθρήσκους.

μισάμπελος-ον μτγν. ποι. ὁ μισῶν τὰς ἀμπέλους: ΑΠ Συμπλ.4,20 **φεῦγε δ' ἐμὴν πηγὴν μισάμπελον.**

μισανδρία (ἡ) (μίσανδρος) σχόλ. **τὸ** μισεῖν τοὺς ἄνδρας : Σχόλ.Εὐρ.'Ανδρ.228.

μίσανδρος-ον (μῖσος, ἀνήρ) **μτγν. ὁ τοὺς ἄνδρας** μισῶν : Πολυδ.3,48.

μισανθρωπία (ἡ) (μισάνθρωπος) **κ. νεώτ. τὸ αἰσθάνεσθαι** μῖσος κατὰ τῶν ἀνθρώπων, τὸ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἐχθρούς, μῖσος : Πλάτ.Φαίδ. 89D, Δημ.264 **τίς γὰρ νόμος τοσαύτης ἀδικίας καὶ μισανθρωπίας μεστός,** Φιλόδ.'Οργ.59W· ‖ νεώτ. γεν. μισαλληλία, ἀπανθρωπία.

μισάνθρωπος (-η)-ο(ν) κ. μον., νεώτ. κ. δημ. ὁ μισῶν τοὺς ἀνθρώπους : Φρύν.Κωμ.3, Πλάτ. Φαίδ.89D **μὴ γενώμεθα .. μισόλογοι, ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι γενόμενοι,** αὐτ.Νόμ.791D, Κωμ.'Αδέσπ. 143· κ. ὑπερθ. : 'Αθήν.4,186F **καὶ τῇ μισανθρωποτάτῃ τῶν παροιμιῶν ἁρμόττον,** Κικ.Tusc.4,11,25 **Τίμων ὁ μισάνθρωπος,** 'Ολυμπ.Πλάτ.4W ‖ τὸ οὐδ. **μισάνθρωπον** (τὸ) ὡς οὐσ. μισανθρωπία βλ.λ. : 'Επιφάν.1,565A.

μισανθρωπέω εἶμαι μισάνθρωπος βλ.λ. : 'Ηράκλ.Φιλ.'Επιστ.7,1 **μισανθρωπεῖν πάντα,** Διογ.Λ I,107, αὐτ.9,3.

μισανοίγω δημ. κ. μισοανοίγω ἀνοίγω ὀλίγον, οἱονεὶ κατὰ τὸ ἥμισυ : **μισανοίξε τὰ μάτια του, - μισάνοιξα τὴν πόρτα - τὸ παραθυρο** - τὸ ντουλάπι· **2)** ἐπὶ τῶν φυτῶν, εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βλαστήσεως : **μισάνοιξαν τ' ἀμπέλια**· ‖ κ. ἐπὶ ἀνθέων, ἀρχίζω ν' ἀνοίγω τὰ πέταλα : **μισάνοιξε τὸ τριαντάφυλλο.**

μισανοικτός-ή-ό δημ. κ. μισανοιχτός κ. μισοανοιχτός ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ **ἀνεωγμένος,** ὁ μόλις ἀνοιγμένος : **ἔχει τὰ ματια του μισανοικτά.**

μισαπόδημος-ον (μῖσος, ἀποδημία) μτγν. ὁ μισῶν τὰς ἀποδημίας, **ὁ αἰσθανόμενος** μῖσος διὰ τὰ ταξίδια : Πολυδ.6,172.

μισαργυρία (ἡ) μτγν. τὸ μισεῖν **τὸ** ἀργύριον, μῖσος, καταφρόνησις, **περιφρόνησις** τῶν χρημάτων : Διόδ.Σ 15,88.

μισάρετος-ον (μῖσος, ἀρετή) μτγν. ὁ αἰσθανόμενος μῖσος, ὁ μισῶν τὴν ἀρετήν : Φίλ.1,410, ΠΔ Μακκ.4,11,4 **ὦ μισάρετε καὶ μισάνθρωπε.**

μισάρι (τὸ) δημ. κ. **μισάρη** (ἡ) μέτρον σίτου, κοιλόν.

μίσασθαι ποι. μιτώσασθαι βλ.λ. : Πλάτ.Κωμ.267.

μισαφορμάρης (ὁ) (ἀφορμίζω) μσν. ὁ σχεδὸν τρελλός, μισοπάλαβος : 'Ερωτόκρ.3,291 **πῶς ἐβουλήθης κι εἶπές το, λωλὲ μισαφορμάρη.**

μισγάγκεια (ἡ) (μίσγω, ἄγκος) κ. νεώτ. τόπος, ἔνθα συνενοῦνται δύο ἢ περισσότεραι κοιλάδες αἱ ὅπου συναθροίζονται τὰ ὕδατα : 'Ιλ Δ 453 **ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι** *ῥέοντες,* **ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ**· ‖ νεώτ. εἰδ. ἡ γραμμὴ ἡ σχηματιζομένη ἐν τῇ ἑνώσει τῶν δύο ἑκατέρωθεν πλευρῶν στενῆς κοιλάδος **ἢ** χαράδρας, ἡ ἀκολουθουμένη ὑπὸ ὀμβρίων **ὑδάτων, ὁ** ὑδρορρόη· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ. Φίλ.62D **ῥεῖν εἰς τὴν τῆς 'Ομήρου καὶ μάλα ποιητικῆς** *μισγαγκείας* **ὑποδοχήν,** Δαμάσκ.'Αρχ 113, αὐτ. π. Σουΐδ. ἐν λ. Εὐπείθιος Γαλ.Φυσ.Δυν.I,2.

μίσγεσκον ἐπ. παρατ. **τοῦ μίσγω** βλ.λ. ἀντὶ ἔμισγον.

μισγοδία (ἡ) μιξοδία βλ.λ.

μισγόλας 'Ησ. «θόρυβος».

μισγόνομος γῆ (ἡ) 'Ησ. «**γῆ βοσκήσιμος δημοσία**».

μίσγω δ.τ. τοῦ μείγνυμι βλ.λ.

μισειαστής (ὁ) δημ. ἡμισειαστής, **ὁ ἐπὶ ἡμισείᾳ** μερίδι καλλιεργητής, μορτίτης.

μισελευθερία (ἡ) **νεώτ. τὸ πρὸς** τὴν τοῦ λαοῦ ἐλευθερίαν μῖσος.

μισέλλην-ηνος (ὁ,ἡ) **κ. νεώτ.** ὁ μισῶν τοὺς 'Ελληνας **ἢ** τὰ τῶν 'Ελλήνων, ὁ ἐχθρὸς τῶν 'Ελλήνων, ἀντίθ. φιλέλλην : Ξεν.'Αγησ.2,31, Πλούτ.'Αλκ.24 **τἆλλ' οὖν ὠμὸς ὢν καὶ μισέλλην ἐν τοῖς μάλιστα Περσῶν ὁ Τισσαφέρνης,** Μαν.4,561.

μισελληνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος, ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς μισέλληνα : **μισελληνικὰ ἄρθρα ἐφημερίδων, - μισελληνικὴ** πολιτική.

μισελληνισμός (ὁ) νεώτ. τὸ μισεῖν τοὺς 'Ελληνας **ἢ** πᾶν τὸ ἑλληνικόν,τὸ κατὰ τῶν 'Ελλήνων μῖσος.

μίσεμα (τὸ) μαν. κ. δημ., μσν. μίσσεμα μισεμὸς βλ.λ. : Χρον.Μορ.8,607 **ἐδιόρθωσε τὸ μίσεμα νὰ ἐξέβη ἀπὸ τὴν Πούλιαν τιμητικά.**

μισεμένος-η-ο μαν. κ. δημ. κ. μισσεμένος κ. -ευμένος μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μισεύ(γ)ω ὡς οὐσ. **ὁ** μακρὰν τῆς πατρίδος, μακρὰν τῆς πατρῴας ἑστίας εἰς ἄλλην χώραν ἐγκατασταθεὶς **ἢ ἐπὶ** μακρὸν διαμένων· πρβλ. μισεύω.

μισεμός (ὁ) (μισεύω) μσν. κ. δημ., **μσν. μισσεμός** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα **τοῦ** μισεύω βλ.λ., ἀναχώρησις ἔκ τινος τόπου, ἀποδημία, ξενίτεμα, ἀντίθ. ἐρχομός : 'Ερωτόκρ.3,1754 **σὰ θάνατος τοῦ φάνηκεν ὁ μισσεμὸς τοῦ** γυιοῦ ντου, αὐτ.4,2015, Παπαδ.Χολερ.108 **μετὰ ἕνα μῆνα** ἀπὸ **τὸν** μισεμόν **του ἐκ τῆς Βλαχίας,** Παλαμ.Ταφ 65,8 **τοῦ μισεμοῦ σου κατόπι ἀποζήτησα κάποιο σημάδι κάπου νὰ βάλω,** δ.δίστ. **ὁ φετεινὸς ὁ μισεμὸς** στὸν 'Αδη θὰ μὲ **βάλη.**

μισέρ (ὁ) μσν. κύριος, κύρ : Χρον.Μορ.1272 **ἐκεῖνος** γὰρ **ὁ** βασιλεύς, **ὁ μισὲρ 'Αρομπέρτος,** Φορτ. 2,309 **τοῦ κὺρ Γιαννούτσου τὸν ὑγιὸ τὸ μισὲρ Φουρτουνᾶτο,** αὐτ.3,657.

μίσεργος-ον μτγν. ὁ μισῶν **τὴν ἐργασίαν, ὁ** αἰσθανόμενος ἀποστροφὴν πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι, ὀκνηρός, τευπέλης : Πολυδ.6,172.

μισερεύω δημ. μισερώνω βλ.λ.

μισερός-ή-ό δημ. ὁ οἱονεὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπάρχων, ὁ μὴ ἄρτιος, ὁ ἀτελής, ὁ ἀνάπηρος, ὁ σακάτης : Παλαμ.Δωδ.Γύφτ.93,25 **μά ὁ μισερὸς κι ὁ στραβός, κι ὁ ζηλόφτονος λυσσομανάει**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 49,9 **κι ἡ στρίγγλα ἡ μισερὴ γριά, ποὺ ἀπὸ τὸ φτόνο ζέχνει·** ‖ ἐπὶ πραγμ., ὁ ἀτελής : **μὴν κάνῃς μισερὲς δουλειές· 2)** ποι. ὁ προξενῶν, ὁ φέρων ἀναπηρίαν : Παλαμ.Καημ. Λιμν.53,18 **ἀνάμεσα ἀπ' τὴ χώρα τὴ δαρμένη ἀπὸ τὸ μισερὸ τὸν ξενεσμὸ σὲ εἶδανε.**

μισερώνω (μισερός) δημ. καθιστῶ τινα μισερόν, ἀνάπηρον, σακατεύω.

μίσερως-ωτος (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τὸν ἔρωτα, ὁ αἰσθανόμενος μῖσος, ἀποστροφὴν πρὸς τὸν ἔρωτα : Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.206.

μισεταιρεία (ἡ) μτγν. κ. **-ία** τὸ μισεῖν τοὺς ἑταίρους : Πολυβ.3,64.

μισέταιρος-ον μτγν. ὁ μισῶν τοὺς ἑταίρους, τοὺς συντρόφους, ὁ αἰσθανόμενος μῖσος, ἔχθραν ἐναντίον τῶν φίλων : Πολυβ.6,172.

μισευλαβής-οῦς-ές μτγν. ὁ τὴν εὐλάβειαν ἢ τοὺς εὐλαβεῖς μισῶν : Παλλάδ.Βί.Ἰω.Χρυσ.60Α, Βί.Νείλου Νεωτ.144Β.

μίσευμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. ἡμίσευμα βλ.λ.

μισευμός (ὁ) νεώτ. ναυτ. (ἐκ τοῦ δημ. μισεμός) ὁ ἔκπλους καὶ πᾶσαι **αἱ** πρὸς ἔκπλουν ἐργασίαι καὶ χειρισμοὶ (ἡ λ. **τῆς ἐπισήμου** γλωσσ. τῶν ναυμάχων τῆς Ἐπαναστάσεως 1821) : **τὸ σινιάλο τοῦ μισευμοῦ** (τὸ ἀπαρτικὸν σῆμα).

μισεύω δημ., δ.γρ. **μισσεύω,** μσν. κ. **μισεύγω** (Ἐρωτόκρ.1,608), μέλλ.**-εύσω** κ.**-έψω,** ἀόρ. **ἐμίσευσα** κ. **(ἐ)μίσεψα,** μτχ. παθ.παρακ. μισ(σ)εμένος κ. **-ευμένος,** ἀναχωρῶ ἔκ τινος τόπου, ἀποδημῶ, ξενιτεύομαι : Χρον.Μορ.322 **ἐπῆρέν τους . . κι ἐμίσσεψεν κι ἐπέρασεν τὰ ὄρη,** Διγεν.Ἀκρ.2419 **καὶ χαίρων τότε μίσευσεν σ' τὰ μέρη Ἀχαΐας,** αὐτ. 2489, Ἐρωτόκρ.1,608 **σὰν τοὺς ἀποχαιρέτισε κι ἐμίσσευγε,** Ἀραβ.Μῦθ.Χαλ.1,192, Παπαδ.Χολερ.106 **τὴν ἐπαύριον ἀφοῦ ἐμίσεψεν ὁ Ἀγάλλος,** Κρυστ. Ἀγροτ.Πεντάμορφη 22 **ὁ μισεμένος κίνησε ἀπ' τὰ μακριὰ τὰ ξένα,** δ.δίστ. **μισεύω κι ἀποχαιρετῶ τὰ δυό σου μαῦρα μάτια,** ὁμ. **ἐμίσεψε καὶ μ' ἄφησε ἕνα γυαλὶ φαρμάκι.**

μισηδονία (ἡ), δωρ. **μισαδονία** τὸ μισεῖν τὰς ἡδονάς : Θεαγ.π.Στοβ.3,1,117.

μίσηθρον (τὸ) μτγν. μέσον μαγικὸν ἐγεῖρον μῖσος κατά τινος, ἀντίθ. πρὸς τὸ φίλτρον : Λουκ. Ἑταιρ.Δ 4,5 **ἔτι δὲ καὶ τοῦτό με σφόδρα κατὰ τῆς Φοιβίδος τὸ μίσηθρον ἐδιδάξατο.**

μισήλιος-ον γλωσσ. ὁ μισῶν τὸν ἥλιον, ὁ ἀποφεύγων, ὁ ἀποστρεφόμενος τὸ φῶς.

μίσημα-ατος (τὸ) ποι. ἀντικείμενον μίσους, μτ. γενικ. προσ. : Αἰσχ.Ἑπτ.186 **βρέτη πεσούσας πρὸς πολισσούχων θεῶν αὔειν, λακάζειν, σωφρόνων μισήματα,** αὐτ.Εὐμ.73· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. : Εὐρ.Ἱππ. 407 **γυνή τε πρὸς τοῖσδ' οὖσ' ἐγίγνωσκον καλῶς, μίσημα πᾶσιν·** ‖ κ. ἀπολ. : Σοφ.Ἠλ.289 **ὦ δύσθεον μίσημα, σοὶ μόνῃ πατὴρ τέθνηκεν;.**

μισήνερως-ωτος (ὁ) μτγν. ὁ ἀφροδισίοις μαινόμενος, ὁ ἐρωτομανῶν : Πολυβ.6,189.

μίσης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἔνυδρον θειϊκὸν ὀρυκτὸν ἅλας τοῦ σιδήρου.

μισητεία (ἡ) δ.γρ. τοῦ μισητία βλ.λ.

μισητής (ὁ) (μισῶ) γλωσσ. ὁ μισῶν.

μισητία (ἡ) κ. **μισητεία** ἡ πρὸς τὰ ἀφροδίσια σφοδρὰ ῥοπή, ἐρωτικαὶ θωπεῖαι : Ἀριστφ.Πλ.989 **καὶ ταῦτα τοίνυν οὐχ ἕνεκεν μισητίας αἰτεῖν μ' ἔφασκεν,** Προκ.Μυστ.9, αὐτ.Κτισμ.1,9 **ἢ δὲ τοῖς κακοδαιμονοῦσιν ἀνδρείαν τινὰ μισητίαν (ἀν)εμίσγετο· 2)** γεν. ἀπληστία : Ἀριστφ.Ὄρν.1620 **εὐξάμενος εἶτα διασοφίζηται λέγων, μενετοὶ θεοί, καὶ μἀποδιδῷ μισητίᾳ.**

μισητίζω Ἡσ. «μισῶ».

μισητικός-ή-όν μτγν. ὁ ῥέπων, ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς τὸ μῖσος, εἰς τὸ **μισεῖν** : Ἀρρ.Ἐπικτ.1,18,9, Ὠριγ. κατὰ Κέλσου 4,195.

μισητικῶς ἐπίρρ. μτγν. **μετὰ** μίσους, **μὲ** μῖσος : Βασ.1,385Β.

μίσητος (ὁ) ποι., θηλ. **μισήτη** ὁ πρὸς τὰ ἀφροδίσια ῥέπων, λάγνος, ἀκόλαστος : Κρατῖν.316· τὸ θηλ. μισήτη (ἡ) πόρνη : Ἀρχίλ.184· **2)** γεν. ἀκόρεστος, ἄπληστος, ἀχόρταγος· Ἡσ., Φώτ.

μισητός-ή-όν (μισῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μεμισημένος, ὁ ἐπισύρων καθ' ἑαυτοῦ τὸ μῖσος, ὁ ἄξιος μίσους, ὁ ἀπεχθής : Αἰσχ.Ἀγ.1228 **οὐκ οἶδεν οἷα γλῶσσα μισητῆς κυνὸς λέξασα,** Ξεν.Ἀπ. 2,6,21 **καὶ δυσμενὲς μὲν ὁ τοῦ πλεονεκτεῖν ἔρως, μισητὸν δὲ ὁ φθόνος,** αὐτ.3,10,5, Πλάτ.Φίλ.49Ε **μισητὰ δ' ὁπόσα ἐρρωμένα;,** Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν. 118,4 **τὴν ὥρα, ὅπου ἐσβηοῦντο οἱ μισητοί, τὸν Θεὸν εὐχαριστοῦσε,** Πσπαδ.Χρ.Μηλ.104 **θ' ἀπηλλάσσετό ποτε τῆς μισητῆς ἐκείνης εἱρκτῆς.**

μίσητρον (τὸ) μτγν. μίσηθρον βλ.λ. : Ἐνὼχ 9,8, Γαλ.12,251 **φίλτρων τε . . καὶ μισήτρων.**

μισητῶς ἐπίρρ., μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** μετὰ μίσους, ἀπεχθῶς: Ζωναρ. **μισητῶς ἔχειν** πρός τινα.

μισθαποδοσία (ἡ) (μισθὸν ἀποδίδωμι μισθαποδοτῶ) μτγν. ἀπόδοσις, καταβολὴ μισθοῦ, ἀμοιβή, ἀνταμοιβή : ΚΔ Ἑβρ.10,35 μὴ ἀποβάλητε οὖν **τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην,** Σάθ.1,35 **παύηται .. καὶ τῆς μισθαποδοσίας εὐθύς·** ‖ ἐν κακῇ σημ. ποινή, τιμωρία : ΚΔ Ἑβρ.2,2 **πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν.**

μισθαποδότης (ὁ) μτγν. ὁ ἀποδιδούς, ὁ καταβάλλων τὸν μισθόν, ὁ ἀντσμείβων : ΚΔ Ἑβρ.11,6 **καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται.**

μισθαποδοτῶ-έω Ἐπιγρ. καταβάλλω, πληρώνω μισθόν, ἀμείβω, ἀντσμείβω.

μισθαποχή (ἡ) πάπ. συμβόλαιον μισθώσεως ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ μισθώματος : Πάπ. **μεμίσθωκά σοι κατὰ τήνδε τὴν μισθαποχήν· 2)** πάπ. λῆψις, εἴσπραξις μισθοῦ.

μισθάριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μισθός, πενιχρὸς μισθός : Ἀριστφ.Σφ.300 **ἀπὸ γὰρ τοῦδέ με τοῦ μισθαρίου τρίτον αὐτὸν ἔχειν ἄλφιτα δεῖ καὶ ξύλα κὤψον,** Εὐπ.432, Μέν.303, Λουκίλλ.ΑΠ 11,154 **οὐδ' αἴρει φορτία μισθαρίου·** ‖ κτ. πληθ. ἆθλα, ἐξευτελιστικὴ πληρωμή : Ἱππ.Παραγγ.7, Πάπ.

μισθάρνης (ὁ) (μισθός, ἄρνυμαι) λεξ. ὁ λαμβάνων μισθόν, ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενος, ὁ μισθωτὸς ἐργάτης· Φώτ. (π. Ἡσ. κ. Σουΐδ. ὀξύτονον).

μισθαρνητικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς μισθαρνίαν βλ.λ., ὁ μισθοφορικός· τὸ θηλ. μισθαρνητική (ἡ) (τέχνη) ἐπάγγελμα ἀποφέρον μισθόν, μισθοφορική : Πλάτ.Πολ.346Β, αὐτ.D **ἡ μὲν ἰατρικὴ ὑγείαν ποιεῖ, ἡ δὲ μισθαρνητικὴ μισθόν·** ‖ ὁμ. κ. τὸ οὐδ. μισθαρνητικὸν (τὸ) ὡς οὐσ. λῆψις μισθοῦ : αὐτ.Σοφ.222D **οὐκοῦν αὖ τῆς ἰδιοθηρευτικῆς τὸ μὲν μισθαρνητικόν ἐστι, τὸ δὲ δωροφορικόν.**

μισθαρνία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ λαμβάνειν μισθόν, εἴσπραξις μισθοῦ, ἡ ἐπὶ μισθῷ ἐργασία : Δημ 242 **παρηνώχλησθε δ' ἴσως οἱ καὶ πρὶν ἐμ' εἰπεῖν ὁτιοῦν εἰδότες τὴν τούτου τότε μισθαρνίαν,** αὐτ. 320, Ἀριστλ.Πολιτ.1258b,25 **τῆς δὲ μεταβλητικῆς μέγιστον μὲν ἐμπορία . . δεύτερον δὲ τοκισμός, τρίτον δὲ μισθαρνία,** Λουκ.Δραπ.17 **μόγις ἀποζῶντας ἐκ τῆς τοιαύτης μισθαρνίας·** ‖ νεώτ. σύστημα ἐργασίας, καθ' ὃ γίνεται ἐκμίσθωσις τῆς δυνάμεως τοῦ ἐργάτου ὑπὸ τοῦ **ἐργοδότου** ἐπὶ παραγωγικῷ σκοπῷ.

μισθαρνικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἰδιάζων **εἰς ἔργον** μισθωτοῦ, ὁ ἀνήκων **εἰς** τὴν μισθαρνίαν

ἢ τὸν μισθάρνην, ὁ πρὸς μισθὸν γινόμενος: Ἀριστλ.Πολιτ.1337b,13 **διὸ τάς τε τοιαύτας τέχνας ὅσοι τὸ σῶμα παρασκευάζουσι χεῖρον διακεῖσθαι βαναύσους καλοῦμεν καὶ τὰς μισθαρνικὰς ἐργασίας**, αὐτ.ΗΕὐδ.1215a,31.

μισθάρνισσα (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ μίσθαρνος βλ.λ.: Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.57 **θῆσσα, ἡ μισθάρνισσα.**

μίσθαρνος-ον (μισθός, ἄρνυμαι) μτγν. κ. νεώτ., μτγν. θηλ. κ. **μισθάρνισσα**, ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενος, ὁ λαμβάνων μισθόν: Πολυδ.4,48, Ἡσ.ἐν λ. πελάται· **2)** νεώτ. ὁ ἀναλαμβάνων ἐργασίαν τινὰ καὶ ἀποβλέπων μόνον εἰς τὴν ἀμοιβήν, ἣν θὰ λάβῃ χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρηται διὰ τὴν ἠθικὴν βάσιν τῆς ἐργασίας, ὁ ἔχων χρηματικὰ ὀφέλη ἐξ ἐκτελέσεως ὑπ' αὐτοῦ ἀνηθίκου ἢ ἀνηθίκων πράξεων· πρβλ. μισθαρνῶ 2) κ. 3): **τὰ μίσθαρνα ὄργανα τῆς ξένης προπαγάνδας.**

μισθαρνῶ-έω (μισθὸν ἄρνυμαι), παρατ. **ἐμισθάρνουν**, μέλλ. ἐλλείπει, ἀόρ. **ἐμισθάρνησα**, παρακ. **μεμισθάρνηκα**, ὑπερσυντ. ἐλλείπει, ὑπηρετῶ ἐπὶ μισθῷ, ἐργάζομαι ἐπὶ χρηματικῇ ἀμοιβῇ, λαμβάνω μισθόν, ἀμοιβήν, πληρωμὴν διά τινα ἐργασίαν μου: Ἱππ.Ἐπιστ.11, Πλάτ.Πολ.346B **τί δέ; τὴν ἰατρικὴν μισθαρνητικήν, ἐὰν ἰώμενός τις μισθαρνῇ**», Ἀριστλ.Πολιτ.1296b,29 **ἐὰν δὲ τὸ τῶν βαναύσων καὶ μισθαρνούντων** (ὑπερτείνῃ πλῆθος ἐν δημοκρατίᾳ) (ἐὰν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ὑπερέχῃ τὸ πλῆθος τῶν ἀσκούντων βαναύσους τέχνας καὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ ἐργατῶν), Φιλόδ.Ρητ.2,56S **οἱ μισθαρνοῦντες τῶν ῥητόρων** (οἱ ἐπ' ἀμοιβῇ συνήγοροι ἢ κατήγοροι ἐν δικαστηρίοις)· ‖ μισθαρνῶ **παρά τινος** λαμβάνω μισθόν, πληρώνομαι παρά τινος: Δημ 306· **2)** ἰδ. ἐν κακῇ σημ. λαμβάνω παρά τινος μισθόν, χρήματα, πληρώνομαι ὡς πράξας ἢ διὰ νὰ πράξω τι ἀνήθικον, φαῦλον: Σοφ. Ἀντ.302 (παρ' ᾧ τὸ πρῶτον ἀπαντᾷ ἡ λ.) **ὅσοι δὲ μισθαρνοῦντες ἤνυσαν τάδε** (ὅσοι δὲ χρήματα λαμβάνοντες, πληρωνόμενοι ἔπραξαν αὐτὰ - ἔργα δυσσεβῆ), Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.44 **ὁ μισθαρνῶν ὄχλος** (ὁ ἐξαγοραζόμενος, δωροδοκούμενος)· **3)** ἐπὶ πόρνης ἢ κιναίδου, παρέχω τὸ σῶμά μου εἰς αἰσχρουργίαν ἐπὶ πληρωμῇ: Δημ.1351 **εἰργάζετο τῷ σώματι μισθαρνοῦσα τοῖς βουλομένοις αὐτῇ πλησιάζειν**, Αἰσχίν.1,154 **μεμισθαρνηκὼς τῷ σώματι**, Πάπ. **ἡ μισθαρνεῖ** (πορνεύεται).

μισθαρχίδης (ὁ) (μισθός, ἀρχή) κωμ. λ. ὁ ζητῶν, ὁ ἐπιζητῶν τὰ μισθοδοτούμενα ὑπουργήματα, ὡς ὄντα ἐπικερδῆ: Ἀριστφ.Ἀχ.597 **σὺ δ' ἐξ ὅτου περ πόλεμος μισθαρχίδης.**

μίσθιος-α-ον (μισθός) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** μισθωτός, ὁ μεμισθωμένος, ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενος: Πλούτ.Λυκ.16 **τῶν δὲ Σπαρτιατῶν παῖδας οὐκ ἐπ' ὠνηταῖς, οὐδὲ μισθίοις ἐποιήσατο παιδαγωγοῖς ὁ Λυκοῦργος**, ΑΠ 6,283, Πάπ. **λινόθφος μίσθιος**· ‖ τὸ ἀρσ. **μίσθιος** (ὁ) ὡς οὐσ. ὁ ὑπηρέτης, ὁ δοῦλος: ΠΔ Λευΐτ.19,13 **καὶ οὐ μὴ κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς τοῦ μισθίου σου παρὰ σοὶ ἕως πρωΐ** (ἰδ. γρ. μισθωτοῦ), Ἐπιγρ., Πάπ., ΚΔΛουκ.15,17 **πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων**· **2)** κτ. πληθ. **μίσθιοι** (οἱ) μισθοφόροι: Ἰώσ.Πἱ 5,2,1· **3)** νεώτ. τὸ οὐδ. **μίσθιον** (τό) ὡς οὐσ. πᾶν κινητὸν ἢ ἀκίνητον, ὅπερ παρέχεται ἐπὶ μισθώσει, εἰδ. ἐπὶ οἰκήματος.

μισθοδοσία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. καταβολή, πληρωμὴ μισθοῦ: Θουκ.8,83 **πολλῷ ἐς τὴν μισθοδοσίαν τὸν Τισσαφέρνη ἀρρωστότερον γενόμενον**, Ξεν.Ἀν.2,5,22, Διοδ.Σ 16,73 **μισθοδοσία τῶν ξένων, - σήμερα δὲν θὰ γίνῃ μισθοδοσία.**

μισθοδότης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ δίδων, παρέχων, πληρώνων μισθόν: Πλάτ.Πολ.463B **μισθοδότας τε καὶ τροφέας**, Ξεν.Ἀν.1,3,9, Αἰσχίν.3,218, Πολύβ. 6,21,5 **ἄρχοντα συστήσασθαι καὶ μισθοδότην, - τὸ κράτος εἶναι ὁ μισθοδότης τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.**

μισθοδοτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μισθοδότην ἢ τὴν μισθοδοσίαν: **μισθοδοτικαὶ καταστάσεις.**

μισθοδοτῶ-έω κ. νεώτ. δίδω, παρέχω, πληρώνω μισθόν, ἀπολ.: Ξεν.Ἑλλ.4,8,21 **ὥστ' εὐθὺς ἐντεῦθεν εἶχε μισθοδοτεῖν**· ‖ μτ. δοτ. καταβάλλω μισθὸν εἴς τινα: αὐτ.Ἀν.7,1,13, Δημ.667 **ὅτε ἐμισθοδότει μὲν τοῖς ἐν Περίνθῳ ξένοις**· ‖ μτ. αἰτ. πληρώνω τινά: αὐτ.200 **αἱ παρὰ τῶν μισθοδοτούντων αὐτοὺς ὠφέλειαι**, Ἐπιγρ.,**-τὸ κράτος μισθοδοτεῖ πληθώραν ὑπαλλήλων**· ‖ μτγν. κ. νεώτ. τὸ παθ. λαμβάνω μισθόν, ἀνταμείβομαι, πληρώνομαι: Πολύβ.1,66,3 **μισθοδοτεῖσθαι τὰ προσοφειλόμενα τῶν ὀψωνίων, - οἱ κατώτεροι ὑπάλληλοι μισθοδοτοῦνται ἀνεπαρκῶς.**

μισθοδουλία (ἡ) ἀρχ.λεξ. ἡ ἐπὶ μισθῷ **δουλεία**, ἡ ἔμμισθος ὑπηρεσία· Ἡσ.ἐν λ. θητεῖαι.

μισθόδουλος (ὁ) μτγν. ὁ ἐπὶ μισθῷ δουλεύων, ὁ μεμισθωμένος δοῦλος: Ἀνών. ἐν Ἀν.Ὀξ.2,362 **λάτρις, ὃ σημαίνει τὸν μισθόδουλον, τουτέστιν τὸν μισθωτόν.**

μισθόδωρος-ον ποι. ὁ δίδων, ὁ παρέχων μισθόν, ὁ μισθοδότης: Εὐβουλίδ.π.Ἀθήν.10,437D **σοφιστιᾶς, κάκιστε, καὶ χοῶν δέει τῶν μισθοφόρων** (σχόλ. **«τῇ ἑορτῇ τῶν Χοῶν ἔθος ἐστὶν Ἀθήνησι πέμπεσθαι δῶρά τε καὶ τοὺς μισθοὺς τοῖς σοφισταῖς»**).

μισθοκαρπία (ἡ) πάπ. ἡ ἐκμισθωθεῖσα ἐπικαρπία πράγματός τινος: **ὑπήλλαξα καὶ παρέξω κατὰ μισθοκαρπίαν ὡς πρόκειται.**

μισθοκομίζομαι μσν. λαμβάνω μισθόν, μισθοδοτοῦμαι, μισθοφορῶ: Ἀχμ.Ὀνειροκρ.187.

μισθολογία (ἡ) πάπ. συμβόλαιον ἐμμίσθου παραχωρήσεώς τινος.

μισθολόγιο(ν) (τό) νεώτ. κ. δημ. κατάλογος, κατάστασις τοῦ μισθῶν μιᾶς ἑκάστης τάξεως ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν: **τὸ μισθολόγιον τῶν ἀξιωματικῶν - τῶν ἀστυνομικῶν - τῶν δικαστικῶν.**

μισθοπάροχος-ον (μισθός, παρέχω) μσν. ὁ δίδων, ὁ παρέχων μισθόν, **ὁ μισθοδοτῶν**: Ἀντίοχ. Μον.ἐν Mi.89,1768.

μισθοπιπράσκω πάπ., παρακ. ἀπαρφ. **μεμισθοπεπρακέναι**, πωλῶ μὲ δόσεις, αἵτινες καταβάλλονται ὑπὸ τύπον μισθώματος.

μισθοποιΐα (ἡ) μσν. μισθοδοσία βλ.λ.: Ἀχμ. Ὀνειροκρ.227.

μισθοποιοῦμαι-έομαι Ἐπιγρ. λαμβάνω, εἰσπράττω μίσθωμα· **2)** μσν. κ. ἐνεργ. **μισθοποιῶ** μισθοδοτῶ: Ἀχμ.Ὀνειροκρ.227.

μισθοπορία (ἡ) μσν. τὸ πορίζειν, **τὸ παρέχειν** μισθόν, μισθοδοσία: Σωφρόν.3648D.

μισθοπρασία (ἡ) πάπ. πώλησις **μὲ δόσεις**, αἵτινες δίδονται ὑπὸ τύπον μισθώματος.

μισθός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. προφ. κ. **μιστός** μίσθωμα, ἀμοιβή, ἀνταμοιβή: Ἰλ.Φ 445 **ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν μισθῷ ἔπι ῥητῷ** (ἐπὶ καθωρισμένῳ, ἐπὶ συμπεφωνημένῳ μισθώματι), Ἡσιοδ.Ἔργ.370 **μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος**, Ἡρ.8, 137 **ἐνταῦθα δὲ ἐθήτευον ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλέϊ**, αὐτ.5,65, αὐτ.8,4, Ξεν.Ἀν.2,5,14 **οἵ σοι οὐκ ἂν μισθοῦ ἕνεκα ὑπηρετοῖμεν**, ΚΔἸάκ.5,4 **ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν**, Πλούτ.Ἠθ.786C, Παπαδ.Φόν. 212 **ἤμην «παραγυιός» ἀντὶ μισθοῦ πέντε δραχμῶν τὸν μῆνα**· ‖ ἡ γενικ. μισθοῦ ὡς γενικ. τῆς αἰτίας, ἕνεκα, χάριν ἀμοιβῆς, χάριν μισθοῦ: Σοφ. Τρ.560 **ὃς τὸν βαθύρρουν ποταμὸν Εὔηνον βροτοὺς μισθοῦ 'πόρευε χερσίν**, Θουκ.4,124, αὐτ.7,25, Δημ.371, Πολύβ.3,109,6 **τοῖς μέν γε μισθοῦ παρὰ**

τισι στρατευομένοις' ‖ συχνότατον ἐν φρ. κ. ἐν τῇ νεωτ. κ. τῇ δημ.' δθ. μισθὸν δίδωμι - πορίζω : Εὐρ.'Ανδρ.609 ἀλλ' ἐὰν αὐτοῦ μένειν μισθόν τε δόντα μήποτ' εἰς οἴκους λαβεῖν, αὐτ.'Ηρ.19, 'Αριστφ.'Ιππ.1019, Θουκ.6,8· ἀντίθ. τούτων εἶναι τὸ μισθὸν φέρω : Θέογν.434, Εὐρ.Βάκχ.257, 'Αριστφ. 'Αχ.66 ἐπέμφαθ' ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας' ‖ ὁμ. κ. μισθὸν λαμβάνω : 'Ηρ.8,117, Εὐρ.ΙΤ 593, Θουκ.8,83, Ξεν.'Απολ.16· ‖ κ. μισθὸν πράττομαι : Πίνδ.Ο 10(11),29, Πλάτ.Πρωτ.325Β· ‖ κ. μισθὸν φέρομαι : Ξεν.Οἰκ.1,4· ‖ κ. μισθὸν αἰτῶ : Πλάτ.Πολ.345Ε· ‖ μτγν. κ. μισθὸν ἔχω : ΚΔ Κορινθ. 1,9,17· ‖ νεώτ. παρέχω - δίδω - καταβάλλω μισθόν' ‖ νεώτ. κ. δημ. πληρώνω μισθόν' ‖ δημ. κάνω μισθὸν εἰσπράττω τὴν ἀμοιβήν μου' ‖ εἰδ. ἐν 'Αθήν. ἀμοιβὴ διὰ δημοσίαν ὑπηρεσίαν : Λουκ.Δημ.'Εγκώμ.25 κομίζου τὸν ἀκροατικόν, ἔφη, μισθὸν καθάπερ 'Αθήνησιν ἐκκλησιαστικὸν ἢ δικαστικόν, Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.299· ‖ πρυτανείας μισθὸς ὁ μισθὸς ὃν ἐλάμβανον οἱ πρυτάνεις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας των, δηλ. πέντε ἑβδομάδων μισθός : Αἰσχίν.1,123· ‖ ἀμοιβὴ ἰατροῦ : 'Αριστλ.Πολιτ.1287a,36 ἀλλ' ἄρνυνται τὸν μισθὸν τοὺς κάμνοντας ὑγιάσαντες' 2) ἐπ. ἡ ἐπὶ μισθῷ, ἡ ἔμμισθος ὑπηρεσία : 'Ιλ.Φ 450 ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες ὧραι ἐξέφερον' 3) μτγν. ποι. ἐνοίκιον : 'Ηρώνδ.2,64· 4) ὁμ. ἐκμίσθωσις, μίσθωμα : Πάπ. μισθὸς καμήλου - πλοίου - ὀργάνου - λάκκου - ὄνου' 5) γεν. ἀνταμοιβή, ἀνταπόδοσις : 'Ιλ.Κ 304 μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται, Πλάτ.Πολ.363D ἡγησάμενοι κάλλιστον ἀρετῆς μισθὸν μέθην αἰώνιον, ΚΔ Ματθ.5,12 ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς, αὐτ.10,41, αὐτ.Λουκ.6,23, αὐτ.35, Μηναῖ.12,5 "Ορθρ. Θεοτ. εὗρες μισθὸν τῶν καμάτων σου' ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐν φρ. ἐκκλ. ἄξιος ὁ μισθός σου εἴθε νὰ εἶναι ἀνταξία πρὸς τὴν ἀγαθήν σου πρᾶξιν ἡ ἀνταμοιβή σου ἐκ μέρους τοῦ θεοῦ' ‖ κ. εἰρων. πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες προσήνεγκαν ἀσημάντους ἐκδουλεύσεις ἢ ἔβλαψάν τινας' 6) κ. ἐπὶ κακ. σημ. ἀνταμοιβή, ποινή, τιμωρία : Αἰσχ.'Αγ. 1261 ὡς δὲ φάρμακον τεύχουσα κἀμοῦ μισθὸν ἐνθήσει ποτῷ, Σοφ.'Αντ.221, Εὐρ.'Ιππ.1050 μισθὸς γὰρ οὗτός ἐστιν ἀνδρὶ δυσσεβεῖ, Πλάτ.Νόμ.650Α ἄνευ μισθοῦ ζημιώδους' 7) μτγν. μισθὸς ἀδικίας ἄνομον, παράνομον κέρδος : ΚΔ Πράξ.1,18 οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας' 8) παράγ. μίσθιος, μισθῶ, ἀπόμισθος, ἔκμισθος, ἔμμισθος. 'Εκ ρ. μισθ- (ἀρχ. ρίζ. μετ-, μιτ-, λατ. metiri).

μισθουργός (ὁ) ἀρχ.λεξ. ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενος, ὁ μισθωτὸς ἐργάτης' 'Ησ. ἐν λ. λάτρις.

μισθοφορά (ἡ) λῆψις μισθοῦ, ἡ εἰσπραττομένη ἀμοιβή, μισθός, πληρωμή, ἰδ. ἐπὶ στρατιωτῶν : 'Αριστφ.'Ιππ.807 γνώσεται οἵων ἀγαθῶν αὐτὸν τῇ μισθοφορᾷ παρεκόπτου, Θουκ.6,24 καὶ προσκτήσεσθαι δύναμιν ὅθεν ἀΐδιον μισθοφορὰν ὑπάρξειν, αὐτ.8,45, Λυσ.27,1, 'Ισοκρ.'Επιστ.2,9, Δημ.37, 'Αριστλ.'Αθ.27,4, Διόδ.Σ 17,64 διμήνοις μισθοφοραῖς, Πάπ. ἐπὶ μισθοφορᾷ.

μισθοφορία (ἡ) (μισθοφόρος) τὸ μισθοφορεῖν, ἡ ἐπὶ μισθῷ, ἡ ἔμμισθος ὑπηρεσία, ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐπὶ μισθῷ : Δημ.1199 ἐκ γὰρ τῶν κοινῶν συντάξεων ἡ μισθοφορία ἦν τῷ στρατεύματι, Διόδ.Σ 16,61· 2) μισθοφορὰ βλ.λ. : Πλάτ.Γοργ. 515Ε ἀκούω Περικλέα πεποιηκέναι 'Αθηναίους ἀργούς.. εἰς μισθοφορίαν καταστήσαντα, 'Επιγρ.

μισθοφορικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς μισθοφόρους : Πολύβ.1,67,4 χρώμενοι.. μισθοφορικαῖς δυνάμεσι, - μισθοφορικὰ στρατεύματα' ‖ Πάπ. μισθοφορικὴ γῆ περιοχὴ ἐκχωρηθεῖσα εἰς μισθοφόρους' 2) μτγν. τὸ οὐδ μισθοφορικόν ὡς οὐσ. μισθοφόροι βλ.λ. Πλούτ.'Αρτξ.4 μαρτυρεῖ δὲ τῷ πλούτῳ καὶ τὸ μισθοφορικὸν.. διὰ τῶν φίλων.. τρεφόμενον' 3) μτγν. μισθὸς βλ.λ.1) : 'Ιώσ.ΑΙ 12,2,3 ὅταν τοῖς στρατιώταις ἀποδιδῶσι τὸ μισθοφορικόν.

μισθοφορικῶς μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μισθοφορικὸν βλ.λ. : Πολυδ.4,51.

μισθοφόρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ μισθῷ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του, ὁ λαμβάνων μισθόν : Πλάτ.Θεαίτ.165D, 'Αντιφάν.266, Δημ 661 μισθοφόρων ἔργον ἀνθρώπων ποιοῦντες, 'Αριστλ.Πολιτ. 1274a,9, αὐτ.'Αθ.27,3, 'Αρχέστρ.ἀπ.61, Πάπ. μισθοφόρος κληροῦχος, αὐτ. μισθοφόροι ἱππεῖς' ‖ μισθοφόροι τριήρεις πλοῖα ἔχοντα πληρώματα ἀποτελούμενα ἐκ μισθοφόρων : 'Αριστφ.'Ιππ 555· 2) κ. νεώτ. τὸ ἀρσ. συνήθ. κτ. πληθ. μισθοφόροι ὡς οὐσ. οἱ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετοῦντες εἴς τινα στρατὸν ὁπλῖται ξένης ἐθνικότητος : Θουκ.1,35 κωλύειν τοὺς ἐκ τῆς ὑμετέρας μισθοφόρους, Ξεν.'Ελλ.5,4,45.

μισθοφορῶ-έω λαμβάνω μισθόν, ἀμείβομαι δι' ὑπηρεσίαν ἔν τινι δημοσίῳ λειτουργήματι, ὑπηρετῶ ἐπὶ μισθῷ : 'Αριστφ.'Ορν.584 εἶθ' ἀπόλλων ἰατρός γ' ὢν ἰάσθω' μισθοφορεῖ δέ, αὐτ. Σφ.683, Ξεν.Οἰκ.1,4,'Αριστλ.Πολιτ 1317b,35 δημοτικὸν τὸ μισθοφορεῖν πάντας, Λουκ.'Απολ.11· ‖ κ. μτ. αἰτ. πράγμ. λαμβάνω τι ὡς μισθόν : 'Αριστφ.'Αχ. 602 τοὺς μὲν ἐπὶ Θρᾴκης μισθοφοροῦντας τρεῖς δραχμάς, αὐτ.'Εκκλ.206, αὐτ.Εἰρ.477· ‖ ὁμ. κ. μισθοφορῶ τὰ τούτων λαμβάνω μισθὸν ἐκ τοῦ βαλαντίου αὐτῶν : Λυσ 27,11· ‖ συχν ἐπὶ μισθοφόρων βλ.λ.2) : 'Αριστφ.'Ορν.1367 φρούρει, στρατεύου, μισθοφορῶν σαυτὸν τρέφε' ‖ μισθοφορῶ (παρά) τινι ὑπηρετῶ παρά τινι ὡς μισθοφόρος βλ.λ. 2) : Ξεν.ΚΠ 8,8,20, αὐτ.3,2,25, Δημ 669 μισθωθεὶς ὑπὸ 'Ιφικράτους καὶ πλεῖν ἢ τρία ἔτη μισθοφορήσας παρ' ἐκείνῳ' ‖ μισθοφορῶ ἐν τοῖς ἀδυνάτοις ὑπηρετῶ ὡς μισθοφόρος, ὡς ἐὰν ἤμην πένης : Αἰσχίν.1,103· ‖ μισθοφορῶ ἐν τῷ ξενικῷ κεναῖς χώραις λαμβάνω τὸν μισθὸν τοῦ μισθοφόρου χωρὶς νὰ ἀναπληρῶ τὰ κενά : αὐτ.3,146· 2) παρέχω, φέρω κέρδος, ἀποφέρω εἰσόδημα : 'Ισαῖ.8,35 οἰκία μισθοφοροῦσα, Ξεν. 'Αθ.1,17 εἴ τῳ ζεῦγός ἐστιν ἢ ἀνδράποδον μισθοφοροῦν' ‖ τὸ παθ. δίδομαι, παρέχομαι ἐπὶ μισθῷ, μισθοῦμαι, ἐνοικιάζομαι : αὐτ.Προσ.3,6 πωλοῖτο καὶ μισθοφοροῖτο' 3) κ. ἐνεργ. μτβ. λαμβάνω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου ἐπὶ μισθῷ, μισθοδοτῶ τινα : Φάλ.'Επιστ.186,2.

μισθῶ-όω κ. νεώτ., δημ. μισθώνω, μέλλ. μισθώσω, ἀόρ. ἐμίσθωσα, παρακ. μεμίσθωκα, ὑπερσ. μεμισθωκὼς ἦν (Δημ.540), μέσ. μισθοῦμαι, παρατ. ἐμισθούμην, μέλλ. μισθώσομαι ('Αριστφ.Σφ.52), ἀόρ. ἐμισθωσάμην, παρακ. μεμίσθωμαι, ὑπερσ ἐμεμισθώμην (Λυσ.3,11), παθ. ἀόρ. ἐμισθώθην (Δημ.832), ἀπαρφ μισθωθήμειν ('Επιγρ.Καρπάθου), παρέχω ἐπὶ μισθώματι, παραχωρῶ ἐπὶ ἐνοικίῳ, ἐκμισθῶ, ἐνοικιάζω, μτ. αἰτ. πραγμ. ἢ μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : 'Αριστφ.Λυσ 958 μίσθωσόν μοι τὴν τιτθήν, Λυσ.7,10, Δημ.1222 τὸν Θρασύλοχον τῷ Καλλίππῳ μισθῶσαι τὴν τριηραρχίαν ἔπεισεν' ‖ ὁμ. κ. μεθ' ἁπλῆς αἰτ. : Λυσ.32,23 μισθῶσαι τὸν οἶκον ἀπηλλαγμένον πολλῶν πραγμάτων, Δημ.837,'Αριστλ.'Αθ.56,7 μισθοῦν τοὺς οἴκους τῶν ὀρφανῶν, - μισθῶ οἰκίαν, - μεταλλεῖον-ἐργοστάσιον' ‖ κ. μτ. γενικ. τῆς ἀξίας · Δημ.540 ὅσου τὴν τριηραρχίαν ἦσαν μεμισθωκότες' ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. : 'Ηρ.2,180 'Αμφικτυόνων δὲ μισθωσάντων τὸν.. νηὸν τριηκοσίων ταλάντων ἐξεργάσασθαι (οἱ 'Αμφικτ. ἐξεχώρησαν τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ ἀντὶ 300 ταλάντων)· ‖ μισθῶ ἐμαυτόν τινι προσφέρω εἴς τινα τὰς ὑπηρεσίας μου ἐπὶ

μισθῷ : Δημ.699 **μισθοῖ πάλιν αὑτὸν Ὀλυνθίοις**· κ μισθῶ **ἐμαυτὸν ἐπί τι** ἐκμισθοῦμαι πρός τινα σκοπόν : αὐτ.232 **καὶ ἑαυτὸν μετὰ τούτου μισθώσας ἐπὶ ταῦτα**· **2**) τὸ μέσ. δίδω μισθὸν διά τι, ἐνοικιάζω, μισθῶ. τι δι' ἐμαυτόν, μτ. αἰτ. προσ. ἢ πράγμ. : Ἡρ.1,24 **μισθώσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων**, Ἀριστφ Ὀρν.1152,Θουκ.4,52,Ἰσαῖ.6,39 **οἰκίαν ἣν ᾤκει μεμισθωμένος**, Λυσ.3,11,Δημ.1125 **τίνα .. τῶν πολιτῶν ἑταιρεῖν .. μεμίσθωμαι**, αὐτ.831,ΚΔ Ματθ.20,7 **οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο**· ‖ μτγν. κ. μισθοῦμαί **τινα εἴς τι** ἐκμισθῶ τινα διά τι : αὐτ.1 **ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ**· ‖ **μισθοῦμαί τι παρά τινος** : Ἡρ.1,68,Λυσ.17,8 **τοὺς μεμισθωμένους παρ' ἐμοῦ τὸ χωρίον**· ‖ κ.μτ. γενικ. τῆς ἀξίας : Ἡρ.3,131 **ταλάντου Αἰγινῆται δημοσίῃ μισθεῦνται** [τὸν Δημοκίδην], Ἀριστλ.Πολιτ. 1259a,13· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. : Ἡρ.5,62 **τὸν νηὸν μισθοῦνται .. ἐξοικοδομῆσαι**, Ἐπιγρ. **μισθοῦμαι γράφαι ψήφισμα**· ‖ μτ. ἀπαρφ. κ. αἰτ. προσ. ὁρίζω, βάλλω τινὰ νὰ πράξῃ τι ἐπὶ μισθῷ : Ἡρ.9, 34,Ἀριστφ.ἀπ.299 **μισθοῦ σαυτὸν ἀμφορεαφορεῖν**, Δημ.236· ‖ νεώτ. κ. μτ. μτχ. : Παπαδ. Χριστ.Τεμπ.16 **ἐμισθώθησαν ἀπὸ τὸ κόμμα ὁπλοφοροῦντες**· ‖ **μισθοῦμαι ὑπέρ τινος** συμβάλλομαι, συμφωνῶ περί τινος : Δημ.1253 **Ἀρεθούσιος ἦν ὁ ὠνούμενος καὶ μισθούμενος ὑπὲρ αὐτῶν**· ‖ κ.ἀπλ. : Ἰσαῖ.11,34 **ὁ μισθωσάμενος** [ὁ συμβληθείς, ὁ ἐλθὼν εἰς συμφωνίαν]· **3**) παθ. προσλαμβάνομαι εἰς τὴν ἐργασίαν τινὸς ἐπὶ μισθῷ, ἐκμισθοῦμαι ὑπό τινος : Ἡρ.9,38 **τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου ἐθύετο**· ‖ μισθοῦμαι **ἐπί τινι** ἐκμισθοῦμαι διά τι πρᾶγμα : Ξεν.Ἀν.1,3,1· ‖ **ἐπὶ οἰκίας**, ἐνοικιάζομαι ἐπὶ συμφωνίᾳ, μὲ συμβόλαιον : Δημ.836 **ὁ πατὴρ οὐκ ἐβούλετο μισθωθῆναι τὸν οἶκον**· ‖ ἐπὶ μισθοφόρων, πληρώνομαι δι' ἃς ὑπηρεσίας προσφέρω ὡς μισθοφόρος βλ.λ.2) : αὐτ.669 **μισθωθεὶς ὑπὸ Ἰφικράτους καὶ πλεῖν ἢ τρία ἔτη μισθοφορήσας παρ' ἐκείνῳ**· **4**) ρηματ. π. μίσθωμα, μίσθωσις, μισθώσιμος, μισθωτός.

μισθωθήμειν Ἐπιγρ. παθ. ἀόρ. ἀπαρφ. τοῦ μισθῶ βλ.λ. ἀντὶ μισθωθῆμεν, μισθωθῆναι.

μίσθωμα-ατος (τὸ) [μισθῶ] κ. νεώτ., δημ. προφ. μίστωμα συμφωνηθὲν τίμημα, συμπεφωνημένη τιμὴ τῆς μισθώσεως : Ἡρ.2,180 **τοὺς Δελφοὺς δὴ ἐπέβαλλε τεταρτημόριον τοῦ μισθώματος παρασχεῖν**, Ἐπιγρ.,Φύλαρχ.66J **τῶν ἀκροαμάτων τὰ μισθώματα**, Ἀλκίφρ.1,37 **τὰ παρά τινος μισθώματα**· ‖ μτγν. ἰδ. ἡ ἀμοιβὴ τῆς πόρνης : Μάχ.π. Ἀθήν.13,581A **μετὰ τῆς Γναθαίνης ἐξ ἀφροδισίου τινός .. ἐπυνθάνετο μίσθωμα πράττεται πόσον τῆς νυκτός**, Φίλ.2,536 **μετὰ τὸν ἐπάρατον μισθὸν ἢ κυριώτερον εἰπεῖν** μίσθωμα, Ἀριστλ.Ἀθ.47,2· ‖ κ. νεώτ. ἡ ἐκ μισθώσεως εἴσπραξις, **ἐνοίκιον** : Ἰσοκρ.7,29 **ἐν δὲ τοῖς ἁγιωτάτοις τῶν ἱερῶν ἀπὸ** μισθωμάτων **ἔθυον**, Ἐπιγρ., Πάπ.· **2**) μτγν. πᾶν τὸ ἐπὶ μισθῷ λαμβανόμενον, οἰκία **ἐπὶ ἐνοικίῳ** : ΚΔ Πράξ.28,30 **ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ** μισθώματι **καὶ ἀπεδέχετο πάντας**.

μισθωμάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. **τοῦ** μίσθωμα βλ.λ., εὐτελές, πενιχρὸν μίσθωμα : Ἀλκίφρ.1,36 ἀλλὰ μισθωμάτια **καὶ αἱ δυστυχεῖς αὗται καὶ** κατεστεναγμέναι τῶν ἀνοήτων **ἐραστῶν χάριτες**.

μισθωσιμαῖος-α-ον γλωσσ. ὁ μεμισθωμένος, ὁ μισθωτός, ὁ μισθοφόρος.

μισθώσιμος-ον ὁ δυνάμενος νὰ μισθωθῇ ἢ νὰ καταβληθῇ, νὰ πληρωθῇ : Ἀλεξ.257,3· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὰ δημόσια κτήματα ἅτινα παρεχωροῦντο ἐπὶ μισθώματι : Νόμ. ἐν Δημ.713 **περὶ δὲ τῶν .. τὰ μισθώσιμα μισθουμένων καὶ τῶν ἐγγυωμένων τὰς πράξεις εἶναι τῇ πόλει**,

μίσθωσις-εως (ἡ) [μισθῶ] κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μισθῶ, ἡ ἐπὶ μισθῷ ἢ μισθώματι παροχή : Πλάτ.Σοφ.219D, αὐτ.Νόμ.759B, Δημ. 946 **ὃν μὲν τοίνυν τρόπον ἡ μίσθωσις ἐγένετο, μεμαρτύρηται**, αὐτ.832,Ἀριστλ.Ἀθ.47,4 **αἱ μισθώσεις τῶν τεμενῶν**· ‖ **δίκη μισθώσεως ἢ δίκη μισθώσεως οἴκου** [ἀγωγὴ καὶ δίκη ἐναντίον ἐπιτρόπου ἀμελήσαντος νὰ ἐνοικιάσῃ τὴν οἰκίαν ἐπιτροπευομένου ἐπωφελῶς]· ‖ **ἐκμίσθωσις** : Πάπ. **μίσθωσις ἁπλῆ, δισσὴ γραφεῖσα**· ‖ νεώτ. ἐνοικίασις [ὡς πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν] ἢ ἐκμίσθωσις [ὡς πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην] : **μίσθωσις τοῦ οἰκήματος ἐγένετο διὰ συμβολαίου**· **2**) μίσθωμα, ἐνοίκιον : Δημ.960 **οὗτος δὲ μίσθωσιν φέρων δύο τάλαντα καὶ τετταράκοντα ναῦς ἡμῖν**, Νόμ.π. αὐτ.1069 **τοὺς δὲ μὴ ἀποδιδόντας τὰς μισθώσεις τῶν τεμενῶν .. ἀτίμους εἶναι**, αὐτ.1318,Ἀριστλ.Ἀθ.2,2, Ἐπιγρ. **ὁπόσην ἂν ἄλφῃ μίσθωσιν τὸ τέμενος**, Πάπ. **σιτικὴ μίσθωσις**· **3**) μισθὸς λαμβανόμενος ἐκ τῆς ἐργασίας δούλου **ὑπὸ τοῦ** κυρίου : Δημ.839 Θηριππίδῃ **μὲν ἀποδέδωκε τὴν** μίσθωσιν· **4**) ὁ μισθὸς τῶν στρατιωτῶν : Λυσ. 19,43 **καὶ τῶν πελταστῶν τὴν μίσθωσιν**· **5**) εἰσόδημα ἐκ κτήματός τινος : Ἰσαῖ.5,35 **μίσθωσιν φέρειν**, αὐτ.36 **μίσθωσιν λαμβάνειν**· **6**) πάπ. κ. νεώτ. ἡ μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τοῦ μισθωτοῦ συναπτομένη σύμβασις διὰ συμβολαίου.

μισθωτεύω μισθοφορῶ βλ.λ., ὑπηρετῶ ἐπὶ μισθῷ, θητεύω : Λυκοῦργ.ἀπ.86.

μισθωτήριον (τὸ) ἀρχ. λεξ. **κ. νεώτ. τόπος** ἔνθα ἐγίνετο ἡ μίσθωσις ἐργατῶν· Ἡσ. ἐν λς ὅφ' ἦλθες· **2**) σωματεῖον μισθωτῶν : Πάπ.· **3**) νεώτ. ἰδιωτ. ἔγγραφον, περιέχον τοὺς ὅρους μισθώσεως.

μισθωτής (ὁ) [μισθῶ] κ. νεώτ., θηλ. **μισθώτρια** [Φρύν.Κωμ.74], ὁ ἐκμισθούμενός τι, ὁ λαμβάνων ἐπὶ μισθώματι τὸ δικαίωμα χρήσεώς τινος, ὁ ἐνοικιαστὴς βλ.λ. : Ἰσαῖ.6,36, Δημ.955 **οἱ .. μισθωταὶ τούτοις ἐγίνοντο τῆς τραπέζης**, Ἐπιγρ., Πάπ.· **2**) ὁ ἐργολαβικῶς ἐνοικιάζων τι : αὐτ. **μισθωτὴς κουρῆς τριχὸς καὶ χειρωναξίας** [τέλους], αὐτ. **μισθωτὴς ἀποφορᾶς βαλανείου**· **3**) ὁ ἐργολαβικῶς ἀναλαμβάνων τὴν εἴσπραξιν τῶν **φόρων** : αὐτ. **οἱ μισθωταὶ τοῦ ἀποστολίου**.

μισθωτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τὸν μισθωτὴν ἢ τὴν μίσθωσιν : **μισθωτικοὶ ὅροι**· ‖ τὸ θηλ. **μισθωτικὴ** ὡς οὐσ. ἡ μισθαρνικὴ βλ.λ., τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μισθωτοῦ : Πλάτ.Πολ.346B **οὐδέ γε .. τὴν μισθωτικὴν ἐὰν ὑγιαίνῃ τις μισθαρνῶν**· ‖ ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰς μισθώσεις : Πάπ. **μισθωτικὴ τράπεζα**· **2**) τὸ οὐδ. **μισθωτικὸν** ὡς οὐσ. εἰσφορὰ εἰς χρῆμα **ἢ** εἶδος **διδομένη ὑπὸ τοῦ** ἐνοικιαστοῦ κτήματός τινος : Πάπ.

μισθωτικῶς ἐπίρρ. μσν. **κατὰ** τρόπον μισθωτικὸν βλ.λ. : Εὐστ.1965,36.

μισθωτός-ή-ό(ν) κ. νεώτ., δημ.κ. **μιστ-** ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενος, ὁ λαμβάνων μισθὸν δι' ἐργασίαν του : Ἡρ.3,45 **τῷ ἐπίκουροί τε μισθωτοὶ .. ἦσαν .. πολλοί**, Πλάτ.Πολ.420A, Φιλόδ.Μουσ.67K· **2**) κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς οὐσ. ὁ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετῶν, ὁ ὑπηρέτης : Ἀριστφ.Ὀρν.1152 **τί δῆτα μισθωτοὺς ἂν ἔτι μισθοῖτό τις ;** Πλάτ.Νόμ.918B, Ἐπιγρ.,ΚΔ Μᾶρκ.1,20 **καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθον**, **- ὁ ἄντρας μου εἶναι μιστωτός**· ‖ **ἰδ.** ἐπὶ στρατιωτῶν, ὁ μισθοφόρος βλ.λ.2) : Ἡρ.1,61 **Ἀργεῖοι μισθωτοὶ ἀπίκοντο ἐκ Πελοποννήσου**, Θουκ.5,6· **3**) κ. ἐπὶ πράκτορος ξένων ἢ κατασκόπου, μίσθαρνον ὄργανον, ὁ πληρωμένος, ὁ βαλτός : Δημ.238 **ταῦτ' ἐπηγγέλλεθ' ὑμῖν οὗτος ὁ μισθωτός**, αὐτ.242 **μισθωτὸν ἐγώ σε Φιλίππου πρότερον καὶ νῦν Ἀλεξάνδρου καλῶ**, αὐτ.374.

μισθώτρια (ἡ) ποι. θηλ. τοῦ μισθωτής βλ.λ.: Φρύν.Κωμ.74 **μισθώτριαι γυναῖκες.**

μισ(ι)ακός-ή-ό (μισός) δημ. θηλ. κ. -ιά ὁ ἐξ ἡμισείας ἀνήκων εἰς δύο πρόσ. ἢ δύο οἰκογ., ὁ συνεταιρικός, ὁ συντροφικός : **τὰ χωράφια τά 'χουμε μισιακά, - μισιακά πρόβατα·** παροιμ. **τὸ μισιακὸ τὸ πρόβατο τὸ τρώει ὁ λύκος** (τὰ ἐπ' ὠφελείᾳ ἐξ ἡμισείας διδόμενα ὑπὸ ἰδιοκτήτου πράγματα εἴς τινα πρὸς ἐκμετάλλευσιν οἰκειοποιεῖται συνήθως οὗτος δολίως)· **2)** ὡς οὐσ. ὁ σέμπρος, ὁ κολλήγος βλ.λς.

μισιεραρχία (ἡ) ἡ μισητὴ ἱεραρχία : 'Αναστ.Σιν. ἐν Bandin.Bibl.Med.I,299 **περιτυγχάνει τινὶ 'Αθανασίῳ πατριάρχῃ λεγομένῳ τῆς τῶν 'Ιακωβιτῶν** μισιεραρχίας.

μίσιππος-ον μτγν. ὁ μισῶν, ὁ ἀποστρεφόμενος τοὺς ἵππους, ἀντίθ. φίλιππος : Πολυδ.I,198.

μίσκαιος 'Ησ. «κῆπος».

μίσκει 'Ησ. «ἔρχεται»

μίσκελλος 'Ησ. «ὁ εὐτελὴς καὶ μέλας οἶνος» (πρβλ. λατ. miscellæ ὀν. βότρυος, σταφυλῆς : Βάρρ.I,54).

μισκῆρε μτγν. (τὸ λατ. miscere) κεράσαι : Πλοῦτ. 'Ηθ.226B.

μίσκος (ὁ) μτγν. μίσχος βλ.λ. : Πολυδ.6,94.

μισο- δημ. α' συνθ. προσδίδον εἰς τὴν λ. τὴν ἔνν. τοῦ ἡμίσεος, τοῦ κτ. τὸ ἥμισυ συντετελεσμένου ἢ τοῦ ἐλλιποῦς, τοῦ ἀτελοῦς : **μισοβάρελο, -** μισοκουρεμένος, - **μισοτελειώνω.**

μισοαδειάζω δημ. κενῶ κατὰ τὸ ἥμισυ : Παπαδ. Ρόδ.'Ακρ.52 **ἐρρόφησε γερά καὶ μισοάδειασε τὴν φλάσκαν·** || κ. ἀμτβ. : **μισοάδειασε ἡ αἴθουσα.**

μισοβάρελο (τὸ) δημ. τὸ ἥμισυ τμῆμα βαρελίου ὁριζοντίως κεκομμένου εἰς τὸ μέσον.

μισοβάρβαρος-ον (μισῶ, βάρβαρος) ὁ μισῶν τοὺς βαρβάρους, ὁ αἰσθανόμενος ἀπέχθειαν κατὰ τῶν μὴ 'Ελλήνων : Πλάτ.Μενξ.245C **τό γε τῆς πόλεως.. ὑγιές ἐστι καὶ φύσει μισοβάρβαρον·** || μτγν. τὸ οὐδ. **μισοβάρβαρον** ὡς οὐσ. τὸ μισεῖν τοὺς βαρβάρους : Δημ.'Εγκώμ.6 **καὶ τὸ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρον πανταχοῦ.**

μισοβασιλεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τὸν βασιλέα : Πλούτ.'Ηθ.147A.

μισόγαμος (ὁ) γλώσσ. ὁ μισῶν, ὁ ἀποστρεφόμενος, ὁ ἀποφεύγων τὸν γάμον.

μισόγελως-ωτος (ὁ,ἡ) (μισῶ, γέλως) μτγν. ὁ μισῶν ἀπεχθανόμενος τὸν γέλωτα : 'Αλέξ.Αἰτ.7.

μισογεμάτος-η-ο δημ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ πεπληρωμένος : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ.31 **μὲ τὰς φιάλας τὰς κενάς καὶ μὲ τὰς φιάλας τὰς μισογεμάτας.**

μισογκρεμισμένος-η-ο δημ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ καταρρεύσας, ὁ ἡμιερειπωμένος : Παπαδ.Πρωτ. Διήγ.ΙΙ **ἐν ᾧ κατέβαινεν ἀπὸ τὸ παλαιὸν μισογκρεμισμένον σπίτι.**

μισογόης-ητος (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τὴν γοητείαν, τὴν ἀπάτην ἢ τὴν ταχυδακτυλουργίαν : Λουκ.'Αλ.20 **μισαλαζὼν εἰμι καὶ μισογόης καὶ μισοψευδής.**

μισόγυμνος-η-ο δημ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, ὁ κατὰ μέρος γυμνός, ὁ μὴ ἐντελῶς ἐνδεδυμένος, ἄ.μισοντυμένος : Καρκβ.Ζητ.18 **κάτω στὸ λασπωμένο μεσοχώρι μισόγυμνα,** Πσλαμ.Τάφ.38,9 **τοῦ "Ερωτα μισόγυμνου καμάρωνα τὴ χάρη.**

μισογύναιος-ον μτγν. μισογύνης βλ.λ. : Φιλ.2,312, Πτολ.Τετράβ.159,Βέττ.Βάλ.17,11,'Αλκίφρ.1,34· || τὸ οὐδ. **μισογύναιον** ὡς οὐσ. **τὸ κατὰ τῶν γυναικῶν** μῖσος : Δαμάσκ.'Αρχ.388.

μισογύνης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ μισῶν, ὁ ἀπεχθανόμενος, ὁ ἀποστρεφόμενος τὰς γυναῖκας, προσων. τοῦ Εὐριπίδου : 'Ιερών.'Ιστ.π.'Αθήν.13,557E **εἰπόντος Σοφοκλεῖ τινὸς ὅτι μισογύνης ἐστὶν Εὐριπίδης·** || κ. τοῦ 'Ηρακλέους π. Φωκεῦσι : Πλούτ.'Ηθ.403F· || **τίτλος θεατρικοῦ ἔργου τοῦ** Μενάνδρου : Στράβ.7,3,4· **2)** νεώτ. ὁ μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν μετὰ τοῦ θήλεος γενετήσιον μεῖξιν.

μισογυνία (ἡ) (μισόγυνος) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μισογύνου βλ.λ.,τὸ κατὰ τῶν γυναικῶν μῖσος : 'Αντίπ.3,255,Στωϊκ.ἀπ.3,103.

μισόγυνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ μισογύναιος βλ.λ., τίτλος θεατρικοῦ ἔργου τοῦ 'Ατιλίου. Κικ.Tusc.4,11, 25, Θεογνώστ.Καν.88.

μισογυνῶ-έω σχόλ. μισῶ, διάκειμαι ἐχθρικῶς πρὸς τὰς γυναῖκας : Σχόλ.'Αριστφ.Θεσμ.35.

μισοδανειστής (ὁ) μσν. ὁ μισῶν, ὁ ἐχθρικῶς διακείμενος πρὸς **τοὺς δανειστάς** : Χοιροβ. **ἐν** Θεόδ.I,186,ΕΜ 435,28.

μισοδέσποτος-ον μσν. ὁ μισῶν **τὸν ἑαυτοῦ** δεσπότην, τὸν κύριόν του : Γενέα.32,18.

μισοδημία (ἡ) (μισόδημος) τὸ πρὸς **τὸ δῆμον** μῖσος, ἡ κατὰ τῆς δημοκρατίας **ἐχθρότης** : 'Ανδοκ. 4,8,Λυσ.26,21 **περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ . . οὐδὲν οὗτος εἰπεῖν ἕξει εἰς μισοδημίαν.**

μισόδημος (ὁ) (μισῶ, δῆμος) **ὁ μισῶν τὸν δῆμον,** τὸν λαὸν ἢ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα : 'Αριστφ. Σφ.474 **σοὶ λόγους, ὦ μισόδημε καὶ μοναρχίας ἐραστά,** 'Ανδοκ.4,16· κ. ὑπερθ. : Ξεν.'Ελλ.2,3,47 **ἐν μὲν τῇ δημοκρατίᾳ . . μισοδημότατος ἐνομίζου.**

μισοδημότης (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τοὺς δημότας, ὁ ἐχθρὸς τῶν συνδημοτῶν του : Διον.'Αλ.Ρωμ.7,42.

μισοδιδασκαλία (ἡ) μτγν. μῖσος, ἐχθρότης πρὸς τὴν διδασκαλίαν ἢ τὸν διδάσκαλον : Παλλάδ. **ἐν** Βί.'Ιω.Χρυσ.135.

μισοδικαστής (ὁ) σχόλ. ὁ μισῶν τοὺς δικαστάς, ὁ ἐχθρικῶς διακείμενος πρὸς αὐτούς : Σχόλ 'Αριστφ.'Ορν.111 (δ.γρ. μὴ φιλοδικαστής).

μισόδικος (ὁ) (μισῶ, δίκη) σχόλ. ὁ μισῶν, ὁ ἀποφεύγων τὰς δίκας, ἀντίθ. φιλόδικος : Σχόλ.'Αριστφ.'Ορν.109,αὐτ.110.

μισόδοξος-ον (μισῶ, δόξα) μσν. ὁ τὴν δόξαν ἀποστρεφόμενος, μισῶν, ὡς ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ δοξομανής : Βί.'Αγ.Εὐθυμ. ἐν Cotel.Eccl.Gr.mon.4,13 ὁ μισόδοξος **καὶ φιλόδοξος Εὐθύμιος.**

μισόδουλος βοτάνη (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἄ. ἁπλῶς μισόδουλον (τὸ) ὀν. τοῦ φυτοῦ ὤκιμον, ὁ βασιλικός : Γεωπ.11,28,1, Δημήτρ.Πεπ.'Ιερακ.1,9 **λαβὼν μισόδουλον βοτάνην . . λείου καλῶς.**

μισοδρομῆς ἐπίρρ. δημ. κ. **μεσοδρομῆς κ. μεσοδρομιᾶς** κ. μεσόδρομα, δ.γρ. -ίς εἰς τὸ μέσον τῆς πορείας, στὰ μισὰ τοῦ δρόμου, ἄ. μισοστρατῆς : **μισοδρομῆς πολλοὶ ἀπόστασαν κι ἔτσι λιγοστοὶ ἀνεβήκαμε στὴν κορυφή·** || κ. μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς χρονικὸν διάστημα ἢ πρὸς ἐνέργειαν: **μισοδρομῆς κουράστηκε ἀπ' τὴ ζωὴ καὶ δὲν ἦταν σαράντα χρόνων ποὺ καλογερεψε, - ἄρχιζε δουλειές, μά μεσοδρομιᾶς τὶς παραιτοῦσε· 2)** ἐν μέσῃ ὁδῷ, στὰ κατάμεσα τοῦ δρόμου, μεσόστρατα : **πετοῦν τὰ σκουπίδια τους μεσοδρομῆς.**

μισόθεος-ον ἐπὶ προσ., ὁ μισῶν, μὴ εὐλαβούμενος τοὺς θεούς, ὁ ἀσεβὴς κ. συνεκδ. ἐπὶ τόπου ἢ οἴκου ἐν ᾧ τελοῦνται ἀσεβῆ, ἐλέγχοντα μῖσος, ἀνευλάβειαν πρὸς τοὺς θεούς : Αἰσχ.'Αγ.1090 **μισόθεον μὲν οὖν** (στέγην), **πολλὰ** συνίστορα **αὐτόφονα κακὰ κρεατόμα,** Λουκ.Τιμ.35 **μισάνθρωπον μὲν εἶναί σε . .** μισόθεον **δὲ μηδαμῶς.**

μισόθηρος-ον ὁ μισῶν τὴν θήραν, τὸ κυνήγιον· ὅθ. τὸ μισόθηρον τὸ κατὰ τῆς θήρας μῖσος : Ξεν. Κυν.3,9 **τὰ διώγματα ἀφιεῖσαι διὰ τὸ μισόθηρον.**

μισόθριξ τριχος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μισῶν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ἤτοι τὸ τρέφειν κόμην : Κλήμ.'Αλ 261.

μισοΐδιος-ον μτγν. ὁ μισῶν τοὺς ἰδίους αὐτοῦ συγγενεῖς, τοὺς οἰκείους του : Πρόκλ.Τετράβ.161.

μισοίκειος-ον μτγν ὁ μισοΐδιος βλ.λ. : Πτολ. Τετράβ.164,Κατ.'Αστρ .Κ 2,173.

μισοινία (ἡ) μτγν. μῖσος κατὰ τοῦ οἴνου, ἀπαστροφὴ πρὸς τὸν οἶνον : Στοβ.2,7,10e.

μίσοινος-ον ὁ μισῶν τὸν οἶνον, τὴν οἰνοποσίαν : Ἱππ.Ἀφ.215.
μισοκαῖσαρ-ᾰρος (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τὸν Καίσαρα, ἐχθρὸς τοῦ Καίσαρος : Πλούτ.Βροῦτ.8 ἀνὴρ μᾶλλον ἰδίᾳ μισοκαῖσαρ ἢ κοινῇ.. μισοτύραννος.
μισοκακῶ-έω γλωσσ. μισῶ τὴν κακίαν ἢ τοὺς κακούς.
μισοκᾰλήμερος-ον μτγν. ἁρπακτικός, πλεονεκτικός : Δονάτ.839.
μισοκαλία (ἡ) μσν. τὸ κατὰ τοῦ καλοῦ μῖσος : Μιχ.Ἀκομ.2,139,3.
μισόκᾰλος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὸ καλόν, τὸ ἀγαθόν : Φίλ.2,4,Πτολ.Τετράβ.159,Ἡσ.
μισοκαμπίζω δημ. εὑρίσκομαι εἰς τὸ μέσον τοῦ κάμπου : δ.τραγ. κι ἀπίτι μισοκάμπισε μέσα στὸ σταυροδρόμι.
μισοκερδής-οῦς-ές γλωσσ. ὁ μισῶν τὸ οὐχὶ ἔντιμον, τὸ αἰσχρὸν κέρδος.
μισόκλειστος-η-ο δημ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κεκλεισμένος, ἡμιάνοικτος : μισόκλειστη πόρτα, - μισόκλειστο στόμα.
μισοκλείνω δημ. κλείω τι κατὰ τὸ ἥμισυ : μισόκλεισαν τὰ μάτια μου ἀπὸ τὴ νύστα' ‖ παθ. μτχ. μισοκλεισμένος-η ο ὁ μισόκλειστος : μισοκλεισμένη πόρτα, - μισοκλεισμένα μάτια.
μισοκοίλι (τὸ) δημ. ὁ ὄγκος ἡμίσεος κοιλοῦ' ‖ δοχεῖον χωρητικότητος ἡμίσεος κοιλοῦ ἐν χρ. πρὸς μέτρησιν δημητριακῶν.
μισοκοσμία (ἡ) μσν. τὸ κατὰ τοῦ κόσμου μῖσος: Στουδ.Θεόδ.445Ε.
μισόκοσμος-ον μσν. ὁ μισῶν τὸν κόσμον Στουδ.Θεόδ.276Ε.
μισοκύκλωψ-ωπος (ὁ) μσν. ὁ μισῶν τοὺς Κύκλωπας : Εὐστ.Ὀδ.1643,22 παρὰ ταῖς . . μισοκύκλωφιν τὴν τοῦ κακοξένου Κύκλωπος τύφλωσιν.
μισοκύριος (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τὸν Κύριον, τὸν Θεόν : ΨΧρυσ.Λόγ.7,432,31.
μισόλαγνος-ον μσν. ὁ μισῶν, ἀποστρεφόμενος τὴν λαγνείαν : Ἰω.Κλίμ.832Β.
μισολάγυνο (τὸ) δημ. μέτρον χωρητικότητος οἴνου, ἡμίσεια λάγυνος, ξέστα.
μισολάκων-ωνος (ὁ) ὁ μισῶν τοὺς Λάκωνας. Ἀριστφ.Σφ.1165 πάνυ μισολάκων αὐτοῦ 'στιν εἷς τῶν δακτύλων.
μισολάμᾰχος-ον ὁ μισῶν τὸν Λάμαχον : Ἀριστφ. Εἰρ.304 ἡμέρα γὰρ ἐξέλαμψεν ἥδε μισολάμαχος.
μισολατῖνος (ὁ) μσν. ὁ μισῶν τοὺς Λατίνους : Μιχ.Ἀκομ.2,277.
μισόλεκτρος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὸ λέκτρον, τὴν συζυγικὴν κλίνην, ὁ μισῶν τὸν γάμον : Ἡλιόδ.Αἰθ. 3,9 ἡ μισόλεκτρος καὶ ἀνέραστος.
μισολογία (ἡ) τὸ μισεῖν τὰ τοῦ λόγου ἐπιχειρήματα, τὴν ἐπιχειρηματολογίαν : Πλάτ.Φαιδ 89D γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μισολογία τε καὶ μισανθρωπία, Πλούτ.Ἠθ.864D ἐπιχειρῶν δὲ τοῖς νέοις διαλέγεσθαι . . ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐκωλύθη δι' ἀγροικίαν αὐτῶν καὶ μισολογίαν' **2)** ὁ μισῶν τοὺς ἐκτενεῖς λόγους, τὰς πολλὰς ὁμιλίας : Ἱεροκλ.Χρ.Ἐπ.12,446Μ.
μισόλογος-ον ὁ μισῶν τὰ ἐπιχειρήματα ἢ τοὺς λόγους : Πλάτ.Πολ.411D μισόλογος δή, οἶμαι, ὁ τοιοῦτος γίγνεται καὶ ἄμουσος, Γαλ.10,108' ἀντίθ. φιλόλογος : Πλάτ.Λάχ.188C καὶ γὰρ ἂν δόξαιμί τῳ φιλόλογος εἶναι καὶ αὖ μισόλογος.
μισολογῶ-έω μτγν. μισῶ τοὺς λόγους, τὰ ἐπιχειρήματα, συνεκδ. τὴν παιδείαν : Πολύδ.4,15.
μισολόγως ἐπίρρ. μετὰ ἢ ἐκ μίσους κατὰ τῶν λόγων : Πολυδ.4,14.
μισομαθής-οῦς-ές μσν. ὁ μισῶν τὴν μάθησιν : Βασ.Γραμμ.33.
μισομαίμων-ονος-ον μσν. ὁ μισῶν τοὺς ὁμαίμονας : Νικ.Χων.Χρον.9,64.
μισόμαρτυς-υρος (ὁ) μσν. ὁ μισῶν τοὺς μάρτυρας : Νικηφ.Πατρ.477.
μισόνεικος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὰς φιλονεικίας, ἀ μαλώματα πιθ. ἀντὶ τοῦ ἐν κώδ. μεσωνικ- : Βέττ.Βάλ.14,22 (συγκρ.).
μισόνοθος-ον μτγν. ὁ μισῶν τοὺς νόθους : Ἀρχί. ΑΠλ.4,94,8 Ἥρης μισονόθοιο χόλον.
μισόνυμφος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὸν γάμον : Λυκόφρ.355 τῆς μισονύμφου Λαφρίας.
μισοξενία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ κατὰ τῶν ξένων μῖσος : ΠΔ Σοφ.Σαλ.19,13 καὶ γὰρ χαλεπωτέραν μισοξενίαν ἐπετήδευσαν.
μισόξενος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μισῶν τοὺς ξένους : Διόδ.Σ 40,3 μισόξενος βίος (ἐπὶ τῶν Ἰουδαίων)' πρβλ.Ἰώσ.ΑΙ 1,11,1.
μισοξενῶ-έω μσν. μισῶ τοὺς ξένους : Στουδ. Θεόδ.615.
μισοούρανα ἐπίρρ. δημ. κ. μεσοούρανα κ. μεσούρανα ἐν μέσῳ γῆς καὶ οὐρανοῦ, ὑψηλά, πολὺ ὑψηλά : Παλαμ.Παρακ.139,1.
μισοπᾰθές-οῦς (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ὠκιμοειδές : ΨΔιοσκ.4,28.
μισόπαις-αιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μισῶν τοὺς παῖδας, τὰ τέκνα : Λουκ.Ἀποκ.18 μισόπαις οὕτως ἐγὼ φιλοπάτωρ γίγνομαι.
μισοπάρθενος-ον μτγν. εἰδ. ἐπὶ τῆς βοτάνης ἀράξα βλ.λ., ὁ μισῶν τὰς παρθένους, τὴν παρθενίαν : ΨΠλούτ.Ποτ.23,2 ἀράξα . . ἥτις μεθερμηνευομένη λέγεται μισοπάρθενος' ἅμα γὰρ εὑρεθῆναι . . ὑπὸ παρθένων, αἵματος ποιησαμένη καταφορὰν μαραίνεται.
μισόπατρις-ιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μισῶν τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα : Ἀρρ.Ἐπίκτ.3,20,6.
μισοπάτωρ-ορος (ὁ,ἡ) (πατήρ) μτγν. ὁ μισῶν τὸν ἑαυτοῦ πατέρα : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.4,28.
μισοπεθαμένος-η-ο δημ. ὁ μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου εὑρισκόμενος, ὁ ἡμιθανής.
μισοπέρσης (ὁ) ὁ μισῶν τοὺς Πέρσας, ἐχθρὸς τῶν Περσῶν : Ξεν.Ἀγησ.7,7 εἰ δ' αὖ καλὸν καὶ μισοπέρσην εἶναι . . .
μισοπλάτων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τὸν Πλάτωνα, τὴν πλατωνικὴν φιλοσοφίαν : Ψελλ.ἐν Σάθ.5,445.
μισοποιός-όν μτγν. ὁ μίσους δημιουργός, μίσους ἐργάτης : Συμμ.ΠΔ Ψαλμ.80,16.
μισοποιῶ-έω μτγν. μῖσος ποιῶ, τρέφω : Ἀκύλ. ΠΔ Ψαλμ.80(81),16.
μισοπόλεμος-ον σχόλ. ὁ μισῶν, ἐχθρευόμενος τὸν πόλεμον : Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.661.
μισόπολις-εως (ὁ,ἡ) ὁ μισῶν τὴν πόλιν, τὴν πολιτείαν : Ἀριστφ.Σφ.411 ἄνδρα μισόπολιν ὄντα κἀπολούμενον, Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1442a,13.
μισοπολίτης (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τοὺς πολίτας, τὴν κοινωνίαν : Πτολ.Τετράβ.159.
μισοπονηρία (ἡ) μῖσος κατὰ τῆς πονηρίας, κατὰ τοῦ κακοῦ : Ἱππ.Παραγγ.7, Ἀριστλ.Ἀρετ.1250b,24, ΠΔ Μακκ.2,3,1 διὰ τὴν Ὀνίου τοῦ ἀρχιερέως εὐσέβειάν τε καὶ μισοπονηρίαν, Φίλ.2,136, Διογ.π.Στοβ.4,7,62, Πλούτ.Τιμ.5 οἱ κράτιστοι τῶν Κορινθίων ἐπῄνουν τὴν μισοπονηρίαν καὶ μεγαλοψυχίαν τοῦ Τιμολέοντος' μτ. ἀπαρφ. : Διόδ.Σ 16,23 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μισοπονηρίας ἀξιοῦσθαι' ‖ μτ.ἐμπροθ. διορ. (πρός τινα, ἐπί τινι) : Ἰώσ.ΑΙ 12, 3,1, αὐτ.ΒΙ.60 μισοπονηρία ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις.
μισοπόνηρος-ον ὁ μισῶν τοὺς πονηροὺς ἢ τὰ πονηρὰ ἔργα : Δημ.584 καλοὶ κἀγαθοὶ καὶ μισοπόνηροι, Αἰσχίν.1,92 ἀνὴρ καλὸς κἀγαθὸς καὶ μισοπόνηρος, ΠΔ Ἐσθ.8,13 τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος ἀεὶ θεοῦ μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην, Φιλόδ.Ὀργ.74W, Φίλ.2, 267' ‖ τὸ μισοπόνηρον ὡς οὐσ. ἡ μισοπονηρία βλ.λ. : Πολύβ.32,22,6 τὸ μισοπόνηρον τῶν Ῥωμαίων' ‖ συχν. ἐν Ἐπιγρ. ὡς ἐπίθ. θεῶν.

μισοπονηρῶ-έω μισῶ τοὺς πονηροὺς ἢ τὴν πονηρίαν : Λυσ.30,35 **μὴ πρὸ τῆς κρίσεως** μισοπονηρεῖν, **ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει** τιμωρεῖσθαι τοὺς **τὴν ὑμετέραν νομοθεσίαν ἀφανίζοντας**, Πολύβ.9,39,6 νῦν μισοπονηρῆσαι, **καὶ** τὴν μὲν Αἰτωλῶν ἀποστραφῆναι **φιλίαν**, ΠΔ Μακκ.2,4,49 **δι' ἣν αἰτίαν καὶ** Τύριοι μισοπονηρήσαντες **τὰ πρὸς τὴν κηδείαν αὐτῶν μεγαλοπρεπῶς ἐχορήγησαν**, Διόδ.Σ 13,2 **ὁ** μὲν οὖν δῆμος . ., ἐμισοπονήρει, **καὶ τοὺς πράξαντας** ἐζήτει, Ἰώσ.ΑΙ 13,10,2 μισοπονηρεῖν τισὶν ὑπὲρ ὧν ἠδίκησαν.

μισοπονήρως ἐπίρρ. μτγν. μετὰ ἐχθρικῆς διαθέσεως κατὰ τῶν πονηρῶν : Πάπ., Πολύβ.31,8,5 πειράσονται μισοπονήρως χρήσασθαι τοῖς **αἰτίοις**, ΨΠλούτ Ποτ.11,3 ὁ μὲν αὐτὴν Ἥραν **προσηγόρευσεν, ἡ δὲ τὸν ἀγαπώμενον Δία, μισοπονήρως**· ‖ μὲ ἐχθρότητα : Πλούτ.Ἠθ.313F.

μισοπονία (ἡ) μτγν. μῖσος, ἀποστροφὴ πρὸς τὴν ἐργασίαν : Φίλ.1,255, Γαλ 16,324, Λουκ.Ἀστρολ. 2 **ἀμαθίῃ καὶ ῥαθυμίῃ καὶ προσέτι μισοπονίῃ**.

μισόπονος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὴν ἐργασίαν, τὸν κόπον : Δίων Κ 72,2.

μισοπονῶ-έω μισῶ τὸ πονεῖν, τὸ ἐργάζεσθαι : Πλάτ.Πολ.535D **ἐν πᾶσι** . . μισοπονῇ.

μισοπόρπαξ-ακος (ὁ,ἡ) (πόρπαξ) ὁ μισῶν τὴν λαβὴν τῆς ἀσπίδος, δθ. ὁ μισῶν τὸν πόλεμον : Ἀριστφ.Εἰρ.662 **Ἰθ' ὦ γυναικῶν μισοπορπακιστάτη** (κωμ. ὑπερθ.).

μισοποσείδων-ωνος (ὁ) μτγν. **ὁ** μισῶν τὸν Ποσειδῶνα : Χοιροβ.1,74,23.

μισοπράγμων-ονος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὴν ἀνάμιξιν εἰς τὰ πράγματα, ὁ ἀποφεύγων τοὺς περισπασμούς, φιλήσυχος : Δαμάσκ.π.Φωτ.352,19 **μισοπράγμονι ζωῇ**.

μισοπρόβατος-ον ὁ μισῶν, ἐχθαίρων τὰ πρόβατα : Ἀρχύτ.π.Στοβ.Ἀνθ.2,275 **ἄτοπον γὰρ ἦμεν** ποιμένα **μισοπρόβατον**.

μισοπροσήγορος-ον μτγν. **ὁ** ἀπροσήγορος βλ.λ. : Πολυδ.5,138.

μισοπροσηγόρως ἐπίρρ. μτγν. **κατὰ** τρόπον μισοπροσήγορον **βλ.λ.** : Πολυδ.5,139.

μισόπτωχος-ον μτγν. ὁ μισῶν, ἀποφεύγων τοὺς πτωχούς, ἐπὶ τῆς ἀρθρίτιδος : Λουκ.Ἐπιγρ.47 **μισόπτωχε θεά, μούνη πλούτου δαμάτειρα**.

μισοπώγων-ωνος (ὁ) **ὁ** μισῶν τὸν πώγωνα, δθ. τοὺς πωγωνοφόρους φιλοσόφους, σκωπτικόν τι ἔργον τοῦ αὐτοκράτορος **Ἰουλιανοῦ**.

μισορήτωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μισῶν τοὺς ῥήτορας : Χοιροβ.Θεο.2,44.

μισορώμαιος-ον μτγν. ὁ μισῶν τοὺς Ρωμαίους : Πλούτ.Ἀντ.54 **τραγικὴν καὶ ὑπερήφανον καὶ** μισορώμαιον **φανεῖσαν**.

μῖσος-εος-ους (τὸ) κ. μσν., νεώτ. **κ.** δημ. μτ. γενικ. ἡ ἀπολ. ἀποστροφή, ἀπέχθεια πρός τι πρόσωπον : Εὐρ.Ὀρ.432 **τὸ Τροίας μῖσος ἀναφέρων πατρί**, Θουκ.4,128 **τῇ μὲν γνώμῃ δι' Ἀθηναίους οὐ ξύνηθες** μῖσος **εἶχε**, Ξεν.Ἀπομν.3,5,17 **ἔχθρα καὶ** μῖσος **ἀλλήλων τοῖς πολίταις ἐγγίγνεται**, Ἀρισταίν.1,22 **μισεῖν τινα** μῖσος **ἐξαίσιον**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἔμπροθ. (κατά τινος) ἢ ἀπολ. : **ἔχει ἄσπονδον** μῖσος **κατὰ τῶν συναδέλφων του, - δὲν τὸν ἀφήνει τὸ μῖσος νὰ σκεφθῇ λογικά**· ‖ ἐν ἐνν. παθ. τὸ μισεῖσθαι ὑπό τινος : Αἰσχ.Ἀγ.1413 **μῖσος ἀστῶν δημόθρους τ' ἔχειν ἀράς**, Ἀνδοκ 2,9 **χάριν οὖν εἰκὸς με, οὐ** μῖσος, **τῷ δυστυχήματι τούτῳ φέρεσθαι παρ' ὑμῶν**, Πλάτ.Πολ.351D **ἥ γε ἀδικία καὶ μίση καὶ μάχας ἐν ἀλλήλοις παρέχει**· **2)** ἐπὶ προσ., ἀντικείμενον μίσους, πρᾶγμα μισητόν, μίσημα : Αἰσχ.Ἀγ.1411 **μῖσος ὄβριμον ἀστῶν**, Σοφ.Ἀντ.760 **ἄγαγε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα παρόντι θνήσκῃ**· ἰδ ὅταν ἀποτείνῃ τις τὸν λόγον πρός τινα : αὐτ.Φιλ.991 **ὦ μῖσος, οἷα κἀξανευρίσκεις λέγειν**, Εὐρ.Μήδ.1323 **ὦ μῖσος, ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι**· ‖ παράγ. μισῶ.

μισός-ή-ό μσν. κ. δημ. ἐπὶ ποσοῦ, τόπου, χρόνου κ. γενικ. πράγμ., τὸ ἕτερον ἐκ τῶν δύο μερῶν ὅλου τινὸς θεωρουμένου ὡς ἑνός, ὁ ἥμισυς βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.2,1141 **καὶ πέφτει κάτω τὸ μισό, τ' ἄλλο μισὸ πομένει, - μισὸς μήνας - χρόνος, - μισὴ ὥρα - μέρα - βδομάδα, - τὸ μισὸ σπίτι - οἰκόπεδο εἶναι δικό του,- μισὸ ψωμὶ - λεμόνι, - μισὴ μερίδα, - ὁ μισὸς δρόμος**· ‖ κτ. πληθ. κ. ἐπὶ προσ. : **οἱ μισοὶ πήγανε στὴν ἐξοχή, οἱ ἄλλοι μισοὶ ἔμειναν, - ἀπόλυσε τοὺς μισοὺς ἐργάτες, - ἔβαλε τὰ μισὰ κεφάλαια στὴν ἑταιρεία**, φρ. **τὰ μισὰ τῆς χιλιάδας πεντακόσια** (λεγομένη ὡς παρακέλευσις πρὸς ἀμεριμνησίαν), παροιμ. **τὴ μισὴ στράτα χορεύοντας, τὴν ἄλλη μισὴ κουτσαίνοντας** (ὁ σπαταλῶν τὰς δυνάμεις αὐτοῦ θὰ ἐκπέσῃ εἰς ἐξάντλησιν)· ‖ **μισὸ . . μισὸ** κ. κτ. πληθ. **μισά . . μισά** ἢ **μισὸ καὶ μισό, -ά καὶ -ά** κατὰ μεῖξιν ἐν ἀναλογίᾳ ἑνὸς πρὸς ἕνα, κατὰ ἀκρίβειαν ἢ κατὰ προσέγγισιν : **τὸ γάλα του εἶναι μισὸ καὶ μισό** (ἀνάμεικτον μετὰ πολλοῦ ὕδατος, πολὺ νερωμένο), **- μισὸ βούτυρο, μισὸ πάχος, - μισὸ σιτάρι, μισὸ κριθάρι** (ἐπὶ ἄρτου), **- βάνε μου μισὰ καὶ μισά** (ἐπὶ ἐδωδίμων, καρπῶν κ. διαφ. πραγμ. ἐν ἀναφ. πρὸς ποιότητα, εἶδος ἢ μέγεθος)· ‖ τὸ θηλ. μισὴ κτ.παράλειψιν τῆς λ. **ὀκά**, ὡς μονὰς ὑγρῶν κ. ἰδ. οἴνου : **βάνε μας μισὴ στὰ πέντε** (ἐνν. ποτήρια)· κ. μτ. τῆς λ. ὀκὰ ἐξυπονοουμένου τοῦ οἴνου : **ἤπιε μισὴ ὀκὰ μόνος του**· **2)** συνήθ. ἐν συναφείᾳ μετὰ τοῦ ἕνα ἢ μία ἢ τοῦ δύο ἀπαγγέλλεται ἡνωμένως ἤτοι ὡς μία λ. **μὲ** κατάληξιν -υ κ. -η οἷον ἑνάμισυ χρόνο (κ. κτ.**ἀφομοίωσιν** ἀνάμισυς - ἀνάμισυ), μιάμιση ὀκά, δυόμιση μέρες· ὁμ.μετὰ **τῶν ἄλλων μέχρι** τοῦ 19 ἀριθμῶν πλὴν τοῦ **τρεῖς καὶ δεκατρεῖς**, μεθ' ὧν **ἐν συναφείᾳ διατηρεῖται ὁ ἀρχικὸς** τ.ἥμισυ, οἷον ἐξήμισυ-η, δωδεκάμισυ-η, δεκανιάμισυ-η, **ἀλλὰ** τρεισήμισυ-η κ. δεκατρεισήμισυ-η· **3)** συνεκδ. ἀτελής, ἐλλιπής, κεκολοβωμένος, λειψός, λειψερός, λειψάρης : **μισὲς δουλειὲς κάνεις** (ἀτελεῖς, ἐλλιπεῖς), **- εἶναι μισὸς ἄνθρωπος** (ἀνάπηρος), **- εἶναι μισὸ μερτικὸ** (μικρός, ἰσχνὸς τὴν φυήν), **- ἔχει γίνει μισὸς ἀπὸ τὴν ἀρρώστια** (ἀπισχνάνθη)· **4)** τὸ οὐδ. ἔμπροθ. **εἰς τὰ μισά - στὰ μισὰ** εἰς τὸ ἥμισυ, εἰς τὸ μέσον : **ἔμεινε στὰ μισὰ** τοῦ **δρόμου**.

μισοσαράκοστο (τὸ) δημ. ἀ. μεσοσαράκοστο βλ.λ.

μισοσβήνω δημ. σβέννυμι, σβήνω κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐξασθενῶ· ‖ παθ. μτχ. μισοσβη(σ)μένος-η-ο ἐξησθενημένος, ἀσθενής : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 38,2 **σὸν τραγουδιοῦ φωνὴ μισοσβημένη**.

μισόσβηστος-η-ο δημ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ σβηστός, μισοσβησμένος : Παλαμ.Τάφ.51,14 **κι ἡ ἀλήθεια εἶναι μικρὴ | μισόσβηστη καντήλα | ποὺ μᾶς δείχνει πιὸ πηχτὴ | τριγύρω τὴ μαυρίλα**.

μισόσκεπος-η-ο δημ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ κεκαλυμμένος, σκεπασμένος, μισοσκεπασμένος : Χριστόπ.56,25 **γλυκὴ μηλιὰ ἐφύλαγε | μὲ δυὸ μοσχάτα μῆλα | εἰς δυὸ λεπτὰ** μισόσκεπα, **παρασυρμένα φύλλα**.

μισοσοφία (ἡ) μσν. τὸ μισεῖν τὴν σοφίαν, μῖσος κατὰ τῆς σοφίας : Μιχ.Ἀκομ.2,207.

μισόσοφος-ον ὁ μισῶν τὴν σοφίαν, ἐχθρὸς τῆς σοφίας : Πλάτ.Πολ.456Α **φιλόσοφός τε καὶ μισόσοφος, καὶ θυμοειδής, ἡ δ' ἄθυμος**.

μισόστρατα ἐπίρρ. δημ. εἰς τὸ μέσον τῆς στράτας, κατάμεσα τοῦ δρόμου, ἀ. μισοστρατῆς.

μισοστρατιώτης (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν **τοὺς** στρατιώτας : Πολυδ.1,179.

μισοσύλλας (ὁ) μτγν. ὁ μισῶν τὸν Σύλλαν, ἐχθρὸς τοῦ Σύλλα : Πλούτ.Σερτ.4 **διὸ καὶ δοκεῖ γενέσθαι μισοσύλλας**.

μισοσύντυχον (τὸ) μσν. τὸ πρὸς τὰς συνεντεύξεις μῖσος : Στουδ.Θεόδ.880 (ἐκδ.Mi.).
μισοσώμάτος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὸ σῶμα : Πτολ.Τετράβ.158.
μισοτεκνία (ἡ) μτγν. τὸ μῖσος πρὸς τὰ τέκνα : Φιλ.2,451, Πλούτ.'Ηθ.4F **φιλαργυρίας ἅμα καὶ μισοτεκνίας.**
μισότεκνος-ον ὁ μισῶν τὰ τέκνα, ὁ ἐχθρὸς τῶν ἑαυτοῦ **τέκνων**, ποὺ μισεῖ τὰ παιδιά του : Αἰσχίν.3,78 **ὁ γὰρ μισότεκνος καὶ** πατὴρ πονηρὸς **οὐκ ἄν ποτε γένοιτο δημαγωγὸς** χρηστός.
μισοτελειώνω δημ. τελειώνω, φέρω εἰς πέρας κατὰ τὸ ἥμισυ· συνήθ. μτ. παθ. παρακ. μισοτελειωμένος-η-ο ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ περατωθείς, μισοέτοιμος, ἡμιτελής : **μισοτελειωμένο** φόρεμα **- σπίτι - βιβλίο.**
μισοτιμῆς ἐπίρρ. δημ. εἰς τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς, συνεκδ. πολὺ φθηνά : **πούλησε τὰ ἐπιπλά του** μισοτιμῆς.
μισοτοιοῦτος-ον μσν. ὁ μισῶν τοὺς τοιούτους ἢ τὰ τοιαῦτα : Μιχ.'Ακομ.2,103,7
μισότρελλος-η-ο δημ. ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ, σχεδὸν τρελλός, ὅ. μισοπάλαβος.
μισότριβος-η-ο δημ. ὁ ἐν μέρει ἐφθαρμένος, ὁ πολύ, ἀλλ' οὐχὶ ἐξ ὁλοκλήρου τετριμμένος : **τὸ σακκάκι καὶ τὸ πανταλόνι του εἶναι** μισότριβα· || τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ὡς οὐσ. ἀνὴρ ἢ γυνὴ μέσης ἡλικίας : **ἦρθε καὶ σὲ ζητοῦσε μιὰ** γυναίκα μισότριβη.
μισοτύραννος-ον ὁ μισῶν τοὺς τυράννους : 'Ηρ.6,121 **φαίνονται μισοτύραννοι ἐόντες**, Αἰσχίν. 3,92 **ὁ** μισοτύραννος **Δημοσθένης**, Πλούτ.Τιμ.3 **σφόδρα μισοτύραννος εἶναι καὶ μισοπόνηρος.**
μισότῦφος ον μτγν. ὁ μισῶν τὸν τῦφον, τὴν ὑπερηφανίαν : Λουκ.'Αλ.20 μισογόης **καὶ** μισοψευδὴς **καὶ** μισότυφος.
μισοϋλος-ον μσν. ὁ μισῶν τὴν ὕλην, τὸν ὑλίφρονα βίον : Μιχ.'Ακομ.1,69,2.
μισουρανῆς ἐπίρρ., δημ. κ. -νίς μεσοούρανα : Κρυστ.Σκ.'Αδ.Παράδεισος 2,39 στάχτη καὶ λάδρα **καὶ** φωτιὲς **καὶ** πέτρες σὰ μεγάλα | **βουνὰ ν' ἀνασηκώνωνται** μισουρανῆς.
μισοφαής-οῦς-ές μσν. ὁ μισῶν τὸ φῶς : Ψελλ. Δαιμ.18 **ἔσχατον δὲ** τὸ μισοφαὲς **καὶ δυσαίσθητον**, Νικ.Χων.Χρον.9,16.
μισοφέγγαρο (τὸ) δημ. ἡμισέληνος βλ.λ.ιι : Σολωμ.'Εθν.'Υμν.53 **ὅταν στέλνῃ** μιὰ ἀχνάδα | μισοφέγγαρο **χλομό**, Κρυστ.Σκ.'Αδ.Παράδεισος 2,239 **λαμποκοπᾶν οἱ λόγχες των**, ποικίλα κυματίζουν | **τὰ** μισοφέγγαρα· γοργά τ' **ἄλογα χλιμιντρίζουν.**
μισοφίλιππος-ον ὁ μισῶν τὸν Φίλιππον : Αἰσχίν. 2,14 **ὁ** μισοφίλιππος **Δημοσθένης.**
μισοφιλόλογος-ον μτγν. ὁ μισῶν τὴν φιλολογίαν : 'Αθήν.13,610D **πάντας ὑμᾶς τοὺς φιλοσόφους μισῶ,** μισοφιλολόγους ὄντας.
μισόφιλος-ον ὁ μισῶν τοὺς φίλους : 'Αριστλ. Ρητ.'Αλ.37,3, 'Αν.'Οξ.2,290.
μισοφιλόσοφος-ον ὁ μισῶν τοὺς φιλοσόφους : Εὐνάπ.91.
μισοφόρι (τὸ) δημ. **τὸ** μεσοφόρι βλ.λ.
μισόφροντις-ιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μισῶν, ἀποφεύγων τὰς φροντίδας : Συνέσ.'Επιστ.250A **καὶ** μισόφροντις **ὤν, ὀδυνήσομαι μέν, ἀνέξομαι δέ.**
μισοχορταίνω δημ., μτχ. παθ. παρακ. μισοχορτασμένος, κορέννυμι, χορταίνω κατὰ τὸ ἥμισυ : Παπαδ.Χρ.Μηλ.167 **ἡ μήτηρ του, ἀφοῦ εἶχε** μισοχορτάσει **τὸν ὕπνον, ἐξενύσταξε.**
μισοχρηματία (ἡ) μσν. μῖσος κατὰ τῶν χρημάτων : Παχυμ.ΓΠαλαιολ.Μιχ.145A.
μισοχρήματος-ον μσν. ὁ μισῶν τὰ χρήματα ἀντίθ. φιλοχρήματος : Μιχ.'Ακομ.1,68.
μισόχρηστος-ον ὁ μισῶν τοὺς χρηστούς, ἀγαθοὺς ἀνθρώπους, μισάγαθος : Ξεν.'Ελλ.2,3,47 **ἐν μὲν τῇ δημοκρατίᾳ πάντων μισοδημότατος ἐνομίζου, ἐν δὲ τῇ** ἀριστοκρατίᾳ **πάντων** μισοχρηστότατος **γεγένησαι**· πρβλ. Διον.'Αλ.Ρωμ.8,6· || **τὸ** μισόχρηστον τὸ μῖσος κατὰ τῶν χρηστῶν, ἀγαθῶν ἀνθρώπων : Φιλόδ.Εὐσ.93C.
μισοχριστιανός (ὁ) μσν. ὁ μισῶν τοὺς χριστιανούς, ἐχθρὸς τῶν χριστιανῶν : Πασχ.Χρον.619,21.
μισόχριστος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ μισῶν τὸν Χριστὸν ἢ τοὺς χριστιανούς, ἐχθρὸς τοῦ Χριστοῦ ἢ τῶν χριστιανῶν : Γρηγ.Ναζ.2,436C, Μηναῖ.3,8 Συνξ. Θεοφυλάκτου Λέοντος **γὰρ τοῦ** μισοχρίστου **δραξαμένου τῆς βασιλείας τὰ σκῆπτρα**, Σολωμ. 'Εθν.'Υμν.103 **ὅλη θέλει θανατώσει | τὴ** μισόχριστη **σπορά.**
μισοψευδής-οῦς-ές (ψεῦδος) μτγν. **ὁ** μισῶν τὰ ψεύδη : Λουκ.'Αλ.20 **μισαλαζὼν εἰμὶ καὶ** μισογόης καὶ μισοψευδὴς **καὶ** μισότυφος.
μισοψημένος-η-ο δημ. ὁ οὐχὶ ἐντελῶς **ἐψημένος**, ἡμίοπτος : μισοψημένο **ἀρνί.**
μισοψηφιστής (ὁ) ὁ μισῶν τοὺς λογιστάς, ὄν. δράματος τοῦ Φιλιστίωνος· Σουΐδ. ἐν λ. Φιλιστίων.
μισσιονάριοι (οἱ) [λατ.] νεώτ. ἱεραπόστολοι ἀποστελλόμενοι ὑπὸ χριστιανικῶν 'Εκκλησιῶν πρὸς κήρυξιν ἢ διάδοσιν τοῦ χριστιανισμοῦ παρὰ τοῖς ἑτεροθρήσκοις ἢ πρὸς προσηλυτισμὸν ὀρθοδόξων εἰς τὰ ἰδικά των δόγματα.
μισσουρίτης (ὁ) νεώτ. πετρογρ. πέτρωμα **πυριγενὲς** πλαυτώνιον.
μισσυνή 'Ησ. «ἡ ὀξύτης παρὰ Χαλδαίοις».
μιστέλιον (τὸ) νεώτ. οἰνολ. γλεῦκος οὗ ἡ ζύμωσις ἔχει διακοπῆ διὰ **προσθήκης** ὡρισμένης ποσότητος καθαροῦ οἰνοπνεύματος.
μίστικον (τὸ) νεώτ. μικρὸν πειρατικὸν πλοῖον.
μίστυλλον (τὸ) μτγν τεμάχιον κρέατος, κοφίδι : Στράτ.Κωμ.1,42.
μιστύλλω, μτχ. ἐνεστ. **μιστύλλων**, ἀόρ. α' **ἐμίστῦλα**, μτχ. θηλ. **μιστύλασα**, μέσ. **ἐμιστυλάμην**, κόπτω **εἰς** μικρὰ τεμάχια, κατακόπτω, κομματιάζω, λιανίζω· π. 'Ομ. πάντοτε ἐπὶ τομῆς κρέατος εἰς τεμάχια **πρὸ** τῆς ὀπτήσεως : 'Ιλ.Α 465 **μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα καὶ** ἀμφ' **ὀβελοῖσιν ἔπειραν**, 'Οδ. Ξ 75 εὖσέ τε **μίστυλλέν τε καὶ** ἀμφ' **ὀβελοῖσιν ἔπειρεν**· || μτφ. ἐπὶ ἡλιακοῦ ὡρολογίου, χωρίζω, κομματιάζω : Παῦλ.Σιλ.9,782 **ἐνθάδε** (ἐν τῷ ὡρολογίῳ) **μιστύλλουσι δρόμον Φαεθοντίδος αἴγλης ἀνέρες ὡράων ἀμφὶ δυωδεκάδι**· || κ. γεν. τέμνω, κόπτω· 'Ησ. «μιστύλλει· τέμνει».
μιστυλῶμαι-άομαι ἐσφ.γρ. τοῦ μυστιλῶμαι βλ.λ.
μίσυ-υος (τὸ) κ.-εως μετάλλευμα χαλκοῦ, εὑρεθὲν ἐν Κύπρῳ : 'Ιππ.Γυν.1,33 **μίσυ ξενικόν**, Γαλ.12,241, Διοσκ.5,100· **2)** εἶδος **ὕδνου φυομένου** περὶ Κυρήνην : Θεόφρ.φυτ.Ἱ.167.
μίσυβρις-ιος (ὁ,ἡ) μτγν. **ὁ** μισῶν τὴν ὕβριν, τὴν αὐθάδειαν : ΠΔ Μακκ.3,6,9 **καὶ νῦν** μίσυβρι, **πολυέλεε, τῶν ὅλων σκεπαστά.**
μισυοί (οἱ) 'Ησ. οἱ κατὰ **τὸ ἥμισυ λευκοὶ καὶ** κατὰ τὸ ἥμισυ μέλανες· 'Ησ.
μίσχη 'Ησ. «πιλήματα, ταινίαι, μαλλοὶ οἱ τῶν ἐρίων».
μίσχος (ὁ) κ. νεώτ. λεπτὸν ἡμικυλινδρικὸν στέλεχος, δι' οὗ συνδέεται τὸ φύλλον μετὰ τοῦ λοιποῦ **φυτοῦ** : Θεόφρ.Φ1 1,1,7, Πορφ.'Εμβρ.3,3· || ὁμ. 'Ησ. **«ὁ** παρὰ τῷ φύλλῳ κόκκος» : Βασ.'Ομ. εἰς 'Εξαήμ.1,45B **ὁ γὰρ ὑποκείμενος τῷ φύλλῳ κόκκος, ὃν** μίσχον **τινὲς . . προσαγορεύουσι**, **τοῦτο σπέρματος ἔχει** δύναμιν· **2)** κέλυφος, λοβός : Πολυδ.6,94· πρβλ. 'Ησ.· **3)** ἐν Θεσσαλίᾳ εἶδος σκαπάνης : Θεόφρ.3,20,8 **Θετταλοὶ δ' ἰσχυρότερον ἔτι δικέλλης ὄργανον ἔχουσιν, ὃ καλοῦσιν** μίσχον, **ὃ μᾶλλον εἰς βάθος κατιόν, πλείω γῆν περιτρέπει καὶ κατωτέρωθεν.**

μισῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., παρακ. **μεμίσηκα**, μέσ. μέλλ. μτ. παθ. σημ. **μισήσομαι**, μτγν. παθ. μέλλ. μισηθήσομαι, ἀόρ. **ἐμισήθην**, παρακ. **μεμίσημαι**, αἰσθάνομαι μῖσος κατά τινος, ἀποστρέφομαι, ἐχθρεύομαί τινα σφοδρῶς (ἅπαξ π. Ὀμ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ.) : Ἰλ.Ρ 272 **μίσησεν δ' ἄρα μιν δηΐων κυσὶ κύρμα γενέσθαι Τρῳῇσιν**, Εὐρ. Ῥῆσ.333 **μισῶ φίλοισι ὕστερον βοηδρομεῖν**· ‖ μ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐπ.351 **μισῶ λακωνίζειν**· ‖ κυρ. μτ. αἰτ. : Πίνδ.Π 4,284 **ὑβρίζοντα μισεῖν**, Σοφ.Αἴ. 1134 **μισοῦντ' ἐμίσει**, ΠΔΤωβ.4,15 **ὃ μισεῖς μηδενὶ ποιήσῃς**, Μηναῖ.6,4 Ἑσπερ. **πατρίδα, γένος, ὕπαρξιν, καταλιποῦσα Βαρβάρα, καὶ τὸν ἀσεβῆ πατέρα μισήσασα**, Ἐρωτόκρ.1,863 **ἔκαμε γιὰ τὸν κύριν του τὸ πρᾶμα, ὁπ' ἐμίσα, - τὸν ἐμίσησαν ἀπὸ τὴν διαγωγήν του**, γνωμ. **πολλοὶ τὸν πλοῦτον ἐμίσησαν, τὴν δὲ δόξαν οὐδείς**· κ. παθ. : Ἡρ.2,114 **μισηθεὶς τὲ καὶ διωκόμενος οἴχετο φεύγειν**, Αἰσχ.Πρ.45 **ὦ πολλὰ μισηθεῖσα χειρωναξία**, Πλούτ.Κράσσ.6 **μισηθεὶς ἔσχατον μῖσος**.

μισώδης-ους-ες γλωσσ. ὁ ἄξιος μίσους, μισητός.

μιταρική (ἡ) (μῖτος) λεξ. ἡ ποικιλτικὴ τέχνη : Θησ.Στεφ. ἐν λ. «ποικιλτικήν, τὴν μιταρικήν».

μιτάριον (τὸ) σχόλ. κ. νεώτ., δημ. **μιτάρι** ἐξάρτημα ὑφαντικοῦ ἱστοῦ πρὸς μετακίνησιν **τῶν** νημάτων τοῦ στήμονος, ἵνα σχηματίζηται δίοδος καὶ διέρχηται ἡ κερκὶς ἡ φέρουσα τὸ νῆμα τῆς κρόκης· Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.905 «τὰ νῦν λεγόμενα βιτάρια ἰδιωτικῶς μιτάρια λέγονται, ὡς μετὰ **τῶν μίτων** πλεκόμενα».

μιτάρωμα (τὸ) δημ. τὸ πέρασμα τῶν **νημάτων** τοῦ στήμονος εἰς τὰ μιτάρια βλ.λ.

μιτᾶτον (τὸ) μσν. δ.γρ. τοῦ μητᾶτον βλ.λ.

μιτηρός-ά-όν σχόλ. ὁ ὑφασμένος : Σχόλ.Εὐρ. Ἑκ.924.

μίτιλος (ὁ) μτγν. ὁ ἔσχατος : Ἀρκαδ.55,23 «τὸ μίτιλος ὁ ἔσχατος προπαροξύνεται».

μιτ·ίτριζον Ἡσ. «ἐθρήνουν».

μιτοεργός-όν μτγν. ὁ ἐργαζόμενος τὸν μίτον, τὸ νῆμα, τὴν κλωστήν : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,289 **ἃ μὲν τὸν μιτοεργὸν ἀειδίνητον ἄτρακτον**.

μιτόλινον (τὸ) μσν. λινὴ κλωστή : Δημήτρ.Πεπ. Ἱερακ.1,162 **καὶ πάλιν ἔσωθεν τοῦ περωνίου ἄλλο περιδέσμει μιτόλινον**.

μιτορραφής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ κλωστῶν, ὁ πεπλεγμένος, ἐρραμμένος διὰ κλωστῶν : Ζωσιμ.ΑΠ 6,185 **ἁπλότατον δ' ἀλὶ τοῦτο μιτορραφὲς ἀμφίβληστρον**.

μίτος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ κλωστὴ τοῦ στήμονος, νῆμα : Ἰλ.Ψ 762 **πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον, ἀγχόθι δ' ἴσχει στήθεος**, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 174 **εὐκρέκτους ἃ διέκρινε μίτους**· ‖ ἐπὶ τοῦ μίτου τῆς Ἀριάδνης: Φερεκ.148J **ἀγαθὶς μίτου**· κ. νεώτ. μτφ. ὁ μίτος **τῆς** Ἀριάδνης μέσον πρὸς εὕρεσιν διεξόδου ἀπὸ δυσχεροῦς καὶ περιπλόκου καταστάσεως· ‖ ἐπὶ ἱστοῦ ὃν ὑφαίνουσιν αἱ ἀράχναι : Ἀρχί.ΑΠ 6,39 **ἃ μὲν ἀραχναίοιο μίτου πολυδινέα λάτριν**, Εὐστ.Πον.304,69 **λοιπὰ ἔργα ἱστοῦ, οἷς ἀραχνῶν μίτος ἐρίσειεν ἄν**· ‖ **κατὰ μίτον** κλωστὴ μὲ κλωστὴν τ.ἔ. κατὰ σειρὰν ἀδιάσπαστον, κατὰ τὴν ἐμπρέπουσαν τάξιν : Φερεκρ. 146,7 **κατὰ μίτον τὰ πράγματ' ἐκλογίζομαι**, Πολύβ.3,32,2 **βίβλοι τετταράκοντα καθαπερανεὶ κατὰ μίτον** (κωδ. κατάμικτον) **ἐξυφασμέναι** (εἰς συνεχεῖς σειράς), Κικ.Ἀττ.14,16,3 **ut mihi κατὰ μίτον scriberet**· πρβλ. κατάμιτον· ‖ νεώτ. μτφ. **ὁ μίτος τῶν ἰδεῶν** ὁ εἱρμός, ἡ συνέχεια τῶν σκέψεων· **2)** τὸ νῆμα τῆς τύχης, τῆς μοίρας : Λυκόφρ.584 **καὶ ταῦτα μὲν μίτοισι χαλκέων πάλαι στρόμβων ἐπιρροιζοῦσι γηραιαὶ κόραι**, Μαν.1,7 παροιμ. **ἀπὸ λεπτοῦ μίτου τὸ ζῆν ἤρτηται**· Σουΐδ.· συχν. ἐν Ἐπιγρ. εἰς ἐπιταφίους : **οὐδὲ μοιρῶν μίτον ἔκφυγεν**, αὐτ. **μοῖρα .. ζωῆς κλῶσε μίτοισι χρόνον**· **3)** ἡ χορδὴ τῆς λύρας : Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.6, Ἀγαθ.ΑΠ 5,221 **εἴ ποτε μὲν κιθάρης ἐπαφήσατο πλῆκτρον ἑλοῦσα κούρης, Τερψιχόρης ἀντεμέλιζε μίτοις**· **4)** ἐν τοῖς ὀρφικοῖς ποι.· σπέρμα, σπόρος : Ὀρφ.ἀπ.33· πρβλ. Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.5,676 **μίτον δὲ τὸ σπέρμα ἀλληγορεῖσθαι**.

μιτοῦμαι-όομαι μτγν. **μέσ.** περῶ τὰ νήματα διὰ τῶν μιταρίων, μιτώνω : Νικαρχ.ΑΠ 6,285 **τὰ καθ' ἱστῶν νήματα Νικαρέτη πολλὰ μιτωσαμένη**· ‖ ἐπὶ τῆς Τύχης : Ἐπιγρ. **Μοῖρα οὕτω ἐμιτώσατο**· ‖ μτφ. κάμνω τὴν φωνήν μου νὰ ἠχήσῃ ὡς χορδή : Μελέαγρ.ΑΠ 7,195 **Ἀκρὶ μιτωσαμένη φθόγγον ἐρωτοπλάνον**.

μιτουργία (ἡ) μσν. ὑφαντουργία : Πρόδρ.9,409 **οὓς δημιουργεῖ Σηρικὴ μιτουργία**.

μιτοχόνδριον (τό) νεώτ. κόκκοι ἀπαντῶντες ἐντὸς τοῦ πρωτοπλάσματος τῶν κυττάρων τῶν περισσοτέρων φυτῶν καὶ ζῴων, ὅ. χονδριόσωμον.

μίτρα (ἡ) κ. νεώτ., ἐπ. κ. Ἰων. **μίτρη** ζώνη τῶν πολεμιστῶν, ἣν ἐφόρουν περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ ὑπὸ τὸν θώρακα : Ἰλ.Δ 137 **ἠρήρειστο μίτρης θ', ἣν ἐφόρει ἔρυμα χροός** (σχόλ. «μίτρα δὲ ἐλέγετο τὸ ἐσώτερον τῆς λαγόνος εἴλημα· ἐρεοῦν χαλκῷ ἔξωθεν περιειλημένον»)· ‖ π. μτγν. ποι. ζώνη, ἡ τῆς παρθένου ζώνη : Θεόκρ.27,54 **τὰν μίτραν ἀπέσχισας**, Καλλ.Αἴτ.3,1,45,Μόσχ.2,73 **οὐδ' ἄρα παρθενίην μίτρην ἄχραντον ἔρυσθαι**, Ἀπολλ.Ρ 1,287, Ἐπιγρ. **παρθένον ἧς ἀπέλυσε μίτρην**· **2)** τὸ στρόφιον, στηθόδεσμος : Καλλ.Ἐπιγρ.39 **τὴν μίτρην, ᾗ μαστοὺς ἐφύλασσε** (δ.γρ. ἐφίλησε), Ἀπολλ.Ρ 3,867 **τό ῥ' ἥ γ' ἐξανελοῦσα θυώδεϊ κάτθετο μίτρῃ, ἥ τέ οἱ ἀμβροσίοισι περὶ στήθεσσιν ἔερτο**· ‖ διάζωμα παλαιστοῦ : ΑΠ 15,44· **3)** χειρουργικὸς ἐπίδεσμος : Κόϊντ.4,21,3· **4)** ταινία, διάδημα, δι' οὗ αἱ Ἑλληνίδες γυναῖκες ἀνέδενον τὴν κόμην : Ἀλκμ.23,67 **μίτρα Λυδία νεανίδων.. ἄγαλμα**, Εὐρ.Βάκχ.833 **ἐπὶ κάρᾳ δ' ἔσται μίτρα**, Ἀριστφ.Θεσμ.257 **κεκρυφάλου δεῖ καὶ μίτρας**· ‖ ὁ τοῦ νικητοῦ στέφανος ἐν τοῖς ἀγῶσι : Πίνδ. Ο 9,84 **Ἰσθμίαισι Λαμπρομάχου μίτραις, ὅτ' ἀμφότεροι κράτησαν**· ‖ πάπ. διάδημα ἐν χρ. ὡς διακριτικὸν εἰς τὴν Πτολεμαϊκὴν αὐλήν· ‖ διάδημα βασιλέων : Καλλ.Δῆλ.166 **ἀλλά οἱ ἐκ μοιρέων τις ὀφειλόμενος θεὸς ἄλλος ἐστὶ σαωτήρων ὕπατον γένος, ᾧ ὑπὸ μίτρην ἵξεται οὐκ ἀέκουσα Μακηδόνι κοιράνεσθαι**· **5)** μτφ. ἐπὶ ᾠδῆς γεγραμμένης κατὰ τὴν Λυδικὴν ἁρμονίαν : αὐτ.Ν 8,15 **Λυδίαν μίτραν καναχηδὰ πεποικιλμέναν** (Λύδιος στέφανος κεκοσμημένος δι' αὐλοῦ)· **6)** ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς χώραις κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, πιθ. εἶδος σαρικίου : Ἡρ.1,195 **κομῶντες δὲ τὰς κεφαλὰς μίτρῃσι ἀναδέονται**, Δοῦρ.π.Ἀθήν.12, 536Α **μίτρα δὲ χρυσόπαστος ἦν, ἡ καυσίαν ἁλουργῆ οὖσαν ἔσφιγγεν ἐπὶ τὸ νῶτον**· **7)** συνεκδ. ὡς σημεῖον ἐκθηλύνσεως : Ἀριστφ.Θεσμ.941 **ἵνα μὴ 'ν κροκωτοῖς καὶ μίτραις γέρων ἀνήρ**· **8)** κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τοῦ ἱερέως τοῦ Ἡρακλέους ἐν Κῶ : Πλούτ.Ἠθ.304C· ‖ κ. τοῦ Ἰουδαίου ἀρχιερέως : ΠΔ Ἔξ.29,6 **καὶ ἐπιθήσεις τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον ἁγίασμα ἐπὶ τὴν μίτραν**· ‖ νεώτ. λειτουργικὸν περικόσμητον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν ἀρχιερέων· **9)** νεώτ. εἰδ. μίτρα **καπνοδόχου** ἐπικάλυμμα καπνοδόχου ἐμποδίζον τὴν εἴσδυσιν τῆς βροχῆς καὶ ἐπιτρέπον συγχρόνως καὶ τὴν ἔξοδον τοῦ καπνοῦ ἐξ αὐτῆς· **10)** ἡ ἐπιδιδυμὶς βλ.λ. : Ἱππ.π.Γαλ.19,123 (γρ. μήτρη)· **11)** νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς οἰκογ. **τῶν λιτινιδῶν**· ‖ ὁμ. παλαιοζ. γένος τι ζῴων ἀπαντώντων ἐν ἀπολιθώσει.

μιτράγχουσα (ἡ) λεξ. μίτρα, διάδημα ἐκ χρυσῶν πλακῶν· Ἡσ.
μιτραῖον Ἡσ. «ποικίλον» (κῶδ. μιτρεόν).
μιτρανάδεσμος (ὁ) μσν. διάδημα· πρβλ. μιτράγχουσα : Στέφ.Ρητ.3(3,16.
μιτρηδόν ἐπίρρ. μτγν. ἐαφ.ἀνάγν. τοῦ μετρηδὸν βλ.λ. : Νόνν.Δ 48,340.
μιτρηφόρος-ον ὁ φορῶν μίτραν βλ.λ. : Ἡρ.7,62 ἀντὶ δὲ τῶν πίλων μιτρηφόροι ἦσαν, Διογ.Ἀθ.Ι,Ι, Φοινικ.Ι,24, Διόδ.Σ 4,4 διαδεδέσθαι λέγουσιν αὐτὸν μίτρᾳ τὴν κεφαλήν.
μιτρηφορῶ-έω μτγν. φορῶ μίτραν βλ.λ., διάδημα : Ἀρρ.Ἰνδ.7,9.
μιτρίον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ μίτρα βλ.λ.
μιτρόδετος-ον μτγν. ὁ δεδεμένος διὰ μίτρας : Φάλαικ.ΑΠ 6,165 πολλάκι μιτροδέτου λεῖκνον ὕπερθε κόμης.
μιτροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μίτραν : μιτροειδὴς βαλβίς (ἁ. διχλῶχιν βαλβίς).
μιτροφόρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ μιτρηφόρος βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.672Α μιτροφόρος τε προϊὼν ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ νεβρίδα χρυσόπαστον ἐνημμένος, χιτῶνα δὲ ποδήρη φορῶν.
μιτροφορῶ-έω μιτρηφορῶ βλ.λ. : Ἀριστφ.Θεσμ. 163 ἐμιτροφόρουν τε καὶ διέκλων Ἰωνικῶς.
μιτροχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τὸν χιτῶνα μετὰ ζώνης, μίτρας βλ.λ.(ἐζωσμένον : Ἀθήν.12, 523D ἐκαλοῦντο διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν περιοίκων μιτροχίτωνες.
μιτρῶ-όω μτγν. περιβάλλω ὡς διὰ ζώνης, μίτρας βλ.λ.(ἰ : Νόνν.Δ 16,275 αὐτοφυὴς μίτρωσεν ἕλιξ εὐάμπελον εὐνήν· ‖ ὁμ. μέσ. : αὐτ.14,28 βρέφος .. ἐμιτρώσαντο χορείαις· 2) μέσ. περιδένω, δένω διὰ μίτρας, ταινίας : Στράβ.15,1,58 Διονυσιακὸν τὸ μιτροῦσθαι, αὐτ.3,3,7 μιτρωσάμενοι δὲ τὰ μέτωπα μάχονται.
μιτρώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς μίτραν βλ.λ. : Ἀν.Ὀξ.3,351.
μίττος Ἡσ. «τάξις, σειρά, τόνος»· πρβλ. μίτος, κατάμιττα.
μίτυλον Ἡσ. «ἔσχατον. νήπιον. Λακεδαίμονες».
μίτυλος-η-ον μτγν., δ.γρ.μύτιλος περικεκομμένος, κολοβός· κυρ. ὁ ἄνευ κεράτων : Θεόκρ.8,86 τήναν τὰν μιτύλαν δωσῶ τὰ δίδακτρά τοι αἶγα.
μίτυς-υος (ἡ) ὕλη, κολλώδης οὐσία, δι' ἧς αἱ μέλισσαι καλύπτουσι τὰς κυψέλας : Ἀριστλ.Ζ) 624a, 14 περὶ δὲ τὸ στόμα τοῦ σμήνους τὸ μὲν πρῶτον τῆς εἰσδύσεως περιαλήλιπται μίτυϊ.
μιτώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς κλωστὰς ἢ ἀποτελούμενος ἐκ κλωστῶν : Σοφ.Ἀντ.1222 βρόχῳ μιτώδει σινδόνος καθημμένην.
μίτωμα-ατος (τὸ) σχόλ. κ. δημ. ὁ μίτος βλ.λ. : Σχόλ.Ὀδ.Η 107· 2) δημ. τὸ μιτάρωμα βλ.λ.
μίτωσις-εως (ἡ) νεώτ. κ. μιτωτικὴ πυρηνοτομία ἔμμεσος μερισμὸς τοῦ πυρῆνος, καθ' ὃν γίνεται κίνησις τῆς πυρηνικῆς οὐσίας καὶ σχηματισμὸς ἀτρακτοειδῶν ἰνῶν.
μιχέω δ.γρ. τοῦ ὀμιχέω βλ.λ.
μιχθαλόεις-εσσα-εν δ.γρ. τοῦ ἀμιχθαλόεις βλ.λ.
μιχθείς-εῖσα-έν μτχ. παθ. ἀόρ. τοῦ μίγνυμι βλ.λ.
μιχωκεῖ Ἡσ. «ἠχεῖ».
μιῶβολο (τὸ) δημ. χαλκοῦν νόμισμα τῆς Ἰονίου πολιτείας, ἀξίας τριῶν λεπτῶν.
μνᾶ (ἡ), γεν. μνᾶς κ. μνῆς (Ἡρώνδ.), αἰτ. μνᾶν κ. μνῆν (Ἡρώνδ.), ὀνομαστ. πληθ. μναῖ κ. Ἰων. μνέαι κ. μνέες (ἐσφ.ἀν.τοῦ μνέαι ἐν Λουκ.Συρ.48), γεν. πληθ. μνέων (Ἡρώνδ.), αἰτ.πληθ. μνᾶς κ. μνέας (Ἐπιγρ.), ὡς βάρος, ἑκατὸν δραχμαί : Δημ 617 οὐκ ἀμφορίσκοι δύο οὐδὲ χρυσίδες .. τρεῖς, ἄγουσα ἑκάστη μνᾶν· πρβλ.Πολυδ.9,59· 2) ὡς χρηματικὸν ποσόν, ὁμ. ἑκατὸν δραχμαί : Ἀντιφ.5,63 ὑπερήμερον γενόμενον ἑπτὰ μνῶν δυνατὸς ἦν λύσασθαι, ΚΔ Λουκ.19,24 ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι, Λουκ.Συρ.48 πολλαὶ μνέες ἐκ τουτέου τοῦ ἔργου τῷ ἀλεκτρυόνι ἀγείρονται.
μνάᾳ ἀσυναίρ. τοῦ μνᾷ, β' ἑν. τοῦ μνῶμαι βλ.λ.
μναάδας Ἡσ. «τὰς ἀμελγομένας αἶγας».
μνααῖος-α-ον ὁ ἔχων τὸ βάρος μιᾶς μνᾶς : Ξεν. Ἱππ.4,4 λίθων στρογγύλων ἀμφιτόμων ὅσον μνααίων, Διόδ.Σ 19,109 μνααίους λίθους ἔβαλον.
μναδάριον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μνᾶ βλ.λ. : Δίφιλ.π. Βεκκήρ.Ἀντιαττ.188.
μναϊαῖος-α-ον κ. ἐν πάπ. μναγιαῖος ὁ μνααῖος βλ.λ. : Ἀριστλ.Οὐρ.311b,4,Φίλ.Βελοπ.69,12, Πολύβ.13, 2,3 τοῖς δὲ ἐπί τινος ἡγεμονίας μετ' αὐτὸν τεταγμένοις μναϊαῖον (ὀψώνιον)· 2) ἐν πάπ. μναϊαῖον (τὸ) ἡ μνᾶ· ‖ κ.ἐπιθ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς μνᾶν : Ἐπιγρ. μναϊαῖαι δίκαι (δίκαι διὰ μίαν μνᾶν).
μναϊεῖον (τὸ) πάπ., δ.γρ. -ῖηον χρυσοῦν νόμισμα ἀξίας μιᾶς μνᾶς ἀργυρᾶς.
μναῖος-α-ον ὁ μνααῖος βλ.λ. : Ἀριστλ.Ζ) 547ε,9 γίγνονται δ' ἔνιαι τῶν μεγάλων καὶ μναῖαι.
μνᾶμα (τὸ) δωρ.τ. τοῦ μνῆμα βλ.λ. : Πίνδ.Ι 8(7),68.
μναμονεύω ἄρχω τὴν τοῦ μνήμονος βλ.λ.5) ἀρχήν : Ἐπιγρ. μναμονεύοντος Λυσάνδρου.
μναμοσύρειν Ἡσ. «τὸ ἐπιτηρεῖν ἢ μεμνῆσθαί τισι».
μνάμων-ονος (ὁ,ἡ) δωρ. τοῦ μνήμων βλ.λ.
μνανόοι Ἡσ.«μοῦσαι, μνηστῆρες» (ἐκτὸς σειρᾶς, πιθ. μνακόοι).
μνάριον Ἡσ. «τὰ κάλλυντρον. Βοιωτοί. κόρημα».
μναρόν Ἡσ.«μαλακόν. ἡδύ, θυμήρες»:Κρατῖν.431.
μνασιδωρῶ-έω δωρ.τ. τοῦ μνησιδωρῶ βλ.λ.
μνάσιον (τὸ) κ. μναύσιον τὸ ἐδώδιμον ποῶδες φυτὸν κύπειρος ἢ βρώσιμος : Θεόφρ.ΦΙ 4,8,2 διαφέρειν δὲ δοκεῖ τῇ γλυκύτητι .. ' ὅ τε πάπυρος καὶ τὸ .. σάρι, καὶ τρίτον, ὃ μνάσιον καλοῦσιν.
μνασίον Ἡσ. «μέτρον τι διμέδιμνον».
μνασίς-έως (ἡ) τὸ μνασίον βλ.λ. : Ε Γουδ.396,10.
μναστήρ-ῆρος (ἡ), θηλ. μνάστειρα δωρ. τ. τοῦ μνηστὴρ βλ.λ.
μνάσω δωρ. μνήσω, ἀόρ. ὑποτ. τοῦ μιμνήσκω.
μνέα (ἡ) Ἰων. τ. τοῦ μνᾶ βλ.λ.
μνεία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μνήμη, ἀνάμνησις, ἐνθύμησις : Σοφ.Ἠλ.392 βίου δὲ τοῦ παρόντος οὐ μνείαν ἔχεις, Πλάτ.Νόμ.798Β ὡς μηδένα ἔχειν μνείαν .. τοῦ ποτὲ ἄλλως αὐτὰ σχεῖν, Αἰλ.ΠΙ 6,1 κατά γε τὴν ἐμὴν μνείαν (ἀμφ.)· συχν. ἐν μτγν. ἐπιτυμβίοις : Ἐπιγρ. μνείας χάριν· 2) ὑπόμνησις, μνημόνευσις, ἀναφορὰ ὀνόματός τινος : Ἀνδοκ. 1,100 οὐ περὶ ἑταιρείας ἐμοὶ μνείαν ποιῇ, Πλάτ. Πρωτ.317Ε ὀλίγον πρότερον μνείαν ἐποιοῦ πρὸς ἐμὲ ὑπὲρ τοῦ νεανίσκου, Ἀριστλ.ΖΜ 658b,13 περὶ τῶν λοιπῶν ἐν τοῖς οἰκείοις καιροῖς ἀποδοτέον τὴν μνείαν, ΚΔ Ρωμ.1,2 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι, - ἐγένετο εὔφημος μνεία τοῦ ὀνόματός του· ‖ φρ. μνείαν ποιοῦμαί τινος ὑπενθυμίζω, ὀνομάζω τι : Πλάτ.Φαῖδρ.254Α ἀναγκάζει .. μνείαν ποιεῖσθαι τῆς τῶν ἀφροδισίων χάριτος· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἁγίων, μνημόνευσις : ΚΔ Ρωμ.12,13 ταῖς μνείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες (ἐαφ.ἀνάγν. τοῦ χρείαις), Βί.Ἀγ.Μάρθ.3 διαγρηγορήσας ἐν ταῖς τῶν ἁγίων μαρτύρων μνείαις.
μνέσκω δημ. μένω βλ.λ. : Σολωμ.Λάμπρ.17,44 καὶ ὅ χως νὰ κράξῃ δὲ μνέσκει στιγμή.
μνῆμα-ατος (τὸ) (μνῶμαι, μιμνήσκω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. κ. αἰολ. μνᾶμα σημεῖον πρὸς ἀνάμνησιν, ἀντικείμενον πρὸς ἐνθύμησιν προσώπου τινὸς ἢ πράγματος· μτ.γενικ. : Ἰλ.Ψ 619 Πατρόκλοιο τάφου μνῆμ' ἔμμεναι, Ὀδ.Ο 126 μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, Σαπφ.120 μνᾶμα κακοζοίας, Πίνδ.Ο 3,15 μνᾶμα τῶν Οὐλυμπίᾳ κάλλι-

στον ἀέθλων, Αἰσχ.Πρ.841 τῆς σῆς πορείας μνήμα, Σοφ.Αἴ.1210 λυγράς μνήματα Τροίας (τῶν παθημάτων τῶν Ἑλλήνων), αὐτ.Ἀντ.1258 μνῆμα . . ἃ χειρὸς ἔχων (τ. ἔ. τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ υἱοῦ)· 2) εἰδ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὕψωμά τι ἢ οἰκοδόμημα εἰς τιμὴν νεκροῦ, μνημεῖον, τάφος : Ἡρ.7,167 μνήματα ἐποίησαν ἐν πάσῃσι τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων, Ἐπιγρ.,Δημ.297 τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας· ‖ φέρετρον, λάρναξ : Εὐρ.Ὀρ.1053 μνῆμα δέξαιθ' ἕν, κέδρου τεχνάσματα· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ τάφος : Δ.τραγ. τὸ μονοπάτι μ' ἔβγαλε σ' ἕνα ρημοκλησάκι πού 'ταν τά μνήματα πολλά, πολλά κι ἀντρειωμένα, Παλαμ.Τάφ.9,16 σπείρετε τ'ἀμάραντα | στ'ἀπίστευτο τὸ μνῆμα, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ77,10 μέσ' στοὺς καιροὺς | πού οἱ κόσμοι πέφτουν σά στὸ μνῆμά τους· ‖ ἐν τῷ πληθ. δημ. τά μνήματα τὸ νεκροταφεῖον· 3) ἀφιέρωμα, ἀνάθημα εἴς τινα θεόν : Σιμων.138· 4) γεν. μνεία, ἀνάμνησις, ἐνθύμησις : Θέογν.112 οἱ μνῆμα δ' ἔχουσ' 'γαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

μνημάδιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ μνῆμα βλ.λ., μικρὸν μνημεῖον ἢ τύμβος.

μνημάτιον (τὸ) μτγν. τὸ μνημάδιον βλ.λ., ὄν. ἔργου τοῦ Διφίλου : Ἀθήν.3,124D Δίφιλος δ' ἐν Μνηματίῳ φησὶ φῦξον τὸν οἶνον· κ. τοῦ Ἐπιγένους : αὐτ.11,472E Ἐπιγένης δὲ ἐν Μνηματίῳ φησὶ κρατῆρες, κάδοι, ὁλκεῖα, κρουνεῖα.

μνηματίτης λόγος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ παρὰ τὸ μνῆμα περὶ τοῦ νεκροῦ γενόμενος, ὁ ἐπιτάφιος λόγος : Χοιροβ.π.Ἀν.Ὀξ.2,169, Εὐστ.1673,45.

μνημάφιον (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ μνημάτιον βλ.λ.

μνημεῖο(ν) (τὸ) κ.μσν., νεώτ. κ.δημ., δωρ. μνᾶμεῖον, ἰων. μνημήϊον πρᾶγμα ἀνακαλοῦν εἰς τὴν μνήμην πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, σημεῖον πρὸς ἐνθύμησιν, ἀνάμνησις : Ἡρ.2,126 διανοηθῆναι μνημήιον καταλιπέσθαι, Αἰσχ.Ἑπτ.49 μνημεῖα θ' αὐτῶν τοῖς τεκοῦσιν ἐς δόμους, Εὐρ.Ἰκ.1204 μνημεῖα ὅρκων (πράγματα ἀναμιμνήσκοντα τοὺς ὅρκους), Θουκ. 2,41 μνημεῖα κακῶν τε κἀγαθῶν ἀΐδια, Ἀριστλ. Πολιτ.1321a,40 μνημεῖα τῆς δαπάνης (σημειώσεις)· ‖ ἐνθύμησις, ἀνάμνησις ὡς πρὸς τὸ μέλλον : Λυσ. 34,1 ἐνομίζομεν τάς συμφοράς ἱκανά μνημεῖα τῇ πόλει καταλελεῖφθαι, Πλάτ.Τίμ.26B, αὐτ.Φαῖδρ. 233A μνημεῖα καταλειφθῆναι τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· 2) εἰδ. ἐπὶ νεκροῦ : Σιμων.106,Σοφ. Ἠλ.933 τοῦ τεθνηκότος μνημεῖ' Ὀρέστου ταῦτα προσθεῖναί τινα· ‖ κ. ἐπὶ κάλπης περιεχούσης τὴν τέφραν τοῦ νεκροῦ : αὐτ.1126 ὦ φιλτάτου μνημεῖον ἀνθρώπου ἐμοὶ ψυχῆς Ὀρέστου λοιπόν, Εὐρ.ΙΤ 702 τύμβον χώσον κἀπίθες μνημεῖά μοι· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. οἰκοδόμημα, κατασκεύασμα ἐγερθὲν ἐπὶ τοῦ τάφου τινὸς πρὸς τιμὴν καὶ ἀνάμνησιν : Εὐρ.ΙΤ 702 τύμβον χῶσον κἀπίθες μνημεῖά μοι, Πλάτ.Πολ.414A τάφων τε καὶ τῶν ἄλλων μνημείων, Παλαμ.Παράκ.129,2 στὸ ἱερὸ περιβόλι . . ξεχωρίζει ὀρθοστύλωτο ἀνάμεσα στά μνημεῖα τῶν πολέμαρχων· δθ. τάφος : ΚΔ'Ἰω. 5,28 πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ· ‖ ἔργον ἀρχιτεκτονικὸν ἢ γλυπτικὸν ἱδρυμένον πρὸς τιμὴν καὶ ἀνάμνησιν προσώπου τινὸς ἢ γεγονότος : Θουκ.1,138 μνημεῖον μὲν οὖν αὐτοῦ ἐν Μαγνησίᾳ ἐστὶ τῇ Ἀσιανῇ ἐν τῇ ἀγορᾷ, Ξεν.Ἑλλ.2,4,17 μνημείου γάρ οὐδεὶς οὕτω πλούσιος ὢν καλοῦ τεύξεται, Πλάτ.Κριτί. 120C ἐν χρυσῷ πίνακι γράψαντες μετὰ τῶν στολῶν μνημεῖα ἀνετίθεσαν, - τὸ μνημεῖο(ν) τοῦ Φιλοπάππου· 3) νεώτ. ἔργον τέχνης διασωθὲν ἐκ προγενεστέρας ἐποχῆς, λείψανον τῆς ἀρχαιότητος : τὸ τελειότερον μνημεῖον εἶναι ὁ Παρθενών· ‖ μνημεῖα λόγου τά συγγράμματα τῆς ἀρχαιότητος.

μνημειώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἄξιος μνείας, ἱστορικός : μνημειώδης μάχη· 2) ὁ ἔχων μεγαλοπρέπειαν, ἐπιβολὴν μνημείου : μνημειώδης λόγος· κ. μτφ. μνημειώδης βλακεία.

μνήμενος ὁ ἐνθυμούμενος : Ὀδ.Ο 400 (μνημονευόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀριστλ.κ.διορθ. εἰς μνωομένω).

μνήμη (ἡ) (μνῶμαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δωρ. μνάμα ἐνθύμησις, ἀνάμνησις προσ. ἢ πράγμ., ἀπολ. ἢ μτ.γενικ. : Θέογν.798 τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία, Ἐπιχ.254 τῶν ἐμῶν μνάμα . . πόνων, Ἡρ.4,144 τόδε τὸ ἔπος ἐλίπετο ἀθάνατον μνήμην πρὸς Ἑλλησποντίων, Σοφ.ΟΤ 1246 μνήμην παλαιῶν σπερμάτων, Θουκ.2,54 οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἃ ἔπασχον τὴν μνήμην ἐποιοῦντο (τὰς ἀναμνήσεις προσήρμοζον εἰς τά παθήματα αὐτῶν), Ἀριστλ.Ρητ.1414a,6 μνήμην πεποίηκεν (κατέατησεν ἀξιομνημόνευτον), ΚΔ Πέτρ.2,1,15 σπουδάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς .. τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι· ‖ κ. κτ. πληθ. : Λυσ.2,79 καὶ γάρ τι ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνῆμαι, ζηλωταὶ δὲ . . αἱ τιμαί· ἐπὶ νεκροῦ : Ἐπιγρ.,Ἰουστιν. Νεαρ.43,Ἐπιγρ. ὁ μνήμης ἀρίστης Ἰούλιος Ἀριστίας, Πασχ.Χρον.669,19 οἱ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ, Μηναῖ.6,3 Συνξ. τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς Ἰωάννου· ‖ τὸ μνημονικόν, ὡς ἡ δύναμις τοῦ νοῦ, ἡ ἱκανότης νά διατηρῇ τις ὅ,τι γιγνώσκει, νά μὴ λησμονῇ : Σιμων.146,Αἰσχ.Πρ.461 μνήμην ἁπάντων μουσομήτορ' ἐργάνην· ‖ ἐπὶ ἀνθρ. : Πλάτ.Φίληβ.34C ταῦτα ξύμπαντα ἀναμνήσεις καὶ μνήμας που λέγομεν· ‖ ἐν. φρ. : Σοφ. ΟΤ 1131 εἰπεῖν τι μνήμης ἄπο (ἀπὸ στήθους, ἀπ' ἔξω, νεώτ. ὁμ. ἀπὸ μνήμης), Πλάτ.Τίμ.26B ἐν μνήμῃ . . λαβεῖν, αὐτ.Νόμ.783C φυλάξωμεν τοίνυν τῇ μνήμῃ, Μέν.Μον.435 φέρειν ἐν μνήμῃ· ‖ κτ. πληθ. : Ἀριστλ.Μεταφ.980b,29 αἱ πολλαὶ μνῆμαι τοῦ αὐτοῦ πράγματος μιᾶς ἐμπειρίας δύναμιν ἀποτελοῦσιν (πᾶσαι αἱ ἐνέργειαι τῆς μνήμης)· ‖ κ. αἱ δυνάμεις τῆς μνήμης : αὐτ.Ρητ.1362b,24· 2) μνῆμα, μνημεῖον βλ.λ.ἰ| : Πλάτ.Νόμ.741C κυπαρίττιναι μνῆμαι εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον καταγεγραμμέναι· ἐν φρ. μνῆμαι ἐν μέτροις καὶ ἄνευ μέτρων αἱ ἐπιγραφαί: Ἀριστλ.Ρητ.1361a,34· ‖ μνήμη μυθολόγος μυθολογικὴ ἱστορία : Καλλ.Αἴτ.3,1,55· πρβλ.Γαλ.Αἰρ.Εἰσ.2· 3) μνημόνευσίς τινος, τὸ νά ἀναφέρῃ, ἐνθυμηθῇ τίς τινα: Ἡρ.1,15 Ἄρδυος δὲ τοῦ Γύγεω μετὰ Γύγην βασιλεύσαντος μνήμην ποιήσομαι, αὐτ.1,14 τοῦ μάλιστα μνήμην ἄξιον ἔχειν ἐστί, Πολύβ.2,7,12 περὶ μὲν οὖν τῆς Ἠπειρωτῶν ἀγνοίας . . ἐπὶ τοσοῦτον ἔκρινον ποιήσασθαι μνήμην, Διόδ.Σ 15,52 ἡ ὑπὲρ τῶν δικαίων μνήμη· 4) μνήμη βασίλειος αὐτοκρατορικὰ δωμάτια ἢ ἀρχεῖα· ‖ κ. ὁ τῆς βασιλείου μνήμης προεστὼς ὁ ἔφορος τοῦ βασιλικοῦ γραφείου : Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,8,4· 5) μνῆμα, τάφος : Ἐπιγρ.

μνημήϊον (τὸ) ἰων. τ. τοῦ μνημεῖον βλ.λ.

μνημοδόχος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπομνηματογράφος.

μνημοθέσιον (τὸ) μσν. νεκροταφεῖον, ταφεῖον, κοιμητήριον : Κωδ.Πάτρ.151 τὸ δὲ ἔξω μνημοθέσιον τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν αἱρετικῶν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἐποίησε.

μνημόμετρον (τὸ) νεώτ. ψυχολ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν καὶ μελέτην τῆς μνήμης.

μνημονεῖον (τὸ) πάπ. κ. μσν. κατάλογος · Πάπ.· 2) τὸ μνημοθέσιον βλ.λ. : Μαρτύρ.Ἁγ.Φιλεταίρου 28 σεμνὸν κηδευτήριον, ἐν ᾧ μνημονείῳ τιμίως καὶ εὐλαβῶς κατετίθεντο τοὺς ἑπτά.

μνημόνειος-ον ὁ ἀνήκων, ἀποβλέπων εἰς τὴν μνήμην : Θεοδέκτ.Σοφ.π.Πολυδ.6,108 ζητήματα μνημονικά (τὴν μνήμην ἀσκοῦντα).

μνημόνευμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μνημονεύειν βλ.λ.3), ἡ ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐν εὐχῇ ὀνομαστὶ μνημόνευσις ζώντων ὑπὲρ ὑγείας, μακροημερεύσεως κ.λ

αὐτῶν ἢ **τεθνεώτων** ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτῶν : **στὸ μνημόνεμα ὁ παπᾶς λησμόνησε δυὸ ὀνόματα.**

μνημόνευμα-ατος (τὸ) κ. μσν. πᾶν τὸ μνημονευόμενον, ἀξιομνημόνευτος πρᾶξις, τεκμήριον : Ἀριστλ.Μνήμ.450b,27· **2)** πρᾶγμα ὅπερ ἐνθυμεῖται ἢ δέον νὰ ἐνθυμῆταί τις : Πλούτ.Ἠθ.786Ε, Λουκ.Ὀρχ.44 **ἀναγκαιότατα τῷ ὀρχηστῇ μνημονεύματα,** Εὐστ.Πον.118,12 **εἰ δὴ τὸ τοιοῦτον μνημόνευμα καὶ ἡ κατ᾽ αὐτὸ ἄμυνα οὐκ ἔστιν ἀναντιρρήτως μνησικακεῖν·** **3)** ἀνάμνησις ἢ ὑπόμνησις τοῦ παρελθόντος : Φιλόδ.Κακ.41J **τὰ Σωκρατικὰ μνημονεύματα·** **4)** μνημεῖον, ἐνθύμιον : Μοσχί.6,33 **μνημόνευμα τῆς πρόσθε θοίνης·** ‖ μέσον, σημεῖον δι᾽ οὗ τις ἐνθυμεῖταί τι : Μεν.Περικ.366 **μνημόνευμα τόπου.**

μνημόνευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐνθυμεῖσθαι, μνημονεύειν τι, ἀνάμνησις : Ἰώσ.ΑΙ 19,3,2.

μνημονευτικὸς-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μνημονεύειν, μνημονικός : Πλωτῖν.4,2, 732 **ἄρ᾽ οὖν τῷ αἰσθητικῷ φέροντες ἀναθήσομεν τὴν μνήμην καὶ τὸ αὐτὸ ἡμῖν μνημονευτικὸν καὶ αἰσθητικὸν ἔσται ;·** ‖ ὁ δοθεὶς πρὸς ἀνάμνησιν : Ἀσπάσ.ΗΝικ.113,15· **2)** ὁ ἔχων καλὴν μνήμην : Πτολ.Τετράβ.155· **3)** **μνημονευτικὴ αἵρεσις** ἰατρικὴ σχολὴ ἧς οἱ κανόνες ἐστηρίζοντο ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς πείρας : Γαλ.Αἱρ.Εἰσ.1· ‖ ὁθ. νεώτ. **μνημονευτικὸς** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μνημονευτικὴν αἵρεσιν.

μνημονευτὸς-ή-όν ὃν δυναταί τις νὰ μνημονεύῃ, νὰ ἐνθυμῆται· ὅθ. τὰ **μνημονευτὰ** ἀντικείμενα μνήμης, ὅσα εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνθυμῆταί τις : Ἀριστλ.Ρητ.1367a,24.

μνημονεύω (μνήμων) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. (συχν. κ. ἐν συνθ. δια-, ἀπο-), παρατ. **ἐμνημόνευον** (δι-, ἀπ-), μέλλ. **μνημονεύσω** (ἀπο-), ἀόρ. **ἐμνημόνευσα** (δι-, ἀπ-, συνδι-), παρακ. **μεμνημόνευκα** κ. **(ἀπ)εμνημόνευκα,** παθ. **μνημονεύομαι,** παρατ. **ἐμνημονευόμην** (ἀπ-), μέλλ. **μνημονευθήσομαι,** ἀόρ. **ἐμνημονεύθην,** παρακ. **(δι)εμνημόνευμαι,** μέσ. ἀόρ. **ἐμνημονευσάμην,** ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην, ποιοῦμαι μνείαν τινός, διατηρῶ ἐν τῇ ἐμῇ μνήμῃ, σκέπτομαι περί τινος, μτ.αἰτ.: Ἡρ.1,36 **Κροῖσος δὲ μνημονεύων τοῦ ὀνείρου τὰ ἔπεα ἔλεγέ σφι τάδε,** Αἰσχ.Πέρσ.783 **κοὐ μνημονεύει τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς,** Σοφ.Φιλ.121 **ἢ μνημονεύεις οὖν ἅ σοι παρῄνεσα,** Ἐπικ.Ἐπιστ.2,55U· μτ. γενικ. : Φιλόδ.Εὐσ.94, Πλούτ.Ὀθ.1 **τῆς αἰτίας ἐπιλαθέσθαι μᾶλλον ἢ τῆς ἀφέσεως μνημονεύειν·** ‖ μτ. ἀπαρφ. ἐνθυμοῦμαι νὰ πράξω τι : Ἀριστφ.Ἐκκλ.264 **ὅτῳ τρόπῳ τὰς χεῖρας αἴρειν μνημονεύσομεν τότε·** κ. μτ. τοῦ ὅτι ἢ τοῦ εἰ ἢ τοῦ ὡς : Πλάτ.Πολ.480Α **ἢ οὐ μνημονεύομεν, ὅτι φωνὰς . . καὶ τὰ τοιαῦτα ἔφαμεν τούτους φιλεῖν καὶ θεᾶσθαι,** Δημ.12 **οὐδ᾽ εἴ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστόν, μνημανεύουσι,** ΠΔ Μακκ.2,10,6 **μνημονεύοντες ὡς πρὸ μικροῦ χρόνου τὴν τῶν σκηνῶν ἑορτήν·** κ. ἀπολ. : Κρατῖν.122 **μνημονεύειν γὰρ καλῶς·** πρβλ. Πλάτ.Γοργ. 499Β **ἅπαντα ἡμῖν ἔδοξε πρακτέον εἶναι, εἰ μνημονεύεις, ἐμοί τε καὶ Πώλῳ,** Μεν.Περικ.142, ΚΔ Πράξ.20,31 **γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην . . νουθετῶν·** ἀντίθ. ἀναμιμνήσκεσθαι ὡς ζωῶδες ἔνστικτον (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην μνήμην) : Ἀριστλ.Μνήμ.453a,6· **2)** φέρω, ἀνακαλῶ τι εἰς τὴν μνήμην **ἑτέρου,** ἀναφέρω, διηγοῦμαι, μτ. αἰτ. : Πλάτ.Νόμ.646Β **ἀληθῆ μέντοι μνημονεύεις·** ‖ ὅθ. ἐν φρ. **μνημονεύειν τινί τινος** ἀναφέρειν τι πρός τινα : Φάλ.Ἐπιστ.2· ‖ μτ. γενικ. ἢ αἰτ. ποιοῦμαι μνείαν τινός, ἀναφέρω τινά : Ἰώσ.Ἀπ.1,1 **μνημονεύειν τοῦ ἔθνους ἐν ταῖς ἱστορίαις,** ΠΔ Μακκ.1,12,11 **ταῖς λοιπαῖς καθηκούσαις ἡμέραις** μιμνησκόμεθα ὑμῶν, ΚΔ Τιμ.2,2,8 **μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν·** πρβλ. Πλούτ.Θεμ.32 **τἆλλα δ᾽ οὐδενὸς ἀξίου γενομένου** μνημονεύει· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἀναφέρω συχνὰ τὸ ὄνομά τινος προσώπου ἢ πράγματος : **πολὺ μᾶς μνημονεύεις τὸ φίλο σου·** **3)** ἐκκλ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἱερέων, δέομαι ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τεθνεώτων ἀναφέρων ἐν εἰδικῇ εὐχῇ ἕνα ἕκαστον ὀνομαστί : Στουδ.Θεόδ.279Α **μνημονεῦσαι νεκρόν, ὀρθόδοξον μέντοι,** Βιζυην.70,19 **δῶστε .. ἕν᾽ ἄσπρο καὶ σ᾽ ἐμένα, | νὰ μνημονέψω τὰ παιδιά·** **4)** ὑπηρετῶ ὡς μνήμων βλ.λ.3), γραμματεύς : Ἐπιγρ. **μνημονεύειν ἁγναῖς θεαῖς·** **5)** παθ. ἐπὶ γεγονότων, μνημονεύομαι, διατηροῦμαι ἐν τῇ μνήμῃ τινός, μένω στὴ θύμησή του : Εὐρ.Ἡρακλ.334 **τοιαῦτ᾽ ἔσεσθαι·** μνημονεύσεται **χάρις,** Θουκ.1,23 **τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημονευόμενα,** Ἰσοκρ. 12,128 **τὴν δόξαν τὴν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον μνημονευθησομένην,** Δημ.304 **δεῖν ἀντανελεῖν ταῦτα, ἀλλ᾽ οὐχ ὅπως τὸν ἅπαντα χρόνον μνημονευθήσεται σκέψασθαι·** ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Θουκ. 2,47 **οὐ μέντοι τοσοῦτός γε λοιμὸς . . οὐδαμοῦ ἐμνημονεύετο γενέσθαι·** ὁμ. μτ. μτχ. : Πλάτ.Πολ. 600Α **τίς πόλεμος ἐπὶ Ὁμήρου . . εὖ πολεμηθεὶς** μνημονεύεται;.

μνημονικὸς-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ἀνάμνησιν ἢ μνήμην· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **μνημονικό(ν)** (τὸ) ὡς οὐσ. ἡ μνήμη, τὸ ἐνθυμητικόν : Ξεν.Οἰκ.9,11 **πρὸς τὸ μνημονικὸν μάλιστα ἐδόκει ἔχειν καὶ τὸ προνοεῖν,** Εὐστ.Πον. 105,57 **οἱ καθ᾽ ἡμῶν μὲν ψεῦσται μνήμονες, ἡμῶν δὲ ἀφορίζοντες τὸ ἀγαθὸν μνημονικόν, τὸ καλὸν δῶρον τῆς φύσεως, - ἔχασε τὸ μνημονικόν του, - ἔχει δυνατὸ μνημονικό·** ‖ τὸ **μνημονικὸν τέχνημα** εἷς τῶν τρόπων τεχνικῆς ἀπομνημονεύσεως ἐφευρεθεὶς (κτ. τὸ Πάριον Χρονικὸν 70) ὑπὸ τοῦ Σιμωνίδου : Πλάτ.Ἱππ.Σ 368D **καίτοι τό γε μνημονικὸν ἐπελαθόμην σου, ὡς ἔοικε, τέχνημα·** κ. ἁπλῶς **τὸ μνημονικὸν** (ἐξυπον. τέχνημα) : Ξεν.Συμπ. 4,62 **Ἱππίᾳ τῷ Ἠλείῳ, παρ᾽ ᾧ αὐτὸς καὶ τὸ μνημονικὸν ἔμαθεν·** κ.κτ. πληθ.: Ἀριστλ.Ψυχ.427b,19 **τὰ μνημονικὰ** (ἐνν. τεχνήματα)· ‖ **τὸ μνημονικὸν παράγγελμα** ὁ πρὸς τεχνικὴν μνήμην κανών : Ἀριστλ.Ἐνυπν.458b,21· ‖ ὁμ. ὁ πρὸς ἀνάμνησιν ἢ ὑπόμνησιν : Πάπ. **μνημονικὴ συγγραφή·** ‖ τὸ θηλ. **μνημονικὴ** νεώτ. ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τῆς ἐνισχύσεως τῆς μνήμης διὰ διαφόρων μέσων· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων καλήν, ἰσχυρὰν μνήμην, ὁ ἐνθυμούμενος : Κρατῖν.154, Ἀριστφ.Νεφ.483 **ἢ μνημονικὸς εἶ,** Πλάτ.Φαῖδρ.274Ε **σοφωτέρους Αἰγυπτίους καὶ μνημονικωτέρους παρέξει,** Αἰσχίν.2,43 **ὡς ἦν Φίλιππος δεινὸς εἰπεῖν καὶ μνημονικός,** Ἀριστλ. ΖΙ 608b,13 **εὐαπατητότερον δὲ καὶ μνημονικώτερον . . τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος,** Δημ.329 **λαμπροφωνότατος,** μνημονικώτατος, **ὑποκριτὴς ἄριστος·** ἀντίθ. **ἀναμνηστικός** : Ἀριστλ.Μνήμ.449b,6.

μνημονικῶς ἐπίρρ. ἀπὸ μνήμης, ἀπὸ στήθους, **ἀπὸ** πλήρους μνήμης, ἐν πλήρει ἐνθυμήσει : Ξεν.ΚΠ 5,3,46 **διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους ὡς μνημονικῶς ὁ Κῦρος . . συνέταττε,** Πλάτ.Πολιτ.257Β **πάνυ μὲν οὖν** μνημονικῶς **ἐπέπληξάς μοι,** Αἰσχίν. 2,48 ὅτι **καὶ** μνημονικῶς **καὶ δυνατῶς ὁ Φίλιππος εἴποι,** Δημ.1383 μνημονικῶς **καὶ ἐπιμελῶς περὶ ἑκάστου κατηγορήθη·** ‖ κατὰ μνημονικὸν τρόπον : Ῥοῦφ.Ἐρωτημ.2, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,347 **συνθεῖναί τι** μνημονικῶς.

μνημονῶ-έω γλωσσ. μνημονεύω βλ.λ.

μνημόνως ἐπίρρ. μτγν. μὲ μνήμην : Αἰλ.ΖΙ 13,22.

μνημόριον (τὸ) πάπ. μνημεῖον, τύμβος.

μνημουρόπετρα (ἡ) δημ. λίθος μνήματος, πέτρα, **πλὰξ** λιθίνη ἐπὶ τάφου πρὸς ἀναγνώρισιν αὐτοῦ : Βιζυην.55,4 **καὶ μιὰ γριὰ μερονυχτῆς, σὰν**

κλῆμα, | σὰν μνημορόπετρα γυρτή, μοιρολογᾷ καὶ κλαίει.

μνημοσύνη (ἡ) κ. νεώτ., δωρ. κ. αἰολ. μνᾱμοσύνα ἡ μνήμη, ἐνθύμησις : Ἰλ.Θ 181 μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω, Σαπφ.68 οὐ μνημοσύνα σέθεν ἔσσετ', Πίνδ.Ο 8,74 ἀλλ' ἐμὲ χρὴ μναμοσύναν ἀνεγείροντα φράσαι, Ξενοφ.1,20 μνημοσύνη καὶ τόνος ἀμφ' ἀρετῆς· **2)** ὡς κύρ. ὄν. ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν : Ὕμν.Ἑρμ.429, Ἡσίοδ. Θ 54 τέκε πατρὶ μιγεῖσα Μνημοσύνη, γουνοῖσιν Ἐλευθῆρος μεδέουσα, Εὐρ.Ἡρ.679, Πλάτ.Θεαίτ. 191D τῆς τῶν Μουσῶν μητρὸς Μνημοσύνης, Ἐπιγρ. Μνημοσύνη Διὸς εὐνέτις, ἣ τέκε Μούσας· πρβλ. Μναμόνα, Μνημώ.

μνημόσυνο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀναμνηστικόν, ἐνθύμιον : Ἡρ.1,185 τοῦτο μὲν μνημόσυνα ἐλίπετο τὰ ἐγὼ ἀπηγήσομαι, αὐτ.148 μνημόσυνα ἀποδέξασθαι, Θουκ.5,11 ἀφανίσαντες εἴ τι μνημόσυνόν που ἔμελλεν αὐτοῦ τῆς οἰκίσεως περιέσεσθαι, Μελέαγρ.ΑΠ 12,68 δάκρυα τάμὰ λάβοι, μναμόσυνον στοργᾶς, ΚΔ Ματθ.26,13 ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς· **2)** ὑπόμνησις, ὑπόμνημα, σημείωσις : Ἀριστφ.Σφ.538 καὶ μὴν ὅσ' ἂν λέξῃ γ' ἁπλῶς μνημόσυνα γράφομαι 'γώ· ‖ οὐλή, σημάδι : Ἱππ.Προρρ.2,20 μνημόσυνον ὑποκαταλιπεῖν· **3)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. θρησκευτικὴ τελετὴ εἰς μνήμην νεκροῦ καὶ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ : Μηναῖ. 6,2 Ὄρθρ. τὸ σεπτὸν μνημόσυνόν σου, Προφῆτα, τοὺς ἐκτελοῦντας εὐλαβῶς .. κινδύνων ἀπολύτρωσαι, Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,20 τῶν δὲ δέκα ἐξαναλοῦσθαι εἰς τὰ μνημόσυνα ἐμοῦ τε καὶ τῶν δύο μου συνεύνων, Κρυστ.Καλόγ.12,57 ξεχωριστὴ θὰ στήσωμε γιὰ σὲ γιορτὴ καὶ σχόλη, | ξεχωριστὸ μνημόσυνο γιὰ σὲ καὶ λειτουργία· ‖ νεώτ. κ. δημ. συγκέντρωσις, ἐν ᾗ ἐκφωνοῦνται ἐγκωμιαστικοὶ λόγοι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον ἐκλιπόντος προσώπου : φιλολογικὸν - πολιτικὸν μνημόσυνον.

μνημοτεχνική (ἡ) νεώτ. κ. μνημονικὴ ἡ τέχνη τῆς ἐνισχύσεως τῆς μνήμης διὰ διαφόρων μέσων· πρβλ. μνημονικὸς 2).

μνημούρι (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. -μόρι μνῆμα, τάφος : Διήγ.Ἀχιλλ.1751 ἐπάνω ἐκάθεντο καὶ ἔκλαιεν εἰς τῆς κόρης τὸ μνημούρι, δ.τραγ. γιὰ πές μου, πρωτομάστορη, ποιοῦ εἶναι τὸ μνημούρι, Βιζυην.123,4 ἑφτὰ πλατειὰ μνημόρια, Παλαμ.Παράκ.146,4 στοῦ μνημουριοῦ σου τὴν κορφή.

μνημύει Ἡσ. «σκυθρωπάζει» κ. μνήμυκεν αὐτ. «ὑποπτήσσει, δυσχεραίνει».

Μνημώ-οῦς (ἡ) ἡ Μνημοσύνη βλ.λ.2) : Ὀρφ.ἀπ.203.

μνήμων-ονος-ον (μνῶμαι) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. μνάμων ὁ σκεπτόμενος, ἐνθυμούμενός τι : Ὀδ. Φ 95 καὶ γὰρ μνήμων εἰμί, πάϊς δ' ἔτι νήπιος ἦα (ἐνθυμοῦμαι καλῶς), Αἰσχ.Πέρσ.789 μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν· ‖ μτ.γενικ. ὁ σκεπτόμενος περί τινος, προσέχων εἴς τι : Ὀδ.Θ 163 φόρτου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ᾖσιν ὁδαίων, Αἰσχ.Εὐμ.383 κακῶν τε μνήμονες, σεμναὶ καὶ δυσπαρήγοροι βροτοῖς· ‖ ὁ πάντοτε ἐνθυμούμενός τι, ὁ μὴ λησμονῶν : αὐτ.Πρ.516 Μοῖραι .. μνήμονές τ' Ἐρινύες, Σοφ. Αἶ.1390 μνήμων τ' Ἐρινὺς καὶ τελεσφόρος Δίκη,- μνήμονες τῶν μεγάλων ὑπηρεσιῶν· ‖ ὁ ἔχων καλὴν μνήμην : Ἀριστφ.Νεφ.414 μνήμων εἶ καὶ φροντιστής, Πλάτ.Θεαίτ.144Α ἀγχίνοι καὶ μνήμονες ὡς τὰ πολλὰ καὶ πρὸς τὰς ὀργὰς ὀξύρροποί εἰσι, Τζέτζ.Χιλ.9,937 ἁπάντων μνημονέστεροι θρυλοῦνται ἐν τῷ βίῳ· κ. παροιμ.π.Λυρ.Ἀδεσπ. 141 μισέω μνάμονα συμπόταν· **2)** ἐνεργ. ὁ ἀναμιμνήσκων, ὑπομιμνήσκων· ‖ δθ. ὁ σύμβουλος : Εὐστ.1697,54 ἔδοτο αὐτῷ μνήμονα ὁ πατὴρ καὶ ὑπασπιστὴν Χάλκωνα· ‖ π. Δωρ. τῆς Σικελίας ὁ μνάμων ὁ ἐπίσταθμος συμποσίου : Πλούτ. Ἠθ.612D οἱ γὰρ ἐν Σικελίᾳ Δωριεῖς, ὡς ἔοικε, τὸν ἐπίσταθμον μνάμονα προσηγόρευον· **3)** μνήμονες (οἱ) ἀστικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπιστάται, τηροῦντες τὴν μνήμην τῶν γεγονότων, εἶδος γραμματέων χρονογράφων : Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,39 ἱερομνήμονες καὶ ἐπιστάται καὶ μνήμονες καὶ τούτοις ἄλλα ὀνόματα σύνεγγυς, Ἐπιγρ.· ‖ πάπ. ἐν τῷ ἑν. εἰδ. ὑπάλληλος καταγράφων τίτλους ἢ μεταβιβάσεις τίτλων, ἀνάλογος πρὸς τὸν νῦν ὑποθηκοφύλακα τηροῦντα τὸ βιβλίον μεταγραφῶν.

μνησιδωρῶ-έω, δωρ. μνᾱσ- προσφέρω δημοσίας εὐχαριστίας : Χρησμ.π.Δημ.531 ἰδίας δεξιὰς καὶ ἀριστερὰς ἀνίσχοντας, καὶ μνασιδωρεῖν.

μνησίθεος-ον ὁ ἐνθυμούμενος τὸν θεόν· συχν. ὡς κύρ. ὄν. : Πλάτ.Κρατ.394Ε οὐδὲ Μνησίθεον οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδέν· **2)** τὸ φυτὸν ἄρκευθος βλ.λ. : ΨΔιοσκ.1,75· **3)** τὸ φυτὸν βούφθαλμον βλ.λ. : αὐτ.3,139.

μνησικάκημα-ατος (τὸ) μσν. ἡ μνησικακία βλ.λ. : Εὐστ.Πον.117,48 φιλόσοφος λόγος ὁρίζων μνησικάκημα.

μνησικακητικός-ή-όν μτγν. ὁ μνησίκακος βλ.λ. : Ἀρρ.Ἐπίκτ.4,5,12.

μνησικακία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἀνάμνησις, ἐνθύμησις κακοῦ ὃ ἔπαθέ τις : Πλούτ.Ἠθ.860Α καὶ ταῦτα, μετὰ τρεῖς γενεὰς ὀργὴν καὶ μνησικακίαν ἀναφέροντες ὑπὲρ τυραννίδος, Εὐστ.Πον. 117,60 μνησικακία μνήμη παλαιῶν ἁμαρτημάτων ἐπὶ ἀνταποδόσει ὁμοίᾳ· ‖ εἰδικώτ. νεώτ. ἡ ἐνθύμησις τοῦ κακοῦ ὃ ἔπαθέ τις καὶ τὸ ὑπὸ τῆς ἐνθυμήσεως ταύτης ὑποδαυλιζόμενον ἐν αὐτῷ συναίσθημα μίσους ἢ πάθους ἐκδικήσεως.

μνησίκακος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐνθυμούμενος, διατηρῶν ἐν τῇ μνήμῃ τὸ προσγενόμενον αὐτῷ κακὸν καὶ ἐπιδιώκων ἐκδίκησιν, ἐκδικητικός : Ἀριστλ. ΗΝικ.1381b,4, ΠΔΠαροιμ.12,28 ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωή, ὁδοὶ δὲ μνησικάκων εἰς θάνατον.

μνησικακῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. ἐνθυμοῦμαι τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον ὑπέστην παρά τινος καὶ ἐπιδιώκω ἐκδίκησιν : Ἡρ.8,29 ἡμεῖς μέντοι τὸ πᾶν ἔχοντες οὐ μνησικακέομεν, Ἀριστφ.Λυσ.590 σίγα, μὴ μνησικακήσῃς, Λυσ.18,19 (ἐπὶ πολιτικῶν φατριῶν), Δημ.258 πόλλ' ἂν ἐχόντων μνησικακῆσαι καὶ Κορινθίοις .. τῶν περὶ τὸν πόλεμον πραχθέντων· ‖ ἡ φρ. μηδὲν ἢ μὴ μνησικακεῖν ἰσοδύναμος πρὸς τὸ ἀμνηστεύειν : Θουκ.4,74 ὁρκώσαντες πίστεσι μεγάλαις μηδὲν μνησικακήσειν, Ξεν.Ἑλλ.2, 4,43 καὶ ὀμόσαντες ὅρκους ἦ μὴν μὴ μνησικακήσειν, Ψήφ.π.Ἀνδοκ.1,79 μηδενὶ ἐξεῖναι μηδὲ μνησικακῆσαι μηδέποτε,Δημ.685· ‖ μτ.γενικ.πράγμ.: Ἀντιφ.2,1,6 μνησικακῶν δὲ τῶν ἔμπροσθεν· μτ. δοτ. προσ. : Θουκ.8,73 τοῖς δ' ἄλλοις οὐ μνησικακοῦντες δημοκρατούμενοι τὸ λοιπὸν ξυνεπολίτευον, Λυσ.30,9 ἑτέροις ὡς ἀδικοῦσι μνησικακεῖν ἀξιοῦν, Βι.Ἀλεξ.1979 ὡς μὴ μνησικακῆσαί σου πᾶσι τοῖς τολμηθεῖσι· ‖ μτ. δοτ. προσ. κ.γενικ. πράγμ. μνησικακεῖν τινί τινος τρέφω πάθος μνησικακίας ἐναντίον τινὸς διά τι πρᾶγμα : Ξεν.Ἀν.2,4,1 παρὰ βασιλέως ἔφερον μὴ μνησικακήσειν βασιλέα αὐτοῖς τῆς σὺν Κύρῳ ἐπιστρατείας, Ἀνδοκ.1,81 ἔδοξε μὴ μνησικακεῖν ἀλλήλοις τῶν γεγενημένων· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. (περί τινος) : Ἰσοκρ.14,14 οὐ προσῆκε μνησικακεῖν περὶ τῶν τότε γεγενημένων· ‖ μτ. αἰτ. πράγμ.: ΠΔ Ζαχ.7,10 ἕκαστος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μὴ μνησικακείτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ‖ μτ. αἰτ. προσ. : Ξεν.Ἐφ.2,9 (ὁμφ.)· **2)** μτ. αἰτ. πράγμ. μνησικακεῖν τὴν ἡλικίαν μνείαν ποιεῖσθαι τῶν δεινῶν τοῦ γήρατος, περιγελᾶν τινα διὰ τὸ γῆρας του : Ἀριστφ.Νεφ.999 μνησικακῆσαι τὴν ἡλικίαν, ἐξ ἧς ἐνεοττοτροφήθης.

μνήσιος-ον μσν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν μνήμην : Θεόγνωστ.Καν.58,4 «τὰ παρὰ μέλλοντα διὰ τοῦ ιος γινόμενα διὰ τοῦ ι γράφονται, οἷον .. κτήσω, κτήσιος, μνήσω, μνήσιος».

μνησιπήμων-ονος-ον ὁ ὑπομιμνήσκων, ὑπενθυμίζων τὰ παθήματα, τὴν δυστυχίαν ἢ ὁ προερχόμενος ἐξ ἀναμνήσεως τῶν παθημάτων : Αἰσχ.'Αγ.180 **στάζει .. πρὸ καρδίας μνησιπήμων πόνος.**

μνησιπονηρῶ μτγν. μνησικακῶ βλ.λ. : Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.2,475 **ναὶ μὴν τὰ ἔθνη τετίμηκε, καὶ τοῖς γε κακῶς πεποιηκόσιν οὐ μνησιπονηρεῖ.**

μνησιστέφᾰνος-ον ὁ ἐν τῇ μνήμῃ ἔχων τοὺς στεφάνους, ὁ περὶ στεφάνων : Πίνδ.όπ.19· πρβλ. Εὐστ.Πον.56,22 **καὶ ἀγῶνα δὲ μνησιστέφανον.**

μνησίτοκος-ον (τίκτω) ὁ ἐνθυμούμενος, μὴ ἐπιλαθόμενος τοῦ τίκτειν, ὁ μὴ λησμονῶν νὰ γεννᾷ, δθ. ὁ καρποφόρος, γόνιμος : 'Ιππ.Γυν.1,6.

μνησιχάρη (ἡ) (χαίρω) 'Ησ. «ἡδονή».

μνήσκομαι μτγν. μιμνήσκομαι βλ.λ. : 'Εφραὶμ Συρ.3,230Ε **αὕτη ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον μὴ γινώσκειν τὴν ἀσθένειαν τῆς ἰδίας φύσεως μηδὲ μνήσκεσθαι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου.**

μνήσκω δημ. κ. **μνέσκω** μ. ὁ ἐνεστ. κ. ὁ παρατ. **ἔμνησκα - ἔμνεσκα,** ἰδιωμ. τ. τοῦ μένω βλ.λ.

μνηστεία (ἡ) (μνηστεύω) κ. μσν. κ. νεώτ. ζήτησις γυναικὸς εἰς γάμον : 'Αντίπ.3,254,'Ιώσ.Αἰ 17,1,2, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.30 **τινὲς δὲ φασιν .. τῶν θυγατέρων τὴν μνηστείαν γενέσθαι,** Λουκ.Θε Δ 20,14· ‖ νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μνηστεύομαι, ὑπόσχεσις ἀμοιβαία συνάφεως γάμου, ἀρραβών, ἀρραβώνιασμα : Παπαδ.Χολερ.106 **ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἔγινεν ἡ μνηστεία καὶ μετ' ὀλίγον .. ὁ γάμος·** ‖ νεώτ. κ. ὁ χρόνος καθ' ὃν διατελεῖ τις μεμνηστευμένος : **ὀλίγον διήρκεσεν ἡ μνηστεία του.**

μνήστεια 'Ησ. «γάμου δῶρα».

μνήστειρα (ἡ) ποι., δωρ. τ. **μνάστειρα** θηλ. τοῦ μνηστὴρ βλ.λ. μνηστή, νύμφη ἣν τις ζητεῖ διὰ γάμον, ἀρραβωνιαστικιά : 'Αγαθ.ΑΠ 5,275 **σοὶ τόδε τὸ κρήδεμνον, ἐμὴ μνήστειρα, κομίζω·** **2)** ὡς ἐπίθ. ἡ μνήμην ἐμποιοῦσα, ἡ νουθετοῦσα : Πίνδ.Ι 2,5 **ὅστις ἐὼν καλὸς εἶχεν 'Αφροδίτας εὐθρόνου μνάστειραν ἁδίσταν ὀπώραν.**

μνήστευμα-ατος (τὸ) ποι. τὸ μνηστεύειν ἢ μνηστεύεσθαι, ἡ μνηστεία, τ' ἀρραβωνιάσματα : Εὐρ.'Ελ.1514 **ἄλλης ἐκπόνει μνηστεύματα γυναικός** (προσπάθησε νὰ εὕρῃς ἄλλην γυναῖκα), αὐτ. Φοίν.580 **ὦ κακὰ μνηστεύματα** (ὦ ὀλεθρία μνηστεία).

μνήστευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις τοῦ μνηστεύω βλ.λ., μνηστεία βλ.λ.(ι:ΑΒ 107.

μνηστευτικός-ή-όν γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μνηστείαν, ὁ τῆς μνηστείας.

μνηστεύω κ. νεώτ., δωρ. τ. **μναστεύω,** μέλλ. μνηστεύσω, ἀόρ. **ἐμνήστευσα,** παρακ.**μεμνήστευκα** (Διόδ.Σ 18,23), μέσ. κ. παθ. μνηστεύομαι, παρατ. **ἐμνηστευόμην,** μέλλ. μνηστεύσομαι (Παλαιφ.29), παρακ. **μεμνήστευμαι** (ΚΔ Λουκ.1,27), μτχ. **(με)μνηστευμένος** (Λουκ.'Ον.26), νεώτ. παθ. ἀόρ. **ἐμνηστεύθην,** μνῶμαι βλ.λ., ἐπιζητῶ τὸν ἔρωτα γυναικός, δθ. **ζητῶ** γυναῖκα εἰς γάμον, μτ. αἰτ. : 'Οδ.Σ 277 **οἵ τ' ἀγαθήν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο θύγατρα μνηστεύειν ἐθέλωσι,** 'Ησίοδ.ἀπ.33,2 **τὴν πλεῖστοι .. μνήστευον,** Ξεν.'Ελλ.6,4,37 **ἐμνήστευσε τὴν 'Ιάσονος γυναῖκα** (ἀναλαβεῖν)· ‖ κ. ἀπολ. ἐν φρ. **μνηστεύω γάμους** : Εὐρ.ΙΑ 847· ‖ μέσ. ζητῶ δι' ἐμαυτὸν γυναῖκα : 'Ιώσ.Αἰ 4,8,23, Παλαιφ. 29, Λουκ.Μισθ.Συν.23,αὐτ.Τόξ.37, αὐτ.'Ον.26 **ἔτυχε δὲ καὶ ὁ τὴν κόρην μεμνηστευμένος σὺν αὐτοῖς ἐλθὼν** (ἐν αὐτ.Ψευδοσ.9 καταδικάζεται ἡ τοιαύτη σύνταξις)· ‖ ὁμ. ἐν φρ. **μνηστεύομαι** τὸν γάμον τινός : 'Απολλδ.2,5,12 **εὗρε καὶ Πειρίθουν τὸν Περσεφόνης μνηστευόμενον γάμον·** ‖ μνηστεύομαί τινά τινι ζητῶ τινα ὡς σύζυγον διά τινα: Πάπ. **μνηστευσαμένου μου τῷ .. υἱῷ .. τὴν .. θυγατέρα·** **2)** τυγχάνω τῆς ἀγάπης γυναικός, δθ. συνεκδ. νυμφεύομαι : Θέογν.1112 **μνηστεύει δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ,** Θεόκρ.18,6 **μνηστεύσας 'Ελέναν ὁ νεώτερος 'Ατρέος υἱός·** ‖ τὸ παθ. ἐπὶ γυναικός, ὑπανδρεύομαι : Εὐρ.ΙΤ 208 **ἁ μνηστευθεῖσα 'ξ 'Ελλάνων·** **3)** ὑπισχνοῦμαι εἰς γάμον, ἀρραβωνιάζω : Εὐρ.'Ηλ.313 **ᾧ πρὶν εἰς θεοὺς ἐλθεῖν ἔμ' ἐμνήστευον·** ‖ φρ. **γάμον μνηστεύω τινί** (ἢ ἄνευ τοῦ τινί) παρασκευάζω γάμον διά τινα, βοηθῶ τινα νὰ εὕρῃ ἢ ἐπιτύχῃ σύζυγον : Καλλ.'Αρτ.265 **οὐδὲ γὰρ 'Ωτος, οὐδὲ μὲν 'Ωαρίων ἀγαθὸν γάμον ἐμνήστευσαν,** 'Απολλ.Ρ 2,511 **τῷ καὶ ἀεξηθέντι θεαὶ γάμον ἐμνήστευσαν·** ‖ νεώτ. συνδέω ἄγαμον ἄτομον πρὸς ἄτομον τοῦ ἑτέρου φύλου δι' ἀμοιβαίας ὑποσχέσεως γάμου : **ἐμνήστευσε τὴν θυγατέρα του μὲ ἕνα ἀξιωματικόν·** ‖ μτγν. κ. τὸ παθ. ἀρραβωνίζομαι ὑπό τινος : ΚΔ Λουκ.2,5 **ἀπογράφασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί·** ‖ μσν. κ. νεώτ. κ. μέσ. ἀρραβωνίζομαι, δίδω ἐπίσημον ὑπόσχεσιν γάμου : 'Ακολουθία γάμου **μνηστεύεται ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ .. τὴν δούλην τοῦ θεοῦ ..** ‖ κ. ἀλληλοπαθῶς : **ἐμνηστεύθησαν, οἱ μεμνηστευμένοι·** ‖ νεώτ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **μεμνηστευμένος-η-ον** ὁ διατελῶν ἐν μνηστείᾳ : Παπαδ.Χρ.Μηλ.36 (ἦτο δυνατὸν) **κόρη νεαρά, δειλή, μεμνηστευμένη νὰ πορευθῇ μόνη;** **4)** μτφ. ὑπόσχομαι, ἐπιφέρω : 'Ιώσ.Αἰ 17,1,1 **τοσόνδε κίνδυνον αὐτῷ ὁ ὄλεθρος τῶν ἀδελφῶν μνηστεύει,** 'Ιουλ.'Επιστ.180 **ἡδονὴν μνηστεύει τῷ κάλλει,** αὐτ.186 **ἡμῖν τοῦ μέλλους τὸ ἐνδόσιμον μνηστεύει·** **5)** γεν. ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω τι : 'Ισοκρ. 8,15 **οὐ χειροτονίαν μνηστεύσων·** ‖ μτγν. τὸ μέσ. μτ. ἀπαρφ. ἐπιδιώκω, ζητῶ νὰ ἐπιτύχω, νὰ κατορθώσω τι : Πλούτ.Κοἶσ.58 **πᾶσιν δ' ἐλπίζειν ἐνεδίδου, μνηστευόμενος ἄρχειν ἑκόντων,** 'Ιώσ. Πἰ 2,17,3 **μνηστεύομαι πόλεμον,** αὐτ.Αἰ 5,7,4 **μνηστεύομαι διαλλαγάς·** **6)** κτ. ἐπέκτ. **λόγον μνηστεύω τινὶ** συντάσσω λόγον διά τινα, ἐπὶ προσ. : Σωκρ.'Επιστλ.30,13· **7)** ρηματ.π. μνηστεία, μνήστευσις, μνήστευμα, μνηστήρ, μνηστός, μνῶμαι.'Εκ ρίζ. μνα- (βλ. μιμνήσκω).

μνηστή (ἡ) κ. νεώτ., θηλ. τοῦ μνηστὸς βλ.λ.) : 'Ιλ. Ζ 246 **ἔνθα δὲ παῖδες κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισιν,** 'Οδ.Α 36· ‖ μτγν. κ. νεώτ. ὡς οὐσ. ἡ μεμνηστευμένη, ἀρραβωνιαστικιά : 'Απολλ.Ρ 1,780, Παπαδ.Χολερ.108 **καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἄγων αὐταὺς πλησίον τῆς μνηστῆς του.**

μνηστήρ-ῆρος κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **μναστήρ,** δημ. **μνηστήρας,** ἐπικ. δοτ. πληθ. **μνηστήρεσσι,** ὁ μνηστεύων γυναῖκα πρὸς γάμον, ἀρραβωνιαστικός : 'Οδ.Α 91 **πᾶσι μνηστήρεσσι ἀπειπέμεν,** Πίνδ. Π 9,106 **'Ανταίου μετὰ καλλίκομον μναστῆρες ἀγακλέα κούραν,** Σοφ.Τρ.9, αὐτ.15 **τοιόνδ' ἐγὼ μνηστῆρα προσδεδεγμένη·** ‖ κ. μτ. γενικ. : 'Ηρ. 6,130 **ἄνδρες παιδὸς τῆς ἐμῆς μνηστῆρες,** Αἰσχ. Πρ.740, Θουκ.1,9 **τοὺς 'Ελένης μνηστῆρας ἄγων·** **2)** μτφ. ὁ ἐπιδιώκων, ὁ ἐπιζητῶν νὰ ἐπιτύχῃ τι : Πίνδ.Π 12,24 **εὐκλεᾶ λαοσσόων μναστῆρ' ἀγώνων,** αὐτ.Ν 1,16, 'Ιώσ.Αἰ 17,6,2 **καλοῖς ἔργοις ὧν μνηστῆρα τὸν κίνδυνον εἶναι·** ‖ νεώτ. ὁ προβάλλων ἀξίωσιν διά τι : **οἱ μνηστῆρες τοῦ θρόνου·** **3)** 'Επιγρ. ὄν. μηνὸς ἐν Μεσσήνῃ.

μνηστήριος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μνηστῆρα, ὁ τοῦ μνηστῆρος : Χριστόδ.'Εκφρ.68, - **μνηστήρια δῶρα.**

μνηστηριώδης-ους-ες (μνηστήρ, εἶδος) μτγν. ὁ ἁρμόζων εἰς μνηστῆρα βλ.λ.), ὁ ἴδιος μνηστῆρος : Κλήμ.'Αλ.Παιδ.2,196 **μνηστηριώδης γέλως.**

μνηστηροκτονία (ἡ) μσν. ἐν ἀναφ. πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς Πηνελόπης, ὁ φόνος αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, μνηστηροφονία : Εὐστ.1393,54.

μνηστηροκτόνος-ον σχόλ. ὁ τοὺς μνηστῆρας ἀποκτείνων, φονεύων : Σχόλ.Ἰλ.Α 38 πατὴρ Οἰνόμαος μνηστηροκτόνος.

μνηστηροφονία (ἡ) μτγν. μνηστηροκτονία βλ.λ.: Ἐπιγρ. τῆς Χ ραψῳδίας τῆς Ὀδ., Στράβ.Ι,2,ΙΙ εἰ φαίη τοῦτον τὸν τρόπον γενέσθαι τὸν εἰς τὴν Ἰθάκην κατάπλουν τοῦ Ὀδυσσέως καὶ τὴν μνηστηροφονίαν, Ἀθήν.5,192D, Πλούτ.Ἠθ.294C, Λογγῖν. Ὕψ.9,14 τά τε περὶ τὴν μνηστηροφορίαν ἀπί]α[α.

μνηστής (ἡ) ἐφθαρμένον ἐν Φιλοξ.2,15 (πιθ. νῆστις).

μνῆστις-ιος (ἡ) (μνῶμαι), δωρ. κ. αἰολ. μνᾶστις μνεία, μνήμη, ἀνάμνησις, ἐνθύμησις, προσοχή : Ὀδ.Ν 280 οὐδέ τις ἧμιν δόρποιο μνῆστις ἔην μάλα περ χατέουσιν ἑλέσθαι, Ἀλκμ.64 ἔστι παρέντων μνᾶστιν ἐπιθέσθαι, Σοφ.Αἴ.520 ἀλλ' ἴσχε κἀμοῦ μνῆστιν, αὐτ.1269, αὐτ.523, Θεόκρ.28,23 καί οἱ μνᾶστιν ἀεὶ τῶ φιλαοιδῶ παρέχῃς ξένω· ‖ ἐν φρ. μνῆστις γίγνεται ὑπενθυμίζεται, θυμοῦνται, συλλογίζονται οἱ ἄνθρωποι : Ἡρ.7,158 οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε· **2)** φήμη, κοινὸς λόγος : Σιμων.4,3.

μνηστός-ή-όν (μνῶμαι) ὁ εἰς γάμον ζητηθείς, ὁ μνηστευθείς, κ. συνεκδ. ὁ νομίμως συζευχθείς : Ἰλ.Ζ 246· **2)** πάπ. ὁ ἄξιος νὰ μνημονεύηται, νὰ ἀναφέρηται, ἀξιομνημόνευτος : μνηστὴ ψυχή.

μνήστρια (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ μνηστὴρ βλ.λ., προμνήστρια βλ.λ. : Πολυδ.3,31.

μνῆστρον (τὸ) μτγν., μαν. κ. νεώτ. μνηστεία, ἀρραβώνιασμα, γάμος : Χαρίσ.34Κ, Κῶδ.Ἰουστιν. Ι,17,3, α'' **2)** νεώτ. τὸ τῆς μνηστείας σύμβολον, ὁ δακτύλιος ἀρραβών· **3)** ὁμ. νεώτ. ἰδ. κτ. πληθ. τὰ ἀνταλλασσόμενα μεταξὺ τῶν μεμνηστευμένων δῶρα, ἰδ. κοσμήματα κτπ.

μνηστύς-ύος (ἡ) ἰων. τ. τοῦ μνηστεία βλ.λ.Ι), μνήστευσις, ἀρραβών : Ὀδ.Β 199 οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀΐομαι υἷας Ἀχαιῶν μνηστύος ἀργαλέης, αὐτ.Π 294, αὐτ.Τ 13.

μνήστωρ-ορος (ὁ) κ. μσν. ὁ ἔχων τι ἐν νῷ, ὁ σκεπτόμενος περί τινος, ὁ συλλογιζόμενός τι : Αἰσχ.Ἑπτ.180 ὀργίων μνήστορες ἔστε μοι· **2)** μτγν. κ. μσν. ὁ μνηστὴρ βλ.λ., ὁ μεμνηστευμένος : Κλήμ. Ἀλ.212, Μηναῖ.12 Κυριακὴ μτ. τὴν Χριστοῦ γέννησιν, Ὄρθρ. τιμῶ Ἰωσὴφ μνήστορα τῆς Παρθένου.

μνήσω μέλλ. τοῦ μιμνήσκω βλ.λ.

μνητοί Ἡσ. «δοῦλοι».

μνηῶ Ἡσ. «μισθῶ».

μνιἀρός (μνίον) μτγν. ὁ πλήρης μνίων βλ.λ. : Ὀππ.Ἁλ.2,167· **2)** ὁ μαλακὸς ὡς τὰ μνία : Ἀντιφιλ.ΑΠ 6,250.

μνίειν Ἡσ. «ἐσθίειν» πρβλ.Γαλ.19,123.

μνιόεις-εντος-εσσα-εν (μνίον) μτγν. μνιαρὸς βλ.λ.: Ἀπολλ.Ρ 4,1237 μνιόεντος βυθοῖο τάρφεα.

μνίον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., βοταν. γένος βρυοφύτων ἐκ τῶν βρυοειδῶν, εἶδος θαλασσίου φυτοῦ, φύκος, φύκι : Λυκόφρ.398, Ἀγάθαρχ.44,83, Στράβ. 16,4,7 ποάζειν τε τὴν ἐπιφάνειαν διαφαινομένου τοῦ μνίου καὶ τοῦ φύκους, Αἰλ.ΖΙ 13,3.

μνιός ἁπαλός : Εὐφορ.156· πρβλ.Ἡσ. ἐν λ. μνοῖον.

μνιώδης-ους-ες μτγν. μνιαρὸς βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ. 497 μνιώδεα θρῖα.

μνοΐα (ἡ) κ. μνωΐα, συνηρ. μνῷα τάξις δούλων ἢ δουλοπαροίκων ἐν Κρήτῃ : Σκόλιον Ὑβρίου τοῦ Κρητ.π.Ἀθήν.15,696Α τούτῳ δέσποτα μνωΐας κέκλημαι, Σωσίκρ.Ἱστ.6, Στράβ.12,3,4 καθάπερ Κρησὶ μὲν ἐθήτευεν ἡ Μνῴα καλουμένη σύνοδος, Θετταλοῖς δὲ οἱ Πενέσται, Ἡσ.

μνοΐτης (ὁ) μτγν. κ. μνωΐτης, συνηρ. μνῴτης βλ.λ.

μνόος (ὁ), συνηρ. μνοῦς λεπτὸς χνοῦς, χνούδι· Ἡσ. «ἔριον ἁπαλώτατον καὶ ἡ πρώτη τῶν ἀμνῶν καὶ πώλων ἐξάνθησις καὶ τὸ λεπτότατον πτερόν, κυρίως δὲ τῶν χηνῶν» : Ἱππ.Γυν.Ι,61, Ἀριστφ.ἀπ. 258, Φιλόδ.ΑΠ 5,120· **2)** εἶδος γλυκίσματος, πλακοῦς τις : Ἔφιππ.13,5.

μνοῦδιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ μνόος, μνοῦς.

μνοῦνες Ἡσ. «οἱ μηροί».

μνωΐα (ἡ) δ. τ. τοῦ μνοΐα βλ.λ.

μνωΐτης (ὁ) δ.τ. τοῦ μνοΐτης βλ.λ.

μνῶμαι-άομαι ἀποθ. ἐν χρ. π. Ὁμ. μ. ἐν τῇ Ὀδ., συχν. ἐν τοῖς συνηρ. τ. μνᾶται, μνώμεθα, μνῶνται, μνάσθω, μνᾶσθαι, μνώμενος οἵτινες πολλάκις μηκύνονται ἐκ νέου, οἷον β' ἐν. ἐνεστ. μνάᾳ, ἀπαρφ. μνάασθαι, μτχ. μνωόμενος, ἰων. μνεώμενος (Ἡρ.Ι,96), γ' πληθ. παρατ. μνώοντο, μτγν. β' ἐν. εὐκτ. ἐνεστ. μνώοιο (Μάξιμ.74), μτγν. β' ἐν. προστ. ἐνεστ. μνώεο (Ἀπολλ.Ρ Ι,896), ἰων. γ' ἐν. παρατ. μνάσκετο (Ὀδ.Υ 290), ἐν χρ. μ. ὁ ἐνεστ. κ. παρατ., ἔχω ἐν νῷ, ἐνθυμοῦμαι, σκέπτομαι περί τινος, συλλογίζομαί τινα, μτ. γενικ. : Ἰλ.Β 686 ἀλλ' οἵ γ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο, αὐτ.Λ 71 μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο, Καλλ.Ἀπόλλ.95 μνωόμενος προτέρης ἁρπακτύος· ‖ στρέφω τὴν προσοχήν ἢ τὴν διάνοιάν μου πρός τι : Ἰλ.Π 697 οἱ δ' ἄλλοι φύγαδε μνώοντο ἕκαστος· **2)** ἐν τῇ Ὀδ. μ. ζητῶ νὰ κερδήσω τὴν ἀγάπην γυναικός, ζητῶ γυναῖκα εἰς γάμον, μνηστεύω βλ.λ. : Ὀδ. Π 77 ὅς τις ἄριστος μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν, αὐτ.Τ 697· κ. μτ. αἰτ. : αὐτ. Α 39 μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν, αὐτ.Λ 287 τὴν πάντες μνώοντο· **3)** μεθ' Ὅμ. ἐπιθυμῶ, ζητῶ, ἐπιδιώκω τι, προσπαθῶ νὰ κερδήσω, νὰ καταλάβω, νὰ ἐπιτύχω εὔνοιαν ἢ ἀξίωμά τι : Πίνδ.ἀπ.210 φιλοτιμίαν μνώμενοι ἢ στάσιν, Ἡρ.Ι,96, αὐτ.205 οὐκ αὐτήν μιν μνώμενον, ἀλλὰ τὴν Μασσαγετέων βασιληΐην, Ἡρωδιαν. Ἱστ.7,9,ΙΙ εὔνοιαν ἑαυτῷ παρὰ τῶν στρατιωτῶν μνώμενος, Ἡλιόδ.3,14 πᾶσαν ἑαυτῷ πόλιν πατρίδα μνώμενος.

μνωόμενος ἐπικ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ μνῶμαι βλ.λ.

μνώοντο ἐπικ. γ' πληθ. τοῦ παρατ. τοῦ μνῶμαι βλ.λ.

μνώσκει Ἡσ. «μίσγεται, ἔρχεται».

μνῶται Ἐρωτιαν. «κινεῖται ἢ κτείνεται» (ἀμφ.ἀνάγν.).

μνῴτης (ὁ) μτγν. ἀσυναίρ. τ. μνωΐτης, δ.τ. μνοΐτης δοῦλος πρώην εὐγενής : Ἀθήν.6,267C Ἑρμῶναξ δὲ ἐν Κρητικαῖς γλώσσαις μνῴτας τοὺς εὐγενεῖς οἰκέτας, Πολυδ.3,83.

μογγάς-άδος (ἡ) μτγν. κ. μόγγας εἶδος μανιώδους ὀρχήσεως : Ἀθήν.14,629D μανιώδεις δ' εἰσὶν ὀρχήσεις κερνοφόρος καὶ μογγὰς καὶ θερμαστρίς (ἐσφ.γρ. μίγγας).

μογγία (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ μογγοῦ βλ.λ : Εὐστ.529.

μογγολικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μογγολίαν ἢ τοὺς Μογγόλους, ὁ τῶν Μογγόλων ἢ ὁ προερχόμενος ἐξ αὐτῶν : μογγολικὴ γλῶσσα - φυλὴ (κιτρίνη φυλή) - κηλὶς (ὑποκύανος κηλὶς παροδικῶς ἐμφανιζομένη ἐκ τῆς ἀποθέσεως ἀφθονωτέρας ἐν αὐτῷ τῷ χορίῳ τοῦ δέρματος χρωστικῆς, ἅ. ἱερά - ἰαπωνικὴ κηλίς) - μ- πτυχὴ (πτυχὴ τοῦ δέρματος τοῦ ἄνω βλεφάρου καλύπτουσα τὸν ἔσω κανθὸν καὶ τὴν ἀκανθίδα, μηνοειδῶς κατερχομένη).

μογγολισμός (ὁ) νεώ.. πλημμελὴς διάπλασις τοῦ σώματος καὶ τοῦ ἐγκεφάλου χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἰδιομόρφου κατασκευῆς τοῦ κρανίου καὶ τῆς μορφῆς, ὑπὸ μεγαλογλωσσίας, ὑποτονίας τῶν μυῶν καὶ ἀτελείας, καθυστερήσεως τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως.

μογγός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων φωνὴν ὑπόκωφον καὶ βραχνήν, ὁ μουγγός : Πάπ. οὔκ εἰμι μογγός, Παῦλ.Αἰγ.3,24, Ἱππιατρ.14 ἔστω δὲ τῇ φωνῇ μὴ μογγός, ἀλλὰ λαμπρός.

μογείω λεξ. μογέω βλ.λ., δωρ. τ. κτ. τὸν Ἡσ

μογερός-ά-όν ποι. κ. -ός-ον (Νίκ.'Αλεξ.419) ἐπὶ προσ., ὁ κεκμηκώς, ὁ ταλαίπωρος, ὁ δυστυχής : Αἰσχ.Πρ.565 **σήμηνον ὅποι γῆς ἡ μογερὰ πεπλάνημαι,** αὐτ.'Επτ.827,Σοφ.'Ηλ.93, Εὐρ.Τρῳ.783 **ἄγε παῖ, φίλιον πρόσπτυγμα μεθεὶς μητρὸς μογερᾶς,** αὐτ.790, 'Αριστφ.'Αχ.1207· **2**) ἐπὶ πραγμ., ὁ κοπιαστικός, ὁ πόνους καὶ θλῖψιν φέρων, ὁ λυπηρός, ὁ βαρύς : 'Εμπ. ἢ Σιμων. ἐν ΑΠ 7,508, Εὐρ. Μήδ.205 **λιγυρὰ δ' ἄχεα μογερά.**

μογερῶς μτγν. κατὰ τρόπον μογερὸν βλ.λ., κοπιαστικά, μὲ ἐπίπονον τρόπον : Μαν.1,146 **οὓς μὲν γάρ μογερῶς πυρικαέας ὤλεσας ἄνδρας.**

μογέω (μόγος) ποι., μτχ. **μογέων** ('Ιλ.Λ 636), λακων. α' πληθ. **μογίομες** ('Αριστφ.Λυσ.1002), ἐπ. παρατ. **μογέεσκον** (Νόνν.Δ 1,312 ΑΠ 9,442), ἀόρ. μόγησα ('Ιλ.Ι 492), ἐπ. μτχ. παρακ. **μεμογηώς** (Νίκ. Θηρ.830, αὐτ.'Αλεξ.529), ὀμτβ. μοχθῶ, κοπιάζω, καταπονοῦμαι, ταλαιπωροῦμαι, ὑποφέρω κόπους, δυστυχίας, κουράζομαι : 'Ιλ.Λ 636,αὐτ.Μ 29 **τὰ θέσαν μογέοντες 'Αχαιοί,** 'Οδ.Ω 388 **ἐξ ἔργων μογέοντες** (κουρασμένοι ἀπ' τὴ δουλειά)· **2**) μτβ. συχν. μτ. συστοιχ. ἀντικειμ. ὑποφέρω, ὑπομένω, δοκιμάζω : 'Ιλ.Ι 492 **μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα,** αὐτ.Β 690, 'Οδ Η 214 **ὅσσα γε . . θεῶν ἰότητι μόγησα,** αὐτ.Δ 152,αὐτ.Π 19,'Ησιοδ.Θ 997 **πολλὰ μογήσας,** Θέογν.71 **ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βουλεύεο πολλὰ μογήσας·** **3**) ἐν τραγ. κακοπαθῶ, ἀλγῶ, θλίβομαι, ἀσθενῶ : Αἰσχ.Πρ.275 **συμπονήσατε τῷ νῦν μογοῦντι,** αὐτ.'Αγ.1624 **μὴ παίσας μογῇς,** Εὐρ.'Αλκ.849 **οὐκ ἔστιν ὅστις αὐτὸν ἐξαιρήσεται μογοῦντα πλευρά·** || μτγν. κ. μτ. δοτ. : Καλλ Δῆλ.242 **μηδ' ὅθι δειλαὶ δυστοκίαις μογέουσιν ἀλετρίδες** (κῶδ. δυστοκέες), Νίκ.Θηρ. 830· **4**) μτγν. μτβ. πονῶ, ἐκπονῶ, μετὰ πόνου κατασκευάζω : Ποσείδιππ.π.Τζέτζ.Χιλ.7,662 **ὁ λιθουργὸς . . ἐμόγησε κόρας·** **5**) μτγν. κ. μτφ. ἀπόλλυμι, χάνω : Νίκ.'Αλεξ.529 **χαλκοῖο πάλαι μεμογηότος ἄνθην·** **6**) ρηματ. π. μόγημα.

μόγημα-ατος (τὸ) μσν. μόγος, μόχθος, κόπος, προσπάθεια : Νικ.Χων.Χρον.225C **μετὰ τοσαῦτα μογήματα καὶ παθήματα.**

μογιλαλία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ τὴν ἄρθρωσιν συλλαβῶν τινων ἀδυναμία.

μογιλάλος-ον μτγν. (μόγις, λαλῶ) μτγν. ὁ ἔχων κώλυμά τι εἰς τὴν ὁμιλίαν, ὁ μετὰ δυσκολίας λαλῶν, ὁ βραδύγλωσσος, ὁ μουγγὸς : ΠΔ 'Ησ.35,6 **τότε ἀλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλός, τρανὴ δὲ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων,** ΚΔ Μᾶρκ.7,32 **καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον,** Πτολ.Τετράβ. 150,Βέττ.Βάλ.73,12, 'Αέτ.8,38.

μογίομες λακων. α' πληθ. ἐνεστ. τοῦ μογέω βλ.λ.: 'Αριστφ.Λυσ.1002.

μογίοντι 'Ησ. «μογοῦσι, πυρέσσουσι».

μόγις (μόγος), ἐπίρρ., αἰολ. μύγις (Φιλόπ.'Ιω.'Υπομν.3,10)· σπάν. ἐν τῇ ἀττ. πεζογρ. ἐξαιρέσει τοῦ Πλάτ., ὅπου τὸ **μόγις** κοινότερον τοῦ μόλις· κ. οἱ δύο τύποι ἀπαντῶσιν ἐν κῶδ.Θουκ., μετὰ κόπου, μετὰ βίας, δυσκόλως, δυσχερῶς, μόλις : 'Ιλ.Ι 355 **μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν,** 'Οδ.Γ 1,9 **μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων,** 'Ηρ.1,116 **μόγις δὲ δή κοτε ἀνενειχθεὶς εἶπε,** Αἰσχ.Πρ.131 **πατρῴας μόγις παρειποῦσα φρένας,** αὐτ.Πέρσ.507,Πλάτ.Κωμ.31 **τὸν μόγις 'Αττικόν,** Λυσ.22,10 **μόγις ἀνεκτοί,** ΚΔ Λουκ. 9,39 **καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρῖβον αὐτόν·** || συχν. συνάπτεται μτ. ἐπιρρ. : Πλάτ. Πρωτ.360D **πάνυ μόγις ἐνταῦθα ἐπένευσεν,** αὐτ. Χαρμ.155E, Χορίτ.1,8 **μόγις καὶ μετ' ὀλίγον.**

μογισαφεδάφα (ἡ) (μόγις, ἅπτομαι, ἔδαφος) μτγν. λ. πρὸς κωμ. ἔκφρ. ἡ μόλις ἁπτομένη, ἡ μόλις ἐγγίζουσα τὸ **ἔδαφος,** ἐπίθ. τῆς ποδάγρας : Λουκ.Τραγῳδ 200 **βασαναστραγάλα, σφυροπρησιπύρα, μογισαφεδάφα.**

μογξοῦντες 'Ησ. «πυρέσσοντες, πονοῦντες».

μόγος (ὁ) μόχθος, κόπος, κοπιώδης ἐργασία : 'Ιλ. Δ 27 **ἱδρῶθ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ,** 'Επιγρ. **ἀέθλους ἐξανύσαντα μόγῳ,** 'Αλκίφρ.1,17 **μόγῳ πολλῷ κάμηλον ἐξειλκύσαμεν·** **2**) ταλαιπωρία, κακοπάθεια, στενοχώρια : Σοφ.ΟΚ 1744 **μόγος ἔχει.**

μογοστοκία (ἡ) (μογοστόκος) μτγν. δυστοκία βλ.λ., δύσκολος καὶ ἐπικίνδυνος τοκετός : Μαν.1,337.

μογοστόκος-ον (μόγος, τίκτω) ὁ ἐπὶ τῶν ὠδίνων τοῦ τοκετοῦ, ὁ παριστάμενος καὶ βοηθῶν κατὰ τὸν τοκετόν, ἐπίθ. τῆς Εἰλειθυίας : 'Ιλ.Λ 270 **τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,** αὐτ.Π 187, αὐτ.Τ 103· || μτγν. κ. ἐπὶ τῆς 'Αρτέμιδος : Θεόκρ.27,30 **ἀλλά τε ἡ βασίλεια "Αρτεμίς ἐστιν·** **2**) μτγν. μογοστόκοι ὠδῖνες δύσκολος, ὀδυνηρὸς τοκετός : Λυκόφρ.829 **τῆς μογοστόκους ὠδῖνας ἐξέλυσε δενδρώδης κλάδος·** **3**) ὁ ὑποφέρων τὰς ὠδῖνας τοῦ τοκετοῦ, μτφ. ἐπὶ τοῦ Δουρείου ἵππου : Τρυφιόδ.386· **4**) μτγν. ὁ ἐπιφέρων ὠδῖνας : Νόνν.Δ 41,133, αὐτ.1,2 **νυμφιδίῳ σπινθῆρι μογοστόκον ἆσθμα κεραυνοῦ.**

μόδα 'Ησ. «στρώματα».

μόδα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. παροδικὴ συνήθεια γενικευομένη ἐπί τι χρονικὸν διάστημα εἰς μέγα μέρος τῆς κοινωνίας ἢ εἰς κοινωνικόν τινα κλάδον, ἰδ. ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐνδύεσθαι ἢ κοσμεῖσθαι, συρμός, νεωτερισμός : **ξανάρθε ἡ μόδα τῶν κοντῶν μαλλιῶν, - παρακολουθεῖ τὴ μόδα,- εἶναι τῆς μόδας, - πέρασε ἡ μόδα του.**

μοδελλίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν **ἑτερομερῶν.**

μοδενόλη (ἡ) νεώτ. χημ. διάλυμα ἀρσενικοῦ καὶ ἰτεϋλικοῦ ὑδραργύρου εὔχρηστον πρὸς ἐνδομυϊκὸς ἀντιαυφιλιδικὰς ἐνέσεις.

μοδεράτωρ-ωρος (ὁ) (λατ.) μσν. κυβερνήτης, ἁρμοστής, διοικητής· τίτλος π. Βυζαντινοῖς διοικητῶν ἐπαρχιακῶν περιοχῶν, ἐν χρ. ὧν πρὸ τῆς εἰς θέματα διαιρέσεως τοῦ κράτους.

μόδιν (τὸ) μσν. κ. δημ. μόδιον βλ.λ. : Πρόδρ.2, 420 **ἡμεῖς δὲ τὰ χολόκουκκα καθ' ὥραν μὲ τὸ μόδιν,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.108,1 **καὶ σπείρω τὰ μυαλούδια σου σ' ἐννιά μοδιῶ χωράφι.**

μοδιόλη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων ἐκ τῶν πεταλοβραγχίων.

μοδίολος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ λατ. modius ἡ πλήμνη τοῦ τροχοῦ : Διοκλητ."Εδικτ. ἐν 'Επιγρ.

μόδιον (τὸ) (λατ.) μσν. δ.τ. τοῦ μόδιος βλ.λ.

μόδιος (ὁ) κ.μσν. **μόδι(ο)ν** (τὸ) (Πρόδρ.2,420), δημ. μόδι (τὸ) μέτρον ξηρῶν καρπῶν, ἰδ.σιτηρῶν, ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ 1/6 τοῦ μεδίμνου βλ.λ. κ. τὸ 1/3 τοῦ ἀμφορέως ἤτοι 8,75 λίτρας : Δεῖν.1,43 **παρ' ὧν αὐτῷ χίλιοι μόδιοι τοῦ ἐνιαυτοῦ πυρῶν ἀποστέλλονται** (δ.γρ. μέδιμνοι), Πλούτ.Δημήτρ.33 **ὁ δὲ τῶν πυρῶν μόδιος ὤνιος ἦν τριακοσίων·** **2**) μτγν. οἰκιακὸν σκεῦος χωρητικότητος μοδίου : Ματθ.5,15 **οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον,** αὐτ.Μᾶρκ.4,21· **3**) μτγν. μονὰς μετρήσεως μήκους ἰσοδύναμος πρὸς 200 ὀργυιάς : "Ηρων Γεωμ.4,12.

μοδισμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ διὰ τοῦ μοδίου βλ.λ.3) καθορισμὸς καταμετρήσεως τῆς γῆς : "Ηρων Γεωμ.4,12, Τζέτζ.'Ησιόδ.347.

μοδίστρα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. κ. **μοδίστα** ράπτρια γυναικείων ἐνδυμάτων, ράφτρα.

μοδιστράδικο (τὸ) δημ. ἐργοστήριον μοδίστρας βλ.λ., ραφεῖον γυναικείων ἐνδυμάτων.

μοδιστράκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ **μοδίστρα,** μοδιστρούλα βλ.λ., ἰδ. ὑποτιμητικῶς.

μοδιστρούλα (ἡ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μοδίστρα βλ.λ., μικρά, νεαρὰ μοδίστρα· || κ. ἐν ὑποτιμητ. ἐνν. μοδίστρα ἀτελῶς γνωρίζουσα τὸ ἐπάγγελμα, ἢ μὴ τελείως ἐξησκημένη.

μόδος (ό) (Ἰταλ.) μσν., δημ. τρόπος : Ἐρωτόκρ. Ι,2161 **εἰς κάποιο μόδο γ εἰς τ' ἀλλοῦ ἤπαιζε μὲ τ' ἀμμάτι,** Φορτ.Ι,5Α **τρόπους νὰ βρῇ ὀυαρφότατους καὶ μόδους νὰ γυρέψῃ·** **2)** ἐπάρκεια πόρων τοῦ βίου, περιουσία : **ἔχει τὸ μόδο του·** **3)** ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ μάδος βλ.λ. : Ἱππ.Διαιτ.(νόθ.) 38.

μοεύων Ἡσ. «φέγων».

μοζαραβικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μοζάραβας, ἤτοι τοὺς ἀφομοιωθέντας μὲ τοὺς Ἄραβας, μὴ ὄντας ἀραβικῆς καταγωγῆς : **μοζαραβικὴ λειτουργία** (τ. ἐκκλησιαστικῆς λειτουργίας δ. τῆς τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας, προσομοιάζουσα τῇ τῆς Ἀνατολικῆς, ἐπικρατήσασα δὲ ἀπὸ τοῦ 5ου μ.Χ. αἰ. ἐν Ἰσπανίᾳ).

μόθαξ-ακος (ό) μτγν. μόθων βλ.λ.1) : Φύλαρχ.37 J, Πλούτ.Κλεομ.8 **Θηρικίων δὲ καὶ Φοῖβις . . , οὓς μόθακας καλοῦσιν, ἐπηκολούθουν,** Αἰλ.ΠΙ 12,43.

μόθος (ὁ) μάχη, ταραχὴ τοῦ πολέμου, θόρυβος τῆς μάχης, συμπλοκή : Ἰλ.Η 117 **καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,** Ἡσίοδ.Α 158 **τεθνειῶτα κατὰ μόθον,** Ἐπιγρ. **δυσμενέων μόθον οὐ τρέσεν·** ‖ ἐπὶ ἵππων, ἁπλῶς ὁ θόρυβος : Ἰλ.Η 240 **οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων·** ‖ γεν. ἐπὶ ζώων, συμπλοκή : Σιμων.(;) ἐν Πάπ., Ἀντίμ.Ἐλεγ.ἀπ.17,Νίκ.Θηρ.191

μόθουρα (ἡ) Ἡσ. «λαβὴ κώπης».

μόθων-ωνος (ὁ) υἱός, τέκνον ἐκ γονέων εἱλώτων ἐν Σπάρτῃ, ἢ νόθον ἐκ Σπαρτιάτου καὶ μητρὸς οἰκοσίτου ἐκ τῶν εἱλώτων, ἀνατρεφόμενον μετὰ τῶν νέων Σπαρτιατῶν καὶ ἀπελευθερούμενον κατόπιν, ἀλλ' ἄνευ πλήρων πολιτικῶν δικαιωμάτων : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.279,ΕΜ 590,14· **2)** π. Ἀττ. ἄνθρωπος ἀναίσχυντος, αὐθάδης, ἀκόλαστος καὶ κακοήθης · Ἀριστφ.Πλ.279 **ὡς μόθων εἶ καὶ κόβαλος** ‖ δαίμων ἐκ τῶν πονηρῶν, προστάτης τῆς ἀναιδείας καὶ τῆς ἀκολασίας : αὐτ.Ἱππ.635· **3)** εἶδος ἀσέμνου, ἀκολάστου ὀρχήσεως μὲ σκιρτήματα τῶν ποδῶν πρὸς τὰ ὀπίσω μέχρις ἐπαφῆς τῆς πυγῆς· Πολυδ.4,101 «φορτικὸν ὄρχημα καὶ ναυτικόν» : Εὐρ.Βάκχ.1060 (ἀμφ.εἰκ.),Ἀριστφ Ἱππ.697 **ἀπεπυδάρισα μόθωνα·** **4)** μτγν εἶδος αὐλήσεως : Τρύφ.π.Ἀθήν.14,618C.

μοθωνία (ἡ) ἀρχ. λεξ. ὁ χαρακτὴρ τοῦ μόθωνος βλ.λ.2), ἀλαζονεία, θρασύτης· Ἡσ., Σουΐδ

μοθωνικός-ή-όν (μόθων) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μόθωνα βλ.λ.2), ὁ τοῦ μόθωνος, ὁ ἀλαζονικός, ὁ θρασύς, ὁ προπετής : Ἴων Χ ἐν Πλούτ. Περ.5 **ὁ δὲ ποιητὴς Ἴων μοθωνικήν φησι τὴν ὁμιλίαν καὶ ὑπότυφον εἶναι τοῦ Περικλέους.**

μοι δοτ ἐγκλ. τοῦ ἐγώ βλ.λ.

μοιάζω μσν. κ. δημ., παρατ. **ἔμοιαζα,** μέλλ. **θὰ μοιάσω,** ἀόρ. **ἔμοιασα,** ὁμοιάζω βλ.λ.· Ἐρωτόκρ Ι,958 **κρίνω νὰ μὴν εὑρίσκεται κιαμιὰ ἄλλη νὰ σοῦ μοιάζῃ,** Χατζόπ.Βρ.Θρ.73,2 **καὶ μοιάζει τὸ τραγούδι παραμύθι** **2)** τὸ ρ. ὡς ἀπρόσ. ἁρμόζει, ταιριάζει, πάει συχν. μτ. τοῦ **δέν** : Ἐρωτόκρ.Ι,270 **σὰν τὸ μετρήσῃ μιὰ καὶ δυὸ καὶ βρίσκῃ το πῶς μοιάζει,** δ.τραγ. **πὄχω γυναίκα παρανιὰ καὶ χήρα δὲν τῆς μοιάζει, - δὲν σοῦ μοιάζει νὰ κάνῃς τὸ σπουδαῖο - τὸν μάγκα.**

μοιασίδι (τὸ) δημ. χαρακτηριστικὸν ὁμοιότητος πρός τι : **τὰ μοιασίδια τοῦ προσώπου.**

μοιαστός-ή-ό (μοιάζω) μσν. δημ ὁ ἁρμόζων, ὁ πρέπων, ταιριαστός : Ἐρωτόκρ.Ι,1728 **κάθε πρεπό, κάθε μοιαστὸ στὸν ἐδικό μας γάμο,** Φορτ.3,427 **ὁ κόσμος πλιὰ μοιαστὴ παντρειὰ δὲν εἶχε κάμει.**

μοιμύλλω κ. λεξ. ἐπ. τ. τοῦ μύλλω βλ.λ.· Ἡσ. «μοιμύλλειν· θηλάζειν, ἐσθίειν»· **2)** μοιμυῶ βλ.λ.· Ἡσ. «μοιμύλλειν· τὰ χείλη προσάπτειν ἀλλήλοις» : Κωμ.Ἀδέσπ.1080.

μοιμυλλῶ-άω μτγν. μοιμύλλω βλ.λ. : Πολυδ.2,90.

μοιμυῶ-άω λεξ. ἐπ. τ. τοῦ μυῶ· Ἡσ. «μοιμυᾶν· τὸ τὰ χείλη πρὸς ἄλληλα προσάπτειν».

μοιὸν (τὸ) μτγν. τὸ αἰδοῖον βλ λ. : Ἡρωδιαν.Ι,376.

μοῖος κ. μοιός Ἡσ. «σκυθρωπός».

μοιότη (ἡ) μσν. δημ. ὁμοιότης βλ.λ. : Ἐρωτόκρ. 5,126 **εἰς πράματα πολλὰ μοιότη 'χει μετὰ σένα.**

μοῖρα-ας (ἡ) (μείρομαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. γενικ. -ης, τμῆμα ὅλου τινὸς μεμερισμένου, κεχωρισμένου εἰς μέρη, μέρος, τεμάχιον, κομμάτι : Ἰλ.Κ 253 **παροίχωκεν δὲ πλέων νὺξ τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται,** αὐτ.Ο 195, Ὀδ.Δ 97 **ὧν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν ναίειν·** ‖ ἐπὶ χώρας, τμῆμα, τεμάχιον γῆς : Ἰλ.Π 68 **χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες,** Ἡρ.2,147 **(ἐς) δυώδεκα μοίρας δασάμενοι Αἴγυπτον,** Σοφ.Τρ.163 **μοῖραν πατρῴας γῆς, διαιρετὸν νέμοι,** Θουκ.Ι,10 **Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοίρας·** ‖ περιοχὴ πόλεως ἢ περιφέρεια χώρας, ἐν ᾗ κατοικεῖ τις, κατοικία : Λυκοῦργ. 64 **ἡ γὰρ πόλις οἰκεῖται κατὰ τὴν ἰδίαν ἑκάστου μοῖραν φυλαττομένη·** ‖ χώρα : Ἡρ.Ι,75 **ἐστρατεύετο ἐς τὴν Περσέων μοῖραν·** **2)** μέρος, τμῆμα λαοῦ, πληθυσμοῦ : αὐτ.146 **τῶν Ἄβαντες μὲν ἐξ Εὐβοίης εἰσὶ οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα·** ‖ τμῆμα, μέρος στρατοῦ : Ἡρωδιαν Ἱστ.6,6,3 **πολλῶν καὶ ἐξ ἐκείνης τῆς μοίρας ἀπολωλότων·** ‖ νεώτ. στρατιωτικὴ μονάς, τμῆμα ὠργανωμένον στρατοῦ ἢ στόλου : **μοῖρα αὐτοκινήτων - νοσοκόμων - ἐλαφρῶν σκαφῶν - ἀντιτορπιλλικῶν·** **3)** πολιτικὴ μερίς, κόμμα πολιτικόν : Ἡρ.5,69 **τὸν δῆμον πρὸς τὴν ἑωυτοῦ μοῖραν προσεθήκατο,** Εὐρ.Ἱκ. 244 **τριῶν δὲ μοιρῶν ἡ 'ν μέσῳ σῴζει πόλεις·** **4)** τμῆμα, μέρος ὅλου ἐν ἀστρονομ. καὶ γεωγραφ. ἐννοίᾳ : Ἱππαρχ.Ι,7,11, Γέμιν Ι.6, Κλεομήδ.2.5 ‖ μτγν. τὸ 1|360 τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου : Ἄρατ.716 **μοίρῃ γε μὲν οὐκ ἐπὶ ταύτῃ ἀθρόος ἀντέλλει,** αὐτ.560,Πτολ.Ὑποθ.3,52,Δαμάσκ.34 **τὸ δὲ ζῴδιον ἔχει δεκανοὺς τρεῖς, μοίρας τριάκοντα, ἡ δὲ μοῖρα ἔχει λεπτὰ ἑξήκοντα·** ‖ νεώτ. μαθ. τὸ 1|360 περιφερείας κύκλου : **γων'α - τόξον ἑξήκοντα μοιρῶν·** **5)** κ. νεώτ. τὸ ἀνῆκον ἑκάστῳ μέρος, τὸ ἀναλογοῦν εἴς τινα μέρος, μερίδιον, μερτικό, ἰδ. ἐν τῇ διανομῇ τῆς λείας : Ἰλ.Ι 318 **ἴση μοῖρα μένοντι καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι,** Ὀδ.Λ 534 **μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν ἀσκηθής·** ‖ κ. ἐπὶ φαγητοῦ, μερίς : αὐτ.Θ 470 **οἱ δ' ἤδη μοίρας τε νέμον κερόωντό τε οἶνον,** αὐτ.Ξ 448· ‖ κ. παροιμ. **ἡ μοῖρα τοῦ λέοντος** (ὅταν τὸ μερίδιόν τινος εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλύτερον πάντων τῶν ἄλλων)· ‖ κ. ἐπὶ ἱερείων : Ἀριστφ.Εἰρ 1105 **ἔγχει δὲ κἀμοὶ καὶ σπλάγχνων μοῖραν ὄρεξον·** ‖ κ. ἐπὶ χώρας κ. θαλάσσης : Ἡσίοδ.Θ 413 **μοῖραν ἔχειν γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης·** ‖ κ. νεώτ. νομ. τὸ ἐκ πατρικῆς κληρονομίας μερίδιον, πατρικὴ κληρονομία : Νόμ.π.Δημ.1067 **καὶ ἐὰν παῖδες ἐξ ἀδελφῶν γνήσιοι, τὴν τοῦ πατρὸς μοῖραν λαγχάνειν,** Ἀγαθ.ΑΠ 11,832,22· νεώτ. ἡ **νόμιμος μοῖρα** (τὸ νομίμως ἀνῆκον ἐκ πατρικῆς ἢ μητρικῆς περιουσίας εἴς τινα κληρονομικὸν μερίδιον)· **6)** γεν μέρος, τμῆμα : Ὀδ.Υ 171 **οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσι** (οὐδ' ἐλαχίστην αἰδῶ αἰσθάνονται), Δημόκρ. 258 **εὐθυμίης μείζω μοῖραν μεθέξει,** αὐτ.263,Ἀναξαγ.11 **ἐν παντὶ παντὸς μοῖρα ἔνεστι,** Αἰσχ.Ἑπτ 947 **ἔχουσι μοῖραν λαχόντες, ὦ μέλεοι, διοδότων ἀχέων,** αὐτ.Ἱκ.1041 **μοῖρα Ἀφροδίτας,** αὐτ.Πρ 631, Πλούτ.Ἠθ.9F **ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς τοῦ βίου πράξεις οὐκ ἐλαχίστην συμβάλλεται μοῖραν·** ‖ ἔργον : Αἰσχ.Εὐμ.476 **αὗται δ' ἔχουσι μοῖραν οὐκ εὐπέμπελον·** ‖ κ. φρ. **τέσσαρας μοίρας ἔχω τινὶ** (πληρῶ τὴν θέσιν τεσσάρων προσφιλῶν τινος, εἶμαι ἀγαπητὸς εἴς τινα τέσσαρας φορὰς περισσότερον ἀπὸ ἄλλον) : αὐτ.Χο.238 **ὦ τερπνόν, τέσσαρας μοίρας ἔχον ἐμοί·** **7)** κ. νεώτ. σεβασμός,

ἐκτίμησις: Ἡρ.2,172 κατα[illegible]οντο τον Ἄμασιν Αἰγύπτιοι καὶ ἐν οὐδεμιῇ [illegible] μεγάλῃ ἦγον, Αἰσχ. Πρ.294 οὐκ ἔστιν [illegible]τῳ μείζονα μοῖραν νείμαιμ' ἢ σοί, Σοφ.Τρ.1239, Πλάτ.Κριτ.51Β, αὐτ.Κρατ.398Β μεγάλην μοῖ[illegible] καὶ τιμὴν ἔχει, αὐτ.Νόμ.923Β, Θεόκρ.14,49 ἀτιμοτάτῃ ἐνὶ μοίρᾳ, - δὲν θέτομεν πάντας ἐν τῇ μοίρᾳ, - οἱ παλαιοὶ συνεργάται θὰ τεθοῦν ἐν μείζονι μοίρᾳ ἢ οἱ νεώτεροι· 8) τὸ κατὰ τὸ δίκαιον καὶ προσῆκον, τὸ ὀρθὸν καὶ μόνιμον, ἐν Ὁμ.ἰδ. ἐν τῇ φρ. κατὰ μοῖραν ὡς προσήκει, πρεπόντως, ἐν τάξει, ὀρθῶς: Ἰλ.Π 367 οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέρασεν πάλιν, αὐτ.Α 286· || ὁμ. κ. ἐν μοίρῃ: αὐτ.Τ 186 ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα διίκεο καὶ κατέλεξας, Ὀδ.Χ 54, Πλάτ.Νόμ.775C, αὐτ.958D· || παρὰ μοῖραν οὐχὶ προσηκόντως, οὐχὶ ὀρθῶς: Ὀδ.Ξ 509· || φρ. ἔχει μοῖραν εἶναι πρέπον καὶ δίκαιον, εἶναι εὔλογον, ἔχει τὸν τόπο του: Εὐρ.Ἱππ.988 ἔχει δὲ μοῖραν καὶ τόδε· 9) μτ. γενικ. ἀείποτε σχεδὸν ὡς περίφρασις· δθ. μοῖρα φρενῶν αἱ φρένες: Αἰσχ.Εὐμ. 105, αὐτ.Ἱκ.1041· || μοῖρα ἀγαθοῦ ἀγαθόν: Πλάτ. Φίλ.54C ἐν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ μοίρᾳ ἐκεῖνό ἐστι (ἐκεῖνο θεωρεῖται ἀγαθόν), αὐτ.60Β, Πρόκλ.Στοιχ. Θεολ.25 ἡ τελειότης τοῦ ἀγαθοῦ μοῖρά τις ἐστι· || μοῖρα πολεμίου ἡ ἰδιότης πολεμίου: Δημ.639 ἄγειν καὶ φέρειν ἐν πολεμίου μοίρᾳ (ὡς πολέμιον)· || νόστοιο μοῖρα νόστος: Πινδ.Π 4,196· || παιδιᾶς μοῖρα παιδιά: Πλάτ.Νόμ.656Β ὡς ἐν παιδιᾶς μοίρᾳ· || μτγν. φαρμάκου μοῖρα φάρμακον: Πλούτ.Ἠθ.6Ε ἀλλ' ὡς ἐν φαρμάκου μοίρᾳ τοῦτο ποιητέον ἐστί· || ὁμ. προσθήκης μοῖρα προσθήκη: Λουκ.Ζεῦξ.2 ὥσπερ ἐν προσθήκης μοίρᾳ· || θεία μοῖρα τὸ θεῖον: Πλάτ.Πρωτ.322Α, αὐτ.Φαῖδρ.230Α· || Θουκ.3,82 τὸ ἐμπλήκτως ὀξὺ ἀνδρὸς μοίρᾳ προσετέθη (ἐθεωρήθη ἀνδρικόν)· 10) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ μερίδιον ἑκάστου ἐν τῇ ζωῇ, ὁ κλῆρος, ἡ τύχη, ὁ προορισμός, ἡ εἱμαρμένη, τὸ πεπρωμένον, τὸ ριζικό: Ὀδ.Τ 592 ἐπὶ γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖραν ἔθηκαν ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν, Ἡρ.1,91 τὴν πεπρωμένην μοῖραν ἀδύνατά ἐστι ἀποφυγεῖν καὶ θεῷ, Αἰσχ.Ἑπτ.506 θέλων ἐξιστορῆσαι μοῖραν ἐν χρείᾳ τύχης, αὐτ.Ἀγ.1314, Σοφ.ΟΤ 376, Ἐρωτόκρ 1,211 ποὺ σ' ηὗρε τὸ ριζικὸ κι ἡ μοῖρα νὰ σὲ βάλη, Παλαμ.Δωδ.Γύφτ.38,18 μούλα πεισματάρα στεῖρα, σὺ κι ἐγώ, τὰ δυό, μιὰ Μοῖρα!,-εἶναι τῆς μοίρας μου νὰ κάνω καλὸ καὶ νὰ βρίσκω κακό, - μαύρη σου μοῖρα κι ἂν σὲ πιάσω, - ἡ καλή σου μοῖρα, ποὺ βρέθηκε κοντὰ καὶ σὲ γλύτωσε· φρ. δὲν ἔχω στὸν ἥλιο μοῖρα εἶμαι λίαν δυστυχής, ἄθλιος: Παπαδ.Χριστ.Διηγ.3 ἦτον.. ἀπ' ἐκείνας, ποὺ δὲν ἔχουν στὸν ἥλιο μοῖρα· || δημ. φρ. καλὴ μοῖρα! εὐχὴ πρὸς νεάνιδα ἀνύμφευτον ὅπως τύχῃ καλῆς ἀποκαταστάσεως· ὁμ. εἶναι τῆς μοίρας μου ἴδιον τῆς ἐμῆς τύχης εἶναι: δ. δίστ. τῆς μοίρας μοὺ 'ναι ν' ἀγαπῶ καὶ νὰ μὴν ἀγαπιοῦμαι· ὁμ. τὄχει ἡ μοῖρά μου - σου του· || φρ. μοῖρά ἐστι μτ. ἀπαρφ. εἶναι πεπρωμένον, εἶναι γραφτὸ νὰ..: Ἰλ.Η 52 οὐ γάρ πώ τι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν, Ὀδ.Δ 475· || μοῖρα βιότοιο ὁ πεπρωμένος, ὁ ὡρισμένος ἀριθμὸς τῶν ἐτῶν, ἅτινα θὰ ζήσῃ τις: Ἰλ.Δ 170 αἴ κε θάνῃς καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο (δ.γρ. πότμον)· || ὑπὲρ μοῖραν ὑπὲρ μόρον βλ.λ.: αὐτ.Υ 336 μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄιδος εἰσαφίκηαι· || ἀγαθᾷ μοίρᾳ κατὰ καλὴν τύχην: Εὐρ.Ἴων 153· || θείᾳ μοίρᾳ κατὰ θείαν πρόνοιαν: Ξεν.Ἀπ.2,3,18 εἰ τὼ πόδε θείᾳ μοίρᾳ πεποιημένω πρὸς τὸ συνεργεῖν ἀλλήλοιν· || κατά τινα θείαν μοῖραν: Ἀριστλ.ΗΝικ.1099b,10, Πλάτ.Μέν.99Ε, αὐτ.Ἀπολ. 33C· || ἀντίθ. παρὰ μοῖραν: Ἀλκ.Συμπλ.14,10· 11) ὁ μόρος, ἡ ὡρισμένη διὰ τὸν ἄνθρωπον μοῖρα, ὁ θάνατος: Ἰλ.Ζ 488 μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, αὐτ Ρ 672 θάνατος καὶ μοῖρα, Ὀδ.Λ 560, Αἰσχ Πέρσ.917 θανάτου μοῖρα, αὐτ.Ἀγ.1462· || φρ. πρὸ μοίρας πρὸ τοῦ ὡρισμένου, τοῦ εἱμαρμένου καιροῦ τοῦ θανάτου: Σοφ.ἀπ.686, Ἰσοκρ.11,8 ὁ δὲ πρὸ μοίρας τοὺς ζῶντας ἀπώλλυεν· || ἡ ἀφορμή, ἡ αἰτία τοῦ θανάτου: Ὀδ.Φ 24 αἳ δή οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γένοντο· 12) Μοῖρα (ἡ) ὡς κύρ. ὄν. ἡ θεὰ τοῦ πεπρωμένου, ἡ Εἱμαρμένη, ὡς διανέμουσα ἑκάστῳ τὸ ἀνῆκον αὐτῷ μέρος καλοῦ καὶ κακοῦ· π. Ὁμ. ὡς μία προσωπικὴ θεότης, διὸ ἀπαντᾷ σχεδὸν πάντοτε καθ' ἑνικὸν (πλὴν ἐν Ἰλ.Ω 49): Ἰλ.Ω 209 τῷ δ' ὥς ποθι Μοῖρα κραταιή, Ὀρφ.ἀπ.33· βραδύτερον ἡ ἰδέα τῆς μοίρας ἐμφανίζεται ὡς τρεῖς χωρισταὶ ἀπ' ἀλλήλων θεότητες ὑπὸ τὰ ὀνόματα Κλωθώ, Λάχεσις καὶ Ἄτροπος, αἵτινες ἀναφέρονται ὡς θυγατέρες ἄλλοτε τῆς Νυκτὸς (Ἡσιοδ.Θ 218), καὶ ἄλλοτε τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος (αὐτ.904)· ἐν Ἀπολλ.Ρ 1,3,1 μνημονεύονται ὡς θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μοίρας· οἱ τραγ. μεταχειρίζονται ἐνίοτε τὸν ἑνικ.: Αἰσχ. Ἀγ.130, αὐτ.Χο.910· || κ. ὡς θεὰ τοῦ ὀλέθρου, τοῦ θανάτου: Ἰλ.Δ 517 ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρα πέδησε, αὐτ.Σ 119· || γεν. ἐπὶ κακοῦ: αὐτ.Ε 613, αὐτ.Τ 87 ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι, ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἠεροφοῖτις Ἐρινύς, Ἐρωτόκρ. 5,1023 Μοῖρα, δὲ σὲ φοβοῦμαι μπλιό, Βιζυην.125, 247 καὶ σὰν τῆς πῆρε φθονερὴ τὸ ταίρι της ἡ Μοῖρα, Παλαμ.Τάφ.54,4 ἀλαλάζει ἀγνάντια σου ἡ μοῖρα ἡ καταλύτρα· || κ. μτ. ἐπιθ.: Ἰλ.Ε 629 ἠΰν τε μέγαν τε ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή, αὐτ.Φ 83, αὐτ.Ν 602 κακὴ μοῖρα, αὐτ.Μ 116 δυσώνυμος μοῖρα· || κ. ἐπὶ τῶν Ἐρινύων: Αἰσχ.Εὐμ.172 παλαιγενεῖς δὲ μοίρας φθίσας· || μτγν. κ. ὡς ἀντικείμενον λατρείας: Ἐπιγρ.· || ἐν φρ. θεοῦ μοῖρα (Ὀδ.Λ 292), μοῖρα θεῶν (αὐτ.Γ 269) τὸ πεπρωμένον· || παροιμ. φρ. δὲν ξέρει τὰ τρία κακὰ τῆς Μοίρας του (εἶναι ἐντελῶς ἀμαθής)· || δημ. παροιμ. κοιμήσου, ἀκαμάτρα μου (ἢ χαϊδεμένη μου), κι ἡ Μοῖρά σου δουλεύει (ἐπὶ τῶν ὀκνηρῶν κορῶν), ὁμ. ὅπου 'χει μοῖρα τὴ βρίσκει· || δημ. ποι. μ- τῆς ἀγάπης - τοῦ θανάτου - τοῦ πόνου κ.ἄ.· κ. ὡς θεά τις τοῦ ἔρωτος, τοῦ θανάτου κλ.: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 24,23 κι εἶπέ μου τότε ἡ Μοῖρα τῆς Ἀγάπης 13) παράγ. μόρσιμος. Ἐκ ρίζ. σμαρ-, σμερ-, μερ-, μορ-· πρβλ. λατ. mereo, mereor.

μοιραγέτης (ὁ) (μοῖρα, ἄγω) μτγν., ἰων. μοιρηγέτης-εω, δωρ. μοιραγέτας-α ὁ ἄγων, ὁ ὁδηγῶν τὴν μοῖραν, τὸ πεπρωμένον, ὁ ἡγεμὼν τῆς εἱμαρμένης, ἐπὶ τοῦ Διὸς ὡς ἡγέτου τῶν Μοιρῶν: Ἐπιγρ., Παυσ.5,15,2 ἔστι βωμός, ἐπίγραμμα δὲ ἐπ' αὐτῷ Μοιραγέτα, αὐτ.8,37,1· || κ. ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος: αὐτ.10,24,4 καὶ Ἀπόλλων σφίσι παρέστηκε Μοιραγέτης· || κ. ἐπὶ δαιμόνων: Ἀλκίφρ. 1,20 δαίμονες μοιραγέται· || κ. ἐπὶ ἀνθρώπων κανονιζόντων τὴν μοῖραν, τὸ πεπρωμένον ἄλλου: Ἀπολλ.Ρ 1,1127 Τιτίην θ' ἅμα Κύλληνόν τε, οἳ μοῦνοι πολέων μοιρηγέται ἠδὲ πάρεδροι μητέρος Ἰδαίης κεκλήαται, Ἰάμβλ.Μυστ.8,8 καὶ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι μοιρηγέτας καὶ δεσμοῖς ἀλύτοις τοὺς βίους δεσμεύοντας;

μοιράδι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τεμάχιον γῆς ἢ μέρος κληρονομίας, μερίδιον βλ.λ.: παροιμ. τοῦ συντρόφου τὸ μοιράδι δὲν τὸ χάνει ἡ συντροφιά (ὅτι τὸ ὑφ' ἑνὸς ἐπιτελούμενον ἐν ὁμάδι τινὶ ὠφελεῖ τοὺς πάντας).

μοιράδιος-ον (μοῖρα), ποι. κ. θηλ. -α μοιρίδιος βλ.λ.: Σοφ.ΟΚ 228 οὐδενὶ μοιραδία τίσις ἔρχεται, (δ.γρ. μοιριδία), Εὐρ.Ἐπιγρ.2,4 ἐν ταὐτῷ φέγγει μοιραδίῳ (δ.γρ. μοιριδίῳ).

μοιράζω (μοῖρα)|| μσν., νεώτ. κ. δημ. (μτγν. μ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. μεμοιρασμένος π. Σχόλ.Αἰσχ. Πέρσ.933 κ. Ἀπολλ.Ρ Ι,973), παρατ. **(ἐ)μοίραζα**, ἀόρ. (ἐ)μοίρασα, παθ. ἐν χρ. κ. ὡς μέσ. μοιράζο(υ)μαι, δημ. παρατ. **(ἐ)μοιραζόμουν**, μέλλ. νεώτ. κ. δημ. **θά** μοιρασθῶ, ἀόρ. μσν. κ νεώτ. ἐμοιράσθην, δημ. (ἐ)μοιράσθηκα, μτχ. παθ. παρακ. **(με)μοιρασμένος**, μοιρῶ-άω βλ.λ., χωρίζω, τέμνω τι εἰς μοίρας, εἰς μερίδια ἢ εἰς τεμάχια (συνήθ. περίπου ἴσα), τεμαχίζω, κομματιάζω: **μετά τὴν ὑπό τοῦ λειτουργοῦ ἱερέως εὐλογίαν εἰς τῶν διακονούντων μοιράζει τοὺς ἄρτους ἐν τῷ ἱερῷ**, - **πῆρε τά φημέν' ἀρνιά νά τά** μοιράσῃ (συνήθ. λιανίσῃ), - **μοιράσαμε τά πλιάτσικα σὲ ὀκτὼ μερτικά**, - **τοῦ παράγγειλα νά μοιράσῃ τὸ λάδι στά** κιούπια, **φρ.** παροιμ. ὁπού πριχοῦ **καλά λογιάζει κι ὕστερις καλά μοιράζει**, όμ. **δὲν ξαίρει (ἢ δὲν μπορεῖ) νά μοιράσῃ δυό γαϊδάρων ἄχυρα** (εἶναι ὅλως ἀνίκανος ἢ εἶναι εὐήθως ἀ-δαής)· κ. παθ. ἐπὶ πρσγμ., χωρίζομαι εἰς μερίδας ἢ τέμνομαι εἰς τεμάχια: Ἀνὼν.ἐν Ρήτ.230,7, - **ἐμοιράσθηκαν οἱ ἄρτοι**, - **μοιρασμένα στά πιάτα τά φροῦτα**· || χωρίζω εἰς μερίδας ἢ τέμνω, διαιρῶ εἰς τεμάχια καὶ δίδω εἰς ἐκείνους, δι' οὓς προωρίζοντο: **ἐμοίρασε δεξιώτατα τὸν ὀβελίον**, - **πρόσεξε νά μοιράσῃς καλά τὸ καλαμπόκι στά κοτέτσια**· **2)** διανέμω εἴς τινας ἐκ ποσοῦ ἢ ἐκ πράγμ. ὡς ὅλου θεωρουμένου: Τυπ.Λειτουργ. **ὁ ἱερεὺς μοιράζει τὸ ἀντίδωρον**, - **ἡ ἐπιτροπὴ τῶν κυριῶν ἐμοίρασε βιβλία - σιγαρέτα - κουβέρτες εἰς τοὺς στρατιώτες**, - **ὁ νέος ὑπουργὸς ἐμοίρασεν ἀφειδῶς παράσημα**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 3,19 · **ἡ Ἀφροδίτη .. θά 'ρθῃ νά μοιράσῃ χρυσάφι, ἀσήμι καὶ διαμαντικά**· || εἰδ. διανέμω ἐκ τῶν ἰδίων ἐμοῦ, ἐκ τῆς περιουσίας μου ἐλέη, βοηθήματα, ἐλεημοσύνας, ψυχικά: Διγεν.Ἀκρ 4145 **καὶ ἀπὸ κείνους δὲ τοὺς θησαυροὺς .. εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐμοίραζεν ὡς ψυχικὸν πατρῷον**, Ἀρσβ. Μυθ.Χαλ.),218 **ἐμοίρασα καὶ πολλάς ἐλεημοσύνας εἰς πτωχούς**, - **μοιράζει πολλά στή φτωχολογιά**· || όμ. εἰδ. διανέμω, δίδω χρήματα ἐν καιρῷ ἐκλογῶν πρὸς ἐξαγορὰν ψήφων: **μοίρασε πολλά, ἀλλιῶς δὲν ἔβγαινε βουλευτής**· κ. παθ. **σ' αὐτὲς τὶς ἐκλογὲς μοιράστηκαν πολλά χρήματα**· **3)** χωρίζω εἰς μερίδας ἐν συνεννοήσει ἢ συμπράξει μτ. ἄ., ὅπως ἐκ τῶν μερίδων αὐτῶν λάβω καὶ ἐγὼ μίαν, διανέμω τι μτ. ἄ.: δ.τραγ. **σύρτε γιά νά μοιράσετε τὸ πατρικό σας χτῆμα**, - **μοίρασα (ἢ μοιράσαμε) μὲ τοὺς συνεταίρους μου**, φρ. **δὲν ἔχουμε τίποτε νά μοιράσουμε (μεταξύ μας)** (δὲν ὑπάρχει αἰτία τις ἢ ἀφορμὴ διενέξεως μεταξύ μας)· || συνήθ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κτ. πληθ. **μοιράζουμε**, μοιράσαμε ὡς ἀλληλοπαθές, διανέμομεν, διενείμαμεν πρὸς ἀλλήλους, διανεμόμεθα, διενεμήθημεν: **κάθε χρόνο μοιράζουμε τά κέρδη** (ἐπὶ συνεταίρων), - **ἀκόμη δὲ μοιράσαμε τὴν κληρονομιά** (ἐπὶ κληρονόμων)· || ἐν χρ. κ. μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἀγαθὰ ἢ κακά, καθιστῶ κοινωνόν, μέτοχον: Λασκ.Μυστ.92 **ἡ γυναῖκά του γιά νά μοιράζῃ μὲ δαύτηνε τὶς πίκρες καὶ τὶς χαρές**· || ἐν τῇ αὐτ. σημ. κ. τὸ μέσ. μοιράζο(υ)μαι: **ὅ,τι ἀπομείνῃ κέρδος καθαρὸ ἀπὸ κάθε δουλειά τὸ μοιραζόμαστε ἀμέσως**, - **μὴν ἀνησυχῇς, ὅσα πάρω θά τά μοιρασθοῦμε**· || όμ. κ. μτφ. συμμερίζομαι: **οἱ καλοὶ φίλοι μοιράζο(υ)νται ὄχι μόνο τὶς χαρές τους ἀλλά καὶ τὶς λύπες τους**· **4)** ἐν φρ. **μοιράζω τά λεφτά μου** (σου, του) διαθέτω ἀφειδῶς, ἀσκόπως, ἀνοήτως τὴν περιουσίαν μου, ἰδ. τὴν χρηματικήν, σπαταλῶ, σκορπίζω τά χρήματά μου: **μοιράζει τά λεφτά του σὲ γλέντια, σὲ γυναῖκες καὶ γλήγορα θά μείνῃ στὴν ψάθα**· ἐνίοτε κ. ἀπολ.: **δὲν ξαίρει νά παίζῃ, μοιράζει λεφτά** || όμ. κ. εἰς ἄ. φρς ἐν ἀναφ. πρὸς φιλοφρονήματα, ἀφθόνως πρὸς πολλοὺς ποιοῦμαι φιλόφρονας ἐκδηλώσεις: μοιράζει φιλιά, χαιρετοῦρες - **χειραψίες - κομπλιμέντα**· **5)** εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς εἴδη τινὰ χαρτοπαιγνίου: **μοιράζω τά χαρτιά ἢ μοιράζω χαρτιά** ἢ ἁπλῶς **μοιράζω** διανέμω εἰς ἕκαστον τῶν παικτῶν τὸν ἀναλογοῦντα αὐτῷ ἐν τῷ παιγνίῳ ἀριθμὸν χαρτίων: ποιὸς **μοιράζει (χαρτιά)**;, - **ἔκοψα, μοίρασε**· κ. παθ. κτ. γ' πρόσ. πληθ. μτ. τῶν λ. **τά χαρτιά**: **τά χαρτιά μοιράζονται ἕνα ἕνα - δύο δύο**, - **τά χαρτιά ἦταν** μοιρασμένα· || όμ. χαρτοπαικτ. ἡ φρ. **μοιράζεται τὸ χαρτί** οἱ παῖκται ἔχουσιν ἴσην περίπου τύχην ἐν τῇ λήψει χαρτίων κερδοφόρων· κ. ἀρνητ. **δὲν** μοιράζεται. ἀπόψε τὸ χαρτί, **ὅλο σὲ ἕνα πάει**· **6)** μσν. μοιράζομεν - μοιράζετε - μοιράζουν τὴν νίκην· εἴμεθα εἴσθε - εἶναι ἐν ἀγῶνι τινὶ ἰσόπαλοι: Λίβ.Ροδ.2050 **κι ἐνόσῳ εἰς μάχην ἤστεκαν κι ἐμοίραζαν τὴν νίκην**.

μοιραίνω (μοῖρα 10)| δημ., ἀόρ. **ἐμοίρανα, παθ.** μοιραίνομαι, μ. κτ ἐνεστ. κ. κτ. μτχ. παρακ. μοιραμένος κ. **μοιράμενος**, ἐπὶ τῆς Μοίρας ἢ ἐπὶ τῶν Μοιρῶν ἢ ἐπὶ μιᾶς τῶν Μοιρῶν (ἀγαθῆς ἢ κακῆς), ὁρίζω τὴν μοίραν, τὸ πεπρωμένον προσώπου τινός, ἰδ. κατὰ τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, κανονίζω τὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ πρὸς εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν, πρὸς μακρὸν βίον ἢ πρὸς ἄωρον θάνατον, πρὸς χαρὰς ἢ πρὸς θλίψεις κτλ.: παροιμ. **ἡ μάννα γεννάει, μὰ δὲ μοιραίνει** (τὴν ζωὴν δίδουν οἱ γονεῖς, ἀλλὰ τὴν τύχην ἑκάστου αἱ Μοῖραι), όμ. **πού 'ναι μοιραμένος γιά νά ζήσῃ δὲν τὸν παίρνουνε τά βόλια**.

μοιραῖος-α-ον (μοῖρα) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τῆς μοίρας, τῆς τύχης, ὁ ὁρίζων τὴν μοῖραν, τὸ πεπρωμένον τινός: Μαν.5,8 **μοιραίοισι μίτοισι λάχον τὸ μάθημα καθεῦρον**, Ἀλκίφρ.Ι,10 **ἀλλ' ὦ μοιραῖοι θεοὶ καὶ μοιραγέται δαίμονες**, Πρόκλ. Πλάτ.Θεολ.6,23 **μοιραία τριάς** (αἱ τρεῖς Μοῖραι)· **2)** νεώτ. ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας λαβὼν ὕπαρξιν, ὁ οἱονεὶ ἀνεκκλήτως ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένος, ὁ ἀναπόφευκτος, ὁ ἀναπότρεπτος: τὸ **δυστύχημα ἦτο μοιραῖον**, - **μοιραῖον κακόν**, -**τὸ μοιραῖον τέλος** (ὁ θάνατος)· **3)** νεώτ. ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας καταδεδικασμένος, ὁ φέρων δυστυχίαν εἰς ἄλλους ἢ εἰς ἑαυτόν, ὁ ὀλέθριος, ὁ καταστρεπτικός, ὁ δυστυχής: **μοιραῖος ἄνθρωπος**, - **μοιραία γυναῖκα**· || **τὸ οὐδ. μοιραῖον** (τὸ) ὡς οὐσ. τὸ ἀναπόφευκτον κακόν, ἡ εἱμαρμένη: **οὐδεὶς δύναται νά ἀποφύγῃ τὸ μοιραῖον**· || ἰδ. ὁ θάνατος: **περὶ τά ἐξημερώματα ἐπῆλθε τὸ μοιραῖον**.

μοιραίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **μοιραῖα** κτ. τὴν τῶν Μοιρῶν βούλησιν, θέλησιν, ὡς πέπρωται, ὡς εἵμαρται: Πρισκιαν.15,4,24,-**τά πράγματα ἀκολουθοῦν τὸν δρόμον των μοιραίως**.

μοίραμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ **τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ μοιραίνω βλ.λ.

μοιράρχης (ὁ) (μοῖρα, ἄρχω) μσν. ὁ ἀρχηγὸς μοίρας, στρατιωτικοῦ τμήματος: Λέων Σοφ 4,8,42.

μοιραρχία (ἡ) (μοίραρχος) νεώτ. περιοχή, ἐφ' ἧς ἐκτείνεται ἡ δικαιοδοσία μοιράρχου χωροφυλακῆς· **2)** τὸ δημόσιον κατάστημα, ἐν ᾧ ἑδρεύει ὁ μοίραρχος.

μοιραρχικός-ή-όν νεώτ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μοιραρχίαν ἢ τὸν μοίραρχον || εἰδ. ναυτ. **μοιραρχικὸν σῆμα** (τὸ σῆμα τοῦ ἀρχηγοῦ μοίρας πολεμικῶν πλοίων).

μοιραρχίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ναυτ. πολεμικὸν πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει ὁ ἀρχηγὸς τῆς μοίρας βλ.λ.2).

μοίραρχος (ὁ) (μοῖρα, ἄρχω) νεώτ. ναυτ. κ. στρατ. ὁ ἀρχηγὸς μοίρας πολεμικοῦ στόλου· **2)** ὁ διοικητὴς μοίρας πυροβολικοῦ· **3)** ἀξιωματι-

κὸς χωροφυλακῆς, οὗ ὁ βαθμὸς ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν τοῦ λοχαγοῦ ἐν τῷ πεζικῷ.

μοιράς-άδος (ἡ) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ μοιρὶς βλ.λ.

μοιρασία (ἡ) (μοιράζω) μσν., δημ. **μοιρασιά** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μοιράζω βλ.λ., μοίρασμα, διανομή : Cotel.Mov.Eccl.I,152,Λασκαρ. Μυστ.42 **μά ἡ μοιρασιά τούτη δὲν εἶναι διόλου ἕνα δίκιο γιὰ ν' ἀδιαφορῇ καθένας, - πιαστήκανε - μαλώσανε στὴ μοιρασιά.**

μοίρασις-εως (ἡ) μτγν. μοίρασμα (ἀμφ.).

μοίρασμα (τὸ) (μοιράζω) δημ. διανομή, μοιρασιὰ βλ.λ. : **ἀπάνω στὸ μοίρασμα τῶν χαρτιῶν τσακωθήκανε - ἔκανες λάθος στὸ μοίρασμα.**

μοιρασοχάρτι (τὸ) δημ. ἔγγραφον γινόμενον ἐν καιρῷ διανομῆς κληρονομικῶν κτημάτων.

μοιραστήρι (τὸ) δημ. ἔγγραφος καὶ ἐπίσημος διανομὴ διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως.

μοιραστής (ὁ) (μοιράζω) δημ., θηλ. **μοιράστρ(ι)α,** πληθ. ἀρσ. **-άδες,** ὁ μοιράζων, ὁ διανέμων τι, ὁ ἀναλαβὼν νὰ μοιράσῃ : Ἐφταλ.Ὀδ Α (4) **μέσ' στὰ πινάκια ὁ μοιραστὴς τὰ κρέατ' ἀραδιάζει.**

μοιραστικός-ή-ό δημ., θηλ. κ. **-ιά** πᾶς ὅστις πρέπει νὰ μοιρασθῇ ἢ ὁ ἀνήκων εἰς δύο ἢ πλείονας συγχρόνως : παροιμ. **τὸ μοιραστικὸ γομάρι τὸ τρώει ὁ λύκος** (ὅτι ἡ συγκυριότης ἀγαθοῦ τινος οὐδεμίαν ἐγγυᾶται προκοπήν).

μοιράφιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ μοῖρα βλ.λ.I), μικρὸν τεμάχιον, μερίδιον : Θεόγνωστ.Καν.127,1.

μοιρηγενής-οῦς-ές (μοῖρα, γίγνομαι-ἐγενόμην) ἐπ. ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας εὐνοηθεὶς κτ. τὴν γέννησιν, ὁ γεννηθεὶς εὐτυχής, ὁ καλότυχος : Ἰλ.Γ 182 **ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον.**

μοιρηγέτης-εω (ὁ) μτγν. Ἰων. τ. τοῦ μοιραγέτης βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ I,1127.

μοιριαῖος-α-ον (μοῖρα 4)) μτγν. ὁ περιέχων μίαν γεωγραφικὴν μοῖραν, ὁ μιᾶς μοίρας διάστημα ἔχων : Πτολ.Γεωγρ.2,19, Πρόκλ.Ὑποτ.3,11.

μοιριγκία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ τῶν καρυοφυλλοειδῶν.**

μοιρίδιος σ-ον (μοῖρα) κ. **-ος-ον** (Πίνδ.Π 4,55) ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένος, ὁ προσδιωρισμένος ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης, ὁ πεπρωμένος : αὐτ.Ο 9,26, αὐτ.Π 4,255 **καὶ ἐν ἀλλοδαπαῖς σπέρμ' ἀρούραις τουτάκις ὑμετέρας ἀκτῖνος ὄλβου δέξατο μοιρίδιον ἆμαρ ἢ νύκτες,** αὐτ.),55· ἐκ τῶν τραγικ. μ. ὁ Σοφ. ποιεῖται χρ. τῆς λ. δὶς ἐν λυρ. χωρίοις : αὐτ. ΟΚ 228 **οὐδενὶ μοιριδία τίσις ἔρχεται** (κώδ. Λαυρ. μοιραδία), αὐτ.Ἀντ.951, Εὐρ.ἐπίγρ.2,4 **ἐν ταὐτῷ φέγγει μοιριδίῳ** (κώδ. μοιραδίῳ), ἐπίγρ.π.Πλούτ. Ἠθ.109D **μοιρίδιος θάνατος,** αὐτ.106F **«μοιρίδιον χρέος» εἶναι λέγεται τὸ ζῆν,** Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 11,25 **μοιριδίᾳ μελέτῃ,** Ἐπιγρ. **μοιρίδιοι κλωστῆρες·**)) ποι. κ. ἐν τῇ μτγν. πεζογρ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μοιρίδια (τὰ) τὰ πεπρωμένα : Νικόλ.Δαμ.57J· **2)** ὁ ὁρίζων, προσδιορίζων τὴν μοῖράν τινος ἢ ὁ δι' οὗ ὁρίζεται αὕτη : Ὀρφ.Ὕμν.7,6.

μοιριδίως (μοιρίδιος) ἐπίρρ. Ἐπιγρ. κατὰ πεπρωμένον τρόπον, κατὰ καθωρισμένον ὑπὸ τῆς μοίρας τρόπον : Ἐπιγρ.Ἀμοργοῦ **ἔπεσεν ἐπὶ τὴν .. εἱμαρμένην μοιριδίως.**

μοιρικός-ή-όν (μοῖρα 4)) μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς μοίρας, ὁ κεχωρισμένος κατὰ γεωγραφικὰς μοίρας, ὁ μοιριαῖος : Πτολ.Τετράβ.125, Βέττ.Βάλ.20,5.

μοιρικῶς (μοιρικός) ἐπίρρ.μτγν. κατὰ τρόπον μοιρικόν, κατὰ μοίρας : Βέττ.Βάλ.28,22, Παῦλ.Ἀλ.2, Συνέσ.Ἐπιστ.311Β **ἅπαντας δὲ ἐτέμομεν μοιρικῶς.**

μοιρίλογχοι Ἡσ. «οἱ τὰ κοινὰ διαιροῦντες».

μοίριος-α-ον (μοῖρα I)) ποι. ὁ μοιρίδιος βλ.λ.I) : Πίνδ.ἀπ.Παιάν.I **ἀμφιπόλοισι μαρνάμενον μοιρίαν περὶ τιμὰν ἀπολωλέναι** (δ.γρ. μοιριάν).

μοιρὶς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡμίσεια : Νίκ.Ἀλεξ.329 **μοιρὶς λίτρα.**

μοιρογνωμόνιον (τὸ) (μοῖρα 4), γνώμων) μτγν. κ. νεώτ. δείκτης ἐπὶ τοῦ δίσκου τῆς διόπτρας. Ἥρων Διόπτρ.34· **2)** νεώτ. γεωμετρικὸν ὄργανον πρὸς μέτρησιν τοῦ ἀνοίγματος τῶν γωνιῶν.

μοιρογράφημα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ὑπὸ τῆς Μοίρας γραφέν, τὸ πεπρωμένον, τὸ γραφτό : Καλλίμ.Χρυσ.250, αὐτ.735, αὐτ.1528 (ἔκδ.Λ), Βέλθ. Χρυσ.1112 (ἔκδ.Μαυρ).

μοιρογραφία (ἡ) (μοῖρα) μτγν. κ. μσν. ἡ εἰς πίνακα κατάστρωσις τῶν γεωγραφικῶν μοιρῶν : Πτολ.Τετράβ.47, Παῦλ.Ἀλ.I· **2)** μσν. τὸ ἔργον τῆς Μοίρας ὡς καταγραφούσης τὰ πεπρωμένα ἑκάστῳ : Νικ.Βυζ.ἐν Mi.105,764.

μοιρογραφοῦμαι-έομαι μσν. γράφομαι, προσδιορίζομαι ὑπὸ τῆς Μοίρας : Καλλίμ.Χρυσ.439, αὐτ.1668 (ἔκδ.Λ), Βέλθ.Χρυσ.730 (ἔκδ. Μαυρ.).

μοιρόγραφτος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ τῆς Μοίρας γεγραμμένος, ὁ πεπρωμένος : Παλαμ.Πεζάκ.90,4 **τὸ πιοτὸ .. τὸ μοιρόγραφτο χωρὶς τὸν κεραστή.**

μοιροδοκῶ-έω δ.γρ. τοῦ μοιρολογχῶ βλ.λ.

μοιροθεσία (ἡ) (μοῖρα 4)) μτγν. προσδιορισμὸς τῶν γεωγραφικῶν μοιρῶν : Πτολ.Τετράβ.131, Ἡφαιστ.Ἀστρ.2,11.

μοιροκλώθω δημ. κλώθω, ὑφαίνω, ἑτοιμάζω, προσδιορίζω τὴν μοῖράν τινος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.115, 7 **ξέρω τὸ μαῦρο ριζικὸ ποὺ μόνο μοιροκλώθω.**

μοιρόκραντος-ον (κραίνω) ποι. ὁ ὑπὸ τῆς Μοίρας προσδιορισθείς, ὁ ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης τετελεσμένος, ὁ ἀποφασισμένος ἀπὸ τὴν Μοῖραν : Αἰσχ.Χο.611 **ξύμμετρόν τε διαὶ βίου μοιρόκραντον ἐς ἆμαρ,** αὐτ.Εὐμ.392.

μοιροκρατία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἡ θεωρία, καθ' ἣν τὸ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ τελοῦνται κατ' ἄτεγκτον ἀναγκαιότητα ἀπορρέουσαν ἐκ μιᾶς ἀνωτέρας δυνάμεως καὶ κυριαρχούσης ἐπ' αὐτῶν, διαφέρουσα τῆς αἰτιοκρατίας βλ.λ. κατὰ τὸ ὅτι δέχεται κυριαρχοῦσαν ἀνωτέραν δύναμιν, ὅ. φαταλισμός : **στωϊκὴ μοιροκρατία** (ἡ ἀντίληψις τῶν Στωϊκῶν καθ' ἣν ὁ θεὸς ταυτίζεται μετὰ τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἀναγκαιότης τῶν φσιν. τοῦ κόσμου μετὰ τῆς φύσεως τοῦ θεοῦ), **- θεολογικὴ μοιροκρατία** (ἡ ἀντίληψις καθ' ἣν τὰ πάντα ἀπόκεινται εἰς τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ, οὐδενὸς δυναμένου νὰ συμβῇ ἄλλως ἢ ὡς προκαθώρισε καὶ ἠθέλησεν οὗτος), **-ἠθικὴ μοιροκρατία** (ἡ περὶ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου θεωρία καθ' ἣν τὸ πᾶν ἔχει προκαθορισθῆ ὑπὸ τοῦ θεοῦ, εἰς οὐδὲν δὲ ἰσχύει ἡ βούλησις τοῦ ἀτόμου διὰ τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ τελείωσιν).

μοιροκρατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μοιροκρατίαν βλ.λ., ὁ τῆς μοιροκρατίας : **μοιροκρατικὴ ἠθικὴ διδασκαλία.**

μοιρολατρεία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μοιρολάτρου βλ.λ., οἱονεὶ ἡ λατρεία τῆς μοίρας, τὸ νὰ πιστεύῃ τις τυφλῶς ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τὸ αἴτιον πάσης εὐτυχίας ἢ δυστυχίας εἶναι ἡ μοῖρα καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἰς οὐδὲν εὐθύνεται.

μοιρολάτρης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-ις-ιδος,** δημ. **-ισσα** ὁ οἱονεὶ λατρεύων τὴν μοῖραν, ὁ ἔχων τυφλὴν πίστιν εἰς τὴν μοῖραν, τὸ πεπρωμένον : **οἱ Μωαμεθανοὶ εἶναι μοιρολάτραι· 2)** συνεκδ. ὁ μὴ ἀντιδρῶν κατὰ τῶν ἀτυχιῶν του, ὡσεὶ ἐκ πίστεως ὅτι δὲν δύναται νὰ τὰς ἀποφύγῃ.

μοιρολατρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μοιρολατρείαν ἢ τὸν μοιρολάτρην, ὁ τοῦ μοιρολάτρου ἢ τῆς μοιρολατρείας : **ἡ μοιρολατρικὴ ἀντίληψις τοῦ λαοῦ·**)) ἐπὶ ἀνθρ., μοιρολάτρης βλ.λ.

μοιρολατρικῶς νεώτ., δημ.-ά κατὰ μοιρολατρικὸν τρόπον : **αὐτὸς σκύβει τὸ κεφάλι καὶ τὰ δέχεται ὅλα μοιρολατρικά.**

μοιρολογήτρα (ἡ) δ.γρ. τοῦ μυρολογήτρα.

μοιρολό(γ)ι (τὸ) δ.γρ. τοῦ μυρολόγι βλ.λ.

μοιρολογίστρ(ι)α (ἡ) δ.γρ. τοῦ μυρολογίστρ(ι)α.
μοιρολόγος-ον γλωσσ. κ. νεώτ., δημ. θηλ. -α ὁ προλέγων τὴν μοῖραν, τὸ μέλλον τῶν ἀνθρώπων.
μοιρολόγχος (ὁ) (μοῖρα, λέλογχα) μτγν. ὁ λαμβάνων μέρος, ὁ συμμετέχων εἴς τι, ἰδ. εἰς κακόν· Πολυδ.8,136 «οἱ μὲν διανεμόμενοι νεμηταὶ καὶ μερισταὶ καὶ μερῖται καὶ μοιρολόγχοι, οἱ δὲ διανέμοντες δατηταί».
μοιρολογχῶ-έω (μοιρολόγχος) διακληροῦμαι, διανέμω διὰ κλήρου, διαμοιράζω : Ἀντιφ.άπ.20 (δ.γρ. μοιρολαχεῖν κ. μοιροδοκεῖν)· **2)** μτγν. συμμετέχω κακοῦ τινος· Πολυδ.7,135.
μοιρολογῶ-έω μτγν., μσν. κ. δημ. λέγω εἴς τινα τὴν μοῖράν του, προλέγω τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν : ΨΚαλλισθ.1,14 **μοιρολογῆσαι ἑαυτόν** (νὰ προεξετάσῃ τὴν μοῖράν του)· **2)** μσν. κ. δημ. δ.γρ. τοῦ μυρολογῶ βλ.λ.
μοιρονομία (ἡ) νεώτ. ἡ διαίρεσις εἰς μοίρας τῶν γωνιομετρικῶν ὀργάνων.
μοιρονόμιον (τὸ) νεώτ. ὁ κυκλικὸς βερνιέρος, ὄργανον ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ τῶν γωνιομετρικῶν ὀργάνων καὶ χρησιμεῦον εἰς τὴν ἀκριβεστέραν μέτρησιν τῶν γωνιῶν.
μοιρονόμος-ον (μοῖρα, νέμω) μτγν. ὁ διανέμων τὴν μοῖραν τῶν ἀνθρώπων, ὁ ὁρίζων ἑκάστῳ τὴν ἑαυτοῦ τύχην : Ἀριστείδ.Λόγ.48(24),31.
μοιροφόρητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τῆς μοίρας φερόμενος, ὁ κομισθεὶς ὑπὸ τῶν μοιρῶν : ΣχόλἸλ.Θ 527, ΕΜ 511,31.
μοιροχάρτι (τὸ) δημ. τὸ κτ. ποι. ἔκφρ. βιβλίον, κατάστιχον τῆς μοίρας, ὁ χάρτης ἐν ᾧ εἶναι γεγραμμένα τὰ πεπρωμένα ἑκάστου.
μοιρῶ-άω (μοῖρα), μέλλ. -άσω, ἰων. -ήσω, μέσ. κ. παθ. μοιρῶμαι, μέσ. ἀόρ. α' **ἐμοιρασάμην,** ἰων. -**ησάμην,** παρακ. **μεμοίραμαι,** διανέμω, μοιράζω : Λουκ.Προμ.6 **ὅτι ἐπιτραπέν σοι μοιράσαι τὰ κρέα, σαυτῷ μὲν τὰ κάλλιστα ἐφύλαττες**· || μέσ. μοιράζομαι μετ'ἄλλων : Αἰσχ.Ἑπτ.907 **ἐμοιράσαντο δ' ὀξυκάρδιοι κτήματα**· || ὁμ. τὸ μέσ. λαμβάνω τι ὡς μερίδιόν μου, λαμβάνω τι ὡς τύχην μου ἢ κλῆρόν μου, μτ. αἰτ. : Ναυμάχ.π.Στοβ. 4,23,7 **εἰ δὲ κεν ἄλλως ἀνέρα μοιρήσαιο**· κ. μτ. γενικ. : Φάλαρ.Ἐπιστ.104, Φίλ.2,400 **ὅσα ψυχῆς μεμοίραται**· || μτγν. **εἰδ. οὐ μεμοιραμένα ἐγκλίσεως ῥήματα** (μὴ ἐγκλιτικὰ ῥήματα) : Ἀπολλ.Δύσκ. 131,24· || ὁ παθ. παρακ. ἐν γ' προσ. μεμοίραται εἵμαρται, εἶναι πεπρωμένον, εἶναι γραφτό : Ἀλκίφρ.1,25 **τεθνάναι μεμοίραται ἡμῖν**· || **τὸ οὐδ.** κτ. πληθ. **μεμοιραμένα** τὰ πεπρωμένα : Ἱππ. Ἐπιστ.26, Λουκ.Θε.Ε 13 **ὅμως τὴν τύχην πράξουσαν τὰ μεμοιραμένα**· **2)** μτγν. τὸ μέσ. διασπῶ : Ἀπολλ.Ρ 4,1533 **ἐμοιρήσαντο χαίτας**· **3)** μτγν. τήκομαι, λειώνω : Νίκ.Θηρ.51 **ἐνὶ φλογὶ μοιρηθεῖσα χαλβάνη** (δ.ἀνάγν. ἀντὶ ζωγρηθεῖσα)
μοῖσα (ἡ) αἰολ. τ. τοῦ μοῦσα βλ.λ.
μοισαῖος-α-ον (μοῖσα) αἰολ. τ τοῦ μούσειος βλ.λ.
μοισῶ Ἀν.Κρ.1,278,14 **«ἐκ τοῦ** μοῖσο καὶ μοισῶ παρὰ Συρακουσίοις».
μοῖτος (ὁ) ποι. σικελικὴ λ. ταυτόσημος πρὸς τὴν λ. χάρις βλ.λ. : Σώφρ.168, **εἰκ.ἐν** Λουκ.Εἰκ.12· κ. παροιμ. : **μοῖτον ἀντὶ μοίτου** χάριν ἀντὶ χάριτος.
μοιχάγρια (τὰ) (ἄγρα) ἐπ. πρόστιμον ἐπιβαλλόμενον εἰς τὸν συλληφθέντα διὰ μοιχείαν· Ἡσ. «τὰ τῆς μοιχείας ἀγρεύματα· ὁ γὰρ ληφθεὶς ἐπὶ μοιχείᾳ ζημιοῦται» : Ὀδ.Θ 332 **μοιχάγρι' ὀφέλλει.**
μοιχάζω μτγν. μοιχῶ βλ.λ., διαπράττω μοιχείαν : Ἀνών.π.Σουίδ. **ἀκολάστων** γυναικῶν **ἐμοίχασε.**
μοίχαινα (ἡ) μσν. μοιχάς, μοιχαλὶς **βλ.λ.** : Τζέτζ.Λυκόφρ.1108.
μοιχαίνω μτγν. μοιχεύω βλ.λ. : Βέττ.Βάλ.118,5.
μοιχαλία (ἡ) μτγν. μοιχεία : ΚΔ Πέτρ.2,2,14 (δ. γρ. μοιχαλίς).
μοιχάλιος-ον μτγν. ὁ τῆς μοιχείας, **ὁ κατὰ μοιχείαν,** ὁ μοιχικός : Ἰω.Χρυσ.5,226,26.
μοιχαλίς-ίδος (ἡ) μτγν.κ.νεώτ., αἰτ. κ. **μοιχαλίν** (ΠΔ Ὠσ.3,1), μοιχὰς βλ.λ., γυνὴ ὕπανδρος μοιχευομένη, ἔγγαμος γυνὴ πορνεύουσα : ΠΔ Ἰεζ.16,38 **καὶ ἐκδικήσω σε ἐκδικήσει μοιχαλίδος,** ΚΔΡωμ.7,3 **ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ,** Ἡλιόδ.8,9, Κατ. Ἀστρλ. Κ 8(1),264· || ὡς ἐπίθ. ἡ μοιχευομένη, ἡ διεφθαρμένη : ΚΔ Ματθ.12,39 **γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ**· **2)** μτγν. συνεκδ. ἐν θρησκευτ. ἐνν. ἡ ἄπιστος, ἡ μὴ πιστεύουσα εἰς τὸν θεόν : ΚΔ Ἰάκ.4,4 **μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες**· **3)** ἡ τάσις πρὸς μοιχείαν βλ.λ., ἡ λαγνεία : αὐτ.Πέτρ.2,2,14 **ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας** (δ.γρ. μοιχαλία)· **4)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. γεν. ἡ πόρνη.
μοιχαλλοιῶται (οἱ) μσν. οἱ ὑπὸ τοῦ μοιχοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Ϛ' ἀλλοιωθέντες τὰ ἤθη ὥστε ἐγκρίνειν τὸν ἄθεσμον αὐτοῦ τέταρτον γάμον : Στουδ.Θεόδ.832 (Ἐκδ.Mi.).
μοιχαλώσια (τὰ) σχόλ. μοιχάγρια **βλ.λ. : Σχόλ.** Ὀδ.Θ 332.
μοιχάς-άδος (ἡ) **κ.** μσν. θηλ. τοῦ μοιχὸς βλ.λ. : Αἰσχίν.Σωκρ.20D, Βέττ.Βάλ.104,11, Τζέτζ.Χιλ.4,349 **μοιχὰς εὐνή.**
μοιχεία (ἡ) (μοιχεύω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μοιχεύω ἢ μοιχεύομαι, ἡ παράβασις τῆς συζυγικῆς πίστεως : Ἀνδοκ.4,10,Λυσ.1,36 **τοὺς μὲν νόμους τῆς μοιχείας χαίρειν ἐὰν δεῖ,** Πλάτ.Πολιτ. 443Α **μοιχεῖαι μὴν καὶ γονέων ἀμέλειαι,** Φώτ. **μοιχείας γραφαί,** Σουΐδ. ἐν λ. πέμπτῃ φθίνοντος, ΚΔ Ματθ.15,19 **ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί,** αὐτ. Μάρκ.7,21, αὐτ.Ἰω.8,3, αὐτ.Γαλ.5,19· || κτ. τὸ ρωμ. δίκ. **μοιχεία** ἡ ἀθέμιτος σχέσις μετ' ἐγγάμου γυναικός, ἐν ᾧ ἐγγάμου ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα ἐλευθέραν λογίζεται πορνεία.
μοιχειανικός-ή-όν μσν. μοιχειανὸς βλ.λ. : Στουδ. Θεόδ.1069C.
μοιχειανός-ή-όν μσν. ἔκδοτος εἰς τὴν μοιχείαν, ὁ ἀρεσκόμενος, ὁ ἀγαπῶν νὰ μοιχεύῃ ἢ νὰ μοιχεύεται : Θεόδ.Στουδ.1084D.
μοιχευτής (ὁ) μτγν., θηλ. **μοιχεύτρια,** ὁ μοιχὸς βλ.λ. : Μαν.4,305.
μοιχευτός-ή-όν μτγν. **ὁ** μοιχευόμενος, **ὁ** μοιχικὸς βλ.λ. : Μαν.350.
μοιχεύτρια (ἡ) θηλ. τοῦ μοιχευτής, μοιχαλὶς βλ.λ.1): Πλάτ.Συμπ.191Ε **καὶ ὅσαι αὖ γυναῖκες φίλανδροί τε καὶ μοιχεύτριαι,** Πλούτ.Ἠθ.60F **ἐὰν δὲ πρὸς ἑταίραν ἢ μοιχεύτριαν ἐρωμένην κνησμός τις ἐξ** ὀργῆς καὶ ζηλοτυπίας ὑπογένηται, Πολυδ.6,189.
μοιχεύω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **μοιχεύσω,** ἀόρ. **ἐμοίχευσα,** μέσ. κ. παθ. μοιχεύομαι, παθ. ἀόρ. **ἐμοιχεύθην,** παρακ. μεμοίχευμαι, διαπράττω μοιχείαν, εἶμαι μοιχός, διαφθείρω γυναῖκα, μτ. αἰτ. : Ἀριστοφ.Ὄρν 558 **μοιχεύσοντες τὰς Ἀλκμήνας κατέβαινον,** Λυσ.1,15,Πλάτ.Πολ.360Α **ἐλθόντα δὲ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μοιχεύσαντα,** ΠΔ Ἔξ. 20,13 **οὐ μοιχεύσεις,** αὐτ.Λευΐτ 20,10,ΚΔ Ματθ.5,28 **ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν** αὐτήν, Βί.Ἀλεξ.268 **πάλιν ὁ γόης ἀπατᾷ θέλων αὐτὴν** μοιχεῦσαι· || τὸ παθ. ἐπὶ γυναικῶν : Ἀριστοφ.Εἰρ.980 **καὶ μὴ ποίει γ' ἅπερ αἱ μοιχευόμεναι** δρῶσι γυναῖκες, Ἀριστλ. ΖΙ 586a,3· **2)** εἰδ. ἐπὶ πτηνῶν, ἔρχομαι εἰς ἐπιμειξίαν μτ. ἄ. γένους, διασταυροῦμαι : αὐτ.619a,10 **τὰ γὰρ ἄλλα γένη μέμικται καὶ μεμοίχευται ὑπ' ἀλλήλων**· **3)** ἀμτβ. διαπράττω μοιχείαν : Ξενοφ. ΙΙ,3, Ἀριστοφ.Νεφ.1076 **ἐμοίχευσάς τι,** Ἀριστλ.Η Νικ.1129b,21,ΠΔ Λευΐτ.20,10 **θανάτῳ θανατούσθωσαν ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη**· **4)** μτφ.

λατρεύω ὡς εἰδωλολάτρης : αὐτ.'Ιερ.3,8 **καὶ ἐμοίχευσε τὸ ξύλον καὶ τὸν λίθον·** **5** μτφ. ὁ μέσ. μέλλ. ἐν παθ σημ. ἐν φρ. **οὐ μοιχεύσεται μου τὰ φιλήματα** (δὲν θὰ μοῦ ὑφαρπαγοῦν τὰ φιλήματα κατὰ μοιχικὸν τρόπον) : 'Αχιλλ.Τάτ.4,Β' **6)** ρημστ. π.' μοιχεία, μοιχεύτρια, μοιχαλίς, μοιχευτός. 'Εκ ρίζ. μιχ-, συγγ. τοῖς ὀμιχέω, ὀμίχω, ὄμιχμα.

μοιχή (ἡ) μτγν. σπάν. τ. τοῦ μοιχάς βλ.λ.:'Αριστφ. Βυζ.π.Εὐστ.1761,24.

μοιχιαῖος-α-ον μτγν. ὁ μοιχίδιος, ὁ μοιχικὸς βλ.λ.: Βασ.2,821C.

μοιχίδιος-α-ον ὁ μοίχιος, ὁ μοιχικὸς βλ λ. : Αἰλ. ΖΙ 12,16· **2)** ὁ ἐκ μοιχείας γεννηθείς, ὁ ὑποβολιμαῖος, ὁ νόθος : 'Εκατ.369J. 'Ηρ.1,137 **ταῦτα ἂν εὑρεθῆναι ἤτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα ἢ μοιχίδια,** 'Υπερείδ.ἀπ.42,Φιλ.1,598,Λουκ.Θε.Δ 22,1.

μοιχικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸν μοιχὸν ἢ τὴν μοιχείαν, ὁ τῆς μοιχείας : ΨΦωκυλ.178 **μοιχικὰ λέκτρα,** Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.14 **μοιχικαὶ διαβολαὶ** (κατηγορίαι ἐπὶ μοιχείᾳ), - **μοιχικὴ κλίνη·** || κ. ἐπὶ προσ., ὁ ρέπων, ὁ ἐπιρρεπὴς πρὸς τὴν μοιχείαν : Πλούτ.'Ηθ. 18Ε **τὸν ἀκόλαστον καὶ μοιχικὸν ἐν** αἰσχύνῃ.

μοιχικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον μοιχικόν, μὲ τρόπον ἰδιάζοντα μοιχῷ : 'Αθανάσ.2,1173Β, Στουδ. Θεόδ.590C **ἐκβαλὼν ταύτην μοιχικῶς εἴληφε γυναῖκα Θεοδότην.**

μοίχιος-α-ον ποι. ὁ μοιχικὸς βλ.λ. : 'Αγαθ.ΑΠ 5, 301,7 **μοίχια λέκτρα κάκιστα,** - **μοίχιον τέκνον** (τὸ ἐκ μοιχείας συλληφθέν).

μοιχίς-ίδος (ἡ) μτγν. σπάν. τ. τοῦ θηλ. τοῦ μοιχός βλ.λ. : 'Αριστφ.Βυζ.π.Εὐστ.1761,24.

μοιχογέννητος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ γεννηθεὶς ἐκ μοιχείας, υἱὸς μοιχαλίδος : Μαλάλ.186,6, Στουδ. Θεόδ.236Α,-**μοιχογέννητον τέκνον.**

μοιχοελέγκτης (ὁ) μσν. ὁ ἐλέγχων τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας ἢ τοὺς μοιχούς : Στουδ.Θεόδ.242Ε.

μοιχοζεύκτης (ὁ) μσν. ὁ ζευγνύων εἰς γάμον μοιχούς, ὁ τελῶν γάμον μεταξὺ μοιχῶν, ἐπὶ τοῦ ἱερέως ὅστις συνέζευξε τὸν Κωνσταντῖνον τὸν Ϛ' μετὰ τῆς Ζωῆς : Στουδ.Θεόδ.832C, αὐτ.1141C.

μοιχοζευκτικός-ή-όν μσν. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸν μοιχοζεύκτην βλ.λ., ὁ τοῦ μοιχοζεύκτου : Στουδ.Θεόδ.1017C **διὰ τῆς μοιχοζευκτικῆς ἐπικυρώσεως.**

μοιχοζευξία (ἡ) μσν. ἡ μετὰ μοιχοῦ σύζευξις, ὁ γάμος μεταξὺ μοιχῶν : Θεόδ.Στουδ.1073Β.

μοιχοκίναιδος (ὁ) μτγν. ὁ μοιχὸς ἅμα καὶ κίναιδος, ὁ ἀναιδῶς λίαν ἀσελγής : Λουκίλλ.30,19.

μοιχοκοινωνία (ἡ) μσν. ἡ κοινωνία, ἡ μεῖξις, ἡ σύζευξις μοιχοῦ καὶ μοιχαλίδος : Στουδ.Θεόδ.443Β.

μοιχοκτόνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἀποκτείνων, ὁ φονεύων μοιχὸν ἢ μοιχαλίδα : Γρηγ.Ναζ.2,54Β.

μοιχοκύρωτος-ον μσν. ὁ ἐπικυρῶν τὴν μοιχείαν: Στουδ.Θεόδ.252Α, αὐτ.288Ε **τῆς μοιχοκυρώτου Συνόδου.**

μοιχολέτης (ὁ) μτγν. ὁ μοιχοῦ ἢ μοιχῶν ὀλετήρ, ὁ μοιχοκτόνος βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.2,89Α.

μοιχοληπτία (ἡ) μτγν. ἀττ. τ. τοῦ μοιχοληψία, ἡ ἐπ' αὐτοφώρῳ σύλληψις μοιχευομένων, μοιχοῦ ἢ μοιχαλίδος : Φρύν.Σοφ.Παρ.35Β.

μοιχόληπτος-ον σχόλ. ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβανόμενος μοιχεύων· τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μοιχόληπτα ὡς οὐσ. μοιχάγρια βλ.λ. : Σχόλ.'Οδ Θ 332.

μοιχός (ὁ) κ. μον. κ. νεώτ., θηλ. **μοιχάς-άδος** (Αἰσχίν.Σωκρ.20D) κ. **μοιχαλίς-ίδος** (ΠΔ'Ιεζ.16,38Β), σπαν. **μοιχή** ('Αριστφ.Βυζ.π.Εὐστ.1761,24) κ. **μοιχίς -ίδος** (αὐτ.), ὁ διαπράττων μοιχείαν, ὁ ὑποπίπτων εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, ὁ μιαίνων τὴν ξένην κοίτην, ὁ πορνεύων μετὰ ξένης ὑπάνδρου γυναικός : 'Ιππῶν.68 **οὔ μοι δικαίως μοιχὸς ἁλῶναι δοκεῖ Κριτίης ὁ Χῖος ἐν** κασωρικῷ (δόμῳ), Σοφ. ἀπ.1127,6, 'Αριστφ.Πλ.168 **ὁ δ' ἁλοὺς γε μοιχὸς διὰ σέ** που παρατίλλεται, Πλάτ.Συμπ.191D **οἱ πολλοὶ τῶν μοιχῶν ἐκ τούτου τοῦ γένους γεγόνασι,** ΚΔ Λουκ.18,11 **εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί,** αὐτ.Κορινθ.1,6,9, αὐτ.'Εβρ.13,4, Βί.'Αλεξ 617 **εἶτα προσέταξεν αὐτοὺς πάντας παρανομοῦντας, μοιχούς, φονέας·** κ. παροιμ. : Φιλωνίδ.7 **ὅρκοι μοιχῶν** (ἐπὶ ὅρκων οἵτινες, ὡς οἱ τῶν μοιχῶν, δὲν τηροῦνται), 'Αριστφ.'Αχ.849 **κεκαρμένος μοιχὸν μιᾷ μαχαίρᾳ** (ἐπὶ ἀνθρώπου ὅστις ἔχει ἐξυρημένην τὴν κόμην, ὡς ἐγίνετο εἰς τοὺς ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβανομένους μοιχούς), 'Απολλδ Καρ.6 **θύραν δι' ἧς γαλῆ καὶ μοιχὸς οὐκ εἰσέρχεται** (ἐπὶ τῆς κυρίας, τῆς ἐπισήμου εἰσόδου καὶ ἐπὶ εὐθείας πράξεως)· **2)** Πάπ. γεν. ὁ ἐραστής, ἐπὶ ἀρσενοκοιτίας· **3)** μτγν. ὁ λατρεύων τὰ εἴδωλα, κατὰ εἰδωλολατρικὸν τρόπον : ΚΔ 'Ιάκ.4,4 **μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν;**

μοιχοσυνδρομία (ἡ) μσν. συνδρομὴ πρὸς μοιχούς, βοήθεια, ἐξυπηρέτησις τῶν μοιχῶν : Στουδ. Θεόδ.246Β **μὴ τὴν μοιχείαν καὶ μοιχοζευξίαν καὶ** μοιχοσυνδρομίαν **δεξαμένους.**

μοιχοσύνδρομος-ον μσν. ὁ συντρέχων, ὁ ὑποστηρίζων, ὁ βοηθῶν τοὺς μοιχούς : Στουδ. Θεόδ.255D μοιχοσυνδρόμων **τε καὶ ὅλων τῶν** μετὰ μοιχοῦ τὴν **μερίδα θεμένων.**

μοιχοσύνη (ἡ) μτγν. ποι. τ. τοῦ **μοιχεία βλ.λ.** : Μαν.4,394.

μοιχοσύνοδος (ἡ) μσν. σύνοδος ὑποστηρίζουσα τὴν μοιχείαν, ἐπὶ τῆς συνόδου ἥτις ἐνέκρινε καὶ ἐκύρωσε τὸν γάμον Κωνσταντίνου τοῦ Ϛ' μετὰ τῆς Ζωῆς : Στουδ.Θεόδ.1020D **εὐηγγελίσατο ἡ μοιχοσύνοδος τὴν μοιχοσυζευξίαν.**

μοιχοσύστατος-ον μσν. ὁ συνήγορος τῆς μοιχείας : Στουδ.Θεόδ.249Β **τὴν μοιχοσύστατον αὐτῶν οἰκονομίαν δεχόμενοι.**

μοιχότροπος-ον ὁ ἔχων ἤθη μοιχοῦ, ἢ ὁ ἔχων διάθεσιν πρὸς μοιχείαν : 'Αριστφ.Θεσμ.392 **τὰς** μοιχοτρόπους, **τὰς ἀνδρεραστρίας καλῶν.**

μοιχοτύπη (ἡ) λεξ. μοιχάς, μοιχαλὶς βλ.λ.· 'Ησ.

μοιχουργός (ὁ) μσν. ὁ πρωτουργὸς μοιχείας ἢ ὁ συνεργῶν, ὁ βοηθῶν εἰς τὴν μοιχείαν : Στουδ. Θεόδ.247Β **τοῦ μοιχουργοῦ διαβόλου.**

μοιχοφθόρος-ον μσν. ὁ μοιχολέτης **βλ.λ.** : Πρόδρ.'Επιστ.117.

μοιχόφιλος-ον μσν. ὁ φιλῶν τοὺς μοιχοὺς ἢ τὴν μοιχείαν, ὁ φίλος τῶν μοιχῶν : Στουδ.Θεόδ.235Ε **τῶν μοιχοζευκτῶν καὶ μοιχοφίλων.**

μοιχῶ-άω μοιχεύω βλ.λ.(ι)· || μ. μτφ. πανούργως καὶ παρανόμως καταλαμβάνω, δολίως σφετερίζομαι τὴν κυριαρχίαν ἐπί τινος : Ξεν.'Ελλ.1,6,15 **Κόνωνι δὲ εἶπεν ὅτι παύσει αὐτὸν μοιχῶντα τὴν θάλατταν·** **2)** τὸ παθ. **μοιχῶμαι** διαπράττω μοιχείαν, μοιχεύομαι καὶ ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ ἐπὶ γυναικός : ΚΔ Ματθ.5,32 **ὃς ἂν** ἀπολύσῃ **τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι,** αὐτ.Μάρκ.10,12 **καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται·** **3)** ἀπιστῶ, εἶμαι ἄπιστος πρὸς τὸν Θεόν : ΠΔ 'Ιερ.3,8 **καὶ εἶδον ὅτι περὶ πάντων ὧν κατελήφθη ἐν οἷς ἐμοιχᾶτο ἡ κατοικία 'Ισραήλ,** αὐτ. 'Ιεζ.23,37· **4)** μτφ. νοθεύω, διαστρέφω : Αἰλ.ΖΙ 7,39 **τοὺς μοιχῶντας τὸ λεχθέν·** || μτγν. τὸ παθ. πλανῶμαι, παγιδεύομαι : Συνέσ.'Επιστ.5,167C **μοιχᾶσθαι τὴν ἐκκλησίαν καὶ φευδοδιδασκάλους τινὰς ἐφιστάναι παγίδα ταῖς . . ψυχαῖς.**

μοιχώδης-ους-ες μτγν. ὁ μοιχικὸς **βλ.λ.** : Κωμ. 'Αδέσπ.19,5D, Πτολ.Τετράβ.184.

μοκίλεια (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ** τῶν **ροδοειδῶν.**

μοκκώνωσις [sic] Βλαΐσ.3 «περιφρονεῖς» πρβλ. μακκοάω.
μοκλάς (ὁ) αἰολ. τ. τοῦ μοχλός βλ.λ. : 'Ανακρ.88.
μόκος (ὁ) δημ. κ. μῶκος ὁ μογιλάλος, ὁ ἐνεός, ὁ ἄγλωσσος, ὁ μουγγός : ἔμεινα μόκος [δὲν ἔβγαλα λέξη]' κ. ἐπιρρηματικῶς : κάνε μόκο (αἰώπα!).
μοκρότου (τὸ) πάπ. εἶδός τι λιβάνου, ἀρωματικοῦ θυμιάματος.
μόλα δημ. ναυτ. προστ. τοῦ μολάρω βλ.λ., ἥτις ἀπέβη ἁπλοῦν κέλευσμα σημαῖνον ἔα, ἄφησε, λῦσε ἀείποτε μτ. ἄ. ναυτ. λ. οἷον : ἔγια μόλα (ἄφησε), μόλα μπάντου (ἄφησε ἐντελῶς), τίρα μόλα (μέθελκε), μόλα κάβο (ἔα τὸ πρυμνήσιον).
μολάρω δημ. κ. ἀμολῶ-άω κ. μολαίρνω, παρατ. (ἐ)μόλαρα, ἀόρ. (ἐ)μολάρισα κ. ἀμολάρισα κ. ἀμόλησα, παρακ. παθ. μτχ. μολαρισμένος, ἀφήνω τι ἐλεύθερον, ἴδ. χαλαρώνω π. τοῖς ναυτ. : μολάρω τὸ σκοινὶ - τὰ κουπιὰ - τὴ μούδα, δ.δίστ. πῆρε βοριάς καὶ μόλαρε.
μολαταῦτα (μὲ ὅλα ταῦτα) ἐπίρρ. δημ. κ. μολοντοῦτο ὅμως, ἐν τούτοις, ἐν τοσούτῳ, παρ' ὅλα αὐτά, ἀποδίδεται εἰς τὸ μολονότι βλ.λ. : μολονότι ἦταν ἐργατικός, μολαταῦτα δὲν ἐκατάφερε νὰ ζήσῃ οὔτε ὑποφερτά' κ. ἄνευ τοῦ μολονότι : βρίστηκαν, μολαταῦτα μιλιοῦνται.
μολάχη (ἡ) μαλάχη βλ.λ. : 'Ελλ.'Επιγράμμ.1135.
μολβίς-ίδος (ἡ) 'Ησ. «βάρος ἑπτὰ μνῶν».
μόλγης-ητος (ὁ) μτγν. μοχθηρός βλ.λ. : Κράτ. Γραμμ.π.Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.959' πρβλ. μολγός 3).
μόλγινος-η-ον μτγν. ὁ ἐκ δέρματος βοός : Θεοδωρίδ.π.Πολυδ.10,187 μόλγινοι φυσητῆρες.
μολγός (ὁ) σάκκος ἢ ἀσκὸς ἐκ δέρματος βοὸς ἐν τῇ γλώσσ. τῶν Ταραντίνων : Πολύδ.10,187' ‖ ἐν φρ. μολγὸν γενέσθαι δεῖ σε (πρέπει νὰ σοῦ ἀργάσουν τὸ τομάρι) : 'Αριστφ.'Ιππ.963' μολγὸν αἰνεῖν (ἀνεῖν) ἀσκὸν δείρειν, ἀμφ. εἰκ. ἐν 'Αριστφ.ἀπ.101, αὐτ.694' **2)** Σουΐδ. «μόλγης» **3)** μολγός (ἡ) Βλαΐσ.4 «ἀκόλουθος».
μολγούλη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος χιτωνοφόρων ἐκ τῶν ἀσκοζώων.
μολγῶ 'Ησ. «νέφος».
μολεῖν ἀπαρφ. ἀόρ. β' τοῦ βλώσκω βλ.λ.' ἐκ τούτου μτγν. ὁ ἐνεστ. μολῶ-έω : Σχόλ.'Οδ.Ρ 219.
μόλεμα (τὸ) δημ. μόλυνσις, μόλυσμα : ἀπὸ μόλεμα τοῦ ξουραφιοῦ ἔβγαλε τὰ σπυριὰ αὐτά.
μολέσθαι μωλεῖσθαι, δικάζεσθαι κατὰ κλῆσιν : Νόμ.Γόρτυνος ἐν 'Επιγρ.
μολεύω (1) μτγν. κόπτω τὰς παραφυάδας τῶν δένδρων καὶ τὰς φυτεύω : Λεξ.'Αττ.π.Πολυδ.7,146' πρβλ. μολούω, μωλύω.
μολεύω (2) δημ., ἀόρ (ἐ)μόλεψα, παθ. μολεύομαι, παρατ. (ἐ)μολευόμουνα, ἀόρ. (ἐ)μολεύτηκα, παρακ. μτχ. μολεμένος, μολύνω τινά, κάμνω νὰ μολυνθῇ, μεταδίδω μόλυσμα ἢ νόσημα : Βιζυην. 129,33 ἀρπαξ' ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς .. τὸν ἵδρω τοῦ προσώπου τους καὶ μόλεψε τὴ γῆ, Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 33,13 δὲν τὴ μολεύουν στοχασμοὶ φτωχοὶ τὴν τέτοια θλίψη, Παλαμ.Παράκ.35,2 μολεμένα ρημάδια στὸ χῶμα.
μόλῃ ἔλθῃ : 'Επιγρ. 'Επιδαύρου.
μόλησις-εως (ἡ) (μολεῖν) μτγν. ἔλευσις, ἐρχομός . 'Απολλ.Σοφ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ. μολιονε.
μολιβαχθής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἕνεκα μολύβδου βαρύς, ὁ μολυβδωμένος : Φίλ.ΑΠ 6,103 στάθμην ἰθυτενῆ μολιβαχθέα.
μολίβδαινα δ. γρ. τοῦ μολύβδαινα βλ.λ.
μολίβδεος δ.γρ. τοῦ μολύβδεος βλ.λ.
μολιβδικός δ.γρ. τοῦ μολυβδικὸς βλ.λ.
μολιβδόδετος-ον μτγν. ὁ δεδεμένος, ὁ ἐστερεωμένος διὰ μολύβδου : Πολυβ.6,88.
μόλιβδος δ.γρ. τοῦ μόλυβδος βλ.λ.
μολιβδοτήξ δ.γρ. τοῦ μολυβδοτήξ βλ.λ.
μολιβδουργός δ.γρ. τοῦ μολυβδουργὸς βλ.λ.
μολιβδοχόος δ.γρ. τοῦ μολυβδοχόος βλ.λ.
μολιβίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μόλιβος βλ.λ., μολίβιον βλ.λ. : 'Ηρων Αὐτομ.30,3.
μολίβινος-η-ον μον. ὁ ἐκ μολύβδου, ὁ μολύβδινος, ὁ μολυβένιος : Παῦλ.Αἰγ.6,25.
μολίβιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μόλιβος βλ.λ. ἄνευ ὑποκορ. σημ., σωλὴν μολυβδωμένος : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.10,19,5.
μολιβοειδής-οῦς-ές σχόλ. γλώσσ. τοῦ μολοβρὸς βλ.λ. : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.662.
μόλιβος (ὁ) ἐπικ. τ. τοῦ μόλυβδος βλ.λ., μολύβι, μ. ἅπαξ π. 'Ομ. : 'Ιλ.Λ 237 ἀλλὰ πολὺ πρὶν ἀργύρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὥς, ἐτράπετ' αἰχμή (σὰν μαλακὸ μέταλλο), Καλλ.Αἴτ.3,1,30' κ. θηλ. : 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 9,723, Πάπ.' εὑρίσκεται καὶ ἐν τοῖς κώδ. τῶν Φίλ.Μηχ.Βελοπ.80,7, αὐτ.90,9, Αἰλ.ΖΙ 14,26.
μολιβοσφιγγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐσφιγμένος, ὁ συνδεδεμένος διὰ μολύβδου : 'Οππ.Κυν.1,155.
μολιβοῦμαι-όομαι, παρακ.ἀπαρφ. μεμολιβῶσθαι μολυβδοῦμαι βλ.λ. : 'Αριστέ.90.
μολιβουργός (ὁ) μτγν. μολυβδουργὸς βλ.λ. : Πρόκλ.Τετράβ.251.
μολιβοῦς-ῆ-οῦν μτγν. ὁ μολύβδινος, ὁ ἐκ μολύβδου : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.95,14, Στραβ.16,2,13 κλίβανος καθεθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑδρευομένου σκάφους, μολιβοῦς, εὐρύστομος, Διόδ.Σ.2,10, 'Απολλδ.Δαμ. Πολιορκ.158,8, 'Αθήν.14,621Α εἰς μολιβῆν κεραμίδα, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.10,160 μολιβῆ σφαῖρα.
μολινία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν ἀγρωστοειδῶν.
μολινισμός (ὁ) νεώτ. ἡ θεωρία τοῦ Μολίνα περὶ τῆς σχέσεως τῆς θείας χάριτος πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ἣν ἡ θεία πρόγνωσις εἶναι ἡ αἰτία πάντων, ὁθ. καὶ τῶν ἐλευθέρων πράξεων τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ μορφῇ τῆς συνεργείας.
μόλις ἐπίρρ. τροπ. κ. χρον. κ. σύνδ. χρον. κ. μσν. κ. νεώτ. κ. δημ., τ. μεθομηρικὸς τοῦ μόγις βλ.λ. ἐπικρατῶν π. τοῖς τραγ., κωμ. κ. τῷ Θουκ., ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ Πλάτ. κ. ἐν τῇ μτγν. πεζ. προυτιμᾶτο τὸ μόγις (τὸ Μεδ. ἀντίγρ. τοῦ Αἰσχ. ἔχει ἑκάτερον τῶν τύπων τούτων δίς, τὸ δὲ Λαυρ. τοῦ Σοφ. ἀείποτε τὸ μόλις), πάρα πολὺ ὀλίγον, μετὰ δυσκολίας, μὲ κόπον : Σοφ.'Αντ 290, αὐτ.1105, αὐτ.'Ηλ. 575 ἀνθ' ὧν βιασθεὶς πολλὰ κἀντιβὰς μόλις ἔθυσεν αὐτήν, αὐτ.Φιλ.329, 'Αριστφ.Νεφ.1363, Πλάτ.Θεαίτ.142Β ζῶντι καὶ μάλα μόλις [κῶδ.W μόγις], Εὔβουλ.30 μόλις πάνυ, 'Αριστλ.Μεταφ. 1019a,31 μόλις καὶ ἠρέμα πάσχειν [σχεδὸν οὐδόλως] (κῶδ. Ab μόγις), αὐτ.Φυσ.217b,32 ἢ ὅλως οὐκ ἔστιν ἢ μόλις, Φιλήμ.88,8 πάνυ μόλις, ΚΔ Πράξ. 14,18 καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς, αὐτ.27,7, αὐτ. Ρωμ.5,7, αὐτ.Πέτρ.1,4,18, Πρόδρ.2,224 καὶ μόλις νὰ μᾶς φέρουσιν θυννόκομαν δαμάκιν, Παπαδ. Πασχ.Διηγ.43 ὃν (κορμὸν δρυὸς) τρεῖς ἄνδρες συνάπτοντες τὰς ὀργυιάς, μόλις ἠδύναντο ν' ἀγκαλιάσωσιν, Δροσ.'Αμαρυλ.85 εἰς τὸ φῶς αὐτὸ μόλις τὴν διέκρινα' ‖ συχν. κ. μτ. ἀρνητ. μορίου οὐ μόλις (ἐξ ὁλοκλήρου, παντελῶς) : Αἰσχ. 'Αγ.1082, αὐτ.Εὐμ.864 θυραῖος ἔστω πόλεμος, οὐ μόλις παρών (πολὺ πλησίον), Εὐρ.'Ελ.334 θέλουσαν οὐ μόλις καλεῖς' **2)** νεώτ. κ. δημ. μτ. ἀριθμητικῶν σημαίνει προσέγγισιν κατὰ τὸ μέγιστον δυνατὸν ὅριον ὃ δύναταί τις νὰ ὑπερβῇ : ἦταν φαλακρός, ἂν καὶ μόλις εἴκοσι χρονῶν' **3)** νεώτ. κ. δημ. ὡς ἐπίρρ. χρον. πρὸ μικροῦ, πρὸ ὀλίγου : μόλις ἔφθασα,-μόλις βγῆκε ὁ κύριος, - μόλις ἔφυγε τὸ τραῖνο' **4)** νεώτ. κ.δημ. σύνδ. χρονικὸς εὐθὺς ὡς, ἀμέσως, ἅμα : Βιζυην.12,1 μόλις πάρῃ καὶ γευθῇ, γέρν' ἐκεῖνος τὸ κεφάλι.

μολίσκω (ἐνεστ. ἐκ τοῦ ἀορ. ἔμολον, ἀπαρφ. μολεῖν) βλώσκω βλ.λ. : ΕΜ 201,25, Σχόλ.'Ιλ.Λ 173.

μολλούγινον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν πορτουλαριδῶν.

μολ(λ)ωχτός-ή-όν δημ. δ.τ. τοῦ μουλ(λ)ωχτὸς βλ.λ.

μολόβριον (τὸ) μτγν. δ. τ. **κολύβριον** ('Αριστφ. Βυζ.π.Εὐστ.1817,19) νεογνὸν ἀγρίου χοίρου : Αἰλ.Ζ 17,47 **τῶν δὲ ἀγρίων ὑῶν τὰ τέκνα μολόβρια ὀνομάζουσιν**, 'Ησ.

μολοβριοτρόφος ὗς (ἡ) μσν. ὗς τρέφουσα μολόβρια βλ.λ., ἀγριογουρούνα : Φιλῆς 1,92 (ἔκδ. Mil.)

μολοβρίτης (ὁ) ὗς, ἀγριογούρουνο : 'Ιππῶν.77, Αἰλ.Ζ 17,47 **ἀκούσειας δ' ἂν τοῦ 'Ιππώνακτος καὶ αὐτὸν τὸν ὗν μολοβρίτην που λέγοντος.**

μολοβρός (ὁ) (μολεῖν, βορά) κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τὴν βορὰν σπεύδων, ὁ ἀκόρεστος τροφῆς, ὁ λαίμαργος, ὁ γαστρίμαργος, ἐπὶ ἐπαίτου : 'Οδ.Ρ 219 **πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα, πτωχὸν ἀνιηρόν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;**, αὐτ.Σ 26, Λυκόφρ.775· ‖ κ. ὡς ἐπίθ. ὁ χαμηλός, ὁ ταπεινός, ὁ μόλις αὐξανόμενος : Νίκ.Θηρ.662 **πεδόεσσα μολοβρὴ ῥίζα ὑπαργήεσσα.**

μολόγημα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μολογῶ, ὁμολογία, τὸ ὁμολογηθέν.

μολογῶ-άω μσν. κ. δημ., μέλλ. μολο(γ)ήσω, ἀόρ. **ἐμολό(γ)ησα**, παθ. παρακ.μτχ. **μολο(γ)ημένος**, ὁμολογῶ, ἀνακοινῶ, διηγοῦμαι, ἐκφράζω τι : 'Ερωτόκρ.3,762 **μὰ τὴν ἀγάπη μολογῷ καὶ γιατρικὸ γυρεύει**, αὐτ.4,1773, αὐτ.5,(1) **μεγάλον πρᾶμα ἦτονε νὰ μὴν τὸ μολοήσῃ τοῦ φίλου ντου**· ‖ φανερώνω, μαρτυρῶ : αὐτ.1,1745, αὐτ.2,28 **καὶ μολογᾶς καὶ δείχνεις τὰ χωσμένα**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 40,5, αὐτ.59,5 **παίζει τ' ἀγέρι στὴ ροδιὰ κι ἡ φυλλουριά της σειέται καὶ μολογάει τὸ μυστικό**· ‖ δημ. καταδίδω : δ.τραγ. **ὅλα θὰ ντὰ μαρτυρήσω, Τούρκα, σκλάβα νὰ μὴ ζήσω**· ‖ δημ. διηγοῦμαι παραδεδομένον τι, παραδίδω, λέγω : **καθὼς μολογᾶνε οἱ παλιότεροι, ἐδῶ ἔβγαινε ἕνα στοιχειό, - γιὰ μολόγα μας τί εἶδες**· **2)** ἔχω ἱκανότητας ἢ προτερήματα, ἀξίζω : **αὐτὸς δὲ μολογάει τίποτα, - κάτι μολογάει αὐτὸ τὸ φαΐ.**

μολόθουρος (ἡ) μτγν. εἶδος ἀειθαλοῦς φυτοῦ· κτ. 'Ησ. «μολόθουρος· ἀσφόδελος. ἢ ὀσπριόν τι. καὶ ἡ ὁλόσχοινος» : Εὐφορ.133 **πτῶκες ἀειχλωροῖσιν ἰαύεσκον μολοθούροις**, Νίκ 'Αλεξ.147 **πόα .. μὲν ὕφι τέθηλεν οἵηπερ μολόθουρος**, Σχόλ. Νίκ.Θηρ.681 **οἱ δὲ κλάδοι αὐτῆς ἀειθαλεῖς, λευκὰ φύλλα ἔχοντες, .. ὅμοιοι ὄντες τοῖς ἀεὶ χλοάζουσι τῆς μολοθούρου.**

μόλοκος (ὁ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ ἐτήσιον φυτὸν μαλάχη ἡ στρογγυλόφυλλος.

μολονότι σύνδ. ἐναντιωματικὸς νεώτ. (μὲ ὅλον ὅτι) **εἰ καί**, ἂν καί, καίτοι, καίπερ : **μολονότι δὲν εἶναι πολὺ πλούσιος, προσέφερε σεβαστὸν ποσὸν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς πόλεως.**

μολοντοῦτο σύνδ. ἐναντιωματ. νεώτ. (μὲ ὅλον τοῦτο) ἐν τοσούτῳ, ἐν τούτοις : **ἐγνώριζε ὅτι τὸν ἐπερίμενα, καὶ μολοντοῦτο δὲν ἦλθε.**

μόλορχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων φυτοφάγων **κεραμβυκιδῶν ἐντόμων.**

μολοσσίαμβος (ὁ) (ἐνν. **πούς**) μτγν. κ.μσν. μετρικὸς πούς συγκείμενος ἐκ μολοσσοῦ καὶ ἰάμβου, ἤτοι - - -υ- : Διομ.481Κ.

μολοσσικός-ή-όν κ. ἀττ. μολοττικός ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μολοσσούς, ὁ τῶν Μολοσσῶν ἢ ὁ ἐκ Μολοσσίας : Σοφ.ἀπ.795 **μολοσσικαὶ χεῖρες**, 'Αριστφ.Θεσμ.416 **Μολοττικοὺς τρέφουσι .. κύνας** (εἶδος μεγάλου ἀγρίου καὶ λυκοειδοῦς κυνός, ὃν μετεχειρίζοντο οἱ ποιμένες), 'Απολλδ.2,7,3,3 **ἐκδραμὼν κύων τῶν Μολοττικῶν ἐπ' αὐτὸν ἐφέρετο**, 'Αθήν.12,540D **κύνας μὲν μολοττικὰς καὶ λακαίνας εἰσαγαγόντος**· **2)** τὸ θηλ. **μολοσσική** ὡς οὐσ. εἶδος ὀρχήσεως : 'Αθήν. 14,629D **ἰαμβική, μολοσσική, ἐμμέλεια.**

μολοσσίς-ίδος μτγν. κ. ἀττ. μολοττίς, θηλ. τοῦ Μολοσσὸς βλ.λ.(1) : Πολυδ.5,39 **μολοσσὶς κύων**· ‖ ὀμ. **Μολοσσὶς** (γῆ) ἡ Μολοσσία : Πλούτ.'Ηθ. 297Β **ᾤκησαν περὶ τὴν Μολοσσίδα.**

μολοσσός-όν κ. νεώτ., ἀττ. **μολοττός**, κ. θηλ. μολοσσίς ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μολοσσίαν, ὁ τῆς Μολοσσίας, ὁ ἐκ Μολοσσίας : Σιμων.31 **ὄργανον Μολοσσόν**, Αἰσχ.Πρ.829 **ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ γῆς πέδα**· ‖ τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. **Μολοσσοὶ** ὡς οὐσ. οἱ κάτοικοι τῆς Μολοσσίας, ἑλληνικὸν φῦλον κατοικοῦν ἐν 'Ηπείρῳ : 'Ηρ.1,146 **Μολοσσοὶ καὶ 'Αρκάδες Πελασγοί**, Εὐρ.'Αλκ.594 **ἀμφὶ μὲν ἀελίου κνεφαίαν ἱππόστασιν αἰθέρα τὰν Μολοσσῶν**, Θουκ.2,80 **Μολοσσοὺς δὲ ἦγε**, Πολύβ.27,14,3 **τῶν δὲ Μολοττῶν .. τὴν γέφυραν κατειληφότων**, Διόδ.Σ 11,56 **τὸν Μολοττῶν βασιλέα**· **2)** εἶδος μεγαλοσώμου ποιμενικοῦ κυνός : 'Οππ.Κυν.1,375 **Μολοσσὸς κύων**· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος χειροπτέρων **χειρομηλιδῶν** θηλαστικῶν· **3)** μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀρσ. **μολοσσὸς** ὡς οὐσ. **εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ**, ἑξάσημος πούς τοῦ δευτέρου εἴδους, συγκείμενος ἐκ τριῶν μακρῶν συλλαβῶν, γινόμενος **δὲ ἐξ** ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος ἢ ἰωνικοῦ ἀπὸ ἐλάσσονος διὰ συναιρέσεως τῶν δύο βραχειῶν συλλαβῶν (μολοσσὸς ἀπὸ θέσεως —'— — κ. μολοσσὸς ἀπ' ἄρσεως — —'—) : Διον.'Αλ.Συνθ.17, 'Ηφαιστ.3,2,αὐτ.11,2.

μολοσσοσπόνδειος (ὁ) (**πούς**) μτγν. μετρικὸς πούς συγκείμενος ἐκ μολοσσοῦ καὶ σπονδείου, ἤτοι — — — | — — : Διομ.482Κ.

μολότοιχο (τὸ) περίφραγμα ἀγροῦ **ἐκ** συνεσωρευμένου χώματος.

μολουκκία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **χειλανθῶν** κοσμητικῶν φυτῶν.

μολοῦμαι μέλλ. τοῦ βλώσκω βλ.λ.

μολουρίς-ίδος (ἡ) (μολεῖν, οὐρά) μτγν. εἶδος ἀκρίδος· 'Ησ. «μολουρίδες· βατραχίδες· καὶ τῶν σταχύων τὰ γόνατα» : Νίκ.Θηρ.146 **ἀγρώσσων λειμῶσι μολουρίδας ἢ βατραχίδας**· πρβλ. μελουρίς, μολυρίς· **2)** 'Ησ. «μολουρίς· αἰδοῖον. κολοβὴ λόγχη. ἢ μόλις αὐρῶν».

μόλουρος (ὁ) μτγν. εἶδος ὄφεως : Νίκ.Θηρ.491.

μολούω 'Ησ. «μολούειν· ἐγκόπτειν τὰς παραφυάδας»· πρβλ. μολεύω.

μόλοφθος 'Ησ. «ἐγκρυφίας».

Μολόχ (ὁ) νεώτ. κ. **Μολώχ** ὄνομα θεοῦ ἀρχαίου θεοῦ τῶν 'Αμμωνιτῶν καὶ Μωαβιτῶν, εἰς ὃν προσεφέροντο ἀνθρώπινα θύματα κ. ἰδ. παιδία· ‖ μτφ. θεὸς τῆς ἀνθρωποσφαγῆς, τῆς ὠμότητος καὶ τῆς ἀπανθρωπίας : **ἐθυσιάσθησαν χιλιάδες ἄνθρωποι εἰς τὸν Μολὸχ τοῦ πολέμου**· **2)** εἰδ. ζωολ. μολόχ γένος σαυροειδῶν **ἀγαμιδῶν** ἑρπετῶν.

μολόχα (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν μαλάχη ἡ ἀγρία· ‖ γεν. διάφορα εἴδη φυτοῦ μαλάχης.

μολοχάνθι (τὸ) δημ. τὸ ἄνθος μολόχης.

μολόχη (ἡ) κ. δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν μαλάχη ἡ ἀγρία : 'Επίχ.153 **πραΰτερος ἔγωγε μολόχας**, 'Αντιφάν.158 **τρώγοντος μολόχης ῥίζαν**, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.89,10,Διοσκ.2,118· ‖ δημ. τὸ ποῶδες καὶ ἐτήσιον φυτὸν μαλάχη ἡ στρογγυλόφυλλος.

μολόχινος-η-ον μτγν. ὁ ἐξ ἰνῶν μολόχης ἢ ὁ **ἔχων** τὸ χρῶμα τῆς μολόχης : Περίπλ.'Ερ Θαλ.6 (**ἱμάτια**) **μολόχινα καὶ σινδόνες**, αὐτ.49 **μολόχινον ὀθόνιον**, αὐτ.48 **σινδόνες μολόχιναι**, Πάπ. **μαφόρια μολόχινα**· ‖ ὁ ἐκ μολόχης κατεσκευασμένος : 'Ανδρόμ.π.Γαλ.13,490 **μολόχινος ἔμπλαστρος**.

μολόχιον (τὸ) μτγν. ἀντὶ μαλάχιον βλ.λ. : Κλήμ. 'Αλ.Παιδ.2,124,2.

μολοχῖτις λίθος (ἡ) μτγν. εἶδος πολυτίμου λίθου **ἔχοντος** χρῶμα μολόχης : Πλίν.Φ 37,114.

μολόχορτο (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν γεράνιον τὸ κονδυλόρριζον.
μολόχος (ὁ) μτγν. τὸ φυτὸν μαλάχη βλ.λ. : Διοκλητ.᾿Εδικτ.6,5 **μολόχοι** (δ.γρ. μολόχαι).
μολπάζω (μολπή) μέλπω, φάλλω : ᾿Αριστφ.Βάτρ. 379 **τὴν Σώτειραν . . τῇ φωνῇ μολπάζων**, ῾Ερμησιάν.7,77 **Βαττίδα μολπάζοντα θοήν᾿ 2)** ρηματ. π. μολπαστής, μολπάστρια.
μολπαῖος-ον (μολπή) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μολπήν, ὁ τῆς μολπῆς, ὁ ἁρμονικός, ὁ μελῳδικός : ῞Ηριν.6,7 **γάμων μολπαῖον ἀοιδὰν ἐς θρήνων . . φθέγμα μεθηρμόσαο.**
μολπαρχῶ-έω ᾿Επιγρ. ἄρχω, ὁδηγῶ τὴν μολπὴν βλ.λ.ΙΙ : ᾿Επιγρ.᾿Αμοργ. **μολπαρχήσας.**
μολπαστής (ὁ) (μολπάζω) μτγν., δωρ. **μολπαστάς** ὁ μολπάζων, φάλτης, ἀοιδός, χορευτής : Θεοδωρίδ.ΑΠ 6,155 **κόμαι .. ἃς ἀπὸ Φοίβῳ πέξατο μολπαστὰ κῶρος ὁ τετραετής᾿** ‖ ῾Ησ. «συμπαίκτης».
μολπάστρια (ἡ) ὀρχ. λεξ. θηλ. τοῦ μολπαστής, πιθ.π.῾Ησ.
μολπεύω εἶμαι μολπός, ἀνήκω εἰς τοὺς μολποὺς βλ.λ. : ᾿Επιγρ. **ἐπὶ πρυτάνεως ᾿Αθηναγόρου ἱερεύοντος Μενίππου . . μολπεύσαντες ἀνέθηκαν.**
μολπή (ἡ) (μέλπω) κ. μσν. κ. νεώτ. ᾠδή, ᾆσμα μετ᾿ ὀρχήσεως, μέλος μετὰ χοροῦ : ᾿Ιλ.Τ 606,᾿Οδ.Ζ 101 **τῇσι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς᾿ 2)** κ. μσν. κ. νεώτ. ᾠδή, ᾆσμα, τραγούδι : ᾿Ιλ.Α 472 **οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,** αὐτ.Ν 637 **κόρος ἐστί, . . μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο,** ᾿Οδ.Α 152 **μολπή τ᾿ ὀρχηστύς τε,** ῾Ησίοδ.Θ 69 **αἳ τότ᾿ ἴσαν πρὸς ῎Ολυμπον ἀγαλλόμεναι ὀπὶ καλῇ ἀμβροσίῃ μολπῇ,** Σαπφ.ἐν Λυρ.Συμπλ.25,5,Πίνδ.Ο 10,84 **χλιδῶσα δὲ μολπὰ πρὸς κάλαμον ἀντιάξει μελέων,** αὐτ.6,97, Αἰσχ.᾿Αγ.106 **θεόθεν καταπνείει πειθώ, μολπᾶν ἀλκάν,** Εὐρ.῎Αλκ.454 **τοίαν ἔλιπες θανοῦσα μολπὰν μελέων ἀοιδοῖς,** ᾿Αριστφ.Βάτρ.370 **ὑμεῖς δ᾿ ἀνεγείρετε μολπὴν,** αὐτ.383 **ἐπικοσμοῦντος ζαθέοις μολπαῖς κελαδεῖτε,** Μνησίμ.4,57 **μολπά κλαγγά,** Λουκ.᾿Ορχ.23 **προσμαρτυρήσας . . καὶ τὸ ἡδὺ τῇ μολπῇ,** Μηναῖ.12,4 ᾿Εσπ.᾿Απολ. **τὴν καλλικέλαδον καὶ λιγυραῖς μολπαῖς κατακηλοῦσαν . . τὴν ᾿Εκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ εὔλαλον ἀηδόνα᾿** ‖ μτφ. μουσικὸς τόνος, τερπνὸς ρυθμικὸς ἦχος : Σοφ.Φιλ.212 **οὐ μολπὰν σύριγγος ἔχων,** Εὐρ.῾Ηρ.684 **παρά τε χέλυος ἑπτατόνου μολπάν καὶ Λίβυν αὐλόν,** Ζαλοκ.106,14 **ἡ . . μολπὴ τῶν κυμβάλων.**
μολπηδόν ἐπίρρ. ὡς μολπή, δίκην μολπῆς, ἐν εἴδει μολπῆς : Αἰσχ.Πέρσ.389 **πρῶτον μὲν** (ἠχῇ) **κέλαδος ῾Ελλήνων πάρα μολπηδὸν ηὐφήμησεν.**
μολπῆτις-ιδος (ἡ) μτγν., δωρ. **μολπᾶτις** ἡ ᾄδουσα καὶ ὀρχουμένη, φάλτρια, χορεύτρια : Λεωνίδ. ΑΠ 6.288 **κερκίδα, τὰν ἱστῶν μολπάτιδα.**
μολπικοί (οἱ) ᾿Επιγρ. μολποί.
μολποδώρα (ἡ) ᾿Επιγρ. ἡ δωροῦσα τὴν μολπήν, τίτλος τῆς ᾿Αφροδίτης ἐν Κύπρῳ.
μολπός (ὁ) ᾿Επιγρ. κ. ἀρχ. λεξ. κτ. ῾Ησ. «ᾠδός, ὑμνῳδός, ποιητής»᾿ ‖ ᾿Επιγρ. κτ. πληθ. **μολποί** θίασος ἀοιδῶν, σωματεῖον μουσουργῶν ἐν ᾿Ιωνίᾳ.
μόλσον ῾Ησ. «σελίνου καυλός, καὶ ἄνθος, οἱ δὲ τὴν ὑποφυάδα».
μόλσος ῾Ησ. «ὁ δῆμος. Αἰολεῖς»᾿ **2)** ᾿Αρκάδ. 76,2 «μόλσος ὁ δήμιος καὶ τὸ σέλινον».
μολτύους ῾Ησ. «τὰ κοκκύμηλα».
μολυβᾶς ἆτος (ὁ) πάπ. ὁ περὶ τὴν κατεργασίαν τοῦ μολύβδου ἀσχολούμενος.
μολυβδάδες (αἱ) δημ. χυτὰ μολύβδινα δοχεῖα ροκῆς
μολυβδαζωτίδιον (τό) νεώτ. χημ. ὁ ὑδροαζωτικὸς μόλυβδος.
μολύβδαινα (ἡ) κ. νεώτ. τεμάχιον μολύβδου προσδενόμενον εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁρμιᾶς πρὸς ταχυτέραν κατασβύθισιν ἐν τῷ ὕδατι, ἡ μολυβήθρα᾿ Εὐστ. «ὁ πρὸς τῇ ὁρμιᾷ καὶ τῷ ἀγκίστρῳ περιθέμενος μόλιβδος διὰ τὸ θᾶττον καθικνεῖσθαι» : ᾿Ιλ. Ω 80 **ἡ δὲ μολυβδαίνῃ ἰκέλη ἐς βυσσὸν ὄρουσεν᾿** ‖ νεώτ. ἕκαστον τῶν μολυβδίνων τεμαχίων, ἅτινα προσαρμόζονται εἰς τὴν βάσιν τῶν δικτύων πρὸς ἐρματισμόν᾿ **2)** τὸ κατὰ τὸ ἄκρον τοῦ σχοινίου τοῦ κτίστου τεμάχιον μολύβδου, ἡ στάθμη τῶν κτιστῶν : Πολυδ.7,125,αὐτ.10,147᾿ **3)** μολυβδίνη σφαῖρα, ἣν ἔρριπτον διὰ τῆς χειρὸς χάριν γυμναστικῆς : Λουκ.Λεξιφ.5 **ὁ δὲ μολυβδαίνας χερμαδίους ἀράγδην ἔχων ἐχειροβόλει᾿ 4)** μεταλλική τις οὐσία, πιθ. θειϊκὸς μόλυβδος : ᾿Ιπп.Γυν.2,188 ᾿Αριστλ.ΖΓ 735b,16 **ἡ μολύβδαινα μιγνυομένη ὕδατι ἢ καὶ ἐλαίῳ . . ὄγκον ποιεῖ,** Πλίν.Φι 34,173, Διοσκ.5,85᾿ **5)** τὸ ποῶδες πολυετὲς καὶ φαρμακευτικὸν φυτὸν μολύβδαινα ἡ Εὐρωπαϊκή, τὸ λεπιδόχορτο ἢ ἀγριομαρούλι : Πλίν.Φι 25,155᾿ ‖ νεώτ. βοταν. γένος **μολυβδαινοειδῶν** φυτῶν.
μολυβδαίνιον (τὸ) νεώτ. μέταλλον λευκὸν στιλπνὸν ἀνῆκον εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ χρωμίου, ἐν χρ. ἰδ. εἰς τὴν βιομηχανίαν τοῦ χάλυβος.
μολυβδαινοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια **δικοτυληδόνων** ποωδῶν ἢ θαμνωδῶν φυτῶν, φυομένων ἰδ. εἰς ἁλμυρὰ ἐδάφη.
μολυβδαῖος-α-ον μσν. ἀντὶ μολύβδεος βλ.λ. μολυβένιος : ᾿Αλέξ.Τραλλ.8,473.
μολυβδάνθρωπος (ὁ) μτγν. ἄνθρωπος ἐκ μολύβδου, ὡς ὀνομασία συμβόλου ἐν τῇ ἀλχημείᾳ : Ζώσ.᾿Αλχ.117Β᾿ πρβλ. ἀργυράνθρωπος.
μολυβδασφάλεια (ἡ) νεώτ. ἠλεκτρολ. μολύβδινον σύρμα, ὅπερ παρεντιθέμενον εἰς ἠλεκτρικὰ κυκλώματα τήκεται, ὁσάκις ἡ ἔντασις τοῦ ρεύματος εἶναι μεγάλη, ἐπερχομένης οὕτω διακοπῆς τοῦ κυκλώματος.
μολύβδεος-α-ον κ. συνῃρ. **μολυβδοῦς-ῆ-οῦν** ὁ ἐκ μολύβδου, ὁ μολύβδινος : Φερεκρ.12 **μολυβδέα δελφίς,** Θεόφρ.᾿Οσμ.41, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.99,2, Λουκ.Ζ Τραγ.47 **ὁ χηνίσκος δὲ μολυβδοῦς.**
μολυβδίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ τοῦ μολύβδου καὶ τῶν παραγώγων αὐτοῦ τοξικὴ δηλητηρίασις τοῦ ὀργανισμοῦ.
μολυβδίζω μτγν. ἔχω, λαμβάνω τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου : ᾿Ολυμπ.᾿Αλχ.71Β.
μολυβδικός-ή-όν γλωσσ. ὁ μολύβδινος.
μολύβδινος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ μολύβδου συνιστάμενος ἢ κατεσκευασμένος, ὁ μολυβένιος : ᾿Ιππ.῎Αρθρ.62 **μολύβδινον ἴχνος** (πιθ. γρ.) (πέλμα ἐκ μολύβδου), αὐτ. **μολύβδινον ὑποδημάτιον,** Κρατῖν.318, Εὔπ.171 **μολύβδινος κρατευτής,** ᾿Αριστλ.ΗΝικ.1137b,30 **μολύβδινος κανὼν** (ὄργανον ἀρχιτεκτονικὸν γραμμισμοῦ δεκτικὸν κάμψεως). Πολύβ.8,7,9 **τινὰ δὲ σηκώματα μολύβδινα,** Μοσχί. Παραδ.π.᾿Αθήν.5,207Β **μολυβδίναις δὲ κεραμίσιν ἀπεστεγανοῦντο πρὸς τὸ ξύλον,** Γαλ.19,701 **μολύβδινος πῖλος,** Γρηγ.Νύσσ.2,41Α **μολυβδίνοις νομίσμασι,**Βί.᾿Αλεξ.5916 **βαλὼν αὐτὸς ἐς ὕστερον πυξίδι μολυβδίνῃ.**
μολύβδιον (τὸ) βάρος ἐκ μολύβδου : ᾿Ιππ.῎Αρθρ. 14᾿ **2)** μήλη διὰ τὴν μήτραν : ᾿Ιππ.Γυν.1,11.
μολυβδίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μολύβδαινα βλ.λ.Ι, βάρος ἐκ μολύβδου προσαρμοζόμενον ἐπὶ τῆς ὁρμιᾶς ἢ τῶν δικτύων πρὸς καταβύθισιν : Σοφ. ἀπ.840 **μολυβδὶς ὥστε δίκτυον κατέσπασεν,** Πλάτ.Πολ.519Β **περιεκόπη τὰς τῆς γενέσεως ξυγγενεῖς** (ἐξυπον. κακίας) **ὥσπερ μολυβδίδας,** ῾Ιεροκλ.Πλ.Χρ.῎Επ.8,432Μ᾿ ‖ τεμάχιον μολύβδου : ᾿Επιγρ., - **μολυβδίδες ράχεως** (μολύβδινα βάρη ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ δύτου χρησιμεύοντα ὡς ἕρματα πρὸς συγκράτησιν αὐτοῦ ἐν ἰσορροπίᾳ ἐπὶ

τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης)· **2)** μολυβδίνη σφαῖρα ριπτομένη διὰ τῆς σφενδόνης : Ξεν.᾿Αν 3,3,17 **ταῖς μολυβδίσιν ἐπίστανται χρῆσθαι**, ᾿Αριστλ.Οὐρ.289ε,25, Πολυβ.27,9,6 **καθάπερ εἰ μολυβδὶς ἐκ τῆς σφενδόνης ἐφέρετο· 3)** ἡ στάθμη τῶν κτιστῶν : Καλλ.ἀπ.159· **4)** βάρος ἰσοδυναμοῦν πρὸς ἑπτὰ μνᾶς· ῾Ησ. «μολυβδίς· στάθμιόν τι ἑπταμναῖον»· **5)** μσν. εἶδος βασανιστηρίου ὀργάνου : Μαρτύριον τοῦ ῾Αγ. ᾿Ακακίου II **ὁ δικαστὴς εἶπεν, Κλάσατε αὐτοῦ τὰς σιαγόνας μολυβδίσιν, ἵνα μὴ ἀπαυθαδίζηται τῇ ἡμετέρᾳ ἐπ᾿ αὐτοῦ μακροθυμίᾳ· 6)** νεώτ. ἡ μολυβδογραφίς, τὸ μολυβδοκόνδυλον, τὸ μολύβι· ‖ τὸ ἐκ γραφίτου ραβδίον, τὸ περιεχόμενον εἰς τὰ μολυβδοκόνδυλα.

μολυβδῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος ἄμμου ἐξ ἧς λαμβάνεται ὁ λιθάργυρος : Πλίν.ΦΙ 33, 106, Διοσκ.5,87· ‖ νεώτ. ὀρυκτολ. **μολυβδῖτις γῆ** λεπτοκοκκώδης καὶ γεηρὰ παραλλαγὴ τοῦ φιμυθίτου ἢ κερουσσίτου.

μολυβδιῶ-άω ἔχω τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου : Κωμ.᾿Αδέσπ.1082 **μολυβδιᾷς ὑπὸ νόσου.**

μολυβδόβουλλον (τὸ) νεώτ. π. Βυζαντινοῖς, σφραγὶς ἐκ μολύβδου ἐξηρτημένη διὰ θώμιγγος ἔκ τινος ἐγγράφου, χρησιμοποιουμένη ἰδ. ὑπὸ τῶν πολιτῶν· ‖ κατ᾿ ἐπέκτ. αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔγγραφον τὸ φέρον τὸ μολυβδόβουλλον· πρβλ. ἀργυρόβουλλον, χρυσόβουλλον.

μολυβδόγεων (τὸ) γλωσσ. εἶδος ὀρυκτοῦ, μολυβδόχωμα, κατά τινας φιμύθιον, σκωρία μολύβδου.

μολυβδόδετος-ον (μόλυβδος, δέω) μτγν. ὁ διὰ μολύβδου δεδεμένος, στερεωμένος : Πολυβ.6,88 **μολυβδοδέτους ἐσχάρας.**

μολυβδοειδής-οῦς-ές (μόλυβδος) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος, ὁ ὁμοιάζων πρὸς μόλυβδον : ῾Ιππ.᾿Εντ. Παθ.32, Διοσκ.5,83, ᾿Αρετ.᾿Οξ.Παθ.2,7.

μολυβδοθάλαμος (ὁ) νεώτ. μέγας θάλαμος ἐπενδεδυμένος τελείως διὰ μολύβδου ἐσωτερικῶς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου παράγεται τὸ θειϊκὸν ὀξὺ δι᾿ ὀξιδώσεως τοῦ θειώδους ὀξέος.

μολυβδοκόνδυλον (τὸ) νεώτ., δημ. **μολυβοκόντυλο κ. μολύβι** κονδύλιον γραφῆς ἐκ λεπτοῦ ξυλίνου ραβδίου περιέχοντος κατὰ μῆκος ραβδίσκον ἐκ μείγματος γραφίτου καὶ ἀργίλου ἢ ἄλλης ἀμέσως χρωστικῆς ὕλης.

μολυβδοκόπος (ὁ,ἡ) (μόλυβδος, κόπτω) ᾿Επιγρ. ὁ σφυρηλατῶν πλάκας ἐκ μολύβδου ἢ ὁ ἐγγράφων τι κ. ἰδ. ἀρὰς ἐπὶ μολυβδίνων πλακῶν.

μολυβδομαντεία (ἡ) νεώτ. μέθοδος μαντικῆς δι᾿ ἐγχύσεως τετηγμένου μολύβδου ἐν ὕδατι..

μολυβδομηνίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν σεληνικὸν ἅλας τοῦ μολύβδου.

μολυβδοξύστης (ὁ) νεώτ. **ἐργαλεῖον πρὸς ξέσιν** τῶν μολυβδίδων.

μόλυβδος (ὁ κ. ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. χημικὸν στοιχεῖον, ἓν ἐκ τῶν μετάλλων, τὸ μολύβι: Σιμων.64 **ἀκήρατον οὐδὲ μόλυβδον ἔχων,** ῾Ηρ.3,56 **νόμισμα κόφαντα πολλὸν μολύβδου,** Εὐρ.᾿Ανδρ.267 **εἰ πέριξ σ᾿ ἔχει τηκτὸς μόλυβδος,** Θουκ.1,93 **λίθοι.. μολύβδῳ δεδεμένοι,** Ξεν.᾿Αν.3,4,17 **ηὑρίσκετο.. καὶ μόλυβδος, ὥστε χρῆσθαι εἰς τὰς σφενδόνας,** ᾿Επιγρ. Πάπ., Βί.᾿Αλεξ.4360 **μολύβδῳ ταύτην κατασφαλίσασθαι· 2)** μέλας μόλυβδος χρήσιμος πρὸς δοκιμὴν τοῦ χρυσοῦ : Θέογν.417 **ἐς βάσανον δ᾿ ἐλθὼν παρατρίβομαι ὥστε μολύβδῳ χρυσός,** αὐτ.1105, ᾿Αριστλ.Μετ.349a.2· **3)** κυκλικὸν τεμάχιον μολύβδου χρησιμεῦον πρὸς χάραξιν γραμμῶν : ᾿Ιουλ.Αἰγ.ΑΠ 6,67 **γραφίδεσσιν ἀπιθύνοντα πορείας τόνδε μόλυβδον ἄγων καὶ μολίβου κανόνα· 4)** μολύβδιον βλ.λ.2) : ῾Ιππ.Γυν.2,132· **5) μόλυβδος** ὡς θηλ. ἡ μολυβδίς βλ.λ.3)· ᾿Αμμών.120V «τὸ μὲν γὰρ βαρυτονούμενον.. ὄνομα ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου παρὰ τοῖς ἀρχιτέκτοσι τίθεται».

μολυβδοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. χημ. οὐδέτερος ὀξικὸς μόλυβδος.

μολυβδοσκωρία (ἡ) νεώτ. τὸ ἐκ μεταλλεύματος μολύβδου κατὰ τὴν τῆξιν ἀφαιρούμενον ἕλκυσμα, ἡ σκωρία τοῦ μολύβδου.

μολυβδοσωλήν-ῆνος (ὁ) νεώτ., δημ. **μολυβοσωλήνας** σωλὴν ἐκ μολύβδου.

μολυβδοτήξ-ῆκος (ὁ) (μόλυβδος, τήκω) μαν. ὁ τήκων τὸν μόλυβδον : Θεόγνωστ.Καν.40· ἄ. μολιβδοτήξ : ῾Ηρωδιαν.Τεχν.Λειπ.π.Χοιροβ.Θεο.40· κ.μολιβδότηξ : ᾿Ανών.π.αὐτ.

μολυβδουργεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον, τὸ κατάστημα τοῦ μολυβδουργοῦ βλ.λ.

μολυβδουργία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ μολυβδουργοῦ, ἡ τέχνη τῆς κατεργασίας τοῦ μολύβδου.

μολυβδουργός (ὁ) (μόλυβδος,* ἔργω) μτγν. κ.νεώτ. ὁ κατεργαζόμενος τὸν μόλυβδον : Πτολ.Τετράβ. 180, ᾿Απολλδ.Δαμ.Πολιορκ.153,7 **μολιβδουργός.**

μολυβδοῦς-ῆ-οῦν μτγν. συνηρ. τ. τοῦ μολύβδεος βλ.λ. : Λουκ.ΖΤραγ.47 **ὁ χηνίσκος δὲ μολυβδοῦς.**

μολυβδοῦχος-ον νεώτ. **ὁ** περιέχων μόλυβδον : **μολυβδοῦχα μεταλλεύματα.**

μολυβδοφανής-οῦς-ές (μόλυβδος, φαίνομαι) μτγν. ὁ φαινόμενος ὡς μόλυβδος, ὁ ἔχων ὄψιν μολύβδου : ᾿Αθήν.9,391Β **ὁ δὲ σκώψ.. μικρότερός ἐστι γλαυκὸς καὶ ἐπὶ μολυβδοφανεῖ τῷ χρώματι ὑπόλευκα στίγματα ἔχει.**

μολυβδόχαλκος-ον (μόλυβδος, χαλκός) μτγν. κρᾶμα μολύβδου καὶ χαλκοῦ : Ζώσ.᾿Αλχ.157Β.

μολυβδοχοΐα (ἡ) ᾿Επιγρ. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τῆς χύσεως καὶ κατεργασίας τοῦ μολύβδου.

μολυβδοχοΐζω ᾿Επιγρ., ἀττ. μέλλ. **μολυβδοχοιῶ,** μολυβδοχοῶ βλ.λ.2).

μολυβδοχόος (ὁ) γλωσσ. κ. **μολιβδοχόος ὁ** κατεργαζόμενος, ὁ τήκων τὸν μόλυβδον.

μολυβδοχοῶ-έω κατεργάζομαι τὸν μόλυβδον, τήκω τὸν μόλυβδον, χωνεύω, λειώνω τὸ μολύβι· Πολυβ.7,108· **2)** στερεῶ, προσηλῶ διὰ τετηκότος μολύβδου, οἷον ἀνδριάντα ἐπὶ **βάθρου** : ᾿Αριστφ.᾿Εκκλ.1110 **τὼ πόδε μολυβδοχοήσαντας κύκλῳ περὶ τὰ σφυρά,** ᾿Επιγρ.

μολυβδόχρους-οος-ουν-οον (μόλυβδος, χροιά) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὴν χροιάν, τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου : Διοσκ.5,85, ᾿Αλέξ.Τρσλλ.Πυρ.2.

μολυβδόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ μολυβδόχρους βλ.λ. : Γαλ.1,343 **ἡ χροιὰ πελιδνή πως ἐστι καὶ καλεῖν ἔθος ἐστὶν ἐνίοις τῶν ἰατρῶν τοὺς τοιούτους μολυβδοχρῶτας.**

μολυβδύαλος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὴ μολυβδοῦχος ὕαλος.

μολυβδῶ-όω κ. νεώτ., δημ. **μολυβώνω** συνήθ. κτ. παθ. τήκομαι ὡς μόλυβδος, μεταβάλλομαι, γίνομαι μόλυβδος : Διοσκ.5,84· **2)** προσαρμόζω, ἐπιθέτω μόλυβδον ἐπί τινος, βαρύνω τι μὲ μόλυβδον· τὸ παθ. ἐπὶ τῶν ἀστραγάλων τοῦ παιγνιδίου, εἶμαι πεπληρωμένος διὰ μολύβδου : ᾿Αριστλ.Πρ.913a,36· ὁμ. ἐπὶ δικτύου, ἔχω τεμάχια μολύβδου προσηρτημένα πρὸς εὐχερεστέραν καταβύθισιν ἐν τῷ ὕδατι· ῾Ησ. ἐν λ. ἀποσταδόν, **δίκτυον μεμολυβδωμένον** ‖ νεώτ. κ. **μολυβδώνω,** δημ. **μολυβώνω περιβάλλω,** ἐπικαλύπτω, ἐπενδύω τι διὰ μολύβδου· **3)** ρηματ.π. μολύβδωμα, μολύβδωσις, μολυβδωτός.

μολυβδώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς μόλυβδον, ὁ μολυβδοειδής : ῾Ιππ.Προγν.2, Διοσκ.5,81 **μηδὲν ἔχουσα μολυβδῶδες,** Γαλ.11,282 **τὸ τῆς χροιᾶς μολυβδῶδες.**

μολύβδωμα-ατος (τὸ) (μολυβδῶ) μτγν. κατασκεύασμα ἐκ μολύβδου, ἔλασμα, πλὰξ ἐκ μολύβδου : Μοσχ.Παραδ.π.᾿Αθήν.5,208Α **κατεσκευ-**

αστο διὰ μολυβδώματος **καὶ σανίδων κλειστὸν ἰχθυοτροφεῖον.**
μολύβδωσις-εως (ἡ) (μολυβδῶ) γλωσσ. κ. νεώτ. ἡ κόλλησις ἢ ἐπίχρισις διὰ μολύβδου· ‖ νεώτ. ἡ διὰ μολύβδου ἐπένδυσις, ἐπικάλυψις.
μολυβδωτός-ή-όν (μολυβδῶ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ κεκολλημένος ἢ κεκαλυμμένος διὰ μολύβδου, ὁ διὰ μολύβδου περιδεδεμένος· ‖ νεώτ. ὁ ἐκ μολύβδου κατεσκευασμένος : **μολυβδωτὰ βλήματα.**
μολυβένιος-α-ο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἢ συνιστάμενος ἐκ μολύβδου, ὁ μολύβδινος· **2)** ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου, ὁ μολυβύς· ‖ τὸ οὐδ. **μολυβένιο** ὡς οὐσ. τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου, τὸ μολυβὺ χρῶμα : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.146 τὸ **ἔκλαμπρο γλαυκὸ ἢ τὸ κρύο μολυβένιο τοῦ πελάγου.**
μολυβήθρα (ἡ) δημ. τεμάχιον μολύβδου προσαρμοζόμενον ἐπὶ τῶν ὁρμιῶν καὶ τῶν δικτύων πρὸς εὐχερεστέραν καταβύθισιν ἐν τῷ ὕδατι, ἡ μολύβδαινα βλ.λ.(ι)· **2)** τὸ βαρίδιον τῆς στάθμης τῶν κτιστῶν· ‖ ὁμ. τὸ βάρος τῶν ἀνερχομένων καὶ κατερχομένων κρεμαστῶν λαμπτήρων· **3)** ἡ κανδηλήθρα βλ.λ.· **4)** μολύβδινον ἔλασμα, δι' οὗ **περιέβαλλον τὸν πυριτόλιθον εἰς τὰ παλαιὰ ὅπλα.**
μολύβι (τὸ) δημ. ὁ μόλυβδος βλ.λ.(ι)· ‖ παροιμ. **ὁ ἄνθρωπος εἶναι γλυκὸς σὰ μέλι καὶ βαρὺς σὰν τὸ μολύβι· 2)** τὸ ἐκ μολύβδου βλῆμα πυροβόλου ὅπλου : δ.τραγ. **φαρμακερὸ εἶν' τὸ λάβωμα, πικρὸ καὶ τὸ μολύβι·** πρβλ. βόλι· **3)** τὸ μολυβδοκόνδυλον.
μολυβιά (ἡ) δημ. ἡ διὰ μολυβδοκονδύλου χαραχθεῖσα γραμμή.
μολυβίδι(ο)ν (τὸ) λεξ. κ. μσν. ἡ **μολυβὶς**-ίδος «τὸ τοῦ ἐλλυχνίου γαστρίδιον, ἡ τοῦ θρυαλλιδίου γλωττίς» : ἔκδ. Goarus Εὐχολόγ.428 **γεμίζεται ἔλαιον κανδήλα.. καὶ ἕκαστος καταστέγει τὸ ἴδιον μολυβίδιν μετὰ ἀπτρίου.**
μολύβινος-η-ον μτγν. τ. τοῦ μολύβδινος βλ.λ.(ι) : Σωρ. in Cochii Chirurg.47,9 **δερματίνων καὶ μολυβίνων ληκύθων.**
μολύβιον (τὸ) μτγν. ἡ μολυβὶς βλ.λ. : 'Ορειβ.41 (ἔκδ. Mai) **μολύβιον δισκοειδές.**
μολυβίς-ίδος (ἡ) 'Ησ. **ἀντὶ** μολυβδίς, γλώσσ. ἐπὶ τοῦ μολύβδαινα.
μολυβοειδής-οῦς-ές 'Ησ. γλώσσ. τοῦ μολυβρός.
μολυβοκόντυλο (τὸ) δημ. μολυβδοκόνδυλον βλ.λ.
μολυβόνερο (τὸ) δημ. διάλυμα μολύβδου ἐν ὕδατι μετ' **ὄξους·** πρβλ. χρυσόνερο.
μόλυβος (ὁ) μτγν. τ. τοῦ μόλυβδος κ. **μόλιβος** Μοῖρ.256 «μόλυβδος 'Αττικοί, μόλυβος 'Ελληνες» : ΠΔ'Ιεζ.27,12 **σίδηρον καὶ κασσίτερον καὶ μόλιβον,** Περίπλ.'Ερ.Θαλ.49.
μολυβοσκέπαστος-ον (μόλυβος, σκεπάζω) μτγν. ὁ ἐσκεπασμένος διὰ μολύβδου : Montef.Palaeogr. Gr.487D **μολυβοσκέπαστος ναός.**
μολυβουργός (ὁ) πάπ. ἀντὶ μολυβδουργὸς βλ.λ.
μολυβοῦς-ῆ-οῦν μτγν. συνηρ. τ. τοῦ ἀχρήστου μαλύβεος, ὁ μολύβδινος : 'Ηγήσ.12 **εἰς μολυβῆν κεραμίδα ἐμβαλών,** Διοσκ. **μολυβοῦς δοΐδυξ.**
μολυβρός-ά-όν 'Ησ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου, ὁ μολυβδόχρους, ὁ μολυβδοειδής.
μολυβύς-ιά-ύ δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου, ὁ μολυβδόχρους : **ὁ οὐρανὸς ἦτανε μολυβύς·** ‖ τὸ οὐδ. **μολυβὺ** ὡς οὐσ. τὸ χρῶμα τοῦ μολύβδου : **τὸ μολυβὺ τοῦ οὐρανοῦ.**
μολυβώνω δημ. μολυβδῶ βλ.λ.2)· **2)** ρυπαίνω διὰ μολυβδοκονδύλου· **3)** χαράσσω γραμμὰς ἐπὶ χάρτου ἢ γράφω τι διὰ μολυβδοκονδύλου.
μόλυμμα-ατος (τὸ) (μολύνω) γλωσσ. ἀντὶ **μόλυσμα** βλ.λ.
μολύνη 'Ησ. **ἡ πυγή, ὁ πρωκτός.**

μολυνοπραγμονοῦμαι-έομαι κωμ. παθ. ἀναμιγνύομαι εἰς ρυπαρά, ἀηδῆ πράγματα, ἀνακατώνομαι αἐ βρωμερὰ πράματα : 'Αριστφ.'Αχ.282 **ὀλίγου πάνυ ἀπωλόμην μολυνοπραγμονούμενος·** πρβλ. πολυπραγμονῶ.
μόλυνσις-εως (ἡ) (μολύνω) κ. νεώτ., δημ. μόλυνση κ. **μόλεμα** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μολύνειν, μίανσις, κηλίδωσις, ρύπανσις, λέρωμα : ΠΔ'Ιερ.51(44),4 **μὴ ποιήσητε τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύτης, ἧς ἐμίσησα,** Σχόλ.'Ιλ.Λ 749 **ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν μάχην μολύνσεως,** Σχόλ.'Ιάμβλ.Μαθ. 'Επιστ.101F· **2)** ἀντὶ μώλυσις, ἡ κατάστασις τοῦ ὀλίγον μόνον ἡψημένου, τοῦ ἡμιέφθου κρέατος, ἀντίθ. ἕψησις : 'Αριστλ.Μετ.381b,14 (κῶδ.),αὐτ.ΖΓ 776a,8 **ἀπεψία γάρ τις καὶ ἡ μόλυνσίς ἐστιν,** Θεόφρ.Φ Αἰτ.4,9,6 **ὥσπερ τὰ ἐπὶ τὸ ζέον ἐμβαλλόμενα τῶν ἑψομένων, οὐδεμίαν.. οὐδὲ κἀκεῖνα λαμβάνει μόλυνσιν· 3)** νεώτ. ἰατρ. κ. δημ. ἡ μετάδοσις παθογόνου τινὸς μικροβίου εἰς ζῶντά τινα ὀργανισμόν : **ἔπαθε μόλυ(ν)ση.**
μολυντήρι (τὸ) τὸ ἑρπετὸν σαῦρος ὁ ἡμιδάκτυλος **ἀκροχορδονώδης,** οὗ αἱ ἐκκρίσεις δηλητηριώδεις, ἰδ. ἐρεθιστικαὶ τῆς ἐπιδερμίδος.
μολυντικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν μόλυνσιν.
μολυντός-ή-όν (μολύνω) μτγν. ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ μολύνειν, εἰς τὸ ρυπαίνειν τι : 'Ολυμπ.Μετ.320,15.
μολύνω κ. νεώτ., δημ. κ. **μολένω** κ. **μολεύω,** μέλλ. **μολῠνῶ,** ἀόρ. **ἐμόλῡνα,** παρακ. μεμόλυγκα (Χοιροβ.Θεο.2,68), παθ. μέλλ. **μολυνθήσομαι,** ἀόρ. **ἐμολύνθην,** παρακ. **μεμόλυσμαι** κ. **μεμόλυμμαι,** μτχ. **(με)μολυσμένος,** δημ. κ. **μολεμένος,** μιαίνω, ρυπαίνω, κηλιδῶ, λερώνω : 'Αριστφ.'Ιππ.1286 **μολύνων τὴν ὑπήνην,** 'Αριστλ.ΖΙ 571b,18 **πηλῷ μολύνοντες.. καὶ ξηραίνοντες ἑαυτούς,** Θεόκρ.20,10 **χέρες δέ τοι ἐντὶ μέλαιναι, καὶ κακὸν ἐξόσδεις· ἀπ' ἐμεῦ φύγε, μή με μολύνῃς,** ΚΔ'Απ.3,4 **οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν·** κ. παθ. : ΠΔ'Ησ. 65,4 **μεμολυμμένα πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν,** Μουσῶν.ἀπ.18b,101Η **ὁ μολυνόμενος ὑπὸ τοῦ ὄψου μᾶλλον ἢ χρή,** Κρυστ.Καλόγ.5,93 **τ' ἅρματά του | εἶνε βαμμένα μ' αἵματα Τούρκικα μολυσμένα·** ‖ πάσσω, ἐπιπάσσω, πασπαλίζω : Σωτ.Κωμ.1,24 **πετραῖα δή τινα ἰχθύδια, τούτων ἀποκνίσας τὰ κρανία ἐμόλυν' ἀλεύρῳ· 2)** εἰδ. μεταβάλλω εἰς κτήνη : 'Αριστφ.Πλ.310 **Κίρκην.. μαγγανεύουσαν μολύνουσάν τε τοὺς ἑταίρους· 3)** φθείρω, διαφθείρω, ἀτιμάζω : Θεόκρ.5,87 **τὸν ἄνηβον ἐν ἄνθεσι παῖδα μολύνει·** κ. παθ. : ΠΔ Ζαχ 14,2 **διαρπαγήσονται αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ γυναῖκες μολυνθήσονται,** ΚΔ'Απ.14,4 **οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν·** ‖ μτφ. κ. νεώτ. διαφθείρω τινὰ ἠθικῶς ἢ πνευματικῶς : 'Ιώσ.Βί 47 **μολύνειν χεῖρας ἁρπαγῇ,** Πλάτ.Πολ.535E **εὐχερῶς ὥσπερ θηρίον ὕειον ἐν ἀμαθίᾳ μολύνηται** (ἡ ψυχὴ) (κυλίεται ἐν τῇ ἀμαθείᾳ ὡς χοῖρος ἐν βορβόρῳ),'Ισοκρ.5,81 **οὔτε τόλμαν δυναμένην ὄχλῳ χρῆσθαι καὶ μολύνεσθαι,** ΠΔ Σοφ.Σειρ.22,13 **πρὸς ἀσύνετον μὴ πορεύου· φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ ἵνα μὴ κόπον ἔχῃς, καὶ οὐ μὴ μολυνθῇς ἐν τῷ ἐντιναγμῷ αὐτοῦ,** ΚΔ Κορινθ.1,8,7 **ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται· 4)** νεώτ. ἰατρ. κ. δημ. μεταδίδω ἢ ἐναποθέτω παθογόνα μικρόβια εἴς τινα : **ἀπέθανεν ἡ μητέρα ἐκ φθίσεως καὶ ἐξ αὐτῆς εἶχεν ἤδη μολυνθῆ ὅλη ἡ οἰκογένεια·** ‖ **μολύνω τὴν ἀτμόσφαιραν** πληρῶ τὴν ἀτμόσφαιραν παθογόνων ἢ δυσωδῶν ἀναθυμιάσεων· **5)** διὰ χρωστικῆς τινος ὕλης κηλιδῶ ἢ ἐν μέρει βάπτω, χρωματίζω : ΠΔ Γεν 37,31 **ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι,** 'Ιώσ.ΑΙ 2,3,4 χιτωνίσκον αἵματι **μολύνειν·** κ. παθ. : αὐτ.3,6,1 **ἔρια μεμολυσμένα ἄνθεσι·**

6) ἐπὶ κακοῦ ὕφους λόγου, ἐνοχλῶ, δυσαρεστῶ: Φρύν.'Επιτ.440 **ἡμᾶς μολύνων οὐδέν τι ἀναπαύεται ὁ Μένανδρος·** **7)** ἀντὶ τοῦ μωλύω βλ.λ.· **8)** ρηματ. π. μόλυνσις, μολυσμός.

μολυρίς-ίδος (ἡ) λεξ. κ. **μολουρίς·** Σουΐδ. «μολυρίδας τὰς ἀκρίδας φασί».

μολυρόν 'Ησ. «νωθρόν. βραδύ. ἀνιαρόν. ἀηδές, ἀχάριστον, λυπηρόν»· πρβλ. μωλυρόν.

μόλυς μτγν. ἀμφ. ἐνν. (πιθ. γρ. μῶλυς) . 'Ηρωδιαν. Τεχν.Λείφ.2,938.

μόλυσμα-ατος (τὸ) (μολύνω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μολύνειν βλ.λ.1), μίασμα, ἀκαθαρσία, μόλεμα: Πορφ.'Αποχ.4,20,369 **μόλυσμα καὶ μίανσιν,** 'Εφραὶμ Σύρ.3,497Α **τῶν ψυχικῶν μου μολυσμάτων,** 'Ιεροκλ.Πλ.Χρ.'Επ.26,478Μ, Σχόλ. Αἰσχ.Πέρσ.576,'Ιω.Κλήμ.369· **2)** νεώτ. τὸ δι' οὗ μολύνεταί τις, οἷον νοσογόνον μικρόβιον, μεταδοτικὴ νόσος κττ.

μολυσματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μόλυσμα βλ.λ.2), ὁ προερχόμενος ἐκ μολύσματος, ὁ μεταδοτικός, ὁ κολλητικός: **μολυσματικαὶ νόσοι** (αἱ ἀπὸ ἀνθρώπου εἰς ἄνθρωπον μεταδιδόμεναι).

μολυσμᾰτώδης-ους-ες μτγν. ὁ πλήρης μολύσματος βλ.λ.1), ὁ γεμάτος μόλυσμα, μίασμα: Πρόκλ.'Ησίοδ.75),'Ερμεί.'Αλ.Φαῖδρ.107Α.

μολυσμός (ὁ) (μολύνω) μτγν. κ. μσν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μολύνειν, μιασμός, μόλυνσις: 'Αριστέ.1 166, ΠΔ'Ιερ.23,15 **ἀπὸ τῶν προφητῶν 'Ιερουσαλὴμ ἐξῆλθε μολυσμὸς πάσῃ τῇ γῇ,** Στράβ.17,2,4 **δυσκόλως ἀπειργόμενον ἀπὸ τῶν καθαρείων καὶ τῶν ἀλλοτρίων μολυσμοῦ,** Πλούτ. 'Ηθ.779C, ΚΔ Κορινθ.2,7,1 **καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος,** 'Ιάμβλ.Μυστ.5,4,Μηναῖ.12,4 'Ωδ.5 τοῦ 'Οσίου **καθάρας παντὸς μολυσμοῦ τὸ σῶμα καὶ ψυχήν.**

μόλυχνον 'Ησ. «δυσταλέον».

μολῶ-έω μτγν. ἀντὶ βλώσκω ἐκ τοῦ ἀορ. β' μολεῖν.

μολωχτός-ή-ό δημ. ἀντί μουλωχτὸς βλ.λ.

μομβρώ 'Ησ. κ. Σουΐδ. μορμώ.

μομία (ή) (περσ.) νεώτ., δημ. μούμια πτῶμα ἀνθρώπου ἢ ζῴου, ὅπερ διὰ ταριχεύσεως ἢ βαλσαμώσεως διατηρεῖται ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

μομιοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μομιοποιῶ, ἡ διὰ ταριχεύσεως ἢ βαλσαμώσεως μεταβολὴ πτώματος ἀνθρώπου ἢ ζῴου εἰς μομίαν.

μομιοποιῶ-έω νεώτ. μεταβάλλω πτῶμα ἀνθρώπου ἢ ζῴου εἰς μομίαν διὰ ταριχεύσεως ἢ βαλσαμώσεως· **2)** ρηματ. π. μομιοποίησις.

μομμώ 'Ησ. «ὃ ἡμεῖς Μορμὼ φαμεν, τὸ φόβητρον τοῖς παιδίοις».

μομοτίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. **ἀναρριχητικῶν πτηνῶν·** εἶδος μομότης.

μομφή (ἡ) (μέμφομαι) κ. νεώτ. ποι. τ. τοῦ μέμφις βλ.λ., ἡ ἐνέργεια τοῦ μέμφεσθαι, ἐπίπληξις, ἐπιτίμησις, κατηγορία, ψόγος, παράπονον: Πίνδ.Ν 8,39 **μομφὰν δ' ἐπισπείρων ἀλιτροῖς,** αὐτ.Ι 3(4),54 **μομφὰν ἔχεν παίδεσσιν 'Ελλάνων** (αἰτίαν παραπόνων), Αἰσχ.'Επτ.1010 **μομφῆς ἄτερ τέθνηκεν,** Εὐρ. 'Ορ.1069 **ἓν μὲν πρῶτά σοι μομφὴν ἔχω** (εἰς ἓν πρᾶγμα σὲ μέμφομαι), αὐτ.'Ιων.885,αὐτ.'Αλκ.1069 **μομφὰς .. ὑπὸ σπλάγχνοις ἔχειν,** 'Αριστλ.Εἰρ.664 **ὧν ἕνεκα μομφὴν ἔχει,** ΚΔ Κολ 3,13 **χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν·** κ. μτ. γενικ. τοῦ αἰτίου: Σοφ.Αἶ.180 **μομφὰν ἔχων ξυνοῦ δορὸς** (ἔχων παράπονον δι' ἀπὸ κοινοῦ γενάμενον πολεμικὸν ἀγῶνα).

μόμφις-εως (ἡ) AB 107,18 «μόμφιν ἀντὶ τοῦ μέμφιν, Τηλεκλείδης»: Τηλεκλ.63.

μόμφος (ὁ) μομφή, μέμψις: Εὐρ.ἀπ.633, 'Επιγρ.

μόμφεις 'Ησ. «δύσκλεια».

μόν ἐπίρρ. συγκεκ. τ. τοῦ μόνον βλ.λ., ἀρκεῖ μόνον: δ.τραγ. **μὸν νὰ μοῦ αὐξήσῃ τὴν ταγὴ νὰ πάγω πέρα, πέρα·** πρβλ. μόνε.

μονάγκων-ωνος (ὁ) (μόνος, ἀγκών) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος πολεμικῆς μηχανῆς ἐχούσης ἕνα μόνον κινητὸν ἀγκῶνα ἤτοι βλητικὸν ἐπὶ καθέτου στηρίγματος κινούμενον μοχλὸν ἐν χρ πρὸς ἐξακόντισιν λίθων, ἐμπρηστικῶν ὑλῶν κττ.: Φίλ.Μηχ.Βελοπ.91,36 **τοῖς πετροβόλοις ἄνω βάλλοντας τοῖς .. μονάγκωσι,** 'Απολλδ.Δαμ.Πολιορκ.188,6.

μοναγρία (ἡ) (μόνος, ἀγρός) μτγν. μεμονωμένος, μονήρης ἀγρός: Φίλ.2,4, 'Αλκίφρ.2,2 **ἔξελθε .. ἐκ τῆς ἐμῆς μοναγρίας,** Σωζόμ.1,11,26,10 **ἔξω τειχῶν ἐν μοναγρίαις καὶ ἐν κήποις διατρίβειν.**

μονάγριον (τὸ) μτγν. ἀ. μοναγρία βλ.λ.: Φίλ.2, 474 **τειχῶν ἔξω ποιοῦνται τὰς διατριβὰς ἐν κήποις ἢ μοναγρίοις,** 'Επιγρ., Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.2,67,7 **ἐν μοναγρίοις καὶ κήποις τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι.**

μοναγρότης σῦς (ὁ) μσν. ὁ μονιός, ὁ μονήρης: ΚΜανασσ.Χρον.9,34.

μονᾰδελφία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὕπαρξις ἑνὸς μόνον ἀδελφοῦ: Κατ.'Αστρλ.Κ 6,70· **2)** νεώτ. βοταν. ἡ περίπτωσις ἄνθους ἔχοντος συμφυεῖς τοὺς στήμονας καθ' ὅλον τὸ μῆκος ἢ μόνον κατὰ τὴν βάσιν αὐτοῦ.

μονάδελφα νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, τὸ ἔχον τοὺς στήμονας τῶν ἀνθέων συνηνωμένους καθ' ὅλον τὸ μῆκος ἢ μόνον κατὰ τὴν βάσιν αὐτῶν.

μονάδην (μόνος) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ μόνας, ξεχωριστά: 'Απολλ.Δύσκ.'Επιρρ.198,4, ΕΜ 367,9.

μονᾰδιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων μέγεθος μονάδος: 'Ηρων Μέτρ.2 Πρόλ.

μοναδικός-ή-ό(ν) (μονάς) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἀφῃρημένων μονάδων: 'Αριστλ. Μεταφ.1080b,30 **μοναδικοὺς τοὺς ἀριθμοὺς πάντες τιθέασι, πλὴν τῶν Πυθαγορείων,** αὐτ.ΗΝικ. 1131a,30 **μοναδικὸς ἀριθμὸς** (ἀφῃρημένος, ἐν ἀντιθ. πρὸς ἀριθμὸν προσ. ἢ πραγμ.)· **2)** ὁ ζῶν κατὰ μόνας, ὁ μεμονωμένος, ὁ μονήρης, ὁ μόνος, ἀντιθ. ἀγελαῖος: 'Αριστλ.ΖΙ 488a,1 **τὰ μὲν .. ἀγελαῖα, τὰ δὲ μοναδικά** (δ.γρ. μονωτικά), αὐτ.623b, 10 **μοναδικὰ δὲ τρία, σειρὴν ὁ μικρός·** ‖ μτγν. κ. μσν. ὁ μοναστικός, ὁ μοναχικός: Συνέσ.'Επιστ. 66 **ἔτι μειράκιον ὤν, εἰς μοναδικὸν βίον ἐτέλεσε,** Γρηγορ.ΝΒυζαντ.'Ιστ.1,4,12Β **μοναδικὸν περιέβαλε σχῆμα,** ΒΠαύλ.Θηβ.π.Lambec.Καισ.Βιβλ. 8,723Β **μοναδικῆς πολιτείας·** **3)** μτγν. ὁ ἀτομικός: Φίλ.1,7 **μοναδικὴ φύσις** (ἐπὶ τοῦ κόσμου)· **4)** ὁ τῆς μονάδος, ὁ ἑνιαῖος: Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ. 108, Δαμασκ.'Αρχ.54· **5)** εἰδ. γραμμ. ὁ ἔχων ἕνα μόνον τύπον: 'Απολλ.Δύσκ.'Επιρρ.141,24 **μοναδικὸς κατὰ τριγένειαν** (ὁ ἔχων μίαν κατάληξιν καὶ διὰ τὰ τρία γένη, μονοκατάληκτος), αὐτ.Συντ.169,20 **μοναδικαὶ ἐγκλιτικαί** (ἐπὶ τοῦ σφε κ. μιν)· ‖ τὸ οὐδ. μοναδικὸν ὡς οὐσ. τὸ ἄκλιτον: αὐτ.33,25· **6)** νεώτ. κ. δημ. ὁ οἱονεὶ ἀποτελῶν μονάδα, ὁ μόνος εἰς τὸ εἶδός του: Παπαντ.'Αγ.'Ορ.120 **τὸ μοναδικὸ βιβλιοπωλεῖο ποὺ ὑπάρχει στὶς Καρυὲς δείχνει μὲ τὰ βιβλία του τί εἶναι στὸ 'Ορος τὸ πνεῦμα, - ἡ μοναδική μας ἐλπίδα, - μοναδικὸ παράδειγμα αὐτοθυσίας·** **7)** ὅθ. συνεκδ. ὁ ἐξαίρετος, ὁ ἀσύγκριτος, ὁ σπάνιος: **μοναδικὴ γυναίκα - μόρφωσις.**

μοναδικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μοναδικοῦ βλ.λ.6), τὸ ν' ἀποτελῇ τις μονάδα.

μονᾰδικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ μονάδα, ἑνικῶς: Φίλ.2,19, Πλούτ.'Ηθ.744Ε **μοναδικῶς ἑκάστη μίαν περιέπει λαχοῦσα.**

μονᾰδισμός (ὁ) μτγν. σχηματισμὸς μονάδων ἢ ἐκ μονάδων: Δαμάσκ.'Αρχ.193 **τὰ γεννώμενα κατὰ μοναδισμόν.**

μοναδισταί (οἱ) νεώτ. οἱ ἀντιτριαδῖται βλ.λ.

μονᾰδιστί ἐπίρρ. μτγν. κατὰ μονάδας, κατὰ μοναδικὸν τρόπον : Νικόμ.Γερ.᾿Αριθμ.2,8 **ἐπὶ τούτοις σωρευθεὶς καὶ μοναδιστὶ ὑπογραφεὶς . . ἀποδίδωσι τὸν ι'.**

μοναδολογία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. τὸ μεταφυσικὸν σύστημα τοῦ Γερμανοῦ φιλοσόφου Λεϊβνιτίου (Λάϊβνιτς), καθ' ὃ ὁ κόσμος σύγκειται ἐκ στοιχείων ἁπλῶν, ἀΰλων, δυναμικὴν μόνον ἐχόντων οὐσίαν, ὧν ἕκαστον ὑφίσταται καθ' ἑαυτὸ (εἶναι μονάς), ἀποτελεῖ δὲ κέντρον (πυρῆνα) δυνάμεως, ἔχον τὴν ἱκανότητα τοῦ βιοῦν. Οὕτως αἱ οὐτωσεὶ ὁριζόμεναι κοσμικαὶ μονάδες εἶναι κατὰ τὸν ἀριστοτελικὸν ὅρον ἐντελέχειαι, δύνανται νὰ θεωρηθῶσι ψυχοειδεῖς ἐνεργοὶ ὑποστάσεις, οὖσαι ζωϊκαὶ ἀρχαὶ (ἐνάρξεις). Διαιροῦνται δὲ κατὰ τὸν Λεϊβνίτιον αἱ μονάδες αὗται, αἱ μόνον ποιοτικὰς ἰδιότητας ἔχουσαι εἰς ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας, ἀποτελοῦσαι ἱεραρχικὸν σύστημα, ἐξηρτημένον ἀπὸ τῆς ὑφίστης μονάδος, ἣν ὀνομάζομεν Θεόν. Οὐχ ἧττον ἑκάστη τῶν μονάδων τούτων ἀντικατοπτρίζει (ἀντανακλᾷ, ἀποδέχεται, ἐμφανίζει εἰς ἑαυτὴν) τὸ σύμπαν κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἄποψιν· καὶ εἰς τὰς κατωτάτας μὲν μονάδας, τὰς σωματικάς, τελούσας οἱονεὶ εἰς λήθαργον, ἡ τοῦ σύμπαντος ἀντανάκλασις εἶναι τεθολωμένη, ἀσαφής, εἰς τὰς ἀνωτέρας δὲ προϊόντως ἀποβαίνει σαφεστέρα καὶ φθάνει εἰς πληρότητα ἐν τῇ ἀνωτάτῃ μονάδι, τῷ Θεῷ, ἔχοντι ἐν ἑαυτῷ παράστασιν (ἰδθ. συνείδησιν) τῶν πάντων ἐν παντελεῖ σαφηνείᾳ. Διὰ τὴν σύνδεσιν καὶ σύνθεσιν τῶν οὐτωσεὶ αὐτοτελῶν καὶ οὐχὶ ἐν ἀλληλεπιδράσει μονάδων δέχεται ὁ Λεϊβνίτιος προδιατεταγμένην ἁρμονίαν, ὑφ' ἧς εἶναι κεκανονισμέναι ἡ πρὸς ἀλλήλας σχέσις καὶ τάξις. Τὸ μεταφυσικὸν σύστημα τοῦ Λεϊβνιτίου τοῦτο, ἡ Μοναδολογία, ἀντιτίθεται πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ Καρτεσίου περὶ παθητικῆς καταστάσεως τῶν στοιχείων τοῦ ὑλικοῦ κόσμου, ὁμ. δὲ καὶ πρὸς τὸν πανθεϊσμόν.

μονᾰδόν ἐπίρρ. μτγν., Ἰων. μουνᾰδόν, μονάδη βλ.λ. : Ὀππ.᾿Αλ.1,444, αὐτ.Κυν.4,40.

μοναζίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν φωσφορικὸν δημήτριον· ἅ. τουρνερίτης ἢ ἑμερίτης.

μονάζω (μόνος) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐμόνασα,** εἶμαι ἢ μένω μόνος : Ρουφῖν.᾿Επιγρ. ΑΠ 5,65 **εὐκαίρως μονάσασαν ἰδὼν Προδίκην ἱκέτευον·** ‖ ζῶ βίον μονήρη ἢ ἐν ἐρημίᾳ : ΠΔ Ψαλμ.101(102),8 **ἐγενήθην ὡσεὶ στρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματι,** ᾿Ιάμβλ.Πυθ.3,14 **ἔνθα ἐμόναζε τὰ πολλὰ Πυθαγόρας κατὰ τὸ ἱερόν,** αὐτ.35,253 **μονάζειν ἐν ταῖς ἐρημίαις·** **2)** εἰδ. ἐν τῇ χριστ. θρησκ. μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. διάγω μοναστικὸν βίον, εἶμαι μοναχός, καλόγηρος· γλωσσ. «μοναδικούς, ἀναχωρητὰς ἢ ἁπλῶς μονάζοντας» : Μηναῖ. 12,5 Ἑσπ. **φωστὴρ τῶν μοναζόντων ὁ διαυγέστατος,** Παπαντ.῞Αγ.῎Ορ.129 **στὸν πρώην Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη . ., ποὺ ἐμόναζε μετὰ τὴν πατριαρχία του στὸ ῎Ορος·** **3)** εἰδ. γραμμ. ἐπὶ λέξεων, ἀπαντῶ ἅπαξ ἐν ἑνὶ μόνῳ χωρίῳ : ῾Ηρωδιαν.Τεχν.Λειψ.2,913 **μονάζει ἄρα τὸ ῎Αρτεμις·** ‖ εἶμαι εἷς μόνον, ἁπλοῦς : Εὐστ.᾿Ιλ.68,13 **τὸ ᾿Αχιλλεὺς ποτὲ μὲν διπλασιάζει τὸ λ, ποτὲ δὲ μονάζον ἔχει αὐτό·** ‖ ἔχω ἰδιαιτέραν, εἰδικὴν δύναμιν : ᾿Απολλ.Δύσκ.Συντ.191,2· ‖ προορίζομαι ὅπως χρησιμοποιοῦμαι μόνος : αὐτ.265,19 **μονάζειν ἐκτὸς συνδέσμου·** **4)** ἐξατομικεύω, περιορίζω : Εὐστ.᾿Ιλ.349,35 **ἄστυ δὲ παρὰ μὲν τῷ ποιητῇ πᾶσα πόλις, ᾿Αθηναῖοι δὲ ὕστερον εἰς τὴν κατ' αὐτοὺς ἐμόνασαν τὸ ὄνομα·** κ. παθ. γίνομαι εἷς : αὐτ.1321,28 **πῶς δὲ οἱ τῇ συμφυΐᾳ μοναζόμενοι νοηθεῖεν ἂν πολλοί;,** αὐτ.Πον.189,10 **ὥστε σὲ μὲν ὅλον ὡς εἰς ψυχὴν μονάζεσθαι·** **5)** πολλαπλασιάζω ἐπὶ τὴν μονάδα : ᾿Ιάμβλ.Νικ. ᾿Αριθμ.60Ρ **ἡ μὲν γὰρ μονὰς ἑαυτὴν μονάσασα τετραγωνικὴ γίνεται.**

μοναθλία (ἡ) (μόνος, ἆθλος) μσν. ἡ μονομαχία : Νικ.Χων.Χρον.1,6,16Α.

μόναιπος (ὁ) ὁ μόναπος βλ.λ. : ᾿Αριστλ.Θαυμ. 830a,7.

μονάκανθος-ον (μόνος, ἄκανθα) κ. νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνην ἄκανθαν : ᾿Αριστλ.ἀπ.307 **μονάκανθος, κιρρός·** **2)** νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. γένος πλεκτογνάθων σκληροδερμιδῶν ἰχθύων.

μονάκριβος-η-ο δημ. ἐπὶ παίδων, μονογενής : Λασκαρ.Μυστ.114 **ὄντις ξέρῃ πῶς σ' ἕνα πλούσιο σπίτι βρίσκεται ἕνα παιδὶ μονάκριβο,** Κρυστ.᾿Αγροτ.Γάμος 8 **παντρεύει . . τὸν γυιό του τὸν μονάκριβο, τὸν μοσχαναθρεμμένο,** Ζερβ.Λυρ. Σάτ.1,41 **κάποια νιὰ πεντάμορφη, μονάκριβη δασκάλου θυγατέρα·** **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁ μοναδικὸς βλ.λ.6) : **ἔχουμε ἕνα μονάκριβο χωράφι.**

μονακτινελλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. κατηγορία πυριτισπόγγων ἐχόντων σκελετὸν βελονοειδῆ πυριτικῆς συστάσεως, ἅ. μοναξονίδαι.

μονάλλαγος-ον μσν. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων μίαν μόνην ἐνδυμασίαν, ἣν φέρει πάντοτε : Πρόδρ.1,68 **καβάδιν εἶχεν στούππινον . . | καὶ φόρειν το μονάλλαγος χειμὸν καὶ καλοκαίριν.**

μοναλκής ῾Ησ. «ἐξέχουσα, ἀνδρω[illegible]τάτη».

μονάλῡσις-εως (ἡ) (μόνος, ἅλυσις) μτγν. ἡ μόνη ἅλυσις : Πολυβ.10,167 **ἅλυσις καὶ μονάλυσις.**

μοναμινοξέα (τὰ) νεώτ. χημ. προϊόντα τῆς ἀποσχίσεως τῶν λευκωμάτων.

μοναμπῠκία (ἡ) ἀν[illegible]μονάμπυξ βλ.λ. : Πίνδ.Ο 5,7 **ἵπποις ἡμιόνοις τε μοναμπυκίᾳ τε.**

μονάμπυ[illegible]κος (ὁ,ἡ) (μόνος, ἄμπυξ) ἰδ. ἐπὶ ἵππων, ὁ ἔχων ἕνα μόνον ἄμπυκα βλ.λ.2) : Εὐρ.῎Αλκ.428 **τέθριππά θ' οἳ ζεύγνυσθε καὶ μονάμπυκας πώλους·** ἵπποι τρέχοντες μόνοι, ἵπποι τῶν ἱπποδρομικῶν ἀγώνων, κέλητες, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὰ ἁρματα· ὁμ. μ. **μονάμπυκες** : αὐτ.᾿Ικ.586 **μοναμπύκων τε φάλαρα κινεῖσθαι στόμα ἀφρῷ καταστάζοντα,** αὐτ.680· ‖ ἐπὶ ταύρου, ὁ μὴ ἔχων σύντροφον εἰς τὸν ζυγόν : αὐτ.᾿Ελ.1567 **μονάμπυκος δὲ . . φήχων δέρην** (κῶδ. μονάμπυκον).

μονανδρία (ἡ) σχόλ. ἡ ἰδιότης τῆς μονάνδρου, τὸ ἔχειν ἕνα μόνον ἄνδρα : Σχόλ.Εὐρ.᾿Ανδρ.228.

μόνανδρος (ἡ) (μόνος, ἀνήρ) ἡ ἔχουσα ἢ σχοῦσα ἕνα μόνον ἄνδρα, σύζυγον : ᾿Επιγρ. **τὴν μόνανδρον Νυμφιδίαν.**

μόνανδρος-ον νεώτ. ἐπὶ ἀνθέων, ὁ ἔχων ἕνα μόνον στήμονα.

μονανδρῶ-έω (μόνανδρος) μσν. ἔχω ἕνα μόνον ἄνδρα : ᾿Ανών.π.Σουΐδ. **οὐκ ᾔδεισαν Αἰγυπτίων αἱ γυναῖκες τοπαλαιὸν μονανδρεῖν.**

μονανθής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ φέρων ἓν μόνον ἄνθος· ‖ τὸ ἀρσ. **μονανθής** ὡς οὐσ. γένος σαρκοφυλλιδῶν φυτῶν.

μονανθία (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἡμιπτέρων γεωκόρεων **λεπτοποδιδῶν** ἐντόμων.

μονάξ ἐπίρρ. Ἰων. μουνὰξ βλ.λ. : Εὐστ.Πον.250,80.

μοναξία (ἡ) σχόλ. κ. μσν., δημ. **μοναξ(ι)ά** ἡ κατάστασις τοῦ ἐν μονώσει ζῶντος, διατελοῦντος ἀνθρώπου, τὸ νὰ ζῇ τις μονήρη βίον, ἡ μόνωσις : Σχόλ.Εὐρ.᾿Εκ.1017 **ἀρσένων ἐρημία)** τῶν **ἀνδρῶν μοναξία,** Εὐστ.᾿Ιλ.22,12 **ἐκ τούτου δὲ ἰδιωτικώτερον καὶ ἡ μοναξία ἔοικε λέγεσθαι,** Διγεν.᾿Ακρ. 2216 **μὴ λυπηθῇς, ὡραία μου, διὰ τὴν μοναξίαν, | καὶ ὅλοι τὸ γνωρίζουσι πὼς μοναχὴ τυγχάνεις,** ᾿Ερωτόκρ.1,829 **πάντα τὴ μοναξὰ ζητᾷς, τὴ μοναξὰ ξετρέχεις,** αὐτ.1137,αὐτ.2,602 **μὰ τὴ ζωὴ τσὶ μοναξᾶς ἀγάπα κι ἠρεσέ ντου,** Κρυστ.Σκ.᾿Αδ. 2,547, - **καὶ τώρα μόνος καὶ ἔρημος κλαίω τὴ μοναξιά μου·** **2)** ἐπὶ τόπων, τόπος ἀκατοίκητος, ἔρημος ἀνθρώπων ἢ ὅπου δὲν ἔρχεταί τις εἰς ἐπι-

κοινωνίαν μὲ ἀνθρώπους : Χρον.Μορ.740 **εἰς μοναξίαν τὸν ηὕρασιν κι. ἐθανατώσανέ τον,** Σολωμ.'Εθν.'Υμν.58 **σὰν τὸ σκόρπισμα τοῦ ἀνέμου** | στοῦ πελάου τὴν μοναξιά, Παπαντ.'Αγ.'Ορ.4 **ἀποτραβήχτηκε στὴ μοναξιά.**

μοναξιότης-ητος (ἡ) μσν. ἡ μοναξιά, ἡ μόνωσις : Διγεν.'Ακρ.2832 **νὰ μεταλλάξω ἠθέλησα μόνας μετὰ τῆς κόρης,** | . . **καὶ διὰ τὴν** μοναξιό**τητα καλῆς τῆς ποθητῆς μου.**

μοναξός-όν μσν. μόνος, μονάχος : Χρον.Μορ. 6928 **οὐδὲν** ἀπῆγα **μοναξὸς νὰ μὲ κατηγορήσῃς,** | **στρατιῶτες εἶχα μετ' ἐμέν'** 2) ἐπὶ τόπων, ὁ ἔρημος, ὁ μοναχικός : Δουκάγγ. ἐν Κορ.'Ατ.4Α,327 ἐν λ. μοναξιά **ἦτον ὁ τόπος μοναξός, θάλασσα τάμπροσθέν μας.**

μονάξων-ονος-ον νεώτ. ἐπὶ κρυστάλλων, ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὀπτικὸν ἄξονα, ἤτοι μίαν διεύθυνσιν, καθ' ἣν προσπίπτουσα ἡ φωτεινὴ ἀκτὶς δὲν ὑφίσταται διπλῆν διάθλασιν.

μοναπλοῦς-όος-οῦν-όον μσν. ὁ παντελῶς ἁπλοῦς, ἀντίθ. διπλοῦς : 'Ανῶν.π.Διαίτ. ἐν Idel.Phys. 2,197 **μοναπλοῦν τὸν οἶνον πρὸς διπλοῦν κίρνα.**

μονάπλωμα-ατος (τό) μσν. πιθ. μονὸν ἐ ράπλωμα : Προικοσύμφωνον τοῦ 1057 μ.Χ. ἐν ΣΖαμπελίου 'Ιταλοελλην.89 **δίδωμι αὐτῇ ὀθ(ό)νην καὶ μονάπλωμα.**

μοναπλῶς ἐπίρρ. μον. ἁπλῶς : ΤζέτζΣ.π.'Αν.Κρ.3, 318,19 **τὰ μὲν μετροῦνται μοναπλῶς κατὰ μονοποδίαν,** 'Ακινδ. εἰς 'Αλλάτ.'Ελλ.'Ορθοξ.1,767,417 **τρισὶ μοναπλῶς συγκαταθλᾶται λίθοις.**

μόναπος (ὁ) παιονικὴ ὀνομασία τοῦ βονάσου ἢ βολίνθου : 'ΑριστΛ.ΖΙ 630a,20 **ὁ δὲ βόνασσος γίγνεται μὲν ἐν τῇ Παιονίᾳ . . καλοῦσι δ' αὐτὸν οἱ Παίονες μόναπον.**

μονάριος (ὁ) πάπ. **ὁ** φύλαξ τῆς μονῆς βλ.λ.

μονάρμενον πλοῖον (τὸ) νεώτ. ναυτ. τὸ **μονό**στηλον πλοῖον, τὸ μονοκάταρτο.

μοναρτάβια (ἡ) πάπ. ὁ φόρος μιᾶς ἀρτάβης βλ.λ.

μοναρχκία (ἡ) μτγν. ποι. μοναρχία βλ.λ. : 'Υμν.'Ισ.6.

μονάρχας (ὁ) μσν. ἀντὶ μονάρχης βλ.λ. : 'Ερωφ. 3,286 **ἐλογάριαζα στὸ νοῦ μου ν' ἀπομείνω | σ' ὅλο τὸν κόσμον ὁ λωλὸς Μονάρχας.**

μονάρχης (ὁ) (μόνος, ἄρχω) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ ἄρ**χων μόνος, ὁ ἀνώτατος ἄρχων πολιτείας τινός, συνήθ. κληρονομικός, ἀσκῶν μόνος τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν, βασιλεύς, αὐτοκράτωρ : 'Ιουλ.Λόγ.2,85C (ἀμφ.γρ.), **- ἀγαθὸς μονάρχης.**

μονάρχια (τὰ) **ἑορτή** τις ἐν Καλύμνῳ : 'Επιγρ. μ(ηνὸς) **Θευδαισίου αι', Μοναρχίοις.**

μοναρχία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. **μουναρχίη** ἡ μοναρχικὴ διοίκησις, τὸ πολίτευμα, καθ' ὃ φορεὺς τῆς πολιτικῆς **ἐξουσίας** εἶναι ἓν φυσικὸν πρόσωπον, ὁ μονάρχης : 'Αλκ. ἐν Πάπ. 'Οξ.1789 ἀπ.12, 'Ηρ.3,80 **τίθεμαι ὦν γνώμην μετέντας ἡμέας μουναρχίην τὸ πλῆθος ἀέξειν,** αὐτ.82,αὐτ.7, 154,Αἰσχ.'Επτ.881 **πικρὰς μοναρχίας ἰδόντες,** Σοφ. 'Αντ.1163 **λαβὼν τε χώρας παντελῆ** μοναρχίαν, Εὐρ.'Ικ.352 **κατέστησ'** αὐτὸν **εἰς** μοναρχίαν (τὸν δῆμον),'Αριστφ.Σφ.474 **ὦ μισόδημε καὶ μοναρχίας ἐραστά,** Πλάτ.Πολιτ.291Ε μοναρχίαν μὲν **προσαγορεύουσιν ὡς δύο παρεχομένην εἴδη δυοῖν ὀνόμασι, τυραννίδι, τὸ δὲ βασιλικῇ,** 'Ισοκρ.2,5, 'ΑριστΛ.Πολιτ.1279a,33 **καλεῖν δ' εἰώθαμεν τῶν μὲν μοναρχιῶν τὴν πρὸς τὸ κοινὸν ἀποβλέπουσαν συμφέρον βασιλείαν,** αὐτ.1311a,24 **τὰς αὐτὰς ἀρχὰς δεῖ νομίζειν περί τε τὰς πολιτείας εἶναι τῶν μεταβολῶν καὶ περὶ τὰς μοναρχίας'** || νεώτ. ἡ **ἐξουσία,** ἡ ἀρχὴ τοῦ μονάρχου' || ὁμ. ἐπὶ ἀρχῆς, τῆς ἐξουσίας τοῦ Ρωμαίου δικτάτωρος : Πλούτ.Καῖσ.37 **τὴν μὲν μοναρχίαν ἀπειπάμενος'** 2) **ἡ** ἀνωτάτη διοίκησις τοῦ στρατοῦ, ἐπὶ τοῦ **ἀρχιστρατήγου** : Ξεν.ΚΠ 6,1,31 **καὶ ἰδιώτην ἂν γνῶναι ὅτι τῆς μοναρχίας ἀπέχεσθαί με δεῖ,** Πλούτ. Νικ.20 **ἀθυμία πολλὴ περιεστήκει τὸν Νικίαν τῇ τε μοναρχίᾳ κακοπαθοῦντα καὶ σφαλλόμενον αὖθις ὑπὸ τῶν συναρχόντων'** 3) κράτος ἔχον μοναρχικὸν πολίτευμα.

μοναρχιανοὶ (οἱ) νεώτ. αἱρετικοί, ὧν ἄλλοι μὲν ἠρνοῦντο τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ, παραδεχόμενοι αὐτὸν ὡς ψιλὸν ἄνθρωπον, ἄλλοι δὲ δεχόμενοι τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ ἠρνοῦντο τὸ δισυπόστατον, ταυτίζοντες τὸν Λόγον μετὰ τοῦ Πατρός.

μοναρχικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μόναρχον ἢ τὴν μοναρχίαν: Πλάτ.Νόμ.756Ε **ἡ μὲν αἵρεσις οὕτω γιγνομένη μέσον ἂν ἔχοι μοναρχικῆς καὶ δημοκρατικῆς πολιτείας,** 'ΑριστΛ.Πολιτ.1266a,6 **οὐδ' ἔχουσα φαίνεται μοναρχικὸν οὐδὲν** (ἡ πολιτεία), Πολύβ.10, 26,2 **τὴν ἐξουσίαν ἐλάμβανε μείζω καὶ μοναρχικωτέραν,** αὐτ.10,10,9. **μοναρχικῆς ὀρεγόμενον ἐξουσίας'** || τὸ οὐδ. μοναρχικὸν ὡς οὐσ. ἡ μοναρχία βλ.λ.) : Πλάτ.Πολ.693Ε **ἡ μὲν τοίνυν τὸ μοναρχικόν, ἡ δὲ τὸ ἐλεύθερον ἀγαπήσασα'** 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ὁ ἀσπαζόμενος τὴν μοναρχίαν ὡς πολίτευμα, ὁ ὑπέρμαχος τοῦ μοναρχικοῦ πολιτεύματος : 'Απη.'Εμφ.Πολ.5,54 **ἐγὼ δὲ Φουλβίας ᾐσθόμην μοναρχικῆς, - ἐπεκράτησαν οἱ μοναρχικοὶ εἰς τὴν 'Ισπανίαν.**

μοναρχικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **μοναρχικά,** συγκρ. **μοναρχικώτερον,** κατὰ τρόπον μοναρχικόν, ἁρμόζοντα ἢ ἰδιάζοντα εἰς μονάρχην, ὡς μονάρχης : Πλούτ.Νομ.2 **ἐδόκει τραχύτερον ἤδη προσφέρεσθαι καὶ μοναρχικώτερον,** Μετοχ. Θ Σύμμεικτ.765 **μοναρχικῶς ἄγων τὰ τῆς νήσου.**

μόναρχος (ὁ), ἰων. **μούναρχος** ὁ ἄρχων μόνος καὶ ἄνευ περιορισμοῦ τινος, ὁ συγκεντρῶν εἰς ἑαυτὸν ἀπόλυτον τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν τόπου τινός, ὁ μονάρχης : Σόλ.9,3 **εἰς δὲ μονάρχου δῆμος . . δουλοσύνην ἔπεσεν,** Θέογν.52 **στάσιές τε καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν μούναρχοί θ',** 'Ηρ.3, 82 **δήμου τε ἀρίστου καὶ ὀλιγαρχίης καὶ μουνάρχου,** αὐτ.80,αὐτ.5,46,Αἰσχ.Πρ.324 **ὁρῶν ὅτι τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ,** 'Αριστφ.'Ιππ. 1330 **δείξατε τὸν τῆς 'Ελλάδος ὑμῖν . . μόναρχον,** Θουκ.1,122 **τοὺς δ' ἐν μιᾷ μονάρχους ἀξιοῦμεν καταλύειν,** 'ΑριστΛ.Πολιτ.1292a,15 **ὁ δὲ οὖν τοιοῦτος δῆμος, ἅτε μόναρχος ὢν** (ὡς ἔχων τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν), Πολύβ.40,3,8 **ποτὲ δὲ παρασπονδούμενοι διὰ τῶν μονάρχων'** 2) ἡγεμονίσκος, δυνάστης : 'Επιγρ.' || γεν. ἀρχηγός, ἡγεμών, ἡγήτωρ : Εὐρ.Ρῆσ.31 **ποῦ δὲ γυμνήτων μόναρχοι;** 3) ἀντὶ τοῦ δικτάτωρ : Πλούτ.Κάμ.18 **πρότερόν γε καὶ πρὸς ἐλάττονας ἀγῶνας εἵλκοντο πολλάκις μονάρχους, οὓς Δικτάτορας καλοῦσιν'** 4) 'Επιγρ. ὁ ἐπώνυμος ἄρχων τῆς νήσου Κῶ' || ὀνομασία μηνὸς τινος ἐν Κῷ : 'Επιγρ. (ἀμφ.γρ.)' 5) ὡς ἐπίθ. ὁ τῆς μοναρχίας, ὁ μοναρχικός : Πίνδ.Π 4,152 **σκᾶπτρον μόναρχον** (τὸ μοναρχικὸν σκῆπτρον).

μοναρχῶ-έω (μόναρχος) κ. νεώτ., ἰων. **μουναρχέω** εἶμαι μόναρχος βλ.λ.), ἀσκῶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ μονάρχου : Πίνδ.Π 4,165 **καί τοι μοναρχεῖν καὶ βασιλευέμεν ὄμνυμι προήσειν,** 'Ηρ.5,61 ἐπὶ **τούτου.. μουναρχέοντος** (ἐπὶ τῆς μοναρχίας τούτου), αὐτ. 46 **ἐμουνάρχησε χρόνον ἐπ' ὀλίγον,** Πλάτ.Πολ. 576Β **ὃς ἂν τυραννικώτατος φύσει ὢν μοναρχήσῃ,** αὐτ.Πολιτ.301Β **κατὰ νόμους μοναρχοῦντα'** κ. μτ. γενικ. : 'ΑριστΛ.Πολιτ 1295a,16 **διὰ τὸ μοναρχεῖν ἑκόντων,** Στράβ.5,4,11 **ὑπὸ Σύλλα τοῦ μοναρχήσαντος 'Ρωμαίων'** κ. παθ. : 'ΑριστΛ.Πολιτ.1255b, 19 **μοναρχεῖται . . πᾶς οἶκος, - ἡ Γαλλία ἐμοναρχήθη ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας'** 2) εἶμαι ἀρχηγός, προΐσταμαί τινος : 'Επιγρ. **μοναρχεῖν τοῦ στόλου καὶ τῶν ναυπηγῶν'** 3) ἐν Κῷ κατέχω τὸ **ἀξίωμα τοῦ μονάρχου** βλ.λ.4) : 'Επιγρ., Σωρ.Βί.'Ιππ.

μονάς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. μονάδα, ἰων. μουνάς, ἴδιον θηλ. τοῦ μόνος βλ.λ., μόνη, μεμονωμένη, μονάχη, δθ. μονήρης, ὁλομόναχη : Εὐρ. Φοίν.1520 **τοῖσδε προκλαίω μονάδ' αἰῶ διάξουσα τὸν ἀεὶ χρόνον ἐν λειβομένοισιν δακρύοισιν** [διʼ αὐτὰ ἐκ τῶν προτέρων κλαίω ποὺ θὰ διέλθω μονήρη βίον πάντοτε χύνοντας δάκρυα], αὐτ. Βάκχ.609 **μονάδ' ἔχουσ' ἐρημίαν**· ‖ ἐπὶ γυναικός, ἐντελῶς μόνη, κατάμονη, ὁλομόναχη, ἔρμη : αὐτ.'Ανδρ.855 **μονάδ' ἔρημον οὖσαν ἐνάλου κώπας**· ‖ ὁμ. ἐν χρ. κ. ἐπὶ ἀνδρὸς πρὸς ἐμφανεστέραν παράστασιν τῆς ἀπομονώσεώς τινος, τοῦ ὅτι δηλ. μετὰ πολλῶν ὤν, πολλοὺς σὺν αὐτῷ ἔχων ἀπέμεινε μόνος : Αἰσχ.Πέρσ.734 **μονάδα δὲ Ξέρξην ἔρημόν φασιν οὐ πολλῶν μέτα**· **2**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὡς οὐσ. ἕν τι ὅλον αὐτοτελὲς ὂν κατὰ φύσιν ἢ κ. ὡς αὐτοτελὲς κατὰ συνθήκην λαμβανόμενον : Πλάτ.Φαίδ.101C **δεῖν τούτου μετασχεῖν τὰ μέλλοντα δύο ἔσεσθαι καὶ μονάδος ὃ ἂν μέλλῃ ἓν ἔσεσθαι**, αὐτ.105C, 'Αριστλ.Μεταφ. 1089b,35, - **ἑκάστη μονάς τοῦ στόλου** [ἕκαστον πλοῖον] - **στρατιωτικὴ μονάς** [στρατοῦ συγκρότημα, σῶμα ὡς ἓν λαμβανόμενον]· ‖ νεώτ. κ. δημ. μαθ. ὁ μικρότερος θετικὸς ἀκέραιος ἀριθμός, διὰ τῆς διαδοχικῆς ἐπαναλήψεως τοῦ ὁποίου σχηματίζονται οἱ ἄ. ἀριθμοί : **ἐὰν εἰς τὴν μονάδα προσθέσωμεν ἑτέραν** μονάδα, σχηματίζομεν τὸν ἀριθμὸν δύο, - **ἀναγωγὴ εἰς τὴν μονάδα** [μαθημ. μέθοδος ἀντικαταστήσασα τὴν μέθοδον τῶν ἀναλογιῶν εἰς τὴν λύσιν προβλημάτων]· ‖ ἐν φιλοσ. σημ. τὸ ἁπλοῦν καὶ ἀδιαίρετον ὄν, ἡ ἑνότης : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.64, αὐτ.'Αλκ.51C, Δαμάσκ. 'Αρχ.199· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῆς ἑνότητος τοῦ τρισυποστάτου θεοῦ τῶν χριστιανῶν : Συνέσ.'Υμν.1, αὐτ. 4 **Μονὰς εἶ, τριὰς ὤν. Μονὰς ἃ δὴ μένει· καὶ τριὰς εἶ δή**, 'Επιγρ. ἡ **μονὰς ἐν τριάδι**· ‖ π. Πυθαγορείοις, τὸ πῦρ : Πλούτ.Νομ.11 **κόσμου, οὗ μέσον οἱ Πυθαγορικοὶ τὸ πῦρ ἱδρῦσθαι νομίζουσι, καὶ τοῦτο 'Εστίαν καλοῦσι καὶ μονάδα**· ‖ νεώτ. φιλοσ. κατὰ τὸν Γερμανὸν φιλόσοφον Λεϊβνίτιον **μονάδες** εἶναι ἀσώματα ἁπλᾶ, αἰώνια, ψυχικὰ ἄτομα διαφέροντα ἀλλήλων, ὄντα ἐν βαθμολογικῇ κλίμακι [κατώτεραι, ἀνώτεραι μονάδες, ἀνωτάτη μονάς] ἀναλόγως τῆς σαφηνείας καὶ εὐκρινείας τῶν παραστάσεων αὐτῶν· πρβλ. μοναδολογία· **3**) νεώτ. **στρατιωτικὴ μονάς** ὀργανικὸν τμῆμα στρατοῦ ὑπὸ ἑνιαίαν διοίκησιν· **4**) ἰων. **μουνάς** ἡ πλευρὰ τοῦ κύβου ἡ φέρουσα ἓν μόνον στίγμα, ὁ ἄσσος τοῦ κύβου : Πολυδ.7,204· **5**) ὡς μέτρον μήκους, ὁ δάκτυλος : 'Ηρων Γεωμ.4,2, Φίλ. Μηχ.Βελοπ.51,24 **εἰς μονάδας ἀγαγεῖν** [εἰς μονάδας βάρους], Διοσκ.5,106 **διεξασμένη κατὰ μονάδας** [ἐπὶ στυπτηρίας]· ‖ νεώτ. ποσότης ἢ μέγεθος λαμβανομένη ὡς κοινὸν μέτρον πασῶν τῶν ἄλλων ὁμοιοειδῶν ποσοτήτων ἢ μεγεθῶν : **μονὰς βάρους, μήκους, χωρητικότητος, δυνάμεως**, - **νομισματικὴ μονάς**· **6**) νεώτ. ζῳολ. **γένος** μαστιγοφόρων **κερκομονιδῶν** πρωτοζῴων.

μονασμός (ὁ) [μονάζω] σχόλ. τὸ μονάζειν, ἡ μόνωσις, ὁ μονήρης βίος, ἡ μονοξιά : Εὐστ.'Ιλ.636,36.

μονάστηρ-ερος (ὁ) νεώτ. ἀστεροειδὴς διάταξις τῶν ἀγκυλοειδῶν χρωμοσώμων τοῦ πρωτοπλάσματος τοῦ κυττάρου κατὰ τὸ β' στάδιον τῆς ἐμμέσου διαιρέσεως αὐτοῦ· ἄ. μητρικὸς ἀστήρ.

μοναστηρήσιος-α-ο δημ. ὁ ἐν μοναστηρίῳ διαιτώμενος : Σολωμ.Εἰς Κόρην 1 **μοναστηρήσια μου ὄμορφη, ἐδῶ εἶμαι**· ‖ ὁ εἰς μοναστήριον ἀνήκων : **μοναστηρήσια χωράφια**· ‖ ὁ κατὰ τὸν ἐν μοναστηρίοις τρόπον.

μοναστηριακός-ή-ό(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μοναστήριον ἢ μοναστήρια, ὁ τῶν μοναστηρίων : 'Ιω.Πατριαρχ.Κωνλεως π. Bandin Bibl.Med.1,76A **περὶ μοναστηριακῶν κεφαλαίων**, Παπαντ.'Αγ.'Ορ.13 **ἵδρυσε τὸ μοναστηριακὸ βίο**, - **μοναστηριακὰ κτήματα**.

μοναστήριος-α-ον μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μοναστάς, ὁ μοναστικός : Μέν.Πρ.15D **μοναστήριος οἶκος**, Δουκάγγ 955C **τὸ μοναστήριον . . πολίτευμα**· **2**) τὸ οὐδ. **μοναστήρι(ον)** ὡς οὐσ. κελλίον ἐρημίτου, τόπος ἔνθα μονάζει τις : Φίλ.2,475 **ἐν ἑκάστῃ δὲ οἰκίᾳ ἐστὶν οἴκημα ἱερόν, ὃ καλεῖται σεμνεῖον καὶ μοναστήριον, ἐν ᾧ μονούμεναι τὰ τοῦ βίου σεμνοῦ μυστήρια τελοῦνται**· **3**) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁμ. **μοναστήρι(ον)** τὸ σύνολον τῶν οἰκημάτων ἔνθα μονάζουσιν οἱ μοναχοί, μονή : 'Ιουστιν.Νεαρ. 3,2, Προκ.Μυστ.17, Πάπ., Μηναῖ.3,1 Συνξ. **διανείμασα δὲ τὸν πλοῦτον αὐτῆς καὶ διαδοῦσα πτωχοῖς, ἄπεισιν ἐν μοναστηρίῳ**, Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ. 1,21 **εἰς τὸ πτωχοτροφεῖον καὶ τὸ μοναστήριόν μου**, Πρόδρ.2,501 **οὐδὲ διʼ ἐσὲν τὸ ἔκτισαν τοῦτο τὸ μοναστήριν**, δ.τραγ. μαζεύτηκαν **οἱ ὄμορφες νὰ φτειάσουν μοναστήρια**, Ζερβ.Λυρ.Σατ.2,57 **σ' ἑνὸς τρανοῦ μοναστηριοῦ τρύπωσα τὸ μετόχι**· ‖ συνεκδ. ναός, ἐκκλησία, ἰδ. μεγάλη : δ.τραγ. **σημαίνει κι ἡ ἁγιὰ Σοφιά, τὸ μέγα μοναστήρι**· **4**) δημ. κτ. ἐπέκτ. μτφ. φιλόξενος οἶκος : **τὸ σπίτι του εἶναι μοναστήρι**.

μοναστηριώτης (ὁ) μσν. **ὁ ἐκ** μοναστηρίου : Εὐστ.Πον.239,32 [ἔκδ.Taf.].

μοναστής (ὁ) 'Επιγρ. μσν. κ. νεώτ., τὸ θηλ. **μονάστρια** ὁ μονάζων, μοναχός, καλόγηρος, ἐρημίτης : 'Επιγρ., Μηναῖ.12,5 'Εσπ. **ὁ ποδηγέτης τῶν μοναστῶν**, Στουδ.Θεόδ.611,80,4.

μοναστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μοναστήν, ὁ τῶν μοναστῶν, ὁ καλογηρικός : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.25 **ἡ πυκνὴ μοναστικὴ πόλη ξύπνησεν ἀπὸ τὴ νάρκη τοῦ μεσημεριοῦ**, - **ὁ μοναστικὸς βίος**, - **ἡ μοναστικὴ ζωή**.

μοναστράβης-οῦς-ές [μόνος, ἀστράβη] ὁ ἔχων, ὁ φέρων μίαν ἀστράβην βλ.λ.(ι), ἕνα σαμάρι : Τραγ. 'Αδέσπ.239 **μοναστραβὴς ὄχος**.

μονάστρια μτγν., μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ μοναστής, ἡ μοναχή, ἡ καλογραῖα : 'Ιουστιν.Νεαρ.123, 36, ΚΜανασσ.Χρον.6628.

μονατομικός-ή-όν νεώτ. χημ. ἐπὶ στοιχείων ἢ ριζῶν, ὁ ἔχων ἀτομικότητα 1, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ ἑνοῦται μεθ' ἑνὸς ἀτόμου ὑδρογόνου ἢ μεθ' ἑτέρου μονατομικοῦ στοιχείου, ἄ. μονοσθενής : **μονατομικαὶ ἀλκοόλαι** [αἱ περιέχουσαι ἓν μόνον ἀλκοολικὸν ὑδροξύλιον]· **2**) εἰδ. ἀστρον. **μονατομικὴ κατάστασις** ἡ πιθανὴ κατάστασις ὑφ' ἣν εὑρίσκεται ἡ ὕλη ἐπὶ τῶν ἀπλανῶν.

μονάτωρ-ορος (ὁ) σχόλ. ὁ μονάμπυξ, ὁ κέλης : Σχόλ.'Αριστφ.Εἰρ.900· πρβλ.'Ησ.ἐν λ. κέλης.

μοναυλία (ἡ) (1) [μόνος, αὐλός] μτγν ἡ διὰ τοῦ αὐλοῦ μονῳδία : Πολυδ.4,82 **μικρός τις αὐλίσκος . . μοναυλίᾳ πρόσφορος**.

μοναυλία (ἡ) (2) [μόνος, αὐλή] ὁ δίχα γάμου βίος, ἡ μοναχικὴ ζωή, ἡ ἀγαμία : Πλάτ.Νόμ.721D **ἵνα μὴ δοκῇ τὴν μοναυλίαν οἱ κέρδος καὶ ῥᾳστώνην φέρειν**, Φίλ.2,327, Λιβάν.4,136,21 **πρόσεισί τις τῶν ἐπιτηδείων καὶ κακίσας τὴν μοναυλίαν καὶ τὴν συζυγίαν ἐπαινέσας**.

μοναυλικός-ή-όν **μόνος, μονήρης** : 'Αριστλ.Η Εὐδ.1242a,25 (πιθ.γρ.).

μοναύλιον (τὸ) μτγν. εἶδος μουσικοῦ ὀργάνου ἐφ' οὗ παίζεται ἡ μονῳδία : Ποσειδων 2J.

μοναύλιος-ον λεξ. ὁ ζῶν μόνος, ὁ μόνος, ὁ μονήρης, ὁ ἄγαμος : Σουΐδ.ἐν λ. Λουκιανὸς μάρτυς **πρὸς τὸν μοναύλιον ἀπέκλινε**.

μόναυλος (ὁ) [μόνος, αὐλός] ὁ παίζων ἐπὶ ἑνὸς μόνου αὐλοῦ· 'Αθήν.4,176C **«ὁ μόναυλος ἦν ὁ νῦν καλούμενος καλαμαύλης»** : 'Ηδύλ.π.'Αθήν.4,176C

τοῦτο Θέων ὁ μόναυλος ὑπ' ἠρίον ὁ γλυκὺς οἰκεῖ αὐλητής· **2)** μόναυλος (κάλαμος) (ὁ) εἶδος αὐλοῦ : Σοφ.ἀπ.241 μοναύλοις „ κωμασάσης, Ἀραρ.13 ἁρπάσας μόναυλον εὐθὺς.. κούφως ἐνήλλετο, Ἀναξανδρ.18 ἀναλαβὼν μόναυλον ηὔλουν τὸν ὑμέναιον, Πολυδ.4,75 μόναυλος εὕρημα μέν ἐστιν Αἰγυπτίων . . Αὐλεῖ δὲ μάλιστα τὸν γαμήλιον· **3)** ὡς ἐπίθ. ὁ ἐπὶ ἑνὸς μόνου αὐλοῦ παιζόμενος : Σῶπ.2 τὸ μόναυλον μέλος ἤχησεν.

μοναυλῶ-έω (μόνος, αὐλός) μτγν. παίζω μονῳδίαν ἐπὶ αὐλοῦ ἢ παίζω τὸν μόναυλον βλ.λ.2) : Πλούτ.Καῖσ.52 ἀνὴρ Λίβυς ἐπιδεικνύμενος ὄρχησιν ἅμα καὶ μοναυλῶν θαύματος ἄξίως.

μονάφτης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων ἓν μόνον οὖς, ἕνα μόνον ἀφτί.

μονάχα ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κ. μοναχά(ς) μόνον βλ.λ. : Λίβ Ροδ.1954 τοῦτο σὲ λέγω μοναχά τό μὲ εἶπεν ἐξ ὑστέρου, Ἐρωτόκρ.1,2006 ὄχι τὸν ἕνα μοναχὰς μὰ καὶ τσὶ δυὸ λυπᾶται, αὐτ.2,865 καὶ μοναχάς μὲ τὸ σπαθὶ . . ἐκάμασίνε τὴ μαλιὰ ἐκείνην τὴν ἡμέρα, Παλαμ.Τάφ.33,3 μοναχά τάγνώριστα | χορτάρια· **2)** δημ. ὡς μόριον ἀντιθετικόν, πρὸ παντός, ἀλλά, ὑπὸ τὸν ὅρον : νὰ κοιτάξης μονάχα νά μὴ σὲ πάρουν χαμπάρι.

μονάχῆ ἐπίρρ. κυρ. δοτ. τοῦ θηλ. τοῦ μονοχός βλ.λ., μόνον κατὰ ἕνα τρόπον, ἀντίθ. διχῇ : Ξεν.Ἀν. 4,4,18 ἐπὶ τῇ ὑπερβολῇ τοῦ ὄρους ἐν τοῖς στενοῖς ᾗπερ μοναχῇ εἴη πορεία, Πλάτ.Νόμ.720Ε διχῇ τὴν μίαν ἀποτελῶν δύναμιν, ἢ μοναχῇ.

μοναχή (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἶδος ὀθονίου, Ινδικόν τι ὕφασμα : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.6,14· **2)** μσν. κ. νεώτ. ὡς θηλ. τοῦ μοναχός βλ.λ.5), μονάστρια, καλογριά : Στουδ.Θεόδ.1756Β, τὴν ἔκειραν μοναχήν, Σολωμ. Εἰς μοναχὴν (τίτλος ποι.).

μοναχιάζομαι δημ. ἀπομονοῦμαι : Ἀρτ.Βατοπ. 2,36 μοναχιάζεται καὶ φτειάνει ὅσο πιὸ τρανὸ μπορεῖ ἀπὸ γνῶσες καραβάνι.

μοναχικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ.δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς μοναχόν, ὁ τῶν μοναχῶν, ὁ μοναστικός, ὁ καλογηρικός : Ἰουστιν. Νεαρ.5 Προοίμ. μοναχικὴ ἄσκησις, Πάπ. μοναχικὸν σχῆμα, Θεοφάν.Χρον.509C τὸν Μαριανὸν τὰ μοναχικὰ ἀποδύσας πατρίκιον πεποίηκεν, Ἰσαὰκ π. Lambec.Bill.Caes 5,184A περὶ . . μοναχικῆς πολιτείας, Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,12 τῆς ἐν αὐτῷ ἱερᾶς καὶ μοναχικῆς μάνδρας, Παπαντ.Ἀγ. Ὄρ.11 ἔχει κι ὁ μοναχικὸς βίος τὴν ἀσκητική του μορφή, - περιεβλήθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα, - τὰ μοναχικὰ τάγματα τῆς Δύσεως· **2)** δημ. ὁ μόνος, ὁ μονήρης, ὁ μεμονωμένος : Πορφύρ.Σκ. 12,4 ἡ μέδουσα κι ὁ κάβουρας μοναχικοὶ διαβάτες, - τὸν συναντοῦσε σ' ἕνα μοναχικὸ καλύβι· **3)** μτ. γενικ. προσωπ. ἀντων. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἕνα καὶ μόνον : τό 'χει μοναχικό του τὸ κτῆμα.

μοναχικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον μοναχικὸν βλ.λ.1), μοναστικῶς : Νηστ.1 1913Α, Στουδ.Θεόδ. 430D, Νικήτ.Παφλ.492Α.

μοναχισμός (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις τῶν μοναχῶν : Ἰουστιν.Νεαρ.5,2 (τίτλ.), Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.11 ἀσκητισμὸς καὶ μοναχισμὸς δὲν εἶναι . . τὸ ἴδιο.

μοναχῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ βιγορῖτις βλ.λ.2).

μοναχογυιός (ὁ) δημ. ὁ μονογενὴς υἱὸς ἢ τὸ μόνον ἄρρεν ἐκ δύο ἢ πλειόνων τέκνων.

μονάχόθεν ἐπίρρ. λεξ. ἐξ ἑνὸς μόνον μέρους, ἀντίθ. πανταχόθεν : Σουΐδ. ἐν λ. παραγωγή μονοπλεύρῳ δὲ (τάγματι), ὅταν μοναχόθεν φοβηθῇ.

μοναχοθυγατέρα (ἡ) μσν. κ. δημ. ἡ μονογενὴς θυγάτηρ ἢ ἡ μόνη θυγάτηρ ἐκ δύο ἢ πλειόνων τέκνων, ἡ μοναχοκόρη : Ἐρωτόκρ.1,1373 κ' ἔστοντας νά τὴν ἔχουνε μοναχοθυγατέρα.

μοναχοκόρη (ἡ) δημ. ἡ μονογενὴς θυγάτηρ ἢ τὸ μόνον θῆλυ ἐκ δύο ἢ πλειόνων τέκνων, ἡ μοναχοθυγατέρα, μονάκριβη : παντρέφτηκε καὶ πῆρε μιὰ μοναχοκόρη.

μοναχοπαῖδι δημ. κ. μοναχόπαιδο τὸ μονογενὲς ἄρρεν ἢ θῆλυ τέκνον : τὸ 'χουν μοναχοπαῖδι καὶ τρέμουν μὴν τοὺς πάθῃ τίποτε.

μοναχοπαρθενία (ἡ) νεώτ. περίπτωσις τοῦ παλαιοῦ μοναχικοῦ βίου ἁγίων, καθ' ἣν γυναῖκες ἀποφεύγουσαι τὸν κόσμον ἠσκήτευον ἐν ἀνδρικοῖς μοναστηρίοις μετημφιεσμέναι εἰς ἄνδρας.

μονάχός-ή-ό(ν) (μόνος) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. μονάχος-η-ο ὁ μόνος, ὁ μεμονωμένος : Ἀριστλ. Μεταφ.1040a,29 ὅσα μοναχά, οἷον ἥλιος ἢ σελήνη, Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,36Ü ὅσα μοναχά ἔχει συμφωνίαν, Διόδ.Σ 2,58 τὰ σπλάγχνα, καὶ τἄλλα τὰ ἐντὸς πάντα ἔχειν μοναχά, Πτολ.Τετράβ.190 μοναχὰ τέκνα (μόνον παιδιά), Ἐρωτόκρ.3,1018 εἶντα 'ν' αὐτό, καὶ κάθεσαι γνοιασμένος, | βαρόκαρδος καὶ μοναχὸς κι ἀποσυννεφιασμένος, Σολωμ.Λάμπρ. Ὄνειρ.Μαρίας | μὲ τὸ κῦμα, μὲ τίς ἀνέμους, παλεύω | μοναχή· || ὁμ. μτ. γενικ. προσωπ. ἀντων. πρὸς δήλωσιν αὐτοπαθείας : Ἐρωτόκρ.1, 104 ἐκέντα μοναχός του, αὐτ.766 μὴν εἶσαι μοναχή σου, αὐτ.1388 μοναχός του παραιτιάστηκε καὶ τὰ κατάθεσε αὐτά· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τὰ μοναχά ὡς οὐσ. αἱ ἀτομικαὶ περιπτώσεις : Φιλόδ. Σημ.14· || ὁμ. τὸ οὐδ. τὸ μοναχόν ἡ μοναδικότης : Πλωτῖν.6,8,7· **2)** ὁ ἔρημος, ὁ μονήρης, ὁ ἐγκαταλελειμμένος . Αὐσ.Ἐπιστ.8,23 μοναχῷ ἐνὶ τῷ τε Κρεβέννου· **3)** ἐπὶ νομικῶν ἐγγράφων, ὁ εἰς ἓν μόνον ἀντίγραφον ἐκτελούμενος, γινόμενος : Πάπ. ἐγράφη ἡ ὁμολογία μοναχή, αὐτ. τὸ χειρόγραφον τοῦτο μοναχὸν γραφὲν ὑπ' ἐμοῦ κύριον ἔστω· **4)** δημ. ὡς ἐπιτατ. τοῦ συνοδευομένου οὐσ. ὁ ὠμιγής, ὁ γνήσιος, ὁ καθαρός, ὁ πραγματικός : χρυσάφι μονάχο, - τὸ ρακί σου εἶναι σπίρτο μονάχο (πραγματικὸν οἰνόπνευμα)· || φρ. σίδερο μονάχο (ὑγιέστατος), - σπίρτο μονάχο (εὐφυέστατος), - σκυλλὶ μονάχο (ἄνθρωπος μεγίστης σκληρότητος ἢ ἀντοχῆς)· **5)** τὸ ἀρσ. μοναχός κ. τὸ θηλ. μοναχή ὡς οὐσ. ὁ ἀπαρνηθεὶς τὸν κοινωνικὸν βίον καὶ ἀφιερωθεὶς εἰς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, μοναστής, καλόγηρος : Διον.Ἀρεοπ.Ἐκκλ. Ἱερ.134Α οἱ μὲν θεραπευτάς, οἱ δὲ μοναχοὺς ὀνομάζοντες, Παλλδ.ΑΠ 11,384, Προκ.Περσ.1,7, Μηναῖ.3,7 Συνέ. ἐμοὶ ἀρκετόν ἐστιν, ὅτι μοναχός εἰμι, Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,29 τῆς τοῦ μοναχοῦ ἀποκάρσεως, Πρόδρ.2,628 καὶ μοναχοὺς καὶ κοσμικούς, - οἱ μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

μοναχοῦ ἐπίρρ. εἰς ἕνα μόνον τόπον, μόνον, μονάχα : Πλάτ.Συμπ.184Ε μοναχοῦ ἐνταῦθα ξυμπίπτει τὸ καλόν, Πλωτῖν.5,9,13 ὁ μὲν γὰρ αἰσθητὸς κόσμος μοναχοῦ, ὁ δὲ νοητὸς πανταχοῦ· κ. μτ. γενικ. : Θεόφρ.ΦΙ 9,10,2 μοναχοῦ . . τῆς Οἴτης.

μονάχουσα (ἡ) Ἐπιγρ. κ. μσν. κ. μοναχοῦσα, θηλ. τοῦ μοναχὸς βλ.λ.5), ἡ μονάζουσα, ἡ μονάστρια, ἡ καλογριά : Ἐπιγρ., Νηστ.1 1932C.

μοναχῶ-όω (μοναχός) μτγν. καθιστῶ τι μόνον, ἁπλοῦν : Ἀκυλ.ΠΔ Ψαλμ.85(86),11.

μοναχῶς ἐπίρρ. κατὰ ἕνα μόνον τρόπον, μόνον, ἀντίθ. πολλαχῶς : Ἀριστλ.ΗΝικ.1106b,31 τὸ μὲν ἁμαρτάνειν πολλαχῶς ἐστι, τὸ δὲ κατορθοῦν μοναχῶς, αὐτ.Πολιτ.1308b,38 μοναχῶς δὲ καὶ ἐνδέχεται ἅμα εἶναι δημοκρατίαν καὶ ἀριστοκρατίαν, Ἐπικ.Ἐπιστ.1,30Ü· **2)** κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον : Ἀριστλ.ΖΙ 584a,34 τὰ μὲν οὖν ἄλλα ζῷα μοναχῶς ποιεῖται τὴν τοῦ τόκου τελείωσιν.

μονδαμίνη (ἡ) νεώτ. τὸ τελείως ἀπολιπανθὲν ἄμυλον ἀραβοσίτου τὸ χρησιμοποιούμενον εἰς διαιτητικοὺς κυρίως σκοπούς.

μόνε μσν. κ. δημ. μόριον ἐπέχον θέσιν συνδέσμου ἐναντιωμ., ἀλλά, πλήν, ἐν τούτοις, εἰς ἐπίμετρον: **δὲν σοῦ 'φθασε ποὺ μ' ἔκλεφες, μόνε ζητᾷς καὶ ρέστα**, Ἐρωτόκρ.1,416 **μόνε καημοὺς καὶ βάσανα κι ἀναστεναγματά μου**· ‖ ἐν ᾗ χρ. νεώτ. κ. δημ. ἐναντιωματικῶς τὸ μόνον: **εἶναι πρόθυμος νὰ ὑπογράψῃ γραμμάτια, μόνε ποὺ δὲν τὰ πληρώνει**, - **δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τοῦ γράφῃς, μόνε ἂν τὸν ἰδῇς**· **2)** **μόνε μόνε** μόλις καὶ μετὰ βίας: **μόνε μόνε βρήκαμε ἕνα μπουντρούμι νὰ κοιμηθοῦμε.**

μονέδα [ἡ] [ἰταλ.] δημ. νόμισμα: **ἑλληνικὴ - χρυσῆ μονέδα**· **2)** φρ. **κόθει μονέδα** ἐπὶ ἀνθρ. κερδίζοντος πολλὰ χρήματα· **3)** φρ. **δὲν περνᾷ ἡ μονέδα σου** ἐπὶ ψευδολόγου ἢ ἀπατεῶνος.

μονείμων-ονος-ον μσν. κ. μονοείμων ὁ φορῶν ἓν μόνον ἔνδυμα: Μοσχόπ.περὶ Σχεδῶν 50.

μονέλυτρος [ἡ] νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν ἀγρωστοειδῶν, περιλαμβάνον πόας πολυετεῖς.

μονέντερον [τὸ] μσν. τὸ κῶλον, τὸ ὀπευθυσμένον, τὸ κωλάντερο: Ἱππιατρ.36 **γίνεται δὲ τὸ πάθος περὶ τὸ μονέντερον, ὃ καλεῖται κῶλον, διὰ τὸ μὴ συνδεδέσθαι τοῖς ἄλλοις ἐντέροις κατ' ἀμφότερα, ἀλλὰ κυλινδεῖσθαι καθ' ἑαυτό.**

μονεντρεχής-οῦς-ές μτγν. ὁ περὶ ἓν μόνον ἐντρεχής, δραστήριος, ἐπιτήδειος: Φιλόδ.Ὀργ.73.

μονερέτης [ὁ] μτγν., Ἰων. μουνερέτης ὁ μόνος ἐρέτης, ὁ κωπηλατῶν μόνος: Ἀντίπ.ΑΠ 7,637.

μονερημίτης [ὁ] μσν. ὁ μόνος ὡς ἐρημίτης ζῶν, ὁ διάγων μονήρη βίον, ὁ μονάζων: Ἰω. Μον. ἐν Ἀν.Βοασσ.4,193,8.

μονζονιστικὴ ὁμὰς πετρωμάτων [ἡ] νεώτ. ὀρυκτολ. αὐτοτελὴς ὁμὰς μεταξὺ τῶν πετρωμάτων τῆς ἀλκαλιούχου σειρᾶς καὶ τῆς ἀλκαλιοασβεστούχου.

μονή [ἡ] [μένω] κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἔν τινι τόπῳ διαμονή, παραμονή, ἀργοπορία: Ἡρ.1,94 **δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι τὴν μὲν ἐπὶ μονῇ, τὴν δὲ ἐπ' ἐξόδῳ ἐκ τῆς χώρας**, Ἀριστφ.Ὀρν.417 **ὁρᾷ τι κέρδος ἄξιον μονῆς**, Ξεν.Ἀν.5,1,5 **ὅσα δοκεῖ καιρὸς εἶναι ποιεῖν ἐν τῇ μονῇ**, Πλάτ.Κρατ.437Β **ἡ μνήμη παντί που μηνύει ὅτι μονή ἐστιν ἐν τῇ ψυχῇ**, Ἀριστλ Φυσ. 205a,17 **ποῦ ἡ μονὴ καὶ ἡ κίνησις αὐτῆς;**, Πολύβ. 4,41,4 **μὴ λαμβάνειν μονὴν μηδὲ στάσιν**· ‖ ἐν περιφρ. μονὴν ποιοῦμαι βραδύνω, χρονοτριβῶ, ἀργοπορῶ: Θουκ.1,131 **οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τὴν μονὴν ποιούμενος**, Στράβ.1,3,12 **καὶ μονὰς ποτε ἐποιεῖτο**· **2)** χρονικὴ διάρκεια, παραμονή: Ἀριστλ. Α'Ὑστ.99b,36 **μ- αἰσθήματος**· **3)** ἡ μονιμότης, στερεότης, ἡ διάρκεια: Ἐπίκ.Φύσ.11,10 **μ- τῆς γῆς**, Πολυδ.4,156 **μονὴ ἄστρων**· **4)** μτγν. γραμμ. ἡ διατήρησις: Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.50,25 **ἡ μονὴ τοῦ ν**· **5)** τόπος, ἐν ᾧ σταθμεύει τις, σταθμός, χάνι: Παυσ.10,31,7 **τέτμηται δὲ διὰ τῶν μονῶν ἡ ὁδός**· ‖ τόπος διαμονῆς, κατάλυμα: ΚΔ Ἰω. 14,2 **ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν**, αὐτ.Ἰω.14,23 **πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν**· ‖ αἱ αἰώνιαι μοναί ὁ μετὰ θάνατον βίος: Ἐφραὶμ Σύρ.3,533C **χειραγώγησον τὴν ἐμὴν ἀθλίαν ψυχὴν πρὸς τὰς αἰωνίους μονάς**, - **μετέστη εἰς τὰς αἰωνίους μονάς** [ἀπέθανε]· ‖ μσν. κ. δημ. καλύβη πρὸς διαμονὴν ζῴου: Διήγ.Ἀχιλλ.163 **καὶ τῶν ἀλόγων τὰς μονὰς νὰ εἶναι φυλαγμέναι**, - **δὲν ἔχει μονὴ νὰ βάζῃ τὴ γελάδα του**· ‖ ὁμ. δημ. ἀ. μονιά, φωλεὰ ἀγριμαίου: **κάπου ἐδῶ τ' ἀγριογούρουνο ἔχει μονή**· **6)** μτγν. ἐκκλ. κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ μοναστήριον: Γρηγ.Ναζ.3,220C, Ἰουστιν.Νεαρ. 133,1, Καμεν. Περὶ ἁλώσεως τῆς Θ<ε>σ<σαλον>ίκης ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν 3 **μοναὶ μοναχῶν πολλαὶ καὶ συχναί**, Πρόδρ.2,65 **ἐκεῖνος ἔχ' εἰς τὴν μονὴν κἂν δεκαπέντε χρόνους καὶ σὺ ἀκμὴν οὐκ ἐπλήρωσες ἑξάμηνον ἀφοῦ 'λθες**, αὐτ.2,72 **ἐκεῖνος ἐδικόνησεν εἰς τὴν μονὴν πολλάκις**, Παπαντ.Ἀγ. Ὀρ.13 **ἔξω ἀπὸ τὴν ἀδιάλλακτη μονὴ τοῦ Στουδίου**· **7)** μοναστικὸς βίος, καλογηρικός: Γρηγ. Ναζ.3,1052Α· **8)** πάπ. ἡ πρὸ τοῦ δικαστηρίου βεβαίωσις, Ἰδ. ἡ ἀφορῶσα εἰς ἀνάληψιν ὑποχρεώσεως τοῦ βεβαιοῦντος: **ὁμολογῶ ἐγγυᾶσθαι καὶ ἀναδεδέχθαι μονῆς καὶ ἐμφανείας τὸν δεῖνα**, - **ἔγγυος μονῆς**· **9)** νεώτ. μουσ. ἡ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μουσικοῦ φθόγγου μελῳδία πλειόνων τοῦ ἑνὸς χρόνων.

μονηῒς-ΐδος ἀρχή [ἡ] μτγν. ἡ μοναρχία: Μαν.4,98.

μονήλατος-ον [ἐλαύνω] μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἑνὸς ἐλάσματος σιδήρου, ὁ ἀπὸ ἓν κομμάτι καμωμένος, μονοκόμματος: Ἡλιόδ.Αἰθ.9,15 **κράνος μὲν ὑπέρχεται συμφυὲς τε καὶ μονήλατον.**

μονήμερα ἐπίρρ. δημ. κ. -ίς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, αὐθημερόν, τὴν αὐτήν, τὴν ἰδίαν ἡμέραν: Ἐφταλ. Ὀδ.Β 284 **δὲν ξέρουν πὼς ὁ θάνατος κ' ἡ μαύρη τους ἡ μοῖρα εἶναι κοντά, καὶ θὰ τοὺς φάῃ μονήμερα ὁλονοὺς τους**· πρβλ. ὁλήμερα.

μονημεριάτικος-η-ο δημ. κ μονημερίτικος ὁ διαρκῶν ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν ἢ ὁ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ γινόμενος, ἐκτελούμενος: **μονημεριάτικη δουλειά**· ‖ κ. ἐπίρρ. -α.

μονημέριον [τὸ] μτγν. κ. μσν. δρᾶμα ἢ ἀγὼν διαρκῶν ἐπὶ μίαν ἡμέραν: ΑΠ 9,581 [τίτλ.] **εἰς τὸ μονημέριον, ἤγουν κυνηγέσιον, ἐν ᾧ ἀγωνίζονται ἄνδρες πρὸς θῆρας**, Ἰουστιν.Νεαρ.105,1 **μετ' ἐκείνην τὴν τοῦ λεγομένου μονημερίου, ἔνθα πολλῆς ἡδυπαθείας ἐμπλήσει τὸν δῆμον . . θεώμενον καὶ θηρίοις προσμαχομένους ἀνθρώπους.**

μονημερίτικος-η-ο δημ ἀ. μονημεριάτικος βλ.λ.

μονήμερος-ον μτγν. κ. δημ. ὁ διαμένων, παραμένων ἐπὶ μίαν ἡμέραν: ΠΔ Σοφ.Σαλ.5,14 **ὡς μνεία καταλύτου μονημέρου παρώδευσε** [διόρθ. μονοημέρου]· ‖ ὁ διαρκῶν, ὁ ζῶν ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν, ὁ μονημερίτικος: Αἰλ.ΖΙ 5,43 **ζῷον τὸ μονήμερον οὕτω καλούμενον**· ‖ κ. ἐπίρρ. μονήμερα βλ.λ.

μονήρης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ μόνος, ὁ μεμονωμένος, ὁ μοναχικός, ὁ διάγων ἐν μονώσει: Ἱπп.Ἐπιστ.12 **μονήρεες καὶ φιλέρημοι**, Ἡρακλ. π. Διογ.Λ 1,25 **μονήρη αὐτὸν γεγονέναι καὶ ἰδιαστήν**, Ἀριστλ.ἀπ.314, Λυκόφρ.75 ὁποῖα πόρκος **Ἰστριεὺς τετρασκελὴς ἀσκῷ μονήρης ἀμφελυτρώσας δέμας**, Πολύβ 21,43,13, Λουκ Τίμ. 2 **μονήρης δὲ ἡ δίαιτα καθάπερ τοῖς λύκοις**, Μηναῖ. 12,4 Συνξ. **τὸν μονήρη δὲ βίον μετὰ Κοσμᾶ τοῦ μακαριωτάτου**, Πρόδρ.2,27 **τοῖς τὸν μονήρη τρέχουσιν ἐν κοινοβίοις δρόμον**, Ραγκ.Ἀλ.Λωτὸς ΙΙ **ἡ ζωή μου ἐπίσης μονήρης ἀνθεῖ εἰς τὸ ἄστατον κῦμα τοῦ κόσμου**, Παποδ.Χρ.Διηγ.31 **καὶ ὅλα τὰ παρεκκλήσια τὰ κτισμένα ἐπάνω εἰς τοὺς ἀγρίους μονήρεις βράχους**· **2)** ἐπὶ λέξεων, ὁ μοναδικός, ὁ ἅπαξ ἀπαντῶν, ὁ ἰδιόρρυθμος: Ἡρωδιαν. **περὶ μονήρους λέξεως** [τίτλος ἔργου], Εὐστ.Ἰλ.633,41 **ἐπιμείνας τῇ λέξει διὰ τὸ μονῆρες καὶ καίριον**· ‖ νεώτ. **μονῆρες ἄνθος** ἄνθος φυόμενον ἓν μόνον εἰς τὸ ἄκρον ἀνθοφόρου βλαστοῦ ἢ κλάδου, οἷον ἡ παπαρούνα· **3)** ἐπὶ πλοίου, ὁ ἔχων μίαν σειρὰν κωπῶν: Πολυδ.1,82, Προκ.Γοτθ.4,22, Λέων Σοφ.ΙΙ **οἱονεὶ γαλαίας ἢ μονήρεις**, Ἀνν.Κομν.5,132 **εἰσεληλυθὼς εἰς μονήρες.**

μονήριον [τὸ] μσν. ὑποκορ. τοῦ μονήρης βλ.λ.3), μικρὸς καὶ ταχὺς δρόμων ἔχων μίαν σειρὰν κωπῶν: Λέων Σοφ.19 **τὰ τε μονήρια λεγόμενα καὶ τὰς γαλέας**· πρβλ. τριήρης, πεντήρης.

μονητάριος Ἡσ. «τὸ κέρμα ἐργοζόμενος».

μονητήριον [τὸ] μτγν. τόπος διαμονῆς, μονάζοντος: Μακάρ.Μαγν.78.

μονητίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν φωσφαρικὸν ἅλας τοῦ ἀσβεστίου ἔνυδρον.
μονθυλεύω μτχ. παθ. παρακ. μεμονθυλευμένος, ἅ. ὀνθυλεύω βλ.λ.: Φρύν.334· 2) ρηματ. π. μονθύλευσις, μονθυλευτός.
μονθύλευσις-εως (ἡ) (μονθυλεύω) μτγν. ἅ. ὀνθύλευσις βλ.λ.: Πολυδ.6,60.
μονθυλευτός-ή-όν (μονθυλεύω) σχόλ. ἅ. ὀνθυλευτός βλ.λ.: Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.342.
μονία (ἡ) (1) (μένω), Ἰων. -ίη τὸ μένειν, διαμένειν, ἡσυχάζειν ἢ τὸ μὴ κινεῖσθαι: 'Ερμ.60 οὕτως ἁρμονίης πυκινῷ κρύφῳ ἐστήρικται σφαῖρος κυκλοτερὴς μονίῃ περιηγέϊ γαίων.
μονία (ἡ) (2) (μόνος) μτγν. κ. μσν., Ἰων. -ίη ὁ μεμονωμένος βίος, μοναξία, ἐρημικὴ ζωή, δθ. τὸ μόνον, ἐν ἀγαμίᾳ ζῆν: Μάξιμ.71 εἰ μονίην στυγέοι καὶ ἐλεύθερον ἦμαρ· 2) ἡ ἐμμονή: 'Εφραὶμ Σύρ.3,255F ἡ μονία καὶ αὐτοβουλία ἔρημόν τε καὶ πτωχὸν καθίστησι τὸν ἄνθρωπον, 'Ιω.Κλίμ. 1112D· 3) μσν. ἐκκλ. ἡ ζωὴ μοναχοῦ, ὁ μοναχικὸς βίος: Βί.'Αγ.Βάκχου εἰς 'Ιεροσόλυμα ἀφίκετο τῆς ὑψώσεως ἕνεκεν τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τὴν τοῦ τέκνου μονίαν ἰδεῖν ποθοῦσα· 4) μσν. μοναστικὸν κελλίον· Σχόλ.Χειρόγρ.Βί.'Αγ.'Ιω.Κλίμ. «μονίαν· κελλίον μονώτατον».
μονιά (ἡ) δημ. ἅ. μονή, ἡ κρύπτη ἀγρίων ζώων, ἡ φωλεά: 'Εφταλ.'Οδ.Δ 338 ἄξαφνα γυρνάει μέσ' στὴ μονιά του ἐκεῖνος (ὁ λέων)· 2) γενικ. τόπος διαμονῆς, ἡ κατοικία: Βάρν.'Απολ.Σ 29 ποὺ 'ναι γιὰ θεοὺς ἀξιότερη μονιά.
μονιάζω (μονιά) δημ. ἐπὶ ἀγρίων ζώων καὶ ἰδ. ἐπὶ λύκων, διαμένων εἰς τὴν μονιὰν βλ.λ. φωλιάζω· || διαμένων εἰς κρησφύγετον ἐνεδρεύω: Βαλαωρ. 'Αφιέρωσις τῷ βασιλεῖ Γεωργίῳ Α' 21 λύκοι ποὺ πεινᾶνε ρυάζονται καὶ μονιάζουνε στοῦ Ζήδρου τὸ λημέρι· || γεν. ἐπὶ προσ., κατοικῶ: Κρυστ. Τὸ μαγεμένο μαντήλι 123 πῆγε στὴν πρωτομάγισσα, ποὺ ἐμόνιαζε στὸ λόγγο· 2) ἐσφ.γρ. ἀντὶ μονοιάζω βλ.λ.· 3) ρ. παράγ. μόνιασμα.
μονίας (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐπὶ ἰχθύων, ὁ ζῶν μόνος, ὁ μὴ συναγελαζόμενος: Αἰλ.Ζ1 1,46 οἱ συνόδοντες οὐκ εἰσὶ μονίαι· || κ. ὡς παθ. ὁ μονήρης, ὃ ὃν διάγει τις ἐν μονώσει, μοναχικός: Εὐστ.1409,61 βίον τρίβειν μονίαν καὶ κατηφῆ· 2) ὄνομα τοῦ μηνὸς 'Ιανουαρίου: 'Ιω.Λυδ.Μην.4,2.
μονιάς (ὁ) δημ. ὁ λύκος, ὁ διαμένων διαρκῶς εἴς τινα τόπον· ἰδ. ἐνεδρεύων πρὸς ἁρπαγὴν προβάτων ἐκ ποιμνίων· πρβλ. μονιάζω· 2) μτφ. ἐν παροιμ. παλαιὸς μονιάς (ἐπὶ τῶν λίαν γεγυμνασμένων εἰς ἔργον τι)· πρβλ. γέρο λύκος.
μονικοί (οἱ) μσν. οἱ ἐν μοναῖς, μοναστηρίοις ἐργαζόμενοι, μοναστηριῶτες: Λεόντ.Εὐσκαμμαρίου ἀποκαταστ.γραμ.'Αθηνᾶ 4,239 μονικοὶ μίσθιοι.
μονικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἀμφ. σημ.: Φιλόδ.'Ομ.140.
μονιλία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων ἐκ τῶν μυκηδινιδῶν περιλαμβάνον μικρομύκητας ζῶντας συνήθως παρασιτικῶς ἐπὶ ζωϊκῶν ἢ φυτικῶν ὀργανισμῶν.
μονιμειοειδῆ-ῶν (τά) νεώτ. βοταν. οἰκογένεια φυτῶν ἐκ τῶν δικοτυληδόνων.
μονίμη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν μονιμειοειδῶν.
μονιμόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν ἀντιμονικὸν ἅλας τοῦ μολύβδου.
μονιμοποίησις-εως (ἡ) (μονιμοποιῶ) νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μονιμοποιῶ βλ.λ.: ἡ μονιμοποίησις τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων.
μονιμοποιῶ-έω (μόνιμος, ποιῶ) νεώτ. δημ. καθιστῶ τι μόνιμον, διαρκές· || εἰδ. ἀναφορ. πρὸς δημοσ. κ. δημοτ. ὑπαλλήλους, πράγω ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐκτάκτου εἰς τὴν τοῦ μονίμου βλ.λ.4)· 2) ρηματ. π. μονιμοποίησις.

μόνιμος-(η)-ο(ν) (μονή, μένω) κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. μονιμώτερος, ὑπερθ. μονιμώτατος, ὁ μένων, διαμένων ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, σταθερός: 'Ιππ. 'Αρθρ.62,αὐτ.14 μόνιμον οὐδένα χρόνον, 'Αριστλ. Ψυχ.410b,19 ζῷα μόνιμα κατὰ τόπον, αὐτ.Ζ1 487b,6 ἔτι τὰ μέν ἐστι μόνιμα τῶν ζῴων, τὰ δὲ μεταβλητικὰ (τὰ μὴ μεταβάλλοντα κατοικίαν), αὐτ.ΖΜ 656a,1 ἡ τῶν φυτῶν φύσις μόνιμος, Γαλ.9,351 μόνιμος σφυγμὸς (σταθερός), Πολυδ.4,156 ἄστρα μόνιμα (οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες), -μόνιμα ὁδοστρώματα· || πάπ. ἐπὶ οἴνου, ὁ διατηρούμενος ἐπὶ πολύ, ὁ μὴ ὑφιστάμενος μεταβολήν: Πάπ. οἶνον μόνιμον καὶ ἀρεστόν· 2) ἐπὶ προσ., στερεός, πιστός, σταθερός: Σοφ.ΟΤ 1322 σὺ μὲν ἐμὸς ἐπίπολος ἔτι μόνιμος, Πλάτ.Πολ.537D μόνιμοι μὲν ἐν μαθήμασι, μόνιμοι δ' ἐν πολέμῳ καὶ τοῖς ἄλλοις νομίμοις· || κ. ὑπερθ. ἐπὶ τῶν βαρέως ὡπλισμένων: Ξεν.ΚΠ 8,5,11 οἱ μονιμώτατοι πρόσθεν ὄντες παρέχοιεν αὐτοῖς ἀσφαλῆ τὴν καθόπλισιν· 3) ἐπὶ πραγμ., καταστάσεων κτλ., ὁ διαμένων, ὁ ἀμετάβλητος, σταθερός: Εὐρ.'Ορ.340 ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς, Πολύαιν.6,4,3,-μόνιμος κατάστασις - εἰρήνη, - δουλειὰ μόνιμη· || ἐπὶ τοῦ πολιτεύματος: Θουκ.8,89 οὐκ ἐδόκει μόνιμον τὸ τῆς ὀλιγαρχίας ἔσεσθαι, 'Αριστλ.Πολιτ.1273b,20 ποιοῦσι μόνιμον τὴν πολιτείαν· || ἐνίοτε μτ. τοῦ ἀμετάπτωτος, βέβαιος: Πλάτ. Συμπ.184B οὐδὲν γὰρ δοκεῖ τούτων οὔτε βέβαιον οὔτε μόνιμον εἶναι, αὐτ.Τίμ.29B καὶ μετὰ νοῦ καταφανοῦς μονίμους καὶ ἀμεταπτώτους· || τὸ μόνιμον ὡς οὐσ. ἡ μονιμότης, τὸ ἀμετάβλητον, ἡ σταθερότης: ΠΔ 'Ιερ.38(31),17 μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις· 4) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ὁ ἀπολαύων τῆς μονιμότητος βλ.λ.2): οἱ δικασταὶ εἶναι μόνιμοι.
μονιμότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μονίμου, ἡ στερεότης, σταθερότης, διάρκεια, ἐπιμονή: Πρόκλ.'Αλκ.60C,-ἡ μονιμότης τοῦ χρωματισμοῦ· 2) νεώτ. ἡ διὰ νόμων θεσπισθεῖσα διατήρησις τῶν τακτικῶν καὶ νομίμως διωρισμένων δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν μέχρι τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἢ μέχρι σωματικῆς ἀνικανότητος, παύουσα μόνον ἐν περιπτώσει ὡρισμένων ἐν τοῖς νόμοις παραβάσεων τοῦ ὑπαλλήλου καὶ δυνάμει εἰδ. ἀποφάσεως.
μονίμως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον μόνιμον, σταθερῶς, στερεῶς: 'Αριστλ.Ζ1 596a,14 τὴν δὲ νομὴν ποιοῦνται τὰ μὲν πρόβατα προσεδρεύοντα καὶ μονίμως, Γαλ.17(1),508,'Ιάμβλ.Μυστ.1,5 μονίμως ἑστώσας· || κ. συγκρ.: Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.154 μονιμώτερον ἐντυποῦσθαι τούτοις τὴν τῶν λόγων εὐφράδειαν.
μόνιος-ια-ιο μσν. κ. δημ. ὁ μόνος βλ.λ.: 'Ερωτόκρ.1,139 καὶ μόνιος κι ὀλομόναχος μὲ λογισμὸ πορπάτει, 'Ερωφ.1,364 γιατὶ γνωρίζω νικητὴ μόνια πῶς μ' εἶχε κάμει.
μόνιος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἐρεικοειδῶν.
μονιός-όν κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. μτγν. μούνιος ('Ηρωδιαν.1,1(8)), ἐπὶ τῶν ἀρρένων κτηνῶν τῶν ἀποχωρισθέντων τῆς ἀγέλης, ὁ μεμονωμένος, ὁ ἀπομονωθείς, δθ. ὁ ἄγριος, ὁ θηριώδης: Καλλ.'Αρτ.84 αἱ δὲ κ' ἐγὼ τόξοις μονιὸν δάκος ἤ τι πελώριον θηρίον ἀγρεύσω, 'Αντύπ.Θεσσ.ΑΠ 7,289 μούνιος ἐκ θάμνοιο λύκος, Λουκ.'Επ.Κρον.34 ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι καὶ τοὺς μονιοὺς τῶν λύκων· 2) τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ κατὰ μόνας ζῶν ἀγριόχοιρος· 'Ησ. «ὗς ἄγριος ὁ μὴ τοῖς ἄλλοις συναγελαζόμενος»: Αἰσώπ.Μῦθ.407 μονιὸς ἄγριος ἑστὼς παρά τι δένδρον τοὺς ὀδόντας ἠκόνα (δ.γρ.ὗς), ΠΔ Ψαλμ.79(80),13 μονιὸς ἄγριος, Σουδ.Θεόδ.194B· 3) 'Ησ. «ὁ περὶ τράχηλον ὅρμος».

μόνιππος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἵππος μόνος, ἐλεύθερος, τρέχων ἄνευ ἅρματος ἐν ἱπποδρομίᾳ: Ξεν.ΚΠ 6,4,1 **καὶ τοὺς μὲν μονίππους παραμηριδίοις, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς ἅρμασιν ὄντας παραπλευριδίοις,** Πλάτ.Νόμ.834C μονίπποις **δὲ ἆθλα τιθέντες·** **2)** Εὐστ.'Οδ.1539,29 «ὁ ἐπὶ ἑνὸς ἵππου ἀγωνιζόμενος δρόμῳ»· || κ. ὡς ἐπίθ. : Πολυδ. 1,141 **μόνιπποι ἱππεῖς·** **3)** **νεώτ.** ἐπὶ ὀχήματος, ὁ ἐλαυνόμενος ὑπὸ ἑνὸς μόνου ἵππου : **μόνιππος ἅμαξα·** || ὁμ. **τὸ μόνιππον** ὡς οὐσ. (ἐνν. ὄχημα).

μονισμός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. διεθνὴς ὅρος (monisme) ὡς ὀνομ. τῆς κοσμοθεωρίας τῆς ἀναγούσης τὴν ποικιλίαν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ εἰς μίαν διὰ τοῦ πνεύματος ἐνορωμένην ἑνότητα, ἀντιτιθεμένης πρός τε τὴν διαρχικὴν θεωρίαν καὶ τὴν περὶ πολλότητος· πρβλ ἑνισμός· || ὁμ. περιληπτ. ὀνομ. τῶν κοσμοθεωριῶν τῶν ἐκδεχομένων μίαν μόνον ἀρχὴν τῶν ὄντων.

μονιστής (ὁ) νεώτ. φιλοσ. ὁ ὀπαδὸς τῆς θεωρίας τοῦ μονισμοῦ βλ.λ.

μονιτάρου ἐπίρρ. δημ. ἰδιωμ. πλήρως, παντελῶς, ὅλως διόλου, διαμιᾶς : 'Ερωφ.4,160 **πῶς εἴχασιν οἱ ἔγνοιες μου νὰ πάψου μονιτάρου,** 'Ερωτόκρ 1,942 **τὴ λίγη παιδωμὴ νὰ διώξῃς μονιτάρου.**

μονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. φωσφορικὸν ἅλας τοῦ ἀσβεστίου ἔνυδρον.

μονίτωρ-ωρος (ὁ) (λατ.) νεώτ. εἶδος ἀβαθοῦς καὶ χθαμαλοῦ θωρηκτοῦ σκάφους.

μοννίτιος (ὁ) 'Επιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διός.

μοννάδιος-ον πάπ. ἀντὶ μονάδιος βλ.λ.

μόννος (ὁ) ἁ.μάννος βλ.λ.· Πολυδ.5,99 «ὠνομάζετο δέ τι καὶ μάννος ἢ μόννος, μάλιστα παρὰ τοῖς Δωριεῦσι».

μον(ο)- κ. μσν., **νεώτ. κ. δημ.** πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων, δηλοῦν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον εἶναι ἓν καὶ μόνον ἢ γίνεται ἅπαξ, ἢ ἐν μιᾷ μονάδι χρόνου, οἷον μονογενής, μονόδους, μονοκέρατος, μονόπρακτος, μονοσάνδαλος, μονήμερα, μονοχρονίς· **2)** νεώτ. χημ. ἐπὶ χημικῶν ὅρων, δηλοῦν ὅτι ἡ νέα ἕνωσις προέκυψε διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἑνὸς μόνου ἀτόμου ἢ ὁμάδος τοῦ στοιχείου τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ δεύτερον συνθετικὸν τῆς λέξεως, οἷον μονεγχλώριος, μονοσουλφονικὸν ὀξύ.

μονοατομικός-ή-όν νεώτ. ἁ. μονατομικὸς βλ.λ.

μονοβαίας (ὁ) ὁ περιπατῶν μόνος· 'Ησ. «κλέπτης» (δ.ἀναγν. μονοβάτας).

μονοβάλᾰνος-ον σχόλ. ἐπὶ κλειδός, ἡ ἔχουσα μίαν μόνον βάλανον : Σχόλ.'Αριστφ.Θεσμ.420.

μονοβάμπουλον (τὸ) νεώτ. π. Βυζαντ. κηροστάτης ἔχων ἓν μόνον θρίγκωμα, καίων **κατὰ** τὰς τελετὰς πρὸ τῆς αὐτοκρατείρας.

μονοβάμων-ονος-ον (βαίνω) ὁ βαδίζων, περιπατῶν μόνος : Εὐρ.'Υψιπ.ἀπ.3(1),38· **2)** ἐπὶ στίχου, ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου ποδός : Σιμμ.26,9 **ἐκ μονοβάμονος μέτρου.**

μονόβας-αντος (ὁ) π. 'Ησ. ἁ. μονοβαίας βλ.λ.

μονοβασικός-ή-όν νεώτ. χημ. ἐπὶ τῶν ὀξέων, ὁ σχηματίζων οὐδέτερα ἅλατα μεθ' ἑνὸς ἀτόμου μονατομικοῦ μετάλλου ἢ ἠλεκτροθετικῆς ῥίζης.

μονοβάτας (ὁ) π.'Ησ.δ.ἀνάγν. **ἀντὶ** μονοβαίας βλ.λ.

μονόβαφος-ον (βάπτω) 'Επιγρ. ὁ βεβαμμένος δι' ἑνὸς χρώματος, ὁ μονόχρωμος.

μονοβεργίζω νεώτ. ἐπὶ τῶν κλαδευτῶν, ἀφαιρῶ τὰς πλαγίας διακλαδώσεις, τὰ παρακλάδια νεαρῶν δενδρυλλίων καὶ ἀφήνω μόνον τὸν κεντρικὸν βλαστόν, μίαν μόνον βέργαν· **2)** ῥηματ. π. μονοβέργισμα.

μονοβέργισμα-ατος (τὸ) (μονοβεργίζω) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μονοβεργίζω βλ.λ.

μονοβίβλιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ μονόβιβλον βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.37.

μονόβιβλον (τὸ) μτγν. κ. μσν. κ. **μονόβιβλος** (ὁ) τὸ συγκείμενον ἐξ ἑνὸς βιβλίου σύγγραμμα : Γαλ. 1,410,'Ιω.Λυδ.'Αρχ.1,28. Σουΐδ. ἐν λ. φιλάγριος.

μονόβιβλος (ὁ) μτγν. μσν. ἁ. μονόβιβλον βλ.λ. : Reitz. εἰς Θεόφ.2,1237.

μονόβιος (ὁ,ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ζῶν βίον μονήρη, ὁ μονήρης : Εὐστ.Πον.241,15 **μὴ θέλε ἀμφίβιος εἶναι ὁ κυρώσας εἶναι μονόβιος·** || **νεώτ.** ζῳολ. ἐπὶ ζῴων, ὁ βιῶν κατὰ μόνας ἢ κατὰ ζεύγη, ὁ μονήρης, ἀντίθ. κοινόβιος.

μονόβλαστος-ον νεώτ. βλαστὸς μονοφυὴς βλ.λ.

μονόβολον (τὸ) μτγν. μσν. εἶδος ἀγωνίσματος δρόμου μετὰ πηδήματος : 'Ιουστιν.Κῶδ.3,43,Φώτ. Νομ.13,29 **μόνον δὲ παίζειν ἔξεστι** μονόβολον **καὶ κοντομονόβολον·** **2)** πάπ. εἶδος ἀγκύρας : Πάπ. **πλοῖον σὺν ἱστῷ . . καὶ ἀγκύρᾳ ἤτοι μονοβόλῳ, - πλοῖον σὺν μονοβόλῳ ἑνί.**

μονόβολος-ον 'Επιγρ κ. νεώτ. ὁ μονόξυλος, μονοκόμματος, ὁ καμωμένος ἀπὸ ἕνα κομμάτι, ἀντίθ. δίβολος : 'Επιγρ **μονόβολα ξύλα,** 'Ησ. ἐν λ. μονόγυον· **2)** τὸ μονόβολον ὡς οὐσ. βλ.λ.

μονοβολῶ-έω πάπ. ἐπιχειρῶ σποράν μόνος, ἄνευ βοηθοῦ : **Παχράτου μισθωτῇ τόπου μονοβολοῦντι ἐν τῷ 'Ιπποστράτου κλήρῳ.**

μονοβόλως ἐπίρρ. μτγν. ἐξ ἑνὸς ξύλου, μονοκόμματα : 'Επιφάν.1,508A **ναῦς . . τὴν μὲν τρόπιν ἀπὸ ἑνὸς ξύλου κέκτηται, ἀλλ' οὐ μονοβόλως.**

μονοβουτυρίνη (ἡ) **νεώτ.** χημ. ἐλαιῶδες ὑγρὸν ἀρωματικόν, ἐστὴρ τῆς γλυκερίνης μεθ' ἑνὸς μορίου βουτυρικοῦ ὀξέος.

μονοβύζα (ἡ) δημ. ἡ ἔχουσα ἕνα μαστόν, βυζί : Κρυστ.Κοῦρος 14 **ἡ μονοβύζα ἡ καφαλὴ τήρα κολτσίδες πόχει·** **2)** ὡς κύρ. ὄν. εἰδ. ἐν τῇ λαογρ. μυθική τις βασίλισσα τῆς 'Ηπείρου.

μονογᾰμία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μετὰ μιᾶς μόνον γυναικὸς γάμος, ἀντίθ. πολυγαμία : 'Αντίγ. Νικ.π.'Ηφαιστ. 'Αστρ.2,18, Κλήμ.'Αλ.1104B, 'Ωριγ.3, 508C· || κ. ἐπὶ γυναικῶν, ὁ μεθ' ἑνὸς μόνον ἀνδρὸς γάμος, ἀντίθ. πολυανδρία· **2)** νεώτ. ζῳολ. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ ζῷά τινα ἄρρενα ὀχεύουσι μίαν καὶ μόνην θήλειαν, οἷον ἡ περιστερά, ἡ τρυγών, ὁ ὄρτυξ.

μονογαμικός-ή-όν μσν. κ. **νεώτ.** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μονογαμίαν, ὁ τῆς μονογαμίας : Στουδ.Θεόδ.281C **μονογαμικῆς συζεύξεως,** αὐτ.283A **μονογαμικῆς παραδόσεως, - μονογαμικὸς θεσμός - τύπος·** **2)** νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τῆς μονογαμίας.

μονογάμιον (τὸ) μτγν. ἡ μονογαμία, ὁ μετὰ μιᾶς μόνης γυναικὸς γάμος : Κλήμ.'Αλ.505 **μονογαμίου ἐπιτίμιον** (πρόστιμον ἐπιβαλλόμενον εἰς τὸν ἅπαξ μόνον νυμφευθέντα).

μονογαμίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ **μονόγαμος, ἡ ἕνα** μόνον ἄνδρα ἔχουσα : Μεθόδ.80A.

μονογάμματος ον μσν. ὁ δι' ἑνὸς **γεγραμμένος** : Εὐστ.'Οδ.1873,43 **ἴσως ἐκ τῆς μονογαμμάτου φάρυγος καὶ αἱ Φαρύγαι, τὸ τοπικὸν ὄνομα.**

μονόγᾰμος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἅπαξ μόνον **εἰς γάμον ἐλθών,** ὁ μίαν μόνον γυναῖκα λαβών, ἢ ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ἕνα μόνον ἄνδρα ὑπανδρευθεῖσα : Πτολ.Τετράβ.183, Βέττ.Βάλ.120,8, 'Ιω.Χρυσ.Λόγ. 5,110· || νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ὁ μὴ ἐπιζητῶν σχέσεις ἐξωκοίτους· **2)** νεώτ. ζῳολ. **μονόγαμα** (τὰ) χαρακτηριστικὴ ὀνομ. κατηγορίας ζῴων, ὧν ὁ ἄρρην ὀχεύει μίαν καὶ μόνην θήλειαν, ἀντίθ. πολύγαμα· πρβλ. μονογαμία 2).

μονογᾰμῶ-έω (μονόγαμος) μτγν. κ. μσν. ἅπαξ μόνον νυμφεύομαι, ἢ μίαν μόνον γυναῖκα λαμβάνω : Κατ.'Αστρλ.Κ 2,209, Θεόδωρ.'Αβουκ.1556A **Θεοῦ . . μονογαμεῖν θεσπίσαντος.**

μονογένεια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., ἰων. **μουνογένεια** ἡ μὴ ἔχουσα ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφάς, ἡ μονογενής,

μονάκριβη : 'Απολλ.Ρ 3,847 κούρην μουνογένειαν, 'Ορφ.'Υμν.28,2 Περσεφόνη μουνογένεια θεά· 2) νεώτ. βοταν. γένεσις νέου όργανισμοῦ δι' αὐτομάτου διαιρέσεως τοῦ μονοκυττάρου ζώου ἢ φυτοῦ εἰς δύο νέους όργανισμούς, ἄ. μονογενεσία, ἀντίθ. ἀμφιγένεσις· 3) ἀμ. περίπτωσις φυτῶν φερόντων ἄνθη τοῦ ἑνὸς μόνον γένους.

μονογενεσία (ἡ) νεώτ. βιολ. ἡ μονογένεια βλ.λ.2).

μονογενής-οῦς-ές (γένος) κ. νεώτ. κ. δημ. (ἐκκλ.), Ἰων.μουνογενής ὁ μόνος γεννηθείς, ὁ μὴ ἔχων ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφάς, μοναχόπαιδο, μοναχογυιός ἢ μοναχοκόρη : 'Ησίοδ.'Έργ.376 μουνογενὴς δὲ πάϊς οἶκον πατρώϊον εἴη φερβέμεν, 'Ηρ.7,221 τὸν δὲ παῖδα .. ἐόντα οἱ μουνογενέα, Πλάτ.Κριτ.113D μονογενῆ θυγατέρα, ΚΔ Λουκ.θ,42 ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ 'Ιησοῦ : ΚΔ 'Ιω.3,18 ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Μηναῖ. 12,3 Θεοτ. ἑνωθεὶς ὁ ἐκ Πατρὸς μονογενὴς ἐν μήτρᾳ σου, τροπάρ. ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ· 2) ὁ μόνος εἰς τὸ εἶδός του, ὁ μοναδικός : Παρμ.8.4 μονογενές ὄν, Πλάτ.Τίμ.31B εἷς ὅδε μονογενὴς οὐρανὸς γεγονὼς ἔστι τε καὶ ἔτ' ἔσται· 3) ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, συγγενής : Εὐρ.'Ελ.1685 γεγῶτ' ἀδελφῆς μονογενοῦς ἀφ' αἵματος, Πλάτ.Νόμ.691D δίδυμον ὑμῖν φυτεύσας τὴν τῶν βασιλέων γένεσιν ἐκ μονογενοῦς· 4) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ὁ ἔχων ἕνα τύπον δι' ὅλα τὰ γένη : 'Απολλ.Δύσκ.'Επιρρ.145,18· 5) ὄνομα ποδὸς συγκειμένου ἐκ τριῶν μακρῶν καὶ ἑνὸς βραχέος,———υ : 'Ηφαιστ.3,3· 6) νεώτ. βοταν. ἐπὶ ἄνθους, τὸ φέρον μόνον στήμονας ἢ μόνον ὕπερον.

μονογεννήτωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ γεννήσας ἕνα μόνον υἱόν : Εὐστ.ἐν Mi.136,612.

μονογενῶς ἐπίρρ. εἰς ἓν μόνον μέρος, αὐτοφυῶς : Περίπλ.'Ερ.Θαλ.56 φέρεται μονογενῶς ἐν ἑνὶ τόπῳ, αὐτ.11 γίνεται μονογενῶς, ὁ λίβανος· 2) κατὰ ἕνα μόνον τρόπον, μοναδικόν : 'Αέτ.15,13, Γρηγ.Νύσσ.3,31D.

μονογέρων-οντος (ὁ) ὁ μονήρης, ὁ μονοδίαιτος γέρων, ὅθ. ὁ δύστροπος, ὁ μουρμουριάρης· ΑΒ 51,20 «μονογέροντα· τὸν μανότροπον καὶ δύσκολον γέροντα σημαίνει» : Κωμ.'Αδέσπ.1083.

μονόγληνος-ον μτγν., ἐπ. μουνόγληνος ὁ ἔχων μίαν μόνον κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ ἔχων ἕνα ὀφθαλμόν· 'Ησ. «μονόφθαλμος» : Καλλ.'Αρτ.53 πᾶσι δ' ὑπ' ὀφρὺν φάεα μουνόγληνα σάκει ἶσα τετραβοείῳ δεινὸν ὑπογλαύσσοντα, 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,748,1, Νόνν.Δ 28,227 μονογλήνοιο προσώπου.

μονόγλωσσος-ον, ἀττ. μονόγλωττος ὁ ὁμιλῶν, λαλῶν μίαν μόνον γλῶσσαν : Εἰρην.'Απ.1,10.

μονογλωσσῶ-έω μτγν., ἀττ. μονογλωττῶ ὁμιλῶ, λαλῶ μίαν μόνον γλῶσσαν : Εἰρην.'Απ.1,14 ἑκάστου στοιχείου μονογλωσσήσαντος· || ἐξάγω ἕνα μόνον ἦχον : 'Ιππόλ.Αἱρ.304,42.

μονογνωμονικός-ή-όν μτγν. ὁ ἔχων, ὁ ἀκολουθῶν μίαν μόνην γνώμην, τὴν ἰδικήν του, ὁ ἰσχυρογνώμων : Πρόκλ.Τετράβ.222,235.

μονογνωμονῶ-έω μτγν. ἔχω, ἀκολουθῶ μίαν μόνην γνώμην, τὴν ἰδικήν μου, εἶμαι ἰσχυρογνώμων: Φιλόδ.Οἰκ.72J,Προκλ.Τετράβ.222 (δ.ἀνάγν.-γνωμῶ).

μονόγνωμος-η-ο δημ. κ. μόγνωμος ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν γνώμην πρὸς ἄλλον, ὁμογνώμων, σύμφωνος: Καρκαβ.Ζητ.48 μονόγνωμοι ἐμολόγησαν εὐθὺς πῶς ηὗραν τὸ δάσκαλό τους.

μονογνωμοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ μονογνώμονος, ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη : Κατ.'Αστρλ.Κ 2,161.

μονογνωμῶ-έω δ. ἀνάγν. τοῦ μονογνωμονῶ βλ.λ. : Πρόκλ.Τετράβ.222.

μονογνώμων-ονος-ον μτγν. ὁ ἔχων μίαν μόνην γνώμην, ὁ ἰσχυρογνώμων, ὁ δύστροπος : Βέττ.Βάλ. 12,4,Πτολ.Τετράβ.158· 2) ὁ ἔχων ἀπόλυτον ἐξουσίαν, ὁ ἀπολυταρχικός: Διον.'Αλ.Ρωμ.2,12 αὐθάδεις καὶ μονογνώμονες ἦσαν αἱ τῶν ἀρχαίων βασιλέων δυναστεῖαι, αὐτ.5,71 οὓς ἐν ταῖς μοναρχίαις ἀποδείκνυσθαι μονογνώμονας τῶν μελλόντων ἄρξειν ἔθος ἦν.

μονογόνατος-ον 'Επιγρ. ἐπὶ γραφικοῦ καλάμου, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ τεμαχίου καλάμου ἔχοντος μόνον ἓν γόνυ, ἕνα μόνον ἁρμόν, κόμβον.

μονογονία (ἡ) νεώτ. ἡ γένεσις ἑνὸς νεογνοῦ καθ' ἕκαστον τοκετόν· 2) βιολ. ἡ μονογενεσία ἢ μονογένεια βλ.λ 2).

μονόγονος-η-ον μτγν., ἐπ. μουνόγονος ὁ μόνος γεννηθείς, ὁ μονογενής, μοναχόπαιδο, εἰδ. ἐπίθ. τῆς Περσεφόνης ὡς μονογενοῦς : 'Οππ.'Αλ. 3,489 κούρη μουνογόνη (κῶδ.) (μοναχοκόρη), 'Επιγρ. Δήμητρι καὶ Μουνογόνη.

μονόγραμμα-ατος (τὸ) νεώτ. γραφικὴ παράστασις ἐκ συμπλέγματος δύο ἢ πλειόνων ψηφίων τοῦ ἀλφαβήτου, ἡ μάρκα : Καρκαβ.97 τὰ παράδοξα σχήματα καὶ τὰ τερατώδη μονογράμματα.

μονογράμματος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου γράμματος : Διον.'Αλ.Συνθ.15 τῆς μονογραμμάτου συλλαβῆς η, 'Απολλ.Δύσκ. 'Επιρρ.121,23, Σχόλ.Σοφ.Αἰ.1,0, Εὐστ.'Ιλ.193,43.

μονόγραμμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐκ μιᾶς γραμμῆς μόνον συγκείμενος· || ἐπὶ ζωγραφίας, ἡ ἐκ γραμμῶν μόνον συγκειμένη, ἡ σκιαγραφία : 'Επίκ. π.Κικ.Φύσ.Θε.2,23· || τὸ μονόγραμμον ὡς οὐσ. σημεῖον, εἶδος ἰχνογραφήματος συγκείμενον μόνον ἐκ γραμμῶν : Εὐδοκ.376, Πράξ Συνόδ.12 ἐπεδόθησαν δύο χαρτία, ἐσφραγισμένα ἀπὸ κηρίου ἐντυποῦντα μονόγραμμον Κωνσταντίνου δεσπότου, αὐτ.15 χαρτίον βεβουλλωμένον διὰ βούλλας ἐκτυπούσης μονόγραμμον Πολυχρονίου.

μονογραφή (ἡ) νεώτ. συντετμημένη ὑπογραφὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἀρχικῶν μόνον στοιχείων τοῦ ὀνοματεπωνύμου τοῦ ὑπογράφοντος.

μονογράφημα-ατος (τὸ) (μονογραφῶ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μονογραφῶ.

μονογράφησις-εως (ἡ) (μονογραφῶ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μονογραφῶ, ἡ διὰ τῆς μονογραφῆς τινος ἐπισημείωσις, δηλοῦσα τὴν θεώρησιν τοῦ ἐγγράφου : ἡ μονογράφησις τῆς συνθήκης.

μονογραφία (ἡ) νεώτ. μελέτη πραγματευομένη ἐξαντλητικῶς εἰδικόν τι ὅλως καὶ αὐτοτελὲς θέμα : ἱστορικὴ - πολιτικὴ μονογραφία, - μονογραφία περὶ τῆς ἀθεΐας τῶν ἀρχαίων σοφιστῶν.

μονογράφος (ὁ) πάπ. ὁ συμβολαιογράφος.

μονογραφῶ-έω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. ἐμονογράφησα κ. παθ. ἐμονογραφήθην, μτχ. παθ. παρακ. μονογραφημένος, θέτω τὴν μονογραφήν μου, ὑπογράφω διὰ μονογραφῆς : οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν συμβαλλομένων ἐμονογράφησαν τὸ σχέδιον τῆς συμβάσεως· κ. παθ. : τὰ ὑπογραφόμενα ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἔγγραφα μονογραφοῦνται καὶ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου τμηματάρχου· 2) ρηματ. π. μονογράφησις, μονογράφημα.

μονόγυιος-ον (γυῖον) μτγν. ὁ μονομελής, μονοσκελής : Σιμπλίκ.Οὐρ.587,26.

μονοδάκτυλος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἕνα μόνον δάκτυλον : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.1,23 καὶ ὄνυχας .. οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι.

μονοδαμιουργοί 'Ησ. «οἱ τὰς δίκας δικάζοντες».

μονοδέρκτης (ὁ), δωρ. μονοδέρκτας ὁ ἔχων μόνον ἕνα ὀφθαλμόν, μονόφθαλμος : Εὐρ.Κύκλ.78 θητεύω Κύκλωπι τῷ μονοδέρκτᾳ.

μονόδερμος-ον λεξ. ὁ ἔχων ἓν μόνον δέρμα· 'Ησ. γλωσσ. τῆς λ. μονόλοπα.

μονοδέσμη (ἡ) πάπ. ἐπὶ σανοῦ, μία μόνη δέσμη, ἕνα μοναχὸ δεμάτι.

μονοδεσμία (ἡ) πάπ. φόρος ἀγνώστου φύσεως

μονοδιαιτησία (ἡ) μτγν. ὁ μονήρης, ὁ μεμονωμένος βίος : Κλήμ.᾽Αλ.Στρωμ.2,423.

μονοδιάστατος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνην διάστασιν, τὴν κατὰ μῆκος : Νικ.Χων.207C **γραμμὴν μονοδιάστατον καὶ μηκιζομένην εἰς τὸ λεπταλέον**, - **μονοδιάστατον μέγεθος**, - **μονοδιάστατος ἔκτασις**.

μονοδόντης (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων γαστεροπόδων ἐκ τῶν **τροχιδῶν** περιλαμβάνον θαλάσσια ζωάρια μὲ κόγχην περιεστραμμένην.

μονοδοντίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια θηλαστικῶν τοῦ ὀθροίσματος τῶν **κητῶν**.

μονοδοξῶ-έω μτγν. μόνος ἔχω δόξαν, φήμην : Σιμπλίκ.᾽Επίκτ.86D.

μονοδορά (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **ἀνωνοειδῶν**.

μονόδουπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἕνα μόνον δοῦπον, ἦχον, ὁ ὁμοιομόρφως ἠχῶν : Σ.μμ.26,12.

μονόδους-όδοντος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὀδόντα : Αἰσχ.Πρ.796 **δηναιαὶ κόραι τρεῖς κυκνόμορφοι,.. μονόδοντες**· **2)** νεώτ. ζωολ. ὡς οὐσ. γένος θηλαστικῶν ἐκ τῶν **μονοδοντιδῶν**.

μονόδραμα-ατος (τὸ) νεώτ. θεατρικὸν ἔργον μὲ ἓν μόνον πρόσωπον.

μονοδραστικός-ή-όν μτγν. ὁ μόνος • δρῶν, ἐνεργῶν : ᾽Ιάμβλ.Πυθ.144.

μονοδραχμία (ἡ) πάπ. **φόρος** μιᾶς δραχμῆς.

μονόδραχμος-ο(ν) πάπ., νεώτ. κ. δημ. ὁ μιᾶς δραχμῆς τιμώμενος, ποὺ ἔχει ἀξία μιᾶς δραχμῆς: **χαρτόσημον μονόδραχμο(ν)**· ‖ νεώτ. κ. δημ. **τὸ μονόδραχο(ν)** ὡς οὐσ. **νόμισμα** μιᾶς δραχμῆς, ἁ. δραχμή, φράγκο.

μονόδροπος-ον ἐπὶ ἀγάλματος, ὁ **ἐξ ἑνὸς** στελέχους κεκομμένος, μονοκόμματος : Πινδ.Π 5,42 **Κρῆτες ὃν τοξοφόροι τέγεϊ Παρνασίῳ καθέσσαντο μονόδροπον φυτόν**· πρβλ. μονόξυλος.

μονοείδεια (ἡ) μτγν. τὸ μονοειδές, ὁμοειδές, τὸ ὁμοιόμορφον : Σέξ.᾽Εμπ.Μαθ.1,117· **2)** τὸ μοναδικόν : αὐτ.1,226 **ὃν τρόπον ἐν πολλοῖς καὶ ἄλλοις φέρει τινὰ κατὰ μονοείδειαν ἡ φύσις**.

μονοειδής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀποτελῶν **ἓν** μόνον εἶδος, ἢ ὁ ἀποτελούμενος **ἐξ** ἑνὸς **εἴδους**, ἁπλοῦς, ἄμικτος, ἀντίθ. πολυειδής : Πλάτ. Πολ.612Α **τότ᾽ ἄν τις ἴδοι αὐτῆς τὴν ἀληθῆ φύσιν, εἴτε πολυειδὴς εἴτε μονοειδής**, αὐτ.Συμπ.211Β, Φιλόδ.Οἰκ.72J **κτήσεις τῶν μονοειδῶν**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ὁμοιόμορφον : Πολύβ.9,1,2· **2)** ὁ μοναδικός : Πλάτ.Τιμ.59Β **μονοειδὲς γένος**, Θεόφρ.1,1,12 **ὅσα μονοειδῆ τῶν ὀργανικῶν**, Πολύβ. **Ex.Vat.**431 **ὅταν. . μονοειδεῖς λαβόντες ὑποθέσεις**· ‖ κ. ὑπερθ. : Στουδ.Θεόδ.7Β **ἀρετῆς εἶδος ποικιλώτατον ἅμα καὶ μονοειδέστατον**.

μονοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μονοειδῆ, ἁπλοῦν, ἑνὸς εἴδους : Πτολ.Τετράβ. 120, Σέξτ.᾽Εμπ.Μαθ.6,44, ᾽Ιάμβλ.Μυστ.4,39 **μονοειδεῖ δὲ αὐτῶν ἀντιλαμβάνεσθαι δεῖ**, Εὐστ.᾽Ιλ.831,42· **2)** καθ᾽ ἕκαστα, χωριστά : ᾽Επίκ.᾽Επιστ.2,51U **εἴτε πάντα εἴτε μονοειδῶς**.

μονοείλητος-ον μτγν. ἐπὶ σχήματος ἐν **τῇ** στερεομετρίᾳ, ὁ ἁπλοῦς : ῞Ηρων Στερεομ.1,77.

μονοείμων-ονος-ον (εἷμα) ὁ ἔχων, ὁ φορῶν ἓν μ. ἔνδυμα· Φώτ. «**μονοχίτων**» : ᾽Ηρωδιαν.᾽Επιμ.190.

μονοετής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων ἡλικίαν ἑνὸς **ἔτους** : **μονοετὲς νήπιον**· **2)** ὁ ἔχων διάρκειαν **ἑνὸς** ἔτους, ὁ διαρκῶν ἐπὶ **ἓν ἔτος**, ὁ ἐνιαύσιος : **μονοετὴς θητεία - φοίτησις**.

μονοζυγής-οῦς-ές ἐπίγρ. ὁ μονόζυξ βλ.λ., ὁ μοναχός : Εὐγέν.ΑΠλ.308 **μονοζυγὲς σάνδαλον**.

μονόζυγο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. γυμναστικὸν ὄργανον ἀποτελούμενον **ἐκ** δύο στερεῶν στύλων, **ἐμπεπηγμένων** ἐν τῷ ἐδάφει καὶ ἐζευγμένων δι᾽ **ἑνὸς σιδήρου** κυλινδρικοῦ ζυγοῦ.

μονόζυξ-ῦγος (ὁ,ἡ) ὁ μόνος ἐζευγμένος, δθ. ὁ μόνος, μονόχος· **2)** **ἐπὶ** γυναικός, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς καταλειφθεῖσα, ἡ ἄνευ ἀνδρός : Αἰσχ.Πέρσ. 139 **εὐνατῆρα προπεμψαμένα λείπεται μονόζυξ**.

μονόζωνος-ον ὁ ὁδοιπορῶν, ταξιδεύων μόνος, δθ. ὁ ληστής· Σχόλ.Σοφ.ΟΤ 846 «οἱ τίμιοι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὴ ταὐτὸν τοῖς ἄλλοις ζωστῆρα φοροῦντες», Σουΐδ. «ἀσύντακτοι καὶ ὡσανεὶ λησταί»· ᾽Εφραὶμ Σύρ.3,478Β **οἱ φονεῖς καὶ λησταὶ καὶ πᾶς κακοῦργος καὶ πόρνος μονόζωνος λέγεται**· ‖ Σουΐδ. «οἱ ἔφοδοι βάρβαροι ἢ ἀπελάται μάχιμοι»· **2)** ὁ ἐλαφρῶς ὡπλισμένος στρατιώτης : ΠΔ Βασ.2,22,30 **ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος**· ‖ γεν. ὁ εὔζωνος, ὁ ἀκροβολιστής : ΠΔΒασ.4,5,2 **ἐξῆλθον μονόζωνοι, καὶ ᾐχμαλώτευσαν ἐκ γῆς ᾽Ισραὴλ νεάνιδα μικράν**.

μονόζωος-ον μτγν. ὁ ζῶν μόνος, ὁ μονήρης : Κοΐντιλ.ΠΔ Ψαλμ.67(68),7.

μονόζωστος-ον (ζώννυμι) ὁ φορῶν μίαν ζώνην : ᾽Ερμησιάν.7,7 **ἀλλ᾽ ἔτλη παρὰ κῦμα μονόζωστος κιθαρίζων ᾽Ορφεύς**.

μονο(η)μερῆς ἐπίρρ. δημ. κ. **μονημερῆς**, δ.γρ. μονο(η)μερίς ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, μονήμερα.

μονοήμερος-ο(ν) κ.μσν. κ.νεώτ., δημ.κ. **μονήμερος** -η-ο ὁ διαρκῶν ἢ ὁ ζῶν ἐπὶ μίαν ἡμέραν: Βατραχομ.303 **πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη**, Γεωργ.Σύγκ.189C **ἐσθίει τὴν μονοήμερον αὐτῆς βρῶσιν**, - **μονοήμερος πανήγυρις**· **2)** ἐπὶ φαρμάκων, ὁ θεραπεύων ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, αὐθημερόν : Γαλ.12,712, ᾽Αέτ.7,103· **3)** ὁ ἀπαιτῶν, ὁ χρειαζόμενος μίαν ἡμέραν : Ζωσ.᾽Αλχ.140Β· **4)** πάπ. ὁ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἐμφανιζόμενος, δρῶν : Πάπ. **σκευὴ ἄγουσα μονοημέρους** (δαίμονας).

μονοθάλαμος-ον νεώτ. ὁ συγκείμενος **ἐξ** ἑνὸς μόνου θαλάμου, ὁ ἔχων ἕνα μόνον θάλαμον.

μονοθεΐα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. φιλοσ. ἡ πίστις εἰς ἕνα μόνον Θεόν, ἁ. μονοθεϊσμός, ἀντίθ. πολυθεΐα : Ψ᾽Αφρικαν.101C.

μονοθεϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μονοθεΐαν, ὁ τῆς μονοθεΐας : **μονοθεϊκὴ θρησκεία**.

μονοθεϊσμός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. ἡ πίστις **εἰς ἕνα** καὶ μόνον θεὸν ἐξυπονοουμένης ρητῆς ἀρνήσεως παντὸς ἄλλου, ἁ. μονοθεΐα, ἀντίθ. πολυθεϊσμός.

μονοθεϊστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ ἀποδεχόμενος τὸν μονοθεϊσμὸν βλ.λ.

μονοθεϊστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μονοθεΐαν ἢ τοὺς μονοθεϊστάς.

μονοθελῆται (οἱ) μσν. κ. νεώτ. αἱρετικοὶ ἀποδίδοντες εἰς τὸν Χριστὸν μίαν μόνην θέλησιν καὶ ἐνέργειαν, τὴν θείαν· Φώτ.᾽Επιστ.1,13 «μίαν θέλησιν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ ἐκ δύο **πεφυκότος** φύσεων» : Δαμασκ.1,1,761Α.

μονοθελητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων **εἰς τοὺς** μονοθελήτας ἢ εἰς τὴν αἵρεσιν αὐτῶν.

μονοθέλητος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἀνήκων** ἢ ἀναφερόμενος εἰς μίαν θέλησιν : Μηναῖ.12,**4** Θεοτ. **μονοθέλητον** παράνοιαν, Ταράσ.1432Β· **2)** **μονοθέλητον δόγμα** τὸ τῶν Μονοθελητῶν.

μονόθεν ἐπίρρ., Ιων μουνόθεν ἐξ ἑνὸς μέρους : ῾Ηρ.1,116 **ὑπελέλειπτο ὁ βουκόλος μοῦνος μουνόθεν**· **2)** σχόλ. ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς : Σχόλ.᾽Αρατ. 8 **μάκελλα ἡ μονόθεν κέλλουσα ἤγουν τέμνουσα**.

μονοθρηνῶ-έω θρηνῶ μόνος· ῾Ησ. λ. μονῳδεῖ.

μονόθρονος-ον μτγν. ἐπὶ ἐπισκόπου, ὁ κατέχων μόνος τὸν ἐπισκοπ. θρόνον : Γρηγ.Ναζ.2,25C **πρόεδρον ἄλλον τῷ τέως μονοθρόνῳ**.

μονοθυγατέρα (ἡ) μσν. κ. **μοναχοθυγατέρα** ἡ μονογενὴς κόρη, ἡ μοναχοκόρη : ᾽Ερωτόκρ.3,1241 **ἔχασά τη τὴν κορασὰ τὴ μονοθυγατέρα**.

μονόθυρος-ον ὁ ἔχων μίαν θύραν, ἐν φράγμα ὁ μονόφυλλος: ᾽Επιγρ. **μονόθυρος θύρα**, ᾽Επιγρ

μονόθυρα θυρώματα· 2) ἐπὶ μαλακίων ὀστρακοδέρμων, ὁ ἔχων μίαν βαλβίδα, ἀντίθ. δίθυρος βλ.λ.2) : Ἀριστλ.Ζ| 528a,13 τῶν δ' ἄλλων τὰ μέν ἐστι δίθυρα, τὰ δὲ μονόθυρα· 3) ἐπὶ σπηλαίου, ὁ ἔχων μίαν εἴσοδον, ἕνα ἔμπασμα : Πορφ.Νυμφ. 31,28 ἄντρον οὐ μονόθυρον, ἀλλὰ δύο ἔχον θύρας· || νεώτ. ἐπὶ κτιρίου ἢ δωματίου.

μονοιάζω μσν. κ. δημ. κ. ἐσφ. γρ. μονιάζω, ἀόρ. (ἐ)μόνοιασα, μτχ. παθ. παρακ. μονοιασμένος, εὑρίσκομαι ἐν ὁμονοίᾳ μετά τινος, συμφωνῶ, ὁμονοῶ : Ἐρωτόκρ.3,1730 κι ὅλ' οἱ πλανῆτες τ' οὐρανοῦ τὴν ὄρεξ' ἄς κινήσου ρηγάδω νὰ μονοιάσουσι, νὰ τόνε πολεμήσου, Ζερβ.Τραγ.6,10 μὲ τ' ἀγρίμια ξανὰ θὰ μονοιάσουμε, - ζοῦν σὰν τὸ σκύλλο μὲ τὴ γάτα πού δέ(ν) μονοιάζουνε· κ. μέσ. μ. κτ. μτχ. παρακ. : εἶναι μονοιασμένα ἀδέλφια· 2) ἀποκαθιστῶ, ἀνασυνδέω διακοπεῖσαν φιλίαν, συνδιαλλάσσω, συμφιλιώνω : εἶδα κι ἔπαθα νὰ τοὺς μονοιάσω, - τοὺς μόνοιασε ἡ ἀνάγκη· || κ. ἀμτβ. συνδιαλλάσσομαι, συμφιλιώνομαι, ἐπαναλαμβάνω τὰς διακοπείσας σχέσεις : μαλώσανε, μὰ πάλι μονοιάσανε· 3) ρηματ. π. μόνοιασμα.

μόνοιασμα-ατος (τὸ) (μονοιάζω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μονοιάζω, ἡ ἀποκατάστασις ὁμονοίας, συμπνοίας.

μονοιασμένα (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ παθ. παρακ. τοῦ μονοιάζω) ἐπίρρ. δημ. ἐν ὁμονοίᾳ.

μονοιασμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μονοιάζω βλ.λ. ἐν μέσ. σημ.

μονοϊδεϊσμός (ὁ) νεώτ. κ. μονοϊδεασμός ἡ συγκέντρωσις τῆς προσοχῆς πέριξ μιᾶς κυριαρχούσης ἰδέας.

μονοίκητος-ον (οἰκῶ) ὁ ὑπὸ ἑνὸς κατοικούμενος, ὁ μεμονωμένος, ὁ μονήρης, ὁ ἔρημος : Εὐρ.Ὑψιπ. ἀπ.5(3),17. Λυκόφρ.960 μονοικήτους ἕδρας.

μονοίκια (τὰ) μσν. αἱ ἀγροτικαὶ παροικίαι : Βαλσ.6 κατέχειν .. τὰς ἐνορίας, κἂν ἀγροικικαὶ ὦσιν ἤτοι μικραί, αἳ καὶ μονοίκια λέγονται.

μονοικία (ἡ) νεώτ. βοταν. ἡ ὕπαρξις διγενῶν ἀνθέων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φυτοῦ.

μόνοικος (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους ἐν Νοτίῳ Γαλατίᾳ : Στράβ.4,6,3 ἔχων ἱερὸν Ἡρακλέους Μονοίκου καλουμένου.

μονόϊππος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἕνα μόνον ἵππον : Κῶδ.Παρ.παρσρτ.497· || νεώτ. κ. δημ. εἶδ. ἐπὶ ἁμάξης ὁ ὑπὸ ἑνὸς ἵππου ἑλκόμενος· συνηθέστ. μόνιππος βλ.λ.

μονοκάθιστος-ον μσν. ὁ μόνος κατοικῶν, ὁ μονήρης, ὁ ἔρημος : Στουδ.Θεόδ.464Ε.

μονόκαιρος-ον μσν. ὁ ἁπλῆς ὑφάνσεως, ὁ μονοϋφασμένος· πρβλ. διπλάρι, δίμιτο : Διάτ. Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,49 εὐαγγέλιον μονόκαιρον ὗφος, αὐτ.1,50 βιβλίον σωμάτιον μονόκαιρον.

μονοκάλαμος-ον ὁ ἔχων ἕνα μόνον καυλὸν ἢ στέλεχος, μονόκαυλος : Θεόφρ.Φ| 8,4,3, αὐτ.8,9,2· 2) ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου καλάμου, αὐλοῦ : Ἀθήν.4,184 τὴν μονοκάλαμον σύριγγα Ἑρμῆν εὑρεῖν, Ἀνών.π.Δουκαγγ.ἐν λ. χειρόργανον τὸ καλούμενον μέγιστον ὄργανον ψαλτήριον .. ἄνευ χαλκοῦ δὲ μονοκάλαμον, δικάλαμον, πολυκάλαμον.

μονόκαμπτος-ον ὁ εἰς ἓν μόνον μέρος καμπτόμενος, ὁ ἔχων μίαν μόνην καμπήν, κλείδωσιν : Ἀριστλ.Ζ| 494a,15 μονόκαμπτοι δὲ πάντες οἱ κάτω δάκτυλοι (δ.γρ.).

μονοκαρβονικὰ ὀξέα (τὰ) νεώτ. χημ. τὰ οργανικὰ ὀξέα τὰ περιέχοντα ἐν τῷ μορίῳ αὐτῶν μόνον μίαν καρβοξυλικὴν μονάδα.

μονόκαρπος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν μονοετῶν ἢ διετῶν, ὁ καρποφορῶν ἅπαξ μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ βίου αὐτοῦ, μονότοκος, ἀντίθ. πολύκαρπος.

μονοκαρπόφυλλος (ἡ) νεώτ. βοταν. ἐπὶ τῆς ᾠοθήκης τοῦ ἄνθους, ἡ ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου καρποφύλλου.

μονοκάταρτος-η-ο δημ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἔχων ἐν μόνον κατάρτι, μονόστηλος, μονάρμπουρος.

μονοκατοικία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. οἰκία ὑποτελοῦσα μίαν μόνην κατοικίαν, προοριζομένη νὰ κατοικῆται ὑπὸ μιᾶς μόνον οἰκογενείας· ἀντίθ. πολυκατοικία, διπλοκατοικία.

μονόκαυλος-ον ὁ ἔχων ἕνα μόνον καυλὸν ἢ στέλεχος, μονοκάλαμος : Θεόφρ.Φ| 8,2,4 τῶν ποωδῶν τὸ μὲν πολύκαυλα, τὰ δὲ μονόκαυλα, Διοσκ.3, 95 ἄλυσσον φρυγάνιόν ἐστι μονόκαυλον, ὑπότραχυ· . || κ. συγκρ. : Θεόφρ.Φ| 4,6,8 γίνεται δὲ ἄμφω καὶ πολύκαυλα· καὶ μονοκαυλότερον δὲ ἡ ἐλάτη.

μονοκέλης-ητος (ὁ) ἐπίγρ. κ. μσν., Ἰων. μουνοκέλης μονάμπυξ, μόνος, ἄζυγος ἵππος τῆς ἱππασίας : ἐπίγρ.π.Παυσ.8,42,9 νικήσας, .. σεμνὸν ἀγῶνα τεθρίππῳ μὲν ἅπαξ, μουνοκέλητι δὲ δίς, Τζέτζ. Χιλ.7,11 ἵπποις μονοκέλησιν οὐκέτι ἐπωχοῦντο.

μονοκέλλιον (τὸ) μσν. τὸ μεμονωμένον κελλίον, τὸ εὑρισκόμενον μακρὰν ἄλλων κελλίων : Μιχ. Ἀτταλ.π.Σάθ.3,51 καὶ τὸ ἕτερον μονοκέλλιον τὸ δωρηθὲν τῇ μονῇ καὶ τῷ πτωχοτροφείῳ μου.

μονοκέρατος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ζῴων, ὁ ὡπλισμένος δι' ἑνὸς μόνου κέρατος, ὁ μονόκερως βλ.λ. : Ἀριστλ.Ζ| 499b,18 μονοκέρατα δὲ καὶ μώνυχα ὀλίγα, οἷον ὁ Ἰνδικὸς ὄνος.

μονοκερκομονάς-άδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος μαστιγωτῶν πρωτοζῴων ἐκ τῶν κερκομοναδιδῶν, περιλαμβάνον μικρότατα ἐνδοπαράσιτα.

μονόκερως-ων κ. νεώτ., γενικ. -ω κ. ὡς οὐσ. -ωτος, ποι. μονόκερος-ον (Ἀρχίλ.181) ὁ ἔχων ἐν μόνον κέρας, κόρνο, ὁ μονοκέρατος· Θωμ.Μ 193 «τὰ παρὰ τὸ κέρας οἱ μὲν κοινοὶ διὰ τοῦ τος κλίνουσι, μονόκερως μονοκέρωτος, οἱ δὲ Ἀττικοὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ σ» : Ἀριστλ.Ζ| 499b,19 μονόκερων δὲ καὶ δίχηλον ὄρυξ, Ὀρφ.ἀπ.273, Πλούτ. Περ.6 κριοῦ μονόκερω κεφαλὴν ἐξ ἀγροῦ τῷ Περικλεῖ κομισθῆναι, Παπαδ.Χριστ.Διηγ.27 ὁ ταῦρος τοῦ Θεοδόση ὁ μονόκερως, ὁ φιλέρημος καὶ μελαγχολικός· 2) τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. μυθικὸν ζῷον, παριστάμενον ὡς ἔχον μορφὴν ἵππου καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ μετώπου μακρὸν ὀξὺ κέρας· Ἡσ. «μονοκέρατος ἢ μονοκέρως, θηρίον φοβερόν» : ΠΔ Ψαλμ.21(22),21 σῶσόν με .. ἀπὸ κεράτων μονοκερώτων τὴν ταπείνωσίν μου, αὐτ.28(29),6 καὶ ὁ ἠγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων, Κοσμ.335D τοῦτο τὸ ζῷον καλεῖται μονόκερως· .. φασὶ δὲ περὶ αὐτοῦ ὅτι φοβερόν ἐστι καὶ ἀκαταμάχητον, ἐν τῷ κέρατι ἔχον τὴν ὅλην ἰσχύν· 3) νεώτ. ἄστρον. ἐκτεταμένος ἀστερισμός, συγκείμενος ἐξ ἀμυδρῶν κατὰ τὸ πλεῖστον ἀστέρων.

μονοκέφαλος-ον μτγν. ὁ ἔχων μίαν μόνην κεφαλήν : Διοσκ.2,152 μονοκέφαλον σκόροδον, Ἡσ. ἐν λ. ραιστήρ.

μονοκιόνιον (τὸ) μσν. ὁ μόνος κίων· || μέρος τι τῆς Κωνσταντινουπόλεως : Στέφ.Διάκ.1177Β.

μονόκλ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ὁ μονύελος.

μονόκλαδος (ὁ) πάπ. μόνος, ὁλόκληρος κλάδος, ἤτοι μὴ τεμαχισθείς : Πάπ. ὠνήσασθαι ξύλα ἐξηραμμένα .. μονόκλαδον ἀπὸ περσειδίου ἐξηραμμένον ἄξιον δραχμῶν ἕξ.

μονοκλαδέω μσν. ἀμτβ. εἶμαι μόνος κλάδος, βλαστός· || κ. μτφ. εἶμαι μονογενής, μοναχοκόρη : Στουδ.Θεόδ.394C ἀπετμήθης κεφαλῆς ὑποκυπτούσης θυγατρὸς μονοκλαδούσης.

μονόκλαυτος-ον (κλαίω) ὁ ὑφ' ἑνὸς μόνου κλαιόμενος· || ἐπὶ θρήνου, ὁ ὑφ' ἑνὸς μόνου γινόμενος : Αἰσχ.Ἑπτ.1064 κεῖνος δ' ὁ τάλας ἄγοος μονόκλαυτον ἔχων θρῆνον ἀδελφῆς εἶσι.

μονοκληρονόμος-ον σχόλ. ὁ μόνος κληρονόμος, ὁ μὴ ἔχων συγκληρονόμους, μοναχοκληρονόμος : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.581, αὐτ.Ὄρν.1652.

μονοκλινὴς-οῦς-ές νεώτ. ὀρυκτολ. εἶδ. ἐπὶ κρυσταλλικοῦ συστήματος παρουσιάζοντος τρεῖς ἀνίσους ἄξονας.

μονόκλῖνον (τὸ) μτγν. κλίνη μόνον δι' ἕνα, ἤτοι λάρναξ, φέρετρον : Φιλόδ.ΑΠ 9,570,3 **ἐν μονοκλίνῳ δεῖ μελιθοδμήτῳ δήποτε πετριδίῳ εὕδειν ἀθανάτως πουλὺν χρόνον.**

μονόκλινος-ον μτγν. κ. νεώτ. βοταν. ἐπὶ τῶν ἑρμαφροδίτων ἀνθέων, ὁ ἔχων καὶ στήμονας καὶ ὕπερον· **2)** μτγν.τὸ οὐδ. ὡς οὐσ.μονόκλινον βλ.λ.

μονόκλῖτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἕνα μόνον τύπον κατὰ τὴν κλίσιν, ὁ ἄκλιτος : Ἡρωδιαν. Ἐπιμερ.191 **τὰ Ἑβραϊκὰ καὶ μονόκλιτα, οἷον Σαμφών, Ἀαρών,** ΕΜ 314,23· **2)** νεώτ. ἐπὶ ναῶν, ὁ ἔχων ἓν μόνον κλίτος βλ.λ. : **μονόκλιτος ἐκκλησία** (ἁπλῆ ὀρθογώνιος ἐκκλησία ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς κλίτους καὶ στεγαζομένη κυρίως διὰ θολωτῆς ὀροφῆς, καμάρας).

μονόκλωνος-ον κ. νεώτ., πάπ. **μονόκλων,** ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων ἕνα μόνον κλῶνα, βλαστόν : Θεόφρ. ΦΙ 9,18,8 **διαφέρει δὲ τῆς πτερίδος θηλύπτερις τῷ τὴν μὲν φύλλον ἔχειν** μονόκλωνον (ἀμφ.γρ.), Διοσκ.3,117 **ἀρτεμισία, ἡ μὲν** πολύκλωνος, **ἡ δὲ** μονόκλωνος· **2)** νεώτ. ἐπὶ νημάτων, ὁ ἐξ ἑνὸς μόνον κλώνου, ἀπὸ ἕνα κλωνί, ἀποτελούμενος.

μονόκνημος-ον μτγν. ὁ ἔχων, δεικνύων μίαν μόνην κνήμην· ‖ ὡς οὐσ. ὄνομα εἰκόνος τοῦ Ἀπελλοῦ : Πετρών.83.

μονοκοίλιος-ον ὁ ἔχων μίαν μόνον κοιλίαν, **ἕνα** μόνον στόμαχον : Ἀριστλ.ΖΙ 495b,31 **ὥσπερ καὶ τοῖς ἄλλοις** μονοκοιλίοις **καὶ ἀμφώδουσιν,** αὐτ. ΖΜ 676a,12 **λεπτὸν γὰρ τὸ γάλα τῶν μονοκοιλίων,** Μνησίθ.Ἀθ.π.Ὀρειβ.21,7,8.

μονόκοιλα ἐπίρρ. δημ. διὰ μιᾶς κοιλιᾶς, γέννας : ΚορκΘ.Ζητ.70 **στὴν τελευταία της γέννα ἡ χοϊδεμένη .. ἐγέννησε μονόκοιλα δύο παιδιά.**

μονοκοίτιος-ον ὁ ἐφ' οὗ εἷς μόνον δύναται νὰ ἐξαπλωθῇ, νὰ κοιμηθῇ, δθ. κρεβάτι **δι' ἓν ἄτομον**· Ἡσ. **ἐν λ.** σκιμπόδιον **«εὐτελὲς κλινίδιον μονοκοίτιον»** (δ.γρ. μονόκοιτον).

μονόκοιτος-ον σχόλ. ὁ μόνος κοιμώμενος : Σχόλ.Λυκόφρ.960· **2)** δ.γρ. τοῦ μονοκοίτιος βλ.λ.

μονοκοιτῶ-έω κοιμῶμαι μόνος : Ἀριστφ.Λυσ.592 μονοκοιτοῦμεν **διὰ τὰς στρατιάς.**

μονοκόκκαλος-η-ο δημ. ἐπὶ ἀνθρώπου ἢ ζῴου, ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς μόνου ὀστοῦ, κοκκάλου, δθ. ὁ δύσκαμπτος, ὁ ἄκαμπτος.

μονόκοκκος ον γλωσσ. ἐπὶ μαργαριτῶν, ὁ μέγας τὸ σχῆμα· ‖ ἐπὶ κρομμύων, ὁ ἔχων ἕνα μόνον πυρῆνα, λοβόν, ὁ μονοπύρηνος.

μονοκόμματος-η-ο δημ. ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς μόνου τεμαχίου, ἀπὸ ἕνα κομμάτι, ὁ μὴ κομματιαστός : ΚαρκΘ.Ζητ.173 **οἱ πόρτες βαριές, μονοκόμματες, ἀφημένες ἀπὸ τὶς σιδερένιες κλάπες τους, ἔγερναν ἀνασκελωμένες, - κολώνα μονοκόμματη, - τραπεζομάντηλο μονοκόμματο**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ δύσκαμπτος, ὁ ἄκαμπτος, ὁ μονοκόκκαλος : **περπατάει σὰν μονοκόμματος**· **3)** συνεκδ. **ὁ** μὴ ἐναλλάσσων στάσιν **καὶ** διάθεσιν, ὁ εὐθύς, ὁ ἀκέραιος, ὁ ντόμπρος· ‖ κ. ἐπίρρ. **-α.**

μονοκονδυλιά (ἡ) δημ. κ. μονοκοντυλιά ἡ διὰ μιᾶς ἀδιακόπου κινήσεως τῆς γραφίδος γραφὴ λέξεως, φράσεως ἢ συνήθ. ὑπογραφῆς· **2)** μτφ. **ἐν** φρ. **μὲ μιὰ μονοκοντυλιὰ** ταχέως, ἀμελετήτως, χωρὶς πολλὴν διαδικασίαν : **μὲ μιὰ μονοκοντυλιὰ σὲ καταδικάζουν νὰ πληρώσῃς.**

μονοκόνδῦλος-ον ὁ ἔχων ἕνα μόνον κόνδυλον, ἁρμόν, κόμπον : Ἀριστλ.ΖΙ 493b,29 **δάκτυλος δ' ὁ μὲν μέγας** μονοκόνδυλος, **οἱ δ' ἄλλοι δικόνδυλοι.**

μονοκόντιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. εἶδος κοντοῦ, δόρατος, κονταρίου : Ἰουστιν.Νεαρ.85,4 **τὰς καθ' οἷον δήποτε τρόπον** γινομένας **λόγχας καὶ τὰ παρ' Ἰσαύροις ὀνομαζόμενα** μονοκόντια.

μονοκοπανιά (ἡ) δημ. ἓν κτύπημα διὰ κοπάνου· **2)** ἐπίρρ. κ. μονοκοπανιᾶς διὰ μιᾶς, μὲ μίαν : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.41 **ὅλονῶν τὰ κρίματα προφταίνει ἕνας παπάς, ὅσον κι ἂν πιάν' ἡ εὐκή του, νὰ τὰ σχωρέσῃ μονοκοπανιά;, - ἤπιε ἕνα κατοστάρι** κρασὶ **μονοκοπανιά.**

μονοκοτυλήδονος-ον νεώτ. βοταν. ὁ ἔχων μίαν κοτυληδόνα ἐν τῷ ἐμβρύῳ του· **2) τὰ μονοκοτυλήδονα** ὡς οὐσ. κ. **μονοκότυλα** κατηγορία φυτῶν ἀγγειοσπέρμων.

μονοκότῦλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνον κοτύλην, μίαν μόνον σειρὰν κοτυληδόνων : Ἀριστλ. ΖΙ 525a,17 **ἐλεδώνη, μήκει τε διαφέρουσα τῷ τῶν ποδῶν καὶ τῷ μονοκότυλον εἶναι μόνον τῶν μαλακίων,** αὐτ.ΖΜ 685b,13 **γένος δέ τι πολυπόδων** μονοκότυλον· **2)** νεώτ. βοταν. **τὰ μονοκότυλα** ὡς οὐσ. ἀ. μονοκοτυλήδονα βλ.λ.2).

μονοκούκκι ἐπίρρ. δημ. εὔχρ. ἐν φρ. ἐπὶ ἐκλογικοῦ σφαιριδίου, ψήφου, διὰ μιᾶς ψήφου, μὲ ἕνα κουκκί· **ψηφίζω μονοκούκκι** δίδω ψῆφον προτιμήσεως εἰς ἕνα μόνον ἐξ ὁλοκλήρου συνδυασμοῦ ἢ ψηφίζω πάντας τοὺς ὑποψηφίους ἑνὸς μόνον συνδυασμοῦ : **ἐπῆρε ὅλους τοὺς ψήφους μονοκούκκι.**

μονοκράτης-οῦς-ές μσν. ὁ μόνος ἄρχων, ὁ μονοκράτωρ, ὁ μονάρχης : Πρόδρ.Ἐπιστ.98, Αν. Βοισσ.4,440,12.

μονοκράτια (ἡ) μτγν., ἰων. **-ίη,** ἡ μονοκρατορία βλ.λ., ἡ μοναρχία : Γρηγ.Ναζ.2,165Α **μονοκρατίην ἐριλαμπέα.**

μονοκρατορεύω μσν. εἶμαι μονοκράτωρ, μονάρχης : ΛΙΒ.Ροδ.2399 **δεσπόζει ἐκεῖνος καὶ κρατεῖ καὶ μονοκρατορεύει.**

μονοκρατορία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀπόλυτος κυριαρχία τοῦ ἑνός, ἡ μοναρχία : Πρόδρ.2,27 **σκῆπτρα κρατύνεις κραταιῶς τῆς μονοκρατορίας,** Κ Μανασσ.Χρον.4442, Χρον.Μορ.3928 **ὅπου εἶχασιν ἀνάπαψιν καὶ μονοκρατορίαν.**

μονοκρατορῶ έω μσν. εἶμαι μονοκράτωρ, ἔχω μόνος ἀπόλυτον κυριαρχίαν : Θεοφάν.Χρον.39C **Ἰουλιανοῦ μονοκρατορήσαντος,** αὐτ.288D **μονοκρατορεῖ ὁ Μαυῒ βασιλικῶς .. ἐν Δαμασκῷ.**

μονοκρατῶ-έω μσν. εἶμαι μονοκράτης, μονοκρατορῶ βλ.λ. : Θεοφάν.531,18.

μονοκράτωρ-ορος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ μόνος καὶ ἀπόλυτος κυρίαρχος, ὁ μονάρχης : Πρόδρ.1,33 **πτοούμενοι τὴν σύγκρισιν, Μονάρχα Μονοκράτωρ, τῇ λάμψει τοῦ προσώπου σου μήπως κατακαῶσι,** Κ Μανασσ.2327.

μονοκρηπῖς-ιδος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μίαν μόνην κρηπῖδα, ἓν μόνον σανδάλιον, ὁ μονοσάνδαλος, μονοπέδιλος : Πίνδ.Π 4,75 **τὸν μονοκρήπιδα πάντως ἐν φυλακᾷ σχεθέμεν μεγάλα,** Λυκόφρ.1310.

μονόκροκος-η-ο(ν) νεώτ. κ.δημ. ἐπὶ ᾠῶν, ὁ ἔχων ἕνα κρόκον, μονολέκιθος.

μονόκροτος-ο(ν) κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἔχων μίαν σειρὰν κωπῶν, ἀντίθ. δίκροτος : Ξεν.Ἑλλ.2,1, 28 **αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν, αἱ δὲ μονόκροτοι, αἱ δὲ παντελῶς κεναί**· πρβλ.Στράβ.7,7,6 **ἐν οἷς ἀνέθηκε Καῖσαρ τὴν δεκαναΐαν ἀκροθίνιον, ἀπὸ μονοκρότου μέχρι δεκήρους,** Αἰλ.Τακτ.4· **2)** νεώτ. τὸ μονόκροτον ὡς οὐσ. εἶδος πολεμικοῦ πλοίου ἔχοντος ἓν ἐπίφρακτον πυροβολεῖον, ἐπίφρακτος δρόμων, φρεγάδα.

μονόκρουνος-ον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. **ἐπὶ** λαγυνίου, ὁ ἔχων ἕνα μόνον κρουνόν· ‖ κ. νεώτ. ἐπὶ κρήνης, ἡ ἐξ ἑνὸς κρουνοῦ ῥέουσα· πρβλ. ἐννεάκρουνος.

μονοκτήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ μόνος, ὁ ἀποκλειστικὸς κτήτωρ : Δίδ.'Αλ.408Α.

μονόκτιστος-ον μτγν. ὁ μόνος κτισθείς, δημιουργηθείς : Βασ.Ι,617Α,'Ισίδ.Πηλ.'Επιστ.3,31 **ἐν δὲ τοῖς κτίσμασιν οὐκ ἔχει χώραν· ἢ γὰρ** μονόκτιστος ἢ **πρωτογενής.**

μονόκυθρον (τὸ) μσν. ἰων. εἶδος φαγητοῦ ἑφημένου εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χύτραν· Εὐστ.'Ιλ.468, 36 «ἰωνικῶς δὲ ἰδιώτισται καὶ τὸ ἐκ τῆς χύτρας συντεθὲν μονόκυθρον» : Πρόδρ.Ι,132 **καὶ τέταρτον μονόκυθρον' πλὴν βλέπε νὰ μὴ βράζῃ.**

μονόκυκλος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἕνα μόνον κύκλον, τροχόν, δίσκον : Πολυδ.10,81 **μονόκυκλος τράπεζα· 2)** 'Επιγρ. μονότροχον ἀμάξιον, ἢ πιθ. ἀμάξιον ἔχον τροχὸν ἐξ ἑνὸς μόνου τεμαχίου, μονοκόμματον : 'Επιγρ. **ὑπερτερία μονοκύκλου.**

μονοκύλινδρος-ον νεώτ. ἐπὶ μηχανῶν, ὁ ἔχων ἕνα μόνον κύλινδρον : **μηχανὴ μονοκύλινδρος.**

μονοκυστίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια πρωτοζώων ἐκ τῶν σποροζώων, περιλαμβάνουσα μικροτάτους ὀργανισμοὺς παρασιτικῶς βιοῦντας ἐπὶ διαφόρων ἐντόμων.

μονοκύστις-ιδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος πρωτοζώων ἐκ τῶν μονοκυστιδῶν.

μονοκύτταρος-ον νεώτ. ὁ ἐξ ἑνὸς μόνου κυττάρου ἀποτελούμενος, συνιστάμενος, οἷον τὰ ἐγχυματόζωα, ἀντίθ. πολυκύτταρος : **μονοκύτταροι ὀργανισμοί.**

μονόκωλος-ον, ἰων. μουνόκωλος ἐπὶ ὀρχηστῶν, ὁ χορεύων ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποδός, ὁ μονόπους : Πλίν.ΦΙ 7,23, Γέλλ.9,4,8· **2)** ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἐξ ἑνὸς κώλου, μέλους συγκείμενος, ὁ μὴ ἔχων πολλὰ μέλη : Θεόφρ.ΦΙ 2,15,5 **ἡ δὲ φωκὶς καλουμένη βελτίων πρὸς δένδρωσιν . . καὶ γίνεται μονόκωλος καὶ ἀσθενής** (ἄπιος)· **3)** ἐπὶ οἰκοδομήματος, ὁ συγκείμενος ἐκ μιᾶς διαιρέσεως, ἢ ἐξ ἑνὸς πατώματος : 'Ηρ.Ι,179 **ἐπάνω δὲ τοῦ τείχεος παρὰ τὰ ἔσχατα οἰκήματα μονόκωλα ἔδειμαν· 4)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἐπὶ ἐπιδέσμου, ὁ προωρισμένος δι' **ἓν** σκέλος : Σωρ.Κατ.57· **5)** μτφ. ἐπὶ περιόδων, ὁ συνιστάμενος ἐξ ἑνὸς μόνου κώλου, μέλους : 'Αριστλ.Ρητ.1409b,17 **μονόκωλος περίοδος·** ‖ γεν. ἐπὶ λόγου, ὁ μονότονος, ὁ ἄνευ ποικιλίας : Διον.'Αλ.Δημ.42 **ἵνα μή μοι μὴ μονόκωλος ᾖ μηδ' αὐστηρὸς ὁ λόγος,** Πλούτ.'Ηθ.7Β **τὸν μονόκωλον λόγον πρῶτον μὲν ἀμουσίας οὐ μικρὸν ποιοῦμαι τεκμήριον· 6)** γεν. ἐπὶ ἐθνῶν, ὁ ἐξ ἑνὸς εἴδους ὤν, ὁ μονομερής : 'Αριστλ.Πολ. 1327b,35 **τὰ μὲν γὰρ ἔχει τὴν φύσιν μονόκωλον· 7)** 'Ησ. «μυρμήκων ὁδοί· αἱ μονόκωλοι τρίβοι».

μονοκώλως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον μονόκωλον βλ.λ.5), μονοτόνως : 'Επιφάν.Ι,481D **μονοκώλως διηγεῖσθαι.**

μονόκωπος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνον κώπην· ‖ ποι. ὁ ἔχων ἓν μόνον πλοῖον : Εὐρ.'Ελ. 1128 **πολλὰ δὲ πυρσεύσας φλογερὸν σέλας ἀμφιρύταν Εὔβοιαν εἷλ' 'Αχαιῶν μονόκωπος ἀνήρ· 2)** νεώτ. ἐπὶ λέμβου, ἡ ἔχουσα ἕνα μόνον ἐρέτην εἰς ἕκαστον σέλμα, πάγκο, οἷον ὁ κέλης, ἡ φαλαινίς.

μονολέκιθος-ον σχόλ. ἐπὶ τῶν ᾠῶν, ὁ ἔχων μίαν μόνην λέκιθον, ἕνα μόνον κρόκον, μονόκροκος, ἀντίθ. διλέκιθος : Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.465 **μονολέκιθον ᾠόν.**

μονολεκτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μιᾶς μόνης λέξεως ἢ ὁ ἐκφερόμενος διὰ μιᾶς λέξεως, ἀντίθ. περιφραστικός : **μονολεκτικοὶ χρόνοι, - μονολεκτικὸς παρακείμενος.**

μονολεκτικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον μονολεκτικὸν βλ.λ., διὰ μιᾶς λέξεως.

μονόλεπτος (-η)-ο(ν) νεώτ., δημ. **-φτος** ὁ ἔχων ἀξίαν ἑνὸς λεπτοῦ : **μονόλεπτον γραμματόσημον, - μονόλεπτος προσφορά·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. παλαιὸν νόμισμα ἀξίας ἑνὸς λεπτοῦ : Καρκθ.Ζητ.44 **ἐδέχθηκαν τὴν πλούσια ἐλεημοσύνη τοῦ ἄρχοντα καὶ τὸ μονόλεφτο τῆς χήρας.**

μονολεχής-οῦς-ές μτγν., ἰων. μουνολεχής ὁ μονόκοιτος, μονόγαμος : Πλούτ.'Ηθ.57D **παρὰ γυναιξὶν ἀκολάστοις εὐδοκιμοῦσιν οἱ τὰς μονολεχεῖς καὶ φιλάνδρους ἀναφροδίτους καὶ ἀγροίκους ἀποκαλοῦντες.**

μονολέων-οντος (ὁ) μτγν., ἰων. **μουνολέων** ὁ μόνος, μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδός του λέων, ὁ μέγιστος, πελώριος : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,221,3 **νιφετὸν φεύγων καὶ κρυόεντα πάγον μουνολέων.**

μονολήκυθος-ον μτγν. ὁ μόνην τὴν λήκυθον ἔχων, αὐτολήκυθος : Ποσείδ.π.'Αθήν.10,414Ε **ὁ τριχιδιφθερίας μονολήκυθος.**

μονολήμματος-ον μτγν. ἐπὶ συλλογισμοῦ, ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου λήμματος, ἐκ μιᾶς προτάσεως : Χρυσ.Στωϊκ.2,84 **μονολήμματος λόγος,** 'Αλέξ.'Αφρ.Τοπ.8,17 **οὓς γὰρ οἱ περὶ 'Αντίπατρον μονοληµµάτους συλλογισμοὺς λέγουσιν, οὐκ εἰσὶ συλλογισμοί, ἀλλὰ ἐνδεῶς ἐρωτῶνται.**

μονολιθικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μονόλιθον· ‖ ὁ κατεσκευασμένος ἢ ἐσχηματισμένος ἐξ ἑνὸς μόνου λίθου : **μονολιθικὸν μνημεῖον.**

μονόλιθος-ον κ. νεώτ., ἰων. **μουνόλιθος** ὁ κατεσκευασμένος ἢ ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου λίθου : 'Ηρ.2,175 **ταῦτα μὲν τὰ μέτρα ἔξωθεν τῆς στέγης τῆς μονολίθου ἐστί,** Διόδ.Σ 4,46 **μονολίθων ὀβελίσκων,** Στράβ.9,5,16 **μονολίθους κίονας, - μονόλιθος στυλοβάτης·** ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. μέγας λίθος **συγκείμενος** ἐξ ἑνὸς μόνου τεμαχίου.

μονόλινον (τὸ) μσν. περιδέραιον μαργαριτῶν ἐξ ἑνὸς λίνου ἢ μιᾶς κλωστῆς: Capitol.in Max.jun.1,8.

μονολογία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ βραχύτης λόγου, ἡ βραχυλογία : Λαπίθ.Ποίημα 'Ηθ.432· ‖ ἡ ἁπλότης τοῦ **λόγου** : 'Ιω.Κλίμ.1132Β· **2)** τὸ νὰ ὁμιλῇ τις μόνος.

μονολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μονόλογον, ὁ τοῦ μονολόγου.

μονολόγιστος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων **ἕνα** μόνον συλλογισμόν· Σχόλ.χειρόγρ.'Ιω.Κλίμ.241 «καὶ μονολόγιστος 'Ιησοῦ εὐχή, ἤγουν εἰς ἓν ἀποβλέπουσα καὶ τοῦτο μόνον λογιζομένη καὶ εὐχομένη τὴν σωτηρίαν» : Μᾶρκ.'Ερ.1016Β, Βέκκ.π.'Αλλάτ. 2,42D **τὴν τοιαύτην οὐκ ἠδυνήθης ἐκκόψαι μονολόγιστον συνήθειαν.**

μονολογίστως ἐπίρρ. μσν. ἐν ἁπλότητι γλώσσης : 'Ιω.Κλίμ.1132D.

μονόλογος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ μόνος λεγόμενος, ἐκφωνούμενος : Ψ Αὔγουστ.π.Θησ.Στεφ. **ἐν λ. εὐχαὶ . . αἱ καλούμεναι μονόλογοι,** Νικηφ. ἐν χειρογρ. Βι.'Αγ.'Ανδρέου τοῦ Σαλ. **οὐκ ἔστιν οὖν τὸ μικρὸν μονόλογον οὐδὲ τὸ γλυκὺ μονότροπον· 2)** νεώτ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁμιλία ἀνθρώπου πρὸς ἑαυτὸν ἢ καθ' ἑαυτόν· ‖ συνήθ. ἐπὶ θεατρικῶν ἔργων, μακρὰ διήγησις, ἣν κάμνει, τρόπον τινὰ καθ' ἑαυτό, πρόσωπόν τι σκηνικοῦ ἔργου, ὅπως ἐκθέσῃ πρὸς τοὺς θεατὰς τὰ αἰσθήματά του, τοὺς σκοπούς του καὶ τὰ παρόμοια· πρβλ.π.τραγ. μονῳδία : **ὁ μονόλογος τοῦ "Αμλετ· 3)** μικρὸν ἔμμετρον ἢ πεζὸν σκηνικὸν ἔργον, συνήθ. κωμικόν, ἀπαγγελλόμενον παρ' ἑνὸς μόνου ἠθοποιοῦ· πρβλ.π.'Ισπον. μονοπρόσωπον δρᾶμα.

μονολόγος (ὁ,ἡ) γλωσσ. ὁ μόνος λέγων, **ὁ ὁμιλῶν** πρὸς ἑαυτόν.

μονολογῶ-έω νεώτ. κ. δημ. λέγω μόνος, ὁμιλῶ πρὸς ἐμαυτόν : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.23 **καὶ παύων νὰ μονολογῇ, ἤρχισε νὰ τραγωδῇ διὰ τῆς τραχείας καὶ μονοτόνου φωνῆς του.**

μονόλοπος-ον ὁ ἔχων ἓν μόνον περικάλυμμα, φλοιόν, ἀντὶ πολύλοπος· 'Ησ. «μονόλοπα· μονό-

δερμα, μονοχίτωνα» : Θεόφρ.Φl 1,5,2 **καὶ τῶν μὲν πολύλοπος, οἷον φιλύρας, . . κρομμύων· τῶν δὲ μονόλοπος, οἷον συκῆς, καλάμου.**

μονόλῠκος (ὁ) (μτ. μακρᾶς τῆς β' συλλαβῆς ἐν ἄρσει υ—υυ π. Ἄρατ.1124) ὁ ζῶν μονήρης, δθ. ἀγριώτατος καὶ πελώριος τὴν φυὴν λύκος : Ἄρατ. 1124 **καὶ λύκος ὁππότε μακρὰ μονόλυκος ὠρύηται,** Αἰλ.Ζ17,47 **ὁ δὲ τέλειος καὶ μέγιστος καλοῖτ' ἂν μονόλυκος** (ὁ λύκος)· ‖ μτφ. οὕτως ὠνόμαζεν ὁ Δημοσθένης τὸν Ἀλέξανδρον: Πλούτ. Δημ.23.

μονόλωπος-ον μσν. ὁ ἔχων ἓν ἔνδυμα, φόρεμα· Ἡσ. «μονόλωπα· μονοχίτωνα· λώπη γὰρ τὸ ἱμάτιον» : Ζωναρ.1367.

μονόμαζος-ον μσν. ἐπὶ ἀμαζόνος, ἡ ἔχουσα ἕνα μόνον μαστόν, μονοβύζα : Εὐστ.Ἰλ.402,37 **μονόμαζος ἀμαζών.**

μονόμαλλος-ον πάπ. ὁ ἐκ μαλλοῦ μόνον, ὁ ὁλόμαλλος : **μονόμαλλος χιτών.**

μονομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων μονομανίαν βλ.λ., ὁ κατεχόμενος ὑπὸ μιᾶς ἐμμόνου ἰδέας ἢ ὑπὸ περιωρισμένου κύκλου ἰδεῶν.

μονομανία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μανία περιοριζομένη εἰς μίαν ἰδέαν ἢ ἐντὸς ὡρισμένου κύκλου ἰδεῶν· **2)** μτφ. ἰσχυροτάτη κλίσις πρός τι, ὁπορροφοῦσα τὴν ὁλότητα σχεδὸν τῆς ἐνεργείας τοῦ τὴν κλίσιν ταύτην αἰσθανομένου : **ἔχει μονομανία μὲ τὶς μικροῦλες.**

μονομάτης (ὁ) δημ. ὁ ἔχων ἕνα ὀφθαλμόν, οἷον οἱ Κύκλωπες, ὁ μονόμματος· **2)** ὁ ἀπολέσας τὸν ἕνα ὀφθαλμόν, ὁ τυφλὸς κατὰ τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν : παροιμ. **στοὺς στραβοὺς βασιλεύγ' ὁ μονομάτης** (ἄ. μονόφθαλμος).

μονόματος-η-ο δημ. ὁ μονομάτης βλ.λ.2)· **2)** ἐπὶ φυτῶν, ὁ εἷς ὃ ἔμεινεν εἷς ὀφθαλμὸς διὰ τῆς κλαδεύσεως.

μονομάτωρ-ορος (ὁ) δωρ. ἀντὶ μονομήτωρ βλ.λ.: Εὐρ.Φοίν.1517.

μονομᾰχεῖον (τὸ) μτγν. ἄ. μονομάχιον βλ.λ.1) : Ἀθήν.5,191A (κῶδ.), Ἰω.Χρυσ.Λόγ.4,121,25 **ὥσπερ γὰρ μονομαχεῖον γέγονεν.**

μονομάχημα-ατος (τὸ) (μονομαχῶ) μσν. ἡ μονομαχία : Εὐστ.Ἰλ.387,6.

μονομάχης (ὁ) μτγν. ὁ μονομάχος· Μοῖρ.260 «μονομάχης Ἀττικοί, κατὰ δὲ τὴν ἀναλογίαν μονομάχος» : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,156,Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,167 **κόλακές τε καὶ μονομάχαι.**

μονομαχία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **μουνομαχίη** ἡ μάχη ἑνὸς πρὸς ἕνα : Ἡρ.5,1 **ἀντικατιζομένων δὲ τῶν Περινθίων ἐν τῷ προαστείῳ ἐνθαῦτα μουνομαχίη τριφασίη ἐκ προκλήσιός σφι ἐγένετο,** αὐτ.5,8 **ἐν ᾧ τὰ μέγιστα ἄεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνομαχίης,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.12 **μονομαχίαν γράψαντος Ἀλεξάνδρου καὶ Πώρου,** Βί.Ἀλεξ.5346 **ὅθεν παρεσκευάζοντο πρὸς τὴν μονομαχίαν, - μονομαχία Ἕκτορος καὶ Ἀχιλλέως·** ‖ ὀνομασία τῆς τρίτης ῥαψῳδίας τῆς Ἰλιάδος : Ἀριστλ.ἀπ.149· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ κατόπιν κοινῆς συναινέσεως δύο ἀτόμων ἔνοπλος μεταξύ των ἀγὼν διὰ ξίφους, πιστολίου κτλ. ἐπὶ παρουσίᾳ μαρτύρων· **2)** μτγν. ἐπίδειξις μονομάχων : Πολύβ.31,4,1 **ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν καὶ κυνηγεσίων κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας ἐν αἷς τὰς θέας συνετέλει.**

μονομᾰχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μονομαχίαν ἢ ὁ ἐν μονομαχίᾳ συμβαίνων : Πολύβ.1,45,9 **οἷον εἰ μονομαχικῆς συνεστώσης περὶ τοὺς ἀγωνιζομένους τῆς φιλοτιμίας·** **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μονομάχους, ὁ χάριν τῶν μονομάχων, ὁ δι' αὐτοὺς προωρισμένος : ΔίωνΚ72,19 **μονομαχικὰ χρήματα,** Ἀέτ.15,13 **μονομαχικὸν φάρμακον.**

μονομάχιον (τὸ) κ. μσν. κ. μονομαχεῖον ἡ μονομαχία : Ἡρ.6,96 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ μουνομαχίην), Ἀππ.Ἴβηρ 6,53 **ὑπέστη τὸ μονομάχιον,** Λουκ. Ἑταιρ.Δ 13,5 **ἀλλὰ καὶ σύ με προσαπολώλεκας, ὦ Χηνίδα, τὸ μονομάχιον ὑποβαλών,** Ἀθήν.5,191A **ἡ γοῦν Ἀφροδίτη ἐρχομένη πρὸς αὐτὴν μετὰ τὸ μονομάχιον εἰκάζεται** (κῶδ.μονομαχεῖον)· **2)** σχολὴ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς μονομαχίας, μονομαχοτροφεῖον : Μαλάλ.) 217,2.

μονομάχος-ον (μάχομαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **μουνομάχος** ὁ μαχόμενος μόνος πρὸς μόνον, ὁ ἐν μονομαχίᾳ : Αἰσχ.Ἑπτ.798 **πύλας φερεγγύοις ἐφαρξάμεσθα μονομάχοισι προστάτας,** Εὐρ.Φοίν.1300 **μονομάχον ἐπὶ φρέν' ἤλθετην,** αὐτ. 1325 **μονομάχῳ δορί,** Ἀριστφ.ἀπ.558 **μονομάχου πάλης ἀγῶνα,** Πρόδρ.Ἐπιγρ.104· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ.· **2)** π. Ρωμ. ὁ μονομάχος αἰχμάλωτος ἢ δοῦλος μονομαχῶν ἐν θεάτρῳ πρὸς ἀνθρώπους ἢ ἄγρια θηρία χάριν τέρψεως τῶν θεωμένων : Στράβ.5,1,7 **οὕτως γοῦν ὑγιεινὸν ἐξήτασται τὸ χωρίον ὥστε ἐνταῦθα τοὺς μονομάχους τρέφειν καὶ γυμνάζειν,** Ἰώσ.ΑΙ 14,10,6, Λουκ. Δημῶν.57 **καταστήσασθαι θέαν μονομάχων,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,15,8 **καὶ τὸν βασιλέα οὐ τὸν μονομάχον ἐννοούντων.**

μονομᾰχοτροφεῖον (τὸ) λεξ. τόπος, ἐν ᾧ ἐτρέφοντο καὶ ἐγυμνάζοντο οἱ μονομάχοι, ἄ. μονομάχιον· Σουΐδ.

μονομᾰχοτρόφος-ον γλωσσ. κ. νεώτ. π. Ρωμ. ὁ γυμνάζων καὶ συντηρῶν μονομάχους βλ.λ.2), ὁ ἐπιστάτης μονομάχων.

μονομᾰχῶ-έω (μονομάχος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. μουνομαχέω, μέλλ. **μονομαχήσω** (Μέν.Σαμ. 225), ἀόρ. **ἐμονομάχησα,** μάχομαι μόνος πρὸς μόνον : Ἡρ.9,26 **ἐμουνομάχησέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὕλλον,** Εὐρ.Φοίν.1220 **χωρὶς μονομαχεῖν παντὸς στρατοῦ,** Πλάτ.Κρατ.391E **ὃς ἐμονομάχει τῷ Ἡφαίστῳ,** Πολύβ.35,5,1 **μονομαχῆσαι πρὸς τὸν βάρβαρον,** Σχόλ.Λυκόφρ.1447 **μονομαχῶν μάχην,** Βί. Ἀλεξ.5345 **κατὰ δὲ βούλησιν τὴν σὴν κἀγὼ μονομαχῶ σοι,** Διήγ.Ἀχιλλ.134 **ὅσοι δὲν τὸν ἐζήτησαν νά τὸν μονομαχήσουν·** **2)** π.Ἡρ. ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι, πολεμῶ μόνος πρός τινα, ἄνευ συμμάχων : Ἡρ.9,27 **μοῦνοι Ἑλλήνων μουνομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ** (πολεμήσαντες μόνοι αὐτοὶ πρὸς τοὺς Πέρσας)· **3)** π. Ρωμ., μάχομαι ὡς μονομάχος βλ.λ.2) : Λουκ.Τόξ.58 **μονομαχεῖν δὲ οὗτοι ἐπὶ μισθῷ ἀνδρολογηθέντες εἰς τρίτην ἡμέραν διαγωνιεῖσθαι ἔμελλον,** ΔίωνΚ 72,19, Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,17,2 **ἐβούλετο μερίσαι τε ἐς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς μονομαχοῦντας·** **4)** ῥηματ.π. μονομάχημα.

μονομελής-οῦς-ές κ. νεώτ., Ἰων. μουνομελής ὁ ἔχων ἓν μόνον μέλος, ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μόνου μέλους, ἀντίθ. πολυμελής : Ἐμπ.58 **μουνομελῆ ἔτι τὰ γυῖα ἀπὸ τῆς τοῦ νείκους διακρίσεως ὄντα ἐπλανᾶτο, - μονομελὲς δικαστήριον.**

μονομέρεια (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., μσν. κ. **μονομερία** ἡ μονομερὴς ἐνέργεια ἢ κρίσις, ἡ μεροληψία, ἀντίθ. πολυμέρεια : Ἀθανάσ.1,288A· ‖ κ. μτ. προθ. ὡς ἐπίρρ. μεροληπτικῶς, ἀδίκως : Θεοφάν.π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. **πρᾶξιν δὲ κατὰ μονομερίαν συστησάμενοι οἱ Ἀρειόφρονες καθαιροῦσιν ἀπόντα τὸν Ἀθανάσιον.**

μονομερής-οῦς-ές (μέρος) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἑνὸς μόνου μέρους ἢ τεμαχίου ἀποτελούμενος, ὁ ἁπλοῦς, ἀντίθ. πολυμερής : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,2 **μονομερὴς φιλοσοφία,** Μετοχ.Θ 621 **νοῦς ἐπέχει ἐν τῷ αὐτῷ μέν, μὴ μονομερεῖ ζώῳ, τῷ ἀνθρώπῳ, τὰς ἐκτρόπους . . ὁρμὰς τοῦ σώματος, - μονομερὴς μόρφωσις·** **2)** ἐπὶ ἐπιδέσμου, ὁ δι' ἓν μόνον μέρος προοριζόμενος : Γαλ.18(1),794· **3)** ὁ

ἐπὶ τοῦ ἑνὸς μόνου μέρους εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ κρίσιν του στηριχθείς, ὁ μεροληπτικός, ὁ ἄδικος : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.3,15, Ἰουστιν.Νεαρ.90,9 **μονομερεῖς μαρτυρίαι,** Ἀποστ.Διατ.2,51 **οὐ χρὴ μονομερεῖς τὰς κρίσεις ποιεῖσθαι,** Φώτ.Ἐπιστ.158 **δεικνὺς ἐν τῷ συμβόλῳ ὡς καθαρὸν μονομεροῦς λοιδορίας, - μονομερὴς ἐξέτασις τοῦ ζητήματος·** ‖ κ. μτ. προθ. ὡς ἐπίρρ. **ἐκ τοῦ μονομεροῦς** μεροληπτικῶς, ἀδίκως : Λουκ.Μὴ Πίστ.Διαβ.6 **ἐκ τοῦ μονομεροῦς ἀναντιλέκτως πεπιστευμένη,** Βί.Ἀθανασ.2,66 **ἐκ μονομεροῦς πρᾶξιν ὑπομνημάτων ποιήσασθαι.**

μονομερῆς δημ. κ. δ.γρ. μονομερίς ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ ἡμέρᾳ, αὐθημερόν, δ. μονομεριάτικα : **ἐτελείωσε τὴ δουλειά του μονομερῆς.**

μονομεριάτικος-η-ο δημ. ὁ διαρκῶν μίαν μόνον ἡμέραν, ὁ ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ ἡμέρᾳ συντελούμενος, ὁ μονομερίτικος : **μονομεριάτικη ἐκδρομή·** ‖ ἐπίρρ. **-α.**

μονομερίδα (ἡ) δημ. ὄφις μικρός, θανατηφόρος. Βαλαωρ.Ἀθ.Διάκ.3,78 **καὶ σὰ μονομερίδα ἀπὸ 'ν' ἁρμὸ στὸν ἄλλονε, κρυφὰ κρυφὰ χωνεύει,** φρ. **ὀχιὰ καὶ μονομερίδα νὰ σὲ φάῃ** [πρὸς τὸν ἐπιμόνως ἀρνούμενον τὴν ἐκτέλεσιν ἐπανειλημμένης προσταγῆς καὶ ἐντόνως ἐκφωνοῦντα ὄχι].

μονομερίτικος-η-ο δημ. κ. -άτικος ὁ ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ ἡμέρᾳ συντελούμενος : **μονομερίτικο πανί** [τὸ ὕφασμα τὸ συντελούμενον ἀπὸ τῆς νήσεως μέχρι τῆς ὑφάνσεως ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ ἡμέρᾳ].

μονομεριῶ δημ. ὁδηγῶ πρὸς συμπύκνωσιν **ἐν** ποίμνιον, κατευθύνω εἰς μίαν μόνην μεριάν.

μονόμερος-η-ο δημ. ὁ κλίνων πρὸς τὸ ἕτερον μέρος : **φόρτωμα μονόμερο·** ‖ κ. ἐπίρρ. **-α·** **2)** ὁ χωλός, ὁ μονόγκοφος.

μονομερῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μονομερῆ, μονόπλευρα : Βέττ.Βάλ.136,2· **2)** μεροληπτικῶς, ἀδίκως : χειρόγρ.Ἰω.Καρπάθου Ἐπισκ.π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. **μὴ μονομερῶς ἐξέταζε τὰ πράγματα.**

μονομεταλλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μονομεταλλισμὸν βλ. : **μονομεταλλικὸν σύστημα.**

μονομεταλλισμός (ὁ) νεώτ. νομισματικὸν σύστημα βασιζόμενον ἐπὶ ἑνὸς μόνου μεταλλικοῦ κανόνος **εἴτε τοῦ χρυσοῦ εἴτε τοῦ ἀργύρου.**

μονόμετρος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ ἰάμβων καὶ τροχαίων, ὁ ἐξ ἑνὸς μέτρου συγκείμενος, ἐκ δύο ποδῶν ἰάμβων ἢ τροχαίων· ‖ **τὸ μονόμετρον** ὡς οὐσ. : Διον.Ἀλ.Συνθ.26, Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1284 **ἀναπαιστικὴ βάσις ἤτοι μονόμετρον,** Τζέτζ.Ἀν.Κρ.3,318,14· **2)** νεώτ. μαθ. ἐπὶ ποσῶν, ὁ δι' ἑνὸς καὶ μόνου ἀριθμοῦ μετρούμενος, οἷον ἡ θερμότης, τὸ μῆκος κ.ἄ.

μονόμηλον (τὸ) μτγν. ὄνομα κολλυρίου : Ἀέτ.7,103.

μονομηνιάτικα ἐπίρρ. δημ. βλ. μονομηνιάτικος.

μονομηνιάτικος-η-ο δημ. ὁ ἐντὸς ἑνὸς μηνός, συνήθ. ἐπὶ τῶν νεοσσῶν τῶν ὀρνίθων, τῶν ἐκκολαπτομένων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνός : **μονομηνιάτικα πουλιά·** ‖ κ. ἐπίρρ. **-α** κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα : **εἶναι γεννημένα μονομηνιάτικα.**

μονομήτωρ-ορος (ὁ), δωρ. μονομάτωρ, Ἰων. μουνομήτωρ ὁ στερηθεὶς μητρός, ὁ ὀρφανὸς μητρός : Εὐρ.Φοίν.1517 **ἐζομένα μονομάτορος ὀδυρμοῖς ἐμοῖς ἄχεσι συνῳδός.**

μονομιᾶς ἐπίρρ. δημ. ἄνευ διακοπῆς, διὰ μιᾶς κινήσεως, ἀμέσως, ἄνευ διαλείμματος, μὲ μιᾶς : Κρυστ.ἡ Ἁρπαγὴ 52 **μονομιᾶς τ' οὐρανοῦ λίγα νέφια | ἀγάλι - ἀγάλι μεριάζουν,** Βιζυην. Ἡ μητέρα τῶν Ἑπτὰ 259 **ἐφτὰ παιδιά της μονομιᾶς τῆς ἔχουνε σπαράξει,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.154 **καὶ μοῦ ἀποκαλυφθοῦν μονομιᾶς ἐκεῖνα ποὺ μάταια ζητοῦσα μὲ τὴ σκέψη.**

μονόμικτος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πέτρωμα συνιστάμενον ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου ὀρυκτολογικοῦ συστατικοῦ ἢ ὀρυκτολογικοῦ εἴδους.

μονόμισσα (τά) μτγν. διάλειμμα, διακοπὴ κατὰ τὴν μεσημβρίαν : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.3,15.

μονόμιτος-ον μσν. ὁ ὑφασμένος μὲ ἕνα μίτον : Χειρόγρ.Μυρεψ.Ν 5,12 **καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν παρόντα ὁρκισμὸν δῆσον ταύτας τὰς . . βοτάνας μετὰ μονομίτου μιταρίου** (δ.γρ. μονομήτου).

μονόμματος-ον ὁ ἔχων ἕνα ὀφθαλμόν, μονόφθαλμος· Ἡσ. «μονόμματον· μονοειδῆ» : Αἰσχ.π. Στράβ.7,3,6 **κυνοκεφάλους καὶ μονομμάτους καὶ ἄλλα μύρια,** Κρατῖν.1,49,Στράβ.1,2,10 **τάχα δὲ καὶ τοὺς μονομμάτους Κύκλωπας ἐκ τῆς Σκυθικῆς ἱστορίας μετενήνοχε.**

μονομοιρία (ἡ) μτγν. ἀστρολ. ἓν μέρος, διάστημα μιᾶς μοίρας : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,15 **τὸ δὲ προάγον τοῦ μεσουρανοῦντος κάτω μερίδα καὶ μονομοιρίαν καὶ θεόν,** Παῦλ.Ἀλεξ.4 **δεσπόζουσιν οἱ ζ' ἀστέρες μονομοιρίας κατὰ ζῴδιον.**

μονομοιριαῖος-α-ον μτγν. ὁ βεβαθμολογημένος κατὰ μόνας ἤτοι ἁπλᾶς μονὰς μοίρας : Φιλόπ. Ἰω.Ὑπομν.Ρητ.6(1839),131.

μονόμοιρος-ον Ἡσ. γλώσσ. τοῦ «αὐτόμορος».

μονόμοσχος μτγν. ὁ ἐξ ἑνὸς μόνου στελέχους ἀποτελούμενος : Διοσκ.4,185 **τὰ μὲν φύλλα πτέριδι ὅμοια, οὐ μονόμοσχα δὲ ὡς τὰ ἐκείνης, ἀλλὰ πολλὰς ἔχοντα ἀπαφύσεις.**

μονομπράτσα ἐπίρρ. δημ. κ. μονομπράτσο ἐπὶ ἱστιοδρομιῶν, ἄνευ μεταβολῆς τῶν προπόδων : **τὸ μελτέμι μᾶς ἔβγαλε μονομπράτσα ἀπὸ τὸν κάβο Μαλιὰ στὴν Ἰκαριά·** ‖ κτ. ἐπέκτ. ἄνευ διαταράξεως, διακοπῆς, συνεχῶς : **ἀπόψε τὸν πῆρα μονομπράτσα ὡς τὸ πρωί.**

μονομυάρια (τὰ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία μαλακίων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἐλασματοβραγχίων.**

μονομφάλιος-ον Ἐπιγρ. **ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὀμφαλόν, ὄγκωμα.**

μόνο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. μόνος ἐν ἐπιρρ. σημ., συνήθ. μτ. προστ., κατὰ τρόπον ἀποκλείοντα ἑτέραν περίπτωσιν, ἄνευ ἄλλου, ἀποκλειστικῶς, μονάχα : Αἰσχ.Ἱκ.1012 **μόνον φυλάξαι τάσδ' ἐπιστολὰς πατρός,** αὐτ.Πρ.209 **ἐμοὶ δὲ μήτηρ οὐχ ἅπαξ μόνον,** αὐτ.Χο.244 **μόνον Κράτος τε καὶ Δίκη σὺν τῷ τρίτῳ πάντων μεγίστῳ Ζηνὶ συγγένοιτό νῷν,** Εὐρ.Κύκλ.219 **μή με καταπίῃς μόνον,** Πλάτ.Γοργ.494D **ἀλλ' ἀποκρίνου μόνον,** Ἀριστλ.Πολιτ.1292a,3 **ἐὰν μόνον ᾖ πολίτης, ἄρχειν δὲ τὸν νόμον,** αὐτ.Μεταφ.1025b,28 **οὐσίαν . . οὐ χωριστὴν μόνον,** Πορφ.Πλωτῖν.60,1 **τὴν πρὸς ἑαυτὸν πρόσρησιν οὐκ ἄν ποτε ἐχάλασεν ἢ μόνον ἐν τοῖς ὕπνοις,** Πασχ.Χρον.590,10 **μόνον δὲν ἐβασίλευσεν, ἔγημε τὴν ἀδελφήν,** Ἐρωτόκρ.1,661 **καὶ μόνο τῶ σπαθιῶν τως τὴ λαμπιράδα βλέπαμε,** Ζερβ.Ἰστ.1 15 **ἀπ' αὐτὴν ὁ Γαβατάμας ἐγέννησεν ἕνα μόνον παιδί, - μόνον διὰ χρήματα φροντίζει·** ‖ π.Ἀττ. **οὐ μόνον,** νεώτ. **ὄχι μόνον** ἐν συμπλοκῇ μτ. τοῦ ἀλλὰ καί, ἀλλ' οὔτε, ἀλλ' οὐδέ : Ἀριστφ.Ἱππ.1282 **ἔστι δ' οὐ μόνον πονηρός, . . ἀλλὰ καὶ προσεξεύρηκέ τι,** Σοφ.Φιλ.555 **κοὐ μόνον βουλεύματα, ἀλλ' ἔργα δρώμεν' οὐκέτ' ἐξαργούμενα,** Ξεν.Ἑλλ.3,2,21 **οὐ μόνον ταῦτ' ἤρκει, ἀλλὰ καὶ Λίχα παραδόντος Θηβαίοις τὸ ἅρμα,** αὐτ.ΚΠ 1,6,17 **οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη, - ὄχι μόνον δὲν ἦρθε ἀλλ' οὔτε μᾶς παρήγγειλε νὰ μὴν τὸν περιμένωμε·** ‖ ἐνίοτε παραλείπεται τὸ μόνον : Θουκ.4,92 **μὴ τοὺς ἐγγύς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄπωθεν πειρῶνται δουλοῦσθαι·** πρβλ. Εὐρ.Φοίν.1480· ‖ ἐνίοτε παραλείπεται τὸ μόνον κ. τὸ καὶ μτ. τὸ ἀλλά : Ξεν.Ἀν.1,4,18 **οὐ πώποθ' οὗτος ὁ ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο πεζῇ . . ἀλλὰ πλοίοις·** **2)** δημ. ἐν φρ. **μόνο καὶ μόνο,**

πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἀποκλειστικότητος : ἦρθα στὴν 'Αθήνα μόνο καὶ μόνο γιά νὰ ἰδῶ τί γίνεσαι' 3) μόνον οὐ σχεδόν : 'Αριστφ.Σφ.517 οὖς σὺ μόνον οὐ προσκυνεῖς, Πλάτ.Πολ.600 μόνον οὐκ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς περιφέρουσι, Δημ.409 καὶ μόνον οὐ τὴν 'Αττικὴν ὑμῶν περιῄρηνται' πρβλ. μονονού, μονονουχί· 4) δημ. μόνον πού, πρὸς δήλωσιν ἐξαιρέσεως, ἐκτός, πλήν : μόνον ποὺ δὲν μᾶς ἔδειρε, ὅλα τ' ἄλλα μᾶς τὰ ἔκαμε 5) νεώτ. κ. δημ. ἀλλά, ἐν τούτοις : σὲ πιστεύω, μόνο δὲν μπορῶ νὰ κάμω τίποτα' 6) τοὐλάχιστον : ἔπρεπε μόνο νὰ μοῦ τὸ 'πῇ.

μονοναύτης (ὁ) μσν. ὁ μόνος ναυτιλλόμενος, ὁ μόνος ταξιδεύων ἐν τῇ θαλάσσῃ : Εὐστ.'Οδ. 1556,3.

μονοναυτικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μονοναύτην βλ.λ. : Εὐστ.'Οδ. 1535,62 οἰκίαν ἐπικαλουμένην μονοναυτικήν.

μονονευρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ νευρίτις ἑνὸς μόνου νεύρου, οἷον τοῦ ἰσχιακοῦ, ἀντίθ. πολυνευρῖτις.

μονονιτρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. προϊὸν ἠπίας ἐπιδράσεως νιτρικοῦ ὀξέος ἐπὶ τοῦ ἀμύλου.

μονονού κ. μονονούκ κ. μονονουχί κ. κεχωρ. μόνον οὐ, μόνον οὐκ, μόνον οὐχὶ βλ.ἐν λ. μόνον : Δημ. 9, Πολύβ.3,102,4.

μονονύχι μσν., ἰων. μουνονυχί ἐν μιᾷ μόνῃ νυκτί : ΑΠλ.4,92.

μονοξίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίδιον ἐν ᾧ εἶναι ἡνωμένον ἕκαστον ἄτομον στοιχείου τινὸς μεθ' ἑνὸς ἀτόμου ὀξυγόνου.

μονόξινος-ον νεώτ. χημ. ἐπὶ ἁλάτων πολυσθενῶν βάσεων, ὁ σχηματισθεὶς ἐξ ἑνὸς μόνου μορίου μοναβασικοῦ ὀξέος.

μονόξοος-ον ὁ μίαν μόνον κτηδόνα βλ.λ. ἔχων' ἀντίθ. δίξοος, τετράξοος : Θεόφρ.ΦΙ 5,1,10 μονοξόους δὲ καλοῦσι τὰς ἐχούσας μίαν μόνην κτηδόνα.

μονόξυλος(-η)-ο(ν) ὁ πεποιημένος, κατεσκευασμένος ἐξ ἑνὸς μόνου ξύλου, ἐξ ἑνὸς κορμοῦ : Ξεν.'Αν.5,4,11 ἧκον τῇ ὑστεραίᾳ ἄγοντες τριακόσια πλοῖα μονόξυλα, Στράβ.17,3,4 τὰς γοῦν μονοξύλους τραπέζας ποικιλωτάτας καὶ μεγίστας ἐκείνη τοῖς Ρωμαίοις χορηγεῖ' || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. πρωτόγονον σκάφος κατεσκευασμένον διὰ κοιλάνσεως ἑνὸς μόνου κορμοῦ δένδρου : 'Ιππ. 'Αέρ 15 μονοξύλοις διαπλέουσιν ἄνω καὶ κάτω, 'Αριστλ.ΖΙ 533b,11 ὅταν γὰρ ἀθρόως περικυκλώσωσι τοῖς μονοξύλοις, Στράβ.3,2,3 πηκτοῖς μὲν τὰ νῦν, τὸ παλαιὸν δὲ καὶ μονοξύλοις, Κρυστ. Καλόγ.9,14 ἄξαφνα ἀπ' τ' 'Αντιλικοῦ τ' ὄμορφο τ' ἀκρογιάλι | ἕνα μονόξυλο μικρὸ μ' ἕνα παννὶ προβάλλει' || ὁ ἐξ ἑνὸς τεμαχίου, μονοκόμματος : Πάπ. φοίνικος ξηροῦ πατητοῦ μονοξύλου' 2) ὁ κατεσκευασμένος μόνον ἐκ ξύλου, ὁλόξυλος : Πλάτ.Νόμ.956Α ξύλου δὲ μονόξυλον ὅτι ἂν ἐθέλῃ τις ἀναντιθέτω.

μονόοικος-ον νεώτ. βοταν. διεθν. ὅρ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ φέρων ἄνθη ἄρρενα καὶ θήλεα ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ατελέχους' πρβλ. μονοικία.

μονοούσιος-ον μτγν ὁ ἔχων μίαν μόνην οὐσίαν, ὁ μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδός του : 'Ιππόλ. Αἱρ.536,11, 'Αθανάσ.1,204Α.

μονοπάθεια (ἡ) μτγν. πάθος, ἀσθένεια ἑνὸς μόνου μέρους τοῦ σώματος : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.1,143 μονοπάθεια τῶν ὀφθαλμῶν.

μονόπαις-παιδος (ὁ,ἡ) ὁ μόνος παῖς, ὁ μονογενής, μοναχόπαιδο : Εὐρ.'Αλκ.906 ᾧ κόρος ἀξιόθρηνος ὤλετ' ἐν δόμοισιν μονόπαις' 2) 'Επιγρ. ὁ ἔχων ἕνα παῖδα.

μονοπάλη (ἡ), δωρ μονοπάλα ἁπλῆ πάλη : Βακχ. 11,8, 'Επιγρ. Δελφ.

μονοπάλης (ὁ) ἐπιγρ., ἰων. μουνοπάλης ὁ μόνον ἐν πάλῃ νικῶν, οὐχὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσιν' 'Ησ. «μουνοπάλαι' οἱ μόνῃ τῇ πάλῃ νικῶντες» : ἐπιγρ.π. Παυσ.6,4,6 μουνοπάλης νικῶ δὶς 'Ολύμπια.

μονόπαντα ἐπίρρ. δημ. ἐκ τῆς μιᾶς μόνον πλευρᾶς, ἀπὸ τὴ μιὰ μονάχα μπάντα, μονόπλευρα.

μονοπάτι(ον) (τὸ) μτγν., μσν. κ. -ιν, δημ., μσν. κ. μονοπάτι στενὴ πεπατημένη ἤτοι δι' ἐπανειλημμένης διαβάσεως ἐσχηματισμένη ὁδός, χωροῦσα διὰ μέσου ἀγροτικῶν ἢ ὀρεινῶν τόπων, βατὴ ὑφ' ἑνὸς μ. ἀνθρώπου ἢ ὑποζυγίου, συνήθως ἀνώμαλος καὶ ἀκανονίστως κάμπτουσα, τρίβος, ἀτραπός, στενωπός : Μαλάλ.1469,9 μίαν ὁδὸν ἔχον μονοπατίου, Λέων Σοφ.Τακτ.'Αρμενόπ.2,4,12 τὰς δὲ δημοσίας ὁδοὺς καὶ τὰ μονοπάτια μὴ ἀποκλειέτωσαν, Λίβ.Ροδ.28 μέσ' εἰς στενὸν ἐδιάβαινεν θλιμμένος μονοπάτιν, Διγεν.'Ακρ.1913 ἔρχου νὰ περάσωμεν δρόμους καὶ μονοπάτια, Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 35,9 στὸ κρύφιο μονοπάτι ποὺ πεδικλώνει τὸ βουνὸ σερνάμενο σὰ φίδι' || διάβασις, πόρος ἀπὸ ἀγροτικοῦ κτήματος εἰς ἄλλο, δουλεία διαβάσεως : Μιχ.'Ατταλ. ἐν Συνόψει 53 ὅταν ἔχῃ τις ὁδὸν πλατεῖαν ἢ μονοπάτιον διέρχεσθαι δι' ἀγροῦ ἀλλοτρίου' || ἡ λ. ἐν χρ. κ. μτφ. : 'Ερωτόκρ.1,1196 ἡ στράτ' αὐτή, ποὺ πορπατεῖς, ἀγκάθια 'ναι γεμάτη, | γιάγυρε κι ἄλλαξέ τηνε, πιάσ' ἄλλο μονοπάτι, παροιμ. τὸ καλὸ τὸ παλληκάρι ξαίρει κι ἄλλο μονοπάτι.

μονόπατος-η-ο δημ. ἐπὶ οἰκιῶν, ὁ ἔχων ἐν μόνον πάτωμα.

μονοπάτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ μόνος πατήρ. 'Ιάμβλ.Μυστ.8,2.

μονοπέδιλος-ον σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἓν μόνον πέδιλον, ὁ μονοσάνδαλος : Σχόλ.Λυκόφρ.1310, Παπαδ.Χριστ.76 κι εὑρέθην μονοπέδιλος τὴν ὥραν ὁποὺ εἶχε γίνει ἄφαντον τὸ ζῶον.

μονοπείρας (ὁ) ὁ μόνος θηρεύων, συνήθ. ἐπὶ λύκων, ὁ μόνος πορευόμενος, ἐξερχόμενος εἰς θήραν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ἀγεληδὸν θηρεύοντας' 'Ησ. «τοὺς μὴ ἀθρόους, ἀλλὰ καθ' ἕνα πειρατεύοντας» : 'Αριστλ.ΖΙ 594a,30 ἀνθρωποφαγοῦσι δὲ οἱ μονοπεῖραι τῶν λύκων, Μέν.1038.

μονόπελμος-ον μτγν. ἐπὶ ὑποδημάτων, ὁ ἔχων ἓν μόνον πέλμα : Φανί.ΑΠ 6,294 μονόπελμον συγχίδα, 'Ησ. ἐν λ. καρβατίνη.

μονόπεπλος-ον ὁ ἔχων μόνον τὸν πέπλον, ὁ φορῶν μόνον τὸν χιτῶνα, οἷον ἡ Δωρὶς κόρη : Εὐρ 'Εκ.933 λέχη δὲ φίλια μονόπεπλος λιποῦσα.

μονοπέταλος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ ἄνθους, ὁ ἔχων στεφάνην, ἧς τὰ πέταλα εἶναι ἡνωμένα εἰς ἕν, ἀ. συμπέταλος.

μονόπηρος-ον μσν. ὁ ἔχων μόνον μίαν πήραν, σακκούλαν : Θεόγνωστ.Καν.93, ΕΜ 670,57.

μονοπλάνο(ν) (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀεροπλάνον, ἔχον ἓν μόνον ἐπίπεδον πέτασμα, μίαν μόνον φέρουσαν ἐπιφάνειαν.

μονόπλευρα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τὴν μίαν μόνον πλευράν, μονόπαντα : Καρκαβ.Ζητ.215 τὸν ἐκαλοκάθισε στὸ σαμάρι του μονόπλευρα.

μονόπλευρος (-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μίαν μόνον πλευράν : 'Αρρ.Τακτ.60 ἐν μονοπλεύρῳ τῷ τάγματι ἡ στρατιὰ βαδίζεται ἢ ἐν διπλεύρῳ ἢ ἐν τριπλεύρῳ, Σουίδ.ἐν λ.παραγωγή' 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ μίαν μόνον πλευρὰν ἐνεργῶν ἢ γινόμενος, ὁ μονομερής : μονόπλευρος ἐξέτασις τοῦ ζητήματος' || κ. ἐπίρρ. -ως κ. δημ. -α' 3) νεώτ. παλαιοζ. ἡ μονόπλευρος ὡς οὐσ. γένος ἐκλειφάντων ζώων χαμιδῶν.

μονοπλεύρως νεώτ., δημ. μονόπλευρα βλ.λ.

μονοπληγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μεμονωμένη παράλυσις ἑνὸς μόνον μέλους ἢ περιωρισμένης τινὸς χώρας, οἷον τὸ ἥμισυ τοῦ προσώπου.

μονόπλοια (ἡ) μσν. ὁ πλοῦς ἑνὸς μόνου, ταξίδι μοναχικό : Εὐστ.᾿Οδ.1535,61 **τῆς ἡρωϊκῆς μονοπλοίας.**

μονόπλοκον (τὸ) νεώτ. ναυτ. σχοινίον λεπτόν, ἀποτελούμενον ἐκ μιᾶς μόνον συστροφῆς καναβίνων ἰνῶν, σπαρτσίνο.

μονοπνεύμων-ονος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. κτ. **πληθ. ἐπὶ** ἰχθύων, οἱ φέροντες ἕνα μόνον πνεύμονα.

μονοποδαρία (ἡ) μτγν. μσν. αἱρετικὴ ἰουδαϊκὴ ἱεροπραξία, καθ' ἣν οἱ ὀπαδοὶ τῆς αἱρέσεως ὑπεχρεοῦντο νὰ ἵστανται ἐπὶ ἑνὸς ποδός : ΨΚλήμ. Ῥωμ.1437D **τὸν τὴν ἄθεον ἑορτὴν ἐξευρόντα τῆς λεγομένης παρ' αὐτοῖς μονοποδαρίας.**

μονοπόδαρος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ὁ ἱστάμενος ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ποδῶν, ὁ ὄρθιος **ὢν** καὶ ἔχων μετέωρον τὸν ἕνα πόδα : Κυπριανάριον ᾿Εξορκ.ὀνείρου **μόνον πρόσεξε νὰ σταθῇς μονοπόδαρος' ἐπίρρ.** δημ. **μονοπόδαρα** ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποδός· πρβλ. μονοποδαρία, μονοπόδιον' **2**) ὁμ. ὁ ἐστερημένος τοῦ ἑτέρου τῶν ποδῶν : **ἀπὸ τὸν πόλεμο γύρισαν πολλοὶ σακάτηδες, ἄλλοι** μονόχεροι, **ἄλλοι** μονοπόδαροι' **3**) ἐπὶ πραγμ. ἰδ. ἐπίπλων ἢ σκευῶν ἐχόντων ἐπιμήκη βάσιν, ὁ ἐκ κατασκευῆς ἢ ἐκ φθορᾶς ἔχων ἕνα μόνον πόδα βάσεως : **στρογγυλὸ τραπεζάκι μονοπόδαρο, - οἱ συνηθισμένες φρουτιέρες εἶναι μονοπόδαρες, - ἡ καρέκλα ἀπόμεινε μονοπόδαρη.**

μονοποδία (ἡ) μτγν. εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, μέτρησις, διαίρεσις, ἐκφώνησις τοῦ στίχου κατὰ ἕνα πόδα : Δράκ.167,4, Σχόλ.᾿Ηφαιστ.Ποιημ 138: **τὸ δακτυλικὸν βαίνει κατὰ μονοποδίαν,** Τζέτζ. ἐν ᾿Αν.Κρ. 3,318,19 **μετροῦντας κατὰ μονοποδίαν.**

μονοποδιαῖος-α-ον μσν. ὁ συγκείμενος ἐξ ἑνὸς μετρικοῦ ποδός : Τζέτζ. ἐν ᾿Αν.Κρ.3,319,31 **τὰ μέτρα τὰ δισύλλαβα** τὰ μονοποδιαῖα, αὐτ.3,320,1 **τῶν τρισυλλάβων δὲ ποδῶν** τῶν μονοποδιαίων.

μονοποδιαίως ἐπίρρ. μσν. κατὰ μονοποδίαν βλ.λ. : Τζέτζ. ἐν ᾿Αν.Κρ 3,329 **οὕτω μοι μέτρει καὶ διπλῶς καὶ** μονοποδιαίως.

μονοποδικός-ή-όν νεώτ. βοταν. **ἐπὶ** φυτῶν, ὁ ἔχων ἓν μόνον πόδιον, ὁ αὐξανόμενος κατὰ μίαν διεύθυνσιν : **μονοποδικὸν σύστημα** (ἡ διακλάδωσις τῶν φυτικῶν μορίων).

μονοπόδιον (τὸ) μτγν. τράπεζα ἐπὶ ἑνὸς ποδὸς στηριζομένη : Πλίν.34,3,8.

μονοποιός-όν μτγν. ὁ ἔχων μίαν μόνην ποιότητα : Σέξτ.᾿Εμπ.Πυρρ.1,94 **ἄδηλον οὖν πότερόν ποτε ταύτας μόνας ὄντως ἔχει τὰς ποιότητας ἢ** μονοποιόν **μέν ἐστι.**

μονόπορτα (ἡ) δημ. ἡ ἔχουσα ἓν μόνον φύλλον, κτ. διαστ. πρὸς τὸ δίφυλλη, ἄ. μονόφυλλη.

μονοπόρτι (τὸ) δημ. ἡ ἐκ μιᾶς μόνης ἐξωτερικῆς θύρας εἴσοδος εἰς πλείονας κατοικίας τῆς αὐτῆς οἰκίας ἢ ἡ ἐκ μιᾶς αὐλαίας θύρας δίοδος πρὸς πλείονας οἰκίσκους : **ὅσο κι ἂν εἶναι καλὸ τὸ σπίτι, δὲν μ' ἀρέσει, σὰν ἔχῃ** μονοπόρτι **μὲ ἄλλα, - στὴ μεγάλη αὐλὴ ἦταν πέντε σπιτόπουλα, ποὺ εἶχαν** μονοπόρτι.

μονόπορτον (τὸ) μσν. ἡ μόνη θύρα : Πασχ. Χρον.626,16.

μονόπους-ποδος-πουν μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. μουνόπους ὁ ἔχων ἕνα μόνον πόδα: ᾿Ερύκ.ΑΠ 9,233 μουνόποδα **βλωθρῆς σκηπάνιον κοτίνου,** Μαν. 1,137, Πολυδ.10,69 **τράπεζα** μονόπους, Σχόλ.Λουκ. Λεξιφ.2 μονόποδι **γάρ τι ἄλλο εἰς** κίνησιν **περιλείποιτο ἢ ἄλλεσθαι,** Εὐστ.Διον.723 μονόπους **ποδὶ ζῴου.**

μονοπραγματῶ-έω καταγίνομαι εἰς **ἓν** μόνον πρᾶγμα, ἀντίθ. πολυπραγματῶ, πολυπραγμονῶ : ᾿Αριστλ.Πολιτ.1299a,39 βέλτιον **ἕκαστον ἔργον τυγχάνει τῆς ἐπιμελείας** μονοπραγματούσης **ἢ πολυπραγματούσης.**

μονόπρακτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ θεατρικῶν ἔργων, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μιᾶς πράξεως: μονόπρακτος **κωμῳδία.**

μονόπρεμνος-ον μσν. ὁ ἐξ ἑνὸς πρέμνου, ἓν μ. πρέμνον ἔχων : Μιχ.᾿Ακομ.2,379.

μονοπρόσωπος(-η)-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἓν μόνον πρόσωπον : Μάξ.᾿Ομολ. 2,25B **μονοπρόσωπος θεότης τριώνυμος,** Στουδ. Θεόδ.524B **μονοπρόσωπον φύσιν' 2**) ᾿Επιγρ. ὁ κεκοσμημένος δι' ἑνὸς προσώπου : **μονοπρόσωπον σκάφιον'** || δημ. ἐπὶ κτιρίων, ὁ ἔχων μίαν μόνην πρόσοψιν' **3**) δημ. μτφ. ὁ εἰλικρινής, ὁ εὐθὺς ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἄ. ἀναστροφῇ, ἀντίθ. διπρόσωπος βλ.λ.' **4**) ὁ εἰς ἓν μόνον πρόσωπον ὁμιλῶν, ὁ μονόλογος : Διογ.Λ 9,112 **μονοπρόσωπος** ποίησις' **5**) γραμμ. ἐπὶ ἀντωνυμιῶν, ἡ ἔχουσα ἓν μόνον πρόσωπον : ᾿Απολλ.Δύσκ.᾿Αντων.280 **μονοπρόσωπος ἀντωνυμία.**

μονοπροσωπῶ-έω μτγν. γραμμ. **ἐπὶ** τῶν μονοκαταλήκτων ἐπιθέτων, ἔχω ἓν μόνον πρόσωπον, εἶμαι μονοπρόσωπος βλ.λ.5): ᾿Απολλ.Δύσκ.᾿Αντων.6,18.

μονοπροσώπως ἐπίρρ. μσν. ἐν εἴδει μονολόγου : Τζέτζ.Λυκόφρ.45,Σχόλ.᾿Ησιόδ.Προλεγ.11C **μονοπροσώπως ὑπόθεσιν ἀφηγεῖσθαι.**

μονόπτερος-ον μτγν. κ. νεώτ. **εἰδ.** ἐν τῇ ἀρχιτεκτ. ἐπὶ ναῶν, ὁ ἔχων **ἓν** μόνον πτερόν, ὁ ἔχων μίαν μόνον σειρὰν κιόνων περὶ τὸν σηκόν, οἷον ὁ Παρθενών, τὸ Θησεῖον, ἀντίθ. δίπτερος : Βιτρ.4,8,1.

μονοπτύχιος-ον πάπ. ὁ ἔχων μίαν μόνον πτυχήν, ὁ διπλωμένος ἅπαξ : Πάπ. **μονοπτύχιος τράπεζα ξυλίνη.**

μονόπτυχος-ον μσν. ἐπὶ ὀστρακοδέρμων, ὁ ἔχων μίαν μόνον πτυχήν, μονόθυρος, μονοκαύκαλος : Θωμ.Μ 584 **λεπάς, ὄστρεόν τι μονόπτυχον.**

μονόπτωτος-ον (πίπτω) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ὁ ἔχων μίαν μόνον πτῶσιν : ᾿Απολλ.Δύσκ.Συντ.29,1, Πορφ.Κατ.62,4' **2**) νεώτ. εἰδ. ἐν συντακτικῷ, ἐπὶ ρ., ὁ συντασσόμενος μετὰ μιᾶς πτώσεως, ὁ λαμβάνων ἓν μόνον ἀντικείμενον, ἀντίθ. δίπτωτος.

μονοπύθμενος-ον μσν. ὁ ἔχων **ἕνα** μόνον πυθμένα : Εὐστ.869,31.

μονοπύργιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἔρυμα, φρούριον ἔχον ἕνα μόνον πύργον : Προκ.Κτισμ.4,5 **τὰ πολλὰ τῶν ἐρυμάτων αὐτοῖς ἀμέλει ἀπεκέκριτο εἰς πύργον ἕνα, μονοπύργιά τε, ὡς τὸ εἰκός, ἐπεκαλεῖτο.**

μονοπύρηνος-ον νεώτ. ἐπὶ καρπῶν κ. κυττάρων, ὁ ἔχων ἕνα μόνον πυρῆνα, ὁ ἀποτελούμενος **ἐξ** ἑνὸς πυρῆνος, ἀντίθ. πολυπύρηνος : **μονοπύρηνα λευκοκύτταρα.**

μονοπωλεῖον (τὸ) μσν. κ. **μονοπώλιον βλ.λ.** : Σκυλίτζ.᾿Ιω.714,12 **μονοπωλεῖον συνεστήσατο.**

μονοπώλης (ὁ) λεξ. ὁ μονοπωλῶν, **ὁ ἔχων τὸ** μονοπώλιον ἐμπορεύματός τινος.

μονοπώλησις-εως (ἡ) (μονοπωλῶ) νεώτ., δημ. -η, **ἐπὶ** προϊόντων κοινῆς καταναλώσεως, ἡ πρᾶξις τοῦ μονοπωλῶ, ἡ ὑπὸ ἑνὸς μόνου ὀργανισμοῦ πώλησις, τὸ ἀποκεκλεισμένον ἀπὸ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου προϊὸν ἢ ἐμπόρευμα : **ἡ μονοπώλησις τοῦ ἅλατος - τοῦ πετρελαίου.**

μονοπωλία (ἡ) ἡ ἀποκλειστικὴ πώλησις, τὸ μονοπώλιον : ᾿Αριστλ.Πολιτ.1259a,21 **ἐάν τις δύνηται μονοπωλίαν αὑτῷ κατασκευάζειν,** Στράβ.17,1,13 **καὶ γὰρ δὴ καὶ μονοπωλίας ἔχει.**

μονοπωλιακός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μονοπώλιον : **μονοπωλιακὰ** εἴδη.

μονοπώλιο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ δικαίωμα **ἢ ὁ** θεσμὸς τῆς ἀποκλειστικῆς πωλήσεως ἐμπορεύματος ὑπὸ ἑνὸς μόνου ὀργανισμοῦ :᾿Υπερείδ. ἀπ.43, - **τὸ μονοπώλιον τοῦ πετρελαίου' 2**) τόπος, ἔνθα γίνεται ἡ ἀποκλειστικὴ πώλησις ἐμπορεύματός τινος : Διόδ.Σ 5,10 **μονοπώλιον ἔχοντες**

καὶ τὰς τιμὰς ἀναβιβάζοντες· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπηρεσία ἡ διαχειριζομένη τὰ μονοπωλιακὰ εἴδη· ‖ κ. τὸ κατάστημα τῆς πωλήσεως αὐτῶν· **4)** μτφ. ἀποκλειστικὸν δικαίωμα, ἀποκλειστικὴ χρῆσις ἢ κατοχὴ ἰδιότητός τινος : **θέλουν νὰ ἔχουν τὸ μονοπώλιον τῆς φιλοπατρίας - τῆς σοφίας.**

μονόπωλος-ον ὁ ἔχων ἕνα μόνον πῶλον, ὁ συρόμενος ὑπὸ ἑνὸς ἵππου : Εὐρ.'Ορ.1004 **τὰν πρὸς ἑσπέραν κέλευθον οὐρανοῦ προσαρμόσασα μονόπωλον ἐς 'Αῶ.**

μονοπωλῶ-έω μτγν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐμονοπώλησα,** πωλῶ τι μονοπωλιακῶς, ἔχω τὸ μονοπώλιον : Πολύβ.34,10,14 **αἰσθομένους δὲ τοὺς Ταυρίσκους μονοπωλεῖν ἐκβαλόντας τοὺς συνεργαζομένους·** **2)** νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ ἐμπόρευμά τι ἀντικείμενον μονοπωλίου : **πολλὰ κράτη ἔχουσι μονοπωλήσει τὸν καπνόν·** **3)** ρηματ. ε. μονοπώλησις.

μονόρραφος-ον (ράπτω) μσν. ὁ ἔχων μίαν ραφήν : Κῶδ.Παρ.2256.

μονορρεπής-οῦς-ές μσν. εἶδος μελῳδίας, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς μέσης χορδῆς καὶ ἐπ' αὐτὴν καταλῆγον· Βρυέν.1 'Αρμον.486D «μονορρεπῆ μὲν καλεῖται ὅσα ἀπὸ τῆς μέσης μὲν αὐτῶν ἄρχεται καὶ ἐπ' αὐτὴν πάλιν καταλήγει, οὐ μέντοι καὶ διὰ πάντων τῶν οἰκείων δίεισι φθόγγων».

μονόρρηξ-ῆγος (ὁ,ἡ) ὁ ἐσχισμένος ἀπὸ ἐπάνω ἕως κάτω· 'Ησ. «ἀπερρηγμένος, ἀπεσπασμένος».

μονόρριζος-ον ὁ ἔχων μίαν ρίζαν· ἀντίθ. πολύρριζος : Θεόφρ.Φ1 1,6,6· κ. ὑπερθ. : αὐτ.7,2,7· ‖ ὁμ. ἐπὶ ὀδόντος : Γαλ.2,753.

μονορρούφι ἐπίρρ. δημ. **διὰ μιᾶς ροφήσεως,** ἄνευ διακοπῆς, ἀμυστί, ἀπνευστί, μονομιᾶς : **ἤπιε ἕνα ποτήρι κρασὶ μονορρούφι·** **2)** μτφ. ἐπὶ ὕπνου, συνεχῶς, ἀδιακόπως : **κοιμήθηκα μονορρούφι ὀκτὼ ὧρες.**

μονόρρυθμος-ον ὁ ἐξ ἑνὸς ρυθμοῦ, ὁ ἰδιόρρυθμος· ‖ ὁ ὑπὸ ἑνὸς κατοικούμενος : Αἰσχ.'Ικ. 961 **πάρεστιν οἰκεῖν καὶ μονορρύθμους δόμους.**

μονορύχης (ὁ) μτγν., ἰων. **μουνορύχης** ἐπὶ ἐργαλείου, ὁ σκάπτων δι' ἑνὸς μόνου ὀξέος ἄκρου, μὲ μίαν μύτην : Φανί.ΑΠ 6,297,4 **δαπέδων μουνορύχαν ὄρυγα·** πρβλ. 'Αθηνᾶ 2,313.

μονόρχης (ὁ) μτγν. ὁ μονόρχις βλ.λ. : Βασ.375.

μονορχιδία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ τοῦ ἄρρενος, διαμαρτία τῆς διαπλάσεως χαρακτηριζομένη διὰ τῆς ἀπουσίας τοῦ ἑνὸς ὄρχεως ἀπὸ τοῦ ὀσχέου.

μόνορχις-εως (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὄρχιν, ὁ μονόρχιδος : ΠΔΛευιτ.21,20 **ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία, ἢ λειχήν, ἢ μόνορχις,** Πλούτ.'Ηθ.917D **χλούνην Ὅμηρος ὠνόμασε σῦν τὸν μόνορχιν,** 'Ιππιατρ.14 **μονόρχεις ἵπποι** (δ.γρ. μονόρχαι).

μόνος-η-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. κ. ἰων. μοῦνος, δωρ. μῶνος (Θεόκρ.2,64), συνήθ. μτ. τῆς μτχ. τοῦ εἰμί, ὁ μὴ μετ' ἄλλων εὑρισκόμενος, ὁ κεχωρισμένος ἀπὸ ἄλλων, ὁ μοναχός : 'Ιλ.Δ 388 **μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν,** 'Οδ.Γ 217 **ἢ ὅ γε μοῦνος ἐών,** αὐτ.Ω 239 **μούνω ἄνευθ' ἄλλων,** Λουκ.ΖΤραγ.21 **μόνοι γὰρ ἐσμεν,** Πάπ. **ἄνθρωπος πρεσβύτης καὶ μόνος,** Πλωτῖν.6,9,11 **φυγὴ μόνου πρὸς μόνον,-ταξιδεύω μόνος,-γιατί ἦρθες μόνος;** ‖ κ. δημ. ἐνίοτε ἐμφαντικῶς κ. μτ. τοῦ ἔρημος : Σοφ.'Αντ.887 **ἄφετε μοῦν' ἔρημον,** αὐτ.Φιλ.470, - παροιμ. φρ. **σὰν ἡ καλαμιὰ στὸν κάμπο μόνος κι ἔρμος πόμεινα·** **2)** μτ. γενικ. ἢ μτ. ἐμπροθ. διορ. (ἀπό) ὁ ἐστερημένος τινός, ὁ μεμονωμένος, ὁ καταλελειμμένος : Σοφ.ΑΪ.511 **εἰ νέας τροφῆς στερηθεὶς σοῦ διοίσεται μόνος ὑπ' ὀρφανιστῶν,** αὐτ.Φιλ.183 **πάντων ἄμμορος ἐν βίῳ κεῖται μοῦνος ἀπ' ἄλλων,** 'Απολλ.Ρ 3,908· **3)** δημ. μτ. τῶν προσωπ. ἀντων. μου, σου, του, μας, σας, τους, των, ὁ ἴδιος αὐτοπροσώπως, ἄνευ τῆς συμβολῆς ἄλλου : Σολωμ.'Εθν.'Υμν.5,2 **δυστυχής! παρηγορία μόνη σοῦ ἔμενε νὰ λὲς περασμένα μεγαλεῖα, - μόνος του τὸ κατάλαβε, - ράβεται μόνη της·** ‖ ἐν φρ. πρὸς δήλωσιν αὐτοπαθείας : **μόνος του σκοτώθηκε, - μόνοι τους φταῖνε, - μόνος του τὸ ζήτησε** (ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας), **-πῆγα ἀπὸ μόνος μου στὸ γάμο** (ἀπρόσκλητος)· ‖ κ. νεώτ. φρ. **κατὰ μόνας** ὡς ἐπίρρ. κατ' ἰδίαν, ἄνευ ἄλλου, ἀπομεμονωμένως : Θουκ. 1,32 **τὴν μὲν οὖν γενομένην ναυμαχίαν αὐτοὶ κατὰ μόνας ἀπεωσάμεθα Κορινθίους,** Ξεν.'Απομν. 3,7,4 **οἱ κατὰ μόνας ἄριστα κιθαρίζοντες,** Πλάτ. Νόμ.942Α **αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ τι κατὰ μόνας δρᾶν,** ΚΔΜᾶρκ.4,10 **ὅτε δὲ ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτησαν αὐτόν,** Συνέσ.'Επιστ.135, **- ἐργάζεται κατὰ μόνας·** **4)** ἐν ἐπιρρ. σημ. μόνον, ἄνευ ἄλλου : 'Ιλ.Ι 482 **ὡς εἴ τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ μοῦνον τηλύγετον πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν,** 'Οδ.Π 118 **μοῦνον δ' αὖτ' 'Οδυσσῆα πατὴρ τέκεν,** Αἰσχ. Πέρσ.838 **μόνης γὰρ σοῦ κλύων ἀνέξεται,** 'Αριστφ.'Αχ.814 **χοίνικος μόνης ἁλῶν·** **5)** ὁ εἷς, ἡ μία, τὸ ἕν : 'Ησιοδ.'Εργ.11 **οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος, ἀλλὰ . . δύω·** πρβλ. Σοφ.ΟΤ 1280 **τάδ' ἐκ δυοῖν ἔρρωγεν, οὐ μόνου κακά·** ‖ συνήθ. μτ. τοῦ εἷς, αὐτὸς πρὸς ἐπίτασιν τῆς διαστολῆς ἀπὸ τῶν πολλῶν, ὁ εἷς μόνον : 'Οδ.Ψ 227 **καὶ ἀμφίπολος μία μούνη,** 'Ηρ.1,38 **εἷς γάρ μοι μοῦνος τυγχάνεις ἐὼν παῖς,** Σοφ.ΟΤ 63 **τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος εἰς ἕν' ἔρχεται μόνον καθ' αὑτὸν κοὐδέν' ἄλλον,** 'Αριστφ.Πλ.1053 **ἐὰν γὰρ αὐτὴν εἷς μόνος σπινθὴρ λάβῃ,** Πλάτ.Πολιτ.307Ε **αὐτοὶ καθ' αὑτοὺς μόνοι,** αὐτ.Λῦσ.211C **αὐτὼ μόνω ἑστιᾶσθον,** Διον.'Αλ.Ρωμ.1,74 **ἐπὶ τοῦ παρὰ τοῖς ἀρχιερεῦσι κειμένου πίνακος ἑνὸς καὶ μόνου,** Τζέτζ.Χιλ.7,727 **μιᾷ ροπῇ καὶ μόνῃ·** ‖ κ. μτ. γενικ. : 'Ηρ.1,25 **μοῦνος πάντων ἀνθρώπων,** αὐτ.2,25 **μοῦνος ποταμῶν,** Αἰσχ.ἀπ.161 **μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ,** Σοφ.ΟΚ 1250 **ἀνδρῶν γε μοῦνος,** Εὐρ.'Αλκ.460 **ὦ μόνα ὦ φίλα γυναικῶν,** Λυκουργ.102 **μόνος τῶν ἄλλων ποιητῶν·** ‖ συνήθ. π. τραγ. ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ αὐτῇ προτ., σπαν. κ. π. ἄ. : Σοφ.ΑΪ.467 **ξυμπεσὼν μόνος μόνοις,** αὐτ.1283 **χὤτ' αὖθις αὐτὸς Ἕκτορος μόνος μόνου λαχών τε κἀκέλευστος ἦλθ' ἐναντίος,** Εὐρ.Μήδ.513 **σὺν τέκνοις μόνη μόνοις,** Δημ. 273 **καίτοι ὅστις τῷ ὑπὸ τῶν πολεμίων πεμφθέντι μόνος μόνῳ συνῄει καὶ ἐκοινολογεῖτο·** ‖ κ. ὑπερθ. **μονώτατος** εἷς καὶ μόνος ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους : 'Αριστφ.'Ιππ.352 **ὥστε νυνὶ ὑπὸ σοῦ μονωτάτου κατεγλωττισμένην σιωπᾶν,** αὐτ.Πλ. 182, Λυκοῦργ.89, Θεόκρ.15,137 **ἕρπεις, . . καὶ ἐνθάδε κεἰς 'Αχέροντα ἡμιθέων, ὡς φαντί, μονώτατος,** Φιλόδ.Ρητ.1,350S· **6)** ἐν ρητ. φρ. ὁ διακρινόμενος ἔν τινι ἐνεργείᾳ ἢ κατά τινα ποιότητα : Λυσ.24,9 **[ἐπέδειξε] σαφέστατα μόνος ἀνθρώπων,** Πλάτ.Συμπ.215C **μόνα κατέχεσθαι ποιεῖ·** **7)** ὁ μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδός του, ὁ ἐξαίρετος : Διοκλητ. 'Εδικτ.19,23, Μηναῖ.1,4 Θεοτοκ. **μόνην κυήσασαν Θεὸν τὸν ἀναλλοίωτον·** **8)** μόνῃ ὡς ἐπίρρ. μόνον βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.583D· **9)** μόνον ὡς ἐπίρρ. βλ.λ.· **10)** παράγ. μονῶ, μοναχός, μονάς, μονήρης. 'Εκ ρίζ. μεν- (=μικρός εἰμι).

μονός-ή-ό δημ. ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς μόνου στοιχείου, ὁ ἁπλοῦς, μονομερής, ἀντίθ. διπλός, τριπλός : **μονὴ κλωστή·** ‖ παροιμ. **τοῦ χωριάτη τὸ σκοινὶ μονὸ δὲ φτάνει, διπλὸ φτάνει καὶ περισσεύει·** **2)** ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαιρεθῇ διὰ τοῦ δύο, ὁ περιττός, ἀντίθ. ἄρτιος, ζυγός : **ὁ ἕνας θὰ πάρῃ τοὺς μονοὺς κι ὁ ἄλλος τοὺς ζυγούς·** ‖ **μονὰ ἢ ζυγά** εἶδος παιδιᾶς, καθ' ἣν ὁ **εἷς τῶν παικτῶν** κρύπτων ἐν τῇ παλάμῃ

του ἢ καλύπτων δι' αὐτῆς πλῆθός τι ὁμοειδῶν πραγμάτων, ζητεῖ παρὰ τοῦ συμπαίκτου νὰ μαντεύσῃ ἂν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι περιττὸς ἢ ἄρτιος· 3) μτφ. ἐπὶ ἀνθέων, ὁ ἔχων ἁπλῆν στεφάνην : **μονὲς μαργαρίτες**· ‖ κ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων ἄνθη μὲ ἁπλῆν στεφάνην : **μονὴ γαρουφαλιά.**

μονοσακχαρῖται (οἱ) νεώτ. χημ. ὑδατάνθρακες, οἵτινες δὲν σχάζονται δι' ὑδρολύσεως εἰς ἁπλουστέρους, ἀντίθ. πολυσακχαρῖται.

μονοσάνδᾰλος-ον μτγν. σχόλ. κ. νεώτ. ὁ φορῶν ἓν μόνον σανδάλιον : Ἀπολλδ.Ἐπιτ.1,9,16 **διαβαίνων δὲ ποταμὸν Ἄναυρον ἐξῆλθε μονοσάνδαλος, τὸ ἕτερον ἀπολέσας ἐν τῷ ῥείθρῳ πέδιλον,** Σχόλ.Πινδ.Π 4,133.

μονοσέβαστος-ον μτγν. ὁ μόνος ἄξιος σεβασμοῦ : Ἀνών.π.Θησ.Στεφ. **ἐν λ. δοξάσωμεν τὸν . . μονοσέβαστον . . καὶ ἅγιον σταυρόν.**

μονόσειρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνην σειράν· ‖ ναυτ. τὸ μονόσειρον ὡς οὐσ. ἱστίον φέρον, πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ἐπιφανείας του ἐν περιπτώσει κακοκαιρίας, μίαν μόνην **σειράν, μὲ μιὰ** μπίντα, οἷον τὰ ἡμιόλια.

μονοσέπαλος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ ἀνθέων, ὁ οὗ ὁ κάλυξ ἔχει σέπαλα ἡνωμένα, ὁ συσσέπαλος.

μονόσεπτος-ον μτγν. ὁ ἐν μονάδι σεπτός, ὁ μόνος ἄξιος λατρείας : Γρηγ.Ναζ.3,1256A **θεότης** μονόσεπτος.

μονοσήμαντος-ον μτγν. κ. μσν. ἐπὶ λέξεων, ὁ ἔχων μίαν σημασίαν, ὁ μονόσημος : Εὐσ.π Φώτ. Βιβλ.105,31 **μονοσήμαντον τὸ τῆς φθορᾶς ἐξειληφὼς ὄνομα,** Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.3,317,7 **ἡ μὲν φωνὴ τοῦ κόμματος ὁμοίως καὶ τοῦ κώλου τῶν ὁμωνύμων πέφυκεν οὐ τῶν** μονοσημάντων (δ.γρ.)· 2) νεώτ. μαθ. ἐπὶ παραστάσεως συμβόλων μαθηματικῶν, ὁ παριστῶν ἓν μόνον.

μονόσημος-ον μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ λέξεων, ὁ ἔχων μίαν σημασίαν : Εὐσ.Πον.47,61 **ἐὰν τὸ κατ' αὐτὴν δίσημον ἐκδέξηται εἰς μονόσημον**· 2) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο, ὁ ἔχων μέγεθος **τὸ τῆς βραχείας συλλαβῆς**, ἄ. πρῶτος χρόνος.

μονοσθενής-οῦς-ές νεώτ. χημ. ὁ μονατομικός.

μονοσίδηρος-ον ὁ μόνον ἐκ σιδήρου πεποιημένος, ὁ ἐξ ὁλοκλήρου σιδηροῦς : Ἀριστφ.Ἱππ. 1046 (δ.ἀνάγν. μόνον σιδηροῦν)· **πρβλ.** μονόξυλος.

μονοσίλλη Ἡσ. «ὁ ἐν ταῖς ὕασι λαμπρὸς ἀστήρ».

μονόσιρος (ὁ) μσν. εἶδος ὄρνιθος τῆς Αἰγύπτου : Γεωπ.14.7,30 **μονόσιροι ὄρνιθες.**

μονοσιτία (ἡ) κ. ἰων. -ίη . τὸ σιτίζεσθαι, **τρώγειν** ἅπαξ τῆς ἡμέρας : Ἱππ.Ἐπιδ.2,2,1 **μονοσιτίαν ἐπιτηδεύων,** Γαλ.10,544 **πικροχόλοις χαλεπώτερον ἀσιτίαν φέρειν καὶ μονοσιτίαν τῶν ἄλλων,** Φιλούμ.π.Ὀρειβ.45,29,55.

μονόσιτος-ον λεξ. κ. νεώτ. ὁ **ἅπαξ τῆς ἡμέρας** σιτούμενος : Θησ.Στεφ.

μονοσιτῶ-έω ἐσθίω μόνον ἅπαξ τῆς ἡμέρας, συνήθ. δειπνῶ μόνον, λαμβάνω τὴν ἑσπερινὴν μόνον τροφήν : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.10 **ἔστι γὰρ οἷσιν αὐτῶν συμφέρει μονοσιτεῖν,** αὐτ.Διαίτ.11 **τοῖς δὲ μονοσιτεῖν εἰθισμένοις ἅπαξ δοτέον τὴν πρώτην,** Πλάτ.Κωμ.207,Ξεν.ΚΠ 8,8,9 **καὶ μὴν πρόσθεν μὲν ἦν αὐτοῖς μονοσιτεῖν νόμιμον,** Φύλαρχ 13J· 2) ἐσθίω μόνος, ἄνευ ἄλλων, μονοφαγῶ : Ἄλεξ.269,1 **ἐπὰν ἰδιώτην ἄνδρα μονοσιτοῦντ' ἴδῃς, ἢ μὴ ποθοῦντ' ᾠδὰς ποιητικὰς καὶ μέλη.**

μονοσκελής-οῦς-ές μτγν. συνήθ. ἐπὶ τῶν Βραχμάνων τῶν διδασκομένων καρτερίαν, ὁ ἱστάμενος ἐπὶ μόνου τοῦ ἑνὸς σκέλους : Στράβ.15,1,61 **τὸν δ' ἑστάναι μονοσκελῆ ξύλον ἐπηρμένον ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὅσον τρίπηχυ.**

μονόσκηπτρος-ον ὁ ἔχων μόνος του τὸ σκῆπτρον, **ὁ κυβερνῶν** μοναρχικῶς, ὁ μονάρχης : Αἰσχ. Ἱκ.374 **μονοσκήπτροισιν ἐν θρόνοις** (ἐπὶ μοναρχικοῦ θρόνου), Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.19,12 **Καίσαρος μονοσκήπτρου βασιλῆος.**

μονόσκορδον (τὸ) πάπ. σκόρδον φυόμενον μόνον του.

μονόσπερμος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ καρπῶν, ὁ περικλείων ἓν μόνον σπέρμα.

μονοστᾰλής-οῦς-ές Ἡσ. «ὁ κατὰ μόνας στελλόμενος»· πρβλ. μονόστολος.

μονόστεγος-ον (στέγη) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνον στέγην, ἓν πάτωμα, ὁ μονώροφος, μονόπατος : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,68 **μονόστεγος στοά,** Στράβ.17,1,37 **ἀναβάντα τε ἐπὶ τὸ στέγος οὐ μεγάλῳ ὕφει ἅτε μονοστέγῳ ἔστιν ἰδεῖν πεδίον λίθινον,** Πάπ. **οἰκίδιον μονόστεγον,** αὐτ. **οἰκία** μονόστεγος, Ἀρμενόπ.2,4,23 **εἰ δὲ μονόστεγοι, τουτέστιν ἐπίπεδοί εἰσιν οἱ οἶκαι.**

μονοστελέχης-ους-ες ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων ἓν μόνον στέλεχος, ὁ μονοστέλεχος : Θεόφρ.ΦΙ 1,3,1, αὐτ.1,9,1 **ἔστιν οὖν τὰ μὲν εἰς μῆκος αὐξητικὰ μάλιστα μόνα, οἷον ἐλάτη, φοίνιξ, κυπάριττος, καὶ ὅλως τὰ μονοστελέχη.**

μονοστέλεχος-ον μσν. λεξ. κ. νεώτ. βοταν. ὁ ἔχων ἓν μόνον στέλεχος, ὁ μονοφυής : Φώτ.

μονοστέλλομαι σχόλ. ἐπὶ πλοίου, **μόνος στέλλομαι**, ταξιδεύω μόνος : Σχόλ.Εὐρ.Ἄλκ.408.

μονόστεος-ον κ. νεώτ. κ. συνηρ. **μονόστους** (Ἀριστλ.ΖΜ 686a,21) ὁ συγκείμενος ἐξ **ἑνὸς** ὀστοῦ, ὁ μονοκόκκαλος : Ἀριστλ.ΖΙ 516a,16 **τὰ μὲν γὰρ ἔχει μονόστεον τὸ κρανίον ὥσπερ ὁ κύων,** αὐτ. ΖΜ 686a,21 **οἱ δὲ λύκοι καὶ λέοντες μονόστουν τὸν αὐχένα ἔχουσιν.**

μονοστέφανος (-η)-ο(ν) πάπ. κ. δημ. ὁ κερδίσας ἕνα μόνον ἀγῶνα, ὁ στεφανωθεὶς εἰς ἕνα μόνον ἀγῶνα : Πάπ. **παρὰ τοῦ δεῖνα μονοστεφάνου**· 2) δημ. ὁ ἅπαξ μόνον νυμφευθείς, **ὁ οὐχὶ** εἰς δεύτερον ἢ τρίτον γάμον ἐλθών.

μονόστηλος-ον νεώτ. ἐπὶ πλοίων, **ὁ ἔχων** μίαν μόνον στήλην, ἕνα μόνον ἱστόν, μονάρμενο, μονοκάταρτο : **οἱ κέρκουροι καὶ αἱ λέμβοι εἶναι μονόστηλα πλοῖα**· 2) ἐπὶ ἐντύπων, ὁ ἐκ μιᾶς στήλης ἀποτελούμενος, ὁ καταλαμβάνων μίαν μόνον στήλην : **μονόστηλον κείμενον**· ἀντίθ. **δίστηλος,** τρίστηλος· ‖ εἰδ. ἐν τῇ τυπογραφίᾳ, ὁ στοιχειοθετούμενος εἰς πλάτος μιᾶς μόνον στήλης : **μονόστηλος τίτλος.**

μονοστιβής-οῦς-ές (στείβω) ὁ μόνος βαίνων, ὁ βαδίζων μόνος ἄνευ ἀκολούθου ἢ θεράποντος : Αἰσχ.Χο.768 **ξὺν λοχίταις εἴτε καὶ μονοστιβῆ.**

μονόστιχος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ἑνὸς μόνου στίχου ἀποτελούμενος : Λουκίλλ.ΑΠ 11,312,3 **ἐπίγραμμα** μονόστιχον, Λουκ.Δημῶν.44 **Ἀδμήτῳ δέ τινι ποιητῇ φαύλῳ λέγοντι γεγραφέναι μονόστιχον ἐπίγραμμα**· ‖ τὸ οὐδ. **μονόστιχον** ὡς οὐσ. εἷς καὶ μόνος στίχος ἀποτελῶν **ἔννοιαν** αὐτοτελῆ : Πλούτ.Πομπ.27 **ἀνεγίνωσκεν εἰς αὐτὸν ἐπιγεγραμμένα μονόστιχα,** ΕΜ 511,46 **οὐδέποτε . . εὑρήσεις δίχρονον ἐκτεταμένον ἐπὶ μονοστίχου.**

μονόστοιχος-ον μτγν. ἐπὶ κριθῆς, **ὁ ἔχων ἕνα** μόνον στοῖχον, **ἤτοι** μίαν σειρὰν κόκκων εἰς τὸν στάχυν· πρβλ. **ἑξάστοιχος** : Ἀθήν.Ἰατρ.π.Ὀρειβ. 1,11,2 **μονόστοιχος κριθή.**

μονόστολος-ον ὁ μόνος στελλόμενος, ἐρχόμενος, πλέων· Ἡσ. «μονοστόλῳ· τῷ κατὰ μόνας ἐλθόντι» : Λυκόφρ.690 **δέξεται μονόστολον**· 2) ὁ μόνος, ὁ μεμονωμένος : Εὐρ.Ἄλκ.407 **νέος ἐγώ, πάτερ, λείπομαι φίλας μονόστολός τε ματρός** (σχόλ. «νέος καὶ ἔρημος λείπομαι φίλης μητρός· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν μονοστελλομένων πλοίων· μονόστολος οὖν ἀντὶ τοῦ ἔρημος»), αὐτ.Φοίν.742 **λόχων ἀνάσσειν ἢ μονοστόλου δορός ;** (νὰ διοικῶσι λόχους ἢ ἕκαστος νὰ διοικῇ τὸ ἑαυτοῦ δόρυ μόνον;).

μονοστομίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια σκωλήκων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν πλατελμίνθων.
μονόστομος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ σύριγγος, ὁ ἔχων ἓν μόνον στόμα, μίαν μόνον ὀπήν, ἀντίθ. πολύστομος: Ἡλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.44,23,68 **ταῦτα γινέσθω ἐπὶ τῶν μονοστόμων καὶ** μονοσχιδῶν συρίγγων, Παῦλ.Αἰγ.6,77· **2)** ὁ ἔχων μίαν μόνον κόφιν: Σχόλ.'Ιλ.Ψ 851, Ἡσ. ἐν λ. σάγαρις, Σουΐδ. ἐν λ. ἡμιπέλεκκα· **3)** νεώτ. ζωολ. **τὸ μονόστομον** ὡς οὐσ. γένος σκωλήκων τρηματωδῶν τῆς οἰκογ. τῶν μονοστομιδῶν.
μονοστόρθυγξ-υγγος (ὁ,ἡ) μτγν. ἐπίγρ. ὁ κατεσκευασμένος ἐξ ἑνὸς μόνου στελέχους: Διόδ.Ζων. ΑΠ 6,22,5 **τῷδε μονοστόρθυγγι** Πριήπῳ (σχόλ. «ἐπὶ ἑνὶ ποδὶ ἱστάμενος· καὶ τὸν μονόπουν, οὕτω γὰρ κατασκευάζουσι τὸν Πρίηπον»).
μονοστραβής-οῦς-ές μ. ἐν φρ. Ἡσ. «μονοστραβὴς ὄχος· ἡμίονος».
μονοστράτηγος (ὁ) μσν. π. Βυζαντ. ὁ μόνος στρατηγὸς παντὸς τοῦ στρατοῦ, ὁ ἀρχιστράτηγος: Θεοφάν.Χρονογρ. μονοστράτηγον **πάντων τῶν ἔξω καβαλαρικῶν θεμάτων** προβαλόμενος.
μονοστρατηγῶ-έω μσν. π. Βυζαντ. εἶμαι μονοστράτηγος, ἀρχιστράτηγος, ἔχω **τὴν** ἀνωτάτην στρατηγίαν.
μονοστροφικός-ή-όν μτγν. σχολ. ὁ συγκείμενος ἐκ μιᾶς στροφῆς, ὁ ἀνήκων εἰς τὰ μονόστροφα ποιήματα: Ἡφαιστ.Ποιημ.4,1,Σχόλ.Εὐρ.'Εκ.1023, Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.836 **μονοστροφικὴ περίοδος**, αὐτ.'Ιππ.621 **μονοστροφικὴ ἔκθεσις**.
μονοστροφικῶς ἐπίρρ. μτγν. **ἐν μιᾷ** στροφῇ, μετὰ μιᾶς στροφῆς: Ἡφαιστ.62C.
μονόστροφος-ον κ. μσν. ὁ συγκείμενος ἐκ μιᾶς στροφῆς: Τρικλίν.Εὐρ.Φοίν.239· **2)** ἐπὶ ἁμάξης, ὁ ἔχων ἕνα μόνον τροχόν, ὁ μονότροχος: Θεόφρ.ΦΙ 5,7,6 **μονόστροφος ἅμαξα**· πρβλ. μονόκυκλος· **3)** ἐπὶ ἕλικος, ὁ βαίνων κατὰ μίαν στροφήν, ὁ στρεφόμενος κατὰ μίαν διεύθυνσιν: Σπεύσ.π.Πρόκλ.Εὐκλ.180, Πάππ.1110,2.
μονοστρόφως μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον μονόστροφον, ἐν μιᾷ στροφῇ: Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.239 **τὰ μὲν μονοστρόφως . . ἐκφέροντες**.
μονόστυλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τρηματωδῶν σκωλήκων ἐκ τῶν **θωρακιδῶν**, περιλαμβάνον μικροτάτους ὀργανισμοὺς ἐνδιαιτωμένους παρασιτικῶς ἐπὶ ὑδροβίων φυτῶν.
μονοσυλλαβία μτγν. κ. μσν. ἐπὶ λέξεως, τὸ ἔχειν μίαν μόνον συλλαβήν: Ἀπολλ.Δύσκ.'Επιρρ.156,12, Θεόγνωστ.Καν.134,12.
μονοσυλλαβικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ λέξεων, ὁ συγκείμενος ἐκ μιᾶς μόνης συλλαβῆς, ὁ μονοσύλλαβος: Ἀν.'Οξ.1,324· **2)** νεώτ. ὁ συγκείμενος ἐκ μονοσυλλάβων **λέξεων**: **μονοσυλλαβικαὶ γλῶσσαι** ἀποτελούμεναι, ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ μέγα μέρος, ἐκ λέξεων μονοσυλλάβων, ἐστερημένων καταλήξεως καὶ κλίσεως, οἷον ἡ κινεζικὴ καὶ αἱ γλῶσσαι τῆς Ἰνδοκίνας· || νεώτ. ἐπίρρ. -ῶς.
μονοσύλλαβος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ λέξεων, ὁ συγκείμενος ἐκ μιᾶς μόνης συλλαβῆς· Διον.Θρ. 641,16, Διον.'Αλ.Συνθ.17, Ἀπολλ.Δύσκ.'Αντων.27,2· **2)** ἐπὶ τῶν γραμματικῶν, ὁ ἀσχολούμενος μόνον **περὶ** συλλαβῶν: Ἡρόδικ.π.'Αθήν.5,222Α **φεύγετ' Ἀριστάρχειοι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης, . . γωνιοβόμβυκες, μονοσύλλαβοι, οἷσι μέμηλεν τὸ σφὶν καὶ τὸ σφῶν καὶ τὸ μὶν ἠδὲ τὸ νίν**· **3)** μτφ. ὁ ὁμιλῶν μονοσυλλάβως, ἀθ. ὁ ὀλιγόλογος: Δημήτρ.7 **πᾶς δεσπότης δούλῳ μονοσύλλαβος**.
μονοσυλλάβως ἐπίρρ. σχόλ. μσν. κ. νεώτ. διὰ μιᾶς μόνης συλλαβῆς: Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.143,Εὐστ. 'Ιλ.751,55, **- ἀπαντῶ μονοσυλλάβως**.
μονοσυλλαβῶ-έω μτγν. κ. μσν. σύγκειμαι ἐκ μιᾶς μόνης **συλλαβῆς**, εἶμαι μονοσύλλαβος: Ἀπολλ.Δύσκ.'Αντων.34Β **οὐ τείνεται μονοσυλλαβῶν ὡς τὰ ὀνόματα**, Εὐστ.'Οδ.1769,58 **διὸ τοῦ φημὶ οὐκ ἔστι παρακείμενος ὅλως . . οὐ γάρ ἐστι μονοσυλλαβῆσαι παρακείμενον**.
μονοσυνάγουμαι μσν. κτ. πληθ. συνήθ. γ' προσ. συνάγομαι ἐν ἑνί, ἐπὶ τῷ αὐτῷ: Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.119, 12 **(τὸ Δοκίμιν τῆς Ἀγάπης), κι οὖλοι μονοσυνάγουνται, κι οὖλοι τὸ δοκιμάζουν**.
μονοσύστατος-ον σχόλ. ἐπὶ τοῦ χοροῦ, **ὁ** ἔχων σύστασιν, ὕπαρξιν μόνον ἐν τῇ συστάσει αὐτοῦ, ἤτοι ὅταν ἀσκῆται: Σχόλ.Διον.Θρ.445Η.
μονοσχημάτιστος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἕνα σχηματισμόν, μίαν μορφήν: Ἀπολλ.Δύσκ.'Επιρρ.541,3 ὅτι **ἡ γινομένη αὐτοῦ σύνταξις οὐκ ἐπὶ τὰ πρόσωπά ἐστιν, ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς ᾧ ἀπαρέμφατον, ὅ ἐστι μονοπρόσωπον, καὶ ἔνθεν μονοσχημάτιστον τὸ ἐμὲ δεῖ γράφειν**.
μονόσχημος-ον μτγν. ὁ ἐξ ἑνὸς σχήματος, μιᾶς μορφῆς, ὁ ἁπλοῦς: Φοιβάμμ.περὶ Σχημ.1,1 **μονόσχημον καὶ προσκορῆ λόγον**· || **τὸ μονόσχημον** ὡς οὐσ.: αὐτ.
μονοσχημοσύνη (ἡ) μσν. τὸ ἔχειν **ἓν** μόνον σχῆμα, μίαν περιβολήν: Εὐστ.Πον.217,85 **τῆς κατὰ θεὸν παμμεγίστης** μονοσχημοσύνης, **καὶ πρὸς ἣν ἀπαραποίητον αἰωνίως οὖσαν αἱ λοιπαὶ ὡσεὶ καὶ σκιαί τινες τεθεώρηνται**.
μονοσχιδής-οῦς-ές μτγν. ἐπὶ σύριγγος, ὁ ἔχων μίαν μόνην σχισμάδα: Ἡλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.44,23, 67 **μονοσχιδῶν συρίγγων**.
μονοσώμιος-ον νεώτ. τερατογονικὴ διάπλασις, ἀποτελοῦσα ἰδίαν οἰκογένειαν διπλῶν τεράτων.
μονοτάξιος-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μίαν μόνην τάξιν, ὁ εἰς ὃ ἡ φοίτησις διαρκεῖ ἓν μόνον ἔτος: **μονοτάξιον διδασκαλεῖον**, - **μονοτάξιον λογιστικὸν τμῆμα**· πρβλ. ἑξατάξιος, ὀκτατάξιος· || **μονοτάξια σχολεῖα** σχολεῖα, εἰς ἃ ὅλοι οἱ μαθηταὶ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου διδάσκονται εἰς τὴν αὐτὴν αἴθουσαν ὑπὸ ἑνὸς διδασκάλου.
μονοτάρου(ς) ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κ. **μονοτάρως** διὰ μιᾶς, αἴφνης, ξαφνικά, ἅ. μονιτάρου: Λασκαρ.Μυστ.158 **τὸ κιβδήλωμα τοῦτο τὸ ὁποῖο ὑπάρχει ἀνάμεσό μας μὲ τὸ ὄνομα Χριστιανικὴ Θρησκεία, . . ἐκατάντησε μονοτάρως ἄγριο**· || ἄνευ διακοπῆς, διὰ μιᾶς: **πιὲ** το μονοτάρους.
μονότειχος-ους (τό) μσν. μόνον τεῖχος, ἁπλοῦν τεῖχος, ἄνευ πύργων: Θεοφάν.π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. **προδοσίας δὲ γενομένης διὰ τῆς πόρτης τοῦ** μονοτείχους **τῶν Βλαχερνῶν τὴν πόλιν ἔλαβον**.
μονότεκνος-ον ὁ ἔχων ἓν μόνον τέκνον: Εὐρ. Ἡρ.1021 **μονοτέκνου Πρόκνης**, Παῦλ.'Αλ.2.
μονότευχος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ἓν μόνον τεῦχος: Κοισάρ.1176.
μονότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ μονάς, ἡ ἑνότης: Σύμμ. ΠΔ Ψαλμ.21(22),21, Ἰάμβλ Μυστ.8,2, Ἐπιφάν.π.Αἱρ. 69,335 **οὐχ ἕτερον βούλημα ἦν τὸ τοῦ υἱοῦ παρὰ τὸν πατέρα, ἀλλ' ἔδει αὐτὸν καὶ ἐν τούτῳ ταῦτα δεικνύειν, ἵνα τὸ πᾶν τῆς** μονότητος **ἐπὶ τὸν πατέρα ἀνάγοι**· **2)** ἡ ἀγαμία: Ἐπιφάν π.Αἱρ.48 **ἡ δὲ ἁγία ἐκκλησία καὶ παρθενίαν δοξάζει καὶ** μονότητα **καὶ ἁγνείαν**.
μονότιμος-ον νεώτ. μαθ. **ἐπὶ** συναρτήσεων, ἡ συνάρτησις ἡ ἔχουσα μίαν καὶ μόνην τιμὴν δι' **ἑκάστην** τιμὴν τῶν ἀνεξαρτήτων μεταβλητῶν.
μονοτοκία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ τίκτειν ἕνα μόνον γόνον εἰς ἕκαστον τοκετόν, ἀντίθ. πολυτοκία: Ἀριστλ.ΖΓ 770b,29 **τὴν αὐτὴν αἰτίαν δεῖ νομίζειν τῆς μονοτοκίας**.
μονοτόκος-ον κ. νεώτ., ἰων. μουν- **ἐπὶ** ζῴων, ὁ τίκτων **ἑκάστοτε** ἕνα μόνον γόνον, **ἀντίθ.** πολυτόκος: Ἀριστλ.ΖΙ 576a,1 **ἔστι μὲν οὖν ὡς ἐπιτοπολὺ μονοτόκος**, αὐτ.ΖΓ 772b,2· **2)** ὁ ἔχων ἕνα μόνον γόνον, ἓν **τέκνον**, ὁ μονότεκνος: Καλλ.'Απόλλ.

54 ἢ δέ κε μουνοτόκος διδυμητόκος αἶψα γένοιτο, Πλούτ.'Ηθ.93F διό καὶ τῶν ζῴων τὸ φιλότεκνον τοῖς μονοτόκοις ἰσχυρότερον ἐμφύεται, Νόνν.Δ 6,31.

μονοτοκῶ-έω κ. νεώτ. ἀμτβ. τίκτω εἰς ἕκαστον τοκετὸν ἕνα μόνον γόνον, εἶμαι μονατόκος· ἀντιθ. πολυτοκῶ : 'Αριστλ.ΖΓ 772b,1, Κατ.'Αστρλ.Κ 1, 166 [πιθ.]· **2)** ἔχω ἕνα μόνον γόνον, ἕνα παιδί : Βέττ.Βάλ.122,32.

μονότομο(ν) [τὸ] γλωσσ. κ. νεώτ. ἄνευ ἑρμηνεύμ.· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ βιβλίων, τὸ συγκείμενον ἐξ ἑνὸς τόμου· πρβλ. δίτομον.

μονοτονία [ἡ] μτγν., νεώτ. κ. δημ. τόνος ἑνὸς εἴδους, τὸ μονότονον : Κοϊντιλ.11,3,45· **2)** νεώτ. μουσ. βυζ. εἶδός τι τῆς ψαλμῳδίας συντεθειμένον ἐξ ἁπλῶν καὶ βραχέων χρόνων ἐν γοργῇ ἢ διγόργῳ χρονικῇ ἀγωγῇ· **3)** ἔλλειψις πάσης ποικιλίας προκαλοῦσα ἀνίαν : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.176 τὴ μονοτονία ἀπὸ τὴν ὁποίαν ζητοῦμε παράφορα νὰ ξεφύγωμε βρίσκοντας τὴν εὐτυχία στὴν παραμικρὴ μετακίνηση.

μονότονος(-η)-ο(ν) μτγν.,νεώτ.κ.δημ. ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ μουσικοῦ τόνου, ὁ ἔχων διαρκῶς ἕνα καὶ μόνον τόνον : Βαλαωρ.Στιχούργ.2,33 τῶν μαραμμένων φύλλων ὁ μονότονος ὁ ἦχος, Καρκβ.Ζητ.38 κι ἐσυνόδευε τὸ τραγούδι του μὲ μονότονο .. γρίνιασμα τῆς λύρας του, Ζερβ.Μυθ.Ζ 4 τὸ μονότονο τραγούδι του τῶν Μύθων τῆς Ζωῆς· **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὁμοιόμορφος, ὁ στερούμενος ποικιλίας, ἐνδιαφέροντος, δθ. ὁ ἀνιαρός, ὁ πληκτικός: μονότονος ζωή, - μονότονον μυθιστόρημα -ὕφος· **3)** μτγν. ὁ ἀμετάπειστος, ὁ ἐπίμονος, ὁ ἰσχυρογνώμων : Πτολ.Τετράβ.163· **4)** ὁ ἐμμένων, ὁ εὐσταθής, ὁ σταθερός : 'Ηφαιστ.'Αστρ.1,1· **5)** 'Ησ. «μόνος ὤν, ὑπάρχων, μονομάχος».

μονοτονῶ-έω μον. εἶμαι μονότονος, ἰσχυρογνώμων, ἰδιότροπος : Εὐστ.'Οδ.1393,4.

μονοτόνως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -α κατὰ τρόπον μονότονον βλ.λ.1), εἰς τὸν αὐτὸν τόνον, ὁμοιόμορφα : Λογγῖν.'Υφ.34,2 καὶ οὐ πάντα ἑξῆς καὶ μονοτόνως, Πορφύρ.Σκ.8,7 σὰν ξωτικὰ καράβια αἰώνια πᾶνε, οὔτε γοργά, μὰ κι οὔτε ἀργά, μονότονα στὴν ἄβυσσο τοῦ χρόνου· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἄνευ ποικιλίας, μὲ πλῆξιν, μὲ ἀνίαν : ζοῦμε μονότονα.

μονοτράπεζος-ον ἐπὶ ξενίας, ὁ ἀνήκων, ὁ παρεχόμενος εἰς μόνην, χωριστὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων τράπεζαν» Εὐρ.ΙΤ 949 ξένια μονοτράπεζά μοι παρέσχον.

μονοτραφής-οῦς-ές λεξ. ὁ μονότροπος, μονοδίαιτος : Δουκάγγ. ἐν λ. μονότροπος.

μονοτρήματα [τὰ] νεώτ. ζωολ. κατηγορία ζῴων θηλαστικῶν, ἐχόντων ἓν μόνον τρῆμα διὰ τὴν ἔξοδον τῶν οὔρων καὶ τῶν περιττωμάτων, οἷον ὁ ὀρνιθόρυγχος.

μανοτρίγλυφος-ον μτγν. εἰδ. ἐν τῇ ἀρχιτεκτ. ὁ συγκείμενος ἐξ ἁπλῶν τριγλύφων : Βιτρ.4,3,7.

μονότριχος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνον τρίχα ἢ βλεφαρίδα : βακτήρια μονότριχα.

μονοτροπία [ἡ] μσν. κ. νεώτ. ὁ χαρακτήρ, ἡ ἰδιότης τοῦ μονοτρόπου βλ.λ.1) μοναχικὸς βίος: Βασ. 3,133D καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων συντυχίας λόγῳ τροπῆς ὑποφεύγειν, ἡσυχίαν τε καὶ μονοτροπίαν ἑαυτῷ ἐφαρμόσας· **2)** σχόλ. ἡ ὁμοιομορφία : Σχόλ.'Αμβροσ.'Οδ.10 λόγου δὲ πολυτροπία καὶ χρῆσις ποικίλου λόγου εἰς ποικίλας ἀκοὰς μονοτροπία γίνεται· **3)** νεώτ. φυσ. τὸ φαινόμενον τῆς μεταβολῆς διμόρφου σώματος κατὰ μίαν μόνον μορφήν, ἀντιθ. ἐναντιοτροπία.

μονότροπος (-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ.δημ. ὁ ζῶν μόνος, μονήρης, μοναχικός, ἔρημος : Εὐρ.'Ανδρ. 281 μονότροπον νεανίαν, Πλούτ.'Ηθ.479 ὡς ἀφίλους καὶ ἀμίκτους καὶ μονοτρόπους ζῆν μὴ δυναμένους μηδὲ πεφυκότας, αὐτ.Πελ.3 μονότροπον βίον ἀπ' ἀρχῆς ἑλόμενος, Γαλ.Χρ.Μορ.1,2 μονότροπα ζῷα, Αἰλ.ΖΙ 6,30 ὁ ἰχθὺς ὁ ὄνος μονότροπός ἐστι καὶ σὺν ἄλλοις βιοῦν οὐκ ἀνέχεται· || οἱ μονότροποι ὡς οὐσ. οἱ μοναχοί, οἱ καλόγηροι : Κύριλλ.Σκυθ.εἰς Βί.'Αγίου Σάββα 28 τὸν τοιοῦτον μονότροπον οἶδα τὴν γραφὴν ὀνομάζουσαν ἐν τῷ λέγειν, Κύριος κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, 'Ιωσὴφ 2,87Α χαῖρε σταυρέ, μονοτρόπων καταγώγιον καὶ οἴκημα, Πρόδρ.2,292 φοβείτω τὸ παράδειγμα τοὺς μονοτρόπους πάντας· **2)** ὁ ἄγαμος· Πολυδ.3,46 «μισογύνης, μονότροπος» : Ψ'Ηρ.Βί.'Ομ.4 μισθοῦται τὴν Κριθηΐδα, ὢν μονότροπος· **3)** τίτλος ἔργου τοῦ Φρυνίχου, τοῦ 'Αναξίλα κ. τοῦ 'Οφηλίου· **4)** ὁ ἑνὸς μόνου εἴδους, ὁ καθ' ἕνα καὶ μόνον τρόπον συμβαίνων, μονότονος : Πλούτ.'Ηθ.662Α ἐν δὲ ταῖς .. μονοτρόποις ἡδοναῖς οὐ παρεκβαίνει τὴν φύσιν ἡ θέλξις, Καζ.ΝΘ Κωμ.1,6,9 βροχὴ βαριά, καταραμένη, κρύα· μονότροπη κι ἀνάπαμό δὲν ἔχει· || ὁμ. ἐπὶ λέξεων ἀντιθ. ποικίλη : Διον.'Αλ.Ρητ.1,8· **5)** νεώτ. φυσ. ἐπὶ διμόρφων σωμάτων, ὁ παρουσιάζων τὸ φαινόμενον τῆς μονοτροπίας βλ.λ.3)· **6)** νεώτ. βοταν. ὁ μονότροπος γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν πυρολιδῶν.

μονοτροπῶ-έω μσν. εἶμαι μονότροπος βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.9,333 τῶν μονοτροπούντων δὲ πλὴν ἐν ἐρήμου τόποις.

μονοτρόπως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ ἕνα καὶ ἴδιον τρόπον : 'Ιώσ.ΠΙ 5,10,4 μονοτρόπως ἐδόκει πονηρός, 'Εφραὶμ Σύρ.3,331Ε· μονοτρόπως τὸ χρήσιμα ἐργαζομένους.

μονοτροφία [ἡ] τὸ ἰδίᾳ ἀνατρέφειν, ἀντιθ. κοινὴ ἐπιμέλεια : Πλάτ.Πολιτ.261D τὴν τῶν ζῴων τροφὴν τὴν μέν τις ἂν ἴδοι μονοτροφίαν οὖσαν, τὴν δὲ κοινὴν τῶν ἐν ταῖς ἀγέλαις θρεμμάτων.

μονοτροφῶ-έω μτγν. τρώγω ἑνὸς εἴδους τροφήν : Στράβ.3,3,6 ψυχρολουτοῦντας καὶ μονοτροφοῦντας καθαρίως καὶ λιτῶς.

μονότροχος-ον γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἕνα μόνον τροχόν· || γλωσσ. τὸ ἀρσ. μονότροχος ὡς οὐσ. ἅμαξα ἔχουσα ἕνα μόνον τροχόν· πρβλ. μονόστροφος 2).

μονοτυπία [ἡ] νεώτ. σύστημα μηχανικῆς τυπογραφικῆς συνθέσεως ἀνάλογον πρὸς τὴν λινοτυπίαν, καθ' ὃ ἀντὶ ὁλοκλήρων στίχων χύνονται στοιχεῖα αὐτοτελῆ συναρμοζόμενα.

μονοτυπικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ στοιχειοθετικῶν μηχανημάτων, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μονοτυπίαν, ὁ χύνων στοιχεῖα κεχωρισμένα ἀντὶ ὁλοκλήρων γραμμῶν : μονοτυπικὴ μηχανή.

μονοτύπως ἐπίρρ. μτγν. ἐν ἑνὶ τύπῳ, χαρακτῆρι : 'Επιφάν.Αἱρ.2,481D.

μονότυφλος-ον μσν. ὁ τυφλὸς τὸν ἕνα ὀφθαλμόν : Βί.Νείλ.Νεωτ.164Α.

μόνουα 'Ησ. «τὸ λεπτὰ λέπαδνα».

μονούαλος [ὁ] λεξ. ὀνομ. ἀστέρος ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Λέοντος· 'Ησ.

μονούατος-ον ἐπίγρ. ἐπὶ λαγύνου, ὁ ἔχων ἓν μόνον οὖς, μίαν λαβήν, ἕνα χερούλι : 'Επίγρ.ΑΠ 5, 134 εὐτόρνευτε, μονούατε, μακροτράχηλε.

μονόϋλος-ον [ὕλη] μτγν. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μιᾶς μόνον ὕλης : Ζώσ.'Αλχ.112Β μονόυλος φύσις· **2)** ὁ καθόλου στερεός, ἀντίθ. ὀπώδης : Σευῆρ. 'Ιατρ.Κλυστ.42.

μονοϋπόστατος-ον μσν. ὁ ἐν μιᾷ ὑποστάσει: Στουδ.Θεόδ.489Α μονοϋπόστατος εἰκών.

μονουχία [ἡ] λεξ. βίος μονήρης, μοναχικός· π. Σουΐδ. κ. Φώτ.

μονοφαγία [ἡ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ τρώγῃ τις μόνος, ἄνευ ἄλλου : ΠΔ Μακκ.4,1,... κατὸ

δὲ τὸ σῶμα, παντοφαγία, καὶ λοιμαργία, καὶ μονοφαγία· **2)** τὸ νὰ τρώγῃ τις ἅπαξ μόνον τῆς ἡμέρας, ἡ μονοσιτία : Γερμ.1735 **πέντε τῆς ἑβδομάδος ἡμέραις τῆς ἁγίας νηστείας μονοφαγίαν ἀσπάζεσθαι καθ' ὥραν ἐνάτην.**

μονοφᾰγος-ον [φᾰγεῖν] κ. νεώτ., ἀνώμ. ὑπερθ. **μονοφαγίστατος** [Ἀριστφ.Σφ.923], ὁ μόνος τρώγων, ἄνευ ἄλλων : Ἀμειψ.24 **ἔρρ' ἐς κόρακας μονοφάγε καὶ τοιχωρύχε,** ΠΔ Μακκ.4,2,7 **ἐπεὶ τίνα τρόπον μονοφάγος τις ὢν τὸ ἦθος, καὶ γαστρίμαργος·** || κ. ὑπερθ. ὁ τὰ πάντα μόνος τρώγων : Ἀριστφ.Σφ.923 **ὡς ὄντ' αὖ πολὺ κυνῶν ἁπάντων ἄνδρα μονοφαγίστατον·** **2)** κτ. πληθ. θρησκευτικοί τινες θίασοι τελοῦντες θυσίαν εἰς τὸν Ποσειδῶνα ἐπὶ δεκαὲξ ἡμέρας καὶ τρώγοντες μετὰ σιωπῆς μόνοι : Πλούτ.Ἠθ.301D· **3)** νεώτ. **ὁ τρώγων μόνον ἅπαξ τῆς ἡμέρας.**

μονοφᾰγῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. τρώγω μόνος, ἄνευ ἄλλου : Ἀντιφάν.298 **μονοφαγεῖς ἤδη τι καὶ βλάπτεις ἐμέ·** **2)** τρώγω μόνον ἅπαξ τῆς ἡμέρας, μονοσιτῶ : Εὐστ.Πον.128,74 **ὁ εἰς κόρον μονοφαγῶν.**

μονοφᾰλαγγία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. μία μόνη φάλαγξ : Ἀρρ.Τακτ.28,6· **2)** νεώτ. ναυτ. σχηματισμὸς τῆς παλαιᾶς ναυτικῆς τακτικῆς, δηλῶν τὴν ἐπὶ μιᾶς στήλης καὶ κατὰ τὴν ἐγγυτάτην εἰς τὰ ἱστιοφόρα τάξιν τῶν πλοίων.

μονοφᾰνής-οῦς-ές μτγν., Ἰων. **μουνοφανής** ὁ μόνος αὐτὸς φαινόμενος, ὁ μόνος ὁρατός : Παῦλ. Σιλ.Ἔκφρ.423 μονοφανὴς **λαμπτήρ.**

μονόφαντος-ον ὁ μονοφανὴς βλ.λ.· Ἡσ. «μόνη ἐν φανερῷ, μόνη φαινομένη».

μονοφασικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ ἠλεκτρικῶν ρευμάτων, ὁ ἔχων μίαν μόνην φάσιν.

μονόφθᾰλμος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **μουνόφθαλμος** ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὀφθαλμόν, οἷον οἱ Κύκλωπες· Λεξ.Ρητ.280,22 «μονόφθαλμος· ἔθνος τι ἀνθρώπων ἕνα ὀφθαλμὸν ἐχόντων· τοὺς γὰρ τὸν ἕτερον ἐκκοπέντας ὀφθαλμὸν ἑτεραφθάλμους καλοῦσιν» : Ἡρ.3,116 **ὅκως μουνόφθαλμοι ἄνδρες φύονται,** Στράβ.2,1,9 **τοὺς ἀστόμους καὶ ἄρρινας ἱστοροῦντες μονοφθάλμους τε καὶ μακροσκελεῖς·** **2)** ὁ τυφλὸς κατὰ τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ ἑτερόφθαλμος : Ἀπολλδ.Ἐπιτ.2,8,3 **περιτυγχάνουσιν Ὀξύλῳ τῷ Ἀνδραίμονος, ἐφ' ἵππου καθημένῳ μονοφθάλμῳ,** ΚΔ Μᾶρκ.9,47 **καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.**

μονόφθογγος-ον μσν. κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ συλλαβῶν, ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς φθόγγου, ἀπὸ ἓν φωνῆεν, ἀντίθ. δίφθογγος : Θεόγνωστ.Καν.684 **μονόφθογγος συλλαβή.**

μονοφθόρους Ἡσ. «μονοφόρους, ὄνους».

μονοφιλής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ἀγαπῶν, θέλων νὰ εἶναι μόνος φίλος : Σχόλ.Jαν.3,121.

μονοφοβίαι (αἱ) νεώτ. ἰατρ. οἱ μεμονωμένοι ἰδεοληπτικοὶ φόβοι, οἱ ἀπαντῶντες εἰς ἓν ἄτομον.

μονόφορβος-ον μτγν. ὁ βόσκων μόνος ἄνευ ἄλλου· Ἡσ. «μόνος βοσκόμενος, βόσκων μόνος» : Γρηγ.Ναζ.3.984 .

μονοφορμίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὁ μεθ' ἑνὸς μορίου μυρμηκικοῦ ὀξέος ἐστὴρ τῆς γλυκερίνης, ἐλαιῶδες ὑγρὸν διαλυτὸν ἐν ὕδατι.

μονοφόρους Ἡσ. «ὄνους».

μονόφρουρος-ον ὁ φρουρῶν μόνος, ὁ μόνος φύλαξ, φρουρός : Αἰσχ.Ἀγ.257 **ὡς θέλει τόδ' ἄγχιστον Ἀπίας γαίας μονόφρουρον ἕρκος.**

μονόφρων-ονος-ον [φρήν] ὁ ἔχων ἴδιον φρόνημα, ἰδίας σκέψεις : Αἰσχ.Ἀγ.757 **δίχα δ' ἄλλων μονόφρων εἰμί.**

μονοφτέρη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν νεφρίδιον ἢ ἀρρενόπτερις.

μονοφῠής-οῦς-ές κ. νεώτ., Ἰων. **μουνοφυής** ὁ ἐκ μιᾶς φυῆς, μονοστέλεχος, μονοκόμματος : Ἡρ.9,83 **ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου, ἔχουσα ὀδόντας μονοφυέας ἐξ ὀστέου πάντας·** || κ. ἐπὶ τῶν σπλάγχνων, μοναδικός : Ἀριστλ.ΖΜ 669b,13 **τὰ μὲν μονοφυῆ καθάπερ καρδία καὶ πλεύμων, τὰ δὲ διφυῆ καθάπερ νεφροί,** αὐτ.ΖΙ 493a,19 **τὸ μὲν διφυὲς λαγών, τὸ δὲ μονοφυές, τὸ μὲν ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν ἦτρον·** || κ. συγκρ. : αὐτ.ΖΜ 673b,17 **τό τε γὰρ ἧπαρ τοῖς μὲν πολυσχιδές ἐστι τοῖς δὲ μονοφυέστερον·** || κ. ἐπὶ δένδρων, ὁ μονόρριζος, μονόκαυλος, μονοκόμματος : Θεόφρ.ΦΙ 2,6,9 **ἔστι δὲ ὁ Φοίνιξ ὡς μὲν ἁπλῶς εἰπεῖν μονοστέλεχες καὶ μονοφυές,** Διοσκ. 4,114· **2)** κ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ ἔχων μίαν φύσιν, μορφήν, καταγωγήν, ἀντίθ. διφυής : Εὐστ.Πον.316,53 **ὡς ἕνα καὶ μονοφυῆ ἄνθρωπον·** **3)** ἐπὶ ὀρέων, ὁ ἔχων μίαν κορυφήν, ὁ μονοκόρυφος : Στράβ.12,8,11 **ὑπέρκειται δ' ἄλλο Δίνδυμον μονοφυές, ἱερὸν ἔχων τῆς Δινδυμήνης μητρὸς θεῶν·** **4)** νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων βλαστὸν ἄνευ κλάδων περατούμενον δι' ἑνὸς ἄνθους, οἷον ἡ μήκων· **5)** νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. **μονοφυής** γένος κοιλεντερωτῶν ἐκ τῶν **μονοφυϊδῶν.**

μονοφυΐδαι (οἱ) ζῳολ. **οἰκογέν. κοιλεντερωτῶν** σιφωνοφόρων μεδουσῶν.

μονοφυλλίτης (ὁ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐκλειφάντων ζώων ἐκ τῶν **κυκλολοβιδῶν** μαλακίων, εὑρεθέντων ἐν ἀπολιθώσει κ. ἐν Ἑλλάδι.

μονόφυλλος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ἓν μόνον φύλλον : Θεόφρ.ΦΙ 1,13,2· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀνθέων, ὁ ἔχων ἓν μόνον σέπαλον, ὁ μονοσέπαλος· **3)** μτφ. ἐπὶ φράγματός τινος, ὁ ἔχων ἓν μόνον φύλλον, ἓν μέρος ἀνοιγοκλεῖον, ἀντίθ. δίφυλλος : **μονόφυλλη πόρτα - παράθυρο·** **4)** ἐπὶ σινδόνης καὶ ἄ., ὁ ἔχων πλάτος ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς φύλλου ὑφάσματος : **μονόφυλλο σεντόνι.**

μονόφυλος-ον μτγν. ὁ ἐκ μιᾶς φυλῆς, ἐξ ἑνὸς γένους, ἄμεικτος : Ὀππ.Κυν.1,399 **πολὺ φέρτατα πάντων φῦλα μένειν μονόφυλα.**

μονοφυσίτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. συνήθ. κτ. πληθ. αἱρετικοὶ ἀναφανέντες ἀπὸ τοῦ 5ου αἰ. κ. ἀποδίδοντες τῷ Χριστῷ μίαν μόνον φύσιν, τὴν θείαν, ὑφ' ἧς ἀπερροφήθη μετὰ τὴν ἐνανθρώπισιν καὶ ἡ ἀνθρωπίνη· πρβλ. μονοθελῆται· Ἀναστ. Σιν.41Α, Νικηφ.Πατρ.Ἐκκλ.Ἱστ.868 **οἳ καὶ μονοφυσῖται ἐκλήθησαν ἅτε δὴ μίαν φύσιν τοῦ λόγου καὶ τῆς σαρκὸς μετὰ τὴν ἄρρητον ἕνωσιν πρεσβεύοντές τε καὶ δογματίζοντες,** Θεοφάν.508,20, Κεδρ.Γεώργ.2,7,11, - **μονοφυσῖται εἶναι ἐν Ἀρμενίᾳ, Αἰγύπτῳ, Ἀβησσυνίᾳ, ἐν Παλαιστίνῃ κ. ἄ.·** πρβλ.Κόντ.ἐν Ἀθηνᾷ 1,88.

μονοφυσιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μονοφυσιτισμὸν ἢ τὸν μονοφυσίτην : **μονοφυσιτικαὶ** δοξασίαι.

μονοφυσιτισμός (ὁ) νεώτ. κ. κτ. ἐσφ.συγκ. **μονοφυσισμὸς** ἡ δοξασία τῶν μονοφυσιτῶν, ἡ παραδεχομένη μίαν ἐν Χριστῷ φύσιν, **τὴν θείαν, ὑφ' ἧς** ἀπερροφήθη καὶ ἡ ἀνθρωπίνη.

μονοφυτιλιά (ἡ) δημ. ὁλόπλευρος βολὴ ἢ ὁμοβροντία πυροβόλων.

μονοφωνία (ἡ) νεώτ. ᾆσμα διὰ μιᾶς καὶ μόνης φωνῆς ἐκτελούμενον καὶ ἄνευ συνοδείας.

μονοφωνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μίαν μόνην φωνήν, ὁ διὰ μιᾶς φωνῆς ψαλλόμενος : **μονοφωνικὴ μουσικὴ** (ἡ μουσικὴ ᾄσματος ἡ ἐκτελουμένη ὑπὸ μιᾶς φωνῆς ἢ καὶ ὑπὸ πλειόνων ἐν ταυτοφωνίᾳ ἄνευ συνοδείας).

μονόφωνος (-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν κωφαλάλων, ὁ ἔχων, ὁ ἀναδίδων μίαν μόνην φωνήν : Ἱππ.Σαρκ.18· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ᾀσμάτων

ἡ χορῶν, ὁ ὑπὸ μιᾶς μόνον φωνῆς ἢ διὰ ταυτοφωνίας ἐκτελούμενος, οἷον τὰ μανιάτικα μυρολόγια κ. γενικ. τὰ δημοτικὰ τραγούδια.

μονοφωνῶ-έω μτγν. ἔχω, ἀναδίδω μίαν μόνην φωνήν, εἶμαι μονόφωνος : Καισάρ.869.

μονόχειρ-ρος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνον χεῖρα, ὁ στερούμενος τῆς ἑτέρας τῶν χειρῶν, ὁ ἑτερόχειρ, μονοχέρης : Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.Ι,15.

μονοχεριάρι ἐπίρρ. δημ. διὰ τῆς μιᾶς μόνον χειρός, μὲ τὸ ἕνα χέρι : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.119,15 μονοχεριάρι τὸ 'πιασε κι ὀπίσω του τὸ ρίχτει.

μονόχηλος-ον κ. νεώτ., δωρ. μονόχαλος ἐπὶ ζῴων, ὁ ἔχων μίαν μόνον χηλήν, ὁ ἔχων τὴν χηλὴν μονοφυῆ, μὴ ἐσχισμένην : Εὐρ.ΙΑ 225 μονώχαλα δ' ὑπὸ σφυρὰ ποικιλοδέρμονας, - ζῷα μονόχηλα.

μονοχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) ὁ φορῶν μόνον τὸν χιτῶνα : Πυθαίν.6, 'Αριστλ.'Αθ.25,3 ὁ δ' 'Εφιάλτης . . καθίζει μονοχίτων ἐπὶ τὸν βωμόν, Πολύβ.14,11,2 εἰκόνας πολλάς . . μονοχίτωνας καὶ ῥυτὸν ἐχούσας ἐν ταῖς χερσίν, Διόδ.Σ 17,35 αἱ πρότερον γυμνὸν μέρος τοῦ σώματος οὐδὲν φαίνουσαι, τότε μονοχίτωνες . . ἐξεπήδων, Πλούτ.Σύλλ.25, Λουκ.Κρόν.ΙΙ κατὰ τὴν ὥραν μονοχίτων· **2)** ὁ ἔχων ἓν μόνον ἐπικάλυμμα, εἰδ. ἐπὶ τῶν φλεβῶν : 'Ανών.Λονδ.28,29, Γαλ.2,816.

μονοχιτωνία (ἡ) μτγν. τὸ φορεῖν μόνον τὸν χιτῶνα : 'Εφραὶμ Σύρ.3,425F.

μονοχιτωνῶ-έω (μονοχίτων) μσν. μονοχίτων εἰμί, φορῶ μόνον τὸν χιτῶνα : Θεόδ.'Αθουκ. μονοχιτωνεῖν κελευσθείς.

μονόχνωτος-η-ο δημ. κ. μονόχνοτος ὁ οἱονεὶ μόνον τὴν ἰδίαν πνοὴν αὐτοῦ, μόνο τὰ χνότα του ἀνεχόμενος, ὅθ. ὁ ἀκοινώνητος, ὁ μισάνθρωπος, ὁ ἀσυμβίβαστος, ὁ θέλων νὰ ζῇ μόνος.

μονοχορδίζω μτγν. μετρῶ τὰ διαστήματα διὰ τοῦ μονοχόρδου βλ.λ. : 'Αριστείδ.Κ 3,116 Πυθαγόραν φασὶ μονοχορδίζειν τοῖς ἑταίροις παραινέσαι.

μονοχόρδιον (τὸ) μσν. μουσικὸν ὄργανον ἔχον μίαν μόνον χορδήν : Νικ.Χων. εἰς 'Ανδρόν.2 μονοχόρδιον λαβὼν θρηνεῖται μέλος.

μονόχορδον (τὸ) μτγν. ὄργανον ἔχον μίαν χορδὴν ἐν χρ. π. τοῖς θεωρητικοῖς μουσικοῖς, ἀποδιδόμενον δὲ εἰς τὸν Πυθαγόραν καὶ χρησιμεῦον διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν μαθηματικῶν σχέσεων τῶν μουσικῶν ἤχων, μουσικὸς κανών : Πολυδ.4,60, Νικόμ.Γερ.'Αρμον.4, 'Ιάμβλ.Πυθ.26,119.

μονόχορδος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μίαν μόνον χορδήν : Πτολ.'Αρμ.Ι,8, - μονόχορδον ὄργανον· ‖ τὸ οὐδ. μονόχορδον ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** νεώτ. μτφ. ὁ μονότονος.

μονοχρηστία (ἡ) μσν. ἡ μία μόνον, ἁπλῆ χρῆσις : Εὐστ.1239 τὸ πολύχρηστον ὄργανον εἰς μονοχρηστίαν τινὰ περιεστήσατε.

μονόχροιος-ον μτγν., ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ μονόχρους βλ.λ. : Ξενοκρ.28,469.

μονοχρονῆς ἐπίρρ. δημ., δ.γρ. -ίς εἰς διάστημα ἑνὸς μόνου χρόνου, ἐντὸς ἑνὸς ἔτους : πλούτισε - κάρπισε μονοχρονῆς.

μονόχρονος-ον μτγν. ὁ κατέχων ἐν τῇ προσῳδίᾳ μίαν χρονικὴν μονάδα, ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς χρόνου : 'Αρκάδ.139,20 μονόχρονος λέξις, Σχόλ.Διον.Θρ.142Η· **2)** ὁ ἔχων μίαν μόνον ποσότητα, μίαν βραχεῖαν συλλαβήν, ἀντίθ. δίχρονος βλ.λ. : Λογγῖν.Προλ.Ι,10, Σχόλ.Διον.Θρ.127Η· **3)** ὁ ὀλιγοχρόνιος, ὁ πρόσκαιρος : 'Αρίστιππ.π.'Αθήν. 12,544Α τὴν εὐδαιμονίαν βεβλῆσθαι καὶ μονόχρονον αὐτὴν εἶναι.

μονοχρονῶ-έω εἰδ. ἐν τῇ προσῳδίᾳ, κατέχω μίαν μόνον χρονικὴν μονάδα : ΑΒ 1150.

μονόχρους-ουν κ. ἀσυναιρ. -οος-οον οὐδ. πληθ. μονόχροα, γεν. -όων, ὁ ἔχων ἓν μόνον χρῶμα, ὁ μονόχρωμος : 'Αριστλ.ΖΙ 558α,26 τὸ δὲ ᾠόν, ὥσπερ τῶν ἰχθύων, μονόχρουν ἐστί, αὐτ.489b,15 μαλακόδερμα καὶ μονόχροα, Θεόφρ.ΦΙ 1,13,1.

μονοχρώματος-ο(ν) κ. δημ., θηλ. -η ὁ μονόχρους, ὁ μονόχρωμος βλ.λς : Δίφιλ.Σ π.'Αθήν.3,90D οἱ μὲν ἄρρενες αὐτῶν ῥαβδωτοί εἰσι καὶ οὐ μονοχρώματοι, Διοσκ.2,61· ‖ κ. ἐπὶ ζωγραφημάτων : Πλίν.ΦΙ 35,15.

μονοχρωμία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μονοχρώμου, τὸ ἔχειν μόνον ἓν χρῶμα καὶ στερεῖσθαι πάντων τῶν ἄλλων.

μονόχρωμος-ον κ. νεώτ., δημ., θηλ. -η ὁ μονόχρους, ὁ μονοχρώματος, ὁ ἔχων μόνον ἓν χρῶμα : 'Αριστλ.ΖΓ 755α,4.

μονόχρως-ωτος-ων ὁ μονόχρους βλ.λ. : 'Αριστλ. ΖΓ 749α,25.

μονόχωρος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ πεσσῶν ἐν ἀβακίῳ, ὁ ἀπομεμονωμένος : Γλωσσ.· **2)** τὸ οὐδ. μονόχωρον ὡς οὐσ. ἐν πάπ. μέτρον οἴνου ἐν χρ. π. Αἰγυπτίοις· **3)** νεώτ. ὁ ἔχων ἕνα μόνον χῶρον ἢ ὁ ἐξ ἑνὸς μόνον χώρου ἀποτελούμενος, συνήθ. βοταν. ἐπὶ ᾠοθηκῶν ἀποτελουμένων ἐκ μιᾶς μόνον κοιλότητος.

μονοψήφιος-ον νεώτ. ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὁ ἔχων ἓν μόνον ψηφίον, ἀντίθ. διψήφιος, τριψήφιος κλπ. κ. πολυψήφιος.

μονόψηφος-ον, δωρ. μονόψᾱφος ὁ ἔχων μίαν μόνον ψῆφον, ὁ ἐξ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενος, ὁ μόνος του ἀποφασίζων καὶ πράττων τι : Πίνδ.Ν 10,6 οὐδ' 'Υπερμνήστρα παρεπλάγχθη, μονόψαφος ἐν κουλεῷ κατασχοῖσα ξίφος (οὐδὲ ἡ 'Υπερμνήστρα παρεξέκλινε τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ὅτε δι' ἀνεξαρτήτου ἀποφάσεως ἐκράτησε τὸ ξίφος ἐν τῷ κολεῷ)· κ. ἐπὶ τοῦ Διός : Αἰσχ.'Ικ.373 μονοψήφοισι νεύμασιν.

μονόωρος-ον μτγν. ὁ λαμβάνων χώραν, ὁ γινόμενος ἐντὸς διαστήματος μιᾶς ὥρας, ὁ διαρκῶν μίαν ὥραν· ἐν Πάπ. εὕρηται ἐν ἐπιρρ. χρ. : ἄγειν (τινὰς) μονοώρους.

μονρόειον τρῆμα (τὸ) νεώτ. ἀνατομ. τὸ ᾠοειδὲς στόμιον, δι' οὗ συγκοινωνεῖ ἡ πλαγία μετὰ τῆς μέσης κοιλίας τοῦ ἐγκεφάλου.

μονστέρα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ἀροειδῶν.

μοντανία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν προσωπανθῶν.

μοντανισμός (ὁ) αἵρεσις ἀναφανεῖσα κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ 2ου μ.Χ. αἰῶνος καὶ ἀποβλέπουσα κυρίως εἰς τὴν διόρθωσιν δῆθεν τοῦ πρακτικοῦ βίου τῆς ἐκκλησίας, ὃν ὁ Μοντανὸς καὶ οἱ ὀπαδοί του ἐθεώρουν διεφθαρμένον.

μοντανιστής (ὁ) ὁ ὀπαδὸς τοῦ Μοντανοῦ, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μοντανισμὸν βλ.λ.

μοντέλο (τὸ) (Ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὅπερ ὁ καλλιτέχνης χρησιμοποιεῖ ὡς πρότυπον· ‖ τὸ ὡς ὑπόδειγμα κατασκευαζόμενον καὶ προτιθέμενον εἶδος νεωτερισμοῦ : τὸ φόρεμά της εἶναι μοντέλο τοῦ καλυτέρου οἴκου τῶν Παρισίων· ‖ μτφ. τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὅπερ ἀπομιμεῖταί τις ἢ θέλει νὰ τοῦ ὁμοιάσῃ : πᾶρε τον γιὰ μοντέλο.

μοντεράτο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ἐν τῇ μουσικῇ, μετρία ρυθμικὴ ἀγωγή.

μοντερνίζω δημ. ἀκολουθῶ τὴν μόδαν, νεωτερίζω.

μοντερνισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ., νεώτ. κ. μοδερνισμός τὸ νὰ εἶναί τις ἐνήμερος καὶ νὰ ἀκολουθῇ πιστῶς τὸν συρμόν, τὴν μόδαν ἢ τοὺς διαφόρους νεωτερισμούς, παρακολούθησις καὶ ἀποδοχὴ τῶν νεωτερισμῶν.

μοντέρνος-α-ο νεώτ. κ. δημ., νεώτ. κ. μοδέρνος ὁ ἀκολουθῶν πιστῶς τὸν συρμόν, τὴν μόδαν, ὁ σύμφωνος μὲ τὴν μόδαν : μοντέρνος ἄνθρωπος, - μοντέρνο σαλόνι - φόρεμα· ‖ γεν. ὁ νεωτεριστικός : μοντέρνα τέχνη, - μοντέρνα ἤθη.

μοντία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν πορτουλακιδῶν.
μόντιος βαθμίς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν τριῶν βαθμίδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ παλαιοηώκαινος ὑποδιάπλασις τῆς τριτογενοῦς διπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς.
μονύελος (ὁ) νεώτ. κ. **μονύελον** (τὸ) μονὴ ὕελος, φακὸς στρογγύλος προσαρμοζόμενος ἄνευ οὐδενὸς ἐξαρτήματος εἰς τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, ὅ. μονόκλ.
μονῶ-όω (μόνος) κ. νεώτ., ἐπ. κ. Ἰων. **μουνόω** κάμνω τι νὰ μείνῃ μόνον, ἀποχωρίζω τι ἀπ' ἄλλου, ἀπομονώνω : Ὀδ.Π 117 **ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων**, Πολύβ.5,16,10 **ἔδοξαν μὲν .. μονώσαντες τὸν Φίλιππον ποιήσειν ὅ,τι ἂν αὐτοῖς δοκῇ** ‖ τὸ παθ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀποχωρίζομαι τοῦ σώματος: Διογ.Οἰκ.36· **2)** ἀπομονῶ, ἀφήνω, ἐγκαταλείπω μόνον : Ἐπιγρ. ἐν ΑΠ 9,451 **σὸς μὲν πόσις κακαεργὸς ἐνὶ σπήλυγγι βαθείῃ μουνώσας βαρὺ πότμον ἐμὴν ἐπέκερσε**· **3)** τὸ παθ. ἐγκαταλείπομαι ἢ καθίσταμαι μόνος : Ἰλ.Λ 470 **ἐν Τρώεσσι μονωθείς**, Ὀδ.Ο 386 **μουνωθέντα παρ' οἴεσιν ἢ παρὰ βουσίν**, Ἡρ.8,123 **οἱ μὲν δὴ ἐμουνοῦντο** (ἀπεμονώνοντο), Αἰσχ.Ἱκ.749 **γυνὴ μουνωθεῖσ' οὐδέν**· ‖ κ. ἐπὶ ζώων ἀπομονουμένων ὑπὸ θηρευτῶν : Ξεν.Κυν 9,9 **οὐκ εὐάλωτοί εἰσιν ἐὰν μή τις εὐθὺς διασκεδάσῃ αὐτὰς ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε μονωθῆναί τινα αὐτῶν**· ‖ κ. μέσ. : Ἀριστλ.ΖΙ 578b,33 **ἕκαστος μονούμενος βόθρους ὀρύττει**· ‖ συχν. μτ. γενικ. προσ. : Ἡρ.1,102 **τότε δὲ ἦσαν μεμουνωμένοι μὲν συμμάχων** (ἐγκαταλελειμμένοι ὑπὸ τῶν συμμάχων), Εὐρ.Ἄλκ.296 **κοὐκ ἂν μονωθεὶς σῆς δάμαρτος ἔστενες**· ‖ ὁμ. κ. μτ. γενικ. πράγμ. : Πλάτ.Νόμ. 710Β **μονούμενος τῶν ἀγαθῶν** (χωριζόμενος ἀπὸ ..), Διόδ.Σ 19,43 **μεμονωμένοι τῆς τῶν ἱππέων βοηθείας** (ἐστερημένοι τῆς βοηθείας τῶν ἱππέων)· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορισμ. : Εὐρ.ΙΑ 669 **μονωθεῖσ' ἀπὸ πατρὸς καὶ μητέρος**, Πλάτ.Ἀξ.70D **μονωθεὶς ἐκ τῆσδε τῆς εἱρκτῆς** (χωρισθεὶς ἐκ .. τ.ἔ. ἀπολυθείς, ἐλευθερωθείς)· **4)** νεώτ. φυσ. ἀποχωρίζω ἀπὸ τῆς μετ' ἄλλου ἐπικοινωνίας, ἰδ. ἐπὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, θερμότητος ἢ ἤχου, περιβάλλω τι δι' ὕλης ἐμποδιζούσης τὴν δίοδον, ὥστε νὰ διακόπτηται ἡ ἐπικοινωνία· **5)** νεώτ. ἡ μτχ. μεμονωμένος-η-ον ὁ μόνος ὁ ἄνευ ἑτέρου, ὁ μοναδικός : **μεμονωμένη περίπτωσις**, - **μεμονωμένον παράδειγμα** - **κροῦσμα**· **6)** ρηματ.π. μόνωσις, μονωτήρ, μονωτής, μόνωμα.
μονώδης-ους-ες ὁ μεμονωμένος, ὁ μόνος : Ἀριστλ.ὀπ.171.
μονῳδία (ἡ) (μονῳδός) κ. νεώτ. ᾆσμα ᾀδόμενον ὑφ' ἑνὸς μόνον, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ᾆσμα τοῦ χοροῦ, δημ. σόλο : Ἀριστφ.Βάτρ.846 **Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας**, Πλάτ.Νόμ.769D **μουσικῆς δὲ ἑτέρους μὲν τοὺς περὶ μονῳδίαν τε καὶ μιμητικήν, τῶν δὲ περὶ χορῳδίαν ἄλλους**· **2)** νεώτ. τὸ ᾄδειν ὑπὸ χοροῦ ἐν ταυτοφωνίᾳ· **3)** μτγν. θρῆνος μονῳδικός : Ἱμέρ.Λόγ.23,1 **μονῳδία εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ρουφῖνον**.
μονῳδικός-ή-όν σχόλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ὁ ἁρμόζων εἰς μονῳδίαν βλ.λ : Σχόλ.Ἀριστφ. Βάτρ.974 «μονῳδίαις δέ, γυμνάσμασι μονῳδικοῖς».
μονῴδιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ μονῳδία βλ.λ. : Διομ.492Κ.
μονῳδός-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ᾄδων, ὁ ψάλλων μόνος, ὁ ἐν τῷ ᾄσματι ὑπ' οὐδενὸς συνοδευόμενος, ὁ οὐχὶ ἐν χορῷ ψάλλων, ὁ σολίστας : Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ.1,249 **εἰς ἐπιθαλαμιογράφον, εἰς μονῳδόν**· **2)** μσν. ἐπὶ ποιητῶν, ὁ διαπραγματευόμενος τὴν ὑπόθεσιν ἔργου τινὸς μονοπροσώπως· αὐτ.261 «**μονῳδοὶ δὲ ποιηταὶ λέγονται οἱ μονοπροσώπως γεγραφότες ἐπιταφίους ᾠδάς, καταχρηστικῶς δὲ καὶ αἱ μονοπροσώπως ὅλην τὴν ὑπόθεσιν ἀφηγούμενοι**».
μονῳδῶ-έω κ. νεώτ. ᾄδω μονῳδίαν βλ.λ., ψάλλω μόνος, ὑπ' οὐδενὸς συνοδευόμενος ἐν τῷ ᾄσματι : Ἀριστφ.Εἰρ.1012 **εἶτα μονῳδεῖν ἐκ Μηδείας**· ‖ κ. μτ. αἰτ. : Κρατῖν.10D **βούλει μονῳδήσωμεν αὐτοῖς ἔν γέ τι**, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.1 **τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν ἐμονῳδουν καὶ τὴν τοῦ Περσέως ρῆσιν**.
μονῳδῶς ἐπίρρ. μσν. δίκην μονῳδοῦ, ὡς ὁ μονῳδὸς βλ.λ. : Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ.1,268 **ὃς ἄγγελος μονῳδῶς καὶ μονοπροσώπως τῷ Πριάμῳ κατὰ λεπτὸν τὸ ἀληθὲν τῇ Κασάνδρᾳ πᾶν ἀφηγεῖται λέγων αὐτῷ**.
μόνωμα-ατος (τὸ) (μονῶ) μσν. μόνωσις βλ.λ. : Καλλίμ.Χρυσ.2007.
μονώνυμος-ον (μόνος, ὄνομα) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἓν μόνον ὄνομα : Ἐπιφάν.2,12C **ἕκαστον τῶν ὀνομάτων μονώνυμον μὴ ἔχον δευτέρωσιν· καὶ γὰρ ὁ πατήρ, καὶ οὐκ ἔχει ἀντιπαράθετον**· ‖ νεώτ. συνεκδ. ὁ ὁμοιότυπος, ὁ ὁμοιόμορφος· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. **μονώνυμον** ὡς οὐσ. ἀλγεβρικὴ παράστασις, ἐν ᾗ δὲν σημειοῦται πρόσθεσις ἢ ἀφαίρεσις : **πρόσθεσις - ἀφαίρεσις μονωνύμων**· **3)** νεώτ. συνταγμ. δίκ. **μονώνυμον σύστημα** ἐκεῖνο καθ' ὃ, ἐπὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν, τὸ κράτος διαιρεῖται εἰς ἐκλογικὰς περιφερείας ἴσας μεταξύ των, εἰς ἑκάστην τῶν ὁποίων ἐκλέγεται εἷς κ.μ. ἀντιπρόσωπος· πρβλ. στενὴ ἐκλογικὴ περιφέρεια.
μονωνύμως ἐπίρρ. μτγν. ἑνὶ ὀνόματι, μὲ ἓν ὄνομα : Ἐπιφάν.13Α.
μονῶνυξ-υχος (ὁ,ἡ) μσν. δ. τ. τοῦ μονώνυχος βλ.λ. : Γεωπ.16,1,12.
μονώνυχος-ον (μόνος, ὄνυξ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τῶν ὁπλῶν τῶν ζῴων, ἰδ. τῶν ἵππων, ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὄνυχα, ὁ μονόχηλος, ὁ μῶνυξ : Φίλ.2, 353, Γαλ.18(1),359, Γεωπ.16,1,12 **τῶν ἵππων καὶ σχεδὸν πάντων τῶν μονωνύχους τὰς ὁπλὰς ἐχόντων** (δ.τ. μονώνυχας).
μόνωπος-ον μτγν. ὁ μόνωψ βλ.λ. : Καλλ.ἀπ.π. Ἀριστφ.Σχόλ.Ὄρν.873 **τῇ καὶ λίπουρα καὶ μόνωπα θύεται**.
μόνωρις ἐπίρρ. δημ. εὐθύς : Κορ. Ατ.4Α,330.
μονώροφος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἕνα μόνον ὄροφον ἢ ὀροφήν, ἓν δάπεδον κατοικίας, ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ ἓν πάτωμα, ὁ μονόπατος : Εὐστ.Πον.183,91 **καὶ ὥς τι μονώροφον λογισθήσεται σκήνωμα**.
μόνως ἐπίρρ. μόνον βλ.λ.
μόνωσις-εως (ἡ) (μονῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μονῶ, τὸ νὰ εἶναί τις μόνος, ἀπομόνωσις, μοναξιά:Πλάτ.Τιμ.31Β **ἵνα..τόδε κατὰ τὴν μόνωσιν ὅμοιον ᾖ τῷ παντελεῖ ζῴῳ**, Φίλ.1,559, Βἰ.Ἀλεξ.208 **ἐκέλευσε ταχύτατα μόνωσιν προσγενέσθαι**· ‖ μτγν. ἀπομόνωσις, ἀποχωρισμός, μετὰ ἐμπροθ. προσδιορισμοῦ : **Πλούτ.** Θεμ.10 **τὴν ἀπ' αὐτοῦ μόνωσιν ἐναλέσθαι τῇ θαλάττῃ**· **2)** νεώτ. εἰδ. ἡ ἀπομόνωσίς τινος διὰ μονωτικῶν οὐσιῶν οὕτως, ὥστε νὰ παρεμποδίζηται ἡ διάχυσις ἢ διαφυγὴ τούτου : **μόνωσις ἠλεκτρική - ἠχητική - θερμική - ὑδραυλική**, - **δὲν ἔχει γίνει μόνωσις τῶν ἀγωγῶν**, - **φέρει μόνωσιν ἐκ γουτταπέρκας**.
μονωτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. ὄργανον πρὸς ἀπομόνωσιν τῶν ἠλεκτρικῶν ἀγωγῶν ἢ συσκευῶν ἀπ' ἀλλήλων ἢ ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς ἀποφυγὴν διαχύσεως τοῦ ρεύματος ἐξ ἐπαφῆς πρὸς τὴν γῆν ἢ ἄλλα σώματα.
μονώτης (ὁ), θηλ. μονῶτις βλ.λ., ὁ μεμονωμένος, ὁ μονήρης : Ἀριστλ.ΗΝικ.1099b,4, Δημήτρ.144 **ὅσῳ**

γὰρ αὐτίτης καὶ μονώτης εἰμὶ καὶ φιλομυθότερος γέγονα· || βίος μονώτης μονήρης, μοναχικὸς βίος : 'Αριστλ.ΗΝικ.1097b,9, Μάξ.Τύρ.21,7.
μονωτής (ὁ) (μονῶ) νεώτ. μονωτὴρ βλ.λ.
μονωτί ἐπίρρ. μεμονωμένως : Θησ.Στεφ. ἐν λ.
μονωτίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. σκωλήκων τοῦ ἀθροίσματος τῶν **πλατελμίνθων.**
μονωτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ μεμονωμένος, ὁ μονήρης : Φίλ.454Α **μονωτικὸς καὶ ἀνιαρὸς βίος,** αὐτ.150 **μονωτικὰ ζῷα·** **2)** νεώτ. ὁ ἀπομονῶν, ὁ ἀποχωρίζων τι ἀπ' ἄλλων· || φυσ. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα ἢ ἱκανότητα τοῦ ἀπομονοῦν, ὁ κατάλληλος πρὸς μόνωσιν, ὁ δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται μόνωσις : **μονωτικαὶ οὐσίαι - ὗλαι.**
μονῶτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ μονώτης βλ.λ. : 'Αριστλ. ΖΙ 625b,9 **φωνὴ μονῶτις καὶ ἴδιος γίγνεται.**
μόνωτος-ον μτγν. ὁ μονούατος βλ.λ. : Πολ.π. 'Αθήν.11,484C **ἐν τῇ δεξιᾷ κώθωνα** μόνωτον **ῥαβδωτὸν κρατῶν·** **2)** τὸ ζῷον μόναπος βλ.λ. : 'Αντίγ.Καρ.58 **τὸν μόνωτον γίνεσθαί φασιν ἐν Παιονίᾳ·** **3)** νεώτ. ζῳολ. γένος σκωλήκων τῆς οἰκογ. **τῶν μονωτιδῶν.**
μόνωψ-ωπος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ μόναπος βλ.λ. : Αἰλ.ΖΙ 7,3, ΚΜανασσ.'Ερωτ.2,73 **ζῷόν ἐστι Παιονικόν, κλῆσις τῷ ζῴῳ μόνωψ·** **2)** μτγν. ἐπίδεσμος δι' ἕνα ὀφθαλμόν : 'Ηλιόδ.π.'Ορειβ.48,41.
μονώψ-ῶπος (ὁ,ἡ) ἰων. **μουνώψ** ὁ ἔχων ἕνα ὀφθαλμόν, ὁ μονόφθαλμος, ὁ μονόματος, ἐπὶ τῶν Κυκλώπων : Εὐρ.Κύκλ.21 **ἵν' οἱ μονῶπες ποντίου παῖδες θεοῦ Κύκλωπ' οἰκοῦσι·** || κ. ἐπὶ τῶν 'Αριμασπῶν : Αἰσχ.Πρ.804 **τόν τε μονῶπα στρατὸν 'Αριμασπὸν ἱπποβάμονα.**
μόρα (ἡ) (μείρομαι, ἔμμορε) κ. δημ. τάγμα στρατιωτικὸν ἐν Σπάρτῃ εἰς ὃ κατεγράφοντο πάντες οἱ στρατεύσιμοι τὴν ἡλικίαν Σπαρτιᾶται (αἱ μόραι κατ' ἀρχὰς ἦσαν ἕξ) : Ξεν.'Ελλ.2,4,31 **τῶν Λακεδαιμονίων δύο μόρας,** 'Εφορ.210J, 'Αριστλ.ἀπ. 540· **2)** δημ. δυσφορία κατὰ τὸν ὕπνον, ἐφιάλτης, βραχνάς· πρβλ. μώρα· **3)** δημ. εἶδός τι παιγνίου ἰταλικοῦ παιζομένου ὑπὸ δύο διὰ προτάσεως τῶν δακτύλων τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ εἰς ὃ κερδίζει ὁ ἐπιτυχὼν ν' ἀπαγγείλῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν προτεταμένων δακτύλων.
μοράβια (ἡ) νεώτ. κ. δημ., ναυτ. ἐκλεκτὴ βαφή, χρῶμα ἐξαιρέτου ἀντοχῆς πρὸς χρωματισμὸν τῶν μεταλλικῶν ὑφάλων τῶν πλοίων.
μοραβίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πυριτικὸν ὀρυκτὸν ἅλος ἀνῆκον εἰς τὴν ὁμάδα **τῶν λεπτοχωριτῶν.**
μοραγίοντος γενικ. μτχ. ἀρσ. ἀντὶ μοραγοῦντος, τὴν μόραν ἄγοντος, ὁδηγοῦντος : 'Επιγρ. **μοραγίοντος τοῦ δεῖνα.**
μοράζομαι συντίθεμαι, ἀποτελοῦμαι : Τίμ.Λοκρ. 95Α **στερεὸς δὲ ὢν.. γᾶς μεμόρακται πυρός τε καὶ τῶν μεταξὺ ἀέρος καὶ ὕδατος.**
μοιραῖα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν τῆς** οἰκογεν. **τῶν ἰριδοειδῶν.**
μοργανατικός-ή-όν νεώτ. **ἐπὶ** γάμων, ὁ μεταξὺ ἀνδρὸς ἐξ ἡγεμονικοῦ **οἴκου** καὶ γυναικὸς ἰδιωτικοῦ γένους, καθ' ὃν ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα **ἐπὶ** τοῦ ὀνόματος **καὶ** τῶν τίτλων τοῦ συζύγου ἢ πατρός : **ὁ βασιλεὺς ἐτέλεσε μοργανατικὸν γάμον, - μοργανατικὴ σύζυγος, - μοργανατικὸν τέκνον.**
μοργανατικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον μοργανατικὸν βλ.λ.
μοργανισμός (ὁ) νεώτ. θεωρίαι καὶ νόμοι **ἐπὶ** τῶν φαινομένων τῆς κληρονομικότητος τοῦ 'Αμερικανοῦ βιολόγου Μόργκαν, καθ' οὓς οἱ κληρονομικοὶ παράγοντες ἢ οἱ γόνοι εἶναι ἐντετοπισμένοι ἐπὶ τῶν χρωματοσωμάτων τοῦ πυρῆνος.
μοργανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἀνῆκον **εἰς τὸ εἶδος** τῆς εὐγενοῦς βηρύλλου.
μοργάρω δημ. ἀργοπορῶ : Κορ.'Ατ.4Α,330.
μοργᾶται 'Ησ. «παρῶνται».
μοργεύω μτγν. μεταφέρω δράγματα δι' ἁμάξης κεκαλυμμένης διὰ δικτυωτοῦ περιφράγματος καλουμένου μόργου· Πολυδ.7,116 «**μοργεύειν, τὰ** δράγματα ἐπ' αὐτῷ (τῷ μόργῳ) **φέρειν».**
μοργή Πολυδ.7,151 «τὸ μέρος τῶν γεωργῶν».
μοργία (ἡ) 'Ησ. «λαιμαργία».
μόργιον (τὸ) 'Ησ. **μέτρον γῆς, ὅ ἐστι πλέθρον»·** **2)** αὐτ. «**εἶδος ἀμπέλου».**
μόργνυμι μτγν. μ. μέσ. ἀόρ. α' μόρξαντο κ. μτχ. μορξάμενοι, ὀμόργνυμι βλ.λ. : Κόϊντ.4,270 **χερσὶν ἄδην μόρξαντο κατεσσύμενόν περ ἱδρῶτα,** αὐτ. 374 **μορξάμενοι σπόγγοισι μέτωπα.**
μόργος (ὁ) μτγν. περίφραγμα **ὑπὲρ ἅμαξαν** δικτυωτόν, **ἐν** χρ. ὅπως προφυλάττῃ τὰ μεταφερόμενα δράγματα, **ἵνα μὴ** πίπτωσιν **ἐκ τῆς ἁμάξης·** Πολυδ.7,116· **2)** 'Ησ. «**σκύτινον τεῦχος, ἀγγεῖον** ἐκ δέρματος βοός».
μοργυίων 'Ησ. «σπαργάνων».
μοργυλλεῖ 'Ησ. «χρονουλκεῖ».
μορδέλλα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. **γένος ἐντόμων** κολεοπτέρων ἐκ **τῶν μορδελλιδῶν.**
μορδελλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογέν. κολεοπτέρων ἑτερομερῶν κανθάρων.
μορέα (ἡ) (μόρον) μτγν. κ. νεώτ., ἐπ. μορέη τὸ δένδρον μορέα ἡ μέλαινα ἢ συκαμινέα, μουριά : Νίκ.'Αλεξ.69 **μορέης ἀπὸ ῥίζια φοινικοέσσης,** Γαλ.11,631· || νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν** τῆς οἰκογεν. τῶν **μορεοειδῶν ἢ μαρεϊδῶν.**
μορενοσίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. **ὀρυκτὸν** θειϊκὸν ἅλας τοῦ νικελίου ἔνυδρον.
μορεοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. **φυτῶν τοῦ** ἀθροίσματος **τῶν δικοτυληδόνων.**
μορέσκα (ἡ) παλαιὸς λαϊκὸς ἐνόπλιος χορὸς μετὰ μουσικῆς καὶ ᾄσματος, οὗ ὁ ῥυθμὸς ἦτο τριμερὴς ἐναλλασσόμενος συχνάκις μὲ τὸν διμερῆ: 'Ερωφ.'Ιντερμ.3,120 **παίζουν τὴ μορέσκα.**
μορεών-ῶνος (ὁ) νεώτ. τόπος ἔνθα ὑπάρχουν πολλαὶ μορέαι, **φυτεία μορεῶν.**
μόρημα-ατος (τὸ) ξύσμα, ἀπόξυσμα Θησ Στεφ.ἐν λ.
μορία (ἡ) (ἰ, συνήθ. κτ. πληθ. μορίαι (μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ **ἐλαῖαι**) **αἱ ἱεραὶ ἐλαῖαι,** οἱ ἐν τῇ 'Ακαδημείᾳ : 'Αριστφ.Νεφ.1005 **εἰς 'Ακαδήμειαν κατιὼν ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξει,** 'Αναξανδρ.19, 'Αριστλ. 'Αθ.60,2· γεν. **ἐπὶ** πάσης ἐλαίας φυομένης **ἐντὸς** τῶν σηκῶν ἢ τῶν περιβόλων τῶν ναῶν, κτ. **ἀντιθ.** πρὸς **τὰς ἰδιωτικάς** : Λυσ.7,7 **οὐ θαυμαστὸν δ' εἰ τότε τὰς μορίας ἐξέκοπτον, ἐν ᾧ οὐδὲ τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν φυλάττειν ἠδυνάμεθα·** κ. καθ' ἑν. : αὐτ.26 **τὴν μορίαν ἣν οὐχ οἷόν τ' ἦν λαθεῖν ἐξορύξαντα** (π. Σχόλ.'Αριστφ. ἐν ποικίλαις ἑρμηνείαις).
μορία (ἡ) (ῑ) μτγν., ἐπ. μορίη μωρία βλ.λ. Παλλδ. ΑΠ 11,305 **τέκνον ἀναιδείης, .. θρέμμα** μορίης.
μοριακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μόρια τῶν σωμάτων : μοριακὴ θεωρία (ἡ θεωρία καθ' **ἣν** ἐλάχιστα συστατικὰ τῆς ὕλης **εἶναι** τὰ μόρια **ἐμψυχούμενα** ὑπὸ κινητικῆς τινος **ἐνεργείας)·** || **μοριακὴ ἕλξις** ἡ ἕλξις τῶν μορίων πρὸς ἄλληλα· || μοριακὸν βάρος ὁ λόγος, τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως τοῦ βάρους ἑνὸς μορίου σώματός τινος πρὸς τὸ βάρος ἑνὸς ἀτόμου ὑδρογόνου· || **μοριακοὶ** μαγνῆται τὰ μόρια τοῦ σιδήρου **εἰς** τὰ ὁποῖα ἀποδίδεται στοιχειώδης μαγνητικὴ ἰδιότης.
μοριασμός (ὁ) μτγν. ἡ εἰς μόρια ἤτοι εἰς μέρη, εἰς τμήματα, εἰς κλάσματα, διαίρεσις, κατάτμησις ἀκεραίου ἀριθμοῦ : Πτολ.Μαθ.1,926C **καθόλου μέντοι χρησόμεθα ταῖς τῶν ἀριθμῶν ἐφόδοις κατὰ τὸν τῆς ἑξηκοντάδος τρόπον διὰ τὸ δύσχρηστον τῶν μοριασμῶν.**

μοριαστικά (τά) σχόλ. τίτλος πραγματείας ἐπὶ κλασμάτων ὑπὸ τοῦ Διοφάντου : Σχόλ.'Ιάμβλ.Νικ. 'Αριθμ.127P.

μορίγγη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν μοριγγοειδῶν.

μορίδες 'Ησ. «μάντεις».

μορίδιος-ον σχόλ. κ. νεώτ. γλώσσ. τοῦ μορόεις βλ.λ. : Σχόλ.Νίκ.'Αλεξ.134· **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ οὐδ. μορίδιον ὡς οὐσ. ἐν τῶν πρώτων σταδίων τῆς διαπλάσεως τοῦ ἐμβρύου, καθ' ὃ τὰ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν κυτταρικὰ μέρη αὐτοῦ παρουσιάζουν ὄψιν μόρου, ἄ. μόρον.

μορίες 'Ησ. «μερῖται, κοινωνοί».

μορικανδία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν σταυρανθῶν.

μόρικος-η-ο δημ. ὁ ἔχων χρῶμα ἰῶδες, ἰόχρους, μενεξεδύς.

μόριμος-ον ποι. τ. τοῦ μόρσιμος βλ.λ. : 'Ιλ.Υ 302 μόριμον δέ οἱ ἐστ' ἀλέασθαι, Πίνδ.Ο 2,42 ἐξ οὗ περ ἔκτεινε Λᾶον μόριμος υἱός, Αἰσχ.Χο.36) μόριμον λάχος πιπλάντων.

μορίνδα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν ρουβιδοειδῶν.

μορινδόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐρυθρὰ φυτικὴ χρωστικὴ οὐσία περιεχομένη εἰς τὰς ρίζας μορίνδης τῆς βαφικῆς.

μορίνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν διψακοειδῶν.

μόρινος-η-ον πάπ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μόρου, τοῦ συκαμίνου : παλλίολον μόρινον, αὐτ. χιτὼν μόρινος.

μοριόγραμμον (τό) νεώτ. τὸ μοριακὸν βάρος χημικῆς τινος ἐνώσεως ἐκπεφρασμένον εἰς γραμμάρια, γραμμομόριον βλ.λ.

μόριον (τό) κ. μσν. κ. νεώτ. κυρ. ὑποκορ. τοῦ μόρος βλ.λ., τεμάχιον, μέρος, μερίς : 'Ηρ.7,23 ἀπολαχόντες γὰρ μόριον, ὅσον αὐτοῖσι ἐπέβαλλε, ὤρυσσον, Πλάτ.Πολ.525Ε εὐλαβούμενοι μή ποτε φανῇ τὸ ἓν μὴ ἕν, ἀλλὰ πολλὰ μόρια· ‖ κ. ἐπὶ τῶν μερῶν, τῶν τμημάτων τῆς σφαίρας τοῦ κόσμου : 'Ηρ.2,16 φασὶ τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν· ‖ κ. ἐπὶ τῶν μερῶν χώρας τινός : Θουκ. 7,58 ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν πόντον μορίου· ‖ κ. ἐπὶ τμήματος στρατοῦ : αὐτ.2,39 ἤν δέ που μορίῳ τινὶ προσμείξωσι, κρατήσαντές τε τινὰς ἡμῶν, πάντας αὐχοῦσιν ἀπεῶσθαι· ‖ κ. γεν. τμῆμα, μέρος, κομμάτι : Εὐρ.'Ανδρ.541 μέγ' ἀναλώσας ψυχῆς μόριον, Θουκ.8,46 βραχεῖ μορίῳ τῆς δαπάνης, Διόδ.Ζων.ΑΠ 7,404,7 ὥστ' ἔχε μιν ψαμάθου μόριον βραχύ· **2)** νεώτ. τὸ μηχανικῶς ἀδιαίρετον τμῆμα τῆς ὕλης, τὸ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις (Δημοκρίτῳ κ. εἶτα) ἄτομον (=μὴ δεκτικὸν τμήσεως, μὴ τεμνόμενον)· **3)** μέρος ἢ μέλος συστατικόν τινος, τὸ ἀποτελοῦν τι : Πλάτ.Νόμ. 696Β ἀνδρεία που μόριον ἕν, 'Αριστλ.Μεταφ. 1023b,18 εἰς ἃ τὸ εἶδος διαιρεθείη ἄν . . λέγεται μόρια τούτου, αὐτ.Πολιτ.1288b,11 τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι κατὰ μόριον γινόμεναι (ἀντίθ. περὶ γένος ἕν τι τέλειαι)· ‖ μέρος τοῦ ὀργανισμοῦ ζώων καὶ φυτῶν· τίτλ. συγγράμματος τοῦ 'Αριστλ. «Περὶ ζώων μορίων»· ‖ κ. νεώτ. ἰδ. μέρος ἢ μέλος τοῦ σώματος : 'Αριστλ.Ζ) 488b,29 πάντων δ' ἐστι τῶν ζώων κοινὰ μόρια, ᾧ δέχεται τὴν τροφήν, - τὰ μαλακὰ μόρια τοῦ σώματος· ‖ μτγν. κ. νεώτ. κτ. πληθ. τὰ γεννητικὰ μόρια τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος : Πλούτ.'Ηθ.797F τὰ μόρια, Λουκ. ΒΠρ.6 ὄφεαι τοῖσιν ἀνδρηΐοισι μορίοισιν ἐμφερέα τὴν φυήν· ‖ κ. μτ. τοῦ γεννητικά : Διόδ.Σ 1,85 δεικνύουσιν ἀνασυράμεναι τὰ ἑαυτῶν γεννητικὰ μόρια· κ. κτ. ἑν. : Γαλ.12,43), Λουκ.Νεκρ. Δ 28,2 τὸ μόριον τὸ γυναικεῖον ἀπεφράγη καὶ οἱ μαστοὶ ἀπεσπάσθησαν· **4)** ἐπὶ προσ., μέλος συμβουλίου : 'Αριστλ.Πολιτ.1282a,37 τῶν δὲ ῥηθέντων ἕκαστος μόριόν ἐστι τούτων (λέγω δὲ μόριον τὸν βουλευτὴν καὶ τὸν ἐκκλησιαστήν)· **5)** π. γραμμ. καλοῦνται μόρια λεξίδιά τινα ἄκλιτα χρησιμεύοντα πρὸς δήλωσιν ποικίλων δευτερευουσῶν σχέσεων τῶν ὅρων τῆς προτάσεως καὶ τὰ ὁποῖα οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ κατέτασσον εἰς τοὺς συνδέσμους ἢ τὰ ἐπιρρήματα· ‖ μόριον ἐγκλιτικὸν ἢ ἁπλ. μόριον λεξίδιον ἄκλιτον, οὗ ὁ τόνος ἀκολουθεῖ τοὺς περὶ ἐγκλίσεως κανόνας : Διον.'Αλ.Σύνθ.6,'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.36,21· ‖ νεώτ. ἀρνητικὰ ἢ ἀποφατικὰ μόρια ἐκεῖνα, δι' ὧν ἀναιρεῖται ἡ σύζευξις δύο ἐννοιῶν τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ κατηγορήματος· ‖ μτγν. μόρια λόγου τὰ μέρη τοῦ λόγου : Πλούτ.'Ηθ.731Β· ‖ μτγν. τὸ μέρος τῆς συλλαβῆς, τὸ γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου· ΕΜ 141,47 «τὸ ἄλφα οὐκ ἔστι μέρος λόγου, ἀλλὰ μόριον· ὥσπερ γὰρ τοῦ σώματος μέρη εἰσὶ κεφαλή, χεῖρες, πόδες, οὕτω καὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου μέρη εἰσὶ τὰ μόρια» : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.13· **6)** μτγν. ἀριθμ. κλάσμα ἔχον παρονομαστὴν τὴν μονάδα : Διόφ.1,6Τ· ‖ κλάσμα ἐν γένει : αὐτ. 5,20· ‖ ὁ παρονομαστὴς τοῦ κλάσματος : 'Ηρων Στερεομ.2,16, Διόφ.1,23· ‖ μορίου ἢ ἐν μορίῳ μτ. γενικ. (διαιρούμενον ὑπὸ . .) : αὐτ.3,19.

μόριος (ὁ) ἐπίθ. τοῦ Διὸς ὡς προστάτου καὶ φύλακος τῶν μοριῶν βλ.λ., τῶν ἱερῶν ἐλαιῶν : Σοφ. ΟΚ 705 κύκλος . . λεύσσει νιν μορίου Διός.

μόριος-α-ον μτγν. ποι. ὁ πρὸς ταφήν, ὁ ὡρισμένος διὰ ταφήν: Τύμν.ΑΠ 7,477 μορία γῆ· **2)** 'Ησ. «μόριος· ἄπληστος».

μοριότμητος-ον μτγν. ὁ ἀπόκοπος βλ.λ. : 'Ανών.μτ.Μαξ.98L.

μορισία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν σταυρανθῶν.

μορισωνία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν καππαριδιδῶν.

μορφόν 'Ησ. «σκοτεινόν, μέλαν».

μόρμη 'Ησ. «χαλεπή, ἐκπληκτική».

μορμιδέα (ἡ) νεώτ. ζωολ. εἶδος τοῦ γένους τῶν ἐντόμων πεντάτομον βλ.λ.

μορμίλλων-ωνος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ μερμίλλων βλ.λ.

μόρμοι 'Ησ. «φόβοι κενοί».

μορμολύκεῖον (τό) νεώτ. κ. μορμολύκειον προσωπὶς ἐμποιοῦσα φόβον, φόβητρον πρὸς ἐκφοβισμὸν ἰδ. παίδων, σκιάχτρο, μπαμπούλας : 'Αριστφ.Θεσμ.417 τρέφουσι μορμολυκεῖα τοῖς μοιχοῖς κύνας, Πλάτ.Φαίδ.77Ε τοῦτον οὖν πειρώμεθα πείθειν μὴ δεδιέναι τὸν θάνατον ὥσπερ τὰ μορμολυκεῖα (δ.γρ. -ύκειαι, Σωκρ.Ρ π.'Αρρ.'Επικτ. 2,1,15, Γαλ.Προτρ.10· ‖ μορμολυκεῖον κωμῳδικὸν κωμικὴ μάσκα : 'Αριστφ.ἀπ.31· **2)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν ὀρχεοειδῶν.

μορμολύκη (ἡ) κ. νεώτ., δωρ. μορμολύκα τὸ μορμολυκεῖον βλ.λ. : Σώφρ.9, Στράβ.1,2,8 οἱ τὰς πολιτείας καταστησάμενοι μορμολύκας τινὰς πρὸς τοὺς νηπιόφρονας· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν καραβιΐδων.

μορμολυκία (ἡ) μτγν. μορμολύκη βλ.λ. : Φιλόστρ. 'Απολλ.4,25.

μορμολύττομαι (μορμώ) κ. μσν. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. κ. μτχ. ἀόρ. α' μορμολυξάμενος (Γαλ. 10,106), φοβῶ, ἐκφοβῶ, φοβερίζω, σκιάζω, τρομάζω τινά : 'Αριστφ.'Όρν.1245 πότερα Λυδὸν ἢ Φρύγα ταυτὶ λέγουσα μορμολύττεσθαι δοκεῖς, Ξεν. Συμπ.4,27 ἡμᾶς μὲν οὕτω τοὺς φίλους μορμολύττῃ ἀπὸ τῶν καλῶν, Πλάτ.Κρίτ.46C ὥσπερ παῖδας ἡμᾶς μορμολύττηται, Φίλ.2,468, Εὐστ.Πον.68,68 ἀπειλῶμεν καὶ μορμολυττόμεθα· **2)** φοβοῦμαι, τρομάζω, σκιάζομαι, τρέμω : Πλάτ.'Αξ.364Β τοὺς μορμολυττομένους τὸν θάνατον (τὸ ἐνεργ. μορμολύττω ὡς ἐσφ. ἀνάγν. π.Κράτ.8).

μορμονισμός (ὁ) νεώτ. τὸ θρησκευτικὸν δόγμα τῶν Μορμόνων, πολυπληθοῦς αἱρέσεως τοῦ προτεσταντισμοῦ ἐν Ἀμερικῇ.
μόρμορος Ἡσ. «φόβος»· πρβλ. μέρμερος.
μορμορύζει Φώτ. «ἐκφοβεῖ», παρὰ τὴν μορμώ».
μορμορωπός-όν ὁ φοβερός, ὁ ἄγριος, ὁ τερατώδης τὴν ὄψιν : Ἀριστφ.Βάτρ.925 **δεῖν' ἄττα μορμορωπά, ἄγνωτα τοῖς θεωμένοις**· πρβλ. μορμυρωπός.
μόρμος-η-ον ὁ φοβερός· ‖ Ἡσ. «μόρμη· χαλεπή, ἐκπληκτική».
μόρμυλος (ὁ) μτγν. κ. μορμύλος ὁ μορμύρος βλ.λ. : Δωρί.π.Ἀθήν.7,313E **χελιδόνες τε μύρμαι . . ἐν τῷ περὶ ἰχθύων μορμύλους αὐτοὺς καλεῖ,** Ὀππ.Ἁλ.1,100.
μορμύνω Ἡσ. «μορμολύττομαι».
μορμυραία Ἡσ. «φόβος».
μορμυρίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. γένος **ἰχθύων τοῦ** ἀθροίσματος τῶν **φυσοστόμων.**
μορμυρίζω Ἡσ. «μορμύρω», Σουΐδ.
μορμύρος (ὁ) κ. νεώτ. κ. μόρμυρος **εἶδος** θαλασσίου ἰχθύος, ἡ μουρμούρα βλ.λ. : Ἀριστλ.Ζ.Ι 570b,20 **ὁ χρυσόφρυς καὶ λάβραξ καὶ μόρμυρος καὶ ὅλως οἱ καλούμενοι δρομάδες,** Ἀρχέστρ. ἀπ.52, Φανί.ΑΠ 6,304 **μορμύρον ἢ κίχλην ἢ σπάρον ἢ σμαρίδα,** Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,14 **μορμύροι καὶ μελάνουροι**· πρβλ. μόρμυλος· ‖ νεώτ. ζῳολ. **γένος** ἰχθύων φυσοστόμων **ἐκ τῶν μορμυριδῶν.**
μορμύρω κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ ῥέοντος ὕδατος, ῥέω προξενῶν ἠχόν τινα, ῥέω μὲ μουρμουρισμόν, μουρμουρίζω : Ἰλ.Ε 599 **ἀφρῷ μορμύροντα ἰδών,** Αἰλ.Ζ.Ι 14,26 **μορμύροντος τοῦ ῥεύματος καὶ ὠθουμένου σφοδρότατα**· **2)** ἐπὶ τοῦ ὠκεανοῦ, παφλάζω, προξενῶ θόρυβον : Ἰλ.Σ 403 **ῥόος ὠκεανοῖο ἀφρῷ μορμύρων,** Ἀπολλ.Ρ 1,543 **ἀφρῷ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα κελαινὴ κήκιεν ἅλμη δεινὸν μορμύρουσα ἐρισθενέων μένει ἀνδρῶν**· ‖ κ. τὸ μέσ. : Διον.Περ.82 **τῇ δ' ἐπὶ Σαρδόνιος μορμύρεται ἔνδοθι πόντος**· **3)** γεν. μουρμουρίζω : Τζέτζ.Χιλ.10,99 **μορμύρων δίκην λέβητος πυρὶ τεθερμασμένου**· ‖ κ. μτφ. : Μαν.5,118 **θυμῷ** μορμύροντας.
μορμυρωπός-όν ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς ἀκινήτους ὡς ὁ μορμύρος, ὃ ἀνάγν. ἐν Ἀριστφ.Βάτρ.925 (ἀντὶ μορμορωπός) κ. ἐν Ἀρτεμίδ.Δαλδ.36 (π.Σουΐδ., μορμύρων κ. μορμυρώδης ἐν κώδ. Ἀρτεμίδ.Δαλδ.).
μορμύσσομαι μτγν., μτχ. ἐνεργ. ἀόρ. α' μορμύξαντες, μορμολύττομαι βλ.λ.) : Καλλ.Ἄρτ.70 **αὐτίκα τὴν κούρην μορμύσσεται** (σχόλ. «ἐκφοβεῖ»).
Μορμώ-οῦς-όος (ἡ) κ. Μορμών-όνος, δημ. μορμώνα φοβερόν τι θῆλυ τέρας, θηλυκός τις δαίμων, δι' οὗ ἐφόβιζον τὰ παιδία : Λουκ.Φιλοψ.2 **παίδων . . τὴν Μορμὼ καὶ τὴν Λάμιαν δεδιότων**· ‖ γεν. μορμολύκειον βλ.λ., φόβητρον, σκιάχτρο : Ἀριστφ.Ἀχ.582 **ἀλλ' ἀντιβολῶ σ', ἀπένεγκέ μου τὴν μορμόνα,** αὐτ.Εἰρ.474 (ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις περὶ τῆς περικεφαλαίας καὶ τοῦ λόφου τοῦ Λαμάχου), Ξεν.Ἑλλ.4,4,17 **ὡς οἱ σύμμαχοι φοβοῖντο τοὺς πελταστὰς ὥσπερ μορμόνας τὰ παιδάρια**· **2)** ὡς ἐπιφώνημα πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν παιδίων : Θεόκρ.15,40 **μορμώ, δάκνει ἵππος**· ‖ κ. π. Ἀριστφ.Ἱππ.693 **μορμὼ τοῦ θράσους** (μωρὲ θρασύτητα ποὺ τὴν **ἔχει**).
μορμῶδες (τὸ) νεώτ. βοταν. **γένος** φυτῶν **ἐκ** τῶν ὀρχεοειδῶν.
Μορμών-όνος (ἡ) δ.τ. τοῦ Μορμώ βλ.λ.
μορμών-όνος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. **γένος** πτηνῶν **ἐκ τῶν ἀλκιδῶν.**
μόρμωπες (οἱ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοιογένεια θηλαστικῶν **ἐκ** τῶν **ἐντομοφάγων.**
μορμωτός-ή-όν (ὡς ἀπὸ τῆς λ. μορμώ) ὁ φοβερός, **ὁ τρομερός,** ὁ τερατώδης : Λυκόφρ.342.

μορνάμενος Ἡσ. «μαχόμενος» (αἰολ. τ. τοῦ μαρνάμενος).
μοροδικῶ δ.γρ. τοῦ μοιροδικῶ **βλ.λ.**
μορόεις-εντος-εσσα-εν ἐπίθ. τῶν ἐνωτίων ὁ μτ. πολλοῦ κόπου εἰργασμένος, ὁ κατεσκευασμένος μὲ κόπον καὶ τέχνην: Ἰλ.Ξ 183 **τρίγληνα μορόεντα,** Ὀδ.Σ 208 (π.Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ὡς ἀθάνατα, ὡς μὴ μετέχοντα μόρου· πιθ. κ. ἀπὸ τοῦ μόρου, ὡς ὅμοια πρὸς μοῦρα)· ‖ ὁμ. ἐπίθ. τοῦ **τεύχη :** Κόϊντ.1,152· **2)** (μόρος) ὁ θανατηφόρος, ὁ ὀλέθριος : Νίκ.Ἀλεξ.129 **ἐμπλήδην κυκεῶνα πόροις ἐν κύμβεσι τεύξας, νηστείρης Δηοῦς μορόεν ποτόν** (σχόλ. «τὸ ἐν κακοπαθείᾳ δοθέν»)· ‖ αὐτ.Ἀλεξ.455 **μορόεντος ἐλαίης** (ἀμφ. ἐνν.).
μόρον (τὸ) κ. νεώτ. ὁ καρπὸς τῆς συκαμινέας, τὸ συκόμινον, τὸ μοῦρον : Ἐπίχ.207, Αἰσχ.ἀπ.264 **πεπαίτερος μόρων,** Εὔρυφῶν π.Γαλ.17(1),888, Ἀρχιγ. π.Ἀέτ.9,35, Φιλούμ.π.αὐτ.33* ‖ τὸ βατόμουρον : Ἱππ.Γυν.2,112 **μόρον τοῦ βάτου,** Αἰσχ.ἀπ.116, Φανί. ΑΠ 2,51B **τὸ μόρον τὸ βατῶδες . . σπερματικὰς ἔχει τὰς συκαμινώδεις διαγονάς**· **2)** νεώτ. **ἐμ**βρυολ. τὸ εἰς δύο, τέσσαρα, ὀκτὼ μέρη **διαιρούμενον** ᾠάριον μετὰ τὴν γονιμοποίησίν του.
μορονόβεια (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **φυτῶν ἐκ τῶν σταγονοφόρων.**
μόροξος (ὁ) μτγν. ὁ μόροχθος **βλ.λ. : Γαλ.12,** 198, Ἀέτ.2,16.
μοροπονῶ-έω Ἡσ. «κακοπαθῶ».
μόρος (ὁ) (μείρομαι) κ. μσν. κ. **νεώτ.** ἡ **μοῖρα** βλ.λ., ἡ τύχη, ἡ εἱμαρμένη, τὸ πεπρωμένον τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης ἀπονεμόμενον, π. ποι. κ. ἰων. πεζ., μτ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Τ 421 **εὖ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτός, ὅ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,** Ὀδ.Α 34 **ὑπὲρ μόρον** (πέρα τῆς μοίρας, παρὰ τὸ πεπρωμένον) (ὅπερ δεικνύει ὅτι **κάλλιον νὰ γράφηται** διῃρημένως· πρβλ. μοῖρα· κ. ὑπέρμορα, ὑπερμόρως)· **2)** ὄλεθρος, θάνατος : Ἰλ.Σ 465 **ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνοι,** Πίνδ.Π 3,58 **αἴθων δὲ κεραυνὸς ἐνέσκιμψεν μόρον,** Αἰσχ.Χο.1074 **νῦν δ' αὖ τρίτος ἦλθέ ποθεν σωτήρ, ἢ μόρον εἴπω,** Σοφ.ἀπ.785, Βί.Ἀλεξ.505 **προσευρήσει γὰρ ἔμπροσθεν αὐτοῦ μόρον καθὼς καὶ γόνος οὗτος σός, ὦ Φίλιππε, ποιήσει**· ‖ π.Ἡρ. ἀείποτε βίαιος θάνατος : Ἡρ.1,117 **τοιούτῳ μόρῳ ἐχρήσατο ὁ παῖς,** αὐτ.3,65 **οὗτος μὲν ἀνοσίῳ μόρῳ τετελεύτηκε ὑπὸ τῶν ἑωυτοῦ οἰκηιοτάτων**· ‖ κ. κτ. πληθ. : Ἡράκλειτ.20, Σοφ.Ἀντ.1313 **πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπισκήπτου μόρων**· **3)** νεκρός, πτῶμα : Αἰσχ.Ἑπτ.420 **τρέμω δ' αἱματηφόρους μόρους . . ἰδέσθαι,** Σοφ.Ἀντ.1266, Διόδ.Ζων.ΑΠ 7, 404 **οὐ γάρ σευ μήτηρ ἐπιτύμβια κωκύουσα εἶδεν ἁλίξαντον μόρον**· **4)** μέτρον, μονὰς ἐπιφανείας ἐν Λοκρίδι κ. Μυτιλήνῃ : Ἐπιγρ.· **5)** ἀντὶ μόρον βλ.λ.) : Σοφ.π.Ἀθήν.2,51D **φοινίξαντα . . μόρον**· **6)** ὡς μυθικὸν πρόσ. υἱὸς τῆς Νυκτός : Ἡσίοδ.Θ 211 **Νὺξ δ' ἔτεκε . . Μόρον καὶ Κῆρα.**
μόροττον Ἡσ. «ἐκ φλοιοῦ πλέγμα τι, ᾧ ἔτυπτον ἀλλήλους τοῖς Δημητρίοις».
μόροχθος (ὁ) μτγν. εἶδός τι λίθου μαλακοῦ **ἐν** χρ. πρὸς λεύκανσιν τῶν ἱματίων : Διοσκ.5,152 **λίθος μόροχθος, ὃν ἔνιοι γαλαξίαν ἢ λευκογραφίδα ἐκάλεσαν, ἐν Αἰγύπτῳ γεννᾶται ᾧ καὶ οἱ ὀθονοποιοὶ πρὸς λεύκωσιν τῶν ἱματίων χρῶνται.**
μόρρια (τὰ) μτγν. κ. μούρρινα κ. μορρίνη (ἡ) κ. μουρρίνη πολύτιμός τις ὕλη, εἶδος πορσελάνης, **ἐξ** ἧς κατεσκευάζοντο ἀγγεῖα, ποτήρια, φιάλαι κτπ., κομισθεῖσα ἐξ Ἀσίας εἰς Ῥώμην, πιθ. ὁ ἀχάτης : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.6,48, Ἀρρ.Ἐπικτ.3,9,21, Παυσ.θ,18,5 **ὕαλος μὲν γε καὶ κρύσταλλος καὶ** μόρρια· ‖ μίμησις ὑάλου : Πλίν.Φ.Ι 36,98.
μορρουόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. ὑγρὸν λαμβανόμενον ἐκ τοῦ **ἐλαίου τοῦ ἥπατος τοῦ ὀνίσκου.**

μορσικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ τῆς συσκευῆς τοῦ τηλεγράφου καὶ τῆς δι' αὐτῆς γραφῆς, ὁ ὑπὸ τοῦ Μόρς ἐπινοηθείς, ὁ εἰς τὴν ἐπινόησιν τοῦ Μόρς ἀναφερόμενος : **μορσικὸν ἀλφάβητον ἢ ἀλφάβητον Μόρς** (οἱ συνθηματικοὶ συνδυασμοὶ βραχειῶν κ. μακρῶν ἠλεκτρικῶν ἐκπομπῶν, ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται τὰ ψηφία τοῦ ἀλφαβήτου)· ‖ τὸ θηλ. μορσική (ἡ) ὡς οὐσ. τηλεγραφικὸς δέκτης συστήματος Μόρς.

μόρσιμος-ον (μόρος) ποι. ἐπίθ. ἐν χρ. κ. π. Ἡρ. ὁ προωρισμένος ὑπὸ τῆς μοίρας, ὁ ἀποφασισμένος : Ἰλ.Ε 674 **οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μόρσιμον ἦεν . . Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν**, Ὀδ.Π 392, Ἡρ.3,154 **ὥς δέ οἱ ἐδόκεε μόρσιμον εἶναι ἤδη Βαβυλῶνι ἁλίσκεσθαι**, Αἰσχ.άπ.13 **σοὶ μὲν γαμεῖσθαι μόρσιμον γαμεῖν δ' ἐμοί·** **2)** τὸ οὐδ. **μόρσιμον** ὡς οὐσ. τὸ πεπρωμένον, ἡ εἱμαρμένη, ἡ τύχη, τὸ μοιραῖον : Πίνδ.Π 12,30 **τό γε μόρσιμον οὐ παρφυκτόν**, Αἰσχ.Ἑπτ.263 **σὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον**, Σοφ.Ἀντ.236, Σόλ.13,55· **3)** ὁ ὑποκείμενος τῇ μοίρᾳ, ὁ προωρισμένος εἰς θάνατον, ὁ θνητός : Ἰλ.Χ 13 **οὐ μὲν με κτενέεις, ἐπεὶ οὔ τοι μόρσιμός εἰμι·** ‖ ἐν φρ. **μόρσιμον ἦμαρ** ἡ ἡμέρα τοῦ ὀλέθρου, τῆς καταστροφῆς : Ἰλ.Ο 613 **ἤδη γάρ οἱ ἐπώρνυε μόρσιμον ἦμαρ**, Ὀδ.Κ 175· ‖ κ. **μόρσιμος αἰών** ὁ ὡρισμένος καιρὸς ὑπὸ τῆς τύχης εἴς τινα : Πίνδ.Ο 2,10 **αἰὼν δ' ἔφεπε μόρσιμος**, Αἰσχ.Ἱκ.46 **ἐπωνυμίᾳ δ' ἐπεκραίνετο μόρσιμος αἰὼν εὐλόγως**.

μορταδέλλα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. μέγας τὸν ὄγκον ἀλλᾶς ἐκ βοείου κρέατος, λαρδίου κ. διαφ. ἀρτυμάτων, ἐντὸς κύατεως μόσχου ἢ χοίρου.

μορταρία (ἡ) δημ. οἱ ἀγυιόπαιδες συλλήβδην, πληθὺς ἀπὸ μόρτηδες, ὅ. ἀλαναρία.

μορτή (ἡ) (μείρομαι) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δωρ. **μορτά** μέρος, μερίδιον, μερίς· κυρ. τὸ συμπεφωνημένον μερίδιον, ὅπερ ἔδιδεν ὁ μορτίτης εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, τὸ γεώμορον· Πολυβ.7,151 «μορτή, τὸ μέρος τῶν γεωργῶν», Ἡσ. «μορτάν, τὴν γενομένην καταβολὴν ἀπὸ τῶν καρπῶν», Εὐστ.1854,31.

μόρτης (ὁ) δημ., θηλ. -ισσα, οὐδ. -ικο κ. -άκι ἀγυιόπαις, ἀλήτης, ἀλάνης, μάγκας, χαμίνι· ‖ γεν. ἄνθρωπος οὐτιδανός, μπερμπάντης· **2)** τὸ θηλ. **μόρτισσα** γυνὴ μετερχομένη ἐπιδεικτικῶς ἀνδρικοὺς τρόπους κ. ὁμιλίαν, προκλητική, βωμολόχος.

μόρτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὸν μόρτην· βλ.λ. : **μόρτικα φερσίματα, - μόρτικη περπατησιά - φάτσα**.

μορτίτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. γεωργὸς καλλιεργῶν ξένην γῆν καὶ καταβάλλων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἓξ εἰς τὰ δέκα, ἐπίμορτος καλλιεργητής : Δουκάγγ.

μορτιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μορτίτην, **τὸν κολλίγαν**, ἢ εἰς τὴν ἐπίμορτον καλλιέργειαν.

μορτοβάτις-ιδος (ἡ) κ. **μορτοβάτη** λεξ. ἡ ὑπὸ τῶν νεκρῶν πατουμένη, ἐπὶ τῆς νηὸς τοῦ Χάρωνος· Ἡσ. «μορτοβάτιν, ἀνθρωποβάτιν ναῦν».

μορτός-ή-όν μτγν. ὁ βροτός, ὁ θνητός : Καλλ. π.Ὠρίωνι 33,26 **βροτὸς παρὰ τὸ μείρω, μορτὸς εἴρηται ὁ ἄνθρωπος**.

μορύσσω ἐπ. μολύνω, λερώνω· κυρ. κτ. μτχ. παθ. παρακ. : Ὀδ.Ν 435 **ῥωγαλέα ῥυπόωντα, κακῷ μεμορυχμένα καπνῷ**, Κόϊντ.5,450 **Ὀδυσσῆα μεμορυγμένον αἵματι·** **2)** μτγν. μείγνυμι, ἀναμειγνύω : Νίκ.Ἀλεξ.330 **μεμορυγμένον ὄξει**, Ὀππ.Κυν.3,39 **μέλαν κυάνοιο μεμορυγμένον ἄνθος** (μέλαν μεμιγμένον μτ. κυανοῦ)· **3)** μωλύνω βλ.λ.) : αὐτ. 144 **ἠὲ μελισσάων καμάτῳ ἔνι παῦρα μορύξαις σκορπιόεντα ταμὼν φαφαρῶς ἐκ ῥίζεα γαίης**.

μόρυχος (ὁ) (μορύσσω) ἐπίθ. τοῦ Διονύσου ἐν Σικελίᾳ, ἐπειδὴ κατὰ τὸν τρυγητὸν ἤλειφον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ χυμοῦ σταφυλῆς· Σουΐδ.· κ. παροιμ. π.Σώφρ.94 **μωρότερος Μορύχου·** **2)** ὡς ἐξ ἐπιθέτου ἡ αἰτ. τοῦ συγκρ. βαθμοῦ **μορυχώτερον** ὡς ἐπίρρ. σκοτεινότερον, περισσότερον σκοτεινά : Ἀριστλ.Μεταφ.987a,10 (ἴδ.ἀνάγν.).

μορφάζω κ. μσν. κ. νεώτ. κινῶ τὰς χεῖρας, χειρονομῶ : Ξεν.Συμπ.6,4 **ἄλλως τε καὶ εἰ μορφάζοις ὥσπερ ἡ αὐλητρὶς καὶ σὺ πρὸς τὰ λεγόμενα·** **2)** κάμνω μορφασμούς, γκριμάτσες, στραβομουτσουνιάζω : Φιλόδ.Κακ.38J, ΑΙλ.Ζ) 1,29· **3)** μσν. πλάττω, σχηματίζω, δίδω μορφήν : ΚΜανασσ.Χρον.4824 **ἔνθα γλυφεῖσα δεξιῶς μάρμαρος βοῦν τυποῖ καὶ λέοντα μορφάζει·** **4)** ρηματ. π. μορφασμός, μόρφασμα.

μόρφασμα-ατος (τὸ) μσν. εἰκών, ἀπεικόνισμα : Εὐστ.Πον.73,37 **ψυχῆς ἐκπορνευούσης μόρφασμα**.

μορφασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κίνησις τῶν χειρῶν, χειρονομία· ὅθεν γελοία ὄρχησις, καθ' ἣν ὁ ὀρχούμενος ἐμιμεῖτο παντοδαπὰ ζῷα· Πολυβ.4, 103 « ὁ δὲ μορφασμὸς παντοδαπῶν ζῴων μίμησις» : Ἀθήν.14,629F **καὶ γελοῖαι δ' εἰσὶν ὀρχήσεις . . μορφασμὸς καὶ γλαῦξ καὶ λέων·** **2)** νεώτ. σύσπασις τῶν μυῶν τοῦ προσώπου, ἴδ. ἐκ δυσαρεσκείας, στραβομουτσούνιασμα, γκριμάτσα.

Μορφεύς-έως (ὁ) κ. νεώτ. υἱὸς τοῦ Ὕπνου, θεὸς τῶν ὀνείρων, κληθεὶς οὕτω διὰ τὰς εἰκόνας καὶ μορφὰς ἃς παρουσιάζει ἐνώπιον τοῦ κοιμωμένου : Ὀβίδ.Μεταμ.11),635· ‖ φρ. νεώτ. **παρεδόθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως** (ἀπεκοιμήθη).

μορφή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. τ. **μορφά** σχῆμα, ὄψις, εἶδ. τὸ ὡραῖον σχῆμα, ὡραιότης: Ὀδ.Λ 367 **σοὶ δ' ἔπι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαί**, αὐτ.Θ 170, Παρμ.8,53 **μορφὰς δύο ὀνομάζειν**, Πίνδ.) 4(3),53 **μορφὰν βραχύς**, Εὐρ.Ἄλκ.1063 **μορφῆς μέτρ' ἴσθι καὶ προσήϊξαι δέμας·** ‖ κ. κτ. περίφρ. : Αἰσχ.Ἱκ.496 **μορφῆς φύσις**, Εὐρ.Φοίν. 162 **μορφῆς τύπωμα**, Ἀριστλ.ΖΜ 640b,34 **τὴν αὐτὴν τοῦ σχήματος μορφήν·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν φυτῶν : Θεόφρ.Φl 3,10,4 **τῆς δὲ φιλύρας ἡ μὲν ἄρρην ἐστί, ἡ δὲ θήλεια, διαφέρουσι δὲ τῇ μορφῇ τῇ ὅλῃ·** **2)** εἶδ. ὡς πρὸς τὴν ὡραιότητα τῆς μορφῆς, τὸ σωματικὸν κάλλος : Πίνδ.Ο 9,65 **ὑπέρφατον ἄνδρα μορφᾷ τε καὶ ἔργοισι**, αὐτ.6,76, ΠΔ Τωβ.1,13 **καὶ ἔδωκεν ὁ ὕψιστος χάριν καὶ μορφήν**, Βέττ.Βάλ.1,6, Ἐπιγρ.· **3)** νεώτ. κ. δημ. **τὸ** πρόσωπον, ἡ ὄψις τοῦ ἀνθρώπου : **ἐκφραστικὴ - συμπαθητικὴ - ἀποκρουστικὴ μορφή** κ. παροιμ. **οἵα ἡ μορφὴ τοιαύτη καὶ ἡ ψυχή·** ὁμ. δημ. **δὲς μορφὴ καὶ δὲς ψυχή·** **4)** γεν. εἶδος, σχῆμα ἐξωτερικόν : Αἰσχ.Πρ.78 **ὅμοια μορφῇ γλῶσσά σου γηρύεται**, Σοφ.Τρ.699 **μορφῇ μάλιστ' εἰκαστόν**, Βί.Ἀλεξ.23) **τίνα μορφὴν ἔχει θεὸς ὁ συγγενόμενός μοι;·** ‖ ἡ ἐξωτερικὴ μορφή, ἡ φαινομενική, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ εἶδος, τὴν ἀληθῆ μορφήν : Φιλόλ.5 **ἑκατέρω τῶ εἴδεος πολλαὶ μορφαί**, Πλάτ.Πολ.380D **ἀλλάττοντα τὸ αὑτοῦ εἶδος εἰς πολλὰς μορφάς**, Ἀπολλ.Ρ 4,1193 **ἡρώων εἴδεα καὶ μορφάς**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.14,9 **κατά τε τὰς μορφὰς καὶ φωνάς**, ΚΔ Φ.λ.2,6 **ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ**, Δαμάσκ.Ἀρχ.304· **5)** μτγν. κ. ἡ χροιά, τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου : Πτολ.Τετράβ.143 **τὴν μορφὴν μελάγχρους·** **6)** εἶδος, γένος : Εὐρ.Ἴων 382 **πολλαί γε πολλοῖς εἰσι συμφοραὶ βροτοῖς, μορφαὶ δὲ διαφέρουσιν**, Πλάτ.Πολ.397C **διὰ τὸ παντοδαπὰς μορφὰς τῶν μεταβολῶν ἔχειν, - προϊόντα διαφόρου μορφῆς, - αἱ διάφοροι μορφαὶ τῆς κάμπης τοῦ μεταξοσκώληκος·** **7)** νεώτ. μτφ. τύπος, εἶδος κοινωνικοῦ ἢ πολιτικοῦ θεσμοῦ : **αἱ διάφοροι μορφαὶ πολιτευμάτων·** **8)** νεώτ. μαθημ. πᾶσα παράστασις συμβόλων αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἀνεξαρτήτως τῶν συμβολιζομένων ὁριθμῶν· **9)** νεώτ. βοταν. **μορφὴ βλαστήσεως ἐξω-**

τερικὴ δισμόρφωσις διαφόρων φυτῶν ὀφειλομένη εἰς τὰς συνθήκας τοῦ περιβάλλοντος ὑφ' ἃς ζῶσιν· **10**) παράγ. μορφάζω, μορφῶ (λατ. formo), ἄμορφος, εὔμορφος.

μορφήεις-εντος-εσσα-εν, δωρ. τ. μορφάεις, ὁ ἔχων μορφήν, σχῆμα : Ἐπιγρ.ΑΠ Συμπλ.ΙΙΙ **τοὔνεκα δὴ καὶ παῖδες ἀγακλειτὸν γενετῆρα μορφήεντα λίθον θῆκαν ἀμειβόμενοι·** || ἰδ. ὁ καλῶς ἐσχηματισμένος, ὁ πεπλασμένος κατὰ τρόπον τέλειον, ὁ εὔμορφος : Πινδ.Ι 7(6),22 **σθένει τ' ἔκπαγλος ἰδεῖν τε μορφάεις.**

μορφίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια ἐντόμων λεπιδοπτέρων, περιλαμβάνουσα ὀλίγα γένη ἡμεροβίων ψυχῶν.

μορφίζω (μορφή) μσν. κ. δημ. κτ. συγκ. τοῦ ἐ(υ)μορφίζω, ἄ. ὀμορφίζω ἢ (μτβ.) ὀμορφαίνω, δίδω εἴς τινα μορφὴν καλήν, ὡραίαν ἢ καλυτέραν, ὡραιοτέραν ἐκείνης ἣν εἶχε : παροιμ. λόγ. **ἡ κοκκινάδα τῆς ντροπῆς μορφίζει** (ἄ. **μορφαίνει**) **τὰ κορίτσια·** πρβλ. Κορ.Ἄτ. 2,332 ἐν λ. σπαστρεύω· || κ. ἐπὶ πραγμ., ἰδ. λόγων, μύθων, καλλωπίζω, στολίζω, διασκευάζω : Ἐρωτόκρ.Ι,1372 **κι ἐμόρφιζε τὰ φέματα κι ἐκεῖνοι τὰ πιστεύαν·** πρβλ. αὐτ. 3,139 (ἔνθα ὀμορφίζει)· **2**) ἀμτβ. ἐπὶ προσ., γίνομαι εὔμορφος, ὡραῖος ἢ **εὐμορφότερος παρ'** ὅ,τι ἤμην, συνήθ. (ὀ)**μορφαίνω** : **τώρα ποὺ μεγάλωσε τὸ κορίτσι ἐμόρφισε.**

μορφίνη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ κυριώτερον ἀλκαλοειδὲς τοῦ ὀπίου ἐν χρ. ὡς ναρκωτικὸν καὶ παυσίπονον.

μορφινίζω νεώτ. ναρκῶ, ἀναισθητῶ διὰ μορφίνης· **2**) παθ. μορφινίζομαι λαμβάνω ἀπὸ συστήματος μορφίνην, εἶμαι μορφινομανής.

μορφινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μορφίνην, ὁ τῆς μορφίνης : **μορφινικὸν ἅλας.**

μορφινισμός (ὁ) νεώτ. χρονία δηλητηρίασις ἐκ καταχρήσεως μορφίνης.

μορφινομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὴν μορφίνην, ὁ ἔχων, ὁ πάσχων ἐκ μορφινομανίας.

μορφινομανία (ἡ) νεώτ. ἡ μανία, τὸ ἀκατανίκητον πάθος πρὸς χρῆσιν μορφίνης ἢ ἄ. παρεμφερῶν ναρκωτικῶν φαρμάκων.

μόρφνος (ὁ) κ. μορφνός μελαφός, μαυρωπός, μελανοκυανοῦς· Σουΐδ. «σκοτεινός», Ἀρκάδ.62,8 «τὸ δὲ μόρφνος ὁ μέλας»· || εἰδ. ὡς ὄν. εἴδους ἀετοῦ, πιθ. γυπαετοῦ, ὁ ἔχων πτέρωμα μελανόστικτον, ὁ μαυραετός : Ἰλ.Ω 316 **αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε . . μόρφνον θηρητῆρ', ὃν καὶ περκνὸν καλέουσιν** (Ζερβ.μτφρ.Ἰλ.«ἔστειλε λοιπὸν εὐθὺς ἀετό .. τὸν κυνηγάρικο μαυραετό), Ἡσίοδ.Α 134 **μόρφνοιο φλεγύαο καλυπτόμενοι πτερύγεσσιν**, Ἀριστλ.ΖΙ 618b,25 **ἐπικαλεῖται δὲ νηττοφόνος καὶ μορφνός·** || κ. ἀπολ. ἄνευ τοῦ ἀετός : Λυκόφρ. 838 **χρυσόπατρον μόρφνον ἁρπάσας γνάθοις·** **2**) Ἡσ. «μορφνός, ξανθός».

μορφογένεσις-εως (ἡ) νεώτ. κ. μορφογονία ἡ μελέτη τῆς γενέσεως τῆς μορφῆς τῶν ὀργανισμῶν καὶ τῶν αἰτίων ταύτης.

μορφοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ οὗ ἡ φύσις, ἡ διάθεσις, ἡ ἰδιότης ἐκφράζεται διὰ τῆς μορφῆς αὐτοῦ : Ἐπίκ.Φύσ.2,8 **μορφοειδὴς σχηματισμός·** **2**) ὁ ὅμοιος πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν : Πλούτ. Ἠθ.735Α **ἔχοντα μορφοειδεῖς τοῦ σώματος ἐκμεμαγμένας ὁμοιότητας.**

μορφολίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὀργανικὴ βάσις παραγομένη κατὰ τὴν θέρμανσιν διαιθυλολαμίνης μετὰ θειϊκοῦ ὀξέος.

μορφολογία (ἡ) νεώτ. ἡ μελέτη, ἡ ἐξέτασις τοῦ ἐξωτερικοῦ σχηματισμοῦ τῶν ὄντων, ἀνοργάνων καὶ ὀργανικῶν· || γεωλ. κλάδος τῆς γεωγραφίας ἐρευνῶν τὰς μορφὰς τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ὡς καὶ τὴν ἐξέλιξιν καὶ τοὺς μετασχηματισμοὺς τῶν μορφῶν τούτων· || γραμμ. τμῆμα τῆς γραμματικῆς ἐξετάζον τὴν μεταβολὴν τῶν λ. (σύνθεσις, παραγωγή, κλίσις).

μορφολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μορφήν, ὁ τῆς μορφῆς : **μορφολογικαὶ διαφοραὶ τῶν ζώων - τῶν γλωσσῶν - τῶν φυτῶν.**

μορφολυσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀφετεροίωσις ἢ ἡ διάσπασις τῆς ἑνότητος τῆς ὑφῆς τῶν κυττάρων ἱστοῦ τινος, ἐπιγεννῶσα λειτουργικὰς ὑφάς.

μορφονιός-ιά δημ. κτ. συγκ. τοῦ ὀμορφονιός, ὁ εὔμορφος νέος, ὁ ὀμορφοκαμωμένος : Πορφύρ. Σκ.26,11 **ἔρχονται οἱ μορφονιὲς καὶ κλαῖν καὶ μείρονται καὶ τὸν ἀγαπημένον τους γυρεύουν.**

μορφόπλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἐνδόπλασμα.

μορφοποιΐα (ἡ) μσν. διαμόρφωσις, σχηματισμός, σχῆμα : Στουδ.Θεόδ.74Ε **ἡ τῶν εἰδώλων μορφοποιΐα**, Παχυμ.Γ Παράφρ. εἰς Διον.Ἀρεοπ. 23Β **αἱ διὰ τῶν ἀνομοίων μορφοποιΐαι τοῦ βοός, τοῦ ἀετοῦ καὶ τῶν λοιπῶν.**

μορφοποιός-όν μσν. ὁ ποιῶν, εἰκονίζων μορφήν, ὁ ζωγράφος : Στουδ.Θεόδ.605 λβ' | **ἐκ μορφοποιοῦ χειρὸς ὡραϊσμένην βλέποντες ἄνδρες ἐγγραφεῖσαν ἐνθάδε.**

μορφοποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. μορφῶ, σχηματίζω, δίδω μορφήν : Φώτ.π.Οἰκουμ. εἰς Φιλιππ.2,667 **αὐτός ἐστιν ὁ τελειῶν καὶ οἱονεὶ μορφοποιῶν τὴν ἡμετέραν καὶ θέλησιν καὶ ἐνέργειαν·** || ἰδ. παθ. : Ἰουστ.Ἀπολ.2 **ἐξ ἀτίμων πολλάκις σκευῶν διὰ τέχνης τὸ σχῆμα μόνον ἀλλάξαντες καὶ μορφοποιήσαντες θεοὺς ἐπονομάζουσι**, Ἑρμεί.Ἀλ. π.Στοβ.Ι,ΙΙ,2, Φώτ.π.Οἰκουμ. εἰς Ρωμ.291 **καταργεῖται καὶ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, .. ὑφ' ἧς ἐμορφοποιεῖτο ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος.**

μορφοπροσωπάτος-η-ο μσν. ὁ ἔχων εὔμορφον πρόσωπον, ὡραίαν μορφήν, ὁ εὐμορφοπρόσωπος : Πρόδρ.Ι,70 **λαμπροπουκαμισάτος, παραγεμιστοτράχηλος καὶ μορφοπροσωπάτος.**

μορφοσκοπία (ἡ) μτγν. ἡ παρατήρησις, ἡ ἐξέτασις τῆς μορφῆς : Ἰώσ.Ὑπομν.327 **ἡ διὰ μορφοσκοπίας μαντική.**

μορφοσκόπος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ παρατηρῶν, ὁ ἐξετάζων μορφὰς ἢ σχήματα καὶ μαντεύων ἐκ τούτου : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,69, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.2,69, 250 **μορφοσκόποι, χειροσκόποι.**

μορφοφανής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τὴν μορφήν, ὁ κατὰ τὸ σχῆμα μόνον ἐμφανής, φαινόμενος : Ἐπίγρ.ΑΠ Ι,88 **μορφοφανῶν τε τύπων κρύφιον νόον εἰς φάος ἕλκων.**

μορφοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ψυχικὴ ἀσθένεια, καθ' ἣν ὁ ἀσθενὴς κατέχεται ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς ἀλλοιώσεως τῆς μορφῆς τοῦ σώματός του.

μορφύνω Ἡσ. «καλλωπίζω, κοσμῶ».

μορφῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **μορφώνω**, ἀόρ. **ἐμόρφωσα**, παθ. ἀόρ. **ἐμορφώθην**, δημ. (**ἐ**)**μορφώθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. (**με**)**μορφωμένος**, δίδω μορφὴν ἢ σχῆμα εἴς τι, διαμορφώνω, σχηματίζω : Αἰν.Τακτ.40,4 **γυναικῶν σώματα μορφώσαντες καὶ ὁπλίσαντες ὡς ἐς ἄνδρας μάλιστα**, Ἄρατ.374· || τὸ παθ. μορφοῦμαι λαμβάνω μορφὴν ἢ σχῆμα, διαπλάσσομαι τελείως, σχηματίζομαι, διαμορφοῦμαι : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,6,7 **μεμορφωμένα γὰρ εὐθὺς ἐκεῖνα** (τὰ ζῷα), **ταῦτα δ' ἅμα τῇ γενέσει μορφοῦνται**, Πλούτ.Ἠθ.1013C **καὶ τῆς μὲν ὕλης τὸ μετοχῇ καὶ εἰκασίᾳ τοῦ νοητοῦ μορφωθέν**, ΚΔ Γαλ.4,19 **οὓς πάλιν ὠδίνω, ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν**, Ἰουστ.Ἀπολ.2,Β6 **ὑπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου μορφωθέντος καὶ ἀνθρώπου γενομένου**, Εὐστ.Πον.257,16 **μορφωθῆναι δι' ἔργων ἀγαθῶν ἐν αὐτῷ τῷ σωτῆρι Χριστῷ·** **2**) μτγν. μεταβάλλω, μεταμορφῶ : Συμμ.ΠΔ Ψαλμ.33,1 **ὅτε ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μεμόρφωκε τὸν τρόπον αὐτοῦ·** || μετασχηματίζω : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.

6,635 **μορφώσαντες ξύλα εἰς λίθους καὶ χαλκὸν εἰς σίδηρον·** 3) μτγν. παριστῶ ἐν σχήματι, σχεδιάζω, εἰκονίζω, δίδω μορφήν : ΝεῖλΑΠ I,33 **ὡς θρασὺ μορφῶσαι τὸν ἀσώματον·** 4) τὸ μέσ. μορφοῦμαι κοσμῶ, καλλωπίζω : Βl.Δαμασκ.l I,20 **τῆς θείας εἰκόνος τὸ κάλλος τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐμορφώσατο κάλλιον·** 5) νεώτ κ. δημ. κ. μορφώνω διαμορφώνω τὸν ψυχικὸν καὶ πνευματικὸν κόσμον τινός, ἐκπαιδεύω, προάγω τινὰ πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς· ἰδ. ἐπὶ πατρός, παρέχω τὰ μέσα ὥστε τὰ τέκνα μου νὰ τύχουν ἀρίστης καταρτίσεως : **ἐμόρφωσε ὅλα τὰ παιδιά του·** 6) νεώτ. κ. δημ. τὸ μέσ.ἰδ. κτ.μτχ.παθ.παρακ. **μορφωμένος-η-ο(ν)** λαμβάνω μόρφωσιν γενικήν, καταρτίζομαι πλήρως : **εἶχε τὰ μέσα νὰ σπουδάσῃ ἔξω καὶ μορφώθηκε καλά, - εἶναι πολὺ μορφωμένος, - γυναίκα μορφωμένη·** 7) ρηματ.π. μόρφωσις, μόρφωμα.

Μορφώ-οῦς-όος (ἡ) ὄνομα τῆς Ἀφροδίτης ἐν Λακεδαίμονι· πιθ. ἡ κάλλος παρέχουσα, ἡ δίδουσα ἀμορφιά, ἡ καλή, ἡ εὔμορφος, ἡ ὡραία : Παυσ.3,15,8 **ἐπῳκοδόμηται Μορφοῦς ἱερόν· ἐπίκλησις μὲν δὴ τῆς Ἀφροδίτης ἐστὶν ἡ Μορφώ·** 2) ὡς προσηγ. μορφὴ βλ.λ.l: Ἀρχύτ.π.Στοβ.Ἐκλ. 8l **τὰν ἐστὼ τῶν πραγμάτων καὶ τὰν μορφώ.**

μόρφωμα-ατος (τὸ) κ. μσν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μορφῶ, μεμορφωμένον τι, μορφή, σχῆμα, εἶδος, εἰκών : Αἰσχ.Ἀγ.873 **ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι,** αὐτ.Εὐμ.412, Πτολ.Τετράβ.26, Ἀκύλ.ΠΔ Γεν.31,19, Ἡφαιστ.Ἀστρ.I,20, Εὐστ.Πον.88,77 **φεῦδος, οὗ τὸ μὲν παχὺ . . οὐδὲν οὐδόλως ἦν, τὸ δὲ πρὸς ἔννοιαν τὴν ἐκλαλουμένην φυχῆς ἦν τι μόρφωμα·** || κ. ὁ πληθ. ἀντὶ τοῦ ἑνικ. : Εὐρ.Ἑλ.19 **κύκνου μορφώματ' ὄρνιθος λαβών.**

μόρφων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ ὑποκριτής, ὁ προσποιούμενος αἰσθήματα, ἅτινα δὲν ἔχει : Ἰγνάτ. Θεοφ.Ἐπιστ.Μαγνησ.144 (=53 ἔκδ. Genev.1623) **οἱ γὰρ τοιοῦτοι οὐκ εὐσυνείδητοι, ἀλλ' εἴρωνές τινες καὶ μόρφωνες εἶναί μοι φαίνονται.**

μόρφωσις-εως (ἡ) (μορφῶ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η τὸ δίδειν μορφήν, τὸ διαμορφώνειν, τὸ σχηματίζειν, σχηματισμός, διάπλασις, σχῆμα : Θεόφρ. ΦΑἰτ.3,7,4 **ἡ δὲ ἀναγωγὴ καὶ ἣν καλοῦσιν οἱ πολλοὶ τῶν φυτῶν παιδείαν, οἷον σχηματισμός ἐστι καὶ μόρφωσις τῶν δένδρων ὕφει τε καὶ ταπεινότητι,** Πτολ.Τετράβ.26, Γαλ.4,640, Ἡφαιστ.Ἀστρ. I,3· 2) μτγν. σχῆμα, ὄψις, τὸ ἐξωτερικόν, τὸ φαινόμενον : ΚΔ Ρωμ.2,20 **διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ·** 3) μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ καλλιέργεια τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, τελεία κατάρτισις, ἐκπαίδευσις, ἀνατροφή : Πιαίδ.Γ Πέρσ. 79 **τὴν ψυχικὴν μόρφωσιν,** Εὐστ.Πον.233,94 **μάννα βρεχόμενον ἄνωθεν καὶ πολυειδεῖ μορφώσει τραπέζας ἐξορτύον, - εἶναι μεγάλης μορφώσεως ἄνθρωπος, - δὲν ἔχει μόρφωση·** πρβλ. ἀμόρφωτος.

μορφωτικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μόρφωσιν, ὁ ἱκανός, ὁ κατάλληλος, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μορφώνειν : Γαλ. 4,642 **μορφωτικὴ δύναμις,** Πρόκλ.Πολ.I,235 **ἡ φαντασία νόησις μορφωτική,** αὐτ.Παρμ.7805 **εἰκόνες μορφωτικαί,** Εὐστ.Πον.217,40 **σχῆμα, τὸ τῆς κατὰ πνεῦμα εὐσχήμονος μορφωτικῆς ἐνάρξεως, - μορφωτικαὶ μέθοδοι, - μορφωτικὰ μέσα.**

μορφωτικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον μορφωτικὸν βλ.λ. : Ψελλ.Σχόλ. εἰς Χρησμ.Χαλδ.90,13.

μορφώτρια (ἡ) θηλ. (ὡς ἀπὸ τοῦ μορφωτὴρ) ἡ μορφοῦσα, ἡ μεταμορφώνουσα : Εὐρ.Τρφ.437 **Λιγυστὶς θ' ἡ συῶν μορφώτρια Κίρκη.**

μορχέλλη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀσκομυκήτων ἐκ τῶν ἐλβελλοειδῶν.

μορῶ-έω (μόρος) μτγν. κάμνω τι μετὰ δυσκολίας, μετὰ κόπου, μετὰ πόνου : Δωσιάδ.ΑΠ 15,26,8 **ὃν . . δύσευνος μόρησε ματρόρριπτος** (ἐπόνησε)· κ. τὸ παθ. : Νικ.Ἀλεξ.229 **πυρὸς μεμορημένος αὐγαῖς** (ἐφημένος ἐπὶ τῆς πυρᾶς)· πρβλ. Ἡσ. «**μεμορημένον, ἠσκημένον,** πεπονημένον»· 2) Ἡσ. «μορῆσαι, μερίσαι»· 3) αὐτ. «ἐλθεῖν».

μοσάσαυρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος λεπιδοσαύρων ἑρπετῶν ἐκ τῶν **μοσασαυριδῶν.**

μοσκαναθρεμμένος-η-ο δημ. κ. μοσχ(ο)αναθρεμμένος ὁ οἱονεὶ ὑπὸ τῶν γονέων τραφεὶς (ἀνατραφεὶς) διὰ μόσχου, ὁ ἀνατραφεὶς διὰ δαψιλῶν περιποιήσεων, ὁ καλοαναθρεμμένος : Πολἰτ. Ἐκλ.Τραγ.107,7 **μαῦροί μου ἀκριβοτάγιστοι καὶ μοσχαναθρεμμένοι,** Σολωμ.Ἐλ.Πολ.3,10 **κόφ' τὸ νερὸ στὴ μάννα του, μπάσ' το στὸ περιβόλι, στὸ περιβόλι τῆς ψυχῆς τὸ μοσχοαναθρεμμένο.**

μοσκατέλλο (τὸ) δημ. ἰδ. μοσκάτο ποικιλία τις τοῦ φυτοῦ ἄμπελος βλ.λ. ἡ οἰνοφόρος.

μοσκάτο (τὸ) δημ. κ. μοσχάτο ποικιλία τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου, ὁ ἐξ ἧς οἶνος εἶναι ἰδιαζόντως εὐώδης, ἰδ. μοσκατέλλο : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.41 **μοσχάτων καὶ μαύρων** (σταφυλῶν)· 2) ὁ ἐκ τῆς ἀμπέλου ταύτης παραγόμενος οἶνος : **βάνει κάθε χρόνο δυὸ βαρέλια μοσκάτο·** || γεν. ὡς ἐπίθ. τῶν εὐωδῶν οἴνων : δ.τραγ. **νὰ φάω σταφύλι ροζακί, νὰ πιῶ κρασὶ μοσκάτο.**

μοσκιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ροδῆ βλ.λ. ἡ μόσχοσμος : Ἐφταλ.Ὀδ.Δ 445 **βόζει μοσκιὰ μυρόβολη σὲ καθενὸς ρουθούνι καὶ τοῦ θαλασσινοῦ θεριοῦ τὴ μυρουδιὰ ἀφανίζει.**

μοσκῖται (οἱ) νεώτ. κώνωπες ἐκ τῶν ὁμοιογενειῶν τῶν **κουλικιδῶν** καὶ τῶν σιμουλιδῶν, ἀπαντῶντες εἰς τὰς θερμὰς καὶ τροπικὰς χώρας.

μοσκοβόλημα (τὸ) δημ. μοσκοβολιὰ βλ.λ. : **ρόδου μοσκοβόλημα.**

μοσκοβολιά (ἡ) δημ. τὸ ἀναδίδειν εὐωδίαν, μόσχον, ὡραία εὐωδία, μεθυστικὴ μυρουδιά.

μοσκοβόλος-α-ο δημ. κ. θηλ. κ. μοσκόβολη ὁ ἀναδίδων εὐωδίαν μόσχου, ὁ εὐωδιάζων, ὁ μοσχομυρίζων : Παλαμ.Τάφ.20,7 **φέρτε τὶς μοσκόβολες καὶ πλουμισμένες βιόλες.**

μοσκοβολῶ δημ. κ. ἀσυν. **μοσκοβολάω** ἀναδίδω εὐωδίαν μόσχου, εὐωδιάζω, μοσκομυρίζω : **μοσκοβόλησε ὅλος ὁ τόπος ἀπ' τ' ἀνοιγμένα τριαντάφυλλα.**

μοσκομυρίζω μσν. κ. δημ. ἔχω τὴν εὐωδίαν τοῦ μόσχου, εὐωδιάζω· πρβλ. μοσκοβολῶ : Ἐρωτόκρ.2,448 **νὰ πάρῃς ρόδο ὄμορφο καὶ μοσκομυρισμένο,** Πολἰτ.Ἐκλ.Τραγ.165,9 **δὲ θέλω γὼ τὰ μῆλά σου τὰ τσαλοπατημένα, θέλω τὰ δυὸ τοῦ κόρφου σου τὰ μοσκομυρισμένα.**

μόσκος (ὁ) μσν. κ. δημ. μόσχος, ἀρωματικὴ οὐσία λαμβανομένη ἐκ τοῦ μόσχου βλ.λ. τοῦ μοσχοφόρου : Ἐρωτόκρ.I,1019 **καὶ πάσ' ἀργὰ ὡς πράμ' ἀκριβὸ στοὺς μόσκους ἔβανά τα,** Πολἰτ.Ἐκλ. Τραγ.168,7 **σύρνουν τὰ πόδια της δροσιὰ καὶ τὰ μαλλιά της μόσκο.**

μοσκοφυλάσσω μσν. κ. δημ. φυλάσσω ἐντὸς μόσκου βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.I,1020 **καὶ στ' ἀργυρὰ καὶ στὰ χρυσὰ ἐμοσκοφύλασσά τα.**

μοσπνεῦσαι Ἡσ. «θυσίαι».

μοσπώλια (τά) πάπ. ἀμφ. σημ., πιθ. μώστια βλ.λ.

μόσσυν-υνος (ὁ) κ. μσν. κ. μοσσύν-ῦνος, συχν. π. κώδ. κ. μόσυν ξύλινος πύργος ἢ οἶκος· Ἡσ. «πύργος, ἔπαλξις» : Ξεν.Ἀν.5,4,26 **ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὁ ἐν τῷ μόσσυνι τῷ ἐπ' ἄκρου ᾠκοδομημένῳ,** Αἰν.Τακτ.33,3 **ξύλινοι μοσσύνες,** Διον.Ἁλ. Ρωμ.I,26 (οἱ Μοσσύνοικοι) **οἰκοῦσι κἀκεῖνα ἐπὶ ξυλίνοις ὥσπερ ἐν πύργοις ὑψηλοῖς μόσσυνας αὐτὰ καλοῦντες,** Νικ.Χων.305D **πολλοὶ τῆς πατρίδος ἄγχιστα πηξάμενοι μόσυνα·** || δρύφακτον περίφραγμα : Λυκόφρ.443· || ἀμφ. ἐνν., πιθ. ναυπηγεῖον : αὐτ.1432.

μοσσῦνικός-ή-όν ὁ κατασκευασθεὶς ὑπὸ τῶν Μοσσυνοίκων ἢ κατὰ τὸν τρόπον τῶν Μοσσυνοίκων βλ.λ. : Ἀριστφ.ἀπ.417 **μοσσυνικὰ μαζονομεῖα.**

μοσσύνοικοι (οἱ) φυλὴ κατοικοῦσα τὸ πάλαι εἰς τὴν νοτίαν παραλίαν τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἐντὸς ξυλίνων πύργων, μοσσυνῶν βλ.λ. : Ἑκατ.204,Ι, Ἡρ. 3,94 **Μάκρωσι καὶ Μοσσυνοίκοισι καὶ Μαρσί,** Ἀριστλ.Θαυμ.835a,9, Ἀπολλ.Ρ 2,1016

μόστρα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. προθήκη ὑαλόφρακτος ἐμπορικοῦ καταστήματος πρὸς τοποθέτησιν δειγμάτων τῶν πωλουμένων ἐμπορευμάτων || τὸ ἐκλεκτότερον μέρος τοῦ ἐμπορεύματος τὸ ἐκτιθέμενον εἰς τὴν μόστραν || εἰδικώτ. ἡ ἀποστελλομένη ἢ προσκομιζομένη ὡς δεῖγμα μικρὰ ποσότης ἐμπορεύματος· **2)** μτφ. εἰρων. τὸ πρόσωπο : **ἔπεσε καὶ χάλασε τὴ μόστρα·** κ. φρ. **θὰ σοῦ χαλάσω τὴ μόστρα** (θὰ σὲ δείρω, θὰ σὲ στραπατσάρω).

μοστράρω (Ἰταλ.) δημ. ἐπιδεικνύω, ἐμφανίζω, οἱονεὶ ἐν προθήκῃ σὲ μόστρα βλ.λ.

μόστρο (τὸ) (Ἰταλ.) ἐπὶ προσ. ὁ λίαν ἄσχημος τὴν ὄψιν : **πῆρε μιὰ γυναίκο μόστρο.**

μοσυλῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. εἶδος κασίας βλ.λ. · Διοσκ.1,14· πρβλ. μόσυλον

μόσυλον (τὸ) μτγν. εἶδος κινναμώμου (διάφορον τοῦ μοσυλῖτις βλ.λ.) : Διοσκ.1,14 **διαφέρει δὲ τὸ μόσυλον διὰ τὸ τηρεῖν ποσὴν ἐμφέρειαν πρὸς τὴν μοσυλῖτιν καλουμένην κασίαν.**

μοσφιλιά (ἡ) δημ τὸ φυτὸν κράταιγος βλ.λ. ὁ ἀζαρόλος

μοσχάγκαθο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἠρύγγιον βλ.λ

μοσχανοσῖτος Ἡσ. «ὁ ἀπεχόμενος» **2)** αὐτ. «χόρτος, ὁ ἤδη καρπὸν ἔχων».

μοσχαρδινιά (ἡ) δημ τὸ φυτὸν κενταύριον βλ.λ τὸ εὐειδές

μοσχαρήσιος-ια-ιο δημ. κ. μοσκ- ὁ τοῦ μόσχου, μόσχειος : **μπριτζόλες μοσχαρήσιες.**

μοσχάριον (τὸ) μτγν. κ. πάπ., δημ. **μοσχάρι, μοσκάρι** κ. **μουσκάρι** ὑποκορ. τοῦ μόσχος βλ.λ.(2), μικρὸς μόσχος, μοσχαράκι : ΠΔ Λευιτ.9,2 **λάβε σεαυτῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας καὶ κριὸν εἰς ὁλοκαύτωμα ἄμωμα,** Ἀρρ.Ἐπικτ.3,22,6.

μοσχάς-άδος (ἡ) γλωσσ.κ. Ἐπιγρ. δάμαλις· **2)** παραφυάς, καταβολάδα : Ἐπιγρ. **μοσχάδες ἐλεῶν.**

μοσχᾶτος-η-ο δημ., ἃ. μουσκᾶτος κ. μοσκᾶτος βλ.λ.· **2)** ὡς ἐπίθ. παντὸς ἀρωματώδους, ὁ εὐώδης : Βιζυην. (ἔκδ. Φέξη) 9,10 **μοσχᾶτα λουλούδια.**

μοσχεία (ἡ) μτγν. κ. σχόλ., πάπ. **μοσχέα** τὸ μοσχεύειν, φύτευσις παραβλαστημάτων, παραφυάδων : Φιλ.Βυζ.Θαυμ.1,3, Σχόλ.Θεόκρ.1,48.

μόσχειος-ον κ.-α-ον κ. πάπ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μόσχον, ὁ τοῦ μόσχου ἢ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος, δημ. μοσχαρήσιος, μουσκαρήσιος : Ξεν.Ἀν.4,5,31 **κρέα μόσχεια** (βιδέλο), αὐτ.Κυν.2,9 **κυνοῦχος μόσχειος** (κυνόδεσμος, λωρίον ἐκ δέρματος μόσχου), Λεωνίδ.Ταρ.ἐν ΑΠ 6,263 **μοσχείῳ δ' ἀπέτισεν ὁ θὴρ ἀνθ' αἵματος αἷμα·** || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **μόσχειον** (ἐνν. δέρμα), τὸ δέρμα τοῦ μόσχου : Ξεν.Ἱππ.12,7· || κ. πλήρως: Πολύβ.6,23,3 **μοσχείῳ δέρματι περιείληται τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν,** Πάπ. **μόσχειον δέρμα.**

μοσχέλαιον (τὸ) μσν. ἔλαιον διὰ μόσχου ἀρωματισμένον : Παῦλ.Αἰγ.7,20 (πληθ.).

μόσχευμα-ατος (τὸ) κ. πάπ. κ. νεώτ. ὁ ἀφαιρούμενος καὶ μεταφυτευόμενος βλαστός, παραφυάς, παραβλάστημα : Θεόφ.ΦΙ 2,2,5, αὐτ.ΦΑἰτ. 3,11,5 **τὰ μοσχεύματα δεῖν εἰς τὰς ἐπομβρίους μᾶλλον ἐμβάλλειν ἢ τὰ φυτεύματα πάντων τῶν δένδρων,** ΠΔ Σοφ.Σαλ.4,3 **καὶ ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ῥίζαν εἰς βάθος, οὐδὲ ἀσφαλῆ βάσιν ἑδράσει,** Φίλ.1,398, Πάπ. || ὁμ. **μοσχεύματα** Ἡσ. «τὰ νεόφυτα».

μοσχευματικός-ή-όν γλωσσ. ὁ ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος διὰ μόσχευσιν, πρόσφορος, κατάλληλος εἰς τὸ νὰ βλαστήσῃ παραφυάδας, μοσχεύματα : **μοσχευματικὴ ῥάβδος.**

μόσχευσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. πολλαπλασιασμὸς φυτῶν διὰ παραφυάδων : Γεωπ.11,3.

μοσχεύω κ. πάπ., μσν. κ. νεώτ. ἀποσπῶ ἀπὸ τῶν δένδρων μόσχους, μοσχεύματα, παραφυάδας καὶ φυτεύω αὐτάς : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,2,1 **τὰς γὰρ ῥάβδους φασὶ μοσχεύειν περὶ Βαβυλῶνα τὰς ἁπαλοτάτας· καὶ ὅταν ἐμβιώσωσι, μεταφυτεύουσι,** αὐτ.3,5,3 **τὸ μεμοσχευμένον,** Εὐσ.Πον. 136,17 **αὐτὸν δέ σε τὸ ἔτι ἔνικμον φυτόν, τὸ ἐκ παραδείσου ἀνέκαθεν πεφυκός, οὐκ ἔχει μοσχεῦσαι·** **2)** μτφ. τρέφω, ἀνατρέφω, διατηρῶ : Δημ.785 **ἵνα τοὺς τοιούτους ἐν αὐτοῖς μοσχεύητε** (διατηρῆτε ὡς μοσχεύματα), Διον.Ἁλ.Ῥωμ.7,46 **μοσχευομένη κατὰ τοῦ δήμου τυραννίς, καθ' ὅλης τῆς πόλεως μοσχεύεται·** **3)** ἀνατρέφω ὡς μόσχον : Φιλόστρ.Ἀπολλ.6,30 **ὁ ἐκ νέου μοσχεύσας με, τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ λέγων.**

μοσχῆ-έη (ἡ) (ἐνν. δορά) δέρμα μόσχου : Ἀναξανδρ.65.

μοσχηδόν ἐπίρρ. μτγν. δίκην μόσχου, ὡς μόσχος, σὰν μοσχάρι : Νίκ.Ἀλεξ.357 **ἀρτιγενής, μαστοῦ δὲ ποτὸν μοσχηδὸν ἀμέλγοι.**

μοσχίας (ὁ) μτγν.κ.μσν. ὁ ὅμοιος μικρῷ μόσχῳ· ἐν χρ. ἐπὶ νεογνῶν ζῴων, οἷον τοῦ λαγοῦ κτλ.: Πολυδ.5,74 **οἱ μοσχίαι καλούμενοι τῶν λαγωῶν·** || τριετὴς κριὸς ὡς ὁμοιάζων πρὸς μικρὸν μόσχον: Εὐστ.1627,15

μοσχίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **ἀρτιοδακτύλων.**

μοσχίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μόσχος βλ.λ.(1) μικρὰ παραφυάς, βλασταράκι : Ἀριστφ.Ἀχ.996 **νέα μοσχίδια συκίδων,** Αἰλ.Ἐπιστ.4.

μοσχῖναι Ἡσ. «οἱ σκιρτητικοί».

μοσχίνδα Ἡσ. «τὸ ἑξῆς, καὶ ἀνελλιπῶς».

μόσχινος η-ον πάπ. ὁ ἐκ δέρματος μόσχου.

μοσχίον (τὸ) κ. πάπ., ὑποκορ. τοῦ μόσχος, μικρὸς μόσχος, μοσχαράκι : Ἔφιππ.π.Ἀθήν.8,359Β **τὸ μοσχίον τὸ τῆς κορώνης αὔριον δειπνήσομεν,** Θεόκρ.4,4 **ἀλλ' ὁ γέρων ὑφίητι τὰ μοσχία κἠμὲ φυλάσσει.**

μόσχιος-α-ον (μόσχος (2)) κ. πάπ. ὁ ἀνήκων εἰς μόσχον, ὁ τοῦ μόσχου, μόσχειος βλ.λ. : Εὐρ.Ἑλ.811 **μοσχία θρίξ** (κῶδ.), Πάπ. **μόσχιον κρέας.**

μοσχίτης (ὁ) σχόλ ὀσμύλος βλ.λ., μοσχοχτάποδο : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,307.

μοσχόβιος σειρά νεώτ. ἡ ἀρχαιοτέρα ἐκ τῶν δύο σειρῶν στρωμάτων, εἰς ἃς διαιρεῖται ἡ ἀνωτέρα λιθανθρακοφόρος ὑποδιάπλασις τῆς λιθανθρακοφόρου διαπλάσεως τοῦ παλαιοζωϊκοῦ.

μοσχοβίτης (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ Μόσχας καταγόμενος, ὁ κάτοικος τῆς Μόσχας· κ. γεν. Ῥῶσος· **2)** ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν μαρμαρυγιῶν.

μοσχοβιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μοσχοβίτας, ὁ τῶν μοσχοβιτῶν.

μοσχοβόλημα-ατος (τὸ) δημ. κ. **μοσκοβόλημα** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μοσχοβολῶ, εὐωδία, εὐωδίασις, ἀρωματώδης ἀπόπνοια, εὐάρεστος ὀσμή, μυρουδιά : Παλαμ.Περ.Χαιρ.118,12 **ἀπὸ σὲ τὰ γιασεμιὰ θὰ τὸ πήρανε τὸ μοσκοβόλημά τους.**

μοσχοβολιά (ἡ) δημ. μοσχοβόλημα βλ.λ. : Γρυπ. Σκ.Τερρ.92,16 **ποὺ τὴ σταχτὴ μοσχοβολιὰ ρουφοῦνε καὶ τὸ μύρο.**

μοσχοβόλος-ον νεώτ., δημ. **μοσκόβολος**-η-ο ὁ βάλλων, ἀποπνέων ὀσμὴν μόσχου, ὁ μοσχοβολῶν, εὐωδιάζων.

μοσχοβολῶ-έω δημ. κ. **μοσκοβολάω** ἀποπνέω ὀσμὴν μόσχου, ἀναδίδω εὐωδίαν, εὐωδιάζω : Σολωμ.Ἐλ.Πολ.2,6,5 **φωνὴ 'πε· ὁ δρόμος σου**

γλυκός καὶ μοσχοβολισμένος (δ.γρ. ἀντὶ μοσχοβολημένος), Κάλβ.'Ὁ Φιλόπατρις 18 **μοσχοβολάει τὸ κλῖμά σου,** Βαλαωρ.Φροσ.ΙΙ **μοσχοβολάει ὁ λίβανος,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 12,22 **μοσχοβόλησε τὸ ἀγέρι ποὺ ἀναδεύει τὰ κλαδιά.**

μοσχόβους (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν τοῦ ἀθρ. τῶν μυρηκαστικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **βοΐδῶν.**

μοσχοβούτυρον (τὸ) νεώτ. χημ. λιπαρὰ ὕλη βουτυρώδους συστάσεως ἐξαγομένη ἐκ τῶν σπερμάτων μυριστικῆς τῆς εὐόσμου (μοσχοκαρύων), ἄ. μοσχοκαρύων βούτυρον ἢ μοσχοκαρυέλαιον.

μοσχογαλῆ (ἡ) νεώτ. ζωολ. σαρκοφάγον θηλαστικὸν τῆς οἰκογεν. τῶν **μοσχογαλιδῶν** ἔχον ἀδενοφόρον θύλακα τοῦ ὁποίου τὸ ἔκκριμα ἔχει ὀσμὴν μόσχου, ἄ. ὀζογαλῆ, δημ. ζαμπέτι.

μοσχόδενδρον (τὸ) μσν. δένδρον ἀποπνέον ὀσμήν, εὐωδίαν, εὐωδιάζον : Διήγ.'Αχιλλ.982 **ἀλλ' ὡς φυτὸν ἐρωτικὸν μοσχόδενδρον νὰ στέκω.**

μοσχοέλατο (τὸ) δημ. κ. **μοσκοέλατο** πίτυς βλ.λ. ἡ μέλαινα.

μοσχοθυμίαμα-ατος (τὸ) νεώτ. τεχνικὸν θυμίαμα ἐκ λιβανωτοῦ, ῥόδων **καὶ ἄλλων φυτικῶν** ἀρωμάτων, ἄ. μοσχολίβανον.

μοσχοθύτης (ὁ) γλωσσ. **ὁ** θύων **ἢ** σφάζων μόσχους.

μοσχοθυτῶ-έω μσν.θυσιάζω μόσχον:Πρόδρ.7,487.

μοσχοκαρύα (ἡ) νεώτ., δημ.**μοσκοκαρυδιά** τὸ φυτὸν μυριστικὴ ἡ εὐώδης : 'Αραβ.Μυθ.Χαλ.Ι,225 **ἔφθασα εἰς ἕνα δάσος ὅπου ἦσαν πλῆθος μοσχοκαρυδιές.**

μοσχοκάρυον (τὸ) λεξ., νεώτ., δημ. **μοσχοκάρυδο** ἢ **μοσκοκάρυδο** ὁ καρπὸς τῆς μοσχοκαρύας βλ.λ. ἐν χρ. ὡς ἀρωματικόν, ἐν δὲ τῇ φαρμακευτικῇ ὡς εὐστόμαχον : Δουκάγγ., 'Αραβ. Μυθ.Χαλ.Ι,227 **καὶ μίαν σπυρίδαν γεμάτην μοσχοκάρυδα.**

μοσχοκάρφι(ον) (τὸ) μσν., δημ. κ. **μοσκοκάρφιον** κ. **μουσκοκάρφι** τὸ φυτὸν καρυόφυλλον τὸ ἀρωματικόν, τὸ γαρούφαλο : Δουκάγγ.

μοσχοκαρφιά (ἡ) δημ τὸ φυτὸν μελία ἡ ἀζεδαράχη, ἄ. πασχαλιά.

μοσχοκαύλι (τὸ) δημ. **τὸ** φυτὸν ἐχίνωψ **ὁ** ἰξώδης.

μοσχοκερατιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν λωτὸς ἐδώδιμος.

μοσχοκτάποδον (τὸ) καθαρεύων τ. τοῦ μοσκοχτάποδο, ἐλεδώνη βλ.λ. : Κορ.''Ατ.4,331.

μοσχολάτραι (οἱ) μσν. οἱ λατρεύοντες τὸν μόσχον : Νικήτ.Χων.ἐν Σάθ.Ι,120 **εἰς τοὺς ἀποστάτας τούτους καὶ μοσχολάτρας ἀτεχνῶς πορευόμενος.**

μοσχολατρῶ-έω μσν. λατρεύω τὸν μόσχον, ἐπὶ τῶν Ἑβραίων ἐν τῇ ἐρήμῳ : Πρόδρ.'Επίγρ.14.

μοσχολάχανο(ν) (τὸ) μσν., δημ. **μοσκολάχανο** τὸ ἄγριον φυτὸν ἐρωδιὸς **ὁ** μοσχοφόρος, ἐδώδιμον : Δουκάγγ.

μοσχολεϊμονιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κίτριον βλ.λ. ἡ λιμεττία.

μοσχολέϊμονο (τὸ) δημ. **ὁ** καρπὸς τῆς μοσχολεϊμονιᾶς.

μοσχολιβανίζω δημ. κ. **μοσκο-** θυμιατίζω καίων μόσχον καὶ λίβανον **ἢ** μοσχολίβανον : 'Εφταλ.'Οδ.Θ 363 **ποὺ ἔχει ναό της καὶ βωμὸ μοσκολιβανισμένο.**

μοσχολίβανο(ν) (τὸ) νεώτ.,δημ. κ. **μοσκο-** μοσχοθυμίαμα βλ.λ. : Σολωμ.Τὸ ὄνειρο 218,31 **κι ὁ καπνὸς τοῦ μοσχολίβανου ἀπὸ τὰ λιβανιστήρια.**

μοσχολιός (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν κένταυρος βλ.λ. ὁ ἐρυθρός.

μοσχολούλουδο (τὸ) δημ. κ. **μοσκολούλουδο** ἄνθος, λουλοῦδι ἀποπνέον ὀσμήν, εὐωδιάζον : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Ι,29 **γιατὶ ὡς τὸ μοσκολούλουδο κι ὄντας ξερὸ εὐωδιάζει.**

μοσχομάγειρος (ὁ) πάπ. κρεοπώλης πωλῶν μόσχους.

μοσχομάγκα (ἡ) δημ. κ. **μοσχομάγκας** (ὁ) ἀγυιόπαις, μόρτης (συνήθ. ἐπὶ τὸ εὐφημιστικώτερον) : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.6Ι **κι ὅλοι οἱ ξυπόλυτοι μοσχομάγκες τοῦ τόπου.**

μοσχομολόχα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πελαργόνιον τὸ ἐρυθρόν.

μοσχομοσκιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ῥοδῆ ἡ ἀείζωος.

μοσχομπίζελο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λάθυρος ὁ εὔοσμος.

μοσχομυρίζω· μσν. κ.νεώτ., δημ. κ. **μοσκο-** ἀποπνέω ὀσμὴν μόσχου, μυρίζω μόσχον, μοσχοβολῶ : Πρόδρ.Ι,230 **καὶ πῶς ἀπὸ τὰ κρέατα μοσχομυρίζει τζίκνα,** Βιζυην.91,36 **γὼ παίρνω 'να φιλὶ γλυκὸ καὶ μοσχομυρισμένο,** φρ. **ἔφαγα κάτι μπανάνες καὶ μοσχομυρίζει τὸ στόμα μου.**

μοσχομυρωδάτος-η-ο δημ. ὁ οἱονεὶ μοσχάτος καὶ μυρωδάτος, ὁ πλήρης εὐαρέστου ὀσμῆς, ὁ μοσχομυρίζων : **μᾶς ἦρθε μοσχομυρωδάτος.**

μοσχομυρωδιά (ἡ) δημ. εὐωδία μόσχου, μοσχοβόλημα καὶ καθόλου **εὐωδία.**

μοσχοπεπονιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πέπων **ὁ** μόσχοσμος.

μοσχοπέπονο (τὸ) δημ. **ὁ** καρπὸς τῆς μοσχοπεπονιᾶς βλ.λ.

μοσχοποιΐα (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευὴ τοῦ ἐκ μετάλλου μόσχου ἐν τῇ ἐρήμῳ : 'Ιουστ. πρὸς Τρύφ. 7,648C, Κλήμ.'Αλ.Ι,1009Α.

μοσχοποιός (ἡ) μσν. ἡ μόσχον ποιοῦσα, γεννῶσα : Φιλῆς 2,129 **μοσχοποιὸς δορκάς.**

μοσχοποιῶ-έω μτγν. ποιῶ, κατασκευάζω μόσχον, περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐκ μετάλλου μόσχου τῶν Ἑβραίων : ΚΔ Πράξ.7,41 **ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ.**

μοσχοπόντικος (ὁ) δημ. κ. **μοσχοπόντικο** (τὸ) ἄ. ἀτσίδα βλ.λ. : Κορ.''Ατ.4,331.

μοσχοπουλῶ δημ. κ. **μοσχοπουλάω** κ. **μοσκοπουλῶ** πωλῶ τι εἰς πολὺ καλὴν τιμὴν καὶ εὐκόλως.

μοσχορρούμι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν μούσκαρι τὸ μακρόκαρπον.

μόσχος (ὁ) (1) νεαρὸς βλαστός, τρυφερὸν καὶ εὔκαμπτον κλωνάρι δένδρου, παραφυάς : 'Ιλ.Λ 105 **'Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισι,** πρβλ. Θεόφρ.ΦΙτ.5,9,1, Διοσκ.2,179 **ὁ μόσχος τῶν φύλλων** (ὁ μίσχος, τὸ κοτσάνι τῶν φύλλων).

μόσχος (ὁ,ἡ) (2) κ. νεώτ., δημ. **μοσχάρι** τὸ νεογνὸν τῆς ἀγελάδος, νέος ταῦρος, οὗ τὴν μορφὴν ἐπιστεύετο ὅτι ἐλάμβανεν ὁ θεὸς 'Απις : 'Ηρ.3,28 **ὁ δὲ 'Απις γίνεται μόσχος ἐκ βοός·** || ὡς θηλ. δάμαλις, νέα βοῦς : Εὐρ.Κύκλ.389 **μόσχους ἀμέλξας, λευκὸν εἰσχέας γάλα,** 'Αριστφ. 'Αχ.13 **ἐπὶ μόσχῳ ποτὲ ᾀσόμενος** (ᾄδω διὰ τὸ βραβεῖον ἑνὸς μόσχου), ΚΔ Λουκ.15,23 **τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν** θύσατε **καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν·** || πεζαὶ μόσχοι ἑταῖραι : Εὐπ.169· **2)** καθόλου πᾶν νεογνὸν ζῴου : Εὐρ.ΙΤ 163 **πηγὰς τ' οὐρείων ἐκ μόσχων** Βάκχου οἰνηρὰς λοιβάς, αὐτ.Βάκχ.1185 **νέος ὁ μόσχος ἄρτι γένυν..** θάλλει· || ὁμ.ἐπὶ τῶν πτηνῶν : 'Αχαι.47 μόσχος χελιδόνος· **3)** μτφ. παῖς : Εὐρ.ΙΑ 1623 χρὴ **δέ σε λαβοῦσαν τόνδε μόσχον** νεαγενῆ στείχειν πρὸς οἴκους· || κ. ὡς θηλ. κοράσιον, κόρη : Εὐρ.'Εκ.526 **σκίρτημα μόσχου σῆς καθέξοντες χεροῖν,** ἕσποντο, αὐτ.'Ανδρ.711· **4)** μόσχος θαλάσσιος ὄν. τοῦ κήτους φώκη βλ.λ. : Διοκλ.''Εδικτ.8,37.

μόσχος (ὁ) (3) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **μόσκος** ἐλαιῶδες τι ἀρωματικὸν ὑγρὸν λαμβανόμενον ἐκ τοῦ μόσχου τοῦ μοσχοφόρου : 'Αέτ.1,131, 'Αλέξ.Τραλλ.12, Διήγ.'Αχιλλ.1586 **ὁ μόσχος ὁ καλός, τὸ μῆλον παραδείσου,** Σολωμ. 'Η ᾠδὴ τοῦ Πετράρχη 9 **κι ἐσεῖς ποὺ ἀπὸ τὸ μόσχο σας, δροσόχορτα, δροσάνθη,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.11,10 **καὶ**

μόσχον ἀξεθύμαστο **τὸν πόνο της ἐκράτει·** **2)** τὸ ζῷον μόσχος ὁ μοσχοφόρος· Κοσμ.Χριστιαν.Τοπογρ.335C «τὸ δὲ μικρὸν ζῷόν ἐστι ὁ μόσχος· καλοῦσι δὲ αὐτὸ τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ οἱ ἐγχώριοι καστοῦρι· διώκοντες δὲ αὐτὸ τοξεύουσι καὶ τὸ συναγόμενον αἷμα περὶ τὸν ὀμφαλὸν δεσμεύοντες ἀποκόπτουσι· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ μέρος αὐτὸ τὸ εὐῶδες, τουτέστιν ὁ παρ' ἡμῶν λεγόμενος μόσχος» ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν μηρυκαστικῶν τῆς οἰκογεν. τῶν βοϊδῶν· διακρίνεται ἀπὸ τοῦ μαρσιποειδοῦς θυλάκου, ὃν φέρει κατὰ τὸν ὀμφαλὸν καὶ ἐξ οὗ ἐκκρίνεται ὁ μόσχος βλ. ἀνωτ.

μοσχοσάπουνο (τὸ) δημ. ἀρωματικὸς σάπων.

μοσχοσίτι (τὸ) δημ. κ. **μοσκοσίτι** κορίανδρος βλ.λ. ὁ ἥμερος.

μόσχοσμος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ὀσμὴν μόσχου: μόσχοσμα φυτά.

μοσχοστάφυλο (τὸ) δημ. ὁ καρπός, ἡ σταφυλὴ τῆς ἀμπέλου τῆς οἰνοφόρου, τῆς λεγ. μοσχάτο βλ.λ.: Θρᾳκ.3,240,21 **νά 'χα καὶ μοσχοστάφυλο ἀπὸ καλὸ ἀμπέλι.**

μοσχοστουβιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν τεύκριον τὸ ξανθόν.

μοσχοσφρᾰγιστής (ὁ) κ. πάπ. ὁ ἐκλέγων καὶ σφραγίζων τοὺς πρὸς θυσίαν μόσχους: Χαιρήμ. π. Πορφ.'Αποχ.4,7.

μοσχοσφραγιστικά (τὰ) μτγν. βιβλία ἐν οἷς περιεγράφετο τὸ ἔργον, τὰ καθήκοντα τοῦ μοσχοσφραγιστοῦ: Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.6,758.

μοσχόταυρος (ὁ) μτγν. μόσχος ταύρου: 'Ανώνυμ. ἐν ἑρμ. ΠΔΛευϊτ.4,3.

μοσχοτομέα (ἡ) 'Επιγρ. στρῶμα ἐκ κλάδων ἰτέας ἢ λύγου.

μοσχοτόμος-ον γλωσσ. ὁ τέμνων, σφάζων μόσχους βλ.λ.2), ὁ θυσιαστής.

μοσχοτόπιον (τὸ) 'Επιγρ. τόπος, μέρος ἐν ᾧ κόπτονται μόσχοι βλ.λ.1), τρυφερὰ κλαδιά, βέργες.

μοσχοτρόφια (τὰ) πάπ. τόποι, μέρη ἔνθα βόσκουν, τρέφονται μόσχοι.

μοσχοτρόφος-ον πάπ. κ. λεξ. ὁ τρέφων μόσχους: Πάπ., 'Ησ. ἐν λ. τιθηνός· τὸ ἀρσ. κ. ὡς οὐσ. **μοσχοτρόφος**: Πάπ.

μοσχοφᾰγος-ον μτγν. κ. σχόλ. ὁ τρώγων μόσχους, δηλ. μόσχειον κρέας: Σχόλ.'Αριστφ.Βότρ. 360 **μοσχοφάγος Διόνυσος** ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. Μοσχοφάγοι ὄνομα φυλῆς: Περίπλ.'Ερ.Θαλ.2,3.

μοσχόφυλλο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ὀξαλὶς βλ.λ. ἡ κερατιοφόρος.

μοσχοχόρταρο (τὸ) δημ. κ. **μοσκοχόρταρο** τὸ φυτὸν τεύκριον βλ.λ. τὸ κίτρινον.

μότα (τὰ) μτγν. σαρδιαναὶ βάλανοι: Διοσκ.1,106 (κῶδ.), πρβλ. **ἄμωτον**· **2)** πληθ. οὐδ. τοῦ μοτός.

μοτάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μοτὸς βλ.λ.: Γαλ.19,107, ΕΜ 592,2.

μοτέλλη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τῆς οἰκογεν. τῶν **γαδιδῶν.**

μοτέρ (ὁ) (γαλλ. ἄκλ.) νεώτ. κ. δημ. κινητὴρ βλ.λ.

μοτή (ἡ) μτγν. ἐπ. μ. γενικ. πληθ. **μοτάων**, δ. τ. τοῦ μοτὸς βλ.λ.: Κόϊντ.4,212 **μοτάων εἴρια.**

μότημα-ατος (τὸ) πάπ. κατάστημα, ἀποθήκη λινῶν ὑφασμάτων, ἀσπρορρούχων.

μοτίβο (τὸ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. ἡ αἰτία, τὸ κίνητρον, τὸ ἐλατήριον· ‖ μουσ. τὸ κεντρικὸν σημεῖον τοῦ θέματος, περὶ τὸ ὁποῖον στρέφεται μουσική τις κίνησις.

μότο δημ. κτ. συγκ. ἐκ τοῦ μόνο ἦτο, μόνον, μονάχα: 'Ερωτόκρ.5,472 **μότο γιὰ σέ, ποὺ πεθυμῶ νά σμίξωμεν ὁμάδι.**

μοτός (ὁ) κ. νεώτ. κ. **μοτόν** (τὸ) νήματα λινοῦ ὑφάσματος τιθέμενα ἐπὶ τῶν πληγῶν, ἄ. ξαντόν: 'Ιππ.Κεφ.Τρωμ.14· δοτ. πληθ. μοτοῖς: Διοσκ.3,82· κ. μότοις: 'Ηλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.44,11,11· τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. **μότα** 'Ησ. «τὰ πληροῦντα τὴν κοίλην τῶν τραυμάτων ῥάκη»: Καλλ.ἀπ.7,40P.

μοτοσυκλέττα (ἡ) (γαλλ.) δημ. δίτροχον αὐτοκίνητον ὄχημα ἐν εἴδει ποδηλάτου, εἰς ὃ δύναται νὰ προσαρμοσθῇ καὶ ἀμαξίδιον, **κοφίνι.**

μοτοφῦλάκιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ἐπίδεσμος χρησιμεύων ὅπως τηρῇ, συγκρατῇ τὸν μοτὸν εἰς τὴν θέσιν του: Λεωνίδ.'Ιατρ.π.'Αέτ.15,12, 'Αντυλλ. π. 'Ορειβ.44,23,74· **2)** φάρμακον ἐν εἴδει ἐμπλάστρου, ἐφαρμοζόμενον δι' ἐπιδέσμου: Παῦλ. Αἰγ.6,34,62 **μοτοφυλάκιον φάρμακον.**

μοτοφῦλαξ-ᾰκος (ὁ) μτγν. μοτοφυλάκιον βλ.λ.1): Λεωνίδ.'Ιατρ.π.'Αέτ.15,5,'Ηλιόδ.Χειρ.π.'Ορειβ.44,11,1.

μοτρογένειος-ον 'Ησ. ὁ ἔχων λεπτόν, ἀραιὸν γένειον.

μοττίας 'Ησ. «ᾧ στρέφουσι τῶν ῥυτήρων τὸν ἄξονα».

μοττοῖ 'Ησ. «τιτρώσκει, ταράττει».

μοττοφαγία 'Ησ. «θυσία τις ἐν Κύπρῳ».

μόττυες 'Ησ. «οἱ ἔκλυτοι καὶ παρειμένοι».

μοττωνῆσαι 'Ησ. «τῇ πτέρνῃ τύψαι».

μοτώ (ἡ) μτγν. εἶδος κινναμώμου: Περίπλ.'Ερ. Θαλ.12,13, Γαλ.14,72.

μοτῶ-όω κ. νεώτ. θέτω εἰς τὸ τραῦμα **μοτόν**, ξαντόν: 'Ιππ.Κεφ.Τρωμ.904, 'Ησ.

μοτώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μοτόν: Γαλ.12,606.

μότωμα-ατος (τὸ) κ. πάπ. κ. νεώτ. μοτὸς παρεσκευασμένος διὰ τραύματα: 'Ιππ.'Επιδ.6,7,2· **2)** στυππεῖον πρὸς ἐπίθεσιν εἰς τραύματα: Πάπ.

μότωσις-εως (ἡ) ἡ τοποθέτησις μοτοῦ: 'Ιππ. "Αρθ.40, 'Ακύλ.ΠΔ'Ησ.1,6.

μουγγά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς μουγγόν, βωβόν, κωφάλαλον.

μουγγαίνω δημ. μτβ., ἀόρ. **(ἐ)μούγγανα**, παθ. ἀόρ. **(ἐ)μουγγάθηκα**, καθιστῶ τινα μουγγόν, ἄλαλον, βωβόν, βωβαίνω.

μουγγός-ή-ό δημ. βραχνός, ὑπόκωφος: 'Ερωτόκρ.4,1970 **μὲ σάλπιγγες μουγγὲς μουγγὲς καὶ τύμπανα σπασμένα·** ‖ κ. ἐπὶ προσ., βωβός, κωφάλαλος, μουγγός.

μουγγρί (τὸ) δημ. ὁ ἰχθὺς γόγγρος βλ.λ.

μουγιλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. ἰχθύων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **ἀκανθοπτερυγίων.**

μουγιόχορτο (τὸ) δημ. χαμαίμηλον τὸ κοινόν.

μουγκαλίζομαι δημ., ἀόρ. **ἐμουγκαλίστηκα**, ἐπὶ βοός, μυκῶμαι· ‖ κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ ἀνθρώπου: 'Ερωτόκρ.2,1163 **κι ἐμουγκαλίστη τρεῖς φορὲς τὸ φοβερόν του στόμα.**

μουγκαλισματιά (ἡ) δημ. μυκηθμός, μουγκρητό, μούγκρισμα βλ.λ.: 'Ερωτόκρ.2,1121 **κι ἤσυρε** μουγκαλισματιά **ἔτζι πολλὰ μεγάλη.**

μουγκοφυσῶ δημ. παράγω βραχνόν, ὑπόκωφον φύσημα: Σολωμ.'Εθν.'Υμν.54 **τὰ κλαδιὰ μουγκοφυσοῦν, σειοῦνται σειοῦνται τὰ μαυράδια, ὅπου οἱ κλῶνοι ἀντικτυποῦν.**

μουγκρητό (τὸ) δημ. ἡ φωνὴ τοῦ βοός, μυκηθμός, μούγκρισμα συνεχές, ἢ καὶ ἀπὸ πολλῶν στομάτων ἐξερχόμενον· κ. γεν. ἐπὶ θηρίου ἢ θηρίων: **τὸ μουγκρητό τῶν λιονταριῶν.**

μουγκρίζω μτγν., μσν. κ. δημ. σιαλίζω, ἢ πιθ. γογγύζω: 'Ανών. ἐν Ρητ.216,28· ‖ δημ. ἐπὶ ταύρων καὶ ἀγρίων θηρίων, ἰδ. λεόντων, φωνάζω, μυκῶμαι, βρυχῶμαι· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, φωνάζω ἰσχυρῶς ἕνεκα πόνων ἢ ἐκβάλλω ἦχον βαθὺν μὲ τὰ χείλη συνεσφιγμένα: 'Ερωτόκρ.2,490 κι ὁ γεῖς **τὸν ἄλλο χαιρετᾷ καὶ σά θεριὰ μουγκρίζου,** Βαλαωρ.18,5 (ἔκδ. Φέξη) **ὡσὰν θεριό μουγκρίζει, - μουγκρίζει ἀπὸ τὸν πόνο·** **2)** ἐπὶ φυσικῶν φαινομένων μτφ. ὡς τὸ μυκῶμαι: **μουγκρίζει ἡ θάλασσα - ὁ ἄνεμος.**

μούγκρισμα-ατος (τό) δημ. ἡ φωνή τοῦ βοός, μυκηθμός, μουγκρητό βλ.λ., γεν. ἐπί ζώων, ἰδ. ἀγρίων θηρίων : Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.Ι,247 **μέ φοβερόν βλέμμα καί μουγκρίσματα, ὁποῦ ἠχολογοῦσαν ὅλο τό δάσος,** Βαλαωρ.64,114 **τ' ἄτι ἐταράχτηκε σάν τό στοιχειό καί μ' ἕνα μούγκρισμα μένει νεκρό·** ‖ κ. μτφ. : Σολωμ.Νεκρική ᾠδή 36 **τά μουγκρίσματα αὐτά τά βαθιά,** Παλαμ.Τάφ.6,ΙΙ **τοῦ βοριά τό μούγκρισμα.**

μουγκρισμός (ὁ) δημ. μυκηθμός, μούγκρισμα βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.2,1165 **καί μέ μεγάλην ταραχήν καί μουγκρισμόν ὁμάδι.**

μουγκρός (ὁ) δημ. ὑγρός : Κορ.Ἄτ.4,331.

μούδα (ἡ) δημ. ναυτ. σειρά βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ.

μουδέ δημ. σπάν. τ. ἀντί τοῦ μηδέ βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.Ι,2073 **κιανένα γιά τή ζγουραφιά, μουδέ γιά τά γραμμένα.**

μουδιάζω δημ. κ. μουδιάω, ἀόρ. **(ἐ)μούδιασα,** μτχ. παθ. παρακ. **μουδιασμένος,** πάσχω νάρκην, αἱμωδιῶ βλ.λ. : Βαλαωρ.69,42 **τές ἅλυσες ποῦ δένουνε τά μουδιασμένα χέρια,** Καρκαβ.Ζητ.94 **καί τά μέλη τους ὅλα ἀπό τῶν νεύρων τή μουδιασμένη ἐξέγερση, - μούδιασαν τά δόντια μου ἀπό τίς ξινές καραμέλλες, - μούδιασε τό πόδι μου ἀπό τό καθίσι·** **2)** μτφ. χάνω τόν ζῆλον, τήν θέρμην μου πρός τι, μειοῦται ἡ ὁρμή μου : **εἶχα καλές πληροφορίες γι' αὐτό τό πρόσωπο, μά ὅταν τόν ἀντίκρυσα μούδιασα·** ‖ ὁμ. χάνω τήν τόλμην, τό θάρρος μου, συστέλλομαι, ζαρώνω, μαζεύομαι, αἰσθάνομαι ἠθικήν κατάπτωσιν : **μόλις τοῦ εἶπα πώς κατηγορεῖται κι ὅτι εἶναι ἔνοχος, μούδιασε ὅλος, - εἶναι πολύ μουδιασμένος τόν τελευταῖο καιρό, φαίνεται πώς οἱ δουλειές του δέν πάνε καθόλου καλά·** ‖ ὡς μτβ. ποιῶ, κάμνω τινά νά χάσῃ τόν ζῆλόν του, τό θάρρος του, τόν ἐνθουσιασμόν του : **μέ μούδιασαν τά λεγόμενά του·** κ. παροιμ. **τά παιδιά τρῶν ἀγουρίδες, καί οἱ γέροντες μουδιάζουν** [ὅτι ἐκ τῆς ἀφροσύνης καί ἀπερισκεφίας τῶν νέων οἱ πρεσβύτεροι ἐμπλέκονται εἰς δυσχερείας καί φροντίδας].

μούδιασμα-ατος (τό) δημ. τό ἀποτέλεσμα τοῦ μουδιάζω βλ.λ. : **ἀπό τό μούδιασμα τῶν δοντιῶν μου δέν μπορῶ νά μασήσω.**

μουδιάστρα (ἡ) δημ. ὁ ἰχθύς νάρκη.

μουδόγλωσσο (τό) δημ. τό φυτόν βούγλωσσον βλ.λ. τό κοινόν.

μουεζίνης (ὁ) (ἀραβ.) νεώτ. κ. δημ. μουσουλμάνος θρησκευτικός λειτουργός, ψάλτης (χότζας) καλῶν ἀπό τοῦ μιναρέ τῶν μωαμεθανικῶν τζαμίων καί εὐκτηρίων οἴκων τούς πιστούς πρός προσευχήν.

μουζαύρα (ἡ) δημ. ὄνομα διαφόρων εἰδῶν τῆς δρυός.

μουζεβίρης (ὁ) (τουρκ.) δημ., θηλ. **-ισσα,** οὐδ. **-ικο** στρεψόδικος, σοφιστής· ‖ συνεκδ. ἀπατεών.

μουζελιά (ἡ) δημ. τό φυτόν λεπτοκαρύα ἡ ἀβελλάνιος.

μουζίκος (ὁ) νεώτ. συνήθ. κτ. πληθ. **μουζίκοι** (οἱ) ὀνομ. τῶν Ρώσων χωρικῶν.

μουία (ἡ) λακων. ἀντί μυῖα σκώληξ γεννώμενος ἐν τοῖς κρέασιν· Ἡσ.

μουκαβάς (ὁ) (ἀραβ.) δημ. χονδρός πεπιεσμένος χάρτης, ναστόχαρτο, χαρτόνι.

μουκήζειν Ἡσ. «μέμφεσθαι τοῖς χείλεσι».

μουκηρόβατος μτγν. κ. μουκηρόβας (Ἡσ.) καρυοκατάκτης βλ.λ. : Πάμφιλ.π.Ἀθήν.2,53.

μούκηρος λακων. τ. τοῦ μύκηρος βλ.λ.

μουκιανός-ή-όν νεώτ. ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ Ρωμαίου νομοδιδασκάλου Μουκίου ἤ ἀναφερόμενος εἰς αὐτόν, ὁ τοῦ Μουκίου, ἐπί ὡρισμένων νομικῶν διατάξεων : **μουκιανόν τεκμήριον.**

μουκτηριῷ Ἡσ. «σκαρδαμύττει» (κῶδ. **-τυριᾷ**).

μούλα (ἡ) μσν. κ. δημ. θῆλυ προϊόν τῆς ὀχείας ὄνου μετά φορβάδος ἤ ἵππου μετά θηλείας ὄνου, θήλεια ἡμίονος, ἅ. μουλάρα : Διήγ.Ἀχιλλ.213 **μούλαν ἐκαβαλλίκευσεν μαύρην ὥσπερ ἐλαία,** δ. τραγ. **τῆς τάζει ὁ πατέρας τῆς τρεῖς μοῦλες φορτωμένες,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.85,28 **φτάνει στήν Ὥρια τή σπηλιά σέ μούλα χρυσοκάπουλη καβάλλα·** **2)** ἐπί γυναικός, ἡ νόθος.

μουλαράς (ὁ) δημ. ὁδηγός μουλαριοῦ, ἡμιονηγός, ἅ. μουλαριάρης· **2)** κ. μτφ. ἄνθρωπος ἀγροῖκος, ἄξεστος, ἀναίσθητος.

μουλαραφάνα (ἡ) δημ. τό φυτόν ἀστράγαλος ὁ κυλλώνειος.

μουλαρήσιος-ια-ιο δημ. ὁ ἀνήκων ἤ ἀναφερόμενος ἤ ἰδιάζων εἰς τό μουλάρι βλ.λ., ὁ σχετικός πρός αὐτό : **ἄσ' τον αὐτόν· ἔχει μουλαρήσιο κεφάλι** (ἀγύριστο), **- μουλαρήσιο πεῖσμα.**

μουλάρι(ον) (τό) γλωσσ., μσν. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ μούλη βλ.λ. : Γλωσσ.· ‖ μσν. κ. δημ. ἀδιακρίτως γένους καί ἄνευ ὑποκορ. σημ. ἡμίονος : Χρον.Μορ.6129 **καί τές οἰκονομίες ὥρισεν κι ἐφορτώσασιν σ' ἁμάξια καί μουλάρια,** Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.107,15 **ὁποῦ εἶναι γάμος καί χαρά πάνε τά νιά μουλάρια·** κ. παροιμ. **μουλάρι ποιός σ' ἐγέννησε; - Τ' ἄλογο εἶναι ὁ θειός μου** (ἐπί σεμνυνομένων ἐπί τῷ γένει τῆς μητρός, ἵνα καλύψωσι τήν εὐτέλειαν τοῦ πατρός των)· **2)** μτφ. ἄνθρωπος πείσμων ἤ διανοητικῶς νωθρός : φρ. **εἶναι ἕνα μουλάρι καί μισό.**

μουλαριάρης (ὁ) δημ. ἡμιονηγός, ἅ. μουλαράς.

μουλάς (ὁ) (ἀραβ.) δημ. τίτλος ἀπονεμόμενος εἰς ἱερωμένους τοῦ μουσουλμανικοῦ θρησκεύματος, ἱεροδίκας, χοτζάδες καί ἄλλους, εἰδ. ὁ μέγας ἀρχιδικαστής : **ὁ μουλάς τῆς Μέκκας.**

μουλγίδιον (τό) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **προσωπανθῶν.**

μούλη (ἡ) (λατ.) μτγν. θήλεια ἡμίονος, μούλα βλ.λ.: Ἀλέξ.Τραλλ.1,15, Πάπ.

μουλιάζω δημ. μτβ., ἀόρ. **ἐμούλιασα,** μτχ. παθ. παρακ. **μουλιασμένος,** διαβρέχων τι καθιστῶ αὐτό μαλακόν, βρέχω, μουσκεύω.

μούλιασμα-ατος (τό) δημ. τό ἀποτέλεσμα τοῦ μουλιάζω βλ.λ.

μουλίων-ωνος (ὁ) (λατ.) μτγν. ἡμιονηγός, μουλαράς : Διοκλ.Ἔδικτ.7,19.

μούλκι (τό) (ἀραβ.) δημ. ἀκίνητον ἤ κινητόν ἐν Τουρκίᾳ, ἀπολύτου κυριότητος, ἐν ἀντιδιαστολῇ πρός τό βακούφιον.

μουλλώνω δημ. κ. **μουλλώχνω** πεισμώνω, χολιάζω· **2)** ἵσταμαι ἀκίνητος καί σιωπηλός, κύπτω, συστέλλομαι, λουφάζω : Ἐρωτόκρ.Ι,1353 **κι ἐμούλλωσε τήν κεφαλή, καί τό κορμί ἀπορρίχνει·** ‖ ζαρώνω, κρύπτομαι ἐκ φόβου : **τό σκυλί μου ὅταν τό μαλλώνω μουλλώνει ἀμέσως.**

μουλλωχτός-ή-ό δημ. κ. μολλωχτός σιωπηλός καί ἀκίνητος, κυρ. ἐπί ἀνθρώπου, ὁ ἐνεργῶν ἀθορύβως καί ὑπούλως, κρυψίνους : **μουλλωχτός ἄνθρωπος - σκυλί·** κ. παροιμ. **ὁ θεός νά σέ φυλάῃ ἀπό μουλλωχτό ποτάμι** (ἐπί κρυψίνου ἤ ὑποκριτοῦ).

μοῦλος-α-ικο (λατ.) δημ. ὁ γεννηθείς ἐκ μή νομίμου γάμου, νόθος, μπάσταρδος : Γρυπ.Σκ.Τερρ. 82,26 **καί τοῦ ἀκολουθοῦσανε πολλοί, μοῦλες καί μοῦλοι.**

μουλπιά (ἡ) δημ. τό φυτόν θάλικτρον τό στιλπνόν.

μουλτανίνη (ἡ) νεώτ. στυπτικόν φάρμακον (δεψικόν ἀργίλιον) ἐν χρ. κατά τῶν διαρροιῶν.

μουλτεζίμης (ὁ) (τουρκ.) δημ. παλαιοτ. ὁ ἐν τῇ παλαιᾷ Τουρκίᾳ ἐνοικιαστής δημοσίου φόρου, ἰδ. τῆς δεκάτης, ἐργολάβος.

μουλτετζίμ(ι) (τό) δημ. εἶδος παιξίματος εἰς τό τάβλι.

μουλωνικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μουλίωνα, ἡμιονηγόν, ὁ τοῦ μουλίωνος : Διοκλ.'Εδικτ.9,5Α **μουλωνικαὶ κάλικαι** (ὑποδήματα ἡμιονηγοῦ).

μούμια (ἡ) δημ. ἀνθρώπινον πτῶμα ἀπὸ αἰώνων τεταριχευμένον, ἄ. μομία : **αἰγυπτιακὴ μούμια**· **2)** μτφ. ἄνθρωπος ρικνὸς καὶ κατεσκληκὼς ἢ δυσειδής, ἀσχημομούρης : **ἀπ' τὴν ἀρρώστια ἔγινε μούμια.**

μουμουτζελιά (ἡ) δημ. κ. μουμουτσελιά **τὸ φυτὸν** κοάταιγος ἢ ὀξυάκανθα.

μουνάδόν (μοῦνος) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ ἕνα μόναν τρόπον : 'Οππ.Κυν.4,40.

μουνάξ (μοῦνος) ἐπίρρ. κατὰ μόνας, χωριστά : 'Οδ.Θ 371 **μουνὰξ ὀρχήσασθαι**, αὐτ.Λ 417 **μουνὰξ κτεινομένων** (ἐν τῇ μονομαχίᾳ).

μουναρίδα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ὑποχοιρὶς ἡ μελανοφλοιοειδής.

μουναρχία μοναρχία βλ.λ.

μουναρχῶ-έω μοναρχῶ βλ.λ.

μουνερέτης (ὁ) μτγν. Ἰων. μονερέτης, ὁ μόνος κωπηλατῶν : ΑΠ 7,637.

μουνί (τὸ) δημ. τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον.

μουνιάδικόν (τὸ) μτγν. βουνιὰς βλ.λ. : Διοκλ. 'Εδικτ.6,16 (πιθ.).

μουνικίπιον (τὸ) 'Επιγρ. π. Ρωμαίοις, αὐτόνομος πόλις, ἧς οἱ πολῖται μετεῖχον τῆς ἐν Ρώμῃ πολιτείας.

μουνογενής-γονος-κέλης-λιθος - μαχῶ - μήτωρ - τόκος κλπ. ἀντὶ μονο- βλ.λ.

μουνοέτις-ιδος (ἡ) ἐπίγρ. **ἡ ἔχουσα ἡλικίαν ἑνὸς ἔτους** : 'Ελλ.'Επιγράμμ.431.

μουνοπάλης ἀντὶ μονοπάλης βλ.λ.

μουνορύχας μονορύχης βλ.λ.

μουνότριχα (ἡ) δημ. συνήθ. ἐν τῷ πληθ. **μουνότριχες** (οἱ) αἱ τρίχες τοῦ γυναικείου αἰδοίου.

μουνοτρίχι (τὸ) δημ. **τὸ φυτὸν** ἀδίαντον **ἢ** κόμη τῆς 'Αφροδίτης.

μουνουχίζω δημ. μτβ., μτχ. παθ. παρακ. **μουνουχισμένος**, εὐνουχίζω βλ.λ.

μουνούχισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια **καὶ τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ μουνουχίζω, εὐνουχισμός.

μουνοῦχος (ὁ) δημ. εὐνοῦχος βλ.λ. : Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.103,158 **ἀνάφτε, βάγιες, τὰ κηριά, μουνοῦχοι, τὶς λαμπάδες.**

μουνόφειρα (ἡ) δημ. εἶδος φθειρὸς ἀναπτυσσομένου εἰς τὸ τῆς ἥβης τρίχωμα· **2)** μτφ. ἄνθρωπος λίαν φορτικὸς ἀπὸ τοῦ ὁποίου δυσκόλως δύναταί τις νὰ ἀπαλλαγῇ, ἄ. κολλήτσιδα.

μουντάδα (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μουντοῦ βλ.λ., ἀμαυρότης, θολούρα.

μουνταίνω δημ. ἀμτβ. γίνομαι μουντὸς βλ.λ.

μουντάρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μουντάρω βλ.λ.

μουντάρω δημ. μτβ. κ. ἀμτβ. κινοῦμαι ὁρμητικῶς πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐπιπίπτω αἰφνιδίως : **ἅμα τὸν εἶδε, μούνταρε πάνω του.**

μούντζα (ἡ) δημ. κ. μούτζα κ. μοῦζα ἀσβόλη **ἐκ** μαγειρείου, φούρνου κλπ.· || γεν. ρύπος, κηλίς, μελανιά· || ἐπίχρισις τοῦ προσώπου δι' ἀσβόλης πρὸς ὕβριν, ἄ. μουντζούρα βλ.λ.· **2)** ὑβριστικὴ χειρονομία συνισταμένη εἰς ἄνοιγμα τῆς παλάμης μὲ διεστῶτας τοὺς δακτύλους καὶ προβολὴν τῆς χειρὸς πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ ὕβρις, ἄ. φάσκελο : **τοῦ 'δωσε μιὰ μούντζα'** κ. παροιμ. **ἂν πεθάνω ἀπὸ σινάχι, ἡ πανούκλα μοῦντζες νά'χῃ** (διὰ τοὺς καταβαλλομένους ἐξ οὐτιδανῶν ἐχθρῶν)· **ἀπ' τὸ Γιάννη ὡς τὰ Λιό, μοῦντζες νά 'χουν καὶ οἱ δυό** (ἐπὶ τῆς ταυτότητος δύο κακῶν)· || ἐν χρ. κ. πρὸς ἔκφρ. περιφρονήσεως : μοῦντζες νά 'χῃ **τέτοιος ἄνθρωπος.**

μου(ν)τζαλιά (ἡ) δημ. κηλὶς διὰ μελάνης, μελανιά : **τὸ τετράδιό του εἶναι γεμάτο μουντζαλιές.**

μου(ν)τζαλώνω δημ. μτβ. κ. **μου(ν)τζαλιάζω** ρυπαίνω, λερώνω διὰ μελανῶν κηλίδων : **μουντζάλωσες πάλι τὸ γραπτό σου.**

μου(ν)τζαλωτής (ὁ) δημ. ὁ μουντζαλώνων.

μου(ν)τζούρα (ἡ) δημ. κ. μουζούρα ρύπος **ἐξ** ἀσβόλης, μελάνης ἢ ἄλλης βαθυχρώμου οὐσίας, κ. γεν. μαύρη ἢ σκοτεινὴ κηλίς : **ἔχεις μιὰ μουντζούρα στὸ πρόσωπο'** **2)** μτφ. ὄνειδος, ἀτιμία : **ἡ μουντζούρα ποὺ τοῦ 'βαλε ἡ κόρη του δὲν βγαίνει εὔκολα.**

μου(ν)τζούρης (ὁ) δημ. κ. μουζούρης **ὁ φέρων**, ὁ ἔχων μουντζοῦρες, μουντζουρωμένος : φρ. **πᾶμε στοῦ μουντζούρη τὸ γάμο.**

μουντζούρωμα-ατος (τὸ) δημ. κ. μουζούρωμα ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μουτζουρώνω, κηλίδωσις, ρύπανσις διὰ μελανίας, ἰδ. ἐπὶ τοῦ προσώπου· || κ. μτφ. πρὸς ὀνειδισμόν : **αὐτὸς θέλει μουντζούρωμα.**

μουντζουρώνω δημ. κ. μουζουρώνω ἐπιχρίω, ἐπαλείφω μὲ μουντζούρα, ρυπαίνω, κηλιδῶ δι' αἰθάλης, μελάνης ἢ ἄλλης χρωστικῆς οὐσίας : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.15 **ἐμουντζουρώθη ὅλος εἰς τὸ πρόσωπον'** **2)** μτφ. **αὐτὸς μουντζουρώνει τὸ χαρτί** (ἐπὶ κακοῦ καὶ πολυγράφου συγγραφέως)· **3)** μτφ. προσάπτω εἴς τινα καταισχύνην, ἀτιμάζω, ντροπιάζω : **μὲ τὴν πράξη του αὐτὴ ἐμουντζούρωσε ὅλη του τὴν οἰκογένεια-τὸ ὄνομά του.**

μούντζωμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μουντζώνω, ἡ διὰ μούντζας ἐξύβρισις, ἄ. φάσκελο.

μουντζώνω δημ. προβάλλω ἐναντίον τινὸς τὴν ὑβριστικὴν χειρονομίαν τῆς μούντζας, δίδω μοῦντζα ἢ μοῦντζες, ἄ. φασκελώνω : **τὸν ἐμούντζωσε μὲ χέρια καὶ μὲ πόδια'** **2)** μτφ. ἐγκαταλείπω ἐκ περιφρονήσεως, παραιτῶ τι μετ' ἀγανακτήσεως ἢ βαρυνθεὶς περιφρονῶ, ἀπαξιῶ : **ἐμούντζωσε τὰ πλούτια καὶ πῆρε μιὰ φτωχούλα'** κ. φρ. **μούντζωσέ τα, - δὲν τὰ μουντζώνεις;**

μουντός-ή-ό δημ. ἀλαμπής, θολός, σκαῦρος, σκοτεινός : **μουντὰ ἀσπρόρρουχα**, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 23,27 **μουντὰ κι ἀνάρια σύγνεφα κυλοῦσε στὸν ἀχνὸ οὐρανὸ ἡ πνοὴ τοῦ ἀγέρα.**

μουντρίζω (ἰδ. ἐν Κρήτῃ) δημ. ἐπὶ σταφυλῶν ὅταν πατῶνται ἀρχικῶς, χωρὶς ν' **ἀφίεται ἐλευθέρα** ἡ ἐκροὴ τοῦ οἴνου ἐκ τοῦ πατητηρίου.

μουντρίνα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἄκανθος **ὁ ἀκανθοφόρος.**

μουντώνω δημ. ἀμτβ. κ. **μουντίζω** μουνταίνω, γίνομαι μουντός.

Μουνυχία (ἡ) λιμὴν ἐν Πειραιεῖ : 'Ηρ.8,76 **κατεῖχόν τε μέχρι Μουνυχίης πάντα τὸν πορθμὸν τῇσι νηυσί**, Θουκ.2,13 **καὶ τοῦ Πειραιῶς ξὺν Μουνυχίᾳ ἑξήκοντα μὲν σταδίων,** 'Αριστλ.'Αθ.19,2, Στράβ.9,1,15· **2)** ἐπίθ. τῆς **ἐκεῖ** λατρευομένης 'Αρτέμιδος : Καλλ.'Αρτ.259 **πότνια μουνυχίη λιμενοσκόπε χαῖρε Φεραίη.**

μουνυχίαζε ἐπίρρ. εἰς Μουνυχίαν : Λυσ.13,29 **καὶ ἦλθον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς μουνυχίαζε.**

μουνυχίᾶθεν ἐπίρρ. ἐκ Μουνυχίας : Στέφ.Βυζ.

μουνυχίᾶσι ἐπίρρ. ἐν Μουνυχίᾳ : Θουκ.8,92 **τῶν μουνυχίασι τεταγμένων ἄρχων,** Λυσ.13,32 **ἡ ἐκκλησία μουνυχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο.**

μουνύχιος-ον αχόλ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Μουνυχίαν, ὁ τῆς Μουνυχίας : Σχόλ.Εὐρ.'Ιππ.759· || τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἐθν. **Μουνύχιος** (ὁ) κάτοικος τοῦ τόπου τούτου : Στέφ.Βυζ.· || τὸ οὐδ. **Μουνύχιον** (τὸ) ἡ Μουνυχία βλ.λ. : Σχόλ.Καλλ.'Αρτ.259.

μουνυχιών-ῶνος (ὁ) ὁ δέκατος ἀττικὸς μήν, καθ' ὃν ἐτελεῖτο ἑορτὴ τῆς ἐν Μουνυχίᾳ 'Αρτέμιδος κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαπενθήμερον τοῦ 'Απριλίου ('Ιουλ. ἡμερολόγ.) : 'Αριστφ.'Ορν.1047 **ἐς τὸν μουνυχιῶνα μῆνα,** Αἰσχίν.2,91 **ἀλλὰ μουνυχιῶνος ἐξωρμήσαμεν.**

μουνῶφ Ἰων. τ. ἀντὶ μονῶφ βλ.λ. : Αἰσχ.Πρ.804 τὸν τε μουνῶπα στρατόν.
μούρα (ἡ) δημ. ναυτ. πρόπους ἱστίου· || ποδωτὴρ τοῦ ἀκατίου : μούρα τοῦ τρίγκου· **2)** ἡ πλευρὰ ἐκ τῆς ὁποίας ἔχον τὸν ἄνεμον πλαγιοδρομεῖ τὸ ἱστιοφόρον πλοῖον.
μουράγιο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ., κτ. πληθ. **μουράγια** τεῖχος, κρηπίδωμα λιμένος, προκυμαία.
μούργα (ἡ) δημ. ἡ ὑποστάθμη, τὸ κατακάθισμα, καταπάτι ἐλαίου : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.4 **κατεστάλαξαν αἱ ὑποστάθμαι τοῦ ἐλαίου, κι ἐμάζωνε τὴν μούργαν.**
μοῦργος (ὁ) δημ. μέγας ποιμενικὸς κύων, ἰδ. μέλανος χρώματος, σκοῦρος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 11,4 **γιατὶ σκιαγμένα ὁ μοῦργός μας ἀλύχτα· 2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ἀγροῖκος, χυδαῖος, ἀσχημάνθρωπος : **ξέρεις τί μοῦργος εἶναι ;.**
μούρδας (ὁ) δημ. ὁ βρωμιάρης.
μουρδούλης (ὁ) δημ. ὅ. μούρδας βλ.λ.
μουρδώνω δημ. ρυπῶ, βρωμίζω, μαγαρίζω, μουρδουλεύω : Κορ.Ἄτ.4,336.
μουρέλλο (τὸ) δημ. μικρὸν ἐλαιόδενδρον.
μουρέλο (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ ἐμβόλαιον βλ.λ.
μούρη (ἡ) δημ. τὸ ρύγχος τῶν ζώων : **ὁ χοῖρος ὅλο μὲ τὴ μούρη του σκαλίζει·** || κ. ἐπὶ πτηνῶν, ράμφος : Ἐρωτόκρ.5,796 **ἀγκαλιαστὰ περιμπλεχτὰ τσὶ μοῦρές τως ἐσμίγα·** || ἐπὶ ἀνθρώπου, ἰδ. εὐτελιστικῶς, τὸ πρόσωπον, ὅ. μοῦτρο : Βιζυην.98,12 **καὶ τοῦ τὰ φτεῖ στὴν μούρη του,** φρ. **θὰ σοῦ ἀστράψω καμμιὰ στὴ μούρη·** || περιφρονητικῶς, ἡ μούρη σου - του ἀντὶ σύ, αὐτός : **θέλει κι ἡ μούρη του χορό, - μᾶς κάνει τὸ σπουδαῖο ἡ μούρη του.**
μουριά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μορέα βλ.λ.
μουριακίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἄνυδρον θειικὸν ἀσβέστιον, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀνυδρίτης ἢ ἀνυδρῖτις γύψος, ὅ. καρστενίτης.
μουρίη δραχμή Ἐπιγρ μυρίαι δραχμαί.
μοῦριξ (ὁ) νεώτ ζῳολ. γένος προσωβραγχίων γαστεροπόδων τῆς ὁμοιογ. τῶν **μουρικιδῶν.**
μοθρκορ Ἡσ. «μυχός» (λακων.)
μούρλ(ι)α (ἡ) δημ. παραφροσύνη, ἀνισορροπία, τρέλλα, ζούρλια : **τὸν ἔπιασε μούρλια** || ἐν φρ εἰς δήλωσιν θαυμασμοῦ, ἔξοχον, ὑπέροχον : **γνώρισα ἕνα κορίτσι μούρλια, - τὸ φόρεμα σᾶς πάει μούρλια.**
μουρλαίνω δημ. μτβ., ἀόρ. **(ἐ)μούρλανα,** παθ. ἀόρ. **(ἐ)μουρλάθηκα,** καθιστῶ τινα μουρλόν, τρελλαίνω, ζουρλαίνω : **τὸν μούρλανε ἀπ᾽ τὸ ξύλο τὸ πολύ· 2)** μτφ. παροξύνω, ἐρεθίζω, ἐκνευρίζω, ζαλίζω : **πάψε πιά, γιατὶ μὲ μουρλάνες μὲ τὶς φωνές σου·** || παθ. γίνομαι μουρλός, πάσχω διανοητικῶς : **μουρλάθηκε ἀπ᾽ τὰ βάσανα·** || γίνομαι οἱονεὶ μουρλός, ἐξίσταμαι : **μουρλάθηκε ἀπὸ τὴ χαρά του.**
μουρλός-ή-ό δημ. παράφρων, τρελλός, ἀνισόρροπος, ζουρλός, ὅ. κουρλός : **μὴν τὸν ἀκοῦς αὐτόν, εἶναι μουρλός, - μὴν εἶσαι μουρλός· 2)** λίαν ζωηρός, ἀσύνετος, ἐξημμένος : **αὐτὸ τὸ παιδὶ θὰ εἶναι πάντα μουρλὸ ὅπως τώρα.**
μουρμούρα (ἡ) δημ. ἦχος συνεχῶν φιθυρισμῶν, φίθυρος, φιθύρισμα : Ἐρωτόκρ.2,674 **μὲ τὴ μουρμούρα τοῦ νεροῦ 'ς γλυκότη τὸν ἐβάνα,** Πορφύρ. Σκ.113,13 **ἐσκλάβωσε ἡ μουρμούρα σου τῆς ἀνοίξης τ᾽ ἀηδόνια· 2)** γογγυσμός, μεμψιμοιρία, γκρίνια : Βιζυην.98,32 **σήμερα εἶναι συννεφιὰ καὶ γρόνια καὶ μουρμούρα, - ἀπὸ τὴν ἀρρώστια του κι ὕστερα ὅλο μουρμούρα εἶναι· 3)** κτ. μετωνυμίαν, ὁ μουρμούρης βλ.λ.
μουρμούρης (ὁ) δημ. μεμψίμοιρος, παραπονιάρης, γκρινιάρης : **εἶναι ἀνυπόφορος μουρμούρης.**
μουρμουρητό (τὸ) δημ. μουρμούρισμα βλ.λ.
μουρμούρι (τὸ) δημ., συνήθ. κτ. πληθ. **μουρμούρια** (τά) εἶδος ἰχθύος, ὅ. μουρμούρα : Ζερβ. Λυρ.Σάτ.2,100 **κάποτ᾽ ἀφόντας ἔβγαλε διχτιὰ μ᾽ ὅλο μουρμούρια.**
μουρμουρίζω μσν., δημ. κ. μουρμουράω παράγω ἦχον ὑπόκωφον καὶ συνεχῆ ὡς τὸ ρέον ὕδωρ, κελαρύζω· || ὁμιλῶ συγκεχυμένως, μέσα ἀπ᾽ τὰ δόντια μου, φιθυρίζω, τονθορύζω : Πρόδρ. 2,278 **καὶ μουρμουρίσῃ τίποτε, καὶ ἀναστενάξῃ ὀλίγον,** Σολωμ. Ἑλ.Πολ.2,20 **στὸν ὕπνο της μουρμούριζε τὴν κλάψα τῆς τρυγόνας,** Λασκαρ. Μυστ.118 **μουρμουρίζει καμπόσα λόγια ποὺ δὲν τ᾽ ἀκούει κανείς,** Καρκβ.Ζητ.18 **ἐμουρμούριζε παραπονιάρικο τραγούδι,** Παλαμ.Τάφ.68,124 **μουρμουρίζει τὸ μυστικὸ περιστέρι· 2)** μεμψιμοιρῶ, παραπονοῦμαι, γογγύζω : **αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος διαρκῶς μουρμουρίζει,** παροιμ. **ἂς τρώγ᾽ ἡ γριά, κι ἂς μουρμουρίζ᾽ ὁ γέρος** (ἐπὶ ἐγωϊστῶν).
μουρμούρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μουρμουρίζω, συγκεχυμένη ὁμιλία, φίθυρος : Λασκαρ.Μυστ.90 **οἱ χριστιανοὶ ἤθελε ἀρχίσουνε τὸ μουρμούρισμα,** Παλαμ.Τάφ. 68,123 **ἢ ἂν εἶναι μουρμούρισμα κάποιο· 2)** μεμψιμοιρία, παράπονο : **βαρέθηκα πιὰ τὰ μουρμουρίσματά του κάθε μέρα.**
μουρνιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μορέα ἡ λευκή.
μουρνόχορτο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν βατράχιον βλ.λ. τὸ βραχύφυλλον.
μουρντάρεμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μουρνταρεύω βλ.λ. : **τὸ μουρντάρεμά της δὲν ἔχει ὅρια· 2)** μτφ. πρᾶξις λίαν ἐπίψογος, ἰδ. κατάχρησις χρημάτων, ὑπεξαίρεσις, διά τινος δόλου ἀθέμιτος ἐπιδίωξις κέρδους, κατεργαριά, κλοπή, ἔγκλημα : **ἄρχισες τὰ μουρνταρέματα, μοῦ φαίνεται, καὶ δὲν θὰ σὲ βγάλουν σὲ καλό, - κάποιο μουρντάρεμα ἔγινε δῶ μέσα σ᾽ αὐτὸ τὸ σπίτι.**
μουρνταρεύω δημ. ρυπαίνω, μολύνω, λερώνω : **μουρντάρεψε τὴ φορεσιά του· 2)** μτφ. μεταβάλλω διαγωγὴν ἐπὶ τὰ χείρω, παρεκτρέπομαι, ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὰ ἀφροδίσια : **ἕνα χρόνο παντρεμένος κι ἄρχισες νὰ μουρνταρεύῃς· 3)** κλέπτω, καταχρῶμαι τὸν παρ᾽ ᾧ ὑπηρετῶ.
μουρντάρης (ὁ) (τουρκ.) δημ., θηλ. **μουρντάρα** ἄνθρωπος ἀκάθαρτος, ρυπαρός, λεριάρης : **ὁ ὑπηρέτης μου εἶναι πολὺ μουρντάρης· 2)** μτφ. ὁ μὴ καλῆς διαγωγῆς ἄνθρωπος, ὁ παρεκτρεπόμενος, ἄσεμνος, κλέπτης : **ἄρχισες νὰ γίνεσαι μουρντάρης, - πρόσεξέ τον, γιατὶ εἶναι λίγο μουρντάρης·** || ἄνθρωπος ρέπων εἰς ἀνηθίκους πράξεις, ἰδ. εἰς ἀσέλγειαν : **μὴν τὸν βάλῃς στὸ σπίτι σου, γιατὶ εἶναι πολὺ μουρντάρης·** || ὁμ. ἐπὶ ἀπίστου συζύγου : **λένε πὼς εἶναι μουρντάρης ὁ ἄντρας της.**
μοῦρο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς μορέας, μουριᾶς, μόρον· **2)** εἶδος καρκινώματος ὁμοίου πρὸς τὸ μοῦρο : **ἔβγαλε τὸ μοῦρο τὸ παιδί μου.**
μουροτσίχλα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν σπίζα ἡ ἀκανθίς.
μουρούνα (ἡ) δημ. ὁ ἰχθὺς γάδος ὁ ὀνίσκος : **λάδι τῆς μουρούνας** (τὸ μουρουνέλαιον).
μουρουνέλαιον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐκ τοῦ ἥπατος τῆς μουρούνας ἔλαιον, ἡπατέλαιον.
μουρουνόλαδο (τὸ) δημ. μουρουνέλαιον βλ.λ.
μουρόφυλλο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ποτήριον τὸ αἱματόφυλλον· **2)** τὸ **φύλλον** τῆς μορέας.
μουρραΐα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ρυτιδῶν.
μουρρίνη (ἡ) μόρρια βλ.λ.
μουρσελάρω δημ. συνδέω δι᾽ ἀγκτῆρος, διὰ δακτυλίου, ὅ. ἀγκτηριάζω.
μούρσινος-η-ον πάπ. πιθ. μόρινος, ὁ ἔχων χρῶμα μόρου ἢ μύρσινος, ὁ ἔχων χρῶμα μύρτου.

μουρτασάγκι (τό) (περσ.) δημ. ἄ. μορτασάγκι, λιθάργυρος : Κορ.Ἄτ.4,337.

μουρτάτης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ ἀρνησίθρησκος ‖ γεν. ἀλλόθρησκος, βέβηλος : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ. 17,32 **πᾶτε καὶ σεῖς κι ἡ πίστη σας, μουρτάτες, νὰ χαθῆτε.**

μουρτεύω μσν. βεβηλώνω, μαγαρίζω : Χρον. Μορ.5978 **τὴν ἐκκλησίαν ἐμούρτευεν ὡς τύραννος ὁποὺ ἦτον.**

μουρτζιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κράταιγος ὁ μονόγυνος.

μούρτζινος-η-ο δημ. ὁ ἔχων χρῶμα βαθὺ κόκκινον, οἰνωπός, φοινικοῦς : Ἐρωτόκρ.2,384 **κι ἕνα στὴ μέση μούρτζινο ποὺ πήδα ᾽ς κάθε ζάλο.**

μουρχισονίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. πολυπυριτικὸν ἅλας τῆς ὁμάδος τῶν ὀρθοκλάστων.

μοῦσα-ης (ἡ) κ. νεώτ., αἰολ. **μοῖσα** (Σαπφ.84), δωρ. **μῶσα** (Ἀλκμ.1), λακων. **μῶα** (ἀντὶ μῶσα) θεότης τῆς μουσικῆς, ποιήσεως, ὀρχήσεως, δράματος, καλῶν τεχνῶν καὶ πάσης πνευματικῆς δημιουργίας· π. Ὅμ. ὁ ἑν. κ. πληθ., μὴ μνημονευομένου ὡρισμένου ἀριθμοῦ μουσῶν· τὸ πρῶτον ἐν Ὀδ.Ω 60 ἀναφέρονται ἐννέα μοῦσαι, ἃς μνημονεύει κ. ὁ Ἡσίοδ.Θ 77, θεωρούμεναι ὑπὸ τοῦ Ὅμ. ὡς κόραι τοῦ Διός· ἀπὸ τοῦ Ἡσιόδου καὶ ἐντεῦθεν ἀπεδόθη εἰς ἑκάστην ἐξ αὐτῶν ἰδιαιτέρα ἐνασχόλησις ἐν τῇ μουσικῇ, ποιήσει κλπ.· ‖ κτ. τὸν Παυσ.9,29,2 αἱ μοῦσαι κατ᾽ ἀρχὰς ἦσαν τρεῖς : Μελέτη, Μνήμη, Ἀοιδή· ‖ κτ. τὸν Κικ.ἐν Φύσ.Θε.3,21 αἱ πρῶται μοῦσαι ἦσαν τέσσαρες : Thelxione, Aoide, Arche, Melete· **2)** νεώτ. φανταστικὴ μορφὴ ἐμπνέουσα τοὺς ποιητάς, ἔμπνευσις : **ἐπικαλεῖται τὴν μοῦσαν**· ‖ ἰδιοφυΐα καὶ τεχνοτροπία ἑκάστου ποιητοῦ : **ἡ μοῦσα τοῦ Ὁμήρου - τοῦ Δάντη**· **3)** μοῦσα ὡς ἐπίκλησις, μουσική, ᾆσμα : Πινδ.Ν 3,28 **Αἰακῷ..μοῖσαν φέρειν,** Αἰσχ.Εὐμ.308 **μοῦσαν στυγεράν,** αὐτ.Ἱκ.695, Σοφ. Τρ.643 **καναχὰν.. θείας ἀντίλυρον μούσας,** Εὐρ.Ἴων 757 **τίς ἥδε μοῦσα** (τί ᾆσμα εἶναι τοῦτο), αὐτ.Φοίν.1028· ὁμ. κ. π. πεζογράφοις : Πλάτ.Νόμ. 829D **παρρησίαν ἐν μούσαις εἶναι μόνοις**· ἐν τῷ πληθ. ἐπὶ τοῦ αἰνίγματος τῆς Σφιγγός : Εὐρ.Φοίν.50 **μούσας ἐμὸς παῖς Οἰδίπους Σφιγγὸς μαθών**· ‖ εἰδ. ἐλευθέριοι τέχναι, προτερήματα παιδεύσεως : Ἀριστφ.Νεφ.972 **τὰς μούσας ἀφανίζων,** Πλάτ.Νόμ.775B **ἀπαίδευτον τῶν περὶ τὰς νυμφικὰς μούσας νόμων**· ὁμ. κ. ἐν τῷ ἑν. : Πλάτ.Πολ. 548B **τῆς ἀληθινῆς μούσης.. ἠμεληκέναι,** αὐτ. 411C· ‖ νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ποιητικῶν ἔργων ἑνὸς λαοῦ : **νεοελληνικὴ μοῦσα**· **4)** ἐν φρ. **αὕτη ἡ Σωκράτους μοῦσα** (αὐτὸς ἦτο ὁ τρόπος, τὸ μέσον ὃ μετεχειρίζετο ὁ Σωκράτης)· **5)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν σκυταμινοειδῶν, ἄ. βανανέα βλ.λ.· **6)** νεώτ. ἀστρον. ἀστεροειδὴς φερόμενος ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος ὑπ᾽ ἀριθ. 600.

μουσάγγα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **μορεοειδῶν.**

μουσᾱγέτᾱς-α (ὁ) κ. Ἐπιγρ. δωρ. τ. ἀντὶ μουσηγέτης βλ.λ., ὁ ὁδηγῶν τὰς μούσας, ὁ ἡγέτης τῶν μουσῶν, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Πινδ.ἀπ.116, Ἐπιγρ. **ὁ μουσαγέτας .. τᾶς ποιητικᾶς θεός.**

μουσαγήτῃ Ἐπιγρ. μ. κτ. δοτ. πτῶσιν, ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους.

μουσαίνδα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **ρουβιδοειδῶν.**

μουσαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς μούσας, ὁ τῶν μουσῶν : Ἀνών.π.Ἀν. Κρ.3,215,27 **οὔτι μουσαίῳ γε μέτρια ἀνδρὶ συμβάλλειν καὶ ἐξ ὀνύχων μόνων εἰδέναι τὸν λέοντα** (διόρθ. μουσείῳ).

μουσαϊσταί (οἱ) Ἐπιγρ. θίασος λάτρεων τῶν μουσῶν.

μουσακάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. εἶδος ἐδέσματος ἐκ γεωμήλων κ.ἄ. χορταρικῶν μετὰ κρέατος κεκομμένου (κιμά), φηνόμενον ἐν κλιβάνῳ.

μουσαμαδένιος-ια-ιο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μουσαμᾶ βλ.λ.

μουσαμάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κηρωτὸν ἀδιάβροχον ὕφασμα εἰδικῆς κατασκευῆς· ‖ ἐπανωφόριον ἐκ τοιούτου ὑφάσματος, ἄ. ἀδιάβροχο ἢ μουσαμαδιά : **θὰ φορέσω τὸ μουσαμά μου σήμερα, γιατὶ βρέχει**· **2)** τάπης λινελαίου· ‖ ἐπικάλυμμα ἐξ ὑφάσματος ἀδιαβρόχου : **μουσαμάς τῆς τραπεζαρίας.**

μουσάντρα (ἡ) (τουρκ.) δημ. μεγάλο ντουλάπι, ἄ. μεσάντρα βλ.λ.

μούσαξ Ἡσ. «ὁ ὑπὸ τοῦ βοαγοῦ τρεφόμενος» (λακων. ἀντὶ μόθαξ).

μουσάριον (τό) μτγν. ὀνομασία **κολλυρίου τινός** : Ἀλέξ.Τραλλ.2.

μούσαρχος (ὁ), δωρ. **μώσαρχος** ὁ ἀρχηγὸς τῶν μουσῶν, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Τέρπ.3.

μουσαφίρης (ὁ) (ἀραβ.) δημ., πληθ. **μουσαφίρηδες** κ. **μουσαφιρέοι,** ὁ **ξενιζόμενος,** φιλοξενούμενος, ἐπισκέπτης : **δὲν ἦρθα σήμερα στὸ ραντεβού μας, γιατὶ εἶχα μουσαφιρέους στὸ σπίτι.**

μουσαφιρλίκι (τό) (τουρκ.) δημ. φιλοφρόνησις πρὸς φιλοξενούμενον ἢ ἐπισκέπτην, ἐκδηλουμένη διὰ προσφορᾶς ποτοῦ ἢ κυρίως γεύματος : **σήμερα θὰ μᾶς κάμῃς τὰ μουσαφιρλίκια.**

μουσειακός-ή-ό(ν) νεώτ.κ.δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μουσεῖον, ὁ τοῦ μουσείου · Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.84 **μὲ τέτοια μουσειακὴ ἀξία δὲν ὑπάρχει κανένα ἄλλο μεσαιωνικό μας μνημεῖο.**

μουσεῖον (τό) κ. νεώτ. βωμὸς τῶν Μουσῶν ἢ τέμενος, κατοικητήριον, ἕδρα αὐτῶν : Αἰσχίν.1,10 **καὶ περὶ μουσείων ἐν τοῖς διδασκαλείοις**· **2)** οἶκος μουσικῆς ἢ ποιήσεως, κ. γεν. σχολεῖον καλῶν τεχνῶν, τόπος ἔνθα καλλιεργοῦνται τὰ γράμματα καὶ αἱ τέχναι : Ἀθήν.5,187D **τὸ τῆς Ἑλλάδος μουσεῖον** (ἐπὶ τῶν Ἀθηνῶν)· πρβλ.Πλούτ.Ἠθ. 736D· ‖ κ.μτφ.: Εὐρ.Ἑλ.174 **μουσεῖά τε θρηνήμασι ξυνῳδά** (χορὸς ὁμοῦ θρηνῳδούντων), αὐτ.ἀπ.88 **ἀηδόνων μουσεῖα** (χορὸς ἀηδόνων), ὅπερ παρῳδεῖται ὑπὸ Ἀριστφ.Βάτρ.93 **χελιδόνων μουσεῖα**· ‖ **μουσεῖα λόγων** ἡ καλαισθητικὴ διατύπωσις : Πλάτ.Φαῖδρ.267C· ‖ **τὸ τῆς φύσεως μουσεῖον** φράσις τοῦ Ἀλκιδάμαντος κατακρινομένη ὑπὸ Ἀριστλ. ἐν Ρητ.1406a,25· **3)** μουσεῖον φιλοσοφικὴ σχολὴ καὶ βιβλιοθήκη, οἷα ἡ τοῦ Πλάτωνος ἐν Ἀθήναις : Διογ.Λ 4,1· ὁμ. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ : Στράβ.17,1,8 **τῶν δὲ βασιλείων μέρος ἐστὶ καὶ τὸ μουσεῖον,** Ἐπιγρ.· ‖ **περιπατοῦν μουσεῖον** ἐπὶ τοῦ Λογγίνου : Εὐνάπ.βΣοφ.456B· ‖ νεώτ. κ. δημ. οἰκοδόμημα ἢ ἵδρυμα ἔνθα ἐκτίθενται εἰς θέαν καὶ μελέτην ἔργα τέχνης ἢ συλλογαὶ φυσικῶν ἢ τεχνικῶν ἀντικειμένων : **μουσεῖον ἀρχαιολογικόν - βυζαντιακόν**· κ. συνεκδ. **μουσεῖον παλαιοντολογικόν - ὀρυκτολογικόν**· **4)** λόφος τις ἐν Ἀθήναις πρὸς ΝΔ τῆς Ἀκροπόλεως : Παυσ. 1,25,8 **ἔστι δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἀρχαίου τὸ μουσεῖον, ἀπαντικρὺ τῆς ἀκροπόλεως λόφος, ἔνθα Μουσαῖον ᾄδειν καὶ ἀποθανόντα γήρᾳ ταφῆναι λέγουσιν**· **5)** ὡς τίτλος βιβλίου : Ἀλκιδ.π.Στοβ.4,52,22· **6)** **Μουσεῖα** (τά) ἡ ἑορτὴ τῶν μουσῶν : **τὰ Μουσεῖα θῦσαι,** Παυσ.9,31,3 **καὶ ἑορτήν τε ἐνταῦθα οἱ Θεσπιεῖς καὶ ἀγῶνα ἄγουσι Μουσεῖα**· ὁμ. κ.κτ. ἑν. : Ἀθήν.14,629A **Ἀμφίων δὲ ὁ Θεσπιεὺς ἐν δευτέρῳ περὶ τοῦ ἐν Ἑλικῶνι μουσείου,** Φιλόδ.Ἀκαδ.41Μ.

μούσειος-ον (μοῦσα), αἰολ. **μοισαῖος**-α-ον ὁ ἀνήκων εἰς τὰς Μούσας, ὁ τῶν Μουσῶν, μουσικός : Εὐρ.Βάκχ.410 **Πιερία μούσειος ἕδρα**· ‖ **μοισαῖον ἅρμα** τὸ ἅρμα τῆς ποιήσεως : Πινδ

8,7,133 **λίθου μοισαῖον** (μνημεῖον ἐξ ᾀσμάτων), αὐτ.Ν 8,47· **2)** μουσικός : ΑΠ 9,372 **μούσειος κέλαδος.**

μουσελίνα (ἡ) (γαλλ.) δημ. κ. **μουσουλίνα** λεπτὸν καὶ ἀραιὸν ὕφασμα, μάλλινον, βαμβακερὸν ἢ καὶ μεταξωτόν.

μουσηγέτης (ὁ), κλητ. **μουσηγέτᾰ** (Ἐπιγρ.) μουσαγέτας βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.653D **καὶ μούσας Ἀπόλλωνά τε μουσηγέτην καὶ Διόνυσον ξυνεορταστὰς ἔδοσαν,** Διόδ.Σ 1,18.

μουσηγετῶ-έω μσν. ἡγοῦμαι τῶν μουσῶν : Πρόδρ. ἐν Notitl.Mss.132.

μουσιάζω μτγν. μουσίζω βλ.λ. : Φιλόδ.Παρρ.400.

μουσιάριος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ κατασκευαστὴς μωσαϊκῶν βλ.λ., πιθ. ἐν Διοκλητ.Ἐδικτ.7,6 **μουσιάριος κεντητής.**

μουσιάτωρ-ορος (ὁ) μτγν., Ἐπιγρ. κ. μσν. ὁ ἐργάτης μωσαϊκοῦ ψηφοθετήματος, ψηφοθέτης.

μουσίδδει Ἡσ. «λαλεῖ, ὁμιλεῖ» (πιθ. λακων. ἀντὶ μυθίζει), (κῶδ. -ιαδδεῖ).

μουσίζω, δωρ. μουσίσδω ᾄδω ἢ παίζω : Θεόκρ. 8,38 μουσίσδει **Δάφνις ταῖσιν ἀηδονίσι,** αὐτ.11,81· **μέσ.** ἐν ἐνεργ. σημ. : Εὐρ.Κύκλ.489 **ἄχαριν κέλαδον μουσιζόμενος.**

μουσικεύομαι ᾄδω, ἄ. μουσίζω βλ.λ. : Δοῦρ.80J· **2)** καλλιεργῶ τὴν πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσιν μου, καταγίνομαι εἰς ἐκμάθησιν τῆς μουσικῆς : Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.6,29.

μουσική (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. μουζική πᾶσα τέχνη προστατευομένη ὑπὸ τῶν Μουσῶν, **ἰδίᾳ** δὲ ἡ πρὸς μέλος ᾀδομένη λυρικὴ ποίησις : Ἡρ.6,129 **ὡς δὲ διὰ δείπνου ἐγίνοντο οἱ μνηστῆρες ἔριν εἶχον** ἀμφί **τε μουσικῇ,** Πίνδ.Ο 1,15 **ἀγλαΐζεται δὲ καὶ μουσικῆς ἐν ἀώτῳ** οἷα παίζο**μεν φίλαν ἄνδρες ἀμφὶ θαμά,** Θουκ.3,104 ὅτι **δὲ καὶ μουσικῆς ἀγὼν ἦν,** Πλάτ.Συμπ.205C **ἀπὸ δὲ πάσης τῆς ποιήσεως ἓν μόριον ἀφορισθὲν τὸ περὶ τὴν μουσικήν,** Λουκ.Ὀρχ.16· **2)** κ. νεώτ. ἐν γενικωτ. ἐνν. ἐπὶ τῆς καθόλου πνευματικῆς ἐπιδόσεως, καλλιεργείας, αἱ καλαὶ τέχναι, τὰ γράμματα, ἡ καλλιτεχνία, ἡ αἰσθητικὴ διαπαιδαγώγησις καὶ μόρφωσις : Ἀριστφ.Ἱππ.188 **ἀλλ', ὠγάθ' οὐδὲ μουσικὴν ἐπίσταμαι, πλὴν γραμμάτων καὶ ταῦτα μέντοι κακὰ κακῶς,** Πλάτ.Τίμ.88C **μουσικῇ καὶ πάσῃ φιλοσοφίᾳ προσχρώμενος,** αὐτ. Κρίτ.50D **ἐν μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν**· **3)** νεώτ. **ἡ τέχνη** τοῦ συναρμολογεῖν ρυθμικῶς τοὺς ἤχους κατὰ τρόπον προκαλοῦντα ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς διὰ τῆς ἀκοῆς τὸ μουσικὸν αἴσθημα, τ.ἔ. τὴν αἴσθησιν τοῦ ρυθμοῦ καὶ τῆς ἁρμονίας : Παπαδ.Πασχ.Διηγ.56 (ἐκδ. Δικαίου) **ὡς διὰ νὰ συνοδεύσῃ μὲ μουσικὴν τοὺς ἀγῶνας τοῦ πατρός του,** Παλαμ.Περ.Χαιρ.91,2 **μουσικὴ τῶν ἀτσιγγάνικων βιολιῶν, - ἡ μουσικὴ ἐξημερώνει τὰ ἤθη, - μουσικὴ ἀρχαία** (ἡ τῶν προϊστορικῶν χρόνων περιλαμβάνουσα τὴν τέχνην τῶν Αἰγυπτίων, Ἑβραίων, Χαλδαίων, Ἰνδῶν κτλ., ὡς καὶ ἡ τῶν ἱστορικῶν χρόνων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης), **- διατονικὴ** (ἡ χρησιμοποιοῦσα μόνον τὸ διατονικὸν γένος), **- διδακτικὴ** (ἡ ἀσχολουμένη μὲ τὴν διδασκαλίαν τῆς μουσικῆς) **- δωματίου** (πᾶσα μουσικὴ φωνητικὴ ἢ ὀργανικὴ μὴ προοριζομένη διὰ τὸ θέατρον ἢ τὴν ἐκκλησίαν ἢ αἱ συνθέσεις δι' ὀρχήστραν ἤτοι συμφωνίαι, κονσέρτα, εἰσαγωγαί) **- δημοτικὴ** (ἡ χρησιμοποιοῦσα ὡς βάσιν τῆς συνθέσεως τὸ δημῶδες ᾆσμα ἢ ἡ γραφομένη μὲ λαϊκὸν χαρακτῆρα) **- ἐκκλησιαστικὴ** (ἡ **χρησιμοποιουμένη** ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας εἴτε μονο**φωνικὴ εἴτε** πολυφωνική, διακρινομένη **δὲ** εἰς βυζαντινὴν **καὶ** εὐρωπαϊκήν) **- θεωρητικὴ** (ἡ ἀσχολουμένη μὲ τὴν θεωρίαν τῶν ἤχων) **- θρησκευτικὴ ἢ ἱερατικὴ** (ἡ **περιλαμβάνουσα ἐκτὸς** τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς τῶν χριστιανῶν τὴν ἱερὰν μουσικὴν τῶν ἄ. λαῶν, Ἰνδῶν, Κινέζων, Ἑβραίων κτλ.) **- κλασσικὴ** (ἡ ὑπαγομένη εἰς κανόνας ὡρισμένους ἐκ παλαιοτέρας παραδόσεως μεγάλων συνθετῶν) **- κοσμικὴ** (πᾶσα μὴ θρησκευτική) **- μελῳδικὴ** (ἡ χωροῦσα διὰ μελῳδικῶν διαστημάτων ἢ ἐκείνη, ἐν ᾗ προεξάρχει ἡ μελῳδία) **- ὀργανικὴ** (ἡ ἐκτελουμένη μόνον ὑπὸ ὀργάνων, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν φωνητικήν) **- περιγραφικὴ ἢ προγραμματικὴ** (ἡ σκοπὸν ἔχουσα νὰ περιγράφῃ ἢ παραστήσῃ διὰ τῶν ἤχων ὡρισμένον φυσικὸν ἢ ψυχικὸν φαινόμενον) **- πολυτονικὴ** (ἡ παραδεχομένη ὅλους τοὺς τόνους) **- πολυφωνικὴ** (ἡ γραφομένη ἁρμονικῶς ἢ ἀντιστικτικῶς διὰ πλείστας φωνάς) **- στρατιωτικὴ** (ἡ χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ὀργανικὴ μουσικὴ πνευστῶν καὶ κρουστῶν ὀργάνων) **- φωνητικὴ** (ἡ γραφομένη μόνον διὰ φωνάς, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ δι' ᾆσμα συνοδείας) **- χοροῦ** (ἡ σκοποῦσα νὰ ρυθμίζῃ τὰ βήματα τῶν χορευτῶν καὶ νὰ ὑποβοηθῇ τὴν ἔκφρασιν τοῦ χοροῦ)· **4)** μσν. εἶδ. ὁ ἁρμονικὸς κανών, τὸ δεκαπεντάχορδον ὄργανον : Βριέν.Ν'Αγιοπολίτ. 2,3,20· || δημ. γεν. μουσικὸν ὄργανον ὑπὸ μορφὴν ἀθύρμστος : **μᾶς ξεκούφανε ὁ μικρὸς μὲ τὴ μουσικὴ ποὺ τοῦ χάρισες**· **5)** νεώτ. δημ. μουσικὴ ὀρχήστρα πνευστῶν ἢ ἐγχόρδων μουσικῶν ὀργάνων : **ἀπόψε θὰ παιανίσῃ εἰς τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος ἡ μουσικὴ τῆς φρουρᾶς**· **6)** μουσικότης, μελῳδικότης : **τὰ λόγια του εἶναι ὅλο** μουσική, **- ὁ στίχος του ἔχει** μουσική.

μουσικοδιδάσκαλος (ὁ) νεώτ., θηλ. **-ισσα** ὁ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς (μαέστρος)· || διακεκριμένος μουσικοσυνθέτης.

μουσικοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ χρησιμοποίησις τῆς μουσικῆς ὡς μέσου θεραπευτικοῦ : **εἰς πλείστας περιπτώσεις νευρασθενικῆς φύσεως παθήσεων ἐπιτυχῶς ἐφαρμόζεται ἡ μουσικοθεραπεία.**

μουσικοκριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς τὴν κριτικὴν τῶν μουσικῶν ἔργων, ἰδ. τῶν μουσικῶν ἐκτελέσεων ἀναφερόμενος : **μουσικοκριτικὸν σημείωμα**· || τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἐπὶ τῶν μουσικῶν ἔργων εἰδικὸς κριτικός· || τὸ θηλ. **μουσικοκριτική** (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ μουσικὴ κριτική.

μουσικομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ οἱονεὶ ἐμμανῶς, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀγαπῶν τὴν μουσικήν, ὁ μελομανής.

μουσικομανία (ἡ) νεώτ. ἡ μανιώδης, ἡ σφοδρὰ κλίσις πρὸς τὴν μουσικήν.

μουσικοπρεπῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα, ἐμπρέποντα εἰς μουσικόν, ἐμμελῶς : Στουδ.Θεόδ.618 **αὐτὸς δ' ᾄδοις μοι μουσικοπρεπῶς πάλιν.**

μουσικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. μωσικός (Θεαγ.π.Στοβ.3,1,118) ὁ εἰς τὴν μουσικὴν τέχνην ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς αὐτήν : Ἀριστφ.Πλ.1163 **μουσικοὶ ἀγῶνες καὶ γυμνικοί,** Πλάτ.Ἀξ.371D **θέατρα ποιητῶν καὶ κύκλιοι χοροὶ καὶ μουσικὰ ἀκούσματα,** Πλούτ.Φάβ.4 **θέας δὲ μουσικὰς καὶ θυμελικὰς ἄξειν, - μουσικὴ σύνθεσις, - μουσικὰ ὄργανα**· || τὸ οὐδ. πληθ. μουσικά ὡς οὐσ. ἡ μουσικὴ βλ.λ. : Ξεν.ΚΠ 1,6,38 **σφόδρα μὲν καὶ ἐν τοῖς μουσικοῖς τὰ νέα καὶ ἀνθηρὰ εὐδοκιμεῖ**· || ὁμ. νεώτ. κ. δημ. μάθημα μουσικῆς : **σήμερα ἔχουμε μαθηματικά, αὔριο τὴν ἴδια ὥρα μουσικά**· **2)** κ. ἐπὶ προσ., ὁ εἰς τὴν μουσικὴν τέχνην ἔμπειρος, ἀντίθ. ἄμουσος βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.802B **ποιητικοὺς καὶ μουσικοὺς ἄνδρας,** Ἀθήν.4,176E **περὶ αὐλοὺς μουσικώταται**· || νεώτ. τὸ ἀρσ. μουσικός ὡς οὐσ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν μουσικὴν καλλιτέχνης (μουσικοσυνθέτης ἢ ἐκτελεστής), ὁ ἔμπειρος εἰς τὰ τῆς μουσικῆς, ὁ καθηγητὴς τῆς μουσικῆς, πρβλ. ὁ μαθηματικός, ὁ φυσικός : **ὁ Μπὰχ ὑπῆρξε μέ-**

γας μουσικός, - σήμερα δὲν θὰ ἔλθῃ ὁ μουσικός, τὸ μάθημά του θὰ τὸ κάμῃ αὔριο· || νεώτ. ὁ ἔχων ἔμφυτον κλίσιν εἰς τὴν μουσικήν : μουσικὴ ἰδιοφυΐα· || οὕτω καὶ ἐπὶ ζῴων : Πλάτ.Πολιτ. 260Α κύκνον καὶ ἄλλα ζῷα μουσικά· **3)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. λυρικὸς ποιητής, μελοποιός : Ξεν. ΚΠ 1,6,38 οἱ μουσικοὶ ἄλλα μέλη πειρῶνται ποιεῖν, Πλάτ.Φαῖδρ.243Α, Πάπ. μουσικὸς καὶ μελῶν ποιητής· **4)** ὁμ. ὡς οὐσ. τὸ ἀρσ. μτγν. ἀοιδός : ΚΔ 'Αποκ.18,22 καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν . . οὐ μὴ ἀκουσθῇ· **5)** ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων κλίσιν, ἐπίδοσιν εἰς τὰς καλὰς τέχνας, ὁ πεπαιδευμένος, ὁ ἐγγράμματος, ὁ πνευματικῶς ἀνεπτυγμένος, καλλιεργημένος : 'Αριστφ. Σφ.1244 ἀνὴρ σοφὸς καὶ μουσικός, Πλάτ.Φαῖδρ. 248D ἀνδρὸς φιλοσόφου ἢ φιλοκάλου ἢ μουσικοῦ· || ὅθ. κ. : 'Ισοκρ.'Επιστ.8,4 μουσικωτάτη πόλις (ἐν ᾗ ἀκμάζουσιν αἱ καλαὶ τέχναι)· **6)** ἐπὶ πραγμ. ἢ καταστάσεων, ὁ ἁρμόδιος, ὁ εὐάρμοστος, ὁ πρόσφορος : Πλάτ.Νόμ.729Α ἡ τῶν νέων . . οὐσία, τῶν δ' ἀναγκαίων μὴ ἐνδεής, αὕτη πασῶν μουσικωτάτη καὶ ἀρίστη, Δαμάσκ. 'Ισιδ.50· **7)** μτγν. ὁ εὐπρεπής, ὁ σεμνός : Πλούτ. 'Ηθ.35D ἥδιον οὐδὲν οὐδὲ μουσικώτερόν ἐσθ' ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν· **8)** μτγν. ὁ εὐάρεστος, ὁ εὐχάριστος : Δίωξ.1 οἴων δ' ἐπιθυμεῖ βρωμάτων, ὡς μουσικῶν· **9)** μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐμμελής, ὁ ἁρμονικός : Μηναῖ.12,4 'Ορθρ. κινύρα παναρμόνιος, μουσικώτατον ὄργανον, Κάλβ.'Ωδ.16,4 καὶ πλέωσι γέμοντα ἔρωτος καὶ φωνῶν μουσικῶν θαλάσσια ξύλα, - μουσικὸς στίχος.

μουσικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ μουσικοῦ, τοῦ εἰς τὴν ἀκοὴν εὐαρέστου, μελῳδικότης, ἁρμονικότης : ἡ μουσικότης τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι ἐφάμιλλος τῆς τῆς ἰταλικῆς, - ὁ Σολωμὸς διακρίνεται διὰ τὴν μουσικότητα τῶν στίχων του· || συνεκδ. ἁρμονικότης, αἰσθητικότης ἐν παντὶ καλλιτεχνικῷ συνδυασμῷ : Παπαντ.'Αγ. 'Ορ.102 ἡ ζωγραφική του.. ἐκδηλωμένη κυρίως.. στὴ μουσικότητα, ποὺ κατορθώνει νὰ δώσῃ ἑνώνοντας τὸ τραχὺ κόκκινο, τὸ πράσινο καὶ τὸ ἁβρὸ γαλάζιο.

μουσικτάς 'Ησ. «μουσικός, ψάλτης».

μουσικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀναφορικῶς πρὸς τὴν μουσικὴν βλ.λ. : Πλάτ.'Αλκ.1,108D μουσικῶς μοι δοκεῖ, - οἱ Ρωμαῖοι ἐλάχιστα προήχθησαν μουσικῶς· **2)** ἁρμονικῶς, κομψῶς, ἐμμελῶς : Πλάτ.Πρωτ.33Α οὗτοι οἱ λόγοι ἀμφότεροι οὐ πάνυ μουσικῶς λέγονται, οὐ γὰρ συνᾴδουσι, οὐδὲ συναρμόττουσιν ἀλλήλοις, 'Ισοκρ.13,16 εὐρύθμως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν· || κ. μτφ. εὐπρεπῶς, φιλοκάλως, χαριέντως : Πλάτ.Πολ.403Α ὁ ὀρθὸς ἔρως πέφυκε.. σωφρόνως τε καὶ μουσικῶς ἐρᾶν.

μουσίσδω δωρ. τ. τοῦ μουσίζω βλ.λ.

μουσιῶ-όω μσν. ἐνεργῶ μουσίωσιν, ψηφοθέτησιν, κάνω μωσαϊκό : Κώδ.Πάτρ.144 εἶθ' οὕτως ἐμουσίωσαν καὶ ὡρθομαρμάρωσαν αὐτόν.

μουσίωμα-ατος (τὸ) μσν. ἡ τοποθέτησις τῶν ψηφίδων τοῦ μωσαϊκοῦ : Κώδ.Πάτρ.150 ἐν τῷ καιρῷ τοῦ μουσιώματος.

μουσίωσις-εως (ἡ) μσν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μουσιῶ, μουσίωμα βλ.λ.

μούσκαρι (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν λειριοειδῶν : μούσκαρι τὸ βοτρυῶδες (τὸ κυριώτερον εἶδος τῆς ἑλλην. χλωρίδος, ἔχον βολβοὺς ἐδωδίμους, δημ. βολβός, βορβός).

μουσκάρι (τὸ) δημ. μοσχάριον βλ.λ.

μουσκαρίνη (ἡ) νεώτ. ἀλκαλοειδὲς δηλητηριῶδες τοῦ μύκητος ἀγαρικοῦ τοῦ μυοκτόνου καὶ ἄλλων, διεγεῖρον τὰ παρασυμπαθητικὰ νεῦρα.

μούσκεμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μουσκεύω βλ.λ., διαβροχή, διαπότισις· || ὁμ. κ. ἐν παθ. σημ. ἡ κατάστασις τοῦ μουσκεύω ἢ μουσκεύομαι : φρ. εἶμαι - γίνομαι μούσκεμα (ὑφίσταμαι διαβροχήν), - ἔγινα μούσκεμα στὸν ἱδρῶτα· || φρ. τὰ 'κανα μούσκεμα δι' ἀδεξίου ἐνεργείας ἐπέφερον ἀποτυχίαν.

μουσκετάρω δημ. διὰ τυφεκισμοῦ ἐνεργῶ θανατικὴν ἐκτέλεσιν, φονεύω, σκοτώνω μὲ μουσκέτο.

μουσκέτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. εἶδός τι παλαιοῦ ἐμπροσθογεμοῦς πυροβόλου ὅπλου· **2)** ἡ διὰ τυφεκισμοῦ μὲ μουσκέτο ἢ δι' ἄλλου ὅπλου θανατικὴ ἐκτέλεσις.

μουσκεύω δημ., ἀόρ. (ἐ)μούσκεψα, μέσ. κ. παθ. μουσκεύομαι, παθ. ἀόρ. (ἐ)μουσκεύτηκα, μτχ. παρακ. μουσκεμένος, διαβρέχω, διαποτίζω, καθιστῶ τι διάβροχον : μούσκεψε τὰ ρουχά της γιὰ τὴ μπουγάδα, - μούσκεψε τὸ ψωμί του στὸ γάλα· || φρ. τὰ μούσκεψα ὅ. τὰ 'κανα μούσκεμα βλ.λ.· **2)** ἀμτβ. διαβρέχομαι : ξέχασα νὰ πάρω τὴν ὀμπρέλλα μου καὶ μούσκεψα ὅσο νὰ 'ρθω, - μούσκεψα στὸν ἱδρῶτα - στὴ βροχή· || κ. εἰς τὸ παθ. : μουσκεύτηκα, - γύρισα μουσκεμένος.

μουσκίδι (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μουσκεύω βλ.λ., ἡ κατάστασις τοῦ ἐν διαβροχῇ ὄντος, τοῦ μουσκεμένου, ἐν φρ. μ. ὡς κατηγορηματικὸς προσδιορισμός : εἶμαι - γίνομαι μουσκίδι.

μουσκιρούμι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν λεο[illegible] βλ.λ. ἡ πολύκομος.

μούσκελι (τὸ) δημ. κ. μοῦσκλο ὀνομασία διαφόρων εἰδῶν βρύων καὶ φυτῶν.

μοῦσκλο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς μεσπιλέας βλ.λ.· **2)** μούσκλι βλ.λ.

μουσκοβίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. εἶδος λευκοῦ μαρμαρυγίου ἀφθονοῦντος ἐν τῷ γρανίτῃ ὑπὸ μορφὴν πεταλίων.

μουσκολάχανο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἐρώδιον βλ.λ. ὁ μόσχοσμος.

μουσμουλιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μεσπιλέα βλ.λ. ἡ γερμανική.

μούσμουλο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς μεσπιλέας βλ.λ., μέσπιλον.

μούσμων-ωνος (ὁ) μτγν. εἶδός τι ἀγρίου κριοῦ τῆς Κύρνου, φέροντος τρίχα αἴγειον : Στράβ.5,2,7 γίγνονται δ' ἐνταῦθα οἱ τρίχα φύοντες αἰγείαν ἀντ' ἐρέας κριοί, καλούμενοι δὲ μούσμωνες.

μουσόδομος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἢ τῇ συνοδείᾳ μουσικῆς ᾠκοδομημένος, ἐπὶ τῶν θηβαϊκῶν τειχῶν : 'Ονέστ.ΑΠ 9,250,4 πέτροι μουσοδόμοις τείχεσιν αὐτόμολοι.

μουσοδόνημα-ατος (τὸ) (δονῶ) ᾆσμα ὑπὸ τῶν Μουσῶν δονηθέν, ὑπαγορευθέν : Εὔπ.245 τί κατακροᾶσθέ μου τὰ μουσοδονήματα;

μουσοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. ποωδῶν μονοκοτυληδόνων φυτῶν τῶν τροπικῶν χωρῶν.

μουσοεργός (ὁ) ἀσυναίρ. τ. τοῦ μουσουργὸς βλ.λ.

μουσοκερατίδας 'Ησ. «τοὺς τὰ μουσικὰ ἢ μελικὰ μέλη ᾄδοντας».

μουσοκόλαξ-ακος (ὁ) μτγν. ὁ τὰς Μούσας κολακεύων, ἢ θεραπεύων, περιποιούμενος : Διον. 'Αλ.Ρωμ.7,9 εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν ὀρχηστῶν καὶ αὐλητῶν καὶ . . μουσοκολάκων.

μουσόληπτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν κατεχόμενος, ὁ ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰς Μούσας· ὅθ. ὁ ἔχων ποιητικὴν ἰδιοφυΐαν : Πλούτ. 'Ηθ.452Β οὐ γὰρ μόνον ἐν ποιήμασιν ὁ μουσόληπτος .. τὸν τεχνίτην ἀποδείκνυσι γελοῖον, αὐτ. Μάρκελλ.17, 'Αγαθ.4Α ψυχαὶ μουσόληπτοι.

μουσοληπτοῦμαι-όομαι μσν. κατέχομαι, ἐμπνέομαι ὑπὸ τῶν Μουσῶν : Φώτ.Βιβλ.441,16.

μουσομανής-οῦς-ές ὁ ἐμμανῶς, ὁ μετὰ πάθους εἰς τὰς Μούσας ἀφωσιωμένος, ὁ περιπαθὴς τῶν Μουσῶν λάτρης, ὁ ἀγαπῶν τὴν μουσικήν,

τὰς καλὰς τέχνας : Σοφ.άπ.747· || κ. ἐπὶ τοῦ τέττιγος : ΑΠ 10,16,4 μουσομανὴς τέττιξ.

μουσομανία (ἡ) μτγν. ἡ ἐμμανὴς εἰς τὰς Μούσας ὀφοσίωσις, ἡ ἰδιαζόντως ἰσχυρὰ πρὸς τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικὴν κλίσις : Πλούτ.'Ηθ.706Β.

μουσόμαντις-εως (ὁ) ὁ διὰ τῆς ᾠδῆς προοιωνίζων, μαντεύων : 'Αριστφ.'Ορν.276 τίς ποθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀρειβάτης;

μουσομανῶ-έω μτγν. κατέχομαι ὑπὸ τῶν Μουσῶν, ἐμμανῶς, μετὰ πάθους, καθ' ὑπερβολὴν ἀγαπῶ τὰς Μούσας, τὰς καλὰς τέχνας, τὴν μουσικήν : Λουκ.Νέρ.6, 'Αθήν.4,183Ε οὗτος ἐποίησε πάντας Ῥωμαίους μουσομανεῖν.

μουσομήτωρ-ορος (ἡ) ἡ τῶν Μουσῶν μήτηρ, ἡ ἐξ ἧς αἱ μουσικαὶ τέχναι γεννῶνται, πηγάζουν, περὶ τῆς Μνήμης : Αἰσχ.Πρ.461 μνήμην θ' ἁπάντων μουσομήτορ' ἐργάνην.

μουσοπαλαιολύμας (ὁ) ὁ διαφθείρων, ὁ καταστρέφων τὴν παλαιὰν μουσικήν : Τιμόθ.Πέρσ.229.

μουσοπάτακτος-ον (πατάσσω) μτγν. ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν πατασσόμενος, κατεχόμενος, ὁ μουσόληπτος : Κικ.Κόϊντ.2,10.

μουσόπλαστος-ον 'Επιγρ. ὁ κεκοσμημένος οἱονεὶ ὑπὸ τῶν Μουσῶν : μουσόπλαστος λάρναξ.

μουσόπνευστος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἐμπνευσμένος, ὁ μουσόληπτος : Γρηγ.Νάζ.2,250Α μὴ καὶ σὺ μουσόπνευστος ἡμῖν ἀθρόως;

μουσόπνους-οος-ουν-οον ὁ ἀναδίδων μουσικότητα, μελῳδίαν, ἐπὶ τοῦ 'Ησιόδ. : 'Ανών. π. Πρόκλ. 'Ησιόδ.4C μουσόπνοα στόματα.

μουσοποιός-όν ὁ πρὸς μέλος ποιῶν, λυρικὸς ποιητής : 'Ηρ.2,135 ἀδελφεοῦ δὲ Σαπφοῦς τῆς μουσοποιοῦ, Εὐρ.Τρῳ.1189 τί καί ποτε γράψειεν ἄν σε μουσοποιὸς ἐν τάφῳ· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ διὰ τῆς ποιήσεως ὑμνῶν : αὐτ.'Ιππ.1428 ἀεὶ δὲ μουσοποιὸς εἰς σὲ παρθένων ἔσται μέριμνα.

μουσοποιῶ-έω μελοποιῶ, μετᾶ συστοίχου αἰτ. : Σοφ.άπ.747 μουσοποιεῖν νόμους· **2)** διὰ μέλους, διὰ τῆς ποιήσεως ὑμνῶ, ἐξυμνῶ, ᾄδω : 'Αριστφ.Νεφ.334 οὐδὲν δρῶντας βόσκουσ' ἀγρούς, ὅτι ταύτας μουσοποιοῦσιν.

μουσοπόλος-ον ὁ τὰς Μούσας ὑπηρετῶν, εἰδ. ποιητικός : Σαπφ.61 οὐ γὰρ θέμις ἐν μουσοπόλῳ οἰκίᾳ θρῆνον εἶναι, ΑΠ 9,270 μουσοπόλοις χερσὶ πηκτίδα ἐπηρέθισα· **2)** ὁ ὑπὸ μουσικῆς, ὁ ὑπὸ μέλους συναδευόμενος : Εὐρ.Φοίν.1500 τίνα μουσοπόλον στοναχάν· **3)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ ἀοιδός : αὐτ.'Αλκ.447 πολλά σε μουσοπόλοι μελίζουσι, ΑΠ 9,356,6 μουσοπόλου γράμμα Λεωνίδεω.

μουσοπρόσωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὄψιν, πρόσωπον Μούσης : ΑΠ 9,570,1 Ξουθὼ.. μουσοπρόσωπε.

μουσόρρυτος-ον 'Επιγρ. ὁ πλημμυρῶν ἐκ μουσικῆς, τ.ἔ. ὁ πεπροικισμένος μὲ ποιητικὸν τάλαντον.

μουσόστικτος-ον μσν. π. Βυζαντ. ὁ διὰ μωσαϊκοῦ ἐστιγμένος, ὁ πεποικιλμένος μὲ μωσαϊκόν : 'Ανών. εἰς Πορφύρ.24 μουσοστίκτων εἰκόνων.

μουσόστολος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν κοσμηθείς : 'Ανών.π.Bernard εἰς Παλλάδ.'Ιατρ. Περὶ Πυρετ.149 φρεσὶ μουσοστόλοις.

μουσότευκτος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν ποιηθείς, πλασθείς : Κοσμ. ἐν Spic.Rom.2,214.

μουσοτέχνης (ὁ) 'Επίγρ. δωρ. τ. μουσοτέχνας μουσουργὸς βλ.λ. : 'Ελλην.'Επιγρ.193.

μουσοτόκος (ἡ) μτγν. ἡ τὰς Μούσας τεκοῦσα, μουσομήτωρ βλ.λ. : 'Ιω.Γαζ.1,132.

μουσοτραφής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἀνατεθραμμένος : Εὐστ.'Ιλ.124,25· || δθ. κ. νεώτ. ὁ ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας ἀσχολούμενος περὶ τὰς καλὰς τέχνας καὶ τὰ γράμματα.

μουσούδα (ἡ) δημ. μεγεθυντ. τ. τοῦ μουσούδι βλ.λ. : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.54 ζοῦσε σὲ τόπο μὲ θηρία .. ἔβλεπε μουσοῦδες καὶ νύχια.

μουσούδι (τὸ) δημ. ρύγχος ζῴου· || σκωπτ. μορφὴ ἀνθρώπου ὁμοιάζουσά πως πρὸς ρύγχος.

μουσουλημίτης (ὁ) μσν. ὁ Μουσουλμάνος : ΚΠορφ. 'Εκθ.689,17 ἐξουσιαστὴς τῶν Μουσουλημιτῶν.

μουσουλμανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Μουσουλμάνους ἢ τὸν μουσουλμανισμόν : μουσουλμανικὴ θρησκεία - κοινότης, - μουσουλμανικὸν δίκαιον.

μουσουλμανισμός (ὁ) νεώτ. τὸ θρήσκευμα, ἡ θρησκεία τῶν Μουσουλμάνων βλ.λ., μωαμεθανισμός, ἰσλαμισμὸς βλ.λς.

μουσουλμάνος (ὁ) νεώτ. κ. δημ., δημ. θηλ. μουσουλμάνα ὀπαδὸς τῆς θρησκείας τοῦ Μωάμεθ, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν μωαμεθανισμόν, ὁ μωαμεθανός.

μουσοῦμαι-όομαι κ. μσν. παθ. ἐμμούσως ἀνατρέφομαι, ἐκπαιδεύομαι, λαμβάνω καλλιτεχνικὴν μόρφωσιν, εἶμαι πεπαιδευμένος : 'Αριστφ.Λυσ.1127 οὐ μεμούσωμαι κακῶς, Πλούτ.'Ηθ.1121F ὑπόληψιν ἐμποιεῖν καὶ δόξαν ἀνθρώποις ἀγραμμάτοις, πολυγράμματος αὐτὸς ὢν καὶ μεμουσωμένος, Εὐστ.Πον.350,91 σοὶ δ' οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπάσω οὕτω μεμουσωμένῳ· **2)** τὸ οὐδ. μτχ. παρακ. μεμουσωμένον ὡς οὐσ. ἡ εὐγένεια, ἡ καλλιέργεια ἐν τῇ ἀνατροφῇ : Πλούτ.Περ.5 ἐπαινεῖ δὲ τὸ Κίμωνος ἐμμελὲς καὶ ὑγρὸν καὶ μεμουσωμένον ἐν ταῖς περιφοραῖς· **3)** μτγν. εἰδ. διὰ διδασκαλίας καθίσταμαι ἱκανὸς εἰς μίμησιν, μιμοῦμαι : Αἰλ.Ζ.16,3 ὄρνεον .. μουσωθὲν ἀνθρώπου φωνὴν (διδαχθὲν νὰ μιμῆται)· **4)** μτγν. μελοποιοῦμαι, ἁρμόττομαι πρὸς μουσικήν : Διον.'Αλ. Δημ.40 μέλη καὶ κρούματα δι' ᾠδῆς καὶ ὀργάνου μουσωθέντα.

μουσούργημα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. μουσικὸν ἔργον, μουσικὴ σύνθεσις, μέλος : Δαμασκ.Ι 'Επιστ. πρὸς Θεόφ.144.

μουσουργητής (ὁ) μσν. μουσουργὸς βλ.λ., λυρικὸς ποιητής, ψαλμῳδός : 'Ανδρ.Κρ.ἐν Φαβρικ. 'Ελλ.Βιβλ.11,88 τὸν μουσουργητὴν Δαβὶδ (δ.γρ. μουσουργέτην).

μουσουργία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἰων. μουσουργίη τὸ ἔργον τοῦ μουσουργοῦ βλ.λ., μελοποιΐα : Λουκ.ΒΠρ.3 μουσουργίῃ καὶ γεωμετρίῃ ἐνασκήσεαι, 'Ιω.Διάκ.'Αλληγ. εἰς 'Ησιόδ.Θεογ.498 τί δὲ ἡ Τιμοθέου μουσουργία ἢ ἔντεχνος· **2)** νεώτ. ἡ σύνθεσις μουσικῶν ἔργων.

μουσουργικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μουσουργίαν, ὁ μουσικός, ὁ ποιητικός : Πολυδ.4,57, Δαμασκ.Ι εἰς Θεόφ.π.Εἰκ.113.

μουσουργός (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ περὶ τὴν μουσικὴν τέχνην ἀσχολούμενος· || τὸ θηλ. ἀοιδός, ψάλτρια : Ξεν.ΚΠ 4,6,11 μουσουργοὺς δὲ δύο τὰς κρατίστας, Λουκ.'Ερωτ.10 ὀρχηστρίδων καὶ μουσουργῶν χορός, 'Αθήν.4,129Α· **2)** νεώτ. ὁ συνθέτης μουσικῶν ἔργων, μουσικοσυνθέτης.

μουσουργῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. συνθέτω μέλη, λυρικὰ ποιήματα, μουσοποιῶ : Πολυδ.4,57, Φιλόστρ.Εἰκ.3,6, Βι.Δαμασκ.Ι 1,7D ἐξ ὧν ἐμουσούργησαν θείων μελισμάτων· **2)** νεώτ. συνθέτω μουσικὰς συνθέσεις.

μουσοφαγίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. ἀναρριχητικῶν πτηνῶν τῆς τροπικῆς 'Αφρικῆς.

μουσόφθαρτος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν φθαρείς, φονευθείς : Λυκόφρ.832.

μουσοφιλής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ταῖς Μούσαις προσφιλής, ἀγαπητός, ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἐμπνεόμενος ποιητὴς ἢ μουσικός : Φιλόδσμ. ἐν ΑΠ 11,44,2 μουσοφιλὴς ἕταρος.

μουσοφίλητος-ον ὁ ὑπὸ τῶν Μουσῶν φιλούμενος, ἀγαπώμενος : Κόρινν.23 Θέσπια .. μουσοφίλητε.

μουσοχαρής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐπὶ ταῖς Μούσαις χαίρων, ὁ ἀγαπῶν τὰς καλὰς τέχνας : ΑΠ 9,411,2 μουσοχαρεῖ βιότῳ.

μουσόχορος (ὁ) πιθ. ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ μουσοχαρής βλ.λ. ἐν Κατ.᾿Αστρλ.Κ 8(4),214.

μουσσών-ῶνος (ὁ) νεώτ. ἄνεμος νοτιοανατολικὸς τὸν χειμῶνα καὶ νοτιοδυτικὸς τὸ θέρος, περιοδικῶς πνέων εἰς τὸν ᾿Ινδικὸν ὠκεανόν.

μουστακαλῆς (ὁ) δημ. ὁ φέρων μέγαν ἢ παχὺν μύστακα, ὁ ἔχων μεγάλο μουστάκι.

μουστακάτος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ φέρων μύστακα : Πρόδρ.2,175 **κομμάτια σιακοκόμματα, τριγλία μουστακάτα, -γριὰ μουστακάτη.**

μουστάκι(ον) (τὸ) μτγν., μσν. κ. δημ., μσν. **μουστάκιν** ὑποκορ. τοῦ μύσταξ βλ.λ. : ᾿Αν.᾿Οξ.3,76· ‖ κ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. μύσταξ βλ.λ.: Πρόδρ.2,209 **ν᾿ ἀρξάμην ρουκανίζειν, νὰ χρίστην τὸ μουστάκιν μου, νὰ κράτησεν λιγδίτζαν,** ᾿Ερωτόκρ.2,949 **καὶ μὲ φωνὴ ἀγριώτατη στρίβοντας τὸ μουστάκι,** Πολίτ.᾿Εκλ.Τραγ.17,3 **κι ἐκεῖνος τ᾿ ἀποκρίθηκε καὶ στρίφτει τὸ μουστάκι·** 2) ἐν εἰδ. ἐνν. εἶδός τι πλακοῦντος : Χρύσ.Τυαν.π.᾿Αθήν.14,674D· 3) δημ. ναυτ. ἡ ὑπήνη βλ.λ. τοῦ προβόλου : φρ. **δένω μουστάκι** (ἀμφιδετῶ), **- λύνω μουστάκι** (ἐξαμφιδετῶ), **- κόντρα μουστάκι** (ἡ παρυπήνη).

μουστακοδέτης (ὁ) δημ. ταινία δι᾿ ἧς δένεται ὁ μύσταξ, τὸ μουστάκι, ἵνα λάβῃ ὡρισμένον σχῆμα.

μουστακοφόρος νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων μέγαν ἢ παχὺν μύστακα, **ἀ.** μουστακαλῆς βλ.λ.

μουσταλευριά (ἡ) δημ. εἶδος γλυκίσματος ἐκ μούστου καὶ ἀλεύρου καρυκευομένου δι᾿ ἀμυγδάλων, καρύων κτλ.

μούσταξ-ακος (ὁ) μύσταξ βλ.λ. : ᾿Αν.Κρ.3,76.

μουστάρδα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. καρύκευμα δριμείας γεύσεως παρασκευαζόμενον ἐκ κόνεως σπερμάτων λευκοῦ ἢ μέλανος σινάπεως διὰ κατεργασίας μετὰ ὄξους ἢ οἴνου ἢ ζωμοῦ κρέατος.

μουσταρδιέρα (ἡ) δημ. ἐπιτραπέζιον δοχεῖον, ἐν ᾧ ἐντίθεται ἡ μουστάρδα βλ.λ., πρβλ. σαλατιέρα, ἀλατιέρα, λεμονιέρα.

μουστελίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. ἁρπακτικῶν ζῴων, ἀ. ἰκτιδίδαι.

μούστελος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων ἐκ τῶν σκοναλίων σελαχοειδῶν, ἀφθονοῦν ἐν Μεσογείῳ.

μουστερῆς (ὁ) (τουρκ.), ἀγοραστής, πελάτης.

μουστιέριος ἐποχὴ (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ τετάρτη ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐποχῶν, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ παλαιολιθικὴ περίοδος, ἀ. μουστιαία.

μουστόγρια (ἡ) δημ. ἄκρως προκεχωρημένης ἡλικίας γραῖα, γραῖα πολὺ ζαρωμένη· ‖ ὅθ. κ. ἐπὶ νέων σκωπτικῶς : **ἀ. μωρὴ μουστόγρια.**

μουστοκούλ(λ)ουρο (τὸ) δημ. κουλούρι βλ.λ. παρασκευαζόμενον ἐκ μούστου, ἀλεύρου καὶ σακχάρεως.

μουστόμετρο (τὸ) δημ. τὸ ὄργανον δι᾿ οὗ προσδιορίζεται ἡ εἰς σάκχαρον περιεκτικότης τοῦ μούστου, γλευκόμετρον.

μοῦστον (τὸ) μσν. μοῦστος βλ.λ. : Θεοφάν.Χρονογρ.44D **ὑδρία πεπληρωμένη ὕδατος μετεβλήθη εἰς οἶνον βράζοντα μοῦστον.**

μουστόπιττα σχόλ. κ. δημ. οἰνοῦττα βλ.λ., πίττα ἀπὸ μοῦστον καὶ ἄλευρον, τὸ ἐκ γλεύκους καὶ ἀλεύρου ἢ ἀμύλου γλύκισμα, ἀ. μουσταλευριά : Σχόλ.᾿Αριστφ.Πλ.1122.

μοῦστος (ὁ) μσν. κ.δημ. γλεῦκος βλ.λ. : Γεωπ.9,20, ᾿Αραβ.Μυθ.Χαλ.1,22) **πλῆθος σταφύλια γλυκύτατα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα στραγγίζοντάς τα ἐγέμισα ἕνα κολοκύθιον μοῦστον,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.45,7 **καὶ πυριωμένο τὸ αἷμα ἀπὸ τὴ ζέστη σὰ μοῦστος.. βράζει.**

μουστρὶ (τὸ) δημ. ἀ. μυστρὶ βλ.λ.: Κορ.῎Αλ.4Α,338.

μούσχανον ῾Ησ. «τὸν βλαστόν».

μουσχάς (ὁ) (ἀραβοτουρκ.) δημ. τριγωνοειδῶς συνεπτυγμένον φύλλον χάρτου ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ Τοῦρκοι κομπογιαννῖται ἐπέγραφον μυστηριώδεις λέξεις καὶ ἐπώλουν αὐτὸ ὡς περίαπτον.

μουσχέτα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ροδῆ βλ.λ. ἢ μόσχοσμος.

μουσῶ-όω μτγν. κ. μσν. κοσμῶ διὰ μωσαϊκοῦ, διὰ ψηφοθετήματος : ᾿Επιγρ., Μαλάλ.I 223,4 **κοσμήσας τὸ τετράπυλον κίοσι καὶ μαρμάροις ἀνοικοδομήσας καὶ μουσώσας.**

μουσῳδός-όν μτγν. μελῳδός : Μον.5,143.

μούσωνες (οἱ) ῾Ησ. «οἱ κορυφαῖοι τῶν μαγείρων καὶ οἱ τεχνῖται».

μούσωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ διὰ μωσαϊκοῦ ψηφοθετήματος διακόσμησις : Μαλάλ.I 232,30 **κτίσας τετράπυλα φιλοκαλήσας αὐτὰ μουσώσει.**

μουτεβελῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἐπίτροπος ἢ ἔφορος εὐαγοῦς ἱδρύματος ἐν Τουρκίᾳ.

μουτεσαρίφης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἀνώτερος διοικητικὸς ὑπάλληλος ἐν Τουρκίᾳ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν νομάρχην.

μούτζα (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ μούντζα βλ.λ.

μουτζαλιὰ (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ μουντζαλιὰ βλ.λ.

μουτζαλώνω (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ μουντζαλώνω βλ.λ.

μουτζούρα (ἡ) δημ. δ.τ. τοῦ μουντζούρα βλ.λ.

μουτζούρης (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ μουντζούρης βλ.λ.

μουτζουρώνω δημ. δ.τ. τοῦ μουντζουρώνω βλ.λ.

μουτούλι (τὸ) δημ. οἴδημα κυρ. ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐκ πλήγματος, κόνδυλος, πρήξιμο.

μουτράκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. θωπευτ. τοῦ μοῦτρο βλ.λ. : **ὄμορφο - ἔξυπνο** μουτράκι.

μουτρίνα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἄκανθος βλ.λ. ἢ ἀκανθώδης.

μοῦτρο (τὸ) δημ. (συχνότ. κτ. πληθ. μοῦτρα) τὸ πρόσωπον, ἡ ὄψις τοῦ ἀνθρώπου : **ὄμορφο - ἔξυπνο μοῦτρο, - ἄπλυτα μοῦτρα·** κ. φρ. **θὰ σοῦ σπάσω τὰ μοῦτρα** (ἀπειλὴ κακοποιήσεως διὰ ραπισμάτων ἢ γρονθοκοπήσεως κατὰ πρόσωπον)· συνήθ. μτ. ἐνν. εὐτελιστικῆς : **τί μοῦτρα εἶν᾿ αὐτά!, -πῆγε νὰ δείξῃ τὰ μοῦτρά του** (νὰ κάμῃ τὴν ἐλεεινὴν ἐμφάνισίν του)· ‖ ἐν ποικίλαις φρ. κ. σημ. οἷον : **μὲ τί μοῦτρα νὰ παρουσιαστῶ ἢ δὲν ἔχω μοῦτρα νὰ τὸν ἰδῶ** (ἐπὶ περιπτώσεων, ἐν αἷς αἰσχύνεταί τις νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιόν τινος ὃν ἔβλαψεν, ἐμέμφθη ἢ ἐξηπάτησε, παρήκουσε κτλ.)· ‖ ὁμ. : **ἔχει μοῦτρα καὶ μιλεῖ ἀκόμα** (τολμᾷ ἐπὶ πλέον νὰ παραπονῆται, ἢ νὰ δικαιολογῆται)· ‖ **παίρνει τὰ μοῦτρά του** (εὐθαρσεῖ, τολμᾷ) : **δὲν παίρνεις τὰ μοῦτρά σου νὰ μοῦ ξαναζητήσῃς χάρη!** (ἂν τολμᾷς, ἂν δὲν αἰσχύνεσαι)· ‖ ὁμ. **πῆρα τὰ μοῦτρά μου κι ἔφυγα** (ἀνεχώρησα κατῃσχυμμένος, ντροπιασμένος)· ‖ **ξίνισε τὰ μοῦτρά του** (ἐδυσφόρησε μετὰ μορφασμοῦ)· ‖ **κατεβάζω τὰ μοῦτρά μου** (σκυθρωπάζω, διὰ μορφασμοῦ δεικνύω τὴν δυσαρέσκειάν μου)· ‖ ὁμ. **κάνω μοῦτρα** (δεικνύω ἐκδήλως δυσαρέσκειαν, κάνω τὸν βαρύ, τὸν θυμωμένον) : **δὲν φθάνουν οἱ παλιανθρωπιές του παρὰ μᾶς κάνει καὶ μοῦτρα** (προσποιεῖται τὸν δυσηρεστημένον)· ‖ ὁμ. **πέφτω μὲ τὰ μοῦτρα** ἐπιδίδομαι ὁλοψύχως, ἐπιλαμβάνομαί τινος μεθ᾿ ὅλων τῶν δυνάμεών μου, ἀφοσιοῦμαι : **ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα στὴ μελέτη - στὴ δουλειὰ - στὸν ἔρωτα·** ‖ ὁμ. **δὲν εἶναι γιὰ τὰ μοῦτρά σου!** (δὲν προορίζεται γιὰ σένα, δὲν σοῦ ἀξίζει) : **δὲν εἶναι δὰ γιὰ τὰ μοῦτρά σου τὸ κορίτσι·** ‖ **τὸ ῾καμες σὰν τὰ μοῦτρά σου** (κατέστρεφες, διεχειρίσθης κακῶς ὑπόθεσιν, ζήτημά τι)· ‖ ὁμ. **μοῦτρα γιὰ σιδέρωμα!** (ἐπὶ ἀναιδοῦς ἢ ἐπὶ ἀσχήμου ἀκκιζομένου)· ‖ ὁμ. **μᾶς τὸ χτύπησε στὰ μοῦτρα** (δὲν ἀπεδέχθη τὸ προσενεχθέν, μᾶς περιεφρόνησε).

μουτρωμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ρ. μουτρώνω βλ.λ., ὁ σκυθρωπάζων, ὁ δυσαρέστως μορφάζων : **μᾶς ἦρθε** μουτρωμένος.

μουτρώνω (μοῦτρο) δημ., μτχ. παθ. παρακ. **μουτρωμένος,** σκυθρωπάζω, κάνω, κατεβάζω μοῦτρα

γίνομαι κατηφής ἐκ δυσαρεσκείας : **σὰν τῆς κάμει κανεὶς παρατήρηση μουτρώνει.**

μουτσόπουλο (τὸ) δημ. μικρὸς παῖς χρησιμοποιούμενος ὡς μοῦτσος βλ.λ., μικρὸς μοῦτσος, ναυτόπαις, ναυτόπουλο : δ.τραγ. **ἔχω καὶ τρία μουτσόπουλα ποὺ τοὺς καιροὺς γνωρίζουν.**

μοῦτσος (ὁ) δημ. ναυτόπαις, κ. κτ. ἐπέκτ. μαθητευόμενος ναύτης, πρωτόπειρος, ἀπειρόπλους, ἀθαλάσσωτος, παῖς κάτω τῶν 15 ἐτῶν ὑπηρετῶν ἐπὶ πολεμικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ πλοίου πρὸς ἐκμάθησιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ.68 (ἐκδ. Δικαίου) **ὁ μοῦτσος, ὅστις ἦτο ξένος, ἔμενε μόνος φύλαξ τοῦ πλοίου,** Ζερβ.Λυρ.Σάτ.'Ιστ. Μέρμ.206 **καὶ πέντε χρόνους ἔκαμα μοῦτσος καὶ πέντε ἀκόμη ναύτης.**

μουτσούνα (ἡ) δημ. προσωπίς, μάσκα· **2)** πρόσωπον ἄσχημον ἢ κατηφές, σκυθρωπόν : **τί μουτσούνα εἶν' αὐτὴ ποὺ χεις σήμερα!**

μουτσουνάρα (ἡ) δημ. μεγεθυντ. σκωπτ. τοῦ μουτσούνα βλ.λ. : **εἶχε κατεβασμένη μιὰ μουτσουνάρα τρεῖς πῆχες·** ‖ μτ. τῆς γενικ. τῆς προσ. ἀντων. μου - σου - του ἐγώ, σύ, αὐτός, ἐλόγου μου - σου - του : **μίλησε κι ἡ μουτσουνάρα του!**· πρβλ. ἀφεντομουτσουνάρα.

μούτσουνο (τὸ) δημ. σκωπτ. πρόσωπον, ὄψις, μοῦτρο : 'Αραβ.Παροιμ.119 **τὰ χέρια ντροπιάζουν τὸ μούτσουνο** (οἱ κλέπται στιγματίζονται), φρ. **τιμὴ στὸ μούτσουνό σου·** ‖ ἄτομον : **σπουδαῖο μούτσουνο κι ὁ λεγάμενος!**

μοῦφλο(ν) (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. μικρὸν μετάλλινον κιβωτίδιον πολυγωνικὸν ἢ στρογγύλον, ἐν ᾧ τίθεται ἡ ἐκ κηροῦ κατασκευασθεῖσα προσωρινὴ ὀδοντοστοιχία μτ. τῶν εἰς αὐτὴν ἡρμοσμένων ὀδόντων καὶ ἀγκίστρων πρὸ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ κηροῦ δι' ἐλαστικοῦ κόμμεως.

μουφλὸν (τὸ) (γαλλ.) δημ. ὀνομασία εἰδῶν τινων ἀγρίων προβάτων.

μουφλούζεμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μουφλουζεύω, πτώχευσις, χρεοκοπία.

μουφλουζεύω δημ. γίνομαι μουφλούζης, κάμνω στάσιν τῶν πληρωμῶν, χρεοκοπῶ, πτωχεύω.

μουφλούζης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ χρεοκοπήσας, ὁ πτωχεύσας, ὁ ἀναξιόχρεως, χρεοκόπος.

μουφτῆς (ὁ) (άραβο-τουρκ.) δημ. μωαμεθανὸς θεολόγος ἐκδίδων ἐπισήμους γνωμοδοτήσεις (φετφάδες) ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ θρησκευτικοῦ μουσουλμανικοῦ δικαίου.

μούχλα (ἡ) δημ. εὐρὼς βλ.λ. : **αὐτὸ τὸ σπίτι ἀπὸ τὴν ὑγρασία μυρίζει μούχλα, - οἱ τοῖχοι πιάσανε μούχλα·** ‖ κ. μτφ. : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 32,7 **στὴ γῆ ἀγνάντεψες κάτου τὶς ἀνθρώπινες ἔγνοιες ν' ἁπλώνουν καὶ μὲ μούχλα θανάτου τὴ ζωὴ νὰ λερώνουν·** **2)** ὁμ. μτφ. πνευματικὴ νωθρότης, καθυστέρησις, στασιμότης ἢ ἠθικὴ ἀποσύνθεσις : **ὅλα στὸ κράτος αὐτὸ μυρίζουν μούχλα, - τί μούχλα εἶν' αὐτὴ στὴν ἐκπαίδευση·** **3)** βοταν. γένος τι μικρῶν μυκήτων.

μουχλιάζω (μούχλα) δημ., ἀόρ. **(ἐ)μούχλιασα,** μτχ. παθ. παρακ. **μουχλιασμένος,** καλύπτομαι ὑπὸ εὐρῶτος, ακεπάζομαι ἀπὸ μούχλα, εὐρωτιῶ : Βαλαωρ.Παραφρ.'Αφιέρ.Βίκτ.Οὐγκὼ II,1 **δὲν ἔφαγες ποτὲ ψωμὶ ξερὸ καὶ μουχλιασμένο, - μουχλιάσανε οἱ τοῖχοι γύρω ἀπὸ τὰ περβάζια·** κ. παροιμ.: 'Αραβαντ.Παροιμ.166 **τὰ σκουλιὰ τὰ χτενισμένα στὴν κασέλα μουχλιασμένα** (ἐπὶ ὡραίων παρθένων μενουσῶν ἀγάμων ἐξ ἀτυχίας)· **2)** μτφ. εὑρίσκομαι ἐν πνευματικῇ καθυστερήσει, ἐν στασιμότητι, ἀδρανείᾳ ἢ ἐν ἠθικῇ ἀποσυνθέσει· ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. **μουχλιασμένος** (πεπαλαιωμένος, ἄχρηστος καὶ ἐπιβλαβής) : **μουχλιασμένες ἰδέες·** **3)** ἐν σπαν. χρ. κ. ἐν μτβ. ἐνν. : **ἡ ὑγρασία μούχλιασε τοὺς τοίχους - τὸ τυρί.**

μούχλιασμα (τὸ) δημ. ἡ κατάστασις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μουχλιάζω βλ.λ., εὐρωτίασις· **2)** μτφ. πνευματικὴ στασιμότης, ἀδράνεια· ‖ ὁμ. ἠθικὴ ἀποσύνθεσις.

μουχλὸς-ή-ό δημ. ὁ ἐν ἀδρανείᾳ, στασιμότητι ὑπάρχων, ὁ μουχλιασμένος : Μαλακ.Συντρ.109 **ἀπὸ τὴν τάξη τὴν μουχλή, στὸ πατρικό μου νὰ γυρνῶ καὶ νὰ 'χω σκόλη τρίμερη.**

μουχρὸς-ή-ό δημ. ὑποσκότεινος, ἀλαμπής, ἄφεγγος : Σημηρ.'Όνειρ.'Ησκ.Δέσανε τ' ἄνθι 7 **κ ὡς γύρῃ ἡ μέρα καὶ μουχρὸ τὸ βράδυ ἐρθῇ.**

μουχρούτιν (τὸ) μσν. εἶδός τι ποτηρίου, κύλικος, οἰνοφόρου ἀγγείου : Πρόδρ.I,124 **κἂν τέσσερα τὸν δίδουσιν εἰς τὸ τρανὸν μαυχρούτιν καὶ πίνει τα καὶ ρεύγεται.**

μουχρούτινος-ον μσν. ὁ ὁμοιάζων κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ σχῆμα πρὸς τὸ μουχρούτιν βλ.λ. : Πρόδρ. 2,202 **ἀπαλορέα μουχρούτινος.**

μούχρωμα (τὸ) δημ. ὁ μεταξὺ ἡμέρας καὶ νυκτὸς χρόνος, λυκόφως, σούρουπο, σουρούπωμα : Γρυπ.Σκ.Τερρ.10,2 **τὸ μούχρωμα ἢ σύθαμπο μέσα στ' ἀπόσκια δάση.**

μουχρώνει δημ. ἀμτβ. τριτοπρόσ. μ. ἐπέρχεται τὸ λυκόφως, ἀρχίζει νὰ ἐξαφανίζεται τὸ φῶς, σουρουπώνει, βραδιάζει : **μόλις πῆρε νὰ μουχρώνῃ·** ‖ ἐντ. κ. **μουχρωμένος** ὁ σκοτεινός : Καζ.ΝΘΚωμ.I,2,1 **ἔφευγε ἡ μέρα πιὰ κι ὁ μουχρωμένος ἀγέρας ἐξαλάφρωσε ἀπ' τοὺς κόπους τὰ ζωντανὰ τῆς γῆς.**

μουχρωπὸς-ή-ό δημ. ὁ ἀλαμπής πως, ὁ μισοσκότεινος, ὁ θαμπός : Καζ.ΝΘΚωμ.I,3,118 **ἔτσι στὰ μουχρωπὰ νερὰ ἀλαργαίνουν.**

μουχτάρης (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. **μουκτάρης** κ. μικτάρης διοικητικὸς ὑπάλληλος ἐν Τουρκίᾳ, οὗ ἡ δικαιοδοσία ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος.

μουχτερό(ν) μσν. κ. δημ. ὁ ὄνος ὡς ὑφιστάμενος μόχθους καὶ κόπους : Πρόδρ.I,215 **καὶ μουχτερὸν ὁ κηπουρὸς ἔχει καὶ θρέφει τοῦτο·** **2)** δημ. ἰδιωμ. ὀνομ. τοῦ χοίρου.

μούχτι-ιοῦ (τὸ) δημ. χορτασμός.

μοχθήεις-εντος-εσσα-εν σχόλ. ὁ μετὰ κόπων καὶ μόχθων συνυφασμένος, ὁ ἐπίπονος : Σχόλ. Νικ.'Αλεξ.616.

μόχθημα-ατος (τὸ) (μοχθῶ) μόχθος, κόπος, κακοπάθεια, βάσανα : Αἰσχ.Πρ.464 **κἄζευξα πρῶτος ἐν ζυγοῖσι κνώδαλα, ζεύγλαισι δουλεύοντα σάγμασιν θ' ὅπως θνητοῖς μεγίστων διάδοχοι μοχθημάτων γένοινθ',** Σοφ.ΟΚ 1616, Εὐρ.'Ελ.731 **πολλὰ παρ' ἀσπίδα μοχθήματ' ἐξέπλησας.**

μοχθηρία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μοχθηροῦ βλ.λ., κακὴ κατάστασις, ἀθλιότης : Πλάτ.Πολ.609Β **ἀλλ' ἐὰν μὲν ἐμποιῇ ἡ αὐτῶν πονηρία τῶν σιτίων τῷ σώματι σώματος μοχθηρίαν·** **2)** ἐπὶ προσ., ἀνικανότης, ἀχρηστία, ἔλλειψις ἐμπειρίας, δεξιότητος : 'Αντιφ.4,2,4 **διὰ τὴν τοῦ ἰατροῦ μοχθηρίαν καὶ οὐ διὰ τὰς πληγὰς ἀπέθανε,** Πλάτ.Πολιτ.302Α **καθάπερ πλοῖα . . διόλλυνται . . διὰ τὴν τῶν κυβερνητῶν καὶ ναυτῶν μοχθηρίαν τῶν περὶ τὰ μέγιστα μεγίστην ἄγνοιαν εἰληφότων·** **3)** ἐν ἠθ. ἐνν. κακία, φαυλότης, πονηρία, ἠθικὴ ἐξαχρείωσις : 'Αριστφ.Πλ.109 **ὑπερβάλλουσι τῇ μοχθηρίᾳ,** αὐτ.159, Πλάτ.Νόμ.734D **καὶ ξυλλήβδην τὸν ἀρετῆς ἐχόμενον κατὰ σῶμα ἢ καὶ κατὰ ψυχὴν τοῦ τῆς μοχθηρίας ἐχομένου βίον ἡδίω τε εἶναι,** 'Αριστλ.ΗΝίκ.1129b,24· **4)** νεώτ. κ. δημ. κακοβουλία, φθόνος, ἡ ἰδιότης τοῦ ἀναιτίως ἐπιζητοῦντος τὸ κακόν, τοῦ διαπνεομένου ὑπὸ αἰσθημάτων ἐχθρικῶν πρὸς τοὺς ἄ., ἰδ. δὲ τοὺς εὐπραγοῦντας.

μοχθηροδίαιτον (τὸ) μσν. ἡ μοχθηρά, ἡ κακὴ δίαιτα : Μιχ.'Ακομ.2,316,27 (ἐκδ. Λάμπρου).

μοχθηρός-ά-ό(ν) (μοχθῶ) κ. νεώτ. κ. δημ., δημ. θηλ. -ή ὁ ὑποφέρων μόχθους, ὁ ὑφιστάμενος κόπους, ὁ ἐν κακοπαθείαις, ἐν δυσχερείαις διατελῶν, ὁ ἄθλιος, ὁ ἐλεεινός, ἐπὶ προσ. : Αἰσχ.'Επτ.257 **ὦ Ζεῦ, γυναικῶν οἷον ὤπασας γένος** μοχθηρόν, 'Αριστφ.'Αχ 165, αὐτ.Βάτρ.1175, Πλάτ.Φαῖδρ.268F· || οὕτω καὶ ἐπὶ καταστάσεων, ὁ μετὰ κακοπαθειῶν συνδεδεμένος, ὁ συνυφασμένος μετ' ἀθλιοτήτων : 'Ηρ.7,46 **οὕτω ὁ μὲν θάνατος, μοχθηρᾶς ἐούσης τῆς ζωῆς, καταφυγὴ αἱρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ γέγονε**, Σοφ.'Ηλ.599 **ἢ ζῶ βίον** μοχθηρὸν **ἐκ τε σοῦ κακοῖς πολλοῖς ἀεὶ ξυνοῦσα τοῦ τε συνόλου'** || φρ. **μοχθηρὰ τλῆναι** (ὑφίστασθαι ταλαιπωρίας, μόχθους) : Αἰσχ.Χο.752 **καὶ πολλὰ καὶ μοχθήρ' ἀνωφέλητ' ἐμοὶ τλάσῃ'** **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ἐν ἀθλίᾳ καταστάσει : 'Αριστφ.'Ιππ.316 **ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοὸς τοῖς ἀγροίκοισιν**, Πλάτ. Μέν.91Β **μοχθηρότερα ἀποδίδοντες ἢ παρέλαβον τὰ ἱμάτιά τε καὶ ὑποδήματα**, Δημ.909, Δείναρχ. 1,107, 'Αριστλ.Πρ.872a,10· || κ. ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεως, ὁ δύσμορφος, ὁ δυσειδής, ὁ ἄσχημος : 'Ανδοκ.1,100 **μοχθηρὸς τὴν ἰδέαν'** **3)** ἐν ἠθ. ἐνν. ὁ φαῦλος, ὁ πανοῦργος, ὁ πονηρὸς τὴν διάθεσιν, ὁ κακὸς τὴν ἐσωτέραν φύσιν : Θουκ.8, 73 **'Υπέρβολόν τέ τινα τῶν 'Αθηναίων, μοχθηρὸν ἄνθρωπον**, 'Αριστφ.Βάτρ.1011 **ἐκ χρηστῶν καὶ γενναίων μοχθηροτάτους ἀπέδειξας**, Πλάτ.Μέν.91Β **Πρωταγόρας δὲ ἄρα ὅλην τὴν 'Ελλάδα ἐλάνθανε διαφθείρων τοὺς συγγιγνομένους καὶ μοχθηροτέρους ἀποπέμπων ἢ παρελάμβανε'** || κ. μτ. αἰτ. τῆς ἀναφορᾶς : 'Αριστφ.Πλ.1003 **μοχθηρὸς τοὺς τρόπους'** || ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κακόβουλος, ὁ δολοπλόκος, ἰδ. ὁ ἀποκρύπτων τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους ἄνευ αἰτίας ἐχθρικὰ αἰσθήματα, ὑφ' ὧν διαπνέεται, ὁ φθονερός.

μοχθηροῦμαι-όομαι μτγν. εἶμαι **ἢ** γίνομαι μοχθηρὸς βλ.λ. : 'Ακύλ.ΠΔ'Ιὼβ 6,25.

μοχθίζω μοχθῶ βλ.λ., ὑφίσταμαι πόνους, μόχθους, ὑποφέρω : 'Ιλ.Β 723 **ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου**, Θέογν.164 **εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι δειλῷ μοχθίζουσι**, 'Αρχίλ.137, Θεόκρ.1,38 **οἱ δ' ὑπ' ἔρωτος δηθὰ κυλοιδιόωντες ἐτώσια μοχθίζοντι'** || κ. μτ. συστ. αἰτ. : Μόσχ.4,44 **μόχθους μοχθίζειν**.

μοχθισμός (ὁ) μτγν. τὸ καταβάλλειν, τὸ ὑποφέρειν μόχθους : 'Αντ.Μον.1841C.

μόχθος (ὁ) κ. νεώτ., δημ. **μόχτος** τὸ ἐξ ἔργου βαρέος, ἐπιπόνου προκαλούμενον αἴσθημα σωματικοῦ καμάτου· κ. γεν. ταλαιπωρία, θλῖψις, κακοπάθεια : 'Ησίοδ.'Εργ.306,Αἰσχ.Πρ.541 **μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον**, Σοφ.Τρ.1101 **ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην** (ἐπὶ τῶν ἄθλων 'Ηρακλέους), αὐτ.1170, - **ὑπέφερε κόπους καὶ μόχθους ἕως ὅτου ἀναθρέψῃ τὰ παιδιά της'** || μτ. γενικ. : Εὐρ.Μήδ.1261 **μάταν μόχθος ἔρρει τέκνων** (μόχθος ὑπέρ, χάριν τῶν τέκνων).

μοχθῶ-έω (μόχθος) κ. νεώτ., δημ. **μοχτῶ-άω** καταπονοῦμαι, καταβάλλομαι ὑπὸ τοῦ κόπου, τοῦ καμάτου, κακοπαθῶ : 'Ιλ.Κ 106 **ἀλλὰ μιν οἴω κήδεσι μοχθήσειν**, Σοφ.ΟΚ 351 **πολλοῖσι δ' ὄμβροις ἡλίου τε καύμασιν μοχθοῦσα τλήμων**, Εὐρ.'Ιων 134 **εὐφάμοις δὲ πόνοις μοχθεῖν οὐκ ἀποκάμνω'** **2)** κ. ἀπολ. καταβάλλω κόπους, ἐργάζομαι, κοπιάζω : Εὐρ.'Ιππ.207 **μοχθεῖν δὲ βροτοῖσιν ἀνάγκη**, 'Αριστφ.Πλ.556 **ὡς μακαρίτην, ὦ Δάματερ, τὸν βίον αὐτοῦ κατέλεξας εἰ φεισάμενος καὶ μοχθήσας καταλείψει**, Θουκ.2,39 **μὴ ἀτολμοτέρους τῶν ἀεὶ** μοχθούντων φαίνεσθαι, Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 36,1 **κι ἀντίκρια ὁ κόσμος ὁ πολὺς μοχτᾷ στὰ πετροκόπια'** || κ. μτ. ἐμπροθ. προσδιορισμοῦ, **μοχθῶ περί** τι (χάριν τινός) : Ξεν.'Αν.6,6,31 **πολλὰ γὰρ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ περὶ τὴν στρατιὰν ἐμοχθησάτην'** || κ. μ- **ἐπί τινι** (χάριν τινός) : Εὐρ.Μήδ.1104 **μοχθοῖς ἐπὶ** χρηστοῖς (τέκνοις)· || ὁμ. κ. **μ- ὑπέρ τινος** : αὐτ.ἀπ.584 **μοχθεῖν χρημάτων ὕπερ'** || μτ. συστ. αἰτ. : Σοφ.Τρ.1047, Εὐρ.'Ελ.1446 **ἅλις δὲ μόχθων οὓς ἐμοχθοῦμεν πάρος**, αὐτ.'Ανδρ.134,'Αριστφ.Πλ.282 **πολλὰ μοχθήσαντες'** **3)** μτ. αἰτ. ἀντικ. : Εὐρ.'Ηρ.281 **τέκνα.. ἀμόχθησα** (ὑπὲρ τῶν ὁποίων), αὐτ.Φοίν.1549.

μοχλεία (ἡ) ἡ διὰ μοχλοῦ μετακίνησις, μετατόπισις : 'Αριστλ.Φυσ.259b,20, 'Ορειβ.120.

μόχλευσις-εως (ἡ) (μοχλεύω) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μοχλεύω βλ.λ., ἡ διὰ μοχλοῦ κίνησις, μετατόπισις τῇ βοηθείᾳ μοχλοῦ : 'Ιππ.'Αγμ. 13,31 **ἐκ καταστάσιος καὶ μοχλεύσιος**, αὐτ.'Αρθρ. 74· **2)** ἰατρ. ἐξάρθρωσις, ἐξαγωγή, ἐκρίζωσις : 'Αρετ.Χρον.Νούσ.1,2.

μοχλευτής (ὁ) (μοχλεύω) ὁ διὰ μοχλοῦ ἐνεργῶν ὕψωσιν, μετακίνησιν, μετατόπισιν, μετάθεσιν, ὅθ. ἐν κωμ. φρ. : 'Αριστφ.Νεφ.567 **τόν τε μεγασθενῆ τριαίνης ταμίαν, γῆς τε καὶ ἁλμυρᾶς θαλάσσης ἄγριον μοχλευτήν**, αὐτ.1397.

μοχλευτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μόχλευσιν βλ.λ. : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ. 120 **τοὺς μοχλευτικοὺς τρόπους**.

μοχλεύω διὰ μοχλοῦ ἀνυψῶ, μετακινῶ, μετατίθημι : 'Ηρ.2,175 **ἤδη δέ τινες λέγουσι ὡς ἄνθρωπος διεφθάρη ὑπ' αὐτῇ** (τῇ στέγῃ) **τῶν τις αὐτὴν μοχλευόντων**, Εὐρ.'Ηρ.999, αὐτ.Κύκλ.240 **πέτρους μοχλεύειν'** || τὸ μσν. **ἐν** μτφ. σημ. ὑποκινῶ, προκαλῶ, προξενῶ, ἐπιχειρῶ : 'Ιώσ.ΑΙ 5,1,16 **ὄμνυσιν ἕξειν τε φίλους καὶ συμμάχους καὶ μηδὲν μοχλεύσεσθαι κατ' αὐτῶν ἄδικον**.

μοχλέω ἰων. ἐπ. τ. τοῦ μοχλεύω βλ.λ. : 'Ιλ.Μ 259 **στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον** (σχόλ. «διὰ μοχλῶν ἐκίνουν»).

μοχλικός-ή-όν ὁ εἰς τοὺς μοχλούς, τὴν κίνησιν ἢ τὴν χρῆσιν αὐτῶν ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος· || τὸ οὐδ. **μοχλικόν** ὡς οὐσ. πραγματεία τοῦ 'Ιπποκράτους περὶ τῆς διὰ μοχλῶν ἀνατάξεως ἐξηρθρωμένων μελῶν' **2)** ὁμ. κτ. πληθ. **μοχλικά** οἱ μοχλοί : 'Ιππ.Μοχλ.42.

μοχλίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μοχλὸς βλ.λ. : Κωμ.'Αδέσπ.1084,Λουκ.'Ενύπν.13 **καὶ μοχλία καὶ γλυφεῖα καὶ κοπέας . . ἐν ταῖς χερσὶν ἕξεις**.

μοχλίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ μοχλός βλ.λ. : 'Ιππ. 'Αρθρ.67 **ἡ ἐμβολὴ τοῖσι μοχλίσκοισιν**.

μοχλοβραχίων-ονος (ὁ) νεώτ. μηχαν. **τὸ μεταξὺ δυνάμεως ἐνεργούσης ἐπὶ** μοχλοῦ καὶ τοῦ ὑπομοχλίου περιλαμβανόμενον διάστημα ἢ καὶ μεταξὺ ὑπομοχλίου καὶ ἀντιστάσεως : **μοχλοβραχίων δυνάμεως - ἀντιστάσεως**.

μοχλοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὁμοιάζων πρὸς μοχλὸν βλ.λ. : 'Απολλ.Κιτ.1.

μοχλόλιθος (ὁ) σχόλ. λίθος χρησιμεύων ὡς μοχλὸς θύρας, γλῶσσ. τοῦ θυρεός : Σχόλ.'Οδ.Ι 240 **τὸν μοχλόλιθον τὸν ἐν τῇ διαβάσει σκέποντα**.

μοχλοπέδη (ἡ) νεώτ. πέδη βλ.λ. λειτουργοῦσα (ἀνοιγοκλείουσα) διὰ μοχλοῦ.

μοχλοποιῶ-έω μτγν. μοχλῶ βλ.λ. : ΨΝεῖλ.545C.

μοχλός (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἰων. τ. **μοκλός** ('Ανακρ.88) σιδηρᾶ ἢ ξυλίνη ῥάβδος χρησιμεύουσα πρὸς ἀνύψωσιν, μετακίνησιν ἢ μετατόπισιν βαρέων σωμάτων, λοστός, μανέλλα : 'Οδ.Γ 261 **μοχλοῖσι δ' ἄρα τήν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα** (περὶ καθελκύσεως πλοιαρίου), 'Αριστφ.Εἰρ.307 **πρὶν μοχλοῖς καὶ μηχαναῖσιν εἰς τὸ φῶς ἀνελκύσαι τὴν θεῶν πασῶν μεγίστην**, αὐτ.Λυσ.428,Εὐρ.'Ορ.1474 **δόμων θύρετρα καὶ σταθμοὺς** μοχλοῖσιν **ἐκβαλόντες ἔνθ' ἐμίμνομεν'** || ἐν τῇ νεωτ. φυσ. πᾶν στερεὸν σῶμα δυνάμενον νὰ κινηθῇ περὶ σταθερὸν ἄξονα (ὑπομόχλιον) καὶ εἰς δύο σημεῖα τοῦ ὁποίου ἐνεργοῦσι δυνάμεις κείμεναι ἐν ἐπιπέδῳ καθέτῳ

πρὸς αὐτόν : **μοχλοὶ πρώτου εἴδους - δευτέρου - τρίτου**· || μτφ. νεώτ. ὁ ὑποκινητής, ὁ οὐσιώδης παράγων : **ὁ κυριώτερος μοχλὸς τῆς ἐπιχειρήσεως - τῆς ἐπαναστάσεως**· **2)** ράβδος διήκουσα ἀπὸ τῆς μιᾶς παραστάδος τῆς θύρας μέχρι τῆς ἑτέρας, χρησιμεύουσα δὲ ὅπως ἀσφαλίζηται αὕτη ἐσωτερικῶς, δημ. ἀμπάρα, περάτης : Αἰσχ.Χο.879 **πύλας μοχλοῖς χαλᾶτε** (ξαμπαρώσετε), Ἀριστφ.Θεσμ.415 **ταῖς γυναικωνίτισιν σφραγῖδας ἐπιβάλλουσιν ἤδη καὶ μοχλοὺς τηροῦντες ἡμᾶς**, αὐτ.Λυσ.310, Θουκ.4,111 **αἱ πύλαι τοῦ μοχλοῦ διακοπέντος ἀνεῴγοντο**, Ξεν.Ἀν.7,1,12,Βί. Ἀλεξ.451 **ὥστε σεισθῆναι τῶν ἀνακτόρων τοὺς μοχλούς**, Ζαλοκ.16,13 **οἱ μοχλοὶ τότε πίπτουν τῆς θύρας**· || μτφ. ἐπὶ παντὸς ἀσφαλιστικοῦ μέσου : Σοφ.ἀπ.699 **θάρσει· μέγας σοι τοῦδ' ἐγὼ φόβου μοχλός**· || νεώτ. ὑποστήριγμα : Παπαδ. Χρ.Διηγ.21 **ὁ σύζυγός της Νταραδῆμος εἶχεν ἀνάγκην μοχλοῦ διὰ νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του**· **3)** ὅθ. κ. ἐπὶ παντὸς ξύλου προσομοιάζοντος πρὸς μοχλόν : Ὀδ.Ι 332 **ὅστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ** (περὶ τῆς ράβδου, ἣν ὁ Ὀδυσσεὺς ξύσας καὶ πυρώσας ἐνέπηξεν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Κύκλωπος).

μοχλῶ-όω διὰ μοχλοῦ βλ.λ.2) κλείω, ἀσφαλίζω, ἀμπαρώνω : Ἀριστφ.ἀπ.331 **μόχλωσον τὴν θύραν.**

μοχοῖ Ἡσ. ἐντός.

μοφόπειος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Μοφοπίαν βλ.λ., ὁ Ἀττικός : Λυκόφρ.1340.

Μοφοπία (ἡ) ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Ἀττικῆς : Καλλ. ἀπ.351,Στράβ.9,1,18 **Μοφοπίαν δὲ ἀπὸ Μοφόπου.**

μοφόπιοι (οἱ) οἱ κάτοικοι τῆς Μοφοπίας βλ.λ., οἱ Ἀθηναῖοι : ΑΠλ.118,8.

μόφος Ἡσ. «κηλὶς ἐν τοῖς ἱματίοις».

μόων Ἡσ. «μόθων».

μπᾶ δημ. ἐπιφών. ἐκφράζον ἀπορίαν ἢ ἔκπληξιν, συχν. ἐρωτηματικῶς : **μπᾶ; γύρισες κι ὅλα; - μπᾶ; πῶς ἀπὸ δῶ τέτοιαν ὥρα;**· **2)** κ. ὡς ἐπιφῶν. ἐντόνου ἀποδοκιμασίας, σφοδρᾶς ἀγανακτήσεως : **μπᾶ, ποὺ νὰ φάῃ τὰ κομμάτια του μ' αὐτὰ ποὺ μοῦ 'φτειαξε ὁ ἀφιλότιμος!, - μπᾶ, ποὺ κακὸ νὰ σοῦ 'ρθῃ!**· || κ. μτ. ἐπαναλήψεως : **μπᾶ - μπᾶ - μπᾶ νὰ μὴν τὸν ἰδοῦν τὰ μάτια μου!**· **3)** καὶ ὡς μόριον δηλοῦν ἀποφατικὴν ἀπάντησιν : **πληρωθήκατε; -Μπᾶ!** (ὄχι), **- σοῦ τὰ δῶσε αὐτά, ποὺ σοῦ χρωστάει; -Μπᾶ!**, ὅ. **ἃ μπᾶ.**

μπαβούλια (ἡ) δημ. λάθυρος βλ.λ. ἢ ἀφάκη.

μπαγαμπόντης (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ἀλήτης, μάγκας, ἀπατεών : Ἀρτ.Βατοπ.4,63 **στὴν ἐξουσία μπαινοβγαίνει λεύτερα ὁ κάθε μπαγαμπόντης.**

μπαγαμποντιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μπαγαμπόντη βλ.λ.

μπαγάσας (ἰταλ.) δημ. κτ. ἐτυμολ. κίναιδος βλ.λ.· || κυρ. ὡς ὑβριστικὴ προσηγορία, ὁ ἐστερημένος πίστεως ἄνθρωπος, ὁ ἀναξιόπιστος, ὁ κακόπιστος, ὁ φαῦλος, τὸ κάθαρμα, ὁ ἀχρεῖος, ὁ παλιάνθρωπος· πρβλ. παλιομπαγάσας.

μπαγδατί (τὸ) (τουρκ.) δημ. τὸ διὰ λεπτῶν καὶ ἐπιμήκων σανίδων **καὶ ἀσβεστοκονιάματος** σχηματιζόμενον στρῶμα **εἴτε ὡς** χώρισμα δωματίων, ἀντὶ μεσοτοίχου, **εἴτε ὡς ὀροφή.**

μπαγδατίζω δημ. κατασκευάζω μπαγδατὶ βλ.λ.

μπαγιαντέρα (ἡ) (πορτογαλ.) δημ. ὀνομ. τῶν Ἰνδῶν χορευτριῶν ἢ ἱεροδούλων.

μπαγιατεύω δημ. ἐπὶ τροφῶν, καθίσταμαι ἕωλος, γίνομαι μπαγιάτικος : **νὰ πετάξῃς τὸ φαΐ, γιατὶ μπαγιάτεψε, - ὅταν μπαγιατεύῃ τὸ φωμὶ εἶναι καλύτερο**· || κτ. ἐπέκτ. παλαιοῦμαι· || κ. μτφ. : ὅ.δίστ. **μπαγιάτεψ' ἡ ἀγάπη μας καὶ νὰ βρῶ θέλω μι' ἄλλη.**

μπαγιατιάζω δημ. μπαγιατεύω βλ.λ.

μπαγιάτικος-η-ο (τουρκ.) δημ., θηλ. κ. -ια, ἰδ. ἐπὶ τροφίμων, ἕωλος, ὄχι φρέσκος : **πῆγε νὰ μᾶς πασσάρῃ μπαγιάτικα ψάρια**· || κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ παντὸς παλαιοῦ, ἐπὶ παντὸς μὴ προσφάτου : **μπαγιάτικες εἰδήσεις, - μπαγιάτικα νέα.**

μπαγιατίλα (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μπαγιάτικου βλ.λ., τοῦ μὴ προσφάτου, τὸ νὰ εἶναί τι μπαγιάτικο : **τὰ φαγητὰ - τὰ γλυκὰ μύριζαν μπαγιατίλας**· **2)** ὅθ. κ. συνεκδ. πρᾶγμα μπαγιάτικο : **αὐτὲς τὶς μπαγιατίλες θέλεις νὰ μοῦ φορτώσῃς;**

μπαγιατοπάζαρο (τὸ) δημ. ἀγορὰ ἐν ᾗ πωλοῦνται εἰς χαμηλοτέρας τιμὰς ἄρτοι μὴ πρόσφατοι, μπαγιάτικο φωμί· || γεν. ἀγορά, ὅπου πωλοῦνται παλαιὰ ἐφθαρμένα πράγματα.

μπαγιέτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. κ. **μπαλιέτο** ἡ πλεκτὴ ζώνη ἢ ὡς ἐχμάτιον λέμβου ἀνακρεμαμένης ἀπὸ τῶν ἐπωτίδων χρησιμεύουσα· **2)** πλεκτὸς ἢ ὑφαντὸς ρῖπος βλ.λ. πρὸς ἔμφραξιν ὀπῆς.

μπαγιονέττα (ἡ) (γαλλ.) δημ. βαϊοννίς, ξιφολόγχη, ἰδ. ἡ βραχεῖα καὶ προσαρμοζομένη ἐπὶ κάννης τυφεκίου.

μπάγκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τράπεζα ἢ πιστωτικὸν ἵδρυμα : **ἔχει μετρητὰ πολλὰ σὲ μπάγκα ἐγγλέζικη**· **2)** εἰδ. χαρτοπαικτ. ἐν φρ. **κάνω τὴ μπάγκα** διευθύνω καὶ κρατῶ τὸ παίγνιον ἐναντίον τῶν ἄλλων παικτῶν.

μπαγκαδόρος (ὁ) δημ. εἰδ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ ὁ διευθύνων τὴν μπάγκα, τραπεζοκράτης βλ.λ.

μπαγκανότα (ἡ) δημ. κ. **μπαγκονότα** τραπεζογραμμάτιον βλ.λ.· || εἰδ. ἡ χαρτίνη τουρκικὴ ἢ αἰγυπτιακὴ λίρα.

μπαγκατέλλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. **εὐτελές,** πεπαλαιωμένον καὶ **ἄνευ ἀξίας** πρᾶγμα· **2)** λόγος κοῦφος, ἀνόητος **καὶ** ἀβάσιμος, κουραφέξαλα.

μπαγκέρης (ὁ) δημ. τραπεζίτης βλ.λ.· **2)** εἰδ. χαρτοπαικτ. ὁ κρατῶν τὸν μπάγκο, ὁ διευθύνων τὸ παιγνίδι ὁ μπαγκαδόρος.

μπαγκέττα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. μικρὰ ράβδος δι' ἧς ὁ ἀρχιμουσικὸς διευθύνει τὴν ὀρχήστραν.

μπάγκος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. κ. **πάγκος** ἕδρανον, θρανίον : Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.15 **μόνο ἔπειτα ἀπὸ τρικυμισμένο νυχτερινὸ ταξίδι νιώθει ὁ ταξιδιώτης τί ἀξίζει ὁ ξύλινος μπάγκος ποὺ τοῦ προσφέρει τὸ . . πανδοχεῖο**· **2)** εἰδ. τράπεζα τῶν ξυλουργῶν ἢ τῶν ὑποδηματοποιῶν, τηλία· **3)** ἐπίμηκες χαμηλὸν μετὰ συρταρίων πρὸς τὰ ἔσω, ἔπιπλον ἐν εἴδει τραπέζης τοποθετημένον ἐν τοῖς πρατηρίοις, καφενείοις κττ. ἐκεῖ ὅπου πρὸς τὸ βάθος **τοῦ** καταστήματος μένει ὁ ἐποπτεύων τὴν πρατηριακὴν κίνησιν· **4)** ναυτ. σέλμα λέμβου· **5)** ὁμ. ναυτ. ἀμμώδης σύρτις ἢ ὕφαλος, στῆθος· **6) ἐν** τῷ χαρτοπαιγνίῳ τὸ χρηματικὸν ποσὸν τὸ κατατιθέμενον ὑπὸ τοῦ μπαγκαδόρου βλ.λ. **τοῦ** κρατοῦντος τὸ παίγνιον ἔναντι τῶν ἄ. παικτῶν.

μπαγλάρωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπαγλαρώνω βλ.λ., δέσις· **2)** ξυλοκόπημα, μαστίγωσις.

μπαγλαρώνω (τουρκ.) δημ. δένω· **2)** μτφ. δέρω, ξυλοκοπῶ, μαστιγῶ : **κάθισε ἥσυχα, γιατὶ θὰ σὲ μπαγλαρώσω!**

μπάζα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, λῆμμα, χαρτωσιά, ποσότης χαρτιῶν κερδηθέντων ἐφ' ἅπαξ· **2)** μτφ. κέρδος σημαντικόν, ἰδ. τὸ ἀθέμιτον : **φρ. ἔκαμε τὴ μπάζα του** (ἀπεκόμισε μέγιστον κέρδος)· **3)** φρ. **δὲν πιάνω μπάζα** οὐδὲν ἐπιτυγχάνω, εἶμαι ἀμελητέα ποσότης, εἶμαι ἀνυπολόγιστος : **εἶναι μορφωμένος, ἀλλὰ μπροστὰ στοὺς παλιοὺς δικηγόρους δὲν** πιάνει μπάζα.

μπάζα (τά) δημ. ἀπορρίμματα οἰκοδομῆς ἢ ἐκχωματώσεων.

μπαζάρω (ἰταλ.) δημ., ἀόρ. **(ἐ)μπάζαρα** κ. **(ἐ)μπαζάρισα,** φέρω εἰς τελείαν ἐπαφήν, συνηθ. ἐν τῷ

ναυτ. ἕλκω κεραίαν, ἱστίον, τροχίλον μέχρι τοῦ σημείου καθ᾽ ὃ ἀδύνατος καθίσταται πᾶσα περαιτέρω ἕλξις· ‖ κ. ἀμτβ. ἐπὶ κεραιῶν κττ., ἕλκομαι μέχρι τελείας ἐπαφῆς πρός τι· **2)** εἰσάγω ὑπὸ τοὺς λίθους οἰκοδομῆς χάλικας πρὸς στερέωσιν.

μπαζάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπαζάρω.

μπάζω (ἐμβάζω) δημ., ἀόρ. **ἔμπασα**, μτχ. παθ. παρακ. **μπασμένος**, εἰσάγω τί που, εἰσβιβάζω: **μπάσε τὰ πράματα στὴν ἀποθήκη, - τὴν νύχτα μπάζει τὸ λαθρεμπόριο μέσα στὸ σπίτι του·** ‖ μτφ. ἐν φρ. **τὸν μπάζω στὸ νόημα** (εἰσάγω τινὰ εἰς τὴν ἔννοιαν, τὸ νόημα ζητήματός τινος, τὸν κάμνω νὰ ἐννοήσῃ, νὰ καταλάβῃ περὶ τίνος ἀκριβῶς πρόκειται)· οὕτω κ. παθ.: **εἶναι καλὰ μπασμένος στὸ νόημα - στὸ ζήτημα - στὴν ὑπόθεση** (πλήρως κατατοπισμένος, καλῶς πληροφορημένος)· ‖ φρ. **τὸν ἔμπασε μέσα** (τὸν ἐχρέωσε, τὸν ἔκαμε νὰ ζημιωθῇ): **τὸν ἔμπασε μέσα πέντε χιλιάδες·** ‖ ὁμ. ἐπὶ γυναικὸς) **τὸν μπάζει τὴ νύχτα** (τὸν δέχεται κρυφίως πρὸς ἀνηθίκους σκοπούς)· **2)** μτφ. εἰσάγω, δίδω θέσιν, παρέχω ἁρμοδιότητα: Λασκαρ.Μυστ.42 **ἐκεῖνος ὁποὺ στὴν διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν του μπάζει σύντροφο τὴν γυναῖκα του·** **3)** ἀμτβ. ἐπὶ ὑφασμάτων, ἐνδυμάτων, συστέλλομαι, μαζεύω· **4)** ἡ μτχ. παθ. παρακ. **μπασμένος** ὁ ἔχων δυσαναλόγως πρὸς τὴν ἡλικίαν του χαμηλὸν ἀνάστημα.

μπάζωμα (τὸ) δημ. λιθογόμωσις βλ.λ.

μπαίγνιο (τὸ) δημ. περίγελως: **μὲ τὰ καμώματά σου ἔγινες τὸ μπαίγνιο τοῦ κόσμου·** **2)** ἄνθρωπος εὐήθης, ἀφελής, εὐκόλως ἀπατώμενος, ἀ. κορόϊδο: Λασκαρ.Μυστ.84 **οἱ ψευδόχριστοι .. κάνοντες σταυροὺς καὶ μετάνοιες καὶ γυρεύοντες μπαίγνια νὰ γελάσουν,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 20,7 **ποιὸν λυπᾶσαι κι ἔχεις ἔγνοια τώρα ποὺ 'πιες τὸ κρασί; | τοὺς ἀνθρώπους ποὺ 'ναι μπαίγνια.**

μπαϊλάτον (τὸ) μσν. ἡ ἐξουσία τοῦ μπαΐλου βλ.λ., ὡς καὶ ἡ διοικητικὴ περιφέρεια ἐφ᾽ ἧς ἡ ἐξουσία αὕτη ἀσκεῖται: Χρον.Μορ.1891 **τὸ γὰρ μπαϊλάτον τοῦ Μορέως, τὴν ἀφεντία τοῦ τόπου.**

μπαϊλντίζω (τουρκ.) δημ. κ. **μπαϊλντῶ**, ἀόρ. **(ἐ)μπαΐλντισα** κ. **-ησα**, μτχ. παθ. παρακ. **μπαϊλντισμένος**, λιποθυμῶ, χάνω τὰς αἰσθήσεις μου· ‖ καταβάλλομαι ὑπὸ μεγάλου σωματικοῦ καμάτου ἢ ὑπὸ ἐντόνου πνευματικοῦ ἢ ψυχικοῦ πόνου, κόπου: **μπαΐλντισα ἀπὸ τὴ ζέστη, - ἔρχεται τὸ βράδυ μπαϊλντισμένος ἀπὸ τὴ δουλειά.**

μπαΐλντισμα (τὸ) δημ. ἡ κατάστασις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπαϊλντίζω βλ.λ.

μπάϊλος (ὁ) μσν. Ἑνετὸς ἀξιωματοῦχος ἐξασκῶν διοικητικὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ φραγκοκρατουμένῃ Ἑλλάδι: Χρον.Μορ.1877 **μπάϊλος γὰρ νὰ εἶσαι, τοῦ νὰ κρατῇς τὴν ἀφεντία.**

μπαίν-μίξτ (τὰ) (γαλλ.) δημ. θαλάσσια λουτρὰ μεικτὰ γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν ὁμοῦ.

μπαινοβγαίνω μσν. κ. δημ. κ. μπαιζοβγαίνω εἰσέρχομαι καὶ ἐξέρχομαι ἐπανειλημμένως, πολὺ συχνά, ὀθ. συχνάκις ἐπικοινωνῶ μετά τινος, μεταβαίνω που, ἐπισκέπτομαί τινα ἢ τι: Ἐρωτόκρ.Ι,1415 **ἐμπαινοβγαῖναν οἱ γιατροὶ κι ὅλοι τὸν ἐφοβοῦνταν,** δ. τραγ. **γιατ᾽ εἶν᾽ ὁ Φλῶρος ἄρρωστος βαριὰ γιὰ νὰ πεθάνῃ καὶ** μπαιζοβγαίνουν οἱ γιατροί, **τὰ γιατρικὰ στὰ χέρια,** Παλαμ.Παρακ.144,16 **στοῦ μνημουριοῦ μου τὰ δεξὰ παραθυράκι ὁλημερὶς κι ὁλονυχτὶς θὰ φέγγῃ νὰ μπαινοβγαίνουν τὰ πουλιά, τῆς ἄνοιξης τ᾽ ἀηδόνια, - τὸν εἴδανε πολλὲς φορὲς νὰ μπαινοβγαίνῃ στῆς κουμπάρας του τὸ σπίτι, - ὅλη μέρα μπαινοβγαίνει στὰ ὑπουργεῖα, μὰ τίποτα δὲν καταφέρνει.**

μπαίνω (ἐμβαίνω) δημ., ἀόρ. **(ἐ)μπῆκα**, μτχ. παθ. παρακ. **μπασμένος**, ἐμβαίνω, εἰσέρχομαί που: Γρυπ.Σκ.Τερρ.85,18 **καὶ μπαίνει μέσα στὴ σπηλιὰ κι ἀποκοιμιέται,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 32,9 **κι ἀπ᾽ τὴν πλάνη ἀλαργεύοντας μπῆκες στῆς Ἀγάπης τὴν Ὀλύμπια χώρα, - οἱ ἀθληταὶ μπῆκαν στὸ στίβο·** ‖ κ. παροιμ. **μπᾶτε, σκύλλοι, ἀλέστε κι ἀλεστικὰ μὴ δῶστε** (ἐν ἀναφορᾷ πρὸς ἐργασίας ἀνεπιτηρήτους κ. γεν. ἐπὶ πραγμάτων ἢ καταστάσεων εἰς ἃς πᾶς τις δύναται νὰ ἀναμιχθῇ ἀνευθύνως)· ‖ φρ. ἐν μτφ. ἐνν. **μπῆκε στὸ κλουβί - στὸ ζυγὸ** (ἐνυμφεύθη)· **2)** ἐπιβιβάζομαι: Σολωμ.Ξανθούλα 3 **ποὺ ἐμπῆκε στὴ βαρκούλα νὰ πάῃ στὴν ξενιτειά, - τὸ βραδάκι μπήκαμε στὸ παπόρι·** **3)** γίνομαι δεκτός, ἐπιτυγχάνω νὰ εἰσέλθω: **μπῆκε στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο, - δὲν κατώρθωσε νὰ μπῇ στὸ πανεπιστήμιο·** ‖ εἰσέρχομαι εἰς ὑπηρεσίαν τινά: Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Μέρμ 205 **σὲ δούλεψη βασιλικὴ .. μπῆκα·** **4)** μτφ. ἐπιδίδομαι, ἰδ. ἐν φρ. **μπαίνω στὰ ἔξοδα** (ἐξοδεύω πολλὰ χρήματα)· ‖ ὁμ. **μπαίνω στὰ βάσανα** (ἀναδέχομαι βαρείας φροντίδας καὶ εὐθύνας): **μικρὸς μικρὸς παντρεύτηκε καὶ μπῆκε στὰ βάσανα·** ‖ **μπαίνω στὸν κόσμο** (νυμφεύομαι, ἀποκτῶ οἰκογένειαν)· **5)** εἰσχωρῶ, εἰσδύω, ἐννοῶ, καταλαβαίνω, εἰσέρχομαι εἰς τὴν οὐσίαν ζητήματός τινος ἢ ὑποθέσεως: **δὲν μπῆκε στὸ νόημα τοῦ Λεξικοῦ, - δὲν μπορῶ νὰ μπῶ στὴ σκέψη σου - στὴν ψυχή σου·** ‖ κ. ἀπολ. **μπῆκα** (ἐννόησα)· **6)** κατατάσσομαι, ὑπολογίζομαι: **ἀπὸ τώρα μπαίνει μὲ τοὺς μεγάλους ἐπιστήμονας·** **7)** ἐπὶ χρονικῆς περιόδου: δ.τραγ. **καὶ μπῆκαν χρόνια δύστυχα καὶ μῆνες ὠργισμένοι,** Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Μέρμ.22δ **πρὶν μποῦν τὰ μερομήνια·** **8)** ἐπὶ ὑφασμάτων, συστέλλομαι, μαζεύω, ἀ. μπάζω.

μπαϊράκι (τὸ) (τουρκ.-περσ.) δημ. σημαία: Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.7,1 **τρία μπαϊράκια φαίνονται 'ποκάτω ἀπὸ τὸ Σούλι·** ‖ φρ. **σηκώνω μπαϊράκι** στασιάζω, ἐπαναστατῶ, ἀπειθαρχῶ.

μπαϊρακτάρης (ὁ) (τουρκ.) δημ. παλαιότ. κ. μπαϊραχτάρης ὁ φέρων, ὁ κρατῶν τὸ μπαϊράκι, σημαιοφόρος· **2)** κτ. ἐπέκτ. παρ᾽ Ἀλβανοῖς ὁ ἀρχηγὸς φυλῆς, ὁ φύλαρχος.

μπαϊράμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ὀνομασία δύο μεγάλων θρησκευτικῶν ἑορτῶν τῶν Μουσουλμάνων, ὧν ἡ μὲν μετὰ τὸ τέλος τῶν νηστειῶν τοῦ ραμαζανίου βλ.λ., ἡ δὲ μετὰ ἑβδομήκοντα ἡμέρας.

μπάκα (ἡ) δημ. κοιλία· ‖ ἡ ἐξ ὑπερτροφίας τῆς σπληνὸς διόγκωσις τῆς κοιλίας.

μπάκακας (ὁ) δημ. βάτραχος βλ.λ.: Ἀραβαντ. Παροιμ.39 **ἐκάκιωσεν ὁ μπάκακας κι ἡ λίμνη δὲν τὸ ξέρει** (ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἀσήμαντον δύναμιν, θορυβούντων δὲ καὶ ἀπειλούντων ἐπὶ ματαίῳ).

μπακάλαινα (ἡ) δημ. κ. **-ισσα** θηλ. τοῦ μπακάλη βλ.λ., παντοπῶλις, κυρ. σύζυγος παντοπώλου.

μπακάλης (ὁ) (ἀραβ.-τουρκ.) δημ., θηλ. μπακάλαινα κ. μπακάλισσα παντοπώλης βλ.λ.

μπακαλιάρος (ὁ) δημ. ὁ ἰχθὺς γάδος βλ.λ., ἰδίως δὲ ὁ ἁλίπαστος, βακαλάος· ‖ ὁ ἰχθὺς μερλούκιος βλ.λ. ὁ κοινός· **2)** ναυτ. ὁ δίπλαξ βλ.λ. τῶν ξυλίνων σκαφῶν.

μπακαλική (ἡ) δημ. τὸ ἐπάγγελμα τοῦ παντοπώλου, τοῦ μπακάλη· ‖ **εἴδη μπακαλικῆς** τὰ εἰς τὰ παντοπωλεῖα πωλούμενα, ἰδίως τὰ τρόφιμα.

μπακάλικο (τὸ) δημ. τὸ κατάστημα τοῦ μπακάλη, παντοπωλεῖον.

μπακάλικος-η-ο δημ., θηλ. κ. **-ια** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μπακάλην ἢ τὸ μπακάλικο ἢ καὶ τὴν μπακαλικήν· ‖ ὀθ. κ. μτφ. ὁ ἄξεστος, ὁ ἄγροικος, ὁ χυδαῖος: **μπακάλικα φερσίματα, - μπακάλικος τρόπος.**

μπακάλισσα (ἡ) δημ. μπακάλαινα βλ.λ.

μπακαλόγατος (ὁ) δημ. ὁ γάτος τοῦ παντοπώλου ἢ τοῦ παντοπωλείου· **2)** ὀθ. κ. εἴρων, ὁ

μικρὸς ὑπηρέτης παντοπωλείου, μπακαλόπουλο, μπακαλόπαιδο.
μπακαλόπαιδο (τὸ) δημ. κ. **μπακαλόπουλο** ὁ μικρὸς ὑπηρέτης παντοπωλείου, ἄ. μπακαλόγατος.
μπακαλόπουλο (τὸ) δημ. τὸ παιδὶ τοῦ μπακάλη, τοῦ παντοπώλου· ‖ τὸ μπακαλόπαιδο βλ.λ.
μπακάμι (τὸ) δημ. τὸ αἱματόξυλον βλ.λ.
μπακανιάζω δημ. ἐξ ὑπερτροφίας τοῦ σπληνὸς διογκοῦμαι τὴν κοιλίαν, παθαίνω πρόπτωσιν, κάμνω μπάκα βλ.λ., κάνω κοιλιά.
μπακανιάρης (ὁ) δημ.. θηλ. μπακανιάρα κ.-ισσα, οὐδ. -ικο ὁ διωγκωμένος τὴν κοιλίαν, αὐτὸς ποὺ ἔπαθε μπάκα βλ.λ.· ‖ ἄθ. κ. ὁ πάσχων ἐκ σπληνίτιδος.
μπάκας κ. μπακανιάρης βλ.λ. ὁ ἔχων διωγκωμένην τὴν κοιλίαν καὶ πελιδνὸν τὸ πρόσωπον ἐξ ἀσθενείας.
μπακέτα (ἡ) δημ. δ.τ. τοῦ μπαγκέτα βλ.λ.
μπακίρα (ἡ) δημ. μεγεθυντ. τοῦ μπακίρι βλ.λ.· ‖ χάλκινον νόμισμα: **μὲ φόρτωσε ρέστα ὅλο μπακίρες.**
μπακιρένιος-ια-ιο δημ. ὁ ἐκ χαλκοῦ, ἀπὸ μπακίρι κατεσκευασμένος, ὁ χαλκοῦς: **μπακιρένια νόμισμα, - μπακιρένια κατσαρόλα.**
μπακίρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ὁ χαλκὸς βλ.λ.· **2)** κτ. πληθ. μπακίρια τὰ χάλκινα μαγειρικὰ σκεύη, τὰ χαλκώματα, ἄ. μπακιρικά.
μπακιρικό (τὸ) δημ. τὸ χαλκοῦν μαγειρικὸν σκεῦος· συνηθ. κτ. πληθ. ἄ. χαλκώματα.
μπακιρτζής (ὁ) δημ. ὁ κατασκευάζων μπακιρικά, χάλκινα μαγειρικὰ σκεύη, ὁ χαλκωματάς.
μπακιρτζίδικο (τὸ) δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ μπακιρτζῆ βλ.λ.
μπακίρωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπακιρώνω, ἐπιχάλκωσις.
μπακιρώνω δημ. ἐπιχαλκῶ βλ.λ.
μπάκ(κ)α (ἡ) δημ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ τοῦ μπακαρᾶ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν τὸ ἄθροισμα τῶν τριῶν χαρτιῶν τοῦ παίκτου ἰσοῦται πρὸς τὸ μηδέν.
μπακκαράς (ὁ) (γαλλ.) δημ. εἶδος τυχηροῦ, λίαν διαδεδομένου χαρτοπαιγνίου.
μπακλαβάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. γλύκυσμα ἐκ φύλλων ζύμης, καρύων, βουτύρου, μέλιτος ἢ σακχάρεως καὶ ἄλλων καρυκευμάτων.
μπάλα (ἡ) δημ. δ.γρ. τοῦ μπάλλα βλ.λ.
μπαλαίνα (ἡ) δημ. δ.τ. τοῦ μπανέλλα βλ.λ.
μπαλαμούτι (τὸ) δημ. ἡ ἐν τῷ χαρτοπαίζειν ἀπάτη· ‖ κτ. ἐπέκτ. δόλος, τέχνασμα, κόλπο.
μπαλάντζα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **παλάντζα** ζυγός, ζυγαριά, ἰδίως ἡ μετὰ πλάστιγγος καὶ κανόνος, ἐφ' οὗ δεικνύει τὸ βάρος κινητὸν βαρίδιον· **2)** ἐλλειψοειδὴς μεταλλικὸς κύλινδρος ἐν τοῖς θεάτροις περιέχων σειρὰν φωτοβολίδων καὶ τιθέμενος ὄπισθεν τῶν ἀερίων, βλ. ἀέριον **2)**, πρὸς φωτισμὸν τῆς σκηνῆς.
μπαλάντσο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἰσολογισμὸς βλ.λ.
μπαλαρίνα (ἡ) δημ. δ.γρ. τοῦ μπαλλαρίνα βλ.λ.
μπαλάσκα (ἡ) δημ. παλάσκα βλ.λ.
μπαλαστροῦτσος (ὁ) δημ. ναυτ. τὸ διαστημόμετρον βλ.λ.
μπαλέστρα (ἡ) δημ. ναυτ. τὰ ὄργανα ἑξὰς καὶ ὀκτὰς βλ.λς: **κατεβάζω τὸν ἥλιο μὲ τὴν μπαλέστρα** (λαμβάνω τὸ ὕψος τοῦ ἡλίου διὰ τοῦ ἑξάντος).
μπαλέτο (τὸ) δημ. δ.γρ. τοῦ μπαλλέτο βλ.λ.
μπαλιέτα (ἡ) δημ. κ. μπαλιέτο (τὸ) μπαγέτο βλ.λ.
μπάλιζα (ἡ) δημ. τὸ νηκτικὸν πτηνὸν αἴθυια.
μπαλκόνι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ὁ ἐξώστης βλ.λ.: Βιζυην.75,16 (ἔκδ. Φέξη) **κι ὅταν . . νυχτώνῃ καὶ δὲν εἶναι ἡ μαμμὰ ἢ ἀδελφὸς στὸ μπαλκόνι.**
μπάλ(λ)α (ἡ) (ἰταλ.) δημ. σφαῖρα: **μοῦ πέταξε μιὰ μπάλα ἀπὸ χιόνι· 2)** βολὶς πυροβόλου, τυφεκίου, βόλι: δ.τραγ. **ὁπού ἔχει δυὸ ἀγαπητικές, νὰ χῃ σαράντα μαχαιριές, κι ὁπού δὲν ἔχει οὔτε μιά, μπάλλα νὰ τοῦ 'ρθῃ στὴν καρδιά,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.16,7 **κι ἐνῷ πατοῦν ζεστὰ κορμιὰ ποὺ θέρισεν ἡ μπάλλα· 3)** ἡ ἐλαστικὴ σφαῖρα ἡ ἐν χρήσει εἰς διάφορα ἀθλητικὰ παίγνια: **μπάλλα τοῦ ποδοσφαίρου - τοῦ γουῶτερ πόλο·** ‖ ἄθ. καὶ ἡ ἀθλητικὴ παιδιὰ τῆς ποδοσφαιρίσεως: **ὁ Παναθηναϊκὸς ἐκέρδισε τὸ πρωτάθλημα τῆς μπάλλας, - πᾶμε νὰ παίξουμε μπάλλα· 4)** ἕκαστον τῶν ὑαλίνων ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης σφαιριδίων, δι' ὧν παίζουσι τὰ παιδία, μεγάλος βῶλος, γκαζό· **5)** δέμα ἐμπορευμάτων καλῶς συσκευασμένων: **δέκα μπάλλες χαρτὶ - μπαμπάκι.**
μπαλλάντα (ἡ) (γαλλ.) νεώτ. κ.δημ. κ.-άδα κ. -άτα εἶδος ἀφηγηματικοῦ ποιήματος ἑνοῦντος ἐν ἑαυτῷ τὸ λυρικόν, τὸ ἐπικὸν καὶ τὸ δραματικὸν στοιχεῖον, ἀποτελούμενον συνήθως ἐν τῇ στενωτέρᾳ (τεχνικῇ) ἐννοίᾳ ἐκ τριῶν στροφῶν καὶ μιᾶς ἐπῳδοῦ, πασῶν ληγουσῶν εἰς τὸν ἴδιον στίχον: **ἡ μπαλλάντα τῆς φυλακῆς τοῦ Οὐάϊλδ, - πολλὰ ἑλληνικὰ δημοτικὰ τραγούδια μποροῦν αἰσθητικῶς κρινόμενα νὰ θεωρηθοῦν μπαλλάντες·** ‖ εἶδος μουσικῆς συνθέσεως ἐκ στροφῶν καὶ ἐπῳδοῦ: Παλαμ.Παράκ.73,12 **μέσα σου ὑπερβόρειες οἱ σονάτες, πνέματα χλωμόφεγγα, σειρῆνες μέσα σου ξενόφερτες μπαλλάτες.**
μπαλλαρίνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. χορεύτρια θεάτρου ἢ χοροδράματος ἐκ τῶν ἀποτελουσῶν τὸ μπαλλέτο.
μπαλλαρμάς (ὁ) (γαλλ.) δημ. εἶδος βλήματος παλαιότερον ὂν ἐν χρήσει, ἀποτελούμενον δὲ ἐκ δύο σιδηροδέτων σφαιρῶν: Καρκαβ.Ζητ.80 **ἂν φέρῃ κι ἄλλο θηλυκό,κάλλιο μπαλλαρμὰς νὰ τὸν εὕρῃ.**
μπαλ(λ)άσκα (ἡ) δημ. παλλάσκα, φυσιγγιοθήκη βλ.λς: Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.64,22 **τοὺς κλέφτες .. ὁποὺ φοροῦν χρυσᾶ σπαθιά, μπαλλάσκες ἀσημένιες.**
μπαλ(λ)ετ(τ)ο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. χορόδραμα βλ.λ.
μπαλλιά (ἡ) δημ. βολὴ σφαίρας πυροβόλου ὅπλου· ‖ τὸ ἐκ βλήματος, ἐκ μπάλλας πλῆγμα· **2)** πλῆξις, πλῆγμα, κτύπημα ἐκ τῆς ἐν ταῖς παιδιαῖς ἐλαστικῆς σφαίρας: **ἀνοιχτὲς μπαλλιές.**
μπαλλόνι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. σφαῖρα ἐκ λεπτῆς ἐλαστικῆς ὕλης πεπληρωμένη ἀέρος ἤ τινος ἀερίου, φούσκα· ‖ τὸ ἀερόστατον βλ.λ.
μπάλλος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. χοροεσπερὶς βλ.λ.· **2)** εἶδός τι ἑλληνικοῦ χοροῦ χορευομένου ὑπὸ ζεύγους ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπέναντι ἀλλήλων.
μπαλλότο (τὸ) δημ. σκεύασμα ἐμπορευμάτων, μπάλλα βλ.λ.5).
μπαλλώνω δημ. δ.γρ. τοῦ μπαλώνω βλ.λ.
μπαλλωτιά (ἡ) δημ. πυροβολισμός: **πάλιν ἀρχίσανε τὶς μπαλλωτιές· 2)** πλῆγμα ἐκ σφαίρας πυροβόλου ὅπλου.
μπάλσαμο (τὸ) δημ. τὸ βάλσαμον βλ.λ.· **2)** ἐν συνηθ. χρ. κ. ἐν μτφ. σημ. πᾶν τὸ ἡδῦνον, τὸ τέρπον τὰς αἰσθήσεις, τὰ καταπραΰνον, τὸ ἐξαιρέτως ἀνακουφιστικόν: Παλαμ.Περ.Χαιρ.89,7 **γλύκα, σὰ μπάλσαμο τοῦ ὕπνου, φρ. τὰ λόγια σου ἦταν μπάλσαμο.**
μπαλσάμωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπαλσαμώνω βλ.λ., ἡ διὰ βαλσάμων ἐν ἀσηψίᾳ διατήρησις νεκροῦ σώματος, βαλσάμωσις, ταρίχευσις: **δὲν ἔγινε καλὰ τὸ μπαλσάμωμα κι ὁ πεθαμένος ἄρχισε νὰ μυρίζῃ.**
μπαλσαμώνω δημ. βαλσαμώνω βλ.λ., καθιστῶ τι ἄσηπτον διὰ βαλσάμων, ταριχεύω· ἰδ. ἀναφορικῶς πρὸς σῶμα νεκρόν: **μπαλσαμώσανε τὸν πεθαμένο γιὰ νὰ τὸν ταξιδέψουνε στὴ πατρίδα του· 2)** μτφ. ἡδύνω, τέρπω τὴν αἴσθησιν, προκαλῶ εὐάρεστον αἴσθημα ἀναψυχῆς: Παλαμ.Παράκ.46,11 **μπαλσαμώνει τὸ πεῦκο καὶ μεθᾷς.**

μπαλταδιά (ἡ) (μπαλτάς) δημ. κτύπημα καταφερόμενον διὰ μπαλτᾶ βλ.λ., πλῆγμα διὰ πελέκεως: **τοῦ 'δωσε μιὰ μπαλταδιὰ καὶ τοῦ ἄνοιξε τὸ κεφάλι στὰ δύο.**

μπαλταλῆκι(ον) (τὸ) (τουρκ.) νεώτ. κ. δημ. δάσος κατὰ τὴν ὀθωμ. νομοθεσίαν ἀνῆκον κατὰ κυριότητα εἰς τὸ δημόσιον, διὰ δὲ τῆς παρ'ἡμῖν κειμένης νομοθεσίας παραχωρηθὲν εἰς κοινότητας πρὸς χρῆσιν τῶν ἀγροτῶν.

μπαλτάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ πέλεκυς, τὸ τσεκούρι: Παπαδ.Πασχ.Διηγ.55 **μὰ ὁ Νικοτσάρας μὲ τὸν μπαλτὰ τοῦ ἔσπασε τοὺς γάντζους, - τὸν ἔκοψε - τὸν ἐχτύπησε μὲ τὸν μπαλτά.**

μπαλτατζῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ διὰ πελέκεως ὡπλισμένος ἀνήρ, ἰδ. δὲ ὁ ἐπ' ἀμοιβῇ κόπτων ξύλα διὰ πελέκεως, ὁ ξυλοκόπος· **2)** εἰδ. π. Τούρκοις ὁ σκαπανεὺς στρατιώτης.

μπαλτζῆς (ὁ) δημ. μελισσοκόμος βλ.λ., παραγωγὸς μέλιτος.

μπάλωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπαλώνω βλ.λ., ἡ διὰ ραφῆς, δι' ἐπικολλήσεως ἄλλου τεμαχίου ἐπιδιόρθωσις ἐφθαρμένου ἀντικειμένου, ἰδ. δὲ ὑφάσματος ἢ ὑποδήματος: **καταπιάστηκε μὲ τὸ μπάλωμα τοῦ πανταλονιοῦ, μὰ δὲν τὰ καταφέρνει·** κ. παροιμ.: 'Αραβαντ.Παροιμ.35 **δέξου γοῦνα ράμματα καὶ σακκὶ μπαλώματα** (ἐπὶ τῶν εἰς οἰκονομικὸν ἀδιέξοδον περιελθόντων)· **2)** τὸ ἐπιρραπτόμενον τεμάχιον ὑφάσματος, τὸ ἐπίρραμμα: **αὐτὰ εἶναι καλὰ γιὰ μπαλώματα, - βάλε στὸ παπούτσι ἕνα μπάλωμα·** κ. παροιμ. **τὸ μπάλωμα χειρότερο ἀπ' τὴν τρύπα** (ἐπὶ κακῶν ἐπιδιορθώσεων, κυριολ. κ. μτφ.)· **3)** μτφ. πᾶσα προσπάθεια πρὸς τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων πρόχειρον διευθέτησιν ὑποθέσεώς τινος: **μὲ τὰ μπαλώματα δὲν καλυτερεύει ἡ κατάστασις.**

μπαλωματῆς (ὁ) δημ. ὁ ἐπιδιορθωτὴς ὑποδημάτων, ἰδ. πλανόδιος.

μπαλώνω δημ. ἐπιδιορθῶ ἀντικείμενον ἐφθαρμένον διὰ ραφῆς, ἐπικολλήσεως ἢ προσηλώσεως ἄ. τεμαχίου, ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐνδύματα ἢ ὑποδήματα: **δὲν ξέρει νὰ μπαλώσῃ οὔτε ἀσπρόρρουχα, - φορεῖ μπαλωμένα παπούτσια,** κ. παροιμ. 'Αραβαντ.Παροιμ.93 **ὁ φτωχὸς τὰ ροῦχά του τρεῖς φορὲς τὰ χαίρεται, καινούργια, μπαλωμένα καὶ ξαναμπαλωμένα·** **2)** μτφ. ἐπιχειρῶ νὰ ἐπανορθώσω σφάλμα, ἔλλειψίν τινα, προσπαθῶ νὰ διορθώσω τὰ πράγματα, τὴν κατάστασιν: **κοίταξε νὰ τὰ μπαλώσῃς ὅπως μπορεῖς·** **3)** ὁμ. μτφ. ἱκανοποιῶ, βοηθῶ τινα ἐν μικρῷ βαθμῷ: **μὲ τὸ χαρτζιλικάκι ποὺ τοῦ 'δωσες τὸν μπάλωσες·** ‖ ἰδ. τὸ μέσ. μπαλώνομαι ἱκανοποιοῦμαι ὑλικῶς εἴτε ἠθικῶς: **μ' αὐτὰ ποὺ μοῦ 'δωσες μπαλώθηκα·** ‖ κ. εἰρων.: **ἔλα, μπαλώθηκες πάλι!**

μπάμια (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἱβίσκος βλ.λ. ὁ ἐδώδιμος· ‖ ὁ καρπὸς αὐτῶν: **οἱ μικρὲς μπάμιες εἶναι ποὺ καλομαγειρεύονται.**

μπαμπακένιος-ια-ιο δημ. ὁ ἐκ βάμβακος κλωσμένος ἢ ὑφασμένος, ὁ μπαμπακερὸς βλ.λ.: **μπαμπακένια ροῦχα, - μπαμπακένια κλωστή·** **2)** ὁ κατὰ τὴν ὄψιν ἢ τὸ χρῶμα ὁμοιάζων πρὸς βάμβακα: **μπαμπακένιο πρόσωπο,-μπαμπακένια χείλια.**

μπαμπακερός-ή-ό μσν. κ. δημ. ὁ ἐκ βάμβακος κατεσκευασμένος, ὁ κεκλωσμένος ἢ ὑφασμένος διὰ βαμβακίνου νήματος: **μπαμπακερὴ κλωστή, - μπαμπακερὸ ὕφασμα·** ‖ κ. μτφ. ἐν φρ. **σὲ μιὰ μπαμπακερὴ κλωστὴ κρέμομαι** (εἰς λίαν ἐπισφαλῆ καὶ ἐπικίνδυνον θέσιν εὑρίσκομαι): 'Ερωτόκρ.4,1301 **εἰς μιὰ μπαμπακερὴ κλωστὴ νὰ κρεμαστῇ τυχαίνει ἡ βασιλεία μας.**

μπαμπάκι (τὸ) δημ. κ. **βαμπάκι** τὸ φυτὸν βάμβαξ βλ.λ.(I)· **2)** ἡ ἐκ τοῦ φυτοῦ τούτου προερχομένη λευκὴ κλωστικὴ ὕλη: **ὕφασμα ἀπὸ μπαμπάκι·** **3)** κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ παντὸς λευκοῦ κ. μαλακοῦ ὡς βάμβαξ: **τὰ μαλλιά του ἔγιναν μπαμπάκι·** ‖ μτφ. ἐν φρ. παροιμ.: 'Αραβαντ.Παροιμ.76 **μπαμπάκια ἡ στράτα του!** (εὐχὴ πρὸς αἰσίαν εὐόδωσιν προσπαθείας, πρὸς ἐπιτυχῆ ἔκβασιν ἐγχειρήματος).

μπαμπακιάζω δημ. ἀποκτῶ ἐπιφάνειαν, ὑφὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ βάμβακος· ‖ μουχλιάζω: **μπαμπάκιασε τὸ γλυκό·** **2)** κτῶμαι χροιὰν λευκήν, οἷα ἡ τοῦ βάμβακος: **γέρασε ὁ κακομοίρης καὶ τὰ μαλλιά του μπαμπακιάσανε, - μπαμπάκιασε ἀπ' τὴν τρομάρα του.**

μπαμπακοκάρυδο (τὸ) δημ. τὸ βαμβακοκάρυον βλ.λ., ἅ. κοζάδα, βαβούλι.

μπαμπακόλαδο (τὸ) δημ. τὸ ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ βάμβακος παραγόμενον εὐτελοῦς ποιότητος ἔλαιον, βαμβακέλαιον.

μπαμπαλῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ εἰς βαθὺ γῆρας εὑρισκόμενος ἀνήρ· ἰδ. ἐν συνθ.: **γερομπαμπαλῆς** (ἐσχατόγηρως).

μπάμπαλο (τὸ) δημ. ποι. μωρός, ἀνόητος: Σολωμ.'Η πρωτοχρονιὰ 90 **κειὸ τὸ ξέρει κάθε μπάμπαλο ποὺ ἐγὼ εἶμαι ἕνα σκυλλί.**

μπαμπάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ πατὴρ βλ.λ.· **2)** εἰδ. ἐν τῷ ναυτ. ὄν. δ. μερῶν τοῦ σκάφους καὶ τῆς ἐν γένει ἐξαρτήσεως τοῦ πλοίου κατὰ ζεύγη διατεταγμένων, οἷον: **μπαμπάδες τοῦ κορακιοῦ** (οἱ παραστάται) - **μπαμπάδες τοῦ μπομπρέσσου** (οἱ συστάται τοῦ προβόλου), - **μπαμπάδες τῆς ἁλυσίδας ἢ τῆς γούμενας** (οἱ κίονες).

μπαμπέσης (ὁ) δημ., θηλ. **μπαμπέσα** κ.-**ω** ὁ δολίως, ὁ ὑπούλως ἐνεργῶν, ὁ κακὰ δι' ἀπάτης διανοούμενος κ. πράττων: **σοῦ εἶναι ἕνας μπαμπέσης.**

μπαμπεσιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μπαμπέση βλ.λ.· ‖ ὕπουλος, δι' ἀπάτης, δολίως ἐνεργηθεῖσα πρᾶξις: **τὸν ἐβαρέσανε μὲ μπαμπεσιά, - ἄσε τὶς μπαμπεσιὲς καὶ ξηγήσου παλληκαρήσια.**

μπαμπέσικα ἐπίρρ. δημ. δολίως, ὑπούλως, ἀπατηλῶς: **τὸν ἐσκότωσε μπαμπέσικα·** ‖ μετὰ κακῆς προθέσεως, ἢ δολίως: λ.τραγ. **μπαμπέσικα μὲ κοίμησες μέσα στὴν ἀγκαλιά σου.**

μπαμπέσικος-ια-ο δημ. ὁ δόλιος, ὁ ὕπουλος, ὁ πανοῦργος: λ.τραγ. **μπαμπέσικα εἶν' τὰ μάτια σου, μπαμπέσα κι ἡ καρδιά σου.**

μπαμπισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ὑπὸ τοῦ Μπὰμπ ἱδρυθεῖσα θρησκεία ἐν Περσίᾳ.

μπαμπόγερος (ὁ) (μπάμπω, γέρος) δημ., θηλ. **μπαμπόγρια** ὁ ἐσχατόγηρως· ‖ ὁ ἄσχημος, ὁ ἄχαρις γέρων.

μπαμπού (τὸ) δημ. ἡ βαμβοῦσα βλ.λ.

μπάμπουλα (ἡ) δημ. κ. **μπάμπουλας** (ὁ) ὁ κάνθαρος βλ.λ.

μπαμπούλας (ὁ) δημ. φανταστικὸς κακοποιὸς δαίμων, οὗ τὸ ὄνομα χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τῶν μητέρων ἢ τῶν τροφῶν πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν μικρῶν παιδίων (ἰ) π. ἀρχ. Μορμώ): Παπαντ.'Αγ.'Ορ.76 **ἀπίστευτος μπαμπούλας ποὺ τρομάζει τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ·** **2)** κτ. ἐπέκτ. πᾶν τὸ προκαλοῦν φανταστικόν, ἀβάσιμον φόβον: **ὁ μπαμπούλας τοῦ κομμουνισμοῦ.**

μπάμπω (ἡ) κ. βάβω κ. **βάβα** μάμμη, γιαγιά· **2)** κτ. ἐπέκτ. γραῖα.

μπάμ-τερλελέ (τὸ) δημ. (κτ. παραφθ. ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) μικρὸν ὑπογένειον ὑπὸ τὸ κάτω χεῖλος.

μπανάνα (ἡ) δημ. βανάνα βλ.λ.

μπανέλα (ἡ) δημ. κ. μπαλαίνα κερατῶδες ἔλασμα ἐκ τοῦ στόματος τῆς φαλαίνης ἐξαγόμενον, ἐν χρ. κυρ. πρὸς κατασκευὴν στηθοδέσμων, ζωνῶν κοιλίας· ‖ κτ. ἐπέκτ. μεταλλικὸν ἔλασμα ἐν χρ. ἀντὶ τῶν γνησίων ἐκ τῆς φαλαίνης ἐλασμάτων.

μπανίζω δημ. διακρίνω, βλέπω, ξεκρίνω, ἰδ. ἐξ ἀποστάσεως: **τὸν μπάνισα νὰ περιμένῃ στὸ στα-**

θμό· **2)** μετ' ἐνδιαφέροντος, ἐπιθυμίας, πόθου παρατηρῶ, κοιτάζω : **πηγαίνει στὶς ἀκρογιαλιὲς τὸ καλοκαίρι καὶ μπανίζει τὰ κορίτσια.**

μπάνικος-ια-ο δημ. ἑλκυστικός, ὃν ὀρέγεταί τις, διεγερτικὸς ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας : **μπάνικο παιδί, - μπάνικια κοπέλλα.**

μπάνιο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. λουτρὸν βλ.λ. : **κάθε πρωῒ παίρνει τὸ μπάνιο,-οἱ γιατροὶ τῆς εἶπαν νὰ κάνῃ ζεστὰ μπάνια·** **2)** ὁ λουτήρ· **3)** ναυτ. ποδίσκος τριγώνου ἢ ὠτοειδοῦς ἱστίου· ‖ συνεκδ. ἡ προσθία τοῦ ἱστίου κρέμασις.

μπάνισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπανίζω βλ.λ., τὸ μετ' ἐρωτικοῦ πάθους, ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας ὁρᾶν.

μπανιστῆρι (τὸ) δημ. μπάνισμα βλ.λ. : **καθόντουσαν ὥρες κι ἔκαναν μπανιστῆρι.**

μπάνκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **μπάγκα** πιστωτικὸν ἵδρυμα, ἡ τράπεζα.

μπανκανότα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **μπαγκανότα** κ. **μπανκονότα** τραπεζογραμμάτιον βλ.λ.

μπάνκος (ὁ) δημ. μπάγκος βλ.λ.

μπάντα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τὸ πλευρόν, τὸ πλάϊ : **ἔγυρε ἡ βάρκα ἀπ' τὴ δεξιὰ μπάντα·** **2)** ἀκραία, ἀπόμερος θέσις : **κάθισε ἐκεῖ στὴ μπάντα καὶ βλέπε χωρὶς νὰ μιλᾷς, - τράβα - κάνε στὴ μπάντα** (παραμέρισε)· ‖ ὀθ. φρ. **κάτσε στὴ μπάντα** μὴ ἀναμειγνύεσαι εἴς τι ἐνεργῶς, ἀποτραβήξου, παραιτήσου· **3)** τάπης ἢ ἐργόχειρον ἀνηρτημένον ἐπὶ τοῦ τοίχου παρὰ τὴν κλίνην· **4)** ὁμάς, σπεῖρα, ἰδ. συμμορία κακοποιῶν· **5)** ὀρχήστρα χαλκίνων ὀργάνων, ἃ. φανφάρα : Καρυωτ. Πρέβεζα **τὴν Κυριακὴ θ' ἀκούσουμε** τὴν **μπάντα, -ἡ μπάντα τοῦ γαλλικοῦ στόλου ἔπαιξε στὸ Ζάππειο·** **6)** ἔγχρωμος ταινία, ἣν φέρουσι στρατιωτικαί τινες στολαί, ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ραφῶν τῆς περισκελίδος ἡρμοσμένην, τὸ ἐπίρραφον.

μπαντιέρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **παντιέρα** σημαία· ‖ φρ. **σηκώνω μπαντιέρα** ἐπαναστατῶ, στασιάζω, ἐξεγείρομαι· ‖ ὁμ. φρ. **ὁ καθένας ἔχει τὴν μπαντιέρα του** ἀκολουθεῖ ἕκαστος ἰδίαν ὁδόν, ἰδικήν **του** κατεύθυνσιν.

μπαξεβάνης (ὁ) (τουρκ.) κηπουρός, περιβολάρης.

μπαξές (ὁ) (τουρκ.) δημ. κῆπος, περιβόλι : Παλαμ.Τάφ.2(**κόφετε νιοθέριστους ἀπ' τοὺς χλωροὺς μπαξέδες τῆς δροσιᾶς τὰ πάναγνα παιδιὰ τοὺς μενεξέδες,** Βάρν.Φῶς 46 **ἡλιοπάτητοι δρόμοι καὶ γύρω μπαξέδες·** ‖ κ. μτφ. ἐπὶ εὐθύμου ἢ καλοκαγάθου : **ἔχει καρδιὰ μπαξέ.**

μπαξίσι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τὸ διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν ἢ ἐκδούλευσιν διδόμενον φιλοδώρημα.

μπαουλάδικο (τὸ) δημ. τὸ κατάστημα τοῦ μπαουλᾶ βλ.λ., ἐργαστήριον κατασκευῆς κιβωτίων πρὸς ἔνθεσιν ἐνδυμάτων.

μπαουλᾶς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς μπαούλων βλ.λ.

μπαοῦλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κιβώτιον ἐν χρ. πρὸς φύλαξιν ἐνδυμάτων ἢ ἃ. οἰκιακῶν εἰδῶν· ‖ κτ. πληθ. **μπαοῦλα** αἱ ἀποσκευαί : Ψυχάρ.Ταξ. 15 **ἅμα φτάξαμε** (στὸ σταθμό), **δώσαμε τὰ μπαοῦλα στὰ φορτώματα·** ‖ μτφ. ἐν φρ. **πῆρε τὰ μπαοῦλά του** ἔφυγε, ἀπελύθη ἐκ τῆς ἐργασίας του· **2)** μτφ. ἠλίθιος· πρβλ. κούτσουρο : **τί περιμένεις ἀπ' αὐτὸ τὸ μπαοῦλο!**

μπάρ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ζυθοπωλεῖον, μπυραρία.

μπάρα (ἡ) δημ. δ.γρ. τοῦ μπάρρα βλ.λ.

μπαρά(γ)κα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **παράγκα** ξύλινον παράπηγμα : **πλημμύρισε τὸ ρέμα καὶ πῆρε κάμποσες μπαράγκες.**

μπαρδαβίτσα (ἡ) δημ. ἀκροχορδὼν βλ.λ.

μπαρδάκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. μικρὰ λάγυνος.

μπάρεμ(ου) (τουρκ.) ἐπίρρ. δημ. τοὐλάχιστον : **εἶναι μπάρεμου ἠθικὸς ἄνθρωπος!**

μπάριζα (ἡ) (ρωσσ.) δημ. ναυτ. εἶδος ἀβαθοῦς ἀλλὰ μεγάλης χωρητικότητος φορτηγίδος, ἰδ. ἀτμηλάτου ἢ καὶ διὰ ρυμουλκίας προωθουμένης.

μπαρκάρισμα (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἡ εἰς πλοῖον διὰ λέμβου ἐπιβίβασις : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ.34 **ἐπεθύμει νὰ γίνῃ τὸ μπαρκάρισμα ὅσον τὸ δυνατὸν ἐνωρίτερα, - κατέβηκα στὸν Πειραιᾶ γιὰ νὰ σταθῶ στὸ μπαρκάρισμα τῆς μητέρας μου·** ‖ ἡ φόρτωσις : **μ- τῶν ἐμπορευμάτων.**

μπαρκάρω (ἰταλ.) δημ., ἀόρ. **(ἐ)μπάρκαρα** κ. **(ἐ)μπαρκάρισα,** παθ. ἀόρ. **(ἐ)μπαρκαρίστηκα,** ἐπιβιβάζω εἰς πλοῖον. : **μπαρκάρισα τὸν ἀδελφό μου γιὰ τὴν Ἀμερική·** **2)** κ. ἀμτβ. : **κατεβήκαμε πρωῒ πρωῒ γιὰ νὰ μπαρκάρουμε·** ‖ ὁμ. κ. τὸ παθ. : Ψυχάρ.Ταξ.15 **κι ἦρθε πιὰ ἡ ὥρα νὰ μπαρκαριστοῦμε,** Σημηρ.Ἀστρ.56 **πηγαίνοντας νὰ μπαρκαριστοῦμε . . χαθήκαμε μέσα στὸ πλῆθος·** **3)** φορτώνω εἰς πλοῖον, ἀποστέλλω ἐμπορεύματα διὰ θαλάσσης εἴς τι μέρος : **μπάρκαρα τὴν πρώτη σταφίδα γιὰ τὴν Ἀγγλία·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων ἢ σκευῶν : **μπαρκάρισα τὰ πράματά μου γιὰ τὸ νησί·** **4)** ἀμτβ. ναυτολογοῦμαι, ἐπιβιβάζομαι πλοίου ἵνα ἀναλάβω ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίαν : μπαρκάρισε **γιὰ μοῦτσος σ' ἕνα φραντσέζικο φορτηγό.**

μπάρκο (τὸ) (ἱσπαν.) δημ. εἶδος τριστήλου ἱστιοφόρου πλοίου φέροντος ἱστία σταυρωτά : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ.55 **καὶ δυὸ τρεῖς μάλιστα εὑρίσκοντο, τὸ σήμερο, μὲ μπάρκα.**

μπαρμακλίκι (τὸ) δημ. τὸ κιγκλίδωμα· ‖ εἰδ. χειραγωγὸς κλίμακος ἐν φάρῳ.

μπαρμπαλιάς (ὁ) δημ. ἄκμων ἐν χρ. π. τοῖς ὑποδηματοποιοῖς δι' ἐπιδιορθώσεις ὑποδημάτων.

μπαρμπαροσυκιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ὀπουντία ἢ συκῆ βλ.λ. ἡ Ἰνδική.

μπάρμπας (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ ἐκ πατρὸς ἢ ἐκ μητρὸς θεῖος : Ἐρωτόκρ.4,(26) **πεζεύγει, πά' στὸν μπάρμπα του, φιλεῖ τον εἰς τὴ χέρα,** δ.τραγ.**πῆγα στὴ θειά μου γιὰ ψωμί, στὸ μπάρμπα γιὰ παπούτσια, ἡ θειά μου μ' εἶδε κι' ἔκλεισε, ὁ μπάρμπας μ' ἀμπαρώνει·** **2)** κτ. ἐπέκτ. προσηγορία προβεβηκότων τὴν ἡλικίαν ὑπὸ νεωτέρων, ἐνέχουσα καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ σεβασμοῦ· συνήθ. ἐν συνεκφορᾷ μτ. τοῦ κυρίου όν. : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ 96 **ἂν πέθαινε ὁ μπάρμπα - Μοναχάκης, θὰ σ' ἔπαιρνα,** λ.τραγ. **μπάρμπα - Γιάννη μὲ τὶς στάμνες καὶ μὲ τὰ κανάτια σου, - ὁ μπάρμπα Δῆμος·** ‖ παροιμ. φρ. **ἔχει μπάρμπα στὴν Κορώνη** (ἐπὶ διαθέτοντος ἰσχυρότατα μέσα)· ‖ ὁμ. **πάω στὸ μπάρμπα** (ἐπὶ ὑπεκφυγῆς)· ‖ ὁμ. **δῶσε μου καὶ μένα, μπάρμπα!**

μπαρμπέρης (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ὁ κουρεὺς βλ.λ. : δ.τραγ. **μιὰ πίσημην ἡμέρα πῶβγαινε ἡ κόρη ἀπ' τὸ λουτρὸ κι ὁ νιὸς ἀπ' τὸν μπαρμπέρη·** ‖ κ. παροιμ. : Ἀραβαντ.Παροιμ.37 **εἶναι πολλοὶ μπαρμπέρηδες γιὰ τοῦ σπανοῦ τὰ γένια** (ὅτι εἰς εὐχερεῖς περιστάσεις πλεῖστοι προθυμοποιοῦνται).

μπαρμπεριάτικα (τὰ) δημ. ἡ εἰς τὸν μπαρμπέρην, τὸν κουρέα διδομένη ἀμοιβή.

μπαρμπερίζω δημ. κείρω, κουρεύω, ἢ ξυρίζω.

μπαρμπέρικο (τὸ) δημ. τὸ κατάστημα τοῦ μπαρμπέρη, τὸ κουρεῖον.

μπαρμπεριό (τὸ) δημ. μπαρμπέρικο βλ.λ.

μπαρμπέρισμα (τὸ) δημ. ἡ κουρὰ τῆς κόμης· ‖ κουρὰ τῆς κόμης ὁμοῦ μετὰ ξυρίσματος τοῦ προσώπου.

μπαρμπούνι (τὸ) δημ. ὁ ἰχθὺς τρίγλη βλ.λ.

μπαρμπούτι (τὸ) δημ. τυχηρὸν παίγνιον διὰ κύβων παιζόμενον.

μπαρόκ (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ὁ σύνθετος καλλιτεχνικὸς ρυθμὸς ὁ κρατήσας ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, τῇ ζωγραφικῇ κ. γεν. ἐν τῇ τέχνῃ μετὰ τὴν Ἀ-

ναγέννησιν, χαρακτηριζόμενος διὰ τοῦ βιαίου, τοῦ ἀκανονίστου καὶ θεστρικοῦ καὶ τοῦ ἐπιδεικτικοῦ.

μπαρόκο λογικ. τεχνητὴ λατ. λ. ἀντίστοιχος τῇ ἑλλην. ἄχολον πλασθεῖσα πρὸς ἀπομνημόνευσιν τοῦ δευτεροσχήμονος συλλογισμοῦ.

μπαρούμα (ἡ) δημ. ναυτ. τὸ σχοινίον, δι' οὗ προσδένεται ἡ λέμβος ἢ τὸ πλοῖον ἐκ τῆς πρώρας, πεισμάτιον : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ.69 **νὰ κρατήσῃ τὴν μπαρούμαν, τὸ σχοινίον τῆς πρώρας.**

μπαρούτη (ἡ) δημ. κ. μπαρούτι (τὸ) πυρῖτις βλ.λ.: Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.16,9 **δῶσ' τους μπαρούτη περισσὴ καὶ βόλια μὲ τὶς χοῦφτες,** Πολαμ.Πεζ.Δρ.I,142 **ἡ δεισιδαιμονία . . τοῦ ἡρωϊσμοῦ, ποὺ πλάθεται ἀπὸ τὴ μπαρούτη κι' ἀπὸ τὰ αἵματα.**

μπαρούτι (τὸ) δημ. κ. μπαρούτη (ἡ) πυρῖτις βλ.λ.' ‖ φρ. **ἔφαγε τὸ μπαρούτι μὲ τὴ χούφτα** εἶναι τελείως ἐξοικειωμένος μὲ τὸν πόλεμον, εἰς πλείστας μάχας ἔλαβε μέρος, πλειστάκις ἐν πολέμοις διεκινδύνευσεν' ‖ ὁμ. φρ. **μυρίζει - βρωμάει μπαρούτι** ἐπίκειται κίνδυνος : **ἡ ὑπόθεσις βρωμάει μπαρούτι** (ἐνέχει κινδύνους, εἶναι εἰς ἄκρον ἐπισφαλής)' ‖ **ἔγινε μπαρούτι** ἄναψε ἀπὸ θυμόν, ἐξωργίσθη λίαν' ‖ **εἶναι μπαρούτι μοναχὸ** περὶ εὐφυοῦς ἢ ὀξυθύμου' ‖ **στάχτη καὶ μπαρούτι νὰ γίνουν ὅλα!** (γαῖα πυρὶ μιχθήτω).

μπαρουτίλα (ἡ) δημ. ἡ ὀσμὴ τῆς πυρίτιδος, ἡ μυρουδιὰ τοῦ μπαρουτιοῦ.

μπαρουτόβολα (τὰ) δημ. μπαρουτόσκαγα βλ.λ.

μπαρουτόσκαγα (τὰ) δημ. ποσότης πυρίτιδος καὶ σκαγίων ἐν ἀναμείξει χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν κυνηγῶν πρὸς γόμωσιν ἐμπροσθογεμῶν ὅπλων.

μπαρούφα (ἡ) δημ. χλευαστικῶς λεγόμενον, ἀνοητολογία, κενὴ ἀβάσιμος καυχησιολογία, ἄ. παπαρδέλα, μπούρδα.

μπάρ(ρ)α (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. μοχλὸς θύρας, ἄ. ἀμπάρα' **2)** λοξὴ ἢ ὀρθία γραμμὴ (/ ἢ |) δι' ἧς διαχωρίζονται στίχοι, ὅροι κλάσματος κτλ.' ‖ συνήθ. κτ. πληθ. **μπάρρες** δύο παράλληλοι κατακόρυφοι γραμμαὶ (‖) : **εἰς τὸ μέγα Λεξικὸν τῆς 'Ελληνικῆς Γλώσσης αἱ συναφεῖς πως ἔννοιαι διαχωρίζονται μὲ μπάρρες.**

μπαρῶνος (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν αἰγιαλίτης βλ.λ. ὁ κεντιανός' **2)** τίτλος εὐγενείας, βαρῶνος' **3)** κτ. ἀντίθ. σκωπτ. κακοήθης, ἀπατεών.

μπάς ἐπίρρ. δημ. κτ. συγκ. ἐκ τοῦ μήπως : Ζαμπ. Σπ.Δημ.'Άσμ.'Ελλάδος 614 **καὶ τὸ γιουρούσι ἂς κάμωμε, μπάς καὶ διαβοῦμε πέρα.**

μπασιά (ἡ) δημ. κ. ἐμπασιὰ τὸ δι' οὗ τις εἰσέρχεταί που μέρος : **μπασιὰ τοῦ κήπου - τῆς αὐλῆς' 2)** στενωπὸς ἐπιτρέπουσα τὴν διάβασιν' **3)** παλίρροια βλ.λ.

μπασίδι (τὸ) δημ. **τὸ** μέρος, δι' οὗ εἰσέρχεταί τις, ἡ μπασιὰ βλ.λ.' **2)** τρόπος εἰσόδου : παροιμ. 'Αραβαντ.Παροιμ.161 ὁ **Χάρος μπασίδια ἔχει καὶ βγαλσίδια δὲν ἔχει** (ὅτι τὸν Χάρον δὲν δύναταί τις νὰ τὸν ἀποφύγῃ, νὰ τὸν ἐκδιώξῃ).

μπάσιμο (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπάζω ἢ τοῦ μπαίνω βλ.λς, εἰσαγωγὴ ἢ ἐπαναγωγή, ἀντίθ. βγάλσιμο' **2)** ὁ τόπος δι' οὗ δύναταί τις νὰ εἰσέλθῃ εἰς περίκλειστον χῶρον, ἡ μπασιὰ βλ.λ. : **στὸ μπάσιμο τῆς σπηλιᾶς' 3)** ὁμ. εἴσοδός τινος εἰς χῶρον περίφρακτον.

μπασὶ-μπαγλί (τὸ) δημ. εἶδός τι καπνοῦ.

μπασιμπουζοῦκος (ὁ) δημ. ἄτακτος στρατιώτης τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ' **2)** ὅθ. κ. κτ. ἐπέκτ. μτφ. ὁ βίαιος, ὁ αὐθαίρετος, ὁ θρασύς.

μπασμάς (ὁ) δημ. εἶδος βαμβακεροῦ ὑφάσματος χρωματιστοῦ, τσίτι' **2)** ποσότης φύλλων καπνοῦ τῆς 'Α.Μακεδονίας ἰδιοτύπως συσκευασμένη.

μπάσ(σ)ο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. φωνὴ βαρυτόνου.

μπάστακας (ὁ) δημ. ὁ λίθος, ὁ ὡς στόχος χρησιμοποιούμενος **εἰς** τὸ παίγνιον βλ.λ. ἀμάδων βλ.λ.

μπασταρδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπάσταρδος βλ.λ., ἰδ. ἐπὶ τέκνων, μπαστάρδικο βλ.λ., νόθον παιδάριον' ἐν χρ. κ. ὡς ὕβρις.

μπασταρδεύω δημ. νοθεύω' **2)** κ. τὸ ἀμτβ. νοθεύομαι, ἐκφυλίζομαι' **3)** κακοβούλως διαστρέφω, μεταβάλλω : **μὴν τὰ μπασταρδεύῃς τὰ πράματα, - μὴν ἀκοῦς μπασταρδεμένα λόγια** (κακῇ τῇ πίστει, διεστραμμένα, οὐχὶ γνήσια).

μπαστάρδικος-ια-ο δημ. ὁ νόθος, ὁ νενοθευμένος, ὁ οὐχὶ γνήσιος : **ράτσα - γενιὰ μπαστάρδικια'** ‖ **τὸ μπαστάρδικο** (τὸ νόθον τέκνον) ἐν χρ. ὡς μετὰ περιφρονήσεως σκῶμμα : **νὰ 'χῃς κι αὐτὸ τὸ μπαστάρδικο νὰ σοῦ μπαίνῃ στὴ μύτη.**

μπάσταρδος (ὁ) (Ἰταλ.) κ. μσν. κ. δημ., μσν. κ. μπαστάρδος (Χρον.Μορ.3088), θηλ. μπαστάρδα κ. μπαστάρδισσα, τὸ νόθον, τὸ ἐκ κλεψιγαμίας τέκνον, συνήθ. ὡς ὕβρις.

μπαστέκα (ἡ) δημ. ναυτ. τὸ ἔντροχον βλ.λ.

μπαστίνα (ἡ) δημ. ἡ κληρονομικὴ νομὴ ἀγροκτήματος.

μπαστινοῦχος (ὁ) δημ. ὁ ἀπολαύων μπαστίνας.

μπαστούνα (ἡ) δημ. μεγεθυντ. τ. τοῦ μπαστούνι βλ.λς' **2)** προκάλυμμα, πᾶν μέρος ὄπισθεν τοῦ ὁποίου δύναταί τις νὰ ὀχυρωθῇ, νὰ κρυβῇ, φυλάχτρα.

μπαστούνι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ῥάβδος, βακτηρία : Σολωμ.Πρωτοχρ.II **τί γελᾷς ἐσύ, γουρούνι; σοῦ μετράω μὲ τὸ μπαστούνι ὅσες σέρνει ὁ Κουτσοφλέβαρος,** Ψυχάρ.Ταξ.71 **βαστοῦσε στὸ χέρι ἕνα μπαστούνι ποὺ μὲ φάνηκε πλάτανος'** ‖ ὑποκορ. τ. **μπαστουνάκι** : Καρκβ.Ζητ.45 **ἕνα μικρὸ καὶ λιανὸ μπαστουνάκι σπασμένο σὲ δυό'** ‖ παροιμ. **δυὸ ἄκρες ἔχει τὸ μπαστούνι, μιὰ τοῦ μουσαφίρη καὶ μιὰ τοῦ νοικοκύρη** (ὅτι ὁ ἀπειλῶν τινα διὰ ῥαβδισμοῦ ἢ δαρμοῦ τὴν αὐτὴν κινδυνεύει νὰ ὑποστῇ τύχην παρὰ τοῦ ἀπειλουμένου)' **2)** μία τῶν τεσσάρων φυλῶν τῶν παιγνιοχάρτων : **φάντης -ντάμα μπαστούνι'** ‖ φρ. **τὰ βρῆκε μπαστούνια** προσέκοψεν εἰς ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια, ἀπέτυχεν ὁλοκληρωτικῶς' **3)** ναυτ. **τὸ** δοράτιον βλ.λ. τῶν ἱστιοφόρων.

μπαστουνιά (ἡ) δημ. κτύπημα, πλῆγμα διὰ ῥάβδου, μὲ τὸ μπαστούνι ῥαβδισμός.

μπαστουνόβλαχος (ὁ) δημ. ὁ κατ' ἐπάγγελμα ποιμήν, βοσκάρης' ‖ κτ. ἐπέκτ. ὁ ἀγροῖκος τοὺς τρόπους, τὰ ἤθη, ὁ ἄξεστος.

μπάστρα (ἡ) δημ. ἐρυσίβη βλ.λ, **εἶδός τι νόσου** τῶν φυτῶν καὶ τῶν καρπῶν.

μπάς-τσαούσης (ὁ) (τουρκ.) ὁ ἐπιλοχίας **βλ.λ.** τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ.

μπατάγια (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. ξυλοκόπημα' ‖ **σφοδρὰ ἐπίπληξις, ἐπιτίμησις,** μάλωμα.

μπατάκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τέλμα, ἕλος, παχεῖα ἰλύς.

μπατακτσηλίκι (τὸ) δημ. κ. **μπαταχτσηλίκι κ. μπαταξηλίκι** ἡ ἰδιότης τοῦ μπατακτσῆ βλ.λ.

μπατακτσῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. **μπαταχτζῆς κ. μπαταξῆς,** θηλ. **-ίδισσα,** ὁ μὴ πληρώνων **τὰ** χρέη του, ὁ ἀναξιόχρεως, ὁ κακοπληρωτής.

μπαταλαμάς (ὁ) δημ. σύνολον ἀχρήστων πεπαλαιωμένων πραγμάτων.

μπαταλεύω δημ. ἀμτβ. γίνομαι μπατάλης, μπατάλικος βλ.λς, καθίσταμαι δυσαναλόγως, χονδροειδῶς μεγαλόσωμος.

μπατάλης (ὁ) (ἀραβ.) δημ., θηλ. **-άλισσα,** οὐδ. **-ικο,** κ. **μπατάλικος-η-ο** ἐπὶ ἀνθρ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν μεγαλόσωμος καὶ χονδροειδής' ὅθ. ἄκομψος, ἄχαρις' ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ πραγμ.

μπαταρία (ἡ) δημ. ἠλεκτρικὸς συσσωρευτής.

μπαταριά (ἡ) δημ. σειρὰ πολλῶν ὁμοῦ ἢ ἀμέσως ἐπαλλήλων πυροβολισμῶν : **τοὺς ρίξανε μιὰ μπαταριὰ καὶ στὰ λεφτὰ γινήκανε ἄφαντοι.**

μπατάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπατάρω βλ.λ.

μπατάρω (τουρκ.) δημ., άόρ. (ἐ)μπάταρα κ. (ἐ)-μπατάρισα, κλίνω πρὸς τὴν μίαν πλευράν, γέρνω· δθ. κ. ἀνατρέπομαι, βυθίζομαι : **μπατάρισε ἡ βάρκα μας·** **2)** κ. μτβ. ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω : Παπαδ.Χρ.Διηγ.24 **ἐκρεμάσθη ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ σκάφους καὶ κατώρθωσε νὰ μπατάρῃ τὴν λέμβον·** || δθ. κ. ἐν μτφ. σημ. ἐπάγω, φέρω εἰς ἐξαιρέτως δυσχερῆ θέσιν, ὑπερβολικῶς ζημιῶ. **τὸν μπατάρανε τὸ φουκαρὰ μὲ τὶς εὐθῦνες ποὺ τὸν φορτώσανε·** **3)** φέρω εἰς ἰσορροπίαν βαρύνων ἐπὶ ἀσθενοῦς σημείου· **4)** δθ. κ. μτφ. συμψηφίζω ὀφειλήν, ἐξοφλῶ : **τὸν ἐκέρδησα στὰ χαρτιὰ καὶ μπατάραμε τὸ χρέος.**

μπατάτα (ὁ) δημ. βοταν. βατάτα βλ.λ.

μπατζάκι (τὸ) δημ. τὸ ποδωνάρι τοῦ παντα-λονίου εἰς τὸ ἄκρον κ. ἰδ. αἱ λωρίδες τοῦ ἐσωτερικοῦ πανταλονίου· || κτ. ἐπέκτ. οἱ πόδες : φρ. **τρομάρα στὰ μπατζάκια σου** (ἐπὶ ἐλεεινολογουμένου, οἰκτιρομένου ἀτόμου).

μπατζανάκης (ὁ) (τουρκ.) δημ., θηλ. **-ισσα** κ. **-αινα**, ἑκάτερος ἢ ἑκατέρα τῶν συζύγων δύο ἀδελφῶν, σύγγαμβρος ἢ συννυφάδα.

μπάτης (ὁ) δημ. ἐλαφρὰ θαλασσία ἢ ἀπόγειος αὔρα : Πορφύρ.Σκ.120,12 **σιγὰ σιγὰ τὸ σούρουπο καὶ τῆς νυχτιᾶς ὁ μπάτης,** Σημηρ.'Ονείρ.'Ησκιοι Προσμονὴ ἀμαυρὴ κι ἡ θάλασσα ὡς βογγᾷ **ποὺ πῆρε ὁ μπάτης,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.7,7 **ἴσως θαρρεῖς ὁ μπάτης | πῶς σοῦ χαϊδεύει ἀνάλαφρα τὸ ὡραῖό σου τὸ κεφάλι.**

μπατίκια (τὰ) δημ., καθαρεύων τ.**μβατίκια** τὰ ὑπὸ τῶν ἱερέων καταβαλλόμενα τοῖς ἐπισκόποις χρήματα διὰ τὸν εἰς ἐνορίαν διορισμόν· **2)** μικρὰ οἰκογενειακὴ τελετὴ καθ' ἣν ὑποδέχονται ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς νύμφης τὸν γαμβρὸν μετὰ τὴν μνηστείαν : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ.43 **ἔμελλον νὰ τελεσθῶσι τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὰ «μβατίκια» τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν οἰκίαν της.**

μπατικός-ή-ό δημ., θηλ. κ. **-ιά** ἐν τῇ οἰκοδομικῇ ἀναφορικῶς πρὸς λίθον ἢ πλίνθον, ὁ κατὰ τὴν δομὴν τοποθετούμενος οὕτως, ὥστε νὰ κατέχῃ ἐν τῷ τοίχῳ ὁλόκληρον τὸ πάχος αὐτοῦ, διάτονος βλ.λ.2) : **τοῦβλο μπατικό, - πλίθρα μπατικιά·** || δθ. κ. **τοῖχος μπατικός, - χτίσιμο μπατικό·** **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. μπατικὰ (τὰ) εἰδικαὶ ἐγκαταστάσεις ἰχθυοτροφείων πρὸς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν δι' ἁλιείαν ἰχθύων ἀνοικτῆς θαλάσσης.

μπατικοῦλο (τὸ) δημ. ναυτ. ἡ ἀνάγουσα βλ.λ.

μπατίστα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **βατίστα** πυκνῶς ὑφασμένον λεπτὸν ἐκ λιναοῦ ὕφασμα.

μπατούτα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ὅρος ἐν τῇ μουσικῇ, κτύπημα, μέτρον, χρόνος, ρυθμός.

μπάτσα (ἡ) δημ. κ. **μπάτσος** (ὁ) κτύπημα, ἰδ. δι' ἀνοικτῆς παλάμης ἐπὶ τῆς παρειᾶς, κόλαφος, ράπισμα, χαστούκι, σκαμπίλι : **τοῦ 'κατσε μιὰ μπάτσα, ποὺ τοῦ φάνηκε ὁ οὐρανὸς σφοντύλι·** **2)** μτφ. ἠθικὴ προσβολή, ἠθικὸν κτύπημα, ράπισμα : **τὰ λόγια σου ἤτανε γερὴ μπάτσα γιὰ τὸν δόλιο·** || δυστύχημα, ψυχικὸν πλῆγμα : **ἡ ἀρρώστια τοῦ παιδιοῦ του ἦταν πολὺ δυνατὴ μπάτσα γιὰ δαύτονε.**

μπατσιά (ἡ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπατσίζω βλ.λ., ράπισμα : Ψυχάρ.Ταξ.103 **τ' ὄνομά μου; θέλεις νὰ σ' τὸ χτυπήσω στὴ μούρη καὶ νὰ στράφῃ στὸ μάγουλό σου σὰν μπατσιά;**

μπατσίζω δημ. ραπίζω, δίνω μπάτσους, χαστουκίζω : **τὸν σταμάτησε μέσ' στὴ μέση τοῦ δρόμου καὶ τὸν μπάτσισε.**

μπάτσικα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος χαρτοπαικτικοῦ παιγνίου, **τὸ «τριανταένα»·** **2)** εἶδος τυχηροῦ παιγνίου παιζομένου διὰ τοῦ σφαιριστηρίου.

μπατσινάκια (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν δαῦκος βλ.λ. τὸ καρωτόν.

μπάτσος (ὁ) δημ. μπάτσα βλ.λ.· || φρ. **εἶν' ἄνθρωπος τοῦ κλότσου καὶ τοῦ μπάτσου** (οὐτιδανός, τιποτένιος)· **2)** ἐν τῇ συνθημ. γλώσσ. ὁ ἀστυφύλαξ, ὁ χωροφύλαξ.

μπάφα (ἡ) δημ. ὁ θῆλυς ἰχθὺς κέφαλος βλ.λ., ἐξ οὗ ἐξάγεται τὸ ἀβγοτάραχον.

μπαφιάζω δημ., ἀόρ. (ἐ)**μπάφιασα,** φουσκώνω, ἀποκάμνω, κουράζομαι.

μπάφρα (ἡ) δημ. ποιότης ἀρωματωδῶν καπνῶν λαβοῦσα τὸ ὄνομα ἐκ τῆς παραγούσης αὐτὴν ὁμωνύμου πόλεως τῆς Μ. 'Ασίας.

μπαχάμι (τὸ) δημ. κ. **μπακάμι** τὸ αἱματόξυλον βλ.λ.

μπαχάρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τὸ ἰνδοπέπερι· || πᾶν μαγειρικὸν ἀρωματῶδες ἄρτυμα, τὸ μπαχαρικό.

μπαχαρικό (τὸ) δημ., συνήθ. κτ. πληθ. **μπαχαρικά,** γενικὴ ὀνομασία τῶν ἀρωματικῶν μαγειρικῶν ἀρτυμάτων (οἷα λ.χ. ἡ κανέλλα, τὸ ἰνδοπέπερι, τὸ μοσχοκάρυον κ.ἄ.).

μπεγεντίζω (τουρκ.) δημ. καταδέχομαι, ἀποδέχομαι, στέργω· || ἀνέχομαι· **2)** ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι· **3)** ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ.

μπεγέντισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπεγεντίζω βλ.λ., ἀποδοχή, ἀνοχή.

μπεγλεράω δημ. κινῶ, ἀνακινῶ, ἰδ. ἐν τῇ φρ. **μπεγλέρα τα** (ὡς σύστασις εἰς τὸν παίκτην πεσσῶν ὅπως ἀνακινῇ ζωηρῶς τὰ ζάρια).

μπέζα (ἡ) (ἀλβαν.) δημ. ναυτ. σύνδεσμος δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ βράχυνσις, τὸ κόντεμα, τοῦ μήκους σχοινίου, ἄνευ κοπῆς ἢ λύσεως τῶν ἄκρων αὐτοῦ, ἡ **σφενδόνη.**

μπεζαχτάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. τράπεζα οἰνοπωλείου, ἐν τῷ ἑρμαρίῳ τῆς ὁποίας φυλάσσονται προχείρως αἱ καθημερινοὶ τοῦ καταστήματος εἰσπράξεις· || κτ. ἐπέκτ. τὸ συρτάρι οἱουδήποτε πωλητοῦ ἐν ᾧ φυλάσσονται αἱ εἰσπράξεις αὐτοῦ.

μπεζεβέγκης (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. **πεζεβέγκης,** θηλ. **-ισσα,** ὑβριστ. μαστροπός, ρουφιάνος.

μπεζέδες (οἱ) δημ. εἶδος ἐλαφροῦ γλυκύσματος ἐκ λευκώματος ᾠῶν καὶ σακχάρεως.

μπεζερίζω (τουρκ.) δημ. κ. **μπεζερῶ** ὑφίσταμαι κόπους, τυραννιέμαι, παιδεύομαι· || δθ. κ. ἐξαντλοῦμαι σωματικῶς ἢ ψυχικῶς, ἀποκάμνω, βαργεστῶ· **2)** μτβ. ἄγαν δυσφορῶ, ἀποδυσπετῶ, ἀηδιάζω τινά, βαριέμαι : Κρυστ.Ποιήμ. 96,25 (ἐκδ. Φέξη) **μὴ μ' ἐμπεζέρισες κι ἐσὺ καὶ θέλεις νὰ μ' ἀφήσῃς;**

μπεζέρισμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ κατάστασις τοῦ μπεζερίζω βλ.λ., κόπος,ἐξάντλησις,βαργέστημα· || δυσφορία, δυσανασχέτησις κατά τινος.

μπεζερῶ δημ. δ.τ. τοῦ μπεζερίζω βλ.λ.

μπεζεστένι (τὸ) (τουρκ.) δημ. μεγάλη ὑπόστεγος στοὰ ἢ ἀγορὰ πλήρης ἐμπορικῶν ἰδ. καταστημάτων : δ.τραγ. **κάτω στοὺς κάμπους τοὺς πλατιούς, κάτω στὰ μπεζεστένια.**

μπεηλίδικος-η-ο δημ., θηλ. κ. **-ια,** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μπέην βλ.λ., ὁ τοῦ μπέη, ὁ εἰς μπέην, εἰς ἄρχοντα ἁρμόζων : **ἄφησε τὰ μπεηλίδικα φερσίματα, - γλέντι μπεηλίδικο.**

μπεηλίκι (τὸ) δημ. ἡ ἰδιότης, τὸ ἀξίωμα τοῦ μπέη βλ.λ.· || τρόπος συμπεριφορᾶς ἁρμόζων εἰς μπέην, εἰς ἄρχοντα· || δθ. κ. τὸ αὐθαίρετον, τὸ ἀλαζονικὸν τῆς συμπεριφορᾶς· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἡ κρατικὴ ἐξουσία ἐν συνόλῳ, ἡ κυβέρνησις.

μπέης (ὁ) (τουρκ.) δημ. βέης βλ.λ., ἡγεμών : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.52,2 **σ' ἕνα δέντρο φουντωμένο | μπέης ἦταν ξαπλωμένος,-ὁ μπέης τῆς Τύνιδος·** || παλαιὸς τουρκικὸς τίτλ. ἀποδιδόμενος εἰς ἀνωτέρους πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς ὑπαλλήλους· **2)** μτφ. ὁ αὐταρχικῶς, ὁ αὐθαιρέτως συμπεριφερόμενος : **θέλει νὰ 'ναι μπέης μέσ' στὸ σπίτι του·** **3)** ὁ ἀγαπῶν τὴν τρυφήν, τὴν καλοπέρασιν, ὁ ἡδονιστής.

μπέϊκα ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς μπέην βλ.λ., αὐθαιρέτως, αὐταρχικῶς· **2)** πλουσιοπαρόχως, μετὰ τρυφῆς, μὲ καλοπέραση : **περνάει - ζῆ μπέϊκα.**

μπέϊκος-η-ο δημ., θηλ. κ. -ια ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μπέην βλ.λ., ὁ τοῦ μπέη, ὁ εἰς μπέην ἁρμόζων : **μπέϊκια ζωή, - μπέϊκο φέρσιμο.**

μπεϊοπούλα (ἡ) δημ. ἡ θυγάτηρ τοῦ μπέη βλ.λ.· πρβλ. μπέϊσσα.

μπέϊσσα (ἡ) δημ. ἡ σύζυγος τοῦ μπέη βλ.λ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.53,11 **πού 'φερνε σκλάβες παπαδιὲς .. πού 'φερνε καὶ τὶς μπέϊσσες μ' αὐτὲς τὶς** μπεϊοποῦλες.

μπεκάτσα (ἡ) δημ. τὸ καλοβατικὸν πτηνὸν σκολόπαξ βλ.λ., ὁ ἀγρότης, ἄ. ξυλόκοττα.

μπεκατσίνι (τὸ) δημ. κ. **μπεκατσόνι** τὸ καλοβατικὸν πτηνὸν σκολοπακὶς βλ.λ. ἡ γαλλινούλη.

μπεκατσόνι (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ μπεκατσίνι βλ.λ.

μπεκιάρης (ὁ) (τουρκ.) δημ., θηλ. **-ισσα** κ. -α, ὁ ἄγαμος, ὁ ἄνευ οἰκογενείας ζῶν μόνος, ὁ ἐργένης.

μπεκιάρικος-η-ο ὁ ἀνήκων, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μπεκιάρην βλ.λ. : **μπεκιάρικη ζωή.**

μπεκιαρλίκι (τὸ) δημ. ἡ κατάστασις, ἡ ζωὴ τοῦ μπεκιάρη, τοῦ ἐργένη.

μπεκρηλίκι (τὸ) δημ. κ. **μπεκρουλίκι** ἡ ἰδιότης τοῦ μπεκρῆ βλ.λ., ἡ πρὸς τὸ μεθύσκεσθαι κλίσις, φιλοποσία, ἡ καθ' ὑπερβολὴν χρῆσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν : **τό 'ριξε στὸ μπεκρηλίκι.**

μπεκρῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. **μπέκρος,** θηλ. **μπεκροῦ** κ. **μπέκρω,** ὁ εἰς τὴν δι' οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν μέθην ἔκδοτος, ὁ μέθυσος : λ.τραγ. **ἔγινα μπεκρῆς γιὰ τὰ δυὸ ματάκια μιᾶς μικρῆς· - μπέκρος δὲν εἶμαι, ἀλλὰ τὸ τραβῶ.**

μπεκροκανάτα (ἡ) δημ. ἐπὶ μεθύσου : **σοῦ εἶναι μιὰ μπεκροκανάτα.**

μπεκρολόγημα (τὸ) δημ. κ. **μπεκρολόϊ** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπεκρολογῶ βλ.λ., ἡ καθ' ὑπερβολὴν χρῆσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, τὸ μεθοκόπημα : **τό 'χει ρίξει στὸ μπεκρολόγημα.**

μπεκρολογῶ-άω δημ. καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἐπὶ μακρὸν πίνω οἶνον ἢ ἄ. οἰνοπνευματώδη ποτά, μεθοκοπῶ : **ὅλη τὴν ἡμέρα μπεκρολογάει στὶς ταβέρνες βλαστημώντας καὶ μαλώνοντας.**

μπεκρολόϊ (τὸ) δημ. μπεκρολόγημα βλ.λ.

μπεκρόμουτρο (τὸ) δημ. μοῦτρο μπεκρῆ, πρόσωπον μεθύσου· || συνεκδ. ὁ μέθυσος, μπεκρῆς : **σοῦ εἶναι ἕνα μπεκρόμουτρο.**

μπέκρος (ὁ) δημ. δ.τ. τοῦ μπεκρῆς βλ.λ.

μπεκρουλιάζω δημ. ἀμτβ. καθ' ὑπερβολὴν πίνω οἰνοπνευματώδη ποτά, μεθοκοπῶ, μπεκρολογῶ : **κάθε βράδυ μπεκρουλιάζει κι ἔπειτα πηγαίνει καὶ ξεσπάει στὴ γυναῖκα του.**

μπεκρούλιακας (ὁ) δημ. σκωπτ. ὁ μέθυσος, ὁ μπεκρῆς.

μπεκρούλιασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπεκρουλιάζω βλ.λ., τὸ μεθοκόπημα, τὸ μπεκρολόϊ.

μπεκτζῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ νυκτοφύλαξ μιᾶς ἢ καὶ πλειόνων ὁδῶν ἐν πόλει· **2)** ὁ ἀγροφύλαξ καὶ δασοφύλαξ ἐν τῇ ὑπαίθρῳ.

μπελάζω δημ. κ. **βελάζω** ἐπὶ τῶν προβάτων καὶ τῶν αἰγῶν, βληχῶμαι βλ.λ.

μπελαλῆς (ὁ) δημ., θηλ. **μπελαλοῦ** κ. **-ίδισσα,** ὁ δημιουργῶν μπελάδες βλ.λ., ἄνθρωπος ἐνοχλητικός, δυσάρεστος, οὗ ἡ ἀνάμειξις εἰς ὡρισμένην ὑπόθεσιν περιπλέκει, δυσχεραίνει τὴν κατάστασιν.

μπελαλίδικος-η-ο δημ., θηλ. κ. **-ια,** ὁ προξενῶν μπελάδες, ἐνοχλήσεις, δυσχερείας : **αὐτὰ εἶναι μπελαλίδικα πράματα καὶ νὰ μὴν ἀνακατευτῇς.**

μπελάς (ὁ) (ἀραβ.) δημ. κ. **μπελιάς** ἐνόχλησις, δυσχερὴς περίπτωσις, ἰδ. ἡ συνεπαγομένη εὐθύνας, ἀμηχανία, στενοχωρία, φροντίς, σκοτούρα, βάσανο : Ψυχάρ.Ταξ.14 **ὁ μπελάς στὸ κεφάλι σου θὰ ξεσπάσῃ, - αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις εἶναι μεγάλος** μπελάς γιὰ μένα, **- οἱ μεγάλες δουλειὲς ἔχουν** πολλοὺς **μπελάδες·** || φρ. **μπαίνω σὲ μπελάδες** (ἀναλαμβάνω ἔργον πλῆρες δυσχερειῶν)· || **βρίσκω τὸν μπελά μου** περιπλέκομαι εἰς δυσάρεστον ὑπόθεσιν, μὲ φορτώνονται ἢ ἐνοχλοῦμαι εἴς τι ἀδίκως : **θέλοντας νὰ τὸν ὑποστηρίξω, βρῆκα κι ἐγὼ τὸν** μπελά μου· || **γίνομαι μπελάς** καθίσταμαι ὀχληρός, δυσάρεστος : **μοῦ ἔγινε** μπελάς **μὲ τὸ νὰ μοῦ ζητάῃ κάθε τρεῖς καὶ** λίγο **δανεικά·** ὁμ. **κακὸς** μπελάς· || κ. ὡς ἀπειλή: **θὰ μὲ βάλῃς σὲ μπελά ἢ σὲ μπελάδες** θὰ μὲ ἀναγκάσῃς νὰ σὲ κακοποιήσω, νὰ μεταχειρισθῶ βίαιον τρόπον κατὰ σοῦ, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου θὰ ὑποστῶ δικαστικοὺς ἀγῶνας· **2)** συνεκδ. τὸ πρόσωπον τὸ ἐπιφέρον μπελάν, ἰδ. ἐπὶ γυναικός, ἥτις προσκολλᾶται εἰς ἄνδρα : **ποῦ τὸν βρῆκες πάλι αὐτὸν τὸν μπελά!**

μπελιάς (ὁ) δημ. δ. τ. τοῦ μπελάς βλ.λ. : Πάλλ. Κούφ.Καρ.535 **ἔλα νὰ φύγουμε μαζί, μωρὴ Μοργκόλφω κοπελλιά, καὶ μὴ μὲ βάζῃς σὲ** μπελιά.

μπέλκε (τουρκ.) ἐπίρρ. δημ. ἴσως : Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.172,21 **σύρτε στὸν περιβολάρη, μπέλκε μου σᾶς κάνῃ χάρη.**

μπελλαντόνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τὸ φυτὸν ἄτροπος βλ.λ. ἡ δελεαστική· **2)** τὸ ἐκ τοῦ φυτοῦ τούτου ἐξαγόμενον πραϋντικὸν ἀφέψημα.

μπελλοῦ (ἡ) δημ. ναυτ. λιβυρνὶς βλ.λ., πλοιάριον ἱστιοφόρον ἔχον ὡς μόνον ἱστίον σακκολαίφην.

μπέλμπερης (ὁ) δημ. ναυτ. φωσωνὶς βλ.λ. τριστήλων ἱστιοφόρων· || **κόντρα μπέλμπερης** ἡ σιπαρὶς βλ.λ.

μπελντές (ὁ) (τουρκ.) κ. **μπελτές** παρασκεύασμα ἐξ ὀποῦ ντομάτας διατηρούμενον μεθ' ἅλατος· **2)** γλυκὸ τοῦ βάζου παρασκευαζόμενον ἐκ τοῦ χυμοῦ διαφόρων ὀπωρῶν καὶ σακχάρεως : μπελντὲ **κυδώνι** (εἶδος μαρμελάδας).

μπεμόλ (τὸ) (γαλλ.) δημ. μουσ. ὕφεσις βλ.λ.

μπέμπα (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ μπεμπέκα βλ.λ.

μπεμπέκα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ μπέμπης βλ.λ. κ. **μπέμπα** θωπευτ. ἡ μικρὰ κορασίς : **κοτζάμ κοπέλλα καὶ θέλει νὰ μᾶς κάνῃ τὴ μπεμπέκα!**

μπεμπές (ὁ) δημ. δ.τ. τοῦ μπέμπης βλ.λ.

μπέμπης (ὁ) δημ. κ. **μπεμπές,** θηλ. **μπέμπα** κ. **μπεμπέκα,** θωπευτ. μικρὸς παῖς· || κ. σκωπτ. μικρός, μὴ σοβαρός, ἀνόητος : **τί κάθεσαι τώρα καὶ συζητᾷς μὲ μπέμπηδες!**

μπενεκλοῦδι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἐπίθυμον βλ.λ. τὸ μονόγυνον.

μπενκτάδα (ἡ) δημ. κ. συνήθ. κτ. πληθ. **μπενετάδες** (οἱ) τὸ ἀποχαιρετιστήριον γεῦμα, τὸ κέρασμα ἐπὶ ἀποχαιρετισμῷ.

μπενζίνα (ἡ) δημ. βενζίνη βλ.λ., ὑγρὸν ἐξαγόμενον δι' ἀποστάξεως ἐξ ἀκαθάρτου πετρελαίου, ἐν χρ. κυρ. ὡς καύσιμος ὕλη κινητηρίων μηχανῶν πλοίων, αὐτοκινήτων κτλ.· **2)** βενζινοκίνητον πλοιάριον : **πήγαμε στὴ Σαλαμῖνα μὲ τὴν μπενζίνα.**

μπεντένι (τὸ) (ἀραβ.) δημ. ἔπαλξις τείχους : δ.τραγ. **ἀπὸ τὰ μπεντένια πέφτω, πέφτω γιὰ νὰ σκοτωθῶ·** **2)** ναυτ. τὸ μέσον σχοινίου εἰς τὸ σημεῖον τῆς διπλώσεως ἢ κάμψεως αὐτοῦ πέριξ τοῦ τροχίλου συσπάστου ἢ πολυσπάστου, ἄ. μέση.

μπεράτης (ὁ) δημ. κ. **περάτης** ὁ σύρτης τῶν θυρῶν, ἰδ. ξύλινος.

μπέρδεμα (τὸ) (μπερδεύω) μσν. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπερδεύω βλ.λ. ἢ ἡ κατάστασις τοῦ μπερδεύομαι, ἐμπλοκή, περιπλοκή, μπλέξιμο : **τὸ μπέρδεμα τῆς κλωστῆς·** || κ. μτφ. ἡ εἰς τὰ δίκτυα τοῦ ἔρωτος ἐμπλοκή : Ἐρωτόκρ.3,1592 **καὶ τόμ' ἀρχίσῃ τσὶ μικρὲς Ἔρωτας νὰ πατάσσῃ, δὲν ἔχου γνώσης δύναμη .. μά**

εἶν' εὔκολες στὸ μπέρδεμα· 2) σύγχυσις, ἀνάμειξις διαφόρων ἢ ὁμοειδῶν ἀντικειμένων, ἀνακάτωμα: μὲ τὸ μπέρδεμα τῶν χαρτιῶν ἔχασα τὴ σειρὰ τῶν χειρογράφων· 3) κ. ἐν μτφ. σημ. σύγχυσις, λανθασμένη ἀντίληψις, ἐσφαλμένη διάκρισις μεταξὺ πολλῶν ἀντικειμένων ἢ περιπτώσεων· 4) ὁμ. μτφ. ἡ εἰς ἐπιζήμιον ἢ ὀχληρὰν ὑπόθεσιν ἐμπλοκή: Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Μέρμ.35 καὶ σὲ λογιῶ μπερδέματα καὶ σ' ἔχθρητες σὲ βάνουν, - εἶχα μπερδέματα μὲ τὰ δικαστήρια γιὰ κληρονομικά.

μπερδεμός (ὁ) (μπερδεύω) μον. κ. δημ. μπέρδεμα βλ.λ.: Ἐρωτόκρ.Ι,996 καὶ πάσκω καὶ ξετρέχω νά 'βγω ἀπὸ τέτοιο μπερδεμό.

μπερδένω ἰδιωμ. τ. τοῦ μπερδεύω βλ.λ.

μπερδέσης (ὁ), δημ., θηλ. -ω ὁ μπερδευτὴς βλ.λ.

μπερδευτής (ὁ) δημ., θηλ. μπερδεύτρα, ὁ μπερδεύων, ὁ περιπλέκων, ὁ ἐμπλέκων, ὁ ἐπιφέρων ἀνάμειξιν, ἀνακάτωμα, σύγχυσιν.

μπερδεύω μον. κ. δημ. κ. μπερδένω, ἀόρ. (ἐ)μπέρδεψα, μέσ. κ. παθ. μπερδεύομαι, παρατ. (ἐ)μπερδευόμουνα, παθ. ἀόρ. (ἐ)μπερδεύτηκα, μτχ. παθ. παρακ. μπερδεμένος, ἐμπλέκω, περιπλέκω, μπλέκω: μοῦ μπέρδεψες τὴν κλωστή - τὸ κουβάρι, - μπερδεμένο σχοινί, - ἦρθε καὶ μπερδεύτηκε μέσ' στὰ πόδια μου· 2) τὸ παθ. μπερδεύομαι κ. μτφ. ἐμπλέκομαι εἰς τὰ δίκτυα τοῦ ἔρωτος: Ἐρωτόκρ.Ι,9 σ' μιὰν κόρη κι ἕναν ἄγουρο ποὺ μπερδευτῆκα ὁμάδι σὲ μιὰ φιλιὰν ἀτάραχη· 3) συγχέω, ἀναμειγνύω, ἀνακατώνω: κάθισε στὸ γραφεῖό μου καὶ μοῦ μπέρδεψε ὅλα τὰ χειρόγραφα· || κ. μτφ. ἐπιφέρω σύγχυσιν, ταραχὴν εἰς δεδομένην κατάστασιν πραγμάτων: μπῆκε στὴ μέση καὶ μᾶς μπέρδεψε τὴν ὑπόθεση, - κάθισε στὴ γωνιά σου καὶ μὴ μπερδεύῃς τὰ πράματα· κ. παθ.: τὸ ζήτημα εἶναι πολὺ μπερδεμένο (ἀσαφές, οὗ ἡ λύσις εἶναι προβληματικὴ καὶ δὲν δύναται εὐκόλως νὰ προβλεφθῇ)· || φρ. μπερδεύω τὰ λόγια μου - τὶς κουβέντες μου (ἐκφράζομαι οὐχὶ σαφῶς, συγχέω τοὺς λόγους μου ἐκ ταραχῆς ἢ προθέσεως)· κ. παθ.: πῆγα νὰ τοῦ ζητήσω ἐξηγήσεις κι ἄρχισε νὰ μοῦ λέῃ μπερδεμένα λόγια· || κ. ἁπλῶς τὰ μπερδεύω: Ψυχάρ.Ταξ.75 προσπάθησα κάτι νὰ πῶ, τὰ μπέρδεψα, - σὲ μιὰν ἐρώτηση τοῦ δικηγόρου ὁ μάρτυς τὰ μπέρδεψε· 4) ἐκλαμβάνω τι ἀντὶ ἄ., σχηματίζω πεπλανημένην ἀντίληψιν ἐν τῇ διακρίσει μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων πραγμάτων: μπέρδεψα τὸ δρόμο καὶ πλανήθηκα ὥρα πολλή,-μέσ' στὸ μυαλό του εἶν' ὅλα μπερδεμένα (συγκεχυμένα, θολά, οὐχὶ σαφῶς διακεκριμένα)· 5) ἐμπλέκω τινὰ εἰς ἐπιζήμιαν ἐπιχείρησιν, εἰς ὀχληρὰν ὑπόθεσιν: τὸν ἐμπερδέψανε γιὰ καλὰ μὲ τὰ δικαστήρια καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ξεμπλέξῃ· κ. παθ.: Ἐρωτόκρ.Ι,995 ἔτσι μπερδεύτηκα κι ἐγὼ καὶ πάσκω καὶ ξετρέχω νὰ 'βγω ἀπὸ τέτοιο μπερδεμό· || μπερδεύτηκε σὲ βρώμικες δουλειές ἀνεμείχθη εἰς ὑπόπτους ἐπιχειρήσεις· 6) περιάγω τινὰ εἰς σύγχυσιν, εἰς ἀδιέξοδον, τὸν σαστίζω, τὸν φέρω εἰς δύσκολον θέσιν: ὁ καθηγητὴς μὲ μπέρδεψε στὶς ἐξετάσεις· 7) ρηματ. π. μπέρδεμα, μπερδεμός, μπερδευτής, μπερδεψιά.

μπερδεψιά (ἡ) (μπερδεύω) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπερδεύω βλ.λ. ἢ τοῦ μπερδεύομαι· κ. μτφ.: Παπαδ.Χρ.Μηλ.109 τὸ ἔκαμα διὰ νὰ σὲ γλυτώσω ἀπὸ τὴν μπερδεψιὰν ἐκείνην.

μπερδεψοδουλειά (ἡ) δημ. ὑπόθεσις, περίπτωσις περιπεπλεγμένη, ἧς δύσκολον εἶναι νὰ προβλεφθῇ ἡ ἔκβασις, τὸ πέρας· || ὕποπτος, οὐχὶ σαφῶς νόμιμος ἐπιχείρησις: πολὺ φοβᾶμαι πὼς ἀνακατεύτηκε σ μπερδεψοδουλειές.

μπερὲ (τὸ) (γαλλ.) δημ. εἶδος σκούφου ἐν χρ. ὑπὸ μικρῶν καὶ μεγάλων ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

μπερεκέτι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. μπερικέτι κ. μπεοκέτι ἀφθονία, πλησμονὴ ἀγαθῶν, πλοῦτος: εἴχανε μεγάλα μπερεκέτια στὸ χωριό τους - στὰ παλιὰ χρόνια.

μπερ(ε)κετλῆς (ὁ) δημ., θηλ.-(ὁ)ισσα, ὁ ἐν ἀφθονίᾳ ἀπολαμβάνων τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν: Μωραΐτίδ. Διηγ.Ι,170 θὲ νά 'ναι τίποτε φαγάδες, τίποτε μπερεκετλῆδες.

μπερ(ε)κετλίδικος-η-ο (τουρκ.) δημ., θηλ. κ. -ια ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μπερεκέτι βλ.λ., ὁ ἐν ἀφθονίᾳ, ἐν πλησμονῇ ὑπάρχων, ὁ πλούσιος: μπερεκετλίδικη σοδειά, - χρόνια μπερεκετλίδικα.

μπερέττα (ἡ) δημ. δ.τ. τοῦ μπαρέττα βλ.λ.

μπέρι μπέρι νόσος ἐνδημικὴ εἰς τὰς Ἰνδίας κ.ἀ., ἐμφανιζομένη ὑπὸ δύο μορφάς, τὴν μὲν χαρακτηριζομένην ὑπὸ συνδρομῆς πολυνευριτικῆς, καὶ τὴν ἑτέραν οἰδηματώδη μετ' ἀγγειοκαρδιακῶν διαταραχῶν.

μπερκάλιθος (ὁ) νεώτ. πετρογρ μέλαν πορφυριτικὸν πέτρωμα φλεβικὸν πισσοειδοῦς λάμψεως.

μπερκέτι (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ μπερεκέτι βλ.λ.

μπερκετλῆς (ὁ) δημ. δ. τ. τοῦ μπερεκετλῆς βλ.λ.

μπερλίνα (ἡ) (γερμαν.) δημ. εἶδός τι παιγνίου συναναστροφῶν, καθ' ὃ εἷς τῶν παικτῶν δέχεται τὰ ὑπό τινος συμπαίκτου συλλεγόμενα σκώμματα τῶν παρισταμένων ἀνωνύμως, καλῶν δὲ τὸν εἰπόντα ὡρισμένον σκῶμμα, ὑποχρεοῖ αὐτὸν εἰς κατάληψιν τῆς θέσεώς του· || μτφ. φρ.: ἔγινε μπερλίνα κατέστη ἀντικείμενον τοῦ κοινοῦ ἐμπαιγμοῦ.

μπερμπαντάκος (ὁ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπερμπάντης βλ.λ.: αὐτὸς σοῦ εἶναι ἕνας μπερμπαντάκος!

μπερμπαντεύω δημ. κ. μπιρμπαντεύω ἐπιδίδομαι εἰς διασκεδάσεις, εἰς ξεφαντώματα, ἰδ. μετὰ γυναικῶν, γίνομαι μπερμπάντης: ἀπόψε ὅλη τὴν νύχτα μπερμπαντεύαμε.

μπερμπάντης (ὁ) (ἰταλ.) δημ. κ. μπιρμπάντης, θηλ. -ισσα, φαῦλος, ἀχρεῖος· 2) γυναικοθήρας, γλεντζές· 3) ἔξυπνος, πονηρός, τετραπέρατος, τσαχπίνης: αὐτὸν τὸν μπερμπάντη νὰ τὸν κοροϊδέψῃς!

μπερμπαντιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μπερμπάντη βλ.λ., φαυλότης, ἀχρειότης· 2) γυναικοθηρία· 3) πονηριά, τσαχπινιά· 4) πρᾶξις, συμπεριφορὰ ἁρμόζουσα εἰς μπερμπάντην: ποιὸς ξέρει τί μπερμπαντιὲς νὰ σκαρώνῃ πάλι!

μπερμπάντικα ἐπίρρ δημ. κατὰ τρόπον μπερμπάντη βλ.λ., ἀχρείως, φαύλως· 2) πονήρως.

μπερμπάντικος-η-ο (μπερμπάντης) δημ. θηλ. κ. -ια, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς μπερμπάντην βλ.λ.: μπερμπάντικες δουλειές, - μπερμπάντικα κόλπα - καμώματα.

μπερντὲς (ὁ) (περσ.) δημ. παραπέτασμα θυρῶν, παραθύρων, κουρτίνα: Ψυχάρ.Ταξ.47 ἄσπροι μπερντέδες.. μισοσκεπάζουν τὰ τζάμια· 2) αὐλαία θεάτρου· || εἰδ. καραγκιόζ-μπερντὲς ἡ λευκὴ ὀθόνη ἡ ἐν χρ. εἰς τὰ λαϊκὰ θέατρα τοῦ καραγκιόζη διὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς προβολὴν τῶν σκιῶν.

μπέρτα (ἡ) δημ. ἐπινώτιον βλ.λ.

μπερτάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπέρτα βλ.λ.

μπερτίτσα (ἡ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπέρτα βλ.λ., μικρὸν ἐπινώτιον: Μωραΐτίδ.Διηγ.Ι,161 ἡ ἀρφανούλα .. μὲ τὴν ἐλαιόχρουν κοντὴν μπερτίτσαν της.

μπέσα (ἡ) (ἀλβαν.) δημ. ὁ ἀμοιβαίως διδόμενος μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων λόγος τιμῆς πρὸς βεβαίωσιν φιλίας ἢ συνεργασίας ἢ ἀμοιβαίας βοηθείας κττ.: φρ. μπέσα γιὰ μπέσα· 2) ὅθ. πίστις, ἐμπιστοσύνη: φρ. δὲν ἔχει μπέσα (εἶναι κακῆς πίστεως, δὲν δύναταί τις νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτόν)· || ὁμ. φρ. δώκανε μπέσα ἔδωκαν λόγον ἀμοιβαίας πίστεως ἢ συνεφιλιώθησαν.

μπετὸν (τὸ) (γαλλ.) δημ. σκυρόδεμα βλ.λ.: μπετὸν ἀρμὲ (σκυρόδεμα σιδηροπαγές).

μπετονιέρα (ἡ) δημ. μαλακτὴρ σκυροδέματος.
μπετόνικα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν βετονικὴ βλ.λ. ἡ ἀλωπέκουρος, ἄ. πριονίτης.
μπετούγια (ἡ) δημ. μικρὸς μάνδαλος θύρας ἀνοιγόμενος καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν.
μπεχλιβάνης (ὁ) (τουρκ.-περσ.) δημ. κ. **πεχλιβάνης** παλαιστής, ἰδ. ὁ ἐν ὑπαίθρῳ ἐκτελῶν ἀθλητικὰς ἐπιδείξεις πρὸς χρηματισμόν.
μπηγοματζούκης (ὁ) μσν. ὁ ἐμπηγνύων εἰς τὴν γῆν ματζούκαν (ὡς στήριγμα μικρᾶς τραπέζης ἐργασίας, Σχόλ.Κορ.Ι,20(Ι), δθ. πλανόδιος τεχνίτης : Πρόδρ.Ι,244 **καὶ πίστευσον, βαροῦμαί το νά γένω προχεράρης, μπηγοματζούκης, κοσκινάς κάλλιον τό 'χω νά γένω.**
μπήγω μσν. κ. δημ. κ. **μπήζω** κ. **μπήχνω** κ. **μπήχτω**, ἀόρ. **ἔμπηξα**, ἐμπηγνύω, ἐμβάλλω, εἰσάγω τι βιαίως, χώνω, καρφώνω : Πρόδρ.Ι,227 **ἀπ' αὐτοὺς ὁποὺ μπήγουσιν κατὰ κάμπου ματζούκας**, Βιζυην.Ποιήμ.72 (ἐκδ.Φέξ.) **τοῦ γυιοῦ μου ἁρπάζω τὸ σπαθί, στὰ στήθη της τὸ μπήγω**· ‖ κ. μτφ.: Παλαμ.Τάφ.51 **τρανότολμη μιὰ σμίλη μπήχνοντάς την γαληνὰ στὸ πνέμα καὶ στὴν ὕλη**· ‖ κ. παροιμ. : Ἀραβαντ.Παροιμ.168 **τὸ παῖξε παῖξε φέρνει καὶ τὸ μπῆξε μπῆξε** (ὅτι πολλάκις οἱ ἀστεϊσμοὶ συνεπάγονται παρεξηγήσεις καὶ συμπλοκάς)· **2)** **μπήγω ἢ μπήζω τὶς φωνές** (κραυγάζω διατόρως, ἐκβάλλω ὀξείας κραυγὰς ἀποτόμως)· ὁμ. **μπήγω τὰ γέλια** (γελῶ θορυβωδῶς)· κ. **μπήγω τὰ κλάματα** (ἀρχίζω νὰ κλαίω ἀποτόμως).
μπήζω δημ. δ.τ. τοῦ μπήγω βλ.λ.
μπήξιμο (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπήγω βλ.λ., ἡ ἔμπηξις, προσήλωσις, εἰσαγωγή, ἰδ. βιαία εἴσδυσις.
μπήχνω δημ. δ. τ. τοῦ μπήγω βλ.λ.· ὁ τ. ἰδ. ἐν αἰσχ. σημ. συνουσιάζομαι.
μπηχτά ἐπίρρ. δημ. διὰ βιαίας ἐμβολῆς, καρφωτά : Πάλλ.Κούφ.Καρ.25 **ποιὸς κατόπι τὸ μοχλὸ θὰ χουφτιάσῃ σφιχτὰ καὶ στοῦ ἀχόρταγου δράκου τὸ μάτι θὰ τὸν χώσῃ μπηχτά.**
μπήχτης (ὁ) δημ. ὁ γυναικάς, ὁ κατὰ κόρον συνουσιαζόμενος, ἰδ. μτ. τῆς λ. γερο- : **εἶδες ἐκεῖ ὁ γερο - μπήχτης κοπελλούδα πού 'χει δίπλα του !**
μπηχτός-ή-ό δημ. ὁ ἐμπεπηγμένος, ὁ καρφωμένος, αὐτὸς ποὺ ἔχει μπηχθῆ· **2)** ὁ βιαίως καταφερόμενος : **γροθιὰ μπηχτή**· **3)** εἰδ. **τουφεκιὰ μπηχτή** ὁ ἄνευ σκοπεύσεως κατὰ κινουμένου στόχου πυροβολισμός· **4)** τὸ θηλ. **μπηχτή** ὡς οὐσ.κατὰ παράλειψιν τοῦ γροθιά: **τοῦ 'δωσε-ἔφαγε κάμποσες μπηχτές**· **5)** ὁμ.θηλ. ὁ ἐπιτηδείως διατυπούμενος κακὸς ὑπαινιγμός.
μπιγκόνια (ἡ) δημ. κ. **μπεγκ-** ἡ βεγονία βλ.λ.
μπιγότα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. λοβὸς βλ.λ.
μπιζάρω (μπὶς) δημ. ἀνακαλῶ ἐπὶ σκηνῆς διὰ τῆς παρακελευσματικῆς ἐπιφωνήσεως μπὶς βλ.λ. τοὺς ἠθοποιούς, ὅπως ἐπαναλάβουν τμῆμά τι ἐπιτυχὲς ἐκ τοῦ παιζομένου ἔργου : **τὴν ἐμπιζάρανε πέντε φορές.**
μπιζέλι (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ πίσον βλ.λ. τὸ ἥμερον, ἄ. μπίζο κ. μπίζι.
μπιζελιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πίσον βλ.λ. τὸ ἥμερον.
μπίζι (τὸ) δημ. μπιζέλι βλ.λ. **2)** νεοελληνική τις παιδιά, παιζομένη ἰδ. ὑπὸ στρατιωτῶν.
μπίζο (τὸ) δημ. μπιζέλι βλ.λ.
μπικεριά (ἡ) δημ. ναυτ. ἡ φιαδοκὶς βλ.λ. τῶν πλοίων.
μπίλια (ἡ) (ἰταλ.) δημ. πᾶσα ἐκ στερεᾶς ὕλης μικρὰ σφαῖρα· ‖ συνήθ. κτ. πληθ. **μπίλιες** οἱ ἐκ πηλοῦ, ὑάλου ἢ λίθου βόλοι, οἱ ἐν χρ. εἰς δ. παίγνια τῶν παίδων· ‖ ἑκάστη τῶν ἐξ ἐλεφαντοστοῦ σφαιρῶν τοῦ σφαιριστηρίου (μπιλιάρδου).
μπιλιαρδιστής (ὁ) δημ. ὁ συνήθως ἢ ὁ ἐντέχνως παίκτης τοῦ μπιλιάρδου βλ.λ.
μπιλιάρδο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. σφαιριστήριον βλ.λ.
μπιλιέτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἡ ἐπὶ μικροῦ φύλλου χάρτου σημείωσις, μικρὸν γράμμα, πρόχειρον σημείωμα : **τὸν εἰδοποίησα μ' ἕνα μπιλιέτο**· ‖ ἐπισκεπτήριον βλ.λ. : **δὲν τὸν βρῆκα στὸ σπίτι καὶ τοῦ ἄφησα τὸ μπιλιέτο μου**· ‖ δελτίον εἰσόδου, εἰσιτήριον θεάτρου, σιδηροδρόμου, ἀτμοπλοίου κτλ. : Ψυχ.Ταξ.82 **τὸ βαπόρι σφύριξε, πῆρα μπιλιέτο καὶ μπῆκα μέσα.**
μπίλλια (ἡ) δημ. δ.γρ. τοῦ μπίλια βλ.λ.
μπιλλιάρδο (τὸ) δημ. δ.γρ. τοῦ μπιλιάρδο βλ.λ.
μπιλλιετάκι (τὸ) δημ. δ.γρ. τοῦ μπιλιετάκι βλ.λ.
μπιλλιέτο (τὸ) δημ. δ.γρ. τοῦ μπιλιέτο βλ.λ.
μπιμπελό (τὸ) (γαλλ.) δημ. μικροτέχνημα, κομψοτέχνημα βλ.λ.
μπιμπερό (τὸ) δημ. θήλαστρον βλ.λ.
μπίμπικας (ὁ) δημ. ὀν. τοῦ δάκου βλ.λ. τῆς ἐλαίας.
μπιμπίκι (τὸ) δημ. μικρὸν ἐξάνθημα, ἀκμή, σπυράκι· **2)** ἀνανάπτυκτον μικρὸν πτίλον τῶν ὀρνίθων : **ἐπαιδεύτηκα ὥς που νά τὴ μαδήσω τὴν κόττα, μά καὶ πάλι ἔμειναν μπιμπίκια.**
μπιμπίλα (ἡ) δημ. κ. μπιρμπίλα γύρισμα, στρίφωμα ἐσωρρούχων, μανδηλίου· ‖ λεπτὴ χειροποίητος διὰ βελόνης δαντέλλα, ἰδ. εἰς τὸ ἄκρον τῶν ἐσωρρούχων.
μπιμπίλι (τὸ) δημ. κ. μπιρμπίλι μπιμπίλα βλ.λ.
μπίμπιλο (τὸ) δημ. ὀν. τοῦ ἐπηβόλου ἱστοῦ.
μπιμπίλωμα (τὸ) δημ. κ. **μπιρμπίλωμα** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπιμπιλώνω βλ.λ., ἐφοδιασμός, στόλισμα, γαρνίρισμα μὲ μπιμπίλα : **τὸ μπιμπίλωμα τοῦ φουστανιοῦ - τοῦ τσεμπεριοῦ - τοῦ πουκάμισου.**
μπιμπιλώνω δημ. κ. μπιρμπιλώνω περιρράπτω μπιμπίλα, κοσμῶ, γαρνίρω τι μὲ μπιμπίλες : **μπιμπιλώνω τὸ ζιπούνι - τὸ μαντήλι.**
μπιμπιλωτός-ή-ό δημ. κ. μπιρμπιλωτός ὁ περιερραμμένος, ὁ στολισμένος μὲ μπιμπίλες βλ.λ., ὁ φέρων μπιμπίλες.
μπινελίκι (τὸ) δημ. ἡ ἰδιότης, τὸ πάθος τοῦ μπινὲ βλ.λ. ἡ πρᾶξις εἰς αὐτὸν ἁρμόζουσα ἢ τρόπος καθ' ὃν οὗτος συμπεριφέρεται· ‖ κτ. ἐπέκτ. πᾶσα ἀναίσχυντος καὶ ἄνανδρος πρᾶξις: **αὐτὰ ποὺ κάνει εἶναι μπινελίκια**· **2)** κτ. πληθ. ἡ βρῶσις ἐδεσμάτων εἰς ἃ ἀρέσκονται οἱ μπινέδες : **τί, στὰ μπινελίκια θὰ ριχτοῦμε;**
μπινές (ὁ) δημ. κίναιδος, ἰδ. παρῆλιξ καὶ ἀμείβων τὸν ἐνεργοῦντα.
μπινεύω (τουρκ.) δημ. ἱππεύω, καβαλλάω.
μπινί (τὸ) δημ. στενὴ λωρὶς σανίδος, πήχη, ἥτις προσηρμοσμένη εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἑνὸς παραθυροφύλλου χρησιμεύει νὰ ἐπικαλύπτῃ τὴν ἁρμογὴν τῶν δύο φύλλων κατὰ τὸ κλείσιμον αὐτῶν.
μπινιάρης-α-ικο (ἀλβαν.) δημ. δίδυμος.
μπινίσι (τὸ) δημ. εἶδος ἐπενδύτου ποδήρους, ἐπανωφόριον.
μπιντές (ὁ) (γαλλ.) δημ. κ. **μπιντέ** (τὸ) πυγονιπτὴρ βλ.λ., νιπτήρ, λεκάνη, ἐν χρ. ὑπὸ τῶν γυναικῶν πρὸς πλύσιν τῶν ἀποκρύφων αὐτῶν μερῶν.
μπίρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ζῦθος βλ.λ.· **2)** συνεκδ. ζυθοπωλεῖον, ἄ. μπιραρία.
μπιραρία (ἡ) (ἰταλ.) δημ. · ζυθοπωλεῖον.
μπιραριέρης (ὁ) (ἰταλ.) δημ., θηλ. **-α** ὁ ἰδιοκτήτης ζυθοπωλείου· ‖ θηλ. ἡ ὑπηρετοῦσα ἐν ζυθοπωλείῳ.
μπιρμπαντεύω δημ. μπερμπαντεύω βλ.λ.
μπιρμπάντης (ὁ) δημ. μπερμπάντης βλ.λ.
μπιρμπαντιά (ἡ) δημ. μπερμπαντιὰ βλ.λ.
μπιρμπιλεύω δημ. δ. τ. τοῦ μπιμπιλεύω βλ.λ.
μπιρμπίλι [illegible] δημ. μπιμπίλι βλ.λ.· **2)** ἀηδών· **3)** μπι[illegible] τῆς θάλασσας ἡ [illegible]

μπιρμπιλομάτα (ἡ) δημ. ἐπὶ γυν, ἡ ἔχουσα ὀφθαλμοὺς ζωηρούς, ἀστραπηβόλους, ἴδ. παιγνιώδεις.
μπιρσίμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. δ.τ. τοῦ μπρισίμι βλ.λ.
μπίσκος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν (βίσκος βλ.λ.
μπισκότο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος εὐθρύπτου ξηροῦ γλυκίσματος προσφερομένου ὡς βουτήματος.
μπιστεμένος-η-ο μσν. κ. δημ., παθ. παρακ. μτχ. τοῦ μπιστεύομαι βλ.λ. ὡς ἐπίθ., ὁ ἔμπιστος, ὁ πιστός, ὁ μπιστικός : Ἐρωτόκρ.1,72 **συβουλατόροι ντοῦ 'σανε οἱ μπιστεμέναι τοῦτοι**, αὐτ.5,508, αὐτ.713.
μπιστεύομαι δημ. μέσ. τοῦ μπιστεύω βλ.λ.
μπιστεύω μσν. κ. δημ., μέσ. μπιστεύομαι, παρακ. **(ἐ)μπιστευόμουνα**, παρακ. μτχ. μπιστεμένος (Ἐρωτόκρ.5,508), παθ. ἀόρ. **(ἐ)μπιστεύτηκα**, ἔχω ἐμπιστοσύνην εἴς τινα, ἐμπιστεύομαί τινα : Ζερβ. Τραγ.ΚΚ 39,12 **σὰν κόρη ποὺ μπιστεύει τὸν καλό της**· || ὁμ. κ. τὸ μέσ. : Γρυπ.Σκ.Τερρ.24,14 **μὴ μπιστευθῇς στὴ ξενιτειὰ κι ἡ ξενιτειὰ εἶναι ψεύτρα.**
μπιστικός-ή-ό μσν., δημ. κ. πιστικός (Κρυστ. Τραγ. Ὁ γέννος 13) ὁ ἔμπιστος, ὁ πιστός, ὁ ἀφωσιωμένος : Ἐρωτόκρ.1,21 **τότε μιὰ ἀγάπη μπιστικὴ στὸν κόσμο φανερώθη**, αὐτ.2,278, αὐτ.5,748, δ.τραγ. **ἂν εἶσαι φίλος μπιστικὸς καὶ ἀδερφοποιτός μου**, δ.διστ. **τίνος νὰ πῶ τὸν πόνο μου νὰ μὲ παρηγορήσῃ, | νὰ 'ναι καὶ 'κεῖνος μπιστικὸς νὰ μὴ με μολογήσῃ**· **2**) δημ. τὸ ἀρσ. (μ)πιστικός (ὁ) ὡς οὐσ. ὁ μισθωτὸς ποιμήν, ὁ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετῶν βοσκός.
μπιστός-ή-ο δημ. ὁ πιστός, ὁ ἔμπιστος.
μπιστοσύνη (ἡ) μσν. κ. δημ. ἐμπιστοσύνη, πιστότης : Ἐρωτόκρ.4,814 **λογιάζοντας μὲ γνώση εἰς τὰ 'διαξεν ἡ 'Αρετὴ μὲ μπιστοσύνη τόση**, δ.διστ. **ἂν μ' ἀρνηθῇς, δὲν ἔχει πιὰ στὸν κόσμο μπιστοσύνη**· || τὸ νὰ εἶναί τις πιστός, ἡ πίστις : αὐτ.5,383 **ἐγνώρισε τῆς ἀρετῆς τὴν τόση μπιστοσύνη**, αὐτ.711.
μπίτ(ι) (ὀλβαν.) ἐπίρρ. δημ. κ. ντίπ οὐδόλως, ὅλως διόλου, καθόλου : **αὐτός, μπὶτ δὲν καταλαβαίνει !**· || ἐντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν : **μπὶτ βλάκας.**
μπιτίζω (μπίτ) δημ. μτβ. ἀποπερατῶ, τελειώνω, φέρω εἰς πέρας, ἀποτελειώνω τι : **μπίτισα τὴ δουλειά**· || συμποσῶ, συμπληρῶ τι : **τὰ μπίτισα ἑκατὸ φορτώματα**· || ἀμτβ. περατοῦμαι, συμπληροῦμαι : **μπίτισε ἡ δουλειά μου, - μπιτίσανε ἑκατὸ πρόβατα**· **2**) ἐξοδεύομαι, σώνομαι : **πάει, μπιτίσανε τὰ λεφτά μου**· **3**) μτφ. ἀπαυδῶ, καταστρέφομαι : **μπίτισα ὁ ἄμοιρος.**
μπιφτέκι (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. τεμάχιον, φέτα βοείου ἢ μοσχείου κρέατος φηνομένη ἐπὶ τῆς ἐσχάρας ἢ τηγανιζομένη.
μπιώτ (τὸ) δημ. ναυτ. δ. τ. τοῦ μπιγότα βλ.λ.
μπλαβίζω (μπλάβος) δημ. λαμβάνω τὸ χρῶμα, τὴν ἀπόχρωσιν τοῦ μπλάβου βλ.λ. : **ἔπειτ' ἀπὸ τὴ σύχυση αὐτὴ ἐμπλάβισε ὁλόκληρη**· || κ. φρ. μπλαβίζω **στὸ ξύλο** δέρνω τινὰ εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε μελανιάζει.
μπλάβος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ βαθυκύανος, ὁ μπλού : Ἐρωτόκρ.2,148 **μπλάβα μὲ τ' ἄστρα τὰ χρυσὰ ἦτον ἡ φορεσιά ντου**, αὐτ.240, αὐτ.242, - **μπλάβα μάτια, - μπλάβος οὐρανός.**
μπλάστρι (τὸ) δημ ἔμπλαστρον, κατάπλασμα· || μτφ. φρ. **τοῦ ἦρθε μπλάστρι** ἐπὶ ἀπροσδοκήτου ἐπιτυχίας.
μπλάστρωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μπλαστρώνω βλ.λ., ἐπίθεσις ἐμπλάστρου, καταπλάσματος : **θέλει ἕνα καλὸ μπλάστρωμα στὴ μέση.**
μπλαστρώνω δημ. ἐπιθέτω ἔμπλαστρον· || ἐπιθέτω τι δίκην ἐμπλάστρου : **τοῦ μπλάστρωσε μιὰ ρετσινιὰ στὸ σβέρκο**· **2**) μτφ. δέρνω εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν : **τὸν ἐμπλάστρωσα στὸ ξύλο.**
μπλέ (γαλλ.) δημ. ἄκλ. κ. μπλού (ἐπίθ. κοιν. γέν.) ὁ κυανοῦς, ὁ μπλάβος : **πλὲ ροῦχα - φορεσιά - γραβάτα**· || φρ. **τὸν ἔκανε μπλὲ στὸ ξύλο** τὸν ἐμαύρισε, τὸν ἐσάπισε στὸ ξύλο.
μπλέκω δημ., παρατ. **ἔμπλεκα**, ἀόρ. **ἔμπλεξα**, μέσ. κ. παθ. **μπλέκομαι**, παρατ. **(ἐ)μπλεκόμουνα**, παθ. παρακ. μτχ. **μπλε(γ)μένος**, ἀόρ. **(ἐ)μπλέχτηκα**, ἐμπλέκω, περιπλέκω, μπερδεύω τι : **ἔμπλεξες πάλι τὰ σκοινιὰ καὶ ποιὸς τὰ ξεμπερδεύει**· || κ. ἀμτβ. ἐμπλέκομαι, μπερδεύομαι, πιάνομαι, σκαλώνω : **ἔμπλεξα σ' ἕνα συρματόπλεγμα καὶ σκίστηκα**· || ὁμ. κ. τὸ παθ. : **μπλέχτηκα σ' ἕνα φράχτη**· **2**) μτφ. ἐμπλέκω, ἐμβάλλω, παρασύρω, ἀναμειγνύω τινὰ εἰς ἐπιζημίαν ἢ κακὴν ὑπόθεσιν : **ἄδικα τὸν μπλέξανε τὸν ἄνθρωπο σ' αὐτὴ τὴ βρωμοδουλειά**· || τὸ ἀμτβ. ἐνεργ. κ. τὸ μέσ. ἐμπλέκομαι, παρασύρομαι, ἐμπίπτω : Κρυστ.Σκ. Ἀδ.2,348 **καὶ ἡ Μοῖρά μου μὲ ἔφερε στὴ μέση τους νὰ μπλέξω**, Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1,76 **κι ἡμίθεοι καὶ Κένταυροι μπλεγμένοι μὲ θνητούς, - ἐμπλέχτηκε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ σ' αὐτὸν τὸ φόνο, - ἔμπλεξα μὲ παρέα**· || φρ. **ἐδῶ τὰ μπλέξαμε ἐδῶ τὰ χαλάσαμε, ἐδῶ τὰ ταουγκρίσαμε**· **3**) ἀμτβ. συνάπτω ἐρωτικὰς σχέσεις : **ἔχει μπλέξει μὲ μιὰ ζωντοχήρα**· || ὁμ. κ. τὸ μέσ. : **ἄσ' τον, ἔχει μπλεχθῆ, - μικρὸς μικρὸς καὶ μπλέχτηκε, - εἶναι μπλεγμένος**· **4**) ρηματ.π. μπλέξιμο, μπλεξιά.
μπλεξιά (ἡ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπλέκω, μπλέξιμο: **ἄ ! αὐτὸ εἶναι κακὴ μπλεξιά.**
μπλέξιμο (τὸ) δημ. ἐμπλοκή, μπλεξιά, μπέρδεμα : **κακὸ μπλέξιμο ἡ παντρειά.**
μπληγούρι (τὸ) δημ. σῖτος χοντροκομμένος διὰ χειρομύλου· || τὸ ἐξ αὐτοῦ διὰ βρασμοῦ παρασκευαζόμενον φαγητόν.
μπλιό ἐπίρρ. χρον., μσν. κ. ἰδιωμ. κρητ. πλέον, πιά : Ἐρωτόκρ.1,96 **μπλιὸ δὲν γνωρίζει τὸ καλό.**
μπλόκ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. δέσμη φύλλων χάρτου εἰς σχῆμα βιβλίου εὐκόλως ἀποσπωμένων διὰ σημειώσεις ἢ ἰχνογραφήσεις· **2**) μτφ. σύνδεσμος, συνεταιρισμός, συμμαχία κρατῶν ἢ μεγάλων οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν : **τὸ μπλὸκ Γαλλίας καὶ Μ. Συνεννοήσεως - τῶν ἀλευροβιομηχάνων.**
μπλοκάρω (ἰταλ.) δημ. κ. **μπλοκέρνω**, ἀόρ. **(ἐ)μπλόκαρα** κ. **(ἐ)μπλοκάρισα**, παθ. παρακ. μτχ. **μπλοκαρισμένος**, κάμνω μπλόκο, ἀποκλείω τὴν διέξοδον, περικυκλώνω, πολιορκῶ : **τοὺς μπλοκάρανε ἐν ᾧ συνεδριάζανε μυστικὰ καὶ δὲν τοὺς ξέφυγε κανείς, - μπλοκάρανε τὸ στόλο - τὸ λύκο.**
μπλόκος (ὁ) δημ. περικύκλωσις, ἀποκλεισμός.
μπλού (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. ἐπίθ. κοιν. γέν. μπλὲ βλ.λ. : **μπλοὺ φορεσιά, - μπλοὺ μάτια.**
μπλούζα (ἡ) (γαλλ.) δημ. γυναικεῖον ἔνδυμα καλύπτον τὸν κορμὸν μέχρι τῆς ὀσφύος, χιτώνιον γυναικῶν· **2**) ἐξωτερικὸς χιτών, ἐπενδύτης ἐργατῶν, μαθητῶν, ἰατρῶν, νοσοκόμων κτλ.
μπλούχι (τὸ) δημ. τὸ ζῶον μῦς βλ.λ. ὁ δασόβιος.
μπλόφα (ἡ) (ἀγγλ.) δημ. ἐπίδειξις ψευδοῦς ὑπεροχῆς πρὸς ἐξαπάτησιν καὶ ὑποχώρησιν τοῦ ἀντιπάλου, ἴδ. ἐν χαρτοπαιγνίῳ.
μποάς (ὁ) (γαλλ.) δημ. δ. τ. τοῦ μπουὰς βλ.λ.
μπογαζάρω δημ. δ. τ. τοῦ μπουγαζάρω βλ.λ.
μπογάζι (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ μπουγάζι βλ.λ.
μπογαλάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπόγος βλ.λ., ἴδ. ἐν φρ. **πῆρε τὰ μπογαλάκια του κι ἔφυγε** ἀνεχώρησεν πρὸς ἀνακούφισίν τινος.
μπογάτσα (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ μπουγάτσα βλ.λ.
μπογιά (ἡ) (τουρκ.) δημ. βαφή, χρῶμα : **ὁ τοῖχος ἔχει πράσινη** μπογιά· || χρωστικὴ ὕλη οἱουδήποτε εἴδους : μπογιὰ **τοῦ λαδιοῦ**, ἀ. **λαδομπογιὰ** (ἐλαιόχρωμα), - μπογιὰ **τῶν παπουτσιῶν** (βερνίκι ὑποδημάτων)· || κ. μτφ. ἐν φρ. **δὲν περνᾷ ἡ μπογιά σου** παρήκμασες, ἀπώλεσες τὰ θέλγητρά σου ἢ ἀπεκαλύφθη ἡ ἀναξιότης σου· **2**) τὸ φυτὸν ροῦς βλ.λ. ὁ κότινος.

μπόγιας (ὁ) (Ἰταλ.) δημ. δήμιος· || κτ. ἐπέκτ. ἄνθρωπος σκληροκάρδιος· **2**) ὑπάλληλος ἐντεταλμένος νὰ περισυλλέγῃ ἐκ τῶν ὁδῶν τοὺς ἀδεσπότους κύνας· || κτ. ἐπέκτ. ὑβριστ. κ. ἐπί τινων ἄλλων καταδιωκτικῶν δημοσ. ὑπαλλήλων.

μπογιατζῆς (ὁ) δημ., θηλ. **-ού**, ἐλαιοχρωματιστὴς ἢ ὑδροχρωματιστής· || βαφεὺς ὑφασμάτων, νημάτων· || κ. παροιμ. **τά μυαλά σου καὶ μιά λίρα καὶ τοῦ μπογιατζῆ ὁ κόπανος** πρὸς λέγοντας ἀσυναρτησίας καὶ παραλογιζομένους.

μπογιατίζω (μπογιά) δημ. χρωματίζω ἐπαλείφων, ἰδ. δι' ἐλαιοχρώματος : **μπογιατίζω τά παράθυρα - τὶς πόρτες - τή σκάλα**· || ἐπὶ τῶν ὑποδημάτων, ἐπαλείφω διὰ βερνικίου, στιλβώνω.

μπογιάτισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπογιατίζω, ἡ διὰ χρώματος, ἰδ.ἐλαιοχρώματος ἐπάλειψις : **ἀπ' τό σπίτι λείπει μόνο τὸ μπογιάτισμα καὶ τὸ ἄσπρισμα**· || ἡ στίλβωσις τῶν ὑποδημάτων : **τὰ παπούτσια σου θέλουν μπογιάτισμα.**

μπόγος (ὁ) (Ἰταλ.) δημ. δέμα σχηματισθὲν ἐκ περιτυλίξεως ἐντὸς τεμαχίου ὑφάσματος ἐνδυμάτων, ἰδ. ἑαωρρούχων· **2**) ναυτ. εἶδος ἱστιοφόρου μικροῦ βυθίσματος τῆς ἐποχῆς τοῦ 1821.

μπόδεμα (τὸ) δημ. ἐμπόδιον.

μποδίζω μσν. κ. δημ. κωλύω, ἐμποδίζω : Ἐρωτόκρ.2,30 **καὶ νά μποδίσῃ τὸ κακό μὲ φρόνεφη γυρεύγει**· || παρεμποδίζω : αὐτ.5,1237 **καὶ μὲ τή σκοτεινάδαν του τή λάφιν του μποδίζῃ.**

μπόδισμα (τὸ) μσν. κ. δημ. κώλυσις, παρεμπόδισις, ἐμπόδιαμα : Ἐρωτόκρ.1,1065 **ὁπόχει ἕτοια μποδίσματα δὲν πολεμᾷ μὲ δέκα,** αὐτ.2,109.

μποέμ (ὁ,ἡ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. ὁ ζῶν βίον ἀφρόντιδα καὶ μὴ ἔχων ὡρισμένους πόρους ζωῆς, ὁ ἀρεσκόμενος, ὁ ἱκανοποιούμενος μὲ τὴν τοιαύτην ζωήν, ἰδ. ἐπὶ καλλιτεχνῶν.

μποεμικός-ή-όν νεώτ., δημ. **μποέμικος-η-ο** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μποέμ, ὁ τοῦ μποέμ, ὁ ἰδιάζων εἰς τὸν μποέμ : **μποέμικη ζωή.**

μποζαργάτης (ὁ) δημ. εἶδος ναυτ. ἀτελοῦς βαρούλκου, μηχάνημα ναυτ. ξύλινον δι' οὗ ἕλκονται καὶ ἀνυψοῦνται βαρέα σώματα.

μποζάς (ὁ) δημ. ποτὸν ἐκ κέγχρου γλυκοῦποξίνου γεύσεως συνηθιζόμενον π. Τούρκοις.

μπόϊ, γεν. **μπογιοῦ** (τὸ) (τουρκ.) δημ., ὀν. πληθ. **-για** τὸ ὕψος, τὸ ἀνάστημα τοῦ ἀνθρώπου : **μεγάλο μπόϊ, - τὸ παιδὶ ρίχνει μπόϊ** (αὐξάνεται, ἀναπτύσσεται), **- πρῶτο μπόϊ** (πρῶτον, μέγιστον ἀνάστημα)· κ. φρ. **δὲ ντρέπεσαι τὸ μπόϊ σου** (τὸ ἀνάστημά σου, τὴν ἡλικίαν σου)· || κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ δένδρων ἢ φυτῶν, ὕψος : **τί μπόϊ ἔχει αὐτὸς ὁ πλάτανος**· || τὸ μέσον ὕψος τοῦ ἀνδρικοῦ ἀναστήματος λαμβανόμενον ὡς μονὰς μετρήσεως : **τὸ νερό ἔχει δυὸ μπόγια βάθος**· **2**) ἕκαστον τῶν ὀρθίων δοκίδων τῶν θυροφύλλων ἢ παραθυροφύλλων ἢ τοῦ φατνώματος αὐτῶν.

μπόλ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἀκλ. ἡμισφαιρικὸν κύπελλον πολλαπλῆς χρ.· **2**) εἶδος ποτοῦ ἐξ ἀναμείξεως καμπανίτου μετ' ἄλλων λευκῶν οἴνων, προσφερομένου ἐντὸς ἡμισφαιρικῶν κυπέλλων.

μπολερό (τὸ) (Ἰσπαν.) δημ. βραχὺς γυναικεῖος ἐπενδύτης μετὰ ἢ ἄνευ χειρίδων ἀνοικτὸς κατὰ τὸ στῆθος· **2**) εἶδος πολὺ μικροῦ στρογγύλου γυναικείου πίλου, μὲ ἀνεστραμμένον πρὸς τὰ ἄνω τὸν γῦρον καὶ μὲ ἕνα ἢ δύο κροσσούς.

μπολεύω δημ. πολεύω, περιφέρομαι, περιπλανῶμαι, τριγυρίζω : **ποῦ μπόλευες τόσες ὧρες;**

μπόλι (τὸ) δημ. θεραπευτικὸν ἐμβόλιον βλ., βατσίνα· **2**) ἐμβόλιον ἐγκεντρισμοῦ, φύλλιασμα.

μπόλια (ἡ) δημ. μάκτρον, προσόφιον, πετσέτα, πεσκίρι· || κεκρύφαλος, φακιόλι, μαντήλα· **2**) τὸ ἐπίπλοον βλ. τῶν σφαζομένων ζῴων.

μπολιάζω (μπόλι) δημ., ἀόρ. (ἐ)**μπόλιασα, παθ.** μπολιάζομαι, ἀόρ. (ἐ)**μπολιάστηκα**, παθ. παρακ. μτχ. μπολιασμένος ἐπὶ ἀνθρ., ἐνεργῶ δαμαλισμόν, δαμαλίζω· || ἐπὶ δένδρων, ἐγκεντρίζω, φυλλιάζω, ἐξευγενίζω δι' ἐγκεντρισμοῦ : **μπόλιασες τὶς ἀγριλιές - μπολιάστηκε τὸ κλῆμα**· **2**) μτφ. μεταδίδω εἴς τινα νόσον μολυσματικήν· **3**) ρηματ. π. μπόλιασμα.

μπόλιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπολιάζω βλ., ἐμβολιασμός, δσμαλισμός· || ἐπὶ δένδρων, ἐμβολίασμα, ἐγκεντρισμός, φύλλιασμα· **2**) πᾶν ἐγκεντρισθὲν δένδρον πρὶν ἀναπτυχθῇ.

μπόλικα (μπόλικος) ἐπίρρ. δημ. ἀφθόνως : **μπόλικα μπόλικα** (λίαν ἀφθόνως, ἀφθονώτατα).

μπολικαίνω δημ. κάμνω τι νὰ καταστῇ μπόλικο, ἄφθονον· || ἀμτβ. γίνομαι μπόλικος, ἄφθονος, πληθαίνω.

μπόλικος-η-ο (τουρκ.) δημ., θηλ. κ. **-ια** ὁ ἄφθονος, ὁ πλούσιος, ὁ δαψιλής : **μπόλικο φαΐ, - μπόλικα λεφτά, - φέτος ὅλα τὰ πράματα εἶναι μπόλικα**· || ὁ εὐρύχωρος, ὁ φαρδύς : **τὸ σακκάκι εἶναι λίγο μακρὺ καὶ μπόλικο, - τὰ παπούτσια μοῦ 'ρχονται μπόλικα.**

μπολοῦ (ἡ) (μπολεύω) δημ. ἐπὶ γυν., ἡ μὴ ἀρεσκομένη νὰ διαμένῃ ἐντὸς τῆς οἰκίας της.

μπολσεβικικός-ή-όν νεώτ., δημ. **μπολσεβίκικος** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μπολσεβῖκον ἢ τὸν μπολσεβικισμόν, ὁ τῶν μπολσεβίκων ἢ τοῦ μπολσεβικισμοῦ, ὁ σύμφωνος πρὸς τὰς θεωρίας καὶ ἀντιλήψεις των.

μπολσεβικισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ θεωρία καὶ ἡ διδασκαλία τῆς πλειοψηφησάσης ἄκρας ἀριστερᾶς τοῦ Σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος τῆς Ρωσίας, ἐν ἀντ. πρὸς τὸν μενσεβικισμὸν βλ., τὸ πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν σύστημα τῶν μπολσεβίκων βλ., ἄ. κομμουνισμός.

μπολσεβῖκος-α (ρωσ.) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν πλειοψηφοῦσαν μερίδα τοῦ διχασθέντος ἀπὸ τοῦ 1903 ρωσικοῦ σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος ἐν ἀντ. πρὸς τὸν μενσεβῖκον βλ.· || κτ. ἐπέκτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ μπολσεβικισμοῦ βλ.· **2**) συνεκδ. ἄνθρωπος ζωηρᾶς, ἀτιθάσου, ἐπαναστατικῆς ἰδιοσυγκρασίας.

μπόμπα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. βόμβα βλ., βολὶς κανονιοῦ : **ἔπεσαν ἀρκετὲς μπόμπες**· **2**) μτφ. ἐν φρ. σὰν **μπόμπα ἔπεσε** ἀπροσδοκήτως συνέβη, ἐνεφανίσθη, ἐλέχθη ἢ ἠκούσθη τι· **3**) ἐκ συγκρίσεως, ἄτομον, ἰδ. γυνὴ λίαν παχύσαρκος κ. μικροῦ ἀναστήματος· **4**) εἶδος βαρελίου δι' οὗ μεταφέρεται ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον ὁ οἶνος.

μπομπάρδα (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ βομβάρδα.

μπομπαρδίζω δημ. δ. προφ. τοῦ βομβαρδίζω.

μπόμπιρας (ὁ) δημ. εἶδος τι χρυσοκανθάρου βλ.· **2**) μτφ. παιδίον ἢ νεανίας λεπτοκαμωμένος, ἀνήσυχος, ἔξυπνος καὶ θορυβώδ.

μπομπότα (ἡ) δημ. τὸ ἐξ ἀραβοσίτου ἄλευρον· || ὁ ἐξ ἀραβοσίτου ἄρτος ἢ γλύκισμα.

μπομποτάλευρο (τὸ) δημ. ἄλευρον ἀραβοσίτου.

μπομπρέσσο (τὸ) (γαλλ.) δημ. ναυτ. ὁ πρόβολος ἱστός.

μποναμάς (ὁ) δημ. ἄ. τ. τοῦ μπουναμάς βλ. δῶρον ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει.

μπονάτσα (ἡ) δημ. ἄ.τ. τοῦ μπουνάτσα βλ.

μποvατσάρω δημ. ἄ.τ. τοῦ μπουνατσάρω βλ.

μπό(ν)τζι (τὸ) δημ. ναυτ. ἡ ἀπὸ τοῦ σάλου τῆς θαλάσσης διατοίχησις κλυδωνιζομένου πλοίου· || βίρα **μπόντζι** (παροτρυντικὴ ἀναφώνησις πρὸς συγχρονισμὸν τῆς καταβαλλομένης μυϊκῆς δυνάμεως εἰς τὰς ἀνασπάσεις ἀγκύρας **τοῦ** παλαιοτέρου ναυτικοῦ).

μπονώρα (Ιταλ.) ἐπίρρ. δημ. κ. μπονόρα ἐνωρίς, λίαν πρωΐ : **νά 'ρθῃς μπονώρα**· κ. ἐν διπλῇ ἐκφορᾷ : **ἦρθε μπονώρα μπονώρα νά μοῦ ζητήσῃ δανεικά.**

μπόξ (τό) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. τὸ ἀθλητικὸν ἀγώνισμα τῆς πυγμαχίας βλ.λ.

μποξᾶς (ὁ) (τουρκ.) δημ. τετράγωνον ὕφασμα πρὸς περιτύλιξιν ἢ ἐπικάλυψιν δ. ἀντικειμένων : **τύλιξέ τα σ' ἕνα μποξᾶ καὶ δῶσε του·** 2) τεμάχιον μαλλίνου ὑφάσματος ὑφαντοῦ ἢ πλεκτοῦ χρησιμοποιούμενον ὡς ἐπινώτιον ὑπὸ τῶν γυναικῶν, σάλι· 3) καπνὸς κοπτόμενος κατὰ τὸ ἐν Τουρκίᾳ κρατοῦν σύστημα τὸ λεγόμενον φέτα.

μπόρ (τό) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. ἡ ἐξέχουσα περιφέρεια τοῦ πίλου : **καπέλλο μὲ στενό - μὲ πλατὺ μπόρ·** 2) γεν. περίγραμμα.

μπόρα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. αἰφνιδιαστικὴ καὶ ραγδαία βροχὴ βραχείας διαρκείας: Βιζυην.63,23 **τὸν βρίσκει ἡ μπόρα στὸ γιαλὸ καὶ ναυαγεῖ καὶ πνίγεται,** Παλαμ.Παράκ.47,8 **καὶ σκεπάζεις τὰ πάντα . . σὰν τὸ γνέφι τῆς μπόρας τὸ γαλάζιο οὐρανό,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 39,8 **σὰν ξέχειλα νερὰ στερνὰ ἀπὸ μπόρα·** 2) σφοδρότατος ἄνεμος ἐκσπῶν ἀποτόμως εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος· 3) καταιγίς, θύελλα· 4) κ. μτφ. ἐπὶ παντὸς αἰφνιδίου καὶ βαρέος κακοῦ : **τὸν τελευταῖο καιρὸ πέρασα μπόρες καὶ μπόρες !**

μπορδάλα (ἡ) δημ. ὀν. ποικιλίας τινὸς τοῦ φυτοῦ ἄμπελος βλ.λ. ἡ οἰνοφόρος.

μπόρεση (ἡ) (μπορῶ) μσν. κ. δημ. τὸ δύνασθαι, τὸ νὰ μπορῇ τις νὰ πράξῃ τι, δύναμις : Ἐρωτόκρ.Ι,6 **τοῦ ἔρωτα ἡ μπόρεση καὶ τσὶ φιλιᾶς ἡ χάρη,** αὐτ.227,**-δὲν εἶναι τῆς μπόρεσής μου, - δὲν ἔχω μπόρεση νὰ σὲ βοηθήσω.**

μπορεσάμενος-η-ο (μπορῶ) δημ. ὁ δυνάμενος νὰ γίνῃ, ὁ κατορθωτός, ἴδ. τὸ οὐδ. : δ.τραγ. **ἂν ἦταν μπορεσάμενο ν' ἀνοίξῃς τὴν καρδιά μου.**

μπορετός-ή-ό (μπορῶ) μσν. κ. δημ. ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιτελεσθῇ, νὰ γίνῃ ὑπό τινος, ὃν δύναταί τις νὰ κατορθώσῃ, ὁ κατορθωτός, ὁ μπορεσάμενος, ἴδ. τὸ οὐδ. : Ἐρωτόκρ.2,2251 **ἄς ἦτο μπορετό, - ἂν σοῦ ἦταν μπορετό, ἤθελα νὰ μοῦ δανείσῃς κάτι·** ‖ μσν. ὁ ἔχων δύναμιν, ὁ κραταιός, ὁ ἰσχυρός : Ἐρωτόκρ.4,868 **γιατὶ κι οἱ δυό 'σα μπορετοὶ καὶ βασιλιοὶ μεγάλοι.**

μπορίτσα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πίτυς βλ.λ. ἡ μέλαινα.

μπορντάδα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. ναυτ. ἑκάστη τῶν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς πρόποδας διαδρομῶν πλαγιοδρομοῦντος ἱστιοφόρου, δ. βόλτα· ‖ κτ. ἐπέκτ. τὸ δίαρμα βλ.λ., τὸ μῆκος τῆς τοιαύτης μεταξὺ δύο ἐπαλλήλων στροφῶν τοῦ πλοίου διαδρομῆς· 2) ὁμοβροντία τῶν πυροβόλων μιᾶς πλευρᾶς.

μπορντέλ(λ)ο (τό) (Ιταλ.) δημ. πορνεῖον.

μπορντούρα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. παρυφὴ ὑφάσματος, ἢ φορέματος· ‖ κόσμημα, γαρνίρισμα δι' οὗ κοσμεῖται ἡ παρυφή· 2) πυκνὴ σειρὰ χθαμαλῶν φυτῶν ὡς ταινία κατὰ τὰ ἄκρα ἢ τὰ διαχωρίσματα τῶν κήπων.

μπόρσα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. δ.τ. τοῦ μπούρσα βλ.λ.

μπορτάδα (ἡ) δημ. διαδρομὴ ἱστιοφόρου ἀπὸ ἀναστροφῆς εἰς ἀναστροφήν.

μπορῶ-έω δημ.κ. μποράω κ. ἠμπορῶ, παρατ. (ἠ)μποροῦσα κ. (ἐ)μπόραγα, ἀόρ. (ἠ)μπόρεσα κ. (ἐ)μπόρεσα, δύναμαι, ἔχω τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν νὰ πράξω τι : **δὲν μπορεῖς νὰ σηκώσῃς τόσο ἐλαφρὸ πρᾶμα !**· ‖ ἔχω τὴν ἱκανότητα νὰ πράξω τι : **αὐτὸς μπορεῖ νὰ κάνῃ τὴ νύχτα μέρα·** ‖ ἔχω τὴν εὐχέρειαν νὰ πραγματοποιήσω τι : **λυποῦμαι ποὺ δὲν θὰ μπορέσω νὰ 'ρθω στὸ γάμο σου·** 2) μτ. αἰτ. προσ. κατισχύω τινός, τὸν κάνω καλά : **μὴ τὰ βάζῃς μ' αὐτόν, γιατὶ δὲν τὸν μπορεῖς·** ‖ κ. μτ. αἰτ. πράγμ. : ἀντέχω, σηκώνω τι, κάνω κάτι καλά : **αὐτὴ τὴν πέτρα δὲν τὴ μπορῶ, - εἶναι γέρος καὶ τέτοιον λοστὸ δὲν τὸν μπορεῖ·** ‖ μτ. γενικ. προσ., ἰσχύω, ἀσκῶ ἐπιρροήν, ἐπίδρασιν, εἰσακούομαι παρά τινι : **ὁ μόνος, ποὺ τοῦ μπορεῖ τοῦ ὑπουργοῦ εἶμαι ἐγώ·** ‖ κ. μτ. αἰτ. προσ. : **ὁ μόνος, ποὺ τὸν μπορεῖ εἶναι ὁ ἀδελφός του·** 3) μτ. τελικ. προτ. ἀνέχομαι, ὑποφέρω, ἴδ. ὡς ἀρνητ. μτ. τοῦ δὲν : **μάννα, σοῦ λέω, δὲν μπορῶ τοὺς Τούρκους νὰ δουλεύω·** ‖ κ. μτ. αἰτ. πράγμ. : **δὲν τὴν μπορῶ μιὰ τέτοια προσβολή·** 4) φρ. **δὲν μπορῶ** δὲν ἔχω ἀρτίας τὰς δυνάμεις μου, εἶμαι ἀσθενής, ἄρρωστος : δ.τραγ. **δὲν μπορῶ, μάννα μ', δὲν μπορῶ, στεῖλε νὰ φέρῃς τὸ γιατρό·** 5) ἐρωτηματικῶς κτ. τρόπον εὐγενείας ἢ λεπτότητος ἐπὶ αἰτήσεως ἀδείας πρός τι : **μπορῶ νὰ φύγω ;** (εἶμαι ἐλεύθερος νὰ φύγω ;)· 6) ὁμ. ὡς ἀπρόσ. εἶναι ἐνδεχόμενον, πιθανόν, δυνατόν, ἐνδέχεται, συνήθ. ἀκολουθούσης τελικῆς προτάσεως : Παπαδ.Πρωτ.Διηγ.30 (ἔκδ. Δικαίου) **μπορεῖ νὰ τοὺς σηκώσουν πρωΐ·** ‖ σπαν. κ. ἀπολύτως, ἴδ. ἐν ἀπαντήσεσι : **τί λές, θὰ φύγῃς αὔριο; - μπορεῖ·** ὁμ. γ' προσ., ἐνίοτε εἰρωνικῶς, ἐνδέχεται.

μπόσικα (μπόσικος) ἐπίρρ. δημ. φαθυρῶς, σαθρῶς, κούφως, χαλαρῶς.

μποσικάδα (ἡ) (μπόσικος) δημ. κ. μποσικιά ἡ ἰδιότης τοῦ μπόσικου βλ.λ., ἔλλειψις σταθερότητος· ‖ μτφ. ἀπερίσκεπτος λόγος ἢ πρᾶξις, εὐπιστία, ἐλαφρότης, κουφότης, ἐπιπολαιότης.

μποσ(ι)κάρω (μπόσικος) δημ., ἀόρ. (ἐ)μποσ(ι)κάρισα, παθ. παρακ. μτχ. **μποσ(ι)καρισμένος,** καθιστῶ τι μπόσικο, κάμνω τι νὰ γίνῃ μπόσικο, χαλαρῶ, ξετεντώνω, ξεσφίγγω : **μποσικάρισε λίγο τὸ σκοινί·** ‖ ἀμτβ. χαλαροῦμαι, παύω νὰ εἶμαι τεταμένος ἢ στερρῶς συνηρμοσμένος : **οἱ βίδες εἶναι μποσικαρισμένες.**

μποσικιά (ἡ) (μπόσικος) δημ. ἡ μποσικάδα βλ.λ.

μπόσικος-η-ο (τουρκ.) δημ., θηλ. κ. -ια ὁ μὴ στερρῶς συνηρμοσμένος, ὁ ἐπισφαλής, ὁ μὴ στερεός : **ὁ τοῖχος εἶναι μπόσικος καὶ θὰ πέσῃ, - μπόσικα χώματα·** ‖ μὴ τεταμένος, χαλαρός : **τὸ σκοινὶ εἶναι μπόσικο·** 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ εἰς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ ἔχῃ εὐπιστοσύνην, ὁ μὴ σοβαρός, ὁ ἐλαφρόνους · **μπόσικος ἄνθρωπος, - μπόσικη γυναῖκα, - μπόσικα λόγια, - μπόσικια κουβέντα, - μπόσικες δουλειές** (ἐργασίαι ἀμελέτητοι καὶ ἐπιζήμιαι)· 3) τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **μπόσικα** ὡς οὐσ. τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ ὑπογαστρίου πλάγια μαλακὰ μέρη τῆς κοιλίας, λαπάραι, κενεών, λαγαρά.

μποστάνι (τό) (τουρκ.) δημ. ἀγρὸς ἐν ᾧ καλλιεργοῦνται πέπονες ἢ ὑδροπέπονες : Καρκβ.Ζητ.40 **μήπως ἡ βροχὴ τοῦ χαλάσῃ τὰ μποστάνια·** ‖ κτ. ἐπέκτ. ὁ λαχανόκηπος.

μποσταντζῆς (ὁ) (μποστάνι) δημ. ὁ καλλιεργητὴς μποστανιοῦ βλ.λ.

μποτζάρω (μπότζι) δημ. μποτζίρω βλ.λ.

μποτζίρω (μπότζι) δημ. ναυτ. κ. **μποτζάρω** ἐπὶ πλοίου, διατοιχῶ βλ.λ. ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν κλύδωνος.

μπότης (ὁ) δημ. κ. μπότι (τό) μικρὸν δοχεῖον ὕδατος ἢ ἄλλου ὑγροῦ, κανάτα, μσν. ἐμπότης.

μποτιλ(λ)άκι (τό) δημ. ὑποκορ. τοῦ μποτίλλια βλ.λ., μικρὰ μποτίλλια, μπουκαλάκι.

μποτίλ(λ)ια (ἡ) (Ιταλ.) δημ. ὑάλινον δοχεῖον μὲ στενὸν λαιμὸν δι' ὑγρά, φιάλη, μπουκάλα : **μιὰ μποτίλλια μαυροδάφνη, - μποτίλλια μὲ λάδι.**

μποτιλ(λ)ιάρισμα (τό) (μποτιλ(λ)ιάρω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μποτιλλιάρω, ἐμφιάλωσις : μποτιλλιάρισμα τοῦ κρασιοῦ.

μποτιλ(λ)ιαρισμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μποτιλ(λ)ιάρω βλ.λ.

μποτιλ(λ)ιάρω (μποτίλ(λ)ια) δημ., άόρ. (ἐ)**μποτίλ(λ)ιάρισα**, παθ. παρακ. μτχ. **μποτιλ(λ)ιαρισμένος**, μεταγγίζω εἰς φιάλας ὑγρόν, ἰδ. οἶνον ἢ ζῦθον, θέτω ὑγρὸν ἐντὸς φιαλῶν καὶ σφραγίζω ταύτας, ἐμφιαλῶ : **κρασὶ μποτιλλιαρισμένο** (οἶνος ἐμφιαλωμένος)˙ **2)** μτφ. ἀποκλείω πλοῖα ἐντὸς λιμένος δι' ἀποφράξεως τοῦ στομίου αὐτοῦ.

μποτόπουλον (τὸ) μσν. μικρὸς μπότης βλ.λ. : Πρόδρ.Ι,165 **ἀλλὰ καὶ τὸ μποτόπουλον νὰ γέμιζα κρασίτζιν.**

μπότσα (ἡ) (ἑνετ.) δημ. μέτρον χωρητικότητος ὑγρῶν (ἰσοδυναμοῦν πρὸς δύο μετρικὰς ὀκάδας, ἐν χρ. ἐν Ἑλλάδι διὰ τὴν μέτρησιν τοῦ γλεύκους.

μποτσάρισμα (τὸ) δημ. ναυτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μποτσάρω βλ.λ., ἔχμασις βλ.λ., τὸ δέσιμο μὲ μπότσο.

μποτσάρω (μπότσος) δημ. ναυτ., ἀόρ. (ἐ)**μπότσαρα** κ. **-ισα**, παθ. παρακ. μτχ. **μποτσαρισμένος**, δένω διὰ μπότσου, ἐχμάζω βλ.λ.

μποτσέλο (τὸ) δημ. ναυτ. ὑποκορ. τοῦ μπότσος, ἐχμάτιον βλ.λ.

μπότσος (ὁ) δημ. ναυτ. δεσμὸς ἐξ ἀλύσου ἢ σχοινίου, ἔχμα βλ.λ.

μπότ(τ)α (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ὑψηλὸν ὑπόδημα γυναικεῖον ἢ ἀνδρικόν, ἰδ. τὸ στρατιωτικόν : **γυναικεῖες στρατιωτικὲς μπότ(τ)ες.**

μποτ(τ)ίνι (τὸ) (μπόττα) δημ. εἶδος ὑποδήματος, χαμηλὴ μπότα καλύπτουσα τοὺς ἀστραγάλους.

μπόττνιος διάπλασις (ἡ) νεώτ. κ. **μπόττνιος περίοδος** βόττνιος βλ.λ. διάπλασις.

μπούας (ὁ) δημ. ἄνθρωπος βλάξ, δύσνους.

μπο(υ)άς (ὁ) (γαλλ.) δημ. αὐτοτελὲς γυναικεῖον στενόμακρον περιλαίμιον ἐκ γουναρικοῦ ἢ πτερῶν.

μπουγάδα (ἡ) (ἑνετ.) δημ. πλύσις εἰδῶν ρουχισμοῦ διὰ θερμοῦ ὕδατος, σάπωνος καὶ στακτῆς κονίας : **σήμερα εἴχαμε μπουγάδα, - θὰ βάλω - ἔβανα μπουγάδα.**

μπουγαδιάζω (μπουγάδα) δημ., ἀόρ. (ἐ)**μπουγάδιασα**, παρακ. παθ. μτχ. **μπουγαδιασμένος**, πλύνω ἀσπρόρρουχα καὶ τοποθετῶ ταῦτα ἐντὸς εἰδικοῦ κοφίνου, ἢ κιβωτίου, ἵνα περιχυθοῦν διὰ στακτῆς κονίας, μὲ ἀλισίβαν˙ ‖ κ. ἀμτβ. κάμνω μπουγάδα.

μπουγάδιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπουγαδιάζω βλ.λ.

μπο(υ)γαζάρω (μπουγάζι) δημ. ναυτ. εἰσπλέω ἐντὸς διαύλου, σὲ μπουγάζι βλ.λ. καὶ δὴ μετὰ πάσης δυνατῆς ταχύτητος.

μπο(υ)γάζι (τὸ) (τουρκ.) δημ. δίαυλος, στενὴ θαλασσία δίοδος, μικρὸς πορθμός : Παλαμ.Παράκ.105,20 **ἐκεῖ ποὺ ἡ μπόρα, ἐκεῖ ποὺ ἡ ξέρα λυσσομανάνε στὰ μπουγάζια, - τὸ μπουγάζι τῆς Πόλης - τῆς Ἔγριπος** (ὁ πορθμὸς τοῦ Βοσπόρου, τοῦ Εὐρίπου)˙ **2)** στενὴ δίοδος, στενὴ διάβασις μεταξὺ ὀρέων ἢ ὑψωμάτων, ἄ. δερβένι˙ **3)** ρεῦμα ἀέρος, σχηματιζόμενον ἐκ τῶν τοιούτων διαμορφώσεων τοῦ ἐδάφους : **κατεβάζει δυνατὸ μπουγάζι.**

μπο(υ)γαρίνι (τὸ) δημ. τὸ ἄνθος τῆς μπουγαρινιᾶς βλ.λ.

μπο(υ)γαρινιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἴασμος βλ.λ. ὁ ἀραβικός.

μπο(υ)γάτσα (ἡ) (ἰταλ.) εἶδός τι γλυκίσματος τῆς Ἀνατολῆς, πλακοῦς ἐκ φύλλων ζύμης μετὰ γεμίσματος ἐκ κρέμας ἢ τυροῦ.

μπούγιο (τὸ) δημ. μέγας ὄγκος : **μόνο μπούγια ποὺ κάνει καὶ πιάνει τόσον τόπο˙** ‖ μτφ. μεγάλη, ὑπερβολικὴ καὶ παρ' ἀξίαν ἐντύπωσις : **δὲν ἦταν πολλοί, ἀλλὰ μὲ τὶς φωνὲς κάνανε μπούγιο.**

μπουγιουρντί (τὸ) (τουρκ.) δημ. δυσάρεστον ἔγγραφον οἱασδήποτε ἀρχῆς, οἷον ἀπολύσεως, ποινῆς : **τοῦ 'δωσαν τὸ μπουγιουρντί˙** **2)** ἐπιτίμησις, κατσάδα.

μπούζι (τὸ) (τουρκ.) δημ. πάγος˙ ‖ κ. πρὸς χαρακτηρισμὸν ψυχρῶν ἀντικειμένων, ὁ ψυχρὸς ὡς ὁ πάγος, ὁ λίαν ψυχρός, ὁ παγωμένος : **τὸ νερὸ εἶναι μπούζι˙** ‖ κ. μτφ. ἄνοστος, σαχλός : **ἔλεγε κάτι ἀστεῖα μπούζι˙** **2)** βοταν. τὸ φυτὸν μεσημβριάνθεμον βλ.λ. τὸ κρυστάλλινον.

μπουζί (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. ἠλεκτρικὸς ἀναφλεκτὴρ τῶν μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως, αὐτοκινήτων κττ., ἄ. σπινθηριστής.

μπουζουκάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπουζούκι βλ.λ. : λ.τραγ. **θὰ σοῦ παίξω μπουζουκάκι.**

μπουζούκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἔγχορδον μουσικὸν λαϊκὸν ὄργανον τῆς οἰκογ. τῶν λαούτων.

μπουζουκοκέφαλος (ὁ) (μπουζούκι, κεφάλι) δημ. ὁ ἔχων κεφαλὴν ὀγκώδη ὡς τὸ ἠχεῖον μπουζουκιοῦ˙ **2)** μτφ. ὁ εὐήθης, ὁ μωρός.

μπούζουνας (ὁ) ἰδιωμ. κρητ. ὁ ποδεὼν τοῦ ἀσκοῦ, ὁ κλειστὸς ἄνω ποὺς τοῦ ἀσκοῦ καὶ ὁ λαιμὸς τοῦ δέρματος.

μπούκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. σῆραγξ, ὑπόνομος : **ἀνοίξανε μπούκα στὸ πηγάδι, - δούλευε στὶς μπούκες τοῦ Λαυρείου˙** **2)** ὀπή, στόμιον ἰδ. πυροβόλου, ὑπονόμου, λιμένος : φρ. **τὸν ἔχει στὴ μπούκα τοῦ τουφεκιοῦ** (τὸν καταδιώκει ἀπηνῶς, εἶναι ἐχθρικώτατα κτ. αὐτοῦ διατεθειμένος)˙ ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρ., τὸ μέγα καὶ δύσμορφον στόμα : **ἄνοιξ' τὴ μπούκα σου καὶ πάρ' τὸ γιατρικό.**

μπο(υ)καδούρα (ἡ) δημ. ναυτ. ἐγκολπίας βλ.λ., ἄνεμος πνέων εἰς τὰ στόμια τῶν κόλπων μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὸν μυχόν.

μπουκάλα (ἡ) δημ. μεγεθ. τοῦ μπουκάλι βλ.λ., εὐμεγέθης φιάλη, **μεγάλη μποτίλια, μεγάλο μπουκάλι.**

μπουκαλάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπουκάλι, φιαλίδιον, μποτιλάκι.

μπουκάλι (τὸ) (ἰταλ.) ὑάλινον δοχεῖον μετὰ στενοῦ λαιμοῦ πρὸς ὑποδοχὴν ὑγρῶν, ἰδ. ποτῶν, φιάλη, μποτίλια : **ἕνα μπουκάλι κονιάκ, - μπουκάλι πεντακοσάρικο - χιλιάρικο** (χωρητικότητος πεντακοσίων - χιλίων δραμίων).

μπουκαλιάρισμα (τὸ) δημ. ἐμφιάλωσις, μποτιλιάρισμα βλ.λ.

μπουκαπόρτα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. καταπακτή, ἄ. κλαβανή˙ **2)** εἰδ. ἰδ. ἐπὶ πλοίων, καθέκτης βλ.λ.˙ **3)** κανονιοθυρὶς βλ.λ.

μπουκάρω (μπούκα) δημ. κ. **μπουκέρνω**, ἀόρ. (ἐ)**μπούκαρα** κ. **-ισα**, ἐπὶ πλοίου, εἰσπλέω ἀμφίγειον πρὸς διάπλουν αὐτοῦ : **αὔριο θὰ μπουκάρουμε στὸ Μπογιφάτσιο˙** **2)** ἐπὶ ἱστίων, δέχομαι τὸν ἄνεμον, φουσκώνω : **μπουκάρουν τὰ πανιά˙** **3)** εἰσορμῶ διὰ στενῆς διόδου, ἰδ. ἐπὶ ρευστῶν, εἰσρέω ἀφθόνως καὶ ὁρμητικῶς : **μπουκάρανε τὰ νερὰ ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ γίνηκε θάλασσα˙** ‖ κ. ἐπὶ ἐμψύχων, εἰσβάλλω, εἰσορμῶ αἰφνιδίως : **μπουκάρανε τὰ σκυλλιὰ μέσα, - μπουκάρισαν οἱ πολισμάνοι καὶ τοὺς βούτηξαν.**

μπουκέττο (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἀνθοδέσμη : **ἕνα μπουκέττο γαρούφαλλα - τριαντάφυλλα.**

μπουκιά (ἡ) δημ. ὁ. τ. τοῦ μπουκκιὰ βλ.λ.

μπουκ(κ)ιά (ἡ) δημ. βλωμὸς βλ.λ., τεμάχιον ἄρτου ἢ ἄλλης στερεᾶς τροφῆς ὅσον δύναταί τις νὰ μασήσῃ ἐφάπαξ, χαφιά : φρ. **δὲν ἔφαγα σήμερα μπουκιὰ ψωμὶ** (δὲν ἔφαγα καθόλου ἄρτον), - **σήμερα εἶμαι μὲ δυὸ μπουκιές** (μὲ ἐλαχίστην τροφήν)˙ ‖ κ. μτφ. ἐπὶ γυναικὸς λίαν εὐειδοῦς καὶ θερμῆς ἐν φρ. **αὐτὴ εἶναι μπουκιὰ καὶ συχώριο!**˙ ‖ κ. ἐπὶ ἀνθρ. ἀσημάντου δυνάμεως ἢ ἀξίας : **μιὰ μπουκιὰ ἄνθρωπος εἶσαι, τί φαντάζεσαι ;**

μπούκλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. βόστρυχος βλ.λ., μέρος τῆς κόμης συνεστραμμένον ἑλικοειδῶς : **πρῶτα ἔκανε τὰ μαλλιά της μποῦκλες.**

μπούκοτάζ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. ὁ ἀποκλεισμὸς προσώπου ἢ ὁμάδος ἀπὸ πάσης ἐμπορι-

κῆς ἢ κοινωνικῆς σχέσεως, ἰδ. πρὸς ἐξαναγκασμὸν αὐτοῦ εἰς ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος ἢ εἰς ἀλλαγὴν στάσεως ἢ τακτικῆς.

μποῦκοτάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μποῦκοτάρω βλ.λ.

μποῦκοτάρω (μποῦκοτάζ) δημ. ἐνεργῶ μποῦκοτάζ βλ.λ. κατά τινος, ἀποκλείω τινὰ ἀπὸ πάσης ἐπικοινωνίας, ἰδ. ἐμπορικῆς.

μπουκοῦνι (τὸ) δημ. ὅ. μπουκουνιὰ βλ.λ. : **δῶσέ μου ἕνα μπουκοῦνι τυρί·** ‖ κ. μτφ. ἐπὶ μικροσκοπικοῦ ἢ μικρᾶς ἡλικίας ἀνθρώπου ; **ἕνα μπουκοῦνι ἄνθρωπος καὶ θέλει ἐρωμένη!**

μπουκουνιά (ἡ) δημ. βλωμός, μπουκιὰ βλ.λ.· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων : **μιὰ μπουκουνιὰ ἄνθρωπος καὶ νὰ σοῦ κάνῃ τὸ νταή.**

μπούκωμα (τὸ) (μπουκώνω) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπουκώνω βλ.λ., ὑπερβολικὴ πλήρωσις τοῦ στόματος διὰ τροφῆς· **2)** μτφ. δεκασμός, δωροδοκία.

μπουκώνω (μπούκα) μον. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)μπούκωσα,** μέσ. κ. παθ. **μπουκώνομαι,** ἀόρ. **(ἐ)μπουκώθηκα,** παρακ. μτχ. **μπουκωμένος,** θέτω εἰς τὸ στόμιον, εἰς τὴν μπούκαν τινὸς ἐμπόδιόν τι, φράσσω, ἰδ. ὡς ἀμτβ. : **μπουκώνει ἡ μηχανή, - μπούκωσαν τὰ κάρβουνα κι ἔσβησε ἡ φωτιά·** **2)** πληρῶ τροφῆς τὸ στόμα τινός, θέτω εἰς τὸ στόμα ὑπερβολικὸν ποσὸν τροφῆς πρὸς μάσησιν : **μὴ μπουκώνῃς τὸ παιδί, γιατὶ θὰ πνιγῇ, - εἶναι μπουκωμένος καὶ δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ·** **3)** μτφ. παρέχω εἴς τινα δῶρα, ἰδ. χρήματα ἵνα μὴ μαρτυρήσῃ κατ' ἐμοῦ, γεν. δεκάζω, δωροδοκῶ, ἵνα ἐπιτύχω ἀθέμιτον ἀγαθόν : **πῆρε τὴ σύμβαση ἀφ' οὗ μπούκωσε πολλούς, - τὸν μπούκωσαν καὶ δὲν ἦρθε μάρτυρας.**

μπουκωτός-ή-ό μον. κ. δημ. μὲ γεμᾶτον τὸ στόμα, μπουκωμένος : Ἐρωτόκρ.5,1331 **τὴν μπουκωτὴ καὶ τὴν τραυλὴ καὶ τὴν τζευδὴν ἀφήνει.**

μπουλαμάς (ὁ) δημ. δ.τ. τοῦ μπουναμάς βλ.λ.

μπουλμές (ὁ) δημ. ναυτ. τὸ διάφραγμα βλ.λ.

μπούλμπερη (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **πούλβερη** κ **μπούλβερη** πυρῖτις· **2)** τέφρα, κόνις : Καρκθ. Ζητ.155 **στάχτη, μπούλμπερη θὰ γένῃς ἐσὺ καὶ τὸ κουφάρι σου!**

μπουλονάρω (μπουλόνι) δημ. στερεῶ, συναρμόζω διὰ βλήτρων τριβέα μηχανῆς, πυργίον φάρου, ἐπὶ τῆς ἐκ σκιροκονιάματος βάσεώς του.

μπουλόνι (τὸ) (γαλλ.) δημ. βλῆτρον βλ.λ.3) ‖ γεν. πᾶν κυλινδρικὸν μεταλλικὸν στέλεχος ἐν χρ. πρὸς σύνδεσιν τῶν μερῶν μεταλλίνης ἢ ξυλίνης κατασκευῆς.

μπουλούκι (τὸ) (τουρκ.) μον. κ. δημ. ἀσύντακτον πλῆθος ἀνθρώπων, ἀτῖφος· **2)** ἐπὶ τουρκοκρατίας μικρὸν στρατιωτικὸν σῶμα, ἰδ. ἐξ ἀτάκτων.

μπουλούκμπασης (ὁ) (μπουλούκι) δημ. μπουλουκτσῆς βλ.λ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.67,4 **ὥρα καλή, μπουλούκμπαση.**

μπουλουκτσῆς (ὁ) (μπουλούκι) δημ. κ. μπουλουξῆς κ. μπουλούκμπασης ὁ διοικῶν, ὁ διοικητὴς μπουλουκιοῦ, πολεμικῆς μονάδος.

μπουλοῦκος (ὁ) δημ. εὐτραφής, παχουλός, χονδρός, ἰδ. ἐπὶ κυναρίων· ‖ κτ. ἐπέκτ. παικτ. ἢ θωπευτ. κ. ἰδ. ἐπὶ εὐτραφῶν, ἰδ. κατὰ τὸ πρόσωπον, ἀνθρώπων.

μπούμα (ἡ) δημ. ναυτ. τὸ ἱστίον ἐπίδρομος βλ.λ.· ‖ κτ. πληθ. **μποῦμες** τὰ ἡμιόλια καὶ ὁ ἐπίδρομος ὁμοῦ.

μπουμπάρι (τὸ) δημ. τὸ παχὺ ἔντερον· ‖ ἔδεσμα παρασκευαζόμενον ἐκ τοῦ παχέος ἐντέρου πληρουμένου σπλάγχνων ζῴων, ἰδ. πνεύμονος· **2)** κυλινδρικὸν κατασκεύασμα εἰς σχῆμα ἡμισελήνου ἐκ τριχῶν, δι' οὗ αἱ γυναῖκες παλαιότερον ηὔξανον τεχνητῶς τὸν ὄγκον τῆς κόμης των.

μπουμπούκι (τὸ) δημ. ἄνθος, οὗ ἡ στεφάνη εἶναι ἀκόμη συνεπτυγμένη, τὸ ἄνθος προτοῦ ἀνοίξῃ, κάλυξ, ἰδ. τοῦ ῥόδου, γοντζές : Βιζυην.89,19 **καὶ πρὶν ἐβγ' ἀπ' τὸ μπουμπούκι εἶν' ἡ κόρ' ἐρωτευμένη·** **2)** ὁ ὀφθαλμὸς φυτοῦ, ἄ. μάτι.

μπουμπουκιάζω (μπουμπούκι) δημ. ἀναδίδω μπουμπούκια, ἐκφύω κάλυκας, ἀνθοφορῶ : Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ. Κλέφτικα τραγούδια 62,4 **νὰ μπουμπουκιάσῃ τὸ κλαρί, ν' ἀνοίξῃ τὸ ῥοδάμι.**

μπουμπούκιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπουμπουκιάζω, τὸ ἀναδίδειν, τὸ ἐκφύειν ἢ ἀποκτᾶν κάλυκας, μπουμπούκια.

μπουμπουνητό (τὸ) δημ.κ. μπουμπούνισμα βροντὴ ἐκ κεραυνοῦ ἢ ἀστραπῆς· ‖ πολλαὶ συνεχεῖς βρονταί : **ἡ βροχὴ ἄρχισε ὕστερ' ἀπὸ ἄγριο μπουμπουνητό.**

μπουμπουνίζει δημ. ἀπρόσ. ρ. βροντᾷ.

μπουμπούνισμα (τὸ) δημ. μπουμπουνητὸ βλ.λ.

μπούμπουρας (ὁ) δημ. τὸ ἔντομον βόμβος βλ.λ. ὁ μελανός.

μπο(υ)ναμάς (ὁ) δημ. ἄ. μποναμὰς βλ.λ.

μπο(υ)νάτσα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. νηνεμία, εὐδία, γαλήνη, ἰδ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης : **σήμερα εἶναι μπουνάτσα, λάδι ἡ θάλασσα.**

μπο(υ)νατζάρκι (μπουνάτσα) δημ. ἀπρόσ. ρ., ἀόρ. **μπο(υ)νατσάρισε** ἐπὶ τῆς θαλάσσης, γίνεται γαληνιαία, ἡσυχάζει, γαληνεύει.

μπούνια (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. ἡ κάτω γωνία τοῦ ἱστίου, ποδεὼν βλ.λ. : **ἴσα μπούνιες !** (κέλευσμα κατὰ τὰς ἀναστροφάς).

μπούνια (τὰ) δημ. ναυτ. οἱ εὐδίαιοι βλ.λ. ‖ φρ. **καράβι φορτωμένο ὥς τὰ μπούνια** πλοῖον ἐπικινδύνως φορτωμένον· κ. μτφ. : **γεμάτος - χορτάτος ὥς στὰ μπούνια** μέχρι χειλέων, μέχρι τοῦ τελευταίου δυνατοῦ ὁρίου.

μπουνιά (ἡ) (ἰταλ.) δημ. πυγμή, γρόνθος : **κάντε τὰ χέρια σας μπουνιές·** ‖ γρόνθος κατά τινος καταφερόμενος, κτύπημα διὰ γρόνθου, γροθιά : **ἔφαγε μιὰ μπουνιὰ στὰ μοῦτρα.**

μπουνταλάς (ὁ) (τουρκ.) δημ., θηλ. **-οῦ** ἀνόητος, βλάξ, εὐήθης, μωρός, ἀδέξιος.

μπουνταλωσύνη (ἡ) (μπουνταλάς) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ μπουνταλᾶ βλ.λ., διανοητικὴ νωθρότης, ὑπερβολικὴ εὐήθεια, πλήρης ἀδεξιότης.

μπουντρούμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. σκοτεινὸν ὑγρὸν καὶ ἄθλιον ὑπόγειον διαμέρισμα, ἰδ. φυλακῆς.

μπουραζέρης (ὁ) δημ. κ. **μπρατζέρης** ὁ ἀδελφοποιητὸς βλ.λ.

μποῦρδα (ἡ) δημ. φλυαρία, ἀνοησία, ἀνασπολογία, καυχησιολογία : **δὲν παρατᾷς τὶς μποῦρδες καὶ νὰ μιλήσῃς θετικὰ καὶ σταράτα;**

μποῦρδος (ὁ) δημ. ναυτ. τοῖχος, τοίχωμα πλοίου.

μπουρέκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδός τι γλυκίσματος, πλακοῦς ἐκ φύλλων ζύμης μετὰ γεμίσματος ἐκ κρέμας· ‖ εἶδός τι φαγητοῦ ἐκ φύλλων ζύμης καὶ τυροῦ ἢ κρέατος καὶ χόρτων.

μπουρζουαζία (ἡ) (γαλλ.) δημ. ἡ ἀστικὴ τάξις, ἡ κοινωνικὴ τάξις ἡ τασσομένη μεταξὺ τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν ἐργατῶν.

μπουρζουαδικός-ή-όν νεώτ., δημ. **μπουρζουάδικος-η-ο** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μπουρζουαζίαν ἢ τὸν μπουρζουὰν βλ.λ., ὁ ἀστικός.

μπουρζουάς (ὁ) (γαλλ.) δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀστικὴν τάξιν, ὁ ἀστός.

μπουρί (τὸ) δημ. καπνοσωλήν· **2)** μπουρίνι βλ.λ.

μπουρίνα (ἡ) δημ. ναυτ. πλαγιαστὴρ βλ.λ. : φρ. **ἀρμενίζω τάκα μπουρίνα** ἢ **ἀρμενίζω στὴ μπουρίνα** (πλέω τὴν ἐγγυτάτην ἱστιοδρομίαν).

μπουρινάρω (μπουρίνα) δημ. ναυτ. ἕλκω τοὺς πλαγιαστῆρας ἰσχυρῶς, ἵνα πλεύσω ἐγγύτατα· **2)** ἀπρόσ. **μπουρινάρει** (μπουρίνι) ἐπὶ καιροῦ, ἐπέρχεται κακοκαιρία προμηνύουσα λαίλαπα.

μπουρίνι (τὸ) δημ. κ. μπουρί ἰσχυρά, αἰφνίδιος καὶ ἀπότομος πνοὴ ἀνέμου συνοδευομένη συχνότατα ὑπὸ καταιγίζοντος ὄμβρου, ἀστραπῶν, βροντῶν καὶ κεραυνῶν, αἰφνίδιος θύελλα, λαῖλαψ· **2)** μτφ. ὀργή, θυμός, νεῦρα : φρ. **τὸν πιάσανε τὰ μπουρίνια του ἢ τὰ μπουριά** του (ἐθύμωσεν, ὠργίσθη, ἐνευρίασεν).

μπούρκος (ὁ) (bourg) μσν. φρούριον, κάστρο : Χρον.Μορ.1687 **μὲ πόλεμον ἐσέβησαν στὸν μποῦρκον.**

μπουρλοτιέρης (ὁ) δημ. ὁ διευθύνων μπουρλότο βλ.λ., **πυρπολητής**· **2)** γεν. ἄνθρωπος ριψοκίνδυνος, ἴδ. **ὁ** χαρτοπαίζων ζωηρῶς, ὁ παίζων ὅλα γιὰ ὅλα.

μπουρλότο (τὸ) δημ. πλοῖον πυρπολικόν.

μπουρμάς (ὁ) ἰδιωμ. κρητ. ὑβριστ. χαρακτηρισμὸς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐν Κρήτῃ τῶν πρώτων Χριστιανῶν ἐξωμοτῶν, διότι ἔφερον ἐστριμμένους τοὺς μύστακας παρὰ τὴν τουρκικὴν συνήθειαν· **2)** μετων. **δειλός**, φοβητσιάρης.

μπούρμπουλας (ὁ) δημ. τὸ ἔντομον κάνθαρος βλ.λ. ὁ ἱερός· **2)** τὸ κόχλασμα, ὁ βρασμός, τὸ βράσιμο : παροιμ. **ἕνα λεφτὸ στὸ μπούρμπουλα καὶ δύο στὴν ἀπολαδία** (εἰρων. ἐπὶ λιτοδιαίτων ἐκ πενίας).

μπουρμπουλήθρα (ἡ) δημ. φυσαλὶς σχηματιζομένη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὕδατος, πομφόλυξ : φρ. **δὲν πᾶς νὰ κάνῃς μπουρμπουλῆθρες** (δὲν πᾶς νὰ πνιγῇς)· **2)** μτφ. κτ. πληθ. λόγοι κενοί, ἀλαζονεύματα, ἀερολογήματα, φληναφήματα.

μπουρνέλ(λ)α (ἡ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς μπουρνελιᾶς βλ.λ.

μπουρνελ(λ)ιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν προύμνη βλ.λ. ἡ κοινή.

μπουρνούζι (τὸ) (τουρκ.) δημ. χλαμὺς ἀραβικὴ ἐκ τετραγώνου ὑφάσματος μὲ τρεῖς ὀπάς, δύο διὰ τὰς χεῖρας καὶ μίαν διὰ τὴν κεφαλήν· **2)** λουτρικὸς ποδήρης ἐπενδύτης ἐκ χνοαφαλώδους βαμβακεροῦ.

μπουρού (ἡ) (τουρκ.) δημ. σάλπιγξ· **2)** ναυτ. ὄν. τοῦ βουκίνου βλ.λ.· **3)** σειρὴν ἐργοστασίου.

μπουρουζάνης (ὁ) (μπουρού) δημ. σαλπιγκτὴς τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, ἄ. μποραζάνης.

μπο(ύ)ρσα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τὸ χρηματοφυλάκιον· **2)** τὸ χρηματιστήριον.

μπουρτζῆς (ὁ) (μπούρτζι) δημ. ὁ διοικῶν μπούρτζι.

μπούρτζι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἐπάκτιον πυροβολεῖον **ἢ φρούριον** ἐπιστέφον νησῖδα καὶ προασπίζον τὴν **εἴσοδον** λιμένος.

μπουρτζόβλαχος (ὁ) δημ. ὁ ποιμὴν **τὸ ἐπάγγελμα**· ‖ ὁ ἄγροικος τοὺς τρόπους καὶ τὸ ἦθος.

μπουρῶ-άω δημ. ἐπὶ τῶν βοσκομένων ζῴων, ἰδ. ἐπὶ βοῶν, κτυπῶ διὰ τῶν κεράτων, κερατίζω, κυρίσσω : **πρόσεξε μὴ σὲ μπουρώσῃ τὸ βόϊδι.**

μπούσουλα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ τῶν βρεφῶν, μὲ χεῖρας καὶ μὲ πόδας, τετραποδητί, μπουσουλώντας : **ἔλα μπούσουλα μπούσουλα.**

μπούσουλας (ὁ) (ἰταλ.) ναυτικὴ πυξίς· ‖ μτφ. ἐν φρ. **πάω μὲ τὸν μπούσουλα** (προβαίνω λελογισμένως, ἐνεργῶ μετὰ σωφροσύνης), **- χάνω τὸν** μπούσουλα (περιπίπτω εἰς πλήρη σύγχυσιν).

μπουσουλῶ-άω δημ. κ. μπουσουλίζω ἐπὶ τῶν νηπίων, μετακινοῦμαι τετραποδητί, μὲ χεῖρας καὶ μὲ πόδας : **ἄρχισε καὶ μπουσουλάει τὸ παιδί, -** μπουσουσουλώντας. (μπούσουλα βλ.λ., τετραποδητί).

μποῦστος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. τὸ ἀπὸ τῆς ὀσφύος μέχρι τῆς κεφαλῆς τμῆμα τοῦ σώματος, κορμός· **2)** προτομὴ ἀγάλματος· **3)** εἶδος γυναικείου ἐνδύματος περιβάλλοντος τὸν κορμὸν σφικτά.

μπουτάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπούτι βλ.λ.

μπουταφόρα (ἡ) δημ. ἑκάτερος τῶν ὁλκῶν τοῦ λεμβούχου.

μπούτι (τὸ) (τουρκ.) δημ. μηρος : **τοῦ 'δωκε μιὰ μαχαιριὰ στὸ μπούτι, - μπούτι στὸ φοῦρνο.**

μπούφος (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν βύας βλ.λ. ὁ μέγας : παροιμ. **σὰν τοῦ μπούφου τὸ πουλί** (ἐπὶ ἀνθρώπου ὅστις προσπορίζεται κέρδη ἀκόπως, διότι ὁ λαὸς πιστεύει ὅτι τὰ μικρὰ πτηνὰ ἔρχονται πρὸ τοῦ ράμφους τοῦ μπούφου ὅστις **τὰ** συλλαμβάνει ἀκόπως)· ‖ **μποῦφος ὁ μικρός** τὸ πτηνὸν ὦτος ὁ βραχύωτος, ἄ. σκώψ ἢ ὦτος ὁ κοινός· **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., εὐήθης, μικρόνους, ἠλίθιος, μωρός, ἀδέξιος.

μπουχαλιώτικα (τὰ) δημ. ἡ συνθηματικὴ γλῶσσα τῶν 'Αλβανῶν ἐμπειρικῶν ἰατρῶν τῶν καταγομένων ἐκ Μπούχαλης τῆς Β. 'Ηπείρου.

μπουχασί (τὸ) (ἐνετ.) δημ. κ. μπουγασί εἶδός τι ὑφάσματος χρωματιστοῦ : **κόκκινο** μπουχασί.

μπο(υ)χός (ὁ) δημ. πυκνὸς αἰωρούμενος κονιορτός.

μπουχτίζω (τουρκ.) δημ., ἀόρ. (ἐ)μπούχτισα, παθ. παρακ. μτχ. **μπουχτισμένος**, ὑπερκορέννυμαι τροφῆς, κ. γεν. **καταλαμβάνομαι** ὑπὸ κόρου, ἀηδιάζω· **2)** μτφ. ἀδυνατῶ νὰ ἀνεχθῶ πλέον τι : **μπούχτισα ν' ἀκούω τὰ φέματά** σου· **3)** μτβ. κάμνω τινὰ νὰ ὑπερκορεσθῇ τροφῆς.

μπούχτισμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μπουχτίζω, ὁ κόρος, ἰδ. ἐκ τροφῆς καὶ ἡ ὡς ἐκ τούτου ἀηδία.

μπράβο (ἰταλ.) δημ. ἐπιφ. ἐπιδοκιμασίας καὶ θαυμασμοῦ, συνήθ. μτ. τῆς προσωπ. ἀντων. μου, σου κτλ., εὖγε, ὡραῖα, ἔξοχα : **μπράβο σου! καλὰ τὰ κατάφερες, - μπράβο σας, παιδιά !**· ‖ κ. μτ. εἰρων. : **μπράβο σου, παιδί μου, θὰ προκόψῃς.**

μπράβος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ὁ ἐπαγγελλόμενος τὸν γενναῖον, ὁ παλληκαράς· ‖ ἐπὶ βενετοκρατίας κτ. πληθ., οἱ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πλουσίων καὶ ἰσχυρῶν τελοῦντες καὶ χρησιμοποιούμενοι πρὸς ἄσκησιν βίας ἢ καὶ συχνὰ πρὸς ἐξαφάνισιν τῶν ἀντιπάλων ἢ τῶν ἐναντιουμένων εἰς τὰς ἐπιθυμίας **τοῦ** μισθοῦντος· **2)** μισθωτὸς θορυβοποιὸς δρῶν διὰ λογαριασμὸν **ἄλλου**, ἰδ. πολιτικοῦ κόμματος.

μπράγκα (ἡ) δημ. σιδηροῦν ἁλιευτικὸν ὄργανον ἀγκωνωτόν, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν ἁλιείαν τῶν ἀχινῶν καὶ τῶν πιννῶν.

μπραγκότζο (τὸ) δημ. ἁλιευτικὸν πλοιάριον, δίστηλον **μὲ φάθας ἢ** ὠτοειδῆ ἱστία ἔχοντα κεραίας **ἄνωθεν καὶ κάτωθεν.**

μπραζέρης (ὁ) δημ. κ. **μπουραζέρης** ἀδελφοποιητός.

μπραμπάχτης (ὁ) **δημ.** κ. συνήθ. **ντραμπάχτης** τὸ ἀκτωρὸν **πλοῖον** κ. ἰδ. τὸ ὑπόπλατυ **καὶ** χρησιμεῦον ὡς πλωτὸν πυροβολεῖον.

μπράντα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἡ ἐξ ὀθόνης κρεμαστὴ κλίνη τοῦ ναύτου, ἡ αἰώρα.

μπράουνιγκ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. **ἄκλ.** εἶδος αὐτομάτου πιστολίου, ἔχον λίαν πεπλατυσμένον σχῆμα ἄνευ οὐδεμιᾶς προεξοχῆς.

μπρατσάρισμα (τὸ) δημ. ἡ κερούλκησις.

μπρατσάρω (ἰταλ.) δημ., ἀόρ. (ἐ)μπρατσάρισα κ.(ἐ)μπράτσαρα, **κερουλκῶ** : **μπρατσάρω τὰ πλωριά**· **2)** ρηματ. π. μπρατσάρισμα.

μπρατσέρα (ἡ) δημ. ἡ βραταέρα βλ.λ.

μπράτσο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ὁ βραχίων τῆς χειρός : δ. τραγ. **τὰ μπράτσα σου τὰ παχουλά,-σήκωσε τὰ μανίκια της νὰ δοῦμε τὰ ἄσπρα της** μπράτσα· **2)** τὸ μῆκος τοῦ βραχίονος ὡς μέτρον μήκους, ὁ πῆχυς, ἡ πήχη· **3)** ὁλκὸς κεραίας, κερουλκός.

μπρατσόλι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. **μπρατζόλι τὸ ἐν** εἴδει ἀγκῶνος στήριγμα ἀνακλίντρου ἢ πολυθρόνας, ἐφ' οὗ ἀκκουμβᾷ τὸν βραχίονα ἢ τὸν ἀγκῶνα αὐτοῦ ὁ καθήμενος· **2)** ναυτ. ξύλινον ἢ σιδηροῦν τεῦχος ἔχον σχῆμα ἀμβλείας γωνίας καὶ συνδέον δύο **ἄλλα** τμήματα τοῦ **σκάφους.**

μπρέ ἐπιφ. δημ. ὅ. βρέ βλ.λ.
μπρέτ (ὁ) (ἀλβαν.) δημ. πρίγκιψ, ἡγεμών.
μπριάμι (τὸ) δημ. κ. μπριάνι εἶδος λαδεροῦ φαγητοῦ ἐκ πολλῶν λαχανικῶν ψηνόμενον εἰς τὸν φοῦρνον.
μπριάνα (ἡ) δημ. ἰχθὺς νημάχειλος ὁ μυστακίας.
μπριγιάντι (τὸ) δημ. ὅ. βριλ(λ)άντι βλ.λ.
μπριγιαντίνη (ἡ) δημ. ὅ. βριλλαντίνη βλ.λ.
μπριγκατίνι (τὸ) δημ. ὅ. βριγαντῖνον βλ.λ.
μπριζόλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. μπριτζόλα, ὑποκορ. μπριζολάκι, τεμάχιον κρέατος ἐκ τῆς πλευρᾶς ζῴου, ψηνόμενον ἢ τηγανιζόμενον.
μπριζολάκι (τὸ), ὑποκορ. τοῦ μπριζόλα πλευρὰ ἀρνιοῦ ἢ ἐριφίου.
μπριζολίτσα (ἡ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μπριζόλα βλ.λ.
μπρίκ (τὸ) δημ. εἶδος ἐρυθροῦ χαβιαρίου ἀποτελουμένου ἐκ τῶν ᾠῶν τοῦ σολωμοῦ.
μπρικέττα (ἡ) δημ. ὅ. βρικέττα βλ.λ.
μπρίκι (τὸ) (1) (ἀγγλ.) δημ. ὁ πάρων, τὸ βρίκιον.
μπρίκι (τὸ) (2) (τουρκ.) δημ. μετάλλινον σκεῦος μετὰ λαβῆς χρησιμεῦον διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ καφὲ καὶ ἄλλων ἀφεψημάτων.
μπρίλια (ἡ) δημ. κ. μπρίλα λεπτότατον χρυσοῦν σύρμα, δι' οὗ ἐκοσμεῖτο ἡ νύμφη κατὰ τὴν ἱεροτελεστίαν τοῦ γάμου.
μπριλ(λ)άντι (τὸ) δημ. ὅ. βριλ(λ)άντι βλ.λ.
μπριλ(λ)αντίνη (ἡ) δημ. ὅ. βριλ(λ)αντίνη βλ.λ.
μπρίντα (ἡ) δημ. τὸ διάζυλον, ἡ μπίντα βλ.λ.
μπρισίμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. μπιρσίμι μεταξίνη κλωστὴ πρὸς ραφήν.
μπρίστολ (τὸ) δημ. εἶδος πολυτελοῦς λεπτοῦ χαρτονίου, χρησιμοποιουμένου ἐν τῇ τυπογραφίᾳ, οἷον δι' ἐπισκεπτήρια.
μπρίτζ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. παίγνιον διὰ παιγνιοχάρτων, ἔχον ἀναλογίας τινὰς πρὸς τὴν πρέφαν.
μπριτζόλα (ἡ) δημ. ὅ. μπριζόλα βλ.λ.
μπρογγός (ὁ) δημ. σφὴν ἐπὶ τοῦ ρυμοῦ τοῦ ἀρότρου, χρησιμεύων διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ πρόσδεσιν τοῦ ζυγοῦ.
μπρόκ(κ)ολο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν κράμβη ἡ λαχανώδης.
μπρόλια (τὰ) δημ. αἱ διαβολαί, αἱ συκοφαντίαι· μ. ἐν φρ. **βάζω μπρόλια** ἐμβάλλω σκάνδαλα.
μπρός ἐπίρρ. δημ. ὅ. ἐμπρὸς βλ.λ. : παροιμ. **μπρὸς γκρεμὸς καὶ πίσω ρέμα** (ἐπὶ ἀδιεξόδου ἢ λίαν δυσχεροῦς καταστάσεως).
μπροσούρα (ἡ) (γαλλ.) δημ. ἔντυπος μικρὰ πραγματεία ἰδ. προπαγανδιστικοῦ περιεχομένου.
μπροστά ἐπίρρ. δημ. ὅ. ἐμπροστὰ βλ.λ. : Παπαντ. Ἀγ.Ὀρ.140 **ὁ Εὐλόγιος κατορθώνει νὰ βάλῃ τὸ μοτὲρ μιὰ καὶ καλὴ μπροστά.**
μπροστάθε ἐπίρρ. δημ. ἔμπροσθεν, ἐμπρός, μπροστά : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 38,4 **σὰ φάντασμα ξεθωριασμένου ὀνείρου ὕπνος γοργὸς μπροστάθε σου διαβαίνει.**
μπροστάντζα (ἡ) δημ. ἡ προκαταβολή, οἷον μισθοῦ, μισθώματος, δανείου : **ἐπῆρα ἑκατὸ δραχμὲς μπροστάντζα.**
μπροστάρης (ὁ) δημ. ὁ ὁδηγῶν τὴν ποίμνην, τὸ κοπάδι, κριός· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ προπορευόμενος, ὁ ὁδηγός : Καζ.Ν ΘΚωμ.Ι,Ι,113 **νὰ μ' ἀκλουθᾷς καὶ θὰ σοῦ μπῶ μπροστάρης**, Βάρν.Ἀπολ.Σ 16 **τοῦ λαοῦ μπροστάρηδες, . . θὰ 'ταν αὐτοὶ κατηγορούμενοι κι ἐγὼ κατήγορος.**
μπροστάρι (τὸ) δημ. τὸ πρόσθιον σκέλος τοῦ σάγματος, ἀντίθ. πιστάρι, πισάρι.
μπροστελήνα (ἡ) μσν. κ. δημ. ἡ μπροστινέλλα βλ.λ. : Διγεν.Ἀκρ.1792 **ἀπόστρωσον τὸν βρόχον μου. καὶ στρῶσόν μοι τὸν μαῦρον, μὲ δύο ἴγκλας σφίξε τον, μὲ δύο μπροστελήνας.**
μπροστέλλα (ἡ) δημ. κ. **ἐμπροστέλλα** ἡ ἐμπροσθέλλα βλ.λ.
μπροστινέλλα (ἡ) δημ. κ. μπροστελήνα τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους τῶν ἵππων σαγῆς προσαρμοζόμενον μέρος τῆς ζευκτηρίας, χρησιμεῦον διὰ τὴν ἔλασιν καὶ διὰ τὴν ἕλξιν.
μπροστινός-ή-ό δημ. ὁ ἐμπρόσθιος, ὁ ἔμπροσθεν κείμενος, ἀντίθ. πισινός : Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.177 **σηκωνόταν, θαρρεῖς, στὰ μπροστινά του πόδια·** ‖ **τὰ μπροστινά** ὡς οὐσ. τὰ ἀπὸ τῆς ὀσφύος καὶ κάτω ἐμπρόσθια μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἢ τὰ ἐμπρόσθια σκέλη ζῴου, ἀντίθ. τὰ πισινά· **2)** ὁ ἀποτελῶν τὸ πρόσωπον, τὴν ὄψιν, ὁ ἔμπροσθεν, ἀντίθ. πισινός : **τὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ σπιτιοῦ · τοῦ φορέματος·** **3)** ὁ προπορευόμενος, ὁ προηγούμενος : ΜΜ **ἀμ' ποῖος εἶναι ὁ μπροστινός, | ὁποὺ σηκώνει τὸ χορό**, παροιμ. **τῶν μπροστινῶν πατήματα τῶν πισινῶν γεφύρια.**
μπροστόβαρος-η-ο δημ. ὁ φέρων, ὁ ρίπτων τὸ βάρος του πρὸς τὰ ἐμπρός : **μπροστόβαρο σαμάρι** (τὸ μὴ τοποθετημένον εἰς τὸ μέσον τῆς ράχεως, ἀλλὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ τραχήλου).
μπρούμυτα (ἐμπρός, μύτη) ἐπίρρ. δημ. κ. προύμυτα πρηνηδόν, μὲ τὸ πρόσωπον κατὰ γῆς, ἀντίθ. ἀνάσκελα : Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.39 **δύο μοναχοὶ ἔπεσαν μπρούμυτα στὰ πόδια τοῦ ἡγουμένου·** ‖ ὁμ. κ. μτ. τοῦ ἄρθρου : **ἔπεσε στὰ μπρούμυτα.**
μπρουμυτίζω δημ. ἀμτβ. κ. **προυμυτίζω** πίπτω πρηνηδόν, μπρούμυτα.
μπρουνελιά (ἡ) δημ. ὅ. μπουρνελιὰ βλ.λ.
μπρουντζίνα (ἡ) δημ. ἡ βρονζίνα βλ.λ.
μπρούντζινος-η-ο δημ. ὁ ἐξ ὀρειχάλκου, ἀπὸ μπρούντζο, ὁ ὀρειχάλκινος· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἐπίμονος ἢ ὁ νωθρὸς τὴν διάνοιαν : **τὸ κεφάλι του εἶναι μπρούντζινο, δὲ γυρίζει.**
μπροῦντζος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. κ. **βροῦντζος** κρᾶμα χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου, ὀρείχαλκος.
μπροῦσκος-α-ο (ἰταλ.) δημ. κ. **μπρούσικος** ἐπὶ οἴνου, ὁ δριμὺς τὴν γεῦσιν, ὁ στυφός, ὁ ἐλαφρῶς ὑπόξινος : **μπροῦσκο κρασί.**
μπρουσσαϊσμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ θεωρία καθ' ἣν πάντα τὰ νοσηρὰ φαινόμενα, καὶ αὐτοὶ οἱ ὄγκοι ἔχουσιν ὡς ἀφετηρίαν τὴν φλεγμονήν.
μπροῦτο (τὸ) (γαλλ.) δημ. τὸ συνολικὸν βάρος ἑνὸς ἐμπορεύματος ὁμοῦ μετὰ τῆς συσκευασίας αὐτοῦ, ἀντίθ. νέτο.
μπρύσμα-ατος (τὸ) (βρύω) δημ. μέρος ἔνθα ἀναβρύει ὕδωρ τὸν χειμῶνα : δ.τραγ. **σὰν περπατεῖς μέσ' στὰ χιόνια, . . νὰ μὴ χωθῇς στὰ μπρύσματα, καὶ χάσῃς τὴν ζωήν σου.**
μπύρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **μπίρα** ὁ ζῦθος· **2)** κτ. ἐπέκτ. τὸ ζυθοπωλεῖον.
μπυραρία (ἡ) δημ. τὸ ζυθοπωλεῖον.
μῦ (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ὄνομα τοῦ γράμματος μ : Ἐπιγρ.π.Ἀθήν.10,454F **τοὔνομα θῆτα ῥῶ ἄλφα σὰν ὖ μῦ ἄλφα χῖ οὖ σάν**, Ἑλλάδ.π.Φωτ.Βιβλ.530Β· **2)** μῦ ἢ μὺ μῦ φωνὴ ἐκπεμπομένη διὰ ταχείας συγκολλήσεως τῶν χειλέων, μόλις ἀκουστή : Ἱππῶν.80 **μηδὲ μοι μῦ λαλεῖν Λεβεδίην Ἰσχάδ' ἐκ Καμανδωδοῦ** (ἀμφ. γρ.) (ἐπὶ τῶν μὴ τολμώντων νὰ λαλήσωσι δυνατά)· πρβλ. λατ. mu facere· **3)** μίμησις τοῦ ἤχου ἀνθρώπου κλαίοντος μετὰ λυγμῶν καὶ ἐκπέμποντος ποιόν τινα ἦχον διὰ τῆς ρινὸς σὺν κεκλεισμένῳ στόματι : Ἀριστφ.(Ιππ.10 **μὺ μῦ, μὺ μῦ**, αὐτ.Θεσμ.23) **μῦ μῦ.**
μῦα (ἡ) ἀττ. ἀντὶ **μυῖα** βλ.λ., ἡ μύγα· Φώτ. «μῦα· καὶ γράφεται καὶ λέγεται ἄνευ τοῦ ι· καὶ δισυλλάβως παρὰ τῶν Ἀττικῶν»· **2)** φυτόν τι : Θεόφρ. ΦΙ 3,7,5.
μύα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων πεταλοβραγχίων τῆς οἰκογ. τῶν τριτωνιδῶν.
μυάγρα (ἡ) (μῦς) μτγν., ἰων. **μυάγρη** παγίς, δι' ἧς συλλαμβάνονται οἱ ποντικοί, ἡ μυοσαγίς, ἡ φάκα : Τύλλ.Γέμ.ΑΠ 9,410,1 **σμίνθος . . οὐδὲ μυά-**

γρης δειλός, Πολυδ.7,41· **2)** Δουκάγγ. ἐν λ. Μούγια· «τὸ ἀναρριπτόμενον τῆς μυάγρας ξύλον»· **3)** τὸ φυτὸ ἀσπάραγος ὁ πετραῖος: ΨΔιοσκ. 2,125· **4)** νεώτ. ναυτ. συσκευὴ περιλαμβάνουσα τρεῖς ἠλεκτρικοὺς λαμπτῆρας ἀσθενοῦς φέγγους, ρίπτοντας τὸ φῶς μόνον πρὸς τὰ ὀπίσω.

μύαγρον (τό) γλωσσ. ἡ μυάγρα βλ.λ., ἡ φάκα.

μύαγρος (ὁ) κ. νεώτ. ὄφις θηρεύων τοὺς ποντικούς, μυοθήρας: Νίκ.Θηρ.490 **οὓς ἔλοπας, λίβυάς τε, πολυστεφέας τε μυάγρους φράζονται** (σχολ. «τοὺς μυοθήρας, οἳ καλοῦνται καὶ ὀροφίαι»)· **2)** τὸ φυτὸν μελάμπυρον βλ.λ. : Διοσκ. 4,117 **μύαγρος, οἱ δὲ μελάμπυρον, πόα φρυγανώδης, δίπηχυς**, Πλίν.Φl 27,106· **3)** τὸ φυτὸν ἡ μυάγρα βλ.λ.3) : ΨΔιοσκ.2,125· **4)** νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν ἐκ τῶν **μυοφαγιδῶν.**

μυαγροφαγῶ-έω μσν. ἐσθίω, τρώγω τὸ φυτὸν μυάγραν βλ.λ.3) : Φώτ. ἐν Φάβρ.'Ελλ.Βιβλ.11,32.

μυαιματίνη (ἡ) νεώτ. χημ. χρωστικὴ οὐσία ἀπαντῶσα εἰς τοὺς μῦς τῶν σπονδυλωτῶν καὶ ἄλλων ζώων, ὧν τὸ αἷμα δὲν περιέχει αἱμοσφαιρίνην.

μυαῖον (τό) μτγν. πιθ. τὰ πλοῖον μυοπάρων βλ.λ. : Διόδ.'Εκλ.Βατ.98,19.

μυάκανθα (ἡ) μσν. ὁ μυάκανθος βλ.λ. : Θεοφάν.Νόνν.184 **μυακάνθης καρπός.**

μῠᾰκάνθινος-η-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυάκανθον, τὸν ἀσπάραγον, ὁ τοῦ μυακάνθου : Γαλ.11,841,'Ορειβ.3,4,1.

μυακάνθιον (τό) λεξ. ὁ μυάκανθος, ὁ ἀσπάραγος : Χειρόγρ.Λεξ. ἐν Reg.God.1843 «μυακάνθιον· ἀσπάραγος».

μῠᾰκανθος (ὁ) τὸ ἀκανθωτὸν φυτὸν κεντρομυρσίνη, τὸ ἀγριοσπαράγγι : Θεόφρ.Φl 6,5,1,'Ορφ.άπ. 49,61· || ἀσπάραγος ὁ πετραῖος : Διοσκ.2,125.

μῠάκιον (τό) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ μύαξ βλ.λ.: 'Αέτ.12,55,'Ησ.ἐν λ. ὄστρεον· **2)** μσν. ἀρχιτεκτ. μικρὸν κοίλωμα, χηβάδα : Φωκ.'Ιω.6 **περὶ τὸ μυάκιον τοῦ ναοῦ τετράγωνος ἐπίκειται λίθος.**

μυακοτροφεῖον (τό) νεώτ. ὁ τόπος, τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, ἔνθα καλλιεργοῦνται μύακες, μύδια, μυτιλοτροφεῖον.

μυαλγία (ἡ) νεώτ. ἄλγος τῶν μυῶν τοῦ σώματος.

μυαλγικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυαλγίαν, ὁ τῆς μυαλγίας : **μυαλγικαὶ ἐνοχλήσεις.**

μυαλό (τό) δημ. κ. **μνυαλό** ὁ μυελός, ὁ ἐγκέφαλος : Σολωμ.'Εθν.'Ύμν.65,2 **μὲ ὁλοσκόρπιστα μυαλά, - τὰ μυαλὰ εἶναι ἐλαφρὰ τροφή**· || φρ. **ἐτίναξε τὰ μυαλά του στὸν ἀέρα** ηὐτοκτόνησε· || φρ. **τοῦ φάνη τὸ γουλὶ μυαλὸ καὶ τὸ ζουμὶ του μέλι** (ἐπὶ σφόδρα πεινῶντος)· **2)** νοῦς, κρίσις, διάνοια, ἀντίληψις : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 13,17 **κι ἐμέν', ἀλίμονο, φτωχὰ μυαλά, χάνεται ἡ σκέψη μου**, ΜΜ **ἔχω κεφάλι χωρὶς νοῦ καὶ κάκαρο χωρὶς μυαλό**, δ.τραγ. **'πίσκοπε τοῦ Δαμαλᾶ, δίχως νοῦ, δίχως μυαλά, - ἂν εἶχε μυαλό, δὲ θὰ 'χε καταντήσει ἔτσι, - ἔχει δυνατὸ μυαλό**· || φρ. **ἔχει γερὸ μυαλὸ (ἢ γερὰ μυαλά)** (ἐπὶ ἀνθρώπου μὲ ὀρθὴν καὶ διαυγῆ κρίσιν)· ὁμ. **ἔχει θηλυκὸ μυαλό** εἶναι ἐφευρετικός, κατεβάζει ἰδέες· ὁμ. **ἔχασε τὰ μυαλά του** ἐτρελλάθη· ὁμ. **πῆραν τὰ μυαλά του ἀέρα** ἐπὶ ὑπερφρονούντων ἢ ἀπερισκέπτων· ὁμ. **τοῦ πῆρε τὸ μυαλὸ** τοῦ ἐνέπνευσε σφοδρὸν ἔρωτα· ὁμ. **δὲν ἔπηξε ἀκόμα τὸ μυαλό του** ἐπὶ ἐπιπολαίου ἢ μήπω διανοητικῶς ὡρίμου· ὁμ. **τὰ μυαλά σου καὶ μιὰ λύρα καὶ τοῦ μπογιατζῆ ὁ κόπανος** μυκτηριστικῶς ἐπὶ ἀνοήτων καὶ κενολόγων, διὰ λεχθεῖσαν ἀσυναρτησίαν, ὡς σκῶμμα ἢ ὡς ἐπίπληξις· ὁμ. **ποῦ τὸ εἶχες τὸ μυαλό σου** διατὶ δὲν ἐπρόσεξες;

μυᾶλος (ὁ) μτγν. κ. δημ. (προφ. δισυλλ.) ἰδίως ἐν Κρήτῃ, ὁ μυελὸς βλ.λ. : Φρύν.282.

μυαλωμένος-η-ο δημ. κ. μνυαλωμένος, μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ἀχρ. ρ. μυαλώνω, ὁ ἔχων κρίσιν, μυαλό, ὁ ὀρθοφρονῶν, νουνεχής, συνετός : **ἄνθρωπος μυαλωμένος, - γυναίκα μυαλωμένη.**

μύαξ-ᾰκος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἶδος θαλασσίου ὀστρέου, τὸ μύδι : Πλίν.Φl 32,95, Ξενοκρ. π.'Ορειβ.2,58,90, Διοσκ.2,5· || νεώτ. ζωολ. γένος ἐλασματοβραγχίων μαλακίων· **2)** τὸ ὄστρακον, τὸ κούκαλο : Διοσκ.1,32· **3)** τὸ κοχλιάριον, μύστρον, κουτάλι : Κρίτ.π.Γαλ.14,105, αὐτ.12,892 **μύαξ χαλκοῦς**· **4)** ἀρχιτεκτ. τὸ ἄνω μέρος τῆς κόγχης χριστιανικοῦ ναοῦ, κοίλωμα, χηβάδα : **Φωκ.** 'Ιω.24 **ναός, οὗ ἐν τῷ μύακι εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἱστόρηται**, Τυπικὸν Χειρ.Μοναστ. περὶ τῆς Κεχαριτωμένης 5 **ἤγουν τῇ ὄπισθεν τοῦ μύακος τῆς τραπέζης τῶν μοναζουσῶν ἐχομένως τοῦ περιβόλου αὐτῶν**, αὐτ.66 **ἐν τῷ μύακι μία κανδήλα ἔμπροσθεν τῆς Κεχαριτωμένης.**

μυάριον (τό) μσν. πλοιάριον : Εὐστ.Πον.294,39 **βραχὺ ἐκεῖσε τὰ γόνατα κάμψαντες . . εἶτα κατὰ τιμὴν μυαρίου κελευσθέντες ἐπιβῆναι.**

μύαρχος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν ᾠδικῶν ἐκ τῶν **ἀηδονιδῶν.**

μυασθένεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μυϊκὴ ἀτονία, ἡ ὑποσθένωσις τῆς μυϊκῆς τονικότητος καὶ συσταλτικότητος κ. εἰδικώτ. ἰδιάζουσα πάθησις χαρακτηριζομένη διὰ ταχείας ἐξαντλήσεως τῆς μυϊκῆς συσταλτικότητος.

μυασθενικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς τὴν μυασθένειαν βλ.λ. : **μυασθενικὸν σύνδρομον.**

μυατονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος ἐμφανίζουσα οὐσιώδες καὶ μοναδικὸν σύμπτωμα τὴν μυϊκὴν ἀτονίαν, τὴν ἔλλειψιν τοῦ τόνου τῶν μυῶν.

μυατονικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μυατονίαν : **μυατονικὸν σύνδρομον.**

μυατροφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῶν μυῶν χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἀτροφίας αὐτῶν, ἡ ἐλάττωσις τῆς θρέψεως τῶν μυῶν.

μυατροφικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυατροφίαν ἢ ὁ ἔχων ἀτροφίαν τῶν μυῶν : **μυατροφικὴ πλαγία σκλήρυνσις** (πάθησις τῶν προσθίων κερῶν, ἐξ οὗ μυατροφία καὶ τῶν πλαγίων δεσμῶν καὶ σπασμωδικὰ φαινόμενα).

μῦγα (ἡ) δημ. ἡ **μύγα**, ὑποκορ. μυγάκι, **μυγίτσα, μυγούλα**, τὸ ἔντομον μυῖα· || μτφ. συνήθ. ἐν φρ. **σὰ μῦγα σὲ βλέπω** (σὲ περιφρονῶ, δὲν σὲ λογαριάζω)· ὁμ. **βαράει μῦγες ἢ χάφτει μῦγες** (ἐπὶ ἀργοῦντος εἴτε ἐκ νωθρότητος **εἴτε** ἐξ ἀνεργίας)· **ὁμ. σὰν τὴ μῦγα μέσ' στὸ γάλα** (ἐπὶ ἀπροσαρμόστου, δυσαρμονικοῦ πράγματος)· ὁμ. **κόλλησε σὰν τὴ μῦγα στὸ μέλι** (ἐπὶ τῶν ἐξ εὐχαριστήσεως μενόντων εἰς τι μέρος πέρα τοῦ δέοντος)· || παροιμ. **βγάζει ἀπὸ τὴν μῦγα ξύγκι** (ἐπὶ φειδωλῶν ἅμα καὶ φιλαργύρων)· **2)** ὁ οἶστρος, **ἡ** ἀλογόμυγα : **τὰ 'πιασε ἡ μῦγα τὰ ζᾶ** (οἰστρηλατοῦνται, κλοτσοῦν)· || μτφ. **ἐν** παροιμ. **ὅποιος ἔχει μῦγα μυγιάζεται** (ὁ μὴ ὢν ἐν ἀπολύτῳ τάξει ἐκλαμβάνει ὡς ὑπαινιγμὸν ἐναντίον του καὶ τὸν μὴ **ἀφορῶντα** αὐτὸν λόγον)· **3)** μυῖα καλλιφόρος ἡ ἐμετική, ἡ κρεατόμυγα : **ἔκατσε μῦγα στὸ κρέας**· **4)** **μῦγα τῆς ἐλιᾶς** ὁ δάκος, ἡ βασιλόμυγα.

μῡγᾰλῆ-έα (ἡ) (μῦς, γαλέη) κ. νεώτ. κ. ἄσυναιρ. **μῡγᾰλέη** (Νίκ.Θηρ.816) κ. **μυγάλη** (ΠΔΛευ.11,30) εἶδος ποντικοῦ μὲ σουβλερὴν μύτην : 'Ηρ.2,67 **τὰς δὲ μυγαλᾶς καὶ τοὺς ἴρηκας ἀπάγουσι ἐς Βουτοῦν πόλιν**, 'Αριστλ.ΖΙ 604b,19 **τὰ δὲ δήγματα τῆς μυγαλῆς καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποζυγίοις χαλεπά**, ΠΔ Λευτ.11,30 **μυγάλη, καὶ χαμαιλέων, καὶ χαλαβώτης**, καὶ σαύρα, καὶ ἀσπάλαξ, Νίκ.Θηρ.816 **τυφλήν τε σμερδνήν τε βροτοῖς ἐπὶ λοιγὸν ἄγουσαν μυγαλέην**, Διοσκ.7,9 **τοῖς ὑπὸ μυγαλῆς δη-**

χθεῖσι, Ἰάμβλ.Μυστ.5,8· || νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν ἐντομοφάγων ἐκ τῶν **μυγαλιδῶν**, περιλαμβάνον μικρὰ ζῷα νυκτόβια· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἀραχνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **ἀπείρων**.

μυγαλίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια θηλαστικῶν **ἐντομοφάγων** περιλαμβάνουσα μικρὰ ζῷα, μυοειδῆ, μὲ δέρμα μαλακὸν καὶ κεφαλὴν ὀξύρρυγχον.

μύγαλος (ὁ) πάπ. ἡ μυγαλῆ βλ.λ.

μυγδαλιά (ἡ) δημ. κ. **ἀμ-** ἡ ἀμυγδαλῆ : Παλαμ. Παράκ.51,11 **κλαδὶ τῆς μυγδαλιᾶς.**

μυγδαλίτζι (τὸ) μσν. ὑποκορ. **ἄνευ** ὑποκορ. σημ. ὁ καρπὸς τῆς ἀμυγδαλῆς, τὸ μύγδαλο : Πρόδρ.1,209 **κηπουρικὴν πολύκαρπον νὰ 'ργάζουμουν τὴν τέχνην, . . ροδίτζια,** μυγδαλίτζια.

μύγδαλο (τὸ) δημ. κ. **ἀμύγδαλο(ν)** ὁ καρπὸς τῆς ἀμυγδαλῆς : δ.τραγ. **τὸ μύγδαλο τὸ τσάκισα καὶ μέσα σὲ ζωγράφισα.**

μυγιάγγιχτος-η-ο (ἐκ τοῦ μημάγγιχτος - μὴ μ' ἀγγίζῃς, κτ. παρετυμολογίαν πρὸς τὰ μῦγα), δημ. κ. **μυγάγγιχτος κ. μυγιόγγιχτος** ὁ λίαν εὔθικτος, εὐερέθιστος, ὁ μὴ ἀνεχόμενος πειράγματα.

μυγιάζομαι δημ., παθ. ἀόρ. **(ἐ)μυγιάστηκα** ἀμτβ. ἐπὶ ζώων, οἰστρηλατοῦμαι, μὲ πιάνει ἡ μῦγα : Βαλαωρ.Φωτ.1,197 **αὐτὸ τὸ βόϊδι τὸ μανό, π' ὅσο βαθιὰ ρουχνίζει, τόσο εὔκολα μυγιάζεται κι ἀνεμοστροβιλίζει·** **2)** μτφ. ἐκλαμβάνω ὡς ὑπαινιγμοὺς ἐναντίον μου καὶ τοὺς μὴ ἀφορῶντας ἐμὲ λόγους, ὑποφιάζομαι, παρεξηγοῦμαι εὔκολα, μὲ τὸ παραμικρό : παροιμ. **ὅποιος ἔχει μῦγα μυγιάζεται** (ἐπὶ τῶν αἰσθανομένων ἑαυτοὺς ἐνόχους), - **γιατί μυγιάζεται μὲ τὸ κάθε τι ποὺ θὰ ποῦμε;** **3)** ρηματ. π. μυγιαστήρι.

μυγιαστήρι (τὸ) δημ. ὄργανον δι' οὗ ἀποδιώκομεν τὰς μυίας, μυιοσόβη, ξεμυγιαστήρι.

μυγίτσα (ἡ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μῦγα βλ.λ.

μύγμα-ατος (τὸ) (μύζω) μτγν. ὁ μυγμὸς βλ.λ., τὸ μούγκρισμα : Ἰω.Χρυσ.Λόγ.4,825,6 **ὁ δὲ εὐθέως βήξας, ἀπὸ μύγματος τὸ θηρίον ἐκεῖνο τῇ ῥύμῃ τοῦ πνεύματος ἐξέωσεν ἀπὸ τῶν ῥινῶν·** **2)** Ἡσ. «μύγματα· καταξέσματα».

μυγμή (ἡ) (μύζω) μσν. ὁ μυγμὸς βλ.λ., τὸ μούγκρισμα : Τζέτζ.Ἰλ.122,15 **ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἀμύγμων τις εἶναι, ὁ μὴ διδοὺς μυγμὴν ἤτοι ξεσμὴν καὶ αἰτίαν ἀφορμῆς καὶ ἐπιλήψεως ἐπὶ τῇ τέχνῃ.**

μυγμός (ὁ) (μύζω) ὁ διὰ κεκλεισμένου στόματος ἐκπεμπόμενος ἐκ τῆς ῥινὸς ἦχος, οἷος ὁ ἀποδιδόμενος εἰς τὰς κοιμωμένας Ἐρινῦς, τὸ μούγκρισμα, τὸ βογγητό : Αἰσχ.Εὐμ.117, αὐτ.120· || κ. γεν. οἷον ἐπὶ τραυματιῶν, κυνῶν, κυνοκεφάλων κτλ. : Δημήτρ.57 **ἀντὶ μυγμῶν καὶ στεναγμῶν,** Διόδ.Σ 3,35 **οἱ δ' ὀνομαζόμενοι κυνοκέφαλοι . . ταῖς δὲ φωναῖς μυγμοὺς ἀνθρωπίνους προΐενται,** αὐτ. 17,11 **ὁμοῦ δ' ἦν κατὰ τὰς ἐν τοῖς ἀγῶσι συμπλοκὰς μυγμὸς καὶ βοὴ καὶ παρακελευσμός,** αὐτ.17, 92 **ὁ κύων οὔτε κλαγγὴν οὔτε μυγμὸν προέμενος·** || εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἤχου, ὃν παράγει ὁ ἰχθὺς γλάνις : Ἀριστλ.Ζ 621a,29 **γινώσκεται γὰρ ὑπὸ τῶν ἁλιέων οὗ ἂν τύχῃ ᾠοφυλακῶν· ἐρύκων γὰρ τὰ ἰχθύδια ᾄττει, καὶ ἦχον ποιεῖ καὶ μυγμόν·** **2)** ἡ προφορὰ τοῦ φθόγγου μ : Διον.Θρ.631,18, Διον.Ἁλ.Συνθ.14, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,102.

μυγοκάθισμα (τὸ) δημ. τὰ ᾠάρια τὰ καταλειπόμενα ἀπὸ τὴν κρεατόμυιαν ἐπὶ τοῦ κρέατος καὶ τῶν ἄλλων ἐδωδίμων.

μυγούλα (ἡ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μῦγα βλ.λ.

μυγοχάφτης (ὁ) δημ., θηλ.**-ισσα,** ἐπὶ προσ., ὁ χάφτων μυίας, ὁ εὔπιστος, ὁ μωρόπιστος· **2)** τὸ πτηνὸν μυοθήρας ὁ δίχρους.

μυγόχεσμα-ατος (τὸ) δημ. τὸ ἀφόδευμα, ἀποπάτημα τῆς μυίας, ἡ σκοτεινὴ κηλίς, **ἣν ἡ** μυῖα καταλείπει ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων.

μυδάζομαι μτγν., ἀόρ. γ' ἑν. ἐμυδάξατο, μυσάττομαι : Νίκ.Ἀλεξ.482 **αὐτὰρ ὁ ναυσιόεις ἐμυδάξατο δαῖτα** (σχόλ. «ἀπεστρέφετο, παρῃτήσατο, ἀπεμυκτήρισε») (δ.γρ. ἀντὶ ἐμυσάξατο).

μυδαίνω (μύδος (I)) μτγν. ὑγραίνω, διαβρέχω, μουσκεύω : Λυκόφρ.1008 **ἔνθα μυδαίνει ποτοῖς Ὠκίναρος γῆν,** Ἀπολλ.Ρ 3,1247 Ἰήσων φάρμακα μυδήνας **ἠμὲν σάκος ἀμφεπάλυνεν ἠδὲ δόρυ·** || AB 280,25 «μυδαίνεται· διαχεῖται καὶ καθυγραίνεται»· **2)** Ἡσ. σήπω, σέπω.

μυδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μύδι βλ.λ.

μυδαλέος-α-ον (μῦδος, ὁ), ἰων. θηλ. -η ὑγρός, κάθυγρος, διάβροχος : Ἰλ.Λ 54 **κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας αἵματι μυδαλέας,** Ἡσίοδ.Α 270 **πολλὴ δὲ κόνις κατενήνοθεν ὤμους, δάκρυσι μυδαλέη,** Σοφ.Ἠλ.166 **δάκρυσι μυδαλέα·** κ. ἀπολ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.556 **χρῶτά τε μυδαλέον θείῃ,** Ἀντίμ. 90· **2)** ὁ διεφθαρμένος ἐκ τῆς ὑγρασίας, ὁ εὐρωτιῶν, ὁ σαπημένος, μουχλιασμένος : Ἀπολλ.Ρ 2,191 **καὶ δ' ἐπὶ μυδαλέην ὀδμὴν χέον,** αὐτ.2,229 **μυδαλέον τε καὶ οὐ τλητὸν** μένος ὀδμῆς, Νίκ. Θηρ.722 **ἐν δέ τε καυλὸς φύρματι μυδαλέος,** Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,109,6 **ἰξῷ** μυδαλέον **δόνακα.**

μυδαλόεις-**εντος-εσσα-εν** μτγν. ἐπίγρ. ὁ μυδαλέος βλ.λ., ὁ κάθυγρος : Στράτ.ΑΠ 12,226,1 **πάννυχα μυδαλόεντα πεφυρμένος** ὄμματα **κλαυθμῷ.**

μυδάος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν σαρκοφάγων ἐκ τῶν **μουστελιδῶν** περιλαμβάνον μικροῦ μεγέθους ἁρπακτικά.

μύδας (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων διπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν **μυιϊδῶν.**

μύδησις-**εως** (ἡ) (μυδῶ) μτγν. ἡ ὑγρασία, τὸ γλοιῶδες : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.1,4 **ἐπὴν ἐς μύδησιν ἢ καὶ κάθαρσιν τοῦ ἰητροῦ εὐτόλμως ἀκεομένου** ἐς ὠτειλὴν ξυμβῇ τὸ τρῶμα· || ἐπὶ τῶν βλεφαρίδων, πυώδης βλεφαρῖτις : Διοσκ.1,7 ποιοῦσι **καὶ πρὸς τὰς ἐν ὀφθαλμοῖς μυδήσεις τῶν βλεφάρων, στύφουσαι καὶ δασύνουσαι τὰς βλεφαρίδας,** αὐτ.1,24 μυδήσεις **οὔλων** (πιθ. πυόρροιαι)· **2)** ἡ σῆψις : Διογ.Οἰν.16.

μύδι(ον) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. λέμβος, μικρὸν πλοιάριον : Διόδ.Σ 31,38 **μυδίων καὶ ἀκατίων παντελῶς μικρῶν·** πρβλ. Φέστ. ἐν μυοπάρων· **2)** μικρὸς ἐμβρυουλκός, μαιευτικὴ λαβίς : Ἡλιόδ. Χειρ.π.Ὀρειβ.46,10,4, Ἀέτ.7,64· || γεν. χειρουργικὸν ἐργαλεῖον : Παῦλ.Αἰγ.6,8 **βλεφαροκατόχῳ, μυδίῳ·** **3)** μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ μαλάκιον μυτίλος ὁ ἐδώδιμος, ὁ μύαξ· Νεόφ.ἰατρ.γλωσσ.ἐν χειρογρ.· «μύαξ· τὸ θαλάσσιον μύδιον».

μυδιόσκελλον (τὸ) μτγν. μικρὸς ἐμβρυουλκός, μύδιον βλ.λ.2) : Ἀέτ.8,27.

μύδος (ὁ) μτγν. ἡ ὑγρασία καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς προερχομένη σῆψις : Νίκ.Ἀλεξ.248 **ἰῷ σηπόμενον δὲ** μύδῳ **ἐκρήγνυται ἔρφος.**

μύδος-ον (μύω) Ἡσ. «ἄφωνος»· πρβλ. μυνδός.

μυδραλλιοβόλο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. παλαιοτ. ἁ. ὀν. τοῦ πολυβόλου.

μυδράλλιον (τὸ) νεώτ. βλῆμα πολυβόλου.

μυδρίασις-**εως** (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., ἰων. **-ίησις** ἡ ὑπερβολικὴ αὔξησις ἢ παθολογικὴ διαστολὴ τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ : Κέλσ.Ἰατρ.6,37, Γαλ.10,171· **2)** πιθ. ὁμ. σημ. κ. ἐν Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,7 **ξυνάγεται ἐς μικρὸν ἡ κούρη, εὖτε φθίσιν ἣν ἠδὲ μυδρίησιν ἐγὼ κικλήσκω.**

μυδριατικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν μυδρίασιν βλ.λ.· || τὸ οὐδ. πληθ. **μυδριατικὰ** φαρμακ. φάρμακα χρησιμοποιούμενα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς διεύρυνσιν τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ.

μυδρίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. κολλύριον προκαλοῦν μυδρίασιν, διεύρυνσιν τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ.

μυδροβόλησις-εως (ἡ) (μυδροβολῶ) νεώτ. στρατ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μυδροβολῶ.

μυδροβολῶ-έω νεώτ. στρατ. βάλλω διά πολυβόλων· **2)** ρηματ. π. μυδροβόλησις.

μυδροκτύπος-ον ὁ σφυρηλατῶν μύδρον, πεπυρακτωμένον σίδηρον, ὁ χαλκεύς, σιδηρουργός, γύφτος : Εὐρ.῾Ηρ.992 **μυδροκτύπον μίμημ᾿ ὑπὲρ κάρα βαλὼν ξύλον καθῆκε** παιδὸς **εἰς ξανθὸν κάρα** (δίκην χαλκέως σφυρηλατοῦντος σίδηρον).

μυδροκτυπῶ-έω ἐπὶ τοῦ ῾Ηφαίστου, σφυρηλατῶ πεπυρακτωμένον σίδηρον : Αἰσχ.Πρ.368 **κορυφαῖς δ᾿ ἐν ἄκραις ἥμενος μυδροκτυπεῖ** ῞Ηφαιστος.

μυδρόλη (ἡ) νεώτ. χημ. κόνις διαλυτὴ εἰς τὸ ὕδωρ.

μύδρος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἄκμων λίθινος ἢ μετάλλινος : Αἰσχ.άπ.307 **κάπιχαλκεύειν μύδρους** || σκληρὸς ὡς ἄκμων : ᾿Αντιφάν.195,3 **τύπτεσθαι μύδρος·** **2)** πεπυρακτωμένος σίδηρος : Καλλ. ῎Αρτ.49 (Κύκλωπας) **ἐπὶ ἄκμοσιν ῾Ηφαίστοιο ἑσταότας περὶ μύδρον,** Νίκ.᾿Αλεξ.50 **σβεννὺς αἰθαλόεντα μύδρον** (σχόλ. «πεπυρακτωμένον σίδηρον»)· || ἐν φρ. **μύδρους αἴρειν χεροῖν** κρατῶ πεπυρακτωμένον σίδηρον εἰς τὰς χεῖρας, ὡς βάσανον, οἷα ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν μεσαίωνα : Σοφ.᾿Αντ.264 **ἦμεν δ᾿ ἕτοιμοι καὶ μύδρους αἴρειν χεροῖν** (σχόλ. «μύδρους αἴροντες ἐπαρῶνται μένειν τὰ ὅρκια, ἕως αὐτοὶ φανῶσι, καὶ ῥίπτουσιν αὐτοὺς εἰς θάλασσαν, ὅπως ἂν αἰώνια τὰ ὅρκια ὑπάρχῃ»)· || ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ὄγκος ἐκ λίθου ἢ μετάλλου πεπυρακτωμένος : Διογ.Λ 2,8 (᾿Αναξαγόρας) **ἀσεβείας κρίνεται, διότι τὸν ἥλιον μύδρον ἔλεγε διάπυρον,** αὐτ.2,15 **ἠέλιον πυρόεντα μύδρον ποτὲ φάσκεν ὑπάρχειν, καὶ διὰ τοῦτο θανεῖν μέλλεν ᾿Αναξαγόρας·** || κ. ἐπὶ ἀστέρων : Κριτί.25,35D **ὅθεν τε λαμπρὸς ἀστέρος στείχει μύδρος·** || διάπυροι λίθοι ἢ τεμάχια μετάλλου ριπτόμενα ἐντὸς ὑγροῦ πρὸς ἐξάτμισιν αὐτοῦ : ῾Ιππ. Γυν.2,134 **ἐπειδὰν δὲ ἀποψύχεται τὸ οὖρον, ἐμβάλλειν μύδρους διαπύρους ἐς τὸ οὖρον·** **3)** τεμάχιον στερεοποιημένης λάβας ἐκτινασσόμενον κατὰ τὰς ἐκρήξεις ἐκ τῶν ἡφαιστείων, οἷον τῆς Αἴτνης : ᾿Αριστλ.Κοσμ.395b,23 **οἳ δὴ καὶ ῥέουσι πολλάκις ποταμῶν δίκην, καὶ μύδρους ἀναρρίπτουσι διαπύρους,** Στράβ.6,2,8 **ἀνεῳγμένων τούτων τῶν στομάτων δι᾿ ὧν τὸ πῦρ ἀναφυσᾶται, καὶ μύδροι καὶ ὕδατα ἐκπίπτει·** **4)** ὄγκος μετάλλου, μᾶζα, οἷον σιδήρου, χρυσοῦ : ῾Ηρ.1,165 **μύδρον σιδήρεον κατεπόντωσαν,** Λυκόφρ.272 **Πακτώλιον τηλαυγῆ μύδρον·** **5)** γεν. λίθος : ᾿Ορφ.᾿Αργ.894 **πρόσθε γὰρ Αἰήταο δόμων .. ἕρκος φρουρεῖται πύργοισι καὶ εὐξέστοισι μύδροισιν·** || γλωσσ. «μύδρος κίων παχὺς ἄξυστος»· **6)** γεν. πεφλογισμένος ὄγκος : ῾Ιππ.Φυσ.8 **ὁ ἀὴρ διάπυρος καὶ μύδρος γενόμενος·** **7)** νεώτ. στρατ. μεταλλικὴ συμπαγὴς σφαῖρα, χρησιμοποιουμένη ὡς βλῆμα τῶν παλαιῶν ἐμπροσθογεμῶν πυροβόλων· πρβλ. σμύδρος.

μυδῶ-άω (μύδος) εἶμαι κάθυγρος, διάβροχος, στάζω ἐκ τῆς ὑγρασίας : Σοφ.ΟΤ 1278 **οὐδ᾿ ἀνίεσαν φόνου μυδώσας σταγόνας,** αὐτ.᾿Αντ.1008 **ἐπὶ σποδῷ μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο,** ῞Ηδυλ. 5,198,3 **ταῦτα μύροις ἔτι πάντα μυδῶντα κεῖνται,** ᾿Απολλ.Ρ 4,1531 **μυδόωσα ἀπὸ χροὸς ἔρρεε λάχνη,** Νίκ.Θηρ.308 **φόνῳ μυδόωντες ὀδόντες** (δ.γρ. μυδόεντες)· || κ. ἐπὶ ἑλκῶν : ῾Ιππ.῞Ελκ.10· || κ. ἐπὶ τῶν βλεφαρίδων : Διοσκ.1,71· **2)** ἔχω τὴν ὑγρότητα τῆς σήψεως, λειώνω σαπίζοντας· ῾Ησ. «μυδῶντες· διϋγραίνοντες, σηπόμενοι» : ῾Ιππ. Κεφ.Τρωμ.15 **σὰρξ μυδῶσα,** Σοφ.᾿Αντ.410 **μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες εὖ,** Πολύβ.6,25,7· **ὑπὸ τῶν ὄμβρων ἀποδερματούμενοι καὶ μυδῶντες** (οἱ θυρεοί), Δίων Χρ.Λόγ.5,86C **νεκρὸν σαπρὸν ἤδη καὶ μυδῶντα,** Λουκ.Νεκρ.Δ 14,5 **ὁρῶντες τὸν νεκρὸν τοῦ Θεοῦ ἐκτάδην, μυδῶντα ἤδη καὶ ἐξῳδηκότα·** **3)** ρηματ.π. μύδησις.

μυδών-ῶνος (ὁ) μτγν. κρέας σεσηπὸς ἐν ἕλκει· Πολυδ.4,191· **2)** γενικ. μυδῶνος πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ μυλῶνος ἐν Δίων Χρ.47,18.

μύειος-ον (μῦς) μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μῦς, ποντικούς : ᾿Αν.᾿Οξ.2,286 **μῦς μύειος.**

μυελασθένεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ νωτιαία μορφὴ τῆς νευρασθενείας, καθ᾿ ἣν ὁ πάσχων ἐμφανίζει πόνους κατὰ τὴν ὀσφύν, ἀδυναμίαν τῶν κάτω ἄκρων μετ᾿ ἐλαττώσεως τῶν ἀνακλάσεων καὶ δυσχέρειαν βαδίσματος.

μυελατέλεια (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἀτελὴς ἀνάπτυξις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ὀφειλομένη εἰς ἀνωμαλίαν τῆς διαπλάσεως αὐτοῦ.

μυελαυξής-οῦς-ές ὁ αὐξάνων τὸν μυελόν, ὁ τρέφων αὐτόν· ῾Ησ. «μυελαυξεῖ τροφῇ· τῇ τὸν μυελὸν τρεφούσῃ» (δ.γρ. μυελαυξῆ).

μυελεγκέφαλος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. ὁ ἐγκέφαλος μετὰ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.

μυελικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυελόν, ὁ τοῦ μυελοῦ : **μυελικαὶ αὔλακες** (τέσσαρες ἐπιμήκεις αὔλακες ἐπὶ τοῦ τελείως διαπεπλασμένου νωτιαίου μυελοῦ), • **μυελικὴ αὖλαξ** (ἡ πρώτη καταβολὴ τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος τοῦ κυήματος κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἔξω βλαστικοῦ δέρματος), - **μυελικὸς κῶνος** (ἡ μετὰ τὸ ὀσφυϊκὸν ὄγκωμα κατωτέρα μοῖρα τοῦ νωτιαίου μυελοῦ), - **μυελικὸς σωλὴν** (μία τῶν φάσεων τῆς διαπλάσεως τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος).

μυελίνη (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἡμίρρευστος λιπολευκωματώδης οὐσία, ἐξ ἧς συνίσταται τὸ μυελῶδες ἔλυτρον τοῦ νευρίτου.

μυελίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν πυριτικὸν ἅλας τοῦ ἀργιλίου ἔνυδρον.

μυέλινος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ οἱονεὶ ἐκ μυελοῦ κατεσκευασμένος, ὁ τρυφερός, ὁ ἁπαλός : Διοσκ.᾿Επιγρ.ΑΠ 12,37 πυγὴν Σωσάρχοιο **διέπλασεν ᾿Αμφιπολίτεω μυελίνην** παίζων ὁ **βροτολοιγὸς ῎Ερως·** **2)** νεώτ. ἀνατ. ὁ ὄντως ἐκ μυελοῦ συνιστάμενος : **μυέλινον ἱστίον** (μέρη λευκῆς οὐσίας τῆς παρεγκεφαλίδος), - **μυελίνη ταινία** (λευκὴ δεσμὶς νευρικῆς οὐσίας κατὰ τὴν ραχιαίαν ἐπιφάνειαν τοῦ ὀπτικοῦ θαλάμου ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ).

μυελῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀλλοίωσις τῆς ἱστολογικῆς ὑφῆς τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ὀφειλομένη εἰς λοιμῶξίν τινα ἢ δηλητηρίασιν.

μυελοβλάσται (αἱ) νεώτ. εἰδικὰ ὥρα λευκοκύτταρα παραγόμενα ἐντὸς ὡρισμένων αἱμοποιητικῶν ὀργάνων, οἷον σπληνός, ἥπατος κ.ἄ.

μυελόεις-εντος-εσσα-εν (μυελός) ὁ πλήρης μυελοῦ, ὁ γεμάτος μεδούλλι : ᾿Οδ.1 293 **σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα·** **2)** ὁ παχύς, εὐτραφής, μαλακός, τρυφερός : Μάτρ.π.᾿Αθήν.4,135Α **ἀσπάραγόν τε καὶ ὄστρεα μυελόεντα,** Νίκ.᾿Αλεξ.59 **μυελόεντα ποτὸν ὄρνιθος** (σχόλ. «τὸν ὡς μυελὸν γενόμενον ἐκ τῆς ἑψήσεως»).

μυελόθεν ἐπίρρ. γλωσσ. ἐκ μυελοῦ, ἀπὸ μυαλό.

μυελοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ προεξοχή, ἡ πρόπτωσις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ διά τινος σχισμῆς τῶν τόξων τῶν σπονδύλων οὐχὶ φυσιολογικῆς, ὀφειλομένης εἰς διαμαρτίαν περὶ τὴν διάπλασιν τούτων, οἷον εἰς τὴν δισχιδῆ ῥάχιν.

μυελοκύτταρον (τὸ) νεώτ. κύτταρον τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστῶν.

μυελοκυφέλη (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἑκάστη τῶν μικρῶν κοιλοτήτων τῶν ἀποτελουσῶν τὴν σπογγώδη οὐσίαν τῶν ὀστῶν καὶ ἐμπεριεχουσῶν τὸν ὀστέϊνον μυελὸν καὶ τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα.

μυελομαλακία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μαλάκυνσις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ὀφειλομένη εἰς θρόμβωσιν τῶν ριζικῶν ἀρτηριῶν καὶ ἐκδηλουμένη διὰ χαλαρᾶς παραπληγίας ἀποπληκτοειδοῦς.

μυελομηνιγγῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ τῶν περιβαλλουσῶν αὐτὸν μηνίγγων, ἐπερχομένη συνήθ. κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον τῆς συφίλιδος, ἃ. μηνιγγομυελῖτις.
μυελὸν (τὸ) μτγν. ὁ μυελός : Γρηγ.Ναζ.'Απολ.26.
μυελονευρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῶν νεύρων καὶ τοῦ μυελοῦ συγχρόνως, ὀφειλομένη εἰς οἰνοπνευμάτωσιν, συφίλιδα, λέπραν καὶ πλείστας λοιμώξεις καὶ δηλητηριάσεις.
μυελοπάθεια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τὸ σύνολον τῶν παθήσεων τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, οἷον αἱμορραγία, μαλάκυνσις, τραυματικαὶ μυελίτιδες κτλ.
μυελόπλαξ-ακος (ἡ) νεώτ. ἀνατ. συνήθ. κτ. πληθ. μεγάλα κύτταρα τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστῶν.
μυελοποιός-**όν** σχόλ. ὁ παράγων, παρέχων μυελόν, ὅθ. θρεπτικός : Σχόλ.'Οδ.2,290 **ἄλευρα μυελοποιά, θρεπτικά.**
μυελός (ὁ) κ. νεώτ., δημ. **μυαλός κ. μυαλό** (τὸ) ἐν τῷ σωληνωτῷ κοιλώματι τῶν ὀστῶν λιπώδης οὐσία, τὸ μεδούλλι ἢ μελοῦδι, (δ. ἐπὶ τοῦ ἀνθρ. : 'Ιλ.Υ 482 **μυελὸς αὖτε σφονδυλίων ἔκπαλθ'**, Τίμ.Λοκρ.100Β **ὀστέα μυελῶν περιφράγματα·** κ. ἐπὶ ζῴων : **ὁ Χείρων ἔτρεφε τὸν 'Ηρακλέα διὰ μυελοῦ λεόντων·** ‖ εἰδ. ἡ ἐν τῇ **σπονδυλικῇ** στήλῃ λιπώδης λευκὴ οὐσία ἡ ἐν συνεχείᾳ τοῦ προμήκους (μυελοῦ), συνήθ. μτ. προσδ. ἐπιθ. **νωτιαῖος μυελός** διαυχένιος μυελός : Πλάτ. Τίμ.74Α **περὶ τὸν διαυχένιον ἅμα καὶ νωτιαῖον μυελόν**, Διοκλ.Καρ.ἀπ.141, - **πάθησις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ·** κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Πλάτ.Τίμ.41Α **εἰς τὸν ἐκ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὸν αὐχένα καὶ διὰ τῆς ῥάχεως μυελὸν συμπεπηγότα·** ‖ ὁμ. εἰδ. κ. δημ. ὁ ἐγκέφαλος, δημ. **ὁ μυαλὸς ἢ τὸ μυαλό:** Σοφ.Τρ.781 **κάγχης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει,** Νικ.Θηρ.101 **μυελοῖο νεοσφαγέος ἐλάφοιο,** Γαλ. Χρ.Μορ.8,4· ‖ γενικώτ. μυελὸς **ραχίτης** ἡ ὅλη σπονδυλικὴ στήλη, ἡ ραχοκοκκαλιά : 'Ιππ.Κφακ. 499· **2)** ἐπὶ φυτῶν, ἡ ἐπιμήκως διὰ μέσου τοῦ καυλοῦ χωροῦσα μαλακωτέρα οὐσία, ἃ. καρδία, βοταν. ἐντεριώνη, δημ. καρδιά : Θεόφρ.Φ1 1,2,6 **μήτρα δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ ξύλου, τρίτον ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ οἷον ἐν τοῖς ὀστοῖς μυελός· καλοῦσι δέ τινες τοῦτο καρδίαν, οἱ δὲ μυελόν·** **3)** μτφ. ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἢ καὶ συναφῶς ἐπὶ διανοήματος, τὸ ἐσώτερον, τὸ ἔνδον, τὸ μύχιον : Εὐρ.'Ιππ.255 **μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς·** ‖ ὅθ. ποι. κτ. περίφρ. **ἄχρις ἐπὶ μυελούς** μέχρι τῶν μυχιαιτάτων, οἷον τῆς βουλήσεως, τοῦ συναισθήματος, τῆς ἀπολαύσεως : 'Ηλιόδ.Αἰθ.3,7 **ἄχρις ἐπ' ὀστέα καὶ μυελοὺς αὐτοὺς εἰσδύεται·** ὁμ. ἰδ. νεώτ. **μέχρι μυελοῦ ὀστέων : τὸ ψῦχος τὸν διεπέρασε μέχρι μυελοῦ ὀστέων, - εἶναι ἐρωτευμένος - βασιλόφρων - φιλότουρκος μέχρι μυελοῦ ὀστέων·** **4)** συνεκδ. ποι. ὡς χαρακτηριστικὴ ὀνομ. πάσης ἐκλεκτῆς κατ' ἐξοχὴν θρεπτικῆς καὶ ρωστικῆς, δυναμωτικῆς τροφῆς : 'Ιλ.Χ 501 **ἐπὶ γούνασι πατρὸς μυελὸν οἷον ἔδεσκε,** 'Οδ.Β 290 **οἶνον ἐν ἀμφορεῦσι καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν, δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν,** ΠΔ Γεν.45,18 **καὶ φάγεσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς·** **5)** ὅθ. κτ. ἐπέκτ. ὁμ. ποι. αὐτὴ ἡ σωματικὴ ρώμη, δύναμις : Αἰσχ.'Αγ.76 **ὅτε γὰρ νεαρὸς μυελὸς στέρνων ἐντὸς ἀνάσσων ἰσόπρεσβυς·** **6)** ὁμ. μτφ. ὁ κάλλιστος, ὁ ἐκλεκτότερος τόπος : Θεόκρ.28,18 **ἂν ὦξ 'Εφύρας κτίσσε πότ' 'Αρχίας νάσω Τρινακρίας μύελον** (περὶ τῶν Συρακουσῶν ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν ὅλην Τρινακρίαν, Σικελίαν)· ‖ **ὁμ.** ἐπὶ κρέατος, **τὸ ἐκλεκτότερον,** τὸ τρυφερώτερον μέρος, οἱονεὶ μυελός : "Αλεξ. 186,10 **εἶθ' ἕφων ποιῶ μυελόν, ἀφεῖλόν τ' ἐπιγανώσας σιλφίῳ·** ‖ ὁμ. τὸ ἐξαίρετον λίπος, πάχος σφαγίου : 'Ιππ.Γεν.Φυσ.109 **χηνὸς μυελός·** πρβλ. μυελοῦμαι.

μυελοσάρκωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. σαρκωματώδης ὄγκος ἀναπτυσσόμενος ἐντὸς τῶν ὀστῶν.
μυελοσκλήρυνσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **μυελοσκλήρωσις** σκλήρυνσις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.
μυελοτρεφής-οῦς-ές ὁ τεθραμμένος διὰ μυελοῦ : Τιμόθ.ἀπ.94.
μυελοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. πληροῦμαι μυελοῦ, πάχους : ΠΔ Ψαλμ.65,15 **ὁλοκαυτώματα μεμυελωμένα ἀνοίσω σοι μετὰ θυμιάματος** καὶ κριῶν (δ.γρ. μεμυαλωμένα).
μυελόφιλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν **κουρκουλιονιδῶν.**
μυελώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μυελόν, ὁ ἔχων ἰδιότητά τινα τοῦ μυελοῦ : 'Αριστλ. Ζ) 517a,3 **ἐν οἷς ὑπάρχει ὑγρότης μυελώδης·** ‖ νεώτ. ὁ ἁπαλός, τρυφερός· **2)** νεώτ. ἀνατ. **μυελώδεις ἀκτῖνες** κωνοειδεῖς μικροσκοπικαὶ περιοχαί, ἃς ἐμφανίζει ἡ φλοιώδης οὐσία τοῦ νεφροῦ.
μυέλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. νεόπλασμα ἐμφανιζόμενον ἐν τῷ μυελῷ τῶν ὀστῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν τῷ περιοστέῳ ὡς πολλαπλοῦν ἢ διάχυτον.
μυεντερικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἔντερα ἅμα καὶ τοὺς μῦς : **μυεντερικὸν πλέγμα** (νευρικὸν πλέγμα, μεταξὺ τῆς κυκλοτεροῦς καὶ τῆς ἐπιμήκους στιβάδος τοῦ μυϊκοῦ χιτῶνος τοῦ ἐντερικοῦ τοιχώματος).
μυζέω ἰων. τ. τοῦ μυζῶ βλ.λ. : Εὐστ.1821,52.
μυζήθρα (ἡ) δημ. κ. **μυτζήθρα** γαλακτοκομικὸν τυροειδὲς προϊόν, ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ γάλακτος μετὰ τὴν πῆξιν καὶ παραλαβὴν τοῦ τυροῦ.
μυζηθρόπιττα (ἡ) δημ. πίττα παρασκευαζομένη μὲ μυζήθραν βλ.λ.
μύζησις-εως (ἡ) (μυζῶ-άω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μυζῶ, ἀπομύζησις, ἀπορρόφησις διὰ τοῦ στόματος, βύζαγμα, πιπίλισμα : Γαλ.7,130.
μυζητήρ-ῆρος (ὁ) (μυζῶ-άω) νεώτ. τὸ δι' οὗ γίνεται ἡ μύζησις, τὸ βύζαγμα· **2)** ζῳολ. τὸ προβοσκιδοειδὲς ρύγχος πολλῶν ἐντόμων, δι' οὗ **ἀπομυζῶσιν** αἷμα ζῴων ἢ χυμοὺς φυτῶν· **3)** βοταν. ἡ ρίζα πολλῶν παρασιτικῶν φυτῶν, δι' ἧς ἀπομυζῶσι θρεπτικοὺς χυμούς.
μυζητής (ὁ) (μυζῶ-άω) μτγν. κ. νεώτ. ἔντομον ἐπιβλαβὲς εἰς τὰ φυτά, ἡ κάμπη : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.77(78),46· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων ὑμενοπτέρων **ἐκ τῶν σφηκιδῶν.**
μυζητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μύζησιν, **ὁ** κατάλληλος πρὸς μύζησιν : **μυζητικὰ ὄργανα τοῦ ἐντόμου, - σίφων ὁ μυζητικός·** ἐπίρρ. -ῶς.
μυζόδενδρον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ τῶν προσωπανθῶν.**
μυζομελής-οῦς (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν ᾠδικῶν ἐκ τῶν **αἰγιθαλιδῶν.**
μυζοστομίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. σκωλήκων **πολυχαιτῶν** περιλαμβάνουσα σκώληκας μὲ σῶμα δισκοειδές, ζῶντας παρασιτικῶς ἐπὶ ἄλλων ζῴων· ‖ εἰδ. γένος **μυζόστομον.**
μύζουρις-ιδος (ἡ) (οὐρά) κ. μσν. αἰσχροποιός, πόρνη· Εὐστ.1821 **«ὅθεν** καὶ γυνὴ μύζουρις, ἡ αἰσχροποιός, παρὰ **τὸ** μυζᾶν οὐράν, ὅ ἐστι θηλάζειν» : Κωμ.'Αδέσπ.1352.
μύζω (I) κ. μσν., μέλλ. μύξω (Διογ.Λ 10,118), ἀόρ. **ἔμυξα** (Μεν.811), παρακ. ἐν μτχ. μεμυζότε ('Αντίμ.90), ἔχων κεκλεισμένον τὸ στόμα ἐκπέμπω διὰ τῆς ρινὸς τὸν ἦχον μῦ-μῦ, μουγκρίζω· Σχόλ.'Αριστφ. Θεσμ.238 **«ὅτι** τὸ μύζειν παρῆκται ἀπὸ τοῦ μῦ πολλοῖς ἄλλοις ὁμοίως· μύζειν δέ ἐστι τοῖς μυκτῆρσι ποιὸν ἦχον ἀποτελεῖν» κ. μέσ. : Αἰσχ.Εὐμ. 118 **μύζοιτ' ἄν, ἀνὴρ δ' οἴχεται φεύγων πρόσω'** ‖ βογγῶ θλιβερῶς, στενάζω : Αἰσχ.Εὐμ.189 **μύζουσιν οἰκτισμὸν** πολὺν ὑπὸ ῥάχιν παγέντες (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «ἐπὰν παγῶσιν ὑπὸ ῥάχιν, ὅταν

παλουκωθοῦν, μύζουσι μυγμὸν ποιοῦντα πολὺν οἰκτισμόν»· **2)** γογγύζω, παραπονοῦμαι, μουρμουρίζω ἐκ δυσαρεσκείας, γκρινιάζω : Ἀριστφ. Θεσμ.231 **τί μύζεις; πάντα πεποίηται καλῶς·** **3)** ἐπὶ δελφῖνος, ἐκβάλλω μυγμὸν βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ., ἦχον, ὃν παράγει ὁ δελφίς : Ἀριστλ.ΖΙ 535b, 32 **μύζει καὶ τριγμὸν ἀφίησι·** **4)** ἐπὶ τῶν σπλάγχνων κττ., βορβορύζω, γουργουλίζω, γουργουρίζω : Ἱππ.Νούσ.2,55 **ἐπὶ τοῖσι σπλάγχνοισι μύζει·** || κ. ἀπροσ. : Ἱππ.Ἐπιδ.5,6 **ὁκότε ἄσιτος εἴη, ἔμυσεν αὐτοῦ ἐν τῇ γαστρὶ ἰσχυρῶς** (διόρθ. ἔμυζεν)· **5)** μυκτηρίζω, χλευάζω· Ἡσ. «μύζοντος, μυκτηριζομένου» : Εὐστ.Πον.38,28 **οὓς ἀεὶ ἐξουθενῶ καὶ μύζων γελῶ μυκτῆρος λόγῳ, οἷα χρυσοῦ μόλιβδον ἀμειβομένους,** αὐτ.221,44 **τονθορύζοντας καὶ μύζοντας·** **6)** πίνω μὲ κεκλεισμένα τὰ χείλη, ροφῶ, βυζαίνω, πιπιλίζω, ἄ. μυζῶ : Σουΐδ. «μύζει· θηλάζει, λείχει» : Ξεν.Ἀν.4,5,27 **τούτους ἔδει ὁπότε τις διψῴη λαβόντα εἰς τὸ στόμα μύζειν** (τοὺς καλάμους).

μυζῶ-άω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἰων. **μυζέω,** μέλλ. **μυζήσω,** ἀόρ. **ἐμύζησα** (Γαλ.4,550) κ. παθ. **ἐμυζήθην,** ροφῶ διὰ τοῦ στόματος τὴν ἔν τινι πράγματι περιεχομένην ὑγρὰν οὐσίαν, βυζαίνω, πιπιλίζω : Γαλ.4,550,Ὀππ.Ἁλ.2,407,Παῦλ.Αἰγ.6,41,Σουΐδ. ἐν λ. Δημοσθένης **φάρμακον ἔχων ὑπὸ τῇ σφραγῖδι, μυζήσας ἀπέθανε·** **2)** ρηματ. π. μύζησις, μυζητής, μυζητήρ, μυζητικός.

μύηλα Ἡσ. «σάρξ τις ἐπαίρουσα τὴν γαστέρα».

μύημα-ατος (τὸ) (μυῶ) μτγν. κ. μσν. ἡ κατήχησις, τὸ μεμυημένον, μυστηριῶδες μάθημα : Ἰάμβλ.Πυθ. 38,Ἀρέθ.π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. **τὸ ὑπερούσιον καὶ ἀπρόσιτον τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει μύημα.**

μύησις-εως (ἡ) (μυῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μυῶ, ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὰ μυστήρια, διδασκαλία μυστικῶν τελετῶν· Ἡσ. «μυσταγωγία, μυσταγωγή» : Ἀνδροτ.34,Φίλ.1,156, Πλούτ.Ἠθ.169D **ἥδιστα δὲ τοῖς ἀνθρώποις ἑορταὶ καὶ εἰλαπίναι πρὸς ἱεροῖς καὶ μυήσεις καὶ ὀργιασμοί,** Διον. Ἀρεοπ.2,22 **ἱεροπρεπῶς ἄκουε τῶν ἱερῶς λεγομένων, ἔνθεος ἐνθέων, ἐν μυήσει γινόμενος,** Ἰάμβλ.Πυθ.17,74, **- μύησις εἰς τὸν τεκτονισμόν·** **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἐμπιστευτικὴ ἀνακοίνωσις μυστικῆς τινος ὑποθέσεως, ἑταιρείας, συνωμοσίας κττ.· **3)** μτγν. μσν. τὸ βάπτισμα : Κλήμ.Ἀλ.1,88Α, Σωζόμ.Ἐκκλ.Ἱστ.11Α **ἀμυήτοις μύησιν κατὰ τὸν νόμον τῆς ἐκκλησίας,** Ἀποστ.Διατ.7 **περὶ τῆς.. κατὰ Χριστὸν μυήσεως.**

μυητής (ὁ) (μυῶ) μσν. ὁ μυῶν, μύστης, μυσταγωγός, κατηχητής : Πρόδρ. ἐν Notitt.Mss.6,531 **ἁγνὸς δ' αὖθ' ἑτέρωθε δάκρυ σταλάσσι μυητής.**

μυηφόνον (τὸ) ἡ σκίλλα, τὰ σκιλλοκρόμμυδον : Φανί.Ἱστ.27.

μύθα Ἡσ. «φωνή· Κύπριοι».

μῦθαρ Ἡσ. «μῦθος».

μυθαρεύομαι (μῦθαρ) κ. μσν. ἀποθ. μυθοῦμαι, λέγω, ὁμιλῶ : Δῖος π. Στοβ.Ἀνθολ.2,499 **ἀγάλλευ μειράκιον· εὐδαίμονα μὲν γὰρ οὐκ ἔχω ὅπως τὺ φατίζω ναμερτέως μυθαρευόμενος,** Στουδ. Θεόδ.279Α **οὕτω ψευδοεποῦσι μυθαρευόμενοι.**

μυθάριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ μῦθος, μικρὸς μῦθος, παραμυθάκι : Στράβ.13,1,69 **καὶ οἱ γραμματικοὶ μυθάρια παραβάλλοντες εὑρεσιλογοῦσι μᾶλλον ἢ λύουσι τὰ ζητούμενα,** Πλούτ. Ἠθ.14Ε **τὰ Αἰσώπεια μυθάρια καὶ τὰς ποιητικὰς ὑποθέσεις,** Κλεομήδ.2,1,Πορφ.Χριστ.54· || νεώτ. ψευδὴς ἀφήγησις, διάδοσις ἀφορῶσα εἴς τινα ἢ εἴς τι γεγονός : **πρὸς συκοφαντίαν του ἐπενόησαν καὶ διέδωσαν γελοῖα μυθάρια.**

μύθαρχοι Ἡσ. «οἱ προεστῶτες τῶν στάσεων»· πρβλ. μῦθος ἐν εἰδ. σημ.

μυθέσκοντο ἐπ.,ἰων.παρατ. γ' πληθ. τοῦ μυθοῦμαι.

μύθευμα-ατος (τὸ) (μυθεύω) κ. νεώτ. μῦθος, διήγημα, λόγιον : Πλούτ.Ἠθ.28D **ἐν ποιητικῇ λέξει καὶ μυθεύμασι περικεχυμένοις πολλὰ διαφεύγει τὸν νέον ὠφέλιμα καὶ χρήσιμα,** αὐτ.Μαρ.11,Μαν.4,447 **ἔν τ' ἀρεταλογίῃ μυθεύματα ποικίλ' ἔχοντας·** || νεώτ. πλαστὴ διήγησις, ψευδὴς ἱστορία : **ἡ εἴδησις αὐτὴ ἀπεδείχθη μύθευμα·** **2)** πλοκὴ θεατρικοῦ ἔργου : Ἀριστλ.Ποιητ.1460a,29 **ἔξω τοῦ μυθεύματος.**

μυθεύω κ. μσν., παρακ. **μεμύθευκα** (Φιλόδ.Μουσ. 24Κ, Στράβ.1,2,35) κ. παθ. **μεμύθευμαι** (Λουκ. Ἀλκ.1), μυθοῦμαι, λέγω, ὁμιλῶ : Εὐρ.Ἡρ.77 **ἐγὼ δὲ διαφέρω λόγοισι μυθεύουσα,** Ἐζεκ.Ἐξ.34 **ἅπαντα μυθεύσασα,** Φιλόδ.Μουσ.24Κ· || κ. παθ. γίνεται λόγος περὶ ἐμοῦ : Εὐρ.Ἴων 196 **ὃς ἐμαῖσι μυθεύεται παρὰ πήναις ἀσπιστὰς Ἰόλαος,** αὐτ. 265 **ὡς μεμύθευται βροτοῖς** (ὡς γίνεται λόγος μεταξὺ τῶν θνητῶν)· **2)** μυθωδῶς διηγοῦμαι, πλάττω, μυθολογῶ· Εὐστ. «μυθεύεσθαι· τὸ ψευδῶς λέγειν» : Σωκρ.Ἐπιστ.30,9 **πράξεις μεμύθευκε,** Στράβ. 1,2,35 **οὐδὲ γὰρ αὐτοῦ Ὁμήρου ταῦτα μυθεύοντος·** || ὁμ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Ἀριστλ.Θαυμ. 836b,1· κ. παθ. : Ἀριστλ.ΖΜ 641a,20 **τὰ μυθευόμενα λιθοῦσθαι,** Στράβ.14,2,28 **μυθεύονται κατασχεῖν τὴν νῆσον,** Λουκ.Ἀλκ.1 **περὶ ἧς δὴ παλαιὸς ἀνθρώποις μεμύθευται λόγος·** πρβλ. Δίων Κ 51,26· **3)** ρηματ. π. μύθευμα.

μυθηγορῶ-έω μτγν. μυθολογῶ, πλάττω, ἀφηγοῦμαι μύθους· κ. παθ. : Πρόκλ.Προλεγ.Ἡσίοδ.5 **τὰ δ' ἐντεῦθεν μεμυθηγόρηται καὶ ἀλληγορικώτερον λέλεκται.**

μύθημα-ατος (τὸ) (μυθοῦμαι) μσν. διήγημα, λόγιον, μύθευμα : Πρόδρ. ἐν Notitt.Mss.7,257,77.

μυθήρια (τὰ) μτγν. μῦθοι, διηγήματα : Κλήμ.Ἀλ. 1,73Α· || ΕΜ ἡ λ. πρὸς παραγωγὴν τῆς λ. μυστήρια «μυστήρια, μυθήρια· μῦθος γὰρ ὁ λόγος».

μυθητῆρες Ἡσ. «στασιασταί»· πρβλ. μυθιήτης.

μυθητής (ὁ) (μυθοῦμαι) μτγν. κ. μσν. ὁ λέγων, ὁ διηγούμενος : Ἀντιγ.Καρ.120· **2)** ὁ λέγων, ὁ ἐκφωνῶν ἐπαναστατικοὺς λόγους, ὁ στασιαστής· Εὐστ.1901 (σχόλ.Ὀδ.Φ 71) «Ἀνακρέων τοὺς ἐν Σάμῳ θέλων εἰπεῖν στασιαστάς, Μυθηταὶ δ' **ἐν** νήσῳ, φησί, διέπουσιν ἱερὸν ἄστυ» Ἡσ. «μυθηταί· στασιασταί»· || αὐτ. «ἐν μύθοις καὶ μόνοις ἔχοντες τὸ σεμνόν· ἀγορηταὶ βλαβεροί».

μυθιάζομαι μτγν. ἀποθ. διηγοῦμαι μύθους : Βάβρ.Προοίμ.2.

μυθίαμβος (ὁ) μτγν. κ. μσν. διήγησις, μῦθος ἐν χωλιάμβοις πεποιημένος : Τζέτζ.Χιλ.13,258 **Βαβρίας ἐν μυθιάμβοις τοῖς χωλοῖς,** Σουΐδ. ἐν λ. Βαβρίας· || ὄνομα συλλογῆς τοιούτων μύθων, οἷον οἱ Αἰσώπειοι τοῦ Βαβρίου : Βάβρ.Προοίμ.2.

μυθίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μῦθος, μυθάριον: Λουκ.Φιλοψ.2 **πάνυ ἀλλόκοτα καὶ τεράστια μυθίδια παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα,** Ἀθανάσ. 1,410D **τῶν ἐν τῷ γελοίῳ συγγράμματι μυθιδίων.**

μυθίζω κ. μσν., δωρ. **μυθίσδω** (Θεόκρ.10,58), λακων. **μυσίδδω** (Ἀριστφ.Λυσ.94), ἀόρ. ἐν ἀπαρφ. **μυσίξαι** (Ἀριστφ.Λυσ.981), μυθοῦμαι, λέγω : Ἀριστφ.Λυσ.94 **μυσίδδέ τοι ὅτι λῇς ποθ' ἁμέ,** αὐτ. 981 **λῶ τι μυσίξαι νέον,** Θεόκρ.10,58 **τὸν δὲ τεὸν ἔρωτα μυθίσδεν τᾷ ματρί,** Μαν.1,238 **ἑζόμενοι ζώουσιν ὀνείρατα μυθίζοντες,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ. 1,87 **τοιαύτην ἰσχὺν ἀμφιδέξιον Ἀπόλλωνι μὲν μυθίζουσι Ἕλληνες·** || κ. μέσ. : Περικτ.π.Στοβ. Ἀνθολ.3,184 **ψεύδεα κατὰ πάντων μυθίζεται πρὸς τοῦτον·** **2)** καλῶ, ἀποκαλῶ, ἐπονομάζω : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.14,65 **κοίρανον ὑμείων τε διδάσκαλον· εἰμὶ γὰρ ἄμφω, ὡς ἐμὲ μυθίζεσθε.**

μυθιήτης (ὁ) κ. μυθίτης ὁ στασιαστής, στασιώτης : Ἀνακρ.16, Φοίνιξ 1,7 **οὐ μυθιήτης, οὐ δικασπόλος κεῖνος** (ὁ Νῖνος).

μυθικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μῦθον, ὁ μυθώδης : Πλάτ.Φαῖδρ.265C **μυθικόν τινα ὕμνον,** Διον.'Αλ.Ρωμ.1,2 ἡ '**Ασσυρίων ἀρχή, παλαιά τις οὖσα καὶ εἰς τοὺς μυθικοὺς ἀναγομένη χρόνους** [εἰς τὴν προϊστορικὴν περίοδον, καθ' ἣν τὰ γεγονότα συμφύρονται μὲ τοὺς μύθους, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους]' ‖ **τὰ Μυθικά** ἐπιγραφὴ βιβλίων περὶ μυθολογίας : 'Αθήν.13,572Ε **ὡς ἱστορεῖ Κλεάνθης ἐν τοῖς Μυθικοῖς'** **2**) νεώτ. ὁ κατὰ φαντασίαν γινόμενος, πλαστός : **μυθικαὶ διηγήσεις'** **3**) θαυμαστός, ἐξαιρετικός : **μυθικὰ πλούτη.**

μυθικῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. μυθικώτερον [Τζέτζ.Χιλ.2,824] κ. **μυθικωτέρως** [Σχόλ.Λυκόφρ.18,276], ὑπερθ. **μυθικωτάτως** [Στουδ.Θεόδ. 671], κατὰ τρόπον μυθικόν, μυθώδη : 'Αριστλ. Μεταφ.1074b,4 **τὰ δὲ λοιπὰ μυθικῶς ἤδη προσῆκται πρὸς τὴν πειθὼ τῶν πολλῶν,** αὐτ.Οὐρ. 284a,23, Φιλόδ.Ρητ.2,53S [ἀντίθ. ἀληθῶς]' κ.συγκρ. : Στουδ.Θεόδ.530Β **εἰ καὶ μυθικώτερον τὸ ἐπίφθεγμα'** κ. ὑπερθ. : αὐτ.671.

μυθίσδω δωρ. ἀντὶ μυθίζω βλ.λ. : Θεόκρ.10,58.

μυθιστόρημα-ατος [τὸ] νεώτ. κ. δημ. λογοτεχνικὸν πεζογραφικὸν ἔργον, ἐν ᾧ γίνεται ἀφήγησις ἀλληλουχίας ἱστορικῶν, ποιητικῶς διεσκευασμένων ἢ ὅλως φανταστικῶν γεγονότων, πρὸς αἰσθητικὴν τέρψιν τοῦ ἀναγνώστου, μυθώδης ἱστορία, μυθιστορία, ρωμάντζο' ‖ μτφ. ψευδὴς διήγησις, μύθευμα, μῦθος : **ἔφτιαξε καὶ μᾶς εἶπε ὁλάκαιρο μυθιστόρημα γιὰ νὰ μᾶς δικαιολογηθῇ.**

μυθιστορηματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μυθιστόρημα' ‖ ὁ ἔχων τὰ χαρακτηριστικά, ὁ ὁμοιάζων πρὸς μυθιστόρημα : **μυθιστορηματικὴ περιπέτεια.**

μυθιστορία [ἡ] μτγν. κ. νεώτ. μυθώδης ἱστορία, πλαστὴ διήγησις : Capitol.Macrin.1.

μυθιστορικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς μυθιστορίαν βλ.λ. : Vopisc.Firm.1, - **μυθιστορικὴ πλοκή.**

μυθιστοριογραφία [ἡ] νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ γράφειν μυθιστορίας, μυθιστορήματα.

μυθιστοριογράφος [ὁ,ἡ] νεώτ. ὁ γράφων, ὁ συνθέτων μυθιστορήματα βλ.λ.

μυθιστοριογραφῶ-έω νεώτ. γράφω μυθιστορήματα, ρομάντσα, ἀσχολοῦμαι εἰς μυθιστοριογραφίαν' **2**) ἀμτβ. συγγράφων ἐπὶ πραγματικῶν τινων γεγονότων, ἰδ. ἀφορώντων εἰς τὰ τοῦ βίου προσ., τροποποιῶ ἢ μεταβάλλω κατὰ τὸ δοκοῦν πρὸς τέρψιν τῶν ἀκροατῶν τὰ καθ' ἕκαστα.

μυθίτης [ὁ] ἀ. μυθιήτης βλ.λ.' 'Ησ. «μυθίτης' **ὁ** στασιώτης» : Θεόγνωστ.Καν.169,12.

μυθογραφία [ἡ] μτγν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ γράφειν μύθους' ‖ ἡ σύνθεσις, ἡ συγγραφὴ μύθων : Στράβ.1,2,35 **κἂν μὴ ἐξομολογῶνται τὴν μυθογραφίαν,** αὐτ.8,3,9 συντεθραμμένοι **τῷ ψεύδει διὰ τὰς μυθογραφίας'** **2**) νεώτ. ἡ ἀσχολία περὶ τὴν συλλογὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τῶν μύθων.

μυθογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυθογράφον ἢ τὴν μυθογραφίαν.

μυθογράφος [ὁ] μτγν. κ. νεώτ. ὁ γράφων, ὁ συνθέτων μύθους, μυθοπλάστης : Πολύβ.4,40,2 **οὐκ ἂν ἔτι πρέπον εἴη ποιηταῖς καὶ μυθογράφοις χρῆσθαι μάρτυσι περὶ τῶν ἀγνοουμένων,** Διόδ.Σ 4,7 **ταύτας γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν μυθογράφων, . . φασὶ θυγατέρας εἶναι Διὸς καὶ Μνημοσύνης,** Πλούτ.Θησ.1 **ποιηταὶ καὶ μυθογράφοι νέμονται'** **2**) νεώτ. ὁ συλλέγων ἐκ τοῦ στόματος τοῦ λαοῦ μύθους καὶ καταγράφων αὐτούς, ὁ περὶ τὴν ἑρμηνείαν καὶ μελέτην τῶν μύθων ἀσχολούμενος.

μυθογραφῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. γράφω, συνθέτω μύθους : Στράβ.3,4,4 **τὰ περὶ τὴν 'Οδυσσέως πλάνην μυθογραφήσαντος τοῦτον τὸν τρόπον'** προβλ.'Ιουλ.Λόγ.7,216D' **2**) νεώτ. συλλέγω ἐκ τοῦ στόματος τοῦ λαοῦ μύθους καὶ καταγράφω αὐτούς, ἀσχολοῦμαι περὶ τὴν ἑρμηνείαν καὶ μελέτην τῶν μύθων.

μυθοκιδῶς ἐπίρρ.μτγν. μυθωδῶς: Πρόκλ.Πολ.1,15Κ.

μυθόλατρις-ιος [ὁ] μτγν. λάτρις μύθ υ, ὑπηρέτης τοῦ λόγου, τοῦ Χριστοῦ : Γρηγ.Ναζ.

μυθολέσχης [ὁ] μσν. ὁ λέγων, ὁ διηγούμενος μύθους, ὁ μυθολόγος : Εὐατ.'Ιλ.679,11.

μυθολογεύω [μυθολόγος] κ. μσν. διηγοῦμαι διεξοδικῶς ἱστορίαν τινά, λεπτομερῶς : 'Οδ.Μ 450 **τί τοι τάδε μυθολογεύω;** αὐτ.453 **ἐχθρὸν δέ μοί ἐστιν αὖτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν'** ‖ γεν. διηγοῦμαι, λέγω : 'Αρχέστρ.π.'Αθήν.7,278Β **τί σοι τάδε μυθολογεύω;** ΨΦωκυλ.63 **φαγέειν, πιεῖν, καὶ μυθολογεύειν,** Θεοφύλ.Σ'Ιστ.12C.

μυθολόγημα-ατος [τὸ] [μυθολογῶ] κ. νεώτ. μυθικὸν διήγημα, μυθικὸς λόγος : Πλάτ.Νόμ.663Ε **τὸ μὲν τοῦ Σιδωνίου μυθολόγημα ῥᾴδιον ἐγένετο,** αὐτ.Φαῖδρ.229C, Πλούτ.Θησ.14 **ἡ δὲ 'Εκάλη καὶ τὸ περὶ αὐτὴν μυθολόγημα τοῦ ξενισμοῦ,** Λουκ. Φιλοψ.37 **μή πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δειμάτων καὶ ἀλλοκότων μυθολογημάτων.**

μυθολογία [ἡ] κ. νεώτ. ἡ διήγησις μύθων, μυθικῶν παραδόσεων' Πλάτ.Πολ.394 «**μυθολογία γὰρ ἀναζήτησις τῶν παλαιῶν»** : Πλάτ.Πολ.394Β **ὅτι τῆς ποιήσεώς τε καὶ μυθολογίας ἡ μὲν διὰ μιμήσεως ὅλη ἐστίν,** αὐτ.Πολιτ.304C' ‖ μῦθος, διήγησις, ἱστορία : Πλάτ.'Ιππ.Μ 298Α **οἱ λόγοι καὶ αἱ μυθολογίαι,** Πλούτ.'Ηθ.133F **εἰσὶ δὲ καὶ διηγήσεις ἄλυποι καὶ μυθολογίαι'** **2**) θρῦλος, παράδοσις : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.8' **3**) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν μύθων καὶ παραδόσεων λαοῦ τινος περὶ τῶν θεῶν αὐτοῦ, τῶν ἡρώων, τῶν πράξεων αὐτῶν καὶ ἐμφανίσεων : **ἀρχαία ἑλληνικὴ μυθολογία'** ‖ ἡ περὶ τοὺς μύθους ἐπιστημονικὴ ἀσχολία : **καθηγητὴς τῆς μυθολογίας'** **4**) διάλογος, ὁμιλία, κουβέντα πρὸς διασκέδασιν, ἀφήγησις : Πλάτ. Νόμ.752Α **ἐγὼ δ' αὖ σοὶ ξυλλήψεσθαι κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμῖν τὰ νῦν μυθολογίαν.**

μυθολογικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυθολογίαν, ὁ ἔμπειρος εἰς τὰ τῆς μυθολογίας : Πλάτ.Φαίδ.61Β **τὸν ποιητὴν δέοι, εἴπερ μέλλοι ποιητὴς εἶναι, ποιεῖν μύθους, . . καὶ αὐτὸς οὐκ ἦ μυθολογικός.**

μυθολόγος [ὁ] [λέγω] κ. νεώτ. ὁ διηγούμενος μύθους, ἱστορίας ἀρχαίας περὶ θεῶν καὶ ἄλλας παραδόσεις : Πλάτ.Πολ.392D **ὅσα ὑπὸ μυθολόγων ἢ ποιητῶν λέγεται,** 'Αριστλ.ΖΓ 756b,6, Θεόφρ.Φ1 4,13,2, ΠΔ Βαρ.3,23 **καὶ οἱ μυθολόγοι, καὶ οἱ ἐκζητηταὶ τῆς συνέσεως'** **2**) νεώτ. ὁ ἐπιστημονικῶς ἀσχολούμενος περὶ τὴν μυθολογίαν' **3**) ὡς ἐπίθ. ὁ μυθολογικός : Πλάτ.Νόμ.664D **οὐ γὰρ ἔτι δυνατοὶ φέρειν ᾠδάς, μυθολόγους περὶ τῶν αὐτῶν ἠθῶν,** Καλλ.Αἴτ.3,1,55 **μυθολόγος μνήμη'** **4**) ὁ φλύαρος, ὁ λάλος : Μαν.4,445 **μυθολόγους τεύχει καὶ αἰσχεορήμονας ἄνδρας.**

μυθολογῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., παθ. παρακ. μεμυθολόγημαι [Δημ.1391], λέγω, διηγοῦμαι μυθώδεις ἱστορίας, μύθους, οἷοι οἱ τοῦ 'Ομήρου : Πλάτ.Πολ.392Β **τὰ δ' ἐναντία τούτων προστάξειν ᾄδειν τε καὶ μυθολογεῖν,** αὐτ.Γοργ.493D **οὐδ' ἂν ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μυθολογῶ,** 'Ισοκρ.6,24 **ὁ γὰρ παρὼν καιρὸς οὐκ ἐᾷ μυθολογεῖν'** ‖ μτ. ἐξηρτ. προτ. : 'Ιππ.'Αρθ.53 **μυθολογοῦσί τινες ὅτι . . ,** Ξεν.Συμπ.8,28 **ἐπιθυμῶ δέ σοι καὶ μυθολογῆσαι ὡς οὐ μόνον ἄνθρωποι . . τὴν τοῦ σώματος χρῆσιν ποιοῦνται'** **2**) μτ. αἰτ. διηγοῦμαι ὡς μῦθον, μυθικὸν διήγημα : 'Ισοκρ.2,49 **ὁ μὲν γὰρ τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς πολέμους τοὺς τῶν ἡμιθέων ἐμυθολόγησεν'** ‖ μτ. ἀπαρφ. ἐπὶ ζῴου : 'Αριστλ.ΖΙ 609b,10 **ὃν . . μυθολογοῦσι γενέσθαι.**

ἐκ πυρκαϊᾶς, αὐτ.Πολιτ.1257b,16 **ὡς τὸν Μίδαν .. μυθολογοῦσι** [ἀπολέσθαι]· κ. παθ. : Πλάτ.Πολ. 588C **οἷαι μυθολογοῦνται παλαιαὶ γενέσθαι φύσεις·** || κ. ἀπροσ. : Ἀριστλ.Πολιτ.1284a,22 **μυθολογεῖται .. τοὺς Ἀργοναύτας τὸν Ἡρακλέα καταλιπεῖν·** κ. ἐμπροθ. : αὐτ.ΖΙ 578b,23 **περὶ δὲ τῆς ζωῆς μυθολογεῖται μὲν ὡς ὂν μακρόβιον·** || κ. ἀπολ. γίνομαι μυθικός : Δημ.1391 **τῷ δ' ὑπογυιότερ' εἶναι τοῖς χρόνοις οὔπω μεμυθολόγηται οὐδ' εἰς τὴν ἡρωϊκὴν ἐπανῆκται τάξιν·** || ἐπὶ συμβάντων ἐν μύθοις, εὕρημαι, ἀναφέρομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 578b,24 **οὐ φαίνεται δὲ τῶν μυθολογουμένων οὐθὲν σαφές** [τῶν λεγομένων ὡς μύθων]· **3)** ἐπινοῶ, πλάττω, οἷον μυθικόν τι διήγημα : Πλάτ.Πολ.501E **οὐδὲ ἡ πολιτεία, ἣν μυθολογοῦμεν λόγῳ·** **4)** ὁμιλῶ διεξοδικῶς, ἀσκόπως καὶ κατὰ τρόπον μυθώδη, ὁθ. συζητῶ, ἀπεραντολογῶ : Πλάτ.Φαίδ.61E **καὶ μυθολογεῖν περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ἐκεῖ,** αὐτ.Φαῖδρ.276E· **5)** διηγοῦμαι, συνήθ. μτ. τῆς ἐννοίας τοῦ μυθικοῦ : Ἀριστλ.Μετ.356b,12 **ἐμυθολόγησεν ὡς ..** [Αἴσωπος], Νυμφόδ.π.Ἀθήν.6,265D **μικρὸν δὲ πρὸ ἡμῶν οἰκέτην τινὰ μυθολογοῦσιν αὐτοὶ οἱ Χῖοι ἀποδράντα ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι·** **6)** νεώτ. ἀσχολοῦμαι περὶ τὴν μυθολογίαν· **7)** ρηματ.π. μυθολογητέαν, μυθολόγημα.

μυθομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ μυθομανίας, ὁ ἐμμανῶς ἀγαπῶν νὰ διηγῆται ψευδῆ γεγονότα ἢ αὐτοσχεδίους μύθους.

μυθομανία (ἡ) νεώτ. ψυχοπαθ. συνήθ. ἐπὶ μικρῶν παιδίων καὶ ὑστερικῶν γυναικῶν, ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐνσυνείδητος καὶ ἑκουσία παθολογικὴ τάσις τοῦ ἀφηγεῖσθαι ψεύδη, ἰδ. μὴ ἀποβλέποντα εἰς ἐπιδίωξίν τινα ἢ δικαιολογίαν, ἡ μανία τοῦ ἐπινοεῖν φανταστικὰς διηγήσεις.

μυθομέριμνος-ον μσν. ὁ περὶ μύθων μεριμνῶν : Σωφρόν.39,24] [ἔκδ. Mi.].

μυθοπλάνος-ον μτγν. ὁ μυθικός : Ζώσ.Ἀλχ. 232B **μυθοπλάνοι λόγοι.**

μυθόπλασμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ἐκ μύθων πεπλασμένον : Δίδ.Ἀλ.548 [ἔκδ.Mi.].

μυθοπλάστης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πλάττων, ὁ ἐπινοῶν μύθους, διηγήματα, ὁ μυθοποιός : Λυκόφρ. 764 **τὸν μυθοπλάστην ἐξυλακτήσει γόον,** Φίλ.Ι, 405· **2)** νεώτ. ὁ ψευδολόγος.

μυθοπλαστία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μυθοπλαστῶ, ἡ ἐπινόησις, ἡ ἐφεύρεσις μύθων, ἡ μυθοποιία : Ἀθανάσ.Ι,186, Δαμασκ.ΙΙ,67· **2)** νεώτ. ἡ ψευδολογία· || εἰδ. ἡ μυθομανία.

μυθοπλαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυθοπλαστίαν βλ.λ.

μυθοπλαστῶ-έω κ. μσν. πλάττω, ἐπινοῶ μύθους : Δημόκρ.297 **μυθοπλαστεῖν ψεύδεα,** Τζέτζ. Ἡσίοδ.14, Πρόδ.Ι,47 **εἰ γὰρ καὶ λέξεων ἠρχόμην μυθοπλαστῶν τοὺς λόγους, εὐλύτως εἶχες·** κ. παθ. : Τζέτζ.Χιλ 10,41 **μυθοπλαστούμενον.**

μυθοπλόκος-ον, αἰολ. **-όπλοκος** ὁ πλέκων, ὑφαίνων μύθους, ὁ συναρμόττων ἐντέχνως τὸν λόγον του : Σαπφ.125 **μυθόπλοκος ἔρως.**

μυθοποίημα-ατος (τὸ) [μυθοποιῶ] μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μυθοποιῶ, μυθῶδες διήγημα : Πλούτ. Ἠθ.17A **ὅτι μυθοποίημα καὶ πλάσμα πρὸς ἡδονὴν ἢ ἔκπληξιν ἀκροατοῦ γέγονε,** Αἰλ.ΖΙ 7,29.

μυθοποίησις-εως (ἡ) [μυθοποιῶ] μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μυθοποιῶ, ἡ ἐπινόησις, σύνθεσις μύθου, ἡ μυθοποιία : Σέξ.Ἐμπ.Μαθ.9,192.

μυθοποιία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μυθοποίησις, ἡ ἐπινόησις μύθων, ἡ μυθικὴ διήγησις : Στράβ.1,119 **ἐπὶ τοὺς τόπους τοὺς παρασχόντας τὴν μυθοποιίαν,** Διόδ.Σ 1,96 **τὴν τῶν ἐν Ἅδου μυθοποιίαν ἀπενηνέχθαι,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.17,Πλούτ.Ἠθ.348A **ἡ ποιητικὴ περὶ μυθοποιίαν ἐστί.**

μυθοποιός-όν κ. νεώτ. ὁ ποιῶν, ὁ πλάττων, ὁ ἐπινοῶν μύθους, μυθικὰς διηγήσεις, ὁ ἐπινοητικός : Πλάτ.Πολ.377B **πρῶτον δὴ ἡμῖν, .. ἐπιστατητέον τοῖς μυθοποιοῖς,** Στράβ.1,2,19 **οὐδεὶς τε ἐκ τῶν μύθων ἄγνοιαν αἰτιᾶται τῶν μυθοποιῶν,** Λουκ. Ἑρμότ.73 **καὶ σὺ δὴ μυθοποιοῦ τινος ἀκούσας ὡς ἔστι γυνὴ ὑπερφυὴς τὸ κάλλος.**

μυθοποιῶ-έω μτγν. ποιῶ, πλάττω, ἐπινοῶ μύθους, μυθοπλαστῶ : Διόδ.Σ 1,92 **μυθοποιῆσαι τὰ καθ' Ἅδου,** αὐτ.4,35· κ. παθ. : Ἰουστ.1,75B.

μῦθος (ὁ) [πιθ. συγγ. τοῦ μύω] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. συνήθ. π. Ὁμ. πᾶν ὅ,τι λέγεται διὰ τοῦ στόματος, λόγος προφορικός, ὁμιλία, ἀντίθ. ἔργον : Ἰλ.Ι 443 **μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων,** αὐτ.Σ 252 **ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα,** Ὀδ.Λ 561 **ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς ἡμέτερον,** Αἰσχ.Πρ.1030 **καὶ μὴν ἔργῳ κοὐκέτι μύθῳ χθὼν σεσάλευται·** **2)** ἡ ἐν τῇ δημοσίᾳ συνελεύσει ἀγόρευσις, ὁμιλία : Ὀδ.Α 358 **μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί,** αὐτ.Η 157 **ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν καὶ μύθοις ἐκέκαστο,** Ἡσίοδ. Ἔργ.194 **βλάψει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων,** Ἀριστφ.Σφ.725 **πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, οὐκ ἂν δικάσαις·** **3)** ἡ διαγωγή, ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, τὸ φέρσιμο : Ὀδ.Φ 71 **οὐδέ τινα ἄλλην μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίην ἐδύνασθε** [Εὐστ.1091,47 «ἐν τῷ μύθου ἐπισχεσίην, οἱ παλαιοὶ μῦθον μὲν ἐνταῦθα τὴν στάσιν λέγουσιν, ἐπεὶ καὶ Ἀνακρέων τοὺς ἐν Σάμῳ θέλων εἰπεῖν στασιάσαντας, «Μυθηταὶ δ' ἐν νήσῳ», φησί, «διέπουσιν ἱερὸν ἄστυ» [Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «καὶ δὲν ἠδύνασθε νὰ εὕρητε ἄλλον λόγον, ἵνα προβάλητε, παρὰ τὴν μνηστείαν μου»· **4)** συνήθ. κτ. πληθ. διάλογος, συνομιλία : Ὀδ.Δ 214 **μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ διαειπέμεν ἀλλήλοισιν,** αὐτ.239 **καθήμενοι ἐν μεγάροισιν καὶ μύθοις τέρπεσθε,** Σοφ.ΟΚ 1162 **σοῦ γάρ, . βραχύν τιν' αἰτεῖ μῦθον οὐκ ὄγκου πλέων·** **5)** προσταγή, παραγγελία, διαταγή, ὑπόσχεσις : Ἰλ.Ε 715 **ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,** αὐτ.Κ 625 **οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι·** **6)** συμβουλή : Ἰλ.Η 358 **οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι,** αὐτ.Μ 80 **μῦθος ἀπήμων·** **7)** βουλή, ἀπόφασις, σκοπός, σχέδιον : Ἰλ.Α 545 **μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους εἰδήσειν,** Ὀδ.Δ 676 **οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον,** αὐτ.Χ 289· **8)** ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου, ἡ οὐσία, τὸ πρᾶγμα : Ὀδ.Χ 289 **θεοῖσιν μῦθον ἐπιτρέψαι,** Εὐρ.Ἠλ.346 **τὸν ὄντα δ' εἴσει μῦθον·** **9)** λόγος, ῥῆσις : Εὐρ.ἀπ.484, Πλάτ.Ἐπιν.980A **ἄς τις λαβὼν σοφὸς ἂν εἴη κατὰ τὸν ἡμέτερον μῦθον,** Καλλ.Λουτρ.Παλ.56, Πλούτ. Ἠθ.661A **οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος, ἀλλ' οὑτοσὶ Φίλων ἑκάστοτε λέγει πρὸς ἡμᾶς·** || ἀπόφθεγμα, ρητόν, παροιμία : Αἰσχ.Χο.314 **τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ·** **10)** φήμη, διάδοσις, λόγια τοῦ κόσμου : Σοφ.ΑΙ.189 **εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς,** αὐτ.226 **τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει,** Εὐρ.ΙΑ 72 **ὡς ὁ μῦθος Ἀργείων ἔχει·** **11)** ἀγγελία, εἴδησις, πληροφορία : Σοφ.Ἀντ.11 **ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος .. φίλων οὔθ' ἡδὺς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετο,** Εὐρ.Ἴων 1340 **τί φῄς; ὁ μῦθος εἰσενήνεκται νέος·** **12)** διήγησις, ἱστορία, ἱστορικὸν διήγημα : Ὀδ.Γ 94 **εἴ που ὄπωπας ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας,** αὐτ.Λ 492 **ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἐνίσπες** [Ἐφταλ.Ὀδ. «ὡς τόσο γιὰ τὸν ἄξιο μου τὸ γυιὸ δυὸ λόγια πές μου»], Αἰσχ.Πέρσ.713 **ἀκούσει μῦθον ἐν βραχεῖ λόγῳ** [Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «ὅλην τὴν

ἱστορίαν θὰ ἀκούσῃς διὰ βραχέος λόγου»), αὐτ. ὅπ.139,1 μύθων τῶν Λιβυστικῶν, Πλάτ.Τίμ.29D τὸν εἰκότα μῦθον, αὐτ.Θεαίτ.164D οὕτω δὴ μῦθος ἀπώλετο ὁ Πρωταγόρειος· **13**) κ. νεώτ. κ.δημ. φανταστικὴ διήγησις, πλαστὴ ἱστορία, παραμύθι : Πίνδ.Ο 1,24 δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι ποικίλοις . . μῦθοι, Πλάτ.Φαίδ.61Β ὅτι τοὺς ποιητὰς δέοι ποιεῖν μύθους, ἀλλ' οὐ λόγους, αὐτ. Πρωτ.320C πότερον ὑμῖν μῦθον λέγων ἐπιδείξω ἢ λόγῳ διεξελθών;, Παλαμ.Περ.Χαιρ.44,11 στὸν οὐρανό μας ὅπου ἡ ζωὴ εἶναι μῦθος, Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 72,9 σάν τὸ τελώνιο τὸ παμπόνηρο τοῦ μύθου· **14**) μυθικὴ παράδοσις ἀναφερομένη εἰς θεοὺς ἢ ἥρωας : Ἡρ.2,45 εὐήθης δὲ αὐτῶν καὶ ὅδε ὁ μῦθός ἐστι, τὸν περὶ τοῦ Ἡρακλέους λέγουσι, Πλάτ.Πολ.330D οἵ τε γὰρ λεγόμενοι μῦθοι περὶ τῶν ἐν Ἅιδου, αὐτ.Νόμ.636, Ἐπίκ.Ἐπιστ. 3,65U ὁ περὶ θεῶν μῦθος, Ἐπιγρ. τοὺς μύθους τοὺς ἐπιχωρίους γέγραφεν, Κλήμ.Ἀλ.8,24 μῦθον ταῦτα ὑπολαμβάνεις, - κρητικοὶ μῦθοι· **15**) κ. νεώτ. ἀλληγορικὴ διήγησις ἀναφερομένη εἰς ζῷα ἢ φυτά, ἐξ ἧς ἀντλεῖται ἠθικὸν συμπέρασμα : Ἀριστοφ.Λυσ.781 μῦθον βούλομαι λέξαι τιν' ὑμῖν, ὅν ποτ' ἤκουσ' αὐτὸς ἔτι παῖς ὤν, Πλάτ.Πολ.377Α πρότερον δὲ μύθοις πρὸς τὰ παιδία ἢ γυμνασίοις χρώμεθα, Ἀριστλ.Μετ.356b,11, ΚΔΤίτ.1,14 μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις, αὐτ.Πέτρ.2,1,6 οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν· **16**) ἡ ὑπόθεσις δράματος, ἔπους, μυθιστορήματος : Ἀριστλ. Ποιητ.1449b,5 τὸ δὲ μύθους ποιεῖν Ἐπίχαρμος καὶ Φόρμις, αὐτ.1450a,4, αὐτ.1451a,16, - ὁ περὶ Ἠλέκτρας καὶ Ὀρέστου μῦθος παρὰ Σοφοκλεῖ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ εἶναι διάφορος· **17**) στάσις, ἐπανάστασις : Παν.249· πρβλ. μυθιήτης.

μυθοσκοπῶ-έω μσν. μυθολογῶ, ἐξετάζω τὰ λεγόμενα : Βαλσ.3,477Α οἱ τὰ ῥηθέντα μυθοσκοποῦντες καὶ ἀναπλάττοντες.

μυθοτόκος-ον μτγν. ὁ γεννῶν, ὁ παράγων μύθους, λόγους : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.16,15 μυθοτ- κραδίη.

μυθοῦμαι-έομαι 1) (μῦθος), ἐπ. β' ἑν. μυθεῖαι (Ὀδ. Θ 180) κ. μυθέαι (Ὀδ.Β 202), ἰων. παρατ. γ' πληθ. μυθέσκοντο (Ἰλ.Σ 289), μέλλ. μυθήσομαι (Ἰλ.Β 488), ἀόρ. ἐμυθησάμην κ. ποι. μυθησάμην, λέγω, ὁμιλῶ : Ἰλ.Η 76 ὧδε δὲ μυθέομαι, αὐτ.Θ 40 οὔ νύ τι θυμῷ πρόφρονι μυθέομαι, Σιμων.Ἀμ.7,18 μειλίχως μυθεύμενος· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Φ 462 οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο ἔμμεναι· ‖ μτ. αἰτ. ἐκφωνῶ, διηγοῦμαι, ὀνομάζω : Ἰλ.Β 488 πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω, αὐτ.Γ 235 οὕς κεν ἐΰ γνοίην καὶ τοὔνομα μυθησαίμην, Ὀδ.Λ 517 πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. λέγω, ὁμιλῶ, κάνω λόγον περί τινος : Ὀδ.Μ 223 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην·· ‖ μτ. συστ. αἰτ. λέγω, ὁμιλῶ, προφέρω : Ἰλ.Ζ 382 ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι, αὐτ.Υ 202 ἠμὲν κερτομίας ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι, Ὀδ.Γ 140 μῦθον μυθείσθην, Ἡσίοδ.Ἔργ.10 ἐτήτυμα μυθησαίμην· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. κ. αἰτ. : Σοφ.Αἶ.865 τὰ δ' ἄλλ' ἐν Ἅιδου τοῖς κάτω μυθήσομαι· **2**) μτ. διπλῆς αἰτ. οὐσ. κ. ἐπιθ. καλῶ τινα μέ τι ὄνομα, μνημονεύω : Ἰλ.Σ 289 πρὶν μὲν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον πολύχαλκον· ‖ κ. μτ. ἐξηρτημ. προτ. : Ὀδ.Τ 245 τόν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην, Πίνδ.Π 4,298 καί κε μυθήσαιθ' ὁποίαν Ἀρκεσίλᾳ εὗρε παγὰν ἀμβροσίων ἐπέων· **3**) μτ. ἀπαρφ. διατάσσω : Αἰσχ.Πρ.664 μυθουμένη ἔξω δόμων τε καὶ πάτρας ὠθεῖν ἐμέ· **4**) ὁμιλῶ πρὸς ἐμαυτόν, σκέπτομαι, συλλογίζομαι : Ἰλ.Ρ 200 προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν, Ὀδ.Ν 191 ὄφρα μιν αὐτὸν ἄγνωστον τεύξειεν ἕκαστά τε μυθήσαιτο, Δημόκρ.30· **5**) ρηματ. π. μύθημα, μυθητήρ, μυθητής.

μυθοῦμαι-όομαι (2) λέγω, ὁμιλῶ : Αἰσχ.Ἀγ.1367 χρὴ τῶνδε μυθοῦσθαι πέρι (διόρθ. θυμοῦσθαι).

μυθούργημα-ατος (τὸ) (μυθουργῶ) σχόλ. τὸ μυθοποίημα : Σχόλ.Λυκόφρ.17.

μυθουργία (ἡ) μσν. μυθοποιΐα : Τζέτζ.Χιλ.8,519.

μυθουργός (ὁ) μσν. ὁ μυθοποιός : Πρόδρ.1,54 καὶ τῶν ἀρχαίων μυθουργῶν τὰς ληρομυθουργίας.

μυθουργῶ-έω σχόλ., μσν. μυθοποιῶ βλ.λ.· κ. παθ. : Σχόλ.Λυκόφρ.17· **2**) ρηματ.π. μυθούργημα.

μυθύδριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ μῦθος, τὸ μυθάριον : Τζέτζ.Χιλ.4,434.

μυθῶ-έω συνήθ. ἐν τῷ μέσ. μυθοῦμαι, λέγω, ὁμιλῶ· Φώτ. «μυθήσας· εἰπών» : Δημόκρ.297 (δ.γρ. μυθοπλαστῶ).

μυθώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μῦθον, ὁ ἐν εἴδει μύθου, ὁ πλαστός, ἀντίθ. ἀληθινός : Πλάτ.Πολ.522Α ὅσοι μυθώδεις τῶν λόγων καὶ ὅσοι ἀληθινώτεροι ἦσαν, Δημ.641, Πλούτ. Ἠθ.984F καὶ τὰ περὶ Κοίρανον ὄντα μυθώδη πίστιν ἔσχε, Κρυστ.Ἀναμν.12 τὰς ἀναμνήσεις ἴχνη του μυθώδη, ζοφερά· κ. συγκρ. : Ἀντιγ.Καρ.1· κ. ὑπερθ. : Ἰσοκρ.2,48 μὴ τοὺς ὠφελιμωτάτους τῶν λόγων ζητεῖν ἀλλὰ τοὺς μυθωδεστάτους· ‖ τὸ μυθῶδες ὡς οὐσ. οἱ μῦθοι : Θουκ.1,21 τὰ πολλὰ ὑπὸ χρόνου αὐτῶν ἀπίστως ἐπὶ τὸ μυθῶδες ἐκνενικηκότα, αὐτ.1,22, Ἀριστλ.Μεταφ.995a,4 τὰ μυθώδη καὶ παιδαριώδη, Πλούτ.Ἠθ.15F ἐξυβρίζει καὶ ὑλομανεῖ τὰ μυθώδες τῆς ποιητικῆς καὶ θεατρικόν, αὐτ.589F ἀλλ' ἔστιν ὅπῃ φαύει τῆς ἀληθείας καὶ τὸ μυθῶδες· κ. ὑπερθ. : Πολύβ.34, 11,20 ἀφ' οὗ δὴ τὸ μυθωδέστατον δοκοῦν εἰρῆσθαι τῷ ποιητῇ οὐ μάτην φαίνεσθαι λεχθέν· **2**) νεώτ. μτφ. ὁ ὑπερβαίνων τὰ ὅρια τῆς συνήθους πραγματικότητος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἐξαιρετικός, ἄφθονος, ὁ οἱονεὶ μόνον ἐν μύθοις ἀπαντώμενος : μυθώδης θησαυρός - πολυτέλεια.

μυθωδικός-ή-όν μσν. ὁ περὶ τὰ μυθώδη ἀσχολούμενος : Εὐστ.Διον.Θρ.62 οὐκ ἄνευ γνώσεως μ-.

μυθῳδός (ὁ) μτγν. ὁ ᾄδων μύθους, παραμύθια : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),211.

μυθωδῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μυθώδη : Διόδ.Σ 4,6 τὸ αἰδοῖον τῶν ἀνθρώπων τοὺς παλαιοὺς μυθωδῶς βουλομένους ὀνομάζειν· κ. συγκρ. : Στράβ.4,4,6 τούτου δ' ἔτι μυθωδέστερον εἴρηκεν Ἀρτεμίδωρος.

μυῖα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. μύα (Θεόφρ.Φ1 3,7,5) γένος ἐντόμων διπτέρων τῆς οἰκογ. τῶν μυϊδῶν, ἡ μῦγα· Φώτ. «μυῖα, καὶ γράφεται καὶ λέγεται ἄνευ τοῦ ι, καὶ δισυλλάβως παρὰ τῶν Ἀττικῶν» : Ἰλ.Β 469 ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά, αὐτ.Δ 131 ὡς ὅτε μήτηρ παιδὸς ἐέργῃ μυῖαν, Λουκ.Μυί.Ἐγκ.1 ἡ μυῖα ἔστι μὲν οὐ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων· ‖ ἡ κρεατόμυια, ἡ ακατόμυγα : Ἰλ.Τ 25,αὐτ.31, Λουκ.Μυί.Ἐγκ.12 γίνονται δὲ καὶ μέγισταί τινες μυῖαι, ἃς στρατιώτιδας οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οἱ δὲ κύνας, τραχύταται τὸν βόμβον καὶ τὴν πτῆσιν ὠκύταται· ‖ μτφ. ἐπὶ ὑπερβολικῆς τόλμης : Ἰλ.Ρ 570 καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν, ἥ τε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο ἰσχανάᾳ δακέειν, Ξεν.Ἀπομν.3,11,5 ἐάν τίς σοι φίλος ὥσπερ μυῖα πρόσπτηται, Ἀντιφάν.195,7 δειπνεῖν ἄκλητος μυῖα (εἰμί) (πηγαίνω ἀπρόσκλητος εἰς δεῖπνον, εἶμαι ὡς μυῖα)· ‖ παροιμ. : Λουκ.Μυί.Ἐγκ.12 ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖν (μεγαλοποιεῖν τὰ πράγματα)· **2**) μυῖα χαλκῆ εἶδος παιδιᾶς, ἡ τυφλόμυγα : Πολυδ.9,123· πρβλ. μυΐνδα· **3**) μσν. ἐν χρ. ὑπὸ τῶν χωρικῶν, ἡ μέλισσα : Εὐστ.257,6· **4**) τὸ ἐλαφρὸν βέλος, ὡς ἐκ τῆς κεντητικῆς προσβολῆς :

Λέων Σοφ.19,53 τοξοβαλίστραι . . ἐκπέμπουσαι σαγίτας μικράς τάς λεγομένας μυίας.
μυία Ἡσ. «κυνά, ἀναιδή».
μυίαγρος (ὁ) μτγν. ὁ ἀγρεύων, ὁ πιάνων τὰς μυίας, ὁ μυιοθήρας· Σουΐδ.· **2)** ἥρως τις ἐν Ἀρκαδίᾳ, ᾧ ἔθυον πρὸς καταστροφὴν τῶν μυιῶν: Παυσ.8,26,7 **ἐν ταύτῃ τῇ πανηγύρει Μυιάγρῳ προθύουσιν, ἐπευχόμενοί τε κατὰ τῶν ἱερείων τῷ ἥρωϊ καὶ ἐπικαλούμενοι τὸν Μυίαγρον.**
μυιάκυνᾰ (ἡ) Ἡσ. «κυνάμυια».
μυίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ προκαλουμένη ἐκ τῆς εἰς αὐτὸν διεισδύσεως προνυμφῶν τῶν μυιῶν.
μυῖγα (ἡ) μσν. κ. δημ. ἄ. μῦγα βλ.λ.
μυΐδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μῦς, μικρὸς μῦς, ποντικάκι : Μᾶρκ.Αὐρ.7,3 **μυϊδίων ἐπτοημένων.**
μυιϊκός-ή-όν γλωσσ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυῖαν, ὁ τῆς μύγας.
μυϊκός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μῦς : **μυϊκὴ δύναμις, - μυϊκὸς ἱστὸς** [συγκρότημα κυττάρων εἰδικῆς φύσεως καὶ μορφῆς, τῶν μυϊκῶν ἰνῶν, ἀπαρτίζον τὴν οὐσίαν τῶν μυῶν τοῦ σώματος], **- μυϊκὴ καμπύλη** [καμπύλη γραμμή, ἣν σημειώνει διὰ τοῦ μυογράφου ὁ συστελλόμενος μῦς], **- μυϊκὸς τόνος** [μόνιμος τάσις τῶν μυῶν ἀνεξάρτητος τῆς κυρίως συσταλτικότητος αὐτοῦ], **- μυϊκὴ ὑποτονία.**
μυΐνδα ἐπίρρ. ἀρχ. λεξ. ἐν φρ. **μυΐνδα παίζειν** παίζειν τὴν χαλκῆν μυῖαν βλ.λ.21, τὴν τυφλόμυγα, εἶδός τι παιδιᾶς, κατὰ τὴν ὁποίαν εἷς τῶν παιζόντων, ἔχων κεκαλυμμένους τοὺς ὀφθαλμούς, προσεπάθει νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ ἕνα τῶν πέριξ αὐτοῦ τρεχόντων συμπαικτῶν, ἐπιτυγχάνων δὲ τοῦτο ἀνεπληροῦτο ὑπὸ τοῦ συλληφθέντος : Πολυδ.9,110, αὐτ.113, Ἡσ.
μύϊνος-η-ον μτγν. κ. λεξ. ὁ μύειος, ὁ τοῦ μυός : ΕΜ 790,4, Φώτ. ἐν λ. φαιόν **χρῶμα σύνθετον ἐκ μέλανος καὶ λευκοῦ, ἤγουν μύϊνον· 2)** τὸ δέρμα μυὸς τοῦ ποντικοῦ : Δωρόθ.Ἀσκ.5,782 **βλέπω τινὰ σχήματι ἐπισκόπου φοροῦντα ὡς μύϊναν εἰσερχόμενον εἰς τὸ ἱερατεῖον.**
μυιοειδής-οῦς-ές [μυῖα] μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μυῖαν : Κάσσ.19 **μυιοειδῆ ὁρᾶν** [νόσος τῶν ὀφθαλμῶν, καθ' ἣν βλέπει τις ἱπταμένας οἱονεὶ μυίας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ].
μυιοθήρας (ὁ) [μυῖα, θηρεύω] λεξ. κ. νεώτ. ὁ θηρεύων, ὁ κυνηγῶν τὰς μυίας· Ἡσ. ἐν λ. μύαγρος, Σουΐδ. ἐν λ. μυίαγρος· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος μικρῶν **μυιοθηριδῶν** ᾠδικῶν πτηνῶν.
μυιοκέφαλον (τὸ) μτγν. κ. μσν. κ. **μυοκέφαλον** νόσος τῶν ὀφθαλμῶν καθ' ἣν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ κερατοειδοῦς χιτῶνος σταφυλοειδὴς φλύκταινα, ἐξέχουσα ὡς κεφαλὴ μυίας : Γαλ.14,768, Παῦλ. Αἰγ.3,22 **τὸ μυιοκέφαλον ἀπὸ τῆς φλυκταίνης.**
μυιοπαγίς-ίδος (ἡ) νεώτ. παγὶς πρὸς σύλληψιν τῶν μυιῶν.
μυιόπτερον (τὸ) μτγν. τὸ θλάσπι : ΨΔιοσκ.2,156.
μυιοσόβη (ἡ) [μυῖα, σόβη] μτγν. κ. νεώτ. κ. μυοσόβη τὸ δι' οὗ ἀποδιώκομεν τὰς μυίας, ὄργανον ἐκ δέσμης μακρῶν τριχῶν προσηρμοσμένων ἐπὶ λαβῆς πρὸς ἀποδίωξιν τῶν μυιῶν, τὸ μυγιαστήρι : Ἀνάξιππ.7, Μέν.503, Αἰλ.ΖΙ 15,14· ‖ ὁμ. **ἐπὶ μακροῦ πώγωνος** : Ἀμμιαν.ΑΠ 11,156 **διὰ τοῦτο τρέφεις, φίλτατε, μυιοσόβην.**
μυιοσόβιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ μυιοσόβη.
μυιοσόβος-ον [μυῖα, σοβῶ] μσν. ὁ σοβῶν, ἀποδιώκων τὰς μυίας : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,764 **δμῶας μυιοσόβου ῥύομαι ἀτμενίας.**
μυιοφόρον τραῦμα (τὸ) μσν. τὸ φέρον, συναθροῖζον μυίας : Σωφρόν. ἐν Spicil.Rom.3,247.
μυΐσκη (ἡ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μῦς βλ.λ., μικρὸν θαλάσσιον ὄστρεον, μικρὸ μύδι, μυδάκι : Δίφιλ. Σ π. Ἀθήν.3,90D **αἱ δὲ μυΐσκαι τῶν μυῶν οὖσαι μικρότεραι γλυκεῖαί τε καὶ εὔχυλοί εἰσι,** Ξενοκρ.π.Ὀρειβ.2,58,92.
μυΐσκος (ὁ) μτγν. ἄ. μυΐσκη βλ.λ. : Πλίν.ΦΙ 32,149, Μαρκελλ.Σιδ.38.
μυΐτις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ θλάσπι βλ.λ : ΨΔιοσκ.2,156· **2)** νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἀλλοίωσις τῶν μυϊκῶν ἱστῶν : **ὀξεῖα - χρονία μυΐτις.**
μυιώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς μυῖαν· ὅθ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. θεός τι ἀποτρέπων τὰς μυίας, ἀντὶ μυίαγρος βλ.λ. : Πλίν.ΦΙ 29,106.
μυιών-ῶνος (ὁ) Ἡσ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ μυών βλ.λ.
μυκάμων-ονος (ὁ) μτγν. δωρ. ἀντὶ μυκήμων, ὁ μυκώμενος, ὁ πλήρης μυκηθμῶν : Ὑμν.Ἰσ.42 **μυκάμων Ἀΐδης.**
μυκαρίς Ἡσ. «νυκτερίς».
μυκεδίνη (ἡ) νεώτ. χημ. λευκωματώδης οὐσία ἀνήκουσα εἰς τὰ κυρίως λευκώματα ἢ πρωτεΐνας καὶ ἰδ. εἰς τὰ ἐν οἰνοπνεύματι διαλυτὰ λευκώματα τῶν σιτηρῶν· ἄ. βλεννιδίνη.
μύκη Σουΐδ. «ἡ θήκη».
μῡκή (ἡ) μτγν. μύκησις, μύκημα, μυκηθμός, μούγκρισμα· Ἀρκάδ.106,12 «τὸ δὲ μυκὴ ὀξύνεται, σημαῖνον φωνὴν λέοντος»: Ἀπολλ.Ρ 4,1285 **μυκαὶ σηκοῖς ἔνι φαντάζωνται** (σχόλ. «μυκήσεις δοκῶσι γίνεσθαι ἐν τοῖς ναοῖς»).
μῡκηδόν ἐπίρρ. μτγν. μετὰ μυκηθμοῦ, **μὲ** μουγκρητό, μουγκρίζοντας : Πάπ.
μυκηθμός (ὁ) [μυκῶμαι] κ. νεώτ. τὸ μυκᾶσθαι, ἡ φωνὴ τῶν βοειδῶν, τὸ μούγκρισμα, τὸ μουκάνισμα : Ἰλ.Σ 575 **αἱ δὲ βόες . . μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο,** Ὀδ.Μ 265 **μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν,** Θεόκρ.25,98 **στείνοντο δὲ πίονες ἀγροὶ μυκηθμῷ, σηκοὶ δὲ βοῶν ῥεῖα πλήσθησαν,** Ἀπολλ.Ρ 3,1297, Πολύβ.12,25,2 **ὁπότ' ἀναβοήσειε, μυκηθμῷ παραπλήσιον,** Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.54 **ἄκουε γρυλλισμοὺς καὶ μυκηθμούς·** ὁμ κ. ἐπὶ τοῦ βελάσματος τῶν προβάτων : Αἰσχ.ἀπ.158 **μυκηθμοῖσι . . μήλων** [μετὰ βελασμάτων τῶν προβάτων]· ‖ ὁμ. ὑπόκωφος βοή, θόρυβος : Ἀπολλ.Ρ 3,864 **μυκηθμῷ δ' ὑπένερθεν ἐρεμνὴ σείετο γαῖα,** Λουκ.Περεγρ.39 **σεισμοῦ πρότερον μεγάλου γενομένου σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς.**
μυκήλιον (τὸ) νεώτ. βοταν. ἄθροισμα ὑφῶν τοῦ θαλλοῦ τῶν μυκήτων σχηματίζον χαλαρὸν πλέγμα.
μύκημα-ατος (τὸ) [μυκῶμαι] ὁ μυκηθμός, τὸ μούγκρισμα : Εὐρ.Βάκχ.691 **μυκήμαθ' ὡς ἤκουσε κεροφόρων βοῶν,** Ἀπολλ.Ρ 1,1269, Πλούτ.Ἠθ.972D **μόσχου μυκήματι βρύχημα ποιοῦντες ὅμοιον·** κ. ἐπὶ ἄ. ζῴων : Θεόκρ.26,21 **μύκημα λεαίνας·** κ. **ἐπὶ** τοῦ Μινωταύρου : Καλλ.Δῆλ.310 **χαλεπὸν μύκημα καὶ ἄγριον υἷα φυγόντες Πασιφάης·** ‖ ἐπὶ **τοῦ** κρότου τῆς βροντῆς : Αἰσχ.Πρ.1062 **μὴ φρένας ὑμῶν ἠλιθιώσῃ βροντῆς μύκημα,** Ἰω. Λ.:δ.Διοσκ.120 **εἰ βροντήσῃ, σεισμὸν μετὰ μυκήματος προσδοκητέον·** ὁμ. ἐπὶ ἀγγείου : Ἀριστλ. Πρ.938a,10· κ. ἐπὶ τῆς γῆς : αὐτ.Κόσ.396a,13, Δίων Κ 68,24· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἰσχυρὸς ἦχος : Μαν.5,162 **ἐκ στομάτων κελαδεῖ μυκήματα σάλπιγξ,** Νόνν. Εὐαγγ.Ἰω.12,119 **ἄγγελος αὐτῷ οὐρανίης ὀάριζε σοφῷ μυκήματι φωνῆς.**
μυκήμων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. δωρ. μυκάμων βλ.λ.
μυκηναϊκός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην πόλιν τῆς ἀργολικῆς πεδιάδος Μυκήνας : **μυκηναϊκὴ Ἑλλὰς** [αἱ ἑλληνικαὶ χῶραι τοῦ κράτους τῶν Μυκηνῶν], **- μυκηναϊκὴ κοινὴ** [τὸ φαινόμενον τῆς κατὰ τὴν τελευταίαν μυκηναϊκὴν περίοδον ἐξαπλώσεως τοῦ κρητομυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ ὑπὸ ἑνιαίαν μορφὴν πανταχοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου], **- μυκηναϊκὸς πολιτισμὸς** [ὁ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς χώραις ἀκμάσας πολιτισμὸς ἀπὸ τοῦ 1600 - 1200 ἢ 1100 π.Χ.]

μῡκηναῖος-α-ον κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. Μυκηνίς-ίδος ὁ τῶν Μυκηνῶν, ὁ ἐκ Μυκηνῶν, ὁ μυκηναϊκὸς βλ.λ. : Ἰλ.Ο 638 **ἔπεφνε Μυκηναῖον Περιφήτην,** Εὐρ.Φοίν.862 **πρὸς ἀλκὴν .. Μυκηνίδα**· ‖ ὡς οὐσ. κ. θηλ. **Μῡκηνίς-ίδος,** δωρ. **Μῡκᾱνεύς-έως** (ὁ) ('Επιγρ.), ὁ κάτοικος τῆς ἐν τῇ ἀργολικῇ πεδιάδι ἀρχαιοτάτης πόλεως Μυκηνῶν, ὁ ἐκ Μυκηνῶν καταγόμενος : Ἰλ.Ο 643 **ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο,** Ἡρ.7,202 **ἀπὸ Φλειοῦντος διηκόσιοι καὶ Μυκηναίων ὀγδώκοντα,** Σοφ.'Ηλ.161 **ὃν ἁ κλεινὰ γᾶ ποτε Μυκηναίων δέξεται,** Θουκ.1,9 **τὸ πλῆθος τεθεραπευκότα τῶν Μυκηναίων**· ὁμ. τὸ θηλ. Μυκηνίς-ίδος : Κριτ.16,12D, Εὐρ.'Ορ.1246.

μυκήνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ βλεννίνη βλ.λ.

μυκήνηθεν ἐπίρρ. ἐκ Μυκηνῶν, ἀπὸ τὰς Μυκήνας : Ἰλ.Ι 44 **οἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν.**

μυκηνίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ μυκηναῖος βλ.λ. : Εὐρ. 'Ορ.1470.

μύκηρος (ὁ) μτγν., λακων. μούκηρος ἡ ἀμυγδάλη, τὸ ἀμύγδαλον : 'Αθήν.2,52C **'Αμερίας δέ φησι μύκηρον τὴν ἀμυγδάλην καλεῖσθαι,** αὐτ.53Β.

μύκης-ητος (ὁ) κ. νεώτ., ἰων. γενικ. **μύκεω** ('Αρχίλ. 47), αἰτ. **μύκην** ('Εκατ.Μ 22J), δωρ. κ. ἀττ. ὀνομαστ. **μύκαι** ('Επίχ.155, Θεόφρ.Σημ.42), αἰτ. πληθ. **μύκας,** δοτ. πληθ. **μύκαις** (Δίφιλ.Σ π. 'Αθήν.2,62C), κατηγορία κρυπτογαμικῶν θαλλοφύτων φυτῶν, περιλαμβάνουσα μονοκύτταρα ἢ πολυκύτταρα φυτὰ διαφόρων μορφῶν, ὁ ἀμανίτης, τὸ μανιτάρι : 'Επίχ.155,'Εφιππ.27 **ἵνα ὥσπερ οἱ μύκητες ἀποπνίξαιμί σε,** Πολίοχ.2,4 **καὶ μύκης τις ἐνίοτ' ἂν ὠπτᾶτο,** Θεόφρ.Φ1 1,1,11 **οὓς καλοῦσί τινες πέζιας ἅμα τοῖς μύκησι γινομένους,** Νίκ.'Αλεξ.525, Διοσκ.4,82, Παυσ.2,16,3 **διφῶντι ἐπῆλθεν ἀνελέσθαι οἱ μύκητα ἐκ τῆς γῆς,** Στράτ.ΑΠ 12,204,3 **τίς κάλυκας συνέκρινε βάτῳ, τίς σῦκα μύκησιν;**· **2)** πᾶν στρογγύλον ἀντικείμενον ἔχον σχῆμα μύκητος, οἷον κατὰ τὸ ἄκρον τῆς θήκης ξίφους κομβίον· Ἡσ. «τοῦ ξίφους ὁ κατὰ τὴν λαβὴν κρατητὴς καλούμενος», Σχόλ. Νίκ.'Αλεξ.101 «τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην» : 'Εκατ.Μ 22J **μύκην,** Ἡρ.3,64 **καὶ οἱ ἀναθρῴσκοντι ἐπὶ τὸν ἵππον τοῦ κολεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης ἀποπίπτει,** Παυσ.2,16,3 **τοῦ ξίφους γὰρ ἐνταῦθα ἐξέπεσεν ὁ μύκης αὐτῷ**· **3)** τὸ γεννητικὸν μόριον τοῦ ἀνδρός, τὸ ἀνδρικὸν αἰδοῖον· Ἡσ. «τὸ ἀνδρεῖον μόριον» : 'Αρχίλ.47 **μύκεω**· **4)** σαρκῶδες ἐξάνθημα, οἷον τὸ ἐπὶ τραυμάτων σχηματιζόμενον : 'Ιππ.Νούσ.2,50, Γαλ. 17(1),703· ‖ οἴδημά τι σχηματιζόμενον ἐπὶ τῶν δένδρων : Θεόφρ.Φ1 4,14,3· **5)** τὸ κατακοπὲν πρέμνον ἐλαίας : 'Επιγρ. **μύκητας καταλιπεῖν μὴ ἔλαττον ἢ παλαστιαίους ἐν τοῖς περιχυτρίσμασιν**· **6)** τὸ ἐπὶ τῆς θρυαλλίδος τοῦ λύχνου σχηματιζόμενον, τὸ κάκκαδο ἢ τσίμπλα τοῦ λύχνου : 'Αριστφ.Σφ.262 **ἔπεισι γοῦν τοῖσιν λύχνοις οὗτοι! μύκητες,** Θεόφρ.Σημ.42 **ἐὰν χειμῶνος ὄντος μύκαι μέλαιναι** (τῷ λύχνῳ) **ἐπιγίνωνται, χειμῶνα σημαίνει,** 'Αρατ.976 **λύχνοιο μύκητες ἐγείρονται περὶ μύξαν νύκτα κατὰ σκοτίην,** Καλλ.ἀπ.47, 'Αγαθ.ΑΠ 5,262 **μήποτε, λύχνε, μύκητα φέροις**· **7)** ἀμφ. σημ. ἐν Ζωπύρ. π. 'Ορειβ.14,62,1 **μύκαι οἷς τὰ ἱμάτια βάπτουσι.**

μύκησις-εως (ὁ) (μυκῶμαι) ὁ μυκηθμός, τὸ μύκημα : 'Αριστλ.Πρ.938a,10, Σχόλ.'Απολλ.Ρ 4,1285.

μυκητής (ὁ) (μυκῶμαι) μτγν. κ. νεώτ., δωρ. **μῡκᾱτάς** ὁ μυκώμενος : Θεόκρ.8,6 **μυκητᾶν ἐπίουρε βοῶν Δάφνι**· ὁμ. ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.22 **ὑπό τινων δὲ καὶ μυκητὰς εἴρηται**· **2)** νεώτ. γένος πλατυρρίνων πιθήκων.

μῡκητίας σεισμός (ὁ) κ. μσν. σεισμὸς συνοδευόμενος ὑπὸ ὑποκώφου βοῆς, ὑπογείου μυκηθμοῦ : 'Αριστλ.Κόσ.396a,11 **γίνονται καὶ μυκητίαι σεισμοὶ σείοντες τὴν γῆν μετὰ βρόμου,** ΚΜανασσ.'Ερωτ.1,16.

μυκητίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος ὀφειλομένη εἰς διαφόρους παθογόνους μύκητας, προσβάλλουσα τὸ δέρμα καὶ ἄλλα ὄργανα τοῦ ἀνθρώπου καὶ προκαλοῦσα τὸν σχηματισμὸν φλεγμονωδῶν ὄγκων, οἵτινες μαλακυνόμενοι ἀποβάλλονται σχηματίζοντες συρίγγια· ‖ εἰδ. κτηνιατρ. δερματικὸν νόσημα τῶν ζῴων ὀφειλόμενον εἰς φυτικά τινα παράσιτα, καθ' ὃ ἀναφαίνονται ἐπὶ τοῦ δέρματος ποικίλου μεγέθους φλεγμονώδεις ὄγκοι, οἵτινες ἐμπυούμενοι καὶ σχαζόμενοι ἀφ' ἑαυτῶν καταλήγουσιν εἰς συρίγγια.

μυκητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ μυκᾶσθαι, ὁ μυκώμενος : Κορνοῦτ.Φύσ. Θε.22 **βίαιόν τι καὶ μυκητικόν,** Σέξτ.'Εμπ.Μαθ. 11,38 **μυκητικὸν ζῷον** (ἐπὶ τοῦ βοός), Διον.'Αρεοπ. 12C **μυκητικὴ ὁμολογία.**

μῡκήτῐνος-η-ον μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μύκητος βλ.λ.1) : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.16 **ἀσπίσι μυκητίναις ἐχρῶντο.**

μυκητογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ τὴν περιγραφὴν καὶ ταξινόμησιν τῶν μυκήτων ἐπιστημονικὴ ἐνασχόλησις.

μυκητογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυκητογραφίαν βλ.λ.

μυκητοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ χρῆσις τῶν ἐνζύμων κ. ἰδ. τῆς ζυθοζύμης ἐν τῇ θεραπευτικῇ.

μυκητοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μύκητα.

μυκητόζῳον (τὸ) νεώτ. ὁ μυξομύκης βλ.λ.

μυκητοκηκίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. διόγκωσις τῶν διαφόρων μορίων τῶν φυτῶν, ὀφειλομένη εἰς προσβολὴν ὑπὸ παρασίτων μυκήτων.

μυκητοκτόνον (τὸ) νεώτ. χημ. τοξικὴ χημικὴ οὐσία ἐν χρήσει πρὸς καταπολέμησιν τῶν παρασίτων μυκήτων τῶν φυτῶν.

μυκητολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς βοτανικῆς ἔχων ἀντικείμενον τὴν μελέτην τῶν μυκήτων, ἄ. μυκολογία.

μυκητολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυκητολογίαν.

μυκητολόγος (ὁ) νεώτ. βοτανολόγος ἀσχολούμενος περὶ τὴν μελέτην τῶν μυκήτων.

μῡκητόν (τὸ) 'Επιγρ. πιθ. ἀγρὸς πλήρης πρέμνων ἐλαιῶν· πρβλ. μύκης 5).

μυκητοπόρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων κρυπτοφαγιδῶν ἐντόμων.

μυκητοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡ τρεαλόζη.

μυκητοφάγος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος κολεοπτέρων τριτομιδῶν ἐντόμων.

μυκητώδης-ους-ες νεώτ. ὁ πλήρης μυκήτων : **μυκητώδης στοματῖτις** (ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ βλεννογόνου τοῦ στόματος ἐμφανιζομένη καὶ προερχομένη ἐκ τοῦ μύκητος ᾠΐδιον τὸ λευκάζον)· **2)** ὁ ὅμοιος πρὸς μύκητα, ὁ μυκητοειδής.

μῡκήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ποι. ἀντὶ μυκητὴς βλ.λ. : Νόνν.Δ 3,237.

μυκήτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὸς σχηματισμὸς μυκήτων εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ ὀργανισμοῦ.

μυκικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. προϊὸν τῆς ὀξιδώσεως τῆς φουρφουρόλης παρουσιαζόμενον ὑπὸ μορφὴν λευκῆς κρυσταλλικῆς κόνεως.

μυκῖναι (αἱ) νεώτ. χημ. ὁμὰς λευκωματωδῶν οὐσιῶν ἐκ τῶν γλυκοπρωτεϊδῶν, ἀπαντωσῶν εἰς πλεῖστα βλεννώδη ὑγρὰ τοῦ σώματος, ἄ. βλεννῖναι.

μύκλα (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ. μύκλος βλ.λ.· Ἡσ. «μύκλαι· αἱ ἐπὶ τῶν ὄνων γραμμαὶ μέλαιναι, τοῖς τραχήλοις καὶ τοῖς ποσὶν ἐγγινόμεναι».

μυκληρόν Ἡσ. «συνεχές, ἀχανές».

μύκλος (ὁ) μτγν. κ. **μύκλα** (ἡ) Σουΐδ. «μύκλος, ὁ τράχηλος»· ‖ κτ. ΕΜ 594,18 «μύκλον, τὴν ἐν

τῷ τραχήλῳ τῶν ὄνων ὑποδἰπλωσιν»· **2)** μτγν. κτ. συνεκδ. αὐτὸς οὗτος ὁ ὄνος : Πάπ.· **3)** μύκλοι (οἱ) Ἡσ.«οἱ λάγνοι, οἱ ὀχευταί» : Λυκόφρ.771 **δάεται δὲ πᾶν μέλαθρον ἄρδην ἐκ βάθρων ἀνάστατον μύκλοις γυναικόκλωψι·** ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ ὄνου : αὐτ. 816 **μύκλος κάνθων·** πρβλ.᾿Αρχίλ.183.

μυκόδερμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος ζυμομυκήτων **μικρομυκητιδῶν** μυκήτων, περιλαμβάνον μονοκυττάρους ὀργανισμοὺς πολλαπλασιαζομένους δι᾿ ἐκβλαστήσεως.

μυκοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὄγκος ἀποτελούμενος ἐκ βλέννης· ‖ ὁ ὑπὸ τοῦ δακρυϊκοῦ θυλάκου σχηματιζόμενος ὄγκος, ὅταν οἱ δακρυϊκοὶ πόροι δὲν εἶναι εὐδιαπέραστοι καὶ ὅταν ὁ ρινικὸς πόρος εἶναι ὁμοίως ἐμπεφραγμένος.

μυκολογία (ἡ) νεώτ. ἡ μυκητολογία βλ.λ.

μύκον ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ μυκῶμαι βλ.λ.

μυκόνιος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῆς νήσου τοῦ Αἰγαίου Πελάγους Μυκόνου προερχόμενος, καταγόμενος, ὁ κάτοικος τῆς Μυκόνου· **Στέφ.** Βυζ. ἐν λ. Μύκονος «καὶ τοὺς φαλακροὺς δέ τινες Μυκονίους καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ τὸ πάθος τοῦτο ἐπιχωριάζειν τῇ νήσῳ» : Κρατῖν.328 **πῶς ἂν Ἰσχομάχου γεγονὼς Μυκονίου φιλόδωρος ἂν εἴης,** Ἀθήν.Ι,7F **δοκοῦσι δ' οἱ Μυκόνιοι διὰ τὸ πένεσθαι καὶ λυπρὰν νῆσον οἰκεῖν ἐπὶ γλισχρότητι καὶ πλεονεξίᾳ διαβάλλεσθαι·** ὁμ. παροιμ. π. Ζηνόβ.5,21 **Μυκώνιος γείτων** (κτ. Φώτ., Σουΐδ. «κατὰ τῶν διαβεβλημένων ἐπὶ γλισχρότητι καὶ σμικροπρεπείᾳ παρὰ τὴν σμικρότητα τῆς νήσου τῆς Μυκόνου καὶ εὐτέλειαν») : Ἰουλ.Μισ.349D **ἡ λεγομένη Μυκόνιος ἀγροικία.**

μυκοπίλιον (τὸ) νεώτ. τὸ φέρον τὰς πλάκας σκιαδιοειδὲς μέρος τοῦ σώματος τῶν ἀνωτέρων μυκήτων, ἃ. πέτασος.

μυκόρριζον (τὸ) κ.-ίζιον νεώτ.βοταν. ὁ μεταξὺ τῶν ριζῶν ἀγγειοφόρων τινῶν φυτῶν καὶ τοῦ μυκηλίου μυκήτων τινῶν συμβιωτικὸς σύνδεσμος, καθ' ὃν τὰ νηματοειδῆ μυκήλια ἀπομυζῶσι μέρος ἐκ τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν τοῦ φυτοῦ, ἀποδίδοντα ὡς ἀντάλλαγμα ὀρυκτά τινα ἅλατα, καθὼς καὶ τὸ ἐλεύθερον ἄζωτον τῆς ἀτμοσφαίρας, ὅπερ δεσμεύουσι καὶ εἰσάγουσιν εἰς τὸ ξενίζον **τούτους** φυτόν.

μῦκας Ἡσ. «μιαρός».

μυκός Ἡσ. «ἄφωνος, **ὡς εἴ τις εἴποι μυσαττόμενος».**

μυκόστυπος (ὁ) νεώτ. τὸ ἐκ πυκνοῦ πλέγματος ὑφῶν σῶμα τῶν ἀνωτέρων μυκήτων.

μυκοῦμαι-όομαι (μύκης) γίνομαι μυκητοειδής, καθίσταμαι σπογγοειδής, ἐπὶ ἕλκους : Ἱππ.Γυν.Ι,40 (κῶδ.), Γαλ.19,97· πρβλ. μυλοῦμαι.

μυκτήρ-ῆρος (ὁ) (μύσσομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ρώθων, τὸ ρουθοῦνι : Ἡρ.3,87 **ἐξείραντα τὴν χεῖρα πρὸς τοῦ . . ἵππου τοὺς μυκτῆρας προσενεῖκαι,** Ἱππ.Διαιτ.(Νόθα) 23 **ὁρᾶν δὲ χρὴ τοὺς μυκτῆρας ἀμφοτέρους,** Σοφ.ἀπ.336 **φλέγει δὲ μυκτὴρ** (ἐπὶ τοῦ πυριπνόου ταύρου τοῦ Αἰήτου), Εὐρ.῞Αλκ.493 **εἰ μὴ γε πῦρ πνέουσι μυκτήρων ἄπο** (πῶλοι), Σώφρ.135, Ἀριστφ.Σφ.1488 **οἷον μυκτὴρ μυκᾶται καὶ σφόνδυλος ἀχεῖ,** αὐτ.Βάτρ. 893 **μυκτῆρες ὀσφραντήριοι,** Ἐμπ.101 **μυκτῆρσιν ἐρευνῶν,** Ξεν.Συμπ.5,6 **οἱ μὲν γάρ σοι μυκτῆρες εἰς γῆν ὁρῶσιν,** Πλάτ.Τίμ.66D, αὐτ.79C **τὴν ἀναπνοὴν περιωθεῖ κατὰ τὴν τοῦ στόματος καὶ τὴν τῶν μυκτήρων δίοδον,** Φίλ.Ι,249, Πάπ. **οὐλὴ ὑπὸ μυκτῆρα ἀριστερόν,** Μηναΐ.12,7 Συνξ. **βώλοις σιδηροῖς πυρωθεῖσι τὰς μασχάλας αὐτοῦ διακαίεται καὶ τοῖς μυκτῆρσιν ὀγκίνους εἰσδέχεται·** ‖ νεώτ. ἀνατ. κτ. πληθ. **μυκτῆρες αἱ δύο ἐλλειψοειδεῖς ὀπαὶ ἢ στόμια τῆς κάτω βασικῆς ἐπιφανείας τῆς ρινός, χωριζόμεναι ἀπ' ἀλλήλων διὰ** πτυχῆς τοῦ δέρματος φερομένης ἀπὸ τοῦ ἄνω χείλους πρὸς τὸ ἀκρορρίνιον· **2)** συνεκδ. ἡ ρίς, ἡ μύτη· ΑΒ 108,19 «μυκτῆρα· οἱ μὲν ἀξιοῦσιν οὕτως ὅλην τὴν ῥῖνα λέγεσθαι, οἱ δὲ ταύτην μὲν ῥῖνα, μυκτῆρας δὲ τὰ ἑκατέρωθεν τρήματα» : Πλούτ.᾿Ηθ.603C **εἰς δὲ δυσωδίαν μυκτῆρος ἢ στόματος ἄχθονται σκωπτόμενοι·** **3)** μτφ. ἡ ἐξέχουσα ἄκρα τοῦ λύχνου ἐν ᾗ ἡ θρυαλλίς : Ἀριστφ.᾿Εκκλ.5 **τροχῷ γὰρ ἐλαθεὶς κεραμικῆς ῥύμης ἄπο μυκτῆρσι λαμπρὰς ἡλίου τιμὰς ἔχεις·** **4)** ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τῆς ρινὸς πρὸς ἐκδήλωσιν χλεύης, ὁ χλευαστής, ὁ μυκτηριστής, ἐπὶ τοῦ Σωκράτους : Τίμων Φλ.25 **μυκτὴρ . . εἰρωνευτής·** ‖ χλευασμός, μυκτηρισμός, σκῶμμα, ἐμπαιγμός, περίγελως, περιφρόνησις ἐκδηλουμένη διὰ τῶν ρωθώνων ἢ διὰ μυγμοῦ ἐκπεμπομένου ἐκ τῆς ρινός : Πλούτ.᾿Ηθ.860D **εὔρυθμός γε καὶ πολιτικὸς ὁ μυκτὴρ τοῦ συγγραφέως,** Λουκ.Προμ.1 **μή τις εἰρωνείαν φῇ καὶ μυκτῆρα οἷον τὸν ᾿Αττικὸν προσεῖναι τῷ ἐπαίνῳ,** Λογγῖν.῞Υψ.34,2 **μυκτὴρ πολιτικώτατος,** ΑΠ 9,188 **Σωκρατικῷ Σάμιον κεράσας μυκτῆρι φρόνημα,** Εὐστ.Πον.288,96 **ἐπάσχε μὲν τηνικαῦτα μυκτῆρα ἐκ τῶν γυναικῶν·** **5)** ἡ προβοσκὶς τοῦ ἐλέφαντος : Ἀριστλ.ΖΙ 497b, 26 **ἔχει δὲ μυκτῆρα τοιοῦτον καὶ τηλικοῦτον, ὥστε ἀντὶ χειρῶν ἔχειν αὐτόν,** αὐτ.ΖΜ 659a,12 **τοιοῦτον ἡ φύσις τὸ τοῦ μυκτῆρος μέγεθος ἐποίησε τοῖς ἐλέφασιν·** **6)** ὁ φυσητὴρ ἢ αὐλὸς τῶν μαλακίων : Ἀριστλ.ΖΙ 541b,15 **ἐναρμόττουσι δὲ καὶ τὸν καλούμενον μυκτῆρα εἰς τὸν μυκτῆρα.**

μυκτηριάζω γλωσσ. ἀντὶ μυκτηρίζω βλ.λ. : Δοσίθ. γλωσσ. π. Valck.Opusc.1,239· **2)** ρηματ.π. μυκτηριασμός, μυκτηριαστής.

μυκτηριασμός (ὁ) (μυκτηριάζω) γλωσσ. ἀντὶ μυκτηρισμὸς βλ.λ.

μυκτηριαστής (ὁ) (μυκτηριάζω) γλωσσ. ἀντὶ μυκτηριστὴς βλ.λ.

μυκτηρίζω (μυκτήρ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐμπαίζω τινὰ στρέφων πρὸς αὐτὸν τὴν ρῖνα, οἱονεὶ διὰ τῶν μυκτήρων δεικνύω τὴν πρός τινα περιφρόνησίν μου, χλευάζω, ὀνειδίζω, περιπαίζω· Πολυδ.2,78 «ἀπὸ τοῦ τῷ μυκτῆρι ἐνδείκνυσθαι τὸ δυσχεραίνειν» : Λυσ.ἀπ.323S, ΠΔ Παροιμ.1,40 **ἐμυκτήριζον δὲ ἐμοὺς ἐλέγχους,** Σέξτ.᾿Εμπ.Μαθ.1,217, Ἐφραὶμ Σύρ.3,239B **οἱ δὲ μυκτηρίσαντες τὸν δίκαιον ἄφνω ἐξανάλωτοι γεγόνασιν,** Μηνολόγ.᾿Ελλ.1,41 ἐν Θησ.Στεφ. **ἐμυκτήρισαν τὰ εἴδωλα εἰπόντες ὅτι οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνιά εἰσι,** Βιζυην.137, 29 **οἱ δὲ μυκτηρίζουν τὸν ἄφρονα γρῖφον,** Παπαντ.᾿Αγ.῎Ορ.169 **οὔτε Βαρλαὰμ ὑπάρχει νὰ τοὺς μυκτηρίσῃ, οὔτε Παλαμᾶς νὰ τοὺς δικαιώσῃ·** κ. παθ. : ΠΔ Ἱερ.20,7 **ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μυκτηριζόμενος·** ‖ ὁμ. τὸ παθ. ἀπατῶμαι, ἐξαπατῶμαι : ΚΔ Γαλ.6,7 **μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται·** **2)** πάσχω ἐξ αἱμορραγίας τῆς ρινός, ἀνοίγει ἡ μύτη μου καὶ τρέχει αἷμα : Ἱππ.᾿Επιδ.7,123 **ἀποστραφεῖσα ἐμυκτήρισεν· μυκτηρίσασα διηλλάγη·** **3)** ρηματ. π. μυκτηρισμός, μυκτήρισμα, μυκτηριστής.

μυκτήρισμα-ατος (τὸ) (μυκτηρίζω) ὀρχ. λεξ. ὁ μυκτηρισμὸς βλ.λ.· Ἡσ. ἐν λ. ἀποσκώμματα.

μυκτηρισμός (ὁ) (μυκτηρίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μυκτηρίζειν, ὁ διὰ τῶν μυκτήρων ἐμπαιγμός, σκῶμμα, χλευασμός, περίπαιγμα· Τρύφ. π.Ρητ.759,6 «μυκτηρισμός ἐστι τὸ μετὰ ποιᾶς κινήσεως καὶ συναγωγῆς τῶν μυκτήρων γινόμενον» : ΠΔ Ψαλμ.34(35),16 **ἐπείρασάν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμόν,** Στουδ.Θεόδ.44B **τοὺς τῶν φυλάκων καταγέλωτας καὶ μυκτηρισμούς,** Εὐστ. Πον.111,47 **τὴν ἐπὶ τῷ σωτῆρι Χριστῷ κλίσιν γονάτων ἐκείνην τὴν ἐν μυκτηρισμῷ·** ‖ εἰδ. ρητορ. εἶδος εἰρωνείας· Ἀνών.π.Ρητ.8,724,19 «μυκτη-

ρισμός δέ ἐστι λόγος διασυρτικός μετὰ τῆς τῶν ῥινῶν μύσεως, ὡς ὅταν ἐπὶ κακῷ ἁλόντα τινὰ ὀνειδίζοντες εἴπωμεν, 'καλὸν ἔργον ἐποίησας καὶ φρονίμου ἀνδρός,' ἐπιπνέοντες καὶ πνεῦμα διὰ τῶν ῥινῶν» ‖ σαρκασμός : Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ. 1457,9 **μυκτηρισμοί,** Κοϊντιλ.8,6,59· **2)** ἀπάτη, ἐξαπάτησις : Μέν.ἀπ.1039.

μυκτηριστής (ὁ) (μυκτηρίζω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ μυκτηρίζων, ὁ χλευάζων, ὁ ἐμπαίζων, ὁ περιγελῶν : 'Αθήν.5,182Α **πλήρές ἐστι μυκτηριστῶν ἀλλήλους τωθαζόντων,** αὐτ.187Β **οὔτε γὰρ κόλακα πρέπον ἐστὶν εἶναι οὔτε** μυκτηριστήν.

μυκτηριστικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τάσιν, διάθεσιν εἰς τὸ μυκτηρίζειν, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὸ νὰ μυκτηρίζῃ : Εὐστ.'Ιλ.117,16 (πιθ.)· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυκτηρισμόν · **μυκτηριστικὸς λόγος.**

μυκτηρόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῶν μυκτήρων, ἀπὸ τὰ ρουθούνια : Πολλδ.ΑΠ 10,75 **ἠέρα λεπταλέον μυκτηρόθεν ἀμπνείοντες.**

μυκτηρόκομπος-ον (μυκτήρ, κομπῶ) κ. μσν. ὁ ἠχῶν, ὁ παράγων κρότον διὰ τῶν μυκτήρων : Αἰσχ. 'Επτ.464 **μυκτηροκόμποις πνεύμασιν πληρούμενοι,** ΚΜανασσ.Χρον.5887 **μυκτηρόκομπα φρυάγματα.**

μύκτηρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων σαρκοφάγων **καραβιιδῶν** ἐντόμων.

μυκώδης-ους-ες μτγν. ὁ μυξώδης : 'Ερωτιαν.156 **ἕλκος μυκῶδες** (δ.γρ. ἀντὶ μυκονοειδές).

μύκωμα-ατος (τό) πάπ. τὸ μύκημα βλ.λ.

μυκῶμαι-άομαι κ. νεώτ., μέλλ. **μυκήσομαι,** ἀόρ. **ἐμυκησάμην,** ἐπ. ἀόρ. **μύκον,** ἐπ. παρακ. **μέμυκα** (κ. π. Αἰσχ.'Ικ.352), ὑπερσυντ. **ἐμεμύκειν ἢ μεμύκειν,** ἐπ. θαμιστ. **μύκεσκε** (μ. π. ΕΜ 624,40), κυρ. ἐπὶ τῶν βοειδῶν, ἐκβάλλω φωνήν, μυκηθμόν, μουκανίζω, μουγκρίζω : 'Ιλ.Σ 580 **ὁ δὲ μακρὰ μεμυκὼς ἕλκετο** (ταῦρος), αὐτ.Φ 237 **μεμυκὼς ἠύτε ταῦρος,** 'Οδ.Κ 413 **πόριες . . ἀδινὸν μυκώμεναι,** Αἰσχ.'Ικ.352 **ὡς δάμαλιν . . μέμυκε,** Εὐρ.Βάκχ.738 **πόριν μυκωμένην,** Πλάτ.Πολ.396Β **ταύρους μυκωμένους,** Θεόκρ.4,12 **ταὶ δαμάλαι δ' αὐτὸν μυκώμεναι αἶδε ποθεῦντι,** αὐτ.16,37 **μόσχοι σὺν κεραῇσιν ἐμυκήσαντο βόεσσι·** ‖ όμ. ἐπὶ τοῦ 'Ηρακλέους διατελοῦντος ἐν ἀγωνίᾳ : Εὐρ.'Ηρ.870 **δεινὰ μυκᾶται δὲ Κῆρας ἀνακαλῶν·** όμ. κ. κωμ.: 'Αριστφ.Βάτρ.562 **ἔβλεψεν εἴς με δριμὺ κἀμυκᾶτό γε,** αὐτ.Σφ.1488 **οἷον μυκτὴρ μυκᾶται καὶ σφόνδυλος ἀχεῖ·** κ. μτγν.: Θεόκρ.26,20 **μάτωρ μὲν κεφαλὰν μυκήσατο παιδὸς ἑλοῖσα,** Πλούτ. 'Ηθ.587Α **τὸν δὲ μυκᾶσθαι καὶ ἀφιέναι φωνάς τινας ἀνάρθρους,** ΚΔ 'Απ.10,3 **ὥσπερ λέων μυκᾶται** (ὁ ἄγγελος)· **2)** ἐπὶ ἀψύχων, ἐκβάλλω, ἐκφέρω ὑπόκωφον καὶ παρατεταμένον ἦχον, ἀντηχῶ, βροντῶ, τρίζω, βοῶ, βουΐζω, μουγκρίζω : 'Ιλ.Ε 749 **αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ,** αὐτ.Μ 460, αὐτ.Υ 260 **μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε δαυρὸς ἀκωκῇ** (ἐπὶ ἀσπίδος πληττομένης ὑπὸ τοῦ δόρατος), 'Οδ.Μ 395 **κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει** (ἐπὶ κρέατος ἐψομένου, ἔσιζεν ἠχηρῶς), 'Ησίοδ.'Εργ.508 **μέμυκε δὲ γαῖα καὶ ὕλη,** 'Αριστλ. Νεφ.292 **βροντῆς μυκησαμένης,** Πλάτ.Πολ.615Ε **οὓς οἰομένους ἤδη ἀναβήσεσθαι οὐκ ἐδέχετο τὸ στόμιον ἀλλ' ἐμυκᾶτο,** 'Αριστλ.Μετ.368a,25 **μυκᾶσθαι τὴν γῆν,** Θεόκρ.22,75 **κόχλον ἑλὼν μυκήσατο κοῖλον,** 'Οππ.Κυν.4,166 **Γάγγαο ῥόος μυκᾶται βρύχημα πελώριον,** Ζαλακ.64,4 **ἡ θάλασσα . . μυκᾶται λυσσασμένη·** ‖ όμ. κ. τὸ ἐνεργ. κτ. ἀόρ. : Διοσκ.'Επιγρ.ΑΠ 6,220,11 **οὐ βαρὺ μυκήσαντος** (τυμπάνου)· **3)** ρηματ.π. μυκηθμός, μύκημα, μυκήμων, μύκησις, μυκητής, μυκητίας.

μύκων-ωνος (ὁ) ἀρχ. λεξ. τὸ ὑπὸ τὸν λοβὸν μέρος τοῦ ὠτός· Πολυδ.2,86 «τὸ κατὰ τὴν ῥίζαν ὑπὸ τὸν λοβόν»· **2)** κτ. 'Ησ. «μύκων· σωρός, θημών».

μύκωρ-ορος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος **ᾠομυκητιδῶν** μυκήτων, περιλαμβάνον εἴδη τινὰ εἰς ἃ ὀφείλεται ἡ εὐρωτίασις πολλῶν φυτῶν.

μύλα (ἡ) δημ. τὸ χοίρειον λίπος.

μυλαβρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μυλακρὶς βλ.λ.2)· Φώτ. «μυλαβρίδες, σίλφαι αἱ μαλακαί» : Πλάτ. Κωμ.73 (π.Φώτ.)· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων **μελοϊδῶν** ἐντόμων.

μυλαίδη (ἡ) (ἀγγλ.) νεώτ. θηλ. τοῦ μυλόρδος, τίτλος τῆς συζύγου λόρδου ἢ βαρωνέτου.

μυλαϊκά (τά) μτγν. ὀνομασία εἴδους τινὸς σύκων : 'Αθήν.3,78Α **οἶδα δὲ καὶ ἄλλα σύκων ὀνόματα λεγόμενα, βασίλεια . . κρήνεια μυλαϊκά.**

μυλαῖος-ον μτγν. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν μύλην : 'Αντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,418,1 **ἴσχετε χεῖρα μυλαῖον, ἀλετρίδες·** **2)** τὰ οὐδ. **μυλαῖον** ὡς οὐσ. ἡ μύλη βλ.λ.1) : Πάπ. **οἰκία ἥ ἐστιν μυλαῖον, - μυλαῖον ἐνεργόν, ἐν ᾧ μύλοι Θηβαϊκοί.**

μυλακρίς-ίδος (ἡ) μτ. τοῦ **λᾶας** μυλίτης λίθος, μυλόπετρα : 'Αλέξ.Αἰτ.3,3) **μυλακρίδα λᾶαν·** **2)** εἶδος κανθάρου εὑρισκομένου ἐντὸς μύλων καὶ κλιβάνων : 'Αριστφ.ἀπ.583, Πολυδ.7,180.

μύλακρον (τό) ἀρχ. λεξ. τὸ ξύλον δι' οὗ περιστρέφονται οἱ μυλῖται λίθοι.

μύλακρος (ὁ) **ὁ** μυλίτης λίθος, ἡ μυλόπετρα : 'Αλκμ.23,31· **2)** 'Ησ. «μύλακροι· γομφίοι ὀδόντες».

μυλαλγία (ἡ) μτγν. ὀδονταλγία, ὀδοντόπονος, πονόδοντος : Διοσκ.3,78 **μυλαλγίαι,** Γαλ.12,867.

μύλαξ-ακος (ὁ) (μύλη) κ. νεώτ. ὁ μυλίτης λίθος, ἡ μυλόπετρα κ. γεν. μέγας καὶ στρογγύλος λίθος : 'Ιλ.Μ 161 **κόρυθες . . βαλλόμεναι μυλάκεσσι,** 'Αντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,418 **κοῖλα βάρη μυλάκων,** 'Αντίφιλ. αὐτ.546 **πῦρ ἐκ μυλάκων βεβιημένον,** 'Οππ.Κυν. 3,137 **οὐδὲ βολὰς βελέων τε θοὰς μυλάκων τε.**

μυλάριον (τό) πάπ. ὑποκορ. τοῦ μύλη βλ.λ.1), ἐπὶ ἐπῳδῆς ἐν χρήσει κατὰ τὴν ἄλεσιν τοῦ ἄλατος.

μυλάσασθαι 'Ησ. «τὸ σῶμα ἢ τὴν κεφαλὴν σμήξασθαι. Κύπριοι».

μυλαύλακο (τό) δημ. ἡ αὖλαξ δι' ἧς διοχετεύεται εἰς τὸν μυλῶνα τὸ διὰ τὴν κίνησιν τοῦ μύλου χρησιμεῦον ὕδωρ, ἄ. ἀμπολὴ βλ.λ.2).

μυλεργάτης (ὁ) (μύλος, ἐργάτης) μτγν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. μυλεργάτας ἐργάτης ἐργαζόμενος **εἰς τοὺς** μύλους, μυλωθρός, μυλωνάς : Φίλιππ. Θεσσ.ΑΠ 7,394 **μυλεργάτας ἀνὴρ με κὴν ζωᾶς χρόνοις . . εἶχε δινητὸν πέτρον.**

μυλεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ προστάτης τῶν μύλων, ἐπίθ. τοῦ Διός : Λυκόφρ.435 **ὃν Γογγυλάτης εἷλε** Βουλαῖος **μυλεύς, μάστιγι συνθραύσας κάρα.**

μύλη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ μύλος, κ. π. 'Ομ. ὁ χειρόμυλος, ἀποτελούμενος ἐκ δύο ἐπαλλήλων μονολίθων, ὧν ἡ ὑπερκειμένη στρέφεται ἐπὶ τῆς κάτω διὰ μοχλοῦ ὑπὸ μιᾶς ἢ καὶ ὑπὸ δύο γυναικῶν : 'Οδ.Η 104 **αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπόν,** αὐτ.Χ 106 **γυνὴ . . ἀλετρὶς πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο,** αὐτ.111 **ἦ ῥα μύλην στήσασα ἔπος φάτο,** Θαλ.π.Πλούτ.'Ηθ.157Ε **τῆς ξένης ἤκουον ᾀδούσης πρὸς τὴν μύλην . . ἄλει, μύλα, ἄλει,** Πολυδ.7,180 **μύλην στρέφειν, περιάγειν, περιφέρειν,** περιελαύνειν, 'Επιγρ. **μηδὲ μύλαν ἐνεῖμεν μηδὲ ὄλμον·** όμ. κρητ. αἰτ. πληθ. **μύλανς** : 'Επιγρ.· **2)** ὁ ὑποκείμενος μυλίτης λίθος, ἡ κάτω πέτρα τοῦ μύλου : 'Αριστφ.Σφ.648 **μύλην ἀγαθὴν ὥρα ζητεῖν σοι καὶ νεόκοπτον·** κ. κτ. πληθ. **μύλαι** (αἱ) : 'Αριστλ.Μετ.383b,7· πρβλ.ὄνος· **3)** νεώτ. γεν. ὁ μυλίτης λίθος, ἡ μυλόπετρα· ‖ κ. συνεκδ. λίθινος ἢ μετάλλινος κύλινδρος χρησιμοποιούμενος πρὸς ἄλεσιν· **4)** κ. νεώτ. τὸ στρογγύλον ὀστοῦν τῆς ἐπιγονατίδος : 'Ιππ.Κατ' 'Ιητρ.9 **ἄνωθεν δὲ τοῦ ἐνηρμοσμένου ἡ μύλη ἐπίκειται, ἣ ἀποκωλύει ἐς τὸ ἄρθρον ἀναπεπταμένον ἐσδῆναι τὴν ὑγρότητα,** Κωμ.'Αδέσπ.450, 'Αριστλ.Ζ 494a,5

σκέλους δὲ τὸ μὲν ἀμφικέφαλον μηρός, τὸ δὲ πλανησίεδρον μύλη, Παυσ.1,35,5 **τὰ ἐπὶ τοῖς γόνασιν ὀστᾶ, καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν μύλας**· **5)** κ. νεώτ. σαρκώδης ὄγκος τῆς μήτρας κατὰ τὴν κύησιν· Παῦλ.Αἰγ.3 «ἡ μύλη, σκιρρώδης ὄγκος, ποτὲ μὲν κατὰ τὸ στόμιον τῆς μήτρας, ποτὲ δὲ καὶ καθ' ὅλην αὐτὴν προφαινόμενος, ἁφῇ λιθώδης» : Ἱππ.Γυν.1,71, αὐτ.2,178, Ἀριστλ. ΖΓ 775b,25 **περὶ δὲ τῆς καλουμένης μύλης ῥητέον· ἢ γίνεται μὲν ὀλιγάκις ταῖς γυναιξί, γίνεται δέ τισι τοῦτο τὸ πάθος κυούσαις . . ἔτεκε σάρκα, ἣν καλοῦσι μύλην**, Εὐστ.Πον.100,82 **εἰ δ' ἄρα ποτὲ καὶ τέκῃ, μύλην ἀποτικτούσης**· ‖ νεώτ. ἰατρ. ἡ κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς κυήσεως καταστροφὴ καὶ τελεία παραμόρφωσις τοῦ ᾠοῦ· **6)** κτ. πληθ. οἱ γομφίοι ὀδόντες, οἱ μυλόδοντες : ΠΔ Ἰὼβ 29,17 **συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων ἐκ μέσου τῶν ὀδόντων αὐτῶν**, Γαλ.Χρ.Μορ.9,15· ‖ ὁμ. κτ. ἑν. ἐπὶ τοῦ ὀδόντος ὄνου : Πάπ.· **7)** νεώτ. ἀνατ. **μύλη ὀδόντος** τὸ ἐκτὸς τῆς ῥίζης τμῆμα τοῦ ὀδόντος, τὸ μὴ καλυπτόμενον ὑπὸ τῶν οὔλων καὶ προέχον ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ στόματος· **8)** μύλαι κτ. Ἡσ. σιαγόνες : Εὐστ.Πον.128,24 **τὰ ἀναγκαῖα μύλαις ὀδόντων ἀλήθεσθαι**, αὐτ.138,48 **τῶν δὲ θηρῶν τὰς μύλας συντρίψει**· **9)** νεώτ. ἀκονιστικὸς τροχὸς ἢ ἀκονόπετρα· **10)** τὸ φυτὸν μῶλυ βλ.λ. : Γαλ.12,80· **11)** ἡ ῥίζα τοῦ φυτοῦ λάπαθον : Ἀέτ.1,251.

μυληβόρος-ον (μύλη, βιβρώσκω) μτγν. ὁ τρώγων τὴν μύλην ἤτοι τὰ ἐν τῷ μύλῳ εὑρισκόμενα, οἷον σῖτον ἢ ἄλευρα : Νίκ.Θηρ.446 **μυὸς οἷα μυληβόρου** (κτ. Schneid. οἷ' ἀμυληβόρου).

μυληθρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἀντὶ μυλακρὶς ἢ. μυλαβρὶς βλ.λ.2) : Πολυδ.7,19.

μῠλήκορον (τὸ) (μύλη, κόρος) τὸ πρὸς καθαρισμὸν τοῦ μύλου σάρωθρον, ἡ σκούπα τοῦ μύλου· Πολυδ.6,94 «σάρον γὰρ ὡς ἐπιτοπολὺ τὸ ἐν τῇ ἅλῳ ἐκάλουν, ὡς τὸ ἐν τοῖς ἀλφίτοις, μυλήκορον», Φέστ. ἐν λ. molucrum· ‖ γεν. τὸ σάρωθρον, ἡ σκούπα : Ἀρχιππ.22.

μυλητής (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τελεοστέων φυσοστόμων **χαρακινιδῶν** ἰχθύων γλυκέων ὑδάτων.

μυλητικὴ ἔμπλαστρος (ἡ) μτγν. φάρμακόν τι κατὰ τῆς ὀδονταλγίας : Γαλ.12,877.

μυλήφᾰτος-ον (μύλη, θείνω) κ. μσν. ὁ κεκομμένος, ὁ ἀληλεσμένος ἐν τῷ μύλῳ, ὁ ἀλεσμένος στὸ μύλο : Ὀδ.Β 355 **εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς**, Λυκόφρ.578 **μυληφάτου χιλοῖο**, Ἀπολλ.Ρ 1,1073 **οὐδ' ἐπὶ δηρὸν ἐξ ἐχέων ἔργοιο μυληφάτου ἐμνώοντο**, Θεόγνωστ.Καν.96,30.

μυλιαῖος-α-ον μτγν. ἐν φρ. μ- λίθος ὁ μυλίτης λίθος, ἡ μυλόπετρα : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.273Β **προσαρασσομένην τοῖς μυλιαίοις λίθοις**· **2)** μυλιαῖοι ὀδόντες οἱ γομφίοι, οἱ μυλόδοντες : Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ. 49,27,2 **μεταξὺ τῶν μυλιαίων ὀδόντων**.

μυλίας (ὁ) ὡς ἐπιθ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς μύλην βλ.λ.1) : Πλάτ.Ἱππ.Μ 292D **εἴ μοι παρεκάθησο λίθος, καὶ οὗτος μυλίας** (ἡ μυλόπετρα), Ἀριστλ.Μετ.383b,12· ‖ **μυλίας λίθος** ὁ ἐξ οὗ κατασκευάζονται αἱ μυλόπετραι : Στράβ.6,2,3 **πῆξιν λαβὼν γίνεται λίθος μυλίας**, αὐτ.10,5,16 **Νίσυρος . . ὑψηλὴ καὶ πετρώδης τοῦ μυλίου λίθου**.

μυλικός-ή-όν (μύλη) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων, ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν μύλην βλ.λ.1) : ΚΔ Λουκ.17,2 **λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ**, αὐτ.Μᾶρκ.9,42, Γρηγ.Ναζ. ἐν Bandin.Bibl.Med.222A **ὦ κάνθων μυλικέ**, Γεώργ. Σύγκ.159 **λίθῳ μυλικῷ πληγεὶς τὸ κρανίον**· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μυλόδοντας, τοὺς γομφίους ὀδόντας : Γαλ.12,869 **ἡ μυλικὴ** (ἐνν. ἔμπλαστρος) (φάρμακον διὰ τὴν ὀδονταλγίαν), αὐτ.877, Ἀλέξ.Τραλλ.3,214.

μύλινος-η-ον ὁ ἐκ μυλίτου λίθου πεποιημένος, ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ μυλόπετραν : Ἐπιγρ. **σορῷ ἔσω μυλίνῃ**.

μυλιοβατίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐλασματοβραγχίων πλαγιοστόμων **ναρκιδῶν** ἰχθύων.

μύλιος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μύλην βλ.λ.1), ὁ μυλίας : Προκ.Κτισμ.2,6,7 μύλιος λίθος, αὐτ.8,18.

μυλιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐφωδιασμένος διὰ μύλης, ὁ ἐνεργῶν διὰ μύλης : **μυλιστικαὶ μηχαναί**.

μυλίτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μυλίας βλ.λ.: Γαλ.10,958 **ὀνομάζουσι δὲ τὸν μυλίτην λίθον, ἐξ οὗ τὰς μύλας, ἐφ' ὧν ἀλοῦσι, κατασκευάζουσι**, αὐτ.19,118, Προκ.Κτισμ.2,5,4· ‖ νεώτ. ὡς οὐσ. ἡ μυλόπετρα· ‖ **μυλίτης λίθος** ὁ ἐξ οὗ κατασκευάζονται μυλόπετραι : Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,1,6 **τείχει, πεποιημένῳ μυλίτου λίθου**, Μαλάλ.1 281,1 **στρώσας διὰ μυλίτου λίθου**· **2)** ὁ μυλόδους, ὁ τραπεζίτης : Γαλ.14,722, Μελέτ.Γαλ.π.Ἀν.Κρ.3,82,26 **τοὺς μυλίτας τῶν ὀδόντων**.

μυλῐῶ-άω (μύλη) τρίζω τὰς μύλας, τοὺς ὀδόντας· μ. ἐν ἐπ. μτχ. **μυλιόωντες**· Σουΐδ. «Ἡσίοδος, τὰ χείλη κινοῦντες, ἀπὸ τῆς ψυχρότητος, ἢ συνάγοντες, ἢ τὰς μύλας συγκρούοντες. Κράτης δὲ γράφει μαλκιόωντες. Ἔστι δὲ τὸ διὰ ψῦχος μὴ ἔχειν εὐκινήτῳ δυνάμει χρήσασθαι» : Ἡσίοδ.Ἔργ. 530 **λυγρὸν μυλιόωντες ἀνὰ δρία . . φεύγουσιν** (κτ. Κράτ. Γραμμ. μαλκιόωντες = μαλκίοντες).

μυλλαίνω (μυλλός (1)) ἀρχ. λεξ. στρεβλῶ, στραβώνω τὸ στόμα πρὸς ἐμπαιγμόν, ποιῶ μορφασμοὺς διὰ τῶν χειλέων πρὸς περίγελων, μυκτηρίζω, περιπαίζω· Φώτ. ἐν λ. σιλλαίνει.

μυλλάς-άδος (ἡ) (μύλλω) ἀρχ. λεξ. ἑταίρα, πόρνη : Φώτ. (κῶδ. μυλάς), Σουΐδ. (δ.γρ. μυλάς).

μύλλη Ἡσ. «λεῖα»· πρβλ. μυμεῖ.

μυλλίζω ἀρχ. λεξ. ἀντὶ μυλλαίνω βλ.λ.· Φώτ. κ. Σουΐδ. ἐν λ. σιλλαίνει.

μύλλον (τὸ) ἀρχ. λεξ. κτ. πληθ.· Πολυδ.2,90 «καὶ γὰρ τὰ χείλη μύλλα προσαγορεύουσι».

μύλλος (ὁ) κ. νεώτ. εἶδος ἐδωδίμου θαλασσίου ἰχθύος, τὸ μυλοκόπι, πιθ. ἡ σκίαινα, ὡς νεώτ.ζωολ. : Ἀριστφ.ἀπ.414 **σκόμβροι κολίαι . . μύλλοι σαπέρδαι**, Ἔφιππ.12,4, Γαλ.6,729 **εἰ τὸ τάριχον εἴη τῶν Ποντικῶν ἐκείνων, ἃ καλοῦσι μύλλους** (διότι ἐκομίζοντο ἁλίπαστοι ἐκ τοῦ Εὐξείνου πόντου), Αἰλ.ΖΙ 14,23 (ἐπὶ ἰχθύος τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἀπαντῶντος ἐν τῷ Δανουβίῳ)· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων **μυλλιδῶν** ἰχθύων.

μυλλός-ή-όν (1) ἀρχ. λεξ. Ἡσ. «μυλλόν· καμπύλον, σκολιόν, κυλλόν, στρεβλόν», Εὐστ.906,54 «τὸν διεστραμμένον τὴν ὄψιν».

μυλλός (ὁ) (2) μτγν. εἶδος πλακοῦντος ἔχοντος σχῆμα γυναικείου ἐφηβαίου : Ἡρακλ.Συρακ.π. Ἀθήν.14,647Α **τοῖς παντελείοις τῶν θεσμοφορίων ἐκ σησάμου καὶ μέλιτος κατασκευάζεσθαι ἐφήβαια γυναικεῖα, ἃ καλεῖσθαι κατὰ πᾶσαν Σικελίαν μυλλούς**.

μύλλω (μύλη) μτγν. κ. μσν. συντρίβω, ἀλέθω κ. ἰδ. μτφ. βινῶ, συνουσιάζομαι μετὰ γυναικός : Θεόκρ.4,58 **τὸ γερόντιον ἦ ῥ' ἔτι μύλλει τήναν τὰν κυάνοφρυν ἐρωτίδα** (Εὐστ.Ὀδ.1885,22 «ἐπὶ μίξεως οὐ σεμνῆς»)· **2)** μσν. κλείω ἢ πιέζω τὰ χείλη· Σουΐδ. «τὸ τὰ χείλη πρὸς ἄλληλα συνάγειν», Εὐστ.Ὀδ.1798,43 «μύλλομεν τῷ στόματι, ἐννεύομεν δὲ τῇ κεφαλῇ» : αὐτ.Πον.250,32 **ὀφθαλμοῖς ἐννεύοντες καὶ μύλλοντες**.

μυλλῶ-άω ἀρχ. λεξ., παρακ. **μεμύλληκε** Ἡσ. «μεμύλληκε· διέστραπται, συνέστραπται».

μῠλόδους-οντος (ὁ) (μύλη, ὀδούς) σχόλ. κ. νεώτ. ὁ γομφίος ὀδούς, ὁ τραπεζίτης : Εὐστ.1885,27.

μῠλοειδής-οῦς-ές ὁ ὅμοιος πρὸς μυλόπετραν : Ἰλ.Η 270 **εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε βαλὼν μυλοειδεῖ**

πέτρῳ, Βατραχομ.213Α· ἐπίρρ. μτγν. -ῶς : Πλούτ. Ἀρέσκ.Φιλ.2,2,4 **μυλοειδῶς περιδινεῖσθαι.**

μῠλόεις-εντος εσσα-εν μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ μυλίτου λίθου, καμωμένος ἀπὸ μυλόπετρα : Νίκ.Θηρ.91 **φήχεο δ' ἐν στέρνῳ προβαλὼν μυλόεντι θυείης** (σχόλ. «τῷ λιθίνῳ, τῷ μυλοειδεῖ»), Νόνν.Δ 5,45 **μυλόεις λίθος.**

μῠλοεργής-οῦς-ές (μύλος, ἐργάζομαι) μτγν. ὁ κατειργασμένος ἐν μύλῳ, ὁ ἀλεσμένος : Νίκ.Ἀλεξ. 550 **μυλοεργέϊ μίσγων ὀρόβοιο παλήματι** (σχόλ. «τῷ ὑπὸ μύλης (ἢ μύλου) κατεργασθέντι»).

μύλοικος (ὁ) μτγν. εἶδος κανθάρου ζῶντος περὶ τοὺς μυλῶνας : Πλίν.Φ) 29,141).

μῠλόκλαστος-ον (μύλος, κλῶ) Ἡσ. γλῶσσ. ἐπὶ τοῦ μυλήφατος βλ.λ.

μῠλοκόπι(ον) (τὸ) σχόλ. κ. δημ. εἶδος ἰχθύος, ἄ. μυλοκόπος βλ.λ.2) : Σχόλ.Ὀππ.Ἀλ.I,130 **μυλοκόπια, μυλοκόποι**

μῠλοκόπον (τὸ) γλωσσ σφῦρα, **σφυρί.**

μῠλοκόπος (ὁ) (μύλος, κόπτω) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** κόπτων, ὁ κατεργαζόμενος τοὺς μυλίτας λίθους, ὁ πελεκῶν μυλόπετρες : Πάπ.· ‖ ὀνοκόπος βλ.λ. : Παλυδ.7,20· **2)** ὁ ἰχθὺς μύλλος βλ.λ. : Σχόλ.Ὀππ. Ἀλ.I,130 **μυλοκόπια, μυλοκόποι.**

μῡλοκόρος (ὁ· ὁ καθαρίζων τὸν μύλον ἢ τὴν μυλόπετραν.

μυλόλιθος (ὁ) νεώτ μυλίτης λίθος, μυλόπετρα.

μυλόπετρα (ἡ) δημ. ἑκάτερος τῶν μεγάλων κυλινδρικῶν ἐπαλλήλων μονολίθων τοῦ μύλου, μεταξὺ τῶν ὁποίων τίθενται τὰ πρὸς ἄλεσιν σιτηρά, ἡ πέτρα τοῦ μύλου, ἡ μύλη : Καρκβ.Ζητ.44 **τὰ στήθη του ἐβάρυναν σὰν μυλόπετρα.**

μυλόρδος (ὁ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **μυλαίδη,** τίτλος τῶν λόρδων ἐν Ἀγγλίᾳ.

μύλος (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. μηχανὴ πρὸς κονιοποίησιν (ἄλεσιν) ξηρῶν εὐτρίπτων κόκκων, ἰδ. σίτου, ἀποτελουμένη ἐκ δύο λιθίνων κυλίνδρων, ὧν ὁ εἷς ὁριζοντίως κείμενος ἀκίνητος, ὁ δ' ἕτερος ἐν ἐπαφῇ τούτου ὑπερκείμενος, ἔχων ἐγκαρσίως λαβὰς ἐπὶ ὑποστηρίγματος, δι' ὧν περὶ τὸν ἄξονα αὐτοῦ στρέφεται εἴτε διὰ χειρὸς (χειρόμυλος) εἴτε διὰ συνηρμοσμένων τῇ λαβῇ τροχῶν ἐχόντων πτερύγια ὠθούμενα εἰς κυκλικὴν κίνησιν διὰ πτώσεως ἢ ῥοῆς ὕδατος (ὑδρόμυλος, νερόμυλος) ἢ (ἀπὸ τοῦ 11ου μ.Χ. αἰ.) ὑπὸ ῥεύματος ἀνέμου (ἀνεμόμυλος)· Μοῖρ.256 «μύλη Ἀττικοί, μύλος Ἕλληνες» : ΠΔ Ἔξ.11,5 **τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον . . ἕως πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς παρὰ τὸν μύλον,** Διοκλ.Ἔδικτ.15,52 **μύλος καβαλαρικὸς ἐν λίθοις,** αὐτ.54 **μύλος ὑδραλετικός,** Εὐστ.Πον.358,73 **ἐτόλμησαν τὸ τοὺς τρεῖς μύλους κινοῦν ὕδωρ μετοχετεῦσαι,** σχολικ.ᾆσμα **ὁ μύλος γυρίζει, ὁ μύλος κροτεῖ,** παροιμ. **δίχως νερὸ ὁ μύλος δὲν ἀλέθει** (ἄνευ τῶν ἀναγκαίων μέσων δὲν ἐπιτυγχάνεταί τι)· ‖ ὁμ. κ. νεώτ. κ. δημ. προσομοιαι μηχαναὶ πρὸς τρῖψιν σκληρῶν πραγμάτων : Διόδ.Σ 3,13 **μύλων ἑξῆς πλειόνων . . παραστάντες ἀνὰ τρεῖς ἢ δύο πρὸς τὴν κώπην ἀλήθουσιν** (ἐπὶ μηχανῶν πρὸς κονιοποίησιν ὀροβίτου χρυσοφόρου λίθου), **- παλαιότερον ἐλειτούργουν μύλοι πυρίτιδος ἐν Ἀρκαδίᾳ** (μπαρουτόμυλοι)· ‖ νεώτ. κ. δημ. **μύλος** κ. οἱαδήποτε μεταλλικὴ συσκευὴ διὰ κυλίνδρου, ἰδ. ὀδοντωτοῦ, κινουμένου διὰ στροφάλου, ἀλήθουσα κόκκους ἢ πολτοποιοῦσα μαλακὰς ὕλας, ἰδ. ἐδωδίμους : **μύλος τοῦ καφὲ - τοῦ κρέατος - γιὰ πιπέρι**· ‖ ὁμ., νεώτ. κ. δημ. ὁ κυλινδρόμυλος βλ.λ.· ‖ ὁμ. νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. μηχάνημα πρὸς ἄντλησιν ἢ ἄρσιν κινούμενον διὰ πτερυγιοφόρου τροχοῦ περιστρεφομένου ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἢ ὑπὸ ῥέοντος ὕδατος, ἀνεμαντλία, ὑδροστρόβιλος : **ἔβαλα μύλο στὸ πηγάδι μου**· ‖ ὁμ. παιδικὸν ἄθυρμα ἔχον κατ' ἀκτινοειδῆ διάταξιν χάρτινα πτερύγια περιστρεφόμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου· ‖ ὁμ. εἶδος περιστρεφομένου πυροτεχνήματος, πυροστρόβιλος· ‖ ἡ λ. ἐν χρ. κ. μτφ. εἰς παροιμ. ἢ παροιμ. φρς : Παροιμ.Παραρτ.4,48 **ὀψὲ τῶν θεῶν ἀλέουσι μύλοι, ἀλέουσι δὲ λεπτά** («ἐπὶ τῶν ὀψιαίτατα καὶ βραδέως παρεχόντων δίκην ὧν ἐπλημμέλησαν»), Χρησμ.Σιβ.8,14, Πλούτ.Ἠθ.549D **τοῖς ὀψὲ δὴ τούτοις ἀλεῖν λεγομένοις μύλοις τῶν θεῶν,** παροιμ. **ὁ καλὸς ὁ μύλος ὅλα τ' ἀλέθει** (ἐπὶ ὑγιηροῦ στομάχου)· **2)** εἰδ. ὁ μυλίτης λίθος, ἡ μυλόπετρα· Μοῖρ.262 «μύλος, ἡ τράπεζα τοῦ μύλου· ὄνος τὸ ἄνω τοῦ μύλου» : ΠΔ Βασ. 2,11,21 **γυνὴ ἔρριψε κλάσμα μύλου ἐπ' αὐτόν,** ΚΔ Ἀπ.18,21 **λίθον ὡς μύλον μέγαν . . ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν,** Λουκιλλ. ἐν ΑΠ 11,253 **ἐκ ποίην σε μύλου κόψατο λατομιῶν·** ὁμ. **μύλος ὀνικὸς** ὁ ὄνος βλ.λ.4) ἤτοι ὁ περιστρεφόμενος κυλινδρικὸς λίθος τοῦ μύλου : ΚΔ Ματθ.18,6 **ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ,** Διοκλητ. Ἔδικτ.15,53· ‖ συνεκδ. λίθος ὀγκώδης, κοτρώνα : Ἱππ.Ἀφ.241· ‖ ὁμ.κ. κυλινδροειδές, ἰδ. ἐν σχήματι βραχείας ῥάβδου ἐκ μετάλλου, ἀντικείμενον : Στράβ.4,1,13 **πολλοὶ μύλους εὗρον σφυρηλάτους ἀργυροῦς** (ἀργύρου ῥάβδους)· **3)** μσν., νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. τὸ κτίριον ἐν ᾧ λειτουργεῖ ὁ μύλος, ὁ μυλών : Πρόδρ.2,112 **σπούδασε, φθάσε σήμερον γοργὸν νὰ πᾷς στὸν μύλον, - πάει στὸ μύλο γι' ἄλεσμα,** Ζερβ.Τραγ.Μύλου 16 **καὶ τὸ μύλο πασπαλίζει ἄχνη ὁλοῦθε ὡς στὴ σκεπή, - οἱ μύλοι τῆς Μυκόνου·** **4)** εἰδ. γομφίος ὀδούς, μυλόδους, τραπεζίτης : Ἀρτεμ(ἰδ.Δαλδ.1,31)· **5)** ποι. ἀντὶ μύλλος βλ.λ : Ὀππ.Ἀλ.1,130 **ἐν δὲ μύλοι τρίγλης τε ῥοδόχροα φῦλα νέμονται** (σχόλ. «μυλοκόπια, μυλοκόποι»)· **6)** ἡ μύλη βλ.λ.5)· Ἡσ. «μύλος· σάρξ, ἣν αἱ κυοφοροῦσαι ἀντ' ἐμβρύων φέρουσιν» : Ἐρωτιαν. ἐν λ. ἐμυλώθη, Σωρ.2,36· **7)** δημ. εἰδ. τὸ ποῶδες φυτὸν οὐρόσπερμον τὸ πικροειδές.

μυλόσαρξ-ακος (ἡ) Ἡσ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ μύλος βλ.λ.8).

μυλοτόπι (τὸ) δημ. τόπος, λόφος ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἀνεμόμυλοι.

μῠλοῦμαι-όομαι (μύλη) παθ. καθίσταμαι σκληρὸς ὡς ἡ μύλη, σκληρύνομαι, τυλοῦμαι ἢ ἐπουλοῦμαι, ἐπὶ τραυμάτων : Ἱππ.Γυν.1,40 **ἐμυλώθη** (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἐμυκώθη, κτ. Ἐρωτιαν. «ἐμυλώθη· ἐτυλώθη, ἐσκληρύνθη»).

μῠλουργός (ὁ) γλωσσ. **ὁ** κατασκευάζων μυλίτας λίθους, μυλόπετρες.

μυλοχαράκτης (ὁ) μσν. ὁ χαράττων τοὺς μυλίτας λίθους, ὁ πελεκῶν τοὺς μυλολίθους.

μῠλώδης-ους-ες ἀρχ. λεξ. ἀντὶ μυλοειδὴς βλ.λ. : Ἡσ. κ. Σουΐδ. ἐν λ. μύλακες **μυλώδεις λίθοι.**

μῠλωθριαῖος-α-ον ὁ ἔχων σχῆμα μυλίταυ λίθου, μυλόπετρας : Ἐπιγρ. **μυλωθριαῖοι καλυπτῆρες.**

μῠλωθρικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυλωθρόν, ὁ τοῦ μυλωθροῦ : Πλούτ.Ἠθ.159D **σκεύεσι . . μυλωθρικοῖς·** **2)** τὸ οὐδ. **μυλωθρικὸν** ὡς οὐσ. φόρος ἐπὶ τοῦ ἀλέσματος : Ἐπιγρ.

μῠλωθρίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ μυλωθρὸς βλ.λ., ἡ μυλωνοῦ : Ἰω.Χρυσ.5,616C **ἵνα με μυλωθρίδα καὶ ἀρτοποιὸν ποιήσῃς·** ὁμ. ὡς τίτλος κωμῳδίας τοῦ Εὐβούλου : Ἀθήν.11,494B.

μύλωθρον (τὸ) λεξ. ὁ μυλὼν βλ.λ.· Φώτ. «ὅπου ἄλφιτα ἀλεῖται».

μῠλωθρός (ὁ) (μύλη) κ. νεώτ., τὸ θηλ. **μυλωθρίς-ίδος,** ὁ κύριος, ὁ ἰδιοκτήτης μύλου, ὁ ἔχων δούλους ἐργαζομένους ἐν αὐτῷ, ὁ μυλωνάς· Σουΐδ. «μυλωθρός, ὁ μυλῶνα κεκτημένος καὶ ἐργαζόμενος» : Δημ.1251 **διὰ Λυκίδου τοῦ μυλωθροῦ ποιησάμενος τὴν δίκην,** Δείν.1,23, Ἀριστλ.Ἀθ.51,3

ὅπως οἵ τε μυλωθροὶ πρὸς τὰς τιμὰς τῶν κριθῶν τὰ ἄλφιτα πωλήσωσιν, Πολυδ.7,180, 'Αθήν. 4,168A ἐκέλευσαν μεταπεμφθῆναί τινα τῶν μυλωθρῶν' ὁμ. τὸ θηλ. μυλωθρίς : Σχόλ.'Αριστφ. Εἰρ.258 ἀλετρίς ἡ μυλωθρίς· παρὰ Καλλιμάχῳ, 'Ησ. ἐν λ. ἀλετρίς' ‖ νεώτ. κ. ἐργάτης ἀλευρομύλου' **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἐν χρ. ὢν εἰς τὸν μύλον : 'Αφθόν.Μῦθ.13 μυλωθρὸς ᾠδή (ἡ ἐπιμύλιος βλ.λ.4).

μυλών-ῶνος (ὁ) (γενικ. ἐν κώδ. κ. μύλωνος : Πολυδ.7,19) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ οἴκημα ἐν ᾧ λειτουργεῖ ὁ μύλος, ὁ μύλος : Εὐρ.Κύκλ.240 ἢ 'ς μυλῶνα καταβαλεῖν (καταδικάζειν τινά, κ. ἰδ. δοῦλον ἐργάζεσθαι ἐν μυλῶνι), Θουκ.6,22 ἄγειν καὶ σιτοποιοὺς ἐκ τῶν μυλώνων, Λυσ.1,18 μαστιγωθεῖσαν εἰς μυλῶνα ἐμπεσεῖν, Δημ.1111 ἐν τῷ μυλῶνι προσῆκεν αὐτὸν εἶναι μᾶλλον ἢ τῶν λοιπῶν κύριον γενέσθαι, 'Αριστλ.Ρητ.1411a,24 τὰς τριήρεις ἐκάλει μυλῶνας ποικίλους (ὡς κομιζούσας σῖτον εἰς τὰς 'Αθήνας),Μέν.'Ηρ.3 μυλῶνες καὶ πέδαι, Φίλ.1,623 ἄξιοι δεσμωτηρίου καὶ μυλῶνος, ΚΔ Ματθ.24,41 δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μυλῶνι, Λουκ.ΒΠρ.27 ἔγωγέ σε ἤδη ἐμβαλὼν ἐς τὸν μυλῶνα, Πολυδ.7,19, 'Αθήν.4,168B κατιόντες εἰς τὸν μυλῶνα καὶ ἀλοῦντες, Εὐστ.Πον.358,79.

μυλωνάρχης (ὁ) (μυλών, ἄρχω) σχόλ. κ. πάπ. ὁ κύριος, ὁ ἰδιοκτήτης μυλῶνος, μυλωθρός, μυλωνάς : Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.253, Πάπ.

μυλωνάς (ὁ) δημ., τὸ θηλ. μυλωνοῦ, κύριος, ἰδιοκτήτης ἢ καὶ ἐργάτης ἀλευρομύλου, ὁ ἐν τῷ μυλῶνι ἐργαζόμενος' ‖ παροιμ. θεωρία ἐπισκόπου καὶ καρδία μυλωνᾶ (ἐπὶ προσώπων ἢ πραγμάτων κατ' ἐπίφασιν μὲν καλῶν, κατὰ βάθος δὲ κακῶν), - ὅλοι κλαῖνε τὸν πόνο τους κι ὁ μυλωνὰς τ' αὐλάκι (διότι αὐτὸ κυρ. τὸν ἐνδιαφέρει), - ἀπὸ μυλωνὰς δεσπότης (ἐπὶ τῶν παρ' ἀξίαν καὶ αἰφνιδίως προαγομένων)' ‖ τὸ θηλ. μυλωνοὺ ἡ σύζυγος τοῦ μυλωνᾶ : παροιμ. εἶν' ὁ καημὸς τῆς μυλωνοῦς νὰ βάνῃ ροῦχο μαῦρο (πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἀδημονίας ἣν αἰσθάνεταί τις ἐκ τῶν συνθηκῶν ἢ τῶν περιορισμῶν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ)' **2)** ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἐργάτης παντὸς εἴδους μύλου, οἷον ἐλαιοτριβείου κ.ἄ.

μυλωνικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυλῶνα, ὁ τοῦ μυλῶνος : Εὐαγγ. κτ. Μαρκίωνα π. Thil. 1,456,3 λίθος μυλωνικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ' **2)** τὸ ἀρσ. μυλωνικός ὡς οὐσ. ὁ μυλωθρός : Πάπ.

μυλώνιον (τό) μτγν. κ. γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ μυλὼν βλ.λ. : Σωζόμ.8,6 ξυρῆσαι τὴν κεφαλὴν καὶ μυλωνίῳ ἐμβαλεῖν.

μυλώνισσα (ἡ) γλωσσ. μσν. ἡ μυλωθρίς.

μυλωρός (ὁ) (μύλη, οὖρος) κ. μσν. ὁ φύλαξ, ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ μυλῶνος, ὁ προϊστάμενος τῆς ἐργασίας τοῦ μύλου : Αἰσώπ.Μῦθ.174B καὶ ὁ μυλωρὸς πρὸς αὐτόν . . ἔφη, Πολυδ.7,19, Νικόλ. Ρήτ.1,266,22 ὦ μυλωρέ, Θεόγνωστ.Καν.72.

μυλώτατον 'Ησ. «προσηνές» (πιθ. (αἱ)μυλώτατον).

μῦμα-ατος (τό) μτγν. εἶδος ἐδέσματος ἐκ κρέατος κατακεκομμένου καὶ συμπεφυρμένου μετὰ αἵματος, τυροῦ, μέλιτος, ὄξους καὶ ἀρωματικῶν φυτῶν : 'Επαίνετος π. 'Αθήν.14,662D' ‖ 'Ησ. «μῦμα· θριδάκων τρῖμμα, καὶ ὑπόχυμά τι».

μῦμαρ (τό) αἰολ. ἀντὶ μῶμαρ, μῶμος' 'Ησ. «μῦμαρ· αἶσχος. φόβος. φόγος».

μυμαρίζω αἰολ. τ. τοῦ μωμῶμαι βλ.λ.' 'Ησ. «μυμαρίζει· γελοιάζει».

μυμεῖ 'Ησ. «λεῖα»' πρβλ. μύλλη.

μυνάομαι (μύνη) ἐν αἰολ. ἐνεστ. μτχ. μυνάμενος, ἐκτρέπω, ἀποτρέπω, προφασίζομαι : 'Αλκ.89 μυνάμενος ἄλλαι τὸ νόημμα.

μυναρός 'Ησ. «σιωπηλός».

μυνδάν μτγν. εἶδος μυθώδους λίθου : Πλούτ Ποτ.24,2 γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος, Μυνδὰν καλούμενος, πάνυ λευκός.

μυνδός-όν (μύω) ὁ ἄφωνος, ὁ ἄλαλος, ὁ βωβός, ὁ μουγγός : Σοφ.ἀπ.1072, Λυκόφρ.1375, Καλλ. ἀπ.260 μυνδότεροι νεπόδων.

μύνη (ἡ) πρόφασις, δικαιολογία, προτροπή' ΕΜ 594,43 «μύννα. τὰς προφάσεις μύν(ν)ας καλοῦσιν οἱ Αἰολεῖς» : 'Οδ.Φ 111 ἀλλ' ἄγε μὴ μύνῃσι παρέλκετε (μὴ ἀναβάλλετε προφασιζόμενοι).

μυννάκια (τά) μτγν. εἶδος ὑποδημάτων, ἀπὸ Μυννάκου τινὸς σκυτοτόμου : Πολυδ.7,89.

μυνακοῦμαι-όομαι ἀρχ. λεξ. φέρω, φορῶ μυννάκια βλ.λ.' 'Ησ. «μυνακωθείς».

μύνομαι γρ. κώδ. ἀντὶ μυνάομαι βλ.λ. : 'Αλκ.86.

μυντιζόμενος 'Ησ. «μυωπάζων, παρακαμμύων».

μύξα (ἡ) (μύσσομαι) κ. μσν., νεώτ.' κ. δημ., ἀττ. κόρυζα ἡ ἐκ τῶν μυκτήρων κατιοῦσα γλοιώδης ὕλη, τὸ γλοιῶδες ἔκκριμα τῶν ρωθώνων, ἡ βλέννα' Πολυδ.2,78 «τὸ ρεῦμα τῆς ρινός» : 'Ησίοδ.Α 267 τῆς ἐκ μὲν ρινῶν μύξαι ρέον, 'Ιππῶν.60 τὴν ρῖνα καὶ τὴν μύξαν ἐξαράξασα, 'Ιππ.Δι.3,70, Εὐστ.Πον.115,51 μύξῃ κατάρρυτος, - τρέχουν οἱ μύξες του' ‖ δημ. μτφ. ἐν φρ. σάλια μύξες (ἐπὶ ἀνοήτων καὶ ἀηδῶν λόγων)' **2)** γεν. γλοιώδης ἔκκρισις, βλέννα : 'Ιππ.Προρρ.2,23, αὐτ.'Αφορ. 5,45' ‖ τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀρθρώσεων ὑγρόν : 'Ιππ.Τοπ.'Ανθρ.7' **3)** εἰδ. ἡ βλέννα ἰχθύων τινῶν : 'Αριστλ.Ζ1 621b,8 τὴν δὲ λεγομένην φωλίδα ἡ μύξα, ἣν ἀφίησι, περιπλάττεται περὶ αὐτήν' ‖ ὁμ. ἡ βλέννα τῶν κοχλιῶν : Γαλ.12,322' **4)** ὁ μυκτὴρ βλ.λ. : Σοφ.ἀπ.89 μύξαι, 'Αριστφ.ἀπ.820' **5)** δημ. ἐπὶ προσ. ὡς περιφρονητικὸς χαρακτηρισμός, ἀντὶ μυξιάρης βλ.λ.' **6)** ἡ θρυαλλὶς τοῦ λύχνου : 'Αρατ.976 λύχνοιο μύκητες ἀγείρωνται περὶ μύξαν, Καλλ.'Επιγρ.55 εἴκοσι μύξαις πλούσιον ὁ Κριτίου λύχνον ἔθηκε θεῷ, Πάπ.' ‖ νεώτ. ἑκάστη τῶν ἐντὸς τῶν θρυαλλιδοδοκῶν τοῦ μυκτῆρος τοποθετουμένων θρυαλλίδων τῆς λυχνίας τοῦ φάρου' **7)** μτγν. τὸ ἀειθαλὲς δένδρον κορδία ἡ μύξα' Παῦλ.Αἰγ.7 «μύξα δένδρου καρπός ἐστι, μικρότερος μὲν τῶν κοκκυμήλων, δυνάμει δὲ παραπλήσιος» : Διοσκ.Εὐπ.2,69, 'Αέτ.5,118.

μυξαδενία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τὸ σύνολον τῶν παθολογικῶν συνδρομῶν, ἃς ἐπιφέρει ἡ ἀνατομικὴ ἀλλοίωσις ἢ αἱ λειτουργικαὶ διαταραχαὶ τῆς ὑποφύσεως τοῦ ἐγκεφάλου ἢ μυξαδένος.

μυξαδενικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυξαδένα, ὁ τοῦ μυξαδένος' **2)** ὁ πάσχων ἐκ μυξαδενίας βλ.λ.

μυξαδήν-ένος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. ἡ ὑπόφυσις τοῦ ἐγκεφάλου.

μυξάζω σχόλ. κ. δημ. εἶμαι μυξώδης, ἔχω μύξας : Σχόλ.Πλάτ.Πολ.343λ.

μυξάριον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μύξα βλ.λ.1, βλέννα : Μᾶρκ.Αὐρ.4,48 ἐχθὲς μὲν μυξάριον, αὔριον δὲ τάριχος, ἢ τέφρα, αὐτ.6,13 μυξαρίου ἔκκρισις' **2)** ὑποκορ. τοῦ μύξα βλ.λ.7) : Διόδ. Σ 1,34 τὰ δὲ βάτα καλούμενα μυξάρια, 'Αέτ.5,118.

μυξέα (ἡ) πάπ. δένδρον φέρον τὴν μύξαν βλ.λ.(7).

μύξης (ὁ) δημ. κ. μυξῆς, θηλ. μυξοῦ, οὐδ. μύξικο, ὁ ἐκ τῶν μυκτήρων τοῦ ὁποίου ἀκράτως ρέουσι μύξαι, ὁ μυξιάρης' **2)** μτφ. ὀνειδιστικὴ προσωνυμία προσώπων : νὰ χαθῇ ὁ μύξης !, - παράτα την τὴ μυξοῦ.

μυξητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ἀντὶ μυξωτὴρ βλ.λ. : Γαλ. 19,401, αὐτ.418.

μυξ(ι)άζω δημ. μυξάζω, εἶμαι μυξιάρης.

μυξ(ι)άρης-α-ικο δημ. κ. μύξης βλ.λ.

μυξικόλη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐρπυλιδῶν θαλασσοβίων σκωλήκων.

μυξίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὁ. βλεννίνη βλ.λ.

μυξινίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. κυκλοστόμων ἀνοικτορρωθώνων ἰχθύων.

μυξῖνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος ἰχθύος ἔχοντος γλοιῶδες δέρμα, εἶδος κεστρέως βλ.λ. : Ἱκέσ. π.Ἀθήν.7,306Ε **δεύτεροι δ' εἰσὶ τούτων οἱ λεγόμενοι κεστρεῖς, ἥσσονες δ' οἱ μυξῖνοι'** ‖ νεώτ. ζωολ. γένος κυκλοστόμων μυξινιδῶν ἰχθύων.

μυξίον (τὸ) ὑποκ. τοῦ μύξα βλ.λ.(2) : Παῦλ.Αἰγ.2,53.

μυξοβακτήρια (τὰ) νεώτ. μικροβιολ. τάξις βακτηρίων ἀποτελουμένη ἀπὸ ἑξειλιγμένας ἀποικιακὰς μορφὰς σχιζομυκήτων ζώντων σαπροφυτικῶς ἐπὶ τῆς κόπρου τῶν ζώων.

μυξογάστερες (οἱ) νεώτ. βοταν. ὁμοταξία σαπροφύτων μυξομυκήτων.

μυξοίδημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ δυστροφικὴ κατάστασις ὀφειλομένη εἰς λειτουργικὰς διαταραχὰς τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος.

μυξομάντηλο (τὸ) δημ. τὸ ρινόμακτρον, τὸ μαντήλι τῆς μύτης.

μυξομύκης-ητος (τὸ) νεώτ. βοταν. συνομοταξία ἀκυττάρων φυτῶν ἐκ τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **μυκήτων.**

μυξοποιός-όν (μύξα, ποιῶ) ὁ ποιῶν, ὁ παράγων μύξαν : Ἱππ.Ἄρθρ.40 **πολλῶν λευκῶν μυξοποιῶν,** Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,4 **μυξοποιὰ οὐρέουσιν.**

μυξόρρους-οος-ουν-οον (μύξα, ρέω) ὁ ρέων ἐκ τῆς ρινός : Ἱερ.Νούσ.5, Ρούφ. π. Ὀρειβ.20,17.

μύξος (ὁ) ὁ μύξων βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΙ 543b,15 (π. Ἀθήν.7,306F) **ὁ σάργος καὶ ὁ μύξος καλούμενος καὶ ὁ κέφαλος'** **2)** Σουΐδ. μυωξὸς βλ.λ.

μυξόσπογγος (ὁ) νεώτ. ζωολ. ὁμοταξία σπογγοζώων περιλαμβάνουσα μικροὺς σπόγγους στερουμένους ἀσβεστολιθικοῦ σκελετοῦ.

μυξοσπορίδια (τὰ) νεώτ. ζωολ. τάξις σποροζώων πρωτοζώων, περιλαμβάνουσα ἀποκλειστικῶς μονοκυττάρους ὀργανισμοὺς ζῶντας παρασιτικῶς ἐπὶ ἀμφιβίων ἑρπετῶν καὶ ἰδ. ἰχθύων.

μυξοχόνδρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος κακοήθους νεοπλάσματος ἀποτελοῦντος σύνθετον τύπον μυξώματος.

μυξῶ-άω μυξάζω βλ.λ. : Σχόλ.Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.31.

μυξώδης-ους-ες **κ.** μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μύξαν, ὁ πλήρης μύξης, ὁ ἔχων ἄφθονον μύξαν, ὁ γλοιώδης : Ἱππ.Ἄρθρ.40, αὐτ.45 **δεσμὸς μυξώδης** (γλοιώδης συνεκτικὸς δεσμός), Ἀριστλ.ΖΓ 761b,33 **ἀπὸ σπερματικῆς φύσεως προΐενται μυξώδεις ὑγρότητας,** αὐτ.ΖΙ 517b,28 **ἔνεστι δ' ἐν τοῖς δέρμασι πᾶσι γλισχρότης μυξώδης,** Θεόφρ.ΦΙ 3,13,2 **μυξώδης ὑγρασία,** Διοσκ.3,17 **μυξώδεις ρίζαι,** Γαλ.1,579 **μυξώδης σάρξ,** Ἱππιατρ.160,23 **κολλύριον ὅπερ τὸ μυξῶδες ἐκβάλλει'** ‖ νεώτ. ὁ ἐκ μύξης' **2)** μτφ. βλάξ' Ἡσ. «βλεκέμυξος, βλακώδης, μυξώδης».

μύξωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος καλοήθους νεοπλάσματος μαλθακοῦ τὴν σύστασιν φαιοερύθρου τὴν χροιὰν καὶ λίαν χυμώδους.

μύξων-ωνος (ὁ) εἶδος ἰχθύος, πιθ. ὁ ἰχθὺς μύλλος ὁ φαιός : Ἀριστλ.ΖΙ 570b,2 **ὃν καλοῦσι δέ τινες χελῶνα τῶν κεστραίων καὶ μύξωνα,** αὐτ.543b,15 **ὁ σάργος καὶ ὁ μύξων** (ἰδ.γρ. μύξος).

μυξωτῆρες (οἱ) οἱ μυκτῆρες, οἱ ρώθωνες, τὰ ρουθούνια' Γαλ.14,702,16 «μυκτῆρες ἢ μυξωτῆρες καλοῦνται δι' ὧν ἀναπνεῖ τε καὶ ὀσφραίνεται τὰ ζῷα», Πολυδ.2,79 «τῆς δὲ ρινὸς μέρη, τὰ μὲν κοιλώματα θαλάμαι, μυκτῆρες, μυξωτῆρες, ὀχετεύματα»: Ἡρ. 2,86 **πρῶτα μὲν σκολιῷ σιδήρῳ διὰ τῶν μυξωτήρων ἐξάγουσι τὸν ἐγκέφαλον,** Διοσκ.1,54 **κατὰ μυξωτήρων διαχριόμενον,** Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,127 **ἐν τοῖς μυξωτῆρσι καὶ ἐν τοῖς γεύσεως τόποις'** όμ. σπαν. κτ. ἑν. : Ἱππ.Νούσ.2,19 **κατὰ τὸν μυξωτῆρα** (ἰδ.γρ.), Διοσκ.Εὐπ.1,7, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.8,13,4.

μυοασπάλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν ἀσπαλακιδῶν τρωκτικῶν.

μῠοβατρᾰχομᾰχία (ἡ) (μῦς, βάτραχος, μάχη) μτγν. ἡ βατραχομυομαχία βλ.λ. : Βάβρ.τίτλ. (ἰδ.γρ.), Σουΐδ. ἐν λ. Ὅμηρος.

μυοβλάστη (ἡ) νεώτ. ἀμετάπλαστον κύτταρον τοῦ ἐν διαπλάσει ἐμβρυϊκοῦ ὀργανισμοῦ, προερχόμενον ἐκ τοῦ μέσου βλαστοδέρματος.

μυόβρωτος-ον (μῦς, βιβρώσκω) πάπ. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τῶν μυῶν καταβρωθείς, φθαρείς, ὁ ποντικοφαγωμένος : Πάπ.,Βασιλ.Αὐτοκρ.Πρόχειρ.106,3 **ἐὰν μυόβρωτον γένηται τὸ δοθέν.**

μυογαλῆ (ἡ) μτγν. ἀντὶ μυγαλῆ βλ.λ. : Διοσκ.2,68.

μυογαλίδιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ μυογαλῆ βλ.λ. : Ἐπιφάν.1,476Α.

μυογκνής-οῦς-ές νεώτ. ὁ παραγόμενος, ὁ σχηματιζόμενος ἐκ τοῦ μυϊκοῦ ἱστοῦ.

μυογόνος-ον νεώτ. ὁ παράγων μυϊκὸν ἱστόν : **μυογόνος ἱστός** (τὸ σύνολον τῶν ἀρχεγόνων ἐπιθηλιακῶν μυοστομίων, ἐξ ὧν διαμορφοῦται ἡ πρώτη καταβολὴ τῶν μυϊκῶν ἰνῶν).

μυογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ μυογράφου ἀποτυπωθεῖσα γραφικὴ παράστασις τῶν μυϊκῶν συστολῶν.

μυογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ τὴν περιγραφὴν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν μυῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων ἐπιστημονικὴ μελέτη.

μυογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον καταγράφον δι' αὐτομάτου μηχανισμοῦ τὰς συστολὰς τῶν μυῶν.

μυοδερματικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ἐπὶ νεύρων, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μῦς ἅμα καὶ τὸ δέρμα : **μυοδερματικὸν βραχιόνιον νεῦρον** (τὸ παχύτερον νεῦρον τοῦ βραχίονος).

μυοδίτης (ὁ) νεώτ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων.

μυοδόχος-ον, ἰων. **μυοδόκος**-ον ὁ δεχόμενος, ὁ κρύπτων μῦς : Νίκ.Θηρ.795 **γρώνησιν μυοδόκοις'** **2)** τὸ ἀρσ. **μυοδόχος** ὡς οὐσ. ἡ ἀποτελοῦσα τὴν εἴσοδον τῆς φωλεᾶς τοῦ μυὸς ὀπή, ἡ ποντικότρυπα : Θεόφρ.ΦΙ 5,4,5 (πιθ. γρ.).

μυοδρέπανον Ἡσ. «εἶδος λίθου εὐτελοῦς».

μυοδρόμων-ωνος (ὁ) νεώτ. ναυτ. εἶδος τριστήλου ἱστιοφόρου πλοίου, οὗ ὁ μὲν ἀκάτιος καὶ ὁ μέγας ἱστὸς φέρουσιν ἐξάρτυσιν σταυρωτῶν κεραιῶν καὶ τετραγώνων ἱστίων ὡς οἱ τοῦ δρόμωνος, ὁ δὲ πρυμναῖος ἱστὸς φέρει μόνον ἐπίδρομον καὶ λαῖφος, ἡ γαβάρα.

μυοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς μῦν, ὁ μυώδης : Μελέτ.Μοναχ.π.Ἀν.Κρ.3,59,20 (τοὺς μύας λέγεσθαι) **ὅτι μυοειδεῖς εἰσι.**

μυοθήρας (ὁ) (μῦς, θηρεύω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ θηρεύων μῦς, ἐκεῖνος ποὺ κυνηγάει ποντίκια : Ἀριστλ.ΖΙ 612b,3 **μάχεται δὲ καὶ τοῖς ὄφεσι, μάλιστα τοῖς μυοθήραις,** Σχόλ.Νίκ.Θηρ.490, Εὐστ. Ὀδ.1448,62 **ὁ ἐν ταῖς οἰκίαις μυοθήρας ὄφις'** **2)** γλωσσ. ἡ μυάγρα.

μυοθηράτης (ὁ) πάπ. ὁ θηρεύων, ὁ κυνηγῶν μῦς.

μυοθηρευτής (ὁ) πάπ. ὁ. μυοθηρατής βλ.λ.

μυοθηρεύω (μῦς, θηρεύω) πάπ. **ὁ.** μυοθηρῶ βλ.λ.

μυόθηρος μτγν. τὸ ποῶδες φυτὸν ἀσπάραγος πετραῖος : ΨΔιοσκ.2,125.

μυοθηρῶ-έω (μῦς, θηρῶ) μτγν. θηρῶ, κυνηγῶ μῦς, συλλαμβάνω, πιάνω ποντικούς : Στράβ.3,4,18 **μισθοὺς ἄρνυσθαι μυοθηροῦντας.**

μυοκαρδίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. σύνδρομον καρδιακῆς ἀνεπαρκείας κλινικῶς πρωτογενοῦς.

μυοκάρδιον (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ὁ μυϊκὸς χιτὼν ὁ ἀποτελῶν τὸ κύριον τοίχωμα τῆς καρδίας καὶ περιβαλλόμενος ἔξωθεν μὲν ὑπὸ τοῦ περικαρδίου, ἔνδοθεν δὲ ὑπὸ τοῦ ἐνδοκαρδίου.

μυοκαρδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὀξεῖα ἢ χρονία φλεγμονὴ τοῦ καρδιακοῦ μυός, ὀφειλομένη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ μυοκαρδίου βλαβερὰν ἐπίδρασιν **διαφόρων μικροοργανισμῶν ἢ τοξινῶν κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν πλείστων λοιμωδῶν νόσων.**

μυοκάτοχον (τό) νεώτ. ἰατρ. εἶδος χειρουργικῆς λαβίδος πρὸς συγκράτησιν τῶν μυῶν κατὰ τὰς ἐγχειρήσεις.
μυοκέφαλον (τό) μτγν. κ. μσν. ἀντὶ μυιοκέφαλον βλ.λ. : Γαλ.19,434, αὐτ.12,771 **κολλύριον τοῦ Ζωΐλου πρὸς μυοκεφάλους** [sic], Ἀλέξ.Τραλλ.2.
μυοκλονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. μυόκλονοι (οἱ) ἀπότομος ρυθμικὴ σύσπασις μυῶν τινων τοῦ σώματος, ὀφειλομένη **εἰς** παθολογικὰ αἴτια.
μυοκτονία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξολόθρευσις μυῶν διὰ τῆς θανατώσεως αὐτῶν.
μυοκτόνος-ον (μῦς, κτείνω) μτγν. κ. μσν. ὁ κτείνων, ὁ φονεύων τοὺς μῦς : Βάθρ.159 **στήσομαι εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον,** Τζέτζ.Χιλ. 5,522 **γαλῆν τῶν μυοκτόνων·** **2)** τὸ ἀρσ. **μυοκτόνος** ὡς οὐσ. τὸ μυοφόνον βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.36, αὐτ.305 **ἄσαι δὴ πολίοιο μυοκτόνου ἄρσενος** [ἄργεος] **ἄνθην·** || νεώτ. τὸ οὐδ. μυοκτόνον ὡς οὐσ. **φάρμακον, δι'** οὗ φονεύονται **οἱ** μύες, τὸ ποντικοφάρμακο.
μυόλεμμα-ατος (τό) νεώτ. ἀνατ. κ. μυεἴλημα διαφανὲς σωληνῶδες ὑμενῶδες ἔλυτρον, περιβάλλον ἑκάστην ἐγκαρσίως γραμμωτὴν μυϊκὴν ἶνα.
μυολογία (ἡ) νεώτ. τὸ τμῆμα τῆς ἀνατομικῆς τὸ ἔχον ἀντικείμενον τὴν ἔρευναν, τὴν μελέτην καὶ τὴν περιγραφὴν τοῦ μυϊκοῦ συστήματος.
μυολόγος (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ μυοθήρας· **2)** νεώτ. ἐπιστήμων ἀσχολούμενος περὶ τὴν μελέτην τῆς λειτουργίας τοῦ μυϊκοῦ συστήματος.
μυομαχία (ἡ) (μῦς, μάχη) μτγν. κ. νεώτ. μάχη μυῶν, ποντικομαχία : Πλούτ.Ἀγησ.15 **ἐκεῖ τις ἐν Ἀρκαδίᾳ γεγονέναι μυομαχία.**
μυομήτριον (τό) νεώτ. ἀνατ. ὁ μυϊκὸς χιτὼν τοῦ τοιχώματος τῆς μήτρας.
μύομμα-ατος (τό) νεώτ. ναυτ., δημ. μυόμμα μικρὸς δακτύλιος κατασκευαζόμενος ἐξ ἐμβόλου σχοινίου ἀμματιζομένου κατὰ τὰ ἄκρα αὐτοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ μεταλλικοῦ φελλίου.
μυόνημα-ατος (τό) νεώτ. εἶδος ἐλαστικῶν ἰνῶν εὑρισκομένων ἐπὶ τοῦ σώματος πρωτοζώων τινῶν.
μυοπαγίς-ίδος (ἡ) νεώτ. εἶδος παγίδος πρὸς σύλληψιν μυῶν, μυάγρα, ποντικοπαγίς, φάκα.
μυοπάρων-ωνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος ἐλαφροῦ πειρατικοῦ πλοίου : Πλούτ.Λουκ.13 **μετεμβὰς εἰς λῃστρικὸν μυοπάρωνα,** αὐτ.2,αὐτ.Ἀντ.35 **ᾐτήσατο . . παρὰ τοῦ ἀνδρὸς εἴκοσι μυοπάρωνας,** Ἀππ.Μιθριδ.92 **μυοπάρωσι πρῶτον καὶ . . τριήρεσι κατὰ μέρη περιπλέοντες·** ὁμ.κ. ἐν λατ. μεταγραφῇ myoparo : Κικ.Verr.2,1,34,86, Γέλλ.10,25,5· || νεώτ. ναυτ. εἶδος διστήλου ἱστιοφόρου πλοίου **διαφέροντος** τοῦ πάρωνος μόνον κατὰ τὴν ἐξάρτυσιν **τοῦ** πρυμναίου ἱστοῦ, **ὅστις** εἰς τὸν μυοπάρωνα οὐδεμίαν **φέρει** σταυρωτὴν κεραίαν ἢ τετράγωνον ἱστίον, ἀλλὰ μόνον ἐπίδρομον καὶ λαΐφος, τὸ γολετόβρικο, ἡ σκούνα.
μυόπλασμα-ατος (τό) νεώτ. τὸ πρωτόπλασμα τῶν μυϊκῶν κυττάρων **ἢ** ἰνῶν· || κ. σαρκόπλασμα.
μυοπορίδαι (οἱ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. **δικοτυληδόνων** φυτῶν· || γένος **μυοπόρη** (ἡ).
μυοποροειδῆ (τά) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. **δικοτυληδόνων** σωληνανθῶν φυτῶν.
μυοπόταμος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τρωκτικῶν **καπροδοντιδῶν** θηλαστικῶν ζῴων.
μυόπτερον (τό) μτγν. τὸ φυτὸν θλάσπι βλ.λ. : ΨΔιοσκ.2,156 (δ.γρ.).
μυόρρινος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κανθάρων.
μυοσαλβαρσάνη (ἡ) νεώτ. χημ. προϊὸν συμπυκνώσεως τῆς σαλβαρσάνης μετὰ τῆς μετ' ὀξίνου θειώδους νατρίου ἑνώσεως τῆς φορμαλδεΰδης.
μυοσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. λευκωματοειδὴς οὐσία τοῦ μυϊκοῦ ἱστοῦ, ἀποτελοῦσα τὸ στερεὸν μέρος **τοῦ** μυοπλάσματος ἢ σαρκοπλάσματος.

μυόσκατον (τό) μσν. ἡ κόπρος τῶν μυῶν : Ὀρνεοσόφ.27,109 **μυόσκατον εἰς ὑδρομέλι τρῖφας.**
μυοσκλήρωσις-εως (ἡ) νεώτ. σκλήρυνσις τῶν μυῶν μέρους τινὸς τοῦ σώματος, προερχομένη συνήθως **ἐκ** τραύματος.
μυοσόθη (ἡ) Ἐπιγρ. ἀντὶ μυιοσόθη βλ.λ.
μυοσώτη (ἡ) μσν. ἡ μυοσωτὶς βλ.λ.**2)** : Παῦλ. Αἰγ.7(40,248,10) **μυοσώτη** εἴρηται **ἀλσίνη.**
μυοσωτίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ζιζάνιον **καὶ** ἐτήσιον φυτὸν τραχύσπερμον τὸ ἐπικλινές : Διοσκ. 2,183 **μυὸς ὦτα, οἱ δὲ μυοσωτίδα καλοῦσι·** **2)** τὸ ποῶδες φυτὸν ἀλσίνη βλ.λ. : Διοσκ.4,86· || νεώτ. βοταν. γένος βοραγινοειδῶν **φυτῶν** : **μυοσωτὶς ἡ ἑλοχαρής** (τὸ κοσμητικὸν φυτὸν «μὴ **μὲ** λησμόνει»).
μυόσωτον (τό) μτγν. μυοσωτὶς βλ.λ.2): Διοσκ.4,86.
μυοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τομὴ τῶν μυῶν γινομένη συνήθως ἐπὶ τοῦ τενοντώδους αὐτῶν μέρους.
μυοτόμον (τό) νεώτ. ἰατρ. χειρουργικὸν μαχαίριον, δι' οὗ ἐνεργεῖται ἡ μυοτομία βλ.λ.
μυοτονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῶν μυῶν **ἐκδηλουμένη** διὰ τῆς **ἐμφανίσεως** σπασμώδους μυϊκῆς **ὀκαμψίας** κατὰ τὰς βουλητικὰς **κινήσεις,** **ἁ.** νόσος τοῦ Τῶμσεν.
Μυοτρῶκται (οἱ) μτγν. **οἱ τρώγοντες μῦς,** ὀνομασία ἀνθρωπίνης φυλῆς : Πορφ.Χριστ.69.
μυότρωτος-ον (μῦς, τιτρώσκω) μτγν. ὁ κατὰ τοὺς μῦς τρωθείς, ὁ πληγωθεὶς **εἰς τοὺς** μυῶνας : Διοσκ.1,58 **πρὸς τὰ . . μυότρωτα συμφέρει.**
μυουρία (ἡ) σχόλ. ἡ ἰδιότης τοῦ μυούρου βλ.λ.**2)**: Εὐστ.900,7.
μυουρίζω (μύουρος) μτγν., μον. **κ.** νεώτ. καταλήγω εἰς οὐρὰν μυός, ἀπολήγω **εἰς** ὀξύ : Στράβ. 2,5,14 **τὰ ἄκρα μυουρίζειν τὰ τοῦ μήκους ἑκατέρωθεν,** Διον.Περ.404 **εἰδομένη πλατάνοιο μυουρίζοντι πετήλῳ** (κτ. Εὐστ. «κατὰ μυὸς οὐρὸν στενουμένῳ καὶ λεπτυνομένῳ κατὰ τὸν ἄκρον μόσχον»)· ὁμ. ἐπὶ τῆς ρίζης τοῦ ἐλλεβόρου : Ἀέτ. 3,126· κ. ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ κυνός : Γεωπ.19,2,1 **ἀπὸ τῆς ἐκφύσεως μυουρίζουσαν ὅλην·** || ὁμ. τὸ παθ. κατασκευάζομαι οὕτως, ὥστε νὰ καταλήγω εἰς ὀξύ : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,13 **πυραμίδων μυουριζομένων εἰς ὀξεῖαν κορυφήν,** Ἀντυλλ.π. Ὀρειβ.44,23,61 (σύριγξ) **μεμυουρισμένη κατὰ τὸ βάθος·** **2)** νεώτ. ναυτ. κατασκευάζω μύουρον εἰς τὸ ἄκρον σχοινίου, πρὸς εὐχερῆ εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐν τοῖς τροχίλοις· **3)** ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ, καθίσταμαι βαθμηδὸν ἀσθενέστερος, ἐξασθενῶ κατ' ὀλίγον : Ρούφ.Σφυγμ.8,1, Γαλ.8,480, αὐτ.524, αὐτ.9,322· **4)** ρηματ.π. μυουρισμός.
μυουρισμός (ὁ) (μυουρίζω) σχόλ. **ἡ μυουρία** βλ.λ. : Εὐστ.900,10 (μειουρισμός).
μύουρον (τό) νεώτ. ναυτ. ὀξὺ **ἄκρον** σχοινίου **ἐν** σχήματι ὀξέος κώνου περιδεδεμένου διὰ **πλέγματος** ἐκ δετηρίας, ἡ καβίλια τοῦ σκοινιοῦ.
μύουρος-ον (μῦς, οὐρά) κ. μσν. κ. νεώτ. ἢ **μείουρος-ον** ὁ οἱονεὶ οὐρὰν μυὸς ἔχων, ὁ καταλήγων **εἰς** ὀξύ : Ἀριστλ.ΖΜ 662a,32 **ἔχουσι δὲ καὶ τῶν ἰχθύων οἱ . . σαρκοφάγοι τοιοῦταν στόμα, οἱ δὲ μὴ σαρκοφάγοι** μύουρον, Διοκλ.Καρ.27 **ἐκφύσεις κατὰ τὸ ἄκρον μείουροι,** Ἥρων Ὀρ.135,9 **αἱ πρὸς ὄμμα τε καὶ ὀρθογώνιοι στοαὶ πόρρωθεν** μύουροι **φαίνονται** (δ.γρ. μείουροι), αὐτ.8 **μετρεῖ τὰ μείουρα ὡς κώνους κολούρους,** αὐτ.Στερεομ.1,28 **σφὴν μείουρος,** αὐτ.2,17 λίθος μύουρος (δ.γρ. μείουρος), αὐτ.Μέτρ.8 **ξύλον μύουρον,** Νίκ. Θηρ.287 **ἐπ' εὖρος τέτρυνται μύουρος ἀπὸ φολγέοιο καρήνου,** Στράβ.2,5,6 **καλυπτούσης τὰ ἄκρα τῶν ἠπείρων ἑκατέρωθεν καὶ συναγούσης εἰς** μύουρον σχῆμα, αὐτ.11,11,7 **ὥστ' ἀποφαίνειν** μύουρον **πρὸς ἕω τὴν νῦν ὑπογραφομένην μερίδα** τῆς Ἀσίας, Παυσ.10,16,1 πύργον . .

ἐς μύουρον ἀνιόντα, Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.172,9 **κάμαξ μακρὸς μύουρος** [δ.γρ. μείουρος], Αἰλ.ΖΙ 15,13 **ἐξ εὐρείας τῆς κεφαλῆς μείουρος κάτεισιν ἔστε ἐπὶ τὴν οὐράν,** Φιλούμ.21,1 **εἰς μείουρον ἄγεσθαι** [ὀξύνεσθαι πρὸς τὴν οὐράν], αὐτ.27,1 **ἐπὶ μείουρον ἄγεσθαι,** Ἱππιατρ.55 **ἐν τῷ μειούρῳ τῆς οὐρᾶς** (κατὰ τὸ ὀξὺ μέρος τῆς οὐρᾶς τοῦ ἵππου), Γεωπ.10,57,8 **τὸ μείουρον** (τοῦ σπέρματος) **πρὸς τὴν γῆν ἄγοντας·** ‖ τὸ ἀρσ. μείουρος ὡς ούσ. **τὸ** κωνοειδὲς πρῖσμα: Ἥρων Ὁρ.133,2, αὐτ.Γεωμ.3,24· ‖ νεώτ. ναυτ. τὸ οὐδ. μύουρον ὡς ούσ. βλ.λ.· **2)** στίχοι **μείουροι** ἑξάμετροι ἐν οἷς ἡ πρώτη συλλαβὴ ἑνὸς ἢ δύο τῶν τελευταίων ποδῶν εἶναι βραχεῖα ἀντὶ μακρᾶς: Ἀθήν.14,632Ε **ἐκπονοῦσι τοὺς στίχους τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τῇ τάξει τῶν μέτρων, καὶ σκοποῦσιν ὅπως αὐτῶν μηδεὶς ἀκέφαλος ἔσται μήτε λαγαρὸς μήτε μύουρος,** Σχόλ.Ἡφαιστ.290C, Εὐστ.900,7· **3)** ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ, ὁ βαθμηδὸν ἐξασθενῶν: Γαλ.8,480, αὐτ.524, αὐτ.9,314· **4)** ἐπὶ ἐπικοῦ ποιήματος ἔχοντος ἕνα μόνον μῦθον, ὁ περικεκομμένος, ὁ κολοβός: Ἀριστλ.Ποι.1462b,6 **ἐὰν μὲν ἕνα μῦθον ποιῶσιν ἢ βραχέως δεικνύμενον μύουρον φαίνεσθαι·** ὁμ. κ. ἐπὶ **περιόδων**: αὐτ.Ρητ.1409b,18.

μύουρος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος φυτοῦ, πιθ. εἶδος κριθῆς: Ὀρειβ.ἀπ.52, Ἀλεξ.Τραλλ.8,2· ‖ **νεώτ.** βοταν. γένος δικοτυληδόνων βατραχιοειδῶν φυτῶν· **2)** τὸ φυτὸν σάμψυχον βλ.λ.: ΨΔιοσκ.3,39.

μυούρως ἐπίρρ., μτγν. κ. μσν. ἢ μειούρως κατὰ τρόπον μύουρον βλ.λ.1), οὕτως ὥστε νὰ καταλήγῃ τι εἰς ὀξύ: Παῦλ.Αἰγ.6,74 **συνηγμένων μειούρως τῶν δακτύλων·** **2)** κατὰ τρόπον μύουρον βλ.λ.3): Γαλ.9,314.

μυοφόνον (τό) (μῦς, **φονεύω**) κ. μσν. **τὸ φυτὸν** ἀκόνιτον, θανατηφόρον εἰς τοὺς μῦς: Θεόφρ.ΦΙ 6,1,4, Ἱππιατρ.225,9 **ἐὰν μυοφόνον ἵππος βοσκηθῇ.**

μυόφορβος (ὁ,ἡ) ὁ τρεφόμενος ἐκ μυῶν: Βατραχομ.115 **μυόφορβος θήρ** [δ.γρ.].

μυοχάνη (ἡ) μτγν. **ἐσφ** γρ. ἀντὶ μυριοχαύνη **βλ.λ.**: Γαλ.19,142.

μυόχοδον (τό) (μῦς, χέζω) κόπρος μυῶν, ποντικοκούραδο, βερβιριήθρα ποντικιοῦ μ. κτ. πληθ.: Θεόφρ.ΦΙ 5,4,5 [διόρθ. μυοδόχον], Ἡρακλ.Ταρ. π. Γαλ.12,402, Διοσκ.2,80, Σωρ.π.Γαλ.12,416.

μυόχοδος γέρων (ὁ) μτγν. ὁ μηδενὸς ἄξιος· Φώτ. «μυόχοδον· οὐδενὸς ἄξιον», κωμ.: Μέν.430 **ὁ μυόχοδος γέρων λεληθέναι . . οἰόμενος.**

μυόχρους-οος-ουν-οον (μῦς, χροιά) πάπ. **ὁ** ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ μυός, ὁ τεφρόχρους: **πῶλος μυόχρους,** αὐτ. **ὄνος λευκὸς μυόχρους.**

μυόχρωμος-ον (μῦς, χρῶμα) πάπ. **ὁ** μυόχρους βλ.λ.: **ὄνον μυόχρωμον.**

μύραινα (ἡ) (μύρος) κ. νεώτ. ὁ φυσόστομος ἰχθὺς μύραινα ἢ ἐλένη, ἡ σμύρνα ἢ σμέρνα: Ἐπίχ.72, Σώφρ.103· ὁμ. μτ. τοῦ ἔχιδνα, ὡς θαλάσσιος ὄφις: Αἰσχ.Χο.994 **μύραινά γ' εἴτ' ἔχιδνα,** Ἀριστφ.Βάτρ.475 **Ἔχιδνά θ' ἑκατογκέφαλος . . πνευμόνων τ' ἀνθάψεται Ταρτησία μύραινα** [σχόλ. «δαίμων φοβερά»]· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος φυσοστόμων **μυραινιδῶν** ἰχθύων, περιλαμβάνον μεγάλους ἰχθῦς ἔχοντας σῶμα ἐπίμηκες, κυλινδρικόν, ταινιοειδές, δέρμα λεῖον καὶ γυμνὸν λεπίων, κεφαλὴν μόλις διακρινομένην τοῦ κυρίως σώματος.

μυραινίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. **φυσοστόμων** ἰχθύων, περιλαμβάνουσα εὐμεγέθεις ἰχθῦς ἔχοντας σῶμα ὀφιοειδὲς καὶ γυμνὸν λεπίων.

μυράκανθος μτγν. τὸ φυτὸν ἠρύγγιον βλ.λ.1: ΨΔιοσκ.3,21.

μυράκοπον (τό) μτγν. κ. μσν. εἶδος γλυκέος δυναμωτικοῦ φαρμάκου ἢ ἀλοιφῆς μεμιγμένης μετὰ μύρρας: Ἀσκληπιάδ.Πρ.π.Γαλ.13,1009, Ἀλέξ. Τραλλ.7,8 [μ..οόκοπον], Θεοφάν.Νόνν.1,184,8.

μυράλειπτρον (τό) (μύρον, ἀλείφω) μτγν. ἀγγεῖον μύρου, σκεῦος περιέχον μύρον, μυροθήκη: Παυσ.Γραμμ.ἀπ.171 **μυράλειπτρον** (ἐσφ. γρ. ἀντὶ μύρα, νίτρα).

μυραλοιφή (ἡ) (μύρον, ἀλοιφή) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀλείφειν ἢ ἀλείφεσθαι διὰ μύρων: Πολυδ. 2,177, Νικ.Χων.Χρον.10,9 **μυραλοιφαῖς·** **2)** νεώτ. εἶδος εὐώδους ἀλοιφῆς, τὸ παχύμυρον, ἡ πομάδα.

μυραλοιφία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ μυραλοιφή βλ.λ.1): Πλούτ.Ἠθ.662Α **ἀλείπτην ἐπαινοῦντα μυραλοιφίαν,** Ἀχιλλ.Τάτ.2,38, Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.862, Κατ.Ἀστρλ.Κ 2,177, ΚΜανασσ.Χρον.6629.

μυραλοιφέω-ῶ (μύρον, ἀλείφω) μτγν. ἀλείφω ἢ ἀλείφομαι διὰ μύρου· Πολυδ.7,177 «μύροις ἀλείφεσθαι», Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,210 «διαφέρει δὲ ὅλως τὸ μυραλοιφεῖν τοῦ μύρῳ χρίεσθαι· τὸ μὲν γὰρ θηλυδριῶδες, τὸ δὲ χρίεσθαι τῷ μύρῳ καὶ λυσιτελεῖ ἔσθ' ὅτε»: Συνέσ.83C **μυραλοιφῆσαι αὐτήν·** ‖ ὁμ. τὸ μέσ. **ἀλείφω** ἐμαυτόν: Εὐστ.Ἰλ. 974,56 **τὴν μὲν Ἥραν σώφρονα εἶναι μυραλοιφουμένην τὰ καίρια.**

μυράπιον (τό) μτγν. **δ.** μυραππίδιον εἶδος εὐώδους ἀπίου, μοσχάπιδο: Κέλσ.Ἰατρ.4,26.

μυραππίδιον (τό) μσν. ἀ. μυράπιον βλ.λ.: Γεωπ. 10,76,11 **τὰ δὲ μυραππίδια.. ἐμφυλλίζεται εἰς μῆλα.**

μυράφιον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μύρον βλ.λ.: Ἀρρ.Ἐπικτ.4,9,7 **κἂν που μυραφίου ἐπιτύχῃς, μακάριος εἶναι δοκεῖς.**

μύργμα Ἡσ. «φῆγμα».

μυρεφεῖον (τό) μσν. κ. νεώτ. **τὸ** ἐργαστήριον τοῦ μυρεφοῦ, ἐργοστάσιον κατασκευῆς μύρου: Ἱππιατρ.38.

μυρέφημα-ατος (τό) (μυρεφῶ) μσν. κ. νεώτ. μυρεφικὸν κατασκεύασμα, ἀρωματῶδες ἀπόσταγμα, ἄρωμα, μυρωδικό: Εὐστ.Πον.270,88 **οὐ μόνον ἐξ ἀνθέων γλυκέων καὶ λοιπῆς χρησιμότητος ἑαυτῇ συγκροτεῖν τὸ μυρέφημα τοῦ γλυκάσματος.**

μυρέφης (ὁ) **ὁ** μυρεφὸς βλ.λ.: Εὐάγρ.288Β **οὐδὲ οἷαν μυρέφης ἐργάσαιτο.**

μυρεφητήριον (τό) μτγν. ἀγγεῖον πρὸς **κατασκευὴν** μύρου: Ἀκύλ.ΠΔ Ἰώβ 41,23.

μυρεφία (ἡ) (μυρεφῶ) ἡ κατασκευὴ μύρου, ἡ παρασκευὴ εὐωδῶν ἐλαίων κ. γεν. ἀρωματικῶν ὑγρῶν, ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν μύρα, ἀρώματα, ἡ μυρεφική: Ἀριστλ.Ἐνύπν.460a,27 μαρτυρεῖ **δὲ τοῖς εἰρημένοις καὶ τὰ περὶ τοὺς οἴνους καὶ τὴν μυρεφίαν συμβαίνοντα.**

μυρεφικός-ή-όν (μυρεφῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυρεφίαν ἢ τὸν μυρεφὸν βλ.λς: Ἀριστλ.ΗΝικ.1153a,26, Πολύβ.5, 45,10 **λίμναις ἐξ ὧν ὁ μυρεφικὸς κείρεται κάλαμος,** Διοσκ.4,157 **μυρεφικὴ βάλανος** [ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ βαλανίτης ὁ αἰγυπτιακός], Μιχ. Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,51 **τῷ τε μαγκιπικῷ ἐργαστηρίῳ τῷ μυρεφικῷ·** ‖ τὸ τῆς μυρεφίας προϊόν, τὸ ὑπὸ τῶν μυρεφῶν παρασκευαζόμενον ἄρωμα, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ φυσικόν: Πλούτ.Ἠθ.661C **μυρεφικοῖς φαρμάκοις τρέπεται τάχιστα τὸ ἀωδέστατον ἔλαιον,** Ἀνών. ἐν ASS Ἰούν.4,738,26 ὑπὲρ **πάντα τὰ μυρεφικὰ ἀρώματα,** Μηναῖ.3,9 Συνξ. **τὸν ἀέρα γεμίσας μυρεφικῆς εὐωδίας·** ‖ τὸ θηλ. **ὡς** ἐπίθ. τοῦ **τέχνη ἢ** ἀπολ. ἡ τέχνη τοῦ μυρεφοῦ, **ἡ** μυρεφία: Λυσ.ἀπ.1,2 **τέχνην μυρεφικήν·** **2)** ὁ ἀρωματικός, ὁ διὰ τῆς τέχνης τοῦ μυρεφοῦ καταστὰς εὐώδης, ἀρωματώδης, ἀρωματισμένος: ΠΔ Ἐξ.30,25 **ποιήσεις αὐτὸ . . ἅγιον μύρον μυρεφικὸν τέχνῃ μυρεφοῦ,** αὐτ. Ἆσμ.8,2 **ποτιῶ σε ἀπὸ τοῦ οἴνου τοῦ μυρεφικοῦ.**

μυρέφιον (τό) μτγν. κ. μσν. τὸ διὰ μυρεφίας βλ.λ. παρασκευασθὲν ἀρωματῶδες ὑγρόν, μύρον: Σύμμ.ΠΔ Ἠσ.57,9· **2)** ἀντὶ μυρεφεῖον βλ.λ.: Ἱππιατρ.137,19 **περὶ τὰ μυρέφια ἀναπατεῖν.**

μυρεφός (ὁ) (μύρον, ἔφω) κ. νεώτ. ὁ ἕφων καὶ παρασκευάζων μύρα, ὁ διὰ τῆς ἐφήσεως, ἀποστάξεως παρασκευάζων μύρα, ὁ μυροποιός· Ἡσ. «μυρεφός, ὁ τὰ μύρα καὶ τὰ θυμιάματα σκευάζων» : Κριτί.68D, Ἀριστλ.ΗΜ 1206a,27 **μυρεφοὶ ἡδονῆς εἰσιν ποιητικοί**, Θεόφρ.Φ| 4,2,6, αὐτ.ΦΑΙτ. 6,14,11,ΠΔ Ἐξ.30,25 **ποιήσεις** . . μύρον μυρεφικὸν **τέχνῃ μυρεφοῦ**, Πλούτ.Περ.I **τοὺς δὲ βαφεῖς καὶ μυρεφοὺς ἀνελευθέρους ἡγούμεθα**, Ἀθήν.I,18C **ηὔξηται δὲ καὶ ἡ τῶν ὀψοποιῶν περιεργία καὶ ἡ τῶν μυρεφῶν**· ὁμ. ὡς θηλ. : ΠΔ Βασ.I,8,13 **τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήψεται εἰς μυρεφούς**, Ἰώσ.ΑΙ 6,3,5.

μυρεφῶ-έω (μύρον, ἔφω) παρασκευάζω μύρα δι' ἑψήσεως, εἶμαι μυρεφός, ἀσκῶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μυρεφοῦ : Αἰσώπ.Μῦθ.322B **ἕνα τῶν μυρεφούντων**· **2)** μτγν. μτφ. παρασκευάζω τι ὡς μύρον : Γρηγ.Νύσσ.I,624A **τὸν καθαρὸν καὶ εὐώδη μυρεφιῶ βίον**· κ. παθ. : αὐτ.604A **τὴν διὰ τῶν ἀρετῶν μυρεφουμένην εὐωδίαν**· **3)** ρηματ. π. μυρέφημα, μυρεφία.

μυρῆεν Ἡσ. «λυπρόν, θρηνῶδες».

μυρηκίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογ. γαστεροπόδων μαλακίων· || γένος αὐτῆς ὁ μύρηξ.

μῦρηρός-ά-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μύρον, ὁ ὡς δοχεῖον μύρου χρησιμεύων : Αἰσχ.ἀπ. 108,5 **χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί**, Ἀριστφ.ἀπ.205 **τῆς μυρηρᾶς ληκύθου**.

μῡρῐᾰγωγός-όν (μυριαγωγῶ) μτγν. ὁ ἄγων, ὁ περιέχων μύρια μέτρα : Φίλ.I,333 **μυριαγωγὰ σκάφη βρίθοντα φόρτῳ**· || τὸ θηλ. μυριαγωγός (ἐνν. ναῦς), ὡς οὐσ. πλοῖον δυνάμενον νὰ περιλάβῃ μύρια μέτρα· Πολυδ.I,82 «μυριοφόρος ναῦς, τὸ δὲ μυριαγωγὸς εὐτελές»: Στράβ.3,3,I **ὁ δὲ Τάγος.. ἔχει βάθος μέγα, ὥστε μυριαγωγοῖς ἀναπλεῖσθαι**.

μῡρῐᾰγωγῶ-έω (μύριοι, ἄγω) ἐπὶ πλοίου, ἄγω, φέρω, περιέχω, χωρῶ μύρια μέτρα : Δείν.ἀπ.89,23 **μυριαγωγοῦσα**.

μῡριαδικός-ή-όν μσν. ὁ δεκάκις χιλιοστός, ὁ μυριοπλάσιος : Οἰκουμ.Ἀποκ.243,22 **διὰ τοῦ μυριαδικοῦ ἀριθμοῦ**.

μῡριαδισμός (ὁ) μσν. ἡ κατὰ μυριάδας ἀπαρίθμησις, τὸ ὑπολογίζειν κατὰ μυριάδας : Γεώργ. Σύγκ.34D **τὸν τῶν ἐτῶν μυριαδισμὸν ἀλληγορησάντων**, αὐτ.35C **ὅτι μὴ δεδύνηται τὸν μυριαδισμὸν τῶν Χαλδαϊκῶν ἐτῶν . . εἰς ἡμέρας νοῆσαι**.

μυριάζω δημ. αὐξάνω εἰς μυρίους κ. γεν. γίνομαι πολυπληθέστατος : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.167,6 **τίνος εἶν' τὰ πρόβατα τ' ἀργυροκουδουνᾶτα, | ποὺ χίλιασαν καὶ μύριασαν καὶ γέμισαν οἱ ράχες**.

μῡρίαθλος-ον, ποι. μῡριάεθλος ὁ ἥρως μυρίων ἀγώνων : Χρησμ.π.Δίων.Κ 31,97 **κεῖθ' ὑμῖν ὁ πρὶν μυριάεθλος ἀνήρ**, Στουδ.Θεόδ.371A **οὐχ ὁ Πέτρος οὐδ' ὁ Παῦλος ὁ μυρίαθλος**· || μσν. τὸ οὐδ. μυρίαθλον ὡς οὐσ. μυριὰς ἀγώνων : Ἀκροπ.Κ ἐν ASS Μοΐου 2,758,63 **οὐχ ὅτι πρὸς πένταθλον, ἀλλ' εἰς μυρίαθλον ἀποδυσάμενος**.

μῡρῐάκις (μυρίος) ἐπίρρ. κ. νεώτ. μυρίας φοράς, ἀπειράκις, ἀναριθμήτους φοράς, ἐν χρ. κ. ἁπλῶς ὡς ἐπιτατ. πολλάκις· πρβλ. δημ. χίλιες φορές : Ἀριστφ.Νεφ.738 **ἀκήκοας μυριάκις ἀγὼ βούλομαι**, αὐτ.Βάτρ.63,Πλάτ.Νόμ.677D **μυριάκις μύρια ἔτη διελάνθανεν ἄρα τοὺς τότε**, Ἀριστλ. Μεταφ.1007a,16,Γαλ.4,355,11 **ἐν μυρίοις μυριάκις ἀνθρώποις**, Ἀθήν.4,138D **ἕλοιτο γὰρ ἄν τις εὖ φρονῶν μυριάκις ἀποθανεῖν ἢ οὕτως εὐτελοῦς διαίτης μεταλαβεῖν**.

μῡρῐᾰκισμῡρῐοστός-ή-όν (μυριάκις, μυριοστός) μτγν. ὁ ἑκατοντάκις ἑκατομμυριοστός : Ἀρχιμ. Ψαμμ.3,3 **μυριακισμυριοστᾶς περιόδου**.

μυριάκριβος-η-ο δημ. ὁ λίαν ἀκριβός, ἤτοι ἀγαπητός, ὁ πολυαγαπημένος : Παπαδ.Χριστ.Διηγ. 47 **κορίτσι μυριάκριβο, ποὺ ἦταν σὰν τὸ κρύο νερό**· **2)** ἐπὶ ὠνίων, ὁ λίαν ὑπερβολικῆς τιμῆς, ὁ πανάκριβος : **μυριάκριβα εἶν' ἐφέτος τὰ φροῦτα**.

μυριάμετρον (τὸ) **νεώτ.** μέτρον μήκους ἴσον πρὸς μύρια μέτρα.

μῡρίαμνον (τὸ) (μύριοι, ἀμνοί) ποίμνιον ἔχον μυρίους, παμπληθεῖς ἀμνούς : Καισάρ.3,117,623 **τὸ μυρίαμνον ἐπὶ τοῦ ἕλους βληχώμενον**.

μῡρῐάμφορος-ον (μύριοι, ἀμφορεύς) ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ μυρίους ἀμφορεῖς, ὁ χωρῶν, ὁ περιέχων δεκάκις χιλίους ἀμφορεῖς, ὁ ἰσοδύναμος μὲ μυρίους ἀμφορεῖς· Σουΐδ. «μυρίων ἀμφορέων ἄξιον» κωμ. μτφ. : Ἀριστφ.Εἰρ.521 **πόθεν ἂν λάβοιμι ῥῆμα μυριάμφορον**.

μῡρῐανδρία (ἡ) (μύριοι, ἀνήρ) μσν. μύριοι ἄνδρες, μυριὰς ἀνδρῶν : Κ Μανασσ.Χρον.1058 **οἱ δὲ φυγόντες . . ἑξήκοντα . . ἦσαν μυριανδρίαι**.

μῡρίανδρος-ον (μύριοι, ἀνήρ) ὁ περιέχων, ὁ περιλαμβάνων μυρίους ἄνδρας ἢ κατοίκους, ὁ πολυπληθὴς εἰς ἄνδρας : Πλάτ.Ἐπιστ.337C **ἀριθμὸν δὲ εἶναι μυριάνδρῳ πόλει πεντήκοντα ἱκανοὶ τοιοῦτοι**, Ἰσοκρ.12,257 **οὐδεμιᾷ . . τῶν μυριάνδρων πόλεων**, Ἀριστλ.Πολιτ.1267b,31 **κατεσκεύαζε δὲ τὴν πόλιν τῷ πλήθει μὲν μυρίανδρον**, Διόδ.Σ 11, 49 **ἐκ τῆς γενομένης μυριάνδρου πόλεως**, Φίλ. I,81 **ἐν πλήθει μυριάνδρῳ ἐρημῷ**, Λουκ.Νιγρ.18 **ἐν θεάτρῳ μυριάνδρῳ**.

μῡρῐανδροῦμαι-έομαι (μυρίανδρος) μσν. ἐπὶ πόλεων, κατοικοῦμαι ὑπὸ μυριάδων ἀνδρῶν, ἔχω μέγαν πληθυσμόν : Κ Μανασσ.Χρον.2068 **πόλιν περικαλλῆ τὴν μυριανδρουμένην**.

μυριανθισμένος-η-ο δημ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἐν πλήρει ἀνθήσει, ὁ κατάφορτος ἀπὸ ἄνθη : Βαλαωρ.Ἀγράμπελη I **λέγ' ἡ ἀγράμπελη μυριανθισμένη | στὸν ἄγριο πλάτανο, ποὺ τὴ θωρεῖ**.

μυρίανθος (ἡ) γλωσσ. ἡ κόπρος τοῦ ἀνθρώπου : γλωσσ. ἰατρ. ἐν χειρογρ. Cod.Reg.190 Myrepsus 17,32 **ἔχε μυρίανθον, ὅ ἐστιν ἄμφοδος** (ἄφοδος) ἀνθρωπίνη.

μῡρῐάνθρωπος-ον (μυρίοι, ἄνθρωπος) μτγν. κ. μσν. ἐπὶ λαοῦ, κοινωνίας, χώρας, πόλεως, ὁ ἐκ μυριάδων ἀνθρώπων συγκείμενος, ὁ μυρίους ἀνθρώπους περιλαμβάνων : Γρηγ.Νύσσ.2,1026C **καταπυκνωθέντες ὁ μυριάνθρωπος δῆμος**, Ἰω.Ἀναγνώστ.Ἅλωσ.Θεσσ.100,33 **τὸν μυριάνθρωπον ἐκεῖνον στρατόν**.

μῡρῐαντοπλάσιος-ον **πάπ. ὁ** μυριοπλάσιος βλ.

μυριάποδα (τὸ) νεώτ. ζῳολ. ὁμοταξία ἀρθροπόδων περιλαμβάνουσα **ζῷα ἔχοντα** πολλὰ ζεύγη ἀρθρωτῶν ποδῶν.

μῡρῐαρίθμητος-ον **μσν.** **ὁ** μυριάριθμος, ἀναρίθμητος : Φραντζ.I,33.

μῡρῐάριθμος-ον (μυρίοι, ἀριθμός) μσν. ὁ ἀποτελῶν ἀριθμὸν μυρίων, ὁ ἄπειρος, λίαν μέγας τὸν ἀριθμόν, πολυπληθέστατος : Κ Μανασσ.909 **στρατὸν μυριάριθμον**.

μῡρῐαριστεύς-έως (ὁ) **Ἐπιγρ.** .ὁ μυριάκις, ὁ πλειστάκις ἀριστεύσας.

μυριαρίφνητος-η-ο μσν. **δημ.** ὁ μυριαρίθμητος, ὁ μυριοπληθής : Ἐρωτάκρ.2,731 **καὶ ξόμπλια μυριαρίφνητα πολλὰ ὄμορφα τοῦ λέσι**.

μῡρῐάρουρος (ὁ) (μύριοι, ἄρουρα) πάπ. ὁ ἔχων μυρίας ἀρούρας βλ.λ.4).

μῡρῐάρχης (ὁ) (μύριοι, ἄρχω) κ. **μυρίαρχος** ὁ ἄρχων, ὁ διευθύνων μυρίους ἄνδρας, ὁ ἀρχηγὸς δεκακισχιλίων ἀνδρῶν : Ἡρ.7,81 **χιλιάρχας τε καὶ μυριάρχας ἀποδέξαντες**.

μῡρίαρχος (ὁ) ἃ. μυριάρχης βλ.λ. : Ξεν.ΚΠ 3,3,11 **συνεκάλεσε μυριάρχους καὶ χιλιάρχους**.

μῡρῐάς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ.νεώτ., δημ. μ. κτ. πληθ., ἀττ. γενικ. πληθ. μυριαδῶν (Ἡρωδιαν.Τεχν.Λειψ.I, 428), τὸ σύνολον δεκακισχιλίων ὁμοειδῶν μονάδων, ὁ ἀριθμὸς 10.000 : Σιμων.91,Ἡρ.2,30 **εἴκοσι μυριά-**

δες Αἰγυπτίων, αὐτ.7,60, Ἀρχιμ.Ψαμμ.3,2,Διόφ 5,8 **μυριάς πρώτη** (10.000)· όμ. μτ. γενικ. διαιρετικῆς: Ἡρ.3,91 **σίτου γὰρ δυοκαίδεκα** μυριάδας (μεδίμνων), Ἀριστφ.Ἱππ.829 **ἀλλά σε κλέπτονθ' αἱρήσω 'γὼ τρεῖς μυριάδας** (δραχμῶν), Δημ.467 **τριάκοντα** μυριάδας (μεδίμνων), Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.44 **παραλαβέσθαι δραχμῶν ἕκαστον** ἀργυρίου **δεκαδύο ἥμισυ μυριάδας**, ΚΔ Πράξ.19,19 ἀργυρίου **μυριάδας πέντε**, Πάπ. **ἀργυρίου** δηναρίων μυριάδας **τριακοσίας**· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. κτ. πληθ. ἐπὶ μεγάλου ποσοῦ, ἐπὶ ὡσεὶ ἀναριθμήτου πλήθους: Εὐρ.Φοίν.830 **μυριάδας δ' ἀγαθῶν**, αὐτ.Βάκχ.745 **μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων**, Ἀριστφ.Σφ.1010, Πλάτ.Νόμ.804Ε **μυριάδες ἀναρίθμητοι γυναικῶν**, Πολύβ.5,1,11 μισθοδοτῆσαι τὴν **δύναμιν καὶ σίτου** προσθεῖναι μυριάδας, Φιλόδ. Εὐσ.93 **μυριάδες ἐτῶν**, ΚΔ Λουκ.12,1 **ἐπισυναχθεισῶν τῶν** μυριάδων **τοῦ ὄχλου**, αὐτ.Ἑβρ.12,22 μυριάσιν **ἀγγέλων**, Δίων Χρ.1,663 **μυριάσιν ἀνθρώποις ἀπείροις ἐναντίον βλέψαι**, Δίων Κ 62,14, Προκ.3,16,4 **μυριάδας μυριάδων μυρίας** φημὶ **ἀπολωλέναι**, Διήγ.Ἀχιλλ.1177 **θαρρῶ οὐ μὴ μὲ τρέφουσιν, ἐὰν εἶναι** μυριάδες, - **μυριάδες μυρμήκων ἐπέδραμον εἰς τὴν** κατασκήνωσίν μας· **3)** ὡς ἐπιθ. ἀναρίθμητος: Εὐρ.Ῥῆσ.913 μυριάδας **τε πόλεις ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.**

μῡρῐαστός-ή-όν Ἐπιγρ. κ. πάπ. ἀντὶ μυριοστός βλ.λ.· || ὡς **οὐσ. μυριασταὶ** τρεῖς (τρία δεκακισχιλιοστά, 3/10000) : Ἐπιγρ.· **2)** τὸ οὐδ. **μυριαστόν** ὡς ἐπίρρ. διὰ δεκακισχιλιοστὴν φοράν : Πάπ.

μῡρῐαχόθεν ἐπίρρ. μσν. ἐκ μυρίων μερῶν, ἀπὸ χίλιες μύριες μεριές: Κ Μανασσ.4727 **στρατεύσιμον συνηθροικὼς ἰσχὺν μυριαχόθεν**, Εὐστ.Πον. 213,9 χρηματίζων **τοῖς μυριαχόθεν πρέσβεσι.**

μῡρῐαχοῦ ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἐν μυρίοις, ἀναριθμήτοις μέρεσι : Φιλόδ.Θε.3 ἀπ.2, Ζωναῖ.10, Εὐστ. Ἰλ.47,29,αὐτ.76,19.

μυριαχῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ μυρίους, ἀναριθμήτους τρόπους : Νικ.Χων.Χρον.256Β **Λαοδικεῖς μυριαχῶς ἐκάκωσεν.**

μυριγγῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **φλεγμονὴ τοῦ ὑμένος** τοῦ τυμπάνου τοῦ ὠτός.

μύριγμα-ατος (τὸ) λεξ. χειρογρ. ἐν Cod.Reg.1843 «οἱ κήρυκες οἱ θαλάσσιοι ἢ τὸ ἔριον τὸ μαλακόν», λεξ. χειρογρ. Νεοφύτου «ἡ κρόκη τῶν κηρύκων καὶ τῶν πιννῶν καὶ τὸ ἐξεσμένον καὶ μαλακὸν ἔριον»· || λεξ. βο ·. ἐν Cod.Reg.3118 εμύριγμα, **ὥς τινες λέγουσιν**, ἡ θαλασσία πίννα».

μῡρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ μύρον **βλ.λ.** : Ἀριστφ. ἀπ.521.

μῡρῐέλικτος-ον (μυρίοι, ἑλίσσω) μτγν. κ. μσν. ὁ διὰ μυρίων ἑλιγμῶν συστρεφόμενος, ὁ πολυέλικτος: Εὐνάπ.Ἱστ.ἀπ.256D **ὁ βαρὺς καὶ μυριέλικτος ἐκεῖνος ὄφις**, Ἀνών.ἐν.ASS Αὐγούστου 2,446,53 **τὴν μυριέλικτον ἐκείνην πληθύν.**

μῡρῐετής-οῦς-ές (μυρίοι, ἔτος) ὁ μυρίων ἤτοι πλείστων ἐτῶν, πολυετής, πολυχρονιώτατος : Αἰσχ. Πρ.94 **δέρχθηθ' οἵαις αἰκίαισιν διακναιόμενος τὸν μυριετῆ χρόνον ἀθλεύσω**, Πλάτ.Ἐπιν.987Α **βεβασανισμένα χρόνῳ μυριετεῖ τε καὶ ἀπείρῳ**, Ἀριστλ.ΖΓ 745a,33 **εἰ δ' ἦν μυριετὴς ὁ βίος**· || ἐπὶ προσ., ὁ λίαν μακρόβιος· πρβλ. δημ. ἑκατοχρονίτης : Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,242.

μυρίζω (μύρον) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)μύρισα**, παθ. **μυρίζομαι**, ἀόρ. **ἐμυρίσθην**, δημ. **(ἐ)μυρίσθηκα**, μτχ. παρακ. **μυρισμένος**, ἀλείφω, χρίω, ἐπαλείφω τινὰ ἤ τι διὰ μύρου : Ἀριστφ.Λυσ. 938 **βούλει μυρίσω σε**, αὐτ.Πλ.529, Ἀλκ.Κωμ.23 **μυρίσασα συγκατέκλεισεν ἀνθ' αὐτῆς λάθρα**, ΚΔ Μάρκ.14,8 **προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν**, Στράτ.ΑΠ 11,19,3, Ἀκολουθ.Μ Σαββ.Ἐγκωμ.Στάσις 3,19 **γύναια σὺν μύροις ἦκουσι μυρίσαι Χριστόν**· || παθ. διὰ μύρου ἀλείφομαι ὑπ' ἄλλου, εὐχρ. κ. ἐν μέσ. σημ. ἀλείφω ἐμαυτὸν διὰ μύρου : Ἡρ.1,195 **μεμυρισμένοι πᾶν τὸ σῶμα**, Ἀριστφ.Ἐκκλ.1117 **μεμύρισμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασιν ἀγαθοῖς** (μέσ.), Ἄλεξ.62,1 **οὐ γὰρ ἐμυρίζετ' ἐξ ἀλαβάστου** (μέσ.), Ἀριστλ.Θαυμ.832a, 4, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,8 **μυρίζονται οἱ νεκροί**· κ. κτ. μέσ.τ.:Μέν.ἀπ.518,15 **μυρισάμενος δὲ καὶ στεφανωσάμενος πάλιν δειπνεῖ**· **2)** δίδω εἴς τινα ἢ εἴς τι **εὐωδίαν**, μεταδίδω ἄλλοις ἐκ τῆς **εὐωδίας** μου, κάμνω τι **εὐῶδες** : ΑΠ 5,90 **αὐτὴ γὰρ μυρίσαι καὶ τὸ μύρον δύνασαι**, Ἐπιφ.2,45D **μύρον ἐκκενωθὲν ἀπὸ ἄλλους εἰς ἄγγος πάντα** τὰ ἄγγη **μυρίζει**· **3)** μσν., νεώτ. **κ.** δημ. ἀναδίδω ὀσμὴν εὐάρεστον, μοσχοβολάω : Τζέτζ.Ἡσίοδ.7 **ἥτινος ἐκ τῆς κεφαλῆς τοιοῦτον ἔπνει.. καὶ ἐμύριζεν ὁποῖόν ἐστι τὸ ἆσθμα τῆς Ἀφροδίτης**, Διήγ.Ἀχιλλ.1754 **ἐδ' ἔπρεπε ἡ μαύρη γῆ ν' ἀνθῇ καὶ νὰ μυρίζῃ**· νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ μτ. προσδ.: **ἐμύριζεν ὅλος ὁ τόπος ἐκ τοῦ κάπου ἐκεῖ ἀφθόνως φυομένου θύμου, - μυρίζει ὁ τόπος ἀπὸ τὶς ἀνθισμένες λεμονιές - τῆς ρεματιᾶς ὁ ὄχτος ἀπὸ τὶς δάφνες καὶ τὶς μυρτιές**· || κ. μτφ. οἱονεὶ ἐκπέμπω εὐωδίαν τῆς ἀρετῆς ἢ τῆς ἀγαθότητος ἢ τῆς **εὐγενείας** κτλ. ἣν ἔχω : Μηνσῖ.12,5 Ὠδ.9 **μυρίζει σου ἡ θήκη πνευματικὴν εὐωδίαν πλουσίως εὐφραίνουσα**, Ἐρωτόκρ.2,294 **γιατὶ οἱ ἀ(ν)θοὶ τῆς ἀρχοντιᾶς ἀπὸ μακρᾶ μυρίζου(ν)**, δ.δίστ. **νύφη μου 'κεῖ ποὺ κάθεσαι ὁ τόπος σου μυρίζει**· **4)** νεώτ. κ. δημ. ἀπροσ. **μυρίζει** ἀναδίδεται, διαχέεται ὀσμή, εὐάρεστος ἢ δυσάρεστος : **μυρίζει ὡραῖα (ἢ ἄσχημα) ἐδῶ** μέσα· κ. μτ. προσδ. : **μυρίζει καρβουνίλας - μούχλας - λιβανιᾶς**· || ὁμ. κτ. γ' πρόσ. μεθ' ὑποκειμ. ἐκπέμπει τι ὀσμήν, διαχέεται ἔκ τινος ὀσμή : **κάτι μυρίζει στὸ ὑπόγειο**, φρ. **μυρίζει μπαρούτι** (ἐπίκειται κίνδυνος ἢ ἀ. σύγκρουσις) : **λὲς νὰ μηῆς νύχτα στὸ σπίτι τους, μὰ μυρίζει μπαρούτι, - πᾶμε νὰ φύγουμε γιατί μυρίζει μπαρούτι**, παροιμ. **πέρυσι κάηκε καὶ φέτος μύρισε** (ἐπὶ γεγονότος οὗ βραδεῖα ἡ γνῶσις ἢ ὅπερ καθυστερημένως σχολιάζει τις ἢ ἐπικρίνει)· **5)** δημ. ἐνεργ. ἐκπέμπω, ἀναδίδω δυσάρεστον ὀσμήν, ἀπόζω, βρωμάω : **μυρίζουν τὰ χνότα του - τὰ πόδια του, - τὰ φάρια δὲν τ' ἀλάτισες καὶ μύρισαν, - τὸ κρέας ἂν τ' ἀφήσῃς ἀμαγείρευτο θὰ μυρίσῃ**, φρ. **ὁ ἕνας τοῦ (ἢ τῆς) βρωμᾷ κι ὁ ἄλλος τοῦ (ἢ τῆς) μυρίζει** (ἐπὶ δυστρόπου)· || ἡ μτχ. παθ. παρακ. **μυρισμένος-η-ο** ἐπὶ ἐδωδίμων, ὁ ἐξ ἀποσυνθέσεως ἀπόζων, ποὺ ἔχει βρωμήσει· **6)** μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ μέσ. **μυρίζομαι** ὀσφραίνομαι τὴν ὀσμὴν τὴν ἀναδιδομένην ἔκ τινος : Πρόδρ.2,262 (τὴν παλαμύδα) **μυρίζομαί την, βλέπω την, εἰς ὄρεξιν μὲ φέρνει**, Βαλαωρ.Σκλάβα 98,Παλαμ.Τάφ.28,2 **τ' ἀδειανοῦ χρυσογυαλιοῦ μυρίζεσαι τὸ μύρο, - ἡ γάτα μυρίστηκε ποντικὸ καὶ τοῦ κάνει καρτέρι**, φρ. **παλαμύδα τοῦ μυρίζει** (ὀρέγεται, ἐφετικῶς ἐπιδιώκει τι ἐπωφελὲς ἢ εὐάρεστον αὐτῷ)· κ. ἄνευ ἀντικ. ἐντείνω τὴν ὄσφρησιν ὅπως αἰσθανθῶ ὀσμήν τινα κ.ἰδ. ὅπως ἐκ τῆς ὀσμῆς ἀντιληφθῶ τι : Σολωμ.Λάμπρ.19,11 **στέκει, μυρίζεται εἰς τὸν ἀέρα, - κάπου ἐδῶ θά 'χῃ λαγό, γιατὶ ὁ σκύλος ἄρχισε νὰ μυρίζεται**· || νεώτ. κ. δημ. ἐν ὁμ. σημ. κ. τὸ ἐνεργ. : Χριστόπ.57,3 (ἐκδ.Φέξη) **καὶ μύριζα τὸν μόσχον της, - τοῦ ἔδωκε νὰ μυρίσῃ τὴν ἀνθοδέσμην**, φρ. **δὲ(ν) μύρισα τὰ δάχτυλά μου**, ἢ ἀ. **τί ἤθελες; νὰ μυρίσω τὰ δάχτυλά μου;** (δὲν ἠδυνάμην νὰ προβλέψω μὴ ἔχων σχετικόν τι δεδομένον)· **7)** δημ. τὸ μέσ. μτφ. ἀντιλαμβάνομαι ἐξ εἰκασίας ἢ προαισθήσεώς μου τὰς ἐπιμέμπτους ἰδιότητας ἢ τὰς κακὰς προθέσεις, ἐπιδιώξεις τινός, ὑποπτεύω, ὑποψιάζομαι : **μυρίζεται** ἀπὸ μακριὰ τοὺς πα-

λιανθρώπους, - τὸν (ἐ)μυρίστηκαν πὼς εἶναι ἀπένταρος· || κ. ἀναφ. μὲ πράγμ. ἢ καταστάσεις : τὰ μυρίστηκε πὼς τὸν παρακολουθᾶ' ἡ ἀστυνομία, - ἀπὸ πέρυσι μυρίστηκα τὴ χρεοκοπία τους· **8)** ρηματ. π. μυρισμός, μύρισμα.

μῡρῑκαῖος (ὁ) σχόλ. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Λέσβῳ : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.613.

μυρικᾶς Ἡσ. «ἄφωνος, ἐν ἑαυτῷ ἔχων ὃ μέλλει πράττειν».

μῡρίκη (ἡ) κ. νεώτ. εἶδος θάμνου φυομένου συνήθ. ἐν ἑλώδεσι τόποις καὶ παρὰ τὴν θάλασσαν, ἡ μυρικιά (ἐν Ἑλλάδι μὲν τὸ θαμνῶδες φυτὸν μυρίκη ἡ μικρανθής, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ τὸ φυτὸν μυρίκη ἀρθρωτή) : Ἰλ.Κ 466 **καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας θῆκεν ἀνὰ μυρίκην,** αὐτ.Φ 18 **δόρυ . . κεκλιμένον μυρίκῃσιν,** αὐτ.350,Ἡρ.2,96 **ἐκ μυρίκης πεποιημένη θύρη** (ἐκ ξύλου τοῦ δένδρου μυρίκη), Θεόκρ. 1,13,Δίων Χρ.1,167,6 **μυρίκην ἢ καλάμην ἐστεφανωμένος,** Γαλ.14,504,19 **μυρίκης ἄνθος.**

μῡρῑκίνεος-ον μτγν. ποι. ὁ μυρίκινος βλ.λ. : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,298 **μυρικίνεον περὶ θάμνον.**

μῡρικῖνος-η-ον κ. μσν. ὁ τῆς μυρίκης, ὁ ἐκ μυρίκης : Ἰλ.Ζ 39 **ὄζῳ ἔνι βλαφθέντε μυρικίνῳ,** Σχόλ.Νίκ.Θηρ.613 **μυρικίνῳ ξύλῳ,** Πάπ. **κόμη μυρικίνη,** Ἱππιατρ.82,2 **πόρπακας μυρικίνους.**

μυρικοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. ἢ μυρικίδαι οἰκογέν. **δικοτυληδόνων φυτῶν** περιλαμβάνουσα θάμνους καὶ δενδρύλλια.

μυρικώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς μυρίκην : Θεόφρ.ΦΙ 4,6,7 **μυρικωδέστερος.**

μυρίνη (ἡ) μτγν. ἐσφ.γρ. μυρρίνη βλ.λ.: Πολύδ.6,108.

μυρίνης (ὁ) (οἶνος) ἀντὶ μυρρίνης βλ.λ., εἶδος γλυκέος οἴνου ἐν μεγάλῃ χρ. ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἐν Ρώμῃ : Δίφιλ.17,10 **χαριεῖ πολὺ μᾶλλον ἢ μυρίνην προσεγχέας,** Ποσείδ.34 **διφηρὸς ἄτοπος ὁ μυρίνης ὁ τίμιος,** Πολυδ.6,17· || οἶνος ἀρωματισμένος διὰ μύρου : Φιλιππίδ.39,Αἰλ.ΠΙ 12,31 **μύρῳ γὰρ οἶνον μιγνύντες οὕτως ἔπινον, . . καὶ ἐκαλεῖτο ὁ οἶνος μυρίνης.**

μυρίνινος-η-ον μτγν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ σμύρνινος βλ.λ. : ΠΔ Ἐσθ.2,12 **μυρινίνῳ ἐλαίῳ.**

μύρινος (ὁ) εἶδος θαλασσίου ἰχθύος : Ἀριστλ.Ζ) 602a,) **κεστρεῖ δὲ καὶ κεφάλῳ καὶ ὃν καλοῦσι τινὲς μύρινον** (ἰδ.γρ. μαρῖνον).

μῡρῐο- πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων, ἐχουσῶν τὴν ἔννοιαν ὅτι τὰ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ τελούμενον ὑπάρχει καὶ γίνεται μυριάκις, πλειστάκις, οἷον μυριόκαρπος, μυριόλεκτος, μυριόπλεθρος, μυριόπλουτος, μυριότρητος, μυριανθισμένος, μυριοπαινεμένος.

μῡρῐόβλαστος-ον (βλαστός) μσν. ὁ ἔχων μυρίους βλαστούς : Ἐγκώμ.Ἁγ.Πανταλ.14,1 **μυριόβλαστος στάχυς.**

μῡρῐόβοιος-ον (βοῦς) μτγν. ὁ ἔχων μυρίους, ἀναριθμήτους, λίαν πολλοὺς βοῦς : Ἐρύκ.ΑΠ 9,237 **μυριόβοια αὔλια.**

μῡρῐοβόλος-ον μσν. ὁ μυριαγωγός, ὁ μυριοφόρος : Θεοφάν.Ὁμ.578,6 **τριηρῶν καὶ σκαφῶν μυριοβόλων καὶ ἁλιάδων.**

μῡρῐογένεσις-εως (ἡ) μτγν. ἀστρολ. **ἐν τῷ ἀστερισμῷ** τῶν Ἰχθύων ἐμφαινόμενα σημεῖα δηλωτικὰ τῆς μοίρας (τοῦ ζῳδίου) τῶν τότε γεννωμένων, πιθ. ταὐτὸν πρὸς τὸ μοιρογένεσις: Φίρμικ.3,1,2,αὐτ.8,1,10.

μῡρῐόγλωσσος-ον (γλῶσσα) μσν. ὁ λαλῶν μυρίας, πολλὰς γλώσσας· || ἐπὶ χώρας, ὁ ἐν ᾧ λαλοῦνται πολλαὶ γλῶσσαι : Σωφρόν.3224A.

μῡρῐόγνωμος-ον (γνώμη) μσν. ὁ ἔχων μυρίας, πλείστας, ἀναριθμήτους γνώμας : Στουδ.Θεόδ.84A **ὁ τοῦ ψεύδους μῦθος, ἅτε πολυσχιδὴς καὶ μυριόγνωμος ὤν.**

μῡρῐογράφος-ον μσν. ὁ μυριάκις, ὁ πλειστάκις γεγραμμένος : Ἰω.Γεωμ.Ὕμ.4,29.

μῡρῐοδενδροφύτευτον (τὸ) μσν. ἐπὶ τόπου, ὁ ἐφ' οὗ φύονται πάμπολλα δένδρα : Λίβ.Ροδ.367 (ἔκδ.Μαυρ.) **μυριοδενδροφύτευτον περιβόλιν.**

μῡρῐόδεντρος-η-ο δημ. ἐπὶ τόπων, ὁ ἐφ' οὗ φύονται μυρία, ἀναρίθμητα, λίαν πολυάριθμα δένδρα, ὁ λίαν δασώδης : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 24,6 **ὡς νὰ μ' ὁδηγήσῃ | στὸ λόγγο τὸ μυριόδεντρο.**

μυριόδοντος-ον (ὀδούς) μτγν. ὁ. μυριόδους βλ.λ. : Νεῖλ.1144C.

μυριόδοξος-ον (δόξα) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἄπειρον δόξαν ἢ ὁ ἐπιφέρων, ὁ προσδίδων ἄμετρον δόξαν : Μον.4,175 **ἐν νίκαις ἱερῇσι στέμματα μυριόδοξα,** Στουδ.Θεόδ.518C **μυριόδοξος παράδοσις,** Ραγκ.Ἀλ.1,96,4 **χαῖρε, θεριστὰ τροπαίων, μυριόδοξε στρατέ.**

μῡρῐόδους-δοντος (ὁ,ἡ) (ὀδούς) μτγν. ὁ ἔχων ἀναριθμήτους ἤτοι πολλοὺς ὀδόντας: Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 9,285 **μυριόδους ἐλέφας,** Κλήμ.Κωνστ.ἀποστ. 37,27 **τὸν μυριόδοντα πρίονα.**

μῡρῐόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ποι. ἀντὶ **μυρίος** βλ.λ. : Χρησμ.Σιβ.1,224 **ὕδατα μυριόεντα φάνη.**

μυριοεμπύρετος-ον μσν. ὁ κατεχόμενος ὑπὸ λίαν ἐντεταμένου πυρετοῦ, ὁ πυρέσσων μεγάλως, ἰδ. ἐπὶ ἀρᾶς : Πρόδρ.1,237 **καὶ φάγε μυριοεμπύρετε ἐκ τὰ γραμματικά σου.**

μυριοεπαινῶ-έω μσν. ἐπαινῶ τινα πλειστάκις, καθ' ὑπερβολὴν : Χρον.Μορ.6162 **τότε τὸν εὐχαρίστησεν καὶ μυριοεπαινᾶ τον.**

μυριοευχαριστῶ μσν. εὐχαριστῶ τινα πλειστάκις, πρβλ. χιλιοευχαριστῶ : Χρον.Μορ.1888 **τὸν Καμπανέσῃ προσκυνᾷ, μυριοευχαριστεῖ τον.**

μυριόζωοι ἀγέλαι (αἱ) μσν. ἀγέλαι ἔχουσαι μυρία ζῷα, αἱ ἐξ οἱονεὶ ἀναριθμήτων, πολυαρίθμων ζῴων ἀποτελούμεναι : Ἀστερ.Ἀμασ. **ἐν** Mi.40,429.

μυριόηχος-η-ο δημ. ὁ ἔχων μυρίους, ἀναριθμήτους ἤχους ἢ μεγάλην ποικιλίαν ἤχων : Καρκβ. Ζητ.182 **ἡ βουὴ χιλιόφωνη καὶ μυριόηχη ἐκατρακυλοῦσεν ἀπὸ μακρινὲς ἀποστάσεις.**

μυριόκαρπος-ον (καρπός) ὁ ἔχων μυρίους, ἤτοι λίαν πολυαρίθμους, ἀναριθμήτους καρπούς : Σοφ. ΟΚ 676 **τὰν ἄβατον θεοῦ φυλλάδα μυριόκαρπον.**

μυριοκατακοσμῶ (κατακοσμῶ) μσν. περιβάλλω, κοσμῶ διὰ μυρίων κοσμημάτων, στολίζω μὲ μύρια στολίδια : Διήγ.Ἀχιλλ.738 **ὅταν τὸ ποικιλόμορφον καὶ χάριτος λιβάδιν | ἡ Κύπρις φέρει παρευθύς, μυριοκατακοσμεῖ το.**

μυριοκαταφιλῶ (καταφιλῶ) μσν. καταφιλῶ τινα μυριάκις, πλειστάκις : Διγεν.Ἀκρ.232 **παρακαλεῖ καὶ προσκυνᾷ, μυριοκαταφιλεῖ τον,** Λίβ.Ροδ. 1410 (ἔκδ.W) **πότε τὸν . . τράχηλον τῆς ὡραίας | περιπλακῶ ὡς ἐπιθυμῶ, μυριοκαταφιλήσω.**

μῡρῐόκεντρος-ον (κέντρον) μσν. ὁ ἔχων μυρία, ἀναρίθμητα κέντρα : ΚΜανασσ.Χρον.3249 **σκορπίε μυριόκεντρε.**

μῡρῐοκέφαλος-ον (κεφαλή) μσν. ὁ ἔχων μυρίας, ἀναριθμήτους κεφαλάς : Ἰω.Κλίμ.924C **τὸν μυριοκέφαλον δαίμονα φιλαργυρίας,** ΚΜανασσ. Χρον.5594 **μυριοκέφαλος ὕδρα.**

μυριόκλωνος-η-ο δημ. ἐπὶ δένδρων, **ὁ ἔχων** μυρίους, λίαν πολλοὺς κλώνους, κλάδους· || **κ.** μτφ. : Γρυπ.Σκ.Τερρ.101,2 **μυριόριζος, μυριόκλωνος ὁ πόνος ποὺ πονῶ.**

μῡρῐόκρᾱνος-ον (κράνος) ὁ ἔχων μυρίας, πλείστας κεφαλάς, μυριοκέφαλος : Εὐρ.Ἡρ.419 **τάν τε μυριόκρανον πολύφονον κύνα.**

μῡρῐόκυκλος-ον μτγν. ὁ ἔχων, ὁ σχηματίζων μυρίους κύκλους : Ἰω.Γαζ.1,192.

μῡρῐοκύμων-ονος (ὁ,ἡ) (κῦμα) μσν. ὁ ἔχων μυρία κύματα ἢ ὁ διεγείρων ἀναρίθμητα κύματα : ΚΜανασσ.Χρον.3742 **μυριοκύμων κλύδων.**

μυρίολβος-ον (ὄλβος) μσν. ὁ μυριάκις, ὁ ἀπείρως πλούσιος : Εὐστ.Πον.135,64.

μυριόλεκτος-ον (λέγω) ὁ μυριάκις, ἀπειράκις λεχθείς, ὁ πολυθρύλητος, ὁ χιλιοειπωμένος : Ξεν. Ἑλλ.5,2,17 **τούτων ἡμεῖς οὐδὲν λέγομεν ὅ,τι οὐ καὶ ἐν τῷ τῶν Ὀλυνθίων δήμῳ μυριόλεκτόν ἐστι**, Πολυδ.6,206, Λογγῖν.Ρητ.190Η, Ἀρισταίν.2,20.

μῡρῐολεξία (ἡ) μτγν. τὸ μυριάκις, ἀπειράκις λέγειν : Ρήτ.6,588δ **ὧν** (ὀνομάτων) **ἡ σαφήνεια ἐκ μυριολεξιῶν καὶ σαφηνισμοῦ γίνεται** (ἀμφ.γρ.).

μυριολυποῦμαι μσν., δημ. λυποῦμαί τινα ἀπείρως, ἤτοι λίαν : Ἐρωτόκρ.3,1243 **καὶ θὲς μὲ μυριολυπηθῆ, καὶ θὲς ἀναστενάζει.**

μῡρῐομαθής-οῦς-ές (μανθάνω) μσν. **ὁ** μυρία πράγματα μαθών, ὁ λίαν πεπαιδευμένος, **ὁ** πολυμαθέστατος : ΚΜανασσ.Χρον.5275 **ὁ μυριομαθέστατος ἐν φιλοσόφοις Λέων.**

μῡρῐομακαριότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἄπειρος μακαριότης, ἡ μεγίστη εὐδαιμονία, εὐτυχία : Ἰω. Χρυσ.3,35,26 **ἡ μυριομακαριότης, ἣν οὐ λόγος παραστῆσαι δύναται.**

μῡρῐομακάριστος-ον (μακαριστός) μτγν. **ὁ** μυριάκις, ἀπειράκις μακαριστός, ὁ λίαν μακάριος, εὐτυχής : Νεῖλ.Ἐπιστ.256,246Β **μυριομακάριστοι μὲν ὑπάρχομεν.**

μῡρῐομέγας (ὁ) μτγν. ὁ ἀπείρως μέγας : Ζώσ. Ἀλχ.230Β **μυριομέγας Ἑρμῆς.**

μῡρῐόμετροι ἀγέλαι (αἱ) μσν. αἱ κατὰ μυριάδας μετρούμεναι ἀγέλαι : Μιχ.Ἀτταλ.151,16 (ἐκδ.Β)· πρβλ. μυριόζωοι.

μῡρῐόμικτα πλήθη (τὰ) μσν. τὰ πολύμικτα πλήθη : Ἰω.Διακ.ἐν Βί.Ἰωσὴφ ἐν Mi.105,972.

μῡρῐόμματος-ον λεξ. ὁ ἔχων μυρία ὄμματα, **πολυπληθεῖς** ὀφθαλμούς : Ἀν.Παρισ.4,307.

μῡρῐόμορφος-ον (μορφή) μτγν. ὁ ἔχων μυρίας μορφάς, ὁ λαμβάνων ἀναριθμήτους μορφάς, ἐπὶ τοῦ Διονύσου : ΑΠ 9,524,18· ὁμ. ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος : αὐτ.525,13· ὁμ. κ. ἐπὶ τῆς Ἴσιδος : ΑΠλ.4, 264· **2)** τὰ οὐδ. μυριόμορφον ὡς οὐσ. **τὸ φυτὸν** ἀχίλλειος βλ.λ.6) : ΨΔιοσκ.4,36.

μῡρῐόμοχθος-ον (μόχθος) μτγν. ὁ μυρία μοχθήσας : ΑΠ 4,91 **μυριόμοχθος Ἡρακλῆς.**

μυριομπαλωμένος-η-α δημ. ὁ μυριάκις, χίλιες φορὲς μπαλωμένος βλ.λ., ὁ ἐφ' οὗ ὑπάρχουσιν ἀναρίθμητα μπαλώματα βλ.λ. : Καρκ.Ζητ.28 **ἐφοροῦσεν ἕνα κοντοκάποτο κανελὶ . . ἐπάνω ἀπὸ τὸ μαῦρο καὶ μυριομπαλωμένο πουκάμισό του.**

μῡρῐόναυς-αος (ὁ,ἡ) (ναῦς) μτγν. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μυρίων νεῶν, ὁ συγκείμενος ἐξ ἀναριθμήτων πλοίων : Ἀλφ.ΑΠ 7,237 **μυριόναυν ἄρη.**

μῡρῐόνεκρος-ον (νεκρός) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ μάχης, πολέμου κττ., ὁ καθ' ὃν ἐφονεύθησαν μυριάδες ἀνθρώπων : Πλούτ.Ἀλέξ.1 **μάχαι μυριόνεκροι**· ‖ μσν. **τάφος μυριόνεκρος** ὁ ἐν ᾧ ἐτάφησαν ἀναρίθμητοι νεκροί : ΚΜανασσ.Χρον.4020.

μῡρῐονικηφόρος-ον (νικηφόρος) μσν. ὁ μυριάκις, πλειστάκις ἀναδειχθεὶς νικηφόρος : ΚΜανασσ.Χρον.2145 **ἄνδρα . . μυριονικηφόρον.**

μῡρῐόνῑκος-ον (νίκη) μσν. ὁ μυρίας, πλείστας νίκας νικήσας : ΚΜανασσ.Χρον.3187 **μυριόνικος . .** στρατάρχης.

μῡρῐοντᾰδικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυριάδα, εἰς τὸν ἀριθμὸν 10000 : Θέων Σμ.Πτολ.64Η **μυριονταδικὸς διπλοῦς** (μονὰς δευτέρας τάξεως μυριάδων, ἤτοι 10000²), αὐτ. **μυριονταδικὸς τριπλοῦς** (μονὰς τρίτης τάξεως μυριάδων, ἤτοι 10000³).

μῡρῐοντάκις ἐπίρρ. Ἡσ. ἀντὶ μυριάκις, σχηματισθὲν κατὰ τὸ ἑκατοντάκις.

μῡρῐοντᾰπλασίων-ονος-ον σχόλ. ὁ μυριοντάκις μεγαλύτερός τινος, μτ.γενικ.: Σχόλ.Πάππ.1182,4.

μῡρῐόνταρχος (ὁ) ὁ μυρίαρχος, ὁ μυριάρχης : Αἰσχ.Πέρσ.314 **Χρυσεὺς Μάταλλος μυριόνταρχος θανών**, αὐτ.993 **ἀνδρῶν μυριόνταρχον** (ἐσφ.γρ.).

μῡρῐόξιφος-ον (ξίφος) μσν. ἐπὶ μάχης, ὁ καθ' ὃν ἐγένετο χρῆσις μυρίων, ἀναριθμήτων ξιφῶν : Θεόδ.Διάκ.Ἔκστρ.Κρήτ.2,116 **μυριοξίφου μάχης.**

μῡρῐοπᾰθής-οῦς-ές (πάσχω) μτγν. ὁ μυρία παθών, ὁ πολυπαθής : Βασ.2,237Α **οὕτως ἀσυμφώνως μυριοπαθεῖς ἡμᾶς ποιήσας.**

μυριοπαίνετος-η-ο δημ. ὁ μυριάκις, ἀπειράκις ἐπαινεθείς : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1,17 **στὴ γῆ τὴ μυριοπαίνετη ποὺ 'χει φτενὸ τὸ χῶμα.**

μῡρῐοπάλαι (πάλαι), δ.γρ. -**όπαλαι** ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. πρὸ ἀπείρου, ἀναριθμήτου χρόνου : Εὐστ.Ἰλ. 725,40 **τρίπαλαι καὶ δεκάπαλαι καὶ μυριόπαλαι.**

μῡρῐοπαρακαλῶ (παρακαλῶ) μσν. παρακαλῶ μυριάκις, ἀπειράκις, ὑπερμέτρως : Λίβ.Ροδ.1554 **μυριοπαρακαλῶ σε,** | **νὰ συμπονέσῃς τὰ ἔπαθα.**

μῡρῐοπλασιάζω μσν. πολλαπλασιάζω ἐπὶ 10000 : Παχύμ. Ρουα. ἐν Mingarelli Codd.Nan.227.

μῡρῐοπλάσιος-ον κ. μσν. ἀ. μυριοπλασίων βλ.λ. 2), ὁ ἀπειροπλάσιος, μτ. γενικ. : Ξεν.Οἰκ.8,22 **μυριοπλάσια ἡμῶν ἔχει ἡ πᾶσα πόλις**, Ἀριστλ. ΗΝικ.1150a,8 **μυριοπλάσια γὰρ ἂν κακὰ ποιήσειεν ἄνθρωπος κακὸς θηρίου**· ‖ κ. ἀπολ. : ΠΔ Ψαλμ.67(68),18 **τὸ ἅρμα τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον,** Ἐφραὶμ Σύρ.1,194D **μυριοπλάσιον νικωμένη,** Εὐστ. Πον.129,19 **καὶ ἅμα ἐξαντλοῦμεν, ἅμα ἐπεισρέει τὰ κρείττονα καὶ αὐτὰ εἰς μυριοπλάσιον.**

μῡρῐοπλᾰσίων-ονος-ον μτγν. μυριάκις τόσος, δέκα χιλιάδας φορὰς τόσος : Ἀρχιμ.Ψαμμ.2,1 **ἁ διάμετρος τοῦ κόσμου τῆς διαμέτρου τᾶς γᾶς ἐλάττων** (ἐλάσσων) **ἐστὶν ἢ μυριοπλασίων**· **2)** ὁ ἀπειράκις περισσότερος, μεγαλύτερος, ἐν χρ. ὡς συγκρ., μτ. γενικ. : Κλεομήδ.2,1 **ὑποθέμενος μυριοπλασίονα εἶναι τὸν ἡλιακὸν κύκλον τοῦ τῆς γῆς κύκλου**, Ἰω.Χρυσ.1,326, αὐτ.4,674,29 **μυριοπλασίων ἡ τοῦ θεοῦ χάρις.**

μῡρῐοπλασίως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἀπειροπλασίως, ἀπείρως, πολλαπλασίως : ΠΔ Σοφ.Σειρ.23,19 **ὀφθαλμοὶ κυρίου μυριοπλασίως ἡλίου φωτεινότεροι**, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.229,28, Ἰω.Χρυσ.5,62,34 **ᾔδει ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου μυριοπλασίως ἡλίου φωτεινότεροι**, Εὐστ.Πον.359,28 **τὸν καρπὸν ἀποδιδοῦσα μυριοπλασίως.**

μῡρῐόπλεθρος-ον (πλέθρον) μτγν. ὁ ἔχων ἔκτασιν μυρίων πλέθρων, ὁ μεγάλης ἐκτάσεως : Πολύβ.37,3,8 **μυριοπλέθρους ἀγροὺς κατασκευάσας παμφόρους**, Διόδ.Σ 32,16 **ἑκάστῳ τῶν υἱῶν ἀπολιπεῖν ἀγρὸν μυριόπλεθρον, κεκοσμημένον πάσαις ταῖς κατασκευαῖς.**

μῡρῐοπλήθεια (ἡ) μσν. ἀναρίθμητος, ἄπειρος πληθύς : Εὐστ.Πον.346,85 **ἀντὶ τῆς πάλαι μυριοπληθείας ἄρτι τὴν μονάδα προΐσχεται.**

μῡρῐοπληθής-οῦς-ές (πλῆθος) ὁ ἄπειρος τὸ πλῆθος, ὁ ἀναρίθμητος, ὁ πολυπληθής : Εὐρ.ΙΑ 571 **κόσμος . . ὁ μυριοπληθὴς μείζω πόλιν αὔξει**, Ἀναξανδρ.41,9 **ἄνδρας . . μυριοπληθεῖς**, Ἡλιόδ.Αἰθ.9,3 **ἐκδραμεῖν τε τῆς πόλεως ἐπὶ μυριοπληθῆ στρατὸν οὐ θαρσῶν.**

μῡρῐόπλοκος-ον (πλοκή) μσν. ὁ μυριάκις, ἀπειράκις πεπλεγμένος, ὁ πολύπλοκος : Στουδ. Θεόδ.165C **ὁρμαθὸν μυριόπλοκον πολυθείας.**

μυριόπλουτος-η-ο δημ. ὁ ἔχων ἄπειρα, ἀναρίθμημα πλούτη, ὁ πάμπλουτος.

μυριοπονοθλιμμένος-η-ον μσν. ὁ ἐκ μυρίων πόνων, θλίψεων τεθλιμμένος : Λίβ.Ροδ.1978 **πρὸς τὴν κατούναν μου μυριοπονοθλιμμένος.**

μῡρῐόπους-ποδος-πουν (πούς) κ. μσν. **ὁ** ἔχων μυρίους, ἀναριθμήτους πόδας, ὁ πολύπους : Σχόλ. Νίκ.Θηρ.805, Τζέτζ.Χιλ.13,561 **ἰουλός ἐστι μὲν ἰχθὺς καὶ σκώληξ μυριόπους**· **2)** ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος μυρίων ποδῶν, ὁ ἔχων πλευρὰς μήκους μυρίων ποδῶν : Θεόφρ.ΦΑΙτ.6,2,4 **τὸ τρίγωνον τὸ ποδιαῖον καὶ τὸ μυριόπουν.**

μῡρῐοπρόσωπος-ον (πρόσωπον) μσν. ὁ ἔχων μύρια, πλεῖστα πρόσωπα, ἤτοι ὄψεις ἢ σχήματα: Ἰω.Μον.Μεταν.106D.

μῡρῐόπτερος-ον (πτερόν) μσν. ὁ ἔχων μυρία, ἀναρίθμητα πτερά: Κ Μανασσ.Χρον.3761 **ἀκρίδα μυριόπτερον.**

μυριοπτέρυγος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μυρίας, ἀναριθμήτους πτέρυγας, μτφ. ἐπὶ ἀνέμου, ὁ πνέων ὁρμητικῶς: Παπαδ.Χριστ.Διηγ.26 **ὁ Βορρᾶς παγερὸς ἀποσπᾶται μυριοπτέρυγος ἀπὸ τὸν . . Ἄθω.**

μῡρῐορέγομαι μσν. δημ. ὀρέγομαί τι σφοδρῶς, ἀγαπῶ ὑπερμέτρως: Ἐρωτόκρ.1,1438 **ὅλα τὰ μυριορέγετο κι ἐπαίνα ἡ Ἀρετοῦσα,** αὐτ.2,380.

μυριόριζος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μυρίας, ἀναριθμήτους ρίζας, μτφ.: Γρυπ.Σκ.Τερρ.101,5 **μυριόριζος, μυριόκλωνος ὁ πόνος ποὺ πονῶ.**

μύριος-α-ο(ν) κ.μσν., νεώτ. κ.δημ. συνήθ. κτ. πληθ. μύριοι-αι(-ες)-α οἱ δεκακισχίλιοι, οἱ ἀριθμούμενοι εἰς δέκα χιλιάδας· Ἡρωδιαν.Τεχν.Λείφ.1,125 «μύριος ὁ ὡρισμένος ἀριθμός, μυρίος ἀόριστος», Θεόγνωστ.Καν.58,9 «μύριος ἡ τῶν δέκα χιλιάδων ἀπαρίθμησις· ἐπὶ γὰρ τοῦ ἀορίστου παροξύνεται», Ἡσίοδ.Ἔργ.252 **τρὶς γὰρ μύριοι εἰσίν,** Ἡρ.3,95 **τάλαντα μύρια καὶ τετρακισχίλια,** ΚΔ Ματθ.18,24 **προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων,** - **ἡ κάθοδος τῶν μυρίων**· ὁμ. κτ. ἑν. ἔν τισι στρατ. φρ.: Ἡρ.1,27 **νησιῶται ἵππον συνωνέονται μυρίην** (δεκακισχιλίους ἱππεῖς), αὐτ.7,4,1, Αἰσχ.Πέρσ.302 **Ἀρτεμβάρης δὲ μυρίας ἵππου βραβεύς,** Ξεν.Ἀν.1,7,10 **τῶν μὲν Ἑλλήνων ἀσπὶς μυρία** (δέκα χιλιάδες ὁπλῖται)· ὁμ. σπαν. μτ. ἄλλων λέξεων: Πάπ. **κατὰ μυρίαν δέσμην** (κατὰ δέκα χιλιάδας δέματα)· ‖ **Μύριοι** (οἱ) ἡ Βουλὴ τῶν Ἀρκάδων, ἀποτελουμένη ἐκ δεκακισχιλίων μελῶν ἀντιπροσωπευόντων ἁπάσας τὰς πόλεις τῆς Ἀρκαδίας: Ξεν.Ἑλλ.7,1,38 **ἀπήγγειλέ τε πρὸς τοὺς μυρίους,** Δημ.344 **λόγους, οὓς ἐν τοῖς μυρίοις ἐν Μεγάλῃ πόλει . . δεδημηγορηκέναι**· **2)** ὁμ. πληθ. ἀντὶ μυρίοι ἀπειράριθμοι, ἀναρίθμητοι, ἄπειροι, πολλοί: Ἐρωτόκρ.5,702 **χίλιους μύριους λογισμοὺς κακοὺς στὸ νοῦν τσι βάνει,** Κάλβ.Ὠδ.4,7 **βαθυσκαφῆ ἐφανέρωσε | μνήματα μύρια,** Ἀρτ.Βατοπ.31 **ἔγραφέ μου μύρια γιὰ τὸ πῶς στὴ μοναξιὰ ζῇ**· ὁμ. κ. δ. αἴνιγμ. **χίλιοι μύριοι καλογέροι σ' ἕνα ράσο τυλιγμένοι** (τὸ ρόϊδο), φρ. ἐν χρ. συνήθ. ὡς τίτλος **μύρια ὅσα** (ἀντὶ πλεῖστα ὅσα).

μῡρίος-α-ον κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. (τὸ θηλ. κ. -ος: Κριναγ.ΑΠλ.4,40) ὁ ἀπείρως μέγας τὸν ἀριθμόν, ὁ ἀναρίθμητος, ὁ ἄπειρος, ὁ ἀμέτρητος· ΕΜ 595,6 «**μυρία ἀντὶ τοῦ πολλά,** ἀορίστως, τὸ μυ βραχύ· ἐπὶ **μὲν** γὰρ τοῦ ἄλλου τοῦ σημαίνοντος ὡρισμένον πλῆθος ἐκτεταμένον ἐστιν», Σουΐδ. «**μυρία, πολλά,** ἀναρίθμητα· μύρια δὲ ὁ ἀριθμός», Εὐστ.Ἰλ.907,θ «**μυρία μὲν τὰ ἁπλῶς πολλά, μύρια δὲ τὰ ἐν δέκα χιλιάσι**», κυρ. ἐπὶ ἀριθμῶν κ. ἰδ. κτ. πληθ. ὡς συνήθ. π. Ὁμ., ἀλλὰ κ. κτ. ἑν. μτ. περιληπτικῶν ὀνομάτων: Ἰλ.Β 468 **ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι . . μυρίοι,** αὐτ.Φ 320 **ἅλις χέραδος περιχεύας μυρίον,** Πίνδ.Ν 10,45 **χαλκὸν μυρίον οὐ δυνατὸν ἐξελέγχειν,** Εὐρ.Φοίν.441 **μυρίαν ἄγων λόγχην,** Θεόκρ.16,22 **τί δὲ κέρδος ὁ μυρίος ἔνδοθι χρυσὸς κείμενος;,** ΚΔ Κορινθ.1,4,15 **ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε,** αὐτ.14,19, Πολυδ.2,116 **ἐπὶ μυρίαν ἀκοὴν περισχιζόμενος φθόγγος,** Πρόδρ.2,447 **μυρίας γὰρ εἰ λέγει τις καθ' ὥραν ἀληθείας**· ὁμ. μετ' ἄλλων λέξεων ἐπιτεινουσῶν τὴν σημ.: Ὀδ.Ρ 422 **δμῶες μάλα μυρίοι,** αὐτ.Τ 78, Πλάτ.Θεαίτ.175Α **Ἕλληνες πολλάκις μυρίοι,** αὐτ.Νόμ.676Β **μυρίαι μὲν ἐπὶ μυρίαις . . πόλεις,** Διον.Ἁλ.Ρητ.7,4 **θεάματα καὶ ἀκροάματα μυρία ἐπὶ μυρίοις προέθεσαν**· **2)** ἐπὶ μεγέθους, ὁ ὑπερμεγέθης, ὁ πελώριος, ὁ ἄμετρος, ὁ πολὺ μεγάλος: Ἰλ.Σ 88 **ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη,** αὐτ.Α 2 **ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν,** αὐτ.Ω 639, Ὀδ.Ο 452 **ὁ δ' ὑμὶν μυρίον ὦνον ἄλφοι** (μέγα ἀντίτιμον, μεγάλην τιμήν), Πίνδ.Ι 4(3),1 **μυρία παντᾷ κέλευθος** (ἀτελεύτητος ὁδός, μεγάλο ταξίδι), Βακχ.5,31, αὐτ.18,1 **πάρεστι μυρία κέλευθος . . μελέων,** αὐτ.8,48 **μυρία παντᾷ φάτις,** Ἡρ.2,136 **ὄψιν οἰκοδομημάτων μυρίην** (ποικίλην), αὐτ.148 **θῶμα μυρίον,** αὐτ.6,67 **μυρίης κακότητος ἢ μυρίης εὐδαιμονίης,** Αἰσχ.Πρ.541 **μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον,** Σοφ.Φιλ.1168 **ἔχειν μυρίον ἄχθος,** Εὐρ.Ἄλκ.544 **καί σοι μυρίαν ἕξω χάριν,** Πλάτ.Ἀπολ.23Β **ἐν πενίᾳ μυρίᾳ εἰμὶ** (ἐν μεγάλῃ, ἀπείρῳ πενίᾳ), αὐτ.Νόμ.677Ε **μυρίαν μέν τινα φοβερὰν ἐρημίαν,** αὐτ.Φίλ.13Α, Θεόκρ.Ἐπιγρ.21,2 **μυρίον κλέος,** Λουκ.ΖΤραγ.33 **μυρίας τῆς σπουδῆς δεόμενον,** Ἰουλ.Λόγ.7,232Α **μυρία ἀχλύς,** Κριναγ.ΑΠλ.4,40 **εἷς ἑτάρων μυρίον εὐφροσύνην**· ‖ ὁμ. ἐπὶ χρόνου, ἄπειρος, ἀναρίθμητος: Πίνδ.Ι 4(5),28 **μυρίον χρόνον,** Σοφ.ΟΚ 397 **ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου,** αὐτ.617 **μυρίας ὁ μυρίος χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τ' ἰών**· **3)** μτγν. τὰ οὐδ. κτ. πληθ. **μυρία,** ἢ κτ. ἑν. **μυρίον,** ὡς ἐπίρρ. ἀπείρως, ὑπερμέτρως, ἀπαύστως, πολύ: Ἐφραίμ Σύρ.3,222Ε **μυρία ἁμαρτωλός,** Μᾶρκ.Ἀργ.ΑΠ 7,374,2 **ὃν παρὰ κῦμα ἔκλαυσεν μήτηρ μυρία,** ΑΠ 9,73,5 **θαμβῶ σε τὸ μυρίον**· ‖ ὁμ. ἡ δοτ. **μυρίῳ** ὡς ἐπίρρ. ἀπείρως, πολύ: Εὐρ.Ἀνδρ.701, **οἱ δ' εἰσὶν αὐτῶν μυρίῳ σοφώτεροι,** Πλάτ.Πολ.520C **ξυνεθιζόμενοι γὰρ μυρίῳ βέλτιον ὄψεσθε τῶν ἐκεῖ,** αὐτ.Τίμ.33Β, αὐτ.Πολιτ.272C **οἱ τότε μυρίῳ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον**· ‖ ὁμ. κ. κτ. ὀνομαστ.: αὐτ.Θεαίτ.166D **μυρίον μέντοι διαφέρειν ἕτερον ἑτέρου αὐτῷ τούτῳ.**

μῡρῐόστᾰχυς-υος (ὁ,ἡ) (στάχυς) μσν. ὁ ἔχων, ὁ ἐκφύων μυρίους, ἀναριθμήτους στάχυς: Πισίδ.Γ Ἐξαήμ.48C **τὸν ὥσπερ ἐν τάφῳ φθαρέντα κόκκον μυριόσταχυν φέρει.**

μῡρῐοστημόριον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ μυριοστόν, τὸ δεκακισχιλιοστὸν μέρος πράγματός τινος: Ἀριστλ.Αἰσθ.445b,31.

μυριοστόλιστος-η-ο δημ. ὁ κεκοσμημένος διὰ μυρίων κοσμημάτων: **μυριοστόλιστη νύφη,** Ζερβ.Λυρ.Σάτ.1,1 **στὴ γῆ τὴ μυριοστόλιστη.**

μυριόστολος-ον (στόλος) μσν. ὁ πολυπληθὴς στόλος: Κ Μανασσ.Χρον.1229 **στόλος μυριόστολος αὐτῶν συνεκροτεῖτο.**

μυριόστομος(-η)-ο(ν) (στόμα) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων μυρία ἤτοι ἀναρίθμητα, πλεῖστα στόματα, ὅθ. ἐκ πλείστων συγκεκροτημένος: Πισίδ.Γ Ἐξαήμ.46Α **μυριόστομον ξίφος,** Πρόδρ. **μυριόστομον δόρυ**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ μυρίων, πλείστων στομάτων ἐξερχόμενος: **μυριόστομος ζητωκραυγή,** - **μυριόστομη φήμη** (ἡ οἱονεὶ διὰ μυρίων στομάτων διαδιδομένη).

μυριοστός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν τῇ κατ' ἀρίθμησιν σειρᾷ ἔχων τὸν ἀριθμὸν δέκα χιλιάδας, ὁ δεκακισχιλιοστός: Ξεν.ΚΠ 2,3,6 **οὐδ' ἂν χιλιοστός, ἴσως δ' οὐδ' ἂν** μυριοστός, Πλάτ.Νόμ.656Ε **τὰ μυριοστὸν ἔτος γεγραμμένα,** Ἀριστλ.Ρητ.1386a,29 **μυριοστὸν ἔτος γενόμενα ἢ ἐσόμενα,** αὐτ.Φυσ.218a,28· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. γενικ. (δημ. ἐμπροθ., ἀπὸ) ὁ κατὰ μέγεθος ἢ ποσὸν μυριάκις ἤτοι κατὰ πολύ, κατὰ πλεῖστον μικρότερος τοῦ μεγέθους ἢ τοῦ ποσοῦ πρὸς ὃ συγκρίνεται, τὸ ἐλάχιστον: Ἀριστφ.Λυσ.355 **καὶ μὴν μέρος γ' ἡμῶν ὁρᾶτ' οὔπω τὸ μυριοστόν,** αὐτ.Θεσμ.555, - **οὐδὲ τὸ μυριοστὸν τῶν δαπανωμένων δι' ἐξοπλισμούς,** - **καὶ τὸ μυριοστὸ νὰ 'κανε ἀπ' ὅσα ὑποσχέθηκε, καλὰ θὰ ἦταν**· κ. ἀπολ. ἐξυπονοουμένου τοῦ ὅρου συγκρίσεως: Ἰω.Χρυσ.1,257Β **οὐδὲ μυριοστὸν μέρος**· **3)** νεώτ. ἐν φρ.

διὰ μυριοστὴν φορὰν ἐπαναλαμβάνω τὴν σύστασιν· 4) τὸ οὐδ. μυριοστόν ὡς οὐσ. ἕκαστον τῶν μερῶν τοῦ εἰς δεκακισχίλια μέρη διῃρημένου πράγμ., θεωρουμένου ὡς μονάδος : Ἰάμβλ.Νικ. Ἀριθμ.17B **μέχρις ἑκατοστοῦ, . . καὶ μυριοστοῦ**, Ἰω.Χρυσ.1,546D.

μῡρῐόστροφος-ον (στρέφω) μσν. ὁ κατὰ μυρίους τρόπους στρεφόμενος, ὁ ἀσταθής, ὁ ἄστατος : Εὐστ.Πον.216,86 **τὸ ποικίλον τοῦ βίου καὶ πολυειδὲς καὶ** μυριόστροφον.

μῡρῐοστύς-ύος (ἡ) ἡ μυριάς, στρατιωτικὴ μονὰς ἐκ δεκακισχιλίων ἀνδρῶν : Ξεν.ΚΠ 6,3,20 **τούτους δὲ** οἱ μυρίαρχοι **ἔταττον εἰς ἑκατὸν πανταχῇ τὴν μυριοστὺν ἑκάστην.**

μῡρῐοστῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τὸ μυριοστόν : Στουδ.Θεόδ.348D **κἂν μυριοστῶς γράφοιτο.**

μῡρῐοσχιδής-οῦς-ές (σχίζω) μσν. ὁ εἰς μυρία, πολλὰ σχιζόμενος, ὁ ἔχων ἀναριθμήτους ὑποδιαιρέσεις : Εὐστ.Πον.225,96 **διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ἀπειρίαν καὶ τὸ ἐντεῦθεν μυριοσχιδές.**

μῡρῐοτᾱγός (ὁ) (ταγός) ὁ ἀρχηγὸς μυρίων, ἀναριθμήτων ἀνδρῶν : Αἰσχ.Πέρσ.993 **Μάρδων ἀνδρῶν μυριοταγὸν** (πιθ. γρ.).

μῡρῐοτευχής-οῦς-ές (τεῦχος) ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ μυρίων ἐνόπλων ἀνδρῶν, ὁ μετὰ δεκακισχιλίων ἐνόπλων · Εὐρ.ΙΤ 142 **σὺν κώπᾳ χιλιοναύτᾳ μυριοτευχεῖ.**

μῡρῐότεχνος-ον (τέχνη) μσν ὁ μυρίας, πλείστας τέχνας ἐπιστάμενος.

μῡρῐότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης ἢ τὸ ποσὸν τῶν μυρίων, ἡ μυριάς : ΠΔ Σοφ.Σαλ.12,22 **τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστιγοῖς.**

μῡρῐότῑμος-ον (τιμή) γλωσσ. κ. μσν. ὁ μυριάκις τίμιος, ὁ ἄτιμητος, ὁ πολύτιμος· Κυρ., Δαμασκ. 12,855Ε **τὸ τῶν ἀρετῶν μυριότιμον σύνθημα.**

μυριότοκος-ον (τόκος) μσν. ὁ φέρων, ὁ ἀποφέρων μυρίους, ἀναριθμήτους τόκους : Εὐστ.Πον. 148,25 **ἣν ὅρος αὐτῷ πλούτου τὸ δανείζειν θεῷ, οὗ μυριότοκας ἡ ἀνταπόδοσις.**

μῡρῐότρητος-ον (τρητός) μτγν. ὁ ἔχων μυρίας, πλείστας ὀπάς, τρύπας : ΨΦωκυλ.174 **ἄγγεα μυριότρητα** (ἐπὶ τῶν κηρηθρῶν τῶν μελισσῶν).

μῡρῐότροπος-ον (τρόπος) μτγν. κ. δημ. ὁ κατὰ μυρίους τρόπους γινόμενος, ὁ ἀπείρως ποικίλος : Γρηγ.Νύσσ.1,460Β **πῶς μυριότροπός ἐστι κατὰ τῆς σῆς πόλεως ἢ τοῦ ἀντικειμένου στρατηγία,** αὐτ.910D **ἐν ταῖς μυριοτρόποις τῶν ἄστρων ἐπιπλοκαῖς,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 75,12 **τρανὴ τοῦ ἀπείρου γέννα | μυριότροπη, μυριοφαινάμενη·** || ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. -ως : Γρηγ.Νύσσ.2,43Α.

μῡρῐοτρόφος-ον (τρέφω) μσν. ὁ τρέφων μυρίους, ἀναριθμήτους : Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.1779 **ἄρτοι δὲ πηγάζουσι μυριοτρόφοι.**

μῡρῐοῡπόστατος-ον μτγν. ὁ ἔχων μυρίας, ἀναριθμήτους ὑποστάσεις : Γρηγ.π. Matthaei Lect. Mosquens.2,25.

μυριοφαινάμενος-η-ο δημ. ὁ ὑπὸ μυρίας ὄψεις ἐμφανιζόμενος : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 75,12 **τρανὴ τοῦ ἀπείρου γέννα | μυριότροπη, μυριοφαινάμενη, | ἀνεύρετη κι ἀγύρευτη.**

μυριόφθαλμος-ον (ὀφθαλμός) μσν. ὁ ἔχων μυρίους, ἀναριθμήτους ὀφθαλμούς, ὁ μυριόμματος : Εὐστ.Πον.1504,54.

μῡρῐόφῐλος-ον (φίλος) μτγν. ὁ ἔχων ἀναριθμήτους, ἀπείρους φίλους : Θεμίστ.Λογ.22,270Α.

μῡρῐοφόρος-ον (φέρω) ὁ φέρων, ὁ χωρῶν φορτίον δεκακισχιλίων μέτρων, ἐπὶ ἐμπορικοῦ πλοίου μεγάλης χωρητικότητος : Θουκ.7,27 **προσαγαγόντες . . ναῦν μυριοφόρον** (σχόλ. «**μεγάλην, δυναμένην δέξασθαι μύριον** (μυρίων) **φόρτον**»), Κτησ.ἀπ.57,6 **τὸ ὕψος ὅσον μυριοφόρου νεὼς ἱστός,** Φίλ.1,28, Πολύδ.1,82, Θεμίστ.Λόγ.16,212Α.

μῡρῐόφορτος-ον (φόρτος) μτγν. κ. μσν. ὁ μυριοφόρος βλ.λ.:Αὐτομ.ΑΠ 10,23 **μυριόφορτος ναῦς,** Ἰμέρ.Λόγ.14,9,Κ Μανασσ.Χρον.4887 **τὴν ναῦν τὴν μυριόφορτον αὐτόφορτον βρωθῆναι.**

μυριοφρόνιμος-η-ο δημ. ὁ εἰς μέγιστον βαθμὸν φρόνιμος, ὁ πολὺ φρόνιμος : δ.δίστ. **κι ὁπού 'ναι μυριοφρόνιμη σφάκελα τὸν φορτώνει.**

μῡρῐόφυλλον (τό) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος ὑδροβίου φυτοῦ, πιθ. **τὸ μυριόφυλλον τὸ σφονδυλωτόν:** Διοσκ.4,114,Γαλ.12,81· || νεώτ. βοταν. γένος ἁλορραγοειδῶν φυτῶν, **περιλαμβάνον** ὑδροβίους πολυετεῖς πόας.

μῡρῐόφυλος-ον (φῦλον) μτγν. ὁ ἔχων ἀναρίθμητα φῦλα, ὁ διαιρούμενος εἰς ἀναριθμήτους φυλάς, ἄπειρα γένη : Ὀππ.Ἁλ.1,626.

μῡρῐοφύτευτος(-η)-ο(ν) (φυτεύω) μσν. κ. δημ. ἐπὶ τόπων, ὁ ἔχων μυριάδας φυτῶν, ὁ πλούσιος εἰς βλάστησιν, ὁ ἐκ πολλῶν εἰδῶν φυτῶν κατάφυτος : Λίβ.Ροδ.1745 (ἐκδ.Μαυρ.) **μυριοφύτευτον βουνίν.**

μῡρῐόφωνος-ον (φωνή) μτγν. ὁ ὁμιλῶν εἰς μυρίας φωνάς, ἤτοι ὁ λαλῶν πλείστας γλώσσας : Α Πλ.5,362.

μυριοχάριτος-η-ο μσν. δημ. ὁ μυρίας χάριτας ἔχων, ὁ διὰ πολλῶν χαρίτων πεπροικισμένος : Ἐρωτόκρ.2,547 **καλὰ καὶ μυριοχάριτο τὸν ἤκαμεν ἡ φύση.**

μῡρῐοχαριτωμένος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ μυριοχάριτος, ποὺ ἔχει · πολλὲς χάρες : Διήγ.Ἀχιλλ. 866 **γνώρισε κόρη ἐρωτική, μυριοχαριτωμένη.**

μῡρῐοχαύνη (ἡ) (χαῦνος) ἡ ἀπείρως χαύνη γυνή, ἡ κάμνουσα ἄπειρα ἀκκίσματα : Ἱππ.Ἐπιδ.2,1,12 μυριοχαύνη (κτ. Ἐρωτιαν. μηριοχάνη, π.Γαλ.19,142 μυοχάνη).

μυριόχειλος-ον (χεῖλος) μσν. ὁ ἔχων μυρία χείλη : Σωφρόν.3224Α.

μῡρῐόχειρ-χειρος (ὁ,ἡ) (χείρ) μσν. ὁ ἔχων μυρίας, ἀναριθμήτους χεῖρας : Εὐστ.Πον.211,73.

μῡρῐόχρους-οος-ουν-οον (χροιά) μσν. ὁ ἔχων μυρία, ἀναρίθμητα χρώματα : Κ Μανασσ.Χρον.134 **ὡς ἄνθη μυριόχροα τὰ τῶν ἀστέρων σέλα,** Πλαν. Ὀβίδ.Μεταμ.10,261.

μῡρῐοχρωματισμένος-η-ο(ν) μσν. κ.δημ. ὁ διὰ μυρίων ποικίλων χρωμάτων κεχρωματισμένος : Λίβ. Ροδ.194W **χέρια ζωγράφου νὰ 'λεγες, ἂν εἶδες τὸ λιβάδιν, | τὸ ἐποῖκαν χιλιοέμορφον, μυριοχρωματισμένον.**

μυριόχρωμος-η-ο δημ. ὁ ἔχων μυρία, ποικίλα χρώματα : Γρυπ.Σκ.Τερρ.92,12 **ψυχὲς μυριόχρωμες στὰ λούλουδα τριγύρω.**

μύρίπνους-οος-ουν-οον (πνέω) μτγν. ὁ μυρόπνους, ὁ ἀποπνέων μύρα, ὁ εὐώδης, ὁ μυρωδάτος: Ἀρχύτ.Ἀμφ.1 **τὴν βοτρυοστέφανον μυρίπνουν Μακύναν ἐρανήν,** Παλλδ.ΑΠ 9,6.

μῡρίς-ίδος (ἡ) (μύρον) μυροδόχον ἀγγεῖον, μυροθήκη : Πολυδ.7,177 **ἀλάβαστρον, μυρίδα μυρηρὰν λήκυθον·** 2) δ.γρ. ἀντὶ μυρρίς βλ.λ. : Θεόφρ. ΦΑἰτ.7,9,3.

μύρισμα-ατος (τό) (μυρίζω) μτγν., μσν., νεώτ. κ.δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μυρίζω βλ.λ.1), ἡ διὰ μύρου ἐπίχρισις, ἡ μυραλοιφία· Πολυδ.7,177 «**μύρῳ χρίσασθαι, μύρου ὄζειν**» : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(1), 249 **μυρίσματα·** 2) τὸ μύρον, ἡ ἀλοιφὴ δι' ἧς χριόμεθα : Ἐφραὶμ Σύρ.3,387F **τῶν προσκαίρων καὶ ῥυπαρῶν μυρισμάτων,** Στουδ.Θεόδ.405Β **μυρίσματα ἀθανασίας·** || νεώτ. εὐῶδες πρᾶγμα, ἄρωμα· 3) μσν. εὐῶδες ἄνθος : Διήγ.Ἀχιλλ.976 **καὶ τὸ λιβάδιν ἤνθισεν τριαντάφυλλα τοῦ κήπου | καὶ ῥόδα καὶ μυρίσματα·** 4) ὀσμή, εὐωδία, μυρωδιά : Λίβ.Ροδ.910W **τέρπομαι τὰ μυρίσματα τῆς ἀνθοποικιλίας·** 5) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ μυρίζειν βλ.λ.5), τὸ ὀσφραίνεσθαι, ἡ ὄσφρησις : Εὐσ.Πον.295,23 **οἴνου μηδὲ μύρισμα.**

μυρισμένος-η-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ., κυρ. παθ. μτχ. τοῦ μυρίζω ἐν χρ. ὡς ἐπίθ., ὁ ἀναδίδων μύρα, ὁ ἀποπνέων εὐωδίαν, ὁ εὐωδιάζων, ὁ μυρωδάτος: Ἐρωτόκρ.Ι,1433 **εἶχε περβόλ' ὀρεχτικὸ μὲ δέντρη μυρισμένα,** σῦτ.5,55 **εἶχε χαρὰ πὼς βρίσκεται στὴ μυρισμένη κλίνη, | ποὺ μεροξημερώνουντον ἡ κόρη ποὺ τὸν κρίνει,** Κάλβ.Ὠδ.10,9 **τὰ μυρισμένα χείλη | τῆς ἡμέρας φιλοῦσι | τὸ . . μέτωπον.**

μυρισμός (ὁ) (μυρίζω) μτγν. μύρον, ἀλοιφὴ πρὸς ἐπίχρισιν : Ἀντίγ.Καρ.π.'Αθήν.12,547F **ὥστε γίνεσθαι μηδὲ εἰς τὸν μυρισμὸν . . ἱκανὸν τὸ ἐκλεγόμενον ἀργύριον,** ΠΔ'Ιουδ.16,7 **ἠλείφατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ.**

μυριστική (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος μυριστικοειδῶν ἀειθαλῶν φυτῶν.

μυριστικίνη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ γλυκερίδιον τοῦ μυριστικοῦ ὀξέος, περιεχόμενον εἰς τὸ μοσχοβούτυρον καὶ ἄλλα φυτικὰ λίπη.

μυριστικοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. δικοτυληδόνων ἀειθαλῶν φυτῶν.

μυριστικὸν ὀξύ (τὸ) νεώτ. χημ. μονοκαρβονικὸν ὀξὺ ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ μοσχοβουτύρου.

μυριστικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος πρὸς τὸ μυρίσαι, ὁ ἔχων, ὁ ἀποπνέων ἄρωμα, ὁ εὐώδης, ὁ ἀρωματικός, ὁ μυρωδάτος : Ἀέτ.Ι,131 **μυριστικὸν κάρυον,** Σολωμ. Λάμπρ.17,30,2 **καλεῖς εἰς τὸ μυριστικὸ πανηγύρι'** ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **μυριστικὰ** ὡς οὐσ. τὰ ἀρωματώδη φυτικὰ προϊόντα, ἀρτύματα, μπαχαρικά: Κατ.'Αστρλ.Κ 5(3),89,Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.Ι,29 **ἵνα ἐξοδιάζῃ ὁ ἀποκειρόμενος ὑπὲρ μυριστικῶν καὶ τραπέζης τῶν ἀδελφῶν . . νομίσματα δέκα.**

μυριῶμαι-άομαι σχόλ. ἀντὶ μύρομαι· Σχόλ.'Ιλ.Α 2 «μυρία, τινὲς θρηνητικὰ παρὰ τὸ μυριᾶσθαι, καὶ ἐπίθετον αὐτὸ τῶν ἀλγέων ἤκουσαν, ἐφ' οἷς μυριᾶσθαι καὶ τὸ κλαῦσαι».

μῡρῐώνῠμος-ον (ὄνομα) μτγν. ὁ ἔχων μυρία, ἀναρίθμητα ὀνόματα : Πλούτ.'Ηθ.372F **μυριώνυμος Ἶσις,** Ἐπιγρ. **τῆς κυρίας μυριωνύμου Ἴσιδος.**

μυριωπός-όν (ὤψ) ὁ ἔχων μυρίους ὀφθαλμούς, ἀναρίθμητα ὄμματα : Αἰσχ.Πρ.569 **τὸν μυριωπὸν εἰσορῶσα βούταν** (ἐπὶ τοῦ Ἄργου).

μυρίως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ μυρίους τρόπους, μυριάκις, ἀπειράκις : Ἀλέξ.Τραλλ.5,4, Ἐπιφάν.Ι,375Β **κἂν τε μυρίως κατὰ λεπτὸν ὑποτμηθείη,** Μάξ.'Ομολ.2,101C **κἂν εἰ μυρίως καλῆται καὶ ὀνομάζηται,** Τζέτζ.Χιλ.13,521 **ἐπιτρέχειν πρὸς αὐτὸ πλέον ἐμοῦ μυρίως.**

μυρκένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀλειφστική τερπένη μετὰ τριῶν διπλῶν δεσμῶν, περιεχομένη ἐν τῷ ἐλαίῳ τοῦ λυκίσκου.

μύρκος-ον Ἡσ. συρακ. λ., ὁ καθόλου μὴ δυνάμενος λαλεῖν, ἐνεός, ἄφωνος· πρβλ. μυρικάς.

μύρμαξ-ακος (ὁ) δωρ. τ. τοῦ μύρμηξ βλ.λ.: Θεόκρ. 9,31 **τέττιξ μὲν τέττιγι φίλος, μύρμακι δὲ μύρμαξ.**

μύρμη (ἡ) . ὁ ἰχθὺς μορμύρος βλ.λ. : Ἐπιχ.ἀπ.62.

μύρμηγκας (ὁ) δημ. κ. μέρμηγκας ὁ μύρμηξ βλ.λ.).

μυρμήγκι (τὸ) δημ. ὅ. μερμήγκι βλ.λ.

μυρμηγκιάζω δημ. κ. μερμηγκιάζω πληροῦμαι μυρμήκων, γεμίζω ἀπὸ μερμήγκια· **2)** γίνομαι, εἶμαι πολὺς τὸν ἀριθμὸν ὥσπερ οἱ μύρμηκες : Σολωμ.'Εθν.'Υμν.49 **ὅλη μαύρη μυρμηγκιάζει, | μαύρη ἡ ἐντάφια συντροφιά'** **3)** μυρμηκιῶ.

μυρμηγκοβότανο (τὸ) δημ. κ. μερμηγκοβότανο τὸ ποῶδες καὶ ἐξωτικὸν φυτὸν ἀφίνθιον ἡ κίνα.

μυρμηγκότρυπα (ἡ) δημ. κ. μερμηγκότρυπα ἡ φωλεὰ τῶν μυρμήκων, ἡ μυρμηγκοφωλιά.

μυρμηγκοφωλιά (ἡ) δημ. ἡ μυρμηγκότρυπα βλ.λ.

μυρμηδών-όνος (ὁ) ἀρχ. λεξ. φωλεὰ μυρμήκων, ἡ μυρμηγκοφωλιά· Ἡσ. «ξυνοικία τῶν μυρκήκων»· **2)** Ἡσ. «μυρμηδόνες· οἱ μύρμηκες ὑπὸ Δωριέων», γλωσσ.

μυρμηκάνθρωποι (οἱ) μτγν. κωμ. ἄνθρωποι ὡς μύρμηκες, τίτλος κωμῳδίας τοῦ Φερεκράτους : Ἀθήν.6,229Α.

μυρμήκειον (τὸ) μτγν. εἶδος φαλαγγίου ; Νίκ. Θηρ.747.

μυρμηκία ἡ -ιά (ἡ) κ. μαν. κ. νεώτ. φωλεὰ μυρμήκων : Ἀριστλ.Ζ) 534b,23 **ἔτι δὲ οἱ μύρμηκες ὑπ' ὀριγάνου καὶ θείου περιπαττομένων λείων ἐκλείπουσι τὰς μυρμηκίας,** Θεόφρ.Σημ.22· ‖ φρ. ἐν Φερεκρ.145,23 **μυρμηκίαι ἐκτράπελοι** ἡ κύμανσις, ὁ χρωματισμὸς τῆς φωνῆς, **κατὰ τρόπον** προκαλοῦντα δυσάρεστον ἐρεθισμὸν τοῦ ἀκουστικοῦ αἰσθητηρίου· **2)** μτφ. πλῆθος ἀνθρώπων· Ἡσ.· ‖ καθόλου, ἀφθονία, πληθύς : Κωμ. Ἀδέσπ.828 **μυρμηκιὰ ἀγαθῶν,** Εὐστ.Πον.326,18 **μυρμηκιὰ λόγων·** **3)** σαρκώδης **ἔκφυσις** τοῦ δέρματος, δημ. μυρμηγκιά : Παῦλ.Αἰγ.4,15 «μυρμηκία καὶ ἀκροχορδὼν **ἑκάτερον ἐπανάστασίς** ἐστι τοῦ δέρματος, μικρά, τυλώδης, περιφερής κατὰ τὸ πλεῖστον· ἀλλ' **ἡ μὲν** μυρμηκία **πλατεῖαν** ἔχει τὴν βάσιν πρὸς τὰς ἀποφύξεις, ὁμοίαν **αἴσθησιν** ποιεῖ δήγμασιν μυρμήκων· ἡ **δὲ** ἀκροχορδὼν στενὴν **ἔχει** τὴν βάσιν ὡς δοκεῖν ἐκκρέμασθαι ἄνω χορδῆς ὁμοιουμένη»: Ἱππ.'Υγρ.4,Φιλ.2,225.

μυρμηκίας λίθος (ὁ) μτγν. εἶδος πολυτίμου λίθου **φέροντος** μελανὰς ἐκφύσεις, στίγματα ὅμοια πρὸς μυρμηκιὰν βλ.λ.3) : Πλίν.Φ) 37,174.

μυρμηκίασις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐρεθισμὸς ὑπὸ μυρμηκίας βλ.λ.3) : Ἀρχιγ. π. Φιλουμ.14,2· **2)** νεώτ. ἰατρ. αἱμωδίασις, μούδιασμα.

μυρμηκίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογένεια ὑμενοπτέρων ἐντόμων κεντροφόρων.

μυρμηκίζω μτγν. κ. μσν. αἰσθάνομαι αἱμωδίασιν, κνησμόν, μυρμηκίασιν : Ἀέτ.12,48· ‖ ἐν εἰδ. ἐνν. ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ, **εἶμαι** ταχὺς **καὶ** ἄτονος : Γαλ.8,553· **2)** μαν. ἕρπω, βαίνω ὡς οἱ μύρμηκες ἤτοι οὐχὶ κατ' εὐθεῖαν χωρῶν : Εὐστ.Πον.176,42.

μυρμηκικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τοὺς μύρμηκας· **ἐν** χρ. μόν. **ἐν τῇ** φαρμακευτ. καὶ **τῇ** χημείᾳ περὶ τῶν ὀξέων τῶν περιεχομένων εἰς τὸ σῶμα τῶν μυρμήκων : **μυρμηκικὰ ἅλατα, - μυρμηκικὴ ἀλδεΰδη.**

μυρμήκιον (τὸ) μτγν. εἶδος φαλαγγίου, ἀράχνης : Φιλούμ.15,1.

μυρμηκῖτις-ιδος (ἡ) (ἐνν. λίθος) μτγν. εἶδος πολυτίμου λίθου· πρβλ. μυρμηκίας : Πλίν.Φ) 37,187.

μυρμηκιῶ-άω μτγν. πάσχω ἐκ μυρμηκιῶν : ΠΔ Λευΐτ.22,22.

μυρμηκόβιος-ον μσν. κ. **νεώτ.** **ὁ εὐτελῶς, δι'** ὀλίγων, ἀνεπαρκῶν μέσων συντηρούμενος, ποὺ ζῇ σὰν τὸ μυρμήγκι· δθ. τὸ οὐδ. τὸ **μυρμηκόβιον** ἡ ἀνεπάρκεια, εὐτέλεια τῶν μέσων τῆς ζωῆς : Εὐστ.Πον.77,3 **τὸ τῆς διαίτης μυρμηκόβιον·** **2)** νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν μαρσιποφόρων τῆς οἰκογ. τῶν **πηραμελιδῶν.**

μυρμηκοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν εἴδει μύρμηκος : Κάσσ.Πρ.19 **μ- ὁρᾶσθαι,** Ἡσ. ἐν λ. σίφων.

μυρμηκολέων-οντος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ζωολ. ἐν τῇ ΠΔ εἶδος λέοντος : ΠΔ Ἰώβ 4,11 **μυρμηκολέων ὤλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βοράν** (κτ. δ. ἑρμ. εἶδος ἐντόμου μυρμηκοφάγου)· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων τῆς οἰκογεν. τῶν **μεγαλοπτεριδῶν.**

μυρμηκοτρώγλη (ἡ) γλωσσ. φωλεὰ μυρμήκων.

μυρμηκοφάγος (ὁ) νεώτ. ζωολ. κ. δημ. γένος θηλαστικῶν τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **νωδῶν περιλαμβάνον** ἐντομοφάγα ζῷα τῶν θερμῶν χωρῶν· **2)** δημ. εἶδος μικρᾶς ἀράχνης.

μυρμηκοφιλία (ἡ) νεώτ. **ἡ ἰδιότης τῶν** μυρμηκοφίλων ἐντόμων.

μυρμηκόφιλος-ον νεώτ. ζωολ. ἐπὶ ἐντόμων, ὁ μετὰ τῶν μυρμήκων συζῶν· ‖ εἰδ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. , . . ἀραχνῶν τῆς οἰκογ. τῶν μυγαλιδῶν.

μυρμηκτέττιξ-ιγος (ὁ) μον. εἶδός τι πτερωτοῦ μύρμηκος ἢ πιθ. φανταστικὸς συνδυασμὸς μύρμηκος καὶ τέττιγος : Τζέτζ.Χιλ.11,135.

μυρμηκώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς μύρμηκας : Πλούτ.'Ηθ.458C τὸ δ' ἐμφῦναι καὶ δακεῖν, μυρμηκῶδες καὶ μυῶδες, αὐτ.525Ε μυρμηκώδη .. φιλοπλουτίαν.

μυρμηκώεις-εσσα-εν μτγν. ὁ πλήρης μυρμηκιῶν βλ.λ., σαρκωδῶν ἐκφυμάτων τοῦ δέρματος : Μάρκελλ.Σιδ.97 μυρμηκώεντα κάρηνα (δ.γρ. ἀντὶ μυρμηκώδης).

μυρμηλέων-οντος (ὁ) νεώτ. μυρμηκολέων βλ.λ.2).

μύρμηξ-ηκος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. μύρμαξ, δημ. μυρμήγκι κ. μερμήγκι κ. μέρμηγκας κ. μύρμηγκας ἔντομον ὑμενόπτερον : 'Ησίοδ.ἀπ.14,5, Αἰσχ.Πρ.453 κατώρυχες δ' ἔναιον, ὥστ' ἀήσυροι μύρμηκες, ἄντρων ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις, Θεόκρ.9,31, αὐτ.15,47 μύρμηκες ἀνάριθμοι καὶ ἄμετροι· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχρ.2 ναῦται, θαλάσσης μύρμηκες· **2)** εἶδος ἁρπακτικοῦ τινος ζώου, πιθ. τοῦ γένους τῶν λεόντων ἢ τῶν κυνῶν : 'Ηρ.3,102 ἐν δὴ ὦν τῇ ἐρημίᾳ ταύτῃ καὶ τῇ ψάμμῳ γίνονται μύρμηκες μεγάθεα ἔχοντες κυνῶν μὲν ἐλάσσονα, ἀλωπέκων δὲ μέζονα, Στράβ.16,4,15 λέουσι τοῖς καλουμένοις μύρμηξιν· **3)** βράχος κεκρυμμένος ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὕφαλος : Λυκόφρ.878· **4)** εἶδός τι χειροκτίου φερομένου ὑπὸ τῶν πυγμάχων καὶ φέροντος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ μετάλλινα κυρτώματα : Πολυδ.3,150, Χριστόδ.'Εκφρ.224.

μύρμος (ὁ) μτγν. μύρμηξ βλ.λ.1) : Λυκόφρ.176· **2)** μύρμηξ βλ.λ.3), ὕφαλος:αὐτ.890· **3)** 'Ησ.φόβος.

μυρμύλλων (ὁ) 'Επιγρ. ἀ. μερμίλλων βλ.λ.

μυρμύρω δ.τ. τοῦ μορμύρω βλ.λ. : 'Ησ.

μυροβαλάνινος-ον μτγν. ὁ ἐκ τῆς μυροβαλάνου βλ.λ. ἐξαγόμενος : Αέτ.3,157 μυροβαλάνινον ἔλαιον, Παῦλ.Αἰγ.4,4 μ- ἄλευρον.

μυροβάλανος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., βοταν. εἶδος ἀρωματικοῦ καρύου, ἐξ οὗ τὸ βαλάνινον βλ.λ. ἔλαιον ἐξήγετο : Διοσκ.1,109, Κέλσ.6,2, Φιλούμ.π. 'Ορειθ.45,29,59· ‖ κ. νεώτ. ὁ καρπὸς φυτῶν τινων τῆς οἰκογ. τῶν καμβρετοειδῶν ἐν χρήσει εἰς τὴν δεψικὴν καὶ τὴν φαρμακευτικήν.

μυροβαφής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς μύρον, εἰς ἀρωματῶδες ἔλαιον ἐμβεβαπτισμένος : Κλήμ.'Αλ.Παιδ.235.

μυροβαφία (ἡ) μτγν. ὁ ἐν μύρῳ ἐμβαπτισμός : Κατ.'Αστρλ.Κ 5(1),189.

μυροβλυσία (ἡ) μον. ἐπὶ λάρνακος ἁγίου, ἡ ἀνάβλυσις μύρου : Φιλῆς 236.

μυροβλύτης (ὁ) μσν. κ.νεώτ. ὁ ἀναβλύζων μύρον, ὁ διαχέων πέριξ αὐτοῦ μυρωδίαν, μυροβόλος, ὡς ἐπίθ. πολλῶν μαρτύρων καὶ ἁγίων τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας : Εὐστ.Πον.290,32, Νικ.Χων. εἰς 'Ανδρόν.1,7 μυροβλύτης μάρτυρ· ‖ κ. θηλ. μυροβλῦτις : 'Ιω.'Αναγν.'Αλ.Θεσσ.16 τῆς ὁσίας καὶ μυροβλύτιδος Θεοδώρας.

μυρόβλυτος-ον μσν. κ.νεώτ. ὁ ἀναβλύζων, ἀποπνέων, ἐκπέμπων μύρον, γεν. εὐωδίαν, ἄρωμα : Εὐστ.Πον.166,13 ποταμοὶ ἅμα τε αἱματόρρυτοι καί γε μυρόβλυτοι, αὐτ.166.26 τὰς μυροβλύτους ἀπλέτους διαλύσεις.

μυροβλυτῶ-έω μσν. ἀναβλύζω, διαχέω μύρον, σκορπῶ γύρω μου μυρωδιά, εὐωδιάζω : Εὐστ. Πον.167,61 οὐκοῦν σοι ἀντεδόθη μυροβλυτεῖν μετὰ θάνατον· κ. μτ. αἰτ. ἀντικειμ. : αὐτ.64 ἐντεθησαύρισαι μὲν τάφῳ, ἀλλ' ὅμως αἱματόρρυτα χεύματα μυροβλυτεῖς.

μυρόβολας-η-ο δημ. κ. μυροβόλος-α-ο ὁ διαχέων μύρα, εὐώδης, ἀρωματώδης, μυρωδάτος : Βιζυην.82,28 (ἐκδ. Φέξη) (ὁ ἄγγελος) μὲ μυροβόλα λευκὰ φτερά, Σημηρ.ΜΚρ.32,18 κρίνο ποὺ σκορπᾷ μυρόβολη ὁλοτρόγυρά του ἀχνάδα.

μυροβοστρυχόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ μεμυρωμένος τοὺς βοστρύχους, πρβλ. μυροβόστρυχος : 'Επικ.'Αλ.'Αδέσπ.9(1),9.

μυροβόστρυχος-ον μτγν. ὁ μεμυρωμένους, ἀρωματισμένους ἔχων τοὺς βοστρύχους : Μελέαγρ. ἐν ΑΠ 5,147 μυροβοστρύχου 'Ηλιοδώρας.

μυροβραχής-οῦς-ές ἢ -βρεχής μτγν. ὁ διὰ μύρου βεβρεγμένος : ΠΔ Μακκ.3,4,6 καὶ κόνει τὴν μυροβραχῆ πεφυρμέναι κόμην.

μυρόβροχος-ον μτγν. μυροβραχής βλ.λ. : Ψ Καλλισθ.3,16.

μυρογυάλι (τὸ) δημ. τὸ μυροδοχεῖον βλ.λ. : Παλαμ.Παράκ.98,3 βαριὰ ἀξεθύμαστη μυρουδιὰ | κι ἄσωστη μέσα στὸ μυρογυάλι.

μυροδέγμων-ονος-ον μσν. ὁ δεχόμενος τὰ μύρα, μυροδόχας : Γερμ.Κ/πολ.278.

μυροδότης (ὁ) μσν. ὁ ἐκκλησιαστικὸς διάκονος ὁ δίδων εἰς τὸν λαὸν τὸ μύρον : Εὐχολόγ.67 ὁ μυροδότης, ἵνα ὑποκρατῶν τὸ ἅγιον μύρον, καὶ ὅπου τὸ ὁρίζει ὁ ἀρχιερεὺς τὸ δοῦναι τὸ μύρον.

μυρόδοτος-ον μτγν. ὁ ἀναδίδων μύρον : Δουκάγγ. μυρόδοτος λάρναξ (ἡ τοῦ 'Αγίου Δημητρίου ἐν Θεσσαλονίκῃ).

μυροδοτῶ-έω μσν. περὶ λειψάνων ἁγίων, ἀναδίδω, ἀναβλύζω μύρον : Θεοφάν.679,8.

μυροδοχεῖον (τὸ) νεώτ. δοχεῖον ἐν ᾧ φυλάσσεται μύρον, ἀρωματῶδες ὑγρόν· ‖ εἰδ. ἐκκλ. τὸ δοχεῖον ἐν ᾧ φυλάσσεται τὸ ἅγιον μύρον.

μυροδόχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ δεχόμενος μύρα, ὁ ἐν ᾧ περιέχεται μύρον : Ψ'Αθανάσ.4,908Α, 'Ιω. 'Αναγν.'Αλ.Θεσσ.16 τῆς μυροδόχου .. λάρνακος.

μυρόεις-εσσα-εν μτγν. μεμυρωμένος, ἀρωματισμένος : 'Ερύκ.ἐν ΑΠ 6,234,5 μυρόεντα βόστρυχον.

μυροθαμνοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς τάξεως τῶν ροδιτῶν.

μυροθήκη (ἡ) πάπ., μσν. κ. νεώτ. δοχεῖον, θήκη μύρου : Πάπ., Ψ'Ιω.Χρυσ.6,682Α ἄκροις τοῖς δακτύλοις ἐφαψάμενοι τῆς μυροθήκης ἐκείνης, ΕΜ 55,37 ἀλάβαστρον .. σκεῦός τι ἐξ ὑέλου ἢ μυροθήκη· ‖ μσν. μτφ. ἐπὶ τῶν ἁγίων λειψάνων, ὡς ἀναδιδόντων μυρωδίαν, εὐωδίαν : Μηναῖ. 12,6, Στιχηρὰ 'Ιδιόμελα πάτερ Νικόλαε, ἡ μυροθήκη τῶν λειψάνων σου τὰ Μύρα πολιουχεῖ.

μυροθήκιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μυροθήκη βλ.λ., μικρὸν μυροδοχεῖον : Κικ.'Αττ.2,1,1.

μυρόκαρπος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν χεδροπῶν.

μυροκομίστρια (ἡ) μον. γυνὴ κομίζουσα μύρα, μυροφόρος.

μυρολόγημα (τὸ) δημ., δ.γρ. μοιρο- κ. μυριο- ἢ μοιριο- ἡ πρᾶξις τοῦ θρηνολογῶ, τὸ ᾆδεν θρηνητικὸν ᾆσμα : δ.δίστ. πατήθηκ' ἡ 'Αγιὰ Σοφιά, ἐπάρθηκεν ἡ Πόλη κι ἀκούσθη μυρολόγημα στὴν Οἰκουμένην ὅλη, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 60,15 χαμοί, πνιγμοί, ρημάδια, | χοροί, μυριολογήματα.

μυρολογήτρα (ἡ) δημ. κ. -ίστρα, δ.γρ. μοιρο- ἡ κατ' ἐπάγγελμα συνήθ. ἐπ' ἀμοιβῇ θρηνῳδοῦσα νεκρούς, καλουμένη ἑκάστοτε ἐπὶ τούτῳ : δ.τραγ. νὰ μὴ φωνάξῃς, μάνα μου, γιὰ μὲ μυρολογῆτρες, μόνε νὰ 'ρθῇ τὴν ἀγαπῶ νά μὲ νεκροφιλήσῃ· **2)** κτ. ἐπέκτ. θρηνῳδοῦσα, ὀδυρομένη γυνή : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 56,29 κι ὅπου λίγο σταματήσῃ ἡ κρυφὴ μυρολογίστρα.

μυρολόγι(ον) (τὸ) (μυρολογῶ) μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. κ. μυρολόγιν, δημ. κ. μυρολόϊ, δ.γρ. μοιροθρηνητικὸν ᾆσμα ἐπὶ τῷ θανάτῳ προσώπου τινός, ᾀδόμενον ἰδ. παρὰ τὸν νεκρὸν κ. κατὰ τὴν κηδείαν : Καλλ.Χρυσ.1693, Καρκβ.Ζητ.148 πές τε, μωρ' γυναῖκες, κι ἕνα μυρολόγι τοῦ δόλιου· ‖ μανιάτικα - θρακικὰ - νησιώτικα μυρολόγια περιληπτ. αἱ διὰ νεκρὸν θρηνῳδίαι αἱ συντεθεῖσαι κατὰ περίστασιν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔκτοτε μετὰ

τινων παραλλαγῶν ᾀδόμεναι ὑπὸ γυναικῶν εἰς νεκρόν, ἐν Μάνῃ, Θράκῃ, νήσοις (Κυκλάσι) κλπ.· **2)** κτ. ἐπέκτ. θρηνῳδία διὰ θλιβερόν, ὀλέθριον γεγονός : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.13,13 **πές μου τί κλάφες θλιβερές, τί μαῦρα μυρολόγια ἀπό τὴν Πάργα βγαίνουνε·** || γεν. θρηνῶδες, πένθιμον ᾆσμα : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 56,29 στὸν **κλαφάρικο ρυθμὸ τοῦ μυρολογιοῦ ποὺ ἀκοῦνε.**

μυρολογῶ-άω μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. μυριολογῶ, δ.γρ. μοιρο- θρηνῳδῶ ἐπὶ τῷ θανάτῳ προσφιλοῦς προσώπου, εἰδ. ᾄδω παρὰ νεκρὸν ἢ κατὰ τὴν κηδείαν νεκροῦ θρῆνον, μυρολόγι βλ.λ. : Καλλ. Χρυσ.1443, Κρυστ.57,7 (ἔκδ.Φέξ.) **νὰ κλαῖν μὲ μαῦρα δάκρυα καὶ νὰ μυρολογοῦνε,** Καρκβ.Ζητ.148 **οἱ καραγκούνηδες . . ποτὲ δὲν μυρολογοῦν τὸν νεκρό τους·** **2)** κτ. ἐπέκτ. θρηνῳδῶ, ψάλλω θλιβερόν, πένθιμον, θρηνητικὸν ᾆσμα : Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.16,1 **τὸ τρίτο τὸ καλύτερο** (πουλάκι) **μυριολογάει καὶ λέει·** **3)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ὀδύρομαι, μεμψιμοιρῶ, παραπονοῦμαι, ἰδ. κατὰ τῆς τύχης μου : **ἀντὶ νὰ πιάσῃ ὅποια δουλειά, κάθεται καὶ μυρολογᾷ ποὺ δὲν τὸν ἐδιόρισαν.**

μυρολοΐστικά ἐπίρρ. δημ. διὰ μυρολογίου, κατὰ τρόπον, κατὰ φράσιν καὶ ἀπαγγελίαν μυρολογίου· || θρηνητικῶς, λυπητερά : Κρυστ.57,8 (ἔκδ.Φέξ.) **καὶ κλαῖγαν μυρολοΐστικά.**

μυρόλωτος (ὁ) μσν. λωτὸς εὐώδης : Φώτ.π. Σουΐδ.ἐν λ. λωτός.

μύρομαι παθ. κ. μέσ. τοῦ μύρω βλ.λ.

μύρο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πᾶν εὐῶδες, ἀρωματικὸν ἔλαιον, φυσικὸν ἢ τεχνητόν : 'Αρχίλ.31 **οὐκ ἂν μύροισι γρηῦς ἐοῦσ' ἠλείφετο,** Σαπφ. Λυρ.Συμπλ.23,18, 'Ηρ.3,22 **τρίτον δὲ εἰρώτα τὸ μύρον. εἰπάντων δὲ τῆς ποιήσιος πέρι καὶ ἀλείψιος,** Αἰσχ.ἀπ.14, 'Αριστφ.Λυσ.946 **κάκιστ' ἀπόλοιθ' ὁ πρῶτος ἑψήσας μύρον,** αὐτ.'Εκκλ.524, Πλάτ.Πολ. 398Α **μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέαντες καὶ ἐρίῳ στέψαντες,** ΑΠλ.Πl 12,31, ΚΔ Λουκ.7,46 **αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ μου τοὺς πόδας,** αὐτ.Ματθ.26,9, 'Ακολουθ.Μεγ.Σαββ.'Εγκώμια Στάσις τρίτη **μυροφόροι ἦλθον μύρα σοι, Χριστέ μου, κομίζουσαι προφρόνως,** Παλαμ.Τάφ.28,4 **τ' ἀδειανοῦ χρυσογυαλιοῦ | μυρίζεσαι τὸ μύρο·** || δημ. συνεκδ. ἡ εὐωδία : **τὰ μύρα τῆς 'Ανοίξης·** || κ. μτφ. Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 25,1 **κι ἔνιωσα εὐθὺς τῆς ζωῆς τὰ μύρα | νὰ τ' ἀναπνέω ὅλα βαθιά·** || παροιμ. **μύρον ἐπὶ φακῇ** ἐπὶ δαπανῶν ἀναλισκομένων εἰς **εὐτελῆ** πράγματα : Κικ.'Αττ.1,19,2· πρβλ. Σώπατρ.14· || ἐκκλ. **ἅγιον μύρον** κ. δημ. ἅγιο μύρος **τὸ δι' οὗ χρίει ὁ ἱερεὺς** τὸν βαπτιζόμενον· **2)** κτ. συνεκδ. τὸ μέρος ὅπου **τὰ** ἀρώματα ἐπωλοῦντο, ἡ ἀγορὰ τῶν μύρων : 'Αριστφ.'Ιππ.1375 **τὰ μειράκια . . τἀν τῷ μύρῳ,** Φερεκρ.2, Εὐπ.209 **ἵσταται πρὸς τῷ μύρῳ·** **3)** κτ. μτφ. πᾶν τὸ θελκτικόν, χαρίεν ὡς ἐρωτικὴ πρόσρησις : Μᾶρκ. 'Αργ.5,89 **πέμπω σοι μύρον ἡδύ, μύρῳ τὸ μύρον θεραπεύων·** πρβλ. μύρω-ομαι.

μυρόξυλον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν **χεδροπῶν.**

μυροπισσόκηρος (ὁ) μτγν. ἀλοιφὴ ἐξ εὐώδους **ἐλαίου,** πίσσης καὶ κηροῦ : Γαλ.12,423.

μυρόπνους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ πνέων εὐώδη μύρα, ποὺ μυρίζει, εὐωδιάζει : Μᾶρκ.'Αργ.ΑΠ 5,15 μόνον **προλιποῦσα μυρόπνους ᾤχετ' 'Αρίστη.**

μυροποιεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον ἢ ἐργοστάσιον τοῦ μυροποιοῦ, **τὸ** ἀρωματοποιεῖον.

μυροποιητής (ὁ) μτγν. ὁ κατασκευαστὴς μύρων, ἀρωμάτων : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),137.

μυροποιία (ἡ) νεώτ. ἡ βιομηχανία τῆς παρασκευῆς ἀρωμάτων, μύρων, ἀρωματοποιία.

μυροποιός (ὁ) κ. νεώτ. ὁ παρασκευάζων ἀρώματα, μύρα, ὁ μυρεψός, ἀρωματοποιός : 'Ανακρ.30, Παρμεν.π.'Αθήν.13,608Α **ποτηματοποιοὺς . . οἰνοηθητὰς . .** μυροποιούς, Φιλόδ.Μουσ.8εΚ.

μυροπόλος-ον ἢ -όπωλος-ον ΕΜ 595,31 ὁ περὶ μύρων ἀσχολούμενος, ἢ ὁ πωλῶν μύρα.

μυροπωλεῖον (τὸ) κ. νεώτ. κατάστημα πωλήσεως μύρων, ἀρωμάτων : Λυσ.24,20 **εἴθισται προσφοιτᾶν ὁ μὲν πρὸς μυροπωλεῖον, ὁ δὲ πρὸς κουρεῖον** (δ.γρ. κωδ. ἀντὶ μυροπώλιον).

μυροπώλης (ὁ) ὁ πωλητὴς μύρων, ἀρωματικῶν ἐλαίων : Λυσ.ἀπ.1,5, Ξεν.Συμπ.2,4, 'Αντιφάν.35.

μυροπώλιον (τὸ) τὸ κατάστημα ἔνθα πωλοῦνται μύρα, ἀρώματα, μυροπωλεῖον: Λυσ.24,20 (δ.γρ.κώδ. μυροπωλεῖον), Δημ.786 **οὐδὲ προσφοιτᾷ πρός τι τούτων τῶν ἐν τῇ πόλει κουρείων** ἢ μυρ-, αὐτ.911.

μυρόπωλις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ μυροπώλης βλ.λ.:'Αριστφ.'Εκκλ.841 **κρατῆρας ἐγκιρνοῦσιν αἱ μυροπώλιδες, ἑστᾶσ' ἐφεξῆς,** 'Ασκληπιάδ. ΑΠ 5,10 **νῦν δὲ πρὸς Αἴσχραν τὴν μυρόπωλιν ἰὼν πέντε λάβ' ἀργυρέας.**

μυροπωλῶ-έω πωλῶ μύρα : Φερεκρ.64,'Αριστφ. ἀπ 861.

μυρόροδον (τὸ) μτγν. δένδρον ἐν 'Ινδικῇ, ἔχον εὐῶδες λιπαρὸν ἔκκριμα : Κτησ.ἀπ.57,28.

μυρόρραντος-ον μτγν. ὁ διὰ μύρου ἐρραντισμένος : Μελέαγρ.ΑΠ 5,197 **τὸ μυρόρραντον Δημαρίου πρόθυρον.**

μυροσίνη (ἡ) νεώτ. ἔνζυμον τῶν **σπερμάτων** τοῦ σινάπεως καὶ ἄλλων σταυρανθῶν.

μυροσκέλλα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ὄρχις ὁ εὐώδης.

μυροσταγής-οῦς-ές ὁ ἀποστάζων μύρον : 'Ανών. π.Σουΐδ.ἐν λ. ἀναδούμενος.

μυροστάφυλον (τὸ) μσν. ἄμπελος **φέρουσα** εὐώδεις σταφυλάς, μοσχοστάφυλα : Γεωπ.4,9.

μυροφεγγής-οῦς-ές μτγν. ὁ φέγγων ἅμα καὶ διαχέων εὐωδίαν, ποὺ λάμπει κι εὐωδιάζει : Μελέαγρ.ΑΠ 12,83 **Κύπριδος μυροφεγγὲς φανίον.**

μυροφόρος(-α)-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων ἐν ἑαυτῷ ἢ κομίζων μύρον : Πολυδ.10,119· **2)** ἐκκλ. **αἱ** Μυροφόροι αἱ εὐλαβεῖς τῆς Γαλιλαίας γυναῖκες, αἱ εἰς τὸν τάφον τοῦ 'Ιησοῦ προσελθοῦσαι, ἵνα ἀλείψωσι τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ μύρων, καὶ πρῶται ἀναγγείλασαι τὴν ἀνάστασιν : 'Ακολουθ.Μεγ.Σαββ.'Εγκώμια Στάσις Τρίτη **αἱ Μυροφόροι, Σῶτερ, τῷ τάφῳ προσελθοῦσαι,** Θεοφάν.'Ομιλ.31,232 **οἱ μυροφόροι εὐαγγελίστριαι καὶ κήρυκες τῆς ἐγέρσεως,-Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων** (ἡ Τρίτη μετὰ τὸ Πάσχα)· **3)** εὐώδης, μυροβόλος, ποὺ μοσχοβολάει: Γρυπ.Σκ.Τερρ.7,2 **τὴ μυροφόρα ἀγκάλη κρίνου.**

μυροχεύμων-ονος-ον μσν. ὁ διαχέων μύρον, ἄρωμα, ὁ εὐωδιάζων : Εὐστ.Πον.181,4 **ἡ μυροχεύμων χάρις.**

μυρόχορτο (τὸ) δημ. **τὸ φυτὸν ἄδωνις ὁ φθι**νοπωρινός.

μυρόχριστος-ον ὁ διὰ μύρου κεχρισμένος, ἀληλιμμένος : Εὐρ.Κύκλ.501 **ἄνθος χλιδανῆς ἔχων ἑταίρας μυρόχριστος λιπαρὸν βόστρυχον.**

μυρόχρους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ μεμυρωμένος τὴν ἐπιδερμίδα : Φιλόδ.ΑΠ 9,570 **Ξανθὼ κηρόπλαστε, μυρόχροε, μουσοπρόσωπε.**

μυροχυσία (ἡ) μσν. ἡ ἐπίχυσις μύρων : Εὐστ. Πον.171,67.

μύρρα (ἡ) αἰολ. τ. τοῦ σμύρνα βλ.λ., **ὁ εὐώδης,** βαλσαμώδης χυμὸς τῆς ἀραβικῆς μύρτου : Σαπφ. 163· κ. π. 'Αττ.πεζογρ. : Θεόφρ.ΦΙ 7,6,3· **2)** ἡ μυρρίς βλ.λ. : Διοσκ.4,115, Πλίν.ΦΙ 24,154.

μυρρέλαιον (τὸ) νεώτ. αἰθέριον ἔλαιον τῆς μύρρας βλ.λ.

μυρρινάκανθος (ἡ) γλωσσ. ἡ ἀγρία μυρσίνη

μυρρίνη (ἡ) ἀττ. τ. τοῦ μυρσίνη βλ.λ.

μυρρίνης οἶνος (ὁ) ὁ μυρσίνης βλ.λ. οἶνος.

μυρρινίτης ἀττ. τ. τοῦ μυρσινίτης βλ.λ.

μύρρινος-η-ον μτγν. ἀττ. τ. τοῦ μύρσινος βλ.λ.
Μυρρινούσιος (ὁ). ὁ κατοικῶν εἰς τὸν δῆμον Μυρρινοῦντα τῆς Ἀττικῆς : Αἰσχίν.1,98, Ἐπιγρ.
μυρρινῶ-άω σχόλ. ἐπιθυμῶ, ἐφίεμαι κλάδων μυρσίνης, δι' ὧν ἐστεφανοῦντο οἱ ἄρχοντες, ὅθ. ἐπιθυμῶ τὴν ἀρχήν : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.857, Ἡσ.
μυρρινών-ῶνος (ὁ) ἀττ. τ. τοῦ μυρσινών βλ.λ.
μυρρίς-ίδος μτγν. κ. νεώτ. βοταν. ποῶδες ἀρωματικὸν φυτόν, ἔχον καὶ φαρμακευτικὰς ἰδιότητας : Διοσκ.4,115 **μυρρὶς ἢ εὔοσμος.**
μυρρίτης (ὁ) μτγν. λίθος τις ἔχων τὸ χρῶμα τῆς μύρρας βλ.λ., τῆς σμύρνας : Πλίν.Φ1 37,174.
μυρρωνικός-ή-όν νεώτ. χημ. ὁ ἐκ μύρρας προερχόμενος ἢ ὁ περιέχων μύρραν, βάλσαμον : **μυρρωνικὰ φάρμακα.**
μυρσεών-ῶνος (ὁ) γλωσσ. φυτεία μυρσινῶν.
μυρσινάτος-ον μτγν. ὁ περιέχων μυρσίνην, **ὁ** διὰ μυρσίνης παρεσκευασμένος : Ἀέτ.1,120 **μ· ἔλαιον,** Ἀλέξ.Τραλλ.8,1 **μ· οἶνος.**
μυρσινέλαιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. **τὸ ἐκ τῆς** μυρσίνης ἐξαγόμενον ἔλαιον : Διοσκ.1,39.
μυρσίνη (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ., ἀττ. μτγν. **μυρρίνη** ἡ μύρτος, μυρτιά, σμυρτιά : Ἀρχίλ.29, Ἀλεξ.98,25, Ἀριστλ.Ζ1 627b,18 **φυτεύειν δὲ συμφέρει . . πόαν μηδικήν, συρίαν, ὠχρούς, μυρρίνην, μήκωνα,** Ζερβ.Μυθ.Ζ 42 **καὶ τὶς δάφνες καὶ τὶς μυρσίνες καὶ τοὺς θύμους ποὺ ἀνάμεσά τους ἐγεννήθηκες·** || **μυρσίνη ἀγρία** τὸ φυτὸν ὀξυμυρσίνη ἢ ἀκανθώδης : Διοσκ.4,144· **2)** ὅθ. κ. κλάδος μύρτου : Ἡρ 1,132 **ἐστεφανωμένος . . μυρσίνῃ,** Πίνδ.8 (7),74 **Κλεάνδρῳ πλεκέτω μυρσίνης στέφανον** (ἀπὸ μύρτου κλαδιά), Εὐρ.Ἄλκ.172· || ὁμ. στέφανος ἐκ μυρσίνης : Φερεκρ.108,25, Ἀριστφ.Σφ.861 **ἀλλ' ὡς τάχιστα πῦρ τις ἐξενεγκάτω καὶ τὰς μυρρίνας καὶ τὸν λιβανωτὸν ἔνδοθεν, ὅπως ἂν εὐξώμεσθα πρῶτα τοῖς θεοῖς,** αὐτ.Νεφ.1364· **3)** κτ. συνεκδ. ἡ ἀγορὰ εἰς ἣν πωλοῦνται κλάδοι μύρτου : αὐτ.Θεσμ.448 **στεφανηπλοκοῦσ' ἐβόσκον ἐν ταῖς μυρρίναις.**
μυρσίνινος-η-ον μτγν. ὁ ἐκ μύρτου, ἐκ μυρσίνης: Διοσκ.1,39, Ἀέτ.15,42.
μυρσινίτης (ὁ) μτγν., ἄ. **μυρρινίτης** ἐπὶ οἴνου, ὁ παρεσκευασμένος διὰ μυρσίνης : Διοσκ.5,29· **2)** τὸ ἀρσ. **μυρσινίτης** ὡς οὐσ. **φυτόν** τι ποῶδες, πολυετές, εὐφόρβιον ὁ μυρσινίτης : Διοσκ.4,164,5· **3)** ὁμ. πολύτιμός τις λίθος : Πλίν.37,174.
μυρσινοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος τῇ μυρσίνῃ ἢ ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τῆς μυρσίνης : Ὕμν. Ἑρμ.81 **μυρσινοειδεῖς ὄζους·** **2)** ἰατρ. ἐπὶ ἐγχειρήσεως, ὁ ἔχων σχῆμα φύλλου μυρσίνης : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.44,23,47 **μυρσινοειδῆ περιαίρεσιν.** **3)** τὸ οὐδ. **μυρσινοειδές** ὡς οὐσ. ἡ κληματίς : Διοσκ.4,7· || νεώτ. τὰ **μυρσινοειδῆ** ὡς οὐσ. οἰκογένεια δικοτυληδόνων φυτῶν.
μυρσινοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον μυρσινοειδῆ, κ. εἰδ. χειρουργ. εἰς σχῆμα καὶ μέγεθος φύλλου μυρσίνης : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ. 48,8,24, Γαλ.10,886 **ἀεὶ δὲ κελεύουσι μυρσινοειδῶς ἐκτέμνειν τοῦ σώματος,** Ἱππιατρ.60,28 **ἐκκόπτοντας μυρσινοειδῶς ὅσον ἐξαρκεῖ.**
μυρσινόκοκκον (τὸ) σχόλ. κ. μσν. ὁ καρπὸς τῆς μυρσίνης, τὸ μύρτον : Σχόλ.Φιλόστρ.Ἡρ.375 **μύρτων, τῶν μυρσινοκόκκων,** Λεξ.χειρόγρ.Νεοφ. **τὰ μυρσινόκοκκα, τὰ αὐτὰ καὶ μύρτα λέγεται.**
μύρσινος-η-ον, ἀττ. **μύρρινος** ὁ ἐκ μύρτου, ὁ μύρτινος : Καλλ.Ἄρτ.202 **δὴ τότε γὰρ πέπλοισιν ἐνέσχετο μύρσινος ὄζος τῆς κούρης·** || ὡς οὐσ. ὁ μύρτος : Θεόφρ.Φ1 1,3,3· **2)** ἡ μυρσίνη ὡς οὐσ. κοίλη σμίλη : Γαλ.2,477· **3)** τὸ **μύρρινον** ὡς οὐσ. τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ἀνδρικοῦ αἰδοίου : Ἀριστφ.Ἱππ.964 **φωλὸν γενέσθαι δεῖ σε μέχρι τοῦ μυρρίνου.**

μυρσινών-ῶνος (ὁ), ἀττ. **μυρρινών** τόπος κατάφυτος ἀπὸ μυρσίνας, ἄλσος μυρσινῶν, μουρτερή : Ἀριστφ.Βατρ.156 **καὶ μυρρινῶνας καὶ θιάσους εὐδαίμονας ἀνδρῶν,** Αἰσώπ.Μῦθ.194 **ἔν τινι μυρσινῶνι κίχλα ἐνέμετο,** Φιλόστρ.εἰκ.2,1.
μυρσίφυλλον (τὸ) νεώτ. γένος **λειριοειδῶν** πολυετῶν ποῶν.
μύρσος (ὁ) Ἡσ. **«κόφινος ὦτα ἔχων, ὃς καὶ ἄρριχος»** : Καλλ.ἀπ.102 **μύρσον ὠτώεντα.**
μυρταΐτης (ὁ) μσν. τίτλος ἀξιώματος ἐν τῷ βυζαντινῷ παλατίῳ κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας τῆς αὐτοκρατορίας, ὃν πιθανῶς εἶχον οἱ ἀρχηγοὶ τῆς παλατιανῆς φρουρᾶς· πρβλ. μυρτάτοι.
μυρτάκανθος (ὁ) μτγν. τὸ φυτὸν μυρσίνη βλ.λ. ἀγρία : Διοσκ.4,144.
μυρτᾶλίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. **«ἡ ὀξυμυρρίνη, ὡς Λάκωνες».**
μυρτανθῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. **τάξις** δικοτυληδόνων φυτῶν.
μυρτάς-άδος (ἡ) ἐν φρ. **μυρτὰς ὄγχνη** τὸ δένδρον ἀπιδέα ἢ καρδιόφυλλος : Νίκ.Θηρ.513 **καρπὸν μυρτάδος ἐξ ὄγχνης ἐπιόψαιε ἢ σύ γε Βάκχης** (σχόλ. **«ἡ ἄπιος εἰς πολλὰ διαιρεῖται· καὶ γὰρ Βάκχη λέγεται καὶ μυρτάς»**)· **2)** ἐπίφυσις ἀνώμαλος ἐκφυομένη ἐπὶ τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν κλάδων τῆς μύρτου, τὸ μυρτίδανον : Γαλ.12,82.
μυρτάτοι (οἱ) (ἀραβ.) μσν. κ. **μουρτάτοι** ὀνομ. σώματος τοξοτῶν φρουρῶν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ βυζαντινοῦ παλατίου κατὰ τοὺς τελευταίους τῆς αὐτοκρατορίας αἰῶνας. Ἐκ τῆς ὀνομ. πιθ. ὅτι τὸ σῶμα τοῦτο φρουρῶν συνεκροτεῖτο ἐκ **μουρτάτων** (ἀραβ.=ἀρνησιθρήσκων) ἤτοι ἀλλοεθνῶν ἐκχριστιανισθέντων.
μυρτέλαιον (τὸ) νεώτ. χημ. αἰθέριον **ἄχρουν ἔλαιον** μύρτου τῆς κοινῆς, **ἄ.** μυρτόλη.
μυρτκών-ῶνος (ὁ) (μύρτος) γλωσσ. **ὁ** μυρσινών.
μύρτη (ἡ) γλωσσ. ἡ μυρσίνη.
μυρτήνη (ἡ) Ἡσ. εἶδός τι ἐλαίας, **ἄ.** μυρτίνη.
μυρτία Ἡσ. **«μυρσίνη, καὶ μυρτίς».**
μυρτιά (ἡ) δημ. κ. **σμυρτιά** τὸ φυτὸν μύρτος ἡ κοινή : Σολωμ.Μίμηση τραγ.Δεσδεμόνας 6,3 **δὲ θέλω νὰ μοῦ βάλουνε | εἰς τὸ στερνὸ κλινάρι | μυρτιές, οὔτε τριαντάφυλλα,** Παπαντ.Ἄγ.Ὄρ.142.
μυρτίδανον (τὸ) εἶδος φυτοῦ παρεμφεροῦς τῷ μύρτῳ : Ἱππ.Γυν.1,34 **μυρτιδάνου κλωνία δύο ἢ τρία·** **2)** ἐπίφυσις **ἀνώμαλος** ἐκφυομένη ἐπὶ τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν κλάδων **τῆς μύρτου·** Διοσκ.1,156 **«μυρτίδανον· ἐπίφυσιν ἀνώμαλον καὶ ὀχθώδη** περὶ τὸ τῆς μυρσίνης πρέμνον»· **3)** ὁ κόκκος πεπέρεως τοῦ Περσικοῦ· Ἱππ.Γυν.2,205 **τὸ Ἰνδικόν, ὃ καλέουσιν οἱ Πέρσαι πέπερι· καὶ ἐν τουτέῳ ἔνι στρογγύλον, ὃ καλοῦσι μυρτίδανον,** Γαλ.19,106· **4)** ὁ καρπὸς φυτοῦ τινος ἰθαγενοῦς τῆς Περαίας ἢ τῶν Ἰνδιῶν, μεταφυτευθέντος ἐν ταῖς μεσογειακαῖς χώραις, ἐν χρ. ὧν ὡς πέπερι : Διοσκ.π.Γαλ.19,106 **φυτόν τι εἶναί φησιν ἐν Ἰνδίᾳ παραπλήσιον τῷ τοῦ πεπέρεως, οὗ ὁ καρπὸς ὀνομάζεται μυρτίδανον ὅτι μύρτῳ ἔοικεν.**
μυρτίδιον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν μυρτιδοειδῶν.
μύρτιλλον (τὸ) νεώτ. ὁ καρπὸς τοῦ μυρτιδίου τοῦ κοινοῦ ἐδώδιμος, ἔχων ἐλαφρὰς **στυπτικὰς** ἰδιότητας, δημ. φίγγι.
μυρτίλωφ Ἡσ. **«ζῷόν τι».**
μυρτίνη (ἡ) μτγν. εἶδος ἐλαίας : Νίκ.Ἀλεξ.88· **2)** ἡ μυρτὰς βλ.λ.1) : Νίκ.Ἀλεξ.355.
μύρτινος-η-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ μύρτου, μυρσίνης κατεσκευασμένος : Εὔβουλ.99 **στεφάνους ἑρπυλλίνους ἢ μυρτίνους,** Θεόφρ.Ὀσμ.28.
μυρτίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. ὁ καρπὸς τῆς μύρτου, τὸ μύρτον : Δίφ.79 **τρωγάλια μυρτίδες πλακοῦς ἀμύγδαλα,** Πολύβ.12,2,3 **ὁ δὲ καρπὸς τὰς μὲν**

ἀρχὰς ὅμοιός ἐστι καὶ τῇ χρόᾳ καὶ τῷ μεγέθει ταῖς λευκαῖς μυρτίσι ταῖς τετελειωμέναις, Γεωπ. 7,20,1 μυρτίδας ὀλίγας ὡρίμους συλλέξας ξήρανον καὶ κόψον, αὐτ.11,8 (τίτλ.) περὶ διανομῆς μυρτίδων· **2)** τὸ μυρτίδανον βλ.λ.2)· Παῦλ.Αἰγ. «ἡ ἐν τῷ στελέχει καὶ τοῖς κλάδοις τῆς μυρρίνης ὀχθώδης ἐπίφυσις»· **3)** συνήθ. ὡς κύρ. ὄν.

μυρτίτης (ὁ) τὸ φυτὸν μυρσινίτης βλ.λ.2) : Θεόφρ. Φ1 9,11,9 τὸν μυρτίτην καλούμενον τιθύμαλλον τὸ φύλλον ἔχειν καθάπερ ὁ μύρρινος πλὴν ἀκανθῶδες ἐπ' ἄκρου, Κρατεύ.π.Σχόλ.Νίκ.Θηρ.617, ΨΔιοσκ.4,18· **2)** ὁ παρεσκευασμένος διὰ μυρσίνης οἶνος, ὁ μυρσινίτης : Διοσκ.5,28, Ἀρτεμ.Ὀνειροκρ.93,10 μυρτίτην καὶ πάντα τὸν ἐσκευασμένον οἶνον.

μυρτοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μύρτα ἢ πρὸς τὸν καρπὸν τῆς μυρσίνης· **2)** εἰδ. μυρτοειδὴς μῦς ὁ ἀποτελῶν μοῖραν τοῦ ρινικοῦ μυὸς καὶ ἐκφυόμενος ἐκ τοῦ φατνιακοῦ ἐπάρματος· **3)** νεώτ. βοταν. τὰ μυρτοειδῆ οἰκογένεια δικοτυληδόνων φυτῶν.

μυρτομιγής-οῦς-ές μσν. ὁ εἰς μεῖξιν, ἕνωσιν μετὰ μύρτου ὤν : Γεωπ.4,4

μύρτον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. κτ. πληθ. μύρτα ἐν χρ. π. ἀρχ. κ. ὡς ἄρτυμα τῶν φαγητῶν, ὁ καρπὸς τῆς μύρτου, μυρσίνης, τὸ σμύρτο, τὸ μοῦρτο : Φερεκρ.148, Ἀριστφ.Ὄρν.160 νεμόμεσθα δ' ἐν κήποις τὰ λευκὰ σήσαμα καὶ μύρτα καὶ μήκωνα καὶ σισύμβρια, αὐτ.1100, Πλάτ.Πολ.372C μύρτα καὶ φηγοὺς σποδιοῦσι πρὸς τὸ πῦρ, Θεόφρ.Φ1 1,1,1, αὐτ. Χαρ.11,4 προσελθὼν πρὸς τὰ κάρυα ἢ τὰ μύρτα, Διοσκ.1,156 ὁ ἐκ τῶν χλωρῶν μύρτων ἐκθλιβέντων χυλός, Ζαλοκ.126,6 ἐκτείνονται λόφοι καὶ μύρτα μυρία· **2)** κ. δημ. πληθ., ἡ μυρσίνη· Ἀρχίλ.π.ΕΜ 324,14 «διὲξ τὸ μύρτον, ἀντὶ διὰ τὸ μύρτον· σημαίνει δὲ τὴν μυρσίνην»· ‖ δημ. κλάδοι τοῦ φυτοῦ μυρσίνη : στόλισαν τὴν ἐκκλησιὰ μὲ μύρτα· **3)** τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : Ἀριστφ.Λυσ. 1004 ται γὰρ γυναῖκες οὐδὲ τῶ μύρτω σιγῆν ἑῶντι· ‖ Σουΐδ. «τὸ σχῆμα τοῦ γυναικείου αἰδοίου, οὐ τὸ μεταξὺ κλειτορίς», Ρουφ.Ὀνομ.111 «τὸ ἐν μέσῳ μυῶδες σαρκίον μύρτον»· **4)** νεώτ. ἀνατ. κτ. πληθ. μικρὰ σαρκία ἔχοντα ἀνώμαλον τὸ σχῆμα καὶ ὄντα ὑπολείμματα τοῦ ἐκ τῆς πρώτης συνουσίας διαρραγέντος παρθενικοῦ ὑμένος.

μυρτοπέταλον (τὸ) μτγν. εἶδος φυτοῦ, τὸ πολυγόνατον : Πλίν.Φ1 27,113, ΨΔιοσκ.4,4.

μυρτοπώλης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ πωλῶν μύρτα βλ.λ.1).

μύρτος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μυρσίνη, ἡ μυρτιά, σμυρτιά, σμερτιά : Σιμων.10 πετάλοισι μύρτων, Ἀλκ.π. Ἀθήν.15,695Β ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν μυρτοειδῶν περιλαμβάνον θάμνους, δενδρύλλια ἢ δένδρα ἀειθαλῆ φέροντα ἄνθη ἑρμαφρόδιτα· **2)** κλάδος, βλαστὸς μύρτου : Πίνδ.Ι 4(3),70 λευκανθεὶς κάρα μύρτοις, Ἀριστφ.Βάτρ.330 στέφανον μύρτων, Κάλβ.Ὠδ.5,2 ἀλλ' ἂν τις ἀποθάνῃ διὰ τὴν πατρίδα, ἡ μύρτος εἶναι φύλλον ἀτίμητον· **3)** ὁ καρπὸς τῆς μύρτου, τὸ μύρτον, σμύρτο, μοῦρτο : Γεωπ.11,8 τὰς μύρτους . . ἕξεις ἐπὶ πλείονα χρόνον τεθηλυίας· **4)** τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον· π. Ἡσ.

μυρτόσπληνον (τὸ) μτγν. ἡ μυοσωτὶς βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,86 (κῶδ.).

μυρτόχειλα (τὰ) λεξ. τὰ μεγάλα χείλη τοῦ γυναικείου αἰδοίου· Ρουφ.Ὀνομ.112 «τὰ ἑκατέρωθεν πτερυγώματα μυρτόχειλα, ἢ μυρτοχειλίδες» βλ.λ.

μυρτοχειλίδες-ων (τὰ) Ρουφ. Ὀνομ.112, Πολυδ. 2,174 «τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ γυναικείου αἰδοίου σαρκώδη πτερυγώματα»· πρβλ. μυρτόχειλα.

μύρτων-ωνος (ὁ) μτγν. σκωπτικὸν ὄνομα μαλθακοῦ καὶ θηλυδρίου : Λουκ.Λεξιφ.12 τὸν μύρτωνα καὶ σχινοπρώκταν νεανίσκον (σχόλ. «τοὺς μαλακοὺς καὶ αἰσχροὺς οὕτως ἐκωμῴδουν· οὗτοι γὰρ σχῖνον καὶ μύρτα ἐλάμβανον τοῦ μὴ προχείρως ἐνασχημονεῖν».

μυρτών-ῶνος (ὁ) νεώτ. ὁ μυρσινών, ἡ μουρτερή.

μυρτωτή (ἡ) Ἐπιγρ. εἶδος ἀγγείου, ἐφ' οὗ ἀνάγλυφοι ἢ εἰκονιζόμενοι κλάδοι μύρτου.

μύρω ἐπ. κ. δημ. (μ. τὸ μέσ.) ἐν χρ. κτ. ἐνεστ. ὡς κ. παρατ. γ' πληθ. (ἔ)μυρον, μέσ. μύρομαι, ἀόρ. α' γ' ἑν. ἐμύρατο, β' ἑνικ. εὐκτ. μύραιο κ. ἀπαρφ. μύρασθαι, ἐπὶ οἰστῶν, ρέω, στάζω : Ἡσιοδ.Α 132 πολλοὶ δ' ἔντοσθεν οἰστοὶ ῥιγηλοί, . . δάκρυσι μῦρον (Τζέτζ. «ἔρρεον δὲ καὶ ἔσταζον, καὶ «δάκρυσι μῦρον» ἀντὶ τοῦ μύρεσθαι ἐποίουν τοὺς τῶν ἀναιρεθέντων οἰκείους, ὡς κεχρισμένων τῶν βελῶν ὄντων θανασίμῳ φαρμάκῳ»)· ‖ Ἡσ. «μυρεῖν· ὕδωρ ῥεῖν»· **2)** κ. δημ. συνήθ.μέσ. βρέχομαι μὲ δάκρυα, δακρύω, κλαίω· Ἡσ.«μυρομένη· ὀδυρομένη» : Ἰλ.Ζ 373 ἢ γε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε μυρομένη τε, αὐτ.Χ 427, Ἡσιοδ.Ἔργ.206 ἡ δ' ἐλεόν, . . μύρετο, Θεόκρ.16,31 μηδ' ἀκλεὴς μύρηαι ἐπὶ ψυχρῶ Ἀχέροντος· ‖ κ. δημ. μτ. αἰτ. θρηνῶ τινα, μυρολογῶ τινα : Βίων 1,68 μηκέτ' ἐνὶ δρυμοῖσι τὸν ἀνέρα μύρεο, Κύπρι, Μόσχ.3,90 οὐ τόσον Ἀλκαίω πέρι μύρατο Λέσβος ἐραννά, οὐδὲ τόσον τὸν ἀοιδὸν ἐμύρατο Τήιον ἄστυ, - σὲ κλαίω καὶ σὲ μύρομαι· **3)** ἐπὶ ποταμοῦ, ρέω : Λυκόφρ.482 ῥεέθροισι . . μύρεται Σίνις· πρβλ. Ἀπολλ.Ρ 2,372 Θεμισκύρειον ἐπ' ἄκρην μύρεται, εὐρείης διαειμένος ἠπείροιο (σχόλ. «ἐκρεῖ»)· ‖ κ. γεν. : Ἀπολλ.Ρ 4,666 αἱματὶ οἱ θάλαμοί τε καὶ ἕρκεα πάντα δόμοιο μύρεσθαι δόκεον.

μυρώ-όω (μύρον) κ. μσν. κ. νεώτ. (σπαν.), νεώτ. κ. δημ. (κυρ. εὐχρ. ἐν εἰδ. σημ.) μυρώνω βλ.λ., παθ. ἰδ. μέσ. μυροῦμαι, νεώτ. κ. δημ. μυρώνομαι (εὐχρ. κτ. μτχ. παρακ. μυρωμένος), παρακ. μεμύρωμαι, ἐν ᾗ σημ. κ. τὸ συνηθέστ. μυρίζω βλ.λ.1), ἀλείφω δι' εὐώδους ἐλαίου, διὰ μύρου βλ.λ. : Εὐστ.Σχόλ. Ἰλ.974 καὶ τὰ στήθη ἐμύρουν οἱ τότε . . λέγουσι δὲ καὶ ὅτι μυρίζω μὲν οὐκ ἔλεγον οἱ πάλαι, μυρῶ δὲ μυρώσω, ΕΜ 698,53 τρίτης συζυγίας ἐστὶν ὡς μυρῶ, διδῶ· ‖ νεώτ. κ. δημ. ποι. μεταδίδω ἰδ. εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τόπου, χώρου τινὸς εὐωδίαν ὑπ' ἐμοῦ ἐκπεμπομένην, ἀρωματίζω : ἡ ἀνάπνοια τῶν πέριξ πεύκων ἐμύρωνε τὴν ἀτμόσφαιραν, Κρυστ.Ἁρπαγὴ 84 τὰ λουλούδια καὶ τὰ χορτάρια τῆς γῆς ἐμύρωναν τὸ λεπτὸ αὐγερινὸ ἀεράκι· κ. παθ. κτ. μτχ. παθ. παρακ. μυρωμένος ὁ ὤν, ὁ κατασταθεὶς ἔκ τινος, ὑπό τινος εὐώδης ἢ ἐν μέσ. σημ. ὁ ἀναδίδων εὐωδίαν, ἀρωματισμένος, μοσχοβολημένος : μυρωμένοι τὴν ἄνοιξη οἱ λόγγοι, - μυρωμένο ἀπ' τὶς ἀνθισμένες λεμονιὲς τὸ περιβόλι· ‖ τὸ παθ. μυροῦμαι εὐχρ. κ. ἐν μέσ. σημ. ἀλείφομαι διὰ μύρου : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 1117 ἥτις μεμύρωμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασιν ἀγαθοῖς (δ.γρ. μεμύρισμαι), Στράβ.15,1,58 Διονυσιακὸν δὲ . . καὶ τὸ μιτροῦσθαι καὶ τὸ μυροῦσθαι, Ἀθήν.1,9Ε ἀλλὰ μὴν οὐδὲ στεφανουμένους, οὐδὲ μυρουμένους· πρβλ. μυρώνω· **2)** ρηματ. π. μύρωσις, μύρωμα.

μυρωδάτος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ ἀναδίδων εὐάρεστον ὀσμήν, ὁ εὐώδης, εὔοσμος : Διγεν. Ἀκρ.1972 περιστερά μου πάνλευκη, καὶ μῆλον μυρωδάτον, Σολωμ.161,4 τὰ κύματα ἔσχιζα . . τ' ἄγρια καὶ μυρωδάτα, - μυρωδάτος καπνός.

μυρώδης-ους-ες σχόλ. ὁ ὅμοιος, παρεμφερὴς πρὸς μύρον βλ.λ. : Σχόλ.Λουκ.Λεξιφ.8 ἐντρίμματος μυρώδους.

μυρωδία (ἡ) (μύρον) μσν. κ. νεώτ., ἰδιωμ. κ. δημ. μυρωδιά κ. μυρουδιά ὀσμὴ ἀποπνεομένη ἀπό τινος, ἰδ. δυσάρεστος : Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,190 οἱ κυνηγοὶ εἶχον ἕνα κάποιον λάδι κατε-

σκευασμένον όπου είχε μίαν δριμυτάτην μυρωδίαν, - μυρωδιὰ ξινίλας - ὑγρασίας - καμένου πετσιοῦ· ‖ μτφ. ἐν φρ. παίρνω μυρωδιά ἀντιλαμβάνομαί τι τὸ μυστικῶς γινόμενον, μυρίζομαι : τὸν πῆρανε μυρωδιά πώς εἶναι κατεργάρης· **2)** ὀσμὴ εὐάρεστος, εὐωδία : Πρόδρ.2, 391 καὶ βάλλει καὶ θρυπτόξυλα τινά διά μυρωδίαν, Καλδ.18,4 καὶ πλουτίζει τὸ πέλαγος ἀπὸ τὴν μυρωδίαν τῶν χρυσῶν κίτρων, Κρυστ.Σκ.'Αδ.2, 524 φιλιῶνται καὶ μιὰ μυρωδιὰ λιβάνου μοῦ περνοῦσε, - ἡ μυρωδιά τῆς βανίλιας - τοῦ μόσχου - τῆς κανέλλας· ‖ συνεκδ. μικρόν τι μέρος ὀσμηροῦ ἐδέσματος, μεζές: οὔτε μυρωδιά μοῦ ἔδωκαν ἀπὸ τὸ γουρνόπουλο· **3)** δημ. ὑγρὸν ἀρωματικόν, ἄρωμα : μοῦ χάρισαν μιά καλὴ μυρωδιά· **4)** ὀνομασία διαφόρων φυτῶν, οἷον τοῦ ἀνθρίσκου, τοῦ ὑπερικοῦ, τοῦ πετροσελίνου κ. ἄ.· ‖ μυρωδιά ἄγρια τὸ φυτὸν τρίγωνον τὸ κερατιοφόρον.

μυρωδικό (τὸ) δημ. ἀρωματικὸν σκεύασμα, ἄρωμα· **2)** ἄ. μυριστικό, ἀρωματικὸν ἄρτυμα ἐδεσμάτων καὶ γλυκισμάτων, οἷον τὸ κινάμωμον (κανέλλα), καρυόφυλλον (γαρύφαλο), βανίλλη κτλ.

μυρφδῶ-ἐω λεξ. μυρολογῶ, θρηνῳδῶ· 'Ησ.(κῶδ. μυρᾳδεῖ).

μύρωμα-ατος (τὸ) (μυρῶ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μυρῶ, ἡ διὰ μύρου ἄλειψις· Εὐστ.'Ιλ.1295,20 «καὶ ὡς μυρίσασθαι μὲν 'Αλκαῖος λέγει, τὸ δ' ὄνομα μύρωμα, καὶ οὐ μύρισμα» : 'Αριστφ.'Εκκλ.1117 ἥτις μεμύρωμαι τὴν κεφαλὴν μυρώμασιν ἀγαθοῖσιν· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐκκλ. ἡ διὰ τοῦ ἁγίου μύρου ἐπίχρισις τοῦ βαπτισθέντος· πρβλ. μυρώνω· ‖ ὁμ. ἡ σταυροειδῶς γινομένη ἐπίχρισις τοῦ μετώπου τῶν χριστιανῶν δι' ἡγιασμένου ἐλαίου κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ εὐχελαίου καὶ κατ' ἄλλας τελετάς.

μυρωμένος-η-ο δημ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ μυρώνω βλ.λ.

μυρώνι (τὸ) δημ. τὰ φυτὸν ακάνδιξ ἡ κτεὶς τῆς 'Αφροδίτης.

μυρωνικός-ή-όν νεώτ. χημ. ἐπὶ ὀξέος, ὁ σχηματιζόμενος μετὰ τοῦ καλίου ὡς ἅλας : μυρωνικὸν κάλιον (ἡ σινιγρίνη).

μυρώνω (μύρον) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐκκλ. ἐπὶ ἱερέως, χρίω δι' ἡγιασμένου ἐλαίου, ἁγίου μύρου, τὸν ὑπ' ἐμοῦ βαπτιζόμενον· ‖ παροιμ. τὸ βαφτίζω, τὸ μυρώνω, ἄρα ζήσῃ, ἄρα μὴ ζήσῃ (ἐπὶ τυπικῶς ἐκτελούντων τι ἐξ ἐπαγγελματικῆς ὑποχρεώσεως ἢ κατ' ἐντολὴν ἄ., ἀδιαφορούντων δὲ διὰ τὰ περαιτέρω)· ‖ ὁμ. χρίω δι' ἁγίου μύρου σταυροειδῶς κατὰ τὸ μέσον τοῦ μετώπου τοὺς ἐκκλησιαζομένους κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ εὐχελαίου βλ.λ.(1)· ‖ παθ. εὐχρ. μ. ἡ μτχ. παρακ. μυρωμένος, ἀντίθ. δημ. ἀμύρωτος (ὁ μὴ χριστιανός, ὁ ἀβάπτιστος, ἴδ. ὡς ἐπίθ. τῶν 'Ιουδαίων)· ‖ παροιμ. φρ. βαφτισμένο, μυρωμένο, τοῦ Θεοῦ παραδομένο· **2)** γεν. ἐν ᾗ σημ. τὸ μυρῶ βλ.λ.

μύρωσις-εως (ἡ) (μυρῶ) ἡ διὰ μύρου ἄλειψις, τὸ μύρωμα : 'Ιππ.Προρρ.1,32 κακὸν δὲ ἐπὶ ἰκτέρῳ μύρωσις (ἴδ.γρ. μώρωσις).

μυρωσύνη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. μυροσύνη ἔνζυμον τῶν σπερμάτων τοῦ σινάπεως κ. ἄλλων φυτῶν τῆς οἰκογεν. τῶν σταυρανθῶν.

μῦς-υός (ὁ) (μύω) κ. μσν. κ. νεώτ., αἰτ. μῦν, κλητ. μῦ, πληθ.ὀνομ. μύες κ. μῦς ('Αντιφ.193,'Ηρώνδ.3,76), δοτ. μυσί, αἰτ. μύας κ. μῦς, Χοιροβ.1,62,25 «τὰ εἰς υς μανοσύλλαβα περισπῶνται καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ος κλίνονται καὶ συστέλλουσι τὸ υ ἐν τῇ γενικῇ καὶ ἐν ταῖς ἑξῆς πτώσεσιν, οἷος μῦς, μυός»· γένος τρωκτικῶν θηλαστικῶν ἐκ τῶν μυϊδῶν ὁ ποντικὸς βλ.λ., τὸ ποντίκι : Βατραχομ.173, 'Ηρ.2,141 τοῖς ἐναντίοισι αὐτοῖσι ἐπιχυθέντας νυκτὸς μῦς ἀρουραίους κατὰ μὲν φαγέειν τοὺς φαρετρεῶνας αὐτῶν (τοὺς ποντικοὺς τῶν ἀγρῶν), 'Αριστφ. Σφ.205,Πλοῦτ.'Ηθ.537Α οἱ δὲ Περσῶν μάγοι τοὺς μῦς ἀπεκτίννυσαν, Πάπ. οὐδὲ τὸμ μῦν ἑτοιμάζονται θηρεύειν· ‖ παροιμ. ἄρτι μῦς πίττης γεύεται ('Ησ. «ἐπὶ τῶν πρώην μὲν τολμηρῶν, ἀθρόως δὲ δειλῶν ἀναφανέντων», κτ. διάφ. ἑρμ. ἐπὶ τῶν ἄρτι λαμβανόντων πεῖραν τῆς δυστυχίας ἢ τῶν ἐναντιοτήτων), Δημ.1215,Θεόκρ.14,51 μῦς, φαντί, Θυώνιχε, γευόμεθα πίσσας· ‖ ὁμ. παροιμ. ὅπου χώρας οἱ μῦς ὁμοίως τὸν σίδηρον τρώγουσιν (ὡς ἔκφρ. εἰς δήλωσιν τοῦ ὅτι τι εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον), 'Ηρώνδ.3,74 ἀλλ' εἶς πονηρός, Κότταλε, ὥστε καὶ περνὰς οὐδείς σ' ἐπαινέσειεν, οὐδ' ὅκου χώρης οἱ μῦς ὁμοίως τὸν σίδηρον τρώγουσιν (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «ὥστε κανείς, οὐδὲ ὁ πωλῶν σε, δὲν ἤθελε σὲ ἐπαινέσει, οὐδὲ ἐκεῖ ὅπου οἱ μύες τρώγουν (ὁμοίως ὅπως πᾶν ἄλλο φαγητὸν) τὸν σίδηρον»)· πρβλ. δημ. φρ. θὰ φάῃ ἡ μῦγα σίδερο· ‖ ὁμ. παροιμ. μσν. κτ. μτφ. ἐν 'Αποστολίῳ Μ. μῦς εἰς τρώγλην οὐ χωρῶν, κολοκύνταν ἔφερεν (ἐπὶ τῶν μωρῶς ἐπιχειρούντων ἀνώτερα τῶν ἑαυτῶν δυνάμεων)· ‖ φρ. ἐπὶ βραδύνοντος θανάτου : Φιλήμ.211 ἀλλ' ἀπάλλυμαι κατὰ μυὸς ὄλεθρον· **2)** ὁμ. φρ. μῦς λευκός μτφ. ἐπὶ προσ. ὁ λάγνος· Φώτ. «μῦς λευκός· οἱ κατοικίδιοι μύες ἄγαν πρὸς τὴν ὀχείαν κεκίνηνται, μάλιστα οἱ λευκοί· οὗτοι δὲ εἰσι θήλεις· ἐπὶ τῶν ἀκρατῶν περὶ τὰ ἀφροδίσια ἡ παροιμία εἴρηται» : Φιλήμ.π.Αἰλ.ΖΙ 12,10 μῦς λευκός, ὅταν αὐτήν τις, ἀλλ' αἰσχύνομαι λέγειν κέκραγε τηλικοῦτον εὐθὺς ἡ κατάρατος, ὥστ' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν· ‖ μῦς δίπους γένος μυὸς τῆς Λιβύης πηδῶντος μὲ τοὺς δύο ὀπισθίους πόδας, δίπους ὁ αἰγυπτιακός : 'Ηρ.4,192 μυῶν δὲ γένη τριξὰ αὐτόθι ἐστί, οἱ μὲν δίποδες καλέονται, 'Αριστλ.ΖΙ 581a,3 οἱ δ' ἐν Αἰγύπτῳ μύες σκληρὰν ἔχουσι τὴν τρίχα σχεδὸν ὥσπερ οἱ χερσαῖοι ἐχῖνοι· **3)** εἶδος ὀστρακοδέρμου, τὸ μύδι· 'Ησ. «μύες, ὀστρέου τι εἶδος καὶ οἱ κατοικίδιοι καὶ ἐνάλιοι» : Αἰσχ.ἀπ.34,'Αριστλ.ΖΙ 547b,11 κηριάζουσι δὲ καὶ οἱ μύες· **4)** εἶδος φαλαίνης : 'Αριστλ.ΖΙ 519a,23 ἔτι δὲ καὶ ὁ μῦς τὸ κῆτος ὀδόντας μὲν ἐν τῷ στόματι οὐκ ἔχει, τρίχας δὲ ὁμοίας ὑείαις· **5)** μῦς θαλάττιος εἶδος ἰχθύος, βαλλιστὴς ὁ καπροειδής : Δίφιλ.Σ π.'Αθήν.8,355F καπρίσκος καλεῖται μὲν καὶ μῦς, βρωμώδης δ' ἐστὶ καὶ σκληρός, 'Οππ. 'Αλ.1,174,Αἰλ.ΖΙ 9,41· **6)** κ. νεώτ. ἀνατ. τὸ σαρκῶδες καὶ ἰνῶδες μέρος τοῦ σώματος τῶν ζῴων, τὸ χρησιμεῦον ὡς ὄργανον κινήσεως, ὁ μυών, ποντίκι : 'Ιππ.'Αρθρ.10, 'Αριστλ.Πρ.885a,37,Θεόκρ.22,48 ἐν δὲ μύες στερεοῖσι βραχίοσιν ἄκρον ὑπ' ὦμον ἕστασαν ἠύτε πέτροι ὀλοίτροχοι· **7)** ὁ φιμός, φίμωτρον : 'Ηρώνδ.3,85 πρός σοι βαλέω τὸν μῦν τάχ', ἢν πλέω γρύξῃς· **8)** μτγν. μυὸς ὦτα τὸ φυτὸν μυοσωτὶς βλ.λ., μή με λησμόνει : Διοσκ.4,86.

μύσαγμα-ατος (τὸ) (μυσάττομαι) τὸ μίασμα, τὸ ἄξιον μύσους : Αἰσχ.'Ικ.995 τό τ' εἰπεῖν εὐπετὲς μύσαγμά πως, Εὐσ.Βί.Κωνστ.3,26 εἰ διὰ τούτων τῶν ἐναγῶν μυσαγμάτων τὸ σωτήριον ἄντρον κατακρύψειαν.

μυσάζω μτγν. μυσάττομαι : 'Ακύλ.ΠΔΒασ.1,25,26.

μυσάλμαι 'Ησ. «πολὺ πεινῶντες καὶ ἐσθίοντες».

Μυσάναξ-κτος (ὁ) μσν. ὁ ἄναξ τῶν Μυσῶν, τῶν Βουλγάρων : 'Εφραὶμ Σύρ.9096.

μυσαρία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ βδελυγμία, ἀποστροφή, ἀχρειότης : Σύμμ.ΠΔ'Ιεζ.16,58, 'Αρέθ.εἰς 'Αποκάλυψιν 326,7 διὰ πορνείας μυσαρίαν.

μυσαρόγλωσσος-ον μτγν. ὁ ἔχων μυσαρὰν γλῶσσαν, οὗ μυσαρὰ τὰ λεγόμενα ἢ γραφόμενα : 'Ερύκ.ΑΠ 7,377,2 τοῦ μυσαρογλώσσου . . Παρθενίου (κῶδ. ἀντὶ μιαρογλώσσου).

μῠσᾰροποιία (ἡ) μτγν. ἡ μυσαρὰ διαγωγή: Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.120.
μῠσᾰρός-ά-όν (μύσος) ὁ ἄξιος μύσους, ἀποστροφῆς, βδελυρός, μιαρός, σιχαμερός: 'Ηρ.2,37 **ἵνα μήτε ἄλλο μυσαρὸν μηδὲν ἐγγίνηταί σφι θεραπεύουσι τοὺς θεούς**, Εὐρ.'Ορ.1624 **αἷμα μητρὸς μυσαρὸν ἐξειργασμένος**, ΠΔΛευῒτ.18,23, Κάλβ.2,16 **φοβερόν, μυσαρὸν θρέμμα σκληρᾶς 'Ασίας**, - μυσαρὰ προδοσία' κ. ὑπερθ.: Φιλόδ.Στωϊκ.339,2' ‖ **τὸ μυσαρὸν** ὡς οὐσ. τὸ βδέλυγμα' ‖ ἐπὶ προσ., ὁ μιαρός, βδελυρός: Εὐρ.Μήδ.1393 **φεῦ, φεῦ, μυσαρὰ καὶ παιδολέτορ**, αὐτ.'Ηλ.1350 **τοῖς μὲν μυσαροῖς οὐκ ἐπαρήγομεν**, 'Αριστφ.Λυσ.340 **ὡς πυρὶ χρὴ τὰς μυσαρὰς γυναῖκας ἀνθρακεύειν**, Θεόκρ.2,20 **ἦ ῥά γέ πᾳ, μυσαρά, καὶ τίν' ἐπίχαρμα τέτυγμαι;** - **ὁ μυσαρὸς** δολοφόνος' **2)** Λεξ. χειρόγρ.Κυρ. «ἀσκαλαβώτης, ζωΰφιον τὸ καλούμενον μυσαρὸς ἢ καὶ ὁ ποντικὸς ἢ νυμφίτζο».
μῠσᾰρότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ βδελυγμία, ἡ ἀποστροφή, ἡ μυσαρία: Φώτ.'Επιστ.48,30 **τὴν προτέραν διαπτυσάμεναι μυσαρότητα**.
μῠσάρχης (ὁ) (μύσος) μτγν. κ. μσν. ὁ πρωταίτιος, ὁ αὐτουργὸς μυσαρᾶς τινος πράξεως: ΠΔ Μακκ.2,5,24 **ἔπεμψε δὲ τὸν μυσάρχην 'Απολλώνιον μετὰ στρατεύματος δισμυρίων πρὸς τοῖς δισχιλίοις**, Στουδ.Θεόδ.405Α **ἴσθι, μυσάρχα, ἥλικον σοι τὸ κατὰ Χριστοῦ ἀποτέλεσμα**.
μῠσᾰρώνῠμος-ον μσν. ὁ ἔχων μυσαρὸν ὄνομα, ὁ οὗ τὸ ὄνομα προκαλεῖ ἀηδίαν, ἀποστροφήν: ΚΜανασσ.Χρον.4382.
μῠσᾰρωπός-όν μτγν. ὁ ἔχων μυσαρὰν, ἀποτρόπαιον ὄψιν: Μαν.4,316 **ἀπόφωλα βίου μυσαρωπὰ γένεθλα**.
μυσαρῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον μυσαρόν, βδελυρόν: Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.392, Ζώσ. 283,17 **τοῖς μυσαρῶς πραττομένοις**, 'Ιουστιν.π. Θησ.Στεφ.ἐν λ. μυσαρός **τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἐναντία μυσαρῶς ἐξέθετο**.
μυσάττομαι (μύσος) ἀποθ. τὸ ἐνεργ. μ. π.'Ησ.. παθ. μέλλ. μυσαχθήσομαι (Λουκ.'Εταιρ.Δ 11,3), ἀόρ. ἐμυσάχθην (Εὐρ.Μήδ.1149), μτ. αἰτ. βδελύττομαι, ἀποστρέφομαι, ἀηδιάζω, σιχαίνομαι: 'Ιππ.Νούσ. 2,48, Εὐρ.Μήδ.1149 **παίδων μυσαχθεῖσ' εἰσόδους**, Ξεν.ΚΠ 1,3,5 **ἀλλὰ καὶ σέ, . . μυσαττόμενον ταῦτα τὰ βρώματα**, 'Ερατοσθ.Κατ.8 **τῆς ὠμότητος αὐτὸν μυσαχθείς**, Λουκ.'Ενύπν.Β **μὴ μυσαχθῇς δὲ τοῦ σώματος τὸ εὐτελές**, αὐτ.Προμ.4 **οἱ δέ τινες ὡς ἐπὶ τέρατι ἐμυσάττοντο**' **2)** ρηματ.π. μύσαγμα, μυσακτέον.
μῠσαχθής-οῦς-ές μτγν. μυσαρός, μισητός, βδελυρός: Νίκ.Θηρ.361 **πᾶσα γὰρ αὐαλέη ῥινὸς περὶ σάρκα μυσαχθής**, Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,253,1 **ἐν Θήβαις Κάδμου κλεινὸς γάμος, ἀλλὰ μυσαχθὴς Οἰδίποδος**' ‖ ἀκάθαρτος' 'Ησ. «μυσαχθές' μεμολυσμένον».
μυσαχνός-ή-όν μυσαχθής, μυσαρός' 'Ησ. «μισαχνή, μισητή, ἀκάθαρτος»' **2)** **ἡ μυσαχνή** ὡς οὐσ. ἡ πόρνη: 'Αρχίλ.184.
μύσᾰχος (τὸ) 'Επιγρ. ἀμφ. τὸ μύσος, τὸ βδέλυγμα.
μυσείδι (τὸ) δημ. δ.γρ. ἀντὶ μισείδι βλ.λ.
μῠσερός-ά-όν μτγν. δ. μυσαρός βλ.λ.: Μαν.4,269' ‖ **τὸ μυσερὸν** ὡς οὐσ.: ΠΔ Λευ.18,23 (δ.γρ.).
μυσή (ἡ) μτγν. τὸ μυσὸν βλ.λ.: 'Αρρ.ἀπ.59J.
μυσημίεκτον (τὸ) 'Ησ. «τοῦ ἡμιέκτου τὸ ἥμισυ».
μῠσητός-ή-όν (μύσος) γλωσσ. μυσαρός, βδελυρός.
μυσία (ἡ) (μυσιῶ) μτγν. ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, **ἡ κορεννύουσα**: Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.28.
μῡσίσδω λακων. ἀντὶ μυθίζω βλ.λ.: 'Αριστφ. Λυσ.94.
μυσικαρφί (μύω) ἐπίρρ. 'Ησ. «οἱ μὲν ἀνέγνωσαν ὡς ἀκοντί, καὶ φασιν ὅτι τὸ μεμυκότως καὶ ξηρῶς ποιεῖν (γελᾶν) οὕτω λέγουσιν», Φώτ. «μεμυκότως καὶ ξηρῶς, μὴ ἐκ φάνεροῦ γελᾶν»: Κρατῖν.267.
μυσίνη 'Ησ. «ὁ κατοικίδιος πυλών».
μῡσιος-α-ον ὁ ἐκ Μυσίας, ὁ τῆς Μυσίας, ὁ εἰς τοὺς Μυσοὺς ἰδιάζων: Αἰσχ.Πέρσ.1054 **καὶ στέρν' ἄρασσε κἀπιβόα τὸ Μύσιον** (τὴν κατὰ τὸν τρόπον τῶν Μυσῶν θρηνῳδίαν).
μύσις-εως (ἡ) (μύω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἰων. γενικ. μύσιος, ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μύειν, ἡ σύγκλεισις, ἡ σύσφιγξις ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τῶν χειλέων ἢ ἄ. πόρου τοῦ σώματος κ. εἰδ. ἐπὶ τῆς μήτρας: 'Αρετ.Χρον.Παθ.2,1 **ἣν τὸ στόμιον τῆς ὑστέρης ἀνῇ ἐκ τῆς πρόσθεν μύσιας**, Γαλ.6, 218, Κλήμ.'Αλ.Παιδ.1,6,39 **μύσις γίνεται τοῦ πόρου**' ‖ νεώτ. ἰατρ. **μύσις τῆς κόρης τῶν ὀφθαλμῶν** σμίκρυνσις' **2)** μτφ. ἐπὶ τῆς διανοίας, τὸ ἔχειν περιωρισμένην, στενὴν τὴν σκέψιν: Στουδ. Θεόδ.429D **μύσις τοῦ διανοητικοῦ**' **3)** νεώτ. ζωολ. γένος μαλακοστράκων.
μυσιῶ-άω μτγν. πνευστιῶ ἐκ κόρου, ἐκ πολυφαγίας, εἰδ. ἐπὶ λαιμάργων: Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.28 «μύσις γὰρ ἐστὶ τὸ κεκορῆσθαι»' ‖ 'Ησ. «μυσιᾶν, ἀναπνεῖν συνουσιάζοντα»' **2)** 'Ησ. «μυσιῶ' σιλλαίνω, μυκτηρίζω, περιγελῶ, περιπαίζω».
μυσκέλενδρον (τὸ) μτγν. μυόχοδον, ἡ κόπρος τῶν μυῶν, ποντικοκάβαλο'. Μοῖρ.264 «μυσκέλενδρον 'Αττικοί, μυόχοδον 'Ελληνες», Φώτ. «τὸ τοῦ μυὸς ἀποπάτημα μυόχοδον» (κῶδ. μυσικέλενδρον): Διοσκ.Εὐπ.2,118, Πολυδ.5,91.
μυσκλίον (τὸ) μτγν. τὸ μύσκλον βλ.λ.: 'Ορειβ. Σύνοψ.6,43, Παῦλ.Αἰγ.2,53.
μύσκλοι 'Ησ. «σκολιοί»' **2)** 'Ησ. «οἱ πυθμένες τῶν ξηρῶν σύκων».
μύσκλον (τὸ) ἡ μύξα βλ.λ.(2): 'Ορειβ.Σύνοψ.6,43.
μύσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μῦς, μυΐσκος: 'Ηρωδιαν.1,148' **2)** 'Ησ. «μύσκος' μίασμα, κῆδος».
μύσμα-στος (τὸ) μαν., δημ. ὁ μυχθισμός, ὁ ρόγχος, ὁ βαθὺς στεναγμός: 'Ερωτόκρ.5,900 **ὄντε γρικῶ ἀναστεναμὸ καὶ μύσμα τ' ἀρρωστάρη**.
μύσον 'Ησ. «τὴν ἀξίνην. Μυσοί».
μυσόν (τὸ) μτγν. ἡ ὀξύη βλ.λ.: 'Αρρ.ἀπ.59J, Στράβ.Χρηστ.12,56.
μῠσος-ους (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **μῦσος** (Μηναῖ. 12,6 Συνξ.) ἀκαθαρσία σώματος καὶ ψυχῆς, μίασμα, βδέλυγμα, αἰσχαμάρα: 'Εμπ.128,9, Αἰσχ.Χο.650 **τέκνον δ' ἐπεισφέρει δόμοις αἱμάτων παλαιτέρων τίνειν μύσος χρόνῳ κλυτὰ βυσσόφρων 'Ερινύς**, αὐτ.Εὐμ.839, Σοφ.ΟΤ 138, Εὐρ.'Ηρ.1155 **τεκνοκτόνον μύσος εἰς ὄμμαθ' ἥξει φιλτάτῳ ξένων ἐμῶν**, Διόδ.Σ 1,21 **βουλόμενον πάντας μετασχεῖν τοῦ μύσους**, Θεοδώρ.'Εκκλ.'Ιστ.3, Σχόλ.Λουκ.Ζ Τραγ.8 **καὶ αὐτὸς 'Αττις τοιοῦτος ἐπαμφοτέρῳ τῷ μύσει ἐξεταζόμενος**, Μηναῖ.12,6 Συνξ. **οὐκ ἂν τοιοῦτον ὁ ἥλιος παρ' αὐτῇ μῦσος ἐπεῖδε**.
μυσός-ή-όν 'Ησ. κτ. πληθ. οὐδ. «μυσά' μυσαρά, μιαρά, μεμιασμένα».
Μῡσός (ὁ) ὁ κάτοικος τῆς Μυσίας, ἰδ. παροιμ. φρ. **Μυσῶν λεία** ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου εἰς λαφυραγωγίαν ἀτιμωρητί: Δημ.248 **τὴν Μυσῶν λείαν καλουμένην τὴν 'Ελλάδα οὖσαν ὀφθῆναι ζώντων καὶ ὄντων 'Αθηναίων**, 'Αριστλ.Ρητ.1372b,33' ‖ ὁμ. **ὁ Μυσῶν ἔσχατος** ὁ εὐτελέστατος τῶν ἀνθρώπων: Μάγν.5, Πλάτ.Θεαίτ.209Β **τὸ λεγόμενον Μυσῶν τὸν ἔσχατον**' πρβλ.Μέν.55.
μύσπαλα 'Ησ. «μυάγρα, παγίς».
μυσπαλοίματα 'Ησ. « **τὰ** κατάλοιπα τῶν ἀλουμένων».
μύσπαν 'Ησ. «μύξαν, οἱ δὲ τὸ μυὸς τρόπον ἀναστρέφεσθαι».
μυσπίην 'Ησ. «μυχισμόν, μύσαγμα».
μυσπολῶ-έω (μῦς) περιφέρομαι ὡς μῦς, σὰν ποντίκι' 'Ησ. «μυσπολεῖ' ὡς μῦς περιπολεῖ, μυὸς

τρόπον ἀναστρέφεται» : Ἀριστφ.Σφ.140 καὶ μυσπολεῖ τι καταδεδυκώς (μετὰ λογοπαιγνίου ἐπὶ τῆς λέξεως μυστιπολεύω).
μύσσομαι μέσ. τοῦ μύσσω βλ.λ.3).
μυσσοτόν Ἡσ. «πάθος περὶ τὴν ὄφιν».
μύσσω κ. μσν., μέσ. μέλλ. μύξομαι· Ἡσ. «μύσσει· κάρφεται»· **2)** μσν., δημ. μύζω, βογγῶ : Ἐρωτόκρ.5,904 **ὀγιά νά δῶ, καὶ γιά νά βρῶ ἐκεῖνον ὁποὺ μύσσει** **3)** **μέσ.** ἀπομύττομαι, βγάνω τὴ μύξα μου : Ἱππ.Δι.3,70 **4)** ρ. παραγ. μυκτήρ, μύξα· πρβλ. λατ. mungo, muceo. Ἐκ ῥίζ. μυκ- πρβλ. δημ. μουκιάζω
μυσσωτά Ἡσ. «γέλοιαν
μυσσωτεύματα Ἡσ.«ἀρτύματα» πρβλ.μυττωτεύω.
μυσ(σω)τότριβον Ἡσ. «ἀλετρίβανον».
μυστάγώγημα-ατος (τὸ) (μυσταγωγῶ) μσν. μύησις καὶ κατήχησις εἰς τὰ μυστήρια : Στουδ.Θεόδ. 472Β **τελειωθέντος τῷ θείῳ μυσταγωγήματι·** ‖ διδασκαλία, παίδευσις : Εὐμάθ.4,134 **δοῦλαι κατὰ τὴν γραφὴν καὶ τὸ σὸν μυσταγώγημα.**
μυσταγωγητός-ή-όν (μυσταγωγῶ) λεξ. ὁ μυσταγωγηθείς, ὁ κατηχηθείς εἰς τὰ μυστήρια.
μυστάγωγία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ μύησις, εἰσαγωγή, κατήχησις εἰς τὰ μυστήρια : Πλούτ. Ἀλκ.34 **ὑπὸ τῶν μὴ φθονούντων ἱεροφαντίαν καὶ μυσταγωγίαν προσαγορευομένην,** Βέττ.Βάλ. 359,22, Ἰουλ.Λόγ.5,172D· ‖ ἡ μύησις εἰς τὰ ἄχραντα μυστήρια : Δίδ.Ἀλ.304Β **μυσταγωγία τοῦ βαπτίσματος,** Εὐσ.2,65Α· **2)** ἡ μυστικὴ διδασκαλία : Ἰάμβλ.Μυστ.1,1, Δαμάσκ.Ἀρχ.131 **ἡ Χαλδαίων μυσταγωγία·** **3)** ἡ θεία λατρεία : Ἰουστιν.Νεαρ.58· **4)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ κατὰ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν τελουμένη θυσία τοῦ αἵματος καὶ τοῦ σώματος τοῦ Σωτῆρος : Ἰω.Χρυσ. 1,652 **ἡ ἐκ τῶν οὐρανῶν κατενεχθεῖσα μυσταγωγία,** Στουδ.Θεόδ.230Ε **ἡμεῖς τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου μνημονεύομεν ἐν τῇ μυσταγωγίᾳ,** αὐτ. 246C, Παπαδ.Χρ.Μηλ.138 **καὶ κατὰ τὸ ἔθος ἡ μυσταγωγία ἐτελεῖτο καθημερινῶς εἰς τοὺς ναούς.**
μυσταγωγικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν μυσταγωγίαν, τὴν μύησιν : Κύριλλ.Ἱερ.22· **2)** νεώτ. ἐκκλ. **μυσταγωγικὴ θεολογία** μορφή τις τῆς λειτουργικῆς, ἐξετάζουσα τὴν λειτουργίαν καὶ τὰς καθόλου τελετὰς οὐχὶ κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν, ἀλλὰ μυστικῶς.
μυστάγωγός-όν (μύστης, ἄγω) κ. νεώτ. ὁ εἰσάγων, ὁ μυῶν εἰς τὰ μυστήρια, εἰς τὰ ἀπόκρυφα, ὁ κατηχητής : Πλούτ.Ἀλκ.34 **ἱερεῖς δὲ καὶ μύστας καὶ μυστογωγοὺς ἀναλαβὼν καὶ τοῖς ὅπλοις περικαλύψας ἦγεν ἐν κόσμῳ·** **2)** γεν. ὁ διδάσκαλος, ὁ ὁδηγός : Μέν.550 **ἅπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαραστατεῖ εὐθὺς γενομένῳ, μυσταγωγὸς τοῦ βίου ἀγαθός·** πρβλ. Ἱμέρ.Λόγ.15,3· **3)** ἐν Σικελίᾳ, ὁ περιηγητής, ὁ ἰδ. καταγινόμενος εἰς ἔρευναν καὶ ἐξήγησιν τῶν καθ' ἕκαστα τῶν ναῶν, ἐξηγητὴς ἰδ. τῶν ναῶν : Κικ.Verr.4,59· **4)** ἐκκλ. ἱερεὺς τῶν χριστιανῶν· Ἡσ. «ἱερεὺς ὁ τοὺς μύστας ἄγων» : Μέν.Πρ.(ΙΙ)D, Ἰουστιν.Νεαρ. 137,1, Μηναῖ.1,6 Ὠδ.8 **μυσταγωγὸς τῶν ὑπὲρ νοῦν, τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ οὐρανίων,. . ἀρχιερεύς τε πιστός·** **5)** νεώτ. μτφ. ὁ πρωτοστατῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ πρὸς τὸ κοινὸν μεταδόσει ὑψηλῆς, εὐγενοῦς ἰδέας ἢ ἠθικῆς ἀρχῆς : **μυσταγωγὸς τῶν ἐθνικῶν ἰδανικῶν - τῆς ἐπιστήμης.**
μῠσταγωγῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. μτ. αἰτ. προσ. εἰσάγω τινὰ εἰς τὰ μυστήρια, μυῶ, κατηχῶ : Πορφ. Ἀποχ.2,53, Ἀχιλλ.Τάτ.2,19· ‖ κ. μτ. διπλῆς αἰτ.: ΨΛουκ.Φιλόπ.22 **εἰ ἐχεμυθεῖς, μυσταγωγήσω σε τὰ κάλλιστα καὶ τὰ νῦν γενησόμενα·** κ. ἀπολ. : Πορφ.Νυμφ.6, Ἀλκίφρ.1,19· κ. παθ. : Βέττ.Βάλ.172,31· **2)** τελῶ ἱεροτελεστίας : Παυσ. Δαμ.156D· **3)** κ. μτφ. ὁδηγῶ, καθοδηγῶ : Στράβ. (7,1,38 **ὁ γοῦν ἡμέτερος ξένος, ἀνὴρ τῶν ἐντίμων, αὐτόθι μυσταγωγῶν ἡμᾶς, συνῆλθεν ἐπὶ τὴν λίμνην,** Ἀλκίφρ.3,31· **4)** ἐκκλ. τελῶ τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος, βαπτίζω· κ. παθ. : Παλλάδ.8ί. Χρυσ.41 **ὡς δὲ παρήδρευε μυσταγωγηθεὶς τὴν τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίαν ἀμφὶ τὰ τρία ἔτη·** **5)** ἐκκλ. τελῶ τὴν θείαν μυσταγωγίαν, ἱερουργῶ : Σωζομ.Ἱστ.Ἐκκλ.8,2) **ἐπιθεμένων αὐτοῖς ἔτι μυσταγωγοῦσι·** **6)** ρηματ. π. μυσταγώγημα.
μυστάδης Ἡσ. «εἰδώς τι, καὶ φατρία μάντεων».
μυστακίας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ὁ ἰχθὺς νημάχειλος.
μυστάκιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ μύσταξ βλ.λ. : Μοσχόπ.περὶ Σχεδ.140.
μυστακοδέτης (ὁ) νεώτ., δημ. μουστ- ἐπίδεσμος τοῦ μύστακος πρὸς εὐθέτησιν αὐτοῦ.
μυστακοφόρος (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων μύστακα· ‖ ὁ ἔχων μεγάλον μύστακα, μουστακαλής.
μυστάλμης (ὁ) μσν. ὁ εὐτελέστατα ζῶν, ὁ πτωχός· Εὐστ.Ὀδ.1828,14 «μυστάλμην· ἐκ τοῦ μυστιλᾶσθαι ἅλμην, ἐκ τῶν εὐτελεστάτων ζῆν».
μύσταξ-ἄκος (ὁ) κ. νεώτ., δωρ. κ. λακων. ἀντὶ μάσταξ, τὸ ἐπὶ τοῦ ἄνω χείλους πυκνὸν τρίχωμα τοῦ ἀνδρός, μουστάκι : Στράττ.65, Εὔβουλ.113, Ἀριστλ. ἀπ.539 (οἱ ἔφοροι ἐν Σπάρτῃ προεκήρυττον) **κείρεσθαι τὸν μύστακα,** Θεόκρ.14,4 **χὠ μύσταξ πολὺς οὗτος,** ΠΔ Βασ.2,19,24 **οὐδὲ ὠνυχίσατο, οὐδὲ ἐποίησε τὸν μύστακα αὐτοῦ,** Πλούτ.Ἠθ.550Β.
μυσταπάγη (ἡ) Ἡσ.. ἡ μυοπαγὶς βλ.λ.
μυστάρχης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἀρχηγὸς τῶν μυστῶν.
μυσταρχικῶς μτγν. ὡς μυστάρχης, κατὰ τρόπον μυστηριώδη : Ἡλιόδ.Χρυσοπ.55,59.
μυστέα Ἡσ. «παιδιά τις ἐπιτελουμένη καταλύοντα τοὺς ἄρχοντας».
μυστηλάσία (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ὁδηγία τῶν μυστῶν βλ.λ.
μυστηριάζω σχόλ. κ. μσν. μυῶ, κατηχῶ τινα εἰς τὰ τῶν μυστηρίων ἤτοι τῶν ἀποκρύφων καὶ ἀπορρήτων θρησκευτικῶν τελετῶν καὶ δοξασιῶν : Ἀν.Κρ.1,137, Εὐστ.Σχόλ.Ἰλ.1009· ‖ κ. παθ. μυοῦμαι ἢ μετέχω εἰς τὰ μυστήρια : Εὐστ.Πον.91,29 **μυστηριάζονται·** πρβλ. ἐκκλησιάζομαι.
μυστηριακός-ή-ό(ν) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων, ὁ ἀναφερόμενος, ὁ ἰδιάζων εἰς τὰ μυστήρια βλ.λ.1), ὁ κατὰ τὰ μυστήρια, ὁ διὰ τὴν τελετὴν μυστηρίων ἐν χρ., ὁ μυστηρικός : Σχόλ.Ἀριστφ. Πλ.27,-**μυστηριακὴ τελετὴ - ῥῆσις, - μυστηριακὰ ὄργανα - σύμβολα·** **2)** νεώτ. **μυστηριακαὶ θρησκεῖαι** ὡς περιληπτ. ὄνομ. τῶν διαφόρων θρησκειῶν, αἵτινες, προελθοῦσαι ἐξ ἀρχαιοτέρων ἀνατολικῶν θρησκειῶν ἐχουσῶν ἀποκρύφους τελετὰς καὶ σύμβολα, ἀνεφάνησαν διαδοχικῶς ἐν τῇ πτολεμαϊκῇ Αἰγύπτῳ καὶ εἶτα ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ ῥωμαϊκοῦ κράτους, ἐκ μετασχηματισμοῦ τῶν παλαιῶν θρησκειῶν, συνήθως δὲ καὶ διὰ συναναμείξεως καὶ συμφυρμοῦ τούτων· κυριώτεραι τῶν κατὰ τοὺς ἑλληνιστικοὺς καὶ ῥωμαϊκοὺς χρόνους θρησκειῶν ἐκείνων ἐγένοντο ἡ τῆς Κυβέλης, ἡ τοῦ Ἄττιος, ἡ τῆς Ἴσιδος, ἡ τοῦ Μίθρα καὶ ἡ τοῦ Ταμούζ· ἴδια δὲ χαρακτηριστικὰ τούτων καὶ τῶν ἄ. παραπλησίων ἦσαν αἱ ἀπόκρυφοι τελεταί, τὰ ὄργια βλ.λ., τὰ μυστικὰ σύμβολα, αἱ μαγικαὶ ῥήσεις κτλ., πάντα ταῦτα αὐθαιρέτως κατὰ καιροὺς καὶ κατὰ χώρας συμπληρούμενα καὶ τροποποιούμενα· **3)** δημ. **μυστηριακός** ὁ μυστηριώδης, ὁ ἀπόκρυφος, ὁ μυστικῶς πραττόμενος : **μυστηριακὲς ἐνέργειες·** ἐπίρρ. δημ. μυστηριακά.
μυστηριάρχης μτγν. ὁ ἀρχηγός, ὁ προϊστάμενος κατὰ τὴν τέλεσιν τῶν μυστηρίων, ἤτοι τῶν ἀποκρύφων ἱεροπραξιῶν καὶ διδασκαλιῶν μυστηριακῆς λατρείας : Ἐπιγρ.Κυζ. (ἀμφ.)· ‖ κτ. ἐπέκτ. ὑποτιμητικῶς, ὁ πρωτοστατῶν εἰς ὑπεράσπισιν ἀποκρύφων, σκοτεινῶν, κακοδόξων θρησκευτικῶν δοξασιῶν, ἐπὶ αἱρετικῶν χριστιανῶν : Σωφρ.περὶ

αἱρέσεων π.Φαβρ.'Ελλ.Βιβλ.7,485 **Δίδυμος καὶ Εὐάγριος οἱ τῆς 'Ωριγενειανῆς** τερθρείας μυστηριάρχαι παμμίαροι.

μυστηριασμός (ὁ) μτγν., μσν. τὸ μυστηριάζειν βλ.λ. ἢ μυστηριάζεσθαι, ἡ εἰς μυστήρια τῆς ἑλληνικῆς θρησκείας μύησις : Εὐστ.Πον.230,49.

μυστηρικός-ή-όν ὁ ἀνήκων, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ μυστήρια ἢ ὁ διὰ μυστηριακὴν τελετὴν προωρισμένος : 'Αριστφ.'Αχ.747 **γρυλλίξεῖτε καὶ κοΐξετε χἠσεῖτε φωνὰν χοιρίων μυστηρικῶν**, 'Αθανάσ.2,175Β **μυστηρικὸν λόγον.**

μυστηριολογία (ἡ) (μυστήριον, λέγω) ἡ σπουδή, ἡ μελέτη, ἡ προσπάθεια προσδιορισμοῦ, ἡ περιγραφὴ τῶν ἐν ταῖς ἀρχαίαις θρησκείαις μυστηρίων, ἤτοι ἀποκρύφων τελετῶν καὶ διδασκαλιῶν· || ἡ κατὰ μεταφυσικὴν φιλοσοφικὴ καὶ ἠθικολογικὴ ἑρμηνεία τοῦ ἐσωτέρου νοήματος τῶν τοιούτων μυστηρίων· πρβλ. ἀποκρυφισμός.

μυστήριον (τὸ) (μύστης, μυῶ, μύω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἱερὰ ῥῆσις ἢ πρᾶξις τελεστικὴ τηρούμεναι ὑπὸ τῶν εἰδότων αὐτὰς ὑποχρεωτικῶς ἀπόρρητοι καὶ ἀπόκρυφοι τοῖς πολλοῖς, πρᾶγμα ἱερὸν κρύφιον (arcanum), δι' ὅπερ ὁ γνώστης ὀφείλει μύειν ἤτοι συγκλείειν τὰ χείλη (σιωπᾶν) καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς (πιστεύειν κλειστοῖς ὄμμασιν, ἄνευ ἐλέγχου βλ. κατωτ.3)· 'Ησ. «μυστήρια· ἄρρητα καὶ ἀνεξήγητα»· || εἰδ. κ. συνήθ. ετ. πληθ. ἀπόκρυφος ἱεροτελεστία περιοδικῶς (συνήθ. ἐτησίως) καθ' ὡρισμένον τακτὸν χρόνον τελουμένη, εἰς ἣν παρίσταντο καὶ καθ' ἣν ἔν τισι συνέπραττον μετὰ τῶν τελετουργῶν ἱερέων οἱ ὀλίγοι διὰ κατὰ μόνας κατηχήσεως (μυήσεως) αὐτῶν ἐν γνώσει διατελοῦντες τῶν τύπων τῆς ἀποκρύφου λατρείας καὶ τῶν ὑποδηλουμένων δι' αὐτῶν μεταφυσικῶν ἐννοιῶν καὶ πίστεων· αἱ ἀπόκρυφοι αὗται ἱεροτελεστίαι, παραστάσεις καὶ διδασκαλίαι (τὰ μυστήρια) διέφερον οὐ μόνον καθ' ὅσον ἀνεφέροντο εἰς τὴν λατρείαν διαφόρων θεῶν (Κυβέλης, Δήμητρος, Διονύσου, 'Αφροδίτης, 'Αδώνιδος, Σαβαζίου, 'Ισιδος, Μίθρα κλπ.), ἀλλὰ καὶ ἠλλοιοῦντο κατὰ τόπους καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου· οὕτω γεν. διακριτέα α') τὰ καθαρῶς ἑλληνικά, ἐνέχοντα βαθυτέρας μεταφυσικὰς καὶ ἠθικὰς ἐννοίας· β') τὰ τῶν ἀνατολικῶν λαῶν εἰσαχθέντα ἐν μέρει καὶ ἐν 'Ελλάδι, ἔχοντα μᾶλλον αἰσθησιακὰς τάσεις καὶ ἐκδηλώσεις, καὶ γ') τὰ τῆς ἑλληνιστικῆς καὶ ρωμαϊκῆς ἐποχῆς τῶν μυστηριακῶν βλ.λ. θρησκειῶν· ἀνομαστότερα πάντων τὰ τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης (Περσεφόνης) ἐν 'Ελευσῖνι : Αἰσχ. ἀπ.479, Σοφ.ἀπ.804 **σεμνὰ τῆς σῆς παρθένου μυστήρια,** Εὐρ.'Ιππ.25,αὐτ.'Ικ.173 **Δήμητρος εἰς μυστήρια,** 'Αριστφ.Βάτρ.887 **εἶναί με τῶν σῶν ἄξιον μυστηρίων** (τῆς φρ. πιθ. ἀποτελούσης τυπικὴν ῥῆσιν)· τὰ μυστήρια ταῦτα (τὰ ἐλευσίνια) ἦσαν διπτά, τὰ μεγάλα (κατὰ μῆνα Βοηδρομιῶνα) καὶ τὰ μικρὰ (κατὰ μῆνα 'Ανθεστηριῶνα) : 'Ιάμβλ. Προτρ.2 **πρὸ τῶν μεγάλων μυστηρίων τὰ μικρὰ παραδοτέον,** 'Επιγρ. **μυστήρια τοῖς μείζοσιν,** Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.846· παλαιότατα τελούμενα, ἰδ. ἐν Λέσβῳ κ. Σαμοθράκῃ τὰ τῶν Καβείρων, ὀνομαζόμενα **Καβείρων ὄργια** : 'Ηρ.2,51 **ὅστις δὲ τὰ Καβείρων ὄργια μεμύηται, τὰ Σαμοθρήϊκες ἐπιτελέουσι παραλαβόντες παρὰ Πελασγῶν**· || ὁμ. κ. γενικώτ. διαδεδομένα τὰ ὀρφικά : Εὐρ. Ῥῆσ.943 **μυστηρίων τε τῶν ἀπορρήτων φανὰς ἔδειξεν 'Ορφεύς**· || φρ. μυστήρια ποιεῖν ἢ ποιεῖσθαι (μέσ.) (ἐπὶ τῶν 'Ελευσινίων), ὁμ. μυστήρια ἐρεῖν, κ. γενικώτ. μυστήρια ἐπιτελεῖται : Θουκ. 6,206 **καὶ τὰ μυστήρια ἅμα ὡς ποιεῖται ἐν οἰκίαις ἐφ' ὕβρει,** 'Ανδοκ.1,11 **τὰ μυστήρια ποιοῦντα ἐν οἰκίᾳ μεθ' ἑτέρων,** αὐτ. ἐφεξ. **ἀμύητος ὢν ἐρεῖ τὰ μυστήρια** (περὶ τοῦ 'Αλκιβιάδου παρῳδοῦντος τὰ 'Ελευσίνια), 'Επιγρ. **θεοὶ οἷς τὰ μυστήρια ἐπιτελεῖται**· 2) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. π. τοῖς χριστιανοῖς μυστήριον γεν. δόγμα πίστεως, ἀκατάληπτον καὶ ἀνέκφραστον, ἱερόν, ὅθ. καὶ πάντα τὰ ἱερὰ πράγματα καὶ πᾶσαι αἱ ἱεροπραξίαι τῆς χριστιανικῆς θρησκείας οἱ ἀνωτέραν τινὰ ἔννοιαν μυστικὴν ἐμφαίνουσαι ἢ συμβολίζουσαι, οἷον ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Σωτῆρος, ὁ σταυρός, ἡ ἁγία Τριάς· ἀλλ' εἰδ. ἐν τῇ ὀρθοδ. δογματ. μυστήρια λέγονται ἑπτὰ μόνον ἐκ τῶν θρησκευτ. πράξεων, θεωρούμεναι ὡς μεταδοτικαὶ τῆς θείας χάριτος, ἤτοι τὸ βάπτισμα, τὸ χρῖσμα, ἡ εὐχαριστία, ἡ μετάνοια, ἡ ἱερωσύνη, ὁ γάμος καὶ τὸ εὐχέλαιον· || γεν. θρησκευτικὴ ἀλήθεια, ἀποκαλυφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ : 'Ερμ.Τρισμ.1,16,ΚΔΜατθ. 13,11 **τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν,** αὐτ.Κορινθ.1,14,2 **πνεύματι λαλεῖν μυστήρια**· || εἰδ. ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου, ἢ μερῶν αὐτοῦ : αὐτ. 'Εφεσ.6,19 **τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου**· 3) πᾶν ἀπόκρυφον πρᾶγμα, γνωστὸν εἰς ἕνα ἢ εἰς ὀλίγους, τὸ μυστικό(ν) : Πλάτ.Θεαίτ.156Α **ἄλλοι δὲ πολὺ κομψότεροι, ὧν μέλλω σοι τὰ μυστήρια λέγειν,** Μέν. ἐν 'Αδήλ.168 **μυστήριόν σου μὴ κατείπῃς τῷ φίλῳ**· || τὸ σύμβολον : ΚΔ'Απ.1,20 **τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ πατέρων**· 4) κ.νεώτ. τὸ θαυμαστὸν ἅμα καὶ ἀγνοούμενον καὶ ἀκατανόητον, ἀνεξήγητον : ΚΔ 'Εφ.1,9 **γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ,** Θεοφάν.7Β **διαγελάσθαι τὸ καθ' ἡμᾶς μυστήριον παρασκευάζων,** - **τὸ μυστήριον τῆς δημιουργίας - τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου**· || ἐν χρ. κ. π. κακοῦ : ΚΔ Θεσσ. 2,7 **τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας** (ἡ ἀκατάληπτος ἀνομία), 'Ιώσ.Π11,24,1 **κακίας μυστήριον**· 5) κτ. ἐπέκτ. κ. νεώτ. πᾶσα ἐπιστημονικὴ γνῶσις ἀπαιτοῦσα εἰδικὴν διδασκαλίαν καὶ μάθησιν· πρβλ. Λόβεκ ἐν 'Αγλαόφ.127 κ. ἐφεξ. : **τὸ μυστήρια τῆς χημείας**· || ὁμ. νεώτ. κ. ἡ ἐκ πείρας εἰδημοσύνη καὶ δεξιότης πρὸς ἐπιτυχίαν ἐνεργείας ἢ ἐπιδιώξεως : **τὰ μυστήρια τῆς πολιτικῆς, - κατέχει τὸ μυστήριον τῆς δημοτικότητος**· 6) εἰδ. συνεκδ. τὰ χρησιμεύοντα ἐν ταῖς τελεταῖς τῶν μυστηρίων πράγματα, οἷον συμβολικὰ ἀντικείμενα, ἱματισμὸς κττ. : Εὐρ.'Ικ.470 **σεμνὰ στεμμάτων μυστήρια**· παροιμ. **ὄνος ἄγων μυστήρια** (ἐπὶ κτήνους ἢ κ. ἐπὶ ἀνθρώπου φέροντος βαρύτερον τοῦ δέοντος ἢ σεμνότερον τοῦ προσήκοντος αὐτῷ) : 'Αριστφ.Βάτρ.159 **ἐγὼ γοῦν ὄνος ἄγω μυστήρια**· 7) μτγν. ὀνομ. φαρμάκου τινὸς διὰ τὸν βῆχα : 'Αλεξ.Τραλλ.5,248· 8) γλωσσ. «μυστήριον παντὸς μεταλλικοῦ λίθου ἐστὶν πορίτης»· 9) λογοπαικτ. μυστήρια αἱ φωλεαὶ μυῶν, ποντικοφωλιές : 'Αθήν.98D **Σικελιώτην Διονύσιον, ὃς τὴν μὲν παρθένον ἐκάλει μένανδρον καὶ τὰς τῶν μυῶν διεκδύσεις μυστήρια ἐκάλει ὅτι τοὺς μῦς τηρεῖ.**

μυστηριοφύλαξ-ακος (ὁ) μσν. φύλαξ μυστηρίου ἢ τῶν μυστηρίων : Στουδ.Θεόδ.313D **ἀσπασαι τοὺς μυστηριοφύλακας.**

μυστηρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὡς θηλ. τοῦ μυστηρικός βλ.λ. : ΑΠ7,9 **μυστηρίδες τελεταί.**

μυστηριώδης-ους-ες μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει μυστηρίου, ὁ ὅμοιος πρὸς μυστήριον, πλήρης μυστηρίου, ἀκατανόητος, ἀκατάληπτος : Πλούτ. 'Ηθ.10Ε **τὰς μυστηριώδεις τελετὰς οἱ παλαιοὶ κατέδειξαν,** Στέφ.'Αθ.'Ιππ.1,100D **διαπράττεσθαι τὰ μυστηριώδη πράγματα,** Παπαδ.Χρ.Μηλ.59 **τὸ σκότος καταπῖπτον τῇ ἐκόμιζε πάντοτε βαθεῖς καὶ μυστηριώδεις φόβους**· || νεώτ. ὁ ἐν ἀποκρύφῳ. μυστικῶς δρῶν ἢ γενόμενος : **μυστηριώδεις συνεννοήσεις - συνεδριάσεις - ἐνέργειαι**· 2) ἐπὶ φαρμάκων, ἀπόκρυφα, ὧν ἡ σύστασις τηρεῖται μυστική. &. φάρμακα μυστήρια βλ.λ. : 'Αλεξ.Τραλλ.1,15.

μυστηριωδία (ἡ) σχόλ. μυστικότης καὶ ἀσάφεια, τὸ μυστηριῶδες, μυστηριασμός : Σχόλ. Λουκ.Λεξιφ.7 **ἀρρητοποιοὺς διασύρων εἶπε τοὺς τελεστὰς διὰ τὴν μυστηριωδίαν αὐτῶν.**

μυστηριωδῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ μυστηριώδη τρόπον : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.27 **ἡ Σκοτεινὴ Σπηλιὰ ἠχεῖ παρατεταμένως, μυστηριωδῶς ἀπὸ τὴν κοπεῖσαν κολοβὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου.**

μυστηριῶτις-ιδος (ἡ) κ. Ἐπιγρ. κ. μσν. ἡ ἀνήκουσα εἰς τὰ μυστήρια, ἢ τῶν μυστηρίων ἢ ἡ προωρισμένη διὰ τὰ μυστήρια : Αἰσχίν.2,133 **τοῖς σπονδοφόροις τοῖς τὰς μυστηριώτιδας σπονδὰς ἐπαγγέλλουσι** (ἀνακωχὴ ὅπλων κατὰ τὴν τελετὴν τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων), Φιλόστρ.Ἀπολλ.5,6, Ἀλκίφρ.2,3,16 **τὰς μυστηριώτιδας ἄγειν τελετάς,** Ἐπιγρ. **μυστηριώτιδες ὧραι,** Τζέτζ.Χιλ.9,138.

μύστης (ὁ) (μυῶ-έω) κ. νεώτ. ὁ μεμυημένος, κατηχημένος, ὁ διδαχθεὶς τὴν ἔννοιαν τῶν μυστηριακῶν συμβόλων καὶ τελετῶν : Εὐρ.Ἡρ.613 **τὰ μυστῶν δ' ὄργι' ηὐτύχησ' ἰδών,** Ξεν.Ἑλλ.2,4,20 **ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ,** Ἐπιγρ. **τοῖς μύστησιν καὶ τοῖς ἐπόπτησιν·** ‖ μτ. γενικ. : Εὐρ.ἀπ.472,10 **Διὸς Ἰδαίου μύστης,** Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.453 **ἀνὴρ ἔμφρων καὶ σοφίας οὐρανίου** μύστης, Μελέαγρ. ἐν ΑΠ 6,162 **λύχνου μύστην σῶν θέτο παννυχίδων,** Βέττ.Βάλ.7,30 **μύστην ἀποκρύφων·** **2)** ὡς ἐπίθ. θεῶν τινων, ἰδ. ἐπιχωριάζον ἔν τισι τόποις, οἷον τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ Διονύσου, τῆς Δήμητρος· **3)** νεώτ. μτφ. ὡς ἐπίθ. ὁ κατέχων πλήρως, ἐμβριθῶς ἐπιστήμην ἢ τέχνην τινά : **μύστης τῆς ἱστορίας - τῆς ἰατρικῆς·** **4)** ἐπώνυμον τοῦ Διονύσου : Παυσ.8,54,5 **ἱερὸν Διονύσου μύστου·** ‖ ὁμ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,70 **οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν τὸν Δαλεταῖον Ἀπόλλωνα, ὃν μύστην καλοῦμεν ἡμεῖς πατρῴῳ ὀνόματι ταὐτά με προτρέψασθαι·** ‖ γεν. ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. : Ἀριστφ.Βάτρ.370 **μύσταισι χοροῖς,** ΑΠ 7,219.

μυστικισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πνευματικὴ διάθεσις τοῦ πιστεύειν εἰς τὴν ὕπαρξιν καὶ τὴν δρᾶσιν ἀποκρύφων καὶ ἀδιαγνώστων ὑπερφυσικῶν δυνάμεων ἢ ὀντοτήτων διεπουσῶν ἐν συνόλῳ ἢ ἐν μέρει τὰ κόσμια, ἰδίως δὲ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα· ἡ ἐν τοιαύτῃ πίστει σπουδὴ καὶ προσπάθεια κατανοήσεως τῶν ὄντων καὶ ἑρμηνείας τῶν φαινομένων περιέχεται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου ἀποκρυφολογία, ἄ. ἀποκρυφισμός, ἡ δὲ ἐν τῇ πνευματικῇ καὶ τῇ ψυχικῇ ὑποστάσει τινὸς ἐπικράτησις τῆς ὡς ἄνω διαθέσεως καὶ πίστεως σημαίνεται διὰ τοῦ ὅρου μυστικοπάθεια, δηλωτικοῦ νοσηρᾶς καταστάσεως : **ἐφ' ὅσον καταρρέουσιν ἔν τινι κοινωνίᾳ αἱ παλαιαὶ πίστεις, ἐπὶ τοσοῦτον οἱ φαντασιοκόποι ῥέπουσιν εἰς τὸν μυστικισμόν,** Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.112 **ἤταν καταληπτὸ ἀπὸ τὸ Βυζαντινὸ μυστικισμό·** ‖ δθ. ὁ ὅρος μυστικισμὸς ἐν χρ. κ. ὡς περιληπτ. ὀνομ. τῶν μεταφυσικῶν καὶ θεολογικῶν δοξασιῶν τῶν βασιζομένων εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἀποκρύφων ἐνεργῶν ἐπὶ τοῦ κόσμου δυνάμεων : **ὁ μυστικισμὸς τοῦ Βασιλείδου - τοῦ Παρακέλσου - τῶν θεολόγων τοῦ μεσαίωνος·** **2)** εἰδ. ἡ φιλοσοφικο-θεολογικὴ θεωρία, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος φθάνει εἰς γνῶσιν τοῦ πράγματι ὄντος καὶ εἰς τελειότητα δι' ἐντόνου ἐνατενίσεως πρὸς τὸ θεῖον ἐξικνουμένης εἰς ἔκστασιν παρέχουσαν τὴν ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ θεοῦ ἐπικοινωνίαν : **ὁ μυστικισμὸς διατυπωθεὶς καὶ διδαχθεὶς ὑπὸ τῶν νεοπλατωνικῶν ἔσχε ζωηρὰν ἀπήχησιν εἰς τὴν θεολογίαν·** **3)** κτ. ἐπέκτ. ἡ τάσις, ἡ προσπάθεια τοῦ τηρεῖν συστηματικῶς ἄκραν μυστικότητα ἀναφορικῶς εἰς ἐνεργείας ἢ ἀποφάσεις ἢ συνεννοήσεις : **μυστικισμὸς κατὰ κανόνα διέπει τὰς διπλωματικὰς ἐνεργείας, - δὲν ἐχρειαζόταν τόσος μυστικισμὸς στὴ συνεννόησή σας.**

μυστικιστικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυστικισμὸν ἢ τοὺς μυστικιστάς : Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.141 **στὸν ἄνθρωπο μὲ τὴ μυστικιστικὴ διάθεση, - μυστικιστικαὶ δοξασίαι.**

μυστικοθηρία (ἡ) νεώτ. ἄ. ὀνομ. τοῦ ὅρου μυστικισμοῦ ὡς φιλοσοφικῆς δοξασίας.

μύστικον (τὸ) νεώτ. ναυτ. δημ. παλαιοτ. ἄ. μίστικον εἶδός τι ἱστιοφόρου βλ. πλοίου.

μυστικό(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ., τὸ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. μυστικὸς ὡς οὐσ. τὸ ὑπὸ ἑνὸς ἢ δύο ὁμοῦ ἢ καὶ ὀλίγων τινῶν γνωστὸν καὶ ὑπ' αὐτῶν τηρούμενον ἀπόκρυφον, ἀπόρρητον, τὸ μὴ ἀνακοινούμενον ἢ μὴ ἀνακοινωθὲν ἢ μὴ ἀνακοινώσιμον : παροιμ. **οἱ δυὸ κρατᾶν τὸ μυστικό, οἱ τρεῖς τὸ κουβεντιάζουν, | οἱ τέσσαρες σ' ἄλλους τὸ λὲν κι οἱ πέντε τὸ φωνάζουν** (ἡ ὑπὸ πλειόνων γνῶσις γεγονότος τινὸς ἀποκρύφου καθιστᾷ ταχέως τοῦτο πασίγνωστον), ὁμ. **καὶ σὲ ξεροπήγαδο ἂν πῇς τὸ μυστικό, κάποιος θὰ τ' ἀκούσῃ,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 14,30 **ἄλλος ἀπ' τ' ἀγέρι | δὲν πρέπει νὰ ξαίρῃ) τέτοιο μυστικό,** φρ. νεωτ. **κοινὸν μυστικὸν** γεγονὸς ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἀποκρυπτόμενον, ἀλλ' οὐχ ἧττον εἰς πολλοὺς γνωστόν· ‖ κ. ποι. ἐν εἰδικωτ. ἐνν. ἐπὶ τῶν μυχίων αἰσθημάτων, διαθέσεων, κλίσεων τῆς ψυχικῆς ἢ τῆς ἠθικῆς ζωῆς τοῦ ἀτόμου : Χατζόπ.Βρ.Θρ. **τὸ μυστικό σου ποιὸς τὸ 'χει πάρει;,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 5,28 (Σάτυροι) **στὸν κάμπο ὁ δουλευτὴς ποῦ σκάφτει | θ' ἀφοκραστῇ τὰ μυστικά μας·** **2)** νεώτ. κ. δημ. μέσον ἐνεργείας συντελεστικὸν εἴς τι ἄγνωστον ἢ ἀφανὲς εἰς τοὺς πολλούς, ἰδιαίτερος μὴ κοινῶς γνωστὸς τρόπος δι' ἐπίτευξιν ἀποτελέσματός τινος, ἰδ. ἐξαιρετικοῦ : **τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας του, - τὰ μυστικὰ τῆς μαγείας,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 28,5 **τὰ μυστικὰ τῆς ὀμορφιᾶς δικά μας·** ‖ κ. ἐν μτφ. φρ. **ἔχει τὸ μυστικὸ τῆς νιότης - τῆς γοητείας·** **3)** δημ. ἀντὶ τοῦ μυστηρίου : **τὸ μυστικὸ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου - τοῦ κόσμου - τῆς αἰωνιότητος.**

μυστικοπάθεια (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρὸς τὸν μυστικισμὸν διάθεσις, ἡ ἐνδιάθετος τάσις πρὸς ἀναζήτησιν μυστηριωδῶν αἰτίων, δυνάμεων ἐν τῇ ἐποπτείᾳ καὶ τῇ ἐρεύνῃ τῶν πραγμάτων ἢ τῶν καταστάσεων· ‖ εἰδ. ἐν τῇ τέχνῃ, ἡ τάσις πρὸς παρουσίασιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ θέματος ἐν ἀτμοσφαίρᾳ μυστηριώδει, ἀπροσίτῳ πως εἰς τὴν κοινήν, τὴν ἀνθρωπίνην νόησιν, λογικήν.

μυστικοπαθής-οῦς-ές νεώτ. κ. δημ. ὁ τείνων πρὸς τὸν μυστικισμόν, ὁ ἐν τῇ ἐποπτείᾳ καὶ ἑρμηνείᾳ τῶν φαινομένων τοῦ κόσμου ἢ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ καταστάσεων ἀναζητῶν μυστηριώδεις αἰτίας, δυνάμεις· ‖ κ. ἐν τῇ τέχνῃ, ὁ ἀναζητῶν τὸ μυστηριῶδες, τὸ μὴ προσιτὸν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην νόησιν : **μυστικοπαθὴς ποιητής - ζωγράφος, - μυστικοπαθὴς τέχνη.**

μυστικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀπόκρυφος, μυστηριώδης, ἰδίως ὁ πρὸς τὰ μυστήρια βλ. σχετιζόμενος : Αἰσχ.ἀπ.387 **μυστικὸν τέλος,** Ἡρ.8,65 **καὶ οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον,** Ἀριστφ.Βάτρ.314 **αὔρα τις εἰσέπνευσε μυστικωτάτη,** Φιλόδ.Ὀργ.46W **μυστικοὶ λόγοι·** κ. συγκρ. : Λουκ.Ὀρχ.59 **τὰ γὰρ Αἰγυπτίων μυστικώτερα ὄντα . .** ‖ τὰ μυστικὰ τὰ μυστήρια : Θουκ.6,28 **ἐμεγάλυνον καὶ ἐβόων ὡς ἐπὶ δήμου καταλύσει τά τε μυστικὰ καὶ ἡ τῶν Ἑρμῶν περικοπὴ γένοιτο·** ‖ οἱ μυστικοὶ οἱ μύσται : Στράβ.17,1,29 **περιττοὺς γὰρ ὄντας κατὰ τὴν ἐπιστήμην τῶν οὐρανίων, μυστικοὺς δέ·** **2)** ὁ μὴ φανερός, μὴ γνωστοποιούμενος, ὁ κρυφίως ὑπάρχων ἢ τελούμενος, ἀπόρρητος, κρυφός : Κικ.Ἀττ.4,2,7, **- μυστικὴ συνεννόησις, - μυστικὴ συνάντησις, - μυστικὴ ψηφοφορία, - μυ-**

στικὲς κουβέντες, - μυστικοὶ ἔρωτες, - θέλουν νὰ κρατήσουν τὴν ἀγάπη τους μυστική· **3)** ἐπὶ προσ., ὁ ἐχέμυθος, ὁ κρατῶν τὸ ἐμπεπιστευμένον εἰς αὐτὸν [λόγον, ἀνακοίνωσιν] : **δὲν εἶναι καθόλου μυστικὴ ἡ γυναίκα του·** **4)** ὁμ. ὁ ἀποκρύπτων τὰς σκέψεις, τὰ σχέδια ἢ τὰς ἐνεργείας του : **εἶναι μυστικὸς στὶς δουλειές του-στὴν ἀγάπη του·** ‖ δθ. κ. μτγν., μσν. δόλιος, πανοῦργος : Μαλάλ.[2Ι,]2 **ἦν γὰρ πολεμιστὴς καὶ μυστικός·** ‖ νεώτ. κ. δημ. **μυστικὸς ἀστυνόμος** κ. ἁπλῶς **μυστικὸς** ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος φέρων πολιτικὴν ἐνδυμασίαν, ἵνα μὴ ἀναγνωρίζηται· **5)** μσν. π. Βυζ. **μυστικὸς** ὁ μυστικοσύμβουλος : Συμεὼν Λογοθ.7 **ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη Νικόλαος ὁ Πατριάρχης μυστικὸς τοῦ βασιλέως,** 'Αχμ.'Ονειροκρ.14,17 **μυστικὸς ἔσται τῷ Φαραώ·** **6)** τὸ οὐδ. **μυστικό(ν)** ὡς οὐσ. βλ.λ.

μυστικοσυμβούλιον (τὸ) νεώτ. σῶμα ἐξ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων [μυστικοσυμβούλων], συσταθὲν τὸ πρῶτον κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐν ταῖς μοναρχίαις, συζητοῦν καὶ ἀποφασίζον μετὰ τοῦ μονάρχου περὶ τῶν σπουδαιοτέρων ὑποθέσεων τῆς πολιτείας· βραδύτερον σῶμα συμβουλευτικὸν γνωμοδοτοῦν περὶ τῶν νομοθετικῶν καὶ διοικητικῶν ζητημάτων τοῦ κράτους.

μυστικοσύμβουλος (ὁ) νεώτ. ὁ ὢν μέλος τοῦ μυστικοσυμβουλίου βλ.λ.2)· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἔμπιστος τινὸς φίλος εἰς ὃν ἀνακοινοῖ τὰ μυστικὰ αὐτοῦ ἢ συμβουλεύεται ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν πραγμ. αὐτοῦ.

μυστικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ γνώρισμα, ἡ ἰδιότης τοῦ μυστικοῦ, τὸ νὰ τηρῆταί τι μυστικόν, ἀπόρρητον, ἀπόκρυφον : **ἀπόλυτος μυστικότης ἐτηρήθη ἐπὶ τῶν ληφθεισῶν ἀποφάσεων.**

μυστικοτρόπως ἐπίρρ. μτγν. μυστικῷ τῷ τρόπῳ, κατὰ μυστικόν, μυστηριώδη τρόπον : Γρηγ. Ναζ.Κῶδ.Παρισ.1277.

μυστικῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** κατὰ τρόπον ἀναφερόμενον ἢ ἰδιάζοντα, ἀνήκοντα εἰς μυστήρια βλ.λ.1) : 'Ερμογ.'Ἰδ.1,6 **μυστικῶς καὶ τελεστικῶς,** Πορφ.Νυμφ.4· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. κατὰ τρόπον κρύφιον, οὕτως ὥστε τὸ γινόμενον ἢ τὸ λεγόμενον νὰ μὴ εἶναι ἢ νὰ μὴ γίνῃ θεατόν, γνωστὸν ἀπὸ ἄ., κρυφά : Στράβ.10,3,9 **τὰς ἱεροποιίας . . ποιεῖσθαι . . τὰς μὲν μυστικῶς, τὰς δὲ ἐν φανερῷ,** ΠΔ Μακκ.3,3,10 **μυστικῶς τινας ἐπισπώμενοι, πίστεις συνασπιεῖν,** Βέττ.Βάλ.46,11,Εὐστ. 'Ιλ.382 **ἀνεκφάντως καὶ οἷον μυστικῶς λεχθέν, - αἱ διαπραγματεύσεις διεξήχθησαν μυστικῶς, - μυστικὰ ἐσυμφώνησαν νὰ φύγουν.**

μυστικιστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τάσιν εἰς τὸν μυστικισμὸν βλ.λ.1)· ‖ ὁ ὀπαδὸς τῶν θεωριῶν τοῦ μυστικισμοῦ βλ.λ.2).

μυστιλάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ μυστίλη βλ.λ.: Πολυδ.6,87.

μυστίλη (ἡ) τεμάχιον ἄρτου [κόρα ψωμιοῦ] κεκοιλωμένον ἐν σχήματι κοχλιαρίου δι' οὗ ἤσθιον τοὺς ζωμούς : Φερεκρ.108,5, 'Αριστφ.'Ιππ.1168 **ἐγὼ δὲ μυστίλας μεμυστιλημένας,** 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.1,4, 'Αθήν.3,126Α **καὶ κομισθέντος, δότε, ἔφη, μυστίλην.**

μυστιλῶμαι-άομαι ἐμβάπτω, βουτῶ ἄρτον εἰς τὸν ζωμὸν καὶ τρώγω : 'Αριστφ.Πλ.627 **ὦ πλεῖστα Θησείοις μεμυστιλημένοι . . ἐπ' ὀλιγίστοις ἀλφίτοις,** Λουκ.Λεξιφ.5 **ἐμυστιλᾶτο τοῦ ζωμοῦ·** ‖ κ. μτφ. ὑπεξαιρῶ μετ' ἀπληστίας, σουφρώνω, ὡς κ. τὸ δημ. βουτῶ : 'Αριστφ.'Ιππ.827 **κάμφοῖν χειροῖν μυστιλᾶται τῶν δημοσίων·** κ. παθ. : 'Αριστφ.1168 **μυστίλας μεμυστιλημένας** [ἑτοίμους, πεποιημένας εἰς σχῆμα κοῖλον διὰ τῶν δακτύλων].

μύστιξ 'Ησ. «ἅμα τῷ σκότει».

μυστιπολεία (ἡ) μσν. ἱερουργία, λειτουργία μυστιπόλου : Εὐδοκ.π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. **καὶ θυρεῶνας ἔχεν σεπτῆς ἅμα μυστιπολείης.**

μυστιπόλεστος-ον ἐπὶ τελετῶν κ. ἑορτῶν, ὁ ὑπὸ μυστῶν γινόμενος, ἀγόμενος : 'Ορφ.'Ὕμν.76,7 **μυστιπόλευτοι τελεταί.**

μυστιπολεύω μτγν. ἑορτάζω, τελῶ τὰ μυστήρια ἢ μυστικήν τινα τελετήν : Μουσαῖ.142 **μυστιπολεύω γαμήλια θεσμά·** κ. ἀπολ. : 'Ορφ.'Ὕμν.42,6.

μυστιπόλος-ον [μύστης, τελῶ] 'Επιγρ. ὁ τελῶν τὰ μυστήρια ἢ μυστικήν τινα τελετήν : 'Επιγρ. **μυστιπόλα αἵματα,** αὐτ. **μυστιπόλοι δαΐδες.**

μυστίς-ίδος (ἡ) μτγν., μσν. κ. 'Επιγρ. θηλ. τοῦ μύστης βλ.λ. : Πορφ.Νυμφ.18,'Επιγρ.· ‖ συνήθ. μτφ. ἡ μεμυημένη ἢ μυσταγωγός, ἡ ἐν γνώσει βαθείᾳ διατελοῦσα : Σοφ.Σαλ.8,4 **μύστις τῆς τοῦ θεοῦ ἐπιστήμης,** Φίλ.1,173 [ψυχὴ] **τῶν τελείων μύστις τελετῶν,** ΑΠ 9,229 **πενίης μύστι, λάγυνε,** 'Ανακρεόντ.4,12 **μῦστις νάματος ἡ Κύπρις.**

μυστογράφος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ καταγράφων τὰ μυστικά τινος, ὁ ἔμπιστος : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.3,18, Bandin.Βιβλ.Med.1,117Α **Λουκᾶς ὁ Χριστοῦ φέρτατος μυστογράφος,** Διστ.'Ατταλ. ἐν Σάθ.1,11 **ὁ μυστογράφος κυρὸς Θεόδωρος καὶ βασιλικὸς νοτάριος.**

μυστοδόκος-ου (μύστης, δέχομαι) ὁ δεχόμενος ἢ περιέχων τοὺς μύστας ἢ τὰ μυστήρια : 'Αριστφ. Νεφ.303 **μυστοδόκος δόμος** [δηλ. ἡ 'Ελευσίς].

μυστοδότης (ὁ) μτγν. μυσταγωγός, μυστοπόλος βλ.λ. : Μεσομ.Μοῦσ.7.

μυστολέκτης (ὁ) 'Επιγρ. κ. μσν. ὁ τῶν θείων μυστηρίων κάτοχος : 'Επιγρ.**μυστολέκται τῶν ἄνω** [οἱ 'Ανδρέας καὶ Πέτρος], Μηναῖ.11,14 'Ωδ.8 **θεῖος ὑπηρέτης καὶ μυστολέκτης,** Τροπ.'Αγ.Σπυρίδ. **χαῖρε τῆς Τριάδος ὁ θεῖος μυστολέκτης.**

μυστοπολεύω δ.γρ. ἀντὶ μυστιπολεύω βλ.λ.

μυστοπόλος δ.γρ. ἄ. μυστιπόλος βλ.λ.

μυστριά (ἡ) δημ. ποσότης ἀσβέστου, πηλοῦ κλπ. ἣν δύναται νὰ περιλάβῃ τὸ μυστρίον βλ.λ. : **μία μυστριὰ ἀσβέστη.**

μυστρίζω δημ. διὰ τοῦ μυστρίου βλ.λ. ἐπιχρίω τὴν ἐπιφάνειαν τοίχου μὲ ὑδαρῆ ἐξ ἄμμου καὶ ἀσβέστου πολτὸν ἢ μὲ λάσπην ἐκ πηλοῦ.

μυστρί(ον) (τὸ) μτγν., μσν. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ μύστρον βλ.λ. : 'Ηρων Γεωμ.23,64,'Αντυλλ.π. 'Ορειβ.8,6,9,Εὐστ.1368,51· **2)** μυστίλη βλ.λ. : Σχόλ. 'Αριστφ.Πλ.627· **3)** εἶδος μέτρου, ἴσον πρὸς δύο κοχλιάρια : Δίδ.'Αλ.Μέτρ.20 **μυστρία ἃ δὴ λιστρία ὀνομάζουσιν·** **4)** λιθοξοϊκὸν σιδήριον, τυκίον βλ.λ. : 'Ιω.Διάκ.π.'Ησιόδ.Α 366 **ἀπὸ τοῦ τύκω, ἀφ' οὗ καὶ τυκίον, τὸ μυστρίον·** **5)** δημ. τὸ μυστρί, τεκτονικὸν ἐργαλεῖον ἐκ τριγωνικοῦ χαλυβδίνου ἐλάσματος μετὰ λαβῆς ξυλίνης, ἐν χρ. ὑπὸ τῶν κτιστῶν καὶ ἀμμοκονιαστῶν πρὸς τοποθέτησιν τοῦ πηλοῦ κατὰ τὴν τοιχοδομίαν ἢ τοῦ λασπώδους ἀμμοκονιάματος κατὰ τὴν ἐπίχρισιν.

μυστριοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν μυστρία, μικρὰ καχλιάρια : Νικοφ.π.'Αθήν.126F **τίνες γὰρ ἂν εἶεν οἱ μυστριοπῶλαι ἢ οἱ τὰ μύστρα πωλοῦντες.**

μύστρισμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ μυστρίζω βλ.λ.

μυστροθήκη (ἡ) πάπ. θήκη ἐν ᾗ ἀποτίθενται, φυλάσσονται μυστρία, κοχλιάρια.

μύστρον (τὸ) μτγν. κ. μσν. μυστίλη βλ.λ. : Νικ.ἀπ.68.8,'Αθήν.3,126Α **καὶ κομισθέντος, δότε, ἔφη, μυστίλην· οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι μύστρον·** **2)** κοχλιάριον : Διοσκ.3,22,'Αθήν.3,126C **ἠρέμα δὲ χλιάον κοίλοις ἐξαίνυσο μύστροις,** αὐτ.3,126Β **ἑκάστῳ τῶν δειπνούντων δοθέντων μύστρων χρυσῶν·** ‖ **μύστρου πλῆθος** κοχλιάριον πλῆρες ὡς δόσις : 'Ηρόδ.'Ιατρ.π.'Ορειβ.8,3,2, 'Αρχιγ.π.'Ορειβ.8,2,28· **3)** μέτρον χωρητικότητος ἴσον πρὸς δύο κοχλιάρια : 'Ιππιατρ.Παράρτ.446.

μύστρος (ὁ) μτγν. τὸ μύστρον βλ.λ. : Πολυδ.6,87, 'Ηρων Γεωμ.23,64.

μυσφόνον (τό) Ἡσ. «παρὰ τὸ τοῖς μυσὶ φόνον ἐπιφέρειν» δθ. παγίς.
μύσχαι Ἡσ. «αἱ μυχαί».
μύσχης Ἡσ. «εὖρος, ὡς Ἀμφίλοχος».
μύσχλης Ἡσ. «μύλος».
μύσχον Ἡσ. «τὸ ἀνδρεῖον καὶ γυναικεῖον μόριον».
μυσώδης-ους-ες μτγν. βδελυρός, μυσαρός, ἀπεχθής, ἀποτρόπαιος : Πλούτ.Τιμ.5 **λοιδωροῦντες ὡς ἀσεβὲς ἐξειργασμένον καὶ μυσῶδες ἔργον εἰς ἀθυμίαν περιέστησαν.**
μυσωτός (ὁ) μτγν. μυττωτὸς βλ.λ. : Καλλ.άπ.282.
μυτακισμός (ὁ) μτγν., μσν. κ. γλώσσ. τὸ ἀρέσκεσθαι εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ γράμματος μῦ, ἡ συχνὴ χρῆσις τούτου : Δονάτ.393Κ, Μαρτιαν.5,514, Διομ.453Κ, Γλωσσ.
μυτάρα (ἡ) δημ. μεγάλη μύτη, ἄ. μύτος : **εἶδες μιὰ μυτάρα ποὺ εἶχε.**
μυταρᾶς (ὁ) δημ., θηλ. -ού, οὐδ. -άδικο ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἔχων μεγάλην ρῖνα, μύτην.
μύταρος (ὁ) δημ. μυτάρα βλ.λ.
μυτερός-ή-ό δημ. ὁ ἀπολήγων εἰς ὀξύ, εἰς αἰχμήν, αἰχμηρός, σουβλερός: Καρκθ.Ζητ.182 **μυτερὰ τριβέλια ἐτριβέλιζαν ἐπίμονα τοὺς λοβοὺς τῶν ἀφτιῶν της, - μυτερὸ μαχαίρι - μολύβι.**
μύτη (ἡ) μον. κ. δημ., μεγ. **μύταρος,** ὑποκ. **μυτούλα, μυτάκι,** ἐπὶ ἀνθρώπων κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ ζῴων, ἡ ρὶς βλ.λ.: **μύτη μικρὴ - κλασσικὴ - κυρτή·** ‖ ἐπὶ ζῴων, τὸ ρύγχος : **τὸ γουρούνι σκάβει μὲ τὴ μύτη του·** ‖ ἐπὶ πτηνῶν, τὸ ράμφος : **ὁ παπαγάλος ἔχει γαμψὴ μύτη·** **2)** συνεκδ. ἡ ἱκανότης τῆς ὀσφρήσεως, ὄσφρησις : **τὰ κυνηγετικὰ σκυλιὰ ἔχουν γερὴ μύτη·** **3)** μτφ. αἰχμηρόν, ὀξὺ ἄκρον οἱουδήποτε πράγματος : Πρόδρ.2,52 **καὶ μὴ φορῇς τὰ χαμηλὰ μὲ τὰς μακρέας μύτας, - μύτη πέννας - βελόνης - μαχαιριοῦ·** **4)** φρ. μτφ. **δὲ βλέπει ὡς τὴ μύτη του** (δὲν ἔχει τὴν ἱκανότητα **νὰ ἐννοῇ** τὰς ἀπωτέρας αἰτίας τῶν γεγονότων **καὶ νὰ** προβλέπῃ ἔστω καὶ τὰ ἐγγὺς ἀποτελέσματα **αὐτῶν**)· ὁμ. **τὸν τραβάει ἀπὸ τὴ μύτη** (ἄγει καὶ φέρει αὐτὸν κατὰ βούλησιν, δίκην κτήνους)· ὁμ. **ἔχει ψηλὴ μύτη ἢ ἔχει μύτη** (πρβλ. ψηλομύτης, εἶναι ἀλαζών, φαντασμένος, περήφανος)· ὁμ. **χώνει παντοῦ τὴ μύτη του** (ἀναμειγνύεται εἰς ξένας ὑποθέσεις)· ὁμ. **μοῦ βγῆκε ἀπὸ** τὴ μύτη (εὐχάριστόν τι συναίσθημα ὅπερ εἶχα ἐξουδετερώθη ὑπὸ δυσαρέστου τοιούτου)· **τὸν τρώει ἡ μύτη του** (θὰ ξυλοκοπηθῇ)· **5)** συνεκδ. οἱ ρώθωνες τῆς ρινός : **λύθηκε ἡ μύτη μου, - ἔγινε** κίνημα **χωρὶς νὰ λυθῇ μύτη** (χωρὶς **νὰ** τραυματισθῇ κανείς)· ‖ **φυσῶ τὴ μύτη μου** ἀπομύττομαι.
μύτης (ὁ) Ἡσ. «μυττός».
μυτιά (ἡ) δημ. κτύπημα ἐπὶ τῆς ρινὸς διὰ τοῦ δακτύλου : **ἔφαγε μιὰ μυτιά.**
μυτίζω δημ. ἐπὶ πτηνῶν, τρώγω τι πλήττων αὐτὸ διὰ τοῦ ράμφους, ραμφίζω, τσιμπῶ μὲ τὴ μύτη : Καρκθ.Ζητ.178 **ἐμύτιζε τοὺς γλυκόχυμους σπόρους κι ἔλεγε τὸ τραγουδάκι του τρισευτυχισμένο·** **2)** καθιστῶ τι ὀξὺ εἰς τὸ ἄκρον, ὀξύνω, κάνω μύτη : **μυτίζω τὸ μολύβι μου - τὸ μαχαίρι.**
μυτικίζειν Ἡσ. «κολάζειν».
μυτιλίδαι (οἱ) νεώτ. ζῳολ. οἰκογένεια μαλακίων τοῦ ἀθροίσμ. τῶν **πεταλοβραγχίων.**
μύτιλος-η-ον δ.γρ. ἀντὶ μίτυλος βλ.λ.
μυτίλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων τῆς **οἰκογεν.** τῶν **μυτιλιδῶν,** οὗ ἀξιολογώτερον εἶδος μυτίλος ὁ ἐδώδιμος ἢ μύαξ, τὸ μύδι.
μυτιλοτροφεῖον (τό) νεώτ. μέρος θαλάσσης ἔνθα τρέφονται καὶ καλλιεργοῦνται μυτίλοι βλ.λ.
μυτιλοτροφία (ἡ) νεώτ. καλλιέργεια μυτίλων βλ.λ.
μύτις-ιδος (ἡ) κ. μσν. τὸ μέρος τῶν μαλακίων τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἧπαρ : Ἀριστλ.ΖΙ 524b,15 **σπλάγχνον δ' οὐδὲν ἔχει τῶν μαλακίων ἀλλ' ἣν** καλοῦσι μύτιν καὶ ἐπὶ ταύτῃ θολάν, αὐτ.ΖΜ681b, 20,Πλούτ.Ἠθ.978Α· **2)** ρύγχος, ρίς, μύτη : Εὔστ. 950,2· **3)** μυττὶς βλ.λ. : Ἱππ.π.Γαλ.19,123 **τὸ ἐν τῷ σηπίας στόματι μέλαν.**
μύτος (ὁ) δημ. μυτάρα βλ.λ., ἄ. μύταρος.
μυττάζω Ἡσ. ἐν λ. μυττάξασα, στενάζω.
μύττακες Ἡσ. «μύκαι, Σικελοί· Ἴωνες πώγωνα».
μυττάλυτα Ἡσ. «μεγάλα» (κῶδ.-λου-).
μυττάξασα Ἡσ. «στενάξασα».
μυττηκάζειν Ἡσ. «στένειν».
μύττηξ Ἡσ. πτηνόν τι.
μυττιλανός Ἡσ. «ἀπόπληκτος».
μυττίς (ἡ) Ἡσ. τὸ μέλαν τῆς σηπίας, θολός.
μυττός-όν Ἡσ. ἄφωνος, ἄλαλος, βωβός· **2)** Ἡσ. «γυναικεῖον αἰδοῖον».
μύττω ἀττ. ἀντὶ μύσσω βλ.λ.
μυττωτεύματα (τά) Ἡσ. «ἀρτύματα» **ἐν λ.** μυσσωτεύματα.
μυττωτεύω κόπτω εἰς λεπτότατα τεμάχια, λιανίζω, κοπανίζω τι ὡς μυττωτόν : Ἀριστφ.Σφ.63 **αὖθις τὸν αὐτὸν ἄνδρα μυττωτεύσομεν.**
μυττωτοδοχεῖον (τό) νεώτ. τὸ ἐπιτραπέζιον δοχεῖον τῆς μουστάρδας, μουσταρδιέρα.
μυττωτός (ὁ), Ἰων. **μυσσωτός** (μ.π.Ἱππ.Τόπ.Ἀνθρ. 47) χυλῶδες ἔδεσμά τι ἐκ τυροῦ, μέλιτος, σκορόδου κλπ. συμπεφυρμένων εἰς ἓν φύραμα, ἐν εἴδει σκορδαλιᾶς· Ἡσ. «ὑπότριμμα διὰ σκορόδων», Διοσκ.2,182 «τὸ ἐκ σκορόδου καὶ τῆς μελαίνης ἐλαίας γινόμενον τρῖμμα», Πολυδ.6,70 «ὁ μυττωτὸς τρῖμμα ἐκ σκορόδων δριμύ» : Ἱππῶν.π.Ἀθήν.7, 304b **θυννίδα τε καὶ μυσσωτὸν ἡμέρας πάσας δαινύμενος,** Ἱππ.1056Β **ἕως ἂν πάχος γένηται ὡς** μυττωτός, Εὐπ.179,Ἀριστφ.Ἀχ.174,αὐτ.Ἱππ.771 **ἐπὶ** ταυτησὶ **κατακνησθείην ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ** Θεόφρ.ΦΙ 7,4,1) (πληθ.), Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,9.
μυχαίτατος-η-ον κ. μσν. ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ μύχιος, ὁ ἐνδότατος, ὁ βαθύτατα κεκρυμμένος : Ἀριστλ.Κόσ.393a,32 **τοῦ πόντου τὸ μυχαίτατον Μαιῶτις καλεῖται,** Στέφ.Βυζ.ἐν λ. ἄλωρος, Εὔστ. Παν.206,83 **οὐ μόνον ἐφορῶν τὰ ἐξεπιπολῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν μυχαιτάτων γινόμενος·** συγκρ. **μυχαίτερος** : Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.166 (ἐσχηματίσθη κτ. τὸ μεσαίτατος, παλαίτατος).
μυχάλμη (ἡ) Φώτ. «βυθὸς θαλάσσης».
μύχαλος πάπ. μύχατος βλ.λ. : Τραγ.ἐν Πάπ. **μύχαλα Τάρταρα·** ‖ ἐσφ.γρ.π.Εὐρ.Ἑλ.189.
μυχάς-άδος (ἡ) μτγν. ὁ μυχὸς βλ.λ.1) κ. 2) : Λυρ. Ἀδ.Ἀδέσπ. **ἐν Πάπ.**
μύχατος-η-ον μτγν. κ. Ἐπιγρ. ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ μύχιος, ἐνδότατος, ἐσώτατος : Καλλ.Ἀρτ.68 **ὁ δὲ δώματος ἐκ μυχάτοιο ἔρχεται Ἑρμείης,** Ἀπολλ.Ρ 1,170, ΨΦωκυλ.164,ΑΠ 9,632,Ἐπιγρ.(Δελφ.) **ἔντοσθεν μυχάτοιο δόμου.**
μυχέστατος-η-ον ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ μύχιος:Φώτ.
μυχή (ἡ) μτγν. κ.λεξ. μυχός, ἐσφ.γρ.π.Σουΐδ.· **2)** ἀμυχή : Γαλ.17(1),963.
μυχηθόρος-ον μτγν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ νυχηθόρος : Νίκ.Ἀλεξ.445.
μυχθίζω (μύζω) φυσῶ διὰ τῆς ρινὸς μὲ κεκλεισμένα χείλη, ἰδ. ἕνεκεν ἀγωνίας ἢ πάθους : Αἰσχ. άπ.461· **2)** χλευάζω, μυκτηρίζω, περιγελῶ· Ἡσ. «μυχθίζουσι· μυκτηρίζουσι, χλευάζουσι» : Θεόκρ. 20,13 **χείλεσι μυχθίζοισα,** Πολύβ.15,26,8 **μυχθίζοντες καὶ διαφιθυρίζοντες,** Μελέαγρ.ἐν ΑΠ 5,178 **σιμὰ σεσηρὼς μυχθίζεις.**
μυχθισμός (ὁ) τὸ μυχθίζειν, ρογχασμός, στέναγμα, μυκτηρισμός· Ἡσ. «στεναγμός» : Εὐρ.Ρῆσ.789 **κλύω δ' ἐπάρας κρᾶτα μυχθισμὸν νεκρῶν,** Ἱππ.Κῳακ. 509· **2)** μυκτηρισμός, σκῶμμα, περίγελως : Ἀκύλ. ἐν ΠΔΨαλμ.122(123),4.
μυχθώδης-ους-ες ὁ ἐν εἴδει μυχθισμοῦ, ὁ ὅμοιος πρὸς στενάζοντα, βογγῶντα : Ἱππ.Κῳακ.529 πνεύ-

ματα μυχθώδη (ἀναπνοαὶ ὁμοιάζουσαι πρὸς στεναγμόν, βόγγον).

μύχιος-α-ον κ. -ος-ον (μυχός) κ. νεώτ. ὁ ἐν τῷ μυχῷ, ἐν τῷ βάθει εὑρισκόμενος, βαθύς, κρύφιος, ἐσώτατος : Ἡσιοδ.Ἔργ.523 **μυχίη καταλέξεται ἔνδοθεν οἴκου** (δ.γρ. νυχίη), αὐτ.Θ 991 **ἐνὶ νηοῖς νηοπόλον μύχιον ποιήσατο**, Αἰσχ.Πέρσ.876 **μυχία Προποντὶς** (ἡ σχηματίζουσα μυχόν, βαθὺν κόλπον), Ἀπολλ.Ρ 2,742 **πνοιῇσι μυχίῃσι**, Λουκ.Νεκρ.Δ 6,4 **μύχιόν τι ὑποκρώζειν**, - **ἐκ μυχίων τῆς ψυχῆς μου**,-**μύχιος πόθος-σκέψις**· ‖ **οἱ μύχιοι θεοὶ** οἱ τῶν Ρωμ. penates, ἕρκιοι, πατρῷοι : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,67· ‖ ὁμ. **θεοὶ μύχιοι** συνεκφέρονται μετὰ τῆς μυχίας Ἀφροδίτης : Αἰλ.ΖΙ 10,34· ‖ **μύχιος** κ. **μυχία θεότητες** ἐν Ἱέρᾳ : Ἐπιγρ. εἰς τὸ ἐπίθ. τοῦτο ἀνήκουν πολλὰ ἀνώμ. ὑπερθ. (ἐσχηματισμένα ἐκ τοῦ οὐσ. μυχός), **μυχοίτατος** - **αίτατος** - **έστατος** -**ώτατος** κ. **μύχατος**.

μυχίως ἐπίρρ. νεώτ. ἐνδομύχως.

μυχλός Ἡσ. «σκολιός, ὀχευτής, λάγνης, μοιχός, ἀκρατής· Φωκεῖς δὲ καὶ ὄνους τοὺς ἐπὶ ὀχείαν πεμπομένους».

μυχμός (ὁ) (μύζω) μυγμός, στεναγμός, στόνος : Ὀδ.Ω 416 **μυχμῷ τε στοναχῇ τε δόμων προπάροιθ᾽ Ὀδυσῆος**.

μυχόθεν ἐπίρρ. ἐκ τοῦ μυχοῦ, ἐκ τῶν ἐσωτάτων δωματίων τῆς οἰκίας, ἐκ τῆς γυναικωνίτιδος : Αἰσχ. Ἀγ.96, αὐτ.Χο.35 **ἀωρόνυκτον ἀμβόαμα μυχόθεν ἔλακε περὶ φόβῳ**.

μυχοῖ ἐπίρρ. μ. ἐν κυπρ.τ. μοχοῖ βλ.λ.

μυχοίτατος-η-ον ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ μύχιος βλ.λ.: Ὀδ.Φ 146 **ἷζε μυχοίτατος** (ἐκάθητο ἐνδότατος, εἰς τὴν ἐσωτάτην γωνίαν).

μυχόνδε ἐπίρρ. εἰς τὸν μυχόν, εἰς τὴν ἐν τῷ μυχῷ γωνίαν, εἰς τὰ ἐνδότατα : Ὀδ.Χ 270 **μνηστῆρες δ᾽ ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε**.

μυχόνους-οος-ουν-οον μσν. κρυφίνους, ἐπιφυλακτικός : Φώτ.

μυχόπεδον (τὸ) Φώτ. «γῆς βάθος, ᾅδης», τὰ ἔγκατα τῆς γῆς.

μυχοπόντιον (τὸ) μτγν. ὀνομασία σπηλαίου ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Εὐξείνου πόντου : Ἀμμιαν. Μαρκ.22,8,17.

μυχορήμων-ονος-ον μσν. ὁ ἐκ τῶν μυχίων, ἐκ βάθους ψυχῆς ὁμιλῶν· Φώτ.274,19 ἐν λ. μυχόπεδον «βαθύγλωσσος καὶ δεινὰ λέγων».

μυχός (ὁ) κ. νεώτ., ἑτερόκλ. πληθ. μυχά (Καλλ.Δῆλ. 142,Διον.Περ.117), τὸ ἐσώτατον, ἐνδότατον μέρος, τὸ βάθος : Ἰλ.Χ 440 **μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο**, Ὀδ.Ε 226 **μυχῷ σπείους γλαφυροῖο**, αὐτ.Γ 263 **μυχῷ Ἄργεος** (εἰς τὰ ἐσώτατα τοῦ Ἄργους, περὶ τῶν Μυκηνῶν)· ὁμ. ἐπὶ τῆς Ἐφύρας : Ἰλ.Ζ 152,Ἡσιοδ.Θ 199 **Τάρταρά τ᾽ ἠερόεντα μυχῷ χθονός**, Πίνδ.Π 5, 68 **μυχόν τ᾽ ἀμφέπει μαντεῖον**, Ἡρ.3,16 **ἐν μυχῷ τῆς θήκης**, Αἰσχ.Πρ.433 **κελαινὸς Ἄιδος μυχὸς γᾶς**, - **μυχὸς κόλπου** - **λιμένος**· ‖ ὁμ. ἐν τῷ πληθ. : Πίνδ.Ν 10,42 **Κορίνθου ἐν μυχοῖς**, Αἰσχ.Εὐμ. 180 **ἀπαλλάσσεσθε μαντικῶν μυχῶν**, Σοφ.Φιλ.1013 **διὰ μυχῶν βλέπουσ᾽ ἀεὶ ψυχὴ** (ἡ ὕπουλος ψυχή σου, ἡ ἐνεδρεύουσα ἐκ σκοτεινοῦ μέρους), Εὐρ.Ἱκ.926 **ἀναρπάσαντες ἐς μυχοὺς χθονὸς** ἢ γῆς (εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ἅιδου)· 2) τὸ ἐσώτατον μέρος οἰκίας ἐν ᾧ ἔμενον αἱ γυναῖκες, ἡ γυναικωνῖτις : Ὀδ. Η 96 **ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο**,Αἰσχ.Χο.447 **μυχοῦ ἄφερκτος**, Σοφ.Τρ.686,αὐτ.Ἀντ.1293 **οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι** (δὲν εἶναι πλέον κεκρυμμένη ἐντὸς τῆς οἰκίας)· 3) κόλπος ἐκτεινόμενος βαθέως εἰς τὴν ξηράν : Πίνδ.Π 6,12 **ἐς μυχοὺς ἁλός**, Ἡρ.2,11,αὐτ.4,21 **ἐκ τοῦ μυχοῦ ἀρξάμενοι τῆς Μαιήτιδος λίμνης**, Αἰσχ.Πρ.839 **πόντιος μυχὸς** (ὁ Ἀδριατικὸς κόλπος), Θουκ.7,52 **ἐν τῷ κοίλῳ [μυχῷ] τοῦ λιμένος**, Ξεν.Ἀν.4,1,7 **ἐν τοῖς ἄγκεσι καὶ μυχοῖς τῶν ὀρέων**, Ἀριστλ.Θαυμ.836a,24 **ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Ἀδρίου**· 4) ἀποθήκη : Ξενοφ.2,22,Πίνδ.Ι 1,56 **τὸν Μινύα τε μυχόν**· 5) σιτοβολών : Πάπ.

μύχουρος (ὁ) (οὖρος) μτγν. ὁ φυλάττων τοὺς μυχούς, φύλαξ τῶν ἐνδοτέρων, ἐσωτάτων μερῶν : Λυκόφρ.373 **ὀφέλτα καὶ μύχουρε χοιράδων Ζάραξ**.

μυχώδης-ους-ες ὁ ἔχων μυχούς, πλήρης κοιλωμάτων, σπηλαίων, σπηλαιώδης : Εὐρ.Ἴων 494 **παραυλίζουσα πέτρα μυχώδεσι Μακραῖς**.

μυχώτατος σχόλ. ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ μύχιος : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,397.

μύω κ. νεώτ. ἀμτβ., μέλλ. **μύσω**, ἀόρ. **ἔμυσα**, γ᾽ πληθ. ἐπ. ἀόρ. μύσαν (π. τισι μτγν. συγγρ. ῡ ἐν τῷ ἀορ.), παρακ. μέμυκα, εἶμαι κλειστός, κλείομαι, ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Ἰλ.Ω 637 **οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισιν**, Εὐρ.Μήδ.1183 **ἐξ ἀναύδου καὶ μύσαντος ὄμματος** (ἐκ κλεισθέντος ὀφθαλμοῦ)· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ στόματος ἢ οἱουδήποτε ἄλλου πόρου, ἀνοίγματος συστελλομένου : Πλάτ. Φαῖδρ.251D **τὰ τῶν διεξόδων στόματα, ᾗ τὸ πτερὸν ὁρμᾷ, συναυαινόμενα μύσαντο**, Ἀντίφιλ. ἐν ΑΠ 7,630 **χεῖλος ἔμυσε**, Θύιλλ.αὐτ.10,5 **τρηχὺς.. μέμυκε πόρος**, Κομήτ.αὐτ.15,40 **μεμυκὼς χείλεα σιγῇ**· ‖ κ. ἐπὶ διθύρου μαλακίου, ἀντίθ. τῷ κεχηνέναι : Ἀθήν.3,93F **τὰς μὲν νύκτας κεχήνασι διανηχόμεναι, ἡμέρας δὲ μύουσιν**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἀνθέων : Νίκ.ἀπ.74,56 **κρόκος εἴαρι μύων**· 2) συνεκδ. ἐπὶ φυτῶν, μαραίνομαι : Φίλ.2,383 **ἀστάχυσιν μεμυκόσιν ἐξ αὐχμοῦ καὶ ἀνομβρίας**· ‖ κ. μτφ. φθίνω, σουρώνω : Ἰώσ.Πΐ 6,5,1 **τῷ λιμῷ μαραινόμενοι καὶ μεμυκότες**· 3) κ. μτβ. κλείω : Ἰσίδ. Αἰγ.ἐν ΑΠ 7,221 **μύω κανθούς**, Ἐρύκ.αὐτ.9,558 **ὕπνος ἔμυσε κόρας**, Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,105 **τοὺς ὀφθαλμοὺς ποσῶς μύει**, Δαμάσκ.Ἀρχ.6 **περὶ ὃ πᾶν ὄμμα μύομεν**· 4) ἐπὶ ἀνθρώπων ἢ ζῴων, κλείω τοὺς ὀφθαλμούς μου : Σοφ.ἀπ.774 **μύω τε καὶ δέδορκα**, Ἀριστλ.Ψυχ.428a,16 **φαίνεται καὶ μύουσιν ὁράματα**, Καλλ.Ἄρτ.95 **οὐ μύοντα λαγωόν**· ‖ εἰδ. κλείω, συστέλλω τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ πόνου : Ἀριστφ.Σφ.988 **μύσας παρᾄξον κἀπόλυσον**, Πλάτ.Γοργ.480C **ἀλλὰ παρέχειν μύσαντα καὶ ἀνδρείως, ὥσπερ τέμνειν καὶ κάειν ἰατρῷ**· ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. προσπαθῶ νὰ περιορίσω τὴν σκέψιν μου,νὰ μὴ συλλογίζωμαι τίποτε: Πλούτ.Πομπ.60 **μύσας τῷ λογισμῷ**· 5) μτφ. ἡσυχάζω, πραΰνομαι, ἐπὶ πόνου : Σοφ.Τρ.1009 **ἀνατέτροφας ὅ τι καὶ μύσῃ** (σχόλ. «ὅ,τι ἂν ἡσυχάσῃ τοῦ κακοῦ τούτου, πάλιν κινήσας ἀνέτρεψας»· ‖ ἐν τῇ αὐτ. σημ. κ. ἐπὶ θυελλῶν : Ἰσίδ.Αἰγ.ΑΠ 7,293· 6) ρ.παράγ. μύστης, μυῶ, ἀμύητος, μύωψ. Ἐκ ρίζ. μυ-.

μυῶ-άω (μύω) κ. λεξ. συμπιέζω τὰ χείλη εἰς δήλωσιν ἀποδοκιμασίας : Ἀριστφ.Λυσ.126 (κῶδ.) **τί μοι μυᾶτε κἀνανεύετε;**, πρβλ. μοιμυάω· ‖ Ἡσ. «μυᾶτε· σκαρδαμύττετε».

μυῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **μυήσω**, ἀόρ. (ἐ)μύησα, παθ. μυοῦμαι, παθ. μέλλ. μυηθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμυήθην, παθ. παρακ. μεμύημαι, εἰσάγω εἰς τὰ μυστήρια, κατηχῶ : Ἀνδοκ.1,132 **μυῶν.. ἄλλους ξένους**, Πλάτ.Ἐπιστ.333Β **ἐκ τοῦ μυεῖν καὶ ἐποπτεύειν**, Δημ.1351, Πλούτ.Ἠθ.607Β **ἐμύησε καὶ μυεῖ τοὺς Ἕλληνας**· 2) μτ. συστοίχ. αἰτ. : Ἰώσ.Ἀπ.2,37 **ξένους ἐμύει θεούς**· ‖ συνήθ. ἐν τῷ παθ. εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια βλ.λ. : Ἡρ.8,65 **ὁ βουλόμενος μυεῖται**, Ἀριστφ.Βάτρ.456 **ὅσοι μεμυήμεθα**, αὐτ.158 **οἱ μεμυημένοι** (οἱ κατηχημένοι), Ἐπιγρ. **θεοπρόποι ἦλθον .., οἵτινες μυηθέντες ἐνεβάτευσαν**, Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,32 **καθὼς ἐγὼ ἐμυήθην**, Μηναῖ.12,2 Ὠδ.7 **μεμυημένος.. τὴν ὑπὲρ λόγον γνῶσιν**· ‖ φρ. **μυηθῆναι ἀφ᾽ ἑστίας** κατηχεῖσθαι εἰς τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια καὶ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν τέλεσιν αὐτῶν, ὡς εἰδ. ὀνομ. τάξεως μυστῶν τῶν Ἐλευσινίων· πρβλ.

ἑστία 5]· ‖ ὁμ. μτ. συστοιχ. αἰτ. ὡς τὸ **διδάσκεσθαί τι** κατηχοῦμαι, εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια : Ἡράκλ.Φιλ.14 **τά μυστήρια** μυεῦνται, Ἡρ. 2,51 **ὅστις τὰ καβείρων** ὄργια μεμύηται, Πλάτ. Γοργ.497C **τὰ μεγάλα** (ἐνν. μυστήρια) μεμύηται **πρὶν τὰ σμικρά,** Πορφ.Νυμφ.15 **τὰ λεοντικὰ μυηθείς**· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. : Θεόφιλ.1,4 **ἐμυήθην θεοῖς**· ‖ μτγν. ἐκκλ. εἰσάγω διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν : Ἀποστ.Διατ.6,15, αὐτ.7,38· ‖ **ὁ μυούμενος** ὁ κατηχούμενος πρὸς βάπτισιν : Σωζόμ.1436Α· **3**) κτ. ἐπέκτ. διδάσκω, παιδεύω, μτ. ἀπαρφ. : Φιλ.ἐν ΑΠ 7,385 **ἐμύησάς τινα ἰδεῖν,** αὐτ.9,162 **ἀλλά μ' ἀνὴρ ἐμύησ' Ἑλικωνίδα** (ἐνν. εἶναι)· κ. παθ. διδάσκομαι, λαμβάνω τῇ εἰσηγήσει **ἄλλου γνῶσιν,** πεῖραν τινος πράγμ. : ΚΔ Φιλ.4,12 **ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν,** Ἀλκίφρ.2,4,21 **κυβερνᾶν μυηθήσομαι**· ‖ ὁμ. νεώτ. κ. δημ. εἰδ. εἰσάγω, καθοδηγῶ τινα εἰς τὴν γνῶσιν πραγμάτων σπουδαίων ἢ κ. ἁπλῶς **ἐνδιαφερόντων** : Παπαντ.Ἁγ.Ὄρ.154 **ὁ νεοπλατωνισμὸς μᾶς μύησε στὴν ὑπερφυσικὴ αὐτὴ ψυχολογία, - ἔνθους διδάσκαλος ἐμύησε πολλοὺς εἰς τὴν ἐπιστήμην - εἰς τὴν φιλοσοφίαν**· ὁμ. κ. παθ. : **οἱ μεμυημένοι εἰς τὰ κάλλη τῆς τραγικῆς ποιήσεως**· ‖ ὁμ. ποιῶ τινα τὸ πρῶτον ἔμπειρον εἴς τι : **τὸν ἐμύησεν εἰς τὸν ἔρωτα**· ὁμ. κ. παθ.· ‖ ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ἀνακοινῶ ἐμπιστευτικῶς, ἀποκαλύπτω εἴς τινα τοὺς σκοποὺς μυστικῆς τινος ὀργανώσεως ἢ τὰ ἀπόκρυφα σχέδια μελλούσης ὁμαδικῆς ἐνεργείας, ὅπως τὸν προσηλυτίσω εἰς αὐτήν : **ὁ Ξάνθος ἐμύησε τὸν Ὑψηλάντην εἰς τὴν Φιλικὴν Ἑταιρείαν**· ὁμ. κ. παθ. : **ἀναφέρεται ὅτι καὶ ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ἦτο (με)μυημένος εἰς τὴν Φιλικὴν Ἑταιρείαν.**

μυῶ-όω (μῦς 5)] κ. μσν. καθιστῶ τι μυῶδες : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,36,6 **μυῶ σῶμα**· κυρ. παθ. εἶμαι ἢ καθίσταμαι μυώδης : Ροῦφ.π.Ἀέτ.16,50 **γυναῖκες μεμυωμέναι,** Ἱππιατρ.14 **στῆθος μεμυωμένον**· ‖ δθ. σκληρὸς γίνομαι : Ἱππ.Ἀέρ.7 **σπλῆνας αἰεὶ μεγάλους εἶναι καὶ μεμυωμένους**· **2**) Ἡσ. «μεμυωμένων· μεμυκότων».

μυώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς μῦν, ποντικόν, ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ μυός, ὁ ἰδιάζων εἰς μῦν : Πλούτ.Ἠθ.458C **τὸ δ' ἐμφῦναι καὶ δακεῖν μυρμηκῶδες καὶ μυῶδες** (εἶναι ἴδιον τῶν μυρμήκων καὶ μυῶν)· **2**) (μῦς 5)] ὁ πλήρης μυώνων, ὁ ἔχων παχεῖς μῦς, ρωμαλέος : Διόδ.Σ 5,39 **οἱ ἐμβιοῦντες ὄρεσιν . . εὔτονοι καὶ μυώδεις γίνονται τοῖς σώμασιν,** Πλούτ.Ἠθ.733Β, Ἀρρ.Κυν.6,2.

μυωδυνία (ἡ) νεώτ. πόνος τῶν μυῶν, εἰδ. συνεχῆ ἀλγήματα εἰς τὰς γαστροκνημίας τῶν λεχωΐδων, μυαλγία βλ.λ.

μύωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. κυρ. **ἐν τῷ πληθ. μυώματα** καλοήθεις ὄγκοι μεγέθους κεφαλῆς βελόνης μέχρι λεπτοκαρύου, σχηματιζόμενοι ἀπὸ τοῦ ἱστοῦ τοῦ δέρματος καὶ ἀναπτυσσόμενοι εἰς γυναῖκας προκεχωρημένης ἡλικίας.

μυών-ῶνος (ὁ) (μῦς 5)] κ. νεώτ. τὸ μέρος τοῦ σώματος ἔνθα ὑπάρχουσιν ἢ συσπῶνται πολλοὶ μύες, σύνδεσμος πολλῶν μυῶν τοῦ ἀνθρώπου, σαρκῶδες μέρος τοῦ σώματος : Ἰλ.Π 315 **πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος μυὼν ἀνθρώπου πέλεται,** Θεόκρ.25,149 **ὁ δὲ οἱ περὶ νεῦρα τανυσθεὶς μυὼν ἐξ ὑπάτοιο βραχίονος ὀρθὸς ἀνέστη,** Ἀπολλ.Ρ 4, 1520 **μέσσην κερκίδα καὶ μυῶνα,** Παπαδ.Χρ.Μηλ. 98 **ὅλοι οἱ μυῶνες τοῦ προσώπου τοῦ ἀκροατοῦ ἐκινήθησαν.**

μυωνιά (ἡ) (μῦς) πιθ. μυωξία βλ.λ. ὡς ὑβριστικὴ λέξις ἐπὶ μάχλου γυναικός : Ἐπικρ.9,4.

μυωξάριον (τὸ) Ἡσ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ μυξάριον βλ.λ.

μυωξία (ἡ) Ἡσ. κ. Σουΐδ. μυὸς φωλεά, ποντικότρυπα, ποντικοφωλιά· πρβλ. μυωνιά.

μυωξός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. γένος θηλαστικῶν τῆς οἰκογ. τῶν **μυωξιδῶν** περιλαμβάνον μικρὰ τρωκτικά, παραπλήσια πρὸς σκιούρους : Ὀππ.Κυν.2,574.

μυωπάζω μτγν., μσν. κ. νεώτ. κλείω τοὺς ὀφθαλμοὺς καθὼς πράττουν οἱ μύωπες· δθ. εἶμαι μύωψ, πάσχω μυωπίαν· ‖ ἐν χρ. κ. μτφ. : ΚΔ Πέτρ.2,1,9 **ᾧ γὰρ μὴ πάρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν,** Στουδ.Θεόδ.366Β **οἷόν τινι λήμῃ τῇ τῆς σαρκὸς προσπαθείᾳ μυωπάζων**· ‖ νεώτ. δὲν ἀντιλαμβάνομαι δυσμενῆ κατάστασιν παροῦσαν ἢ συνήθ. μέλλουσαν : **μυωπάζουσι πρὸ τῶν σοβούντων κινδύνων**· **2**) Σουΐδ. «ἐμυωπίασεν, ἄκροις τοῖς ὀφθαλμοῖς προσέσχε» (ὡς εἰ ἐξ ἐνεστ. μυωπιάζω).

μυώπη Ἡσ. «ράμνος»· **2**) νεώτ. ζωολ. γένος μυωπιδῶν ἐντόμων.

μυωπία (ἡ) κ. νεώτ. μυωξία βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΙ 580b,25 **ἀνορύττουσι τὰς μυωπίας,** ΑΙλ.Π 1,11· **2**) κ. νεώτ. μυωπίασις βλ.λ., ἡ ἀνικανότης τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ τις σαφῶς τὰ ἀντικείμενα ἀπὸ μακρᾶς ἀποστάσεως : Ἀέτ.7,47.

μυωπιάζω Σουΐδ. ἀντὶ μυωπάζω βλ.λ.

μυωπίας (ὁ) μτγν. κ. μσν. μύωψ, κοντόφθαλμος : Πολυδ.2,61, Παῦλ.Αἰγ.3,22.

μυωπίασις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ἔχειν μυωπίαν 2) βλ.λ. : Γαλ.19,436.

μυωπίζω (μύωψ 3)] κ. μσν. κεντῶ, κινῶ διὰ τοῦ μύωπος ἤτοι τοῦ πτερνιστῆρος : Ξεν.Ἱππ.10,1,2 **μυωπίζειν τε καὶ μαστιγοῦν τὸν ἵππον,** Παλαίφ.52· ‖ μτφ. κεντρίζω, ὑποκινῶ, ἐρεθίζω, ἐντόνως παρακινῶ τινα : Πολύβ.20,12,2 **μυωπίζει ἑαυτόν**· κ. παθ. : Φιλόστρ.Γυμν.42 **γυμναστέοι συντόνως μυωπιζόμενοι**· ἐπὶ ἀθλητῶν, Ἀλέξ.Ἀφρ.Αἰσθ.58,17 **μυωπιζόμενοι τὴν ὄψιν** (ἐρεθιζόμενοι)· **2**) παθ. (μύωψ 2)] ἐπὶ ἵππου καὶ βοός, κεντοῦμαι, διώκομαι διὰ τοῦ μύωπος, τοῦ οἴστρου, τοῦ κούκουνα, δθ. ὡς ἐκ τούτου καὶ ἐνοχλοῦμαι, ἐρεθίζομαι : Ξεν.Ἱππ.4,5, Ἀρισταίν.2,18 **βοῦς μυωπισθείς**· ‖ κ. μτφ. κεντρίζομαι, οἰστρηλατοῦμαι : Ἰώσ.ΑΙ 7,8,1 **μυωπίζομαι τοῖς τοῦ πάθους κέντροις,** Εὐστ.Ἰλ. 431,27 **ἔρωτι μυωπίζεται ἐπὶ τῇ . . Ἥρᾳ** (ὁ Ζεύς).

μυωπικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μύωπα ἢ τὴν μυωπίαν, ἢ ὁ πάσχων μυωπίαν : **μυωπικοὶ φακοὶ - ὀφθαλμοί.**

μύωπος (ὁ) νεώτ. γένος **κωνωπιδῶν** ἐντόμων.

μυωπός-όν μύωψ βλ.λ.1) : Ξεν.Κυν.3,2,3.

μύωσις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **μῦσις-εως** στένωσις τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ.

μυωτόν (τὸ) μσν. ἡ μικρὰ αἰχμὴ τοῦ βέλους (ἐν Αἰγύπτ.) : Παῦλ.Αἰγ.6,88 (πληθ.).

μυωτός-ή-όν (1) μτγν. ὁ ἐκ δέρματος μυῶν συνερραμμένος ἢ μὲ μορφὰς μυῶν κεντημένος : Πολυδ.7,60 **μυωτὸς χιτών** (χιτών τις συνήθης παρὰ τοῖς Ἀρμενίοις).

μυωτός-ή-όν (2) ὁ συγκείμενος ἐκ μυῶν (μυώνων), μυώδης : Κλέαρχ.π.Ἀθήν.9,399Β **σάρκες μυωταὶ καθ' ἑκάτερον μέρος.**

μύωψ-ωπος (ὁ,ἡ) (μύω, ὤψ) κ. νεώτ. ὁ μύων, καμμύων, συστέλλων τὰ βλέφαρα ὅπως ἴδῃ τι, ὅστις διὰ νὰ ἴδῃ τὰ ἐγγὺς κλείει ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς, κοντόφθαλμος : Ἀριστλ.Ρητ.1413a,4, αὐτ.Πρ.959a,3 **διὰ τί οἱ μύωπες συνάγοντες τὰ βλέφαρα ὁρῶσιν,** Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,74· **2**) ὡς οὐσ. μύωψ -ωπος (ὁ) (ῦ ἀλλὰ κ. ῠ Νίκ.Θηρ.417) οἶστρος, εἶδος ἐντόμου, ἀλογόμυγα, βοϊδόμυγα, δι' ἧς ἐρεθίζονται οἱ βόες καὶ τρέχουσιν, ἀ. κούκουνας ἢ τάβανος : Αἰσχ.Πρ.675 **ὀξυστόμῳ μύωπι,** αὐτ.Ἱκ. 307 **βοηλάτην μύωπα κινητήριον**· πρβλ. Πλάτ. Ἀπολ.30Ε, Ἀριστλ.ΖΙ 528b,31· **3**) πτερνιστήρ, κεντρί, σπιρούνι δι' οὗ ὁ ἱππεὺς κεντᾷ τὸν ἵππον διὰ νὰ τρέξῃ : Ξεν.Ἱππ.8,5 **ὅταν δὲ μέλλῃ πηδᾶν,**

παισάτω αὐτὸν τῷ μύωπι, Θεόφρ.Χαρ.21,8 **ἐν τοῖς μύωψι περιπατεῖν** (μὲ τοὺς πτερνιστῆρας), Πολύβ. 11,18,4 **προσθέντα τοὺς μύωπας βίᾳ τὸν ἵππον ἐπάγειν καὶ διαπερᾶν**· πρβλ.ΑΠ 5,202· ‖ βούκεντρον : Κερκ.8,2 **βουσόος μύωψ**, πρβλ.Καλλ.ἀπ. 46, 'Απολλ.Ρ 3,277· **4)** μτφ. μέσον τι παρορμητικόν : Φάλαικ.ἐν ΑΠ 6,165 **ῥόμβον θιάσοιο μύωπα**, Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.14 **μύωπι διὰ τοῦ ὠτὸς τυπείς** (ὡς διὰ μύωπος), αὐτ.Ἔρωτ.2, 'Αχιλλ.Τάτ.7,4 **ὁ δὲ ὡς ἅπαξ ἐνέβαλέ μοι τὸν μύωπα**· **5)** ὁ μικρὸς δάκτυλος : Νικόλ.Σμ.π.Θηα.Στεφ.ἐν λ. **συστελλομένου τοῦ πρώτου καὶ μικροῦ δακτύλου, τοῦ μύωπος καλουμένου**, Σχόλ.'Οππ.'Αλ.3,254· **6)** φυτόν τι φυόμενον παρὰ τὸν ποταμὸν 'Αχελῷον : Πλούτ.Ποτ.22,5 **γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνη ἡ μύωψ προσαγορευομένη**.

μῶ κ. πάπ. ζητῶ, ἀχρ. ἐνεργ. τοῦ μῶμαι ἀναφερόμενον εἰς ΕΜ πρὸς ἐτυμολογίαν διαφόρων λέξεων· **2)** μῦ βλ.λ.1) : Δημόκρ.19, Πάπ.

μῶα κ. 'Επιγρ. λακων. ἀντὶ μοῦσα βλ.λ. : 'Αριστφ. Λυσ.1249 **τὰν τ' ἐμὰν μῶαν**· ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς μουσικὸν ἀγῶνα : 'Επιγρ.

μωαμεθανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μωάμεθ ἢ τοὺς μωαμεθανούς, ὁ τῶν μωαμεθανῶν : **μωαμεθανικὴ θρησκεία**.

μωαμεθανισμός (ὁ) νεώτ. ἡ θρησκεία ἣν ἵδρυσεν ὁ Μωάμεθ, ἁ. ἰσλαμισμός.

μωαμεθανός (ὁ) νεώτ. ὀπαδὸς τῆς θρησκείας τοῦ Μωάμεθ, ἁ. μουσουλμάνος.

μῶδα 'Ησ. «ἄλφιτα σίτου» (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ μῶλα ἐκ τοῦ λατ. mola).

μωδεῖ 'Ησ. «λαλεῖ, ᾄδει» (πιθ. ἀντὶ τοῦ λακων. μωΐδδει = μουσίζει).

μῶδιξ (ἡ) 'Ησ. «σμῶδιξ».

μωδύει 'Ησ. «θάλπει, μωραίνει, ἐκλύει» (ἀναγνωστ. μωλύει).

μῶδυξ 'Ησ. «ἀπαίδευτος» (ἀναγνωστ. μῶλυξ).

μωδῶν ὄνομα λίθου εὑρεθέντος εἰς τὸν Τίγριν ποταμόν : 'Αριστλ.Θαυμ.846a,32· πρβλ. μυνδάν.

μωΐδδει μωδεῖ βλ.λ.

μωϊκά λακων. λ. μουσική : ΕΜ 391,20.

μῶϊον (τὸ) πάπ. κ. μούειαν, πληθ. μώεια λ. αἰγυπτ. σημαίνουσα δοχεῖον, κυτίον, λάγυνον : Πάπ. **μῶϊον χαλκωμάτων**· ‖ πιθ. ἐπίσης μέτρον χωρητικότητος : 'Επιγρ. **ἀχύρου μῶϊα μα**.

μωκεύω μωκῶμαι βλ.λ. : Ζωναρ.

μώκημα-ατος (τὸ) μτγν. δ.γρ. τοῦ μώμημα βλ.λ.

μωκία (ἡ) μτγν. κ. μσν. μώκημα, μῶκος βλ.λ. : Αἰλ.ΠΙ 3,19, Εὐσ.Πον.64,15, Νικ.Χων.Χρον.78D **εἰς μωκίαν καὶ γέλωτα**.

μωκίζω Σουΐδ. περιπαίζω.

μῶκος (ὁ) μτγν. περίγελως διὰ μορφασμοῦ τοῦ προσώπου, χλεύη, ἐμπαιγμός : 'Ανών.π.'Αθήν.5,187Α **ὁ κόλαξ πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῶκον**, Σιμπλίκ.'Επίκτ.58D (πληθ.).

μωκός (ὁ) χλευαστής, σκώπτης : 'Αριστλ. Ζ1 491b,17 **μωκοῦ καὶ εἴρωνος**, ΕΜ 593,7· ‖ κ. ὡς ἐπίθ. : ΠΔ Σοφ.Σειρ.36(33),6 **ὡς φίλος μωκός**.

μωκῶ-άω λεξ. ἐνεργ. τοῦ μωκῶμαι βλ.λ., ἀπαντῶν μόνον π. Κυρίλλ. κ. Ζωναρ. «μωκῶν καταγελῶν», «μωκῶ λοιδορῶ».

μωκῶμαι-άομαι (μῶκος) κ. 'Επιγρ. μορφάζω, διὰ παντοίων μορφασμῶν γοητεύω καὶ οὕτω καταγελῶ, χλευάζω, περιπαίζω : Αἰλ.Ζ1 1,29, 'Αλκίφρ.1,33 **καὶ τὸ μὲν πρῶτον κιχλίζουσα μετ' ἐκείνης καὶ μωκωμένη, τὴν δυσμένειαν ἐνεδείκνυτο**· ‖ κ. ἀπολ. ἡ μτχ. **μωκώμενος** ἀστειευόμενος, χωρατεύοντας : 'Επίκ.'Επιστ.3,62Ծ· ἀντίθ. πεποιθώς : 'Αγαθαρχ.21 **μωκωμένη διάλεκτος**, ΠΔ Σοφ.Σειρ. 31(34),18 **προσφορὰ μεμωκημένη** (πρὸς κωμῳδίαν, ἐμπαιγμόν) (δ.γρ. μεμωμ-), αὐτ.'Ιερ.28(51),18 **ἔργα μεμωκημένα**· **2)** ἐπὶ τῆς καμήλου, μηκῶμαι βλ.λ. :

'Ανών. ἐν 'Επιγρ. **κάμηλος μωκᾶται** (ἡ λ. ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ ἤχου, ὃν παράγει ἡ κάμηλος).

μῶλαξ-ακος (ὁ) 'Ησ. «εἶδος οἴνου· οἱ δὲ τὸ ἐν τοῖς ὁρκίοις σπενδόμενον, ἀπὸ τοῦ μώλου, ὥς τινες· Λυδοὶ τὸν οἶνον».

μωλάριον (τὸ) μσν. ἡμίονος, μουλάρι : ΚΠορφ. 'Εκθ.458,22.

μώλεια (τὰ) σχόλ. ἑορτὴ παρ' 'Αρκάσιν : Σχόλ. 'Απολλ.Ρ 1,164 **καὶ ἄγεται μώλεια** (δ.γρ. μωλεία) **ἑορτὴ παρ' 'Αρκάσιν, ἐπειδὴ Λυκοῦργος λοχήσας κατὰ τὴν μάχην εἷλεν 'Ερευθαλίωνα**.

μωλιάτικα (τὰ) δημ. τὸ ποσὸν τὸ πληρωνόμενον ὑπὸ τῶν προσορμιζομένων πλοίων διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ μώλου βλ.λ.2)· πρβλ. λιμενικά.

μωλίω κρητ. τ. τοῦ μωλῶ βλ.λ.

μῶλος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ κόπος καὶ μόχθος τοῦ πολέμου : 'Ιλ.Β 401 **εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηος**· ὁμ. κ. ἄνευ τοῦ Ἄρηος : 'Ιλ.Π 397 **περὶ δ' αὐτοῦ μῶλος ὀρώρει ἄγριος**, αὐτ.Σ 188· ἅπαξ κ. ἐν 'Οδ.Σ 233 **ξείνου καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη μνηστήρων ἰότητι** (ἡ μεταξὺ ξείνου καὶ Ἴρου μονομαχία), 'Ησίοδ.Α 257 **καὶ μῶλον ἐθύνεον αὖτις ἰοῦσαι**, 'Αρχίλ.3 **εὖτ' ἂν Ἄρης μῶλον συνάγῃ**· **2)** νεώτ. κ. δημ. τεχνητὴ προεκβολὴ ξηρᾶς εἰσχωροῦσα ἐντὸς τῆς θαλάσσης, προβλής, προκυμαία πρὸς σχηματισμὸν ὅρμου, χρησιμεύουσα ἰδ. ὅπως ἀνακόπτῃ τὴν ὁρμὴν τῶν κυμάτων καὶ προστατεύῃ τὰ ἐν τῷ ὅρμῳ πλοῖα, συνεκδ. δὲ ἀποβάθρα ἐν ὅρμῳ · Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.171,13 **στὸ μῶλο τὶς ἀράξανε καὶ τὶς ἐδιαμοιράσανε**, Πορφύρ.Σκ.74,3 **νὰ σπάζουνε τὰ κύματα στὸ γκρεμισμένο μῶλο**.

μῶλυ (τὸ) μυθῶδές τι φυτὸν μὲ μέλαιναν ῥίζαν καὶ λευκὸν ἄνθος, ὅπερ ἔδωκεν ὁ 'Ερμῆς εἰς τὸν 'Οδυσσέα ὡς ἀντιφάρμακον κατὰ τῆς μαγικῆς τέχνης τῆς Κίρκης : 'Οδ.Κ 305· πρβλ. Κωμ.'Αδέσπ. 64) κ. μῶλυς 3)· **2)** κρόμμυον τὸ μέλαν : Θεόφρ. ΦΙ 9,15,7, Διοσκ.3,47· πρβλ. μώλυζα· **3)** εἶδός τι τοῦ φυτοῦ πήγανον ἢ ἅρμαλα, δημ. ἀγριοπήγανον, μπομπόλα, πήανο, ἀναπτυσσόμενον ἰδ. ἐν Καππαδοκίᾳ : Διοσκ.3,46· **4)** ἠρύγγιον βλ.λ.2) : ΨΔιοσκ.3,21· **5)** στρύχνον ὑπνωτικόν : Πλίν.Φ) 21,180.

μώλυγερ 'Ησ. « τὰ ἄνοζα ξύλα» (πιθ. λακων. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. μώλυγες).

μώλυζα (ἡ) (μῶλυ 2)) κ. δημ. κεφαλὴ κρομμύου τοῦ μέλανος (σκορόδου) : 'Ιππ.Γυν.Φύσ.85 **μώλυζα σκορόδων**, αὐτ.Γυν.1,78 **μώλυζα σκορόδου**· ‖ δημ. τὸ φυτὸν κρόμμυον τὸ σκορδόπρασον.

μώλυκα 'Ησ. «τὸν ἀπαίδευτον Ζακύνθιοι».

μωλύνω · μωλύω βλ.λ.

μῶλυξ-υκος (ὁ) 'Ησ. κ. **μωλυρός-ά-όν** μῶλυς βλ.λ. (λ. ζακυνθ.).

μῶλυς-υος-υ ἐξηντλημένος, ἀσθενής, ἀμβλύς, βραδύς, νωθρός, νωχελής, ἁπαλός : 'Ιππῶν.60 **μῶλυς ὦ νεανίσκε**, Νίκ.Θηρ.32 **τῆμος ὅτ' αὐαλέων φολίδων ἀπεδύσατο γῆρας μῶλυς ἐπιστείχων** ἐπὶ ὄφεως, πρβλ.σχόλ.· ‖ 'Ησ. «μῶλυς· ὁ ἀμαθής» μωλύτερον· ἀμβλύτερον»· **2)** μτφ. ἀσθενής, ἀδύνατος τὸν νοῦν, ἀνόητος : Δημήτρ.Λάκ. ἐν Πάπ., 'Ησ. (παρ' ᾧ κ.συγκρ.)· πρβλ.Σοφ.ἀπ.693· ὁμ.συγκρ.: Σωκρ.'Επιστ.30,14 **μωλύτερον φαίνεσθαι τὸν λόγον**· **3)** μώλυος ῥίζα μῶλυ βλ.λ.1) : Λυκόφρ.679.

μώλυσις-εως (ἡ) κ. **μώλυνσις** κ. **μόλυνσις** (κῶδ.) ἀτελὴς βράσις, σιγανὸ βράσιμο μὲ λίγη φωτιά, ἀντίθ. **ἕψησις**· 'Αριστλ.Ζ1 776a,8 **«ἀπεψία τις ἡ μώλυσίς ἐστι»** : αὐτ.Μετ.381a,12· ‖ ἐπὶ ταχέως αὐξανομένων σιτηρῶν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,9,6 **ὥσπερ τὰ ἐπὶ τὸ ζέον ἐμβαλλόμενα τῶν ἑψομένων, οὐδεμίαν.. οὐδὲ κακεῖνα λαμβάνει μώλυσιν** (δηλ. φθίνονται ταχέως).

μωλύτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **μωλυτής** **ὁ σιγοβράζων**· **2)** μτφ. **ὁ φλύαρας, ὁ ἄνοστος πο-**

λυλογάς : Τίμων Φλ.π.Διογ.Λ 7,170 **τίς δ' οὗτος κτίλος ὣς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν, μωλύτης, ἐπέων φίλος, ἄσσιος ὅλμος ἀτολμος·** 3) νεώτ. ζῳολ. γένος κουρκουλιονιδῶν ἐντόμων.

μωλυτική Ἡσ. «φοβερά».

μωλῦτός-ή-όν μτγν. παραλελυμένος, ἐξηντλημένος, ἀδύνατος : Μαν.4,254 **ἐν τε παραλυσίεσσι μέλη μωλυτὰ καθέψει.**

μωλύω ἢ μωλύνω κτ. Φρύν.Σοφ.Παρ.89Β «ἐκλύω καὶ διέλκω καὶ μαραίνω» ‖ κ. ἀμτβ. αὐτ. «μωλύον κρέας· τὸ ἠρέμα διαχεόμενον καὶ μὴ συνεστός» 2) μέσ. κ. παθ. μωλύομαι ἢ μωλύνομαι βράζω ἀτελῶς, ὑποβράζω, σιγοβράζω : Ἀριστλ.ΖΓ 776a,1 **πάσχει ὅπερ ἐν τοῖς ἑφομένοις τὰ μωλυνόμενα** (κῶδ. μολυνόμενα), αὐτ. Μετ.381a,2) **σκληρότερα μὲν τὰ μεμωλυσμένα γίγνεται τῶν ἑφθῶν** (δ.γρ. μεμολ-)· ‖ ἐπὶ βοτάνης : Ποιητ.Βοταν.101 **μωλυθεῖσα πυρὶ σμαλερῷ·** ‖ ἐπὶ ἡμιεφημένου κρέατος : Ἡλιόδ.Αἰθ.2,19 [κρέα] **πρὸς ὀλίγον τῷ πυρὶ μεμωλυσμένα** (κῶδ. μεμολ-)· ‖ ἰατρ. ἐπὶ νοσημάτων τινῶν : Γαλ.9,898 **κατὰ τὴν ἀρχὴν ὑποβρύχιά τε καὶ μωλυνόμενα φαίνεται** (κῶδ. μολ-)· 3) μτφ. χαλαρώνω· Ἡσ. ἐν λ. μῶλυς «μεμωλυσμένη· πορειμένη» 4) Ἡσ. «μωλύεται· γηράσκει» 5) ὁμ. μτφ. : Κλεάνθ.π. Ἀπολλ.Λεξ. ἐν λ. μῶλυ «δι' οὗ μωλύονται αἱ ὁρμαὶ καὶ τὰ πάθη» 6) ἐπὶ ἑλκῶν, δὲν φθάνω εἰς ὡρίμανσιν, μαραίνομαι, βαθμιαίως ἐξαφανίζομαι : Ἱππ.Ἐπιδ.7,3 **σκληρὰ καὶ ἄπεπτα πάντα ἐμωλύνθη** (δ.γρ. ἐμολ-), αὐτ.2,2,6 (δ.γρ. κατεμωλύθη)· ‖ Ἱππ.π.Γαλ.19,124 «μωλυόμενα· κατὰ βραχὺ ἀπομαρσινόμενα» ‖ Γαλ.19,121 «μεμωλυσμένους (κῶδ. -μολ-) ἔνιοι μὲν τοὺς κατεφυγμένους, ἔνιοι δὲ τοὺς ἐσκιρρωμένους καὶ λιθώδεις ᾠήθησαν» 7) ὁμ. ἐπὶ πληγῶν, γίνομαι σηπτικός, καταλήγω εἰς σῆψιν : Ἱππ.Ἀφ.213 **ἢν ἕλκος γένηται . ., καὶ μὴ ταχὺ ὑγιανθῇ ἀλλὰ μωλυνθῇ** (κῶδ. μολυνθῇ)· 8) ἐσφ.τ ἀντὶ μολεύειν : Θεόφρ.Φ) 2,2,3.

μωλῶ-έω, κρητ. μωλίω διεκδικῶ : Νόμ.Γόρτυν. 1,14,17 **αἰ κα μωλῇ, αἰ δὲ κ' ἀνφὶ δώλῳ μωλίωντι·** ‖ ὁμ. τὰ μωλιόμενα αἱ ἀξιώσεις, τὰ διεκδικούμενα : αὐτ.5,44· ‖ **μωλιομένας τᾶδ δίκας** καθ' ὃν χρόνον δικάζεται ἡ ὑπόθεσις : αὐτ. 1,48· Ἡσ.«μωλεῖ· μάχεται, πικρανθήσεται, καὶ μωλήσεται· μαχήσεται».

μώλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ μωλώνω βλ.λ.· πληθ. **μωλώματα** (τὰ) προσχώσεις, ἐπιχώσεις ἐν λιμέσι, κ. γεν. ἐν παραλίᾳ.

μωλώνω δημ., δ.γρ. **μολώνω** διὰ λίθων ἢ κυβολίθων τεχνητῶν καὶ χωμάτων κατασκευάζω προβλῆτα ἐν θαλάσσῃ πρὸς συμπλήρωσιν καὶ προστασίαν λιμένος ἀπὸ τῶν κυμάτων· ὁμ. δι' ἐπιχωματώσεως τῶν ὄχθων λιμένος, ὅρμου διὰ λιθοτοιχίας πρὸς τὴν θάλασσαν προστατευομένης κατασκευάζω μῶλον, προκυμαίαν ἀποβιβάσεως καὶ ἐκφορτώσεως, ἀποβάθραν· ‖ γεν. δι' ἐπιχωματώσεως ἀποξηραίνω τέναγος, ρηχὸν τέλμα, ἕλος, αὔλακα, λάκκον κτт. 2) κ. ἀτμβ. ἐπὶ αὔλακος ἢ ρύακος, ἔχω προσχώσεις ἐμποδιζούσας τὴν ρύσιν : **ἐμώλωσε ὁ αὔλακας.**

μωλωπάδες (αἱ) μσν. μώλωπες : ΚΜανασσ. Χρον.9,57· πρβλ. μωλωπίζω-ομαι I).

μωλωπίζω μτγν., σχόλ. κ. νεώτ. πλήττω, κτυπῶ τινα οὕτως ὥστε νὰ γίνωσιν ἐπ' αὐτοῦ μώλωπες, συντρίβω, συνθλίβω : Ἀκύλ. ἐν ΠΔ Ἀσμ.5,7, - **τὸν ἐμωλώπισεν εἰς τὴν κεφαλήν·** παθ. μωλωπίζομαι ἔχω, φέρω ἐπὶ τοῦ σώματος μώλωπας, σημεῖα ραβδισμῶν, κακώσεως καὶ πληγῶν : Πλούτ.Ἠθ. 126C **συμπεφυρμένον πολλῷ τῷ ἀλλοτρίῳ καὶ μεμωλωπισμένον·** ‖ νεώτ. τὸ παθ. κ. μέσ. ἔχω, φέρω μώλωπας **ἐξ** ἰδίας μου ἐνεργείας προκληθέντας : **παραπατήσας ἐκρημνίσθη ἀπὸ τῆς κλίμακος καὶ ἐμωλωπίσθη·** 2) ὁμοιάζω πρὸς δήγματα κωνώπων : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ἀέτ.5,129.

μωλωπικός-ή-όν μτγν. ὁ ἔχων ἐπὶ τοῦ σώματος πολλοὺς μώλωπας βλ.λ., πλήρης μωλώπων:Γαλ.19,139.

μωλωπισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. τὸ μωλωπίζειν, ποιεῖν μώλωπας βλ.λ. : ΚΜανασσ.Χρον.1350 **μωλωπισμοὺς ἐμφαίνοντα τοῖς στήθεσι μυρίους.**

μώλωψ-ωπος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐκ δαρμοῦ ἢ πτώσεως σημεῖον τραύματος ἢ συνθλίψεως τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος, πληγή, πρήξιμον, σημάδι, μαυράδι κτυπήματος : Ἀριστλ.Πρ. 889b,10 **μώλωπας κωλύει τὰ [νεόδαρτα] δέρματα προστιθέμενα,** Ὑπερείδ.π.Πολυδ.3,79 **μωλώπων ἔτι νῦν τὸ δέρμα μεστὸν ἔχει,** ΠΔ Ἡσ. 53,5 **τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν,** Πλούτ. Ἠθ.565b, ΚΔ Πέτρ.1,2,24 **οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε·** ‖ μσν. κτ. ἐπέκτ. πληγή, τραῦμα : Μηναῖ.12,4 Ὠδ.8 **καὶ τοὺς μώλωπας ἰώμενος·** ‖ μτγν. κ. ἐξάνθημα ὁμοιάζον πρὸς δῆγμα κωνώπων : Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ἀέτ.5,129· 2) θρόμβος αἵματος : Παῦλ.Αἰγ.6,8 (πληθ.)· 3) μτφ. φρ. **πορφύρεοι μώλωπες** σκωπτικῶς ἐπὶ βασιλέων : Δαφίτας Γραμματ.π.Στράβ.14,647.

μῶμαι δ.τ. ποι. τοῦ μαίομαι βλ.λ. ἐν μέσ. σημ., γ' ἑν. **μῶτο,** γ' πληθ. **μῶνται,** προστ. **μῶσο** (διόρθ. Ahrens) (πιθ. ἐν Ἡσ.), γ' ἑν. εὐκτ. **μῷτο,** ἀπαρφ. **μῶσθαι,** μτχ. **μώμενος,** ἀόρ. **ἐμώσατο** (Ἡσ.), ἐπιζητῶ, ποθῶ, μτ. αἰτ. : Θέογν.771 **τὰ μὲν μῶσθαι, τὰ δὲ δεικνύναι, ἄλλα δὲ ποιεῖν,** Διοτογ.π.Στοβ. 3,1,100 **μῷτο τὸ ἀκριβές,** Ἰουλ.Λόγ.7,219B **μῶσθαι τὸ λανθάνον·** ‖ ὁμ. μτ. ἀπαρφ. ἢ ἀπολ. : Αἰσχ. Χο.45, αὐτ.44) **μόρον κτίσαι μωμένα·** 2) μελετῶ ἢ σκοπὸν ἔχω, προτίθεμαι, μτ. αἰτ. : Σοφ.Τρ.1136 **ἥμαρτε χρηστὰ μωμένη.**

μωμαίνω μτγν. μωμῶμαι βλ.λ.· Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.88.

μῶμαρ (τὸ) ποι. ἀντὶ μῶμος βλ.λ. : Λυκόφ.1134.

μωμεπιρρίπτης (ὁ) μσν. ὁ ρίπτων μῶμον ἐπὶ ἄλλου : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.2),24.

μωμεύω μωμῶμαι βλ.λ. : Ὀδ.Ζ 274 **μή τις ὀπίσσω μωμεύῃ,** Ἡσίοδ.Ἔργ.756 **μωμεύειν ἀΐδηλα.**

μωμηλός-ή-όν μτγν. μωμητός, ἄξιος μώμου, μομφῆς : Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.88.

μώμημα-ατος (τὸ) (μῶμος) μτγν. περίγελως, ἐμπαιγμός, σκῶμμα : ΠΔΣοφ.Σειρ.31(34)18 **καὶ οὐκ εἰς εὐδοκίαν μωμήματα ἀνόμων** (δ.γρ. μωκήματα).

μώμησις-εως (ἡ) σχόλ. μέμψις, μομφή, κατηγορία, ψόγος, κατάκρισις : Σχόλ.Ἰλ.Β 199.

μωμητής (ὁ) (μωμῶμαι) ὁ ψέγων, **κατηγορῶν,** ἐπικρίνων : Ἱππ.Τέχν.8.

μωμητικός-ή-όν μτγν. ψεκτικός, κατακρίνων : Φιλόδ.Ὀργ.57W, Πτολ.Τετράβ.160, Βέττ.Βάλ.16,22.

μωμητός-ή-όν ὁ ψόγου ἄξιος, ψεκτός, μεμπτός : Αἰσχ.Ἑπτ.508 **οὔτ' εἶδος οὔτε θυμὸν οὐδ' ὅπλων σχέσιν μωμητός,** Λουκ.Ἀλέξ.3 **καὶ ὅλως οὐδαμόθεν μωμητὸς ἦν ταῦτά γε·** 2) δυσμενής : Κατ.Ἀστρλ.Κ 2,163 **μωμητὸς ἀστήρ.**

μώμιμος-ον μτγν. ἐπίψογος, ἐπίμεμπτος : Στωϊκ. 2,62 **τὸ μώμιμον.**

μωμογέρια (τὰ) δημ. ὀν. ἐπιχωριάζοντος παρ' Ἕλλησι τῆς Μικρασίας ἐθίμου, καθ' ὃ μετημφιεσμένοι ἐκτελοῦσι κινήσεις, χορούς, μορφασμοὺς ὅλως σιωπηλῶς· πρβλ. μιμόρχησις.

μῶμος (ὁ) κ. νεώτ. μομφή, ψόγος, μέμψις : Ὀδ.Β 86 **ἐθέλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι** (προσάψαι, ἀποδοῦναι ὄνειδός τινι), Πίνδ.Ο 6,74 **μῶμος ἐξ ἄλλων κρέμαται φθονεόντων,** Βακχ.12,202 **βροτῶν μῶμος πάντεσσι . . ἐστὶν ἐπ' ἔργοις,** Σοφ.ἀπ.257 **οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως σπουδῆς δικαίας μῶμος ἅψεταί ποτε·** ‖ ὁμ. π. μτγν. πεζογράφοις : Κικ.Ἀττ.5,20, 6,ΠΔ Σοφ.Σειρ.11,31 **τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μεταστρέφων ἐνεδρεύει, καὶ ἐν τοῖς αἱρετοῖς ἐπιθήσει μῶμον,** Πλούτ.Ἠθ.820Α **ἄχραντον ὑπὸ φθό-**

νου καὶ μώμου τιμήν· **2)** ἐλάττωμα, φεγάδι, κουσούρι : ΠΔ Λευϊτ.24,19 καὶ ἐάν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον, ΚΔ Πέτρ.2,2,13 σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν· **3)** ὡς κύρ. ὄν. ὁ προσωποποιημένος θεὸς τοῦ μώμου, φόγου, κατακρίσεως : Ἡσίοδ.Θ 214 Μῶμον καὶ Ὀϊζὺν ἀλγινόεσσαν, Πλάτ.Πολ.487Α οὐδ' ἂν ὁ Μῶμος, τό γε τοιοῦτον μέμφαιτο,Βάβρ.59,6,Λουκ.Ἑρμότ.20.

μωμοσκόπος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξετάζων τὰ πρὸς θυσίαν ὡρισμένα ζῷα, μήπως ἔχωσι ταῦτα μῶμόν τινα, ἤτοι ἐλάττωμα : Φίλ.1,320 οὓς ἔνιοι μωμοσκόπους ὀνομάζουσιν, ἵνα ἄμωμα καὶ ἀσινῆ προσάγηται τῷ βωμῷ τὰ ἱερεῖα· **2)** γεν. ὁ ἀναζητῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐλαττώματα, δθ. ὁ φιλόφογος, ὁ φιλοκατήγορος.

μωμοσκοπῶ-έω μτγν. κ. μσν. παρατηρῶ, ἐξετάζω τὰ πρὸς θυσίαν ζῷα μήπως ἔχωσι μῶμον, ἐλάττωμα, φεγάδι· **2)** μσν. συνεκδ. ἔχω τάσιν, ἐπιδίδομαι εἰς τὸ ψέγειν, ἐπικρίνειν, εἶμαι φιλόφογος : Εὐστ.Πον.194,44 οἱ μωμοσκοπεῖν βουλόμενοι· ‖ κ. παθ. πάσχω, ὑφίσταμαι μῶμον, φόγον, ἐπικρίνομαι, κατηγοροῦμαι : Στουδ.Θεόδ.422D φιλαγνείαν ἐπὶ τούτῳ μηδαμῶς μωμοσκοπηθεῖσαν.

μωμῶμαι-άομαι (μῶμος), ποι. κ. Ἰων. μωμέομαι, γ' πληθ. μωμεῦνται, ἀπαρφ. μωμέεσθαι, μέλλ. μωμήσομαι κ. δωρ. μωμάσομαι, ἀόρ. ἐμωμησάμην κ. δωρ. ποι. μωμάσατο, ἀπαρφ. παθ. ἀορ. μωμηθῆναι, εὑρίσκω σφάλμα, ἐλάττωμα, φεγάδι, κουσούρι εἴς τινα, μέμφομαι, φέγω, ἐπικρίνω, κατηγορῶ τινα, μτ. αἰτ.: Ἰλ.Γ 412 Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω πᾶσαι μωμήσονται, Θέογν.169 ὁ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ, Αἰσχ.Ἀγ.277 παιδὸς νέας ὣς κάρτ' ἐμωμήσω φρένας, Καλλ.Ἄρτ.222 οὐδέ περ ἐχθαίροντα ἐν Ἀΐδι μωμήσασθαι· κ. παθ. : ΚΔ Κορινθ. 2,6,3 μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία.

μῶν ἐπίρρ. συνηρ. ἀντὶ μὴ οὖν : Ἱππῶν.52 μῶν χαραδριὸν περνᾷς ;· συνήθ. π. τραγ., κωμ. κ. π. Πλάτ. ἐν χρ. εἰς ἐρωτήσεις ἐν αἷς προσδοκᾶται ἢ ὑπονοεῖται ἀρνητικὴ ἀπάντησις, ὥστε ὄχι, ὥστε δέν : Σοφ.Φιλ.734 μῶν ἄλγος ἴσχεις τῆς παρεστώσης νόσου ; (ὥστε δὲν ἔχεις πόνον;), πρβλ. Εὐρ. Ἑκ.676, Ἀριστοφ. Λυσ.6,69, Πλάτ. Πρωτ.310D· ‖ λησμονηθείσης τῆς ἐκ τοῦ μὴ οὖν προελεύσεως συνεξεφέρετο μετ' αὐτοῦ τὸ οὖν, ἤτοι (ἐν τῇ αὐτ. σημ.) μῶν οὖν : Αἰσχ.Χο.177 μῶν οὖν Ὀρέστου κρύβδα δῶρον ᾖ τόδε;, Εὐρ.Ἀνδρ.82 μῶν οὖν δοκεῖς σου φροντίσαι τιν' ἀγγέλων ;· ‖ ὁμ. ἐνίοτε κ. μῶν μή : Πλάτ.Φαίδ.84C τὰ λεχθέντα μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς λέγεσθαι;, αὐτ.Πολ. 505C· ‖ τὸ μῶν οὐ ἐν χρ. ἀντιθέτως, ἤτοι μὲ προσδοκίαν καταφατικῆς ἀπαντήσεως : Αἰσχ.Ἱκ. 417 μῶν οὐ δοκεῖ δεῖν φροντίδος σωτηρίου ; Σοφ.ΟΚ 1729 μῶν οὐχ ὁρᾷς;, Πλάτ.Σοφ.234Α μῶν οὐ παιδιὰν νομιστέον ;

μωνιή Ἡσ. «ὀλιγωρία».

μωνιόν Ἡσ. «μάταιον, ἀχρεῖον».

μῶνος-α-ον δωρ. ἀντὶ μοῦνος, μόνος βλ.λ.

μῶνυξ-υχος (ὁ,ἡ,τό) κ. νεώτ. ἐπὶ ζῴων, ὁ ἔχων ἕνα ὄνυχα ἤτοι ὁπλὴν εἰς ἕκαστον πόδα, μονώνυχος, μονόχηλος, ἐπίθ. τοῦ ἵππου, συχνὸν π. Ὁμ. ἐν Ἰλ. κ. ἅπαξ ἐν Ὀδ. : Ἰλ.Ε 236 αὐτὼ τε κτείνῃ καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους, Ὀδ.Ο 46 μώνυχας ἵππους ζεῦξον ὑφ' ἅρματ' ἄγων· πρβλ. Σόλ.23,Εὐρ. Φοίν.793· ‖ ἐπὶ ἄ. ζῴων : Ἱππ.Ἄρθρ.8 τὰ μώνυχα [τῶν ζῴων], Πλάτ.Πολιτ.265D καὶ τῷ καλουμένῳ μώνυχι διαιρεῖν, Ἀριστλ.Ζ1 499b,13 μώνυχες ὗες.

μώνυχος-ον μτγν. κ. νεώτ. δ. τ. τοῦ μῶνυξ βλ.λ. : Ἀντίγ.Καρ.66 μώνυχος ὗς· ‖ νεώτ. ζῳολ. ἐν τῷ πληθ. μώνυχα (τά) κατηγορία ζῴων τοῦ ἀθροίσματος τῶν περιττοδακτύλων.

μώρα (ἡ) δημ. διανοητικὴ νωθρότης, προσωρινὴ ἔλλειψις σκέψεως, ἀντιλήψεως : τί μώρα σ' ἔπιασε, καὶ δὲ νιώθεις τί γίνεται γύρω σου ;· **2)** ὁ καθ' ὕπνον ἐφιάλτης, ὁ βραχνάς.

μωραίνω (μωρός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. μωρᾰνῶ, ἀόρ. ἐμώρᾱνα, παθ. μέλλ. μωρανθήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐμωράνθην, δημ. (ἐ)μωράθηκα, μτχ. παθ. παρακ. μεμωραμμένος κ. μεμωρημένος, δημ. συνθ.ξεμωραμμένος, φέρομαι, πράττω, ὁμιλῶ ὡς μωρός, εἶμαι μωρός, ἀνοηταίνω : Εὐρ.Μηδ.614 καὶ ταῦτα μὴ θέλουσα μωρανεῖς, Ξεν.Ἀπομν.1,1,11 τοὺς φροντίζοντας τὰ τοιαῦτα μωραίνοντας ἀπεδείκνυε, Φιλόδ.Μουσ.103Κ, Λουκ.Πλ.45· ‖ μτ. συστοίχ. αἰτ. : Αἰσχ.Πέρσ.719 πεῖραν τήνδ' ἐμώρανεν (ἐνήργησεν, ἔκαμε μωράν, παράφρονα ἀπόπειραν), Εὐρ.ἀπ.282,22 οὐδεὶς .. ταῦτα μωραίνει (ἐνεργεῖ, κάμνει τὰς ἀνοησίας ταύτας)· **2)** ὑποκρίνομαι τὸν μωρόν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1148b,2· **3)** εὐφημιστικῶς ἐπὶ γυναικός, μοιχεύομαι, πορνεύομαι : Εὐρ.Ἀνδρ.674 ἀνὴρ γυναῖκα μωραίνουσαν ἐν δόμοις ἔχων· **4)** μτβ. ποιῶ τι μωρόν, ἀποδεικνύω τι μωρόν : ΚΔ Κορινθ.1,1,20 οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου ;· **5)** παθ. γίνομαι μωρός, μένω ἐνεός, μὲ τὸ στόμα ἀνοικτόν: Ἀριστλ.Ζ1 610b,30 [αἶγες] ἑστᾶσιν ὥσπερ μεμωραμμέναι, ΠΔ Βασ.2,24,10 ἐμωράνθην σφόδρα, αὐτ. Ἡσ.19,11,ΚΔ Ρωμ.1,22 φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, Στουδ.Θεόδ.342Α ἀσυνέτῳ καρδίᾳ καὶ μεμωραμμένῃ σοφίᾳ· **6)** μτγν. ἐπὶ ἅλατος, ἀπόλλυμι τὴν ἣν ἔχω ἰδιότητα, γίνομαι ἀνούσιος, ἄνοστος : ΚΔ Ματθ.5,13 ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται ;

μώρανσις-εως (ἡ) σχόλ. μωρία βλ.λ., ἀποβλάκωσις : Σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ.756.

μωρέ ἐπιφ. δημ. συνήθ. πρὸς ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ πρὸς γυναῖκας καὶ παιδία, χωρὶς νὰ ἐμφαίνῃ καμμίαν ἀπρέπειαν : μωρὲ Κώστα, - μωρὲ Χριστίνα, - μωρὲ παιδί μου, γιὰ δὲν ἀκοῦς ποὺ σοῦ μιλῶ· ‖ πρὸς ἐπίτασιν συνεκφέρεται καὶ τὸ σύ : μωρὲ σὺ Γιώργη· ‖ τὸ θηλ. μωρὴ πολλάκις ὡς ὑβριστικόν : μωρὴ Σοφία ἢ μωρὴ σὺ Σοφία· **2)** ἰδ. ἀπολ. εἰς δήλωσιν ἀπορίας, θαυμασμοῦ, διαμαρτυρίας κ. ἄ. ὡς τὸ βρὲ βλ.λ. : μωρέ, γίνηκε δεσπότης αὐτός!, - μωρέ, δουλειά εἶν' αὐτή ;

μωρελεήμων-ονος (ὁ) μσν. ὁ ἐλεῶν τοὺς μωρούς, ὁ Θεός : Θεόδ.Λάσκ.767 (ἔκδ.Mi.).

μωρεύω μτγν. μωραίνω βλ.λ. : ΠΔ Ἡσ.44,25 καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν μωρεύων (δ.γρ.μωραίνων).

μωρία (ἡ) (μωρός) κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων. μωρίη ἡ ἰδιότης τοῦ μωροῦ, ἀνοησία, ἀφροσύνη, εὐήθεια, κουταμάρα : Ἡρ.1,146 μωρίη πολλὴ λέγειν, αὐτ.1,131 καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρίην ἐπιφέρουσι, Ἀριστοφ.Νεφ.818, Πλάτ.Νόμ.818D πολλὴ μωρία τοῦ διανοήματος, Θουκ.5,41 ἐδόκει μωρία εἶναι ταῦτα, Δημ.124 εἰς τοῦτ' ἀφῖχθε μωρίας, ΚΔ Κορινθ.1,1,18 ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί, τοῖς δὲ σῳζομένοις δύναμις θεοῦ ἐστι· ‖ συνήθ. φρ. ὀφλισκάνω μωρίαν ἐπάγω εἰς ἐμαυτὸν τὴν ὑποψίαν ὅτι εἶμαι μωρός, λέγομαι, φαίνομαι μωρός : Σοφ.Ἀντ.470 μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω (εἰς μωρὸν φαίνομαι μωρός), Εὐρ.Μήδ.1227· ‖ Ἡσ.«μωρίαι· ἁμαρτίαι»· ‖ νεώτ. λόγος ἢ πρᾶξις μωρά : ‖ ἰατρ. διανοητικὴ ἐξασθένησις· **2)** εὐφημ. ὁ ἀθέμιτος ἔρως : Εὐρ.Ἱππ.644 ἡ δ' ἀμήχανος γυνὴ γνώμῃ βραχείᾳ μωρίαν ἀφῃρέθη, αὐτ.Ἴων 545.

μωρίαι Ἡσ. «ἵπποι καὶ βοῦς ὑπὸ Ἀρκάδων».

μωρίζω μτγν. εἶμαι μωρός, ἀνοηταίνω : Γαλ.12,965.

μωρικός-ή-όν μσν. ὁ χαρακτηρίζων μωρόν : Στουδ.Θεόδ.338Α μή τι πάθοιμι μωρικόν.

μώριος (ἡ) μτγν. μανδραγόρας ἄρρην : Πλίν.Φι 148,Διοσκ.4,75,2· **2)** στρύχνον ὑπνωτικόν : Πλίν.

Φl 2l,180,Διοσκ.4,75,7· **3)** 'Ησ. «πόα τις, ἧ πρὸς φίλτρα χρῶνται».

μωρίων-ωνος (ὁ) μτγν. μωρός, ἀνόητος, ἢ ὡς κύρ. ὄν. **Μωρίων** : 'Αρκάδ.17 (Κῶδ.'Οξων.).

μωρό (τὸ) δημ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. μωρός, ὡς οὐσ. τὸ βρέφος, τὸ νήπιον : **νάνι, νάνι τὸ μωρό μου.**

μωροβλάπτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. μωρὸς ἐπιφέρων βλάβας, φθοράς, φθοροποιός : Anon. in Script. Physiogn. ii 126 (Foerster).

μωρόθεος-ον μτγν. ὁ μωρῶς λατρεύων τοὺς ψευδεῖς θεούς, εἰδωλολάτρης : Χρησμ.Σιβ.14,321.

μωροκακοήθης-ους-ες μτγν. ὁ μωρὸς ἅμα καὶ κακοήθης : Προκ.Μυστ.6.

μωρόκακος-ον ὁ μωρὸς ἅμα καὶ κακός, μωροκακοήθης βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.167.

μωρόκαλος-ον ἐσφ. μωρόκακος:Πτολ.Τετράβ.158.

μωροκλέπτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ μωρός, ἀνόητος κλέπτης : Αἰσώπ.Μῦθ.38 **πρὸς ἄνδρα ῥᾳδιουργὸν καὶ μωροκλέπτην ὁ λόγος εὔκαιρος.**

μωρολόγημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. μωρός, ἀνόητος λόγος, μωρὰ ὁμιλία, φλυαρία : 'Επίκ.ἀπ.228 (πληθ.).

μωρολογία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. (κτ. πληθ.) τὸ λέγειν μωρὰ καὶ ἀνόητα, μωρὰ ὁμιλία, φλυαρία : 'Αριστλ.Ζ) 492b,2 **τὰ δὲ μεγάλα καὶ ἐπανεστηκότα μωρολογίας καὶ ἀδολεσχίας,** ΚΔ 'Εφεσ.5,4 αἰσχρότης καὶ **μωρολογία,** Πλούτ.'Ηθ.504b.

μωρολόγος-ον κ. νεώτ. ὁ λέγων, ὁμιλῶν μωρὰ καὶ ἀνόητα : 'Αριστλ.Φυσιογν.810b,15 **ὅσοι δὲ ἐκ τῶν πλευρῶν περίογκοί εἰσιν, οἷον πεφυσημένοι, λάλοι καὶ μωρολόγοι,** Μαν.4,446.

μωρολογῶ-έω κ. νεώτ., δημ. -άω ὁμιλῶ, λέγω μωρολογίας, ἀνοησίας : 'Αρχέστρ.π.'Αθήν.4,163D **ὁπόσοι τάδε μωρολογοῦσιν,** Πλούτ.'Ηθ.175D.

μῶρον (τὸ) μτγν. δ.γρ. μόρον : 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.1,7.

μωρονήπιος-ον μσν. μωρὸς καὶ νήπιος : ΚΜανασσ.Χρον.3984 **παιδαρίων μωρονηπίων.**

μωρονοῶ-έω μτγν. νοῶ, σκέπτομαι μωρῶς, ἀνοήτως : Κατ.'ΑστρλΚ 8(1),184.

μωροπίστευτος-η-ο δημ. μωρόπιστος βλ.λ.

μωροπιστία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ γνώρισμα, ἡ ἰδιότης τοῦ μωροπίστου βλ.λ.

μωρόπιστος(-η)-α(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξ ἀπειρίας ἢ ἀκρισίας εὔπιστος, ἀφελής, ἄκριτος.

μωροπλούσιος-ον μσν. πλούσιος μωρός : Μόσχ.1 3097Β.

μωροποιός-όν 'Ησ. ἐν λ. ἠλεὸς «μάταιος, ἄφρων, ἠλίθιος», ὁ φερόμενος ὡς μωρός.

μωροποιῶ-έω μτγν. φέρομαι ὡς μωρός, κάμνω μωρίας : 'Αστράμψ.Χρησμ.97,10· ‖ μέσ. γίνομαι μωρός : Πολύβ.29,9,1 **προστίθημι .. μὴ καὶ μωροποιεῖσθαι συμβαίνει τὴν φιλαργυρίαν.**

μωροπόνηρος-ον μτγν. κ.νεώτ. ὁ μωρὸς ἅμα καὶ πονηρός, κουτοπόνηρος : Πολ.Φυσ.68, 'Αδαμ.2,58.

μωρός-ά-όν κ. νεώτ. κ. δημ., ἀττ. **μῶρος** (κ. **μῶρος** ὡς θηλ. (Εὐρ.Μήδ.61), ἀλλὰ κ. αἰτ. **μῶραν** ('Ηρώνδ.5,17)), ἀμβλύς, νωθρός, ἄτονος, ἐπὶ τῶν νεύρων : 'Ιππ.232,25, 'Αριστλ.Ζ) 628a,6 **χειμῶνος ἀρχομένου μωροὶ γίγνονται οἱ ἐργάται** (τῶν σφηκῶν)· **2)** ἐπὶ προσώπου, ὁ ἀνόητος, εὐήθης βλ.λ.3), κουτός : Σιμων.57,6 **μωροῦ φωτὸς ἅδε βουλά,** Σοφ.'Αντ.220, 'Ισοκρ.5,94 **σοὶ δὲ συμβουλεύων μωρὸς ἂν ἦν,** ΠΔ Σοφ.Σειρ.18,18, ΚΔ Ματθ. 7,26 **ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ,** 'Ερωτόκρ. 1,1239· κ. συγκρ. ἐν παροιμ. ἐπὶ ἀνοήτου ἀνθρώπου : Σώφρ.74 **μωρότερος Μορύχου·** κ. ὑπερθ. : Ξεν.'Αν.3,2,22 **εἰ ἄρα τοῦτο καὶ μωρότατον πεποιήκασιν οἱ βάρβαροι·** ‖ εἰδ. ἐν θρησκευτικῇ ἐννοίᾳ, ὁ μὴ ἔχων ἐπίγνωσιν τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ : ΠΔ 'Ιερ.5,21 **λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος·** **3)** κ. ἐπὶ πραγμάτων, ὁ ἐκ μωρίας προερχόμενος : Αἰσχ. ἀπ.288,Σοφ.ΟΤ 540· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ μῶρον** ἡ ἀνοησία : Εὐρ.'Ιππ.996 **τὸ μῶρον ἀνδράσιν μὲν οὐκ ἔνι, γυναιξὶ δ' ἐμπέφυκεν,** αὐτ.Βάκχ.369 **μῶρα γὰρ μῶρος λέγει,** ΚΔΚορινθ.1,1,25· ‖ κ. φρ. : Σοφ. ΑΙ.594 **μῶρα φρονεῖν,** αὐτ.ΟΤ 433 **μῶρα φωνεῖν,** αὐτ.'Αντ.469 **μῶρα δρᾶν,** Εὐρ.Βάκχ.369 **μῶρα λέγειν,** 'Αριστφ.'Εκκλ.474 **μῶρα βουλεύεσθαι·** **4)** **μωρὰ ἀνάγκη** (ἀναπόδραστος): 'Επίκ.Φύσ.101C· **5)** ἐπὶ γεύσεως, ἀνούσιος: Κωμ.'Αδέσπ.596, Διοσκ. 4 ῥίζαι γευσαμένῳ μωραί.

μωροσίταρο (τὸ) δημ. ἀραβόσιτος ὁ κοινός.

μωροσοφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης, τὸ γνώρισμα τοῦ μωροσόφου βλ.λ.

μωρόσοφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐν σοφίᾳ, μαθήσει μωρίαν ἔχων: Λουκ.'Αλέξ.40 **γενομένης ποτὲ ζητήσεως δύο τισὶ τῶν μωροσόφων ὑπὲρ αὐτοῦ.**

μωρόσυκον (τὸ) μτγν. συκόμωρον : Κέλσ.'Ιατρ.3,18.

μωρότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ κατάστασις τοῦ μωροῦ, ἀμβλύτης τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ νοῦ.

μωρουδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ μωρό, πολὺ μικρὸν βρέφος, νήπιον, ἄ. μωρουδέλι.

μωροῦμαι-όομαι (μῶρος) παθ. γίνομαι μωρός, νωθρός, ἀδρανής : 'Ιππ.Παρθ.1 **ἐμωρώθη ἡ καρδίη** (ἔμεινεν ἐμβρόντητος, κατεπλάγη), 'Αριστλ.Ζ) 610b,30 (αἶγες) **ἑστᾶσιν ὥσπερ μεμωρωμέναι** (δ.γρ.)· πρβλ. μωραίνω· ‖ **τὰ μεμωρωμένα** ὡς οὐσ. περιληπτ. ἡ μωρία : 'Ιππ.Προρρ.1,92.

μωρόφρων-ονος (ὁ,ἡ) (φρήν) ὁ ἔχων μωράς, ἀμβλείας τὰς φρένας, μωρός, ἀνόητος : Μαν.4,283.

μώρτα 'Ησ. «σῖτος».

μωρώνω δημ. ἀντὶ μερώνω, ἀόρ. **(ἐ)μώρωξα, ἐπὶ** τῶν βρεφῶν, καταπραΰνω, καθησυχάζω.

μωρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., ἀττ. **μώρως** κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς μωρόν, ἀνοήτως, ἠλιθίως : Ξεν. 'Αν.7,6,21 **οὕτω μώρως ἐξαπατώμενος, - μωρῶς ἐνήργησεν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν.**

μώρωσις-εως (ἡ), γεν. 'Ιων. -ιος ἀμβλύτης τῶν αἰσθήσεων, τῆς διανοίας, ἄνοια, χαύνωσις, ἀτονία, ξεμώραμα : 'Ιππ.Παρθ.1· **2)** ἐσχάτη μανία, παραφροσύνη : 'Ιππ.Προρρ.1,32,Γαλ.16,696.

μωῦ (αἰγυπτ.) μτγν. ὕδωρ : Φίλ.2,83,21,'Ιώσ.'Απη.1, 31,Κλήμ.'Αλ.1,897Β.

μῶσα δωρ. ἀντὶ μοῦσα βλ.λ.

μωσαΐζω μσν. κατασκευάζω τι ἢ κοσμῶ διὰ μωσαϊκοῦ : Σωφρόν.3409Α.

μωσαϊκός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Μωϋσῆν, ὁ τοῦ Μωϋσέως : Γρηγ.Ναζ.2,528C, Κύριλλ.2,104D, - **μωσαϊκὸς νόμος** (αἱ δέκα ἐντολαὶ τοῦ Μωϋσέως)· **2)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ μωσαϊκὸν βλ. κατωτ., ὁ ἔχων μορφήν, σύστασιν μωσαϊκοῦ : **μωσαϊκαὶ πλάκες·** **3)** **τὸ μωσαϊκὸν** ὡς οὐσ. ψηφιδωτὸν δάπεδον ἢ ψηφιδωτὴ τοιχογραφία, ψηφιδωτὸν βλ.λ. : **τὰ μωσαϊκὰ τοῦ Δαφνίου·** **4)** μτφ. νεώτ. σύνθεμα ἐκ πλείστων μέν, ἰδ. δὲ μικρῶν καθ' ἑσυτὰ ἀνομοιογενῶν στοιχείων· ‖ συνήθ. ἐπὶ κακῷ, σύμφυρμα.

μωσαϊσμός (ὁ) νεώτ. τὸ δόγμα τοῦ Μωϋσέως, τὸ σύνολον τῶν εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένων θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν κανόνων.

μῶσθαι ἀπαρφ. τοῦ μῶμαι βλ.λ. : Θέογν.771.

μῶσις-εως (ἡ) (μῶμαι) μτγν. ζήτησις, ἔρευνα : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.28· ‖ ὡς ἐτυμολ.τοῦ μοῦσα,αὐτ.14.

μώστιον (τὸ) πάπ. μῶτον βλ.λ. : Πάπ. **κῖσται δύο, βῖκος ἐσφραγισμένος.., μώστια β' ἐσφραγισμένα.**

μωτάπει 'Ησ. «ἰάσεται» (πρβλ. αὐτ. μοτ(τ)ώσει· ἰάσεται δι' ὀθονίων).

μώχκται 'Ησ. «φθονεῖ».

μῶχος (ὁ) γλωσσ. μῶκος βλ.λ.

μώφ κ. νεώτ. 'Ησ.«ὁ μὴ ὀξυδορκῶν, καθαροὺς δὲ ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς»· **2)** ἀκλ.νεώτ. εἶδος κυνός.

N

N, ν, νῦ (τό) (ἄκλ.) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ δέκατον τρίτον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, προελθὸν ἐκ τοῦ δεκάτου τετάρτου φοινικικοῦ· σύμφωνον (ἔρρινον ἡμίφωνον) ἐκφωνούμενον δι' ἀποφράξεως τοῦ στόματος διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἐξαγωγῆς τῆς πνοῆς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ τῆς ρινικῆς κοιλότητος, ἀναλόγως δὲ τῆς θέσεως ἐν ᾗ σχηματίζεται ὁ φραγμὸς καλούμενον **φατνιακόν, ὀδοντικόν, οὐρανικόν,** οἷον ἐννιά ἀρνιά, νιόνυφη (πρβλ. γαλλ. κ. ἰταλ. gn), **ὑπερωϊκόν** ἢ **λαρυγγικόν,** πρὸ τῶν οὐρανισκοφώνων γ, κ, χ γραφόμενον ὡς γ, οἷον ἔγκαιρος, συγχωρῶ· ‖ ἐν τῇ ἰαπετικῇ γλώσσῃ ἤχει καὶ ὡς ἔρρινον φωνῆεν, προελθὸν ἐκ συστολῆς τοῦ πλήρους en καὶ ἐμφανιζόμενον ἰδίως ὡς ἀρχικὸν στερητικὸν ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν α(ν), τὸ λατινικὸν in, τὸ γερμανικὸν un εἴτε ἐν τῇ κλίσει εἴτε ὡς τελικὸν λέξεων, οἷον ὄνομα, λατ. nomen, ἰνδ. nâma· ‖ χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν ὡς ἀμετάβολον, διότι ὡς χαρακτὴρ τῶν ρημάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης παραμένει ἀμετάβλητον, οἷον μένω, μενῶ, ἔμεινα· **2)** ἐν τῇ αἰολ. διαλέκτῳ διπλασιάζεται τὸ ν συστελλομένου τοῦ προηγουμένου μακροῦ φωνήεντος, οἷον κτέννω, ἀντὶ κτείνω, γέννατο, ἀντὶ ἐγείνατο, κρίννω ἀντὶ κρίνω· ὁμ. αἰολ. διατηρεῖται ἐν ταῖς μτχ. οἷον τίθενς ἀντὶ τιθεὶς κ. θὲνς ἀντὶ θείς· ὁμ. κ. κτ. τὸ γ' πληθ. πρόσ. τῶν βαρυτόνων ρημάτων, οἷον τύπτοντι ἀντὶ τύπτουσι· πρβλ. Ahr.D.Aeol.10· **3)** ἐν τῇ ἀρχ. λεσβιακῇ διαλέκτῳ τὸ ν τοῦ συμπλέγματος νσ ἡπλοποιήθη εἰς σ, τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ βραχὺ φωνῆεν α, ε, ο συναπετέλεσε μετὰ τοῦ μετ' αὐτὸ ἀναπτυχθέντος ἡμιφώνου ι τὰς διφθόγγους αι, ει, οι, οἷον πάνσα› παῖσα, ἔχονσι› ἔχοισι, τὰνς χώρανς› ταῖς χώραις (=τὰς χώρας) κττ.· **4)** ἐν τῇ ἀρχ. ἀρκαδικῇ καὶ θεσσαλικῇ διαλέκτῳ μόνον ἐν τῷ μέσῳ λέξεων τὸ σύμπλεγμα νσ ἔμεινεν ἀμετάβλητον, οἷον ἱερομνάμονσι, κελεύονσι, πάνσα κττ.· ἀλλὰ τὸ ληκτικὸν νς ἡπλοποιήθη εἰς ς, ἄνευ ἀντεκτάσεως, οἷον τὸνς θρόνονς› τὸς θρόνος, αὐτὸνς› αὐτὸς (=αὐτούς), τὸνς ταγὸνς› τὸς ταγὸς (=ταγούς)· **5)** ἐν τῇ ἀρχ. ἀργείᾳ καὶ τῇ κρητικῇ διαλέκτῳ (κ. ἰδ. τῇ κεντρικῇ) τὸ ν πρὸ τοῦ σ ἔμεινεν ἀμετάβλητον ἐν μέσῳ καὶ ἐν τέλει λέξεως, οἷον μηνσὶ ἀντὶ μησί, ἐπιβάλλονσι ἀντὶ ἐπιβάλλουσι, κριθένσι ἀντὶ κριθεῖσι, πάνσαι ἀντὶ πᾶσαι, ἄγονσαν ἀντὶ ἄγουσαν, ἐπισπένσανς κτλ. κ. τὸνς υἱὸνς ἀντὶ τοὺς υἱούς, τὰνς Ἀθήνανς ἀντὶ τὰς Ἀθήνας, ἔνς ἀντὶ εἷς· **6)** ἐν τῇ ἰων., ἀττ., βοιωτ. καὶ ταῖς πλείσταις τῶν δωρ. διαλέκτων τὸ ν πρὸ τοῦ σ ἀποβάλλεται μετ' ἀναπληρωτικῆς ἐκτάσεως τοῦ πρὸ αὐτοῦ φωνήεντος, οἷον τὸνς θεόνς, ἰων. κ. ἀττ. τοὺς θεούς, βοιωτ. κ. δωρ. τὼς θεώς, *ἄγοντια› ἄγουσα, βοιωτ. κ. δωρ. ἄγωσα κτλ.· **7)** ἐν τῇ δωρ. διαλέκτῳ τὸ ν ἀντικαθιστᾷ τὸ λ, συνήθ. πρὸ τοῦ τ, κ, θ, οἷον φίντατος, ἀντὶ φίλτατος, βέντιστος ἀντὶ βέλτιστος, κέντο ἀντὶ κέλτο (τοῦ κέλομαι), ἦνθον ἀντὶ ἦλθον, ἐνπίδες ἀντὶ ἐλπίδες· **8)** ἐν τισιν ἄ. διαλέκτοις κ. ἰδ. τῇ ἀττικῇ, ὡς κ. ἐν τῇ δημ. ἀντὶ τοῦ ν κεῖτοι λ, οἷον λίτρον ἀντὶ νίτρον, πλεύμων ἀντὶ πνεύμων· κ. δημ. πλεμόνι, μηλίγγι ἀντὶ μηνίγγι, ἀλυφαντὴς ἀντὶ ἀνυφαντής· ‖ ὁμ. ἐν τῇ δημ. εἴς τινας λέξεις κατ' ἀνομοίωσιν τὸ ν ἐτράπη εἰς λ, οἷον λαχονιάζω, ἀντὶ ἀναχανιάζω, ἀναστουλουχῶ (ἐν Κρήτῃ) ἀντὶ ἀναστοναχῶ, ἀναστοναχίζω κτλ.· **9)** ἐν τῇ ἀττ. κ. δωρ. τίθεται τὸ ν ἀντὶ τοῦ μ, οἷον νιν ἀντὶ μιν· ‖ ἐν τῇ δημ. τὸ σύμπλεγμα θμ γίνεται φν, οἷον στάφνη ἀντὶ στάθμη, ἀρίφνητος ἀντὶ ὀρίθμητος· **10)** ἐν τῇ δημ. τὸ σύμπλεγμα κμ μεταβάλλεται εἰς κν ἀναπτυσσομένου συνήθως κ. ι ἰδίως ἐν Δωδεκανήσῳ μεταξὺ τοῦ κ καὶ ν, οἷον Πάτινος ἀντὶ Πάτμος, ἀκίνιος ἀντὶ ἄκνιος› ἀκμαῖος· ‖ δημ. ὁμ. κ. ἐν τῷ συμπλέγματι πν ἀναπτύσσεται ι μεταξὺ τοῦ π καὶ ν, οἷον καπινὸς ἀντὶ καπνός· **11)** ἐν συνθέσει τὸ ν μεταβάλλεται χάριν εὐφωνίας εἰς γ πρὸ τῶν οὐρανικῶν γ, κ, χ καὶ τοῦ ξ, οἷον ἔγγονος, ἐγκαλῶ, ἐγχώριος, ἐγξέω· **12)** ὁμ. ἐν συνθέσει πρὸ τῶν χειλικῶν β, π, φ τοῦ μ καὶ τοῦ φ τὸ ν ἀφωμοιώθη ἡμιτελικῶς εἰς χειλικὸν ἔνρινον μ, οἷον σύμβιος, συμπότης, συμφυής, ἔμμετρος, ἔμφυχος· ‖ ὁμ. κ. ἐν χωρισταῖς λέξεσιν ι Ἐπιγρ. τὸμ πόλεμον, Ἐπιγρ. τὸμ πρόξενον· **13)** ἐν συνθέσει πρὸ τοῦ λ ἀφομοιοῦται, οἷον ἐλλείπω, συλλέγω, συλλαμβάνω· ‖ ὁμ. κ. πρὸ τοῦ ρ ἀφομοιοῦται, οἷον συρράπτω, συρρήγνυμι, ἔρρυθμος κττ.· ‖ ἀλλ' ἐν συνθέσει μετὰ τῆς προθέσεως ἐν παραμένει ἐνίοτε ἀμετάβλητον καὶ πρὸ τοῦ ρ, οἷον ἔνρυθμος· ‖ ὁμ. τὸ ν πρὸ τοῦ σ ἀφομοιοῦται, οἷον σύσσιτος, σύσσωμος, ἐξαιρουμένων πάλιν τῶν μετὰ τῆς προθέσεως ἐν συνθέτων, ἐν οἷς μένει πάντοτε ἀμετάβλητον καὶ ἰδίως πρὸ τῶν συμπλεγμάτων σβ, σκ, σμ, σπ, στ, σφ, σχ, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸ τοῦ ἁπλοῦ σ, οἷον ἐνσκήπτω, ἐνσφηνῶ, πάνσοφος, πανσέληνος· ‖ ὁμ. τὸ ν παραμένει ἀμετάβλητον καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις ρηματικοῖς εἰς -σις, οἷον ἔκφανσις, μάρανσις, ὕγρανσις κττ.· ‖ σπαν. ἀπαντᾷ τὸ σύμπλεγμα νς ἐν καταλήξει, οἷον Τύρινς, ἕλμινς, διὸ καὶ τὸ τῆς λατινικῆς σύμπλεγμα ens μεταγράφεται ἐν τῇ ἑλληνικῇ ησ, οἷον Clemens-Κλήμης, triens-τριᾶς· ὁμ. κ. ἐν μέσῳ λέξεως, οἷον Ὁρτήσιος ἀντὶ Hortensius, ἀκιπήσιος ἀντὶ acipenser· **14)** ἐν τῇ μσν. κ. δημ. τὸ ν τοῦ συμπλέγματος νθ ἀφωμοιώθη πρὸς τὸ ἑπόμενον σύμφωνον, προελθόντος οὕτω τοῦ θθ, ὅπερ προφέρεται εὐκρινῶς ὡς διπλοῦν, ἰδ. εἰς τὰ δωδεκανησιακά, κυπριακὰ κ. ἄ. ἰδιώματα, οἷον πεθθερὸς ἀντὶ πενθερός, κολοκύθθι ἀντὶ κολοκύνθι, ἀθθός, ἀντὶ ἀνθός· **15)** ἐν τῇ δημ. πολλάκις τὸ πρῶτον ν τοῦ συμπλέγματος νν μεταβάλλεται εἰς γ, οἷον τύραγνος ἀντὶ τύραννος (τυραγνιέμαι), ἔγνοια ἀντὶ ἔννοια, σύγνεφο ἀντὶ σύννεφο· **16)** τὸ ν ἐν συνθέσει ἀποβάλλεται πρὸ τῶν ζ, σβ, σκ, σπ, σφ, σχ, οἷον συν-ζῶ› συζῶ, σύν-σκιος› σύσκιος, ἐξαιρουμένων τῶν μετὰ τῆς προθέσεως ἐν συνθέτων· ‖ γεν. τὸ ν τοῦ συμπλέγματος νσ ἀποβάλλεται ἑπομένου συμφώνου, οἷον Ἀθήνανς-δε› Ἀθήνασδε› Ἀθήναζε, *κέκρινσθε› κέκρισθε· ‖ ὁμ. τὸ ν ἀποβάλλεται ἐν τῇ δοτ. πληθ. τῆς γ' κλίσεως, οἷον δαίμοσι ἀντὶ δαίμονσι· **17)** τὸ τελικὸν ν σπανίως ἀπεβλήθη καὶ ἰδίως ἐν Παμφυλίᾳ, οἷον ἐγενόμα, πύργο· ‖ συνήθ. ἐν τῇ δημ. κ. ἰδ. ἐν τοῖς ὀνοματικοῖς τύποις κτ. αἰτ. ἑν. κ. γενικ. πληθ., οἷον τὸν πύργο, τὸ μῆλο, τὸ σῦκο, τὸ παιδί, τὴ φωνή, τὴ χαρά, τῶ δεντρῶ· καίτοι ἐνιαχοῦ, ἐν Κύπρῳ ἰδ. κ. Δωδεκανήσῳ, διατηρεῖται ἀκόμη καὶ σήμερον ἰδίως ἐν τῇ συγκεκομμένῃ καταλήξει τῶν

οὐδετέρων -ι[ο]ν, οἷον τὸ μῆλον, ἔφαες ἀρνίν, τὸ τυρὶν ποὺ τρῶσιν· **18)** δημ. εἰς ἀντωνυμικοὺς ἀρσενικοῦ γένους καὶ ρηματικοὺς τύπους τὸ ληκτικὸν ν ἐκφωνεῖται ἀκόμη εὐκρινῶς, οἷον αὐτὸν τὸν χρόνο, κάποιον, τρών, τρέχουν, παίζουν, ἔφυγαν, ἔγραφαν, παιδεύουνταν· **19)** δημ. τὸ ν τῶν ἀρθρικῶν καὶ ἀντωνυμικῶν τύπων τόν, τὴν πρὸ φωνηέντων μὲν ὡς καὶ πρὸ τῶν συμφώνων κ, π, τ φυλάττεται ἀφομοιούμενον ἡμιτελικῶς εἰς γ καὶ μ μόνον πρὸ τῶν κ, π, οἷον τὸν ἄνθρωπο, τὴν ὄμορφη γυναῖκα, τὸν ἀδελφό, τὸν καφέ, τὸν τενεκέ, τὸμ παιδεύω· ‖ πρὸ δ. συμφώνων συνήθ. ἀποβάλλεται, οἷον τὸ θεό, τὸ φίλο, τὸ χρόνο· **20)** δημ. ὁμ. τὸ ν ἀποσιωπᾶται ἑπομένου δασέος ἢ σ, οἷον Κώ[ν]στας, σύ[ν]θρηνο, σύ[ν]χλιος, συφορά· ‖ ὁμ. ἐνίοτε συναποβάλλεται ἔν τισι λέξεσι καὶ τὸ μετ' αὐτοῦ φωνῆεν, καθ' ἁπλοποίησιν, οἷον συνα(να)μεταξύ) συναμεταξύ, κα(νέ)νας) κάνας· **21)** τὸ ν ἀποβάλλεται ἐν τοῖς παρῳχημένοις χρόνοις τῶν ὑγρολήκτων ρημάτων **κτείνω κ. τείνω**, οἷον ἐκτάθη, ἐτάθη, διφορουμένων τῶν ρημάτων **κρίνω, κλίνω κ. πλύνω**, οἷον ἐκρί[ν]θην, ἐκλί[ν]θην, ἐπλύ[ν]θην· πρβλ. Λόβ.Φρύν. 37· **22)** τὸ ν ἀναπτύσσεται παρεμβαλλόμενον εἰς τὸν α' παθ. ἀόρ. καθαρῶν τινων ρημάτων, οἷον ἱδρύ[ν]θην τοῦ ἱδρύω, ἀμπνύ[ν]θην τοῦ ἀναπνέω· ‖ συνήθ. φυλάσσεται ἐν τῷ παθ. ἀορ. α' τῶν ὑγρολήκτων, ἐὰν ἀνήκῃ εἰς τὴν ρίζαν, οἷον ἐκλίνθη ἐκ τοῦ κλίνω· **23)** δημ. τὸ ν ἀναπτύσσεται μετὰ τὸν χαρακτῆρα (ρ ἢ φωνῆεν) πλείστων ρημάτων, οἷον δέρ(ν)ω, παίρνω, ξερνῶ, περνῶ, δέ(ν)ω, λύ(ν)ω, ξύ(ν)ω, χύ(ν)ω, φτύνω, διώχνω, βεβαιώ(ν)ω ὀμόνω, πληρώ(ν)ω, ὑποδουλώ(ν)ω κττ.· **24)** τὸ ἐφελκυστικὸν ν προστίθεται πρὸς ἀποφυγὴν χασμῳδίας ἑπομένου φωνήεντος εἰς τὴν δοτ. πληθ. τὴν λήγουσαν εἰς -σι, εἰς τὰ γ' πληθ. πρόσ. τῶν εἰς -σι ληγόντων ρημάτων, εἰς τὰ γ' ἑν. πρόσ. τὰ λήγοντα εἰς ε, ι· Διον.'Αλ.Συνθ. 43,30 «ἐποίησε ἀντὶ τοῦ ἐποίησεν λέγων χωρὶς τοῦ νῦ καὶ ἔγραφε ἀντὶ τοῦ ἔγραφεν . . μετασκευάζει τὰς λέξεις»· ‖ ὁμ. τὸ ν προστίθεται εἰς τὴν τοπικὴν κατάληξιν -σι, οἷον 'Αθήνησιν,'Ολυμπίασιν· ὁμ. εἰς τὴν ἐπικὴν κατάληξιν -φι, εἰς τὸ ἀριθμητικὸν εἴκοσι, εἰς τὰ ἐπιρρήματα νόσφι, πέρυσι, εἰς τὰ ἐγκλιτικὰ μόρια κε καὶ νυ· κ. ἐνίοτε (κατὰ τοὺς γραμματικοὺς) εἰς τὸ δεικτικὸν -ί ἡγουμένου σ, οἷον οὑτοσίν, οὑτωσίν· ‖ ἐν τοῖς δημ. τραγ. ἐν χρ. συχν. ὡς εὐφωνικὸν μεταξὺ λέξεων τῆς μὲν ληγούσης, τῆς δ' ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.119,4 γεμίζου οἱ στάβλοι ν ἄλογα· **25)** τὸ βραχὺ φωνῆεν ἐκτείνεται πρὸ τοῦ ν ἐν τῇ λ. Παρθενοπαῖος : Αἰσχ.'Επτ.547 **Παρθενοπαῖος 'Αρκάς**· **26)** ἐν τῷ μέσῳ λέξεως μεταξὺ ν καὶ ρ ἀναπτύσσεται τὸ ἠχηρὸν δ, οἷον ἀν(έ)ρος) ἀνδρός· **27)** κ. νεώτ. ὡς ἀριθμητικὸν ὀξυτονούμενον ἄνωθεν (ν') ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν πεντήκοντα (50) καὶ τὸ τακτικὸν πεντηκοστὸς καὶ τὸ ἐπίρρημα πεντηκοστάκις· ὀξυτονούμενον δὲ κάτωθεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τὸ τακτικὸν πεντηκοντάκις χιλιοστὸς καὶ τὸ ἐπίρρ. πεντηκοντάκις χιλιάκις· **28)** νεώτ. μαθημ. ἐν χρ. ἐν τῇ ἀλγέβρᾳ πρὸς συμβολισμὸν ἀκεραίων θετικῶν ἀριθμῶν καὶ ἰδίως ὡς ἐκθετῶν δυνάμεων ἢ ριζικῶν, οἷον α^{ν} (γνωστὴ δύναμις τοῦ α)· **29)** νεώτ. ναυτ. τὸ Ν ὡς βραχυγρ. τῆς λέξεως **Νότος**· **30)** νεώτ. χημ. τὸ Ν ὡς σύμβολον τοῦ στοιχείου ἀζώτου.

νά (II) σύνδ. τελικ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἵνα, ὡς, ὅπως, διὰ νά, γιὰ νά, ὥστε νά, ἀναλυομένου συνήθως δι' αὐτοῦ τοῦ παρ' ἀρχαίοις τελικοῦ ἀπαρφ. ὡς καὶ τῆς τελικῆς μτχ. : Πρόδρ.2,252 **οὐ θέλω νὰ τὰς ἴδω,** Διγεν.'Ακρ.3055 **μὴ οὗτος ἦν ὁ Διγενής,.. | χρὴ νὰ τὸν δοκιμάσωμεν, νὰ τὸν βεβαιωθῶμεν,** αὐτ.3093 **ἐννοιαζόμην πάντοτε πῶς νὰ τὸν ἀποδώσω,** αὐτ.3149, Λίβ.Ροδ.71 **νὰ μάθῃς τί ἔν' τὸ θλίβομαι,** 'Ερωτόκρ.4,384 **ἐγὼ μηνῶ τοῦ Βασιλιοῦ . . νὰ μοῦ πέφῃ τὸ γαμπρό,** Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.179,10 **θέλω νὰ τὸν καταραστῶ καὶ τὸν πονεῖ ἡ ψυχή μου,** αὐτ.203,8, δ.δίστ. **ἀγάπα με νὰ σ' ἀγαπῶ, θέλε με νὰ σὲ θέλω,** δ.τραγ. **βάλε του τάβλα νὰ γευτῇ, χρυσὸ σκαμνὶ νὰ κάτσῃ,** - **δὲν εἶναι νὰ τὸν ἐμπιστεύεσαι,** - **εἶναι ἄξιος νὰ σὲ κλέφῃ 'μπρὸς στὰ μάτια σου,** - **δίνε μου νὰ σοῦ δίνω,** - **ἔλα νὰ φύγουμε,** - **καιρὸς νὰ πηγαίνουμε,** - **ἔστειλε νὰ φέρῃ κρασί,** - **εἶχε τὴν ἀξίωση νὰ τὸν περιμένουμε,** - **πῆρε τὸ μαχαίρι νὰ μὲ χτυπήσῃ,** - **ἔχω νὰ σιδερώσω** (προτίθεμαι ἢ ὀφείλω νὰ σιδερώσω), - **δὲν ἔχει νὰ φάῃ**· ‖ δημ. ὁμ. συνεκφερόμενον μετὰ τοῦ διὰ ἢ γιὰ πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας τοῦ σκοποῦ καὶ ἰδ. ἀπωτέρου ἢ πλαγίου : **πλήρωσέ τον καλά, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ δουλεύῃ καλά,** - **γράφε μας ἀμέσως, γιὰ νὰ μὴν ἀνησυχοῦμε,** - **ἔφυγε, γιὰ νὰ μὴ ξανάρθῃ**· ‖ ὁμ. διὰ τοῦ νὰ ἀναλύεται ἡ παρ' ἀρχαίοις κατηγορηματικὴ μτχ. : **τὸν πιάσανε νὰ κλέφτῃ** (συνέλαβον αὐτὸν κλέπτοντα), - **ἄρχισε νὰ λέγῃ,** - **τοὺς εἶδε νὰ κάθουνται κάτω ἀπ' τὸ δέντρο** (καθημένους), - **τοὺς βρῆκε νὰ πίνουν τὸν καφέ τους,** - **ἔμαθε νὰ διαβάζῃ**· **2)** δημ. ὑποθετ. ἐάν, ἄν : δ.δίστ. **νὰ 'ξερες κείνη ποὺ ἀγαπῶ, δυὸ κάνει σὰν καὶ σένα,** - **νὰ 'χα λεφτά, θὰ σοῦ 'δινα,** παροιμιώδης φρ. **στερνή μου γνώση, νὰ σ' εἶχα πρῶτα,**- **νὰ τὸ 'ξερα, δὲν τοῦ τὴν ἔδινα τὴν κόρη μου,** - **ὅσα νὰ 'χῃ, τὰ τρώει**· **3)** δημ. ἐναντιωμ. καὶ ἐὰν ἔτι, καὶ ἂν ἀκόμη : **ὁ κόσμος νὰ χαλάσῃ, δὲν τὴν παίρνει,** - **δὲν τοῦ καίγεται καρφάκι,** φρ. **νὰ τὸ ἰδῶ καὶ νὰ μὴν τὸ πιστέψω**· **4)** δημ. αἰτιολ. διότι, πού : **δὲν ἔκαμες καλὰ νὰ ταξιδέψῃς μὲ τέτοιον ἄγριο καιρὸ** (διότι ἢ ποὺ ἐταξίδευσες)· **5)** χρον. ὅταν, ἅμα : **ν' ἀλλάξουν τὰ πράματα, καὶ ὕστερα σοῦ λέω,** - **νὰ φύγῃ πρῶτα ὁ ἕνας, καὶ ἔπειτα ἔρχεται ὁ ἄλλος**· **6)** δημ. εἰδ. ὅτι, πώς, πού : **μοῦ φαίνεται νὰ τὸν γνωρίζω,** - **θαρρῶ νὰ πέθανε**· **7)** ἐλλειπτικῶς εἰσάγει ἀνεξαρτήτους προτάσεις πρὸς δήλωσιν εὐχῆς ἢ κατάρας, εἴθε νά, ἄμποτε νά, μακάρι νά : Πρόδρ.2,207 **Χριστέ μου, νὰ τὴν ἔπιασα σὰν ἦτον φουσκωμένη, | νὰ κάθισα στὸ πλάγιν της, ν' ἀρξάμην ρουκανίζειν,** Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.162,22 **μπάλα νὰ τοῦ 'ρθῃ στὴν καρδιά,** δ.τραγ. **νὰ ἤμουν τὸ Μάη μπιστικός, τὸν Αὔγουστο δραγάτης,** δ.δίστ. **ποῦ νὰ 'χαμε νὰ τρώαμε καὶ ροῦχα νὰ φοροῦμε,** - **νὰ 'ζῇς τὰ πεθυμᾶς,** - **νὰ μᾶς ζήσῃς,-νὰ σὲ χαρῶ,-νὰ 'βλεπα τὸ γυιόκα μου, κι ἂς πέθαινα,** - **κακὸ νὰ σοῦ 'ρτῃ,** - **νὰ σὲ φάῃ ἡ θάλασσα**· ‖ δημ. ὁμ. πρὸς δήλωσιν ὅρκου : **νὰ μὴ σώσω, ἂν τὸ ἔκαμα,** - **νὰ μὴ χαρῶ τὰ παιδιά μου, ἂν εἶπα τέτοιο λόγο,** - **νὰ μὴ βραδιαστῶ, ἂν σοῦ λέω ψέματα**· ‖ δημ. ὁμ. πρὸς δήλωσιν προτροπῆς, προσταγῆς ἢ ἀπαγορεύσεως : **νὰ κοιτάξῃς τὴ δουλειά σου καὶ νὰ παρατήσῃς τὰ κουτσομπολιά,** - **νὰ μὴ σὲ μέλλῃ σένα γιὰ τὶς ξένες ἔγνοιες,** - **νὰ μὴ ξαναπεράσῃς ἀπὸ τὴ γειτονιά μας**· ‖ δημ. ὁμ. πρὸς δήλωσιν ἐρωτήσεως ἢ ἀπορίας : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ. 222,7 **τί νὰ σοῦ στείλω, ξένε μου, τί νὰ σοῦ προβοδήσω;,** αὐτ.230,8 **τίνος νὰ εἰπῶ τὸ ντέρτι μου,** αὐτ.252,13 **νὰ μὴν τὴν εἶδες πουθενά,** - **νὰ ζῇ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῇ,** - **ποιὸς νὰ κτυπᾷ τὴν πόρτα μας τέτοια ὥρα**· **8)** δημ. συνεκφερόμενον συχνάκις μετ' ἀναφορ. ἢ ἐρωτηματ. ἀντων. καὶ ἐπιρρ. : **δὲν ἔμεινε κανεὶς ποὺ νὰ μὴν ἀρρώστησε,** - **ποιὸς νὰ τὸ πίστευε, πῶς θὰ γίνῃ μέγας καὶ τρανός,** - **πῶς νὰ τὸ μάθω, ἀφ' οὗ ζῶ στὴν**

ἐρημιά, - ποῦ νά περάσῃ κανεὶς τὴ βραδιά του, - ὅπου νά εἶναι θά φανῇ τὸ πλοῖο, φρ. θά σοῦ σπάσω τὰ μοῦτρα, ὅσο νά πῇς κύμινο (τάχιστα), - κοντὰ νὰ βραδιάσῃ· **9)** δημ. παραλείπεται ἐνίοτε προτασσόμενον τοῦ ἀπαγορευτικοῦ μορίου μή : **δίνε του ἀπὸ δῶ (νά) μὴ σὲ ἁρπάξω,** - (νά) μὴν **εἶχε ξημερώσει,** - (νά) μὴ σώσῃ κι ἔρτῃ· **10)** ἐκ τῆς φρ. θέλω νά προῆλθε τὸ μόριον θελά, θενά, θανά, θά, δι' οὗ σχηματίζεται ὁ μέλλων τῆς νεωτέρας καὶ δημοτικῆς ἑλληνικῆς γλώσσης : Ἐρωτόκρ.4,357 **μηδὲ θὲ νά παντρευτῇ·** ὁμ. ἐν χρ. πρὸς ἀναλυτ. ἔκφρ. τῆς δυνητ. εὐκτ. **θελὰ ἐρχόμουν,** - **θανά ἦταν πλούσιος, ἄν ἔκανε οἰκονομίες.**

νά (2) ἐπίρρ., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἰδού, ἴδε ἐδῶ, λάβε, μτ. ὀνομαστ. : Πρόδρ.I,120 **νά τὸ παιδίν μου, ἀγόρασε χορδόκοιλα δουκάτον,** Διγεν.'Ακρ. 2148 **νά ἐγὼ ποὺ παίρνω τὴν θυγατέρα σου τὴν καλήν,** Ἐρωτόκρ.2,1265 **καὶ νά καὶ κεῖνοι γλήγορα,.. ἐκεῖ περμαζωχτήκασιν ὅλοι,** Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.203,16 **νά κι ἡ ρίζα μου, καὶ δέσε τ'ἄλογό σου, | νά κι οἱ κλῶνοί μου καὶ κρέμασ' τ'ἄρματά σου,** - **νά ὁ πατέρας,** - **νά τὸ χωράφι μας·** ‖ ὁμ. κ. μτ. τῆς συγκεκομμένης δεικτ. ἀντων. τος, τη, το κτλ. : Ἐρωτόκρ.5,548 **νά το καὶ σύ, καὶ δέ τα,** - **νά τους ἔρχονται·** ‖ μτ. αἰτ. : **νά με**), - **νά τους·** ‖ δημ. ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ λάβε : **νά εἴκοσι δραχμές,** - **νά τὴ γραβάτα σου·** ‖ ὁμ. μτ. προτάσεως εἰσαγομένης ἐνίοτε διὰ τῶν ποῦ, κ. καί : Διγεν.'Ακρ.454 **καὶ νά, σώματα βλέπομεν, αὐτὴν οὐ θεωρῶμεν,** - **νάὶ ἔρχεται ἡ μαμά σου,** - **νάὶ πιὲς νὰ μὴ διψᾷς,** - **νά ποὺ μᾶς θυμήθηκες ἐπὶ τέλους·** ‖ σπαν. τίθεται μτ. αὐτοῦ κ. γενικ. προσωπικῆ : **νά σου, λοιπόν, καὶ μᾶς πλησιάζει ἕνας ἄγνωστος,** - **νά σου τούτη, νά σου κι ἐκείνη,** φρ. νά σου κι ἐσένα, νά μου κι ἐμένα (ὅταν μουντζώνῃ τις ἑαυτὸν καὶ τὸν συνομιλητήν του)· ‖ ὁμ. ἐνίοτε τίθεται ὡς ἐπίθημα τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν χάριν ἀκριβεστέρας δείξεως : Ἐρωτόκρ.4,374 **εἶντα παραμυθίσματα, κακὸ παιδί, εἶν' αὐτάνα,** - **αὐτοσνά ὁ ἄνθρωπος,** - **αὐτηνά ἡ γυναίκα,** - **αὐτονά τὸ παιδί,** - **ἐκεινοσνά ποὺ ἔρχεται,** - **ἐκεινηνά ἡ μηλιά,** - **ἐκεινονά τὸ δέντρο·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν τοπ. ἐπιρρ. ἐδῶ, αὐτοῦ, ἐκεῖ, πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας αὐτῶν : **ἐδωνά θά καθίσω νά σὲ περιμένω,** - **κάθισε αὐτουνά,** - **κοίταξε ἐκεινά πέρα·** ‖ φρ. **νά τα μας** (ἐπὶ ἀκαίρου λόγου ἢ ἀήθους τρόπου).

νᾶας δωρ. αἰτ. πληθ. τοῦ ναῦς βλ. : Θεόκρ. 22,17 **ἐκ βυθοῦ ἕλκετε νᾶας** (ἐσφ.γρ. ἀντὶ νῆας).

νάβα (ἡ) (λατ.) λεξ. κ. δημ. τὸ πορθμεῖον παρὰ Ρωμαίοις· Σουΐδ.· **2)** μσν. κ. δημ. τύπος τριστήλου ἱστιοφόρου πολεμικοῦ πλοίου ἔχοντος ἐξαρτίαν δρόμωνος : Ζερβ.Λυρ.Σάτ.Τραγούδι τῆς Πόλης **κι οἱ νάβες στ' ἀκρολίμανο βοριές·** ‖ εἶδος μεγάλου τριστήλου ἱστιοφόρου ἐμπορικοῦ.

ναβάθης (ὁ) (Ινδ.) νεώτ. ὁ ἀντιβασιλεὺς ἐν Ἰνδίαις ἐπὶ τῆς μογγολικῆς δυναστείας· ‖ γενικὸς διοικητὴς ἐπὶ ἀγγλοκρατίας· ‖ τίτλος μωαμεθανοῦ ἡγεμόνος· ‖ τιμητικὸς τίτλος ἀπονεμόμενος ὑπὸ τῆς Ἰνδικῆς κυβερνήσεως· **3)** μτφ. ὁ ἐν Ἰνδίαις ἢ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀσίας πλούσιος.

ναβαισατρεῦ βαρβαρικὴ λ. ὡς ὅρος ἐπαίνου : Ἀριστφ.'Ορν.1615 **τί δαὶ σὺ φῄς;** - **Ναβαισατρεῦ.**

ναβέτ(τ)α (ἡ) (Ιταλ.) δημ. ἐν χρ. παλαιότερον μικρὰ νάβα βλ.λ.2) : δ.τραγ. **νά 'ταν κι ἄλλη μιὰ ναβέττα, κάναν τὴν ἀρμάδα νέτα.**

νάβλα (ἡ) (ἑβρ.) κ. νεώτ. κ. νάβλας (ὁ) εἶδος δεκαχόρδου ἢ δωδεκαχόρδου μουσικοῦ ὀργάνου· Ἡσ. «νάβλα· εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ ἢ ψαλτήριον. ἢ κιθάρα» : Σοφ.ἀπ.849 **οὐ νάβλα κωκυτοῖσιν, οὐ λύρα, φίλα** (πιθ.γρ.), ΠΔ Βασ. I,10,5 **ἔμπροσθεν αὐτῶν νάβλα, καὶ τύμπανον,** Ἰώσ.Α17,12,3, Ἀθήν.4,175Β **τὸ ὑδραυλικὸν τοῦτο ὄργανον τοῦ καλουμένου νάβλα, ὅν φησι Σώπατρος.. Φοινίκων εἶναι καὶ τοῦτόν εὕρημα.**

νάβλας (ὁ) ἄ. νάβλα βλ. : Σώπ.16 **οὔτε τοῦ σιδωνίου νάβλα.. λαρυγγόφωνος ἐκκεχόρδωται τύπος,** Φιλήμ.44, Στράβ.10,3,17 **τῶν ὀργάνων ἔνια βαρβάρως ὠνόμασται νάβλας καὶ σαμβύκη·** **2)** Ἡσ. «νάβλος· κιθαριστής, εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ δυσηχοῦς».

ναβλίζω (νάβλα) γλωσσ. ψάλλω.

ναβλιστής (ὁ) (ναβλίζω) μτγν. ὁ παίζων τὴν νάβλαν βλ. : Εὐφορ.ἀπ.'Ιστ.8 **οἱ νῦν καλούμενοι ναβλισταὶ καὶ.. σαμβυκισταί.**

ναβλιστοκτυπεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ ναβλιστὴς βλ. : Μαν.4,185 **ναβλιστοκτυπέας τε χορούς.**

ναβοῦς (ὁ) Ἐπιγρ. καμηλοπάρδαλις (αἰθιοπ. λ. κτ. Πλίν.Φ1 8,69).

ναγεύς-έως (ὁ) (νάσσω) μσν. ὁ κόπανος : Τζέτζ. Ἡσίοδ.42) **ὕπερον λάκτην** (λάκτιν) **ναγέα, τριβέα ἢ κόπανον.**

νάγμα-ατος (τό) (νάσσω) μτγν. πᾶν τὸ πυκνῶς ἐστοιβασμένον, συνεσωρευμένον, ἰδ. πλατὺ λίθινον τεῖχος προφυλάξεως : Ἰώσ.Π1 I,21,7 **τὸ πρὸ αὐτῶν πᾶν κύκλῳ νάγμα τοῖς ἀποβαίνουσι πλατὺς περίπατος.**

ναδίρ (τό) (ἀραβ.) ἄκλιτ. νεώτ. ἀστρον. τὸ νοητὸν σημεῖον ἐν τῇ οὐρανίῳ σφαίρᾳ τὸ κείμενον ἀκριβῶς κάτωθεν τῶν ποδῶν τοῦ παρατηρητοῦ καὶ εἰς ὃ καταλήγει εὐθεῖα, ἀγομένη διὰ τοῦ σημείου εἰς ὃ εὑρίσκεται ὁ παρατηρητὴς καὶ διὰ τοῦ κέντρου τῆς γῆς· ἀντίθ. ζενίθ.

ναειδαμῶς Ἡσ. τοὔναντίον τῷ οὐδαμῶς.

νάκιρα (ἡ) (ναίω) κάτοικος, οἰκοδέσποινα.

νάερρα Ἡσ. «δέσποινα».

νάεσσι αἰολ. τ. ἀντὶ ναυσί, βλ. ναῦς : Ἀλκ.ἀπ. 78, Πινδ.4,56 **νάεσσι πολεῖς ἀγαγεῖν.**

να(έ)τειρα Ἡσ. «οἰκοδέσποινα» (κῶδ. ναίτειρα).

ναετήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. ναέτης βλ. : Ἀντίπ. Σιδ.ΑΠ 7,409 **ναετὴρ Κολοφῶνος,** Διον.Περ.455, Χριστόδ.'Εκφρ.116 **Ἀμυκλαίων ναετήρων.**

ναέτης (ὁ) (ναίω), δωρ. ναέτας-α κάτοικος, ἔνοικος : Σιμων.57 **Λίνδου ναέταν Κλεόβουλον,** Ἐφιππ.5,1, Λιμέν.41, ΑΠ 9,535· ‖ ὁμ. κ. ὡς θηλ. : Ἀρχί.ΑΠ 6,207,10 **αἱ γυάλων Ναυκράτιδος ναέται.**

ναέτωρ-ορος (ὁ) (νάω) Ἡσ. «ῥέων, πολύρρους».

ναεύω (ναός) κρητ. καταφεύγω εἰς ναόν : Ἐπιγρ. **αἱ δὲ κα ναεύῃ ὁ δῶλος ᾧ κα νικαθῇ.**

ναζηραῖος (ἑβρ.) λεξ. κ. ναζιραῖος Σουΐδ. «ναζηραῖος, ὁ θεῷ κεχωρισμένος καὶ ἀφιερωμένος, ὁ μοναχός».

νάζι (τό) (τουρκ.) δημ. ὁ ἀκκισμός· ‖ κτ. πληθ. φιλάρεσκοι τρόποι· ‖ φρ. **κάνει νάζια** προσποιεῖται ὅτι δὲν θέλει.

ναζιάρης-α, θηλ. κ. ναζού, τὸ οὐδ. **ναζιάρικο** ὁ ἀκκιζόμενος, ποὺ κάνει νάζια βλ.

ναζιραῖος (ἑβρ.) ἀρχ. λεξ. κ. ναζηραῖος βλ.· Κυρ. «ναζιραῖος, μοναχός, ἡγιασμένος καὶ ἀφιερωμένος τῷ θεῷ».

ναζού (ἡ) δημ. κ. ναζιάρα θηλ. τοῦ ναζιάρης βλ.

ναηλεῖς Ἡσ. «πρόσφατοι».

ναθμός (ὁ) (νάω) Ἡσ. «ναθμούς· τὰς χοιράδας»· **2)** Ἡσ. «τάσσεται καὶ ἐπὶ τῶν στημόνων».

νάθραξ Ἡσ. «νάρθηξ».

ναί ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. ἐπὶ ἰσχυρᾶς διαβεβαιώσεως, βεβαίως, ἀληθῶς, οὕτως ἔχει, μάλιστα, ἀληθινά, π. Ὁμ. συνήθ. ἑπομένου τοῦ δή : Ἰλ.Α 286 **ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα.. κατὰ μοῖραν ἔειπες** (ἀληθῶς πάντα ταῦτα κατὰ τὸ πρέπον τὰ εἶπες), Ἀπολλ.Ρ 3,467 **ναὶ δὴ τοῦτό γε.. πέλοιτο·** ὁμ. κ. μτ. ἄ. μορίων : Ἐμπ.76,2 ναὶ μήν, Θεόκρ.27, 27 **ναὶ μὰν φασὶ γυναῖκας ἐοῦς τρομέειν παρα-**

κοίτας, Ἀρατ.449 **ναὶ μὴν καὶ προκύων Διδύμοις ὕπο καλὰ φαείνει**, Μελέαγρ.ΑΠ 7,421,(Ι **ναὶ μὲν δὴ Μελέαγρον**, ΚΔ Ματθ.5,37 **ἔστω δὲ ὁ λόγος ἡμῶν ναὶ ναί, οὒ οὔ**, Λουκ.Ἀστρολ.14 **ναὶ μέντοι καὶ Δαίδαλον**, Φώτ.Λέξ.Προ.2,8 **συνελέγησαν τῶν λέξεων . . ναὶ δὴ καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς θεοσοφίας ὅσαι δέονται σαφηνείας**, αὐτ.3,1,Νικήτ.Εὐγ.1,126 **στιλπνὴ κόμη, ναὶ καὶ χλιδῶσα**· όμ. κ. μόνον: Σοφ.Ἰλ.1445 **σὲ κρίνω, ναὶ σὲ** |μάλιστα σέναι|, Ἀριστλ.Τοπ.158a,16 **ἀποκρίνασθαι ναὶ ἢ οὔ**, ΚΔ Ματθ.11,26 **ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου**, Χοιροβ.Θεσ.2,85 **τὸ η οὐκ ἔστι χαρακτηριστικόν .. τὸ δὲ ᾱ ναί**· **2)** συνήθ. ἐπὶ ὅρκου, **ναὶ μά**: Ἰλ.Α 234 **ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον**, Πινδ.Ν 11,24 **ναὶ μὰ γὰρ ὅρκον**· όμ. κ. μόνον ναί : Εὐρ.Βάκχ.534 **ναὶ τὰν βοτρυώδη Διονύσου χάριν**, αὐτ.Μήδ.1277 **ναί, πρὸς θεῶν ἀρήξατ'**, Ἐπίχ.81 **ναὶ τὸν Ποτιδᾶν**, Ἀριστφ.Σφ.1438 **ναὶ τὰν κόραν**, αὐτ.Εἰρ.1113,Ξεν.Ἑλλ.4,4,10 **ναὶ τὼ σιώ**· **3)** ἐπὶ καταφατικῶν ἀποκρίσεων, βεβαίως, μάλιστα, ἀληθινά : Αἰσχ.Πέρσ.738 **τοῦτ' ἐτήτυμον; Ναί**, Σοφ.Ἠλ.845,Πλάτ.Θεαίτ.193Α **λέγω τι ἢ οὐδέν; -Ναί, ἀληθῆ γε**, αὐτ.Γοργ.448Β, ΚΔΠράξ.22,27 **λέγε μοι εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ· ὁ δὲ ἔφη· ναί**, - **θὰ τὴν πάρῃς;-Ναί, - θὰ μᾶς ἔλθῃς αὔριον; - Ναί**· ‖ ἐπαναλαμβανόμενον δὶς ἢ καὶ τρὶς πρὸς μείζονα ἔμφασιν: Ἀριστφ.Νεφ.1468 **ναὶ ναί, καταιδέσθητι πατρῷον Δία**, Θεόκρ.4,54 **ναὶ ναί, τοῖς ὀνύχεσσιν ἔχω τέ νιν**, Καλλ.Δήμ.63,-**ναί, ναί, σοῦ τὸ ὑπόσχομαι**· **4)** όμ. ἑπομένου τοῦ **ἀλλά** ἐπὶ καταφάσεως, συναινέσεως ὑπὸ ὅρους: Πλάτ. Πολ.415Ε **ναί, στρατιωτικάς γε, ἀλλ' οὐ χρηματιστικάς**, Αἰσχίν.3,84, Διόδ.Σ 13,26 **ναί, ἀλλὰ τινες τῶν Ἑλλήνων ἀπέσφαξαν τοὺς αἰχμαλώτους**,- **ναί, σοῦ τὸ συγχωρῶ, ἀλλὰ νὰ μὴν τὸ ξανακάμῃς**· ‖ όμ. ἑπομένου τοῦ **οὐ μήν**: Πλάτ.Σοφ. 226Ε **ναί, κατὰ σχολήν γε ἴσως· οὐ μὴν ἔγωγε καθορῶ νῦν**· **5)** όμ. μτ. τοῦ ἄρθρου, ἐπέχον θέσιν οὐσ. : ΚΔ Κορινθ.2,1,17 **ἵνα ᾖ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὒ οὔ**, αὐτ.Ἰάκ.5,12,Ἐρωτόκρ.2,464 **κι ἐκόπιασε κι ἐξόδιασε πολλὰ νὰ τήνε κάμῃ νὰ πῇ τὸ ναί** (νὰ συγκατατεθῇ), δ.δίστ. **πές το μικρούλα μου τὸ ναί**, Γρυπ.Σκ.Τερρ.74,7 **στὸ ναὶ καὶ στ' ὄχι στέκεται | ἡ δίβουλή του γνώμη**, - **μὰ τὸ ναί** (μὰ τὴν ἀλήθειαν), - **τελικῶς εἶπε τὸ ναί** (συγκατετέθη, δέχτηκε), - **ἐπῆρε χίλιους ψήφους στὸ ναί**.

ναῖ δωρ. ποι. δοτ. τοῦ ναῦς βλ.λ. : Πινδ.Ο 13,54.

ναΐα (τά) Ἐπιγρ. ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Ναΐου Διὸς ἐν Δωδώνῃ.

ναϊακός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς Ναϊάδας : Φιλόδ.ΑΠ 10,21 **σῷζέ με, Κύπρι, Ναϊακοὺς ἤδη . . πρὸς λιμένας**.

ναΐαρχος (ὁ) Ἐπιγρ. πιθ. ὁ ἐπιστάτης, ὁ φύλαξ τοῦ ναοῦ τοῦ Ναΐου Διός.

ναϊάς-άδος (ἡ) (νάω) κ. νεώτ., ιων. νηϊάς, ἰδ. κτ. πληθ. **ναϊάδες**, νύμφαι τῶν γλυκέων ὑδάτων, οἷον ποταμῶν, λιμνῶν, πηγῶν κττ. : Ὀδ.Ν 104 **ἱρὸν Νυμφάων αἳ νηϊάδες καλέονται**, αὐτ.356· όμ. κτ. ἑν. : Ἀπολλ.Ρ 1,626.

ναιδάμῶς ἐπίρρ. κωμ. τ. τοῦ ναί βλ.λ., μάλιστα, βεβαιότατα, ἀντίθ. οὐδαμῶς : Κωμ.Ἀδέσπ.1086.

ναΐδιον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ναός βλ.λ., ὁ μικρὸς ναός : Πολύβ.6,53,4 **ξύλινα ναΐδια περιτιθέντες**, Στράβ.8,6,21 **ναΐδιον ἔχει Ἀφροδίτης**.

ναϊδοειδῆ (τά) νεώτ. βοταν. ἡ **ναϊαδοειδῆ** οἰκογέν. δικοτυληδόνων ποωδῶν ὑδροβίων φυτῶν.

ναιετάω (ναίω) ποι. ἐν χρ. ἐν τοῖς τ. τοῦ ἐνεστ. **ναιετάω, ναιετάει, ναιετάουσι**, συνήθ. ἐν μτχ. **ναιετάων**, κ. αἰτ. **ναιετάοντα**, θηλ. **ναιετάωσα**, ἰδ. γρ. **-άουσα**), θαμιστ. παρατ. **ναιετάασκον**, ἐπὶ προσ., οἰκῶ, κατοικῶ, διατρίβω, διαμένω, συνήθ. ἔμπροθ. ἐν, ἐπί, ὑπό, ἀμφί κ. δοτ.) : Ἰλ.Λ 673 **ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκεν**, Ὀδ.Ζ 153 **τοὶ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσιν**, αὐτ.Ο 385 **ᾗ ἔνι ναιετάασκε**, Ἡσίοδ.Θ 564,αὐτ.621 **ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες**, Πινδ. Π 4,180 **ἀμφὶ Παγγαίου θεμέθλοις ναιετάοντες**, αὐτ.Ν 4,85· ‖ όμ. κ. μ. δοτ. τόπου : Ἰλ.Γ 387 **ἡ οἱ Λακεδαίμονι ναιετοώσῃ**, Ὀδ.Ρ 523 **Κρήτῃ ναιετάων**· ‖ μτφ. μτ. τῆς μετά κ. αἰτ. : ΑΠ 7,673,2 **εἰ γένος εὐσεβέων ζώει μετὰ τέρμα βίοιο, ναιετάον κατὰ θεσμὸν ἀνὰ στόμα φωτὸς ἑκάστου**· ‖ μτ. αἰτ. τόπου, κατοικῶ, ἐνδιατρίβω ἔν τινι τόπῳ, ἐνοικῶ : Ἰλ.Ρ 172 **ὅσοι Λυκίων . . ναιετάουσιν**, αὐτ.Β 539 **οἳ Στύρα ναιετάασκον**, Ὀδ.Ι 21,Ἡσίοδ. Θ 816 **δώματα ναιετάουσιν**· **2)** ἐπὶ τόπων, κεῖμαι, εὑρίσκομαι, εἶμαι : Ἰλ.Δ 45 **αἳ γὰρ . . ναιετάουσι πόληες**, Ὀδ.Ι 23 **ἀμφὶ δὲ νῆσοι πολλαὶ ναιετάουσι**· **3)** ὅθ. ὑφίσταμαι, ὑπάρχω : Ὀδ.Α 404 **Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης**.

ναιέτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ἀχρ. **ναιέτης**, ἡ κάτοικος, ἡ ἔνοικος : Καλλ.άπ.έν Πάπ.

ναίκι βαρβαρισμός ἀντὶ ναίχι βλ.λ. : Ἀριστφ. Θεσμ.1183 **ναίκι ναὶ κάτησο, κάτησο ναίκι ναί, τυγάτριον**, αὐτ.1218.

ναικισφήρης-ους-ες ὁ χλευάζων, ὁ ἐμπαίζων ἢ φέγων : Φερεκρ.222,Ἕρμιππ.90.

ναικισσορεύω Ἡσ. «ναικισσορεύοντας· ἐπίτηδες διασύροντας, καὶ ἐξευτελίζοντας».

ναϊκός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ναόν, ὁ τοῦ ναοῦ : **ναϊκοὶ εὔθυνοι**.

ναινεύρη Ἡσ. «νὴ τὸν Ἄρη, Ἀττικοὶ δὲ ποδοκάκη».

ναῖον βλ. νάω.

νάϊος-α-ον δωρ. τ. ἀντὶ νήϊος βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ. 279 **στρατὸς δαμασθεὶς ναΐοισιν ἐμβολαῖς**.

Νάϊος (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ : Ἐπιγρ., Σχόλ.Ἰλ.Π 233.

ναιός ἀντὶ ναός βλ.λ. : Κλειν. π. Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,1085· πρβλ. Ἡσ.

ναΐρον (τό) εἶδος φυτοῦ ἐν χρ. εἰς τὴν ἀρωματοποιΐαν : Θεόφρ.Φl 9,7,3 (πιθ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ μᾶρον).

ναΐς-ΐδος (ἡ), ιων. νηΐς ἡ ναϊάς βλ.λ. : Ἰλ.Ζ 22 **οὓς ποτε νύμφη νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ'**, Πινδ.Π 9, 16 **ὃν . . Ναῒς . . ἔτικτεν**, Εὐρ.Ἑλ.187 **Νύμφα τις οἷα Ναΐς**· όμ. κ. κτ. πληθ. **Ναΐδες** : Ξεν.Συμπ.5,7 **Ναΐδες θεαὶ οὖσαι**, Στράβ.10,3,10 **Ναΐδες καὶ Νύμφαι προσαγορευόμεναι**, Παυσ.8,4,2.

ναισήματα Ἡσ. ἄ. ναισιελία βλ.λ.

ναισιελία (ἡ) Ἡσ. «ἡ ἀποπληξία. καὶ ἡ ἐμβροντησία· τινὲς δὲ ναισήματα».

ναΐσκάριον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ναΐσκος βλ.λ.: Πάπ., Σχόλ.Αἰσχίν.1,10 **ναισκάρια, ἐν τῷ ἐνδοτέρῳ οἴκῳ τῶν διδασκαλείων**.

ναΐσκε ἐπίρρ. δημ. ἐπιτατ. τοῦ ναί βλ.λ., ἰδ. εἰρων.

ναΐσκιον (τό) μτγν. ἄ. ναΐσκάριον βλ.λ. : Πάπ. **ναΐσκιον Ὀσείριδος**· **2)** ὀνομασία διαφόρων ἐπιδέσμων : Γαλ.12,496.

ναΐσκος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ναός βλ.λ., μικρὸς ναός : Στράβ.14,1,4 **τὸν δὲ Δία εἰς τὸ Καπετώλιον μετήνεγκε κατασκευάσας αὐτῷ ναΐσκον**, Ἰώσ.ΑΙ 8,8,4,Παπαδ.Χρ.Μηλ.138 **τὸ ἱερὸν βῆμα τοῦ ἐξοχικοῦ ναΐσκου**.

ναίτειρα Ἡσ. «οἰκοδέσποινα».

ναιχί ἐπίρρ. ἀντὶ τοῦ ναί βλ.λ., ὡς τὸ οὐχί ἀντὶ τοῦ οὐ· Σουίδ. «ἐπίρρημα συγκαταθέσεως» : Σοφ. ΟΤ 684 **ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν; ναιχί**, Πλάτ.Ἱππ.232Α, Μέν.Σαμ.81,Καλλ.Ἐπιγρ.28,5 **Λυσανίη σὺ δὲ ναιχὶ καλὸς καλός**· πρβλ. δημ. ναΐσκε.

ναίω (νάω) (Ι ποι. ἐν χρ. ἐν τῷ ἐνεργ. μ. κτ. ἐνεστ., παρατ. **ναῖον** κ. θαμιστ. **ναίεσκον**, μτβ. ἐπ. ἀόρ. **ἔνασσα** ἢ **νάσσα**, μέσ. ἀόρ. **ἐνασσάμην**, μέλλ. **νάσσομαι**, ἐπ. ἀόρ. α' **νάσσατο**, μτγν. γ' πληθ. πρόσ. **ναιήσαντο** (Διον.Περ.349), παρακ. **νένασται**

('Επιγρ.1, μτχ. **νενασμένος** (Διον.Περ.264), παθ. άόρ. **ἐνάσθην**, έπί προσ., κατοικῶ, ἐμπροθ. (ἐν, πρός, ἀμφί, ἀνά, ἐπί, κατά, παρά, περί, ὑπό): 'Ιλ.Ε 708 **ὅς ῥ' ἐν Ύλῃ ναίεσκε**, αὐτ.Β 130 **οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν**, αὐτ.Ζ 34 **ναῖε δὲ Σατνιόεντος ἐυρρείταο παρ' ὄχθας**, αὐτ.Β 758Ϋ **οἳ δὲ περὶ Πηνειὸν.. ναίεσκον**, αὐτ.Ζ 396 **ὅς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ**, αὐτ. Π 235 **ἀμφὶ δὲ Σελλοί σοι ναίουσι**, 'Οδ.Ν 240, 'Ησιοδ.Θ 130, **αἳ ναίουσιν ἀν' οὔρεα**, Πίνδ.Π 1,64 **ὄχθαις ὕπο Ταϋγέτου ναίοντες**, Αἰσχ.Πρ.809 **οἳ πρὸς ἡλίου ναίουσι πηγαῖς**, Σοφ.ΟΤ 1105 **ναίων ἐπ' ἄκρων ὀρέων**, Εὐρ.Μήδ.435 **ἐπὶ δὲ ξένᾳ ναίεις χθονί**· ‖ κ. μτ. δοτ. τόπου: 'Ιλ.Β 412 **αἰθέρι ναίων**, 'Οδ.Ο 523, 'Ησιοδ.'Εργ.18· ὁμ. κ. ν- **μετά τινος**: Σοφ.Φιλ.1105 **μετ' οὐδενὸς ὕστερον ἀνδρῶν εἰσοπίσω τάλας ναίων ἐνθάδ' ὀλοῦμαι**· ‖ κ.μτφ.: Σιμων.58 **τάν ἀρετάν ναίειν ἐπὶ πέτραις**, Πίνδ.Ο 13,6 **ἐν τᾷ γὰρ Εὐνομία ναίει**, Σοφ.ΟΤ 338 **ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμήν, τὴν σὴν δ' ὁμοῦ ναίουσαν οὐ κατεῖδες**· ‖ ὁμ. κ. μτ. ἐπιρρ.: 'Ησιοδ.'Εργ.288 **ἐγγύθι ναίει** (κακότης), Αἰσχ.Πρ.794 **ἵνα αἱ Φορκίδες ναίουσι**· **2)** μτ. αἰτ. τόπου, κατοικῶ ἔν τινι τόπῳ, ἐνοικῶ: 'Ιλ.Β 51) **οἱ δ' 'Ασπληδόνα ναῖον**, 'Οδ.Υ 288 **Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκία ναῖεν**, 'Ησιοδ. 'Εργ.8 **ὅς ὑπέρτατα δώματα ναίει**, Αἰσχ.Πρ.710 **οἳ .. στέγας .. ναίουσι**, Σοφ.'Ηλ.1375 **ἔδη θεῶν, ὅσοιπερ πρόπυλα ναίουσιν τάδε** (ἐπὶ τῶν ἀγαλμάτων τῶν θεῶν), Εὐρ.'Ελ.1584· κ. παθ. κατοικοῦμαι: Σοφ.ἀπ.1125 **ἐνάσθη**, Θεόκρ.16,88 **ἄστεα δὲ προτέροισι πάλιν ναίοιτο πολίταις**, 'Απολλ.Ρ 1,794 **ἐπεὶ οὐ μὲν ὑπ' ἀνδράσι ναίεται ἄστυ**, αὐτ. 1,852· ‖ ὁμ. μτφ.: Πίνδ.ἀπ.123,10 **ἐν δ' ἄρα καὶ Τενέδῳ Πειθώ τε ναίει καὶ Χάρις υἱὸν 'Αγησίλα** (ἀμφ.γρ.)· **3)** ἐπὶ τόπων, κεῖμαι, εὑρίσκομαι, μ. ἅπαξ π. 'Ομ.: 'Ιλ.Β 626 **νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλός**, Σοφ.ΑΪ.597 **ὦ .. Σαλαμίς, σὺ μέν που ναίεις ἁλίπλαγκτος**· **4)** μτβ. ἐν τῷ ἐπ. ἀόρ. **ἔνασσα ἢ νάσσα**, κ. μέσ. **ἐνασσάμην**, μτ. αἰτ. τόπου, παραχωρῶ τόπον εἴς τινα πρὸς κατοικίαν, τῷ δίδω τόπον νὰ κατοικήσῃ, ἐγκαθιστῶ: 'Οδ.Δ 174 **καί κε οἱ "Αργεϊ νάσσα πόλιν** (θὰ παρεχώρουν αὐτῷ πόλιν ὅπως κατοικῇ, κτ. σχολ. «νάσσα, ἀντὶ τοῦ κατῴκισα»)· ‖ ἐγκαθιστῶ, κατοικίζω: Πίνδ.Παιάν. 5,36 **Εὔβοιαν ἕλον καὶ ἔνασσαν**· **5)** καθιστῶ τι κατοικήσιμον, οἰκοδομῶ πρὸς κατοίκησιν: 'Υμν. 'Απόλλ.298 **νηὸν ἔνασσαν**· ‖ τὸ μέσ. ἱδρύω: 'Απολλ.Ρ 4,275 **μυρία ἄστη νάσσατ' ἐποιχόμενος**· **6)** παθ. κεῖμαι, εὑρίσκομαι: 'Ιλ.Γ 400 **πολίων εὖ ναιομένων** (εὑρισκομένων ἐν ἀκμῇ), αὐτ.Ν 380· **7)** μτ. αἰτ. προσ. οἰκίζω, κατοικίζω, ἐγκαθιστῶ: Πίνδ.Π 5,71 **ἐν "Αργει .. ἔνασσεν .. 'Ηρακλέος ἐκγόνους**· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: 'Απολλ. Ρ 4,567 **νάσσατο κούρην**· **8)** τὸ μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. οἰκῶ, κατοικῶ: 'Ησιοδ.'Εργ.639 **νάσσατο δ' ἄγχ' 'Ελικῶνος ὀϊζυρῇ ἐνὶ κώμῃ**, Φιλέτ.24, 'Απολλ.Ρ 2,747, Διον.Περ.349 **αὐτόθι ναιήσαντο**, 'Επιγρ. **νένασται**, Διον.Περ.264 **νενασμένοι**· ‖ κ. παθ. λαμβάνω κατοικίαν, ἐγκαθίσταμαί που: 'Ιλ. Ξ 119 **πατὴρ δ' ἐμὸς "Αργεϊ νάσθη** (ἐγκατεστάθη ἐν "Αργει)· **9)** ἀντὶ νάω βλ.λ.: 'Οδ.Ι 222 **ναῖον δ' ὀρῷ ἄγγεα**.

νάκα (ἡ) δημ. δ. νιάκα βλ.λ. εἶδος φορητοῦ λίκνου ἐξ αἰγείου δέρματος φέροντος κατὰ μῆκος δύο ραβδίσκους ἐφ' ὧν προσδεῖται.

νάκαφθον (τὸ) μτγν. μσν. δ. τ. τοῦ νάρκαφθον βλ.λ.: Παῦλ.Αἰγ.7,3.

νάκη (ἡ) δασύμαλλον δέρμα κ. ἰδ. αἰγός, προβιά: 'Οδ.Ξ 530 **ἂν δὲ νάκην ἕλετ' αἰγός**· ὁμ. κ. προβάτου: Λυκόφρ.1310 **κλέφοντας νάκην**, Παυσ.4,113 **περιεβέβληντο αἰγῶν νάκας καὶ προβάτων**.

νάκκος (ὁ) πάπ. ἀντὶ νάκος βλ.λ.: **συνωνήσασθαί μοι πράσιον νάκκον ἕνα καὶ κραβατάλιον ἕν**.

νάκοδαίμων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ νακοδέφης βλ.λ., μετὰ λογοπαιγνίου ἐπὶ τοῦ κακοδαίμων: 'Αθήν.8, 352Β **ἐπεί ἐλοιδορεῖτό τι αὐτῷ καὶ κακόδαιμον ἔφη, νακόδαιμον ἔφη**.

νάκοδέφης (ὁ) (νάκη, δέφω) ὁ βυρσοδέψης βλ.λ.: 'Ιππ.Δι.1,19, 'Αθήν.8,352Β **ἐν Σικυῶνι πρὸς νακοδέφην γεγενημένον**.

νάκοκλέψ (ὁ,ἡ) (νάκος, κλέπτω) μτγν. ὁ κλέπτων νάκη, δοράς, ὁ κλέπτης δερμάτων: 'Ηρωδιαν.Τεχν.Λείψ.1,246, Θεόγνωστ.Καν.97,30.

νάκολον 'Ησ. «τὸ ἀκόθαρτον».

νάκόρειοι (οἱ) 'Επιγρ. μέλη ἑταιρείας τινὸς **ἐν** Καμείρῳ τῆς Ρόδου.

νάκορεῖον (τὸ) δωρ. τ. τοῦ νεωκόριον: 'Επιγρ.

νάκόρος (ὁ) δωρ. τ. τοῦ νεωκόρος: 'Επιγρ.,Πάπ.

νάκος-ους (τὸ) ἡ νάκη, δέρος, κῶας, κώδιον: Πίνδ.Π 4,68 **τὸ πάγχρυσον νάκος κριοῦ**, 'Ηρ.2,42 **τὴν κεφαλὴν ἀποταμόντα τοῦ κριοῦ καὶ ἐνδύντα τὸ νάκος**, Θεόκρ.5,2 **τὸ μευ νάκος ἐχθὲς ἔκλεψεν**, Λουκ.Συρ.55 **τὸ δὲ νάκος χαμαὶ θέμενος**, Πολυδ.7,68.

νάκοτάπης-ητος (ὁ) (νάκος, τάπης) μσν. κ. **νακοτάπητον** (τὸ) τάπης μαλλωτὸς ὡς νάκος, φλοκκωτή: ΚΠορφ.'Εκθ.53(=76) **λαβοῦσα μέτρα .. ἡ γυνὴ εἰργάσατο καὶ ἀπέστειλε νακοτάπητας**.

νάκοτάπητον (τὸ) μσν. ἄ. νακοτάπης βλ.λ.: Συνεχ.Θεοφάν.434 **λαβόντες νακοτάπητα**.

νάκοτίλτης (ὁ) (νάκος, τίλλω) ὁ τίλλων τὸ δέρμα, τὸ ἔριον, ὁ κείρων τὰ πρόβατα· 'Ησ. «νακοτίλται· οἱ κείροντες τὰ πρόβατα», Ψελλ.π.Δουκάγγ. «κουρεῖς· οἱ τῶν προβάτων δὲ νακοτίλται καλοῦνται»: Φιλήμ.14.

νάκότιλτος-ον (νακοτιλτῶ) ἐκεῖνος, οὗ ἐκάρη ἢ ἀπεσπάσθη τὸ ἔριον, αἱ τρίχες: Κρατῖν.41 **νακότιλτος ὥσπερεὶ κωδάριον ἐφαινόμην**.

νακοτιλτῶ-έω (νάκος, τίλλω) τίλλω ἢ κείρω ἔρια, μαλλιά: 'Αρχιππ.32.

ναστός-ή-όν (νάσσω) μτγν. ὁ συμπεπυκνωμένος, ὁ πεπιλωμένος, ὁ πυκνός: Πλοῦτ.ΓΓράκχ.7 **τὸ δὲ ἄμμου χώμασι νακτῆς ἐπυκνοῦτο**· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. νακτά, οἱ πῖλοι, τὰ πιλήματα· 'Ησ. «νακτά· τοὺς πίλους, καὶ **τὰ ἐμπίλια**».

νάκύριον (τὸ) 'Ησ. ὑποκορ. τοῦ νάκος βλ.λ.

ναλέτης (ὁ) (τουρκ.) δημ., θηλ. **ναλέτισσα**, τὸ οὐδ. **ναλέτικο** ἐπὶ προσ., δύστροπος.

ναλέτι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τὸ ἄδικον, ἀδίκημα, τὸ κρῖμα: **ναλέτι νά 'χῃς**.

ναλετιά (ἡ) δημ. ἡ συμπεριφορὰ ναλέτη βλ.λ.

νᾶμα-ατος (τὸ) (νάω) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἄναμα** τὸ ρέον, ρεῦμα, ὑγρόν, ὕδωρ, ἰδ. πηγῆς: Αἰσχ.Πρ.806 **νᾶμα Πλούτωνος πόρου**, Σοφ.'Αντ. 1130 **Κασταλίας τε νᾶμα**, αὐτ.Τρ.919 **δακρύων ῥήξασα θερμὰ νάματα**, Εὐρ.'Ηρ.625 **νᾶματ' ὅσσων**, 'Αριστφ.'Εκκλ.14 **βακχίου τε νάματος πλήρεις**, 'Αντιφάν.296 **μὰ νάματα**, Ξεν.Κυν.5,34 **τὰ νάματα καὶ τὰ ρεῖθρα**, Πλάτ.Νόμ.844Β **τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα ἀποστέγει νάματα**, αὐτ.Κριτ.111D, Παιὰν Δελφ.1,6,Διόδ.Σ 2,36 **ἀρδευομένη τῇ τῶν ποταμίων ναμάτων δαψιλείᾳ**, Φίλ.Ταρσ.π.Γαλ.13,269 **νᾶμα θυγατέρων ταύρων** (τὸ μέλι), 'Ανακρεόντ. 44,12, Βι.'Αλεξ.1303 **εἰς θάλασσαν ἐκχέουσι τὸ νᾶμα παμπληθύως**, Παπαδ.Χρ.Μηλ.139 **νὰ γεμίζουν ἐν ἀγγεῖον νερὸν .. ἀπὸ τὸ πλούσιον νᾶμα τοῦ Προφήτου 'Ηλιοῦ**· ‖ κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ τοῦ πυρός: Εὐρ.Μήδ.1187 **νᾶμα παμφάγου πυρὸς**· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἐκρύσεως: Φιλόστρ.Γυμν.42 **τοῦ φλέγματος καὶ τῆς χολῆς ἐπαντλεῖ νᾶμα**· **2)** μτφ. κ. νεώτ.: Πλάτ.Τίμ.75Ε **τὸ δὲ λόγων νᾶμα ἔξω ρέον**, Μηναῖ.1,30 'Απολ. **τοὺς τὴν κτίσιν πᾶσαν θεογνωσίας νάμασι καταρδεύσαντας, - τὰ νάματα τῆς παιδείας - τῆς σοφίας**· **3)** μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ἄναμα ὁ ἐρυθρὸς καὶ γλυκὺς οἶνος**

ὁ προωρισμένος διὰ τὴν θείαν μετάληψιν : ΨΧρυσ. 12,778C, Κ Πορφ.Ἔκθ.134,25, Βιζυην.11,14 **γιὰ νὰ τοῦ πάγῃ λειτουργιὰ | καὶ νάμα νὰ τοῦ στείλῃ·** **4)** Ἡσ. «ξύλινος ὀχετός»· **5)** Ἡσ. ἐνάματα· προβολαί».

ναμάζι(ον) (τὸ) (περσ.) νεώτ. κ. δημ. , ἡ προσευχὴ τῶν μωαμεθανῶν : Παπαδ.Χρ.Μηλ.124 **ἤθελον ν' ἀπευθύνωσι πρὸς τὸν Ἀλλὰχ τὸ τελευταῖον ναμάζι.**

νᾱμᾰσῑπήξ-πῆγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ πηχθεὶς κατόπιν ἐξατμίσεως τοῦ ὕδατος : Ἀγλ.22 **ἅλς ναμασιπήξ.**

ναματάριον (τὸ) μσν. Δουκάγγ. τὸ χειρόνιπτρον.

ναματερό (τὸ) δημ. τὸ δοχεῖον, ἐν ᾧ τίθεται τὸ διὰ τὴν θείαν μετάληψιν προωρισμένον νάμα.

νᾱμᾰτιαῖος-α-ον (νᾶμα) ἐπὶ ὕδατος, ὁ ἐκ πηγῆς ἰδίως ρέων, ὁ τρεχούμενος : Αἰσχίν.2,115 **ὑδάτων ναματιαίων,** Θεόφρ.Φ1 4,2,9 **τῷ ποταμῷ μὲν οὐκ ἀρδευομένη, ναματιαίοις δ' ὕδασιν,** Διόδ.Σ 2,38.

νᾱματίζω (νᾶμα) μσν. ποτίζω : Στουδ.Θεόδ.825C.

ναμάτιον (τὸ) κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ νᾶμα βλ.λ. : Θεόφρ.Πυρ.29 **ἐκ μικρῶν συνιόντων ὥσπερ ναματίων,** Φίλαρχ.65J **χωρὶς . . τῶν ἄλλων ὑδάτων ναμάτιόν τι ἐφάνη,** Φώτ. **Ρειτά, ἐν Ἐλευσῖνι δύο ναμάτια φερόμενα ἐκ μιᾶς πηγῆς.**

νᾱμᾰτώδης-ους-ες (νᾶμα) ὁ ἔχων ἀφθονίαν ναμάτων, ὁ πλήρης πηγῶν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,6,3.

νᾱμέρτεια (ἡ) δωρ. τ. τοῦ νημέρτεια βλ.λ. : Σοφ. Τρ.173 **τῶνδε ναμέρτεια συμβαίνει χρόνου τοῦ νῦν παρόντος.**

νᾱμερτής-οῦς-ές δωρ. τ. τοῦ νημερτὴς βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.246 **εἴσει πάντα ναμερτῆ λόγον.**

νᾶν δωρ. αἰτ. τοῦ ναῦς βλ.λ : Ἡρωδιαν.Τεχν. Λείψ.1,328.

νανά νεώτ. βυζαντ. μουσ. εἷς ἐκ τῶν τεσσάρων πολυσυλλάβων μουσικῶν φθόγγων, οὓς μετεχειρίζετο κατὰ τὴν ἀνάβασιν ἐν τῇ παραλλαγῇ τῶν διατονικῶν καὶ ἐναρμονίων ἤχων τὸ ἀρχαῖον στενογραφικὸν σύστημα τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς.

νανάκια (τὰ) δημ. ὑποκορ. τοῦ νάνι βλ.λ.

ναναρίζω δημ. ἃ. νανουρίζω βλ.λ.

ναναρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἃ. νανούρισμα βλ.λ. : **τὰ παιδιὰ θέλουν νανάρισμα γιὰ νὰ κοιμηθοῦν.**

νανεῖ Ἡσ. «ἵπταται».

νανῆσαι Ἡσ. «ἵπτασθαι».

νάνι δημ. ἀκλ. λ. λεγομένη πρὸς βρέφη, ὕπνος, μ. ἐν φρ. **κάμε νάνι** (κοιμήσου), - **νάνι τὸ μωρό μου, νάνι** (εἰς βαυκαλιστικὰ ᾄσματα).

νάνιον (τὸ) Ἡσ. «ἀμνίον, σφάγιον».

νᾶνίον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ νᾶνος βλ.λ., ἡ πλαγγών, κούκλα πρβλ. ννννίον.

νανισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ νάνου, ἡ ἐπίσχεσις τῆς ἀναπτύξεως τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου κάτω τοῦ ἐλαχίστου φυσιολογικοῦ ὁρίου, ἀντίθ. γιγαντισμός· || βοταν. ἡ καχεκτικὴ ἀνάπτυξις τῶν φυτῶν παραμενόντων μικροτέρων τοῦ συνήθους.

νάνναζον Ἡσ. «παιζάμενον».

ναννάριον (τὸ) Ἡσ. «εἶδός τι ἀσώτων».

νανναρίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «κίναιδος».

νανναριστής (ὁ) Φώτ. «νανναρισταί, γένος τι ἀσώτων».

νάννας (ὁ) Ἡσ., θηλ. **νάννα,** ὁ ἐκ πατρὸς ἢ ἐκ μητρὸς θεῖος ἢ θεία.

νάννη (ἡ) Ἡσ. «μητρὸς ἀδελφή».

νανοκάκα Ἡσ. «διὰ ῥινῶν λαλοῦσα».

νανοκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ νανοκεφάλου βλ.λ.

νανοκέφαλος-ον νεώτ. ἀνθρωπολ. ὁ ἔχων κεφαλὴν ἐξαιρετικῶς, δυσαναλόγως μικράν.

νᾶνος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. **νάννος** ὁ ἐξαιρετικῶς μικρόσωμος ἄνθρωπος, ὁ τζουτζές : Ἀριστφ. ἀπ.427, Ἀριστλ.ΖΙ 577b,27 **ὥσπερ ἐν τοῖς ἀνθρώποις οἱ νᾶνοι,** Λογγῖν.44,5· **2)** ὁ ἔχων δυσαναλόγως μικρὰ τὰ μέλη τοῦ σώματος ἐν σχέσει πρὸς τὸν κορμόν : Ἀριστλ.ΖΜ 686b,11 **νᾶνοι γάρ εἰσι τὰ παιδία πάντα·** || νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. κ. μτφ. : **πρὸ τοῦ μεγάλου ἐκείνου πολιτικοῦ οἱ ἀντίπαλοί του ἦσαν νᾶνοι·** **3)** νεώτ. ὡς ἐπίθ. **νᾶνος-ον** ἐπὶ ζῴων, φυτῶν, ὁ ἔχων ἐξαιρετικῶς μικρὸν ἀνάστημα· || ἐν χρ. κ. ἐπὶ ἀστέρων, ὁ ἔχων μικρὰν φωτεινότητα· **4)** εἶδος πλακοῦντος ἐκ τυροῦ· Ἀθήν.14,646C «ἄρτος πλακουντώδης διὰ τυροῦ καὶ ἐλαίου σκευαζόμενος».

νανοσωμία (ἡ) νεώτ. ὁ νανισμὸς βλ.λ.

νανούδιον (τὸ) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ νᾶνος, τὸ μικρὸν κυνίδιον· Σχόλ.Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.3,4 «μελιταῖον κυνίδιον μικρόν, ὃ νανούδιον καλοῦσι».

νανουρίζω (νάνι) δημ. κ. **ναναρίζω** ἀποκοιμίζω νήπιον ᾄδων μονοτόνως, βαυκαλῶ, βαυκαλίζω· || μτφ. παράγω ἦχον βαυκαλιστικόν : Πορφύρ. Σκ.76,2 **ἡ βρύση του νανούριζε τὴ σιωπηλὴ ζωή,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.23 **τὸ κῦμα . . νανουρίζει τὴν ἀπραξία της·** **2)** ρηματ. π. νανούρισμα, -ιστός.

νανούρισμα-ατος (τὸ) (νανουρίζω) δημ. κ. **ναναρισμα** ᾆσμα ᾀδόμενον μονοτόνως πρὸς ἀποκοίμησιν τῶν νηπίων, τὸ βαυκάλημα· **2)** ἡ ἐνέργεια τοῦ νανουρίζω· **3)** κτ. ἐπέκτ. εἶδος ἠρέμου καὶ λικνιατικῆς μουσικῆς συνθέσεως.

νανουριστός-ή-όν δημ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς νανούρισμα βλ.λ.1)· ἐπίρρ. **νανουριστά.**

νᾶνοφυής-οῦς-ές (νᾶνος, φυή) κ. νεώτ. ὁ ἔχων φυήν, ἀνάστημα νάνου βλ.λ. : Ἀριστφ.Εἰρ.790 **γυλιαύχενας ὀρχηστὰς νανοφυεῖς** (κῶδ. ναννοφυεῖς).

νανοφυΐα (ἡ) νεώτ. ὁ νανισμὸς βλ.λ.

νανώδης-ους-ες (νᾶνος) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς νᾶνον, ὁ μικρόσωμος : Ἀριστλ.ΖΜ 686b,3 **πάντα γάρ ἐστι τὰ ζῷα νανώδη,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.23 **τοῦ Ῥοδίου κολοσσοῦ τὴν κεφαλὴν νανώδει σώματι ἐπιτιθέντας,** αὐτ.Ὀρχ.75.

ναξιακός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νῆσον Νάξον, ὁ τῆς Νάξου, ὁ ἐκ Νάξου προερχόμενος : **τὰ ναξιακὰ προϊόντα κατέκλυσαν τὴν ἀγοράν·** **2)** **τὰ ναξιακὰ** ὡς οὐσ. σύγγραμμά τι ἀρχ. περὶ Νάξου ἀπολεσθέν : Παρθ.9,19 **Ἀνδρίσκος ἐν τοῖς Ναξιακοῖς,** Εὐστ.Ὀδ.1885,51 **ὁ τὰ Ναξιακὰ γράψας Φιλήτας.**

νάξιος-α-ον κ. νεώτ. ὁ τῆς νήσου Νάξου, ὁ ἐκ Νάξου προερχόμενος : Πίνδ.Ι 5(6),73 **Ναξίαν πέτραις ἐν ἄλλαις χαλκοδάμαντ' ἀκόναν** (ἀκόνη ἐκ Νάξου), Ἐπίχ.235 **γέρρα Νάξια,** Διοσκ.5,149, Βησαυτ.ΑΠ 15,25,4 **Ναξία πέτρη,** Φώτ. **Ναξία λίθος** (λίθος χρησιμοποιούμενος ὡς ἀκόνη, ἡ ἀκονόπετρα), - **ναξία σμύρις·** || τὸ ἀρσ. **Νάξιος** κ. θηλ. **-ξία,** ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος ἢ γεννηθεὶς ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ, ὁ Ναξιώτης ἢ Ἀξιώτης : Ἡρ.5,30 **πάντα ποιήσειν τοὺς Ναξίους τὰ ἂν αὐτοὶ κελεύωσι,** - **ὁ χορὸς τῶν ἐν Ἀθήναις Ναξίων.**

ναξιουργής-οῦς-ές (Νάξος, ἀχρ. ἔργω) ὁ ἐν Νάξῳ ἢ ὑπὸ Ναξίου κατειργασμένος, ὁ ναξίας κατασκευῆς : Ἀριστφ.Εἰρ.143 **τὸ δὲ πλοῖον ἔσται Ναξιουργὴς κάνθαρος.**

ναξιώτικος-η-ο δημ. κ. ἀξιώτικος-η-ο ὁ ναξιακὸς βλ.λ. : **ναξιώτικα μῆλα·** || τὸ ἀρσ. **ναξιώτικος** ὡς οὐσ. ἃ. ἀξιώτικος βλ.λ.

ναξός-η-ον (ἀγν. τόνου) ἐπίγρ. δ. τ. τοῦ ναστὸς βλ.λ. : Ἐπίγρ.π.Φώτ. ἐν λ. Κυψελιδῶν ἀνάθημα **ναξὸς παγχρύσεος . . κολοσσός.**

νᾱοδομία (ἡ) (ναός, δέμω) μσν. ἡ οἰκοδόμησις, ἡ κατασκευὴ ναοῦ : Νικ.Χων.Χρον.134C.

νᾱοδόμος-ον (ναός, δέμω) ἐπίγρ. ὁ οἰκοδομῶν ναόν : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.409,4 **ναοδόμος τέχνη.**

νᾱοειδής-οῦς-ές Ἐπιγρ. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ναοῦ : **ναοειδὲς παστήον.**

νᾱοκόρος (ὁ) Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ νεωκόρος βλ.λ.

ναοποιία (ἡ) Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ νεωποιία βλ.λ.

ναοποϊκός-ή-όν Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ νεωποιϊκός βλ.λ. : ναοποϊκὸς νόμος.

ναοποίιον (τὸ) Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ νεωποίιον βλ.λ.: ἐπιμελομένου τοῦ ναοποιίου.

ναοποιός (ὁ) δωρ. τ. τοῦ νεωποιός βλ.λ. : Ἀριστλ. Ρητ.1374b,27 παρελογίσατο τρία ἡμιωβέλια ἱερὰ τοὺς ναοποιούς, Ἐπιγρ.

ναοποιῶ-έω Ἐπιγρ. δωρ.τ. τοῦ νεωποιῶ βλ.λ.

ναοπόλος-ον (ναός, πολῶ), ἰων. νηοπόλος ὁ ἐν τῷ ναῷ κατοικῶν ἢ ἀσχολούμενος : Πίνδ.ἀπ.51 Schroeder ναοπόλος μάντις, Μαν.4,427· 2) τὸ ἀρσ. ναοπόλος ὡς οὐσ. ὁ φύλαξ, ἐπιστάτης τοῦ ναοῦ : Ἡσίοδ.Θ 991 καί μιν ζαθέοις ἐνὶ νηοῖς νηοπόλον μύχιον ποιήσατο.

ναος (ὁ) Ἐπιγρ. ἀντὶ νάϊος βλ.λ.

ναός (ὁ) (ναίω) δωρ., θεσσαλ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. ὁμ. π. τραγ., σπαν. π. κωμ. ποι. κ. Ἀττ. πεζογράφοις, συχνὸν μ. π. Ξεν., ἁπαντῶν δὲ κ. ἐν ἀττ. κ. μτγν. Ἐπιγρ., ἰων. νηός, αἰολ. ναῦος, σπαρτιατ. ναϜός, ἀττ. νεώς τὸ εἰς τὴν λατρείαν θεοῦ ἀφιερωμένον οἰκοδόμημα, ἐν ᾧ ἐπιστεύετο ὅτι καὶ διέμενε· Ἡσ. «τὸν οἶκον ἔνθα θεὸς προσκυνεῖται» : Ἰλ.Α 39 εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα, Ὀδ.Ζ 10 ἐδείματο οἴκους, καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, Πίνδ.Ο 13,21 θεῶν ναοῖσιν, Σοφ.Ἠλ. 8 ὁ δὲ Ἥρας ὁ κλεινὸς ναός, Εὐρ.Ἱππ.31, Ξεν.Ἑλλ. 2,3,20, αὐτ.Ἀν.5,3,9 ἐποίησε δὲ καὶ βωμὸν καὶ ναὸν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀργυρίου, Πλάτ.Πολ.394A ἐν ναῶν οἰκοδομήσεσιν, ΠΔ Βασ.Ι,1,9 ἐπὶ τῶν φλιῶν ναοῦ Κυρίου, ΚΔ Ματθ.23,16, αὐτ.Λουκ. 1,9 εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, αὐτ.Πράξ. 7,48 οὐχ ὁ Ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, Μηναῖ.11,3 Συνξ. τὰ ἐν τῷ ναῷ ξόανα, Σολωμ.Κρητ.21,8 ἡ χτίσις ἔγινε ναὸς ποὺ ὁλοῦθε λαμπυρίζει, - ναὸς δίπτερος, περίπτερος, -ναὸς ἐν παραστάσι, ψευδοδίπτερος· 2) νεώτ. π. χριστιανοῖς, τόπος λατρείας τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐκκλησία : ὁ ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας - τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, - ἐνοριακὸς ναός, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 42,1 καὶ στοῦ ναοῦ ἀπὸ πάνω τ' αὐλογύρι | κληματαριὰ ἁπλωνότανε γριά· ‖ νεώτ. γεν. τόπος προσευχῆς καὶ λατρείας τῶν ὀπαδῶν οἱασδήποτε θρησκείας : ναὸς τοῦ Σολομῶντος, - ναὸς τοῦ Βούδδα· 3) τὸ ἐνδότερον τοῦ διὰ τὴν λατρείαν προοριζομένου κτιρίου, ἔνθα τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ, τὸ ἄδυτον : Ἡρ.1,183, αὐτ.6,19 ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι, ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον, συληθέντα ἐνεπίμπρατο, Ξεν.Ἀπολ.15 εἰς τὸν ναὸν εἰσιόντα προσειπεῖν αὐτόν, Πάπ. ἐν παντὶ ἱερῷ ὅπου ναός ἐστι· 4) μικρὸν φορητὸν ὁμοίωμα ναοῦ : Ἡρ.2,63 τὸ δὲ ἄγαλμα ἐὸν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ, Διόδ.Σ 1,15 κατασκευάσαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων θεῶν . . ναοὺς χρυσοῦς, ΚΔ Πράξ.19,24 ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος· 5) μτγν. μτφ. ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ : ΚΔ Ἰω.2,19 λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν, Θεοδώρ.ἐν Κοτελ.1,49B ἀπαθὴς μὲν ὁ θεὸς λόγος καὶ ἄτρεπτος, παθητὸς δὲ ὁ ναός· ‖ ὁμ. τὸ σῶμα τῶν χριστιανῶν, ὡς σκήνωμα τῆς λατρευούσης τὸν Θεὸν ψυχῆς : ΚΔ Κορινθ.Ι,3,16 οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε· 6) νεώτ. μτφ. τόπος, κτίριον ἐν ᾧ ἀσκεῖται ὑψηλή τις λειτουργία : ναὸς τῆς Θέμιδος (τὸ δικαστήριον) - τῆς ἐπιστήμης (τὸ Πανεπιστήμιον)· ‖ εἰδ. ἡ αἴθουσα συνεδριάσεων τῶν Ἐλευθέρων Τεκτόνων, ἄ. ἐργαστήριον.

νάος δωρ. κ. ἀττ. ποι. γενικ. τοῦ ναῦς βλ.λ.

ναουργός (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ κατασκευάζων, ὁ οἰκοδομῶν ναούς : ναουργοὶ τέκτονες.

ναουργῶ-έω (ναός, ἔργω) μσν. οἰκοδομῶ, κατασκευάζω ναόν : Δαμασκ.Ι 3,689C.

ναοφόρος-ον (ναός, φέρω) μτγν. ὁ φέρων ἐν ἑαυτῷ ναόν, ὁ ὢν καθ' ἑαυτὸν ναός : Ἰγνάτ.Θεοφ. Ἐπιστ.11,242· πρβλ. θεοφόρος, χριστοφόρος.

ναοφύλαξ-ακος (ὁ) (ναός, φύλαξ) ὁ φύλαξ τοῦ ναοῦ : Εὐρ.ΙΤ 1284 ὦ ναοφύλακες βώμιοί τ' ἐπιστάται, Ἀριστλ.Πολιτ.1322b,25 ἱεροποιοὺς καὶ ναοφύλακας καὶ ταμίας τῶν ἱερῶν χρημάτων, Πάπ.· 2) (ναῦς) ὁ κυβερνήτης ἢ ὁ πηδαλιοῦχος νηός, πλοίου : Σοφ.ἀπ.143.

ναπαῖος-α-ον (νάπη) ὁ ἀνήκων εἰς δασώδη κοιλάδα ἢ ὁ ἔχων κοιλάδας ἢ δρυμώδεις χαράδρας : Σοφ.ΟΤ 1026 εὑρὼν ναπαίαις ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς, Εὐρ.Ἡρ.958 ναπαίας . . προσβαίνειν πλάκας· ‖ ναπαῖος θεός ὁ θεὸς τῶν δρυμῶν, τῶν δασῶν : Αἰλ.ΖΙ 6,42· πρβλ. νάπη.

νάπειον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν νᾶπυ βλ.λ. : Νικ. Ἀλεξ.430 ἐν δέ τε νάπειον ῥαφανόν θ' ἅλις.

νάπη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. δασώδης κοιλὰς ἢ φάραγξ, ὀρεινὸν δάσος, βῆσσα· Ἡσ. «σύμφυτος τόπος» : Ἰλ.Θ 558 σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι καὶ νάπαι, αὐτ.Π 300, Πινδ.Π 6,9 ἐν . . Ἀπολλωνίᾳ . . νάπᾳ (τῶν Δελφῶν), Βακχ.17,23 σῦν τ' ἀνδροκτόνον ἐν νάπαις Κρεμ(μ)υῶνος, Ἡρ.4,157 τὸν νάπαι τε κάλλισται ἐπ' ἀμφότερα συγκληίουσι, Σοφ.ΟΤ 1398, Εὐρ.Βάκχ.1093 διὰ χειμάρρου νάπης . . ἐπήδων (διὰ δρυμώδους φάραγγος διαρρεομένης ὑπὸ χειμάρρου), Ἀριστφ.Ὄρν.740, αὐτ.Θεσμ.997, Ξεν.Ἑλλ.5,4,44 οἱ τῶν Θηβαίων ἱππεῖς ἐπὶ νάπῃ ἀδιαβάτῳ ἐγίγνοντο, Πλάτ.Νόμ. 761B εἰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι νάπας ὅσαι κοῖλαι, Ἀπολλ.Ρ 2,735, Πλούτ.Νόμ.15 ἔχοντα πηγάς τε δαψιλεῖς ἐν αὐτῷ καὶ νάπας σκιεράς, Ἀκολουθ. Μεγ.Σαββ.Ἐγκώμ.Στάσις 1,69 ὦ βουνοὶ καὶ νάπαι καὶ ἀνθρώπων πληθύς, κλαύσατε.

ναπόας (ὁ) Ἐπιγρ. ἀντὶ νεωποίης βλ.λ.

ναποίας (ὁ) δωρ. τ. τοῦ νεωποίης βλ.λ. : Ἐπιγρ.

νάποινος Ἡσ. «μάταιος».

ναπολεονία (ἡ) νεώτ. γένος μυρτανθῶν φυτῶν.

ναπολεόνι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. χρυσοῦν γαλλικὸν εἰκοσόφραγκον, ἄ. παλαιότ. λουδοβίκειον.

ναπολεόντειος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ναπολέοντα Βοναπάρτην, ὁ τοῦ Ναπολέοντος : ναπολεόντειοι πόλεμοι, - ναπολεόντειος κῶδιξ.

ναπολιτάνικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἰταλίας Νεόπολιν ἢ ὁ ἐκ Νεαπόλεως προερχόμενος.

ναποός (ὁ) μτγν. τ. τοῦ νεωποιός βλ.λ. : Ἐπιγρ.

νάπος-ους (τὸ) ἀντὶ ἡ νάπη βλ.λ. : Πινδ.Π 5,39 κοιλόπεδον νάπος (ἐν Ὀλυμπίᾳ), Σοφ.ΟΚ 157 ἵνα τῷδ' ἐν ἀφθέγκτῳ μὴ προπέσῃς νάπει ποιάεντι, Εὐρ.Ἀνδρ.284· ‖ ἄλσος ἢ λόχμη : Σοφ.Αἶ.892 τίνος βοὴ πάραυλος ἐξέβη νάπους· ‖ χαράδρα, φάραγξ : Ξεν.Ἀν.6,5,12 ἐγένοντο οἱ ἡγούμενοι ἐπὶ νάπει μεγάλῳ καὶ δυσπόρῳ.

ναπτάλιος (ἡ) μτγν. -ιον (τὸ) νάφθα : Φίλ.Μηχ. Βελοπ.90,18 ναπτάλιος, ἣ ἐν Βαβυλῶνι γίνεται.

νᾶπυ-υος (τὸ) ἀττ. ἀντὶ σίναπι βλ.λ.· Φρύν.255 «σίναπι οὐ λεκτέον, νᾶπυ δέ, ὅτι Ἀττικὸν καὶ δόκιμον» : Ἀριστφ.Ἱππ.631 κἄβλεψε νᾶπυ, Εὔβουλ.19 νᾶπυ Κύπριον, Θεόφρ.ΦΙ 1,12,1 καρδάμου, νάπυος, Ἐπιγρ. νάπυϊ, Λουκ.Ὄν.47, Πολυδ.6,66 μάραθον, ἄνηθον, νᾶπυ.

ναπώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ πλήρης ναπῶν, ὁ δρυμώδης : Στέφ.Βυζ.ἐν λ.Βῆσσα, Εὐστ.Ἰλ.277,32.

ναργιλές (ὁ) (τουρκ.) νεώτ., δημ. κ. ναργελές κ. ἀργιλές, πληθ. ναργιλέδες, εἶδος καπνοσύριγγος βλ.λ. ἀποτελουμένης ἐκ μακροῦ δερματίνου εὐλυγίστου σωλῆνος, συνεχομένου, διὰ μεταλλίνου τριστόμου καμπτοῦ σωληνίσκου, μετὰ φιάλης ἐχούσης ὕδωρ, ἐν ᾧ εἰσχωρεῖ τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ σωληνίσκου, ὅστις κάθετος ὢν ἐν τῇ φιάλῃ ἐκβάλ-

λει τὸ τρίτον αὐτοῦ στόμιον ἔξω αὐτῆς· ἐπὶ τοῦ στομίου τούτου κεῖται προσηρμοσμένον σωληνωτὸν ἐν τῷ μέσῳ πήλινον δισκίον (λουλάς), ἐφ' οὗ ἐπὶ μικρᾶς πυρᾶς καίονται φύλλα εἰδικοῦ καπνοῦ (τουμπεκὶ βλ.λ.), ὧν οἱ ἀτμοὶ δι' εἰσπνοῆς τοῦ καπνιστοῦ ἕλκονται πρὸς τὰ κάτω, διέρχονται διὰ τοῦ ὕδατος, **πληροῦσι** τὸν ὑπὲρ τὸ ὕδωρ χῶρον τῆς φιάλης **καὶ** ἐκεῖθεν διὰ τοῦ σωλῆνος (μαρκουτσιοῦ) φθάνουσιν εἰς τὸ στόμα τοῦ καπνιστοῦ.

ναρδεργάτης (ὁ) (νάρδος, ἐργάτης) μσν. ὁ κατασκευάζων ἔλαιον νάρδου : Ψελλ.'Ασμ.1,12.

ναρδίζω (νάρδος) μτγν. εἶμαι ὅμοιος πρὸς νάρδον, ἔχω ὀσμὴν νάρδου : Διοσκ.1,11,αὐτ.12.

ναρδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐκ νάρδου προερχόμενος, ὁ βαλεριανικός : **ναρδικὸν ὀξύ.**

νάρδινος-η-ον ὁ τῆς νάρδου, ὁ ἐκ νάρδου, ὁ ναρδικός : Μέν.274 **ἡδὺ τὸ μύρον, ναὶ. νὴ Δί' ἡδύ· πῶς γὰρ οὔ; νάρδινον** (ἔλαιον ἐκ νάρδου), Πολύβ.31,4,2 **κινναμωμίνου τὰ ἴσα καὶ ναρδίνου,** Διοκλητ.'Εδικτ.Τροιζ.27 **ἔλαιον νάρδινον·** ‖ ὁμ. **τὰ νάρδινα** : 'Αντιφόν.35.

ναρδίτης οἶνος (ὁ) μτγν. ὁ διὰ νάρδου ἀρωματισμένος οἶνος : Διοσκ.5,57 τίτλ.

ναρδῖτις βοτάνη (ἡ) μτγν. ποικιλία τοῦ φυτοῦ νάρδος βλ.λ. : Γαλ.10,911.

ναρδολιπής-οῦς-ές (νάρδος, λίπος) μτγν. ὁ διὰ ναρδίνου ἐλαίου ἀληλιμμένος, ὁ ἀλειμμένος μὲ νάρδον : Μυρῖν.ΑΠ 6,254,4 **τοὺς ναρδολιπεῖς . . πλοκάμους.**

νάρδον (τὸ) κ. νεώτ. δ. τ. τοῦ νάρδος βλ.λ. : Θεόφρ.'Οσμ.12 **ἡ ἶρις καὶ τὸ νάρδον,** Πολυδ.6.104 **νάρδον Βαβυλωνιακόν.**

ναρδοροδόπνουν ἔαρ (τὸ) μσν. τὸ ἐκπέμπον, ἀναδίδον πνοὴν νάρδου καὶ ρόδων : Λέων Μαγεντ. Ποιήμ. Mart.An.Gr.2,561.

νάρδος (ἡ) κ.νεώτ. τὸ ποῶδες, πολυετὲς καὶ ἀρωματικὸν φυτὸν ναρδόσταχυς ὁ μεγανθής: Θεόφρ.ΦΙ 9,7,2,ΠΔ 'Ασμ.1,12 **νάρδος μου ἔδωκεν ὀσμὴν αὐτοῦ,** Νίκ.Θηρ.604,ΚΔ Μᾶρκ.14,3 **ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου,** αὐτ.'Ιω.12,3,Διοσκ.1,7 **νάρδος 'Ινδική,** Γαλ.12,84 **νάρδου στάχυς·** **2)** **νάρδος Κελτική** τὸ ἀρωματικὸν καὶ φαρμακευτικὸν φυτὸν βαλεριανὴ ἡ Κελτική : Διοσκ.1,8· **3)** **νάρδος ὀρεινὴ** ἢ **ὀρεία** τὸ φυτὸν βαλεριανὴ ἡ φαρμακευτικὴ ἢ ἡ τοῦ Διοσκορίδου : Διοσκ.1,9· **4)** **νάρδος Συριακὴ** τὸ φυτὸν κυμβοπώγων ὁ νάρδος : Διοσκ.1,7· **5)** **νάρδου ρίζα** τὸ φυτὸν κυμβοπώγων ὁ σχοινανθής : 'Αρρ.'Αν.6,22· **6)** **νάρδος ἡ ἀγρία** τὸ πολυετὲς φυτὸν ἄσαρον : Διοσκ. 1,10· ‖ ὁμ. **τὸ φυτὸν** φοῦ : Διοσκ.1,11· **7)** τὸ αἰθέριον ἔλαιον τοῦ **φυτοῦ** ναρδόσταχυς **ὁ** μεγανθής : 'Αλεξ.308 **νάρδος Βαβυλωνιακή,** 'Αντίφιλ. ΑΠ 6,250,6, 'Αρετ.Χρον.Νούσ.2,2.

ναρδόσταχυς-υος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀρωματικὸν φυτὸν ναρδόσταχυς ὁ μεγανθής, ἡ νάρδος : Διοσκ.2,16,Γαλ.6.339 **μύρα τὰ διὰ ναρδοστάχυος γενόμενα·** ‖ νεώτ. βοταν. γένος **βαλεριανοειδῶν** ἀρωματικῶν φυτῶν.

ναρδοφόρος-ον (νάρδος, φέρω) μτγν. ὁ φέρων νάρδον : Διοσκ.2,8 **ναρδοφόροι λίμναι.**

ναρεῖ 'Ησ. «τηρεῖ»· πρβλ. ναρούς.

νάρειν 'Ησ. «κύειν, κρύπτειν, ζητεῖν, κυΐσκεσθαι, ἀμέλγεσθαι».

νάρη 'Ησ. «ἡ ἄφρων καὶ μωρά».

ναρθηκία (ἡ) κ. νεώτ. εἶδος φυτοῦ συγγενοῦς τῷ νάρθηκι βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΙ 1,4,6,αὐτ.2,7· ‖ νεώτ. γένος ποωδῶν **λειριοειδῶν πολυετῶν φυτῶν.**

ναρθηκίζω (νάρθηξ) σχόλ. κ. μσν. περιδένω δι' ἐπιδέσμου κατεαγὸς μέλος τοῦ σώματος μετὰ τῶν ἐπιτιθεμένων τεμαχίων νάρθηκος : Σχόλ.'Αριστφ. 'Αχ.1176 **τὸν νάρθηκα τῶν ἰατρῶν τὸν ναρθηκίζοντα τὸ σφυρόν,** Παῦλ.Αἰγ.6,106· κ. παθ. : 'Ορειβ.48,2,2 **πρὸς κράτημα ναρθήκων ἐπὶ τῶν ναρθηκιζομένων καταγμάτων·** **2)** συνδέω σανίδας μετὰ πεταύρου : 'Απολλδ.Δαμ.Πολιορκ.159,4· **3)** ρηματ. π. ναρθήκισμα, ναρθηκισμός.

ναρθήκινος-η-ον ὁ ἐκ τοῦ φυτοῦ νάρθηκος βλ.λ. κατεσκευασμένος, εἰδ. ἐπὶ πνευστοῦ μουσ. ὀργάνου : 'Αριστλ.'Ακουστ.803a,41 **τὰ ναρθήκινα τῶν ὀργάνων τὰς φωνὰς ἔχειν ἁπαλωτέρας.**

ναρθήκιον (τὸ) μτγν. μικρὸν τεμάχιον ἢ σχίζα νάρθηκος βλ.λ., καλαμάκι : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.44,23, 74· ‖ ραβδίσκος ἐν χρ. ἰατρικῇ, τιθέμενος μετ' ἄ. ὁμ. ραβδίσκων πρὸς ὑποστήριξιν τῆς πρώτης ἐπιδέσεως τραύματος ἢ κατάγματος καὶ διὰ δευτέρας ἐξωτερικῆς ἐπιδέσεως προσαρμοζόμενος πρὸς ἀποσόβησιν ἐρεθισμοῦ ἐκ μετακινήσεως, ἤτοι ὅπως μένῃ οὕτω τὸ πάσχον μέλος τοῦ σώματος ἐν ἀκινησίᾳ : Γαλ.10,998· πρβλ. ναρθήκισμα, ναρθηκισμός· **2)** εἰδ. τὸ φυτὸν ἀσφόδελος βλ.λ.: ΨΔιοσκ.2,169.

ναρθήκισμα-ατος (τὸ) (ναρθηκίζω) μτγν. τὸ συγκαλύπτειν τι ἢ συγκρατεῖν τι ἐν ἀκινησίᾳ διὰ προσαρμογῆς καὶ προσδέσεως ἐπ' αὐτοῦ ράβδων νάρθηκος ἢ ναρθηκίων βλ.λς : 'Απολλδ.Δαμ.Πολιορκ.159,13 **ἵνα μὴ περικλασθῇ τῷ βάρει ἡ σύνθεσις τῶν ξύλων, δυσὶ καὶ τρισὶν ἀρτήμασιν αἱρέσθω· μένει γὰρ καὶ δίχα τοῦ ναρθηκίσματος·** πρβλ. νάρθηξ, ναρθήκιον.

ναρθηκιῶντες 'Ησ. «νάρθηξι πλήσσοντες».

ναρθηκοειδής-οῦς-ές (νάρθηξ, εἶδος) μτγν. **ἐπὶ** φυτῶν, ὁ ὁμοιάζων πρὸς νάρθηκα : Διοσκ.3,81.

ναρθηκοπλήρωτος-ον (νάρθηξ, πληρῶ) ὁ πληρῶν τὸ κοῖλον νάρθηκος : Αἰσχ.Πρ.109 **ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς πηγὴν κλοπαίαν** (κτ. 'Ησ. «ἐν νάρθηκι θησαυρισθεῖσαν» σχόλ. «παρόσον τῷ νάρθηκι ἐχρῶντο πρὸς ἐκζωπυρήσεις τοῦ πυρος, ὅθεν καὶ τῷ Διονύσῳ ᾠκείωσαν αὐτόν»).

ναρθηκοφανής-οῦς-ές (νάρθηξ, φαίνομαι) μτγν. ὁ φαινόμενος ὡς νάρθηξ : 'Αρχιγ.π.'Ορειβ.8,2,3.

ναρθηκοφόρος-ον (νάρθηξ, φέρω) κ. νεώτ. ὁ φέρων ράβδον ἐκ νάρθηκος, ἰδ. δὲ **ὁ** κατὰ τὰ ὄργια τοῦ Βάκχου φέρων νάρθηκα ἢ θύρσον, ὁ θυρσοφόρος : Πλάτ.Φαίδ.69C (παροιμ.) **ναρθηκοφόροι μὲν πολλοί, βάκχοι δέ τε παῦροι** (ἑρμ. ἐν ΑΠ 10,106 «ἐπὶ τῶν ψευδῆ δόξαν ἐχόντων»), Πλούτ. 'Ηθ.1107F, Ζηνόβ.5,77,'Ορφ.ἀπ.5· ‖ κ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Διονύσου: 'Ορφ.'Υμν.42,1· **2)** ὁ φέρων ράβδον : Ξεν.ΚΠ 2,3,18 **τέλος δὲ τρεφάμενοι ἐδίωκον οἱ ναρθηκοφόροι παίοντες σὺν πολλῷ γέλωτι καὶ παιδιᾷ·** ‖ εἶδος στρατιωτικῆς παιδιᾶς παρὰ Πέρσαις, καθ' ἣν ἐμάχοντο ψευδῶς πρὸς ἄλληλα δύο τμήματα, ὧν τὸ ἓν ἐχρησιμοποίει ὡς ὅπλον τὸν λίθον, τὰ δ' ἕτερον παχέα ραβδία ἐκ νάρθηκος, δι' ὧν ἀπεμάκρυνε τοὺς ριπτομένους βώλους καὶ ἔτυπτε τοὺς ἐκ τῶν ἀντιπάλων κύπτοντας ἵνα λάβωσιν λίθους : Ξεν.ΚΠ 8,3,20 **παιδιὰν ἔφασαν εἶναι καλλίστην οἱ ναρθηκοφόροι.**

ναρθηκοφορῶ-έω (ναρθηκοφόρος) μτγν. φέρω νάρθηκα : 'Ολυμπ. ἐν Journal des Sav.1835.

ναρθηκώδης-ους-ες κ. μσν. ὁ ὅμοιος νάρθηκι, ναρθηκοειδής : Θεόφρ.ΦΙ 1,6,10, Γεωπ.5,8,2.

νάρθηξ-ηκος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ φυτὸν νάρθηξ ὁ κοινός, οὗ ὁ καυλὸς ἔχει παχεῖαν εντεριώνην, ὁ ἀνάρθηκας, ὁ ἄρτηκας : Θεόφρ.ΦΙ 1,2,7, Διοσκ.3,77· ‖ νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν **ἀκανθωδῶν φυτῶν·** **2)** τὸ στέλεχος, ὁ καυλὸς τοῦ φυτοῦ νάρθηξ **ὁ** κοινός : 'Ησίοδ.Θ 567 **κλέψας .. πυρὸς τηλέσκοπον αὐγὴν ἐν κοΐλῳ νάρθηκι** (ἐπὶ τοῦ Προμηθέως κλέψαντος καὶ μετενεγκόντος ἐντὸς στελέχους νάρθηκος τὸν σπινθῆρα τοῦ πυρὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν), αὐτ.'Εργ.52 ὁμ: ἐν χρ. καὶ ὡς ράβδοι, θύρσοι τῶν βακχευόν-

των : Εὐρ.Βάκχ.147 ὁ Βακχεὺς δ' ἔχων πυρσώδη φλόγα πεύκας ἐκ νάρθηκος, αὐτ.251· ὁμ. κ. ὡς ῥάβδοι τῶν παιδαγωγῶν πρὸς σωφρονισμὸν τῶν παίδων : Ξεν.ΚΠ 2,3,20 οἱ δὲ συγκεκομμένοι τοῖς νάρθηξιν ἀνέκραγον, 'Αριστλ.Πρ.948a,10· ὁμ. κ. ὡς ῥόπαλα πρὸς στρατιωτικὴν ἐξάσκησιν : 'Ονήσανδρ.10,4 ἀντὶ σπαθίων βεργία ἢ νάρθηκας ἢ καλάμους ἀντὶ κονταρίων ἀναδιδούς· 3) σχίζαι νάρθηκος δι' ὧν περιδένονται τεθραυσμένα μέλη τοῦ σώματος : 'Ιππ.Κατ' 'Ιητρ.12, Γαλ.10,437· || νεώτ. ἰατρ. εἰδικὴ συσκευὴ ἐκ ξυλαρίων ἢ σύρματος δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται ἀκινησία τοῦ ὑποστάντος θλάσιν μέλους τοῦ σώματος· 4) πυξίς, μικρὰ θήκη, κιβωτίδιον πρὸς φύλαξιν ἰδ. ἀρωμάτων καὶ φαρμάκων : Λουκ.'Απαιδ.29 ἐλεφαντίνους νάρθηκας καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιούμενοι· || εἰδ. ἡ θήκη (πολύτιμον οὖσα λάφυρον) ἐν ᾗ ὁ Μ. 'Αλέξανδρος ἐφύλαττε τὸ χειρόγραφον τῆς 'Ιλιάδος, ὅπερ εἶχε διορθώσει ὁ 'Αριστοτέλης πρὸς χάριν καὶ πρὸς χρῆσιν ἐκείνου· ὅθ. ἡ διόρθωσις ἐκείνη ἐκλήθη ἔκτοτε ἡ ἐκ (τοῦ) νάρθηκος : Στράβ.13,1,27 φέρεται γοῦν τις διόρθωσις τῆς 'Ομήρου ποιήσεως, ἡ ἐκ νάρθηκος λεγομένη, Πλούτ.'Αλέξ.8 τὴν μὲν 'Ιλιάδα.. ἔλαβε μὲν 'Αριστοτέλους διορθώσαντος, ἣν ἐκ τοῦ νάρθηκος καλοῦσιν· 5) τίτλος ἰατρικῶν ἔργων τοῦ Κρατίππου, τοῦ Σωρανοῦ κ.ἄ. : Γαλ.12,398, αὐτ.959, 'Αέτ.8,45· 6) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. νάρθηκας ὁ πρόναος τῶν χριστιανικῶν ναῶν, τὸ πρὸ τοῦ κυρίως ναοῦ μέρος : Γρηγ.Θαυμ.'Επιστ.Κανον.11 ἔνδοθι τῆς πύλης ἐν τῷ νάρθηκι, ΕΜ 597,48, Παῦλ.Σιλ.Σοφ.2136, Τυπικὸν 'Αγ.Σάβα 5 παραγγέλλειν τοῖς ἐν τῷ νάρθηκι ἱσταμένοις ἀδελφοῖς, Νομοκανὼν ἐν Κοτελ.4 τὰς γυναῖκας προστάσσομεν ἐν τῷ νάρθηκι ἐξομολογεῖσθαι, Παπαντ. 'Αγ.'Ορ.26 στὸν πρῶτο νάρθηκα, στὴ «λιτή», στέκουν οἱ κουρασμένοι (ἐπὶ τοῦ ἔσω νάρθηκος).

νάρκα (ἡ) μτγν. ἀντὶ νάρκη βλ.λ.1) : Μέν.ἀπ.498 ὑπελήλυθέν τέ μου νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα, Μᾶρκ.Αὐρ.10,9 πόλεμος, πτοία, νάρκα, δουλεία, καθ' ἡμέραν ἀπαλείφεταί σου τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα δόγματα, Σωρ.2,17· || μεταπλαστ. αἰτ. ἑν. τοῦ νάρκη, ἀντὶ νάρκην : 'Οππ.Κυν.3,55 δεξιτερὴν ὑπὸ χεῖρα φέρειν αἴθωνα λέοντα, νάρκα θαήν, τῇ πάντα λύει ἀπὸ γούνατα θηρῶν.

νάρκαφθον (τὸ) μτγν. ἢ νάσκαφθον εὐώδης ἰνδικὸς φλοιὸς ἐν χρ. ὡς ἄρωμα, πιθ. τὸ λάκαφθον· Διοσκ.1,23 «νάσκαφθον, οἱ δὲ νάρκαφθον, καὶ τοῦτο ἐκ τῆς 'Ινδικῆς κομίζεσθαι. Ἔστι δὲ φλοιῶδες, συκαμίνου λεπίσματι ἐοικός, θυμιώμενον διὰ τὴν εὐωδίαν καὶ μιγνύμενον τοῖς σκευαστοῖς θυμιάμασιν, ὠφελοῦν καὶ μήτραν ἐστεγνωμένην ὑποθυμιασθέν».

νάρκη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πρόσκαιρος ἐλάττωσις ἢ ἀπώλεια τῆς ἱκανότητος τοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ κινεῖσθαι, τάσις πρὸς ὕπνον, ληθαργικὴ κατάστασις, παράλυσις, προερχομένη ἐξ ἀποπληξίας, λιποθυμίας, φόβου, παγετοῦ κττ., λήθαργος, βύθος : 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.22, αὐτ.'Αφορ. 5,25, 'Αριστφ.Σφ.713 τί ποθ' ὥσπερ νάρκη μου κατὰ τῆς χειρὸς καταχεῖται, 'Αριστλ.ΖΙ 515b,20 οὐ λαμβάνει δὲ οὐδὲ νάρκη, ὅπου μὴ νεῦρόν ἐστι τοῦ σώματος, αὐτ.Πρ.867b,29, αὐτ.954a,23, Λιβάν.Λόγ.59,145 χειμερίοις κρυμοῖς εἰς νάρκην συστέλλεται, - περιέπεσεν εἰς νάρκην, - μ' ἔπιασε νάρκη, - χειμέριος νάρκη (παρατηρουμένη ἐπὶ πολλῶν ζῴων τῶν εὐκράτων ἢ ψυχρῶν ζωνῶν τῆς γῆς), - θερινὴ νάρκη (παρατηρουμένη ἐπί τινων ζῴων τῶν θερμῶν ζωνῶν τῆς γῆς)· 2) εἶδος πλατέος ἰχθύος ναρκοῦντος καὶ παραλύοντος πάντα ἁπτόμενον αὐτοῦ, κατὰ τὸ μέρος ἐν ᾧ ἐγένετο ἡ ἐπαφή, ἡ μουδιάστρα ἢ μαργωτήρα : 'Αντιφάν.132,2, 'Αλεξ.π.'Αθήν.7,314D νάρκην μὲν οὖν.. ὠνθυλευμένην ὀπτᾶν ὅλην, Πλάτ.Μέν. 80Α ὁμοιότατος εἶναι.. ταύτῃ τῇ πλατείᾳ νάρκῃ τῇ θαλαττίᾳ, 'Αριστλ.ΖΙ 620b,19 ἥ τε νάρκη ναρκᾶν ποιοῦσα ὧν ἂν κρατήσειν μέλλῃ ἰχθύων τῷ τρόπῳ, ὃν ἔχει ἐν τῷ σώματι, Πλούτ.'Ηθ.978C τῆς δὲ νάρκης ἴστε δή που τὴν δύναμιν, οὐ μόνον τοὺς θιγόντας αὐτῆς ἐκπηγνύουσαν ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς σαγήνης βαρύτητα ναρκώδη ταῖς χερσὶ τῶν ἀντιλαμβανομένων ἐμποιοῦσαν, 'Αθήν. 7,314C ἡ νάρκη.. τῶν σελαχωδῶν καὶ τῶν σκυμνοτοκούντων, Εὐστ.'Οδ.1173,45 ἡ νάρκη τὸ ζῷον τὴν ἀπ' αὐτῆς δύναμιν καὶ διὰ ξύλων διαπέμπεσθαι, ποιοῦσα ναρκᾶν τοὺς ἐν χερσὶν αὐτὴν ἔχοντας· || Πάπ. νάρκη ποταμία εἶδος ἐγχέλυος τῆς Αἰγύπτου· 3) νεώτ. ναυτ. εἶδος ὑποβρυχίου ἐκρηκτικοῦ μηχανήματος ἀναφλεγομένου διὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ προσκρούσεως στερεοῦ τινος.

νάρκησις-εως (ἡ) γλωσσ νάρκη, νάρκωσις.

ναρκίον (τὸ) 'Ησ. «ἀσκόν»· πρβλ. λαρκίον.

ναρκισσεύομαι (νάρκισσος) νεώτ. θαυμάζω αὐτὸς ἐμαυτὸν ὡς ὁ Νάρκισσος, εἶμαι ναρκισσευτής, αὐτάρεσκος, ἐπιδεικνύω αὐταρέσκειαν· 2) ῥηματ.π. ναρκισσευτής.

ναρκισσευτής (ὁ) νεώτ. ὁ ναρκισσευόμενος, ὁ αὐτάρεσκος, ὁ αὐτερωτικός.

ναρκίσσινος-η-ον κ. νεώτ. κ. θηλ. ὁ ἐκ ναρκίσσου : Κρατῖν.344 ναρκισσίνους ὀλίσβους, Διοσκ.1,53 ναρκίσσινον ἔλαιον· 2) ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ναρκίσσου : Πάπ. στολὴ ναρκισσίνη· 3) νεώτ. τὸ θηλ. ναρκισσίνη ὡς οὐσ. χημ. ἀλκαλοειδὲς τῶν βολβῶν τοῦ φυτοῦ νάρκισσος, ἀποτελοῦν λευκὴν κρυσταλλικὴν κόνιν.

ναρκισσισμός (ὁ) νουτ. τὸ ναρκισσεύεσθαι, ὑπερβολικὴ αὐταρέσκεια· || αὐτερωτισμός.

ναρκισσίτης (ὁ) μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς νάρκισσον : Πλίν.Φ1 37,188, Διον.Περ.1031 ἐπ' αὐτὰς πέτρας, αἳ φύουσιν ἀφεγγέα ναρκισσίτην (λίθον).

νάρκισσος (ὁ κ. σπαν. ἡ : Θεόκρ.1,133) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ποῶδες, πολυετὲς καὶ κοσμητικὸν φυτὸν νάρκισσος : 'Υμν.Δήμ.8 νάρκισσόν θ', ὃν φῦσε γαῖα Διὸς βουλῇσι, Σοφ.ΟΚ 683, Χαιρήμ.π. 'Αθήν.15,679F κισσῷ τε ναρκίσσῳ τε τριέλικος κύκλῳ στεφάνων ἑλικτῶν, Θεόκρ.1,133 ἁ δὲ καλὰ νάρκισσος ἐπ' ἀρκεύθοισι κομάσαι, Μόσχ. 2,65 ἡ μὲν νάρκισσον ἐΰπνοον, ἡ δ' ὑάκινθον, ἡ δ' ἴον.. ἀπαίνυτο, Διοσκ.4,161 νάρκισσος· ἔνιοι καὶ τοῦτο, ὥσπερ τὸ κρίνον, λείριον ἐκάλεσαν, Εὐστ.87,25· || τὸ φυτὸν νάρκισσος ὁ ποιητικός : Θεόφρ.Φ1 6,8,1, Διοσκ.4,158· || τὸ μικρανθὲς καὶ λευκανθὲς φυτὸν νάρκισσος ὁ ὄψιμος : Θεόφρ.Φ1 6,6,9· || τὸ φυτὸν νάρκισσος ὁ κυπελλοφόρος ἢ ταζέττιος, τὸ ζαμπάκι ἢ μανουσάκι, βούτσινο, γκρίζο : Διοσκ.4,158· || νεώτ. βοταν. ὁρισμ. γένος ποωδῶν κοσμητικῶν ἀμαρυλλιδῶν φυτῶν φερόντων εὔοσμα ἄνθη, οὗ εἴδη νάρκισσος ὁ ποιητικός, ν- ὁ ὄψιμος κ. ν- ὁ κυπελλοφόρος.

ναρκοβόλον (τὸ) νεώτ. ναυτ. πλοῖον διεσκευασμένον καταλλήλως πρὸς πόντισιν ὑποβρυχίων ναρκῶν βλ.λ.3), ἄ. ναρκοθέτις.

ναρκοδηλητηρίασις-εως (ἡ) νεώτ. δηλητηρίασις ἐκ τῆς καταχρήσεως ναρκωτικῶν.

ναρκοθέτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ναυτ. τὸ ναρκοβόλον.

ναρκοληψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διαταραχὴ συνισταμένη εἰς περιοδικὴν ἐπέλευσιν ἀκατασχέτου τάσεως πρὸς ὕπνον.

ναρκομανία (ἡ) νεώτ. μανιώδης τάσις πρὸς πρόκλησιν νάρκης διὰ χρήσεως ναρκωτικῶν οὐσιῶν.

ναρκομέδουσαι (αἱ) νεώτ. ζῳολ. κατηγορία ὑδροζῴων περιλαμβάνουσα εἴδη μεδουσῶν, εὑρισκομένων εἰς πάσας σχεδὸν τὰς θαλάσσας.

ναρκότης-ητος (ἡ) μσν. νάρκη, νάρκωσις : Δούκ.4,8A **μεθ' ὅσης ναρκότητος.**

ναρκῶ-άω (1) (νάρκη), μέλλ. ναρκήσω, εἶμαι, εὑρίσκομαι εἰς κατάστασιν νάρκης, γίνομαι δυσκίνητος, ναρκοῦμαι, μουδιάζω : Ἰλ.Θ 328 **νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ** (σχόλ. «ἐλύθη»), Δημόκρ.290 **ψυχῆς ναρκώσης,** Πλάτ.Μέν.80B **τὴν ψυχὴν καὶ τὸ στόμα ναρκῶ καὶ οὐκ ἔχω ὅ,τι ἀποκρίνωμαί σοι,** Ἀριστλ.ΖΙ 620b,19 **ἥ τε νάρκη ναρκᾶν ποιοῦσα ὧν ἂν κρατήσειν μέλλῃ ἰχθύων,** Ἐπίκ.Δόξ. **ἢ τὸ ἡσυχάζον ναρκᾷ,** Θεόκρ.27,51 **ναρκῶ,.. τεὰν πάλιν ἔξελε χεῖρα,** ΠΔ Γεν.32,32 **οὐ μὴ φάγωσιν υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ νεῦρον, ὃ ἐνάρκησεν,** Διόδ.Σ 17,103 **ἐνάρκα τὸ σῶμα,** Ἰώσ.ΑΙ 8,8,5 **χεὶρ νεναρκηκυῖα,** Μᾶρκ.Αὐρ.7,69 **μήτε σφύζειν, μήτε ναρκᾶν, μήτε ὑποκρίνεσθαι,** Ἀθήν.7,314C **ποιοῦσαν ναρκᾶν τοὺς ἐν χεροῖν ἔχοντας** (ἐπὶ τοῦ ἰχθύος νάρκη)· **2)** ρηματ.π. νάρκησις.

ναρκῶ-όω (2) κ. νεώτ., δημ. **ναρκώνω,** ἀόρ. κ. δημ. **ἐνάρκωσα,** παθ. ἀόρ. **ἐναρκώθην,** δημ. **(ἐ)ναρκώθηκα,** παρακ. μτχ. **νεναρκωμένος,** δημ. **ναρκωμένος,** ἐπιφέρω νάρκην, προκαλῶ ἀναισθησίαν, καθιστῶ τι(να) ἀναίσθητον, ἀναισθητοποιῶ· Ἡσ. «**ναρκῶσαι,** εἰς νάρκην ἀγαγεῖν» : Ἱππ.Ὑγρ.6 **ὀδύνην ναρκοῖ·** ὁμ. κ. μτ. αἰτ. προσ. : Φιλόδ.Ρητ. 1,380S· κ. παθ. : Ἱππ.Ὑγρ.6 **νεναρκωμένοι·** || ἐπιφέρω, προκαλῶ τάσιν πρὸς ὕπνον, λήθαργον, βύθος : Παπαδ.Χρ.Μηλ.167 **ἤρχισε νὰ ζαλίζεται καὶ νὰ ναρκοῦται ἀπὸ τὴν ἔφοδον τοῦ ὕπνου· 2)** ρηματ.π. νάρκωσις.

ναρκώδης-ους-ες (νάρκη) ὁ νεναρκωμένος, ὁ ἀναίσθητος, ὁ ἀμβλύς, ὁ νωθρός, ὁ μουδιασμένος : Ἱππ.Μοχλ.1 **τὰ ναρκῶδες νεῦρον** (κατὰ τὸν ἀγκῶνα), αὐτ.Ἄρθρ.48 **ναρκωδέστερος,** Φιλόδ.Θε. α', 13 **ναρκώδεις ὁρμαί,** Πλούτ.Ἠθ.647B **βαρύτητες ναρκώδεις,** Διοσκ.3,101, Γαλ.8,70 **πόνος ναρκώδης·** ἐπίρρ. Ἰων. **-ωδέως** : Ἱππ.Προρρ.1,120 **τὰ ναρκωδέως ἐν τούτοισιν ἐκλυόμενα δύσκολα,** αὐτ.Γυν.2,145 **περιψύχονται ναρκωδέως.**

νάρκωσις-εως (ἡ) (ναρκῶ) κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ναρκοῦν, ἡ ἐπέλευσις τῆς νάρκης, παράλυσις, ἀναισθησία, χαυνότης : Ἱππ.Ἀφορ.5,16 **νάρκωσις γνώμης·** || νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ διαφόρων φαρμάκων ἐλάττωσις τῆς ἐγερσιμότητος τοῦ νευρικοῦ συστήματος μέχρις ἐξασθενήσεως ἢ καταστολῆς τῆς λειτουργίας αὐτοῦ.

ναρκωτικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ** ἐπιφέρων νάρκωσιν, ὁ προκαλῶν ἀναισθησίαν : Γαλ.10,862 **ναρκωτικὰ φάρμακα,** Εὐστ.Ὀδ.1493,5 **ναρκωτικῶν τινων ἢ θελκτηρίων φαρμάκων,** Παπαντ.Ἄγ.Ὄρ.6 **ἴσως καὶ νὰ μεταχειριστῇ τὴν ἀδιάκοπη κίνηση γιὰ ναρκωτικὸ τῶν αἰσθήσεων·** || νεώτ. κ. δημ., τὸ αὐδ. κτ. πληθ. **ναρκωτικὰ** φάρμακα ἐπιφέροντα νάρκωσιν ἤτοι ἐξασθένησιν, διαστροφὴν ἢ καὶ παντελῆ κατάπαυσιν τῶν λειτουργιῶν τοῦ νευρικοῦ συστήματος : **ζῇ ἀπὸ τὸ λαθρεμπόριο ναρκωτικῶν.**

ναρκωτισμός (ὁ) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν φαινομένων ἅτινα προκαλεῖ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ χρῆσις τῶν ναρκωτικῶν φαρμάκων.

νάρναξ Ἡσ. «κιβωτός»· πρβλ. λάρναξ.

ναρός-ά-όν (νάω) ὁ ρέων, ὁ ὑγρός, ὁ ρευστός : Αἰσχ.ἀπ.347 **ναρᾶς Δίρκης,** Σοφ.ἀπ.621 **πρὸς ναρὰ δὲ κρηναῖα χωροῦμεν ποτά.**

ναρούς Ἡσ. «τοὺς φύλακας»· πρβλ. ναρεῖ, ναυρός.

νάρτη (ἡ) φυτόν τι ἐν χρ. μυρεψικῇ:Θεόφρ.ΦΙ 9,7,3.

νάρφη Ἡσ. «σκευαστὸς ἄρτος, ὃ καὶ μασιτρίς».

νάρω Ἡσ. «νάρειν· κύειν. κρύπτειν. ζητεῖν· κυΐσκεσθαι. ἀμέλγεσθαι».

νᾶς (ἡ) δωρ. ἡ ναῦς : Ἡρωδιαν.Τεχν.Λείψ.1,328.

νάσθη ἐπ. παθ. ἀόρ. τοῦ ναίω βλ.λ. : Ἰλ.Ξ 119 **πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη.**

νᾱσιώτᾱς-α (ὁ) αἰολ. κ. δωρ. τ. τοῦ νησιώτης βλ.λ. : Πίνδ.Π 10,47 **ἤλυθε νασιώταις.**

νάσκαφθον (τὸ) μτγν. ἄ. νάρκαφθον : Διοσκ.1,23.

νασμός (ὁ) (νάω) ρ..ς, ρεῦμα, ροή, ρύαξ, νᾶμα, πηγή· Ἡσ. «ρεῦμα, ἀπόρροια» : Εὐρ.Ἱππ. 225· **τί δὲ κρηναίων νασμῶν ἔρασαι;** αὐτ.653, αὐτ.Ἑκ.153 **νασμῷ μελαναυγεῖ,** Ἀριστόν.1,43 **εὐδρόσοισι Κασταλίας νασμοῖς.**

νασμώδης-ους-ες (νασμός) Ἡσ. ναματώδης.

νᾶσος (ἡ) δωρ. τ. τοῦ νῆσος βλ.λ. : Σοφ.ΟΚ 696 **ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ Πέλοπος.**

νάσσα ἐπ. ἀόρ. τοῦ ναίω βλ.λ. : Ὀδ.Δ 174 **καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα.**

νάσσα (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος γαστεροπόδων προσθιοβραγχίων **ραχιγλωσσιδῶν** μαλακίων.

νᾶσσα (ἡ) βοιωτ. τ. τοῦ νῆσσα, νῆττα βλ.λς : Ἀριστφ.Ἀχ.875 **νάσσας, κολοιούς.**

νάσσω, ἀττ. **νάττω,** μέλλ. νάξω (Ἡσ.), ἀόρ. **ἔναξα,** παθ. παρακ. **νένασμαι** ἢ **νέναγμαι,** θλίβω, πιέζω ἰσχυρῶς, πατῶ, καταπατῶ, ἐπισωρεύω· Ἡσ. «νάσσει, ὁμαλίζει, θλίβει» : Ὀδ.Φ 122 **ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε,** Ἱππόλοχος π. Ἀθήν.4,130B **ἔναττον οὖν οἱ παῖδες εἰς τὰς εὐτυχεῖς σπυρίδας· 2)** παθ. συσσωρεύομαι : Ἱππ.Φύσ.Παιδ.24 **ἡ κόπρος ἡ νεναγμένη,** Ἀριστφ.Ἐκκλ.840 **κλῖναί τε σισυρῶν καὶ δαπίδων νενασμέναι,.** Θεόκρ.9,9 **ἐν δὲ νένασται λευκᾶν ἐκ δαμαλᾶν καλὰ δέρματα· 3)** πληρῶ τι τελείως, γεμίζω ἐντελῶς : Ἐπίκτ.ἀπ.23 **νάττω τὸν θύλακον·** κ. παθ. : Ἰώσ.ΠΙ 1,17,6 **πᾶσα οἰκία ὁπλιτῶν νένακτο** (ἦτο γεμάτη).

ναστήρ-ῆρος (ὁ) (ναίω) Ζωναρ. ἄ. νάστης βλ.λ.

νάστης (ὁ) Ἡσ. «οἰκιστής. καὶ κύριον ὄνομα».

ναστίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ ναστὸς βλ.λ.3) : Φερεκρ.π.Ἀθήν.6,269D **ὀχετοὶ βοτρύων μετὰ ναστίσκων πολυτύρων.**

ναστόδερμα-ατος (τὸ) νεώτ. εἶδος τεχνητοῦ δέρματος ἐκ μείγματος δερμάτων καὶ ἄλλων ὑλικῶν, χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν κατασκευὴν **πελμάτων** τῶν ὑποδημάτων.

ναστοκόπος-ον ὁ κόπτων ἢ ἐσθίων ναστὸν βλ.λ.3) πλακοῦντα : Πλάτ.Κωμ.246.

ναστόλιθος (ὁ) νεώτ. εἶδος τεχνητοῦ λίθου **ἐκ** καθαροῦ χάρτου καὶ ἄλλων ὑλικῶν ἐν χρ. εἰς τὴν κατασκευὴν ἀναγλύφων διακοσμήσεων οἰκιῶν.

ναστός-ή-όν (νάσσω) κ. νεώτ. ὁ πυκνῶς συμπεπιεσμένος, σφικτός, πατικωμένος : Ἱππ.Ἀδ.16· || **ναστὸς κάλαμος** τὸ φυτὸν κάλαμος βλ.λ. ὁ πλίνειος : Διοσκ.1,85· || Ἡσ. «ναστός, πλήρης, πυκνός, μὴ ἔχων ὑπόκωφόν τι»· || ἐπὶ δοθιῆνος : Ἀέτ.15,8· || κ.ἐπὶ σφυγμοῦ, πυκνός:Ἀρχιγ.π.Γαλ.8,931· κ.συγκρ. : Ἀρχιγ.π.Γαλ.509· **2)** ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης πλήρης, στερεός, ἀντίθ. κενός : Δημόκρ.π.Ἀριστλ. ἀπ.208, πρβλ. Φίλ.1,330, Σιμπλίκ. Οὐρ.295,5· **3)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. **ναστός** (ἐνν. πλακοῦς) ὁ καλῶς ἐζυμωμένος πλακοῦς, ἰδ. ἐν χρ. κατὰ τὰς θυσίας, εἶδος τυρόπιττας : Φερεκρ.108,5,Ἀριστφ. Ὄρν.567 **λάρῳ ναστοὺς θύειν μελιτούττας,** αὐτ. Πλ.1142 **ναστὸς εὖ πεπεμμένος,** Μεταμ.6,3· **4)** μτ. γενικ. ἐντελῶς πλήρης, μεστός τινος : Ἰώσ.ΠΙ 6,9,4 **πόλις ναστὴ ἀνδρῶν.**

ναστότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. μσν. πυκνότης, στερεότης : Ἀλέξ.Ἀφρ.Μεταφ.35,27, Σιμπλίκ.Οὐρ. 609,18,αὐτ.Ψυχ.64,3, Φιλόπ.Ἰω.Ὑπομν.506,6.

ναστοφάγος-ον μτγν. ὁ ἐσθίων, τρώγων ναστοὺς βλ.λ.3) πλακοῦντας : Πολυδ.6,75.

ναστοφαγῶ-έω μτγν. ἐσθίω, τρώγω ναστοὺς βλ.λ.3) πλακοῦντας : Πολυδ.6,75,Ἡσ.

ναστόχαρτον (τὸ) νεώτ. φύλλον χονδροῦ καὶ δυσκάμπτου χάρτου κατασκευαζομένου ἐκ χαρτοζύμης μετὰ κόλλας καὶ διὰ συμπιέσεως, χαρτόνι· || ὁμ. ἡ ζύμη αὕτη ἐν χρ. εἰς τὴν κατασκευὴν ἄλλων ἀντικειμένων.

ναστώδης-ους-ες μσν. ὁ ὅμοιος τῷ ναστῷ : Μετοχ.Θ 116 **ναστῶδες . . τοῖς ῥήμασιν.**

νατῆρες Ἡσ. «ὑπηρέται ἢ κεραμίδες».

νατίκη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος γαστεροπόδων τῆς οἰκογενείας τῶν νατικιδῶν.

νάτο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. φυσικὴ ἐπίχαρις κίνησις τῆς κεφαλῆς, τῆς χειρὸς ἢ κ. ὅλου τοῦ σώματος: Ἐρωτόκρ.2,1322 **στ' ἀρχοντικὰ ἀναρρίμματα κι εἰς τῆς ἀντρειᾶς τὸ νάτο.**

νάτος-η-ο δημ. ἀντὶ **νά τος, νά τη, νά το** κλπ. Ἰδοὺ αὐτός· βλ. νά (2).

νατουραλισμός (ὁ) (λατ.) νεώτ. κ. δημ. μία τῶν νεωτ. φιλοσ. θεωριῶν, συγγενὴς καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπότοκος τῆς ὑλιστικῆς ἀντιλήψεως (ὑλισμοῦ βλ.λ.), καθ' ἣν πάντα τὰ ὄντα, τὰ γινόμενα καὶ τὰ φαινόμενα, πρέπει νὰ ἐξηγῶνται, νὰ κρίνωνται καὶ νὰ κανονίζωνται κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἐξωτερικῆς φύσεως αὐτῶν, χωρὶς νὰ συνυπολογίζεται ὡς συντελεστὴς αὐτῶν ἡ ψυχικὴ ζωή, ἥτις οὕτω καὶ θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ νατουραλισμοῦ ὡς ἀποτέλεσμα καὶ δὴ καὶ ὡς κυμαινομένη τις ἐκδήλωσις τῶν ἑκάστοτε περιστάσεων ὑφ' ἃς διατελεῖ καὶ δρᾷ ἡ ἐξωτερικὴ φύσις (φυσικαί, χημικαί, βιολογικαὶ συνθῆκαι), ἄ.κτ. μεταγλώττισιν τοῦ διεθν. ὅρου ἑλληνιστὶ φυσιοκρατία βλ.λ.· ‖ ἠθ. ἐν τῇ ἠθικολογίᾳ **νατουραλισμός** ἡ διδασκαλία ἡ δοξάζουσα ὅτι ἡ ἠθικότης, βασικῶς προερχομένη ἐκ τῶν φυσικῶν ὁρμῶν τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει συμφώνως πρὸς ταύτας καὶ κατ' ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῶν φυσιολογικῶν ἰδιοτήτων καὶ ἱκανοτήτων αὐτοῦ προϊόντως νὰ διαμορφοῦται· πρόδρομοι τῆς περὶ ἠθικῆς ἀντιλήψεως ταύτης θεωρητέαι ἡ Σχολὴ τῶν Κυνικῶν καὶ ἡ τῶν Στωϊκῶν ἐν τῷ κανόνι «τὸ κατὰ φύσιν ζῆν τοῦτ' ἔστι τὰ κατ' ἀρετὴν ζῆν»· **2)** ἐν τῇ αἰσθητικῇ **νατουραλισμός** ὡς ὅρος προσδιοριστικὸς διαφόρων μορφῶν καὶ τάσεων ἐν τῇ λογοτεχνίᾳ καὶ ταῖς καλαῖς τέχναις ἐμφαίνει τὴν ἀπ' εὐθείας καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν πιστὴν μίμησιν τῆς φύσεως, χωρὶς ὅμως οὕτω ν' ἀποκλείεται ποιός τις ἰδεαλισμὸς βλ.λ.2), παντάπασιν ἀποκλειόμενος ὑπὸ τοῦ ρεαλισμοῦ βλ.λ.

νατουραλιστής (ὁ) (λατ.) νεώτ. κ. δημ. ὁ θεωρητικὸς τοῦ νατουραλισμοῦ βλ.λ.3) : **νατουραλιστὴς φιλόσοφος - ἠθικολόγος - κοινωνιολόγος**· ‖ ὁ ὀπαδὸς τῶν ἀρχῶν τοῦ νατουραλισμοῦ· **2)** ἐπὶ λογοτεχνῶν ἢ καλλιτεχνῶν, ὁ κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ νατουραλισμοῦ βλ.λ.2) συνθέτης ἔργου ἢ ἔργων τέχνης : **ἐκ τῶν Ρώσων μυθιστοριογράφων τῆς τελευταίας πεντηκονταετίας οἱ πλεῖστοι εἶναι νατουραλισταί.**

νατουραλιστικός-ή-όν (λατ.) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἰδιάζων εἰς τὸν νατουραλισμὸν βλ.λ.‖ κ. 2) : **νατουραλιστικὴ θεωρία - ἠθική - τέχνη, - νατουραλιστικὸς πίναξ.**

νατράσβεστος (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ ἐκ καυστικῆς ἀσβέστου καὶ ὑδροξειδίου τοῦ νατρίου λαμβανόμενον μεῖγμα.

νάτριον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀργυρόχρουν μεταλλικὸν στοιχεῖον τῆς ὁμάδος τῶν ἀλκαλίων· εἶναι λίαν διαδεδομένον ἐν τῇ φύσει ὑπὸ μορφὴν ἑνώσεων μετὰ διαφ. στοιχείων κ. ἰδ. μετὰ χλωρίου.

νατρόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν τῆς ὁμάδος τῶν ζεολίθων, ἄ. μεσότυπον ἢ βελονοειδὴς καὶ ἰνώδης ζεόλιθος.

νάτρον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑδροξείδιον τοῦ νατρίου· **2)** νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἀνθρακικὸν νάτριον ἔνυδρον, δημ. σόδα.

ναττάρεον Ἡσ. «πολύρρουν».

νατ(ο)ύρ-μόρτ (ἡ) (γαλ., ἄκλ.) νεώτ. ζωγραφικὴ ἀψύχων ἀντικειμένων ἐν περιωρισμένῳ τοπίῳ, ἰδ. καρπῶν, ἀνθέων, ἐδωδίμων, ἄ. ζωγραφικὴ τῆς νεκρᾶς φύσεως.

νάτωρ-ορος (ὁ) (νάω) ὁ ῥέων : Σοφ.ἀπ.270 **Ἴναχε, νάτορ παῖ . . Ὠκεανοῦ**· πρβλ. ναττάρεον κ. ναέτωρ.

ναυαγισμός (ὁ) μτγν. ναυαγία βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.180.

ναυαγία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **ναυαγίη** συντριβὴ πλοίου, ναυάγιον, καραβοτσάκισμα : Ἡρ.7,190 **μεγάλως ἡ ναυαγίη αὕτη χρηστὴ ἐγένετο,** Εὐρ.Ἑλ. 1070 **παρεῖναι τοὺς σοὺς πλωτῆρας οἵπερ ἔφυγον ἐκ ναυαγίας,** Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,35 **ναυαγίᾳ χρησόμενον,** αὐτ.Τόξ.2 **ναυαγίᾳ περιπεσόντας**· κ. κτ. πληθ. : Πίνδ.Ι 1,36 **ἅ νιν ἐρειπόμενον ναυαγίαις,** Ἀριστφ.Θεσμ.873 **ἐν χειμῶνι καὶ ναυαγίαις.**

ναυαγιαιρεσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐργασία τῆς διασώσεως ναυαγήσαντος πλοίου ἢ τοῦ φορτίου αὐτοῦ, ἐνεργουμένη ὑπὸ τῶν ἐχόντων συμφέρον ἢ ἐν ἐλλείψει ὑπὸ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῶν.

ναυαγιαιρεσιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ναυαγιαιρεσίαν, ὁ τῆς ναυαγιαιρεσίας : **ναυαγιαιρεσιακὴ ἐπιτροπή.**

ναυαγιαίρεσις-εως (ἡ) νεώτ. ναυαγιαιρεσία.

ναυάγιο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ.δημ., ἰων. **ναυήγιον** λείψανον συντριβέντος πλοίου : Ἀριστλ.Πρ.932a,1, Μέν.536,9· συνήθ. ἐν τῷ πληθ. : Ἡρ.7,191 **ἔρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν ναυηγίων περιεβάλοντο,** αὐτ.8,12, Αἰσχ.Πέρσ.420 **θάλασσα . . ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν,** Εὐρ.Ἑλ.410 **πολλοὺς ἀριθμοὺς ἄγνυται ναυαγίων** (δηλ. θραύεται εἰς μύρια τεμάχια), Θουκ.1,50 **πρὸς τὰ ναυάγια καὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς σφετέρους ἐτράποντο,** Λυσ.2,38,Κάλβ. Λύρα 17,6,1 **ἐλεεινὰ ναυάγια πλέουσιν αὐτοῦ**· **2)** μτγν. κ. νεώτ. τὸ ναυαγεῖν, ἡ ναυαγία βλ.λ. : Στράβ.4,1,7 **καὶ τὸν Πάριν εἰς Σπάρτην πλέοντα ναυαγίῳ περιπεσεῖν,** Πορφύρ.Σκ.63,10 **νὰ κλαῖν παλιὰ ναυάγια κι αὐτὲς ναυαγισμένες**· **3)** μτφ. Χοιρίλ.9 **ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον** (λείψανον εὐωχίας, ἐπὶ τεθραυσμένης κύλικος), Σοφ.Ἠλ.730 **ναυαγίων ἱππικῶν** (συντρίμματα ἀνατραπέντος ἅρματος), Δημάδ.π.Πλούτ.Ἠθ.803Α **τὰ ναυάγια τῆς πόλεως,** αὐτ.517F **ναυάγια οἴκων**· ‖ κ. νεώτ. μτφ. καταστροφή, πλήρης ἀποτυχία : **οὕτως ἐπῆλθε τὸ ναυάγιον τῆς ἐπιχειρήσεως - τῶν διαπραγματεύσεων**· ‖ ὁμ. ἐπὶ προσώπων, ἄνθρωπος ἐκπεσών, κατεστραμμένος οἰκονομικῶς ἢ ἠθικῶς : **εἶναι κοινωνικὸν ναυάγιον.**

ναυάγισμα-ατος (τὸ) μσν. δημ. ἡ ναυαγία βλ.λ., Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,205 **πενήντα μίλια ξέμακρα ἀπὸ τὸ ναυάγισμα τοῦ καραβίου.**

ναυαγός-όν κ. νεώτ., ἰων. **ναυηγός** (τ. ἐν χρ. κ. π. μτγν. πεζογράφοις : Ἀλκίφρ.1,18) ὁ παθὼν ναυάγιον, ὁ ναυαγήσας, καραβοτσακισμένος : Ἡρ.4,103 **θύουσι τῇ παρθένῳ τούς τε ναυηγοὺς καὶ τοὺς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων ἐπαναχθέντας τρόπῳ τοιῷδε,** Εὐρ.Ἑλ.408 **τάλας ναυαγός,** Ξεν.Ἑλλ.1,7,4 **οὐκ ἀνείλοντο τοὺς ναυαγοὺς** (δὲν ἔσωσαν τοὺς ναυαγήσαντας), Διοσκ.Ἐπιγρ.ἐν ΑΠ 7,76 **καλυφθεὶς κύμασι ναυηγὸν σχέτλιος ἔσχε τάφον** (ὑγρὸς τάφος, ἡ θάλασσα), ΑΠ 9,84 **ναυηγὸς μόρος** (θάνατος, πνιγμὸς ἐν ναυαγίᾳ)· **2)** κ. νεώτ. μτφ. ὁ δυστυχήσας, ἀτυχήσας ἐν τῇ ζωῇ, βιοπάλῃ : **ναυαγὸς τῆς ζωῆς - τῆς πολιτικῆς - τοῦ ἔρωτος**· **3)** ἐνεργ. ὁ ἐπιφέρων ναυάγιον : ΑΠ 9,105 **ναυηγοὶ ἄνεμοι**· **4)** (ἄγω) ὁ τὴν ναῦν ἄγων, κυβερνῶν, ὁ ναύαρχος : Εὐφορ.158.

ναυαγοσώστης (ὁ) νεώτ. ὁ σῴζων ἢ ἀποστολὴν ἔχων νὰ σῴζῃ ναυαγοὺς ἢ ναυαγήσαντα πλοῖα.

ναυαγοσωστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν διάσωσιν ναυαγῶν ἢ πλοίου ναυαγήσαντος : **ναυαγοσωστικὴ λέμβος** (ἄ. σωτηρία ἢ σωσίβιος)· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ναυαγοσωστικὸν** πλοῖον κατεσκευασμένον εἰδ. πρὸς διάσωσιν κινδυνευόντων πλοίων καὶ ναυαγῶν.

ναυαγῶ-έω (ναῦς, ἄγνυμι) κ. νεώτ. κ. δημ., Ιων. **ναυηγῶ,** ἀόρ. (ἐ)ναυάγησα, παρακ. **νεναυάγηκα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **ναυαγισμένος,** πάσχω, παθαίνω ναυάγιον, καραβοτσακίζομαι: 'Ηρ.7,236 **τῷ νέες νεναυηγήκασι τετρακόσιαι,** Ξεν.ΚΠ 3,1,24 **οἱ πλέοντες** (δεδιότες) **μὴ ναυαγήσωσι,** Δημ.910 **ὁ δὲ Λάμπις ἀναχθεὶς ἐναυάγησεν οὐ μακρὰν ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου·** ‖ μτφ. ἐπὶ ἁρμάτων, συντρίβομαι: Δημ.1410 **ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσιν ἡδίστην θέαν παρέχεται τὰ ναυαγοῦντα·** ‖ ὁμ. ἐπὶ πηλίνου ἀγγείου: Αἰσχ.ἀπ.180· ‖ ὁμ. ἐπὶ προσώπων: Θεόφρ.π.Διογ.Λ 5,55 **ἐν τοῖς ἰδίοις μάλα νεναυαγηκότες,** Ποσειδ.'Επιγρ. ἢ 'Ασκληπιάδ. ἐν ΑΠ 5,208 **χῷ μὲν ἐναυάγει γαίης ἐπι,** Πλούτ.'Ηθ.622Β **ναυαγεῖ συμπόσια μὴ τυχόντα παιδαγωγίας ὀρθῆς,** ΚΔ Τιμ.1,1,19 **περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν·** **2)** νεώτ. μτφ. ματαιοῦμαι, ἀποτυγχάνω, ἐντελῶς ὑφίσταμαι καταστροφήν: **ἐναυάγησε τὸ συνοικέσιον - αἱ διαπραγματεύσεις·** ‖ **κ. ἐπὶ** προσ., ὑφίσταμαι καταστροφήν: **ναυαγισμένος ἐπιχειρηματίας - ἔμπορος.**

ναυαρχεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ οἴκημα, τὸ οἰκοδόμημα, ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημένος ὁ ναύαρχος· **2)** ἐν 'Αγγλίᾳ καὶ εἰς ἄλλα τινὰ κράτη, ἡ ἀνωτάτη ἀρχὴ καὶ διοίκησις τοῦ ναυτικοῦ.

ναυάρχης (ὁ) μτγν. ναύαρχος βλ.λ.: 'Ιω.Λυδ. Ρωμ.1,27.

ναυαρχία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀρχηγία, διοίκησις στόλου, τὸ ἀξίωμα τοῦ ναυάρχου ἐπὶ ἑνὸς ἢ πολλῶν πλοίων: Θουκ.8,20 **ᾧπερ ἐγίγνετο πᾶσα ἡ ναυαρχία,** αὐτ.33· ‖ ἡ περίοδος τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ: Ξεν.'Ελ.1,5,1 **τῆς ναυαρχίας παρεληλυθυίας Λύσανδρον ἐξέπεμψαν ναύαρχον·** κ. ἐν τῷ πληθ.: 'Αριστλ.Πολιτ.1322b,3 **καὶ ἐπὶ τούτων ἑκάστων καθίσταται ἀρχή, αἳ καλοῦνται ναυαρχίαι·** **2)** ναυτικὴ ὑπεροχή, ἡγεμονία κατὰ θάλασσαν: 'Αριστλ.Πολιτ.1274a,12 **τῆς ναυαρχίας γὰρ ἐν τοῖς Μηδικοῖς ὁ δῆμος αἴτιος γενόμενος ἐφρονηματίσθη·** **3)** στόλος: Λυκόφρ.733.

ναυαρχικὸν (τὸ) νεώτ. διακριτικὸν σῆμα τοῦ πλοίου ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει ὁ ναύαρχος ἢ στόλαρχος.

ναυαρχίς-ίδος (ἡ) (ἐνν. ναῦς) κ. νεώτ., δημ. -ίδα τὸ πλοῖον τοῦ ὁποίου ἐπιβαίνει ὁ ναύαρχος: Πολύβ.1,51,1 **ἀρθέντων τῶν συνθημάτων ἐφ' ἑκατέρας τῆς ναυαρχίδος,** Διόδ.Σ 11,27 **πρῶτος ἔμβολον ἔδωκε τῇ ναυαρχίδι τῶν Περσῶν,** Πλούτ.'Αλκ. 27 **σημεῖον ἄρας ἀπὸ τῆς ναυαρχίδος,** Λόγγ.2,28, Βαλαωρ.Κανάρης 4 **τὴ ματωμένη ἐπλεύρωνες, Κανάρη, ναυαρχίδα·** κ. ὡς ἐπίθ.: Διόδ.Σ 20,7 **ἐπὶ τὴν ναυαρχίδα τριήρη·** **2)** ἐπίθ. πόλεων, κυρία στόλου, ἰδ. ἐπὶ τῆς Λαοδικείας καὶ τῆς Τύρου.

ναύαρχος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἄρχων τῶν νηῶν, ἀρχηγός, διοικητὴς τοῦ στόλου: 'Ηρ.7,59 **τὰς νέας . . οἱ ναύαρχοι . . ἐς τὸν αἰγιαλὸν . . ἐκόμισαν,** Αἰσχ.Πέρσ.363 **πᾶσιν προφωνεῖ τόνδε ναυάρχοις λόγον,** Σοφ.Αἴ.1232 **κοὔτε στρατηγοὺς οὔτε ναυάρχους μολεῖν,** Εὔβουλ.67,11· ‖ εἰδ. ὁ Σπαρτιάτης ναύαρχος, τῶν 'Αθηναίων ναυάρχων ὀνομαζομένων στρατηγῶν: Θουκ.4,11 **ναύαρχος δὲ αὐτῶν ἐπέπλει Θρασυμηδίδας ὁ Κρατησικλέους, Σπαρτιάτης,** αὐτ.8,6, Ξεν.'Αν.1,4,2 **ναύαρχος Πυθαγόρας Λακεδαιμόνιος·** ἐν χρ. ἐπὶ κατωτέρου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ: Δημ.249 **περὶ τοῦ ἀφεθῆναι τὸν ναύαρχον καὶ τὰ πλοῖα καὶ τοὺς στρατιώτας·** ‖ νεώτ. κ. **δημ. ὁ** ἀνώτατος βαθμὸς ἀξιωματικῶν πολεμικοῦ ναυτικοῦ· **2)** κ. ὡς ἐπίθ.: Αἰσχ.Χο.723 **ἐπὶ ναυάρχῳ σώματι . . τῷ βασιλείῳ.**

ναυαρχῶ-έω κ. 'Επιγρ. κ. νεώτ. ναύαρχός εἰμι, διοικῶ στόλον: 'Ηρ.7,161 **ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν,** Ξεν'Αν.5,1,4 **ναυαρχῶν δὲ καὶ τυγχάνει,** Φιλόδ.Ρητ.2,207S· κ. μτ. γενικ.: Δημ.251 **περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀφέσεως ὧν ἐναυάρχει Λεωδάμας·** **2)** ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς 'Ισιδος, προΐσταμαι τῶν πλοιαφεσίων βλ.λ.: 'Επιγρ.

ναυβαρῶ-έω μτγν. φορτώνω ὑπερβαλλόντως πλοῖον: Φίλ.2,465.

ναυβάτης (ὁ) (βαίνω) κ. νεώτ. ὁ ἐπιβαίνων τῆς νεώς, ἐπιβάτης πλοίου: 'Ηρ.1,143 **οὔτε αὐτοὶ οἱ Πέρσαι ναυβάται,** Αἰσχ.Πέρσ.1011 **'Ιαόνων ναυβατᾶν,** Σοφ.Φιλ.301 **ταύτῃ πελάζει ναυβάτης οὐδεὶς ἑκών,** Θουκ.1,121 **τοὺς ξένους αὐτῶν ναυβάτας,** Ζαλοκ.115,11 **ναυβάται τῆς Ρώμης ἐκεῖ μαχηταί·** **2)** κ. ὡς ἐπίθ.: Αἰσχ.'Αγ.987 **ναυβάτας στρατός,** αὐτ.Πέρσ.375 **ναυβάτης ἀνὴρ** (περιληπτικῶς ἀντὶ ναυβάται), Σοφ.Φιλ.270 **ναυβάτῃ στόλῳ,** Εὐρ.ΙΑ 294 **ναυβάτων εἰδόμαν λεών.**

ναυβατῶ-έω 'Επιγρ. ὑπηρετῶ ὡς ναυβάτης, **ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς 'Ισιδος** (πρβλ. ναυαρχῶ 2).

ναύβιον (τὸ) πάπ. κυβικὸν μέτρον ἐν Αἰγύπτῳ ἔχον πλευρὰν ἴσην πρὸς δύο βασιλικοὺς πήχεις (κτ. τοὺς ρωμ. χρόνους τρεῖς πήχεις), ἐν χρ. ὡς μονὰς καλλιεργείας (ἐν τῷ πληθ.): Πάπ.· κ. δ.γρ. **ναούια**: Πάπ.· **2)** ἐν τῷ ἑν. φόρος καταβαλλόμενος ὑπὸ γαιοκτημόνων, πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως νὰ σκάψωσιν ὡριαμένα ναύβια: Πάπ.· ‖ ἴσως κ. ἄλλος τις φόρος: 'Επιγρ.

ναυδαμηνὸς (ὁ) πάπ. ἐπίθ. τοῦ Διὸς ἐν Σινώπῃ.

ναύδετον (τὸ) κ. νεώτ. σχοινίον τῆς νεώς, ὁ κάλως, παλαμάρι: Εὐρ.Τρφ.811 **τὰ ναύδετ' ἀνήψατο πρυμνᾶν·** ‖ κ. νεώτ. ναυτ. τὸ ἐξ ἀγκυρῶν, **ἁλύσεως καὶ σημαντῆρος σύστημα,** τὸ ὁποῖον μονίμως τοποθετεῖται εἴς τινα λιμένα ἢ ὅρμον, τσαμαδούρα, σημαδούρα.

ναύει 'Ησ. «ῥέει, βλύζει».

ναύειν 'Ησ. «ἱκετεύειν. παρὰ τὸ ἐπὶ τὴν ἑστίαν καταφεύγειν τοὺς ἱκέτας».

ναυηγέτης (ὁ) ναύαρχος βλ.λ.: Λυκόφρ.873 **ὃν** (σηκὸν) **ἔδειμε πεντήκοντα σὺν ναυηγέταις.**

ναυηγία-ήγιον-ηγός-ηγῶ Ιων. τ. ἀντὶ ναυαγ- βλ.λ.

ναυκέλιον (τὸ) μσν. μικρὸν πλοῖον: Λέων Σοφ.5,9.

ναύκλα (ἡ) μσν. ναυκέλιαν βλ.λ.: Μαυρίκ.9,1.

ναύκλαρος 'Ησ. «ναύκραρος».

ναύκλαστρον (τὸ) νεώτ. ἡ τορπίλλη (ἀχρ.).

ναύκλεια (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς **οἰκογ. τῶν ρουβιοειδῶν.**

ναυκλήρημα-ατος (τὸ) μσν. πλοῦς, ταξίδιον: Τζέτζ.Χιλ.9,61 **μηδ' εἴκειν ναυκληρήμασι** (τὴν θάλασσαν) **μηδὲ ταῖς εἰρεσίαις.**

ναυκληρία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ναύκληρος, καραβοκύρης, τὸ νὰ ἔχῃ ἴδιον πλοῖον: Λυσ. 6,19 **ναυκληρίᾳ ἐπιθέμενος τὴν θάλατταν ἔπλει,** Πλάτ.Νόμ.643Ε **εἴς τε καπηλείας καὶ ναυκληρίας,** 'Αριστλ.Πολιτ.1258b,22· κ. κτ. πληθ.: 'Ανδοκ.1,137 **κατηγόρησαν δὲ μου καὶ περὶ τῶν ναυκληριῶν τῆς ἐμπορίας,** Βέττ.Βάλ.73,6· **2)** ποι. πλοῦς, ταξίδιον: Σοφ.ἀπ.143, Εὐρ.'Αλκ.112 **ἀλλ' οὐδὲ ναυκληρίαν·** **3)** ἐπιχείρησις: Εὐρ.Μήδ.257 **Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας σώτειραν εἶναι** (διόρθ.Nauk ἐμῆς σωτηρίας ναύκληρον)· **4)** πλοῖον: Εὐρ.'Ελ.1519 **τίς δὲ νιν ναυκληρία ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός;** Πλούτ.'Ηθ.87Α **τῆς ναυκληρίας αὐτῷ συντριβείσης.**

ναυκληρικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ναύκληρον, ὁ τοῦ ναυκλήρου: Μοσχί.π.'Αθήν.207C **ἡ δὲ ναυκληρικὴ δίαιτα κλινῶν μὲν ἦν πεντεκαίδεκα,** Περίπλ.'Ερ.Θαλ.21 **ναυκληρικοὶ ἄνθρωποι,** Λουκ.'Εταιρ.Δ 2,2 **παρθένους καὶ γάμους ναυκληρικούς·** ‖ **τὰ ναυκληρικὰ** ἢ ναυκληρία βλ.λ.: Πλάτ.Νόμ.842D **ναυκληρικῶν . . καὶ ἐμπορικῶν . . τὰ πολλὰ ἀπήλλακται.**

ναυκλήριον (τὸ) τὸ πλοῖον τὸ ἀνῆκον ναυκλήρῳ, κυρ. ἐν τῷ πληθ. ἰδιοκτησία πλοίων: Δημ.691 **ὃς μέγιστα ναυκλήρια κέκτηται τῶν 'Ελλήνων, καὶ κατεσκεύασε τὴν πόλιν αὐτοῖς καὶ τὸ ἐμπόριον,**

Πλούτ.'Ηθ.234F ἐδόκει πλουσιώτερος εἶναι ναυκλήρια πολλὰ ἔχων· κ. ἐν τῷ ἐν.: Πάπ.· 2) ναύσταθμος: Εὐρ.Ῥῆσ.233 μόλοι δὲ ναυκλήρια.

ναυκληροκυβερνήτης (ὁ) πάπ. ὁ κυβερνῶν, διευθύνων ναυκλήριον.

ναυκληρομάχιμος (ὁ) πάπ. μάχιμος ναύτης ἐν τῷ στόλῳ τῶν Πτολεμαίων.

ναύκληρος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν., δημ. κ. ναύκλερος ὁ ἰδιοκτήτης πλοίου, πλοιοκτήτης, καραβοκύρης, ὁ διὰ τοῦ πλοίου του ἀντὶ χρημάτων μεταφέρων ἐμπορεύματα ἢ ἐπιβάτας (ἀντίθ. ἔμπορος): 'Ηρ.1,5 ἐμίσγετο τῷ ναυκλήρῳ τῆς νεός, Σοφ.Φιλ.128 ναυκλήρου τρόποις μορφὴν δολώσας, Εὐρ.ἀπ.417,'Αριστφ.'Ορν.595 ὥστ' ἀπολεῖται τῶν ναυκλήρων οὐδείς, Θουκ.1,137,Ξεν.'Απομν.3,9,11,'Ερωτόκρ.4,705 μ' ἂν εἶν' ὁ ναύκλερος καλός, κι οἱ ναῦτες δὲ φοβοῦνται, Σολωμ.'Ελ.Πολ.Σχεδ.2,5,6 κι οἱ ξένοι ναύκληροι μακριὰ πικραίνονται καὶ λένε· 2) κ. νεώτ. πρωρεύς: ΚΔ Πράξ.27,11 τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις, 'Επιγρ.,Πάπ.· 3) γεν. πλοίαρχος, κυβερνήτης, καπετάνιος: Αἰσχ.'Ικ.177 πιστῷ γέροντι τῷδε ναυκλήρῳ πατρί· κ. ὡς ἐπίθ.: Σοφ.ἀπ.430 ναύκληρος πλάνη, Εὐρ.'Ιππ.1224 ναυκλήρου χερὸς (ἡ χεὶρ τοῦ κυβερνήτου, ἐπὶ ἁρματηλάτου), Φιλόστρ.Σοφ.2,26,2 ναύκληρος πόλις· 4) ἐν 'Αθήναις, ὁ μισθῶν οἰκίας, ὅπως ὑπενοικιάσῃ ταύτας κατὰ διαμερίσματα: Σανν.6,'Υπερεἰδ.ἀπ.37, Δίφιλ. 37, πρβλ.'Ησ., Πολυδ.1,75· 5) ναύκραρος βλ.: Πολυδ.8,108· πρβλ. ναύκλαρος.

ναυκληρῶ-έω εἶμαι πλοιοκτήτης, ἰδιοκτήτης πλοίου: 'Αριστφ.'Ορν.598 γαῦλον κτῶμαι καὶ ναυκληρῶ, κοὐκ ἂν μείναιμ' παρ' ὑμῖν, Λυσ. 6,49,Ξεν.Λακ.7,1 ὁ μὲν ναυκληρεῖ, ὁ δὲ ἐμπορεύεται, Δημ.929 'Ερασικλῆς μαρτυρεῖ κυβερνᾶν τὴν ναῦν ἣν 'Υβλήσιος ἐναυκλήρει· κ.μτ. γενικ.: Πλούτ. Πομπ.73 φορτηγὸν ἧς ἐναυκλήρει 'Ρωμαῖος ἀνήρ· 2) κ. μτφ. κυβερνῶ, διοικῶ: Αἰσχ.'Επτ.652 σὺ δ' αὐτὸς γνῶθι ναυκληρεῖν πόλιν, Σοφ.'Αντ.994 τήνδ' ἐναυκλήρεις πόλιν· 3) ὑπενοικιάζω οἰκίαν (πρβλ. ναύκληρος 4): 'Ισαῖ.58,13 ἐναυκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ αὐτοῦ.

ναυκληρώσιμος-ον ἐπὶ ἀκινήτων, ὁ μισθώσιμος· 'Ησ. «ναυκληρώσιμοι στέγαι· τὰ πανδοκεῖα».

ναυκόρος 'Επιγρ. νεωκόρος βλ.

ναυκράρια (τὰ) μτγν. μσν. κ. ναυκραρεῖα (Θωμ. Μ 246R) ὁ κατάλογος, τὸ ἀρχεῖον τῶν ναυκράρων: 'Αμμών.94V.

ναυκραρία (ἡ) κ. μσν. τὸ δωδέκατον μέρος ἑκάστης τῶν φυλῶν τῆς 'Αττικῆς· 'Αριστλ.'Αθ.8,3 «ἐκ δὲ τῆς φυλῆς ἑκάστης ἦσαν νενεμημέναι τριττύες μὲν τρεῖς, ναυκραρίαι δὲ δώδεκα καθ' ἑκάστην, ἐπὶ δὲ τῶν ναυκραριῶν ἀρχὴ καθεστηκυῖα ναύκραροι, τεταγμένοι πρὸς τε τὰς εἰσφορὰς καὶ τὰς δαπάνας τὰς γενομένας», Κλειτόδ.8, Φώτ.

ναυκραρικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ναυκράρους ἢ τὴν ναυκραρίαν βλ.λς: Νόμ. Σόλ.π.'Αριστλ.'Αθ.8,3 ἀναλίσκειν ἐκ τοῦ ναυκραρικοῦ ἀργυρίου· πρβλ. 'Αρποκρ. ἐν λ. ναυκραρικά.

ναύκραρος (ὁ) ἀρχηγὸς ναυκραρίας βλ. ἀσκῶν οἰκονομικὰ καὶ διοικητικὰ καθήκοντα πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Σόλωνος· ἦσαν δὲ δώδεκα ἐν ἑκάστῃ φυλῇ: 'Ηρ.5,71 οἱ πρυτάνιες τῶν ναυκράρων, ἐξ.Σόλ. π.'Αριστλ.'Αθ.8,3 ἀρχὴ καθεστηκυῖα ναύκραροι, αὐτ.21,5 (Κλεισθένης) κατέστησε δὲ καὶ δημάρχους, τὴν αὐτὴν ἔχοντας ἐπιμέλειαν τοῖς πρότερον ναυκράροις· πρβλ. ναύκληρος 5).

ναυκράτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ κρατῶν ἰσχυρῶς, στερεῶς πλοῖόν τι· 2) ἰχθύς τις τῇ ἐχενηΐδι ὅμοιος: Εὐστ.1490,19· || νεώτ. ζωολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων μουγιλιδῶν ἰχθύων.

ναυκρατής-οῦς-ές ὁ κύριος ἢ ἡ κυρία τῆς θαλάσσης, θαλασσοκράτωρ ἢ θαλασσοκράτειρα: 'Ηρ.5,36 ναυκρατέες τῆς θαλάσσης ἔσονται.

ναυκρατητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ναυκρατεῖν, δηλ. εἰς τὴν θαλασσοκρατίαν ἢ εἰς τὴν κατὰ θάλασσαν νίκην: Δίων Κ 51,21 ναυκρατητικὸν σημεῖον.

ναυκρατία (ἡ) ἡ θαλασσοκρατία, ἡ κατὰ θάλασσαν νίκη: 'Ανδοκ.ἀπ.3, Δίων Κ 49,7.

Ναύκρατις-ιος ἢ -εως (ἡ) πόλις ἐν Αἰγύπτῳ, κτίσμα Μιλησίων περὶ τὸ 550 π.Χ.: 'Ηρ.2,97.

Ναυκρατίτης (ὁ) ὁ κάτοικος τῆς Ναυκράτιος: 'Ανακρ.83 στέφανος ναυκρατίτης (σάμψυχος), Καλλ.'Επιγρ.40, Στράβ.17,1,3,3 εὑρεθεῖσα ἐν τῇ πόλει τῶν Ναυκρατιτῶν.

ναυκρατιτικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Ναυκρατίτας ἢ τὴν Ναύκρατιν: Δημ.703 χρήματα ναυκρατιτικά.

ναυκρατῶ-έω κ. νεώτ. διὰ τῶν νεῶν κρατῶ τῆς θαλάσσης, εἶμαι κύριος τῆς θαλάσσης, θαλασσοκράτωρ: Θουκ.7,60 οὔτε τὸ λοιπὸν ἔμελλον ἕξειν εἰ μὴ ναυκρατήσουσιν· κ. παθ. ἡττῶμαι κατὰ θάλασσαν, θαλασσοκρατοῦμαι: Ξεν. 'Ελλ.6,2,8 κατὰ θάλατταν οὐδὲν εἰσήγετο αὐτοῖς διὰ τὸ ναυκρατεῖσθαι.

ναυκράτωρ-ορος (ὁ,ἡ) ναυκρατής βλ.: 'Ηρ.6,9 οὔτε τὴν Μίλητον οἷοί τε ἔωσι ἐξελεῖν μὴ οὐκ ἐόντες ναυκράτορες, Θουκ.5,97 καὶ νησιῶται ναυκρατόρων, αὐτ.109· 2) ἰδιοκτήτης καὶ κύριος πλοίου, πλοιοκτήτης: Σοφ.Φιλ.1072 ὅδ' ἐστὶν ἡμῶν ναυκράτωρ ὁ παῖς· 'Ησ. «ναυκράτορες· οἱ τῶν νεῶν ἡγούμενοι».

ναῦλα (ἡ) μτγν. τ. ἀντὶ νάβλα βλ.: 'Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.32(33),2, Σύμμ.αὐτ.91(92),4.

ναυλαῖον (τὸ) πάπ. ναῦλος βλ.λ.3).

ναῦλλον (τὸ) 'Επιγρ. ναῦλος βλ.(1)· ὁμ. κ. ὅρα. **ναῦλλος** (ὁ): Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.272· αἰτ. ναῦλλον (ἀορίστου γένους) ἐν 'Επιγρ.

ναυλοδόκος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ εἰσπράττων ναύλους.

ναυλομεσίτης (ὁ) νεώτ. ὁ διὰ τὴν ναύλωσιν πλοίου μεσολαβῶν μεταξὺ πλοιοκτήτου ἢ πλοιάρχου καὶ ναυλωτοῦ.

ναυλομεσιτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ναυλομεσίτην: ναυλομεσιτικὸν γραφεῖον· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐν τῷ πληθ. ναυλομεσιτικὰ (τὰ) ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ναυλομεσίτου.

ναῦλον (τὸ) μτγν. τ. ἀντὶ νάβλα βλ.· 'Ησ.ἐν λ. νάβλας· 2) ὁ ναῦλος βλ.

ναῦλος (ὁ) κ. πάπ. κ. νεώτ. κ. ναῦλον (τὸ), δημ. κ. ναῦλα (τὰ), ἀντίτιμον, μίσθωμα παρεχόμενον διὰ τὴν διὰ πλοίου μεταφορὰν ἀνθρώπων, ζώων ἢ πραγμάτων: 'Αριστφ.Βάτρ.270 ἔκβαιν', ἀπόδος τὸν ναῦλον, 'Αρίστιππ.π.Πλούτ.'Ηθ.439Ε παραπόλλυμι τὸ ναῦλον, Δημ.1192 τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρασχεῖν, Δίφιλ.43,21 λαλῶν τὰ ναῦλα, ΠΔ'Ιων. 1,3 καὶ ἔδωκε τὸ ναῦλον αὐτοῦ, 'Επιγρ. τῆς πόλεως ναῦλον τελούσης τοῖς ἄγουσι τοὺς λίθους, Πάπ. συνέβη ναῦλον ἡμῖν προσάγεσθαι τοῦ πλοίου (μιᾶς ἐπεβλήθη ἡ πληρωμὴ τοῦ ναύλου), Παπαδ.Χριστ.Διηγ.42 ἐπήγαινε καθημερινῶς μὲ τὶς βάρκες, εἰς τοὺς ναύλους καὶ τὸ ἀφάρευμα, - ἐπὶ ναύλῳ, - ἐπλήρωσα τὰ ναῦλά μου· || ναῦλον συντίθημι (συμφωνῶ ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ ναύλου): Ξεν.'Αν.5,1,12· 2) νεώτ. συνεκδ. τὰ διὰ τὸν πλοῦν ἀναγκαῖα χρήματα: δὲν μοῦ 'μειναν οὔτε γιὰ τὰ ναῦλά μου· 3) ὁμ. νεώτ. κτ. ἐπέκτ. τὸ ἀντίτιμον τῆς διὰ ξηρᾶς μεταφορᾶς ἀνθρώπων ἢ φορτίου: δὲν ἔχω οὔτε τὰ ναῦλα τοῦ τραίνου· 4) ἐν πάπ. ναῦλον πλοίου ὀνομασία φόρου καταβαλλομένου διὰ τὴν χρῆσιν κρατικῶν πλοίων: ἀποδιαγράφειν τὸ συναχθησόμενον ναῦλον ἐπὶ τὴν βασιλικὴν τράπεζαν· 5) τὸ φορ-

τίον τῶν πλοίων : Δημ.882 **τὸ ναῦλον ἀφετερίσασθαι·** **6)** μίσθωμα, ἐνοίκιον μισθίου τινός : Πολυδ.1,75· **7)** Ἠσ. ναῦλα «ἐφόδιο».

ναυλοσύμφωνον (τὸ) νεώτ. ἔγγραφον περιλαμβάνον τὴν σύμβασιν ναυλώσεως πλοίου, **ἄ.** ναυλωτήριον, ναυλωτικόν.

ναυλοχία (ἡ) μτγν. τὸ ναυλοχεῖν, τὸ παραμένειν ἐντὸς ὅρμου, μυχοῦ καὶ ἐνεδρεύειν τὸν ἐχθρόν, εἰδ. ἐπὶ πειρατῶν : Ἀππ.Μιθριδ.92.

ναυλόχιον (τὸ) ναύλοχος βλ.λ.2) : Ἀριστφ.ἀπ.78.

ναύλοχος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ λιμένος, ὁ παρέχων ἀσφάλειαν κατὰ τοῦ ἀνέμου εἰς τὰ πλοῖα : Ὀδ. Δ 846 **λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ ἀμφίδυμοι,** αὐτ.Κ 141 **ναύλοχον ἐς λιμένα,** Σοφ.Αἰ.460, αὐτ. Τρ.633 **ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα θερμὰ λουτρὰ .. παραναιετάοντες** (ὦ ὑμεῖς οἱ κατοικοῦντες παρὰ τὰ μεταξὺ τοῦ λιμένος καὶ τῶν κρημνῶν θερμὰ λουτρά, δηλ. τὰ τῶν Θερμοπυλῶν), Εὐρ.Ἑκ.1015 **Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί·** κ. ὑπερθ. : Φίλ. 1,181 **ναυλοχώτατος λιμήν·** **2)** ὡς οὐσ. σταθμὸς πλοίων, λιμήν, ἄ. καραβοστάσι : Σουΐδ.· ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. : Πλούτ.Ἠθ.984Β **προφανέντα δελφῖνα πρῴραθεν ὥσπερ ἐκκαλεῖσθαι καθηγούμενον εἰς τὰ ναύλοχα.**

ναυλοχῶ-έω κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίου καὶ ἐπιβατῶν τούτου, μένω ἐπ' ἀγκύρᾳ ἐν λιμένι ἢ ἐν ὅρμῳ τινί, ἰδ. ἐνεδρεύω ἐκεῖ ὅπως ἐξορμήσω κατὰ πλοίων διερχομένων ἔξωθεν, ἀπολ. : Ἡρ.7,189 **ναυλοχέοντες τῆς Εὐβοίης ἐν Χαλκίδι,** αὐτ.192 **περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐναυλόχεον,** Εὐρ.ΙΑ 249 **ὁ Θησέως παῖς ἑξῆς ἐναυλόχει·** κ.μέσ.: Διον.Ἀλ.Ρωμ. 1,44 **ἔνθα ὁ στόλος αὐτῷ ἐναυλοχεῖτο·** **2)** μτ. αἰτ. ἐνεδρεύω, καιροφυλακτῶ, ἵνα ἐφορμήσω μὲ τὸ πλοῖον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ὡς τὸ λοχῶ : Θουκ.7,4 **περί τε Λοκροὺς καὶ Ῥήγιον καὶ τὴν προσβολὴν τῆς Σικελίας ναυλοχεῖν αὐτάς·** ‖ νεώτ. ἰδ. ἐπὶ πολεμικοῦ πλοίου κ. ἰδ. ἐπὶ μοίρας στόλου, εἶμαι ἠγκυροβολημένος ἐν λιμένι.

ναυλῶ-όω (ναῦλος) μτγν. νεώτ., δημ. **ναυλώνω** παρέχω πλοῖον ἐπὶ ναύλῳ, ἐκμισθῶ πρὸς μεταφορὰν προσώπων ἢ πραγμάτων : Πλούτ.Ἠθ.707C **οἱ τὰ πλοῖα ναυλοῦντες ὅ,τι ἂν φέρῃ τις ἐμβάλλεσθαι παρέχουσι,** Πάπ. **ἐναύλωσεν ὁ δεῖνα κυβερνήτης ἰδίου πλοίου τῷ δεῖνα πρὸς ἐμβολὴν λαχανοσπέρμου ἀρταβῶν, - (ἐ)ναύλωσε τὸ πλοῖόν του διὰ τρία ταξίδια εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικήν·** **2)** μέσ. ναυλοῦμαι λαμβάνω πλοῖον ἄλλου τινὸς μὲ ναῦλον, ἐπὶ μισθῷ διὰ τὸν ἑαυτόν μου : Πολύβ.31,20,11 **ναῦν ἐναυλώσατο,** Ἀθήν.12, 521Η **ἰδιόστολον ἐναυλώσατο πλοῖον,** Πάπ. **πλοῖον ἐναυλωσάμην δραχμῶν χ'** **3)** νεώτ. παθ. ναυλοῦμαι, δημ. **ναυλώνομαι** ἐπὶ πλοίου, παρέχομαι ἐπὶ ναύλῳ, ἐκτελῶ πλοῦν διὰ λογαριασμόν τινος, καταβαλόντος ναῦλον **εἰς τὸν πλοιοκτήτην.**

ναύλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ναυλώνω, ναύλωσις βλ.λ.

ναυλώσιμος-ον πάπ. ἐπὶ πλοίου, ὁ προωρισμένος διὰ ναύλωσιν, ὁ δυνάμενος νὰ ναυλωθῇ : Πάπ. **κυβερνήτης πλοίου ναυλωσίμου·** ‖ κ. ἐπὶ ὑποζυγίων : αὐτ. **κτήνη ναυλώσιμα,** αὐτ. **ἔπεμψα διὰ ναυλωσίμων ὄνων.**

ναύλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπὶ ναύλῳ, μισθώματι παροχὴ πλοίου πρὸς μετακόμισιν ἐμπορευμάτων ἢ μεταφορὰν προσώπων, ἄ. ναύλωμα : **διὰ τὴν ναύλωσιν τοῦ πλοίου κατεβλήθησαν δέκα χιλιάδες δραχμαί·** **2)** ἔγγραφος σύμβασις δι' ἧς καταρτίζεται ἡ ναύλωσις.

ναυλωτήριον (τὸ) νεώτ. κ. **ναυλωτικόν** τὸ ναυλοσύμφωνον βλ.λ.

ναυλωτής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **ναυλώτρια** ὁ ἐπὶ ναύλῳ μισθώνων πλοῖον πρὸς μεταφορὰν φορτίου ἢ ἀνθρώπων.

ναυλωτικός-ή-όν πάπ., νεώτ. κ. δημ. ὁ πρὸς ναύλωσιν πλοίου προωρισμένος· ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ναυλωτική** (ἡ) (ἐνν. συγγραφή)· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ναυλωτικόν** τὸ ναυλοσύμφωνον βλ.λ.

ναῦμα Ἠσ. τὸ φυτὸν πολύγονον.

ναυμάχημα-ατος (τὸ) μσν. ναυμαχία βλ.λ. : Εὐμάθ.254 **ἅλις μοι τῶν ναυμαχημάτων.**

ναυμαχησείω ἐφετ. τοῦ ναυμαχῶ, ἐπιθυμῶ νὰ συγκροτήσω ναυμαχίαν, νὰ πολεμήσω κατὰ θάλασσαν : Θουκ.8,79 **προῄσθοντο γὰρ αὐτοὺς ἐκ τῆς Μιλήτου ναυμαχησείοντας.**

ναυμαχία (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. ναυμαχίη ἡ κατὰ θάλασσαν διὰ πλοίων μάχη : Ἡρ.6,14 **ἄνδρες κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ,** αὐτ.3,39 **ναυμαχίῃ κρατήσας εἷλε,** Θουκ.1,32 **τὴν μὲν οὖν γενομένην ναυμαχίαν αὐτοὶ κατὰ μόνας ἀπεωσάμεθα Κορινθίους** (ἐν ναυμαχίᾳ, διὰ ναυμαχίας . .), Λυσ.7,41 **πολλὰς ναυμαχίας νεναυμαχηκώς,** Ξεν. Ἑλλ.1,6,2 **ναυμαχίᾳ νενικηκώς,** Πλάτ.Νόμ.707Β **τὴν περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίαν τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς βαρβάρους γενομένην·** **2)** π. Ρωμαίοις ἀγῶνες καθ' οὓς ἐγίνετο θεαματικὴ ἀναπαράστασις ναυμαχίας χρησιμοποιουμένων ὡς ναυμάχων αυνήθ. δούλων ἢ καταδεδικασμένων εἰς θάνατον· ‖ ὁμ. ὁ χῶρος ἐν ᾧ ἐτελοῦντο οἱ τοιοῦτοι ἀγῶνες.

ναυμαχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ναυμαχίαν ἢ τοὺς ναυμάχους, ὁ τῆς ναυμαχίας ἢ ὁ τῶν ναυμάχων : Διόδ.Σ'Ἐκλ. Βατ.68 **ναυμαχικὰς συνάγει δυνάμεις.**

ναύμαχος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ναυμαχίαν, ὁ ἐπιτήδειος, κατάλληλος εἰς ναυμαχίαν : Ἰλ.Ο 389 **ἐπιβάντες μακροῖσι ξυστοῖσι, τά ῥά σφ' ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο ναύμαχα κολλήεντα** (κοντοὶ ἐν χρ. εἰς ναυμαχίαν), Ἡρ.7,89 **δούρατα ναύμαχα καὶ τύκους μεγάλους,** πρβλ. Δίων Χρ.11,117· ‖ κ. ὁ νικητὴς ἐν ναυμαχίᾳ.

ναυμάχος-ον μτγν. ὁ κατὰ θάλασσαν μαχόμενος, ὁ συγκροτῶν ναυμαχίαν : Ἀθήν.4,154F, Βί. Ἀλεξ.2873 **τὰς νῆας καταφλέγουσι· ναυμάχοι δ' ἦσαν οὗτοι, - ναυμάχοι τῆς Σαλαμῖνος.**

ναυμαχῶ-έω κ. νεώτ., παρατ. **ἐναυμάχουν,** ἀόρ. **ἐναυμάχησα** κ. παθ. ἀόρ. μ. ἐν συνθ. **κατεναυμαχήθην** (Ἰσοκρ.9,56), παρακ. **νεναυμάχηκα,** μάχομαι, πολεμῶ διὰ πλοίων ἐν τῇ θαλάσσῃ, συνάπτω ναυμαχίαν : Ἡρ.7,143 **παρασκευάζεσθαι ὧν αὐτοὺς ὡς ναυμαχήσοντας συνεβούλευε·** ‖ ὁμ. ἔμπροθ. κ. ἐνίοτ. μτ. δοτ. : Ἡρ.8,57 **οὐδὲ περὶ μιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις,** Ἀριστφ.Βάτρ.191 **εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν** (μετέσχε τῆς ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίας), Ἀνδοκ.1,101 **οὐδ' ἐναυμάχησας ἐναντία τῇ πόλει,** Ξεν.Ἑλλ.2, 1,14 **οὐκ εἶα ναυμαχεῖν πρὸς Ἀθηναίους,** Δημ.297 **καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας καὶ τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ·** πρβλ.Πλάτ.Μενξ.241Β,D· **2)** μτφ. μάχομαι, πολεμῶ τι, μτ. δοτ. : Ἀριστφ.Σφ.479 **κακοῖς τοσούτοις ναυμαχεῖν ὁσημέραι.**

ναυμέδων-οντος (ναῦς, μέδω) ὁ ἄρχων τῶν πλοίων, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος : Λυκόφρ.157.

ναῦον (τὸ) πάπ. πιθ. αἰγυπτιακὸν μέτρον μήκους.

ναῦος (ὁ) αἰολ. ἀντὶ ναὸς βλ.λ.

ναυπάκτιος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ναύπακτον, ὁ ἐξ αὐτῆς καταγόμενος, κάτοικος τῆς Ναυπάκτου : Αἰσχ.Ἰκ.262 **ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας, - ναυπάκτια ἔπη** (ἀρχ. ἐπ. ποίημα ὅμοιον πρὸς τὰς Ἠοίας τοῦ Ἡσιόδ. ἐξυμνοῦν γυναῖκας ἡρώων).

ναυπηγεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τόπος ἢ ἐργοστάσιον ἔνθα ναυπηγοῦνται, κατασκευάζονται πλοῖα, ἄ. ναυπήγιον βλ.λ., δημ. ταρσανάς : Διόδ. Σ 19,58 **ναυπηγεῖα δ' ἀπέδειξε τρία μὲν κατὰ τὴν Φοινίκην, ἐν τε** Τριπόλει καὶ Βύβλῳ καὶ Σιδῶνι,

ναυπήγημα-ατος (τό) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ναυπηγῶ, πλοῖον, σχεδία, πλωτήρ.
ναυπηγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἀφορῶν, ἀποβλέπων εἰς τὴν ναυπήγησιν : Μαν.4,323 **ναυπηγέσι τέχναις.**
ναυπηγήσιμος-ον κ. νεώτ. κ. -η-ον ὁ ἀνήκων, χρήσιμος εἰς ναυπήγησιν, ἐπὶ δένδρων ἢ ξύλων καταλλήλων πρὸς τοῦτο : Ἡρ.5,23 **ἵνα ἴδη τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος καὶ πολλοὶ κωπέες καὶ μέταλλα ἀργύρεα,** Θουκ.4,108 **ξύλων ναυπηγησίμων,** Ξεν.Ἑλλ.5,2,16, Πλάτ.Νόμ.705C **ναυπηγησίμης ὕλης,** Στράβ.14,5,3,-**ναυπηγήσιμος ξυλεία.**
ναυπήγησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατασκευὴ νεώς, πλοίου, ἁ. χτίσιμο τοῦ καραβιοῦ : Ἀσπάσ. ΗΝικ.143,13, Ἡσ. ἐν λ. ξυλοδωνίη, - **ἡ ναυπήγησις τῶν ἀντιτορπιλλικῶν ἐγένετο ἐν Ἀγγλίᾳ.**
ναυπηγία (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. **ναυπηγίη** τὸ ναυπηγεῖν, ἡ ναυπήγησις βλ.λ. : Ἡρ.1,27 **ἐόντων δὲ οἱ πάντων ἑτοίμων ἐς τὴν ναυπηγίην,** Εὐρ. Κύκλ.460 **ναυπηγίαν δ' ὡσεί τις ἁρμόζων ἀνὴρ** (ναυπηγικὴν ἐργασίαν τελῶν), Θουκ.4,108 **καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Στρυμόνι ναυπηγίαν τριήρων παρεσκευάζετο·** **2)** νεώτ. ἡ ἐπιστήμη τοῦ ναυπηγοῦ, ἡ ἀσχολία αὐτοῦ, ὁ κλάδος ὁ πραγματευόμενος τὰ τῆς ναυπηγήσεως.
ναυπηγικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος, κατάλληλος εἰς τὴν ναυπηγίαν, ὁ τῆς ναυπηγίας : Λουκ.Νεκρ.Δ 10,9 **λαβὼν πέλεκυν τῶν ναυπηγικῶν,** - **ναυπηγικὴ ξυλεία·** || τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ ναυπηγική** (ἐνν. τέχνη) ἡ τέχνη τοῦ ναυπηγεῖν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1094a,8, Γαλ.Θρασ.5· || ὡς οὐσ. τὸ ναυπηγικόν (ἡ πρὸς κατασκευὴν πλοίων τέχνη) : Πλούτ.Ἠθ.571F· νεώτ. ὁμ. τὸ θηλ. **ἡ ναυπηγική·** **2)** συμβόλαιον, σύμφωνον πρὸς κατασκευὴν πλοίου τινός : Πάπ. **λαμβάνειν τὸ ναυπηγικὸν τοῦ πλοίου.**
ναυπήγιον (τό) κ. Ἐπιγρ. ναυπηγεῖον βλ.λ. : Ἀριστφ.Ὄρν.1157 **ἦν δ' ὁ κτύπος αὐτῶν πελεκώντων ὥσπερ ἐν ναυπηγίῳ.**
ναυπηγός (ὁ) (πήγνυμι) κ. πάπ. κ. νεώτ. κ. **ναϝυπηγός** κ. ναπηγός (ἐν Ἐπιγρ.) ὁ ναυπηγῶν, κατασκευάζων ναῦν, ἤτοι πλοῖον ἢ πλοῖα ἐν γένει : Θουκ.1,13 **ναυπηγὸς ναῦς ποιήσας τέσσαρας,** Πλάτ.Πολ.333C **ὁ ναυπηγὸς ἢ ὁ κυβερνήτης,** Πάπ. **θεραπευτὴς ναυπηγός·** **2)** νεώτ. εἰδ. ὁ σχεδιάζων πλοῖον καὶ διευθύνων τὰς ἐργασίας τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ.
ναυπηγῶ-έω κ. νεώτ. μ. ὁ ἐνεστ., μέσ. **ναυπηγοῦμαι,** παρατ. **ἐναυπηγούμην,** μέσ. μέλλ. **ναυπηγήσομαι,** μέσ. ἀόρ. **ἐναυπηγησάμην,** παθ. ἀόρ. **ἐναυπηγήθην,** παρακ. **νεναυπήγημαι** (ἐν μέσ. σημ.), κατασκευάζω πλοῖα, δημ. χτίζω καράβι : Ἀριστφ. Πλ.513 **ἐθελήσει τίς χαλκεύειν ἢ ναυπηγεῖν,** Πλάτ.Ἀλκ.1,107C **ναυπηγεῖν . . οὐκ ἐπίστασαι,** -**ναυπηγῶ θωρηκτά-στόλον·** συνήθ. ἐν τῷ μέσ. τ. ναυπηγῶ δι' ἐμαυτόν : Ἡρ.2,96 **ναυπηγεύμενοι τρόπον τοιόνδε,** αὐτ.1,27 **ἐπὶ σφίσι ναυπηγέεσθαι νέας** (ἐναντίον τινός), Θουκ.1,31 **ἐναυπηγοῦντο νεῶν στόλον,** Ἀνδοκ.3,5 **τριήρεις ἐναυπηγησάμεθα,** Διόδ.Σ 20,16 **δύο τριακοντόρους μετὰ τὴν μάχην νεναυπηγημένος·** κ. παθ. ἐπὶ πλοίων, κατασκευάζομαι : Θουκ.1,13 **τριήρεις . . ναυπηγηθῆναι** (δ.γρ. **ἐνναυπηγηθῆναι**), Ξεν.Προσ.4,35 **ὁπόσα ἂν οἰκοδομηθῇ ἢ ναυπηγηθῇ,** πρβλ. αὐτ.Ἑλλ. 1,3,17, Πλούτ.Ἠθ.321D· **2)** μτφ. ἐν τῷ μέσ. ἐπινοῶ, μηχανῶμαι : Ἰώσ.ΑΙ 19,2,4 **τὰ πάντα νεναυπηγημένη ἐπὶ ταῖς Ῥωμαίων τύχαις.**
ναύπλιος-α-ον κ. Ναυπλίειος ὁ ἀνήκων εἰς τὴν Ναυπλίαν, ὁ τῆς Ναυπλίας ἢ ἐξ αὐτῆς καταγόμενος : Εὐρ.Ὀρ.369 **ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας φαύω χθονός,** αὐτ.54 **λιμένα δὲ Ναυπλίειον . . ὁρμεῖ.**
ναύπλιος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος ὀστρακοδέρμου : ΠερίπλἘρ.Θαλ.17, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,14 (ἔσφ. γρ. ἀντὶ ναυτίλος)· **2)** νεώτ. ζωολ. ἡ πρώτη μετὰ τὴν ἐκκόλαψιν τοῦ ᾠοῦ προνυμφικὴ μορφὴ τῶν μαλακοστράκων.
ναυπλιωτικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ναυπλίαν, ὁ τῆς Ναυπλίας : Μιχ. Ἀκόμ.2,173,10 (ἐκδ. Λ) **ναυπλιωτικὰ σπήλαια.**
ναύποδα Ἡσ. «μακρόποδα» (ἔσφ. γρ. ἐκ κακοῦ χωρισμοῦ τῆς λ. ταναύποδα βλ.λ.).
ναύποδες Φώτ. «οἱ νησιῶται» (πιθ. διορθωτέον ναυσίποδες· πρβλ. ἑρμην. Εὐστ.1515,27).
ναύπορος-ον ναυσίπορος βλ.λ. : Αἰσχ.Εὐμ.10 **κέλσας ἐπ' ἀκτὰς ναυπόρους τὰς Παλλάδος,** Ἀπολλ.Ρ 4,1546 **ναύπορον λίμνης στόμα.**
ναυπόρος ναυσιπόρος βλ.λ.2) : Εὐρ.Τρῳ.877 **ναυπόρῳ δ' ἄγειν πλάτῃ.**
ναυπρῆστις-ιδος (ἡ) (πίμπρημι) ἐπίθ. **ἡ καίουσα πλοῖα** : ΕΜ 598,43.
ναυπρύτανις-ιος (ὁ) ὁ διοικῶν τὰ πλοῖα ἢ ποι. ἐπὶ θεοῦ, ὁ τῆς θαλάσσης κύριος : Πίνδ.Παιᾶν. 6,130 **κατερεῖς πόθεν ἔχεις ναυπρύτανιν δαίμονα καὶ τὰν θεμίξενον ἀρετάν.**
ναῦρα ἢ ναυρόν Ἡσ. «ὄγκος».
ναυρίζειν Ἡσ. «καταμωκᾶσθαι».
ναυρός (ὁ) Ἐπιγρ. πιθ. ἀντὶ να-ωρός, **ὁ** νεωκόρος, φύλαξ τοῦ ναοῦ.
ναῦς (ἡ) κ. νεώτ., ἀττ. κλίσ. **ναῦς,** γενικ. **νεώς,** δοτ. **νηί,** αἰτ. **ναῦν,** δυϊκ. γενικ. κ. δοτ. νεοῖν, πληθ. ὀνομαστ. **νῆες,** γενικ. **νεῶν** (κ. νηῶν ὡς δ. γρ. π. Λυσ.13,15), δοτ. **ναυσί,** αἰτ. **ναῦς·** παρὰ μεταγενεστέροις συγγραφεῦσι ὀνομαστ. πληθ. **ναῦς,** αἰτ. πληθ. **νῆας·** ἐπ. κλίσ. ὀνομαστ. **νηῦς,** γενικ. **νηός,** δοτ. **νηί,** αἰτ. **νῆα,** πληθ. ὀνομαστ. **νῆες,** γενικ. **νηῶν,** δοτ. **νηυσὶ** ἢ **νήεσσι,** αἰτ. **νῆας** (ἀλλ' ὁμ. **ἐν.** γενικ. **νεὸς** κ. αἰτ. **νέα,** τὸ τελευταῖον ὡς μονοσύλλαβον ἐν Ὀδ.Ι 283, πληθ. ὀνομαστ. **νέες,** γενικ. **νεῶν,** δοτ. **νέεσσι,** αἰτ. **νέας**)· ὁμ. ἐπ. γενικ. κ. δοτ. πληθ. **ναῦφι, ναῦφιν** (Ἰλ.Β 794, Ὀδ.Ξ 498)· παρὰ μεταγενεστέροις ἐπ. ὀνομαστ. **νηῦς** (ἀμφ. ἀνάγν. π. Μόσχ.2,104, πρβλ. ΕΜ 440,17), αἰτ. ἑν. **νηῦν,** αἰτ. πληθ. **νηῦς** (Ἀπολλ.Ρ 1,1358, Ἡρωδιαν.1,401)· ὁμ. ἀπαντῶσιν οἱ τ. **νεῦς, νεῖ** (δ.γρ. π. Ἡρ.7,184), δοτ. πληθ. **νευσί** (ἐν πάπ.)· ἰων. κλίσ. ὀνομαστ. **νηῦς,** γενικ. **νεός,** δοτ. **νηί,** αἰτ. **νέα,** πληθ. ὀνομαστ. **νέες,** γενικ. **νεῶν,** δοτ. **νηυσί(ν),** αἰτ. **νέας** (**νηός** ἀπαντᾷ συχν. ἐν κώδ. τοῦ Ἡρ., **νηῶν,** αὐτ.7,160)· δωρ. **ναῦς** (**νᾶς** : Ἡρωδιαν.1,400), γενικ. **ναός,** δοτ. **ναΐ,** αἰτ. **ναῦν** (**νᾶν** : Ἡρωδιαν. 1,328, **νᾶα** : Βακχ.16,89), πληθ. **νᾶες,** γενικ. **ναῶν,** δοτ. **ναυσί(ν)** (**νάεσσι** : Πίνδ.4,56), αἰτ. **νᾶας** (ἔσφ. γρ. ἐν Θεόκρ.22,17)· αἰολ. ἑν. γενικ. **νᾶος,** δοτ. **νᾶϊ,** πληθ. γενικ. **νάων,** δοτ. **νάεσσι·** τὸ πλοῖον βλ.λ. (σπαν. ἀπαντᾷ εἰς μτγν. συγγραφεῖς, ἅπαξ δὲ ἐν τῇ ΚΔ Πράξ.27,41, πανταχοῦ ἀλλαχοῦ ἐν ΚΔ ἐν χρ. οὔσης τῆς λ. πλοῖον) : Ἰλ.Λ 659 **ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι οὐτάμενοί τε** (εἰς τὰ πλοῖα τὰ ἐξηγμένα εἰς τὴν παραλίαν), αὐτ.Β 688· || **νῆες κεναί** δημ. ἄνευ πολεμιστῶν ἐν αὐταῖς : Δημ.30 **δέκα ναῦς ἀπέστειλατ' ἔχοντα κενάς Χαρίδημον καὶ πέντε τάλαντ' ἀργυρίου·** || **νῆες μακραί** πλοῖα πολεμικὰ κατεσκευασμένα μακρὰ καὶ στενὰ χάριν ταχύτητος : Θουκ.1,41 **νεῶν γὰρ μακρῶν σπανίσαντές ποτε·** ἀντίθ. **νῆες στρογγύλαι** ἐμπορικὰ πλοῖα : Ἡρ.1,163 **ἐναυτίλλοντο δὲ οὐ στρογγύλῃσι νηυσί, ἀλλὰ πεντηκοντέροισι·** || **ναῦς μακρά** περιληπτ. ἀντὶ νῆες μακραί : Αἰσχ.Πέρσ.380 **τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς·** || κ. ἁπλῶς **νέες** τριήρεις, ἀντίθ. πεντηκόντοροι : Ἡρ.8,1 **νέας παρεχόμενοι ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν·** **2)** νεώτ. μτφ. τὸ μέσον κλίτος χριστιανικοῦ ναοῦ· **3)** μεσαιωνικὸν ἐπιτραπέζιον σκεῦος ὅμοιον πρὸς πλοῖον· **4)** ἔμβλημα ἐπὶ τοῦ θυρεοῦ εἰκονίζον ἀρχαϊκὸν πλοῖον·

5) παράγ. νεώσοικοι, νεώριον, ναύαρχος, ναυαγία, ναύκληρος, ναύτης, ναῦλον, ναυτία. Ἐκ ρίζ. ναυ-· πρβλ. λατ. navis.

ναῦσθλον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. Ἡσ. ναῦλον βλ.λ.

ναυσθλῶ-όω φέρω, μεταφέρω διὰ θαλάσσης: Εὐρ.Τρῳ.162 ναυσθλώσουσιν πατρίας ἐκ γᾶς, αὐτ.Ἰκ.1037 εἰς γῆν πατρίδα ναυσθλώσων νεκρόν· || μέσ. λαμβάνω μετ' ἐμαυτοῦ ὅπως ὁδηγήσω διὰ θαλάσσης : Εὐρ.ΙΤ 1487 ναυσθλοῦσθε τὸν Ἀγαμέμνονος παῖδ' εἰς Ἀθήνας· || παθ. πηγαίνω διὰ θαλάσσης : Εὐρ.Τρῳ.677, αὐτ.Ἑλ.1210 ποῦ βαρβάροισι πελάγεσιν ναυσθλούμενον;, Ἀριστφ.Εἰρ.126 οὐ ναυσθλώσομαι· 2) ἐπίσης παθ. συχνάζομαι ὑπὸ πλοίων : Λυκόφρ.1415 γῆ ναυσθλωθήσεται.

ναυσία, ἰων. ναυσίη ἡ ναυτία : Σιμων.Ἀμ.7,54

ναυσίασις-εως (ἡ) δ.τ. τοῦ ναυτίασις βλ.λ.· πρβλ. ναυσία· || Ἡσ. «βδελυγμός».

ναυσιβάτης (ὁ) μτγν. ναυβάτης βλ.λ. : Μαν. 1,323, Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ.35,7, Ἡσ. ἐν λ. βαρυδάνιν.

ναυσίβιος-ον μτγν. ὁ ἐν τῷ πλοίῳ ἢ ἐκ τῆς ναυτιλίας ζῶν, δηλ. ἀπὸ τὰ κέρδη τοῦ πλοίου : Ἀλκίφρ.1,12 (ὡς κύρ. ὄν.).

ναυσιβλάβεια (ἡ) νεώτ. μερικὴ βλάβη τῆς νηός, τοῦ πλοίου, ἄ. ἀβαρία.

ναυσίδρομος-ον ὁ χρήσιμος εἰς τὸν δρόμον, τὸ τρέξιμον τοῦ πλοίου, ὁ ἐπιταχύνων τὸν πλοῦν αὐτοῦ : Ὀρφ.Ὕμν.74,10 ναυσίδρομος οὖρος.

ναυσικλειτός-ή-όν ἔνδοξος, περίφημος διὰ τὰ πλοῖα, περίφημος κατὰ θάλασσαν: Ὀδ.Ζ 22 κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος, πρβλ. Ὕμν.Ἀπόλλ.31,219.

ναυσικλυτός-όν ναυσικλειτὸς βλ.λ. : Ὀδ. Η 39 Φαίηκες ναυσικλυτοί, αὐτ.Ο 415· ὁμ. κ. θηλ. ναυσικλυτάν : Πινδ.Ν 5,9.

ναυσιόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ αἰσθανόμενος ναυτίαν ἢ βδελυγμίαν : Νίκ.Ἀλεξ.83 θυμῷ ναυσιόεις ὀλοοῖσιν ὑποτρύει καμάτοισι (δ.γρ. ναυτ-).

ναυσίον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ναῦς, πλοιάριον : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.87,5 τῶν ναυσίων πλεόντων.

ναυσιπέδη (ἡ) μτγν. καραβόσχοινον ἢ ἄγκυρα : Λουκ.Λεξιφ.15 καὶ ναυσιπέδας ἀναχαιτίζοι τοῦ δρόμου τὸ ῥόθιον.

ναυσιπέρατος-ον, ἰων. ναυσιπέρητος πλωτός, ναυσίπορος βλ.λ. : Ἡρ.1,189 τὸν Γύνδην ποταμὸν ὡς διαβαίνειν ἐπειρᾶτο Κῦρος ἐόντα νηυσιπέρητον, αὐτ.193, Ἀριστλ.Μετ.351a,18, Διον.Ἀλ.Ρωμ. 3,44 ναυσιπέρατον ῥεῖθρον.

ναυσιπλοΐα (ἡ) νεώτ. ὁ διὰ νεὼς πλοῦς, ταξίδιον, ἡ διὰ πλοίων μεταφορὰ προϊόντων ἢ ἐπιβατῶν : ἡ ναυσιπλοΐα ἐν τῇ Μεσογείῳ.

ναυσίπλοος-οος-ουν-οον μσν. ὁ διὰ πλοίου ταξιδεύων : ΚΜανασσ.Χρον.3907 ναυάρχους ναυσιπλόους, αὐτ.4000 στρατὸν ναυσίπλοον.

ναυσίποδες (οἱ) λεξ. κ. μσν. οἱ νησιῶται, ὡς ταξιδεύοντες διὰ τῶν πλοίων· Ἡσ., Εὐστ.1515, 27 «οἱ νησιῶται παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς ναυσὶ χρώμενοι πρὸς τὸ διὰ θαλάσσης ὁδεύειν, ὅσα καὶ ποσί».

ναυσίπομπος-ον ἐνεργ. ὁ πέμπων, κινῶν τὸ πλοῖον, οἷον αὔρα, οὔριος ἄνεμος : Εὐρ.Φοίν.1712 ἔχων ἔμ' ὥστε ναυσίπομπον αὔραν.

ναυσίπορος-ον κ. νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ διέλθῃ διὰ πλοίου, πλωτός, ἐπὶ ποταμῶν : Ξεν.Ἀν. 2,2,3 ὁ Τίγρης ποταμός ἐστι ναυσίπορος, ὃν οὐκ ἂν δυναίμεθα ἄνευ πλοίων διαβῆναι, Ἀριστλ.Θαυμ.846b,31, Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,1, Ἡλιόδ. Αἰθ.10,5 ποταμοῖς ναυσιπόροις.

ναυσιπόρος-ον κ. νεώτ. ἐνεργ. ὁ διὰ πλοίου περῶν, ταξιδεύων, ὁ ναυτιλλόμενος : Εὐρ.Ῥῆσ.648 ναυσιπόρος στρατιά, Βιζυην.Ὁ Πύργος τῆς Κόρης 327 προστάτης ἀστὴρ τοῖς ἐδῶ ναυσιπόροις· 2) ὁ ποιῶν τὰς ναῦς νὰ πορεύωνται : Εὐρ.ΙΑ 172 πλάτας ναυσιπόρους (τὰς κώπας τὰς κινούσας τὰς ναῦς).

ναυσίστονος-ον ἐν φρ. ναυσίστονος ὕβρις ἡ ἀξιοθρήνητος ἀπώλεια τῶν πλοίων, στεναγμοὶ καὶ γόοι ἐκ τῶν πλοίων ἀκουόμενοι ἕνεκα τῆς ἐν τῇ ναυμαχίᾳ δυστυχίας : Πινδ.Π 1,73 ναυσίστονον ὕβριν ἰδὼν τὰν πρὸ Κύμας.

ναυσιφθόρος-ον ὁ φθείρων, καταστρέφων ναῦν, πλοῖον : Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.144 ναυσιφθόροι αὖραι.

ναυσιφόρητος-ον ὁ ὑπὸ νηῶν φερόμενος, πλέων : Πινδ.Π 1,33 ναυσιφορήτοις δ' ἀνδράσι πρώτα χάρις.

ναυσιῶ-άω μτγν. πάπ., παρακ. νεναυσίακα, ναυτιῶ βλ.λ.· Μοῖρ.269 «ναυτιᾶν Ἀττικοί, ναυσιᾶν Ἕλληνες».

ναυσίωσις-εως (ἡ) ναυσίασις βλ.λ.· δθ. μτφ. : Ἱππ.Ἀγμ.11 φλεβῶν ναυσιώσεις (ἔκχυσις αἵματος).

ναυσοίκητος-ον σχόλ. ὁ κατεχόμενος ὑπὸ πλοίων : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.5,461.

ναῦσσον (τὸ) Ἐπιγρ. ὄνομα φορολογίας τινός.

ναύσταθμον (τὸ) (σταθμός) λιμήν, ἀγκυροβόλιον, τόπος ἔνθα ἵστανται πλοῖα, σταθμὸς πλοίων : Εὐρ.Ῥῆσ.602 μὴ πάντα πέρσαι ναύσταθμ' Ἀργείων σχέθοι, Θουκ.3,6 ναύσταθμον δὲ μᾶλλον ἦν αὐτοῖς πλοίων καὶ ἀγορὰ ἡ Μαλέα.

ναύσταθμος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. σταθμὸς νεῶν, ναύσταθμον βλ.λ. : Διόδ.Σ 27,12, Πλούτ.Νικ.16 καὶ τὸν ναύσταθμον ὑποπιμπράναι· δθ. ἐπὶ πλοίων συνηγμένων ἐντὸς λιμένος : Πλούτ.Ἀριστ.22 διανοεῖται τὸν ναύσταθμον ἐμπρῆσαι τῶν Ἑλλήνων, αὐτ.Λύσ.5· || νεώτ. λιμὴν ἢ ὅρμος διεσκευασμένος καταλλήλως, ἔνθα ναυπηγοῦνται, ἐπισκευάζονται, ἐξοπλίζονται καὶ παραμένουν ἐν ἀσφαλείᾳ τὰ ἐν αὐτῷ ἐλλιμενισμένα πλοῖα, καραβοστάσι, ταρσανάς, τὸ π. ἀρχ. νεώριον.

ναύστης (ὁ) πάπ. ναύτης βλ.λ.

ναυστιλεία (ἡ) πάπ., μτγν. τ. ἀντὶ ναυτιλία βλ.λ. : ναυστιλεία τοῦ πολυκώπου.

ναυστόλημα-ατος (τὸ) ἡ ναυστολία βλ.λ., ἐν τῷ πληθ. : Εὐρ.Ἰκ.209 πόντου τε ναυστολήμαθ'.

ναυστόλησις-εως (ἡ) μσν. πλοῦς, θαλασσινὸν ταξίδιον : ΚΜανασσ.Χρον.1454.

ναυστολία (ἡ) τὸ ἐν θαλάσσῃ πλεῖν, τὸ διὰ πλοίου ταξιδεύειν, δθ. κ. ἡ ναυτικὴ ἀποστολή : Εὐρ.Ἀνδρ.795 κλεινὰν ἐπὶ ναυστολίαν, Στράβ. 16,2,23 τῆς δὲ περὶ τὰς ναυστολίας δυνάμεως.

ναυστολόγος (ὁ) γλωσσ. ὁ ἐξοπλίζων ναῦν· || ὁμ. ἐν τῷ πληθ. τὰ πορθμεῖα.

ναυστολογῶ-έω Ἐπιγρ. προσλαμβάνω ὡς ἐπιβάτην, μτφ. ἐπὶ τοῦ Ἀχέροντος.

ναύστολος-ον ἐπὶ πλοίου, ὁ διασχίζων τὰ ὕδατα φέρων ἐπ' αὐτοῦ στόλον, ἤτοι φορτίον, ὁ φορτωμένος : Αἰσχ.Ἑπτ.858 τὰν ναύστολον μελάγκροκον θεωρίδα (ἐπὶ τοῦ ἀκατίου τοῦ Χάρωνος).

ναυστολῶ-έω, μέλλ. ναυστολήσω, μέσ. μέλλ. ναυστολήσομαι, παρακ. νεναυστόληκα (αυν-), μτβ. φέρω, μεταφέρω διὰ θαλάσσης : Εὐρ.Ὀρ.741 καὶ δάμαρτα τὴν κακίστην ναυστολῶν ἐλήλυθεν· ὁμ. μτφ. : Πινδ.Ν 6,55 ἴδια ναυστολέοντες ἐπικώμια (παρέχοντες ὕλην πρὸς ἴδιον ἔπαινον), Λουκ.Λεξιφ.2 φωσώνια καὶ ῥύμματα ναυστολεῖν· || κ.παθ.μτ. μέσ. μέλλ. πορεύομαι, ὑπάγω διὰ θαλάσσης : Εὐρ.Τρῳ.1048 ἔνθα ναυστολήσεται, αὐτ. ἀπ.492,6 τὰ ναυστολούμενα, Διόδ.Σ 4,13 τηλικοῦτον πέλαγος .. ναυστοληθείς· 2) μτφ. ὁδηγῶ, διευθύνω, κυβερνῶ : Εὐρ.Ἰκ.474 κυμάτων ἄτερ πόλιν σὴν ναυστολήσεις, Ἀριστφ.Ὄρν.1229 τῷ πτέρυγε ποῖ ναυστολεῖς (πρὸς ποῖον μέρος διευθύνεις τὰς πτέρυγάς σου;)· 3) ἀμτβ. πορεύομαι ἐπὶ πλοίου, ταξιδεύω : Σοφ.Φιλ.245 ἐξ Ἰλίου τοι δὴ τανῦν γε ναυστολῶ, Εὐρ.Τρῳ.77 ὅταν πρὸς οἴκους ναυστολῶσ' ἀπ' Ἰλίου· κ. μτφ

Εὐρ.ἀπ.821,2 διά **πόνων ἐναυστόλουν·** **4)** μτ. αἰτ. τοῦ τόπου διέρχομαι, διασχίζω θαλασσίως, ταξιδεύω : Σοφ.ἀπ.127 **ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυστολῶ χθόνα** [διὰ ζεύγματος], Εὐρ.'Ιππ.36 **σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,** αὐτ.Μήδ.682 (ποι. ρ. ἐν χρ. κ. π. μτγν. πεζογράφοις).

ναυταπάτη (ἡ) νεώτ. ἀδίκημα διαπραττόμενον ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἢ ἀνδρός τινος τοῦ πληρώματος ἐμπορικοῦ πλοίου, ἢ φορτωτοῦ προκαλοῦντος δολίως μερικὴν ἢ ὁλικὴν ἀπώλειαν τοῦ σκάφους ἢ τοῦ φορτίου αὐτοῦ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ πλοιοκτήτου ἢ τοῦ φορτωτοῦ ἢ συνηθέστ. τῶν ἀσφαλιστῶν.

ναυταρίδιον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ναύτης βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.2,14Α **δύστηνα ναυταρίδια.**

ναυτασφάλεια (ἡ) νεώτ. σύμβασις ἀσφαλίσεως, ἀσφαλείας βλ.λ.9) κατὰ τῶν κινδύνων τῆς θαλασσοπλοΐας, ἄ. θαλασσασφάλεια.

ναυτεία (ἡ) 'Επιγρ. κ. πάπ. ναυτικαὶ ὑποθέσεις : 'Επιγρ. **σύλληψις τῶν εἰς τὴν ναυτείαν,** Πάπ.**σύλληψις εἰς ναυτείαν.**

ναύτης (ὁ) (ναῦς) κ. πάπ., νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ πλοίου ταξιδεύων καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐργαζόμενος, ἐργάτης τῆς θαλάσσης κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τοὺς βαθμοφόρους, ἀνήκων εἰς τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, καὶ ἐκτελῶν κυρ. ναυτικὰς ἐργασίας : 'Ιλ. Τ 375 **ὅτ' ἂν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανήῃ,** Πίνδ.Π 4,188 **ἐς δὲ 'Ιωλκὸν ἐπεὶ κατέβα ναυτᾶν ἄωτος,** Πλάτ.Πολιτ.302Α **διὰ τὴν τῶν κυβερνητῶν καὶ ναυτῶν μοχθηρίαν,** ΚΔ'Απ.18,17 **καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται,** Γρυπ. Σκ.Τερρ.24,12 **νά τραγουδοῦν τοῦ ναύτη της, σάν μπαίνει καὶ σά βγαίνει·** κ. ὡς ἐπίθ. : Εὐρ.'Εκ. 921 **ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον·** || κατὰ θάλασσαν, ἀντίθ. πεζός : Αἰσχ.Πέρσ.719 **πεζὸς ἢ ναύτης δὲ πεῖραν τήνδ' ἐμώρανεν τάλας·** **2)** ὁ κατὰ θάλασσαν συνοδοιπόρος, συνταξιδιώτης : Σοφ.Φιλ.901 **ἔπεισεν ὥστε μή μ' ἄγειν ναύτην ἔτι·** κ. μτφ. : Διον.'Ελεγειογράφ.π.'Αθήν.433D **συμποσίου ναῦται** (σύντροφοι ἐν τῷ συμποσίῳ).

ναυτία (ἡ) κ. νεώτ., 'Ιων. ναυσίη ἡ ὑπὸ τοῦ σάλου τοῦ πλοίου προκαλουμένη καρηβαρία καὶ τάσις πρὸς ἔμετον : 'Αριστλ.ΖΜ 3,3 **ἐν τοῖς ἐμέτοις καὶ ναυτίαις,** 'Αρετ.1,16 **ναυτία τὰ πολλὰ μὲν ἐπὶ σιτίοις, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐπ' ἀσιτίῃσι,** 'Αλκίφρ.2,4, 'Ιουλ.Λόγ.6,190D (πληθ.)· **2)** κ. νεώτ. μτφ. δυσαρέσκεια, ἀποστροφή, βδελυγμία, ἄ. ἀναγούλα, **σιχαμάρα** : Σιμων.'Αμ.7,54, **- φλυαρία προκαλοῦσα ναυτίαν.**

ναυτίασις-εως (ἡ) νεώτ. ναυτία βλ.λ.

ναυτιασμός (ὁ) μσν. ναυτία βλ.λ. : 'Ιππιατρ. 130, Στουδ.Θεόδ.301Β **τὸν τῆς πολυλογίας ναυτιασμόν,** ΚΜανασσ.Χρον.6460 **ἐπήγαγον ναυτιασμούς, ἐμέτους, σκοτοδίνας.**

ναυτιεύς-έως (ὁ) ΕΜ 63,55 **παράγ.** τοῦ ναύτης ἄνευ ἑρμ.

ναυτικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς πλοῖον ἢ εἰς ναυτιλίαν, ὁ ναυτιλλόμενος : 'Ηρ.7,100 **ὁ ναυτικὸς στρατός,** αὐτ.8,1, (ἀντίθ. ὁ πεζός), Αἰσχ.Πέρσ.383 **ναυτικὸν λεών,** αὐτ.'Αγ.660 **ἀνδρῶν 'Αχαιῶν ναυτικοῖς τ' ἐρειπίοις** (ναυάγια πλοίων), Σοφ.Αἰ.1277 **νεῶν ἄκροισιν ἤδη ναυτικοῖς ἑδωλίοις,** Εὐρ.'Εκ.607 **ναυτικὴ ἀναρχία** (ἡ παρὰ τοῖς ναύταις στάσις, ἀνταρσία), 'Ανδοκ.4,12 **ναυτικὸς πόλεμος** (ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ διεξαγόμενος), 'Αριστλ.Α 'Υστ.79a,1 **ναυτικὴ ἀστρολογία,** Πάπ. **ἔγγαια καὶ ναυτικὰ** (κτῆσις, ἰδιοκτησία κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν), **- ναυτικὸς χάρτης - ἔθνος - δάνειον·** **2) τὸ ναυτικὸν** τὸ πλήρωμα : 'Ιππ.'Επιστ.14· **3)** ὁ στόλος : 'Ηρ.7,97 **τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐστρατήγεον οἵδε,** 'Αριστοφ.'Ιππ.1063,Θουκ.1,36 **μήτε ἐκεῖθεν ναυτικὸν ἐᾶσαι Πελοποννησίοις ἐπελθεῖν·** ὁμ. ἡ ναυτική : 'Ηρ.7,161 **δέεται τῆς ναυτικῆς ἄρχειν·** || νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ναυτικόν** τὸ σύνολον τῶν πλοίων μιᾶς χώρας μετὰ τῶν ἐφοδίων καὶ τῶν πληρωμάτων αὐτῶν : **τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν τῆς 'Ελλάδος·** **4)** ἐπὶ προσώπων, ὁ εἰς τὸ ναυτικὸ ἔμπειρος : Θουκ.1,18 **ναυτικοὶ ἐγένοντο** (ἔγιναν ἔμπειροι εἰς τὴν θάλασσαν), πρβλ. αὐτ.7,21· **5)** ἐν πάπ. **ναυτικός** (ὁ) ὁ ναύτης· || νεώτ, ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος εἰς τὰ πλοῖα ἐργαζόμενος **εἴτε ἀξιωματικὸς** εἴτε ναύτης : **ναυτικὸς μηχανικὸς - ὑπαξιωματικός·** || κ. ἁπλῶς ναυτικός ἄ. θαλασσινός· **6)** ἡ **ναυτικὴ** (ἐνν. τέχνη) ἐμπειρία, ἐπιτηδειότης περὶ τὴν ναυτιλίαν : 'Ηρ.8,1 **ἄπειροι τῆς ναυτικῆς ἐόντες·** ὁμ. **τὰ ναυτικά** : Πλάτ.'Αλκ.1,124Ε **ἀλλὰ τὰ ναυτικὰ λέγεις;** **7)** ὁμ. **τὰ ναυτικὰ** ναυτικαὶ ὑποθέσεις, ναυτικὴ δύναμις : Θουκ.4,75 **ὠφέλουν εἰς τὰ ναυτικά,** Ξεν.'Ελλ.1,6,4 **ἄρτι ξυνιέντων τὰ ναυτικά·** **8) ναυτικόν** (τό) πιθ. τὰ πορθμεῖα : Πάπ.· **9)** ἐν ἀρχ. 'Αθήναις, τὸ ἐπὶ ὑποθήκῃ ἢ ἐνεχυρασμῷ τοῦ πλοίου συνομολογηθὲν δάνειον, ναυτοδάνειον : Ξεν.Προσ.3,9 (ἐν.), Δημ.1212 **ναυτικὸν ἀνειλόμην** (ἔλαβον χρήματα ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίου)· κυρ. ἐν τῷ πληθ. : Λυσ.32,6 **ναυτικὰ δὲ ἐπέδειξεν ἐκδεδομένα,** αὐτ.7 **τὰ ναυτικὰ χρήματα,** Δημ.893 **ναυτικοῖς ἐργάζεσθαι·** || ὁμ. ναυτικὸς τόκος ὁ τόκος τῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίου λαμβανομένων χρημάτων : Διογ.Λ 6,99.

ναυτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον ἁρμόζοντα εἰς ναύτας, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ναυτικῶν : Διογ.Λ 7,13 **ναυτικῶς δανείζειν.**

ναυτιλάρχης (ὁ) μσν. ὁ ἀρχηγὸς τῶν ναυτίλων, κυβερνήτης πλοίου : Φιλῆς 2,305 (ἔκδ. Mil.).

ναυτίλαρχος (ὁ) μσν. ναυτιλάρχης βλ.λ. : Πρόδρ. Ροδ.1,50.

ναυτιλέω 'Επιγρ. δοτ. ἐνεστ., πιθ. Κῷος τ. ἀντὶ ναυτίλῳ ὡς τοπωνύμ.

ναυτιλία (ἡ) κ. νεώτ., 'Ιων. ναυτιλίη τὸ ταξιδεύειν μὲ τὰ πλοῖα, θαλασσοπλοΐα : 'Οδ.Θ 253 **περιγιγνόμεθ' ἄλλων ναυτιλίῃ καὶ ποσσί,** 'Ησιόδ.'Εργ. 618 **ναυτιλίης δυσπεμφέλου ἵμερος αἱρεῖ,** Πλάτ. Πολ.527D **οὐδὲ ναυτιλίᾳ προσήκει·** **2)** ταξίδιον διὰ θαλάσσης, πλοῦς : 'Ηρ.4,145 **ἐνῆγέ σφεας ὥστε ποιέειν ταῦτο τῶν Τυνδαριδέων ἡ ναυτιλίη ἐν τῇ 'Αργοῖ,** 'Ιππ.'Αφορ.4,14· κ. ἐν τῷ πληθ. : 'Ηρ. 1,1 **ναυτιλίῃσι μακρῇσι ἐπιθέσθαι,** αὐτ.2,43 **ναυτιλίῃσι ἐχρέοντο,** πρβλ. Πίνδ.Ν 3,22,αὐτ.Ι 4(3),57· **3)** πλοῖον : Λεωνίδ.Ταρ.ἐν ΑΠ 295,4 **πολύσκαλμος ναυτιλία·** **4)** νεώτ. ἡ ναυτικὴ ἐπιστήμη, ἡ τέχνη τοῦ ναυτίλου, ἤτοι τὸ ἀσφαλῶς καὶ μεθοδικῶς πλέειν· **5)** περιληπτ.τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν χώρας τινός, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ἐμπορικῶν πλοίων μετὰ τῶν πληρωμάτων αὐτῶν, ἄ. ἐμπορικὴ ναυτιλία : **ἡ ἀτμήρης ναυτιλία, - αἱ πρόσοδοι τῆς ἑλληνικῆς ναυτιλίας, - παράκτιος ναυτιλία.**

ναυτιλιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ναυτιλίαν, ὁ τῆς ναυτιλίας : **ναυτιλιακὰ ἔγγραφα** (τὰ διάφορα ἐπίσημα ἔγγραφα ἢ βιβλία, ἃ δέον νὰ φέρῃ πᾶν ταξιδεῦον πλοῖον, ἄ. ἀποδημητήρια, δημ. τὰ χαρτιὰ τοῦ καραβιοῦ), **- ναυτιλιακὰ τέλη - κίνησις.**

ναυτιλικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ναυτικὰς ὑποθέσεις : Γερμ. ἐν Cotel.Mon.2,471C **ἐνδιδοῦσα τὸν πόδα κατὰ νόμους ναυτιλικούς.**

ναυτίλλομαι κ. νεώτ. ἀποθ. ἀμτβ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. (πλὴν τοῦ ἀόρ. ἐν τῷ ἀπαρέμφ. **ναυτίλασθαι** : Δίων Κ 56,31), πλέω, ταξιδεύω διὰ θαλάσσης : 'Οδ.Δ 672 **ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός,** 'Ηρ.1,163 **ἐναυτίλλοντο δὲ οὐ στρογγύλῃσι νηυσί, ἀλλὰ πεντηκοντέροισι,** Σοφ.'Αντ.717 **σέλμασιν ναυτίλλεται,** Εὐρ.ἀπ.763· κ. ἄ. **ναυτίλλομαι** (τὴν θάλασσαν) πλέω, διαπλέω, διέρχομαι ἐπὶ πλοίου : 'Ηρ.1,202· ὁμ. σημ. ἐν φρ.

τὴν ναυτιλίαν ναυτίλλεσθαι : Πλάτ.Πολ.551C **τὴν ναυτιλίαν αὐτοὺς ναυτίλλεσθαι**· ‖ νεώτ. τὸ ἀρσ. τῆς μτχ. ὡς οὐσ. **ναυτιλλόμενος** (ὁ) ὁ κατ' ἐπάγγελμα ναυτικός, ἄ. ναυτίλος, θαλασσινός· **2)** ἐπὶ τοῦ ναυτίλου βλ.λ.2), πλέω : 'Αριστλ.ΖΙ 622b,9 **κατεστραμμένῳ τῷ ὀστράκῳ, ἵνα ῥᾷόν γε ἀνέλθῃ καὶ κενῷ ναυτίλληται**· **3)** μτφ. ἐπὶ ὑδροβίων τινῶν πτηνῶν : Φιλόστρ.Εἰκ.Ι,9.

ναύτιλος-ον ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ναῦν, ὁ τοῦ πλοίου : Αἰσχ.'Αγ.1442 **ναυτίλων γε σελμάτων ἰσοτριβής**, Εὐρ.ἀπ.846 **ναύτιλα πλάτη**.

ναυτίλος (ὁ) κ. νεώτ. ποι. ναύτης, ναυτιλλόμενος, θαλασσοπόρος : 'Ηρ.2,43 **ἦσαν 'Ελλήνων τινὲς ναυτίλοι**, Αἰσχ.Πρ.468 **λινόπτερ' ηὗρε ναυτίλων ὀχήματα**, Σοφ.Αἴ.1146 **παρεῖχε τῷ θέλοντι ναυτίλων**· σπαν. π. κωμ. : Ναυσικρ.Ι,2, αὐτ.2,10, Βιζυην.143,336 **ἡ κώπη τοὺς φέρ' εἰς τὸν νέον ναυτίλον**, Παπαδ.Χριστ.Διηγ.22 **ναυτίλος ἀπὸ τῆς δωδεκαετοῦς ἡλικίας του**· **2)** ὀστρακόδερμον ἔχον ὑμένα τινὰ ὃν μυθεύεται ὅτι μεταχειρίζεται ὡς ἱστίον ὅπως πλέῃ, ἄ. ποντίλος· · νεώτ. ζωολ. γένος μαλακίων κεφαλοπόδων τῆς οἰκογ. τῶν **ναυτιλιδῶν** : 'Αριστλ.ΖΙ 52a,21 **ἄλλοι δύο ἐν ὀστρείοις, ὅ τε καλούμενος ὑπό τινων ναυτίλος [καὶ ναυτικός]**, αὐτ.622b,5· πρβλ. Καλλ.'Επιγρ.6,3,'Όππ.'Αλ.Ι,340, ΑΙλ.ΖΙ 9,34· **3)** εἶδος ποτηρίου ἐξ ὀστράκου ναυτίλου ἢ ἔχον τὸ σχῆμα τούτου μετὰ χρυσῆς ἢ ἀργυρᾶς βάσεως ἐν χρ. κατὰ τὸν ΙΣΤ' κ. ΙΖ' αἰῶνα.

ναυτιλοφθόρος-ον ὁ φθείρων τοὺς ναυτιλλομένους : Λυκόφρ.650 **ναυτιλοφθόρους σκοπάς**.

ναυτιόεις-εσσα-εν μτγν. ἀττ.τ. τοῦ ναυσιόεις βλ.λ.

ναυτίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ ναύτης βλ.λ. : Θεόπομπ. Κωμ.79 **ναυτίδες γυναῖκες**.

ναυτιῶ-άω κ. νεώτ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. (ἀόρ. : Λουκ.Τόξ.19, Γαλ.16,665, κ. μέλλ. : 'Αρίστων Χ 1,89), πάσχω ἐκ ναυτίας, ἀναγούλας, ἄ. μὲ πιάνει ἡ θάλασσα, ζαλίζομαι στὴ θάλασσα, ἀνακατώνομαι : 'Αριστφ.Θεσμ.882 **οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ ναυτιᾷς ἔτ', ὦ ξένε**, Πλάτ.Θεαίτ.191Α **τῷ λόγῳ παρέξομεν ὡς ναυτιῶντες πατεῖν τε καὶ χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούληται**, αὐτ.Νόμ.639Β, Δημ.ἀπ.30,'Αριστλ.Πρ.868a,6, Πλούτ.Περ.33 **δεήσεις ἐπιβατῶν ναυτιώντων**, Κωμ.'Αδέσπ.637 **ταῦτα δ' ἐστὶ πλεῖν ἢ ναυτιᾶν**, Λουκ.Νεκυομ.4 **ἐναυτίων**· **2)** γεν. αἰσθάνομαι ἰσχυρὰν ἀποστροφήν, βδελύττομαι : Δημήτρ.15, Φρύν.172, **- ὅταν τὸν ἀκούω νὰ ὁμιλῇ, ναυτιῶ**.

ναυτιώδης-ους-ες (ναυτία) μτγν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης ναυτίας, ὁ προξενῶν ἔμετον : Πλούτ.'Ηθ. 127Α **καθαρὰς καὶ ἱλαρὰς καὶ οὐ βαρείας οὐδὲ ναυτιώδεις**, αὐτ.128D, Διοσκ.Ι,40, "Αντυλλ.π.'Ορειβ. 4,11,6, Γαλ.6,678 **τὸ ναυτιῶδες**, **- ναυτιώδης λόγος - ποτόν**· **2)** ὁ ἔχων τάσιν εἰς ἔμετον, ναυτίασιν : Γαλ.13,122 **ναυτιώδης διάθεσις**.

ναυτιωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ναυτιώδη : 'Ηρόδ.'Ιατρ.π.'Ορειβ.5,27,22 **ναυτιωδῶς ἔχω** (αἰσθάνομαι ναυτίαν).

ναυτ(ο)- νεώτ. ἐν χρ. ὡς πρῶτον συνθετικὸν λέξεών τινων δηλοῦν ναύτην ἢ ναυτικὸν ἐπαγγελματίαν, οἷον **ναυτεργάτης - ναυτομηχανικός**.

ναυτογράφος (ὁ) νεώτ. αὐτογραφικὸν ὄργανον χαράσσον ἐπὶ πίνακος τὴν ἑκάστοτε ἀκολουθουμένην πλεῦσιν τοῦ πλοίου.

ναυτοδάνειον (ὁ) νεώτ. δάνειον μὲ ὑψηλὸν τόκον, παρεχόμενον εἰς πλοιοκτήτην ἢ φορτωτὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ ναυτικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ οὗ ἡ ἐπιστροφὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, τοῦ ὀφειλέτου εὐθυνομένου μόνον μέχρι τῆς ἀξίας τῶν διασωθέντων ὑπεγγύων τῷ δανειστῇ ἀντικειμένων, ἄ. θαλασσοδάνειον.

ναυτοδικεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ δικαστήριον τὸ ἀπονέμον τὴν ναυτικὴν ποινικὴν δικαιοσύνην.

ναυτοδίκης (ὁ) κ. νεώτ., ἐν τῷ πληθ. **ναυτοδίκαι**, 'Ησ. «οἱ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου δικασταί, ἐφ' ὧν καὶ αἱ τῆς ξενίας ἐκρίνοντο δίκαι», οἱ ἐν 'Αθήναις δικάζοντες ναυτικὰς δίκας, εἶδος δικαστηρίου τοῦ θαλασσίου ἐμπορίου : Λυσ.17,5 **λαχόντος ἐν τῷ Γαμηλιῶνι μηνὶ οἱ ναυτοδίκαι οὐκ ἐξεδίκασαν**, Λουκ.'Εταιρ.Δ 2,2 **ὁ δὲ παρὰ τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτόν**· ‖ ὁμ. ἐνώπιον αὐτῶν ἐδικάζοντο αἱ κατὰ τῶν μὴ γνησίων πολιτῶν ἐγκλήσεις αἱ λεγόμεναι γραφαὶ ξενίας : Κρατῖν.233· πρβλ.'Αριστφ.ἀπ.225· ‖ νεώτ. μέλος τοῦ ναυτοδικείου, δικαστὴς ναυτῶν, ὁ ἐν τῷ ναυτοδικείῳ δικαστής, πρβλ. στρατοδίκης.

ναυτοκράτωρ-ορος (ὁ) κ. πάπ. ναυκράτωρ βλ.λ. : Θουκ.5,97, αὐτ.109 **ἡμῶν ναυτοκρατόρων ὄντων** (δ.γρ. ναυκρατόρων).

ναυτολογία (ἡ) νεώτ. ἡ κατάταξις κληρωτῶν εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν, ναυτικὴ στρατολογία· ‖ ἐγγραφὴ ἐν τῷ ναυτολογίῳ ἐμπορικοῦ πλοίου τῶν ἐν αὐτῷ ὑπηρετούντων ναυτικῶν.

ναυτολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ναυτολογίαν : **ναυτολογικὸν συμβούλιον - γραφεῖον - κατάλογος**.

ναυτολόγιον (τὸ) νεώτ. ναυτιλιακὸν ἔγγραφον ἐν ᾧ ἀναγράφονται ὀνομαστικῶς πάντες οἱ ἐπὶ τοῦ πλοίου ὑπηρετοῦντες, ὁ χρόνος καὶ τὸ εἶδος τῆς ὑπηρεσίας των, ὁ μισθὸς καὶ αἱ ἀπολύσεις των, καὶ δι' οὗ ὑποχρεωτικῶς εἶναι ἐφωδιασμένον πᾶν ἐμπορικὸν πλοῖον ἐνεργοῦν ταξίδια.

ναυτολόγος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ συλλέγων ναύτας : Στράβ.8,6,15 **τοὺς ὑπ' 'Αγαμέμνονος πεμφθέντας ναυτολόγους**· ‖ νεώτ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. **ναυτολόγος** ὁ καταρτίζων τοὺς ναυτολογικοὺς πίνακας ἑκάστης ἀπογραφῆς ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ, πρβλ. στρατολόγος.

ναυτολογῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. δέχομαι, συλλέγω εἰς τὸ πλοῖον ναύτας : Πάπ.· ‖ ὁμ. κ. μτφ. : 'Αντίφιλ. ἐν ΑΠ 9,415 **ἡνίκα δημοτέρην Κύπριν ἐναυτολόγει**· **2)** νεώτ. στρατολογῶ ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ· ‖ μισθώνω ναύτας διὰ τὸ ἐμπορικὸν ναυτικόν, ἐγγράφων αὐτοὺς ἐν τῷ ναυτολογίῳ : Παπαδ.Χριστ.Διηγ.67 **τὸν ἐναυτολόγει ὑπὸ τὸ ὄνομα 'Ιωαννίδης**.

ναυτομεσίτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. μεσίτης προμηθεύων ναύτας εἰς τοὺς πλοιοκτήτας ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἀνάγκην τοιούτων.

ναυτοπαίδιον (τὸ) **ὁ** ναυτόπαις : 'Ιππ.'Επιδ.2,1,12.

ναυτόπαις-αιδος (ὁ) νεώτ., νεώτ. κ. δημ. **ναυτόπαιδο(ν)** (τὸ) παῖς ναύτης, μαθητὴς ναύτης ὑπηρετῶν ἐπὶ οἱουδήποτε πλοίου ἢ ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ, ἵνα ἐθισθῇ εἰς τὸν ναυτικὸν βίον, ἄ. ναυτόπουλο, δημ. μοῦτσος, πρβλ. ναυτοπαίδιον.

ναυτόπουλο (τὸ) δημ. ναυτόπαις, γεν. θωπευτικῶς, ὁ ναύτης : Βιζυην.113,92 **κι ἐπρόσταξε τοὺς ναύτας του καὶ τὰ ναυτόπουλά του**.

ναυτοφυλακή (ἡ) νεώτ. ἵδρυμα ἢ πλοῖον παρωπλισμένον ἐν ᾧ ἐκτίνουν τὴν ποινήν των οἱ εἰς φυλάκισιν καταδικασθέντες ναῦται.

ναυτόφωνον (τὸ) νεώτ. ἠχητικὸν ὄργανον ἐν χρ. πρὸς ἐκτέλεσιν ἐντόνως ἠχηρῶν σημάτων ὑπὸ τῶν πλοίων ἐν καιρῷ ὁμίχλης.

ναύτρια (ἡ) θηλ. τοῦ ναύτης, οἱονεὶ ἐξ ἀρσ. ναυτήρ : 'Αριστφ.ἀπ.825.

ναυτών-ῶνος (ὁ) νεώτ. οἴκημα ἐν ναυστάθμῳ ἢ παλαιὸν πλοῖον καταλλήλως διεσκευασμένον, ἐν ᾧ στρατωνίζονται οἱ ναῦται τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ· πρβλ. στρατών.

ναυφάγος-ον ὁ τὰ πλοῖα φθείρων, ὁ ἐπιφέρων ναυάγια : Λυκόφρ.1095 **ναυφάγοι φρυκτωρίαι**.

ναύφαρκτος ναύφρακτος βλ.λ.

ναυφθορία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. φθορά, ἀπώλεια τῆς νεώς, ναυαγία : ΑΠ 7,73· ὁμ.κτ.πληθ. : Μαν.Ι,324.

ναύφθορος-ον κ. νεώτ. ναυαγήσας, ναυαγός, ἄ. καραβοτσακισμένος : Εὐρ.Ἑλ.1382 **πέπλους ἀμείφας ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς** [ἔνδυμα ναυαγοῦ], αὐτ.1539 **προσῆλθον ἀκταῖς ναυφθόροις ἠσθημένοι πέπλοισιν.**

ναυφράγιον (τὸ) μτγν. ναυάγιον, ναυαγία : Κλημέντια 309B, αὐτ.320D.

ναύφρακτος-ον (φράσσω), ἀττ. ναύφαρκτος (Φώτ.), ὁ ὑπὸ πλοίων πεφραγμένος, ὠχυρωμένος, ὑπερασπιζόμενος, ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν Σαλαμῖνι : Αἰσχ.Πέρσ.950 **Ἰάων ναύφαρκτος Ἄρης,** αὐτ.1029 **ναύφαρκτον ὅμιλον,** Εὐρ.ΙΑ 1259 **στράτευμα ναύφρακτον,** Ἀριστφ.Ἱππ.567 **ἔν τε ναυφράκτῳ στρατῷ,** αὐτ.Ἀχ.95 **ναύφρακτον βλέπεις** (ὁμοιάζει πρὸς πολεμικὸν πλοῖον)· **2)** Ἡσ. «ναύσταθμος, λιμήν»· **3)** Φώτ. «ναύφρακτον καὶ ναύφαρκτον τὴν ναυτικὴν δύναμιν καλοῦσιν».

ναυφῠλᾰκῶ-έω μσν. φυλάττω πλοῖον, εἶμαι φύλαξ πλοίων : Εὐστ.1562,39 **νεωρεῖν φασι τὸ ναυφυλακεῖν.**

ναυφύλαξ-ᾰκος (ὁ) φύλαξ νεώς, φρουρός· Σουΐδ. ἐν λ. ναυτοδίκαι «ἄρχοντάς τινας ἐπὶ τῆς τῶν νεῶν φυλακῆς» : Ἀριστφ.ἀπ.372· **2)** νασοφύλαξ (βλ.λ.) : Ἐπιγρ.

ναύω αἰολ. τ. τοῦ νάω βλ.λ. : Ἡσ. «ναύει· ῥεῖ. βλύζει»· πρβλ. ναύει· **2)** ἱκετεύω· πρβλ. ναῶ 2) : Ἡσ., Φώτ.

ναυών-ῶνος (ὁ) (ναῦς)· Ἡσ. «νεών, νεώριον».

νάφθᾰ (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. **νάφθη** κ. **νάφθον** (τὸ) (Εὐστ.700,56) εἶδος διαφανοῦς καὶ εὐφλέκτου ἐλαίου λαμβανομένου ἐκ τῆς βαβυλωνιακῆς ἀσφάλτου· Διοσκ.1,102(101) «Βαβυλωνίου ἀσφάλτου περιήθημα, τῷ χρώματι λευκόν· δύναμιν ἔχον ἁρπακτικὴν πυρός, ὥστε καὶ ἐκ διαστήματος ἁρπάζειν τοῦτο» : Δίων Κ 36,3Α· || νεώτ. χημ. λεπτόρρευστον πτητικὸν συστατικὸν τοῦ ἀκαθάρτου πετρελαίου· || κ. αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀκάθαρτον πετρέλαιον.

ναφθαλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. λευκὴ κρυσταλλικὴ μᾶζα ἰδιαζούσης ὀσμῆς, λαμβανομένη κυρ. ἐκ τῆς πίσσης τῶν λιθανθράκων.

νάφθας (ὁ) μτγν., γενικ. **νάφθα** ἡ νάφθα βλ.λ.: Στράβ.16,1,15 **ἡ μὲν ὑγρὰ ἣν καλοῦσι νάφθαν γίνεται ἐν τῇ Σουσίδι, ἡ δὲ ξηρὰ δυναμένη πήττεσθαι ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ,** Πλούτ.Ἀλέξ.35 **τὸ ῥεῦμα τοῦ νάφθα λιμνάζοντος.**

ναφρόν (τὸ) Ἡσ. «λινοῦν ῥάμμα».

νάφω δωρ. τ. τοῦ νήφω βλ.λ. : Ἐπίχ.ἀπ.119 **νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν.**

ναχαδόν Ἡσ. «σαθρόν».

ναχειλές Ἡσ. ναχαδὸν βλ.λ.

νάχειν δωρ. τ. τοῦ **νήχειν,** ἀττ. νεῖν.

ναῶ-όω Ἐπιγρ.κ.λεξ. φέρω ἐντὸς τοῦ ναοῦ : Ἐπιγρ. **ναῶ τὰν ἀγέλαν·** **2)** Ἡσ. «ναοῖ· ἱκετεύει»· πρβλ. ναύω 2).

νάω μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., ἀττ. συνηρ. **νᾷ** (Σοφ. ἀπ.5), μτχ. **νῶντας** (Φώτ.), ῥέω : Ἰλ.Φ 197 **πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν,** Ὀδ.Ζ 292 **ἐν δὲ κρήνη νάει,** Σοφ.ἀπ.5 **οἴνῳ Ἀχελῷος ἄρα νᾷ,** Ἐπίγρ.π.Πλάτ.Φαῖδρ.264D **ὄφρ' ἂν ὕδωρ τε νάῃ,** Καλλ.Ἄρτ.224 **νᾶεν φόνωι,** Ἀπολλ.Ρ **ὕδατι νᾶε** (ἔπλεεν εἰς τὸ ὕδωρ)· || παθ. νάομαι ποτίζομαι : Νίκ.π.Ἀθήν.15,684Β **ἄσπορα ναομένοισι τόποις ἀνεθρέψατο λειμών** (τόποι κατάρρυτοι) (ὁ.γρ. ναιο-)· (π. Ὁμ. κ. μτγν. ἐπ. τὸ α βραχύ, ἐξαιρέσει τοῦ ἐν Εὐφορ.23).

ναώριον νεώριον βλ.λ.

νέα (ἡ) μτγν. νέωμα, δημ. νειάμα, μέρος χέρσου γῆς διὰ πρώτην φορὰν καλλιεργηθὲν καὶ ἀφεθὲν ἐπί τινα χρόνον ἀργόν, ὅπως καλλιεργηθῇ πάλιν πρὸς σποράν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,15· πρβλ. νειός.

νέα ἰων. αἰτ. τοῦ ναῦς βλ.λ.

νεάγγελτος-ον ὁ νεωστὶ ἢ ἐσχάτως ἀγγελθείς : Αἰσχ.Χο.736 **ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς τὴν νεάγγελτον φάτιν ἐλθὼν πύθηται.**

νεᾱγενής ἐσφ. γρ. ἀντὶ νεογενὴς ἐν Εὐρ.ΙΑ 1623.

νεάδιον (τὸ) (ναῦς) πάπ. μικρὸν πλοῖον, καΐκι: **πεντήκοντα νεάδια καὶ δέκα στακτερίας.**

νεάζω (νέος) κ. νεώτ. κ. δημ., ἀμτβ. ἀόρ. ἐν ἀπαρφ. **νεάσαι** (ΛουκίλλΑΠ 11,256), εἶμαι νέος, νεανίας : Σοφ.Τρ.144 **τὸ γὰρ νεάζον ἐν τοιοῖσδε βόσκεται χώροισιν, αὐτοῦ,** Βί.Ἀλεξ.153 **οὐκ ὢν τῷ τότε γηραιός, ἀλλὰ νεάζων μᾶλλον·** || σκέπτομαι καὶ πράττω ὡς νέος : Πολύβ.2,20 «καὶ εἰς μειρακίων ἡλικίαν ἐξαλλάττειν, ἀκμάζειν, σφριγᾶν, νεάζειν, νεανιεύεσθαι», Εὐρ.Φοίν.713 **νεάζων οὐχ ὁρᾷς ἃ χρῆν σ' ὁρᾶν,** Μέν.749 **ὡς.. πρᾷος καὶ νεάζων τῷ τρόπῳ πατήρ·** **2)** εἶμαι σφριγηλός, ζωηρός, ἔντονος ὡς ἡ νεότης : Αἰσχ.Ἀγ.764 **φιλεῖ δὲ τίκτειν ὕβρις παλαιὰ νεάζουσαν ὕβριν,** αὐτ. Ἱκ.105 **οἷα νεάζει πυθμήν·** **3)** εἶμαι ὁ νεώτερος ἐκ δύο : Σοφ.ΟΚ 374 **ὁ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγώς·** **4)** γίνομαι αὖθις νέος: Ἐπίκ.Ἐπιστ.3, 59Ü **ὅπως γηράσκων νεάζῃ τοῖς ἀγαθοῖς,** ΛουκίλλΑΠ 11,256 **ὡς ὁ παλαιὸς ἐλπίζεις Πελίας ἑφομένη νεάσαι,** Ἀλκίφρ.1,28 **νεάζειν ἀρχόμενος·** || κ. παθ. ἀνανεοῦμαι· ΑΠ 15,6 **στέμμα ἐκ πατρὸς παιδὶ νεαζόμενον·** || νεώτ. κ. δημ. ὑποκρίνομαι τὸν νέον, κάνω τὸν νέον· **5)** ἀροτριῶ νέον ἢ πρὸς καιρὸν ἀκαλλιέργητον ἀφεθέντα ἀγρόν, ἄ. νεῶ· Ἡσ. ἐν λ. νεῶ· **6)** Ἡσ. «νεάζομεν· ἀφικνούμεθα ἢ νεωστὶ ἥκομεν».

νεαίνω ἀροτριῶ νέον ἢ πρὸς καιρὸν ἀκαλλιέργητον ἀφεθέντα ἀγρόν, ἄ. νεάζω, νεῶ· **2)** πάπ. γίνομαι αὖθις νέος, ξανανιώνω : Πάπ. **ὁ δεῖνα ἐνέαινε διὰ τῆς συμβιώσεως.**

νέαιρα (ἡ) δ. τ. τοῦ νείαιρα βλ.λ. : Σιμων.Ἀμ.244 **νέαιραν γνάθον.**

νεαίρετος-ον (αἱρῶ) ὁ νεωστί, ὁ πρὸ ὀλίγου συλληφθείς, κυριευθείς : Αἰσχ.Ἀγ.1063 **θηρὸς ὡς νεαιρέτου,** αὐτ.1065 **πόλιν νεαίρετον,** αὐτ.ἀπ.330 **βούβαλιν νεαίρετον.**

νεαιρήῖδες Ἡσ. «ἵπποι».

νεάκης-ους-ες δωρ. τ. τοῦ νεήκης βλ.λ. Ἡσ. «νεάκες· νεωστὶ ἠκονημένον».

νεᾱκόνητος-ον (ἀκονῶ) ὁ νεωστὶ ἠκονημένος : Σοφ.Ἠλ.1394 **νεακόνητον αἷμα χειροῖν ἔχων** (σχόλ. «τὸ ξίφος τὸ ἠκονημένον εἰς αἷμα καὶ φόνον»)· πρβλ. αἷμα ἐν εἰδ. σημ.

νεαλδής-οῦς-ές (ἀλδεῖν) μτγν. ὁ νεωστὶ αὐξηθείς, παραχθείς, ὁ νεογέννητος : Ὀπ.Ἁλ.1,692.

νεάλεστος-ον σχόλ. ὁ νεωστὶ ἀλεσθείς : Σχόλ. Νίκ.Ἀλεξ.410 **ἄλευρα κριθῶν νεάλεστα.**

νεαλής-οῦς-ές ὁ νεωστὶ συλληφθείς· Ἡσ., Σουΐδ.· **2)** ἐπὶ ἀνθρώπων κ. ζῴων, ὁ ἔχων νεανικὴν δύναμιν, νεοδύναμος, ἀκμαῖος, σφριγηλός, ζωηρός, ἰσχυρός : Ἀριστφ.ἀπ.361 **ἕως νεαλὴς ἔστιν αὐτὴν τὴν ἀκμήν,** Ξεν.ΚΠ 8,6,17 **ἵπποι νεαλεῖς** (ἀντίθ. ἀπειρηκότες), Πολύβ.3,73,5 **ἀκμαῖοι καὶ νεαλεῖς,** Πλούτ.Ἀντ.39 **ὥσπερ ἀηττήτοις καὶ νεαλέσι,** αὐτ. Ἠθ.669Α· κ. συγκρ. : Πλάτ.Πολιτ.265Ι1 **νεαλέστεροι γὰρ ὄντες ῥᾷον αὐτὴν πορευσόμεθα,** Λουκ.Μισθ.Συν.26 **νεαλέστερος ἐπεισελθεῖν·** **3)** ὁ νέος τὴν ἡλικίαν, ὁ νεαρός : Νίκ.Ἀλεξ.358 **νεαλὴς μόσχος·** **4)** ὁ νέος εἴς τι πρᾶγμα, ἀρχάριος, ἄπειρος, κ. συγκρ. : Λουκ.Ἀλέξ.16 **καὶ μάλιστα εἴ τινες τῶν πλουσίων ἀφίκοιντο νεαλέστεροι·** **5)** ὁ νέος, πρόσφατος, νωπός, φρέσκος, ἀντίθ. τετσριχευμένος : Δημ.788 **νεαλὴς δὲ καὶ πρόσφατος ὢν ἐκεῖνος περιῆν αὐτοῦ τεταριχευμένου καὶ πολὺν χρόνον ἐμπεπτωκότος,** Νίκ.Ἀλεξ.364 **νεαλὲς γάλα** (κώδ. νεαρόν), Γαλ.6,528 **νεαλὲς κρέας·** || ἐπὶ νεκροῦ σώματος : Λουκ.Νεκυομ.15 **τοὺς δ' ἔτι νεαλεῖς καὶ συνεστηκότας·** **6)** ὁ νεωστὶ

ἁλισθείς, ἁλατισθείς· Ἡσ. «νεαλεῖς· πρόσφατοι, κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν ἁλσὶ παττομένων» : Διοσκ.2,79 **ὁ δὲ νεαλὴς εὐτροφώτερος ἐσθιόμενος** (τυρός).

νεαλογῶ-έω μτγν. εἰσάγω, μεταχειρίζομαι νεωτερισμούς : Δίδ.'Αλ.617 (ἐκδ. Mi.).

νεάλωτος-ον ὁ νεωστὶ ἁλούς, συλληφθείς : Ἡρ. 9,120 (δ.γρ. νεοάλωτος).

νεάματα-ων (τὰ) γλωσσ. κ. μον. ἐκκλ. ὁ νεωστὶ ἠροτριωμένος ἀγρός : Νομοκ. π. Θησ.Στεφ.1,153Β **ἀπὸ δὲ νεάματος μοῖραν οὐκ ἔχει.**

νεᾱμελγής-οῦς-ές μτγν. ὁ νεωστὶ ἀμελχθείς : Παῦλ.Αἰγ.4,1 **νεαμελγεῖ γάλακτι.**

νεάμελκτος-η-ον, ἰων. νεήμελκτος **βλλ.** : Σχόλ. Νικ.Θηρ.605.

νεᾱμέρα (ἡ) Ἐπιγρ. αἰολ. ἡ νουμηνία.

νεάν-ᾶνος (ὁ) λεξ. κ. μσν. ὁ νέος : Ἀπολλ.Δύσκ. Ἐπιρρ.160,8 (κῶδ. νεᾶν), Σουΐδ. ἐν λ. νεᾶνις, Εὐστ. 335,15· πρβλ. ξυνάν.

νέανδρος-ον (ἀνήρ) μτγν. ἐπιθετικῶς ἐπὶ τῆς ἀλκῆς, ἡ δύναμις νέου ἀνδρός: Λυκόφρ.1345 **ἀλκῇ νέανδρος.**

νεᾱνεία (ἡ) μτγν. ἡ ἰταμότης, θρασύτης νεανική, ἔπαρσις· Σουΐδ. «νεανεία· ἔπαρσις» : Ἡρωδιαν. Ἐπιμ.265 «νεανείας, ἀλαζονείας, . . καὶ τὰ ὅμοια, ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ ἰῶτα, καὶ ἔστιν ἡ εὐθεῖα ὁ νεανίας, ἐπὶ δὲ θηλυκοῦ δίφθογγον, καὶ ἔστιν ἡ εὐθεῖα ἡ νεανεία τῆς νεανείας, τῆς ἀλαζονείας καὶ τὰ λοιπά»· πρβλ. νεανιεία : Φίλ.1,258 **ἐπινεανιεύεται καλὴν καὶ ὁσίαν νεανείαν,** αὐτ.2,128.

νεανθής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ νεωστὶ ἀνθῶν: Νικ.'Αλεξ.622 **βλαστεῖα νεανθέα·** ‖ κ. μτφ. : ΑΠ Παρόρτ.111 **νεανθὴς αἶνος.**

νεᾱνίας (ὁ) (νεάν, νέος) κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. ἰων **νεηνίης-εω,** δοτ. πληθ. κ. **νεανίοις** (Ἐπιγρ.), ὁ νέος τὴν ἡλικίαν, νεαρός, νεανίσκος : Ὀδ.Κ 278 **νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικώς,** αὐτ.Κ 524,Πίνδ.Ο 7,4, αὐτ.Ν 3,5 **κώμων τέκτονες νεανίαι,** Ἡρ.1,61 **παίδων . . νεηνιέων,** Εὐρ.'Ανδρ.604 **τὸν σὸν λιποῦσα φίλιον ἐξεκώμασε νεανίου μετ' ἀνδρὸς εἰς ἄλλην χθόνα·** ‖ κ. ἄνευ οὐσ. : Ἡρ.1,37 **λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεηνίης τάδε,** αὐτ.1,43,Σοφ.ΟΚ 335 **οἱ δ' αὐθόμαιμοι ποῦ νεανίαι πονεῖν;** Εὐρ.'Αλκ.698 **ἢ τοῦ καλοῦ σοῦ προύθανεν νεανίου;** Ξεν.'Απομν.3,1,2, ΚΔ Πράξ.7,58 **οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου,** αὐτ.20,9· **2)** ἐπὶ καλῆς σημ. ὁ ὁρμητικός, γενναῖος, δραστήριος : Εὐρ.Ἴων 1041 **νεανίας γενοῦ ἔργοισι,** Ἀριστφ.Σφ.1333 **κεἰ σφόδρ' εἶ νεανίας,** Ξεν.ΚΠ 1,3,6 **ἵνα νεανίας οἴκαδε ἀπέλθῃς,** Δημ.329 **ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανίας, καὶ πηνίκα λαμπρός;** **3)** ἐπὶ κακῆς σημ. προπετής, ὑβριστής, αὐθάδης : Εὐρ.'Ικ.580 **γνώσει σὺ πάσχων· νῦν δ' ἔτ' εἶ νεανίας,** Πλάτ.Σοφ.239D **τί τις τῷ νεανίᾳ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρινεῖται,** Δημ.271 **ἓν μὲν τοίνυν τοῦτο . . πολίτευμα τοῦ νεανίου τούτου·** ‖ κ. ἐπὶ λόγων, ὁ παράτολμος, ὁ αὐθάδης: Εὐρ.'Αλκ.679 **νεανίας λόγους ῥίπτων ἐς ἡμᾶς·** **4)** ὡς ἀρσ. ἐπιθ. ὁ προσιδιάζων εἰς νέον, ὁ νεανικός, ζωηρός : Λυσ.10,29 **ὅσῳ μείζους εἰσὶ καὶ νεανίαι τὰς ὄψεις·** **5)** ἐπὶ πραγμ., ὁ νέος, ὁ πρόσφατος : Εὐρ.'Ελ.209 **νεανίαν πόνον,** αὐτ.1562 **νεανίαις ὤμοισι,** αὐτ.Ἡρ.1095,'Αριστφ.Λυσ.1209 **ὁ δ' ἄρτος ἀπὸ χοίνικος ἰδεῖν μάλα νεανίας.**

νεανιεία (ἡ) (νεανιεύομαι) μτγν. νεανικὴ ἡλικία, νεανικὰ ἔργα : Φίλ.2.306· πρβλ. νεανεία.

νεᾱνίευμα-ατος (τὸ) (νεανιεύομαι) κ. μσν. ἐπὶ κακῆς σημ. ὁ νεανικὸς τρόπος, νεανική, προπετής, ἀπερίσκεπτος, τολμηρὰ πρᾶξις : Πλάτ.Πολ.390Α **ὅσα ἄλλα τις ἐν λόγῳ ἢ ἐν ποιήσει εἴρηκε νεανιεύματα ἰδιωτῶν εἰς ἄρχοντας,** Λουκ.'Ερμότ.33 **ἐκεῖνα μὲν οἰήματα ῥᾴδια εἶναι . . τὰ νεανιεύματα,** Πολυδ.3,120, Νικηφ.Πατρ.'Επιστ.20.

νεᾱνῐεύομαι (νεανίας), μέλλ. **νεανιεύσομαι** (Δημ. 416), ἀόρ. **ἐνεανιευσάμην** (Δημ.536) κ. παθ. ἐν μτχ. **νεανιευθείς** (Πλούτ.Μάρ.29), παθ. παρακ. ἐν μτχ. **νεανιευμένος** (Δημ.520), εἶμαι ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ, εἶμαι νέος· Πολυδ.2,20 «ἡβᾶν καὶ ἡβάσκειν καὶ εἰς μειρακίων ἡλικίαν ἐξαλλάττειν, ἀκμάζειν, σφριγᾶν, νεάζειν, νεανιεύεσθαι»·Φίλ.1,303· **2)** πράττω ἢ φέρομαι νεανικῶς, προπετῶς, ἀλαζονικῶς, ἀσκέπτως, τολμηρῶς· Ἡσ. «νεανιεύεται· νέου ἔργα πράττει. ἢ καυχᾶται, ἢ μεγαλοφρονεῖ ἐπ' ἀνδρείᾳ, κομπάζει κενῶς, ἢ τολμᾷ» : Ἀριστφ.ἀπ.827, Πλάτ.Γοργ.482C **δοκεῖς νεανιεύεσθαι ἐν τοῖς λόγοις ὡς ἀληθῶς δημηγόρος ὤν,** Ἰσοκρ.20,17 **τῶν νεανιευομένων εἰς τοὺς πολίτας,** Πλούτ.Κικ.1 **νεανιευσάμενος εἰπεῖν** (μετὰ νεανικῆς αὐθαδείας), Λουκ.Δὶς Κατ.21 **καὶ μέχρι μὲν τοῦ λόγου νεανιευομένους·** **3)** μτ. οὐδ. ἐπιθ. δίδω νεανικάς, τολμηράς, αὐθάδεις ὑποσχέσεις : Δημ.401 **καί τι καὶ νεανιευσαμένου τοιοῦτον, ὡς οὐδὲν ὅ τι οὐ ποιήσει,** αὐτ.536· **4)** κ. μτ. ἀπαρφ. ἐπιχειρῶ μετὰ νεανικοῦ πνεύματος, τολμηρῶς, παρατόλμως, ἐν ὑπερβολῇ : Πλούτ.Δημ.3 **ἦν ὁ περιττὸς ἐν ἅπασι Κεκίλιος ἀγνοήσας ἐνεανιεύσατο σύγκρισιν τοῦ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος ἐξενεγκεῖν·** **5)** κ. παθ. κτ. μτχ. παθ. ἀορ. ἢ παρακ. **τὰ νεανιευθέντα ἢ τὰ νενεανιευμένα** νεανικαί, ἀπερίσκεπτοι πράξεις, λόγοι : Δημ.520 **ὥσπερεὶ κεφάλαια ἐφ' ἅπασι τοῖς ἑαυτῷ νεανιευμένοις ἐπέθηκεν,** Πλούτ.Μάρ.29 **μακρὰ χαίρειν φράσας τοῖς . . νεανιευθεῖσι·** **6)** τὸ ἐνεργ. μ. π. Ἡσ. βλ. ἐν λ. νεανιεύω· **7)** ῥηματ. π. νεανιεία, νεανίευμα.

νεανιεύω Ἡσ. «νεανιεύων· μειρακιευόμενος»· πρβλ. νεανιεύομαι· **2)** πάπ. ἀνανεώνω, καθιστῶ τι νέον, καινουργεύω : **ἔργον ἐνεανίευσαν.**

νεᾱνίζω (νεανίας) μτγν. νεανιεύομαι, φέρομαι νεανικῶς, ἀλαζονικῶς : Πλούτ.Φλαμ.20 **νεανίζοντα τῷ πάθει,** Πολυδ.4,136 **ὁ δὲ πάρουλος, τἄλλα ἐοικὼς τῷ πρὸ αὐτοῦ, μᾶλλον νεανίζει.**

νεανικά ἐπίρρ. δημ. νεανικῶς, ζωηρῶς.

νεᾱνῐκός-ή-όν (νεάν, νεανίας) κ. νεώτ., ἰων. **νεηνικός,** συγκρ. **νεανικώτερος** κ. ὑπερθ. **νεανικώτατος,** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν νεανίαν, ὁ προσιδιάζων εἰς τὸν νεανίαν : Ἀριστφ.Σφ.1067 **ἀλλὰ κἀκ τῶν λειφάνων δεῖ τῶνδε ῥώμην νεανικὴν σχεῖν,** Μωραΐτ.158 **ἐπρόλαβον καὶ εἶδον . . τὸν ἄφθονον πλοῦτον τῶν νεανικῶν χαρισμάτων, - νεανικὸν παράπτωμα·** **2)** συνήθ. ἐπὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν νέων, ὁ ἐνεργητικός, ὁ δραστήριος, ὁ ρωμαλέος, ζωηρός· κ. συγκρ. : Συνέσ.'Επιστ.47 **ἀλλ' οὗτός ἐστι νεανικώτερος ἐκείνου τἀνδρός·** κ. ὑπερθ. : Ἀριστφ. Ἱππ.611 **ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν καὶ νεανικώτατε·** **3)** ἐπὶ ἐδωδίμου, ὁ εἰς νέον ἁρμόζων, ἄφθονος, σὲ μεγάλη μερίδα : Ἀριστφ.Πλ.1137 **κρέας νεανικὸν ὧν θύεθ' ὑμεῖς ἔνδον** (καλὸν τεμάχιον, γενναία μερίς), Ἄλεξ.188,2 **ὑποτίθει εἰς λοπάδα νεανικήν·** **4)** ἐπὶ δένδρων, ὁ νέος, ὁ εὔρωστος, ἀκμαῖος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,14,6 **κλῆμα δυνατὸν καὶ νεανικόν·** κ. συγκρ. : αὐτ.ΖΙ 5,1,11 **τοῦ δένδρου τὰ πρὸς βορρᾶν πυκνότερα καὶ νεανικώτερα·** **5)** ὁ ὁρμητικός, γενναῖος, μεγαλόψυχος, φαιδρός : Πλάτ.Πολ.503C **νεανικοί τε καὶ μεγαλοπρεπεῖς τὰς διανοίας,** αὐτ.563Ε, αὐτ.Λύσ.204Ε **γενναῖον καὶ νεανικὸν ἔρωτα,** Δημ.37 **μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα·** ‖ κ. ἀπολ. : αὐτ.537 **οὐ γὰρ ἡγεῖτο λαμπρὸν οὐδὲ νεανικόν·** ‖ τὸ ὑπερθ. **τὸ νεανικώτατον** ἡ τολμηροτάτη πρᾶξις : Ἀριστφ.Σφ. 1205 **ἐγῴδα τοίνυν τόγε νεανικώτατον·** **6)** ἐπὶ κακῆς σημ. ὁ αὐθάδης, ὁ ἀλαζών, ὁ ἀπερίσκεπτος : Πλάτ.Γοργ.508D **τὸ νεανικὸν δὴ τοῦτο τοῦ σοῦ λόγου·** κ. συγκρ. : Πλάτ.Γοργ.509Α **οὓς σὺ εἰ μὴ λύσεις ἢ σοῦ τις νεανικώτερος·** κ.

ὑπερθ.: Ἀριστλ.Πολ.1296a,4 καὶ γὰρ ἐκ δημοκρατίας τῆς νεανικωτάτης καὶ ἐξ ὀλιγαρχίας γίγνεται τυραννίς· 7) ἐπὶ πραγμ. ἡ διαθέσεων ἢ καταστάσεων, ὁ ὁρμητικός, ὁ ἰσχυρός: Εὐρ.Ἱππ. 1204 παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικός, πόθεν ποτ' εἴη φθόγγος (Βερναρδ.Γρ.ἐν λ. «παρ' ἡμῖν δὲ ἦτο φόβος, ἐφοβούμεθα στὰ γερά, ἀπὸ ποῦ νὰ ἦτο ἄρά γε ἡ βοή»), αὐτ. ἀπ.185 οὔτ' ἄλλων ὕπερ νεανικὸν βούλευμα βουλεύσαιό τι, Ἀριστλ.Η Νικ.1148a,21 νεανικὴ ἐπιθυμία, αὐτ.ΖΙ 602b,23 ὑπὸ βροντῆς νεανικῆς καροῦται, αὐτ.602b,29 τῇ δὲ χαλκίδι νόσημα ἐμπίπτει νεανικόν, Θεόφρ.Πυρ. 3,17 πάγου καὶ χειμῶνος ὄντος νεανικοῦ' κ.ὑπερθ.: Ἱππ.'Αρχ.Ἰητρ.16 οὔπερ τὸ ῥῖγος καὶ ἡ φῦξις νεηνικωτάτη καὶ ἐπὶ πλεῖον ἐνεχρόνισεν.

νεᾶνικότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ νεανικὴ ἡλικία: Ἐπιφάν.1,610D.

νεᾶνῑκῶ-έω εἶμαι νεανικός, νέος: Εὐπ.109.

νεᾶνῑκῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -ά, συγκρ. νεανικώτερον κ. νεανικωτέρως (Φιλόδ.Ρητ.2,272S), κατὰ τρόπον νεανικὸν βλ.λ.: Ξεν.Ἐφ.5,1 ἐστείλαμεν ἑαυτοὺς νεανικῶς· 2) ζωηρῶς: Ἀριστφ.Εἰρ.898 καὶ παγκράτιόν γ' ὑπαλειφαμένοις νεανικῶς παίειν, Πλάτ.Θεαίτ.168C πάνυ γὰρ νεανικῶς τῷ ἀνδρὶ βεβοήθηκας, Διοσκ 1,56 βιαίως καὶ νεανικῶς' κ.συγκρ.: Φιλόδ.Ρητ.2,272S· 3) βιαίως, ἰσχυρῶς: Ἀριστφ.Σφ.1307 κἄτυπτε δή με νεανικῶς, Φιλόδ.'Ακαδ.47 νεανικῶς ἀκόλαστος· 4) καθ' ὑπερβολήν: Ἱππ.Προρρ.1,9 τὰ ἐν φρενιτικοῖς νεανικῶς τρομώδεα· 5) στερεῶς: Ἀριστλ.ΖΙ 530a,15 προσπέφυκε δὲ νεανικῶς κατὰ τὸ μέσον.

νεᾶνιότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ νεανικὴ ἡλικία, ἡ νεανικότης: Ἐπιφάν.2,805A.

νεᾶνῐοῦμαι-όομαι μτγν. ἀντὶ νεανιεύομαι βλ.λ.: Διον.'Αλ.Ρωμ.18,3 καί τι καὶ νεανιούμενος περὶ τῆς ἑαυτοῦ ῥώμης (διορθ. νεανιευόμενος).

νεᾶνις-ῐδος (ἡ) κ. νεώτ., ἐπ. κ. ἰων. νεῆνις, κ. ἰων. συνηρ. νῆνις, (Ἀνακρ.14,3), αἰτ.-ιδα (Αἰσχ.Πρ.704) κ. -ιν (Εὐρ.Κύκλ.179), θηλ. τοῦ νεανίας, ἡ νεαρὰ κόρη, ἡ παρθένος: Ἰλ.Σ 418 ζωῇσι νεήνισιν εἰοικυῖαι, Ὀδ.Η 20 παρθενικῇ ἐικυῖα νεήνιδι, Αἰσχ. Πρ.704 οἷα χρὴ πάθη τλῆναι πρὸς Ἥρας τήνδε τὴν νεάνιδα, Σοφ.'Αντ.784 ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς νεάνιδος ἐννυχεύεις, Παπαδ.Χρ.Μηλ.34 ὥστε ἡ νεᾶνις εὑρίσκετο μόνη οἴκοι· ‖ ὡς ἐπίθ. ἐπὶ νέας ἐγγάμου γυναικός: Εὐρ.'Ανδρ.192 εἴπ', ὦ νεᾶνι, τῷ σ' ἐχεγγύῳ λόγῳ πεισθεῖσ' ἀπωθῶ γνησίων νυμφευμάτων; 2) ὁμ.ὡς ἐπίθ. ὁ νεανικός: Εὐρ.Βάκχ.745 ταῦροι.. μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων, αὐτ.Ἴων 477 νεάνιδες ἧβαι· 3) ἐπὶ πραγμ., ὁ νέος, ὁ καινούργιος: Ἀγαθ.ΑΠ 4,3b,75 καὶ τριτάτην βαλβῖδα νεήνιδος ἔλλαχε βίβλου ὅσσα θέμις τύμβοισι.

νεᾶνισκάριον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποτιμ. ὑποκορ. τοῦ νεανίσκος: Ἀρρ.Ἐπικτ.2,16,29, Νικ.Χων.268B.

νεανισκάρχης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἀρχηγὸς τῶν νεανίσκων, ὁ ἐπιστάτης τῶν ἐφήβων

νεανισκαρχῶ-έω Ἐπιγρ., μτχ. ἀορ. -αρχήσας, νεανισκάρχης ἐν τοῖς ἐφήβοις εἰμί, ἐπιστατῶ εἰς τοὺς ἐφήβους: νεανισκαρχήσας ἐφήβων.

νεανίσκευμα-ατος (τὸ) (νεανισκεύομαι) μτγν. κτ. πληθ. νεανισκεύματα ἑορταστικοὶ ἀγῶνες, τελούμενοι ἐν Ρώμῃ εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐνηλικιώσεως τοῦ Νέρωνος κατὰ μτφρ. τοῦ λατ. Juvenalia: ΔίωνΚ 61,19, αὐτ.67,14.

νεανισκεύομαι ἀποθ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. εἶμαι ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ, διάγω τὰ ἔτη τῆς νεανικῆς ἡλικίας, νεανιεύομαι: Εὐπ.29, Ξεν.ΚΠ 1,2,15 ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι, Πλούτ. Ἠθ.12B τὰ δὲ τῶν ἤδη νεανισκευομένων ἀδικήματα πολλάκις ὑπερφυᾶ γίνεται καὶ σχέτλια· 2) ῥηματ. π. νεανίσκευμα.

νεᾶνισκολόγος (ὁ) σχόλ. ὁ ὁμιλῶν ὡς νεανίσκος: Σχόλ.Juvenal.8,191.

νεᾶνίσκος (ὁ) (νεάν) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. νεηνίσκος ὁ νεαρὸς τὴν ἡλικίαν, παλληκάρι, παλληκαράκι: Ἡρ.4,72 τῶν δὲ νεηνίσκων τῶν ἀποπεπνιγμένων τῶν πεντήκοντα ἕνα ἕκαστον ἀναβιβάζουσι ἐπὶ τὸν ἵππον, αὐτ.4,112, Πυθ.π.Διογ.Λ8,10 παῖς εἴκοσι ἔτεα, νεηνίσκος εἴκοσι, νεηνίης εἴκοσι, γέρων εἴκοσι, Πλάτ.Συμπ.211D, αὐτ.Πολ.414B ἔν τε παισὶ καὶ νεανίσκοις καὶ ἐν ἀνδράσι, ΚΔ 19,22 ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος, Βί.'Αλεξ.6058 ἰδὼν γὰρ συνομώνυμον ἄνδρα πρὸς νεανίσκον τινὰ δειλῶς μαχόμενον, Σολωμ.Ἔθν.Ὕμν.48,3 ἀναρίθμητοι γυμνοί, | κόρες, γέροντες, νεανίσκοι, | βρέφη ἀκόμη εἰς τὸ βυζί· ‖ ὡς ἐπίθ. ὁ νεανικός: Ξεν.Ἑλλ.3,4,5 οὗτος δ' ἦν καὶ τὸ εἶδος νεανίσκος καὶ τὴν ψυχὴν εὔρωστος· 2) ὁ ὑπηρέτης, ὁ δοῦλος: ΚΔ Μάρκ.14,51 καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι, Λουκ.'Αλέξ.53 τῷ ἑτέρῳ μὲν ὑπέγραφεν ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ νεανίσκου.

νεανισκοφανής-οῦς-ές μσν. ὁ παρέχων τὴν ἐντύπωσιν νεανίσκου: Στουδ.Θεόδ.745 νεανισκοφανὴς ὥρα τῶν ἀγγέλων.

νεανισκύδριον (τὸ) μσν. ὑποτιμ. ὑποκορ. τοῦ νεανίσκος, νεανισκάριον: Θεόγνωστ.Καν.126.

νέανσις-εως (ἡ) γρ. κώδ. ἀντὶ νέασις βλ.λ.

νέαξ-ᾶκος (ὁ), ἰων. νέηξ (Καλλ.ἀπ.78), συνήθ. π. κωμ. ὁ νεανίας· Πολυδ.2,11, «νεονίσκος, νεανίας· ὁ δὲ νέαξ, εἰ γὰρ τῶν εἰρημένων ἐστίν, ἀλλὰ κωμικώτερον ἂν εἴη»: Νικοφ.10.

νεᾱοιδός-όν μτγν. ὁ νέος ἀοιδός· πρβλ. Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.330,15: Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,13 νεαοιδὸν μέλισσαν.

νέαον Ἡσ. «ἀγκυροβόλιον».

νεᾱπολις-εως (ἡ) κ. διῃρημ. νέα πόλις, γεν. νέας πόλεως κ. ἰων. νέης πόλιος, ἡ νέα πόλις· συνήθ. ὡς κύριον ὄν. δ. πόλεων: Ἡρ.2,91 ἐγγὺς Νέης πόλιος, Θουκ.7,50 παραπλεύσαντες ἐς Νέαν πόλιν, Στράβ.2,5,40 βαρειστέρους δὲ Νεαπόλεως.

νεαπολίτης (ὁ) ὁ κάτοικος τῆς Νεαπόλεως: Λυκόφρ.736, Πολύβ.1,20,14 παρὰ Ταραντίνων.. καὶ Νεαπολιτῶν συγχρησάμενοι πεντηκοντόρους.

νεαπολιτανικός-ή-όν νεώτ., δημ. -άνικος-η-ο ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Νεάπολιν ἢ τοὺς Νεαπολίτας· 2) νεώτ. μουσ. νεαπολιτανικὴ ἕκτη ἰδιότυπος συγχορδία, ἀποδιδομένη εἰς τοὺς διδασκάλους τῆς σχολῆς τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Νεαπόλεως.

νεαποστολικὴ κοινότης (ἡ) νεώτ. περιληπτ. οἱ ὀπαδοὶ τῆς αἱρέσεως τοῦ Ἐδουάρδου Ἔρβιγκ.

νεαραὶ (αἱ) μσν. κ. νεώτ. νομ. συλλογὴ νόμων ἐκδοθέντων ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Ἰουστινιανοῦ τοῦ Α' καὶ περιληφθέντων εἰς τὸ Corpus Juris civilis, τὸ κύριον νομοθετικὸν ἔργον αὐτοῦ: Θεοφάν.2 ἀνενέωσεν ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους ποιήσας μονόβιβλον καὶ καλέσας αὐτὸ Νεαρὰς διατάξεις· ‖ ὁμ. κ. αἱ ὑπὸ ἄ. Βυζ. αὐτοκρατόρων: Ἁρμενόπ.1,1,9 ὁ αὐτὸς καὶ Νεαρὰς ἐν ἰδιάζοντι βιβλίῳ συνέταξεν· εἰσὶ δὲ Νεαραί, οἱ παρὰ τῶν κατὰ νόμους βασιλέων νέαι διατάξεις πρὸς τὰς ἀνακυπτούσας ὑποθέσεις γινόμεναι.

νεάργυρος (ὁ) νεώτ. κρᾶμα νικελίου, χαλκοῦ καὶ ψευδαργύρου, ἐνίοτε μετ' ὀλίγου κασσιτέρου, ἀργύρου, μολύβδου καὶ σιδήρου, ἄλπακας.

νεάρθρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νέα ἄρθρωσις ἐκ διορθώσεως ἀγκυλωθέντος ἄρθρου.

νεαροηχής-οῦς-ές (νεαρός, ἠχῶ) μτγν. ὁ ἔχων νέον, ἀσυνήθη ἦχον, προφοράν: Φιλόστρ.Σοφ.2, Β,2 διάλεξις νεαροηχής.

νεαροποιῶ-έω μτγν. ποιῶ νέον, ἀνανεώνω: Πλούτ.Ἠθ.702C τοὺς ἐπιπολῆς πλησιάζων ὁ ἀὴρ

νεαροποιεῖ· κ. παθ. : Ὀρειβ.189· || κ. μέσ. ἀνακαινίζω, φρεσκάρω : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.I, 49,44 **ν- τὴν τῆς ὕλης σύστασιν·** **2)** ἰατρ. καθαρίζω τὰ ἄκρα ἕλκους, πληγῆς : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.44,23,4 **τοῖς ὄνυξιν ἀναξάναντες νεαροποιήσομεν τὸ ἕλκος,** Ρούφ.π.Ὀρειβ.Β,24,48· **3)** ἐπαναλαμβάνω : Ἀέτ.15,2· κ. παθ. : Σωρ.2,41.

νεαροπρεπής-οῦς-ές ὁ νεοφονής, ὁ πρέπων τοῖς νεωτέροις : Ἀριστείδ.Ρητ.2,551· **2)** ὁ γινόμενος ἢ ὁ ἁρμόζων κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν : Πρόκλ.Ἀλκ.23,47C· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. : αὐτ. Κρατ.11P **τὸ νεαροπρεπὲς τῶν ἠθῶν.**

νεᾱρός-ά-(όν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὅλως νέος, ὁ νεώτατος : Ἰλ.Β 289 **ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες,** Πίνδ.Π 10,25 **νεαρὸν υἱόν,** Ἀριστλ. Ἠθ.1095a,7 **διαφέρει δ' οὐδὲν νέος τὴν ἡλικίαν, ἢ τὸ ἦθος νεαρός,** Αἰλ.Ζ18,32 **πελαργῶν εἷς ὁ μάλιστα νεαρός,** Μωραΐτ.1,39 **δεξιὰ ἔφαλλε νεαρὰ μοναχή,** Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ.3 **ὅταν μιὰ μέρα τὸ νεαρὸ βασιλόπουλο . . βγῆκεν ἀπ' τὸ παλάτι του·** || συνήθ. κτ. πληθ. οἱ νεαροὶ οἱ νεανίσκοι, οἱ νέοι : Αἰσχ.Ἀγ.359 **μήτ' οὖν νεαρῶν τιν',** αὐτ. 1504 **τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας** || νεώτ. κ. δημ. ὁ νεωστὶ λαβὼν ὑπόστασιν, ὁ νέος : **νεαρὸς ἰατρὸς - ἀξιωματικός·** **2)** ὁ ζωηρός, ὁ ἰσχυρός : Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,7,5 **τοῦ Λαίτου ἐπιφανέντος σὺν νεαρῷ τῷ στρατῷ·** || **τὸ νεαρόν** ὡς οὐσ. ἡ νεανική, ζωηρὰ διάθεσις : Ξεν.ΚΠ 1,4,3 **ἐμφαίνεται τὸ νεαρὸν αὐτοῖς,** Διον.Ἀλ.Συνθ.23 **οἱ σχηματισμοὶ οἱ πολὺ τὸ νεαρὸν ἔχοντες·** **3)** ἐπὶ πραγμ.. ὁ νέος, ὁ πρόσφατος, φρέσκος : Ἡσίοδ. ἀπ.265 **νεαροὶ ὕμνοι,** Πίνδ.Ν 8,20 **νεαρὰ ἐξευρόντα,** Αἰσχ.Ἀγ.76 **ὁ νεαρὸς μυελός,** Ξεν.Κυν.9,10 **νεαρὰ σώματα,** Ἀριστλ.Ζ1 534b,4 **ἐὰν δὲ νεαρῷ δελέατι καὶ κεκνισωμένῳ, εὐθὺς φερόμενοι πόρρωθεν εἰσδύνουσι,** αὐτ.ΖΜ 675b,29 **νεαρὰ τροφή,** Πλούτ.Ἠθ.635B **νεαρὰς ὀρέξεις,** Ἀθήν.1,7D **ὄστρεα νεαρά·** κ. συγκρ. : Γαλ.12,283 **νεαρώτεροι κλῶνες·** κ. ὑπερθ. : Πάπ. **καππάρεως . . νεαρωτάτης·** || ὁμ. ἐπὶ συμβεβηκότων, ὁ χρονικῶς νεώτερος ἄ., **ὁ οὐχὶ** παλαιός, ὁ νεωστὶ γενόμενος : Σοφ.Ἀντ.157 **νεοχμοῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις χωρεῖ·** || κ. ἐπὶ ἐπιστολῆς : Διογ.Λ 1,112 **Δημήτριος διελέγχειν πειρᾶται τὴν ἐπιστολὴν ὡς νεαρὰν καὶ μὴ τῇ Κρητικῇ φωνῇ γεγραμμένην·** **4)** μσν. κ. νεώτ. ὡς οὐσ. θηλ. ἴδ. πληθ. **νεαραὶ** βλ.λ.· || ὁ **ἐν.** κ. ὡς ἐπίθ. : Πάπ. **ἡ θεία καὶ νεαρὰ διάταξις·** || ὁμ. νεώτ. ἐπὶ νόμων, ὁ ἄρτι γενόμενος, ἴδ. ὁ ἀντικαθιστῶν ἢ μεταρρυθμίζων ἢ συμπληρῶν προγενέστερον.

νεαρότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ νεαροῦ, ἡ νεαρὰ ἡλικία : **γυνὴ ἀμφισβητησίμου νεαρότητος·** **2)** ἡ νωπότης, ἡ δροσερότης.

νεᾱροφαής-οῦς-ές ὁ νεωστὶ εἰς φῶς ἐρχόμενος : Αἰσχ.Ἀγ.767 [διόρθ νεαροῦ φάος τόκου].

νεαροφόρος (ἡ) γλωσσ. ἡ νέον τι, πρόσφατον φέρουσα.

νέαρχος (ὁ) κ. μσν. νέος ἀρχηγός : Δούκ. Ἱστ.Βυζ.77C **τὸν νέαρχον Ὀθμάνιον·** || ὡς κύρ. ὄν. : Δημ.283, Ἀρρ.Ἀν.7,5,9.

νεᾱρῳδός-όν (ᾠδή) Ἐπιγρ. **νέος ἀοιδός.**

νεαρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., συγκρ. **νεαρωτέρως** νεανικῶς, ἀώρως : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.50 **καὶ πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπέσθω, μηδ' ἐς κόρον, μηδ' ἀπειροκάλως, μηδὲ νεαρῶς, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀπολυέσθω·** **2)** συγκρ. μετὰ πλείστου θάρρους ἢ διαθέσεως : Ἰσοκρ.12,229 **ἐμὲ μὲν ἐπῄνεσαν ὡς διειλεγμένον τε νεαρωτέρως ἢ προσεδόκησαν.**

νεάρωσις-εως (ἡ) πάπ. ποι. ἡ ἀνανέωσις, τὸ ξεκαινούργεμα.

νέας ἰων. κ. ἀττ. αἰτ. πληθ. τοῦ ναῦς βλ.λ.

νεάς γλωσσ. νεαρά, νέα [λατ. novella].

νεάσῐμος-ον [νεάζω] γλωσσ. ὁ γεωργήσιμος, ὁ ὃν πρέπει νὰ καλλιεργήσῃ τις πάλιν.

νέᾱσις-εως (ἡ) [νεῶ] ἡ ἀνανέωσις, ἡ καλλιέργεια νέας, χέρσου γῆς ἤδη ἐξημερωθείσης δι' ἀρότρου ἢ δικέλλης : Θεόφρ.ΦΑΙτ.3,20,7 **ὅπως μὴ κωλύσωσι τὴν θερινὴν νέασιν** [κῶδ. νέανσιν].

νεασμός (ὁ) [νεῶ] μσν. ἡ νέασις βλ.λ. : Γεωπ. 2,23,6, αὐτ.3,3,10.

νεασπάτωτος-ον βοιωτ. ἀντὶ νεοκάττυτος ὁ ἔχων νέον κάττυμα, πέλμα : Στράττ.47,8 **νεασπάτωτον δ', ἦν τι νεοκάττυτον ᾖ.**

νεάτη (ἡ), δωρ. **νεάτα** (Φιλόλ.6) κ. συνηρ. **νήτη** (Ἀριστλ.Φυσ.224b,34), θηλ. τοῦ **νέατος,** ἡ κατωτάτη τῶν τριῶν χορδῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἀρχαιοτάτην μουσικὴν κλίμακα· Σχόλ.Σοφ. «καὶ νεάτη, ἡ ἐσχάτη· ἀφ' οὗ νήτη κατὰ κρᾶσιν, ἡ τελευταία χορδὴ τῆς μουσικῆς», Φώτ. «νεάτην· οὐχὶ νήτην λέγουσιν· καὶ παρανεάτην καὶ τρισνέατον» : Κρατῖν.134, Φιλόλ.6, Πλάτ.Πολ.443D **ὥσπερ ὅρους τρεῖς ἁρμονίας ἀτεχνῶς, νεάτης τε καὶ ὑπάτης καὶ μέσης,** Ἀριστλ.Φυσ.224b,34 **οἷον ἡ μέση βαρεῖα πρὸς τὴν νήτην καὶ ὀξεῖα πρὸς τὴν ὑπάτην,** αὐτ.Μεταφ.1018b,28, Ἀλέξ.Ἐφ.π.Θέων.Σμ. 140Η, Πλούτ.Ἠθ.1139D **τὴν μὲν νεάτην τῆς μέσης τῷ τρίτῳ μέρει τῷ αὐτῆς ὑπερέχουσαν, τὴν δὲ ὑπάτην ὑπὸ τῆς παραμέσης ὑπερεχομένην ὁμοίως·** κ. κτ. πληθ. : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,10,23 **ἐπὶ τὰς νήτας . . ἀναβαίνειν.**

νεατή (ἡ) θηλ. τοῦ νεατὸς βλ.λ., νεωστὶ ἀροθεῖσα.

νεατίς-ίδος (ἡ) γλωσσ. ἡ νεατή, ἡ νέα.

νέατος-η-ον, ἐπ. κ. ἰων. **νείᾰτος,** ἀρκαδ. **νήατος,** συνηρ. **νῆτος** (Ἡσ.), ἀνώμ. ὑπερθ. τοῦ νέος, ὡς μέσατος τοῦ μέσος· π.Ὁμ. ἀείποτε ἐπὶ τόπου ἢ μέρους τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὁ ἔσχατος, ὁ εἰς τὸ ἄκρον εὑρισκόμενος, ὁ ἀκρότατος, ὁ ἔσχατος, ὁ τελευταῖος, ὁ κατώτατος, ὁ χαμηλότατος· Ἡσ. «νῆτος· ἔσχατος» : Ἰλ.Β 824 **οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης** (εἰς τὴν κατωτάτην ὑπώρειαν τῆς Ἴδης), αὐτ.Ε 293 **αἰχμὴ δ' ἐξεσύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα,** αὐτ.Ε 857, Ὀδ. Η 127 **πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον παντοῖαι πεφύασιν,** Σόλ.13,10 **ἐκ νεάτου πυθμένος ἐς κορυφήν,** Χρησμ.π.Ἡρ.7,140 **οὔτε πόδες νέατοι οὔτε ὧν χέρες,** Ἱππ.Ἐντ.Παθ.27 **τὰς νεάτας πλευράς,** Ἀπολλ.Ρ 3,763 **νείατον ἰνίον·** || μτ. γενικ. : Ἰλ.Ζ 295 **ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων,** αὐτ.Λ 712 **νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος** (πόλις) [ἐπὶ τῶν μεθορίων τῆς Πύλου]· **2)** ἐπὶ χρόνου, ὁ ὕστατος, ὁ τελευταῖος : Σοφ.Ἀντ.627 **παίδων τῶν σῶν νέατον γέννημα,** αὐτ.807 **τὴν νεάταν ὁδὸν στείχουσαν** (τὴν τελευταίαν, τὴν ἐπὶ θάνατον), αὐτ.ΑΙ.1185· || τὸ οὐδ. **νέατον** ὡς ἐπίρρ. διὰ τελευταίαν φορὰν : Εὐρ. Τρῳ.201 **νέατον τεκέων σώματα λεύσσω, νέατον·** **3)** τὸ θηλ. **νεάτη** ὡς οὐσ. βλ.λ.

νεᾱτός-ή-όν [νεῶ] ἐπὶ χέρσου χώρου, ὁ νεωστὶ ἀροθείς, καλλιεργηθείς· Λεξ.Πανδεκτ. «νεατὴ γῆ ἐστιν ἡ προτιμηθεῖσα ἢ ἐπὶ ἐνιαυτὸν ἀργήσασα, ἣν οἱ Γραικοὶ νέασιν καλοῦσιν».

νεᾱτός (ὁ) [νεῶ] ἄροσις, γεώργησις τῆς χέρσου γῆς : Ξεν.Οἰκ.7,20 **καὶ γὰρ νεατὸς καὶ σπόρος . . καὶ νομή, ὑπαίθρια ταῦτα πάντα ἔργα ἐστί.**

νεαύξητος-ον σχόλ. ὁ νεωστί, ὁ προσφάτως ηὐξημένος, ὁ νεοαύξητος : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,692 [ὡς ἑρμην. τοῦ νεαλδής].

νέβελ (τό) (ἑβρ.) λεξ. κ. νεώτ. κ.**νεβέλ·** Εὐουδ. «νεβέλ· οἴνου μέτρον, ξεστῶν ρν, ὅμοιον ὑγροῦ τρία σάτα»· **2)** νεώτ. μουσ. μουσικὸν ὄργανον τῶν Ἑβραίων, νάβλας.

νεβλάραι Ἡσ. «περαίνειν» (πιθ. γρ. νεβλᾶραι).

νεβλάρεται Φώτ. «περαίνει, ἄσημος φωνὴ ἐπὶ τοῦ περαίνειν» (ἐσφ. γρ. κῶδ. νεβλόρετοι) : Ἀριστοφ.ἀπ.241.

νέθ⟨λ⟩εστα Ἡσ. «⟨τά⟩ περιτάλματα τῶν ἱερῶν. Σικελοί».

νέβραξ-ᾰκος (ὁ) λεξ. ὁ νεβρός· **2)** Ἡσ. «νέβρακες· οἱ ἄρρενες νεοττοί τῶν ἀλεκτρυόνων».

νέβρειος-ον (νεβρός) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἤ ἀναφερόμενος εἰς τὸν νεβρόν, ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος : Καλλ.Ἀρτ.244 οὐ γάρ πω νέβρεια δι' ὀστέα τετρήναντο, Πλούτ.Ἠθ.150Ε τοὺς νῦν αὐλοποιοὺς ὡς προέμενοι τά νεβρεῖα χρώμενοι τοῖς ὀνείοις βέλτιον ἠχεῖν λέγουσιν (ὀστᾶ) (ὅ.γρ. νέβρεια ὀστᾶ), ΑΠλ.305,1 νεβρείων αὐλῶν (τῶν ἐξ ὀστῶν τοῦ νεβροῦ).

νεβρῆ-έη (ἡ) ἡ δορά, τὸ δέρμα νοῦ νεβροῦ, ἡ νεβρίς : Ὀρφ.ἀπ.238,8 ὕπερθε νεβρῆς· || γεν. ἡ δορά : Ὀρφ.Ἀργ.449 νεβρῆν παρδαλέην. –

νεβρίας (ὁ) ὁ ὅμοιος πρὰς νεβρόν, ὁ κατάστικτος ὡς νεβρός, ὁ ποικίλος : Ἀριστλ.ΖΙ 565a,26 οὓς καλοῦσί τινες νεβρίας γαλεούς· || Ἡσ. «λάδας, ἔλαφος, νεβρίας».

νεβρίδιον μτγν. ὑποκορ. τοῦ νεβρὶς βλ.λ. : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,72.

νεβρῐδόπεπλος-ον μτγν. ἐπὶ τοῦ Βάκχου κ. τῶν βακχευόντων, ὁ ἐνδεδυμένος νεβρίδα, δέρμα νεβροῦ : ΑΠ 9,524,14.

νεβρῐδόστολος-ον ὁ νεβριδόπεπλος βλ.λ.: Ὀρφ. Ὕμν.52,10.

νεβρίζω φορῶ δέρμα νεβροῦ κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Διονύσου, ὅθ. ἑορτάζω τὰ Διονύσια· ΑΒ 282,20 «νεβρίζειν· νεβροῦ δέρμα φορεῖν· νεβρός δ' ἔκγονόν ἐστιν ἐλάφου» : Δημ.313 τὴν μὲν νύκτα νεβρίζων καὶ κρατηρίζων καὶ καθαίρων τοὺς τελουμένους· (ὅ. ἑρμ. π. Φωτ. περιβάλλω διὰ νεβρίδος τοὺς τελουμένους)· **2)** Ἁρποκρ. «ἐπὶ τοῦ νεβροὺς διασπᾶν κατά τινα ἄρρητον λόγον» **3)** ρηματ. π. νεβρισμός.

νεβρίς-ῖδος (ἡ) κ. νεώτ., γενικ. κ. -ῖδος (Διον.Περ. 703,946) ἡ δορά, τὸ δέρμα τοῦ νεβροῦ, τοῦ νεογνοῦ τῆς ἐλάφου, ἰδ. ὡς ἔνδυμα τοῦ Βάκχου καὶ τῶν βακχευόντων : Αἰσχ.ἀπ.90, Εὐρ.Βάκχ.137 νεβρίδος ἔχων ἱερὸν ἐνδυτόν, αὐτ.249 τὸν τερασκόπον ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὁρῶ, αὐτ. 696, Πλούτ.Ἠθ.672Α νεβρίδα χρυσόπαστον ἐνημμένος· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἰχθύων τελεοστέων ἀκανθοπτερυγίων ἐκ τῶν συαινιδῶν· || ὁμ. κ. γένος μικρῶν κανθάρων ἐκ τῶν καραβιιδῶν.

νεβρισμός (ὁ) (νεβρίζω) λεξ. τὸ φορεῖν νεβρίδα βλ.λ. κατὰ τὰς τελετὰς τοῦ Βάκχου· Ἁρποκρ. «ἔστι δὲ ὁ νεβρισμὸς καὶ παρ' Ἀριγνώτῃ ἐν τῷ περὶ τελετῶν».

νεβρίτης (ὁ) ὁ ὅμοιος πρὸς νεβρόν, νεογνὸν ἐλάφου· ὅθ. νεβρίτης λίθος πολύτιμος ἱερός λίθος τοῦ Βάκχου, ὅμοιος τῷ δέρματι τοῦ νεβροῦ, ἅ. νευρίτης (ἡ) : Ὀρφ.Λιθ.748.

νεβρῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. νευρίτης βλ.λ. λίθος : Πλίν.Φ1 37,175.

νεβρόγονος-ον ὁ ἐκ νεβροῦ προερχόμενος ἤ κατεσκευασμένος : Κλεοβουλ.3 κνήμη νεβρόγονὸς με . . οὖας ἔκραυσεν (ἀμφ.γρ.) (τὸ ὀστοῦν κνήμης νεβροῦ, ὁ αὐλός).

νεβροκτόνος-ον σχόλ. ὁ φονεύων νεβρόν, ὁ νεβροφόνος : Σχόλ.Καλλ.Ἀρτ.190.

νεβρός (ὁ) κ. νεώτ. κ. ἡ νεβρός (Εὐρ.Βάκχ.866, Τραγ.Ἀδέσπ.419) τὸ νεογνὸν τῆς ἐλάφου, τὸ (ἐ)λαφόπουλο, (ἐ)λαφάκι : Ἰλ.Θ 248 νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης, Ὀδ.Δ 336 ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος νεβροὺς κοιμήσασα, Ξεν.Κυν.9,3 ἀγούσας τοὺς νεβροὺς πρὸς τὸν τόπον, οὗ ἂν μέλλῃ ἑκάστη τὸν ἑαυτῆς εὐνάσειν· **2)** ἡ δορά, τὸ δέρμα νεογνοῦ τῆς ἐλάφου : Ἡρ.7,75 περὶ δὲ τοὺς πόδας τε καὶ τὰς κνήμας πέδιλα νεβρῶν· **3)** μτφ. σύμβολον φόβου καὶ δειλίας · Ἰλ.Δ 243 τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες ἠύτε νεβροί, αὐτ.Φ 29· **4)** ἐν παροιμ. ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα (αἱρεῖ) ἐπὶ πράγματος παραδόξου : Λουκ.Νεκρ.Δ 8,1. τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας· ὁ νεβρὸς τὸν λέοντα.

νεβροστολίζω μτγν. νεβρῷ στολίζω, περιβάλλω μὲ νεβρίδα βλ.λ. : Ἀνών.π.Θηο.Στεφ. ἐν λ. Δικτάμνου γάρ ἐπὴν αὖον δέμας ἐν παλάμαισι τρίψας ἀλφιτοειδὲς ἐνιστάξῃς Διόνυσον . . καὶ νεβροστολίσῃς· πρβλ. Λόβεκ. εἰς Φρύν.624.

νεβροτόκος-ον (τίκτω) μτγν. ὁ γεννῶν νεβρούς : Νίκ.Θηρ.142 νεβροτόκοι καὶ ζόρκες (σχόλ. «ἤγουν αὐτοὶ οἱ ἔλαφοι καί αἱ δορκάδες»).

νεβροῦμαι-όομαι μτγν. πσθ. μεταβάλλομαι εἰς νεβρόν : Νόνν.Δ 10,60 κεφαλὴν φάσματι νεβρωθεῖσαν.

νεβροφᾰνής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὡς νεβρὸς φαινόμενος, ὁ ὅμοιος πρὸς ἐλαφάκι : Νόνν.Δ 5,363 νεβροφανῆ ἐδαιτρεύσαντο.

νεβροφόνος-ον ὁ φονεύων νεβρούς, ἐλαφάκια : Ἀριστλ.ΖΙ 618b,20 ἔνιοι δὲ καλοῦσι νεβροφόνον αὐτόν (τὸν πύγαργον)· || ὡς κύρ. ὄν. υἱὸς τοῦ Ἰάσονος καὶ τῆς Ὑψιπύλης.

νεβροχᾰρής-οῦς-ές ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ ἐπὶ νεβροῖς χαίρων, ὁ ἀγαπῶν τοὺς νεβρούς : ΑΠ 9,525,14 (ἐσφ. γρ. ἀντὶ νευροχαρής).

νεβροχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἐνδεδυμένος νεβρίδα, δέρμα νεβροῦ : Σιμμ.15 νεαρὲ κόρε νεβροχίτων, Νόνν.Δ 26,28.

νεβρώδης-ους-ες ἐπίγρ. ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὁ ὅμοιος πρὸς νεβρόν, ὁ φορῶν νεβρίδα : ΑΠ 9,524,14.

νεγκούς (ὁ) νεώτ. κ. δημ. διεθν. ἐν χρ. τίτλος τῶν βασιλέων τῆς Ἀβησσυνίας.

νέγλα (ἡ) μτγν. κ. νίγλα ἡ μυστίλη· Πολυδ.6 87 «ἐμοὶ δὲ καὶ τ[illegible] καλουμένην νέγλαν μυστίλην ἥδιον καλεῖν ἢ νίγλαν».

νεγρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἤ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Νέγρους, ἢ ὁ προσιδιάζων εἰς αὐτούς, ὁ νιγριτικός : νεγρική τέχνη.

νεγρισμός (ὁ) νεώτ. χρωστική ἀνωμαλία τοῦ δέρματος, καθ' ἣν ἐμφανίζεται ἰσχυρὰ μελάγχροια κατὰ τὰς ἀρθρώσεις κ. ἰδ. τὰς δερματικὰς πτυχώσεις, μελανισμός.

νεγροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς Νέγρους ἢ ὁ προσεγγίζων πρὸς τοὺς Νέγρους φυλετικῶς.

νέγρος (ὁ) (Ἰταλ.) νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν φυλὴν τῶν μαύρων, ἰδ. ὁ ἐξ Ἀμερικῆς καταγόμενος· πρβλ. νιγρίτης.

νεδίας Ἡσ. «τὰς αἰθυίας».

νεέκδορος-ον μον. ὁ νεωστὶ ἐκδαρείς, γδαρμένος, ὁ νεόγδαρτος : Τζέτζ.Χιλ.9,71 βύρσαις βοῶν γὰρ ἔστρωσε τοὺς λόφους νεεκδόροις.

νεέλασσα (ἡ) (ἑβρ.) μτγν. ἡ ἀγαλλομένη : ΠΔ Ἰὼβ 39,13 πτέρυξ τερπομένων νεέλασσα, ἐὰν συλλάβῃ ἀσίδα καὶ νέσσα;

νέες ἰων. ὀνομαστ. πληθ. τοῦ ναῦς βλ.λ.

νέεσσι ἰων. δοτ. πληθ. τοῦ ναῦς βλ.λ.

νεϝόστατος-ον κύπρ. ἀντὶ νεόστατος βλ.λ.

νέη (ἡ) θηλ. τοῦ νέος βλ.λ.

νέηαι β' ἑν. ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ νέομαι βλ.λ. : Ἰλ. Α 32 σαώτερος ὥς κε νέηαι.

νεηγενής-οῦς-ές ἰων. ἀντὶ νεᾱγενής ὁ νεωστί, ἄρτι γεννηθείς, ἀρτιγενής, νεογέννητος : Ὀδ.Δ 336 νεβροὺς . . νεηγενέας, Ἀντιπ.Σιδ.ΑΠ 7,210,1. νεηγενέων τέκνων.

νεηθᾰλής-οῦς-ές ἰων. ὁ νεωστὶ ἀνθήσας, βλαστήσας, ὁ νεοθαλής : Εὐρ.Ἴων 112 ἄγ' ὦ νεηθαλὲς ὦ καλλίστας προπόλευμα δάφνας.

νεήκης-ους-ες (ἀκή) ἐπ., δωρ. νεάκης ὁ νεωστὶ ἀκονηθείς· Ἡσ. «νεήκεσσι· νεωστὶ ἠκονημένοις, ὀξέσι» : Ἰλ.Ν 391 ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, αὐτ.484· πρβλ. Ἡρωδιον.1,82.

νεηκονής-οῦς-ές (ἀκόνη) ἐπὶ ξίφους, ὁ νεήκης, ὁ κοφτερός· Ἡσ. «νεηκονές· ἠκονημένον νεωστί» : Σοφ.Αἴ.820 **σιδηροβρῶτι θηγάνῃ νεηκονής.**

νεηλαίη (ἡ) Ἰων. ἀντὶ νεολαία· Ἡσ. «νεότης πᾶσα» (κῶδ. νέηλαι).

νεηλάτης (ὁ) (ναῦς, ἐλαύνω) Ἡσ. «ὁ ἰθύνων ἢ ἐλαύνων τὴν ναῦν».

νεήλατος-ον (νέος, ἐλαύνω) Ἡσ. «νεοτευχής»· **2)** **τὰ νεήλατα** ὡς οὐσ. ἐνν. ἄλφιτα, τὰ νεωστὶ **ἀληλεσμένα,** ἀλεσμένα· ἄλευρα : Δημ.314 **μισθὸν λαμβάνων τούτων ἄνθρυπτα καὶ στρεπτοὺς καὶ νεήλατα·** ‖ **εἶδος** πλακουντίων ἐκ νεωστὶ ἀληλεσμένων ἀλεύρων : Πολυδ.6,77.

νεηλεχής-οῦς-ές μσν. ὁ νεωστὶ ἐλθὼν εἰς γάμον, νυμφευθείς : Πρόδρ.Ἀμάραντος Ἔρωτες 458 **χαῖρε γάμος τε λέχος τε νεηλεχέων αἰζηῶν.**

νεηλιφής-οῦς-ές (ἀλείφω) ὁ νεωστὶ ἀλειφθεὶς οἷον μὲ μύρον, ἔλαιον, ἄσβεστον, ὁ νεόχριστος : Ἀριστλ.Πρ.899β,18 **νεηλιφεῖς οἰκίαι.**

νέηλυς-υδος (ὁ,ἡ) (ἔρχομαι, ἤλυθον) κ. νεώτ. ὁ νεωστὶ ἐλθών, ὁ πρώτην φορὰν εἴς τινα τόπον ἐλθών, ὁ νεοφερμένος : Ἰλ.Κ 434 **Θρήικες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες,** Ἡρ.1,118 **τὸν παῖδα τὸν νεήλυδα,** Πλάτ.Νόμ.879D **εἴτε πάλαι ἐνοικοῦντος εἴτε νεήλυδος ἀφιγμένου,** Γρηγ.Ναζ.327D.

νεήμελκτος-η-ον μτγν. ἐπὶ γαλακτοδόχου ἀγγείου, ὁ εἰς ὃ νεωστὶ ἠμέλχθη γάλα : Νίκ.Ἀλεξ.310 **γάλακτος νεημέλκτῃ ἐνὶ πέλλῃ.**

νεηνίης-εω (ὁ) ἐπ. κ. Ἰων. ἀντὶ νεανίας βλ.λ.

νεῆνις-ιδος (ἡ) ἐπ. κ. Ἰων. ἀντὶ νεᾶνις βλ.λ.

νεηνίσκος (ὁ) Ἰων. ἀντὶ νεανίσκος βλ.λ.

νέηξ-ηκος (ὁ) Ἰων. ἀντὶ νέαξ βλ.λ. : Καλλ.ἀπ.78.

νεήτομος-ον (τέμνω) ἐπίγρ. ὁ νεωστὶ ἢ ἐν τῇ νεότητι περιτμηθείς, εὐνουχισθείς, ὁ νεότομος : Ἐρύκ.ΑΠ 6,234 **γάλλος ὁ χαιτάεις, ὁ νεήτομος.**

νεήφατος-ον ποι. ἀντὶ νεόφατος ὁ νεωστὶ λεχθείς, ἀκουσθείς, ὁ πρώτην φορὰν λεγόμενος, ὁ νεοφώνητος, ἀντίθ. παλαίφατος : Ὑμν.Ἑρμ.443 **θαυμασίην γὰρ τήνδε νεήφατον ὄσσαν ἀκούω.**

νέθω δημ. κ. γνέθω, νήθω, κλώθω : παροιμ. **νέθει, νέθ' ἡ παπαδιὰ κι ὁ παπάς ξεβράκωτος** (ἐπὶ ὀκνηρῶν ἢ ἀνικάνων εἴς τι ἔργον).

νεί βοιωτ. κ. ἀρκαδ. ἀντὶ νὴ βλ.λ. : Ἀριστφ.Ἀχ. 867 (δ.γρ.).

νέϊ (τό) (περσ.) νεώτ. κ. δημ. εἶδος πλαγιαύλου ἄνευ κλειδῶν.

νεῖαι ἐπ. β' ἑν. ἐνεστ. τοῦ νέομαι βλ.λ. : Ὀδ.Λ 144.

νειαρά (ἡ) κ. **νέαιρα,** ἀνώμ. συγκρ. θηλ. τοῦ νέος, π. Ὁμ. ἀείπατε μετὰ τοῦ οὐσ. γαστήρ, ἡ κατωτάτη, ἀκροτάτη γαστήρ, τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλίας : Ἰλ.Ε 539, αὐτ.Π 465 **τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα·** ‖ κ. γεν. ἐπὶ μέρους τοῦ σώματος, ὁ τελευταῖος, ὁ κατωτέρω : Νίκ.Ἀλεξ.270 **νείαιραν σάρκα·** **2)** ὡς οὐσ. τὸ ὑπογάστριον : Ἱππ.Κωακ. 579 **βάρος ἐν νειαίρῃ.**

νειάτιος-ον μτγν. ἀντὶ νείατος, νέατος : Μαν.6, 738 **νειατίην ἐλάων περὶ νύσσαν.**

νείατος-η-ον ἐπ. ἀντὶ νέατος βλ.λ.

νείδι (τό) δημ. τὸ ὄνειδος, ἡ ἀτίμωσις : παροιμ. **κάλλιο τοῦ Χάρου σκέπασμα παρὰ τοῦ νειδι** (προτιμότερος ὁ θάνατος τῆς ἀτιμώσεως).

νείζω δημ. ὀνειδίζω.

νειηγενής-οῦς-ές μτγν. ὁ νεηγενής, ὁ νεογέννητος : Θεοδοτ.π.Ἀλεξ.Πολ.3,217 **νειηγενὲς αἷμα.**

νεικάαντερ Ἐπιγρ. ἐν Σπάρτῃ, μτχ. ἀόρ. ἀντὶ νικήσαντες.

νεικάαρ Ἐπιγρ. ἐν Σπάρτῃ, μτχ. ἀόρ. ἀντὶ νικήσας· πρβλ.Ἀθηνᾶ 1,255.

νεικάδιον (τό) Ἐπιγρ. **ἐν** Παλαιστίνῃ, μικρὸν ἀγαλμάτιον τῆς Νίκης.

νεικείω Ἰων. ἀντὶ νεικέω βλ.λ. : Ἰλ.Β 277 **νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσι.**

νεικέσσιος Ἡσ. «πολέμιος».

νεικεστήρ-ῆρος (ὁ) (νεικέω) ποι. μτ. γενικ. ὁ φιλόνικος, ὁ κακολόγος, ὁ ἐπιτιμητής, ὁ φέγων τινά : Ἡσίοδ.Ἔργ.716 **μηδὲ κακῶν ἕταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεστῆρα.**

νεικέω (νεῖκος), Ἰων. **νεικείω,** γ' πληθ. **νεικεῦσι** γ' ἑν. ὑποτ. **νεικείῃ** (Ἡσίοδ.Ἔργ.332) κ. **νεικείῃσι** (Ἰλ.Α 579) κ. μτχ. **νεικείουσα** (Θεόκρ.1,35), παρατ. **ἐνείκεον** (Ἰλ.Σ 498) κ. **νείκειον** (Ὀδ.Χ 26) κ. θαμιστ. **νεικείεσκον** (Ἰλ.Δ 241), μέλλ. **νεικέσω** (Ἰλ.Κ 115), ἀόρ. **ἐνείκεσα** κ. ἐπ. **νείκεσα** (Ἰλ.Κ 158) κ. **νείκεσσα** (Ἰλ.Γ 38), ἀμτβ. ἐρίζω, φιλονικῶ μετά τινος : Ἰλ.Σ 498 **ἐνείκεον εἵνεκα ποινῆς,** Ἡρ.9,55 **νεικέων δὲ ὁ Ἀμομφάρετος λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι χερσί·** ‖ κ. μτ. δοτ. : Ἰλ.Υ 254 **ἔριδας περὶ θυμοβόροιο νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι** (ἐρίζουσι ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην), Ὀδ.Ρ 189 **δέδια, μή μοι ὀπίσσω νεικείῃ·** ‖ κ. μτ. συστ. ἀντικ. : Ἰλ.Υ 252 **τί ἢ ἔριδας καὶ νείκεα νῶιν ἀνάγκη νεικεῖν ἀλλήλοισιν ἐναντίον·** **2)** μτβ. μτ. προσ. ἐπιπλήττω, μέμφομαι, φέγω, κατηγορῶ τινα : Ἰλ.Β 221, αὐτ.Ω 29 **ὃς νείκεσσε θεάς, . . τὴν δ' ᾔνησε·** ‖ συνήθ. μτ. αἰτ. προσ. κ. δοτ. τοῦ ὀργάνου ἢ ἄνευ αἰτ. : Ἰλ.Β 224 **Ἀγαμέμνων νείκεε,** αὐτ.Γ 38 **τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν,** Ὀδ.Χ 225 **νείκεσσεν δ' Ὀδυσσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν,** Ἡρ.8,125 **φθόνῳ καταμαργέων ἐνείκεε τὸν Θεμιστοκλέα·** **3)** ρηματ.π. νεικεστήρ.

νείκη (ἡ) τὸ νεῖκος· **ἡ** ἔρις· ΕΜ 276,3 «νείκη, ἡ φιλονικία, ἐκ τοῦ νεῖκος» : Αἰσχ.Ἀγ.1378 **ἐμοὶ δ' ἀγὼν ὅδ' οὐκ ἀφρόντιστος πάλαι νείκης παλαιᾶς** (διόρθ. ἀντὶ νίκης), Ἐπιγρ. π. Παυσ.5,2,5 **Σισυφίαν δὲ μολεῖν χθόν' ἐκώλυεν ἀνέρα νείκη ἀμφὶ Μολιονιδᾶν,** Εὐρ.Ὀρ.1679 **νείκας τε διαλύεσθε·** ‖ ἡ θεὰ τῆς φιλονικίας, ἡ Ἔρις : Τίμων Φλ.2 **Νείκης ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη** (δ.γρ.Νίκης).

νεικητήρ-ῆρος (ὁ) δ.γρ. ἀντὶ νεικεστήρ βλ.λ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.716.

νεικλητήρ Ἡσ. ελίκμητήρ· Μεγαρεῖς».

νεῖκλον (τό) Ἡσ. «λίκνον»· πρβλ. νίκλον.

νεῖκος-εος-(-ους) (τό) ἔρις, φιλονικία : Ἰλ.Ω 107 **ἐννῆμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρεν,** Ἡρ.6,42 **οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τούτων ἐς νεῖκος φέρον Ἴωσι,** Πίνδ.Ο 10(11),39 **νεῖκος δὲ κρεσσόνων ἀποθέσθ' ἄπορον,** Σοφ.ΟΤ 633 **μεθ' ἧς τὸ νῦν παρεστὸς νεῖκος εὖ θέσθαι χρεών,** Καλλ.Ἴαμβ.1,202 **νεῖκος θέσθαι·** κ. κτ. πληθ. : Ἰλ.Β 376 **ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει·** ‖ κ. ἐπὶ ἐρίδων ἢ διαταράξεως τῶν σχέσεων μεταξὺ ἐθνῶν : Ἡρ.7,158 **ὅτε μοι πρὸς Καρχηδονίους νεῖκος συνῆπτο,** αὐτ.8,87, Ξεν.Κυν. 1,17 **εἰ πρὸς τοὺς βαρβάρους τῇ Ἑλλάδι νεῖκος ἢ πόλεμος·** **2)** ἀγὼν λόγων, λογομαχία, λοιδορία, ὕβρις, ὀνειδισμός : Ἰλ.Η 95 **νείκει ὀνειδίζων,** αὐτ.Ψ 483 **Αἶαν νεῖκος ἄριστε, κακοφραδές,** Ἡρ.9,55 **ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτῶν τοὺς πρώτους·** **3)** ἀγὼν δικαστικός, φιλονικία ἐν δικαστηρίῳ, διαφορά : Ἰλ.Ξ 205 **καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω,** αὐτ.Σ 497, Ὀδ.Μ 440 **κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν·** ‖ ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν ἐξουσίαν : Ἡρ.3,62 **οὐδὲ ὅκως τι ἐξ ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς νεῖκός τοι ἔσται ἢ μέγα ἢ σμικρόν·** **4)** ἀγών, μάχη, συμπλοκή : Ἰλ.Δ 444 **ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίιον ἔμβαλε μέσσῳ ἐρχομένη καθ' ὅμιλον,** αὐτ.Ν 271, Ὀδ.Σ 264 **οἵ κε τάχιστα ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοιίου πολέμοιο,** Ἡσίοδ.Ἔργ.33 **τοῦ κε κορεσσάμενος νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοι κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις,** Ἀριστφ.Σφ.867 **ὅτι γενναίως ἐκ τοῦ πολέμου καὶ τοῦ νείκους ξυνέβητον·** **5)** ἡ αἰτία τῆς ἔριδος, ἡ ἀφορμή : Σοφ.ΟΤ 702 **λέγ', εἰ σαφῶς τὸ νεῖκος ἐγκαλῶν ἐρεῖς·** **6)** εἰδ. ἐν τῇ φιλο-

σοφία τοῦ Ἐμπεδοκλέους, ἡ μία τῶν δύο δημιουργῶν τοῦ κόσμου δυνάμεων, ἅ. ὑπ' αὐτοῦ καλουμένη ἀλλαχοῦ ἔρις ἢ ἔχθος ἢ κότος ἢ δῆρις, οὖσα ἐν συνεργασίᾳ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν **ἑτέραν, ἣν καλεῖ φιλίαν**, ἅ. φιλότητα ἢ στοργὴν ἢ Ἀφροδίτην ἢ Κύπριν : Ἐμπ.17,8, Ἀριστλ.Μεταφ. 985a,24· πρβλ. Πλάτ.Σοφ.243Α.
νειλαγάθια (τά) μτγν. τὰ ἐκ τοῦ Νείλου προερχόμενα ἀγαθά : Κοσμ.149D· πρβλ. νειλαῖα.
νειλαῖα (τὰ) πάπ. ἑορτή τις ἐν Αἰγύπτῳ εἰς τιμὴν τοῦ ποταμοῦ Νείλου, εὐεργέτου τῆς χώρας.
νειλαιεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ Νειλαῖος βλ.λ. : Λεωνίδ.Ἀλ.ΑΠ 9,353 **δῶρον ὁ Νειλαιεὺς πέμπει.**
νειλαῖος-α-ον ὁ ἐκ τοῦ Νείλου : Λεωνίδ.Ἀλ. ΑΠ 6,321 **Νειλαίη Μοῦσα Λεωνίδεω**, Ἀθήν.7,312Α **νειλαῖοι δ' εἰσὶν ἰχθύες** (δ.γρ. νειλῷοι).
νειλόβροχος-ον πάπ. ἐπὶ χώρας ἢ ἀγροῦ, ὁ ὑπὸ τοῦ Νείλου βρεχόμενος, ποτιζόμενος.
νειλοβροχῶ-έω πάπ. παθ. καλύπτομαι ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ Νείλου, πλημμυροῦμαι : Πάπ. **νειλοβροχθείσας ἀρούρας.**
νειλογενής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐκ τῆς χώρας τοῦ Νείλου καταγόμενος : Λεωνίδ.Ἀλ.ΑΠ 9,355 **τοῦτ' ἀπὸ Νειλογενοῦς δέξο Λεωνίδεω.**
νειλοθαλής-οῦς-ές (θάλλω) πιθ. δ.γρ. τοῦ νειλοθερής βλ.λ.
νειλοθερής-οῦς-ές (θέρω) ὁ ἀκμάσας, ὁ γεννηθεὶς ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Νείλου ἢ κτ. δ. ἑρμ. ὁ ἐκ τοῦ ἐν τῇ νειλαίᾳ χώρᾳ καύματος ἐρυθρωπός, μελαφὸς τὴν χροιὰν γενόμενος : Αἰσχ.Ἱκ.71 **τὰν ἁπαλὰν νειλοθερῆ παρειὰν** (σχόλ. «τὴν ἐν Νείλῳ θερισθεῖσαν ὅ ἐστι βλαστήσασαν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀπὸ τῶν σταχύων δὲ ἡ μεταφορά».
νειλοκαλάμη (ἡ) πάπ. πόα τις αἰγυπτιακή : **νειλοκαλάμης σπέρμα.**
νειλομετρικός-ή-όν πάπ. κ. νεώτ. ὁ ἐν χρήσει ἢ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν βαθμολόγησιν τοῦ νειλομετρίου βλ.λ. : **νειλομετρικὸς πῆχυς.**
νειλομέτριον (τὸ) μτγν., ἅ. νειλοσκοπεῖον, ἐγκατάστασίς τις ἐν τῷ ποταμῷ Νείλῳ πρὸς ἡμερησίαν μέτρησιν τῆς καθ' ἕκαστον ἔτος γινομένης βαθμιαίας ὑψώσεως καὶ εἶτα πτώσεως τῶν ὑδάτων αὐτοῦ, ἀνάλογος πρὸς τὸ ἤδη ἐν χρ. νειλόμετρον βλ.λ.· Στράβ.17,1,48 «ἔστι δὲ τὸ νειλομέτριον συννόμῳ λίθῳ κατεσκευασμένον ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Νείλου φρέαρ, ἐν ᾧ τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου σημειοῦνται τὰς μεγίστας τε καὶ ἐλαχίστας καὶ τὰς μέσας· συναναβαίνει γὰρ καὶ συνταπεινοῦται τῷ ποταμῷ τὸ ἐν τῷ φρέατι ὕδωρ· εἰσὶν οὖν ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ φρέατος παραγραφαί, μέτρα τῶν τελείων καὶ τῶν ἄλλων ἀναβάσεων· ἐπισκοποῦντες οὖν ταύτας διασημαίνουσι τοῖς ἄλλοις ὅπως εἰδεῖεν» : Ἡλιόδ.Αἰθ.9,22 **αἳ δὲ τήν τε φρεατίαν τὰ νειλομέτριον ἐδείκνυσαν.**
νειλόμετρον (τὸ) νεώτ. ἡ ἐν τῇ ποταμίᾳ νήσῳ Ρόδᾳ ἔναντι τοῦ Καΐρου ἤδη ἀπὸ τοῦ 9ου μ.Χ. αἰῶνος γενομένη ἐγκατάστασις, ἡ ἀπατελουμένη ἐκ τετραγώνου φρέατος συγκοινωνοῦντος μετὰ τοῦ Νείλου καὶ περιέχοντος μαρμαρίνην στήλην ἐφ' ἧς εἶναι ἐγκεχαραγμέναι 24 γραμμαὶ κατ' ἀπόστασιν ἡμίσεος καί τι πλέον μέτρου τῆς μιᾶς ἀπὸ τῆς ἄλλης, καθοριζομένης οὕτως τῆς στάθμης τοῦ ὕδατος κατὰ τὴν ὕψωσιν καὶ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ· πρβλ. νειλομέτριον.
νειλόρρυτος-ον (ρέω) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ χώρας κ. ἰδ. τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τοῦ Νείλου διαρρεόμενος, ἀρδευόμενος, ποτιζόμενος : Λεωνίδ.Ἀλ. ΑΠ 9,350 **νειλορρύτου δῶρον ἀπὸ προβολῆς.**
νειλοσκοπεῖον (τὸ) μτγν. τὸ νειλομέτριον βλ.λ. : Διόδ.Σ 1,36 **διὰ δὲ τὴν ἀγωνίαν τὴν ἐκ τῆς ἀναβάσεως τοῦ ποταμοῦ . . κατεσκεύασται Νειλοσκοπεῖον . . ἐν τῇ Μέμφει** (κῶδ. Νειλοσκόπιον).
νειλοφράκτης (ὁ) νεώτ. φράκτης, φράγμα ἐγειρόμενον ἐγκαρσίως τοῦ ποταμοῦ Νείλου πρὸς συγκράτησιν τῶν ὑδάτων αὐτοῦ, ὅπου ὁπότομος εἶναι πτῶσις τῆς ροῆς, πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ πλημμυρῶν, ἰδ. κατὰ τὴν περίοδον τῆς ὑψώσεως τῶν ὑδάτων : **οἱ νειλοφράκται τοῦ Ἀσσουάν.**
νειλοφυής-οῦς-ές μσν. ὁ παρὰ τὸν Νεῖλον φυόμενος : Φιλῆς 1,333 **νειλοφυεῖς πόαι.**
νειλωΐς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ νειλῷος, ἡ κειμένη ἐπὶ τοῦ Νείλου, παρὰ τὸν Νεῖλον : Ἐπίγρ.ΑΠ 9,710 **Νειλωΐδες πυραμίδες.**
νειλῷος-α-ον μτγν. κ. **νειλῶος** ὁ ἐκ τοῦ Νείλου, ὁ Νειλαῖος : Λουκ.Πλ.15 **πρὸς τῆς Ἴσιδος κἂν τὰ Νειλῷα ταῦτα ταρίχη τὰ λεπτὰ μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου**, Ἀθήν.7,312Α **νειλῷοι δ' εἰσὶν ἰχθύες** (δ.γρ. νειλαῖοι), Πάπ. **ἡ τῶν νειλῴων ὑδάτων πρόσβασις**, αὐτ. **κτῆμα διακείμενον ἐπάνω τῶν νειλῴων ὑδάτων**· ‖ **τὰ Νειλῷα** ἑορτὴ κατὰ τὴν πλήμμυραν τοῦ Νείλου : Ἡλιόδ.Αἰθ.9,9 **καὶ γάρ πως συνέπεσε καὶ τὰ Νειλῷα τότε, τὴν μεγίστην παρ' Αἰγυπτίοις ἑορτήν.**
νειλώτης (ὁ) μτγν., θηλ. **νειλῶτις** ὁ ἐν ἢ παρὰ τῷ Νείλῳ κατοικῶν, ὁ ἐν ἢ παρ' αὐτῷ ὤν : Ἀθήν.7,309Α **οἱ νειλῶται κορακῖνοι ὅτι γλυκεῖς καὶ εὔσαρκοι, ἔτι δὲ ἡδεῖς**· ‖ εἰδ. νεώτ. κτ. πληθ. περιληπτ. ὀν. φυλῶν τινων νέγρων ἐν τῷ Ν τμήματι τοῦ Σουδάν.
νειλῶτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ νειλώτης, μετὰ τοῦ χθών, ἡ χώρα τοῦ Νείλου : Αἰσχ.Πρ.814 **οὗτος σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα Νειλῶτιν**, Χρησμ. Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.9,242 **οἱ τὸ καλὸν πίνοντες ὕδωρ Νειλώτιδος αἴης.**
νεῖμαν ἐπ. γ' πληθ. ἀορ. τοῦ νέμω βλ.λ. : Ἰλ.Γ 274.
νεῖμεν ἰων. ἀόρ. ἀπαρφ. τοῦ νέμω βλ.λ.: Σοφ.Αἴ.1201.
νεῖμον ἐπ. β' ἑν. προστ. ἀορ. τοῦ νέμω **βλ.λ.**
νειόθε(ν) (νέατος) ἐπίρρ. ἰων. ἀντὶ νέοθι ἐκ τοῦ πυθμένος, ἐκ τοῦ βάθους : Ἰλ.Κ 10 **νειόθεν ἐκ κραδίης ἀνεστενάχιζε**, Ἀπολλ.Ρ 1,1197, Λουκ.Περεγρ.7 **καὶ δῆλος ἦν νειόθεν αὐτὸ δρῶν** (ἐκ καρδίας), Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.4,467,25 **νειόθε δ' ἐξανέηκεν . . πηγήν**· ‖ κ. μτ. γενικ. : Ἄρατ.233 **νειόθεν Ἀνδρομέδης**, Κερκ.4,55.
νειόθι (νέατος) ἐπίρρ.ἰων. ἀντὶ νέοθι, ἐν τῷ βάθει, κατὰ βάθος, βαθύτατα : Ἡσίοδ.Θ 567 **δάκεν δὲ ἑ νειόθι θυμὸν** (ἐλύπει αὐτὸν κατάκαρδα)· ‖ κ. μτ. γενικ. : Ἰλ.Θ 317 **τά που μάλα νειόθι λίμνης κείσεσθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα**, Ἄρατ.89 **νειόθι σπείρης**, Ἀπολλ.Ρ 1,63 **νειόθι γαίης**, αὐτ.1,990 **νειόθι πέτρης**· **2)** ὑποκάτω, κάτω, ἀντίθ. ὑψόθι : Ἀπολλ.Ρ 2,355, Νίκ.Ἀλεξ.520 **νειόθ' ὑφισταμένην.**
νειοκόρος (ὁ,ἡ) ἰων. ἀντὶ νεωκόρος βλ.λ. : Παγκράτ.ΑΠ 6,356 **τὰ τῆσδε εὔτεκνα κἀντὶ μιῆς θὲς δύο νειοκόρους.**
νειοποιῶ-έω ποιῶ νειόν, ἀφήνω χωράφιόν τι ἀγεώργητον ἢ σπείρω εἰς χωράφιον ὄσπρια ἢ λαχανικά, δι' ὧν ἐνδυναμοῦται ἡ γῆ καὶ οὕτω παρασκευάζεται διὰ νέαν σπορὰν σίτου : Ξεν.Οἰκ. 11,16 **ἥν τέ μοι φυτεύοντες τυγχάνωσιν ἥν τε νειοποιοῦντες . . ἥν τε καρπὸν προσκομίζοντες.**
νεῖος-η-ον ἰων. ἀντὶ νέος : Ἀπολλ.Ρ 1,125 **νεῖον ἀπ' Ἀρκαδίης Λυγκήϊον Ἄργος ἀμείψας.**
νεῖος-α-ον (ναῦς) Ἐπιγρ. ἀττ. ἀντὶ νήϊος, ὁ ναυπηγικός· Μοῖρ.270 «νεῖα, τὰ εἰς παρασκευὴν πλοίου ξύλα», Θεόγνωστ.Καν.121,18 «νεῖον· δηλοῖ δὲ τῆς νηὸς τὸ πυθμενοειδὲς ξύλον».
νειός (ἡ) κ. μσν. κ. **νεός** (Ξεν.Οἰκ.16,10) κ. **νέα** (Θεόφρ.ΦΑἰτ.3.20,7) νέα γῆ, χωράφιον ἐκ νέου ἀροθέν, ἀφοῦ παρέμεινεν ἐπί τινα χρόνον ἀγεώργητον, νειάμα· Ἡσ. «νειός· κυρίως μὲν ἡ νεωστὶ μεταβεβλημένη γῆ, τουτέστιν ἠροτριωμένη· νέα γὰρ φαίνεται» : Ἰλ.Κ 353 **αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης**

πηκτὸν ἄροτρον, αὐτ.Σ 541,'Οδ.Ε 127 νειῷ ἐν τριπόλῳ, 'Ησιοδ.'Εργ.463 νειὸν δὲ σπείρειν ἔτι κουφίζουσαν ἄρουραν (Τζέτζ. «σπεῖρε δὲ τὴν νεαθεῖσαν γῆν καὶ ἔτι κούφην οὖσαν καὶ μὴ συμπιληθεῖσαν καὶ στερεωθεῖσαν, ἀλλὰ σπογγώδη», Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,8,1 αἴτιον τοῦ θᾶττον ἐκτελοῦν καὶ μὴ καρπίζεσθαι τὴν γῆν, ἀλλὰ νειὸν ποιεῖν, Διον.'Αλ.Ρητ.10,17 σχίζουσι τὴν νειὸν βοΐδίοις· 2) ἡ ἄροσις καὶ ἡ εἰδικὴ σπορὰ ἀγροῦ πρὸς ἀναζωογόνησιν αὐτοῦ : Ξεν.Οἰκ.16,10 τῷ σπόρῳ νεὸν δεῖ ὑπεργάζεσθαι, Θεόφρ.ΦΙ 8,6,3 νειὸς ἀμείνων ἡ χειμέριος τῆς ἐαρινῆς, αὐτ.8,7,2 ἡ ἀρίστη νειὸς ἀπὸ τῶν κυάμων, Γεωπ.3,6,7 εἰς νειὸν ἄρουν· 3) ἐπὶ θηλείας ἵππου, ἡ ἐπὶ ἔτος ἀφεθεῖσα ἀνόχευτος : 'Αριστλ.ΖΙ 577a,2 ἕνα ἐνιαυτὸν . . ἀνάγκη διαλείπειν καὶ ποιεῖν ὥσπερ νειόν.

νειότατον 'Ησ. «κατώτατον».

νειοτομεύς-έως (ὁ) (τέμνω) μτγν. ἐπίθ. τοῦ ἀρότρου, ὁ τὴν νειὸν τέμνων, ὁ γεωργῶν, ἀροτριῶν χέρσον γῆν : 'Αγαθ.ΑΠ 6,41,1 χαλκὸν ἀροτρήτην, κλασιβώλακα, νειοτομῆα.

νειόφατον 'Ησ. «νεόκρατον».

νεῖρα (ἡ) ἡ ἄ. νείαιρα βλ.λ. : Αἰσχ.'Αγ.1478.

νειρεύς-έως (ὁ) Ζωναρ.1389 «κόχλος».

νειρίτης (ὁ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ νηρίτης βλ.λ.

νείρομαι δημ. ἀποθ. ὀνειρεύομαι· 2) συνεκδ. ὀνειροπολῶ : δ.διστ. νείρομαι μιὰ μελαχροινὴ ποὺ βρίσκεται στὰ ξένα.

νειρός-ά-όν (1) συνηρ. ἀντὶ νεαρός, ὁ ἔσχατος, κατώτατος : Λυκόφρ.896 ἐν χθονὸς νειροῖς μυχοῖς, 'Ησ. ἐν λς νειρόν, νηρόν· 2) τὸ θηλ. νειρὰ ὡς οὐσ. ἡ νείαιρα βλ.λ.2)· 'Ησ. ἐν λ. νειρὴ κοίλη (δ.γρ.)· || κ. ὡς ἐπίθ. : Αἰσχ.'Αγ.1479 (διόρθ.), Εὐρ.Ρῆσ.794 νεῖραν εἰς πλευρὰν (πιθ.).

νειρός-ά-όν (2) ὁ ἰσχυρός, ὁ ὁρμητικός· 'Ησ. «νειρόν· σφοδρόν».

νείσ(σ)ομαι ἄ. νίσσομαι βλ.λ.

νεῖται ἐπ. συνηρ. γ' ἑν. ἐνεστ. ὁριστ. ἀντὶ νέεται τοῦ νέομαι βλ.λ. : 'Οδ.Ξ 152 ὡς νεῖται 'Οδυσεύς.

νείφω κ. **νίφω**, μέλλ. νείψω ('Επίκ.π.Πλουτ.'Ηθ. 949Β) κ. παθ. β' νειφήσομαι (ΠΔ Λευτ.15,12), ἀόρ. ἔνειψα (ἐν συνθ. 'Αριστφ.'Αχ.138) κ. παθ. (ἐν συνθ. Διον.'Αλ.Ρωμ.12,8), Σχόλ.'Ιλ.Α 420 «τὸ νείφω σημαίνει τὸ βρέχω, ὅπερ γράφεται διὰ τῆς ει φθόγγου, ἐξ οὗ νέφος καὶ νεφρός· νίφω τὸ χιόνι διὰ τοῦ ι, ἐξ οὗ τὸ ἀγάννιφον»· συνήθ. ἀπροσ. χιονίζει : 'Αριστφ.'Αχ.1141, αὐτ.Σφ.773 ἐὰν δὲ νείφῃ, πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος, ὕοντος, εἴσει, 'Ασκληπιάδ.ΑΠ 5,63 νεῖφε, χαλαζοβόλει, ποίει σκότος (Ζεῦ)· κ. μτφ. : Νικοφ.13 νιφέτω ἀλφίτοις (ἄς βρέχῃ ἄλφιτα, κρίθινο ἀλεύρι)· || σπαν. κ. προσωπ. χιονίζω : 'Ιλ.Μ 280 ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεὺς νειφέμεν, Ξεν.Κυν.8,1 ὅταν νείφῃ ὁ θεός, Βαβρ.45 ἔνειψεν ὁ Ζεύς· || κ. μτφ. : Πινδ.Ι 7(6),5 χρυσῷ νείφων (πίπτων ὡς βροχή)· || κ. μέσ. ὡς ἐνεργ. : Αἰσχ.'Επτ.213 ὁ δὲ νιφάδος ὅτ' ὀλοὰς νειφομένας βρόμος ἐν πύλαις, 'Αριστφ.ἀπ 569,5 ὑρίχους νειφομένους σύκων ὁμοῦ τε μύρτων· 2) παθ. χιονίζομαι, καλύπτομαι ὑπὸ χιόνος : 'Ηρ.4,31 τὰ κατύπερθε ταύτης τῆς χώρης αἰεὶ νείφεται, Ξεν. 'Ελλ.2,4,3 οἱ νειφόμενοι ἀπῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, Πολύβ.16,12,3 οὔτε νείφεται τὸ παράπαν οὔτε βρέχεται, Διόδ.Σ 5,25 χιόνι πολλῇ νείφεται, Πλούτ.'Ηθ.468D οἱ ὀρεινοὶ καὶ πνευματώδεις καὶ νειφόμενοι τόποι· || κ. μτφ. : 'Αντιπ.Θεσσ. ΑΠ 6,198 ὡς αὖτις πολιῷ γήραϊ νειφόμενον (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ.«οὕτω πάλιν, ὅταν γηράσας ἔχῃ λευκὰς τρίχας, κυρ. ὅταν ἔχῃ χιόνια ἀπὸ τὸ πολιὸν γῆρας»), 'Επιγρ. Παναθηναίοισιν ἐλαίου νειφόμενον δώροις· 3) βρέχω : Νόνν.Δ 22,283· || κ. παθ. βρέχομαι ὑπὸ βροχῆς : ΠΔ Λευιτ.15,12 σκεῦος ξύλινον νειφήσεται ὕδατι, καὶ καθαρὸν ἔσεται, Φίλ.2,99 τῶν ὑπὲρ Μέμφιν μηδὲ νειφομένων παράπαν· || κ. μτφ. μτβ. : Φίλ.1,617 θεὸς νείφει τροφὰς ἀπ' οὐρανοῦ· κ. παθ. : αὐτ.2,11,4· 4) ρηματ.π. νιφάς, νιφετός, νιφετώδης.

νεκάς-άδος (ἡ) (νέκυς) κ. μσν., ἐπ. δοτ. νεκάδεσσιν, σωρὸς νεκρῶν, πτωμάτων, στοιχηδὸν κατὰ τάξιν τεθειμένοι νεκροί· 'Ησ. «νεκάδες· τὰς τῶν νεκρῶν τάξεις» : 'Ιλ.Ε 886 δηρὸν αὐτοῦ πήματ' ἔπασχεν ἐν αἰνῇσι νεκάδεσσι (Γαζ.Θ «ἐν ταῖς χαλεπαῖς τάξεσι τῶν νεκρῶν»), ΨΛουκ.Φιλόπ.10 τάχ' ἂν καὶ ἐκ νεκάδων ἐξήνεγκεν ἂν καὶ ἐς τὸ γλυκύτατον φάος ἀνήγαγεν· 2) κτ. πληθ. τάξις, σωρός : Καλλ.ἀπ.231· 3) ποι. κτ. πληθ. αἱ ψυχαί, αἱ σκιαὶ τῶν νεκρῶν· ΕΜ 600,9 «παρὰ μὲν τοῖς κυκλικοῖς αἱ ψυχαὶ νεκάδες λέγονται» : Κομητ.ΑΠ 10,40,43 ἄναξ νεκάδων 'Αϊδωνεύς.

νεκεῖα ἡ νέκιαι λεξ. εἶδος βοτάνης· Δουκάγγ. ἐάναβαίνουσα τὰ φύλλα· ὑπὲρ πῆχους α'· ἃ καίουσιν ἐν τοῖς λύχνοις ἀντὶ λύχνου» (πιθ. ἐλλυχνίου).

νεκεροειδῆ-ῶν (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. φυλλοβρύων φυτῶν, ἧς γένος ἡ νεκέρη.

νέκρα (ἡ) δημ. τὸ γνώρισμα τοῦ νεκροῦ· 2) κυρ. ἐν χρ. μτφ. ἔλλειψις πάσης ἐκδηλώσεως ζωῆς, κινήσεως, στασιμότης : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.6 τὴ ζωὴ ἁμάρτημα καὶ τὴ νέκρα τῶν παθῶν ἁγιωσύνη, - εἶναι μεγάλη νέκρα στὴν ἀγορά· || εἰδ.ἡ ἀπόλυτος ἐν ὁμίλῳ ἀνθρώπων σιγή.

νεκράγγελος-ον μτγν. ὁ ἄγγελος τῶν νεκρῶν· Λουκ.Περεγρ.41 νεκραγγέλους καὶ νερτεροδρόμους προσαγορεύσας.

νεκραγωγός-όν ἐπίγρ. κ. μσν. ὁ ἄγων, ὁ συνοδεύων τοὺς νεκρούς : 'Ελλ.'Επιγράμμ.258 οἱ νεκραγωγοὶ πλησιάσαντες· || ὡς ἐπίθ. τοῦ Χάρωνος : ΚΜανασσ.4,5 νεκραγωγὸς Χάρων.

νεκραγωγῶ-έω μτγν. ἐπὶ τοῦ 'Ερμοῦ, ἄγω, συνοδεύω τοὺς νεκρούς, ἄ. ψυχὰς νεκρῶν κατάγω : Λουκ.Χάρ.2 σὲ δεήσει τὴν Πλούτωνος ἀρχὴν ζημιοῦν, μὴ νεκραγωγοῦντα χρόνου πολλοῦ.

νεκρακαδήμεια (ἡ) μτγν. κ. νεκρακαδημία ἡ ἀκαδημία, ἡ σχολὴ τῶν νεκρῶν : Λουκ.'Αλ.'Ιστ.2,23 ἔνθα καὶ συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους διελέγετο Νεκρακαδημίαν τὸν τόπον προσαγορεύσας.

νεκρανάστασις-εως (ἡ) μσν., νεώτ., δημ. -η ἡ ἀνάστασις ἐκ νεκρῶν, ἡ ἐκ τοῦ θανάτου ἐπάνοδος εἰς τὴν ζωήν, ἀναβίωσις· || μτφ. ἐπὶ θεσμῶν ἢ καταστάσεων, ὁ πρότερον ἐκλιπὼν ἢ ἐν παρακμῇ καὶ ἐπανελθὼν αὖθις ἐν ἰσχύϊ ἢ ἐν ἀκμῇ : ἡ νεκρανάστασις τοῦ ὀλιγαρχικοῦ πολιτεύματος - τῆς ἑλληνικῆς ἐθνότητος· 2) ὁμ. μτφ. ἐπὶ τῆς φύσεως, ἀναγέννησις, ἀναζωογόνησις, τὸ ἔαρ : Βαλαωρ.ὁ Κίτσος κ. τὸ Γερ.40 νὰ ἰδῇς τὴ νεκρανάσταση, νὰ ζεσταθῇ ἡ καρδιά σου.

νεκράνθεμον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν προσωπανθῶν τὸ νεκρολούλουδο· νεκράνθεμον τὸ ἀρουραῖον δημ. ἀδράχτι τῆς γριᾶς.

νεκρεγερσία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐκ νεκρῶν ἔγερσις, ἡ νεκρανάστασις : ΨΧρυσ.Λόγ.7,332,21.

νεκρέγερσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ νεκρεγερσία βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.2,258· πρβλ. νεκρεγέρτης.

νεκρεγέρτης (ὁ) μτγν. ἐπὶ τοῦ 'Ιησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐγείρων τοὺς νεκρούς : Γρηγ.Ναζ.2,258 οὐ νεκρεγέρτου νεκρέγερσιν κατίδοις.

νεκρεπάρτης (ὁ) μτγν. ὁ μεταφέρων μακρὰν τὰ πτώματα : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(3),110, σύτ.8(4),215.

νεκρηγός-όν πάπ. ἐπὶ πλοίου, ὁ ἄγων, μεταφέρων νεκρούς : νεκρηγὸν πλοῖον.

νεκρία (ἡ) πάπ. συνήθ. κτ. πληθ. τὸ νεκροταφεῖον : Πάπ. τῶν τούτων ἀδελφῶν τῶν τὰς λειτουργίας ἐν ταῖς νεκρίαις παρεχομένων, αὐτ. ὁ δεῖνα τετελεύτηκεν καὶ ἔστιν ἐν ταῖς παρ' ὑμεῖν νεκρίαις· || ὁμ. κ. κτ. ἑν. : Πάπ. καὶ ἄγουσιν αὐτὸν εἰς τὴν νεκρίαν.

νεκρικός-ή-ό(ν) μτγν., μαν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τὸν νεκρὸν ἢ τοὺς νεκρούς· Εὐστ.'Ιλ.652,30 «νεκρικὰ φυτά· τὰ τῶν νεκρῶν προσήκοντα μνήμασι» : Λουκ.Νεκρ.Δ 24,1 **ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συνδιαπράττειν μεμερισμένον,** Πρόδρ.Ροδ.45 **νεκρικὰς εὐτυχίας,** Σολωμ.Δέηση τῆς Μαρίας 96 **τὸ νεκρικὸ βαμπάκι, - νεκρικὴ λαμπάς, - νεκρικὸς θάλαμος·** ‖ **Νεκρικοὶ Διάλογοι** τίτλος διαλόγων τοῦ Λουκιανοῦ, γινομένων ὑπὸ νεκρῶν καὶ τῶν τοῦ Ἅδου θεοτήτων· **2)** ὁ ὅμοιος πρὸς νεκρόν : Λουκ. Ἑταιρ.Δ 1,2 **τὰ χείλη δὲ πελιδνὰ καὶ νεκρικά,** αὐτ.'Ορχ.75 **σκελετῶδες τοῦτο καὶ νεκρικόν,** Βαλαωρ. ὁ Κατάδικος 54 **δὲν ἤνοιξα ἀκόμα . . τὸ νεκρικό μου στόμα·** **3)** **τὰ νεκρικὰ** ὡς οὐσ. ἡ κληρονομία : Βέττ.Βάλ.37,15.

νεκρικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον νεκρικὸν βλ.λ. : Λουκ.Περεγρ.33 **καίτοι ἤδη νεκρικῶς τὴν χρόαν ἔχοντι,** αὐτ.Φιλοψ.32 **στειλάμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι,** Λίβ.Ροδ.2251 **ἔσω τοῦ κάστρου νεκρικῶς φέρνουσι θέτουσί με.**

νεκρίλα (ἡ) δημ. ἡ ὀσμὴ τοῦ νεκροῦ : Βαλαωρ. Στὴν . . Στήλη τοῦ 'Ολυμπ.Διὸς 23 **ὕστερα . . νύχτα φοβερή, κρυφὸ χτικιό, νεκρίλα.**

νεκριμαῖος-α-ον μτγν. ὁ θνησιμαῖος : 'Ακύλ. ΠΔ Δευτ.14,8, ΨΧρυσ.Λόγ.7,323,24 **οὐδὲν ἐστι εὑρεῖν, εἰ μὴ κρέα μόνα, καὶ ταῦτα νεκριμαῖα,** Σχόλ.'Αριστφ."Ορν.538, 'Ησ. **ἐν κενέβρεια·** ‖ **τὸ νεκριμαῖον** ὡς οὐσ. ἐπὶ ἀνθρωπίνου ὄντος, τὸ θνησιμαῖον, τὸ πτῶμα : ΠΔ Βασ.3,13,25.

νεκρο- κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πρῶτον συνθετικὸν λέξεων δηλουσῶν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ β' συνθετικοῦ ἐκφραζόμενον ἀφορᾷ ἢ ἁρμόζει εἰς νεκρόν, οἷον νεκροβόρος, νεκροδόκος, νεκροθάπτης, νεκροθήκη, νεκρολούλουδο, νεκροκρέβατο, νεκροφιλῶ, νεκροφύλαξ.

νεκροάρτης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ νεκρεπάρτης βλ.λ.

νεκροβαρής-οῦς-ές μτγν. ἐπὶ πλοίου, ὁ φέρων βάρος, φορτίον νεκρῶν : Κριναγ.ΑΠλ.4,273 **νεκροβαρὴς ἄκατος.**

νεκροβαστάξ-άγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ βαστάζων, ὁ ἐκφέρων νεκροὺς εἰς τὸν τάφον : Χοιροβ.1,303,33.

νεκρόβιος (ὁ) νεώτ. ζωολ. τὸ ἔντομον κορυνήτης.

νεκροβίωσις-εως (ἡ) νεώτ. φυσιολ. εἰδικὴ κατάστασις τοξικῶς προσβληθέντων ἱστῶν καὶ κυττάρων, καθ' ἣν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀναβίωσις αὐτῶν.

νεκροβόρος-ον (βορά) μτγν. κ. νεώτ. ὁ νεκροὺς τρώγων, ὁ καταβιβρώσκων πτώματα : 'Ωριγ.3,368Α, Γρηγ.Ναζ.3,1264Α **νεκροβόρος, δολόμητις, ἀτάσθαλος,** Θεοδώρ.1,124 **τῶν πτηνῶν ἀκάθαρτα εἶναί φησι τὰ ἁρπακτικὰ καὶ νεκροβόρα·** **2)** νεώτ. ζωολ. **ὁ νεκροβόρος** γένος ἐντόμων κολεοπτέρων σαρκοφάγων ἐκ τῶν **συλφιδῶν** περιλαμβάνον κανθάρους, ἐνδιαιτωμένους **εἰς** ἀποσυντεθειμένους ζωϊκοὺς ὀργανισμούς.

νεκροβρεφοφάγος-ον μσν. ὡς ἐπίθ. τοῦ Κρόνου, ὁ τρώγων νεκρὰ βρέφη : Μελιτην.1 1484.

νεκρογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ νεκρὸς γεννηθείς, ὁ νεκρογέννητος, ὁ θνησιγενής.

νεκρογέννητος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. νεκρογενὴς βλ.λ.

νεκρόδεγμος-ον μσν. ὁ νεκροδέγμων βλ.λ. : Κ Μανασσ.4,6 **πρὶν ἂν αὐτὸ νεκραγωγὸς μεταπορθμεύσῃ Χάρων . . ἐς φρούριον . . νεκρόδεγμον.**

νεκροδέγμων-ονος-ον κ. νεώτ. ὁ δεχόμενος τοὺς νεκρούς, ὁ νεκροδόκος : Αἰσχ.Πρ.152 **εἰ γάρ μ' ὑπὸ γῆν νέρθεν θ' Ἅιδου τοῦ νεκροδέγμονος εἰς ἀπέραντον Τάρταρον ἧκεν.**

νεκρόδειπνον (τὸ) νεώτ. εἶδ. ἐν τῇ ἀρχαιολ. ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον παριστῶν θεούς, ἥρωας ἢ νεκροὺς δειπνοῦντας **ἐν** κατακλίσει ἔμπροσθεν μικρᾶς τραπέζης ἐφ' ἧς πλακοῦντες.

νεκροδερκής-οῦς-ές μτγν. ὁ φαινόμενος ὅμοιος πρὸς νεκρόν, ὁ ἔχων ὄψιν νεκροῦ : Μαν.4,555 **ψυχῇ δερκόμενοι νεκροδερκῆ, νερτερόμορφα.**

νεκροδόκος-ον μτγν. ὁ δεχόμενος τοὺς νεκρούς, ὁ νεκροδέγμων : 'Αντίφιλ.ΑΠ 7,634 **νεκροδόκος κλιντήρ.**

νεκροδότης (ὁ) γλωσσ. ὁ νεκροθάπτης.

νεκροδοχεῖον (τὸ) μτγν. τόπος ὅπου θέτουσι τοὺς νεκρούς, τάφος, κιβούρι: Λουκ.Χάρ.22 **ἐκεῖνα πάντα νεκροδοχεῖα καὶ σωματοφυλάκιά εἰσι.**

νεκροδόχος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ δεχόμενος τοὺς νεκρούς, ὁ νεκροδόκος : Εὐστ.'Οδ.1903,63 **τὸν νεκροδόχον τάφον·** ‖ νεώτ. **ὁ νεκροδόχος** ὡς οὐσ. ὁ τάφος.

νεκροδρομία (ἡ) μτγν. ὁ δρόμος, ἡ πορεία τῶν νεκρῶν : 'Εφραίμ Σύρ.3,472Α **σήμερον ἐτολμήθη χριστοκτονία καὶ ἐπετράπη νεκροδρομία.**

νεκροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς νεκρόν, ὁ ἔχων ὄψιν νεκροῦ : 'Ιω.Χρυσ.1,928,11.

νεκροζώντανος-η-ο δημ. ὁ νεκρόζωος βλ.λ., ὁ ἡμιθανής : Βλαστ.Συνμ.83.

νεκρόζωος-ον μσν. ὁ ζῶν ζωὴν νεκροῦ, ὁ ἡμίζωος, νεκροζώντανος, μισοζώντανος : Νικήτ. Εὐγ.3,355 **πνέοντα νεκρόζωον.**

νεκροθάλασσα (ἡ) δημ. ἡ ἀπολύτως ἀκύμαντη : Γρυπ.Σκ.Τερρ.13,5 **ποιὸς σὲ εἶπε νεκροθάλασσα ἀτάραχη καὶ στεῖρα.**

νεκροθάπτης (ὁ) μτγν.κ.νεώτ., δημ. **νεκροθάφτης** ὁ θάπτων τοὺς νεκρούς : 'Αντίοχ.'Αστρ. **ἐν** Κατ. 'Αστρλ.Κ 7,117,Σχόλ.'Αριστφ.**Νεφ.**844· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν· **2)** μτφ. νεώτ. κ. δημ. ὁ προκαλῶν τὸν ἐξαφανισμόν τινος : **ἔγινε νεκροθάπτης τῆς μεγάλης ἰδέας - τῆς ρωσσικῆς αὐτοκρατορίας.**

νεκροθήκη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ θήκη τῶν νεκρῶν, ἡ ὑδρία ἐν ᾗ ἐτίθετο ἡ σποδὸς τῶν νεκρῶν : Εὐρ. ἀπ.475 **νεκροθήκης οὐ χριμπτόμενος τήν τ' ἐμψύχων βρῶσιν ἐδεστῶν πεφύλαγμαι·** **2)** νεώτ. ἡ σαρκοφάγος βλ.λ. **: γλυπτὴ νεκροθήκη·** **3)** νεώτ. ἡ θήκη ἀνθρωπίνων ὀστῶν, ἡ λειψανοθήκη.

νεκροκαύστης (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ καίων τοὺς νεκρούς· **2)** νεώτ. ὁ ὑποστηρίζων ἢ ἐφαρμόζων τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἐνταφιασμοῦ διὰ καύσεως τῶν νεκρῶν **ἐν** εἰδ. κλιβάνοις.

νεκροκεφαλή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ κεφαλὴ νεκροῦ ἄνευ σαρκῶν, κρανίον σκελετοῦ.

νεκροκομίζω μσν. φροντίζω περὶ τῶν νεκρῶν, κοσμῶ αὐτούς, κηδεύω : Εὐστ.'Ιλ.1080,51 **νεκροκομίσαι τὸν υἱὸν** (δ.γρ. νεκροκομῆσαι).

νεκροκόμος-ον (νεκρός, κομῶ) μτγν. ὁ φροντίζων περὶ τῶν νεκρῶν, ὁ κηδεύων αὐτούς : Γρηγ. Ναζ.4,109Α· ‖ ὁ νεκροθάπτης.

νεκροκομῶ-έω μσν. δ.γρ. τοῦ νεκροκομίζω βλ.λ.

νεκροκορίνθια (τὰ) μτγν. ἐν Ρώμῃ, τὰ ἐκ τάφων τῆς Κορίνθου ἐξηγμένα πήλινα ἀγγεῖα, οἷον ὑδρίαι κττ. : Στράβ.8,6,23 **νεκροκορινθίων ἐπλήρωσαν τὴν 'Ρώμην· οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰ ἐκ τῶν τάφων ληφθέντα, καὶ μάλιστα τὰ ὀστράκινα.**

νεκρόκοσμος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ κόσμος, τὸ σύνολον τῶν νεκρῶν.

νεκροκόσμος-ον μτγν. ὁ κοσμῶν τοὺς νεκροὺς πρὸς ταφήν, ὁ κηδεύων αὐτούς : Πλούτ.'Ηθ.994Β (πιθ. νεκροκόμοις βλ.λ.).

νεκροκρέβ(β)ατο(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ. ἡ νεκροδόχος, τὸ φέρετρον : Σολωμ. ἡ Τρελλὴ Μάνα 24,3 **τοῦ νεκροκρέβατου τὰ ξύλα τρίζουν,** Κρυστ. Τραγούδι τῆς Ξενιτειᾶς 28 **καὶ ποιὸς μὲ πόνο θὰ ριχτῇ στὸ νεκροκρέββατό σου.**

νεκρολατρεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ λατρεία τῶν νεκρῶν, ἡ πρὸς τοὺς νεκροὺς τιμή : Κύριλλ.3,817Β.

νεκρολάτρης (ὁ) νεώτ. ὁ ἀπονέμων λατρείαν εἰς τοὺς νεκρούς, ὁ λατρεύων τοὺς νεκρούς.

νεκροληστίδαι (οἱ) νεώτ. παλαιοζ. οἰκογ. ἐκλειφάντων ζώων ἐντομοφάγων, ἀπαντώντων **ἐν ἀπολιθώσει**· γένος τούτων ὁ **νεκροληστής**.

νεκρολίβανο (τὸ) δημ. λιβανωτός, λιβάνι διὰ τοὺς νεκρούς : Βαλαωρ. Τὸ Ψυχοσάββατο 62 **νὰ βρῇς τὸ νεκρολίβανο ὁποῦ καπνίζει ἀκόμα** | **στοῦ τάφου της τὸ χῶμα.**

νεκρολογία (ἡ) νεώτ. λόγος βραχὺς περὶ τοῦ βίου ἀποθανόντος, ἐξιστόρησις τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου ἀποθανόντος· **2)** ἔγγραφος ἢ ἔντυπος πραγματεία ἀφιερωμένη εἰς τὴν μνήμην ἐκλιπόντος προσώπου.

νεκρολόγιον (τὸ) νεώτ. βιβλίον, εἰς ὃ καταγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν ἀποθνησκόντων.

νεκρολούλουδο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν νεκράνθεμον τὸ ἀρουραῖον· **2)** κτ. πληθ. τὰ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ἀποτεθειμένα ἄνθη : Παλαμ.Τάφ.23,1 **ἄνθη, ὢ νεκρολούλουδα, χυμένα ὀλόγυρά του.**

νεκρομαντεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ τῶν νεκρῶν μαντεία, ἡ πνευματικὴ ἐπικοινωνία μετὰ τῶν ψυχῶν τῶν νεκρῶν πρὸς ἀνακάλυψιν ἀποκρύφων ἢ μελλόντων γεγονότων, ἡ νεκυομαντεία : Κλήμ. Ἀλ.Ὁμ.1,3 **τὴν λεγομένην νεκρομαντείαν,** Εὐσ. 4,836Β, Ἡσ. ἐν λ. νεκυομαντεία.

νεκρομαντεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τόπος, ἐν ᾧ ἐπεκαλοῦντο τὰ πνεύματα τῶν νεκρῶν πρὸς μαντείαν, οἷον ἐν Ἐφύρῃ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἀχέροντος, ἐν Κύμῃ τῆς κάτω Ἰταλίας κ. ἀ., τὸ νεκυομαντεῖον : Κικ.Tusc.1,16, Ἡσ. ἐν λ. νεκύωρον.

νεκρομαντικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν νεκρόμαντιν ἢ τὴν νεκρομαντείαν.

νεκρόμαντις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ τῶν νεκρῶν μαντευόμενος, ὁ μετερχόμενος τὴν νεκρομαντείαν, ὁ νεκυόμαντις : Λυκόφρ.682 **νεκρόμαντιν πέμπελον.**

νεκρονώμης (ἡ) μτγν. ὁ τοὺς νεκροὺς ἐκφέρων, ὁ νεκροφόρος : Μαν.4,192 **νεκροτάφους κλαυστῆρας ἀποφθιμένων, νεκρονώμας.**

νεκροπάθεια (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ διάθεσις συνεπογομένη τὴν διαδοχικὴν νέκρωσιν ἁπάντων ἢ τῶν πλείστων ὀστῶν τοῦ σώματος.

νεκροπέρνας (ὁ) (πέρνημι) μτγν. ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως, ὁ πωλῶν τοὺς νεκρούς, τὰ σώματα τῶν νεκρῶν : Λυκόφρ.276· πρβλ. νεκροπώλης.

νεκροποιός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ποιῶν τινα νεκρόν, ὁ φονεύων, ὁ θανατῶν : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.306, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.263, Εὐστ.Ἰλ.Ε 872.

νεκροποιῶ-έω μτγν. ποιῶ τινα νεκρόν, φονεύω, θανατώνω : Εἰρην.Ἀπ.1151C.

νεκρόπολις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πόλις τῶν νεκρῶν, διαμέρισμα τῶν ἀρχαίων πόλεων, ἐν ᾧ ἐθάπτοντο οἱ νεκροί, τὸ νεκροταφεῖον· || προάστιον τῆς Ἀλεξανδρείας διὰ τοὺς ἐκεῖ τάφους : Στράβ.17,1,10 **εἶθ' ἡ Νεκρόπολις τὸ προάστιον, ἐν ᾧ κῆποί τε πολλοὶ καὶ ταφαί,** αὐτ.17,1,14.

νεκροπόλος (ὁ) μτγν. διόρθ. νεκροπώλης βλ. : Λυκόφρ.276.

νεκροπομπός-όν (πέμπω) κ. νεώτ. ἐπὶ τοῦ Χάρωνος, ὁ πέμπων, ὁ ὁδηγῶν τοὺς νεκροὺς εἰς τὸν Ἅδην, ὁ ψυχοπομπός : Εὐρ.Ἀλκ.441 **ἴστω δ' Ἀΐδας ὁ μελαγχαίτας θεὸς ὅς τ' ἐπὶ κώπᾳ πηδαλίῳ τε γέρων νεκροπομπὸς ἵζει**· || κ. ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ : Λουκ.Θε.Δ 24,1 **δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι ψυχαγωγεῖν καὶ νεκροπομπὸν εἶναι**· **2)** νεώτ. ὁ συνοδεύων ἢ διακομίζων τοὺς μεταφερομένους πρὸς ταφὴν νεκρούς· || ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ ἐπ' ἀμοιβῇ πράττων τοῦτο.

νεκροπορθμεύς-έως (ὁ) μσν. ἐπὶ τοῦ Χάρωνας, ὁ διαπορθμεύων τοὺς νεκρούς, ὁ περνῶν τοὺς νεκροὺς μὲ τὸ πλοῖόν του : Φιλῆς 3,68.

νεκροπούλι (τὸ) δημ. ὄνομα νυκτοβίων τινῶν πτηνῶν· || ὁ αἰγωλιός, νυχτοπούλι, χούχουλας.

νεκροπράτης (ὁ) μσν. ὁ πωλῶν τοὺς νεκρούς, τὰ σώματα τῶν νεκρῶν, ὁ νεκροπέρνας: Χριστοφ. ἐν Ἀν.Βοασσ.280,70.

νεκροπρεπής-οῦς-ές μτγν., μσν. ὁ ἁρμόζων, ὁ πρέπων τοῖς νεκροῖς : Γρηγ.Ναζ.2,290Β **νεκροπρεπὲς μνῆμα,** αὐτ.2,290C **νεκροπρεποῦς τρόπου.**

νεκροπρεπῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον νεκροπρεπῆ, ἁρμόζοντα εἰς νεκρόν : ΨΓρηγ.Ναζ.4,306Α.

νεκροπώλης (ὁ) μτγν. ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως, ὁ πωλῶν τοὺς νεκρούς, τὰ σώματα τῶν νεκρῶν : Λυκόφρ.276 **ὁ νεκροπέρνας καὶ νεκροπώλης** (διόρθ. ἀντὶ νεκροπόλος)· πρβλ. νεκροπέρνας.

νεκρορύκτης (ἡ) μτγν. ὁ ἐξορύσσων, ὁ ἐκβάλλων ἐκ τῶν τάφων τοὺς νεκρούς : Φλέγ.Θαυμ.36,1J.

νεκρός-ά-ό(ν) (νέκυς) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. θηλ.-ή, παραθ.-ότερος, -ότατος, ὁ στερηθεὶς τῆς ζωῆς, τεθνεώς, πεθαμένος : Ὀδ.Μ 10 **νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνηῶτα,** Πινδ.ἀπ.203 **νεκρὸς ἵππος,** Πλούτ.Ἠθ.685D **τὰ σώματα τὰ νεκρά,** Λουκ.Θε.Δ 7,4 **χελώνην που νεκρὰν εὑρών,** Πάπ. **σῶμα νεκρόν**· || τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. τὸ σῶμα τοῦ τεθνεῶτος, τὸ πτῶμα : Ἰλ.Ζ 71 **νεκροὺς ἂμ πεδίον συλήσετε τεθνηῶτας,** αὐτ.Σ 540 **νεκροὺς τ' ἀλλήλων ἔρυον κατατεθνηῶτας,** Ὀδ.Μ 13, Ἡρ.5,92 **ὅς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη,** Σοφ.Ἀντ.1240 **κεῖται νεκρὸς περὶ νεκρῷ,** Θουκ.4,44 **τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνείλοντο** (τοὺς ἐν μάχῃ πεσόντας), Πλάτ.Πολ.391Β **Πατρόκλῳ ἥρωϊ,.. νεκρῷ γε ὄντι,** Λιβ.Ροδ.2544 **εἰς γῆν νὰ πέσῃ ἐκ τ' ἄλογον, νεκρὸς ἀψυχωμένος**· || τὸ ἄρθρον συχνάκις παραλείπεται καὶ ἐπὶ ὡρισμένου νεκροῦ, ἰδ. ὅταν συνάπτηται μτ. γενικ. : Ἡρ.2,89 **λαμφθῆναι γάρ τινά φασι μισγόμενον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός,** Αἰσχ.Ἀγ.659 **ὁρῶμεν ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς ἀνδρῶν Ἀχαιῶν ναυτικοῖς τ' ἐρειπίοις,** Ἐρωτόκρ.1,694 **καὶ κάλλιο νά 'πεφτα νεκρὴ τὴν ὥρα κείνη χάμαι,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 80,11 **κι ὅταν νεκρὴ κάποιαν αὐγὴ ἀπομείνῃς**· **2)** κτ. πληθ. οἱ κατοικοῦντες τὸν κάτω κόσμον : Ὀδ.Κ 526 **αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,** ΠΔ Ψαλμ.87(88),6 **ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος,** ΚΔ Λουκ.20,35 **τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν,** αὐτ.Ἰω.21,1 **ἐκ νεκρῶν ἐγεῖραι,** ΜΜ **νὰ 'πῇς τὰ χαιρετίσματα, σ' ὅλα τοῦ Ἅδη τὰ νεκρά**· || κ. μτφ. : ΚΔ Ρωμ.11,15 **τίς ἡ πρόσληψις εἰμὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;**· **3)** ἐπίθ. τοῦ Ἅδου : Ἐπίγρ.ΑΠ 1,11) **ὁ νεκρὸς Ἀΐδης ἐξεμεῖ τεθνηκότας**· **4)** ὁ μὴ ἐνέχων, ὁ μὴ ἐκδηλῶν οὐδεμίαν ζωτικότητα ἢ κίνησιν, ἀντίθ. ἔμψυχος : Πλωτῖν.3,6,6, αὐτ.4,7,9 **οὐ νεκρός, ὥσπερ λίθον ἢ ξύλον, ἀλλὰ ζῶν,** Σολωμ. Εἰς φίλον Ψυχορρ.8 **νὰ σὲ σφίξω ἀπεθυμάω, μὰ τὸ χέρι εἶναι νεκρό,** Βαλαωρ.Κατάδ.21 **ἂν ἔβλεπες τὸ ἔνδυμα καὶ τὸ νεκρόν του βλέμμα,** Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.34 **τὸ τάλαντο κάνει νὰ ξυπνήσῃ μέσα σ' ἕνα κομμάτι νεκρῆς ὕλης τὸ πνεῦμα**· **5)** ὁ μὴ παράγων, ὁ μὴ δημιουργικός, ὁ μὴ ἐπιφέρων κέρδη : Φιλόστρ.Σοφ.2,1,1 **νεκρὸς πλοῦτος, - νεκρὸν κεφάλαιον, - νεκρὰ χρήματα**· **6)** νεώτ. ὁ μὴ ἐν χρήσει, ὁ μὴ ἰσχύων πλέον : **ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι νεκρός, - ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ καὶ ἡ λατινικὴ εἶναι γλῶσσαι νεκραί** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς ζώσας γλώσσας)· **7)** ὁμ. νεώτ. ὁ μὴ ἔχων σημασίαν, ὁ ἀσήμαντος : **νεκρὸς τύπος** (ὁ ἐστερημένος βαθυτέρου περιεχομένου)· **8)** εἰδ. ἐν τῇ ζωγραφικῇ, ἀπεικόνισις ἐν τῇ τέχνῃ νεκρῶν ζώων ἢ ἀψύχων ἀντικειμένων, οἷον θηραμάτων, ἰχθύων, ἀνθέων, καρπῶν, οἰκιακῶν σκευῶν κττ.· **9)** νεώτ. χημ. νεκρὸν σημεῖον, τὸ ἀκρότατον σημεῖον τῆς διαδρομῆς τοῦ ἐμβόλου ἐμβολοφόρου τινὸς μηχανῆς· **10)** νεώτ. στρατ. **νεκρὰ γωνία** τὸ ἔμπροσθεν τῆς γραμμῆς τοῦ πυρὸς μέρος τοῦ ἐδάφους, ἡ ἀπυρόβλητος γωνία.

νεκροσέντονο (τό) δημ. ἡ ὀθόνη δι' ἧς περιτυλίσσεται τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ πρὸς ταφήν, τὸ σάβανο : Βλαστ.Συνμ.187.
νεκροσέντουκο (τὸ) δημ. τὸ φέρετρον, τὸ νεκροκρέβατο : Βλαστ.Συνμ.140.
νεκροσημαίνει δημ. ἀμτβ. ἐπὶ κώδωνος ἐκκλησίας, σημαίνει ἐπὶ νεκρῷ, καὶ οὐχὶ καλῶν εἰς προσευχήν, ἡ καμπάνα βαρεῖ λυπητερά.
νεκροσκοπεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ νεκροσκόπου.
νεκροσκοπία (ἡ) νεώτ. ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις τοῦ νεκροῦ πρὸς διαπίστωσιν τοῦ ἐπελθόντος θανάτου καὶ ἐξακρίβωσιν τῶν προκαλεσάντων αὐτὸν αἰτίων, ἄνευ ἀνατομίας τοῦ σώματος.
νεκροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νεκροσκοπίαν ἢ τὸν νεκροσκόπον : **νεκροσκοπικὴ ἔκθεσις - ἐργαλεῖα·** ‖ κ. ἐπίρρ. -ῶς.
νεκροσκόπος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐξετάζων τὸν νεκρὸν πρὸς διαπίστωσιν τοῦ θανάτου καὶ ἐξακρίβωσιν τῶν αἰτίων τῶν προκαλεσάντων αὐτόν· ‖ εἰδικὸς ἰατρὸς ἐντεταλμένος ὑπὸ τῆς πολιτείας τὴν βεβαίωσιν τοῦ θανάτου τοῦ νεκροῦ.
νεκροστόλια (τὰ) δημ. τὰ στολίδια τοῦ νεκροῦ: **νὰ σοῦ τὰ βάλουν νεκροστόλια.**
νεκροστολίζω δημ., ἀόρ. (ἐ)νεκροστόλισα, μτχ. παθ. παρακ. νεκροστολισμένος, στολίζω, κοσμῶ νεκρόν· **2)** ρηματ. π. νεκροστόλιστος.
νεκροστόλιστος-η-ο- δημ. ὁ κεκοσμημένος, στολισμένος νεκρός.
νεκροστόλος-ον ὁ ἐνδύων, κοσμῶν, θάπτων τοὺς νεκρούς, ὁ ἐνταφιαστὴς ἢ ὁ φέρων τοὺς νεκροὺς εἰς τὸν Ἅδην : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,56,Οἰκουμ. εἰς Πρ.Ἀποστ.5 **ἀπὸ τῆς ἐκφορᾶς τῶν νεκρῶν Ἀνανίου . . διὰ τῶν αὐτῶν νεκροστόλων.**
νεκροστολῶ-έω μτγν. ἐπὶ τοῦ Χάρωνος, διαπορθμεύω τοὺς νεκρούς : Λουκ.Χάρ.24 **ἥξω δέ σοι καὶ αὐτὸς μετ' ὀλίγον νεκροστολῶν.**
νεκροσυλία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ σύλησις τοῦ νεκροῦ, ἡ ἐπὶ σκοπῷ ἰδιοποιήσεως λαθραία ἀφαίρεσις τῶν μετὰ τοῦ νεκροῦ συνταφέντων ἀντικειμένων, οἷον κοσμημάτων, ἐνδυμάτων : Πλάτ.Πολ.469Ε **ἐατέον ἄρα τὰς νεκροσυλίας καὶ τὰς τῶν ἀναιρέσεων διακωλύσεις.**
νεκρόσυλος (ὁ) λεξ. κ. νεώτ. ὁ συλῶν νεκρόν, ὁ παραβιάζων τάφον ἐπὶ σκοπῷ κλοπῆς, ὁ τυμβωρύχος : Θησ.Στεφ. ἐν λ.
νεκρότᾱγος (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Μίνωος, ὁ ἄρχων, κριτὴς τῶν νεκρῶν : Λυκόφρ.1398.
νεκροταφεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τόπος, ἐν ᾧ θάπτονται οἱ νεκροί, κοιμητήρι.
νεκροτᾰφή (ἡ) πάπ. ἡ νεκροταφὶς βλ.λ.
νεκροταφικός-ή-όν πάπ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ νεκροῦ : **νεκροταφικὴ κηδεία.**
νεκροτάφιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. μσν. τὸ νεκροταφεῖον, τὸ κοιμητήρι· **2)** μσν. τὸ ἐντάφιον, τὸ σάβανον καὶ τὰ λοιπὰ ἐνδύματα τοῦ νεκροῦ : Νικ.Χων. ἐν Φαβρικ.Ἑλλ.Βιβλ.6,405 **τῶν νεκροταφίων οὐ μενοῦν οὐδ' ὅλως ἀπέσχοντο,** αὐτ.Χρον. 144 **νεκροταφίοις εἰληθείς.**
νεκροτᾰφίς-ίδος (ὁ) πάπ. θηλ. τοῦ νεκροτάφος, ἡ νεκροθάφτισσα.
νεκροτάφος (ὁ) μτγν., θηλ.-ίς ὁ θάπτων τοὺς νεκρούς, νεκροθάπτης : Μαν.4,192,Κατ.Ἀστρλ.Κ7,117.
νεκροτᾰφῶ-έω μσν. θάπτω τοὺς νεκρούς, ἐνταφιάζω : Τζέτζ.Χιλ.4,154 **δελφὶν ἐλέφας . . νεκροταφοῦσι τὰ αὐτῶν ὁμογενῆ θανόντα.**
νεκρότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ κατάστασις τοῦ νεκροῦ, ὁ θάνατος : Ὠριγ.1,904C· **2)** μτφ. ἡ ἔλλειψις κινήσεως, ἡ στασιμότης, νέκρα : Ἐφραὶμ Σύρ.3,210 **οὐκ ἐναντιοῦται τῷ γάμῳ ἡ βία . . ἐπειδὴ τὴν νεκρότητα τῆς πορνείας καταργεῖ.**
νεκροτόκιον (τὸ) μσν. τὸ νεκρὸν **τεχθέν, τὸ** ἀμβλωθρίδιον : Μάξ.Ὁμολ.141Β.
νεκροτοκῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ γυναικός, τίκτω νεκρὸν βρέφος : Καισάρ.Διάλ.2,102 **νεκροτοκοῦσαι ὀλοφύρονται.**
νεκροτομεῖον (τὸ) νεώτ. ὁ τόπος, ἐν ᾧ οἱ νεκροὶ ἐξετάζονται ἀνατομικῶς.
νεκροτομία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ τομὴ τοῦ νεκροῦ, ἡ ἀνατομικὴ ἐξέτασις τοῦ πτώματος.
νεκροτόμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνατέμνων τὰ σώματα τῶν νεκρῶν.
νεκροτυμβοσλεπτολωποεκδύτης (ὁ) μσν. ὁ νεκρῶν ἐνδύματα κλέπτων ἐκ τάφων : Κ Ρόδ.2,624.
νεκρουλιά (ἡ) δημ. ἡ ὀσμὴ τοῦ νεκροῦ.
νεκροφάγος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ ζῴων καὶ ἐντόμων, ὁ τρώγων νεκρούς, πτώματα : ΔίωνΚ47,40 **νεκροφάγοι ὄρνιθες·** ‖ νεώτ. ζωολ. κατηγορία ἐντόμων κολεοπτέρων.
νεκροφᾰγῶ-έω μτγν. τρώγω σώματα νεκρῶν, πτώματα : Στράβ.17,3,5 **ἐπανιόντας δὲ τοὺς λέοντας ἐπὶ τὰ πτώματα νεκροφαγεῖν.**
νεκροφάνεια (ἡ) νεώτ. ἡ κατάστασις καθ' ἣν ἔχουσιν ἐκλείψει παρά τινι τὰ σημεῖα τῆς ζωῆς, ὥστε νὰ φαίνεται καὶ νὰ ἐκλαμβάνεται ὡς νεκρός, πρὸς ὧρον παῦσις τῶν λειτουργιῶν τῆς ζωῆς, φαινομενικὸς θάνατος.
νεκροφανειοφοβία (ἡ) νεώτ. ὁ παρά τισιν ἔμμονος φόβος μήπως πάθωσι νεκροφάνειαν καὶ ἐνταφιασθῶσι ζῶντες.
νεκροφανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ κατ' ἐπίφασιν νεκρός, ὁ παθὼν νεκροφάνειαν.
νεκροφανῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον νεκροφανῆ βλ.λ., ὡς νεκρός : Ψ'Αθανάσ.2,421D **τάφῳ νεκροφανῶς συγκλεισθήσομαι.**
νεκροφιλία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς νεκροὺς αἰσθησιακή, ἀφροδισιακὴ κλίσις.
νεκρόφιλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν **συλφιδῶν.**
νεκροφιλῶ δημ. κ. -άω φιλῶ, ἀσπάζομαί τινα νεκρόν· ‖ συνήθ. ἐπὶ ὅρκου : **νὰ νεκροφιλήσω τὰ παιδιά μου, ἂν σοῦ λέω ψέματα.**
νεκροφοβία (ἡ) νεώτ. σύμπτωμα ὑποχονδρίας, καθ' ὃ ὁ πάσχων κατατρύχεται ὑπὸ τῆς ἐμμόνου ἰδ. τοῦ θανάτου, φοβούμενος τοῦτον ὑπερμέτρως.
νεκροφοβικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν νεκροφοβίαν βλ.λ.
νεκρόφοβος (ὁ) νεώτ. ὁ φοβούμενος τοὺς νεκρούς· **2)** ὁ φοβούμενος τὸν θάνατον, ὁ κατατρυχόμενος ὑπὸ τῆς ἰδέας τοῦ θανάτου.
νεκροφόνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ φονεύων ἤτοι κακοποιῶν τοὺς νεκρούς, ὁ τυμβωρύχος : Γρηγ.Ναζ. 4,112Α, Ἐπιγρ.ΑΠ 8,184.
νεκροφόρα (ἡ) δημ. ἡ νεκροφόρος βλ.λ.2).
νεκροφορεῖον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. τὸ φορεῖον τῶν νεκρῶν, τὸ φέρετρον, τὸ νεκροκρέβ(β)ατο.
νεκροφόριον (τὸ) γλωσσ. ἅ. νεκροφορεῖον βλ.λ.
νεκροφόρος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. -α, ὁ φέρων τοὺς νεκροὺς εἰς τὸν τάφον, ὁ θάπτων αὐτούς : Πολύβ.35,6,2 **πότερον ὑπὸ τῶν παρ' ἡμῖν ἢ τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ νεκροφόρων ἐκκομισθῶσι,** Θεοδώρ.4,50, Εὐστ.Ἰλ.927,40· **2)** νεώτ., δημ.-α ἡ νεκροφόρος ὡς οὐσ. εἰδικὴ ἅμαξα, δι' ἧς μεταφέρονται οἱ νεκροὶ πρὸς ταφήν· **3)** νεώτ. ζωολ. **ὁ νεκροφόρος** γένος ἐντόμων **συλφιδῶν.**
νεκροφορῶ-έω μτγν. φέρω τοὺς νεκροὺς εἰς τὸν τάφον, θάπτω· ‖ κ. μτφ. : Φίλ.2,540 **στέλλομαι ὁ κακοδαίμων ἐγώ, τρόπον τινὰ νεκροφορῶν ἐμαυτὸν ὥσπερ εἰς ἠρίον·** πρβλ.αὐτ.1,100.
νεκρόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ φρονῶν νεκρά, θνητά : Γρηγ.Ναζ.2,290C **νεκροφρόνων φρόνημα.**
νεκροφυλακεῖον (τὸ) νεώτ. τόπος, οἴκημα, ἐν ᾧ φυλάττονται προσκαίρως οἱ νεκροί.

νεκροφύλαξ-ἄκος (ὁ,ἡ) μτγν., μαν. κ. νεώτ. φύλαξ τῶν νεκρῶν : Φιλ.1,417, Βέττ.Βάλ.68,14, Κατ. Ἀστρλ.Κ 8(4),139, Εὐδοκ.215· ‖ νεώτ. ὁ ὑπάλληλος τοῦ νεκροφυλακείου βλ.λ.

νεκροφῶρες-ων (οἱ) μσν. οἱ κλέπτοντες τοὺς νεκρούς : Χριστ.Πάσχ.1892.

νεκροχειροτόνητος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τῇ βοηθείᾳ νεκρᾶς χειρὸς ἐπίσκοπος χειροτονηθεὶς : ἀνών. π. Ἀρμενοπ.275 πρὶν ἢ τεθῆναι αὐτὸν ἐν τάφῳ, ἐπέθηκαν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν, χειροτονήσαντες ἐπίσκοπον, ὅθεν νεκροχειροτόνητοι ὠνομάσθησαν, Τιμόθ.Πρεσβ.45Β.

νεκρόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ νεκροῦ· ΕΜ 340,10.

νεκροχώρα (ἡ) δημ. ἡ χώρα, τόπος τῶν νεκρῶν, ὁ Ἅδης : Καζ.ΝΘΚωμ.1,7,85 δίχως χάρο νὰ δῇ στὴ νεκροχώρα ὁδεύει.

νεκροψία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τῆς ἐπισκοπήσεως καὶ τῆς ψηλαφήσεως ἐξέτασις νεκροῦ πρὸς διάγνωσιν τῆς αἰτίας τοῦ θανάτου καὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ᾽ ἃς οὗτος ἐπῆλθεν, ἡ νεκροσκοπία.

νεκρόψυχος-ον μτγν. ὁ ἄψυχος, ἄθυμος, δειλός : Κατ. Ἀστρλ.Κ 8,4,139, Βέττ.Βάλ.68,17.

νεκρῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. νεκρώνω, ἀόρ. (ἐ)νέκρωσα κ. παθ. ἐνεκρώθην, δημ. (ἐ)νεκρώθηκα, παθ. παρακ. νενέκρωμαι κ. δημ. ἐν μτχ. νεκρωμένος, ἐπιφέρω παῦσιν τῶν λειτουργιῶν τῆς ζωῆς, προκαλῶ θάνατον, κάμνω τινὰ νεκρόν : Γαλ.11,265 ν- μόριόν τι· κ. παθ. : αὐτ.18(1),156 νενεκρῶσθαι τὸ μόριον· ‖ παθ. γίνομαι νεκρός : Ἐπιγρ.ΑΠ Παράρτ.313,5 νεκρωθεὶς τὴν ψυχὴν ἀπέδωκεν ἐς ἀέρα, ΚΔ Ρωμ.4,19 οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον· ‖ κ. μτφ. : Μᾶρκ.Αὐρ. τὰ δόγματα . . δύναται νεκρωθῆναι, Σιμπλίκ.Φυσ.1066,27 οὐ ψυχὴ κυρίως, ἀλλὰ νενεκρωμένη τις· 2) μτφ. ἀμβλύνω τὰς αἰσθήσεις, παραλύω, ναρκώνω, ἀπονεκρώνω : ΚΔ Κολ. 3,5 νεκρώσατε τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, Ἐφραὶμ Σύρ.3,255F ὁ Ἰουλιανὸς νεκρώσας ἑαυτὸν τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, Ἐρωτόκρ.4,345 κι ἂν ἒν καὶ τὸ φοματινὸ νεκρώνει μου τὰ μέλη, - οἱ ἀσκηταὶ ἐνέκρουν τὴν σάρκα διὰ τῆς νηστείας· κ. παθ. : Μηναῖ.1,3 Θεοτ. νενεκρωμένον τὸν νοῦν μου τῶν παθῶν τρικυμίαις ἀνάστησον, Ἐρωτόκρ.1,966 νεκρώνουνται τὰ μέλη μου, κι ὅλη συχνοτρομάσσω, Σολωμ.Ἐθν. Ὕμν.109,4 ποιὸς τὴν σάρκα του δαγκώνει, ὅσο ὁποῦ νὰ νεκρωθῇ· ‖ εἰδ. νεώτ. ἐπὶ ἰατροῦ, προκαλῶ τοπικὴν ἀναισθησίαν : ὁ ἰατρὸς ἐνέκρωσε τὸν πόδα διὰ νὰ τὸν ἐγχειρήσῃ· 3) ἀμτβ. ἔχω, λαμβάνω χροιὰν νεκροῦ, χάνω τὸ χρῶμά μου, οἷον ἀπὸ ἔκπληξιν, φόβον κτλ., κερώνω : ἔτσι ποὺ τὸν εἶδε, νέκρωσε,- ὅταν ἄκουσα τὰ λόγια του, νέκρωσα· 4) μέσ. λιποθυμῶ, χάνω τὰς αἰσθήσεις μου : Λίβ.Ῥοδ.3272 ἐκεῖνος πάλιν ἔμεινεν ἄψυχας νεκρωμένος· 5) νεώτ. κ. δημ., μτφ. ἐπιφέρω φθοράν, καταστρέφω, στερῶ τι τῆς ζωηρότητός του : ὁ πόλεμος ἐνέκρωσε τὸ ἐμπόριον· ‖ κ. ἀμτβ. γίνομαι ἀδρανής, χάνω τὴν ζωηρότητά μου : νέκρωσαν οἱ δουλειὲς τοῦ μαγαζιοῦ του· 6) ρηματ.π. νέκρωμα, νέκρωσις, νεκρωμός, νεκρωτής, νεκρώσιμος.

νεκρώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς νεκρόν, πρὸς λείψανον : Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,11, Λουκ. Ἐπ.Κρον.28 ὠχρὸς ὤν, πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπιφαίνων, Γαλ.9,917 νεκρῶδες πρόσωπον.

νέκρωμα-ατος (τὸ) (νεκρῶ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑπόλειμμα, τὸ τμῆμα νεκροῦ σώματος : Σιμπλ.Ψυχ.318,9· ‖ μαν. εἰδ. τμῆμα σφαγίου θύματος, ἄθ. γεν. τὸ προσφερόμενον τοῖς θεοῖς θῦμα : Ψελλ.Δαιμ.38 τὸ δέ γε νέκρωμα Ἅιδῃ . . κατέθυον· 2) νεώτ. κ. δημ., μτφ. ἐπὶ ἐμπορίου, οἰκονομικῆς καταστάσεως ναυτιλίας κττ., ἀπραξία, χαλάρωσις μεγάλη, μαρασμός, ἀπονέκρωσις βλ.λ.· 3) δημ. ἐπὶ μέλους τοῦ σώματος, ἡ καθολικὴ ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον παῦσις τῶν συνήθων αὐτῷ λειτουργιῶν.

νεκρωμός (ὁ) δημ. νέκρωμα βλ.λ.2) κ.3).

νεκρών-ῶνος (ὁ) μτγν. τόπος ταφῆς τῶν νεκρῶν, νεκροταφεῖον, κοιμητήρι : Παλλδ.ΑΠ 7,610.

νεκρώσιμος(-η)-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ ὁ ἁρμόζων εἰς τὸν νεκρόν, ὁ τοῦ νεκροῦ : Ἐφραὶμ Σύρ.3,477Ε νεκρώσιμον οὖν σύμβολαν τοῦτο περιέθηκε, Εὐχολ. νεκρώσιμος ἀκολουθία (ἡ κατὰ τὴν κηδείαν ἱερὰ τελετή), Τριῴδιον 6 τὸν κανόνα τοῦ ἤχου τὸν νεκρώσιμον, Θεία Ἀκολουθία 100 ἀκολουθία τοῦ νεκρωσίμου τρισαγίου, - νεκρώσιμον τροπάριον (τὸ κατὰ τὴν κηδείαν ψαλλόμενον)· ‖ κ. μτφ. : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.52,4 ἀναβαίνοντας τὸ κάστρο μὲ νεκρώσιμη σιωπή (μὲ ἄκραν σιγήν)· 2) γλωσσ. τὰ νεκρώσιμα ὡς οὐσ. αἱ προσφοραὶ εἰς τοὺς νεκρούς, τὰ νεκύσια· 3) νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. νεκρώσιμον ὡς οὐσ. ἔντυπον ἀγγελτήριον θανάτου ἢ κηδείας : ἐτοιχοκόλλησαν τὰ νεκρώσιμα.

νέκρωσις-εως (ἡ) (νεκρῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νεκρῶ, ἡ στέρησις τῆς ζωῆς, οἷον τῶν μελῶν τοῦ σώματος : ΚΔ Ρωμ.4,19 καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,10 ψῦξις καὶ νέκρωσις· ‖ κ. μτφ. ἀμβλύτης, παράλυσις : Ἀστράμψ.Ὀνειρ.6R νεκροὺς ὁρῶν νέκρωσιν ἕξεις πραγμάτων, Ἰσίδ. Πηλ.5,179 νέκρωσιν χρὴ νοεῖν ψυχῆς τὴν κακοπραγίαν, οὐ τὸν εἰς τὸ μὴ εἶναι ἀφανισμόν, Μηναῖ.1,2 Ὠδ.9 τῶν ἡδονῶν τῇ νεκρώσει καὶ γέγονας, Γρηγόρ.Σιναΐτ.π.Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.161 τὴν ἀμεριμνίαν ἀπὸ κάθε πρᾶγμα, . . ἤγουν νέκρωσιν ἀπὸ ὅλα τὰ πάντα· 2) ἡ νεκρικὴ κατάστασις, ὁ θάνατος, ὁ πεθαμός : ΚΔ Κορινθ.2,4,10 πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες.

νεκρωτής (ὁ) (νεκρῶ) μσν. ὁ καθιστῶν νεκρόν : Ἰωσὴφ 1000 νεκρωτὴς Ἅδου, ΚΠορφ.Ἔκθ.45.

νεκρωτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιφέρων νέκρωσίν τινα, ὁ φονεύων τινά, ὁ ἀπονεκρῶν : Γαλ.11,752, ΨΧρυσ.7,301,30, Ἰω.Διακ. εἰς Ἡσίοδ.Θ 449 δαψοινῆς τινος διαγωγῆς καὶ νεκρωτικῆς τῶν τοῦ σώματος σκιρτημάτων, Στουδ. Θεόδ.172Α τῇ νεκρωτικῇ τῶν παθῶν ἐνεργείᾳ, - ἡ ἐγκράτεια εἶναι νεκρωτικὴ τῶν παθῶν· ‖ νεώτ. φαρμακ. νεκρωτικὰ φάρμακα φάρμακα ἅτινα ἐρχόμενα εἰς ἐπαφὴν πρὸς ζῶντα ἱστὸν τοῦ σώματος προκαλοῦσιν ἀλλοιώσεις, δι᾽ ὧν ἐπέρχεται νέκρωσις τῶν συνιστώντων αὐτὰ κυττάρων.

νέκτᾰρ-ᾰρος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ποτὸν τῶν θεῶν, ὡς ἡ ἀμβροσία τὸ φαγητὸν αὐτῶν : Ἰλ.Α 598 ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν οἰνοχόει γλυκὺ νέκταρ, αὐτ.Δ 3, Ὀδ.Ε 93 κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν, Πίνδ.Ο 1,64 ἀθανάτων ὅτι κλέψαις ἁλίκεσσι συμπόταις νέκταρ ἀμβροσίαν τε δῶκεν, Πλάτ.Συμπ.203Β ὁ οὖν Πόρος μεθυσθεὶς τοῦ νέκταρος· ‖ ἡ Θέτις μεταχειρίζεται αὐτὸ μετὰ τῆς ἀμβροσίας, ὅπως προφυλάξῃ τὸν νεκρὸν τοῦ Πατρόκλου ἀπὸ τὴν σῆψιν : Ἰλ.Τ 38· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξαίρετος, ὁ ἐκλεκτὸς οἶνος : Ὀδ.Ι 359 ἀλλὰ τόδ᾽ ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ· ‖ ὁ οἶνος, τὸ κρασί : Καλλ.ἐπ.115, Νίκ.Ἀλεξ.44· 3) τὸ νέκταρ ὡς τροφὴ ἀντὶ τῆς ἀμβροσίας βλ.λ.3) : Ἀλκμ.100 τὸ νέκταρ ἔδμεναι αὐτούς, Ἀναξανδρ.57 νέκταρ ἐσθίω, . . διαπίνω τ᾽ ἀμβροσίαν· 4) τὸ μέλι : Εὐρ.Βάκχ.144 ῥεῖ δὲ μελισσᾶν νέκταρι, Ἀντίφιλ. ΑΠ 9,404,8 αἰθερίου πτηναὶ νέκταρος ἐργάτιδες· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τῶν μελισσῶν συλλεγόμενος